TABVLA

SEV INDEX ATQVE COMPENDIVM,

& epilogus omnium sententiarum Diui Thomæ Aquinatis, per conclusiones resolutas, quæ in omnibus libris, vel commẽtariis eiusdem, diffusius continentur, atq; tractantur: prout dudum à reuerendo patre fratre Petro Bergomensi, sacrę theologię professore clarissimo, cęterisq; similiter optimis theologię professoribus coactum fuerat opus & auctum. Nunc vero iam tertio, etiam pluribus accessionibus (vt passim in libro p asteriscos ostenditur) omnium vsibus exhibetur. Additis, emendatisq; ac completis, & ad verum sensum deductis iis, quæ in aliis perperam haberentur. Adiectis etiam locis, in quibus sibiipsi sanctus doctor contradicere videatur cum mirabili dictorum consensu.

Demum scripturarum sententię quas Diuus doctor inter docendum, siue in propriis libris exponit in numerum, fideliter inducuntur.

Venetiis apud hæredes Lucæantonij Iuntæ Florentini, M D XXXIX.

AD REVERENDISSIMVM AC ILLVSTRISS. D. D. HERCVLEM Gonzagam Mant. S. Ro. Ecc. Cardin. digniß. patrem ac D. sibi obseruantißimum, frater Vincentius [illegible]charus Lugiensis, ordinis prædicatorum regularis uitæ, humili commendatione præmißa, feliciter.

HOminum genus, ideo cum Deo atq; diuinis, cognatam habere naturam, ex eo præcipue animaduertere possumus, quod quibus ualet uiribus & studijs; & natura & actibus, propria diuinitatis ipsius, in eo præcipue nititur imitari, quo nullius, quantum fieri poßit, indigeat. Etsi enim pius parens Deus, omnia in ip[illegible] rerum initijs, bona & pulchra ualde produxerit, quo tamen saretur quanto interuallo, creato[illegible] à creatura seiungitur, sic omnia rursus alienæ uirtutis atq; subsidij indiga in esse constituit, ut nihil sibi, pro uitæ etiam propriæ conseruatione sufficiat: quod præ cæteris, in usu uitæ hominum poßumus experiri. Quo enim maiori quisq; dignitate præfulgeat, eo pluribus & maioribus indigere cognoscitur. Victum quippe, & eum necessarium non utiq; uoluptarium, homo pauper exquirit & optat: quæ autem sunt in orbe uniuerso, quibus ut subsidiarijs auxilijs, summi homines non indigeant, quandoquidem nec ipse orbis uniuersus, plerunque uideatur eis posse sufficere? Solus autem omnium parens Deus, eo caret incommodo. Nimirum ipse sibi sufficiat solus; cum ille solus per seipsum, ipsa sit essentia bonitatis, fonsq; bonorum: de cuius plenitudine, & bene esse omnia susceperunt, & esse. quemadmodum enim omnium est essendi principium, ita & omnium ultimus finis, atq; perfectio. Quod si communis hæc omnium indigentia, in his patenter appareat, quæ m[illegible]ter natura, omnibu[illegible] paßi[illegible] pro uitæ communis propagatione, atq; subsidio, subministrare non desinit, quid de illi[illegible] artib[illegible] dicendũ erit, quæ uigilanti studio, tantisq; laboribus, uix ab homine, multo etiam tempore conquiruntur? & tamen in talibus rebus, nostræ naturæ, decus & splendor [illegible]tenditur, atq; diuinitas: quam tanto encomio extollendam colendamq;, summi philosophi docuerunt. Et ideo si tanta neceßitate, ex insita, immo & patenter, in lege præcepta charitate humanam societatem, pro cõmodo mortalis uitæ, tam frequenti bonorum uicißitudine, mutatio[illegible]q; o[illegible]iorum, dando & accipiendo, fouere iubemur, quid æquo animo sentire debemus, de actibus, ac subuentione uitæ illius, per quam mortalia queq;, magno interuallo transcendimus, & diuinis melioribus (deo parente liberaliter nobiscum agente) feliciter assequendis, aptamur? Summ[illegible] [illegible]ope, [illegible] erit ingenio, animiq; uiribus annitendum, ut talia inuicem exhibeamus obsequia, talia humanitatis officia impendamus, quibus ab animis nostris, faciliori, atq; cõmodiori tramite q̃ fieri poßit & deceat, proprias inuicẽ releuemus inopias. Et ideo qui à natura, uel arte magistra, seu melius quippiam, supra dignitatem naturæ, ab ipso parente deo, ex diuinis talentis, aliquid se accepisse perpendat, quod sibi in hoc optimo bonorum genere profuerit, [illegible], id cõmunicandi alijs indigẽtibus, neceßitatem se habere a cõmuni charitate cognoscat. Natura enim boni est, in omnes, nedum in q[illegible]osdam q̃tum fieri poßit, seipsum effundere. Quo enim uniuersalius, eo esse diuinius [illegible]dicatur. Peruersi uero animi atq; inuidi cordis, prophanum & execrabile uitium est, cum quippiam, boni quod, quouis munere fuerit assecutus, in seipso reconditum ac obstrusum, sic abscondere nititur, ut solus habere uelit, quod absq; iactura donantis, immo cum lucro rerum & laudis, poterat alijs cõmunicare, immo plurimos ditare, si uellet. Sæpe enim fit ut plus munerator accipiat, quàm ille cui collatum fuerat beneficium: cum (Christo domino teste) dare, magis quàm accipere dicatur esse beatius. Sed ad id muneris exhibendi neceßitudinem, [illegible] [illegible]stringitur, qui, si boni quippiam in hoc genere habeat, id

beneficio Dei parentis, ea cōmunionis ratione donantis, ac studio aliorum, acceperit. Ea enim ratione pius & liberalis parens, munera, ac t[illegible]nta sua distribuit atq; dispensat hominibus, ut ea cum usuris alienæ utilitatis multiplicata, suscipiat. Qui igitur ab ipso primum, Deo optimo maximo, hinc & ab alienis studijs, exercitio, ac industria, siquid boni in me forsitan esse poßit, accepiße me, animo gratias agente, confiteor, etiam si minimum quippiam illud existat, id tamen debeo studiosorum usibus, charitate urgente, humiliter ac fideliter exhibere. Quod & si his diebus, editis quibusdam opusculis, cum in theologia, tum in iure, uix attentare præsumpserim, supersintq; in sacris literis tractatus (Deo propitio) rursus edendi, uisum tamen est neceßarium esse magis, indicem siue compendium omnium, operum diui Thomæ Aquinatis, à plurimis optatum, nouis typis, & cōmodiore figura, multis tandem laboribus, atq; uigilijs locupletiori emendatione ditatum, omnium usibus, in studio assequendæ ueritatis desudantium, alacri prius & grato animo, utiliter præparare. Nihil quippe hoc opere utilius, his præsertim diebus, amatoribus ueritatis, dari potuisse opinor: quandoquidem in eo, qui uelit, cuiuscunq; rei, reßolutam ueritatem, ad primum intuitum, ordine alphabetico, statim poßit inuenire quod optat. Si uero diffusiorem doctrinam, & iura dicendi, prolixius quærat, atq; lucidius, ut copiosißimus index, loca singula ex libris atq; tractatibus eiusdem sacri doctoris, proprijs numeris, nominibusq; librorũ ostendit. Quoarca, si cuipiam (ut moris est) dicandum fuerit opus insigne, [illegible]ptius illud q̃ tuæ celsitudini, optime Præsul, poßit inscribi, non uideo: cùm tu præsertim, sancti doctoris nostri, probatißimam ueritatem, tam pio studio amplectaris & fou[illegible], tam grato animo suscipias & colas, & tam perseueranti labore [illegible] teris atq; defendas: eaque ratione, ordinem nostrum, sed præcipue nostram prouinciam [illegible] peritia literarum, ac bonorum morum obseruatione conspi[illegible]uam, tam munifico ac familiari complectaris affectu, subsidijs dones, fauore munias, pia charitate, tanq̃ in uisceribus animi amanti[illegible] ipse contineas: quo fit ut omnes, etiam apud clementiam tuam, nec facie cognoscentes, nec cogniti, eam benignitatem, ubicunq; fuerimus, læto animo semper & uenerari debeamus & colere. Unum enim corp[illegible] exi[illegible]tes, beneficos partis, tanq̃ totius, & sigillatim omnium, gesta[illegible] in corde: & qui refragante pauperie, in rebus compensare non poßumus, saltem amanti corde, pia dona cum donatore suscipimus, uerisq; literarijs titulis, optimos bonarum literarum cultores & morum, q̃tum poßumus, honorare contendimus. Amplo igitur & magno animo, suscipiat amplitudo dignitatis tuæ, Reuerẽ. atq; Illustriß. princeps, non quod ab exiguo ac ignoto familiæ prædicatoriæ homunculo, tuis titulis additur; sed & promptitudinem animi cupientis (si liceat) clariora conferre, tua benignitas dignetur amplecti. Nec id quidem ex meipso tantum, sed ab omnibus nobis, tuo nomini maiora debentibus. Dat. Venetijs. M. D. XXXIX. Die.

AD SYNCEROS CANDIDOSQVE THOMISTICAE DOCTRINAE; immo veritatis ipsius pio studio sectatores: Frater Vincentius Giacharus Lugiensis: ordinis prædicatorum regularis vitæ: pro introductione ad lecturam & vsum præsentis operis, præparatio.

CVm non nobis tantum natos nos esse: ipso rerum experimento didicerimus: sed ortus nostri, partim parentes & patria, partim & amici sibi vendicent, iurę naturę, in qua nos quasi vnum corpus esse & inuicem membra (diuino etiam Apostolo testante) cognoscimus & fatemur: omnibus animi viribus & studiis, eo semper debemus intēdere, quo cæteris omnibus, quos naturæ huius cōmunis consortes esse nouerimus: per humanitatis, immo & charitatis officia, prodesse quantum omnium autor bonorum cōcesserit, studeamus: pręcipue autem ad tuendam, fouēdamq; intellectualē eminentiam: per quā homo a philosophis: μικρόκοσμος: diuinunq; & audentissimę naturę miraculum, atq; mortalis deus est apertissime iudicatus. Per eam enim a corporeis omnibus magno interuallo seiungitur, & illa transcendit: dum præsertim per diuinitatis auxilium, diuinis ipsis contemplando & amando inseritur: sic vt immortalis deus semperq; beatus: non nascendo sed participādo, fieri possit per gratiā: quod fieri non poterat per naturam. Est autem pius parens deus, fons & origo bonorum: omniumq; rerum causa & essendi principium atq; finis: quo intelligamus, non ui aut metu: sed ipsius naturæ impulsu, omnia in ipsum esse conuersa, occulta quędam persuasione, rebus ipsis inserta: quↄ suauissimum boni ipsius imperium in rerum vniuerso esse noscatur: ratione cuius ipse etiam Arist. de modo principii primi quo mouet: ut in sese omnia conuertit ductu spontaneo: dixit κινεῖ δὲ ὧδε τὸ ὀρεκτὸν, καὶ τὸ νοητόν. Et rursus infra κινεῖ δὴ ὡς ἐρώμενον. Cum autem inter cętera oia quę scire cupiat humanus aius, sed & alia quęq; ad deū pertinētia, hoc pręsertim (qua videlicet ratione atq; virtute, aios humanos pręcipue, nō ui, sed amore, volentes trahat ad se, atq; conuertat) omne studium in nobis concitet & accendat: sitq; sumpte natura hoc mirabile negotium, humanis viribus impossibile: nisi fortassis ille sua clemēti bonitate seipsum nobis ostēderit: quo eum in suo lumine contemplemur: quemadmodum nec ipsum sensibilem solem, in alieno splendore possumus intueri: ita & solem ipsum intelligibilem, omni claritate maiorem: acies creatę mentis, proprio ingenio metiri non potest, nec sufficit sustinere. Ideo nostri miseratus erroris pius parens deus: id multifariam liberali bonitate sua, clementer ad salutem generis nostri, nunquam adimplere desiit, nec desistit; quo perspectiua hominis virtus, seipsa ad diuina capescenda, imbecillis atq; inualida: & quę iure, nyc̃ticoracis oculis comparetur, verū illud lumen quod sit lucerna pedibus nostris, illius beneficio feliciter assequatur: hoc etiam post miserabilem parentis primi ruinam, beatissimorū spirituum ministerio: inde rursus per patriarchas atq; prophetas: tandem vero per seipsum Christus impleuit: qui & idem postremo, & maiore quidem miraculo, persequentium patrum, his etiam diebus nostris: ex incōtaminatis literis veritatis, conspicuas & apertas; perq; veras eruditorum sententias, potenter exequitur atq; clemēter: quos nimirum ad hoc ipsum, diuino spiritu affiatos: tanquam luminaria mundi, ad generis humani tractandam, procurandamq; salutem: incredibili, sapientissima item prouidentia, esse disposuit, parauit, atq; cōstituit. De quorum numero, Diuus ille doctor Aquinas effulsit; cuius doctrinarum splendore, mundus vniuersus, pulsis prorsus errorum inuolucris atq; turbinibus: tanquam iubare diuino claresceret. Omnium enim hæresum radices & motus: pia ac sufficienti doctrinarū veritate sic curauit auellere, vt per doctrinas illius, quilibet (suffragāte deo) omnia hęreticorum machinamēta possit euertere. Vnde doctrina illius, per sanctam ecclesiam Christi: omnifariam & vbiq;, probata, & dignis encōmiis laudata inuenitur atq; sancita. Qua occasione summus, & doctissimus pont. Innocentius, in eo sermone, cui est initium. Ecce plusquam Salomon hic. Tale perhibuit testimonium doctrinę veritatis illius, ita inquiens. Huius doctoris sapiētia, pręcęteris (excepta canonica) habet proprietatem verborum, modum dicendorum, veritatem sententiarum: Ita ut nunquā qui eum tenuit, inueniatur a tramite veritatis deuiasse. Et qui eum impugnauit: semper fuit de veritate suspectus. Cum igitur sanctissimi huius viri sapientia, tantę, tamq; vniuersalis vtilitatis, vniuerso mundo esse noscatur: tum ex humanę phiæ peritia, quam humanum ingenium capere (natura duce) possit & cupiat: quo rerū naturas & conditiones quantum fieri possit, edisceat; tum ex veris morum documentis: quibus humanę vitę digni

Pla. ad archi. tarent.
1. Cor. 10. 12. Eph. 4
Orphe⁹. in hinn.
Mercuri⁹ in pim. c. 12.
Plato. 1. de leg.
Aristo. 12. Met. t. 36. 37.
Plat. 6. de re pu.
Aristo. 2. met. t. 1.
Psal. 18.
Vrban⁹. vi.
Vniuersitas Parisien.
Innocēti⁹. [illegible]

tas agnoscatur:Tandem(quod prę omnibus optatur:& quęritur) ea quę ad notitiam pertinent diuinorum:cœlestium videlicet corporum,separatarũq; mentium; & (quod est mirabile dictu) summi ipsius infiniti atq; incóprehensibilis dei,& sacramentorũ illius faciant optabilẽ euidentiam,quãtum mens humana capere queat:doctor iste diuinus,nedum in seipso est assecutus: sed & aliis omnibus:hoc immensum pelagus vera & facili sapientię suę traditione: tenui etiam cimba,idest pusillo ingenio,permeabile reddidit.Adeo enim clara,expedita,resoluta,atq; cõspicua suarũ doctrinarũ induxit eloquia,vt quod dudum ab excellenti ingenio, vix multis sudoribus exquirebatur,nunc quilibet,non vsq; adeo insanus & hebes,vt in fontibus ipsis (vt aiunt)imbecillis inualidusq; delinquat,placido,suauiq; fluxu,doctrinarũ illius fluenta emanantia,valeat lętus haurire.Quia tamẽ humana imperfectio:& si vigeat intellectu,non tamen vnico illius actu, intelligibiliũ quęq; cõplectitur,& tantum potest per sermonem exprimere,quantũ mente concipere,ideo si plura,homo,omni etiam doctrinarum genere peritissimus,voluerit explicare sermone,multis vti verbis atq; diuersis necessarium habet.Dei quippe solius est proprium, vnico actu intelligibili;& vnico,eoq; simplicissimo verbo,seipsum & omnia simul cõplecti & dicere. Multa igitur dicturus atq; docturus doctor angelicus,multis verbis atq; sententiis,diuinã,simul & humanam phiam,in scriptis multis expressit;ita vt ex doctrinis illius,plurima volumina implerentur.Sed quia doctrinæ,quę breuius,cõpendiosiusq; traduntur, excusso prolixitatis fastidio;sumuntur auidius,ac operosius retinentur:ideo hanc proprietatem quã dudum a sapientibus Grecię,optatam quęsitãq; fuisse cognoscimus,diuinus doctor,diuino munere,ita est mirabiliter assecutus: vt nihil inordinatũ,nihil superfluum,nihil diminutũ,eius mirabilis doctrina contineat.Sit ergo breuis,taliq; ordine procedat in singulis libris suis,vt ex pręcedẽte tractatu: mirabili ordine videatur oriri,necessarioq; nexu pendere quod sequitur,nõ tamen potuit omnia vno verbo cõplecti.Operępretium igitur fuit,ex tantis doctrinis illius, vnũ cõflare cõpendium: nedum indicem,seu tabulam (vt aiunt) in qua omnia dicta , seu resolutę sententię illius , breui schemate ante ipsos oculos,cõmodissime haberentur.Quod & dudum doctissimi patres nostri, operoso studio sunt exorsi,idemq; per tempora,mirabile,vtileq; per patrum diligentiam, incrementum accepit;quoad demum ad manus nostras,opus insigne, multis laboribus emendandũ, multisq; similiter incrementis locupletandũ aduenit, sicq; iam tertio typis excusum, diu expectatum,vtilitati piorum fideliter traderetur.Aggressi sumus arduũ negocium,viribus licet impa ribus,de diuina prorsus largitate confisi.Non eo vtiq; animo,vt alienos labores temerario iniustoq; ausu,mihiipsi velim ascribere,sed pio studio potius factos illustriores,demptis prioribus mendis,vt fieri potuit(quantũq; sufficere ac dare potuit ingenioli mei,reiq; literarię paupertas, & operosissime inuigilans ad imprimendũ quã emendatius vtiliusq; fieri potuerit , excudentiũ diligentia)omnium vsibus,tam vtile,ac egregium opus,in hac cõmodiori forma curaui contradere.Erat autem,non ignauia quidem,uel imperitia patrum, sed excudentiũ vitio, diuinũ hoc opus,mendis multis ita conspersum,vt quędam sententię affirmarentur quæ negari debuerant, quædã vero econtrario ponerentur.Erant rursus perfractę multę atq; concisę sententię,adeo vt sensum plenum,uel non redderent (vt decet & congruit) vel confunderent. Et ideo (vt facile est inuentis addere) eas quantum licuit aduertere,vel cognoscere,ad plenum sensum curaui deducere:prout sancti patris doctrinæ requirebat integritas. Quæ omnia,paruulo asterisco iussimus prænotari, cum pręsertim notabiliter fuerit facta mutatio, seu sententię plenioris additio: quod pari schemate in cõclusionibus additis est seruatũ.Minutias autẽ verborum seu minores emendationes non duximus eo stigmate prænotandas,ne curiositati & apparentię potius, quã vtilitati legentium consuluisse videremur.Ne insuper superfluis verbis liber:& absq; vlla prorsus vtilitate impleatur:ea nomina,quæ in fine prioris impressionis posita fuerant,censuimus in hac recẽtiore,nõ esse ponẽda. Per alphabeticũ quippe ordinẽ,p totã tabulã,suis locis habẽtur.

Abrasimus etiam literas quasdam maiusculas:quę passim in marginibus habebantur, cum maximam confusionem intuentibus facerent potius quã vtilitatẽ: his præsertim qui parũ gnari essent mysterii literarum.Significabant enim doctrinam earũ conclusionũ,quibus literę huiusmodi fuerant prænotatę:ad eundẽ pertinere tractatum,singulariter in ordine conclusionũ inductũ & ordinatum:vbi ex proposito de eadem materia cõmuniter agebatur.Quod sub vno ponetur exemplo:quo cętera clarius inducta signentur.In tractatu enim de Angelis:sunt ad summã: conclusiones omnes numero.633. quibus tota materia de Angelis coĩter intelligitur esse tractata.

Sunt autem in ea cōitate, multa specialiter pertractanda; secundū rationes distinctas: quę de natura & actionibus angelorū ordine doctrinæ locantur: quo facilior esset positorū inuentio. Sicuti est. ESSE. PRODVCTIO. ESSENTIA. Et alia similiter: quę p propria verba ponebantur in margine: & eis quędā litera maiuscula pręponebatur. Vt ante. Esse. ponebatur. E. sic. E. Esse. De esse autem Angeli tractatur vsq; ad verbum. Productio. Cui pręponebatur litera. P. hoc modo. P. Productio. Et ita in aliis: vt quilibet per se potest aduertere in omnibus. Contingit tamen frequenter nedum in singularibus ita notatis tractatibus, sed etiam sparsim in toto cōmuni tractatu: de eadem singulari materia, sermonem in diuersis conclusionibus haberi. Et ideo ut id etiam faciliter inueniretur, ea litera maiuscula, ante conclusionē eandem ponebatur. Sicut de esse angeli tractatur vsq; ad verbum. productio. sexdecim ordinatis cōclusionibus: tamen in. 17. 31. 41. 43. 45. & sic de aliis: quæ ultra eum numerum habentur, de esse angeli sermo ad perquirendū & inueniendum optatus, inducitur. Et ideo ibi litera. E. & alibi similiter prænotatur. Nos autem quo facilior & clarior esset earum conclusionū inuentio: & statim quod quęrebatur occurreret, eas primo dictiones capitales, in literis maiusculis, in corpore tabulæ seu indicis huius: in suo ordine collocauimus: Quibus etiam dictionibus (dimissis eis literis maiusculis) numerum tantum cōclusionū per eas dessignatū addidimus: hoc modo. ESSE. 17. 31. 41 43. 45. &c. Et ita per ordinem numeralem: sicut illę, Vt præfertur, literæ designab[antur: o]mnes conclusiones in quibus de esse angeli fit mentio suis, sub verbo eodem. s. ESSE. propriis numeris annotauimus: prout quęrendo per se diligens lector poterit inuenire. Et ita etiam de dubiis, siue illorum solutionibus in concordantiis, pro eorū modo, voluimus obseruare.

Pro notitia autem plurimarum allegation[um] hoc in libro in se quidem sub compendio impressarum seu sub breuitate literæ scriptarū: sed tamen ad vnā & eandem conclusionem multiplici de causa sub multitudine positarū (vt. s. lectori[bus] atq; prædicatoribus detur uia & promptitudo difficultandi materias: atq; facilius intelli[gen]di concordantias diuersarū cōclusionum Diui doctoris Thomæ: qui sacram scripturā i[mi]tatus pro posse: de qua ip[se] ait: ꝙ nihil cōtinetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod sacra scriptura non t[ra]dat ali[bi] manifeste per sensum literalē: & qui etiam a simili de beato Dionysio ait, ꝙ multoties Dionys[i]us vtitur quadam multiplicatione verborum, quæ licet superflua videatur, tamen diligenter cōsiderantibus, magnam sententiæ profunditatem, continere inueniuntur, id quod vno in loco aliquando obscure, atq; sub breuitate sibi innata, Diuus Thomas dicit, alio in loco clarius & diffusius ponit.) sciendum est, ꝙ ubi in hac tabula scribitur uel [i]mprimitur sic. 1ª. intelligitur illud esse in prima parte operis sui in theologia, siue in prima parte summę totius theologiæ. 1ª 2ª. in prima secundę. 2ª 2ª. in secunda secundę. 3ª. in tertia parte. 1. d. in primo libro sniarū, distinctione tali. s. secundum numerum qui semper immediate sequitur illud cuius est numerus. 2. d. in secundo sententiarum, distinctione tali. 3. d. in tertio sententiarū, distinctione tali. 4. d. in quarto sententiarū, distinctione tali. q. quęstione tali. ar. articulo tali. Et si repetatur. q. antequā sequatur virgula talis. quæ stat ibi pro Item: & quæ distinguit vnam allegationem ab alia: circa eandem cōclusionem, tunc intelligitur. q. qstiuncula tali. a. in argumentis pro prima parte articuli. b. in argumētis pro alia parte articuli. c. in corpore articuli, siue in responsione principali. d. in responsione ad argumenta eiusdē articuli: Vel fiet. m. supra numerū argumenti sic. 1m. 2m. 3m. &. L. 2m. in expositione literæ magistri sniarum notabili secundo. Lec. lectione tali. O. per totum. Prin°. in principio. fi. in fine. Co. Colūna tali. s. partiali, sm modum scribentium seu imprimentiū. 3. in summa contra gentiles. Li°. libro tali. C°. Capitulo tali. 3m. in notabili tertio eiusdē capituli. Ver. in qstionibus disputatis de veritate. Po°. in qstionibus disputatis de potentia dei. Ma. in qōnibus disputatis de malo. Virt. in qōnibus disputatis de virtutibus in cōi. Vnio. in qōne disputata de vnione verbi incarnati. Spū. in qōne disputata de spiritualibus creaturis. Aia. in qōne disputata de Aīa. quol. quolibeto tali. Opus. Opusculo tali. s. sm ordinem & numerū opusculoꝝ, prout in eodem opusculoꝝ libro notant in suo ordine. Iob. in expōne eius super librū Iob. Psal. in expōne eius super psalterium Dauid prophetæ. Isa. in expositione eius super Isaiam. Matth. in postilla eius super Matthęum. Io. in postilla eius super Ioannem. Ro. in expositione eius super eplām beati Pauli apostoli ad Romanos. 1ª. Cor. in expositione eius, super eplām primam ad Corinthios. 2ª. Cor. in expositiōne eius super eplām secundā ad Corinthios. Et similiter fiūt allegationes aliarum eplārū beati Pauli, prout cōiter abbreuiatę scribuntur seu imprimuntur. Dionysius in Cœ/

mento vel scripto eius, sup Dionysium de diuinis nominibus. Tri. vel Trin. in expositione eius super Boetium de Trinitate: siue Opusculo. 70. Ebdo. in expositione eius super Boetiũ de Ebdomadibus. s. de editionibus siue conceptionibus, vel Opusculo. 69. Causis. in Cõmento eius, super cõmento Procli, in librum de causis. Ethi. in Cõmento eius super decem libros Ethicorum Aristotelis. Met. in Cõmento eius super duodecim libros Metaphysicę Aristotelis. Phy. in Cõmento eius super octo libros Physicorũ Aristotelis. Ce. in Cõmento eius super libros de Coelo & mundo. Gen. in Cõmento eius super libros de generatione. Anima. in Commento eius super libros de anima. Metau. in commento eius super libros Metaurorum. Sensu, in Commento eius super librum de sensu & sensato. Memoria, in Commento eius super librum de memoria & reminiscentia. Somi. in Commento eius super librum de somno & vigilia. Poster. in Commento eius super libros posteriorum. Perihermenias, in Commento eius super libros perihermenias. Sciendum est etiam, ꝙ hoc in libro, super vna & eadem conclusione, ex diuersis aliquando libris collecta, cõtingit ꝗplures pro maiori notitia rei inueniendæ, adduci allegationes, vt præmissum est, ſm tamen ordinem librorum Diui Thomæ, & Opusculorum eius. Vbi igitur in illis allegationibus ponitur. O. intelligitur ꝙ ibi per totum, quasi ex principali proposito determinatur de illa re, siue de illa materia, de qua in illa conclusione principaliter est sermo. In aliis autem allegationibus ibidem adductis, plerunq; de illa materia fit mentio incidenter tantum.

¶ Nec est prætereundum, ꝙ in multis allegationibus librorum principalium sancti doctoris, ad singulos tractatus eorum quæ inducuntur, subinferuntur statim quædam nomina in aliis locis tabulæ huius, in suo alphabetico, ordine pertractata, cum diuersis numeris post illa designatis, quandoq; tantum habetur, o. Et primum quidem significat sub eo ordine, ad numerũ ibi signatum, accepta cõclusione, eo numero prænotata, de illamet conclusione cui annectebatur dictio talis, mentionem haberi. Qñ vero habuerit, o, per omnes cõclusiones eiusmodi nominis, si plures extiterint, de eadem cõclusione qui sequitur, aliquid inducitur. Vt patet per exemplum in tabulæ ipsius initio. Ita enim incipit. A, præpositio denotat etc. qua completa, nomen libri, & locus vbi de ea re tractatur adducit, videlicet. 4. d. 1. q. 1. etc. vel etiam plures plurium librorũ inductiones habentur. sequitur postea statim. Abraham. 6. Accipere. o. Actor. 1. Adoptio. 7. Amor. 12. 17. Et alia huiusmodi similiter hic & alibi designata. Vbi si petas dictiones easdem in suis ordinibus, vt habentur in tabula, & ad numerum, post eas dictiones designatum, ſm numerum conclusionũ dictionis inductæ, ibi inuenies de. A. præpositione, aliquid tractari. Quod etiã obseruandum est in singulis per totam tabulam designatis. Quando autem erit. O. significabit in omnibus conclusionibus sub ea dictione positis, aliquid ad propositum eius conclusionis haberi. Plerunq; etiam ponitur aliqua nomina in ordine alphabeti, quibus immediate non seqtur numerus, neq; o. sed alia nomina cum hmõi numeris. etc. Vti est in exemplo. Abacuch. Agilitas. 4. quære in tabula dictionem. Agilitas, ad. 4. cõclusionem, & ibi inuenies, de Abacuch, esse tractatum. Idem & in sequentibus. Abagarus. Imago. 41. Abbas. benedictio. 7. Et in similibus per totam tabulam habetur similiter modus inueniendi, quibus & quantis modis, res & nomina diuersimode, ac vtiliter pertractentur in doctrina doctoris Angelici.

¶ Rursus est attendendum, ꝙ in hac tabula, post vnam conclusionem positam ad vnam partem, cum suis diuersis allegationibus: in sequenti conclusione, adducitur aliquid in oppositum, & ad aliam partem, & seriose, aliquando diminute, ad difficultandum materias: etiam cum suis aliis allegationibus. Et cõiter scribitur, seu imprimitur sic. Oppositum videtur dicere. Vel sic. Immo etc. Et ideo pro maiori declaratione atq; concordantia illarum conclusionum, in quibus (prout sibi a nonnullis imponitur) Diuus doctor Thomas saltem apparenter videtur in se, vel in suo simili, aliquando sibi contradicere: post illas duas cõclusiones, & post allegationes ibi positas, ibi immediate pro earum concordantia, quæ plerunq; fit per dicta eiusdem Diui Thomę, scribitur vel imprimitur sic. Rñº. Duº. tali. s. respondeo Dubio tali, cum numero talis dubii vel concordantiæ ſm numerum dubiorum & ſm ordinem huius tabulę per Alphabetum. Et sic fiet remissio sub tali numero, ad numerum concordantiarum & dubiorum, atq; dictorum eius, quæ non diminute, sed complete adducentur prout iacent in libris eiusdem sancti Doctoris. Quę quidẽ dubia post illas duas conclusiones assignantur, cum suo numero: & ponũtur in fine præsentis tabulæ, etiam cum suo numero, & cum suis allegationibus & responsionibus, dicta dubia concordantibus: eo maxime ꝙ idem Diuus Thomas, in se vel in suo simili in dictis suis seipsum ibidem declarat in libris suis, si bene atq; diligenter ibidem inspiciatur.

¶ Isti sunt libri, quos cōposuit Diuus doctor, Sanctus Thomas de Aquino, sacri ordinis fratrum prædicatorum: s̃m ordinem & numerum prout allegantur in præsenti tabula.

Prima pars summę totius theologiæ, continens.q.119.& articulos.585.
Prima secundę, continens.q.114.& articulos.620.
Secunda secundę, continens.q.189.& articulos.917.
Tertia pars, continens.q.90.& articulos.532.
Primum scriptum eius, super primum librum sententiarū habens distinctiones.48.q.97.articulos.293. & quęstiunculas.389.
Secundum scriptum sententiarū, habens distinctiones.44.q.70.ar.264.& quęstiunculas.353.
Tertium scriptum sententiarum, habens distinctiones.40.q.89.ar.271.& quęstiunculas.542.
Quartum scriptum sententiarum, habens distinctiones.50.q.508.ar.980.& quęstiunculas.1452.
Sūma cōtra gētiles, habens libros quatuor & capitula.464.
Liber qui dicitur quęstiones disputate de veritate, habens.q.29.& articulos.240.
Quęstiones de potentia dei, habens.q.10.&.ar.83.
Quęstiones de Malo, habens.q.16.& ar.97.
Quęstiones de virtutibus in cōi, habens.q.5.& ar.21.
Quęstio de vnione verbi incarnati, habens.ar.5.
Quæstio de Spiritualibus creaturis, habens.ar.12.
Quęstio de Anima, habens.ar.21.
Quolibeta vndecim, quorū qōnes sunt.100.& articuli.210.
Sed secundum aliquos, eius quolibeta sunt tredecim, quorum articuli sunt.247.
Quęstiones eius de vniuersalibus.
Compendium theologię in cōmuni habens capitula.160.
Volumen opusculorum eius, habens libros.73.quorum nomina, ordo, & numerus in libro opusculorū eius habentur.
Expositio sancti Thomę super librum sancti Iob.
Expositio super primos tres nocturnos psalterii Dauid.
Expositio super Cantica canticorum Salomonis.
Expositio super Isaiam.
Expositio super Hieremiam: & super Trenos.
Opus aureum, siue cathena aurea, ex dictis aliorum sanctorum doctorum contexta, super quatuor libros euangeliorum in communi.
Postilla eius super Matthęum in speciali.
Postilla eius super Ioannem in speciali.
Expositio eius super omnes epistolas beati Pauli apostoli.
Expositio super librum Dionysij de diuinis nominibus.
Expositio super librum Dionysij de Cœlesti hierarchia.
Collationes quadragesimales.
Sermones dominicales & festiui.
Scriptum eius super cōmentum Procli philosophi in librum de Causis.
Scriptum super decem libros ethicorum Aristotelis.
Scriptum super [illegible] libros politicorum.
Scriptum super lib[illegible] Iconomecorum.
Scriptum super duodecim libros Metaphysicę.
Scriptum super octo libros Physicorum.
Scriptū super duos libros de Cœlo & mūdo cū parte tertij.
Scriptum super duos libros de generatione & corruptione.
Scriptum super quatuor libros Meteororum.
Scriptum super tres libros de Anima.
Scri[illegible] super librum de Sensu & sensato.
Sc[illegible] super librum de Memoria & reminiscentia.
Scriptum super librum de Somno & vigilia.
Scriptum super duos libros Posteriorum.
Scriptum super duos libros Perihermenias.
Scriptum super librum Porphyrij.

Explicit numerus librorum Diui Thomę Aquinatis, Sacri ordinis fratrum prędicatorum.

¶ In hoc etiam libro, post tabulam & cōcordantias, ponuntur sacræ scripturæ autoritates: tam noui, q̃ veteris testamenti: quas idem Diuus Thomas in libris suis, pręcipue in theologica facultate, licet aliquando incidenter, aliquando vero ex proposito, diligenti ac vigilanti studio, nobis s̃m catholice fidei veritatem exponere dignatus est. Quæ autoritates, ponūtur s̃m ordinem librorum atq; capitulorū eiusdem sacrę scripturę, cum allegationibus eiusdem Diui Thomę in libris suis. Vbi etiam aliq̃n quo ad allegatiōes, fit remissio vnius autoritatis, ad aliam superiorem autoritatem vel inferiorem: eo q̧ vel ibi eadem autoritas in se declaratur, vel in suo simili.
¶ Hæc paucula volui annotasse, quibus facile omnes in lectione, ac vtili vsu tabulæ huius, possint induci; vt demum quisq; candidus lector lætus accipiat, unde seipso semper in literario negotio, doctior fiat & melior. Veritas enim quę maxime in doctoris huius libris purissime tractatur, aurea est (teste Platone) productio, duxq; optima vitæ hominis ad diuina tendentis, quo tandem fiat summæ veritatis beata possessio, & felix assecutio deitatis. Vale.

TABVLA IN LIBROS

OPVSCVLA, ET COMMENTARIA DIVI THOMAE

Aquinatis cum additionibus conclusionum: & suis concordantiis atq; diuinæ scripturæ autoritatibus per eum iuxta catholicæ fi dei veritatem expositis, ab eximio doctore fratre Petro de Bergomo ordinis prędicatorum vitę regularis sacrę Theologię professore summis vigiliis in hunc ordinem redacta, & post primam & secundam editionem, iam tertio per alios eiusdem ordinis professores accuratissime recognita, emẽdata, ac locupletata.

A PRAEPOSITIO.

1 A Prępositio denotat principale agens: sed per prępositio denotat causas instrumentalem. 4.d.1.q.1.ä.4.q.1.c.fi. Abraham.6. Accipere.0. Amor.1. Adoptio.7. Amor.12.17. Angelus.10.17.18.59. Babuus. Cognitio.2. Compositio.16. Deus.38.406.435. Esse.8.c̃. Aeternitas.11.

2 A vel ab prępositio designat tantum habitudinem principij effectiui: sed per, prępositio, designat habitudinem cuiuscunq; causę.1.d.32.q.2.2.c./.L.1^{m}./.d.42.l.6./.Post^{a}.lc.11.prin^{o}. Eua.1. Finis.16. Idea.25. Imago.1.3. Missio.4. Mundus.20. Monens.4.c̃. Notio.13.14. Oratio.73.89.96. Ordo.31. Poenitentia.19. Persona.29. Politja.1. Possibilitas.1. Principium.1.2. Processio.29. Propoztio.5. Virtus.109.

3 Omne quod est ab aliquo, est per illud: & non econuerso.1.d.32.q.2.2.c.

1 AARON fuit sacerdos: & fuit põtifex.1.pńceps sacerdotũ.4.d.24.q.3.ã.2.q.1.1^{m}. Cõsecratio.19. Maria.4.

2 Filię Aaron poterãt nubere in qualibet tribu Israhel: quia non habebãt sortem in hereditate.4.d.30.q.2.ã.1.q.3.4^{m}.

3 Aaron occulte punitus fuit propter conflationem vituli: vt prelati puniantur clam, ad euitandum scandalum.4.d.46.q.2.ã.2.q.2.3^{m}.

Abachuch. Agilitas.4. Abagarus. Imago.42. Abbas. Benedictio.7. Heresis.99.100. Inuestiri. Ioachim.0. Obedientia.37.c̃. Religio.72. Vsura.248.

1 ABBATISSA non habet prelationem ordinariam.4.d.19.q.1.ã.1.q.3.4^{m}./.d.25.q.2.ã.1.q.1.2^{m}. Clauis.12. Monialis.

2 Inordinatum est: ꝙ nimis iuuenculę fiant abbatissę. 1^{e}.Thi.5.co.3.fi. Presbytera. Sanctimonialis.

ABDICATIO rerum temporalium secundum prępa rationem animi. vt.s. homo sit paratus, si opus fuerit, omnia dimittere vel distribuere. ptinet directe ad perfectionem: non autem abdicatio rerum actualis, quia sic in ea non cõsistit essentialiter perfectio. sed est quoddam perfectionis instrumentũ. 12^{e}.q.108.4.4^{m}./.22^{e}.q.184.7.1^{m}. Abijcere. Abrenuntiatio Corona.3.4. Diuitię.10. Obia.12. Paupertas.3. Perfectio.73. Relinquere. Christus.89. Abduci. Bonitas.47. Raptus.1. Virtus.41. Vitium.11. Abel. Aetas.5. Eucha^{a}.12. Sacramentum.43.143. Abesse, Absens. Accidens.61. Disputatio.6.

ABOMINATIO est actus appetitus refugiẽtis cognitionem alicuius rei.5.d.26.q.1.3.c.co.2./.Ps.5.co.5./.Ps.13.co.1. Abhorrere. Animal.74. Concupiscentia.3. Detestari. Execratio. Malum.64. Mri^{m}.81. Missa.4. Passio.39. Peccatum.198. Refugere. Vitare. Abhorrere. Abhumiatio. Aial.41. Cogitatio.10.

ABIAS iterpretatur pater. deus. Matth.co.13. Abiectio. Abiectus. Abijcere. Intellectus.68. Passio.1.2.3.

ABIECTVS. Christus voluit abiectos esse suos consanguineos & discipulos: ne eorum predicatio ad aliqđ terrenum commodum composita videretur: & ne salus mundi ascriberetur humanę sapientię aut virtuti. sed solum diuinę. Opus.2.c^{o}.7.co.3. Abiectio. Abijcẽ. Damnatio.42. Deus.118. Religio.90. Vestis.6. Vilis. Abijcere temporalia dupliciter contingit. s. propter contemplationem diuinorum: & ne sensus inuoluatur eis. Primum significatur per rasuram clericorũ: secundum vero per tonsuram.4.d.24.q.3.ã.1.q.1.c./.2^{m}./.5.3.c./.L.3^{m}./.Opus.65.c^{o}.9. Abdicatio. Abiectio. Abiectus. Abrahas.27. Abrenuntiatio. Alteratio.10. Expellere. Illuminatio.5. Mri^{m}.85. Motus.22.40. Opprobrium.1. Passio.1.2.3. Socrates.1. Sponsalia.3. Christus.190. Abinuicem. Adiectiuum.12. Amor.239. Distinctio.36. Inuicem. Politia.1. Abire. Ezechias.2. Recedere.

Abyssus. i. sine bysso. s. sine pulchritudine: vel sine basi. i. sine fundamento.2.d.11.L./.Ps.32.co.6. Coelum.55. Mã.14.

Abiurare. Eucha^{a}.120. Heresis.23.24. Ablactatio. Tempus.33.

1 ABLATIVVS construitur in vi causę efficientis. ve

A

finalis. vel formalis : vel in vi effectus formalis. 1a.q.37.2.c./.1.d.32.q.1.1.c./.3.2m. Generatio.90.

2 Greci carent ablatiuis:ideo vtuntur genitiuis pro ablatiuis. Ro.2.lc.3.co.4.

ABLATVM vel male detentū debet restitui. 4.d.15.q.1.ā.5.q.2.0. Acquirere. Auferre. Baptis.107. Circuncisio.7.12.43. Contrapassum.2. Decime.27. Euangelium.4. Maria.13.54. Passio. 101.c. Predestinatio.40. Reddere. Restitutio.0. Sanitas.7. Serpens.4. Vsura.R.

ABLVTIO manuum in missa fit ad decentiam: & significat emundationem etiam a minimis peccatis.3a.q.83.5.1m. Baptis.57.156.192.231.246.248. Confirmatio.23. Eucha.a.178. Lotio. Sacerdos.22. Sacramentum.124. Abnegatio. Fides.8.19. Heresis.0. Abolitio. Accusatio. 27. Cessare.4. Circuncisio.7.9.27.42. Lex.123. Liberare.0. Maria.34. Papa.3. Pœnitentia.10.

1 ABORSVS est graue peccatum. & inter maleficia computandum:& est contra naturam. quia etiam bestie fœtus expectant. Tamen est minus graue q̃ homicidium:quia adhuc poterat alio modo impediri conceptus. Nec est iudicandus talis irregularis : nisi iam formato puerperio aborsum procuret.4.d.31.L.2m. Baptis.140.141.142. Matrimoniū.57. Occidere.16.

2 Abortiuum dicitur fœtus nascens ante tempus debitum:vel fœtus vi eductus: vel non perductus ad debitam quantitatem secundū Isidorū.1e. Cor.15.lc.4.fi.

1 ABRAHAM. PERFECTIO.17.19.20.23.24.26.28. Fuit sacerdos & propheta 3a.q.31.2.c./.8.3m./. Matth.co.4.fi. Circuncisio.3.14.15.27. Euchar.a.12.19.

2 Abrahā fuit pfect.o.22e.q.186.4.2m./.ql.4.q.12.2.3m./. Opus.18.co.8.9. Experientia. 12.13. prophetia.88.

3 Abraham equaliter meruit in matrimonio, sicut Ioannes in virginitate.22e.q.152.4.1m./.q.186.4.2m./.4.d.33.q.3.3.5m./. Opus.18.co.8./. Matth.11. co.6./. Io.8.lc.5.co.1.fi./.1e. Cor.7.co.19. Reuelatio.14.

4 Oppositum videtur dicere.22e.q.152.4. 1m./.5.c. Rn.o.dubio primo.in fine huius tabule conclusiotum. Du.o.1o.

5 Verum est q̃ Abraham equaliter meruit respectu premij essentialis. non autem respectu premij accidētalis: quia meritum non solum pensatur ex genere actus : sed magis ex animo operantis. Habuit autem Abraham animum sic dispositum:vt paratus esset virginitatem seruare.si esset tempori congruum : ex quo meritum cōtinentie coniugalis in ipso equatur merito continentie virginalis in Ioanne.respectu premij accidentalis.22e.q.152.4.1m./.2m./.5.c./.p̃.3.co.137.

6 Abraham est primum exemplum fidei tripliciter.s.primo recedendo ab infidelibus : primo credendo aliquid supra naturam:& primo accipiendo circuncisionē.1a.q.1.2.2m./.7, 2m./.12e.q.102.5.1m./.3a.q.70.2.c./.4.d.1.L.lc.2./.d.45.q.1.ā.2.q.1.c./.He.6.lc.4.pn.o.

7 PECCATVM./. Idolatria incepit tempore Abrahe. 22e.q.94.4.2m./.174.6.c./.3a.q.70.2. 1m./.4.d.1.q.2.ā.1.q.3.1m./.2m./. Ro.lc.

8 Abraham petens signum promisse possessionis, non tentauit deum,nec peccauit.22e.q.97.2.3m. 8.co.2./.He.7.co.2.pn.o.

9 Abraham non fuit mendax:dicendo Saram sororem suam.22e.q.110.3.3m./.4.5m./.q.111.1.1m./.3.d.38.3.1m./.4m./.quol.8.14.fi.

10 Immo hoc quod dixit Abrahā: videtur mendacium. quol.8.q.6.4.2m. Rn.o.Du.o.2o.

11 Abrahā accedens ad ancillā suam,non peccauit.22e.q.154.2.3m./.4.d.33.q.1.ā.3.q.3.0./. Gal.4.co.17.

12 Oppo.m. videt dicere.4.d.33.q.1.ā.3.q.3.0. Du.o.3o. Rn.o.sicut Dubio.371o. Concubinatus.3.

13 Abraham volens occidere Isaach non peccauit : quia debuit obedire precepto dei.12e.q.94.5.2m./.22e.q.64.6.1m./.q.104.4.2m./.q.154.2.2m./.1.d.47.4.0./. Po.a.q.1.6.4m./. He.11.co.19.fi.

14 Opp.m. videtur dicere . quia preceptum de non occidendo hominem.& alia precepta decalogi, sunt omnino indispensabilia etiam a deo:vt patet.12e.q.100.8.0./.3.d.37.4.0. Du.o.4o. Rn.o.sicut.dubio.518o. Luxuria.15. Mendacium.22.

15 Abraham emendo speluncam in sepulturam:non peccauit.22e.q.100.4.3m./.4.d.25.q.3.ā.2.q.3.2m. Sepultura.4.

16 Oppo.m videtur dicere : quia sepultura est annexa rei spirituali.ideo emere eam vel vendere, est peccatum simonie.22e.q.100.1.0./.4.1m./.2m./.3m./.4. d.25.q.3.ā.1.q.1.0./.ā.3.c. Rn.o.Dubio. 5o./.1127o. Simonia.3. Du.o.5o.

17 Abraham emendo speluncam duplicem,non intendebat emere,nisi terram cōem. Sed quia apud gentiles loca sepulture deputata religiosa reputabantur : si Ephron pro iure sepulture pretium intendit accipere. peccauit vendens,licet Abrahā non peccauerit emēs. Vel excusaretur Abraham:quia in hoc redemit suam vexationem. Quāuis enim Ephron gratis ei sepulturam offerret:perpendit tamen Abraham, q̃ gratis recipere sine eius offensa non posset.22e.q.100.4.3m./.4.d.25.q.3.ā.2.q.3.2m.

18 CHRISTVS specialiter dicitur filius Abrahe & Dauid triplici ratione. s. quia ad hos specialiter de Christo repromissio facta est : & quia Christus futurus erat rex.propheta.& sacerdos:& quia in Abraham primo incepit circuncisio. & in Dauid electio.3a.q.31.2.c. Assumere.49.

19 Abraham fuit primus inter antiquos patres:quia accepit promissionem de Christo nasciturо.3a.q.70.2.c./. He.7.lc.pn.o. Circuncisio.27. Eucharistia.12. Iudei.2.

20 Promissio de Christo facta fuit Abrahe.non quidem propter meritum eius:sed ex gratia dei.12e.q.98. 4.c.

21 Omnes descendentes ab Abraham decimati sunt in eo:preter Christum.3a.q.31.8.0./.3.d.3.q.4.3.0./.4.d.1.q.2.ā.2.q.3.2m./. He.7.co.8.fi. Limbus.2.

22 IN COMMVNI./. Abraham dedit decimas Melchisedech summo sacerdoti.22e.q.87.1.3m./.3.d.3.lc.2.L.2m.

23 Abraham adorauit angelos:inquantum apparentes in corporibus.quasi imaginibus representabant trinitatē 1a.q.51.3.5m./.3.d.9.q.1.ā.2.q.5.3m. Arabes.

24 Abraham iuste obtulit angelis cibos : quia credidit eos homines esse,in quibus tamen deum venerabatur : sicut solet deus esse in prophetis. vt Augustinus dicit.1a q.51.3.5m./.2.d.8.4.1m.

25 Vis generatiua restituta est miraculose Abrahe:respectu Sare:& respectu cuiuscunq; alterius mulieris. Ro.4.lc.3.co.4.fi./. He.11.co.16. Sem. Templum.4.

26 Postq̃ perpendit Abraham, Saram esse sterilem : deseruit eam,quo ad actum coniugalem. Gal.4.lc.7.fi.

27 Abraham abiecit Agar & filium eius:ex dispensatione dei:propter mysterium.4.d.33.q.1.ā.3.q.3.3m.

28 Abraham improprie pœnitebit:q̃ plura bona non fecit.4.d.14.q.1.ā.3.q.3.5m.

ABRENVNTIATIO diuitiarū cōparatur eleemosynis : sicut vniuersale particulari:& holocaustum sacrificio.12e.q.102.3.8m./.22e.q.186.3.6m./.5. 1m. Abdicatio. Abijcere. Corona.2.4. Votum.69. Abbreuiatio. Vita.1.

Abrogare. Cõsuetudo. 4. Lex. 170. Absalon: Dauid. 2. Abscidi. Caro. 3. Nasus.

1 ABSCONDERE se potest iustus ppter tria. s. vt p sequutores quiescat: vt pceptũ a dño opus perficiat: & vt gloriosiorem coronam acquirat. Op⁹. 58. c⁰. 8.

2 Abscondere debemus triplex bonum a fauore hominum. s. eleemosynam. orationem. & ieiunium. Opus 58. c⁰. 8.

3 Absconditur decor corporalis tripliciter. s. per habitus vilitatem. per ieiuniorum austeritatẽ. & per boni operis assiduitatem. Opus. 58. c⁰. 8. Celare. Confessio. 84. ẽ. Dulcedo. 8. Fornicatio. 6. Iudei. 31. Latere. Occultatio. Peccatum. 25. Preuaricator. Sepultura. 13. Vsura. 126.

4 ABSCONDERE peccatum cõtingit dupliciter. s. dum fit: & per negligentiam confessionis. Primum est remedium contra peccatum: quia prius est peccatum publicum: q̃ occultum propter maiorem contemptum: & propter scandalum. Sed secundum contrariatur pœnitentię. 3ª. q. 84. 6. 1ᵐ.

ABSENS Deus quantum in se est: nulli est absens. Sed homo a deo pręsente se absentat. 1. d. 40. q. 4. 2. 4ᵐ. Abesse. Amor. 223. 225. 261. Appetitus. 3. 27. Auersio. 0. Doncupiscentia. 2. Delectatio. 37. Disputatio. 6. Diuturnitas. Facies. 1. 2. Falsitas. 9. Fornicatio. 9. Longe. Manens. Nox. 2. Patientia. 5. Peccatum. 121. Promulgatio. 3. 5. Prope. 0. Sensus. 18. 80. 21. Temperantia. 17. Voluntas. 58.

ABSOLVERE. AGENS. 20. 22. 25. 26. 27. 28. 31. vsque. 37. 39.

1 ABSOLVERE non potest non ordinatus. 4. d. 5. q. 2. ã. 1. q. 1. 0. / d. 18. q. 2. ã. 2. q. 2. c. / d. 19. q. 1. ã. 2. q. 1. 0. Abolitio.

2 Solus sacerdos ẽt absoluẽ. i foro pœnitẽtia. 4. d. 7. q. 3. ã. 1. q. 3. c. / d. 18. q. 2. ã. 2. q. 2. c. / d. 20. ã. 4. q. 2. c.

3 Sacerdos non absoluit, nisi ad aliquid faciendum ligando. 4. d. 17. q. 3. ã. 3. q. 4. c. / d. 18. q. 1. ã. 3. q. 3. 2.

4 Sacerdos habens iurisditionẽ: potest absoluere de quolibet peccato non reseruato. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 2. c.

5 Absolutio facta a sacerdote peccatore, valet sicut & a iusto: nisi sit hereticus. 22ᵉ. q. 39. 3. 0. / Op⁹. 22. c⁰. 3.

6 In mortis articulo: quilibet sacerdos potest quemlibet a quolibet peccato: & excõmunicatiõe absoluere. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 1. c. / d. 19. q. 1. ã. 3. q. 1. c. / d. 20. ã. 1. q. 2. 0. Baptismus. 207. 209. Confessio. 39. 46. 56. ẽ. 80. ẽ. Culpa. 8. Fons. 2. Heresis. 21. Iudicium. 22. Martyrium. 18. Pœnitentia. 66. 71. 73. 75. 77.

7 In quinque casibus: sacerdos non potest suum subditum absoluere. s. si iniuncta sit solennis pœnitentia. ẽ. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 2. 0.

8 Nullus potest se vel parem vel superiorem absoluere: nec ligare: nisi de venali. 4. d. 17. L. 12ᵐ. / d. 18. q. 2. ã. 3. q. 1. 0. / d. 19. q. 1. ã. 3. q. 3. 3ᵐ. / d. 20. ã. 5. q. 4. 1ᵐ. / 3ᵐ. Potestas. 12. Reseruare. Reuocare.

9 Sacerdos potest absoluere eam cum qua peccauit: sed non debet. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 2. 1ᵐ.

10 Sacerdos simplex potest absoluere ab homicidio: non autem ab irregularitate. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 2. 2ᵐ.

11 Non omnis sacerdos potest quemlibet absoluere. 4. d. 17. q. 3. ã. 3. q. 4. 0. / d. 18. q. 1. ã. 1. q. 2. 2ᵐ. / q. 2. ã. 3. q. 1. 3ᵐ. / d. 19. q. 1. 3. 0. / d. 24. q. 3. ã. 2. q. 1. c. / d. 25. q. 1. 2. 1ᵐ. / 5. 4. c⁰. 71. ẽ. / quol. 12. 31. c. Sacramentum. 50. Satisfactio. 12.

12 Solus papa potest in sex casibus absoluere. s. quando aliquis inijcit manum violentam in clericum vel religiosum: de illo qui incendit ecclesiam & est denunciatus: de illo qui frangit ecclesiam & est denũciatus: de illo qui in diuinis scienter communicat ex communicatis nominaliter a papa: de illo qui falsificat literas apostolicę sedis: & de illo qui excõmunicatis in crimine cõicat. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 1. c. Schisma. 7.

13 Sacerdos non potest ligare & absoluere secundũ arbitrium suũ: nisi rectũ a deo. 4. d. 18. q. 1. ã. 3. q. 4. 0.

14 Absoluit deus autoritatiue: homo vero vt minister & instrumentaliter. Et inter ministros dei papa dicitur absoluere aliquem: etiam si per alium officium absolutionis impẽdat. 1ª. q. 112. 2. 2ᵐ fi. 1. Op⁹. 22. c⁰. 2.

15 Consuetudo dat vel aufert potestatem absoluendi: sicut quando in aliquo episcopatu enormia crimina ad terrorem episcopo reseruantur. 4. d. 20. L. fi. Simonia. 21. 22. Sponsalia. 8. Vinculum. 1.

16 Nullus potest absoluere ab excõicatione maiori lata a iudice: nisi ipse vel ei⁹ supior. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 1. 0.

17 Episcopus. vel sacerdos potest absoluere ab excommunicatione maiori canonis: nisi reseruetur: & ab excommunicatione minori. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 1. c.

PATIENS. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 15. 16. 17. 4. 41.

18 Excommunicatus non potest a peccatis absolui: sed absolutio ab excõmunicatione debet pcedere absolutionem a peccato: quia q̃diu aliquis est excõmunicatus: non potest recipere aliquod ecclesię sacramentum. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 1. 2ᵐ. / d. 19. q. 1. ã. 3. q. 2. 2ᵐ. Confessio. 59. Corruptibile. 5. Excõmunicatio. 11. 26. 31. 34. Incendiarius. Iudex. 7. ẽ. Iudicium. 22. Peccatũ. L. Pœna. 60. 99. ẽ. Pœnitẽtia. 31. 113. 115. Pędicator. 6. Princeps. 10. Religio. 43. 72. Satisfactio. 12. Simonia. 21. 22. Vsura. 260. 313. 314.

19 Absolui potest aliquis ab vna excõmunicatione sine alia. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 3. 0.

20 Inuitus aliquis potest ab excõmunicatione absolui: non autẽ a peccatis. 4. d. 18. q. 2. ã. 5. q. 2. 0. / q. 3. 1ᵐ.

21 Absolutio ab excõmunicatione non requirit in iudice determinatam verborum formam: quia non est absolutio sacramentalis. Opus. 22. c⁰. 2. prim⁰.

22 Absolutio ab excõmunicatione non est sacramentalis, sed magis iudiciariam iurisditionem consequens. Et in illa absolutione. iudicis verba habent efficaciã ab intentione dicentis. Vnde non refert. quibuscunq; verbis vtatur ad exprimendam suam intentionem. In sacramentis autem verba habent efficaciam ex institutione diuina. Absolutio igitur a peccatis in sacramento pœnitentię est absolutio sacramentalis. & hʒ vba determinata. s. ego te absoluo. Op⁹. 22. c⁰. 2.

23 Casus quinq; in quibus oportet q̃ simplex sacerdos mittat absoluendum ad superiorem. s. solennis pœnitentia. excõmunicatio reseruata. irregularitas. incendium. & consuetudo in aliquo epatu. 4. d. 20. L. fi.

24 Nullus potest absolui ab vna culpa: quin absoluatur ab omnibus. quol. 2. 16. 4ᵐ.

25 Immo non semper oportet, vt qui facit quod maius est: faciat & id quod min⁹ est. 4. d. 27. q. 3. 2. 2ᵐ. / 3ᵐ. po⁹. q. 1. 6. 8ᵐ. R n⁰. Du⁰. 6⁰. / 1013⁰.

26 Absolutus in articulo mortis si euadat: non tenetur recurrere ad proprium sacerdotem pro alia absolutione: sed sufficit vt notificet ei: nec tenetur recurrere ad superiorem: nisi se offerendo ad satisfactionem. 4. d. 20. ã. 4. q. 2. 2ᵐ.

27 IN COMMVNI. / Absolutio a peccatis requirit duplicem potestatem. s. ordinis & iurisditionis. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 1. 1ᵐ. / q. 2. c. / q. 3. 3ᵐ. / quol. 12. 16. c. Pœna. 97. 98. 99.

28 Absolutio in foro conscientię est principaliter potestatis clauium & ex consequenti respicit iurisditionẽ: excommunicatio autem totaliter respicit secundum. 4. d. 19. q. 1. ã. 3. q. 3. 3ᵐ.

29 Absolutionis forma,& modus, & alie circunstantie describuntur.Opus.22.cº.1.

30 Solutiones contra errores aliquorum circa formam & circa verba absolutionis. Opus.22.cº.2.

31 Character seu potestas cóficiendi eucharistiam:& potestas clauium.i.potestas ligandi & absoluendi sunt idem.4.d.18.q.1.ã.1.q.2.1m.

32 Immo non sunt idem eo q potestas conficiendi non connumeratur clauibus: nec multiplicatur sicut ille: quia est tantum ad vnum actum: ille vero ad duos 4.d.18.q.1.ã.1.q.3.3m. Rnº. Duº.7º.

33 Sunt idem per essentiã:nec differunt nisi ratione.4.d.18.q.1.ã.1.q.2.1m.

34 Forma absolutionis sacramentalis est hec. Ego te absoluo. Reliqua que adiunguntur:sunt in arbitrio sacerdotis 3ª.q.84.3.c./.Opus.22.cº.2.

35 Forma absolutionis sacramentalis differt a forma baptismi & pfirmationis.3ª.q.84.3.c./. Opª.22.cº.2

36 Forma absolutionis sacramentalis debet fieri per verbum indicatiuum.3ª.q.84.3.o./.4.d.22.q.2.ã.2.q.3.o./.Opus.22.o.

37 Nec requirit de necessitate manus impositio. Opus 22.cº.4. Confessio.17.59.62. Conscientia.17.18.

38 Absolutio in publico facta vt in missa, & prima,& completorio:non est sacramentalis.3ª.q.84.3.1m./. Opus.22.co.2.3.

39 EFFECTVS /.Culpa remittitur per absolutionem sacerdotis.3ª.q.84.3.3m./.4.d.18.q.1.ã.3.q.1.o./.q.3.c./.d.25.q.1.2.1m./.ç.4.cº.71./.veri.q.27.3.1m./.5m./.quol.2.q.8.2.2m./.4m./.quol.4.q.7.1.o./. Opus 22.o./.Io.11.lc.6.co.4./.cº.20.lc.4.fi.

40 In absolutione premittitur oratio. & etiam dicitur oratio post absolutionem: vt impetretur confitenti idoneitas ad suscipiendum effectum sacramenti:nec est de necessitate.Opus.22.cº.3.

41 Quedam reliquie peccati remanent post absolutionẽ s.dispositio ad peccatum.& reatus:licet diminute.3ª.q.86.5.o./.q.89.1.3m./.2.d.32.q.1.1.c./.4.d.14.q.2.ã.1.q.3.o. Poenitentia.31.66.67.73.78.79. Satisfactio.26.27.Vinculum.1.

1 ABSOLVTE dictum: intelligitur de dicto simpliciter:sicut ens de substantia.1.d.9.q.1.1.2m.

2 Oppoᵐ videt dicere: veri.q.7.5.3m. Rnº.Duº.8º. Absolutum.o. Abstractio.2. Accidens.4. Addere.4.19. Adiectiuum.12. Appetitus.54.69. Appropriatio 26. Augmentum.9. Bonitas.40.41.45.68. Cathegorica. Concupiscibilis.1. Consideratio.2.3. Damnatio 22.c. Desideriũ.5. Determinatio.4. Deus.5.81.291.

3 Falsum secundum quid:non debet dici simpliciter & absolute falsum.veri.q.1.10.c.fi. Docere.1. Electio.25. Esse.24. Aeternitas.12. Eucharistia. 240. Fatum.9. Fides.57. Finis.16.50.128. Fortitudo.2. Idea 25.26. Ieiunium.22. Imperare.2. Intellectus.56.57. 200. Intentio.10.26. Ipothetica. Iudicium.10. Ius. 48. Iustificatio.17. Lex.109. Magnanimitas.1. Maius.2. Maria.39. Masculinum.o. Metaphysica.2. Natura.26. Nomen.53.c.61.75. Passio.60.86. Poena.22. Poenitentia.28.29. Philotimia. Plante.3. Possibile.3. Potentia.47. Processio.21.52. Producere.1. Ratio.7. Relatio.76. Seruitus.6. Simpliciter.o. Spes.23.64.77. Spiritus.24. Sponsalia.2. Timor.48. Transgressio.3. Triplicitas. Verbum.29. Virtus.200. Vnitas.28. Vniuersale.10. Vnum.1. Votum.8,70. Vti.23. Christus.11.21.157.

1 ABSOLVTVM est prius relatiuo secundum esse: & est posterius relatiuo secundũ dici.22ᵉ.q.16.4.2m. Absolute.o. Addere.19. Angelus.399. Anima.5.6. Annihilatio. 9.10.11. Assumere.16. Baptismª.91. Bonitas.97. Causa.85. Ciuilis.1. Coactio.1.8. Cogitatiua.2. Cómune.9. Contemplatio.9. Contrarium 9. Cooperari.4. Cultus.19. Damnatio.24. Denominatio.7.8. Deus.198.323. Differre.1. Dignitas.2. Distinctio.33. Distributio. Diuisio.21. Forma.114. Ieiunium.6. Intellectus.210. Medium.22. Misericordia.8. Mors.27. Necessitas.1.c.

2 In absolutis comparatiuum presupponit positiuum non autẽ in respectiuis:nisi abusiue. Ce.lc.3.co.2.fi. Negatio.1. Nomen.69.74. Numerus.15.22.23. Pater.10. Persona.36. Potentia.9. Predicator.6. Processio.52. Puª.15. Relatio.11.21.72. Reprobatio.3. Res.4. Spirituale.9. Voluntas.9. Vsura.90. Absorberi. Coitus.4.5. Delectatio. 55. 56. Vsus.7.

1 ABSTINENTIA importat subtractionem ciborum. Ideo est virtus: si ratione reguletur.22ᵉ.q.143.c./.q.146.1.o.

2 Abstinentia est spãlis virtª.22ᵉ.q.146.2.o. Bellatores.2. Castitas.4.6.11. Cauere. Continẽtia.o. Delectatio.81. Ebrietas.13. Episcopus.23. Euchaª.191.193. Ieiunium.4.4.5.39. Inconstantia.2. Iuramentum 23. Luxuria.19. Maceratio. Miraculum.27. Perfectio.62. Plato.2. Precẽptum.152. Religio.77. Temperantia.9. Vita.39. Christus.89.

3 EFFECTVS /. Abstinentia a cibo necessario ad valetudinem quo ad optimam dispositionem corporis: laudatur:non autem quo ad ea que incumbunt ex officio: vel societate.22ᵉ.q.141.6.o./.q.142.1.c./.q.147.1.2.o./.q.150.1.1m./.4.d.15.q.3.ã.1.q.2.3m./.d.17.q.2.ã.3.q.2.c./.veri.q.2.6.1m./.quol.5.18.o.

4 Abstinentia impediẽs ab operibus vtilioribus ad que quis non tenetur:est indiscreta:etsi non illicita.4.d.15.q.3.ã.1.q.2.3m.

5 Abstinentia consistit in medio: licet denominetur a defectu.22ᵉ.q.146.1.3m.

6 Vsus ciborum & eorum abstinentia non pertinent ad regnum dei: nisi fiant cum ratione fide & dilectionẽ dei.22ᵉ.q.146.2.1m.

7 Abstinentes frequenter diutius viuunt. Et frequentius mortales egritudines fiunt ex superfluitate cibi: q; ex abstinentia.4.d.15.q.3.ã.1.q.2. 3m./.d.17.q.2.ã.3.q.2.c./.veri.q.2.6.1m./.quol.5.18.o.

8 In scientia abstinentia est ministranda.vt.s.homo a cibis abstineat prout oportet: pro congruentia hominum cum quibus viuit:& persone sue:& pro valetudinis sue necessitate.22ᵉ.q.146.1.c.fi.

9 SVBIECTVM /. Abstinentia est subiectiue in concupiscibili. Ver.q.1.4.c.fi.

1 ABSTRACTIO triplex.s.a materia & ab inferiori.& a sensu.1ª.q.40.3.c./.Trin.18.c./.Opus.3.cº.62./.Meth.lc.10.co.2.fi./.Liº.3.co.4./.lc.7.co.1./.Liº.8.co.1./.Liº.12.lc.2.prinº./.Anima.lc.4.pnº./.Liº.3.lc.8.co.3.fi.

2 Abstractio duplex.s.secundum duplicem operationẽ intellectus.i.per modum compositionis & diuisionis, sicut cum intelligimus aliquid non esse in alio:vel esse separatum ab eo: vel per modum simplicis & absolute considerationis.sicut cum intelligimus vnum:nihil cósiderando de alio.1ª.q.85.1.1m. Analogia.11.

3 Abstractio fit a materia quadruplici.s.sensibili.intelligibi.cómuni. & indiuiduali. 1ª.q.85.1.2m./.3ª.q.77.2.4m./.2.d.2.2.4m./.veri.q.2.6.1m./.q.10.4. 6m./.Trin.17.c./.Meth.co.2.prinº./.Liº. 6.lc.1.o./.Liº.11.lc.7.fi./.Phy.prinº./.Sensu.prinº. Anima.149.183.187. Apprehensio.3. Cognitio.58. Fantasma 3.7. Futurum.3.

4 Mathematica abstrahunt a materia sensibili:non autem a materia intelligibili:sed per eam demonstrant

1a.q.85.1.2m./13a.q.77.2.4m./2.d.2.q.2.2.4m./. veri.q.2.6.1m./.Met.co.1.fi./.Lio.4.lc.12.fi./.Lio.6. co.5./.Lio.8.lc.6.co.2./.Lio.11.lc.3.fi./.lc.7.co.3./. Phy.prino./.Lio.2.lec.3.co.2./.Anima.3.lec.8.co.1. fi./.Postr.2.lc.30.

5 Hęc linea quę est in materia sensibili, inquantum est indiuidua, non potest abstrahi: quia ex hac materia indiuiduatur. Postr.lc.30.fi.

6 Intellectus agens abstrahit species intelligibiles a phātasmatibus: inquantum virtute eius possumus intelligere naturas specierum sine conditionibus indiuidualibus. 1a.q.12.13.c./.q.85.1.1m./.3m./.4m.

7 Necesse est ꝙ intellectus noster abstrahat a phātasmatibus. 1a.q.85.1.o./.q.86.2.2m./.q.101.1.o.

8 Immo in statu innocentię homo nō acquisiuisset scientiam, ex sensibus. 3a.q.61.2.o./.4.d.1.q.1.ā.2.q. 2.o. ⌐Duo.9o. Rno.sicut Duo.1107. Intellectus.82.97.100.101.102.125.127.145.146. 177.247.

9 Omnis intellectus abstrahit ab hic & nunc: aliter tamen angelicus, ꝙ humanus. 1a.q.50.2.c./.q.107.4. c./.4.17.q.2.ā.1.q.1.1m.fi./. Ma.q.16.7.5m. Mathematica.4.

10 Perfectio prudentię & cuiuslibet intellectualis virtutis cōsistit in abstractiōe a sensibilibus.22e.q.53.6.c.

11 Quāto plus itellectus abstrahit ā sensibilib⁹: tāto melius intelligit.22e.q.15.3.c./.q.53.6.c. Resolutio.

12 Abstractio a sensibus dupliciter contingit.s.ex causa animali.i.attentione ad intelligibilia vel imaginabilia: vel ex causa naturali.i.ex infirmitate vel somno. 22e.q.173.3.c./.veri.q.12.9.c.

13 Abstractio a sensibus ex triplici causa contingit.s.corporali: vt infirmitate: vel diabolica: vel diuina.22e.q. 173.3.c./.q.175.1.c.fi./.2e.Cor.12.co.4. Scientia.110.121.

14 IN COMMVNI./.Quędā res sensibiles naturaliter faciunt abstractionē, seu alienationem a sensibus.vi. q.13.1.12m.

15 In abstractione speciei intelligibilis est ordo: quia primo oportet ꝙ species repręsentetur sensui: secundo imaginationi: & tertio intellectui possibili: qui immutatur speciebus phātasmatum, sm illustrationem intellectus agēris.22e.q.173.2.c./.vi.q.2.6.c. Animal. 63.Apprehensio.3.Innocētia.18.Motus.15.Passio. 53.Separatio.2.

16 Abstractio a sensibus qñq; fit perfecte.s.vt nihil sensibus percipiatur: qñq; imperfecte.s.vt discernat: sed non plene inter visa imaginarie & visa per sensum. 22e.q.173.3.c. Vnitas.13.Vsus.5.

17 VISIO DEI./.Videns deum per essentiā nō potest aliquid abstrahere ab illo.3a.q.3.3.c.

18 Homo in hac vita non potest videre essentiam dei: nisi abstrahatur a sensibus. 1a.q.12.11.2m./.22e.q. 98.3.2m./.22e.q.175.4.o./.5.c./.q.180.5.c./.3.d.15. q.2.ā.3.q.1.3m./4.d.49.q.2.7.4m./.vi.q.10.11.c./. 3m./.q.13.3.o./4.c./.6m./.q.26.10.3m./.qli.1.q.1.1. o./.Matth.5.co.11.fi./.2e.Cor.12.co.5.6.

19 Immo Moyses & sanctus Paulus viderūt in hac vita essentiam dei sine lumine glorię.vi.q.10.11.c. ⌐Duo.10o. Rno sicut Duo.486o. Assumere.13.Cōtemplatio.11.Deus.192.198.199. Persona.29.Raptus.6.c.

20 Christus mortalis videbat dei essentiam sicut etiam beati sine abstractione a sensibus.22e.q.175.4.1m./. 1m./.vi.q.10.11.3m./.q.13.3.1m./.3m.

21 Ad vidēdū essentiā dei non oportet abstrahi ab oprībus vegetatiuis.22e.q.175.5.3m./.vi.q.13.4.c./.1m.

22 Nec a corpore.vi.q.13.4.o.

23 In visione prophetica aliqñ est abstractio a sensibus: aliquando vero non.22e.q.173.3.o./.vi.q.12.9.o.

1 ABSTRACTVM./.In deo./.Abstractū & ꝯcretū in diuinis sunt idē realiter: & differūt ratione.1a.q.1.3. 3.c./q.3.3.c./.1m./.q.40.1.1m./.2.c./.3a.q.17.1.c./.1. d.5.q.1.o./.d.26.q.2.1.c./.5m./.d.27.q.1.1.5m./.d. 33.2.5m./.3.c./.Po a.q.2.1.c./.q.7.4.c./.q.8.3.10m./. q.9.4.c.fi./.16m./.5.13m./.17m./.Met.6.lec.5.fi. Accidens.7.8.10.35.59.119.Analogia.11.Anima. 149.183.187.193.Bonitas.97.131.Currere.Deus. 192.Essentia.8.9.

2 IN CREATVRIS.In omni creatura differunt cōcretū & abstractū.1a.q.40.1.1m./.Met.7.lc.5.fi.

3 Concretum subę ponitur in genere primo & per se: non autem abstractum: sed tantum reductiue. In accidentibus vero est econuerso.Op a.30.lec.11.

4 Omne abstractū ēt nō subsistens, est tm vnū numero. 1a.q.54.1.c./.ꝓ.1.co.42.13m. Forma.14.133.159. Intellectus.46.81.136.145.152.b.161.Mētiri.1.Notio.2.Quantitas.5.Ratio.1.Relatio.82.

5 Abstractū significat incompletum non subsistens: concretum vero compositū.1a.q.3.3.1m./.q.13.1.2m./. q.32.2.c./.1.d.1.L.5m./.ꝓ.1.co.30.

6 In abstractis idem est a quo nomen imponitur: & ad quod significandū imponitur.1.d.22.1.3m. Tps.3.

7 Nomina concreta significāt ens completū subsistens: sed abstracta quo aliquid est.1a.q.3.3.1m./.q.13.1. 2m./.q.32.2.c./.1.d.4.q.1.2.c./.d.33.2.c./.ꝓ.1.co.30./. Ekdo.lec.2.prino.siue.Op a.69.lec.2.prino.

8 Nomen concretum & abstractum pręedicantur de eodem in formis generalibus: non autem in specialibus. 3.d.27.q.1.2.1m./.veri.q.21.4.4m./.5.7m./.Virt.q.1. 2.5m. Vniuersale.1.Christus.44.c.

9 Nomina concreta & abstracta possunt pręedicari de deo.1a.q.3.3.1m./.q.13.1.2m./.q.32.2.c./.1.d.4.q.1. 2.c./.d.33.2.c./.d.34.q.1.1.c./.4.d.39.q.1.2.c./.ꝓ.1. co.30. Absurdum.Vsura.179.

Abundātia.Affluētia.Angelus.248.Apli.10.35.37. Aqua.1.Copia.Copiosum.Delectatio.26.76.Deuotio.11.Diuitię.7.Doctrina.8.Dolor.25.Donum.44. Eleemosyna.39.Excedere.Excellētia.o.Excessus.o. Febris.2.Fertile.Fortitudo.7.Grā.84.Homo.13. Largitas.Luxuria.20.Melācholia.Oratio.56.Opulētia.Paulinus.Pctm.158.Priceps.20.c.Prophetia.93. Religio.32.Spūale.5.Superabūdātia.Turtur.Vbertas.Vēdere.7.Vsura.o.Vsus.10.Xps.163. Abusiue.Absolutū.2.Abusus.Abuti.Accipere.1.Dolus.7. Latro.3.Perfectio.1.Prędestinatio.31.Spes.16. Abusus.Abusiue.Abuti.Vsura.183.

ABVTI pōt aliqs ꝓphetia vt obiecto: nō aūt vt pncipio.22e.q.55.4.1m./.vi.q.12.3.15m./.5.3m./.M.q.8. 1.8m.Abusiue.Abusus.Aduocatus.10.Iuramentū. 5.Pctm.28.223.Potestas.14.15.Prelatio.1.Prudentia.36.Superbia.16.30.Virtus.27.Vti.13.

1 ACCEDERE ad deum: vel recedere: non est passibus corporis: sed affectibus mentis.1a.q.3.1.5m. Abraham.11.

2 Deus dr accedere ad nos: vel recedere: inquātū participamus influētiā bonitatis eius: vel deficimus ab ea. 1a.q.9.1.3m. Accessus.o.Angelus.157.Appropinqūtio.Approximatio.o.Baptismus.215.242.Cōscia. 17.Eucha a.96.Finis.69.Iacob.11.Immobile.2.Prope.Similitudo.26.Tps.37.Volūtas.18.Vsura.144.

3 Homo accedit ad deū quadrupliciter.s.per susceptionem gratię: per contemplationem sapientię: per ministeriū obedientię: & per spiritū cōcordię.Isa.34.co. 1.fi. Xps.211. Acceleratum.Confessio.53.Eucha a.208.Innocentia.4.Ratio.27.Velox.o.

Accendere. Accensio. Amor.166. Baptismus.139. Concupiscentia.20. Predicare.14. Prophia.56. Seraphin.1.2.3. Tribulatio.9.10. Accensio. Acolitus.8. Fumus. Furor. Ira.14. Tacere.3. Teda. Vapor.2. Verbū.66. Virginitas.17. Acceptabile. Acceptatio.o. Acceptio.o. Operatio.25. Acceptatio. Clementia.9. Electio.31. Gratia.23.85. Gratus.o. Maceratio. Misericordia.35. Offerre. Opatio.14. Pœna.13. Sacrificium.21.27. Satisffactio.21. Verbum.73.

1 ACCEPTIO personarum est attendere ad conditionem persone: nihil facientem ad illud negocium. 1a.q.23.5.3m./12e.q.97.4.2m./q.98.4.2m./q.106.3.1m./22e.q.63.1.o./2.4.c./quol.4.q.8.4.c./quol.6.9.c./quol.8.6.c.fi./quol.9. vel.10.q.6.1.o./10.7. lec.2.fi./Ro.2.lec.2.co.5.fi./co.9.lec.3.co.3.fi./Gal.2.co.6. Accipere.o. Agiographe.1.

2 Acceptio psonarū est tm̄ de re debita: Ideo nō puenit deo.1a.q.23.5.3m./q.65.2.3m./12e.q.98.4.2m./q.106.3.1m./22e.q.63.1.3m./4.d.21.q.1.ar.1.q.3.2m./d.46.q.1.2.q.2.5m./ꝯ.2.co.43.fi./Poa.q.3.16.19m./Ro.2.lc.2.co.5.fi./co.9.lc.3.co.3.fi./ Gal.2.co.6. Baptismus.218. Beneficium.24. Datio.10.

3 In honorādo cōtingit acceptio psonarū.22e.q.63.3.o./qͥl.9.vel.10.q.6.1.o. Distēsatio.10. Gr̄a.85.

4 Dare beneficium propter nobilitatem vel pulchritudinem: est acceptio personarum: quia nihil faciunt ad hoc. Gal.2.lec.2.co.2.

5 In iudiciis cōtingit acceptio personaꝝ.22e.q.63.4.o. Gratiosus.o. Sententia.2. Superstitio.4.

6 Acceptio personarum est peccatum oppositum iustitie distributiue.22e.q.63.prmo./1.o./2.c./Ro.2.lec.2.co.5.fi.

7 Acceptio personarum est grauius peccatum in re spirituali: q; temporali.22e.q.63.2.o./quol.6.9.c. Acceptiuus. Adam.28. Acceptum. Operatio.14. Oratio.77. Pietas.19.

1 ACCESSVS est prior in intentione: & posterior in executione q; recessus.12e.q.29.2.3m./q.36.1.c./3a.q.85.6.2m./quol.6.16.fi. Accedere.o. Ad. Audacia.6. Charitas.76. Contrarium.27. Euchaa.96. Excōmunicatio.29. Fides.90.91.

2 Accessus est prior recessu ex parte mouentis: sed est posterior ex parte mobilis.12e.q.113.8.1m./3a.q.85.6.2m./vi.q.28.7.c./5m. Forma.115. Gladius.1. Intensio.3. Magis.4. Motus.22. Passio.56. Puritas.2. Spes.62.

ACCIDENS

/ESSE/6.11.12.19.21.22.23.34.36.39.41.48.59.62.63.64.70.vsq;.74.92.99.109.117.118.

1 ACCIDENS non est ens: sed entis.1a.q.5.5.2m./q.90.2.c./12e.q.55.4.1m./q.110.2.3m./3a.q.11.5.3m./q.77.1.4m./veri.q.27.1.8m./Poa.q.7.4.7m./Ma.q.3.2.3m./Virt.q.1.2.1m./quol.8.vel.9.q.2.2.c./Ethi.lec.6.co.2.fi./Met.7.co.2./Lio.12.lec.1.co.2. Amicitia.22. Amor.97. Bonitas.41.44. Diffinitio.25.33.34.41. Ens.11.12.20.26.c̃. Incipere.4. Intellectus.79. Magis.2. Persona.15. Predicamentum.3.6.

2 Accidentis esse, est inesse. i. dependere: & compositionem facere cum subiecto.1.d.8.q.4.3.c./Met.5.lec.7.co.3. Religio.68.

3 Oppositum videtur dicere.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.1m. ☞ Rñ o. Dubio.11o.

4 Inesse nō dicit accn̄tis eē absolute: sed magis modū eēndi i ordie ad cāmpximā.4.d.12.q.1.ā.1.q.1.1m. QVID.1.2.4.24/.

5 Propria diffinitio accidentis nō est eē in subiecto: sꝫ est esse rē cui debetur esse in subiecto.3a.q.77.1.2m./4.d.12.q.1.ar.1.q.1.1m./qͥl.8.vel.9.q.3.1.2m.

6 De natura accidentis. Opus.41.o.

7 Accidentia in concreto & in abstracto diuersimode diffiniuntur. Opus.42.co.19.

8 Accidens in concreto diffinitur per subiectum loco generis: sed in abstracto loco differentie.12e.q.53.2.3m./vi.q.3.7.2m./Opus.30.fi./Opo.36.co.1.co.2./Met.7.lec.4.fi./Sēsu.lc.6.co.3./Periherao.lc.4.pno. Abstram.3. Accidentaliter.2.6.

9 Accidens in concreto non est in genere: nisi reductiue. Opus.30.fi./Opus.42.co.18.fi. Actio.49.50. Adiectiuum.3.4.7.

10 Nomen cōcretū accidētis significat accidēs tm̄, sed cōnotat subiectū. Abstractum vero nullo mō.1.d.18.2.3m./Met.5.lec.7.co.3.fi./Lio.7.co.2. Aliqs. Artificiale.2.c̃. Bonitas.41.44.84.156.157.235.

11 Esse substātie: nō est in genere accidētis. Sed dicitur accidens: quia non est de ratiōe rei.1.d.3.q.4.2.2m./d.8.L.6m./Poa.q.5.4.3m./quol.2.q.2.1.c.fi./2m./quol.12.6.o./Opus.42.co.4.fi./Met.4.co.5.fi. Charitas.1.2. Creatio.20. Dimensiones.13.c̃. Ens.5.8.10.11.12.20.26.34.36.37.38.39. Esse.26.c̃.

12 Omne accidēs habet esse propriū & distinctū ab esse subē.ꝯ.4.co.14. Forma.149.150.156.157.158.

13 Quia omnia accidentia sunt forme quedā substantie superaddite: & a principiis substantie causate: oportet ꝙ eorum esse sit superadditum supra esse substantie: & ab ipso dependens: non per modum accidentis proprie: sed quasi constitutum per principia essentie.ꝯ.4.co.14./Met.4.lec.2.co.2.

14 Accidentia superiorum & inferiorum corporum nō sunt eiusdem rationis.2.d.14.2.c./4m. Hoc aliqd. Idea.45.c̃. Intellectus.185.

15 In omni accidente est duplex ratio. s. ratio accidētis: & ratio proprii generis.1.d.8.q.4.3.c. Indiuiduū.8. Metaphysica.12.c̃. Natura.19. Notitia.5. Predicamentum.1.3.5. Proprium.o.

16 Accidentia q cōsequūtur materiā in ordine ad formā generalē: remanēt eadē vniuoce, remota forma substantiali. Opus.30.lec.10./Opus.41.co.3. Reduplicatio.2. Resurrectio.19. Subiectum.6.c̃.

17 Accidentia consequentia materiā sunt indiuidui: q autem consequuntur formam, sunt proprie passiōes generis vel speciei. Opus.30.lec.10.fi. Substantia.6.11.12.19. Verbum.17. Christus.39.

18 Nullum accidens consequitur materiam sine cōicatione forme: sed bene econuerso. Opus.30.lec.10.

19 Non omne adueniens rei post esse completum est accidens.3a.q.2.6.2m./1.d.17.q.1.2.c./2.d.1.q.2.4.2m./d.26.2.c./3.d.6.q.3.2.c./2m./d.7.q.2.1.5m./Spiritu.2.3m./Aia.1.1m.

20 Immo omne illud sine quo res intellecta sm̄ suam substantiam potest intelligi: habet rationem accidentis.3.d.6.q.3.2.1m./Poa.q.7.4.8m. ☞ Rñ o. Duo.12o./113o./175o.

21 Omne quod inest alicui per accidens: oportet ei conuenire ex aliqua causa exteriori: quia est extraneum a natura eius. Poa.q.10.4.c.prino.

22 Per accidens ad aliquid dicitur esse illud, sine quo illud potest esse. Potentia.q.7.8.6m.

23 Omne accidēs &, omnis forma nō subsistens, est ens: verū: & bonum vt quo: non aūt vt qꝺ.12e.q.55.4.1m./Ebdo.lec.2.co.1. Siue Opus.69.lec.2.co.1.

SVBIECTVM.2.6.10.14.16.17.18.19.20.70.vsq;.75.85.92.99.103/.

24 Omne accidens dependet a subiecto & per illud diffinitur.12e.q.53.3.3m./2.d.2.q.1.7.c.fi./ꝯ.4.co.14.co.4./qͥl.8.vel.9.q.3.1.1m./Opus.30.lec.10./Met.

9.prin°./.Aia.2.20.1.fi. Agere.2. Aliq:. Alius.3.

25 Subiectū qđ ponit̄ in diffinitiōe accidentis:nō est de essentia ei⁹.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.6m. Amicitia.22.

26 Oia accidētia mediāte quantitate in substantia fundantur:& quātitas est prior eis naturaliter.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c. Angelus.11.12.42.Anima.55.Apparere.9. Assimilatio.17.c̄.Bonitas.157. Cælū.22. Circunstantia.1.Consilium.20.

27 Accidētia nō oportet mēsurari primo accidente:sed substātia.Po⁹.q.7.4.7m. Corp⁹.13.Delectatio.23.

28 Immo mensura debet esse omogenea.i.eiusdem generis cum mensurato. 1a.q.3.5.2m./.12e.q.19.4.2m. ☞Du°.13°. R ñº.sicut Du°.870°. Denominatio.2.Deus.396.c̄. Diffinitio.5.6.25.32.33.34.35.Dispositio.11.Dio.12.19.Esse.86.c̄. Forma.5. Gñatio.38.39.40.41. Hæresis.120. Honor.23.Imago.4.Impænitentia.Idē.42.43.

29 Ex coniunctione accidentis & subiecti non fit aliqd vnum per se:nec resultat aliqua essentia. Opus.30.lec.10.co.1.fi./.Lec.11.prin°.

30 Accidentia per se naturę inferioris sunt per accidens respectu naturę superioris. Met.4.co.1.fi. Indiuiduū.32.c̄.Infinitū.15.c̄.Intellectus.79.156.c̄. Ira.32.Materia.41.47.Medium.12.Mens.5.

31 Omne accidēs est per se respectu alicuius subiecti:cū omne per accidēs reducatur ad per se.1a.q.22.4.0./.q.103.7.c./.3m./.2.d.25.2.2.2./.Met.7.co.3. Participare.5.Persona.15.Prędicari.2.3.19.c̄.

32 Oppositum videtur dicere:quia non omne quod dicitur de omni,est per se. Poste⁹.lec.9.prin°. ☞Du°.14°. R ñº.sicut Du°.551.

33 Omne accidens est nobilius suo subiecto secūdum quid: sed simpliciter est econuerso.1a.q.16.6.1m./.12e.q.65.4.c./.q.110.2.2m./.22e.q.23.3.3m./.3a.q.11.5.3m./.1.d.17.q.1.1.6m./.0.3m./4m./.2.d.26.2.3m./.3a.d.14.q.1.1.3m./.q.3.3m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.5m./.vi.q.10.1.1m./.q.27.1.6m./.q.29.1.11m./.Virt.q.2.1.22m.

34 Nullum accidens excedit suum subiectum secundum esse:sed secundum operationem.1a.q.115.1.5m./.1.d.17.q.1.2.1m./.2.d.27.6.1m./.4.d.50.q.1.4.5m./.Spiritu.11.16m./.Anima.12.5m. Propriū.14.c̄.

35 Quod conuenit accidenti ex parte subiecti & non ex ratione accidentis:non attribuitur accidenti in abstracto:sed in concreto.12e.q.53.2.3m. Quantitas.16.c̄.Relatio.18.Resurrectio.14.15.19.

36 Accidens pōt esse sine subiecto:virtute dei.3a.q.77.1.0./.1.d.47.4.c./.4.d.12.q.1.5.1.q.1.0./.d.44.q.2.5.2.q.3.c./.5.4.c°.65./.q̄l.1.22.c./.q̄l.3.1.d./.q̄l.8.vl q.q.3.0./.q̄l.7.vel.11.q.4.3.0. Sciētia.43.56.Scire.1.Sensibile.0.Sensus.13.Subiectum.6.c̄.

37 Oppositum videtur dicere.Phy⁹.8.lec.21.co.4. ☞Du°.15°. R ñº.sicut du°.500°.

38 Accidēs nō pōt trāsire de subiecto ad subiectum idē numero:sed bene idē spē.3a.q.62.3.2m./.q.77.1.c./.Po⁹.q.3a.7.c.co.1./.q̄l.1.6.c.fi./.q̄l.8.3.c./.4.3m.

39 Accidens idē numero nō potest esse in diuersis subiectis.4.d.4.q.1.ar.3.q.2.c./.d.14.q.1.ar.3.q.1.c.

40 Oppositum videtur dicere a simili.3a.q.77.8.1m./.veri.q.14.4.7m. ☞Rñº Du°.16°./.20°./.315°./.517°./.1091°./.1173°.

41 Accidens idem numero non pōt esse in diuersis subiectis adequate.4.d.4.q.1.ar.2.q.2.c./.d.14.q.1.ar.9.q.1.c./.d.40.4.1m./.veri.q.14.4.7m.

42 Accidens indiuiduatur numeratur:& distinguitur secundum suum subiectum.1a.q.29.1.c./.q.39.3.c./.1.d.9.q.1.2.c./.2.d.2.q.1.2.c./.4.d.4.q.1.ar.3.q.2.c./.Virt.q.1.11.c.co.1.fi./.12.3m./.Vnio.5.c./.Opus.29.fi./.Opus.36.c°.1.co.1. Substantia.5.Substantia.6.11.12.19.20.21.22.24.

43 Immo accidētiū varietas pōt esse cā pluralitatis sm nūerū subiectop.Trin.q.4.2.c. ☞Rñº.Du°.17°.

44 Accidētia numerātur sm supposita.1a.q.36.4.7m./.q.39.3.c./.Po⁹.q.9.6.c.

45 Oppositum videtur dicere.1.d.8.q.5.2.6m. ☞Rñº Dubio.18°.

46 Duo accidentia numero eiusdem rationis non possunt esse simul in eodē subiecto.1a.q.94.3.1m./.12e.q.63.4.3m./.2.d.32.q.2.1.7m./.Virt.q.1.10.2m.

47 Oppo^m vr dicere.1a.q.12.10.c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c./.2m./.vi.q.8.14.c./.7m. ☞Rñº.Du°.19°.

48 Vnū accidēs est primum:& propriū:& per se subiectū alterius accidentis: sicut superficies respectu coloris. Met.5.lec.18.co.2./.Post⁹.lec.10.co.2.

49 Immo vnum accidens non potest esse subiectum alterius accidentis.1.d.3.q.4.3.2m./.Virt.q.2.3.2m./.Anima.13.8m./.Met.4.lec.7.co.6./.Post⁹.lec.34.prin°. ☞Rñº.Du°.20./.315°.

50 Accidens potest esse subiectū accidentis:sed per substātiam.1a.q.77.7.2m./.q.78.4.3m./.12e.q.7.1.3m./.q.50.2.2m./.q.56.1.3m./.3a.q.77.2.1m./.2.d.3.q.4.3.2m./.2.d.27.2.1m./.d.34.2.c./.3.d.33.q.2.ar.4.q.1.c./.4.d.16.q.3.ar.1.q.1.3m./.Virt.q.1.3.c./.3m./.7m./.4.5m./.q.2.3.2m./.Spiritu.11.15m./.Anima.13.8m./.Met.4.lec.6.fi./.Lec.7.co.5.prin°./.Post⁹.lec.2.co.1./.Lec.34.prin°. Superficies.0.Superius. Tempus.2.12.

51 Subiectum est causa proprii accidētis in tripliciter genere causę.s.vt cā materialis efficiens:& finalis.Aliorū autem accidentium est tantum causa materialis.1a.q.77.6.0./.1.d.17.q.1.2.2m./.Ma.q.4.2.9m./.Trin.20.4.4m. Virginitas.2.Vnio.3.Vnitas.3.9.10.11.16.17.Christus.39.

52 Immo accidens per se & proprium vel non omne causatur a principiis subiecti in genere causę efficientis:sed simul producitur.Po⁹.q.10.4.c.prin°./.Ma.q.4.2.9m. ☞Rñº.Du°.21°.

53 Subiectum est causa propria accidentis nō per transmutationem:sed per quandam naturalem consequentiam & resultationem.1a.q.77.6.3m./.7.1m.

54 Accidentia nō habent materiā ex q̄,sed in q̄.s.subiectum:& circa quam.s.obiectū.12e.q.55.4.c.

55 Accidēs cōparat̄ ad subiectū:vt actus ad potentiam.1a.q.3.6.c./.q.54.3.2m./.Virt.q.1.3.c./.Spū.1.1m.

56 Accēsitiū innaturaliū,sīm est tūn cā mālis.1a.q.77.6.q./.1.d.17.q.1.2.2m./.Ma.q.4.2.9m./.Trin.20.4m.

57 Accidentium indiuidui non est quęrenda causa finalis:sed tantum materialis:quia proueniunt ex dispositione materię:& non ex intentiōe agentis.vi.q.3.8.c./.Ma.q.5.5.c./.Anima.18.c./.Anima.3.k.1.fi.

58 Accidens naturale causatur ex principiis subiecti:nō autem innaturale.Ma.q.4.2.9m.

59 Accidens in cōcreto habet genus a subiecto loco materię: sed in abstracto a modo essendi.12e.q.35.4.2m./.Opus.30.fi./.Opus.41.c°.1.

60 Accidens non corrumpit subiectum effectiue:sed formaliter.quol.10.3.2m.

61 Accidens potest agere in suum subiectum tantū formaliter: nō autem effectiue.12e.q.85.1.4m./.q.110.2.1m./.q.111.1.1m./.2.1m./.1.d.17.q.1.1.5m./.2.4m./.2.d.26.2.4m./.q̄l.9.vel.10.q.1.3.2m.

62 Accēs describit qđ adest & abest, pter corruptionem subiecti cōpositi ex materia & form.5.2.c°.79.4m.

63 Accidēs dupliciter desinit esse in subiecto.s.p defectū subiecti vel causę vel obiecti:vel per actionē cōrii.3.d.31.q.1.1.c.fi./.Virt.q.2.12.11m./.Aia.19.c.gu°.

64 Quodlibet esse gñis vel spēi cōsequūtur ppria acciden tia eius: sicut dimensiões respectu corporis. Spū.3.18.

65 Concretū accidentis dat intelligere formā accidētalē determinate: & subiectū indeterminate. Sed concretum substātię significat determinate suppositum: nō in singularitate: sed in natura speciei. Vnio.3.5m.

66 Subiectū tripliciter cōparatur ad accidens: & vnū accidens ad aliud accidens. s. vt dans fulcimentū: vt potentia ad actum: & vt causa ad effectū. Virt.q.1.3.c.

67 Illud accidens quod conuenit alicui ex influentia naturę superioris: non potest ei inesse per se: nisi fiat naturę superioris.2.d.23.q.1.1.5m.

68 Substantia spiritualis nō est subiectum accidētis: nisi pertinentis ad intellectum vel voluntatē.12e.q.50.5.0./1.d.8.q.5.2.4m./Spū.1.1m./7m./22m.

69 SACRAMENTVM./Deus instituit q accidētia panis & vini sint in sacramēto altaris: & ibi maneāt sine subiecto: quadruplici ratione. s. quantū ad vsum: quantum ad manducationem spiritualem quę est per fidem: quantum ad vitationem horroris & irrisionis: & quantum ad spiritualia quę per corporalia consueuerunt ostendi.3ª.q.75.2.3m./5.0./q.76.1.3m./4.d.11.q.1.ā.1.q.2.0./d.12.q.1.ar.1.q.2.0./1e.Cor.11.lec.5.co.2.fi./co.6. Actus.187.

70 Accidēs ē ibi sine subiecto.3ª.q.75.5.0./q.77.1.0./2.d.47.4.c./4.d.11.q.1.1.0./d.44.q.2.ar.2.q.3.c./ā.4.c0.63./95./ql.3.1.0./ql.8.vl.9.q.3.0./ql.8.vl 11.q.4.3.0./Opus.2.c0.8./1e.Cor.11.lc.5.co.5.

71 Accidentia esse sine subiecto conuenit Eucharistię: quadruplici ratione. s. propter significationē: propter effectum: propter vsum: & propter perfectionem.4.d.12.q.1.ar.1.q.2.0. Conuersio.10.

72 Quantitas est ibi subiectum aliorū accidentium.3ª.q.77.2.0./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.0./ā.4.c0.62.co.2./64./1e.Cor.11.lec.5.co.5.fi. Eucharistia.c.

73 Accidentia hęc non sunt subiectiue in aere.3ª.q.77.1.c./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c./ā.4.c0.65.

74 Accidētia hęc habēt modū essendi agēdi & patiendi substantię. Ideo pñt agere & pati quicqd poterat suba pręexistēs.3ª.q.77.3.4.5.6.7.8.0./ā.4.c0.66.fi./ql.9.5.3m./ql.10.3.c./1e.Cor.11.lec.4.fi.

75 Accidentia hic agunt virtute sbę.3ª.q.75.6.3m./q.77.3.0./4.d.12.q.1.ar.2.q.2.0./ā.4.c0.65./quol.9.5.3m./1e.Cor.11.lec.4.fi.

76 Accidentia hęc possunt immutare ad formam substātialem.3ª.q.77.3.3m./4.d.12.q.1.ar.2.q.3.0./ā.4.c0.65./1e.Cor.11.lec.4.fi.

77 Accidentia hęc immutant corpora vicina.3ª.q.77.3.0./4.d.12.q.1.ar.2.q.1.2.0.

78 Accidentia hęc nutriunt.3ª.q.77.6.0./4.d.12.q.1.ar.2.q.5.0./ā.4.c0.65./1e.Cor.11.lec.4.fi.

79 Accidentium istorum operationes quędam sunt naturales: & quędam miraculosę.3ª.q.75.6.3m./4.d.12.q.1.ar.2.q.3.3m./q.4.4m.

80 Ex eis pōt aliqd generari.3ª.q.77.5.0./8.2m./4.d.12.q.1.ar.2.q.4.0./ā.4.c0.65./ql.8.vl.9.q.3.3m./1e.Cor.11.lec.4.fi. Eucharistia.100.c.107.124.c.

81 Hęc accñtia pñt misceri cū aliis liquoribus.3ª.q.77.8.0./4.d.12.q.1.ar.2.q.6.0./ql.9.vel.10.q.1.3.c.

82 Oppositum videtur dicere.3ª.q.77.8.c./1m./3m. Rñº Dnº.22º.

83 Accidentia hęc pñt frangi: nec tñ Christus frāgitur.3ª.q.77.7.0./4.d.10.1.1m./d.12.q.1.ā.3.q.1.2.0./ā.4.c0.66./Opus.2.c0.8./1e.Cor.11.lec.5.co.6.

84 Hęc fractio tria significat. s. diuisionē corporis Christi in passione: distributionem virtutis eius: & triplicē statū animarū. s. quia quidā sunt adhuc viui: quidā in plena participatione beatitudinis: & quidam in expectatione plenę beatitudinis.3ª.q.83.5.7m./8m./4.d.12.q.1.ar.3.q.3.0./1e.Cor.11.lec.5.co.5.fi.

85 Accidentia hęc corrumpi possunt sicut & ante consecrationē dupliciter. s. per se. i. per alterationem contrariarū qualitatum: per augmentū & diminutionē. i. per additionē vel diuisionē quantitatū: & per accidēs. i. per corruptionē subiecti.3ª.q.77.4.0./5.c./4.d.12.q.1.ar.2.q.3.0./ā.4.c0.65. Heresis.137.

86 Ista corruptio non est miraculosa: sed miraculū psupponit.3ª.q.77.4.3m./5.c.fi./ā.4.c0.66.fi.

87 Oppositū videtur dicere.4.d.12.q.1.ar.2.q.4.4m./Opus.11.ar.35. Rñº Dnº.23º.

88 Nulla imutatio horū accidentiū facit ibi desinere corpus Christi: nisi qua corrūperet substantia panis & vini si adesset.3ª.q.76.6.0./8.c.fi./q.77.4.0./5.8.c./q.80.3.c./3m./q.83.6.7m./4.d.10.ā.4.q.2.1m./d.12.q.1.ar.2.q.3.0./q.6.c./ā.4.c0.66.fi./ql.9.5.3m./ql.10.q.1.3.c./2m./1e.Cor.11.lec.7.co.3.fi.

89 Accidentia hęc sunt composita ex quo est & qđ est.3ª.q.77.1.4m./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.5m.

90 MEDIVM./Nihil potest esse medium inter substātiam & accidens.1ª.q.77.1.5m.

91 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c. Rñº Dnº.24º.

92 Si accidens accipiatur sm q diuiditur contra substantiam: sic nihil potest esse medium inter substantiā & accidēs: quia diuidunē sm affirmationē & negationē. s. sm esse in subo: & nō eē i subo. Si aūt accipiaē accidēs sm q ponitur vnū quinq; vniuersaliū sic aliqd est mediū inter subam & accidēs: quia propriū est mediū inter subam & accidens sic dictum.1ª.q.77.1.5m.

93 DIVISIO./Accidentium nouē sunt genera. s. quantitas: qualitas: ad aliquid: actio: passio: vbi: situs: qñ: & habere. Opus.42.c0.19.

94 Triplex est genus accidentium. s. proprium inseparabile: & separabile. Primum causatur ex principiis speciei: secundum autem & tertium: ex principiis indiuidui. Spiritu.11.c.fi./Anima.12.7m.

95 Immo primum causatur ex principiis indiuidui.4.d.10.ar.2.q.3.3m./Post.lec.14.co.1. Rñº Dnº.25º. Actus.7. Amor.168.

96 Accidens quadruplex. s. causatū ex principiis speciei vel indiuidui vel ab extrinseco per vim: vel a nō contrario: sed perficiēte.1.d.17.q.1.2.2m. Delectatio.23.45. Denominatio.2.

97 Accidens speciei consequitur formam: accidens autē indiuidui consequitur materiā.1ª.q.54.3.2m./Op.30.lec.10.fi.

98 Accidens dicitur dupliciter. s. natura accidentis condiuisa substātię: & quod nominat aliqd per aliud.1ª.q.77.1.5m./12e.q.7.1.2m./3ª.q.2.6.2m./1.d.30.1.2m./Spū.11.c./Met.5.fi./Lc.7.prinº./Liº.11.lc.8.co.1. Dña.19. Forma.45. Heresis.138.

99 Accidentiū quędā denomināt suū subiectū: & quędā non. Ideo tantum prima sunt concreata subiecto: & consequuntur primū esse eius.2.d.12.5.2m.
Imago.4. Indiuiduum.4. Medium.12. Natura.19.

100 Accidens duplex. s. simplex: & copulatum subiecto. Met.7.lec.4.co.3.4.5.

101 Accidens per se consideratur ab arte: non autem accidens oīno per accidēs.12e.q.7.2.2m./q.18.3.2m./4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./d.13.q.2.2.c.fi./Ma.q.8.1.c./Met.4.co.1.2./Lec.2.co.1.2./Liº.11.lc.8.0.

102 Accidens dupliciter diuiditur. s. per accidēs. i. per subiectum: & per se. i. sm speciem dupliciter. s. vt commune in species vel vt medium in extrema per resolutionem. Ce.3.lec.3.co.2.

103 Non oē per accidens est raro: sed aliqua sunt vt sēm

perd& aliqua vt frequenter. Ma.q.1.3.15m./.17m.

104 Oppositum videtur dicere Met.5.fi./. Li°.6.lec.2.co.3. Rñ° Du°.26°.

105 Accidens aliquod miraculose productum in aliquo subiecto, efficitur ei naturale: sicut cecus miraculose illuminatus naturaliter videt.3a.q.77.4.3m.

106 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.12.q.1.ar.2.q.4.4m./.Opus.11.ar.35. Du°.27°. Rñ°.sicut Dubio.23°.

107 Accidentia per se sunt perpetua: non aūt accidentia per accidens naturaliter. Poa.q.5.4.3m.

108 Aliqua in creaturis per accidens de deo dicuntur: nō quidem ꝙ accidens in deo sit: vt Augustinus dicit: sed ſm aliquid extra ipsum existens quod ad ipsum accidentaliter comparatur. Non enim esse dei: a creatura dependet: sicut nec esse edificatoris a domo. Vnde sicut accidit edificatori ꝙ domus sit: ita accidit deo ꝙ creatura sit. Poa.q.7.8.6m.

109 Omne illud sine quo aliquid potest esse: predicatur de eo per accidens. Poa.q.7.8.5m.

110 Accidens & oē ꝑter rationē rei est duplex. s. determinatiuū alicuius essentialiū principiorū: & non determinatiuū. Secundū tm̄ est in angelis: sed vtrūq; est in compositis. 1a.q.54.3.2m./.ql.2.q.2.1.1m.

111 IN DEO./.Nullū accidens est in deo. 1a.q.3.6.0./.q.6.3.c./.q.28.2.c./.q.29.3.3m./.q.40.1.1m./.q.54.3.2m./.1.d.8.q.4.3.0./.d.26.q.2.2.1m./.d.30.1.2m./.ꝯ.1.c°.23./.32./.Li°.2.c°.8.fi./.9.f./.12.1m./.Li°.4.c°.14.co.2.3./.41.co.1.fi./.92.3m./.Poa.q.6.3.c./.q.7.4.0./.q.8.1.9m./.2.6m./.3.10m./.q.9.3.6m./.q.10.2.17m./.3.c./.quol.2.q.2.2.c.fi./.Opus.3.c°.13.23.56.65.66. Creatio.20.

112 Aliquid predicatur de deo per accidens.1.d.30.1.2m./.4m./.Poa.q.7.8.6m./.q.8.2.6m. Deus.356. Heresis.120.

113 Immo nihil predicatur de deo per accidens.1a.q.3.6.c.fi./.1.d.4.q.2.2.3m./.Potena.q.10.4.c. Du°.28°. Rñ°.sicut Dubio.29°.

114 Ista est per se & nullo modo per accidens. Pater est deus & econuerso.1a.q.39.6.2m.

115 Oppositum videtur dicere. Potena.q.8.2.6m. Rñ° Dubio.29°. Christus.20.

116 Relatiōes tpales dei ad creaturas dicuntur de deo p accidēs: & non per se.1.d.30.1.2m./.Poa.q.7.8.6m.

117 IN COMMVNI./.Cōmune est omni accidenti non esse de essentia rei. Anima.12.7m./.Met.5.fi. Accidētaliter.0. Actio.13.50.124. Actus.7. Adiectiuum.3. Agens.7.9. Agere.2.14. Alius.3. Analogia.5. Angelus.376. Anima.253.279.

118 Quod est in genere substantie nulli potest esse accidens.2.d.13.3.c.co.2./.d.14.5.2m./.3.d.6.q.3.2.c./.Met.11.lec.3.co.1./.Lec.12.co.1.fi./.Phy.lec.3.co.1./.Li°.5.lec.3.co.1.fi. Bonitas.84. Casus.0. Causa.1.c̈. Circunstantia.1. Compositio.7. Conuersio.10. Defectus.5. Determinatio.1. Differentia.19. Diuisio.16.17.19.

119 Accidens in abstracto: nō predicatur ſm magis & minus.12e.q.52.1.2.3.0./.q.53.2.3m./.ꝟi.q.1.11.c. Ens.8.10.11. Finis.127. Forma.71.145. Fortitudo.6. Idea.42.43. Imaginatio.2. Impœnitētia. Incontinētia.11. Infinitū.33. Magis.2. Malū.49. Mediū.12. Mendacium.5. Metaphysica.7.9.12.26. Natiuitas.5. Perfectio.17. Predicari.2. Spelunca.

120 Accidentia conferunt ad cognitionem quidditatis in naturalibus: nō aūt in mathematicis. ꝯ.3.c°.56.4m.

121 Accidens non generatur nec corrumpitur: & que corrumpuntur non omnino in nihilum rediguntur: non quidem quia aliqua pars eorum remaneat: sed quia remanent in potētia materie vel subiecti.1a.q.104.4.3m./.12e.q.110.2.3m.

122 Accidens ex se non habet vim producendi accidens.1.d.3.q.4.3.2m.

123 Vnum accidens non potest mutari in aliud accidēs. quol.3.2.d.

124 Accidens non variatur subiectiue: sed subiectum secundum ipsum.1a.q.9.2.3m./.q.16.8.c.fi./.1.d.8.q.3.2.1m./.d.17.q.2.1.3m./.3.d.23.q.3.ar.4.q.3.2m./.ꝟi.q.14.7.3m.

1 ACCIDENTALITER aduenire cōtingit tantum dupliciter. s. contactu: vel sicut motor motori.3.d.6.q.3.2.c.

Abrahā.5. Accidens.65.101.c̈. Acerbū. Actio.13.50.124. Agens.78.105. Agere.14. Amor.32. Angelus.294.389.409.506.533.541.545. Anima.22. Aial.6. Aqua.8. Assumere.28.46. Aurea. Aureola.0.

2 Aliquid conuenit alicui accidētaliter: quod in se substantia est: & aliquid substantialiter quod in se est accidens.2.d.26.2.c./.3.d.6.q.3.2.c. Beatitudo.12.37.83. Beatus.13.45. Bonitas.156.232. Charitas.135.148. Causa.1.c̈. Casus.0. Cecitas.1. Cōplexio. Corpus.41. Defectus.5. Delectatio.82. Demō.125. De°.356.397.417.418.435. Difficile.10. Disputatio.5. Diuisio.17. Eleemosyna.28. Ens.5. Esse.64. Euchaa.256. Fides.32. Finis.127.

3 Quod autem accidit in hominibus ꝙ bonum sit vt in paucioribus & malum vt in pluribus: ex hoc contingit: quia pluribus modis cōtingit deuiare a medio ꝙ̄ medium tenere: & etiam quia sensibilia sunt magis nota apud multos ꝙ̄ bona rationis.12e.q.71.2.3m./.Ma.q.1.3.17m. Forma.40.46.130.140.141.145.149.150.156.157. Fortitudo.6. Fucatio. Gratia.1. Heresis.120. Idea.42.43.44. Imperfectio.3. Incontinentia.11. Infinitum.25.33.34.

4 Omne quod aduenit alicui post eius eē completum, conuenit ei accidentaliter: nisi trahatur in cōmunione illius esse completi.3a.q.2.6.2m./.2.d.26.2.c. Iudicium.60. Lex.163. Malum.52. Matrimonium.81. Mendacium.5. Meritum.40.54.70.79.81.98.111. Modus.3.4. Mors.9. Nemesis.2. Nobilitas.5. Numerus.24. Obiectum.4. Pars.19. Peccatum.225. Peraccidens.0. Perfectio.5.9.24. Per se.0. Potena.40. Predicamentum.3.4. Predicari.A. Premium.2.5. Qualitas.1.3.4.

5 Qđ accidit alicui nature: non est vniuersaliter in illa natura.1a.q.51.1.c. Resurrectio.18. Sensibile.3. Socrates.5. Sodomia.2. Spelunca. Subiectum.6. Suffragia.5. Suppō.1. Tempus.11.17.25. Tristitia.10. Vendere.8. Verbum.84. Virtus.88. Viuum.2. Vnio.3.16. Voluntas.7.53. Votum.82. Vsura.15.27.38.c̈.44.73.77.133.150.153.176.179.180.189.192.197.200.222.225.227.262.273.300. Vsus.3.

6 Nulla forma de genere substantie conuenit alicui accidentaliter. Ideo omnis forma adueniens accidentaliter est accidens.1a.q.67.3.c./.2.d.26.2.c.

1 ACCIDIA est tedium bene operandi: & tristitia de re spirituali.1a.q.63.2.2m./.22e.q.65.1.2.c./.3.c./.2m./.4.c./.2m./.q.54.2.1m./.2.d.42.q.2.3.c.fi./.Ma.q.8.1.c.co.3./.7m./.q.11.1.0./.Iob.co.5.prin°.

2 Accidia non est recessus mentis a quocunq; bono spirituali: sed a diuino: cui oportet mentem ex necessitate inherere.22e.q.35.3.2m./.Ma.q.11.3.4m. Amaritudo. Capitale.8. Concupiscentia.3. Curiositas.2. Demon.47.

3 Accidia est peccatum.22e.q.35.1.0./.Ma.q.11.1.c.fi./.3.0. Desperatio.7. Deuotio.14. Humilitas.5. Ignorantia.20. Impugnare.4. Ira.68. Luxuria.26.

Negligentia.2.Odium.15.Somnolentia. Tristitia.3. Verbositas.

4 Accidia de se est peccatum mortale.22^e.q.35.3.o./. Ma.q.11.1.c.fi./.3.o.

5 Tristitia de bono spirituali diuino est speciale peccatum.s.accidia:sed in communi conuenit omni vitio. Similiter gaudium de bono spirituali diuino conuenit speciali virtuti.s.charitati:sed in communi conuenit omni vtuti. 22^e.q.35.2.o./.3.2^m./.4.3^m./.Ma.q.11.2.o./.3.4.c.

6 Accidia est spes tristitie.22^e.q.35.8.o./.8i.q.26.4.6^m.

7 Accidia est vitiũ capitale .22^e.q. 35.4.o./.q.36.4.c./.2.d.42.q.2.3.c.fi./.Ma.q.8.1.c.co.3./.q.11.4.o.

8 DIVISIO./.Filie accidie sunt sex.s.malitia:rãcor:pusillanimitas:desperatio:torpor:et euagatio mẽtis.22^e.q.35.4.2^m./.3^m./.Ma.q.11.4.o.

9 Accidia est contraria charitati.22^e.q.35.3.c.fi./.Ma.q.11.3.c./.6^m.

10 Accidia & inuidia opponitur gaudio charitatis.s.prima vt est de bono diuino :secunda vt est de bono ꝓximi.22^e.q.34. prin^o./.q.35. prin^o./.3.c./.q.36.3.c./.3^m./.Ma.q.11.3.c.

11 Accidia est contra tertium preceptum decalogi.22^e.q.35.3.1^m./.Ma.q.11.3.2^m.

12 EFFECTVS./.Ieiunantes maxime impugnantur circa horam sextam.i.in meridie ab accidia : propter famem:& estus solis.22^e.q.35.1.2^m.

1 DIVISIO./.Accipere aliquid in bono vel in malo dicitur dupliciter.s.accipere ꝓprie:& accipere abusiue.22^e.q.55.4.1^m./.8i.q.12.3.15^m./.5.3^m.

2 Accipe ab alio est indigẽtis:si accipiẽs preexistat vel acceptũ deficere possit:nõ ãt alr.Po^a.q.10.1.13^m./.14^m. Abraham.3.19. Acceptatio.o. Acceptio.o. Accidẽs.92.Acolitus.1.Actio.71.Actus.112.195.Adam.24.45.Admistio. Aduocat^o.4.5.8.Agiographa.1. Aleator.1.Alexius. Alienũ.1.6.Angelus.289.301 .306.334.347.374.475.622.Aĩa.209.Aĩal.44.Appetit^o.95.Baptismus.218.231.Beatitudo. 138.Beneficium.2.11.Campsoria.4.8.9.Capere.Circũcisio.29. Claritas.6.Cognitio.7.Confessio.7.18. Confirmatio.41. Cõseruatio.13.Corona.4.Demon.91.Depositũ.1. Deus.121.225.Dici.1.Dies.23.Dolus.1.Duo.2.

3 Non omne acceptum,est receptum in aliquo. 1^a.q.17.2.3^m. Ecclesia.15.Electio.9.Eleemosyna.27.28.Episcopus.2.4.6.Esse.54.55. Experientia.2.10. Phãtasia.2. Phantasma.2. Furtum.1.8.9.10. Gedeõ.3.Generatio.37.73.Genus.3.Gratitudo.o.Honor.28.Indulgentia.29. Innocentia.17. Instans.5.12.Intellectus.75.92.174.231.286.299.300.Iudẽi.11.Iudiciũ.4.Legatus.1.Leuitẽ. Lex.107.Liberalitas.2.6.Logica.5.Maceratio.2. Machabei. Maria.6. Medium.17.Memoria.10. Mẽsura.14. Missa.7.10. Motus.23.25.Moyses.4.

4 Accipiens ab eterno semper habuit.Sed accipiẽs in tpe:ante acceptionem non habet :sed habet qsi iam accepit. Po^a.q.3.13.2^m.Munus.1.Mutatio.8.Mutuũ.o.Natiuitas.23.Occasio.1.Officiũ.3.Ordinatio.5.Ordo.22.ẽ.92. Paliũ.1.Papa.1.8. Participare.1. Pax.7. Pœnitentia.23.Persona.7.30.36.Physica.5. Pietas.19.Po^a.4.Preceptum.139.Predicare.8.Princeps.9.13.14.Propositio.9.Puer.1.Quititas.5.Religio.48.Representatio.1.Restitutio.9.10.11. Sacramentum.60.76.107.Scientia.8.Sensus.29. Signum.24. Simonia.1.9.14.ẽ.Subdiaconus.1.2. Temperantia.8.Templum.7.Tempus.9.14.Testis.11. Theodosius.1.Theo^a.33.35.

5 Accipere ab alio est cõmune Christo & creature analogice : non autẽ vniuoce.1^a.q.33.3.1^m./.1.d.44.1.2^m./.3.d.4.q.2.ar.1.q.2. 2^m./.d.11.1.3^m./. Po^a.q.2.5.6^m. Tractare:1.Vendere.1.Verbum.6.26. Virtus.243. Visio.6.10. Vita.4.Vnctio.24. Vniuersale.12.Vsura.5.17.62.68.73. 108.156.106.228.300.ẽ. Vsus.14.Vxor.14.Christus.142.

ACCIPITER significat ministros potentũ ad prẽdam.12^e.q.102.6.1^m.co.3. Structio.

Accõmoda. Distributio.Phantasma.8.Vtile.4.Vsus.8.12. Accõmodare . Concedere.Concessio. Mutuum.o.Vsura.189.195.

Accrescere. Ascendere.18.Augmentum.o. Baptismus.45. Esse.46.Peccatum.225.Vsura.204.

1 ACCVSATIO IN COMMVNI./.instituta est :ne nocens innocẽs videat.4.d.41.ar.5.q.2.c. Crimẽ.o.

2 Accusatio debet fieri in scriptis.22^e.q.68.2.o./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.4^m./.d.35.3. 6^m./.quol.10. vel.11.q.13.c.

3 Accusatio est de sceptro valenti probare petrã contra cẽitatẽ.22^e.q.68.1.o. Culpa.4.Inscriptio.

4 Accusatio est iniusta per calũniã preuaricationem:& terg uersationẽ.22^e.q.68.3.o. Tergiuersari.

5 In accusatiõe nõ opз precedere admonitionẽ . 4.d.19.q.2.ar.3.q.1.4^m./.d.35.3.6^m./.Virt.q.3.2.6^m.

6 In denuntiatione enim attenditur emẽdatio fratris: sed in accusatiõe punitio criminis.22^e.q.67.3.2^m./.q.68.1.c./.4.d.35.3.6^m./.Virt.q.3.2.6^m.

ACCVSATVS.2.6.16.24.29.30.31./.

7 Accusatio non debet fieri , nisi in peccatis quẽ vergunt in damnum corporale vel spirituale communitatis.Virt.q.3.2.7^m.

8 Accusari põt factum & psona.4.d.41.ar.5.q.2.c.

9 Accusatus tenetur dicere veritatem iudici interrogãti iuridice.s.si pcessit infamia:vel indicia expressa: vel probatio semiplena.22^e.q.69.1.o./.2.c./.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.1^m./.3^m./.d.19.q.2.ar.3.q.1.5^m./.q.2.c./.quol.5.q.8.2.c. Iudex.5.6.

10 Accusatus potest defendere se per prudentiam : non autem per calumniam:vel collusionem.22^e.q.69.2.o./.3.c. Magi.6.Tormentum.

11 Et ei licet appellare.22^e.q.69.3.c.

12 Accusatus falso ex leuitate & non ex malitia:potest remittere pœnam talionis:non autem si desistat per collusionem:sed tantum princeps.22^e.q.68.4.2^m.

13 MATRIMONIVM./.Mulier accusata de adulterio penitus occulto,non debet confiteri in iudicio:nec ab ea debet exigi iuramentum.quol.5.q.8.2.o.

14 Accusari potest matrimonium & per testes.4.d.41.ar.5.q.2.3.o. Ferrum.2.

15 Accusatio matrimonii põt fieri verbo & scripto : ita ꝙ exprimatur persona accusans matrimoniũ quod accusatur:& impedimentũ.4.d.41.ar.5.q.2.1^m.

16 Quãdo accusatur matrimonium propter perpetuum impedimentum dirimens contractum : repelluntur extranei vt suspecti:si consanguinei tacent qui probabilius sciunt.4.d.41.ar.5.q.2.2^m.

17 Quando matrimonium accusatur non esse contractum : debent repelli parentes vt suspecti : nisi accusans sit inferior dignitate & diuitiis:qui estimari possit ꝙ velit libenter illud matrimonium stare.4.d.41.ar.5.q.2.2^m.

18 Qui prius tacuit : debet postea repelli ab accusatione matrimonii:nisi prius legitime fuerit impeditus : vel nisi iuret se postea didicisse impedimentum:nec procedere ex malitia.4.d.41.ar.5.q.2.4^m.

19 Accusatur vxor de adulterio dupliciter.s.coram iudice seculari:& ecclesiastico. In primo est obligatio ad talionem:non autem in secundo.4.d.35.3.5^m.

Obligatio ad pœnam talionis fit in accusatione personę de crimine: quia tũc agitur ad punitionem eius: non autem in accusatione matrimonii: sed ad impediendum illicitum. 4.d.41.ar.5.q.2.1^{m}.

Q ſi sunt tantũ sponsalia: non accusatur matrimoniũ: qa nõ accusat̃ qđ nõ est: sed põt denũciari impedimẽtum: ne ꝯhatur matrimoniũ. 4.d.41.ã.5.q.2.3^{m}.

In accusatione matrimonii idem potest esse accusator & testis. Nec iuratur de calumnia. Consanguinei possunt esse testes. Contumax potest excommunicari lite non contestata. Valet testimonium de auditu. Et post publicationem testium testes possunt adduci. 4.d.41.ar.5.q.3.0.

23 Pœnitentia vxoris adulterę debet inducere virum: ne eam accuset vel dimittat. Sed ad hoc non potest cogi: quia cessante culpa & macula & reatu quo ad deum: manet pœna ecclesię. 4.d.35.6.2^{m}.

24 Si mulier agit iure petitorio: prius tractabitur de exceptione viri. Si autem iure possessorio: prius debet restitui vir: & econuerso: nisi vir excipiat publicam fornicationem vxoris: vel proponat gradum consanguinitatis diuino iure prohibitum. Tertio si obiiciatur exceptio rei iudicatę: a qua non est appellatum. Quarto si obiiciatur nimia seuitia viri: & odium capitale contra vxorem. Quinto si agens spoliauit alium sine causa. 4.d.41.l.fi.

ACCVSANS. 3.4.5.6.15.17.18.20.22.23.24./.

25 Accusans in probatione deficiens meretur pœnam talionis. 22^{e}.q.64.4.0./4.d.41.ã.5.q.2.1^{m}./quol.12. vel.11.q.13.c.

26 Accusans falso, meretur duplicem pœnam: scilicet talionis pro nocumento accusati: & infamię pro calumnia. Sed quandoq; princeps liberat ab vtraq;: & quandoq; tñ a prima. 22^{e}.q.68.4.3^{m}. Admonitio.4.

27 Desistere ab accusatione ordinate & sine vitio, contingit dupliciter. s. si in processu perpendat se false accusasse: vel si princeps eã aboleat. 22^{e}.q.68.3.3^{m}.
Confessio.52. Conscientia.10. Daniel.1. Infamia.1. Iudicium.48.49.

28 In notoriis non requiritur accusator: quia infamia tenet locum accusatoris. 22^{e}.q.67.2.3^{m}./3.2^{m}.

29 Subditi possunt suos superiores accusare. 22^{e}.q.68.1.2^{m}. Preuaricator.3. Tergiuersari. Testis.7.

30 Nullus debet accusare religiosum in capitulo de crimine occulto. 22^{e}.q.33.7.4^{m}./4.d.19.q.2.ar.3.q.1.3^{m}./Virt.q.3.2.8^{m}.

31 Excommunicati infames: & de maiori crimine accusati: non possunt accusare. 22^{e}.q.69.1.1^{m}. Vsura.75. Vxor.22.
Accusatiuus. Docere.7. Generatio.90.
Acerbitas. Acerbum. Acrimonia. Asperum. Dolor.38. Laurentius.3. Pœna.30.73.74. Voluntas.58.

ACERBVM & maturum differunt sicut incompletum & completum: non autem accidentaliter tantũ. 4.d.11.q.2.ar.3.q.3.2^{m}.
Acerbitas. Acrimonia. Asperũ. Crux.6. Pœna.44.c. Acetum. Compositio.10. Acescere. Acetum.0. Eucharistia.73.

1 ACETVM & vinũ differunt specie. 3^{a}.q.74.5.2^{m}./4.d.11.q.2.ar.3.q.3.0. Acescere. Eucha^{a}.73. Vinum.1.2.

2 Acetum non potest naturaliter mutari in vinum: nisi resoluatur in materiam primam. 3^{a}.q.74.5.2^{m}./4.d.11.q.2.ar.3.q.2.c./d.43.q.1.ar.4.q.1.c.

ACHAB meruit per opera bona extra charitatem facta dilationem regni temporalis. 4.d.15.q.1.ar.3.q.5.c. Templum.3.

ACHADEMICI dicunt nil posse sciri pro certo in hac vita. Io.4.lec.4.co.2.fi.
Achaia. Corinthus. Ioannes.16.

1 ACHAZ rex non petens signum a deo peccauit: & non peccasset. si signum petisset. 22^{e}.q.97.2.3^{m}./Isa.7.lec.2.prin^{o}.

2 Achaz noluit petere signum: vel quia in idolis confidebat: vel in rege Assyriorum. Vel inuidẽs glorię dei. Vel quia timebat offendere deũ in angustia positus. Vnde dixit. Non tentabo dominum. Sed male intellexit: quia licebat ei autoritate dñi petere signũ sicut Gedeõ. Isa.7.lec.2.fin^{o}. Acies. Amazones.3. Bellatores.0. Bellum.0. Castra. Cohors.1. Exercitus.

1 ACOLITVS accipit vrceolum vacuum circa quem est actus eius principalis. 4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.fi./ar.2.6^{m}./ar.3.6^{m}./d.25.q.1.1.2^{m}./ꝙ.4.c^{o}.75.fi.

2 Acolitus preparat vrceolos cum vino & aqua. 4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.fi.

3 Principalior actus acoliti est ministerium in vrceolo q; in candelabro a quo tamen denominatur: quia est notior: & magis proprius ei. 4.d.24.q.2.3.6^{m}. Character.42.

4 Actus acolitorum se habent ad actus principales & secundarios superiorum ordinum propinquius q; actus aliorum minorum ordinum. 4.d.24.q.2.2.8^{m}.

5 Corporalis actus acoliti magis de proximo ordinatur ad actum sacrorum ordinum: q; spirituales actus exorcistarum. 4.d.24.q.2.2.7^{m}.

6 Acolitatus est supremus ordo inter quatuor minores ordines. 4.d.24.q.2.2.7^{m}./8^{m}.

7 Oppositum videtur dicere. 4.d.6.q.2.ar.3.q.3.2^{m}.
r Du^{o}.30°. R 6°. sicut Dubio.807°.

8 Acolitus portans cereos accensos significat doctrinã noui testamenti. 4.d.24.q.2.2.8^{m}.
Lectoratus.1.2. Subdiaconus.1. Acquiescere. Consensus. Consentaneum. Sapientia.9.

ACQVIRERE illicite contingit tripliciter: scilicet vel ratione causę: vel acquirentis vel eius a quo aufertur. 22^{e}.q.32.7.c./q.62.5.2^{m}./q.87.2.2^{m}.
Abscondere.1. Actio.110. Actus.108.117.c. Adã.25.26.27. Adipisci. Agere.7.18. Allicere. Amor.166.167. Angelus.289.301.334.337.347.630. Anima.147.c.152.167.168.183.188.189.210.296. Apostoli.12. Aptitudo. Assimilatio.14. Auaritia.22. Beatitudo.88.c. Bonitas.1.39.175. Charitas.54.91. Cognitio.4.c.68.78. Consecutio. Damnatio.7. Deus.209. Diuitię.7. Docilitas.0. Dominium.12.c. Experientia.0. Felicitas.1. Fides.4.75.c.142. Filius.26.37.55. Geometra.0. Habitus.38.47.48.53.69.84. Humilitas.18.29. Indulgentia.9. Intellectus.92.136.174. Iustitia.6. Iustificatio.48. Liberalitas.2.3.4.5. Loqui.1. Magnanimitas.14. Mors.19. Motus.40.48.88. Mutatio.6. Naturale.15. Nobilitas.7. Notorium.0. Oblatio.7.c. Ordo.40.c. Patientia.10. Pœna.20. Potentia.60. Potestas.13. Prudentia.19.84. Puer.10. Ratio.62. Relatio.58. Restitutio.14. Sapientia.6.7.23.29.38.51.52. Scientia.10.c.60.71.c.125. Simonia.40.18. Studiositas.3.4. Veritas.29.c. Virtus.L. Vita.50. Vsura.0. Christus.136.c.
Acrimonia. Acerbitas. Acerbum. Contentio.1. Disputatio.4.

1 ACTIO DEI est sua essentia: & sua potentia. 1^{a}.q.14.4.0./q.19.1.0./4.2^{m}./q.25.1.2^{m}./q.30.2.tertium./q.41.4.3^{m}./q.45.3.primum./q.54.1.2.3.c./q.77.1.c./2.c./q.79.1.c./q.87.3.c./12^{e}.q.49.4.c./q.55.2.tertium./3^{a}.q.9.1.1^{m}./1.d.2.2.2^{m}./d.7.q.1.1.1^{m}./d.8.q.3.1.4^{m}./q.4.3.3^{m}./d.14.q.1.1.tertium/d.27.c.1.4.

5m./.d.35.5.3m./.L.6./.d.42.q.1.1.4m./.5m./.d.43.q.2.1.2m./.2.d.1.q.1.2.5m./.5.11m./.q.2.1.4m./.d.15.q.3.1.3m./.2.c./.ꝑ.1.co.9.10./.45./.73./.87./. Lio.2.co.9./.16.6m./.23.4m./.24.11m./. Lio.3.co.73./. Lio.4.co.19.co.2./.vi.q.2.5.15m./.q.23.4.c./.Poa.q.1.1.1m./.8m./.q.2.1.c.6./.1m./.4m./.q.3.15.c.6./.8m./.18m./.16.11m./.17.12m./.30m./.q.5.3.6m./.q.7.1.7m./.10.c.6./.q.10.1.5m./. Opo.3.co.31./.34./. Opo.9.q.14./.Opo.11.ar.13./.Opo.15.co.13./.lo.3.Lec.5.6./.Causis.lec.20.o. Accidẽs.93. Actus.197.

2 Actio dei nõ est in predicamẽto.1.d.8.q.4.3.3m. Agens.4.6.c̃.42.74.79.c̃. Agere.o. Annihilatio.7.

3 Actio dicitur equiuoce: de actione dei & actione creaturę.2.d.17.q.1.2.4m./.d.18.q.2.2.c. Appropriatio.8.9.10.15.

4 Differentię sex inter actionẽ dei & actionẽ creaturę. s. primo qa ea q̃ in rebus naturalibus generant sibi similia: nõ semper eadẽ manẽt: & ideo vt ꝯseruent se ẽm silitudinẽ spẽi: similia sibi generãt. Scõo qa actio agẽtis naturalis qua facit sibi simile: est aliqd egrediẽs ab agẽte in patiẽs. qđ in deo locũ nõ hꝫ: qa eius actio est eius suba. Tertio qa agẽs nãle est vnũ: & tñ facit se in diuersis: ẽm diuersas opatões: qđ deo nõ ꝯuenit: qa agit ẽm vnã operationẽ. Quarto qa actio agentis sibi silẽ: nõ est continua & sempiterna: sicut actio dei. Quinto qa agẽs nãle simul patiẽ & moueẽ. Sexto qa virtus agẽtis nãliter in sua actiõe debilitaẽ: ꝓpter hoc ꝙ simul patitur. Dioo.9.lec.2.o. Ars.26.

5 Eadẽ est actio essentię: & proprietatis pñs.1.d.2.2.2m./.d.17.q.2.2.2m. Attributa.17.18. Bonitas.5.

6 Oppom vr̃ dicere. Poa.q.7.1.7m. ℞ R ño Duo.31o. Cœlum.69.70.96.121.126.132.

7 Actio dei est vna scõm rem & multę scõm rationẽ.1a.q.30.2.3m./.1.d.2.2.2m./.d.17.q.2.2.2m./.d.37.q.3.2.c.6./.d.43.q.2.1.2m./.2.d.1.q.1.4.3m./.ꝑ.2.co.10.6./.Poa.q.3.16.11m./.q.7.1.7m.

8 Deus agit in oi opante.1a.q.105.5.0./.12e.q.55.4.6m./.1.d.37.q.3.3.3m./.2.d.1.q.1.4.c./.d.3.q.4.1m./.d.18.q.2.1.5m./.d.24.q.1.4.1m./.d.28.1.0./.5.1m./.3.d.32.q.2.1.2m./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.6m./.ꝑ.1.co.68.3m./.4m./.Potena.q.3.6.22m./.7.8.0./.Opo.3.co.132. Cessare.o. Conseruatio.o. Creatio.2.11.20.21.51.

9 Deus agit immediate in omnibus rebus.1.d.35.3.c./.d.36.q.1.1.c./.d.37.q.1.1.2m./.4m./.2.d.1.q.1.4.c./.d.25.1.3m./.Poa.q.3.7.4m./.q.5.1.18m. Deus.40.89.152.330.341.345.4044.c̃.

10 Actio dei q̃ opaẽ in oi opatiõe creaturę: nõ est creatio.1a.q.45.8.0./.Poa.q.3.8.0. Aeternitas.43.45.

11 Actio dei: nõ subtrahit actiões agentiũ inferiorũ.1a.q.105.5.0./.1.d.45.3.4m./.2.d.1.q.1.4.0./.d.9.2.4m./.ꝑ.3.co.69./.70.1m./.Poa.q.3.7.0. Euchaa.29. Instans.15.c̃. Iustitia.87.c̃.

12 Omnis actio creaturę est a deo.1a.q.105.5.c./.12e.q.6.1.3m./.q.79.2.0./.q.109.1.c./.1.d.42.q.1.1.c./.2.d.1.q.1.4.c./.d.9.2.4m./.d.15.q.3.1.2m./.d.36.3.1m./.d.37.q.1.2.5m./.ꝑ.3.co.67./.Poa.q.3.7.0.

13 Omnis actio formę substantialis vel accidentalis dependet a deo.3a.q.77.3.2m. Resistere.1.c̃.

14 Actio intellectus & cuiuslibet creaturę dupl'r dependet a deo. s. formal'r: & effectiue.1a.q.105.5.c./.12e.q.109.1.c./.2.d.9.2.4m./.ꝑ.3.co.67./.He.co.8.6.

15 Actõ et motus cuiuslibs rei ẽ ꝓp diuinã bõitatẽ suo mõ pticipãdã. Opo.3.co.100. Virto.76. Xps.50.108.c̃.

16 Ad hoc ꝙ alicuius actionis finis sit deus: vel charitas: non opꝫ agendo illã actionem ꝙ aliqs de deo vel de charitate semper cogitet: sed oportet ꝙ prius fuerit cogitatio de fine: qui est charitas vel deus: & ꝙ recta ratio actiones sequentes in hunc finem ordinauerit: ita ꝙ rectitudo illius ordinationis: in actibus sequentibus saluetur.2.d.38.q.1.ar.1.q.1.4m./.vi.q.22.2.c.

17 Nec sufficit in tali actione ꝙ aliqs in habitu tantum deum vel charitatem habeat in mente: quia sic etiam actum venialis peccati aliqs in deũ ordinaret. Quod falsum est.2.d.38.q.1.ar.1.q.1.4m./.vi.q.22.2.c.

DIFFERENTIA.3.4.53.68.69.82.

18 ACTIO proprie est opatio voluntatis imperata: manens in operãte. Sed facere est operatio transiẽs.12e.q.57.4.c./.5.1m./.2.d.11. L.6./.3.d.23.q.1.ar.4.q.1.4m./.d.33.q.2.ar.2.q.1.c./.d.35.q.1.1.c.6./.ar.3.q.2.c./.ꝑ.2.co.1./.vi.q.5.1.c./.Ethi.co.3./.Lio.6.lec.3.co.2.6./.Met.6.co.3./.Lio.11.lec.7.co.1.6.

19 Actio recta differt ab actiõe reflexa.1a.q.28.4.2m./.q.87.3.2m./.3.d.23.q.1.2.3m./. Anima.2.lec.6.6./.Lio.3.lec.9.co.1.6.

20 Oppositũ vr̃ dicere.1.d.1.q.2.1.2m./.d.10.5.2m./.d.17.q.1.5.4m. ℞ Duo.32o. R ño. sicut Duo.41o.

21 Actio reflexa includit actionem rectam. Opo.14.co.3./.4./.Opo.73.q.4.

22 Duplex est actionis genus: vna. s. actio q̃ transit in aliquid exterius, inferens ei passionẽ: sicut vrere & secare: alia vero quę non transit in rem exteriorẽ: sed magis manet in ipso agẽte. Et hęc est duplex. s. quędam corporalis sicut sentire: & alia spiritualis: sicut intelligere & velle.1a.q.18.3.1m./.q.41.1.c.

23 Actio duplex. s. immanẽs & transiens.1a.q.14.2.c./.q.18.3.1m./.q.23.2.1m./.q.27.1.3.5.c./.q.28.4.c./.q.4.2.c./.q.54.1.3m./.2.c./.q.56.1.c./.q.85.2.c./.12e.q.3.2.3m./.q.31.5.c./.q.74.1.c./.1.d.40.q.1.1.1m./.3.d.33.q.2.ar.2.q.1.c./.ꝑ.1.co.100.2m./. Lio.2.co.1./.23.4m./.79.6./.Lio.3.co.22.1m./.vi.q.5.1.c./.q.8.6.c./.q.14.3.c./.Poa.q.3.15.c./.q.5.5.14m./.q.8.1.c./.q.9.9.4m./.q.10.1.c./.Ethi.co.3./.Lec.12.co.2./.Lio.2.lec.4.co.1./.Lio.6.lec.3.co.2.6. Accidens.93.

24 Vtrũq; genus actiõis attribuimus deo. Poa.q.10.1.c. Actus.34.35. Angelus.417.418.463.c̃. Aial.53. Attritio.2. Caput.4.c̃. Causa.41. Creatio.1.11.20.21.51. Defectus.12.13.19.20.21.51. Diuisio.16.17.18.

25 Immo nulla actio transiens cõuenit deo.1a.q.23.2.1m. ℞ R ño Duo.33o.

26 Actio transiens est duplex. s. mutantis materiam: & tantum vtentis ea. Ethi.co.3. Factibilia. Finis.134. Hierarchia.1.3.4. Homo.23.30.38.c̃.

27 Obiectum actionis transeuntis siue materia est separata ab agente: obiectum autem immanentis vnitur ei.1a.q.56.1.c. Ius.5. Lex.54. Malum.33.42.43.52. Medium.3.c̃. Membrũ.1.3.5.7. Motus.3.5.29.67.68. Nomen.64.

28 Actio transiens proprie actio dicitur: sed actio immanens proprie dicitur operatio. vi.q.8.6.c. Obiectũ.15.17. Operatio.o. Prius.12.

29 Actio transiẽs infert ex se passionẽ: non aũt imanẽs.1a.q.23.2.1m./.12e.q.59.3.3m./.1.d.40.q.1.1.1m.

30 Actio imanẽs est actus & pfectio agẽtis: non autem transiens, sed tm̃ patientis.12e.q.3.2.3m./.q.31.5.c./.ꝑ.1.co.100.2m./.Lio.2.co.1./.vi.q.14.3.c./.Poa.q.3.15.c.6./.q.5.5.14m./.q.10.1.c./.Ethi.lec.12.co.2. pncipio./.Lio.2.lec.4.co.8./.Met.9.lec.9.6. Propositio.8.9. Qualitas.8. Quantitas.17.

31 Actio immanens est tantum viuentium: transiẽs est etiam aliorum. Poa.q.10.1.c.

32 In oi actiõe trãseũte reqriẽ aliud principiũ in agẽtes & aliud in patiẽte: nõ aũt in imanẽte. Poa.q.9.9.4m.

33 Actio duplex. s. vna cũ trãsmutatiõe mãę: sicut actio physica: alia sine trãsmutatiõe materię. q̃. s. mãm non presupponit: sicut pa.et in creatione. Sed actio corpis

est. qua agit secundum quod est actu, in aliud corpus secundum quod est in potentia. 1a. q. 91. 2. c. / q. 115. 1. c. / Po a. q. 1. 1. 15m. Satisfactio. 3. Sensus. 32.

34 Actio corporis duplex. s. realis, secundum proprietatem corporis. i. ad transmutationem materiae: & intentionalis: secundum quod participat aliquid de proprietate substantiarum separatarum. Po a. q. 5. 8. c. fi.

35 Omnis actio creaturae differt realiter ab ea. 1a. q. 54. 1. 2. c. / 1. d. 3. q. 4. 2. c. / ꝯ. 3. co. 20 / Po a. q. 10. 1. 5m. / quol. 10. q. 3. 1. c.

36 Actio instrumenti duplex. s. secundum propriam formam: & ut mouetur a principali agente. Prima est alia ab actione principalis agentis: secunda vero est eadem. 3. q. 19. 1. c. / 2m. / 2. c. / q. 62. 1. 2m. / 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c. / veri. q. 22. 13. c. / q. 27. 4. c. / 2m. / Po a. q. 3. 4. c. co. 1. Voluntarium. o. Voluntas. A.

MORALIS. 88. 116. 117.

37 Actio humana speciem sortitur a fine proximo: quia ad bonitatem, vel malitiam rei non solum exigitur bonitas vel malitia finis vltimi, quem respicit voluntas intendens: sed etiam bonitas vel malitia finis proximi: quem respicit voluntas eligens. Et ideo non sequitur: quod bonitas voluntatis intendentis ad bonitatem actus sufficiat. 12e. q. 1. 3. c. / 3m. / 22e. q. 11 [illegible]. 2m / 2. d. 40. 2. c. / 3m / vi. q. 20. 1. 2m.

38 Actio humana secundum ius naturale considerata quadruplex. s. habens deformitatem inseparabilem: secunda separabilem per circunstantias aliquas: indifferens: & secundum se bona. quol. 9. 15. c.

39 Bonum & malum sunt differentiae actionis: inquantum est voluntaria. 2. d. 40. q. 1. 1. 1m.

40 Actio dicitur voluntaria dupliciter. s. imperatiue: & elicitiue. 12e. q. 1. 1. 2m. / q. 6. prin o. / 4. c. / 5. 1m. / q. 8. prin o. / q. 20. 2. 3m. / q. 71. 6. c. / q. 74. 2. c. / Ma. q. 8. 3. 17m.

41 Actio voluntaria fundatur super actionem naturae. 12e. q. 10. 1. 1m. / 1. d. 12. 1. a. 2.

42 Eadem actio secundum speciem naturae: potest differre secundum speciem moris: & econuerso. 12e. q. 1. 3. 3m. / 3a. q. 47. 2. 3m. / 2. d. 40. 1. 4m. / 4. o.

43 Actionum quae ab homine aguntur: illae solae dicuntur humanae proprie quae sunt a voluntate deliberata. Si quae autem aliae actiones homini conueniant: possunt dici quidem hominis actiones: sed non proprie humanae: cum non sint hominis: inquantum est homo: sicut cum aliquis mouet pedem vel manum aliis intentus: vel fricat barbam. 12e. q. 1. 1. a. 3. / c. / 3m.

44 Actio naturae terminatur ad vnum: non autem voluntaria. 1a. q. 41. 2. c. / 12e. q. 10. 1. 1m.

45 Actio naturalis: semper praesupponitur aliis actionibus. Ma. q. 16. 4. c. fi. / 4m. / 5m.

46 Omnis actio corporis est naturalis: quia non operatur: nisi naturaliter. ꝯ. 3. co. 102. fi.

47 Actio primi principii proprie dicitur operatio: non autem actiones secundorum: sed dicuntur operata. 3a. q. 19. 1. c.

48 Diuersae actiones ordinatae ad vnum effectum: quarum vna est vt disponens: & alia vt perficiens dicuntur vna. 4. d. 7. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / ꝯ. 2. co. 56. 2m. / 87. 3m.

49 Actio & passio conueniunt in vna substantia motus: & sunt vnus motus numero: & differunt tantum secundum diuersas habitudines. 1a. q. 28. 3. 1m. / q. 41. 1. 2m. / q. 45. 2. 2m. / 3. c. / 22e. q. 90. 3. c. / 2. d. 40. 4. 1m. / Meth. 11. lc. 9. fi. / Phy. 3. lc. 4. o. / Aia. 3. lc. 2. co. 3.

50 Immo non potest esse idem accidens numero actio & passio: sed eorum differentiae sunt tantum penes terminos. scilicet agens & patiens. 2. d. 40. 4. 1m. / ꝯ. 2. co. 56. 3m. ℟ E no. Du o. 34 o.

AGENS. 4. 8. vsque. 17. 24. 25. 26. 27. 30. 32. 33. 36. 47. 50. 95. 98. 124.

51 Actio vt praedicamentum: dicit aliquid fluens ab agente cum motu. 1. d. 8. q. 4. 3. 3m. Accns. 63. 74. 93.

52 Actio speciem habet a forma agentis. 1a. q. 14. 5. 3m. / 12e. q. 1. 3. c. / 3a. q. 19. 1. 3m. / 1. d. 13. 2. c. prin o. / 2. d. 40. 1. c. / 5m. / ꝯ. 3. co. 8. 1m. / vi. q. 20. 1. 2m. / Ver. q. 2. 5. c. / 7. 17m. / Phy. 2. lc. 2. fi.

53 Actiones differunt specie secundum diuersitatem formarum quae sunt principia earum: licet agentia non differant specie. 2. d. 40. 1. c. / 5m. Actus. 125. Agens. o. Agere. o. Angelus. F. Anima. Q.

54 Principium actionis. primo est finis: secundo agens: tertio forma: non autem materia. 1a. q. 105. 5. c. Animal. 47. 53.

55 Illud quod est indeterminatum: vel in potentia: vt sic non potest esse principium alicuius actionis. 1. d. 45. 3. c.

56 Actio speciem naturalem habet ex agente: & termino magis: sicut & motus: a principio autem intrinseco est naturalis. Po a. q. 6. 8. c. prin o.

57 Actio quaelibet commensuratur virtuti agentis. Nec aliquod agens naturale nititur ad agendum id quod excedit suam facultatem. 22e. q. 130. 1. c.

58 Omnibus rebus naturaliter insunt principia propriarum operationum: quibus eas conuenientes reddant fini suo. 4. d. 33. q. 1. 1. c. Prin o.

59 Actio est in agente subiectiue. 1. d. 32. q. 1. 1. c. / d. 40. q. 1. 1. 1m. / 2. d. 40. 4. 1m. / 3. d. 18. 1. 4m. / Po a. q. 7. 9. 7m. / 10. 1m. q. 8. 2. c. / Appetitus. 52. Baptismus. A. Caput. 4. Causa. 6. Conceptio. 3. 35.

60 Immo actio est tantum in patiente subiectiue. Meth. 11. lc. 9. fi. / Phy. 3. lc. 4. co. 6. / Anima. 3. lc. 2. co. 3. ℟ R no. du o. 35 o.

61 Actiones quae sunt in agente: sunt quasi perfectio ipsius. Huiusmodi autem non sunt nisi actiones cognoscentis & appetentis. ꝯ. 2. c. 23. 4m. Immo non solum actiones immanentes: sed et actiones transeuntes: sunt in agente: & sunt perfectiones ipsius. Po a. q. 7. 9. 7m. / q. 8. 2. c. / 10. 1m. ℟ Du o. 36 o. R no. sic du o. 35 o. / 39 o.

62 Omne agens habet in se formaliter formam: qua agit. quol. 6. q. 2. 1. c. / Spu. 2. 10. c. / Anima. 2. c. / 5. c. co. 2. / 16. c. co. 2. / Op o. 9. q. 37. / Anima. 3. lc. 7. co. 5. / lc. 10. co. 2. Creatura. 24. 25. 35.

63 Omnis forma dependens ab agente secundum fieri tantum: remanet cessante actione eius. 1a. q. 104. 1. c. / Po a. q. 5. 1. o.

64 Impossibile est actionem vnius agentis terminari ad formam tantum: & alterius ad subiectum formae: nisi in agentibus subordinatis. 1a. q. 118. 2. 3m. / 2. d. 18. q. 2. 1. 5m. / Po a. q. 3. 6. 22m. / 9. 21m.

65 Vna & eadem actio procedit a primo & secundo agente: non autem a duobus agentibus vnius ordinis. 1a. q. 105. 5. 2m.

66 Actiones diuersorum agentium non possunt terminari ad vnum effectum: nisi agentia sint subordinata. 1. d. 37. q. 3. 3. c. / ꝯ. 2. co. 87. 3m. Denoiatio. 6. De o. A. Dispositio. A. Aestimatiua. 3.

67 Non omnis nouitas effectus ponit nouitatem in actione: & mutationem in agente: sed tantum si agens agat ex necessitate naturae: vel actio sit media inter agens & effectum. 2. d. 1. q. 1. 5. 11m. / ꝯ. 2. co. 34. 1m. / 2m. / Po a. q. 3. 17. 12m. / Op o. 3. co. 97. Figura. 7. Finis. 11. 12. 63. c. 134. Forma. 117. 118.

68 Omnis actio potentiae vel virtutis motae a superiori potentia vel virtute: est et passio. Vnio. 5. c. Fornax.

69 Actio est magis propinqua agenti quam patienti. 4. d. 5. ar. 2. q. 2. c. Hierarchia. 1. 3. 4. Homo. 38. 40.

70 Quanto agens est potentius: tanto magis potest actionem suam diffundere ad magis distans. 1a. q. 118. 1. c. / 22e. q. 141. 7. 1m. / ꝯ. 2. co. 6. 6m. / Po a. q. 3. 4. c. co. 3. Im-

primere.3. Indiuiduum.10.

71 In qualibet actione illud qđ ex parte agentis est quasi formale: & qđ est ex parte patiētis vel accipientis, est quasi materiale.4.d.46.q.2.ar.2.q.3.c.

72 Actio primi agentis est prior in mouēdo: & posterior in vtendo actibus aliorum ad suum finem.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c.

73 Actiões omnium secundorum agentium fundantur super actionem primi agentis.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./4.d.11.q.1.ā.3.q.1.c.

74 Actionū quarū vna est regula & rō alterius: vna non impedit, sʒ iuuat aliā.1ª.q.112.1.3m. Instās.14.ē.

75 Oīs defectus actiōis est ex defectu principioꝝ eius.vi.q.24.7.c. Intellectus.63.ē. Iuramentum.25.

76 Actio non attribuitur instrumēto proprie: sed principali agenti.12ᵉ.q.16.1.c.fi./22ᵉ.q.172.1.3m./3ª.q.13.3.c./q.15.9.1m./2.d.35.4.c./4.d.1.q.1.ā.1.4.c./d.3.ā.2.q.1.8m./d.5.q.2.ar.2.q.2.1m./d.8.q.2.3.1m./d.44.q.1.ā.1.q.3.3m./ā.2.q.1.3m./d.45.q.2.ar.1.q.3.c./ꝓ.2.cº.87.3m./ Liº.3.cº.24.co.1.fi./vi.q.5.9.c.prinº./q.12.8.5m./ Ma.q.7.6.c./Ro.9.lec.3.co.4. Medium.3.ē.

77 Actio attribuit instrō sicut imediate agēti: sed principali agenti, sicut in cuius virtute agit instrumentum.3ª.q.66.5.1m.

78 Actio instrī semp attingit ad aliqd vltra suū ꝑ̄fm: non autem semper ad vltimā perfectionē intentam a principali agēte.4.d.1.q.1.ā.4.q.1.c./d.18.q.2.3.5m./ꝓ.2.cº.87.3m./Poª.q.3.9.21m.

79 Oppoᵐ videtur dicere.2.d.1.q.1.3.0./4.d.8.q.2.3.4m. ꝑ Duº.37º. R ñº. sicut duº.301º.

80 Vna res pōt esse causa actiōis alterius rei quadrupliciter.s.dando ei virtutē: conseruando: & mouendo seu applicando ad agendum: & sicut agens principale respectu instrumenti.Poª.q.3.7.c.co.2.fi.

81 Actio instrumenti duplex.s.secundū propriā formā: & vt mouetur a principali agente. Prima est alia ab actiōe principalis agentis: secunda vero eadem.3ª.q.19.1.c./2m./2.c./q.62.1.2m./4.d.1.q.1.ā.4.q.1.c./vi.q.22.13.c./q.27.4.c./2m./ Poª.q.3.4.c.co.1. Meritum.1.4.9.12.22.23.27.

82 Vnitas & pluralitas actionis duplex.s.numeralis ex subiecto agēte: & specifica ex pncipio quo agēs agit.i.ex forma. Vnio.5.c. Misericordia.28. Motus.A. Natura.15.17.34. Naturale.25. Ordo.15. Passio.99. Peccatum.342.

83 Actio pōt esse vna & passiões multę: ꝑpter vnū agēs & multa patientia: & ecōuerso.ꝓ.2.cº.72.co.3.4.

84 Si sit vnū agens principale & duo instrumenta: dicetur vnum agens simpliciter & due actiones: si autem econuerso: dicetur econuerso.1ª.q.76.2.c.

85 Instrumentū duas habet actiones.s.vnā instrumētalem ꝺm quam operatur: nō in virtute propria: sed in virtute principalis agentis aliam propriam: quę competit sibi ꝺm propriam formam: sicut securi competit scindere ratione suę acuitatis: facere autem lectum: inquantum est instrumentum artis. Non autem perficit actionem instrumentalem: nisi exercēdo actionē propriam. Scindendo.n.facit lectum.3ª.q.62.1.2m.

86 Impossibile est ꝙ eadē numero essentialiter sit actio principalis agentis: & instrumenti.3ª.q.19.1.ā./3.d.18.1.4m./Anima.2.c.co.2.

87 Actionem cuiuslibet agentis ēt instrumenti, oportet egredi a poª eius.Poª.q.3.4.c.co.2.

88 Malū in actiōe semp causat ex defectu agētis pncipalis vel instrālis. Sicr in effectu ꝓprio: vel ex indispositione materię. Sed in patiente: ex imperfectiōe vel defectu agētis vel materię.1ª.q.49.1.c./3m./12ᵉ.q.18.2.c./Ma.q.16.6.c.pnº. Pœna.15.Poª.2.3.14.

89 A diuersis actionibus idē actū est quadrupliciter.s.ꝑpter insufficiētiā agentiū: vel q1 idē nō pōt simul vna actio: vel effectus nō est vnus simpliciter, sed tm̄ subiecto: vel agens vnū est instrumentū alterius.3.d.18.1.5m. Principiatū.1.3. Purgatio.8. Qualitas.8. Scandalum.4. Solicitudo.4. Solitudo. Vermis.1. Virtus.6.7.2 55. Christus.99.143.ē.

FORMA.13.14.36.53.54.62.63.64.71.81.82.85.

90 AGENS agit aliquo dupliciter.s.actiōe & forma.1ª.q.104.1.c./1.d.32.q.1.1.c.

91 Omnis actio est ꝑ aliquā formam.1ª.q.48.1.4m./q.76.1.c./3ª.q.19.1.3m./Spū.2.c./Opº.9.q.37.

92 Forma ē pnᵐ actionis.22ᵉ.q.179.1.1m./1.d.45.3.c./4.d.12.q.1.2.0./d.49.q.2.3.6m./4.c.prinº.

93 Forma nō nominat principiū actionis: vt est in agente: sed vt respicit effectum.1ª.q.14.8.c.

94 Actio nō tm̄ attribuitur formę: sed ēt cōposito. Ideo mensuratur secundum vtrūq;.4.d.49.q.2.3.6m. Actº.18.182.ē. Agēs.F. Dña.22. Eē.15. Figura.7.

95 Actiões sunt ꝭppositorum.12.q.77.2.1m./1.d.5.q.1.1.c. Forma.117.118. Ignis.8.18. Mediū.6.ē.

96 Immo actiões sunt ipsius naturę.Opº.37.cº.4.co.1. ꝑ Duº.38º. R ñº. sicut Duº.65º. Operatio.0. Prius.13.

97 Actiōis physicę duplex est terminus.s.gñatio.& forma q̄ est finis gñatiōis.Opº.32.cº.2./Phy.2.fi.

98 Opꝫ modū actiōis eē ꝺm modū formę agētis.ꝓ.2.cº.21.5m./22.3m./Liº.3.cº.55.1m./58.1m./73.2m./Poª.q.3.17.12m./q.5.3.6m./Aīa.2.7m./ꝗl.3.7.c.

99 In formis nō subsistētibus, actio mēsuratur ꝺm quātitatē eius qđ de forma receptū est in subiecto: in subsistentibus vero, scđm ꝙ subiectum subditur ei magis & minus.4.d.49.q.2.3.6m./4.c.prinº.

100 Forma substātialis nō est pricipiū actiōis, nisi mediāte qualitate.1ª.q.77.1.c./4m./3ª.q.77.3.3m./1.d.7.q.1.1.2m./2.d.14.5.2m./4.d.12.q.1.ā.2.q.2.c./vi.q.2.14.c./ Poª.q.1.1.11m./q.2.1.6m./ Spiritu.11.0./Anima.12.c. Quantitas.17.25.26.27.

101 Qualitatis actio nō producit formā substantialē: nisi in virtute formę subālis.1ª.q.45.8.2m./q.67.3.3m./q.115.1.5m./3ª.q.77.3.3m./2.d.1.q.1.4.5m./d.18.q.2.3.2m./ꝓ.3.cº.69.co.4./Poª.q.3.8.13m./Ma.q.4.4.3m./Anima.12.c./ꝗl.1.6.3m./quol.6.q.2.1.c./ꝗl.8.3.c./quol.8.vel.9.q.5.1.0./Met.7.lec.8.fi. Rō.7.38.40. Sacramentum.3.82.

102 In cognoscētibᵒ pncipia actionū sūt cognitio & appetitus: in aliis aūt sunt formę eoꝝ.4.d.33.q.1.1.c.pnº.

103 Actio sine corpore non conuenit formę quę vnitur materię. Spiritu.2.c. Tps.29.ē.

104 Omnis actio cuiuslibet rei est per formam specificam naturę eius: sicut per primum principium.4.d.49.q.1.ar.1.q.1.c./quol.6.q.2.1.c.

105 Forma pfecta scđm esse reale: pōt esse pncipiū actionis transeuntis: non aūt imperfecta.12ᵉ.q.56.2m.

106 Actio est iudicium virtutis: & virtus essentię: solum si actio procedit a virtute: & virtus ab essentia.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.2m.

107 Forma vt forma est principium agendi simile. Sed non potest disponere patiens nisi perfecta. Anima.2.lec.14.fi. Verbum.78.ē. Veritas.4.44.

108 Forma determinata ad vnā operationē nō requirit dispositionē.12ᵉ.q.49.4.c./1m./1.d.45.3.c.

109 Formę dependentes a materia non habēt per se operationē. Anima.1.c. Visio.2. Viuificare.2.

110 In eodē instāti acquiritur forma: & incipit actio.12ᵉ.q.113.7.4m./veri.q.29.8.3m./Anima.18.5m.

111 IN COMMVNI. Actio scđm primā impositionem

nominis: importat originem motus: quo remoto, nihil aliud q; ordinē originis importat. 1ª.q.41.1.2m./.q.45.3.c. Accidens.34.58.c̄.74.c̄. Actus.o. Agens.o. Agere.o.

1 Oppositum videtur dicere. 2.d.40.4.1m./.ptra.2.cº.56.3m. ☞ R ñº. Duº.39º./.34º./.35º.

3 Actio proprie est actualitas virtutis. 1ª.q.54.1.c. Amor.42.133.c̄. Anima.q. Assumere.3.c. Cœlum.121. Compositio.16.

4 Actio q̃dā est finis: non aūt q̃libet. 12ᵉ.q.1.1.2m./.q.19.1.2m./.ꝯ.3.cº.2.6./.Poª.q.5.5.14m./.Ethi.co.3. Cōiunctio.10. Cōtactus.2. Cultus.11. Defectus.13.14.19. Diuisio.16.18. Euchaª.29. Facere.o. Figura.7. Finis.11.12.63.c̄.134. Fornax. Gratiarū actio.o. Habere.1. Habitus.1.2.24.25.

15 Quelibet actio eo modo est bona: quo habet esse: sed non est bona simpliciter nisi habeat plenitudinem sui esse. 12ᵉ.q.18.1.0.

116 Actio humana est bona vel mala quadrupliciter. s. ex genere: ex obiecto: fine: circunstantiis: & huiusmodi. 12ᵉ.q.18.0./.q.20.1.2.c./.q.73.7.1m.

117 Eadem actio inquantum multa: potest esse bona & mala: nō aūt iquātū vna. 3ª.q.81.5.3m./.2.d.40.4.0.

118 Actio sequitur rem ratione generis: quandoq; vero ratione speciei. 4.d.33.q.1.1.c.

119 Quod attribuitur alicui vt ab eo in aliud procedēs, vt actio & relatio: non facit compositionē cū eo. Poª.q.7.8.c./.7m. Hierarchia.1.3.4. Imaginatio.15.

120 Omnis processio est secundum aliquam actionem: & econuerso. 1ª.q.27.1.c. Incipere.2.c̄. Iniustitia.4.c̄. Intellectus.A.

121 Actio sine motu non infert ex se passionem: nisi grāmatice: vt in diuinis. 1ª.q.41.1.3m./.quol.4.q.6.0. Iuramentum.25. Lex.45.54.69. Malum.33.42.c̄. Medium.3.c̄. Modestia.2.c̄. Natura.22.23. Necessitas.28. Numerus.18.

122 Actio cum motu est semper cum innouatione, feris & corruptione: non aūt actio sine motu. 1ª.q.41.1.3m./.quol.4.q.6.0.

123 In actione aliqua potest esse resistentia dupliciter. scilicet vel ex parte agentis: id est quando ex contrario agente virtus agentis debilitatur: vel ex parte effectus. i. quando ex contraria dispositiōe effectus actio impeditur. 4.d.11.q.1.ar.3.q.3.2m.

124 Actio tantū dupliciter impeditur a contrario ex quo fit generatio, scilicet debilitando virtutem agentis: & per indispositionem patientis. Primum accidit. s. in cōpatientibus: scdm vero est p se. 4.d.5.q.1.ar.3.q.3.4m. Obm.14.c̄. Passio.82.83. Posterius. Poª.2.3.14. Prouidētia.30.33.44. Rlo.7.15.16.44.c̄.60. Religio.101. Rellº.2.4.10. Sapientia.35.36. Sensus.32.c̄. Seruitus.2. Sterilitas.1. Tempus.6. Vinculum.2. Virtus.A. Voluntas.A. Vsura.209.

Actiuū. Actus.18.57.86.c̄. Aer.4. Agens.o. Agere.o. Amor.68. Angelus.635. Anima.15.32.172.203.c̄.210.261.286.c̄.354.360. Aial.10. Ars.7.22.41.42. Beatitudo.18.19.20.68.117.135. Causa.103. Conceptio.3.36. Consilium.25. Contrariū.26. Cor.11. Corpus.16. Creatio.19.c̄. Demō.106.108. Densitas. Deus.P. Effectiuū. Elemētum.18. Fœmina.2.3. Filiatio.6. Forma.30.59.157.158. Gr̄atio.11.12.33.61. Gr̄atiua. Graue.1.c̄. Habitº.11.38. Ignis.11.18. Imaginatiua.3. Intellectus.B. Lex.4.10. Lux.2. Magi.7.c̄. Malū.41. Motus.11.12. Nāle.4. Passio.8.9.10. Potētia.A. Practicū.o. Propositio.9. Prouidentia.37. Ratio.22. Scādalū.3.c̄. Sciētia.20.130.c̄.155. Semen.11.12. Spiratio.2.c̄. Subtilitas.2. Virtus.3.36.170. Visus.7. Vita.A. Christus.163.

1 ACTOR in diuinis conuenit tantum patri: quia supra rōnē principii addit nō esse ab alio. 1.d.29.1.c.fi.

2 In nullo spiritus sanctus a patre & filio actoribus confitēdus est: s̄m Hilariū. 1ª.q.36.4.7m. ☞ Duº.40º. R ñº. sicut Duº.180º./.1133º.1134º.

Aeternitas.43. Gloria.18. Vita.12. Vsura.259.260.273. Christus.94.

ACTV vel habitu aliqd dupl'r est ordinabile vel non ordinabile in deum. s. vel ex parte actus: vel ex parte agentis. 2.d.24.lec.1.L./.Ma.q.9.2.c.

Actio.16.17.33. Actualitas.o. Actus.H.P. Adoratio.17. Aia.252. Appetitus.49.96. Baptismus.90. Charitas.24. Demon.28.29. Excusatio.3. Gloria.5.6. Honor.26. Iustus.9. Laus.18. Lex.5. Matrimoniū.54.120. Memoria.5.6. Meritū.11.13.21.22.26.50. Operatio.20.51. Opinio.7. Peccator.o. Peccatū.35.85.137.143.146.180.338.345.355.383.405.414.c̄. Pnia.36.c̄.45.50.c̄. Preceptum.19.67.68.72.84. Predicari.14. Voluntas.A. Vti.16.17.18.

1 ACTVALITAS cuiuslibet rei est lumen eius: qa per eam intelligitur. Causis.lec.6.co.2. Abdicatio. Actio.113. Actu. Actus.o. Adam.78.79. Angelus.292.c̄. Attentio.3. Baptismus.104.188. Clausio. Cogitatio.4. Confessio.60. Confirmatio.42. Cōtēptus.6. Cōtritio.21.22.27.c̄. Damnatio.16. Defectus.12. Demon.93. Dicere.8.

2 Esse est actualitas omnis formę. 1ª.q.3.4.c./.q.4.1.3m./.q.5.1.c./.q.54.1.c./.Poª.q.7.2.9m. Dos.4. Esse.48.57.60. Euchaª.191.269.274. Fides.107.111. Filiatio.33. Forª.46. Gr̄a.154. Heresis.112. Ignis.18. Ignorantia.13. Imago.35. Incarnari.10. Maria.59.63.64. Nitor.2. Nox.3. Omissio.11.18. Paulus.5. Peccatum.3.20.21.105.107.113.228.285.287.315.334.340.350.356.373. Pœna.19.57. Pœnitētia.110.128. Prophetia.40. Raptus.8. Sacramentum.71.80.105. Satisfactio.16. Semen.20. Superbia.2.21. Verbum.6.13. Vnctio.12. Voluntas.50.

Actum. Actio.29. Factum.o. Fieri.o. Malitia.1. Missa.5. Operatum. Opus.o. Paulinus.

ACTVS. 32.47.58. vsque.64.70.71.76.87.88.96.97.98.104.105.110.111.113.127.138.157.171.194.200.

1 DIFFERENTIA./. Actus duplex. s. primus & secundus. 1ª.q.48.5.c./.12ᵉ.q.3.2.c./.q.111.2.c.fi./.2.d.35.1.c./.Poª.q.1.1.c./.Ma.q.1.4.5.c./.q.16.6.4m./.quol.9.q.12.2.c./.Anima.2.co.3.5./.Lec.11.0. Actu. Angelus.27. Anniuersarium. Apostoli.1.11.29. Appetitus.A.

2 DIVISIO./. Actus primo primº est forma. Sed scdo primus est esse: secūdus aūt est opatio. Vi.q.5.8.2.10.

3 Actus primus est esse: secundus autem operatio. 12ᵉ.q.111.2.c.fi./.1.d.7.q.1.1.2m. Attritio.2. Bonitas.165.145.c̄. Coactio.7. Concupiscentia.7.12. Peccatum.390.

4 Actus forª duplex. s. pmº. i. iformatio mãę: & scdus. i. opatio. q̃ attribuit supposito: nō aūt pmº. Vi.q.27.3.25m. Demon.19.33.65. Deº.49. Duratio.o. Elicere.1. Esse.33.41.57.59. Essentia.3. Aeternitas.19. Forma.q. Fortitudo.A. Imperare.1.3.10.c̄.

5 Actus rectus & reflexus sunt idem. 1.d.1.q.2.1.2m./.d.10.5.2m./.d.17.q.1.5.4m. Iudicium.1.c̄. Libertas.6. Numerus.19.

6 Oppoᵐ videtur dicere. 1ª.q.28.4.2m./.q.87.3.2m.1. ☞ R ñº Duº.41º./.348./.991º./.993º. Obm.7. Operatio.o. Qualitas.12.

7 Quincuplex diuersitas actuū. s. ex diuersitate formali obiectorum: vel principiorum: vel mediorum: vel finium. s. vltimi vel proximi: vel ex accidentibus horū. Et tãtū prima

diuersificat potentias: secunda & tertia habitus intellectus: quarta habitus morales: sed quinta nullum. 1a. q.79.10.3m./2.d.24.q.2.2.5m./d.40.2.c./3m./ vi. q.15.2.13m.

8 Actus dupliciter significatur. s. vt cóceptus: & vt exercit°. 4.d.8.q.2.ã.1.q.4.a.1. R ó.45.c. Rectitudo.2.

9 Actus dupliciter est alicuius potentie. s. elicitiue: & imperatiue. 12e.q.1.1.2m./q.6.pri°./4.c./q.8. prin°./3a.q.85.2.1m./2.d.24.q.1.2.2m./d.25.3.c./3.d.12.q.2.2.c./d.27.q.2.3.4m./ã.4.q.3.c./4.d.15.q.2.ar.3.q.2.4m./q.3.ã.1.q.3.c./q.4.ã.7.q.1.1.2m./ 3.5°.138.co.1.f./vi.q.14.4.6m. Simonia.11.26.

10 Actus potest diminui dupliciter. s. quo ad facilitatē: & quo ad executionem. Ideo omne quod diminuit actum primo modo: diminuit principium eius. s. formam: non autem secundo modo. Ma.q.7.2.16m.

11 In actu est duplex modus. s. secundum rationem habitus: vt bene vel male: & secundum rationem potētie: vt materialiter: vel immaterialiter: & libere. vi.q.24.4.4m. Viuificare.2.

12 Actus dupliciter dicitur esse actus virtutis vel vitii. s. vel quia est a tali habitu: vel quia est ei similis. Ma.q.2.4.11m.

13 Immo actus virtutis aliquando est ei dissimilis. vi.q.20.3.3m. R ñ°. Du°.42°.

14 Actus dupliciter est similis actui. s. vel quo ad speciē: vel quo ad modū. vi.q.20.3.3m.

15 Primus actus transiens: est nobilior actu secundo: & finis eius: sed de immanenti est econuerso. Po a.q.5.5.14m.

16 Actus dupliciter dicitur esse moralis. s. essentialiter. i. elicitus a volūtate: & quo ad vsum. i. imperatus. 12e.q.1.1.c./2m./3.d.23.q.1.ã.4.q.2.c./d.27.q.2.3.4m.

17 Aliquis actus est vnus numero secundum esse naturale: & duo in genere moris. 12e.q.20.6.o./d.24.q.3.6.5m.

18 Omnis actus refertur ad duo originaliter. s. ad agēs: & ad principium actionis. i. ad formā. 1.d.11.2.c.

19 Actus existendi triplex. s. quidam potentie omnino impermistus: alius semper potentie permistus. tertius medio modo se habens. Op°.9.q.47.

20 Actus dupliciter impeditur ab aliquo. s. per modum contrarii: & simplicis negationis. 2.d.23.q.2.1.5m./Ma.q.3.7.c.

21 Actus dupliciter impeditur. s. per defectum potentie agentis: & potentie patientis. 2.d.33.q.2.1.5m.

22 Actus dupliciter finitur. s. per agens: & per subm: sicut ex voluntate artificis recipit quantitatem & terminum: pulchritudo domus: sed calor in lignis terminatē & recipit quantitatem fm dispositionem lignorum. Et neutro mō actus diuinus est finitus. Po a.q.1.2.c.

23 Actus dupliciter non est ordinatus in deum. s. ex parte actus non ordinabilis: vt omne peccatum vel ex parte agentis. 12e.q.21.4.c./Ma.q.9.2.c.

24 Actus immediate ad deum ordinatur dupliciter. s. ex parte vnius persone: & in persona totius ecclesie. Primus conuenit cuilibet baptizato: secundus vero tantū sacerdoti. 4.d.24.q.2.2.2m.

25 Potentia dupliciter est actus corporis. s. informando organum: & in essentia anime. 1a.q.76.8.4m./3.d.15.q.2.ar.3.q.2.2m./vi.q.26.9.3m.

26 Actus rationis sunt tres. s. intelligētia indiuisibilium: compositio & diuisio: & discursus. Post e.co.1./Perier as. prin°.

Immo operationes intellectus sunt tantum due fm philosophum. s. vna que vocatur indiuisibilium intelligentia: alia aūt operatio est intellectus componentis & diuidentis. 1.d.19.q.5.1.c./Spū.12.7m./quol.5.q.5.2.c. R ñ°. Du°.43°./1083°./1084°.

27 Triplex actus: cui correspondet triplex mensura. s. esse rei temporalis: esse rei euiterne: & esse rei eterne. 1.d.19.q.2.2.c.

OBIECTVM. 7.73.110.111.150.154.

28 Actus vnus non potest terminari ad duo obiecta. q̄l. 9.q.4.2.c./3m. Adā.18. Amor.28.110.185.241.

29 Oppo m videtur dicere. 1.d.1.q.2.1.2m./d.10.5.2m. Du°.44°. R ñ° sicut Du°.41e./103°./348°./621°./626°./591°./995°. Angelus.40.

30 Actum oportet proportionari obiecto & agenti: sed ab obiecto speciem habet: a virtute vero vel a potentia agentis habet modum intensionis. 1a.q.89.6.c./12e.q.26.7.c./3.d.29.2.3m./d.32.4.c.

31 Actus dupliciter potest immutari. s. ex parte potentie: & ex parte obiecti. vi.q.17.3.c.

32 Potentie distinguūtur per actus: & actus per obiecta. 1a.q.77.3.o./1.d.17.q.1.4.c./2.d.44.q.2.1.c./4.d.7.q.2.ã.1.q.2.c./d.15.q.2.ã.1.q.1.2m./d.18.q.1.ã.1.q.2.c./vi.q.2.2.2m./q.15.2.c./Aia.13.o./Anima.2.lc.2.prin°./lc.6.co.2./lc.8.co.1.2. Appetitus.40. Assumere.3.

33 Actus cuiuslibet potentie vel habitus: sumitur secundum ordinem potentie vel habitus ad obiectum. 22e.q.2.2.5.c./Ma.q.6.19m.

34 Nomina quq; equiuocātur ad actus & habitus & obiecta. 4.d.15.q.2.ã.1.q.1.2m. Cōtemplatio.1.12.

35 Nihil subest potentie habitui vel actui: nisi mediante rōne formali obi. 12e.q.1.1.c./22e.q.1.3.c.

36 Sicut se habet actus ad actum: sic & potentia ad potentiam respectu obiecti adequati: nō autem respectu obi particularis. 22e.q.8.3.5.c./Ma.q.6.19m. Diuisio.5. Finis.50.51.84.89.91.100. Fructus.19.

37 Obiectum comparatur ad actum potētie passiue: vt principium & causa mouens ad actum vero potentie actiue vt terminus & finis eius. 1a.q.77.3.c./12e.q.1.3.c./Anima.13.c./Anima.2.lc.6.co.2.

38 In omni potentia passiua obiectum est naturaliter prius actibus eius. 3.3.c°.26.7m.

39 Actus in rationem obiecti: & actus in obiectū sub tali ratione, sunt eiusdem speciei: vt visio luminis & visio coloris. 22e.q.25.1.c.

40 Oppositum vr dicere. 1a.q.87.3.2m. Du°.45°. R ñ°. sicut Dubio.41°. Libertas.1.c.

41 Omnis virtus & potentia eodem actu fertur in obiectum: & in rationem formalem obiecti. 22e.q.25.1.c./3.1.c°.76.1m.

42 Oppo m videtur dicere. 1a.q.87.3.2m. Du°.46°. R ñ° sicut Du°.41°. Memo a.5.c. Motus.0.

43 Nihil potest esse obiectū habitus vel actus: nisi obiectū potentie subiecte vtriq;. 22e.q.162.3.c.

44 Omnis actus laudatur ex duobus. s. ex obiecto. & modo. Aia.co.1.f. Natura.29.30. Obm.6.13.15.16.

45 Omnis actus scdm suam substantiam habet speciem ex obiecto: sed secundum rationem malitie: ex singulis defectibus: singulas spēs hz. 4.d.16.q.3.ã.2.q.3.2m.

46 Prima bonitas vel malitia actus moralis est ex obiecto conuenienti: sicut in naturalibus ex forma. Et dicitur bonum vel malū ex genere. i. scdm speciem. 12e.q.18.2.c. Predicari.36.37. Quantitas.15.

47 Species bonitatis vel malitie actuum ex obiecto per se ordinato ad finem, continetur sub specie ex fine. Si autem per accidens sunt species disparate. 12e.q.18.7.o./22e.q.11.1.2m.

48 Actus moralis habet speciem ex obiecto: & fine. 1a.q.48.1.2m./12e.q.1.3.o./q.7.3.3m./4.0./q.18.2.3.o./4.5.6.8.c./q.19.1.c./q.58.1.c./q.60.1.3m./q.72.1.0./3.0./22e.q.4.3.c./q.19.3.4.c./q.23.4.c./q.25.1.c./

85.1.c./q.47.5.c./q. 64.7.c./q. 92.2.c./q.110.1.c./q.154.1.c./q.181.2.1m./1.d.48.2.c./2.d.33.q.1.5.c./d.34.2.3m./d.38.q.1.1.3m./d.40.1.0./d.42.q.2.3.c./3.d.23.q.1.ar.4.q.2.c./.5.3.c°.8.1m./139.3m./Poa.q.3.6. 12m./Ma.q.1.1.4m./q.2.3.1m./4.0./6.c. 2m./10.c./q.6.c.co.2./q.7.4.4m./q.10.1.2.c./q.12.3.c./q.14.2.3.c./Virt.q.1.2.3m./q.2.3.c./10.c./q.4.4.c./quol.3.27.c.

49 Actus moralis est bonus vel malus principaliter ex obiecto & fine:secundario autẽ ex circunstantiis.12e.q.18.2.3.4.0./q.21.1.0./q.42.6.c./q.72.1.1m./Ma.q.7.3.c./q.10.12.c./quol.4.16.c. Accidens.55.66. Actio.33. Adam.90. Addere.5. Agens.40.49.c̃.73.103.108. Agere.1. Amor.38.46.231.240. Ampliatio. Angelus.27.35.40.44.c̃.119.146.159.c̃.221.291.c̃.315.319.334.390.392.463.c̃.512.520.c̃.532.536.643.572. Anima.22.51.52.60.111.144.150.216.252.254.256.260.268.274.280.337.347.352. Animal.4. Annexum.2. Ancecedens.2.

50 Determinatio actus ad speciem moris est duplex.s. ex obiecto:& fine.4.d.38.q.2.ar.2.q.3.c.

51 Finis proximus actus est obiectum eius:sed ordo ad finẽ remotũ est circunstantia actus.Ma.q.2.4.9m./6.9m./7.8m. Apli.1.11.29. Appetitus.A. Argumẽtum.5. Assentire.1. Bonitas.67.77.165. Causa.64.97. Circunstantia.0. Cognitio.59. Color.7. Compositio.1.2.3. Concupiscentia.7. Consilium.4.23. Contemplatio.1.4.7.11.c̃. Contingens.7. Contritio.30.31. Conuenientia.1. Corpus.2.3.30. Corruptio.1. Creatura.34. Credere.7.27. Defectus.12. Delectatio.4.

52 Obiectum comparatur ad actum interiorẽ vt finis: ad exteriorem vero:vt materia circa quam.12e.q.18.6.c./q.54.2.3m./q.72.3.2m.

POTENTIA.7.9.11.19.21.25.26.27.28.v.sq;.33.35.36.37.38.41.42.43.94.119.120.131.132.158.177.192.

53 Actus non denominatur a potentia nisi sit ab ea sine respectu ad aliã.12e.q.8.2.c./1.d.1.q.1.1.4m./2.d.14.q.1.3.1m./Ethi.3.lec.10.prino. Deus.32.68.103.133.137.262.327.381. Differentia.7.13. Difficile.0. Diffinitio.30. Dispositio.21.47. Diuisio.5.8. Duratio.0. Educi.1. Elementum.7. Elicere.1. Ens.8.19.23.27.35.

54 Esse in potentia nihil aliud est q̃; ordinari ad actum. Ma.q.1.2.c. Esse.1.7.14.33.41.48.57.59.60.

55 Esse in actu & in potentia non possunt simul esse in eodẽ:& respectu eiusdẽ.1.d.8.q.3.1.3m. Essentia.3.4. Aeternitas.19.32. Eucha a.45. Aeuum.5. Fides.40. Fieri.19. Finitum.2. Fluxus.3. Forma.1.38.46.47.57.61.c̃.104.111.174.175. Generatio.27.28. Genus.9.30. Gratia.13.65.77.114.118.132.137.141. Gustus.3. Habere.6. Habilitas.0. Honor.26. Idea.41. Imago.16.c̃. Imperare.0. Incipere.4. Indeterminatum. Indiuiduum.12. Indiuisibile.2.

56 Immo idem respectu eiusdem non secundum idem potest esse actu & potentia.Spiritu.10.4m./Anima.5.c.co.3.3m. R so.Duo.47o. Infinitum.1.c̃.9.28.32. Innocentia.13.14. Intellectus.A. Intelligibile.2. Intentio.2.3.5.c̃. Lex.26.c̃.121. Libertas.1.6.9.

57 Nulla potentia potest esse sine actu.Spiritu.1.c. Liberum.A. Linea.1.2. Luciditas.2. Lumẽ.18. Lux.13.c̃.19. Maria.6. Materia.32.42.50. Matrimonium.44.50.c̃.120. Melius.3.4. Memoria.5.6.8. Meritum.9. Motus.1.c̃.13.27.c̃.65.74. Naturale.10. Nomen.30.67.

58 Non omnis diuersitas actuum:sed tantum formalis facit diuersitatem potentiarum.1a.q.77.3.c./q.79.7.9.c./10.3m./12e.q.54.1.1m./2.d.24.q.2.2.5m./3.d.33.q.1.ã.1.q.1.c./Veri.q.15.2.c./13m./14m./Anima.2.lec.6.6.

Numerus.2. Omissio.4. Oratio.1.2.92. Pars.8.c̃.21.c̃.45. Participare.9.10. Passio.49. Peccatũ.320.355.405.414.c̃. Poenitentia.35. Per.3. Perfectio.31.65. Plante.2. Poa.35.36.49.51.c̃.59. Potestas.18.

59 Non omnis diuersitas actuum indicat diuersitatẽ potentiarum,sed tantum quando non possunt reduci in idem principium.Veri.q.15.1.c.6. Predicari.24.36.37. Prelatio.13. Priuatio.7. Proportio.1.7. Prudentia.9. Qualitas.12. Quantitas.15.18.25. Raptus.15.16. Ratio. A. Religio.64.89. Relecti. Resurrectio.36. Sacerdos.25.c̃. Sacramentum.9.27.75.81. Sanctificatio.2. Sanguis.2. Scientia.46.65. Seditio.2. Semen.2.14.15.18. Sensibile.5. Sensus.7. Separatio.1. Sigillum.

60 Actus diuersarum potentiarum differũt genere.12e.q.23.1.c./q.54.1.1m./veri.q.15.2.13m.

61 Oppositum videtur dicere. Phy.7.lec.8.co.2.principio. R so.Duo.48o./908o.

62 Idem actus pot pertinere ad diuersas potẽtias.12e.q.56.2.1m./vi.q.14.4.c./q.22.13.8m./q.24.5.c.

63 Oppositum videtur dicere.vi.q.14.4.7m./4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c. R so.Duo.49o./908o.

Similitudo.26. Simpliciter.5. Species.2. Subiectum.5.6. Suba.4.11. Successio.6. Sum. Tempus.23.39. Timor.13.14.61.71. Totum.15. Traductio.4. Verbus.13.61. Vestis.4. Visus.7. Vita.10. Vnitas.21.22. Vniuersale.23. Voluntarium.1.8. Voluntas.11. Vti.15. Christus.61.83.126.153.227.

64 Idem actus potest pertinere ad diuersas potẽtias sm diuersas rationes:& diuerso ordine non autem equaliter & eodem ordine.12e.q.56.2.1m./veri.q.14.4.c./q.22.13.8m./q.24.5.c.

65 Vnius potentie non possunt esse simul plures actus.1a.q.58.7.2m./q.62.7.3m./12e.q.54.1.3m./22e.q.18.1.3m./4.d.4.q.1.ar.3.q.2.0./.5.1.c°.76.3m./Lio.2.c°.59.6./veri.q.15.1.c.

Oppositum videtur dicere.veri.q.28.9.1m.6m. R so.Dubio.52.& sicut duo.160./1904.570./765o.

66 Vnius potentie non possunt esse simul plures actus: nisi sint subordinati.1a.q.58.7.2m./q.62.7.3m./12e.q.54.1.3m./22e.q.18.1.3m./4.d.4.q.1.ar.3.q.1.0./.5.1.c°.76.3m./Lio.2.q.59.6./vi.q.15.1.c.

67 Proximum principium actus est vis appetitiua.22e.q.58.4.c.

68 Actus & potentia non sunt semper in eodem genere.1.d.7.q.1.2.2m.

69 Oppositum videtur dicere.1a.q.77.1.c.6./1.d.3.q.4.2.c.vi.q.8.3.9.c./Spiritu.11.c./Anima.12.c./13.c./22.c./Phy.1.lec.15.co.1.6. R so.Duo.51o.

70 Actus respectu vnius potẽtie differunt specie: qui respectu alterius potentie sunt eiusdem speciei.12e.q.18.5.c./Ma.q.2.4.c.

71 In rebus compositis est duplex actus & duplex potentia.s.ad formam:& ad esse.Sed in spiritualibus non est prima potentia.Spiritu.1.c.6.

72 Quelibet potentia immaterialis: & nulla materialis reflectitur super actum suum.1a.q.87.3.3m./22e.q.25.2.c./1.d.17.q.1.5.3m./3.d.23.q.1.2.3m./.5.4.c°.11.co.1./veri.q.22.12.c./Post.prino.

73 Principium actus est potentia & obiectum:ideo actus potest immutari ex parte vtriusq;:sed ex parte potẽtie a solo deo:nisi per accidens in organicis. veri.q.27.3.c.

74 Potentia est principium actus quo ad substātiā eius: sed habitus quo ad formā & pfectionē actus.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.2m./.ꝯ.4.c°.76.3m./.Virt.q.1.12.4m.

75 Actus est prior potentia.1ª.q.82.3.2m./.Met.9.lec.8.9.o./.Li°.12.lec.5.co.5.

Imato actus est posterior potentia.1ª.q.77.3.1m.

☞ R ñº Dubio.52°.

76 Actus in diuersis est prior potentia: sed in eodem est posterior secundū tempus. 1ª.q.3.1.c./.8.c.fi./.q.77.3.1m./.q.82.3.2m./.q.85.3.1m./.q.94.3.c./.12ᵉ.q.50.2.3m./.1.d.7.q.1.1.1m./.2.d.1.q.1.1.c./.d.4.3.4m./.ꝯ.1.c°.16.ṗnº./.Li°.2.c°.16.10m./.77.co.3./.ṽi.q.13.1.10m./.Poª.q.6.6.c./.q.7.1.c.ṗnº./.Ma.q.4.3.c.fi./.Virt.q.4.3.c./.Spū.1.c./.10.c.3m./.quol.5.19.c./.Opus.31.co.5./.Met.lec.13.fi./.Li°.3.fi./.Li°.7.lec.2.co.1.fi./.Li°.9.lc.8.9.o./.Li°.12.lec.5.co.5./.Anima.2.co.5./.Li°.3.lec.10.co.3./.lec.11.fi.

77 Actus semper superat potentiam in bono & malo.12ᵉ.q.71.3.c./.2.d.19.4.3m./.d.44.q.1.1.2m./.Poª.q.7.2.9m./.Met.9.lec.11.o.

78 Oppoᵐ vř dicē.1ª.q.25.1.1m. ☞ R ñº.Duº.53°.

79 Potentia ſm φ ordinatur ad actum habet rationem Boni.Ma.q.1.2.c./.8m.

80 Potentia naturalis est imperfecta, nisi reducatur ad actum: non autem obedientialis.ṽi.q.8.4.13m.

81 Oppositum videtur dicere.2.d.14.q.1.2.1m.

☞ R ñº Dubio.54°.

82 In potētiis ordinatis actus potētię superioris est sicut forma actus potentię inferioris.12ᵉ.q.13.1.c./.q.17.4.c.fi./.d.q.1.ar.3.q.2.2m./.ṽi.q.14.5.c.

83 Actus potentię inferioris se habet vt materiale respectu actus potentię superioris: & ille vt formale respectu eius.12ᵉ.q.17.1.4.c.

84 Nullus actus fruitur, nisi per potentiam receptiuam eius.Opus.3.c°.18.

85 Potentia non est imperfecta si non reducatur ad actū, nisi per eum habeat suum complementum.veri.q.2.10.3m./.Poª.q.5.5.7m.

86 Potētia actiua perfectior est actu q est effectus eius, veri.q.4.6.3m.

87 Potentia actiua non distinguitur cōtra actum: sed in eo fundatur.1ª.q.25.1.1m./.ṽi.q.22.6.1m.

88 Oppoᵐ vř dicere.Spū.11.c. ☞ R ñº Duº.55°.

89 Nullus actus pducit̃ pfecte ab aliā poª actiua: nisi sit ei assimilis p aliquā formā q̃ sit pnᵐ eiº.12ᵉ.q.23.2.c.

90 Potentia non est imperfecta si nō reducatur ad actū primum qui est propter actum secundum quē habet.2.d.24.q.2.2.1m./.ṽi.q.8.4.13m./.q.10.8.fi.

91 Actus, passio, & dispositio vnius potentię est cā taliū in alia poª.Ma.q.8.3.6m./.8m./.14m.

92 Ptātes infusę & naturales sunt priores actibus: acquisitę vero sunt posteriores.4.d.25.q.2.ar.1.q.1.c.

HABITVS.7.11.12.13.33.34.35.43.74.151.154.

93 Habitus est actᵘ pmus, nō aūt scōus.12ᵉ.q.49.3.1m./.2.d.27.1.3m. Abrahā.16. Abscīdere.32. Acolitus.2.3.4.5. Actio.16.17.30.ē.72. Actu. Actus.P. Addiscere.2. Admiratio.3.5. Adoratio.1.4. Agilitas.4.

94 Habitus dupliciter potest habere ordinem ad actū.s. ſm rationem habitus: & ſm rationem subiecti.i.potentię.12ᵉ.q.49.3.o.

95 Habitus dupľr inclinat ad actū.s.ad exercitium: & ad modū.i.recte: scōm puenit omni habitui: primū āt ap petitiuis tm̄.4.d.49.q.3.ā.5.q.3.2m. Amor.46.131.182.ē. Angelus.464.482.512.543.572. Anima.H.

96 Species habitus distinguuntur ſm species actuū.3ª.q.83.2.c. Appetitus.65.74.86. Ars.48.49. Artifex.4.5. Assimilatio.14. Auaª.27. Auersio.2. Augmentum.10. Aureola.3.13. Baptismus.90.ē. Beatitudo.127.ē.140.170. Beatus.8. Bis. Character.14.25.46. Charitas. A. Certitudo.24. Circūcisio.2. Clauis.5. Cogitatio.10.ē. Cognitio.11.45. Conceptio.31. Conscientia.1.2.6.7.8.14.ē. Consiliū.18.23. Deus.131.132.174. Differentia.25. Dispositio.25.

97 Idē actus pōt a diuersis habitibᵘ informari: & sic ad diuersas spēs reduci.22ᵉ.q.4.3.1m./.ꝯ.3.c°.138.co.1.fi.

98 Idem habitus pōt habere diuersos actus eiusdē rationis ordinatos quorū vnus sequitur ex alio: & fit mediante priori. Sed habitus non diffinitur, nec denominatur nisi a primo.22ᵉ.q.18.4.c./.q.29.4.c./.q.51.2.3.c./.q.161.1.3m./.ṽi.q.27.5.18m.

99 Actus vnius virtutis vel vitii ordinatus ad finem alterius, efficitur species eius.22ᵉ.q.154.10.c.1m./.q.181.1.3m./.2.c./.ꝯ.3.c°.138.co.1.fi./.Virt.q.2.3.c. Diuisio.5. Docere.1.2. Domū.22.32.33.37. Dos.9. Electio.17.

100 Finis opis dat spēm propriā actui nō aūt finis operātis: sed quasi cōem: ſm φ actus imparatus sumit spēm habitus imparantis. 2.d.40.2.c.3m./.4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3m. Elemosyna.1.ē.23.35.36. Elicere.1. Eucharistia.271.

101 Quilibet actus pportiōaliter habitui intēsus auget eū vel ad hoc disponit: nō aūt remissus.12ᵉ.q.52.3.o./.4.d.12.q.2.ar.1.q.1.1m. Excōicatio.1. Experientia.o. Felicitas.1. Feruor.2. Fides.16.108.ē.

102 Actus vel habitus non habent rationem radicis: sed rationem rami.2.d.5.q.1.3.c.1m./.d.22.q.1.1.7m./.d.42.q.2.1.c.2m./.3.1m.

103 Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.84.1.c./.2m./.2.c./.22ᵉ.q.119.2.1m./.Ma.q.8.1.1m./.16m./.17m./.2.c.fi./.14m./.q.14.4.2m./.q.15.4.2m./.Iob.4.co.2./.Ro.7.lec.2.co.2./.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.1ᵉ.Thi.6.co.5. ☞ Duº.56°. R ñº.sicut Duº.1144°. Finis.2.ē.50.84.89.91.110.ē.124.125.130. Forª.57. Fortitudo. A.fructᵘ.19. Frui.2.ē.11. Grā.5.60.65.77.88.118.137.141. Habitᵘ.1.2.15.ē.14.25.37.46.ē.60.66.ē.76.79.81.ē. Heresis.8.68.141.152.ē. Ignorantia.2.3.22. Imago.14.ē. Innocentia.4.10.12. Intellectus. A. Ira. E. Iudicium.1.ē.41. Iustitia. A. Iustificatio.4.11.35. Iustus.9. Latria.2.3.6.8. Laus.3.4.7.18. Lectoratus.4.ē. Lex.5.31.61.

104 Diuersi actus quoꝝ vnus est rō alterius non diuersificant habitum. 22ᵉ.q.28.4.c./.3ª.q.8.5.2m./.Virt.q.5.4.c./.6m.

105 Oppositum vř dicere.12ᵉ.q.52.1.c./.q.54.2.2m./.4.d.38.q.2.ā.2.q.2.c. ☞ R ñº.duº.57°.60°. Meritum.q. Notitia.1. Obia.13.15.23. Omissio.o.

106 Vnius habitus est tantum vnus actus.veri.q.14.4.c. Origo.4. Passio.9.10. Patientia.1.10. Peccatum.22.29.36.146.180.187.332.338.390.405.

Oppositum videtur dicere.veri.q.27.5.18m.

☞ R ñº Duº.58°. A./.58°.B./.1173.

107 ✻ Duos actus non potest vnus habitus causare simul & semel.veri.q.27.5.18m.

✻ Oppositum videtur dicere a simili. veri.q.14.4.7m.

☞ R ñº Duº.58°.B.

108 Habitus acquisitus semper reddit actum similē actui a quo generatus est ſm speciem: non autem ſm modū.1ª.q.89.6.3m./.12ᵉ.q.78.2.2m./.ṽi.q.20.3.3m./.Virt.q.1.9.13m. Pœnitentia.15.22.27.28.30.51.52. Perfectio.65. Pietas.1.6.7.21.

109 Oppoᵐ vř dicere a simili.12ᵉ.q.51.4.3m./.ṽi.q.17.1.13m./.Virt.q.1.10.19m. ☞ R ñº.Duº.59°.

110 Actus elicitus & imperatus ab eodem habitu determinatur ad eandem speciem moris materialiter.i.ex obiecto: & formaliter.i.ex fine. Si vero eliciatur ab vno habitu, & imperetur ab alio determinatur ad di-

uersas species.4.d.38.q.1.ar.2.q.1.c.

111 Actus habens habitũ determinatũ a quo imperetur & non a quo eliciatur: determinatur ad aliquam speciem moris ex parte finis & nõ ex parte obiecti.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c. Preceptum.18.19.84.Prophetia.60.Propositum.o.

112 Actus vnius habitus imperatus ab alio habitu: accipit formaliter speciem moralem ab eo non autẽ habitus ab habitu.Virt.q.1.10.10m.

113 Idem actus specie nature potest esse in diuersis generibus moris.s.virtutis & vitii.12e.q.1.3.3m./q.18.5.c./3m./6.3m./7.c. 1m./10. 3m./q.22.6.o./q.72.6.c./22e.q.99.2.2m./3. 2m./2.d. 40.1 4m./4.o./d.42.q.1.1.c./3.d.23.q.3.ar.1.q.3.c./4.d.1.q.2.ar.5.q.3.3m./d.16.q.3.ar.1.q.2.2m./d.17.q.1.ar.4.q.2.c.ft./Ma.q.2.4.o./6. 3m./q.7.3.c./Virt.q.1.4.c./q.2.3.c. Prudentia.84.Punitio.1.2.Quantitas.15.25.26.Radix.2.Religio.13.c.38.

114 Actus prius cognoscitur: q̃ habitus.3.d.23.q.2.1.c./5m./Vi.q.10.9.o. Resistere.1.2.Scientia.6.46.65.130.153.

115 Habitꝰ respcũ aliquoꝝ actuũ sunt necessarii.12e.q.49.4.o./q.50.o. Simonia.11.26.28.Synderesis.1.5.

116 Actus est causa finalis habitus qui est causa efficiens sui actus.12e.q.51.4.3m./q.71.3.3m./Virt.q.1.12.5m. Spes.4.14.45.c.

117 Habitus ex quibusdam actibus generatur in agente habente in se etiam principium passiuum,nõ autem in aliis. 12e.q.51.2.o./q.63.2.o./Ma.q.2.11.4m./6m./Virt.q.1.9.c./10m./11.13m. Spiritualis.2.Sponsa.5.Status.2.Subdiaconus.1.4.6.

118 Ex multis actibus rationis opꝫ cãri habitũ opinatiuũ & ex parte intellectus possibilis.12e.q.51.3.c.

119 Quantum ad inferiores vires apprehensiuas necessarium est eosdem actus plures reiterari,vt aliquid firmiter memorie imprimatur.12e.q.51.3.c.

120 Habitus corporales qñq; generãtur ex vno actu forti. Et & in intellectu possibili scientia: non autem opinio: nec in intellectu passiuo: nec in appetitu: sed tñ ex multis. 12e.q.51.3.o./q. 71.4.c./1.d. 17.q.2.3.o./Virt.q.1.9.11m./13m. Subsistẽtia.1.Timor.5.13.14.44.61.67.68.71. Verecũdia.2.4.5.11.12.16. Virtus.A.Vita.2.10.11.46.55.79.80.81. Vitiositas.Vnctio.15.Voluntarium.1.7.9.10.15.Voluntas.A.Votum.2.21.22.Vsus.o.Vtio.Vox.22.

121 Habitus vt habitus non põt corrũpi per vnũ actum solum: nisi remouendo cãm habitus.12e.q.71.4.c. Christus.51.78.83.101.102.104.

122 Actus simpliciter excedit habitum in bono & in malo.12e.q.71.3.o.

123 Oppositum videtur dicere quia habitus est principiũ actus,& finis eius.3.d.36.L.6. Duo.60o. Rño.sicut Duo.53.59o.

124 In actu est duplex modus.s.ẽm rationem habitus vt bene vel male: & ẽm rationem potentie vt materialiter vel immaterialiter & libere. Vi.q.24.4.4m.

MORALIS.7.16.17.44.45.46. 47.48. 49.50.51.77.110.111. 112. 113.124.141.143.144.145.148.151.153.157.vsq;.160.162.vsq;.166.171.172.174.vsque.181.

125 Actus dr̃ moralis & humanus a voluntate.1a.q.48.5.2m./12e.q.1.1.o./3.c./q.6. prinº/q.7.4.c./q.10.1.c./q.18.5.6.c./q.71.6.c./q. 74.1.c./ 22e.q. 13.8.c./q.106.5.1m./q. 110.1.c./3a.q.19.2.o./1.d.24.q.3.2.c./d.25.3. 3m./d.40. 1.o./5.c.ft. 7m./d.42.q.1.1.c./3.d.23.q.1.ã.4.q.2.c./d.27.q.2.3.4m./d.33.q.5.ã.2.q.3.4m./ꝑ.cº.8.1m./10.co.1.ft./Vi.q.5.10.c./q.15.5.c./Ma.q.1.4.4m./q.2.2. 13m./4.c. 3m./q.7.5.6.c./Virt.q.1.2.3m./4.c./11.15m./Ethi.pnº.

Actio.M. Amicitia.42. Ars.7.22. Artifex.3.4.5. Auaritia.5.17.27.Auersio. Aureola.3.Augmentũ.10. Beatitudo.1. 19.20.24.25.48.c.127. 128. 129. Bonitas.135.Charitas.A.

126 Actus dicunẽ humani vel morales: ẽm q̃ sunt a rõne deliberata vel ẽm q̃ obediũt rõni. 12e.q.1.1.c./q.18.5.9.c./q.19.1.3m./q.58.2.c./q.63.2.c./q.100.1.c./q.104.1.c.3m./ 22e.q. 152.1.c./3a.q. 19.2.c./2.d.25.q.1.3.c./4.d.14.q.1.ã.3.q.1.c./Ma.q.7.6.c.

127 Actus moralis nõ specificat ex fine vltio,ſꝫ ex fine pximo.12e.q.1.3.3m./q.60.1. 3m./22e.q.11.1. 2m./q.19.3.c./q.66.4. 2m./2.d.40.1.c. 2m./3m.3.d.38.1.3m./4.d.16.q.3. ar.1.q.2. 3m./Ma.q.2.4.9m./6.9m./q.8.1.14m./Virt.q.1.10.9m./12.1m. Circũstantia.o.Coactio.o.Conscientia.o. Cõsensus.4.6. Contemplatio.1.3.7.13.c.Contritio.4.8.16.29.30.32.Datio.3.Defectus.17.19. Demon.65.91.Diaconissa. Difficile.8.c.Docere.1.2.Dominium.4.c.Donum.22.32.33.34.36. Duratio.1.2.3.4.8. Aedificare.1.Electio.6.9.Epychia.4.

128 Oĩs actꝰ hũani sunt a libero arbitrio.2.d.25.q.1.3.c. Eucharistia.42.45.Exaedificatio.1.3. Excõ.3. Feruor.2.

129 In actibus moralibus volũtas est primũ mouẽs.12e.q.1.1.c./22e.q.110.1.c. Finis.2.3.50.53.130.134. Fornicatio.1.18.Homicidiũ.1.Homo.33.Iactantia.2.6.Ignorãtia.2.3.22.29.Imperare.o.Impudicitia.Infidelis.8.9.10.Ingratitudo.9.Innocentia.4.11.Instrm.7.Irascibilis.4.Iram.1.Iustia.1.14.Lex.3.4.5.16.c.45.54.62.c.72.128.c.142.143.160.167.171.Liber.25.c.Luxuria.2.3.4.5.17. 18.24.Macula.7.8.9.15.Malum.M.Matrimoniũ.A.12e.q.75.2.c.

130 Omnis actus moralis est immanens:& itr voluntate subiectiue & effectiue.12e.q.74.1.o.

131 Duplex est cã interior actus humani.s.imediata.i.rõ.& volũtas: & remota.s.apprehẽsio sensitiua & appetitus sensitiuus. Mos.1.Mulier.6.Minus.2. Nĩle.24.15.Nocere.3.Obm.14.c.Omissio.o.Ordinatio.2.5.Ordo.5.71.72.77.82.83.Passio.B.Pater.18.Pctm.1.2.3.9.21.c. 28.49. 53.71.78. 82. 88.96. 97.137.138. 161.185. 314.c. 319. 338.363. 366.373. 379.391.392.412.c.433.Poenitẽtia.1.2.15.27.28.30.51.c.66.68.70.82.100.112.123.125.132.136. Perfectio.2.14.Permissio.4.Pietas.1.21.Politica.3.Preceptũ.51.62.c.90.c.Precipitatio.1.2.Predicare.2.

132 Prinm actus moralis est quadruplex.s.res apprehensa vis apprehensiua volũtas: & vis executiua.ꝑ.3.cº.19.co.21. Prelatio.15.Prolixitas.Prouidentia.30.33.44.Prudentia.A.Punitio.1.2.Rõ.A.Reatus.4.5.Regula.1.2.5.Religio.13.14.15.16.82.99.Satisfactio.1.3.14.Superbia.12.15.17.33.Theoa.20.21.Virtus.A.Vitiositas.

133 Corpus p accidẽs se habet ad actũ moralem: qui non consideratur per se, nisi ẽm ea q̃ sunt anime: ad quẽ passiones anime se habẽt materialr: nõ vero formaliter & cõpletiue.22e.q.152.1.c. Vitiũ.7.Volũtariũ.o.Volũtas.A.Vsura.4.29.30.37.42.44.56.62.

134 Idẽ actus uũero moralis siue hũanus est actio & passio.12e.q.1.3.c./Ma.q.2.11.4m./6m./.Vnio.5.c.

Oppom videtur dicere.2.d.40.4.1m.ft./ꝑ.cº.56.3m. Duo.61o. Rño.sicut Duo.34o.

135 Prinm actus humani triplex.s.primũ mouens vel imperans.i.ratio vel voluntas: mouens motum.i.appetitus sensitiuus: & motum tñ.i.mẽbra.Virt.q.1.4.c.

136 Per omnes actus virtutum vnus homo ordinatur ad alium.1e.Thi.lec.2.co.2.

BONVS.11.44.46.47.49.77.79.124.173.

137 Actus moralis inquãtũ est bonus vel malus: hẽt rõnẽ

rectitudinis vel peccati.12ᵉ.q.21.2.0./.Ma.q.2.2.3ᵐ.

138 Aliqui actus sunt indifferentes secundum speciem: non autē omnes.12ᵉ.q.18.8.9.0./.1.d.1.q.3.3ᵐ./.2.d.40.q.1.5.c./.Ma.q.2.4.5.0./.quol.9.15.c.

139 Omnis actus potest non bene fieri per defectum alicuius circunstantię. Ma.q.2.1.19ᵐ./.4.2ᵐ./. Virt.q.3.1.c.fi./.4ᵐ.

140 Aliquis actus est ita secundum se malus: quod non potest bene fieri.22ᵉ.q.110.3.c./.Ma.q.2.4.2ᵐ./.q.7.1.16ᵐ./.Virt.q.3.1.c.fi.4ᵐ./.quol.8.14.c./.q̄l.9.15.c.

141 Actus aliquis in brutis est laudabilis: q in homine est vituperabilis.2.d.24.q.3.2.5ᵐ./.d.37.q.1.1.2ᵐ.

142 In actibus humanis dicitur pulchritudo ex debita proportione verborum vel factorum in quibus lumen rationis resplendet: & dicitur turpitudo quando hoc ibi non est.1ᵉ.Cor.11.lec.2.co.1.

143 Actus moralis inquātum est bonus vel malus habet rationem laudabilis vel vituperabilis.12ᵉ.q.21.2.0./.3.d.24.ar.3.q.2.c./.4.d.16.q.3. ar.1.q.1.1ᵐ./.q.6.2.3ᵐ./.Ma.q.2.2.3ᵐ. Abraham.5. Abominatio. Absoluere.32.

144 Et rationē meriti vel demeriti.12ᵉ.q.21.3.0./.2.d.40.5.0./.4.d.16. q.3.ar.1.q.1.1ᵐ./.Ma.q.2.2.3ᵐ.
Actio.16.17.37.c̄.72.115.116.117. Angelus. 512.513. Anniuersarium. Appetitus. A. Argumentum.5. Auaritia.27.

145 Actus est laudabilis respectu agētis: & meritorius respectu finis.veri.q.29.7.2ᵐ.

146 Actus mensuratur ad duo, scilicet ad obiectum: & ad voluntatem. Ex primo habet speciem bonitatis: ex secundo autem rationem meriti.3.d.30.3.c.
Auersio.2. Augmētum.10. Bonitas.165.243.c̄. Castimoni.111. Circuncisio.2. Circunstantia.0. Cogitatio.10.c̄. Conceptio.31. Continentia.9. Cultus.12. Decimę.4. Delectatio.4.52.60.63.88.89.105. Dęmon.65. Deus.307.425. Differentia.25.

147 Non omnis actus humanus & singularis est meritorius vel demeritorius. Ma.q.2.5.7ᵐ.
Dominium.4.7. Ebrietas.1.8.11. Electio.20. Eleemosyna.36. Eucharistia.42.45. Euentus. Excommunicatio.1.3. Excusatio.3.

148 Ad bonitatem rei non solum exigitur bonitas finis vltimi, quem respicit voluntas intendens: sed etiā bonitas finis proximi: quem respicit voluntas eligens. Et ideo non sequitur quod bonitas voluntatis intendentis ad bonitatem actus sufficiat. 2.d.40.2.c.3ᵐ./.4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3ᵐ./.Ma.q.2.2.3ᵐ./.q̄l.8.11.c.
Finis.2.3.50.134. Gratia.114. Habere.6. Ignorantia.22. Impersonale. Infidelis.8.9.10. Infidelitas.8. Intellectus. A. Intentio.2.3.5.14.c̄. Ira.1. Liberalitas.5.6. Medium.10. Melius.3.4.

149 Actus est bonus dupliciter.s.vel vt in genere moris: vel vt meritorius.12ᵉ.q.109.2.c./.5.0.

150 Bonitas actus duplex.s.ex obiecto: & ex fine. Prima est materialis respectu secundę. Ideo secundam volūtas attendit: & penes eam meritum potius consistit.12ᵉ.q.18.6.c./.3.d.30.3.c.6ᵐ. Mercenarius.0. Merces.0. Meritum.0. Negligentia.2.3.4.5. Offensa. Passio.B. Pctm̄.1.c̄.21.22.28.29.35.49.85.88.117.137. Pręceptū.18. Prolixitas. Promissio.1. Prouidentia.29.30.33.44. Prudētia. A. Resistere.1.2. Sacrm̄.9.75. Sacrificiū.11.22. Vitium.7. Voluntarium.10.

151 Gradus bonitatis vel malitię actuū triplex.s.primus secundum genus vel speciem: secundus secundum circunstantias: & tertius ex habitu.2.d.36.5.0./.d.41.q.1.2.c.3ᵐ./.Ma.q.2.4.11ᵐ./.quol.4.q.9.1.c.

152 Actus humanus est bonus dupliciter.s.ex genere.i.cadens super debitam materiam: & ex circunstantia. quol.4.16.c./.quol.5.18.c.

153 Bonitas actus humani quadruplex.s.secundū genus: spēm: circunstantias: & finem.12ᵉ.q.18.4.c./.q.73.7.1ᵐ./.2.d.36.5.0./.Ma.q.2.4.5ᵐ./.5.c./.q.7.4.c.

154 Actus dicitur bonus vel malus dupliciter.s.formaliter.i.ex obiecto.s.solus actus appetitus: & materialiter.3.d.23.q.1. ar.4.q.1.c./.q.2. ar.4.q.1.c./.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c.

155 Oppositū videtur dicere.12ᵉ.q.55.4.1ᵐ./.5ᵐ./.Virt.q.1.2.1ᵐ.7ᵐ. R fiᵒ.Duᵒ.61ᵒ.

156 Ad perfectionem actus causati ex duplici principio requiritur perfectio vtriusq; principii.12ᵉ.q.56.4.c./.q.58.3.2ᵐ./.q.65.3.1ᵐ./.22ᵉ.q.4.2.5.c./.veri.q.2.6.c./.Virt.q.1.4.c./.9.5ᵐ./.10.c./.q.10.9.5ᵐ./.Ro.lec.6.co.3.

157 Bonum & malum sunt differentię essentiales actuū humanorum.1ᵉ.q.48.1.2ᵐ./.12ᵉ.q.18.5.6.0./.q.54.3.c.2ᵐ./.2.d.27.2.3ᵐ./.d.34.3.3ᵐ./.d.37.q.2.2.4ᵐ./.d.40.q.1.1.0./.Ma.q.2.4.10ᵐ./.Virt.q.1.2.3ᵐ.

158 Bonum & malum sunt differentię essentiales actuū elicitorum a voluntate: sed per accidens actuū aliarū potentiarum vt sunt imperati a volūtate.12ᵉ.q.18.6.0./.q.19.1.0./.2.d.40.1.

159 Omnis actus deliberatus est bonus vel malus moraliter.12ᵉ.q.18.9.0./.1.d.1.q.3.3ᵐ./.2.d.40.5.0./.4.d.26.q.1.4.c./.Ma.q.2.5.0.

160 Actus nostri dicuntur morales ex hoc quod ordinantur a ratione ad finem voluntatis: & ex hoc habent rationem boni vel mali.4.d.16.q.3. ar.1.q.1.c./.Ma.q.2.6.c.

161 Actus mensuratur ex ratione agendi sicut misericordia ex miseria: & amor dei ex bonitate eius.3.d.27.q.3.3.c.

162 Bonum & malū in actibus humanis dicitur per comparationem ad rationem. 12ᵉ.q.18.5.c.1ᵐ./.8.c.2ᵐ./.10.c./.q.19.1.3ᵐ./.q.21.1.c./.q.24.2.3.0./.q.34.1.c./.q.66.1.c./.ḡ.3.cᵒ.8. 1ᵐ./.107.6ᵐ./.139.3ᵐ./.Ma.q.2.4.6.c.

163 Bonitas vel malitia moralis principaliter in voluntate consistit.12ᵉ.q.34.4.c./.q.88.4.c.

164 Actus est malus dupliciter.s.quo ad substantiā actus & quo ad intentionem agentis.2.d.7.q.1.2.c.pnᵒ.

165 In actibus humanis aliqua sunt recta secundum se: aliqua vero per legem.ḡ.3.cᵒ.129.

166 Idem numero actus in genere naturę potest esse bonus & malus moraliter: non autem vnus numero in gn̄e moris.12ᵉ.q.20.6.0./.q.88.4.c./.22ᵉ.q.55.4.1ᵐ.

167 Oppoᵐ vr dicere.2.d.27.3.1ᵐ. R fiᵒ.duᵒ.63ᵒ.
Adoratio.1.2.4. Angelus. F. Apostoli.11.19. Ars. A. Artifex.2.c̄. Baptismus.90. Beneficentia.0. Bonitas.77.165.244.c̄. Caput.4. Character.25.45. Confessio.1.6. Consecratio.14. Consilium.16. Creatio.2.21. Delectatio.60.88.c̄. Docere.1.3. Ecclia.8. Edificare.1. Eleemosyna.25.35. Eucharistia.166. Excuᵒ.3. Fornicatio.18. Gratia.13.125.132. Homo.33. Humilitas.15. Iactātia.2.6. Iniustitia.5.c̄. Hypocrisis.2. Iustitia.29.c̄. Legislator.1.3.4.6. Lex.26.c̄.92.118.119.142.167. Luxuria.2.c̄. Maleficium.2. Matrimonium. A. Merces.0. Meritum.0. Minister.7.c̄. Modestia.0. Negligentia.2.c̄. Obedientia.14.38. Odium.4. Omissio.2.c̄. Operatio.1.c̄. Oratio.1.c̄. Peccatum.319.320.332.338.413.c̄. Pręceptum.18.19.105.107. Processio.55. Regnum.4. Sacramentum.27. Temperantia.16. Virginitas.7. Virtus. A. Voluntarium.10. Voluntas. A.

EXTERIOR.8.52.

168 Actus exterior & interior cadunt sub pręcepto legis dei.3.d.40.1.c./.quol.4.q.12.2.c.

169 Actus & motus exteriores sunt signa dispositionis interioris. 22^e.q.168.1.1^m.^3^m./.Periher^a.^a.Lec.2.co.1.2.3.4.

170 Actus exteriores sunt ad finem interiorum qui se habent vt finis.s.credere,diligere,& sperare. Ideo secundi quæri debent in infinitum:primi autem cum mensura discretionis.3^a.q.84.8.0./.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.2.0./.Ro.12.co.3.fi.

171 Actus exteriores diuersimode ad diuersas virtutes ptinent.22^e.q.32.1.c./.q.168.1.0.

172 Exteriores actus ad illā virtutē referunt:ad quā pertinet illud qđ est motiuū ad agendū.22^e.q.32.1.c.

173 Actus exterior est bonus vel malus a volūtate eligēte:nō aūt intendēte.2.d.40.1.0./.Ma.q.2.2.3^m.

174 Actus exteriores nō sunt actus virtutis nec vitii:nisi fm ꝙ a volūtate imperantur.Ma.q.2.2.3^m./.13^m.

175 In actu exteriori inuenitur peccatum:sicut in interiori.12^e.q.81.1.3.4.c./.2.d.35.4.0./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.5^m./.ꝯ.3.c^o.10.co.2.fi./.Ma.q.2.2.0./.q.4.1.c./.q.7.6.c.

176 Actus exterior vt peccatū & vituperabile comparatur ad actū volūtatis,vt materiale ad formale & rōnē Ma.q.2.2.5^m./.6^m./.8^m./.10^m./.11^m./.12^m./.13^m.

177 Actus volūtatis eliciti per se sunt in genere moris,nō aūt actus aliarum potentiarum:sed tantum per accidens vt imperati a voluntate.12^e.q.18.6.c./.2.d.40.1.c.4^m./.3.d.23.q.1.ar.4.q.2.c./.Ma.q.2.2.13^m.

178 In actibus exterioribus membrorum non est principaliter peccatū:sed instrumentaliter tantū.12^e.q.74.2.3^m./.q.83.1.c./.2.d.35.4.0./.ꝯ.4.c^o.91. 3^m./.10q.25.5.11^m./.14^m./.Ma.q.7.1.15^m./.6.c.

179 Peccatū & ratio mali principalius.i.prius est in actu exteriori fm se malo vt in apprehensiōe:ꝙ in voluntate:sed principaliter.i.cōpletiue est ecōuerso.In executione vero est vtroq; mō principalius in volūtate. Sed in bonis scđm se:sed in malis ex intentione est pncipaliter omnibus modis in volūtate.Ma.q.2.3.0.

180 Malitia actus peccati est ex defectu debitę proportionis ad finem:quę est ex debita cōmensuratione circūstantiarum.4.d.16.q.3.ar.2.q.1.c.

181 Actus exterior & interior sunt vnū peccatum quādo sunt simul:sed separati sunt duo.2.d.42.q.1.1.c./.L.Lec.1.1^m./.3.d.40.1.1^m./.Ma.q.2.2.8^m./.11^m.

182 IN COMMVNI./.Actus attribuitur supposito.1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.1.1.2^m./.vi.q.20.1.2^m.

183 Oppositum videtur dicere.1.d.23.1.0./.d.26.q.1.1.4^m. ☞ Du^o.64°. R ñ^o.sicut Du^o.65°. Accidēs.70.Agēs.40.49.108.Amor.38.131.183.ē.240. Ampliatio. Anima.51.52.60.111.144.148.190.203.ē.221.225.229.248.256.260.Antecedens.2.Argumentum.5.Baliuus.Continentia.9. Dominium.4.ē.Duratio.0.Esse.1.7.33.59.88. Essentia.3.4.5.Impersonale.Instans.A.Instrumentum.3.ē.Intellectus.A.Lux.15.19.Monstrum.2.Motus.1.3.ē.13.27.28.29.67.Numerus.18.Passio.9.19. Potestas.18.Prędicari.36.

184 Actus attribuitur supposito:non aūt naturę:nisi causaliter.1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.1.2.2^m./.vi.q.20.1.2^m.

185 Actus sunt suppositoꝝ.1^a.q.22.3.1^m./.12^e.q.77.2.1^m./.1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.1.2.2^m./.vi.q.20.1.2^m.

186 Immo ista ꝓpositio.Actus sunt suppositoꝝ nō tenet in actibus animę quę intelligit & vult:& tñ ipsa non est suppositum:licet sit subsistens extra corpus.1.d.8.q.5.2.6^m./d.23.1.0./.d.26.q.1.1.4^m.

187 Desicit ēt in spēbus in sacro altaris ꝙ oēm actionem quā poterat agere:substātia panis & vini existēte; pñt ēt agere substātia panis & vini transeūte in corpus & sanguinē Christi.3^a.q.77.3.c.fi. ☞ R ñ^o.du^o.65°

188 Nomen actus primo fuit impositum operationi:secundo vero formę.Po^a.q.1.1.c.

189 Natura cuiuslibet actus est:ꝙ se cōmunicet quantum possibile est.Po^a.q.2.1.c.prin^o.

190 DEI./.Actus notiōales sunt qui designant processum diuinę personę:essentiales vero processum creaturarum a deo.1^a.q.41.1.1^m./.3.c.

191 Actus notionales attribuuntur diuinis personis ad significandum in eis ordinem originis.1^a.q.41.1.0. Actio.1.ē.

192 In diuinis est potētia respectu actuum notionalium.1^a.q.41.4.0./.1.d.7.q.1.1.0./.Po^a.q.2.1.0. Adiectiuum.13.

193 Actus notionales non sunt de nihilo:sed de substantia patris.1^a.q.41.3.0./.1.d.5.q.2.1.0. Amor.28.Assumere.3.

194 Actus notionales & relationes personales sunt idem re:sed differunt secundum modum significandi.1^a.q.40.2.c./.q.41.1.2^m./.d.4.q.1.1.4^m./. Opus.3.c^o.64. Deus.32.40.68.101.103.266. Generatio.51.ē.84. Iustitia.80.

195 Actus notionales qui significant comparationē generantis vel geniti ad essentiam:possunt terminari ad essentiā:vt dare & accipere:nō aūt qui significāt comparationē geniti ad generantē vel ecōuerso vt generari:generare:& nasci.1^a.q.39.5.c./.1.d.5.q.3.3^m.Nomē.67.Prędicari.37.Spiratio.0.

196 Actus notionales terminantur tantum ad vnā personam.1^a.q.41.6.0.

197 Actus notionales pręintelligūtur proprietatibus personarum:nisi sumatur proprietas constitutiua psonę & act^o vt actio.1^a.q.40.4.0./.1.d.37.q.1.2.0./.Po^a.q.8.3.7^m./.q.10.3.0./.Opus.3.c^o.63.

198 Actus notionales sunt aliquo mō necessarii volūtarii & naturales.1^a.q.41.2.0./.q.42.2.c./.1.d.6.0./.d.13.3.4^m./.ꝯ.4.c^o.11./.12./.Po^a.q.2.3.0./.q.5.3.c./.q.10.2.4^m./.5^m./.ql.5.q.2.2.c./.Opus.9.q.12.

199 Ea quę in diuinis habent ordinē ad actus personales vel essentiales:nō prędicantur de notionibus:alia vero sic.1^a.q.32.2.2^m./.q.40.1.3^m./.1.d.33.4.0.

200 Omnis actus qui prędicatur de supposito non secundum modum quo differt ab essentia:prędicatur etiā de essentia in diuinis.1^a.q.39.5.c./.1.d.5.q.1.1.c. Actio.85.Aculeum.Apis.5.Acumen. Acuitas.Acutus.Cultellus.Dęmon.1.2.3.Amor.262.Intelectus.292.Ira.19.Lumen.21.Nicticorax.Scientia.46.Timor.22.Vindicatio.8.

AD denotat accessum cum distantia.1^a.q.35.2.3^m./.q.45.7.c./.q.93.1.c. 3^m./.1.d.3.q.3.5^m./.L.fi./.d.31.q.1.2.1^m./.2.d.16.L.fi. Abstinētia.3.Amicitia.31.59.Assumere.2.Finis.A.Imago.3.ē. Iuxta.Persona.21. Pręceptum.20. Prędicari.41. Simpliciter.6.Virtus.99.

Ad aliquid.Absoluere.3.Abstractum.6.Accidens.93.Adiurare.1.Amor.134.Circunstantia.3.Distinctio.7.Mutatio.4.6.8.Pater.10.Pulchritudo.2.Ratio.9.Relatio.0.Requiri.0.Teneri.0.

Ad alterum.Bonitas.41.52.54.160.Propter.3.

1 ADAM.64.81./. COGNITIO./.Adā non videbat deum per essentiam: secundum communem statum.1^a.q.94.1.0./.q.95.3.c./.22^e.q.5.1.2.c./.2.d.23.q.2.1.0./. veri.q.18.1.0./.2.c. Abstractio.8.9.Deus.173.ē.Aenigma.2.3. Experientia.3.4.

2 Non inconuenit Adam vidisse diuinam essentiam supernaturaliter.1^a.q.94.1.2.c./. veri.q.18.1.13^m./.14^m./.5.c.fi./.2^m.

3 Oppositum videtur dicere.ꝯ.3.c^o.47.prin^o./.veri.q.

ro.11.c. ⌐Du°.66°. R ñ°.sic Du°.482°.486°.

4 Adam non affligebatur: q nó videret essentiã dei.2.d.23.q.2.1.4m./.vi.q.18.1.6m.

5 Adam videbat deũ per gratiã: sicut angelus per nãm 1a.q.94.1.c./.2.d.23.q.2.1.c./.4.d.1.lec.1.q.3./.vi.q.18.1.c.1m./.13m./.2.c.

6 Adã habuit duplicem cognitionẽ de deo.s. naturalẽ: & supnaturalem.1a.q.94.3.o./.vi.q.18.2.o./.4.c.

7 Adã habuit omnẽ cognitionẽ possibilẽ nãliter homini.1a.q.94.3.c./.q.101.1.1m./.2.d.23.q.2.2.c./.vi.q.18.3.c./.4.o./.5.c.

8 Adam prescivit incarnationẽ dei:nõ autẽ suum peccatũ.22e.q.2.7.c./.3a.q.1.3.5m./.4.d.26./.L.3m./.vi.q.18.3.4m.

9 Oppositum videtur dicere.3.d.25.q.2.ã.2.q.2.c./. ⌐Du°.67°. R ñ°.sicut Du°.402°.605°.

10 Adam & Eva nõ dubitauerunt de verbis dei:sed crediderunt esse intelligenda metaphorice: vel ad aliuz sensum:vel non ea considerauerunt ex elatione: qua appetebãt excellẽtiã pmissam a diabolo.2.d.22.q.1.1.1m./.L.2m./.d.23.q.2.3.1m./.2m./.1 sa.7.sc.2.co.2.

11 Adam ante peccatũ,& angeli ante cõfirmationẽ aliq de mysteriis dei cognouerunt manifeste: que nunc nõ possum9 cognoscere nisi credẽdo.22e.q.5.1.c.fi./.1m.

12 Adam cognoscebat naturaliter deũ & angelos.vi.q.18.2.o./.5.10m.

13 Oppositũ videtur dicere.1a.q.95.3.c./.22e.q.5.1.c./.2.d.29.3.c. ⌐Du°.68°. R ñ°.sicut Du°.142°.143°.482°.486°.488°.

14 Adam cognoscebat nãliter deum & angelos: ex creaturis sensibilibus tñ,non autẽ supnaturaliter: sed per similitudinẽ menti impressam.vi.q.18.2.o./.5.10m.

15 Adam habebat excellentiorẽ cognitionem de angelis q̃ nos:quia erat magis certa & fixa circa interiora intelligibilia.1a.q.94.2.c./.vi.q.18.5.o.

16 Adam non videbat essentiam angelorũ.1a.q.94.2.o./.2.d.23.q.2.1.c./.vi.q.18.5.o./.q.20.6.c.

17 Adam non videbat gloriam beatorum: sed nouerat eam aliqualiter.vi.q.18.1.3m./.5.2m.

18 Adam intelligebat pfecte essentiam anime sue:intelligendo perfecte actũ intelligendi:qa est effectus adequans virtutem eius.vi.q.18.5.9m.

19 Adam fuisset illuminatus ab angelis de ignotis.2.d.23.q.2.2.5m.

20 Cognitio Ade erat media inter cognitionẽ nostrã & beatorũ.1a.q.94.1.c./.2.d.23.q.2.1.c./.vi.q.18.1.1m.

21 Scientia Ade erat eiusdẽ rationis cũ scientia nostra: licet esset per species infusas.1a.q.94.3.1m.

22 Oppositũ videt dicere.1a.q.1.1.2m./.q.89.5.3m./.3a.q.9.4.3m. ⌐Du°.69°. R ñ°.sic Du°.1111°.

23 In omni gratie cognitione oportebat Adam respicere ad phantasmata.vi.q.18.5.c.fi./.5m.

24 Phãtasma quo Adam vsus fuisset in primo statu:nõ oportebat esse acceptum a sensu.2.d.23.q.2.2.3m.

25 Adam indigebat Phantasmate in considerando: nõ autem in acquirẽdo scientiam. 1a.q.94.2.c./.2.d.23.q.2.2.3m./.vi.q.18.5.c./.5m.

26 Oppositum videtur dicere.1a.q.101.1.o./.2.d.20.q.2.2.o. ⌐Du°.70°. R ñ°.sicut Du°.1107°. Ignorantia.16.Innocẽtia.19.20. Obscuritas. Raptus.11.Christus.139.

27 Adam in primo statu non acquirebat cognitionẽ ex sensibilibus per medium argumentationis.1a.q.94.1.3m./.2.d.23.q.2.1.1m.

28 Immo erat ratiocinatiuus & acceptiuus cognitionis ex sensibilibus.2.d.23.q.2.1.3m./.vi.q.18.2.o. ⌐Du°.71°. R ñ°.sicut Du°.1107°.

29 Adam non poterat decipi.1a.q.94.4.o./.2.d.23.q.2.3.o./.vi.q.18.6.o.

30 Quelibet cognitio Ade fuisset certa sine falsitate.vi.q.18.6.o.

31 Nihil poterat impedire contrarie cognitionem Ade: sed negatiue tñ.1a.q.94.1.2.o./.2.d.23.q.2.1.5m./.vi.q.18.8.1m./.7m.

32 Adam proficiebat in scientia nãli quo ad modũ.s.per experientiã:non autem quo ad numerũ scitorũ:sed in supernaturali.vtroq3 modo.1a.q.94.3.3m.

33 Adã nõ cognoscebat nãliter futura cõtingẽtia.1a.q.94.3.c./.2.d.23.L./.vi.q.8.12.9m./.q.18.4.c.fi./.1m.

34 Adam non cognouit cogitationes cordium:nec quelibet singularia.1a.q.94.3.c.

35 Oppositum videtur dicere.vi.q.18.4.c.fi./.14m. R ñ°.Du°.72°.

VIRTVS.5.18.23.60.64.69.71.84.vsq3.88.93.

36 Adam fuit creatus in gratia.1a.q.95.1.o./.q.100.1.3m./.22e.q.5.1.c./.2.d.20.q.2.3.c./.d.24.q.1.4.2m./.d.29.q.1.2.o./.Ma.q.4.2.17m./.q.5.5.11m./.quol.1.8.c. Fides.65.66.Flos.2.Gratia.40.41. Iustitia.64.c.Lignum.2.4.

37 Adã habuit oẽs virtutes.1a.q.95.3.o./.2.d.29.3.c./.1m./.L.3m./.vi.q.18.3.b.2. Penitẽtia.38.108.109.

38 Adam creatus fuit in habitibus naturalibus integris & perfectis.2.d.16.4.2°. Perseuerantia.6.

39 Adam habuit fidem.1a.q.95.3.c./.22e.q.5.1.c./.2.d.29.3.c./.vi.q.18.3.o.

40 Oppositum videtur dicere.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.c. ⌐Du°.73°. R ñ°.sicut Du°.605°.

41 Adam ante peccatum dilexit deum super oĩa. q̃l.1.q.4.3.o. Virginitas.20.34.

42 Adã in primo statu poterat mereri:nõ tñ sine gr̃a.1a.q.94.3.3m./.q.95.4.1m./.12e.q.109.2.c.5.o./.q.114.2.o./.3a.q.61.2.1m./.2.d.24.q.1.4.3m./.d.29.1.o./.vi.q.26.6.12m./.Ma.q.3.1.9m./.q.5.5.11m.

43 Oppositum videtur dicere a simili.2.d.5.q.2.1.o. ⌐Du°.74°. R ñ°.sicut Du°.266°.269°.679°.682°.

44 Adam in primo statu genuisset filios cum originali iustitia,& gratuita , & cum gratia.1a.q.100.1.o./.12e.q.81.2.c.fi./.2.d.20.q.2.3.o./.d.33.q.2.2.c./.d.30.q.1.2.c.fi./.d.31.q.1.1.2.c./.3.d.3.q.1.ar.1.q.1.2m./.vi.q.18.2.c./.7.c.fi./.Ma.q.4.7.5m./.8.c./.Ro.5.lec.3.co.3.

45 Adam in sui primordio accepit omnem perfectionẽ secundum corpus & secundũ animã: que cõuenit homini.2.d.23.q.2.2.c.1m./.vi.q.18.4.c.2m.

46 Nihil erat in corpore Ade: resistens voluntati eius.1a.q.99.1.c./.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.c.

47 Adam non fuit pfecte beatus.1a.q.94.1.c.1m./.q.95.3.c./.2.d.29.5.c./.L.4m./.vi.q.18.1.11m.

48 PASSIO./. Adam erat immortalis & impassibilis secundum corpus passione proprie dicta.1a.q.76.5.5m./.q.97.1.o./.2.d.19.2.4.o./.d.20.q.1.1.2m./.d.23.q.2.3.c./.d.29.5.c./.d.31.q.1.2.1m./.4.d.44.q.3.ã.1.q.2.c./.ʒ.4.c°.80.prim°./.Ma.q.5.5.c. Corruptio.9.Dolor.39. Lignum.o. Nocere.10.c. Passio.5.22. Pœna.84.

49 Differentia immortalitatis & impassibilitatis Ade,& resurgentium. 1a.q.97.1.o./3.1m./.q.102.2.c./.2.d.19.5.o./.3.d.18.ar.4.q.1.3m./.4.d.44.q.3.ar.1.q.2.c./.ʒ.4.c°.81.co.5./.veri.q.24.9.c./. Poa.q.5.3.8m./.Opus.3.c°.193./.244.

50 Corpus Ade erat ipassibile passione corruptiua: sed passibile passione perfectiua.1a.q.95.2.2m./.q.97.2.o./.2.d.19.3.o./.d.20.q.1.1.2m./.d.23.q.2.3.c./.d.29.3.c./.4.d.44.q.3.ar.1.q.4.1m.

51 Immortalitas & impassibilitas Ade non erat ex sui

cipiis naturę: sed ex beneficio dei. 1ª.q.76.5.1m./.q.97.1.o./.2 3m./.3.1m./.q.102.2.c.2m./.4.c./.2.d.19.1.c./.4.o./.5.c./.d.20.q.1.1.2m./.Opus.3.cº.191.

52 Si Adam comedisset de ligno vitę nõ fuisset immortalitatem consecutus: nisi frequenter sumendo.1ª.q.97.4.c.fi./.2.d.29.5.5m./.6m./.Ma.q.5.5.9m.

53 Adam mortuus fuisset, si non comedisset.1ª.q.97.3.3m./.2.b.19.2.3m./.L.fi./.vi.q.18.6.6m.

54 Adam indigebat cibo ad restaurationes deperditi.1ª q.97.3.o./.2.d.19.2.2m./.3m./.ğ.4.cº.82.co.5./.Ma.q.5.5.8m./.9m./.Opus.3.cº.133.

55 Adā dormisset. 1ª.q.94.4.4m./.q.97.2.2m./.2.d.19.3.3m.

56 Adam somniasset: nec habuisset liberum vsum rationis in somno.1ª.q.94.4.4m./.vi.q.18.6.14m.

57 In anima Adę fuissent passiones animales: sed non afflictiuę.1ª.q.95.2.o./.3.1m./.vi.q.26.8.c.fi./.6m.

PECCATVM.8.10.11.41.82.83.84.86.

58 Adam non potuit primo peccare venialiter.12ᵉ.q.89.3.3m./.2.d.21.q.2.3.o./.3.d.38.4.4m./.Ma.q.2.8.1m./.q.7.3.13m./.7.o.

59 Immo i hoibus cõtingit esse peccatũ veniale sine mortali.12ᵉ.q.72.5.c./.4.d.16.q.2.ar.1.q.3.2m./.Ma.q.7.9.c.fi. ☞ R fiº. Duº.75º.

Angelus.487.Animal.26.56.64.74.Blasphmia.26.27.Chirographum.

Conceptio.32.Confessio.4. Damnatio.4. Decretũ. Dęmon.47.53.54.55.56. Aequalitas.17.Eios.2.

60 Adam per liberum arbitrium sine gratia poterat vitare peccatum.12ᵉ.q.109.8.c./.2.d.24.q.1.4.o./.ğ.3.cº.159./.160.prinº./.vi.q.26.6.12m.

61 Oppositũ videt dicere.2.d.20.q.2.3.5m./.d.28.2.4.o ☞ Duº.76º. R fiº.sicut Duº.689º.

Generatio.4.r.c.Gratia.178.Ieiunium.21.39.

62 Peccatum Adę fuit superbia. 22ᵉ.q.89.3.2m./.22ᵉ.q.105.2.3m./.q.163.1.o./.3.4.c./.3ª.q.1.5.c./.2.d.22.q.1.1.o./.Ma.q.7.7.12m./.13m./.16m./.q.14.2.5m./.q.15.2.7m./.Ro.5.lec.5.fi./.1ᵉ.Thi.2.fi.

63 In peccato Adę fuit multiplex deformitas.s.supbię: inobedientię: gulę: & alia huiusmodi.12ᵉ.q.82.2.1m./.22ᵉ.q.63.1.o./.2.d.22.q.1.1.c./.d.33.L.prinº./.Ma.q.4.8.1m./.q.15.2.7m./.Opus.3.cº.197.

64 Adam peccauit principaliter, appetendo similitudinẽ dei, quãtũ ad scientiã boni & mali: sicut serpens ei suggessit: sed non soluit promissum: vt.s.per virtutẽ proprię naturę determinaret sibi quid esset bonum, & qd malum ad agẽdum: vel etiã vt per seipsum pręcognosceret quid sibi boni vel mali esset futurum. Et secundario peccauit appetendo similitudinem dei, quãtũ ad propriam potestatẽ operandi: vt.s.virtute proprię naturę operaretur ad beatitudinem consequẽdam.22ᵉ.q.163.2.o./.Isa.7.lec.2.co.2.

65 Peccatum Adę fuit grauius nostris secundum circunstantiam personę: nõ autem secundum speciem.12ᵉ.q.89.3.c.prinº./.22ᵉ.q.163.3.o./.2.d.21.q.2.2.o./.d.33.L.2m.

66 Eua grauius peccauit q̃ Adam.22ᵉ.q.163.4.o./.2.d.22.q.1.3.o.

67 Angelus grauius peccauit q̃ Adam. 2.d.21.q.2.2.4m./.d.29.2.2m./.Iob.40.lec.2.prinº.

68 Si Adam non comedisset, peccasset cõtra preceptum dei & legis naturalis.1ª.q.97.3.3m./.2.d.19.2.3m./.L.fi./.vi.q.18.6.6m.

69 Si Adam primo non peccasset: etiam non statim confirmatus fuisset in gratia siue in originali iustitia.1ª.q.100.2.o./.2.d.20.q.2.3.5m./.Ma.q.5.4.8m./.quol.5.q.5.1.c.

70 Immo nec aliqs purus viator in pręsenti vita potest confirmari simpliciter in gratia.vi.q.24.9.o. ☞ Duº.77º. R fiº.sicut Duº.383º.

71 Si Adam fuisset confirmatus, nõ tamen genuisset filios confirmatos: sed potuissent peccare: & filii eorum habuissent peccatũ originale. 1ª.q.100.2.o./.2.d.20.q.2.3.5m./.7m./.Ma.q.5.4.8m./.quol.5.q.5.1.o.

72 Si Adam non peccasset: non omnes electi nati fuissent.quol.3.q.11.o./.quol.5.q.5.1.o.

73 Si Eua peccasset & non Adam, filii eorum non habuissent peccatum originale.12ᵉ.q.81.5.o./.2.d.31.q.1.2.4m./.4.d.1.q.2.ar.2.q.2.1m./.Ma.q.4.7.4m./.5m./.Ro.5.lec.3.co.4./.1ᵉ.Cor.15.co.12.

74 Si Eua peccasset & non Adam: filii eorum nõ habuissent defectus secutos peccatum.s.passibilitatem & mortalitatem.1ª.q.99.1.o./.12ᵉ.q.81.5.2m./.Ma.q.4.7.5m.

75 Oppositum videtur dicere.2.d.31.q.1.2.4m.4.d.1.q.2.ar.2.q.2.o. ☞ R fiº. Duº.78º.554.663º.

76 INFECTIO./. Tantum primum peccatum Adę traducitur ad posteros.12ᵉ.q.81.1.2.o./.3ª.q.19.4.1m./.2.d.20.q.2.3.1m./.d.33.q.1.1.o./.ğ.4.cº.52.fi./.Ma.q.4.1.8.o./.Opus.3.cº.101.102.103.104./.Ro.5.lec.3.co.3. Imago.41.Incarnari.3.Mors.1.7.Mulier.1.c. Naturale. 16.18. Omissio.16. Peccatum.169.176.c.186.190.c.294.295.301.302.303.317.322.c.343.344.348.351.392.394.395.Peniten tia.97.108.109.Redemptio.1.Sanctificatio.8.Satisfactio.25.

77 Peccatum originale intrauit in mundum per Adam tantum: & nõ per Euam.2.d.31.q.1.2.4m./.3.d.12.q.2.ar.1.q.2.1m./.4.d.1.q.2.ar.2.q.2.c./.1m./.Ro.5.lec.3.co.4./.1ᵉ.Cor.15.lec.3.co.2. Sepultura. 10. Tentare.14.15.16.Virginitas.20.34.

78 Peccatum originale in Adam.deriuatum est ad nos a peccato actuali eius.3ª.q.8.5.1m.

79 Peccati originalis infectio fuit in Adam dupliciter.s. per modum actualis peccati, inquantum cõtraxit esse per propriam voluntatem eius: & per modum peccati quasi naturalis, inquantũ tota natura in eo infecta est. In aliis autem tñ secundo modo.3ª.q.8.5.1m./.2.d.31.q.1.1.c.fi./.3.d.13.q.3.ar.2.q.2.4m.

80 Peccatum originale in Adam prius fuit in potentiis eius: q̃ in essentia animę eius.Ma.q.4.4.5m.

81 Adam peccando incidit in tria mala.s.in obliuionem dei: debitum rapinę alienę rei: & corruptionem pomi mortiferi.Opus.58.cº.1.

82 IN COMMVNI./. Adam fuit principium naturę humanę & principium peccati eius, per traductionem. 1ª.q.92.2.c./.q.94.3.c./.q.101.5.1m./.22ᵉ.q.164.1.3m./.2.d.20.q.2.3.3m./.d.23.q.2.1.c./.1m./.d.33.q.1.1.5m./.vi.q.18.2.c./.4.c.3m./.7.c.1m./.8m./.Ma.q.4.1.c.18m./.6.3m./.7.c./.Opus. 3.cº.203./.Ro.5.lec.3.co.2.fi./.co.3. Assumere.32.33.49. Aureola.24.Caluarie.Conceptio.32.38. Corpus.55.Costa.o. Dominiũ.7.8.Eua.o. Imago.41. Iudęi.23.Paradisus.5.c.

83 Si Adam comedit de ligno vitę ante peccatum: incertum est: licet magister hoc asserat: & alii negent.2.d.29.L.fi.

84 Adam nõ meruit nobis peccatum, nec mortem, nec demeruit: sed per traductionem.2.d.20.q.2.3.3m.

85 Adam efficacius meruisset q̃ nos modo.1ª.q.95.4.o./.2.d.29.4.o.

86 Adam obtulit sacrificium deo, sicut alii iusti. Sed non est scriptum: ne origo peccati videatur esse origo gratię.22ᵉ.q.85.1.2m.

87 Adam non poterat se transferre in aliam formam.3ª.q.13.3.2m.

88 Adam habuit Angelum custodem.1ª.q.113.4.2m./.2.d.11.q.1.3.1m.

89 PRODVCTIO. Anima huius hominis nõ fuit in Adam sicut in principio effectiuo: sed sicut in principio dispositiuo sm rationẽ seminalẽ. 12e.q.83.1.3m.

90 Anima Adę fuit producta in actu sexta die simul cũ angelis. Nõ aũt corpus eius: sed tantum sm causales rationes sm Augustinum. Scdm alios autem vtraq simul in actu pducta sunt. 1a.q.90.4.c./q.91.4.5m./Poa.q.3.10.1m./Ma.q.16.4.16m.

91 Corpora Adę & Euę fuerunt immediate producta a deo. 1a.q.91.2.o./q.92.4.o.

92 Formatio corpis Adę ex terra fuit supernãlis & miraculosa. 1a.q.91.2.1m./3m./2.d.18.q.1.1.5m./3.2m./d.20.q.1.1.4m./q.2.1.3m./3.d.3.q.2.2.c./4m.

93 Adam fuit creatus in ętate iuuenili. 4.d.44.q.1.ar.3.q.1.2m.

94 Materia totius naturę humanę non potuit esse in Adam. 1a.q.119.2.o./2.d.30.q.2.2.c.1m./L.3m./4.d.40.1.5m./d.44.q.1.ã.2.q.4.c./Ma.q.4.6.14m./quol.8.5.c./Ro.5.lec.3.fi.

Adamas.i.magnes. Anima.1.c.fi. Magnes.o. Adaptatio Beatitudo.140.170. Fœmininum.1. Fructus.21. Frui.11. Ordo.80. Pœnitentia.84. Regere.14. Vniuersale.12.

1 ADDERE Aliquid super alterum potest tripliciter, scilicet naturã extra neam: determinans reale. & aliquid rationis. 1a.q.5.3.1m./veri.q.1.1.c./q.21.1.c. Accidẽs.85. Actor.1. Admistio. Agens.114. Alius.1. Amor.172.224.c̃. Angelus.505. Apponere.o.

2 Non addere aliquid dupliciter dicitur. s. quia de rõne eius est: nihil sibi posse addi: vt deus: vel quia non est de ratione eius additio vt ens. 1a.q.3.4.1m./1.d.8.q.4.1. 1m./2m./5̃.1.co.28.fi./vi.q.21.4.9m./Poa.q.7.2.6m./Opus.30.lec.8. Aqua.23. Augmentũ.2.4.5.7.9.c̃. Baptismus.48. Beatitudo.82.83.131. Bonitas.24.78.144. Charitas.76.

3 Additio semper presupponit distinctionem. 1.d.17.q.2.2.c./vi.q.2.1.1m. Cete.1.3. Commune.7.

4 Quę absolute dicuntur: quolibet addito remanent talia, non autem relatiua. 12e.q.6.6.2m. Communicabile.1. Consensus.5.

5 Omnis additio excessus & trãsitus sunt entis in actu. 2.d.1.q.1.1.18m. Costa.6.7. Demon.88. Determinatio.1.

6 ENS. Aliqua addunt differentiã supra ens: & aliqua rationem, diuersimode. 1a.q.5.3.1m./q.13.11.c./1.d.19.q.5.1.3m./vi.q.1.1.c./q.21.1.c./Opus.42.co.2. Deus.22.26.77. Dici.3. Diffinitio.23.25.c̃. Dimensio.5.c̃. Dispositio.5.

7 Bonum addit supra ens, respectum ratiõis ad appetitum. 1a.q.5.1.1m./3.1m./q.16.3.c./1.d.8.q.1.3.c./d.19.q.5.1.3m./veri.q.1.1.c./q.21.1.6.c./Poa.q.9.7.6m./Opus.42.co.2.fi. Distinctio.13. Electio.27. Ens.36. Episcopus.14.

8 Bonum addit supra ens respectũ perfectiui per modũ finis. i. scdm esse: verum autem secundum rationẽ speciei. vi.q.21.1.o./2.c./3.c./6.c.3m./q.22.1.1m.

9 Bonũ addit supra ens relationẽ ad finẽ: sed verũ, relationẽ ad formã exẽplarẽ. s. ad deũ. 1.d.8.q.1.3.c.fi.

10 Verum addit supra ens respectum rationis ad intellectum tantum. 1a.q.16.3.c./1.d.8.q.1.3.c./d.19.q.5.1.3m./7m.fi./veri.q.1.1.c.4m./q.21.1.c./Poa.q.9.7.6m./Opus.42.co.2.fi. Euchaa.100.c̃. Euentus. Exclusio.o. Fides.54.

11 Vnum transcendens addit supra ens in diuisionẽ tantum. 1a.q.6.3.1m./q.11.1.o./2.c./q.30.3.o./1.d.8.q.1.3.c./d.19.q.5.1.3m./d.24.q.1.3.o./2.d.3.q.1.3.1m./vi.q.1.1.c.4m./q.21.1.c./5.7m./Poa.q.3.16.3m./q.9.7.o./quol.10.q.1.1.o./Opus.42.co.1.fi./Met.3.lec.12.fi./Lio.4.lec.2.co.2.fi./Lio.5.lec.6.co.1.fi./Lio.10.lec.4.fi./Lec.9.co.4.

12 Immo vnum transcendẽs dicit ens indiuisum: quia ens quod non diuiditur: est vera diffinitio eius. 1.d.24.q.1.3.3m. Duo.79o. Rño.sic duo.1191o. Fieri.8.10. Finitum.1.2. Fortitudo.24. Gratia.108. Heresis.136. Homicidiũ.1. Humilitas.18. Idolatria.2. Ieiunium.11. Ignorantia.8. Imago.1. Infinitũ.32. Intẽsio.2. Iudęi.39. Leuiatã. Lex.51.118.130.131. Matrimonium.34. Mineralia. Miraculum.22. Miseria.2. Missio.20. Musica.1.

13 Vnum quod est principium numeri: addit supra ens & supra vnum transcendens rationem mensurę. 1a.q.11.1.o./2.c./q.30.3.o./1.d.8.q.1.3.c./d.19.q.5.1.3m./d.24.q.1.3.o./2.d.3.q.1.3.1m./vi.q.1.1.c.4m./q.21.1.c./5.7m./Poa.q.3.16.3m./q.9.7.o./quol.10.q.1.1.o./Opus.42.co.2.fi./Met.3.lc.12.fi./Lio.4.lec.2.co.2.fi./Lio.5.lec.6.co.1.fi./Lio.10.lc.4.fi./Lec.9.co.4. Negatio.7. Numerus.21.22. Omnis.4. Operatio.35. Panis.2.3.

14 Multitudo trãscendens, supra ens addit tantũ rõnẽ diuisionis. 1a.q.30.3.o./1.d.24.q.1.3.o.

15 Quęlibet additio vel subtractio in diffinitionibus, variat spẽm: sicut ĩ nũeris. 1.d.44.1.1m./vi.q.21.6.3m.

16 Additio numeri in infinitum est possibilis: quia semp additur noua potentia ad additionem: sicut semper fit alia spẽs numeri. 1.d.17.q.2.4.1m. Passio.19. Pax.9. Peccatũ.212.392. Perfectio.40. Persona.16. Pluralitas.2.

17 Additio quanti ad quantum facit maius si sint eiusdem rationis: non autem si vnum sit ratio quanti alterius. Ma.q.2.2.8m./q.7.3.c.fi./15m. Postulatio. Prędestinatio.18. Promissio.3. Proprium.2. Pũctus.4. Quantitas.19. Raptus.7. Reprobatio.2. Resurrectio.22. Reuelatio.1. Risibile. Sacramentum.12.39.44. Sacrilegiũ.8. Scientia.22.95. Situs.1. Solis.3.4. Spes.46.47. Spũs.24. Sufficiens. Timor.34. Vnitas.14.25.29. Vsura.182.184. Christus.26.28.

18 IN DEO. Personę in diuinis non potest addi aliquid distinctiuum, vel completiuum in esse personę, sed alia possunt addi. 3.d.3.q.2.1.1m.

19 Bonitas dei non addit aliquid secundum rem supra bonitatem absolutam: sed tantum secũdum rationẽ: quę non est cassa & vana quia fundatur super simplicitatem eius. veri.q.21.4.8m./9m. Adductio. Accusatio.22. Anima.94. Iacobus.3. Organum.1.

20 In conuersione eucharistię: nihil additur corpori christi. 4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c.fi./1m. Paradisus.6. Vocatio.1. Vsura.188. Adeo. Confessio.71. Intantum. Maria.38.63.

1 ADEPS in veteri lege phibeẽ comedi. primo qa nõ generat bonũ nutrimentũ: sicut nec sanguis. Scdo pter idolatriã. Tertio quia erat pro sacrificio. Quarto propter sensualitatem. 12e.q.102.3.8m./6.1m.

2 Adeps comburebatur deo: a quo est omnium bonorum sufficientia: & pro charitate Christi in passione. 12e.q.102.3.8m./6.1m.

3 Adeps significat deuotionẽ: malitiã cordis: oris: & operis: delectationẽ peccati: superbiã: falsitatẽ: & sensum carnalẽ. ps.16.co.7. Baptismus.171. Pingue. Adeptio. Adipisci. Amicitia.15. Amor.146.167. Beatitudo.84. Fieri.8. Finis.26. Fortitudo.51. Fructus.8. Humilitas.25.

1 ADAEQVARI & assimilari important motũ ad ęqualitatem & similitudinem: non autem ęquale: & simile. Ideo filius dei est similis & ęqualis pri: & ecõuerso: & adęquatur & assimilatur ei: sed non econ-

utro.1.q.42.1; 3m/.1.d.19.q.1.1.o/.d.31.L.2m.
2.1.co.29.fi/.Opus.9.q.44/.45.

2 Oppom vt dicere. vi.q.4.4.2m. R fi.Duo.80o.
Accidens.41.Actus.36.Adam.18.64.
Assimilatio.3.Commensuratio.Comprehendere.4.
Aequalitas.o.Aequari.Aequatus.Imago.5.Ius.18.
Poena.12.Proportio.1. Ratio.61.Sanitas.1.Veritas.2.10.c.28.Virtus.68. Vniuersale.12. Vsura.35.
Christus.81.
Adesse.Accidens.62.88.Affuisse.Alius.3. Assistere.o.Dominiū.12.Eucha.161.Indulgentia.6. In esse.
Inherere Iudei.38.Missa.23. Mulier.19. Pars.30.
Predicari.11.Presto esse.Vsura.284.
Adhesio.Angelus.487.Charitas.130. Certitudo.5.
9.15.Cognitio.41.Eucha.238.Excecatio.1.Fides.
62.90.Finis.138.Impugnare.2.Inherere. Laus.1.
Peccatum.370.396.422.Pulsus.2.Raab.Via.11.12.
Voluntas.39.42.50.
Adhibitio. Benedictio.7. Causa.43.44.Correctio.
12.13.Cura.5.Ignorātia.22.Lamech. Memo.20
Occidere.21.Poenitētia.72. Solēnitas. Solicitudo.1.
Adhuc.Aborsus.1. Accidens.84. Anima.130.252.
Animal.79.Apostoli.1.Demon.45.Fides.107. Vsura.34.55.90.175.202.203.226.255.269.282.283.
Adiacere.Creatio.45.Tempus.36.

1 ADIECTIVVM duo facit circasuū substātiuum.s.
quia restringit:& informat.1.d.25.1.7m.
2 Immo adiectiua restringunt ēm supposita.1.d.9.q.
1.2.c.2m/.2.0. Duo.81o. R fio.sic Duo.180.
3 Adiectiua significāt per modū accidentis:substātiua vero per modū substātie.1a.q.39.3.c/.5.d.9.q.1.2.c.
4 Adiectiua significant tantum formam: substantiua vero formam & suppositum. Ratione secundi dicuntur predicari per identitatem:sed ratione primi per informationē: que est magis propria predicatio.3.d.5.L.
Accidens.7.c.
5 Adiectiua predicantur tantum per informationem: substantiua vero etiam per identitatem.3.d.5.L.fi.
Aduerbium.Concretum.
6 Nomina collectiua substantiua predicantur de multis suppositis in singulari:non autē adiectiua:sed tantum in plurali.1a.q.39.3.c. Ens.37.Modus.2.3.
Neutrum.1.
7 Adiectiua non secū ferunt suppositū sicut substātiua: sed significatū suum ponūt circa subiectum.1a.q.39.
5.5m/.1.d.9.q.1.1.c.2m/.3.d.5.L.fi.
8 Adiectiua numerantur secundū supposita:substantiua vero secundū formā sui significati.1a.q.36.4.7m/.
q.39.3.c/.1.d.4.q.1.3. 2m/.d.9.q.1.1.c. 2m/.2.o/.
d.23.4. 4m/.d.25.4.c/.d. 19.4.c. 2m/.3.d.1.q.2.4.
6m/.5.2m/.Poa.q.9.6.c/.quol.1.2.3m.
9 Adiectiua non supponunt.1a.q.39.5.5m.
10 Adiectiua copulāt.1a.q.39.5.5m/.3.d.7.q.1.2.5m/.
q.2.1.c/.Poa.q.9.4.c.co.2.
11 Adiectiua essentialia predicantur de personis diuinis pluraliter:substantiua vero tantum singulariter.1a.
q.39.3.o/.1.d.9.q.1.2.o/.d.33.4.o.
12 Adiectiua q significāt ditionē rei absolute in diuinis pdicantur cōiter de psonis & pprietatibus & de essentia:nō aūt q ex significato vel mō significādi dicūt modum quo distinguuntur ab inuicē.1.d.33.4.o/.d.34.
q.1.1.2m/.Poa.q.8.2.7m. Pater.7.16.Quantitas.5.Spiritus.24.
13 Adiectiua que significant actus notionales vel essentiales:non predicātur de proprietatibus:nec de essentia.1.d.33.4.o/.L.5m/.d. 34.q.1.1. 1m/.2m/.Poa.
q.8.2.7m/.3.4m.
14 Substantiua notionalia predicantur de essentia,non autem adiectiua:nisi mediante substātiuo notionali.
1a.q.39.5.5m/.6.c/.1.d.5.q. 1.1.o/.q.3.3m/.d.34.
q.1.1.1m/.q.4.o/.Lec.5m/.Poa.8.3.4m.
Adducere.Apostoli.1.Legitimatio.3.
Adimplere.Complere.Explere.Implere.Plenitudo.

1 ADINVENTIO/.Adinuenit Christus tria.s.breue salutis verbū:nouū saluandi modū:& nouū saluandū populū.Isa.12.fi.Andragathia. Inuētio.o.Inuētor.
Adinuicē.Angelus.235.594. Artifex 3. Beatitudo.
140.Causa.54.Cōicatio.2.Conuersio.7.Deus.409.
410.Dici.3.4.Dispositio.12.Distantia.7. Intētio.12.
Inuicē.Lex.30.86.89. Mistio.2.Moralis.1.Motus.
6.Ordo.25.46.Pietas.21.Politia.1.Relatio.5.Rlni.
14.Sapor.Seditio.1.Situs.1.Virtus.201.202.205.
Adipisci.Acquirere. Adeptio.Beatitudo.25.84.88.
92.125.Charitas.54.61.Delectatio.31.Desperatio.2.
Eucharistia.257.Fieri.8.Finis.26.37.55.Fortitudo.
51.Fructus.8.Humilitas.25.Intellectus.12. Maria.
19.Sacrificium.13.Spes.42.47.50.c.Verbū.66.Virtus.140.162.165.184.232.253.c.
Adiri.Aditus.o.Paradisus.10.

1 ADDISCERE dupliciter ptingit.s.per inuētionē: & per doctrinā.vi.q.11.1.c.co.2/.Postr.co.2.
2 Dolor:tristitia:& delectatio intense impediunt actū addiscēdi:sed moderate adiuuant.12e.q.37.1.o.
Discere. Ordo.40.Pueri.6.Scientia.60.71.c. Veritas.31.Christus.143.c.

1 ADITVS regni celoρ aperiē tripliciter.s.quantū ad gloriā anime in passiōe Christi:quantū ad gloriā corporis in resurrectiōe:& quo ad locū in ascēsione.4.d.
4.q.2.ar.2.q.6.2m. Adiri.Ascendere.15.
2 Apertio aditus regni celoρ est remotio impedimēti glorie.3a.q.39.5.o/.q.49.5.o/.q. 69.7.o/.4.d. 3.L.
fi/.d.4.q.2.ar.2.6.o. Baptismus.23.154.155.Circūcisio.39.Confessio.56. Exorcismus.11. Introitus.
Passio.130.Peccatum.353.Satisfactio.2.
Adiunctū per se.3.10.Absoluere.34.Admistio. Annexum.o.Bonitas.173. Delectatio.110. Deus.153.
Esse.29.Eucha.45.Gustus.3.Iustitia.21.Mansuetudo.2.Meritum.95.Modestia.1.Niniuite. Nomē.45.
Peccatum.212.Per se.3.10.Preteritum.3.Prudētia.
76.Que est.3.Simpliciter.1.4.Temperātia.9.12.13.
Virginitas.23.Virtus.106.Vsura.85.

1 ADIVRARE est ordinare aliquid ad aliquid per diuina.22e.q.90.1.c.
2 Adiuratio iuramentū:& deprecatio:sunt per res superiores.4.d.15.q.4.ar.3.q.1.1m.
3 Modus adiurationis duplex.s.coactiuus:& deprecatiuus.22e.q.90.1.2.c/.4.d.15.q.4.ar.3.q.1.1m.
4 Adiurare subditos licet vtroq; mō:sed pares vel superiores tm̄ secūdo mō.22e.q.83.17.1m/.q.90.1.o.
5 Non licet adiurare demones deprecādo:sed cōpellēdo ne noceant:non vt prosint.22e.q.90.2.o.
6 Adiurare licet creaturas irrationales:ne per eas nobis demon noceat.22e.q.90.3.o.
7 Immo periculis humanis obuiandum est per humana:& non per diuina.22e.q.88.11.c.
R fio.Duo.82o.176o.441o.453o.1208o.
8 Demones adiurati per nomē dei:& per virgines idolorum,obediunt.Poa.q.6.10.4m/.5m.
9 Omnis adiurans semper in se confitetur defectum.
4.d.15.q.4.ar.3.q.1.1m.
10 Summus pontifex iudeorū adiurando Christum coactiue,peccauit.22e.q.90.1.1m.
11 Simon & Iudas leguntē adiurasse dracones:& eis fecisse:vt in desertum locū discederent,22e.q.90.3.b.
Adiutor.Vsura.260.

Adiutorium. Adiutor. Adiuuari.o. Agiographe.2. Ascendere.6. Auxilium.o. Facilitas.1. Iuuare. Mulier.3. Visio.10. Vsura.255.256.

ADIVVARI dr̃ aliqs dupliciter.s.per ministeriũ: & per virtutem. Primum conuenit deo: non autẽ secundũ. 1ª.q.23.8.2m./.4.d.4.q.1.2.c./.veri.q.28.8.8m./.Iob.26./.Ro.11.lec.5.co.2./.1ª.Cor.3.lc.2.co.2.fi./.2ª.Cor.6.prinº. Addiscere.2. Adiutor. Adiutorium. Agẽs.2. Agiographe.2. Amicitia.39. Auxilium.o. Balinus. Beatitudo.68.70. Coadiutor. Consilium.28. Cooperari.o. Credere.11.26. Delectatio.54. Fides.23. Fortitudo.49. Gratiarum actio.1. Honor.11. Ingratitudo.7. Mulier.3. Predestinatio.35. Preuaricatur.1. Prudentia.76. Requiri.1. Scientia.163. Spes.45. Venire.2. Vita.48.

Adminiculum. Auxilium.o. Logica.111. Via.7.

Administratio. Angelus.90.164.255.279. Charitas.92. Idoneus.1. Iudicium.51. Lepra.4. Magnificentia.3. Sanctus.10. Seruire.o.

1 ADMIRATIO duo reqrit.s.q̃ cã sit occulta: & aliqd in re videat̃ repugnãs.2.d.18.q.1.3.c./.Poª.q.6.2.c.pn. Angelus.89.444. Delectatio.34. Dubitatio.3. Fastidiũ. Iudiciũ.84. Maria.49. Miraculũ.12.

2 Admiratio duplex.s.deuotionis, & infidelitatis. Io.3.lec.2.prinº. Mirari. Mirum.o. Stupor. Timor.43. Tragedia.

3 Aliquid non est admirabile dupliciter.s.qñ effectus est occultus: & qñ pfecte cãm ostẽdit.6s.8.co.2.

4 Admiratio est spẽs timoris: & pnm phie.12ª.q.41.4.o./.22ª.q.18.3.3m./.3.d.26.q.1.3.c./.vi.q.26.4.7m.

5 Admiratio est causa delectationis ratione spei: & actus cõnaturalis.s.collationis.12ª.q.32.8.o.

6 Admiratio consequitur apprehensionẽ alicuius excedentis nostram facultatem.1ª.q.105.7.c./.12ª.q.41.4.c./.22ª.q.180.3.3m./.3ª.q.15.8.c./.3.d.26.q.1.3.c.fi./.4.d.48.q.1.ar.4.q.3.2m./.vi.q.26.4.7m.

7 Admiratio non conuenit anime sensitiue. 9.4.cº.33.fi. Trepidatio.

8 Admiratio fuit in Christo.3ª.q.15.8.o./.9.4.cº.33.fi./.Mar.7.co.5.fi.

Admittere. Adoptio.2. Circumcisio.33. Iudex.4. Matrimonium.59.60. Preuaricator.3. Recipere.o. Subdiaconus.3.

ADMISTIO extranei dupl̃r potest esse.s.vno mõ ita q̃ extraneum adiunctum soluat speciem eius cui adiungitur: vel trahendo ad spẽm suã: sicut si amphore aque adderetur phiala vini: vel faciẽdo mediã speciem: sicut qñ vtrũq; equaliter ponit̃ vt equalitas nõ accipiatur tñ: sm quantitatẽ sed sm proportionẽ virtutis. Alio mõ ita q̃ additũ nõ soluat spẽm: sed ipsum assumatur ad species eius cui additur: sicut si gutta aq̃ amphore vini apponatur.4.d.11.q.2.ar.2.q.2.c.

Accidẽs.81.82. Actio.3. Affinitas.7. Amidũ. Angelus.67. Aurũ.2. Celum.66.131. Coitus.o. Cõseruatio.4. Corruptio.8. Creatio.13. Duratio.7. Elemẽtũ.1.c. Eucharistia.66. Forma.25.48.132.149.150. Matrimoniũ. A. Mistio.o. Salsedo. Vniuersum.3.

1 ADMONITIO pertinet ad correctionem fraternam.22ª.q.33.7.o./.4.d.19.q.2.1.o.

2 Admonitio preuia secreta est de pcepto ante publicã denunciationẽ in iudicio.22ª.q.33.7.o./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2.o./.Virt.q.3.2.o./.ql.10.vel.11.q.12.o.

3 Admonitio secreta debet esse dura, qñ peccãs est pertinax: tñ cũ affectu lenitatis.4.d.19.q.2.ar.3.q.3.o.

4 Admonitio coram testibus debet precedere accusationem. 22ª.q.33.8.o./.4.d.19.q.2.ar.3.q.2.o./.ql.10.vel.11.q.12.o.

5 Admonitio preuia fratris de re que dicitur prelatos extra iudicium existenti: tã nõ persone que põt prodesse & non obesse: nõ est de pcepto. 22ª.q.33.8.c.4m./.4.d.19.q.2.ar.3.q.2.4m. Accusatio.5. Correctio.o. Denunciatio.1. Diaconus.5. Monitio. Mulier.18. Premonitio.

Adolescens. Abbatissa.2. Crescere. Delectatio.74. Inuidia.11. Iuuentus.o. Religio.57.

1 ADOPTIO./.IN COMMVNI est extranee persone in filium vel nepotem & deinceps: legitima assumptio.3ª.q.3.5.2m./.3.d.10.q.2.ar.1.q.1.o./.4.d.42.q.2.1.c. Apostoli.31. Assimilatio.7. Electio.18.c. Filiatio.8.12.36. Matrimonium.47.

2 Adoptare est admittere ex gratia ad participandum hereditatem.3ª.q.23.1.c./.3.d.10.q.2.ar.1.q.1.c.

3 Adoptio duplex.s.perfecta.i.arrogatio: & imperfecta.s.simplex adoptio.4.d.42.q.2.1.1m.

4 Adoptans debet esse sic senex: vt naturaliter possit esse pater adoptati.4.d.42.q.2.1.5m.

5 Habens perpetuum impedimentum generationis non potest adoptare: sicut spado & frigidus.4.d.42.q.2.1.4m.

6 Qui non est sui iuris nõ põt adoptare: nec minor vigintiquinq; annis: nec mulier, nisi ex speciali cõcessione principis.4.d.42.q.2.1.3m./.3.3m.

7 Adoptatus perfecte succedit adoptanti ab intestato: nec potest eum sine culpa priuare tertia parte hereditatis.4.d.42.q.2.1.1m.

8 Quicquid est in potestate adoptati: transit in potestate adoptantis.4.d.42.q.2.3.4m.

9 In adoptione simplici adoptatur filius nõ emancipatus: nec transit in potestatẽ adoptantis: nec succedit in hereditate, nisi velit adoptans. Et fieri põt sine autoritate principis vel magistratus. Quorum opposita sunt in arrogatione.4.d.42.q.2.1.1m.

10 Adoptato patre, adoptantur filii & nepotes nõ emãcipati.4.d.42.q.2.3.4m.

11 Cõsanguineis nõ pũenit adoptari: quia nãliter sunt heredes.3.d.10.q.2.ã.1.q.1.2m./.4.d.42.q.2.1.7m.

12 Ex adoptione causatur cognatio legalis, impediens matrimonium autoritate legis confirmate ab ecclesia.4.d.42.q.2.2.o.

13 Cognatio triplex cõtrahitur ex adoptione: prima descendentiũ. secũda inter coniugẽ adoptantis & ipsum adoptatũ: & econuerso: perpetuo impediẽs matrimonium. tertia inter filios naturales & adoptatos: impediens tantum quãdiu durat adoptio.4.d.42.q.2.3.o.

14 DEVS./.Adoptare homines conuenit deo.3ª.q.23.1.o./.3.d.10.q.2.ar.1.q.1.o./.9.4.cº.17.fi.

15 Adoptare pũenit toti trinitati: licet possit appropriari patri.3ª.q.3.4.3m./.5.2m./.q.23.2.o./.3.d.10.q.2.ar.1.q.2.o.

16 Adoptare appropriat̃ pri: vt autori: filio vt exẽplari: & spũi scõ: vt imprimẽti. 3ª.q.3.5.2m./.q.23.2.3m.

17 Adoptare vt causa agens media vel exemplaris appropriatur filio: sed vt formam inherẽs appropriatur spiritui sancto.3.d.10.q.2.ar.1.q.3.o.

18 Adoptatio dei facit adoptatũ esse idoneũ: sed adoptatio hominis presupponit idoneũ.3ª.q.23.1.c.

19 Sola creatura rationalis adoptatur a deo: nõ ex creatione: sed ex dono spũs sancti.3ª.q.23.3.o./.3.d.10.q.2.ar.2.q.1.o./.9.4.cº.13.fi./.21.fi.

20 Adoptari pũenit & angelis.3ª.q.23.3.2m./.3.d.10.q.2.ar.2.q.2.o. Apostoli.31. Assimilatio.6.7. Baptismus.

21 Adoptio filiorũ dei est p cõformitatẽ imaginis ad filiũ naturalẽ: imperfecte quidẽ per gratiam vie: sed perfecte per gloriam.1ª.q.93.4.2m./.22ª.q.45.6.c.1m.

3ª.q.3.5.2m./8.c./q.39.8. 3m./q.45.4.c./ꝟ.4. cº. 24.prinº./Ro.lec.3.co.2.fi./cº.8.lec.3.fi./Lec.6.co. 3./Eph.co.5./8.Gal.4.co,2.fi./cº.8.lc.9.co.1./He. 2.lec.3.co.3.

22 Christus non est filius dei adoptiuus.3ª.q.23.4.o./q. 32.3.c./q.43.1.c./3.d.4.q.1.ar.2.q.1.c./q.2.3m./d.10.q.2.ar.2.q.3.o./d.11.3.2m./d.13.q.1.1.1m./d.18.a.4.q.1.1m./4.d.4.q.1.ar.3.q.5.2m./ꝟ.4.cº.4./veri.q.29.1.1m. Euāgelium.1.Fides.91. Filiatio.8.12.33.ē.Frater.3.Vnigenitus.

23 Christus fuit filius adoptiuus Ioseph.3ª.q.28.1.1m./4.d.30.q.2.3.4m.

1 ADORATIO dei est actus latrię.22e.q.84.1.o./ꝟ.3.cº.119.

2 Adoratio dei duplex, scilicet interior deuotio mentis: & exterior humiliatio corporis. Prima est principalior: ad quam & propter quam secunda fit.22e.q.84.2.3.o.

3 Adoratio exhibita deo & creaturę non dicitur vniuoce: sed analogice.22e.q.84.1.1m./q.94.1.2m./3.d.10.q.1.ar.2.q.7.o.

4 Adoratio requirit actum corporalē.22e.q.81.7.o./q.84.2.o./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.o/ꝟ.3.cº.119. Abraham.23.

5 In adoratione genuflectimus, nostram infirmitatem designantes respectu dei: sed prosternimur quasi profitētes nos nihil esse ex nobis.22e.q.84.2.2m./Eph.3.lec.3.co.1.fi. Colere.Cultus.o.

6 Adoratio requirit locum determinatum, non de necessitate: sed ad decentiam ex parte adorantium: triplici ratione, scilicet propter loci cōsecrationem: propter sacra mysteria, & alia sanctitatis signa quę ibi continentur: & propter concursum multorum adorantium.22e.q.84.3.o./1e. Thi.2.co.6. Elephas.1.3.Festum.6.Oratio.31. Religio.14.15.16. Templum.7.12.

7 Iudęi adorant ad occidentem: vt vitent idolatriam: & significent mortem Christi.22e.q.102.4.5m.

8 Christiani adorant ad orientem: propter lumen mētis: & quia ibi est nobilior pars & nobiliora opera.22e.q.84.3.3m./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.3m./Opus.3.cº.261.f.

9 Adoratio latrię fit ratione principii: creationis: & gubernationis.22e.q.81.1.3m./4m./3.o./q.84.1.3m./3.d.9.q.1.3.o./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.6m./ꝟ.3.cº.120.Ro.2./ps.40.f.

10 Deo debetur latria propter deitatem: & dulia propter dominium.3ª.q.25.2.c.

11 Tota trinitas est adoranda vna tantum latria.22e.q.81.3.1m./q.84.1.3m./3ª.q.25.1.1m./3.d.9.q.1.ar.3.q.2.o.

12 Relatiōes diuinę debēt adorari latria.1ª.q.28.2.b.

13 CHRISTVS./Deitas & humanitas Christi sunt adorandę vna adoratione latrię.3ª.q.25.1.o./q.58.3.c.fi./1m./3.d.9.q.1.ar.2.q.1.o./d.39.1.4m./veri.q.29.4.4m. Idolatria.9.11.12.

14 Persona Christi adorari debet latria ratione deitatis: & dulia ratione humanitatis: perfectionum munere gratiarum.3ª.q.25.2.c.

15 Humanitas Christi vt vnita verbo, debet adorari latria: non autem secūdum se: sed hyperdulia.3ª.q.25.2.o./3.d.9.q.1.ar.2.q.1.o./q.4.1m. Magi.1.ē.

16 Caro Christi adorāda est latria.3ª.q.25.3.o./q.54.3.1m./3.d.9.q.1.ar.2.q.1.o./Gal.4.co.9.

17 Hostia debet adorari latria sub conditione in habitu 3ª.q.80.6.2m./3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2m.

18 Imago Christi adorari debet latria.22e.q.81.3.3m./q.94.2.1m./3ª.q.25.3.o./4.c./5.2m./3.d.9.q.1.ar.2.q.2.o.

19 Adoratio imaginis Christi tradita est ab apostolis. Et Lucas depinxit imaginem Christi: quę est Romę.3ª.q.25.3.4m./3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m.

20 Ponere imagines Christi: & sanctorum, & adorare eas licet nunc: non autem in veteri testamento.3ª.q.26.3.1m./3.d.9.q.1.ar.2.q.2.1m./2m.

21 Crux propria Christi vt repręsentans Christum: & vt tetigit Christum: & perfusa Christi sanguine: debet eadem adoratione latrię cum Christo adorari. Sed imago crucis eius in alia materia debet adorari latria vt imago Christi tantum.22e.q.103.4.3m./3ª.q.25.4.o.

22 Immo crux Christi vt res quędam, non potest adorari latria nisi vt repręsentans Christum: sed vt est quędam res Christi debet adorari hyperdulia: & non latria: quia non est pars Christi.3.d.9.q.1.ar.2.q.4.o. R fiº. Duº.83º.

23 Honor adorationis crucis Christi vt est res quędam Christi: non est tantus quantus exhibetur matri eius.3.d.9.q.1.ar.2.q.4.3m.

24 Omnia alia Christi, vt claui, lancea, corona, vestes, & huiusmodi, adorantur ratione contactus tantum.3ª.q.25.4.3m.

25 Mater Christi adorari debet hyperdulia: nō autem latria.22e.q.103.4.2m./3ª.q.25.5.o./3.d.9.q.1.ar.2.q.3.o.

26 Mater Christi ratione sui debet adorari dulia: sed vt mater Christi: hyperdulia.3.d.9.q.1.ar.2.q.3.o.

27 Viri sancti debent adorari dulia tantum.22e.q.84.1.1m./3.d.9.q.1.ar.2.q.5.o. Abraham.23.Colere.Gentiles.1.

28 Reliquię sanctorum sunt adorādę dulia tantum.3ª.q.25.6.o.

29 Angelus apparens in specie Christi non potest adorari sine peccato: nisi cōditiōe expressa.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.3m./4.d.30.L.prinº. Imperator.5.Pythagoras.5.

30 Creatura non potest adorari latria sine peccato.22e.q.84.1.1m./q.94.2.3.o./q.161.3.1m./3ª.q.25.5.6.7.o./3.d.9.q.1.2.o./ꝟ.3.cº.120./Liº.4.cº.7.18m./17.2m./ps.40.fi./Ro.lec.7.co.5.6. Seraphin.6.

1 ADVENA est qui aliunde venit: sed peregrinus qui alio tendit.ps.38.fi./He.11.lec.4.co.1.fi. Extraneus.Hospes.

2 Aduena est qui non habet mansionem: sed peregrinus est qui non habet affectum ad mundana. Psal.38.fi. Indulgentia.24.Pręceptum.32.36. Peccatum.351.Perfectio.47.ē.Relatio.57.

Aduenire. Accidens.19. Accidentaliter.o. Aduentus.o. Anima.12.Character.1.Esse.46. Fides.120.157.Fieri.8.

1 ADVENTVS Christi duplex, scilicet in carne: & ad iudiciū.3ª.q.1.6.3m./q.36.1.1m./3m./4.d.47.q.1.ar.1.q.3.1m./ps.9.prinº./ps.12.co.2.

2 Aduentus Christi triplex.s.in carne: in mente: & ad iudicium. Isa.pło.co.2.fi. Adductio. Aduenire. Assumere.o.Calor.8.

3 Aduentus Christi in carne: quia factus est per incarnationem: ideo sub datione incarnatiōis describitur. Opus.2.cº.5./Opus.60.cº.1.o.

4 Aduentus Christi in mente, est per gratiam.Opus.60.cº.24.o. Cōfirmatio.15.Diffinitio.15.Imago.44.Incarnatio.o.

5 Aduentus Christi in mēte: quia est per gratiam: ideo sub nomine gratię ille aduentus Christi in animam

describitur.Opus.60.c^{o}.24.0. Ioannes.17.

6 Aduentus primus Christi : ardenter desiderabatur a patribus quincuplici ratione.s.propter exaltationem humane nature : vt liberarentur captiui a carcere inferni siue limbi : propter depressionem diaboli : quia per aduentum Christi pacificatus est nobis deus:& propter delectationem quam sperabant habere cũ Christo: videndo:audiendo:& conuersando cum ipso.ps.12.co.1. Iudicium.51.c̃.Limbus.2.

7 Aduentum primum non precesserunt signa:quia venit Christus occultus & tempore determinato.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.1^{m}./.d.48.q.1.ar.4.q.1.3^{m}. Natiuitas.23.Nuptie.7. Pentecoste.Semen.18.Vendere.10.Venire.0.Vxor.9.

8 Aduentus primus fuit ad manifestãdã veritatẽ:ad liberandũ a peccatis:& ad trahẽdũ ad deũ.3^{a}.q.40.1.c.

9 Sed aduẽtus tertius desideratur a patribus modernis sextuplici ratione.s.quia tunc exaltabuntur: liberabũtur ab omni pena : liberabunẽ ab omni peccato:tũc eripiẽtur a potestate diaboli:liberabuntur a seruitute corpis:& tunc videbũt deũ facie ad faciẽ.ps.12.co.1.

10 Aduentus tertius erit dissimilis primo dupliciter.s.quia manifestus : & quia terribilis.3^{a}.q.36.1.3^{m}./.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.1^{m}./.ps.49.co.2.

ADVERBIVM est adiectiuũ verbi.1.d.22.q.2.1.c. Bis.Modus.2.Relatiuum.7.Tempus.41.

ADVERSANTIA nobis sunt tria.s.prosperitas eleuans:aduersitas constantiam frangens & persecutio affligens.Isa.4.6.

Aduersarius.Aduersitas.Cõtradictio.0.Contrarietas.0.Cornu.Disputatio.1.c̃.Exordium.3. Inimicus.0. Magi.12.Preuaricator.1.Scientia.161.Simonia.18. Testis.2.Tribulatio.0.Virtus.243.

Aduersitas. Aduersantia. Afflictio. Amicitia.16. Amor.54.Aqua.5.Bonitas.216.c̃.249. Charitas.90.128. Detractio.3. Flagellum. Fundamentum.3.Inuidia.5.Ira.38. Passio.132. Tribulatio.0.Virtus.243.

Aduertere. Percipere.Perpendere. Scienter. Studiosus. Voluntarium.0. Vsura.89.280.293.305.

1 ADVLATIO./.Excedens in delectando alios verbis & laudibus propter delectationem solam : vocatur placidus : si vero causa lucri: vocatur adulator : quod tamen communiter dicitur etiam primo modo.22^{e}.q.115.1.c.

2 Adulatio est excessus delectandi alios verbis laudis cã lucri:ideo est peccatum.22^{e}.q.115.1.0.

3 Adulatio est peccatum mortale tantum, quando est contra charitatem.s.de peccato:intentione nocendi vel cum scandalo.22^{e}.q.115.2.0./.Ma.q.7.1.11^{m}. Detractio.4.Laus.7.Malũ.61.Missa.22. Natiuitas.29.Palpo.Peccatum.160.Testis.11.

4 Adulatio secundum se est turpius peccatum & verecundius litigio:quia que ex dolo fiunt videntur esse ex infirmitate & falsitate rationis.Sed est leuius:quia minus cõtrariatur amicitie.i.affabilitati occulte:sine vis & minus cum contemptu.22^{e}.q.116.2.0.

5 Adulatio & litigium contrariantur amicitie.i.affabilitati.Primum secundum excessum in delectando:sed secundum, sm defectum in contristando. Secundum vero econuerso. 22^{e}.q.114.prin^{o}./.q.115.prin^{o}./.1.c./.q.116.1.0.

1 ADVLTERIVM est spẽs determinata luxurie.22^{e}.q.154.1.c./.8.0./.4.d.41.ar.4.q.2.c./.Ma.q.15.3.c.

2 Immo adulterium non tantum pertinet ad luxuriã: sed ad iniustitiam & auaritiam. Ideo est grauius furto:quanto vxor est charior re exteriori. 12^{e}.q.72.2.4^{m}./.q.73.5.1^{m}./.7.c./.q.88.5.c./.q.100.6.c.6./.22^{e}.q.65.4.3^{m}./.q.70.3.c./.q.118.5.b./.c./.q.154.8.2^{m}./ Ma.q.15.3.3^{m}./.Eph.5.co.3. R ñ^{o}.Du^{o}.84°.

3 Adulterium est grauius stupro. 22^{e}.q.164.12.c./.q.170.1.2^{m}./.4.d.41.ar.4.q.3.0. Accusatio.13.19.23.

4 Adulterium vxoris est grauius q̃ adulterium viri quo ad bonum prolis:sed quo ad bonũ fdei & sacramenti sunt paria.4.d.35.4.0. Cõtumelia.5.Deus.422.c̃. Dispensatio.19.Eustratius.1.Fornicatio.0.

5 Ardentior in propria coniuge est aliqualiter magis adulter:q̃ cum alia.22^{e}.q.154.8.2^{m}.

6 Immo concubitus cum propria vxore qui fit ex libidine:est minus peccatum q̃ fornicatio.22^{e}.q.154.2.6^{m}./.6. R ñ^{o}.du^{o}.85°.

7 Adulterium magis directe opponitur matrimonio inquantum est in officium nature:q̃ infidelitas. Sed econuerso inquantum est sacramentum ecclesie.4.d.39.6.1^{m}. Lapidatio.Legitimatio.0.Luxuria.9.11.13.Martyrium.8.Matrimonium.47.116.c̃.

8 Nulla species luxurie, vel gule, vel vitiorum contra fortitudinem, ita directe contrariatur dilectioni proximi:sicut adulterium.22^{e}.q.170.1.1^{m}./.2^{m}. Meretrix.5. Nuptie.0.Poena.55.Scriptura.10. Statutũ.2.Venter.Vxor.21.22.

9 Deus in adulterio iuste infundit animam:quia cooperatur nature cuius operatio est generatio: non autem pctõ.1^{a}.q.118.2.5^{m}./.2.d.18.q.2.1.2^{m}./.p̃.2.c^{o}.87.5^{m}./.Po^{a}.q.3.9.25^{m}.

10 *Concupiscentie motus tendens in adulterium videtur aliq̃liter nobis a natura inesse.12^{e}.q.108.3.1^{m}.

11 *Immo adulterium de se repugnantiam habet ad ius naturale.22^{e}.q.57.2.2^{m}./.q.170.1.0./.4.d.40.3.2^{m}. R ñ^{o}.sicut dubio.85°.

Adultus. Affinitas.9. Baptismus.95.98.102.139. Matrimonium.93.105.107.c̃.Puer.0. Sanctificatio.2.Sponsalia.6.c̃.Christus.171.

Adunatio. Aggregare. Coetus.2.Compositio.0.Congregatio.0.Societas.1. Aduocari.c̃.Aduocatus.0. Vocatio.0.Vsura.312.

1 ADVOCATVS ./.PECCATVM. Aduocatus scienter defendens causam iniustã peccat : & tenetur ad restitutionem.22^{e}.q.71.3.0.

2 Aduocatus tenetur subuenire cause pauperum in necessitate : si per alium nec per se possit.22^{e}.q.71.1.0./4.c.1^{m}.

3 Aduocatus auxilium & consilium prestat ei cuius cause patrocinatur.22^{e}.q.71.3.c.

4 Aduocatus suscipiens scienter causam iniustam:iniuste ledit eum contra quem iniuste patrocinium prestat.22^{e}.q.71.c.1^{m}.

5 Aduocatus suscipiens causam iniustam:quãuis laudabilis videatur quantum ad peritiam artis:tamen peccat quantum ad iniustitiam voluntatis qua abutitur arte ad malum.22^{e}.q.71.3.1^{m}.

6 Si in processu perpendit aduocatus causam esse iniustam non prodat : sed cesset inducens ad concordiam sine damno alterius.22^{e}.q.71.3.2^{m}.

7 LICITA./.Aduocato defendenti cãm iustã licet prudẽter occultare ea qbus impediri possit pcessus eius: non autem aliqua falsitate vti.22^{e}.q.71.3.3^{m}.

8 Aduocato licet accipere premium moderatum:secundum laborem:personas : negocia:& consuetudines.22^{e}.q.71.4.0./.Opus.19.c^{o}.7.co.11.

9 PROHIBITIO./. Aduocare prohibentur furiosi amẽtes:impuberes:surdi:muti:in qualibet causa.Clerici in cã seculari.Sacerdos:monachus:cecus:infamis nisi in necessitate pro se:vel sibi coniunctis. 22^{e}.q.71.2.0./.q.188.3.2^{m}.

Regio.86.87.Simonia.13.
Adustio.Cete.7.Combustio.Exiccare.Petrus.4.Sal sedo.Virginitas.4.

1 AER secundum inferiorem partem est locus auium.1ª.q.71.3ᵐ./.2.d.15.q.2.1.4ᵐ. Accidens.73. Amor.58.194.

2 Aues sunt pductę principaliter ex aere inferiori:secundum considerationem motus.1ª.q.71.3ᵐ./.2.d.15.q.2.1.3ᵐ.

3 Aer prope terram est limpidior & calidior q̃ in medio.2.d.6.q.1.3.3ᵐ. Angelus.76.c. Anima.96.104.Animal.10.13.19.20.

4 Aer est actiuior aqua quo ad formas substātiales:sed econuerso quo ad qualitates actiuas & passiuas.2.d.8.L.prinº.

5 Aer purus non potest plus illuminari ab eodem.1.d.17.q.2.4.c.fi. Auster.Calor.9.Coelum.53.55.60. Cete.6.7.

6 Aer & aqua possunt alterari amittendo suam naturalem qualitatem.Non autem ignis:quia formalior est contra Auerroim.Anima.2.lec.23.co.2. Cibus.1. Corpus.35.42. Creatura.7. Damnatio.66. Demon.21.22.23.Dies.24.Ethereum.

7 Aer densatus potest figurari:& colorari.1ª.q.51.2.3ᵐ./.2.d.8.3.c.4ᵐ./.Poᵃ.q.6.7.7ᵐ. Eucharistia.129.Halo.

8 Species colorum est in aere:& in alio medio intentionaliter & incomplete.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.4.c./.veri.q.27.3.4ᵐ./.quol.8.vel.11.2.5ᵐ. Helias.4.Ignis.2.16.Instans.15.16.Intentiōale.2.Ira.52.Iudicium.83.Loqui.6.Luciditas.2.Lumen.2.c.Lux.20.

9 Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.67.3.c./.2.d.13.3.c./.Anima.2.lec.14.co.4.
Duº.86º. Rñº.sicut Dubio.826º.

10 Ignis & aer mouentur circulatione completa, aqua vero incompleta,terra autem nullo modo:nisi secundum partes per alterationem.Ce.lec.4.co.3.finº./.Lec.6.co.5. Motus.36.Nubes.2. Odor.2.4. Palpabile.3.

11 Aer vel aliquod corpus medium requiritur necessario ad motum violentum: non ad naturalem nisi ad bene esse. Ce.3.lec.6.co.3. Paradisus.3.4.Piscis.1.Pluuia.3.Sapor.Serenitas.Somnium.2.Spiritus.4.Stella.7.

12 Facilius fit ignis ex aere:q̃ econuerso.Opus.17.cº.3.co.2. Tactus.11.vapor.1.Verbū.17.Vox.3.4.

13 Aer & ignis non describuntur in principio Biblię:q̃ sunt insensibiles. 1ª.q.66.1.5ᵐ./.q.68.3.c.3ᵐ./.q.71.3ᵐ./.q.74.1.2ᵐ./.q.91.1.4ᵐ./.2.d.14.2.2ᵐ./.5.1ᵐ./.Poᵃ.q.4.1.2ᵐ./.q.5.9.15ᵐ./.He.lec.5.co.1.fi.

1 AFFABILITAS siue amicitia non est specialis virtus distincta ab aliis:sed est aliquid consequens omnes virtutes.22ᵉ.q.23.3.1ᵐ./.q.114.1.1ᵐ./.3.d.27.q.2.2.1ᵐ./.Virt.q.1.5.5ᵐ./.q.2.2.8ᵐ.

2 Immo est specialis virtus:& specialis obiecti.s.decentis conuersationis.22ᵉ.q.114.1.c./.3.d.34.q.1.2.c.co.2. Duº.27º. Rñº.sicut dñº.950º.

3 Affabilitas siue amicitia est pars annexa iustitię.22ᵉ.q.114.2.c. Adulatio.4.5.Amicitia.1.9.17.35. Amor.237. Austeritas.2. Confessor.2. Iustitia.22. Laus.7.Litigium.1.Temperantia.28.

4 Affabilitati opponitur litigium.22ᵉ.q.116.1.c. Affectatum.Affectio.c.Ignorantia.1.c.

1 AFFECTIO animi distingui potest quadrupliciter scilicet secundum profectum & nocumentum ab extrinseco vel intrinseco totaliter vel partialiter:intense vel remisse.veri.q.26.8.c. Accedere.1.Admonitio.3.Aduentus.2.Affectatum.

2 Delectatio magis afficit q̃ tristitia:sed minus percipitur.12ᵉ.q.35.6.c./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.c. Alius.c.

3 Affectus est virtus beneuolentię faciens placere superioribus bona inferiorum.22ᵉ.q.80.2ᵐ. Affinictio. Amicitia.4.17. Amor.109.115.152.154.173.198.202.206.215.245.258. Angelus.197.440.573. Anima.159.Appetitus.c.

4 Affectio carnalis & conuersatio mulierum etiam spiritualium est periculosa. Opus.18.cº.10./.Opus.64.cº.23./.1ᵉ.Thi.4.fi. Approximatio.1.Auaritia.1.9.12.25. Beneficentia.1.c.Beneficium.1.4.5.11.Benignitas.Bonitas.170.225.226.

5 Affectum rei laudabilem ostendunt quatuor.s.consilii petitio:proprio sudore nutriri: tribulatis compati: eleemosynas elargiri.Opus.71.co.5. Character.17.Charitas.61.66.111.119. Certitudo.21.Circulus.3. Clementia.6. Cogitatio.10.11. Cognitio.5. Compassio.Compatiens.Conclusio.6. Concupiscentia.c.Consilium.15.Cōtemplatio.2.24. Correctio.5.20.Corruus.2.Credere.33.Cultus.13.

6 Affectum hominis per se quidē solus deus videt: sed fm q̃ per aliqua signa manifestatur,potest etiam ipsum homo cognoscere.12ᵉ.q.112.5.c./.22ᵉ.q.106.5.3ᵐ. Damnatio.17.Debitum.20.Delectatio.c. Demon.36.45.48.52.Desiderium.1.Deus.178. Dispositio.33.Dubitatio.1.Dulcedo.9.Electio.c. Eleemosyna.29. Eucharistia.272.277. Excęcatio.2. Experientia.9.Facere.9.Feruor.c.Frater.1.Frui.1.Gratia.150.Gustus.c. Habitus. 68. Idolatria.9. Imago.25.43.Insania.

7 Passio diuinorum dicitur affectio ad diuina:& coniunctio ad ipsa per amorem dei:& per gustum spiritualem diuinorū. 12ᵉ.q.111.5.c./.22ᵉ.q.112.5.c./.22ᵉ.q.45.2.c.1ᵐ./.q.97.2.2ᵐ./.q.154.2.c./.q.162.3.1ᵐ.fi. Ierotheus.c.Intellectus.v.Inuocari.Iosaphath. Iudicium.42.Iudith. Iustitia.22.Iustificatio.28.Lachrymę.Laus.19.Lex.140. Luxuria.16.Macula.5.Maledicere.1.2.Melius.3.4.Memoria.20.Misericordia.10.22.Missio.36.Munditia.1.Mundus.5. Musica.1.Obstetrix.2.Offendēs.Operatio.34.Oratio.20.45.93.99.Organum.1.3.Passio.23.c.Peccatum.135.185.186.188.203.220.221.275.370.397. Poena.42. Poenitentia.51. Perfectio.60. Pietas.8. Prophia.63. Proportio.7. Purgatoriū.7. Ratio.41. Reuerentia.6.Sacramentum.53.Sanctitas.8. Sapientia.32.Sepultura.5.6.Seruire.3.Spes.50.Sponsa.3. Superbia.21.Theoª.17.Testis.7.Tristitia.6.7.Verbum.66.74.75.Virtus.24.Vita.75.76.77.Vsura.53. Vultur.Vultus.

AFFERRE./.Afferunt quatuor infelicitatem sepe homini.s.filiorum multitudo diuitiarum affluentia violentus dominatus:& ipsa conscientia.Opus.71.co.5.fi.Affuᵉ.42.Vsura.226.254.

1 AFFINITAS est vinculum causatum ex carnis copula consanguineorum.4.d.41.ar.1.q.1.c.

2 Consanguinitas fit per carnis propagationem:affinitas autem per coniunctionem ordinatam ad eam.4.d.41.ar.1.q.1.c. Cognatio.8.

3 Affinitas causatur ex matrimonio ante copulam.4.d.41.ar.1.q.4.2ᵐ. Confessio.83.Dispensatio.20.Fractio.3.

4 Affinitas causatur ex omni coitu naturali,etiam illicito.4.d.41.ar.1.q.3.c. Gratia.85.Incestuosus.

5 Fractio claustri virginalis non causat affinitatem,nisi fit commixtio seminum.4.d.41.ar.1.q.4.2ᵐ./.d.42.q.1.2.c.

6 Affinitas non causatur ex coitu cōtra naturā.4.d.41.

ar.1.q.3.3m./.ar.4.q.1.4m. Incestus.1. Isaias.1.

7 Ex sponsalibus non causatur affinitas: sed publice honestatis iustitia impediens matrimonium in tot gradibus in quot impedit consanguinitas & affinitas.4.d.41.ar.1.q.4.o.

8 Publice honestatis iustitia est propinquitas ex sponsalibus proueniens: robur trahens ab ecclesie institutione propter honestatem eius.4.d.41.ar.1.q.1.c.

9 Puer frigidus vel habens perpetuum impedimentu maleficii ante annos pubertatis: post septennium contrahens sponsalia cum adulta: contrahit publice honestatis iustitiam: quia puer frigidus & puer non frigidus sunt eque impotentes ad actum matrimonii.4.d.41.ar.1.q.4.3m. Sponsalia.10.

10 Omnia impedimenta que faciunt sponsalia esse nulla: non permittunt sequi affinitatem: nec publice honestatis iustitiã.4.d.41.ar.1.q.4.3m.

11 Spõsalia cõtracta p alios nullã affinitatẽ nec robur causant: si alter vel vterq; reclamet.4.d.27.q.2.2.1m.

12 Affinitas precedens dirimit matrimoniũ contractũ: & impedit contrahendum: sequens autem nihil facit 4.d.34.5.o./.d.41.ar.2.q.1.o./.ar.5.q.1.o.

13 Affinitas manet mortuo altero coniugum.4.d.41.ar.1.q.2.o.

14 Idem numero est consanguineus & affinis: si consanguineus tantum ex patre copuletur consanguinee ex matre: vel econuerso.4.d.41.ar.1.q.3.2m./.d.42.q.1.ar.3.q.2.4m.

15 Affinitas habet gradus tantũ a consanguinitate quã sequitur: & numero equali.4.d.41.ar.1.q.3.o.

16 Affinitas causabat antiquitus affinitatẽ secũdi & tertii generis: non aũt nunc.4.d.41.ã.1.q.5.o./L.

17 Olim & nũc facilius dispẽsatur in remotis gradibus affinitatis: q̃ consanguinitatis.4.d.41.ar.2.q.3.c.

1 AFFIRMATIO & negatio eiusdem de eodem, & non secundum idem, possunt simul verificari.1.d.34.q.1.1.2m. Statutum.

2 In omni affirmatione subiectum & predicatum sunt idem re: & differunt ratione.1a.q.13.12.c./.q.85.5.3m./.1.d.4.q.2.1.2m./.5̃.4.co.24.co.2.fi. Accidens.91. Appetitus.18. Argumentum.3. Copulatiua. Delictum.2. Enuntiatio.3.6.7.

3 Affirmatio naturaliter prior est negatione: quia simplicior: & significat compositionem priorem diuisione: & significat esse quod est prius q̃ non esse.22e.q.122.2.1m./.Periher°.lec.8.prin°. Exceptiua. Exclusio.2. Fallacia.5.

4 Oppositum videtur dicere a simili: quia nõ esse rei est prius q̃ esse eius sicut & esse in potẽtia & in actu.1a.q.77.3.1m./.1.d.24.q.1.3.2m./. Met.9. lec.8.9.o./. Li°.12.lec.5.co.5. R si.sicut Du°.52°.88°.

5 Ad affirmationem semper sequitur negatio opposita: non aũt econuerso quia ad plura se extendit negatio q̃ affirmatio.12e.q.100.7.1m. Generatio.90. Mediũ.21. Negatio.4.5. Nolo. Nomẽ.53.60.75.81. Omissio.2.9.Po^a.28.Preceptum.17.c.49.50. Propositio.6.12.13.14. Prepositiones. Reduplicatio.3. Statutum.1. Verbum.81. Veritas.24.54.

AFFLICTIO iustorum in hoc mundo purgat eos a leuibus peccatis: & erigit affectũ a terrenis ad deũ.1a.q.21.4.3m. Adam.4.57. Aduersantia. Aduersitas.o. Anima.140.141. Attritio.o. Cruciatus. Dãnatio.8.c.45.61.c. Delectatio.37.43. Demon.117. Deus.252.c. Dicere.o. Flagellum.o. Frenum. Ieiunium.11.15.21.34. Inuidia.5.6. Martyrium.12. Mors.14. Passio.96. Peccatum.202.205. Poena.o. Poenale. Poenitentia.20. Poenosum. Purgatorium.6. 9. Tribulatio.o. Affluentia. Abundantia. Afferre. Copia. Copiosum. Spiritus.15.

Africa. Ciconia.1. Terremotus.6. Africanus. Scipio. Affuisse. Adesse. Assistere.3.

Agar. Abraham.11.12.27. Arabes. Hereditas.1. Ismahel.

AGATHA non vtens medicinis: sed expectãs hoc a deo non tentauit deum.22e.q.97.1.3m.

Agenda. Agibile. Adam.64. Angelus.228.234.245.421.445. Anima.190. Beatus.7. Conscientia.12. Cõsilium.11.19. Diaconus.4. Dispositio.12.43. Finis.63. Innocentia.20. Intellectus.169. Lex.3.c. Lumen.22. Mensura.14.23. Modestia.2.3. Negligentia.6. Prophetia.93. Ratio.40. Saluari.14. Scientia.164. Syllogismus.5.6.7. Solicit°.2. Valetudo.

1 AGENS ./.DIVISIO triplex.s. vniuocum: analogum: & equiuocum.1a.q.13.5.o./.12e.q.60.1.c./.1.d.8.q.1.2.c./.2.d.1.q.2.2.c./.d.14.2.3m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./.Po^a.q.7.1.8m./.Ma.q.4.3.c./.Phy.2.lec.11.prin°.

2 Agens quintuplex.s. adiuuans: consulens: disponens: perficiens principale: & perficiens instrumentale.12e.q.17.1.2.1./.5̃.d.19.ar.1.q.1.c./.4.d.1.q.1.ã.4.q.1.c./.d.5.q.1.2.c./. Ma.q.3.3.c./. Met.5. lec.2.co.2. prin°./.Phy.2.lec.5.co.2. A.1. Augmentum.8. Baptismus. A. Coelum. A. Ciuis.1. Cõsilium.2.19. Datio.12. Differentia.22.23. Dispositio. A. Electio.4. Esse.8. Ex.2.3.4. Exclusio.4. Filiatio.6. Finis.5.28.36.78.124.125. Fortuna.2.

3 Agens duplex.s. naturale & voluntarium.1a.q.19.4.c.q.41.2.c./.q.47.1.c.1m./.12e.q.10.1.1m./.1.d.17.q.2.3.c./.2.d.1.q.1.5.11m./.d.25.1.c./.5̃.2.c°.23.o./.46.o./.Li°.3.c°.2.5m./.96.1m./.Po^a.q.3.15.c./.Dio°.4.lc.16.co.3./.Phy.8.lec.2.co.6.7./.Lec.10.co.5. Imaginatiua.5. Ingratitudo.11. Malum.20.24.25.26.43.44.

4 Agens duplex.s. diuinum.i. dans esse: & naturale.i. transmittens.2.d.15.q.1.2.c./.Po^a.q.5.1.c. Meritum.101.

5 Agens duplex.s. in esse: & in fieri. Primum cõseruat effectum in esse & fieri: secundũ tñ in fieri.1a.q.104.1.c.2m./.22e.q.52.3.c./.1.d.37.q.1.1.o./.2.d.18.q.2.2.c./.Po^a.q.5.1.o./.Io.5.lec.2.co.4./.He.co.8.fi./.Met.5.lec.2.fi./.Phy.2.lec.6.fi.

6 Agens duplex.s. principale & instrumentale.3a.q.48.6.c./.q.62.1.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.d.5.q.2.2.2.q.2.c./.d.19.q.1.ar.2.q.1.c./. Ma.q.4.1.15m./.16m./.3.c.

7 Agẽs duplex.s. propinquum: & remotum. Et vtrũq; duplex.s. per se, & per accidens.2.d.33.q.1.3.2m./.Ma.q.4.5.15m.

8 Agens dupliciter diuiditur.s. ex parte effectus in perficiens & disponens. & ex parte cause: in principale & instrumentale.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.

19 DIFFERENTIA ./.Agens remotum per se: plus influit q̃ propinquum. Sed in agente per accidens est econuerso. Ma.q.4.6.15m.

20 Agens analogum est causa vniuersalis totius speciei non autem vniuocum: sed tantum indiuidui.1a.q.13.5.1m./.q.104.1.c.

21 Agentia differunt dupliciter.s. secundum naturam & secundum virtutem actiuam.12e.q.23.4.c. Actio.4. Agere.o.

22 Agens vniuocum est proportionatum passo: ideo facit effectum eiusdem speciei vel rationis non autem equiuocum.1a.q.13.5.c.1m./.12e.q.60.1.c./.1.d.8.q.1.2.c./.d.35.4.1m./.2.d.1.q.2.2.c./.d.14.2.3m./.d.15.q.1.2.4m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./.d.44.q.3.ar.1.q.3.2m./.Po^a.q.7.1.8m./.5.7.c./. Ma.q.4.3.c./.Phy.

2.lec.11.prin°. Angelus.F.Anima.q.Differentia.43.Datio.2.Esse.8.13.24.25.57. Factibilia. Finis.28.Gratia.102.Heresis.105.Indiuiduum.10.

13 Agens voluntarium determinat sibi finem:non autē agens naturale.1ª.b.19.4.c./.1.d.35.1.c./.2.d.25.1.c./.Poª.q.3.15.c.fin°./.Opus.3.c°.96. Intellectus.B.Ira.72.Materia.26.Minister.4.7. Miraculum.5.9.Motus.57.

14 Agens naturale determinatur ad vnum effectū:non autem agens per intellectum. 1ª.q.19.4.c./.q.41.1.2.c./.q.47.1.1m./.q.116.1.c./.12ᵉ.q.10.1.1m./.2.d.18.q.2.2.c./.ꝑ.2.c°.13.fin°./.Li°.3.c°.96.1m./.Poª.q.3.13.c./.15.c.co.1.fi./.Dio°.4.lec.16.co.3./.Opus.3.c°.96. Natura.42.c̄.principiatum.3.Resistere.2.Totum.15.16.

15 Actio naturalis agentis proportionatur naturę eius: non actio agentis per intellectum.1ª.q.41.2.c./.2.d.18.q.2.2.c./.ꝑ.3.c°.99./.Phy.8.lec.21.co.5.

16 Agens naturale proximum est tantum generans hāc rem:sed agens primum.s.diuinum est creans.2.d.1.q.1.3.5m.

17 Agens naturale est causa in fieri tantum: sed agens diuinum est causa in esse & fieri.1ª.q.104.1.c./.1.d.37.q.1.1.c./.veri.q.2.3.20m./.q.5.2.6m./.8.8m./.Potenª.q.5.1.c.4m./.5m./.Opus.3.c°.132./.Met.7.lec.15.co.4.prin°.

18 Agens naturale est causa motus tantum: sed agens diuinum est causa ipsius esse.1.d.7.q.1.1.3m./.d.37.q.1.1.c./.2.d.1.q.1.2.1m./.Io.1.lec.11.co.3.

19 Agens naturale agit per motum:ideo requirit materiam:non autem agens diuinum.1ª.q.90.3.c./.22ᵉ.q.172.3.c./.1.d.7.q.1.1.3m./.d.14.q.3.c./.d.42.q.1.1.3m./.2.d.1.q.1.2.1m./.4.4m./.d.15.q.1.2.4m./.4.d.8.q.2.3.2m./.ꝑ.2.c°.16./.Li°.4.c°.63.co.2./.veri.q.27.3.c./.Potenª.q.3.1.c./.q.5.1.c.5m./.Io.1.lec.5.co.3./.Met.7.lec.15.co.4.prin°./.Phy.8.lec.2.co.1.

INSTRVMENTALE.2.6.8.65.112.

20 Omnis causa inferior est agens instrumentale: respectu causarum superiorum.2.d.15.q.1.5.0./.ꝑ.2.c°.21.4m./.27.3m./. Li°.3.c°.64.5m./.Potenª.q.3.7.c.co.4.

21 Omne mouens motum est instrumētum.4.d.40.1.1m./.veri.q.26.1.8m. A.1.Actio.4.8.c̄.76.c̄.Adoptio.17.18.Ars.1.17.18.25.c̄.41.42.Balneus.Baptismus.A.Barbarus.2.Bonitas.147.Calor.5.4.6.10.11.19.20.

22 Agens principale est primum mouens:sed instrumētale est mouens motum.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.ꝑ.2.c°.21.4m.

23 De rōne agentis instrumentalis est esse mouens motum.3ª.q.19.1.2m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.ꝑ.2.c°.21.4m./.veri.q.27.4.c.co.2. Charitas.A.Causa.28.35.c̄.49.81.c̄.Cœlum.A.Cibus.4.Conseruatio.4.5.9.

24 Agens secundariū non agit sine principali:sed cooperatur principali agenti.3ª.q.71.4.c. Cooperatio.Correctio.6.7.Creatio.2.19.26.27.31.Creatura.20.21.22.Cultus.11.Damnatio.37.Datio.12.

25 In omnibus agentibus ordinatis secundum agit in virtute primi:quod mouet secundum ad agendum.1ª.q.105.5.c.fi./.veri.q.22.2.c./.13.c./.q.24.1.3m./.Poª.q.3.4.c.fi./.q.5.8.c. Dæmon.107.109.120.Deus.317.370.c̄.420.c̄.444.c̄.Distinctio.10.Ens.15.Exclusio.4. Filiatio.6. Forma.36.c̄.45.58.71.130.Gratia.64.86.101.172.

26 Virtus actiua non recipitur secundum eandem perfectionem in instrumēto:secundum quam est in principali agente.4.d.40.1.1m./.veri.q.26.1.8m.

Gratitudo.3. Gula.4.Idea.1. Ignis.15.Imaginatio.8.Imaginatiua.5.Imperare.6.c̄.Impossibile.1.Imprimere.0.In.22.23.Inclinatio.4.Incorruptibile.Ingratitudo.11.

27 Omne agens instrumentale exequitur actionē principalis agentis:per aliquam actionē propriā & cōnaturalē sibi.1ª.q.45.5.c./.3ª.q.62.1.2m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.d.44.q.3.ar.3.q.3.c.co.2./.ꝑ.2.c°.21.6m./.vi.q.26.1.c.co.3.2m./.ql.3.23.c. Instans.14.c̄.Instrumētū.0.Intellectus.148.Iudiciū.30.31.

28 Inter agens principale & instrumētale nō requiritur similitudo:nisi proportionis.4.d.19.q.1.ā.2.q.1.1m.

29 Generans vniuocū oportet esse quasi agēs instrumētale:respectu causę primarię totius speciei.ꝑ.2.c°.21.4m./.Poª.q.3.7.c.co.3.fi. Lux.13.17.c̄.

30 Agens instrumentale non est vniuocū nec ęquiuocū proprie:sed potest reduci ad vtrūq.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.4m. Meritum.1.12.Minister.4.7.Miraculū.5.9.Natura.42.c̄.Necessitas.5.22.c̄.

31 Agens instrumentale non agit per virtutem suę formę sicut agens principale:sed solum per motū a principali agente.1ª.q.18.3.c./.12ᵉ.q.112.1.1m./.3ª.q.62.1.4.c./.q.64.5.c./.3.d.18.1.4m./.ꝑ.4.c°.56.fi./.veri.q.26.1.8m./.q.27.4.c./.Poª.q.3.7.c.co.3./.Ma.q.4.1.15m./.16m. Obiectum.9.17.Oratio.F.Ordo.A.Peccatum.61.412.430.

32 Agens principale agit fm exigentiā suę formę.Ideo virtus eius actiua habet esse completum non aūt instrumentale:qa agit vt motū ab alio.3ª.q.63.5.2m./.4.d.1.q.1.ā.4.q.2.c./.d.5.q.2.ar.2.q.2.c./.d.44.q.3.ar.2.q.1.3m./.ar.3.q.3.c.co.2. Pœna.4.25.26.89.Per.0.Sacerdos.28.Sacramentum.A.

33 Agens principale est ex hoc ꝙ habet formā,quam in alio transfundere pōt:non aūt instrumentale:sed ex applicatione ad effectū a principali agente.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.c./.d.19.q.1.ar.2.q.1.c. Samuel.2.Semen.0.Tentare.14.24. Theodosius.2. Theologia.20.Transgressio.0.Venus.2.Virginitas.11.

34 Sicut participatio formę inducende in effectum:nō facit instrumentū:ita nec subtractio eius tollit vsum eius.4.d.19.q.1.ar.2.q.1.c. Virtus.2.37.86.

35 Effectus respondens rationi proprię instrumenti,est prior via generationis,effectu respondente principali agenti.ꝑ.2.c°.21.6m.

PATIENS.12.50.74.

36 Omne agens inquantum agens est nobilius passo: non autem simpliciter. 1ª.q.39.2.3m./.q.79.2.3m./.12ᵉ.q.100.7.1m./.2.d.19.4.3m./.d.30.q.1.1.8m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.3m./.veri.q.26.8.1m./. Ma.q.2.1.9m./.Anima.3.lec.3.fi. Actio.4.Actus.21.22.23.30.187.Amor.265.266.Anima.203.c̄.Assumere.6.Cognitio.65.Corpus.22.23.24.31.

37 Idem secundum idem non potest esse agens & patiens.22ᵉ.q.59.3.c. Defectus.4.13. Difficile.2.5.6.

38 Agens & patiens oportet esse eiusdem generis.veri.q.8.9.c. Dispositio.12.Diuisio.5.Durities.2.Filiatio.6.

39 Oppositum videtur dicere.1.d.7.q.1.2.2m.

ꝑ Du°.89°. R fi°.sicut Dubio.51°.

40 Oē quod est in actu aliquid:pōt eē actiuū illi.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.c. Forma.36.c̄.45.58.74.130.Fornicatio.13.Illuminatio.10.Imprimere.0.Iniustitia.4.f.Intellectus.148.149.216.c̄.Intentio.22.

41 Impossibile est idem secūdum idem pati vel moueri a diuersis agentibus vel mouentibus perfectis: sed bene ab imperfectis. 1.d.37.q.3.3.c./.2.d.1.q.1.4.3m. Iudiciū.11.12.30.31.Iustitia.A.Lex.2.163.

menti, sicut a[illegible] v'det virtute oculi. Et hoc m3 suppositus ęternū agebat virtute humanę nāę. Vnio.5.5m.

113 Omne agens oportet determinari ad vnum.1.d.45.3.c./.2.d.25.1.c./.ꝯ.3.co.2.

114 In agentibus determinatis ad vnum, non requiritur aliquid additum supra potentiam.1.d.45.3.c.

115 Aliquid agit secundum similitudinem alterius dupliciter.s.verā, & apparētē. Primū agit in virtute eius, nō aūt secundū.quol.6.4.2.c. Pluralitas.1. Priuatio.31. Sensus.3. Vsura.256.257.259.

116 Finis & agens proportionātur, vt materia & forma.2.d.1.q.2.2.c.

Ager. Agricola. Cafarnaum. Colere. Decimę.23. Restō.16. Tributū.2. Vsura.179.185.189.218.219.224.294.

1 AGERE ./. IN COMMVNI ./. nihil aliud est, q̃ communicare id p quod agens ē actu. Poa.q.2.1.c.prino. Ars.1.10.11.12.18.25.c.

2 Agere nō est accidentiū, sed substantiarū.3.d.28.1.c. Baptismus.41.c. Barbarus.2. Demonstratio.8.9.

3 Agere dicitur dupliciter.s.habere dominiū actionis, & exercere actionem. ♄i.q.5.9.4m.

4 Omne agens agit propter finem.1a.q.44.4.o./.12e.q.1.2.o./.q.6.1.c./.q.9.1.c./.q.12.1.c./.5.o./.q.17.8.c.q.28.6.c./.q.94.2.c./.q.109.6.c./.22e.q.45.1.1m./.2.d.38.1.c./.ꝯ.2.co.23.5m./. Lio.3.co.2./. ♄i.202.2m./.q.1.5.c./.Opus.3.co.100. Finis.A. Gratia.64.86.Gula.4.Honor.7.25.Poa.♄i.q.20.2.2m.

5 Agere pp̄ fnē dicitur dupliciter.s. a se, vel ab alio directum. Primum conuenit solis rationalibus: 2m vo carentibus ratione & brutis.1a.q.2.3.c.fi./.2m./.q.44.4.3m./.q.59.3.c./.q.103.1.1m./.12e.q.1.2.o./.q.12.5.c.3m./.q.17.2.3m./.q.93.5.c./.q.114.1.c.fi./.22e.q.50.2.c./.q.64.1.2m./.1.d.35.1.c./.2.d.25.1.c./.d.38.3.c./.3.d.27.q.1.2.c./.d.28.q.2.4.c./.4.d.33.q.1.1.c./.ꝯ.2.co.23.5m./.46./.Lio.3.co.1.fi./.16./.34./.109./.110.fi./.111./. Lio.4.co.55.3m./.♄i.q.22.1.c./. Poa.q.1.5.c./.q.3.15.c.prino./.q.9.1.3m./.2.c./.Vnio.5.c./.Met.5.lec.15.fi./.Phy.2.lec.4.co.2.prino./.lec.10.prino. Iniustitia.4.c. Lex.169. Martyrium.14. Moralis.1.2

6 Agere pp̄ finem duplicem.s.operis & operantis: dupliciter contingit.s.ex amore, & ex desiderio finis.2.d.1.q.2.1.c.

7 Quod agit ex desiderio finis: habet extra se finem quo perficitur, & quo ordinat actionē suam ad consequendum finem.2.d.1.q.2.1.2m./.3m./.ꝯ.2.co.23.5m. Pluralitas.1. Potentia.7.35.37. Prudentia.68. Religio.60.

8 Finis ē pfectio agētis.2.d.1.q.2.1.2m./.d.37.q.3.2.c.

9 Finis pximus cuiuslibet agētis, est inducere similitudinē suę formę in alio.22e.q.123.7.c./.Opus.3.co.100.

10 Diuersarum actionum sunt diuersi fines pximi, sed est tm̄ vnus vltimus.12e.q.1.3.3m./.2.d.38.1.o.

11 Finis vltimus cuiuslibet agentis inquātum est agens, est ipsemet faciens.ꝯ.3.co.17.7m.

12 Finis est causa tm̄: vt est in voluntate agentis.12e.q.1.1.1m./.2.d.1.q.2.2.3m.

13 In omnibus agentibus propter finem, oportet esse inclinationem ad finem: & quasi inchoationem finis.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c.

14 In omni agente propter finem, qui est extra voluntatem eius, accidit motus in eius voluntate.2.d.1.q.1.5.12m.

15 Idem est finis agentis, & patiētis.1a.q.44.4.c./. Phy.3.lec.4.co.2./. Aia.3.lec.2.co.3. Voluntariū.1.3.5.

16 Omne agens agit propter bonum.1a.q.105.5.c./.ꝯ.3.co.3./.10.3m./.16./.94.co.3./.107.1m./.veri.q.22.12.o./.Ma.q.1.3.c./.Met.5.lec.2.co.5.fi.

17 Malum non est de intentione alicuius agentis.2.d.46.I.fi./.ꝯ.3.co.4.5.6./.Ma.q.1.3.c./.Met.5.lec.2.co.5.fi.

18 DEVS ./. Deus agit propter finem communicandum aliis.s.se, non autem propter finem sibi acquirēdum.1.q.44.4.o./.2.d.1.q.2.1.c./.4.d.46.q.1.ar.1.q.2.c./.ꝯ.3.co.2.3.18./.18.fi./.Opo.3.co.99.100.101./.Eph.co.7.fi. Amor.142.251.265.266.

19 Omnia quę sunt in toto mundo, aguntur: pręter primū agens, quod nullo modo ab alio agitur.1a.q.60.1.2m. Creatura.20.21.22.

20 Omnis creatura agit propter desideriū finis, non aūt deus, sed tantum propter amorem finis.2.d.1.q.2.1.c.2m./.3m. Deus.A.

21 Omne agens aliud a deo, agit pp̄ alium finem a se, a deo agit ex indigentia.1a.q.44.4.c.1m./.1.d.8.lec.3.I.2m./.2.d.1.q.2.1.c./.He.4.co.7. Iustitia.A. Lux.7.19. Operatio.o. Quantitas.27.

22 Agere propter indigentiam, est agentis imperfecti, quod natum est agere & pati, ideo non cōuenit deo.1a.q.44.4.1m.

23 Vt deus vel charitas sit finis actionis, requiritur q̧ ratio prius cogitans de eis: ordinauerit eam in deum.12e.q.1.6.3m./.2.d.38.1.4m./.d.40.5.3m./.6m./.7m./.4.d.15.q.4.ar.2.q.4.c.4m.

24 Non oportet q̧ agens semp cogitet de vltimo fine.12e.q.1.6.3m./.2.d.38.1.4m./.d.40.5.3m./.6m./.7m.

25 Quicquid homo faciat, verum est dicere q̧ homo agat propter finem: etiam agendo actionē quę est vltimus finis.12e.q.1.1.2m.fi.

26 Omnia quę agit homo, agit propter vltimum finem.12e.q.1.6.o.

27 DIVISIO ./. IN COMMVNI ./. Agere tripliciter dicitur.s.effectiue formaliter, & finaliter.1a.q.48.1.4m./.1.d.17.q.1.1.5m./.2.d.26.1.4m./.2.4m./.d.34.2.4m./.ꝯ.3.co.7.4m./.♄i.q.28.2.8m./.9m./.Ma.q.1.1.8m./.9m./.q.2.11.c./.q.5.5.16m.

28 Agere tripliciter contingit.s.per se primo, per partē, & per accidens.1a.q.76.1.c. Accidens.57.59.61.74.75.

29 Agere mediante alio, tripliciter sumitē.s.virtute eius, & supposito vel instrumēto, & principio formali.1a.q.36.3.4m./.quol.9.vel.10.q.4.1.4m. Actio.o. Actus.151. Agens.o. Angelus.F.M. Anima.q. Animal.47.

30 In agentibus ordinatis, secundum potest dupliciter agere vel moueri.s.secundum propriam naturam, vel secundum naturam superioris.22e.q.2.3.c./.♄i.q.22.13.c./.quol.5.2.c. Balium. Bonitas.147.

31 Oppositum videtur dicere a simili.3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m./.♄i.q.27.3.22m.

Duo.91o. Rño.sicut Duo.301o.

32 Aliquid potest agere secundum speciem suam, vel infra non autem supra.♄i.q.27.3.22m. Calor.o. Causa.69. Conseruatio.4.5.9. Corpus.16.c.22.23.24.31. Esse.8. Meritum.o. Peccatum.119. Totum.15.

33 Aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris, non aūt in virtute propria.12e.q.109.1.c./.3.2m./.q.112.1.c./.q.114.2.c./.3a.q.77.3.3m./.4.d.18.q.2.3.2m./.4.d.12.q.1.ar.2.q.1.2m./.ꝯ.3.co.69.co.4./.Poa.q.3.7.c.co.3.

34 Oppositum videtur dicere.3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m./.veri.q.27.3.22m.

Duo.92o. Rño.sicut Duo.301a.

AGGRAVATIO ai, ē effectus doloris.12e.q.37.2.o. Apostasia.3. Blasphemia.4. Circūstantia.9.c.18.c. Cōfessio.43.c. Excęcatio.3. Excusatio.1. Grauamē.

Insanabile. Iudas. 3. Obstinatio. 3. Peccatum. 147. c. Prolixitas.

AGGREDI designat difficultatē cōsiderationis, vel operis. Phy. 4. lec. 16. prin°. Fortitudo. 45. c. 53. Inuadere. Periculum. 3. Presumptio. 13. Sustinere.

Aggregare. Circūcisio. 4. Cōpō. 9. Domus. 2. Vnio. 3

AGIBILE. In cōne pticularis agibilis, duplex defectus contingit. s. error ex falsitate principiorum, & error electionis, ex ipetu passionis. 2. d. 39. q. 3. 2. 5m.

Agenda. Agere. o. Angelus. 421. 445. Anima. 290. 301. Cōclusio. 5. 6. Aestimatio. 1. 2. Factibilia. Prudētia. 25. 26. 32. Synesis. Visio. 22. Vita. 45. c.

1 AGILITAS est dos, seu proprietas corporis gloriosi. 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 1. o. Aureola. 8. Dos. 5. Gloria. 22. c.

2 Corpora gloriosa vtentur agilitate ad motum. 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 2. o. Labor. 4. Leo. Vincere.

3 Corpus gloriosum per agilitatem erit habile ad oēm operationem. 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 1. c. 3m. / d. 49. q. 4. ar. 5. q. 3. c. 2m.

4 Aliquod corpus in statu grauitatis existens, potest miraculose participare actum agilitatis, vel impassibilitatis, sicut de Abacuch legitur, & de tribus pueris conseruatis in fornace. Nec tamen eorum corpora erant gloriosa. 4. d. 49. q. 2. 7. c.

1 AGIOGRAPHAE dicitur, qui supra naturaliter solum visiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum, vel quo ad acceptionem. 22e. q. 174. 6. 3m. / vi. q. 12. 12. 10m. Lex. 19. Prophetia. 91.

2 Plures agiographe sepius loquebantur de cognoscibilibus humana ratione, non quasi ex persona dei, sed propria, tamen cum adiutorio diuini luminis. 22e. q. 174. 2. 3m.

Agnes. Martyrium. 11. Puritas. 3.

Agnitum. Agnoscere. Blasphemia. 22. Cognitio. o. Impugnare. 3.

Agnoscere. Agnitus. Benedictio. 9. Blasphemia. 22. Cognitio. o.

1 AGNVS Iugiter oblatus mane & vesperi, erat principale sacrificium veteris legis. 3a. q. 22. 3. 3m. / Io. lec. 21. co. 2. principio. Circumcisio. 33. Eucharistia. 11. 20. 21.

2 Inter cetera sacramenta legalia, celeberrimum erat agnus paschalis. 1e. Cor. 5. lec. 2. co. 3. principio.

3 Agnus paschalis erat pcipuū sacramētū repsentatiuū passiōis Chri. 3a. q. 73. 5. c. / 1e. Cor. 5. le. 2. co. 3. prin°.

4 Christus dicitur agnus tripliciter. s. propter vite puritatem, mortis mansuetudinem, & peccati expiationē. 12e. q. 102. 3. 2m. / Isa. 16. prin°. / Io. lec. 21. fi. Hircus. Iuge. Oblatio. 17. Pascha. 1. 2. Sacramentum. 123. 124.

5 Esus agni paschalis prefigurabat esum corporis Christi. Vnde significabatur q oblatio agni veri. i. Christi. esset sacrificium cōsumptiuum omnium aliorum. 3a. q. 22. 3. 3m. / Opus. 58. c°. 16.

1 AGONIA est timor mali extrinseci, cui resisti non potest, propter improuisionē. 12e. q. 41. 4. c. / 3. d. 16. q. 1. 3. c. fi. / vi. q. 26. 4. 7m.

2 Agonia fuit in Christo, sm partē sensitiuā, non aūt sm rōnē. 3a. q. 18. 6. 3m. Timor. 43. Trepidatio.

AGRESTA est in via ad generationem vini, ideo non est vinum. 3a. q. 74. 5. 3m. / 4. d. 11. q. 2. ar. 3. q. 3. o. Eucharistia. 71.

* Agrestes & duri dicunē, sm phm, q in ludo deficiūt, nec ipsi dicunt aliqd ridiculū, & dicētibus molesti sunt, q. s. moderatos aliorū ludos non recipiunt. Et ideo vitiosi sunt. 22e. q. 168. 4. c.

Agricola. Ager. Agricultura. o. Miles. 5. Politia. 5. 6. Prelatio. 45.

1 Agricultura in statu innocētie, fuisset delectabilis, & non laboriosa. 1a. q. 102. 3. c. / 2. d. 17. q. 3. 2. 7m.

2 Agricultura hēbat iter res sacras ab Aegyptiis & Paganis. 12e. q. 102. 3. 2m. Ager. Agricola. Miles. 5.

3 In opibus agriculture & medicine: multum valet cōsideratio astrologie. Potentia. q. 6. 3. c. fi. Physica. 12. Politia. 5. 6.

ALA. / Ale Christi vel dei, sunt misericordia & iustitia eius, qbus nos defendit. Vel sunt vtriūq; testamentū. Psal. 16. co. 6. / Psal. 35. co. 4. Alatus. Propitiatoriū. Alatus. Ale. Sirene. Alba. Albedo. o. Amictus. Baptismus. 143. 244. Eps. 13. Festum. 10. Stola. 2. Vestis. 2. Albaialareus. Heresis. 115.

1 ALBEDO est mensura colorū quo ad lucē, nō aut ē quo ad terminationem diaphani. vi. q. 2. 4. 4m. / q. 23. 7. c. Alba. Cā. 16. Color. 6. Compositio. 14. Congregatio. 2. Corporalia. 1. Currere. Deus. 401. Ebur. Esse. 31. Semen. 6. Visio. 17.

2 Hec propositio est per se. Superficies est alba, vel numerus est par. p̄. 2. c°. 57. 1m.

3 Oppositū videtur dicere. Posteriorū. lec. 9. principio, quia non omne quod dicitur de omni, est per se. R fi°. Du°. 93°. 551°.

1 ALCHIMIA. non facit verū aurū. 2. d. 7. q. 3. 1. 5m. / 4. d. 11. q. 1. ar. 1. 4. 3. 3m. / Poa. q. 6. 1. 18m. Ars. 20. 27. 28. 36. c. 41. Baptismus. 67.

2 Oppositum videtur dicere. 22e. q. 77. 2. 1m. R fi°. Du°. 94° 362°.

3 Licet vendere argentum vel aurum alchimicum, si sit verum. 22e. q. 77. 2. 1m. Physica. 12.

ALEA est species auaritie. 22e. q. 118. 8. 4m. Aleator. o. Auaritia. 13.

1 Aleator ādruplē tenē ad restitutionē accepti p ludū. s. si lucrē ab iis q rem suā alienare nō possunt, sicut sunt minores, & furiosi, & similes, si alium trahat ad ludū ex cupiditate lucrandi, si alium trahat vt fraudulenter ab eo lucretur, & si lusit cōtra phibitionē legis ciuilis. 22e. q. 32. 7. 2m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 4. q. 3. 2m.

2 Aleator si tractus lusit, & amisit, pōt repetere. 22e. q. 32. 7. 2m. / 4. d. 15. q. 2. ā. 4. q. 3. 2m. Alea. Auaritia. 13

3 Aleator si tractus lucratus est, nō tenetur restituere: quia ille q amisit, non meretur recipere. 22e. q. 32. 7. 2m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 4. q. 3. 2m. Alere. Alimentum. o. Alitio. Aleum. Magnes. 3.

1 ALEXANDER vadens in Iudeā vt deleret eā: reueritus est pōtificē vice dei. Et intrans tēplū, maxima dona dedit, & Iudeos libertati donauit. Opus. 20. Libro. 2. c°. 16. co. 2. fi. Aristoteles. 6. Athanasius. 1.

2 Alexāder vicit Amazones Scytas astutiis & blandītiis, potius q; fortitudine, quia regnum earū tunc erat potentissimum. Opus. 20. libro. 4. c°. 51. Aequiuoca. 1. Intellectus. 262. Prouidentia. 34. Terra. 2.

3 Alexandri regnum in Grecia durauit annis duodecim. Opus. 20. libro. 3. c°. 12. Alexandrinus. Christus. 149.

ALEXIVS omnibus suis pp Christum dimissis, mēdicus gaudebat Eleemosynā a seruis suis se accepisse. 22e. q. 187. 5. c.

Alias. Alioquin. Aliter. Confessio. 91. Debitum. 19 Matrimonium. 89. Sanguis. 14. Vīdere. 7. Vsura. 27. 127. 147. 233. 261. 272. 275.

Alibi. Eucharistia. 132. Vsura. 76. Alicubi. Damnum. 6. Sensus. 49. Alienatio. Abstractio. 14. Aleator. 1. Alienum. o. Missa. 4. Transferre. o. Vsura. 255. Alienitas. Alienum. o. Heresis. 37.

1 ALIENVM est qd ē extraneū, & dissimile, sed hoc

non importatur, cum dicitur alius. 1ª. q. 31. a. 3m.
Alienatio. Alienitas.

2 Alienum & suum sunt contraria: & non incidunt in idem simul. Opus. 73. cº. 5. Alietas. Aliud. Alius. o. Baptismus. 127.

3 Aliter iudicat lex diuina alienum: & aliter lex humana. Opus. 73. 5º. 5. Contritio. 20. 21. Diaphanū. 1. Dimensio. 11.

4 Lex diuina alienum dicit, quicquid possidetur contra legem dei, qui solus est verus dñs. Vnde siqua preter volūtatem dei possidētur, iniuste possidētur, & inuito domino, quasi res aliene possidentur. Opus. 73. cº. 5.
Euchª. 131. Expectare. 2. Extraneum. Fides. 105.

5 Lex humana alienum iudicat id solum, quod preter voluntatē hois q dñs rerū est ſm leges humanas, accipitur vel detinetur. Opus. 73. cº. 5. Furtū. o. Heresis. 39. Ignis. 7. Hypocrisis. 1. 6. Iustificatio. 50. Iustus. 3. 4. Labor. 3.

6 Oē qđ male possidetur, alienū ē. Opus. 73. cº. 5. Lex. 93. Matrim. 116. Miraculū. 50. Misericordia. 1. 9.

7 Cum in furto vel rapina appareat rerū acceptio vel detentio: contra illius hominis voluntatē, qui putatur dominus ab omnibus hoibus, iuste lex humana illa punit, & tanq; vere aliena restitui compellit. Opus. 73. cº. 5.
Negocia. Paulus. 4. Peccatum. 3. 43. 69.

8 Ne tollatur eq̄litas vel similitudo in diuinis, vitandū est nomen alieni, & discrepantis. 1ª. q. 31. 2. c.
Pœna. 36. 37. 38.

9 Dicimus filium dei alium a padre, licet non dicamus alienum. 1ª. q. 31. 2. 3m. Piscis. 4. Prelatio. 6. Princeps. 9. ē. Proprium. 5. Rapina. o. Restitutio. o. Resurrectio. 9. Scandalum. 14. Scriptura. 10. Spes. 17. Virtus. 106. Vsura. o.
Alietus pascitur minutis auibus, & significat molestos pauperibus. 12ª. q. 102. 6. 1m. co. 2.

1 ALIMENTVM pertinet ad veritatem humane nature. 1ª. q. 119. 1. o. /. 2. d. 30. q. 2. 1. o. /. 4. d. 44. q. 1. ar. 2. q. 4. o. /. quol. 7. vel. 8. q. 3. 1. c. Adeps. 1. Cibus. o. Comedere. o. Eps. 24. Euchaª. 3º. Gustus. 3. Idem. 9. Lac. 1.

2 Alimentum corporale conuertitur in substantiam aliti: sed alimentum spirituale econuerso. Ideo spirituale conseruat: licet non sumatur realiter: nō autem corporale. 3ª. q. 73. 3. 2m. Nutrimentum. Nutrire. o. Radix. 1. Semen. 3. 4. Tactus. 2.
Alio. Aduena. 1. Locus. o. Alioquin. Alias. Aliter. Legislator. 2. Periculum. 2.
Aliquale. Adam. 17. Adulterium. 5. Amor. 62. Angelus. 156. 157. Credere. 24. Effectus. 4. Epyichia. 2. Forma. 169. Ira. 11. Odor. 2. Pœnitētia. 225. Religio 31. Sapor. Sol. 2. Species. 5. Vsura. 177. 285. Vxor. 4. Christus. 160.
Aliquando. Abstractio. 23. Actus. 34. Agens. 76. Aliquoties. Alteritas. Circuncisio. 36. Interdum. Peccatum. 420. Quandoq;. Scientia. 8. Scriptura. 13. Singulare. Tempus. o. Votum. 17. Vsus. 7. Christus. 223. Zelus. 5. 6. 7. Aliquantulum. Ieiuniū. 15.
ALIQVIS. dupliciter sumit̄. s. ſm subiectū & ſm actū vel ſm rationem. Similiter alius & alter. 2. d. 27. 6. c. Forma. 169. Intellectus. 104. ē. Mirū Relatio 4. Transcendentia. Trinitas. 12.
Aliquota. Numerus. 11. Senarius. 2.
Aliquoties. Aliqñ. Interdum. Numerus. 6. Quādoq;. Alit. Abstractio. 9. Accipe. 2. Agēs. 50. Alias. Alienū. 3. Intellectus. 102. Mēdaciū. 13. Alitio. Alere. Alimentū. o. Nutrire. o. Tempus. 33. Alitum. Alimentum. 2. Alitus. Anhelitus. Flatus. Expiratio. Respiratio. o. Aliud. Accidens. 98. Alienum. o.
Alius. o. Amicitia. 28. 33.
Amor. 43. Per aliud. Aliunde. Aduena. 1. Predicare. 8. Resurrectio. 21. Vsura. 194.

1 ALIVS significat diuersitatē i cōi: nō magis psonalē q̄ essentialē, sed ſm exigentiā substātiui cui addit̄. 1. d. 4. q. 1. 3. 2m. Actus. 98. Agere. 29. Alienū. 1. 7. 8. 9. Aliquis. Amicitia. 18. ē. Amor. 43. 74. 99. 178. 244. Angelus. 48. 49. 52. 271. 291. 379 ē. 408. ē. 443. 536. Aīa. 7. ē. Appetitus. 23. ē. Arra. 1. Assentire. 2. ē. Baptismus. 30. Bonitas. 19. 41. 52. 150. Character. 25. Causa. 42. Circūstantia. 14. 26. ē. Cognitio. 14. 15. 18. Conceptio. 37. Confessio. 67. ē. Confessor. 4. 5. Confirmatio. 20. 33. 35. Creatio. 20. 44. Demon. 10. Deus. 305. & 371. 418. Differre. 1. 3. Diffinitio. 21. Dimēsio. 10. 11. Distictio. 4. Diuisio. 9. doctrina. 13. Duo. 1.

2 Alius significat diuersitatem psonarū, sed aliud diuersitatē simpliciter. i. essentie. 1ª. q. 31. 2. c. & /. 4m. /. 1. d. 9 q. 1. 1. c. 2m. Duplicitas. 1. Esse. 46. Eucharistia. 102. ē. 164. Falsitas. 19. Filiatio. 5. 6. Finis. 139. Fortitudo. 42. Generatio. 70. 88. 89. Gratia. 33. 139. Habitus. 53. 71. Honor. 13. 20. Humilitas. 6. 15. 27. Idē. 7. Imprimi. 1. Intellectus. 104. 122. Hypocrisis. o. Mendacium. Mendacium. o. Meritū. 44. 48. 63. 82. 99. 105. 109. 110.

3 Diuersitas accidentis facit alterū simpliciter, sed diuersitas substantie facit aliud ſm qd. i. ſm essentiam nisi adsit diuersitas suppositorum. 3ª. q. 17. 1. 7m. Nonens. 4. Oratio. pro. Peccatū. 156. 149. Pœnitētia. 54. Perfectio. 33. Per se. 4. Persona. 30. Pluralitas. 2. Possibilitas. 1. Preceptū. 147. Prelatio. 10. 28. Presūptio. 1. Principiū. 24. Prius. 10. Propriū. 4. Propter. 2. Questio. 1. Relatio. 1. ē. 32. 60. Rlm. 4. 8. Religio. 4.

4 Filius dei est alius a padre, non autē aliud. 1ª. q. 31. 2. o. /. 4. c. /. 1. d. 9. q. 1. 10. /. d. 19. lec. 1. L. &. /. d. 21. q. 1. 2. c. /. contra. 4. c. 10. /. Opus. 3. cº. 236. Resurrectio. 14. 25. Satisfactio. p. Symbolum. 2. Simpliciter. 4. Sba. 9. Thomas. 3. Vsura. 89. 156. Vsus. 7. Christus. 37. 38. 55. 155. 188.
Allegatio. Argumentum. Iudicium. 26. Paulus. 20. 21. 22. Vsura. 291. 294. 298. 299.
ALLEGORIA sumitur p quolibet sensu mystico, sed pprie p vno sensu trī. Gal. 4. co. 18. Sensus. 37.
ALLELVIA. significat exultationē de eternis. Et replicatur pp duplicem stolam. s. aīe & corporis, & duplex canitur tempore resurrectionis propter duplex gaudium resurrectionis. s. Christi & nostre. In diebus vero & officiis luctus, intermittitur, & loco eius, tractus ponitur, qui asperitate vocum, & prolixitate verborū, presentis miserie incolatum insinuat. 4. d. 2. l.
Ieiunium. 31.
Alleuiare. Diminutio. Infirmitas. 7. Peccatum. 219. 250. Pollutio. 9. Presumptio. 12.
ALLICERE. /. Alliciunt doctorem quatuor ad bene legendum. s. multitudo scholarium bene intelligentium, salarii stipendium, scientie acquisitio, & honoris consecutio. Opus. 71. co. 6. Attrahere. Demon. 80. ē. Diuine. 8. Princeps. 12. Religio. 49. Tēperantia. 1. Alligari. Cœlū. 27. Demon. 73. 117. 120. Embrio. 5. Ligare.
Almariani. Deus. 48. Heresis. D. Alo. Halo. Alpheus. Iacobus. 2.

1 ALTARE debet esse lapideus multiplici rōne. s. quia altare lapideum significat Christum, & corpus Christi in sepulchro lapideo fuit recōditū, & q̄ ad vsum sacramēti, lapis solidus est, & de facili potest inueniri vbiq; 3ª. q. 83. 3. 5m. /. 4. d. 13. q. 1. ā. 2. q. 5. 2m. Accidens 69. ē. Actus. 187. Ara. Chrisma. 3.

4 In veteri legẽ erat tantum vnum altare, ad vnũ effectum deputatum: ideo erat aureum, vel terreum, vel ligneum. 12ᵉ.q.102.4.7ᵐ./.3ᵃ.q.83.3.5ᵐ./.4.d.13.q.1.ar.2.q.5.2ᵐ. Cõsecratio.0. Corporalia.1.

3 Ratio omnium pertinentium ad altare tabernaculi. 12ᵉ.q.102.4.6ᵐ./.7ᵐ.

4 Ante sanctum Syluestrum, altare erat ligneum: vt facilius transferretur, propter persecutiones: quia fideles non habebant certum locũ.4.d.13.q.1.ar.2.q.5.2ᵐ. Eucharistia.0. Gradus.3. Missa.2.3.14.

5 Altare significat Christum.12ᵉ.q.102.4.6ᵐ.fi./.3ᵃ.q.83.3.2ᵐ./.4ᵐ./.5ᵐ./.4.9ᵐ./.5.2ᵐ. Ornatus.9.

6 Altare significat crucem Christi.3ᵃ.q.83.1.2ᵐ. Religio.81. Sanguis.6. Subdiaconus.2.4. Tẽplũ.1.3.7.14

7 Altare constituitur angelis & sanctis.22ᵉ.q.85.2.3ᵐ. Thurificatio.2. Vsura.3 27. Christus.197.

Alter. Aliquis. Alius. Alteratio.5.10. Cogitatio.6.7. Cognitio.4.64. Cõpositio.13. Dispositio.7.9. Generatio.20.36.

1 ALTERATIO sola est passio proprie.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.0./.veri.q.26.1.c. Accidens.34.85. Aer.6.10.

2 Alteratio est in prima specie qualitatis, consequenter tantũ.12ᵉ.q.50.1.3ᵐ./.q.52.1.3ᵐ./.Phy.7.lec.5.fi./.Ce.lec.7.principio.

3 Alteratio duplex.s. corruptiua & perfectiua.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.d.37.q.4.1.2ᵐ./.2.d.19.3.c. 1ᵐ./.Virtu.q.1.11.11ᵐ./.Ce.lec.7.co.1.fi./.Anima.2.lec.11.0. Alteritas. Anima.140. Augmẽtum.3.c̃. Baptismus.60. Calor.16. Charitas.75.

4 Alteratio proprie, fit tm̃ secundũ qualitates sensibiles.12ᵉ.q.50.1.3ᵐ./.q.52.1.3ᵐ./.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.d.37.q.4.1.2ᵐ./.2.d.35.q.1.5.c./.Phy.7.lec.5.7.0./.Ce.lec.7.principio. Cœlum.66.c̃.87.88.144. Diuisio.2. Elementum.14.22.

5 Alteratio habet duplicẽ terminũ.s. eiusdẽ generis cũ ea.i.qualitatẽ, & alterius generis.s. substantialem formam.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.2.d.5.q.2.1.c.fi./.d.24.q.3.6.6ᵐ./.veri.q.9.3.c./.Virt.q.1.1.8ᵐ./.q̃l.7.9.c./.Phy.7.lec.3.co.1.

6 Alteratio in eodem instanti terminatur ad formam substantialem: & ad vltimam dispositionem eius.2.d.5.q.2.1.c./.3.d.2.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.5.q.3.c./.quol.8.vel.11.q.4.2.c. Fieri.17. Forma.48. Generatio.19.22.

7 Alteratio naturalis tp̃e semp̃ precedit generationem, quia dispositio naturalis ad formam successiue fit.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c.

8 Omnis alteratio & generatio inanimatorum est tm̃ ab extrinseco. Sed dicuntur naturales tantum a principio passiuo.2.d.18.q.1.2.c.fi./.3.d.3.q.2.1.6ᵐ./.4.d.22.q.2.ar.1.q.1.c./.d.43.ar.1.q.3.c. fi./.3̃.3.cᵒ.23.7ᵐ./.Met.7.lec.6.co.3./.Lec.8.co.2.3./.Anima.2.lec.5.co.2./.Lec.7.co.2.

9 Alteratio requirit successionem: ratione contrariorũ in subiecto.2.d.13.3.9ᵐ. Graue.5. Illuminatio.4.

10 Alteratio requirit subiectum subsistens corpus naturam subiectam contrarietati, expulsionẽ vnius qualitatis, & introductionem alterius.12ᵉ.q.22.1.1ᵐ./.4.d.15.q.2.ar.1.q.1.c. Lumen.11. Lux.7.18.c̃. Magnes.3. Mistio.0. Mors.13.

11 Alteratio proprie non est in substantiis intellectualibus.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.d.37.q.4.1.2ᵐ.

12 Alteratio proprie non est in parte intellectiua.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.veri.q.26.3.13ᵐ./.Phy.7.lec.6.0./.Anima.2.lec.11.co.2.3. Motus.40. Stupor.3. Tempus.4. Trahere.1.

ALTERITAS est aliquando principium & causa pluralitatis. Trin.13.0./.vel Opus.69.q.13.0.

Accidens.48.49. Alteratio.0. Alterum. Varietas.

Alterum. Alius.3. Alter. Amor.99.104.c̃.229.275. Analogia.2.c̃. Angelᵘˢ.16.187. Bonitas.197. Dispositio.35. Diuersitas.0. Organũ.1. Propter.1.2. Varietas. Altisiodorensis. Missio.10. Suffragia.12.

1 ALTITVDO dei in cognoscẽdo, est triplex.s. rõne obiecti, modi, & certitudinis. Ro.11.lec.5.principio. Amen.2. Amor.64.229.276. Angelus.61.273.285. Anima.360. Annunciatio.8. Apostoli.42. Aquila.1.2. Cã.64.88. Cœlum.53. Cete.1. cognitio.46. Conseruatio.6. Contrarium.30.42. Corona.1. Dispositio.29. Eleuatio. Excelsus. Fides.113. Homo.18. Humilitas.1.14.26.c̃.32. Ignis.18. Imaginatiua. Intellectus.200.203.205.254.

2 Altissimum dicitur aliquid dupliciter.s. simpliciter vt diuina: vel in genere.3.d.35.q.2.ar.1.q.2.c. Loqui.3. Mare.3. Mens.3. Misericordia.44. Musica.1. Natura.9.25.c̃. Operatio.35. Potentia.57. Prudentia.27. Religio.99. Sapientia.3.5.20.28. Sciẽtia.128. Sinesis. Stultitia.2. Sublimitas. Substantia.18. Summum.4. Theologia.31. Transumptio. Turtur.2. Virtus.31.164. Christus.113.

Alumen. Sal. Alumnus. Vsura.221.222.

Amabile. Amor.0. Complacentia.0. Concupiscentia.0. Desiderium.3.

AMALECHITAE, Amonitę, & Moabitę, erãt exclusi in ęternũ a ciuilitate Iudęorum: sed Aegyptii & Idumei per trienniũ tm̃.12ᵉ.q.105.3.c.1ᵐ.

AMARITVDO est effectus rancoris, & filia accidię.22ᵉ.q.35.4.3ᵐ.

Afflictio. Dulcedo.2. flegma. Ieiunium. Ira.52. Passio.132. Peccatum.202. Scriptura.1.

Amatio. Amor.176. Amatiuus. Sanguis.5. Amator. Amor.265. Audacia.20. Inuidia.10. Pax.21. Pythagoras.2.3.

1 AMAZONES Asiam.i.tertiã partẽ orbis subiugauerunt: & hr̃bant proprias reginas. Opᵘ.20.liᵒ.4.cᵒ.5

2 Amazones amputabant mamillas dextras puellis, & sinistras comprimebant: ne impedirentur sagittantes. Opus.20.libro.4.cᵒ.5.

3 Amazones nullum virum recipiebant in sua acie. Opus.20.libro.4.cᵒ.5. Alexander.2.

Ambidexter. Sinistrum.3.

Ambiguum. Dubitatio.0. Signum.5. Varietas.

Ambire. Ambitio.0. Genus.16. Infamia.2.

1 AMBITIO est peccatum oppositum magnanimitati secundum excessum: quia est inordinatus appetitus honoris.22ᵉ.q.131.2.0.

2 Appetitus dignitatũ inordinatus: ratione honoris ptinet ad ambitionem: sed pp̃ debitum dignitatis vsum vt excedentem facultatem appetentis, pertinet ad prgsumptionem.22ᵉ.q.131.2.c.2ᵐ. Honor.7.8.

3 Ambitio nõ est circa vestes, & exteriorẽ cultum, nisi secundũ q̃ ad honorem pertinent.22ᵉ.q.131.2.3ᵐ.

4 Ambitio facit hominem cęcum. Mat.2.lec.2.co.2. Infamia.2. Magnanimitas.9.

Ambo. Duo. Proportio.9. Vsura.139.

AMBRA est species cara, habens odorem diuinũ & cœlestem. Iob.41.lec.2.co.1. Cete.10.

1 AMBROSIVS in ecclesia mediolanensi, cantum instituit: secundũ Augustinũ.22ᵉ.q.91.2.b. Beatitudo.167. Electio.31. Gloria.1. Ludus.3. Magdalena.1. Matrimoniũ.36. Nouitii.1. Orõ.10. Theodosius.2.

2 Ambrosius vsq; ad vltimam ęgritudinem non cessauit scribere: Vnde scribens psalmum quadragesimum septimum: mortuus est.2ᵉ. Thi 4.co.8.

* Ambulare. Ire. Iter. Motᵘ.34.35. Porphyrio. Vire

tus.256.

1 AMEN est grecum: & significat sine defectu: q̃ſq; tamen est hebreum. Isa.25.f.

2 Amen q̃ſq; est hebreū: & sic significat tria.s. vere: & et fiat. Et geminat̃ tm̃ a Ioañe. q̃ altiora narrat. Isa. 25.f./10.3.co.2./Ro.11.f./1ᵉ.Cor.14.lec.3.fi.

3 Nullus grecus vel hebreus transtulit amē: propter reuerentiam Christi sępius vtentis eo. Io.3.co.2.

AMOENITAS nimia ē cū libidinis. Iō a talibus sunt homines coartandi. Opuſ.20.liᵒ.2.cᵒ.4.

Amens. Aduocatus.9. Baptiſmus.132. Eucharistia.210. M̃rimoniū.107. Sapiētia.44. Stultitia.3.6.10. Testis.7. Vnctio.25. Votū.34. Vſus.7. Amicabile. Amicitia.26. Amor.117. Consilium.19.

1 AMICITIA QVID./. Est amor mutuę bñuolẽtię, fūdatus super aliq̃ cõicatiõe.12ᵉ.q.65.5.c./.22ᵉ.q.23.1.c./.5.c./.3.d.27.q.2.1.c.fi./d.28.0./4.d.40.1.c./. Opuſ.20.cᵒ.10./.10.13.lc.7.co.2. Adulatio.4.5. Affabilitas.0.

2 Amicitia q̃ est affabilitas, nō habet perfectam rõnem amicitię: sed similitudinē eius.s. ad decentē conuersationem in dictis & factis delectabiliter ad omnes: nō ęqualiter.22ᵉ.q.114.0. Amicabile.

3 Amicitię proprium est simul conuersari.3.d.32.1.2ᵐ./.2.c. Amor.23.51.97.130.159.162.c.176.194.229.231.232.

4 Amicitia magis est in concordia voluntatum quo ad finem: q̃; quo ad volita. veri.q.23.8.7ᵐ. Anima.300. Animal.72. Austeritas.2.

5 Amicitia vtilis: & delectabilis deficit a ratione verę amicitię: inquantum trahitur ad amorem concupiscẽtię.12ᵉ.q.26.4.3ᵐ./.22ᵉ.q.189.10.2ᵐ.

6 Amicitia reqrit ęqualitatē ꝓportiõis: nō aūt ęquiparantię.3.d.28.3.3ᵐ./.d.29.1.2ᵐ./4.d.14.q.1.ar.1.q.a.c./.d.15.q.1.2.c. Iustitia.22.59. Laus.7.

7 Amicitia pulchre commendatur cum Damone & Phitia singularissimis amicis. Opuſ.20.cᵒ.10./ Libro.4.cᵒ.22.

8 Amicitia non est virtus specialis distincta ab aliis: sed est aliquid consequens omnes virtutes.22ᵉ.q.23.3.1ᵐ./. q.114.1.1ᵐ./.3.d.27.q.2.2.1ᵐ./. Virt.q.1.5.4ᵐ./.q.2.2.8ᵐ. Liberalitas.8. Litigium.1. Offendens. Reconciliatio. Susurratio.0.

9 Immo amicitia siue affabilitas est specialis virtus, & specialis obiecti.s. decentis conuersationis.22ᵉ.q.114.1.0./.3.d.34.q.1.2.c.co.2. R fiᵒ. Duᵒ.95ᵒ.

10 DIVISIO./. Amicitię dilectio in duobus motibus ad intra consistit.s. in dilectum, & pro dilecto. Opuſ.61.cᵒ.51. Temperantia.9.25.

11 Species amicitię dupliciter distinguuntur.s. secundum fines, & sic sunt tres.s. amicitia honesti, vtilis, & delectabilis. Et secundum communicationes.22ᵉ.q.23.1.a.3./.5.c.3ᵐ./. Virt.q.2.11.6ᵐ. Virtus.225.

12 Amicitię dilectio differt a dilectione concupiscentię.3.d.29.I.fi./ Opuſ.61.cᵒ.2.

13 Amicitia est quadruplex: sicut est quadruplex communicatio.s. naturalis, domestica, ciuilis, & diuina.3.d.27.q.2.2.c.1ᵐ./.d.29.6.0./.1ᵉ.Cor.3.f.

14 Amicus aliquis est hominis tripliciter.s. quia homo, quia pręsens, & quia vtilis. Opuſ.61.cᵒ.9.

15 Amicum quis amat, ꝓp trinam vtilitatem.s. ꝓp adeptionem boni sui, intensionem boni tui, & diminutionem vel annihilationem mali tui. Opuſ.61.cᵒ.11

16 Amici fidelis tria sunt experimenta.s. nouitas, prosperitas, & aduersitas. Opuſ.61.cᵒ.14.

17 Amicitia duplex.s. in cõuersatione, & in affectu.22ᵉ.q.114.1.1ᵐ.

18 AD QVOS./. Amicitia non est cõtrahenda cū aliquo, nisi certis circunstantiis inspectis. Opuſ.61.c.54. Beatitudo.69.106.

19 Amicitia non est eiusdem ad seipsum: quia est vnio: ideo ē inter plures.22ᵉ.q.25.4.0./.3.d.28.6.0./. Virt.q.2.7.11ᵐ./.12ᵐ. Diuturnitas. Dolor.12. Iosias.Ira.44. Iudas.3. Peccatū.188. Pœnitentia.107. Pietas.3.

20 Amicitia est ad aliquos dupliciter.s. per se.i. ad amicos tm̃: & ꝓp aliud, & sic est ad inimicos.22ᵉ.q.23.1.2ᵐ./.3ᵐ./.q.25.8.c./.3.d.27.q.2.1.8ᵐ./.12ᵐ./. Virt.q.2.4.8.c. Proximus.3. Signaculum. Zelus.2.

21 Amicitia nō est ad irrationalia.1ᵃ.q.20.2.3ᵐ./.22ᵉ.q.23.1.c./.q.25.3.0./.3.d.28.1.c./.2.0.

22 Amicitia non potest esse ad virtutes, nec ad aliqua alia accidentia.22ᵉ.q.25.2.c./.3.d.28.1.0.

23 Amicitia honesti, non est ad vitiosum per se, sed ꝓp aliud.22ᵉ.q.23.1.3ᵐ.

24 Amor potest esse inter multum distantia: nō autem amicitia.3.d.32.1.2ᵐ.

25 Amicitia delectabilis & vtilis causatur ex inclinatione naturę. Sed amicitia honesti, ex inclinatione habitus & naturę, non autem charitas.3.d.27.q.2.2.1ᵐ.

26 Amicitia conseruatur & augetur per exercitium operum amicabilium, & meditationem.12ᵉ.q.82.2.2ᵐ.

27 Cum vera amicitia supra virtutem fundetur, quicquid in amico contrariatur virtuti, impeditiuum est amicitię, & quicquid est virtuosum, est prouocatiuum amicitię.22ᵉ.q.106.1.3ᵐ.

28 Per recompensationem beneficiorum, amicitia conseruatur.22ᵉ.q.106.1.3ᵐ.

29 Delectatio de visione & fruitione amici, est finis in amicitia delectabilis: non autem in vera amicitia.3.d.27.q.2.1.11ᵐ./.d.29.5.6ᵐ./.d.34.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ./. Virt.q.2.11.6ᵐ.

30 Amicitia ꝓponderat consanguinitati. Opuſ.61.cᵒ.8.

31 Amicitia vera facit desiderium videndi amicum: & mutuis colloquiis gaudere.12ᵉ.q.28.1.2ᵐ./.3.d.27.q.2.1.11ᵐ./.d.29.5.6ᵐ./. Virt.q.2.11.6ᵐ.

32 Propria amicitię sunt quinq;.s. velle amicum esse & viuere: velle ei bona: operari ei bona: conuersari cum eo delectabiliter, & concordia.22ᵉ.q.25.7.c./.q.27.2.a.3./.q.31.1.c.

33 Amicitia principaliter intendit conuiuentes delectare. Sed qñ oportet, nō veretur contristare eos: ꝓp bonum promouendum: vel propter malum vitandum.22ᵉ.q.114.1.3ᵐ./.2.1ᵐ./. q.115.1.c./. q.116.2.c./. q.168.1.3ᵐ.

34 In corde amici, bonum sui amici pręponderat omnibus vtilitatibus & delectationibus ex eo consequentibus.2.d.3.q.4.c.fi./.3.d.29.4.c.3ᵐ./ d.34.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ./.d.35.q.1.ar.4.q.2.c.fi./. Virt.q.2.11.6ᵐ.

35 Delectationes & vtilitates ꝓuenientes ex amicitia, possunt dici merces: non autem amicus proprie: sed causaliter.12ᵉ.q.114.6.3ᵐ./.3.d.29.4.c.

36 Amicitia est perfectissimum inter ea quę ad amorē pertinent, & includit ea.3.d.27.q.2.1.c.fi.

37 Conuersatio & visio amici est delectabilis, ꝓp cognitionem boni eius: & magis q̃ secū delectari: quia homo magis potest cognoscere quę sunt alterius: q̃; propria.3.d.29.5.6ᵐ.

38 Homo debet pati detrimenta corporalia ꝓp amicū, non autem spiritualia.22ᵉ.q.26.4.2ᵐ.

39 Amicis peccantibus magis auxiliandum est ad recuperationem virtutis q̃; ad recuperationē temporaliū; q̃ diu est spes de salute eorum, nec tamen amplius est habenda familiaritas sic ad eos.22ᵉ.q.25.6.5ᵐ.

40 IN COMMVNI./. Amicus magis debet subuenire in dãnis virtutum: q̃; rerum exteriorum.22ᵉ.q.25.6.2ᵐ./.q.33.1.c./.3.d.28.4.3ᵐ./.4.d.19.q.2.1.6ᵐ.

Animal.92.Beneficentia.0. Beneficium.3.4.Charitas.8.62.63.129.

41 Plura bona exteriora debent impendi amicis, q̃ nobis: sed de spiritualibus est econuerso. Similiter in malis vitandis.3.d.29.5.0. Consanguinitas.10.Cōstantia.9.Contumelia.3.

42 Tradere se morti propter amicū: est perfectus actus virtutis. Ideo virtuosus plus appetit amicitiam, q̃ vitam corporalem. 3.d.29.5.3^{m}. Impugnare.1. Laus.7.Lex.30.86.Litigium.1.Misericordia.20.

43 Discordia opinionum potest esse inter aliquos, cum amicitia & pace.22^{e}.q.29.3.2^{m}./.q.37.1.c./.2.d.11.q.2.5.1^{m}./.3.d.27.q.2.1.c./.4.d.13.q.2.3.1^{m}./.Ro.12.lec.3.co.4.principio. Mors.24.Munus.2.Necessitas.30.Tristitia.19.

AMICTVS tegens humeros episcopi, significat fortitudinem ad omnia officia exequenda. Alba vero significat puritatem vitę. Cingulum repressionem carnis.2.d.24.q.3.3.c. Efs.13.Vestis.4.5.

AMIDVM fit de farina p attaminationē & exhalationem, & vaporis ad mistionem.3^{a}.q.74.3.4^{m}./.4.d.11.q.2.ar.2.q.2.3^{m}.Euch^{a}.68.

Amitti. Aer.6. Aleator.2.3. Angelus.630. Beatitudo.93.Charitas.98.c̄. Cathedra.3. Contritio.18. Damnatio.8. Depositum.5. Dolor.13.22. Euch^{a}.162.180.Exactō.4.Filiatio.13.Fortitudo.44.Gloria 6.Gratia.51.78.155. Habitus.63.74.c̄.Heresis.61.Humidum.0.Innocentia.1.Inuidia.13.Liberalitas.4.Libertas.11.Liberum.21. Magi.5.Mors.4.13.Opinio.5.Peccatum.178.189.297.434.c̄.Pena.47.Pœnitentia.44.105.Perdere. Potentia.61.Potestas.15.Pręceptum.22.Princeps.8.Redemptio.1.Religio.2.29.Restitutio.9.Scia.46.94. Similitudo.25.Sinderesis.11.Superbia.37. Tribulatio.20. Virginitas.10.28.29.30. Virtus.257.258. Vitium.12. Votum.32.Vsura.212.

Amonitę. Amalechitę.

1 AMOR NOTIONALIS in diuinis, sumitur tripliciter.s.essentialiter, notionaliter, & psonaliter.1^{a}.q.37.0./.1.d.10.1.4^{m}./.5^{m}./.d.27.q.2.ar.2.q.2.c.fi./.1^{m}./.d.32.q.1.1.0./.2.c.4^{m}./.3.c.1^{m}./.Po^{a}.q.10.4.11^{m}./.Opus.3.c^{o}.59.60./.Io.5.lec.3.co.3./.Col.co.2.fi. Appropriatio.16. Cōicatio 1.Donum.6.7.Generatio.67.Imago.27.Nexus.Nomen.78.

2 Amor in diuinis est subsistens.1^{a}.q.37.1.2^{m}./.1.d.27 q.2.1.2^{m}./.3.d.8.1.8^{m}./. Potentia.q.9.9.c.23^{m}./.q.10.1.5^{m}./.Opus.3.c^{o}.48.

3 Amor vt dei, cōicat naturam, non autem vt amor.1^{a}.q.27.4.3^{m}./.1.d.10.1.2^{m}./.p̃.4.c^{o}.23.fi.

4 In diuinis non est amor ex amore, quia ibi est vnus tm̄ amor perfectus.1^{a}.q.27.5.3^{m}./.q.37.1.4^{m}./.q.41.6.0./.Po^{a}.q.9.9.c./.Opus.3.c^{o}.56. Processio.34.39.45.46.68. Proprium.10.Quies.11.

5 Amor est proprium nomen Spiritus sancti.1^{a}.q.37.1.0./.1.d.10.4.0./.d.27.q.2.ar.2.q.2.c.

6 In deo amor est spiritus sanctus.Opus.3.c^{o}.46.

7 In deo spiritus sanctus est per modū amoris. Opus.3.c^{o}.47.

8 Spiritus sanctus vt amor, & vt nexus, est media persona, sed est tertia, secundum ordinem numeri & originis.1^{a}.q.37.1.3^{m}./.Opus.1.c^{o}.10.

9 Spiritus sanctus pcedit p modū amoris.1^{a}.q.27.3.4.5.0./.q.37.1.0./.q.45.7.c./.1.d.10.1.0./.d.27.q.2.ā.2 q.2.2^{m}./.3.d.8.1.8^{m}./.p̃.4.c^{o}.15./.19./.21.1^{m}./.23.fi./.46.fi./.Po^{a}.q.2.4.7^{m}./.q.9.9.c.23^{m}./.Opus.3.c^{o}.45.46.47.48.

10 Spiritus sanctus pcedit per modū amoris, vt rō principiandi, sed creaturę procedunt vt principiata.1.d.6.2.0./.d.10.1.c.3^{m}./.d.13.3.4^{m}. Relatio.99.Sapientia.45.

11 Spūs sanctus ex suo mō pcedēdi est amor p̄ris in filiū & econuerso.1^{a}.q.37.1.2^{m}./.3^{a}.q.32.1.c./.1.d.10.2.0./.d.14.q.1.1.c./.d.27.q.2.3.2^{m}./.Po^{a}.q.10.4.10^{m}.

12 Pater amat per spiritum sanctum: non autem a spiritu sancto.1.d.32.q.1.1.2^{m}.

13 Pater amat filium & cōuerso Spū sancto: p modū effectus formalis.1^{a}.q.37.2.0./.1.d.14.q.1.1.c./.d.32 q.1.1.0./.p̃.4.c^{o}.23.fi./.Po^{a}.q.2.3.11^{m}./.q.9.5.13^{m}.

14 Pater amat se spū sancto, nō aūt generat se filio: nec spirat se spū sancto.1^{a}.q.37.2.2^{m}./.3^{m}./.1.d.32.q.1.1.3^{m}./.2.c.1^{m}./.Po^{a}.q.9.9.13^{m}. Vnio.22.

15 Pater & filius amant nos spiritu sancto.1^{a}.q.37.2.3^{m}./.1.d.14.q.1.1.c./.d.32.q.1.3.0./.p̃.4.c^{o}.23.fi./.Potentia.q.9.9.13^{m}.

16 Spiritus sanctus amat se, seipso.1.d.32.q.1.2.4^{m}./.Po^{a}.q.10.4.11^{m}./.Opus.9.q.59./.60.

17 ESSENTIALIS./. Deus amat omnia, quę ab eo sunt.1^{a}.q.20.2.0./.q.23.3.1^{m}./.12^{e}.q.110.1.c./.3.d.32.1.2.0./.p̃.1.c^{o}.91./.Libro.3.c^{o}.150.prin^{o}./.ṽi.q.27.1.c./.Virt.q.2.7.2^{m}. Actus.161.Agere.20.

18 Amor transfert deum & omne amans extra se.1^{a}.q.20.2.1^{m}./.3.d.22.1.3^{m}./.Dio^{o}.4.lec.10.co.2.

19 Dilectio dei duplex.s.communis, qua diligit omnem creaturam: alia specialis, qua trahit creaturam rationalem supra conditionem eiusdem naturę, ad participationem sui.12^{e}.q.110.1.c.

20 Amor vt passio, secundum suum materiale, non est in deo: sed tantum secundum suum formale.1^{a}.q.20 1.0./.q.82.5.1^{m}./.3.d.32.1.1^{m}./.p̃.1.c^{o}.91./.Libro.4.c^{o}.19.co.2. Beatitudo.111.

21 Amor dei causat bonitatē in rebus: sed amor noster causatur ab eo.1^{a}.q.20.2.c./.q.23.4.c./.12^{e}.q.110.1.c.1^{m}./.3^{a}.q.86.2.c./.2.d.26.1.c.1^{m}./.3.d.32.1.4^{m}./.2.2^{m}./.p̃.3.c^{o}.150./.ṽi.q.27.1.c.2^{m}./.Dio^{o}.4.lec.10.fi./.Psal.50.co.2./.Math.12.co.6./.Io.5.lec.3.co.3./.Ro.lec.4.co.3./.c^{o}.9.lec.2.fi./.Eph.2.lec.2.co.1.

22 Deus ab ęterno dilexit creaturas in propriis naturis, & voluit eas esse: nō aūt tunc.1^{a}.q.20.2.2^{m}./.3.d.32.3.0./.p̃.4.c^{o}.23.fi./.Ro.9.lec.2.co.4.fi./.Eph.co.8.fi.

23 Deus amat creaturas irrationales, non amore amicitię sed quasi amore concupiscentię.1^{a}.q.20.2.3^{m}./.22^{e}.q.25.3.c.1^{m}./.3.d.28.q.2.2^{m}./.d.32.2.0. Electio.23.24.Falsitas.18.

24 Deus diligit irrationalia, amore beneuolentię: non aūt homo.3.d.32.2.2^{m}.

25 Deus diligit peccatores & damnatos.1^{a}.q.20.2.4^{m}./.q.23.3.1^{m}./.2^{m}.

26 Immo deus odit peccatores & damnatos.3.d.31.q.2.ar.2.q.1.0. R 60. Du^{o}.95°.

27 Deus diligit damnatos, quo ad naturam: sed odit eos inquantum sunt mali, & inquantum non vult eis bonum vitę ęternę nisi voluntate antecedente.1^{a}.q.20.2.4^{m}./.q.23.3.1^{m}./.22^{e}.q.83.16.c./.3^{a}.q.49.4.1^{m}./.3.d.19.ar.5.q.1.0./.d.28.5.3^{m}./.d.32.2.4^{m}./.5^{m}./.p̃.3.c^{o}.5.2^{m}.fi./.veri.q.20.2.c./.Virt.q.2.8.8^{m}./.Psal.5.co.5./.Ro.5.lec.2.co.3. Odium.22. Tristitia.10.Visitatio.2.

28 PLVS./. Deus plus amat aliqua q̃ alia, ex parte boni voliti, sed ęqualiter ex parte actus.1^{a}.q.20.3.0./.2.d.26.1.2^{m}./.3.d.19.ar.5.q.1.0./.d.32.4.0./.p̃.1.c^{o}.91.co.2.3.

29 Deus semper plus amat meliora.1^{a}.q.20.4.0. Incarnati.4.Israel.2.

30 Deus plus amat Christum, q̃ omnes creaturas.1^{a}.q.20.4.1^{m}./.2^{m}./.3.d.32.ar.5.q.4.0.

31 Deus plus amat angelos q̃ homines quo ad esse naturę: sed quo ad esse glorię: aliquos plus, aliquos minus, vel ęqualiter. 1ª. q. 20. 4. 3m. /. 3. d. 32. ar. 5. q. 3. o. Nomen. 36.

32 Deus plus amat innocentem q̃ pœnitentem ęqualis charitatis quo ad pręmium accidentale tantum. 1ª. q. 20. 4. 4m. /. 3. d. 32. ar. 5. q. 2. o.

33 Deus plus diligit vnum iustum: q̃ mille millia peccatores inquantum huiusmodi. Io. 9. lec. 4. prinº.

34 Deus plus simpliciter amat peccatorem prędestinatum: q̃ iustum prescitum: sed vt nunc econuerso. 1ª. q. 20. 4. 5m. /. 3. d. 32. ar. 5. q. 1. o.

35 Deus pōt immediate amari a nobis in hac vita. 22ᵉ. q. 27. 4. o. /. 3. d. 27. q. 3. 1. o. /. d. 34. q. 1. 1. 5m. /. veri. q. 10. 11. 6m. /. Virt. q. 2. 2. 11m. Abstinētia. 6. Actus. 161. Adam. 41. Affectio. 7. Auaritia. 1. 22. Baptismus. 47. Capacitas. 4. 5.

36 Omnis creatura naturaliter plus diligit deū q̃ se. 1ª. q. 60. 5. o. /. 12ᵉ. q. 109. 3. c. /. 22ᵉ. q. 26. 3. c. /. 3. d. 29. 3. o. /. Ma. q. 16. 4. 15m. /. Virt. q. 4. 1. 9m. /. q̃l. 1. q. 4. 2. o. /. Opus. 3. cº. 176. Centurio. 2. Contemplatio. 17. Credere. 27. Datio. 12.

37 Modus amandi deum non pōt determinari. 22ᵉ. q. 27. 6. o. /. 3. d. 27. q. 3. 3. o. /. Virt. q. 2. 2. 13m.

38 Deus potest a creatura diligi totaliter ex parte dei: & ex parte sui: non ex parte actus. 22ᵉ. q. 27. 5. o. /. 3. d. 27. q. 3. 2. o. /. Virt. q. 2. 10. 5m. Dęmon. 11. Filiatio. 35. Finis. 138. Frui. 11. Gratia. 23. 31. 131. Habitare. Heresis. 112.

39 Amor quo diligimus deum non est infinitus. 22ᵉ. q. 27. 5. c. /. 1. d. 17. q. 1. 1. 7m.

40 Homo & angelus in puris naturalibus. i. sine gratia: potest amare deum super omnia. 1ª. q. 60. 5. o. /. 12ᵉ. q. 109. 3. o. /. 2. d. 3. q. 4. o. /. 3. d. 29. 3. o. /. Virt. q. 2. 2. 16m. /. q. 4. 1. 9m. /. quol. 1. q. 4. 3. o. Iacob. 7. Inebriari. Lex. 78. Manifestatio. 1.

41 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 109. 4. o. /. 8. o. /. ꝑ. 3. cº. 60. /. 1ᵉ. Cor. 12. co. 2. fi. /. He. 10. co. 12.
ꝑ R ñº Duº. 97º. 687º.

42 Dilectio dei est finis omnis actionis hominis: & summa perfectionis eius. 22ᵉ. q. 27. 6. c. 3m. /. ꝑ. 1. cº. 80. 5.

43 Deus diligitur ꝑ aliud non formaliter, nec effectiue, nec vt finis: sed dispositiue vel materialiter. 22ᵉ. q. 27. 3. o.

44 Oppositū videtur dicere a filii. 4. d. 1. q. 1. ā. 1. q. 1. 2m.
ꝑ Duº. 98º. R ñº. sic Duº. 524º.
Nomen. 36. Odium. 18. holocaustum. 2.

45 Amare deum in hac vita, est de necessitate salutis. Opus. 18. c. 1. /. 5.

46 Cogitās actu dei bonitatem vt in disputationibus fit: non tenetur actu moueri actu voluntatis & amare deum. Opus. 9. ar. 89.

47 Dilectio dei duplex. s. i via, & in pña. Opus. 61. cº. 54.

48 Beati in patria amant deum immense, & ęternaliter. Opus. 63. c. 2.

49 Antecedentia dilectionem dei in via, sunt tria. s. apprehensio dei per auditum, per visum, & per gustum. Primū est in incipientibus, secundum in pficientibus, & tertium in pfectis. 12ᵉ. q. 24. 9. o. /. Opus. 61. cº. 2.

50 Deum vt deum veneror, vt iustum tremo, & vt bonum amo & concupisco. Opus. 61. cº. 3.

51 Amor amicitię dei in anima tripliciter generatur: ẜm ꝙ anima tripliciter consideratur. s. inquantum natura, inquātum deliberatiua, & inquantū gratificata. Opus. 61. cº. 6. c.

52 Amor dei triplex in anima. s. naturalis, voluntarius, & gratuitus. Opus. 61. cº. 5.

53 Amandus est deus ꝑ tria. s. quia homo incarnatus, quia presens, & quia vtilis. Opus. 61. cº. 7. 8. 9.

54 Amandus est deus ꝑ fidelitatē, quę in tribus maxime consistit. s. in nouitate prosperitate, & aduersitate. Opus. 6. cº. 14.

55 Amandus est Christus maxime & super omnia ꝑ tria. s. quia pulcherrimus, affabilis, & māsuetus. Opus. 61. cº. 12.

56 Plus amandus est deus, q̃ vir ab vxore, & econuerso: quia maximum & perfectissimum matrimonium est inter deum & animam. Opus. 61. cº. 13.

57 Amor dei ne pereat in nobis, quatuor nutritur remediis. s. meditatione, doctrina, oratione, & exercitio. Opus. 61. cº. 55.

58 De amore dei fluunt quinq; fontes, ẜm quinq; substā dupliciter, vel a summo vsq; deorsum. s. inquisitio quę essentię ignis, aeris, aquę, & terrę vel ab imo vsq; sursum. s. inquisitio circa mixtum, vegetabile, sensibile rationale, & substantiam separatā. Opus. 61. cº. 32. c.

59 In amando deum potest haberi intuitus ad mercedē respectu amoris: non autem respectu amati. 3. d. 26. q. 2. 1. 5m. /. d. 29. 4. o.

60 Amor dei est congregatiuus, sed amor sui est disgregatiuus. 12ᵉ. q. 73. 1. 3m.

61 Esse viuere & intelligere, est appetibile & amabile oībus: ideo deus inquantum est causa horum non potest ab aliquo haberi odio. 22ᵉ. q. 34. 1. o. Peccatum. 200. 276. 279. 431. Preceptum. 74. c. Reuerentia. 5.

62 Amantium deum est triplex differentia. s. quia quidā sunt qui libenter vel sine magna molestia separantur a vacatione diuinę contemplationis, vt terrenis negociis applicentur. Et in iis vel nihil vel modicum charitatis apparet: quidam aliqualiter eam deserunt, vt diuinis obsequiis mancipentur, ad salutem proximorum, quidam vero licet in ea maxime delectentur, eam pretermittunt, vt deo seruiant, in salutem proximorum. Virtu. q. 2. 11. 6m.

63 Dilectio dei includitur in dilectione proximi virtutes sicut causa in effectu, & econuerso sicut affectus in cā. 12ᵉ. q. 99. 1. 2m. /. 3. d. 30. 4. c. 4m. Seraphin. 3. 5. Timor. 3. 6. Vita. 54. c.

64 Dilectio dei supernaturalis est difficilior q̃ proximi quia magis vires naturę excedit, quia est in altius obiectum. Non autem est laboriosior, cum sit dulcior. 3. d. 30. 4. 6m.

65 Amare deum est magis meritoriū q̃ amare ꝓximū. 22ᵉ. q. 27. 8. o. /. q. 182. 2. c. /. 3. d. 30. 4. o. /. quol. 6. 11. o.

CHRISTVS, 11. 13. 14. 15. 55.

66 Christus dilexit nos tripliciter. s. gratuite, efficaciter, & recte: sicut debemus amare ꝓximum. Io. 13. lec. 7. fi.

67 Christus maius signum amoris ostendit pro nobis patiendo, q̃ dando corpus eius in cibum. q̃l. 5. q. 2. o.

68 Diuersę opiniones de Petro & Ioanne apostolo in dilectione Christi actiua & passiua. 1ª. q. 20. 4. 3m. /. 3. d. 31. q. 2. ar. 3. q. 3. o. /. Io. 21. 16. 5. co. 1. Baptismus. 47. Datio. 12. Ioannes. 10. c. Vita. 54. c.

69 Christus & bti diligūt dānatos, q̃ ad dānū nō aūt q̃ ad gloriā: nisi voluntate ācedēte. 3. d. 31. q. 2. ā. 3. q. 1. o.

70 ANGELVS, 31. 78. /. Angeli in statu naturę, amabant deum super omnia. 1ª. q. 60. 5. o. /. q. 62. 2. 1m. /. q. 63. 1. 3m. /. 2. d. 3. q. 4. o. /. quol. 1. 8. c.

71 Angeli naturaliter plus diligunt deum, q̃ se. 1ª. q. 60. 5. o. /. 12ᵉ. q. 109. 3. o. /. 22ᵉ. q. 26. 3. c. /. quol. 1. 8. c.

72 In angelis est dilectio naturalis, & electiua. 1ª. q. 60. 1. 2. 3. o. Seraphin. 3.

73 Angelus & homo diligunt se dilectione naturali, & electiua. 1ª. q. 60. 3. o.

74 Quilibet angelus diligit alium sicut seipsum, dilectione naturali: etiam malus bonos. 1ª. q. 60. 4. o.

75 In angelis beatis perseuerat dilectio nālis.1^{a}.q.62.7.o.

76 CHARITATE./.Deus est ex charitate amandus super omnia.22^{e}.q.44.8.2^{m}./.3.d.29.3.o./.Virt.q.2.7.c.7^{m}./.8^{m}./.8.c./.9.c.

77 Quilibet debet ex charitate plus diligere deum q̄ se.22^{e}.q.26.3.o./.q.44.8.c./.3.d.29.3.o./.5.c./.Virt.q.2.4.2^{m}./.9.7^{m}./.quol.1.9.c. Agere.6. Amicitia.1.10.c̄. Baptismus.47. Beatitudo.75.106.

78 Angeli sunt a nobis ex charitate amādi.22^{e}.q.25.10.o./.3.d.28.3.o./.Virt.q.2.7.c./.9^{m}.

79 Deus debet ex charitate magis amari q̄ proximus.22^{e}.q.26.2.o.

80 Tantū quatuor debēt ex charitate amari.s.deus, proximus, anima, & corpus.22^{e}.q.25.12.o./.q.44.3.1^{m}./.8.2^{m}./.3.d.28.7.o./.Virt.q.2.4.2^{m}./.7.o.

81 Homo potest ex charitate se diligere.22^{e}.q.25.4.o./.1.d.32.q.1.2.3^{m}./.3.d.26.6.o./.Virt.q.2.7.c.10^{m}./.11^{m}./.12^{m}./.13^{m}./.14^{m}.

82 Quilibet ex charitate debet magis se amare, q̄ proximū.22^{e}.q.26.4.o./.q.44.8.2^{m}./.3.d.29.5.o./.6.1^{m}./.4.d.38.q.2.ar.4.q.1.c./.quol.8.8.c.fi./.Ro.13.lec.2.fi./.Gal.5.co.10./.2^{e}.Thi.3.co.1.

83 Proximus debet amari ex charitate propter deū: non autē principaliter.22^{e}.q.25.1.o./.2.1^{m}./.8.c./.q.103.3.2^{m}./.q.188.2.c./.Virt.q.2.4.o./.8.c. Benefacere.1.c̄. Charitas.19.23.62.147.154.155. Communicatio.1. Contemplatio.17.

84 Propinqui sunt magis amandi ex charitate, q̄ alii.3.d.29.6.o. Datio.12.

85 Ea sola ex charitate diligimus: quę nobiscum beatitudinem participare possunt. Virt.q.2.4.2^{m}./.7.c.

86 Corpus dꝫ ex charitate diligi.22^{e}.q.25.5.o./.1.d.32.q.1.2.3^{m}./.3.d.28.7.o./.Virt.q.2.7.c.14^{m}./.15^{m}.

87 Proximus debet ex charitate magis diligi: q̄ propriū corpus.12^{e}.q.73.5.c./.22^{e}.q.26.5.o./.q.44.8.2^{m}./.Virt.q.2.1.4^{m}./.11.9^{m}./.Opus.18.c^{o}.16. Deus.208.249.338. Ex.6. Gratia.23.

88 Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturā: non autem quo ad culpam.22^{e}.q.25.6.o./.11.c./.q.64.6.c./.2.d.7.q.3.2.2^{m}./.3.d.28.4.o./.5.c.2^{m}./.Virt.q.2.8.8^{m}./.9^{m}.

89 Amatis ex charitate licite volumus mala triplici ratione.s.ad correctionem eorum, ad bonum cōmune, & propter iustitiam dei. Virt.q.2.8.10^{m}. Inimicitia. Intimiditas. Iustus.10.11. Lex.129.

90 Inimici debent amari ex charitate.3.d.30.1.o.

91 Immo diligere inimicos hoc est puersum: & vituperabile: & charitati repugnans: quia hoc est diligere malū alterius.22^{e}.q.25.8.c.3^{m}. R ñ^{o}. Du^{o}.99°.

92 Inimici debent amari ex charitate quo ad naturam.22^{e}.q.25.8.o./.q.34.3.3^{m}./.q.83.8.c./.3.d.30.1.o./.Virt.q.2.8.o./.Opus.4.c^{o}.8./.Op^{o}.18.c^{o}.15./.Ro.12.lec.3.co.1.fi.

93 Amare inimicū vt sic, est peruersum: sed quo ad naturam in cōi: est de pręcepto cuilibet: non aūt in particulari: nisi in pparatiōe animi: sed est de perfectiōe.22^{e}.q.25.8.o./.9.c./.q.34.3.3^{m}./.q.83.8.c./.q.108.1.c./.Virt.2.8.o./.11.4^{m}. Maledicere.2. Meritum.97. Passio.95.131. Pax.2.6.

94 Signa amoris oportet inimicis ostendere in cōmuni: non autem in speciali: nisi in pręparatione animi: sed est de perfectiōe.22^{e}.q.25.9.o./.3.d.30.1.1^{m}./.2.o./.Ro.12.lec.3.co.1.fi.

95 Virtutes debent amari ex charitate.22^{e}.q.25.2.c./.3.d.28.1.o./.Virt.q.2.7.c.1^{m}.

96 Charitas amari debet ex charitate.22^{e}.q.25.2.o./.1.d.17.q.1.5.o./.3.d.28.1.3^{m}.

97 Aliquid potest diligi ex charitate dupliciter.s.amore amicitię: & amore concupiscentię: & sic amari potest accidens, & res irrationales: nō autem primo modo.22^{e}.q.25.2.3.o./.11.c./.3^{a}.d.28.1.2.5.o./.Virt.q.2.7.c. Pręceptum.74.c̄. Reuerentia.5.

98 Dęmones & cęteri damnati quo ad naturā sunt ex charitate amandi: non autem quo ad gloriam, nisi voluntate antecedente.22^{e}.q.25.11.o./.3.d.28.5.o./.d.31.q.2.ar.3.q.2.o./.Virt.q.2.8.9^{m}./.Ro.13.lec.2.fi. Sanctus.3.6. Seraphin.3.5. Stola.2. Suffragia.5.6. Tristitia.10. Vnio.22. Vxor.2.

99 ORDO./.Omne ens naturaliter plus diligit se: q̄ alterum.1^{a}.q.60.4.2^{m}./.5.1^{m}./.Virt.q.2.4.5^{m}. Anima.3.

100 Deus plus amat nos, q̄ ecōuerso.22^{e}.q.26.12.3^{m}. Bonitas.226. Charitas.62.118.c̄. Cōseruatio.6.13.

101 Quodlibet singulare plus naturaliter diligit bonū speciei: q̄ bonum proprium.1^{a}.q.60.5.o./.12^{e}.q.109.3.c./.3.d.29.3.c.fi.

102 Omnis pars naturaliter plus diligit totum q̄ se.1^{a}.q.60.5.o./.12^{e}.q.19.10.c./.q.109.3.c./.22^{e}.q.26.3.c./.4.3^{m}./.3.d.29.3.c./.Virt.q.2.4.2^{m}./.9.15^{m}./.q.4.1.9^{m}./.q̄l.1.q.4.3.c./.Opus.18.c^{o}.14.fi.

103 In patria nullus est ordo dilectionis, nisi scd̄m propinquitatē ad deū.22^{e}.q.26.13.c./.Virt.q.2.9.12^{m}.

104 Immo quilibet beatus in patria plus diligit se q̄ proximum: & plus diliget propinquiorem sibi ęque bonum: sed plus diliget meliorem extraneum q̄ propinquiorem minus bonum.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.o.

R ñ^{o}. Dubio.100°.

105 In patria quilibet plus amat se post deum, q̄ alium.22^{e}.q.26.13.o./.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.o.

106 Oppositum videtur dicere. Virt.q.2.9.12^{m}.

R ñ^{o}. Dubio.101°.

107 Beati voluntate consequente volunt maius bonum alteri meliori q̄ sibi: sed intensius sibi. Antecedente vero etiam maius bonum volunt sibi.22^{e}.q.26.13.c./.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.3^{m}.

108 In dilectione cuius principale obiectum est ipse diligens.s.in amore naturali: oportet similius magis diligi non autem in charitate: sed magis vnum cum deo cęteris paribus. Virt.q.2.9.5^{m}.

109 In amore est duplex gradus.s.inter diligibilia: & diligentis ad dilectum. Primum attendit amans: non autem secundum, quo ad affectum: sed tantum quo ad effectum.22^{e}.q.9.9.10.11.12.13.o./.3.d.29.1.1^{m}./.Virt.q.2.9.3^{m}.

110 Omnes homines ęqualiter sunt amandi respectu obiecti: nō autem respectu actus.22^{e}.q.26.6.1^{m}./.Virt.q.2.9.8^{m}./.10^{m}./.Gal.6.co.7.fi.

111 Vnus proximus est magis amandus q̄ alius, secundū maiorem vnionem.22^{e}.q.26.6.o./.q.44.8.2^{m}./.3.d.29.6.o./.Virt.q.2.9.o./.Gal.6.co.7.fi. Maledicē.2.

112 Si homo plus rem suam temporalem q̄ salutē proximi diligeret: peccaret.4.d.38.q.2.ar.4.q.3.6^{m}.

113 Propinquiores debent plus amari q̄ meliores, & firmius: & multiplicius.22^{e}.q.26.7.8.o./.q.32.9.o./.q.44.8.2^{m}./.5^{m}./.3.d.29.6.o./.Virt.q.2.9.12^{m}./.13^{m}.

114 Parentes debent plus filiis amari ratione obiecti: sed econuerso ratione amantis.1^{a}.q.96.3.2^{m}./.12^{e}.q.100.5.4^{m}./.22^{e}.q.26.9.o./.12.3^{m}./.q.31.3.4^{m}./.3.d.29.7.o./.Virt.q.2.9.18^{m}./.Mat.10.co.21./.Eph.5.lec.10.co.1.

115 Parentes debent vxore plus amari ratione obiecti: sed econuerso ratione diligētis.22^{e}.q.26.11.o./.3.d.29.7.3^{m}./.Virt.q.2.9.18^{m}.

116 Plus debeo diligere christianū quemlibet: q̄ patrem meum infidelem defunctū: licet affectus naturalis sit econuerso.3.d.39.6.c./.Virt.q.2.9.5^{m}.

ar.1.q.3.3^{m}./ar.4.q.1.4^{m}. Incestus.1. Isaias.1.

7 Ex sponsalibus non causatur affinitas: sed publicę honestatis iustitia impediens matrimonium in tot gradibus in quot impedit consanguinitas & affinitas.4.d.41.ar.1.q.4.o.

8 Publicę honestatis iustitia est propinquitas ex sponsalibus proueniens: robur trahens ab ecclesię institutiõe propter honestatem eius.4.d.41.ar.1.q.1.c.

9 Puer frigidus vel habens perpetuum impedimentũ maleficii ante annos pubertatis: post septennium contrahens sponsalia cum adulta: contrahit publicę honestatis iustitiam: quia puer frigidus & puer non frigidus sunt ęque impotentes ad actum matrimonii.4.d.41.ar.1.q.4.3^{m}. Sponsalia.10.

10 Omnia impedimenta quę faciunt sponsalia esse nulla: non permittunt sequi affinitatem: nec publicę honestatis iustitiã.4.d.41.ar.1.q.4.3^{m}.

11 Spõsalia çõtta p alios nullã affinitatẽ nec robur causant: si alter vel vterq; reclamet.4.d.27.q.2.2.1^{m}.

12 Affinitas pręcedens dirimit matrimoniũ contractũ & impedit contrahendum: sequens autem nihil facit 4.d.34.5.o./d.41.ar.2.q.1.o./ar.5.q.1.o.

13 Affinitas manet mortuo altero coniugum.4.d.41.ar.1.q.2.o.

14 Idem numero est consanguineus & affinis: si consanguineus tantum ex patre copuletur consanguinec ex matre: vel econuerso.4.d.41.ar.1.q.3.2^{m}./d.42.q.1.ar.3.q.2.4^{m}.

15 Affinitas habet gradus tantũ a consanguinitate quã sequitur: & numero ęquali.4.d.41.ar.2.q.3.o.

16 Affinitas causabat antiquitus affinitatẽ secũdi & tertii generis: non aũt nunc.4.d.41.ã.1.q.5.o./L.

17 Olim & nũc facilius dispẽsatur in remotis gradibus affinitatis: q̃ consanguinitatis.4.d.41.ar.2.q.3.c.

1 AFFIRMATIO & negatio eiusdem de eodem, & non secundum idem, possunt simul verificari.1.d.34.q.1.1.2^{m}. Statutum.

2 In omni affirmatione subiectum & pręedicatum sunt idem re: & differunt ratione.1^{a}.q.13.12.c./q.85.5.3^{m}./1.d.4.q.2.1.2^{m}./ç̃.4.c^{o}.24.co.2.fi. Accidens.92. Appetitus.18. Argumentum.3. Copulatiua. Delictum.2. Enuntiatio.3.6.7.

3 Affirmatio naturaliter prior est negatione: quia simplicior: & significat compositionem priorem diuisione: & significat esse quod est prius q̃ non esse.22^{e}.q.122.2.1^{m}./Periher^{as}.lec.8.prin^{o}. Exceptiua. Exclusio.2. Fallacia.5.

4 Oppositum videtur dicere a simili: quia nõ esse rei est prius q̃ esse eius sicut & esse in potẽtia & in actu.1^{a}.q.77.3.1^{m}./1.d.24.q.1.3.2^{m}./Met.9.lec.8.9.o./Li^{o}.12.lec.5.co.5. R si sicut Du^{o}.51°.88°.

5 Ad affirmationem semper sequitur negatio oppositi: non aũt econuerso quia ad plura se extendit negatio q̃ affirmatio.12^{e}.q.100.7.1^{m}. Generatio.90. Mediũ.21. Negatio.4.5. Nolo. Nomẽ.53.60.75.81. Omissio.2.9. Po^{a}.28. Pręceptum.17.c.49.50. Propositio.6.12.13.14. Pręepositiuus. Reduplicatio.3. Statutum.1. Verbum.82. Veritas.24.54.

AFFLICTIO iustorum in hoc mundo purgat eos a leuibus peccatis: & erigit affectũ a terrenis ad deũ.1^{a}.q.21.4.3^{m}. Adam.4.57. Aduersantia. Aduersitas.o. Anima.140.141. Attritio.o. Cruciatus. Dãnatio.8.c.45.62.c. Delectatio.37.42. Dęmon.117. Deus.252.c. Dicere.o. Flagellum.o. Frenum. Ieiunium.11.18.21.34. Inuidia.5.6. Martyrium.12. Mors.14. Passio.96. Peccatum.202.205. Pœna.o. Pœnale. Pœnitentia.20. Pœnosum. Purgatorium.6. Tribulatio.o. Affluentia. Abundantia. Affere. Copia. Copiosum. Spiritus.15.

Africa. Ciconia.1. Terręmotus.6. Africanus. Scipio. Affuisse. Adesse. Assistere.3.

Agar. Abraham.11.12.27. Arabes. Hęreditas.2. Ismahel.

AGATHA non vtens medicinis: sed expectãs hoc a deo non tentauit deum.22^{e}.q.97.1.3^{m}.

Agenda. Agibile. Adam.64. Angelus.228.234.245.421.445. Anima.292. Beatus.7. Conscientia.12. Cõsilium.11.19. Diaconus.4. Dispositio.12.43. Finis.63. Innocentia.20. Intellectus.169. Lex.3.c. Lumen.22. Mensura.14.23. Modestia.2.3. Negligentia.6. Prophetia.93. Ratio.40. Saluari.14. Scientia.164. Syllogismus.5.6.7. Solici^{o}.2. Valetudo.

1 AGENS ./DIVISIO triplex.s. vniuocum: analogum: & ęquiuocum.1^{a}.q.13.5.o./12^{e}.q.60.1.c./1.d.8.q.1.2.c./2.d.1.q.2.2.c./d.14.2.3^{m}./4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./Po^{a}.q.7.1.8^{m}./Ma.q.4.3.c./Phy.2.lec.11.prin^{o}.

2 Agens quincuplex.s. adiuuans: consulens: disponens: perficiens principale: & perficiens instrumentale.12^{e}.q.17.1.a.1./3.d.19.ar.1.q.1.c./4.d.1.q.1.ã.4.q.1.c./d.5.q.1.2.c./Ma.q.3.3.c./Met.5.lec.2.co.2.prin^{o}./Phy.2.lec.5.co.2. A.1. Augmentum.8. Baptismus. A. Cœlum. A. Ciuis.1. Cõsilium.2.19. Datio.12. Differentia.22.23. Dispositio. A. Electio.4. Esse.8. Ex.2.3.4. Exclusio.4. Filiatio.6. Finis.5.28.36.78.124.125. Fortuna.2.

3 Agens duplex.s. naturale & voluntarium.1^{a}.q.19.4.o./q.41.2.c./q.47.1.1^{m}./12^{e}.q.10.1.1^{m}./1.d.17.q.2.3.c./2.d.1.q.1.5.11^{m}./d.25.1.c./ç̃.2.c^{o}.23.o./46.o./Li^{o}.3.c^{o}.2.5^{m}./96.1^{m}./Po^{a}.q.3.15.c./Dio^{o}.4.lc.16.co.3./Phy.8.lec.2.co.6.7./Lec.10.co.5. Imaginatiua.5. Ingratitudo.11. Malum.20.24.25.26.43.44.

4 Agens duplex.s. diuinum.i. dans esse: & naturale.i. transmittens.2.d.15.q.1.2.c./Po^{a}.q.5.1.c. Meritum.101.

5 Agens duplex.s. in esse: & in fieri. Primum cõseruat effectum in esse & fieri: secundũ tñ in fieri.1^{a}.q.104.1.c.2^{m}./22^{e}.q.52.3.c./1.d.37.q.1.1.o./2.d.18.q.2.2.c./Po^{a}.q.5.1.o./Io.5.lec.2.co.4./He.co.8.fi./Met.5.lec.2.fi./Phy.2.lec.6.fi.

6 Agens duplex.s. principale: & instrumentale.3^{a}.q.48.6.c./q.62.1.c./4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./d.5.q.2.ã.2.q.2.c./d.19.q.1.ar.2.q.1.c./Ma.q.4.1.15^{m}./16^{m}./3.c.

7 Agẽs duplex.s. propinquum: & remotum. Et vtrũq; duplex.s. per se, & per accidens.2.d.33.q.1.3.2^{m}./Ma.q.4.5.15^{m}.

8 Agens dupliciter diuiditur.s. ex parte effectus in perficiens & disponens & ex parte causę: in principale & instrumentale.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.

9 DIFFERENTIA./Agens remotum per se: plus influit q̃ propinquum. Sed in agente per accidens est econuerso. Ma.q.4.6.15^{m}.

10 Agens analogum est causa vniuersalis totius speciei non autem vniuocum: sed tantum indiuidui.1^{a}.q.13.5.1^{m}./q.104.1.c.

11 Agentia differunt dupliciter.s. secundum naturam: & secundum virtutem actiuam.12^{e}.q.23.4.c. Actio.4. Agere.o.

12 Agens vniuocum est proportionatum passo: ideo facit effectum eiusdem speciei vel rationis. non autem ęquiuocum.1^{a}.q.13.5.c.1^{m}./12^{e}.q.60.1.c./1.d.8.q.1.2.c./d.35.4.1^{m}./2.d.1.q.2.2.c./d.14.2.3^{m}./d.15.q.1.2.4^{m}./4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./d.44.q.3.ar.1.q.3.2^{m}./Po^{a}.q.7.1.8^{m}./5.7.c./Ma.q.4.3.c./Phy.

2.lec.11.prinº. Angelus.F.Animi.q.Differentia.43.Datio.2.Esse.8.13.24.25.57. Factibilia. Finis.28.Gratia.101.Heresis.105.Indiuiduum.10.

13 Agens voluntarium determinat sibi finem: non autē agens naturale.1ª.b.19.4.c./.1.d.35.1.c./.2.d.25.1.c./.Poª.q.3.15.c.pnº./.Opus.3.cº.96. Intellectus.B.Ira.72.Materia.26.Minister.4.7. Miraculum.5.9.Motus.57.

14 Agens naturale determinatur ad vnum effectū: non autem agens per intellectum. 1ª.q.19.4.c./.q.41.1.2.c./.q.47.1.1m./.q.116.1.c./.12ᵉ.q.10.1.1m./.2.d.18.q.2.1.c./.ʒ.2.cº.23.pnº./.Liº.3.cº.96.1m./.Poª.q.3.13.c./.15.c.co.1.fi./.Dioº.4.lec.16.co.3./.Opus.3.cº.96. Natura.42.c̄.principiatum.3.Resistere.2.Totum.15.16.

15 Actio naturalis agentis proportionatur naturę eius: non actio agentis per intellectum.1ª.q.41.2.c./.2.d.18.q.2.2.c./.ʒ.3.cº.99./.Phy.8.lec.21.co.5.

16 Agens naturale proximum est tantum generans hāc rem: sed agens primum.s.diuinum est creans.2.d.1.q.1.3.5m.

17 Agens naturale est causa in fieri tantum: sed agens diuinum est causa in esse & fieri.1ª.q.104.1.c./.1.d.37.q.1.1.c./.veri.q.2.3.20m./.q.5.2.6m./.8.8m./.Potenª.q.5.1.c.4m./.5m./.Opus.3.cº.132./.Met.7.lec.15.co.4.prinº.

18 Agens naturale est causa motus tantum: sed agens diuinum est causa ipsius esse.1.d.7.q.1.1.3m./.d.37.q.1.1.c./.2.d.1.q.1.2.1m./.Io.1.lec.11.co.3.

19 Agens naturale agit per motum: ideo requirit materiam: non autem agens diuinum.1ª.q.90.3.c./.22ᵉ.q.172.3.c./.1.d.7.q.1.1.3m./.d.14.q.3.c./.d.42.q.1.1.3m./.2.d.1.q.1.2.1m./.4.4m./.d.15.q.1.2.4m./.4.d.8.q.2.3.2m./.ʒ.2.cº.16./.Liº.4.cº.63.co.2./.vi.q.27.3.c./.Potenª.q.3.1.c./.q.5.1.c.5m./.Io.1.lc.3.co.3./.Met.7.lec.15.co.4.prinº./.Phy.8.lec.2.co.2.

INSTRVMENTALE.2.6.8.65.112.

20 Omnis causa inferior est agens instrumentale: respectu causarum superiorum.2.d.15.q.1.5.o./.ʒ.2.cº.21.4m./.87.3m./.Liº.3.cº.64.5m./.Potenª.q.3.7.c.co.4.

21 Omne mouens motum est instrumētum.4.d.40.1.1m./.veri.q.26.1.8m. A.1.Actio.4.8.c̄.76.c̄.Adoptio.17.18.Ars.1.17.18.25.c̄.41.42.Balivus.Baptismus.A.Barbatus.2.Bonitas.147.Calor.1.4.6.10.11.19.20.

22 Agens principale est primum mouens: sed instrumētale est mouens motum.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.ʒ.2.cº.21.4m.

23 De rōne agentis instrumentalis est esse mouens motum.3ª.q.19.1.2m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.ʒ.2.cº.21.4m./.veri.q.27.4.c.co.2. Charitas.A.Causa.28.35.c̄.49.81.c̄.Coelum.A.Cibus.4.Conseruatio.4.5.9.

24 Agens secundariū non agit sine principali: sed cooperatur principali agenti.3ª.q.71.4.c. Cooperari.o.Correctio.6.7.Creatio.2.19.26.27.31.Creatura.20.21.22.Cultus.11.Damnatio.37.Datio.12.

25 In omnibus agentibus ordinatis secundum agit in virtute primi: quod mouet secundum ad agendum.1ª.q.105.5.c.fi./.veri.q.22.2.c./.13.c./.q.24.1.3m./.Poª.q.3.4.c.fi./.q.5.8.c. Demon.107.109.120.Deus.317.370.c̄.420.c̄.444.c̄.Distinctio.10.Ens.15.Exclusio.4.Filiatio.6.Forma.36.c̄.45.58.71.130.Gratia.64.86.102.172.

26 Virtus actiua non recipitur secundum eandem perfectionem in instrumēto: secundum quam est in principali agente.4.d.40.1.1m./.veri.q.26.1.8m. Gratitudo.5.Gula.4.Idea.2.Ignis.15.Imaginatio.8.Imaginatiua.5.Imperare.6.c̄.Impossibile.1.Imprimere.o.10.22.23.Inclinatio.4.Incorruptibile.Ingratitudo.11.

27 Omne agens instrumentale exequitur actionē principalis agentis: per aliquam actionē propriā & cōnaturalē sibi.1ª.q.45.5.c./.3ª.q.62.1.2m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.d.44.q.3.ar.3.q.3.c.co.2./.ʒ.2.cº.21.6m./.vi.q.26.1.c.co.3.2m./.ql.3.23.c. Instans.14.c̄.Instrumētū.o.Intellectus.148.Iudiciū.30.31.

28 Inter agens principale & instrumētale nō requiritur similitudo: nisi proportionis.4.d.19.q.1.ā.2.q.1.1m.

29 Generans vniuocū oportet esse quasi agēs instrumētale: respectu causę primarię totius speciei.ʒ.2.cº.21.4m./.Poª.q.3.7.c.co.3.fi. Lux.13.17.c̄.

30 Agens instrumentale non est vniuocū nec ęquiuocū proprie: sed potest reduci ad vtrūq;.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.4m. Meritum.1.12.Minister.4.7.Miraculū.5.9.Natura.42.c̄.Necessitas.5.22.c̄.

31 Agens instrumentale non agit per virtutem suę formę sicut agens principale: sed solum per motū a principali agente.1ª.q.18.3.c./.12ᵉ.q.112.1.1m./.3ª.q.62.1.4.c./.q.64.5.c./.3.d.18.1.4m./.ʒ.4.cº.56.fi./.veri.q.26.1.8m./.q.27.4.c./.Poª.q.3.7.c.co.3./.Ma.q.4.1.15m./.16m. Obiectum.9.17.Oratio.F.Ordo.A.Peccatum.61.412.430.

32 Agens principale agit s̄m exigentiā suę formę. Ideò virtus eius actiua habet esse completum: non aūt instrumentale: qa agit vt motū ab alio.3ª.q.63.5.2m./.4.d.1.q.1.ā.4.q.2.c./.d.5.q.2.ar.2.q.2.c./.d.44.q.3.ar.2.q.1.3m./.ar.3.q.3.c.co.2. Poena.4.25.26.89.Per.o.Sacerdos.28.Sacramentum.A.

33 Agens principale est ex hoc q̄ habet formā, quam in alio transfundere pōt: non aūt instrumentale: sed ex applicatione ad effectū a principali agente.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.c./.d.19.q.1.ar.2.q.1.c. Samuel.2.Semen.o.Tentare.14.24.Theodosius.2.Theologia.20.Transgressio.o.Venus.2.Virginitas.11.

34 Sicut participatio formę inducende in effectum: nō facit instrumentū: ita nec subtractio eius tollit vsum eius.4.d.19.q.1.ar.2.q.2.c. Virtus.2.37.86.

35 Effectus respondens rationi proprię instrumenti, est prior via generationis, effectu respondente principali agenti.ʒ.2.cº.21.6m.

PATIENS.12.50.74.

36 Omne agens inquantum agens est nobilius passo: non autem simpliciter.1ª.q.39.2.3m./.q.79.2.3m./.12ᵉ.q.100.7.1m./.2.d.19.4.3m./.d.30.q.1.1.8m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.3m./.veri.q.26.8.1m./.Ma.q.2.1.9m./.Anima.3.lec.3.fi. Actio.4.Actus.21.22.23.30.187.Amor.265.266.Anima.203.c̄.Assumere.6.Cognitio.65.Corpus.22.23.24.31.

37 Idem secundum idem non potest esse agens & patiens.22ᵉ.q.59.3.c. Defectus.4.13.Difficile.2.5.6.

38 Agens & patiens oportet esse eiusdem generis.veri.q.8.9.c. Dispositio.12.Diuisio.5.Durities.2.Filiatio.6.

39 Oppositum videtur dicere.1.d.7.q.1.2.2m.
Duº.89º. Rñº.sicut Dubio.51º.

40 Oē quod est in actu aliquid: pōt eē actiuū illi.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.c. Forma.36.c̄.45.58.74.130.Fornicatio.13.Illuminatio.10.Imprimere.o.Iniustitia.4.c̄.Intellectus.148.149.216.c̄.Intentio.22.

41 Impossibile est idem secūdum idem pati vel moueri a diuersis agentibus vel mouentibus perfectis: sed bene ab imperfectis.1.d.37.q.3.3.c./.2.d.1.q.1.4.3m. Iudiciū.11.12.30.31.Iustitia.A.Lex.2.163.

Liberalitas.9. Martyrium.14. Medium.6. Mistio.2. Motus.A. Naturale.19. Necessitas.1.5.22.6. Niniuitę.

42 Agens naturale inducit in patiente duplicem effectum.s.formam:& motum consequentem formam. 12^{e}.q.26.2.c. Passio.8.9.17.83.100. Patiens.o. Peccatum.119.120. Pœna.4.22.26. Potentia.7.35.37. Processio.4.6.7.

43 Vt agens producat effectum in passum, duo requiruntur.s. virtus, & dispositio.3.d.19.ar.1.q.2.c.

44 Operatio agentis semper est perfectio patientis: inquantū huiusmodi.1.d.37.q.3.1.3^{m}. Prophetia.61.

45 Omne passiuum perficitur: cum formatur forma sui actiui: & in hoc motus eius terminatur, & quiescit.3.d.27.q.1.1.c. Prudentia.23. Psalmus.6. Relatio. Resistere.2. Satisfactio.8. Voluntarium.1.3.5. Voluntas.71.81.

46 Impressio agentis in passum est duplex.s.per modū qualitatis: & per modum passionis.22^{e}.q.171.2.c./q.174.5.1^{m}./q.175.3.2^{m}./4.d.14.ar.1.q.2.c./ꝯ.3.c^{o}.65.6^{m}./veri.q.12.1.c./q.13.2.c./q.20.2.c. Vsura.80.313.

47 Cuiuslibet agentis sine medio nulla distantia est ad passum.1^{a}.q.8.1.c./3^{m}./2.d.10.3.3^{m}./d.37.q.1.1.c.

48 Cuiuslibet patientis ad agens est relatio realis: & ecōuerso si bonum agentis sit ex hoc ꝙ agit vt in omni agente vniuoco & moto, non autem in diuinis. Po^{a}.q.7.10.c./1^{m}.

MATERIA.19.72.83.84.87.116.

49 Materia corporalis reducitur ad actum imperfectū: sola virtute agentis vniuersalis non autem ad perfectum: nisi mediante agente particulari.1^{a}.q.79.4.c./1^{m}./ꝯ.3.c^{o}.99.5^{m}. Actio.46.

50 Patiens dispositum sicut agens, recipit formam cum materia.i.simili modo essendi: non autem aliter.2.d.14.2.3^{m}./Anima.2.lec.24.prin^{o}. Dispositio.2. Educ.1. Fluxus.3. Instans.30.

51 Agens proximum sicut generans non operatur in re generata: nisi educendo formam de potentia materię.2.d.1.q.1.3.5^{m}.

52 Nihil est in potentia naturali: quod per agens naturale educi non possit.1.d.17.q.2.2.c. Malū.28.29.

53 Materia non coincidit cum agente, cuius actio est transiens: nec mouet se. Sed contrarium est in voluntate.12^{e}.q.74.1.3^{m}.

54 Nullum agens pręter deum attingit materiam primam: sed pręsupponit eam.3^{a}.q.75.4.c./4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c.

55 Agens infinitę virtutis non requirit materiam: nec dispositionem materię: nisi ratione effectus: nec hoc ab alio agente.12^{e}.q.112.2.3^{m}./q.113.7.c./22^{e}.q.72.3.c./ꝯ.2.c^{o}.16./Li^{o}.3.c^{o}.156.2^{m}./Li^{o}.4.c^{o}.44.fi./63.co.2./veri.q.12.4.c./Opus.3.c^{o}.69. Materia.27. Perfectio.31.

ORDO. 1.2.5.vsq;.10.20.26.vsque.33.35.48.79.88.90.91.92.112.

56 Ordo agentium naturalium est ſm ordinem intelligibilem formarum in materia. Spiritu.3.20^{m}.

57 Omne agens quanto perfectius habet formam qua agit: tanto maior est eius potentia in agendo.1^{a}.q.25.2.c.

58 Virtus agendi proportionatur agenti.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.c. Accidens.67.59.61.74.75. Actio.A.

59 Vnumquodq; agens agit secundum exigentiam formę suę: quę est principium agendi & regula eius.3.d.27.q.1.1.c.

60 Illud quod est in effectu vt forma dans esse: est in agente inquantum huiusmodi vt virtus actiua.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.

61 Oppositum videtur dicere. Potentia.q.7.9.7^{m}./q.8.2.c. ꝓ Du^{o}.90°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.35°./36°.

62 Sicut agens habet virtutem actiuam, sic continet formā effectus.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c. Amor.165.266.

63 Agens per se dicitur agens per formam sibi inhęrentem per modū naturę complete habitam a se vel ab alio naturaliter vel per vim.Vi.q.17.4.c. Anima.203.278.288.291. Appetitus.52. Artifex.2.4.5.

64 Efficiens est causa rei inquantum formam inducit: vel materiam disponit. Ideo eadem est dependentia ad efficiens: & ad materiā & formā. Po^{a}.q.5.1.c. Augmentum.8. Baptismus.41.42. Denominatio.6. Dispositio.A. Elementum.20. Finis.5.130. Forma.A. Generatio.F. Gutta. Habitus.25. Idea.2.

65 Agens a quo per se dependet forma oportet esse incorporeum. Nec aliquid corporeum potest aliquo modo esse causa formę: nisi in virtute incorporei: quasi eius instrumentum. Poten^{a}.q.5.1.c./7^{m}. Iudicium.11.12.30.31.

FORMA.83.84.92.116.

66 A diuersis agentibus subordinatis non imprimuntur diuersę formę in eodem: sed vna continens omnes precedentes virtualiter. Spiritu.3.20^{m}.

67 Nullus effectus habet formam ęqualiter sicut agens eius essentiale.2.d.15.q.1.2.4^{m}. Ius.5. Lux.7.19.

68 Omnis forma reducitur in primum agens: inquantum est principium exēplare.2.d.1.q.1.1.5^{m}./Po^{a}.q.7.1.8^{m}.

69 Agens primum & finis vltimus coincidunt in idem numero cum forma exemplari: secundum Aristotelē.2.d.1.lec.1.L./4.d.8.q.1.ā.1.q.1.1^{m}./Ma.q.1.1.c. Natura.14.42.c. Potentia.22.23. Priuatio.21.

70 Forma effectus est in agente naturali secundum similitudinem naturę: sed in artificiali est secundum eandem rationem non autem secundum eundem modum essendi.1^{a}.q.15.1.c./2.d.16.2.2^{m}./ꝯ.1.c^{o}.32.3^{m}./Po^{a}.q.7.1.8^{m}./Dio^{a}.lec.3.co.3. Propter.1.

71 Agens non ageret propter formam: nisi inquantum similitudo formę esset in eo secundum esse naturale vel intelligibile.1^{a}.q.15.1.c.

72 Agens dupliciter agit sibi simile.s.educendo formam de potentia materię: vel disponendo ad eam: primū conuenit omni formę pręter animam rationalem: cui soli secundum conuenit.2.d.18.q.2.1.4^{m}./4.d.43.ar.1.q.3.c.fi.

73 Omne agens habet in se formaliter id quod est principium suę actionis. Spiritu.20.c./quol.6.q.1.1.c.

74 Patiens dupliciter assimilatur agenti.s.secundū formam: & secundum actionem.2.d.9.1.7^{m}.

75 Forma subsistens platonica non potest esse agens.1^{a}.q.65.4.c./2^{m}./q.91.2.c./Met.7.lec.6.princi^{o}./Lec.7.o.

EFFECTVS. 5.8.12.14.15.16.18.19.26.27.31.vsque.35.42.43.44.45.46.52.67.vsque.74.79.

76 Forma qua est similitudo agentis ad effectum: quandoq; est principium directe producendi effectū: quandoq; non: sed tantum principia illius formę.4.d.43.ar.2.q.1.c. Prudentia.68. Quantitas.27.

77 Idem est quod agēs facit effectiue: & forma formaliter: quia forma est effectus agentis. Ma.q.5.5.16^{m}.

78 Omne agens introducit aliquam formam substantialem vel accidentalē: & aliquid facit in effectu suo.2.d.26.1.4^{m}.

79 Omne agens cum motu prius est duratione suo effectu nō aūt agēs quodlibet sine motu.1.q.42.2.c./q.46.2.1^{m}./2.d.1.q.1.2.1^{m}./3.d.18.3.c./4.d.4.3.ar.1.q.3.c.fi./ꝯ.2.c^{o}.37.1^{m}./Po^{a}.q.3.13.c./5^{m}.

Absoluere.

Absoluere. A. Accusatio.20.23. Actio. A. Actus. Actus.18.21.c̃.30.117.145.161.164. Adoptio.17. Agenda.

80 Omne agens intendit facere aliquod finitum.1ª.q.7.4.c./.q.23.7.c./.q.47.3.2ᵐ./.q.62.9.c. Amor.265. Animal.47.

81 Cuilibet agenti creato prouenit aliquod cōmodum ex actione sua: sed nō semp intētū ab eo.2.d.3.q.4.3ᵐ.

82 Omne agēs agit sibi simile.1ª.q.115.1.c./.1.d.36.q.2.3.c./.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./.d.33.q.1.ar.2.q.2.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./.d.8.q.2.ar.1.q.3.1ᵐ./.ꝑ.2.cº.21.8ᵐ./.22.5ᵐ./.23.3ᵐ./.24.2ᵐ./.39.2ᵐ./.40.6ᵐ./.42.8./.45./.52.fi./. Liº.3.cº.107.4ᵐ./. Poª.q.3.15.c./.q.7.5.c.co.2./. Ma.q.1.13.c./. Opus.3.cº.108./. 1ᵉ. Cor.11.principio. Ars.1.18.25.c̃. Assumere.6. Beneficium.12.causa.39.c̃. Defectus.3.4.13. Denominatio.6. Deus.444.c̃.

83 Materia & agens precedunt effectum secundū esse: finis autem secundum intentionem: sed forª vt forª neutraliter. Potentia.q.3.16.c.principio.

84 Compositum non agit ratione materie: sed ratione forme: que est principium actionis.4.d.12.q.1.ar.2.q.1.c./.ꝑ.2.cº.20.3ᵐ./.Liº.3.cº.69.co.4.fi./.97.co.1.fi./.co.2./. Potentia.q.3.1.c. Distinctio.10. Effectus.20. Electio.4.

85 Effectus proportionatus agenti differt specie secundū diuersitatem agentis.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.1ᵐ.

86 Effectus dupliciter assimilatur agenti.s.secundum speciem: & secundum virtualem continentiā.1ª.q.13.5.c./.q.105.1.1ᵐ./.q.110.2.c./.q.115.3.3ᵐ./.q.117.3.c./.1.d.15.q.1.2.4ᵐ./.d.18.q.2.1.5ᵐ./.d.20.2.3ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.

87 Effectum non posse produci ab aliquo agente tripliciter contingit.s.ꝑꝑ dissimilitudinem, excellentiam, & materiam effectus determinatā.ꝑ.2.cº.22.5ᵐ. Esse.8.c̃. Exemplar.1. Factibilia. Forma. A. Honor.25. Humilitas.15.

88 Tota potentia agentis vniuoci manifestatur in suo effectu: non aūt potētia equiuoci.1ª.q.25.2.2ᵐ./.3ᵐ.

89 Agens per eandem virtutem potest producere multos effectus: se inuicem consequentes.22ᵉ.q.29.4.c. Ignorantia.33.

90 Plura agentia subordinata possunt producere eundē effectū.3ª.q.82.2.c./.3ᵐ./.2.d.1.q.1.4.3ᵐ./.3.d.18.1.5ᵐ./.ꝑ.2.cº.87.3ᵐ./.Liº.3.cº.67./.70./.Spiritu.3.20ᵐ. Imprimere.3. Innocentia.11. Instans.14.c̃. Intendere.1. Intentio.22. Ira.72. Malum.23.c̃. Meritum.1.12. Misericordia.28.35.40. Necessitas.22.c̃. Nocere.3.

91 Idem effectus secundum speciem non potest esse a diuersis agentibus immediatis, habentibus operationes determinatas, ad suos effectus: sicut ab arte, & a natura.2.d.1.q.1.4.3ᵐ. Operatio.C. Peccatum.45.213.416.430. Pœna.4.7.14.15.26. Pœnitentia.32.36.108. Per.3.4. Pluralitas.1. Posterius. Principiatū.3. Rectitudo.2. Sacramentum.A. Trahere.2. Verecundia.16.

92 In agentibus ordinatis illud qđ est in effectu ab agente superiori, est sicut formale, & quod est ab inferiori, est vt materiale.vi.q.14.5.c./. Posterior.2.lec.8.co.2.prinº. Actio. A. Actus. B. M. Causa.81.c̃.

93 In agentibus ordinatis, fines secundorum ordinantur ad finem primi.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c.

94 Oē agens 2m, presupponit aliquid a primo.1ª.q.90.3.c./.ꝑ.2.cº.21.5ᵐ./.quol.3.6.c. Deus.137.c̃.

95 In agentibus ꝑ voluntatē voluntas est principiū operationis, vt primū opans, potentia aūt vt exequens.1.d.45.3.2ᵐ./.3.d.4.q.1.ar.1.q.2.2ᵐ. Elementum.20. Finis.78.109. Gutta.

96 Omne agens quanto prius, tanto est mediatius supposito, & immediatius virtute.1.d.12.3.4ᵐ./.d.37.q.1.1.4ᵐ./.ꝑ.3.cº.70./. Potentia.q.3.7.c.fi. Meritum.68.101. Ordo.14.15. Processio.35.36. Spirituale.6.

97 Agens vniuersalius nō agit seorsum ab aliis: sed, agēs vltimū ꝑpriū agit i virtute oīus supiorū. Spū.3.20ᵐ.

98 Quanto virtus agentis ad plura & remotiora extenditur, tanto est potior in iis que ꝑꝑ se queruntur, sed in iis q̄ queruntur propter aliud est econuerso.22ᵉ.q.174.2.2ᵐ./.Virt.q.2.8.c.fi. Virtus.113.261.

99 Agens vniuocum reducitur ad equiuocum, non autē econuerso.1ª.q.13.5.1ᵐ./.vi.q.10.13.3ᵐ./. Potētia.q.7.7.7ᵐ.

100 Agens primum, oportet esse equiuocū, qa agens equiuocum est prius q̄ agens vniuocum. Poª.q.7.7.7ᵐ.

101 Cuiuslibet agentis per medium, actio per prius recipitur in medio, q̄ in termino: sed diuersimode 2m distinctionem vtriusq3.2.d.15.q.1.2.6ᵐ./. veri.q.5.9.17ᵐ

NATVRALE, Et volūtariū.3.4.11.13.vsq3.19.42.48.52.53.54.55.70.71.72.81.95.110.112.

102 Agentia naturalia contrariantur, & concordant, secūdum diuersa.2.d.1.q.1.1.4ᵐ. Actio.4.8.c̃.76.c̃. Animal.M. Barbarus.2. Cōscientia.11.c̃. Corpus.30.31. Creature.19.20.21. Dæmon.43.107.c̃.120.

103 Agens per voluntatem comparatur ad agens ex necessitate nature, sicut vniuersale: & pricipale, & prius, ad sua opposita.ꝑ.2.cº.23.fi./. Opus.3.cº.96. Deus.439.c̃.444.c̃. Differentia.23. Dominatio.2.

104 Nullum agens ex necessitate nature, pōt esse primum agens, cum ei determinetur finis ab alio.1ª.q.19.4.c./.12ᵉ.q.1.3.2ᵐ./.1.d.35.1.c./.d.43.q.2.2.c./.ꝑ.2.cº.23./.Poª.q.1.5.c./.q.3.15.c./.Opus.3.cº.96. Educi.1. Effectus.20. Electio.4. Generatio. F. Gutta. Heresis.105. Humilitas.15. Instans.14.c̃. Ius.5. Lux.7.19. Natura.14.42.c̃.

105 Agens ex necessitate nature, non potest incipere agere, nisi per hoc ꝙ educitur de potentia essentiali, vel accidentali.2.d.1.q.1.5.11ᵐ.

106 Agentia nālia agunt ad aliquē effectū determinatū, modo ab alio superiori eis ꝑfixo. Met.7.lec.6.co.3.

107 Deus natura, & omne agens, agit semper quod melius est toti: non autem parti.1ª.q.47.2.1ᵐ./.q.48.2.3ᵐ./.q.91.3.c./.ꝑ.3.cº.94.co.3./. Potētia.q.3.6.26ᵐ./.16.c.fi. Peccatum.327. Processio.11.

108 IN COMMVNI./. Omne agens inſtrūmentū huiusmodi, est in actu.1ª.q.2.3.c./.q.4.1.c./.q.25.1.c.1ᵐ./.q.76.1.c./.q.89.1.c./.q.115.1.c./.12ᵉ.q.79.2.c./.3ª.q.8.5.c./.q.75.4.c./.q.77.3.c./.1.d.45.3.c./.2.d.3.q.3.1.c./.d.15.1.c./.d.34.1.c./.3.d.3.q.2.1.c.co.1./.d.14.ā.1.q.2.c./.ar.2.q.2.c./.4.c./.d.33.q.1.ā.1.q.2.c./.ꝑ.2.cº.6./.21.8ᵐ./.22.3ᵐ./.40./.51.6ᵐ./. Liº.3.cº.77.co.1.fi./. Potentia.q.1.2.c./.q.3.1.c./.4.c.fi./.6.c./.q.5.8.c./.q.7.5.c.co.2./. Ma.q.1.3.c./. Spiritu.1.16ᵐ./.2.c./.ql.6.fi. Agere.0. Balliuus. Campsoria.5. Defectus.4.13.14. Exemplar.1. Finis.5.130. Ingratitudo.11.

109 Omne agens creatum agit potētia differenti ab essentia eius.1ª.q.54.1.2.3.0./.1.d.3.q.4.2.c./.d.7.q.1.1.2ᵐ./.2.d.17.q.1.2.6ᵐ. Instans.14.c̃. Metaphysica.28.30.31. Motus. A.

110 Nullum agens agit: nisi in virtute dei.1ª.q.105.5.c./.ꝑ.3.cº.66./.67.

111 Aliquid agit in virtute alterius dupliciter.s.vt motus a virtute eius, & vt vtens virtute eius.1ª.q.36.3.4ᵐ./. Potentia.q.10.4.c.fi./. Vnio.5.5ᵐ.

112 Agens in virtute alterius duplex.s.vel inſtrūmentū mouetᵣ virtute illius, sicut calor nālis agit in virtute aīe: vel inſtrūmentū agens principale, vtitur virtute alicuius, instru-

menti, sicut ala v'det virtute oculi. Et hoc m5 suppositus eternu agebat virtute humanę nāę. Vnio. 5. 5m.

113 Omne agens oportet determinari ad vnum. 1. d. 45. 3. c. / 2. d. 25. 1. c. / ꝟ. 3. cº. 2.

114 In agentibus determinatis ad vnum, non requiritur aliquid additum supra potentiam. 1. d. 45. 3. c.

115 Aliquid agit secundum similitudinem alterius dupliciter. s. verā, & apparētē. Primū agit in virtute eius, nō aūt secundū. quol. 6. 4. 2. c. Pluralitas. 1. Priuatio. 31. Sensus. 3. Vsura. 156. 157. 159.

116 Finis & agens proportionātur, vt materia & forma. 2. d. 1. q. 2. 2. c.

Ager. Agricola. Cafarnaum. Colere. Decimę. 23. Restō. 16. Tributū. 2. Vsura. 179. 185. 189. 218. 219. 224. 294.

1 AGERE. / IN COMMVNI. / nihil aliud est, q; communicare id p quod agens ē actu. Poª. q. 2. 1. c. prinº. Ars. 1. 10. 11. 12. 18. 25. ē.

2 Agere nō est accidentiū, sed substantiarū. 3. d. 28. 1. c. Baptismus. 41. c. Barbarus. 2. Demonstratio. 8. 9.

3 Agere dicitur dupliciter. s. habere dominiū actionis, & exercere actionem. vi. q. 5. 9. 4m.

4 Omne agens agit propter finem. 1ª. q. 44. 4. o. / 12ᵉ. q. 1. 2. o. / q. 6. 1. c. / q. 9. 1. c. / q. 11. 1. c. / 5. o. / q. 17. 8. c. q. 28. 6. c. / q. 94. 2. c. / q. 109. 6. c. / 22ᵉ. q. 45. 1. 1m. / 2. d. 38. 1. c. / ꝟ. 2. cº. 23. 5m. / Liº. 3. cº. 2. / vi. 102. 2m. / q. 1. 5. c. / Opus. 3. cº. 160. Finis. A. Gratia. 64. 86. Gula. 4. Honor. 7. 25. Poª. vi. q. 20. 2. 2m.

5 Agere p fnē dicitur dupliciter. s. a se, vel ab alio directum. Primum conuenit solis rationalibus: 2m vo carentibus ratione & brutis. 1ª. q. 2. 3. c. fi. / 2m. / q. 44. 4. 3m. / q. 59. 3. c. / q. 103. 1. 1m. / 12ᵉ. q. 1. 2. o. / q. 12. 5. c. 3m. / q. 17. 2. 3m. / q. 93. 5. c. / q. 114. 1. c. fi. / 22ᵉ. q. 50. 2. c. / q. 64. 1. 2m. / 1. d. 35. 1. c. / 2. d. 25. 1. c. / d. 38. 3. c. / 3. d. 27. q. 1. 2. c. / d. 28. q. 2. 4. c. / 4. d. 33. q. 1. 1. c. / ꝟ. 2. cº. 23. 5m. / 46. / Liº. 3. co. 1. fi. / 16. / 24. / 109. / 110. fi. / 111. / Liº. 4. cº. 55. 3m. / vi. q. 22. 1. c. / Poª. q. 1. 5. c. / q. 3. 15. c. prinº. / q. 9. 1. 3m. / 2. c. / Vnio. 5. c. / Met. 5. lec. 15. fi. / Phy. 2. lec. 4. co. 2. prinº. / lec. 10. prinº. Iniustitia. 4. ē. Lex. 169. Martyrium. 14. Moralis. 1. 2.

6 Agere p finem duplicem. s. operis & operantis: dupliciter contingit. s. ex amore, & ex desiderio finis. 2. d. 1. q. 2. 1. c.

7 Quod agit ex desiderio finis: habet extra se finem quo perficitur, & quo ordinat actionē suam ad consequendum finem. 2. d. 1. q. 2. 1. 2m. / 3m. / ꝟ. 2. cº. 23. 5m. Pluralitas. 1. Potentia. 7. 35. 37. Prudentia. 68. Religio. 60.

8 Finis ē pfectio agētis. 2. d. 1. q. 2. 1. 2m. / d. 37. q. 3. 2. c.

9 Finis pximus cuiuslibet agētis, est inducere similitudinē suę formę in alio. 22ᵉ. q. 123. 7. c. / Opus. 3. cº. 100.

10 Diuersarum actionum sunt diuersi fines pximi, sed est tm̄ vnus vltimus. 12ᵉ. q. 1. 3. 3m. / 2. d. 38. 1. o.

11 Finis vltimus cuiuslibet agentis inquātum est agens, est ipsemet faciens. ꝟ. 3. cº. 17. 7m.

12 Finis est causa m̄: vt est in voluntate agentis. 12ᵉ. q. 1. 1. 1m. / 2. d. 1. q. 2. 2. 3m.

13 In omnibus agentibus propter finem, oportet esse inclinationem ad finem: & quasi inchoationem finis. 3. d. 23. q. 1. ar. 4. q. 3. c.

14 In omni agente propter finem, qui est extra voluntatem eius, accidit motus in eius voluntate. 2. d. 1. q. 1. 5. 12m.

15 Idem est finis agentis, & patiētis. 1ª. q. 44. 4. c. / Phy. 3. lec. 4. co. 2. / Aia. 3. lec. 2. co. 3. Voluntariū. 1. 3. 5.

16 Omne agens agit propter bonum. 1ª. q. 105. 5. c. / ꝟ. 3. cº. 3. / 10. 3m. / 16. / 94. co. 3. / 107. 1m. / veri. q. 22. 1. o. / Ma. q. 1. 3. c. / Met. 5. lec. 1. co. 5. fi.

17 Malum non est de intentione alicuius agentis. 1. d. 46. 1. fi. / ꝟ. 3. cº. 4. 5. 6. / Ma. q. 1. 3. c. / Met. 5. lec. 2. co. 5. fi.

18 DEVS. / Deus agit propter finem communicandum aliis. s. se, non autem propter finem sibi acquirēdum. 1. q. 44. 4. o. / 2. d. 1. q. 2. 1. c. / 4. d. 46. q. 1. ar. 1. q. 2. c. / ꝟ. 3. cº. 1. 3. 18. / 18. fi. / Opª. 3. cº. 99. 100. 101. / Eph. co. 7. fi. Amor. 142. 251. 265. 266.

19 Omnia quę sunt in toto mundo, aguntur: pręter primū agens, quod nullo modo ab alio agitur. 1ª. q. 60. 1. 2m. Creatura. 20. 21. 22.

20 Omnis creatura agit propter desideriū finis, non autē deus, sed tantum propter amorem finis. 2. d. 1. q. 2. 1. c. 2m. / 3m. Deus. A.

21 Omne agens aliud a deo, agit p alium finem a se: deo agit ex indigentia. 1ª. q. 44. 4. c. 1m. / 1. d. 8. lec. 3. L. 2m. / 2. d. 1. q. 2. 1. c. / He. 4. co. 7. Iustitia. A. Lux. 9. 19. Operatio. o. Quantitas. 27.

22 Agere propter indigentiam, est agentis imperfecti, quod natum est agere & pati, ideo non cōuenit deo. 1ª. q. 44. 4. 1m.

23 Vt deus vel charitas sit finis actionis, requiritur q ratio prius cogitans de eis: ordinauerit eam in deum. 12ᵉ. q. 1. 6. 3m. / 2. d. 38. 1. 4m. / d. 40. 5. 3m. / 6m. / 7m. / 4. d. 15. q. 4. ar. 2. q. 4. c. 4m.

24 Non oportet q agens semp cogitet de vltimo fine. 12ᵉ. q. 1. 6. 3m. / 2. d. 38. 1. 4m. / d. 40. 5. 3m. / 6m. / 7m.

25 Quicquid homo faciat, verum est dicere q homo agat propter finem: etiam agendo actionē quę est vltimus finis. 12ᵉ. q. 1. 1. 2m. fi.

26 Omnia quę agit homo, agit propter vltimum finem. 12ᵉ. q. 1. 6. o.

27 DIVISIO. / IN COMMVNI. / Agere tripliciter dicitur. s. effectiue formaliter, & finaliter. 1ª. q. 48. 1. 4m. / 3. d. 17. q. 1. 1. 5m. / 2. d. 26. 1. 4m. / 2. 4m. / d. 34. 2. 4m. / ꝟ. 3. cº. 7. 4m. / vi. q. 28. 2. 8m. / 9m. / Ma. q. 1. 1. 8m. / 9m. / q. 2. 11. c. / q. 5. 5. 16m.

28 Agere tripliciter contingit. s. per se primo, per partē, & per accidens. 1ª. q. 76. 1. c. Accidens. 57. 59. 61. 74. 75.

29 Agere mediante alio, tripliciter sumitē. s. virtute eius, & supposito vel instrumēto, & principio formali. 1ª. q. 36. 3. 4m. / quol. 9. vel. 10. q. 4. 1. 4m. Actio. o. Actus. 151. Agens. o. Angelus. F. M. Anima. q. Animal. 47.

30 In agentibus ordinatis, secundum potest dupliciter agere vel moueri. s. secundum propriam naturam, vel secundum naturam superioris. 22ᵉ. q. 2. 3. c. / vi. q. 22. 13. c. / quol. 5. 2. c. Balinus. Bonitas. 147.

31 Oppositum videtur dicere a simili. 3. d. 13. ar. 2. q. 1. 2m. / 3m. / vi. q. 27. 3. 22m.

Duº. 91º. Rnº. sic Duª. 301ª.

32 Aliquid potest agere secundum speciem suam, vel infra: non autem supra. vi. q. 27. 3. 22m. Calor. o. Causa. 69. Conseruatio. 4. 5. 9. Corpus. 16. ē. 22. 23. 24. 31. Esse. 8. Meritum. o. Peccatum. 119. Totum. 15.

33 Aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris, non aūt in virtute propria. 12ᵉ. q. 109. 1. c. / 3. 2m. / q. 112. 1. c. / q. 114. 2. c. / 3ª. q. 77. 3. 3m. / 2. d. 18. q. 2. 3. 2m. / 4. d. 12. q. 1. ar. 2. q. 1. 2m. / ꝟ. 3. cº. 69. co. 4. / Poª. q. 3. 7. c. co. 3.

34 Oppositum videtur dicere. 3. d. 13. ar. 2. q. 1. 2m. / 3m. / veri. q. 27. 3. 22m.

Duº. 92º. Rnº. sicut Dub' o. 301ª.

AGGRAVATIO aī, ē effect' doloris. 12ᵉ. q. 37. 2. o. Apostasia. 3. Blasphemia. 4. Circūstantia. 9. c. 18. ē. Cōfessio. 43. ē. Excęcatio. 3. Excusatio. 1. Grauamē.

Insanabile. Iudas.3. Obstinatio.3. Peccatum.147.f. Prolixitas.

AGGREDI designat difficultatē cōsiderationis, vel operis. Phy.4.lec.16.prin°. Fortitudo.45.c.53. Inuadere. Periculum.3. Presumptio.13. Sustinere.

Aggregare. Circūcisio.4. Cōpō.9. Domus.2. Vnio.3

AGIBILE. In ratione particularis agibilis, duplex defectus contingit. s. error ex falsitate principiorum, & error electionis, ex ipetu passionis.2.d.39.q.3.2.5m.

Agenda. Agere.o. Angelus.421.445. Anima.290. 301. Cōclusio.5.6. Aestimatio.1.2. Factibilia. Prudētia.25.26.32. Synesis. Visio.22. Vita.45.c.

1 AGILITAS est dos, seu proprietas corporis gloriosi.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.o. Aureola.8. Dos.5. Gloria.22.c.

2 Corpora gloriosa vtentur agilitate ad motum.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.o. Labor.4. Leo. Vincere.

3 Corpus gloriosum per agilitatem erit habile ad oēm operationem.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.c.3m./.d.49.q.4.ar.5.q.3.c.2m.

4 Aliquod corpus in statu grauitatis existens, potest miraculose participare actum agilitatis, vel impassibilitatis, sicut de Abacuch legitur, & de tribus pueris conseruatis in fornace. Nec tamen eorum corpora erant gloriosa.4.d.49.q.2.7.c.

1 AGIOGRAPHAE dicuntur, qui supra naturaliter solum visiones intellectuales habuerunt, quo ad iudicium tantum, vel quo ad acceptionem. 22e.q.174.6.3m./. vi.q.12.12.10m. Lex.19. Prophetia.91.

2 Plures agiographe sepius loquebantur de cognoscibilibus humana ratione, non quasi ex persona dei, sed propria, tamen cum adiutorio diuini luminis.22e.q.174.2.3m.

Agnes. Martyrium.11. Puritas.3.

Agnitum. Agnoscere. Blasphemia.22. Cognitio.o. Impugnare.3.

Agnoscere. Agnitus. Benedictio.9. Blasphemia.22. Cognitio.o.

1 AGNVS Iugiter oblatus mane & vesperi, erat principale sacrificium veteris legis.3a.q.22.3.3m./.Io.lec.21.co.2. principio. Circuncisio.33. Eucharistia.11.20.21.

2 Inter cetera sacramenta legalia, celeberrimum erat agnus paschalis.1e.Cor.5.lec.2.co.3.principio.

3 Agnus paschalis erat precipuū sacramētū representatiuū passiōis Chri.3a.q.73.5.c./.1e.Cor.5.le.2.co.3.prin°.

4 Christus dicitur agnus tripliciter. s. propter vite puritatem, mortis mansuetudinem, & peccati expiationē.12e.q.102.3.2m./.Isa.16.prin°./.Io.lec.21.fi.

Hircus. Iuge. Oblatio.17. Pascha.1.2. Sacramentum.123.124.

5 Esus agni paschalis prefigurabat esum corporis Christi. Vnde significabatur q oblatio agni veri. i. Christi. esset sacrificium cōsumptiuum omnium aliorum.3a.q.22.3.3m./.Opus.58.c°.16.

1 AGONIA est timor mali extrinseci, cui resisti non potest, propter improuisionē.12e.q.41.4.c./.3.d.26.q.1.3.c.fi./. vi.q.26.4.7m.

2 Agonia fuit in Christo, sm partē sensitiuā, non aūt sm rōnē.3a.q.18.6.3m. Timor.43. Trepidatio.

AGRESTA est in via ad generationem vini, ideo non est vinum.3a.q.74.5.3m./.4.d.11.q.2.ar.3.q.3.o. Eucharistia.71.

Agrestes & duri dicunt, sm phm, q in ludo deficiūt, nec ipsi dicunt aliqd ridiculū, & dicētibus molesti sunt, qa. s. moderatos aliorū ludos non recipiunt. Et ideo vitiosi sunt.22e.q.168.4.c.

Agricola. Ager. Agricultura.o. Miles.5. Politia.5. 6. Peglatio.Ar.

1 Agricultura in statu innocētie, fuisset delectabilis, & non laboriosa.1a.q.102.3.c./.2.d.17.q.3.2.7m.

2 Agricultura hebat īter res sacras ab Aegyptiis & Paganis.12e.q.102.3.2m. Ager. Agricola. Miles.5.

3 In opibus agriculture & medicine: multum valet consideratio astrologie. Potentia.q.6.3.c.fi. Physica.12. Politia.5.6.

ALA./. Ale Christi vel dei, sunt misericordia & iustitia eius, qbus nos defendit. Vel sunt vtrūq; testamentū. Psal.16.co.6./.Psal.35.co.4. Alatus. Propitiatoriū. Alatus. Ale. Sirene. Alba. Albedo.o. Amictus. Baptismus.143.244. Efs.13. Festum.10. Stola.2. Vestis.2. Albaialareus. Heresis.115.

1 ALBEDO est mensura colorū quo ad lucē, nō aut ē quo ad terminationem diaphani. vi.q.2.4.4m./.q.23.7.c. Alba. Cā.16. Color.6. Compositio.14. Congregatio.2. Corporalia.1. Currere. Deus.401. Ebur. Esse.31. Semen.6. Visio.17.

2 Hec propositio est per se. Superficies est alba, vel numerus est par.p.2.c°.57.1m.

3 Oppositū videtur dicere. Posteriorū.lec.9. principio, quia non omne quod dicitur de omni, est per se. R fi°. Du°.93°.551°.

1 ALCHIMIA. non facit verū aurū.2.d.7.q.3.1.5m./.4.d.11.q.1.ar.1.4.3.3m./.Po°.q.6.1.18m. Ars.20.27.28.36.c.41. Baptismus.67.

2 Oppositum videtur dicere.22e.q.77.2.1m. R fi°. Du°.94°.362°.

3 Licet vendere argentum vel aurum alchimicum, si sit verum.22e.q.77.2.1m. Physica.12.

ALEA est species auaritie.22e.q.118.8.4m. Aleator.o. Auaritia.13.

1 Aleator qdruplr tenet ad restitutionē accepti p ludū. s. si lucret ab iis q rem suā alienare nō possunt, sicut sunt minores, & furiosi, & similes, si alium trahat ad ludū ex cupiditate lucrandi, si alium trahat vt fraudulenter ab eo lucretur, & si lusit cōtra phibitionē legis ciuilis.22e.q.32.7.2m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.3.2m.

2 Aleator si tractus lusit, & amisit, pōt repetere.22e.q.32.7.2m./.4.d.15.q.2.ā.4.q.3.2m. Alea. Auaritia.13

3 Aleator si tractus lucratus est, nō tenetur restituere: quia ille q amisit, non meretur recipere.22e.q.32.7.2m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.3.2m. Alere. Alimentum.o. Alitio. Aleum. Magnes.3.

1 ALEXANDER vadens in Iudeā vt deleret eā, reueritus est pōtificē vice dei. Et intrans tēplū, maxima dona dedit, & Iudeos libertati donauit. Opus.20. Libro.2.c°.16.co.2.fi. Aristoteles.6. Athanasius.1.

2 Alexāder vicit Amazones Scytas astutiis & blanditiis, potius q; fortitudine, quia regnum earū tunc erat potentissimum. Opus.20.libro.4.c°.5. Aequiuoca.1. Intellectus.262. Prouidentia.34. Terra.2.

3 Alexandri regnum in Grecia durauit annis duodecim. Opus.20. libro.3.c°.12. Alexandrinus. Christus.149.

ALEXIVS omnibus suis p Christus dimissis, mēdicus gaudebat Eleemosynā a seruis suis se accepisse.22e.q.187.5.c.

Alias. Aliquin. Aliter. Confessio.92. Debitum.19 Matrimonium.29. Sanguis.14. Vēdere.7. Vsura.27.127.147.233.261.272.275.

Alibi. Eucharistia.132. Vsura.76. Alicubi. Damnum.6. Sensus.49. Alienatio. Abstractio.14. Aleator.1. Alienum.o. Missa.4. Transferre.o. Vsura.255. Alienitas. Alienum.o. Heresis.37.

1 ALIENVM est qō ē extraneū, & dissimile, sed hoc

non importatur, cum dicitur alius. 1ª. q. 31. 2. 3m.
Alienatio. Alienitas.
2 Alienum & suum sunt contraria: & non incidunt in idem simul. Opus. 73. cº. 5. Alietas. Aliud. Alius. o. Baptismus. 127.
3 Aliter iudicat lex diuina alienum: & aliter lex humana. Opus. 73. cº. 5. Contritio, 20. 21. Diaphanũ. 1. Dimensio, 11.
4 Lex diuina alienum dicit, qcquid possidetur ꝯ legem dei, qui solus est verus dñs. Vnde siqua pręter volũtatem dei possidetur, iniuste possidetur, & inuito domino, quasi res alienę possidentur. Opus. 73. cº. 5. Euchª. 131. Expectare. 2. Extraneum. Fides. 105.
5 Lex humana alienum iudicat id solum, quod pręter voluntatẽ hoīs q dñs rerũ est ẽm leges humanas, accipitur vel detinetur. Opus. 73. cº. 5. Furtũ. o. Heresis. 39. Ignis. 7. Hypocrisis. 1. 6. Iustificatio. 50. Iustus. 3. 4. Labor. 3.
6 Oē qđ male possidetur, alienũ ē. Opus. 73. cº. 5. Lex. 98. Matrim. 116. Miraculũ. 50. Misericordia. 1. 9.
7 Cum in furto vel rapina appareat rerũ acceptio vel detentio: ꝯ illius hominis voluntatẽ, qui putatur dominus ab omnibus hoībus, iuste lex humana illa punit, & tanq̃ vere aliena restitui compellit. Opus. 73. cº. 5. Negocia. Paulus. 4. Peccatum. 3. 43. 69.
8 Ne tollatur ęq̃litas vel similitudo in diuinis, vitandũ est nomen alieni, & discrepantis. 1ª. q. 31. 2. c. Pœna. 36. 37. 38.
9 Dicimus filium dei alium a padre, licet non dicamus alienum. 1ª. q. 31. 2. 3m. Piscis. 4. Prelatio. 6. Princeps. 9. c̃. Proprium. 5. Rapina. o. Restitutio. o. Resurrectio. 9. Scandalum. 14. Scriptura. 10. Spes. 17. Virtus. 106. Vsura. o.
Alietus pacificitur minutis auibus, & significat molestos pauperibus. 12ª. q. 102. 6. 1m. co. 2.
1 ALIMENTVM pertinet ad veritatem humanę naturę. 1ª. q. 119. 1. o. / 2. d. 30. q. 2. 1. o. / 4. d. 44. q. 1. ar. 2. q. 4. o. / quol. 7. vel. 8. q. 3. 1. c. Adeps. 1. Cibus. o. Comedere. o. Eps. 24. Euchaª. 30. Gustus. 3. Idem. 9. Lac. 1.
2 Alimentum corporale conuertitur in substantiam aliti: sed alimentum spirituale econuerso. Ideo spirituale conseruat: licet non sumatur realiter: nõ autem corporale. 3ª. q. 73. 3. 2m. Nutrimentum. Nutrire. o. Radix. 1. Semen. 3. 4. Tactus. 2.
Alio. Aduena. 1. Locus. o. Alioquin. Alias. Aliter. Legislator. 2. Periculum. 2.
Aliquale. Adam. 17. Adulterium. 5. Amor. 62. Angelus. 156. 157. Credere. 24. Effectus. 4. Epyichia. 2. Forma. 168. Ira. 11. Odor. 2. Pœnitẽtia. 225. Religio 32. Sapor. Sol. 2. Species. 5. Vsura. 177. 285. Vxor. 4. Christus. 160.
Aliquando. Abstractio. 23. Actus. 34. Agens. 76. Aliquoties. Alteritas. Circuncisio. 36. Interdum. Peccatum. 420. Quandoq;. Scientia. 8. Scriptura. 13. Singulare. Tempus. o. Votum. 17. Vsus. 7. Christus. 123. Zelus. 5. 6. 7. Aliquantulum. Ieiuniũ. 15.
ALIQVIS. dupliciter sumit̃. s. ẽm subiectũ & ẽm actis vel ẽm rationem. Similiter alius & alter. 2. d. 27. 6. c. Forma. 168. Intellectus. 104. c̃. Mirũ Relatio 4. Transcendentia. Trinitas. 12.
Aliquota. Numerus. 11. Senarius. 2.
Aliquoties. Aliqñ. Interdum. Numerus. 6. Quãdoq;. Alis. Abstractio. 9. Accipe. 2. Agẽs. 50. Alias. Alienũ. 3. Intellectus. 102. Mẽdaciũ. 13. Alitio. Alere. Alimentũ. o. Nutrire. o. Tempus. 33. Alitum. Alimentum. 2. Alitus. Anhelitus. Flatus. Expiratio. Respiratio. o. Aliud. Accidens. 98. Alienum. o. Alius. o. Amicitia. 20. 23. Amor. 43. Per aliud. Alunde. Aduena. 1. Predicare. 8. Resurrectio. 21. Vsura. 194.
1 ALIVS significat diuersitatẽ i cōi: nõ magis ꝑsonalẽ q̃ essentialẽ, sed ẽm exigentiã substãtiui cui addit̃. 1. d. 4. q. 1. 3. 2m. Actis. 98. Agẽs. 29. Alienũ. 1. 7. 8. 9. Aliquis. Amicitia. 18. c̃. Amor. 43. 74. 99. 178. 244. Angelus. 48. 49. 52. 271. 291. 379 c̃. 408. c̃. 443. 536. Aia. 7. c̃. Appetitus. 23. c̃. Arra. 1. Assentire. 2. c̃. Baptismus. 30. Bonitas. 19. 41. 51. 150. Character. 25. Causa. 42. Circũstantia. 14. 26. c̃. Cognitio. 14. 15. 18. Conceptio. 37. Confessio. 67. c̃. Confessor. 4. 5. Confirmatio. 20. 33. 35. Creatio. 20. 44. Dęmon. 10. Deus. 305. & 371. 418. Differre. 1. 3. Diffinitio. 21. Dimissio. 10. 11. Distictio. 4. Diuisio. 9. doctrina. 13. Duo. 1.
2 Alius significat diuersitatem ꝑsonarũ, sed aliud diuersitatẽ simpliciter. i. essentię. 1ª. q. 31. 2. c. 8. / 4m. / 1. d. 9 q. 1. 1. c. 2m. Duplicitas. 1. Esse. 46. Eucharistia. 102. c̃. 164. Falsitas. 19. Filiatio. 5. 6. Finis. 139. Fortitudo. 42. Generatio. 70. 88. 89. Gratia. 33. 139. Habitus. 53. 71. Honor. 13. 20. Humilitas. 6. 15. 27. Idẽ. 7. Imprimi. 1. Intellectus. 104. 122. Hypocrisis. o. Marcion. Mendacium. o. Meritũ. 44. 48. 63. 82. 99. 105. 109. 110.
3 Diuersitas accidentis facit alterũ simpliciter, sed diuersitas substantię facit aliud ẽm qd. i. ẽm essentiam nisi adsit diuersitas suppositorum. 3ª. q. 17. 1. 7m. Nonens. 4. Oratio. pro. Peccatũ. 156. 149. Pœnitẽtia. 54. Perfectio. 33. Per se. 4. Persona. 30. Pluralitas. 1. Possibilitas. 1. Preceptũ. 147. Prelatio. 10. 28. Presũptio. 1. Principiũ. 24. Prius. 10. Propriũ. 4. Propter. 1. Questio. 1. Relatio. 1. c̃. 32. 60. Rlm. 4. 8. Religio. 4.
4 Filius dei est alius a padre, non autẽ aliud. 1ª. q. 31. 2. o. / 4. c. / 1. d. 9. q. 1. 10. / d. 19. lec. 1. L. 8. / d. 21. q. 1. 2. c. / 3. 4. c. 10. / Opus. 3. cº. 236. Resurrectio. 14. 15. Satisfactio. p. Symbolum. 2. Simpliciter. 4. Sba. 9. Thomas. 3. Vsura. 89. 156. Vsus. 7. Christus. 37. 38. 55. 155. 188.
Allegatio. Argumentum. Iudicium. 26. Paulus. 20. 21. 22. Vsura. 291. 294. 298. 299.
ALLEGORIA sumitur ꝓ quolibet sensu mystico, sed ꝓprie ꝓ vno sensu tm̃. Gal. 4. co. 18. Sensus. 37.
ALLELVIA. significat exultationẽ de ęternis. Et replicatur ꝑp duplicem stolam. s. aie & corporis, & duplex canitur tempore resurrectionis propter duplex gaudium resurrectionis. s. Christi & nostrę. In diebus vero & officiis luctus, intermittitur, & loco eius, tractus ponitur, qui asperitate vocum, & prolixitate verborũ, pręsentis miserię incolatum insinuat. 4. d. 8. I. Ieiunium. 32.
Alleuiare. Diminutio. Infirmitas. 7. Peccatum. 219. 250. Pollutio. 9. Presumptio. 12.
ALLICERE. / Alliciunt doctorem quatuor ad bene legendum. s. multitudo scholarium bene intelligentium, salarii stipendium, scientię acquisitio, & honoris consecutio. Opus. 71. co. 6. Attrahere. Dęmon. 80. c̃. Diuine. 8. Princeps. 12. Religio. 49. Tẽperantia. 1. Alligari. Cœlũ. 27. Dęmon. 73. 117. 120. Embrio. 3. Ligare.
Almariani. Deus. 48. Heresis. D. Alo. Halo. Alpheus. Iacobus. 2.
1 ALTARE debet esse lapideus multiplici rõne. s. q̃a altare lapideum significat Christum, & corpus Christi in sepulchro lapideo fuit recõditũ, & q̃ ad vsum sacramẽti, lapis solidus est, & de facili potest inueniri vbiq; 3ª. q. 83. 3. 5m. / 4. d. 13. q. 1. ã. 2. q. 5. 2m. Accidens 69. c̃. Actus. 187. Ara. Chrisma. 3.

4 In veteri lege erat tantum vnum altare, ad vnū effe-ctum deputatum: ideo erat aureum, vel terreum, vel ligneum. 12ᵉ.q.102.4.7ᵐ./.3ᵃ.q.83.3. 5ᵐ./. 4.d.13.q.1.ar.2.q.5.2ᵐ. Cōsecratio.o. Corporalia.1.

5 Ratio omnium pertinentium ad altare tabernaculi. 12ᵉ.q.102.4.6ᵐ./.7ᵐ.

4 Ante sanctum Syluestrum, altare erat ligneum: vt facilius transferretur, propter persecutiones: quia fideles non habebant certum locū.4.d.13.q.1. ar.2.q.5.2ᵐ. Eucharistia.o. Gradus.3. Missa.2.3.14.

5 Altare significat Christum.12ᵉ.q.102.4.6ᵐ.fi./.3ᵃ.q.83.3.2ᵐ./.4ᵐ./.5ᵐ./.4.9ᵐ./.5.2ᵐ. Ornatus.9.

6 Altare significat crucem Christi.3ᵃ.q.83.1.2ᵐ. Religio.81. Sanguis.6. Subdiaconus.2.4. Tēplū.1.3.7.14

7 Altare constituitur angelis & sanctis.22ᵉ.q.85.2.3ᵐ. Thurificatio.2. Vsura.307. Christus.197.

Alter. Aliquis. Alius. Alteratio.5.10. Cogitatio.6.7. Cognitio.4.64. Cōpositio.13. Dispositio.7.9. Generatio.20.36.

1 ALTERATIO sola est passio proprie.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.o./. veri.q.26.1.c. Accidens.34.85. Aer.6.10.

2 Alteratio est in prima specie qualitatis, consequenter tantū.12ᵉ.q.50.1.3ᵐ./.q.52.1.3ᵐ./. Phy.7.lec.5.fi./. Ce.lec.7.principio.

3 Alteratio duplex.s. corruptiua & perfectiua.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.d.37.q.4.1.2ᵐ./. 2.d.19.3.c. 1ᵐ./. Virtu.q.1.11.11ᵐ./. Ce.lec.7.co.1.fi./. Anima.2. lec.11.o. Alteritas. Anima.140. Augmētum.3.c̄. Baptismus.60. Calor.16. Charitas.75.

4 Alteratio proprie, fit tm̄ secundū qualitates sensibiles. 12ᵉ.q.50.1.3ᵐ./. q.52.1.3ᵐ./. 1.d.17. q.2.1.5ᵐ./. d.37.q.4.1.2ᵐ./.2.d.35.q.1.5.c./. Phy.7.lec.5.7.o./. Ce. lec.7.principio. Cœlum.66.c̄.87.88.144. Diuisio.2. Elementum.14.22.

5 Alteratio habet duplicē terminū.s. eiusdē generis cū ea.i. qualitatē, & alterius generis.s. substantialem formam.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.2.d.5.q.2.1.c.fi./. d.24.q.3.6.6ᵐ./.veri.q.9.3.c./. Virt.q.1.1. 8ᵐ./.q̄l.7.9.c./. Phy.7.lec.3.co.1.

6 Alteratio in eodem instanti terminatur ad formam substantialem: & ad vltimam dispositionem eius.2.d.5.q.2.1.c./.3.d.2.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.5.q.3.c./. quol.8.vel.11.q.4.2.c. Fieri.17. Forma.48. Generatio.19.22.

7 Alteratio naturalis tpe semp̄ precedit generationem, quia dispositio naturalis ad formam successiue fit.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c.

8 Omnis alteratio & generatio inanimatorum est tm̄ ab extrinseco. Sed dicuntur naturales tantum a principio passiuo.2.d.18.q.1.2.c.fi./. 3.d.3.q.2.1.6ᵐ./. 4.d.22.q.2.ar.1.q.1.c./. d.43.ar.1.q.3.c. fi./.p̄.3.cᵒ.23.7ᵐ./. Met.7.lec.6.co.3./. Lec.8.co.2.3./. Anima.2.lec.5.co.2./. Lec.7.co.2.

9 Alteratio requirit successionem: ratione contrariorū in subiecto.2.d.13.3.9ᵐ. Graue.5. Illuminatio.4.

10 Alteratio requirit subiectum subsistens corpus naturam subiectam contrarietati, expulsionē vnius qualitatis, & introductionem alterius.12ᵉ.q.22.1.1ᵐ./. 4.d.15.q.2.ar.1.q.1.c. Lumen.11. Lux.7.18.c̄. Magnes.3. Mistio.o. Mors.13.

11 Alteratio proprie non est in substantijs intellectualibus.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.d.37.q.4.1.2ᵐ.

12 Alteratio proprie, non est in parte intellectiua.1.d.17.q.2.1.5ᵐ./.veri.q.26.3.13ᵐ./. Phy.7.lec.6.o./. Anima.2.lec.11.co.2.3. Motus.40. Stupor.3. Tempus.4. Trahere.1.

ALTERITAS est aliquando principium & causa pluralitatis. Trin.13.o./.vel Opus.69.q.13.o. Accidens.48.49. Alteratio.o. Alterum. Varietas.

Alterum. Alius.3. Alter. Amor.99.104.c̄.129.175. Analogia.2.c̄. Angelᵘ.16.187. Bonitas.197. Dispositio.35. Diuersitas.o. Organū.1. Propter.1.2. Varietas

Altisiodorensis. Missio.10. Suffragia.12.

1 ALTITVDO dei in cognoscēdo, est triplex.s. rōne obiecti, modi, & certitudinis. Ro.11.lec.5.principio. Amen.2. Amor.64.229.276. Angelus.61.273.285. Anima.360. Annunciatio.8. Apostoli.42. Aquila.1.2. Cā.64.88. Cœlum.53. Cete.1. cognitio.46. Conseruatio.6. Contrarium.30.42. Corona.1. Dispositio.29. Eleuatio. Excelsus. Fides.113. Homo.18. Humilitas.1.14.26.c̄.32. Ignis.18. Imaginatiua. Intellectus.200.203.205.254.

2 Altissimum dicitur aliquid dupliciter.s. simpliciter vt diuina: vel in genere.3.d.35.q.2.ar.1.q.2.c. Loqui.3. Mare.3. Mens.3. Misericordia.44. Musica.1. Natura.9.25.c̄. Operatio.35. Potentia.57. Prudentia.27. Religio.99. Sapientia.3.5.20.28. Sciētia.128. Sinesis. Stultitia.2. Sublimitas. Substantia.18. Summum.4. Theologia.31. Transumptio. Turtur.2. Virtus.31.264. Christus.213.

Alumen. Sal. Alumnus. Vsura.221.222.

Amabile. Amor.o. Complacentia.o. Concupiscentia.o. Desiderium.3.

AMALECHITAE, Amonitę, & Moabitę, erāt exclusi in ęternum a ciuilitate Iudęorum: sed Aegyptii & Idumei per triennium tm̄.12ᵉ.q.105.3.c.1ᵐ.

AMARITVDO est effectus rancoris, & filia accidię.22ᵉ.q.35.4.3ᵐ.

Afflictio. Dulcedo.2. flegma. Ieiunium. Ira.52. Passio.132. Peccatum.202. Scriptura.2.

Amatio. Amor.176. Amatiuus. Sanguis.5.

Amator. Amor.265. Audacia.20. Inuidia.10. Pax.21. Pythagoras.2.3.

1 AMAZONES Asiam.i.tertiā partē orbis subiugauerunt: & habebant sp[...] suas reginas. Opᵘ.20.liᵒ.4.cᵒ.5

2 Amazones amputabant mamillas dextras puellis, & sinistras comprimebant: ne impedirentur sagittantes. Opus.20.libro.4.cᵒ.5.

3 Amazones nullum virum recipiebant in sua acie. Opus.20.libro.4. cᵒ.5. Alexander.2.

Ambidexter. Sinistrum.3.

Ambiguum. Dubitatio.o. Signum.5. Varietas.

Ambire. Ambitio.o. Genus.16. Infamia.2.

1 AMBITIO est peccatum oppositum magnanimitati secundum excessum: quia est inordinatus appetitus honoris.22ᵉ.q.131.2.o.

2 Appetitus dignitatū inordinatus: ratione honoris ptinet ad ambitionem: sed pp debitum dignitatis vsum vt excedentem facultatem appetentis, pertinet ad pręsumptionem.22ᵉ.q.131.2.c.2ᵐ. Honor.7.8.

3 Ambitio nō est circa vestes, & exteriorē cultum, nisi secundum q̄ ad honorem pertinent.22ᵉ.q.131.2.3ᵐ.

4 Ambitio facit hominem cęcum. Mat.2.lec.2.co.2. Infamia.2. Magnanimitas.9.

Ambo. Duo. Proportio.9. Vsura.239.

AMBRA est species cara, habens odorem diuinū & cœlestem. Iob.41.lec.2.co.1. Cete.10.

1 AMBROSIVS in ecclesia mediolanensi, cantum instituit: secundū Augustinū.22ᵉ.q.91.2.b. Beatitudo.167. Electio.31. Gloria.1. Ludus.3. Magdalena.1. Matrimoniū.36. Nouitii.1. Orō.10. Theodosius.2.

2 Ambrosius vsq; ad vltimam ęgritudinem non cessauit scribere: Vnde scribens psalmum quadragesimum septimum: mortuus est.2ᵉ. Thi 4.co.8.

* Ambulare. Ire. Iter. Motᵘ.34.35. Porphyrio. Vite

tus.256.

1 AMEN est grecum: & significat sine defectu: qñq; tamen est hebreum. Isa.25.f.

2 Amē qñq; est hebreū: & sic significat tria. s. vere: verè fiat. Et geminat̄ tm̄ a Ioãne. qa altiora narrat. Isa.25.f./Io.3.co.2./Ro.11.f./1c. Cor.14.lec.3.f.

3 Nullus grecus vel hebreus transtulit amē: propter reuerentiam Christi sępius vtentis eo. Io.3.co.2.

AMOENITAS nimia ē cū libidinis. Ió a talibus sunt homines coartandi. Opus.20.lio.2.co.4.

Amens. Aduocatus.9. Baptismus.132. Eucharistia.210. Mr̄imoniū.107. Sapiētia.44. Stultitia.3.6.10. Testis.7. Vnctio.25. Votū.34. Vsus.7. Amicabile. Amicitia.26. Amor.117. Consilium.19.

1 AMICITIA QVID./. Est amor mutuę bñuolētię, fūdatus sup aliq̄ cōicatiōe. 12c.q.65.5.c./22c.q.23.1.c./5.c./3.d.27.q.2.1.c.f./d.28.o./4.d.40.1.c./ Opus.20.co.10./Io.13.k.7.co.2. Adulatio.4.5. Affabilitas.o.

2 Amicitia q̄ est affabilitas, nō habet perfectam rōnem amicitię: sed similitudinē eius. s. ad decentē conuersationem in dictis & factis delectabiliter ad omnes: nō ęqualiter. 22c.q.114.o. Amicabile.

3 Amicitię proprium est simul conuersari. 3.d.32.1.4m./2.c. Amor.23.51.97.130.159.162.c.176.194.229.231.232.

4 Amicitia magis est in concordia voluntatum quo ad finem: q̄; quo ad volita. veri.q.23.8.7m. Anima.300. Animal.72. Austeritas.2.

5 Amicitia vtilis: & delectabilis deficit a ratione verę amicitię: inquantum trahitur ad amorem concupiscē tię. 12c.q.26.4.3m./22c.q.189.10.2m.

6 Amicitia reqrit ęqualitatē pportiōis: nō aūt ęquiparantię. 3.d.28.3.3m./d.29.1.1m./4.d.14.q.2.ar.1.q.2.c./d.15.q.1.2.c. Iustitia.22.59. Laus.7.

7 Amicitia pulchre commendatur cum Damone & Phitia singularissimis amicis. Opus.20.co.10./ Libro.4.co.22.

8 Amicitia non est virtus specialis distincta ab aliis: sed est aliquid consequens omnes virtutes. 22c.q.23.3.1m./q.114.1.1m./3.d.27.q.2.2.1m./. Virt.q.1.5.4m./q.2.2.8m. Liberalitas.8. Litigium.1. Offendens. Reconciliatio. Susurratio.o.

9 Immo amicitia siue affabilitas est specialis virtus, & specialis obiecti. s. decentis conuersationis. 22c.q.114.1.o./3.d.34.q.1.2.c.co.2. P R fio. Dno.95o.

10 DIVISIO./. Amicitię dilectio in duobus motibus ad intra consistit. s. in dilectum, & pro dilecto. Opus.61.co.52. Temperantia.9.25.

11 Species amicitię dupliciter distinguuntur. s. secundum fines, & sic sunt tres. s. amicitia honesti, vtilis, & delectabilis. Et secundum communicationes. 22c.q.23.1.2.3./.5.c.3m./.Virt.q.2.11.6m. Virtus.225.

12 Amicitię dilectio differt a dilectione concupiscentię. 3.d.29.L.f./Opus.61.co.2.

13 Amicitia est quadruplex: sicut est quadruplex communicatio. s. naturalis, domestica, ciuilis, & diuina. 3.d.27.q.2.2.c.1m./d.29.6.o./1c.Cor.3.f.

14 Amicus aliquis est hominis tripliciter. s. quia homo, quia pręsens, & quia vtilis. Opus.61.co.9.

15 Amicum quis amat, pp trinam vtilitatem. s. pp adeptionem boni sui, intensionem boni tui, & diminutionem vel annihilationem mali tui. Opus.61.co.11

16 Amici fidelis tria sunt experimenta. s. nouitas, prosperitas, & aduersitas. Opus.61.co.14.

17 Amicitia duplex. s. in cōuersatione, & in affectu. 22c.q.114.1.1m.

18 AD QVOS./. Amicitia non est cōtrahenda cū aliquo, nisi certis circunstantiis inspectis. Opus.61.c.54. Beatitudo.69.106.

19 Amicitia non est eiusdem ad seipsum: quia est vnio: Ideo ē inter plures. 22c.q.25.4.o./3.d.28.6.o./. Vir.q.2.7.11m./12m. Diuturnitas. Dolor.12. Iosias.1.2.44. Iudas.3. Peccatū.188. Pœnitentia.107. Pietas.3.

20 Amicitia est ad aliquos dupliciter. s. per se. i. ad amicos tm̄: & pp aliud, & sic est ad inimicos. 22c.q.23.1.2m./3m./q.25.8.c./3.d.27.q.2.1.8m./12m./ Virt.q.2.4.8.c. Proximus.3. Signaculum. Zelus.2.

21 Amicitia nō est ad irrationalia. 1a.q.20.2.3m./22c.q.23.1.c./q.25.3.o./3.d.28.1.c./2.o.

22 Amicitia non potest esse ad virtutes, nec ad aliqua alia accidentia. 22c.q.25.2.c./3.d.28.1.o.

23 Amicitia honesti, non est ad vitiosum per se, sed pp aliud. 22c.q.23.1.3m.

24 Amor potest esse inter multum distantia: nō autem amicitia. 3.d.32.1.2m.

25 Amicitia delectabilis & vtilis causatur ex inclinatione naturę. Sed amicitia honesti, ex inclinatione habitus & naturę, non autem charitas. 3.d.27.q.2.2.1m.

26 Amicitia conseruatur & augetur per exercitium operum amicabilium, & meditationem. 22c.q.82.2.2m.

27 Cum vera amicitia supra virtutem fundetur, quicqd in amico contrariatur virtuti, impeditiuum est amicitię, & quicquid est virtuosum, est prouocatiuum amicitię. 22c.q.106.1.3m.

28 Per recompensationem beneficiorum, amicitia conseruatur. 22c.q.106.1.3m.

29 Delectatio de visione & fruitione amici, est finis in amicitia delectabilis: non autem in vera amicitia. 3.d.27.q.2.1.11m./d.29.5.6m./d.34.q.2.ar.3.q.1.2m./.Virt.q.2.11.6m.

30 Amicitia pponderat consanguinitati. Opus.61.co.8.

31 Amicitia vera facit desiderium videndi amicum: & mutuis colloquiis gaudere. 12c.q.28.1.2m./3.d.27.q.2.1.11m./d.29.5.6m./.Virt.q.2.11.6m.

32 Propria amicitię sunt quinq3. s. velle amicum esse & viuere: velle ei bona: operari ei bona: conseruari cum eo delectabiliter, & concordia. 22c.q.25.7.c./q.27.2.2.3./q.31.1.c.

33 Amicitia principaliter intendit conuiuentes delectare. Sed qñ oportet, nō veretur contristare eos: pp bonum promouendum: vel propter malum vitandum. 22c.q.114.1.3m./2.1m./. q.115.1.c./. q.116.2.c./. q.168.1.3m.

34 In corde amici, bonum sui amici prępónderat omnibus vtilitatibus & delectationibus ex eo consequentibus. 2.d.3.q.4.c.f./3.d.29.4.c.3m./d.34.q.2.ar.3.q.1.2m./d.35.q.1.ar.4.q.2.c.f./.Virt.q.2.11.6m.

35 Delectationes & vtilitates puenietes ex amicitia, possunt dici merces: non autem amicus proprie: sed causaliter. 12c.q.114.6.3m./3.d.29.4.c.

36 Amicitia est perfectissimum inter ea quę ad amorē pertinent, & includit ea. 3.d.27.q.2.1.c.f.

37 Conuersatio & visio amici est delectabilis, pp cognitionem boni eius: & magis q̄. secū delectari: quia homo magis potest cognoscere quę sunt alterius: q̄; propria. 3.d.29.5.6m.

38 Homo debet pati detrimenta corporalia pp amicū, non autem spiritualia. 22c.q.26.4.2m.

39 Amicis peccantibus magis auxiliandum est ad recuperationem virtutis q̄; ad recuperationē temporaliū, q̄ diu est spes de salute eorum, nec tamen amplius est habenda familiaritas sic ad eos. 22c.q.25.6.5m.

40 IN COMMVNI./. Amicus magis debet subuenire in dānis virtutum: q̄; rerum exteriorum. 22c.q.25.6.2m./q.33.1.c./3.d.28.4.3m./4.d.19.q.2.1.6m.

Animal.41.Beneficentia.0.Beneficium.3.4.Charitas.8.62.63.128.

41 Plura bona exteriora debent impendi amicis, quam nobis: sed de spiritualibus est econuerso. Similiter in malis vitandis.3.d.29.5.0. Consanguinitas.10.Constantia.9.Contumelia.3.

42 Tradere se morti propter amicū: est perfectus actus virtutis. Ideo virtuosus plus appetit amicitiam, quam vitam corporalem. 3.d.29.5.3m. Impugnare.1. Laus.7.Lex.30.86.Litigium.1.Misericordia.20.

43 Discordia opinionum potest esse inter aliquos, cum amicitia & pace.22e.q.29.3.2m./.q.37.1.c./.2.d.11.q.2.5.1m./.3.d.27.q.2.1.c./.4.d.13.q.2.3.1m./.Ro.12.lec.3.co.4.principio. Mors.24.Munus.2.Necessitas.30.Tristitia.19.

AMICTUS tegens humeros episcopi, significat fortitudinem ad omnia officia exequenda. Alba vero significat puritatem vitę. Cingulum repressionem carnis.2.d.24.q.3.3.c. Eps.13.Vestis.4.5.

AMIDUM fit de farina p attaminationē & exhalationem, & vaporis ad mistionem.3a.q.74.3.4m./.4.d.11.q.2.ar.2.q.2.3m.Euchª.68.

Amitti.Aer.6. Aleator.2.3. Angelus.630. Beatitudo.93.Charitas.98.c. Cathedra.3. Contritio.18. Damnatio.8. Depositum.5. Dolor.13.22. Euchª.161.180.Exactū.4.Filiatio.13.Fortitudo.44.Gloria 6.Gratia.51.78.155. Habitus.63.74.c.Hęresis.61.Humidum.0.Innocentia.1.Inuidia.13.Liberalitas.4.Libertas.11.Liberum.21. Magi.5.Mors.4.13.Opinio.5.Peccatum.178.189.297.434.c.Pœna.47.Pœnitentia.44.105.Perdere. Potentia.61.Potestas.15.Pręceptum.22.Princeps.8.Redemptio.1.Religio.2.29.Restitutio.9.Scia.46.94. Similitudo.25.Sinderesis.11.Superbia.37. Tribulatio.20. Virginitas.10.28.29.30. Virtus.257.258. Vitium.12. Votum.32.Vsura.212.

Amonitę. Amalechitę.

1 AMOR NOTIONALIS in diuinis, sumitur tripliciter.s.essentialiter, notionaliter, & psonaliter.1a.q.37.0./.1.d.10.1.4m./.5m./.d.27.q.2.ar.2.q.2.c.fi./.1m./.d.32.q.1.1.0./.2.c.4m./.3.c.1m./.Poª.q.10.4.11m./.Opus.3.c°.59.60./.Io.5.lc.3.co.3./.Col.co.8.fi. Approprіatio.16. Cōicatio 1.Donum.6.7.Generatio.67.Imago.27.Nexus.Nomen.78.

2 Amor in diuinis est subsistens.1a.q.37.1.2m./.1.d.27 q.2.1.2m./.3.d.8.1.8m./. Potentia.q.9.9.c.23m./.q.10.1.5m./.Opus.3.c°.48.

3 Amor vt dei, cōicat naturam, non autem vt amor.1a.q.27.4.3m./.1.d.10.1.2m./.ꝯ.4.c°.23.fi.

4 In diuinis non est amor ex amore, quia ibi est vnus tm̄ amor perfectus.1a.q.27.5.3m./.q.37.1.4m./.q.41.6.0./.Poª.q.9.9.c./.Opus.3.c°.56. Processio.34.39.45.46.68.Proprium.10.Quies.11.

5 Amor est proprium nomen Spiritus sancti.1a.q.37.1.0./.1.d.10.4.0./.d.27.q.2.ar.2.q.2.c.

6 In deo amor est spiritus sanctus.Opus.3.c°.46.

7 In deo spiritus sanctus est per modū amoris. Opus.3.c°.47.

8 Spiritus sanctus vt amor, & vt nexus, est media persona, sed est tertia, secundum ordinem numeri & originis.1a.q.37.1.3m./.Opus.1.c°.10.

9 Spiritus sanctus pcedit p modū amoris.1a.q.27.3.4.5.0./.q.37.1.0./.q.45.7.c./.1.d.10.1.0./.d.27.q.2.ā.2 q.2.2m./.3.d.8.1.8m./.ꝯ.4.c°.15./.19./.21.1m./.23.fi./.46.fi./.Poª.q.2.4.7m./.q.9.9.c.23m./.Opus.3.c°.45.46.47.48.

10 Spiritus sanctus pcedit per modū amoris, vt rō principiandi, sed creaturę procedunt vt pticipata.1.d.6.2.0./.d.10.1.c.3m./.d.13.3.4m. Relatio.99.Sapientia.45.

11 Spūs sanctus ex suo mō pcedēdi est amor pris in filiū & econuerso.1a.q.37.1.2m./.3a.q.32.1.c./.1.d.10.2.0./.d.14.q.1.1.c./.d.27.q.2.3.1m./.Poª.q.10.4.10m.

12 Pater amat per spiritum sanctum: non autem a spiritu sancto.1.d.32.q.1.1.2m.

13 Pater amat filium & ecōuerso Spū sancto: p modū effectus formalis.1a.q.37.2.0./.1.d.14.q.1.1.c./.d.32 q.1.1.0./.ꝯ.4.c°.23.fi./.Poª.q.2.3.11m./.q.9.9.13m.

14 Pater amat se spū sancto, nō aūt generat se filio: nec spirat se spū sancto.1a.q.37.2.2m./.3m./.1.d.32.q.1.1.3m./.2.c.1m./.Poª.q.9.9.13m. Vnio.22.

15 Pater & filius amant nos spiritu sancto.1a.q.37.2.3m./.1.d.14.q.1.1.c./.d.32.q.1.3.0./.ꝯ.4.c°.23.fi./.Potentia.q.9.9.13m.

16 Spiritus sanctus amat se, seipso.1.d.32.q.1.2.4m./.Poª.q.10.4.11m./.Opus.9.q.59./.60.

17 ESSENTIALIS./. Deus amat omnia, quę ab eo sunt.1a.q.20.2.0./.q.23.3.1m./.12e.q.110.1.c./.3.d.32.1.2.0./.ꝯ.1.c°.91./.Libro.3.c°.150. prinº./.ti.q.27.1.c./.Virt.q.2.7.2m. Actus.161.Agere.20.

18 Amor transfert deum & omne amans extra se.1a.q.20.2.1m./.3.d.22.1.3m./.Dioº.4.lec.10.co.2.

19 Dilectio dei duplex.s.communis, qua diligit omnem creaturam. alia specialis, qua trahit creaturam rationalem supra conditionem eiusdem naturę, ad participationem sui.12e.q.110.1.c.

20 Amor vt passio, secundum suum materiale, non est in deo: sed tantum secundum suum formale.1a.q.20 1.0./.q.82.5.1m./.3.d.32.1.1m./.ꝯ.1.c°.91./.Libro.4.c°.19.co.2. Beatitudo.111.

21 Amor dei causat bonitatē in rebus: sed amor noster causatur ab eo.1a.q.20.2.c./.q.23.4.c./.12e.q.110.1.c.1m./.3a.q.86.2.c./.2.d.26.1.c.1m./.3.d.32.1.4m./.2.2m./.ꝯ.3.c°.150./.ti.q.27.1.c.2m./.Dioº.4.lec.10.fi./.Psal.50.co.2./.Matth.12.co.6./.Io.5.lec.3.co.3./.Ro.lec.4.co.2./.c°.9.lec.2.fi./.Eph.2.lec.2.co.1.

22 Deus ab ęterno dilexit creaturas in propriis naturis, & voluit eas esse: nō aūt tunc.1a.q.20.2.2m./.3.d.32.3.0./.ꝯ.4.c°.23.fi./.Ro.9.lec.2.co.4.fi./.Eph.co.8.fi.

23 Deus amat creaturas irrationales, non amore amicitię sed quasi amore concupiscentię. 1a.q.20.2.3m./.22e.q.25.3.c.1m./.3.d.28.q.2.2m./.d.32.2.0.

Electio.23.24.Falsitas.18.

24 Deus diligit irrationalia, amore beneuolentię: non aūt homo.3.d.32.2.2m.

25 Deus diligit peccatores & damnatos.1a.q.20.2.4m./.q.23.3.1m./.2m.

26 Immo deus odit peccatores & damnatos.3.d.31.q.2.ar.2.q.1.0. R fiº.Duº.95º.

27 Deus diligit damnatos, quo ad naturam: sed odit eos inquantum sunt mali, & inquantum non vult eis bonum vitę ęternę nisi voluntate antecedente.1a.q.20.2.4m./.q.23.3.1m./.22e.q.83.16.c./.3a.q.49.4.1m./.3.d.19.ar.5.q.1.0./.d.28.5.3m./.d.32.2.4m./.5m./.ꝯ.3.c°.5.2m.fi./.veri.q.20.2.c./.Virt.q.2.8.8m./.Psal.5.co.5./.Ro.5.lec.2.co.3. Odium.22. Tristitia.10.Visitatio.2.

28 PLVS./. Deus plus amat aliqua quam alia, ex parte boni voliti, sed ęqualiter ex parte actus.1a.q.20.3.0./.1.d.26.1.2m./.3.d.19.ar.5.q.1.0./.d.32.4.0./.ꝯ.1.c°.91.co.2.3.

29 Deus semper plus amat meliora.1a.q.20.4.0.

Incarnari.4.Israel.2.

30 Deus plus amat Christum, quam omnes creaturas.1a.q.20.4.1m.2m./.3.d.32.ar.5.q.4.0.

31 Deus plus amat angelos q̃ homines quo ad esse naturę: sed quo ad esse glorię: aliquos plus, aliquos minus. el equaliter. 1ª.q.20.4.3m./.3.d.32.ar.5.q.3.o. Nomen.36.

32 Deus plus amat innocentem q̃ pœnitentem ęqualis charitatis quo ad pręmium accidentale tantum. 1ª.q.20.4.4m./.3.d.32.ar.5.q.2.o.

33 Deus plus diligit vnum iustum: q̃ mille millia peccatores inquantum huiusmodi. Io.9.lec.4.prinº.

34 Deus plus simpliciter amat peccatorem predestinatum: q̃ iustum prescitum: sed vt nunc econuerso. 1ª.q.20.4.5m./.3.d.32.ar.5.q.1.o.

35 Deus põt immediate amari a nobis in hac vita. 22ᵉ.q.27.4.o./.3.d.27.q.3.1.o./.d.34.q.1.1.5m./.veri.q.10.11.6m./.Virt.q.2.2.11m. Abstinẽtia.6. Actus.161. Adam.41. Affectio.7. Auaritia.1.22. Baptismus.47. Capacitas.4.5.

36 Omnis creatura naturaliter plus diligit deũ q̃ se. 1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.109.3.c./.22ᵉ.q.26.3.c./.3.d.29.3.o./.Ma.q.16.4.15m./.Virt.q.4.1.9m./.q̃l.1.q.4.1.o./.Opus.3.cº.176. Centurio.2. Contemplatio.17. Credere.27. Datio.12.

37 Modus amandi deum non põt determinari. 22ᵉ.q.27.6.o./.3.d.27.q.3.3.o./.Virt.q.2.2.13m.

38 Deus potest a creatura diligi totaliter ex parte dei: & ex parte sui: non ex parte actus. 22ᵉ.q.27.5.o./.3.d.27.q.3.2.o./.Virt.q.2.10.5m. Demon.11. Filiatio.35. Finis.138. Frui.11. Gratia.23.31.131. Habitare. Heresis.112.

39 Amor quo diligimus deum non est infinitus. 22ᵉ.q.27.5.c./.1.d.17.q.1.1.7m.

40 Homo & angelus in puris naturalibus.i.sine gratia: potest amare deum super omnia. 1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.109.3.o./.2.d.3.q.4.o./.3.d.29.3.o./.Virt.q.2.2.16m./.q.4.1.9m./.quol.1.q.4.3.o. Iacob.7. Inebriari. Lex.78. Manifestatio.1.

41 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.109.4.o./.8.o./.p̃.3.cº.60./.1ᵉ.Cor.12.co.2.fi./.He.10.co.12.

R ñº Duº.97º.687º.

42 Dilectio dei est finis omnis actionis hominis: & summi perfectionis eius. 22ᵉ.q.27.6.c.3m./.p̃.1.cº.80.fi.

43 Deus diligitur p̃ aliud non formaliter, nec effectiue, nec vt finis: sed dispositiue vel materialiter. 22ᵉ.q.27.3.o.

44 Oppositũ videtur dicere a lilij.4.d.2.q.2.ã.1.q.1.2m.

Duº.98º. R ñº.sic Duº.524º.

Nomen.36. Odium.18. holocaustum.2.

45 Amare deum in hac vita, est de necessitate salutis. Opus.18.c.1./.5.

46 Cogitãs actu dei bonitatem vt in disputationibus fit: non tenetur actu moueri actu voluntatis & amare deum. Opus.9.ar.89.

47 Dilectio dei duplex.s.i via, & in pãa. Opus.61.cº.54.

48 Beati in patria amant deum immense, & ęternaliter. Opus.63.c.2.

49 Antecedentia dilectionem dei in via, sunt tria.s. apprehensio dei per auditum, per visum, & per gustum: Primũ est in incipientibus, secundum in p̃ficientibus, & tertium in p̃fectis. 22ᵉ.q.24.9.o./.Opus.61.cº.2.

50 Deum vt deum veneror, vt iustum tremo, & vt bonum amo & concupisco. Opus.61.cº.3.

51 Amor amicitię dei in anima tripliciter generatur: s̃m q̃ anima tripliciter consideratur.s. inquantum natura, inquãtum deliberatiua, & inquantũ gratificata. Opus.61.cº.6.c.

52 Amor dei triplex in anima.s. naturalis, voluntarius, & gratuitus. Opus.61.cº.5.

53 Amandus est deus p̃p tria.s. quia homo incarnatus, quia presens, & quia vtilis. Opus.61.cº.7.8.9.

54 Amandus est deus p̃p fidelitatẽ, quę in tribus maxime consistit.s. in nouitate prosperitate, & aduersitate. Opus.6.cº.14.

55 Amandus est Christus maxime & super omnia p̃p tria.s. quia pulcherrimus, affabilis, & mãsuetus. Opus.61.cº.12.

56 Plus amandus est deus, q̃ vir ab vxore, & econuerso: quia maximum & perfectissimum matrimonium est inter deum & animam. Opus.61.cº.13.

57 Amor dei ne pereat in nobis, quatuor nutritur remediis.s. meditatione, doctrina, oratione, & exercitio. Opus.61.cº.55.

58 De amore dei fluunt quinq3 fontes, s̃m quinq3 substãtias dupliciter, vel a summo vsq3 deorsum.s. inquisitio quę essentię ignis, aeris, aquę, & terrę vel ab imo vsq3 sursum.s. inquisitio circa mistum, vegetabile, sensibile rationale, & substantiam separatã. Opus.61.cº.32.c̃.

59 In amando deum potest haberi intuitus ad mercedẽ respectu amoris: non autem respectu amati. 3.d.26.q.2.1.5m./.d.29.4.o.

60 Amor dei est congregatiuus, sed amor sui est disgregatiuus. 12ᵉ.q.73.1.3m.

61 Esse viuere & intelligere, est appetibile & amabile oĩbus: ideo deus inquantum est causa horum non potest ab aliquo haberi odio. 22ᵉ.q.34.1.o. Peccatum.200.276.279.431. Preceptum.74.c̃. Reuerentia.5.

62 Amantium deum est triplex differentia.s. quia quidã sunt qui libenter vel sine magna molestia separantur a vacatione diuinę contemplationis, vt terrenis negociis applicentur. Et in iis vel nihil vel modicum charitatis apparet: quidam aliqualiter eam deserunt, vt diuinis obsequiis mancipentur, ad salutem proximorũ, quidam vero licet in ea maxime delectentur, eam pręterminttunt, vt deo seruiant, in salutem proximorum. Virtu.q.2.11.6m.

63 Dilectio dei includitur in dilectione proximi virtute sicut causa in effectu, & econuerso sicut affectus in cã. 12ᵉ.q.99.1.2m./.3.d.30.4.c.4m. Seraphin.3.5. Timor.3.6. Vita.54.c̃.

64 Dilectio dei supernaturalis est difficilior q̃ proximi: quia magis vires naturę excedit, quia est in altius obiectum. Non autem est laboriosior, cum sit dulcior. 3.d.30.4.6m.

65 Amare deum est magis meritoriũ q̃ amare p̃ximũ. 22ᵉ.q.27.8.o./.q.182.2.c./.3.d.30.4.o./.quol.6.11.o.

CHRISTVS, 11.13.14.15.55.

66 Christus dilexit nos tripliciter.s. gratuite, efficaciter, & recte: sicut debemus amare p̃ximum. Io.13.lec.7.fi.

67 Christus maius signum amoris ostendit pro nobis patiendo, q̃ dando corpus eius in cibum. q̃l.5.q.2.o.

68 Diuersę opiones de Petro & Ioanne apostolo in dilectione Christi actiua & passiua. 1ª.q.20.4.3m./.3.d.31.q.2.ar.3.q.3.o./.Io.21.16.5.co.1. Baptismus.47. Datio.12. Ioannes.10.c̃. Vita.54.c̃.

69 Christus & bti diligũt dãnatos, q̃ ad nãm: nõ aũt q̃ ad gloriã: nisi voluntate añcedẽte. 3.d.31.q.2.ã.3.q.1.o.

70 ANGELVS, 31.78./. Angeli in statu naturę, amabant deum super omnia. 1ª.q.60.5.o./.q.62.2.1m./.q.63.1.3m./.2.d.3.q.4.o./.quol.1.8.c.

71 Angeli naturaliter plus diligunt deum, q̃ se. 1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.109.3.o./.22ᵉ.q.26.3.c./.quol.1.8.c.

72 In angelis est dilectio naturalis, & electiua. 1ª.q.60.1.2.3.o. Seraphin.3.

73 Angelus & homo diligunt se dilectione naturali, & electiua. 1ª.q.60.3.o.

74 Quilibet angelus diligit alium sicut seipsum, dilectione naturali: etiam malus bonos. 1ª.q.60.4.o.

75 In angelis beatis pseuerat dilectio nalis.1ª.q.62.7.o.

76 CHARITATE /. Deus est ex charitate amandus super omnia.22ᵉ.q.44.8.2ᵐ./.3.d.29.3.o./.Virt.q.2.7.c.7ᵐ./.8ᵐ./.8.c./.9.c.

77 Quilibet debet ex charitate plus diligere deum q̃ se.22ᵉ.q.26.3.o./.q.44.8.c./.3.d.29.3.o./.5.c./.Virt.q.2.4.2ᵐ./.9.7ᵐ./.quol.1.9.c. Agere.6. Amicitia.1.10.c̃. Baptismus.47. Beatitudo.73.106.

78 Angeli sunt a nobis ex charitate amādi. 22ᵉ.q.25.10.o./.3.d.28.3.o./.Virt.q.2.7.c./.9ᵐ.

79 Deus debet ex charitate magis amari q̃ proximus.22ᵉ.q.26.2.o.

80 Tantū quatuor debēt ex charitate amari.s.deus, proximus, anima, & corpus. 22ᵉ.q.25.12.o./.q.44.3.1ᵐ./.8.2ᵐ./.3.d.28.7.o./.Virt.q.2.4.2ᵐ./.7.o.

81 Homo potest ex charitate se diligere.22ᵉ.q.25.4.o./.8.d.32.q.1.2.3ᵐ./.3.d.26.6.o./.Virt.q.2.7.c.10ᵐ./.11ᵐ./.12ᵐ./.13ᵐ./.14ᵐ.

82 Quilibet ex charitate debet magis se amare, q̃ proximū.22ᵉ.q.26.4.o./.q.44.8.2ᵐ./.3.d.29.5.o./.6.1ᵐ./.4.d.38.q.2.ar.4.q.1.c./.quol.8.2.c.fi./.Ro.13.lec.2.fi./.Gal.5.co.10./.2ᵉ.Thi.3.co.1.

83 Proximus debet amari ex charitate propter deū: non autē principaliter.22ᵉ.q.25.1.o./.2.1ᵐ./.8.c./.q.103.3.2ᵐ./.q.188.2.c./.Virt.q.2.4.o./.8.c. Beneface re.1.c̃. Charitas.19.23.62.147.154.155. Communicatio.1. Contemplatio.17.

84 Propinqui sunt magis amandi ex charitate, q̃ alii.3.d.29.6.o. Datio.12.

85 Ea sola ex charitate diligimus: quę nobiscum beatitudinem participare possunt. Virt.q.2.4.2ᵐ./.7.c.

86 Corpus dꝫ ex charitate diligi.22ᵉ.q.25.5.o./.1.d.32.q.1.2.3ᵐ./.3.d.28.7.o./.Virt.q.2.7.c.14ᵐ./.15ᵐ.

87 Proximus debet ex charitate magis diligi: q̃ propriū corpus. 12ᵉ.q.73.5.c./.22ᵉ.q.26.5.o./.q.44.8.2ᵐ./.Virt.q.2.1.4ᵐ./.11.9ᵐ./.Opus.18.cᵒ.16. Deus.208.249.338. Ex.6. Gratia.23.

88 Peccator debet diligi ex charitate quo ad naturā: non autem quo ad culpam.22ᵉ.q.25.6.o./.11.c./.q.64.6.c./.2.d.7.q.3.2.2ᵐ./.3.d.28.4.o./.5.c.2ᵐ./. Virt.q.2.8.8ᵐ./.9ᵐ.

89 Amicis ex charitate licite volumus mala triplici ratione.s.ad correctionem eorum, ad bonum cōmune, & propter iustitiam dei. Virt.q.2.8.10ᵐ. Inimicus. Infirmitas. Iustus.10.11. Lex.129.

90 Inimici debent amari ex charitate.3.d.30.1.o.

91 Immo diligere inimicos hoc est puersum: & vituperabile: & charitati repugnans: quia hoc est diligere malū alterius.22ᵉ.q.25.8.c.3ᵐ. ℞ R ñᵒ. Duᵒ.99ᵒ.

92 Inimici debent amari ex charitate quo ad naturam. 22ᵉ.q.25.8.o./.q.34.3.3ᵐ./.q.83.8.c./.3.d.30.1.o./.Virt.q.2.8.o./.Opus.4.cᵒ.8./.Opᵒ.18.cᵒ.15./. Ro.12.lec.3.co.1.fi.

93 Amare inimicū vt sic, est peruersum: sed quo ad naturam in cōi: est de precepto cuilibet: non aūt in particulari: nisi in ꝑparatiōe animi: sed est de perfectiōe.22ᵉ.q.25.8.o./.9.c./.q.34.3.3ᵐ./.q.83.8.c./.q.108.1.c./.Virt.2.8.o./.11.4ᵐ. Maledicere.2. Meritum.97. Passio.95.131. Pax.2.6.

94 Signa amoris oportet inimicis ostendere in cōmuni: non autem in speciali: nisi in preparatione animi: sed est de perfectiōe.22ᵉ.q.25.9.o./.3.d.30.1.1ᵐ./.2.o./.Ro.12.lec.3.co.1.fi.

95 Virtutes debent amari ex charitate.22ᵉ.q.25.2.c./.3.d.28.1.o./.Virt.q.2.7.c.1ᵐ.

96 Charitas amari debet ex charitate.22ᵉ.q.25.2.o./.1.d.17.q.1.5.o./.3.d.28.1.3ᵐ.

97 Aliquid potest diligi ex charitate dupliciter.s.amore amicitię: & amore concupiscentię: & sic amari potest accidens, & res irrationales: nō autem primo modo. 22ᵉ.q.25.2.3.o./.11.c./.3ª.d.28.1.2.5.o./. Virt.q.2.7.c. Preceptum.74.c̃. Reuerentia.5.

98 Demones & cęteri damnati quo ad naturā sunt ex charitate amandi: non autem quo ad gloriam, nisi voluntate antecedente.22ᵉ.q.25.11.o./.3.d.28.5.o./.d.31.q.2.ar.3.q.2.o./.Virt.q.2.8.9ᵐ./.Ro.13.lec.2.fi. Sanctus.3.6. Seraphin.3.5. Stola.2. Suffragia.5.6. Tristitia.10. Vnio.22. Vxor.2.

99 ORDO /. Omne ens naturaliter plus diligit se: q̃ alterum.1ª.q.60.4.2ᵐ./.5.1ᵐ./.Virt.q.2.4.2ᵐ. Amima.3.

100 Deus plus amat nos, q̃ ecōuerso.22ᵉ.q.26.12.3ᵐ. Bonitas.226. Charitas.62.118.c̃. Cōseruatio.6.13.

101 Quodlibet singulare plus naturaliter diligit bonū speciei: q̃ bonum proprium.1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.109.3.c./.3.d.29.3.c.fi.

102 Omnis pars naturaliter plus diligit totum q̃ se.1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.19.10.c./.q.109.3.c./.22ᵉ.q.26.3.c./.4.3ᵐ./.3.d.29.3.c./. Virt.q.2.4.2ᵐ./.9. 15ᵐ./.q.4.1.9ᵐ./.q̃l.1.q.4.3.c./.Opus.18.cᵒ.14.fi.

103 In patria nullus est ordo dilectionis, nisi scđm propinquitatē ad deū.22ᵉ.q.26.13.c./.Virt.q.2.9.12ᵐ.

104 Immo quilibet beatus in patria plus diligit se q̃ proximum: & plus diliget propinquiorem sibi ęque bonum: sed plus diliget meliorem extraneum q̃ propinquiorem minus bonum.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.o.
℞ R ñᵒ. Dubio.100ᵒ.

105 In patria quilibet plus amat se post deum, q̃ alium: 22ᵉ.q.26.13.o./.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.o.

106 Oppositum videtur dicere. Virt.q.2.9.12ᵐ.
℞ R ñᵒ. Dubio.101ᵒ.

107 Beati voluntate consequente volunt maius bonum alteri meliori q̃ sibi: sed intensius sibi. Antecedente vero etiam maius bonum volunt sibi.22ᵉ.q.26.13.c./.3.d.31.q.2.ar.3.q.2.3ᵐ.

108 In dilectione cuius principale obiectum est ipse diligens.s.in amore naturali: oportet similius magis diligi non autem in charitate: sed magis vnum cum deo cęteris paribus. Virt.q.2.9.5ᵐ.

109 In amore est duplex gradus.s.inter diligibilia: & diligentis ad dilectum. Primum attendit amans: non autem secundum, quo ad affectum: sed tantum quo ad effectum. 22ᵉ.q.9.10.11.12.13.o./.3.d.29.1.1ᵐ./.Virt.q.2.9.3ᵐ.

110 Omnes homines ęqualiter sunt amandi respectu obiecti: nō autem respectu actus.22ᵉ.q.26.6.1ᵐ./.Virt.q.2.9.8ᵐ./.10ᵐ./.Gal.6.co.7.fi.

111 Vnus proximus est magis amandus q̃ alius, secundū maiorem vnionem. 22ᵉ.q.26.6.o./.q.44.8.2ᵐ./.3.d.29.6.o./.Virt.q.2.9.o./.Gal.6.co.7.fi. Maledicere.2.

112 Si homo plus rem suam temporalem q̃ salutē proximi diligeret: peccaret.4.d.38.q.2.ar.4.q.3.6ᵐ.

113 Propinquiores debent plus amari q̃ meliores, & firmius: & multiplicius. 22ᵉ.q.26.7.8.o./.q.32.9.o./.q.44.8.2ᵐ./.3ᵐ./.3.d.29.6.o./.Virt.q.2.9.12ᵐ./.13ᵐ.

114 Parentes debent plus filiis amari ratione obiecti: sed econuerso ratione amantis. 1ª.q.96.3.2ᵐ./.12ᵉ.q.100.5.4ᵐ./.22ᵉ.q.26.9.o./.12.3ᵐ./.q.31.3.4ᵐ./.3.d.29.7.o./. Virt.q.2.9.18ᵐ./.Mat.10.co.21./. Eph.5.lec.10.co.1.

115 Parentes debent vxore plus amari ratione obiecti: sed econuerso ratione diligētis.22ᵉ.q.26.11.o./.3.d.29.7.3ᵐ./.Virt.q.2.9.18ᵐ.

116 Plus debeo diligere christianū quemlibet: q̃ patrem meum infidelem defunctū: licet affectus naturalis sit econuerso.3.d.39.6.c./.Virt.q.2.9.5ᵐ.

117 Secundū quid pōt ordo iste mutari: vt.s.in amando: magis amicabiliter me habeā ad familiarē q mihi cōuenit in operibus honestis quātū ad societatē in istis: q̃ ad patrē q in istis mihi non cōicat.3.d.29.6.c.

118 Consanguinei debent plus aliis amari. 22e.q.26.8.o./.3.d.29.6.o./.Virt.q.2.9.o.

119 In naturalibus quilibet tenetur magis amare consanguineos:& in ciuilibus conciues:& in militaribus cōmilitones. 22e.q.26.8.o./.q.31.3.c.2m./.Virt.q.2.9.15m. Pater.20.Propter.2.

120 Consanguinei paterni debent plus amari q̃ materni.3.d.29.7.4m.

121 Filii debent plus amari q̃ fratres.1a.q.96.3.2m./.3.d.29.7.6m.

122 Mater plus amat q̃ pater: q debet plus amari q̃ mater. 22e.q.26. 10.o./.3.d.29.7. 4m./. 5m./. Ethi.9.lec.7.fi.

123 Vxor & filii naturaliter magis amantur q̃ parentes. Eph.5.lec.10.co.1. Saluari.18.

124 Vxor videtur ponēda in eodem gradu cum filiis quo ad amorem beneuolentię.3.d.29.7.3m.

125 Amor vxoris ad virum est feruentior: sed ad filios: est naturalior. Titum.2.co.3.fi.

126 Quilibet debet se malum magis diligere q̃ alium bonum, quo ad naturam, non autem inquantū est malus.& similiter magis patrem malum q̃ alium bonū.3.d.29.6.1m.

127 Frater naturaliter plus amat q̃ soror.3.d.29.7.5m.

128 Filii sentis debent plus amari in spiritualibus: q̃ filii carnis non autem in aliis, 22e.q.26.8.2m./.Virt.q.2.9.16m.

129 Benefactor plus diligit q̃ beneficiatus.22e.q.26.12.o./.3.d.29.7.2m./.Ethi.9.lec.7.o.

130 Dilectio inimicorum est perfectior & magis meritoria: q̃ dilectio amicorum. 22e.q.27.7.o./.8.2m./.3.d.30.2.o./.4.3m./.Virt.q.2.8.c.fi./.17m.

NATVRALIS.3.22.27.31.40.51.52.64.69.vsq; 75.78.92.93.98. 105.108. 114.115.116. 119.123. 125.126. 127.156.157.158.161.178.191.192.194. 195.196.218.243.

131 Amor naturalis nō est actus: sed habitus.1.d.1.q.4.1.3m./.M.q.8.6.10m. Appetitus.2.15.48.

132 Amor naturalis non est passio: sed connaturalitas rei.12e.q.26.1.2.o. Cōmunicatio.1.Coniunctio.3.c. Desiderium.2.5.8.c.

133 Oppositum videtur dicere.12e.q.23.4.o./.q.25.3.4.c./.Ethi.2.lec.5.co.2. R fi°. Dubio.102°.

134 Amor naturalis est inclinatio ad aliquid.1a.q.60.1.o./.12e.q.26.1.2.o./.2.d.27.q.1.2.c./.ql.1.q.4.3.o.

135 Amor naturalis nihil aliud est, q̃ inclinatio naturę indita ab autore naturę.1a.q.60.1.3m. Honor.12.Nox.3.

136 Dilectio naturalis est respectu finis: sed electiua est respectu eorum que sunt ad finē.1a.q.60.2.c./.4.3m.

137 Dilectio naturalis est pncipiū electiue.1a.q.60.2.c./.q.62.2.c./.q.82.1.c.fi./.12e.q.10.1.c./.q.17.9.2m./.q.41.3.c./.q.91.2.2m./.22e.q. 154.12.c./.q. 155.2.c./.veri.q.22.6.c./.Virt.q.2.1.c.co.1.

138 Omnis dilectio naturalis est recta nō rectitudine charitatis: licet vna rectitudo perficiat aliam: sed rectitudine naturali.1a.q.60.1.3m./.ql.1.q.4.3.c. Passio.39.Sanguis.5. Senectus.5.

139 Amor naturalis est triplex.s.in appetitu naturali: sensitiuo:& itellectiuo.1a.q.60.1.c./.3.d.27.q.1.2.c.

140 Amor naturalis est in omni re: in omni potentia:& membro.1a.q.60.1.c./.12e.q.26.1.3m./.3.d.27.q.1.2.c.1m./.2m./.q.2.ar.4.q.2. 1m./.d.33.q.1.ar.1.q.1.3m. Voluntas.32.Vsus.7.

141 Quelibet res naturali dilectione amat se:& qcqd est idē ei in natura.1a.q.60.3.4.c./.12e.q.10.1.c./.q.77.4.1m./.22e.q.67.5.1m./.q.126.1.c./.3.1.c°.80.fi.

142 Vnicuiq; rei naturali tm̄ inductū est a causatore de amore naturali erga aliquid, quantum necessariū est vt effectum circa id exhibeat.3.d.29.2.c.fi.

143 Omnibus hominibus est naturale: vt se inuicē ament.3.c°.117.fi./.Virt.q.2.8.7m.

144 Non omnis dilectio nālis est in se reflexa.2.d.3.q.4.2m./.3.d 3.q.4.2m./.d.29.3.2m./.ql.1.q.4.3.3m.

145 Naturaliter quilibet artifex diligit opera sua: sicut filios.3.d.29.7.c.fi.

INTELLECTVALIS.45.49.51.52.57.58.59.61.62.64.72.73. 139.150. 161.173.176.191. 192.193.196.209.210.225.229.233.234.239.240.241.248.249.264.

SVI.14.16.36.38.60.77.81.82.71.73.74. 105.107.112.116.117.126.141.143.144.145.155.167.169.170.229.249.275.

146 Amor sui tripliciter se habet ad charitatē.s.cōtrarie: inclusiue:& concomitanter.22e.q.19.6.o.

147 Amare se dicitur aliquis tripliciter.s.iuste: iniuste:& indifferenter.22e.q.25.7.c.

148 Amor sui est vituperabilis: qñ est nimius respectu sui vel exterior.12e.q.29.4.3m./.q.77.4.1m./.3.d. 28.6.5m./.7.2m./.Virt.q.2.7.13m./.14m./.Titum.3.co.1./.Ethi.9.lec.8.9.o. Auaritia.19.Cōtēplatio.17.27.

149 Amor sui inordinatus est cā oīs peccati.12e.q.77.4.o./.5.c./.q.84.2.3m./.22e.q.25.7.1m./.q. 153.5.3m./.2.d.42.q.2.1.c./.Ma.q.8.1.19m. Dolor.7.Eleemosyna.4.6.Iustus.10.Luxuria.16.Pœna.42.

150 Amare se fm substantiam conuenit omnibus: scđm carnē principaliter vel secundū sensum peccatoribus tm̄: sed secundū spiritū bonis tantū.22e.q.25.4.3m./.7.o./.q.117.1.1m./.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.2m./.3.d.27.1.prin°./.d.29.5.o./.Virt.q.2.12.6m./.ps.10.co.4. Presumptio.4.Radix.3.

151 Homo magis diligit se studendo saluti & regimini aliorum: q̃ sui tantū.3.d.35.q.1.ar.3.q.1.2m.

DIVISIO.62.72.128.189.285.

152 Vnio quadruplex.s.realis: similitudinis: affectus:& substantialis. Prima est effectus amoris. Secunda & quarta est cā eius. Tertia est amor.12e.q.28.1.2m. Beatitudo.106.Frui.11.

153 Vnio duplex.s.faciens vnū scđm quid vt in tangentibus se:& vnum simpliciter vt in continuis. Secunda est amor: non autem prima.3.d.27.q.1.1.5m./.3.5m. Intellectus.213.

154 Vnio amantis ad amatū duplex.s.realis:& affectus.12e.q.25.2.2m./.q.28.1.c./.veri.q.26.4.c.

155 Amor quadruplex.s.superiorum: inferiorū: equaliū:& sui.Dio°.4.lec.9.co.2.

156 Amor quincuplex.s.dei: angeli: hominis: animalis:& naturalis.3.d.27.q.1.2.1m./.Dio°.4.lec.11.pn°.

157 Amor triplex.s.naturalis: sensitiuus:& intellectiuus.1a.q.60.1.c./.12e.q.26.1.c./.q. 28.6.1m./.q.41.3.c./.22e.q. 26. 3.c./.3.d. 27.q.1.2.o./.4. 13m./.q. 2.1.c.pn°./.d.33.q.1.ar.1.q.1.1m.

158 Amor duplex.s.naturalis:& supernaturalis.2.d.3.q.4.4m. Propter.2.

159 Amor duplex.s.amicitię:& concupiscentię.1a.q.60.3.c./.4.3m./.12e.q.26.4.o./.q.28.1.c./.22e.q.17.8.c./.q.23.1.c./.2.d.3.q.4.c./.3.d. 28.1.2.c./.5.c./.d.29.3.5.4.d. 49.q.1.ar.2.q.1. 3m./. Ma.q.1.5.c. co.2./.Virt.q.4.3.c./.quol.1.q.4.3.c./. Dio°.4.lec.9.co.1./.Lec.10.co.1./.10.15.lec.4.co.1.fi.

160 Amor est inequalis dupliciter.s.fm inequale bonū & scđm magis & minus.1a.q.20.3.o./.22e.q.26.6.

c.1^{m}./3.d.26.f.2^{m}./3.d.32.4.c./Gal.5.co.7.fi.

161 Dilectio proximi quadruplex.s.naturalis: deliberatiua: gratuita a gratia gratis data: & gratuita a gratia gratum faciente.Opus.61.c°.50.

162 Amatur proximus duplici amore.s.amore amicitię: et amore ↄcupiscẽtię.3.d.29.L.fi./Op°.61.c°.2./50.

163 Amor amicitię est quo diligimus illud cui volumus bonũ.3.d.29.L.fi./Opus.61.c°.2./50.

164 Dilectio amicitię in duobus motib° ad intra ↄsistit.s. in motu a cõplacẽtia: & in motu a cõcupiscẽtia: dupliciter.s.in dilectũ: & pro dilecto.Opus.61.c°.52.

165 Amorẽ cõcupiscẽtię: qnq; sequũtur.s.motus: dolor: timor: consolatio: & delectatio.Opus.61.c°.4.

166 Finis amoris duplex.s.id qđ intẽdo facẽ diligẽdo ꝓximũ: & id qđ intẽdo ↄseq vel acqrere.Op°.61.c°.52.

167 Amas amicũ propter triná vtilitatẽ quã ab eo postulás.s.propter adeptionẽ boni sui: intentionem boni tui: & diminutionem mali tui.Opus.61.c°.11.

168 Diligere debemus proximum discrete: & sancte: & non fatue: & hoc tripliciter.s.vt discernas in amando inter substantiã, & substãtiã: inter substantiã & accidens: & inter accidens & accidens.Opus.61.c°.49.

169 Quilibet debet diligere proximũ sicut se quadrupliciter.s.ordinate: efficaciter: sancte: & perseueranter. Opus.4.c°.7./Ro.13.lec.2.fi./Gal.5.lec.3.co.3. Charitas.116.Deus.249.

170 Amor vel dilectio proximi duplex.s.sufficiens ad salutem.i.cum sui beneficio & sine suo detrimento: & perfecta.i.cum detrimento.Mat.19.co.11.

COMPARATIO & Differentia.21.

171 Dilectio est tantum in voluntate: sed amor proprie in sensitiuo: licet transferatur etiam ad volũtatẽ.12^{e}.q.26.3.o./1.d.10.L./3.d.27.q.2.1.o./Dio°.4.lec.9.co.1.5./ps.17.co.1./Io.21.lec.3.co.3.prin°.

172 Dilectio addit supra amorẽ electionẽ: sed charitas estimationẽ magni ꝓtii.12^{e}.q.26.3.o./1.d.10.L./3.d.27.q.2.1.o. Amicitia.1.5.10.12.15.25.36.Appetitus.15.Concupiscentia.2.3.Desiderium.3.6.

173 Amor intellectualis addit supra beneuolentiam vnionem effectus.12^{e}.q.27.2.c.2^{m}./q.31.1.c. Honor.12.

174 Amor supra concupiscentiã: beneuolentiã: beneficentiam: & cõcordiã addit quietationẽ appetitus in rem appetitam.3.d.27.q.2.1.c. Ira.52.63.64.Lex.129.Magnanimitas.16.Magnificentia.2.

175 Amor vt passio est semper cũ impetu & cõsuetudine: sed beneuolentia qñq; subito & sine impetu.12^{e}.q.27.2.c. Martinus.Odiũ.1.2.13.18.21.22.Passio.39.60.Peccatum.239.Pulchritudo.8.

176 Amatio supra amorem addit intensionem quasi feruorem: sed amicitia addit societatem: & electionem quę etiam similatur habitui: amatio vero passiõi ꝫm Philosophum.3.d.27.q.2.1.c.f.

177 Pax dicit quietationẽ appetitus: ideo est aliquid amoris: qui addit ei transformationem & conuersionem amantis in amatum: ideo pax est medium amoris & desiderii.3.d.27.q.1.3.5^{m}.

178 Amor est motus simplex: naturalis: per se operans: ideo differt ab ira: quia composita a timore: quia violentus: & a spe: quia operatur per aliud. Dio°.4.lec.11.fi. Spes.59.72.79.80.81.

179 Amor est vis vnitiua de bono dato: sed spes importat defensionem ab extrinseco de bono arduo: futuro: & possibili.ps.17.co.1.fi. Christus.213.Zelus.1.2.3.7.8.

180 Amor est boni in cõi: siue habiti siue non: sed gaudium & delectatio est de presenti & habito: desideriũ vero & spes est de non habito. 1ª.q.20.1.c./q.34.3.1^{m}./12^{e}.q.28.f.1^{m}./22^{e}.q.4.1.3^{m}./3.d.23.q.2.5.5^{m}./d.27.q.1.1.2^{m}./Virt.q.2.2.6^{m}.

181 Aliquid est diligibile dupliciter.s.vt obiectum: & vt ratio dilectionis.1.d.17.q.1.5.c.

182 Spiritus sanctus habitus charitatis & actus eius sunt ratio & obiectum dilectionis.1.d.17.q.1.5.c.

183 Eodem actu numero amatur ratio dilectiõis: & obiectum eius.1.d.17.q.1.5.c.

184 Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.87.3.2^{m}. R ñº.Dubio.103°.138°.

185 Eodem actu numero amatur obiectum: actus: & amans.1.d.17.q.1.5.c.4^{m}.

186 Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.87.3.2^{m}. Du°.104°. R ñº.sicut Dubio.103°.

187 Actus amoris semper tendit in duo.s.in bonum volitum: & in eum cui vult bonũ.1ª.q.20.1.3^{m}./12^{e}.q.26.4.c./ꝯ.1.c°.91.7^{m}.

188 Quod amatur amore beneuolẽtię, potest esse vltimũ dilectum: non autem quod amatur amore concupiscentię: sed bene vltimum concupitum.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.3^{m}.

189 Amoris tres sunt differẽtię ꝫm tres differẽtias ignis s.qui est carbo.Flãma.& lux.Opus.61.c°.46.

190 Amoris sunt tres diuersitates ꝫm tres dñas caloris. s.quia est calens, ardens, & feruens. Opus.61.c°.46.

191 Sex constituuntur differentię in amore ꝫm sex differentias in velle.s.ꝫm velle naturale: deliberatiuũ: libidinosum sine consensu: libidinosum cum consensu: ex gratia gratis data: & ex charitate.Opus.61.c°.50.

192 Amor triplex ꝫm triplex velle.s.naturę, vitii, & gratię.Opus.61.c°.50.

193 Amoris sunt decem gradus ꝫm Bernardum.s.quia facit languere vtiliter, quęrere incessanter, operari indesinẽter, sustinere infatigabilr, appetere ĩpatiẽter, currere velociter, audere vehemẽter, stringere indissolubiliter, ardẽ suauiter, et similari totalr.Op°.61.c°.27.&.

194 Amor quadruplex ꝫm similitudinẽ quatuor elementorũ.s.quia cor amando vitia & peccata fit quasi terra: amãdo tẽporalia immoderate, tñ citra deũ fit quasi aqua: amando amicos carnales pure naturaliter fit q̃si aer: amando deũ fit quasi ignis. primus amor est mortalis: secundus venialis: tertius debitus: sed tamẽ indifferens, quia naturalis: & quartus meritorius cum fit gratuitus.Opus.61.c°.16.fi.

195 Duplex est habitus amoris.s.naturalis: & gratuitus. Opus.61.c°.3.

196 Amor sicut exit in esse tripliciter: sic & tripliciter deficit.s.modo quasi supernaturali: quasi voluntario: & quasi naturali.Opus.61.c°.11.

197 Amor est vehementior inter omnes passiões animę & perfectior.3.d.27.q.1.3.o.

198 Amor nihil aliud est q̃; stabilimentum voluntatis in bono volito.Opus.53.co.1.

199 Amor est copula amantis in amatũ: & est triplex copula.s.cõiũctiõalis a grãmatico: verbalis a dialectico: & carnalis a iurista vel ethico.Opus.61.c°.45.

200 Amor est vnio amãtis ad amatũ.1ª.q.20.1.c.3^{m}./12^{e}.q.25.2.2^{m}./q.28.1.o./3.d.27.q.1.1.c.2^{m}./Dio°.4.lec.9.co.1./Lec.12.co.1.

201 Immo amor nõ est vnio: sed sequitur eã.12^{e}.q.26.2.2^{m}./q.28.1.2^{m}. R ñº.du°.125°.

202 Amor non est vnio sc̃dm rem: sed sc̃dm affectum. 12^{e}.q.25.2.2^{m}./q.28.1.c.2^{m}./3.d.27.q.1.1.2^{m}./d.29.3.1^{m}./d.32.3.3^{m}./veri.q.26.4.c. Amicitia.1.5.24.36.Auaricia.1.8.12.19.22.

203 Amor per ignem significatur.Opus.61.c°.47. Charitas.23.Cõmunicatio.1.Frui.10.11.

204 Amor est terminatio motus appetitus.3.d.27.q.1.

2.c./3.c. Honor.12.Ira.52.63.64.

205 Amor est motus appetitus quo immutatur ab appetibili vt ei cōplaceat:non aūt vt tendens in appetibile:quia hoc est desiderium.12^e.q.26.2.c.3^m.

OBIECTVM.64.108.110.114.115.181.221.224.

206 Amor dicit terminationē affectus:per hoc ꝙ informatur suo obiecto.3.d.27.q.1.3.c.1^m./.d.31.q.2.2.c./.veri.q.26.4.c.

207 Amor est ꝯplacētia amātis in amatū.12^e.q.25.2.c./.q.26.1.2.c./.q.27.1.c./.1.d.10.3.c./.3.d.27.q.1.1.o.

208 Amor importat cōuenientiā & cōnaturalitatem ad amatū.12^e.q.23.4.c./.q.25.2.c./.q.26.1.c./.q.27.1.c./.4.c./.q.28.5.c./.q.29.1.2.c./.q.32.3.3^m./.3.d.26.q.1.3.c.ꝑn^o./.q.2.ā.3.q.2.c./.Ethi.2.lc.5.co.2.prin^o.

209 Amor est passio proprie ſm ꝙ est in concupiscibili: cōmuniter aūt vt est in voluntate.12^e.q.26.2.o./.3.3^m./.4^m./.q.28.6.1^m.

210 Amor gaudiū:& delectatio vt sunt in appetitu sensitiuo passiones sunt:non aūt vt sunt in volūtate.1^a.q.20.1.1^m. Mens.5.Odiū.1.2.13.18.21.22.Relatio.45.Spes.59.Verbū.12.32.Virtus.24.25.

211 Amor ponitur pro omni passione.22^e.q.162.3.4^m.Zelus.o.

212 Amor est prima omnium passionum.1^a.q.20.1.c./.12^e.q.25.2.o./.3.c.fi./.q.27.4.c./.q.56.3.1^m./.q.70.3.c./.22^e.q.28.4.c./.q.47.1.1^m./.q.162.3.4^m./.3.d.27.q.1.3.o./.ꝯ.1.c^o.91.6^m./.Li^o.3.c^o.151.3^m./.Li^o.4.c^o.19./.veri.q.26.4.c./.q.28.4.c./.Ma.q.11.1.1^m./.ps.32.co.4.fi./.Gal.5.lec.6.co.2.fi./.Dio^o.4.lec.9.ꝑn^o./.Met.lec.5.fi.

213 Amor qui est in appetitu sensitiuo,est passio quędā.12^e.q.27.2.c.

214 Amor non est passio lęsiua,sed perfectiua,nisi rōne transmutationis corporalis,vel obiecti inconuenientis.s.peccati.12^e.q.28.5.o.

215 Amor nihil aliud est,nisi transformatio quędā affectus in amatū.3.d.27.q.1.1.c.2^m./.4^m./.3.o.

216 Amor est habitudo cōcupiscibilis ad bonū:& odium est habitudo cōcupiscibilis ad malū.3.d.26.q.1.3.c.

217 Amor non determinatur ad aliquod genus virtutis vel vitii:sed ordinatus includitur in qualibet virtute:& inordinatus in quolibet peccato.22^e.q.125.2.o.

218 Amor est naturaliter prior odio:sed sunt simul scōm rationem.12^e.q.29.2.o.

219 Amor est fortior odio:licet quandoq; videatur econuerso:quia odium est sensibilius:& maius odiū comparatur minori amori.12^e.q.29.3.o.

CAVSA.41.42.61.63.142.152.166.

220 Aliquid est causa amoris dupliciter.s.vt ratio,& vt via.22^e.q.26.2.1^m. Agere.6.

221 Nulla passio est causa omnis amoris:sed aliqua est cā alicuius amoris.12^e.q.27.4.o.

222 Bonū est cā amoris ꝑpria:vt propriū eius obiectum.12^e.q.27.1.o./.2.c./.q.29.1.o./.Dio^o.4.lc.12.co.2.

223 Bonum vt conformat sibi appetitum causat amorē: vt absens concupiscentiam:& vt pręsens delectationem.1^a.q.20.1.c./.12^e.q.23.4.c./.q.26.2.c./.q.28.1.1^m./.q.30.2.c./.3.d.27.q.1.3.2^m./.Virt.q.4.3.c./.Eth.2.lec.5.co.2.prin^o.

224 Obiectum amoris est simpliciter bonum:ideo bonū augmentatum simpliciter auget amorem. Sed nō est sic in audacia:quia obiectum eius est compositum ex bono & malo: & motus eius in malo pręsupponit motum ſpei in bonum. Ideo si addatur tantum de ar duo ꝙ excedat ſpē:non sequitur motus audacię: sed minuitur.12^e.q.45.4.2^m.

225 Nouitas & absentia amati facit perceptionem amoris:licet non semper augeat ipsum.12^e.q.29.3.c./.q.35.6.c./.q.48.2.1^m./.3.d.27.q.1.5.3^m./.4.d.49.q.3.2.3^m./.ar.3.q.3.c.

226 Sicut ex delectatione causatur amor, sic ex tristitia odium:quia sicut mouemur in amorem delectantiū, sic in odium tristantium.22^e.q.34.6.c./.q.36.4.3^m./.q.158.7.2^m.

227 Odiū pōt esse per accidens causa amoris:inquantū aliqui conueniunt in odio alicuius.12^e.q.32.4.3^m.

228 Amor & odiū circa idē sunt cōtraria:nō aūt de contrariis:sed se inuicem consequentia.12^e.q.29.2.1^m. Appetitus.15.47.Bonitas.226.Charitas.155.Cōtēplatio.27.Dęmon.11.Desideriū.3.5.8.c.Diuitię.4.

229 Apprehensio vnitatis est cā amoris:quia si aliquid apprehenditur vt pertinens ad bene esse amātis causat amorem concupiscentię. Si vero vt alterum se:causat amorem amicitię.12^e.q.28.1.c.

230 Similitudo est per se causa amoris. Sed per accidēs.s.vt impedit proprium bonum: est causa odii.12^e.q.27.3.o./.q.99.2.c./.3.d.27.q.1.1.3^m./.q.2.2.4^m./.Ek o.lec.2.fi.fine.Opus.69.lec.2.fi./.Ethi.4.co.1.fi./.Li^o.8.co.3. Diuturnitas.Dolor.7.Fides.90.Gaudium.1.Generale.1. Iulus. Liberalitas.4.Odium.13.Sanguis.5.

231 Similitudo in actu est causa amoris amicitię sed similitudo in potentia est causa amoris cōcupiscētię.12^e.q.27.3.c. Similitudo.18.Spes.72.Tribulatio.14.Verbum.12.32.33.38.66.Veritas.58.

232 Similitudo est causa amoris amicitię:sed dissimilitudo est causa amoris concupiscentię & odii.Io.15.lec.4.co^e.2.

233 Similitudo est causa odii:& dissimilitudo est cā amoris per accidens tripliciter.s.ratione displicentię ꝑprię conditionis:ratione impedimenti:vel ratione cognitionis amoris sequentis.12^e.q.99.2.c./.3.d.27.q.1.1.3^m.

234 Delectatio vt intenta,causat desiderium & amorem: sed in exequendo est econuerso.12^e.q.25.2.c.3^m./.q.27.4.1^m./.q.34.1.c.1^m./.3.d.27.q.1.3.2^m./.veri.q.26.5.5^m.

235 Spes respectu eius per quem fit possibile:causat amorem. Sed respectu boni ſperati,est ecōuerso.12^e.q.27.4.3^m./.q.40.7.o./.q.62.4.3^m./.22^e.q.17.8.c./.q.66.6.2^m./.Virt.q.4.3.c.

236 Spes causat amorē vel auget ratiōe delectatiōis,quia delectationem causat: vel ratione desiderii,quia ſpes desiderium fortificat.12^e.q.27.4.3^m.

237 Amatur quis ꝑpter tria.s.propter affabilitatē: pulchritudinē:& mansuetudinem.Opus.61.c^o.8./.12.

238 Causa amoris est consanguinitas ſm triplicem gradum.s.ascendentium:descendentium:& collateralū.Opus.61.c^o.13.

239 Amor carnalis cognoscitur per frequentem familiaritatem:& per nimia colloquia cum mulieribus:& dū abinuicem inuitę & tristes discedūt.12^e.q.28.5.1^m./.3.d.27.q.1.3.2^m./.Opus.64.c^o.22.

240 Circa actum amoris tria sunt consideranda.s.pręcedentia,concomitantia,& sequentia.Opus.61.c^o.2.

241 Amoris antecedentia sunt cognitio & apprehensio delectabilis,tripliciter.s.per visum auditum:& gustū.Opus.61.c^o.2.

242 Si bonus cantor amet bonum scriptorem:attenditur ibi similitudo proportionis ſm ꝙ vterq; habet quod conuenit ei ſm suam artem.12^e.q.27.3.2^m.

243 Licet non omnes homines habeant aliquas virtutes ſm habitum completum:habent tamen eas ſm quędam seminalia rationis:ſm quę qui non habet virtutem diligit virtuosum tanq; suę naturali rationi conformem.12^e.q.27.3.4^m.fi.

44 Amari propter aliud cõtingit secundum quatuor genera causarum.s.secundum causam finalẽ: formalẽ: efficientem:& materialem.22^e.q.27.3.c.

EFFECTVS.13.63.109.110.142.149.152.181.

245 Amor est causa omnium passionum & affectionũ. 1^a.q.20.1.c./.q.60.prin^o./.12^e.q.26.1.2^m./.2.1^m./.q.27.4.c./.q.28.6. 2^m./.q.41.2.1^m./.q.46.1.c./.q.62.3. 3^m./.q. 70.3.c./.22^e.q.17.8.c.2^m./.q. 19.9. 3^m./.q. 162.3.4^m./.3.d.27.q.1.3.o./.p̃.1.c^o.91.fi./.Li^o.3.c^o. 151.3^m./.Li^o.4.c^o.19.co.1./. Ma.q.4.2. 12^m./.q.8. 3.12^m./.q.10.1.10^m./.q.11.1.1^m./.Virt.q.1.12.9^m./. q.2.2.c./.q.4.3.c./.2^e.Cor.7.co.4./.lec.3.prin^o. Agere.6.Auaritia.19.Beneficium.9.

46 Vnio sm rem amantis ad amatum,est effectus amoris.1^a.q.20.1. 3^m./.q.60.3. 2^m./.12^e.q.28.1.o./.3.d. 27.q.1.1.o./.Dio^s.4.lc.10.co.1. Charitas.E.Castitas.10.11.Cõcupiscentia.2.3.6.7.11. Cõiũctio.3.c̃.

247 Amor magis vnit q̃ delectatio.3.d.27.q.1.3.2^m. Cõtẽplatio.17.27. Delectatio.30.34.c̃.43.48.c̃.107.

248 Mutua inhæsio triplex.s.sm vim apprehensiuã:appetitiuã:& redamationẽ:est effectus amoris.12^e.q.28. 2.o./.q.66.6./.3.d.27.q.1.1.4^m. Desiderium.10. 17.Dolor.22.Eleemosyna.6.Excessus.

249 Effectus amoris triplex.s.impulsio ad operationem: cõuersio ad amatũ:& manifestatio sui.Dio^s.4.lc.11. Gñale.1.Impuritas.2.Inebriari.Intimiditas, Ira. 52.53.64.Lex.129.Liquefactio.Litigium.1.

250 Proprietas amoris quncuplex.s.vnio:motus: simplicitas:per se mobile:& per se operans.Dio^s.4.lec.11.

251 Motũ amoris tria comitantur.s.quantitas:qualitas: & relatio.s.finis propter quem est.Opus.61.c^o.3.

252 Dilectionis duplex est quantitas.s.duratio:& magnitudo.Opus.61.c^o.52. Macula.1.Manifestatio.1.

253 In motu amoris est triplex relatio siue finis.s.appetere aliquid vt finẽ:vt quo quiesco in fine:& vt in quo delector in fine.Opus.61.c^o.3. Misericordia.10. 13.Negligentia.9.Obsecratio.

254 Extasis est effect^o amoris.1^a.q.20.2.1^m./.12^e.q.28. 3.o./. 22^e.q. 175.2.o./. 3.d.27.q.1.1. 4^m./.d.32.1. 3^m./.4.d.12.q.2.ã.1.q.1.3^m./.Vi.q.13.2.9^m./.2.Cor. 12.co.3.fi. Peccatum.140.276.279.Pœna.90.

255 Amor causat tres diuisiones.s.penetrationis:extasis: & liquefactionis.3.d.27.q.1.1.4^m.

256 Amor facit feruere:& ebullire.i.ferri extra se i amatũ.12^e.q.37.2.c./.3.d.27.q.1.1.4^m. Pœnitẽtia.59.

257 Amor liquefacit.i.facit nõ cõtinere amantẽ intra se. 12^e.q.28.5.5.d./.3.d.27.q.1.1.4^m. Plato.2.

258 Proprii effectus amoris: sunt q̃tuor.s.liquefactio.i. mollificatio affectus:vt faciliter penetretur ab amato. fruitio.i.delectatio:langor.i.tristitia:& feruor.i.intensum desideriũ.12^e.q.28.5.d./.3.d.27.q.1.1.4^m.

259 Amor inebriat:quia ponit amãtẽ extra se.s.in amatũ.ps.22.fi./.ps.35.co.4.fi. Princeps.10.

260 Perfectus amor cõgregat omnes vires in amatũ:& solicitat.ps.26.co.3. Prohibitio.2.Prudentia.9.

261 Amor lãguere facit.i.tristari de absentia amati.12^e. q.28.5.1^m./.3.d.27.q.1.3.2^m. Seraphin.3.5.

262 Amor est acutus:ideo vulnerat & trãsfigit iecur.3.d. 27.q.1.1.4^m. Seruitus.18.Spes.23.Tentare.5.

263 Amor est ratio omnis liberalis collatiõis.1.d.6.2.o./. d.18.2.o./.3.c. Timor.3.6.28.29.58.64.

264 Amor mouet inferiora insuperiora: vt ab eis perficiãt:& supiora in inferiora p̃uisionẽ.22^e.q.31.1.1^m.

265 Amans agit omnia q̃ agit ex amore. 12^e.q.28.6.o./. 3.d.27.q.1.1.c. Tribulatio.14.Vsus.7.

266 Quicqd amãs agit vel patiẽ p amato:totũ est sibi delectabile:& semp magis accẽditur.3.d.27.q.1.1.c.

267 Zelus est effectus amoris.12^e.q.28.4.o./.Ma.q.12. 1.11^m. Zelotypia.

268 Ex amore procedunt gaudium & tristitia:contrario modo.22^e.q.28.1.c.

269 Ex amore inordinato procedit cupiditas inordinata. 22^e.q.125.2.c.

270 Amor sp̃ũalis ad mulieres cito degenerat in carnalem.Opus.19.c^o.10.fi./.Opus.61.c^o.52./. Opus.64. c^o.23./.1^e.Thi.4.fi.

271 Odium est effectus amoris.12^e.q.28.6.3^m./.q.29.2. o./.3.c./.p̃.4.c^o.19.co.1.

272 COGNITIO./.Cognitio est cã amoris.12^e.q.27.2. o./.22^e.q.26.2.1^m./.1.d.15.q.4.1.3^m. Amicitia.5.38.

273 Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.2.ar.1.q.4.2^m. R ñ^o.sicut Dubio.106°.424°.

274 In his q̃ sunt supra hoiem:amor est nobilior cognitiõe:sed in aliis est ecõuerso.1^a.q.82.3.c.3^m./.q.108. 6. 3^m./.12^e.q.66.6. 1^m./.22^e.q.23.6. 1^m./.q.27.4. 2^m./.3.d. 27.q.1.4.c.fi./.6^m./. 8^m./.veri.q. 22. 11.c. 3^m./.17^m.

275 Cognitio & amor sui est prior via generationis q̃ amor alterius,& dei:non aũt maior.3.d.29.3.3^m.

276 Amor est altior cognitione in mouendo:sed in attingendo est ecõuerso.12^e.q.3.4.4^m./.3.d.27.q.1.4.o.

277 Cognitio pficitur per hoc q cognitũ est in cognoscẽte:sed amor,sm q amans trahitur ad amatũ. 1^a.q. 16.1.c./.q.19.3.6^m./.6. 2^m./.q.59.2.c./.3.2^m./.q. 60. 2.c./.q.78.1.c.3^m./.q. 81.1.c./.q. 82.3.c./.q. 108.6. 3^m./.12^e.q.15.1. 3^m./.q.22.2.c./.q.40.2.c./.q. 66.6. 1^m./.q.86.1.2^m./.22^e.q.23.6.1^m./.q.26.1.2^m./.q.27. 4.c./.3.d.26.q.1.3.4^m./.5. 4^m./.d.27.q.1.4.c. 10^m./. 13^m./.q.3.3.2^m./.d.32.4.3^m./.Ma.q.6.13^m./.Virt.q. 1.9.c.co.2./.Op^s.53.co.1./.Ethi.2.lec.5.co.1. fi./.co. 2. Cognitio.5.53.Cõtẽplatio.17.27.Dãnatio.35.

278 Quod cognoscitur tñ in alio,põt amari in seipso.3. d.27.q.3.1.2^m. Dæmon.24.89.Falsitas.18.

279 Aliquid perfecte amatur:qđ nõ perfecte cognoscitẽ. 12^e.q.27.2.2^m./.22^e.q.27.4.1^m./.Virt.q.2.4.4^m.

280 Nihil amatur nisi cognitũ.12^e.q.3.4.4^m./.q.27.2.c./. 4.1^m./.3.d.27.q.3.1.2^m. Filiatio.33.34.

281 Deus p essentiã visus,necessario amatur:sed p effectus cognitus põt odiri.1^a.q.60.5.5^m./.22^e.q.34.1.o.

282 SVBIECTVM./.Amor pprie est tñ in cognoscẽtibus:sed large cõuenit aliquibus qbus nullo mõ cõuenit cognitõ.3.d.27.q.1.4.13^m./.p̃.1.c^o.71.2^m./.77.fi. Intellectus.106.213.240.Mens.5.Meritũ.97. Plato.2.Princeps.10.Raptus.8.Veritas.58.Virtus.24. 25.Voluntas.32.Vxor.2.

283 Subiectum amoris sensibilis:est cõcupiscibilis:intellectualis õo est volũtas.1^a.q.82.5.1^m./.12^e.q.23.1.2. c./.q.26.1.o./.2. 2^m./.3.d.26.q.1.2.c.fi./.d. 27.q.1.2. o./.Ma.q.8.3.6^m./.Aĩa.3.lc.4.co.2.fi. Anima.3.

284 Amor secundum perfectam rationem est tantũ habiti.2.d.1.q.2.1.c./.3.d.26.q.1.3.c./.q.2.ar.3.q.2.c./. d.27.q.1.1.2^m.

285 Amor in multos diuisus,secundum eandem rationem diminuitur:non autem secundũ diuersam.Ma. q.7.2.12^m. Beatitudo.106.Charitas.0.Damnatio.35.Dæmon.24.89.Desiderium.10.17.Generale. 1.Gratia.23.Iulius.

286 Amor mundanus semper est malus.22^e.q.19.3.c. Magnificentia.2.Malum.21. Papa.10. Pulchritudo.8.Relatio.45.Verbum.12.32.33.38.66.Veritas. 58.Virtus.24.25.

287 Amor mercenarius est semper malus.22^e.q.19.4. 3^m./.3.d.34.q.2.ar.2.q.1.2^m.

Amouere.Cõfessio.93.Deprecatio.1. Amphora.Aduisio.

AMPLEXUS: oscula: tactus: & hmōi ex libidine: sunt peccata mortalia non autem scdm se. s. vel propter consuetudinē patrię: vel propter aliquā necessita tē aut rationabilē cām. 22ᵉ. q. 154. 4. o. /. ði. q. 15. 4. c. /. Ma. q. 15. 2. 18ᵐ. /. Eph. 5. co. 3. fi. Religio. 26.

AMPLIATIO. /. Termini significātes actū animę ampliant ad oē tempus. 3. d. 7. q. 3. 1. 4ᵐ. Anima. 256. Audacia. 10. Campsoria. 9. Corona. 1. Delectatio. 49. Dilatari. Iudicium. 2. Latere. Magnificentia. 3. Posse. 6. Spes. 35.

Amplior. Amicitia. 39. Angelus. 494. Augmentū. 15. Baptismus. 165. Consilium. 7. Corona. 1. Costa. 7. Deus. 199. Fornicatio. 17. Gratia. 40. č. Maius. Officium. 16. Putrefactio. 2. Usura. o. Amplum. Amplior.

Amputare. Amazones. 2. Detruncatum. Marcus. 5. Mutilatio.

ANADOCHUS suscipit baptizatū docēdū. 4. d. 6 q. 2. ar. 2. q. 3. o. / d. 42. q. 1. ar. 3. q. 1. 1ᵐ. Amor. 128. Amplū. Magnificentia. 3. Anacorita. Religio. 103. Solitudo. o. Solitarius.

Baptismus. L. Cathecismus. 7. 8. Cognatio. 4. č.

Anagogicus sensus. 37. č.

ANALOGIA entis duplex, scz respectu dei & creaturę: alia respectu substantię & accidentis. Opus. 42. cᵒ. 1.

1 Analogia duplex. s. sm q aliqua participant aliquid: scdm prius & posterius: vel scdm q vnū imitatur alterū. Scda est in diuinis: nō aūt prima. 1ᵃ. q. 13. 5. c. / 1. plo. 2. 2ᵐ. / d. 35. 4. c. / ꝯ. 1. cᵒ. 34. / Poᵃ. q. 7. 7. c. fi.

Accipere. 5. Adoratio. 3. Agens. 1. 10. 12. 29. 30. 48. 88. 99. 100. Amor. 1. Angelus. 2. 64. 196.

3 Analogia duplex. s. duorum ad vnū tertiū: & vnius ad alterū. In prima oportet esse aliquid prius duobus: non autem in secunda: quę quidē est in deo quo nihil est prius: non autem prima. Poᵃ. q. 7. 7. c. fi.

4 Analogia duplex. s. scdm determinatam habitudinē proportionis: & secundum proportionalitatem: secunda est in diuinis: non autē prima. veri. q. 2. 11. c. 6ᵐ. Animal. 7. 8. Attributa. 23.

5 Analogia duplex. s. duorum ad vnum: & duorum ad duo. Met. 5. lec. 6. fi.

6 Analogia triplex. s. scdm intētionē tm: scdm esse tantum: & scdm vtrūq;. 1. d. 19. q. 5. 2. 1ᵐ. / d. 35. 4. c.

7 In analogis prius dr̄ dupliciter. s. scdm rem: & scdm impositionē nois. 1ᵃ. q. 13. 6. o. / q. 33. 2. 4ᵐ. / 1. d. 25. 2. 1ᵐ. / ꝯ. 1. cᵒ. 34. / ði. q. 4. 1. c. 8ᵐ. / Ma. q. 1. 5. 19ᵐ. / Opus. 3. cᵒ. 27. / Eph. 3. co. 14. / Met. 5. lec. 4. fi.

8 Oppositū videtur dicere. ði. q. 2. 11. 8ᵐ. / Anima. 2. lec. 2. co. 2. fi. ℞ siᵒ Dubio. 107ᵒ.

9 Analogū nō est pars analogatis, qm̄ tota eius rō saluatur in vno: sicut rō entis in deo: nō aūt in suba. Poᵃ. q. 7. 7. c. fi. / Op. ᵒ42. cᵒ. 1. Bonitas. 55. 56. Cā. 34. č. Cōmune. 5. Deus. 129. 448. Diuersitas. 7. 8.

10 Omnia dcā de deo & creatura dnr̄ analogice: nō aūt vniuoce: nec pure ęquiuoce. 1ᵃ. q. 3. 6. 1ᵐ. / q. 13. 5. 6. 10. o. / q. 25. 2. 2ᵐ. / q. 29. 4. 4ᵐ. / q. 32. 1. 2ᵐ. fi. / 1. plo. 2. 2ᵐ. / d. 8. q. 4. 2. 1ᵐ. / d. 19. q. 5. 2. 11ᵐ. / d. 22. 3. 4ᵐ. / d. 24. q. 1. 1. 4ᵐ. / d. 25. 2. c. / d. 34. q. 2. c. / d. 35. 4. o. / 2. d. 2. 1. 3ᵐ. / 3. d. 10. L. fi. / ꝯ. 1. cᵒ. 32. 33. 34. / ði. q. 2. 11. o. / Poᵃ. q. 7. 3. 6ᵐ. / 4. 3ᵐ. / 7. o. Opus. 3. cᵒ. 29. Diuisio. 13. 14. Ens. 22. 23. 31. č. Enunciatio. 3.

11 Rō analogi est vna, abstracta a quolibet suorū analogatorū. 1. d. 25. 2. 5ᵐ. / d. 35. 4. 5ᵐ. Aequiuoca. 3. 4. 5.

12 Quę sunt vnius rationis analogicę: cadunt sub vna distributione. Poᵃ. q. 2. 5. 6ᵐ.

13 Analogū est mediū inter vniuocū & ęquiuocū. 1ᵃ. q. 13. 5. 10. c. / 1. d. 21. q. 1. 1. fi. / 2. d. 42. q. 1. 3. c. / Ethic. lec. 7. fi. / Met. 4. co. 2. / Iᵒ. 11. lec. 3. co. 9. Aeternitas. 38. Forma. 72. 73. 93. Nomen. 38. Pater. 1. 5.

14 Analogata dicuntur ad vnum numero: & non secundum rationem tantū: sicut vniuocū. 12ᵉ. q. 20. 3. 3ᵐ. / Met. 4. co. 2. fi. Peccatum. 20. Persona. 18. 19. Prędestinatio. 47. Principium. 9. 10. 15. Proportio. o. Sacramentum. 136. Sanitas. o.

15 Analogum est tantum in vno analogato secundum propriam rationem: vniuocū autem est in quolibet. 1ᵃ. q. 16. 6. c. / 12ᵉ. q. 20. 3. c. 3ᵐ.

16 Oppositū videtur dicere. 12ᵉ. q. 20. 3. c. / 1. d. 19. q. 5. 2. 1ᵐ. ℞ siᵒ. Dubᵒ. 108. 150ᵒ. 300ᵒ.

17 Omnia analogata necessario dicūtur per respectū ad vnum primum. 1ᵃ. q. 13. 6. c. / 10. c. / 1. d. 31. 3. 2ᵐ.

18 Omne analogum simpliciter & per se dictum intelligitur de eo de quo per prius dicitur. 1. d. 9. q. 1. 1. 2ᵐ. / Periherᵃᵇ. lec. 5. co. 4. prinᵒ.

19 Immo intelligit de eo, de quo dr̄ per posterius. ði. q. 7. 5. 3ᵐ. ℞ Duᵒ. 109ᵒ. ℞ siᵒ. sicut Dubio. 8ᵒ. Substantia. 8. Veritas. 12. Virtus. 172. Vnio. 1. Votū. 13. Christus. 206.

20 Primū in analogis: oportet poni in diffinitione omnium alīorum. 1ᵃ. q. 13. 6. c. / 10. c. / 3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 2. 1ᵐ. / ꝯ. 1. cᵒ. 32. 6ᵐ.

21 Immo hoc verum est tantum in analogia secundum determinatam habitudinem. veri. q. 2. 11. 6ᵐ.

22 * Immo scientia dei est primū de quo scientia dicitur analogice: & tñ nō ponit in diffinitiōe scientię nostrę quia diffinitio nō esset p notius. Nec ecōuerso: cū scientia dei non diffiniatur sicut nec ipse deus vt habetur. 1ᵃ. q. 13. 5. c. / 1. d. 8. q. 4. 3. 1ᵐ. / d. 35. 4. o. / veri. q. 2. 11. o. ℞ siᵒ. Dubio. 110ᵒ.

Ananias. Correptio. 15.

ANATHEMA dicitur oē separatum a cōi vsu. Ro. 9. co. 2. fi. / 1ᵉ. Cor. 12. co. 3. fi. / Gal. co. 7. fi. Damnatio. o. Excōmunicatio. o.

ANAXAGORAS fuit occisus ab Atheniēsibus ppter veritatē. Spū. 6. c. / Anima. 8. 3ᵐ. / ql. 12. 9. c. Aristoteles. 1. Forᵃ. 3. 101. Mundus. 30. Plato. 7. Socrates. 3. 4. Thales. o. Anaximander. Diogenes. Anaximenes. Diogenes.

ANCILLA dupl'r pōt intelligi q possit cōcupisci. s. ad delectationē, & ad seruitiū: scdm est licitū: non autem primum. 3. d. 40. L. Abraham. 11. 12. 27. Concubinatus. 5. Costa. 4. Hereditas. 2. Iacob. 11. Mancipatus. Scientia. 151. 152. Serua. Seruitus. o. Vsura. 146.

ANDRAGATHIA. i. strenuitas est ðtus viri: cōicabiliū operū adiuuātiua. & ps fortitudinis potētialis pertinens ad liberalitatē: vel potius ad magnificentiā: licet magis conueniat cum iustitia ratione materię. 22ᵉ. q. 128. 6ᵐ. fi. / 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 4. c. 3ᵐ.

1 ANDREAS fuit pm̄ᵒ xpianus: sic Stephanus pmᵒ martyr post Christū. Io. Fc. 22. co. 4. Prędicator. 8. Andronicᵒ. Iustitia. 22. Modestia. 6. Perseuerātia. 1. An est. Baptismus. 54. Cognitio. 3. 11. 21. Deus. 6. č. Ens. 5. Esse. 84. Excōicatio. 33. Iuramētū. 30. Matrimoniū. 103. Quęstio. 1. Quid est. Quod qd est. Raptus. 14. Scientia. 54. 55. Vsura. 168. Angelicus. Abstractio. 9. Angelus. o. Comparatio. 3. Vita 36.

ANGELUS. /. ESSE. 2. 7. 31. 41. 43. 45. 59. 61. 79. 80. 82. 83. 84. 95. 96. 108. 109. 158. 100. 101. 102. 103. 191. 516.

ANGELUS. /. Necesse est angelos esse. 1ᵃ. q. 50. 1. o. / ꝯ. 2. cᵒ. 45. / 89. / Poᵃ. q. 6. 6. c. / Ma. q. 16. 1. c. / Spiritu. 5. o. / Opus. 3. cᵒ. 74. Assumere. 14. 15. Defectus. 1. Deus. 352. 403. Aeternitas. 36. Heresis. 124.

2 Inesse angeli non est prius & posterius.2.d.2.q.1.1.c./quol.9.vel.10.q.2.0.

3 Angeli non fuerunt ante mundum.i.ante corpora. 1ª.q.61.2.3.0./q.102.2.6m./4.1m./2.d.2.q.1.3.0./Poª.q.3.18.0.

4 Immo angeli dicuntur semper fuisse Poª.q.3.18.20m. ☞ R ñº. Dub.111º.725º.912º.

5 Angeli dicuntur semper fuisse:nõ quia ab eterno fuerunt: sed quia omni tpe fuerunt:quia quidocũq; fuit tps fuerunt angeli. Et per hunc etiã modũ creaturę corporales semper fuerunt. Poª.q.3.18.20m.

6 Angeli potuerunt esse ante mundum.1ª.q.61.3.0./4.1m./2.d.2.q.1.3.0./Poª.q.3.19.0.

7 Esse angeli nõ est infinitũ,ls angeli sint penitus a materia separati sm esse.2.d.2.q.1.1.6m./quol.10.4.2m./3m./Opus.53.co.2.fi.

8 Immo esse angeli est infinitũ.1ª.q.7.1./q.50.2.4m./q.52.2.c./2.d.18.q.2.2.2m. ☞ R ñº. Duº.112º. & sicut Angelus.9.10. Et sicut duº.920º.

9 Esse angeli non est infinitum priuatiue modo quanti,sed negatiue.non simpliciter,sed respectu termini durationis quo caret. 2.d.2.q.1.1.6m./quol.10.4.2m./3m./Opus.53.27m.

10 Esse angeli est infinitum secundũ quid:inquantũ non est in materia:nõ aũt simpliciter:quia finitur p̃ essentiã a qua est.1ª.q.7.2.0./q.50.2.4m./q.52.2.c./1.d.43.q.1.2.c.4m./2.d.18.q.2.2.2m./3.d.13.q.1.ar.2.q.2.c.&i.q.20.4.1m./co.2./Poª.q.6.3.9m./ Ma.q.16.9.8m./Spũ.1.15m./6.8m./ Anima.18.3m./q̃l.10.q.3.1.2m./ Opus.10.ar.16./ Opus.11.ar.5.7./ Opus.30.lec.9./Opus.32.co.3./Opus.53.27m.

11 Esse angeli est accidens. 1ª.q.50.2.3m./q.61.1.c./ Opus.72.q.14.

12 Oppositum videtur dicere.1ª.q.77.1.0./Poª.q.5.4.3m. ☞ R ñº.dubº.113º.114º.567º.

13 Esse angeli nõ est eius essentia.1ª.q.12.4.c/q.47.1.c./q.50.2.3m./q.61.1.c./2.d.2.q.1.1.c.7m./p̃.2.cº.52./&i.q.20.4.1m. co.2./ Anima.17.10m./quol.2.3.4.0./Opus.30.lec.7./Lec.9. Infinitum.20.

14 Esse angeli nõ est suũ intelligere.1ª.q.54.2.0./3.c./p̃.4.cº.11.co.1.fi./Poª.q.10.1.5m. Intellectualis.o.

15 Esse angeli non est eius operatio.1ª.q.54.2.0./3.c./Poª.q.10.1.4m. Iudei.22.Theologia.19.Vita.35.36.58.

16 Angelus non est nec operatur intra essentiam alterius angeli.1.d.37.q.3.3.4m.

PRODVCTIO . 91.92.93.59.175.176.331.352.360.378.410.471.529.631.632.

17 Angeli sunt creati a deo.1ª.q.61.1.0./quol.3.6.c./Opus.1.cº.35./Opus.3.cº.74./Opus.15.cº.3.9.17. Adam.90.

18 Angeli sunt creati imediate a deo.1ª.q.45.5.1m./2.d.1.q.1.4.c./d.3.q.1.3. 2m./d.17.q.1.2. 4m./d.18.q.2.2.c./p̃.2.cº.22.1m./41. 8m./96.co.2./Liº.4.co.7.14m./ Poª.q.3.4.c./q.5.1.c.fi./Opus.1.cº.35./Opus.3.cº.95./Opus.15.cº.10.11. Anima.14.152.155.156.157. Cœlũ.45.Heresis.44.45.

19 Angeli fuerunt creati in cælo empyreo.1ª.q.61.4.0./q.102.2.1m./4.1m./2.d.6.3.c./Opª.15.cº.17.fi.

20 Angeli non sunt facti propter motum corporalium.2.d.3.q.1.3.4m.

21 Angeli non sunt facti propter hominẽ principalr.1ª.q.50.3.2m./2.d.1.q.2.3.3m. Miraculũ.37.56.

22 Angeli fuerunt creati in gratia.1ª.q.63.3.0./q.62.5.4m./6.c./q.67.4. 4m./q.95.1. 3m./q. 109.1.c./22ª.q.5.1.c./2.d.4.3.0./d.5.q.2.2.c./d.29. 2.2m./Poª.q.4.1.28m./Ma.q.2.12. 9m./q.4.2.17m./q̃l.8.vel.9.q.4.3.0.

23 Angeli sunt creati in beatitudine imperfecta.1ª.q.61.1.0./q.67.4.4m./2.d.4.1.0./q̃l.8.vel.9.q.4.3.c.

24 Deus immediate producit in omnibus ordinibus angelorum vitam naturę:gratię:& glorię:sed mediate mouet eos in executione officiorum suorum.2.d.9.1.3m. Naturale.17.Plato.8.

25 Angelus non est creatus malus.1ª.q.67.4.4m./2.d.3.q.2.1.c./d.32.q.2.1.2m./quol.9.8.c./ Opus.15.cº.19./Iob.4.co.5.

ESSENTIA . 10.13.16.24.38.39.42.51.53.54.84.94.99.14º.149.157.161.200.202.205.211.220.226.228.253.261.281.291.294.301.314.318.319.326.327.330.331.332.335.345.351.352.357.361.363.vsq.367.375.vsq.378.389.390.391.393.403.410.463.464.479.487.498.500.503.504.505.516.517.542.545.546.547.577.601.602.604.607.609.610.630.

26 Angelus est forma subsistens.1ª.q.50.5.c./q.56.1.c.fi./2.3m./q.75.7.c./p̃.2.cº.50./53.fi./54. 2m./6m./91. 1m./Poª.q.5.8.c./q.6.6. 4m./q.7.4.c./q.9.1.c./3.5m./ Spũ.1.1m./2.c.prinº./8.c.3m./ Anima.17.c.5m./10m./quol.3.6.c./quol.9.6.c./ Opus.3.cº.74. Abraham.23. Adam.12.c. Anima.321.c.Beatitudo.59.60.Dauid.4.

27 Substantia angeli est forma & actus : ideo conuenit ei secundum quod est esse bonum:non autem compositis ex materia & forma:sed secundum aliquid sui, id est secundum formam. p̃.3.cº.20.3m. Defectus.1. Deus.32. Forma.9.10. Generatio.1. Gloria.22.

28 Angeli sunt partes vniuersi eiusdem cũ creatura corporali non autem deus:sed est supra totum vniversum.1ª.q.50.3.c./q.61.3.4.0. Heresis.34.Imago.20.c̃.Intellectualis.o.Intelligentia.o.

29 Quilibet angelus est in genere substantię.1ª.q.88.2.4m./2.d.3.q.1.5.0./Opus.30.lec.9./Opus.42.cº.5.fi./4./5.

30 In angelis genus & differentia sumuntur ab eodẽ.s.ab essentia:sed diuersimode.1ª.q.50.2.1m./1.d.26.q.1.1.6m./2.d.3.q.1.5.0./p̃.1.cº.93./Spũ.1.24m./Opus.30.lec.9./Opus.42.cº.4.fi./5.

31 In angelis idem est essentia:& id qđ est.1ª.q.3.3.c./q.39.1.c./1.d.8.q.5.2.c./2.d.3.q.1.1.c.

32 In substantiis separatis a materia.i.in angelis idẽ est suppositum & natura sm rẽ:licet differant secundum rationem . 1ª.q.3.3.c./1.d.25.1. 3m./3.d.5.q.1.3.c./p̃.4.cº.55.4m./ Poª.q.7.4.c./q.9.1.c./3. 4m./Spũ.5.9m./Anima.17.10m./Opus.30.lec.5./Opª.32.lec.6./ Opus.37.cº.4.co.2.3./Met.7.lec.11.fi./Liº.8.lec.3.co.2/Liº.9.lec.fi.co.3.fi./Anima.3.lec.8.co.1.2.

33 Oppositum videtur dicere.3ª.q.17.1.c./1.d.5.1.c./d.34.q.1.1.c./vnio.1.c.prinº./3.14m./quol.2.q.2.2.0. ☞ R ñº.duº.114º.

34 Angelus est totaliter intellectualis naturę:ideo oportet q̃ omnis eius actio sit sm intellectum.Quandoq; tamen intellectuales creaturę quę sunt angeli distinguuntur a rõnalibus:qñq; aũt sub rationalibus cõprehenduntur.1ª.q.62.8.2m./22ª.q.83.10.2m./quol.6.q.2.1.c. Maria.2.Mẽbrũ.11.Memoria.17.Metaphysica.1.9.c̃.Mutabile.5.Origenes.1.6.

35 Essentia angeli comparatur ad intellectum eius sicut actus ad potentiã.veri.q.8.6.2m. Ratio.2.3.Rationale.1.2.Scientia.115.

36 Intellectus angeli nõ est eius essentia.1ª.q.54.3.0./q.77.1.c./q.79.1.0. Similitudo.11.12.

37 Intelligere angeli,non est eius essentia.1ª.q.64.1.0. Synderesis.4.Spũale.o.Subalternum.Theoª.19.

INDIVIDVATIO.51.52.vsque.58.

38 Essentia angeli indiuiduatur se ipsa.1ª.q.3.2.3^{m}./.3.c./.q.13.9.c./.3ª.q.77.2.c./.2.d.3.q.1.2.o./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./. Ma.q.16.1. 18^{m}./. Spiritu.5.8^{m}./.9^{m}./.8.4^{m}./.13^{m}./.quol.2.q.2.2.1^{m}./.Causis.lc.9.fi./.Met.8.lec.3.co.2.

39 Essentia angeli non est proprie,sed large exemplar rerum materialium.veri.q.8.8.1^{m}.

COMPOSITIO.9.10.27.28.32.39.56.58.226.240.385.376.386.387.

40 Angelus est indiuisibilis in essentia:non autem secundum virtutem.i.secundum obiecta: & secundum intensionem & remissionem actus.1ª.q.53.1.1^{m}./.3.3^{m}./.2.d.7.q.1.2.c.

41 In angelis est compositio ex esse & essentia.1.q.50.2.3^{m}./.q.75.5.4^{m}./.q.88.2.4^{m}./.1.d.8.q.5.2.c./.d.9.6.c.fi./.d.10.2.c./.2.d.3.q.1.1.c./.ꝯ.2.cº.53./. Poª.q.7.4.c./.Spiritu.1.c.fi./.1^{m}./.Anima.6.c.fi./.quol.2.3.4.c./.q.2.1.o./.Trí.20.4^{m}./.Opus.30.lc.7./.9./.Opº.32.co.3./. Opus.37.cº.4.co.3./. Causis.lec.4.co.3./.Phy.8.lec.20.co.9. Accidens.110.

42 In angelis non sunt partes essentię:sed sunt partes s̄m potentiam:inquantum intellectus eorum per plures species perficitur:& eorum voluntas se habet ad plura:vt partialitas non referatur ad substãtiam angeli:sed ad virtutem eius : vel ad locum.1ª.q.53.1.1^{m}.fi./.12ᵉ.q.50.6.3^{m}.

43 In angelis est compositio ex quo est.i.ex esse:& quod est.1ª.q.50.2.3^{m}./.q.75.5.4^{m}./.1.d.8.q.5.2.c./.2.d.1.q.1.1.c.fi./.d.3.q.1.1.c./.q.3.1.4^{m}./.d.17.q.1.2.c./.d.32.q.2.3.c./.ꝯ.2.cº.51.53.54./. Poª.q.7.4.c./.ql.7.7.o./.Trin.20.4^{m}./.Opus.30.lec.7.

44 Angelus componitur ex actu & potentia.1ª.q.47.1.c./.q.50.2.3^{m}./.q.75.5.4^{m}./.12ᵉ.q.50.5.c./.1.d.8.q.5.2.c.fi./.2.d.3.q.1.1.c./.ꝯ.2.cº.52./. Spiritu.1.c.co.2.fi./.1^{m}./.17^{m}./. Anima.6.c.fi./.1^{m}./.2^{m}./.ql.3.20.c./.quol.7.vel.8.q.3.2.o./.q.4.1.o./.ql.9.6.c.fi./.Opº.30.lec.7./.Opus.42.cº.3.4.5./.Phy.8.lec.20.co.9.

45 In angelis est tantum vna compositio actus & potentię.s.ex eē & essentia:quę etiam dicitur ex quo est & quod est : sed in compositis ex materia & forma est hec compositio,& substantię.ꝯ.2.cº.53.

46 Quanto angelus est superior:tanto minus habet de potentialitate.12ᵉ.q.50.5.c./.quol.3.7.c.

47 In angelis nō ē mã ꝓprie.1ª.q.50.2.o./.q.61.3.3^{m}./.q.85.1.c./.1.d.8.q.5.o./.2.d.3.q.1.1.c./.d.12.5.c./.d.17.q.1.2.c.4^{m}./.d.32.q.2.3.c./.ꝯ.2.cº.22.1^{m}./.49./.50./.54.1^{m}./.91.2^{m}./. Poª.q.5.8.c./.q.6.6.4^{m}./.q.9.1.c./.Spiritu.1.o./.8.c./.9.2^{m}./. Anima.17.10^{m}./.ql.3.q.3.1.c./.q.8.1.c./.quol.7.7.7^{m}./.quol.8.vel.11.q.3.2.1^{m}./.q.4.1.c./.quol.9.6.o./.Trin.20.4^{m}./. Opus.3.cº.74./.95./.Opus.15.cº.3.6.7.8.18./.Opus.30.lc.6.9./.Opus.42.cº.4.5./.Causis.lec.4.co.3.

48 In angelis est compositio subiecti:& accidentis.1ª.50.6.o./.veri.q.10.2.4^{m}./.Potenª.q.7.4.c./.Spiritu.1.1^{m}./.22^{m}./.Anima.6.1^{m}./.3^{m}./.quol.2.q.2.2.o./.quol.7.vel.8.q.3.2.o./.quol.9.6.c.fi. Accidens.68.110.Deus.32.

49 Vnus angelus est simplicior alio angelo.2.d.2.q.1.2.c.fi./.3^{m}./.Lec.1.L.2^{m}./.d.3.q.3.2.c.fi./.quol.5.7.c.

DIFFERENTIA.32.99.115.116.187.121.vsq; 128.137.240.285.299.305.323.326.327.328.338.341.342.385.398.399.400.408.415.441.456.466.467.117.522.565.625.

50 Quilibet angelus differt specie ab alio angelo.1ª.q.12.6.c.fi./.q.47.2.c./.q.50.4.o./.q.62.6.3^{m}./.q.75.7.c./.q.76.2.1^{m}./.3ª.q.69.8.3^{m}./.2.d.3.q.1.3.3^{m}./.4.9./.d.9.3.2^{m}./.5.c./.d.17.q.2.1.5^{m}./.2.c./.d.32.q.2.3.c./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1^{m}./.d.12.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./.d.24.q.2.ar.1.q.2.4^{m}./.ꝯ.2.cº.91./.92.1^{m}./.93.fi./.vi.q.8.7.c.co.2.fi./. Potenª.q.3.10.c./.Ma.q.16.1.18^{m}./.Spũ.1.19^{m}./.9.o./.2^{m}./.Aia.3.6^{m}./.7^{m}./.7.c./.Opus./.30.lec.6.Lec.9.pnº./.Opus.32.co.3./. Met.12.lec.7.fi./.Anima.3.lec.8.co.2. Anima.79.Forma.33.Frui.11.12.Ratio.2.3.Subalternum.

51 Impossibile est esse duos angelos vnius speciei : quia omnes angeli differunt specie:s̄m diversos gradus naturę intellectiuę.1ª.q.50.4.c./.4^{m}.

52 Immo deus posset facere alium angelum perfectiorem primo angelo qui nunc primus est:& esset alterius speciei a primo:qui tamen primus non variaret speciem:quia simpliciter loquendo,qualibet re a se facta potest deus facere meliorem.1ª.q.25.6.c.fi.

☞ R fiº.Dubio.115º.

53 Bonum speciei preponderat bono indiuidui. Vnde multo melius est ꝙ multiplicentur species in angelis ꝗ̄ ꝙ multiplicentur indiuidua in vna specie.1ª.q.50.4.3^{m}.

54 Perfectio naturę angelicę requirit multiplicationem specierum:non autem multiplicationem indiuiduorũ in vna specie.1ª.q.50.4.4^{m}.

55 Differentię angelorum:vt multi tenent : sumuntur secundum diuersos gradus potentialitatis.1ª.q.50.2.1^{m}./.4.o./.q.56.2.1^{m}./.12ᵉ.q.50.5.c./.2.d.3.q.1.3.c./.d.9.5.c./.ꝯ.2.cº.93./.veri.q.8.7.c.fi./. Spiritu.8.c.co.2./. Anima.7.c.co.3./.quol.8.vel.9.q.4.1.3^{m}./.Opus.1.cº.26./.Opus.3.cº.77./.Opus.30.lec.7.fi./.lec.9./.Opus.42.cº.5./. Opus.72.q.8./.Causis.co.3./.Lec.5.co.3.

56 Immo multiplicatio indiuiduorum eiusdem speciei: innuitur fieri posse per aliquam potentiam quę non sit potentia materię : quę quiuis possit reperiri sine materia,vt in angelis:tamen s̄m eam non fit multiplicatio indiuiduorum in eadem specie:cum tot sint species,quot indiuidua in eis:differentia existēte tantum s̄m diuersos gradus perfectiōis.1ª.q.50.2.1^{m}./.4.c.fi./.q.56.2.1^{m}.fi. ☞ Dubº.116º. R fiº.sicut Dubio.115º.

57 Hoc ideo dictum est,quia nondum inuentum erat aliquid ad ostendendum potentiam nō multiplicare indiuidua in eadem specie:quod tamen multi tenebant.Opus.72.q.8.

58 Si tamen angelus haberet materiam nec sic possent esse plures angeli vnius speciei.1ª.q.50.4.c./.Opus.72.q.8.

59 Esse angeli dupliciter differt ab esse dei:quia nō stat per se:& est ab alio.2.d.2.q.1.1.c.fi.

60 Angelus & anima differunt specie.1ª.q.75.7.o./.2.d.3.q.1.6.o./.d.17.q.3.1.o./.ꝯ.2.cº.92./.93.fi./.Iº.4.cº.32.1^{m}./.Spũ.2.12^{m}./.8.3^{m}./. Anima.7.o.

61 Differentię septem inter angelos:& animam rationalem.s.per esse vnibile corpori:& non vnibile : per esse rationale & intellectuale per habere intellectum possibilem respectu superiorum tantum:& respectu superiorum & inferiorum per habere vertibilitatem immutabilem & mutabilem:per habere virtutem interpretatiuam sine voce& cũ voce:per habere esse altius & minus nobile:& per indiuiduari ex se:& ex vnione ad corpus.2.d.3.q.1.6.c./.d.17.q.2.2.5^{m}.

62 Angelus est simpliciter nobilior homine:sed secundũ quid est econuerso.1ª.q.93.3.o./.q.96.1.1^{m}./.2.c./.q.108.2.3^{m}./.q.112.1.4^{m}./.12ᵉ.q.5.1.3^{m}./.22ᵉ.q.172.2.c./.1.d.3.lec.1.L./.2.d.1.q.2.3.3^{m}./.d.3.q.1.2.c./.d.9.8.2^{m}./.3^{m}./.d.11.q.2.4.2^{m}./.d.16.3.o./.d.25.4.c./.3.d.2.q.1.ã.1.q.1.c./.q.2.1^{m}./.ꝯ.4.cº.55.4^{m}./.21^{m}./.Spiritu.2.11^{m}./.ps.8.co.5./.He.2.co.5./.

Ethi.

Ethi.6.lec.6.co.2.

63 Angeli conueniunt cum substantiis materialibus in genere logico: non autem in genere physico. 1ª.q.88.2.4m.

64 Angeli & corpora non habent principia eadem: nisi secundum intentionem. 2.d.3.q.1.1.2m./. Opus.4.cº.4.5.6.

CORPVS. 3.5.20. 61.63.64.95.96. 97.101.104.105.108.117.122.145.vsq;.149.151.154.155.164.166.185.213.255.259.285. 437.493.507.555.577.597.

65 Angeli non habent corpora naturaliter sibi vnita. 1ª.q.51.1.o./.q.54.5.c. 1m./.q.110.2.1m./.3.3m./.q.115.5.c./.q. 117.4.1m./.q. 118.3.c./.2.d. 8.1.o./.L.2m./.4.d.44.q.3. ar.3.q.3.c.co.2./.L.6./.Ꝫ.2. cº.48./.89./.90./.94. 1m./.L iº.4.cº.32. 1m./.Poª.q.6.6.o./.Ma.q.16.1.o./.Spiritu.5.o./.quol.9.6.c./. Opª.3.cº.211./.221./.Opus.15.cº.18.

66 Angeli possunt assumere corpora. 1ª.q.51.2.o./.2.d.8.2.o./.Poª.q.6.7.o. Abraham.23.24.Comedere.2.

67 Angelus potest assumere corpus ex quolibet elemento: & ex multis cõmistis. Poª.q.6.7.7m. Corpus.47.

68 Angelus assumit corpus propria virtute. 2.d.8.2.2m.

69 Immo angelus assumit corpus virtute diuina. 1ª.q.51.2.2m./.3m. R 6º. Dubio.117º.

70 Virtus angeli non impeditur per corpus assumptum. 2.d.8.2.3m.

71 Angelus non indiget corpore assumpto propter se: sed propter nos. 1ª.q.51.2.1m./.2.d.8.2.3m./.3.6m./.Spiritu.5.3m.

72 Non omne corpus motum ab angelo, assumptum est ab eo: sed tantum qđ repręsentat eũ. 1ª.q.51.2.2m./.2.d.8.2.c.4m./.3.c./.Poª.q.6.7.1m.

73 Corpus assumptum nõ vnitur angelo, vt formę: sed vt motori repręsentato. 1ª.q.51.2. 2m./.2.d.8.2.3.o./.Poª.q.6.7.o./.Ma.q.16.1.11m.

74 Angelus mouetur per accidens in corpore assumpto: non autẽ in aliis. 1ª.q.51.3.3m./.1.d. 37.q.4.1.4m./.2.d.8.ar.4.q.4.c.fi.

75 Angelum oportet vniri corpori circa quod operatur non autem animam suo obiecto. 1.d.15.q.5.3.3m./.4m. Hęresis.127.c̃.

76 Corpora assumpta ab angelis sunt de aere inspissato. 1ª.q.51.2.3m./.2.d.8.3.o./.3.d.21.q.2.ar.4.q.2.c.

77 Corpora assumpta ab angelis non habent virtutes naturales quas ostendunt: nec operationes vitę: sed cõmunes etiam inanimatis. 1ª.q.51.3.o./.3ª.q.55.6.1m./.2.d.8.3.c./.4.o./.3.d.21.q.2.ar.4.q.2. 4m./.4.d.10.ar.4.q.4.c./.Poª.q.6.8.o./.quol.3.5.o. Iubilus.3.Origenes.1.6.Peccatum.305.Solidum. Spirituale.3.c̃. Transfiguratio.3.Vox.2.

78 Corpus assumptum ab angelo nõ potest scindi: quia partes aeris iunctę statim continuantur. 2.d.8.3.c.

79 Angelus potest esse simul cum corpore. 1ª.q.52.3.2m./.1.d.37.q.1.1.c./.4.d.10. ar.2.q.3.2m./.d.44.q.2.ar.2.q.4.b.1.

80 Angelus est in qualibet parte corporis assumpti. 1.d.37.q.3.2.c.2m./.2.d.8.2.5m./.Poª.q.6.7.15m.

81 Totum corpus assumptum comparatur ad angelum vt vnus locus. Poª.q.6.7.15m./.Anima.10.18m.

82 In eodẽ corpore simul sunt anima formaliter dans esse: & operans operationes naturales: & angelus operans operationes supernaturales. 1ª.q.52.3.3m./.1.d.37.q.3.3.2m./.2.d.8.5.2m.

83 Angelus non illabitur: nec est intra terminos essentię corporis. 2.d.8.5.3m./.Poª.q.6.7.14m.

84 Effectus angeli non recipitur intra esse corporis cuius non est causa: sed intra dimensiones eius: ratione cuius dicitur intrinsecus corpori. 1.d. 37.q.3.3.4m./.2.d.8.5.3m./.Poª.q.6.7.14m.

85 Angeli boni & mali illabuntur corporibus nostris. 1.d.8.5.o./.Io.13.lec.4.fi.

86 Angelus operatur in corpus distans per mediũ: non autem immediate. Ma.q.16.1.15m.

87 Angeli non deferunt in cœlum corpora assumpta. 2.d.8.3.6m.

88 Angelus superior & inferior quandoq; apparent in eadem figura corporis assumpti. 2.d.8.3.3m.

89 Omnis creatura corporalis est quid modicum respectu angeli: ideo non miratur de virtute eius. Iob.41.lec.2.co.3.prinº.

90 Angeli administrant, & gubernant omnem creaturam corpoream. 1ª.q.110.1.o./.2.d.14.3.o./.veri.q.5.8.o./.Opus.3.cº.25.

91 Deus non produxit corpora mediantibus angelis. 1ª.q.65.3.o.

92 Formę corporum non creantur ab angelis. 1ª.q.65.4.o./.q.91.2.c./.q. 110.2.o./.2.d.7.q.3. 1.o./.d.8.2.c./.Ꝫ.2.cº.42./.L iº.3.cº.69./.103.co.2./.Poª.q.3.16.21m./.Ma.q.16.9.3m.

93 Nec anima creatur ab angelis. 1ª.q.90.3.o./.12ę.q.3.7.2m./.22ę.q.85.2.c./.2.d.15.q.1.3.c.fi./.d.18.q.2.2.o./.Ꝫ.2.cº.85./. Spiritu.10.c.co. 3./.quol.3.q.3.1.o./.Causis.lec.3.o./.Lec.5.co.2.

LOCVS.19.42.79.vsq;.83.113.115.138.141.148.164.356.438.439.

94 Essentia angeli non indiget loco. 1ª.q.61.4.1m./.q.102.2. 2m./.q.112.1.2m./.1.d.37.q.1.1.c./.q.2.1.c./.q.3.2.c.3m./.q.4.2.c.3m./.2.d.2.q.1.3.5m./.q.2.1.c./.d.6.3.c./.Poª.q.3.19.c. 3m./.quol.1.q.3. 1.o./.quol.6.3.o. Altare.7.Cœlum.45.Conuexum. Dęmon.21.c̃.Hęresis.130.In.5.Locus.15.21. 22.Spirituale.9.c̃.

95 Opinio triplex de loco angelorum. s. ꝙ nullo modo sunt in loco: ꝙ non circumscriptiue sed diffinitiue per situm vel contactum: & ꝙ per applicationem actionis & operationis: & tantum tertia est vera. 1.d.37.q.3.1.c.6m./.2.c.

96 Esse in loco dicitur de angelis ęquiuoce, respectu corporalium. 1ª.q.52.1.c./.q.53.1.c./.1.d.37.q.4.1.c./.4.d.44.q.2.ar.3.q.3.c.fi.

97 Deus angelus, & anima non continentur a loco, sicut corpora: sed continent eum. 1ª.q.8.1.2m./.q.52.1.c.fi./.q. 53.1.c./.2.c.fi./.1.d.8.L. Lec.2.3m./.d.37.q.2.1.c./.4.d.9.ar.1.q.1.2m./.quol.1.5.c.

98 Angelus non est in loco, nisi secundum contactum virtutis. 1ª.q.8.2.1m./.2m./.q.52.o./.53.o./.1.d.15.q.1.1.4m./.2.d.8.2.5m./.4.d.10.1. 7m./.ar.3.q.2.1m./.Ꝫ.2.cº.68./.quol.1.q.3.1.o./.2.c. 3m./.quol.8. vel.9.q.4.4.1m./.quol.11.1.c./.Anima.10.18m./.21.15m.

99 In angelis operatio naturę & glorię differunt tantũ ſm imperfectum & perfectum: ideo idem locus debetur eis conditis & gloriosis. 2.d.6.3.c.

100 Angelus non est in loco vt in loco: sed vt in operato. 1.d.37.q.3.1.1m./.2m./.Opus.15.cº.18.

101 Angelus non est in loco vt locatum: nisi per accidens: ratione corporis assumpti: vel circa quod applicatur per operationem: sed est in loco per se: vt operans in operato. 1.d.37.q.3.1.2m./.q.4.1.4m./. Ma.q.16.1.15m.

102 Angelus non operans circa locum: non est in loco. 1.d.37.q.3.1.4m./.2.3m./.Poª.q.3.19.o.

103 Operatio angeli nõ est in loco vt in loco: sed vt perfectio loci. 1.d.37.q.3.1.3m.

104 Angelus est in loco diffinitiue: nõ autem circumscri-

ptiue. 1ª.q.8.a.1.3ᵐ./q.52.1.2.0./q.53.1.c./12ᵉ.q. 94.2.c./1.d.37.q.2.1.c./q.3.1.2.0./2.d.6.3.0./d.8. 1.3ᵐ./4.d.10.ã.3.q.2.c.1ᵐ./d.44.q.3.ã.3.q.3.c.co. 2./d.45.q.1.ar.1.q.1.0./Poᵃ.q.3.19.0./q̃l.1.q.1.3. c./q.3.1.c./quol.6.q.2.2.c./ quol.11.q.1.0./ Mat. 28.co.3.

105 Angelus est in q̃libet pte sui loci:sicut anima in q̃libet pte sui corpis.1.d.37.q.3.2.c./ Anima.10.18ᵐ.

106 Locus angeli potest esse diuisibilis:& indiuisibilis.1ª. q.52.2.c./q.53.1.0./2.2ᵐ./1.d.37.q.3.2.0./q.4.2. 5ᵐ./6ᵐ./quol.1.q.3.2.3ᵐ.

107 Angelus non est simul in pluribus locis. 1ª.q.52.2. 0./q.53.1.c./q.112.1.c./1.d.37.q.3.2.0./q.4.1.c. fi./4.d.44.q.2.ar.3.q.2.1ᵐ./Poᵃ.q.3.19.1ᵐ.

108 Angelũ posse esse in pluribus locis simul,reputatum est pro errore a magistris:quia non esset in loco circunscriptiue nec diffinitiue.1.d.37.q.3.2.c.

109 Plures angeli non pñt esse simul in eodem loco.1ª. q.52.3.0./1.d.37.q.3.3.0./4.d.44.q.2.ar.2.q.4.b. 1./Poᵃ.q.3.7.11ᵐ./19.1ᵐ./quol.1.4.2ᵐ.

110 Non oportet φ si aliquis angelus mouet cœlum:φ sit vbiq̃.1ª.q.52.2.c.

111 Oẽs angeli & oẽs creaturę sunt in eodẽ loco metaphorice.i.in deo qui cõtinet omnia.1.d.37.q.3.3.c.

112 Opatio angeli diffinita est ad vnũ locũ:respectu opati & operãtis:non aũt deus:qa operatio eius est determinata tm̃ pmo mõ.1ª.q.52.2.c./1.d.37.q.3.1.5ᵐ.

MOVERI. 20.24.72.73.74.110.166.174.186. 188.192.197.256.392.418.430.531.542.

113 Angelus mouetur localiter:tamen ęquiuoce aliis rebus. 1ª.q.53.1.0./1.d.37.q.4.1.0./ Potenᵃ.q.6.6. 16ᵐ./Ma.q.16.1.19ᵐ./Trin.20.3ᵐ./Opus.15.cᵒ. 18./Mat.28.co.3.

114 Angeli non mouentur per se,nec per accidens.ã.2. cᵒ.89.fi./95.fi. Alteratio.11. Compassio.Dęmon.90.

115 Motus angeli in loco nihil aliud est q̃ diuersi contactus diuersorum locorum successiue. 1ª.q.53.1.c./q̃l. 1.5.1ᵐ./quol.11.4.c.fi.

116 Motus angeli est successio diuersarum operationũ eius.1ª.q.12.10. 2ᵐ./q.63.6. 4ᵐ./q.53.0./q. 73.2. c./1.d.8.q.3.3.0./d.37.q.4.1.0./3.c.fi./ Ma.q.16. 2.6ᵐ./4.c.co.3./q̃l.1.5. 1ᵐ./ quol.2.5.c./quol.8.q. 4.4.0. Deus.403.443.

117 Motus secundum φ est corporũ non conuenit angelis nisi metaphorice:sed loquendo ęquiuoce de motu conuenit eis proprie.1.d.37.q.4.1.5ᵐ. Incarnati. 7.Iudicium.65.c̃.86. Materia.44. Motus.3.5.31. 56.c̃.78.81.82.83.90.

118 Motus angeli non reducitur ad aliquam speciem motus naturalis.1.d.8.q.3.2.1ᵐ./d.37.q.4.1.2ᵐ. Mutabile.5.

119 Motus angeli non est actus imperfecti,sed existẽtis in actu.1ª.q.53.1.2ᵐ./3ᵐ./1.d.37.q.4.1.c./1ᵐ.

120 Motus angeli non est propter indigentiam suã, sed nrãm.1ª.q.53.1.3ᵐ./q.55.2.3ᵐ./1.d.37.q.4.1.2ᵐ.

121 Motus angeli ponit aliquã imperfectionem in eo.1. d.37.q.4.1.5ᵐ. Mutatio.11.

122 Motus angeli est simplicior omni mutatione corporali:& ideo est nobilior.quol.11.4.fi.

123 Motus angeli põt esse cõtinuus & discontinuus sicut vult.1ª.q.53.1.0./2.c./3.c./q̃l.1.q.3.2.1ᵐ./3ᵐ.

124 Immo motus angeli non potest esse continuus : sed est tantũ discontinuus.12ᵉ.q.113.7.5ᵐ./1.d.8.q.3. 3.0./d.37.q.4.1.c.3ᵐ./2.1ᵐ./ 2ᵐ./3.6ᵐ./2.d.2.q. 1.1.4ᵐ./d.3.q.2.5ᵐ./quol.8.vel.9.q.4.4.c.fi./quol. 11.4.c.fi. ℟ R ñº. Duº.118º.128º.129º.586º.

125 Angelus dum mouetur partim est in vtroq; termino.1ª.q.53.1.1ᵐ./3.3ᵐ.

126 Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3ᵐ.
℟ R ñº. Dubio.119º.122º.

127 Angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili a quo incipit moueri:sed dũ est in ipso moueri:est in parte loci quem deserit:& in parte loci quem occupat.1ª.q.53.1.1ᵐ./3.3ᵐ.

128 Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3ᵐ.
℟ Duº.120º. R ñº.sicut Duº.119º.122º.

129 Motus ctinuus angeli necessario est per omnia media: sed discontinuus potest esse sine medio.1ª.q.53. 2.0./1.d.37.q.4.2.0./ Virt.q.1.13.14ᵐ./ quol.1.q. 3.2.0.

130 Motus angeli non est in instanti,sed in tempore.1ª. q.53.3.0./3ª.q.57.3.3ᵐ./1.d. 37.q.4.3.0./4.d.44. q.2.ar.3.q.3.0./ quol.1.q.3.2.0./q̃l.5.q.4.0./ quol. 8.vel.9.q.4.4.0./quol.10.vel.11.4.0.

131 Angelus mouetur secundum totam vim suam in id quod agit. 1ª.q.62.6.0./q.63.8.3ᵐ./1.d.17.q.1. 3.4ᵐ./4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1ᵐ./Vi.q.24.10.c./Mat. 25.co.9.

132 Oppoᵐ vr̃ dicere.2.d.7.q.1.2.c.rõne.2./Ma.q.16. 6.17ᵐ. ℟ Duº.121º. R ñº.sicut Duº.125º.

133 Motus angeli non habet ordinẽ ad motũ primi mobilis. 1ª.q.53.3.c.fi./q.63.6. 4ᵐ./q.91.2. 3ᵐ./1.d. 37.q.4.3.c./2.d.7.q.3.1.3ᵐ./quol.9.9.c.co.2./quol. 11.4.c.fi.

134 Velocitas motus angeli nõ est scd̃m quãtitatẽ virtutis eius:sed scd̃m voluntatem eius.1ª.q.53.3.1ᵐ.

135 Angeli sunt immutabiles & incorruptibiles.1ª.q.9. 2.c./q. 10.5.c.fi./q.50.5.0./q.61.2. 3ᵐ./q.75.6.c. fi./q.97.1.c./2.d.3.q.1.1.c./d.7.q.1.1.c./d. 23.q.1. 1.2ᵐ./d.34.4.c./p̃.2.cᵒ.54./91.3ᵐ./ Poᵃ.q.5.3.4. c./ Anima.14.c.3ᵐ./Trin.20.4ᵐ./ Opus.3.cᵒ.74./ Opus.9.q.47.

136 Oppositum videtur dicere.1ª.q.9.2.c./q.10.5.c.fi./ q.44.2.0./q.45.2.1ᵐ./1.d.8.q.3.2.1ᵐ./2ᵐ.
℟ R ñº. Dubio.122º.

137 Angeli sunt mutabiles tripliciter.s.quo ad electionem: suis applicationem virtutis ad diuersa : & per annihilationem.1ª.q.9.2.c./q.10.5.c. Mutatum. Recedere. Spirituale.4.c̃. Substantia.35.Successio.7.8.

138 Motus angeli triplex.s.illuminatio:operatio intellectus & voluntatis:& localis.1.d.37.q.4.1.c.

139 Motus illuminationis angeli triplex.s.circularis : rectus:& obliquus.22ᵉ.q.180.6.2ᵐ./1.d.37.q.4.1.c./ veri.q.8.15.3ᵐ./ Dioᵉ.4.lec.7.

140 Deus mouet ordinate angelos in exequendo diuina officia.2.d.9.1.3ᵐ.

141 Angelus dicitur descendere a deo:non per intermissionem contemplationis:nec localiter:sed ab inuisibilitate. Et dicitur reuerti ad deum:quando deponit speciem visibilem.2.d.107.4.1.12ᵐ.

142 MOVERE./Ordo virtutum mouet cœlos.4.d.48. q.1.ar.4.q.3.c./p̃.3.cᵒ.80.co.3./Ma.q.16.1.14ᵐ./ Opus.10.ar.17./18./Opus.11.ar.4./ Opus.53.5ᵐ. Anima.160.163. Ascẽdẽ.6.Cœlũ.A. Deus.21.23.

143 Angeli mouendo cœlos sunt causa generationis & corruptionis inferiorũ.2.d.1.q.1.4.2ᵐ./d.15.q.1.2. c.fi./Opus.10.0./Opus.11.0./Causis.lec.5.co.2.

144 Angeli maiorem dignitatẽ habent in cognoscendo deum,q̃ in mouendo cœlos.2.d.1.q.1.4.2ᵐ.

145 Omnes angeli habent influentiam super motũ corporum:licet tantum inferiores moueãt immediate.2.d. 1.q.1.5.2ᵐ./d.3.q.1.3.4ᵐ./d.14.3.c./ Spũ.6.1ᵐ./ quol.8.vel.9.q.4.5.0./Opus.10.ar.7./Opᵘ.11.ã.9.

146 Vnus angelus agẽs in virtute imperii dei est sufficiẽ

tis virtutis ad educendum in actum totum quod diuina virtute operandum est circa corpus aliquod supra actus naturales, 1ª.q.112,2.c./.1.d.37.q.3.3.c./.2.d.10.3.c.

147 Angelus non posset mouere totam terram. Ma.q.16.10.8m./.Opusc.10.ar.16./.Opusc.11.ar.5. Hçresis.104.130.147.

148 Omnia corpora obediunt angelis ad nutum motu locali: non autem formali.1ª.q.65.4.c.fi./.q.91.2.c./.q.105.1.1m./.q.110.2.3.o./.q.111.3.c./.q.114.4.2m./.q.117.3.c.3m./.4.1m./.12ª.q.80.2.c./.2.d.7.q.3.1.c./.d.8.2.c./.Ꝯ.3.cº.103./.ṽi.q.12.3.9m./.Poª.q.6.3.o./.Ma.q.3.4.c./.q.16.1.14m./.9.10.o./.11.c./. Spũ.6.8m./.quol.8.vel.9.q.4.5.o./.Iob.1.co.9.pn°./. Mat.24.co.11./.Gal.3.co.2. Imprimere.1.2.Influere.o.Christus.163.164.165.

149 Omnes angeli ex virtute suę naturę possunt trásmutare omnia corpora naturalia: & etiam nostra: & per consequens omnes potentias organicas: & per accidens intellectum: non autem directe voluntatem.2.d.8.5.c./.Ma.q.16.11.o./.quol.9.10.o.

150 Angelus potest immutare oẽs sensus hominis: interiores & exteriores. 1ª.q.111.3.4.o./.q.114.4.2m./.2.d.8.5.c./.veri.q.11.3.o./.q.12.8.o./.Poteñª.q.6.3.13m./.4.c./.5.c./. Ma.q.3.4.o./.q.16.1.16m./.11.o./.Gal.3.co.1.

151 Angelus non pōt aliquã formã imprimere in imaginatione, nisi mediante sensu extrinseco.1ª.q.111.3.2m./.Ma.q.3.4.c.2m./.q.16.11.c.1m./.9m.

152 Angelos immutare voluntatem nostrã est omnino hereticũ.1ª.q.106.2.c./.12ª.q.80.3. 1m./.22ª.q.174.5.4m./.2.d.11.q.1.2.1m./.ṽi.q.22.9.c.

153 Oppositum videtur dicere.quol.3.q.3.2.o.
℞ R ñº. Dubio.123º.137º.

154 Angelus potest immutare volũtatem hominis, persuadendo solum vel concitando passiones.1ª.q.106.2.c./.q.111.2.o./.q.114.2. 3m./.q.115.4.1m./.12ª.q.9.6. 2m./.q.75.3.o./.q. 80.1.o./.3.d. 8.5.c./.Ꝯ. 3.cº.88./.91.92./.ṽi.q.22.9.o./. Ma.q.3.3.c.3m./.4.c./.q.16.11.o./.10.13.co.3.fi.

155 Angeli possunt agere & influere in animas nostras, & superiores in inferiores.quol.3.7.o.

156 Angelus superior mouet voluntatem angeli inferioris aliqualiter vt obiectum: persuadendo: non autem de necessitate: nec ex parte potentię.1ª.q.106.2.o.

157 Necesse est substantiam angeli aliqualiter coniungi rebus, quas mouet.quol.6.q.2.1.1m./.quol.9.10.2m.

158 Deus & angelus sunt: & quando est motus.1.d.19.q.2.2.1m.

OPERATIO. 15.16.24.34.40.52.75.77.82.84.86.95.97.99. 100.101.102.103.112.116. 131.138.140.141.143.146.155.186.192.195.196.197. 199.200.221. 222. 227.228.233.234.238.241.243.244.245.249.250.252.253.254.260.278.279.301. 329.343.350.358.360.372.374. 392.410.412.417. 418.421.426.427.428.443.445.455.463.464. 482. 491.494.498.501.507.512.513.517.520.522.532. 533.536.542.543.547.552.554.556.560.vsq;.564. 569.vsq;.573.576.586.587.588.593.600.624.607. 609.612.615.

159 Angeli agunt in inferiora per imperium tantũ.Ma.q.16.1.14m./.15m./. Spiritu.6.8m./.quol.6.q.2.1.o./.Opusc.53.12m.

160 Oppositum videtur dicere. quol.8.vel.9.q.4.5.o./.Opusc.11.ar.3./.13. ℞ R ñº. Dubio.124º.

161 Actio angeli limitatur ad aliquem effectum: quia nec virtutem nec essentiam habet infinitam.1.d.37.q.3.2.c./.d.43.q.1.2.c./.quol.6.q.2.1.c.fi./.2m./.Opusc.11.ar.15. Actio.34. Annunciatio.2.č. Antichristus.6. Apparere.11. Applicatio.1. Ars.23. Ascendere.4.5. Beatitudo.70. Beatus.8. Cœtus.2. Cogitatio.8. Comedere.2.

162 Non oportet operationẽ angeli procedere ab eo ẽm totam virtutẽ suam: cum sit dñs sui actus.2.d.7.q.1.2.c.ratione.2ª./.Ma.q.16.6.17m.

163 Oppoᵐ vꝛ dicere.1ª.q.62.6.o./.q.63.8.3m./.1.d.17.q.1.3.4m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3. 1m./.ṽi.q.24. 10.c./.Mat.25.co.9. ℞ R ñº. Dubio.125º.

164 Operationes angelorũ sunt supra locũ & tps corpora lium.quol.3.7.fi. Cogitatio.8. Comedere.2.

165 Angeli dupliciter faciũt mirabiles effectus.s.apponẽdo res naturales occulte & modo incõsueto: & qa naturalia sortiuntur aliquid virtutis inquantũ sunt instrumentũ angelorũ.Ꝯ.3.cº.103.fi./. Poª.q.6.3.c.fi./.Ma.q.16.9.2m./.11m. Corpus.23.47. Delectatio.18. Deus.321.443. Dominatio.2.3.

166 Imperium angeli requirit executionem virtutis: ideo requiritur spiritualis tactus ad corpus quod mouet. Potẽtia.q.6.7.12m./.quol.9.10.2m. Fides.59.70.71.75.76.88. Fortuna.7. Generatio.54.

167 Non potest esse ꝙ circa idem operatũ conueniant immediate operationes duorum angelorum.1.d.37.q.3.3.c.fi.

168 Angelus nõ opatur in alio angelo. Poª.q.3.7.11m.

169 Angeli dupliciter possunt agere in animas nr̃as.s.confortando intellectum: & illustrãdo phantasmata.1.q.111.1.c./.quol.8.vel.9.q.4.5.c. Gloria.21. Hęresis.128.130.147. Imprimere.1.

170 Oppositũ videtur dicere.1ª.q.54.4.2m./.Ꝯ.2.cº.94.3m. ℞ Duº.126º. R ñº.sicut Dubio.137º.

171 Boni angeli pñt imprimere in intellectũ nostrũ: non autem mali. 12ª.q.80.2.c./.22ª.q.96.1.c./.q.172.2.1m./.2.d.8.5.6m./.7m./.Ꝯ.3.cº. 154.co.5./. veri.q.5.10.c./.Ma.q.3.4.c./.q.16.12.o.

172 Boni angeli possunt imprimere in intellectum nostrũ confortando: non autem imprimendo lumen. 1ª.q.111.1.o./.2.d.8.5.6m./. veri.q.9.1.c.2m./.q. 11.3.c.3m./.13m./.q.12.8.4m./.q.22.9. 4m./.q.27.3.c./.Ma.q.16.12.c.7m.

173 Angeli mali imprimunt in phantasmata, applicãdo ad ea lumen suum.12ª.q.80.2.o./.2.d.7.q.2.2.c.fi./.3m./.d.8.5.6m./.7m./.d.22.q.1.2.4m.

174 Angelus facit resultare similitudines rerum in intellectu hominis, mouendo imaginationem, vel intellectum confortando.ṽi.q.11.3.14m.

175 Substantię separatę.i.angeli: non sunt principia intellectus humani: cum creatio intellectus humani sit immediate a deo.1ª.q.65.3.c.

Immo substantię separatę sunt principia intellectus humani.Met.co.2.fi. ℞ R ñº. Duº.127º.

176 Bonę cogitatiões attribuũtur altiori principio.s.deo: licet angelorum ministerio procurentur. 1ª.q.111.2.2m.fi./.2.d.8.5.c. Intellectus.259. Magi.1.7.č. Mediator.1. Miraculum.55.č. Oratio.72. Pater.19.

177 Angelus non causat species in intellectu nostro: nec phãtasmata immediate illuminat.2.d.7.q.2.2.3m./.veri.q.11.3. 11m./.q.12.8.c.4m./. Ma.q. 16.12.c./.7m. Phase. Piscina.2. Plato.8. Potestas.18.19. Prelatio.25.

178 Angeli formãt in imaginatione hominis similitudines rerũ: quas ei demõstrãt.ṽi.q.11.3.c.fi./.q. 12.8.c./.Ma.q.16.1.16m. Prophia.39.47.č. Punitio.4. Purgatorium.5. Regere.14. Sacerdos.8.

179 Potestas angeli est determinata ad vnũ: nisi in actibus circa finem.2.d.7.q.1.1.3m.

180 Vltimus finis angeli operantis circa nos, est assimilari deo: cooperando ei in reductione inferiorũ in deũ. 1.d.37.q.4.1.2m.
Similitudo.11.12. Somnium.2. Temperantia.31. Tentare.15. Tempus.32. Vita.9.14.15.35.36. Vox.2. Christus.63.64.65.

181 Intentio angelorum non est, vt alios in seipsos reducant: sed in deum: quia non sunt domini: sed serui. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.2m.

182 Angeli beati nullam operationem habent, nisi essentialem beatitudini: vel in qua per contemplationem beatam non dirigantur. 2.d.10.4.c.

DVRATIO.3.4.5.7. vsque.10.52.130.164.246.256.277.286.288.292.296.297.311.315.331.335.339.349.353.355.357.360.361.384.416.417.418.445.471.472.474.475.479.515.522.524.529.537.542.543.551.589.596.

183 Angeli sunt supra tempus: & supra motum omniũ corporalium: non autem supra tempus successionum esse ipsorum: & operationum eorũ. 1a.q.61.2.2m./. q.62.5.2m./.q.85.4.1m.

184 Intelligere angeli est supra tempus. 12e.q.113.7.5m./.ꝑ.2.co.94.fi./.95.1m./. Lio.3.co.61.fi./. veri.q.8.14.12m.

185 Intelligere angeli est supra tempus corporalium: & est in tempore alio. 1a.q.57.3.2m./.veri.q.8.4.15m./. Ma.q.16.4.c.co.3./.7.3m.

186 Tempus angeli est numerus operationum sibi succedentium. 1.d.37.q.4.3.c.fi./. Ma.q.16.4.c.co.3./.7.3m./.quol.9.9.c.fi.

187 Tempus angeli est alterius rationis a tpe aliorũ. 1a.q.53.3.c./.1.d.37.q.4.3.o./.2.d.2.q.1.1.4m./.I./.Ma.q.16.4.c.fi./. quol.2.5.o./. quol.9.9.c.fi./.ql.11.4.c.fi./.Opus.36.co.2./.co.4.

188 Tempus angeli potest esse continuum: & discretum: sicut & motus eius. 1a.q.53.3.o.

189 Immo tempus angeli est tantum discretum. 12e.q.113.7.5m./.1.d.8.q.3.3.c./.d.37.q.4.3.o./.2.d.2.q.1.1.4m./.d.3.q.2.5m./.quol.2.5.c./.ql.11.4.c.fi./.Opus.36.co.1. ꝶ Rño. Dubo.128o.

190 Tempus angeli discretum nullam proportionem habet ad tempus aliorum: sed continuum sic. 1a.q.53.3.1m./.1.d.37.q.4.3.c./.3m.

191 Tempus angeli componitur ex instantibus: quia est discretum. 1a.q.63.6.4m./.12e.q.113.7.4m./.1.d.37.q.4.3.c.1m./. quol.3.q.4.4.o./.quol.10. vel.11.q.4.o./.Opus.36.co.3./.4.

192 Quot sunt operationes angeli ex quibus componitur motus eius: tot sunt nunc, ex quibus componitur tempus eius. 1.d.37.q.4.3.c.fi./. Ma.q.16.4.c.co.3./.7.3m./.Opus.36.co.3./.4.

193 Vnum indiuisibile temporis angelorum potest durare cum multo tpe nostro. 2.d.37.q.4.3.7m./.Opus.36.co.1.fi./.co.4.

194 Tempus & instans angelorum non sunt de genere quantitatis: sed sunt transcendentia. Opus.36.co.2.

195 Actio angeli in hęc inferiora, mensuratur tempore nostro. ꝑ.3.co.61.fi./.Opus.10.co.3./.Opus.36.co.4. Coæuum.

196 Tempus nostrum non causatur a tempore angelorum: sed ab ęuo analogice: quia mensura prius cõuenit ęuo q̃ tempori. Opus.36.co.4.

197 Operatio angeli successiua. i. motus. s. intellectio & affectio: mensuratur tpe: non aũt ęuo. 1a.q.10.5.1m./.q.12.10.2m./.3.d.2.q.1.1.4m./.I./. veri.q.84.15m./. Ma.q.16.4.19m./.Spũ.5.4m./.quol.10.q.2.o.

198 Immo propria operatio angeli mensuratur ęuo. 2.d.2.q.1.1.4m./.quol.5.7.c.

199 Immo nulla operatio angeli mẽsuratur ęuo. Opus.36.co.4. ꝶ Rño. Dubio.129o.

200 In duratione angeli est prius & posterius quo ad operationes, non autem quo ad substãtiam, & esse, & visionem beatam. 2.d.2.q.1.1.4m./.quol.9.vel.10.q.2.o./.Opus.9.q.102.

201 Esse angeli mẽsuratur seculo: cognitio naturalis tempore: sed visio beata, ęternitate. 1a.q.10.5.1m./.3m./.2.d.2.I./.4.d.40.q.1. ar.2.q.3.c. 3m./.ꝑ.3.co.61./.62.1m./.Opus.36.co.4. Aeternitas.36. Tps.32.

202 Esse angeli, & substantiua eius mensuratur ęuo. 1a.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.o./.Ma.q.16.4.19m./.Spiritu.5.4m./.ql.5.q.4.c.fi./.quol.9.vel.10.q.2.o./. quol.10.vel.11.q.4.o./.Opus.36.co.4.fi./.co.5.

203 Immo esse angeli mensuratur ęuo: sed substãtia eius mensuratur per nunc ęui. 1.d.19.q.2.2.c. ꝶ Duo.130o. Rño. sicut Dubo.586o.

204 Visio beata angeli mensuratur ęuo. 1a.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.4m./.ql.5.7.c./.ql.9.vel.10.q.2.c.

205 Immo visio beata angeli mensuratur ęternitate. 1a.q.10.5.1m./.15m./.2.d.2.I./.Opus.36.co.4. ꝶ Rño. Dubio.131.

206 Angelus primus est subiectum ęui. 2.d.2.q.1.2.o./.Opus.36.co.3./.5.

207 Non lucifer, sed primus angelus beatus est subiectum ęui. quol.5.7.o./.Opus.36.co.5.

208 Si non esset iste primus angelus beatus: qui nunc est alius primus esset subiectum ęui: & mensuraret oẽs alios. 2.d.2.q.1.1.4m.

209 Angelus beatus est magis in participatione ęternitatis q̃ dęmon: ideo dęmon mensuratur ęuo angeli beati. 2.d.2.q.1.2.5m./.quol.5.q.4.fi.

210 Angeli beati sunt magis pticipes ęternitatis: q̃ eẽnt in puris naturalibus. 1.d.8.q.2.2.c.

211 NVMERVS./.Numerus angelorum non est de genere quantitatis: sed est multitudo transcendẽs & formalis. 1a.q.30.3.c./.q.50.3.1m./.2.d.3.q.1.3.1m./. Poa.q.9.5.8m./.7.c. co.3./.Spiritu.8.15m./. quol.9. vel.10.q.1.1.o./.Opus.36.co.2.

212 Numerus angelorum est finitus deo: sed nobis infinitus. 2.d.3.q.1.3.c.

213 Numerus angelorum excedit omnem numerũ corporalium. 1a.q.50.3.o./.q.112.4.2m./.2.d.3.q.1.3.o./.ꝑ.2.co.90./.Poa.q.6.6.c.fi.

214 Angeli boni sunt in maiori numero q̃ mali. 1a.q.63.9.o./.1.d.39.q.2.2.4m./.2.d.1.q.1.1.3m./. Anima.8.4m.

215 Angeli boni forte sunt plures, q̃ omnes damnandi dęmones & homines. 1.d.39.q.2.2.4m.

216 Vnum transcendens conuenit angelis: non aũt vnũ quod est principium numeri. 2.d.3.q.1.3.1m.

ORDO.24.113.142.200.256.284.326.339.381.383.395.427.443.464.476.477.560.561.575.577.604.606.607.608.610.vsq3.618.

217 In angelis sunt tres hierarchię secundum triplicẽ gradum cognitionis eorum. 1a.q.108.1.o./.2.d.9.3.o./.4.d.24.q.2. ar.1.q.2.4m./.ꝑ.3.co.80./. Opus.3.co.126./.Eph.co.24./.25./.Col.co.10./.11.

218 In qualibet hierarchia sunt tres ordines. 1a.q.108.2.o./.2.d.9.3.o./.4.d.24.q.2.ar.1.2.4m./.ꝑ.3.co.80./.Opus.3.co.126./.Eph.co.24./.25./.Col.co.11.

219 In quolibet ordine sunt multi angeli. 1a.q.108.3.o./.2.d.9.3.c.5m. Archangeli.

220 Distinctio hierarchiarum & ordinum in angelis est a natura: sed completur per dona gratię. 1a.q.108.4.o./.8.c./.q.109.1.c./.2.d.9.7.o./.4.d.24.q.1.ar.1.q.1.3m.

221 Distinctio ordinum in angelis est secundum distin-

ctionem actuum: & officiorũ. 1^{a}.q.108.2.o./.q.110.1.3^{m}.fi./.2.d.9.3.o./.5.2^{m}./.ꝯ̃.3.c^{o}.75.2^{m}./.80.

222 In angelis est triplex diuisio.s.hierarchiarum secundũ diuersos modos recipiendi diuinas illuminationes: ordinum secundum diuersos actus: & personarũ secundum diuersam virtutẽ.2.d.9.3.c.prin^{o}./.4.d.24.q.2.ar.1.q.2.4^{m}.

223 Diuisio hierarchię in ordines est diuisio totius potestatiui in partes potestatiuas.2.d.9.3.1^{m}.

224 Prima distinctio angelorum est secundũ proportiones diuersas genere. Secunda secundum diuersas specie. Tertia secundum diuersas numero.2.d.9.3.5^{m}. Charitas.132. Cherubin.1.

225 Ordines angelorum sunt tantum nouẽ.1^{a}.q.108.2.c./.2.d.9.3.o./.ꝯ̃.3.c^{o}.80./.Eph.co.24.

226 Ordo in angelis essentialiter consistit in dono gratię. Et secundum iustitiã donoꝝ gratuitorum, ordines distinguuntur: lȝ distinctio naturaliũ pręsupponatur materialiter & dispositiue. Ma.q.7.3.12^{m}.

227 Omnes ordines angelorũ conueniunt in dono gratię inquãtũ vnit deo in qua distinguuntur inquãtum ordinat ad opus.i.ad diuersa officia. Ma.q.7.3.12^{m}.

228 Ordines distinguuntur s̃m gradũ in pręmio essentiali: quod per ministeria non agitur.2.d.5.2.3^{m}.

229 Gradus in ordinibus angelorum bene ordinãtur.1^{a}.q.108.2.2^{m}./.6.o./.2.d.9.3.o./.L./.ꝯ̃.3.c^{o}.80./.Op^{o}.3.c^{o}.126./.1^{e}.Cor.15.lec.3.co.3./.Eph.co.24./.25./.Col.co.11.

230 Tota ratio ordinis in angelis est ex propinquitate ad deum. Ideo propinquiores deo sunt gradu sublimiores: & scientia clariores, non autem in hominibus.1^{a}.q.106.3.1^{m}./.q.107.2.c.

231 Angeli in confinibus suorum ordinum magis conueniũt, q̃; cum extremis suorum ordinum.1^{a}.q.108.3.3^{m}./.2.d.9.5.4^{m}.

232 Angeli vnius ordinis non sunt ęquales. 1^{a}.q.10.6.c.fi./.q.47.2.c./.q.50.4.c./.q.108.3.o./.q.113.3.1^{m}./.2.d.9.5.o./.Opus.1.c^{o}.35.

233 Omnes ordines primę hierarchię, assimilantur ministris regis circa personam eius.s.cubiculariis, consiliariis, & assessoribus. Secundę autem, officialibus regni in cõmuni.s.dominis curię, principibus militię: & iudicibus curię. Tertię vero deputatis ad certas partes regni.s.prępositis: baliuis: & huiusmodi.1^{a}.q.108.6.c./.2.d.9.3.c.co.2.

234 Ad primam hierarchiam pertinet consideratio f̃nis. Ad secundam dispositio vniuersalis de agendis. Ad tertiam vero executio operis.1^{a}.q.108.6.c./.ꝯ̃.3.c^{o}.80./.Opus.3.c^{o}.126.

235 Ordines angelorum sunt connexi adinuicem, & ad nostram hierarchiam.1^{a}.q.108.1.o./.2.d.9.6.o.

236 Oẽs homines, & oẽs angeloꝝ ordines sunt vna hierarchia.1^{a}.q.108.1.c.1^{m}./.3^{a}.q.8.4.c./.2.d.9.3.c.

237 Homines assumentur ad omnes ordines angelorum. 1^{a}.q.108.8.o./.q.63.9.3^{m}./.12^{e}.q.4.5.6^{m}./.2.d.9.8.o./.d.29.4.4^{m}./.ꝯ̃.3.c^{o}.57.fi./.Anima.10.10^{m}. Dęmon.4.5.6.58. Dominatio.2.3. Eustratius.2. Frui.2.3.

238 Homines assumuntur ad ordines angelorum non ratione officiorum: sed propter mẽsuram glorię & fruitionis diuinę. Ma.q.7.3.12^{m}. Gabriel.2. Hierarchia.o. Maria.A. Membrum.9.11. Michael.1. Miraculum.36.

239 Angelus inferioris ordinis non assumetur ad superiorẽ ordinẽ.1^{a}.q.108.8.1^{m}./.2.d.9.8.2^{m}./.d.29.4.4^{m}.

240 Sub vno ordine angelorum sunt diuersi ordines animarum & corporum.ꝯ̃.3.c^{o}.81. Officium.2. Ordo.7.36.37.58.

241 Quilibet angelus magis habet proprium ordinem & officium q̃; quęcũq; stella.1^{a}.q.108.3.c.2^{m}./.ꝯ̃.2.c^{o}.96.co.1.fi.

242 Minimus ordo angeloꝝ est superior supremo ordine nostrę hierarchię.1^{a}.q.108.2.3^{m}./.q.117.2.c.3^{m}./.2.d.9.3.4^{m}./.veri.q.9.1.14^{m}. Ptãs.18.19. Principatus.10. Regere.14.

243 Proprietates & officia in ordinibus angeloꝝ & ecclesię accipiuntur ex nominibus eoꝝ.3^{a}.q.67.1.c.

244 Ordo virtutum est supremus omnium ordinum, qui mittuntur ad exequenda ministeria.2.d.10.3.c.fi./.d.11.q.1.2.3^{m}./.ꝯ̃.3.c^{o}.80.co.3.

245 Ordo virtutum in angelis attingit vltimum in operandis omnibus difficilibus diuinorum ministeriorũ.s.facere miracula.2.d.9.3.c.co.2.3^{m}./.d.10.3.c.fi./.ꝯ̃.3.c^{o}.80.co.3./.103.co.2./.Ma.q.16.9.12^{m}./.Opus.3.c^{o}.126.

246 Ordines angelorum semper durabunt.1^{a}.q.108.7.c./.2.d.6.L.fi./.d.11.q.2.6.o./.4.d.47.q.1.ar.2.q.4.c./.quol.2.11.fi./.1^{e}.Cor.15.lec.3.co.3.

SVPERIOR.46.61.88.143.144.145.155.160.180.195.206.207.208.213.214.230.239.242.244.275.276.281.282.283.307.308.309.340.374.398.414.415.427.430.434.452.477.vsq;.481.503.504.505.550.557.560.561.574.575.576.584.609.613.

247 Excellentia cuiuslibet angeli inferioris continetur in excellentia cuiuslibet superioris, & non ecõuerso.1^{a}.q.108.5.6^{m}./.2.d.6.1.1^{m}.

248 Omnes perfectiones sunt communes omnibus angelis, sed perfectius & abundantius sunt in superioribus q̃; in inferioribus.1^{a}.q.106.4.o./.q.108.2.2^{m}./.5.c./.22^{e}.q.24.3.3^{m}./.2.d.9.3.2^{m}./.4.c./.4.d.49.q.5.1.4^{m}./.Opus.3.c^{o}.126.fi./.Isa.37.co.1.fi./.Col.lec.4.co.4. Cœlum.139.142. Dęmon.73.81.90.118.120. Dominatio.2.3.

249 Quicquid potest fieri per angelos inferiores non fit a superioribus nisi per inferiores.2.d.10.3.3^{m}./.3.d.3.q.3.ar.2.q.2.c.

250 Inferiores angeli exercent officia superiorũ.2.d.10.2.2^{m}./.3^{m}./.4^{m}./.d.11.q.1.2.2^{m}.

251 Immo iam transcenderent limites suos.3.d.13.ar.2.q.2.2^{m}./.3^{m}. ☞ Rñ^{o}.Du^{o}.132°.301°.

252 Inferiores angeli exercent officia superiorum in virtute superiorũ. Ideo infimi possunt arcere dęmones: & facere miracula.1^{a}.q.112.2.2^{m}./.q.113.3.3^{m}./.2.d.10.2.2^{m}./.3^{m}./.4^{m}./.d.11.q.1.2.2^{m}./.ꝯ̃.3.c^{o}.80.fi./.veri.q.9.2.2^{m}./.Opus.3.c^{o}.126.fi./.He.1.fi. Imago.22. Infinitum.22.

253 Essentia superioris angeli est nobilior, & virtus efficacior ad intelligendum & ad agendum in res exteriores, q̃; essentia & virtus inferioris.1^{a}.q.89.1.c.fi./.q.106.1.3.4.c./.quol.q.2.1.c.fi.

254 Inferiores angeli sufficiunt ad quantũcũq; maxima annuncianda vel exequenda.2.d.10.2.c.

255 Nihil prohibet dicere inferiores angelos administrare inferiora corpora: & superiores superiora: & summos assistere deo.1^{a}.q.63.7.c./.ꝯ̃.3.c^{o}.80.prin^{o}.

256 Ordo in angelis nũq; a deo pretermittitur, quin semper inferiora per superiora moueantur: & non econuerso.1^{a}.q.106.3.c./.q.112.2.c.

257 Quilibet angelus est simpliciter maior quolibet viatore secundum conditionem status: non autem secundum meritum.1^{a}.q.108.2.3^{m}./.2.d.11.q.2.4.2^{m}./.veri.q.9.14^{m}./.Matth.11.co.6.

258 Angeli superiores regulant inferiores in suis ministeriis, & homines per angelos.2.d.1.q.1.4.2^{m}./.d.3.q.1.3.4^{m}./.q.3.2.c./.d.5.q.2.3.2^{m}./.d.6.1.2^{m}./.d.9.2.3^{m}.

259 Angeli inferiores habent virtutes particulatas: & explicabiles per corpora: iō oportet q̃ corporibus vniantur: non autem superiores. p̃.3.c°.80.co.1.

260 Angeli superiores per scientiā suā, ordināt actus & officia inferiorū: illuminantes: purgantes: & perficientes eos.2.d.3.q.3.2.c.2m./.d.9.2.3m.

261 Quicquid conuenit angelo superiori essentialiter: conuenit inferiori participatiue. Et quicquid cōuenit angelo inferiori essentialiter, conuenit superiori causaliter. Col.lec.4.co.4.fi.

262 Formę superiorum angelorum sunt vniuersaliores: formis inferiorum.1a.q.55.3.o./.c.89.1.c./.q.110.1.c./.q.116.1.c./.2.d.3.q.3.2.o./.d.9.3.c. co.1./.d.1c.2.c./.d.14.2.c./.p̃.2.c°. 96.co.2.fi./. L1°.3.c°. 79.1m./. 80.1m./.vi.q.8.10.o./.15.c.fi./.q.9.5.c./. Ma.q.16.4.c.co.2.fi./.8.c./.q̃l.8.vel.9.vel.11.q.1.3.c./. Anima. 7.5m./.18.c./.Opus.3.c°.78.81.126./.Causis.lc.4.co.4.5./.Lec.10.co.2.3.

263 Oppositum videtur dicere.1a.q.18.7.c.
☞ Rño.Dubio.133°.141°.476°.

264 Scientia superiorum angelorum dicitur esse vniuersalior: quo ad eminentiorem modum intelligendi. 1a.q.106.4.1m.

265 Cognitio superiorum angelorum est perfectior q̃ cognitio inferiorum.1a.q.89.1.c.fi./.q.106.4.o./.12e.q.150. 5.c.fi./.2.d. 3.q.3.2.o./.d. 11.q.2. 2.c./.p̃. 3.c°. 96./.vi.q.8.10.o./. Opus.3.c°.78./.Causis.lec.4.fi.

266 Superiores angeli idē cognitum perfectius & clarius cognoscunt q̃ inferiores. 22e.q.2.6.c./.2.d.3.q.3.2.2m./.d.11.q.2.2.c./.vi.q.8.10.c.2m.

267 Plura subiacent cognitioni superiorum angelorum q̃ inferiorum.veri.q.8.10.c.4m.

268 Pauciores sunt formę intelligibiles in intellectibus superiorum angelorum: quia lumen intellectuale in eis minus diuiditur.1a.q.89.1.c.co.2./.2.d.3.q.3.2.c.fi./. p̃.2.c°. 96.co.3./.veri.q.8.10.c. 2m./. Anima. 15.c. & /.18.c.co.2./.quol.7.3.c.

269 Angelus superior per vnam speciem potest plura intelligere q̃ inferior. 1a.q.55.1.o./.q.89.1.c.co.2./.2.d.3.q.3.3. 3m./.p̃.3.c°.96./.vi.q.8. 10.c.2m./.14.c./. Ma.q.16.4.c. co.2.fi./. Anima.18.c./. quol.7.vel.8.vel.11.q.1.3.c./.Causis.lec.10.co.2.3.

270 Scientia inferiorum angelorum perficitur per superiores.2.d.3.q.3.2.4m.

271 Superior angelus perfecte cognoscit species & alia in intellectu inferioris: ecōuerso autem imperfecte. Ma.q.16.8.c.

272 Aliqui effectus sunt, quos omnes angeli beati immediate vident in essentia dei: quos tamen clarius vident superiores.2.d.11.q.2.2.c. Maria.50.c̃. Miraculum.36.Ordo.7.

273 Superiores angeli perspicacius diuinam sapientiam contemplantes, plura & altiora mysteria gratię cognoscunt in visione dei: quę inferioribus eos illuminando manifestant.1a.q.57.5.c.

274 Angelus superior illuminat inferiorem.1a.q.106.1. 3.o./.q. 107.2.c./.q.108. principio./.q. 113.2.2m./.q. 117.2.c./.12e.q.112.1.3m./.22e.q.2.6.c./.2.d.1.q.1. 4.2m./.d.3.q.1.3.4m./.4.4m./.q.3.2.c.2m./.d.9.2.o./. d.11.q.1.2.2m./.q.2.1.3m./.3.c./.d.9.2.o./.d. 18.q.2. 3m./. 4m./. veri.q.9.1.o./.Opus.3.c°. 127./.1e. Cor. 13.co.2./.Causis.lec.4.fi.

275 Illuminatio inferiorū angelorum est a deo p superiores. 2.d.3.q.1.3.4m./.d.9.2.3m./.4m./ veri.q.9.2.o.

276 Angelus superior instruit inferiorem de omnibus quę scit.1a.q.106.4.o./.22e.q.81.4.2m./.2.d.9.2.o./. Opus.3.c°.126.

277 Vsq; ad diem iudicii semper noua aliqua supremis angelis reuelantur diuinitus de iis quę pertinent ad dispositionem mundi: & pręcipue ad salutem electorum. Vnde semper remanet vnde superiores angeli inferiores illuminent.1a.q.106.4.3m.

278 Quicquid potest fieri per angelos inferiores: non fit a superioribus nisi per inferiores.2.d.10.3. 3m./.3.d.3.q.3.ar.2.q.2.c.

279 Angelus inferior nunquā illuminat superiorem: nec potest. 1a.q.106.3.o./.q.107.2.c./.q. 108. prin°./.q. 117.2.c./.2.d.11.q.2.3.5m./.4.c./.veri.q.9.5.c.fi./.1e. Cor.13.co.2. Dominatio.2.3.Dominium.5.8. Imago.22.Infinitum.22.Iudicium.59.85.

280 PRAELATIO.585.586./. Boni angeli habent prelationem super angelos malos.1a.q.109.4.o. Maria.21.46.c̃.Officium.2.Ordo.7.

281 Boni angeli inferiores secundum naturam: habēt prelationem super angelos malos superiores secundum naturam.1a.q.109.4.3m.

282 Superiores angeli mali habēt plationē super inferiores angelos malos. 1a.q.63.8.o./.q.109.2.o./.2.d.6.4.o./.4.d.47.q.1.ar.2.q.4.o. Potestas.18.19.Prelatio.25.Principatus.10.Prouidentia.25.c̃.

283 Angeli presidentiam habent super ista inferiora immediatam.1a.q.110.1.2m./.3m.

284 In cœlesti hierarchia sub potestatibus quę indistincte psunt: ponūtur principatus: qui singulis hominibus in custodiam deputantur.4.d.19.q.1.ar.3.q.1.c.

285 Minimus angelus habet altiorem & vniuersaliorem virtutem: q̃ aliquod genus corporalium: sed deus diuersos angelos prepofuit cuilibet generi corporum. 1a.q.110.1.3m.

286 Anima secundum ordinem naturę non prefertur alteri animę: sicut demones ordine naturę preferuntur hominibus.1a.q.64.4.2m.

287 Prelatio malorum angelorum fundatur super iustitiam dei non aūt super iustitiam eorum.1a.q.109.2.1m.

288 Prelatio angelorum post diem iudicii cessabit quo ad ministeria circa nos. 1a.q.64.4.c./.2.d.6.1./.d.11.q.2. 6.c.1m./.d.44.q.2.3. 5m./.4.d.47.q.1.ar.2.q.4. 1m./. d.49.q.2.5.12m./.1e.Cor.15.co.15.

INTELLECTVS. 169.vsque.178.201.404.411.412.413.428.432.435.436.501.503.604.

289 Intellectus angeli est deiformis: quia nō habet cognitionem a rebus: nec per sensum: nec cum discursu: sicut in nobis.1a.q.84.2.c.fi./.22e.q.180.6.2m./.2.d.3.q.1.2.6.c.fi./.q. 3.4. 1m./.3.d.1.q.1.2. 2m./.p̃. 3. c°. 91./.veri.q.15.1.c./.q.24.10.c./.Ma.q.7.9.c.1m. Abstractio.9. Adi.5.11.c̃.Ars.23. Certitudo.10. Comparatio.3. Defectus.1.

290 Intellectus angeli est speculum purum: & incontaminatum: quia non patitur defectum luminis secundum suum genus.2.d.3.q.1.2.c./. veri.q.8.3.3m./.Ma.q. 16.5.6.c. Deus.392.403.415.416.417.Dubitatio. 2.Homo.21.25.

291 Intellectus angeli est aliqd ens in actu in genere intelligibilium: ideo intelligit essentiam suam secundum ipsam & per eam quęlibet alia.veri.q.8.6.c./.Ma.q. 16.12.4m. Ignorantia.18.

292 Intellectus angeli est semper in actu: & nunq̃ in potentia. 1a.q.50.1.2m./.q.54.4.c./.p̃.2.c°.95./.96.co. 9.veri.q.8.5.o./.Ma.q.16.2.6m./.5.6.c.

293 Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.3.1.5m./.d.9.2. 6m. ☞ Rño.Dubio.134°.

294 Intellectus angeli est in potentia essentiali & accidētali respectu reuelandorum: sed respectu naturaliter cognitorum est tantum in potentia accidentali. 1a.q. 58.1.o./.q.62.1.c./.12e.q. 50.5.c./.2.d.3.q.3.1.4m./. d.9.2.6m./.Ma.q.16.5.c./.6.c.4m.

295 Oppositum videtur dicere.1ª.q.25.6.o./.1.d.44.o./. Poᵃ.q.3.16.c.co.2.fi.17ᵐ.
Duᵒ.135ᵒ. R ñᵒ.sicut Duᵒ.115ᵒ.134ᵒ.502ᵒ.

296 Intellectus angeli semper est in actu secundo:& in nulla potentia respectu verbi dei.1ª.q.58.1.c./.22ᵉ.q.180.6.2ᵐ.

297 Intellectus angeli beati est semper in actuali cõsidera tione sui & pertinentium ad eũ.2.d.11.q.2.2.4ᵐ.

298 In intellectu angeli beati non potest esse falsitas.1ª.q.58.5.o./.2.d.11.q.2.5.5ᵐ./.veri.q.8.14.6ᵐ./.Ma.q.16.6.c.

299 Intellectus & volũtas in angelis differũt realiter.1ª.q.59.2.o./.1.d.42.q.1.2.3ᵐ./.vi.q.22.10.o.

300 In angelis sunt tantum duę potentię.s.intellectus & volũtas.1ª.q.54.5.c./.q.79.1.3ᵐ./.Ma.q.16.1.14ᵐ. Memoria.3.17.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.54.2.c.
R ñᵒ.Dubio.136ᵒ.

301 Intellectus angeli est medius inter intellectum dei & hominis virtute & modo cognoscendi:quia similitu do eius nõ est essentia eius sicut in deo:nec accepta a rebus sicut in nobis:sed per influxum a deo.1ª.q.84.2.c.fi./.2.d.3.q.3.1.c.2ᵐ./.p̃.2.cᵒ.96.co.3./.Liᵒ.4.cᵒ.11.co.1.fi./.Poᵃ.q.3.4.13ᵐ.

302 Intellectus angeli non habet defectum sui generis si cut noster : sed tantum respectu intellectus dei.1ª.q.12.4.2ᵐ./.4.d.49.q.2.6.4ᵐ.

303 In angelis non est intellectus agens:& possibilis.1ª.q.54.4.o./.p̃.2.cᵒ.94.7ᵐ.

304 Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.3.4.4ᵐ.
R ñᵒ.Dubio.137ᵒ.

305 Intellectus agẽs angeli sufficit ad distinctã cognitio nẽ rerũ:non aũt intellectus noster.2.d.3.q.3.4.4ᵐ.

306 Intellectus possibilis angeli est in potentia respectu lu minis diuini : noster autem etiam respectu specierum a rebus acceptarum.1ª.q.54.4.o./.2.d.3.q.1.6.c.co.2./.q.3.4.4ᵐ. Obscuritas.Ratio.3.Rationa le.1.2.4.

307 Angelus habet intellectum possibilem respectu supe riorum tantum:sed homo etiam respectu inferiorum.2.d.3.q.1.6.c.

308 Intellectus angeli plus excedit intellectũ optimi phi losophi q̃ ille intellectũ rudissimi idiotę.p̃.1.cᵒ.3.

309 Intellectus dei plus excedit intellectum angeli:q̃ ille intellectum nostrum.p̃.1.cᵒ.3.

310 Intellectus angeli est completus per species cõnatura les omnium quę naturaliter cognoscere potest:nõ au tem intellectus noster.1ª.q.54.4.o./.q.55.2.o./.q.59.3.2ᵐ./.q.60.2.o./.q.76.5.c./.q.84.3.1ᵐ./.q.91.1.c./.q.109.3.3ᵐ./.p̃.2.cᵒ.96.co.3./.97./.veri.q.8.15.c./.q.9.1.9ᵐ./.Anima.2.c.fi./.Col.2.co.1.fi.

311 Intellectus dei & angeli statim totam rei cognitio nem habent : intellectus autem noster paulatim.1ª.q.85.5.c./.12ᵉ.q.5.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.180.3.c./.veri.q.15.1.c./.q.16.1.c./.q.18.4.7ᵐ./.Ma.q.16.5.c.fi./.Ethi.lec.11.co.1.

312 In angelis est aliqua nescientia.1ª.q.12.8.o./.q.58.5.o./.q.101.1.2ᵐ./.q.106.2.1ᵐ./.12ᵉ.q.76.2.c./.22ᵉ.q.52.3.c./.2.d.9.2.1ᵐ./.2ᵐ./.d.11.q.2.4.c.5ᵐ./.5.5ᵐ./.d.43.6.c./.4.d.49.q.2.5.8ᵐ./.Dionysius.4.lec.4.co.1.fi.

313 Angeli ignorant aliqua supernaturalia : non autem aliquid cognoscibile ab eis naturaliter:sed intellectus noster ignorat vtroq; modo.1ª.q.58.5.c./.veri.q.8.15.2ᵐ./.Ma.q.16.2.4ᵐ./.5ᵐ.

314 Connaturale est intellectui nostro cognoscere na turas in materia : angelico autem sine materia : sed intellectui diuino esse subsistens , 1ª.q.12.4.c./.q.85.1.c.

315 Intellectus dei est sicut actus totius entis:ideo solus est actus purus : angelicus autem est semper in actu suorum intelligibilium:non autem intellectus noster: sed est in potentia . 1ª.q.79.2.c./.q.87.1.c./.12ᵉ.q.49.4.c./.q.50.5.c./.q.51.1.2ᵐ./.p̃.2.cᵒ.96.co.2./.veri.q.8.6.c.fi./.q.20.2.c.fi./.Opus.3.cᵒ.103./.Anima.3.lec.9.fi.

316 Intellectus dei est suum intelligere non autem intel lectus angeli:nec intellectus hominis.1ª.q.54.1.c./.q.87.3.c./.p̃.4.cᵒ.11.co.2.

317 Angelus dicitur mens & intellectus:quia solam co gnitionem intellectiuam habet.1ª.q.54.3.1ᵐ./.5.o./.q.79.1.3ᵐ./.p̃.3.cᵒ.108.prinᵒ./.veri.q.10.1.4ᵐ.

318 OBIECTVM.375.393./. Obiectum primum in tellectus angeli est eius essentia : intellectus vero no stri coniuncti, obiectum est quidditas rei materialis.1ª.q.12.4.c./.q.84.7.c./.q.85.1.c./.q.87.3.c./.veri.q.8.3.c.fi.

319 Angelus vno & eodem actu primo simul intelligit se intelligere:& essentiã suã:nõ aũt hõ.1ª.q.87.3.c.

320 Oppositum videtur dicere.1ª.q.87.3.2ᵐ.
R ñᵒ.Dubio.138ᵒ.103ᵒ.

COGNITIO IN COMMVNI./.14.34.35.36.37.39.42.51.61.138.184.185.197.404.442.443.444.464.465.523.625.

321 Angelus indiget lumine in cognitione supernatura li:non autem in cognitione naturali:sed homo indi get in vtroq;.3.d.14.ar.1.q.2.1ᵐ.

322 Oppoᵐ vr̃ dicẽ.2.d.9.2.4ᵐ./.6.3ᵐ./.d.11.q.2.3.3ᵐ.
Duᵒ.139ᵒ. R ñᵒ.sicut Dubio.145ᵒ.

323 Cognitio angeli duplex.s.speculatiua & practica.2.d.3.lec.2.L./.vi.q.16.1.c. Accidens.110.Ani ma.152.155.160.162.

324 Cognitio angeli duplex.s.matutina & vespertina.1ª.q.58.6.7.o./.q.64.1.3ᵐ./.12ᵉ.q.67.3.c./.3ª.q.9.3.c./.2.d.12.3.c./.3.d.31.q.2.ar.1.q.1.4ᵐ./.veri.q.8.16.o./.17.c.2ᵐ./.q.9.1.11ᵐ./.Poᵃ.q.4.2.c.fi./.Opus.3.cᵒ.224./.He.8.lec.3.co.1.fi./.Eph.3.lec.3.co.3.
Ars.23.Certitudo.12.Demon.C.

325 Nulla cognitio preter matutinam & vespertinam est in angelis.1ª.q.58.6.o./.2.d.12.3.o./.vi.q.8.17.o.

326 Cognitio matutina in angelis est prior vespertina or dine naturę in vnõ & eodem angelo:sed in diuersis: vespertina prioris angeli est prior q̃ matutina poste rioris.veri.q.8.16.6ᵐ./.11ᵐ.

327 Cognitio vespertina.i.in ꝓpria natura respectu me dii.s.per rationes rerum in verbo:est eadem cum ma tutina:differens tantum secundum cognita:non au tem cognitio per species rerum innatas:sed est diuer sa realiter.1ª.q.58.7.o.

328 Angelus dupliciter cognoscit.s.per species:& per ver bum . 1ª.q.57.5.c./.q.58.6.7.o./.1.d.37.q.4.1.c./.2.d.3.q.3.4.c.

329 In prima cognitiõe est vicissitudo:successio:& reno uatio operationũ:non aũt in scd̃a.1ª.q.57.3.2ᵐ./.2.d.3.q.3.4.c.2ᵐ./.p̃.2.fi./.Ma.q.16.4.c.co.3.

330 Cognitio secunda est quasi formalis respectu primę.2.d.3.q.3.4.c.fi.

331 Angelus dupliciter cognoscit res in ṽbo.scilicet per similitudinem verbi in sua natura relucentem:& per essentiam verbi.Primam habuit in ꝑncipio suę crea tionis:non aũt secundam:quę proprie dicitur matu tina.1ª.q.62.1.3ᵐ./.veri.q.8.16.8ᵐ.

332 Angelus hʒ triplicẽ de rebus cognitionẽ.s.in verbo in mẽte eius:& in propria natura . Scd̃a & tertia est vespertina:prima vero matutina.1ª.q.12.10.2ᵐ./.q.58.6.o./.q.60.2.o./.2.d.12.3.5ᵐ./.q̃l.8.q.4.2.o.

333 Oppositum videtur dicere. Ma.q.16.6.16m./.7.5m. ⌐Duo.140o. Rño. sicut Duo.141o.476o.

334 Angelus dupliciter accipit cognitionẽ de rebus. s. per illuminationẽ, & per reductionẽ obiecti de potẽtia ad actũ. 2.d.11.q.2.4.c./.veri.q.8.9.5m. Futurum. 2. Homo.25. Ignorantia.18. Iubilus.3. Ratio.3. Rationale.1.2.4.

335 Angelus nunq; cognoscit res in propria natura, nisi per species earum. 1a.q.55.1.0./.2.d.12.3.5m./.3.d.14.ar.1.q.2.c.1m.

336 Angelus in principiis intuetur omnes conclusiões cognoscibiles naturaliter ab eo. Ma.q.16.1.c.fi./.6.c.19m. Vniuersale.1.

337 Angelus cognoscit per species innatas, non aũt per acquisitas a rebus, sicut homo. 1a.q.55.2.0./.q.57.1.3m./.q.87.1.c./.q.89.1.2.3.0./.12e.q.51.1.c.2m./.22e.q.180.6.2m./.2.d.3.q.3.1.0./.d.12.3.4m./.3.d.14.ar.1.q.2.1m./.4.d.10.ar.4.q.4.c./.vi.q.8.3.c./.7.c.fi./.7m./.8.7m./.9.0./.Ma.q.16.7.6m./.8.16m./.Anima.7.1m./.5m./.quol.7.vel.8.vel.11.q.1.3.0./.Opus.3.co.224.

338 Intelligere cuiuslibet angeli differt specie ab itelligere alterius angeli: quia fit per species intelligibiles differẽtes specie. Anima.7.5m./.6m.

339 Quilibet angelus beatus, semper videt quemlibet aliũ angelum in verbo: & quicquid est in eo ad se ordinatum. 1a.q.107.1.3m.

340 Angelus dupliciter potest aliquid de nouo intelligere. s. vel per nouitatem rei, vel per nouam confortationem a lumine superiori. veri.q.8.9.3m./.5m.

341 Intelligere angeli & animę differunt spẽ. 1a.q.75.7.0./.2.d.3.q.1.6.0./.ꝓ.2.co.92./.Anima.7.1m./.3m.

342 Spẽs intelligibiles in angelis & in anima nõ sunt eiusdem rationis: sed differunt spẽ. Anima.7.1m./.3m.

343 Angelus per species innatas percipiendo sensibiles effectus conicit aliqua excellentia cognitionem eius naturalem. Ma.q.16.8.16m.

344 Cognitio angeloꝝ est vlis. Ma.q.16.6.16m./.7.5m.

345 Immo angelus cognoscit res in ꝑpria natura. 1a.q.8.7.c./.q.12.9.c./.q.58.6.7.0./.q.62.7.1m./.3m. ⌐Duo.141o. Rño. sicut duo.133o.141o.476o.

346 Cognitio angeloꝝ est vniuersalis: quia extenditur ad multa de qbus propriã & completã cognitionẽ habẽt nõ aũt in vniuersali tñ. Ma.q.16.6.16m./.7.5m.

347 Angeli non capiunt cognitionẽ ex sensibilibus. 1a.q.51.1.c./.q.55.2.0./.3.1m./.q.57.1.3m./.q.58.7.c./.2.d.3.q.3.1.c.2m./.d.7.q.2.1.4m./.d.10.1.2m./.d.14.3.3m./.4.d.10.ar.4.q.4.c./.ꝓ.2.co.92.fi./.94./.Lio.4.co.11.co.1.fi./.55.4m./.95.fi./.Poa.q.3.4.13m./.18.5m./.Ma.16.8.16m./.Anima.2.c.fi.

348 Angelus non intelligit componendo & diuidendo: sicut homo. 1a.q.58.4.0./.5.c./.q.85.5.c./.2.d.3.q.1.2.c./.ꝓ.3.co.108.4m./.Ma.q.16.6.19m.

349 Cognitio angeli non est discursiua, sed tantum nostra. Et tamẽ angeli syllogizare possunt. Et in substãtiis separatis a materia semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimam demõstrationẽ, cum illa non sint subiecta transmutationi. 1a.q.58.3.0./.4.c./.q.62.1.c./.5.c./.q.63.5.c./.q.79.8.c./.q.85.5.c./.12e.q.89.4.c./.22e.q.49.5.2m./.q.180.6.3m./.3a.q.11.3.3m./.2.d.3.q.1.2.c./.ꝓ.3.co.44./.91./.108.4m./.Lio.4.co.55.4m./.95./.fi./.vi.q.8.15.0./.q.15.1.c./.q.16.1.c./.q.24.3.0./.10.c./.Poa.q.9.2.10m./.Ma.q.7.9.c.1m./.q.16.4.5.c./.6.c.19m./.Spũ.2.13m./.Anima.7.4m./.5m./.Ethi.lec.11.prino.
Immo substantię. i. angeli non possunt cognosci per certissimam demõstrationem. ꝓ.3.co.38./.Met.2.co.4.prino. ⌐Rño.duo.142o.68o.

350 Cognitio angeli non est causa rerũ. 1a.q.55.2.1m./.3.1m./.2.d.3.q.3.1.c.2m./.d.12.3.2m./.veri.q.8.3.c.fi./.8.1m./.Poa.q.3.4.13m.

351 Essentia angeli est ei ratio cognoscendi quicquid cognoscit, non tamen perfecta: ideo indiget formis superadditis. veri.q.8.14.6m.

352 Essentia dei est ratio omnium formarum concreatarum angelo: cum ex ea velut exemplarę deriuentur: non aũt vna est ratio alterius. veri.q.8.14.11m.

353 In angelis pseuerat cognitio naturalis. 1a.q.62.7.0.

354 Angeli boni & mali non possunt deponere existimationem semel habitam. 1a.q.63.6.3m./.q.64.2.c.fi./.veri.q.24.10.c.fi./.9m./.Ma.q.16.5.0.

355 Distantia temporalis impedit cognitionem angelorum. 1a.q.57.3.4m./.q.89.7.3m./.Ma.q.16.7.0.

356 Distantia localis non impedit cognitionem angelorum. 1a.q.55.2.3m./.q.57.3.4m./.q.107.4.0./.ꝓ.2.co.94.9m.

COGNITIO DEI.141.144.432.469.551.563.567.568.594.610.614.

357 Angeli in statu naturę non viderunt verbum dei, nisi per similitudinem. 1a.q.62.1.3m./.22e.q.5.1.c./.2.d.4.1.0./.d.10.1.2m./.d.23.q.2.1.c./.4.d.49.q.2.6.1m./.ꝓ.3.co.49./.vi.q.8.3.1m./.6.8m./.q.18.1.12m./.1a.Thi.3.fi.

358 Angeli habuerunt in verbo cognitionem rerum fiendarum, quę iam factę erant. 1a.q.55.2.c.1m./.q.56.2.c./.q.57.2.c.fi./.2.d.2.q.1.3.3m./.d.12.3.0./.Poa.q.3.4.4m./.18.12m. Adam.5. Anima.152. Annunciatio.2.c. Contemplatio.6. Contemplatiuus.1.

359 Angeli cognoscunt in verbo mysteria gratię, nõ omnia, nec ęqualiter omnes: sed secundum ꝙ deus vult eis reuelare, non autem cognitione naturali. 1a.q.57.5.c./.q.64.1.4m./.q.106.4.2m./.Eph.3.lec.3.fi. Conuersio.5. Dęmon.9.12.c.

360 Angeli a principio suę creationis cognouerunt aliq mysteria, & aliqua post: secundum ꝙ congruit eorum officiis. 1a.q.57.5.c./.q.64.1.4m. Deus.93.158.c.198.220. Eucharistia.147.

361 Angeli omnes a principio suę beatitudinis pręsciuerunt mysterium incarnationis quo ad substantiam, non autem quo ad omnes circunstantias. 1a.q.57.5.1m./.q.64.1.4m./.q.106.4.3m./.q.117.2.1m./.22e.q.2.7.1m./.2.d.11.q.2.4.0./.3.d.1.q.1.3.7m./.d.3.q.3.ar.2.q.2.2m./.d.25.q.2.ar.2.q.2.1m./.veri.q.8.9.2m./.Opus.1.co.26./.ps.23.fi./.Isa.63.prino./.Eph.3.co.10./.1e.Thi.3.fi. Fides.51.70. Heresis.34.119. Imago.20.c. Prophetia.83. Relatio.94.

362 Angeli in verbo simul contemplantur omnia sua cognita, non autem in cognitione naturali: sed tantum quę per vnam speciem repręsentantur. 1a.q.58.1.c./.2.d.3.q.3.3.0./.d.5.q.1.1.c./.veri.q.8.14.0. Reuelatio.5.6.7. Similitudo.11.12.

363 Angeli simul cognoscunt res in verbo: & in propria natura. 1a.q.12.9.c./.q.58.6.7.0./.q.62.7.1m./.3m./.2.d.3.q.3.4.c./.d.12.3.3m./.veri.q.8.5.0./.quol.8.vel.9.q.4.2.0.

364 Angelus cognoscit res in ꝑpria natura dupliciter. i. per duplex medium, s. per rationes rerum in verbo, & per species rerum innatas. 1a.q.58.7.c.

365 Angeli essentiam dei maxime cognoscunt. 2.d.11.q.2.2.5m. Via.3.11.c. Christus.139.148.

366 Angeli naturaliter cognoscunt deum, non per essentiam eius, sed per naturalia eoꝝ. 1a.q.56.3.0./.2.d.23.q.2.1.c./.ꝓ.3.co.41.1m./.49./.vi.q.8.3.c.

367 Angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam dei: nec aliqua alia creatura. 1a.q.12.4.0./.q.64.

1.2m/.4.d.49.q.2.6.7.0/.p̃.3.c°.52/.89.1m/.Ro.lec.6.fi.

368 Oppositum videtur dicere.vi.q.10.11.c.1m.
Du°.143°. R ñ°.sic du°.68°.142°.482°.486°

369 Angeli non cognoscunt naturaliter de deo quid est. p̃.1.c°.3/.L i°.3.c°.49/.50.

370 Oppositum videtur dicere.2.d.11.q.2.2.5m.
Du°.144°. R ñ°.sicut Dubio.486°.

371 Angelus non venit in cognitionẽ dei ex creaturis.1.d.3.q.1.3.c.2m./.6m./.2.d.3.q.3.1.c.2m./.p̃.3.c°.49.

372 Cognitio siue contemplatio angelorum magis se habet per modũ receptiõis:q; actionis.2.d.10.4.2m.

373 Res non cognoscuntur perfecte in angelo: sicut in deo.1ª.q.55.1.c. 3m./.q.84.2.c.fi/.3m./.2.d.2.L/.d.3.q.3.1.3m./.d.12.3.5m.

374 Omnes angeli primę hierarchię accipiunt cognitionẽ diuinorum effectuum in prima causa: secundę vero in vniuersalibus rerũ ratiõibus.i. a prima hierarchia. Tertię autem in propriis rationibus.1ª.q.108.1.6.c/.q.112.3.c.4m./.q.113.2. 2m./.2.d.9.3.c/.d.10.1.c/.2ª.Cor.12.co.6/.Eph.lec.8.co.2. (423.

COGNITIO CREATVRAE. 253.408 427.

375 Angelus non cognoscit res per essentiam: sed per species earum. 1ª.q.55.1.0/.q.84.2.c.fi/.q.87.1.c/.q.89.3.0/.12ª.q.50.4.c/.5. 1m./.q.51.1. 2m./.3.d.14.ar.1.q.2.c.1m./.p̃.2.c°.96.co.2/.3/.veri.q.8.7.8.0/.Trin.2.c/.Causis.lec.10.0.

376 Angelus intelligit essentiam rei per seipsam, non autem homo, sed per accidentia: sicut nec spiritualia nisi per corporalia.3.d.35.q.2.ar.2.1.c. Abstractio.9. Adã.19.20.Cogitatio.7. Dęmon.10.c.17.c. Deus.220.221.

377 Angeli cognoscunt se p essentiam suam: & non per speciem suam. 1ª.q.56.1.0/.2.3.c/.q.87.1.0/.4.d.49.q.2.1.10m./.p̃.2.c°.95/.L i°.4.c°.11. co.1.2/.vi.q.8.6.0/.8.5m./. 14.6m./. Ma.q.16. 12.4m./.trin.2.c/.Causis.lec.13.fi/.Anima.3.lec.9.co.1.fi.

378 Nihil deus produxit in rerum natura: quod non impresserit menti angelicę.1ª.q.74.2.c/.q.89.3.c/.q 91 1.c/.Anima.18.c.

379 Angelus naturaliter cognoscit se, simul cum aliis tñ: vt sunt vnum.vi.q.8.14.6m./. Ma.16.3.c/. Causis.lec.13.fi.

380 Angelus cognoscit alium angelum per speciem tantum.1ª.q.56.2.0/.p̃.2.c°. 35/. Libro.3.c°. 41.1m./.vi.q.8.7.0/. Spiritu.1.11m./. Anima. 17.c.fi.
Dies.12. Esse.6.Forma.8.9.111.114.159.161.164.167.Futurum.2.

381 Angelus per eandem speciem innatam, cognoscit alium angelum: & omnes cogitationes eius ad se ordinatas: & omne quod in eo cognoscit, vi.q.9.4.11m./.6.4m. Heresis.131.Naturale.17.18.

382 Quibilet angelus bonus vel malus cognoscit perfecte & naturaliter species: & quicquid est in intellectu nostro: preter vsum specierum qui est actualis cogitatio, dependens ex voluntate.1ª.q.111.1.2m./.Ma.q.16.8.c.fi/.2m./.5m./.12m.

383 Angeli cognoscunt omnia determinata in suis causis: & cãs odinatas.2.d.3.q.3.3.4m./.d.7.q.2.1.4m.

384 Angeli a principio cognouerunt naturaliter omnia naturalia, per species.1ª.q.57.1.0/.q.89.3.0/.q.109.3.3m./.p̃.2.c°.97/.veri.q.20.4.c.fi.

385 Angeli cognoscunt materialia.1ª.q.57.1.0/.q.85.1.c/.p̃.2.c°.97/.vi.q.8.8.0/.q.10.4.c.

386 Angeli cognoscunt materialia in inmaterialibus.s.in seipsis: vel in deo.1ª.q.85.1.c.

387 Angeli cognoscunt singularia distincte per similitudines specierũ.1ª.q.54.5.2m./.q.57.2.0/. q.89.4.c/.2.d.3.q.3.3.0/.p̃.2.c°.98/.veri.q.8.11.0/.q.10.5.0/.Ma.q.16.7.5m./.Spiritu.5.7m./.Ala.8.17m./.20.c.4m./.19m./.quol.7.3.0/.ql.8.vel.11.q.1.3.0/.Opus.15.c°.13/.15.

388 Angelus quilibet per vnã speciem, omnia indiuidua vnius speciei cognoscit: quę sit propria ratio singulorum, secundum proprios respectus ad illa.1ª.q.58.2.c/.2.d.3.q.3.3.3m./.vi.q.8.14.c. co.2/. q.19.2.1m./.Ma.q.16/.5m./.quol.7.3.c.fi/.1m./.5m.

389 Quilibet angelus: per vnam speciem intelligit quicqd est in indiuiduis essentialiter vel accidentaliter. quol.7.3.1m.

390 Species in intellectu angelico directe respiciunt naturas specierum: non autem singularia, nisi vt participãt naturas specierum.i.inquantum sunt actu. Ma.q.16.7.9m./.9m./.13m./.Spiritu.5.7m./.Anima.20.4m.

391 Angelus intelligendo quidditatem alicuius: simul cognoscit quicquid ei attribui potest vel remoueri vel concludi. 1ª.q.58. 3.4.5.0/.q.85.5.c/. Ma.q.16.6.16m./.quol.7.3.1m.

392 Angeli possunt cognoscere illud quod est in appetitu vel apprehensione beatorum: non autem motum appetitus sensitiui vel apprehensionem fantasticam hominis, vt mouentur a voluntate & a ratione, nisi procedant in actum exteriorem.1ª.q.57.4.3m.

393 Substantia immaterialis est proprium obiectum intellectus angeli.1ª.q.12.4.c/.q.54.4.c/.q.84.7.c/.q.85 1.c/.q.87.3.c/.p̃.2.c°.95/.96.

394 In angelis potuit esse error electionis, in particulari: non quidem ex ignorantia, sed ex inconsideratione.1ª.q.63.1.4m /. 2.d.5.q.1.1.c/. p̃.3.c°. 108/. 110/.Ma.q.16.2.4m./.5m.

395 Angeli ignorauerunt virtutes suas, & ordinationes secundum Dionysium.s. non quidem secundum se: sed quia non comprehendunt eas in deo.1ª.q.56.1.1m./.vi.q.8.6.c/.7.1m.

396 Angeli nõ pręsciuerunt suam beatitudinem, nec miseriam, nec peccatum.2.d.4.2.0/. Ma.q.16.4.11m./.7.b.2.

LVMEN. 172.173. 268.290. 306.321. 331.340.410.415.418.430.432.452.454.503.619.

397 Per angelum significatur diuinum lumen. Opus.60.c°.1.co.8.fi.

398 In angelis est duplex lumen.s.cõnaturale a solo deo: & superueniens ab angelo superiori.2.d.9.2.4m.

399 Nostra hierarchia perficitur diuino lumine, velato similitudinibus sensibilium, in figuris & sacramentis: angelica vero, lumine simplici & absoluto.1ª.q.108.1.c/.2.d.9.3.c. pricipio/.p̃.3.c°.80/.Opus.3.c°.136.

400 In angelis est duplex lumen intellectus.s.naturale & gratuitum.2.d.9.6.3m./.vi.q.9.1.2m.

401 Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.1.q.2.1m.
R ñ°. Du°.145°.

402 Vtrunqz lumen est vnum in omnibus angelis ex principio & fine: sed multa, ex pte subiecti.2.d.9.6.3m./.d.11.q.2.3.3m. Deus.220. Dispositio.24. Dos.10. Dubitatio.2. Christus.148.

403 Lumen illuminantis angeli & illuminati, est vnum secundũ speciem, & rationẽ.vi.q.9.1.5m./.7m./.17m.

404 Ex lumine intellectus agentis in angelis, multiplicantur species intelligibiles in eis.2.d.3.q.3.4.4m.

405 Oppositũ videt̃ dicere.1ª.q.54.4.0/.p̃.2.c°.94.7m.
Du°.146°. R ñ°.sic Du°.137°.

ILLVMINATIO. 139.169.176.177.222.260.264.273.274.275.277.278.279.286. 334.430. 431.432.446.497.498.555.568.573.585.588.

406 Angelus illuminat alium angelum. 1ª.q.106.1.0/.2.d.9.2.0/.d.11.q.2.1.0/.1ª.Cor.13.co.2.

407 Oppositũ videť dicere a simili. 1ª.q.54.4.o./. 5.2.cº. 94.3m. Duº.147º. R ñº.sic Duº.137º. Adam.19. Docere.3. Officium.2.

408 Angelus illuminat alium angelũ.i. manifestat ei veritatem, quam illuminans cognoscit: confortando virtutem intellectiuam eius per conuersionem ad eum: & distinguendo vniuersalem scientiam.1ª.q.106.1.o./. q.111.1.c./.2.d.9.2.o./d.11.q.2.1.o./. vi.q.8.4.1m./. 4m./.q.9.1.o./.5.c./.1e.Cor.13.co.2. Pater.19. Prophetia.83.

409 Angelus illuminat angelũ de ptinentibus ad pmiũ accidentale: non autem de ptinentibus ad pmiũ essentiale. 1ª.q.106. 1.1m./. 22e.q.181.4.2m./. 2.d.9.2. 3m./. d.11.q.2.1.3m./. 2.1m./. 3.d.14.ar.2.q.4.4m./. vi.q.4.1.9m./.1e.Cor.13.co.2./.He.8.co.9. Reuelatio.5.c. Christus.148.

410 Angelus illuminans, non operatur intra essentiam angeli illuminati: nec lumen recipitur in essentia eius: ideo dicitur quasi exterius operari, per modum suggerentis.1.d.37.q.3.3.4m./.2.d.8.5.3m.

411 Illuminatio angelorũ, non est de volito eorũ: sed de volito dei: & de veritate vt est a deo.1ª.q.107.2.c./. 5.3m./q.109.3.c.

412 Angeli per illuminationẽ, proficiunt in cognitionem: non quidem dei: sed effectuum eius.12e.q.5.6.3m./.2. d.9.2.o./d.11.q.2.1.2.o./.vi.q.9.1.9m./. Opus.3.cº. 127.

413 Reuelationes factę dęmonibus per sanctos angelos: ex parte dęmonum nõ sunt illuminationes: quia non ordinant eas ad deum.1ª.q.109.4.1m.

414 Illuminare angelos inferiores, est dignitas superiorũ: quia in hoc maxime assimilantur deo.2.d.11.q.2.1. 3m./. vi.q.9.2.c./.Opus.3.cº.126.

415 Inferiores angeli, illuminantur a mediis, de iis quę inferiores non vident: sed medii vident in verbo: vel p lumen superiorũ.3.d.14.ar.2.q.4.4m.

416 Illuminatio semp erit in angelis vsq; ad diẽ iudicii. 1ª.q.106.4.3m./.22e.q.181.4.2m./.He.8.le.3.co.1.fi.

417 Actiones hierarchicę semp erunt in angelis: qa semper vnus aliũ illuminabit, purgabit, & perficiet.1ª.q. 108.7.2m./3m./.2.d.11.q.2.6.o./.4.d.49.q.2.5.12m.

418 Actiones hierarchicę semp erunt in angelis: non quo ad nouorum cognitionẽ p modum pfectus & motus: sed erit semper continuatio illuminationis: quia inferiores in lumine superiorũ rationes diuinorũ secretorũ cognoscent.1ª.q.108.7.2m./. 2.d.11.q.2.6.4m./. 4.d. 49.q.2.1.12m./.veri.q.18.5.5m./.7.c.

419 Homines illuminanť ab angelis.1ª.q.111.1.o./.12e. q.112.1.3m./.2.d.18.q.2.2.3m./.4m./.5m./.5.3.cº.81 principio /.vi.q.11.3.o./.quol.9.q.4.5.c.

420 Deus est primũ principiũ creationis & illuminationis animę: sed angelus illuminat eam tanq; minister.12e. q.3.7.2m.

421 Hoĩes illuminantur ab angelis, non solũ de credẽdis: sed etiam de agendis.1ª.q.111.1.1m.

422 Hoĩes docentur ab angelis.2.d.9.2.4m./.vi.q.11.3.o.

423 Non autem econuerso.1ª.q.117.2.o./.2.d.11.q.2.4. o./ Eph.3.co.10.

424 Aliqui tñ homines illuminabunt aliquos angelos.4. d.47.q.1.ar.2.q.4.3m./.Opus.1.cº.26.

425 Purgatio, illuminatio, & pfectio in angelis & hoĩbus: differunt tñ ratione.1ª.q.106.2.1m./. 12e.q. 112.1. 3m./.2.d.9.3.c.8m./. veri. q.9.3.c./. Opus.3.cº.127./. Dionysius.lec.1.co.5./.Lec.2.co.3.4.

426 Angelus superior purgat inferiorem: non aũt econuerso.12e.q.112.1.3m./.2.d.3.q.3.2.c./. d.9.2.o./. d.23. q.2.2.5m./.veri.q.8.13.1m./.q.9.3.o./.q.22.9.5m.

427 Minimus ordo angelorũ põt perficere, illuminare, & purgare.1ª.q.108.2.3m./.2.d.9.3.4m.

428 Purgatio in angelis non est a culpa nec ab immunditia: sed a dissimilitudinis confusione.i.a nescientia.1ª. q.106.2.1m./.12e.q.112.1.3m./. 2.d.9.2.1m./. 2m./. vi.q.9.3.o./.q.22.9.5m./.Opus.3.cº.127.

429 LOQVI. 61.619./. Locutio, & illuminatio in angelis differunt dupliciter.s. obiecto & modo. 2.d.11. q.2.3.c.

430 Illuminatio pprie est de visis in lumine diuinę essentię ab angelo superiori & non ab inferiori: sed locutio ẽ de motibꝰ liberi arbitrii.1ª.q.107.o./. 2.d.9.2.3m./. 4m./.5m./.d.11.q.2.3.c./.1e.Cor.13.co.2.

431 Omnis illuminatio est locutio in angelis: & non econuerso vniuersaliter.1ª.q.107.2.o./.2.d.9.2.4m./.d.11 q.2.3.c./.vi.q.9.5.c. Dęmon.17.102.110.111. Dęmoniati. Iuramentum.4.

432 Illuminatio fit per hoc q lumen angeli confortatur per fortius lumen superioris angeli: sed locutio fit per hoc, q res occulta pponitur: sine hoc, q virtus cognoscentis fortificetur.2.d.7.q.2.1.3m./.d.11.q.2.3.c. Loqui.4.7. Psallere.2.

433 Angelus loquitur angelo ex hoc q ordinat conceptũ proprium ad manifestandum volitum suum ei.1ª.q. 107.1.o./.2.c./.2.d.9.2.4m./.d.11.q.2.3.o./. vi.q.9.4. 5.7.o./.1e.Cor.13.co.2. Societas.4. Zacharias.2.

434 Superiores angeli possunt loqui inferioribus, & econuerso.1ª.q.107.2.o./.q.117.2.c./. 2.d.11.q.2.3.5m./. veri.q.9.5.o./.1e.Cor.13.co.2.

435 Non omnes angeli percipiunt locutionẽ vnius angeli cum alio.1ª.q.107.5.o./.vi.q.9.7.o.

436 Angelus potest simul audire.i. intelligere plures sibi loquentes: & pręcipue beatus.2.d.11.q.2.3.4m.

437 Angelus pprie non loqtur p corpus assumptũ.1ª.q. 51.3.4m./.2.d.8.4.fi./. Potentia.q.6.8.c.4m./.10m.

438 Locutio angeli est in ipso loquente: & est ibi vbi ipse est.1ª.q.107.4.1m.

439 Locutio angelorũ non impeditur distantia locali.1ª. q.107.4.o./.2.d.9.2.6m./.d.11.q.2.3.3m./.vi.q.9.6.o

440 Clamor angeli non est vox: sed est manifestatio rei magnę, vel magni affectus.1ª.q.107.4.2m./. vi.q.9. 6.3m./. Iob.4.co.4.fi./. Io. lec.15.principio /. Ro.8. lec.3.co.3.

441 Verbum cordis, loqui, signa nutus, & lingua, differunt in angelis: sicut in nobis.1ª.q.107.3.2m./. 2.d.11.q. 2.3.c./.vi.q.9.4.12m./.5.c./.1e.Cor.13.co.2.

442 Locutio angelorum fit per notiora simpliciter: ideo non possunt dici ibi proprie signa: sed transumptiue. 4.d.1.q.1.ar.q.2.3m./.veri.q.9.4.4m./.5m.

443 In angelis signum est species intelligibilis: nutus aũt, est ordinatio speciei ad aliũ: sed potentia faciendi hoc est lingua.vi.q.9.4.12m.

444 Angeli loquuntur deo non ei aliquid cõmunicando, sed eum consultando: vel excellentiam eius admirando.1ª.q.107.3.o./. Iob.4.co.4.fi.

445 Angeli semper loquuntur deo laudando eum, non autẽ semp cõsulendo eum de agẽdis.1ª.q.107.3.2m.

446 Omnis locutio dei ad angelos est illuminatio.1ª.q. 107.2.3m.

447 APPARITIO.88.568./. Omnis apparitio angelorum in veteri testamento ordinabatur ad apparitionem filii dei in carne. 1ª.q.51.2.1m./. 3ª.q.30.3.c./. Potentia.q.6.7.c. Abraham.23.24. Adam.5. 16.17.20. Adoratio.29.30.

448 Angelus apparens Moysi dicitur deus vel dominus, quia apparebat in persona dei.1ª.q.43.7.5m./.12e.q. 98.3.1m./. 2.d.8.6.c./.4.d.49.q.2.7.1m./. Potentia. q.6.7.3m./. Isa.6.co.3. Anima.138. Apparere.11.

449 Angeli apparentes communiter describuntur in forma humana in toto vel in parte: ad significandū conuenientiam in visione dei. ꝑ.3.c°.57.fi. Cœtus. 2. Dos.10. Maria.40.46.c.

450 Angelus apparens & percutiens castra Assyriorum, fuit bonus. Ma.q.16.9.3[m].

451 Omnis apparitio boni angeli fit ex speciali dispensatione dei. 1[a].q.89.8.2[m]./.q.113.1.3[m].

452 Boni angeli habent excellentiā supra homines: ideo apparent cū fulgētiori claritate. Iob.40.lec.2.prin°.

453 Angeli non sepius apparent nobis: quia incutiunt timorem: & perit inquisitio ratiōis.2.d.11.q.1.1.6[m]./. Iob.4.co.2./.3.

454 Mystice circa angelicā apparitionē duo sunt notāda. s. diuini luminis emanatio: & humanę mentis in deū reductio.1.d.37.q.4.1.2[m]./.Opus.60.c°.1.co.8.fi.

455 Omnis apparitio angeli in principio est cum terrore: sed bonus tandem consolationem facit: non autem malus.3[a].q.30.3.3[m]./.Opus.60.c°.1.co.8./.Op°.64. c°.22.co.1.Iob.4.co.5./. Mar.co.29./c°.28.co.4./. 2[e].Cor.11.co.9. Prestigium.0.

456 Omnis angelus apparens in principio hortatur ad bonum: sed bonus angelus perseuerat: malus autem terminat ad malum.2[e].Cor.11.co.9. Pfallere. 2.Zacharias.2.

457 Apparitiones mortuorum quandoq; fiunt per operationes angelorum vel demonum: & etiam ignorātibus mortuis.1[a].q.89.8.2[m]. Accidens.68.

458 Ad sepulchrum Christi apparuit primo vnus angelus mulieribus: deinde duo.3[a].q.55.6.5[m].

VOLVNTAS. 42.98.123.134.137.138.148.149. 152.154.156.157.162.166. 181.197.299.300.359. 392. 411.430.440.441.444.452.454.455.456.486. 487.512.573.594.595.

459 Voluntas est in angelis. 1[a].q.59.1.o./. ꝑ.2.c°. 46./. Op°.3.c°.76. Amor. A. Charitas.131. Cōpassio.

460 In angelis est liberum arbitrium.1[a].q.59.3.o./.q.64. 2.c.1[m]./.2.d.7.q.1.1.1[m]./. ꝑ.2.c°.47./. vi.q.23.1.c./. q.24.2.3.o./.Ma.q.16.5.c./.Opus.3.c°.76. Delectatio.18. Demon.5. Libertas.10. Odium.17. Similitudo.11.12.13.

461 Liberum arbitrium angeli est medium inter diuinum & humanum: quia est mobile ante electionē: & non post: humanum autem vtrobiq;: diuinum vero, nullo modo.1[a].q.63.6.3[m]./.q.64.2.c.fi./.q.100.2.4[m]./.2.d. 7.q.1.2.c./.3.d.1.q.1.2.2[m]./. ꝑ.4.c°.55.4[m]./. 95.fi./. vi.q.14.3.c./.Ma.q.16.5.c.fi./.b.3./.d.o./. Opus.3.c°. 189. Sinderesis.4.9.

462 In angelis est electio. 1[a].q.59.3.1[m]./. 2.d.7.q.1.1. 1[m]. Stella.7.8.9.

463 Actio voluntatis angeli radicatur in essentia eius: a qua prodit eius virtus & operatio, quol.6.q.2.1.1[m].

464 Actus voluntatis angelorum non sequitur cognitionem nisi ordine naturę.2.d.3.q.2.c./.quol.6.q.2.1.o.

465 Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem.1.d. 2.q.4.1.1[m]./.vi.q.15.3.c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./.Ma. q.14.1.4[m]. R ñ°. Du°.148°.221°.225°.

466 Appetitus in angelis non diuiditur in multas potentias: ideo totaliter inclinatur in id, in quod tendit: nec inclinatur in contrarium.22[e].q.24.3.3[m]./. 2.d.7.q.1. 2.c./.ꝑ.3.c°.109.fi./.Li°.4.c°.55.4[m]./.vi.q.24.10.c.

467 Appetitus in angelis non diuiditur per concupiscibilē & irascibilem.1[a].q.59.4.o.

468 Desiderium in angelis non ponit imperfectionē: qa est de re habita.1[a].q.58.1.2[m]./.12[e].q.67.4.3[m].

469 Naturale desiderium angelorum non quiescit in naturali cognitione dei.ꝑ.3.c°.50.

PECCATVM.17.85.171.173.207.209.214.215 281.282.287.354.381.394.396.413.428.436.455. 456.457.490.521.525.527.529.586.630.

470 Angeli potuerunt peccare. 1[a].q.63.1.o./. 12[e].q.89. 4.o./.2.d.5.q.1.1.o./.ꝑ.3.c°.108./.109./.110./. Opus. 15.c°.19./.20./.Iob.4.co.5.

471 Immo statim a principio fuerunt angeli creati in gratia gratum faciente: per quam non fit auersio a deo. 1[a].q.62.3.a.2./.c. R ñ°. Du°.149°.

472 Angelus non potuit peccare in primo instanti.1[a].q. 63.5.o./. 3[a].q.34.3.1[m]./. 2.d.3.q.2.o./. d.23.q.1.1. 1[m]./.2.2[m]./.d.32.q.2.1.2[m]./. 3.d.18.3.4[m]./. veri.q. 29.8.2[m]./.Ma.q.16.2.15[m]./.4.o./.Io.8.lec.6.co.3. Adam.67.

473 Quare angelus non potuerit peccare in primo instanti sue creationis, inuestigare quidem oportet: etsi difficile sit. quol.9.q.7.4.c.

474 Angeli peccauerunt statim post primum instans.1[a]. q.63.6.o. Demon. P. Aequalitas.17. Heresis.129.

475 Angelus peccans statim suam damnationem accepit: & a bonorum consortio ejectus est.2.d.6.2.c. Homo.21.

476 De quolibet ordine quidam peccauerunt.1[a].q.63.9. 3[m]. Libertas.10. Lucifer. Naturale.18.

477 Supremus oīum ordinum angelorum peccauit.1[a].q. 63.7.o./.9.3[m]./.2.d.6.1.o./.ꝑ.3.c°.109.fi./.Ma.q.16. 1.21[m]./.3.18[m]./.10.c.fi./.Spiritu.6.18[m]./. Anima.8. 4[m]./.quol.5.q.4.6./. Opus.15.c°.19./. Iob.40.co.6./. Eph.2.co.2.

478 Primus angelus fuit aliis occasio peccandi.1[a].q.63. 8.o./.2.d.6.2.o./.d.34.L.2[m]. Odium.17.

479 Peccatum primi angeli precessit peccata aliorū angelorum natura: non autem tempore.2.d.8.2.c. Omissio.14.15.16.

480 Peccatum primi angeli fuit supbia.1[a].q.63.2.3.o./. 7.c.fi./.2.d.5.q.1.3.o./.d.22.q.1.1.c./.d.43.6.c.fi./. ꝑ.3.c°.109.co.2./.Ma.q.16.2.4[m]. Predestinatio.28.49. Via.3.6.11.c.

481 Peccatum inferiorum angelorum fuit superbia. 1[a]. q.63.8.2[m]./.22[e].q.162.3.c./.2.d.6.2.2[m]./.7.c.fi.

482 Ad primū actū peccati in angelo consecutę sunt multę deformitates: vt inuidia & odium.2.d.43.6.6[m].

483 Immo in angelis sunt proprie tantū duo peccata. s. superbia & inuidia.1[a].q.63.2.o./.Io.8.lec.6.co.1. Du°.150°. R ñ°. sicut du°.444°.

484 Angeli beati non possunt peccare.1[a].q.62.8.o./.2.d. 7.q.1.1.o./.2.b.2./.c.co.2./. d.23.q.1.1.1[m]./. 2.2[m]./. Iob.4.co.5.

485 Nullus angelus bonus vel malus potest peccare venialiter.12[e].q.89.4.o./.Ma.q.7.9.o.

486 Angelus peccando non appetiit malum, sed appetiit inordinate bonum.1[a].q.63.1.4[m]./. ꝑ.3.c°.110.1[m]./. Ma.q.16.2.o./.3.c.fi.

487 Pctm angeli ē irremediabile sextuplici rōne. s. Primo qa angelus malo qđ peccādo appetiit: inmobilr adhęret. Secūdo qa angeloꝝ nā nō ꝓpagat ex vno ex quo vitiū cōtrahat. Tertio qa potētiam appetiit, nec de venia cogitauit, nec alio suggerēte peccauit. Quarto qa ꝓprio arbitrio peccauit. Quinto qa nō in vno pº parēte peccauit sicut hō. Sexto quia peccauit in termino vię: nō aūt hō.1[a].q.64.2.o./.12[e].q.80.4.3[m]./.3[a].q.4. 1.c.3[m]./.q.6.2.2[m]./.q.46.1.4[m]./. q.86.1.c./. 2.d.4.2. 1[m]./.d.6.2.3[m]./.d.7.q.1.2.o./. d.43.4.4[m]./. 6.5[m]./.3. d.1.q.1.2.2[m]./.d.2.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.c.2[m]./.d.3.q. 1.ar.1.q.1.c./.d.20.ar.1.q.1.3[m]./.4.d.14.q.1.ar.3.q. 4.c./.ꝑ.4.c°.55.4[m]./.veri.q.24.10.o./.11.10[m]./. Ma. q.16.5.o./.Spiritu.8.1[m]./.Opus.2.c°.5.

488 Immo oēs illę rationes, pręter sextam reprobantur, 3.d.7.q.1.2.c. R ñ°. Du°.151°.

489 SACRAMENTVM./. Angelus nõ est minister alicuius sacramenti, nec alicuius rei sacramentalis.3ª.q.64.7.o./.4.d.5.q.2.ar.3.q.1.2.o./.d.13.q.1.ar.1.q.4.c.1ᵐ./.ꝑ.4.cº.73./.74.principio. Eucharistia.147.

490 Angelo ministranti sacramenta credi debet: non aũt dęmoni.3ª.q.64.7.c./.4.d.5.q.2.ar.3.q.1.2.o.

491 Angelus interest missę: non vt consecret: sed vt orationes sacerdotis & populi deo pręsentet.4.d.13.L.5ᵐ.

492 Angelus non põt manducare sacramentaliter eucharistiam, nec spiritualiter, sed Christum.3ª.q.80.2.o./.4.d.9.ar.2.q.5.o.

493 Si angelus assumpto corpore masticaret species sacramentales eucharistię: non manducaret sacramentum: nisi per accidens.4.d.9.ar.2.q.5.2ᵐ.

494 Templa consecrata ab angelis nõ debent amplius cõsacrari.3ª.q.64.7.c./.4.d.5.q.2.ar.3.q.2.c.

CHRISTVS 458.530.597.492.

495 Christus secundum deitatem & humanitatem, est cibus angelorum.4.d.9.ar.2.q.5.1ᵐ. Ascendere.4.6.Corpus.71.

496 Christus secundum ꝙ deus & secundum ꝙ homo, est caput angelorum.3ª.q.8.4.o./.3.d.13.q.2.ar.2.q.1.o./.4.d.9.ar.2.q.5.c./.d.49.q.4.4.5ᵐ./.veri.q.29.4.c.5ᵐ./.Opus.3.cº.222./.1ᵉ.Cor.11.co.3./.Eph.1.fi.

497 Christus secundum humanitatem, illuminat angelos.3ª.q.8.4.c.3ᵐ./.q.59.6.c./.3.d.13.q.2.ar.2.q.1.c./.d.14.ar.3.q.2.6.c./.ṽi.q.29.4.5ᵐ./.Opus.3.cº.223./.Eph.1.fi. Iudicium.59.64.65.66.Maria.16.21.Mediator.1.

498 Anima Christi potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem, & etiam summum angelum, dando ei gratiam, & scientiam.3ª.q.13.2.o. Membrum.9.11. Miraculũ.56.Natiuitas.25.26.27.Piscina.2.

499 Oppositũ videtur dicere.1.d.14.q.2.1.c./.q.3.c.2ᵐ./.2.d.9.1.3ᵐ. ℞ ñº.Duº.152º.

500 Christus perfectius videt essentiam dei q̃; omnes angeli, & homines.22ᵉ.q.175.4.2ᵐ./.3ª.q.10.4.o./.q.11.4.o./.q.34.4.c./.q.59.6.c./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.q.3.2ᵐ./.ṽi.q.20.4.c./.Opus.3.cº.123. Psallere.2.

501 Christus non influit angelis secundum humanitatem remotionem prohibẽtis: nec gratiam eis meretur: nec orat pro eis.3.d.13.q.2.ar.2.q.1.c.

502 Christus nullam scientias didicit ab angelis.3ª.q.12.4.o./.q.30.2.1ᵐ./.3.d.14.ar.3.q.6.o.

503 Scientia infusa in anima Christi, fuit multo excellentior q̃; in angelis: quo ad multitudinem cognitorũ certitudinem, & lumen: sed quo ad modum, fuit econuerso.3ª.q.11.4.o./.6.1ᵐ./.3.d.14.ar.1.q.2.1ᵐ./.ar.3.q.2.c./.q.4.c./.ṽi.q.20.3.c.fi./.6.c.

504 Anima Christi est nobilior angelis: corpus Christi animabus nostris: intellectus possibilis Christi intellectu nostro agente: sensus eius intellectu nostro possibili: nõ ex natura, sed ex vnione verbi.3ª.q.6.3.2ᵐ./.3.d.14.ar.1.q.2.1ᵐ./.2ᵐ.

505 Omnia quę superadduntur animę Christi & angelis: eminentius sunt in anima Christi q̃; in angelis.3.d.14.ar.1.q.2.1ᵐ.

506 Christus meruit angelis pręmium accidentale tantum ratione cuius sunt viatores: inquantum nobis ministrant.ṽi.q.29.7.5.

507 Omnes angeli cooperabuntur Christo in resurrectione, colligendo partes corporũ: sed specialiter Michael & custodes singulorum.1ª.q.91.2.1ᵐ./.q.110.4.1ᵐ./.4.d.43.ar.2.q.3.o./.ar.3.q.3.c.4ᵐ./.Poª.q.6.4.principio./.1ᵉ.Thes.4.co.6.Resurrectio.7.45.47.52.Sacerdos.8.41.42.Christus.165.

GRATIA. 22.24.220.226.227.273.359.471.498.501.529.546.568.607.613.

508 Angeli indigebant gratia ad hoc ꝙ conuerterentur in deum: prout est obiectum beatitudinis.1ª.q.62.2.o./.q.63.1.3ᵐ.

509 Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.1.o. ℞ ñº.Dubio.153º.

510 Angeli indiguerunt gratia, ad merendum.2.d.5.q.2.1.c. Adoptio.20.21.Conuersio.5.Ecclesia.5.Maria.21.51.

511 Angelus & homo, possunt se pręparare ad gratiam.1ª.q.62.2.o./.12ᵉ.q.109.6.o./.2.d.5.q.2.1.o./.d.28.4.o./.ṽi.q.24.15.o./.quol.1.q.4.2.o. Prędestinatio.28.49.

512 Vnus & idem actus angeli fuit pręparatiuus ad gratiam ex libero arbitrio: & meritorius ex gratia: & fruitionis ex habitu glorię.2.d.5.q.2.1.2.c./.quol.8.vel.9.q.4.3.o.

513 Immo non potest esse idem actus numero meritorius, & fruitionis beatę.1ª.q.62.4.c./.5.2ᵐ. ℞ ñº.Duº.154º.

514 Gratia est eiusdem speciei in angelo, & in homine, ṽi.q.9.1.19ᵐ./.Ma.q.7.3.12ᵐ./.Anima.7.9ᵐ.

515 Angelus citius confirmatus fuit in gratia q̃; hõ.1ª.q.62.5.1ᵐ./.q.100.2.4ᵐ./.2.d.23.q.1.1.1ᵐ./.2.2ᵐ.

516 Esse gratię, est supra esse naturę angeli, & hominis.1ª.q.62.2.2ᵐ./.4.d.5.q.1.ar.3.q.1.c.

517 Deus immediate infundit omnibus angelis, naturas, gratiam, & gloriam.2.d.9.1.3ᵐ.

518 Gratia & gloria, data est angelis, secundum quantitatem naturaliũ.1ª.q.62.6.o./.q.108.4.c./.8.1ᵐ./.22ᵉ.q.34.3.3ᵐ./.3ª.q.69.8.3ᵐ./.1.d.17.q.1.3.4ᵐ./.2.d.3.lec.1.L.fi./.d.9.5.c./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1ᵐ./.Matth.25.co.9.

VIRTVS. 61.68.69.70.77.89.131.134.137.142.146.149.161.162.165.166.222.226.244.245.248.252.253.254.259.285.301.395.400.440.441.444.463.498.530.561.577.604.607.611.618.

519 Virtutes morales sunt in deo, & in angelis, exemplariter tantum.12ᵉ.q.57.1.1ᵐ./.3.d.33.q.1.4.5ᵐ. Adam.14.

520 Actus virtutum, sunt eminentius in angelis: q̃; in hominibus.2.d.29.3.1ᵐ. Dispositio.24.

521 Virtus pœnitẽtię nullo modo est in angelis: sed pœnitentia quę est detestatio mali commissi: est in angelis malis.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.o.

522 Actus virtutum cardinalium diuersimode insunt angelis, hominibus, beatis, in primo statu, & viatoribus.2.d.39.3.1ᵐ./.ṽi.q.5.2.16ᵐ.

523 Ea quę sunt fidei, sunt supra cognitionem naturalem angelorum, & hominum.22ᵉ.q.5.1.c./.4.d.10.ar.4.q.4.c./.d.16.q.3.ar.7.q.2.c./.quol.2.q.4.1.c. Fides.59.70.71.75.76.Temperantia.31.Virginitas.17.Via.3.6.11.c.

524 Angeli habuerunt fidem, & spem, & charitatẽ ante confirmationem suam.22ᵉ.q.5.1.o.

525 Fides non est in angelis bonis, nec malis.22ᵉ.q.5.2.o.

526 Angeli non habent spem.3.d.26.q.2.ar.5.q.2.o.

MERITVM. 257.501.506.510.512.513.543.544.554.594.

527 Angeli meruerunt in primo instanti suę creationis.1ª.q.63.5.3ᵐ./.4ᵐ./.6.c./.3ª.q.34.3.1ᵐ./.3.d.18.3.4ᵐ./.veri.q.24.8.2ᵐ./.quol.9.8.c.

Oppositũ videtur dicere.2.d.18.2.c./.Virt.q.1.1.1ᵐ. ℞ Dub.155º. ℞ ñº.sic Duº.675º.

518 Homines & angeli conueniunt in pœna & premio. Opuſ.3.c^{o}.184. Iudicium.63. Meritum.16. Oratio.72.

519 Omnes angeli in primo inſtanti, quo creati ſunt in gratia, meruerunt: ſed quidam eorum ſtatim impedimentũ preſtiterunt ſuę beatitudinis, mortificantes precedens meritum, & tunc beatitudine quã meruerunt, priuati ſũt.1^{a}.q.63.5.4^{m}./.6.c. 3^{m}./.4^{m}. Vi.2.3.11.c.

530 Meritum hominis, eſt efficacius merito angeli, quia eſt difficilius: longius, & virtute Chriſti.2.d.9.8.2^{m}./.d.29.4.4^{m}.

531 Immo homo poteſt mereri maius premium q̃ angelus.2.5.q.2.2.4^{m}.d.9.8.2^{m}./d.29.4.4^{m}.
Du^{o}.156°. Rñ^{o}. ſicut Du^{o}.157°.

532 Efficaciam merendi in angelis, habent actus miniſterii ratione effectus.ſ. ſalutis humanę.2.d.5.q.2.2.4^{m}.

533 Angeli per miniſteria nunc nobis exhibita, merentur ſibi premium accidentale.2.d.5.q.2.2.c.2.^{m}/.4^{m}./. 4.d.50.q.2.ar.1.q.6.o.

534 Oppoſitum videtur dicere.1^{a}.q.62.9.3^{m}.
Rñ^{o}. Dubio.157°.

535 Angeli meruerunt ſuã beatitudinem.1^{a}.q.62.4.o./.q.63.5.4^{m}./.2.d.5.q.2.2.c./.quol.9.q.4.3.o.

536 Omnes angeli, ex eodem genere actus, ſuam beatitudinem meruerunt, conuertendo ſe ad deum. Ideo nullum ſingulare premium eſt in vno, quod alius non habeat aliquo modo.4.d.47.q.5.1.4^{m}.

537 Angeli beati, non ſunt in ſtatu merẽdi.2.d.11.q.2.c.

538 Oppoſitum videtur dicere.2.d.5.q.2.2.c.
Du^{o}.158. Rñ^{o}. ſicut Du^{o}.157°.

BEATITVDO. 23.24.99.182.200.201.204. vſq; 210.214.215.238.272.297.298.339.354. 361. 382. 392.395.413.450.451.452.454.455. 457.458. 475. 484.486.490.512.513.518.522.525. 530.535. 536. 537.551.567.574.586.

539 Angeli beati, non poſſunt proficere in beatitudine. 1^{a}.q.62.9.o./.2.d.11.q.2.1.o. Beatitudo.70. Beatus.13.45.

540 Oppoſitum videtur dicere.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o.
Du^{o}.159°. Rñ^{o}. ſicut Du^{o}.157°. Et Dubio.275°.

541 Premium accidentale angelorum, & aliorum beatorũ, poteſt augeri vſq; in diẽ iudicii.1^{a}.q.62.9.3^{m}./.4.d.12.q.2.ar.1.q.2.c./.d.50.q.2.ar.1.q.6.o./.1^{e}. Cor. 6.co.2. Conuerſio.5. Aequalitas.17. Predeſtinatio. 28.49. Vtile.1.

542 Deus potuit beatificare angelos in primo inſtanti ſuę creationis, mouendo eos in id quod eſt ſupra naturã. M 2.q.16.4.11^{m}.

543 Angeli boni, ſtatim poſt primum actum meritoriũ, fuerunt btĩ.1^{a}.q.62.5.o./.q.63.5.4^{m}./.6.c.3^{m}./.4^{m}./.7.c./.12^{e}.q.5.1.1^{m}./.2.d.23.q.1.1.1^{m}./.2.2^{m}./. M 2.q.16.4.c.fi./.11^{m}./. Opuſ.3.c^{o}.189.

544 Immo angeli in eodem inſtanti primo, meruerunt & fuerũt beati.2.d.5.q.2.2.c. 1^{m}./. q̃l.8. vel.9.q.4.3.o.
Rñ^{o}. Du^{o}.160°.

545 Aequalitas angelorum, quo ad premium eſſentiale, promittitur hominibus: non autẽ quo ad alia.4.d.47.q.1.ar.2.3.3^{m}./. A ia.20.10^{m}.

546 Deus eſt beatus naturaliter per eſſentiã, ſed angelus & homo, per gratiam, & participatiue.1^{a}.q.26.1.2.o./.12^{e}.q.3.1.1^{m}./.2.1^{m}./.4^{m}./.2.d.4.1.c./. 3.d.27.q.2.2.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.1^{m}.

547 Deus per eſſentiam eſt beatus: angelus autem per vnicam operationem, ſed homo per multas in via, & per vnam in patria.12^{e}.q.3.2.4^{m}./.q.5.1.1^{m}./.7.c./. Vir. q.1.8.9^{m}.

548 Omnes angeli primę hierarchię, aſſiſtunt deo.1^{a}.q.112.3.o./.4.c./.2^{m}./.2.d.10.1.o.

549 Soli angeli primę hierarchię, aſſiſtunt deo.1^{a}.q.112.3.o./.4.2^{m}./.2.d.10.3.1^{m}./.2^{m}./. Iob.co.4. principio.

550 Nullus angelus ſecundę hierarchię, aſſiſtit deo.1^{a}.q.112.3.c./.4.2^{m}./.2.d.10.3.1^{m}. Aſſiſtere.3.c.

551 Omnes angeli beati, aſſiſtunt ſemper deo, inquantũ immediate vident deum.1^{a}.q.112.3.o.

552 Dominationes non mittuntur, nec aſſiſtunt deo: ſz miniſtrant imperatiue, non autẽ executiue.1^{a}.q.112.4.c.1^{m}./. 2.d.10.3.o./.1^{e}. Cor.15.lec.3.co.3./. He.1.fi. Dominatio.2.3. Incarnari.7. Iudicium.64.c. Mille.2. Purgatorium.5.

553 Numerus angelorum miniſtrantium, & aſſiſtentium deo, exponitur.1^{a}.q.112.4.2^{m}./.2.d.3.q.1.3.5^{m}./.d.10.3.2^{m}.

554 Angeli in hoc q̃ deo miniſtrant & merentur: nõ habent laborem nec tędiũ.2.d.5.q.1.3.3^{m}./.q.2.2.ã.4.

MISSIO. 90. 176. 228. 233.244.245. 285. 288. 359.428.484.506.532.533.552.553.

555 Miſſio angelorum ſicut & diuinarum perſonarum.ſ. inuiſibilis & viſibilis, eſt duplex.ſ. interior.i. ad effectũ intellectualem.ſ. ad illuminationem, & exterior.i. ad effectum corporalem. Primo modo cõuenit omnibus angelis: non autem ſecundo modo.1^{a}.q.112.2.1^{m}./. He.lec.6.fi.

556 Mitti conuenit angelis, inquantum de nouo applicãtur ad aliquod miniſterium.1^{a}.q.112.1.o.
Annunciatio.o.

557 Angeli non mittuntur ad aliquod miniſterium, niſi inferiores ſecundum Dionyſium: non autem ſuperiores.1^{a}.q.112.2.o./.1.d.15.q.1.1. 4^{m}./.2. d.1.q. 1.4. 2^{m}./.d.10.2.o./. ꝯ.3.c^{o}.80. principio./. Iſa.6.co.6.fi./. 1^{e}. Cor.15.co.15./. He.1.fi.

558 Immo purgationis miniſter, miſſus eſt vnus de ſeraphin.1^{a}.q.112.2.2^{m}./. Iſa.6.co.6.fi.
Rñ^{o}. Du^{o}.161°.

559 Sed Dionyſius.c.13.cel. hierar. dicit expreſſe & vult q̃ tantum inferiores angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit eſſe, propter ordinem diuinę legis, vt inferiora reducantur in deum per media. Quod autem dicitur de ſeraphin miſſo: dupliciter ſoluit.ſ. vno modo q̃ iſte angelus purgans, dicatur ſeraphin ęquiuoce.ſ. nõ ordine, ſed ab actu quem tũc exercuit, quia igne purgauit, & ſeraphin dicitur incendium. Alio modo ſoluit, q̃ dicatur proprie ſeraphin ille qui eſt de ordine illo. Et dicitur purgare, non quia ipſe immediate purget, ſed quia eius autoritate, vel quia percepta ab ipſo illuminatione, inferior angelus purgauit. Et ponit exẽplũ. Sicut dicitur Papa vel epiſcopus abſoluere, quando autoritate ipſius aliquis abſoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui viſionem formauit, reducit in deum primo, & in ſeraphin ſecundo. Ac ſi diceret. Ego purgo te, per lumen receptum a deo, mediante ſeraphin.1^{a}.q.112.2.2^{m}./. Iſa.6.co.6.fi.
Eccleſia.5. fides.59.70.71.75.76. Gloria.17. Maria.46.c.

560 Solis quinq; ordinibus inferioribus, conuenit mitti in miniſterium.1^{a}.q.112.4.o./.2.d.10.3.o./. Opuſ.53. 5^{m}./. He.1.fi.

561 Ordo virtutum eſt ſupremus oĩum ordinum, q̃ mittuntur ad exequenda miniſteria.2.d.10.3.c.fi./.d.11.q.1.2.3^{m}./. ꝯ.3.c^{o}.80.co.3. Miraculum.35.c.45. Miſſio.o. Natiuitas.26. Punitio.4. Reuelatio.5.c. Vtile.1.

562 Angeli non mittuntur, ad operationes actuum naturalium.1.d.37.q.3.3.c.fi.

563 Angeli miſſi, non retardantur a contemplatione dei propter executionẽ miniſterii.1^{a}.q.64.4.3^{m}./.q.112.

r.3m./.22e.q.181.4.2m./.2.d.10.4.0./.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.c./.q.3.ã.3.q.3.8m./. Dionysius.4.lec.7.co.1.2.

564 Actiones angelorũ ministeria vocant, & pp hoc dicũtur in ministerium miti.1a.q.112.2.c.fi./.He.fc.6.fi.

565 Mitti cõuenit ęquiuoce angelis & personis diuinis.1a q.112.2.3m./.1.d.15.q.1.1.4m./.2.d.10.2.1m.

566 Non inconuenit, q̃ persona diuina simul & angelus mittantur.1.d.16.4.2m.

567 Diuinę psonę mittũtur ad angelos, & ad alios beatos, per nouas reuelationes tñ.1a.q.43.6.3m./.1.d.15.q.5.ar.1.q.3.0./.3.d.10.q.2.ar.2.q.2.3m.

568 Angeli habent ministeriũ in apparitionibus veteris testamenti, quo ad id quod exterius apparet, & quantum ad id quod interius efficitur.s. cognitionẽ vel illuminationem, sed in missione uisibili, psonę diuinę habent ministerium quo ad exterius.i.species, non autẽ quo ad interius.i. gratiam.1.d.16.4.0./.2.d.8.6.c./.Po3.q.6.1.4m./.7.3m.

569 Angeli sunt nuncii, in missione diuinarũ personarũ.1.d.15.q.5.ar.1.q.3.2m./.3.d.3.q.3.ar.2.q.1.1m.

570 Angeli formauerunt species visas in missione visibili spiritus sancti.1a.q.43.8.5m./.1.d.16.4.0.

571 CVSTOS.284.507./. Custodia angelorũ, ẽ quędã executio diuinę puidentię, circa hoies.1a.q.113.2.6.c.

572 Angeli deputantur ad custodiã hominum.1a.q.113.1.0./.2.d.11.q.1.1.0.

573 Deus immediate custodit hominem, quo ad affectum inclinandum ad bonum, sed mediantibus angelis, quo ad intellectum illuminandum.1a.q.113.1.2m./.2.d.11.q.1.1.1m./.2m./.Ma.q.16.2.0.

574 Superiores angeli custodiunt electos, ad maiorem gradum glorię.1a.q.113.2.3m./.3.1m.

575 Soli angeli infimi ordinis, sunt custodes particularium hominum.1a.q.113.3.0./.2.d.11.q.1.2.0./.p̃.3.co.80.co.4.

576 Vltima hierarchia habet officium custodiendi, & dirigendi homines, ẽm quandam limitationem.2.d.9.3.c./.d.11.q.1.2.c.1m./.3.d.3.q.3.ar.3.q.2.c.

577 Angeli custodiunt particulares homines: archangeli prouincias: principatus totam naturam humanã: virtutes corpora: potestates supra demones: sed dominationes supra bonos spiritus habent custodiam.1a.q.113.3.c.

578 Immo principes limitantur ad vnã prouinciã, Archãgeli ad vnum hominem ad vtilitatem cõitatis: angeli vero ad ppria hois.1a.q.108.5.6.0./.2.d.9.3.c.fi./.d.11.q.1.2.3m./.4m./.3.d.3.q.3.ar.2.q.2.c./.p̃.3.co.80.co.4./. Opus.3.co.126.fi./.Eph.lec.8.co.3.fi./.Col.co.11.   ☞ R ñº. Dubio.162º.

579 Bonum commune ciuitatis, vel gentis, dispositio regnorum, & mutatio dominationis de gente in gentẽ, & instructio principum de administratione regiminis, pertinent ad ordinem principatuum.p̃.3.co.80.co.4.

580 Singulis speciebus rerum corruptibilium, deputantur singuli angeli: sicut singulis indiuiduis incorruptibiliũ.s. hoibus.1a.q.110.1.3m./.q.113.2.c.

581 Quidam angeli custodiunt vnam prouinciam: & alii qui vnam personam tantum.2.d.11.q.1.2.c.

582 Quilibet homo habet tñ vnum angelum custodem.1a.q.113.2.0./.2.d.11.q.1.3.0.

583 Immo aliqñ vnus hõ, habet plures angelos custodes.1a.q.113.2.1m./.2.d.11.q.1.2.4m.   ☞ R ñº. Duº.163º.

584 Singulis hoibus vt sunt singulares personę, dãtur singuli angeli, sed vt partes collegii, habent vnum in cõmuni.1a.q.113.2.1m./.3.c.

585 Prelatus custoditur vt psona particularis ab angelo, sed vt prelatus, illuminatur ab archangelo, vel a principe.1a.q.113.2.1m./.2.d.11.q.1.2.4m.

586 Sicut vnicuiq; hoi datur ad exercitium vnus angelus bonus, & alter malus, sic singulis gentibus duo spiritus ꝑponunt.s.vnus bonº, & alter malus.2.d.11.q.2.5.c.

587 Angelus circa hominẽ quẽ custodit, dupliciter operatur.s.modo nostro.i.sensibiliter, & modo suo.i.insensibiliter.2.d.11.q.1.1.6m./.veri.q.11.3.c.principio.

588 Custodia angelorum principaliter ordinatur ad illuminationem, secundario vero ad arcendum demones & alia huiusmodi.1a.q.113.5.2m.

589 Angeli dantur ad custodiã statim a cõceptione hois, post infusionẽ animę rationalis.2.d.11.q.1.3.c.3m.

590 Immo angeli dantur ad custodiã, a natiuitate hominis.1a.q.113.5.0.   ☞ R ñº. Duº.164º.

591 Idem angelus custodit matrem & infantem, q̃diu est in vtero eius.1a.q.113.5.3m.

592 Oppositum videtur dicere.2.d.11.q.1.3.3m.   ☞ R ñº. Dubio.165º.

593 Angelus non deserit hominem quem custodit, vsq; ad mortem.1a.q.113.4.c./.6.0./.2.d.11.q.1.3.c./.4.0./.veri.q.5.7.2m./.Spiritu.6.16m.

594 Angeli pugnant ad inuicem pro custoditis, non quidem per contrarietatem voluntatum, sed qa cõtraria sunt merita: de qbus cõsulunt voluntatẽ dei.1a.q.108.6.c./.q.113.0./.2.d.11.q.2.5.0./.4.d.45.q.3.3.3m.

595 Angeli non dolent de damnatione custoditorum, sed gaudent de iustitia diuina.1a.q.113.7.0./.2.d.11.q.1.5.0./.4.d.43.ar.5.q.1.3m./.d.45.q.2.ar.2.q.1.4m./.Opus.10.ar.37./.Opus.11.ã.29./.30./.Opus.53.18m.

596 Homo in statu innocentię, indigebat angelo custode: propter pericula ab extrinseco tñ.1a.q.113.4.2m./.2.d.11.q.1.3.1m.   Adam.88.

597 Christus nõ habuit angelum custodem, sed ministrũs & hoc quo ad passibilitatem corporis tantum.1a.q.113.4.1m./.2.d.11.q.1.3.6m./.7m.

598 Oppositum videtur dicere.2.d.11.q.1.3.6m.   ☞ R ñº. Duº.166º.

599 Sanctificatis in vtero deputatur angelus custos.2.d.11.q.1.3.2m.

600 Damnandis deputantur angeli custodes: qui retrahũt eos a multis.1a.q.113.4.3m./.5.1m./.2.d.11.q.1.3.5m./.4.6m.

601 Antichristus habebit angelũ custodem, quia hoc auxilium est concessum toti naturę humanę.1a.q.113.4.3m./.2.d.11.q.1.3.5m.   Demon.71. Gloria.17. Iudicium.64.c̃.Officium.2.

602 Homines vel animę non deputantur ad custodiam hominũ: quia non habent gradus in natura sicut angeli.1a.q.64.4.2m./.2.d.9.8.5m./.3.d.35.q.1.ar.4.q.3.2m./.4.d.45.q.1.ar.1.q.3.5m.   Vtile.1.

603 NOMEN.243./. Hoc nomen Angelus, est cõe omni ordini angelorũ: & oi spiritui cœlesti.1a.q.108.5.c./.2.d.9.4.2m./.4m./.d.10.2.4m./.Opus.3.co.126.

604 Nominum communium omni ordini, aliqua sumuntur ab essentia, vel naturali cõditione: vt cœlestes essentię, angeli, spiritus, diuinę mentes, diuini intellectus, & cœlestes animi: aliqua vero a virtute: vt cœlestes virtutes: aliqua ab operatione, vt angeli.2.d.9.4.4m.

605 Nominum angelorum, quędam sunt cõmunia omnibus, quędam autem propria.2.d.9.4.4m.

606 Nomina ordinum angelorum assignantur, & exponunt.1a.q.108.5.0./.2.d.9.3.4.0./.p̃.3.co.80./.Opº.3.co.126./.Col.lec.4.fi.

607 Nomina specialium ordinum, sumuntur a donis superadditis. Ideo magis possunt equiuocari cum nominibus generalibus, sumptis a virtute, vel operatione: q̃ cum sumptis ab essentia.2.d.9.4.4m.

608 Vltimus ordo, specialiter, nominatur angelus.1a.q.

108.5.1m./.22e.q.160.1.1m./.2.d.9.4.2m./.d.10.2.4m./.4.d.15.q.4.ar.3.q.1.2m./.Opusc.3.c°.126.fi.

609 Hoc nomẽ angelus est nomen naturę: quia conditionem naturę exprimit.s.esse manifestatiuum omnium superiorum: & est nomen officii: quo ad exterius ministerium.2.d.9.4.2m. Metaphora.6.7. Persona.14.17.18.19.

610 Omnis ordo angelorũ ab eo nomen & rationẽ recipit: quod est vltimũ potẽtię suę ad capiendũ rerũ cognitionẽ in visione diuinę essentię.2.d.11.q.2.2.c.fi.

611 Nomen cuiuslibet ordinis significat participationem alicuius perfectionis quę est in deo: sicut nomen virtutis significat participationem diuinę virtutis.1a.q.108.5.2m.

612 Proprietates, & officia in ordinibus angelorũ & ecclesię, accipiuntur ex nominibus eorum.3a.q.67.1.c.

613 Superiores ordines angelorum denominantur a superioribus donis. Col.lec.4.co.4.fi.

614 Oẽs ordines primę hierarchię denominantur ex hoc quod attingunt deum. Col.lec.4.co.4.fi.

615 Omnes ordines primę hierarchię nominãtur ab operationibus circa deum: secundę vero a potestate non limitata: tertia autem ab actibus limitatis ad vnũ hominem: vel ad vnam prouinciã.1a.q.108.6.c./.2.d.9.3.c./.d.11.q.1.2.o./.Eph.lec.8.co.3.

616 Principatus in cõi intelligitur in nomine hierarchię: sed in speciali: vt determinatur ad vnam prouinciam, est nomen vnius ordinis.2.d.9.4.1m.

617 Dominatio participatiue est proprium nomen vnius ordinis angelorum: sed per excessum conuenit soli deo.1a.q.108.5.2m.

618 Virtus est nomen propriũ vnius ordinis angelorũ: & est cõe omnibus angelis.1a.q.108.5.1m./.2.d.9.4.3m./.d.10.2.4m./.4.d.15.q.4.ar.3.q.1.2m./.d.48.q.1.ar.4.q.3.c./.Opusc.3.c°.126.

619 Moyses nominauit angelos, nomine lucis, vel cœli: non autem proprie: quia loquebatur populo rudi.s.luᵒ deorum.1a.q.61.1.1m./.q.67.4.c.q.68.2.c./.3.c./.2.d.1.q.1.6.7m./.4.d.43.ar.3.q.3.1m./.Poa.q.3.18.4m.

620 LEX vetus, data fuit a deo per angelos.12e.q.98.3.o./.6.b./.Isa.6.co.3./.Gal.3.lec.7.co.2./.Col.2.lec.4.co.2.fi./.He.co.3./.c°.2.co.fi./.c°.5. Abrahã.23.24. Actio.34. Adoptio.20.21. Altare.7. Amor.30.31.56.

621 IN COMMVNI./. Angeli nullam habẽt aureolã.4.d.47.q.1.ar.2.q.3.3m./.d.49.q.5.ar.4.q.2.o./.1c.Cor.7.lec.4.fi. Anima.A.

622 In angelis sunt habitus.12e.q.50.6.o./.q.51.1.c. Cœtus.2. Compassio. Dispositio.24.

623 Immo habitus vel dispositio, non est in angelis.12e.q.49.4.c./.3.d.23.q.1.1.c.
 ℟ R ñ°. Du°.167°.

624 In angelis sunt habitus alterius rationis, quã in hominibus.12e.q.50.6.o./.q.51.1.c.

625 In angelis est aliquid de vita actiua, sed non distinctum a contemplatiua.22e.q.181.4.2m. Dos.10.

626 Persona nobiliori modo est in angelis, quã in hominibus.2.d.3.q.1.2.o. Forma.8.9.111.114.159.161.164.167.

627 Angelis conuenit orare.22e.q.83.10.2m./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.2m. Heresis.128.147. Ingenitum.1.

628 Angeli offerunt orationes nostras deo.2.d.11.q.1.1.3m./.4.d.45.q.3.2.4m. Iuramentum.4. Mediator.1.

629 Angeli deo comparati, sunt materiales & corporei, non quod in eis sit aliquid de natura corporea.1a.q.50.1.1m.

630 In angelis non potest esse malum naturę: quia non est in eis potentia quam possint acquirere vel amittere, vel per quam essent transmutabiles.2.d.5.q.1.1.1m./.Opusc.9.q.47./.Met.12.lec.fi.co.2. Membrũ.9.11. Metaphysica.1.10.11.

631 Angelis non conuenit generatio.1.d.4.q.1.1.2m./.2.d.1.q.1.4.c. Potentia.q.2.1.7m./.q.3.9.27m. Pater.1.19.

632 Generatio & corruptio inter contraria, non conuenit angelis, nec cœlis: sed pro creatione & annihilatione conuenit omni creaturę in potẽtia.2.d.5.q.1.1.1m./.veri.q.5.2.6m. Proximus.1. Punitio.4. Purgatorium.5.

633 Augustinus pauca de angelis asserere voluit.2.d.6.2.c./.d.8.1.1m. Resurrectio.52. Theologia.19. Vita.35.36.

Anglia. Vsura.214.

Angulus. Grando. Triangulus. Visio.18. Visus.11.

Angustia. Aristoteles.6. Castitas.11. Dolor.0. Misericordia.32. Tribulatio.17. Tristitia.3.

Anhelare. Auidus. Dæmon.86. Superbia.24.

Anhelitus. Alitus. Expiratio. Flatus. Respiratio.0.

ANIMA ./.ESSE. 19.30.58.89.vsq3.98.100.107.116.117.119.205.206.212.232.252.300.303.304.333.337.344.348.360.

1 Anima non est suum esse.1a.q.77.1.o. Angelus.61.82.97.105.

2 Oppositum videtur dicere a simili.1a.q.50.2.3m./.q.61.1.c. ℟ Du°.168°. R ñ°. fiẽ Du°.113°.

3 Anima verius habet esse vbi amat, quã vbi est: non quidem sm esse substantiale: sed secundum suum esse nobile.s.secundum suam perfectionem vltimam.1.d.15.q.5.3.2m./.Met.co.2.fi. Bonitas.165.c.179. Cinis.3.

4 Animę rationali proprie conuenit esse & fieri: non autem cæteris formis. Spiritu.2.8m. Corpus.4. Dæmon.72.

5 Anima rationalis habet esse absolutũ: nõ vt forma: sed vt propinqua similitudini dei.1.d.8.q.5.2.1m./.5m./.2.d.19.1.o./.Spiritu.2.c.fi. Deus.47.49.50. forma.154.160. Homo.1.c. Idolatria.4. In.18.c. Intellectus.169.

6 Oppositum videtur dicere.1a.q.90.1.o.
 ℟ R ñ°. Du°.169°. Et.1126°.

7 In homine non potest esse alia anima, preter rationalem.1a.q.76.3.o./.6.1m./.q.118.2.1m./.p̃.2.c°.57./.Lib.4.c°.80.2m./.Potentia.q.3.9.9m./.10.c.fi./.Anima.11.o./.quol.1.q.4.1.o./.quol.3.4.c./.quol.9.11.c.fi./.quol.11.5.o./.Opusc.3.c°.90.91.92./.10.19.lec.4.co.1./.He.4.co.9./.1e.Thes.fi. Liber.9.10. Pars.42.44. Physica.2.3.

8 In homine non potest esse alia forma substantialis, preter animam rationalem.1a.q.76.3.o./.3a.q.75.6.2m./.3.d.2.q.1.ar.3.q.1.2m./.3m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.1.4m./.q.2.3m./.p̃.2.c°.57./.Libro.4.co.80.2m./.veri.q.10.1.12m./.Poa.q.8.4.2m./.quol.1.q.4.1.o./.quol.3.4.c./.quol.11.5.o./.Spiritu.3.4.c./.Anima.9.c./.Anima.2.co.3./.1e.Cor.15.lec.11.co.2.

9 Impossibile est esse simul plures animas in eodem corpore.1a.q.76.3.c./.p̃.2.c°.57./.Libro.4.co.80.2m./.veri.q.10.1.12m./.Potentia.q.6.4.2m./.Spiritu.3.4.c./.Anima.9.c.fi./.Opusc.3.c°.90.91.92.93./.1e.Cor.15.lec.fi.co.2.fi.

10 Anima rationalis non recipit esse a deo, nisi in corpore.1a.q.90.4.o./.q.118.3.o./.3a.q.6.3.4.o./.1.d.8.q.5.2.6m./.2.d.3.q.1.4.1m./.d.17.q.2.2.o./.d.32.q.2.3.4m./.p̃.2.c°.81./.veri.q.19.1.c.co.3./.Poa.q.3.10.o./.Opusc.30.lec.4.

11 Anima rationalis non fuit producta in eſſe: ante corpus. 1a.q.90.4.o/.q.91.4.3m/. 22e.q.164.1.4m/.3a.q.6.3.o/. 4.c. 2m/. 1.d.8. q.5.2.6m/. 2.d.3. q.1.4.1m/. ͞ꝯ.2.co.81 /.82/.83/.1m/. Libro.4.co.33.fi/.34.7m/. ✠i.q.19.1.c/. Ma.q.5.4.c/. Opo.28.co.fi/. Met.12.lec.3.co.3. Similitudo.11.12. Status.7.8.

12 Corpus aduenien animę rationali: trahitur ad illud eē: ī quo anima ſubſiſtit. 1a.q.75.2.3.o/.q.76.1.5m/.3a q.15.4.c/. 1.d.8.q.5.2.1m/. 2m.d.15.q.5.3.c/. 2.d.1.q.2.4.2m/.d.19.1.3m/.3.d.2.q.1.ar.3.q.1.2m/.4.d.44.q.1.ar.1,q.2,1m/. ͞ꝯ.4.co. 81.3m/. Poa.q.3.5.20m/.quol.10.q.3.2.3m/. Spũ.2.c.fi/.3m/.8m/. Anima.1.1m/.14m/.17m/.18m/.14.11m/. Opuſ.9.q.34

13 Anima dependet a corpore in eſſe: quo ad principiũ: non quo ad finem. Ideo manet deſtructo corpore. 1a. q.75.1.5m/.6m/.2.2m/.q.90.4.3m/.12e.q.2.5.c/.q.4.5.2m/.1.d.8.q.5.2.6m/.2.d.17.q.2.2.4m/. ͞ꝯ.2.co.78/.79/ 84.3m/. ✠i.q.19.1.c.co.3/. Poa.q.3.9.c/.10 16m/. Aia.1.2m/.3.c.fi/.14.9m/. Ro.5.lc.3.co.1.fi.

14 Anima rationalis recipit eſſe & influentiam medio modo. ſ. non dependens a materia, ſicut angeli, ſed in materia, ſicut formę materiales. ✠i.q.19.1.c.co.3. Tempus.5.6. Viuere.o. Vniuerſum.5.6.

15 Anima rationalis non eſt in ſemine, ſecundum propriam ſpeciem: ſed ſicut in virtute actiua: ſicut formę corporales in virtutibus cœleſtibus. Poa.q.3.11.4m.

16 Anima rationalis eſt tota in toto, & tota in qualibet parte corpis ſui. 1a.q.8.2.3m/. q.76.8.o/.q.93.3.c/.3a.q.46.7.c/. 1.d.8.q.5.3.o/. 4.d.23.q. 2.ar. 3.q.1.3m/. ͞ꝯ.2.co.71/. Lio.4.co.67.fi/ Spũ.4.o/. Anima.10.o/. Opuſ.61.co.47/. Opuſ.72.q.22.

17 Immo potentię animę ſunt perfectiones proportionatę partibus animalis. 1a.q.76.8.2m.

Rño duo.170o.

LOCVS. 3.136.164.205.232.

18 Anima rationalis, non eſt intra terminos quãtitatis, vt in loco: ſed vt forma. 1.d.8.5.2m.

19 Anima rationalis, non habet eſſe in loco, niſi per accidens. i. per corpus, cui eſſentialiter coniungitur. 1.d.15.q.5.3.3m/.3.d.15.q.2.ar.1.q.2.3m.

20 Ridiculum eſt dicere, ꝙ animę rationali: vel alicui ſpirituali ſubſtantię, ſit locus aliqs nãlis. 1a.q.102.2.3m.

21 Anima menſuratur tempore, ſecundum eſſe in corpore, ſed vt ſubſtantia ſpiritualis, menſuratur ęuo. Poa.q.3.10.8m.

22 Anima ſecũdum ſe, eſt ſupra tempus: ſed actus eius per accidens menſuratur tempore primi motus, ratione corporis. 1a.q.118.3.c/. 12e.q.53.3.3m/. q.113.7.5m/.4.d.17.q.1.ar.5.q.2.3m/.q.3.1m.

DIVISIO. 56.71.73. 87.219. 221.222. 240.267.270.281.306.322.331.349.

23 Anima triplex. ſ. vegetatiua, ſenſitiua, & intellectiua. 1a.q.78.1.2/c. Opuſ.43.o.

CORPVS. 9.10.11.12.13.15.vſq3.19.21.22.24.43.47.51.52.59.60.61.67. 68.71.72.73. 82.93.98.101.vſq3. 109.111.112.113.11.vſq3.118.120.121.123.128.vſq3.133.141.152.176.179.181. 187.207.217.220.224.227.228.231.vſq3.234.248. 260.275.279.328.339.341.343.344.345.355.357.

24 Anima rationalis dupliciter impeditur a ſuo corpe. ſ. contrarie. i. reſiſtendo: & priuatiue. i. deficiendo, ſed in ſtatu innocentię, ſecundo modo tantum. ✠i.q.18.8.1m/.7m. Actus.4.25.186. Amor.80.c. Angelus.75.82.105.

25 Anima nõ impeditur a ſuo corpore, vt eſt perfectibile ab ea, ſed vt habet aliquid repugnans animę. 1a.q.75.3.3m/. 4.d.49.q.1.ar.4.q.1.c/.d.50.q.1.1. 4m/.6m/. ✠i.q.13.3.3m/.2m/. Poa.q.3.10.17m/.q.5.10.6m/. Spiritu.2.7m/. Anima.1.10m. Applicatio.1.c. Ars.29. Aſſimilatio.19.c. Audacia.12. Baptiſmus.152. Beatitudo.76.c. Bonitas. 179.188. Character.14.c. Cœlũ.99. Cinis.3. Coactio.3.c. Cõuenientia.1. Corpus.4.32.33.36.37.38.43.59.63.c. Dauid.4.

26 Animi rationalis dupliciter indiget corpore. ſ. vt obiecto, & vt ſubiecto: vel organo. 1a.q.75.3.3m/.2.d.19.1.6m/.3.d.31.q.2.4.c/.4.d.50.q.1.1.4m/. Poa q.3.9.22m/.quol.7.11.3m/. ql.9. vel.10.q.3.2.1m/. Anima.1.10m/. Anima.co.4. Delectatio.22. Dęmon.1.118.119. Deus.48.49.50. Diffõ.37. Dos.1. Error.10. Euchariſtia.130.255.

27 Anima quam habemus a deo, in tribus eſt nobilior corpore, quod habemus a patre & matre. ſ. quia eſt incorruptibilis, imperans, & aſſimilans. Opuſ.61.co.13. Finis.128. forma.59. formatio. Generatio.40.c. Gratia.2.3.38.113.115.

28 Anima rationalis habet aliquas virtutes, in quibus non communicat corpus. 1a.q.70.3.c/.q.76.1.4m/.q.77.5.o/.q.118.2.c/.2.d.17.q.2.1.1m/. 2m/.d.19.1.c/. ͞ꝯ.2.co.57.7m/. Spiritu.2.4m/. 13m/. 19m/.4.3m/. Opuſ.3.co.89/.92.

29 Anima rationalis habet aliquas operationes, in quibus non communicat corpus. 1a.q.75.2.o/.q.76.1.c.1m/.q.77.5.o/.2.d.1.q.2.4.4m/.d.17.q.2.2.o/.d.19.1.c. 6m/.3.d.31.q.2.4.c/. ͞ꝯ.2.co.56.2m/. Lio.4.co.81.3m/. Poa.q.3.9.c/.11.c/.quol.9.vel.10.q.3.2.o/. Spiritu.2.c.f/.2m/.8.4m/. Anima.1.13m/. Opuſ.3.co.92.2m/. Met.12.lec.3.co.3.

30 Partes corporis, dupliciter comparantur ad animã. ſ. vt materia, & vt inſtrumenta. Primo modo ſunt ꝑpter perfectum eſſe ſpeciei, ſecundo autem modo propter operationes. 4.d.44.q.1.ar.2.q.1.1m. Homo.36. Indiuiduum.24.

31 Vna pars corporis dicitur principalior alia, quia eſt organum principalioris potentię animę, vel quia eidem potentię principalius deſeruit. 1a.q.76.8.5m.

32 Anima eſt cauſa efficiens, finis, & formalis ſui corporis. 1a.q.90.2.1m/.2.d.17.q.2.1.5m/.4.d.44.q.1.ar.2.q.1.c/.quol.3.q.o/. Anima.8.c./. Anima.2.lec.7.fi. Infirmitas.1.2.4.c. Innocentia.7. Intellectus.8.9.26.137.164.179.183.221.263.269. Iuſtitia.64.68 69. Iuſtificatio.41.42. Macula.o. Meritum.37.c. Mulier.4. Mutilatio.

33 Anima, rationalis eſt forma ſui corporis. 1a.q.76.1.7.8.o/.q.90.4.c/.q.91.4.3m/.4.d.43. ar.1.q.1.3m/.d.44.q.1.ar.1.q.1.c/. ͞ꝯ.2.co.56.58.67.68.69/. ✠i.q.26.1.3.c/.quol.3.4.c/. quol.7.vel.9.q.3.2.o/. ql.10.q.3.2.4m/. Spiritu.2.o/. Anima.1.2.fi/. 10.c/.19.o/. Opuſ.3.co.80/.239/. Iob.4.co.5.fi. Obedientia.26. Occidere.16.17.

34 Immo anima non eſt forma, neq3 natura, cum moueat ad contraria. Anima.2.lec.3.co.3.

Rño. Duo.171o. Operatio.47. Pars.42.43.44. Paſſio.A. Pater.20. Peccatũ.103.8.167.c.332.c. Phyſic.2.3. Proportio.1.6. Prouidẽtia.45. Redundantia. Reſurrectio.14. Rex.4. Sabbatum.6. Semen.8.15.c. Virtus.181. Viſus.1. Vita.23. Viuere.2.3. Viuificare.o. Vnctio.17. Vnitas.53. Vniuerſum.5.6. Vox.2. Vſura.195. Chriſtus.9.15.179.

ESSENTIA. 3.5.30.93.172.181.196.214.216.238.245.247.248.252.258.259.271.272.295. vſq3.298.311.315.

35 Anima non eſt de eſſentia dei. 1a.q.90.1.o/.2.d.17.q.1.1.o/. ͞ꝯ.2.co.83/. Opuſ.3.co.94/.211/. Pſal.32.co.10.fi/. Io.11.lec.8.fi.

36 Oppositum videtur dicere.1.d.8.q.5.2.1m./.5m.
 ℟ R ñº.Duº.172º. Actus.25.
186.Adam.18.

37 Anima rationalis, est in genere substantię, vt principium:& vt species.2.d.3.q.1a.1.1m.6.c. Angelis.60.č.226. Animal.14. Appetitus.50. Assimilatio.4.č. Character.14.č. Charitas.2.41. Coelũ.8.66.80.98.99.153.č. Corpus.4.32.43.

38 Oppositum videtur dicere.1a.q.75.4.2m./.7.3m.
 ℟ R ñº.Duº.173º.174º.

39 Anima rationalis est forma immaterialis, quo ad operationem: sed materialis, quo ad esse.1a.q.76.1.1m./.2.d.17.q.2.1.1m./.2.c.fi./.4m./.d.18.q.2.1.6m./.veri.q.19.1.c.co.2./.Spiritu.2.c.fi./.4m./.13m. Culpa.3.Cura.1.2.3.4.

40 Anima magis proprie dicitur rationalis q̃ intellectualis.22e.q.83.10.2m./.2.d.3.q.1.6.c.2m. Deus.48.49. Finis.56.57.

41 Intellectiuum principium.i.anima est propria hominis forma.1a.q.76.1.c.Formatio.Gratia.3.113.115 118.Habitus.38.68.

42 Anima est quodammodo omnia: quia per sensum est omnia sensibilia: & per intellectum, est oĩa intelligibilia.1a.q.80.1.c./.q.84.2.2m./.Anima.13.c.cõ.1.fi. Heresis.57.58.Homo.6.36.Idolatria.4.Imago.21.č.37.38.Infinitum.20.Intellectus.2.3.8.9.183.193.195.206.242.243.269.270.Iudicium.50.58.

43 Anima per essentiam suam est spiritus, & forma corporis: quia in ea non sunt duę formę, sicut nec in corpore eius sunt duę formę: sed anima est forma corporis, dans ei totum ordinem esse perfecti.s.esse, esse corporeum, & esse animatum, & sic de aliis.1a.q.76.3.c./.3a.q.75.6.2m./.veri.q.16.1.13m./.q.26.3.c./.Anima 8.c./.1a.Thes.fi.

44 Anima est infima in genere intellectualiũ. 1a.q.51.1.c./.q.75.7.3m./.q.76.5.c./.q.77.2.c./.q.79.2.c.fi./.q.89.1.c.fi./.12e.q.50.5.c./.2.d.3.q.1.6.c./.q.3.3.1m./.d.9.3.2m./.d.10.2.c./.d.17.q.1.1.c./.3.d.31.q.2.4.c./.℥.2.cº.67.co.1.fi./.Liº.3.cº.25.3m./.61.4m./.80.co.1./.81.prinº./.vi.q.5.8.c./.q.10.6.c./. Ma.q.16.10.2m./.Spiritu.2.c.fi./.Anima.7.c.fi./.8.c./.10.c./.15.co.3./.17.c./.18.c.co.2./.Opus.3.cº.79./.80./.Opus.30.lc.7.fi./.Met.2.co.4.

45 Anima humana est vltima in nobilitate formarum.1a.q.76.1.c.fi./.1m./.℥.3.cº.22.co.3./.23.1m./.Spũ.2.c.fi./.8m./.Aĩa.8.1m./.9.c.co.3./.Opº.3.cº.52.2m./.93

46 Anima est infinita inferius: quia non est determinata ad aliquos effectus.2.d.18.q.2.2.2m. Liberum.6.

37 Anima rationalis est quasi orizon, & confinium corporeorum & incorporeorum.1a.q.77.2.c./.℥.2.cº.67.co.1.fi./.79.5m./.Libro.3.cº.61.3m./.vi.q.5.9.12m./.Spiritu.2.c.fi./.Anima.1.c.fi. Memoria.9.11.18.Meus.2.3.4.

48 Anima rationalis est incorporea, & subsistens.1a.q.75.2.o./.6.c./.q.90.2.c.2m./.118.2.c./.℥.2.cº.85.2m./.Potentia.q.3.8.7m./.9.c.co.1./.11.c./.quol.3.6.c.fi./.Spiritu.1.6m./.2.3m./.Anima.1.o./.6.c.fi./.14.c.9m./.10m./.11m./.17.c./.Rc.5.lec.3.co.2. Notitia.1.5.6.Origenes.6.Passio.36.45.49.č.79.č.

49 Anima rationalis, est immortalis.22e.q.164.1.2m./.3a.q.2.8.c.4m./.1.d.19.q.5.3.3m./.℥.2.cº.82./.Liº.4.cº.78.co.2.

50 Anima rationalis est incorruptibilis. 1a.q.61.2.3m./.q.75.6.o./.q.76.3.1m./.q.90.2.1m./.q.98.1.c./.q.113.2.c./.q.118.2.2m./.12e.q.85.6.o./.1.d.19.q.5.3.3m./.2.d.19.1.o./.d.23.q.1.1.2m./.4.d.50.q.1.1.c./.℥.2.cº.78.79.82./.Libro.4.fi./.Poa.q.3.8.7m./.Ma.q.5.5.c.co.2.q̃l.9.vel.10.q.3.2.o./.quol.10.8.c./.Anima 14.o./.Opus.3.cº.80./.84./.Met.12.lec.3.co.3./.Anima.3.lec.10.co.3.

51 Anima est actus corporis organici. 1a.q.76.4.1m./.8.2m./.Spiritu.3.2m./.Anima.1.15m./.9.7m./.10.1m./.3m.

52 Anima est primo actus totius corpis, secundario aũt partium eius.1a.q.76.8.c.2m./.3m./.1.d.8.q.5.3.c./.Spiritu.4.c.2m./.9m./.13m./.Anima.10.1m. Peccatum.112.167.192.304.č.335.348.366.396. Perfectio.26.Pulchritudo.11.

53 Anima rationalis per se non habet speciem completam, sed est pars speciei humanę.1a.q.75.2.1m./.4.o./.7.3m./.q.90.4.o./.12e.q.4.5.2m./.℥.2.cº.93.3m./.Liº.4.cº.35.4m./.Poa.q.3.10.c./.Spũ.2.5m./.16m./.3.10m./.9.3m./.Anima.1.o./.2.10m./.11m./.3.c.fi./.6.15m./.7.c.fi./.15m./.14.2m./.21m./. Pupilla.Ratio.o.Rationale.3.4.6.Similitudo.10.

54 Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.1.6.c.
 ℟ R ñº.Duº.174º.&.173º.

55 Anima rationalis est species specierum: quia intellectus eius est subiectum specierum intelligibilium.2.d.3.q.3.1.1m.

56 Oẽs animę rationales, sunt vnius speciei: & differunt solo numero.2.d.32.q.2.3.c. Sponsa.6.

57 Anima non est composita ex omnibus, vt cognoscat omnia.1a.q.84.2.c. Tertulianus.1.3.

58 Anima rationalis componitur ex quo est.i.ex esse: & quod est.1a.q.75.5.4m./.q.90.1.2m./.2.1m./.1.d.8.q.5.2.o./.2.d.17.q.1.1.2m.fi./.5m./.d.32.q.2.3.c./.vi.q.10.8.12m./.q̃l.3.q.8.o./.Anima.1.6m./.6.c./.Opus.30.lec.7.

59 Anima non est composita ex materia & forma.1a.q.75.5.o./.q.76.1.c.fi./.q.90.1.2m./.2.1m./.1.d.8.q.5.2.o./.2.d.17.q.1.2.o./.q.2.2.b.2./.2m./.d.18.q.2.1.6m./.d.32.q.2.3.c./.℥.2.cº.49./.Poa.q.3.9.c.co.1.fi./.10.c./.quol.3.q.8.o./.quol.8.q.8.1.o./.Spiritu.1.o./.2.c.fi./.5.11m./.9.9m./.Anima.6.o./.Opus.30.lec.6.

60 Anima est cõposita ex materia & forma improprie.i.ex actu & poa.1a.q.90.2.1m./.1.d.8.q.5.2.c./.quol.3.q.8.o./.Anima.6.c.fi./.13m. Trinitas.13.14. Tristitia.12.Varo, Veritas.41.59. Vestigium.7.10. Vita.23.

61 Anima rõnalis hẽt materiã in qua: nõ aũt mãm ex qua.1a.q.76.2.1m./.2.d.17.q.2.1.5m./.Aĩa.3.12m.

62 Anima rationalis est indiuisibilis, sed non ad modum puncti.1.d.8.q.5.3.c./.Spiritu.4.16m.

63 Anima non habet totalitatem quantitatiuam per se, nec per accidens, in animalibus perfectis. Ideo est indiuisibilis per se, & per accidens.1a.q.76.8.c./.Spiritu 4.c.17m./.Anima.10.c. Christus.9.53.83.86.103.114.č.162.

64 Anima est primum principium viuendi, in istis inferioribus.1a.q.75.1.c./.Opus.43.cº.1.

65 Anima est finis totius generationis.2.d.1.q.2.3.c.fi./.℥.3.cº.22.

66 Anima rationalis non est homo: contra Vgonem de sancto victore.1a.q.75.4.o./.q.76.1.c.co.1./.q.118.3.c./.3a.q.50.4.c./.3.d.5.q.3.2.o./.d.22.q.1.1.c./.4.d.43.ar.1.q.1.2m./.℥.2.cº.56./.Potentia.q.5.10.c./.Iob.4.co.5.fi./.Ro.7.lec.4.co.1.

67 Anima nõ est corpus.1a.q.75.1.o./.℥.2.cº.64./.67.1m./.80./.Anima.19.o.

68 Anima rationalis non est complexio corporis: vt dicit Galenus. ℥.2.cº.62./.67.1m./.Anima.1.c.co.1.

69 Anima rationalis non est harmonia: vt dixit Empedocles & Democritus. ℥.2.cº.63./.67.1m./.Anima.1.c.

70 INDIVIDVATIO. Indiuiduatio aïe rõnalis dependet a corpore in fieri: non autem in esse. 1ª.q.76.2.2m./.1.d.8.q.5.2.6m./.2.d.3.q.1.2.c.1m./.4.1m./.d.17.q.1.2.1m./.q.2.2.4m./.5m./. ℨ.2.cº.74.1m./.79.1m./.Spiritu.9.3m./. Anima.1.2m./.3.0./. Opus.9.q.108./.Opus.30.lec.9. Assimilatio.17.19. Forma.51.160. Generatio.40.č. Indiuiduum.24.

71 Animarum diuersitas & multitudo, causatur ex multitudine corporum. 1ª.q.76.2.0./.1.d.8.q.5.2.6m./.2.d.3.q.1.4.1m./.d.17.q.2.1.5m./.d.32.q.2.3.0./. ℨ.2.cº.74.1m./.79./.81./.Spiritu.9.3m./.10.5m./. Anima.6.4m./.13m.

72 Tota corporum mundi transmutatio, ordinatur quodammodo ad animarum multiplicationem. Potentia q.5.10.4m.

73 Diuersitas in nobilitate animarum sequitur nobilitatem corporum in statu innocentię & peccati: non aũt in statu glorię. 1ª.q.85.7.c./.3ª.q.55.1.3m./.1.d.8.q.5.2.6m./.2.d.21.q.2.1.2m./.d.32.q.2.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.3.2m.

74 Oppositũ videtur dicere. ℣i.q.12.6.4m./.q.24.8.6m.
 ☞ R ñº. Dubio.175º.

75 Anima rationalis est hoc aliquid, vt subsistens: nõ aũt vt completum in specie. 1ª.q.75.2.1m./.1.d.8.q.5.2.6m./.2.d.17.q.1.2.1m./.d.19.1.4m./.3.d.5.q.3.2.3m./.d.21.q.1.ar.1.q.2.6m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.1m./.Spiritu.2.16m./.Anima.1.0./. Anima.2.co.1.fi. Intellectus.16.242.č. Mulier.4. Mundus.24. Vniuersum.5.6.

76 Immo anima est vt species.2.d.3.q.1.6.c.
 ☞ R ñº. Dubio.176º.

77 Anima non est persona: contra Vgonem de sancto Victore, & contra magistrum sententiarum. 1ª.q.29.1.5m./.q.75.4.2m./.3.d.5.q.3.2.0./.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./.d.21.q.1.ar.1.q.2.3m./.6m./. Potentia.q.9.2.14m./.Spiritu.2.16m.

78 Animę rationales multiplicantur ẜm numerum in eadem specie. 1ª.q.76.2.c./.q.79.5.c./.2.d.32.q.2.3.c./.Anima.3.lec.8.co.2.

79 Immo anima est forma immaterialis: & substantię immateriales nõ multiplicantur ẜm numerum, in eadem specie. 1ª.q.50.5.c./.q.76.1.1m./.2.d.17.q.2.2.5m./.Spiritu.8.c.
 ☞ Duº.177º. R ñº. sic Duº.115º.116º.

PRODVCTIO. 3.11.109.299.336.338.339.

80 Anima rationalis non est ex traduce. Opus.3.cº.93.

81 Anima rationalis non traducitur a parentibus. 1ª.q.90.2.0./.q.100.1.2m./.q.118.2.0./.12ᵉ.q.81.1.c.2m./.2.d.18.q.2.1.0./.2.2m./. ℨ.2.cº.84.85.86.87./. Potentia.q.3.9.0./. Ma.q.4.1.2m./. Opus.3.cº.94./. Psal.32.co.10.fi./. Ro.5.lec.3.co.1.fi./.cº.14.lec.3.co.3.principio./.He.12.lec.2.co.3. Aborsus.0. Adam.89.90.91. Aditus.1. Adulterium.9.

82 Anima rationalis non educitur de potentia materię: sed creatur a solo deo. 1ª.q.75.6.1m./.q.79.4.c.fi.5m./.q.90.2.0./.3.c./.q.98.1.c.fi./.q.118.2.0./.12ᵉ.q.5.7.2m./.q.9.6.c./.22ᵉ.q.85.2.c./.1.d.14.q.3.c.2m./.2.d.1.q.1.4.c./.d.17.q.1.2.4m./.d.18.q.2.1.2.0./.3.c./.d.25.2.5m./.d.32.q.2.3.4m./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c.fi./.ar.4.q.1.c.fi./.d.5.q.1.2.c.fi./.d.43.ar.2.q.3.c./. ℨ.2.cº.84.4m./.85./.veri.q.27.3.9m./.4.7m./.8.7m./.11.c.15m./.12.2m./. Potentia.q.3.9.0./.quol.3.q.3.1.c./.quol.9.q.5.1.0./.quol.11.5.1m./.5m./.quol.12.11.c./.Spiritu.2.8m./.10.c./.Aïa.2.12m./.18.13m./.Opus.3.cº.93.131.229.230./.Opus.28.cº.5./.Opus.34.co.2./.Opus.37.cº.4.co.2./.Ro.5.lec.3.co.1.fi./.He.12.lec.2.co.3.

83 Oppositum videtur dicere. 2.d.18.q.2.1.4m./. Potentia.q.3.9.5m./.6m./.20m.
 ☞ R ñº. Dubio.178º.

84 Hereticum est dicere, animam intellectiuam tradući cum semine. 1ª.q.118.2.c.fi. Agens.72.112. Agere.5. Angelus.95.589.591.

85 Ratio seminalis animę rationalis, non precessit in aliqua creatura. 2.d.17.q.2.2.2m. Apollinaris.1. Assimilatio.4.č. Aureola.6.

86 Anima infundendo creatur: & creando infunditur. 2.d.3.q.1.4.1m. Cœlum.66. Claritas.6.17. Creatio.35.č. Dauid.3.

87 Creatio & infusio sunt simul respectu animę: sed differunt: quia creatio respicit tantum principium: sed infusio principium & naturam quam perficit. s. carnem, in qua infunditur. 12ᵉ.q.83.1.4m./.2.d.32.q.2.1.1m. Elementum.18. Embrio.6. Ens.28. Error.10. Forma.154.

88 Anima rationalis, maculatur in sua infusione causaliter, ratione termini: & concomitanter ratione principii: in creatione vero, tantum secundo modo. 12ᵉ.q.83.1.4m./.2.d.32.q.2.1.1m./.2m. Generatio.4.č.54. Heresis.44.45.57.58.128.142.148. Homo.21.č.36.

89 Deus infundit animam. conceptis in peccato originali: quia melius est sic esse: q̃, simpliciter non esse. 12ᵉ.q.83.1.5m./.2.d.32.q.2.2.0./. ℨ.2.cº.87.5m./.Virt.q.3.1.5m. Imprimere.2. Macula.1.2.3. Maria.10.11.12. Miraculum.12. Peccatum.309.321.č.

90 Solus deus effectiue causat immortalitatem hominis: sed formaliter anima, per donum dei. s. innocentię, vel glorię. Ma.q.5.5.16m.

91 Non omnes animę creatę sunt simul: contra Origenem. 1ª.q.118.3.0. Peccata.37.38. Perfectio.26. Puer.1. Resurrectio.25. Sanctificatio.12. Semen.15.16.18. Status.7.8. Traductio.1.2.3.

VNIO. 115.119.187.207.

92 Naturale est animę, corpori vniri. 12ᵉ.q.4.6.c.

93 Si anima non esset vnibilis corpori, esset alterius naturę. 1ª.q.75.7.3m./.2.d.1.q.2.4.1m./.d.32.q.2.2.1m./.Opus.9.fi.

94 Rationes falsę, q̃ anima rationalis non possit vniri corpori, adducuntur. ℨ.2.cº.55. Angelus.75. Applicatio.1. Assumere.38.39.44.48.50.53.54. Cinis.3. Coniunctio.3.10. Cõuenientia.1. Eucharistia.122.138.139.255. Heresis.44.45. Homo.6.

95 Oportet animam rationalem vniri tali corpori. 1ª.q.76.5.0./.1.d.8.q.5.3.2m./.2.d.1.q.2.5.0./. Ma.q.5.5.c./.Spiritu.7.0./. Anima.8.0. Indiuiduum.24. Intellectus.137.183. Mors.12.35.36.42.43. Mundus.24. Peccatum.304.č.

96 Nulla anima vnitur aeri, vel alicui alteri elemẽto: sed tantũ mistis corporibus. Potẽtia.q.6.6.c.co.3.14m./.15m./. Ma.q.16.1.c.co.3./.4m./.5m./. Spiritu.7.0./. Anima.8.12m./. Anima.2.lec.22.fi./. Libro.3.lec.17.co.1./.Lec.18.0.

97 Anima rationalis, vnitur tantum corpori humano. ℨ.2.cº.88. Puer.1. Resurrectio.35.54. Spiritualis.11. Status.7.8.

98 Anima immediate vnitur corpori & non mediantibus quibusdam dispositionibus. 1ª.q.76.6.7.0./.2.d.1.q.2.3.3m./.d.2.q.2.3.4m./.d.26.1.5m./.d.31.q.2.1.c.1m./. ℨ.2.cº.70./.℣i.q.13.4.c./. Ma.q.4.4.c./.q.16.1.7m./.Spiritu.3.0./. Anima.9.0./.10.c./. Anima.2.lec.1.fi. Vnio.5.6.7.18.č. Vnitas.53. Vox.2. Christus.A.

99 Immo dispositiones dicuntur manere cum forma substantiali. 4.d.44.q.1.ar.1.q.1.3m.
 ☞ Duº.179º. R ñº. sic. Duº.517º.

100 Potest dici aliquid esse medium inter animam & cor

pus:& si non in essendo: tamen in mouendo:& in via generationis.p̃.2.co.71.fi.

101 A ia immediate vnit mãc primę: vt forma.1a.q.76. 4.3m./6.7.o./2.d.1.q.2.4.3m./d.18.q.1.2.c./d.26. 1.5m./d.31.q.2.1.c./4.d.43.ar.1.q.1.c.fi. 3m./p̃.2. co.70./L io.4.co.78.co.2./veritq.27.1.1m./ Poa.q. 3.9.c./ quol.1.q.4:1.o./ Spiritu.2.c./ Anima.1.c. 11m./12m./2.13m./6.c.co.2.3./9.o.

102 Immo multę formę sunt inter materiam primã : & formam animalis.1a.q.118.2.2m./p̃.2.co.87.co.3./ Met.5.lec.17.co.4. R.ñº.Duº.180º.

103 Anima vnitur corpori vt forma:& vt motor.1a.q. 76.1.o./4.2m./6.3m./7.o./8.c./q.90.4.c./q.110.2. 1m./q.117.3.3m./12c.q.83.1.3m./3a.q.8.2.c./2.d. 8.2.2m./d.26.1.5m./d.31.q.2.1.1m./3.d.2.q.1.ar. 3.q.2.9./d.15.q.2.ar.1.q.2.c./p̃.2.co.55.56.67.68. 69./72.1m./92.2m./veri.q.26.2.3.8.c./ Ma.q.4.3. 3m./4.c./q.16.1.5m./Vnio.2.13m./ Spiritu.2.3.4. c./Opus.3.co.211.

104 Anima vt motor vnitur corpori misto mediante spiritu.i.aereo : non autem vt forma, sed immediate. Ma.q.16.1.5m./Spiritu.3.c./9m./7.5m.

105 Anima rationalis vt motor vnitur corpori mediantibus viribus sensitiuis:sed immediate vt forma.1a.q. 76.6.c.3m./2.d.31.q.2.1.1m./p̃.2.co.70./ Spiritu. 3.6m./ Anima.9.c./Anima.2.lec.1.fi.

106 Anima secundum Platonem vnitur corpori secundum tactum virtutis vt motor:non autem vt forma. 2.d.1.q.2.4.3m./3.d.2.o.q.1.ar.2.q.2.c./d.5.q.3.2. c./4.d.44.q.1. ar.1.q.1.c./q.3. ar.3.q.2.c./p̃.2.co. 56./67.1m./ Poa.q.3.10.c.prin./5m./q.5.10.c./Spiritu.2.c.co.2.fi./ Anima.1.11.c.

107 Anima immediate vnitur cuilibet parti corporis quo ad esse:sed tantum cordi quo ad motum. 1.d.8.q.5. 3.3m./2.d.9.1.3m./ 4.d.23.q.2.ar.3.q.1.1m./ p̃.2. co.70./71./Spiritu.3.c./ Anima.9.c.13m./10.o.

108 Anima quę vnitur vni corpori,nunq̃ potest vniri alteri corpori.2.d.17.q.2.2.c./ d.19.1.o./ 4.d.44.q.1. ar.1.q.1.c./p̃.2.co.43.6m./72./81.fi./89.1m./ Potentia.q.3.10.c.5m.

109 Omnes ponentes animas extra corpus creari:dixerũt eas transire de corpore in corpus. Potentia.q.3.10. c.principio.

110 Anima nõ transit in aliud corpus secundum fabulas Pythagorę.p̃.2.co.43.6m./72.3m./4m.

111 Ad vnionem animę & corporis, requiritur proportio eorum:sicut actus & potentię: non autem alia.2. d.1.q.2.4.3m./d.30.q.1.1.7m./ vi.q.26.1.7m.

112 Ex anima rationali & corpore potest fieri vnum compositum.2.d.1.q.2.3.3m./p̃.2.co.55./ Spiritu.2.c.fi. 3m./9m./19.3m./ Anima.1.2.o.

113 Anima vnitur corpori,vt ipsa perficiatur.1a.q.51.1. c./q.55.2.c./q.89.1.o./ q.118.3.c./ 2.d.1.q.2.4.o./ 4.d.43.q.1.ar.1.q. 1.c.4m./ Potentia. q.5.10.5m./ Spiritu.2.5m./3.11m./6.c./ Anima.7.c.fi./8.c./17. 1m./18.c.fi.

114 SEPARATA.191./ Anima nõ est semper vnita corpori:quia non potest esse semper bene dispositum naturaliter.2.d.8.2.2m./d.19.1.2m./4.1m.

115 Anima vnita corpori,perfectior est q̃ separata.1a.q. 89.1.o./2.1m./q.90.4.c.fi./q.118.3.c./ 12c.q.4.5.c. fi./4.d.43.q.1.ar.1.q.1.4m./ d.49.q.1.ar.4.q.1.c./q. 4.ar.5.q.2.1m./ I./ d.50.q.1.1.5m./ p̃.4.co.58.fi./ Potentia.q.5.10.c.5m./ Ma.q.5.4.c./ Spiritu.2.o./ 4.1m./ Anima.17.1m./ Anima.2.lec.18.co.2./ Ce. 2.lec.3.co.1.fi.

116 Anima nõ est separata secundum esse a corpore.p̃.2. co.58./ Anima.1.o./3.6m./14m./16m. Accidens. 84. Actus.186.

117 Nulla anima remanebit in perpetuũ separata a corpore.4.d.43.ar.1.q.2.c. Aditus.1. Alleluia. Angelus.240.392.

118 Anima separata nec corpus,nec aliqua pars eius dicitur,nisi ęquiuoce.quol.3.4.o./ Met.7. lec.10. co.2./ Anima.2.co.4./lec.2.co.1./1. Ascendere.10.16. c̃. Beatitudo.29.30.76.77.79.156.Beatus.o.Cantus 1.Cinis.3.

119 Anima vnitur naturaliter suo corpori, & secundum rationem suę naturę. Sed esse separatam vel separari ab eo:est ei pręter naturam.1a.q.89.1.c./ q.118.3. c./12c.q.4.6.c./ 2.d.1.q.2.4.1m./ p̃.4.co.78. co.2./ vi.q.19.1.c.co.1.fi./Potentia.q.5.10.c./ Anima.7. c.fi./8.c.principio./20.c.fi./ Opus.3.co.154./ 155./ 237./Opus.9.fi. Claritas.6.17.Conuiuium.Corpus.38.43.

120 Animę separatio a corpore,est quodammodo naturalis,& quodammodo contra naturam. Opus.3.co. 152. Dęmon.72.

121 Anima separata non habet similitudinem corporis & membrorum corporalium realiter: vt Apollinaris posuit:sed intentionaliter tantum.4.d.44.L.fi. Desideriũ.17.c̃. Deus.210.c̃.255. Dos.1.3.c̃. Eucharistia.130.148.275. Forma.1.7.Gloria.21.

122 Omnis anima separata habet voluntatem immobilẽ respectu finis. 3a.q.52.6. 3m./ 7.3m./ q.59.5.1m./ 3m./ p̃.4.co.91.92.93.94./ Ma.q.5.3.c.fi.2m./q.7. 11.c.co.1.fi./Opus.3.co.177.178.179. Gratia. 38.Gustus.3.Hęresis.107.

123 Animabus post mortem non assignantur aliqua corpora,quorũ sint formę vel determinati motores: sed aliqua corporalia loca per congruentiam secundũ gradus dignitatis earum.4.d.45.q.1.ar.1.q.1.c. Heroes. Intellectus.137.142.269.

124 Anima separata statim habet statum immobilẽ.3a. q.59.5.1m./5m. Iudicium.50.Iustificatio.41.42. Lex.166.Ludus.2.

125 Anima statim post mortem vadit ad paradisum, vel purgatorium,vel infernum.12c.q.4.5.c./3a.q.59.5. 1m./2.d.6.3.5m./d.11.q.2.1.c./ 4.d.45.q.1.ar.1.q. 1.o./p̃.4.co.90./Opus.3.co.182./ Io.14.lec.1.fi./co. 19.lec.4.co.1.fi./2a.Cor.5.co.6./He.11.fi. Memoria.18.Obliuio.1.Oratio.75.c̃.Pars.44. Physica. 2.3.Purgatorium.2.5.c̃.

126 Oppositum huius,est hęreticum.1a.q.64.4.3m./ 4.d. 45.q.1.ar.1.q.2.c. Raptus.14.Resurrectio.11. c̃.28.36.

127 Animę existentes in purgatorio:habent voluntatem firmatam in bono.p̃.4.co.93. Spiritus.4.Status.8. Suffragia.o.

128 Anima non potest propria voluntate separari a corpore.2.d.8.2.2m./ Potentia.q.6.7.4m./ Opus.3.co. 237. Torcular.1.

129 Anima separata habet aptitudinem, & inclinationẽ nãlẽ ad sui corpis vnionem. 1a.q.76.1.6m./12c.q.4. 5.6.o./p̃.4.co.78.co.2./Opus.3.co.154. Vnctio.30.

130 Quãdiu anima fruitur deo sine corpore:appetitus eius sic quiescit in eo:q̃ tamen adhuc ad participationem eius vellet suum corpus pertingere.12c.q.4.5.4m.

131 Appetit anima sic frui deo:q̃ etiam ipsa fruitio deriuetur ad corpus per redundantiam:sicut est possibile. 12c.q.4.5.4m.

132 Separatio animę a corpore,dicitur animam retardare:ne tota intẽtione tendat in visionem diuinę essentię.12c.q.4.5.4m.

133 Anima separata,nullum corpus potest mouere.1a.q. 117.4.o./Ma.q.16.10.2m.

134 Animę sanctę: ante ascensionē, & post resurrectionem Christi erant cum Christo in paradiso terrestri. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.

135 Oppositum videtur dicere.3a.q.55.3.2m.
R ñº. Dubio.181º.224º.

136 Animę separatę possunt exire de locis suis, & appa rere viuis.1a.q.89.8.2m./.4.d.45.q.1.ar.1.q.3.o.

137 Apparitio animę separatę est miraculosa.1a.q.89. 8.2m./.4.d.45.q.1.ar.1.q.3.o.

138 Apparitio animę bonę: vel malę: vel angeli: fit ad vtilitatem nostram.2.d.6.3.5m.

139 Animę beatę possunt apparere qñ volunt: non autē damnatę, nisi, cū permittūtur.4.d.45.q.1.ar.1.q.3.o.

140 Anima separata cruciatur igne inferni per tristitiam: non autem per alterationem.1a.q.64.4.1m./.2.d.6. 2.6m./.4.d.44. 3ar.1.q.3.c./.d.44.q.3. ar.3.q.3.o./.d. 45.q.1.ar.1.q.1. 3m./.q.3.3m./.̄.4.cº.89./.vi.q. 26. 1.o./.qͥl.2.vel.9.q.7.1 .o./.qͥl.3.q.10.1.o./.Spiritu.1. 20m./.Anima.6.7m./.21.o./.Opus.3.cº.183./.184.

141 Immo animę separatę a corpore ante resurrectionē premiantur & puniūtur etiam pœnis corporalibus. Opus.3.cº.179. R ñº. Dubio.182º.

142 Operationes sensitiuę non manent in anima separa ta.1a.q.77.8.o./.1.d.8.lec.2. L./.4.d.44.q.3.ar.3.q. 2.o./.̄.2.cº.79.5m./.veri.q.19.1.o./.q. 25.3.7m./.qͥl. 10.q.4.2.o.

143 Oppositum videtur dicere.1a.q.77.8.4m.
R ñº. Dubio.183º.

144 Potentię immateriales manent actu in anima sepa rata: non autem organicę: sed vt in radice. 1a.q.77. 8.o./.q.89.7.c./.12e.q.67.1. 3m./.2.d.24.q.3.2. 6m./. 3.d.33.q.1.4.4m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.3m./.q.3.ar. 3.q. 1 .o./.d. 50.q. 1.c./.̄. 2.cº.79. 5m./.L iº.4.cº. 85.2m./.vi.q.19.1.o./.q.25.3.3m./. Virt.q.1.4.3m./. q.5.4.13m./.quol.10.q.4.2.3m./. Anima.2.1m./. 19. o./.1e.Cor.13.lec.3.co.2.fi.

145 Oppositum videtur dicere.1a.q.77.8.4m.
R ñº. sicut. Duº.184º.

146 Habitus virtutum partis inferioris, manent in anima separata, sic in radice, in virtutibus rationis, & in gra tia.3.d.33.q.1.4.4m./.Virt.q.1.4.3m ./. q.5.4.13m./. Anima.19.17m.

147 Habitus scientię, hic acquisiti, manent in anima sepa rata.1a.q.89.1.3m./.3.4m./.5.o./. 6.c.12e.q.67.2.o./. 3.d.31.q.2.4.o./.4.d.50.q.1.2.o./.̄.2.cº.79.fi./.veri. q.19.1.9m./.q.20.3.1m./.Virtu.q.5.4.11m ./. quol. 3. q.9.1.o./.quol.12.3.13.o./.Anima.15.c.fi./.13m./.1e. Cor.13.lec.3.co.2.fi.

148 Actus scientię hic acquisitę, manent in anima separa ta.1a.q.89.1.3m./.6.o./.12e.q.67.2.o./.3.d.31.q.2.4. c.fi./.4.d.50.q.1.2.2m.

149 Anima separata intelligit per species tunc infusas: & per acquisitas hic: non autem per species innatas: nec tunc abstractas: nec cōuertendo se ad phātasmata: sed ad superiora.1a.q.75.6.3m./. q.89.1.o ./. 2.3.6.7.c./. 12e.q.5.1.2m./.q.67.2.c.1m./.3m./.3a.q.11.2.o./.3.d. 31.q.2.4.o./.4.d.50.q.1.1.2.o ./. 3.4.c ./. ̄.2.cº. 79. 5m./.vi.q.19.1.2.o./.Anima.15.17.18.o./. 1e. Cor. 13.lec.3.co.2.fi.

150 Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.1.2.1m.
R ñº. Duº.185º.

151 Animę beatorum ante resurrectionem & post, intel ligere possunt: non cōuertendo se ad phātasmata.1a. q.54.4.c./.3a.q.11.2.c.

152 Anima separata tripliciter intelligit.s. per species acq sitas in corpore: & per infusas a deo in separatione: & per visas in angelis.veri.q.19.1.c.fi.

153 Anima separata intelligit per modum quo & subsis tię separatę.vi.q.24.11.c./.̄.3.cº.48.fi.

154 Anima separata cognoscit se per seipsam. 1a.q.89. 2.c./.Anima.17.c.fi.

155 Animę separatę, cognoscunt se mutuo, & angelos. 1a.q.89.2.o./.3a.q.11.1.2m./.̄.3.cº.45.fi./.46./. veri. q.10.11.o./.q.19.1.c.fi./.q.20.6.c.fi ./. qͥl.3.q.9.1.o./. Anima.17.o.

156 Anima separata, intelligit angelos, per similitudines diuinitus ei impressas.1a.q.89.2.2m ./. Anima.17.c. fi./.4m./.Anima.17.c.fi./.4m.

157 Anima separata habet cognitionem perfectam de aliis animabus separatis: non aūt de angelis: sed imp fectam naturaliter.1a.q.89.2.o./.3.1m./.2m./.3a.q.11 1.2m./.Anima.17.c.fi./.11m./.18.17m.

158 Animę separatę, nō semp cognoscunt ea quę hic fiūt 1a.q.89.8.o./.22e.q.83.4.2m ./. 4.d.45.q.3.1. 1m./. 2m./.d.50.q.1.4.1m./.q.2.ar.2.q.3.1m./.ā.4.q.1.1m./. veri.q.8.11.12m./.q.9.6.5m./.Anima.20.3m.

159 Anima separata, non cognoscit omnia singularia si bi presentia: sed tātum ea ad quę determinatur priori cognitione, affectione, naturali habitudine, vel ordina tione diuina.1a.q.89.4.o./. 7. 8.c./. 4.d.50.q.1.3.o./. vi.q.19.2.o./.Aia.15.o./.18.7m./.8m./.10m./.20.o.

160 Animę separatę, possunt cognoscere facta viuentiū, per animas nouiter decedentium: vel per angelos: vel per demones: vel deo reuelante. 1a.q.89.8.1m. Oratio.79.

161 Anima separata, naturaliter cognoscit omnia natu ralia, sed confuse.1a.q.89.3.o./. Aia.15.c.fi./. 19m./. 18.o./.20.c.fi.

162 Animę separatę, recipiunt species oīum rerum nālib a deo: mediantibus angelis. Aia.18.13m./.20.10m.

163 Animę separatę cū solo peccato originali decedētes, cognoscūt oīa nāliter cognoscibilia a ratione, & multa alia.2.d.33.q.2.2.c./.4.d.50.q.1.1.7m./.Ma.q.5.3.c.

164 Distantia temporalis impedit cognitionem animę se paratę: non autem distantia localis.1a.q.79.7.o./.4.d. 50.q.1.4.o./.Anima.20.3m./.4m.

165 Vti collatione & discursu, est connaturale animabus beatorum.3a.q.11.3.3m.

166 Immo discursus est in anima damnata: nō autem ne cessario in anima beata.3.d.31.q.2.4.o.
R ñº. Duº.186º.

167 Intelligere animę separatę per species infusas & ac quisitas, est eiusdem speciei.4.d.50.q.1.2.2m ./. Aia. 15.6m./.8m./.16m.

168 Oppositum videtur dicere.1a.q.1.1.2m.
R ñº. Duº.187º.

169 Intelligere animę coniunctę & separatę, est vnius ra tionis, quo ad illustrationem, non autē quo ad phātas mata.4.d.50.q.1.2.2m./.̄.2.cº.79.5m.

COGNITIO. 41.42.44.45. 55.57.122.124. 127. 128.130.131.132.139.151.vsq3.169.186.215. 225. 237.238.247.252.262.263. 273.278. 291. 294.308. 323.

170 Anima non cognoscit, semper se & deum: quia non semper sunt ei presentia obiectiue.1.d.3.q.1.2.3m. Actus.186. Adam.18.

171 Anima nihil cognoscit: nisi presens ei sit obiectiue, per aliquam speciem.1.d.3.q.1.2.3m ./. d.17.q.1.4. 4m. Ampliatio.

172 Non oportet, ꝙ anima in cognoscendo essentialiter suo subiecto & suo obiecto coniungatur: sed ꝙ inten tio illius recipiatur in ipsa anima: qa opatio animę in tellectualis in rē quā cognoscit: est opatio nō actiua, sed receptiua, qa cōparatur ad obm suū a quo recipit esse, scdm pfectionē scdam, quod est esse accidētale. Vbi aūt est obm suū, nō est ibi aia essentialiter, sed solū per

quandam cõformitatẽ, put dr̃, ꝙ ſcia eſt aſſimilatio ſcitis, ad rẽ ſcitã. 1.d.15.q.5.3.c.4m ./. Angelus.61. 75.342.392.41 ꝗ.420.498.c̃. Artifex.1. Bonitas.99.

173 Anima rationalis ſemp intelligit ſe & deũ: inquantũ ipſa eſt ſemp ſibi pñs & deus. 1a.q.93.7.4m ./. 1.d.3. q.4.5.o./.2.d.39.q.1.1.1m./.ꝑ.3.co.46./. veri.q.8.14. 6m. Certitu o.C.Cognitio.25.40.48.c̃. Comparatio.3. Conceptio.5.c̃.

174 Motus cognitionis animę rationalis triplex.ſ. circularis, rectus, & obliquus. 22e.q.179.1.3m./. q.180.6.o./. ṽi.q.8.15.3m./.q.10.8.10m./. Dionyſius.4.lc.7.co.2./. Opuſ.20.lio.3.co.2.3./. Pſal.16.co.7. Delectatio.90.

175 Nulla potentia ſenſitiua reflectitur in ſeipſam. ꝑ.4.co. 11.co.1. Doctrina.9.10. Donũ.28. Ens.6.13.14.15.

176 Cuiuſlibet potentię ſenſitiuę obiectum, eſt forma, prout eſt in materia corporali, ideo eſt cognoſcitiua particularium tantum. 1a.q.85.1.c.

177 Oppoſitum videtur dicere quol.7.vel.8.q.2.1.c. ┌ R ſio. Dubio.188o.

Experientia.10.11. Falſitas.2.6.7. Fides.100.

178 Gradus cognitionis animę coniunctę triplex.ſ. reſpectu corporalium: immaterialium: & dei. 1a.q.94.2.o./. veri.q.10.7.c.

179 Omnis potentia organica, eſt tãtum cognoſcitiua corporeorum: ſed quęlibet non organica ſe extendit ad omne ens. ṽi.q.15.2.c.

180 Oppoſitum videtur dicere. ql̃.7.vel.8.q.2.1.c. ┌ Duo.189o. R ſio. ſic̃ Duo.188o.

Forma.174. Fructus.14. Futurum.2.c̃.

181 Anima intelligit corpora, & alias res per ſpecies: non autem per eſſentiam. 1a.q.84.1.2.o./. 2.d.3.q.3.1.c. 2m. Homo.25.

182 Ad nihil intelligendũ anima poteſt procedere: niſi ex ſuppoſitione illorum, quorum cognitio eſt ei innata. 4.d.49.q.1.ar.3.q.2.c.

183 Anima hic nihil cognoſcit per ſpecies infuſas, ſed ꝑ abſtractas a rebus ſenſibilibus. 1a.q.84.3.4.o./. 2.d.3. q.3.1.c.2m./.ṽi.q.10.6.o./.ql̃.7.vel.8.q.2.1.o./. Anima.16.c.ſi.5m./.17.c./.18.c.ſi./. Opuſ.3.co.81./.82. Imago.9.26.37.38.

184 Anima hic nihil intelligit, ſine phantaſmate. 1a.q. 84.7.o./.q.85.1.4m./.5.2m./.q.86.1.c./. q.88.1.c./. q. 89.1.2.o./.q.111.2.3m./.q.118.3.c./. 12e.q.5.1.2m./. 22e.q.174.2.4m./.q.175.4.c./.q.180.5.2m./.3a.q.11. 1.2m./.2.o./.1.d.3.q.1.1.5m./.2.d.11.1.6m./. d.19.1. 6m./.3.d.27.q.3.1.c./. d.31.q.2.4.c./. 4.d.50.q.1.2.c. ſi.6m./.ꝑ.2.co.59./.72.co.7./. 79.5m./. Libro.4.co.11. co.1.ſi./.ṽi.q.10.2.7m./.8.1m./.11.c./.q.19.1.c./.quol. 10.q.3.2.1m./.1e.Cor.13.lec.3.co.3.

185 Oppoſitũ videt̃ dicere.3a.q.61.2.o./. 4.d.1.q.1.ar.1. q.2.o. ┌ Duo.190o. R ſio. ſic̃. Duo.1107o.

Imprimere. Intellectus.o.

186 Propria operatio animę coniunctę, eſt intelligere cũ phantaſmate. 1a.q.75.6.3m ./. ꝑ.2.co.79.5m.

Intẽtio.21.c̃. Iudicium.11. Liber.9.10. Lucer a. Macula.1. Matrimonium.71. Natura.28. Noticia.o. Prędicamentum.3. Reflecti. Similitudo.11.12.27.

187 Anima humana ex vnione ad corpus, habet appetitũ inclinatum ad phantaſmata: ideo nihil poteſt hic intelligere, niſi ꝑ ſpecies a phantaſmatibus abſtractas. Anima.17.c./.18.c.ſi.11m. Tẽpus.5.c̃. Verbũ.13. Veritas.41.42.59. Chriſtus.103.112.c̃.

188 Anima indiget phantaſmate ad duo.ſ. ad acqrendũ ſcientiã: & ad conſiderandũ. 1a.q.84.7.c./. 12e.q.4.5. c./.2.d.20.q.2.2.3m./.d.23.q.2.2.3m./.d.14.ar.3.q.3. c./.d.31.q.1.4.c./. ꝑ.2.co.73.co.7./. ṽi.q.10.2.7m./.q. 18.8.4m./. Potentia.q.3.9.22m./. Ma.q.16.8.3m./. Anima.15.c.co.3./.12e.Cor.13.lec.3.co.2.6./. Anima.3.lec.13.ſi./. Memoria.lec.2.co.1.2.

189 Anima non habuit a principio oẽs ſcientias: contra Platonem. 1a.q.84.1.2.3.c./.12e.q.172.1.c./.ꝑ.2.co 81./.ṽi.q.10.6.c./.q.11.2.c./. q.12.3.c./. q.18.7.c./. q. 19.1.c.co.2.3. Anima.3.lec.9.co.2.

190 Anima dupliciter comparatur ad res intelligendas.ſ. vt faciens eas intelligibiles actu: & vt cognoſcens eas. 3.d.14.ar.1.q.2.2m.

191 Anima intelligibilia fac̃ ꝑ vnum: ſed cognoſcit per multa: quia aſſimilare multa cõtingit per vnũ: ſed aſſimilari multis, eſt per multa. 3.d.14.ar.1.q.2.2m.

192 Anima hic non cognoſcit ſubſtantias ſeparatas quid ſunt ẽm ſpeciẽ: ſed qa ſunt. 1a.q.12.4.c./.11.c./.q.50. 2.c.ſi./.q.84.7.3m./.q.88.o.12e.q.3.6.c.ſi./.3a.q.11.1. 2m./.q.30.3.1m./. 1.d.3.q.1.3.c./. 3.d.23.q.1.2.2m./. 4.d.49.q.2.7.12m./.13m./.ꝑ.2.co.59.co.5.6./. Lio.3. co.41.42.43.44.45./.46.ſi./.47.1m./. 48.1m./. 2m./.ṽi. q.10.11.c./.q.18.2.c./.5.8m./.q.20.6.c.ſi./. Ma.q.16. 11.c./.ql̃.3.q.3.2.c./. Spiritu.8.6m./. Anima.7.16m./. 16.o./.Opuſ.42.co.6./. Cauſis.lec.7. prino./. Met.2. co.4./. Libro.3.lec.4.ſi./.Libro.7.lec.15.co.6./. Poſteriorum.lec.30.ſi./.Lec.41.co.2.ſi.

193 Anima cõiuncta intelligit deum per ſpeciem impreſſam: non autem per abſtractam ab eo. 1.d.3.q.1.1. 3m./.2.d.17.q.1.1.4m./. Anima.17.4m.

194 Anima rationalis cognoſcit omnia quę cognoſcit in prima veritate. 1a.q.16.6.1m.

195 Oppoſitum videtur dicere. 1a.q.12.11.3m. ┌ Duo.191o. R ſio. ſic̃. Duo.752o.

196 Anima rationalis cognoſcit omnia ꝗ cognoſcit in prima veritate: non ẽm eſſentiam: ſed in veritate exemplata a prima veritate. 1a.q.12.11.3m./.q.16.6.1m./. 2m./.ꝑ.3.co.47./.veri.q.1.4.5m./.quol.8.4.c.co.2./.ql̃. 9.vel.10.q.4.1.o.

197 Anima non eſt ęterna per hoc ꝙ intelligit veritatẽ ęternam. ꝑ.2.co.82.

198 Deus eſt primum obiectuꝫ intellectus animę rõnalis, quia ratio & cauſa veritatis alicuius obiecti primo apprehenditur a potentia. 22e.q.1.1.c./. ꝑ.2.co.82./. ql̃. 7.q.2.1.c.

199 Oppoſitum videtur dicere. 1a.q.12.11.3m./. q.84.5. o./.q.88.3.1m./.ṽi.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.7.c.ſi. ┌ Duo.192o. R ſio. ſic̃. Duo.752o.

200 Anima cognoſcit omnia in rationibus ęternis. 1a.q. 12.11.3m./.q.84.5.o.

201 Oppoſitũ videt̃ dic̃. ṽi.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.8.c.ſi. ┌ Duo.193o. R ſio. ſic̃ Duo.752o.

202 Anima cognoſcit omnia in rationibus ęternis: vt in principio cognitionis: non autem vt in obiecto: vel in ſpeculo. 1a.q.12.11.3m./.q.84.5.o./.q.88.3.1m./.ṽi.q. 8.7.6m./.q.10.6.c.6m./.8.c.ſi.

OPERATIO. 22.29.30.46.141.172.238.245. 268.277.278.280.281.284.287.288.290.294.295. 297.301.303.339. vſq3.343.349.354.355.360.361. 362.

203 Opatio aię trãſcẽdit opationẽ nãę quo ad duo.ſ. modũ agẽdi: & id qđ agit̃. Anima.13.c. Abſtractio.2.

204 Omnis operatio animę, procedit ex operatione eius quod inditum eſt ei ex impreſſione primi agentis.ſ. dei. 4.d.49.q.1.ar.3.q.2.c.

205 Vbicunq3 operatur anima ex parte opantis: ibi eſt: nõ aũt ex parte obiecti. 1.d.15.q.5.3.c./. ꝑ.co.82./. Spũ. 4.6m./. Anima.3.11m. Actus.82.186. Agens.112. Ampliatio. Angelus.82. Antecedens.2. Aranea.1. Baptiſmus.152.

206 Paſſiones & opationes aię, ſunt īdiuiſibiles ꝑ ſe & diuiſibiles ꝑ accñs: ĩdẽ ẽ in eis magis & minus, ſecũdũ

circunstantias. Virt.q.1.13.9m. Calor.11.19.20. Cœlum.158.Coactio.3.c.Cogitatio.0.Conscientia. 1.2.5.Contemplatio.1.c.9.16.

207 Anima vnita corpori, non potest in exteriora operari, nisi mediate pprio corpore.1.d.15.q.5.3.c./.Potẽtia.q.6.4.c.principio.

208 Nulla operatio animę, dicitur pprie motus, nisi operatio appetitus sensitiui. 1a.q.81.1.c./.2.d.24.q.2.1. c./.3.d.17.q.2.2.c.

209 Anima non format in se de nouo aliquas formas, nisi aliqbus formis prius acceptis. Vi.q.8.5.c./. 9.c.9m./. q.19.1.c.co.2.

210 Operationes animę se hñt actiue ad pfectiones acquisitas: sed dispositiue tñ ad infusas.1.d.17.q.1.c. Conuiuium.Cor.11.

211 Oppositum videtur dicere a simili.§.2.co.56.2m./.Vi. q.8.1.13m. Du°.194°. R ño.sic du°.794°. Delectatio.22.55.

212 Anima operatur aliquo dupliciter.s. aliquo influente sibi esse & operari.i.deo,& sua nãli potentia.2.d.17. q.1.2.6m. Deuotio.2.c.

213 Anima irrigata dulcedine sanguinis Christi, profert triplicem suauitatem gratię.s.dulces flores virtutum, frondes bonorum verborum,& fructus operũ. Opus. 58.co.31.co.3.fi. Diuisio.18.Dolor.1.c. Effectus. 7.Ens.1.6.Experientia.11.

214 Ab essentia animę nõ pcedit opatio, nisi mediante virtute eius vel potentia.1a.q.77.1.0./.2.d.17.q.2.1. 1m. Phantasia.1.3.

215 Necesse est dicere: id quod est prinm intellectualis operationis: quod dicimus hois aiam, esse quoddã prinm incorporeum & subsistens.1a.q.75.2.c.principio. Fascinatio.Generatio.38.41.42.Incontinentia.3.Infirmitas.0.Intellectus. A.Intelligentia.0.

216 Si ipsa essentia aię, esset immediatũ operationis principium: semper habens animam actu haberet opera vitę.1a.q.77.1.c.

217 Anima tripliciter patitur.s.a deo:& a lęsione corporis:& a ppria operatione.3a.q.15.4.c./.3.d.18.ar.4. q.2.0./.4.d.15.q.3.ar.1.q.5.3m./.Vi.q.26.2.0./.3.c./. Opus.3.co.239. Iudicium.11.12.Matrimonium. 5.Membrum.1.5.Memoria.11.

218 Oppositum videtur dicere. Vi.q.1.9.10.c. Du°.195°. R ño.sicut du°.794°. Meritũ.37.41.Passio.22.c.Peccatum.6.401.c.

219 Illud quo anima operatur, differt realiter ab ea.1a.q. 77.1.0./.2.d.17.q.1.2.6m./.Spiritu.11.0. Pythagoras.6.

220 Anima rationalis, non habet vim transmutandi materiam corporalem.1a.q.117.3.0. Puer.1.3.8. Sacerdos.9.Semen.6.8.15.c.

221 In actibus animę, quincuplex diuersitas inuenitur.s. ẽm fortitudinẽ & debilitatem: ẽm priuationem & habitum: secundũ velocitatem & tarditatem: secundũ cõparationem ad contraria eiusdem generis: & secundũ diuersa genera: & tantum quinta facit diuersitatẽ potentiarũ. Vi.q.15.2.12m. Similitudo.11.12. Successio.7.8.Sustinere.Tactus.13.Tẽpus.5.6.7.21.

222 Dñia triplex opationũ aię.s.ẽm sensualitatẽ & rationẽ: ẽm regulam rõnis & sine ea,& ẽm rationem superiorẽ & inferiorem.He.4.co.9. Timor.1.34.c. Transmutatio.Verbũ.1.c.26.Veritas.4.42.Vita.35. Viuere.0.Vox.2.

223 Operationes animę duplices.s.animales.i. q̃ sunt ab ea secundum id quod est ei proprium: & naturales.i. quę sunt ab ea, secundum q̃ facit effectus inferiorum formarum naturalium. Anima.9.6m. Christus. 83.53.83.86.114.c.160.190.c.

224 Quędam operationes insunt toti coniuncto, ratione animę, vt sentire: quędã vero ratione corporis vt dormire.3.d.15.L.principio.

225 In actibus,& relationibus animę intellectis, itur in infinitũ.1a.q.28.4.2m./.q.32.2.c.fi./.q.87.3.2m./.12e.q. 1.4.3m./.3a.q.87.3.2m./.1.d.17.q.1.5.4m./.d.39.q. 1.3.8m./.2.d.1.q.1.2.5m./.d.3.q.3.3.3m./.§.3.co.12. fi./.Vi.q.2.9.4m./.q.3.8.1m./.Potentia.q.9.9.c.principio./.Opus.9.q.93./.Met.5.lec.9.fi.

MOTVS 22.65.72.100.103.vsq3.107.109.110. 123.133.136.140.141.174.208.212.217.236.282. vsq3.286.288.303.307.354.

226 Anima est mouens mota p accidens.1a.q.75.1.1m. Angelus.149.c.169.602.Animal.31.32.37.Appetitus.0.Aranea.1. Actus.133. Affectio.0. Aggrauatio.

227 Anima de se nata est mouere ad q̃libet partem: sed p corporis grauitatem impeditur: ideo difficile est homini ascendere.1a.q.61.2.2m.

228 Cum superior pars animę intense mouetur in aliqd: sequitur motũ eius pars inferior p redundantiã. 12e.q. 24.3.1m./.q.30.1.1m./.q.31.5.6.fi./.q.38.4.3m./.q.59 5.c./.q.77.6.c./.Vi.q.25.4.c./.q.26.6.13m./.7.10.c. Concupia.10.13.c.Conscientia.5.

229 Potentię animę dupliciter pñt moueri.s. quo ad exercitiũ actus & quo ad determinationẽ eius.12e.q.9.1. c./.Vi.q.22.6.c./.q.27.3.c./.Ma.q.6.c. Dęmon.72. 92.93.119.Deuotio.2.c.Deus.313.c.415.c.Diuitię. 8.Excecatio.1.7.Fascinatio.

230 Anima nõ mouetur, nisi p accidens.1a.q.75.1.1m./. 12e.q.22.1.2m./.3a.q.59.5.3m./.3.d.15.q.2.ar.1.q. 2.3m./.Spiritu.4.7m./.Anima.10.12m. Gratia.3. Gula.4. Homo.6.36. Imperare.0. Imprimere.1.2. Inconstantia.1.Incontinentia.3. Infirmitas.0.

231 Anima non mouetur per accidens ad motum partis: sed tantum ad motum totius corporis.1.d.37.q.4.1. 4m./.2.d.8.ar.4.q.4.c.

232 Anima nõ mouetur motu diminutionis nec augmẽti, nec corruptionis sui corporis: sed tñ localiter, quia q̃n est in corpore, dependet ab eo secundũ locum, non autẽ ẽm esse: nec ẽm quantitatẽ. Ma.q.2.11.15m. Intellectus.41.71.c.191.c.113.c.226.c. Innocentia 2.Iustificatio.5.Luxuria.22.c.Memoria.11.Motus. 51.89.Operatio.47.c.Passio.22.c.36.c. Peccatum. 105.Phica.3.

233 Post mortem nihil aget in animam, vel in corpus, virtute naturę: sed tñ secundum ordinem diuinę iustitię. 2.d.33.q.2.1.3m./.5m. Pietas.8. Puer.1.3.8. Similitudo.11.12.Theologia.27.Timor.1.2.Viuere.2. Vox. 2.Christus.53.

234 Anima & corpus nihil possunt imprimere, nisi p motum.2.d.2.q.2.2.c.

235 Motus potentiarum animę, est inclinatio earũ in aliquid 2.d.24.q.3.1.c.

236 Motus magis est in potentiis animę appetitiuis: q̃ apprehensiuis.1a.q.81.1.c./.2.d.24.q.3.1.c./.3.d.15.q. 2.ar.1.q.2.c./.Vi.q.26.3.c.

237 Motus pprie est in operationibus aię vegetabilis, & appetitus sensitiui: minus aũt in sensibus: sed minime in parte intellectiua.3.d.15.q.2.ar.1.q.2.c./.Anima. lec.10.co.2.fi.

238 Ois motus cognitiuę & appetię ṽtutis, reducit̃ in animã: sicut i pm pncim.12e.q.10.1.c.q.17.5.2m./.q.41.3.c. Immo nõ quodcũq̃ vitalis opationis pnm, est anima. 1a.q.75.1.c. R ño. Du°.196°.

239 Omnis motus appetitiuę potẽtię reducit̃ ad psecutionẽ boni p se: vel mali p accñs: vel ad fugã mali p se vel boni p accidens.12e.q.45.2.c./.Ma.q.10.1.6.

POTENTIA.17.60.81.111.144.175.179.198.212.214.216.219.229.235.236.238.239.294.295.296.298.304.306.vsq;.309.311.328.356.vsq;.362.

240 Anima differt realiter a suis potentiis.1ª.q.77.1.o./.12ᵉ.q.110.4.c./.1.d.3.q.4.2.o./.2.d.17.q.1.2.6ᵐ./.d.26.4.c.fi./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c./.quol.9.vel.10.q.3.1.o./.Spiritu.11.o./.Anima.12.o./.19.c.prin°.

241 Oppositum videtur dicere.Spiritu.11.7ᵐ.fi.
R ñº. Dubio.197º.

242 Quandoq; dicitur φ anima est suę potentię,& econuerso:sed non proprie:sed denominatiue:quasi a p̃n cipaliori sua virtute.1ª.q.79.1.1ᵐ./.Spũ.11.7ᵐ.fi.

243 In potentiis vnius animę nõ potest esse nisi vna intentio.12ᵉ.q.37.1.o./.q.77.1.c. Actus.P.Adam.57.80.Angelus.149.c̃.Animus.o.

244 Immo homo simul plura intendit.12ᵉ.q.12.3.c.fi.
R ñº. Dubio.198º.

245 Omnes potentię animę radicantur in vna essentia animę:ideo oportet φ quando intentio animę vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentię:retrahatur ab operatione alterius: quia vnius aię non põt esse nisi vna intẽtio.12ᵉ.q.37.1.o./.q.77.1.c./.3ª.q.46.7.c./.ṽi.13.3.c./.q.26.3.9.c./.Ma.q.3.9.c./.q.15.4.c./.Virt.q.1.4.3ᵐ./.q̃l.11.5.c.fi./.Anima.4.1ᵐ./.11.c.fi. Appetitus.1.13.48.c̃.53.55.63.c̃.

246 Oppositũ videtur dicere.12ᵉ.q.12.3.c.fi.
Duº.199º. R ñº.sicut Duº.198º.

247 Oĩs potẽtię in eadẽ essentia animę radicant̃ & fundantur:vel vt in p̃nº tñ:vt organicę.i.vegetatiuę & sensitiuę:vel in essentia ẽt vt in subiecto: vt intellectiuę.1ª.q.77.8.o./.Opus.3.cº.89.90.239. Ars.1.c̃.Aureola.6.Beatitudo.46.Bõitas.192.Castitas.7.8.

248 Potentia animę potest eẽ actus corporis dupliciter.s.vt potentia quędam informans organum:secũdo vt radicatur in essẽtia animę:quę ẽm essentiã est forma corporis.Secundum conuenit omni potentię animę:non aũt primũ:sed tñ organicis.ṽi.q.26.9.3ᵐ.

249 Oĩs pprietas nãliter cõsequens aiam:dicit̃ poª eius.1.q.77.8.2ᵐ./.1.d.3.q.4.1.c. Cœlum.99.153.154.158.Coactio.3.c̃.

250 Oppositum videtur dicere.1ª.q.41.5.1ᵐ./.1.d.7.q.1.2.c./.Potentia.q.1.1.3ᵐ./.q.2.2.c.
Duº.200º. R ñº.sicut Duº.866º.

251 Oẽ pprĩũ nãę viuentis,oportet reduci ad aliquã potẽtiã animę,in habentibus animã.3.d.27.q.1.1.c./.ṽi.q.22.3.c. Cogitatio.4.

252 Nã qñq; diuidit̃ p̃ rõnẽ & volũtatẽ:cũ tñ ipsa rõ & voluntas, ad nãm hoĩs ptineãt.Et cũ potẽtię aię sint nãles pprietates,spẽm cõsequẽtes:aia nõ põt sine iis eẽ.Dato tñ φ sine iis eẽt:adhuc tñ aia diceret̃ ẽm spẽm sui intellectualis vel rõnalis:nõ qa actu h̃eret has potentias:sed pp spẽm talis eẽntię:ex q̃ natę sunt huiũi poᵉ effluere.1ª.q.77.8.2ᵐ./.12ᵉ.q.51.1.1ᵐ./.q.110.4.4ᵐ./.Anima.12.7ᵐ.fi./.Opus.3.cº.88. Cogitatiua.o.Cognitio.16.25.38.39.41.52.53.71.75.77.

253 Poᵉ aię sũt accñia eius p se: & sũt ĩ scda spẽ q̃litatis.1ª.q.77.1.5ᵐ./.12ᵉ.q.83.2.3ᵐ./.q.110.4.3ᵐ./.4ᵐ./.1.d.3.q.4.2.c./.Ma.q.4.4.c.3ᵐ./.q̃l.10.5.c.fi./.Spũ.11.c./.Aĩa.12.7ᵐ./.19.c.1ᵐ./.Opus.3.cº.158.fi.

254 Immo potentię aię sunt in genere actionis:cũ potentia & actus dicant̃ ad idẽ genus ptinere.1ª.q.77.1.c.
R ñº. Dubio.201º.

255 Potentię animę sunt de integritate eius,vt est totum potentiale.1.d.3.q.4.2.c./.q̃l.10.5.c.fi. Contemplatio.11.Contrarium.17.

256 Capacitas animę non est nec põt esse infinita in actu sed potest ampliari in infinitum.12ᵉ.q.24.7.c.2ᵐ./.1.d.17.q.2.4.c.1ᵐ.

257 Oppositũ videtur dicere.1ª.q.25.6.o./.1.d.44.o.
Duº.202º. R ñº.sicut Duº.736º.

258 Poᵉ aię fluunt ab eius essentia.1ª.q.77.1.5ᵐ./.6.o./.12ᵉ.q.100.4.1ᵐ./.3ª.q.7.2.c./.q.62.2.c./.q.89.1.c./.1.d.3.q.4.2.o./.2.d.31.q.2.1.3ᵐ./.3.d.27.q.2.ã.4.q.3.2ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c./.d.17.q.1.ã.1.q.1.3ᵐ./.d.18.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ./.veri.q.14.5.c./.q.25.3.2ᵐ./.6.1ᵐ./.Ma.q.4.4.6ᵐ./.Opus.3.cº.90. Cor.12.Corpus.32.c.Culpa.3.

259 Vna potentia fluit ab anima mediante alia.1ª.q.77.7.o./.q.78.4.3ᵐ./.1.d.3.q.4.3.o./.2.d.24.q.1.2.c./.ṽi.q.14.5.c./.q.25.6.1ᵐ./.Anima.13.7ᵐ./.8ᵐ.
Delectatio.3.7.9.19.20.54.c̃.Distinctio.9.Electio.1.c̃.Aequalitas.11.Aestimatiua.o.

260 Potentię organicę fluũt ab anima,inquantũ est actus corporis:alię vero,vt prędominatur corpori.1ª.q.76.8.4ᵐ./.1.d.3.q.4.2.c./.2.d.1.q.2.4.4ᵐ./.4.d.44.q.3.ar.3.q.1.o./.ṽi.q.16.1.13./.Spiritu.2.5ᵐ./.4.3ᵐ./.11.12./.anima.2.c.fi./.7.o./.10.c.fi./.11.17ᵐ.

261 Anima est causa suarũ potentiarũ tripliciter.s.efficiens,final',& mãlis.i.subiectiua.1ª.q.77.6.o./.7.c.
Phantasia.o.Finis.111.112.122.

262 Poᵉ animę pfectiores,sunt prinª impfectiorũ actiua & finalia,& ẽt priora:sed econuerso via generationis,& cãę mãlis.1ª.q.77.7.c.

263 Poᵉ nõ organicę,sunt subiectiuę in aĩa: organicę ṽo incomposito.1ª.q.77.5.o./.6.8.c./.Spiritu.4.3ᵐ./.1.20ᵐ./.Anima.12.16./.Opus.3.cº.89./.92.2ᵐ. Forma.108.174.175.Fructus.14.Frui.2.c̃.Fruitio.4.12.13. Gratia.E.

264 Vna potentia aię est subiectũ alterius poᵉ,in virtute animę.1ª.q.77.7.2ᵐ./.q.78.4.3ᵐ./.Anima.13.8ᵐ.

265 Quędam potentię insunt animę sensibili, secundum ppriam rationẽ eius,vt imaginatiua & cõcupiscibilis: quędam vero ẽm φ attingit aliquid rationis in sui supremo:vt ęstimatiua & irascibilis.ṽi.q.25.2.c.fi.
Habitus.5.c̃.37.c̃.59.c̃.Heresis.147.Homo.28.c̃.36 c̃.Imago.16.c̃.31.c̃.Imaginatiua.o.

266 Ordo potentiarũ animę triplex.s.pfectionis,generationis,& obiectorũ.1ª.q.77.4.o./.7.c./.Aĩa.13.10ᵐ.

267 In eadẽ potentia aię,est supius & inferius,respectu diuersorum obiectorũ.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.2ᵐ.

268 In omnibus viribus & actibus animę virtus primi,saluatur in oĩbus sequentibus.ṽi.q.5.1.c.fi./.q.6.1.1ᵐ.

269 Omnes potentię animę,necessariam habent habitudinem ad suum proprium & principale obiectum.1ª.q.19.3.c./.ṽi.q.25.1.c. co.2. Imperare.18. Innocentia.7.

270 Potentię animę, mutuo se impediunt circa diuersa obiecta, non autem circa idem. 12ᵉ.q.33.3.3ᵐ./.q.37.1.o./.q.77.1.c./.22ᵉ.q.123.8.1ᵐ./.q.153.5.c./.3ª.q.15.9.3ᵐ./.1.d.3.q.4.5.1ᵐ./.3.d.15.q.2.ar.3.q.1.3ᵐ./.4.d.15.q.4.ar.2.q.1.3ᵐ./.d.44.q.2.ar.1.q.3.4ᵐ./.p̃.2.cº.57.fi./.veri.q.12.9.2ᵐ./.4ᵐ./.q.13.3.c.

271 Omnis potentia animę est quędam forma,seu natura.1ª.q.80.1.3ᵐ.

272 Potentia quęlibet animę,dupliciter considerari põt.s.vt potentia,& vt natura quędam.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.2ᵐ./.d.33.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ./.veri.q.22.5.c./.q.25.2.8ᵐ./.q.26.9.7ᵐ./.12ᵐ.
Intellectus.2.c̃.15.24.31.36.c̃.167.179.183.191.c̃.202.206.211.222.228.242.243.254.269.c̃.

273 Potentię animę,sunt notiores anima. Anima.2.lec.2.principio./.Lec.6.F.

274 In omni potentia animę commune est fere: vt eodem nomine,actus & potentia nominetur.1ª.q.83.2.1ᵐ./.2.d.26.L.2ᵐ./.ṽi.q.17.1.c.

275 Appetitus naturalis est in qualibet potentia animę,

& in voluntate: & in omni pte & mēbro corpis: & in oi re. 1ª. q. 78. 1. 3m./q. 80. 1. 3m./3. d. 27. q. 1. 2. c. fi.

276 Anima rationalis habet plures potētias: q̄ aliqua alia res. 1ª. q. 77. 2. 0. Intelligentia. 2. Intentio. 3. c̄. 11. Iustitia. 12. 32. 36. c̄.

277 Anima quanto nobilior est: tanto plures potentias: operationes: & organa habet. 1ª. q. 30. 2. 3m./q. 76. 5. 3m./q. 77. 2. c./2. d. 1. q. 2. 5. 3m./ . 2. cº. 71. fi./Virt. q. 1. 6. c./Spiritu. 4. c./Anima. 9. c. fi./13. 5m./. Anima. 1. fi./Liº. 2. lec. 2. fi. Iustus. 10.

278 Res extra animā tripliciter se habet ad potētiā eius. s. vt agens sufficiens tantum vt in sensu: vel agens sufficiēs cui cooperatur anima vt in imaginatiōe: vel vt agens insufficiēs cui cooperatur anima: sicut in intellectu possibili. q̄l. 7. q. 2. 1. c. Liberū. 1. c̄. 24. c̄.

279 Anima cōparatur ad corpus sicut forma ad materiā: ad potētias vero, vt suba ad ppria accidētia: ideo por est eis generatiōe & pfectiōe: sed corpore: prior est secundo mō: & posterior primo mō. 12ᵉ. q. 83. 2. 3m./ Ma. q. 4. 4. c. 3m./6m. Maleficium. 2.

280 Potentię animę non dicuntur perfectiones: vel actus organorum: nisi vt sunt principia agēdi. 4. d. 44. q. 1. ar. 1. q. 2. 3m./q. 3. ar. 3. q. 1. 6m.

281 Agere & recipere pertinent cōmuniter ad diuersas potentias animę. veri. q. 25. 2. c. Membrum. 1. 6. c̄. Memoria. 0. Mens. 0.

282 Potentia motiua animę duplex. s. imperans motum & exequens motum. 1ª. q. 75. 3. 3m./q. 78. 1. 4m./2. d. 18. q. 2. 3. 1m./d. 25. 3. c./ . 2. cº. 80. fi./Anima. 13. 13m. Meritum. 28. c̄. 31. 41. Motus. 51. Pars. 44. 48. 49. Passio. 22. c̄. 36. c̄. 55. c̄.

283 Omnis animę potentia possibilis eleuari ad aliquid supra se: habet subitum motum in id quod ei conuenit 6m se. 2. d. 24. q. 3. 5. c.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 13. ar. 2. q. 2. 2m./3m.
Duº. 203º. Rñº. sic̄ Duº. 301º.

284 Quanto opatio viriū supiorum, est propinquior obiectis inferiorum: tanto magis inferiores sequuntur motum superiorum. 4. d. 17. q. 2. ar. 3. q. 1. c. Peccatum. S. Pœna. S. Perturbatio. Potentia. 31. c̄. 61. Pupilla. Qualitas. 2. 11. Quaternarius.

285 Vires inferiores vehementius mouentur ab obiectis propriis, q̄ ex redundantia virium superiorum. 4. d. 17. q. 2. ar. 3. q. 1. c.

286 Virtus motiua exequens motum est magis dispositio mobilis, qua natum est moueri: q̄ per se mouens. Potentia. q. 3. 11. 20m.

287 Cuiuslibet potētię animę actiuę vel passiuę, est aliqua operatio. vi. q. 16. 1. 13m./q. 26. 3. 4m. Ratio. 0. Rationale. 1. 3. c̄.

288 Potentia cuius obiectum est patiens ab ea, est actiua sicut omnes vegetatiuę: si autem vt agens: est passiua, sicut omnes sensitiuę. 1ª. q. 79. 3. 1m./2. d. 36. 2. c./vi. q. 16. 1. 13m./q. 26. 3. 4m./. Virt. q. 1. 1. c./ 3. 5m. Reminiscentia. 0. Sanitas. 7. c̄. Scientia. 9. 10.

289 Nulla potētia sensitiua, reflectitur in seipsam. . 4. cº. 11. co. 1. Scientificum. 0. Sensualitas. 0. Totum. 13. Transmutatio.

290 Potentia motiua in brutis, se habet ad opposita: sed iudicium eorum de agendis: est determinatum ad vnū vi. q. 24. 2. 2m./5m.

291 Omnes potentię animę sunt passiuę, preter intellectū agentem, & vegetatiuas: quę solę sunt actiuę. 1ª. q. 79. 3. 1m./2. d. 36. 2. c./vi. q. 16. 1. 13m./q. 26. 3. c./Vir. q. 1. 3. 5m./Ethi. 2. lec. 5. co. 1. fi.

292 Oppositum videtur dicere. vi. q. 1. 10. c./q. 2. 1. b. 3.
Duº. 204º. Rñº. sic̄ Duº. 794º.
Trinitas. 13. 14. Vertex. Vestigium. 7. 10. Vir. Virtus. 100. 108. 125. 268. 272. Voluntas. 11. 13. 82. 83. Christus. P. V.

293 Modi viuendi animę sunt tres: gradus vero quatuor & quinq̄ genera potentiarū. s. vegetatiuum, sensitiuū, motiuū 6m locum, appetitiuū, & intellectiuū. 1ª. q. 18. 2. 1m./3. c./q. 78. 1. 0./vi. q. 10. 1. 2m./q̄l. 9. 11. 2m./. Anima. 13. 0./Io. lec. 8. principio./cº. 5. lec. 5. } riuº. Anima. lec. 14. principio./Libro. 2. lc. 3. co. 2. fi./Lec. 5. 0./Lec. 6. co. 1.

HABITVS. 146. 147. 188. 189. 193. 196. 221.

294 Oēs potentię aię intellectiuę & sensitiuę, appetitiuę, & apprehensiuę interiores: vt operantur ex rōne: indigent habitu: non aūt vt ex instinctu nāę. 12ᵉ. q. 49. 4. c./q. 50. 3. 4. 5. 0./. 2. d. 27. 1. 2m./. 3. d. 23. q. 1. 1. c./. d. 27. q. 2. 3. 5m./d. 33. q. 2. 4. 0./vi. q. 20. 2. c./Potentia. q. 1. 1. 4m./Virt. q. 1. 1. c. Adam. 36. c̄. 56. 80. 81. Amor. 51. 52. 56. 80. Artifex. 0.

295 Potentia animę dupliciter indiget supaddito. s. ratione nāę, cuius facultatem excedit operatio: & ex parte potentię ordinatę ad obiecta: ad quę ex se non potest habere perfectum actum. vi. q. 20. 2. c. Beatitudo. 28. 29. 46. 47. Bonitas. 99. 192. Caracter. S.

296 Habitus acquisiti sunt immediate in potētiis animę: & non in essentia. 2. d. 26. 2. 5m. Circuncisio. 29. c̄. Cognitio. 41. Conceptio. 24. c̄.

297 Omnis habitus operatiuus & culpa, prius sunt in potētiis animę q̄ i essentia. 12ᵉ. q. 50. 2. 0./2. d. 26. 3. 4m./ 5m. Culpa. 3.

298 Gratia est immediate in essentia animę nō aūt in potentiis eius. 12ᵉ. q. 50. 2. c./q. 110. 4. 0./q. 112. 5. 1m./ 3ª. q. 2. 10. 2m./q. 7. 2. c./q. 62. 2. c. 1m./. 2. d. 26. 3. 0./ 4. c./d. 31. q. 2. 1. 5m./4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 5. c. 1m./. d. 4. q. 1. ar. 3. q. 1. c./q. 3. 1m./d. 7. q. 2. ar. 2. q. 3. c./d. 17. q. 1. ar. 1. q. 1. 3m./d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. 2m./veri. q. 14. 5. c./q. 27. 6. 0./q. 28. 1. 2m.

299 Gratia ponit aliqd creatum in anima. 12ᵉ. q. 110. 1. 0./2. d. 26. 1. 0./ . 3. cº. 150./vi. q. 27. 1. 0. Deus. 196. c̄. 322. Differentia. 25.

300 Anima rationalis pōt tripl̄r cōsiderari. s. vt nā, vt deliberatiua, & vt gratificata. Et secundū hęc triplex dei amicitia generatur in anima. s. p beneficia, per feminētias, & p gratiā. Opus. 61. cº. 6. c̄. Donū. 12. c̄. 28. c̄. Esse. 1. Experientia. 11. Forma. 57.

301 Gratia agit in anima formaliter: nō aūt effecᵉ. 12ᵉ. q. 110. 2. 1m/q. 111. 1. 1m./2. 1m./2. d. 26. 1. 4m./. 5m./ 2. 4m./5. 2m./3m./4. d. 5. q. 1. 2. 3m./d. 17. q. 1. ā. 3. q. 1. 1m./ar. 5. q. 2. 2m./vi. q. 28. 2. 8m./9m./7. 5m./8. 0. Frui. 1. c̄. 8. Fruitio. 4. c̄.

302 Aīa ē simpl̄r nobilior gīa: s3 6m qd ē ecōuerso. 12ᵉ. q. 110. 2. 2m./2. d. 26. 2. 3m./vi. q. 27. 1. 6m.

303 Perfectio supioris partis animę depēdet a bona dispositione partium inferiorum in fieri, non aūt in esse: vt scientia a sensibus. Ma. q. 7. 2. 6m.

304 Multi habitus possunt simul esse in eadē potētia. 12ᵉ. q. 54. 1. 0./22ᵉ. q. 57. 5. c./. 3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 1. c./d. 35. q. 2. ar. 3. q. 2. 3m./. vi. q. 15. 2. 11m./. Virt. q. 1. 12. 4m. Gratia. 3. 38. 113. 115. c̄. 121. c̄. 147. 156. Habitus. 2. 9. 24. 36. c̄. 55. c̄. Imago. 9.

305 Oppositū videtur dicere a simili. 1ª. q. 94. 3. 1m./12ᵉ. q. 63. 4. 3m./2. d. 30. q. 2. 1. 7m./Vir. q. 1. 10. 2m.
Duº. 205º. Rñº. sic̄ Duº. 1111º.

306 Omne diuersificans potentiā diuersificat habitū: nō aūt econuerso. 12ᵉ. q. 8. 2. 3m./q. 54. 1. 0./q. 56. 2. c./. 22ᵉ. q. 47. 5. c./3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 1. c./d. 35. q. 1. ar. 1. q. 1. c./Virt. q. 1. 12. 4m. Iustitia. 64. 66. c̄. Iustificº. 41. Macula. 0. Matrimonium. 51.

307 In potētiis sensitiuis apphēsiuis interioribus sunt aliqui habitus: vt in memoria. 12ᵉ. q. 50. 3. 3m./ q. 56.

9.c. Peccatum.S.

308 In potentiis sensitiuis exterioribus non est habitus. 12^e.q.50.3.3^m./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.d.23.q.1.1.c./. veri.q.20.2.c./.Virt.q.1.1.c. Pulchritudo.7.11. Sacramentum.56.83.Seruitus.16.Vniuersale.7.12.13.Vox.2.č.Christus.57.č.83.č.120.č.149.č.

309 In potentiis vegetatiuis nõ est habitus.12^e.q.50.3.1^m./.q.54.1.c./.22^e.q.158.1.3^m./.3.d.14.ar.1.q.2.3^m./.d.23.q.1.1.c.1^m./. Virt.q.1.1.c.3^m./.4^m./.5^m./.9.10^m.

VIRTVS.3.15.18.45.90.105.106.146.213.214.220.221.223.238.242.264.268.286.354.

310 Omnis perfectio potentię animę,habet rationem virtutis.12^e.q.110.4.c. Adam.45.Animus.o.Aranea.1.Baptismus.146.152.

311 Virtus est necessaria potẽtię rõnali p essentiã vel per participationem:nõ aũt potẽtię naturali.2.d.27.1.c.2^m./.3.d.14.ã.1.q.2.3^m./.d.27.q.2.3.5^m./.Virt.q.1.1.c. Charitas.2.č.41.66.č.129.č.Castitas.8.9.

312 Potentię inferiores non perficiuntur perfectione virtutis,nisi per participationem perfectionis a superioribus.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.c.2^m./.5^m.

313 Ad perfectionem virtutis in aliqua potentia requiruntur tot fermę quot potentias superiores habet illa potentia.3.d.27.q.2.ar.4.3.2^m.

314 Virtutes sunt subiectiuę in potentiis animę.12^e.q.50.1.o./.q.56.1.o./.3^a.q.7.2.c./.3.d.33.q.2.4.o./.veri.q.14.5.c./.Virt.q.1.3.o./.Opusf.43.c^o.8.

315 Virtutes sunt subiectiuę tantum in potentia rationali essentialiter vel participatiue.12^e.q.55.2.c./.4.3^m./.q.61.2.c.fi./.2.d.27.2.3^m./.d.41.q.2.2.1^m./.2^m./.3.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./.d.23.q.1.ar.3.q.1.c./.d.33.q.1.ar.2.q.2.c./.q.3.3^m./.q.4.c./.q.2.ar.4.q.2.c./.veri.q.14.4.7^m./.Ma.q.4.5.4^m./.Virt.q.1.3.4^m. Cura.o.Donum.28.č.

316 In quacunq; potẽtia animę est passio circa quam est aliqua virtus:illa potentia est subiectum illius virtutis.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.c.fi.

317 Vna virtus potest esse in pluribus potentiis nõ ęqualiter,sed ordine quodã.s.in vna principaliter: in alia vero per modũ diffusiõis vel dispositiõis:vel directionis:vel motiui.12^e.q.56.2.o./.q.60.5.c. Electio.4.Esse.1.Eucharistia.130.138.139.Fides.S.

318 In nulla potentia sensitiua est virtus nisi in appetitiua.12^e.q.56.5.o./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.6^m./.Virt.q.1.4.6^m. Finis.128.

319 Virtus est necessaria potentię sensitiuę appetitiuę.s.concupiscibili & irascibili in quibus est subiectiue:non quidem secũdũ se,sed vt sunt ratiõales participatiue.12^e.q.56.4.o./.5.1^m./.2.d.41.q.2.2.2^m./. Virt.q.1.4.o./.10.5^m. Fortitudo.1.5.7.38.č.44.

320 Immo etiam voluntati:quę est rationalis per participationem.12^e.q.56.6.2^m.

℟ Du^o.106°. R fi^o.sicut Dubio.1199°. Gra.115.118.121.147.Habitus.40.č.In.10.č.Intellect^o.35.38.Longaninitas.o.Macula.o.Magnanimitas.o.Magnificẽtia.3.Martyriũ.10.Mors.4.21.35.36.Nitor.o.Obia.36.Pctm.6.112.167.č.304.č.312.313.366. Perfectio.9.55.59.č.77.č.82.č.Pietas.8. Pythagoras.6. Religio.1.13. Societas.1.2. Spes.10.26.č.Templũ.10.č.Timor.1.Virgi^as.12. Virtus.S.Vitium.2.č.Christus.15.114.č.163.č.

ANGELVS.14.155.156.157.160.162.192.

321 Aĩa est forma simplex:sicut angel^s.2.d.3.q.1.4.1^m.

322 Anima & angelus non conueniunt in vltima differẽtia.1^a.q.75.7.2^m./.2.d.3.q.1.6.1^m. Angelus.60.č.286.419.č.Aequalitas.17.

Immo Gregorius nominat angelum ratiõale animal.1^a.q.51.1.2^m./.22^e.q.62.8.2^m.

℟ Du^o.107°. R fi^o.Dubio.107°.

323 Anima non est totaliter intellectus sicut angelus: sed participat intellectualitate.quol.6.q.2.1.c. Homo.25.Intellectualis.1.7.

324 Anima ratiõalis inter oẽs formas,est simillima angelis.2.d.17.q.3.1.1^m. Libertas.10.Origenes.1.6.

325 Anima & angelus cõueniũt in hoc ꝙ ꝑ se subsistẽtes sunt:& immãles:& intellectuales.2.d.17.q.2.2.5^m.

326 Anima & angelus conueniunt in vltimo fine: non autem in fine proximo.1^a.q.75.7.1^m./.2.d.3.q.1.6.5^m./.Anima.7.10^m.

SENSITIVA.42.105.142.144.146.175.176.179.183.208.222.223.224.237.247.248.260.262.263.265.284.288.289.290.294.303.307.308.312.318.339.354.

327 Anima & homo sumuntur dupliciter.s.pro natura sensitiua:& pro natura rationali.ql.9.11.c.fi./.Opusf.43.c^o.3.c.fs.41.co.6./.fs.48.co.10.fi.

328 Anima sensitiua in homine non educitur de potentia materię.2.d.18.q.2.3.4^m./.ꝧ.2.c^o.87.1^m./.quol.11.5.1^m./.4^m. Admiratio.7.

329 Anima sensitiua in hoĩe est incorruptibilis.1^a.q.76.3.1^m./.4.d.44.q.1.ã.1.q.2.3^m./.ꝧ.2.c^o.87.1^m./.Li^o.4.c^o.81.co.2./.quol.11.5.3^m./.Anima.11.13^m./.14.12^m. Angelus.149.č.Animal.6.Beatitudo.44.č.Cœlum.66.158.Cogitatiua.2.

330 Anima sensitiua in homine est nobilior:ꝙ in brutis.1^a.q.76.5.c./.q.91.3.1^m./.12^e.q.74.3.1^m./.3^a.q.2.2.2^m./.5.1^m./.2.d.17.q.3.2.1^m./.d.18.q.2.3.4^m./.ꝧ.2.c^o.87.1^m./.Li^o.4.c^o.49.8^m./.Po^a.q.3.11.1^m./.Anima.11.12^m. Delectatio.5.10.

331 Anima sensitiua in animalibus diuersarum speciesũ,est diuersa secundum speciem.2.d.18.q.2.3.4^m./.ꝧ.2.c^o.87.1^m./.veri.q.3.11.1^m./.Po^a.q.3.11.1^m./.ql.10.vel.11.q.5.4^m./.Met.10.lec.11.co.1.fi. Embrio.4.Phantasia.1.3.č.Forma.7.24.25.Fortitudo.44.

332 Oppo^m vř dicẽ a simili.2.d.15.q.1.1.2^m./.Met.7.lec.6.co.4./.Lec.8.co.7. ℟ R fi^o.Du^o.208°.

333 Anima sensitiua non est subsistens.1^a.q.75.3.o./.6.c./.q.118.1.c.1^m./.2.d.18.q.2.3.1^m./.quol.9.q.5.1.c.1^m./.quol.10.q.4.2.c.

334 Anima sensitiua nullo modo est hoc aliqd.1^a.q.75.3.o./.2.d.18.q.2.3.1^m. Homo.1.2.Imperare.12.Intellectus.156.č.179.

335 Anima sensitiua non est viuens,sed principium viuendi.1^a.q.118.1.c./.2.d.18.q.2.3.1^m./.quol.9.q.5.1.1^m. Iustus.10.Passio.22.č.

336 Anima sensitiua non est per creationem.1^a.q.118.1.o./.Po^a.q.3.11.o./.quol.8.vl.9.q.5.1.o./.quol.11.5.1^m./.4^m. Qualitas.11.12.

337 Anima sensitiua non pręexistit actu in semine: nec etiam vegetatiua.1^a.q.118.1.o./.2.d.18.q.2.3.c./.Po^a.q.3.9.9^m./.11.4^m./.12.o./.Met.7.lec.8.co.7.fi. Rationale.3.č. Reminiscentia.o. Spiritus.1.2.3.4. Tactus.13.Tempus.34.35.

338 Anima sensitiua & vegetatiua traducitur cum semine.1^a.q.118.1.o./.2.2^m./.2.d.18.q.2.3.o./.ꝧ.2.c^o.84.1^m./.Po^a.q.3.11.o./.12.2^m.

339 Anima sensitiua prolis producta in patrem principalem: incipit operari ad complementum proprii corporis: per modum nutritionis & augmenti.1^a.q.118.1.4^m. Virtus.115.181. Voluntarium.14. Christus.160.

340 Anima sensitiua nullam habet operationem per se.1^a.q.75.3.o./.q.118.1.c./.2.d.18.q.2.3.c.1^m./.ꝧ.2.c^o.80./.Po^a.q.3.11.18^m./.quol.8.vel.9.q.5.1.1^m./.quol.10.8.c./.Anima.19.o.

341 Anima sensitiua dicitur sentire per corpus: qa compositum sentit rõne anime.4.d.44.q.3.ar.3.q.2.2^{m}.

342 Anima sensitiua in sentiẽdo nõ se habet vt mouens & agens: sed vt quo patiẽs patitur.p̃.2.c^{o}.56.co.2.

343 Anima ẽt sensitiua non debilitat̃ debilitato corpore: sed debilitas actiõis cõtingit ꝑpter debilitatẽ organi, & nõ aię. Aia.14.18^{m}./.19.20^{m}./. Aia.lc.10.co.4.

344 Anime brutoꝝ desinũt esse, corpore corrupto.22^{e}.q.164.1.2^{m}./.p̃.2.c^{o}.56.co.2./.80./. Li^{o}.4.c^{o}.93./.q̃l.9.11.c./.q̃l.10.8.c./. Anima.14.1^{m}./.12^{m}./.19.c.fi.

345 Corpus in animalibus imperfectis est quasi vnius forme substantialis.1.d.8.q.5.3.2^{m}.

346 Immo sunt ibi plures forme substãtiales. Anima.10.co.2. ☞ Du^{o}.209°. R ñ^{o}.sicut Dubio.180°.

347 Animal annulosum indiuisum habet tantũ vnã animam in actu, sed plures in potẽtia.1.d.8.q.5.3.2^{m}./.2.d.18.q.2.3.c./.4.d.10.ar.3.q.3.1^{m}./.p̃.2.c^{o}.84.2^{m}./.Po^{a}.q.3.12.5^{m}./.Spũ.4.19^{m}./. Anima.10.c.co.2./.Met.7.lec.14.co.10.fi./. Anima.2.lec.4.pn^{o}./.Spũ.4.9^{m}./. Anima.10.15^{m}./. Anima.1.fi.

348 Anima ita perfecta est in parte decisa animalis annulosi sicut in toto.2.d.18.q.2.3.c.

349 Animal annulosum diuisum viuit: quia anima eius est imperfecta, & paucarum operationum: ideo requirit paruam diuersitatem partium. Po^{a}.q.3.12.5^{m}.

VEGETATIVA. 237. 247. 288. 291. 309. 337. 338. 355.

350 Anima vegetatiua non creatur.1^{a}.q.118.1.o./.2.d.18.q.2.3.c./.p̃.2.c^{o}.84.1^{m}./. Po^{a}.q.3.11.o./.quol.8.vel.9.q.5.1.o.

351 Anima vegetatiua non preexistit in semine.1^{a}.q.118.1.o./.2.d.18.q.2.3.c./. Po^{a}.q.3.9.9^{m}./.11.4^{m}./.12.c./.Met.7.lec.8.co.7.fi. Abstractio.21. Agẽs.112. Appetitus.13. Calor.3.4.11.19.c̃. Capilli. Cœlum.66.158. Conceptio.1.c̃.

352 Anima vegetatiua est in mẽstruo secundum actum primum: non autem secundum actum secundum qui est operari.1^{a}.q.118.1.4^{m}./.2.2^{m}.

353 Aia vegetatiua nõ viuit, nec subsistit: sȝ est ꝑncipiũ viuẽdi & subsistẽdi.2.d.18.q.2.3.c./.q̃l.9.q.5.1.1^{m}.

354 Ex anima vegetatiua generantis deriuatur quędam virtus actiua ad ipsum semen animalis vel plante: sicut a principali agente deriuatur vis motiua ad instrumentum.1^{a}.q.118.1.c.3^{m}./.q.119.1.c.fi./.2.c.1^{m}.

Contemplatio.11.26. Delectatio.20. Embrio.3.4.

355 Anima vegetatiua non agit nisi in corpus sibi vnitum.1^{a}.q.78.1.c./.q.79.2.3^{m}.

Oppo^{m} vr̃ dicẽ.1^{a}.q.78.2.c. ☞ R ñ^{o}. Du^{o}.210°.

356 Verum est ꝙ non agit: loquendo de potentia augmẽtatiua & nutritiua: non autem de potentia generatiua.1^{a}.q.78.2.c. Forma.25.

357 Obiectum potentię vegetatiuę est corpus viuens per eam.1^{a}.q.78.1.2.c. Imaginatio.9. Maleficium.2.

358 Potentia vegetatiua est triplex.s.generatiua, augmẽtatiua, & nutritiua. 1^{a}.q.78.2.o./.p̃.4.c^{o}.58./. Anima.13.c.co.2.15^{m}./. Anima.2.lec.9.fi.

359 Omnium partium anime vegetatiuę, generatiua est finalior, dignior, & perfectior.1^{a}.q.72.1^{m}./.q.78.2.c./. Anima.2.lec.9.co.3.fi.

360 Vires vegetatiuę dicũtur naturales dupliciter.s.qa habent effectus similes naturę.i.esse, quãtitatẽ, & conseruationẽ: & quia per similia instrumenta agunt.i.per qualitates actiuas & passiuas: sed altiori modo.1^{a}.q.78.2.1^{m}./. veri.q.13.4.c.co.2./. Anima.13.c.co.1.14^{m}./. Anima.lec.14.prin^{o}./.Li^{o}.2.lec.5.co.2.

361 Vegetatiuę agunt per calorem, & per alias qualitates naturales.1^{a}.q.78.1.c./.2.o./.2.d.1.q.1.4.5^{m}./. Anima.lec.14.prin^{o}./.Li^{o}.2.lec.9.fi.

362 Potentię vegetatiuę non obediunt imperio rationis.12^{e}.q.17.8.9.o./.q.50.3.1^{m}./.22^{e}.q.148.1.3^{m}./.3^{a}.q.15.2.1^{m}./.q.19.2.c./.2.d.20.q.1.2.3^{m}./.3.d.16.q.1.3.2^{m}./. veri.q.13.4.c.co.2./. Virt.q.1.3.4^{m}./. quol.4.21.c./. Anima.11.16^{m}./. Ethi.co.1.fi.

ANIMAL

1 ANIMAL /.ESSENTIA.62./. Animal est, qđ hȝ naturã sensitiuã: rõnale vero: qđ habet naturã intellectiuam.1^{a}.q.3.5.c./.q.85.3.4^{m}./.5.3^{m}./.12^{e}.q.67.5.c./.Met.co.4.

2 Animal & bipes: sunt plures causę formales hominis.Met.5.lec.17.co.1.

3 Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.76.3.4.o.

☞ Du^{o}.211°. R ñ^{o}.sicut Dubio.650°.

4 Animal non potest esse actu, nisi sit rationale, vel irrationale.2.d.40.5.c.co.2.fi./.p̃.1.c^{o}.24.

5 Animal, est animal ꝑ sensum tactus.4.d.17.q.1.ar.3.q.3.c./. Aia.8.c./.Met.co.4./. Aia.3.lc.17.18.o.

6 Animal diffinit̃ per sensum.i.p animã sensitiuam, sicut per formã essentialẽ: sed per sensum.i.per potentiã cognoscitur eius diffinitio: sicut per formã accidẽtalem.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.3^{m}. Anima.17.63.102.322.b.330.c̃. Aranea.o. Arbor.3. Brutum.

7 Animal ꝑdicatur pure ęquiuoce de animali vero, & picto.veri.q.2.11.8^{m}./. Anima.2.lec.2.co.2.fi.

Caput.3.c̃. Cœlum.152. Cerebrum.o. Cete.o.

8 Immo animal prędicatur de eis analogice.1^{a}.q.13.10.4^{m}. ☞ R ñ^{o}. Dubio.212°.

9 Animal duplex.s.animal verum & animal phantasticum.3^{a}.q.39.7.c./.10.lec.20.co.2. Columba.o. Cor.o. Corpus.5.

10 Animalia magis facta sunt ex terra q̃ȝ ex alio elemẽto, quia minus est actiua.2.d.15.q.2.1.o.

11 Quędam animalia dicũtur esse ex aqua: quia plus habent de aqua q̃ȝ alia animalia: licet in omnibus prędominetur terra.1^{a}.q.71.2^{m}./.2.d.15.q.2.1.3^{m}.

12 Quędã animalia sunt media inter aquatica & terrestria, licet magis cõueniãt cũ altero: cũ quo magis computantur.1^{a}.q.71.4^{m}./.2.d.15.q.2.2.5^{m}.

13 Animalia terrestria sunt perfectiora auibus & piscibus.1^{a}.q.72.1^{m}./.2.d.15.q.2.2.4^{m}.

14 Non quęlibet ꝑs animalis est animal: quia non habet animam primo: sed in ordine ad totũ.1^{a}.q.76.8.c.fi.2^{m}./.3^{m}./.Spũ.4.c.2^{m}./.13^{m}.

15 Pars animalis perfecti non est animal: quia nõ habet distinctionẽ organorum & operationum quę requiruntur.1^{a}.d.8.q.5.3.2^{m}./. Anima.10.7^{m}.

16 Partes animalis non sunt in spẽ: nec differunt spẽ: sed sunt diuersarum dispositionum.1^{a}.q.76.5.3^{m}. Diffinitio.37. Diuisio.19.

17 Dextrum & sinistrum in animali, est ex virtute animę.2.d.2.q.2.3.3^{m}. Embrio.1.c̃. Phantasia.1. Fœmina.o. Lux.16.18.19.

18 Dextra est nobilior pars corporis animalis. Ideo qui ad dextram alicuius sedet: nobilissimo modo ei coniungitur.1^{a}.q.102.1.c.fi./.3.d.22.q.3.ar.3.q.2.c.

Pars.45. Rarum.3. Ratio.3. Rationale.1. Semen.7.23. Substantia.33. Talpa. Vita.8.14.

19 Diuersa animalia ad ornatum diuersorũ elementorũ pertinẽt.s.aues aeris, & pisces aquę: cętera aũt terrę.1^{a}.q.71.72.o./.2.d.15.q.2.2.o. Viuum.o.

20 Terra est magis locus animalium q̃ȝ aer.2.d.15.q.2.1.4^{m}./.2.2^{m}./.4^{m}.

21 GENERATIO./ Animalia q̃libet preter perfecta possunt generari ex semine, & sine semine per putrefactionem. 1^{a}.q.91.2.2^{m}./.2.d.15.q.1.1.2^{m}./.Met.7.lec.6.co.4./.Lec.8.co.7.

22 Oppo^{m} vr̃ dicẽ.1^{a}.q.71.1^{m}. ☞ R s^{o}. Du^{o}.213°.

23 Virtus cœli loco spermatis cũ elementis: sufficit ad ge-

neratione animalium imperfectorum, non autem perfectorum.1ª.q.45.8.3m./q.70.3.c./q.71.1m./q.91.2.2m./2.d.1.q.1.4.c./d.14.5.6m./d.15.q.1.1.2m./q.3.1.7m./d.18.q.2.3.5m./3.d.8.1.7m./ꝯ.2.cº.75.10m./Liº.3.cº.69./102.4m./104.fi./Poª.q.3.8.15m./11.12m./Ma.q.16.9.c./ Spiritu.10.c./Anima.5.co.1.fi./ Met.7.lec.6.co.4.fi./ Lec.8.co.7./Anima.2.lec.7.co.2. Calor.19.Cõiũctio.8..9.

24 Animalia generata ex putrefactione,& per coitum non sunt eiusdem speciei.1.d.10.5.c.fi./d.13.2.a.2./2.d.30.q.2.1.7m./3.d.33.q.1.ar.2.q.4.1m./4.d.43.ar.1.q.3.b.2./veri.q.12.2.4m./Poª.q.3.11.1m. Delectatio.10.Dies.25.

25 Oppositum videtur dicere.Met.7.lec.6.co.4. ℟ fio.Dubio.214º.213º.

26 Species animalium de nouo generatę per putrefactionē,fuerunt productę in primis sex diebus in suis principiis.1ª.q.74.1.3m./2.d.15.q.3.1.7m. Elementum.10.11.Embrio.o.Ens.28.Filiatio.1.c̃.Forma.146.147.Generatio.23.43.c̃.Luna.1.Mulus.

27 Animalia paruo tempore viuentia:cito perficiuntur.ꝯ.3.cº.48.4m. Semen.7.23.Sensibile.10.Tactus.1.Taurus.

28 HOMO.2.44.56.79./ Generatio hominis & multiplicatio,etiam quo ad indiuidua,est de principali intentione naturę:non autem aliorum animalium,nisi scd̃m speciem.1ª.q.50.4.4m./q.98.1.0./2.d.20.q.1.1.3m./ꝯ.3.cº.113./quol.7.q.1.2.c.

29 In generatione animalis,pręcipue hominis,sunt necessarię multę generationes nõ continuę:sicut etiam multę fermę.1ª.q.118.2.2m./ꝯ.2.cº.97.co.3./Poª.q.3.9.9m.fi./Spũ.3.12m./13m./Anima.11.1m.

30 Oppoᵐ vr̃ dicere.1ª.q.76.3.c.fi./2.d.18.q.2.3.1m. ℟ Duº.215º. ℟ fiº.sicut Dubio.180º.

31 MOTVS.47.53.60.73./ Motus animalis duplex. s.consequens naturam elementi prędominantis: & consequẽs animã.2.d.15.q.2.2.c. Abstractio.12.

32 Motus sursum est naturalis animali secundum animam,non autem secundum corpus,12ᵉ.q.6.5.3m./3.d.22.q.3.ar.2.q.1.c.2m.

33 Motus appetitus animalis preuenitur ab exteriori motu dupliciter, scilicet secundum sensus, & secundum corpus.12ᵉ.q.6.1.2m./Phy.8.lec.4.0. Agere.5.Auxilium.1.2.Causa.17.Clamor.5.Coitus.2.7.Contrariũ.30.42.Cor.3.6. Aestimatiua.3.

34 Animal prius quiescens non incipit mouere se: nisi prius moueatur ab alio, ꝯ.1.cº.13.co.5./Liº.2.cº.31.1m./Phy.8.lec.4.fi.

35 Immo animal per se mouetur a seipso.Phy.7.lec.5.co.2. ℟ fiº.Dubio.216º.

36 Quędam animalia mox nata habent mouere se:& vsum membrorum, non propter nobilitatem, sed propter siccitatem cerebri.1ª.q.99.1.2m./2.d.20.q.2.1.5m./veri.q.18.8.6m. Homo.24.27.c̃.Imperare.5.c̃.Motus.78.Paradisus.6.Processio.2.

37 In brutis pars mouens est primum organum appetitus, scilicet cor: sed pars mota est corpus reliquum. Sed in homine mouens est anima secundum partem intellectiuam:pars vero mota est corpus:vt perfectum ab eadem anima in esse corporeo. Spiritu.3.4m./Anima.9.6m.

38 Animal tandiu viuit, q̃ diu durat motus cordis,secundum pulsum & tractum.4.d.43.ar.4.q.1.c.fi./Opus.35.0.

39 Omne animal quod mouetur processiue:oportet habere memoriam.Met.co.4.fi./co.5.fi. Reptile.o.Situs.3.

40 Animalia pugnant propter cibum & coitum.1ª.q.81.2.c.fi./3.d.26.q.1.2.5m./ꝯ.3.cº.124.prinº./veri.q.25.2.c./Anima.3.lec.14.co.2.fi. Timor.31.Transferre.1.Tristitia.21.Velox.3.

41 Quędam animalia abhorrent coire cum matre, vt equus:& camelus.22ᵉ.q.154.9.2m./4.d.40.3.3m.

42 COGNITIO.6.63.69.74./ Ad cognitionẽ animalium non sufficit virtus cœli cum terra.2.d.14.q.1.5.6m./d.15.q.1.1.2m./q.3.1.7m.

43 Animalia bruta cognoscunt rationem conuenientis & nociui per instinctũ naturę trĩ.3.d.26.1.4m.

44 Animalia bruta in sui principio accipiunt naturalem ęstimationem nociui & conuenientis: non autem homo:quia ad hoc potest per rationem peruenire:non autem illa.veri.q.18.7.6m. Cognitio.78.Conceptio.11.

45 Animalia bruta non prosequuntur conueniens: nec fugiunt nociua per rationis deliberationem: sed per naturalem instinctum ęstimatiuę: similiter & pueri.1ª.q.83.1.c./12ᵉ.q.11.2.c./q.15.2.c./q.16.2.3m./q.17.2.3m./q.46.4.2m./7.2m./2.d.20.q.2.2.5m./d.24.q.2.2.c./d.25.1.7m./3.d.26.q.1.1.4m.

46 Animalibus brutis dantur tantum illa bona:quę ex naturalibus principiis consequũtur.2.d.30.q.1.1.2m.

47 Animalia bruta non intendunt aliquid manifestare: vel reprę́sentare:quia hoc est proprium rationis conferentis signum ad signatum: sed agunt ex instinctu naturali aliquid: ad quod sequitur hoc: 22ᵉ.q.110.1.c. Contemplatio.7. Dęmon.38.102.103.110.111.

48 Aues docent pullos suos volare,& similia:quia mox nata bruta, non habent ita perfectum vsum industrię naturalis:sicut postea.1ª.q.101.2.3m. Elephas.o.Esse.56. Aestimatiua.o. Experientia.5.Finis.39.60.137.Futurum.3.6.7.8.

49 Alia animalia ab homine carent intellectu.ꝯ.2.cº.65.1m./66.1m./80.1m./ Liº.3.cº.34.fi./81.prinº./Met.12.lec.9.co.1.fi./ Anima.2.lec.5.co.3./ Liº.3.lec.17.co.1. Imperare.5. Loqui.7. Lumen.19.

50 Oppositum videtur dicere.3.d.27.q.1.4.3m. ℟ fiº.Dubio.217º.766º.

51 Animalia bruta participant intellectu & voluntate: per obscuram resonantiam.3.d.27.q.1.4.3m.

52 Animalia bruta sunt sagacia,quia diriguntur a deo: sicut horologia.12ᵉ.q.13.2.3m.

53 Cognitio est in animalibus brutis propter necessitatem actionis tantum.1ª.q.91.3.3m./12ᵉ.q.31.6.c./Ethi.3.lec.18.fi./Met.co.7. Memoria.17.Paradisus.6.Piscis.2.3.Prouidentia.40.Prudentia.23.24.Timor.31.

54 In animalibus brutis est triplex gradus cognitionis, scilicet per sensum, memoriam,& auditum. Met.co.5.6.

55 Animalia quędam immobilia propinquissima plantis,habẽt solum tactum. Anima.7.c.co.3./Anima.2.lec.3.co.2./ Lec.4.co.3./ Lec.6.co.1./ Liº.3.lec.14.co.4./Lec.16.prinº. Velox.3.

56 Homines in statu innocentię non indigebãt aliis animalibus,nisi ad experimentalem cognitionem eorũ,1ª.q.96.1.3m.

57 APPETITVS.73./ Appetitus animalis bruti non est liber. 1ª.q.59.3.c./q.83.1.c./12ᵉ.q.11.2.c./q.13.2.2m./3m./q.26.1.c./3.d.27.q.1.2.c./veri.q.24.2.o./Virt.q.1.6.c. Amor.156.Animalis. Appetitus.14.

58 Electio non conuenit animalibus brutis.12ᵉ.q.13.2.o./2.d.25.1.6m./7m./Met.5.lec.15.fi. Clamor.5.Cuatio.4.

59 Intētio proprie nō cōuenit animalibus brutis.12e.q.12.5.0./.2.d.38.3.c.2m. Cōcupiscētia.6.Cōsens9.7.

60 Appetitus animalium brutorum non mouetur nisi instinctu naturę.Virt.q.1.6.c./.Ethi.3.lec.19.fi. Delectatio.A.

61 Delectatio proprie conuenit animalibus brutis: non autem gaudium.12e.q.31.3.c. Esse.96.Fruitio.10.11.Futurum.7.8.

62 Animalia bruta nō delectantur visibilibus: odoribus: & sonis: nisi in ordine ad sustentationem naturę.1a.q.91.3.3m./.12e.q.31.6.c./.q.35.2. 3m./.22e.q.141.4.3m./.q.167.2.c./.4.d.49.q.3. ar.5.q.2.c. 1m./.p̃.2.c°.80.4m./.Ma.q.8.1. 9m./.Ethi.3.lec.19.fi./.Ce.2.lec.14.co.2.fi. Homo.30.c̃.Imperare.5.6.7.Ira.23.46.Liberum.21.

63 Omne animal naturaliter abstrahitur a delectationibus venereis: & gustus: per dolores corporis.12e.q.29.3.1m./.q.35.6.c.fi.1m./.3.d.27.q.1.1.3m. Matrimonium.49.Memoria.17.

64 Animalia ferociora non erant mansueta ante peccatum Adę: nec comedebant herbas: sed carnes sicut nunc.1a.q.96.1.2m. Spes.32.Taurus.Tristitia.21.Virtus.65.Vocatio.4.Volūtarium.11.12.13.14.Vti.21.Zelus.3.

65 Animalia bruta appetunt excellentiā: & irascuntur cōtra derogātia ei: non aūt honorē.12e.q.47.2.2m.

66 IN COMMVNI./.Homo ex partę suę temperatissimę complexionis, non habet superexcellentiā alicuius passionis animę: quam habēt cętera animalia: secundū q̄ deuiant ab hac ęqualitate: vt leo in audacia: canis in ira: lepus in timore: & sic de aliis.12e.q.46.5.1m. Amicitia.21.Amor.23.24.156. Aranea.1.Auis.0.Baptismus.143.Cerebrum.0.

67 Quę tantum viuunt.i.plātę: sunt propter omnia animalia: & hęc propter hominē: & omne imperfectius, propter perfectius.1a.q.65.2.c./.22e.q.64.1.2.c./.q.66.1.c./.p̃.3.c°.22.co.3./. 81.co.1./.127.3m./.Poa.q.5.9.c./.Opus.3.c°.152./.Met.12.lec.9.co.1.fi./. Anima.2.lec.7.fi./.Lio.3.lec.17.co.1. Cęte.0.Coniunctio.8.Cor.0.

68 Omnia animalia sunt subiecta homini, vel totaliter: vt mansueta: vel in parte: vt alia: sed non omnia obediunt ei propter peccatum.1a.q.96.1.0./.ps.8.co.5. Dęmon.81.102.103.110.111. Diffinitio.37.Dispositio.26.Diuisio.19.

69 Bruta inducuntur ad obediēdū nutibus: & ex memoria beneficiorum: vel flagellorum.veri.q.24.2.7m.

70 Bruta qn̄q; puniuntur in pœnā dn̄orum suorū.22e.q.108.4.3m./.veri.q.24.2.6m. Dominium.8.

71 In brutis est similitudo boni moralis: scilicet virtutum: secundum passiones tantum.12e.q.24.4.3m./.p̃.3.c°.34.fi.

72 In brutis non est cōsanguinitas: quia nec amicitia est in eis.4.d.40.1.5m./.3.3m. Eucharistia.162.174.Filiatio.2.

73 Bruta inuocant deū: inquantū naturaliter desiderant bonitatē eius. Sed obediūt ei: inquātū naturalis instinctus eorum mouetur a deo.22e.q.83.10.3m./.1.d.3.q.1.3.3m./.4.d.15.q.4.ar.6.q.3.1m./.veri.q.24.2.8m./.Opus.3.c°.145. Homo.23.c̃.30.c̃.Ibices.0.Ieiuniū.26.Iumentū.Ius.16.18.Lex.36.Loqui.7. Maleficium.3.Matrimoniū.49.Missio.42.43. Oblatio.5.6.Occidere.1.c̃.Oratio.67.Paradisus.6. Piscis.0.Prouidentia.32.33.40.Rarū.3.Sanitas.3.4.6.Terręmotus.5.Trāsferre.0.Vita.8.14.Vocatio.4. Vsus.168.179.204.209.218.219.224.Vsus.10.

74 LEX./.Distinctio animalium immundorū a mundis: non erat ante legem Moysi: quo ad esum: nisi ꝓpter abominationem vel cōsuetudinem: sed ꝓpter quo ad sacrificia.12e.q.103.1.4m.

75 Expositio animalium mundorum secundum legem.12e.q.102.3.2m.

76 Expositio animalium immundorum secundum legem.12e.q.102.6.1m./.2m.

77 Animal sacrificandum debebat habere quatuor.s.integritatem: sanitatem: suauitatem: & sal.12e.q.102.3.c.2m./.7m./.Ro.12.co.2.3.

78 Animalia ante octo dies non offerebantur: propter suam teneritudinem.12e.q.102.3.7m./.5.1m./.3a.q.70.3.3m./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.c.fi.3m.

79 Animal immolandum prius occidebatur: ad significādum q̄ adhuc mors regnabat in homine regnante peccato.Ro.12.co.2.fi.

80 Animal immolatum deo dicebatur hostia: quia offerebatur pro victoria hostium: vel pro securitate ab hostibus: vel quia offerebatur ad ostium tabernaculi.Ro.12.co.1.

81 In lege veteri offerri solebant quinq; animalia figurātia eorum sacrificium.i.Christum.s.vitulus: capra: ouis: turtur: & columba.12e.q.112.3.2m./.Io.lec.21.co.2.prin. Adiurare.6.7.Anima.0.

82 Deus prouidit q̄ in sacrificiis propter paupertatē nō valens offerre animal quadrupes: offerret aues. Si nō panes: vel farinam: vel spicas.12e.q.102.3.12m. Arbor.2.Auis.0.Bos.Canis.0.

83 Quanto grauius est peccatum: tanto vilior species animalis offerebatur in sacrificiis.s.capra pro idolatria: vitulus pro ignorantia sacerdotis: & hircus pro negligentia principis.12e.q.102.3.11m. Columba.0.Lex.36.70.Oblatio.5.6. Occidere.1.c̃.Ouis.0.Piscis.0.Sacrificium.33.36.

Animalis. Abstractio.12. Adam.57. Amor.156. Anima.223. Appetitus.14.47.48. Calor.19.Caput.3.Cerebrum.2.Delectatio.5.22.74. Finis.135.Iudica.Ludus.2.Motus.72.Odium.1. Passio.46.53.79.Peccatum.38.316.Tra.1.6.

ANIMATA generant & conseruantur a principio motiuo intrinseco: sed inanimata tantum ab extrinseco.1a.q.78.1.2.0./.2.d.18.q.1.2.c.co.2./.Met.7.lec.8.co.3./. Anima.2. lec.5./. Lec.7.co.1.fi. Aborsus.0.Alteratio.7.8.11.12. Assumere.54. Augmentum.14. Baptismus.140.c̃.Cœlum.8. Corruptio.8.9. Dextrum. Esse.44.45. Eucharistia.98. Generatio.13.44. Genitus.1 Gigni. Instrumentum.2.3. Motus.75. Nutrire.3. Occidere.16.Oriri. Sacrificium.33.38.Traductio.1. Viuum.0.

Animatio. Anima.Pro. Cōceptio.2.23.24.39.42. Corpus.61.63.64.65.Maria.11.Semen.15.

Animositas. Aius.0.Epichia.1.Rex.9. Spes.35.

1 ANIMVS pro vi irascibili ponitur: vt patet per philosophum vbi dicit q̄ in sensitiuo appetitu est desiderium & animus.i.concupiscibilis & irascibilis.22e.q.129.1.2.1.1m. Abdicatio. Abraham.5.

2 Moderatio animi quandoque prouenit ex quadam dulcedine affectus: qua qs abhorret omne illud quod potest alium tristare. Et ideo dicit Seneca: q̄ temperantia est quędam lenitas animi. Nam austeritas econtrario animi videtur esse in eo, qui non veretur alios contristare. * Nisi propter aliquam causam necesse sit aliqn̄ alios vtiliter contristare.22e.q.114.2.1m.fi./.q.157.3.1m.fi. Affectio.1.Aggrauatio. Amor.93.94. Angel9.604. Anima.0. Animositas. Appetitus.S.V. Beatitudo.19.156. Benefacere.1. Bonitas.170. Cogitatio.2. Consiliū.13. Delectatio.60, Dęmon.1, Desiderium.0, Diuitię.8, Docilitas.1.

Duplicitas.o.Ecclesia.8.Excecatio.1. Feruor.o. Fortitudo.1.2.5.7.47.58. Furtū.10.Gulę.4. Humilitas.2.10.25.c̄.32.Imperator.5.Incorporalia.o.Iniustitia.6.Ira.71.Irascibilis.o.Lex.128.Liberum.1.Lōganimitas.o.Lucerna. Magnanimitas.o. Magnificentia.3.c̄.Martyrium.13.Matrimonium.5.Mens.o.Musica.o. Negociatio.2. Organum.2.5. Pax.6.Peccatum.206. Perfectio.89. Preceptum.33. Predestinatio.5.19.Propositum.o. Scisma.2. Seruitus.16. Simonia.1.c̄. Solicitudo.1.2. Spectacula.1.3. Spes.35. Temperantia.28. Theodosia.27. Timor.38.B.Tribulatio.7.Virginitas.22.Virtus.40.41.Visio.15.Voluntas.o.

ANNA tres maritos habuit: ex quibus genuit tres Marias.Gal.co.16. Natiuitas.27.

1 ANNEXVM spūalibus pōt esse aliquid dupl̄r.s.vel sicut ex spūalibus dependens: sicut habere beneficia ecclesiastica dr̄ spūalibus esse annexum: quia non cōpetit, nisi habenti officiū clericale. Vnde hmōi nullo modo possunt esse sine spūalibus. Et propter hoc ea nullo modo vendere licet: quia eis venditis, intelliguntur & spūalia venditioni subiici. Quedam aūt sunt annexa spūalibus inquantum ad spūalia ordinātur: sicut ius patronatus qd̄ ordinatur ad presentandū clericos ad ecclesiastica beneficia, & sicut vasa sacra: que ordinātur ad sacramentorum vsum. Vnde hmōi non presupponunt spūalia: sed magis ea ordine temporis pcedūt: & ideo aliquo mō vendi pñt, nō aūt inquantū sunt spūalibus annexa.22ᵉ.q.100.4.c./4.d.25.q.3.ā.1.q.1.o.

2 Annexū spūali dr̄ qd̄ spūaliter deputatum est ad vsum eius sicut calices: & bona ecclesiastica q̄ sunt deputata ad vsum ministrorum: non aūt in potentia deputatū sicut omnia temporalia.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.5ᵐ.

Abraham.16. Adiunctum. Affabilitas.3. Appetitus.86. Contritio.2. Dispositio.52.53. Ecclesia.17. Inobedientia.4. Iustitia.22. Latria.5. Lenia. Libertas.20. Militia.3. Misericordia.17. Missa.25. Perseuerantia.8. Preceptum.21. Psalmistatus. Sacramētum.68. Scientia.66. Simonia.1.2.3. Spirituale.2. Stuprum.2. Veritas.53. Volūtas.35.39.41. Votum.17.82. Vsura.91.

1 ANNIHILATIO. QVID./Nō est motus nec mutatio, quia nihil ei subiicitur.1.d.8.q.3.2.c./. Poᵃ.q.5.1.16ᵐ.

2 Immo annihilatio quendā motū importat.quol.5.11.c. & Rñº.Dubio.2180.

3 Annihilatio nullum malum est.Poᵃ.q.5.3.14ᵐ.

Angelus.137.632. Conseruatio.12. Deus.403. Eucharistia.90.

4 PATIENS.13.14.15./. In mutationibus naturalibus terminus a quo, i.forma annihilatur: nisi inquantum manet in potentia in suo subiecto.1ᵃ.q.104.4.3ᵐ./4.d.11.q.1.2.1ᵐ. Malum.14. Nihil.o. Non esse. Tempus.20.

5 Nullum principium essentiale hominis annihilatur per mortem.p̄.4.cº.80.2ᵐ.

6 Nulla creatura annihilatur: sed quelibet scd̄m aliquid perseuerabit in ęternū.1ᵃ.q.65.1.1ᵐ./q.103.1.2ᵐ./q.104.4.c./1.d.8.q.3.2.c./4.d.11.q.1.2.b.1./. Poᵃ.q.5.4.o./9.1ᵐ.

7 AGENS./Si deus subtraheret actionem suam: omnia subito annihilarentur.1ᵃ.q.8.1.c./q.9.2.c./q.50.5.3ᵐ./q.104.1.c./12ᵉ.q.109.2.2ᵐ./8.c./1.d.8.q.3.2.c./2.d.19.1.7ᵐ./p̄.3.cº.65./. Poᵃ.q.5.1.o./. Col.1c.4.fi./He.1c.1.co.2.fi./Met.5.1c.2./Phy.2.1c.6. fi.

8 Solus deus potest aliquid annihilare.1ᵃ.q.9.2.c./3ᵃ.q.13.2.c./Poᵃ.q.5.3.15ᵐ.

9 Deus de potētia absoluta potest annihilare omnem creaturam, non autem de potentia ordinata.1ᵃ.q.9.2.c./q.104.3.4.o./.veri.q.5.2.6ᵐ./.Poᵃ.q.5.3.4.o./.ql.4.q.3.1.o.

10 Deus potest annihilatum reparare idem numero.ql.4.q.3.2.o./Opus.9.q.82.

11 Oppositum videtur dicere.3ᵃ.q.13.2.c. & Rñº.Dubio.119º.517º.1091º.

12 Deus pōt annihilatū permanēs, nō aūt successiuū reparare idem numero.ql.4.3.2.o./Opus.9.q.82.

13 Deus non annihilat peccatores: ne iustitia sit sine misericordia: & vt poena respondeat culpę.12ᵉ.q.87.4.1ᵐ./.Poᵃ.q.5.4.6ᵐ.

14 Annihilatio debetur peccato originali scd̄m rigorem iustitię: nō aūt scd̄m misericordiam dei.4.d.46.q.1.3.6ᵐ./q.2.ar.2.q.1.4ᵐ./.Poᵃ.q.5.4.6ᵐ.

15 Gratia cum corrumpitur: simul in nihilum cedit.2.d.26.2.5ᵐ.

ANNIVERSARIVM celebrare: est actus spūalis quo ad principiū: ideo non licet pacisci pro eo: quia simonia est. Tamen si datur aliquid ecclesię cum deuotione: ecclesia tenetur celebrare pro eis: pro quibus datur.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.1ᵐ. Celebrare. Missa.10.11.21.23. Sepultura.2.4. Simonia.22.24.25.26. Annuatim. Vsura.94.165.181.187.192.

1 ANNVNCIATIO Christi cōuenienter facta fuit Beatę virgini.3ᵃ.q.30.1.o./3.d.3.q.3.ar.1.q.1.o.

2 Annuncians intendebat inducere tria in beata virgine.s.attentionem: instructionem: & consensum.3.d.30.4.o. Angelus.254.

3 Annunciatio Christi cōueniēter facta fuit per angelum.3ᵃ.q.30.2.o./3.d.3.q.3.ar.2.q.1.o.

4 Annunciatio Christi conuenienter facta fuit per supremum archangelum.3ᵃ.q.30.2.4ᵐ./2.d.10.L./3.d.3.q.3.ar.2.q.2.o.

5 Annunciatio Christi cōuenienter facta fuit in specie corporali: & visione corporali.3ᵃ.q.30.3.o./3.d.3.q.3.ar.1.q.2.o.

6 Annūciatio Christi cōueniēti mō & ordine fcā fuit.3ᵃ.q.30.4.o. Euāgeliū.1. Fides.131. Gabriel.

7 Expositio euāgelii de annunciatione dn̄ica.3ᵃ.q.30.4.o. Prophetia.51. Subdiaconus.3.4.

8 IN COMMVNI./Modus annūciādi est triplex.s. vt sit alte: sine timore deprimente: vt sit continue: & vt sit clare & aperte. Isa.58.prinº.

Annus. Adoptio.6. Affinitas.9. Alexāder.3. Amalechitę. Augmentum.22.23. Cereus.1. Chiliaste. Eucharistia.179.208. Ieiunium.26.31. Illegitimus.2. Imperator.6.8. Incarnari.16. Iupiter. Lactantius.o. Luna.4. Magi.3.6. Matrimonium.90.108.109. Natiuitas.16. Obligatio.6.7.8. Ordo.86.87. Paulus.5.23. Petrus.6.7. Predicator.21.22. Professio.5. Raptus.17. Resurrectio.31. Septennium. Septimus. Sponsalia.6.7. Status.6. Templum.5. Terremotus.1. Traianus. Votum.34.c̄.44. Vsura.28.165.176.181.182.187.194.202.239.299. Vsus.6.

Annuus. Annuatim. Vsura.98.

Anselmus. Humilitas.7. Satisfactio.2.

Ante. Aborsus.o. Accidēs.85. Accipere.4. Adam.11.41.42.83. Affinitas.3.9. Agricultura.1. Altare.4. Angelus.3.c̄.357. 360.367.c̄.461. 522.524.596. Anima.11.24.73.134.141.151. Animal.64.74.78. Anteq̄. Antichristus.5. Appellare.2. Ascēdere.9.10.11.16.17. Augmentum.22.23. Baptismus.79.88.166.188. Beatitudo.124. Beatus.50. Blasphemia.26.27. Cœlum.23.24.146. Cherubin.2. Circuncisio.13.c̄.19.41. Confessio.60. Confirmatio.14. Continentia.4. Contrarium.30.42. Contumax. Corne-

sus.o.Corpus.70.Creatura.12. Credere.11. Cruce signatus.o. Debitum.227. Decimę.1. Delectatio.51. 106. Dęmon.95. Deus.205. Dies.3. Dextrū.1. Dimē sio.13.c̄. Eucharistia.6.164.165.195.198.210.222. 272. Exorcismus.2.7.9. Phantasma.4. Gratia.40. 41.177. Heresis.44.88. Ieiunium.16.37. Imaginatiua.4. Incarnatio.12.14. Incontinentia.2.5. Innocentia.5.c̄. Intellectus.121. Lactantius.2. Lex.117. Limbus.2. Lumen.16. Malum.14. Maria.12.61. Materia.25. Matrimoniū.10.43.51.108.139.140. Meritum.94. Miraculum.33. Missio.12. Mors.8. Motus.38. Mundus.15.29. Nomen.13. Nuptię.7. Opus.2.c̄. Ordo.87.88. Pars.9. Passio.5. Peccatum.252.345.400. Pœnitentia.22.58.87. Pythagoras.2. Planetę.1. Poetica.3. Prę. Preceptum.117. Prędicare.17.22. Prophetia.77. Puer.4.c̄. Religio. 61. Resurrectio.25. Reuerentia.10. Sabbatum.7. Sanctificatio.12. Semen.15. Spina.1. Sponsalia.6. Status.7.12. Terręmotus.4. Thomas.1. Totum.2. Vacuum.1. Velum.1. Venus.1. Virginitas.35. Vita. 41. Vnctio.23. Vniuersale.1. Votum.34.35.58. Vsura.76.140.c̄.165.167.169.181. 202.205.209. 241. 277. Vsus.6. Vxor.8.9.17.20. Christus.42.50.102.

1 ANTECEDENS./Quicquid stat cum antecedente: stat etiam cum consequente: si sint simul: non aūt aliter. Ma.q.7.11.12^{m}. Amor.49.69.107. 140.241. Antecessio. Beatitudo.71.74.76.80.81.

2 Quando in antecedente est aliquid pertinens ad actū animę: consequens debet summi vt est in anima.1^{a}. q.14.13.2^{m}.

3 Consequens quod sequitur ex diuersis antecedentibus: potest sciri sine antecedente.2.d.4.2.2^{m}. Conditionalis.2.

Consequentia.o. Deus.291.c̄. Ignorantia.3. Intentio.14. Ira.4. Pœna.23. Vita.47.77. Voluntas.9.18. Antecessio. Antecedens.o. Intensio.14. Precedere. Precessio. Predestinatio.49.51. Superbia.33.

Anteponi. Homo.16.c̄. Luminare.2. Premittere. Presupponere.

ANTEQVAM importat ordinem ad futurum vere: vel imaginarie.3^{a}.q.28.3.1^{m}./4.d.30.q.2.3.1^{m}./ Met.12. lec.5.co.3./ Phy.8.lec.2.fi. Ante. Baptismus.18. Confirmatio.40. Infidelis.9. Ioannes.6. Hypostasis.2. Maria.40. Miraculum.33. Mundus.14. Obligatio.2. Regula.6. Tactus.13. Templum.3.

Anterior. Ante. Apis.5. Imaginatiua.4.

Anthemo. Heresis.89.

Anticipare. Gratia.30.31.34. Ieiunium.37.47. Matutine.o. Passio.74.75.81. Vsura.137.c̄.141.157. c̄.166.

Antiochenus. Christus.149.

ANTIOCHVS nō vere pœnituit.1^{a}.q.86.1.1^{m}./ 4.d.14.q.2.ar.1.q.1.3^{m}./d.20.ar.1.q.1.1^{m}.

Antiquitus. Affinitas.16.17. Antiquus. Olim. Ordo.40.73.

Antiquus. Abraham.19. Auaritia.10. Balneum. Baptismus.37. Circuncisio.23. Confessor.4. Cultus. 19. Defectus.15. Aetas.2. Aeternitas.18. Euangelium.7. Exactio.14. Fatum.2. Fides.65.66.67. Gentilis.3. Honor.27. Incarnari.16. Infidelis.1. Inuidia. 11. Iustinus. Lex.94. Māducatio.2. Matrimonium. 95. Miles.2. Nocturna. Nominales. Nouitii.2. Origenes.1. Puer.2. Quantitas.2. Restitutio.16. Sacramētum.133.147. Saluari.5. Senectus.o. Signū.13. Terra.10. Vinum.6. Violatio. Vsura.126.192.

1 ANTICHRISTVS non erit vnis⁹ diabolo in persona.3^{a}.q.8.8.c.1^{m}. Angelus.607. Dęmon.40.70.

2 Antichristus erit caput malorum omnium perfectione malitię: nō autem ordine vel influxu.3^{a}.q.8.8.o. Helias.4. Miraculum.46.

3 Antichristus erit peior omnibus malis: & in eo erit plenitudo omnium peccatorum.2^{e}. Thes.2.co.3.

4 Superbia antichristi erit maior superbia omniū precedentium.2^{e}. Thes.2.co.4.

5 Sicut omnia bona sanctorū ante Christū: fuerūt figura Christi: sic in omni persecutione ecclesię, tyrāni fuerunt quasi figurę antichristi.2^{e}. Thes.2.co.3.5.

6 Michael interficiet Antichristū in monte Olyueti: vbi Christus ascendit: sicut Iulianus apostata interfectus est manu diuina.2^{e}. Thes.2.co.6.

1 ANTONIVS./ Deus spāliter ptulit beato Antonio discretionē spirituum.2^{e}. Cor.11.co.4./co.10.

2 Beatus Antonius specialiter patrocinatur super ignē infernalem.4.d.45.q.3.2.1^{m}.

3 *In collationibus patrum introducitur sententia beati Antonii: qui prętulit discretionem per quam aliquis omnia moderatur, & ieiuniis, & vigiliis, & omnibus huiusmodi obseruantiis.22^{e}.q.188.6.c.3^{m}./3.d.33. q.2.5.c.

1 ANTONOMASIA est figura q̄ nomina gn̄alia restringuntur ad aliquid per excellentiā: vt Vrbs pro Roma.22^{e}.q.141.2.c./q.186.1.c. Castitas.7. Excellentia. Emphatica. Gratia.20. Regnū.3. Temperantia.1.

2 Sicut Vrbs antonomatice dicitur Roma: ita Paulus antonomatice dicit̄ Apl̄s. Opus.73.c^{o}.1./Ro.co.7.

ANTHROMORPHITAE fuerūt hętici, fingētes deū esse figuratū lineamētis corporis humani.22^{e}. q.188.5.c./ Spiritu.5.c. Tertulianus.2.

ANTHROPOSPATOS est figura ſm quā aliqſ loquitur scriptura dicens. Cuius spūs in naribus eius: vbi loquitur de deo ad similitudinem hominis irati: q propter multiplicationem spirituū: exultat per nares. Vnde dicit Homerus q̄ fortes austeram virtutē per singulas nares exufflant. Isa.2.f.

Annulosum. Anima.347.c̄. Animal.345.c̄. Reptile.1.

ANNVLVS episcoporum: significat sacramēta fidei: qua ecclesia desponsatur Christo. Ipsi enim sunt ecclesię sponsi loco Christi.4.d.24.q.3.3.c.

Annulosū. Episcopus.6.14. Inuestiri. Potestas.10. Reptile.1.

Anus. Senectus.o. Senium.

Anxietas. Beatus.7. De⁹.227. Oratio.21. Pœna.25. Sitis. Solicitudo.6. Tristitia.3.

AORASIA est detentio oculorum: vt res visa cognoscatur.3.d.21.q.2.ar.4.q.1.3^{m}.

1 APERTIO oris in scripturis: semper significat pfunditatem doctrinę. ps.50.co.15. Aditus.o. Annunciatio.8.

2 Per meditationem aperire debemus tres portas: scilicet portam infernalis miserię: iustę vitę: & cœlestis glorię. Isa.26.f. Ascendere.15. Baptismus.26. 154.166.240. Circuncisio.40. Clauis.3. Cōfessio.56. Deus.203. Exorcismus.11. Gemitus.2. Ieremias. 1. Iudęi.45. Liber.16.29. Matrimonium.57. Oculus. Passio.130. Peccatum.353. Scriptura.3. Sophista. Tentare.1. Vestigium.11. Vsura.124.280. Christus.132.

APIROCALIA est excessus expensarum contra rōnē: & opponitur paruificentię.22^{e}.q.135.2.o.

1 APIS & formica non habent auditum. Met. co.6.fi.

2 Apis & formica operantur opera pruden tiç naturali inclinatione: & non q͂ habeant phantasiam distinctã a sensu: quia non phantasiantur: nisi dum mouentur a sen sibili. Anima.3.lec.5.co.1.fi.

3 Et in eis sunt diuersa officia.2̄.3.c°.134.1^m.

4 Et congregant in estate cibum.2̄.3.c°.131.1^m.

5 Api assimilantur quidam: quia ab anteriori habent mel defensionis: & a posteriori aculeum persecutionis. Isa.7.lec.2.co.2.

APOCRYPHA Esdrę. 1^a. q.10.6.2.1/.22^e.q. 34.1.a.2/.10.9.lec.2.fi. Eccesiasticus.2. Liber.2.4.

1 APOLLINARIS error q͂ anima filii est ab anima patris: sicut corpus a corpore.2̄.2.c°.84.fi.

2 Heresis eius q͂ vnio verbi dei facta est in natura: quã sequitur Eutices. vnio.1.c.co.2.fi.

3 Heresis eius q͂ aliquid verbi dei conuersum est in carnem Christi.2̄.4.c°.31/.Vnio.1.c.co.2.fi.

4 Tamen dicit q͂ verbum dei est verus deus.2̄.4.c°. 32.1^m/.33.4^m. Anima.121. Assumere.38.39.

5 Heresis eius damnatur in concilio Constantinopolitano. Vnio.1.c.co.2.fi. Corpus.56. Apollo. Phithon.3.4.

1 APOSTASIA/.DIVISIO/.Duplex.s. auersio a deo: & nolle subdi deo: & sic est speciale peccatum.s. prima species superbię: non autem primo modo: sed est generalis conditio omnis peccati.12^e.q.84.2.2^m. Antichristus.6.

2 Apostasia.i.recessus a deo: est triplex: scilicet a religione vel ordine: a bona vita: & a fide.22^e.q.12.1.0. Communicatio.4.Demon.79. Ingratitudo.11.Iulianus. Recedere.

3 Apostasia a fide non est species infidelitatis: sed est circũstãtia eius aggrauans eã.22^e.q.12.1.3^m.

4 Apostasia a fide est pessima: & includit alias.22^e.q. 12.1.c.

5 POENA/. Apostata condemnatus ab ecclesia: perdit ius dominii super subditos.22^e.q.12.2.0. Apostema. Ficus. Saphyrus.2. Apostolatus. Apostoli.4.31. Mattheus.1. Mathias.

1 APOSTOLI nomen ab actu mittendi generaliter dicitur. Et tamen theologus hoc nomen apostolus determinat ad missos speciales Christi: & adhuc singulariter ad personam Pauli: quando sine adiectione dicitur. Opus.73. c°.1/.Ro.co.7.

PERFECTIO.27.29.vsq.33.35.37.39.vsq.43.

2 Dignitas apl'o⅌ est pcipua in eccl'ia. Ro.plo.fi/.Lec. 4.pn°/.1^e.Cor.co.2. Adoratio.19. Amor.68.

3 Apostoli fuerũt pfectiores ceteris sanctis.12^e.q.106. 4.c/.vi.q.12.14.5^m/. Opus.4.c°.2.co.2/.ps.44.co. 17/.ps.49.co.5/. Io.13.lec.2.co.1.fi/. Ro.8.lec.5. prin°/.c°.11.lec.3.co.1.fi/. Eph.co.11/. Lec.7.fi/. c°.4.co.9/.He.11.co.33.fi/.c°.12.lec.4.co.4.fi.

Antonomasia.2. Apostolatus. Charitas.137. Ecclesia.7.10. Episcopus.9.

4 Apl'i fuerũt maiores Ioãne Baptista, nõ merito: sed officio noui testamenti. Mat.3.co.10. Aetas.6.

5 Apostoli fuerunt confirmati in gratia: sicut & beata virgo. veri.q.24.9.b.2/.c.2^m. Euangelium.9. Fides.42. Fundamentũ.2. Heresis.68. Iubilus.3. Lumen.22. Magdalena.3.4. Maria.25. Miraculũ.28. 29.30.33. Missio.38.39.40.42.

6 Apostoli habuerunt omnem scientiam quantũ expediebat ad conuersionem mundi.22^e.q.176.1.1^m. Oratio.10. Paulus.13.c.

7 Spiritus sanctus docuit apostolos omnem veritatem necessariam ad salutem: non autem omnes futuros euentus.12^e.q.106.4.2^m.

Petrus.5. Philippus.0. Predicare.18.20. Prophetia.56.71.75.79. Psallere.2. Psalmus.11. Psalterium.2.

8 Apostoli prius habuerunt spiritum sanctum vt singulares personę: sed in missione visibili: habuerunt eum ad salutem aliorum.4.d.7.q.1.ar.2.q.2.c. Religio.28. Reuelatio.7.8. Scientia.73. Symbolum.4. 5.8. Tributum.6.

9 Verba apostolorum sunt ex familiari reuelatione spiritus sancti & Christi: ideo seruãda sunt: * quia sunt in canonica scriptura: in qua nefas est credere aliquid falsum esse. 1^a.q.57.5. 3^m/.12^e.q.100.8. 3^m.fi/.q. 103.4.2^m/.1.d.3.q.2.1.4^m/.1^e.Cor.4.fi.

Immo in eis papa dispensare pot.4.d.27.q.3.3.2^m. Du°.220°. R ñ°.sicut Du°.519°.

10 Misio visibilis spiritus sancti facta est ad apostolos in specie flatus: & linguę igneę: ad significandum q͂ gratiam & autoritatem haberent a capite.i.Christo: & abundarẽt verbis & feruore.1^a.q.43.7.6^m/.3^a.q.39. 6.4^m/.q.72.2.1^m/.1.d.16.3.0.

11 Omnis motus & omnis actus apostolorum fuit secũdum instinctum spiritus sancti. Gal.2.co.1.fi.

12 Deus dedit apostolis scientiam scripturarum: & omnium linguarum: quam homines per studium vel consuetudinem acquirere possunt: licet non ita perfecte. 12^e.q.51.4.c. Vsura.256.258.

13 Apostoli loquebantur omnibus linguis: non autem Christus nec Christiani nũc.22^e.q.176.1.0/.ps.18. co.3/.10.7.lc.5.fi/.1^e.Cor.14.co.3.fi. Christ°.89.

14 Apostoli sine literis idiotę, & simplices, destruxerunt omnes inimicos Christi. ps.8.co.2.

15 Apostoli sunt duodecim: propter fidem trinitatis prędicandam ab eis per quatuor partes mundi. Io.6.lec. 1.fi/.Lec.8.fi.

16 Effectus predicationis apostolorum triplex.s. cognitio dei: conuersio gentium ad Christum: & operum perfectio. ps.17.co.18/.ps.21.co.18.

17 Apl'i bis vocati sunt: primo ad familiaritatẽ Christi: secundo ad sequendum eum. Mat.4.co.15/.Io. lec.2/.Lec.21.fi.

18 Apostoli relinquentes omnia ꝑpter Christũ: vouerũt pertinentia ad perfectionis statum.22^e.q.88.4.3^m.

19 Apostoli oẽs in nauicula turbabantur ꝑpter peccatũ Iudę: ad cõmendationẽ vnitatis.22^e.q.108.4.5.

20 Apostoli poterant peccare venialiter: non aũt mortaliter postq̃ sunt confirmati. 3.d.12.q.2.1.c/.d.38.4. 4^m/.Ma.q.7.7.8^m/.Gal.2.co.9.

21 Apostoli conuenerunt cum multis discipulis ad vidẽdum corpus beatę Virginis in eius transitu.1^e.Cor. 15.co.4/.Dio°.3.co.4.fi.

22 SACRAMENTVM/. Apostoli nullum sacramentum instituerunt.3^a.q.64.2.0/.q.72.1.1^m/.4.d. 7.q.1.ar.1.q.1.1^m/.ar.2.q.1.1^m.

23 Apostoli non habuerũt potestatẽ excellentię in sacramentis.4.d.7.q.1.ar.3.q.1.2^m/. Opus.20. li°.3.c°. 10/.15.fi. Adoratio.19. Baptismus.47.87. Confessio.20.23. Confirmatio.8. Consecratio.15.

24 Apostoli ministrantes sacramenta: vtebantur aliqua forma verborum tradita a Christo.3^a.q.72.4.1^m/.4. d.7.q.1.ar.3.q.1.2^m.

25 Apostoli multa tradiderunt occulte: non in scriptis: vt formas sacramentorum: ne irriderentur ab infidelibus. 3^a.q.25.3.4^m/.q.64.2. 1^m/.q.72.4.1^m/. q.78.3. 9^m/.q.83.4. 2^m/.3.d.9.q.1. ar.2.q.2. 3^m/. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.1^m/.ar.3.q.1.2^m/.d.8.q.2.ar.1. q.5.c/.ar.2.q.1.1^m/.d.23.q.1.ar.1.q.3.1^m/.ar.4.q. 1.1^m/. Dio°.lec.2.co.6/.1^e. Cor.11.lec.6.co.3.fi/. Lec.7.fi/.2^e.Thes.2.fi.

26 Omnes apostoli sunt baptizati baptismo Christi a Christo. 3ª.q.38.6.2m./.q.72.6.2m./.q.84.7.4m./.4.d.2.q.2.4.3m./.10.4.co.2./cº.13.lec.2.co.4. Decimę.7. Dispensatio.15. Doctrina.2.

27 Apostoli baptizabant per alios, & sm Dionysiū diui sui nostri duces.i.apostoli probauerunt infantes recipi ad baptismum: sed prędicabant per se sicut etiā Christus, quia industria ministri multum facit in vltimo: & nihil facit in primo, 3ª.q.67.2.1m./.q.68.9.b./.Ro.2.lec.3.fi./.1ª.Cor.lec.2.fi.

28 Apostoli confirmati sunt a Christo sine materia, sed non confirmabant alios cōiter sine materia.3ª.q.72.2.1m./.4.1m./.4.d.7.q.1.ar.2.q.1.3m.

29 Apostoli facti sunt sacerdotes a Christo in vltima cœna quo ad actum principalem qui est sacramenta conficere, sed post resurrectionē: quo ad actum secundarium qui est ligare & absoluere.4.d.24.q.2.3.2m. Eucharistia.76.86. Forma.177. Fornicatio.2. Suffragia.2. Vnctio.2. Votum.57.

30 FIGVRAE.10./. Apostoli dicunt̄ dii propter potestatem iudiciariam. Et dicuntur fertes propter constantiam in passione eorum.ps.46.fi.

31 Apostoli dicuntur fratres Christi dupliciter.s.per naturam assumptam: & per gratiam adoptionis, & vocationis ad apostolatum.ps.21.co.14. Amor.68. Antonomasia.2. Balbutiens.2. Festum.5.8. Fundamentum.2.

32 Apostoli dicuntur ossa Christi: quia sustentant alios. ps.21.co.11. Magdalena.3.4.

33 Apl̄i sunt corona Christi: & lapides pretiosi.ps.20.co.2. Matrimonium.144.

34 Apl̄i dr̄ cœli.ps.17.co.17./.ps.18.co.2./.ps.49.co.5.

35 Apl̄i dicuntur cœli: propter conuersationis sublimitatem: & stellarum numerum.i.virtutum abundantiā: lucidi per doctrinā: mobiles per obedientiā.ps.18.co.2.

36 Apostoli dicuntur nubes: fulgura: sagittę: grando: & carbones.ps.17.co.17.

37 Apl̄i dicuntur nubes propter quatuor.s.propter fertilitatem terrę: propter luminis diffusionē: propter motus velocitatem: & propter diuinę voluntatis impletionem. Isa.60.fi./.He.13.lec.3.co.3.fi.

38 Apostoli dicuntur dies: nox: & firmamentum.ps.18.co.2.3. Psallere.2. Psalmus.11.

39 Apostoli fuerunt bases ecclesię: non autem legislatores.4.d.7 q.1.ar.1.q.1.1m.

40 Ecclesia filia est aplorum per euangelium: & filia Dauid per imitationem.ps.44.co.14.

41 Apostoli dicuntur pueri triplici ratione, scilicet puritatis: simplicitatis: & humilitatis. He.2.lec.3.fi./cº.5.lec.2.co.4.

42 Apostoli dicuntur columbę quadrupliciter.s.propter compunctionem: simplicitatem: altitudinem contemplationis: & puritatem. Isa.60.fi. Pseudo. Reuelatio.7.8. Sabbatum.10.

43 Apostoli exaltati sunt tripliciter.s.prędicatione: miraculis: & gloria. Et sunt scuta.i.protectores omniū populorum.ps.46.fi.

44 Apostoli dicuntur vasa mortis.ps.7.co.18.
Aplica sedes. Excōicatio.30. Papa.0. Sedes.
Apparatus. Corporalia.1. Ornatus.0.
Apparentia. Agēs.115. Apparere.0. Demon.102. Falsitas.23. Ignis.17. Ira.83. Iudas.2. Ludificatio. Obedientia.25. Presumptio.6.8. Sabbatum.12.

1 APPARERE proprie est rei secundum naturam eius visibilis: & habentis potestatem vt videatur. Mat.co.28.

2 DEI APPARITIO differt a missione visibili: qa non importat ordinem diuinaꝶ psonaꝶ: nec inhabitationem: sicut missio.1ª.q.43.7.6m./.3ª.q.39.8.1m./.1.d.16.1.4m./.2.d.8.6.4m./.Opus.9.q.35.
Abraham.23.24. Adoratio.29. Agens.115. Alienū.7. Amor.62. Angelus. Ap. Anima.136.c̄. Apparentia. Arbor.2.

3 Non omnis apparitio est missio visibilis: sed solum illa quę fit ad declarandum processum copiosum gratię in aliquo. Opus.9.q.35.

4 Apparitiones fiebant in veteri testamento: non autē missiones visibiles. Opus.9.q.35.

5 Apparitio conuenit patri: non aūt mitti.1ª.q.43.7.6m./.3ª.q.39.8.1m./.1.d.16.1.4m. Assumere.25.

6 Est triplex apparitio filii dei.s.in carne: per fidem: & per speciem. Isa.co.2.

7 Apparitio Christi postq̄ resurrexit: legitur fcā duodecies.3ª.q.55.3.3m./4m./.q.83.5.6m./.4.d.12.L.fi./.Mat.28.co.7.fi./.Io.20.lec.4.prinº./cº.21.lec.2.fi. Baptismus.27.28.141. Bonitas.47.105.

8 Christus apparuit in alia effigie: propter gloriā eius, & incredulitatem videntium.3ª.q.54.1.3m./.q.55.4.0./.3.d.21.q.2.ar.4.q.1.3m./.4.d.12.L.prinº. Campsoria.11. Character.21. Cicatrices.2. Circuncisio.36.

9 Christus per apparitiōes probare voluit identitatem resurgentis: quo ad naturam: comedendo: personam eadem effigie: vel accidentia: per cicatrices: veritatem vitę loquendo: & veritatem corporis: per palpationē: & eius gloriam, intrando ianuis clausis.3ª.q.55.6.c./.3.d.21.q.2.3.c./.4.0. Columba.0. Crux.3. Delectatio.10.81. Demon.103.110.111. Deus.273. Dies.9. Eclipsis. Eucharistia.41.c̄. Excusatio.2. Falsitas.15. Feruor.4. Fides.25.c̄. Finis.128. Iacobus.2. Ira.80. Iudicium.78.80. Iustitia.45. Luminare.5. Luna.2. Maleficium.3.4. Maria.23.46.c̄.68.

10 Christus post ascensionem apparuit quibusdam in specie propria corporali: sicut Paulo.3ª.q.57.6.3m. Matrimonium.59.60. Miraculum.19. Missio.13. Moriens. Moyses.1.2.3. Natiuitas.18. Odium.2. Ouis.2. Pax.27.28. Peccatum.139.258. Pœna.64. Phiton.3.5. Planetę.1. Prestigium.2. Presumptio.8.14. Prophetia.6.58.

11 Apparitiones mortuorum aliquando fiunt operatione bonorum vel malorum spirituum: ad instructionem: vel ad deceptionem viuentium: vigilando: vel dormiendo.4.d.45.q.1.ar.1.q.3.6m. Prudentia.36. Punitio.3. Resurrectio. Scientia.117. Solidum. Speculum.1.5.6. Stella.7.8. Tristitia.2. Tuba.3. Videri. Vita.1. Voluntas.43. Votum.77.78. Vsura.19.51.144.183.187.188.189.200.219.224. Vsus.10. Vultus. Vxor.19.

1 APPELLARE ex confidentia iustę causę licet cuilibet: non autem vt per moram iustitiam impediat.22ª.q.69.3.0.

2 Ante sententiam, & post eam: licet appellare.22ª.q.69.3.1m. Accusatio.11.14.c̄. Calumnia.0.

3 Appellare licet a iudice ordinario tantum: & ab ordinario & arbitrario simul: nō autem ab arbitrario tantum.22ª.q.69.3.2m.

4 Nullus potest appellare post decem dies: nec plusq̄ ter.22ª.q.69.3.3m. Concilium.3. Excommunicatio.33.

5 Nulli fideli licet ad iudicem infidelem appellare.22ª.q.69.3.1m.
Appellatiuum. Hebręi.1. Nomen.39.
Appendicię. Intellectus.124.
APPETIBILE./. Eo modo quo aliquid est bonū: eo mō ē appetibile.2.d.21.q.1.3.c. Amor.61.205. Appetitus. B. Bonitas.62.81. Cor.12. Delectatio.12. Demon.

18.Dęmon.64. Deſiderium.18. Deus.317. Honor. 20.Ira.3.62.72.Iuramentum.6.Malum.63.Mors. 19.20.Pax.3.20.

Appetitiuum. Actus.67.95. Amor.248. Anima. 236.238&239. 294.318.c̄. Appetitus.o. Certitudo. 31.21.Cognitio.53.Continentia.15. Contrarium. 17. Cor.12. Donum.28. Electio.1.4.Fructus.14. Frui.3.c̄.Homo.36.Imperare.6.c̄.Iudiciū.20.Mortus.51.Paſſio.23.Pietas.15.Prudētia.55. Raptus. 9.Sēſualitas.1.24.c̄.Spes.28.c̄.Timor.9.Virt^{9}.207. 208.219.Voluntarium.8.

1 **APPETITVS** QVID./.88./. Appetitus eſt potentia paſſiua.1^{a}.q.80.2.c.12^{e}.q.8.2.3^{m}./.q. 27.1.c./.q. 50.5.2^{m}./.3.d.27.q.1.1.c./.veri.q.25.1.c./.Ethi.2.lc. 5.co.ſi. Actio.102.Ars.1.17.Cognitio.57.c̄.Forma.109.Hereſis.8.

2 Appetitus eſt inclinatio appetentis in aliqd ſibi ſimile & conueniens.1^{a}.q.80.1.c./.12^{e}.q.8.1.c./.q.29.1. c./.q.50.5.1^{m}.

3 Omnis appetitus eſt p ſimilitudinē appetibilis in appetente:ſm eſſe naturę & in potētia.vi.q.22.1.3^{m}.

4 Appetitus omnis eſt inclinatio conſequens formam: ſed naturalis naturalem : ſenſitiuus apprehenſam a ſenſu:intellectiuus.i.voluntas apprehenſam ab intellectu.1^{a}.q.78.1.3^{m}./.q.80.1.o./.q.81.1.c./.q.87.4.c./. 12^{e}.q.8.1.c./.q. 17.8.c./.q. 26.1.c./.q.35.1.c./.q. 40. 3.c./.Ma.q.3.3.c.ſi./.q.16.2.c.Virt.q.4.3.c. Ignorantia.26.

5 Appetitus quilibet ſequitur cognitionem.12^{e}.q.40. 3.c./.1.d.1.q.4.1.1^{m}./.d.35.1.c./. veri.q. 15.3.c./.q. 23.1.c./.q.25.1.c. Libido.Prudentia.12.Rectitudo.4.

6 Oppoſitum videtur dicere . 12^{e}.q.17.8.c./.q.26.1.c. ☞ R ſᵒ. Dubio.221°.225°.

7 Appetitus eſt ad res,ſed cognitio eſt a reb^{9}.1^{a}.q.16. 1.c./.q.19.3.6^{m}./.6.2^{m}./.q.80.2.2.2./.q.81. 3.c./.12^{e}. q.22.2.c./.q.40.2.c./.q.66.6.1^{m}./.22^{e}.q.26.1.2^{m}./.q. 27. 4.c./.3.d.26.q.1.3. 4^{m}./.5. 4^{m}./.d. 27.q.1.4.c. 10^{m}./.Ma.q.8.3.c./.Ethi.2.lec.5.co.1.

8 Imnio cognitio noſtra eſt cauſa rerum.3.d.14.4.2^{m}. ☞ R ſᵒ. Dubio.222°.

9 Rectitudo appetitus reſpectu finis eſt menſura intellectus practici & regula:ſed econuerſo reſpectu eorum quę ſunt ad finem. Ethi.6.lec.2.co.2.ſi.

10 DIVISIO.55.60.90. Appetitus duplex.ſ.naturalis:& ſenſitiuus . 1^{a}.q.78.1.3^{m}./.q.80.1.o./.22^{e}.q. 148.1.3^{m}./.Ma.q.14.1.4^{m}./.Phy.1.ſi.

11 Appetitus duplex.ſ.ſenſitiuus,& intellectiuus.1^{a}.q. 80.2.o./.22^{e}.q.18.1.c./.q. 24.1.c./q. 58.4.c./.q.175. 2.2^{m}./.1.d.45.1.c./.2.d. 28.1.c./.3.d. 26.q.1.2.c./.d. 27.q.2.1.c.prin^{o}./. veri.q.15.3.c./.q. 22.4.o./. Ma. q.8.3.c./.q.16.11.3^{m}./. Anima.9.6^{m}./. Anima.lec. 10.co.3.lec.14.co.2. Amor.139.171.174.212.c̄. 223.258. Angelus.11.

12 Appetitus triplex. ſ.naturalis ſenſitiuus : & intellectiuus.1^{a}.q.6.1.1^{m}./.q.19.1.9.c./.q.59.1.c./.q.60.1. c./.q.87.4.c./.12^{e}.q.1.2.c. 3^{m}./.q.26.1.2.c./.q. 35.1. c./.q.40.3.c./.22^{e}.q.29.2.1^{m}./.2.d.24.q.3.1.c./.d.38. 3.c./.3.d.27.q.1.2.o./.4.d.49.q.3.ā.1.q.1.c./.c̄.1.c^{o}. 72.3^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}.46.1^{m}./.47./.90.1^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.16. 6^{m}./. veri.q.15.3.o./.q. 22.4.c./.q.23.1.c./.q.25. 1.c. 6^{m}./.2.c./.Virt.q.1.6.c.pn^{o}./.12.c./.ql.4.21.c.

13 Appetitus naturalis qui ſequitur naturę indigētiā. ſ. vis appetitiua vel attractiua:diuiditur contra retentiuam,digeſtiuam:& expulſiuam. Et omnes ſubſeruiūt nutritiuę : & ſunt vires animę vegetatiuę proprie ſed in paſſionibus animę ſecundum ſimilitudinē agētium naturalium.12^{e}.q.23.4.c./.q.40.4.c./.1^{a}.q.117. 1.c./.q.119.2.c./.22^{e}.q.142.1.3^{m}./.4.d.43.ar.4.q.1. c.ſi./.Ma.q.14.1.4^{m}./.quol.4.21.c./.Opuſ.35.o. Expectatio.1.Gula.1.

14 Appetitus cibi duplex.ſ.naturalis.i.fames & ſitis:& animalis:in quo eſt vitium gulę:nō autem in primo. 22^{e}.q.148.1.3^{m}./.Ma.q.14.1.4^{m}.

ACTVS . 50.51.52.57.58.59.61.vſque.67.71.74. 75.85.86.92.95.

15 Actus appetitus eſt appetere non habita:amare habita:& delectari in eis.1^{a}.q.19.1.c.2^{m}./.q.59.1.2^{m}.

16 Appetere eſt tendere in bonum.Ethi.co.3. Abominatio.1. Actio.43.c̄.102.Actus.67.95.154.Ambitio.1.2.

17 Motus appetitus duplex.ſ.proſecutio,& fuga.22^{e}. q.141. 3.c./.q.161.1.c./.3.d. 26.q.2.1. 1^{m}./. Ma.q. 10.1.c. Amor.159.177.Angelus.11.Animal. 57.c̄.Appetitiuum. Apprehēſio.o. Beatitudo.94.c̄. Bonitas.32.61.c̄.96.106.168.

18 Omnes actus appetitus ad proſequendum malum vel ad fugam boni:ſunt mali ex genere ſuo:quia habent materiam inconuenientem : ſicut & affirmatio falſi : vel negatio veri . Ma.q.10.1.c.8^{m}./.q.12.2.c. prin^{o}./.quol.4.16.c.

19 Ordo motus appetitus proportionatur ordini motuum naturalium. 12^{e}.q.23.2.c./.Virt.q.4.3.c. Coitus.6.

20 Omnis appetitus ſcdm q tendit in bonum:tendit in aſſimilationē diuinę bonitatis.1^{a}.q.6.1.c.2^{m}./.q.44. 4.c.3^{m}./.22^{e}.q.34.1.3^{m}./.2.d.1.q.2.2.c./.d.37.q.1.2. 4^{m}./.c̄.2.c^{o}.42.ſi./.54./. Li^{o}.3.c^{o}.17./. 19./. 20./.24. co.2./. Ma.q.8.2.c. prin^{o}./. Opuſ.3.c^{o}.102./.103./. Ethi.co.3. Delectatio. A.

21 Materia appetit formam:inquantum naturaliter ordinatur ad eam.2.d.12.L. 2^{m}./.d. 18.q.1.2.c./.veri. q.22.1.3^{m}./. Po^{a}.q.4.1. 25^{m}./. Dio^{9}.4.lec.2.co.1./. Phy.1.ſi. Deſiderium.o. Aequalitas.17.Fictio. 2.Fiducia.27.

22 Creatura irrationalis appetit deum implicite tantū: ſed rationalis implicite & explicite.1^{a}.q.6.1.2^{m}./.veri.q.22.2.c.

23 In omni bono appetitur ſummum bonum.i.deus. 1^{a}.q.6.1.2^{m}./.1.d.3.q.1.1.2^{m}./.2.d.1.q.2.2.c./.veri. q.22.2.o./.Ethi.co.3. Hereſis.8.Incentiuum. Intentio.3.c̄.Maria.8.41.Melius.3.4.Mos.1.2.3. Motus.51.72.Primi.o.

24 Appeti ppter ſe dicitur dupliciter.ſ.ſolum ppter ſe: & nūq; propter aliud: & aliquando etiā ppter aliud. Primum conuenit ſoli beatitudini:ſecundum virtutibus.22^{e}.q.145.1.1^{m}./.Virt.q.2.8.16^{m}.

25 Omnis appetitus ad quem poteſt peruenire rationis imperium particeps electionis,eſſe poteſt de fine:non autem ille de quo loquitur Philoſophus. 3.d.33.q.2. ar.4.q.2.1^{m}.

26 Appetibile mouens appetitum eſt finis:non aūt quę ſunt ad finem:niſi ratione finis. Po^{a}.q.7.10.6^{m}.

OBIECTVM . 2.3.4.7.16.18.20.23. vſq.27.39. 40.41.43.47.53.54.69.70.71.79.91.92.93.

27 Appetitus proprie eſt rei non habitę.1.d.45.1.1^{m}. Adam.10.64. Addere.7. Amicitia.42.

28 Omnia appetunt bonum,eſſe,perfectionem:& piungi ſuo principio.1^{a}.q.5.1.c./.q.6.1.o./.2.2^{m}./.q.63. 3.c./.22^{e}.q.64.5.c./.4.d. 49.q.1. ar.2.q.1.c./.c̄. 1.c^{o}. 37./.72.3^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}. 54./.Li^{o}.3. c^{o}.19. 2^{m}./.107. 3^{m}./.5^{m}./.veri.q.21.2.c./.q.22.1.2.o./. Po^{a}.q.3.6.c. ſi./.Ma.q.1.1.c.ſi./.Opuſ.3.c^{o}.264.prin^{o}./. Ecdo.lc. 3.prin^{o}./.Met.co.3.

29 Nullus appetitus eſt ad malū.1^{a}.q.19.9.c./.q.103.8

q./12^{e}.q.8.1.c./q. 23.2.c./q.27.1. 1^{m}./q. 28.4.c./ Ma.q.16.2.c./Opuſ.3.c^{o}.112./Ethi.co.3. Amor. 139.174.177.193.204.c̃.223.253.Anima.130.131. 275.Apretibile.

30 Non eſſe eſt appetibile dinatis:& deſperatis per acci dens tantum.ſ.ratione pœnę.1^{a}.q.5.2.3^{m}./.12^{e}.q.8. 1.3^{m}./q.29.4.2^{m}./.q.73.8.2^{m}./3.d.28. I./4.d.44. q.3.ar.1.q 2.3^{m}./d.49.q.1.ar.3.q.2. 3^{m}./d.50.q.2. ar.1.q.3.o./.veri.q.22.3.7^{m}./.q.26.1.21^{m}./. Po^{a}.q. 5.4.8^{m}./. Ma.q.16.3.20^{m}./. Iob.3. co.1.ſi./. co.4. pn^{o}./.co.5.prin^{o}./.c^{o}.10.pn^{o}./.Mat.26.co.11.
Auaritia.o. Bonitas.32.39.54.61.c̃.96. 103.106. 233.Concupiſcentia.o.Cor.12.

31 Bonum arduum ratione boni attrahit appetitū cauſando ſpem:ſed ratione difficultatis retrahit cauſando deſperationē.22^{e}.q.161.1.c. Delectatio. A .Deus. 317.Diuinę.2.Dominatio.1.Eſſe.96.Exceſſus.2.

32 Poſſibile ,conuenit obiecto appetitus : non omnino per accidens.12^{e}.q.40.1.3^{m}. Expectatio.1.Extaſis.Fama.2. Fictio.2. Finis.106. Forma.109.Fructus.7.Gloria.2.3.Gula.1. Hęreſis.8. Honeſtum.9. Honor.7.8.20.

33 Appetibile non mouet appetitū ſenſitiuum:nec rōnalem:niſi apprehendatur.1^{a}.q.80.2.1^{m}./.22^{e}.q.34. 1.c.prin^{o}./.1.d.48.4.c./.3.d. 26.q.1.2.c./.veri.q. 15. 3.c./.q.25.1.c./.Virt.q.1.6.prin^{o}.

34 Oppoſitū videtur dicere.1^{a}.q.59.6.c./q.60.1.c./q. 80.1.c. Du^{o}.223°. R ſio.ſicut Du^{o}.221°. Ignorantia.6.26.Intellectus.169.209. Intēdere.o. Ira.3.4.14.48.66.67.Iuramentum.6.Magi.10.11. 12.Malum.63. Melius.3.4.Mors.19.20. Moyſes. 1.Pax.3.9.20.25. Peccatum.170. Pertinacia.1.2. Pręceptum.60.125.Pręlatio.3.4.Primi.o.Prudentia.70.Religio.72.Scientia.58.Tentare.7. Veritas. 9.Voluntas.60.69.

35 SVBIECTVM./Quęlibet res habet aliquem appetitum . 1^{a}.q.59.1.c./q. 80.1.c./.veri.q. 23.1.c.8^{m}./. Ma.q.1.1.c. Adam.10.64.

36 In deo non eſt appetitus * tū ptinet ad genus appetitus.1.d.45.1.1^{m}./.veri.q.22.1.11^{m}./.23.1.7^{m}.

37 Oppoſitum videtur dicere.3.d.27.q.1.2.1^{m}.
R ſio. Dubio.224°.

38 Tamen deus pertinet ad genus appetitus.ſi.q.22.1. 11^{m}. Angelus.u. Deſperatio.3.Forma.109.

39 NATVRALIS./.Appetitus naturalis nihil aliud eſt,niſi inclinatio & ordo rei ad rem ſibi conuenientem.1^{a}.q.78.1.1.3^{m}./.q.80.1.o./.q.81.1.c./.q. 87.4. c./.3.d.27.q.1.2.c./.veri.q.25.1.c./. Met.5.lec.5.co. 1.ſi. Amor.N.

40 Appetitus naturalis eſt habitudo ad bonum naturale:ad quod tendit quando non habet:& in quo habito,quieſcit.1^{a}.q.19.1.2.c. Anima.129.c̃.187. 275.Certitudo.7.8.Coactio.4. Concupiſcentia.1.6. c̃.21.Delectatio.5.75.c̃.

41 Appetitus naturalis nihil aliud eſt q̄ ordinatio aliquorum ſecundum propriam naturam in ſuum finē. Phy.1.ſi.Deus.258.Dolor.1.25. Dominium.4.5.6. 7.Imperare.18.

42 Appetitus naturalis eſt inclinatio inhęrens rebus ex ordinatione primi mouentis:ideo non poteſt eſſe fruſtra.2.d.24.q.3.1.2^{m}./.3.d.27.q.1.1.c./. Ethi.lec.2. co.1./.Met.co.2.ſi.

43 Appetitus naturalis ſemper tendit in bonum exiſtēs in re.12^{e}.q.8.1.c.

44 Appetitus naturalis ſemper ſequitur formam in re exiſtentē:alii aūt apprehēſam . 1^{a}.q.59.1.c./.q.60.1. c./.q.80.1.c./.12^{e}.q.8.1.o./.q.17.8.c./.q.26.1.c./. 2.d. 38.3.c./.3.d.27.q.1.2.o./.4.d.49.q.3. ar.1.q.1.c./.ſ. 3.c^{o}.26.5^{m}./.Phy.1.ſi. Peccatū.108.c̃.170.Studioſitas.3.4.Studium.3.7.8.Voluntas.N.

45 Immo qlibet appetitus ſeqtur cognitionē . 1.d.1.q. 4.1.1^{m}./.ſi.q. 15.3.c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./. Ma.q. 14.1.4^{m}. Du^{o}.225°. R ſio.ſic du^{o}.221°.225°.

46 Naturalis inclinatio in appetitu,ſequitur naturalem conceptionem in cognitione.4.d.33.q.1.1.8^{m}.

47 Illud qđ appetitur appetitu naturali,pōt ēt appeti appetitu animali,cū fuerit apprehēſum.12^{e}.q.30.3.1^{m}.

48 Quęlibet potentia animę appetitu naturali concupiſcit,amat,delectatur,& huiuſmodi:ſed appetitu animali ſola concupiſcibilis.1^{a}.q.78.1.3^{m}./.q.80.1.3^{m}./. 12^{e}.q.30.1.3^{m}./.3.d.26.q.1.2. 3^{m}./d.27.q.1.2.c. &. 3^{m}./.veri.q.25.2.8^{m}./.Virt.q.1.4.10^{m}.

49 Appetitus poteſt dici naturalis tripliciter.ſ.vel quia ineſt rei a natura:& ſic eſt in qualibet potētia animę: & etiā in voluntate:& in omni parte & membro corporis:& in omni re.Vel quia cōſequitur formā mere naturalē & ſimpliciter immerſam materię . Vel quia conſequitur formā rationalē:quę ineſt homini a natura,non tamen vt ſequens formam actu apprehēſam ab intellectu. 1^{a}.q.76.1.c.co.2./.q.78.1.3^{m}./.q.80.1. 3^{m}./.3.d.27.q.1.2.c.ſi./ veri.q.22.4.c.
Appetitus naturalis animę, non eſt potentia animę diſtincta a cęteris eius potentiis.1^{a}.q.80.1.o./.12^{e}.q. 30.1.3^{m}./.veri.q.22.3.o.

50 Appetitus inferior naturaliter ſequitur motum appetitus ſuperioris:niſi aliquid repugnet.22^{e}.q.158.8.c./. ſ.3.c^{o}.25.5^{m}./.27.2^{m}.

51 Appetitus naturalis nō obedit rōnis imꝑio.1^{a}.q.83. 1.5^{m}./.12^{e}.q.17.8.9.o./.22^{e}.q.148.1.3^{m}./.2.d.24.q. 3.1.c./.d.39.q.2.1.4^{m}./.3.d.16.q.1.3.2^{m}./.q̄l.4.21.c.

52 Habilitas materię ad recipiendū actionem agentis naturalis:dicitur appetitus naturalis eius : & inchoatio formę.2.d.18.q.1.2.c.ſi.

53 Omnis potētia animę:naturali appetitu appetit obiectum ſibi cōueniēs.1^{a}.q.78.1.3^{m}./q.80.1.3^{m}./. 12^{e}. q.30.1.3^{m}./.3. d.26.q.1.2. 3^{m}./d.27.q.1.2.c.ſi.3^{m}./. ſi.q.22.3.5^{m}./.Virt.q.1.5.c.2^{m}./. Anima.13.11^{m}.

54 Obiectum appetitus naturalis eſt hęc res:inquantum talis res:non aūt appetitus ſenſitiui:ſed vt apprehenditur vt res cōueniens vel delectabilis:volūtatis vero obiectū:eſt bonū abſolute.ſi.q.25.1.c.

55 Appetitus conſequens apprehenſionem animalis:eſt potentia animę diſtincta a cęteris eius potentiis:non autem appetitus naturalis.1^{a}.q.80.1.o./.12^{e}.q.30.1. 3^{m}./.veri.q.22.3.o.

56 SENSITIVVS./.Proprium motiuū appetitus ſenſitiui,eſt vis apprehenſiua ſenſitiua:ſed voluntatis,ratio.ſ.2.c^{o}.10.co.3.ſi.

57 Appetitus ſenſitiuus mouetē a cogitatiua:ſeu ęſtimatiua : imaginatiua : & ſenſu . 1^{a}.q.81.3.2^{m}./.12^{e}.q. 75.2.c.

58 Appetitus ſenſitiuus mouetur immediate ab imaginatione:vel ęſtimatiua:ſed mediate a ratione.1^{a}.q. 81.3.c./.12^{e}.q.30.3.3^{m}./.3.d.15.q.2.ar.2.q.3.3^{m}.
Actus.131.132.Amor.139.210.213.Angel^{o}.392. Anima.208.237.

59 Vis cognitiua non mouet niſi mediante appetitiua: nec ratio vniuerſalis:niſi mediante ratione particulari:nec voluntas:niſi mediante appetitu ſenſitiuo.1^{a}. q.20.1.1^{m}./.q.80.2.3^{m}./.q.86.1.2^{m}./.ſi.q.2.6.2^{m}./. q.12.9.6^{m}./.q.26.3.c.co.2.11^{m}./.Anima.9.6^{m}.
Animal.33.37.57.c̃.Animus.o.

60 Appetitus ſenſitiuus diuiditur:per concupiſcibilē : & iraſcibilē.1^{a}.q. 59.4.c./.q.78.1.3^{m}./.q.81.2.o./.3.c./. 22^{e}.q. 18.1.c./.q. 58.4.c./.q. 168.2.c./.1.d.1.q.1.1. 1^{m}./.d.42.q.2.3.c./.d.45.1.c./.3.d. 17.ar.1.q.2.2^{m}./.

k.3.4m./.d.26.q.1.2.c./.q.2.ar.3.q.1.4m./.p.2.co.46. 3m./.Li°.3.c°.26.6m./.vi.q.1 c.3.c./.q.2 5.1.0./.Ma. q.8.3.c./. Virt.q.1.12.c./.q.4.2.c./. Ethi.2.lec.5.co. 2./. Anima.3.lec.14.co.2. Auaritia.o.

61 Et vterq; appetitus obedit imperio rationis.1a.q.74. 3.c./.q.81.3.o./.q.83.1.1m./.5m./.q.95.2.c./.q.110.2. 3m./.q.117.3.3m./.12e.q.17.7.o./.q.26.1.c./.q.42.4. c./.q.50.3.o./.q.56.4.o./.q.58.2.c./.22e.q. 58.2.c./.4. 3m./.q.158.2.4m./. 3a.q.15.2.1m./.q.18.2.c. 1m./.q. 19.2.c./.q.20.2. 3m./.2.d.24.q.2.1. 1m./.3m./.d.30. q.1.3.4m./.3.d.17.ar.1.q.2.c./.d.33.q.2.ar.4.q.2.c./. veri.q.25.3. 6m./.4.o./.5.c./.7.2m./. Virt.q.1.3.4m./. 4.c.11m./.9.21m./.10.11m./.12.c./. q.l.4.21.c./. Anima.11.16. Charitas.115.Concupiscentia.o.Concupiscibilis.5.7.10.11.Corpus.36.37.

62 Appetitus sensitiuus non obedit imperio rationis,nisi mediante voluntate.12e.q.46.4.1m.

63 Actus appetitus sensitiui vt est a potẽtia animę: subiacet imperio rationis,non autem vt est ex dispositione organi corporalis. 12e.q.17.7.o./.2.d.21.q.1.2. 5m./.3.d.16.q.1.3.2m./.Ma.q.3.3.8m./.q.7.6.8m. Delectatio.5.12.19.20.38.c.47.

64 Proprium hominis est: q appetitus inferior subdatur appetitui superiori & moueatur ab eo.12e.q.74.3. 1m./.22e.q. 175.2. 2m./.4.d.15.q.2.ar.1.q.1. 4m./. Ma.q.2.3.7m. Dęmon.64.65.66.Desiderium. 1.c.11.c.

65 Ex apprehenso per intellectũ põt sequi passio in appetitu sensitiuo dupliciter.s.mediante imaginatione particularium,vel mediante voluntate.veri.q.26.3. 13m./.6.13m. Dolor.1.c. Aestimatiua.o.

66 Motus appetitus dupliciter est cũ ratione.s.pcipiẽte: vt voluntas:vel denunciante:vt ira.12e.q.46.4.1m. Fomes.o.Futurum.8.Gula.1.2. Honestum.9. Imperare.5.c. Infirmitas.o. Intellectus.7. Intentio.4.c.

67 Appetitus sensitiuus est proximus motui corporis nostri.1e.q.20.1.1m. Ira.22.Irascibilis.o.Motus.51.72.

68 In passionibus appetitus sensitiui est considerare aliquid quasi materiale:scilicet corporalem trãsmutationem:& aliquid quasi formale:quod est ex parte appetitus.1a.q.20.1.2m. Passio.22.c. Peccatum.S. Perseuerantia.10. Primi.o.

69 Bonum sensibile est obiectum appetitus sensitiui: sed bonum simpliciter est obiectum voluntatis.1a.q.59. 4.c./.12e.q.1.2. 3m./.q.19.3.c./.22e.q. 24.1.c./.1.d. 48.4.c./.3.d.17.ar.1.q.3. 4m./.d.26.q.1.2.c./.p.1.c°. 44. 1m./.veri.q.25.1.c. 3m./.3.c.1m./. Ma.q.8.3.c./. Anima.9.6m. Ratio.42.44. Sensualitas.o.

70 Appetitus sensitiuus ad illa tantum bona se extendit: ad quę se extendit apprehensio sensitiua.1.d.48. 4.c./.3.d.26.q.1.2.c. Timor.2.7.8.9.13.37. Transmutatio. Tristitia.6.

71 Nullus appetitus mouetur ad suum obiectum,nisi apprehendatur sub ratione boni vel mali:conuenientis vel nociui.12e.q.9.1.2m./.2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d.17. ar.1.q.2.2m./.veri.q.25.4.4m.

72 Oppositum videtur dicere.2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d. 17.ar.1.q.2.1m. Du°.126°. Rñ°.sicut dubio.1200°.

73 Appetitus sensitiuus vt rectus a ratione: potest esse subiectum virtutis & vitii.12e.q.50.3.3m./.q.56.3. c./.4.o./.5.1m./.q.57.1.c./.q.74.2.c.2m./.3.o./.2.d.24. q.3.2.3m./.5.c./.d.41.q.2.2.1m./.2m./.3.d.33.q.1.ar. 2.q.3.3m./.q.2. ar.4.q.2.c. 2m./. veri.q.25.5. 8m./. Ma.q.4.5.4m./.q.7.6.1m./. Virt.q.1.3.5m./.4.o./.5. 6./.6.c.4m.

74 Actus appetitus sensitiui semper est cum transmutatione corporis:& maxime circa cor.1a.q.20.1.1m./. 12e.q.20.3.c./.q.22.2.3m./.veri.q.25.3.c.fi. Turbatio.o. Virtus.28.47.64.200.211.212.217. Voluntas.8.24.69.77.

75 Organũ appetitus sensitiui.s.cor.statim disponitur secundum modum operatiõis eius,quia est immedia tũ mouens:ideo cor in timore frigescit,& restringitur.veri.q.26.3.c.fi.11m. Christus.51.52.54.c.

76 DIFFERENTIA./. Appetitus sensitiuus & rõnalis.i.voluntas,sunt duę potentię.1a.q.80.2.o./.veri. q.22.4.o./.q.25.1.c./. Anima.3.lec.14.co.2.

77 Immo appetitus sensitiuus est volũtas in hominib°. 3.d.17.ar.1.q.2.c. Rñ°.Dubio.227°.

78 Appetitus sensitiuus est voluntas participatiue:in hominibus.3.d.17.ar.1.q.2.c.

79 Appetitus sensitiuus,& intellectiuus.i.voluntas non differunt per differentias appetibilis in quantũ appetibile:sed per modus appetẽdi.vi.q.22.4.4m.

80 Oppositum videtur dicere. 1a.q.59.4.c./.q.80.2.c. 1m./.22e.q.24.1.c./.q.80.2.2m./. veri.q.25.1.c.6m./. Ma.q.8.3.c./. Anima.3.lec.14.co.2. Rñ°.Dubio.228°.

81 Nec differũt principaliter,p vniuersale, & pticulare, sed secũdario.3.d.26.q.2.4.c./.vi.q.22.4.2m.

82 Oppositum videtur dicere.1a.q.80.2.2m./.12e.q.13. 3.c./.q.19.3.c./.q.29.6.c./.22e.q.24.1.c./.3.d.26.q.1. 2.c./.veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q.8.3.c. Du°.229°. Rñ°.sicut Dubio.766°.

83 Nec differũt p hoc q sequuntur diuersas cognitiões.s. sensitiui & intellectiuã.veri.q.22.4.c.1m./.2m.

84 Oppositum videtur dicere. 1a.q.80.2.c.1m./.22e.q. 24.1.c./.3.d.26.q.1.2.c./. veri.q.25.1.c.6m./. Ma.q. 8.3.c./. Anima.3.lec.14.co.2. Rñ°.Dubio. 228°.230°.766°.

85 Sed differunt principaliter per determinationem suę inclinationis ab alio,vel a se.veri.q.22.4.c.1m./.2m./. q.23.1.c./.q.25.3.c. Cognitio.53.c.Intellectus. 7.165.Virtus.47.64.

86 Actus appetitus sensitiui ratione mutationis corporalis annexę dicuntur passiones non autem actus voluntatis.1a.q.20.1.1m.

87 INTELLECTIVVS./. Appetitus sensitiuus & volũtas sunt rõnales participatiue. 12e.q.24.1.2m./.q. 56.6.2m./.q.59.4.2m./.q. 61.2.c.fi.2m./.22e.q.58.4. 3m./.3a.q.18.2.c./.3.d.17.ar.1.q.2.c./.d.23.q.1.ar.3. q.1.1m./.d.27.q.2.3.5m./.d.33.q.2.ar.4.q.3.1m. Abominatio. Actus.16.23.125.c.137.c. Amor. 139.210. Ars.1.17.

88 Immo voluntas est rationalis per essentiam.3.d.23. q.1.ar.3.q.1.c./.d. 27.q.2.ar.3. 1m./.5m./.veri.q.22. 3.6m./.5.o./.Virt.q.1.5.12m./.10.11m. Du°.231°. Rñ°.sicut Du°.1199°.

89 Appetitus sensitiuus.s.cõcupiscibilis & irascibilis,dñmens ratio & rõnalis participatiue inquãtũ obediunt rationi.Virt.q.1.10.11m. Cõtinentia.14.15.Delectatio.5.19. Dęmon.24.c.45.64.66.86.

90 Appetitus rationalis non diuiditur per concupiscibilem & irascibilem. 1a.q.59.4.o./.q.82.5.o./.3.d.17. ar.1.q.3.o./.d.26.q.1.2.2m./.5. 3m./.q.2.1.1m./.4.d. 49.q.4.ar.5.q.1.c.fi./.veri.q.25.3.o./. Ma.q.8.3.c./. Virt.q.1.4.c.prin°./.q.4.2.c./. Anima.3.lec.14.co.2. Desiderium.11. Deus.258. Dolor.1.6. Dominatio.1. Dominium.7.

91 Appetitus ratiõalis non fertur in particulare:nisi sub ratione vniuersalis.1a.q.80.2.2m. Electio.1.c.

92 Iudiciũ de particulari operabili nunq̃ contrariatur appetitui.vi.q.24.2.c. Aequalitas.17. Esse.96.

93 Appetitus rõnis nõ sequitur quãlibet apprehensionẽ:

sed tantum apprehensionem boni: nec sensitiuus: nisi vt conuenientis per estimationem tantum. 2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d.17.ar.1.q.2.2m. Extasis.

94 Oppositum videtur dicere. 12e.q.19.7.2m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.

☞ Du°.232°. R ſi°. sicut Du°.1200. Fides.160. Gloria.2. Honestum.9. Humilitas.12.13. Inconstantia.0. Intellectus.169.191.c̄.285.c̄. Intentio.2.c̄. Motus.51.72. Mundicia.1. Odium.1. Passio.34. Peccatum.36.80.c̄.270.416. Perseuerantia.5.10.11.

95 Volūtas nō accipit aliquid ab appetitu inferiori: sicut intellectus a sensu: sine cuius operatiōe p̄existēte, operatio intellectus esse non potest. veri.q.26.6.18m. Prudentia.12.26.55. Raptus.9.c̄. Rectitudo.4.5. Religio.82. Similitudo.11.12. Studiositas.3.4. Virtus.49.c̄.55.142.196.c̄.207.c̄. Voluntas.0.

96 Appetitus creature rōnalis nō est rectus: nisi p̄ explicitū appetitū dei actu vel habitu. veri.q.22.2.c.

1 APPLICATIO ad bonū fit quadrupliciter. s. ſm formam: sicut anima corpori: ſm situm: sicut punctus linee: ſcd̄m contactū: sicut corpus: & secundū operationē: vt sp̄uales substantie. 1.d.37.q.3.1.c. Actio.80. Agens.33. Amor.62. Angelus.95.101.137.173.556. Apponere.0. Ars.14. Assentire.5. Causa.1.4.60.97. Cōsciētia.2.6. Cōsensus.3. Conseruatio.9. Cultellus. Cult°.8. Dispēsatio.1. Docē.3. Docilitas.2.

2 Applicatio causati ad cām fit dupliciter. s. cum libertate causati: & sine ea. 2.d.23.q.1.1.c. Electio.27. Error.0. Eucharistia.2. Experientia.3. Heresis.130. Ignorātia.22. Intellectus.88. Mācipatus. Mēbrū.5. Minister. Passio.107.121. Preceptū.1. Prudētia.16.43. Pusillanimitas.2. Ratio.42.53.57. Sacramentū.25.64.106. Sanctitas.5. Sentētia.1. Stola.0. Studiū.1. Tristitia.3. Vsura.149. Vti.4.10.

1 APPONERE sacre scripture dicitur dupliciter. s. contrarium, & implicitum. Primum est erroneū: vel presumptuosum. Secundum est laudabile. 1.plo.L. Addere.0. Admissio. Angelus.165. Bonitas.232. Embrio.3.

1 IN APPOSITIONE terminus appositus se habet vt forma respectu termini cui apponitur. 1.d.4.q.1.3.5m. Eucharistia.57.58. Facilitas.1. Generatio.90. Habilitas.2. Ignorantia.22. Ieiunium.14. Magi.7. Matrimonium.84.85. Memoria.21. Peccatum.219. Possessio.10. Speculum.5.

Appretiare. Existimare. Cāpsoria.2. Charitas.23. Humilitas.27. Vsura.192.

1 APPREHENSIO est cā delectatiōis dupliciter. s. ſm se: & ratione apprehensi. 4.d.49.q.3.ar.3.q.2.c. Actus.179. Admiratio.6. Amor.49.129.241.248. Angelus.392. Anima.198.236.294.307.

2 Apprehensio aliqua est causa timoris: & omniū operationum appetitus. 22e.q.7.1.c.

3 Nulla apprehensio intellectiua concernit aliquod tp̄s determinate: ꝗ possit esse de quolibet tempore. Sed operatio appetitus intellectiui potest aliquod tempus concernere. 3.d.26.q.1.5.4m.

4 Respectus qui est tantum in apprehensione rationis conferentis vnum alteri: est relatio rationis tantum 1a.q.28.1.c. Appetitus.4.c̄.33.44.c̄.55.65.70.71.93. Beatitudo.13.138. Bōitas.101.105.247. Causa.14. Cognitio.0.

5 Apprehēsio sensitiua hominis nata est immutari: sicut a proprio motiuo dupliciter: scilicet exterius: & interius. Et vtroq; vti potest demon. Ma.q.16.11.6m. Comprehendere.4. Concupiscentia.6. Concupiscibilis.10. Delectatio.5.11.90. Deus.200.249. Dolor.1.c̄.21. Ens.24.25. Aestimatiua.0. Fructus.14. Futurum.2.c̄. Homo.36. Imperare.7.11. Intellectus.31.32.77.78.94.175.185. Ira.28. Iudicium.20. Lex.37. Mensura.24. Motus.51. Notum.3. Odium.1. Passio.23.24.50. Percipere. Processio.18. Pulchritudo.4. Ratio.32.47. Sapientia.26.29. Sensibile.3. Sensualitas.1.2.9.15. Sensus.13.c̄. Simpliciter.5. Solercia.4. Timor.31. Transmutatio. Tristitia.6. Verecundia.15. Voluntas.10.27.30.43.46.49. Vti.23.

Approbatio. Assentire.0. Cognitio.8. Deus.151. Ignorantia.8. Iudicium.62.64. Maria.57. Prouidentia.21.24. Regula.6. Sarabaite. Scire.5. Simonia.26. Tristitia.8.9.c̄. Vita.39. Votū.64. Vsura.223.257.

1 APPROPINQVATIO Quanto aliquid habet minus de potentialitate: tanto magis appropinquat deo. 12e.q.22.2.1m./.2.d.3.q.1.3.c./. Iob.4.co.5.p̄n°. Accedere.0. Accessus. Approximatio.0. Charitas.49.59.132.137. Distantia.2.6.

2 Quāto aliqua sunt fini bono propinquiora: tāto sunt meliora. 22e.q.81.6.c.prin°. Immobile.2. Oratio.44. Prope.0. Proportio.7.

1 APPROPRIATIO IN COMMVNI est manifestatio diuinarum personarum per attributa essentialia. 1a.q.39.7.c./.1.d.31.q.1.2.c./. veri.q.7.3.c.

2 Appropriari nihil aliud est ꝙ cōe trahi ad proprium: nō ꝙ magis cōueniat vni persone ꝙ̄ alii: sed qa maiorem similitudinē habet cū proprio vnius p̄sone: ꝙ̄ alterius. veri.q.7.3.c./.q.10.13.c. Attributa.0.

3 Appropriatio in diuinis potest fieri dupliciter: scilicet ex parte creaturarum: & ex parte dei. Prima debet semper fieri per contrarium: secunda vero per similitudinem ad proprium. 1a.q.39.7.c.1m./.8.c.co.2./.1.d.34.q.2.c.

4 Aliquid appropriatur diuinis personis dupliciter: scilicet essentialiter: & causaliter. 2e.Cor.6. Iustificatio.43. Lex.66.

5 Appropriatum vt sic est posterius proprio ſcd̄m modum intelligendi: sed vt essentiale, est econuerso. 1a.q.39.7.3m./.1.d.31.q.1.2.3m. Misericordia.23. Principium.22. Templum.4.

6 Non conuenit idem secundum diuersa, diuersis personis appropriari. veri.q.7.3.3m.

7 Attributa conuenienter appropriantur diuinis personis. 1a.q.39.7.8.0./.1.d.31.q.1.2.0./.veri.q.7.3.c.

8 Essentia nulli p̄sone appropriatur: nec operatio. 1a.q.39.8.c./.1.d.31.q.1.2.2m./.3.d.4.q.1.ā.1.q.1.1m.

9 Operationes diuine diuersimode appropriātur personis diuinis ſcd̄m diuersa attributa. 3.d.1.q.2.2.3m./.d.4.q.1.1.0. Vestigium.4.

10 In qualibet operatione dei ostenduntur appropriata trium personarum. s. potentia: sapientia: & bonitas. 3.d.34.q.1.ar.1.q.1.c.

11 IN SPECIALI. Potentia appropriatur patri: sapientia filio: bonitas vero spirituisancto. 1a.q.39.7.8.c./.q.45.6.2m./.q.46.3.c./.22e.q.14.1.c./.1.c./.1.d.31.q.1.2.c./.d.34.q.2.0./.2.d.43.1.b.2./.c./.3.d.1.q.2.2.0./.d.4.q.1.1.0./.d.25.q.1.2.c.3m./. veri.q.7.3.c./. Ma.q.3.14.b.2./. quol.2.15.6./. Isa.11.lec.2.co.2.6./. Ro.11.lec.5.co.4.6./.2e.Cor.6.

12 Virtus appropriatur patri. 1.d.14.L.6. Adoptio.15.16.17.

13 Immo virtus appropriatur filio. Opus.9.q.23./.1e.Cor.lec.3.6.

14 Immo virtus appropriatur spirituisancto. 1a.q.39.8.c./.1.d.34.q.2.0. ☞ R ſi°. Dubio.233°.

15 Virtus inquantum pertinet ad perfectionem potentię: appropriatur patri: sicut etiam potentia: sed filio vt media inter essentiam & operationem. Spiritui sancto vero: vt facit bonum opus & operantem: & quo ad beneficium. 1.d.14.L.fi./d.34.q.2.1^{m}./veri.q.7.3.3^{m}./1^{e}.Cor.lec.3.fi. Character.30.31.

16 Sapientia & cognitio appropriatur filio: amor vero & pax, spirituisancto. Io.14.lec.9.prinº.

17 Sapientia: virtus: ęqualitas: species: & pulchritudo: appropriantur filio. 3.d.1.q.2.2.c.fi./ps.49. co.2./1^{e}.Cor.lec.3.fi. Conceptio.17.19. Donum.9. Dos.2. Eucharistia.111. Iudicium.41.

18 Ars, & cętera ad intellectum pertinentia, appropriantur filio. veri.q.1.7.c. Iustificatio.39.40.43.

19 Veritas in diuinis appropriatur filio. 1ª.q.39.8.c./1.d.19.q.5.1.c.fi./veri.q.1.7.c.

20 Similitudo appropriatur filio. 1.d.31.4.4^{m}.
Lex.66. Liber.19. Misericordia.23. Nexus. Qui est.3.

21 Esse in, sicut in continente & saluante appropriatur spirituisancto: sed sicut in arte & similitudine appropriatur filio. 1.d.1.q.1.6.2^{m}. Sapientia.45. Sedere.3.5. Vita.17.ĉ.26.

22 Memoria vt principium intelligentię appropriatur patri: filio autem vt potentia cognitiua. veri.q.7.3.3^{m}. Vox.1.

23 Principium effectiuum: appropriatur patri: exemplare autem, filio. 1ª.q.46.3.c./2.d.1.q.1.6.1^{m}.

24 Aeternitas appropriatur patri: pulchritudo filio: vsus vero spirituisancto: secundum Hilariũ. 1ª.q.39.8.c./3ª.q.59.1.2^{m}./1.d.31.q.2.o./3.d.1.q.2.2.c.

25 Vnitas appropriatur patri: imago, ęqualitas, & verbũ filio: nexus vero spirituisancto: sm Augustinum. 1ª.q.37.1.3^{m}./q.39.8.c./q.47.2. 2^{m}./3ª.q.58.2.3^{m}./1.d.10.3.o./d.31.q.3.o.

26 Vnitas pro vnione appropriatur spirituisancto: non autem absolute. 1.d.31.q.3.1.1^{m}.

27 Remissio peccatorum appropriatur spũisancto. Ma.q.3.14.c.co.2.

28 Ex ipso, appropriatur patri: per quem filio: in quo, spirituisancto. 1ª.q.93.8.c./1.d.36.q.1.3.5^{m}./Ro.11.lec.5.co.4.fi./Eph.4.lec.2.fi.

29 Creatorem esse, appropriatur patri: per quem, filio: dominium vero & viuificatio: spirituisancto. 1ª.q.45.6.2^{m}.

1 APPROXIMATIO in spiritualibus est dupliciter. s. secundum similitudinem naturę: & secundum affectum: & vtraq; est dei ad hominem: & econuerso. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c. Accedere.o. Appropinquatio.o. Dispositio.33.

2 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.4.3.4^{m}.
Duº.234º. Rñº. sicut Dubio.1116º.
Aprilis. Mensis.

APTITVDO hominis ad virtutes: & subiecti ad formam, est duplex. s. secundum potentiam passiuam tantum respectu infusarum: vel secundum actiuam & passiuam simul, respectu acquisitarum. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c.prinº./Virt.q.1.8.9.c. Anima.129.ĉ. Assimilatio.14. Baptismus.117. Capacitas.o. Cęcitas.4.5. Claritas.16. Contemplatio.19. Datio.23. Deuotio.6. Dignitas.3. Docilitas.o. Eucharistia.190. Gratia.65. Habilitas.o. Honor.26. Idoneus.o. Ignorantia.8.10.33. Inclinabilitas. Incorporalia. Ius.16.ĉ. Natum. Obligatio.1.6.ĉ. Prędicari.33. Priuatiuũ.10.ĉ. Pronitas. Sensus.38.43. Solertia.o. Status.6. Superbia.2.15. Tempus.44. Verbum.61. Virtus.58.82. Vita.71. Vsura.202. Vsus.6.

1 APVD significat quatuor. s. subsistentiam in recto: autoritatem in obliquo: distinctionem, & socialẽ coniunctionem. Io.lec.3.co.3.fi. Accidentaliter.3. Ad. Artificiale.6. Beatitudo.5. Cãpsoria.9. Compositio.8.

2 Apud significat distinctionem: & cõiunctionẽ extrinsecam: In, autem intrinsecam. Io.lec.3.co.3.
Habitus.15. Hęresis.109. Ioãnes.18. Iuxta. Locus.1. Lex.42.57. Mensis. Militia.1. Modestia.4. Nomen.21. Non ens.5. Obedientia.25. Ordo.202. Vitiositas. Vsura.2.3.4.133.170.174.176.290.
Apuleius. Dęmon.1. Apulia. Philosophus.1.

1 AQVA / IN COMMVNI habet sex proprietates: quia est diaphana: humida: frigida: generatiua: abundans vbiq;: & sine pretio. 3ª.q.66.3.c./q.69.2.2^{m}./4.1^{m}./4.d.3.ar.3.q.1.c.
Acolitus.2. Admixtio. Aer.4.6.10. Amor.58.194.

2 Aqua est duplex, scilicet viua, id est continuata suo principio cũ fluxu: & mortua. i. stans. 1ª.q.18.1.3^{m}.

3 Aqua triplex. s. aqua doctrinę: gratię: & baptismalis mundítię. Isa.12.co.2.

4 Aqua quincuplex. s. aqua effusę lachrymę: baptismalis mundicię: spũalis gratię: diuinę sapientię: & internę lętitię. Isa.42.fi.

5 Aquę quadruplices a qbus deus liberat sanctos suos. s. ab aquis carnalis voluptatis: terrenę cupiditatis: diabolicę aduersitatis: & mundanę potestatis. Isa.43.fi.
Animal.11.13.19.

6 Aqua de se non nutrit, sed cum aliis. 4.d.8.q.1.ar.4.q.2.2^{m}./1^{e}.Cor.11.lec.4.co.4. Aquaticum. Aqueum.

7 Aqua non cooperit totam terram contra naturam: propter viuentia super eam. 1ª.q.69.1.2^{m}./4^{m}./2.d.14.5.3^{m}./ Poª.q.4.1. 4^{m}./20^{m}./ ps.23.co.2./ps.32.co.5./Iob.26.co.2./cº.38.co.3.prinº. Baptismus. M.

8 Diuersitas aquarum per loca & situs, est accidentalis. 4.d.3.ar.3.q.3.c./d.11.q.2. ar.2.q.1. 2^{m}./ar.3.q.1.1^{m}./d.44.q.3.ar.2.q.2.b.1. Calor.5. Caput.6. Cataractę. Coelum.9. Cęte.1.11.12.

9 Congregatio aquarum conuenienter describitur tertia die. 1ª.q.69.1.o./2.d.14.5.o.

10 Aquę dicuntur potius congregari & diuidi q; creari: qa labiliter fluxę sunt. Sed aquę quę supra coelos sunt non sunt fluidę sm Basilium. 1ª.q.68.2.b./2^{m}.fi./q.69.1.1^{m}.

11 Aq̃ calida citius & fortius congelatur. 12^{e}.q.35.6.2.2./q.37.1.2^{m}./q.48.2.c./q.87.2.c./Virt.q.2.8.17^{m}.

12 In profundo maris est aqua dulcis. 2.d.14.5.5^{m}.
Cõuersio.12. Corpus.35. Delphinus. Doctrina.5.8.

13 Aqua separatur a vino per iuncum decorticatum quo ad substantiam aqueam: non tamen eadem numero cum prima: quia iam prima facta est vinum. 4.d.11.L.7^{m}. Elephas.4. Eucharistia.14.20.55.ĉ.161.164.195.197.

14 Aquę significant tribulationes: quia impellunt irruendo: extinguunt ignem concupiscentię non autem charitatis: & summergunt. 1^{e}.Thes.prinº.
Flumen.o. Fluxus.1.2.4. Fons.o. Generatio.15.36. Ieiunium.45. Ignis.16. Immunditia.3. Liberare.1. Limus. Lucíditas.2. Mare.o. Materia.14. Motus.36. Natiuitas.5. Nix. Panis.1. Piscis.1.4. Plumbũ. Pluuia.o. Porphyrio. Reptile.1. Sapor.18. Subdiaconus.1. Tactus.11. Terra.14.15. Torcular.1. Totum.8.9.10. Venter. Christus.112.113.

15 DE LATERE CHRISTI / Vera aqua exiuit de latere Christi: i cruce. 3ª.q.66.4.3^{m}./q.74.7.3^{m}./4.d.3.ar.3.q.2.2^{m}.

16 Immo fuit humor flegmaticus: vt quidam dixerunt.

3ª.q.66.4.3m.prinº. PR Rº. Dubio.235º.
17 Aqua quę fluxit de latere Christi, significat populum redimendum, & reficiēdū eius sanguine, & vsum Eucharistię.4.d.8.q.1.ar.2.q.2.3m./.6m.
18 BENEDICTA ./. Aqua benedicta non est sacramētum: sed est quid sacramentale. 3ª.q.65.1.6m./.4.d.2.q.1.2.7m.
19 Aqua benedicta non ordinatur directe ad remediū prestandum: sed contra demones: & contra omne impedimentum sacramentorum.3ª.q.65.1.6m./.4.d.2.q.1.2.7m. Eucharistia.124.
20 Aqua benedicta datur contra impugnationem exteriorem demonū: exorcismus aūt, contra interiorē.3ª.q.71.2.3m./.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.3m. Exorcism⁹.4.
21 Aqua bndicta delet peccata venialia.3ª.q.65.1.6m./.8m./.q.83.3.3m./.q.87.3.c./.4.d.2.q.1.2.7m./.d.16.q.2.ar.2.q.4.0.
22 Aqua benedicta pōt iterari, non aūt exorcismus: pro quo sumitur contra demones.3ª.q.71.2.3m.
23 Aquę benedictę pōt fieri additio aquę nō benedictę, & tota erit benedicta.3ª.q.77.8.3m./.q.83.3.3m./.q.87.3.0./.4.d.12.q.1.ar.2.q.6.2m./.Ma.q.7.12.0.
Aquarii. Eucharistia.55.
Aquaticum. Animal.12.13. Aqua.0. Aqueum. Cete.2. Piscis.0.
Aqueum. Aqua.0. Aquaticum. Calor.12. Cete.2. Odor.2. Pluuia.2.
1 AQVILA habet septem proprietates: quibus significat sanctos: qui comparantur aquilis septēpliciter. s. propter volatus altitudinem: in quo notatur eminentia contemplationis: propter odoris subtilitatē: in quo notatur feruor dilectionis: propter loci sublimitatē: in quo notatur studium cælestis conuersationis: propter motus velocitatem: in quo notatur promptitudo bone operationis: propter diurnam renouationem: in quo notatur studium internę emendationis & profectus: propter membrorum pulchritudinem: in quo notatur decor virtutum: propter filiorum solicitudinem: in quo notatur solicitudo sanctorum. Iob.39.fi./.Isa.40.fi. Synderesis.2.
2 Aquila significat superbiam.12ᵉ.q.102.6.1m.co.2.fi.
AQVILO flans facit generare mares: auster vero fœminas, 1ª.q.92.1.1m./.q.99.2.2m./.2.d.20.q.2.1.2m. Auster. Sinistra.2. Ventus.0.
ARA sine aspiratione significat altare: cum ea autem stabulum porcorum. Opus.39.lec.7.co.3.prinº. Altare.0.
ARABES sunt de genere Ismaelis, filii Abrahę. Isa.21.co.3.fi.
1 ARANEA est animal frigidū, non pingue, tm̄ emittens de filis ꝙ moritur. Et significat animam deuotā: vel malam. ps.38.co.10.
2 Aranea facit telam a natura, & non ab arte.2.d.25.1.7m./.ꝟ.2.cº.80.prinº./.Virt.q.1.6.c.prinº./.Opus.35.co.2./.Phy.2.lec.11.fi.
Arare. Bos. Predicator.1.
Aratus. Paulus.20.
Arbiter. Compromissum. Iudicium.36.
Arbitrarius. Appellare.3.
Arbitrium. Absoluere.13.34. Angelus.427. Appellare.3. Benedictus.3. Clauis.7. Confessio.19. Iudex.8. Lex.50.56. Libertas.7. Liberum.0. Presumptio.14. Prophetia.41. Restitutio.14.20. Sacerdos.34. Vsura.308.
1 ARBOR significat iustum tripliciter: scilicet quia plantatur fructificat, & conseruatur. ps.1.co.2.
Anima.V.
2 Aliter habetur ꝑtes fructificationis arboris cum virescit frondibus: & aliter cum iam primordia fructuum incipiunt apparere.12ᵉ.q.69.3.c. Carbo. Cete.4. Eua.2. Fides.59. Fructus.6.9.13.18. Lignū.0. Planta.0. Natiuitas.5.b.
3 In arboribus & in herbis nihil erat inmundum secundum legem: sicut in omni genere animaliū. 12ᵉ.q.102.6.2m./.Ro.14.co.2. Radix.1. Veritas.27. Vsura.168.204. Christus.215.
Arcere. Angelus.252.577.588. Aqua.11.20. Colluitio. Dominium.0. Eucharistia.193.216.217.218.219. Excommunicatio.10. Potestas.17. Princeps.0. Scriptura.1.
1 ARCA Noe. significat ecclesiam.1ᵉ. Thes.prinº.
Causa.110. Coruus.2.
2 Arca testamenti significat secreta fidei: quę permittūtur videri a maioribus tantum.12ᵉ.q.102.4.6m./.4.d.9.ar.3.q.6.1m. Gazophylatium.1. Oza. Psalmus.2. Christus.197.
3 Dispositio archę testamēti interius & exterius: & expositio literalis & figuralis omnium pertinentium ad eam.12ᵉ.q.102.4.6m.
ARCHANGELI sunt medius ordo inter angelos & pncipatus.1ª.q.108.5.4m./.2.d.11.q.1.2.3m./.ꝟ.3.cº.80.co.4./.Opus.3.cº.126.fi. Angelus.577.578.585. Annunciatio.4. Gabriel.2. Michael.0. Officium.2. Principatus.10.
Archelaus. Aristoteles.1. Socrates.3.
ARCHIDIACONVS est quasi princeps ministerii: ideo omnia pertinentia ad hoc dat ordinandis.4.d.25.q.1.1.2m. Character.42. Perfectio.56. Religio.51.104.
ARCHIEPISCOPVS non est maior episcopo: nisi in casibus determinatis a iure.2.d.44.L.q.7.c.2m. Episcopus.15. Palium.0. Suffraganeus.
Archipresbyter. Perfectio.56. Religio.51.104.
Archita. Plato.3.
ARCHITECTOR est principalis artifex ꝑcipiēs induci formam: & preparari materiam.1ª.q.18.3.c./.2.d.10.3.1m./.3.d.33.q.2.ā.1.q.1.c./.ꝟ.pnº./.Opus.20.Iº.4.cº.23./.Isa.3.lec.4.co.1.fi./.Ethi.co.3.fi./.Iec.2.co.2./.Met.co.10./.Iº.5.co.3.fi./.Phy.2.lc.4.co.2. Predicator.1. Iustitia.18. Scientia.150.155.
ARCHITRICLINVS sm̄ Augustinū est princeps. i. primus inter cōuiuas. Vel sm̄ Chrysostomum est ordinator conuiuii. Io.2.co.5.
1 ARCVS in nubibus significat sacram scripturam. ps.7.co.10.
2 Arcus significat persecutionē dolosam. ps.36.co.10. Fornicatio.1. Iris.0.
3 Arcus significat dei prouidentiam. ps.43.co.3.
ARDERE in inferno dicitur propria voluntas: quia meretur ardere. quol.2.vel.4.q.7.1.3m. Aduentus.6. Adulterium.5.6. Amor.190.193. Ardor. Dulcedo.8. Gula.8. Ieiunium.47. Nomen.37. Seraphin.0.
ARDOR ./. Tres sunt differentię ardoris secundum tres differentias ignis: scilicet ardor carbonis, flāmę, & lucis. Opus.62.cº.46.0. Ardere. Barbarus.2. Flamma.
Arduum. Amor.179.224. Appetitus.31. Concupiscibilis.1. Continentia.11. Difficile.0. Fortitudo.3.60. Laboriosum. Meritum.70. Miraculum.5. Passio.64. Prohibitio.3. Securitas.4. Spes.12.47.58.64.66.67. Timor.16.47. Turpitudo.1. Arena. Argentum.1.
1 ARGENTVM vt plurimum generatur in venis terrę, vel lapidum: aurum vero inter arenas. Iob.

a8.prin°. Alchimia.o. Calix.1. Verbum.71. Vſura.297.

2 Per argentum ſignificatur doctrina ſacra. Iſa.1.lec.6.principio. Argumentatio. Adam.27. Ratio.4.9.45.

1 **ARGVMENTVM** dicitur quadrupliciter.ſ.proceſſus rationis, medium, prologus breuis, & lumen mentis.3.d.23.q.2.1.4^{m}./.veri.q.14.2.9^{m}.
Allegatio. Conſequentia.o. Fallacia.o. Fides.47.c.125.c.135.c.

2 Argumentum dicitur dupliciter, ſcilicet ratio rei dubię: & ſignum euidens ſenſibile.3^{a}.q.55.5.c.

3 Argumentum a maiori ſumitur tantum negatiue: ſed a minori, affirmatiue tantum. Virt.q.2.9.2.6.6^{m}./.1^{c}.Cor.15.lec.2.co.1.

4 Arguens ad veritatem procedit ex veris, ſed ad poſitionem, procedit ex datis: vt Ariſtoteles ſępe facit. Anima.lec.6.co.2. Incipere.1. Mũdus.21. Potentia.28. Proportio.11.12. Ratio.2.8.45. Reſurrectio.47.

5 Oratio firmat argumentum, primo a ſubſtãtia actus: ſecundo a circunſtantiis.12^{c}.q.7.1.1^{m}.

6 Argumentum ex ſolo literali ſenſu ſumitur ſacrę ſcripturę.1^{c}.q.1.10.1^{m}./.1.plo.5.c.fi./.d.11.1.1^{m}.fi./.3.d.11.1.fi./.8i.q.22.11.8^{m}./. Ma.q.13.4.16^{m}./.q.16.6.15^{m}./ ql.7.vl.8.vel.11.q.6.1.4^{m}./.Trin.7.5^{m}.

7 Argumentum ab autoritate dei eſt firmiſſimum: ſed ab autoritate humana eſt debiliſſimũ.1^{a}.q.1.8.2^{m}./. Phy.8.lec.3.prin°. Scientia.74.117. Scriptura.19. Simplicier.6. Theologia.11.12. Vſura.257.
Aridum. Arere. Membrum.3.12.
Aries. Animal.80.81.83. Hircus.

1 **ARISMETRIA** eſt principalis pars mathematicę: ſecundaria Geometria: conſequentes autem perſpectiua, aſtrologia, & muſica. Met.4.lec.2.fi.
Medium.1.28. Scientia.22.23.24.25.146.

2 Ariſmetria eſt ſcientia, cuius ſubiectum eſt numerus: qui eſt ſpecies quantitatis.1.d.24.q.1.1.2^{m}./.3.c.fi./.Po^{a}.q.9.5.8^{m}./.quol.10.1.c.fi./. Met.4.lec.2.co.3./.$Poſt^{a}$.lec.5.co.1.fi.

3 Ariſmetria, & geometria procedunt ex principiis notis lumine naturali intellectus.1^{a}.q.1.2.c.
Ariſtocratia. Princeps.5.6.

1 **ARISTOTELES** fuit diſcipulus Platonis, qui Socratis, qui Archelai, qui Anaxagorę diſcipuli fuerunt. Met.lec.10.prin°./.Lec.16.co.1.

2 Ariſtoteles inſtituit ſectam Peripateticorum: quorũ princeps ipſe fuit.12^{c}.q.59.2.c./.22^{c}.q.123.10.c.

3 Ariſtoteles non plene retulit opiniones aliorum pręcipue Socratis & Platonis. Opuſ.20.li°.4.c°.4.co.a./.Met.3.lec.11.co.2.fi./. Phy.1.fi./. Ce.lec.22.co.2./.Lec.23.co.1.fi./.Lec.29.pri°./.co.3.fi./. Li°.3.co.3.fi./. Anima.lec.8.prin°.

4 Autoritates Ariſtotelis, quę ex exemplis aliorum inductis ſumuntur: nihil valent: quia ipſemet teſtatur ꝙ in eis non quęrit ſubiectum, ſed modum. Vnde inducit ea non ad aſſerendum: ſed quia erãt ſuo tempore apud quoſdam probabilia.2.d.13.3.3^{m}.fi.

5 Ariſtoteles incepit & proceſſit a facilioribus & ſenſibilibus, ad ſeparata: ſed Plato & Pythagoras econuerſo. Met.3.lec.1.fi.

6 Pręclara ingenia Ariſtotelis, Auerrois, & Alexandri, patiebantur magnam anguſtiam de beatitudine: a qua nos liberamur per fidem.ḡ.3.c°.48.fi. Agẽs.69. Argumentum.4.

7 Ariſtoteles poſuit rationes omnium rerum in deo: in quo dixit idem eſſe intelligens & intellectum: & poſuit mundum coęternum ei.Io.lec.6.fi. Beatitudo.28. Bellatores.2. Cœlum.134. Conceptio.2. Delectatio.3. Dionyſius.5.

8 Immo Ariſtoteles nõ intendit eſſe plures res in deo: nec demonſtrare ęternitatem mundi: ſed diſputatiue tantum procedere.1^{a}.q.46.1.c./.2.d.1.q.1.5.c./.$Poten^{a}$.q.3.17.c.fi./.Ce.2.co.2.prin°.
R ñ°. Dubio.236°.253°.471°.912°.

9 Ariſtoteles iam decrepitus iacens in lecto, liberat patriam ſuam ab hoſtibus. Opuſ.20.Li°.4.c°.11.fi.
Aequinoctialis.1. Ethica. Euſtratius.1. Exemplum.3. Fides.5. Firmamentum. Forma.103. Humilitas.4. In.6.14. Luminare.4. Materia.40. Miles.10. Miſericordia.3. Modeſtia.7. Mundus.27.28.30. Nemeſis.1. Pythagoras.2. Potentia.30.31. Prouidentia.34. Scientia.8. Seneca. Solertia.2.5. Statua.2. Stella.4. Triſtitia.8. Venus.3. Virtus.225.

ARMA corporalia & ſpiritualia ſunt triplicia.ſ.tegentia: impugnantia: & protegentia. Eph.6.lec.4.co.1.fi. Tentare.21.
Armonia. Anima.69. Cõſonantia. Muſica.o. Melodia. Organum.o. Peccatum.283.

ARMVS dexter: & pectuſculũ hoſtię in lege veteris erant ſacerdotis contra diuinationem: & quia ſapientia cordis & fortitudo ſunt ei neceſſaria.12^{c}.q.102.3.8^{m}.fi.
Aromata. Sabbatum.7. Sacrificium.34.

1 **ARRA**./.Pignus eſt aliud ab ipſa re pro qua datur: & ideo redditur. Non autem arra: quia datur de pretio. Eph.lec.6.co.3.prin°.

2 Spiritus ſanctus dicitur pignus, ſed magis proprie arra: quia ſpiritus ſanctus dicitur arra: per reſpectum ad ea dona: quę manent in patria: pignus vero per reſpectum ad ea quę euacuabuntur.12^{c}.q.114.3.3^{m}.fi./.Eph.lec.6.co.3.prin°.

3 Conductos arra regni dei: oportet terrena deſpicere. Opuſ.17.c°.15. Emere. Reuelatio.10.c. Vendere.o.
Arrepticius. Arripere. Dęmoniaci. Hęreſis.108. Homo.37. Python.4. Arripere. Arrepticius. Debitum.26.

ARRIVS dixit ꝙ deitas ſeparata fuit ab humanitate Chriſti in paſſione.quol.4.q.5.c./.ps.21.co.2.
Aſſumere.38. Generatio.58.59.68. Hęreſis.37.c. Oratio.96. Origenes.2.3. Spiritus.19.

1 **ARROGANTIA**./.Arrogans eſt: qui ſibi tribuit quod non habet.22^{c}.q.112.1.2^{m}./. Iob.40.co.2.fi./.Iſa.2.lec.3.co.2.

2 Arrogantia qua aliquis ſupra ſe extollitur: eſt ſpecies ſuperbię. Nec eſt iactantia: ſed ſępe eſt cauſa eius.22^{c}.q.112.1.2^{m}. Audacia.o. Iactantia.2. Superbia.3. Temeritas.o. Arrogatio. Adoptio.3.9.

1 **ARS** QVID.47./. Ars eſt virtus intellectualis: inquantum facit facultatem boni operis. Non autem ſimpliciter eſt virtus: quia non perficit vſum, nec appetitum.12^{c}.q.57.3.4.o.

2 Ars eſt recta ratio factibilium, & habitus operatiuus.4^{a}.q.22.2.c./.12^{c}.q.57.3.4.o./.q.93.1.c./.22^{c}.q.47.5.c./.8i.q.5.1.c./.Virt.q.1.12.17^{m}./.13.c./. Ethi.co.2.fi./.$Poſt^{a}$.prin°.

3 Immo nihil aliud ars eſſe videtur ꝗ quędam rectitudo rationis: vt per determinata media ad determinatum finem actus humani perueniant. $Poſt^{a}$.prin°.
R ñ°. Dubio.137°.876°.879°.

4 Ars quędam neceſſaria eſt: quę ſit directiua ipſius actus rationis: per quam homo in actu ipſo rationis

ordinate:faciliter & sine errore procedat. Et hęc est logica. Post*.prin°.

5 Ad actus humanos faciliter & ordinate perficiendos:diuersę artes deseruiunt. Post*.prin°. Aduocatus.5.8.

6 Forma artis est similitudo vltimi effectus intenti ab artificę.3a.q.78.2.c. Alchimia.o. Amor.142. Campsoria.2.3.

7 Forma artis est similitudo factiua : & repręsentatiua rei artificialis:quo ad formam tantum. Sed ideę diuinę sunt vtrunq; etiam quo ad materiam.quol.7.vel 8.vel.11.3.c./.quol.8.2.c. Causa.16. Defectus.4.5. Idea.22.23.29.c̄. Ius.1.

8 Ars semper est ad bonum:sicut & scientia.12e.q.57.3.1m. Magi.9.c̄. Natura.2.

9 Artis est aliqua virtus:quia ad bonū eius vsus requirit aliq̄ vtus moralis.12e.q.57.3.2m./.22e.q.47.4.2m.

10 Sciētię ad nullū opus ordinatę dicūtur simpliciter scientię:non autem artes . 12e.q.57.3.3m./.Trin.17.3m.

11 Artes quę ordinantur ad opus rōnis,dicuntur liberales.Quę vero ordinantur ad opus corporis : dicuntur seruiles . 12e.q.57.3.3m./.Trin.17.3m./. Met.lec.3.co.2.fi. Rectitudo.2.4.

12 Immo artes quę ordinantur ad opus rationis dicuntur seruiles & practicę:cum ratio sit potentia discursiua.1.d.33.1.3m. R ñ°.du°.238°.

13 Artes liberales sunt specula*. Sed dicuntur artes:quia habent aliquid per modum operis . 12e.q.57.3.3m./. 22e.q.47.2.3m./.Trin.17.3m.

14 Omnis applicatio rationis recte ad aliquid factibile: pertinet ad artem. Ideo est aliqua ars speculatiua. Nō autem prudentia: quia est tantum de consiliabilibus: in quibus non sunt vię determinatę ad finem.22e.q.47.2.3m./.Post*.prin°.

15 COMPARATIO.39/. Ars magis cōuenit cū prudētia q̄ habitus speculatiui ratione obiecti,& subiecti. Sed econuerso,ratione virtutis.12e.q.57.4.2m. Appropriatio.18.21. Certitudo.9.13. Deus.156.157. Esse.6. Experientia.6. Finis.111.

16 Ars differt realiter a prudētia.12e.q.57.4.0./.5.1m./.22e.q.47.4.2m. Formatiua. Idea.22.23.29.c̄.

17 Ars non requirit aliquos habitus morales in appetitu:sicut requirit prudētia.12e.q.57.4.c./.q.58.5.2m./.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.3m./.Virt.q.1.12.17m. Imitatio. Lex.31.60. Logica.4.c̄. Militaris. Obiectum.10. Ordo.39.

18 Ars habet determinata media ad finem. Sed in quibusdam non habet:in quibus per similitudinem dicitur aliquis prudenter agere: vt in medicina:& nauali:in quibus est necessariū consilium.22e.q.47.4.2m./.q.49.5.2m. Politica.4.

19 Bonum artis est extra hominē.s.in artificialibus:sed bonum prudentię est intra hominem.12e.q.57.4.c./.5.1m./.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.3m./.Virt.q.1.12.17m./. Ethi.2.lec.4.co.1.fi. Potentia.42.45. Prouidentia.17. Prudentia.12.13.14.

20 Ars assimilatur naturę:quia natura est ratio artis diuinę indita rebus:qua mouētur ad suos fines.p̄.3.c°.84./.Phy.2.lec.4.co.1.fi./.Lec.12.fi.

21 Ars non coęquat naturam.Opus.73.c°.1. Rectitudo.2.4. Sapientia.17. Scientia.23.53.c̄.128.

22 Ars imitatur naturam solum in effectibus quorum principium aliquod actiuum pręexistit in materia:q̄a tantum hi effectus possunt fieri ab arte,& a natura.p̄.2.c°.74.fi. Spelunca. Theodosia.32. Verbum.3.4.31. Virtus.198.

23 Ars angeli boni vel mali , est efficacior q̄ ars hominis. Po*.q.6.3.c.fi./.Ma.q.16.9.11m.

SVBIECTVM . 3.4.5.11.12.14.16.15.19.20.23.48.

24 Veritas:iustitia:liberalitas:magnificentia: prudentia: & ars:sunt proprie in deo.p̄.1.c°.93.

OPERATIO . 2.3.4.5.9.vsque.14.16.17.18.20.22.26.29.vsque.35.45.46.47.48.50.

25 Operatio artis fundatur super operationem naturę: & hęc super creationē . 1a.q.45.8.c.4m./.2.d.1.q.1.3.5m./.p̄.3.c°.65.5m./.Po*.q.3.7.9m. Accidēs.101. Alchimia.o. Aranea.2. Baptismus.60. Beatitudo.49.50. Bellum.3.

26 Operatio artis pręsupponit materiam . Non autem actio dei:cuius forma generat aliam:non autem forma artis . 1.d.36.q.1.1.c.fi./.d.38.3. 1m./.2.d.1.q.1.3.5m./.d.3.q.3.3.c.fi./.d.18.q.1.2.c. Creatio.13. Finis.2.c̄.110.c̄.

27 Opus artis non potest esse simile operi naturę.3.d.21.q.2.ar.4.q.2.4m.

28 Oppositum videtur dicere . 22e.q.77.2.1m. R ñ°.sicut Dubio.94°. Du°.239°.

29 Quicquid continetur explicite in artificiato originaliter:& implicite in arte continetur . Ita & in corpore respectu animę.4.d.44.q.1.ar.2.q.1.c.

30 Initium artis sm eius essentiā sunt principia ex quibus procedit ars. Sed sm eius effectum est vnde incipit ars operari : sicut principium artis ędificatiuę est fundamentum.22e.q.19.7.c.

31 Quicquid est contra naturam artificiati:est contra naturam artis.12e.q.71.2.4m.

32 Operatio artis est triplex.s. consideratio rei fiende: operatio circa materiam:& constitutio operis. Ethi.6.lec.3.fi.

33 Quęlibet ars considerat finem:& ea quę sunt ad finē. 12e.q.8.2.3m. Fortitudo.7.45. Magi.9.c̄. Paulus.4.

34 Ars habet duplicia instrumenta.s.principalia quibus operatur: & conseruatiua principalium.4.d.44.q.1.ar.2.q.3.c.

35 Pręter artes exequētes:non requiruntur artes dirigētes:sicut in moralibus.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.c.3m.

EFFECTVS. 2.vsque.11.13.14.19.20.22.26.29.vsque.35.45.46.47.48.50.

36 Ars non potest conferre formam substantialem.2.d.7.q.3.1.5m./.Po*.q.6.1.18m./.Opus.34.fi.

37 Oppositum videtur dicere . 22e.q.77. 2.1m./.3a.q.66.4.c./.q.75.6.1m./.4.d.11.q.1.ar.1.q.3.3m./.Po*.q.3.8.13m. Du°.240°. R ñ°.sicut Du°.94°.

38 Ars non potest inducere formam substantialem :nisi virtute naturę.22e.q.77.2.1m./.3.q.66.4.c./.q.75.6.1m./.2.d.7.q.3.1.5m./.4.d.11.q.1.ar.1.q.3.3m./.Poten*.q.3.8.13m./.q.6.1.18./.Opus.34.fi.

39 Ars est causa artificiatorum secundaria : sed voluntas est principalis . 1.d.38.1.c.1m. Actio.85. Agens.91.

40 Processus artis est duplex.s.artis a corde artificis , & artificiatorum ab arte.1.d.32.q.1.3.2m. Cete.13. Demon.74.

41 In aliqua materia est virtus agens ad productionem formę artis:in aliqua vero nō.1a.q.117.1.c./.p̄.2.c°.74.fi./.Iō.4.c°.72.co.1.

42 Immo in materia nulla est potentia actiua.3a.q.32.4.c.3m./.2.d.18.q.1.2.c.fi./. Phy.lec.12.co.2.pri°./. Iō.2.co.1.fi. Du°.241°. R ñ°.sicé du°.851°. Esse.6. Medicina.3.

43 PECCATVM./.Vendere artes liberales:est peccatum Simonię.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.c.8m. Aduocatus.5.8.

44 Oppositum videtur dicere.22e.q.100.3.c.3m.

Γ R ii°. Dubio. 242°.

45 Vendere artes liberales quo ad veritatem earum, peccatū est simonię: non autem locare operas suas. s. docendo eas: quia hoc licitum est. 22^e.q.100.3.c.3^m./. 4.d.25.q.3.ar.2.q.2.c.8^m./.quol.7.vel.8.q.6.1.c. Defectus.4.5. Notorium.2.

46 Docere artes liberales non conuenit alicui propter aliquod officium spirituale: ideo licet etiam gentilibus. quol.8.11.c.

47 Id quod de se ordinatur ad malū, non est ars.12^e.q.57.3.1^m./.22^e.q.95.1.2^m./.q.169.2. 4^m./.quol.4.q.9.1.1^m.

48 In actu artis dupliciter contingit esse peccatum. s. deuiando a fine particulari, artis & a fine cōi. Primum est proprium: secundum vero est artificis: inquantum est homo.12^e.q.21.2.2^m./.q.57.3.1^m.

49 In arte peccans volens, est eligibilior q̃ peccans nolens: sed in virtutibus moralibus est econuerso. 12^e.q.21.2.2^m./.q.57.4.c./.22^e.q.47.1.3^m./.8.c. Met.5. lec.fi.co.3.

50 Artes qbus vt pluries aliq male vtuntur: licet de se sint licitę: debēt tū extirpari de ciuitate p principes: ẽm Platonem.22^e.q.169.2.4^m. Ornatus.9.

Artare. Articulus.o. Coactio.o. Dies.5.18. District°. Ieiuniū.17. Matrimoniū.83.93. Religio.61.99. Verbum.70. Articulatio. Spiritus.23.

1 ARTICVLVS fidei est indiuisibilis veritas de deo: artans nos ad credendum: ẽm Ricardū de sancto Victore.22^e.q.1.6.o./.3.d.25.q.1.ar.1.q.1.o. Cōfessio.18. Credere.17.ẽ. Deus.11. Fides. A. Heresis.5. Sapientia.39. Symbolū.9. Theo^a.2. Verbum.85.

2 Articulus dr̃ q̃drupliciter. s. mẽbrū: cōclusio: pticula in iudicio: & spẽlis difficultas supposita in fide, nō dependens ex alia.22^e.q.1.6.c./.3.d.25.q.1.ar.1.q.1.c.

3 Articulus necessitatis. Absoluere.o. Bonitas.108. Casus.8. Sacramentum.77.

4 Articulus mortis. Absoluere.6.26. Casus.9. Confessio.5.

1 ARTIFEX tripliciter potest conuerti ad speciem: quę est in eo. s. vt est similitudo rei: vt res in anima: & vt causa rei.1.d.27.q.2.3.4^m. Amor.145. Architector. Ars.o. Artificiale.6. Defectus.4.5. Dispositio.30.

2 Sicut res naturalis agit p suā formā: sic & artifex per suum intellectū, & voluntatem. Potentia.q.3.15.5^m. Dolabrum. Effectus.7. Episcopus.21. Esse.6.48. Facere.5. Forma.138. Idea.1.ẽ.25.ẽ. Intellectus.161.

3 Artifex preconcipiendo artificiatum, primo considerat finem: secūdo ordinẽ artificiati ad finem, & partium eius ad inuicem: tertio promouentia ad finem, & remotionem impedimentorum.1.d.39.q.2.1.c.

4 In productione artificiati, sciētia artificis primo ostẽdit finem, & quarto dirigit actum, & informat opus: sed voluntas secundo intendit finem: & tertio imperat actum per quẽ educitur opus.1.d.38.1.c. Miles.5. Ornatus.9. Politia.5. Similitudo.27. Spiritus.18. Vsura.210.263.264.266.

5 Artifex ex suo opere est laudabilis vel culpabilis, per bonitatem vel malitiā sui actus.12^e.q.21.2.c.2^m.

1 ARTIFICIALE est in genere substantię, p materiam tantum.1.d.5.q.2.1.c./.d.19.lec.2. L.2^m./. 2.d.40.1.c./.d.42.1.c./.4.d.3.q.1.ar.1.q.1.3^m./.d.44.q.1.ar.1.q.1.4^m./.q.2.4^m./. q̃l.10.q.6.1.2^m./. Opus.34.fi./. Phy.2.lec.2.o./. Anima.2.co.2.fi./. Periher^ie. lec.4.principio. Agens.70. Architector. Ars.o. Artificiatum. Artificiosum. Artificium.

2 Artificialia non ponuntur in genere simpliciter ex forma: sed ex materia.2.d.40.1.c./. 4.d.3.q.1. ar.1.q.1.3^m./.quol.11.6.3^m. Baptismus.67.146. Cantus.4. Demonstratio.8. Deus.157. Dies.1.2.6.

3 Formę artificialium, sunt accidentia.3^a.q.66.4.c./. 1.d.19.lec.2. L.2^m./. 2.d.40.1.c./. 4.d.1.q.1.ar.1.q.5.1^m./.quol.8.vel.11.6.3^m./. Spiritu.4.4^m./. Anima.10 16^m./. Opus.31.co.1.fi./. Met.5. lec.4.co.3./. Li°.7. lec.2.co.2./. Li°.8.lec.3.co.3.fi./. Libro.12.lc.3.co.2./. Anima.1.co.3./. Lec.2.principio. Diuitię.2. Effectus.7. Esse.6.48.

4 Formę artificialium nihil aliud sunt q̃ compositio, ordo, & figura.22^e.q.96.2.2^m. Eucharistia.61. Falsitas.12.

5 In artificialibus ratio ordinatur ad finẽ particularẽ: in moralibus aũt ad finẽ cōem totius humanę vitę.12^e.q.21.2.2^m./.q.57.4.3^m./.22^e.q.47.4.2^m. Figura.2. Forma.36. Idea.44. Materia.48.

6 Apud oẽs philosophos cōmuniter omnia sunt in mẽte dei: sicut artificialia in mente artificis.1.d.36.q.2.1.c. Membrum.7. Organum.1. Operatio.41. Potentia.45. Princeps.22. Rectitudo.4.

7 Nullum artificiale, vt imagines, & verba, habet aliquā vim a cōstellationibus, sed a dęmonibus.22^e.q.96.2.2^m./.ᵹ.3.c°.103./.q̃l.12.4.c./. Opus.34.fi. Statua.o. Theologia.14. Verbum.31.

Artificiatum. Ars.29.31.36.ẽ. Artifex.3.ẽ. Dolabrum. Artificiosum. Baptismus.146.

Artificium. Artificiale.o. Artificiatum. Vsura.263.264.266. Artotirite. Eucharistia.55.

ARCTVRVS ẽ qdā cōstellatio. s. vrsa maior, hñs septẽ stellas, quę nunq̃ nobis occidunt. Iob. 9.co.3./. c°.37.co.2.fi./.c°.38.co.8.principio. Arruere. Aridū. Passio.117. Arx. Importunitas. Sion.1.

1 ASCENDERE in cœlū, fuit conueniens Christo. 3^a.q.57.1.6.o./.3.d.22.q.3.1.o./. Opus.3.c°.247.

2 Christus ascendit ẽm vtrãq; nãm.3^a.q.57.2.o./.3.d.22.q.3.1.2^m./. Opus.3.c°.247. Addit°.1. Amor.238

3 Christus ascendit propria virtute vtriusq; naturę.3^a.q.57.3.o./. Opus.3.c°.247. Anima.134.227. Antichristus.6.

4 Christus ascendit super omnes cœlos: & super omnẽ creaturam.3^a.q.57.4.5.o./.q.58.3.c./. 3.d.22.q.2.ar.1.q.2.2^m./. q.3.ar.3.q.1.o./. ᵹ.4.c°.87./. Psal.8.fi./. Psal.17.co.11./. Psal.18.co.6./. Eph.lec.8.fi./.c°.4.lc.3.fi. Apparere.10.

5 Oppositum videtur dicere.3.d.22.q.3.ã.3.q.1.1^m.
Γ Du°.243°. R ñ°. sic Du°.330°.

6 Christus in ascensione ferebatur ab angelis, in obsequium dignitatis: non in adiutorium necessitatis: sicut etiam reges, & episcopi.3.d.22.q.3.ar.2.q.1.1^m. Ascensus. Aurora. Baptismus.186. Beatitudo.101. Carentia.

7 Ascẽsio Christi, & qes sursum, vel cuiuscunq; corpis gloriosi, nō est violenta, sed nãlis.1^a.q.57.3.2^m./.4.4^m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.1.o. Cœlum.33. Confirmatio.14. Consanguinitas.1. Delphinus.

8 Ascensio Christi, trãscendebat cōem hoium notitiam quo ad terminū ad quẽ solū: sed resurrectio ẽt quo ad terminum a quo. Iō discipuli nō viderunt, quo modo in cœlo reciperet: licet viderint eū eleuari a terra.3^a.q.55.2.2^m. Descẽdere.12.13. Dies.2. Humilitas.19.

9 Crebra fuit Christi conuersatio cum discipulis, ad eorum consolationem: ante eius ascensionem.3^a.q.55.3.3^m.

10 Nescitur vbi Christus corporaliter ante ascensionem manserit cum hoc scriptura non tradat. 3^a.q.55.3.2^m. Ignis.16.

11 Oppositum videtur dicere.3.d.22.q.3.ā.2.q.3.3m
℞ R ñº. Dubio.144º.

12 Christus non statim post resurrectionem ascendit: propter fidem cōfirmandam.3ª.q.57.1.4m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.3.o./.ꝙ.4.cº.87. Iubilº.3. Iudicium.77.78.79. Nuptię.7. Passio.103.130. Periculum.2. Prędicare.12. Pręparare.

13 Ascensio Christi, non fuit in instanti.3ª.q.57.3.3m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.o. Psallere.2. Resurrectio.45. Titiones.

14 Ascēsio Christi, fuit causa nostrę salutis.3ª.q.57.6.o. Vapor.o. Ventus.4. Christus.103.

15 Ascensio Christi aperuit nobis paradisum, quo ad locum: nō aūt quo ad visionem.3ª.q.49.5.4m./.3.d.18.ar.6.q.3.3m./.d.22.q.3.1.c.4m.

16 Animę sanctorum post resurrectionem & ante ascensionem Christi, etiam in limbo, viderunt deum per essentiam.3ª.q.52.4.3m./.3.d.18.ar.6.q.3.3m./.d.22.q.2.ar.1.q.1.2m./.q.3.3m.

17 Ante ascensionem Christi, nullus intrauit paradisum cœlestem: sed latro statim moriens, intrauit in visionē dei: non autem in paradisum terrestrem.3ª.q.52.4.3m./.4.d.20.L.5m.

18 Ascendenti Christo accreuit gaudium, quo ad modū: non autem intensiue, nec extensiue, quia de omnibus perfectum gaudium habuit ab instanti suę conceptionis.3ª.q.57.1.2m./.3.d.22.q.3.1.3m.

ASCENSVS mentis in deum est duplex.s. per orationem, & per donum intellectus.4.d.15.q.4.ar.1.q.2.2m. Ascendere.o. Cōtēplatio.9. Leuatio. Orō.1.

Ascriptio. Abiectus. Attribui. Baptisma.157. Character.30. Conscriptio. Descriptio. Eucharistia.259. Inscriptio. Ingratitudo.14. Liber.28. Translatio.

Asia. Amazones.1. Ioannes.16.

ASYLVM erat templum pacis Romę, factū a Romulo, saluans omnem sceleratum, fugientē ad ipsum. Opus.20. libro.2.fi.

Asina. Demoniaci. Loqui.7. Mulus.

Asinus. Asina. Con itionalis.2. Prius.7.8

Aspectus. Aspicere. Castitas.10. Fractio.2. Luxuria.17.25. Matrimoniū.91. Spectacula.o. Stella.6. Thomas.2. Visio.o. Visus.o.

Aspernari. Contemptus.o. Despicere. Inuidia.4. Iudei.3. Aspersio. Baptismus.72. Caput.6. Immundicia.3.

ASPERVM est cuius vna pars supereminet alteri. Ideo superficies eius non est vna. Anima.2. lec.17. principio. Acerbum. Alleluia. Correctio.20. Dulcicies.o. Marchio. Saccus. Spiritus.14.

Aspicere. Aspectus. Castitas.10. Inspectio. Luxuria.17.25. Matrimonium.91. Aspiratio. Ara.

1 ASSENTIRE est actus intellectus: sed consentire est actus voluntatis.12ª.q.15.1.3m./.22ª.q.2.1.3m./.3.d.23.q.2.ar.2.q.1.1m./.vi.q.14.1.c.3m./. Ma.q.6.14m. Approbatio.

2 Assensus contingit tripliciter.s.pp euidentiam rei, sicut principiorum habitu: vel propter aliud, vt in scientia: vel per imperium voluntatis, vt credere.22ª.q.1.4.c./.q.2.2.c./.3.d.22.q.c.ar.2.q.1.3.c./.vi.q.14.1.c. Creatio.5.6.7. Credere.o.

3 Voluntas dupliciter mouet intellectum ad assentiendum.s. ex ordine ad bonum: vel coactione veri non visi.22ª.q.5.2.c./.3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c./. Phy.lec.10.co.4. Dubitatio.4. Fides.o. Habitus.78.

4 Intellectus dupliciter perficitur ad assentiendum veritati. Primo capiendo eam: secundo habendo certum iudicium de ea.22ª.q.9.1.c. Heresis.35. Imperare.11. Intellectus.297. Iuristę.o. Sapientia.40.

5 Intellectus necessario assentit principiis per se notis, & aliis cognitis sequi necessario ex eis, nō autem aliis veris. Quędam enim ex necessitate consequuntur ex principiis, ita.s.ꝙ non possunt esse falsa, principiis existentibus veris, sicut sunt omnes conclusiones demonstrationum, & huiusmodi veris: intellectus de necessitate assentit postquam percepit ordinem eorum: non autem prius.1ª.q.62.8.2m./.q.82.1.2.c./.12ª.q.17.6.c./.2.d.25.2.c./.ꝙ.1.cº.80.3m./. Ma.q.3.3.c.co.1./.q.16.7.18m./.ꝗl.8.4.c./. Periherª.lec.14.fi.

6 Intellectus non potest assentire oppositis dignitatum 1ª.q.2.10.b./.2.d.25.2.c./.4.d.49.q.1.ar.3.q.2.b.2./.ꝙ.1.cº.80.3m./. Ma.q.3.3.c.co.1.fi./.q.16.7.18m./.quol.8.4.c./. Phy.lec.10.co.4. Vsura.231. Christus.93.

7 Fidelis magis assentit, & firmius iis quę sunt fidei, ꝙ primis principiis rationis.1. prolo.3.5m./. veri.q.10.12.15m.

8 Oppositum videtur dicere.3.d.23.q.2.ar.4.q.1.3m./.d.24.ar.3.q.2.2m./.4.d.10.L.7m.
℞ R ñº. Dubio.245º.

Assequi. Consecutio. Peccatum.166. Plato.1. Spes.67. Vita.49. Asserere. Adam.83. Affirmatio.o. Angelus.633. Ironia.1. Iudicium.87. Iuramentum.12.19.27.29. Matrimonium.91. Mendacium.6.9.10.16. Natura.35. Periurium.1.7. Scriptura.8. Tentare.19. Vsura.120.

Assessor. Angelus.233. Cōsiliarius. Iudicium.62.64.

Assidere. Assessor. Iudicium.62.64.

ASSIDVITAS vnius rei fastidium parit.22ª.q.83.11.4m./.4.d.45.q.3.2.2m. Abscondere.3. Assuescere. Deprecatio.2. Deus.227. Diuturnitas. Familiaritas.2. Frequētia. Gratiarū actio.5. Orō.21.26.27.28.

Assignari. Angelus.606. Anima.123. Beatitudo.139. Continentia.8. Aetas.2. Imago.27. In.6.14. Modeª.5. Organum.5. Passio.47. Vestigium.5. Virtus.175.

1 ASSIMILATIO IN COMMVNI est duplex.s. in nā: & in specie intelligibili. Secunda requiritur in cognitione, nō aūt prima.1ª.q.57.2.2m./.q.85.8.3m./.q.88.1.2m./.1.d.34.q.3.1.4m./.2.d.16.2.2m./.4.d.49.q.2.1.7m./.vi.q.2.3.9m./.q.8.9.3m./. Ma.q.16.8.10m./.11m./. Anima.18.6m.

2 Intelligere per assimilationem: conuenit soli intellectui recipienti speciē a rebus.1ª.q.14.2.2m./.1.d.36.1.4m./.vi.q.8.3.3m.

3 Assimilari & adequari, important motum ad similitudinem, & ad equalitatem: non autem equale & simile. Ideo filius dei, est similis & equalis patri & adequatur & assimilatur ei, non aūt ecōuerso. Opus.9.q.44.45.

4 Anima tripliciter assimilatur deo ſm triplicē differentiam assimilationis.s. similitudine proportionis, cōis ꝗlitatis, & acceptionis. Opus.61.cº.47. principio.

5 Assimilatur homo deo in virtute corporis Christi in tribus.s. in interiori cordis bonitate, in exteriori operis fertilitate, & in superiori cœlestis regni hereditate. Opus.58.cº.25.

6 Assimilari possumus tripliciter verbo dei, siue filio dei .s. ſm rationem formę & non secundum intellectualitatem ipsius, non solum secundū rationem formę, sed etiā ſm intellectualitatem ipsius, & ſm vnitatem quā habet ad patrem, p gratiam & charitatem.3ª.q.23.3.c./. Opus.60.cº.2.co.1.

7 Talis assiilatio p grām & charitatē, pfic rōnē adoptionis: qa sic assiilatis, dēr hereditas ęterna.3ª.q.23.3.c.

8 Omnis res naturaliter intendit assimilari deo: in hoc ꝙ est causa.ꝙ.3.cº.21./.22./.70.fi.

9 Oppositum videtur dicere.1ª.q.4.3.4m.
℞ Duº.246º. R ñº.sicut Dubio.1126º.
Adequari.1. Agens.74.86.

10 Assimilatio hominis ad deum in bonitate est per voluntatem: sed in esse & posse magis per intellectum. 4.d.4.q.1.ar.5.q.3.2m.

11 Intellectus noster magis assimilatur deo in natura: q̃ sensibilibus: sed econuerso quo ad speciem intelligibilem.1.d.34.q.3.1.4m./.d.49.q.2.1.7m. Angelus.180.233.414. Anima.27.191. Apis.5. Appetitus.20. Ars.20.c̃.

12 Assimilatio intellectus practici ad deum est secundũ proportionalitatem: speculatiui autem fm vnionem & informationem, quę est multo maior.12ª.q.3.5.1m. Baptismus.235. Carbo. Charitas.56. Causa.36.c̃.47. Cœlum.98. Concupiscentia.21. Conformitas.0. Coniunctio.1.2. Conuenientia. Cor.5. Creatura.23.25.c̃. Eucharistia.33.54. Facere.7. Finis.69.70.71. Formatiua. Generatio.43. Hierarchia.1. Imitatio. Induere. Ira.52. Lex.122. Logica.3. Peccatũ.437. Pertinacia.2.

13 Summa assimilatio hominis ad deũ, est per operationem. Ideo per beatitudinẽ homo deo maxime conformatur.1ª.q.63.3.c./.12ª.q.55.2.3m. Processio.46. Prophetia.63. Proportio.0. Resurrectio.57. Scientia.5. Similitudo.0. Virtus.253. Votum.9. Vsura.41.207. Christus.39.112.c̃.

14 Generans nõ assimilat sibi genitũ in pfectionibus acqsitis per actus, nisi in aptitudine.12ª.q.81.2.c./.2.d.20.q.23.c./.d.33.q.1.1.1m./.3.d.3.q.1.ã.1.q.1.c.

15 FILII./. Causa assimilationis filii ad patrem non est materia, sed formatiua virtus in semine, causata ex operatiõe virtutis formatiuę pris in semẽ.1ª.q.119.2.2m.2.d.30.q.2.2.c.& 4m./.5m.

16 Filii non assimilantur cibo patris: qa iam conuersus est in speciem patris.2.d.30.q.2.2.5m./.4.d.40.1.3m.

17 Filius assimilatur patri, etiam in accidentibus indiuidui. Sed virtus indiuidualis ipsius patris, non est ita perfecte in filio, sicut in patre, & minus in nepote, & tandem deficit.4.d.40.1.1m./.2m. Baptismus.66.

18 Filii quandoq; assimilantur auis & proauis: quia in semine est virtus eorum.1ª.q.119.2.c.2m./.2.d.30.q.2.2.4m./.4.d.40.1.2m. Filiatio.37.38.39. Generatio.26.c̃.37.c. Imaginatio.9. Peccatũ.43. Pœna.38. Verbum.54.64.65.

19 Filii assimilantur parentibus fm animam, & fm corpus.2.d.20.q.2.3.c./.d.30.q.1.2.3m./.4m./.d.33.q.1.4.1m./. Potentia.q.3.9.7m./. Ro.5.lec.3.co.2.

20 Filii magis assimilantur parentibus: fm irascibilem q̃ secundum cõcupiscibilem.12ª.q.6.5.c./.22ª.q.156.4.c./.veri.q.26.6.4m.

21 Filius magis assimilatur patri q̃ matri, in pertinentibus ad rationẽ speciei: sed in conditionibus materialibus est econuerso.4.d.36.4.2m./.3m.

22 Filii per se assimilantur patri: matri vero pp defectũ virtutis patris.3.d.15.q.1.3.2m.

ASSYRII./. Assyriorũ monarchia, cuius caput Ninus fuit, tempore Abrahę patriarchę: durauit milleducẽtosquadraginta annos. Opus.20.libro.3.cº.12. Angelus.405.

1 ASSISTERE sumitur dupliciter. s. simpliciter, & secundum quid.1ª.q.112.3.c./.2.d.10.1.2m./. Dionysius.lec.3.co.1.& /. Lec.4.principio.

2 DEO./. Assistere deo, est esse circa deum. i. immediate recipere illuminationes in simplicitate diuini luminis. 1ª.q.112.3.c./.2.d.10.1.c.

3 Sathan dicitur affuisse, non aũt astitisse deo.1ª.q.112.3.3m./.2.d.10.1.4m. Angelus.255. Diaconus.4. Gilbertus. Heresis.121.

4 Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.2.6.2m.
℞ Rñº. Dubio.147º.
Miles.6. Mille.2. Purgatorium.5.

5 DIABOLVS./. Diabolus nõ dicitur deo astitisse, quasi ipsum deũ p essentiã viderit: sed dicitur astitisse: qa a deo visus est, & ad eũ dei ꝑuidẽtia se extẽdit, p modum q̃ dicimus illa nobis psto esse, q̃ nrę ꝑuidẽtię subiacent. Vñ assistere siue astare sumitur equoce.4.d.49.q.2.6.2m.

6 HOMO./. Hõ deo dupl'r assistit. s. orando: & pphetando.1ª. Cor.11.lec.3.prinº. Relatio.9. Sedere.6.

7 Quilibet homo assistens iudici, & pcipue deo, debet pfiteri cõditionẽ suã, vel dignitatẽ.1ª.Cor.11.lec.3.principio. Associare. Comitari. Societas.0.
Assuefactio. Assuescere. Baptismus.16.17. Circuncisio.33. Lex.27.c̃.31.c̃. Nã.36. Oratio.54. Satisfactio 8. Virtus.120. Assuescẽ. aĩal.44.48.68.c̃. Assuefactio. Baptismus.16. Circũcisio.1.c̃. Lex.105.115.130 c̃. Maria.40. Nã.36. Operatio.54. Solertia.1. Vsus.0.

1 ASSVMERE IN COMMVNI capitur tripliciter: vno mõ cõiter pro sumere, & sic tota trinitas assumpsit nãm humanã in filio: scđo ꝑprie quasi ad se sumere, & hoc mõ nã diuina assũpsit hũanã nãm i psona filii.3º. mõ dr ꝑpriissime q̃si ad se & in se sumẽ, & sic cõuenit tm̃ psonę in qua facta est vnio.3.d.5.q.1.2.0. Adoptio.1.

2 Assumere est trahere aliqd, ad personalitatẽ alterius. 3.d.5.q.2.1.c. Angelus.66.c̃.237.238.239.437.493. Baptismus.147. Conceptio.32.

3 Assumere dicit actũ assumentis, & terminũ.3ª.q.2.8.c./.q.3.1.2.4.c. Contritio.1. Cultus.9. Demõstratio.14. Eustracius.2.

4 Assumere ꝑprie conuenit personę, non autẽ naturę. 3ª.q.3.1.2.3.0./.3.d.5.q.2.0. Fortitudo.48. Induere. Iudicium.24.B.

5 Assumi conuenit naturę: nõ autem personę.3ª.q.4.0./.q.16.4.3m./. 3.d.2.q.1.ar.1.q.1.c./. d.5.q.3.1.3.0./.d.6.q.1.2.c.

6 Assumptio significat actionẽ in fieri: & respicit diuersa agens, patiens, terminũ a quo, & terminũ ad quẽ: vnio aũt significat relationẽ in facto esse: & codẽ mõ respiciens oĩa.3ª.q.2.8.0./.3.d.5.q.1.ar.1.q.3.c. Maria.24.58.68. Memoria.21. Miles.5.

7 Assumptio differt ratione, ab vnione, & incarnatione, seu humanatione.3ª.q.2.8.3m. Nomen.79. Organum.5. Papa.1.

8 Natura diuina est vnita, non aũt assumpta. Sed natura humana est vnita: & assumpta.3ª.q.2.8.c.2m./.3.d.5.q.1.ar.1.q.3.c. Mulier.6.

9 Vniens est vnitum: non aũt assumens est assumptũ. 3ª.q.2.8.c./.3.d.5.q.1.ar.1.q.3.c. Peccatũ.305. Pœna.6. Pœnitentia.19.

10 Omnis persona assumens, est vniens. Non autẽ econuerso: quia pater est vniens: non autem assumens.3ª.q.2.8.1m./.q.3.1.1m./. 3.d.1.q.2.1.2m./. d.5.q.1.ar.1.q.3.c. Religio.81. Resurrectio.11.

11 Vnionem precedit assumptio: non quidem tempore, sed natura, & secundũ modum intelligẽdi.3.d.5.q.1.ar.1.q.3.3m. Vniuersum.1. Votum.48.
QVIS.4.5.10.35.36.37.38.

12 Assumere naturę cõuenit, ratione principii tantum, sed personę, ratione principii, & termini.3ª.q.3.1.2.0./.4.2m.

13 Abstracta personalitate, natura posset assumere.3ª.q.3.3.0./.3.d.5.q.2.3.0.

14 Deus posset assumere naturam angelicam sine corruptione personalitatis angelicę.3ª.q.4.1.3m.

15 Oppositum videtur dicere.3.d.2.q.1.ar.1.q.2.c.

☞ R ſiº. Dubio. 248º.

16 Quęlibet natura poſſet de potentia dei abſoluta aſſumi: ſed tñ nã humana, ſm cõgruentiam. 3ª. q. 4. 1. o. / 3. d. 2. q. 1. 1. o. / ꝑ. 4. cº. 55. 3ᵐ. / 4ᵐ. /.

17 Quęlibet pſona poteſt ſine alia incarnari, & aſſumere. 3ª. q. 3. 4. 5. o. / 3. d. q. 2. 1. 3. o.

18 Tres perſonę poſſunt vnam numero naturã aſſumere. 3ª. q. 3. 6. o. / 3. d. 1. q. 2. 4. o.

19 Et tunc tres pſonę eſſent vnus homo, vnitate naturę non autem vnitate perſonę. 3ª. q. 3. 6. 1ᵐ. / 7. 2ᵐ. / 3. d. 1. q. 2. 3. c. / 4. 6ᵐ.

20 Vna perſona põt plures naturas humanas aſſumere. 3ª. q. 3. 7. o. / 3. d. 1. q. 2. 5. o.

21 Si vna perſona diuina aſſumeret duas naturas humanas: tunc illa pſona eſſet tñ vnus homo: & non plures. 3ª. q. 3. 7. 2ᵐ.

22 Oppoſitũ videtur dicere. 3. d. 1. q. 2. 5. 2ᵐ. / 3ᵐ. / 4ᵐ. / 5ᵐ. / d. 2. 3. 4. 5. o. ☞ R ſiº. Duº. 249º.

23 Aſſumptio nãę humanę cõuenĩẽtius facta eſt ad filiũ q̃ ad patrẽ, vel ad ſpiritũ ſanctũ. 3ª. q. 3. 8. o. / q. 39. 8. 2ᵐ. / 1. d. 18. 1. 1ᵐ. / 3. d. 1. q. 2. 2. o. / ꝑ. 4. cº. 39. ſi. / 42.

24 Filius dei aſſumpſit naturã humanã cũ omnibus pfectionibus ſuis. 3ª. q. 9. 1. c. / q. 18. 1. 2. o. / 3. d. 17. ar. 1 q. 1. 2. c. / ꝑ. 4. cº. 43. co. 1. 44. / ṽi. q. 20. 1. c. / Vnio. 5. c. Maria. 32. Vniuerſum. 1.

25 Columba nõ fuit aſſumpta in vnitate pſonę ſpiritus ſancti: quia non apparuit vt ſaluaret: ſed vt ſignificaret. 1ª. q. 43. 7. 1ᵐ. / 3ª. q. 39. 6. 2ᵐ. / 7. c. / 1. d. 16. 1. 3ᵐ. / 3. d. 6. q. 3. 2. c. / L. 4ᵐ. / d. 7. L. ſi. / ꝑ. 4. cº. 37. 8ᵐ. / Io. lec. 20. co. 2. ſi.

NATVRA humana. 7. 8. 16. 18. vſq3. 24. 38. 39. 41. vſq3. 46.

26 Hęc eſt impropria, Filius dei aſſumpſit noſtrã naturã in ſua vſia. i. eſſentia. Opuſ. 1. cº. 20.

27 Natura & eſſentia humana aſſumpta eſt. 3. d. 5. q. 3. 1. o. Apoſtoli. 31. Aſſumptibile.

28 Natura humana aſſumpta habet modum accidentis, & aſſimilatur habitui, qui eſt vltimum prędicamentũ. 3. d. 6. q. 3. 2. 1ᵐ.

29 Nã humana aſſumpta ẽ in indiuiduo. 3ª. q. 2. 2. 3ᵐ. / 5. 2ᵐ. / q. 4. 2. 1ᵐ. / 3. cº. / 4. o. / 3. d. 5. q. 3. 3. 1ᵐ. / d. 6. q. 1. ar. 1. q. 3. 1ᵐ. Imago. 40. Incommunicabilitas. Prędeſtinatio. 54. Sponſa. 5. 7. 8.

30 Non decuit, vt natura humana, in quolibet ſuo ſuppoſito aſſumeretur. 3ª. q. 2. 5. 2ᵐ. / q. 4. 5. o. / 3. d. 2. q. 1. ar. 2. q. 1. o.

31 Natura humana, non fuit prius q̃ aſſumeretur. 3. d. 5. q. 3. 1. 2ᵐ. / 3. 1ᵐ. / ꝑ. 4. cº. 43.

32 Natura humana conuenienter aſſumpta eſt de ſtirpe Adę. 3ª. q. 4. 6. o. / q. 31. 1. o. / 3. d. 2. q. 1. ar. 2. q. 2. o. / Opuſ. 3. cº. 224.

33 Natura humana non debuit ĩmediate aſſumi in Adã 3ª. q. 4. 6. 2ᵐ. / 3. d. 2. q. 1. ar. 2. q. 3. o.

34 Aliquid põt eſſe mediũ cõgruitatis, in vnione nãę diuinę & humanę. ſ. gratia, ſcientię, Virtutes: pfectio corporis, & huiuſmodi: ſed nihil vt formaliter cauſans vnionẽ, cui p prius vniatur natura humana, q̃ naturę diuinę. 3. d. 2. q. 2. ar. 2. q. 1. o. / d. 13. q. 3. 3. c. 6ᵐ.

35 Aſſumi cõuenit nãę humanę rõne ſui, & nõ rõne ſuppoſiti: ideo nõ conuenit deo. 3ª. q. 16. 4. 3ᵐ.

36 Deus conuenienter carnẽ aſſumpſit de muliere. 3ª. q. 31. 4. o. / 3. d. 12. q. 3. ar. 2. q. 2. o. / Opuſ. 3. cº. 228.

37 Deus non aſſumpſit hoiem. 3ª. q. 4. 3. o. / 3. d. 6. q. 1. 2. o. / d. 7. I. 2ᵐ. / ql. 4. 2. 1ᵐ. / Opuſ. 1. cº. 21. / Opuſ. 3. cº. 215. / Ro. lec. 3. co. 5. ſi. / Phy. 2. co. 4. ſi. Subiectio. 10.

38 CONTRA errores. / Chriſtᵒ aſſũpſit aĩas: ꝯ Arriũ. Eunomiũ, & Apollinarẽ. 3ª. q. 5. 3. o. / q. 10. 2. 1ᵐ. / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 3. o. / ꝑ. 4. cº. 32. / 34. principio. / 35. co. 2. ſi. / 37. ſi. / 41. co. 1. / veri. q. 20. 1. c. / ql. 3. 4. 1ᵐ. / ql. 4. q. 5. c. / Vnio. 1. c. co. 2. / Opuſ. 3. cº. 211. / Dionyſius. lec. 2. co. 5. / cº. 2. lec. 3. ſi. / Matth. co. 5. / cº. 26. co. 27. cº. 27. co. 18. / Io. lec. 13. principio. / cº. 2. lec. 3. co. 4. / Ro. lec. 2. co. 5. / Phil. 2. co. 5. ſi.

39 Chriſtus aſſumpſit animã rationalẽ, cõtra Eunomiũ, & Apollinarẽ. 3ª. q. 5. 4. o. / q. 16. 3. 2ᵐ. / q. 18. 1. c. / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 2. c. / ꝑ. 4. cº. 33. / ṽi. q. 20. 1. c. / quol. 4. q. 5. c. / Vnio. 1. c. co. 2. / Opuſ. 3. cº. 212. / Dionyſius. lec. 2. co. 5. / cº. 2. lc. 3. ſi. / Matth. co. 5. / Io. lc. 15. co. 1.

40 Aſſumptio Chriſti non fuit tñ per inhabitionẽ gratię, cõtra Neſtorium, & Theodorũ. 3ª. q. 2. 6. c. / q. 16. 1. 3. 4. 7. c / q. 18. 1. c. / 3. d. 4. q. 1. ar. 2. q. 1. c. / d. 6. q. 1. 2. c. ſi. / d. 10. I. ſi. / ꝑ. 4. cº. 34. / 37. 1ᵐ. / 9ᵐ. / 41. co. 2. / ṽi. q. 29. 2. c. / Vnio. 1. c. co. 2. 3. / Opuſ. 3. cº. 210. / 227. / Dionyſius. lec. 2. co. 5. / Matth. co. 21. / cº. 27. co. 18. / Io. lec. 13. co. 2. 3. / cº. 2. lec. 3. co. 2. principio. / cº. 8. lec. 2. co. 1. ſi. / cº. 9. lec. 4. co. 1. ſi. / cº. 17. prinº. / Ro. lec. 2. co. 3. ſi. / cº. 9. lec. 1. ſi. / Phy. 2. co. 5. ſi. / Col. 2. co. 6. ſi. / He. 2. lec. 4. co. 1. Conceptio. 10.

41 Chriſtus nõ attulit corpus de cœlo, ſed aſſũpſit ipſum de muliere, contra Valentinũ, & Martianũ. 3ª. q. 5. 2. o. / q. 35. 3. c. / q. 37. 1. c. / q. 5. 4. 3. c. / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / q. 2. c. / d. 3. q. 4. 1. c. / d. 4. q. 2. 1. c. / ꝑ. 4. cº. 30. / 34 co. 3. prinº. / Opuſ. 3. cº. 214. / Dionyſius. lec. 2. co. 5. / cº. 2. lec. 3. ſi. / Matth. co. 5. / co. 21. / Io. 2. co. 3. / cº. 3. lec. 2. co. 4. / cº. 6. lec. 8. co. 2. / cº. 8. lec. 3. co. 2. / Ro. 9. lec. 1. ſi. / Gal. 4. co. 5. / Phil. 2. lec. 2. ſi.

42 Chriſtus aſſumpſit verũ corpus, & non phantaſticum: cõtra Manicheũ, & Valentinũ. 3ª. q. 5. 1. o. / 2. c. / q. 14. 1. c. / q. 16. 1. c. / q. 37. 1. c. / q. 39. 7. c. / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / q. 2. c. / d. 4. q. 2. 1. c. / d. 6. fnº. / 4. d. 3. ar. 3. q. 2. 3ᵐ. / ꝑ. 4. cº. 29. / 30. / 34. principio. / 35. co. 2. ſi. / 37. ſi. / Poª. q. 6. 7. c. co. 1. / Dionyſiᵒ. lc. 2. co. 5. / cº. 2. lc. 3. ſi. / Opuſ. 3. cº. 213. / 227. / Matth. co. 5. / cº. 14. ſi. / cº. 26. co. 27. / Io. lec. 13. co. 2. / cº. 2. co. 1. / cº. 8. lec. 3. co. 2. / Ro. lec. 2. ſi. / cº. 8. co. 4. principio. / cº. 9. lec. 1. ſi. / 2ᵉ. Cor. 5. co. 12. ſi. / He. 2. lec. 4. co. 1. ſi. Hęreſis. 44. 137. Miraculum. 55.

43 Chriſtus aſſumpſit naturam humanam integrã, & pfectam. 3ª. q. 9. 1. c. / q. 18. 1. c. / 2. c.

44 Chriſtus aſſumpſit carnẽ humanam, animã, & formã totius. i. humanitatẽ. 3. d. 2. q. 1. 3. o. / quol. 9. 2. 1ᵐ.

45 Hęreticũ eſt: dicere Chriſtũ non aſſumpſiſſe ꝑtes vnitas. 3ª. q. 2. 5. c. / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 3. o. / d. 6. q. 3. 1. c. / d. 7. q. 1. 1. c. principio. / ꝑ. 4. cº. 37. o. / 41. co. 2. / Vnio. 1. c. co. 2. / quol. 9. 2. 1ᵐ. / Opuſ. 3. cº. 215. / He. 2. lec. 4. co. 1. ſi.

46 Hęreticũ eſt, dicere deum eſſe vnitum hoi accidentaliter. 3ª. q. 2. 6. c. / 3. d. 6. q. 3. 2. o. / d. 7. q. 1. 1. c. / ꝑ. 4. cº. 37. o. / 41. co. 1. ſi. / Vnio. 1. co. 2. 3. / 13ᵐ. / Opuſ. 3. cº. 215. / Phy. 2. lec. 2. co. 3. / He. 2. lec. 4. co. 1. ſi.

47 Oppoſitum videtur dicere. 1ª. q. 36. 4. 7ᵐ. / q. 39. 3. c. / Potentia. q. 9. 6. c.

☞ Duº. 250º. R ſiº. ſicut Duº. 249º.

48 PARTES. / Caro aſſumpta eſt mediante anima, & anima mediante ſpiritu. 3ª. q. 6. 1. 2. o. / 3. 1ᵐ. / 4. 3ᵐ. / q. 33. 2. c. / q. 49. 6. 3ᵐ. / q. 50. 2. 2ᵐ. / 3. c. / 3. d. 2. q. 2. 1. o. / d. 3. q. 5. 2. c. / d. 21. q. 1. ã. 1. q. 1. 1ᵐ. / ã. 3. q. 1. 1ᵐ. / ꝑ. 4. cº. 44. / Spiritu. 3. 5ᵐ.

49 Caro Chriſti aſſumpta eſt de Adam, de Dauid, & de Abraham. 3ª. q. 31. 1. 2. o. Cibus. 1. c. Contritio. 1.

50 Anima Chriſti nonᵉ fuit prius creatã q̃ aſſumpta. 3ª. q. 6. 3. o. / 3. d. 2. q. 2. 3. o. / ꝑ. 4. cº. 33. Hęreſis. 44.

51 Partes aſſũptę ſunt mediante toto ordine intẽtionis:

sed econuerso ordine executionis.3ª.q.6.5.0./.3.d.2.q.1.ar.1.q.3.0./.ar.3.q.1.c./.d.3.q.5.2.c./.d.5.q.2.3.o.Induere.Sexus.o.

52 Natura humana assumpta est mediante gratia habituali sicut medio congruitatis: & spiritu sancto sicut cause: & vnione sicut effectu consequente.3ª.q.6.6.o./.3.d.2.q.2.2.o./.d.13.q.3.1.c./.d.21.q.1.ar.1.q.1.4m./.veri.q.29.2.o./.quol.8.2.3m./.Opus.3.cº.222.

53 In eodem instanti, anima & caro sunt assumpte & vnite.3ª.q.6.1.c./.3.4.o./.5.c./.q.33.2.o./.q.34.1.c./.q.35.4.c./.3.d.2.q.2.3.o./.d.6.L.pn⁹./.℥.4.cº.44.

54 In eodem instanti anima creata, est caro concepta & animata: & vtraq; assumpta est a verbo.s. in primo instanti.3ª.q.6.3.4.o./.q.33.1.2.3.o./.q.35.4.o./.3.d.2.q.2.3.o./.d.3.q.5.2.o./.℥.4.cº.44./45.

55 DEFECTVS./. Christus assumpsit omnes defectus naturales corporis, communes toti nature humane.3ª.q.13.4.3m./.q.14.4.o./.q.15.1.c./.q.46.4.3m./.3.d.1.q.1.2.1m./.d.15.q.1.1.o./.d.22.q.2.ar.1.q.1.o./.℥.4.cº.55.11m./.Opus.3.cº.233./.238. Apostoli.31.

56 Christus nullu morbum assumpsit: nec aliquem defectum non communem omni homini. 3ª.q.14.4.o./.q.46.3.1m./.5.c./.9.4m./.q.51.3.c./.3.d.12.q.2.ar.1.q.2.2m./.d.15.q.1.2.o./.Opus.3.cº.233.fi.

57 Christus non assumpsit omnes defectus: sed illos qui conueniebant ad opus redemptionis.3.d.12.q.3.ar.1.q.2.2m./.ar.2.q.1.1m./.veri.q.20.4.11m.

58 Christus nullum defectum contraxit, sed voluntarie assumpsit.3ª.q.14.3.o./.3.d.15.q.1.3.o./.d.21.q.1.2.c./.Opus.3.cº.233.

59 Christus assumpsit defectus corporis necessitate nature corporis: non autem coacte: nec cotra voluntatem diuinam, nec humanam.3ª.q.14.2.o./.q.15.5.1m./.3m./.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.fi.

60 Christus nullum defectum anime assumpsit, nec contraxit.s.ignorantiam, culpam vel defectum gratie.3ª.q.1.1.3m./.q.12.4.3m./.q.14.1.1m./.3.1m./.4.c.2m./.q.15.o./.q.31.7.o./.q.46.4.2m./.2.d.36.4.2m./.3.d.1.q.1.2.1m./.d.14.ar.3.q.6.3m./.d.15.q.1.1.2.o./.d.21.q.1.ar.1.q.2.1m./.d.22.q.2.ar.1.q.1.c./.d.26.q.2.ar.5.q.1.c./.vi.q.20.4.11m./.12m./.q.29.8.10m./.Opus.3.cº.233.

Assumptibile. Assumere.o. Incommunicabilitas.

Astare. Assistere.3.4.5.Mathematica.32.Sedere.6.

Astiludia.Torneamentum.

1 ASTROLOGIA, & perspectiua, non sunt pprie species Mathematice: sed fm quid.12ᵉ.q.35.8.c.

2 Astrologia & pspectiua sunt magis naturales: q mathematice materialiter: sed formaliter & principaliter sunt econuerso.22ᵉ.q.9.2.3m./.Trin.19.6m. Agricultura.3. Arismetria.1. Astrum. Demostratio.16. Diuinatio.1.2.15.Epicycli. Firmamentum.

3 Oppositu videtur dicere. Phy.2.lc.3.fi./.Lec.10.co.2. ... R fº.Duº.251º. Magi.1.Natiuitas.6.Saturnus.2.

4 Astrologus potest predicere futura determinata vt semper vel vt frequenter in suis causis: non autem cõtingentia ad vtrumlibet.1ª.q.115.4.3m./.12ᵉ.q.9.5.3m./.22ᵉ.q.95.1.c./.5.o./.2.d.7.q.2.2.c.5m./.d.15.q.1.3.4m./.d.25.q.1.5m./.℥.3.cº.84.fi./154./.veri.q.5.10 9m. Sydera.Terra.13.

ASTRVM./. Astroru iudicia describunt.Opª.26.o Astrologia.o.Diuinatio.15.Planete.Sydera.Stella.o

ASTVTIA./. est vitium speciale, differens a prudentia carnis: vtens non veris viis vel mediis, sed simulatis. Ideo opponitur prudentie. 22ᵉ.q.55.3.o./.4.c./.q.69.2.c./.q.97.13.3m./.q.111.3.2m. Alexander.2.Iustitia.50.Machinatio.

2 Astutia quandoq; dicitur prudentia: & econuerso.22ᵉ.q.55.3.1m./.4.1m./.q.92.1.1m. Preceptum.10º.

3 Astutia consistit in excogitatione simulate vie: sed dolus & fraus, in executione eius.22ᵉ.q.55.4.5.o./.q.69.2.c./.q.111.3.2m. Prudentia.35.36.78. Subtilitas.o.Timor.33.

1 ATHANASIVS puer ludo simulans se esse episcopum, baptizauit aliquos cum debita forma & intentione: quos Alexander episcopus eius iudicauit non esse rebaptizandos.4.d.6.L.4m. Missio.8.

2 Athanasius & Gregorius Nazanzenus tante autoritatis fuerunt: vt nemo contrarietur eis.1ª.q.61.3.c. Symbolum.9.10.

Athene.Paulus.26.Socrates.1. Athenienses. Anaxagoras.Socrates.1. Atrium.Holocaustu.4 Atropos.Fatum.10. Attaminatio. Amidum.

Attendi. Accusatio.6. Amor.109.242. Attentio.o. Beatitudo.83.Beneficiu.5.Charitas.119. Cognitio.4.Contrarium.6. Difficile.7.15. Dispositio.18. Duratio.2. Aequiuoca.9. Etymologia.Habitus.34.Indiuiduum.43.Insipia.2.Intellectus.101.Iustitia.55.58. Lex.167.Liberalitas.20.Medium.23.Meritum.70.76.Miraculum.47.Misericordia.31.Nobilitas.1. Nomen.32.Obiectum.5.Oratio.25.Ordo.29. Peccatu.151.223.Perfectio.64. Preceptu.110. Sacerdos.19. Sacramentum.14.Scientia.101.Sexus.3. Similitudo.20.29.Vestigium.4.Virtus.68.159.160.Vsura.35 107.116.164.205.

1 ATTENTIO triplex in oratione, s.ad verba: ad petitionem: & ad deum, vel ad aliam circustantiam.22ᵉ.q.83.13.c./.4.d.15.q.4.ar.2.q.5.c./.1ᵉ.Cor.14.lec.3.co.2.fi. Abstractio.12. Acceptio.1. Accusatio.6.Actus.150. Annunciatio.2. Attendi.

2 Attentio tertia melior est q secunda: & secunda q prima.4.d.15.q.4.ar.2.q.5.o.

3 Attentio actualis, est necessaria in oratione, saltem in principio.22ᵉ.q.83.13.o./.4.d.15.q.4.ar.2.q.4.o. Beatitudo.83.Beneficium.5. Charitas.119. Circunspectio.Cognitio.41.Contrarium.6.Deus.334.Difficile.7.15.Epyichia.6.Euagatio.

4 Nimia attentio ad verba, excludens alias duas nocet, si nimia cura in verbis proferendis fiat: sicut illi q verba composita in oratione proferre nituntur.4.d.15.q.4.ar.2.q.1.3m./.q.5.o. Exordium.2.Indiuiduu.43.Insipientia.2.Intellectus.101.Lex.167.Liberalitas.20.Oratio.25.56.58.Rhetor.Visio.22.

1 ATTINGERE naturam superiorem, contingit dupliciter.s. obiectiue: & fm virtutem.12ᵉ.q.3.7.3m.

2 Immo tunc transcenderet limitem nature inferioris.3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m.

Duº.252º. R fº sicut Duº.301º.

3 Attingere deum tripliciter contingit.s. similitudine: operatione: & vnione personali. Primum conuenit omni creature, secundum tantum rationali: tertium vero soli Christo.22ᵉ.q.2.3.c./.1.d.3.lec.3.L.4.d.37.1.lec.1.principio./.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.c./.ar.3.q.1.c.fi./.veri.q.20.4.c./.quol.10.q.8.c. Actio.78.Agës.54.Amor.276.Angelus.245.614.Anima.130.265. Beatitudo.89.Bonitas.74.162. Charitas.59.causa.12.43.75.Coelum.40.75.Circustantia.1. Cogitatio.2. Comprehendere.1.4. Coniunctio.2. Forma.38. Imaginatiua.5. Infinitum.26. Intellectus.134.140. Medium.17. Prophetia.80. Simonia.7. Species.3. Virtus.216.Vsura.1.

Attendere.Demon.87.Tondere.Tonsura.Attrahere. Afficere. Appetitus.13.31. Machometus.Religio.60.Trahere.o.Vita.29.

ATTRIBVI./. Ex eo q aliquid attribuitur alicui

oportet ei attribui omnia quę sunt de ratione eius. 1ª.q.28.3.c. Accidens.35. Actio.24.76.77.94. 119. Actus.4.182.c̃. Angelus.391. Ascribi. Attributa.0. Baptismus.37. Beatitudo.167. Blasphemia.1. Bonitas.5. Castitas.7. Cœlum.136. Compositio.16. Cõe.4. Conceptio.19. Consensus.2. Cõtinentia.17. Defectus.14. Esse.7. Aeternitas.30. Aeuum.5. Falsitas.10. Fides. 94.95. Finis.37. Generatio.62. 84. Imago.25. Legis positiua.2. Locus.27. Magnanimitas.20. Meritum.99. Miraculum.24.25.27. Natiuitas.3. Nobilitas.8. Operatio.37.45. Oratio.22. Passio.49.93. Patientia.3. Peccatum.273. Pœnitentia.53. Prędicari.20. Presumptio.5. Prudẽtia.73. Ratio.46.48. Relatio.51. Saturnus.2. Superbia.33. Tactus 7. Virtus.118. Vita.16.16.

1 **ATTRIBVTA** Habent duplicem rationem causalitatis. s. exemplarem, & obiectiuam. Prima conuenit omni attributo, non autem secunda. 1.d.19.q.5.2.4ᵐ./. d.38.1.c./. veri.q.5.1.7ᵐ. Actus.190.c̃. Appropriatio.7.9.c̃. Attribui. Blasphemia.1.13. Bonitas.5.

2 In deo pluralitas attributorum non repugnat simplicitati eius. Opus.3.cº.24./. Opus.72.q.5.

3 Attributa dei differunt tm̃ ratione. 1.d.2.3.0./. d.22.c.4ᵐ./. Poª.q.7.5.6.c./. Opus.9. principio./.q.1.0.

4 Immo diuersitas rationum quę est in attributis: non tantum est ex parte nostra: sed etiam quia origõ earũ in deo est: & quia attributa realiter sunt in deo. Potẽtia.q.8.1.7ᵐ./.2.3ᵐ./. Opus.3.cº.24./. Opus.9. principio./.q.3. R ñº. Duº.253º.369º.

5 Cum dictum est, ꝙ diuersitas rationum, reperitur ex parte dei: accipiendum est secundum ꝙ potest aliquid vnum correspondere conceptionibus diuersis: non ꝙ in re sit diuersitas aliqua naturarum: sed vna natura simplex, nulli cõceptioni proportionata, sed excedens omnem conceptionem in attributis. Vnde si essentiã dei in seipsa videremus: non requireretur rationum & nominum multitudo: sed esset simplex notitia eius, sicut est simplex essentia eius. 1ª.q.3.3.1ᵐ./. vi.q.21.4. 8ᵐ./.9ᵐ./. quol.7.3.c./. Opus.3.cº.24.fi./. Opº.72.q.5.

6 Diuersis rationibus attributorum, respondet aliquid vnũ in deo. s. essentia dei: vt causa veritatis: sed sunt in intellectu subiectę. Potẽtia.q.1.1.12ᵐ./. q.7.6.c.fi.

7 Attributa dei differunt tantum ratione: sed fundamentũ habent ex natura rei. 1ª.q.13.4.0./.12.c./.1.d.2.3.0./.d.22.3.c.4ᵐ./. d.31.q.1.2.2ᵐ./. d.33.1.3ᵐ./.5ᵐ./.d.35.1.2ᵐ./.d.42.q.1.2.4ᵐ./.d.43.q.2.1.2ᵐ./.d.46.L.fi./. ꝯ.1.cº.35./. vi.q.2.1.c.fi./.q.21.4.8ᵐ./.9ᵐ./. Potentia.q.1.1.12ᵐ./.q.7.6.c./.q.9.6.c./. Opus.3.cº.24./. Opus.9. principio./.q.1./.q.3.

8 Plura attributa sunt in deo: sed vnite. 1ª.q.13.4.0./.12.c./.1.d.2.2.0./.d.22.3.0./. veri.q.2.1.c.fi./. Potentia.q.7.5.0./.6.c./. Opus.3.cº.22./. Opus.9.q.3. Deus.40.49.447.B. Distinctio.34.35.37. Aequalitas.24.25. In.14.19.

9 Attributa sunt in deo realiter, sed non differunt ab essentia, nisi ratiõe. Poª.q.8.1.7ᵐ./.2.3ᵐ./.4ᵐ./. 7ᵐ.

10 Rationes attributorum sunt in deo: vt in fundamento proximo. 1.d.2.3.0./.d.22.3.c.fi.4ᵐ./. Potentia.q.7.5.6.c./. Opus.9. principio./. q.1.0. Iustificatio.43. Oratio.73. Pœnitentia.84. Trinitas.3.5.6.

11 Rationes attributorum & essentię distinguuntur sicut ratio generis & speciei: rationes autem relationũ & essentię, sicut rationes diuersorum generũ. 1.d.33.1.5ᵐ./.2.c./.3.d.4.q.1.ar.1.q.1.c.

12 Attributa essentialia possunt a nobis naturaliter cognosci: non autem personalia. 1ª.q.32.1.0./. q.39.7.6./.1.d.3.q.1.4.0./. ꝯ.1.cº.3./. vi.q.3.8.1.7ᵐ.

13 Diuersitas attributorum non sumitur per respectum ad creaturas: sed econuerso: licet cognoscatur a nobis ex creaturis. 1.d.22.3.3ᵐ./. Potentia.q.7.5.6.c.

14 Ratio attributorum est conceptio intellectus: quam significat nomen. 1ª.q.13.1.c./.4.0./.1.d.2.3.0./. Opus.9. principio./.q.3.

15 Attributa diuina prędicantur de se inuicẽ nominibus primę intentionis: nõ autem secundę. 1ª.q.32.3.3ᵐ./. d.27.q.1.1.3ᵐ./. Opus.9.q.1.2ᵐ./.3ᵐ.

16 Nomina secundę impositionis possunt pluraliter prędicari de attributis diuinis: non autem nomina primę impositionis. 1.d.42.q.1.2.4ᵐ.

17 Opera dei dupliciter comparantur ad attributª eius. s. sicut ad causam efficientem exemplarem: & sicut ad causam finalem. 1.d.1.L.fi.

18 Quilibet effectus dei, est a quolꝫ attributo eius: tamen reducitur ad illud, cum cuius ratione magis conuenit. 1ª.q.45.6.3ᵐ./.3.d.4.q.1.ar.1.q.1.c./.4.d.17.q.1.ar.1.q.4.c./.d.46.q.2.ar.1.q.31c.

19 In deo plura attributa siue nomina, non sunt synonyma. Opus.3.cº.25.

20 Per huiusmodi attributorum siue nominum diffinitiones: impossibile est, ꝙ diffiniatur id, quod est in deo. Opus.3.cº.26.

21 Attributa diuina includunt se: & sunt vnum inquantum diuina. Sed vnum eorum non est aliud inquantũ tale. s. bonitas dei est sapientia inquantum diuina: & non inquantum bonitas. Opus.9.q.2./.q.3.

22 Attributa diuina sunt in intellectu nostro vt in subiecto: in essentia vo diuina, vt in repręsentato. Opº.9.q.2.

23 Omnia attributa analogice dicuntur de deo & creaturis. 1.d.19.q.5.2.11ᵐ./. Opus.3.cº.27.

1 **ATTRITIO** est displicentia imperfecta de peccatis commissis: contritio autẽ est perfecta displicentia. 4.d.17.q.2.ar.1.q.2.3ᵐ.

2 Attritio non potest fieri contritio: quia est actus transiens. 4.d.15.q.2.ar.1.q.3.0. Afflictio. Baptismus.103. Confessio.16. Contritia. Contritio.15.

1 **AVARITIA** QVID./. Est immoderatus amor bñdi.q.63 12.2ᵐ./.22ᵉ.q.118.1.8.c./. Ma.q.13.1.c. Adulterium.2. Alea.

2 Auaritia ꝑprie, ꝗ est pctm̃.22ᵉ.q.118.1.0./.q.119.10. Capitale.8. Cupiditas. Inhũanitas.2. Litigium.2.

3 Auaritia ẽ pctm̃ spũale.22ᵉ.q.118.6.0. Rapacitas. Vestis.6. Virtus.41. Vsura.12.53.126.127.

4 Auaritia est occasio idolatrię: vel similitudo eius. Isa.2.lec.2.co.2.

5 Auaritia fm ꝙ opponit iustitię: hoc mõ ex genere suo est pctm̃ mortale. Cõtingit tñ in hoc gnẽ auaᶜ eẽ pctm̃ veniale: ꝑp imperfectionẽ actus.22ᵉ.q.118.4.0.

6 Auaritia est mediũ inter peccata pure spiritualia: & peccata pure carnalia. 12ᵉ.q.72.2.4ᵐ./. 22ᵉ.q.118.6.1ᵐ./. 4.d.15.q.1.ar.4.q.3.2ᵐ./. Matth.23.0. 12./. Eph.5.cc.2.fi.

7 Auaritia est contra deum, contra se, & contra proximum.22ᵉ.q.118.1.2ᵐ./.3.1ᵐ.

8 SVBIECTVM./. Auaritia large, ẽ in demonibus. s. immoderata cupiditas habendi quodcunqꝫ bonũ creatum: non autem proprie. 1ª.q.63.2.2ᵐ.

9 Habitantes in maritimis, & intenti mercationibus, cõsueuerunt esse auari. 2ᵉ.Cor.11.co.8.fi.

10 Senes sunt naturaliter auari: propter defectum naturę eorum. 22ᵉ.q.118.1.3ᵐ./.5.3ᵐ./.q.119.3.0./. Ma.q.13.2.8ᵐ. Defectus.18. Iudei.11.30. Machabei. Onocrotalus. Religio.87.89.96. Sabbatum.3. Tyrannus.2.7. Vestis.6. Virtus.41.

11 DIVISIO,16./. Auaritia dupliciter importat imo

hodrinatam exteriorum.s.in affectu:& in re,22e,q.55.&c./.q.118.1.2m./.3.c.

11 Auaritia sumitur dupliciter.s.large pro omni cupiditate inordinata habendi quodcunq; bonum creatū:& pprie:vt est spāle peccatū circa possessiões exteriores. 1e.q.63.2. 1m./.22e.q. 118.2.0./.5. 2m./.2.d.21.L.6./.Ma.q.8.1.1m. Furtū.3. Studim.8. Virtus.41.

13 SPECIES./. Spēs auaritię sunt septē.s. parcitas:tenacitas : cymilitas:turpe lucrum: vsura : latrocim.& alea.22e.q.118.2.4m.

14 Species auaritię nō diuersificant̄ sm locū,tps,vel personas.Ma.q.14.3.c. Alea.aleator.o.

15 Auaritia est vitiū capitale:cuius filię sunt septē.s.proditio:fraus:fallacia: periuriū:inquietudo:violentia :& obduratio.22e.q.55.8.o./.q.118.7.8.o./.2.d. 42.q.2.3.o./.Ma.q.8.1.c.18m./.q.13.3.0.

16 Auaritia:Libido:& Cupiditas dicuntur tripliciter.s. passio habitualis consequens peccatum originale.i.fomes:inordinatus appetitus cuiuscunq; rei: vel tantum diuitiarum. Prima est radix omnis peccati. Secunda est genus omnis peccati. Tertia est vitium capitale. 12e.q.77.5. 1m./.q.82.4.3m./.q. 84.1.o./.22e.q. 24.10.2m./.q.119.2.1m./.2.d.5.q.1.3. 1m./.d.22.q.1.1. 7m./.d.31.q.1.1. 3m./.d.42.q.2. 3.1m./. Ma.q.4.6. 16m./.q.8.1.1m./.16m./.q.13.1.c./.Ro.7.lec.2.co.2.p 1e.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.1e.Thi.6.co.5.

17 Auaritia ē tertio mō.s.vt est tm̄ inordinatus appetitus diuitiarū,radix est omnium peccatorū.12e.q.84.1.o./.2.c.fi./.3.1m./.4.4m./. 22e.q.119.2.1m./.Ma.q.8.1.1m./.q.13.1.5m./.Ro.7.lec.2.co.2.

18 Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.1.3.c.1m./.d.22.q.1.1.7m./.d.42.q.2.1.c.2m./.3.1m.

Duo.254o. R ño.sicut Duo.1144o.

19 Auaritia facit homines odiosos:& causatur ex nimio amore sui.12e.q.29.4.3m.

20 GRAVITAS./. Auaritia est maximus peccatorum secundum quid.i.ex parte conuersionis,& est minimū simpliciter.i.ex pte auersionis.22e.q.118.5.o./. Psal.51.co.5.fi. Charitas.106.157.Illiberalitas.Litigiū.2.Occupatio.Prodigalitas.5.

21 Auaritia est grauius peccatū pdigalitate:qa magis repugnat liberalitati:sed inutilior est & insanabilior triplici ratione.s.qa prodigus facile est sanabilis per hoc q declinat ad ętatem senectutis,quę est contraria prodigalitati: & per hoc q puenit ad egestatē de facili,dū multa inutiliter cōsumit,& sic paup factus,non potest in dando supabundare:& ēt quia de facili perducitur ad virtutem pp similitudinem, quam ad ipsam virtutem habet. Sed auarus non de facili sanatur· quia habet iis contraria.22e.q.107.2.c./. q.118.5.3m./. q.119.3.o./.Ma.q.13.2.10m./.Ethi.4.lc.4.o./.Lec.5.fi. Superbia.16.17.18.Virtus.41.

22 Auaritia superabundat in amando,acquirendō,& retinendo: sed deficit in dando:prodigalitas autem econuerso.22e.q.119.3.c./.Ethi.4.lec.4.f.

23 Ex auaritia qñq; nascitur prodigalitas : dum aliquis multa consumit, ad captandum fauorem aliorum, a quibus capiat.22e.q.119.2.1m.

24 Prodigalitas opponitur auaritię:licet qñq; sm diuersa sint in eodem:qui denominatur a principali.s.a datione.12e.q.72.8.3m./.22e.q.119.1.4m.

25 COMPARATIO./. Auaritia vt ē inordinatio affectus,opponitur liberalitati:sed vt est extra in re opponit̄ iustitię.22e.q.117.principio./.q.118.principio./.3.o./.Ma.q.13.1.c.fi.7m.

26 Auaritia vt opponitur liberalitati,habet vitium oppositum.s.prodigalitatem:non autem vt opponitur iustitię,22e,q.118,3,3m./.q.119,1,o./. Ma.q.13,1,4m.
Virtus.41.

27 Actus perfectus auaritię oppositę iustitię, est peccatū mortale:non autem oppositę liberalitati, nisi sit cōtra charitatem.12e.q.118.4.o./.Ma.q.13.2.o.

Autor vel autoritas, vide. Actor. Autoritas.o.

Aucupium.Miles.5.Venatio.

1 **AVDACIA** Includit in se securitatē : & cut contrarium priuationē 12e.q.45.1.3m. Amor.124.

2 Audacia quādoq; sumitur in bonum:& qñq; in malum.3.d.26.q.1.3.5m. Animal.66.Arrogantia.o.

3 Audacia proprie respicit malum:sed bonum ei coniunctum,respicit spes. Et similiter desperatio respicit directe bonum:sed malum ei coniunctum respicit timor.12e.q.45.2.3m./.4.2m.

4 Audacia est peccatum,contrarium fortitudini.22e.q.126.2.3m./.q.127.2.o. Audere.

5 Immo audacia est materia fortitudinis.1e.q.21.1.1m./.q.95.3.2m./.22e.q.123.3.o./. q.141.3.c.2m./.3.d.26.q.2.2.4m./.d.33.q.2.ar.2.q.2.o.

R ño.Duo.255o. Cōcupiscentia.3. Contumelia.6.

6 Audacia cōtrariatur timori,sm accessum & recessum circa idem obiectum:spes autem sm contrarietatem obiectorum.12e.q.23.2.c.fi./. q.45.1.o./. 3.c./.22e.q.123.3.3m./.q.129.6.2m.

7 Sicut spes est prior q̄ audacia:ita timor est prior q̄ desperatio.12e.q.45.2.2m./.Ethi.3.lec.14.co.2.

8 Immo desperatio est prior timore.12e.q.25.3.c.fi.

Duo.256o. R ño.sic Duo.455o.

9 Sicut ex timore non semper sequitur desperatio, nisi sit intensus:sic nec ex spe audacia, nisi sit vehemens.12e.q.45.2.2m.

10 Immo primum est econuerso.12e.q.25.3.c.fi.

Duo.257o. R ño.sicut Duo.455o.

Fiducia.1.fortitudo.4.10.ē.36.

11 Nullus defectus est per se causa audacię:sed omnia q̄ faciunt spem victorię,vel calefaciunt cor.12e.q.25.3.c./.q.45.3.o. Helias.1.

12 Omnia quę sunt nata causare spem vel excludere timorem,ex parte animę vel corporis:sunt causa audacię.12e.q.45.3.c.

13 Audacia sequitur spem,nec est pars eius sed effectus: sicut desperatio respectu timoris.12e.q.25.3.c.fi./. q.45.2.o./.3.c./.22e.q.125.2.3m./. q.129.7.c./. Vi.q.25.5.2m./.Ethi.3.lec.14.co.3.

14 Audacia non potest esse passio principalis.12e.q.25.4.2m./.3m./.q.45.2.3m./.Vi.q.26.5.c.2m. Humilitas.22.Incentiuum.

15 Audacia causat tremorem,reuocando calorē ab exterioribus ad interiora.s.ad cor:timor autem ad inferiora.12e.q.45.4.1m.

16 Audacia non causatur ex ira nisi mediante spe.12e.q.45.4.3m. Ira.12.42.Longanimitas.2.

17 Immo ira ex se sequitur audaciam: quia nullus irasci tur,nisi audeat vidicare.12e.q.25.3.c.fi./.4.2m./.3m./.Vi.q.26.5.3m.Misericordia.20.Passio.39.60. Prophetia.13.Securitas.3.Spes.73.Superbia.14.

R ño.Dubio.258o.

18 Audacia ē subiectiue in irascibili.1e.q.59.1.2m./.12e.q.23.1.2.c. Temeritas.o.Timor.34.

19 Habentes se bene ad diuina,& passi iniusta,habentes cor paruum,& experti sunt audaciores oppositis.12e.q.45.3.o.

20 Habentes pulmonem sanguineum,& amatores vini sunt audaciores aliis : propter caliditatem amplificantem & extendentem cor.12e.q.45.3.c.1m.

21 Audaces sunt prōptiores in pricipio,q̄ in ipsis perico

lis:sed fortes econuerso.12^{e}.q.45.4.o./.Ethi.3.lec. 14.co.3.

Audere. Amor.193. Audacia.o. Vsura.272.

1 AVDITOR diuersorum magistrorum, tenentium contrarias opiniones, potest sequi quam velit: nisi altera determinetur esse contra fidem ab ecclesia.quol. 3.q.4.2.o. Accusatio.22. Aduentus.6. Amor. 49.241.

2 Audiens detractiones peccat:minus tñ q̃ detrahens: nisi audiat ex odio.22^{e}.q.73.4.o./.ps.14.co.3. Angelus.436. Animal.54. Apis.1. Baptismus.27. Charitas.91.

3 Audit⁹ duplex.s.interior & exterior.22^{e}.q.5.1.3^{m}./. veri.q.9.4.12^{m}./.Ro.10.lec.2.co.2.fi.

4 Auditus deseruit disciplinę: & visus deseruit inuentioni.1^{a}.q.117.1.o./.Isa.6.co.6./.Anima.2.lec.14. co.3.fi./.Sensu.lec.2.co.4.

5 Sola immutatione spirituali, organum auditus immutabitur in beatis.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.4^{m}. Certitudo.12. Cognitio.26. Confessio.65.c̃.78.84.c̃. Confessor.o. Credere.31. Doctrina.19. Ecclesia.14. Eucharistia.154. Excęcatio.2. Exordium.1.2. Fides.79. 80. Homo.32. Humilitas.14. Incontinentia.9. Infidelitas.8. Ira.11. Lingua.6. Mendacium.18. Missa. 7.8.25. Nutus.o. Organum.1. Plato.3. Prestigium. 1. Prophetia.7.63. Pulchritudo.5.6.7. Rhetor. Reuocare. Sacramentum.40. Samuel.3. Sapientia.6. Scholaris. Sensibile.6.c̃. Sensus.18. Sermo.3. Socrates.3. Theologia.2. Verbum.21.73. Veritas.31. Visus.3.8.9.

AVE MARIA exponitur.3^{a}.q.30.4.o./.Opus. 8.o. Annunciatio.1.c̃. Intellectus.262.

1 AVERROIS Cõmentator: fuit totius philosophię destructor, opus.16.c^{o}.1.fi./.c^{o}.3.fi. Aer.6. Aristoteles.6. Elementum.14.

2 Homo non est in specie, per intellectum passiuum: vt finxit Auerrois.$\tilde{p}$.2.c^{o}.59. Intellectus.16.262.263. Potentia.51. Scientia.57.

1 AVERSIO ET conuersio sunt idem re, sed differunt ratione.s. secundum respectum ad diuersos terminos.2.d.42.q. 2.1.7^{m}./.quol.6.16.c. Absens. Angelus.471. Apostasia.o. Auaritia.20. Bonitas.230.234. Charitas. 104. Cęcitas.1.

2 Auersio a fine incommutabili: contingit dupliciter.s. actu tantum, vt in quolibet peccato veniali: vel actu & habitu, vt in omni peccato mortali tantum.2.d.42. q.1.3.5^{m}. Contritio.17.

3 Conuersio potest esse sine auersione: vt in peccato veniali.12^{e}.q.72.5.c./.3^{a}.q.86.4.5.c./.4.d.16.q.2.ar.1. q.1.c./.q.2.c./.q.3.1^{m}./.Ma.q.7.1.3^{m}./.2.c.fi.10^{m}. Damnatio.41. Delectatio.61. Dęmõ.39. Elongatio.

4 Oppositum videtur dicere.4.d.15.q.1.2.1^{m}. Excęcatio.1. Facies.1.2. R ñº. Duº.259.75º.

5 Si posset esse conuersio sine auersione: non esset peccatum mortale.22^{e}.q.20.3.c./.quol.5.20.c.

6 In omni peccato mortali est auersio & cõuersio.12^{e}. q.72.5.c./.q.87.4.o.22^{e}.q.20.1.1^{m}./.q.24.12.4^{m}./.q. 162.6.c./.3^{a}.q.86.4.c./.q.88.1.c./.3.d.36.5.c.1^{m}./. Ma.q.8.1.1^{m}./.2.12^{m}./.quol.4.22.c./.Psal.27.co.6. Fundamẽtum.5. Miles.8. Mutuum.3. Offensa. Omissio.3. Oratio.49. Peccare. Peccatum.1.c̃.13.19.48. 56.73.76.138.142.169.178.180.183.c̃.211.395.c̃. 405.412.c̃.438. Pœna.2.

7 Ratio materialis peccati mortalis, est in conuersione: formalis autem in auersione.22^{e}.q.10.3.c./.q.110. 4.c./.q.118.5.c.fi./.q.162.6.c./.3^{a}.q.86.4.1^{m}./.2.d.30 q.1.3.o./.d.35.4.c.fi./.4.d.15.q.1.2.1^{m}./.vi.q.25.5. 1.6^{m}./.Ma.q.3.7.c.fi./.q.4.2.c./.q.8.2.1^{m}./.quol.5. 10.2.c. Pœnitentia.130. Presumptio.5.

8 In peccato est duplex auersio.s.a regula rationis, quo ad circunstantias: quam sequitur alia.s.auersio a deo. 12^{e}.q.73.7.3^{m}. Purgatio.3.

9 Ratio inferior potest auerti a rationibus ęternis quibus intendit, vt regulata: non autem vt regulans, secundum eas, quia hoc est proprium rationis superioris.12^{e}.q.74.8.1^{m}./.vi.q.15.4.6^{m}.

10 Peccatum caret ordine ex parte auersionis: non autẽ ex parte conuersionis.12^{e}.q.84.3.2^{m}.

11 In omni auersione a deo, est aliqua conuersio ad bonum commutabile.4.d.14.q.2.5.3^{m}.

12 In quolibet peccatore, auersio a deo est preter intentionẽ eius.12^{e}.q.77.6.1^{m}./.8.2^{m}./.22^{e}.q.39.1.1^{m}./. q.46.2.2^{m}./.2.d.5.q.1.2.5^{m}./.d.36.3.5^{m}./.vi.q.28.2. 3^{m}./.7^{m}./.Potentia.q.5.4.6^{m}./.Ma.q.3.12.c./.quol. 6.16.c.

13 Conuersio est prior auersione, ex parte nostra: sed ex parte dei, prius est reconciliatio dei, q̃ liberatio a debito pœnę.4.d.18.q.1.ar.2.q.3.c.Opus.3.c^{o}.226.co.1.

14 In peccato sunt duo.s.cõuersio quam sequitur pœna: & auersio, quam sequitur indignatio dei.4.d.18.q.1. ar.2.q.3.c.

15 Peccatum ex parte auersionis, est nihil: non autem ex parte conuersionis.2.d.36.1.1^{m}./.d.42.q.2.1.1^{m}./. Ma.q.2.1.4^{m}.

16 Peccata carnalia plus habent de conuersione, q̃ de auersione: sed spiritualia econuerso.12^{e}.q.73.5.c./. quol.6.q.9.2.c.

17 Omnia peccata mortalia differunt in causa, & modo auersionis, & quantitate elongationis a deo. 4.d.17. q.1.ar.2.q.6.2^{m}./.ar.3.q.3.2^{m}.

18 Peccatorum contrarietas est ratione conuersionis: sed eorum conuenientia & reatus, ratione auersionis.12^{e} q.73.1.o./.q.113.2.3^{m}./.3^{a}.q.8.7.3^{m}./.q.86.3.3^{m}./. q.88.1.c./.4.d.17.q.2.ar.2.q.6.2^{m}./.vi.q.12.1.6^{m}./. q.27.5.8^{m}./.15^{m}./.q.28.2.2^{m}./.3^{m}./.Superbia.13.c̃. Timor.52.54.

19 Peccato mortali debetur pœna damni infinita, ratione auersionis: sed pœna sensus finita, ratione conuersionis.12^{e}.q.87.4.o./.22^{e}.q.79.4.4^{m}./.3^{a}.q.86.4.c./. 3.d.1.q.1.2.5^{m}./.d.15.q.1.2.1^{m}./.Potentia.q.5.4. 6^{m}./.Ma.q.5.2.c.

20 In peccato originali non est conuersio: sed tantũ auersio: vel aliquid loco eius.s.priuatio originalis iustitię. veri.q.24.12.2^{m}./.Ma.q.5.2.c.

21 Oppositum videtur dicere, quia in omni auersione a deo: est aliqua cõuersio ad bonum commutabile.4.d. 14.q.2.5.3^{m}./.Ma.q.4.2.c. R ñº. Duº.260º.

22 In peccatis contra virtutes theologicas, prius est auersio, q̃ conuersio: in aliis autem econuerso.22^{e}.q.2.1. 1^{m}./.3.c./.quol.6.16.o.

23 In odio dei, prius est auersio, q̃ conuersio: in aliis autẽ econuerso.22^{e}.q.34.2.c.

24 In superbia prius est auersio, q̃ conuersio: in aliis aũt econuerso.22^{e}.q.162.6.c.2^{m}./.7.c.

Auferre. Ablatum. Absoluere.15. Acquirere. Auferri.o. Baptismus.198. Claritas.12. Concordia.1. concupiscentia.14.c̃. Decimę.5. Degradatio. Delectatio.41. Deus.280. Eleemosyna.6. Excommunicatio.8. Exorcismus.10. Gratia.82. Gula.10. Infidelis.1.3. Ira.53. 77. Mors.17. Necessitas.30. Ordo.56.103. Pars.17. Passio.101.115.126. Perdere. Prędestinatio.40. Princeps.9.10.13.14. Priuatio.7. Rapina.o. Resurrectio.36. Sponsa.4. Terra.14. Testis.4. Tyrannus.3 Tollere. Tribulatio.3.8. Virtus.257.258. Vsura.191. 193.250.287. Vsus.7.

Auferri

1 AVFERRI possunt subito homini quatuor, quę nunq; possunt ei restitui.s.cũ fama alicuius, falsa relatione denigratur:cũ virginitas cũ assensu pditur: aia cũ a corpore separatur p mortẽ:& membrũ cũ abscinditur.Opus.71.co.5. Auferre.

2 Ea quę nũq; possunt hoi auferri, sunt quattuor.s.scię thesaurus,animi voluptas,corporis contactus, & gustus sapidus.Opus.71.co.5.

Augmentatiua. Anima.u. Augmentum.o. Peccatum.113.č.

1 AVGMENTVM est motus non continuus.12^e.q.52.3.c./.22^e.q.24.6.c./.q̃.2.c^o.87.co.3.fi./. Phy.5.lec.5.co.4./.Libro.8.lec.5.co.4.5. Addere.o. Anima.339.Augmentatiua.Crescere. Damnatio.8.10. Instans.28.Intensio.o.

2 Augeri nihil aliud est,q̃; sumere maiorẽ q̃titatem.1.d.17.q.2.1.c. Ira.40.69.Magis.o.Maior.

3 Augmentum ẽm quantitatẽ virtutis, non est ppriẽ augmentum:sed est alteratio.1.d.17.q.2.1.c.fi./.Virt.q.1.11.c.co.2.3.11^m.

4 In augmento semp alteratur additũ: nõ aũt auctum semp.2.d.19.q.1.3.4^m. Maius.o.

5 Augmẽtum est sine motu aucti,si fit additio sine alteratione.1.d.17.q.1.c./.Ce.lec.7.co.2.fi.

6 Rarefactio non est proprie motus augmenti.1.d.17.q.2.1.2./.Ce.lec.7.co.1.

7 DIVISIO./.Augmentum dicitur dupliciter.s.large.i.omnis additio: & pprie, per nutrimentũ.1.d.17.q.2.1.c.fi./.4.d.12.q.2.ar.1.q.1.1^m./.Ce.lec.7.co.2. Charitas.1.3.9.Cõcupiscentia.14.č.Confirmatio.11.

8 Augmẽtum formarũ tripl̃r terminatur.s.ratione formę,agentis, & subiecti. 22^e.q.24.7.c./.3^a.q.7.12.c./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.c./.Opus.3.c^o.224. Eucharistia.30.89.180.181.247.č.Fama.3.

9 Formę specifice respectu alterius quędã augentur rõne sui & subiecti: vt motus sanitas, & qlibet habitus, sed absolute ratione subiecti tm̃,vt qualitates sensibiles. Primarum aliquę,non oẽs,augentur p additionẽ, non aũt secundę,sed p hoc φ subiectum magis participat eandẽ formã.12^e.q.52.1.2.o./.q.53.2.3^m./.q.66.1.2.o./.22^e.q.24.5.1^m./.1.d.17.q.2.2.c./.2.d.34.5.c./.Virt.q.1.11.o./.q.5.3.o./.Ethi.10.lec.3.

10 Scientia augetur ẽm intensionẽ actus dupliciter.s. ex parte subiecti,& secundum numerum obiectorum, sed virtus tantũ primo modo.12^e.q.52.2.c./. q.66.1.o./.22^e.q.24.4.1^m./.5.c.1^m./.1.d.17.q.2.1.1^m./. Virt.q.1.11.10^m./.q.5.3.c.co.2.

11 Opinio quadruplex de augmento formarũ.12^e.q.52.1.c./.Virt.q.1.11.c.

12 In magnitudine corporali augmentum est duplex.s. per additionẽ,vt in viuentibus: vel p intensionem: sicut in rarefactione.12^e.q.52.2.1^m./. 22^e.q.24.5.1^m. Forma.60.125.č.Maius.o.Missio.31.č. Oro.41.č.

13 Motus,manente eadem specie,augetur tripliciter.s.p additionem temporis,vel vię,vel participatione subiecti.12^e.q.52.2.c. Passio.73.č.Quantitas.21.

14 IN QVIBVS./.Augmentum proprie est tantum in viuentibus.4.d.12.q.1.ar.2.q.3.c. Accidens.85. Accrescere. Amicitia.26.

15 Augens habitũ,semper facit aliqd in subiecto:non q dem formã nouam,sed φ subiectum perfectius participet formã preexistentem,vel φ amplius se extendat.12^e.q.52.2.2^m./.3^m./.22^e.q.24.5.3^m. Amor.224.225.236.Angelus.541.

16 Habitus corporales,non multum videntur augeri per additionem,sed per transmutationem primarum qualitatum:quę non augentur, nisi per intensionem ex parte subiecti participantis.12^e.q.52.č.fi. Anima.232.

17 Omnis forma augetur.i.suscipit magis & minus: nisi consistat in indiuisibili,vt species numeri,vel secundũ numeros:vt quantitates cõtinue,figurę, & relationes, vel det esse substantiale.12^e.q.52.1.2.o./.3^a.q.7.12.c./.Ma.q.7.2.c./.Virt.q.1.11.o./.q.5.3.o. Ascendere.18.Baptismus.169.

18 Augmentum formarum,nominatur ad similitudinẽ augmenti corporum.12^e.q.52.1.c./.Virt.q.1.11.c.

19 Peccatum non augetur per additionem:sed per intensionem deformitatis.2.d.34.5.c./. d.42.q.1.1.2^m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.1.1^m./.Anima.2.lec.9.co.3. Beatitudo.82.č.Beatus.11.č.43.č.Bestialitas.2.

20 Corpus hominis augetur,per additionem materię.1^a q.119.1.c./.2.d.30.q.2.1.c./. 4.d.44.q.1.ar.2.q. 4.o. Charitas.74.102.107.č. Causa.27. Cœlum.88. Cibus.2.č.Circunstantia.25. Confessio.57.Contritio.36.Corpus.48.61.č.

21 Oppositum videtur dicere, quia secundum aliquos, per seipsum multiplicatur: & ad perfectam peruenit quantitatem per augmentum.4.d.44. q.1.ar.2.q.4.c.principio. R fi^o. Dubio.261°.968°.

22 Homine existente in augmento.s.ante tertium septẽnium,generatio non habet opus suum, vel vt plurimum generant fœminas. 2.d.20.q.2.b.2.2^m. Costa.6.7.Damnatio.8.10.45.46.59.60. Delectatio 30.Dęmon.125.126.

23 Puer in quinq3 primis annis,peruenit ad medietatem totius augmenti.4.d.15.q.3.ar.2.q.3.c.fi. Deuotio.9.1. Difficile.3.4.5.Diuturnitas.Dolor.10. Eucharistia.30.89.180.181.247.č.275.279.Flagellũ 3.Forma.60.125.č. Gratia.77.80.81. Habitus.14.48.49.64.65.Ieiunium.26.Ignorantia.2.4.19.č.Luna.6.Magnanimitas.24.Matrimonium.84. Meritum.20.46.č.55.62. Missa.26. Missio.31.č. Multiplicatio. Passio.73.č.Peccatum.C.G. Pœna.68.71.č.91.92.Puritas.2.Sacramentum.88.89. Satisfactio.21.22.Scientia.46.89.95.Semen.22.Spes.33.Suffragia.4.Timor.49.67.Tristitia.16. Virginitas.23.Virtus.127.255.Vsura.o.Vsus.10.14. Christus.79.81.146.

1 AVGVRIVM est diuinatio,a garritu auium sumpta,sed auspiciũ,a motu auium.22^e.q.95.3.c./.Opus.25.c^o.4.

2 Augurium est illicitum, in iis quę non causantur a cœlis: vel quę non pertinent ad aues.22^e.q.95.7.o./.Opus.25.c^o.fi.co./.Isa.2.lec.2.co.2.principio. Diuinatio.14.15.Naason.Superstitio.o.

1 AVGVSTINVS sequitur Platonem, quantum potest,salua fide.1^a.q.66.2.1^m./.q.77.5.3^m./. q.84.5.c./.22^e.q.23.2.1^m./.2.d.14.2.c./.ti.q.21.4.3^m./.Spiritu.10.8. Adam.90. Ambrosius.1. Angelus.633. Appropriatio.25.Architriclinus.

2 Authoritates Augustini in philosophia,parũ valent.2.d.14.3.1^m. Beatitudo.140. Bestialis.1.Cogitatio.1.Conceptio.2.Concupiscentia.11.Contemplatio.19. Diapsalma. Dies.12.22. Fides.73.Forma.92. Gratia.86.Infamia.2.Liber.7.8.9.10. Magdalena.1.Magi.1.3.Matrimonium.36.Meretrix.1.2.Missio.8. Moyses.3. Opus.2.3.4. Paulus.26. Piscis.2. Plantę.2.Resurrectio.49.Satisfactio.2.Spiritus.14. Statua.2.Traductio.2.Varo.Virginitas.5.Virtus.24.č.Vsura.230.293.Vxor.19.

Augustus. Imago.43. Imperator.4. Theodosius.1.1. Vsura.148. 202. 214. Auicebron. Corpus.30. Auicenna.Ens.36.Forma.103.Intellectus.154.Sẽsus.9.Vnitas.4.

Auidus. Appetitus.o. Cupiditas. Ieiunium.47. Infernus.3.

1 AVIS. Aues quę in communi nutriunt pullos, seruant societatem vsq; ad completam nutritionem.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.c. Aer.1.2. Alietus, Animal.13.19.48.81.c. Augurium.o. Caradrio. Ciconia.o. Cignus. Coitus.7. Dies.24. Onocrotalus. Piscis.1. Robur. Sirene.

2 Per auium garritus, & motus, & alias dispositiones, possunt futura pręcognosci, non sicut per causas futurorum euentuum, sed sicut per signa.22.q.35.7.c.

AVREA IN COMMVNI est premiū essentiale beatorum.4.d.49.q.5.1 o. quol.5.q.12.1.o. Aureola.2.c.23. Baptismus.229.

1 AVREOLA est premium accidentale beatorum, de operibus perfectionis secundum perfectam victoriam.4.d.33.q.3.3m. d.49.q.5.ar.1.o. ar.2.q.1.3m.

2 Aureola presupponit auream. ql.5.q.12.1.o. Angelus.621. Baptismus.229.

3 Aurea est premiū operum, respondens charitati, sed aureola, generi actus.4.d.49.q.5.1.c.3m. quol.5.q.12.1.o.

4 Aurea consistit in gaudio de deo, aureola vero in perfectione operum. Sed fructus, in gaudio de dispositione operantis, secundum gradum spiritualitatis: inquantum proficit ex semine verbi dei.4.d.49.q.5.ar.2.q.1.c.

5 Aurea est simpliciter maior quam aureola, sed ratione status, est econuerso, quia non datur cuilibet, sed tantum existenti in statu perfectionis. 4.d. 8.q.1. ar.2. q.1.2m.

6 Aureola est triplex.s. martyrū doctorū, & virginum, secundum triplicem pugnam, vel secundum tres potētias animę, vel secundum triplicem conformitatem ad Christum.4.d.49.q.5.ar.5.q.1.o. 1. Thi.2.co.2. co.4.co.5.

7 Aureolę habentur a diuersis, secundum magis & minus.4.d.49.q.5.ar.5.q.3.o.

8 Aureola proprie est in mente, sed secundum redundantiam, fulget decor in corpore, sicut & ex aurea.4.d.49 q.5.ar.4.q.3.o.

9 CHRISTVS. Christus nullam aureolam habuit, sed tantum auream.4.d.49.q.5.ar.4.q.1.o.

10 MARTYRVM. Aureola martyrum, est simpliciter potior cęteris, virginum diuturnior, confessorum vero periculosior.22.q.152.5.b.1. c. 4.d.49.q.5.ar.5.q.2.o.

11 Martyrio debetur aureola.4.d.33.q.3.3.3m. d.49.q.5.ar.3.q.2.o. q.3.c. ar.5.q.1.o. 4i.q.26.6.3m.

12 Decor cicatricum in corporibus martyrum, non est aureola, quia non conuenit omnibus.4.d.49.q.5. ar.4.q.3.c.

13 Martyr sola voluntate, non habebit aureolam.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.3m. Dolor.7. Martyrium.o.

14 Martyr tantum corpore, habebit aureolam participatiue, non autem secundum perfectam rationem, vt innocentes.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.12m.

15 Moriens in bello contra infideles, vel pro quacunq; virtute infusa: habebit aureolam. 4.d.49.q.5.ar.3.q.2.11m.

16 Moriens propter bonum cōmune, vel priuatum, non referendo ad Christum, nō habebit aureolam.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.11m.

17 CONFESSORVM. Aureola non debetur confessori. 4i.q.26.6.3m. Lectoratus.7.

18 Oppositum videtur dicere.22.q.152.5.b. c. 4.d.49 q.5.ar.5.q.2.o. R.fo. Duo.262.

19 Aureola debetur doctoribus, & prędicatoribus, tantū docentibus ex officio, vel commissione.4.d.33.q.3.3.3m. d.49.q.5.ar.3.q.3.o. ar.5.q.1.c. quol.5.14.o. Opus.10.co.4.co.4.fi.

20 Scribentibus sacram doctrinam, debetur aureola doctorum.4.d.49.q.5.ar.5.q.1.5m.

21 Docens propter inanem gloriam semper vsq; in finē non recuperat aureolam per pœnitentiam. quol.5.q.12.1.o.

22 VIRGINVM. Aureola debetur virginati soli, quę est cum proposito perseuerandi cum voto vel sine eo. 4.d.49.q.2.3.c. ar.5.q.1.c. q.5.ar.3.q.1.o. quol.5.q.12.1.2m. Eunuchus. Innocentia.2. Maria.34. Premium.8.

23 Virginitati debetur triplex premium.s. aurea, ratione charitatis, aureola, ratione perfectionis, fructus autem ratione spiritualitatis.4.d.49.q.5.ar.2.q.1.c.1m.

24 Aureola non conuenit virginitati in statu innocentię vel in lege naturę, vel in lege Moysi.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.3m.

25 Viduis non conuenit proprie aureola, quia nobilior est victoria virginum, & maior pugna, propter desideriū experiendi delectationem ex curiositate, & ęstimatione maiori, & inexperiētia laborum, licet sit econuerso, propter memoriam delectationis: Sed corona debetur victorię, & non pugnę.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.1m.

Aureum. Altare.2. Aurea. Lamina.

Auriga. Prudentia.74.

AVRIS subiecta rationi, dicitur nostra, non subiecta vero rationi, est bestialis. Psal.43.co.1.fi. Baptismus.140. Exorcismus.12. Inclinatio.5. Oculus.1.

AVRORA parum durat, quādo sol est in signis velocis ascensionis. Iob.38.co.4.principio. Dies.16. Maria.67. Missa.17.21.

1 AVRVM habet vim lętificandi. 22.q.37.2. 1m. Opus.34.co.3. Alkimia.o. Argentum.1. Calix. Nicolaus.2.

2 Quando aurum liquefit, admiscetur plumbo, ne aurū consumatur, sed tn̄ plumbum.2.d.30.q.2.1.c. prin. Septentrio. Socrates.1.

Ausuum. Audacia.o. Ira.53.

Auspicium. Augurium.o.

AVSTER calefacit aerem, & densat nubes, quia venit ab imo. Sed aquilo dispergit. Iob.37.co.4.5. Aquilo. Australe. Planetę.3. Sinistra.2. Ventus.1.2.3.5.

1 AVSTERITAS est pars potentialis tēperantię.s. virtus refrenans loquacitatē.22.q.143.c. 3.d.33.q.3.ar.2.q.3.c.1m. Abscondere.3. Animus.2. Anthropospatos. Iniustitia.6. Ioannes.8. Modestia.6. Sacrificium.14.

2 Austeritas vt virtus, non excludit oēs delectationes, sed tm̄ superfluas, & inordinatas. Ideo videtur pertinere ad amicitiam.s.ad affabilitatem, vel ad eutropeliā. i.ad iocunditatem.22.q.168.4.3m. Temperantia.9. Vita.32.39.

3 Austera seueritate peccata proximi diiudicans ac si ipse * esset iustus, est superbus inq;tū.s. aliquis propria peccata parupendens, seipsum proximo pręfert in corde suo. 22.q.33.5.c. Iob.40.co.2.

Australe. Planetę.3. Autenticus. Liber.5.9.10. 11.12.13. Magister.

Autor. Actor.1.2. Adoptio.16. Amor.135. Autoritas.o. Filiatio.27. Habitus.15. Heresis. 17.118. Missio.20. Natura.18. Pax.21. Python. 3.4. Scriptura.5. Sensus.38.41.45. Vsura.1.c.12.14.23.

1 AVTORITAS in patre, respectu filii in diuinis, nihil aliud est, quam relatio principii. Potentia.q.10.1.9m. 17m. 4.c.co.3.

2 In Christo est duplex autoritas dominii: respectu vni

uerse creaturę.s.ture creationis ẜm naturam diuinā: naturalis & ęterna:& quasi secundaria ẜm naturam humanam quā p passionē meruit.4.d.48.q.1.1.1m.
Absoluere.14.15.27.28. Actor. Adoptio.6.9.16. Angelus.559. Apostoli.10. Apud.1. Argumentū.87. Aristoteles.4. Athanasius.2. August^{9}.2. Autor.
Autoritas dei preualet rationi humanę, multo magis ꝙ autoritas philosophi,rationi debili alicuius pueri.1a.q.1.8.2m./.Phy.8.lec.3.prin^{o}. Baptismus.5.109.209. Bellum.5. Benedictio.2. Clauis.0. Communicatio.3. Confessio.47. Consuetudo.7. Datio.1.22.34. Dispensatio.21.c̄. Disputatio.3. Doctor.4.5. Dominium.1.12. Ecclesiasticus.2. Eustracius.0. Excommunicatio.12. Exemplum.3. Fides.22. Filiatio.27. Furtum.9. Habitus.15. Heresis.14.17.118. Hostium. Indulgentia.2.6. Infidelis.3. Ioannes.18. Iudicium.24.41.c̄. Iurisdictio. Iuristę.2. Iustitia.21. Legitimatio.1. Lex.159.169. Liber.2. Magister. Missio.2.14.20. Natura.35. Occidere.4. Pater.4. Paulus.16. Peccatum.263. Pœna.63. Per.6. Potestas.0. Preceptum.7.149. Predicare.3.4. Prelatio.18. Processio.51. Redemptio.4. Religio.91. Rex.5. Rixa.1.2. Sacramentum.57. Sanctus.7. Scholaris. Scriptura.8.c̄. Sedere.1. Sensus.38.41.46. Symbolum.10. Theloneus. Theologia.11.20.27. Vendere.18. Vgo. Vicarius. Votum.57.68.c̄. Vsura.120.178.216.244.273.285.293.227. Vtile.6. Vxor.22. Christus.54.167.
Autumnus. Encenia. Vsura.191. Vsus.19.
Auus. Affinitas.16.c̄. Assimilatio.18. Isaias.1.
Auxiliatus. Auxilium.0. Lazarus.1.
AVXILIVM maximū ad omnia calor & spūs sunt animali.12e.q.44.1.2m. Adiuuari.
Homo non potest habere auxilia & instrumenta determinata a natura,sicut alia animalia,quia esset contra complexionem eius,& etiam infinitis indiget.1a.q.76.5.4m./.q.91.3.2m./.12e.5.5.1m./.3.d.33.q.1.ar.2.q.1.3m./.ꝯ.3.c^{o}.22.fi./.di.q.22.7.c./. quol.7.17.c./. Anima.8.20m./.Opus.20.co.1./. Libro.4.co.2./. 1e.Cor.11.lec.2.co.2.fi./.Phy.3.lec.4.co.5.fi. Aduocatus.2.c̄. Amicitia.39.40. Angelus.501. Auxiliatus. Benefacere.0. Charitas.82. Coactio.10. Confessio.5. Consecratio.14. Cor^{o}.21. Crea^{t}.27. Expe^{o}.2.
Naturale est cuilibet dolenti,uti quocunqȝ auxilio, ad repellendum nociuum presens,quod infert dolorem.22e.q.44.1.2m. Fiducia.1. Fortitudo.21.48.56. Gratia.12.13.25.62.c̄.174.c̄.180.c̄.187. Gratiarum actio.2.
DEI Quilibet homo indiget auxilio diuino,& humano.22e.q.129.6.1m. Indulgentia.21. Iustificatio.13.c̄. Iuuare.
Deus & quilibet auxilians,tria facit:quia fauet, auxiliatur,& dirigit.Psal.43.co.2.fi. Lex.74.97. Maledicere.4.
Deus semper dat auxilium tentatis, si resistant:& fit in eis magna charitas.3.d.31.q.1.3.c.
Auxilium dei duplex.s. misericordię, quando liberat a peccatis,& iustitię, quando iustos adiuuat. Psal.7.co.4.
Auxilia supernaturaliter data rationali creaturę, super aliis creaturis: dicuntur dona gratuita. Opus.3.c^{o}.143. Malum.68. Mulier.3. Negocia. Oratio.48. Ordo.69. Patrocinium. Pœna.65. Presumptio.12.13. Scriptura.6. Spes.11.67.68. Suffragia.0. Superstitio.4. Tentare.7.15.17.21. Visio.15. Vsura.260.312.
Azima. Eucharistia.70. Fermētum.1. Pascha.1. Sabbatum.4.

1 BABYLON dicitur,orbis quia in ea erat monarchia.Vel ꝓp multitudinem vndiqȝ cōcurrentium.Isa.13.co.2.
2 Horror solitudinis Babylonis,ostenditur tripliciter.s.ex fuga pastorum, ex habitatione bestiarum,& ex terrore monstruorum.Isa.13.co.3.
3 Babylonia capta a Ciro,destructa est ab eo vsqȝ ad solum.Opus.20.libro.3.principio.
1 BACVLVS Episcopi,significat curam pastoralem, colligens vagos per curuitatem in capite,sustentans infirmos in stipite,pungere lentos per stimulum in pede 4.d.24.q.3.3.c.fi. Episcopus.14. Inuestiri. Potestas.10.
2 Baculus pastoralis non portatur a papa:nisi in episcopatu Treuerensi.4.d.24.q.3.3.8m. Scipio.
Baiulare. Fatum.10. Ferre. Portare.
BALAAM vere ꝓphetauit,ex inspiratiōe dei,licet esset propheta demonis.22e.q.172.6.b.1m./.1e.Cor.12.co.4. Demoniaci. Loqui.7. Magi.2.
1 BALBVTIENS./. Loquela balbutientis pueri tollitur,quando venit ad pfectam ętatem,q̄tū ad id quod imperfectionis erat in ipso!Manet autem qcqd erat de perfectione & substantia loquelę.3.d.31.q.2.ar.1.q.2.c.
2 Balbus erat apostolus,ideo pseudo apostoli deridebāt eum.2e.Cor.11.co.6.
Balduinus. Vsura.214. Balena. Cete.0. Leuiathan. Balin. Cete.1.
BALIVVS operatur ꝑ regem,& ecōuerso,qa est dominus sui actus.Nō autem martellus operatur per fabrum.1a.q.36.3.4m./.22e.q.90.1.c./. Potentia.q.10.4.c.fi./. Anima.3.lec.7.co.5.fi. A.0. Agens.110.c̄. Agere.29.c̄. Angelus.233. Cooperari.1. Dominium.0. Forma.36.37.38.58. Gerere uices. Per.3.c̄.
BALNEVM intrare,non fiebat antiquitus ꝯfilio cū patre:ne se inuicem viderent nudos.22e.q.154.9.c.
Lauacrum. Tristitia.20.
Balsamum. Confirmatio.6.7. Vnctio.4.
Balthasar. Prophetia.87. Baltheū. Episcopus.13.
BANAVSIA est vitium contrarium paruificentię. Et dicitur a furno:quia quasi ignis consumit omnia.22e.q.135.2.0.
Baptismalis. Aqua.3.4. Baptismus.244. Exorcismus 4. Gratia.112.113.161.
1 BAPTISMVS Ioānis.19.vsqȝ.22.30.32.87.224.
Baptismus Ioannis fuit conuenienter institutus, quia druplici ratione.s.primo quia oportebat Christum a Ioanne baptizari,vt consecraret baptismum. Secundo vt Christus per baptismum Ioannis manifestaretur. Tertio vt suo baptismo assuefaceret homines ad baptismum Christi. Quarto vt ad pœnitentiam homines inducens,prępararet ad digne suscipiēdum baptismum Christi.3a.q.38.1.0./4.d.2.q.2.2.4m.
2 Baptismus Ioannis nominatur ab ipso, triplici ratione.s.primo qa ipse fuit sui baptismi institutor aliquo modo. Secundo quia nihil in illo baptismo efficiebatur,quod Ioannes non faceret. Tertio quia sibi soli erat datum illius baptismi ministeriū.3a.q.38.2.1m./. 4.d.2.q.2.ar.1.q.3.1m.
3 Baptismus Ioannis erat sacramentum per se mediū Inter sacramenta veteris legis & nouę.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.0.
4 Immo nō erat p se sacrm̄,sed quasi quoddam sacramentale,disponens ad baptismū Christi.Ideo aliquali

ter pertinebat ad legem Christi, nõ autem ad legem Moysi.3ª.q.38.1.1ᵐ. Ꝑ R6º.Dubio.263º. Circuncisio.1.c̃.Columba.2.c̃.

5 Baptismus Ioannis fuit a deo per autoritatem, & a Ioanne per ministerium. 3ª.q.38.2.o./.4.d.2.q.1. ar.1.q.3.o.

6 Baptismus Ioannis non fuit cõmendatus aliquo prę cepto dei in sacra scriptura: quia parum erat duraturus.3ª.q.38.2.3ᵐ. Confessio.21. Ieiunium.14. Ioannes.7.

7 Baptismus Ioannis erat pręparatorius ad baptismũ Christi.3ª.q.38.1.3.o./.q.70.1.3ᵐ./.4.d.2.q.2. ar.1. q.1.o./.q. 2.c./.q.3.2ᵐ./. Io.lec.20.co.1./. cº.3.lec. 4.co.1.

8 Baptismus Ioãnis erat quasi protestatio & professio pœnitentię, quam imponebat baptizatis.3ª.q.38.3. 1ᵐ./.4.d.2.q.2.2.1ᵐ./.Ro.11.lec.9.co.5.

9 Baptismus Ioãnis dicitur baptismus pœnitentię quo ad alios qui per eũ pręparabantur ad pœnitentiã: non autem quo ad Christum.4.d.2.q.2.ar.3.q.1.1ᵐ.

CHARACTER. 70.98.130.156.172.176.217. 218.224.228.

10 Baptismus Ioannis non imprimebat characterem. 3ª.q.38.6.c.

11 Nec in eo peccata remittebantur.3ª.q.68.6.1ᵐ.

12 Baptismus Ioannis faciebat ſtem remissionis peccatorum: non quidem conferendo gratiam, sed promittendo eam inquantum pręfigurabat baptismũ Christi in quo ea datur. 4.d.2.q.2.2.3ᵐ./.q.3. 1ᵐ./. ar.2. o./.ar.3.q.2.1ᵐ./.Io.lec.20.co.1.

13 Baptismus Ioannis non conferebat gratiam: sed tantum effectum hominis.3ª.q.38.2.c./.3.o./.6.c./.4.d. 2.q.2.ar.1.q.1.c.

14 Forma baptismi Ioannis erat conueniens. s. in nomine Christi venturi.4.d.2.q.2.ar.1.q.2.o.

15 Baptismus Ioannis quo ad materiam, magis conueniebat cum baptismo Christi, q̃ circuncisio: sed econuerso quo ad causam finalem.4.d.2.q.2.2.4ᵐ.

16 Circuncisio quo ad necessitatẽ, instituta erat vt remedium contra peccatum originale, sed baptismus Ioannis, vt assuefaceret ad baptismum Christi.3ª.q.70.1. 3ᵐ./.4.d.2.q.2.ar.2.4ᵐ.

17 Christus inhibuit apostolis, gentibus euangelium prę·dicare ante passionem & resurrectionem suam. Vnde multo minus conueniebat, per Ioannem gentiles ad baptismum admitti.3ª.q.38.4.3ᵐ.

CHRISTVS 1.2.3.4.7.9.12.14. vsq3.18.47. 87. 109.161.167.181.vsq3.184.186.187.189.vsq3.192. 209.212.230.247.

18 Christus anteq̃; baptizaretur, solitus erat sępe ire ad Ioannem. Io.lec.15.principio.

19 Christus voluit baptizari baptismo Ioannis, a Ioanne, sextuplici ratione. s. ꝓp humilitatẽ implendam: vt baptismum Ioannis approbaret: vt aquas cõsecraret suę carnis tactu, & sic baptismum suum institueret, vt ostenderet non interesse quis a quo baptizaretur, ad exemplum baptismi proponendũ illis qui erant futuri filii dei per fidem: & vt in baptismo miracula ostendẽs euacuaret illorum errorem, qui Ioannem Christo maiorem credebant.3ª.q.38.1.c./.q.39.1.2.o./.5.c./.q.66 5.4ᵐ./.q.67.7.1ᵐ./.q.81.1.c./.q.84.7.4ᵐ./.4.d.2.q.2. ã.3.q.1.o./.q.3.ã.2.q.1.c./.d.7.q.3.ar.2.q.1.c./. Math.3.co.12. Apostoli.26.27.Columba.2.c̃.Confessio.21.Confirmatio.15.Missio.42.

20 Ioannes baptizatus fuit a Christo. 3ª.q.38.6. 3ᵐ./. Matth.3.co.12. Sacramentum.18.c̃.

21 Multi baptizati sunt a Ioanne, pter Christũ: non aũt omnes.3ª.q.38.4.o./.4.d.2.q.2.ar.3.q.2.o.

22 Christus non fuit primus, nec vltimus baptizatus a Ioanne.3ª.q.39.3.4ᵐ.

23 Christus baptizatus fuit in iordane: quia ꝑ ipsum fuit introitus in terram promissionis: & ẽt ipsum diuisit Helias.3ª.q.39.4.o./.Matth.3.co.4.fi.

24 Christus baptizatus fuit tpe cõuenienti.3ª.q.39.3.o./. 4.d.4.q.3.ar.1.q.2.1ᵐ./.d.44.L.principio.

25 Nullus leuauit Christum de baptismo: quia non ꝓ. se sed pp alios baptizatus est.3ª.q.67.7.1ᵐ.

26 Christo baptizato, aperti sunt cœli quadruplici mysterio. s. vt ostẽderetur ꝙ de cętero virtus cœlestis baptismum consecraret: & ꝙ p fidẽ baptismi inspicimus cœlestia, quę sensum & rationẽ humanã excedunt: & vt ostenderetur, ꝙ baptizatis patet via ad cœlum, & vt detur intelligi, ꝙ hoc ipsum ꝙ post baptismum cœlũ aperitur credentibus, est ex virtute orationis.3ª.q.39. 5.o./.q.49.5.3ᵐ./.3.d.18.ar.6.q.3.2ᵐ./.d.22.q. 3.1. 4ᵐ./.Opus.60.cº.7.

27 Christo baptizato, audita est vox patris, pp mysteriũ trinitatis.3ª.q.39.8.o./.q.45.4.o./.q.66.6.c. Vox.1.

28 Spiritus sanctus apparuit, Christo baptizato, in specie columbę: quia datur omni baptizato sine fictione.3ª. q.39.6.o./.q.46.4.2ᵐ.

29 De baptismo Christi tractatur.Opus.60.cº.7.

30 Baptizati baptismo Ioannis, baptizari tenebantur baptismo Christi.3ª.q.38.6.o./.q.66.9.2ᵐ./.4.d.2.q. 2.4.o./.I. fi./.Matth.3.co.9.

31 Ioannes non baptizauit pueros, nec gentiles.3ª.q.38 4.3ᵐ./.4.d.2.q.2.ar.3.q.3.o.

32 Baptismus Ioannis cessauit quo ad suũ maximũ post se, Christo baptizato. Sed totaliter cessauit Ioanne incarcerato: quia ministerium eius, soli Ioanni erat cõmissum.3ª.q.38.5.o./.4.d.2.q.2.ã.1.q.3.1ᵐ./. q.4.o.

33 Baptizato Christo non cessauit baptismus Ioannis, sed tñ eo decollato.3ª.q.38.5.o./. q.39.3.4ᵐ./. Io.3. lec.4.co.1. Absoluere.36. Eucharistia.84.85.

34 DIFFINITIO./.Diuersę diffinitiones baptismi.3ª. q.66.1.o./.4.d.3.1.o./.ꝑ.4.cº.60.

FORMA. 14.35.58.85.86.176.194.

35 FORMA baptismi est ista. s. Ego te baptizo. In nomine patris & filii & spiritus sancti. 3ª.q.60.8.b./. q.66.5.o./.q.84.3.c./.4.d.3.ar.2.q.1.o./. 1ᵉ. Cor.lec. 2.co.3. Heresis.116.Sacramentum.F.

36 Forma baptismi ẽm Gręcos, est ista. s. Baptizetur seruus Christi. N. In nomine patris & filii & spiritus sancti.3ª.q.60.8.b./.q.66.5.1ᵐ./. q.67.6.c./. 4.d.3.ar.2. q.2.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.lec.2.co.3.

37 Per formam gręcorũ perficitur verum sacramentum baptismi. Et fᵗ ad vitandum antiquorum errorem, q virtutem attribuebant baptistis.3ª.q.66. 5.1ᵐ.

38 Forma baptismi Grecorum tripliciter differt a nostra: quia non exprimunt personam ministri: baptizatus ponitur in nominatiuo, & verbum exprimitur in subiunctiuo vel optatiuo modo.4.d.3.ar.2.q.2.1ᵐ./.1ᵉ. Cor.lec.2.co.3.fi.

39 Forma baptismi, qua vtuntur Latini, est melior, perfectior, & magis consona verbis euangelii, q̃ forma qua vtuntur Gręci.4.d.3.ã.2.q.2.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.lec.2. co.3.fi.

40 Latinis nõ licet baptizare, in forma Gręcorum: quia grauiter peccarent. Et secundum aliquos, non esset baptismus.4.d.3.ar.2.q.2.1ᵐ.

41 In forma baptismi, dimittens verbum, baptizo, nihil agit. 3ª.q. 66. 5.2ᵐ./. 4.d. 3.ar.2. q.2.c. 1ᵐ./. q.3.c.

42 Dicens, nos baptizamus: nihil agit.3ª.q.66.5.4ᵐ./.q. 67.6.c.2ᵐ./. 4.d.3. ar.2. q.2.2ᵐ./. d.6. q.2.ar.1.q. 1.3ᵐ.

Ego, non est de necessitate formę baptismi, sed ponit ad maiorem expressionem intentionis. 3ª.q.66.5.1m./. q.72.4.3m./.4.d.3.ar.2.q.2.1m./.q.3.c.

Si dicatur. Ego baptizo vos: est baptismus: sed peccatum est, nisi necessitas cogat. 3ª.q.66.5.4m./. q.67.6.2m./.4.d.3.ar.2.q.2.2m.

5 Si dicatur. In nomine trinitatis, nihil agitur. 3ª.q.66.6.3m./.4.d.3.ar.2.q.2.4m.

6 Si dicatur. In nomine genitoris, vel proferantur alia nomina personarũ non propria, nihil agitur. 3ª.q.60.7.2m./.q.66.5.7m./.4.d.3.ar.2.q.2.5m.

47 Si dicatur. In nomine Christi, non est baptismus, nisi reueletur, sicut apostolis, ad amorem Christi. 3ª.q.56.6.o./.4.d.3.L.3m./.ã.2.q.2.3m./.1ª.Cor.sc.2.co.4.5.

48 Si in forma baptismi addatur, & beatę Marię, quasi ibi aliqd operetur nomẽ eius, nihil agitur. Si autẽ intendatur tñ, ꝙ oratio eius prosit baptizato, valet. 3ª.q.60.8.c.fi.

49 Si nominata tñ vna persona trinitatis, baptizandus moriatur, creditur suppleri inuisibiliter. 3ª.q.68.2.7.9.o./.q.82.4.2m./.4.d.3.ar.2.q.3.4m.

50 Non dicitur ibi, in nominibus, sed in nomine. i. in inuocatione, per confessionẽ exteriorẽ. 3ª.q.66.5.6m./.4.d.3.ar.2.q.1.9m.

51 Si fiat interruptio verborum, non erit baptismus. 4.d.3.ar.2.q.4.1m.

Immo interrumpens formam sacramentorum, perficit sacramentum. 4.d.3.ar.2.q.2.3.4.o.

☞ R fiº. Dubio. 264º.

52 Si fiat tanta interruptio verborum, vel interpositio, ꝙ intercipiat intentionẽ baptizantis, tunc non erit vna forma, & vtraqȝ per se erit imperfecta, nec sufficiet ad baptismum: sicut si dicatur. In nomine patris, & interponat baptizans lõgam fabulam, & postea dicat, & filii, non erit baptismus. 3ª.q.60.8.o./.4.d.3.ar.2.q.4.1m.

53 Si autẽ fiat ita parua interruptio, vel interpositio verbi non corrumpentis formam, nec principalem sñiam mutantis, vt si dicat baptizans. In nomine patris omnipotentis, aut interpositio silentii, aut interruptio tussis, vel alicuius huiusmodi quod intentionem baptizantis non discontinuet, erit cum vnitate intentionis vnitas formę. Constat enim, ꝙ continuatio formę ex vocibus vnitatẽ habere nõ potest, cũ oratio sit quantitas discreta. 3ª.q.60.8.o./.4.d.3.ar.2.q.4.1m.

54 Si dubitatur de aliquo, an sit baptizatus, debet baptizari sub hac forma. Si nõ es baptizatus, ego te baptizo. 3ª.q.66.9.4m./.q.68.7.3m./.11.4m./.4.d.6.q.1.ar.1.q.1.4m./.q.2.ar.1.q.1.c.

55 Immo iniuria fit baptismo, si baptizatus rebaptizetur. 4.d.6.q.2.ar.1.q.1.1m./.2./.L.4m.ꝯ.4.cº.59.fi.

☞ R fiº. Duº.265º.374º.1014º.

MATERIA. 15.85.86.87.176.192.194.

56 Aqua est materia baptismi, non autẽ oleum, sanguis, vinum, nec aliquod elementum. 3ª.q.60.7.2m./.q.66.3.o./.5.7m./.q.67.3.c./.q.74.1.c./.6.2m./. q.84.1.1m./.q.86.4.3m./.6.c./.4.d.1.q.2.ar.3.q.3.1m./.d.3.ar.3.q.1.o./.L./.d.5.q.2.ar.1.q.1.c./.q.3.c./.d.17.q.3.ar.4.q.3.o./.ꝯ.4.cº.59./.ql.1.10.c./.10.3.co.4.

57 Aqua, est materia baptismi remota. Sed ablutio est materia pxima, ideo ꝓprie pdicatur de eo. Non aũt aqua, nisi p causam. 3ª.q.66.1.o./. 4.d.3.q.1.ar.1.q.1.2m./.q.2.c.1m. Exorcismus. 4. Flumen. 1. Fons. 1. Heresis. 116. Martyr. 15.

58 Aqua in sua natura est mã remota baptismi. Sed vt instituta, est mã dispoª. Sed vt sub forma verborũ, est materia formata. 4.d.3.L.fi.

59 Aquam in qua fit baptismus, oportet esse mũdam ob reuerentiam, non autem de necessitate sacramenti. 4.d.5.q.2.ar.2.q.1.1m.

60 Aqua quãtumcũqȝ alterata, vel mista per naturã, vel artẽ, potest esse materia baptismi, nisi soluatur species. 3ª.q.66.4.o./.4.d.3.ar.3.q.2.o./.ꝯ.4.cº.58. Pluuia. 2. Sacramentum. M.

61 In aqua mista cum chrismate, potest fieri baptismus, quia non soluitur species aquę. 3ª.q.66.4.2m./. vi.q.17.4.10m.

62 Baptismus põt fieri in lixiuio, & brodio, & in aquis sulfureis. 3ª.q.66.4.2m./.4m./.4.d.3.ar.3.q.2.5m.

63 Baptismus potest fieri in qualibet aqua maris, fluminis, vel paludis. 3ª.q.66.3.4m./.4.1m./.4.d.3.ar.3.q.2.4m./.q.3.o.

64 Baptismo facto in mari, illa tñ aqua consacratur, quę venit ibi in vsum. 3ª.q.74.2.2m./.4.d.3.ã.3.q.3.2m./.d.11.q.2.ar.1.quol.3.3m.

65 Baptismus potest fieri ex aqua luti, non autẽ ex luto. 3ª.q.66.4.3m./.4.d.3.ar.3.q.3.3m.

66 Baptizati non sunt filii aquę, quia nõ assimilantur ei in specie. Nec aqua est agens principale, sed instrumẽtale. 3.d.4.L.2m.

67 Baptismus non potest fieri in aquis artificialibus, vt alchiᵉ, vel rosarũ. 3ª.q.66.4.5m./.4.d.3.ar.3.q.2.c.5m./.q.11.q.2.ar.4.q.3.3m.

68 Chrisma non est de necessitate baptismi, sed quodam modo perficit baptismum. 3ª.q.64.4.c./. veri.q.17.4.10m.

69 In materia baptismi, Chrisma in modũ crucis effunditur. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.2.1./.ar.2.q.3.c.

70 In baptismo non aqua, sed lotio, est sacramentum tantum, iustificatio est res tantum, sed character vtrunqȝ. 3ª.q.66.1.o./.4.d.3.ar.1.q.1.1m./.2m./.3m./.L./.d.4.q.1.ar.4.q.2.1m./.d.8.q.2.ar.4.q.1.3m./.d.22.q.2.ar.1.q.1.c.

71 Si sacerdos sit in tali loco, ꝙ non possit habere aquam de fonte, vel riuo, vel aliunde, fodiat terram, si possit inuenire. Et si non poterit habere, imploranda est bonorum oium largitoris gratia. Si enim sacerdos facit quod potest, & quod non potest committit deo, tunc ipse deus inuisibiliter supplet defectum. Et sic potest sacramẽtum baptismi alicui deesse re, sed non voto, sicut cum aliquis baptizari desiderat, & aliquo casu pręuenitur morte, anteq̃ baptismũ suscipiat. Et talis sine baptismo actuali, potest salutem consequi, pp desiderium baptismi, quod procedit ex fide per dilectionem operante, per quam deus hominem interius sanctificat, cuius potentia, sacramentis visibilibus non alligatẽ. 3ª.q.68.2.7.9.o./.q.82.4.2m./.4.d.3.ar.2.q.2.c./.q.3.4m./.Opus.65.cº.3.

72 MODVS./ Baptismus potest fieri per aspersionẽ, effusionem, & immersionem in aqua. 3ª.q.66.7.o./. 4.d.3.ar.4.q.1.o.

73 Sufficit ꝙ caput immergatur in baptismo. 3ª.q.66.7.3m./.4.d.3.ar.4.q.1.2m./.3m. Caput. 6. Confirmatio. 47.

74 Trina immersio, non est de necessitate, tamen debet fieri. 3ª.q.66.8.o./.4.d.3.ar.4.q.2.o./. q.3.o./. d.23.q.1.ar.1.q.2.c.

75 Si trina immersio sit intenta, nõ perficitur baptismus, nisi in tertia. Si autem vna intendatur, perficitur in ea 3ª.q.66.8.3m./.q.78.6.2m./.4.d.3.ar.4.q.3.3m./. d.8.q.2.ar.4.q.1.3m. Immersio. Instructio. Missa. 26. Nomen. 11.c.

76 Sermo dirigitur ad non intelligentẽ, quia in baptismo & in aliis, sermo efficit quod significat. 3ª.q.66.5.3m./.4.d.3.ar.2.q.1.5m.

77 Quę pertinent ad ritum, & solennitatem baptismi,

sunt ad deuotionem,& instructionem,& cōtra demones.3ª.q.66.10.c.

78 Solēnitas,cerimonię,& ritus,non sunt de necessitate baptismi,sed sunt ad deuotionem, instructionem, & contra demones.3ª.q.66.10.0./.4.d.2.q.1.3.7m./.d.6.q.2.ar.1.q.3.0. Psalmus.10.

79 Baptismus,quo ad solennitatem, habet tempus determinatū.s.sabbatum ante pascha,& ante pentecosten, non autem quo ad substantiam eius,& necessitatem. 3ª.q.66.10.1m./.4.d.6.q.2.ar.1.q.2.c./.Ro.6.co.1.fi.

80 Baptismus non debet iterari.3ª.q.49.3.2m./.q.66.9.0./.q.67.3.1m./.4.3m./.5.6.c./.q.71.2.3m./.q.80.10.1m./.q.82.8.c./.q.83.3.3m./.q.84.10.1m./.5m./.4.d.2.q.1.2.2m./.d.4.q.2.ā.1.q.1.2m./.d.6.q.2.ā.1.q.1.0./.d.12.q.3.ar.1.q.1.2m./.d.14.q.1.ar.4.q.3.c./.ꝯ.4.cº.59.fi./.70./.71./.Io.3.co.4./.Eph.4.lec.2.co.1.fi./.He.6.co.3.6.

NECESSITAS, 30.43.44.59.68.78.79.111.117 118.120.134.135.142.145.150.151.222.225.226.

81 Baptismus potius habet aliqua supplementa,ꝙ̄ alia sacramenta,quia magis est de necessitate.4.d.2.I./.d.4.q.3.ar.3.q.1.2m.

82 Baptismus est sacramentum maximę necessitatis.3ª.q.65.3.4m./.q.67.1.3m./.2.3m./.3.c.3m./.5.3m./.q.68.1.2.0./.q.72.2.4m./.q.78.1.4m./.q.82.1.3m./.4.d.2.q.1.ar.4.q.3.c./.d.3.ar.2.q.1.4m./.ar.3.q.1.c./.d.5.q.2.ar.1.q.1.c./.q.3.1m./.d.7.q.1.ar.2.q.3.1m./.ar.3.q.2.3m./.q.2.ar.2.q.1.2m./.q.3.ar.1.q.1.c.3m./.q.2.1m./.ar.2.q.2.c./.d.8.q.2.ar.4.q.3.c./.d.9.ar.5.0.4.2m./.d.11.q.2.ar.2.q.1.2m./.d.17.q.3.ar.3.q.1.2m.
Athanasius.1.Cornelius.0.

83 Necessaria fuit institutio baptismi,quia circuncisio sanctificabat remouendo tantum⁏, nec ita efficaciter sicut baptismus.3ª.q.70.4.c.5m./.4.d.1.q.2.ar.4.q.1.c./.d.3.ar.5.q.1.0./.ꝯ.4.cº.60./.vi.q.28.2.12m.

84 Singulari personę baptismus quidem, simpliciter & absolute est necessarius ad salutem,pœnitentia autem, supposito peccato mortali post baptismum. Sacramentum autem ordinis,est necessarium ecclesię ad gubernandum. Sed necessitate congruentię, cōfirmatio quodammodo perficit baptismū,extrema vnctio pœnitentiam,matrimonium vero ecclesię,multitudinē per propagationem conseruat.3ª.q.65.4.c.

85 Forma baptismi,& vsus debite materię,sunt de necessitate huius sacramenti, non autem benedictio aquę, & alia huiusmodi,sed pertinent tantum ad solennitatē eius.3ª.q.66.3.5m./.10.c./.q.67.3.2m./.4.d.2.q.1.3.7m.

86 Sanctificatio materię non ponitur in diffinitione baptismi,nisi quę fit per formam eius, & est de necessitate eius.4.d.3.q.1.ar.1.q.2.2m.

87 Baptismus fuit institutus quo ad materiā,in baptismo Christi. Sed necessitas eius declarata est Ioānis tertio, vsus autem eius incepit,quando misit apostolos.3ª.q.66.2.0./.q.73.5.4m./.4.d.3.ar.5.q.2.0./.d.8.q.1.ar.3.q.3.2m. Eucharistia.S.

88 Baptismus fuit in precepto oībus statim post passionē Christi,non autem ante.3ª.q.66.2.0./.4.d.3.ar.5.q.3.0. Obedientia.34.

89 Oēs tenenē baptizari.3ª.q.68.1.0./.q.70.2.3m./.4m./.q.84.5.c./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.3m./.d.6.q.1.ā.1.q.1.c./.ꝯ.4.cº.71. Oratio.5.57. Pœnitentia.22.87. Sacramentum.2.43.45.46.Satisfactio.5.

90 Nullus potest saluari sine baptismo in actu,vel in proposito.12ᵉ.q.113.3.1m./.3ª.q.68.2.0./.q.72.6.1m./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.3m./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c.1m./.q.4.c./.ꝯ.4.cº.72.co.2./.quol.6.q.3.1.0./.Iob.6.lec.7.co.1.

91 Baptizandis adultis,requiritur voluntas,non absoluta,sed sufficit conditionata,per minas,& flagella,quo ad sacramentum tantum.4.d.6.q.1.ar.2.q.3.c./.d.29 ar.3.q.1.1m.

92 Actus interior nō est de necessitate baptismi.4.d.16.I.2m./.d.16.q.1.ar.1.q.1.2m./.d.34.4.1m.

93 Intentio propria est necessaria in baptizando habente vsum rationis,in non habente autem,sufficit intentio ecclesię.3ª.q.68.7.0./.8.3m./.9.1m./.12.c.1m./.q.69.1.2m./.9.0./.q.71.3.3m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.2.2m./.q.3.c./.d.6.q.1.ar.2.q.3.0./.ar.3.q.1.3m./.5m./.d.27.q.1.ar.2.q.4.c.

94 Intentio est necessaria in baptizante.3ª.q.66.8.3m./.4.d.6.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.0.

95 In adultis requiritur remotio prohibentis.s. fictionis, & dispositio quasi materialis.s.deuotio, & fides ipsius baptizandi.4.d.4.q.2.ar.3.q.2.2m.

96 Baptismus est protestatio fidei.3ª.q.66.1.1m./.q.78.3.6m.

97 Baptismus dicitur sacramentum fidei,quia fides ecclesię,& eius qui baptizatur,operatur ad efficaciam baptismi,& etiā baptizati profitentur fidem.12ᵉ.q.102.5.3m./.3ª.q.39.5.c./.q.66.1.1m./.3.c./.q.68.1.1m./.4.3m./.q.70.1.c.3m./.2.c./.q.71.1.c.3m./.q.73.3.3m./.q.78.3.6m./.quol.6.4.c.

98 Fides est necessaria in baptizandis adultis,quo ad gratiam,non autem quo ad characterem. 3ª.q.68.8.0./.q.71.3.3m./.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.0./.q.2.ā.2.q.3.c./.d.9.ar.1.q.2.2m.

99 Spes vel fides baptizandi nihil facit ad sacramentum, licet possit facere ad rem sacramēti impediendam, vel promouendam.4.d.2.q.2.4.c.
Oppositum videtur dicere.4.d.4.q.2.ar.3.q.2.c.3m.
P R fiº. Dubio.266º.

100 *Nouiter baptizatis,non indicitur ieiuniū vsq; ad pentecosten. Et hoc ostendit, ꝙ non sunt de necessitate ad difficilia cogēdi,ante ꝙ̄; per spiritum sanctum interius ad hoc instigentur,vt difficilia propria voluntate assumant.22ᵉ.q.189.1.4m.

101 Fides non est necessaria in baptizantibus. 3ª.q.64.9.0./.q.68.8.c./.4.d.6.q.1.ar.3.q.2.0./.q.3.0.

102 In habentibus vsum rationis baptizandis, requiritur contritio,siue deuotio,quo ad rem sacramenti,sed intentio siue voluntas quo ad sacramentum.3ª.q.68.7.2m./.q.86.2.1m./.3.d.19.I.3m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.2.2m./.d.6.q.1.ar.2.q.2.c./.q.3.c.q.2.ar.2.q.3.c./.Ro.11.lec.4.co.4.

103 Charitas nō requiritur in baptizandis, nec contritio, sed sufficit attritio.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.5m.

104 Baptismus non requirit contritionem, quasi concausam,ad deletionem peccati actualis, sed ad remouendum contrariam dispositionem.s. fictionem.4.d.4.q.2.ar.1.q.1.1m./.d.6.q.1.ar.2.q.3.c.1m./.3m./.d.7.q.1.ar.2.q.1.c./.d.16.q.1.ar.2.q.1.0./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c.

105 Confeº nō est de necessitate baptismi.3ª.q.68.6.0./.3.d.19.ā.3.q.2.1m./.ꝯ.4.cº.58./.Ro.11.lc.4.co.4.5.

106 Ad baptismum non requiritur manus impositio.3ª.q.84.4.c.2m.

107 Baptizati tenentur ad restitutionem male ablatorū. 3ª.q.68.5.3m.

AGENS. 5.27.32.37.vsq3.43.45.46.48.49.51.52. 53.57.66.71.101.126.129.130.138.148.161.167. 177.178.191.209.244.247.

108 Baptismus conuenienter datus est immediate a deo. 4.d.1.q.2.ar.1.q.2.2m.

109 Primaria, & autoritas efficacię baptismi,est trinitas, sed secundaria & meritoria,est passio Christi.3ª.q.66

5.c.5m./.4.d.3.ar.2.q.1.8m./.ql.6.3.c./.He.6.co.3.f.
Angelus.489.c. Apostoli.26. Athanasius.1.

Causa baptismi duplex.s.principalis:deus, virtutem ei.i.trinitas,& instrumentalis.s. minister.3a.q.66.5.c./.8.1m./.q.67.4.3m.

Sacerdos est proprius minister huius sacramenti,nō autem diaconus,nisi in necessitate. 3a.q.67.1.2.o./.3.1m./.2m./.4.d.5.q.2.ar.1.q.2.o./.d.7.q.3.ar.1.q.3.c./.d.17.q.3.ar.3.q.2.c./.d.24.q.2.2.1m.

Baptismus solenniter celebratus,debet sumi a presbytero curato,vel eius vice.3a.q.67.4.2m.

Sacerdos malus baptizans,peccat mortaliter,nisi in necessitate,& sine solennitate.3a.q.64.6.3m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.4.o.

Oppositū videtur dicere.22e.q.3.5.c.f./.q.60.2.3m. Du°.267°. Rñº.sicut Du°.796°.rñsiōe.4a. Confirmatio.3.

Minister malus potest cōferre baptismum tantę gratię & effectus,quantę potest & bonus. 4.d.5.q.2.ar.2.q.1.2.3.o.

Recipiens baptismum,vel alia sacramenta a ministro malo non preciso non peccat, nisi cōmunicet ei in peccato.s.inducendo eum ad ministrandum. 22e.q.39.4.1m./.3a.q.64.6. 2m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.5.o./.d.6.q.1.ar.3.q.2.3.o./.d.24.q.1.ar.3.q.5.3m.
Eucharistia.43. Fides.59.191. Fons.1. Laurentius.1. Missa.26. Potestas.2.c.

Omnis homo cuiuscunq; sexus,vel cultus * etiam si sit iudęus vel paganus: potest baptizare in necessitate:si desit minister aptior. 22e.q.39.4.1m./.q.100.2.1m./.3a.q.67.3.4.5.o./.8.1m./.q.82.1.3m./.7.2m./.4.d.5.q.2.ar.1.q.1.3.o./.d.6.q.1.ar.3.q.2.o./.q.2.ā.1.q.3.1m./.d.7.q.3.ar.1.q.1.c./.d.13.q.1. ar.3.q.1.3m./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.d.19.q.1.ar.2.q.2. 3m./.d.20.ar.1.q.2.3m./.d.23.q.1.ar.4.q.1.1m./.q.2.ar.1.q.1.c./.d.24.q.1.ar.3.q.5.5m./.d.25.q.2.c./.q.3.ar.2.q.1.3m./.d.42.q.1.ar.3.q.1.3m./.q.2.1.5m./.ql.11.7.3m. Predicare.2. Sacramentum.B.

Si laicus vel mulier,sine necessitate baptizet, peccat: & cooperans ei, sed non reiteratur. 3a.q.57.3.1m./.4.3m.

Si laicus presente clerico,vel non sacerdos, presente sacerdote, vel mulier presente viro baptizent,peccāt.3a.q.67.4.0./.4.d.5.q.2.ar.1.q.1.c./.d.28.3.3m.

Vnus potest simul plures baptizare,si sit necessitas.3a q.66.5.4m./.q.67.6.2m./.4.d.3.ar.2.q.2.2m.

Plures non possunt eundem baptizare. 3a.q.66.5.4m./.q.67.6.0./.4.d.3.ar.2.q.2.2m./.d.6.q.2.ar.1.q.1.3m.

Si vnus est mancus,& alter mutus, non possunt baptizare.3a.q.66.5.4m./.q.67.6.3m./.4.d.6.q.2.ar.1.q.1.3m.

Nullus potest se baptizare,tamen propter contritionē & deuotionem saluaretur.3a.q.66.5.4m./.q.68.2.o./.7.o./.q.82.4.2m./.4.d.5.q.2.ar.1.q.3.2m.

Intētio in baptizante nō est causa efficiens baptismi, sed tm̄ elicit actionem agentis.4.d.39.ar.3.q.1.1m.

BAPTIZANDI. 17.28.29.36.38.49.54.71.76.84.89. vsq3.93.95. vsq3.99.102.103.105. 116.120.122.123.149.157.159.160.161. 169.170. 173.174.178.180. 181.185.187.189. 198.201. 202.226.238. vsq3.243.245.

Pueri sunt baptizandi.12e.q.113.3.1m./.3a.q.39.3.1m./.q.68.9.o./.4.d.4.q.3.ar.1.q.1.o./.d.9.ar.5.q.4.2m./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.d.25.q.2.ar.1.q.2.c./.Ma.q.4.1.c.principio./.ql.4.10.c./.ql.9.23.c.

Pueri baptizantur in fide militantis ecclesię,quę si per impossibile deficeret,suppleret ecclesia triumphans.3a.q.68.9.o./.12.c.1m./.q.69.6.3m./.8.c./.q.71.1.2m./.3.3m./.q.73.3.c./.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.o./.q.2.c.3m./.q.2.ar.2.q.3.c. Athanasius.1. Caput.6. Cornelius.o. Cultus.10. Demon.94.119. Ebrietas.15. Energuminus.4.

117 Pueri infidelium,ante q̄ habeant vsum rationis non sunt baptizandi, inuitis parentibus. 22e.q.10.12.o./.3a.q.68.10.o./.quol.2.q.4.2.o./.ql.3.q.5.1.c.
Eucharistia.41.150.209.fides.59.Heresis.72.73.139. Instructio Martyrium.15.

128 Baptismus debet differri in adultis, ad probationem, instructionem,& reuerentiam, non autem in pueris. 3a.q.68.3.o./.4.d.4.q.3.ar.1.q.2.o./.d.6.q.2.ar.1.q.2.1m./.d.17.q.3.ar.1.q.4.c./.Ma.q.4.1.o.

129 Vnus non potest pro alio baptizari. 1e. Cor.15. lec.4.co.1.f. Peccatum.254.400.422. Pœnitentia.22.87.
Oppositum videtur dicere.4.d.30.q.1.1.3m.
Rñº. Dubio.268°.
Satisfactio.15.16. Votum.12.

130 Si quis baptizet vnum pro alio ex errore, erit baptizatus,quia character non causatur ex intentione baptizantis,sed ex cultu.4.d.30.q.1.1.3m.

131 Infidelitas aliorum non nocet baptizandis, nec alia peccata,sed tantum propria.3a.q.68.9.2m./.q.69.6.4m./.4.d.6.q.1.ar.3.q.3.o.

132 Amentes & furiosi a natiuitate,& continue,sunt baptizandi:non autem alii,nisi quando habentes vsum rationis,volunt.12e.q.113.3.1m./.3a.q.68.12.o./.4.d.4.q.3.ar.1.q.3.o./.d.6.q.1.ar.2.q.3.2m./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.d.23.q.2.ar.2.q.3.2m./.d.25.q.2.ar.1.q.2.c./.d.34.4.1m./.vi.q.28.3.2m.

133 Manens in proposito peccandi,non debet baptizari. 3a.q.68.4.o./.8.4m.

134 Dormientes non sunt baptizandi, nisi propter periculum,& prius voluerint.12e.q.113.3.1m./.2m./.3a.q.68.12.3m./.4.d.4.q.3.ar.1.q.3.3m./.d.6.q.1.ar.2.q.3.1m./.d.17.q.1.ar.3.q.2.3m./.vi.q.28.3.8m.

135 De periculis baptizandorum.Opus.65.c°.3.

136 Baptizatus ex metu,non rebaptizatur.4.d.6.q.1.ar.2.q.3.c./.d.39.ar.3.q.1.1m.

137 Baptizatus ex ludo,cum intentione baptismi, non rebaptizatur.4.d.6.L.4m.

138 Baptizati ab hereticis in forma ecclesię, non debent rebaptizari.3a.q.66.9.3m.

139 Baptizatus,vel confirmatus, vel ordinatus, si resurgat, non rebaptizatur,nec reconfirmatur, nec reordinatur. Ro.7.co.2.f.

140 Puer in vtero matris non est baptizandus.3a.q.68.11.o./.3.d.3.q.1.ar.1.q.3.1m./.4.d.1.q.2.ar.6.q.2.2m./.d.6.q.1.ar.1.q.1.o./.q.2.1m./.d.23.q.2.ar.2.q.1.1m./.2m.

141 Mater viua non debet scindi, vt puer baptizetur.3a.q.68.11.3m./.4.d.6.q.1.ar.1.q.1.4m.

142 Apparente aliquo membro, si imminet periculum, debet baptizari puer,rebaptizandus, nisi sit caput.3a.q.66.7.3m./.q.68.11.4m./.d.3.ar.4.q.1.2m./.d.6.q.1.ar.1.q.1.3m.

143 Brutum non potest baptizari.3a.q.68.12.2m./.4.d.9.ar.2.q.3.2m.

LEVATIO. 25.186.

144 Baptizatus debet leuari de fonte, ab aliquo docto in diuinis. 3a.q.67.7.o. Amor.128. Anadochus.

145 Leuantem baptizatum, non oportet esse doctum in diuinis, nisi imminente periculo. 3a. q. 67. 8.1m.

146 Leuans de fonte,tenet baptizatum instruere de fide,&

sint inter infideles: vel nisi parentes suppleant. 3ª.q.67.8.o./q.71.1.3m./4.d.6.q.2.ar.2.q.3.3m. Cognatio.4.c. Instructio.

147 Leuans de baptismo, assumit sibi officium nutricis: & pędagogi. 3ª.q.67.7.o./8.c.

148 Sicut qui confert sacramentum baptismi & confirmationis gerit personam dei, ita & qui tenet in vtroq; gerit personã matris ecclesię. 4.d.42.q.1.ar.3.q.1.o. Matrimonium.116.

149 Leuans baptizatum debet esse tantum vnus principalis, sed possunt esse alii coadiutores. 3ª.q.67.8.3m./4.d.42.q.1.ar.3.q.2.2m.

150 Non baptizatus, non potest aliquem leuare de fonte. 3ª.q.67.8.1m./4.d.12.q.2.ar.2.q.2.2m./d.42.q.1.ar.3.q.1.3m.

151 Pater non debet leuare propriũ filium de baptismo, nisi in necessitate. 3ª.q.67.8.2m.

152 Leuatio nõ est de necessitate, sed fit propter imbecillitatem animę, & nõ corporis. 3ª.q.67.7.o./8.1m.

EFFECTVS. 1.2.7.8.9.11.12.13.16.19.23.25.26.27.28.76.77.78.83.84.90.96.97.98.99.100.104.115.123.130.131.132.213.vsq;218.223.224.228.vsq;232.244.247.

153 Baptismus est ianua omnium sacramentorum, inquantum est causa. s. characteris, & gratię. 3ª.q.63.6.c./q.68.6.c./q.73.3.c./4.d.3.ar.1.q.3.c./d.4.q.1.ã.4.q.3.o./q.2. ar.2.q.5.c./d.7.q.1.ar.2.q.2.1m./d.24.q.1.ar.2.q.3.o./ꝫ.4.cº.59. Actus.24. Aqua.3.4. Bigamia.1. Character.24.c̃.29.c̃. Circũcisio.42. Cognatio.2.4.c̃.

154 Per baptismum aperitur ianua paradisi. 3ª.q.39.5.o./q.69.5.1m./7.o./3.d.18.ar.6.q.3.2m./4.d.3.ar.1.q.3.4.o./L.fi./d.4.q.2. ar.2.q.6.o./q.3.ar.3.q.1.1m./q.2.c./d.17.q.3. ar.1.q.1.1m./ar.5.q.3.1m./ꝫ.4.cº.59./71.co.3./Matth.3.co.13.fi. Confirmatio.3.21.26.33.40.47.

155 Introitus in regnum dei, non est nisi per baptismum aquę in re, vel in voto, vel in figura. 3ª.q.69.5.1m./4.d.3.ar.1.q.3.4.o./d.4.q.3.ar.3.q.1.1m./q.2.c./d.17 q.3.ar.1.q.1.1m./ꝫ.4.cº.71.co.3./Io.3.lec.1.fi.

156 Principalis effectus baptismi, est ablutio interior, & non potestas, ideo nõ diffinitur per characterem sicut ordo, quia principaliter importat potestatem. 4.d.24.q.1.ar.1.q.2.2m. Culpa.8.

157 Baptizatus ascribitur ad duo. s. ad cœtum fidelium, & ad sacramentorum participationem. 3ª.q.63.6.c./q.67.2.c./q.70.1.o./4.d.3.ar.1.q.3.4.o./d.4.q.1.o./d.16.q.1.ar.2.q.1.c./d.18.q.2.ar.1.q.1.c./d.24.q.1.ã.1.q.2.3m./ar.2.q.1.o./ꝫ.4.cº.59./72. Damnatio.4. Decimę.5. Dęmon.94. Eucharistia.42.44.45.209.240.

158 Baptismus habet vim illuminatiuam, & fœcundatiuã ad bona opera. 3ª.q.65.1.3m./q.67.1.2m./q.69.5.o./4.d.3.ar.1.q.4.3m./ar.3.q.1.c.2m./d.4.q.2.ar.2.q.3.4.o./d.5.q.2.ar.1.q.2.c.1m./ar.5.q.1.c./d.8.q.1.ar.1.q.1.1m. Exorcismus.2.4.8.c̃.13. Fecunditas. Fides.79. Gratia.S. Hęresis.73.107.114. Ieiunium.14.

159 Pueri saluantur per solum baptismum sine aliis sacramentis, & aliquis moriens statim post baptismum, statim volat ad cælum. 3ª.q.65.4.b./q.68.2.2m./4.d.4.q.2.ã.1.q.3.4m./ꝫ.4.cº.59./91.f. Matth.3.co.13.fi.

160 Immo pueris baptizatis morientibus, desunt merita propria, nec habent vsum liberi arbitrii. 12e.q.5.7.2m fi./q.113.3.1m. Pr. Rño. Duº.269º.343º. Incorporari.2. Innocentia.2. Iustificatio.50.

161 Pueris baptizatis subuenit meritum Christi ad beatitudinem consequendam, licet desint eis merita propria, & vsum liberi arbitrii non habeant, eo q̃ per baptismum sunt Christi membra effecti. 12e.q.5.7.2m.fi./q.113.3.1m./4.d.4.q.3.ar.3.q.3.1m.fi.

162 Circuncisioni succedit baptismus, tanquam perfectũ imperfecto. 12e.q.102.5.3m./q.103.3.4m./3ª.q.70.2.3m./4m.

163 Circuncisio erat imperfecta respectu baptismi, quo ad significationem, efficaciam, & vtilitatem. Quę non erat etiam ita communis, quia habebat populum, sexum, & tempus determinatos. 3ª.q.70.2.3m./4m./4.d.1.q.2.ar.5.q.1.c./d.3.ar.5.q.1.c.1m.

164 Baptismus & circuncisio conferebant gratiam. Sed ille ex sua virtute vt instrumentum passionis Christi iam perfectę, illa vero vt signum fidei passionis futurę. 3ª.q.70.4.c.fi.

165 In baptismo amplior gratia datur, q̃ in circuncisione 3ª.q.70.4.c.fi.5m./4.d.1.q.2.ar.4.q.3.c.fi.2m./ar.5.q.1.c./d.3.q.1.c.1m./Opus.9.q.33.

166 Baptismus ante passionem Christi, si fuisset, non aperuisset ianuam paradisi, conferendo etiam eandem gratiam sicut prius. Et si nunc circuncisio haberet locum, aperiret eam. 3ª.q.69.7.2m./q.70.4.4m./4.d.1.q.2.ar.4.q.2.3m./d.4.q.2.ar.2.q.6.1m.

167 Baptismus continet perfectionem salutis, non autem circuncisio, sed significabat eam, vt fiendam per Christum. 3ª.q.70.4.o.

168 Gratia baptismalis sufficit ad concupiscentiam totaliter reprimendam, & ad merendum, non autem gratia in circuncisione data. 3ª.q.70.4.c.fi.5m./4.d.1.q.2.ar.4.q.3.c.fi./ar.5.q.1.c./veri.q.28.2.12m.

169 Omnibus rite baptizatis, etiam pueris conferuntur gratia & virtutes, & in habentibus augentur. 22e.q.47.14.3m./3ª.q.69.3.4.5.c./6.o./q.71.3.c./2.d.32.q.1.1.c./4.d.3.ar.1.q.3.c./d.4.q.2.ar.2.q.1.2.o./q.3.ar.1.q.2.2m./d.9.ar.1.q.2.c./d.17.q.1.ar.3.q.2.c.3m./d.18.q.1.ar.3.q.1.c.

170 Omnes pueri ęqualem gratiam consequuntur per baptismum, adulti autem, inęqualem, secundum gradus deuotionis. 3ª.q.69.8.c./q.89.2.2m./4.d.4.q.2.ar.2.q.2.3.o.

171 Lętitia & pinguedo deuotionis, sunt effectus baptismi consequentes, non autem primi. 4.d.3.ar.3.q.1.5m.

172 Effec͂ts baptismi duplex. s. primus. i. character, & secũdus. i. gratia. 3ª.q.68.8.c./q.69.10.c./4.d.3.ã.1.q.3.c./d.4.q.3.ar.2.q.1.3.c.

173 Per baptismum homines adoptantur in filios dei. 3ª.q.39.8.3m.

174 Per baptismum homo regeneratur ad vitam spiritualem. 3ª.q.39.5.c.fi./q.62.2.c./q.65.1.2.c./q.66.1.1m./3.c./9.c.5m./q.67.3.c./7.c./q.68.1.c./9.1m./q.69.5.8.c./q.72.1.c./4.3m./5.6.c./9.1m./11.2m./q.73.1.c./3.c.3m./5.1m./q.79.3.2m./8.2m./q.80.10.1m./q.84.6.c./10.c.5m./q.85.4.3m./5.c.fi./4.d.3.ã.1.q.3.4.c./ar.3.q.1.c.3m./q.3.1m./L.1m./4m./d.4.q.2.ar.1.q.1.c.2m./q.2.3m./ar.2.q.4.1m./d.6.q.2.ar.1.q.1.c.fi./d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./d.9.ar.5.q.4.2m./d.12.q.3.ar.1.q.1.2m./d.14.q.1.ar.4.q.3.c./q.2.ar.1.q.2.3m./d.17.q.2.ar.2.q.6.3m./d.18.q.1.ar.3.q.2.c./d.23.q.1.ar.2.q.1.c./q.2.ar.1.q.1.c./d.42.q.1.1.c./2.o./ar.3.q.1.o./d.45.q.2.ã.3.q.1.3m./ꝫ.4.cº.58./59./71.1m./Ro.11.co.4./1c.Cor.11.lc.5.co.2./Lec.7.co.2.

175 Effectus baptismi duplex, scilicet per se, id est generatio in vitam spiritualem, & per accidens, id est pręseruatio a peccato. Primus omnibus ęqualiter confertur secundum se, non autem secundus. 3ª.q.69.8.c./4.d.3.ar.1.q.4.o./d.5.q.2.ar.2.q.2.o./d.23.q.1.

ar.1.q.5.c.

176 A qua baptismi cũ forma verbo℞ nõ opat immediate ad gratiam, sed ad characterẽ. 4.d.26.q.2.3.2m.

176 Baptismus non habet efficaciam solum ex opere operante, sed magis ex opere operato. 4.d.2.q.2.ar.2.q.2.c./.d.4.q.3.ar.2.q.3.1m./.d.6.q.1.ar.3.q.2.c./q.2.4.c./.d.15.q.1.ar.3.q.3.2m.

178 Baptismus ex opere operante baptizantis vel baptizati, põt aliis pdesse: sicut cę tera opera meritoria: nõ aũt ex ope opato. o.4.c.4.d.45.q.2.ar.3.q.1.3m./.4m.

179 Preparatio sufficiens ad gratiam, quandoq; simul datur cum baptismo. Sed quandoq; tempore pręcedit baptismum: non autem votum eius post veritatem propalatam. 4.d.18.q.1.ar.3.q.1.c.

180 Per baptismum homo fit membrum Christi, ideo pœna quam Christus sustinuit, reputatur ei ad satisfactionem. 12e.q.5.7.2m./.3a.q.48.1.c./.q.49.1.c./.q.62.1.2.c./.q.68.1.c./.5.1m./.q.69.2.c.1m./.3.4.5.6.10.c./.q.73.3.1m./.4.d.3.ar.1.q.4.1m./.d.4.q.2.ar.1.q.2.1m./.3m.

181 Per baptismum homo incorporatur Christo. 3a.q.62.1.c./.q.68.1.c.1m./.2.4.c./.5.c.1m./.q.69.2.3.4.c./.5.o./.7.1m./.4.d.4.q.2.ar.1.q.2.1m./.3m./.ar.2.q.5.o./.Mat.3.co.13.fi. Incorporari. Iustitia. 72. Martyrium. 18. Matrimonium. 57.

182 Fides incorporat Christo mentaliter, baptismus autem corporaliter: sine cuius proposito neutrum fieri potest. 3a.q.69.5.1m.

183 Baptismus est sacramentum passiõis & mortis Christi. 3a.q.73.3.3m. Missa. 26. Operatio. 51. Orõ. 57.

184 In baptismo homo participat totaliter virtutem passionis Christi: non aũt in pœnitentia. 3a.q.86.4.3m.

185 Baptismus quantum in se est, totam efficaciam passionis Christi influit in baptizatum. 4.d.4.q.2.ar.1.q.2.o.

186 Baptismus configurat Christo passo per immersionem, resurgenti per nitorem aquę, ascendenti per leuationem. 3a.q.66.2.3.9.c./.4.d.4.q.2.ar.2.q.6.2m.

187 Baptismus est sacramentum intrantiũ, quia facit primo participem redemptionis Christi, & mortis eius. 4.d.2.q.1.2.2m./.3.c./.He.6.3.c.

188 Ante baptismum actualiter susceptum, aliquis rem baptismi consequitur, ex proposito suscipiendi baptismum. 3a.q.68.2.o./.3.c./.q.80.1.3m./.4.d.16.q.1.ar.1.q.2.2m./.d.17.q.3.ar.1.q.1.1m./.ar.5.q.1.c.1m./.d.18.q.1.ar.3.q.1.2.c./.d.22.q.2.ar.1.q.2.1m./.q.3.c./.p̃.4.co.72.fi./.quol.4.10.c. Ordo. 67.

189 Homo per baptismum in mortem Christi baptizatur, & ei commoritur & consepelitur. 22e.q.147.5.c./.3a.q.49.3.2m./.q.51.1.c./.q.61.1.3m./.q.66.3.c./.9.c.5m./.q.69.5.7.c./.q.80.10.1m./.q.86.4.3m./.4.d.4.q.2.ar.1.q.2.c.1m./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c./.d.39.4.2m./.Ro.6.co.2.

190 Efficacia baptismi est a passione Christi, & a spiritusancto. 3a.q.66.6.c.1m./.10.1m./.11.c.1m./.12.c./.q.69.1.o.

191 Baptismus datus a meliori non est melior, quia efficaciam habet ex merito passionis Christi, & non alterius. 3a.q.64.1.2m./.q.82.6.2m./.4.d.5.q.1.1.c./.q.2.ar.2.q.3.o./.1e.Cor.lec.2.co.2./.co.3.fi.

192 Sicut aqua baptismi habet quod cor abluat, ex tactu carnis Christi, sic & matrimonium ex hoc quod Christus in passione illud repręsentauit. 4.d.26.q.2.3.1m.

193 Effectus principalis baptismi est delere peccata. 3a.q.39.5.c.fi./.q.79.5.1m./.4.d.12.q.2.ar.2.q.1.3m./.d.23.q.1.ar.1.q.1.c.1m./.d.24.q.2.2.c.1m.

194 Remissio culpę fit in baptismo virtute materię, sed principalius virtute formę, ex qua etiam materia virtutem recipit. 3a.q.86.6.c.

195 Baptismus & pœnitentia ordinantur directe contra culpam, non autem alia sacramenta. 4.d.18.q.1.ar.3.q.1.c.

196 Effectus baptismi est tollere omnia peccata pręterita & pręsentia, non autem futura. 3a.q.69.10.3m.

197 Baptismus impedit peccata futura, ne fiant. 3a.q.68.3.3m./.4.d.4.q.3.ar.1.q.2.2m. Passio. 107.

198 Baptismus omnibus ęqualiter aufert omnem culpam, & omnem pœnam. 3a.q.67.3.c./.q.68.2.2m./.q.69.8.o./.4.d.4.q.2.ar.3.q.1.o./.d.18.q.1.ar.3.q.1.o. Peccatum. 339.400. Pœnitentia. 22.87. Piscina. 2.

199 Baptismus principaliter ordinatus est contra peccatum originale. 3a.q.66.9.c.fi./.4.d.2.q.1.2.c./.d.6.q.2.ar.1.q.1.c./.d.7.q.3.ar.1.q.3.o./.d.14.q.1.ar.4.q.3.c./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c./.d.23.q.2.ar.1.q.3.2m./.p̃.4.co.59.fi.

200 Baptismus delet omnem culpam originalem, & mortalem, & quandoque venialem. 3a.q.68.7.3m./.q.69.1.o./.4.b.2m./.7.c./.8.1m./.10.c.2m./.q.70.4.5m./.q.78.3.c./.q.79.5.1m./.q.84.1.1m./.4.c./.q.87.1.2m./.2.d.32.q.1.1.o./.2.3m./.L.5m./.4.d.2.q.1.2.2m./.d.3.ar.3.q.1.c./.d.4.q.2.ar.1.q.1.o./.ar.3.q.1.c./.d.6.q.2.ar.3.q.1.c./.d.12.q.2.ar.2.q.1.2m./.q.2.2m./.d.14.q.2.ar.1.q.2.3m./.d.17.q.2.ar.2.q.6.3m./.q.3.ar.5.q.1.o./.p̃.4.co.59./.72.co.2./.He.6.co.3.fi.

201 Baptismus statim tollit pœnas, & infectiones peccati originalis, quo ad personam, non autem quo ad naturam, nisi in fine. 12e.q.81.3.2m./.q.85.5.2m./.q.87.7.1m./.q.109.8.9.c.1m./.10.c.3m./.22e.q.104.6.1m./.3a.q.49.3.3m./.q.52.5.2m./.q.68.1.2m./.q.69.3.o./.7.3m./.2.d.31.q.1.1.5m./.2.1m./.d.32.q.1.1.2.o./.L.3m./.d.33.q.1.2.o./.d.44.q.2.2.2m./.3m./.3.d.18.ar.4.q.2.c./.d.19.ar.3.q.2.o./.4.d.4.q.2.ar.1.q.3.o./.d.46.q.2.ar.2.q.1.3m./.p̃.4.co.52.fi./.55.25m./.27m./.co.59./.Ma.q.4.2.10m./.18m./.6.4m./.7m./.10m./.16m./.quol.6.q.9.1.o./.ps.32.co.2./.ps.50.co.7./.Ro.4.co.5./.co.5.lc.3.fi./.co.7.lec.2.co.3./.Eph.lec.1.fi./.co.2.co.4.

202 Baptismus purgat carnem a pollutione contracta in conceptione, inquantum respicit personam, non autẽ vt respicit naturam. 2.d.32.L.2m.

203 In baptismo sordes culpę mundantur, incendium fomitis mitigatur, & est regeneratio in vitam spiritualem. 4.d.3.ar.3.q.1.c./.ar.5.q.1.1m.

204 Per baptismum fomes mitigatur, ne dominetur. 3a.q.66.3.c./.q.69.4.3m./.4.d.3.ar.3.q.1.c./.ar.5.q.1.1m./.d.4.q.2.ar.1.q.3.c./.ar.3.q.1.3.o./.q.3.ar.1.q.2.b.2. Religio. 43. Sacramentum. 64.65.111.146.148.

205 Baptismus per gratiam minuit fomitem, inquantum inclinat in contrarium, sed non totaliter tollit vsque ad beatitudinem. 3a.q.39.5.c./.q.85.5.c.fi./.2.d.32.q.1.1.c./.3.c.fi./.4.d.3.ar.3.q.1.c./.ar.5.q.1.1m./.d.4.q.2.ar.1.q.3.c./.ar.3.q.3.o. Sanctificatio. 15. Satisfactio. 5.22. Testamentum. 3. Verbum. 74. Vnctio. 14.33. Christus. 106.

206 Baptismus non statim liberat a conditione seruili. 2.d.44.q.2.2.2m./.3m./.4.d.39.4.1m.

207 Baptismus absoluit ab omni pœna. 3a.q.68.5.o./.q.69.2.o./.7.c./.10.3m./.q.70.4.5m./.q.79.5.1m./.q.84.1.1m./.q.86.4.3m./.2.d.32.q.1.1.c./.2.3m./.3.d.19.ar.3.q.2.o./.4.d.4.q.2.ar.1.q.2.o./.ar.3.q.1.o./.q.3.ar.1.q.2.2m./.d.5.q.2.ar.1.q.1.c.2m./.d.6.q.2.ar.1.q.1.c./.d.7.q.1.ar.1.o./.d.14.q.2.ã.1.q.2.3m./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c./.p̃.4.co.58./.59./.72.co.2./.Ro.11.

lec.4.co.4.5./.He.6.co.3.f.

108 Baptismus nõ tollit pœnã homicidis. Ideo homicida põt puniri,licet pium esset ei parcere.3ª.q.69.2.3m.

109 Potestas absoluendi a peccatis in baptismo, est triplex.s.autoritatis dei,excellentię Christi,& instrumẽtalis.4.d.5.q.1.1.c./.q.2.ar.2.q.2.c.

210 Fictio non remouetur per baptismum,sed per pœnitentiam.3ª.q.69.9.2m./.10.2m./.3m.

211 Ad effectum baptismi exequendum in ficto concurrit per se baptismus,sed pœnitentia per accidens,remouendo fictionem.3ª.q.69.10.2m.

212 Baptismus non reparat virginitatẽ:quia tollit pœnas animę,& nõ carnis. Et cõseruat Christo quo ad virtutem mentis, non autem quo ad statum carnis.4.d.27.q.3.2.3m./.4m.

IMPEDIMENTVM.133.150.151.210.

213 Fictio mortalis impedit simpliciter effectũ baptismi, sed venialis,quo ad venialia tantum.3ª.q.69.9.o./.q.87.3.2m./.4.d.4.q.2. ar.1.q.1.3m./.q.3. ar.2.q.2.o./.d.12.q.2.ar.1.q.3.3m.

214 Fictione recedente,baptismus habet proprium effectum.3ª.q.69.10.o./.4.d.4.q.2.ar.4.q.1.3m./.d.4.q.3.ã.2.q.3.o./.d.15.q.1.ã.3.q.3.2m./.d.17.q.3. ar.4.q.1.o./.d.21.q.3.ã.1.q.1.2m. Exorcismus.9.10.

215 Aliquis dicitur ad baptismum fictus accedere quadrupliciter.s.nõ credens,contemnẽs baptismum,non seruans ritum ecclesię,& indeuotus.i.non volens sacramentũ,& rem sacramenti.3ª.q.69.9.c./.4.d.4.q.3.ã.2.q.2.c./.d.6.q.1.ar.3.q.1.c.1m. Matrimonium.57.126. Peccatum.339.422.

216 Voluntas omnino repugnãs baptismo,impedit omnem effectum eius.4.d.4.q.3.ar.3.q.1.c./.d.6.q.1.ã.2.q.3.c./.ar.3.q.1.3m./.d.27.q.1.ar.2.q.4.c.

217 Indispositio voluntatis contraria gratię,impedit sũũ effectũ baptismi.s.gratiam:non aũt primum.s.charactarem.3ª.q. 69.9.o./.4.d.4.q.3.ar.2.q.1.o./.q.3.c./.d.6.q.1.ar.2.q.2.c./.q.3.c./.ã.3.q. 1.o./.d.14.L.3m./.d.22.q.2.ar.2.q.3.c. Pœnitentia.22.

218 Error circa baptismũ,nõ impedit acceptionem charãcteris,dummõ intendat facere vel accipere qð ecclesia dat:licet credat illud nihil esse.3ª.q.64.9.1m./.q.68.8.3m./.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.c./.q.2.1m./.d.30.q.1.1.2m.

219 SANGVINIS./.Baptismus triplex.s.sanguinis,flaminis,& fluminis.3ª.q.66.11.o./.4.d.4.q.3.3.o./.q̃l.6.q.3.1.o./.10.3.lec.1.f./.He.6.co.3.f. Aureola.M. Flumen.1. Martyrium.o.

220 Baptismus sanguinis est melior & efficacior cęteris baptismis.3ª.q.66.12.o./.4.d.4.q.3.ar.3.q.4.o./.He.6.co.3.f.

221 Baptismus sanguinis,includit baptismum flaminis, non autem econuerso.3ª.q.66.12.2m.

222 Baptismus sanguinis,supplet baptismũ fluminis, in necessitate solum.3ª.q.66.11.o./.4.d.4.q.3.ar.3.q.1.1m./.q.2.3.o./ q̃l.6 q.3.1.o./.He.5.co.4.

223 Baptismus sanguinis & flaminis: non sunt sacramenta,quia conueniunt cum sacramento in causando:nõ autem in significando.3ª.q.66.11.2m./.12.1m./.4.d.4.q.3.ar.3.q.1.3m./ He.6.co.3.f.

224 Baptismus flaminis tm̃,vel aquę tm̃.s.baptismus Io annis,non sufficit ad sacramentũ nouę legis,ideo neuter characterẽ imprimit.4.d.4.q.1.ar.4.q.3.2m.

225 Pœnitentia dicitur baptismus flaminis,quia sine baptismo, sufficit ad salutem, in necessitate tantum.3ª.q.66.11.c./.4.d.4.q.3. ar.3.q.2.o./.d.45.L.2m./.He.6.co.3.f.

226 Pueri non possunt saluari sine baptismo sanguinis vel fluminis.12ª.q.113.3.1m./.3ª.q.67.3.c./.q.68.3.c./.q.73.3.c./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.3m./.d.5.q.2. ar.1.q.1.c.2m./.d.6.q.2.ar.1.q.2.1m./.d.17.q.3.ar.3.q.18 2m./.quol.6.q.3.1.o.

227 Baptismus flaminis,non est baptismus,nisi metaphorice.4.d.14.L.2m.

228 Baptismus sanguinis non imprimit characterẽ,quia non habet efficaciam baptismi sacramẽtalis,sed meritum.3ª.q.66.11.2m./.12.c. 1m./.4.d.4.q.1.ar.4.q.3.1m./.q.3.ar.3.q.3.c./.He.6.co.3.f.

229 In baptismo sanguinis,gratia confertur,quia nõ tantum aureola,sed etiam aurea datur.4.d.4.q.3.ar.3.q.4.c.2m.

230 Baptismus sanguinis liberat ab omni culpa,& omni pœna,ex virtute passionis Christi,cui cõformat.12ª.q.124.1.1m./.3ª.q.68.2.1m./.q.87.1.2m./.4.d.4.q.3.ar.3.q.3.o./.d.16.q.2. ar.1.q.2.3m./. Mat.3.co.13.f./.He.6.co.13.f. Culpa.8. Martyrium.18.

231 Baptizatus baptismo flaminis,cõsequitur emũdationem,sed accipiens sacramentum consequitur maiorem gratiam.3ª.q.69.1.2m./.4. 2m./.q.80.1.3m./.q.93.3.2m./.4.d.9. ar.2.q.4.1m./.d. 17.q.3. ar.5.q.2.2m./.d.18.q.1.ar.3.q.1.2.c./.Ꝫ.4.cº.72.co.2.3./.quol.4.10.c.

232 Baptismus flaminis tollit totam culpam, & quandoq; omnem pœnam,non tamen semper.4.d.4.L.5m./.d.14.q.2.1.o./.Ꝫ.4.cº.71./.quol.4.10.1m./. He.6.co.4.

233 SACRAMENTALIA./.In primitiua ecclesia, quędã seruabantur circa solẽnitatẽ baptismi,quę non sunt nunc,& econuerso.4.d.6.q.2.ar.1.3.3m.

234 In primitiua ecclesia seruabantur sex in cathecismo, & septem in exorcismo,& quatuor in baptismo.4.d.6.q.2.ar.1.q.3.c. Cathecismus.2.3. Chrisma.3. Exorcismus.2.9. Eucharistia.28.150. Instructio.

235 Baptismus assimilatur natiuitati in vtero,confirmatio autem natiuitati ex vtero.4.d.42.q.1.2.1m.

236 Baptismũ debet pcedere cathecismus.3ª.q.71.1.o.

237 Vnctio triplex in baptismo.s.oleo cathecuminorum, & bis chrismate.1ª.q.66.10.2m./.q.71.3.4m./.q.72.11.3m./.4.d.6.q.2.ar.1.q.3.4m. Matrimonium.25.26.28.c. Sponsalia.1. Vnctio.34.

238 Baptizati liniuntur chrismate in frõte,ne erubescãt.3ª.q.72.9.c./.Ro.lec.5.f./.cº.10.lec.2.co.2.

239 Baptizatis datur candela accensa, pro veritate doctrinę, & chrisma,pro odore bonę famę.4.d.6.q.2.ar.1.q.3.5m.

240 Aures baptizandorum liniuntur sputo,vt aperiãtur ad verbum dei:nares vero ad odorem bonę famę,nõ autem oculi,quia pertinent ad inuentionem:per quã non habetur fides.3ª.q.71.2.3.c./.4.d.6.q.2. ar.1.q.1.c./.q.3.3m.

241 Sal ponitur in os baptizandi: vt habeat discretionem in sermone fidei. 3ª.q.71.2.c./.4.d.6.q.2.ã.1.q.3.5m.

242 Accedenti ad baptismũ fit triplex manus impositio, vt roboretur in triplici pugna.s.in fide in seipso,in pugna aduersus diabolum,& in confessione fidei contra pressuras mundi.4.d.6.q.2.ar.1.q.3.2m.

243 Baptizatis datur vestis alba, in signum resurrectionis futurę,& puritatis conseruandę.3ª.q.66.10.3m./.q.71.3. 4m./.4.d.6.q.2.ar.1.q.3. 5m./.d.7.q.3.ar.3.q.3.4m.

244 Eorum quę fiunt post baptismum,aliqua tantum significant,vt vestis alba,nouitatem vitę:aliqua etiam efficiunt:vt vnctio in vertice,conseruationem gratię baptismalis.3ª.q.71.3.4m.

245 Eucharistia datur baptizatis, non vt sacramentale, sed quia confirmat omne sacramentum. 4.d.6.q.2.ar.1.q.3.5m.

146 IN COMMVNI./.Baptizare grece.i.lauare latiẽ

lt,a quo & lauacrum.i.aqua artificiose preparata,& lotio.i.vsus eius,& vtrunq; dicit baptismus.4.d.3.L. Character.24.25.26.35.Circuncisio.1.2.4.41. Confirmatio.47.Decime.5.

247 Baptismus est vnus tripliciter.s.vnitate agentis principalis.s.Christi,in nomine vnius trinitatis,& quia non iteratur. Eph.4.lec.2.co.2.fi. Eucharistia. 28.c.41.c.79.Heresis.114.Peccatu.254. Piscina.2.

248 Baptismus est vnus tantum simpliciter, sed secundum quid, sunt nouem,quia diluuium,transitus maris,& lotiones legis erant figure ,baptismus Ioannis dispositio,baptismus Christi causa efficacie,baptismus sanguinis,& flaminis,& poenitentia secundum proportionem effectus , & baptismus aque & spiritus. 3^{a}.q.66.11. 3^{m}./.q.70.1.2^{m}./. 3^{m}./.4.d.4.q.3.ar.3.q.1.o./.1^{c}. Cor.10.co.4.fi./.He.6.co.3.fi.co.9.fi. Predicare.2.Psalmus.10. Sacramentum.148.153.

249 Pro baptismo,non debet committi simonia . 22^{e}.q. 100.2.c.1^{m}./.4.d.5.q.2.ar.2.q.5. 2^{m}./.d.25.q.3. ar. 2.q.1.3^{m}.

250 PHARISEORVM./.Baptismata phariseorum, erant vana,ad mundiciam carnis tantum ordinata: 3^{a}.q.38.1.3^{m}.

Baptista.Baptismus.37.Ioanes.1.c. Vnctio.33.34.

BARBA est ad ornatum capitis.Isa.7.lec.3.co.3. Actio.43.Miles.3.

1 BARBARVS dicitur dupliciter.s.secundum qd.i.extraneus alicui,& simpliciter.i.extraneus a communitate hominum.s.non viuens secundum rationem . Ro. lec.5.fi./.1^{c}.Cor.14.co.7.fi./.Col.3.lec.2.fi.

2 Barbarus agit contra ius nature coeundo cum parentibus,non ex lege naturali,sed ex concupiscentie ardore,qui legem nature in barbaris obscurauit.12^{e}. q.94.4.6.c./.4.d.40.3.2^{m}. Virginitas.28.

Bare.Baro.

BARNABAS & Paulus discordauerunt, preter intentionem eorum,prouidentia dei.22^{e}.q.37.1.3^{m}. Euangelium.10.Petrus.5.

BARO est nomen cōmune principum,a labore dictum:quia bare grece,latine dicitur grauis,vel fortis. Opus.20.li^{o}.3.c^{o}.21.fi.

BARTHOLOMAEVS miraculose occultabat se,& se ostendebat,sicut volebat.3^{a}.q.54.1.2^{m}.

BASILICA.Ecclesia.o.Episcopus.14.Tēplū.o.

BASILISCVS nō interficit visu,sed vapore,sicut menstruata inficit speculum.1^{a}.q.117.3.2^{m}./.ꝑ.3.c^{o}. 103. co.2./. veri.q. 26.3.4^{m}./. Ma.q.16.9. 11^{m}./. Gal.3.co.3.

Basilius.Piscis.2.Tempus.19. Basis.Abyssus. Apostoli.39.

Beatificans.Beatitudo.66.91.Bonitas.59.

1 **BEATITVDO** est operatio & vltima perfectio.12^{e}.q.3.2.o./.5.c./.q.55.2.3^{m}./.1.d.1.q.1.1.o./.3.d.34.q.1. 5.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.o./.q.4.2.o./.quol.8.19.c./. Ethi.lec.1.o./.Met.9.lec.9.fi. Accidens.84. Appetitus.24.

2 Oppositum videtur dicere.1.d.1.q.2.1.2^{m}.

Du^{o}.270°. Rñ^{o}.sicut Du^{o}.287°.324°. 437°.621°.656°.

3 Beatitudo est vita eterna , non quidem esse , sed operatio , 1^{a}.q.10.3.c./.q.18.2.3^{m}./.12^{e}.q.3.2.1^{m}./. 22^{e}.q. 18.2. 2^{m}./.2.d. 38.2. 3^{m}./.4.d. 49.q.1.ar.2. q.3.o./.ꝑ.3. c^{o}.61./. Opus.3.c^{o}.151.164.172.173./. 264.co.8.

4 Visio dei per essentiam,est tota essentia beatitudinis. 1^{a}.q.1.4.c./.q. 12.1.c./.4.o./.6.b./.8. 4^{m}./.q. 26.2.3. o./.q.62.1.2.9.c./.12^{e}.q.3.4.8.o./.q.4.4.5.c./.q.5.1. 4.5.c./. 22^{e}.q.2.3.c./.q.5.5.c./.q. 173.1.c./.q. 180.4. c./.3^{a}.q.52.5.c./.q.59.5. 1^{m}./.1.d.1.q.1.1.o./.2.d.4. 1.o./.d.16.2.c./.d.29.5.c./.3.d.1.q.1.3. 6^{m}./.4.d.49. q.1.ar.1.q.2.c./.ar.2.q.1.o./.ar.3.q.1.2^{m}./.q.4.ar.2. 3^{m}./. ar.5.q.1.o./.ꝑ.3.c^{o}. 26./.37./.61.fi./.151. 2^{m}./. 152.fi./.Li^{o}.4.c^{o}.54.1^{m}./.91.1^{m}./.5^{m}./.92.2^{m}./.veri. q.8.1.c./.q.13.3.8^{m}./.q.14.5.5^{m}./.q.18.1.c.15^{m}./.q. 20.3.5^{m}./. Virt.q.1.5.8^{m}./. quol.7. vel.8.q.9.1.o./. quol.9.ar.7.c./. Opus.3.c^{o}.104. 106.107. 108.153. 166. 167. 168.175. 262./.264./. Io.8.lec.8. prin^{c}./. c^{o}.9.co.2./.c^{o}.17.co.2./.He.8.lec.3.co.2./.c^{o}. 11.co. 1.2.3./.Ethi.3.lec.3.co.3. Aristoteles.6. Assimilatio.13.

5 Gloria essentialis beatitudini est,quam habet homo non apud hominem,sed apud deum.12^{e}.q.2.3.1^{m}./. q.4.8.1^{m}.

6 Beatitudo est summum bonū . 1^{a}.q.26.3.1^{m}./.12^{e}. q.3.1.2^{m}./.q.5.2.2^{m}./.q.19.9.c./.4.d.49.q.1.ar.1.q. 1.1^{m}./.2^{m}./.ar.2.q.1.2^{m}./.ꝑ.3.c^{o}.26.14^{m}./.27. 5^{m}./. 38.fi./.quol.8.19.c./.Opus.20.c^{o}.8.co.2.

7 Beatitudo habet rationem premii.1^{a}.q.26.1.2^{m}./.q. 62.4.c./. 12^{e}.q.2.2. 1^{m}./.q. 5.7.c./.2.d. 5.q. 2.2.c. pro^{o}./.ꝑ.4.c^{o}.91.1^{m}./.2^{m}./.Opus.3.c^{o}.173. Bonitas.59. 119.166. 190.192.195.218.c.249.Carentia.Delectatio.8.9.

8 Beatitudo est finis rōnalis nature tm̄ . 1^{a}.q. 23.1 .c. 2^{m}./.q.26.1.2.c./.q.62.1.4.c./.12^{e}.q.3.1. 3^{m}./.q.55. 2.3^{m}./.q.69.1.c./.22^{e}.q.118.7.c./.2.d.38.2.o./. 3^{a}.q. 27.q.2.2.c./.4.d.43.ā.1.q.1.c./.d.49.q.1.ā.1.q.1.c./. ar.2.q.2.c./.q.2.7.c./.ꝑ.3.c^{o}.25.fi./.Op^{o}.20.c^{o}.8. co. 2. Deus.186.Finis.41.c.54.81.90.Fructus.12.

9 Beatitudo vt finis quo,est aliquid creatum,non autē vt finis quod . 1^{a}.q.26.3.o./.12^{e}.q.3.1.o./.4.d.49.q. 1.ar.2.q.1.c. Frui.9.Fruitio.4.c.Honor.21. Infinitum.8.Lex.85.

10 Beatitudo ē vltima pfectio hominis.1^{a}.q.62.3.4.c./. q.73.1.c./.12^{e}.q.3.2.c.4^{m}./.6.c./.ql.10.17.c./.Opus. 3.c^{o}.264. Merces.o.Premium.2.c.Sabbatum.1. Sapientia.1.5.21.Spes.10.18.21.22.23.50.52.

11 Beatitudo est proprium hominis bonum . 12^{e}.q.6. pro^{o}./.ꝑ.3.c^{o}.26.6^{m}./.27.3^{m}./.32.3^{m}./.34.3^{m}./. 5^{m}./. 35.fi./.37.1^{m}./.Ma.q.4.3.c. Sufficiens.Theologia.15.24.25.

12 Beatitudo est quoddam commune bonum , possibile prouenire cuilibet homini,nisi accidat aliquibus impedimentum .ꝑ.3.c^{o}.39.2^{m}./.4^{m}./.44.3^{m}./.Anima. 16.c.co.3.

13 Beatitudo est bonū pfectū nature intellectualis,apprehensum per intellectū.1^{a}.q.26.1.2.c./.12^{e}.q.3.2.2^{m}.

14 Beatitudo est status omniū bonorū cōgregatiōe perfectus,secundum Boetiū.1^{a}.q.26.1.1^{m}./.12^{e}.q.3.2. 2^{m}./.3. 2^{m}./.q.4.7.2^{m}./.1.d.44.3.5^{m}./.4.d.49.q.1. ar.2.q.2. 1^{m}./.q.4.2.5^{m}./.q.5.1.1^{m}./.ꝑ.3.c^{o}.63.

15 Beatitudo est regnum dei,sed differt ab eo,sicut bonum vnius,a bono communi.4.d.49.q.1.ar.2.q.5. o./.ꝑ.4.c^{o}.5°.fi./.Opus.3.c^{o}.264.co.7.

16 Beatitudo est fruitio dei. Po^{a}.q.5.1.15^{m}.

17 Beatitudo nihil aliud est q̄ gaudium de veritate.12^{e}, q.3.4.c.fi./.Io.10.lec.5.co.2.fi.

18 In vita actiua que circa multa occupatur,est minus de beatitudine q̄ in contemplatiua,que versatur circa vnum.s.circa veritatis contemplationem . 12^{e}.q. 3.2.4^{m}./.5.c./.q.4.7.c.

19 Actus intellectus speculatiui,sunt propinquiores vltime beatitudini secundum similitudinem,q̄ actus intellectus practici, sed ecōuerso secundum preparationem animi,& meriti.Virt.q.1.7.4^{m}.

20 Beatitudo actiua,est actus prudentie.Virt.q.1.5.8^{m}.

21 De ratione beatitudinis sunt tria, s. bonū perfectum, per se sufficientia, & delectatio. 12^e.q.118.7.c./.Ma.q.13.3.c./.q.14.4.c./.q.15.4.c./.Ethi.lec.9.0.

22 IN QVIBVS EST./.Beatitudo cōsistit in tribus, s. in visione dei, in gloria corporis, & in loco congruo. 2.d.19.5.c./.3.d.22.q.3.1.4^m.

23 Beatitudo consistit in duobus, s. in visione dei, & delectatione fruitionis. 12^e.q.3.4.c./.Io.14.co.2.

24 Essentia beatitudinis, consistit in actu intellectus, sed delectatio eius, in voluntate. 1^a.q.26.2.o./.3.c./.12^e.q.3.4.o./.q.11.1. 1^m./.1.d.1.q.1.1.c. 1^m./.ℨ.3.c^o.25./.26./.27.2^m./. Ma.q.16.6.6^m./. Virt.q.1.5.8^m./.quol.7.vel.8.q.9.1.o./.Opus.3.c^o.107. Anima.131.&c.228.285. Assimilatio.5. Carentia. Charitas.19.30.&c. Cognitio.30.
Oppositum videtur dicere. 12^e.q.11.1.1^m./.4.c.2^m./.1.d.1.q.1.1.c.1^m. ☞ R ño. Du^o.271°.656°.

25 Beatitudo in cōmuni consistit in adeptione boni perfecti. Ma.q.5.3.c.1^m./.4^m.

26 Beatitudo consistit in cōtemplatione veritatis, & maxime dei. 22^e.q.167.1.1^m./.ℨ.3.c^o.25./.37./.48.1^m./.Ma.q.9.1.4^m./.5^m./.Virt.q.1.1.8^m./.7.4^m.
De^o.93.&c.159.&c. Felicitas.0. Finis.V. Infinitū.8.

27 Beatitudo principaliter consistit in actu virtutis perfectę, & miseria in culpa, sed vtraq; consistit secundario, in bonis exterioribus. ℘s.23.co.3./.℘s.25.fi./.℘s.37.co.5./.℘s.40.co.4./.℘s.50.co.2./.Mat.5.co.10.

28 Beatitudo vitę pręsentis secundum Aristotelem consistit in operatione perfectissima, ratione potentię, habitus, & obiecti. 1^a.q.62.1.c./.q.88.1.c.co.2./.12^e.q.3.5.c./.1.prolo.1.c./.3.d.27.q.2.2.c./.d.34.q.1.5.c./.q.35.q.1. ar.2.q.3.c./.4.d.49.q.1. ar.4.q.2.o./.ℨ.1.c^o.100. 2^m./. Li^o.3.c^o.44./. veri.q.18.1.c./. Trin.24.3^m./. Anima.16.c.co.3./.1^e. Thi.6.lec.3.co.1./.Ethi.lec.10.o. Pœna.78.82.83.96. Trinitas.5.6.13.14. Visio.d.

29 Beatitudo animę separatę, est tātum in spiritualibus bonis, sed miseria eius, est principaliter in malis spiritualibus, secundario autem in corporalibus. Opus.3.c^o.183.

30 Beatitudo & miseria sunt principaliter in anima, secundario autem in corpore. 3^a.q.15.10.c.2^m./.Op^o.3.c^o.182.

31 Opiniones quatuor falsę de beatitudine. Mat.5.co.3.5.

32 Beatitudo consistit in coniunctione ad deum, & miseria in recessu a deo. 12^e.q.3.3.c./.7.2^m./.8.c./.Ma.q.5.1.4^m./.Opus.3.c^o.175.

33 Beatitudo sanctorum dicitur ebrietas: quia omnem mensuram rationis & desiderii excedit. prolo.1.sen.fi.

34 IN QVIBVS NON EST./.Beatitudo vltima, vel miseria, non consistit in bonis vel malis pręsentis vitę. 12^e.q.5.3.o./.4.d.4.ar.1.q.1.c./.d.49.q.1. ar.1.q.4.o./.ℨ.3.c^o.48./. Li^o.4.c^o.78.fi./. Opus.3.c^o.174./.Iob.7.lec.1.o./.Ethi.lec.10.fi./.lec.16.fi.

35 Nec in visiōe humanitatis Christi. 1.d.1.q.1.1.3^m./.3.d.1.q.3.6^m./.Opus.58.c^o.10.

36 Oppositum videtur dicere. 3^a.q.15.10.c.2^m./.Opus.3.c^o.182. ☞ R ño. Du^o.272°.656°.B.

37 In visione humanitatis Christi, non est proprie fruitio, sed quoddam gaudium accidentale, & non substātialis beatitudo. 1.d.1.q.1.1.3^m./.3.d.1.q.3.6^m.

38 Beatitudo non consistit in diuitiis. 12^e.q.2.1.o./.ℨ.3.c^o.30./.Opus.3.c^o.108./.262./.264./. Opus.20.c^o.8./.Mat.5.co.3.4.5./.Ethi.lec.5.fi.

39 Nec in honoribus. 12^e.q.2.2.o./.ℨ.3.c^o.28./.Opus.3.c^o.108./.264./.Mat.5.co.5./.Ethi.lec.5.co.3.

40 Nec in fama seu gloria humana. 12^e.q.2.3.o./.ℨ.3.c^o.29./.Opus.3.c^o.108./.264./.Opus.20.c^o.7./.8.

41 Nec in potestate. 12^e.q.2.4.o./.ℨ.3.c^o.31./.Opus.3.c^o.108./.264.

42 Nec in aliquo bono exteriori, nec in omnibus simul. 12^e.q.2.4.o./.ℨ.3.c^o.31.fi./.37.1^m./.Op^o.3.c^o.264./.Opus.20.c^o.7./.8./.Mat.5.co.3.4.5.

43 Nec in bonis corporis. 12^e.q.2.5.o./.q.3.3.c./.q.4.6.1^m./.4.d.49.q.1. ar.1.q.1.o./.ℨ.3.c^o.32./.37.1^m./.Opus.3.c^o.264./.℘s.32.co.8./.Ethi.lec.10.co.2.

44 Nec in parte sensitiua. 12^e.q.3.3.o./.ℨ.3.c^o.33./.37.1^m./.Opus.3.c^o.264./.Ethi.lec.10.co.2.

45 Nec in voluptate. 12^e.q.2.6.o./.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.3^m./.4^m./.ℨ.3.c^o.27./.33.3^m./. Li^o.4.c^o.83.8^m./.Opus.3.c^o.108./.Mat.5.co.3.4.5./.Ethi.lec.5.co.1.2./.lec.10.co.2.

46 Nec in aliquo inhęrenti animę. 12^e.q.2.7.o.

47 Nec in habitibus virtutum. 12^e.q.3.2.c./.Mat.5.co.3.4./.Ethi.lec.5.co.3.

48 Nec in actibus moralibus. ℨ.3.c^o.34./.35.1^m./.37.1^m./.44.fi./.℘s.32.co.8.

49 Nec in operatione artis. ℨ.3.c^o.36./.37.1^m./.44.fi./.Met.9.lec.9.fi.

50 Nec in operatione transeunte in exteriorem materiam. 12^e.q.3.2.3^m./.Met.9.lec.9.fi.

51 Nec in actu prudentię. ℨ.3.c^o.35./.37.1^m./.44.fi.

52 Nec in actu volūtatis. 1^a.q.26.2.2^m./.12^e.q.3.4.o./.q.4.2.c./.4.d.49.q.1.ā.1.q.2.o./.ℨ.3.c^o.26./.ql.8.19.c./.Mat.5.co.3.fi./.Ethi.lec.10.co.2.fi.

53 Nec in intellectu practico principaliter, sed in speculatiuo. 1^a.q.26.2.o./.12^e.q.3.5.o./.4.d.49.q.1.ar.1.q.3.o./.Opus.3.c^o.264./.Ethi.lec.10.co.2.

54 Nec in cōtēplatiōe p intellectū pncipiorū. ℨ.3.c^o.37.fi.

55 Nec in cōtēplatiōe, sm sciētias de infimis. ℨ.3.c^o.37.2.

56 Nec in cōsideratiōe scientiarū speculatiuarū. 12^e.q.3.6.o./.22^e.q.167.1.1^m./.Opus.3.c^o.104./.262./.264.

57 Oppositum videtur dicere. 22^e.q.180.4.c. ☞ R ño. Du^o.273°.

58 Consideratio scientiarum speculatiuarum, est quędā participatio verę & perfectę beatitudinis, non autem substantialis beatitudo. 12^e.q.3.6.c.fi./.q.66.3.1^m./.5.2^m./.22^e.q.180.4.c.

59 Nec consistit in contemplatione angelorū. 1^a.q.64.1.1^m./.q.89.2.3^m./.12^e.q.3.7.o./.22^e.q.167.1.1^m./.2.d.18.q.2.2.c.fi./.ℨ.3.c^o.44./.veri.q.10.3.5^m./. Spiritu.10.c^o.3./.Opus.3.c^o.108./.264.

60 Oppo^m vr dicere, cū angeli sint principia intellectus humani. Met.lec.2.co.1. ☞ R ño. du^o.274°.127°.

61 Nec in cognitione dei, quę habetur quasi ab omnibus, scilicet deum esse. ℨ.3.c^o.38./.48./.1^m./. Opus.3.c^o.104.

62 Nec in cognitione dei, quę habetur per demonstrationem. 12^e.q.66.5.2^m./.ℨ.3.c^o.39./.48.1^m./. Opus.3.c^o.264./.Mat.5.co.3.4.5.

63 Nec in cognitione dei, quę habetur per fidem. ℨ.3.c^o.40./.48.1^m.

64 Nec in aliquo creato. 1^a.q.12.1.c./.q.82.2.c./.q.89.1.3^m./.12^e.q.3.8.o./.22^e.q.85.2.c./.ℨ.4.c^o.7.18^m./.54.co.1.2./.Opus.3.c^o.108./.264./. Opus.20.c^o.8./.10./.℘s.32.c^o.8. Deus.186. Felicitas.2.3.4. Honor.21. Infinitum.8.

65 Nec in cognitione cuiuslibet veri, sed in cognitione perfecta summę veritatis. 1^a.q.26.2.3.o./.12^e.q.3.4.8.o./.22^e.q.167.1.1^m.

66 Beatitudo in nulla re consistit, nisi in deo. Opus.3.c^o.107./.264. Politica.3.

67 REQVISITA./.Bona exteriora non requiruntur ad beatitudinem perfectam. 12^e.q.4.7.o./. 22^e.q.186.3.4^m.

68 Diuitię adiuuant felicitatem actiuam instrumentaliter: sed contemplatiuam impediũt. Sed ad patrię beatitudinem: multum valet voluntaria paupertas. 12^{e}. q.4.7.c./.22^{e}.q.186.3.4^{m}./.2.d.40.3.3^{m}.

69 Amici non requiruntur ad perfectam beatitudinem. 12^{e}.q.4.8.o.

Adam.64. Amor.85. Anima.132. Baptismus.153. &c.159.&c.201.205. Beatus.53. Bonitas.212.213. 218.221.&c.

70 Angelus suo ministerio adiuuat hominem: vt perueniat ad beatitudinem: non autem vt humanę beatitudinis obiectum. 12^{e}.q.3.7.2^{m}./.q.5.6.1^{m}.

71 Ad beatitudinem aliqua requiruntur tripliciter: scilicet antecedenter, essentialiter, & consequenter. 12^{e}. q.3.3.c./.Virt.q.1.5.8^{m}.

72 Ad beatitudinem tria requiruntur, scilicet visio dei: comprehensio, & delectatio. 12^{e}.q.4.3.o./.1.d.1.q.1. 1.c./.4.d.49.q.4.ar.5.q.1.c.

73 Perfectio charitatis est essentialis beatitudini quo ad dilectionem dei: non autem quo ad dilectionem proximi: sed quasi concomitatur. 12^{e}.q.4.8.3^{m}.

74 Rectitudo voluntatis requiritur ad beatitudinẽ antecedenter: & concomitanter. 12^{e}.q.4.4.o./.q.5.4.7. c./.Opus.3.c^{o}.173.

75 Delectatio requiritur ad beatitudinem consequenter tantum: vel concomitanter. 12^{e}.q.3.4.c./.q.4.1.2. o./.2.d.38.2.c./.3.d.34.q.1.5.c./.4.d. 49.q.1.ar.1.q. 3.c.2^{m}./.ar.2.q.3.3^{m}./.q.3.ar.4.q.3.o./. Ma.q.14.4. c./.Virt.q.1.5.8^{m}./. Opus.3.c^{o}.107./.166./. Mat.5. co.3.4.

76 Corpus & perfectio eius requiritur ad beatitudinem vię: & ad beatitudinem patrię omnino perfectam: requiritur antecedenter & consequenter: non aũt essentialiter: nec ad beatitudinem patrię simpliciter. 12^{e}. q.4.5.6.o./.3^{a}.q.7.4.2^{m}./.q.15.10.c. 2^{m}./.4.d.49.q. 4.ar.5.q.2.c.1^{m}./.$\bar{\mathfrak{z}}$.4.c^{o}.78.fi./.Po^{a}.q.5.10.c./.Op^{a}. 3.c^{o}.152./.Iob.19.fi.

77 Beatitudo animę redundabit in corpus. 12^{e}.q.3.3.c. 3^{m}./.q.4.6.c./.3^{a}.q.57.3.c./.q.59.5. 3^{m}./.4.d.44.q.1. ar.3.q.4.3^{m}./.Op^{a}.3.c^{o}.170./.171./.180./.182./.238. Carentia. Charitas.114.128.&c. Delectatio.93. Dęmon.41. Electio. 18.19.22.27. Fides.21. Fortitudo.53.59.

78 Operationes meritorię plures requiruntur ad beatitudinem hominis. 1^{a}.q.62.5.1^{m}./. 12^{e}.q.5.7.o./.q.6. prin^{o}./.Opus.3.c^{o}.173. Gratia.11.20.76.86. 135.&c. Honor.21. Iustus.2. Lex.67.80. Maria.22. Meritum.6.7.40.45.61.62.65.67.88. &c.101.&c. Metaphysica.29. Missio.33. Oratio.50.&c.60. Perfectio.20. Purgatorium.9.

79 Beatitudo vltima hominis requirit vnionem animę cum corpore. Opus.3.c^{o}.151./.152./.Iob.19.fi.

80 Operationes sensitiuę requiruntur antecedenter ad beatitudinẽ vię: nõ aũt ad beatitudinẽ patrię: sed cõsequẽter tñ: ad neutrã aũt essentialiter. 12^{e}.q.3.3.o.

Sacerdos.11. Scientia.132.145.155. Similitudo.11. &c. Sufficiens. Theologia.21. Virtus.184.&c.197. 160.&c.

81 Pax requiritur ad beatitudinem antecedenter & consequenter, non autem essentialiter. 12^{e}.q.3.4.1^{m}./.4. d.49.q.1.ar.2.q.4.o./.Opus.3.c^{o}.264.co.11.

Vsus.4. Vti.19.20. Vtile.1.

82 MVTATIO./.Nullum bonum creatum additum visioni dei, facit magis beatum. 12^{e}.q.5.2.3^{m}./.veri. q.8.4.12^{m}./.13^{m}./.Ma.q.5.1.4^{m}./.5^{m}./.6^{m}.

83 Premium accidentale additum beatitudini, non facit magis beatum: quia beatitudo attenditur solum sm bonum increatum: premium vero accidentale, sm bonum creatum. Ma.q.5.1.5^{m}.

Beatus.34. Charitas.90.114.128.&c. Claritas.B. 10. Electio.14.27. Eucharistia.251.&c.

84 Sicut bonum creatum est quędam similitudo & participatio boni increati: ita adeptio boni creati est quędã similitudinaria beatitudo per quã tamen vera beatitudo non augetur. Ma.q.5.1.6^{m}.fi.

85 Beatitudo ęqualiter participatur ab omnibus ex parte obiecti: sed inęqualiter ex parte subiecti. 12^{e}.q.3.2. 4^{m}./.q.5.2.o./.q.112.4.c.2^{m}./.1.d.44.3.5^{m}./.4.d.49. q.1. ar.4.q.2.4.o./.L./.$\bar{\mathfrak{z}}$.3.c^{o}.42./.58./. Mat.20.co. 4./.Io.14.co.2./.1^{e}.Cor.3.lec.2.prin^{o}./.2^{e}. Thes.co. 3./.He.11.fi.

86 Post resurrectionem beatitudo augebitur extensiue: & intensiue. 4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o.

87 Immo beatitudo tunc augebitur tantum extensiue. 12^{e}.q.4.5.5^{m}. R fi^{o}. Dubio.275°.

88 Nulla creatura potest per sua tantum naturalia, adipisci perfectam beatitudinem. 1^{a}.q.12.4.o./.q.23.1. c./.q.64.1.2^{m}./.q.94.1.o./.q.108.4.c./. 12^{e}.q.5.5.o./. q.62.1.2.3.o./.2.d.29.1.c. 3^{m}./.3.d.27.q.2.2.c./.4.d. 49.q.2.6.o./.$\bar{\mathfrak{z}}$.3.c^{o}.52./.147./.157.1^{m}./.159. 1^{m}./.veri.q.20.1.c.3^{m}./.6.c./.q.29.1.6.c./.Virt.q.4.1.c./.Ro. lec.6.fi.

89 Homo non potest per operationem solius creaturę superioris attingere ad perfectam beatitudinem. 12^{e}. q.5.6.o.

90 Homo potest adipisci perfectam beatitudinem. 12^{e}. q.5.1.o.

91 Homo non est causa suę beatitudinis, sed tantũ deus. 4.d.49.q.1.ar.2.q.2.2^{m}./.Virt.q.1.10.c.

92 Beatitudo subest puidẽtię dei. 4.d.49.q.1.ã.2.q.5.o.

93 Beatitudo perfecta non potest amitti. 1^{a}.q.64.2.c./. q.94.1.c./.12^{e}.q.5.4.o./.1.d.8.q.3.2.c.fi./.$\bar{\mathfrak{z}}$.3.c^{o}.48. 3^{m}./.61./.62./.144.5^{m}./. Li^{o}.4.c^{o}.85.1^{m}./.91. 2^{m}./. Opus.3.c^{o}.169./.262./.264. co.11.12./.Io.10. lec.5. co.5. Heresis.47.72.76.107. Infinitum.8. Mansiones. Missio.33. Reprobatio.1.

94 APPETITVS./.Voluntas necessario appetit beatitudinem. 1^{a}.q.19.1.o./.3.6.c./.q.82.1.2.o./.q. 83.1. 5^{m}./. 12^{e}.q.5.4.c.2^{m}./.8.2^{m}./.q.6.4.o./.q.10.1. 2.o./. q.13.6.c./.q. 94.1.c./. 3^{a}.q.18.1. 3^{m}./. 2.d.7.q.1.1. 1^{m}./.d.25.2.c./.3.d.27.q.1.4. 12^{m}./.$\bar{\mathfrak{z}}$.1.c^{o}.80.2^{m}./. 3^{m}./.88./.Li^{o}.3.c^{o}.97.co.3./.Li^{o}.4.c^{o}.91.3^{m}./. veri.q. 22.5.6.o./.12.c./.q.23.4.c./.q.24.1.18^{m}./.19^{m}./.q.27. 3.c./.Po^{a}.q.1.5.c./.q.2.3.c.fi.6^{m}./.q.5.3.c.fi./.q.10.2. 4^{m}./.5^{m}./.6^{m}./. Ma.q.3.3.c./.q.6.c. co.4./.7^{m}./.9^{m}./. 10^{m}./.q.16.5.c./.7.18^{m}./.Ethi.3.co.5.fi.

95 Omnes homines naturaliter appetũt beatitudinem. 1^{a}.q.2.1.1^{m}./.q.19. 10.c./.q.26.2.c./.q.41.2. 2^{m}./.q. 60.2.c./.q. 62.1.c./.q.82.1.2.o./.q.83.1.5^{m}./. 12^{e}.q. 3.6.2^{m}./.q.5.1.8.o./.q.10.1.o./.3^{a}.q.18.1. 3^{m}./.2.d. 25.5. 4^{m}./.3.d.27.q.1.2.c.fi./.4.d.49.q.1. ar.1.q.1. c./.ar.3.q.1.o./.$\bar{\mathfrak{z}}$.3. c^{o}.62. 2^{m}./.4^{m}./. Li^{o}.4. c^{o}.91. 3^{m}./.94./. veri.q.22.5.o./.q.23.4.c./.q.24.7. 6^{m}./.8. 1^{m}./.q.27.3.c./. Po^{a}.q.1.5.c.fi./.q.2.3.c. 6^{m}./.q.9.9. 24^{m}./.q.10.2.4^{m}./.5^{m}./. Virt.q.2.1.c./. Opus.3.c^{o}. 177./.ps.1.prin^{o}./.Met.co.3.

Amor.85. Appetitus.24. Conuersio.5. Damnatio.30. Desperatio.6. Frui.9. Fruitio.4.&c. Iudicium.71.

96 Non solum perfecta beatitudo, sed etiam qualiscunq; similitudo, vel participatio eius: naturaliter desideratur. 12^{e}.q.3.6.2^{m}.

97 Omnia quę desiderat voluntas, appetit propter beatitudinem. 1^{a}.q.60.2.c./.12^{e}.q.1.6.o./.4 d.49.q.1.ã. 3.q.4.o./.$\bar{\mathfrak{z}}$.1.c^{o}.100.

98 In vltima beatitudine complebitur omne desiderium

beatorum. 1ª.q.12.8.4m./.12ᵉ.q.1.5.c./.q.3.8.c./.q.4.5.5m./.q.5.3.4.c./.8.c.3m./.q. 67.4.3m./.22ᵉ.q.28.3.c. 2m./.ꝟ.3.cº.63./.Liº.4.cº. 86.co.1./.Io.lec.16.co.2.

99 Perfecta quietatio intellectus & voluntatis consequitur beatitudinē. 12ᵉ.q.3.4.1m./.8.c./.22ᵉ.q.18.2.c./.4.12m./.q.28.3.c./.q.94.1.c./.q.118.7.c./.ꝟ.1.cº.100.2m./.Liº.3.cº.39. 5m./.40.fi./.48./.59. 1m./.62.2m./.63.fi./. Liº.4.cº.78.fi./. Ma.q.14.4.c./.q. 16.5.c./.Opus.3.cº.104./.106./.150./.211./.264.Merces.1.c̄.

100 Perfecta beatitudo omne malū excludit. 12ᵉ.q.2.4.c./.q. 5.3.4.c./.q.67.4. 2m./.ꝟ.4.cº.86.co.1.fi./.Opº.3.cº.176./.211./.239./.264.co.11.

101 Beatitudo ascendit in cor hominis ſm rationē communem: non aūt quę & qualis sit in speciali. 12ᵉ.q.5.8.c.2m./.22ᵉ.q.17.2.1m.

102 Beatitudinem esse premium virtutis: est inditū mentibus omnium ratione vtentiū. Opº.20.cº.8.co.1.fi.

103 Beatitudo materialiter sumpta est occulta, nō autem formaliter sumpta. 2.d.38.2.2m. Mors.19.20.23.

104 Beatitudo est primum obiectum voluntatis. 12ᵉ.q.3.4.2m./.q.11.1. 1m./.ꝟ.3.cº.26. 7m./. 8m./. 15m./.quol.8.19.c.

105 Beatitudo comparatur ad voluntatem: vt obiectum eius: sed ad intellectum: vt actus eius. quol.8.19.c. Nox.2.

106 Beatitudo amatur amore concupiscentię: nō autem amore amicitię. 12ᵉ.q.1.7.2m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.3m. Odium.10.22. Pœna.46.47. Purgatorium.9. Saturitas. Spiritus.14.

107 Homo appetēdo beatitudinē, pōt mereri. 3.d.18.3.2m./.4m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.3.o./.veri.q.22.7.o.

108 Immo homo appetendo beatitudinem, potest peccare: sicut & diabolus appetiit indebite finalē beatitudinē habere per propriā virtutē qđ est proprium dei. 1.q.63.1. 4m.fi./.3.c.fi./.ꝟ.3.cº. 110.1m./.veri.q.24.7.6m./.Ma.q.16.2.o./.3.c.fi. F R fiº. Duº.276º.

109 DEVS./. Deus est pfecte beatus. 1ª.q.26.1.o./.q.62.4.c./.2.d.1.q.2.2. 4m./.d.15.q.3.3.1m./.ꝟ.1.cº.100.

110 Deus est sua beatitudo. 1ª.q.26.2.o./.q. 62.4.c./.q.94.1.c./. 12ᵉ.q.3.1.1m./.2.1m./.4m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.1m./.ꝟ.1.cº.101.

111 Deᵘ est beatᵘ ſm intellectū. 1ª.q.26.2.o./.2.d.16.2.c.

112 Deus non esset beatus si non intelligeret & amaret. Similiter & Christus: vt homo. veri.q.26.10.8m./.q.29.1.c./.1ᵉ.Thi.6.lec.3.co.1. Angelus.B. Deus.101.c̄.419. Honor.21. Iuge. Iustificatio.17. Sedere.3.c̄.

113 Beatitudo dei excedit quamlibet aliam beatitudinē. 1ª.q.26.4.o./.ꝟ.1.cº.102.

114 Beatitudo dei complectitur omnem aliam beatitudinem. 1ª.q.26.4.o./.ꝟ.1.fi.

115 Beatitudo est naturalis soli deo. 1ª.q.62.4.c./.q.63.3.c.fi./.12ᵉ.q.3.1.1m./.q.5.7.c./.Opus.3.cº.106.fi.

116 Christus vt homo nō potest esse beatus sine gratia. veri.q.29.1.c.4m.

117 IN COMMVNI./. Beatitudo triplex ſm philosophos. s. voluptuosa, actiua, & contemplatiua. 12ᵉ.q.3.2.1m./.q.69.3.4.c./.Ethi.lec.5.prinº.

118 Beatitudo duplex. s. perfecta: & imperfecta. i. in patria: & in via. 1ª.q.62.1.c./.12ᵉ.q.3.2.4m./.3.5.6.o./.q.4.5.6.7.8.c./.q.5.3.o./.4.5.c./.q. 62.1.c./.q. 69.1.3.c./.22ᵉ.q.186.1. 4m./.3.d.27.q.2.2.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.4m./.5m./.veri.q.14.2.c./.Trin.2.4.3m./.Ethi.10.lec.16.fi.

119 Beatitudo patrię est continua, nō aūt beatitudo vię. 12ᵉ.q.3.2.4m./.4.d.49.q.1.ar.2.4m./.5m.

120 Vnde tunc in patria non erit multiplex scientia: cum medium fuerit vnum & sufficiens ad alia cognoscenda: quod erit essentia diuina: cui oēs beati sine medio, creaturę coniungentur. Opus.72.prinº.

121 Tunc non aderit ꝙ alio mediante: vnus alium doceat. Opus.72.prinº.

122 Cognoscē deū apte in plena luce pficiē, ꝗ nihil tenebrarū & errorū patitur. Vñ pp huius luminis virtutē: nulla opinio locū habebit: sed erit vna scientia omniū certissima: ꝗ erit gloria beatorum. Opus.72.prinº.

123 Duplex pfectio beatitudinis. s. ex pte obiecti: & ex pte subiecti: prima tollit rōnē verę beatitudinis: nō autē secunda. 12ᵉ.q.5.3.2m./.q.4.5.5m./.q.11.4.2m.

124 Nullus ante passionē Christi potuit habere beatitudinem: licet sancti patres meruerint eam per fidem passionis Christi, quo ad propriam personam: non autē quo ad naturam cōmunem. 3ª.q.49.5.1m. Angelus.B. Anima.130.131.132. Beatus.3. Bonitas.59.192.195.249. Character.11. Confirmatio.43. Corpus.G. Delectatio.23. Dęmon.41. Dos.0. Gloria.13.c̄. Gratia.41.c̄. Infinitum.8. Iustus.2. Lex.8.9.67.85.

125 Mortui cum solo peccato originali sciunt se esse creatos propter beatitudinem, quā etiam sciunt in communi. s. ꝙ consistit in adeptione boni perfecti, sed ignorāt beatitudinē supernaturalē ꝗ hic in nobis per fidē plantatur. Ma.q.5.3.c.1m./.4m. Liber.V. Mansiones. Maria.17.22.58. Prędestinatio.2.15.22.24.49. Sabbatū.1.2. Sapientia.21. Sedere.3.c̄. Septem. Spes.10.21.22.23.26.50.52. Virtus.260.c̄. Vtile.1.

126 Beatitudo ciuilis non est felicitas simpliciter, nec immutabilis simpliciter, sed non de facili mutabilis. veri.q.24.7.11m.

127 BEATITVDINES IN COMMVNI./. Beatitudines sunt operationes virtutū perfectarū per dona, & etiā donorum. 12ᵉ.q.69.1.o./.q.70.2.c./.22ᵉ.q.157.2.3m./.3.d.34.q.1.4.o./.4.d. 49.q.1.ar.1.q.4.1m./.Isa.11.lec.1.co.1.fi./. Mat.5.co.4./. Gal.5.lec.6.co.2. Fructus.2.3.12.

128 Actus virtutum vt perficiunt, dicuntur beatitudines: sed vt delectant: dicuntur fructus. 22ᵉ.q.157.2.3m./.Gal.5.co.18.

129 Actus donorum pertinentium ad vitam actiuam: exprimuntur in meritis beatitudinum: sed actus vitę contemplatiuę: in pręmiis. 12ᵉ.q.69.3.c.fi.1m./.Virt.q.1.7.4m.

130 In singulis beatitudinibus ponitur aliquid pertinens ad statum vię: & aliquid ad statum patrię. 12ᵉ.q.69.2.o./.22ᵉ.q.8.7.c./.3.d.34.q.1.4.o./.Mat.5.co.4.5.

131 Quęlibet beatitudo est fructus addēs excellentiam & principalitatem pręmii: & non econuerso. 12ᵉ.q.70.2.o./.3.d.34.q.1.5.o.

132 Omnia pręmia septem beatitudinum sunt idem realiter: & differunt ratione. 12ᵉ.q.69.4.1m.

133 Pręmia beatitudinum inchoatiue habentur hic, sed complete in patria tantum. 12ᵉ.q.69.2.o./.22ᵉ.q.8.7.o./.Mat.5.co.5.

134 Beatitudines & pręmia earum sufficienter enumerantur, septem, & quatuor, & octo, diuersimode: & declarantur. 12ᵉ.q.69.3.4.o./.3.d.34.q.1.4.o.

135 Trimę tres beatitudines sunt contra beatitudinem voluptuosam: sed quarta & quinta, pertinent ad vitam actiuam: alię autem duę ad cōtemplatiuam. 12ᵉ.q.69.3.4.o.

136 Omnes beatitudines positę in sacra scriptura, oportet ad has reduci, quia omnes pertinent ad vitā actiuam vel contemplatiuam. 12ᵉ.q.69.3.4m.

137 Beatitudines correspondent septem donis: non quia

dem ſingulę ſingulis : ſed plures vni, & vna pluribus. 12^{e}.q.69.3.o./.3.d.34.q.1.4.c.5^{m}./.d.37.ar.2.q.2.1^{m}.

8 Ordo beatitudinum accipitur ſm q homo ab exterioribus ad interiora progreditur: Vbi primo ſunt bona exteriora. ſecundo proximus. tertio paſſiones innatę. quarto operationes. quinto compaſſiones. ſexto apprehenſio. ſeptimo ordinatio, octauo paſſio illata. 3.d.34.q.1.4.c.fi.

9 Pręmia omnium beatitudinum, debentur octauę beatitudini: ideo ſpeciale pręmium ei non aſſignatur, ſed reditur ad primam beatitudinem. 3.d.34.q.1.4.c.fi.

o Beatitudines dupliciter adaptantur donis. ſ. ſm conuenientiam ordinis: vt prima infimo, ſecunda ſexto, & ſic de aliis ſm Auguſtinum: vel ſm conuenientiã proprię rationis ad inuicem ſm actus, & obiecta. 22^{e}.q.121.2.c.2^{m}./.q.139.2.c.

1 IN SPECIALI Beatitudo prima: ſcilicet paupertas, correſpondet dono timoris. 22^{e}.q.19.12.o./.q.83.9.3^{m}./.q.121.2.c./.q.161.2.3^{m}./.3.d.34.q.1.4.6.c./.Mat.5.co.6.

2 Fructus decimus. ſ. modeſtia, & vndecimus. ſ. continẽtia, & duodecimus. ſ. caſtitas: correſpondent eis. 22^{e}.q.19.12.4^{m}./.3.d.34.q.1.5.c.

3 Petitio ſeptima correſpondet eis. 22^{e}.q.19.12.4^{m}./.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

4 SECVNDA beatitudo: ſcilicet mititas: correſpondet dono pietatis. 12^{e}.q.69.3.3^{m}./22^{e}.q.83.9.3^{m}./.q.121.2.o./.3.d.34.q.1.4.c.fi./.6.c./.Mat.5.co.7. Manſuetudo.1.

5 Fructus octauus. ſ. manſuetudo, correſpondet eis indirecte: ſed ſextus. i. bonitas, & ſeptimus. ſ. benignitas, directe. 22^{e}.q.121.2.3^{m}./.3.d.34.q.1.5.c.

6 Petitio ſexta. correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

7 TERTIA Beatitudo: ſcilicet luctus, correſpondet dono ſcientię. 12^{e}.q.69.3.2^{m}./.3^{m}./.22^{e}.q.9.4.o./.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.4.6.c./.Mat.5.co.8.

8 Omnes fructus pręter fidem & charitatem, correſpondent donis conſilii & ſcientię: vt dirigentibus. 3.d.34.q.1.5.c.fi.

9 Fructus vndecimus. ſ. continentia: & duodecimus. ſ. caſtitas, rñdet tertię beatitudini. 3.d.34.q.1.5.c.

0 Petitio quinta correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

QVARTA Beatitudo: ſcilicet iuſtitię, correſpõdet dono fortitudinis. 12^{e}.q.69.3.3^{m}./.22^{e}.q.83.9.3^{m}./.q.139.2.o./.3.d.34.q.1.4.6.c./.Mat.5.co.9.

Fructus q̃rtus. ſ. patiẽtia, & octauus. ſ. lõganimitas, correſpondent eis. 22^{e}.q.139.2.3^{m}./.3.d.34.q.1.5.c.

Petitio quarta correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

4 QVINTA Beatitudo: ſcilicet miſericordię, corrñdet dono conſilii. 12^{e}.q.69.3.3^{m}./.22^{e}.q.52.4.o./.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.4.c./.Mat.5.co.10.

5 Eandem beatitudinem oportet reſpondere ſm conuenientiam proprię rationis ad inuicẽ donis ſcientię & pietatis: non autem ſm cõuenientiam ordinis, ſed diuerſe correſpondent. 22^{e}.q.121.2.2^{m}.

6 Fructus ſextus. ſ. bonitas. i. dulcedo animi: & quintus: ſcilicet benignitas, correſpondent quintę beatitudini & dono pietatis. 22^{e}.q.52.4.3^{m}./.q.121.2.3^{m}./.3.d.34.q.1.5.c.

7 Petitio tertia correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

8 SEXTA Beatitudo: ſcilicet munditia, correſpondet dono intellectus. 12^{e}.q.69.3.c.fi.1^{m}./.22^{e}.q.8.7.o./.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.4.6.c.

159 Fructus ſecundus: ſcilicet gaudium: & nonus: ſcilicet: fides: correſpondent eis. 22^{e}.q.8.8.o./.3.d.34.q.1.5.c.fi.

160 Petitio ſecunda: correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

161 SEPTIMA Beatitudo: ſcilicet pacis, correſpondet dono ſapientię. 12^{e}.q.69.3.c.fi.1^{m}./.4.c.fi./.22^{e}.q.45.6.o./.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.4.6.c./.Mat.6.co.13.

162 Fructus primus. ſ. charitas, correſpondet eis. 3.d.34.q.1.5.c.fi.

163 Petitio prima correſpondet eis. 22^{e}.q.83.9.3^{m}./.3.d.34.q.1.6.c.

164 OCTAVA Beatitudo: ſcilicet perſecutionis, eſt manifeſtatiua omnium beatitudinum pręcedẽtium: nec correſpondet alicui dono in ſpeciali. 12^{e}.q.69.3.5^{m}./.4.2^{m}./.3.d.34.q.1.4.c.

165 Fructus quartus. ſ. patientia: correſpondet octauę beatitudini. 3.d.34.q.1.5.c.

166 Fructus ſecundus. ſ. gaudium, & tertius. ſ. pax, correſpondent omnibus beatitudinibus: & omnibus donis. 3.d.34.q.1.5.c.

167 VIRTVTIBVS ET DONIS./.Prima beatitudo ſecundum Ambroſium, attribuitur temperantię: tertia prudentię. quarta iuſtitię: & octaua fortitudini. 12^{e}.q.69.3.6^{m}.

168 Primę quinq; beatitudines ſm conuenientiam materię: correſpondent donis ſcientię & conſilii vt dirigentibus: ſed aliis donis: correſpondent vt exequentibus: ſm motiua vero correſpondent vt ſupra. 12^{e}.q.69.3.3^{m}./.22^{e}.q.121.2.c.

169 Beatitudo quarta & quinta ſm materiam: correſpondẽt pietati. ſecunda fortitudini: ſed prima & tertia timori. 12^{e}.q.69.3.3^{m}.

170 Beatitudo quarta & quinta ſm conuenientiam proprię rationis ad inuicem, adaptantur dono pietatis: ſed ſm conuenientiam ordinis, adaptatur ei ſecunda beatitudo: quę tamen conuenit ei tollendo impedimẽta actuum eius. 22^{e}.q.121.2.c.3^{m}.

BEATVS

1 BEATVS IN COMMVNI./.Aliq̃s dicitur beatus in ſpe. 12^{e}.q.69.1.c. Abſtractio.10. Amor.48.75.104.c. Angelus.B.

2 Quidam dicuntur beati in hac vita propter ſpem: vel participatiue. 12^{e}.q.5.3.1^{m}.

3 Aliquid facit beatum dupliciter. ſ. effectiue. i. ſolus deus: & formaliter. ſ. beatitudo. 1.d.1.q.1.2.1^{m}.

4 Beati prius feruntur ad contemplandum diuinitatem q̃ humanitatem Chriſti: quia ſic ſunt deo coniuncti: q deus eſt eis ratio cuiuſlibet cognitionis & operis. quol. 8.fi./.quol.7.c.fi.

5 Beati in patria oẽs rationes rerum quę in Chriſto ſunt non cognoſcunt: & ſi ipſum comprehendãt. 1^{a}.q.12.8.c./.22^{e}.q.173.1.c./.veri.q.12.6.c.10^{m}.

6 Immo tunc beati omnia opera diuina cognoſcent. 1^{a}.q.12.8.4^{m}./.1.d.21.L.fi.

Du^{o}.277°. Rño. ſicut Du^{o}.366°.

7 Beati per ſimplicẽ cõuerſionẽ ad deũ illuminantur de agendis q̃ neſciunt: ſine inquiſitiõe & anxietate dubitationis vt in viatoribus. 22^{e}.q.52.3.c.2^{m}.

8 In beatis ſunt aliq̃ actus ordinati ad finẽ. ſ. pcedẽtes ex cõſecutiõe finis: vt laus dei: & aliqui pertrahentes alios ad finẽ vt miniſteria angelorum: & oratiões ſanctorum. 22^{e}.q.52.3.1^{m}./.Opuſ.63.c^{o}.5.

9 Quilibet btũs eſt certus de perpetuitate ſuę beatitudinis. 22^{e}.q.18.3.c./.Ma.q.16.6.1^{m}./.Opuſ.3.c^{o}.169.

10 Beati in pria clare cognoſcũt omnia q̃ hic fiunt. 1^{a}.q.89.8.c./.4.d.45.q.3.1.1^{m}./.3^{m}./.d.50.q.2.ar.4.q.1.

2^{m}./.veri.q.8.11.12^{m}./.q.9.6.5^{m}./. Ma.q.7.7.10^{m}. Anima.138.139.151.165.166. Aurea. Aureola.o.

11 OMNIS./.Beati post diem iudicii videbunt omnia,q̃ deus scit scientia visionis.4.d.49.q.2.5.c. 1^{m}./.12^{m}. Beatitudo.82.c̃.98.109.c̃.

12 Oppositum videtur dicere.veri.q.8.4.c.
 ┌ R ñ°.Dubio.278°.487°.

13 Scientia angelorũ,& animarũ sanctarum pōt augeri vsq; ad diẽ iudicii: sicut & alia quę ad pręmiũ acciden tale pertinent : sed non vltra.4.d.49.q.2.5.c.fi./.L. pn°./.d.50.q.2.ar.1.q.6.o. Bellum.2.Charitas. 38.77.90.c̃.103.117.122.123.Cœlum.31.45.

14 Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o.
 ┌ Du°.279°. R ñ°.sicut Du°.275°.

15 Beati deum comprehendent,sed non totaliter.i.omnibus modis quibus comprehendi potest. 1^{a}.q.12.7. 1^{m}./.Opus.3.c°.164.

16 Beati habebunt summam dei delectationem & fruitionem.Opus.3.c°.165.

17 Beati deũ videntes,erunt confirmati in bono.Opus. 3.c°.166.

18 Beati habebunt cognitionem de deo.Opus.63.pn°. Ciuitas.1.Claritas.B.Cogitatio.5.6.

19 Beati cognoscent deũ tripliciter.s.per deũ:ad deum: & propter deum.Opus.63.o. Cognitio.5.6.

20 Beati cognoscent in deo omnia pertinentia ad eorũ beatitudinem.Opus.63.c°.1.co.2. Compassio. Comprehendere.4.

21 Beati diligent deum.Opus.63.c°.2.o. Conceptio. 35.c̃.Consilium.29.Contritio,13. Corpus.G.Damnatio.30.

22 Beati vnientur deo.Opus.63.c°.4.o. Defectus. 16. Delectatio.102,104. Desideriũ.18. Deus.201.c̃. 330.339.

23 Beati fruẽtur deo.Opus.63.c°.3.o. Dolor.43.Donum.32.c̃. Dos.o.Egere.Electio.14.

24 Beati laudabunt deum. 22^{e}.q.13.4.c./.2.d.2.q.2.2. 5^{m}./.4.d.44.q.2. ar.1.q.4.c.4^{m}./. Opus.63.c°.5.o./. 1^{e}.Cor.12.lec.2.co.1.fi. Eucharistia.148.246.c̃. Eustratius.2. Fames.2. Fides. 10.21.22.23.26.50. 51.52.68.69.70.96.107.

25 Beati surgent in gratiarũ actionem dei.Opus.63.c°. 6.o. Fortitudo.41.51.53.Fruitio.5.6.7.10.11.12.

26 Beatorũ congratulatio.Opus.63.c°.7.o. Gustus.o. Hęresis.76.106.c̃.113.119.Ignorantia.18.

27 Beatorũ corpora erũt post diẽ iudicii.Opus.10.ã.25. Imago.35.42.Indulgentia.11.Iosias.

28 Beatorum corporum dispositio.Opus.10.ar.24./.25. Lex.30.45.59.67.Liber.V.Liberum.19.Limbus.o.

29 Beatorum corpora fulgebunt.Opus.10.ar.36. Mansiones.Maria.17.22.58.Missio.33.37.39.

30 Volũtas beatorum est omnino immutabilis de bono in malum.p̃.4.c°.93./.veri.q.24.8.o.

31 Beati nō possunt peccare.1^{a}.q.62.8.o./.q.82.2.c.fi./. q.94.1.c./.q.100.2.c./.12^{e}.q.4.4.c./.q.5. 4.c./.q. 109. 1.3^{m}./.22^{e}.q.19. 11.c./.2.d.7.q.1.1.o./.2.c.co.2./.d. 23.q.1.1.o./.2.2^{m}./.3.d.3.q.1.ar.2.q.3. 2^{m}./.d.12.q. 2.1.c./.p̃.4.c°.91./.92.fi./.vi.q.24.8.o./.9.c./. Virt.q. 2.12.c.fi./.q.4.4.3^{m}./.Opus.3.c°.169. Obedientia.26. Odor.5. Olfatus.2. Patientia.10. Pax.6.7. 13.17.c̃.Pœnitentia.36.Perfectio.64.c̃. Pietas.13. 21. Prędestinatio.30. Princeps.1.2. Prophetia.83. Raptus.15.16. Resurrectio.9.29.35.c̃.57. Risus. Sanctus.o.Societas.4.Spes.26.

32 Beati sunt in statu impetrandi:non aũt in statu merendi. 1^{a}.q.62.9.o./. 22^{e}.q.83.11.c. 1^{m}./.3.d.18.2. 2^{m}./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.3^{m}./.d.45.q.3.3.4^{m}. Spiritus.4.Stabilis.Suffragia.12. Tactus.14. Theologia.8.19.43.

33 Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.c.
 ┌ Du°.180°. R ñ°.sicut Du°.157°.&.275°. 425°.829°.B.960°.B.

34 Dignitas beatorum in anima & in corpore erit ẽm gradus meritorum : non autem ẽm diuersitatem sexus:sicut nunc & in statu innocentię.3^{a}.q.55.1.3^{m}./. 2.d.21.q.2.1.2^{m}./.4.d.44.q.1.ar.3.q.3.2^{m}. Timor.14.70. Virginitas.17. Virtus.232.233.242. 260.Visus.8.11. Votum.9. Vsura.10.293. Vsus.4. Vti.19.Christus.53.56.

35 In beatis non potest esse passio animę:nisi cōsequẽs iudiciũ rationis.4.d.50.q.2.ar.4.q.3.3^{m}.

36 GAVDIVM./.Beati in ingressu glorię habẽt tria.s. exultationẽ de habitis:gratiarũ actionẽ:& spiritualem refectionem.ps.41.co.6. Abstractio.20.Adam. 17.20.47.64.Amor.69.75.103.c̃. Annunciatio.1. Apostoli.5.21.Benedictus.3.

37 Quilibet beatus gaudet de bōis factis a se vel ab aliis. 1^{a}.q.23.6.1^{m}./.4.d.45.q.2.ar.2.q.4. 3^{m}./.d. 49.q.5. 1.4^{m}./.d.5.q.2.ar.1.q.4.c. Bonitas.59.212.c̃. 248.249.Cantus.1.Character.10.11.12.29.30. Cœlum.31.Cœtus.o

38 Beatus superior plus gaudet de bono inferioris:q̃; ipse inferior.4.d.49.q.3.ar.5.q.4.2^{m}. Cibus.11. Conuiuium.Delectatio.104.Dęmon.12.13.14.Desiderium.18. Deus.176. 203.205. 209.c̃.245. 339. Dolor.43.

39 Gaudium beatorum superat omne gaudium viatorum. 3^{a}.q.46.6.3^{m}./.3.d.15.q.2.ar.3.q.3.5^{m}. Donum.33.c̃.

40 Gaudium beatorum erit super plenum:ex parte gaudentium:non autem ex parte obiecti: viatorum autẽ neutro modo.22^{e}.q.28.3.o. Dos.o.Ecclesia.1. 5.9.Eucharistia.146.147.148.256. Fames.2.Fides. 21.51.68.70.98.

41 Lętitia beatorum est sempiterna:secura:& plena:q̃druspliciter:scilicet ex gloria concepta:ex materia : ex societate:& ex perfectione.ps.5.fi. Fortitudo.41. 53.Fruitio.10.c̃.Gloria.18.c̃. Gustus.3.Hęresis.76. 119.143.

42 Nihil erit in beatis:quod non sit eis materia gaudii. 4.d.50.q.2.ar.2.q.1.c. Ignorantia.18.Imago. 35.Indigentia.2.Iustitia.41.Lętitia.Lex.59.67.Liber.14.c̃.Limbus.o.Maria.2.17.22.32.59.62.Martyrium.11.

43 Gaudium beatorum de deo crescere non potest · sed accrescet eis gaudium:de gloria corporis.3.d.15.q.2. ar.5.q.2.c./.4.d.12.q.2. ar.1.q.2.c./.d.45.q.2.ar.2. q.4.3^{m}. Missio.28.c̃. Natiuitas.20. Nicolaus.2. Obedientia.26.Odor.5.Oratio.32.68.c̃.

44 Immo gaudium beatorum potest augeri vsq; in diẽ iudicii.1^{a}.q.62.9.3^{m}./.4.d.12.q.2. ar.1.q.2.c./.d.50. q.2.ar.1.q.6.o./.1^{e}.Cor.6.co.2. ┌ Du°.281°.
 R ñ°.sicut Dubio.157°.275°.425°.
Passio.28.Pax.17.26.Pœnitentia.36.Perfectio.63. 65.66. Prędestinatio.30. Pręmium.8. Princeps.2. Sabbatum.2.

45 Gaudium accidentale beatorum crescit eis de omnibus benefactis pro eis:pręcipue de gratiarum actiōe. 4.d.12.q.2.ar.1.q.2.c.

46 Multiplicatis bonis nostris gaudium beatorum augetur materialiter,non autem formaliter·quia deus est eis ratio gaudendi de quibuscunq; gaudent.1^{a}.q.62. 9.3^{m}.fi./.4.d.45.q.2.ar.2.q.4.3^{m}./.L.prin°. Sanctus.o.Visus.11.

47 Beati nō intersunt rebus viuorũ ẽm legem cōem. 1^{a}.q.108.8.2^{m}. Christus.79.117.120.130.131.

Oppositum

Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.1.3.o./.q̃l.11.q.1.3.o. ☞ R ñº. Dubio.282º.753º.

DAMNATIS./.Beati non compatiuntur damnatis: sed semper videbunt pœnas eorum cum gaudio: non s̃m se, sed ratione iustitię diuinę, & liberationis suę.2.d.11.q.1.5.o./.4.d. 50.q.2.4.o./.L. 4^m./.q̃l.7.vel.8.q.7.1. 1^m./. Opus.3.cº.239./.p̃s. 33.co.8./.p̃s.36.co.24./.p̃s.51.co.5. Abstractio.20. Adã.1.c̃.16.17.20.47. Amor.69. Angelus.B.

Gloria beatorum, & pœna damnatorum erit maior post diem iudicii q̃; ante. 4.d.47.q.1.ar.3.q.4.c./.q.3.ar.3.q.3.3^m./.d.49.q.1.ar.4.q.1.o./.L.fi./.q.4. ar.5.q.2.1^m. Anima.132.134.139.151. Antonius.o. Charitas.77.

Oppositum vr̃ dicẽ.1ª.q.62.9.3^m./.1ᵉ.Cor.6.co.2. ☞ Duº.283º.A. R ñº. sič Duº.157º.275º.425º.

Omnis creatura est beatis materia gaudii: & damnatis materia tristitię.4.d.50.q.2.ar.3.q.1.c. Contemplatio.6.

Nulla creatura cedet in vsum beatorum per necessitatem sicut nunc: sed ad maiorem perfectionem vtentur creaturis.4.d.48.q.2.3.5^m./.L.fi.

Beati deridebunt damnatos quo ad tria, scilicet quo ad superbiam, vanam fiduciam, & fragilem gloriam. p̃s.51.co.5.

Damnati videbunt gloriam beatorum in generali tantum, & vsque ad diem iudicii solum, sed tamen semper recordabuntur eius. 4.d.50.q.2.ar.2.q.3.o./.quol.7.vel.8.q.7.1.o. Damnatio.30.32.61. Dęmon.14. Iosias. Iudicium.71. Liberũ.19. Quies.5.7.8. Resurrectio.9. Sanctus.o.

BELLATORES debent esse in quolibet regno & cõmunitate. Opus.20.liº.1.cº.24./.Liº.4.cº.10. Bellum.o. Dimicare. Pugna.

Bellatores naturaliter proni sunt ad luxuriam, scd̃m Aristotelem. Vnde si abstineant a mulieribus: prol abuntur in masculos. Opus.20.liº.4.cº.14.

BELLVM duplex, scilicet commune, & particulare. 22ᵉ.q.123.5.c.2^m./. Opus.20.liº.1.cº.27. Aureola.6.10.c̃.25.

In hac vita est quadruplex bellum, & in patria quadruplex pax, scilicet ad se, ad deum ad proximum, & ad obiectum. p̃s.36.co.8. Bellatores.o. Ciuilis.o. Fortitudo.7.10.17.18.20.22.28.40.46. Gratus.2. Impugnare.o. Insidię. Lex.167.

Ars bellica requirit tria, scilicet scientiam, robur, & exercitium. p̃s.17.co.28. Miles.o. Militans. Militaris. Militia.o.

Bella pugnantur his tribus, scilicet per pugnantium exercitum, per sapientum consilium, & per dominorum preceptum. Isa.8.lec.2.co.1.

Ad bellum iustum tria requiruntur, scilicet autoritas principis, iusta causa, & intentio recta.22ᵉ.q.40.1.o./.q.41.1.3^m./.q.42.2.1^m./.q.66.8.1^m. Obedientia.42.43. Pax.8. Pœnitentia.48.49. Prelium. Pugna. Religio.91.97. Rixa.1. Robur. Sabbatum.10.

6 In bello iusto deprędans hostes, non peccat nisi pugnet principaliter propter prędam: nec tenetur restituere.22ᵉ.q.66.8.1^m.

7 Bellum gerere in festo non licet, nisi imminente necessitate, pro tuenda republica.22ᵉ.q.40.4.o.

8 Clericis non licet bellare in propria persona: sed possunt bello interesse, de licentia superioris, & exhortari pugnantes.22ᵉ.q.40.2.o. Seditio.o. Timor.10. Tuba.1.2.

9 Reprobatur politia exponens mulieres ad bellum, s̃m Platonẽ & Socratem. Opus.20.liº.4.cº.5.6.

Bene. Allicere. Bene esse. Confirmatio.12. Decor. Vsura.164.189. Beneconsiliatiuus. Eubulia.1.

1 BENEDICTIO IN COMMVNI duplex: scilicet ex proprio merito, & sic conuenit cuilibet sancto: alia ex merito Christi, & sic conuenit tantum habenti ordinem ecclesię.4.d.19.q.1.ar.2.q.1.2^m./. He.7.co.8.priñº. Aqua.18.c̃. Baptismus.78.85. Chrisma.1.2.

2 Benedicere contingit tripliciter. s. enunciatiue laudando, imperatiue, & optatiue. Primum & tertium conuenit omnibus, secundum per autoritatem soli deo, sed per ministerium ministris eius. Ro.12.lec.3.priñº. Confirmatio.7.10.

3 Benedicere non conuenit minori presente maiori. quol.4.q.12.1.3^m. Consecratio.15.16. Dies.19.20.27.

4 Sacerdos benedicit materiam Eucharistię: non autẽ corpus Christi.1ᵉ.Cor.10.lec.4.fi./.He.7.co.8.

5 Episcopus benedicit vestes, vasa, & omnia quę ad cultum dei deputantur.4.d.24.q.3.ar.1.q.2.2^m./.ar.2.q.1.c./.d.25.q.1.1.c. Episcopus.12.14. Eucharistia.19.104. Exorcismus.4. Exuflatio. Matrimonium.16.17.18.

6 Benedictio pro consecratione sufficit vestibus: vt deputentur cultui diuino.4.d.24.q.2.3.3^m.

7 Non omnis benedictio vel consecratio, quę adhibetur homini est sacramentum, vt benedictio monachorum & abbatum.4.d.24.q.1.ar.1.q.3.3^m. Nuptię.2.c̃. Ordo.61. Peccatum.374. Puer.4. Religio.40.

8 DEI./.Benedictio dei, significat donorum eius collationem & multiplicationẽ.1ª.q.72.4^m./.q.73.3.c./.d.15.q.3.3.c./.Iob.co.7. priñº./.p̃s.3.fi./.p̃s. 27.co.5./.He.6.lec.4.co.1. Maledicere.4. Professio.6. Sacramentum.16.17.87.106.

9 Benedicere dei est causare bonitatem: sed benedicere nostrũ est agnoscere beneficia eius. p̃s.27.co.4.fi./.p̃s.42.fi./.Ro.lec.7.fi./.2ᵉ.Cor.lec.2.priñº. Simonia.22. Virginitas.14.c̃.26.c̃. Vnctio.5.

10 Benedicere deo est confiteri laudes eius, sed benedicere deum, est facere bonum. p̃s.33.co.1.fi.

1 BENEDICTVS videns totum mundum, non vidit essentiam dei.22ᵉ.q.180.5.3^m./.quol.1.q.1.1.o. Humilitas.6.

2 Quis puerum Benedictum, stultitię argui patiatur, ꝙ relicta domo rebusq; patris, soli deo placere desideraus, sanctę conuersationis habitum & desertũ quęsiuit.22ᵉ.q.189.1.2^m./.Opus.17.cº.13. Solitudo.2.

3 Beatus Bñdictus proprio arbitrio, statim a pueritia, ad statum religionis qui est perfectissimus conuolauit. quol.5.21.c./.Opus.17.cº.13.

4 In regula beati Benedicti conceditur probatiõis annus, nuper ad religionẽ conuersis.22ᵉ.q.189.2.1^m./.Opus.17.cº.11.

5 Beatus Benedictus dicit: ꝙ si prelatus aliquid impossibile preceperit: tentandum est.12ᵉ.q.13.5.b.

*6 Immo ad impossibile nemo tenetur. 22ᵉ.q.89.3.1^m./.q.88.3.2^m./.q.105.1.3^m. ☞ R ñº. Duº.283º.

*7 Hoc autem dictum sancti Benedicti ideo dicitur quia an aliquid sit possibile subditus non debet suo iudicio diffinire: sed in vnoquoque iudicio superioris stare.12ᵉ.q.13.5.3^m./.22ᵉ.q.64.6.3^m./.quol.7.17.9^m./.quol.10.10.3^m.

*8 Mandat beatus Benedictus in regula sua: ꝙ venientibus ad religionem non sit facilis prębendus ingressus: sed probãdum est an spiritus a deo sit.22ᵉ.q.189.9.1^m.

Benefic. Accidēs.18.38. Accidia.1. Actus.11.140. Aer.11. Agens.41. Amor.188.229. Angelus.229. Anima.114. Audacia.19. Bene. Bonitas.176. Ciuitas.4. Clauis.6. Confirmatio.12. Cōscientia.10. Cōsiliū.17.27. Cōtemplatio.13. Correctio.18. Depositum.2. Diuitię.5. Docilitas.1. Eubulia.0. Eustochia.1. Fides.35. Finis.63.117. Fortuna.7.8.9. Gr̄a.172. Habitus.4.c̄. Heresis.71.74. Honor.7. Humilitas.15. Incarnari.2. Indiuiduū.38. Industria. Iudiciū.13.31. Lex.87.110.143. Liberalitas.1.5. Macula.8. Magnanimitas.13. Maledicere.4. Malū.44.61. Memoria.14.21. Mors.16. Natura.39. Necessitas.1. Nemesis. Nuncius. Orō.31. Ornatus.9. Pars.26. Pax.12. Pctm̄.107.159. Pœna.14. Pœnitētia.78. Perfectio.60. Perseuerātia.1.12. Preceptū.18. Princeps.3.6.7.18. Prohibitio.2. Prudētia.10.39.57. Qualitas.6.7.14. Ratio.11. Rex.6. Sacrm̄.46.96. Satisfactio.8. Societas.3. Solertia.7. Subdiaconus.6. Substātia.15.33. Verum.4. Virtus.37.272. Vniuersum.3.

1 BENEFACERE omnibus glibet tenet̄, in pręparatione animi: pro loco & tp̄e.22ᵉ.q.31.2.0.

2 Aliquod beneficium est quo possumus & tenemur benefacere omnibus, saltem in generali. s. orare ꝑ omnibus fidelibus & infidelibus.22ᵉ.q.31.2.1ᵐ. Amor.28.88.c̄.129. Beatus.37.45. Benedictio.8.9.10. Benefactiuus. Benefactor.

3 Malis debemus benefacere in auxilium naturę: non autem culpę.22ᵉ.q.25.6.c.2ᵐ./.q.31.2.2ᵐ./.q.32.9.1ᵐ./.q.168.3.3ᵐ./.4.d.15.q.2.ar.6.q.2.0./. Opusc.4.cº.8./. Opusc.19.cº.9.2ᵐ./.4ᵐ./. Ro.12.lec.2.fi./.1ᵉ. Cor.16.co.1.fi./ Gal.6.co.7.

4 Magis coniunctis est magis benefaciendū cęteris paribus.22ᵉ.q.26.6.c./.q.31.3.0./.q.32.9.0./.q.71.1.c./.3.d.29.6.3ᵐ./.4.d.15.q.2.ar.6.q.3.0./. Virt.q.2.9.14ᵐ./.quol.4.q.8.4.0. Beneficentia.0. Beneficium.0. Conseruatio.13. Correctio.18. Delectatio.20.35.44. Dęmon.28.29. Eleemosyna.0. Gratitudo.0. Ingratitudo.0. Magnanimitas.20.

5 Subuentio, gratiarumactio, & reuerētia: debetur omni beneficienti.22ᵉ.q.166.3.0. Membrum.12. Misericordia.24. Pater.21. Preceptum.95. Restitutio.14.24. Benefactiuus. Benignitas. Benefactor. Amor.129. Benefacere.0. Gratitudo.0. Beneficiatus. Amor.129. Beneficium.0. Bonitas.E. Officium.14 c̄. Simonia.17.32.

1 BENEFICENTIA est facere bonū. Et est actus amicitię, vel charitatis: s̄m rationē cōmunem.22ᵉ.q.31.1.0. Amor.174. Benefacere.0.

2 Beneficentia non est virtus specialis, sed actus exterior amicitię: sicut beneuolētia est actus eius interior.22ᵉ.q.31.4.0. Pręceptum.95.

1 BENEFICIVM /. INCOMMVNI /. est statim recompensandū s̄m affectū: sed expectanda est opportunitas effectus.22ᵉ.q.106.4.0. Acceptio.4.

2 Recompensatio beneficii debet esse maior accepto.22ᵉ.q.106.6.0./.q.107.2.c. Amicitia.28. Amor.129.170. Anima.300.

3 Recompensatio beneficii pertinet ad tres virtutes diuersimode. s. ad iustitiam: vbi est debitum legale: vt in mutuo & aliis huiusmodi: ad amicitiā vero, & gratiā, vbi est debitum morale.22ᵉ.q.31.1.3ᵐ./.q.106.5.c./.q.108.2.1ᵐ. Animal.69. Benefacere.0. Cōmutatio.3. Cōseruatio.13. Elephas.8. Aequiualens. Excōmunicatio.10. Filiatio.11. Gratiarumactio.0.

4 Beneficium & recompensatio magis in affectu consistit q̄ in effectu.22ᵉ.q.106.3.5ᵐ./.6ᵐ./.5.0./.6.1ᵐ. Gratiosus.

5 In recompensando beneficiū iustitia attendit datum, amicitia vtilis attendit vtilitatē, sed amicitia honesti & gratię attendit affectum dantis.22ᵉ.q.31.1.3ᵐ./.q.77.1.3ᵐ./.q.78.2. 2ᵐ./.q.106.5.0./. Ma.q.13.4.5ᵐ. Gratitudo.0. Honor.9.29.

6 Nullius beneficium est tantum sicut parentum. Ideo in recompensatione beneficiorum, sunt cęteris pręferendi, nisi necessitas, vel vtilitas, vel alia causa pręponderet.22ᵉ.q.31.3.3ᵐ./.4ᵐ./.q.101.1.c.

7 Omnia bn̄ficia exteriora naturaliter de potentia ad actū reducta, proueniunt nobis ex ministerio angelorum mouentium cęlestia corpora. Opusc.10.ar.9.

8 Propter p̄dicta bn̄ficia nō debemus angelos reuererī reuerētia latrię vt actores dictorū beneficiorū: sed vt ministros: reuerentia dulię. Opusc.10.ar.10.

9 Omnia bn̄ficia s̄m cōem rationē reducuntur ad amorem, & omnia nocumēta ad odium, sed s̄m speciales rōnes, ad diuersas virtutes, vel vitia.22ᵉ.q.31.4.2ᵐ.

10 Filii habent tria maxima bn̄ficia a parētibus. s. esse, viuere seu nutrimentū: & disciplinā. Eph.6.co.1.2.

11 Filius pōt parentibus maius beneficiū recōpensare, q̄ accepit s̄m affectū: nō aūt s̄m effectum.22ᵉ.q.106.6.1ᵐ. Immisericordia. Ingratitudo.0. Iustitia.90. Magnanimitas.18.20. Membrum.12. Mentū.103. Misericordia.10. Necessitas.32.33. Nicolaus.2. Pater.21. Peccatum.247. Priuilegiū. Tribulatio.9.16.23. Virtus.6. Vsura.124.

12 Non est dignus bn̄ficio: qui non agit gratias deo. Ro. lec.5.prinº.

13 DEI./. Bn̄ficia dei tota, singulis hominibus sunt exhibita.3ª.q.1.4.3ᵐ. Adam.51. Appropriatio.15. Benedictio. D.

14 Beneficia dei nobis exhibita, quotidie sunt nobis meditanda & recolenda. Opusc.63.cº.2./. Io.10.lec.5.co.2.

15 Beneficia dei nobis collata, tripliciter recolimus. s. vt capiti in festis Christi, vt mēbris in festis sanctorū, & vt ecclesię in consecratiōe ecclesię. Io.10.lec.5.co.2. Deuotio.5. Donum. D. Gratia.48.82.115.c̄. Ignorantia.20. Ingratitudo.0.

16 Pręcipua dei beneficia sunt creatio, & quies mētis in deum, per gratiam & gloriam.12ᵉ.q.100.5.2ᵐ. Iudas.3. Lumen.16.

17 Omne beneficium dei ex eius misericordia est: sed pręcipue duo: scilicet incarnatio, & salus. ps.32.fi. Miraculum.22. Missa.23. Obligatio.4. Holocaustū.4. Oratio.30. Pascha.3. Pentecoste. Preceptum.45.80. Prędicare.14. Primitię.3.4.

18 Omnis solennitas vel sacrificium veteris legis, fuit instituta propter aliqua beneficia dei, pręterita vel futura.12ᵉ.q.100.5.2ᵐ./. Iob.3.co.2.fi./. Io.10.lec.5.co.2./. Col.2.lec.4.co.1.fi. Retributio.3. Sabbatum.1. Sacrificium.28.33. Scenophegia. Symbolum.1. Speculum.4. Tribulatio.16.

19 ECCLESIAE./. Clerici vxorati non possunt habere beneficium ecclesiasticum.4.d.37.q.1.1.c. Acceptio.4. Annexum.0. Bonitas.E.

20 Licitum est petere beneficium sine cura pro se digno, & indigenti: non autem cum cura.22ᵉ.q.100.5.3ᵐ./.4.d.25.q.3.3.4ᵐ.

21 Habere etiam vnum beneficiū: vt clericus fiat ditior: vel vt lautius viuat: vel vt fiat episcopus: est illicitū. quol.9.9.15.c.co.2. Clericus.

22 Dans beneficium non meliori, sed sufficientiori: non peccat.22ᵉ.q.63.2.0./.quol.4.23.12ᵐ./. quol.6.q.5.3.0./.quol.7.vel.8.q.4.1.0. Excommunicatio.10. Honor.4.9. Iuspatronatus. Misericordia.10. Officium.14.c̄. Ordo.103.

13 Beneficia ecclesiastica magis debent dari plus idoneis ad regimē ecclesię, q̃ magis consanguineis: sed de patrimonio, & licitis lucris, est econuerso. 22ᵉ.q.63.1.c./.3.d.29.6.3ᵐ./.Virt.q.2.9.14ᵐ./.quol.4.15.0.
14 Dans beneficium spirituale consanguineo minus digno, peccat per acceptationem personarum: non autē si sit ęque dignus. 22ᵉ.q.63.2.1ᵐ./.q.185.3.c./.quol.4.q.8.4.0./.q̃l.6.9.0./.quol.8.6.0./.Ro.2.lec.2.co.5. Permutatio. Prębenda.
15 Dans beneficium ratione consanguinitatis, grauiter peccat, et est simonia: si per hoc intendit aliquod bonum proprium. 22ᵉ.q.63.1.c./.2.2ᵐ./.q.100.5.2ᵐ./.q.185.7.2ᵐ./.3.d.29.6.3ᵐ./.4.d.25.q.3.3.7ᵐ./.Virt.q.2.9.14ᵐ./.quol.4.q.8.4.c./.quol.5.q.11.3.0./.quol.6.9.0. Restitutio.14.24. Simonia.16.c̃. Vendere.15. Vsura.313.
Benefortunatus. Eufortunium. Fortuna.7.c̃.
Benegesta. Perseuerantia.12. Beneiudicatiuus. Sinesis.
Beneplacitum. Deus.197.c̃. Prouidentia. Beneuiuere. Diuitię.5. Finis.63. Princeps.3. Virtuosus.
BENIGNITAS est idem cū affectu. s. habitus benefactiuus: & ad loquendum dulciter. 22ᵉ.q.70.3.c./.22ᵉ.q.80.4ᵐ./.ps.51.co.3./.Gal.5.co.19.fi./.Titum.3.co.3. Beatitudo.145.156. Confessor.2. Dolor.17. Fructus.5. Iustitia.22. Sententia.4.
1 BENEVOLENTIA proprie est actus volūtatis: quo alteri volumus bonū. 22ᵉ.q.27.1.c. Affectio.3. Amicitia.1.
2 Beneuolentia est tantū ad rationalia. 1ᵃ.q.20.2.3ᵐ. Amor.24.124.173.c̃.188. Beneficentia.2. Exordiū.0. Martinus. Vsura.124.
Berengarius. Eucharistia.120. Bernardus. Amor.193. Libertas.11.
BESTIA dicitur quasi vastia propter crudelitatem: vt leo, vrsus, & huiusmodi. 1ᵃ.q.72.2ᵐ./.2.d.15.L./.Titum.co.10. Aborsus.1. Animal.0. Brutum. Character.47. Dęmon.102.103.110.111. Lamech. Ludificatio. Malum.59.68. Nabuchodonosor.6. Peccatum.178. Robur.
1 BESTIALITAS sicut secundum philosophum ponitur extra numerum aliarum malitiarum humanarum, quia humanum modum transcēdit: ita a sanctis ponitur extra numerum peccatorum quę in ipsis fidelibus inueniuntur, quasi grauius eis. Tamen si ad aliquod de septem capitalibus reduci debeat: poterit ad superbiam reduci s'm diffinitionē Augustini. 22ᵉ.q.154.11.2ᵐ./.4.d.13.q.2.2.1ᵐ./.Ethi.7.co.1./.2.
2 Aliquis fit bestialis tripliciter: scilicet conuersatione gentis: ęgritudine vel orbitate charorum: & magno augmento malitię. Ethi.7.co.3. Auris. Clementia.1. Crudelitas. Luxuria.12.14. Orpheus. Vita.36.
BETHLEEM duplex. s. in terra Iuda: & alia in terra Zabulon. Et significat ecclesiā. Mat.2.prinᵒ. Innocentia.3. Natiuitas.17.
BIBERE pluries in die licet ieiunantibus: nisi fiat in fraudem. 22ᵉ.q.147.6.2ᵐ./.3ᵐ./.3ᵃ.q.80.8.4ᵐ./.4.d.8.q.1.ã.4.q.2.2ᵐ./.d.15.q.3.ar.4.q.1.1ᵐ./.2ᵐ./.Mat.26.co.12.fi./.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.4.fi.
Ebrietas.0. Elephas.7. Ieiunium.41.45. Porphyrio. Potus. Sanguis.4. Sobrietas.0. Venter. Vinum.6. Vomitus.2.
Biblia. Aer.13. Dies.11. Lex.18.19. Pentateuchus. Biennium. Magi.3.6.
1 BIGAMIA non remouetur per baptismum. 4.d.27.q.3.2.0./.1ᵉ.Thi.3.co.2.fi./.Titum.co.6.
2 Bigamia inducens irregularitatem, incurritur quadrupliciter, & impedit omnem ordinem: scilicet cū quis habet plures vxores de iure successiue: cum simul habet plures vxores: vnam de iure, & aliam de facto: cum plures habet successiue vnam de iure, & aliam de facto: & quando viduam ducit in vxorem. 22ᵉ.q.108.4.2ᵐ./.4.d.27.q.3.2.0./.d.37.L.prinᵒ./.d.42.q.3.2.4ᵐ.
3 Non causatur bigamia, si desit consensus in matrimonium, vel copula carnalis. 4.d.27.q.3.ar.1.q.1.2ᵐ./.3ᵐ./.q.2.3ᵐ./.d.42.q.3.2.b.2.
4 Bigamia causans irregularitatem, non incurritur per contractum matrimonii cum corrupta: nisi sequatur copula carnalis. 4.d.27.q.3.ar.1.q.1.3ᵐ.
5 Cognoscens vxorem violatam per vim etiam coactus ab ecclesia, fit bigamus. 4.d.27.q.3.ar.1.q.3.4ᵐ./.d.33.q.3.1.7ᵐ.
6 Cognoscens vxorē cū q̃ prius fornicatus est, nō fit bigamus, nec irregularis. 4.d.27.q.3.ar.1.q.3.2ᵐ.
7 Contrahens & consumans matrimonium cum propria coniuge resuscitata, non fit bigamus: nec irregularis. 4.d.38.L.q.5.3ᵐ.
8 Lamech pessimus, primus introduxit bigamiā: sicut Enoch optimus fuit. He.11.co.9.
9 Papa potest dispensare cum bigamis simpliciter: sed non debet: nisi ex magna & euidenti causa: sed episcopus ad ordines minores tantum. 4.d.27.q.3.3.0./.quol.4.13.0. Bilinguis idem est quod susurro. 22ᵉ.q.74.1.3ᵐ.
Binarius. Numerus.8.9. Binomius. Paulus.2.
Bipes. Animal.2.
BIS est aduerbium ponens numerum circa actū: ratione mensurę discontinuę, non autem ratione subiecti, nec termini. 3.d.8.ar.4.q.2.c. Apl'i.17. Baptismus.237. Capharnaū. Maria.13. Missio.42. Natiuitas.12. Numerus.8.9. Senarius.4. Statua.1. Vsura.18. Bissum. Abissus. Bladū. Frumētum. Vsura.74.c̃.148.164.191.202.203.207. Vsus.10.
Blanditię. Alexander.2.
1 BLASPHEMIA IN COMMVNI est attribuere deo quod ei non conuenit: vel detrahere ab eo q̃d ei cōuenit. 22ᵉ.q.13.1.0./.4.d.14.L.9ᵐ./.10.10.lec.5.prinᵒ.
2 Grauius est primū secūdo. 1ᵉ.Cor.15.sc.2.co.2.fi.
Blasphemus. Confessio.11. Dānatio.18. Idolatria.2.
3 Blasphemia quandoq; sumitur pro qualibet maledictione in proximum: occulta vel manifesta. Titū.3.co.1.fi.
4 Blasphemia pertinet ad genus infidelitatis: aggrauās eam. 22ᵉ.q.13.3.c. Ira.20. Iudęi.45.
5 Blasphemia quęlibet semper est peccatum mortale: quando est cum deliberato consensu. 22ᵉ.q.13.2.0./.Col.3.lec.2.co.1.
6 Dicere q̄ qui non semel tm̄, sed pluries aliquē blasphemauerūt, impossibile est non blasphemare: ibi impossibile pro difficili sumitur. Opus.1.cᵒ.28.
7 Blasphemia ex lapsu linguę est pctm̄ veniale: si hoc nō intēdebat. 22ᵉ.q.13.2.3ᵐ./.Col.3.lec.2.co.1.
8 Blasphemia est grauissimum peccatorum omnium. 22ᵉ.q.13.3.0./.3ᵃ.q.80.3.c./.4.d.9.ar.3.q.3.c./.Ma.q.2.10.c.
9 Blasphemia simpliciter est grauior homicidio, & periurio, sed secundum quid est econuerso. s. ratiōe nocumenti. 22ᵉ.q.13.3.1ᵐ./.2ᵐ.
10 Blasphemia est contra primum vel secundum pręceptum decalogi. 12ᵉ.q.100.11.c./.22ᵉ.q.13.2.2ᵐ.
Maledicere.4. Nugę. Peccatum.155.
11 Blasphemia ex deliberatione orit̄ ex superbia: sed ex pturbatiōe: oritur ex ira. 22ᵉ.q.158.7.1ᵐ. Puer.5.8

12 BLASPHEMIA in spūm sanctum dicitur tripliciter.s.dicere contra deitatē,finalis impœnitētia,& peccatum ex malitia.22^e.q.14.1.o./.2.d.43.1.2.o./.3.d.38.5.4^m./.Ma.q.3.14.o./.quol.2.q.8.1.o./.Mat.12.co.12.13./.Ro.2.co.5. Demon.47.51.

13 Hęc blasphemia dicitur dupliciter.s.cōtra personam spiritus sancti, & contra attributum eius.22^e.q.14.1.3.c./.2.d.43.1.c.5^m./.Mat.12.co.12.13. Hęresis.1.7.Inobedientia.4. Insanabile. Iudęi.36.44.45.

14 Blasphemia in spiritumsanctum, potest fieri tripliciter,scilicet corde,ore, & opere.22^e.q.13.1.c./.q.14.1.c.1^m./.Ma.q.3.14.c.1^m./.3^m.

15 Ex deliberatione peccare: est peccare in spiritum sanctum.22^e.q.34.2.1^m.

16 Peccare ex inclinatione habitus,est peccare in spiritum sanctum: sed large.Ma.q.3.14.c.fi.2^m./.9^m. Odium.20.

17 Peccatum ex malitia,id est ex electione mali,dicitur peccatum in spiritum sanctum, sed ex ignorantia in filium:& ex infirmitate,id est ex passione,in patrem.22^e.q.14.1.3.c./.2.d.43.1.c./. Ma.q.3.14.b./.c./. q̄l.2.15.fi./.Ro.2.fi.

18 Non omne peccatum ex malitia,est peccatum in spiritum sanctum:sed tantum ex malitia quę est cū contemptu impedientiū peccatum. 22^e.q.14.1.o./.4.c./.q.100.1.2^m./.2.d.43.2.o./.3.d.38.5. 4^m./.Ma.q.2.8.4^m./.q.3.14.o./.Mat.12.co.15. Peccatum.228.c̄.Pręsumptio.2.c̄.Puer.5.Simonia.5.

19 Non omnis contemptus boni impedientis peccatum est blasphemia in spiritum sanctum,sed tantum contemptus illorum quę directe ducunt ad pœnitentiam, & remissionem peccatorum.22^e.q.105.2.2^m.

20 Hoc peccatum est generale ratione habitus: sed est speciale, ratione contemptus. 22^e.q.14.1.3^m./.2.d.43.2.o./.Ma.q.3.14.2^m./.4^m.

21 Blasphemia in spiritum sanctum, vt speciale peccatum,est contemptus doni:quo homo retrahitur a peccato:non autem est peccatum sequens ex eo.22^e.q.118.5.3^m./.2.d.43.2.1^m./.3^m./.3.c./.4.c.fi.

22 Species eius secundum tertium modum, scilicet vt est peccatum ex malitia:sunt sex,scilicet desperatio: pręsumptio,impœnitentia,obstinatio, impugnantio veritatis agnitę,& inuidentia fraternę gratię. 22^e.q.14.2.o./.q.36.4.2^m./.2.d.43.4.o. Mat.12.co.14./.Ro.2.lec.1.fi.

23 Species blasphemię in spiritū sanctum: sunt per hoc: q͞ voluntas per se contemnit retrahentia a peccato: non autem si ex ignorantia: vel ex impetu passionis: vel alterius impellentis.2.d.43.3.7^m./.L.3^m.

24 Hoc peccatum esse irremissibile,exponitur tripliciter a doctoribus.s.vel quia est finalis impœnitentia:& sic nullo modo remittitur.Vel quia quātum est de se,habet meritum vt non remittatur quantum ad pœnā. Vel quantum ad culpam:inquantum excludit ea: per quę fit remissio peccatorum.1^a.q.64.2.c./.22^e.q.14.3.o./.q.118.5.3^m./.3^a.q.86.1.2^m./.3^m./.2.d.43.4.o./.L.3^m./.Ali.q.24.11.7^m./. Ma.q.3.14.15.o./. q̄l.2.q.8.1.o./.Mat.12.co.12.13./.Ro.2.co.5.

25 Hoc peccatum est desperatum ex parte peccantis: non autem ex parte dei.22^e.q.14.3.c.1^m./.2.d.43.1.[illegible]^m./.4.o./.quol.2.15.fi./.Mat.12.co.15./. Eph.2.co.3.principio.

26 Homo potest primo,ante alia peccata habere hoc peccatum:licet raro contingat.22^e.q.14.4.o./.2.d.43.5.o./.Virt.q.2.13.1^m.

27 Hoc peccatū potuit eē in natura integra.2.d.43.6.o. Blasphemus.Blasphemia.o.Lapidatio.

Boetius.Effectus.6.Liber.12.Natura.20. Persona.6. Bonagnomi.Legispositiua.2.

1 BONITAS DEI.78.154./. Bonitas dei acquiritur a creatura rationali:tanq̄ perfectio eius obiectiua: ab aliis autem secundum similitudinem tantū.1^a.q.6.1.2^m./.q.65.2.c.fi./. 12^e.q.1.8.c./.1.d.3.lec.2.L./.d.37. lec.1.L.prin^o./.2.d.1.q.2.2.c.4^m./.d. 17.q.1.1. 6^m./.p̄.3.c^o.25./. 111./.12. 3^m./.veri.q.5.6.4^m./.q.20.4.c./.quol.10.q.8.c.

2 Omne bonum est bonum sola similitudine diuinę bonitatis.1^a.q.105.5.c./.1.d.1.q.3.3.c./.d.45.2.c./.3.d.32.1.c./.p̄.1.c^o.40./.98.2^m./.Li^o.3.c^o.97.prin^o./.veri.q.10.12.5^m./.quol.10.17.c. Accedere.2.Accidia.o.Actio.15.

3 Nihil diuinę bonitatis participatione omnino caret. 1^a.q.19.4.1^m./.q.23.4.1^m./.1.d.34.q.3.2.1^m./.d.43.q.2.1.1^m./.veri.q.19.1.13^m./.q.23.1.1^m./.3.c. Actus.161. Adam.64. Addere.18.19. Adeps.2. Agens.107.

4 Idem est rei esse propter suam operationem: & esse propter dei bonitatem.2.d.1.q.2.2.2^m. Amor.21.27.28.46.50.

5 Omnia opa dei attribuunt̄ bonitati eius.1^a.q.105.2.2^m./.1.d.1.L.10^m./.p̄.3.c^o.97./. Dio^o.3.co.1./.c^o.4.co.1.fi./.Causis.lc.9.co.1. Animal.46.71.73.Appetit^o.16.20.22.23.28.93. Appropriatio.10.11.15.

6 Omnes res imitantur bonitatem dei: sed diuersimode.p̄.3.c^o.20./.22. Assimilatio.1.

7 Vniuersum pfectius participat & repsītat bonitatem dei,q̄ q̄cunq; alia creatura.1^a.q.15.2.c./.q.47.1.c.fi./.2.1^m./.1.d.44.1.1^m./.2.1^m. Beatitudo.6.13.c̄.96.c̄.123.125.Benedictio.9.10.Character.29.

8 Quęlibet creatura potest deficere a sua bonitate: non autem deus.Opus.3.c^o.91./.110.vsq;.114.

9 Dei bonitas siue perfectio,in duobus comprobatur.s.odio vitiorum:& amore virtutum.Opus.2.c^o.3. Charitas.6.32.34.55.147.Cathecismus.5. Cœlum.97.98.151.Corporalia.5.Creatura.8.10.23.34.

10 Bonitatis diuinę gradus quibus omnia sua bona deus largitus est homini:describuntur.Opus.58.c^o.5.

11 Bonitas dicitur inesse rebus creatis,in eo q͞ sunt a primo bono.Opus.69.c^o.3. Credere.27.Damnatio.15.

12 Bonitas dei est sapientia dei:in eo q͞ diuina:non autem in eo q͞ bonitas: & sic de omnibus aliis attributis.Opus.9.ar.2./.Opus.72.q.6.

13 Bonitatem dei non referimus ad nostram delectationem:sed potius econuerso.Opus.61.c^o.3.

14 Bonitas dei manifestatur in creatione rerū:sed maxime in hoc q͞ rebus non indiget.2.d.15.q.3.3.2^m./.Met.5.lec.17.co.1. Desiderium.5.Deuotio.5.

15 Deum possumus aliqualiter intelligere non intelligendo bonitatē eius:non aūt intelligēdo eū non esse bonum.22^e.q.2.8.3^m./.Po^a.q.7.4.9^m.

16 Bonitas dei est primum principium cōmunicationis totius: qua perfectiones creaturis largitur. 4.d.46 q.1.ar.1.q.2.c. Deus.5.71.179.215.c̄.246.285.289.c̄.306.308.312.327.328.335.351.384.430.448.450.

17 Non ideo deus bonus est:quia hoc reperitur in creatura:sed creatura bona est: qa deus bonus est. Ebdo.lec.4.5.o.

18 Omnia sunt bona bonitate dei. 1^a.q.6.4.o./.22^e.q.23.2.1^m./.q.27.3.c./.1.d.1.L.10^m./.d.19.q.5.4.3^m./.p̄.1.c^o.40./.Ali.q.1.4.o./.q.27.1.7^m./.Op^a.72.q.6.

19 Immo omnia sunt bona seipsis:& nō per aliam bonitatem.12^e.q.55.4.1^m./.Virt.q.1.2.1^m./.7^m.

r R n°. Du°. 124°. 1171°.

20 Omnia sunt bona bonitate dei vt principio effectiuo, exēplari, & finali. 1ª. q. 6. 4. o. / 22ᵉ. q. 23. 2. 1ᵐ. / q. 27. 3. c. / 1. d. 1. L. 10ᵐ. / d. 19. q. 5. 4. 3ᵐ. / ℨ. 1. c°. 40. / vi. q. 21. 4. o. / q. 27. 1. 7ᵐ. Discordia. 2.

21 Deus vult q̄ sua bonitas multiplicetur ex sui similitudine, propter se sicut propter finem operantis, & propter vtilitatem creaturę, sicut propter finem operis. 1ª. q. 44. 4. c. 3ᵐ. / 1. d. 45. 2. c. / 2. d. 1. q. 2. 1. c. / ℨ. 3. c°. 97. / veri. q. 23. 1. 3ᵐ. / 4. c. / Po°. q. 5. 4. c. Donum. 38. Dulcedo. 1. 4. c̄. Essentia. 10. Euangelium. 1. Fides. 29.

22 Voluntas dei non vult nisi bonū suum, quod est ipsa vel ab ipsa, sed non quo iuuetur sicut volūtas nostra. 1. d. 45. 2. 3ᵐ. Finis. 17. 20. 25. 66. c̄. 77. Fructus. 7. Fruī. 5. c̄. Hęresis. 10. c̄. 118. Honor. 27.

23 Vnumquodq; secundum q̄ est bonum, est volitum a deo. 1. d. 40. q. 4. 1. c. / d. 46. 1. 4. c.

24 Quodlibet bonū ex additione alterius, fit melius, preter optimum simplex, ex cuius participatione omnia sunt bona. 12ᵉ. q. 34. 3. 2ᵐ. In. 19. Incarnati. 18. Infinitum. 8. Intellectus. 31. Iustitia. 75. c̄. Iustificatio. 43. 44.

25 Differentia triplex bonitatis dei, & creaturarum, scilicet quia solius dei essentia est suum esse, & ei non adueniunt aliqua accidentia, & ad nihil aliud ordinatur sicut ad finem. 1ª. q. 6. 3. c. / ℨ. 3. c°. 17. / 20. / vi. q. 21. 1. 1ᵐ. / 5. c. / Dio°. 4. co. 1. fi.

26 Deus est omnis boni bonum. ℨ. 1. c°. 40. / 59. fi. / 71. 5ᵐ. / veri. q. 21. 4. 3ᵐ. / Opus. 3. c°. 164. Malum. 40. 41. Marchion. Marcus. 2. Martyrium. 2. 6. Misericordia. 23. 35. 39. Oratio. 22. 32. Paradisus. 9. Participare. 14. Peccatum. 297.

27 Per hoc q̄ deus creauit omnia vt essent: non excluditur quin creauerit omnia, propter suam bonitatem. 1ª. q. 65. 2. 1ᵐ. fi.

28 Quodlibet bonum creatum, est bonū particulare, sed solus deus est bonum vniuersale. 1ª. q. 65. 1. 2ᵐ. / q. 103. 2. c. / q. 105. 4. c. / q. 106. 2. c. / 12ᵉ. q. 2. 7. 8. c. / q. 9. 6. c. / ℨ. 3. c°. 17. 5ᵐ. / veri. q. 24. 7. c.

29 Immo in deo non est vniuersale nec particulare. 1ª. q. 14. 1. 3ᵐ. / 1. d. 35. 5. o. / d. 36. q. 1. 1. 1ᵐ. / ℨ. 1. c°. 56. r Du°. 285°. R n°. sicut du°. 475°. 1133°. Pœna. 42. Pœnitentia. 84. 130. Plato. 5. Poretani. Preceptum. 33. 48. Prouidentia. 6. 23. 46. Similitudo. 8.

30 Deus est sua bonitas essentialiter. 1ª. q. 3. 2. c. / q. 6. 3. o. / q. 20. 1. 3ᵐ. / q. 49. 3. c. / q. 62. 8. c. 2ᵐ. / q. 100. 2. c. / q. 103. 2. c. / 12ᵉ. q. 4. 4. c. / 22ᵉ. q. 19. 1. c. / q. 23. 2. 1ᵐ. / q. 24. 11. c. fi. / q. 27. 3. 4. c. / q. 34. 1. c. 1ᵐ. / 3ª. q. 1. 1. c. / q. 20. 1. c. / 2. d. 1. q. 2. 1. 2ᵐ. / 4. d. 48. q. 1. 3. c. / d. 49. q. 1. ar. 2. q. 1. 1ᵐ. / d. 50. q. 2. ar. 1. q. 5. o. / ℨ. 1. c°. 38. / 39. / 41. 2ᵐ. / veri. q. 21. 1. 1ᵐ. / 5. c. / Ma. q. 5. 1. 4ᵐ. / q̄l. 2. 3. c. / Opus. 3. c°. 109. / 124. fi. / 164. co. 4. 11. / Mat. 19. co. 9. / He. co. 7. / Causis. lec. 9. prin°. / Lec. 20. o. / Ethi. co. 3. fi. Spes. 50. 58. 62. 66. Spiritualē. 5. Subiectiu. 3. 8. Sufficiens. Trinitas. 6.

31 Deus est vere, & proprie bonus. 1ª. q. 6. 1. o. / ℨ. 1. c°. 37. / veri. q. 21. 1. 1ᵐ. Vestigium. 11.

32 Bonitas & sapiētia & hmōi in deo sunt ẽm verissimā sui rationē, & rō bonitatis non est rō sapiētię ẽm q̄ hmōi. Vñ ↄcludebat q̄ absolute sunt in deo ẽm diuersam rationē, quę diuersitas nō est tm̄ apud ratiocinantē, sed apud proprietatē rei. 1. d. 2. 3. o. / Op°. 72. q. 2.

33 Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 13. 4. o. / 12. c. r Du°. 286°. R n°. sicut Dubio. 253°.

34 Nec fuit intentum ibidem ponere in deo aliquam diuersitatem rationum absolutarū, sed hoc inuenitur in ipsa proprietatē rerum &c. Et ideo positum est ẽm q̄ huiusmodi. Opus. 9. ar. 2. / Opus. 72. q. 6.

35 Deus est summum bonum. 1ª. q. 6. 1. 2ᵐ. / 2. o. / 1. d. 3. q. 1. 1. 1ᵐ. / 2. d. 1. q. 2. 2. 4ᵐ. / d. 27. L. / ℨ. 1. c°. 41. / 74. / 95. 3ᵐ. / 101. fi. / Li°. 2. c°. 15. 7ᵐ. / 41. 2ᵐ. / Li°. 3. c°. 17. / Poten°. q. 7. 1. c. / Ma. q. 3. 1. c. / Ethi. co. 3. pn°. Virtus. 69. 70. 75. 76. Vti. 19. 20.

36 Oppositū videtur dicere. 1ª. q. 26. 3. 1ᵐ. / 12ᵉ. q. 3. 1. 2ᵐ. / q. 5. 2. 2ᵐ. / 4. d. 49. q. 1. ar. 2. q. 1. 2ᵐ. / ℨ. 3. c°. 14. 1ᵐ. / Opus. 20. c°. 8. co. 2. / Virt. q. 1. 9. 7ᵐ. R n°. Dubio. 287°.

37 In omni bono, summum bonum. s. deus, desideratur. 1ª. q. 6. 1. 1ᵐ. / 1. d. 3. q. 1. 1. 1ᵐ. / 2. d. 1. q. 2. 2. c. / veri. q. 10. 12. 5ᵐ. / Ma. q. 8. 2. c. ↄn°. / Virt. q. 2. 12. 16ᵐ. / Ethi. co. 3. prin°.

38 Habere speciem, modum, & ordinem non est de ratione boni increati, nisi sicut in causa. 1ª. q. 6. 1. 1ᵐ.

DIVISIO. 166. 167. 175. 188. 203. 216. vsque. 220. 231.

39 Bonum duplex. s. acquisitum cum motu, & sine eo. Secundum est in immobilibus, non autem primum. 2. d. 1. q. 2. 1. 1ᵐ.

40 Bonum dupliciter. s. absolute, & bonum hoc. i. habēs propriam virtutem: id est propriam perfectionem. Ma. q. 1. 2. c.

41 Bonum duplex. s. absolute. i. cuius bonitas esset alio creato non existente, vt supposita, & ad aliud. i. cuius bonitas non esset, sine alio creato: vt materia, & accidentia. 12ᵉ. q. 18. 4. c. / 2. d. 1. q. 2. 3. c.

42 Bonum duplex. s. commutabile, & incommutabile. 22ᵉ. q. 21. 1. 3ᵐ. / 3ª. q. 26. 4. 1ᵐ. / 5. c. / 2. d. 42. q. 1. 3. 5ᵐ. / 4. d. 14. q. 2. 5. 3ᵐ. / Dio°. c°. 9. Auersio. 2. 11. Deus. 412. 417. 418. Fiducia. 10. Honestum. 4. 5. Lac. 2.

43 Bonum duplex. s. proprium & cōe. Virt. q. 1. 4. 2ᵐ.

44 Bonum duplex. s. subsistens, vt personę: & inherens, vt accidentia. 12ᵉ. q. 26. 4. c. / 3ª. q. 11. 5. 3ᵐ. / Virt. q. 1. 2. 1ᵐ. / Dio°. 4. lec. 9. co. 1. / Lec. 10. co. 1.

45 Bonum simpliciter, dicitur dupliciter. s. absolute, & vniuersaliter. 22ᵉ. q. 58. 10. 2ᵐ.

46 Quod est bonum ex suppositione, debet bonum iudicari. 12ᵉ. q. 39. 1. c.

47 Bonum particulare duplex. s. verum. i. ordinabile ad principale bonum. s. ad vltimum finem, & falsum, sed apparens, quod abducit a finali bono. 22ᵉ. q. 23. 7. c. / q. 45. 1. 1ᵐ. / Ma. q. 11. 1. c. / q. 12. 2. c. Pœnitentia. 130.

48 Bonum triplex. s. naturę, gratię, & glorię. Et in quolibet istorū sunt duo, scilicet forma, & operatio. Ma. q. 1. 4. 13ᵐ.

49 Bonum tripliciter. s. perfectio rei, habens perfectionē, & subiectum in potentia ad perfectionem. Ma. q. 1. 2. c. 14ᵐ. / 15ᵐ.

50 Bonū quadruplex. s. in se, cui fit, & facienti, vel in se & facienti, vel in se & cui fit, vel tm̄ cui fit. Primū est ẽm se & simplr̄ bonum & perfectū, ẽm per se & simpliciter bonum, non tamen perfectum: tertiū non simpliciter bonū, nec perfectū, sed tm̄ per se bonum, quartum est bonum per accidens. 1. d. 46. L. 2ᵐ.

51 Bonum triplex. s. honestū, vtile, & delectabile. 1ª. q. 5. 6. o. / 12ᵉ. q. 99. 5. c. / 22ᵉ. q. 45. 3. o. / 2. d. 21. q. 1. 2. c. / d. 41. L. 6ᵐ. / veri. q. 24. 1. 1. 1ᵐ. / 6. c. / Ma. q. 1. 4. 12ᵐ. / Iob. 2. pn°. / Ethi. lc. 5. co. 2. / Li°. 2. lc. 3. co. 3.

52 Bonum duplex. s. propter se. i. honestum, & propter aliud. i. vtile. 12ᵉ. q. 8. 2. 3. o. / 22ᵉ. q. 23. 7. c. / 3. d. 35. q. 1. ar. 4. q. 1. c. / 4. d. 49. q. 3. ā. 4. q. 1. c. / Ma. q. 1. 2. c. Presumptio. 5.

53 Bona principalia: sunt tm̄ duo. s. honestum, & dele-

ꝙ vile,& ad vtrũq; ordinatur vtile. Primo opponitur culpa, secundo vero pœna. Ma.q.1.4.12m.

54 Bonum triplex.s.vltimus finis, omne honestum, & vtile tantum. Primum appetitur tantũ propter se, tertium propter aliud tantũ: sed secũdũ vtroq; modo. 2.d.21.q.1.3.c./. Ethi.lec.9.co.2. Pulchritudo.3.4.

55 Bonum alicuius quadruplex.s.ratione indiuidui, speciei, generis, & analogi. ꝯ.3.c°.24.co.2.

56 Diuisio boni est analogi, qa primo conuenit honesto. secũdo delectabili. tertio vero vtili. 1a.q.5.6.3m./.12e.q.8.2.1m./.3.4m. Purgatio.3. Virtus.121.c̃.

57 Bonum vniuersi duplex.s.separatum.i.deus, & bonũ intra.i.ordo partium vniuersi. Spiritu.8.c.

58 Sicut est duplex bonum, sic est duplex ordo.s.gratię, & naturę. Secundum est in damnatis, non autem primum. Anima.18.10m.

59 Ordo bonorum duplex.s.respectu rectitudinis vitę, & respectu beatitudinis. Primo modo virtutes sunt maxima bona, potentię media, exteriora vero, minima. Secundo autem modo beatificans est maximum bonum, beatus medium, virtus vero minimum bonũ. 1.d.1.L.4m.

60 Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.9.7m.
 ꝑ Du°.288°. R ñ°. sicut Dubio.287°.

61 QVID.76.77.81.102.103./. Bonum importat relationem rationis ad appetitum. 1a.q.5.1.c.1m./.3.1m./.q.16.1.3.c./.1.d.8.q.3.c./.d.19.q.5.1.3m./.vi.q.1.1.c./.q.21.1.6.c./. Opusc.42.c°.2.fi. Abraham.28. Addere.7.c̃. Agens.48. Agere.16.

62 Bonum consistit in hoc ꝙ sit aliqd appetibile.1a.q.5.1.c.1m./.3.c.1m./.5.c./.q.6.1.c./.2.2m./.q.16.3.4.c./.q.19.9.c./.q.48.1.c./.12e.q.29.1.c./.ꝯ.1.c°.37./. Ma.q.1.1.c.prin°./.2.c./. Opusc.3.c°.264.prin°.

63 Bonum & pulchrum fundãtur super eandem rem.s.formam. Sed bonum respicit appetitum, pulchrum vero vim cognitiuam.1a.q.5.4.1m. Amor.160.180.187.198.216.222.c̃. Angelus.573. Appetibile. Appetitus.B.

64 Quanto aliquid est melius, tanto cõmuniorem boni appetitum habet, & querit, & operatur bonum ad plura, & distantiora. ꝯ.3.c°.24.fi.

65 Bonum est diffusiuum suipsius, vt finis: non autem vt efficiens. 1a.q.5.4.2m./.1.d.34.q.2.4m./.veri.q.21.1.4m.

66 Bonum dicit rationem perfecti, & vltimi.1a.q.5.1.c.1m./.3.c.1m./.5.c.1m./.q.6.3.c./.q.16.3.4.c./.12e.q.52.1.c./.ꝯ.1.c°.37.

67 Bonum consistit principaliter & per se in perfectiõe, & actu.1a.q.48.5.6.c./.q.49.1.c. Deprecatio.2. Desiderium.5.

68 In bonis simpliciter, & absolute, & secundum naturã suam, potest esse medium & extrema.s.superfluum & diminutum: non autem in bonis simpliciter. id est vniuersaliter.22e.q.58.10.2m. Finis.8.c̃.10.26.92. Honestum.0.

69 Bonum habet rationem finis. ꝯ.1.c°.38.3m./.40.fi. Intellectus.200. Misericordia.8. Odium.7.c̃.

70 Vnumquodq; dicitur bonũ, quia est finis, vel ordinatum ad finem. ꝯ.1.c°.40.fi. Virtus.7.40.c̃.117.124.151.229.

71 Non tantum finis, sed etiam que sunt ad finẽ, ex ipso ordine, habent rationem boni.22e.q.33.6.3m./. Ma.q.1.2.9m.

72 Bonum habet rationem causę finalis.1a.q.5.2.1m./.2m./.4.o./.q.48.1.2m./.2.d.38.L.3m./.ꝯ.3.c°.16./.17./.19./ veri.q.21.1.c.4m.

73 Bonũ principaliter dicitur finis: secundo ductiuum in finem, vel natum cõsequi finem. veri.q.21.1.c.fi.

74 Bonum omnium mensuratorum & regulatorũ: consistit in attingendo suam regulam.12e.q.19.9.c./.q.64.1.3.c./.q.71.6.c./.22e.q.17.1.c./.q.23.3.6.c./.q.27.6.c./.q.58.3.c./.3.d.23.q.1.1.c./. Ma.q.1.3.c.fi./. Virt.q.1.13.c.prin°.

75 ENS.41.97.137.138.157./. Ratio boni, primo pręsupponit formam, per quam est ens, secundo virtutẽ effectiuam qua est perfectum.1a.q.5.4.c.

76 Omne ens est bonum, & econuerso.1a.q.5.3.o./.q.17.4.2m./.q.49.1.3.c./.12e.q.18.1.c./.3.3m./.1.d.1.L.11m./.d.8.q.1.3.o./.2.d.27.2.2m./.ꝯ.2.c°.40.4m./.6m./.9m./.Li°.3.c°.7.7m./. veri.q.21.2.o./. Ethi.co.2.fi. Accidens.23.

77 Omne ens est bonum, inquantum est perfectum, & in actu.1a.q.5.1.o./.q.48.1.c./.12e.q.18.1.2.3.4.c./.ꝯ.1.c°.37./.38./.40./.Li°.2.c°.40.5m./.Li°.3.c°.20./.Po'.q.3.6.c.co.2./.quol.2.3.c./.Dio°.4.co.1.

78 Bonum quod est in genere qualitatis, addit supra ens qualitatem, non aũt bonum transcendens: licet vtrũq; predicetur de deo, non autem vnum in quantitate. Po'.q.9.7.5m.

79 Omne ens est bonũ ex hoc ꝙ habet eẽ, qa ipsum esse habet rõnẽ boni & finis. vi.q.21.2.o./.3.c.fi./.5.o.

80 Bona licet sint omnia entia, non tamen omnia sunt iusta. Opusc.69.c°.5.

81 Omne ens sicut est bonũ, sic est appetibile.1a.q.5.1.c./.2.d.21.q.1.3.c./.ꝯ.3.c°.40./. Dio°.4.co.1.

82 Bonum secundum rationem finis est prius ente, sed econuerso secundum rationem formę & simpliciter.1a.q.5.2.o./.3.4m./.4.c./.1.d.18.q.1.3.o./.ꝯ.3.c°.20./.veri.q.21.2.5m./.3.o. Dio°.3.co.1. Addere.6.c̃.19. Beatitudo.82.c̃.

83 Bonum est cõmunius ente, ẽm causalitatem.1a.q.5.2.2m./.1.d.8.q.1.3.2m./.ꝯ.3.c°.20./.vi.q.21.2.2m./. Ma.q.1.2.c./. Dio°.3.co.1.

84 Esse & bonum sunt simpliciora, quia communiora ꝗ̃ essentia, quia dicuntur de essentia, de supposito, & de accidentibus. veri.q.21.5.5m.

85 Bonum simpliciter, dicitur ẽm perfectionem vltimã, & bonum secundum quid, secundũ perfectionẽ essentialẽ & primã, sed ens ecõuerso.1a.q.5.1.1m./.12e.q.18.1.c./.ꝯ.3.c°.20.fi./.vi.q.21.5.c.2m./.q.22.1.7m.

86 Materia prima est ens per formã tantum, sed est bona per seipsam, sicut est in potẽtia per seipsam. Ma.q.1.2.c.8m./.9m./.14m./.15m./.Opusc.3.c°.114./.117. Conceptio.14.

87 Materia est bona simpliciter, licet sit ens secundum quid.1a.q.48.3.c./.q.49.1.c./.ꝯ.3.c°.20.co.2./. vi.q.21.3.3m./. Ma.q.1.2.c./.8.9m.

88 Materia non est ens, nec bona, nisi in potentia.1a.q.5.3.3m. Deus.412. Ens.29. Esse.34.

89 In mathematicis non est bonum, quia non sunt separata secundũ esse.1a.q.5.3.4m./.veri.q.21.2.4m./. Met.3.lec.4.fi.

90 Bonum, & ens, & alia transcendentia conuertuntur secundum supposita, non autem secundum rationẽ.1a.q.5.1.o./.q.11.1.o./.q.16.3.o./.4.c./.q.17.4.2m./.q.54.2.c./.q.59.2.3m./.12e.q.29.5.c./.22e.q.109.2.1m./.3a.q.10.3.c./.1.d.1.L.fi./.d.8.q.1.3.o./.d.19.q.5.1.3m./.7m./.vi.q.1.1.c./.q.21.1.c./.2.o./. Po'.q.9.7.6m./.13m./. Ma.q.2.5.1m./.2m./. Met.4.lec.2a.co.1.2. Odium.8. Transcendentia.

91 Vnitas pertinet ad rationem bonitatis.1a.q.103.3.c./.12e.q.36.3.o./.veri.q.21.3.c./.6.2m.

92 Essentia est vna per se ipsam, non autem per participationem, sed est ens, & bona per suum esse. veri.q.21.5.8m.

93 Bonum, verum, & vnũ, habent contraria, qa fundam

tur in ente, nō autem ens: quia in nullo fundatur. 1ª. q.17.4.0./.1.d.19.q.5.1.8m./.2.d.34.4.1m.

94 VERUM.90.93.138./. Verum significat rationem boni. 1ª.q.82.3.1m.

95 Bonum & verum mutuo se includunt. 1ª.q.16.4.5m./.q.50.2.3m./.q.59.2.3m./.q.79.11.2m./.q.82.3.1m./.4.1m./.q.87.4.2m./.12ᵉ.q.9.1.c.3m./.22ᵉ.q.109.2.1m./.veri.q.3.3.9m./.M a.q.6.c.co.2.fi./.Virt.q.1.6.5m./.He.11.co.2. Accidens.23. Assentire.3. Intellectus.208.c̃. Necessitas.25. Odium.8. Peccatum.170.c̃.

96 Bonum est prius vero secundum appetitum: secundū rationem autem & simpliciter, est ecōuerso. 1ª.q.16.4.0./.veri.q.3.3.9m./.q.21.3.0./.He.11.co.2. Prudentia.55. Tristitia.2.

97 Verum est simplicius, abstractius, & absolutius bono, & propinquius enti. 1ª.q.16.4.c./.q.82.3.c./.veri.q.21.3.c.

98 Verum non est prestantius bono, sicut nec aliquod aliud particulare bonum. 3.d.27.q.1.4.5m.

99 Verum est in anima, sed bonū est in rebus. 1ª.q.16.1.c./.q.82.3.c./.2.d.39.q.1.2.c./.3.d.27.q.1.4.c./.veri.q.21.1.c.

100 Ratio veri est eadem in omnibus moralibus: non autem ratio boni. 12ᵉ.q.60.1.1m./.3.d.33.q.1.ar.1.q.1.3m./.Virt.q.1.12.23m.

101 Bonum est primum cadens in apprehensione rationis practicę. 12ᵉ.q.94.2.c. Veritas.9. Virtus.200.

102 Omnes recte diffinientes bonum, ponunt in eius diffinitione aliquid pertinens ad habitudinem finis, & in diffinitione veri, ponunt intellectum. veri.q.21.1.c.

103 Sicut bonum nominat illud, in quod tēdit appetitus, ita verum nominat illud, in quod tendit intellectus. 1ª.q.16.1.3.c.

104 Ex prima perfectiōe rei. i. ex forma, resultat ratio veri: ex secunda vero. i. ex operatione resultat ratio boni. veri.q.1.10.9m.

105 Bonum apparens non potest apprehendi, nisi prius apprehendatur bonum verum. 2.d.3.q.2.c.

106 Omnia possunt appetere bonū: non aūt cognoscere verum. vi.q.21.3.c.1m./.q.22.1.1m./.2m./.q.23.1.c.

107 Immo qlibet appetitus seqtur cognitionē. 1.d.1.q.4.1.1m./.vi.q.15.3.c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./. M a.q.14.1.4m. ℱ Duº.289º. R ñº. sicut Duº.221º.

108 Verum est bonum intellectus, & falsum est malum eius. 12ᵉ.q.55.4.c./.q.57.2.3m./.q.64.3.c./.22ᵉ.q.1.3.1m./.q.4.5.c.1m./.℥.plo.co.2.fi./.cº.59.fi./.60./.61.fi./.71.3m./.Lº.3.cº.106.6m./.107.7m./.118.fi./.veri.q.1.10.10m./.q.18.6.c./.q.22.11.15m./. Virt.q.1.6.5m./.13.c.co.1./.ql.4.16.1m.

MALUM.93.108.231.245.vsq.249.

109 Bonum est fortius malo. 12ᵉ.q.60.5.4m./.3.d.27.q.1.3.3m./.℥.4.cº.70.2m. Accidentaliter.3.

110 Bonum difficilius constituitur q̃ malum. 12ᵉ.q.18.4.3m./.q.19.6.1m./.7.3m./.q.20.2.0./.q.35.8.1m./.q.71.4.2m./.5.1m./.22ᵉ.q.79.3.4m./.q.110.3.c./.3ª.q.90.2.4m./.3.1m./.2.d.35.3.4m./.d.36.5.2m./.d.38.4.4m./.5.c./.d.39.q.3.3.c./.d.40.1.c.4m./.3.1m./.3.d.38.3.c./.d.40.1.2m./.4.d.14.q.2.ã.1.q.2.1m./.d.15.q.1.ã.1.q.3.2m./.d.16.q.1.ar.1.q.1.3m./.q.3.ã.2.q.3.2m./.d.21.q.1.ã.1.q.1.2m./.d.31.q.2.2.3m./.d.49.q.3.ã.3.q.3.3m./.ã.4.q.2.3m./.vi.q.15.4.13m./.q.25.5.4m./.Poª.q.3.6.9m./. M a.q.2.1.3m./.4.2m./.q.4.1.1m./.q.8.4.c./.q.10.1.c.fi./.16.6.11m./. Virt.q.3.1.c.fi./.Eth.2.lc.7.0. Actio.37.c̃. Actus.B. Agere.16.17. Amor.74.89.101.104.126.150.163.216.222.c̃. Angelus.85.171.c̃.214.215.280.c̃.354.450.c̃.470.c̃.525.586.595.600.601. Anima.138.239.

111 Bonum facilius tollitur q̃ construatur, malum autem econuerso. 4.d.15.q.1.ar.1.q.3.2m./.d.21.q.1.ar.1.q.1.2m./.Ethi.2.lec.7.0. Antichristus.5. Apostasia.2. Appetitus.71. Ars.2.3.23. Audacia.2.3. Baptismus.107.113.115.

112 In omni malo est aliquid boni. 1ª.q.49.3.c./.q.103.7.1m./.q.109.1.1m./.12ᵉ.q.18.1.c.1m./.q.35.6.c./.q.73.2.c.fi./.22ᵉ.q.172.6.c./.1.d.46.2.2m./.2.d.1.q.1.1.1m./.d.6.4.3m./.d.25.2.c./.d.34.1.4m./.3.d.27.q.1.3.2m./.4.d.44.q.3.ar.1.q.1.2m./.d.45.q.1.3.9m./.d.49.q.3.ar.3.q.3.c./.℥.3.cº.12./.107.5m./.M a.q.1.1.c.2m./.12m./.Opus.3.cº.117./.176./.Io.15.lc.4.co.1.fi. Beatitudo.6.29.30.34. Beatus.30. Capitale.3. Character.21.

113 Bonum & virtus transumptiue dicitur, etiam in malis, sicut dicitur bonus latro. 12ᵉ.q.55.3.1m./.q.92.1.c./.22ᵉ.q.45.1.1m./.q.47.13.c./.q.92.1.1m./.2.d.44.q.1.1.2m./.M et.5.lec.17.co.1.fi. Cathecismus.9.

114 Omne malum fundatur in aliquo bono. 1ª.q.103.7.1m./.℥.3.cº.11./.Poª.q.5.3.14m./.Opus.3.cº.118./.176. Comparatio.1. Concupiscentia.5. Confusio. Conscientia.10. Consilium.6. Contemplatio.21. Culpa.1. Defectus.11.20.

115 Bonum & malū ex genere, sunt respectu obiecti. 12ᵉ.q.18.2.0./.2.d.36.5.0. Delectatio.8.c̃.54.c̃.78.c̃.

116 Illud quod est secundum se malum ex genere: non potest esse bonum & licitum. 22ᵉ.q.110.3.c. Demon.31.c̃.

117 Malum vt scitum, est bonum. 1.d.29.q.5.2.5m./.vi.q.2.15.5m./.q.21.2.7m./.q.26.3.6m. Desperatio.1.10. Deus.151.155.312.327.328.429.430. Differre.9. Difficile.15. Diffidentia. Diffinitio.5.

118 Bonum ex genere, potest esse malum ex fine. 2.d.35.5.0. Dimittere. Diuitię.1.6.7. Dolor.15.16.20.22.

119 Bona simpliciter, sunt ea quę ad vitam ęternam pertinent, & mala simpliciter, quę ad miseriam ęternam. 3.d.18.2.c. Dolus.1. Dulcedo.6.7. Electio.32.33.34.35.36. Eleemosyna.30. Elicere.2. Excessus.2. Fiducia.2.10.

120 Malum aliquando dicitur contrarium bono, quia nō priuatur totum bonum, sed aliquid de bono remanet. 22ᵉ.q.33.5.c.prin./.M a.q.1.1.2m.fi./.11m.

121 Carentia seu priuatio boni, est quid malum. M a.q.1.1.0./.2.c.2m./.3m./.4m.

122 Oppositum videtur dicere. M a.q.1.3.c./.4.10m./.11.1m./.q.2.5.1m./.2m./.q.16.2.c.

ℱ Rñº. Dubio.290º.

Fomes.3.4.11. Fortitudo.32. Fructus.22. Genus.16. Gratia.153. Habitus.6.7.13. Heresis.49. Idea.34. In.19.

123 Non omnis carentia boni est malum, sed tantū debiti. 1ª.q.48.2.5m./.3.c.2m./.5.1m./.q.49.1.c./.2.d.34.4.c./.℥.3.cº.6./. Poª.q.5.3.7m./.16m./. M a.q.1.1.1m./.3.c./.4.10m./.q.2.5.1m./.2m./.q.16.2.c. Inconstantia.1.

124 Subiectum cuiuslibet mali est bonum deficiens, id est in potentia. 1ª.q.11.2.1m./.q.17.4.2m./.q.48.3.0./.q.49.1.c./.3.c./.q.103.7.1m./.2.d.34.4.0./.℥.3.cº.11./.13.1m./.15.1m./.M a.q.1.1.c./.2.0./.Opus.3.cº.118. Indeterminatum.

125 Oppoᵐ vř dicẽ. Opᵒ.3.cº.118. ℱ R ñº.duº.291º. Indulgentia.1. Infidelis.8.9.10. Ingratitudo.6.10. Inquirere.2. Intellectus.209. Intentio.13.c̃. Inuidia.1.2.13.14.

126 Nec tñ c̃ria sunt simul, qa malū non est in bono sibi ↄtrario. 1ª.q.11.2.1m./.q.17.4.2m./.q.48.3.3m./.2.d.

34.4.3^{m}./.4^{m}./.veri.q.1.10.4^{m}./.5^{m}./.11.10^{m}./.Ma. q.1.2.5^{m}./.q.2.11.10^{m}.

127 Bonum & malum, sunt differentię constitutiuę in moralibus. Ma.q.2.4.10^{m}.

128 Bonum est naturaliter prius malo. 12^{e}.q.25.2.o. Ira.64.65. Iudicium.62.63.66.71.83.88. Iuramentum.23. Iustitia.43. Laus.2.8. Lex.21.c̃.38.67.68. Liberum.11.c̃. Lignum.1. Liquefactio. Magi.9.c̃. Malum.B.

129 Bonum est causa mali per accidēs tantum.1^{a}.q.49. 1.o./.3.c./.12^{e}.q.75.1.o./. 2.d.1.q.1.1. 2^{m}./.d.34.3. o./.p̃.2.c^{o}.40./.Li^{o}.3.c^{o}.9./.10./.Ma.q.1.3.o. Marcus.2. Matrimonium.48.54. Medium.10. Meritum.67.70.76.103.

130 Causa mali, non est nisi bonum deficiens.12^{e}.q.18. 1.1^{m}./.4.d.15.q.1.ar.1.q.3.2^{m}./.p̃.3.c^{o}.10.

131 Bonum & malum per accidens.i.in concreto, cōtrariantur: sed per se.i.in abstracto, opponuntur priuatiue.1^{a}.q.48.1.3^{m}./.2.1^{m}./. 2^{m}./.2.d.34.2. 2^{m}./.d.40. 5.c.co.2./.p̃.3.c^{o}.8.2^{m}./.13^{m}./.vi.q.21.2.1^{m}./.13^{m}./. Ma.q.1.1.2^{m}. Minister.6. Miraculum.40.c̃. Modus.4. Mors.3.16.20.23.24. Notitia.4. Odium. 9.12.21.22.

132 Malum dicitur magis per recessum & distantiam a bono, sicut etiam omnis priuatio.p̃.3.c^{o}.9.5^{m}.

133 Malū magis dicitur contrariū bono in moralibus, q̃ in naturalibus. Ma.q.1.1.4^{m}./.2.5.3^{m}.

134 Bonum & malum in moralibus sunt cōtraria: sed in naturalibus priuatiue opponuntur. Ma.q.2.5.3^{m}. Passio.B. Pax.11.19.27.28. Peccatum.8.9.19.63. 121.171.172.173.215.420. Pœna.20.c̃. Persecutio.

135 Bonum contrariatur bono in naturalibus, nō autem in moralibus. Virt.q.2.12.12^{m}.

136 Quodlibet bonum opponitur cuilibet malo & ecōuerso s̄m cōmunes rationes eorum, nō autem secundum speciales. Ma.q.1.2.5^{m}./.q.2.11.10^{m}.

137 Bonum & malum in communi sunt opposita mediata: licet ens & non ens, sint immediata. Ma.q.2.5. 1^{m}./.2^{m}./.9^{m}.

138 Verum & falsum, sunt sine medio, quia opponuntur sicut ens & non ens, non autem bonum & malum. Ma.q.2.5.9^{m}.

139 Bonum & malum in naturalibus, sunt immediata circa proprium subiectum, non autem simpliciter, sed neutraliter in moralibus. Ma.q.2.5.2^{m}./.3^{m}. Pharao. Pythagoras.4. Porta.1. Possessor. Potestas.14.16.

140 Bonum & malum dicuntur cōtraria & sunt genera.i. generales conditiones omnium contrariorum.1^{a}.q. 48.1.1^{m}./.2.d.34.2.1^{m}./.p̃.3.c^{o}.8.3^{m}./. Po^{a}.q.3.6. 10^{m}./.Ma.q.1.1.2^{m}.fi./.11^{m}. Opus.3.c^{o}.116.

141 Summum malum, non contrariatur summo bono secundum rem, sed secundum vocē.1^{a}.q.39.3.2^{m}./. 1.d.36.q.1.2.c./.2.d.1.q.1.1.1^{m}./.vi.q.2.15.4^{m}./.q̃l. 11.2.3^{m}. Preceptum.6.18.48.65. Predestinatio.20.21. Predicare.11.

142 Oppositum videtur dicere. 12^{e}.q.73.4.o./. 22^{e}.q. 34.2.b./.Ma.q.2.10.o. R fi^{o}. Du^{o}.292°.

143 Nullum malum, opponitur summo bono contrarie, nec priuatiue, nisi indirecte.i.s̄m rationem communem boni. 1^{a}.q.17.4.3^{m}./.q.49.3.2^{m}./.1.d.36.q.1. 2.c./.2.d.1.q.1.1.1^{m}./.veri.q.2.15.4^{m}. Prelatio.12.13.14. Premium.7.

144 Mala esse & fieri, nō est bonū simpliciter, sed tantū p accidens, inquantū sunt occasio bonorum.1^{a}.q.19.9. o./.1.d.46.2.o. Presumptio.1.5.14. Princeps. 1.c̃.11.12. Prouidētia.21.23.c̃.32. Punitio.4. Questio.5. Reuerentia.1. Saluari.1. Sapientia.10. Solertia.1. Spes.62. Theo^{a}.11. Timor.17.c̃.26.27.59. 60. Tristitia.2.5.

145 Non oē bonū pōt esse subiectū mali, sed tm̄ qđ est in potentia, respectu perfectionis qua priuari potest. veri. q.21.2.1^{m}./.Opus.3.c^{o}.117. Virtus.18.19.26.27. 37.39.c̃.113.114.120.c̃.145.c̃.211. Vita.38.

146 Aliquid in vniuersali est bonū, qđ in particulari est malū, propter aliquas circunstantias, & econuerso.2. d.40.1.c.3^{m}./.q̃l.5.10.c. Volūtas.17.24.c̃.53.54. 62.c̃. Votum.8.68. Zelus.4.5.

147 Malum non agit, nisi in virtute boni: nec priuatio, nisi in virtute formę.p̃.3.c^{o}.9.4^{m}./.10. 1^{m}./.15.4^{m}./. Li^{o}.4.c^{o}.70.2^{m}./.Po^{a}.q.3.6.c.fi./.Ma.q.12.4.6^{m}./. Opus.3.c^{o}.117.

148 Malum tollit totum bonum sibi oppositū, & minuit habilitatem: non aūt tollit subiectum eius.1^{a}.q.48.4. o./. 12^{e}.q. 85.1.2.4.o./.q.93.6. 2^{m}./. 2.d.3.q.1.1. 3^{m}./.q.4.1.5^{m}./.d.6.4. 3^{m}./.d.30.1. 3^{m}./.d.34.5.o./. 3.d.20.ar.1.q.1. 1^{m}./.p̃.3.c^{o}.10./. 12./. Ma.q.1.2. 7^{m}./.q.2.9.11.12.o./.Opus.3.c^{o}.118.

149 Malū corrumpit bonū sibi oppositū formaliter & priuatiue, non aūt effectiue. 1^{a}.q.48.1.4^{m}./.q.49.3.c./. 12^{e}.q.85.1.4^{m}./.2.d.7.q.2.1.c. pri^{o}./.d.34.2.4^{m}./.5. c./.d.39.q.2.1.5^{m}./.p̃.3.c^{o}.9.4^{m}./. Ma.q.1.1.8^{m}./.q. 2.11.c./.Opus.3.c^{o}.117./.Anima.14.17^{m}.

150 Inter bonum & malum ciuile, vel ad alterū, est medium, non autem absolute.1^{a}.q.48.1.3^{m}./.12^{e}.q.18. 8.1^{m}./.2.d.40.5.c./.Ma.q.1.1.7^{m}.

CREATVRAE.1.7.8.11.14.16.17.21.25.27. 28.41.

151 Bonitas creaturę nō est eius essentia.1^{a}.q.6.3.3^{m}./. p̃.1.c^{o}.38.fi./.Li^{o}.3.c^{o}.20./.109./.vi.q.21.1. 1^{m}./.5. o./.Opus.3.c^{o}.109./.Dio^{a}.4.co.1. Accidens.23. Agens.48. Angelus.27.53.54.85.171.172.214.c̃. 354.450.c̃.573.577.579. Animal.46.71. Apparere.11. Applicatio.1. Auaritia.8.12. Baptismus.107. 113.115. Beatitudo.6.13.14.15.21.c̃.81.

152 Nulla creatura est bona per essentiam.1^{a}.q.6.3.o./. q.103.2.c./.12^{e}.q.2.8.c./.q.9.6.c./.4.d.49.q.1. ar.3. q.1.1^{m}./.p̃.1.c^{o}.38.fi./40./.41.2^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.20./.veri.q.21.1.1^{m}./.5.o./.Ma.q.5.1.4^{m}./.q̃l.2.3.c./.Op^{o}. 3.c^{o}.109./.124./.Dio^{a}.4.co.1./.He.co.7. Beatus. 30. Benedictio.9. Beneuolentia.1. Blasphemia.19. Caro.2. Cauere. Cautela.

153 Immo omnis creatura est bona per essentiam. veri. q.21.1.1^{m}. R fi^{o}. Dubio.293°.

154 Omnis creatura est bona per essentiā, inquantū essentia eius non inuenitur sine habitudine ad bonitatem dei. veri.q.21.1.1^{m}.fi. Cecilia. Ciuilis.1. Ciuitas. 4. Coactio.10. Comparatio.1. Compunctio. Cōmune.14. Concupiscentia.2.5.6. Concupiscibilis.1. Cōfessio.38. Confusio. Coniectare. Consiliū.6. Constantia.3.5. Contemplatio.21. Contentio.1. Cōtinētia. 3. Corporalia.5. Coruus.2. Creatura.15.29.c̃. Crimen. Dānatio.1.2.3.8.15.16.30.48.49.50. Dauid. 2. Defectus.20. Delectatio.M. Dęmon.12.c̃.24.29. 31.32.33.46. Deprecatio.2. Detractio.1.

155 Maximū bonum in creaturis est bonū ordinis vniuersi.1^{a}.q.22.4.c./.q.25.6.3^{m}./.q.47.2.c./.q.49.2.c./. q.50.3.c.fi./.22^{e}.q.122.2.c./.1.d.29.3. 4^{m}./.d.44.1. 1^{m}./.2.1^{m}./.2.d.23.q.1.2.c./.d.32.q.2.2.c./. p̃.1.c^{o}. 85.2^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}.38.6^{m}./.41.2^{m}./.3^{m}./.43. 1^{m}./.44. fi./.Li^{o}.3.c^{o}.64. 8^{m}./.9^{m}./.69.co.3./. Po^{a}.q.3.16.c. co.2.fi./. 17^{m}./.q.5.1. 14^{m}./. Ma.q.1.5.c./.co.1.fi./. Ro.8.lec.6.prin. Deus.71.384.415.c̃.427.c̃. Difficile.8.c̃. Dignitas.1. Dispensatio.3. Dolor.15.16.20. Dolus.1. Electio.35.36.37. Eleemosyna.26.30.31. Elicere.2. Epychia.1. Esse.23. Eua.2. Euāgeliū.1.

tentus. Eutropelia. Excessus.2. Excæcatio.8. Fama.1.3. Fœcunditas. Fiducia.2.10. Finis.8.c.17.25.36.66.c.55.77.90.92.99.100.114. Flagellum.3. Fomes.4.11. Fornicatio.4.20. Fortitudo.4. Fortuna.0.

156 Cuiuslibet creaturę fm se consideratę, duplex est bonitas.s.essentialis, & accidentalis.1ª.q.25.6.c./.1.d.44.1.c./.ṽi.q.21.1.6m./.5.0./.Op°.3.c°.109./.Ebdo.lec.4.fi. Fructus.22. Gedeon.3. Gloria.3.4. Gratia.4.10.27.45.100.126.130 Graue.9. Habitus.4.5.6.13. Hęresis.6.11.18.34.49.50. 57.59.93.118. Homo.32.34. Honor.4. Honestum.0. Humilitas.25.28.29. Idea.34. Ieiunium.13. Iepthe.0. Ignorantia.6. Impugnare.1.

157 Creatura ex esse vel essentia, est bona fm quid: sed ex accidentibus, est bona simpliciter.1ª.q.5.1.1m. Inconstantia.1. Indulgentia.1. Infidelis.3.8. Infinitum.8. Ingratitudo.6.10. Intentio.13.14. Ira.64.65.73. Iudex.8. Iudicium.13.14.62.63. Iuramentũ.23. Ius.2. Iustitia.2.17.18.22.28.43. 44.51.56.61.63.75.78.80. Iustificatio.44. Iustus.3. Lac.2. Latro.1. Laus.2.8. Leuatio. Lex.2.9. 13.21.22.27.37.38.68.81.99.160.171.172.

158 Ipsum vniuersum, & quęlibet creatura, potest esse melior q̃ sit, bonitate accidentali, non autem essentiali.1ª.q.25.6.0./.1.d.44.0./.Poª.q.3.14.c./.16.c.co.2.fi.17m. Liberalitas.1.5. Liberare.2. Liberum.11.c. Licita.0. Liquefactio. Luxuria.24. Magi.12. Magnanimitas.14. Maledicere.1. Malitia.7. Malum.2.c.20.c.32.34.38.40.41.45.61.66.c. Maria.19.26.42. Martyrium.10. Matrimonium.47.48.53.54.55.68.71.c.84.85.86. Melius.0. Meritum.48.67.70.76.84. Minister.2.5.6. Misericordia. 8. Modestia.6. Modus.4. Mollicies.2. Mors.15.16.20. Mutilatio. Negligentia.6. Nemesis.1. Notitia.2. Obedientia.10.11.13.14.20.24.25.41.

159 Qualibet re creata, potest esse alia res creata melior, bonitate essentiali, & accidẽtali.1ª.q.25.6.0./.1.d.44.1.3.c.

160 Oppositum videtur dicere.ṽi.q.29.3.6m.
 ☞ Du°.194°. Rñ°.sic. Du°.115°.248°.502. Obseruantia.3. Occidere.5. Omissio.1.6.17. Operatio.10.21.c.41.52.c. Optimum. Oratio.22.32.39.83.93. Organum.1.2. Passio. B. Patiẽtia.2.3.6.10. Paupertas.3.8. Pax.11.12.19.27. Peccatum.8.19.28.59.88.121.138.c.149.170.c.195.205.215.224.239.268.280.282.297.398. Pœna.7.20.c.42.50.52.77. Pœnitentia.4.133.c. Perfectio.1.22.31.34.44.80. Periculum.5. Permissio.1.2.4. Perseuerantia.5.7. Pharao. Pietas.15. Politica.4. Poretani. Porta.1. Possessor. Potentia.27. Potestas.14.16. Pręceptum.6.16.33.116.153. Prędestinatio.21.

161 Bonum cuiuslibet creaturę, consistit in specie, modo, & ordine.1ª.q.5.5.0./.q.6.1.1m./.12ª.q.63.2.3m./.q.85.4.0./.22ª.q.19.11.c./.q.27.6.1m./.q.109.2.c.3m./.q.114.1.c./.1.d.3.q.2.2.0./.d.38.1.3m./.ṽi.q.21.6.0./.q.23.1.c./.Ma.q.2.4.c./.Virt.q.1.8.12m./.Anima.18.9m. Pręedicare.11. Prędicator.3.5.8. Pręlatio.3.13.14.22. Prẽmium.1.5.7. Pręsumptio.1.5.14. Princeps.1.c.24. Principatus.2.c. Principium.18. Prohibitio.2. Prophetia.11.17. Prouidentia.6.21.23. Prudẽtia.2.26.c.34.37.61.c. Psalterium.1. Pulchritudo.3. Punitio.4. Puritas.1. Ratio.10.28.34. Rectitudo.3. Retributio.2.3. Sanctificatio.3.6. Sanctus.7. Sapientia.10. Satisfactio.4.14.25.27. Scandalum.19. Scholaris. Scriptura.19. Seditio.3. Seducere. Sensualitas.15. Sermo.3. Seruire.2. Seruitus.3.4. Simonia.9. Synderesis.5. Societas.4.5. Solicitudo.4. Spes.2.11.12.17.21.23.24.47.50.58.c.

162 Sola natura intellectualis, attingit communem rationem boni.s.per intellectum & voluntatem. Ma.q.1.4.c.principio. Stabilis. Studium.7. Stultiloquium. Superbia.1.7. Tacere.2. Temperantia.7.14.15. 18. Tẽtare.5.6.7. Timor.17.18.27.59.60. Vinculum.2. Vindicatio 4.

163 HOMINIS./. Homo dicitur bonus simpliciter, secundum voluntatem, quia ipsa imperat cuilibet potentię. Secundum quid autem, per intellectum, vel alias potẽtias.1ª.q.5.4.3m./.q.48.6.c./.12ª.q.34.4.c./.q.56.3.c./.q.66.3.2m./.2.d.7.q.2.1.2m./.d.39.q.1.2.c./.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c.2m./.ꝑ.3.c°.116.2m./.Virt.q.1.7.2m./.9.16m./.Gal.5.co.19./.Ethi.3.lec.6.co.1.fi. Abraham.28. Accitaliter.3. Accidia.10. Adeps.1. Adulterium.4. Affectio.2. Amicitia.15.32.33.34.37.c.

164 Bonum hominis, vt est homo, est bonum secundum rationem, non autem secundum sensum.1ª.q.49.3.5m./.12ª.q.71.2.c./.22ª.q.123.1.2.c./.q.129.3.c./.q.141.1.6.c./.1.d.39.c.2.2.5m./.2.d.36.4.c./.d.39.q.2.1.c./.ꝑ.3.c°.107.6m./.Ma.q.2.4.c./.Virt.q.1.9.c./.13.c.8m./.q.2.2.c./.Iob.cc.5. Amor.101.179. Angelus.475.579. Anima.127.138.303. Antichristus.5. Apostasia.2. Ars.1.8.9.19. Assentire.3. Assimilatio.5.10.c. Auersio.11. Aureola.16. Baptismus.113.115. Beatitudo.11.c.42.43.156. Beatus.30.37.38.46. Beneficentia.1. Beneficium.25. Charitas.34.147.148. Caro.2. Ciuilis.1.

165 Bonum hominis consistit principaliter in actibus interioribus.22ª.q.27.6.3m./.q.30.4.0./.Ro.12.co.3./.c°.14.lec.2.co.4.

166 Bonum hominis consistit in coniunctione eius ad deũ.12ª.q.98.5.2m./.22ª.q.27.6.3m./.q.30.4.0./.q.186.1.c./.ꝑ.3.c°.115./.Virt.q.4.1.4m./.Opus.3.c°.264.co.4./.Ro.plo.fi./.Eph.5.co.1./.He.3.lec.3.co.1. Communicatio.6.

167 Totum bonum hominis, consistit in subiectione eius ad deum.22ª.q.19.11.c./.q.81.7.c./.q.104.4.2m./.3.d.34.q.1.2.7m./.q.2.ar.1.q.3.2m./.4.d.15.q.4.ar.1.q.3.3m./.d.20.ar.3.q.2.5m./.ṽi.q.14.3.8m./.Iob.co.10.principio./.Iob.lec.17.fi./.Ephe.5.co.17.fi. Confessio.38. Crimen. Delectatio.8.9.30.31.42.44. Difficile.8. Dispensatio.3.4.5.11.

168 Omnes homines appetunt vnum bonum formaliter: non autem materialiter.12ª.q.1.7.0. Dolor.31. Dominium.11.

169 Homo naturaliter in bonum tendit.22ª.q.34.5.0./.2.d.39.q.2.1.0./.2.1m./.5m./.d.44.q.1.1.c.5m. Dulcedo.4.c. Eleemosyna.26.
 Immo mala, scilicet vitia & peccata secundum totam speciem humanam, in pluribus hominibus proueniunt, q̃ bona.1ª.q.49.3.5m./.q.63.9.1m./.12ª.q.71.2.3m./.ꝑ.3.c°.16.1.9m.
 ☞ Rñ°. Dubio.195°.

170 Bonitas hominis, est rectitudo & dulcedo animi, secũdum glosam. Bonum enim cõueniens secundum actiuam vitam quod delectationem facit, etiam est in affectu, secundum q̃ homini omne bonum complacet, & sui & alterius. Hoc est enim hominem dulcem habere animum.3.d.34.q.1.5.c./.Gal.5.lec.6.co.3.fi. Eua.2. Eutropia. Fama.1.2.3. Fœcunditas.

171 Homo naturaliter in bonum tẽdit, & naturaliter vult bonum, sed potest velle malum, non vt malum, sed vt ęstimatur bonum, ex indeterminatione voluntatis.2.d.39.q.2.0./.2.1m./.5m./.d.44.q.1.1.c.5m. Fides.115.

172 Oppositum videtur dicere.12ª.q.19.7.2m./.3m./.q.78.1.2m.

☞ R n^o. sicut. Du^o. 1100°. & 1103°.

173 Bonum opus habet semper sibi adiunctum bonitatis premium in pfectione virtutis, que est bonum humanum, & in cõsecutione beatitudinis. 1. d. 39. q. 2. 2. 5^m. Finis. 8. c. 63. 72. 92. 114. 117. Fortitudo. 4. Gloria. 2. 3. 4.

174 Bonum cuiuslibet virtutis, est conueniens homini secundum rationem: ideo conuenit ei naturaliter. 12^e. q. 54. 3. c./. 2. d. 39. q. 2. 1. c.

175 Nullum bonũ potest habere homo, nisi a deo, vel immediate, vt bona infusa: vel cooperantibus nobis, vt bona acquisita: vel cooperante natura, vt bona naturalia. 3. d. 33. q. 1. ar. 2. q. 2. 1^m. Heresis. 34. 57. 59. Homo. 34. Honor. 12.

176 Impossibile est, quod aliquis homo sit bonus, nisi sit bene proportionatus bono communi. 12^e. q. 92. 1. 3^m. Humilitas. 25.

177 Qui querit bonum commune, querit proprium: quia bonum proprium non potest esse sine cõmuni: & bona dispositio partis, est in respectu ad totum. 22^e. q. 47. 10. 2^m./. q. 61. 1. 3^m. Iepthe. Impugnare. 1. Infinitum. 8. Ingratitudo. 6. Inuidia. 1. 2. 13.

178 Omne bonum creatum est minus bono hominis obiectiuo, non autẽ intrinseco, & inherenti. 12^e. q. 2. 8. 3^m. Iudex. 3. 8.

179 Bonum anime est melius bono corporis, & hoc, bonis exterioribus: & bonum vite contemplatiue, bono actiue. 12^e. q. 2. 5. c./. 22^e. q. 104. 3. c./. q. 152. 2. 4. c./. 3. d. 29. 5. c./. ꝑ. 3. c^o. 141./. Iob. 2. principio. Iudicium. 13. 62. Latro. 1.

180 Nihil exteriorum est secundum se bonum hominis, sed tantum in ordine ad bonum rationis. 1. d. 39. q. 2. 2. 5^m./. ꝑ. 3. c^o. 134. 5^m./. 141. co. 1. fi./. Phil. 6. co. 2. fi. Legislator. 0. Lex. 13. 21. c. 37. 67. 68. 149. c. Maria. 26. 42.

181 Bonum multitudinis est maius quam bonum vnius qui est de multitudine: non autem quam bonum vnius extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur. 22^e. q. 39. 2. 2^m./. Opus. 20. libro. 1. c^o. 15. Meritum. 103. Minister. 6. Miraculum. 40. c.

182 Bonum publicum hoĩum, propter tria permanere nõ sinitur. s. quorum vnum est a natura proueniens. s. variatio vite & temporum: secundum ab interiori proueniens & in peruersitate voluntatum consistens. s. vel desidia, vel pacis perturbatio: tertium ab exteriori causatur. s. vel per incursum hostium, vel per ciuitatis dissipationẽ. Contra que impedimenta, triplex cura imminet regi. s. per successionem hominum in officiis, per coertionem ab iniquitate, & per tutelam ab hostibus. Opus. 20. libro. 1. c^o. 15. fi. Obedientia. 11. c. Occidere. 5. c. Odium. 7. c. Officium. 4. Oratio. 83. c. 93. Pax. 6. 11. 12. Peccatum. 170. c.

183 Nullus potest ordinate plus diligere bona exteriora, quam proprium corpus. 4. d. 49. q. 5. ar. 3. q. 2. 8^m. Perfectio. 1. 2. 32. Persecutio. Perseuerantia. 1. 7. 12. 13. Premium. 1. Princeps. 1. c. 13. Prudẽtia. 26. c. 61. 64. 65. 70.

184 In spiritualibus bonis debet homo semper sibi magis prouidere quam aliis: sed in temporalibus, laudabiliter liberalis facit econuerso. 22^e. q. 117. 1. 1^m. Pulchritudo. 3. 4. 12. Ratio. 34. Regere. 14. Restitutio. 14. Resurrectio. 29. 56. 57. Reuelatio. 4. Reuerentia. 9. Roma. 1. Sacerdos. 40. Subiectio. 3. Suffragia. 3. Torcular. 1. Tribulatio. 8. Via. 11. 12.

185 Qui preest alicui congregationi, potest bona illius spiritualia aliis communicare. 4. d. 20. ar. 4. q. 1. c.

186 Existens in charitate est particeps. oĩum bonorum, que fiunt vbicunque, & a quocunque. 4. d. 20. ar. 3. q. 2. 5^m./. d. 45. q. 2. ar. 1. q. 1. c. Virtus. 11. 13. 18. 37. 40. c. 51. 59. 60. 81. 98. 116. 120. c. 169. 172. 173. 183. 197. 229. 230. 246. c. 256. Voluntas. 16. 1. 24. c. 49. Votum. 8. 9. 79. 81. Vsura. 9. 156. Vti. 16. c. Vtile. 0. Christus. 174. Zelus. 4. 9.

187 Ad bonam vitam vnius particularis persone duo pertinent. s. operari secundum virtutem, & corporalium bonorum sufficientia. Opus. 20. libro. 1. c^o. 15.

188 Bonum hominis triplex. s. anime corporis, & exteriora. 12^e. q. 84. 4. c./. 22^e. q. 73. 3. c./. q. 85. 3. 2^m./. q. 104. 3. c./. q. 118. 5. c./. q. 152. 2. 4. c./. q. 186. 7. c./. 3. d. 9. q. 1. ar. 3. q. 3. c./. 4. d. 15. q. 1. ar. 4. q. 3. c./. d. 25. q. 3. 3. c./. Ma. q. 8. 1. c. co. 2. fi./. Virt. q. 3. 1. c./. quol. 5. 6. c./. Ro. 12. co. 2. principio./. Ethi. lec. 12. co. 1. fi. Amor. 167. 241. Concupiscibilis. 1.

189 Bonum hominis duplex, scilicet corporale & spirituale. 2. d. 36. 4. c./. 3. d. 29. 5. c./. veri. q. 14. 2. 3. c. David. 2.

190 Bonum hominis duplex. s. simpliciter. i. vltimus finis eius, & omnia ducentia in eum, & bonum secundum quid. i. vt nunc, vel secundum aliquid bonum. 12^e. q. 114. 10. c./. 22^e. q. 23. 7. c. Dulcedo. 3. 7. 8. Eleemosyna. 31. Finis. 8. c. 20. 75. 90. Fomes. 4.

191 Bona hominis triplicia. s. minima, vt bona fortune, media. i. nãlia, & magna. i. habitus virtuosi. Et eorum triplex est fructus. s. fructus honeste conuersationis, sacre deuotionis, & iocunde pietatis. 12^e. q. 85. 4. c./. 22^e. q. 108. 4. c./. q. 118. 5. c./. 2. d. 27. l./. ꝑ. 3. c^o. 133. 1^m./. Op^o. 58. c^o. 32. Gedeon. 3.

192 Bonum hominis quĩncuplex. Primum & summum est beatitudo. Secundum virtus. Tertium debita dispositio potentiarum anime. Quartum sanitas corporis. Et quintum bona exteriora. ꝑ. 3. c^o. 141. Gratia. 4. 20. 40. 45. 60. 116. 127. 129. 153. 168.

193 Immo virtus infusa est maximum bonum hominis simpliciter. Virt. q. 1. 9. 7^m.

☞ Du^o. 197°. R n^o. sicut Dubio. 187°.

194 In bonis corporis hominis tria sunt per ordinem. s. integritas corporis, quies & delectatio sensus, & vsus membrorum. Primum tollitur per occisionem vel mutilationem, secundum per verbera, tertium per carcerem. 22^e. q. 65. 3. c.

195 Deus dat nobis tria bona. s. temporalia, gratiam, & gloriam. Psal. 12. fi./. Psal. 24. co. 8. Incarcerare. Infinitum. 8.

196 Deus facit in nobis tria bona, quia intellectum illuminat, voluntati satisfacit, & virtutem operatiuam roborat. Psal. 24. co. 8. Iustus. 3. Maria. 26. 42. Matrimonium. 48. 49. 52. c. 67. c. Peccatum. 170. c.

197 Bonum vnius hominis, cõtinuatur alteri dupliciter. s. per charitatem, & per intentionem facientis. 3^a. q. 82. 6. 3^m./. 4. d. 18. q. 2. ar. 1. q. 1. 2^m./. d. 20. ar. 3. q. 2. 5^m./. ar. 4. q. 1. c./. d. 45. q. 2. ar. 1. q. 1. c.

NATVRAE. 68. 128. 133. 134. 135. 139. 169. 171. 174. 175. 182. 191. 214. 232. 235.

198 Aliquid dicitur bonum hominis dupliciter, scilicet secundum naturam propriam, & secundum naturam communem generis. 2. d. 36. 4. c. Amor. 74. 101. Angelus. 27. Animal. 46. 71. 73. Appetitus. N. Caro 2. Comedere. 4. Concupiscentia. 2. 5. c.

199 Bonum nature hominis triplex, scilicet principia nature cum proprietatibus eius, inclinatio ad virtutes, & originalis iustitia. Tertium totaliter tollitur per peccatum. Secundum minuitur, primum aũt integrum manet. 12^e. q. 85. 1. 2. 4. c./. q. 93. 6. 2^m./. 22^e. q. 10. 4. c./. q. 23. 7. 1^m./. q. 33. 5. c./. Ma. q. 1. 2. c. fi./. Anima. 14. 17^m. Cor. 7. Damnatio. 16. 48. 49. Delectatio. 5. 30.

41.44. Dæmon. 18.31.32.33. Dolor. 22. Fornicatio. 20. Fortitudo. 4.32. Fortuna. 4.7.c. Generatio. 36. 40.41. Gratia.45. Heresis.59. Honestum. 4.5. Intellectus.179. Malum.45. Mors.15.23. Naturale.18.

200 Bona naturalia dicuntur dupliciter. s. 8m se, & in ordine ad finem. Primo modo non minuuntur per peccatum, sed tantu secundo modo. 2.d.34.5.5m. Ma. q.2.11.0. Nihil.4. Nocere.5.6. Notitia.2. Operatio.41. Oratio.39. Pars.25.26. Patientia.2. Peccatum.8.12.28.170.c.195.215.239.297. Pœna.7.50.52.77. Perfectio.44.

201 Bonum proportionatum communi statui naturæ, est vt in pluribus: excedens vero vt in paucioribus: defectus autem econuerso.1e.q.23.7.3m.

202 ECCLESIAE. Bona ecclesiastica debent diuidi in quatuor partes: quarum vna debetur episcopo: alia fabricę: tertia pauperibus: & quarta beneficiato. 22e.q.185.7.c. quol.6.q.7.c.3m. Annexum.0. Beneficium.E.

203 Bona ecclesiastica debent expendi tantu dupliciter. s. ad cultum dei, & in vsum pauperu. quol.6.q.7.3m. Io.13.lec.5.co.1.fi.

204 In necessitate non debent emi possessiones de bonis ecclesiasticis, nec in thesauris reponi. 22e.q.175.7.4m.

205 Episcopi & alii clerici habent verum dominium bonorum propriorum, non autem ecclesiasticorum: sed tantum sunt dispensatores. 22e.q.63.2.1m. q.119.3.1m. q.185.7.c. quol.6.q.7.c. Electio.36. Ordo.57. Papa.8.9. Religio.72. Restitutio.24.

206 Episcopi & clerici possunt disponere de sua quarta, sicut de bonis propriis. 22e.q.185.7.c. quol.6.q.7.c.3m.

207 Episcopi & clerici possunt dare moderate suis consanguineis, de bonis ecclesiasticis, in suum vsum deputatis. 22e.q.185.7.2m. Thesaurus.2. Christus. 51.54.

208 Episcopi & clerici peccant, si in articulo necessitatis, possunt viuere de patrimonio, & viuant de bonis ecclesiasticis. 22e.q.185.7.3m. q.187.4.1m.

209 Si episcopi vel clerici retinent sibi de bonis ecclesiasticis diuisis vel indiuisis notabiliter vltra quartam, peccant mortaliter. 22e.q.185.7.c. ql.6.12.0.

210 Prelatus tripliciter surripit bona ecclesię, & tenetur restituere. s. si rem ecclesię no sibi deputatam sed alteri, sibi vsurparet, puta si episcopus vsurparet sibi rem capituli, si rem ecclesię suę custodię deputatam, in alterius dominium transferat, puta consanguinei vel amici, & si solo animo surriperet, dum, scilicet incepit habere animum possidendi eam vt suam & non nomine ecclesię. 22e.q.62.5.5m. q.185.7.c. 4.d.15.q.1.a.5.q.4.4m.

211 Male dispensans bona hospitalis, tenetur restituere, non autem dispensans bona beneficii, quo ad suam portionem, sed tenetur pœnitere. 22e.q.62.5.5m. q.185.7.c. principio. quol.6.q.7.c.3m.

TEMPORALIA. 169.171.179. vsq.184.188.189.191.192.195.

212 Bona temporalia, quasi nihil sunt respectu futurorū. 22e.q.36.2.c.fi. Abscondere.2. Accidentaliter. 3. Annexum.2.

213 Bona temporalia secundum se sunt, bona secundum quid: sed vt ducunt ad beatitudinem, sunt bona simpliciter.12e.q.114.10.c. Eph.6.co.2.fi. Auersio. 11. Beatitudo.27.c.42.67. Beneficentia.0. Beneficiū. 25. Corona.3. Cupiditas. Delbora.

214 Bona exteriora, vt diuitię & honores, sunt bona simpliciter. i. absolute & secundum naturam suam, nō tamen omnibus modis, & circa hęc est iustitia: sed virtutes, sunt bona simpliciter. i. vniuersaliter. 22e.q.58.10.2m. Detrimentum.

215 Exteriora bona, sunt bona instrumentaliter, non autem principaliter, licet secundum stoicos sint nulla. 12e.q.59.3.c. 22e.q.58.10.2m. q.125.4.3m. 3e.q.15.6.2m. 5.3.c°.133. principio. veri. q.26.8.7m. Iob.co.9. 1e. Cor. 4. co.2. fi. Ethi. lec. 12.co. 1.fi. Lec. 16.co.3. principio. Dignitas.1.3.4. Dolor.44. Excommunicatio.17. Fama.1.2.3. Fortuna.4.

216 Bona temporalia non sunt pręmia virtutum, nec subtractio eorum est pœna peccati principaliter. 12e.q.87.7.c.2m. q.108.3.4m. 1.d.39.q.2.2.5m. 2.d.36.4.c.4m. 5m. Iob.co.6.fi. c°.2.co.2. Io.6.lec.6.co.2.fi.

217 Bona temporalia sunt eius, cui deus concedit, quo ad proprietatem, sed quo ad vsum, sunt etiam aliorum. 22e.q.32.5.2m. Hereditas.1.3. Honor.4.19.24. Impuritas.2. Infidelis.1.3.4. Inuidia.1.2.10.11.13.14. Iudei.10.11.13.30.32.c. Iudicium.39. Iuramentum.33. Lex.172. Liberalitas.1.c. Luxuria.24. Macula.2. Magnanimitas.12.c.27.

218 Deus dat iustis tantum de bonis & malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem. 12e.q.87.7.3m. q.114.10.c. 2.d.11.q.1.4.c. d.36.4.c. 5.3.c°.141. Psal.32.co.18. 1e. Cor.4.co.9. Eph.6.co.2.fi. 1e. Thi.4.co.6. Merces.2.c. Meritum.6.56.102. Omissio.1.6.8.17. Operatio. 54.55.56. Oratio.61. Pœna.47.

219 Deus dat malis bona temporalia, & bonis mala temporalia, vt eis reseruet maiora, id est eterna. 12e.q.87.7.2m. 2.d.36.4.5m. 4.d.46.q.2.ar. 2.q.2.6m. 5.3.c°.141. Iob.27.co.2.fi. Pœnitentia.130. Pietas. 14. 15.19. Possessio.0. Preceptum. 139. Prelatio. 20. 21. 22. 23. Premium. 1. 7. Princeps. 2.9. c. Prodigalitas.0. Prudentia. 27. 34.c. 72.80.

220 Bona temporalia dantur indignis a deo ad correptionem, vel ad damnationem eorum. 12e.q.87.7.2m. 22e.q.36.2.c.fi. Purgatio.3. Quies.6. Quiescere.2. Radix.3. Religio.22.c.48.c.52.c.88. Scandalum.19. Sensualitas.15.

221 Omnia temporalia bona & mala, equaliter eueniunt bonis & malis, quo ad substantiam, non autem quo ad finem. 12e.q.114.10.4m. 1.d. 39. q.2.2.5m. Similia.8.c. Sinistra. 4. Timor. 71. Tribulatio.8.9.20. Verecundia.9. Christus.90. Zelus.4.5.9.

SPIRITVALIA. 179.180.184.185.186.189.195.

222 Copia bonorum spiritualium, ponitur circa quatuor, quę sunt in cœlesti & militanti ecclesia, scilicet cordis lętitia, rerum opulentia, immobilitatis gratia, & aquarum abundantia, id est diuinarum monitionū. Isa.33.lec.2.co.1.

223 Temporalia nullius momenti sunt, respectu spiritualium. 12e.q.2.6.c.fi. q.87.7.2m. 22e.q.36.2.c.fi. ql. 1.q.7.1.c.

224 Bona spiritualia satiant in perpetuum, non autem temporalia, quia temporalia paulatim sumuntur, & corrumpuntur. 12e.q. 31.5.c. q.32. 2.c.fi. Iob.6.lec.4.co.2. Abdicatio. Abiicere. Accidia.0. Amicitia.40.c. Amor.77.c.128.c.150.160.179.c.216.222. c.230.235.270. Auaritia.8.12.16. Baptismus.158. Beatitudo.1.c. 21.27.29.34.82.83.138.145.156.

225 Bona temporalia, non habita appetuntur, sed habita fastidiunt, spiritualia vero econuerso. 12ᵉ.q.2.1.3ᵐ./.q.32.2.c.fi./.q.33.2.o./.Opus.4.cᵒ.2.co.3 ./. lo.4.lec.2.co.4. Beatus.36.č. Beneficium.4.19.č. Cœlum.64. Commutabile. Corporalia.4.5.6. Damnatio.8.85.16.30.48.49. Dolor.24. Eleemosyna.1.č.18.36. Eua.2. Excommunicatio.8.č. Finis.93. Flagellum.o. Gustus.o. Honor.19.33. Iepthe. Inuidia.1.2.13.14. Iudicium.39.49. Iuramentum.33.

226 Bona spiritualia, non sapiunt habentibus affectum infectum amore delectationū corporalium, & precipue venerearum. 22ᵉ.q.20.4.c./.q.46.2.c./.4.d.49.q.3.ar.5.q.1.c.co.2./.Ma.q.11.2.c./.Ro.12.co.4./.co.5.principio./.1ᵉ. Cor.2.lec.3.co.2. Lex.85.106.135. Liberare.2. Magnanimitas.21. Malitia.7. Meritum.67.102.103. Nemesis.o.

227 Bona spiritualia, possunt simul a multis integre possideri, non autem corporalia. 12ᵉ.q.28.4.2ᵐ./.3ᵃ.q.23.1.3ᵐ./.3.d.10.q.2.ar.1.q.1.3ᵐ./.Ro.8.lec.3.co.4.fi./.1ᵉ.Cor.3.co.2./.cᵒ.14.principio. Operatio.48.52.54.61.č. Passio.101. Patientia.2.3.6.10. Paupertas.3.6.č. Pax.13.18.19. Peccatum.9.121.132.139.140.158.170.č.176.177.224.239.268.381.398. Pœna.47.50. Perfectio.57.č. Periculm.2.5.6.7. Permutatio. Politica.4. Preceptum.48.151.č.

228 Omne incommodum tēporale est vitandum, & debet negligi, & omne lucrum sperni, pp bonum spirituale promouendum: quia temporalia nō debent queri, nisi propter spiritualia. 3.d.29.5.c./.4.d.24.q.1.ar.3.q.4.2ᵐ./.Ma.q.13.4.17ᵐ./.18ᵐ./.19ᵐ./.Psal.36.co.10. Predestinatio.12.21. Predicare.8.9.11.č. Predicator.3.6.8.10. Prelatio.20.č. Presumptio.5. Prudentia.61.64. Pulchritudo.3.4.8.č. Ratio.49. Religio.22.č.48.č.52.č.88. Scandalum.19. Scientia.122. Sinistra.4. Susurratio.2. Vita.53. Vsura.7.8.

229 Promissiones bonorum temporalium in veteri lege, fuerunt figᵉ spiritualium in noua lege. 12ᵉ.q.114.10.1ᵐ./.Eph.6.co.2./.3. Christus.90.

MORALE. 59.68.80.81.100.113.116.118.119.133.134.135.139.150. 169.175.182.191. 192.193.195.197.199.214.216.219.

230 Bonum morale, precipue consistit in conuersione ad deum, & malum in auersione. 22ᵉ.q.19.2.2ᵐ. Abraham.2.28.

231 Bonum & malum speciali modo.s.morale, inuenitur in habētibus electionem. 1ᵃ.q.48.5.c./.2.d.27.2.2ᵐ./.d.35.1.o./.Ma.q.1.4.c. Accidentaliter.3. Actio.38.114.115.116.117. Actus.b. Adam. Affectio.3. Angelus.573.

232 Bonum in naturalibus & moralibus duplex.s.essentiale, & accidentale. 12ᵉ.q.18.3.3ᵐ. Anima.213.239

233 Omne bonum honestum vel vtile, est bonuz morale, non autem omne delectabile, est bonum moraliter, qa illa dicuntur secundum rationem, illud autem secundum appetitum. 12ᵉ.q.34.2.1ᵐ. Animal.71. Apostasia.2. Aquila.1. Ars.1.8.9.23.

234 Boni mores dicuntur, qui rationi congruunt, mali vero, qui a ratione discordant. 12ᵉ.q.100.1.c. Artifex.5.

235 Bonum moris est maius bono nature, vt actus & perfectio: sed vt accidens, est econuerso. Et bonum morale potest minui in infinitum, per appositionem impedimenti, & non per subtractionem boni, non autem bonum naturale. p̄.3.cᵒ.12.fi./.Ma.q.2.5.2ᵐ.

236 Bonum non contrariatur bono in moralibus, sed tm̄ in aliis. 12ᵉ.q.31.8.1ᵐ./.vi.q.21.2.1ᵐ ./. Ma.q.1.1.2ᵐ./.3ᵐ ./. 4ᵐ ./. Virt.q.2.12.12ᵐ. Audacia.8.3.

237 Virtutes sunt maxima bona in genere, non autē simpliciter. Virt.q.1.1.3ᵐ.

238 Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.9.7ᵐ.

☞ Duᵒ.298ᵒ. Rñᵒ.sicut.Duᵒ.287ᵒ.

239 Virtus est bona seipsa, non autem per aliam bonitatem. 12ᵉ.q.55.4.1ᵐ./.1.d.39.q.2.2.5ᵐ./.4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c./.q.2.ar.2.q.2.6ᵐ./. Virt.q.1.2.1ᵐ./.7ᵐ ./. Eph.6.co.2.fi.

240 Oppositum videtur dicere.2.d.27.2.1ᵐ.

☞ Duᵒ.299ᵒ. Rñᵒ.sicut Duᵒ.1171ᵒ.

241 Bonum quod ponitur in diffinitione virtutis, non est bonum transcendens, sed bonum rationis. 12ᵉ.q.54.3.2ᵐ./.q.55.4.2ᵐ./.2.d.27.2.2ᵐ./.Virt.q.1.2.d.

242 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.55.4.1ᵐ ./. q.94.2.c./.2.d.27.2.1ᵐ./.Virt.q.1.2.8ᵐ.

☞ Rñᵒ. Dubio.300ᵒ.

243 Ad bonum operandum, requiritur virtus moralis inclinans, & prudentia dirigens. 12ᵉ.q.113.1.2ᵐ.

244 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam ex obiecto vel circunstantiis, actui voluntatis, non autem ex fine, nisi actus voluntatis fiat melior vel peior tripliciter.s.sm numerū, extensiue vel intēsiue. 12ᵉ.q.20.4.o./.q.24.3.c./.22ᵉ.q.76.4.2ᵐ./.2.d.40.3.o./.4.d.17.q.3.ar.5.q.2.2ᵐ./.L.2ᵐ./.Ma.q.2.2.8ᵐ.

245 Eadem bonitas vel malitia ex fine, est actus exterioris, & actus voluntatis, non autem aliq. 12ᵉ.q.20.3.o./.4.2ᵐ.

246 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, est ex actu voluntatis, nō autem aliq, sed econuerso. 12ᵉ.q.20.2.o.

247 Bonitas & malitia ex fine, prius est in actu voluntatis q; in actu exteriori. Similiter que est ex obiecto vel circunstantiis, vt est in executione operis. Sed vt est in ordinatione, & apprehensione rationis, est econuerso. 12ᵉ.q.20.1.o.

248 IN COMMVNI./. Boni & mali coronantur quadrupliciter.s. boni & sancti, corona nuptiali, corona triumphali, corona regali, & corona sacerdotali. Mali vero, corona vane letitie, corona rerum opulentie, corona mundane potentie, & corona superstitiose obseruantie. Isa.28.co.2.fi.

249 Aduersitas bonorum, cedit ad maiorem gloriam eorum, & ad maiorem damnationem diaboli, & malorum. Iob.41.lec.2.co.2.fi. Accidens.13. Agere. Amor. Appetitus.B. Appropinquatio.2. Beatitudo. Fiducia.2.10. Finis.99. In.19. Iustitia.2.22.28.43.44. 56.61.č.75. Lex.7.č. 27.38.67. 68.99.160.171.č. Maria.42. Matrimonium.52.č. Melius.o. Misericordia.8. Mors.15.16. Notitia.2.3.4. Odium.7.č. Operatio.41. Pars.25.26. Passio.B. Pœna.20.č.52. Princeps.B. Pulchritudo.3. Puritas.o. Sensualitas.15. Spes.B. Studium.7. Tentare.7. Timor.17.18. 59.60. Voluntas. 16.17. 23.č. 53. 54.60.č. Vsus.3.5.

Boreas. Aquilo. Auster. Ventus.1.

BOS habet quinqz vtilitates.s.quia imolatur, arat, comeditur, lac, & corium dat. Ideo furans, reddebat quinqz pro vno. 12ᵉ.q.105.2.9ᵐ. Predicator.1. Vsura.218.č.285.

1 BRACHIVM significat potentiam operatiuam, q̄ tripliciter impeditur.s.a deo, a diabolo, & ab vtroqz 1ᵃ.q.1.10.3ᵐ./.Psal.36.co.11. Filiatio.32. Tremor.2. Christus.218.

2 Christus dicitur brachium tripliciter.s. ad flagellandū demones, ad supportandum debiles, & ad defendendum fideles. Isa.53.fi.

Breuitas. Adinuentio. Argumentum.1. Compendiosum. Ethos. Euangelium.3. Ioannes.15.

Resurrectio.9.Scriptura.6.Symbolũ.10.Somniũ.1.
Brodium. Baptismus.62.
* Bria a bare dicitur,& est quasi mensura seruata alicuius actus humani.22^{e}.q.149.1.c.2^{m}./.3^{m}.
* Ebrietas.o.Frenum.Inebriari.Sobrietas.1.
Brutum. Actus. Agere.5. Angelus. Anima.8. Animal.o. Arbor.3. Baptismus.143.Bestia. Cognitio.78.Coniunctio.2.8.9.Consensus.7. Delectatio.16.18.c̃.73.Dispositio.26.Esse.56. Aestimatiua.3.Eucharistia.162.174.190.Experientia.5. Finis.39.50.Fruitio.10.11.Futurum.3.6.c̃. Homo.16.c̃.24.27.c̃.Ieiunium.26.Imperare.5.6.7.Ira.23.46. Irrationale.Iumentum.Lex.47.Liberum.22. Loqui.7.Lumen.19.Mas. Miraculum.56.Mos.3. Motus.78.Oratio.67.Peccatum.103.Pecus. Prouidentia.32.33.40. Prudentia.23.24. Spes.32. Terręmotus.5.Virtus.65.Vita.58.Voluntarium.12.13.14. Vti.21.Zelus.3.

BVBALVS retinetur ab homine per circulum in naribus eius.Iob.40.lec.2.co.4.fi.

BVBO nocte pastum q̃rit.Ideo significat luxuriosos qui delectari quęrunt in nocturnis operibus quę agũt.12^{e}.q.102.6.1^{m}.co.3.

BVCELLA quam porrexit Christus Iudę nõ fuit corpus Christi:sed purus panis.3^{a}.q.81.2.3^{m}./.4.d.11.q.3.ar.2.q.2.o.Eucharistia.177.
Bucina.Tuba.o. Bulisis.Christus.153.
Bulla.Paulus.18. Bursa.Solicitudo.5.

BVTYRVM./.Per butyrũ propheta intelligit Christi humanitatem secundum Augustinũ quod de terrę nutrimento venit:per mel vero diuinitatem:quod de rore coeli colligitur:habuit tamen naturam humanam sine corruptione sicut butyrum sine caseo,& portauit consolationem sine iudicio:quasi mel sine aculeo.Isa.7.lec.2.co.2. Cachinnus.Subsannatio.
Cacumen.Vapor.6.

1 CADERE non permittit deus aliquos, nisi alios erigat. 1^{a}.q.23.6.1^{m}./.Ro.11.lec.2.principio.
Actus.152.168.Analogia.12.Caducum.Charitas.121.Casus.5.Cõfessio.4.74.Cõscientia.17.Cõsiliũ.18.20.Cõtrariũ.4.43.Dispensatio.18.$Euch^{a}$.46.159.160.Excidere. Fides.19.27. Hoc.Imaginatio.4.In.26.Instans.6.Intellectus.33.

2 Differentia inter casum angeli:& casum hominis.2.d.4.q.1.7.1^{m}. Lex.13.81. Matrimonium.38.Meritum.6.7.102.Nominatiuus.Oratio.6.Per accidens.Periculum.2.Pręceptum.5.67.84.Professio.3.Prouidentia.14.24.Punctus.5. Religio.38. Superbia.36.Tristitia.8.Turbatio.2.Votum.8.68.69. Vsura.90.130.167.Vxor.11.
Caducum.Cadere.o.Casus.o.Missa.4.

CAFARNAVM est metropolis Galileę: quã bis visitauit Christus. Et interpretatur villa pulcherrima: vel ager consolationis.Matth.4.co.10.fi./.10.2.lec.2.principio. Syria.

1 CAIM./. Reprobatur verbum Caim dicentis.Maior est iniquitas mea,q̃; vt veniam merear:quia misericordia dei peccantibus per poenitentiam veniam prębet, absq; vllo termino. 3^{a}.q.84.10.c.f.Cõfessio.4.

2 Propter securitatem,motus fuit Caim,ciuitatem construere,vt in genesi scribitur.Opus.20. libro.4.c^{o}.2.
Cayphas. Cayphas. Calabria. Philosophus.1.
Terręmotus.6. Calamus.Planetę.3.

CALCANEVS. tria significat.s. extremitatem vitę,infirmitatem carnis, & persecutionem iniustam.Psal.48.co.3.

CALCEDONENSES multipliciter commendantur.Opus.20.libro.4.c^{o}.19.Eutices.1.Politica.8.
Calciamentum,vsura.31.
Calciatio.Vsura.31. Calefactio. Audacia.5.11.20.Calor.2.c̃.Vestis.2.Vinum.3.
Calefactiuum.Calefactio.Effectus.7.
Calere. Amor.190.Calidum.Aestuare.Exęstuare.
Caliditas.Calor.o.Coelum.109.

CALIDVM habet tres p̃prietates.s. q̃a est calens, feruens, & ardens. Opus.61.c^{o}.45. Aqua.11.
Caliditas.Calor.o.Corruptio.8.Fames.1.Ignis.17.Matrimoniũ.99.Pluuia.4.Rex.9.Spes.37.Vapor.o.Vinum.2.Vnctio.38.39.

CALIGAE Episcopi,significãt rectitudinẽ gressuũ.4.d.24.q.3.3.c.Episcopus.14.

1 CALIGO quadruplex.s.ignorantię,culpę,pręsentis poenę,& futurę miserię.Isa.13.fi. Dęmon.122.Oratio.20.

2 Caligo quã deus inhabitat,est claritas dei supereminens intellectui.1.d.8.q.1.1.4^{m}. Tenebrę.o. Vapor.5.

1 CALIX debet esse de auro,vel argento, vel stagno.3^{a}.q.83.3.6^{m}./.4.d.13.q.1.ar.2.q.5.4^{m}. Annexũ.o.Benedictio.5.Character.39.41.Cõsecratio.1.4.7.13.17. Chrisma.3. Eucharistia.49.80.102.184.201.Inebriari.Ordinatio.6.

2 Sicut non potest facere aliquis ecclesię prelatus, q̄ calix consecratus,desinat esse consecratus si maneat integer,sic multo minus potest facere,vt homo deo consecratus q̃diu viuit,consecratus esse desistat, & q̄ ille qui professus est religionem,non sit religiosus.22^{e}.q.88.11.c. Patena.Subdiaconus.o.Vas.3.

1 CALOR IN COMMVNI est prima qualitas elementorum. Ce.2.lec.10.co.3.fi. Agens.112.Amor.190.Anima.361
Caliditas.Calidum.Cete.7.

2 Si calor subsisteret:ita calefaceret,sicut nunc inhęrens.1^{a}.q.56.1.c./.Potentia.q.3.1.5^{m}. Cibus.2.Digestio.

3 Calor naturalis agit in virtute animę, vt instrumẽtũ eius.1^{a}.q.115.1.5^{m}./.q.118.1.3^{m}./.2.d.1.q.1.4.5^{m}./.d.18.q.2.3.2^{m}./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.d.12.ar.2.q.2.c./.Potẽtia.q.3.8.13^{m}./.9.5^{m}./.11.9^{m}./.q.6.3.c.fi./.q̃l.8.3.c./.Anima.2.lec.8.co.2.3./.lec.9.fi./.Sensu.lec.10.co.3.principio. Dispositio.16. Fames.1. Menstruus.6.Tremor.o.Vapor.1.c̃.Vinum.2.3.

4 Calor naturalis,digerendo generat pinguedinem quę ipsum conseruat, quasi eius nutrimentum.22^{e}.q.82.2.2^{m}.

5 Omnia quę liq̃fiunt calido,& indurantur frigido:sunt aquea per predominium. Met. 5.lec.4.co.4./lec.18.co.2. Vnctio.38.

6 IGNIS Calor non est forma substantialis ignis.2.d.13.3.c./.d.14.5.2^{m}./. Met.11.lc.12.co.1.fi./.Phy.5.lec.3.co.2.fi./. Sensu lec.10.co.2.f. Audacia.5.11.20.Clamor.5.Corruptio.8.Forma.157. Homo.13.Ignis.o.

7 Calor ignis,mouet ad formam substantialem ignis: in virtute formę substãtialis a qua fluit.2.d.13.3.7^{m}.

8 Calor disponens ad formam ignis,manet post aduentum eius:non quidem idem numero,sed idem specie: quia non est idem subiectum eius.3^{a}.q.7.13.2^{m}./.q.9.3.2^{m}./.Potentia.q.3.9.16^{m}./.Spiritu.3.15^{m}./quol.1.6.c.fi.

9 Calor ignis & aeris,est idem specie.Spiritu.3.15^{m}.

10 De natura caloris ignis est consumere humidum quodcunq; indifferenter.2.d.30.q.2.1.c.co.4.fi.

11 Calor ignis, dissoluit, & consumit ex natura propria, sed generat carnem, vt instrumentum vegetatiue. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c.

12 Ignis quantumcunque calidus, nō calefaceret, nisi esset motus cœli. 12ᵉ. q. 109. 1. c.

13 Calor, frigus, & huiusmodi, sunt in cœlo virtualiter, non autem formaliter. 2. d. 14. 2. 3ᵐ. /. 4ᵐ. /. d. 15. q. 1. 2. 4ᵐ. /. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 4. c. /. ʒ. 1. cᵒ. 31. /. ši. q. 4. 6. c. /. Ce. 2. lec. 10. o. Aer. 3. Agens. 112. Anima. 361. Auster. Auxilium. 1. Causa. 17.

14 Calor & aliæ qualitates tāgibiles, erunt in corpore glorioso ex natura sua: quæ non erunt reductæ ad mediū rei, secundum æquidistantiam ab extremis acceptum, sed ad medium proportionis, secundum ꝙ competit optimæ complexioni humanæ in singulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus: qa potentia semper delectatur in cōuenienti, & tristatur in excessu. 3ᵃ. q. 54. 2. 1ᵐ. /. 2ᵐ. /. 4. d. 44. q. 2. ar. 2. q. 6. c. 3ᵐ. /. ar. 4. q. 1. 3ᵐ. Elephas. 4. Febris. 1. Frigiditas. Generatio. 28.

15 Calor est principium calefactionis. Opus. 53. principio. Graue. 5. Ira. 51. 52. Lux. 1. 25. Matrimonium. 94. 95.

16 Motus localis causat calorem in virtute motus primi. s. cœlestis. Ideo causat alterationem calefactionis, quia alteratio est primus motus post motum localem. Ce. 2. lec. 10. co. 3. fi. Pluuia. 4. Putrefactio. 1.

17 Sol non causat calorem, nisi per motum. 2. d. 2. q. 2. 3. 2ᵐ. /. Potentia. q. 5. 7. 19ᵐ. /. Ce. 2. lec. 10. o. Respiratio. 3. Rex. 9.

18 Sol non causat calorem, nisi per lumē. 1. d. 11. 1. 5ᵐ. /. d. 37. q. 1. 1. 2ᵐ. /. 2. d. 13. 3. c. /. Ce. 2. lec. 10. co. 3. 5. Spes. 37.

19 Virtus in semine, agit per triplicem calorem. s. animalis, elementi, & cœli. 1ᵃ. q. 118. 1. 3ᵐ /. 2. d. 18. q. 2. 3. c. fi. /. ʒ. 2. cᵒ. 72. co. 4. /. 84.

20 Calor in semine, agit vt instrumentum virtutis animæ, & in virtute cœli cuius est instrumentum. Potentia. q. 3. 8. 14ᵐ.

21 Calor cœlestis est in semine, sicut virtus motoris principalis est in instrumento, non autem vt in subiecto. 2. d. 17. q. 3. 1. 4ᵐ. /. d. 18. q. 2. 3. c. fi. Timor. 34. 35 Tremor. o. Vapor. 1. 3. Vestis. 2. Vinum. 2. 3.

CALVARIE locus dicitur communis locus decollatorum, non autem a capite Adę ibi sepulti. 3ᵃ. q. 46 10. 3ᵐ. Passio. 90. Sepultura. 10. 12.

1 CALVMNIA est falsa & malitiosa impositio criminum. 22ᵉ. q. 68. 3. c. 1ᵐ. Accusatio. 4. 10. 22. 26. Appellatio. 1.

2 Calumnia est defensio criminis, per fraudes, dolos, & mendacia. 22ᵉ. q. 69. 2. 3. c. Maria. 57. Preuaricator. 2. 3.

Cambium. Campsoria. o. Resurrectio. 23.

Camelus. Animal. 41.

1 CAMPSORIA QVID. /. Est inter hominum commutationes quoddā genus cōmutationis in rebus, quod cāpsoria dicitur, quod nec mutui rōnē habet, eo ꝙ in tali cōmutatione lucrū nō speratur, ex tēporis dilatione, nec iterum cāpsori redditur eadē sors in specie vel in numero, vel in pondere. Dat enim parisienses, & recipit sterlingos, vel monetam alterius generis. Opus. 73 cᵒ. 13. principio.

2 Sic ars cāpsoria nec hēt ꝑprie rōnē cōmutationis, q̄ dicit vēditio vel emptio, qa hoc genus fit i rebus appretiabilibus q̄rū ꝑtia determinant, & mēsurant numismate. Opᵒ. 73. cᵒ. 13. Cābiū. Cōmutatio. o. Permutatio.

3 Sed hoc genus. s. ars cāpsoria, est in sola cōmutatione numismatū diuersorū generū, ꝓp quod sequitur ꝙ ars campsoria q̄ est species cōmutationis: simpliciter pmutatio dicatur. Opus. 73. cᵒ. 13. Vsura. 183. 214. ē.

4 DIVISIO. /. Dicitur aūt permutatio generaliter, qñ aliquid accipitur loco alterius dati, & sic comprehendit oēm commutationem. Et hoc modo non dicimus cāpsoriam esse permutationem. Opus. 73. cᵒ. 13.

5 Dicitur etiam ꝑmutatio, quando res determinata ad vtilitatem humanā, pro re altera similiter habente ex sua natura aliā vtilitatē, cōmutatur. Et sic agitur de ꝑmutatione in iure ciuili & canonico. Sicut siquis velit permutare parochiam pro prębenda, vel prębendā ꝓ prębenda, & similia. Et hoc etiam modo non dicimus campsoriam esse permutationem. Opus. 73. cᵒ. 13.

6 Tertio modo pōt dici pmutatio magis determinatē ad materiā numismatis, ipsa numismatū cōmutatio. Et hoc mō dicimus cāpsoriā esse permutationem numismatū q̄ causa lucri exercet̄ cōiter. Opus. 73. cᵒ. 13.

7 IVSTA. /. Ars campsoria de se & ex natura sua est iusta. Opus. 73. cᵒ. 13.

8 Ars campsoria vtitur de se numismate ad debitum & idoneum vsum, & ratio est, quia illud lucrū vel illud plus quod accipitur a cāpsoribus in tali permutatione monetę, non accipitur ratione pecunię quę de se non parit pecuniam, seu de se est inuendibilis, sed ad vitandum damnū, siue ratione periculi vel interesse, vt subueniatur salariis pensionum domorū, ministrorumque, & laboribus & expensis: in arte necessaria & licita, ne frustra ponant operam & sudorem suum ad vtilitatē aliorum. 22ᵉ. q. 78. 2. 4ᵐ. /. Opus. 73. cᵒ. 13.

9 Ars cāpsoria est iusta ex duplici via, pᵒ qa dicit actū iustitię & liberalitatis p ampliorē vtilitatē dati apud accipiētē a cāpsore, q̄ accepti ab ipso. Et iterū qa actus cāpsorius nō debet fieri gratis, ex nā sua, sic actus mutui. Iō illud qđ plus accipi videt̄, trāsit in dñium accipientis, ꝓ simplicē voluntatē dantis. Opus. 73. cᵒ. 13.

10 INIVSTA. /. Campsores tamen multas falsitates cōmittunt. Opus. 4. cᵒ. 14. fi.

11 RATIONE LOCI. /. Dñs ſm euangeliū eiecit tales cāpsores de tēplo, rōne loci, q tm̄ spiritualibus erat deputatus: & ideo ꝯ reuerentiam loco debitam faciebant suas mercationes, & apparebat in talibus turpitudo suę cupiditatis. Opus. 73. cᵒ. 13. fi.

12 RATIONE PERSONAE. /. Vel dicendū, ꝙ de templo sunt tales campsores eiiciendi, quia non licet ministris templi. i. viris ecclesiasticis, talia exercere nec simonia. Opus. 73. cᵒ. 13. fi.

Canahan. Isaach. 1. Matrimonium. 124.

Candela. Baptismus. 239. Virginitas. 28.

Candelabrum. Acolitus. 3. Character. 42. Consecratio. 12. Planere. 3. Christus. 197.

Candens. Albedo. o. Duellum. Ebur. Ferrum. o.

Cādor. Chirothecę. Claritas. 10. Ebur. Pulchritudo. o

Canere. Cantare. Cantus. 3. Sirene.

1 CANIS in veteri lege nō offerebat̄, qa erat animal immundū. Nec redimebatur, qa eo vtebātur idolatrę in suis sacrificiis. Et significat rapacitatē, de qua nō licet fieri oblatio. Sed alia animalia immūda redimebantur. 12ᵉ q. 102. 3. 7ᵐ. /. 22ᵉ. q. 86. 3. 2ᵐ. /. 4. d. 15. q. 2. ar. 4. o. 3. 1ᵐ.

2 Canis videtur vti syllogismo diuisiuo. 12ᵉ. q. 13. 2. ar. 3. 3ᵐ. Animal. 66. Tribulatio. 23.

Canon. Absoluere. 17. Cāpsoᵃ. 5. Clericus. Cōfessor. 4. Cōsanguin tas. 9. ē. Ecclesiasticus. 2. Elecᵒ. C. Episcopus. 31. Euchᵃ. 102. 164. Furtū. 13. Illegitimus. 4. 5. Iuristę. o. Ius. o. Legitimatio. 20. Lex. H. Liber. 2. Missa. 13. Officiū. 11. ē. Orō. 7. 49. Paulus. 25. Possessor. Religio. 50. Sacrilēᵐ. 8. Satisfactio. 7. ē. Seruitus.

7.6. Sors. 5. Vsura. 78. c̃. 131. c̃.

CANONICVS regularis potest transire ad religionem monachorum, & non econuerso: nisi sint laici. 22^{e}.q.189.8.2^{m}. Inuestiri. Iuramentum. 26. Officium. 11. c̃. Oratio. 7. 49. Regularis. o.

CANONIZATIO sanctorũ est media inter credibilia, & temporalia. Ideo pie creditur ecclesiam nõ errare circa ipsam. quol. [illegible] 9.q.8. [illegible] Catalogus. Professio. 5. Cantare. Canere. Cantus. o. Ieiunium. 7. Testamentum. 11.

CANTICVM dei debet frequentari propter tria. s. propter dei magnitudinem, propter bonorũ interiorũ multitudinem: & propter peccatorum abundantiam. Isa. 23. fi. Cãtus. o. Festum. 10. Hymnus. Organum. 5. Psalmus. 1. Testamentũ. 11. Cantor. Amor. 242. Cantoria. Cantus. Ieiunium. 7. Cantoria. Cantus. o. Psalmistatus. Cantuariensis. Thomas. 5.

1 CANTVS, & laus vocalis erit in beatis post resurrectionem. 22^{e}.q.13.4.c./.2.d...q.2.2.5^{m}./.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.c.4^{m}./.1^{e}. Cor. 12. lec. 2. co. 1. fi. Alleluia. Ambrosius. 1. Canere. Cantare. Epitalamica. Euangelium. 8.

2 Cantus, & laus vocalis dei: salubriter fit in ecclesia: ad deuotionem excitandam. 22^{e}.q.91.o./.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.c.2^{m}./.4.d.15.q.4.ar.2.q.1.c./.ps. 32. co. 1. 2./. Eph. 5. co. 13. Festum. 13. Iubilus. o. Musica. o. Organum. 2. c̃.

3 Debet homo bñ canere in laude diuina tripliciter. s. hilariter, attente, & deuote. Isa. 23. fi. Psallere. o. Psalmistatus.

4 Cantus theatricus: vel aliquod aliud artificiale organum in ecclesia ad delectationem, vel ostentationẽ: improbatur. 22^{e}.q.91.2.2^{m}./.4^{m}.

5 Diaconi & prelati non debent cantibus insistere: sed predicatiõi, doctrinę, & eleemosynis. 22^{e}.q.91.3.3^{m}. Psalmus. 1. 2. 11. Symbolum. 8. Testamentum. 11. Cancellarius. Commentarius. Secretarius.

1 CAPACITAS duplex. s. nãlis potẽtię, & obedientialis. Prima semp impletur, fm genus singulorum, & non fm quodlibet indiuiduum: secunda vero neutro modo. 3^{a}.q.1.3.3^{m}./. 2.d.1.q.1.3.2^{m}./. 3.d.1.q.1.3.4^{m}./. veri.q.29.3.3^{m}. Anima. 256.

2 Est aliqua capacitas creaturę, qua non potest dari maior, quia iam transcenderet limitem creaturę. 3.d.13.ar.2.q.2.2^{m}./.3^{m}.

3 Oppositum videtur dicere. ti.q.29.3.6^{m}.
Rñº. Dubio. 301º.

Capax. Charitas. 109. 110. 116. 117. Cognitio. 53. Deus. 136. Effectus. 1. Habilitas. o. Intellectus. 207. Inuestigatio. 2.

4 Solę creaturę rationales, sunt capaces dei, p cognitionẽ & amorẽ. 1.d.3.lc.2. L./.d.37.lc.1. L. ṗnº./.4.d.49 q.1.ar.2.q.2.c./.ar.3.q.1.c.fi. Nã. 28. c̃. Nãle. 19. Possibile. 6. Possibilitas. o. Potentia. 10. 26. 27. Receptibilitas. Receptiuũ. Transumptio.

Capax. Capacitas. o. Nã. 28. c̃. Ordo. 99. Potẽtia. 27. Receptiuum. Vas. o.

Capere. Accipere. o. Angelus. 347. 610. Assentire. 4. Assumere. 4. Auaritia. 23. Babylonia. 3. Captare. Captiuus. Cete. 13. Circuncisio. 11. Cõtemplatio. 9. Dñicus. 1. Elephas. 8. fides. 37. Helias. 6. Hereditas. 1. Intellectus. 293. 297. 299. 300. Iudei. 17. Metaphysica. 18. Preda. Princeps. 14. Reuerentia. 1. Scientia. 156. Socrates. 2. Venire. 3. Veritas. 31. Virtus. 239. Vnicornis. Vniuersum. 1. Voluntas. 49.

CAPILLI & vngues, pficiunẽ ab aĩa: vt est vegetatiua tantum. 4.d.44.q.1.ar.2.q.3.3^{m}. Natiuitas. 6. Vngues.

1 CAPITALE vitium dicitur a capite membro: q a pœna capitis punitur, vel quia est causa finalis per se multorum peccatorũ. 12^{e}.q.84.3.4.o./.22^{e}.q.34.5.c./.q.35.4.c./.q.118.7.8.c./.q.148.5.c./.q.153.4.o./.q.158.6.c.2^{m}./.2.d.42.q.2.3.o./. Ma.q.8.1.c.24^{m}./.q.9.2.5^{m}./.q.10.3.c./.q.11.4.c./.q.12.5.c./.q.13.3.c./.q.14.4.c. Accidia. 7. Accusatio. 14.

2 Immo capitalia vitia non sunt causa finalis p se multorum peccatorum, quę ex bono oriuntur. 2.d.5.q.1.3.c.1^{m}./.d.22.q.1.1.7^{m}./.d.42.q.2.1.c.2^{m}./.3.1^{m}.
Rñº. Dubio. 302º. 1144º.

3 Capitalia dicuntur, quia vt in pluribus, alia oriuntur ex eis, licet qñq; aliquod vitiũ ex bono oriatur, vt per abusum vt ex obiecto, nõ aũt vt ex principio. 22^{e}.q.55.4.1^{m}./. ti.q.12.3.15^{m}./.5.3^{m}./. Ma.q.8.1.8^{m}.

4 Capitale peccatũ, est peccatũ, quoddam, nõ autem radix peccati. 2.d.42.q.2.1.c.2^{m}./.3.c. principio. Auaritia. 16. 17. 18. Gloria. 10.

5 Oppositũ videtur dicere. Ma.q.8.1.1^{m}./.16^{m}./.17^{m}.
Duº. 303º. Rñº. sicut. Duº. 1144º.

6 Vitia capitalia dicuntur a fine proprio, nõ quidẽ oĩum, sed eorum ex quibus sępius a ia oriuntur, non autem ab vltimo. 22^{e}.q.34.5.c./.q.35.4.c./.q.36.4.1^{m}./. 2.d.42.q.2.3.c./. Ma.q.8.1.1^{m}./.6^{m}. Gula. 3. Heresis. 2. Inuidia. 5. Ira. 18. Luxuria. 6. Odium. 2.

7 Vitia capitalia, non sumuntur fm delectationes sensuum, nisi tactus, quia non sunt fines principales, sed sunt propter cognitionem, vel propter tangibilia. 2.d.42.q.2.3.c./. Ma. q.8.1.9^{m}./. q.14.4.1^{m}. Peccatum. 378. Raptus. 5. Superbia. 14. c̃. Vitium. 8. 9. 10.

8 DIVISIO./. Vitia capitalia, sunt tñ septem, ad quę omnia alia reducuntur. s. vanagloria, accidia, inuidia, ira, auaritia, gula, & luxuria. 12^{e}.q.84.4.o./.2.d.42.q.2.3.o./. Ma.q.8.1.o.

9 Superbia fm Isidorum, est vitium capitale: non aũt fm Gregorium, sed est regina oĩum vitiorum, & loco eius ponit inanem gloriam. 2.d.42. lec. 2. L./. Ma.q.8.1.16^{m}./.2.14^{m}./.q.9.3.1^{m}./.q.10.3.1^{m}.

10 Oppositum videtur dicere. 2.d.5.q.1.3.c.1^{m}.
Duº. 304. Rñº. sicut. Duº. 1144º.

Capitatum. Decapitandus. Esse. 44.

CAPITVLVM./. Prelatus preest in capitulo, sicut iudex in foro iudiciali. 22^{e}.q.33.7.1^{m}./. Virt. q.3.2.13^{m}./. quol. 1.q.8.2.c./. quol. 4.12.b. Accusatio. 29. 30. Ethica. Eucharistia. 259. Indulgentia. 26. Pausatio. Proclamare. o.

Capra. Animal. 81. 83. Fumus. Saccus.

Capsarii. Iudei. 4. Captare. Auaritia. 23. Capere. Exordium. 3. Captiuitas. Captiuus. Dęmon. 87.

Captiuus. Aduentus. 6. 9. 11. Captiuitas. Incarcerare. Triumphus.

1 CAPVT naturale, habet tria respectu aliorum membrorum, scilicet ordinem, perfectionem, & virtutem influendi. 3^{a}.q.8.1.8.c./.3.d.13.q.2.1.c./. ti.q.29.4.c./ Opusc. 3. cº. 223./.1^{e}. Cor. 11. co. 3. 4./. Ephe. lec. 9. co. 2./. Col. lec. 5. principio. Angelus. 496. Antichristus. 2.

2 Caput significat multa, secundum similitudines ad multas proprietates eius. 12^{e}.q.84.3.4.o./. 3^{a}.q.8.1.8.c./. veri.q.29.4.c./. Ma.q.8.1.c./.1^{e}. Cor. 11. co. 3. 4./. Col. lec. 5. principio. Apostoli. 10. Baculus. 1. Baptismus. 73. 142. Beneficium. 15. Caluarie.

3 Omnes operationes animales, a capite principiũ habẽt. 3^{a}.q.8.1.c./.3.d.13.q.2.1.c./.4.d.3.ã.4.q.1.2^{m}./.

veri.q.29.4.5.c./.Col.lec.5.principio. Capitale. 1.Capitatum.Cellula.Cete.4.Confirmatio.22.Cor. 2.Corpus.,3.Costa.4.Chrisma.3.

4 Caput influit in alia mēbra dupliciter.s.intra,& extra gubernando actiones exteriores.3ª.q.8.6.7.c./. ve ri.q.29.4.c./.1c.Cor.11.co.3. Decapitandus.Dæmon. 39.40.Ecclesia.2.Fletus.Iudicium.57.Liber.15.20. Membrum.4.10.

5 In capite vigent omnes sensus: in cæteris vero mem bris,est tantum vnus sensus.s.tactus.3ª.q.8.1.c./.q. 66.7.3m./.3.d.13.q.2.1.c./.veri.q.29.4.c./.1c.Cor. 11.co.3./.co.12.co.4./.Col.lec.5.principio.Memoria. 10.Nuptiæ.1.Pliades.Politia.1.Scutum.

6 Si sit caput aspersum aqua in baptismo,in totum cor pus aspersio reputatur.4.d.3.ar.4.q.1.2m. Ster- nutatio.Theologia.4.

7 Vbi caput hominis iacet, reputatur secundū iuristas, ac si totus homo ibi sepultus sit.4.d.3.ar.4.q.1.2m. Tributum.2.Vnctio.37.Votum.74.Christus.C.

CHARACTER

1 CHARACTER QVID. 47./. Traditio characte- ris primo a Dionysio nobis aduenit.4.d.4.q.1.1.c.co. 2./.ar.4.q.3.b.

2 Character importat triplicē relationem.s.signi,distin ctionis, & similitudinis.4.d.4.q.1.1.c. Absol- uere.31.

3 Character nō est proprie in genere,nec in specie,sed reductiue,sicut ens incompletum,quia est potentia in strumentalis.3ª.q.63.2.c.fi.

4 Character est in secunda specie qualitatis. 3ª.q.63.2. o./.4.d.4.q.1.1.o.

5 Diffinitio triplex characteris.3ª.q.63.3.5.o./.q.72.5. c./.4.d.4.q.1.2.o./.d.7.q.2.ar.1.q.1.c.

6 Character est potētia:qua renati in vitam spiritualē, possunt facere operationes similes virtutibus, quibus sacramenta efficaciam habent.3ª.q.72.5.c./. 4.d.4.q. 1.1.c.fi.1m./.2m./.5m./.2.o./.ar.3.q.4.2m.

7 Character vel aliqd loco eius,ē dispositio necessitans ad gratiæ susceptionem,quantum in se est.4.d.1.q.1. ar.4.q.1.c.fi./.d.4.q.1.1.4m./.5m.

8 Character ē duplex.s.potētia actiua, & passiua.3ª.q. 63.2.c./.4.d.4.q.1.ar.4.q.3.o./.d.7.q.2.ā.1.q.1.3m./. d.24.q.1.ar.1.q.2.3m.

9 Character est sacramētum,& res sacramenti.3ª.q.63 3.2m./.6.3m./.q.66.1.b./.c./. 12.1m./. 4.d.3.ar.1.q.1. 1m./.d.4.principio./.q.1.ar.4.q.3.1m./.d.7.q.2. princi pio./.d.8.q.2.ar.4.q.1.3m.

10 Character habet rationē signi,ratione sacramēti sen- sibilis, & ratione configurationis. 3ª.q.63.1.2m./. 2. 4m./.4.d.4.q.1.ar.2.q.1.1m./.q.2.1m./.2m.

11 Character est signum communionis diuinorum, & sa cræ ordinationis fidelium,datum a diuina beatitudine. 4.d.4.q.1.ar.2.q.1.o.

12 Character est signum distinctiuū a charactere æterno, impressum animæ rationali,secundum imaginem con figurans trinitatem creatam trinitati creanti & recre- anti,distinguens a non configuratis sm statum fidei.4. d.4.q.1.ar.2.q.2.o./.d.7.q.2.ar.1.q.1.c.

13 Character est participatio sacerdotii Christi.3ª.q.63. 3.5.c./.q.65.3.3m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.5.o./.d.19.q.1. ar.1.q.2.1m.

14 SVBIECTVM.12./.Character est subiectiue in aīa sicut virtus instrumentalis.3ª.q.50.4.3m./.q.63.2.c./. 5.1m./.2m./.q.64.1.c.

15 Character est subiectiue in potētia animæ,& non im- mediate in essentia animæ.3ª.q.63.4.o./. 4.d.4.q.1. 1.c./.ar.3.q.1.o.

16 Character est in pluribus potentiis,sed non æqualiter. 4.d.4.q.1.ar.3.q.2.o. Episcopus.2. Sacer- dos.9.

17 Character est principaliter in potētia intellectiua, & secundario in affectiua.3ª.q.63.4.3m./.5.c./. 4.d.4.q. 1.ar.3.q.3.o.

18 Plures characteres, possunt simul esse in eadem ani- ma:non autem plures in eodem corpore simul.4.d.7. q.2.ar.1.q.1.[illegible]

19 Character in patria ptinet ad alios actus,q̄; in via.s. ad communionem beatorum, & ad participationem actuum cœlestis hierarchiæ. 4.d.4.q.1.ar.3.q.4.2m.

20 Character semp manet,etiam in damnatis, quia est indelebilis.3ª.q.50. 4.3m./. q.63.2.b./. 5.o./.q.64.9. 3m./.q.66.9.c./.q.82.8.c./.4.d.4.q.1.ar.3.q.4.o./. d.6. q.2.ar.1.q.1.c./.d.7.q.3.ar.3.q.3.c./.d.14.q.1.ar.4.q. 3.c./.d.18.q.2.ar.2.q.3.2m./.ar.3.q.3.1m./. d.24.q.1. ar.2.q.2.c.2m./.Ro.7.co.2./.He.11.co.32.

21 Character in dānatis, nō est ordinatus ad finem. Sed deus nihil relinquens inordinatum,eliciet ex hoc ali- quod bonum.s.q̄ apparebit iustior eorum damnatio, q̄ tantum gratiæ munus neglexerunt.4.d.4.q.1.ar.3. q.4.2m.

22 Christus nullum habuit characterem.3ª.q.63.5.6.c./. 4.d.4.q.1.ar.3.q.5.o./.d.19.q.1.ar.1.q.2.1m.

23 Christus est character patris.3ª.q.63.1.2m./.4.d.4.q. 1.ar.4.q.4.c.

24 COMPARATIO./. Nō habens characterem ba- ptismi,nullum alium recipere potest, quia ille præsup- ponitur de necessitate ab omni alio.3ª.q.72.6.o./. 4. d.7.q.2.ar.1.q.3.o./.d.24.q.1.ar.2.q.3.4.o.

25 Character baptismi,ē alius a charactere cōfirmatiōis & ordinis,quia sunt ad distinctos actus.3ª.q.72.5.c./. 4.d.7.q.2.ar.1.q.1.c./.q.2.o.

26 Character baptismi,est potētia passiua, sed character confirmationis & ordinis,est potentia actiua.3ª.q.63. 2.c./.4.d.4.q.1.ar.4.q.3.o./.d.7.q.2.ā.1.q.1.o./.d.24. q.1.ar.1.q.2.3m.

27 Character ordinis,præsupponit characterē confirma- tionis de congruitate,non autem de necessitate.4.d. 24.q.1.ar.2.q.4.o.

28 Carēs charactere ordinis iferioris,potest recipere cha racterem ordinis superioris.4.d.7.q.2.ar.1.q.3.3m./. d.24.q.1.ar.2.q.5.o./.q.3.ar.2.q.2.b.1. Absoluere.31.Ordo.60.Sanctificatio.15.

29 CAVSA./.Charactere cōformamur trinitati,in sapiē tia per baptismum,in potentia per ordinem,in boni- tate per confirmationem.4.d.7.q.2.ar.1.q.1.a.b.d.

30 Charactere ascribimur Christo,q̄si patri in baptismo, quasi summo sacerdoti in ordine,& quasi milites regī in confirmatione.4.d.7.q.2.ar.1.q.1.b.2.

31 Character ē a tota trinitate, sed appropriatur filio.3ª q.64.1.c./.4.d.4.q.1.ar.4.q.4.o.

32 Character sacramētalis, est proprie character Christi, tanq; ducis,quo configurantur fideles sacerdotio Chri- sti.3ª.q.63.3.o. Baptismus.G.

33 Character sm omnes imprimitur in quibusdam sacra mentis.3ª.q.63.1.o./. 4.d.4.q.1.ar.4.q.1.c. circunci- sio.39.

34 Character imprimitur,solus in sacramētis nouæ legis. 3ª.q.62.6.3m./.q.63.1.3m./.2.c./.4.d.4.q.1.ar.4.q.1. o./.d.7.q.2.ar.1.q.1.2m.

35 Character imprimitur,solum in tribus sacramētis.s. baptismo,confirmatione,& ordine.3ª.q.63.6.o./.q.72 5.o./.q.80.10.1m./.4.d.4.q.1.ar.4.q.2.3.o./.q.3.ar.2. q.3.o./.d.7.q.2.ar.1.q.1.o./.q.3.ar.3.q.3.o./. d.14.q. 1.ar.4.q.3.c./.d.22.q.2.ar.2.q.3.c./.d.23.q.1. ar.2.q. 3.o./.ar.4.q.2.c./.q.2.ar.1.q.3.1m. Confessio.64. Confirmatio.1.Corona.1.Episcopus.2.

Gratia

36 Gratia est dignior effectus baptismi, q̃ character, sed non ita proprius. Sed vterq; est principalis.4.d.6.q.2.ar.1.q.1.2m.
37 Character confirmationis, nō imprimitur in datione alicuius rei, sed in sola impositione manus, & vnctione.4.d.24.q.2.3.1m.
38 Character imprimitur in quolibet ordine.4.d.24.q.1.ar.2.q.2.o./.ꝑ.4.c°.73. Eucharistia.41.237. Matrimonium.62.
39 Character sacerdotii, imprimitur in porrectione calicis, cum debita forma.4.d.24.q.2.3.o./.d.25.q.1.1.1m. Sacramentum.79.
40 Character diaconii imprimitur in datione libri euangeliorū.4.d.24.q.2.3.5m. Sāctificatio.15.16. Vestis.4.
41 Character subdiaconii imprimitur in datione calicis.4.d.25.q.1.1.2m. Vnctio.9.
42 Character acolitatus imprimitur in forma verborum episcopi, cum archidiaconus tradit vrceos, potius q̃ cū tradit cādelabra. 4.d.24.q.2.3.6m./.d.25.q.1.1.2m
EFFECTVS. 29.30.32.36.
43 Character est causa gratię sacramentalis. 3a.q.63.2.o./.q.69.10.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.fi./.d.4.q.1.1.4m./.5m./.q.3.ar.2.q.3.c.
44 Cum charactere infunditur gratia.4.d.4.q.1.1.o.
45 Per characterē deputantur fideles ad actus conuenientes pręsenti ecclesię, per prędestinationem vero ad pręmium vitę ęternę.3a.q.63.1.1m./.2.c.
46 IN COMMVNI./. Omnes characteres sacramentales, figurati sunt in lege veteri, per distinctionem israelitarum, leuitarum, & tinnidorum.4.d.7.q.2.ar.1.q.1.2m.
47 Character bestię, est obstinata malitia, vel professio illiciti cultus.3a.q.63.3.3m./.4.d.4.q.1.1.3m.
CHARADRION est auis garrula, ideo significat loquaces.12e.q.102.6.1m.fi.
CARBO magis conuenit cum igne, q̃ cum arbore.4.d.41.1.3m. Amor.189. Apostoli.36. Ardor. Ignis.2.
Carcer. Aduentus.6. Bonitas.194. Cathena. Incarcerare. Vindicatio.6.
Cardinalis. Angelus.522. Temperantia.2. Virtus.H. Cardo. Cardinalis. Virtus.235.
CARENTIA visionis diuię, pōt dupl̄r itelligi.s. vel negatiue, & sic nō est pœna, sed est defectus, nālis, qui cuilibet nāę creatę cōuenit, vt ex se nō hēat, vñ in dei visionē ascēdē possit, vel priuatiue, & sic est pœna, s̄m q̄ importat quādā obnoxitatē ad nō vidēdū deū.2.d.20.q.2.3.4m. Bonitas.123. Carē. Caristia. Dāno.43. Deus.253.254. Indiga.o. Peccatum.o. Priuao.o.
Carere. Ablatiuus.2. Agē.521. Angelus.9. Aial.49 c̄. Auersio.10. Bōitas.3. Character.28. Carētia. Charitas.126. Cognio.53.64.69.c̄. Dinatio.28. Delectao 15.94.95. Desideriū.1.6.8. Difficile.22. Diuisio.6. Dolor.44. Ebrietas.13. Egere. Fora.23.92. Fora.5. Fruitio.11. Gr̄a.86.94. Ignoa.8. Incorruptibile. Indigena o. Intellectus.197. Iustificao.27. Mrim.99.107. Meritū.64. Nescire. Ordinatio.7. Pars.40. Peccatum.312.338.341. Pœna.1.c̄.40.46.c̄.78.82.83.96. Piscis.2. Priuatio.o. Religio.102. Sacrm.27. Sanctificatio.3. Tenebrę.4. Teneri.1. Timor.23.24. Tristitia.5. Verbum.23. Vita.82. Vsura.35.37.75. Caristia. Carere. Carum. Negociatio.o.

CHARITAS QVID./. 24.25.26.97.

1 Charitas est accidens. 22e.q.23.3.3m./.1.d.17.q.1.2.o./.ar.4.q.4.c./. Virt.q.2.1.22m. Accidia.5.9. Amor.172.
2 Charitas est habitus in aīa creatus, ꝯ magistrū sniarū.22e.q.23.2.o./.1.d.17.q.1.1.o./.ar.4.q.4.c./.3.d.27.q.2.ar.4.q.4.c./. Virt.q.1.11.c.co.2./.q.2.1.12.o.
3 Charitas est virtus.22e.q.23.3.o./.q.27.1.c./.3.d.27.q.2.2.o./. Virt.q.1.5.5m./.q.2.2.o.
4 Charitas potest dici virtus generalis. 22e.q.58.6.c./.3a.q.85.2.1m.
5 Immo charitas est virtus spālis, & iussio gnālis.22e.q.23.4.5.o./.q.58.6.o./.3.d.27.q.2.ar.4.q.2.3.o./. Ma.q.8.2.c.fi./.q.11.2.c./. Virt.q.2.2.c./.5.o.
R fio. Dubio.305o.
6 Charitas pōt dici virtus generalis, inquantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum diuinum. Sed vt respicit bonum diuinum vt propriū obiectum, est virtus spālis.22e.q.58.6.c./.3a.q.85.2.1m. Assimilatio.6.7. Beneficētia.o. Ebur. Fama.2. Fermentū.o.
7 Charitas est virtus theologica.3.d.27.q.2.2.o. Fides.7.48.82.120. Finis.35.54.72.c̄.81.c̄. Fructus.5.
8 Charitas est amicitia.12e.q.65.5.c./.q.66.6.2m./.22e q.23.1.o./.q.24.2.c./.q.25.2.3.4.c./.10.c.1m./.11.c.1m./.12.c./.q.26.1.2.3.7.c./.q.27.1.c./.3.d.27.q.2.1.o./. Virt.q.1.5.5m./.q.2.2.8m. Gratia.5.8.c̄.22.23. Ignis.20.22.
9 Charitas est radix omnium virtutum.12e.q.62.4.c./.q.65.5.2m./.q.71.4.c./.q.84.1.1m./.22e.q.23.8.2m./.q.139.2.2m./. Virt.q.1.12.2m./.q.3.3.c./.11.5m./. Psal.51.co.4./.Io.15.lec.2.co.3./.2e. Cor.12.lec.3.co.1. Infidelitas.5.11.
10 Immo actus vel habitus nō hēt rōnē radicis, sed rōnē rami.2.d.5.q.1.3.c.1m./.d.22.q.1.1.7m./.d.42.q.2.1.c.2m./.3.1m.
Duo.306o. R fio.fič.Duo.1144o.
Ira.17.83. Liberalitas.8.16. Litigium.1. Membrum.12. Negligentia.9. Peccatum.213.425.c̄.432.433.
11 Charitas est mater oīum virtutū.12e.q.62.4.c./.22e.q.23.8.3m./.q.186.7.1m./.2.d.38.2.5m./.d.44.q.2.1.6m./.3.d.27.q.2.ā.4.q.3.o./.4.d.15.q.2.ā.3.q.2.4m./. Ma.q.8.2.c.fi./. Vir.q.2.3.c.fi./.q.5.1.8m. Pręceptū.E.
12 Gr̄a ē fora charitatis, & aliarū ꝟtutū, sine q̄ nō eēt ꝟte 3.d.27.q.2.ar.4.q.3.2m./. ꝟi.q.27.2.6m. Pręsūptio.7.
13 Charitas est fora omnium virtutum. 12e.q.62.4.c./.22e.q.4.3.o./.q.23.8.o./.q.24.12.4m./.2.d.26.4.5m./.3.d.23.q.2.ā.3.q.1.1m./.q.3.ā.1.q.1.o./.d.27.q.2.ar.4.q.3.o./.q.4.c./. ꝟi.q.14.5.o./. Ma.q.8.2.c.fi./. Virt.q.2.3.o./.6.10m.
14 Oppositū videtur dicere. Virt.q.2.3.4m./.16m./.18m.
R fio. Dubio.307o.
15 Charitas est forma virtutum effectiue, quia imponit eis formam, non autem exemplariter, vel essentialiter 22e.q.23.8.c.1m./. Virt.q.2.3.4m./.16m./.18m.
16 Charitas ē fora exēplaris oīū ꝟtutū, s̄m similitudinē & ꝑticipationē, & prudētia ē fora respectu moraliū.3.d.27.q.2.ā.4.q.3.1m./.2m./. ꝟi.q.14.5.3m./.4m./.11m./. Vir.q.2.3.6m./.8m./.13m. Via.2. Vidicao.5. Virt.192.
17 Charitas est generalis ꝑfectio oīum virtutū.3.d.27.q.2.ar.4.q.2.1m./. Ma.q.8.2.c.fi./. Virt.q.2.3.1m.
18 Charitas qua formaliter diligimus, est quędam participatio diuinę charitatis, quę deus est.22e.q.23.2.1m./.3.3m./.q.24.2.1m./.7.c.
19 Charitas est amor dei, non qualiscunq;, sed quo diligitur deus, vt beatitudinis obiectū.12e.q.65.5.1m./.q.109.3.1m./.3m./.q.103.3.1m./.3m./.22e.q.23.4.c.
20 De ratione charitatis est, prius facere deū nobis charū q̃ facere nos charos deo. veri.q.27.2.5m.
21 Charitas non pōt esse informis.22e.q.24.12.4m./.q.45.4.c./.q.136.3.c./.3a.q.79.1.c.fi./.2.d.26.4.5m./.d.29.2.b.2./.c./.3.d.27.q.2.ar.4.q.4.o./.4.d.24.q.1.ar.2.q.1.2m./.ꝑ.3.c°.154.fi./. Lio.4.c°.72.co.1.fi./. ꝟi.q.27.2.6m./. Virt.q.2.2.c.fi./.6.10m./.1e. Cor.12.co.3.

22 Quantitas charitatis, est eius essentia. ql.9.q.6.c.

23 DIVISIO./. Charitas duplex, scilicet virtus infusa, & amor multum appretians amatū.1.prolo.L.co.2.

24 Charitas tripliciter sumitur. s. pro habitu, actu, & obiecto. i. charitate increata.1.d.17.q.1.5.c.

25 Charitas quadrupliciter consideratur. s. s̄m se, respectu dei mouentis, respectu volun tatis, & respectu obiecti. Virt.q.2.12.c.

26 Charitas pertinet ad premium essentiale beatitudinis 1.d.15.q.5.ar.1.q.3.c./.22ᵉ.q.23.6.c.

27 Oppositum videtur dicere.1ᵃ.q.26.2.0./.3.c./. 12ᵉ.q. 3.4.0./q.11.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.24.1.3ᵐ.

Du°.308°. R ñō. sicut Du°.271°.

ACTVS 6.10.24.46.52.53.54.57.62.69.83.85.86. 89.95.97.100.108.115.130.133.134.136.144. 148.

28 Actus charitatis dicitur dupliciter. s. q̄ est a charitate, & q̄ est ad charitatē preparatiuus. Secundus est in non habente charitatē, nō aūt primus.2.d.3.q. 4.1ᵐ.

29 Actus charitatis duplex. s. elicitus, & imperatus. 3ᵃ.q. 85.2.1ᵐ./.3.d.27.q.3.3.4ᵐ.

30 Motus mentis humane, in fruitione dei, in qua consistit vita eterna, est actus charitatis.12ᵉ.q.114.4.c.

31 Immo cōsistit in visione dei.12ᵉ.q.3.4.c./.Io.14.co.2

Du°.309°. R ñō. sicut Du°.271°.

OBIECTVM 6.18.19.24.25.30.31.49.57.58.59. 61.62.65.76. 77.81. 82.83. 104.106.107. 114.117. 125.130.132.135.vsq3.139.144.145.

32 Obiectum charitatis proprium & principale & formale, est bonitas summa, i. dei.22ᵉ.q.4.3.c./.q.13.2.c./.q. 23.5.2ᵐ./.q.24.1.c./.4.3ᵐ./. 3.d.27.q.2.ar.4.q.1.0./. q.2.c./.Ma.q.7.2.c./.Virt.q.2.5.4ᵐ./.10.c.

33 Charitas pro obiecto, habet ultimū finem. s. beatitudinem eternam.22ᵉ.q.23.4.2ᵐ./.q.24.1.3ᵐ./. 10.c./. q. 44.5.c./.q.83.15.c./. Ma.q.7.2.c./. Virt.q.2.3.17ᵐ./. 7.c.

34 Charitas habet duo obiecta. s. principale. i. bonitatem dei, & secundariū. i. bonum proximi. 22ᵉ.q.32.2.3ᵐ./. q.66.6.c.

35 Charitas diligit proximum p̄p deū, iō obiectuȝ eius, p̄prie est deus.22ᵉ.q.1.1.3ᵐ./.3.1ᵐ./.q.23.5.1ᵐ./. ṽi.q. 14.8.10ᵐ./.Virt.q.2.7.8.c./.9.5ᵐ./.q.4.4.c.fi.

36 Charitas tendit in vltimū finem, sub ratione finis vltimi, quod non conuenit alicui alteri virtuti. 22ᵉ.q.26. 1.c./.Ma.q.7.2.c.

37 Dilectio dei, est finis dilectionis proximi.22ᵉ.q.44.2.0

COMPARATIO. 6.11.12.13.15.16.17.25.69. 71.106.120.146.149.150.151.156.157.

38 Charitas vie, non potest equari charitati patrie.1ᵃ.q. 117.2.3ᵐ./.12ᵉ.q.67.6.3ᵐ./.22ᵉ.q.24.7.3ᵐ./.3.d.13. q.1.ar.2.q.2.3ᵐ./.d.31.q.2.2.5ᵐ. Accidia.5.9. 10. Agere.23. Amor.182.

39 Oppositum videtur dicere.1ᵃ.q.117.2.3ᵐ.fi.

R ñō. Dubio.310°.

Aureola.3.

40 Charitas superexcedit facultatē totius nāe.12ᵉ.q.113 9.2ᵐ./.22ᵉ.q.24.2.3.c./.ṽi.q.20.2.c./.Virt.q.1.5.c.

41 Charitas est nobilior anima Christi & aliorū, s̄m q̄d, nō aūt simpliciter.22ᵉ.q.23.3.3ᵐ./.1.d.17.q.1.1.6m.

42 Donum sapie, correspōdet charitati.22ᵉ.q.23.prin°./. q.45.prin°. Auxilium.6. Beatitudo.148.162.

43 Charitas est potissima virtutū.1ᵃ.q.117.2.3ᵐ./. 12ᵉ. q.66.6.0./.22ᵉ.q.23.6.0./. q.24.4.2ᵐ./. q.30.4.0./. q. 34.5.1ᵐ./.q.117.6.c.1ᵐ./.q.157.4.2ᵐ./.1.d.17. lec.1. L.fi./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.3ᵐ./.d.36.4.c./. ꝗ.4.c°.55. 13ᵐ./. Virt.q.2.2.c.fi.17ᵐ./. 5.c.fi.4ᵐ./. q.5.3.c.co.2. 1ᵐ./.Col.3.lc.3.prin°./.co.2. Beneficentia.1.Cōfirmatio.31.

44 Charitas est for ceteris virtutibus.Virt.q.2.3.8ᵐ./.3. 15ᵐ./.16ᵐ. Donū.16.17.19. Finis.C. Fortitudo.14.

45 Quilibet habens charitatem, habet oēs alias virtutes. 12ᵉ.q.65.3.5.0./.Virt.q.1.10.4ᵐ./.q.2.3.8ᵐ./. q.5.2. c.fi./.quol.12.23.fi.

46 In habente charitatem, nō potest esse aliquis actus virtutis, non informatus charitate. ṽi.q.14.5.3ᵐ. Frui.8.

47 Nulla vera virtus potest esse sine charitate. 12ᵉ.q.65. 2.4.0./.q.71.4.c./. 22ᵉ.q.23.7.0./.q.51.2.c./.q.108.2. 2ᵐ./.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.2ᵐ./.d.36.2.c.2ᵐ./. 4.d.14. q.1.ar.2.q.2.1ᵐ./.ṽi.q.14.6.0./.Virt.q.2.3.1ᵐ./. q.5. 2.c./.quol.12.23.fi.

48 Charitas est motor oium virtutum.3.d.27.q.2.ar.4. q.1.b.2./.q.2.4ᵐ./.q.3.c./.q.4.c./.Virt.q.2.3.c./. 5.c.fi. 1ᵐ./.6.9ᵐ.

49 Charitas est maior aliis, quia propinquius se habet ad obiectum suum. s. ad deum, q̄ fides & spes. Ideo nobilior est eis.12ᵉ.q.66.6.0./. 22ᵉ.q.23.6.c./.1ᵉ. Thi.co. 4.fi.

50 Sola charitas imperat omni virtuti. 12ᵉ.q.114.4.0./. 3ᵃ q.85.2.1ᵐ./.2.d.38.2.5ᵐ./.3.d.27.q.5.1.c.fi./.d.33 q.2.ar.4.q.2.3ᵐ./.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c./.Ma.q.8.2. c.fi./.Virt.q.2.2.14ᵐ./.3.c./.5.0. Gratia.8.77.131. Ira.17.83.

51 Charitas ponitur in diffinitione cuiuslibet virtutis, nō quidem essentialiter, sed quia ab ea dependent.12ᵉ.q. 62.2.3ᵐ./.22ᵉ.q.23.4.1ᵐ./.3.d.27.q.2.ar.4.q.2.1ᵐ./. Virt.q.2.3.3ᵐ./.5.c./.q.5.1.8ᵐ. Latria.3. Ludus.4. Martyrium.3.5.

52 Nulla virtus habet tantam inclinationeȝ ad suū actū, nec ita delectabiliter operatur, sicut charitas.22ᵉ.q.23. 2.c.fi. Obedientia.13.17.22.23.

53 Charitas est forma virtutum ex parte actus, sed gratia p̄ modum originis.2.d.26.4.5ᵐ./. ṽi.q.14.5.6ᵐ./. Virt.q.2.3.19ᵐ.

54 Per vnum actum voluntatis potest acquiri charitas, non autem virtutes politice, sed tantum per multos actus.1.d.17.q.2.3.4ᵐ.

55 Omnes alie virtutes participant aliquid a charitate. s. desiderium summi boni propter quod operantur.3.d. 26.q.2.2.3ᵐ.

56 Omnia precepta moralia fundantur in preceptis charitatis.3ᵃ.q.47.2.1ᵐ. Patientia.5.8. Peccatum. 273.381. Pœnitentia.16.17.24.

57 Charitas coniungit nos deo per operationem, sed gratia per modum assimilationis. Virt.q.2.2.7ᵐ. Prophetia.19. Prudentia.52.

58 Charitas ponit hominem in deo & trahit nos ad deū, fides autem econuerso. Potentia.q.6.9.3ᵐ./.6ᵐ. Religio.18.23.66.&c.

59 Charitas coniungit deo realiter, & attingit ipsum realiter, non autem fides, nec spes.22ᵉ.q.45.2.c.fi./. 4.c./. 6.2ᵐ./.q.172.4.c./.q.184.1.c.2ᵐ./.3.d.23.q.1.5.6ᵐ./. Ma.q.10.2.c. Saluari.18. Sapientia.37.38. Satisfactio.1.26.28.

60 Sapientia etsi differat a charitate, tñ p̄supponit eā. Et ex hoc ipso diuidit inter filios perditionis & regni. 22ᵉ.q.45.4.3ᵐ.

61 Charitas facit tendere in deū, vniendo affectum hominis deo, spes autem vt adipiscendo.22ᵉ.q.17.6.3ᵐ. Spes.8.9.52.58.80.81.

62 Charitas ordinat actū volūtatis ī deū, nō solū vt ipso fruat, sed vt ē ī se, q̄a p̄ᵐ ē amoris cōcupiscētie, s̄m vo amoris amicitie. Ma.q.1.5.c.co.1.3ᵐ. Timor.58.67

63 Sub charitate cōprehēdit ois alia amicitia & dilectio licita, nō aūt illicita, q̄a charitas nō pōt esse cū peccato mortali.22ᵉ.q.45.4.c./.Virt.q.2.7.c.fi./.8.9.c.

64 Quicquid pertinet ad donum, vel virtutē fortitudinis, potest etiam ad charitatē pertinere. 22ᵉ.q.139.2.2ᵐ.

Via.1.2.Vindicatio.5.

65 Charitas directe deo nos coniungit,sed humilitas ad hoc disponit.4.d.12.q.3.ar.2.q.3.1^{m}. Virtus. T.Vita.63.Zelus.1.7.8.

SVBIECTVM.2.45.46.92.vsq.97.101.104.107.109.110.126.127.129.140.141.142.

66 Charitas potius est in deo q; alię affectiones,quę important motum,& imperfectionem.3.d.32.1.0. Adeps.2.Amicitia.25.

67 Voluntas est subiectum charitatis.1^{a}.q.59.4.3^{m}./.q.82.5.2^{m}./.12^{e}.q.56.6.c./.q.57.1.c./.22^{e}.q.24.1.0./.q.45.2.c./.q.172.4.c./.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./.d.27.q.2.3.0./.d.30.5.c./.d.33.q.2.ar.4.q.2.3^{m}./.vi.q.14.5.c./.q.24.4.8^{m}./.q.25.3.5^{m}./.Po^{e}.q.6.9.3^{m}./.Virt.q.1.5.c.5^{m}./.12^{m}./.q.2.3.c./.q.4.2.2^{m}. Amor.62.Angelus.524.

68 Charitas improprie dicitur esse in concupiscibili.1^{a}.q.82.5.2^{m}./.3.d.27.q.2.3.c.fi./.veri.q.25.3.5^{m}. Auxilium.6.

69 Charitas non est in nobis naturaliter,nec causatur ex actibus nostris,sed infunditur a deo.22^{e}.q.24.2.0./.3.10.c./.q.172.2.1^{m}./.1.d.17.q.2.2.3.0./.p̃.3.c^{o}.151./.Ii^{o}.4.c^{o}.21.1^{m}./.Opus.4.c^{o}.3./.Ro.8.lec.5.co.1. Baptismus.103.Damnatio.28.

70 Oppositum videtur dicere a simili.2.d.5.q.2.1.0./.d.28.4.0. ☞ Du^{o}.311. R ñ^{o}.sicut du^{o}.679°.605°. Fides.7.82.84.86.116.117.

71 Charitas est in omnibus habentibus gratiam gratum facientem.22^{e}.q.8.4.c./.q.47.14.c. Iustitia.41.Materia.26.Martyrium.3.5.Pręsumptio.7.

72 Quilibet tenetur habere charitatem.veri.q.23.7.7^{m}. Prophetia.19. Religio.18.23.29.66.&c. Scientia.161.Christus.56.96.

73 Qui faciliter distrahuntur a contemplatione dei propter temporalia,modicum charitatis habent. Virt.q.2.11.6^{m}.

MOTVS 25.30.48.67.115.145.

74 Charitas augetur essentialiter.12^{e}.q.52.1.0./.q.66.1.0./.22^{e}q.24.4.0./.1.d.17.q.2.1.0./. Virt.q.1.11.0./.q.5.3.c./.quol.8.vel.9.q.6.0. Adulatio.3. Amicitia.25. Amor.76.&c. Aqua.14. Auaritia.27. Auxiliũ.6. Beneficentia.1.

75 Motus quo augeť charitas,ẽ alteratio.1.d.17.q.2.1.c./.Virt.q.1.11.c.co.2.3.11^{m}.Casula. Contritio.35.

76 Charitas non augetur per additionem, sed p intensionem,secundum accessum ad terminum. 12^{e}.q.52.2.0./.22^{e}.q.24.5.0./.1.d.17.q.2.2.0./. Virt.q.1.11.c.10^{m}./.12^{m}.

77 Visio beata,charitas,& huiusmodi, quę ptinent ad pmium essentiale,non augentur in beatis, ex quo iam sunt effecti beati.22^{e}.q.24.2.3^{m}./.1.d.15.q.5.ar.1.q.3.c./.3.d.31.q.2.ar.1.q.2.0./.4.d.12.q.2.ar.1.q.2.c.

78 Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.0. ☞ Du^{o}.312°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.157°.& 275°.

79 Charitas potest augeri in infinitum.22^{e}.q.24.7.0./.1.d.17.q.2.4.0. Cupiditas. Deus.338. Diuitię.8.

80 Oppositũ videť dicere. Virt.q.1.11.17^{m}./.q.2.2.10^{m}. R ñ^{o}. Dubio.313.

81 Charitas est infinita ex parte dei,vel finis,non aũt ẽm se.Virt.q.1.11.17^{m}./.q.2.2.10^{m}. Eucharistia.248.

82 Charitas parua in prin^{o} tẽtationis,fit magna in fine, qa semp deus administrat auxiliũ pugnanti.3.d.31.q.1.3.c. Excommunicatio.8. Fama.2. Fermentũ.1.2.Feruor.0.Fides.108.&c.Gaudiũ.1.Gloria.8.

83 Actus nři sunt cã gřę & charitatis,& augmenti earũ dispositiue tñ,sed efficiẽs,ẽ tñ deus.1.d.17.q.2.2.3.0

84 Oppositum videtur dicere a simili.3^{a}.q.13.2.0. ☞ Du^{o}.314°. R ñ^{o}.sicut Duo.680°.

85 Quilibet actus charitatis,disponit ad charitatis augmẽtum,reddendo hominem promptiorem ad iterũ agendum,& habilitate crescẽte,donec conetur ad perfectũ, & tunc actu augetur. 22^{e}.q.24.6.0. Gratia.77. Habitus.49.

86 Charitas vnico actu augetur,si fiat cum toto conatu, non autem aliter.12^{e}.q.52.3.0./.22^{e}.q.24.6.0./.1.d.17.q.2.3.0./.2.d.27.5.2^{m}.

87 Totus conatus requiritur,vt vltima dispositio infusionis & augmenti causalitatis.1.d.17.q.2.3.c./.2.d.27.5.2^{m}./.Virt.q.1.11.14^{m}.

88 Actus pręcedens charitatem,disponit ad eam,nõ merendo,sequens autẽ disponit eius augmentum merendo illud.1.d.17.q.2.3.0./.2.d.27.4.0./.5.3^{m}./. Ma.q.7.2.c./.Virt.q.1.11.c.fi. Hęresis.33.61.Infidelitas.5.11.

89 Charitas potest esse maior vel minor dupliciter.s. ex parte agentis.i.dei dantis,& ex parte subiecti se disponentis. Ma.q.7.2.c.2^{m}.

90 Duo maxime augent charitatem.s.separatio a terrenis,& patientia in aduersis,Opus.4.c^{o}.3. Ingratitudo.11.&c.

91 Ad acquirendum charitatem, necessaria sunt duo.s. auditio verbi dei,& meditatio donorum eius. Opus.4.c^{o}.3.

92 Charitas non diciť augeri,qa sit subẽm augmenti, sed quia ẽm eam fit augmentum.1.d.17.q.2.1.c.3^{m}.

93 Immo charitas augeť vt subiectũ.ql.8.vel.9.q.6.0. ☞ R ñ^{o}.Dubio.315°.

94 Ad charitatem vię se habet anima, sicut materia ad formã elementarem,ergo charitas vię est generabilis & corruptibilis. Sed ad charitatem patrię se habet anima sicut materia quę essentię ad suã formã,ergo illa charitas est incorruptibilis.Opus.61.c^{o}.16.

95 Charitatis augmẽtatę tria sunt signa, siue effectus.s. maior pfectio subi,maior impmistio contrarii, & maior extensio actus proprii.Opus.61.c^{o}.17. Mẽbrũ.12.Mendaciũ.7.Meritũ.50.&c.62. Passio.109.Perfectio.5.Prędicare.14.Puritas.2.Raptus.8.15.Religio.18.23.29.66.&c.Seraphin.2.3.5.

96 Charitas sicut tripľr exit in esse.s.modo q̃si supnãli, modo q̃si voluntario,& modo q̃si nãli,sic tripľr desinit esse.s.cũ hõ peccans deest,seu se abũtat deo influẽti,cũ nomẽ dei in vanum accipit,& cũ anima ingrata dei beneficio,paulatim torpens ad frigiditatẽ primam reuertitur.Opus.61.c^{o}.16. Spes.79. Subiectio.7.

97 In charitate sunt quatuor.s.essentia,habitus radicatio eius in subo,motus siue actus,& for^{a} in motu. Tria vltima possunt augmẽtari,sed primũ corrumpi põt & augeri,non aũt minui.Opus.61.c^{o}.17.

98 Charitas nõ põt minui.22^{e}.q.24.10.0./.1.d.17.q.2.5.0./.4.d.16.q.2.ar.2.q.1.2^{m}./.d.21.q.1.ar.3.q.1.3^{m}./.d.22.q.1.ã.3.q.1.2^{m}./.vi.q.28.9.4^{m}./.Ma.q.7.2.0./.q.16.2.14^{m}./.Virt.q.1.11.5^{m}.

99 Charitas nõ põt amitti per peccatũ veniale.12^{e}.q.71.4.c./.q.78.2.1^{m}./.q.88.1.2^{m}./.q.89.1.c.2^{m}./.22^{e}.q.24.10.c./.q.43.7.5^{m}./.q.107.3.2^{m}./.1.d.17.q.2.5.c.3^{m}./.4.d.2.q.1.ar.3.q.1.3^{m}./.d.16.q.2.ã.2.q.1.2^{m}./.d.21.q.1.ar.3.q.1.3^{m}./.d.22.q.1.ar.3.1.1^{m}./.Ma.q.7.2.3.11.0./.q.14.2.2^{m}./.3^{m}./.Virt.q.2.10.10^{m}./.1^{e}.Cor.13.lec.3.co.1.

100 Veniale peccatum non contrariatur habitui charitatis,sed feruori actus eius,quem minuit.12^{e}.q.71.4.c./.22^{e}.q.24.8.2^{m}./.q.54.3.c./.q.107.3.2^{m}./.3^{a}.q.79.4.c./.q.87.1.2.c./.1.d.17.q.2.1.c./.2.d.20.q.2.3.5^{m}./.d.24.q.3.6.c.fi./.4.d.12.q.2.ar.2.q.1.c./.d.21.q.2.1.c./.Ma.q.7.2.0./.Virt.q.2.10.10^{m}.

101 Peccatũ veniale,diminuit charitatẽ,q̃ ad radicationẽ

in subiecto non autem per se.i.causando imperfectius esse in subiecto: sed disponendo ad priũ. Ma.q.7.2.4m.

102 Peccatum veniale potest esse causa q̧ charitas sit parua: impediendo infusionem vel augmentum eius dispositiue. Ma.q.7.2.c.fi.3m./.6m.

103 Charitas vię potest amitti: nõ autem charitas patrię. 22e.q.24.11.o./.3.d.31.q.1.1.o./.4.d.14.q.1.ar.4.q.1.c./.q̃.4.co.69./. Virt.q.2.12.o./.Ro.8.fi./.1c.Cor.13.lec.3.prino.

104 Charitas quadrupliciter amittitur.s.ex indispositione subiecti, peccato mortali: auersione ab obiecto: & defectu influxus. Virt.q.2.12.11m.

105 Charitas quolibet peccato mortali amittitur. 12e.q.71.3.c.fi./.4.c./.22e.q.24.12.o./.q.45.4.c./.3a.q.79.6.2m./.q.84.10.c./.1.d.17.q.2.5.c./.3.d.27.q.2. ar.4.q.4.c.1m./.d.31.q.1.1.o./.4.d.16.q.2. ar.1.q.1.2m./. Ma.q.7.1.c./.q.14.2.2m./.Virt.q.2.6.13.o.

106 Charitati opponitur auaritia sicut etiam quodlibet peccatum mortale: inquantum constituit finem in bono creato. Ma.q.13.1.7m.

107 MENSVRA.22.73./. Charitas habet modum.i. mensurã, ex parte subiecti, non autem ex parte obiecti.1.d.3.q.2.3. 5m./.d.17.q.2.1.2m./.3.d.27.q.3.3.o./.ṽi.q.21.6.12m./.Ma.q.7.2.c./.Virt.q.2.2. 13m./. Opus.17.co.61. Amor.108.Contritio.35.

108 Charitas habet modum quo ad actus quos imperat, non autem quo ad actũ quem elicit.3a.q.85.2.1m./.3.d.27.q.3.3.4m. Fermentum.o.

109 Charitas datur fm mensuram subiecti.i.fm capacitatem naturę: & conatum.1a.q.62.6.o./.22e.q.24.3.o./.3a.q.69.8.3m./.1.d.17.q.1.3.o./.2.d.3.sc.1.L.fi./.d.29.3.c.fi./.3.d. 31.q.1.4.o./. Ma.q.7.2.c. 2m./.7.9m./.Mat.25.co.9. Feruor.o.

110 Immo charitas non datur fm capacitatẽ naturaliũ: sed secundum voluntatem spiritus.22e.q.24.3.b.

☞ R ñº. Duº.316º. Fortiº.24.Maª.26.

111 Gradus charitatis sunt tres, fm extensionem, & tres fm intensionẽ, & tres fm affectũ.Opus.18.co.15.16.17. Negligentia.9.

112 Gradus charitatis triplex.s.incipientium, proficientiũ, & perfectorũ.22e.q.24.9.o./.q.183.4.o./.q.184.2.o./.3.2m./.3.d.29.ar.8.q.1.o./.quol.4.24.8m./. Opus.61.co.2./.Psal.24.co.4./.Isa.44.co.2.fi. Pœnitentia.106.Perseuerantia.13.

113 Gradus charitatis triplex.s. minimus.i. occupantium se in terrenis negociis libenter, secundus nolentiũ seruire deo in salutem p̃ximorũ p̃p dulcedinẽ cõtemplationis, tertius oppositorũ, vt Paulus. Et sic conuenit proprie prelatis, & predicatoribus.Virt.q.2.11.6m.

114 Beatitudo datur fm diuersos gradus charitatis.1a.q.12.6.c./.22e.q.24.3.2m./.3a.q.55.1.3m./.1.d.17.q.1.3.3m./.3.d.29.ar.8.q.2.c.fi./. 4.d.49.q.1.ar.4.q.4.o./. Opus.4.co.2.co.2./. 10.14.co.2./. Ro.8.lec.5.co.1. Preceptum.28.c̃.72.c̃.

115 Feruor charitatis dupliciter sumitur.s. pro intensione actus charitatis, & p̃ motu appetitus sensitiui.1.d.17.q.2.1.c./.5.c.2m./.3m./.Ma.q.7.2.17m. Status.9.Visio.16.

116 NVMERVS./.Eadem numero, est charitas dei & p̃ximi.22e.q.17.3.c.fi./.q.18.2.3m./.q.23.5.o./.q.25.1.o./.q.81.4.3m./.q.103.3.2m./.3.d.9.q.2.1.2m./. d.27.q.2.ar.4.q.1.o./.Virt.q.2.4.o.

117 Charitas vię, manet eadẽ numero in patria.12e.q.67.6.o./.q.111.3.2m./.3.d.31.q.2.2.o./. ṽi.q.27.5.6m./. Virt.q.2.12.20m./.1e.Cor.13.lec.3.co.1.3. Contritio.35.Preceptum.72.&c̃.Status.9.

118 ORDO./.Charitas habet ordinem. 22e.q.26.1.o./.3.d.29.1.o./.Virt.q.2.9.o. Agere.23.Amor.4.32.76.&c̃.108.138.146.

119 Ordo charitatis, attenditẽ fm affectũ, & effectũ.22e.q.26.6.o./.3.d.29.3.o./.q̃l.4.q.12.2.8m. Deus.338.

120 Dilectio dei est prior dilectione p̃ximi, ordine perfectionis & dignitatis, sed econuerso, ordine generationis & dispositionis.12e.q.68.8.2m.

121 Ordo charitatis, cadit in precepto.22e.q.44.8.o./.3.d.29.1.5m./.Virt.q.2.9.11m. Finis.54.82.85.c̃. Preceptum.72.c̃.

122 Ordo charitatis, manebit in patria. 22e.q.26.13.o./.3.d.31.q.2.ar.3.q.1.2.o. Saluari.18.
Oppositum videtur dicere.Virt.q.2.9.12m.

☞ R ñº. Dubio.317º.2100º.

123 In patria nullus erit ordo dilectionis, nisi fm p̃pinquitatẽ ad deum.22e.q.26.13.o./.Virt.q.2.9.12m.

124 COGNITIO./. Nullus potest certe cognoscere, se habere charitatem, vel grãm, nisi sibi diuinitus reueletẽ. 12e.q.112.5.o./.3a.q.80.4.5m./.1.prolo.l.co.2./.d.15 q.4.1.1m./.d.16.1.5m./.d.17.q.1.4.o./.3.d.23.q.1.2.1m./.d.27.q.2.1.10m./.ar.4.q.4.2m./.4.d.4.q.1.ar.2.q.2.4m./.d.9.ar.3.q.2.c./.d.21.q.2.2.2m./.ṽi.q.10.10.o./.q̃l.7.vel.8.q.2.2.c.fi./.Ro.8.fi./.2e.Cor.12.co.2./.co.13.co.10.fi. Coniectura.o.Ebur.Fama.2.Immunitas.Iudicium.19.21.Martyrium.1.2.3.5.

125 Cognitio nõ ẽ obm charitatis, sed deus cognitus.12e.q.67.6.2m.Mel.1.Relio.8.44.Turtur.3.Visio.16.

126 Duplex est cognitio charitatis.s.experimẽtalis, & speculatiua. Secundã habet carens charitate, non aũt primam.3.d.23.q.1.2.1m./.quol.7.vel.8.q.2.2.o.

127 Habens charitatem, habet rectum iudicium de omnibus. Phil.co.4.principio.

EFFECTVS. 20.52.55. 57. 58.59. 61.65.95.96.108.114.

128 Effectus charitatis sunt duodecim.s. vita spiritualis, obseruantia mandatorũ, p̃tectio cõtra aduersa, beatitudo, venia, illuminatio, lętitia, pax, amicitia, libertas, filiatio dei, & expulsio timoris.3a.q.89.6.c./.Ma.q.10.2.c./.Virt.q.2.2.15m./.Opus.4.co.2. Accidia. Actio.16.17.Adulatio.3. Amor.191. Assimilatio.6.7.Aure.3.23.Baptũs.103.Beneficentia.o.

129 Vita animę est per charitatẽ.Ma.q.10.2.c./. q.11.3.c./.q.14.2.c./.Virt.q.2.13.c.Bonitas.186.197.Clemẽtia.9.10.

130 Charitas immediate tradit hoiem deo, adherendo ei per spiritus vnionem. Et est religionis principium, qua mediante, opera diuini cultus facit.22e.q.82.2.1m. Concupiscentia.19. Confirmatio.31. Contritio.35. Conuersio.8.Correctio.o.Credere.9.Cupiditas.

131 Charitas quantũcunq; minima, potest resistere cuilibet tentationi. 3a.q.62.6.3m./. q.70.4.c./. 3.d.31.q.1.3.o./.Virt.q.2.10.4m. Damnatio.4.12.&c̃.Delectatio.113.Descendere.8.Deuotio.4.6.13. Diuitię.Docere.2.Donum.6.7.16.

132 Charitas facit homines deiformes, supra homines cõuersari in cœlis, & conuenire cum deo & cum angelis. 12e.q.65.5.c./.3.d.27.q.2.1.9m. Ebur. Aedificare.o.Eleemosyna.4.32.Eucharistia.246.&c̃.Excommunicatio.8.Fama.2.

133 Operatio sine charitate facta, valet ei pro quo fit, virtute charitatis eius, & non ex parte operantis. 2.d.40.4.5m.

134 Immo operatio sine charitate facta, etiã valet ex parte operantis.4.d.45.q.2.ar.1.q.3.o.

☞ R ñº. Dubio.318.

135 Minima charitas põt in magnũ meritũ, respectu pręmii accidentalis, nõ aũt respectu p̃mii essentialis.3.d.31.q.1.3.2m.Fermentum.o.Fides.82.&c̃.108.&c̃.116.117.167.Finis.72.&c̃.Frui.8.Fruitio.4.

136 Charitas dicitur ignis propter quinq;.s. quia illumi-nat: estuat: ad se omnia conuertit: expeditum facit: & sursum trahit. Isa.30.fi.

137 Charitas nominatur via ab Apsto. q̃ deo appropinquamus: quia p ipsam mens deo vnitur.1^{a}. q.24.4.c. Gaudium.1. Gloria.8. Gratia.147. Habitus.49. Ieiunium.12. Ignis.20.22. Intelligentia.6. Iudicium.19. 21. Iustificatio.2.3.33.50.

138 Charitas eleuat hominem in id quod metas nature excedit. Veri.q.20.2.c./. Virt. q.1.5.c^{m}. Latria.9. Ludus.4.

139 Charitas vnit nos deo: sicut sunt illi qui rebus mundi penitus abiectis, solicite cogitant solum que dei sunt. 22^{e}.q.45.2.c./.3^{a}. q.89. 6.c./. Po^{a}.q. 6.9. 3^{m}./. 6^{m}./. Ma.q.10.2.c./. Virt.q.1.5.7^{m}./.q.2.1.3^{m}./.10^{m}./. 11^{m}./.2.6^{m}./.7^{m}./.quol.8.vel.9.4.c.

140 Nullus sine charitate potest saluari: & quilibet habẽs eam saluatur. Virt.q.2.10.c. Maria.6. Martyrium.1.2.3.5. Mel.1.

141 Charitas impeccabilitatem habet ex virtute spiritus sancti, qui infallibiliter operatur quodcũq; voluerit: & etiam secundum propriam rationẽ charitatis: nõ aũt ex pte sui subiecti. 22^{e}.q.24.11.c. prin^{o}./.3^{a}.q.79.6. 2^{m}. Meritũ.C. Misericordia.10.13. Mors.33.

142 Charitas de se preseruat a peccato: sed habens eam peccat ex mutabilitate liberi arbitrii. 22^{e}. q.24. 11.c. prin^{o}./.3^{a}.q.79.6.2^{m}.

143 Donum sapientie: non est causa charitatis: sed effectus eius. 21^{e}. q.45.6.2^{m}. Obedientia.13. Operatio.48.51.52.

144 Meditatio de diuinis: causat charitatem: que causat necessitatẽ loquẽdi de deo. 12^{e}.q.27.2. c./. ps.31.co.3.

145 Suspendere contemplationem ad tempus propter salutem proximi: pertinet ad summã pfectionẽ charitatis. 22^{e}.q.182.1. c.3^{m}./.3.d.35.q.1.ã.4. q.2. c. 2^{m}./. Virt.q.2.11.6^{m}. Oratio.6.16.17.19.20.42.48.49. 54.82. Passio. 83.95.102.109.123.131.

146 Gaudium de deo, in se est effectus charitatis: sed vt deus participatur a nobis, est effectus spei. 22^{e}. q. 28. 1.3^{m}./.2.4.c.

147 Bonitas amoris, desiderii, & gaudii, dependet ex eodem: ideo pertinent ad eandem virtutem charitatis. 22^{e}.q.28.4.c./.q.29.4.c./.q.51.2.c. Patria.5.8. Paulinus. Pax.2.6.21. Pctm̃.202.213.239.242.252. 253.273.274.297.381. Poenitentia.52.106.122. Perfectio.59.&c̃.73.75.77. &c̃.84.&c̃. Preceptum. 74.&c̃. Sacrm̃.89. Saluari.18.

148 Resurgens per poenitentiam in minori charitate, habebit maius gaudium accidentale de bonis factis pus in maiori charitate, q̃ de factis post in minori: nõ autem maius gaudium essentiale. 3^{a}.q.39.5.3^{m}. Satisfactio.1.26.28. Seraphin.2.3.5.

149 Gaudium est magis effectus charitatis q̃ tristitia. 22^{e}. q.28.1.o./.q.35.2.3.c./.ps.50.co.12. Spes.2.43.52. 59.79.

150 Gaudium causatum ex charitate, non cõpatitur secũ tristitiam, sicut qđ causaẽ ex spe. 22^{e}. q.28.2.o. Suffragia.5.6.

151 Charitatis est habere pacem: sed facere pacem, est sapientie ordinantis. 22^{e}.q.45.6.c.1^{m}. Vinculũ.2. Vindicatio.5.

152 Concordia est effectus charitatis. 22^{e}.q.29.3.o./.q.37. 1.c. Virtus.113.253. Vnio.7. 8.9.10.

153 Debitum gratitudinis ex charitate procedit: que q̃to plus soluitur, tanto magis debetur. Ideo obligatio gratitudinis est interminabilis. 22^{e}. q.106. 6.2^{m}./. q. 107.1.3^{m}. Vsura.7.8.80.84.97.189. 195.205. 290. Christus.200.

154 Deus per charitatis amorem dicitur & fit pater noster, & sponsus noster. 22^{e}.q.19.2.3^{m}. Zelus.1.7.8

155 Amare, magis est effectus charitatis: q̃ amari. 22^{e}.q. 27.1.o.

156 Timor filialis est effectus charitatis: seruilis vero contrariatur charitati. 2^{e}. Cor.7.co.1.fi.

157 Charitati duo sunt contraria.s. timor & cupiditas. Opus.4.c^{o}.2./. Opus.61.c^{o}.17./.2^{e}. Cor.7.co.1.fi.

Charitatiuũ. Charitas.o. Oratio.24. Papa.8. Subsidium. Carius. Carum. Negociatio.3. Vendere.7.&c̃. Vsura.126.&c̃.157.&c̃.

Carmen. Demon.81. Versus.

Carnalis. Adeps.1.3. Affectio.4.&c̃. Amor.194. 199.239.270. Aqua.5. Auaritia.6. Auersio.16. Bigamia.3. Coniunctio.5. Consanguinitas.1. Copula. Delectatio.55.56.58.&c̃.87.90.&c̃. Demon.52. 60. &c̃. Vitium.11. Eucharistia.230. Fornicatio.18. Inebriari. Lac.2. Lex.105. Machometus. Matrimoniũ. 20.&c̃.51.&c̃.65.139.144. Mel.o. Mulier.10. Operatio.24. Oratio.20. Pax.18. Pctm̃.38.&c̃.144. 157. &c̃.242.303.329. Pietas.12. Pulchritudo.8. Raab. 2. Sensualitas.o. Seruire.4. Simonia.17. Tabernaculum.3. Tabula.2. Tempus.33. Tribulatio.19. Vitiũ. 11. Votum.58.&c̃. Zelus.9.

1 CARO dicitur tripliciter.s. natura, vitiũ, & passibilitas. 3^{a}.q.54.3.1^{m}./. He.12.lec.4.co.1./.c^{o}.5.co.5. Adoratio.15.16. Aduentus.1.2.6.&c̃.

2 Caro hominis, de se non habet bonum virtutis: sed vt subest rationi. 12^{e}.q. 56. 4.c. Affinitas.1.&c̃. Amictus.

3 Caro preputii, dicitur pellicula tegens carnem illam in qua magis uiget concupiscentia: sed non potest abscindi sine periculo. 4.d.1.lec.2.1.3^{m}. Amor.128. 150. Angelus.447. Anima.87. Animal.64. Apollinaris.3. Apparere.6.

4 Caro de se non dicit aliquid ordinatum in cibum, sed rem quandam nature. 4.d.11.q.2.ã.1.q.2.2^{m}.

5 Caro in eodem, semper est eadem secundum speciẽ: non autem secundum materiã. 1^{a}.q. 119.1.2.o./. qd. 7.vel.8.q.3.o.

6 Esus carnium vẽ introductus post diluuium. 12^{e}. q. 102.6.2^{m}./. Ro.14.co.2. Assumere.7.17.36.44. 48.49.53.54. Astutia.1. Baptismus. 192.202. 212. 250. Calcaneus. Calor.11. Carnalis. Castitas.11. Certe.3.13. Cilicium. Circuncisio.9.12.24.28. Concupiscen^{a}.13. Continentia.18. Corpus.59. Delectatio.90. Demon.52.60.&c̃. Elephas.6. Eucharistia.54. 123. 142.&c̃. Flos.2. Fortitudo.1. 3.50. Fructus.9.21.22. Heresis.8.59.62. Homo.6. Hircus. Iacob.8.9. Ieiunium.10.11.14.41. Incarnari.14. Indiuiduum.24. Innocentia.2.14.15. Lex.69. Maceratio.o. Maria. 38.63. Matrimonium.71. Missio.25. Monachus. Mors.1.44. Naturale.34. Nazareth. Nubes.3. Pars. 45. Passio.100. Peccatum.38.&c̃.144.157. &c̃.242. 296.303.305.322.&c̃.404. Prudentia.34.35.36. Radix.3. Resurrectio.21. Saccus. Sacerdos.13. Sacrm̃. 127. Sacrificium.20.34.35.38. Sanctitas.8. Sarraceni. Sexus.4. Studium.8. Tentare.2.8. Terra.4. Verbũ. 63.69.72. Virginitas.o. Christus.208.227.

Carolus magnus Imperator.9. Carthago. Scipio. Cartone. Pythagoras.2. Carum. Carius. Negociatio.3. Vendere.7.&c̃. Vsura.126.&c̃.157.&c̃.

Carus. Adulterium.2. Ambra. Bestialitas.2. Charitas.10. Electio.37. Gratiosus.o. Propinquitas.

Caseus. Eucharistia.55. Ieiunium.42. Cassari. Cassum. Deus.303. Cassiodorus. Prophetia.4.

Cassum. Addere.19. Cassari. Deus. 303. Inane. Vanum.

Castigatio. Castitas. 1. 7. Correctio. o. Corripere. Increpatio. Maceratio. o. Matrimonium. 138.

1 **CASTITAS** est virtus: dicta a castigatione pcupiscentię: tanq̃ pueri. 22ᵉ. q. 151. 1. o. / Ethi. 3. lec. 22. co. 2. fi.

2 Castitas ꝓprie est virtus ſpālis circa venerea, sed large est virtus generalis. 22ᵉ. q. 151. 2. o. Amictus.

3 Castitas vt delectans est fructus, sed vt est ẽm rōnem, est virtus quę maxime disponit hominẽ ad perfectionẽ intellectualis operatōis. 22ᵉ. q. 15. 3. c. fi. / q. 151. 1. 4ᵐ. Amor. 170. Beatitudo. 142. 149.

4 Castitas coniugalis, non est virtus specialis supra castitatem, quia non habet laudem: nisi abstinentię ab illicitis delectationibus. Nec castitas vidualis. quia nō est perfecta. 22ᵉ. q. 152. 3. 5ᵐ. Castra. Circuncisio. 6. Consilium. 12. &c̃.

5 Castitas siue continentia, pertinet ad perfectionem vitę spiritualis. Opus. 18. cᵒ. 8. Contemplatio. 13. 19. Continentia. o.

6 Castitas est circa venerea, sed abstinentia est circa cibos, ideo differūt. 22ᵉ. q. 151. 3. o. / 2. d. 44. q. 2. 1. 3ᵐ. / Virt. q. 1. 4. c. fi. Ebur. Episcopus. 23. Fœmina. lia. Fructus. 1. 4. 5. Ioannes. 9. &c̃. Ordo. 107. Pudicitia. o. Pudor.

7 Castitati antonomatice attribuitur decor, ideo virginitati attribuitur excellentissima pulchritudo. 22ᵉ. q. 152. 5. c.

8 Castitas est subiectiue in anima. 22ᵉ. q. 151. 1. 1ᵐ. / Ethi. 3. lec. 22. co. 2. fi. Religio. 22. 26. 33. &c̃.

9 Immo castitas est subiectiue in concupiscibili. Virt. q. 1. 4. c. fi. R fīo. Dubio. 319ᵒ.

10 Impedimētū castitatis triplex. s. delitię corporis, cogitatiōes veneris, affectus, colloquia, & frequens conuersatio mulierum. Opus. 18. cᵒ. 10. Reuerentia. 1. Scientia. 30. Temperantia. 9. Timor. 45. 51. &c̃.

11 Remediū septuplex castitatis cōtra luxuriā. s. maceratio carnis p abstinentiā, vigilię, & huiusmodi: cōtemplatio diuinoꝝ & oratio: studiū scripturarū: cogitatio sancta: exercitiū cōtra ociū: labor, & angustia, & solitudo. 22ᵉ. q. 188. 5. o. / Opus. 18. cᵒ. 10. / Ethi. 3. lec. 22. co. 2. fi. Turt. 3. 4. Virginitas. 18. 19. 20. 28. Votū. B.

CASTRA a castrare sunt dcā, quia ibi dꝫ castrari libido. Vel dicuntur castra: ꝓpter munitionẽ exercitus. Opus. 20. Liᵒ. 4. cᵒ. 18. Angelus. 450. Oppidum. Castrare. Castra.

Casuale. Casualia & fortuita in inferioribus accidunt. Opus. 3. cᵒ. 137. Casus. o. Causa. 20. Fortuna. o. Obliqui. 2. Per. 2. 3. 6.

CASULA est proprie vestis sacerdotis, & significat charitatẽ: quia consecrat sacramētū charitatis. 1. Eucharistiam. 4. d. 24. q. 3. 3. c.

1 **CASUS** & fortuna, sunt tantum in contingentibus, & materialibus. ꝫ. 2. cᵒ. 38. / Liᵒ. 3. cᵒ. 6. / 74. / Opus. 3. cᵒ. 136. Casuale.

2 Non omne quod est pręter intentionẽ, est a casu vel a fortuna: sed trī contingens raro. 22ᵉ. 4. 43. 1. 3ᵐ. / q. 64. 1. c. / ꝫ. 3. cᵒ. 5.

3 Nihil ẽ a casu vel a fortᵃ respectu dei: sed respectu cęterarum causarum. 1ᵃ. q. 19. 6. c. / q. 22. 2. 1ᵐ. / q. 103. 7. 2ᵐ. / 3ᵐ. / q. 116. 1. c. 2ᵐ. / 1. d. 39. q. 2. 2. 3ᵐ. / 2. d. 35. L. 7ᵐ. / ꝫ. 3. cᵒ. 92. co. 3. fi. / Veri. q. 2. 14. 5ᵐ. / q. 3. 8. 3ᵐ. / q. 5. 4. 7ᵐ. / 5. 5ᵐ. / 9. 10ᵐ. / 12ᵐ. / Ma. q. 2. 5. 6ᵐ. / q. 16. 7. 15ᵐ. / Opus. 3. cᵒ. 139. / Mat. 2. co. 3. / Met. 6. lec. 3. co. 6. 7. 8. / Liᵒ. 7. lec. 6. co. 5. / Phy. 2. lec. 9. co. 3. fi. / Perhierᵃᵒ. lec. 14. co. 4. 5. 6. Fortuna. 1.

4 Distinctio rerum, nō est a casu, nec a fortuna. ꝫ. 2. cᵒ 38. / 39. 1ᵐ. / 40. 1ᵐ. / 41. 1ᵐ. / 43. 2ᵐ. / Opuscu. 3. cᵒ. 101.

5 **CORPORALIS ET SPIRITUALIS.** Ad casum corporalem, & spiritualem, octo nos impellunt. s. debilitas virium, onus peccatorum, multitudo trahentium, lubricitas viarum, varietas offendiculorū, ignorantia agendoꝝ, exempla cadentiū, & pōnderositas corporū. 1ᵉ. Cor. 10. lec. 3. fi. Causa. 12. 14. 20. Cadere. o. Fortuna. 2. Generatio. 25. Interpretatio. 2. Mundus. 12. Occidere. 22.

6 Occasio casus, multis fuit exterior pulchritudo, & ornatus. Opus. 58. cᵒ. 8. Prouidentia. 14. 57. Scientia. 53.

7 **POENITENTIALES.** / Casus pœnitentiales. Absoluere. o. Confessio. 74. 87. Confessor. 10. Dispensatio. 2. &c̃. Excōmunicatio. 24. &c̃. Fornicatio. 9. Peccatum. 388. Votum. 68. &c̃. Usura. 75. 96. 140. 165. 197. 209. 213. 218. 220. 243. &c̃. 252. &c̃. 260.

8 **NECESSITATIS.** / Casus necessitatis. Articulᵘ. 3. Bonitas. 208. Dispēsatio. 2. &c̃. Doctrina. 10. Ecclesia. 16. Exactio. 1. Interpretatio. 2. Iudicium. 31. 32. Lex. 108. Missa. 14. Occidere. 20. Oratio. 84. Votum. 68. &c̃.

9 **MORTIS.** / Casus mortis. Absoluere. 4. Articulus. Eucharistia. 194. Excōmunicatio. 32.

10 **NOMINUM.** / Casus nominum. Nomen. 16. Nominatiuus. Verbum. 81.

Cathafrige. Eucharistia. 55. Hęresis. 116. 117. Catalogus. Canonizatio. Iepthe.

CATARACTAE sunt quędam loca occulta, in quibus aquę generantur, & a quibus descendunt. s. nubes. ꝑs. 41. co. 8. Cathari. Hęresis. 111.

1 **CATHECISMUS** non est sacramentum, sed sacramentale. 3ᵃ. q. 67. 3. 2ᵐ. / 4. d. 42. q. 1. 2. c.

2 Cathecismus est instructio credendorum explicite: ꝓcedens baptismū. 3ᵃ. q. 71. 1. o. / 4. d. 6. q. 2. ar. 2. q. 1. o.

3 In cathecismo fit quędam professio futuri baptismi. 4. d. 42. q. 1. 2. 3ᵐ. / 4ᵐ. Baptismus. 233. 234. 236.

4 Cathecismus debet pręcedere exorcismum. 4. d. 6. q. 2. ar. 3. q. 3. 2ᵐ. / L. fi. Ceruus. Cognatio. 6.

5 Cathecismus ꝑtinet tm̄ ad sacerdotes. 3ᵃ. q. 67. 3. 2ᵐ. Confirmatio. 14. Ecclesia. 14. Fides. 79. Immunditia.

6 Immo cathecismus pertinet ad lectorẽ. 3ᵃ. q. 71. 4. o. R fīo. Duᵒ. 320. Instructio.

7 Cathecismus pertinet ad sacerdotẽ principaliter, sed ad lectorem secundario, quo ad instructionẽ credendorum, & ad diaconum. Sed ad instructionẽ conuersiuār ad eſos, & prędicatores, & ad quēlibet fidelẽ. Sed quo ad instructionẽ moꝝ: ad anadochum. i. patrinum. 3ᵃ. q. 71. 4. o. / 4. d. 6. q. 2. ar. 2. q. 2. o. / ā. 3. q. 3. 2ᵐ. / d. 24. q. 2. ar. 1. q. 2. c. fi. / ꝓ: 4. cᵒ. 74.

8 Pueri sunt cathetizandi, & patrinus pro eis cōfessionẽ facit. 3ᵃ. q. 71. 1. 2ᵐ. / 3ᵐ. / 4. d. 6. q. 2. ar. 2. q. 3. o.

9 Cathecismus ordinat ad bonū, nihil efficiendo, sed solum instruendo: exorcismus aūt remouet malū, etiam operando. 4. d. 6. L. fi. Lectoratus. 1. &c̃. Matrimonium. 126. Responsio. Unctio. 33. 35.

1 **CATHEDRA** duplex. s. magistralis: & pastoralis. Et q̃ quicuplex differentia earum. s. quia ille qui accipit cathedram magistralem, non accipit aliquam eminentiam quam prius nō habuerit, sed solum opportunitatem cōicandi scientiā: ille vero accipit eminentiā potestatis. Et eminentia scientię, est perfectio hominis, ẽm seipsuꝫ: sed emināčia potestatis est ꝑfectio hois, ꝑ cōparationẽ ad aliū. Et ad cathedrā pōtificalẽ fit homo idoneus p charitatẽ excellētẽ: sed ad cathedrā magistralẽ reddit hō idoneus ex sufficiētia sciē. Et appetitus sapiētię est laudabilis: sed appetitus potestatis sup alios est vitiosus. Et scientiā per quā aliqs est idoneus ad docēdū: potest aliquis scire ꝑ certitudinẽ se habere

si charitate p quā aliquis est idoneus ad officiū pastorale, nō pōt aliquis per certitud iuē scire se habere. ql. 3.q.4.1.0. Sedes.

2 Licet petere p se cathedrā magistralē: q̄uis honestius sit, q̄ per aliū petat: nisi forte aliqū ex cā aliqua speciali. quol.3.q.1.0./.Opusc.19.c°.4.co.5.

3 Ecclesia amittit cathedrā epalē: pp maliciā ppsī. 22ᵉ.q.108.4.2ᵐ. Cōsecratō.12. Sedē.10. Sedes.0. Thro.1

CATHEGORICA dictio est, q̄ absolute ponit rem significatā circa aliqđ suppositū: syncathegorica vero, q̄ importat ordinē pdicati ad subiectū. 1ᵃ.q.31.3.c. Hypothetica. Solus.0. Verbum.82.

CATHENA quincuplex.s. pietatis, iniqtatis, paupertatis, seruitutis, & carceris. Isa.58.f.

CATHOLICA.i. vniuersalis est fides nr̄a dupliciter.s. vniuersalitate pceptorū: & locorū. Trin.11.c./. Opus.23.c°.1.f. Doctor. Fides.14.

CATO morti se tradidit: ne incurreret seruitutem Cęsaris.22ᵉ.q.125.3.a.2. Cauere. Gutta.

Cauda. Cete.4.

CAVERE mala, est pudētię, sicut & psequi bona: sed cauere impedimēta extrinseca, est cautionis. 22ᵉ.q.49.8.2ᵐ. Abstinentia.0. Cautio. Euitare. Ludus.7. Pręceptū.152. Vitare.

Cauerna. Spelunca. Terręmotus.

Cauma. Hypercauma. Holocaustū.1.

Caursini. Vsura.172.

1 CAVSA /QVID PER SE VEL PER ACCIDENS./. Omne ens est cā. p̄.3.c°.14.1ᵐ.

2 Causa ad quā necessario sequit̄ effectus: intelligitur tm̄ de causa per se, cōpleta, & nō impedita. 1ᵃ.q.115.6.c./.12ᵉ.q.75.1.2ᵐ./.2.d.36.1.2ᵐ./.p̄.3.c°.86.7ᵐ./. 94.1ᵐ./. Ma.q.3.3.c.prin°./.3ᵐ./.q.6.15ᵐ./.21ᵐ./. Spū.6.15ᵐ./.21ᵐ./.quol.12.5.c./. Met.5.co.1./. Lec.5.pn°./. Li°.6.lec.3.co.1./. Perhierᵃᵉ. lec. 14.co.3. A.0. Ablatiuus.1. Aborsus.1. Abstractio.12.13. Accidens.4.20.43.51.52.53.56.&c̄.63.66.94.&c̄. 110. Accusatio.24. Acquirere. Actus.37.91.116. 121.131.156.184. Admiratio.1.3.4.5. Adoptio.12, 17. Adulatio.1.

3 Posita causa naturali, & sufficienti, ponitur effectus: nō aūt voluntaria. 1ᵃ.q.14.8.2ᵐ./.q.19.8.0./.q.41.2. 0./.q.46.1.9ᵐ./.10ᵐ./.q.61.2.1ᵐ./.3ᵃ.q.56.1.1ᵐ./.1. d.42.q.1.1.5ᵐ./.3.d.19.ar.3.q.2.4ᵐ./.4.d.43.ar.2.q. 1.1ᵐ./.p̄.2.c°.34.2ᵐ./.3ᵐ./. Veri.q.2.1.8ᵐ./.q.23.5. 1ᵐ./.Poᵃ.q.3.17.4ᵐ./.1ᵉ.Cor.15.lec.2.co.2.prin°. Aduocatus.0. Affinitas.0. Agens.8.10.17.65.96. Agere.12. Amicitia.25.&c̄. Amor.C. Angelus. Anima. Applicatio. Apprehensio. Appropriatio. Arrogātia. Ascēdere. Assimilatio. Assumer.34.52. Astrologia.4. Attributa.1. Auaritia.19. Audacia. 11.12.13.15.&c̄. Auersio.17. Baptismus. A. Beatitudo.91. Bellum.5. Benedictio.9.

4 Non omnis causa per se propria & sufficiens, causat necessario suum effectum: quia potest impediri. 1ᵃ.q. 115.6.c./.q.16.3.c./.12ᵉ.q.75.1.2ᵐ./.p̄.3. c°.86.7ᵐ./. 94.1ᵐ./.Ma.q.3.3.c.pn°./.q.6.15ᵐ./.21ᵐ./.q.16.7. 14ᵐ./.Met.6.lec.3.0. Beneficium.6. Bigamia.3.&c̄. Bonitas.29.30.38. Character.C.E. Charitas.69.93. 101.102.143.144.159. Cœlū. 97.100.&c̄.133.&c̄. Cete.15. Coactio.9. Cognatio.8.9. Cōpositio.3. Cōceptio.5.31. Cōiunctio.11. Cōscientia.17. Contractio.2. Cōtrariū.6.&c̄.15.17. Creatio.3. Damnatio. 35.66. Damnum.2.3. De.0. Defectus. 12.&c̄. 21.22.

5 Causa duplex.s. dispositiua, & cōsumatiua. 22ᵉ.q.94. 4.0./.2.d.15.q.1.2.c./.p̄.3.c°.120./. Poᵃ.q.3.4.c. Delectatio.C. Dęmon.31.44.90.&c̄.113.115.122. Dęnoīatio.3.11. Desideriū.10. Desperatio.6.7. Detractio.3. Deuotio.4.5.6.8. Dr̄ia.7.&c̄. Diffinitio. 11.12. Dispositio.32.41.&c̄. Dos.7. Ebrietas.1. Effectus.4.&c̄. Elemētū.19.23.26. Aenigma.2. Ens.28. Esse.C. Aeternitas.21.43. Eucharistia.20.30.40.45. 140.250.278. Ex.0.

6 Causa conseruatiua duplex.s. directe & per se: vel indirecte & per accidens: sicut quod remouet vel impedit actionem corrumpentis. 1ᵃ.q.104.1.2.c.

7 Omne quod est in rebus est causa, vel effectus. p̄.3.c°. 107.2ᵐ. Excęcatio.3.&c̄. Excōicatio. A. Exemplar.0. Experientia.7.9. Facere.0. Fatum.3. &c̄. Fieri.0. Finis.1.5.14.40.76. Fomes.9.&c̄. Fornicatio.18.&c̄. Fortuna.0. Forus.2. Fructus.18. Fucatio. Funus. Futurum.2.4.5. Generale.1.

8 Genus causę est quadruplex.s. finalis, formalis, efficiēs, & materialis. 22ᵉ.q.27.3. c./. Poᵃ.q.3.16.c./. Met.lc. 4.co.1./.Li°.5.lec.2.0. Genus.34. Gloria.11. Grando. Gratia.C.E. Graue.1.7. Habitus.56.64. Hęresis. 82. Homo.5. Honor.23. Idea.8.9.15.18.28. Idolatria.9. Ieiunium.29.35. Ignoᵃ.C.E. In.3.9. Incontinentia.3. Infernus.7. Intentio.15. Iustitia.3.10. Lex.24. Lux.17.&c̄. Magis.6. Maledicere.1. Malum.C. Martyrium.6.7. Mā.35.42. Matrimoᵐ.22. &c̄.37.40. Mediū.2. Miraculū.2. Natura.6. Necessitas.0. Nomen.55. Nonens.4.8.9.

9 Causa duplex.s. per se.i. causans per virtutem suam: & per accidens.i. remouens impedimentū. 1ᵃ.q.114. 3.c./.12ᵉ.q.75.4.c./.q.76.1.c./.q.85.5.c./.q.82.3.c./. 22ᵉ.q.3.1.2ᵐ./.q.4.7.c./.2.d.33.q.1.3.2ᵐ./. Ma.q.2. 11.c./.q.3.6.c.pn°. Peccatū.C. Per.0. Pœnitentia. C.E. Pertingens. Plantę.2. Plato.7. Pluuia.1.2.3. Pollutio.0.

10 Causa per accidens duplex.s. si nihil operetur: vel si aliquid operetur sed pręter intentionē. 1.d.46.2.3ᵐ./. Poᵃ.q.3.6.6ᵐ./.Ma.q.1.3.14ᵐ. Pręceptū.62.63. 149. Prędestinatio.E. Primus.4. Principium.3.4.5. 8.13.14. Priuatio.3. Prius.3. Processio.8.46. Prophetia.C. Proportio.5. Propositio.2.7. Propter.0. Propter quid. Prudentia.6.9.27. Psalmus.9. Pulchritudo.3. Purgatio.6. Purgatoriū.8. Pusillanimitas.1.5. Qualitas.10. Quare. Quęstio.3. Quia. Raptus.9.10. Ratio.1.13. Reatus.4. Reduplicatio.2. Relatio.6.12. 13.27.69.

11 Causa per accidens duplex.s. remouens impedimentum: & causans pręter intētionem. 2.d.1.q.1.1.2ᵐ./. Ma.q.1.3.14ᵐ. Rlm.6. Religio.79. Respiratio.2. 3. Restitutio.10.

12 Causa per accidens duplex.s. nihil operans, vel pręter intentionē. Et hoc dupliciter.s. attingens effectū.s. casus vel fortuna vel ptingēs ad aliqđ ei cōiunctū.s. occasio.1.d.46.2.3ᵐ./.Poᵃ.q.3.6.6ᵐ./.Ma.q.1.3.14ᵐ. Resurrectio.C. Salsedo. Saluari.7. Sanitas.3. Sapientia.3.5.28.29.30. Scandalum.1.14. Scīa.14.&c̄. 40.92.138.146.149.150.158. Scōm.0. Secundum q̄ ipsum.4. Securitas.4. Sensualitas.14. Sensus.16. Sequi.

13 Occasio significat causam imperfectam: non autem semper causam per accidens. 22ᵉ.q.43.1.3ᵐ./.4.d.38. q.2.1.4ᵐ.

Seruitus.17.18. Sexus.2. Simonia.13.19. Similitudo. Simplicitas.15.16.19. Solertia.6. Somnium.0. Sonus. Speculatio. Speculum.6. Spes.C. Spirituale. 1. Sternutatio. Stultitia.2.9. Stupor.0. Subiectio.2. Subiectum.8.9.

14 Causa per accidēs dupliciter.s. quod accidit causę per se: vel quod accidit effectui per se: Et hoc tripliciter.s.

habens ordinem per se, vel vt in paucioribus, vel non habēs ordinem, nisi secundum estimationem. Primū est remouens impedimentum contrariū vel nō cōtrariū. Secundum est casus vel fortuna. 22ᵉ. q. 43. 1. 3ᵐ. /. q. 64. 8. c. /. M a. q. 1. 3. 14ᵐ. /. 15ᵐ. /. 16ᵐ. /. 17ᵐ. /. M et. 5. lec. 2. co. 7. /. Phy. 2. lec. 8. co. 2.

Super. 2. Superbia. 22. Temeritas. 1. Temperantia. 27. Tentare. 5. Tempus. 43. Terremotus. 1. Testamentum. 4. Testis. 6. Theologia. 38. Timor. C. Titiones. Trepidatio. Tribulatio. 4. Tristitia. C. Vapor. 1. 4.

15 Causa sine qua non, aliquid plus habet supra causas per accidens. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c. Ventus. 5. Verbum. 25. Veritas. 14. 15. 20. Vespere. Vestigium. 5. Virtus. C. Vita. 8. 47. 51. 77. Vitium. 6.

16 Causa sine qua non, si nihil omnino faciat ad inducendum effectum, vel disponendo, vel meliorando, quantum ad rationem causandi nihil habebit supra causas per accidens, sicut album est causa domus, si ędificator sit albus. Et sic per accidens omittitur ab arte, nec ponit in diffinitiōe illi⁹. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 1. c. Vniuersale. 6. 21. Voluntarium. 4. 6. Voluntas. 6. 67. 74. 76. Votū. 71. 77. 78. Vsura. 77. 103. 105. 131. 147. 148. 150. 151. 152. 164. 165. 167. 173. 237. 139. Vsus. 10. Vxor. 19. 20. Christus. 60. 69.

17 Causa sine qua non, duplex. s. causa per accidens, si nihil omnino operetur, & causa per se. s. concausa, si cooperetur principali causę necessarie: prout necessarium dicitur illud, sine quo res nullo modo potest esse: sicut respirare necessarium est animali respiranti, & cibus necessarius est animali. Et necessarium hoc modo dictum: licet non sit causa principalis: est tamen concausa quodammodo: sicut respiratio: licet non sit causa principalis, animalis respirantis: est tamen concausa: inq̄tum cooperatur ad contemperamentum caloris naturalis, sine quo nō est vita. 4. d. 1. q. 1. ā. 4. q. 1. c. /. M et. 5. lc. 5. pn°.

18 Causa sine qua nō, est causa per accidens: si nihil operetur. 4. d. 1. q. 1. ā. 4. q. 1. c.

19 Non omne qđ fit: habet causam per se: sed tantū ens per se: non autem ens per accidens: quia nō est proprie ens: sed magis ordinatur cum nō ente. 1ª. q. 115. 6. c. /. q. 116. 3. c. /. ꝯ̄. 3. c°. 86. 7ᵐ. /. 94. 1ᵐ. /. M a. q. 3. 3. c. pn°. /. q. 6. 15ᵐ. /. 21ᵐ. /. q. 16. 7. 14ᵐ. /. quol. 12. 5. c. /. M et. 6. lc. 2. 3. o. /. Li°. 11. lec. 8. fi.

20 Ens qđ ſm se contingit per accidens & casualiter potest reduci in intellectum ordinantem: non autem in causam naturalem per se. Periher¹°. lec. 14. co. 4.

21 Causę dicuntur per se ordinate: quando intentio primę causę respicit omnes causas medias vsq; ad vltimum effectum. Per accidens vero, proximum tantū. ꝯ̄. 2. c°. 37. 5ᵐ. /. veri. q. 2. 10. c. /. quol. 9. 1. c. /. Causis. lec. 1. fi.

22 A qualibet causa deriuatur aliquis ordo ad suos affectus. Et vnus ordo continetur sub ordine: sicut causa sub causa. Et multiplicatur sicut causa. 1ª. q. 105. 6. c. /. q. 106. 3. c.

23 Omne vnū in multis, oportet esse ab vna causa. 1ª. q. 65. 1. c. /. Poª. q. 3. 5. 6. c. /. q. 7. 2. c. /. M a. q. 1. 2. 2. 4.

24 In causa per se, preexistit similitudo effectus: nō autē in causa per accidens. M a. q. 1. 3. 2ᵐ. /. M et. 7. lec. 8. co. 3. 6. 4.

25 Imo nullo modo causa est similis suis causatis. 1ª. q. 4. 3. 4ᵐ. /. 1. d. 19. q. 1. 2. c. /. d. 35. 4. 6ᵐ. /. d. 48. 1. 4ᵐ. /. ꝯ̄. 1. c°. 29. /. veri. q. 2. 11. 1ᵐ. /. q. 23. 7. 11ᵐ. /. Poª. q. 7. 7. 4ᵐ. /. 10ᵐ. ꝑ Du°. 321°. Rñ°. sicut dubio. 471°. 1146°.

26 Idem effectus est ab infinitis causis per accidens: non autem per se. 1ª. q. 46. 2. 7ᵐ. /. 12ᵉ. q. 1. 4. o. /. 2. d. 1. q. 1. 5. 19ᵐ. /. ꝯ̄. 1. c°. 13. /. Li°. 2. c°. 37. 5ᵐ.

27 Aucta causa, auget effectū per se, non autē effectū p accidēs. 12ᵉ. q. 27. 6. 1ᵐ. /. q. 85. 5. 1ᵐ. /. M a. q. 3. 6. 3ᵐ.

28 Aliquid est causa alicuius effectus dupliciter. s. directe ad illud agendo: & indirecte, quia non impedit, cum possit. 3ª. q. 47. 1. c.

29 Non est eadē essentia causę & effectus. 22ᵉ. q. 58. 6. c.

30 Habitudo ad causam: nō est de ratione entis causati: sed consequitur ad ea quę sunt de ratione eius. 1ª. q. 44. 1. 1ᵐ.

31 Causa quandoq; habet nō necessariam habitudinem ad effectum: propter defectum effectus, & nōn causę. 1ª. q. 19. 3. 4ᵐ.

32 Causa essentialis semper differt specie a suo effectu. 2. d. 18. q. 2. 1. c.

33 Causa essentialis est causa totius speciei: alię vero tm̄ indiuidui. 1. d. 12. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 1. q. 1. 4. c. /. 5. 14. /. d. 18. q. 2. 1. c. /. Poª. q. 3. 7. c. /. q. 5. 1. c.

34 AEQVIVOCA VEL VNIVOCA. /. Cā ęquiuoca est causa totius speciei: vniuoca vero tm̄ indiuidui. 1ª. q. 13. 5. 1ᵐ. /. q. 104. 1. c. /. 2. d. 18. q. 2. 1. c. /. ꝯ̄. 1. c°. 21. 4ᵐ. /. 7ᵐ. /. Li°. 3. c°. 65. 3ᵐ. /. Li°. 4. c°. 7. 12ᵐ. /. Vi. q. 10. 13. 3ᵐ. /. Poª. q. 7. 7. 7ᵐ. /. Opus. 3. c°. 204.

35 Effectus vniuocus depēdet tm̄ in fieri a causa: sed ęquiuocus potest dependere etiam in esse. 1ª. q. 104. 1. c. /. Poª. q. 5. 1. c. Abstractio. 12. 13. Adoptio. 12. Aduocatus. o. Affinitas. 1. &c̄. Agens. 8. 10. 17. 18. 20. 29. 63. &c̄. Amicitia. 25. 35. Amor. 63. Amplexus. Applicatio. 2. Ascendere. 14. Assimilatio. 15. Bonitas. 38. 65. 69. &c̄. 79. 83.

36 Effectus est in causa ſm similitudinē quadrupliciter. s. ſm esse naturale: & ſm eandem rationē, vt in vniuocis: vel ſm eandem rationem tm̄: vt in ęquiuocis: vel spiritualiter, vel influxu. 3ª. q. 62. 3. c. /. Vi. q. 27. 7. c. De. o. Deus. F.

37 Effectus, est in causa vniuoca ſm similitudinē formę eiusdē speciei: in cā vero ęquoca: ſm similitudinē formę excellētioris. 1ª. q. 4. 2. 3. o. /. q. 6. 2. c. /. q. 13. 5. c. /. q. 105. 1. 1ᵐ. /. q. 110. 2. c. /. q. 115. 3. 3ᵐ. /. 3ª. q. 62. 4. c. /. 2. d. 15. q. 1. 2. 4ᵐ. /. 4. d. 5. q. 2. ā. 2. q. 2. c. /. d. 43. ā. 2. q. 1. c. /. ꝯ̄. 1. c°. 29. /. 32. /. M a. q. 1. 1. 10ᵐ. /. 3. c. /. q. 4. 1. 10ᵐ. /. 3. e. /. Poª. q. 5. 1. c. /. 5. c. co. 2. /. q. 7. 1. 8ᵐ. /. Dionysius lec. 3. co. 3. /. M et. 2. lec. 2. co. 1. fi.

Effect⁹. 4. &c̄. 10. Aequiuoca. 2. Aeternitas. 21. Habitus. 74. &c̄. Imperare. 15.

38 Deus est causa agens analoga, non autē vniuoca, nec ęquiuoca. 1. d. 8. q. 1. 2. c. In. 9. 22. 23. Infidelitas. 1. Instans. 16.

39 Effectum agentis oportet esse in agente eundem specie, vt in causis vniuocis: vel analogice, vt in ęquiuocis. 4. d. 1. q. 1. ā. 4. q. 4. o Intellectus. 139. 161. 181. 214. 259. Intelligibile. 3. Intentionale. o. Inuidia. 13.

PRINCIPALIS VEL INSTRVMENTA

40 LIS. /. Effectus est in causa pncipali ſm similitudinē formę ei⁹: in causa vero istrumētali, ſm virtutē a causa principali in instrumento. M a. q. 4. 1. 16ᵐ. /. 3. c. A. o. Ablatiuus. 1. Abstractio. 12. 13. 14. Accu°. 24.

41 Causa instrumentalis nō participat actionem causę pncipalis, nisi inquantū p aliqđ sibi pprīū: dispositiue operat̄ ad effectū pncipalis agentis. 1ª. q. 45. 5. c.

Actio. 80. 88. Act⁹. 37. 156. 184. Acquirere. Adoptio. 11. 12. 17. Agens. b. Agere. 12. Alacritas. Amoenitas. Angelus. F. Anima. 31. 71. 88. 90. 198. 261. 262. Animal. 2. Ars. E. Artifex. 1. Assimilari. 8. Bellū. 5. Calor. 16. &c̄. Casus. 3. &c̄. Cerimonia. 4. Certitudo. 3. &c̄. Cibus. 2. Cōicatio. 4. Cōclusio. 2. Cōcupiscia

bilis.15. Constitutio.8. Constructio. Contractio.2. Contritio.24. &c. Cultellus. Debitum.11.18.

42 Nullum indiuiduum potest constituere aliud in simili specie, nisi vt instrumentum causę respicientis totam speciem, & totum esse naturę inferioris. Po^a.q.3.7. o/co.4. Defectus.12.&c. Dęmon.31.44.64. 82.112.113.122.

43 Instrumentum adhibetur propter conuenientiam eius in causato, vt sit medium inter causam primā & causatum, & attingat vtrūq;. p̃.2.c^o.21.5^m. Desideriū. 10. Deuotio.4.&c. Deus. F. Dicere.3. Dispensatio.7. &c. Dispositio.32.43.44.54. Disputatio.6. Distinctio. 27.35. Diuersitas.5.6.11. Diuitię.4. Diuortiū.2. Dolabrum. Dolor.22. Dos.7. Ebrietas.1.2. Effectus.o. Aegritudo.2. Electio.30. Elementum.19. Eleemosyna.32. Elix. Aenigma.2. Ens.28. Aequalitas.7.13. Esse.C. Aeternitas.21. Eucharistia.43. Ex.o. Excogitatio.3.&c. Excessus.2. Exclusio.4.

44 Instrumentum nunq; adhibetur: nisi ad causandum aliquid per motum. p̃.2.c^o.21.4^m. Facere.1. Falsitas.12.&c.

45 Causa principalis est nobilior suo effectu, non autem instrumentalis, nec causa p accidens. 12^e.q.66.3.3^m./. 22^e.q.148.3.2^m./q.165.2.1^m./3^a.q.79.2.3^m./4.d. 1.q.1.ā.4.q.1.3^m./d.14.q.2.2.2^m./. veri.q.27.1^m./. Ma.q.4.1.15^m./3.5^m. Fides.9.73.&c.139.162. Fiducia.7. Forma. A. Fucatio. Graue.7. Gr̃a.C. Habitus.56.64.74.75.77.80. Heresis.C. Iacob.5. Iactātia.4.5. Ignis.14. Imaginatio.10. Immunditia.3. Imperare.15. In.3.9.22.&c. Incontinentia.3. Indiuiduum.26. Indulgentia.4.6. Infidelitas.2.7. Instans. 16. Instrumentum.o. Intellectus.139.161.181.214. 259. Intelligibile.3. Intentionale.o. Inuidia.13. Inuoluntarium.3.4. Iocosum. Hypostasis.5. Ira.C.

46 Effectus habet esse nobilius & principalius, non autem verius, in causa principali, q̃ in se, non autem in causa instrumentali. 1^a.q.4.2.c/.q.18.4.3^m./.12^e.q. 85.1.2^m./4.d.1.q.1.ar.4.q.1.3^m./. Ma.q.4.1.15^m./. 3.5^m. Iris.1.2. Iudęi.19. Iudicium.15. Iuramentum.17. Iustitia.65. Iustificatio.C. Lachrymę. Latro.3. Laus.4. Liber.13. Libertas.2.4. Lignum.2. 3. Loqui.1. Luciditas.1. Lux.20.25. Macula.3.5.6. 8.26. Magis.6. Malum.C. Maria.56. Martyrium. 7.9.14. Materia.35.41.42. Matrimonium.3.4.6.9. 22.23.33.37.40.64.71.74.80.

47 Effectus assimilatur causę principali, non autem instrumētali. 3^a.q.62.1.c/.4.d.1.q.1.ar.4.1.3^m./.4^m./. d.12.q.1.ar.2.q.2.1^m./.d.19.q.1.ar.2.q.1.o/.p̃.4. c^o.77.4^m./. Ma.q.4.3.c/.1^e. Cor.15.le.2.co.2.pn^o./. Ethi.lec.9.co.2/. Met.12.lec.3.co.1.fi. Maturinę.2.3. Maximum. Medium.2. Meritum.29.90. Metaphysica.30.31. Miraculum.2. Misericordia.43. Missio.41. Mollicies.o. Monstrum.o. Mors.2.6. 18.24.29.36.37. Motus.32.43.44. Mutabile.3. Mutatio.11. Natura.6.41. Naturale.5.12.14. Necessitas.2.15.29. Negatio.3. Negligentia.9. Nocens.8. 9. Nouelle. Notum.3. Numerus.9. Obedientia.9. 14.23. Obiectum.9. Obsecratio. Occidere.12.17. Odium.8.13.14.

48 Causa principalis, licet manifestissima, non potest proprie dici signum sui effectus, licet occulti, sed tantum causa instrumentalis: quia vt mota, est effectus. 3^a.q.62.1.5^m. Omissio.7. Operatio.10. 38. Opinio.9. Oppositio.4.5.6. Oratio.48. Ordo.6. 27.61.69. Pars.41. Participare.5.13. Passio.10. 35.42.47.76.106.&c. Pax.&c. Peccare. Peccatum. C. Poena.14. Poenitentia.C. Per.o. Perfectio.6. Persona.43.45. Planetę.2. Pluuia.o. Pollutio.1.4. &c. Possibile.6. Preceptum.83.119.149. Prędestinatio.22.32.&c. Primum.4. Restitutio.10.

49 Ordo est in causis finalibus sicut in agentibus. s. q̃ secunda dependet a principali. p̃.3.c^o.109.prin^o.

50 Causa finalis & causa efficiens coincidunt. 2.d.1.lec. 1.L./4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^m./.p̃.3.c^o.17.7^m./. Ma. q.1.1.c/. Phy.2.lec.10.fi. Sacramentum. A. Signum.7.&c. Superius.o. Tuba.3.

51 Immo causa finalis opponitur causę efficienti. 22^e.q. 27.3.c/.3^a.q.62.6.c/. Met.lec.4.co.1/.lec.9.co.1/. Li^o.5.lec.2.o. R fi^o. Du^o.322°.

PROXIMA VEL REMOTA. 21.71.

52 Eiusdem, & similiter, non potest esse duplex causa proxima, vel remota: sed diuersimode. 1^a.q.52.3. c/.1.d.37.q.1.1.4^m./. Met.5.lec.2.co.3.fi/. Phy.2. lec.5.co.3.

53 Idem respectu eiusdem, potest esse causa & effectus diuersimode. 12^e.q.33.4.2^m./.2.d.36.3.2^m./.4.d.3. ar.1.q.2.4^m./.d.17.q.1.ar.4.q.1.c/. p̃.3.c^o.14.1^m./. veri.q.9.3.6^m./.q.28.7.c/. Virt.q.1.12.5^m./. Opus. 31.c^o.4/. Met.5.lec.2.co.3.fi/. Phy.2.lec.5.co.3. Accidens.4. Actus.127. Augurium.2. Campsoria. 6. Capitale.1. Cere.15. Commune.13.

54 Causa prima vel vniuersalis, dicitur dupliciter. s. in prędicando, & in causando. Et correspondent ad inuicem. Veri.q.2.4.7^m./. Phy.2.lec.6.prin^o. Confessio.18. Conseruatio.6. Delectatio.C. Ex.5.6. Fatum.3.4. Fomes.8.&c.

55 Effectus denominantur a causa proxima, non a remota, vel vniuersali. 1^a.q.14.13.1^m./.q.25.3.4^m./. 3^a.q.4.1.1^m./.1.d.39.q.2.2.2^m./.2.d.43.1.2^m./. veri. q.5.9.10^m./.12^m. Fortuna.1. Forus.2. Generale. Genus.18.

56 Scire aliquid per causas intrinsecas rei, est perfectius scire q̃ per causas extrinsecas. 1.d.45.3.5^m./. Met. 7.lec.13.co.2.

57 Immo demonstratio per causam finalem, maxime facit scire: quia in naturalibus fiunt demonstrationes, vt plurimū per effectus qui sunt notiores quo ad nos. Post^a.lec.4.fi. R fi^o. Du^o.323°.

58 Demonstratio quę facit scientiam de re, sumitur ex proximis causis rei. 1.d.45.3.5^m. Habitus.55. 64.77.80.

59 Scientia practica est causa rerum, inquantum dirigit in opere, non autem sufficienter, sine potentia actiua. 3.d.14.4.2^m.

60 Posita causa sufficienti & immediata, statim ponitur effectus, non autem mediata. 4.d.43.ar.2.q.1.1^m.

61 Effectus quanto remotior est a causa, tanto est debilior. 12^e.q.66.1.c/.3.d.1.q.1.4.c. Vsura.55.131.

62 In quolibet genere causarum, causa distat ab effectu, secundum perfectionem, vel secundum virtutem. 1^a.q.33.1.1^m.

63 Quęlibet causa, primo operatur in sibi propinquius, & per illud in alia. 3^a.q.56.1.c.

64 Quanto causa est altior, tanto communior, efficacior, & profundior est, & de remotiore potentia, reducit ad actum. Poten^a.q.3.7.c.co.3.fi/. Met.6.lec. 3.co.4.

PRIMA VEL SECVNDARIA. 21.43.54.

65 Causa prima duplex. s. prima in genere, & prima simpliciter. s. deus. 1^a.q.19.8.o.

66 Causa filii dicitur pater in diuinis, & filius causa spiritus sancti secundum aliquos doctores grecos, non tamen secundum latinos hoc dicitur: sed q̃ sit principiū. Opus.1.c^o.1.o.

67 Causa prima. s. deus, produxit materiam, de nihilo. 1^a.q.14.11.o/q.15.3.3^m/q.44.2.o/.4.4^m/q.45.

2.2m./4.3m./q.46.1. 3m./q.47.1.c./q.57.2.c.fi./q.65.4.c.fi./q.91.2.c./q.105.1.c.1m./q.117.3.c./1.d.16.q.1.1.c./fi./2m./ 3m./d.35.3.c./d.36.q.1.1.o./2.d.1.q.1.1.5m./3.4.c./5.1m./d.3.q.3.3.2m./d.18.q.1.2.c./q.2.2.c./4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c./ͅ5.1.co.65.2m.fi./Lio.2.co.15./16./20.fi./22. 1m./fi./41.8m./Lio.4.co.63.co.2./Veri.q.3.5.c./ Poa.q.3.5.o./16.c.co.2./q.5.1.c.fi./11m./ Anima.20.c./ Opus.3.co.69.98./229.230./ Ro.11.lec.5.co.3./ Phy.8.lec.2.co.3.

68 Processiones diuinarum personarum sunt causa prima creationis omnium creaturarum.1a.q.33.3.1m./q.45.6.o./7. 3m./1.d.14.q.1.1.c./q.2.2.c./d.26.q.2.2.2m./d.27.q.2.3. 6m./d.29.2.fi./d.30.q.1.3.c./Potena.q.2.3.6m./q.10.2.19m. Accidens.36. Adoptio.17. Amor.21. Angelus.374.478. Appropriatio.4. Assimilatio.8.15.

69 In causis quę agunt ex ordinatione diuina, non oportet ꝙ posita cā statim ponatur effectus.3.d.19.ā.3.q.2.4m./4.d.43.ar.2.q.1.1m. Baptismus.15.57.108.&c.153.&c.223.248. Bonitas.20.83.129.

70 Voluntas dei ratione suę libertatis est causa ad vtrũlibet, non autem contingens: quia contingens mutabilitatem importat.1.d.45.3.3m./d.47.1.1m. Coelum.98.100.101.105.134. Deus.F. Fatum.3.4. Finis.1.5.40.76. Idea.28.&c.

71 Effectus nõ trahit necessitatem vel contingentiã a causa prima, sed a proxima.1a.q.14.13.1m./q.25.3.4m./q.47.1. 2m./q.103.7. 3m./3a.q.4.1. 1m./1.d.34.5.c.1m./d.39.q.2.2.2m./d.40.q.3.c.fi./d.42.q.2.3.c./d.47.1.2m./ͅ5.1.co.67.5m./85.3m./ Lio.2.co.29.co.2./Lio.3.co.69.pno./86.2m./Vi.q.2.13.7m./14.c.3m./q.5.4. 7m./9.10m./ 12m./q.12.11.c./q.24.1.4m./ Poa.q.1.4.3m./6m./ Ma.q.16.7.15m./Opus.3.co.139./141./Met.6.lec.3.co.6.7. Imperare.15. Intelligibile.3. Iudiciũ.14.15. Libertas.2.4. Locus.15.26. Martyriũ.7. Nomen.55.65.

72 Oppositum videtur dicere. 1a.q.19.8.c./Veri.q.23.5.c./Ma.q.16.7.15m./quol.11.3.c./ quol.12.4.1m.

☞ Rño. Dubio.324o.

73 Causa prima est principalis simpliciter, quia plus influit: secunda vero secundum quid, quia plus conformat. Veri.q.24.1.4m.

74 Causa prima plus influit ꝙ secunda. 1a.q.104.2.c./12e.q.19.4.c./q.85.5.c./2.d.1.q.1.4.c./ Veri.q.2.14.5m./q.5.9.10m./q.24.1.4m./Causis.lec.1.o.

75 Causa prima plus attingit ad intima rei, ꝙ causę secundę.2.d.1.q.1.4.c./Veri.q.5.9.10m./ Poa.q.3.7.c.co.3.4./He.4.lec.2.co.4.fi.

76 Oppositum videtur dicere. Opus.9.ar.74.

☞ Rño. Dubio.325o.504o.

77 Causa prima est proximior effectui ſm efficaciã, non autem secundum emanationem. Opus.9.ar.74.

78 Operatio causę secundę semper fundatur super operationem causę primę, & pręsupponit eam. 12e.q.19.4.c./4.d.49.q.1.ar.3.q.2.c./Poa.q.3.4.c./q.5.8.c./quol.3.6.c.

79 Causa prima est vehementioris impressionis in causatum causę secundę ꝙ ipsa: ideo remota influentia secundę, potest remanere influentia primę.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.c./ͅ5.2.co.87.3m./Poa.q.3.7.15m.

80 Quicquid est causatum secundum aliquam naturam, non potest esse prima causa illius naturę, sed secunda. 4.d.1.q.1.ar.1.q.1. 5m./q.2.2. 3m./ͅ5.1.co.21.4m.

81 ORDO.21.22.49./ Causę habent intra se ordinem, quia finis est ratio agentis, agens formę, & forma materię. 1a.q.5.2.1m./4.c./q.85.3.4m./12e.q.1.2.c./4.d.3.ar.1.q.1.c./ͅ5.2.co.39.2m./ Lio.3.co.17.fi./Veri.q.28.7.c./ Met.5.lec.2.co.3.5.fi./ Phy.2.lec.5.fi./Postr.lec.16.co.1./Lio.2.lec.8.prino. Apprehensio.1.2. Calor.16.&c.

82 In causis inuenitur prius & posterius dupliciter. s. in diuersis ordinatis: vel in eadem secundum vniuersale & particulare. Met.5.lec.2.co.6.

83 Causa perficiens est nobilior suo effectu, non autem causa disponens. 12e.q.66.6.3m. Coelum.98.100.112.157.

84 Causa efficiens, formalis, & finalis, est nobilior suo effectu: ideo quicquid est in eis, est nobilius ꝙ in effectu: sed in causa materiali est econuerso. Veri.q.7.7.1m. Coniunctio.11. Corruptio.16. Diffinitio.10.&c.

85 Causa essendi absolute est forma, sed vt fit de potentia, sunt alię tres causę. Ideo in immobilibus consideratur tantum causa formalis. Et sunt tantũ quatuor causę. Phy.2.lec.9.fi. Aequalitas.7. Gaudium.3. Gratia.C. Heresis.8.&c.87.

86 In causis agentibus quanto aliquid est prius, tanto est perfectius: in causis autem materialibus est imperfectius.22e.q.1.7.3m./4.d.23.q.1.ar.3.q.3.2m. Ignorantia.2.3.6.&c. Iustificatio.C. Lux.20. Mansuetudo.7.

87 Semper oportet ꝙ causa per se sit potior effectu.1a.q.95.1.c./12e.q.112.1.c./22e.q.148.3.2m. Poena.24. Perfectio.6.

88 Quanto causa est altior, tanto causalitas eius ad plura se extendit. 1a.q.65.3.c./ͅ5.2.co.16.3m./ Lio.3.co.24.co.2./quol.3.6.c./ Met.6.lec.3.co.4.fi./ Phy.2.lec.6.prino.

89 Omnis causa dicit diuersitatem substantię ab effectu.1a.q.33.1.1m./Poa.q.7.o.8.c.fi./q.10.1.8m.

90 Omnis causa vel est extra essentiam effectus: sicut efficiens & finis: vel est pars essentię eius, sicut materia & forma.1.d.29.1.c.

91 Omnia nobiliori mõ sunt in causa sua, ꝙ in suo causato.1a.q.4.2.c.

92 Immo non oportet ꝙ illud quod est de nobilitate causati, sit de nobilitate causę.1a.q.4.2.c./3.o.

☞ Rño. Dubio.326o.

93 Primum dictum est verum causaliter, secundum vero formaliter. Opus.72.q.10.

94 Causa semper excedit suum causatum.12e.q.66.1.c./1.d.3.l.lec.1./d.37.l.lec.1.2m./2.d.42.q.2.4.c.fi./Veri.q.5.2.8m.

95 Quicquid est causa causę vt causę, est causa causati.1a.q.49.2.2m./12e.q.79.1. 3m./2.c./2.d.34.3.3m./d.37.q.2.1. 2m./2.c./d.44.q.1.2. 2m./ͅ5.3. co.71.1m./fi./Ma.q.3.1.4m./2.c.fi./q.16.4.6m.

96 Effectus est in causa dupliciter, scilicet secundum dominium, & secundum similitudinem. Veri.q.27.7.c.

97 Causę in actu, simul sunt, & simul tolluntur cum suis effectibus, non autem causa in potentia. Met.5.lec.2.fi./Phy.2.lec.6.fi.

98 Causa formalis est simul cum suo effectu formali, nõ autem alię.4.d.17.q.1.ar.5.q.2.1m.

99 Omnis effectus depẽdet a causa sua.1a.q.33.1.1m./q.104.1.2.c./1.d.37.q.1.1.c.3m./ Veri.q.5.1.c./8.8m./Poa.q.5.1.2.c.

100 In quolibet genere causarum, causa est naturaliter prior effectu.3.d.18.3.3m./ Veri.q.28.7.c./ Poa.q.3.13.5m./Postr.lec.4.co.3.

101 Non omnis causa est prior effectu duratione. Poa.q.3.13.c.fi./5m.

102 Causa efficiens non põt esse posterior effectu, ordine

durationis,sicut finalis.3ª.q.62.6.c.

803 Non omne prius in aliquo genere vel specie,est causa activa omnium entium in illo genere vel specie,quol.3.6.1m.

804 Nulla creatura est causa activa alterius,quo ad nouã formam vel dispositionem,sine mutatione,sed conseruat sine mutatione.1ª.q.104.2.3m. Principium.2.&c.13.14. Ratio.1.13.&c.21.32.&c.

805 Quod est prius in causando,est posterius in causato,& econuerso.1ª.q.5.4.c./.Causis.lec.1.fi.

806 Quicquid est in causa & in causato,prius est in causa q; in causato.2.d.37.q.3.2.5m.

807 Non oẽ qđ est in causa & in causato:prędicatur prius de causa q; de causato.Veri.q.1.2.c./.q.27.2.5m.

COGNITIO.16.55.vsque.59.70.

808 Causa cognoscitur per effectum quandoq;,& econuerso.1ª.q.85.3.4m./.8.1m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.5m./.q.2.2m./.3m. Admiratio.1.3.5. Angelus.84.143.296.201.350.374.383. Appellare.1.&c. Appetitus.7.8. Auis.2. Auguriũ.o. Charitas.69.83.124.&c.144.150. Cerimonia.4.6. Certitudo.3.5.14.18. Cognatio.8.9. Cognitio.22. Demonstratio.1.4.&c.15. Diffinitio.10.&c. Effectus.4.&c. Forma.4.126.132.166. Futurum.2.5. Idea.o. Instans.16.

809 Omnis causa est naturaliter notior suo effectu. Causis.prinº./.Post.lec.4.co.3. Mathematica.4.

810 Causa cognoscitur tripliciter ex effectu.s.vel sm qđ effectus sumitur vt medium ad cognoscendũ de causa qđ sit & qđ talis sit,vel ita qđ in ipso effectu videatur causa:inquantum similitudo causę resultat in effectu,vel ita qđ similitudo causę in effectu sit forma,qua cognoscit cãm suus effectus,sicut si arca haberet intellectum,& per suam formam cognosceret artẽ qua talis forma velut eius similitudo processit.ꝯ.3.cº.47.prinº. Metaphysica.C. Scientia.92.138.139.158.

811 Effectus dupliciter cognoscitur in causa.s.demonstratiue,& per coniecturas.1ª.q.14.13.c./.1.d.38.q.c.

812 Effectus dupliciter reprę̃sentat causam.s.quo ad esse,& secundum formam.1ª.q.45.7.c./.ꝯ.3.cº.49. Signum.o.

813 CONTENTIOSA./.Causa contentiosa. Aduocatus.o. Appellare.o. Contentio.o. Forus.o. Iudex.7. Iudicium.24. Lis. Litigium.o. Pręuaricator.o. Testamentum.4. Testis.6.

Causale. Adam.90.&c. Angelus.261. Attributa.1. Causa.o. Causalitas. Cœlũ.149.157. Cõueniẽtia.2. Delectatio.6. Denominatio.3. Fides.9. Gr̃a.65. Peccatũ.C. Plantę.2. Ratio.13.21. Virtus.56. Vt.

Causalitas. Causa.o. Causale. Causatiua. Cœlũ.97.111. Deus.156.182.183. Distinctio.27. Exemplar.3. Fides.162. Finis.1. Intentio.15. Hypostasis.5. Iustitia.4.10.63. Locus.25. Maledicere.1. Nomen.65. Odium.8.13.&c. Passio.107. Peccatum.C.

Causatiua. Causa.o. Dicere.3. In.9.22. Incentiuum. Quia. Ratio.13.21.

Causatur. Amor.142. Autor. Causa.o. Causatũ. Applicatio.2. Causa.o. Effectus.o. Nãle.5.12.14.

Caute. Cautela. Confessio.82. Eucharistia.184. Vsura.247.

CAVTELA vel cautio cuius est vitare impedimenta bonę operationis,est pars integralis prudẽtię.22ª.q.48.c./.q.49.8.o. Aduertere. Caute. Cautius. Cauere. Circumspectio. Cura.5. Eucharistia.184. Euitare. Fideiussor. Incarcerare. Peccatum.175. Professio.3. Prouidentia.o. Prudentia.48. Securitas.o. Tentare.17. Vitare. Vsura.247. Cautio. Cautela. Cautius. Peccatum.175. Professio.3.

CAYPHAS habuit a deo inspirationem,quam nulle intellexit:ideo participauit aliquid de prophetia.4.d.19.1.2m./.q̃l.9.16.c./.Io.11.lec.8.co.4./.1ª.Cor.12.co.4./.Titum.co.10. Cęcatio. Excęcatio. Peccatum.27.197.

CECILIA multipliciter laudatur:pręcipue per nouem bonas proprietates mulierum:quę sunt.s.sapientia ex parte rationalis,munditia ex parte concupiscibilis,constantia ex parte irascibilis,modestia contra multiloquium,veritas contra mendacium,discretio contra stultiloquium,sanctimonia in facto,verecundia in signo,& gratia in conuersando,1ª.Cor.7.lec.1.co.3.

1 CAECITAS mẽtis triplex.s.priuatio luminis accidentalis,auersio voluntaria a primo intelligibili.tertia propter occupationem.Prima est pœna,alię vero peccatum.22ª.q.15.1.o. Aduocatus.9. Ambitio.4. Cęcatio. Excęcatio.

2 Cęcitas mentis quę quasi totaliter spiritualium bonoꝝ cognationem excludit,oritur ex luxuria:Hebetudo autem sensus,quę reddit hominem debilẽ,ad huiusmodi intelligibilia,oritur ex gula.22ª.q.15.2.3.o. Imaginatio.3.

3 Cęcitas mẽtis,& hebetudo sensuũ,opponũtur dono intellectus.22ª.q.8.6.1m./.q.15.2.fi. Luxuria.16.

4 In cęco est aptitudo ad videndũ.22ª.q.85.2.3m. Macula.5. Malum.62. Miraculosum. Miraculum.13.14.22. Mutus. Oblatio.6. Ophthalmia. Obumbratio. Peccatũ.27.197. Prophetia.56. Ratio.3.51. Scientia.81. Scipio.

5 Cęcus actu habet virtutem gressiuam per quam ambulare potest.Sed inquantum caret visu qui dirigit in ambulando,patitur defectum in ambulando,dum ambulat cespitando.12ª.q.18.1.2m. Synderesis.8. Visus.5.

6 Cęcus miraculose illuminatus,naturaliter videt.3ª.q.77.4.3m.fi. Cęcus. Cęcitas.o.

Cedere. Annihilatio.75. Beatus.53. Bonitas.249. Cõmune.13. Consecratio.11. Correctio.19. Decedere. Elementum.27. Gloria.24. Impugnare.1. Mollicies.2. Mors.9. Oblatio.15. Peccatum.174.175. Pœna.79. Plato.2. Vsura.224.253.

Celare. Abscondere.o. Clam. Confessio.R. Occultatio. Verecundia.3.12.

Celebrare. Agnus.1.2. Anniuersarium. Baptismus.77.&c.112.233. Conceptio.41.42. Diuortiũ.1. Ep̃s.14. Eucharistia.37.145.151.152.155.161.167.168.192.214. Festum.o. Lepra.1.3.4. Martyrium.8.11. Missa.o. Neomenia. Nuptię.o. Occidere.12. Parasceue. Pascha.3.&c. Paulus.6. Solennitas.o.

Celebre. Agnus.1.2. Sabbatum.1.3.4.

Celebritas. Celebrare. Celebre. Vnctio.38.

Cœleste. Ambra. Angel⁹.284.603.604. Anima.15. Apertio.2. Aquila.1. Ascendere.1.&c. Assimilatio.5. Calor.16.21. Character.19. Cœlum.o. Corpus.67. Dęmon.112. Effectus.20. Figura.10. Galilea.1. Gladius.1. Idolatria.4. Hierusalem.2. Intellectus.44. Lex.125. Luctus.2. Manicheus.2. Mansuetudo.9. Monstrum.1. Oratio.57. Paradisus.15.&c. Paupertas.6.8. Peccatum.13.200. Pręceptum.120. Principatus.10. Prouidentia.45. Sexus.2. Sol.4. Tẽplum.9. Terra.5.7. Virtus.73.181. Christus.163.

COELVM ./.QVID./. 36.59.60.61.62.64.157.

1 COELVM habet materiam alterius rationis a materia q̃tuor elemẽtorũ.1ª.q.66.1.5m./.2.o./.12ª.q.49.4.c./.2.d.3.q.1.1.c. ꝑnº./.d.12.1.o./d.14.2.c./.4.d.47.q.2.ã.2.q.2.c./.ꝯ.2.cº.16.8m./.42.2m./.Poª.q.4.1.15m.fi./.q̃l.3.6.c./.quol.6.q.11.1m./. Spũ.1.18m./.

ẞ.2^m./.Anima.7.c.co.2.fi./.Opus.3.c°.74./.Op°.15.c°.7./.Opus.42.c°.14./.15./.Met.2.fi./.Li°.8.lec.1.fi./.Lec.5.co.1.3.fi./.Li°.12.lec.2.co.3.fi./.Phy.8.lec.20.co.9./.Ce.lec.6.co.2.3.

2 In materia cœli nõ est potẽtia ad corruptionẽ: quia forma eius excludit omnem priuationem ab ea.1ª.q.9.2.c./.q.10.5.c.fi./.q.97.1.c./.3.d.3.q.1. ar.2.q.3.c./.d.12.q.2.2. 8^m./. Poª.q.5.3.4.c./.Anima.14.b.3./.Opus.3.c°.171. Angelus.619. Apostoli.34.35. Coquum. Creatio.35.46. Demõstratio.16. Deus.48. Elementum.15.28.

3 In cœlis non est aliqua potentia, quę perficiatur per locum, vel quę facta sit propter esse in tali loco.4.d.48.q.2.2.7^m.

4 Nobilissima dispositio ad formam cuiuscunq; corporis, est infra nobilitatem cœli.2.d.2.q.2.3.4^m.

5 Cœli differunt specie inter se, licet sint eiusdem generis. Spũ.8.c.co.2.12^m./.Ce.2.lec.10.co.2./. Ec.16.fi.

6 Diuersę opiniones de natura cœli.1ª.q.66.2.c./.q.68.1.4.c./.2.d.12.1.c./.5. 4^m./.d.14.2.c./. quol.4.3.o./.quol.6.q.11.1^m. Figura.10. Idolatria.4. Hierusalem.2. Intellectus.44. Iustificatio.16. Iustus.3.&c.12. Ordo.7.

7 Corpora inferiora non sunt de natura communi, nec est aliquid vnum reale conueniens corporibus cœlestibus & inferioribus, super quod intellectus fundare possit intentionem vniuersalis, sed secundum intentionẽ tantum. Opus.42.c°.14./.15.

8 Cœlũ nõ est animatũ.1ª.q.70.3.o./.2.d.14.3.c.3^m./.d.18.q.2.3.3^m./.3.d.2.q.1.ã.3.q.1.c./.Ꝧ.2.c°.69./.ve ri.q.5.9.14^m./.Poª.q.6.6.o./.ql.12.5.o./. Spũ.6.o./.Aïa.8.3^m./.4^m./.5^m./.17^m./.Causis.Ec.2.3.fi./. Ce.2.lec.3.co.1.2./.Lec.13.co.2.3./.Lec.18.19.prin°. Prouidentia.45. Stella.o. Tractare.2. Virtus.73.181.

9 Cœlum non est de natura quatuor elementorum.1ª.q.66.2.c./.2.d.14.2.o./.quol.6.q.11.1^m.

10 Stellę sunt eiusdem naturę cum cœlis suis, sed differunt secundum densitatem, & per consequens secundum luminositatem. Ce.2.lec.10.o.

11 Cœlum non est in potentia incõpleta ad esse, sed tantum ad vbi.1ª.q.55.2.o./.q.58.1.3.c./.q.66.2.c.fi./.q.79.2.c./.q.84.3.1^m./.q.85.5.c./.q.90.2.1^m./.q.97.1.c./.12ᵉ.q.49.4.c./.22ᵉ.q.24.11.c./.2.d.1.q.1.5.22^m./.Ꝧ.2.c°.96.co.4./.Li°.3.c°.20.4^m./. veri.q.8.15.c./.Poª.q.5.4.1^m./.8.c./.quol.3.6.c./. Spiritu.6.2^m./.8.c./.Opus.3.c°.74./.Met.8.lec.5.co.3./.Li°.12.lec.2.co.3.fi./.Phy.8.lec.29.co.9./.Ce.lec.6.co.2.3. Aditus.o. Angelus.619.632.

12 Cœlum non incepit per generationem, quia non habet contrarium, sed incepit per creationem.1ª.q.46.1.3^m./. 5^m./.q.66.2.c./.q.75.6.c./.2.d.1.q.1.4.c./.5.2^m./.d.7.q.1.1.c./.d.12.1.c./.d.14.3.3^m./.d.18.q.2.2.c.co.1.fi./.Ꝧ.2.c°.39.3^m./.41.8^m./.42.1^m./.2^m./. Li°.3.c°.23.3^m./.82.3^m./.4^m./.91.fi./.108.fi./. veri.q.5.2.6^m./.Poª.q.5.1.c.fi./.3.7.c./.quol.3.6.c./. Opus.3.c°.74./.84./.95./.Opus.42.c°.15./.Iob.37.co.4./.Ce.lec.6.o./.Li°.2.lec.10.co.1.2.

13 Cœlum est simplicius elementis. Opus.3.c°.9. Apostoli.34.35. Ascendere.o. Assumere.41. Baptismus.159.&c.

14 In cœlis non est habitus, nec dispositio.12ᵉ.q.49.4.c. Circuncisio.40.48.49. Claritas.1. Confirmatio.43.

15 In cœlis non potest esse defectus, nec peccatum.2.d.1.q.1.1.3^m./.d.5.q.1.1.1^m./.d.7.q.1.1.c./.d.23.q.1.2.2^m./.d.34.3.2^m./.4.c./.Ꝧ.3.c°.1.co.1.fi./.108./.110.fi. Dęmõ.112. Dẽsitas. Dispositio.14. Elemẽtũ.15.

16 Cœlum est in potentia, indifferenter se habens ad quodlibet vbi: sicut materia prima ad quamlibet formam.Ꝧ.3.c°.23.8^m.

17 Cœlum vocatur firmamentum, quia ab eo excluditur motus varians aliqd in substantia eius.2.d.14.L.3^m.

18 Firmamentum est duplex, s. cœlum stellatum, & pars condensata in nubes.1ª.q.68.1.2.3.o./.q.74.1^m. Eucharistia.132.

19 Omnia corpora cœlestia in perpetuum durabunt. Opus.3.c°.171. Figura.10. Palpabile.3. Raritas.2.

20 Corpus diuisibile, & spatium est inter cœlos.2.d.2.q.2.2.5^m.

21 Oppositum videtur dicere. Met.12.lec.7.co.4./.Ce.2.lec.5.fi. ☞ R fi°. Du°.327°.

22 Magnitudo, figura, & diaphanitas, & motus, eiusdem rationis sunt in cœlis, & in aliis: licet secundum Simplicium nullum accidẽs sit in cœlis, nec sentiatur, quod est impossibile. Ce.2.lec.14.co.3.

23 Dextrum & sinistrum, & hmõi in cœlis, non differũt figura, nec virtute: nec habent determinatam partem, sicut in nobis.2.d.14.3.4^m./.Ce.2.lec.2.3.o.

24 Dextrum cœli est oriens, sinistrum occidens superius polus meridionalis, inferius alter, ante hemisp̃erium superius, post aliud.1ª.q.102.1.c.fi./.2.d.14.3.4^m./.Phy.3.lec.9.fi./.Ce.2.lec.3.co.3.4.

PRIMVM.44.48.53.67.91.94.110.

25 Omnes stellę, prẽter planetas, sunt in supremo cœlo. Ce.2.lec.15.prin°.

26 Saturnus. Iupiter, & Mars. deseruiunt supremo cœlo, sed Venus. Mercurius. & Luna. deseruiunt cœlo solis. Ce.2.lec.15.18.fi.

27 Omnes sphęrę planetarũ sunt sicut instrumẽta supremi cœli, ideo triplici ratione habet multas stellas, illę vero singulas tm̃. s. propter excellentiã primę sphęrę ad alias sphęras, tãq; sphęra immediatius ordinata ad primũ motorẽ, & cõtinẽdo vel reuoluẽdo oẽs alias sphęras, & habẽdo motũ simplicissimũ. Et ꝑpter ꝓportionẽ multitudinis stellarũ ad multitudinẽ motuũ. Et ꝓpter obligationẽ sphęrarũ inferiorũ ad primã sphęram. Ce.2.Ec.19.o. Charitas.131. Cõuexũ. Firmamẽtũ.

28 Suprema sphęra est nobilissima, & formalissima, cęteris cœlis. Ce.2.Ec.19.p̃n°./.Ec.20.fi. Iustificatio.16.

29 Supremum cœlum non est in loco, nisi per accidens.2.d.2.q.2.1.5^m./.3.1^m./.quol.6.q.2.2.c. Natiuitas.8. Offuscatio.

30 Immo supremum cœlum est in loco per partes. Phy.4.lec.7.o. ☞ R fi°. Du°.328°.403°.

31 Corpora beatorum erunt supra omnes cœlos.3ª.q.57.4.c.1^m./.Ꝧ.4.c°.87./.89.fi./.quol.6.3.o. Ordo.7. Ornatus.11.

32 Oppositũ vr̃ dicere a simili.3.d.22.q.3.ar.3.q.1.1^m. ☞ Du°.329°. R fi°. sicut Dubio.330°.

33 Non oportet aliquam partem cœli esse superiorem Christo, sed ipsum esse super omnes cœlos.3ª.q.57.4.c.1^m. Tempus.29. Terra.7.

34 Oppositum videtur dicere.3.d.22.q.3.ar.3.q.1.1^m. ☞ R fi°. Dubio.330°.

35 EMPYREVM.53.57.59.60.65./. Cœlũ empyreũ nõ põt rõne inuestigari.1ª.q.66.3.c./.2.d.2.q.2.1.o. Aditus.o. Angelus.19. Ascẽdere.1.4.&c.

36 Cœlum empyreum est naturale, & habet materiã.2.d.2.q.2.2.4^m. Baptismus.159.&c. Charitas.131.

37 Immo dicitur esse quid intellectuale.2.d.2.q.2.1.o. ☞ R fi°. Du°.331°.

38 Cœlum empyreum est corpus, sed dicitur intellectuale: quia non subiacet visui nostro.2.d.2.q.2.1.o.

39 Cœlum empyreũ est maxime formale.2.d.2.q.2.2.4^m. Circuncisio.40.48.49. Confirmatio.43.

40 Proprium eſt cœlo empyreo, inquantum eſt ſupremũ corpus, attingens quodámodo ordinem ſubſtantiarũ ſeparatarum, influere ſine motu. quol.6.19.c.fi.

41 Cœlum empyreum eſt virtuoſiſſimum, & maximum corporum. 2.d.2.q.2.2.2^{m}.

42 Cœlũ empyreũ eſt immobile. 1^{a}.q.66.3.o/.q.102.2.1^{m}/.2.d.2.q.2.1.c/.2.3.o/.3.d.22.q.3. ã.2.q.1.c.fi.

43 Cœlum empyreum eſt incorruptibile, & lucidum, ſed non emittit radios viſibiles nobis. 1^{a}.q.66.3.o/.2.d.2.q.2.2.o/.3.2^{m}.

44 Cœlum empyreum eſt ſupremum locorum corporalium. 1^{a}.q.102.2.2^{m}/.q.112.1.2^{m}/.ɔ̃.4.c^{o}.87/.Ce.1.lec.19.co.1.fi.

45 Cœlum empyreum eſt locus beatorum hominum magis q̃ angelorum, & eſt ad congruitatem contemplationis, nõ aũt ad neceſſitatẽ. 1^{a}.q.66.3.c.3^{m}/.q.102.2.c.1^{m}/.q.112.1.2^{m}/.12^{e}.q.4.7.3^{m}/.22^{e}.q.175.3.4^{m}/.1.d.37.q.3.2.3^{m}/.2.d.2.q.2.1.c.2^{m}/.1.c/.d.10.4.4^{m}/.d.29.5.c/.3.d.22.q.3.1.c/.4.d.43.q.1.ar.5.q.1.c/.ɔ̃.4.c^{o}.87/.Po^{a}.q.3.19.4^{m}.

46 Cœlum empyreum eſt concreatum materię inferni. 1^{a}.q.66.3.o.

47 Cœlum empyreum in prima ſui creatione, habuit vltimum ſui complementum, non autem alii cœli. 2.d.12.5.4^{m}/.d.13.1.4^{m}.

48 Non eſt neceſſarium ꝙ finis ſupremi cœli ſit ſuprema ſubſtantia immaterialis, quę eſt ſummus deus. Opuſ.15.c^{o}.2.co.3.

49 Oppo^{m} vr̃ dicẽ. 2.d.1.q.2.3.o. ☞ R ñ^{o}. du^{o}.332°. Conuexum. Corpus.41.44.67. Deſcendere.10.13. Euchariſtia.132. Galilea.1. Helias.4. Lex.125. Manſiones. Materia.36. Paſſio.130. Pręparare. Princeps.1. Principat^{9}.10. Purgatio.8.9. Trãſfiguratio.3.

50 Cœlum empyreum habet influentiam in inferioribus. 1^{a}.q.66.3.2^{m}/.q̃l.6.q.11.o. Viſio.15.

51 Oppoſitum videtur dicere. 2.d.2.q.2.3.o/.d.13.1.4^{m}. ☞ R ñ^{o}. Dubio.333°.

52 AQVA.60.61/. Primum cœlum eſt empyreum: ſecundum aqueum, tertium ſydereum. q̃l.6.19.c.fi.

53 Aqua non dicitur cœlum, ſicut ignis & aer, quia non habet ſitum altum, licet ſit diaphana. 2.d.14.4.4^{m}.

54 Diuerſę opiniones doctorum de aquis quę ſunt ſuper cœlos. 1^{a}.q.68.2.3.o/.2.d.14.1.o/. Po^{a}.q.4.1.5^{m}/.quol.4.q.2.2.o/.q̃l.6.q.11.1^{m}.

55 Informitatem cœli expreſſit ſcriptura, ex hoc ꝙ dicit: tenebrę erant ſuper faciem abyſſi, ſecũdum ꝙ ſub cœlo etiam aer includitur. 1^{a}.q.66.2.c.fi.

56 Cœlum aqueum eſt ſupra firmamentum. i. cœlũ ſydereum, quia eſt diaphanum, ſicut & cœlum empyreum quia eſt lucidum. 1^{a}.q.66.1.1^{m}/.2.o/.2.d.14.1.c/.Po^{a}.q.4.1.5^{m}/.quol.6.19.1^{m}.

57 Cœlum aqueum magis conuenit cum cœlo empyreo, q̃ ſydereum, ratione ſuę vniformitatis, & magis recipit influentiam eius. quol.6.19.1^{m}.

58 NVMERVS/. Omne ſpatium inter aquam & cœlũ lunę, eſt vnum cœlum, ſecundum Damaſcenum, ſed quatuor ſecundum Rabanum. 1^{a}.q.68.4.c/.2.d.14.1.o.

59 Cœlum dicitur dupliciter. ſ. a proprietate, & a natura. Et hoc eſt triplex. ſ. immobile, mobile vniforme, & mobile difforme. Primum eſt cœlum empyreũ, ſecundum aqueum, & tertium ſydereum & ſeptẽ planetę. 1^{a} q.68.4.c/.2.d.14.4.c/.q̃l.6.19.c.fi.

60 Cœli ſunt ſeptẽ ſm Rabanũ. ſ. empyreũ, cryſtallinũ ſeu aqueum, ſydereum, igneum, olympium, ęthereum & aereum. 1^{a}.q.68.4.o/.2.d.14.4.o.

61 Cœli ſunt decẽ. ſ. ſeptẽ planetę, firmamentũ, cœlum aqueum, & primũ mobile. 2.d.14.1.c/.Met.lec.7.fi.

62 In cœlis non ſunt plura indiuidua eiuſdem ſpeciei. 1^{a}.q.47.2.c/.ɔ̃.2.c^{o}.91.3^{m}/.5^{m}/. Spiritu.8.c/.12^{m}/.Periher^{10}.lec.10.co.2.

63 Cœlum dicitur tripliciter. ſ. vltima ſphęra, oẽs ſphęrę, & totum vniuerſum. Phy.4.lec.7.fi/.Ce.co.2/.Lec.20. principio.

64 Cœlum ſumitur tripliciter. ſ. eſſentialiter, participatiue, & metaphorice. Et hoc tripliciter: ſcilicet trinitas, bona ſpiritualia, & triplex viſio. ſ. corporalis, imaginaria, & intellectualis. 1^{a}.q.68.4.c/.2.d.14.4.o/. Io.6.lec.4.prin^{o}.

65 Cœlum tertiũ, ad quod raptus eſt Paulus, eſt triplex viſio, triplex hierarchia, cœlum empyreum vel trinitas. 1^{a}.q.68.4.c/.22^{e}.q.175.3.4^{m}/.1^{e}.Cor.12.co.4.fi. Gentiles.3. Manſuetudo.9.

66 VIRTVS/. Eadem virtus cœli, diſponit ad formam elementi, miſti, animę vegetabilis, ſenſibilis, & rationalis. 2.d.2.q.2.3.4^{m}. Accidens.14. Anima.15. Animal.23.42. Artificiale.7. Augurium.2. Calor. C. Coguum. Conſeruatio.4. Corpus.67.

67 Virtus primi cœli, recipitur in mediis cœlis diuerſimode, ſecundum motus eorum. 1^{a}.q.115.3.4^{m}/.2.d.15.q.1.2.6^{m}/.veri.q.5.9.17^{m}/.Ma.q.3.2.c.fi/.quol.6.q.11.c/.Ce.2.lec.10.co.4.5.fi. Dęmon.82. Deus.321. Diaphanum.2.

68 Virtus impreſſa cœlo a ſuo motore, non habet eſſe completum, ſed intentionale, ſicut inſtrumentum. 2.d.15.q.1.2.c.fi/.Po^{a}.q.3.11.14^{m}. Diſpoſitio.24. Effectus.7.20. Fatum.1.5. Fortuna.7. Gloria.22. Imprimere.1.

69 Omnis actio in inferioribus, dependet ex virtute & actione cœli: ſcilicet realis a reali, & intentionalis ab intentionali. Po^{a}.q.5.8.c/.Ma.q.3.2.c/. quol.1.7.c.fi. Iudicium.24.&c. Lux.2.3.18.&c. Magi.1.2.5. Magnes.2.3.

70 Actiones & virtutes cœlorum, diuerſimode recipiuntur in his corporibus inferioribus, ſecundum diuerſam materiam diſpoſitionum. 1^{a}.q.115.3.4^{m}/.6.2^{m}. Miraculum.19.56. Naturale.25. Palpabile.3. Perfectio.26. Saphirus.2.

71 Virtus conſeruatiua & locatiua in vno elemento reſpectu alterius eſt a virtute cœli, per motum. 2.d.2.q.2.3.1^{m}/. Anima.2.lec.23.co.1.fi.

72 In cœlo ſunt duo mira: ſcilicet perpetuitas eius, & virtus immutandi totum mundum inferiorem. ps.32.co.4.fi.

73 Potentia quę nunc eſt in cœlo ad durandum, nõ menſuratur certo tempore, ſed in infinitum. 2.d.1.q.1.5.3^{m}/.22^{m}/.ɔ̃.1.c^{o}.20.co.4/.Po^{a}.q.5.4.1^{m}. Sol.o. Somnium.2. Virtus.73.181.

74 Eſſe cœli non eſt finitũ, nec infinitum, ſicut omnino extra quantitatẽ temporis exiſtens. Po^{a}.q.5.4.1^{m}.

75 Eſſe cœli nullo modo attingitur a tempore, vel a motu, cum ſit omnino inuariabile, ſed menſuratur ęuo. Po^{a}.q.5.4.1^{m}.

76 Cœlum eſt virtutis finitę. Ideo indiget agente infinitę virtutis ad perpetuitatem ſui eſſe, & motus. 2.d.1.q.1.5.15^{m}/.ɔ̃.2.c^{o}.20.co.4/. Po^{a}.q.5.4.1^{m}/.ps.32.co.4.fi/.Met.12.lec.5.co.3.7/.Lec.6.fi/. Phy.8.lec.21.co.5.

77 Omne agens in his inferioribus ad formam, agit in virtute cœli. ɔ̃.3.c^{o}.69.co.4/.veri.q.5.9.3^{m}/.Po^{a}.q.3.7.c.co.4/.q.5.8.c/.q.6.1.1^{m}/. Ma.q.5.5.6^{m}/.q̃l.6.fi/.quol.12.14.c/.Opuſ.3.c^{o}.128.

78 Omnis virtus generalis vel ſpecialis inferiorum, reducitur ad virtutes cœlorum generales vel ſpeciales. 22^{e}.q.96.2.2^{m}/.2.d.15.q.1.1.3.c/.d.17.q.3.1.c.fi/.ɔ̃.3.c^{o}.69.co.4.

MOTVS.3.4.12.15.16.16.22.27.40.42.43.50.57.59.61.67.69.70.71.75.76.77.144.150.151.158.

79 Motus cœli est naturalis.1ª.q.70.3.4m./.5m./.Ce.lc.3.co.1.fi.

80 Immo motus cœli est voluntarius. 2.d.14.3.1m./.Met.12.lec.6.co.4. ☞ R ñº.dubio.334º.

81 Motus cœli est naturalis ratione materię tantum.1ª.q.70.3.4m./.5m./.12ᵉ.q.6.5.2m./.2.d.14.3.1m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.1.c./.4.d.48.q.2.2. 10m./.℥.2.cº.29.co.4./.Li.3.cº.23.15m./.℥.4.cº.fi./.veri.q.5.9.11m./.Poª.q.5.5.c./.Spiritu.6.7m./.Anima.8.18m./.Opusc.3.cº.72./.Met.5.lec.5.co.2.fi./.Phy.2.co.2./.Ce.lec.3.co.1.fi. Anima.

82 In motu cœli nihil est violentum, vel contra naturā. ℥.3.cº.23.6m./.82.3m./. Met.12.lec.6.co.4./. Iec.9.co.2.

83 Motus cœli est voluntarius ex parte motoris tantum. 1ª.q.70.3.5m./.2.d.14.3. 1m./.℥.3.cº.20./.23.co.2.3./.Liº.4.fi./.veri.q.5.9.11m./.Potenª.q.5.5.c.3m./.8m./.Met.12.lec.6.co.4.

84 Cœli non potuerunt fieri ex preiacenti materia, sed simul forma cum materia producte sunt per creationem.2.d.15.q.1.1.1m./. Opusc.42.cº.15./. Iob.37.co.4. Augurium.2. Baptismus.26. Calor.C. Conseruatio.4.Contrarium.32.

85 Cœlo non conuenit generatio, quia non habet contrarium & omnis generatio est ex contrario.2.d.1.q.1.4.c./.Ce.lec.6.o./.Liº.2.lec.10.co.1.2. Corpus.41.44.Deus.321.Luna.0.Creatio.35.46.

86 Immo in cœlis est aliqua contrarietas.Ce.lec.8.co.2. ☞ R ñº.dubio.335º.

87 In cœlis est aliqua contrarietas, vt par & impar: non autem contrarietas corruptiua.Ce.lec.8.co.2.

88 Augmentū nō cōuenit cœlis, nec alteratio corruptiua sed pfectiua.Ce.lc.7.co.1.2./.Liº.2.co.3./.Ec.8.fi.

89 Motus cœlorū est ordinatissimus, & totius naturalis ordinis principiū quodāmodo.℥.3.cº.108.priuº.

90 Quilibet motus cuiuscunq; cœli est regularis & vniformis in velocitate: & tarditate.1ª.q.32.1.2m./.℥.1.cº.42.3m./. Liº.2.cº.89.fi./.℥.3.co.1.fi./. 82.fi./. 91.fi./.Poª.q.6.6.9m./.Ce.2.lec.8.9.0. Deus.321.

91 Quodlibet cœlum preter primū mouetur dupliciter.s.motu proprio, & motu primi cœli.1ª.q.68.2.3m./.q.115.3. 4m./.22ᵉ.q.2.3.c./.2.d.14.5.4m./.4.d.17.q.2.ar.1.q.4.c./.quol.6.q.11.c./.Ce.2.lc.8.9.priuº./.Iec.15.fi. Dies.23.

92 In cœlis est duplex motus.s.primus.i.diurnus, super polos equinoctialis ab oriente in occidens: & secūdus econuerso, super polos zodiaci.1ª.q.67.4.3m./.q.14.2.c./.quol.6.19.c./.Anima.lec.7.fi. Aeuum.3.

93 In cœlis est duplex motus.s.primus.i.diurnus, qui est causa continuitatis generationis, & secundus per zodiacum, qui est causa diuersitatis, secundum generationem & corruptionem.1ª.q.67.4.3m./.q.104.2.c./.quol.6.19.c.

94 Cœli quanto sunt propinquiores centro, tāto tardius mouentur motu primo, & velocius motu pprio. Phy.8.lec.fi.co.2.priuº./.Ce.2.lec.15.fi. Iudicium.85.Luna.3.Lux.2.3.Naturale.25.

95 Cœli mouentur tantum localiter, alia vero corpora omnibus speciebus motus.℥.3.cº.82.4m. Resurrectio.4.

96 Cœlum non agit mediante lumine, nisi per motum.2.d.2.q.2.3.d.

97 Motus non est de perfectione cœli, nisi inquantum est per hoc causa generationis: ratione cuius participat bonitatem dei, fm similitudinem causalitatis. 4.d.48.q.2.2.4m./.10m./.3.c./.℥.3.cº.22.co.3./.Poª.q.5.5.c.19m./.Opº.3.cº.172.

98 Finis vltimus motus cœli, est assimilatio ad deum in causando, secundarius vero est generatio inferiorum.1.d.37.q.4.1. 2m./.2.d.8. ar.4.q.4.c./.d. 15.q.1.1.6m./.℥.3.cº.22.co.2./.24.1m./.Liº.4.cº.fi./.Poª.q.5.5.c./.Spū.6.c.co.1.fi./.Opusc.3.cº.172./. Met.12.lec.6.co.1.fi.

99 Motus cordis est simillimus motui cœli. Et est naturalis, consequens animam vt formam eius, cuius motor est generans.Opusc.35.0. Naturale.25.Tempus.10.&c.24.&c.

100 Motus cœli est causa viuentium.1ª.q.70.3.3m./.2.d.2.q.2.3.c./.d.18.q.2.2m./.3m./.Spiritu.6.12m./.Opº.28.cº.2.fi.

101 Cœli sunt causa eorum quę sunt in his inferioribus.1ª.q.115.3.0./. 12ᵉ.q.95.5.0./.q.96.2. 2m./. Opusc.5.3.2m.

102 Cœlum nihil influit, nisi per motum.2.d.2.q.2.3.0./.℥.1.cº.85.

103 Oppositum videtur dicere.1ª.q.66.3.2m./.quol.6.q.11.0./.Phy.4.lec.8.fi. ☞ Duº.336º. R ñº.sicut dubio.333º.

104 Tota materia corporum inferiorum subiacet variationi, secundum motum corporum cœlestium, 1ª.q.115.3.0./.4.d.43.ar.3.q.1.c.

105 Cœlum mouet ad formam substantialem, in virtute sui motoris, causando generationem per motum.2.d.2.q.2.3.c./.d.15.q.1.2.c./.d.17.q.3.1.c.fi./.℥.3.cº.23.50m./.24.1m./.Spiritu.6.12m.

106 Diuersorum motuum cœlestiū, diuersi sunt effectus, 1ª.q.104.2.c.fi./.dl.6.q.11.c./.Met.12.lec.7.co.3.

107 Effectus corporales in inferioribus, non sequuntur ex necessitate a motibus cælorum, 1ª.q.115.6.0./.2.d.15.q.1.2.3m./.3.4m./.℥.3.cº.86./. veri.q.2.14. 3m./.q.5.9.1m./.2m./.Ma.q.6. 21m./.q.16.7.11m./.Met.6.lec.3.co.5.6.

108 Distantia loci impedit effectum cœlestis corporis.1ª.q.115.6.2m.

109 Grossities materię vel frigiditas aut caliditas aut alia huiusmodi dispositio, impedire potest effectum corporis cœlestis.1ª.q.115.6.2m.

110 Omnes motus corporales ordinantur ad motum cœli, sicut in primum. 1.d. 8.q.3.3.3m./. Opusc.3.cº.124./.128.

111 Effectus duplices subtrahuntur causalitati corporum cœlestium.s.effectus per accidens contingentes, in humanis vel naturalibus, & actus liberi arbitrii. 22ᵉ.q.95.5.c./.Ma.q.16.7.16m./.quol.12.5.c./. Met.6.lec.3.co.5.6.

112 Motus cœli non causat sonum.Iob.38.co.9./.Dionysius.4.lec.2.co.2.fi./.Ce.2.lec.14.0./.Anima.2.lc.14.co.3.5.fi.

113 Oppositum videtur dicere. Anima.2.lec.14.co.5.fi. ☞ Duº.337º. R ñº.sicut dubio.327º.

114 Sonus duplex est in cœlo.s.tonitruum, & fragor nubium.ps.17.co.14. Christus.163.

115 CESSARE./.Motus cœli cessabit in fine mūdi, per solam dei voluntatem.2.d.11.q.2.6.3m./.4.d.43.ar.1.q.1.1m./.ar.3.q.1.c./.d.44.q.1.ar.3.q.4.c./.q.2.ar.3.q.2.0./.d.47.q.1.ar.1.q.3.c./.q.2.ar.2.q.1.c./.d.48.q.2.2.0./.3.2m./.℥.4.fi./. Poª.q.5.5.0./. Opusc.3.cº.172./.Io.6.lec.5.co.3./. He.co.21.22./.Iec.5.co.3./.Met.12.lec.6.co.4.

116 Motus cœli cessabit in instanti.Poª.q.5.7.10m. Claritas.1.Creatura.30.

117 Nullus homo potest naturaliter scire, qñ cessabit motus cœli.4.d.43.ar.3.q.2.c./.d.47.q.1.ar.1.q.3.0./.d.48.q.2.2.8m./.Poª.q.5.6.0./.He.5.co.3.

118 Cessante motu cœli remanebunt omnia quę sunt de perfectione vniuersi primo, & per se. Po^a.q.5.7.c./. Opus.3.c^o.171.

119 Cessante motu cœli elementa remanebunt fm substantiam, sed renouata.4.d.47.q.2.ar.2.q.2.o./.ꝧ.4. fi./.Po^a.q.5.7.o./.Opus.3.c^o.3./.c^o.171./. Opus.10. ar.20./.Ro.8.lec.4.co.45./.1^s.Cor.7.lec.4.fi.

120 Cessante motu cœli proprię qualitates elementorum remanebunt:quia sunt effectus formarum substantialium,& de perfectione secunda,vt propriæ passiones elementorum.4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c./.d.47.q.2.ar.2. q.2.c./.d.48.q.1.ar.4.q.2.3^m./.Po^a.q.5.7.c. Elementum.28. Iudicium.27.&c.

121 Cessante motu cœli,qualitates tangibiles,erunt in elementis, & in corporibus gloriosis, quo ad substantiam,non autem quo ad actiones in alterū:quia continebuntur per formam glorię sicut per formam naturalem,ne dissoluantur.3.d.21.q.2.ar.4.q.2.2^m./.4.d. 44.q.1.ar.3.q.4.c./.q.2.ar.1.q.1.c.3^m./.d. 47.q.2.ar. 2.q.2.c.1^m.

122 Cœlum quiescet in nobilissimo situ possibili ad nostrā partem habitabilem. Vel secundum aliquos,in situ in quo factum fuit.4.d.48.q.2.2.8^m.

123 Lux remanebit in vtroq; hemisperio. Poten^a.q.5.5. 17^m. Lux.2.3.

124 Si lux cœli nunc cessaret,omnia corruptibilia cito morerentur,non tamen in instāti.2.d.2.q.2.3.c./.Opus. 10.c^o.24.Opus.11.ar.11./.14./. Opus.53.8^m./.11^m.

125 Cessante motu cœli, corpus gloriosum non potest transmutari a sua naturali dispositiōe.4.d.44.q.3.ar. 1.q.3.1^m./.3^m.

126 Cessante motu cœli in his inferioribus, remanebit actio & passio intentionalis,non autem naturalis.2.d. 11.q.2.6.3^m./.4.d.44.q.3.ar.1.q.3.c./. Po^a.q.5.8. o./.quol.7.11.c.

127 Cessante motu cœli motus cordis in homine remanebit. Po^a.q.5.10.8^m. Purgatio.5.&c.

128 Cessante motu cœli,nunc faber cōseruatus a deo posset mouere manus & instrumēta.Opus.10.ar.8./.9./. Opus.11.ar.10./.Opus.53.9^m. Resurrectio.4.

129 Oppositum videtur dicere.4.d.43.ar.4.q.1.c.fi. ☞ R ñº. Dubio.338º.

130 Cessante motu cœli non potest aliquid viuum remanere,vita conseruata,ex influentia illius motus.4.d. 43.ar.4.q.1.c.fi.

131 Cessante motu cœli nullum mistum prętter hominem remanebit. 4.d.43.ar.4.q.2.c./.d.48.q.2.5.o./.d. 50. q.2.ā.3.q.2.c./.ꝧ.4.fi./.Po^a.q.5.9.10.o./.Opus.3.c^o. 171./.Opus.10.ar.20./.Opus.53.8^m./.9^m.

132 Cessante motu cœli,non remanebit generatio,nec aliqua actio naturalis. 2.d.11.q.2.6.3^m./.d.33.q.2.1. 3^m./.5^m./.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.c./.q.3.ar.1.q.2.o./.q. 3.c./.d. 47.q.2.ar.2.q.2.c.fi.1^m./.d. 48.q.2.2.o./.d. 50.q.2.3.o./.ꝧ.4.fi./. Po^a.q.5.7.o.8./. quol.7.11.c./. Opus.3.c^o.171.172.181./.Ce.2.lec.4.fi.

MOTOR.27.48.67.68.76.77.83.99.105.153.

133 Nobilissima omnium perfectionū est illa,quę mouet cœlos.2.d.1.q.2.5.c. Angelus.110.142.&c.

134 Deus secundum Aristotelem est causa cœli, secundū substantiam,& non tantum quo ad motum, contra quosdam.2.d.1.q.1.5.15^m./.ꝧ.2.c^o.15.fi./.Met.2.lc. 2.co.2./.Li^o.6.co.5.fi.

135 Cœlum mouetur ab aliquo intellectu.1^a.q.70.3.o./. 2.d.14.3.o./.ꝧ.3.c^o.23./.24.1^m./.Li^o.4.fi./. Po^a.q.5. 7.c./.Spū.6.o./.Anima.8.17^m./.18^m./.Op^s.53.1^m./. 2^m./.4^m./.6^m. Creatio.14.35.46.

136 Philosophi,vni orbi non attribuerunt nisi vnū motorem.1.d.37.q.3.3.c.fi.

137 Deus dicitur esse in cœlo,quia ibi incipit principium omniū motuū corporeorum.ꝧ.3.c^o.68.fi./.Ala.10.5^m.

138 Cœlum est mouens seipsum, inquantum motor est ei intrinsecus.1^a.q.70.3.5^m.

139 Motores cœlorum sunt duplices.s.cōiuncti & separati.i.angeli inferiores & superiores.2.d.10.2.c./.d.14. 3.c./.ꝧ.1.c^o.20.co.5./.Spū.6.10^m. Demon.82. 83.124.Manicheus.2.Miraculum.19.56.

140 Motor cœli coniungitur orbi secundum totum,secundum philosophos:ideo non mouetur per accidens ad motum cœli.1^a.q.51.3.3^m./.2.d.8.ar.4.q.4.c.

141 Oppositum videtur dicere. 2.d.7.q.1.2.c./. Ma.q. 16.6.17^m. ☞ Du^o.339° R ñº.sicut dubio. 119°.120°.121°.125°.

142 Motor cœli superioris,potest mouere cœlum motoris inferioris,non autem econuerso.1^a.q.117.4.1^m./. Ma.q.16.10.c.

143 Cœlum agit & mouetur,vt instrumentum sui motoris extrinseci. Po^a.q.5.5.c./.co.3./.8.c./.q.6.3.c. fi./.6. 13^m./.Spū.6.12^m. Prouidentia.41.&c.

144 Cœlum est primum alterans, non tamen primum mouens,sed mouetur motu locali a superiori mouente.12^s.q.6.1.1^m./.q.109.1.c./.ꝧ.3.c^o.69.co.4./. Spiritu.6.9^m.

145 Motor cœli non laborat. 2.d.14.3.2^m./.4.d.48.q.2. 2.6^m./.ꝧ.3.c^o.23./.Po^a.q.3.4. 16^m./.Spiritu.6.8^m./. Met.12.lec.8.co.3.fi./.Ce.2.co.3.fi.

146 Dextrum & sinistrum in cœlis,sunt solum ex virtute motoris,similiter & alię differentię positionis.2.d.2. q.2.3.3^m./.d.14.3.4^m.

147 Virtus mouens cœlū,dicitur esse in dextera parte orbis quem mouet, vnde incipit motus.1^a.q.51.3.3^m./.q. 52.2.c./.1.d.37.q.1.1.c.

148 Motores cœlorum inferiorum,dicuntur moueri per accidens,non ratione sui,sed ratione suorum mobilium.ꝧ.1.c^o.13.co.1.fi.

148* ANIMA./.Corpora cœlestia non sunt animata eo modo quo plantę & animalia,sed ęquiuoce, anima videlicet dante motum, non autem esse.1^a.q.70.3. c./.2.ꝧ.c.70.90.

149 Cœlum causat vitā,in virtute sui motoris viui. Po^a. q.6.6.10^m./.Spiritu.6.12^m.

HOMO. 23.31.43.45.66.99.111.117.121.127. 128.131.

150 Motus cœli est propter hominem fnē eius.2.d.1.q. 2.3.o./.4.d.48.q.2.2.o./.3.6^m./.ꝧ.3.c^o.22. 2^m./.ꝧ.4. fi./.Po^a.q.5.5.o./.He.co.22. Fatum.1.5.Fortuna.7.Imprimere.1.Iustus.12.

151 Finis principalis motus cœli non vltimus,est numerus electorum,vltimus autem est bonitas dei. Po^a.q. 5.5.c.6^m./.7.c.fi./.Spū.6.c.co.1.fi./. Opus.3.c^o.172./. He.lec.5.co.3.

152 Cœlum in vniuerso,est sicut cor in animali.2.d.2.q. 2.3.c. Magi.2.5.8.Pythagoras.1.

153 Motor cœli est nobilior anima humana,& corporeitas cœli,q; corporeitas corporis humani.2.d.1.q.2.5. 1^m./.Po^a.q.6.6.13^m.

154 Anima hominis est nobilior corpore cœli.1^a.q.70.2. 4^m./.2.d.1.q.2.3. 3^m./.4.d.48.q.2.3.6^m./.ꝧ.3.c^o.23. 1^m./.Po^a.q.5.5.c.5^m./.q.6.6.13^m.

155 Corpus cœli est nobilius corpore hominis.1^a.q.91.1. 3^m./.2.d.1.q.2.5.1^m./.4.d.48.q.2.3.6^m./.veri.q.5.9. 13^m./.14^m./. Po^a.q.6.6.13^m./. Spiritu.6.1^m./.2^m./. Ethi.6.lec.6.co.2.

156 Corpus hominis est simillimū cœlo.1^a.q.76.5.2^m./. q.91.1.c.3^m./.2.d.1.q.2.5.c./.d. 8.1.c./.d.17.q.3.1. 1^m./.Spū.7.3^m./.4^m./. Anima.8.1^m./.2^m./.9.19^m.

157 Cœlū venit in cōpositionē hominis causaliter,nō ass

essentialiter. 1ª.q.76.7.c./q.91.1.c.2m./3ª.q.57.5.c./2.d.2.q.2.3.4m./d.17.q.3.1.o./d.30.q.2.1.co.2.fi./3.d.22.q.3.ar.2.q.1.c./4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c.fi./ar.2.q.1.c.co.2./ā.3.q.1.c.fi./ Anima.9.c.fi./19m./Opus.10.ar.35./Opus.11.ar.28./1c. Cor.15.co.3.

158 Cœlum per se agit in corporibus omnium inferiorũ, sed in anima,& in potentiis eius organicis, agit per accidens: in intellectu autem & voluntate indirecte tantum.1ª.q.83.1.5m./q.115.3.4.o./6.c./q.116.1.c./ 12e.q.9.5.o./ 22e.q.95.5.6.7.o./2.d.7.q.2.2.5m./d.15.q.1.2.3.o./d.25.2.5m./ȝ.3.c°.84.vsque.93./105.3m./154.co.4./ veri.q.5.9.10.o./q.22.9.2m./q.24.1.19m./Po°.q.5.9.c.fi./Ma.q.6.c.co.3./21m./q.16.7.16m./Virt.q.1.9.21m./ quol.12.5.c./Opus.3.c°.129./130./161./Opus.10.ar.39./Opus.25.c°.5./Opus.26.o./ Mat.2.co.3./ Io.7.lec.3.co.4.Gal.4.lec.3.co.2. Ethi.1.fi./ Li°.3.lec.12.prin°./Lec.13.co.2.fi./Met.6.lec.3.co.5.6./Phy.8.lc.4.fi./Anima.3.lec.4.co.1.2./Periher°°.lec.4.co.1.4.

CELLVLA cerebri triplex.s.anterior,media,& posterior, 1ª.q.78.4.c./4.d.50.q.1.1. 3m./ȝ.2.c°.59.prin°./veri.q.10.5.c.fi./q.15.1.c.fi.

Cogitatiua.5.Phantasia.1.3.4.Phantasma.1.Imaginatiua.4.Memoria.1.3.10.Sensus.29.

COENA Christi fuit luna quartadecima,sed passio eius,fuit luna qntadecima. 3ª.q.44.2.2m./q.46.9.1m./4.d.11.q.2.ar.2.q.3.o./Mat.26.co.8. Apostoli.29.Chrisma.1.Eucharistia.6.177.Sudor.

Cenobitę.Communitas.Religio.103.Sociale.Societas.o.Vita.39.

CENSORES & censorini,erãt officiales vrbis Romę.Opus.20.li°.4.c°.26.

CENSORIA dignitas,apud veteres romanos erat quę apud modernos est dignitas iudicialis. Opus.20.li°.4.c°.26.

Censorini.Censores.Censoria. Census.Tributũ.2.5.6. Centenarius.Centum.Vsura.198.&c̃.

Centesima.Centenarius.Centum.Vsura.28.

Centrum.Cœlum.94.Infernus.4.5.6.Nox.1. Terra.1.6.7.13.

1 CENTVRIO dicitur, quasi centum milites sub se habens.Opus.20.li.4.c°.28.

2 Centurio & Petrus,reueriti sunt Christum ex humilitate,Zacheus autem ex amore.3ª.q.8.10.3m.

Cornelius.o.

Centum.Centenarius.Centesima.Centurio.1.Cohors.2.3. Heliseus. Numerus.14. Vsura.165.166.181.&c̃.187.208.214.220.&c̃.239.279.297.

Cepit.Imago.43.Incipe.o.Maria.20.Miraculũ.55.Cera.Cereus.o.Sepultura.6. Cerdoniani.Marcus.2.

CERE est oppidum prope Romam.12e.q.99.3.c./4.d.1.lec.1.l.1m. Cerimonia.1.

1 CEREBRVM est maius proportionabiliter in homine q̃ in alio animali.1ª.q.91.3.1m./q.99.1.c./2.d.20.q.2.1.5m./Anima.8.c.co.2.fi./ Anima.2.lec.19.prin°./Sensu.lec.9.co.1./Lec.13.co.2.fi.

Animal.39.Cellula.Cogitatiua.2.5. Coitus.2.Demõ.84.Aestimatiua.2.Melãcholia.Memo°.1.3.10.

2 Cerebrum est in supremo,ne operationes animales quę ibi perficiuntur,impediantur per diuersas corporis transmutationes.quol.4.3.6. Olfatus.o.Puer.3.Sensus.29.Sternutatio.

Ceres cereris.Cerimonia.1.

1 CEREVS paschalis non requirit de necessitate scriptum numerũ annorũ mundi,quia in multis terris nihil ei inscribitur.quol.3.q.14.2.1m. Acolitus.3.8.

2 Cereis non vtebãtur Iudęi in cultu dei:sed oleo.12e.q.101.1.2m.

1 CERIMONIA dicitur a Cere oppido,prope Romam,vel quasi Cereris munia. 12e.q.99.3.c./4.d.1.lec.1.L.1m.

2 Omnes cerimonię sunt quędã protestatiões fidei.12e.q.103.4.c. Baptismus.78.Decimę.4.6.

3 Cerimonię sunt opera exteriora ad cultum dei pertinentia. 12e.q.99.3.o./q.101.2.4.c./q.103.1.o./q.104.1.c.3m./4.d.1.lec.1.L.1m. Euangelium.4.Fornicatio.2. Iustificatio.48. Lepra.1. Lex.96.104.113.123.124.130.

4 Cerimonialia dicuntur,quę s̃m se nõ habent causam manifestam factorum,licet possint habere cãm manifestã institutiõis.12e.q.101.1.4m./4.d.1.lc.1.L.1m.

5 Cerimonialia veteris testamenti sunt quędam determinationes iuris naturalis,& preceptorũ moralium.12e.q.99.3. 2m./4.5.c./q.103.1.c./ 22e.q.122.1.2m./He.7.co.2.fi.

6 Multę particulares determinatiões in cerimoniis veteris legis habent cãm tantum figuralem,non aũt litteralem,nisi in cõmuni.12e.q.102.2.3m. Preceptũ.C.Primitię.1.Sabbatum.13.Sacramentum.u.

7 Cerimonię veteris legis sufficienter diuiduntur in sacrificia:sacra,sacramenta,& obseruantias.12e.q.101.4.o./Col.2.lec.4.prin°.

8 Cerimonię in veteri lege fuerunt multę,ad reprimẽdam idolatriam,& ad significationẽ multorum. 12e.q.101.3.c./4.d.1.q.1.ar.5.q.2.2m./Ro.5.lc.6.co.3.

Certamen.Angelus.594. Baptismus.242.Bellũ.o.Contemplatio.22.Decertare.Delectatio.21.40. Dimicare.Exercitus.Meritum.16.69.&c̃.Miles.o.Pugna.Sabbatum.6.10.Timor.10.

1 CERTITVDO est firmitas adhęsionis virtutis cognitiuę,ad suum cognoscibile.3.d.26.q.2.4.c. Alta re.4.Altitudo.1.

2 Certitudo est determinatio intellectus ad vnum.3.d.23.q.2.ar.2.q.3.c./d.26.q.2.1.c. Assentire.4.

3 Certitudo potest esse ex duobus.s.ex causa & ex subiecto. 1ª.q.1.5.1m./22e.q.4.8.o./3.d.23.q.2.ar.2.q.3.o./veri.q.14.1.7m. Beatus.9.17.41.Cognitio.6.38.Consecratio.10.15.Damnatio.22.&c̃.Demon.23.Deus.111.

4 Tota certitudo scientię est ex certitudine principiorum,quę est ex lumine rationis a deo indito.veri.q.11.1.13m./17m. Donec.Eucharistia.211.Fides.1.14.16.58.77.89.96.99.146.Linea.3. Prębendatus.Prophetia.32.

5 Certitudo duplex.s.cognitiõis,& ordinis causę ad effectum.veri.q.6.3.c. Translatio.Votũ.16.27.

6 COGNITIO.1.3.5.17.19./ Certitudo est tantum in cognitione.12e.q.18.4.c./22e.q.18.4.c./3.d.26.q.2.4.1m.

7 Immo certitudo est in appetitu naturali & in arte. 12e.q.4.2.3m. R 60.Du°.340°.

8 Certitudo est in appetitu naturali,inquantum infallibiliter inclinatur a deo dirigente ipsum in finem.12e.q.4.2.3m./22e.q.18.4.c./3.d.26.q.2.4.c.

9 Certitudo principaliter & essentialiter est tantũ in cognitione:sed s̃m similitudinem & participatiue,est ẽt in aliis:vt in operibus naturę vel artis.12e.q.18.4.c./22e.q.18.4.c./3.d.26.q.2.4.1m.

10 Certitudo cognitionis est diuersimode in deo in angelis,& hominibus.22e.q.9.1.1m. Academici.

Adam.15.30. Altitudo.1. Amicitia.18. Angelus.233.349.&c̃.503.Beatus.9.Charitas.114. Cœlum.73.Cognitio.6.38.Coniectura.3. Consilium.8.11.26.Debitum.20.21.Donec.Experientia.9. Fides.o.

Figura.

Figura.8.9.Finis.63.

11 Motus appetitiuę virtutis vt dirigitur a cognitione, participat aliquid de eius certitudine. Virt.q.4.1.4^{m}.

12 Visus est simpliciter certior auditu, licet quandoq; sit econuerso.22^{e}.q.4.8.1^{m}. Futurum.2.Gratia.170. Imaginatiua.1.Immunitas.1.Infernus.6. Inquirere.3.Intellectus.298.Iudicium.15.46.Lex.12.Malitia.5.Maria.40.Mathematica.5.Medicus.3. Mẽsura.5.Mors.21.Notum;12.Perfectio.76. Prędestinatio.33.41.&c̃.Prophetia.32.61.Prouidentia.5. Prudẽtia.67.Ratio.30.Reuelatio.2.Salomon.3.Scientia.8.24.145.&c̃.158.Scire.0.Sententia.4.Signum.5.Statutum.1.Suspicio.4.Theodosius.1. Theologia.31.Testamentum.4.Testis.5.Visus.11.

13 VIRTVS./.Virtus & natura sunt certiores arte, quia infallibilius operantur. 22^{e}.q.18.5.c./.3.d.26.q.2.4.c./.veri.q.10.10.9^{m}./.Virt.q.4.1.10^{m}. Contingens.10.Decimę.6. Dęmon.82.83. Gigantes.Hęresis.96.

14 FIDES.4.21./. Fides est certior omni virtute intellectuali ex parte rei & causę, sed econuerso ex parte subiecti & euidentię.1^{a}.q.1.5.1^{m}./. 22^{e}.q.4.8.o./.1. Prolo.3. 5^{m}./.3.d.23.q.2. ar.2.q.3.o./.ʒ.3. c^{o}.154. co.1.fi./.co.3.fi./. veri.q.10.12.15^{m}./.q.12.2. 3^{m}./.q.14.1.7^{m}./.Trin.9.4^{m}./.Io.4.lec.5.fi.

15 Certitudo adhęsionis, non est proprie fidei, quia conuenit etiam infideli per imperium voluntatis, & per fidem falsam, & conuenit virtutibus intellectualibus, quol.6.4.o.

16 SPES./.Spes est certior omni alia virtute.3.d.26.q.2.4.c. Charitas.124.Fiducia.3.&c̃.Gratia.170.

17 Certitudo spei est ex cognitione dirigente.12^{e}.q.40.3.3^{m}./. 22^{e}.q.18.4.c./.3.d.26.q.2.4.c./. Virt.q.4.1.10^{m}./.2.4^{m}.

18 Certitudo spei causatur ex liberalitate diuina ordinante nos in finem, & ex inclinatione omnium virtutum etiam spei.3.d.26.q.2.4.c.

19 Certitudo cognitionis est ex se, sed certitudo spei & naturę, est ex alio, ideo deficit per accidens.12^{e}.q.40.2.3^{m}./.3.d.26.q.2.4.2^{m}. Perfectio.76.Spes.4.46.81.Vsura.74.98.138.142.160.177.192.194.313.

20 Spes viatorum habet certitudinem ex fide, omnipotentia, & misericordia dei, non autem ex meritis propriis.22^{e}.q.18.4.o./.Virt.q.4.2.4^{m}.

21 Certitudo spei est in affectu, defectibilis de incomplexo. Et opponitur diffidentię. Sed certitudo fidei, est in intellectu, indefectibilis de complexo, & opponitur dubitationi.3.d.26.q.2.4.5^{m}.

22 Immo obiectũ fidei bene & vere põt dici cõplexũ, & incõplexũ.22^{e}.q.1.2.o./.1.d.41.L./. vi.q.14.8.5^{m}./.12^{m}./.12.c. ⸗ Du^{o}.341°. R fi^{o}.sicut du^{o}.602°.

23 Spes fundata supra rectam conscientiam, habet certitudinem, non autem fundata supra falsam conscientiam.veri.q.17.2.8^{m}.

24 Certitudo spei formatę in pręscito, est maior secundum habitum, q̃; certitudo spei informis in prędestinato. sed ex parte dei, sunt ęquales.3.d.26.q.2.4.5^{m}.

CERVVS significat cathecuminos, & iustos.ps.41.co.2. Iustus.11.Christus.214.

Cęsar.Cato.Imperator.4.Iulius. Cęspitare. Cęcitas.5.Impactio.Impingere.

1 CESSARE dicitur deus ab omni opere condendo, non autem propagando, & conseruando. 1^{a}.q.73.1.2^{m}./.2.o./.q.74.2. 3^{m}./.q.118.3. 1^{m}./.2.d.15.q.3.1.o./.2.c./.ʒ.2.c^{o}.82.fi./.Io.5.lec.2.co.5./.He.4.co.3.fi. Accusatio.23.

2 Deus cessat operari, ratione effectus, non autem ratione operationis, quia est ęterna.2.d.15.q.3.1.3^{m}. Actio.61.Aduocatus.6.

3 Cessare a peccato non dicit simplicem negationem, sed displicentiam peccati, & propositum dimittendi peccatum.4.d.14.L.5^{m}./.d.15.q.1.ar.5.q.1.3^{m}./.veri.q.28.5.c.2^{m}. Ambrosius.2.Angelus.288. Baptismus.32.33.

4 Legalia cessare debuerunt tempore gratię, triplici ratione: scilicet quia lex instituta fuit ad significandum gratiam noui testamenti, quę per Christum facta est: & ex imperfectione, quia in legalibus gratia non conferebatur quantum oportebat in nouo testamento dari: & ex parte eorum quibus lex data est qui erant paruuli: sed postmodum quando ad perfectam ętatem humanum genus peruenit, debuit ab his obseruantiis populus liber esse.4.d.1.q.2.ar.5.q.2.o.

5 Omnis motus cessat in instanti.Opus.53.8^{m}. Cœlum.115.&c̃. Circuncisio.16.17. Confessio.66. Decimę.15.Dęmon.69. Elementum.19.&c̃.Esse.15.Eucharistia.167.178.&c̃. Forma.117. Habitus.76.Ieiunium.19.Imperator.8.Imprimere.3. Impugnare.1.Intellectus.121.303.Ira.47.48.Legatus.2. Macula.11.&c̃. Matrimonium.86. Natiuitas.16. Pœna.98. Pœnitentia.41.42. Periculum.2.Pręceptum.46.122.129.140.148.149.Prophetia.40.Propositum.6.Purgatio.8.Quies.4.Relatio.61. Resurrectio.4.Sabbatum.3.8.13.Sacerdos.26.Sacramentum.46.Sponsalia.3.Subtrahere.Thurificatio.1.Verecundia.3.12.Virtus.264.Votum.29.

1 CETE dicitur Leuiatan, idest additamentum. Et interpretatur Balena a ballin, id est emittere, quia altius cęteris animalibus emittit aquas. Iob.40.lec.2.co.1.4.

2 Cete habet corpus ingerum quatuor secundum Plinium: & ęquale montibus, secundum Isidorum. Ideo excellit magnitudine & virtute omnia alia animalia aquatica, sicut elephas omnia alia animalia terrestria. Ideo vtrunque significat diabolum. Iob.48.lec.2.co.1.4.

3 Cete habet ducentaquinquaginta additamenta carnea, in figuram magnę falcis super singulos oculos, quibus vtitur pro operculo tempore magnę tempestatis.Iob.41.co.1.fi.

4 Cete est ita pingue q̃ incisionem pellis eius in cauda, non sentit, quam ligant funibus ad saxa, vel ad arbores: & excitatum a somno lapidibus fundę, recedens dimittit pellem: cuius caput est tam magnum: q̃ de eo fluant quinquaginta lagenę sanguinis. Iob.40.lec.2.fi.

5 Cete habet quandam pellem per modum mẽbranę in gula cum multis meatibus, nequid magnum ingrediens impediat digestionem. Iob.41.co.2.$prin^{o}$.

6 Cete habet multas squamas: sicut scuta magna, sic densas: q̃ nec aer potest ingredi, sed cum moritur vel infirmatur, rarefiunt, siccę & curuę. Iob.41.lec.1.fi.

7 Cete habet pulmonem, & respirat sicut Delphinus. Et emittit aerem adustum, propter multum calorem eius, necessarium ad motum tantę molis. Iob.41.lec.2.co.1.

8 Nullus piscis habet collum, nisi generans alium, sicut delphinus & cete. Iob.41.lec.2.co.2.$prin^{o}$.

9 Cete habet os valde dentatum, pręcipue duos dentes quasi duas portas magnas. Iob.41.co.2.

10 Cete esuriens, emittit per os suauem odorem, quasi odorem ambrę, quem alii pisces sentientes, intrant in os eius, & deuorantur. Iob.41.lec.2.co.1.

11 Cete tantum comedit, q̃ spatium maris in quo fuerit, relinquit vacuum piscibus. Iob.41.lec.2.co.2.

12 Cete persequens alios pisces, impingit ad litus, vbi

pauca est aqua, ideo occiditur. Iob.40.fi. Fulmen.

13 Cete non potest vlla arte eleuari, nec capi. Sed si capitur, carnes eius sufficiunt toti regioni. Iob.40.lec.2.co.5.

14 Cete est maius quolibet alio animali, qa in mari sunt maiora animalia q̃; in terra. Iob.41.lec.2.fi.

15 Cete magnitudine sua causat magnas tempestates in mari, commouendo profundum eius. Iob.41.lec.2.co.4.

Ceteris paribus. Agnus.2. Amor.98.102. Anima.4. Animal.19.66. Aureola.10. Baptismus.178.220. Benefacere.4. Beneficium.6. Charitas.44. Casus.3. Cete.1. Cibus.4. Coactio.8. Cholera. Cõceptio.11. Creatura.31. Deus.300. Eleemosyna.24. Euangelium.8. Eucharistia.37.100.101.176. Heresis.18. Homo.27.28.31. Humilitas.21. Indiuiduum.35. Intellectus.222. Ira.54. Iustitia.58. Laus.7. Lucifer. Luxuria.16. Mansuetudo.2. Matrimonium.13. Medium.26. Mens.5. Motus.45. Natiuitas.14. Oppositio.2. Oratio.42. Ordo.67. Pastor. Paulus.14.15. Peccatum.232.237.254. Pœnitentia.24. Votum.22. Vsura.191.281.284.

1 COETVS.i.festũ collectę, febat in memoriã pacis, & adunationis iudęorum, in terram promissionis, & figurabat ecclesiam beatorum. 12ᵉ.q.102.4.10ᵐ.
Baptismus.157. Cõmunitas. Congregatio. Excommunicatio.1.&c. Festum.4.

2 Festum omnium sanctorum succedit ei, vel festũ angelorum. 12ᵉ.q.103.3.4ᵐ. Ostiarius. Plebs. Populus.
Cherinthus. Heresis.88. Cherub. Cherubin.0. Seraphin.4.6.

1 CHERVBIN interpretatur plenitudo scietię: quę est quadruplex in eis. s. perfecta dei visio, plena diuini luminis susceptio, contemplatio pulchritudinis in ordine rerum, & copiosa diuinę cognitionis effusio in alios. 1ª.q.63.7.1ᵐ./q.108.5. 5ᵐ./2.d.9.3.c.co.2./ p̃.3.cᵒ.80.co.2./Opus.3.cᵒ.126./Col.lec.4.co.4.fi.
Fruitio.2.3. Iudęi.25.

2 Ordo duplex ante infusionem gratię, poterat dici cherubin & seraphin, quia in eis erat dilectio & cognitio naturalis a cuius ardore & plenitudine dicuntur cherubin & seraphin, licet imperfecte. 2.d.9.7.2ᵐ.
Metaphora.6. Propitiatorium. Sedere.10. Seraphin.4.6.

CHILIASTAE fuerunt heretici.i.millenarii, q dicebant primam resurrectionem futuram esse martyrum, vt cum Christo mille annis in terra regnent.4.d.43.ar.3.q.1.4ᵐ./p̃.3.cᵒ.27.fi./Liᵒ.4.cᵒ.81.
Delectatio.93. Lactantius.0.

3 CHIMERA./. Ratio siue cõceptio chimerę, nõ habet fundamentum in re, neque proximum, neque remotum, quia neq; est similitudo alicuius rei extra animam, neque consequitur ex modo intelligendi rem aliquam naturę. Et ideo ista conceptio est falsa. 1ª.q.16.3.2ᵐ./.5.3ᵐ./.7. 4ᵐ.fi./q.48.1.2ᵐ./.1.d.2.3.c.co.2./d.19.q.5.1.c.prinᵒ./d.30.3.c./. Poª.q.7.6.c./. Met.12.lec.2.fi.

2 Nihil prohibet imaginari montes aureos, aut chimeram. veri.q.3.4.2.6.6ᵐ. Conceptio.7. Ratio.5. Videre.

1 CHOREA siue ludus chorealis si fiat cum circũstantiis honestis in ludis, erit actus virtutis, & poterit esse meritorius, si gratia infermetur. s. vt non sit persona indecens sicut clericus vel religiosus, vt sit tempore lętitię vel liberationis gratia, vel in nuptiis, & huiusmodi: vt fiat cum honestis personis & cum honesto cantu & q̃ gestus non sint nimis lasciui, & siqua huiusmodi sunt. Isa.3.fi.

2 Si autem ludus chorealis fiat ad prouocandum ad lasciuiam, & fm alias circunstantias, constat q̃ actus vitiosus erit. Isa.3.fi.

1 CHRISMA benedici oportet ab episcopo in cœna domini. 3ª.q.72.3.0./.12.3ᵐ./.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.2ᵐ./d.7.q.1.ã.2.q.3.0./d.24.q.3.3.c.
Baptismus.61.68.69.237.&c̃.244. Confirmatio.4.5.6.8. Episcopus.14. Sacerdos.21. Sacramentum.41.46.&c.

2 Benedictio chrismatis non est forma confirmationis.4.d.7.q.1.ar.2.q.3.2ᵐ./. ar.3.q.3.c./d.8.q.2.ar.1.q.1.2ᵐ.

3 Chrismate vnguntur, põtificis caput, baptizati frons, altare, & calix.4.d.7.q.1.ar.1.q.1.2.1./ar.2.q.3.2ᵐ.
Simonia.22. Vnctio.4.6.37. Chrysostomus. Architriclinus. Ioannes.18.

CHRISTVS, & Christianus, ponitur in fine tabulę per. X. secundum consuetudinem scriptorum & imprimentium.

1 CIBVS quem Christus assumpsit post resurrectionem, conuersus fuit in materiam spiritualem.i.aereã, non aũt in corpus Christi. 1ª.q.51.3.5ᵐ./.2.d.8.4.1ᵐ./d.21.q.2.ã.4.q.4.2ᵐ./.p̃.4.cᵒ.83.co.5./Poª.q.6.8.8ᵐ./quol.3.5.fi./Opus.3.cᵒ.246.
Abraham.24. Abstinentia.0. Adam.52.53.54.83. Adeps.1. Amor.67. Angelus.495. Animal.40. Apis.3.

2 Cibus est necessarius dupliciter. s. ad restaurationem deperditi, & vt impediat totalem consumptionem caloris naturalis, qui est causa vitę. 1ª.q.78.2.4ᵐ./q.97.4.c./2.d.30.q.2.1.0./4.d.12.q.3.ar.1.q.1.c./Met.5.lec.5.prinᵒ.

3 Cibus non conseruat vitam in perpetuum, quia non restaurat deperditũ, in perfectione qua erat.2.d.19.4.c./Opus.3.cᵒ.160. Appetitus.14. Assimilatio.16. Assumere.2. Beati.36. Caro.4.6. Castitas.6. Causa.17.

4 Cibus agit per cõiunctionẽ sui ad cibatũ, qa nutriens & nutritũ fiũt: cętera vero tangibilia, agũt per impressiones tantũ.4.d.8.q.1.ar.3.q.1.2.c./d.9.ar.1.q.1.c. Comedere.0. Continentia.6.12. Delectatio.83.84.90. Ecclesia.15. Aegritudo.2.4. Esca. Eucharistia.0.

5 Vsus ciborum ordinatur ad triu. s. ad restaurandum deperditum, ad generationem, & ad augmentũ. 1ª.q.97.4.0./q.119.1. 4ᵐ./2.d.19.4. 4ᵐ./d.30.q.2.1.c.co.1.5./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.c./q.3. ar.2.q.3.c./p̃.4.cᵒ.83./Ma.q.5.5.9ᵐ./. Anima.13.15ᵐ.

6 Nullus cibus est in quo non sit aliquid impuritatis, quia in principio est dissimilis. 1ª.q.97.3.4ᵐ./.2.d.30.q.2.1.1ᵐ.

7 Nullius cibi vsus, de se est peccatum, sed aliquis prohibetur propter obedientiam, votum, continentiam, sanitatem vel figuram. 12ᵉ.q.102.6.1ᵐ./.22ᵉ.q.149.3.0./3ª.q.40.4.2ᵐ./.p̃.3.cᵒ.127./Ro.14.co.1.fi./Lec.3.co.1./.1ᵉ.Thi.4.co.4./Titum.lec.4.co.2.fi.
Fames.0. Fortitudo.7. Gula.0. Helias.0. Ieiunium.1.2.4.&c̃.18.&c̃.40. Infirmitas.7. Libamina. Lignum.2. Menstruus.4. Onocrotalus. Panis.0. Perfectio.4. Porphyrio. Potus. Prohibitio.6. Refectio. Resurrectio.37. Sacrificium.20.34. Sanctus.7. Sanguis.4. Sanitas.5. Temperantia.0. Verbum.70. Via.7.

8 Cibus non necessarius, debet dimitti propter scandalum, donec veritas declaretur. 22ᵉ.q.43.8.3ᵐ./.4.d.38.q.2.ar.4.q.3.3ᵐ./.Ro.14.lec.3.0. Vita.32. Christus.197.&c.

9 Vtens cibo furtiuo, vel prohibito, peccat mortaliter. M.1.q.15.2.6^{m}./.1^{c}.Cor.10.fi.

10 Ratio multiplex de cibis mundis & immundis: scd͂m legem veterem.12^{e}.q.102.6.1^{m}./.2^{m}.

1 Idem est cibus dei, & omnium sanctorum. s. frui deo. ps.49.co.7.

2 Cibus spiritualis est corpus Christi. Et tali cibo indiget homo propter tria. s. vt anima est incorporea, vt est corpori coniuncta sicut dissimilis dissimili, & spiritus carni, & vt familiari societate & mero amore est corpori coniuncta. Opus.58.c^{o}.6.

13 Cibus bonę conuersationis consistit ex tribus virtutibus, quasi ex tribus ferculis. s. innocentia, pœnitentia, & misericordia. Opus.58.c^{o}.19.

1 CICATRICES Christus in corpore suo conuenienter reseruauit propter quinque. s. in signum victorię: vt discipulos in fide resurrectionis solidaret. vt pro nobis apud patrem ostensis vulnerum cicatricibus aduocaret: vt sua morte redemptis, q̄ misericorditer sint adiuti, propositis eiusdem mortis signis insinuet: & vt in iudicio q̄ iuste mali damnentur annunciet. Opus.60.c^{o}.22.co.4.

2 Cicatrices apparebunt in corpore Christi, in iudicio. 3^{a}.q.54.4.c./.3.d.21.q.2.ar.4.q.3. 3^{m}./.4.d.48.q.1.2.2^{m}./.Opus.3.c^{o}.245./.Io.20.lec.6.co.1.

3 Christus resurrexit cum cicatricibus, quę semper erũt in corpore eius fulgẽtes.3^{a}.q.54.4.c./.3.d.21.q.2.ar.4.q.3.o./.Opus.3.c^{o}.245./.Opus.60.c^{o}.22.co.4.
Apparere.9. Aureola.8.12.

4 Cicatrices semper erunt in corporibus gloriosis martyrum.3^{a}.q.54.4.c./.3.d.21.q.2. ar.4.q.3.1^{m}./.2^{m}./.4.d.44.q.2.ar.1.q.1.5^{m}./.d.49.q.5.ar.4.q.3.c./.q̄l.5.5.c./.Opus.3.c^{o}.245./.Io.20.lec.6.co.1.fi.
Cicero. Hieronymus.o. Tullius.

1 CICONIA est idẽ quod Ibis. s. auis africa, & immũda. Et significat inuidos.12^{e}.q.102.6.1^{m}./.co.3.

2 Ciconia nutrit suos parentes, & fouet.3.d.29.7.c.fi./.1^{m}. Ibis.

CIDARIS dabatur solis pontificibus veteris testamenti, in signum dignitatis, sicut nunc mitra, quę sicut galerum tũc erat sacerdotum.4.d.24.q.3.3.2^{m}./.6^{m}. Episcopus.13.

CIGNVS est auis immunda, significans hypocritas. 12^{e}.q.102.6.1^{m}.co.3.

CILICIVM Christus portauit figuraliter. i. carnem peccati, non autem corporaliter. Et nos cilicium pœnitentię debemus habere. ps.29.fi./.ps.34.co.9.
Saccus.

CIMINILIS est qui ciminum vendit. i. de paruis magnam vim facit in dando.22^{e}.q.118.8.4^{m}.
Auaritia.13. Ciminum. Ciminilis.

CIMITERIVM consecratum vendi potest ratione terrę, & in necessitate ecclesię, non autem vt res sacra, quia esset simonia. 22^{e}.q.100.4. 3^{m}./.d.25.q.3.ar.3.q.3.2^{m}. Abraham.15.&c̃. Sepulchrum, Sepultura.o.
Cingulum. Amictus. Episcopus.13. Vestis.5.6.

1 CINIS./.Omnes reliquię corporis humani dicũtur cineres, si resoluatur, quia olim comburendo resoluebatur in cineres, & etiam propter incendium fomitis.4.d.43.ar.4.q.2.2^{m}. Anima.92.&c̃.

2 Omnes homines resoluentur in cineres, & ex eis resurgent, nisi sint priuilegiati.4.d.43.ar.4.q.2.c.

3 Hi cineres, nullam inclinationẽ naturalem habẽt ad animam, sed tota resurrectio ex eis fiet diuinitus.4.d.43.ar.4.q.3.o./.1^{c}. Cor.15.lec.5.co.2./.Lec.6.co.2. Consecratio.12. Damnatio.39. Eucharistia, 88. Incineratio, Resurrectio, 5, Sacerdos, 21,

Ciprus. Christus.149.

CIRCVIRE debet homo triplicem ciuitatem. s. proprię conscientię, recogitando peccata militantis ecclesię, imitando iustorum exempla, & cœlestis patrię, cogitando sanctorum pręmia. Isa.23.fi. Circuitus. Elix. Insinuatio.2. Religio.49.
Circuitus. Circuire. Circũscribi.2. Circulare. Angelus.139. Anima.174. Circulatio. Circulus.o. Circuncisio.9. Circulus.o. Demonstratio.4.&c̃. Syllogismus.C. Circulatio. Aer.10. Tempus.26.

1 CIRCVLVS est figura cui conuenit per se rotunditas.p̃.2.c^{o}.54.2^{m}. Bubalus, Circunferentia. Concauum.

2 Linea circularis, est perfectior qualibet alia. p̃.2.c^{o}.45.1^{m}./.Po^{a}.q.9.9.15^{m}./.Met.5.lec.6.co.7./.Ce.lc.4.co.3.fi./.Li^{o}.2.lec.5. Contrarium.31. Corpus.19.20.21.24. Demonstratio.4.5. Dies.2.3. Elix. Epicycli. Halo.

3 In operationibus affectus, est quidam circulus, sicut & in operationibus intellectus.12^{e}.q.26.2.c./.3.d.37.q.1.3.1^{m}. Ignis.7. Motus.48. Orizon. Rota. Syllogismus.c. Spera. Stella.2.3.4.9.

4 Circulus in operationibus intellectus & voluntatis dei, incipit ab intus, & terminatur ad intra, sed in nobis incipit ab extra, & terminatur ad extra. $Poten^{a}$.q.9.9.c.co.2.

1 CIRCVNCISIO erat sacramẽtum pręparatorium ad baptismũ, licet minus expresse figurans eũ, quo ad exteriora, q̄ columna nubis, & transitus maris rubri, quę tamen non erant sacramenta, quia non fiebat aliqua professio fidei per ea, sicut per circũcisionẽ. 3^{a}.q.70.1.2^{m}./.4.d.1.lec.2.pn^{o}./.q.2.ar.3.q.1.c.
FIGVRA.6.vsq̃.12.16.17.20.27.36.37.42.48.

2 Circuncisio erat pręparatoria baptismi, quo ad professionem fidei, sed baptismus Ioannis quo ad exercitiũ actus.3^{a}.q.70.1.3^{m}. Baptismus.16.62.&c̃. Sabbatum.9. Sacramentum.124.

3 Circuncisio non continetur inter sacramenta veteris legis, quia non erat ex Moyse, sed ex patribus.12^{e}.q.101.1.3^{m}./.veri.q.28.2.c.fi.

4 Circuncisio erat quędam professio fidei Christi, aggregans collegio fidelium, pręparatoria & figura baptismi. 12^{e}.q.102.5.c. 1^{m}./.3^{m}./.3^{a}.q.68.1.1^{m}./.q.70.1.2.o./.4.d.1.q.2.ar.1.q.1.c./.d.2.q.1.2.5^{m}./.Ro.2.lec.4.co.4.

5 IN COMMVNI./.Circũcisio est q̄dã professio legis obseruandę. 3^{a}.q.37.$prin^{o}$./.q.40.4.c./.q.70.4.c.fi./.Ro.2.lec.4.co.3.fi./.Col.2.lec.3.4.$prin^{o}$.

6 Circuncisio significat tria. s. castitatem, depositionem peccatorum, & immortalitatem.12^{e}.q.102.5.1^{m}./.4.d.1.q.2.ar.1.o.1.3.c./.ar.3.q.2.c.

7 Circuncisio principaliter & per se significat ablationẽ, sed consequenter & per accidens: distinctionem.4.d.1.q.2.ar.4.q.1.1^{m}./.ar.5.q.1.3^{m}.

8 Circuncisio est signaculum curationis a peccato originali, vel signum discerminans Israel a gentilibus. 4.d.1.q.2.ar.1.q.1.c./.ar.3.q.2.c./.Io.6.lc.2.co.5.fi./.Ro.4.lec.2.co.1.2.

9 Circuncisio habet quadrupliciter expressam similitudinem abolitionis peccati originalis. s. ratione membri pellis circularis, pœnę, & sanguinis.3^{a}.q.37.1.c./.4.d.1.q.2.ar.1.q.1.c.

10 Circuncisio erat necessaria ad distinctionem, & significationem.12^{e}.q.102.5. 1^{m}./.3^{a}.q.70.1.o./.4.d.1.q.2.ar.1.q.1.o./.Ro.4.lec.2.co.2.

11 Circuncisio datur in fœdus ęternum, quo ad significatum, & quod succedit ei, vel capitur pro seculo, q̃d ha-

bet finem, sed non determinatum nobis. 12e. q. 102. 5. 1m./4. d. 1. q. 2. ar. 5. q. 1. 1m.

12 Ratio literalis triplex circuncisionis. Prima & princi palis est protestatio fidei vnius dei: secunda debilitatio concupiscentię in illo membro: tertia sugillatio sacrorum Veneris & Priapi: in quibus illa pars honorabatur. Sed ratio figuralis: est figura ablationis corruptionis per Christum complete in octaua ętate. s. resurrectionis. 12e. q. 102. 5. 1m.

13 QVANDO./. Circuncisio quo ad tempus, erat legis naturę, sed erat legis scriptę disponendo. 4. d. 1. q. 2. ā. 1. q. 2. 1m./. ar. 3. q. 1. 1m. Puer. 4.

14 Circuncisio debuit differri vsque ad tempus Abrahę. 12e. q. 102. 5. 1m./3a. q. 70. 2. 0./4. d. 1. ar. 2. q. 4. c./. q. 2. ar. 1. q. 3. 0.

15 Circuncisio debuit dari ante legem Moysi. 12e. q. 103. 1. 3m./3a. q. 70. 2. 2m./4. d. 1. q. 2. ar. 1. q. 2. c./. ar. 5. q. 1. 2m.

16 Circuncisio non incepit cum lege, sed propter eam: quasi preparatoriũ eius: ideo cessante lege, cessare debuit. 4. d. 1. q. 2. ar. 5. q. 1. 2m. Sabbatum. 9. Sacramentum. 124.

17 Circuncisio cessare debuit diuulgato euangelio. 12e. q. 103. 3. 4m./4. d. 1. q. 2. ā. 5. q. 1. 0./. p̄. 4. co. 57./. Ro. 4. lec. 2. co. 3. fi.

18 Circuncisio necessario fiebat octauo die: non autem prius etiam imminente morte. 12e. q. 102. 5. 1m./3a. q. 70. 3. 3m./4. d. 1. lec. 2. fi./. q. 2. ar. 3. q. 1. 0.

19 Idem iudicium est de pueris mortuis ante octo dies, vel mortuis incircũcisis in deserto: sicut de pueris mortuis ante institutionem circuncisionis. 3a. q. 70. 4. 3m.

20 Dispensatum fuit a deo, ne circunciderentur in deserto, duplici ratione. s. ex ignorantia motus castrorũ: & ex non indigentia signi: sed peccabant si ex negligentia. 3a. q. 70. 4. 3m./4. d. 1. q. 2. ar. 3. q. 1. 3m./. Ro. 4. lec. 2. co. 2. fi.

21 Circuncisio debuit dari immediate a deo. 4. d. 1. q. 2. ar. 1. q. 2. 2m.

22 Circuncisio nõ reiterabatur. 4. d. 1. q. 2. ā. 4. q. 1. 2m.

23 Circũcisio non fit nunc, nec antiquitus cũ cultro lapideo, nisi in quibusdam famosis. 3a. q. 70. 3. 2m./4. d. 1. lec. 2. l. 1m./. q. 2. ar. 3. q. 3. 0./. Ro. 4. lec. 2. co. 3.

24 SVBIECTVM./. Circuncisio necessario fiebat in membro generationis. 12e. q. 102. 5. 1m./3a. q. 66. 7. 3m./. q. 70. 3. 1m./4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 1. c. 1m./. ar. 3. q. 2. 0./. Io. 7. lec. 2. co. 5.

25 Circuncisio data fuit conuenienter soli populo israel. 3a. q. 70. 2. 3m./4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 1. 0.

26 Nati de Ismael, & de Esau, non tenebantur circuncidi. 4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 1. 3m. Abraham. 6. 18.

27 Mulieres non circuncidebantur, quia circuncisiõis institutio est in signũ fidei Abrahę: qui credidit se patrẽ futurum Christi sibi repromissi. Et ideo conuenienter solis maribus competebat. Et etiam peccatum originale contra qđ specialiter circuncisio ordinabatur, a patre trahitur, & non a matre. 3a. q. 70. 2. 4m./4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 2. 0. Baptismus. 15. &c. 62. &c.

28 CHRISTVS./. Christus voluit circuncidi septuplici rõne. s. vt ostẽderet veritatẽ carnis humanę, vt approbaret circuncisionẽ quã olim deus instituerat, vt pbaret se esse de genere Abrahę: qui circũcisionis mandatum acceperat, vt Iudeis excusationẽ tolleret ne eum reciperent si esset incircũcisus: vt obedientię virtutem nobis suo cõmendaret exemplo: vt qui in similitudine carnis peccati aduenerat, remedium quo caro peccati consueuerat mundari, non respueret: & vt legis onus in se sustinens, alios a legis onere liberaret. 3a. q. 37. 1. 0./. q. 40. 4. c./4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 3. 0.

29 Christus secundum animam nihil accepit a circuncisione, nec ab alis legalibus, sed tantum secundum corpus. 3. d. 14. ar. 3. q. 6. 3m./4. d. 2. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. Iesus. 2. Satisfactio. 37.

30 Circuncisio non fuit Christo in remedium peccati originalis, a quo Christus immunis erat. 4. d. 2. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m.

31 Circuncisio Christi fuit nobis vtilis tripliciter. s. quia fuit nobis medicamentũ sanitatis, exemplũ humilitatis, & documentum sanctitatis. Opusc. 60. co. 5.

32 Ioannes baptista circũcisus, indigebat a peccato originali mundari. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. 2m.

33 EFFECTVS./. Per circuncisionem homines instituebantur generaliter in statu colendi deum. Et sine ea, nullus admittebatur ad esum agni paschalis, nec ad aliquid legalium. 12e. q. 102. 5. c.

34 Circuncisio conferebat gratiam quo ad omnes effectus positiuos & priuatiuos. 3a. q. 62. 6. 3m./. q. 70. 4. 0./. veri. q. 28. 2. 12m./. Ro. 4. lec. 2. co. 3.

35 Immo conferebat gratiam tantũ quo ad effectus priuatiuos, & ad meritum vitę ęternę. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 3. 0. R fio. Dubio. 342o.

36 Alii dixerunt ꝙ in circuncisione conferebatur gratia, etiam quantum ad aliquem effectum positiuum: qui est facere dignum vita ęterna, sed non quantum ad omnes effectus: quia non sufficiebat reprimere concupiscentiam fomitis: nec etiam ad implendum mandata legis. Quod etiam aliquando mihi visum est. Sed diligenter consideranti, apparet hoc non esse verum, quia minima gratia potest resistere cuilibet concupiscẽtię, & vitare omne peccatum mortale, quod committitur in transgressione mandatorum legis. Sed gratia erat in circuncisione, sicut in signo. 3a. q. 70. 4. c.

37 Circuncisio conferebat gratiam, & erat meritoria, ex opere operante tantum. i. inquantum erat fidei signũ, de passione Christi futura: non autem ex opere operato. i. ex virtute circuncisionis. 3a. q. 62. 6. 3m./. q. 70. 4. 1m./. Ro. 4. lec. 2. co. 3. fi.

38 Immo erat meritoria etiã ex opere operato. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. 3. c. R fio. Duo. 343o.

39 Circũcisio nõ imprimebat characterẽ. 3a. q. 63. 1. 3m./. q. 70. 4. c. fi./. q. 72. 5. 3m./4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 1. 0.

40 Circũcisio non aperiebat cœlũ per accidens. s. qa nundum erat solutũ pretiũ. 3a. q. 70. 4. 4m./4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 2. 2m./. 3m. Baptismus. 83. 162. &c.

41 Ante circuncisionem sola fides saluabat, & tollebat peccatum originale. 3a. q. 68. 1. 1m./. q. 70. 4. 2m./4. d. 1. q. 2. 6. 0./. d. 4. q. 3. ar. 3. q. 2. 3m./. Ma. q. 4. 8. 12m./. quol. 6. q. 3. 1. 1m.

42 Circuncisio primo diminuebat fomitem, & figurabat: secundo reatum & culpam: sed baptismus econuerso. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. c. Puer. 4.

43 Circuncisio principaliter ordinata erat ad ablationẽ culpę, sed consequenter ad collationem gratię. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 3. 1m./. veri. q. 28. 2. 12m.

44 Circuncisio impediebatur per fictionẽ: q̃ remota sortiebatur suum effectum ratione characteris exterioris. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 1. 3m.

45 Circuncisio principaliter tollebat peccatum originale: & consequenter quodlibet aliud. 3a. q. 38. 3. 3m./. q. 62. 6. 3m./. q. 70. 4. 0./4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. 0./. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 2. 5m./. veri. q. 28. 2. 12m./. Ro. 4. lec. 2. co. 3. fi./. co. 9. lec. 5. co. 1. fi.

46 Circuncisio data est contra originale, ad tollendã culpam, non autem ad tollendam corruptionem & pœnalitatem carnis. 4. d. 1. q. 2. ar. 2. q. 2. b./. c.

47 Circuncisio mundabat ab originali personas solum, non autem naturam: ideo circuncisi generabãt circun

cidendos. Eph.2.lec.1.fi.
Poena circuncisionis non est satisfactoria, sed signum eius. 4.d.1.q.2.ar.1.q.1.2^m.
Oppositum videtur dicere..3^a.q.62.6.3^m./.q.70.4.o./.veri.q.28.2.12^m./.Ro.4.lec.2.co.3.
Du^o.344°. R ñ^o. sicut Du^o.343°.
Circundare. Halo. Templum.14.
Circunferentia. Cœlum.31.&c. Circungyrari. Sol.5.

1 CIRCVNSCRIBERE./.Locus dicitur circunscribere locatum: ex eo qp in circuitu circũscribit figurã locati, quia loci proprii & locati oportet esse vnam figuram.4.d.10.q.1.ar.3.q.1.c.

2 Circunscribi localiter est proprium corporum, secundum essentiam vero circunscribi conuenit omni creaturę, secundum Ambrosium.1^a.q.50.1.3^m.
Angelus.95.104.108. Eucharistia.134. Locus.16.24. Regere.15.
CIRCVNSPECTIO attendit circunstantias in negocio morali.22^e.q.48.c./.q.49.7.o.
Aduertere. Cautela. Prouidentia.16. Prudentia.48. Solicitudo.4.

1 CIRCVNSTANTIA est accidẽs actus humani attingens eum extrinsece.12^e.q.7.1.o./.3.c./.q.18.3.o./.q. 88.5.c./.4.d.16.q.3.ar.1.q.1.o./. Ma.q.2.4.5^m./.5.c. prin^o./.6.c./.9.13^m./. Ethi.3.lec.3.co.2.fi.

2 Illa conditio ex qua dependet substantia actus, non est circunstantia.12^e.q.7.3.3^m./.22^e.q.154.1.c.4^m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.1^m.

3 Circunstantia actus moralis dicitur dupliciter: scilicet proportio eius ad aliquid, & res cui proportionatur.12^e.q.18.4.2^m./.4.d.16.q.3.ar.1.q.1.c. Absoluere.29. Actio.38.116. Angelus.361. Anima.206. Apostasia.3.

4 Circunstantię actus moralis sunt septem.s.quis, quid, vbi, per quę, cur, quomodo quando.12^e.q.7.3.o./.4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3.o./. Ma.q.2.6.c.co.2./. Ethi.3.lec.3.co.2.fi. Argumentum.5. Attentio.1. Auersio.8.

5 Principalior circunstantia, est finis: secunda, quid: alię vero secundum qp sunt propinquiores his.12^e.q.7.4.o./.4.d.16.q.3.ar.2.q.2.o./.d.33.q.1.ã.3.q.2.4^m./. Ethi.3.lec.3.fi. Bonitas.244.&c. Conditio. Detractio.1. Festum.11.12.

6 Finis proximus operãtis, & non operis, nec vltimus, est circunstantia.12^e.q.7.3.3^m./.2.d.36.5.5^m./.4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3^m. Ignorantia.10.31. Impœnitentia. Impudicitia. Infidelis.8. Ingratitudo.3.

7 Tempus sacrum est circunstantia peccati quod fit in eo.22^e.q.122.4.3^m. Laus.7. Negligentia.67. Obedientia.2.

8 Immo est vt differentia peccati, cum aliquando fit vt obiectum contemptus. Ma.q.2.6.2^m.
Du^o.345°. R ñ^o. sicut Du^o.348°.

9 Tempus sacrum est circunstantia peccati quod fit in eo: & potest esse obiectum contemptus. Ma.q.2.6.2^m. Occultatio.

10 Circunstantię solę quę directe sunt contra legem, aggrauant peccatum in infinitum.4.d.16.q.3.ar.2.q.4.o./.Ma.q.2.8.o.

11 Nulla circunstantia aggrauat peccatum in infinitum.22^e.q.110.4.5^m./.2.d.7.q.1.2.c. Sacrificium.18. Scientia.133.

12 Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.4.5.o./.Ma.q.2.8.o./.Opus.12.ar.6.
Du^o.346°. R ñ^o. sicut Du^o.993°.

13 NECESSARIA./.Omnes circunstantię aggrauantes peccatum in infinitum, sunt necessario confitendę, alię autem nisi sint ex contemptu, sunt confitendę de consilio tantum. 4.d.16.q.3.ar.2.q.5.o./.d.32.ar.5.q.2.1^m./.d.41.ar.4.q.1.c.fi./.Ma.q.2.6.2^m.fi./.Op^o.12.ar.6.

14 SPECIES./.Circunstantia non potest facere de peccato veniali mortale, nisi transferat in aliam speciem vt differentia, & non vt circunstantia.12^e.q.88.5.o./.22^e.q.110.4.5^m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.4.o./. Ma.q.2.8.o./.q.7.4.o./.7.c.prin^o.

15 Eadem conditio respectu diuersarum specierum est circunstantia, & de substantia actus. 12^e.q.18.10.o./.q.88.5.c./.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.1^m./. Ma.q.2.6.c.co.2.3.1^m./.7.8^m./.q.7.4.c. Actus.49.51.151.152.153.180. Adam.65.

16 Diuersę circunstantię diuersi motiui, semper mutant speciem: eiusdem autem nunq̃.12^e.q.72.9.o./.22^e.q.53.2.3^m./.q.92.2.c./.q.148.4.1^m./.2^m./.3^m./.3.d.36.5.o./.Ma.q.2.6.o./.q.14.3.o. Amicitia.18.

17 Omnis circũstantia respiciẽs specialẽ ordinẽ rõnis, pro vel contra, dat speciem actui morali.12^e.q.18.5.4^m./.10.c./.11.c./.q.73.7.c.1^m./.4.d.16.q.3. arẽ.q.3.c./.d.41.ar.4.q.1.c./.Ma.q.2.6.7.o./.q.7.4.c.
Circunspectio. Confessio.43.&c. Festum.11.12. Frequentia. Furtum.14. Gratia.26. Ludus.7.&c.

18 Nulla circunstantia non habens rationem moralis boni vel mali, nisi pręsupposita alia vt quantitas, variat speciem. 12^e.q.18.11.o./.q.73.7.c./.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c./.Ma.q.2.7.o. Medium.25.

19 Nulla circũstantia pter intentionẽ peccantis: dat spẽm pctõ.12^e.q.72.1.8.c./.22^e.q.43.1.c./.3^a.q.88.4.1^m.

20 Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c./.Ma.q.2.6.6^m. R ñ^o. Du^o.347°.842°.

21 Aliqua circunstantia aggrauat peccatum, quę nõ dat specię peccato. Ma.q.2.7.o. Omissio.14.15.16.

22 Circunstantia dupliciter constituit speciem.s.contentam sub peccato pręintellecto vt speciem eius: vt sacrilegium sub furto & vt non contentam, sed vt speciem disperatã: vt si aliquis mœchatur vt furetur. Ma.q.2.6.o./.7.c.fi. Peccatum.17.24.65.c̃.118.218.c̃.244.c̃.421. Prolixitas.

23 Vtroq; modo est tantum vnum peccatum, quãdo est vnus actus, sed secũdo mõ est multiplex, propter multas deformitates. Veri.q.23.7.2^m./.Ma.q.2.6.12^m. Prouidentia.16. Pudicitia.2. Rectitudo.1.5. Sabbatum.5.c̃. Sensus.43.

24 Omnis circunstantia, constituens speciem peccati, aggrauat. Ma.q.2.6.11^m. Spectacula.1. Testis.4.

25 Circunstantia tripliciter aggrauat peccatum: scilicet mutando speciem, multiplicando rationem peccati, & augendo priorem circunstantiam. 12^e.q.73.7.o./.Ma.q.2.7.c. Vindicatio.4.5.6. Virtus.101.102.108.152.239. Vitiositas. Vsura.96.c̃. Vti.22. Christus.104.

26 Circunstantia temporis festiui non trahit ad aliã speciem peccati: ideo non potest aggrauare in infinitum. 4.d.32.ar.5.q.2.b./.c.

27 Oppositum vr̃ dicere.22^e.q.122.4.3^m./.4.d.32.ar.5.q.2.1^m. R ñ^o. Dubio.348°.432°.1014°.

28 Siquis faciat aliquid indecens in tempore sacro, tempus sacrum quod consideratur vt circunstantia, & per accidens respectu actus indecentis qui in eo fit: potest considerari vt obiectum respectu alterius actus circunstantis, qui est contemnere tempus sacrum. Ma.q.2.6.2^m.

29 IN COMMVNI./.De circũstãtiis cõsiderat theologus triplici ratione.s.sm qp per actus humanos homo

ad beatitudinem ordinatur: secundum ꝙ in eis inueni tur bonum & malum, melius & peius, & secundū ꝙ sunt meritorii vel demeritorii: sed considerat aliter ꝗ̃ moralis, vel politicus, vel rhetor. 12ᵉ.q.7.2.o./.4.d. 16.q.3.ar.1.q.1.1ᵐ./.q.2.c.

Circunstare. Circūstantia.o. Cor.9. Eucharistia.127. 129. Cirillus. Error.10.

CHIROGRAPHVM est memoria preuaricationis Adę, vel reatus eius.3.d.18.L.fi./.d.19.L.2ᵐ.

CHIROTHECAE episcopi, significant candorē in opere.4.d.24.q.3.3.c. Episcopus.14.

Cyrus. Babylon.3.

CITHARA significat rectam vitam tripliciter.s. ratione multiplicationis, concordię, & dulcedinis. Isa. 23.fi. Musica.o. Organum.1. Psalterium.1.

Citius. Amor.270. Angelus.515. Aqua.11. Cito. Gratitudo.4. Prosperitas.1. Purgatio.10. Qualitas. 7.14. Religio.63. Subito. Tarditas.o. Velox.o.

Cito. Animal.27. Cœlū.124. Citius. Cornicula. Piscis.4. Subito.

Citra. Amor.194. Iustitia.85. Misericordia.26. Vendere.12. Citus. Solicitudo.2.

1 CIVILIS scientia cōsiderat humani boni rationem absolute, militaris vero, vt determinatur ad res bellicas. 2.d.3.q.3.2.c. prinᵒ./.d.24.q.3.1.5ᵐ./.d.25.3. 2ᵐ./.Met.6.lec.3.co.4. Aleator.1. Amicitia.13. Amor.119. Beatitudo.126.

2 Finis scientię militaris ordinatur ad finem ciuis.1ᵃ. q.1.5.c./.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.c./.Met.5.lec.2.co.2. Bonitas.150.163.c̄. Campsoria.5. Consanguinitas. 9.10. Corpus.37. Felicitas.1. Gabaonitę. Hūilitas.4.

3 Sub ciuili scientia est militaris, sub qua est equestris, & sic deinceps.2.d.3.q.3.2.c. pnᵒ./.d.24.q.2.1. 5ᵐ./. d.27.q.2. ar.4.q.1.c./.p̄.2.cᵒ.41. 3ᵐ./. Iⁱᵒ.3.cᵒ.69. 1ᵐ./.Ethi.lec.1.fi. Idolatria.4. Illegitimus.2.4.5. Ius.20. Iustitia.6. Legislator.2.c̄. Lex.85.114. Matrimonium.44. Miles.5. Militia.2. Obedientia.42. 43. Obligatio.5. Orpheus. Papa.18. Pars.19. Plato.2. Politia.o. Politica.o. Possessor. Restitutio.16. Rex.9. Sciētia.153.c̄. Seruitus.5. Theologia.44. Virtus.24.31.44.245.263. Vsura.18.19.236.237.

Ciuitas. Amalechitę. Orpheus. Politia.o.

1 CIVIS dicitur dupliciter: scilicet secundum quid, id est habitator ciuitatis, & simpliciter.s. qui potest agere vt ciuis.i. consilio, & iudicio.12ᵉ.q.105.3.2ᵐ./.Opusc.20. cᵒ.14. Conciuis. Iuramentum.25. Miles.4.5. Obedientia.43.

2 Communitas ciuium consistit in communi beneuolentia ciuium, & non in communitate diuitiarum, vxorum & filiorum: contra Socratem & Platonem. Opusc.20.liᵒ.4.cᵒ.4.7.9. Ordo.46. Pietas.3. Politia.o.

3 Virtuosi ciuis est exponere se mortis periculo, pro totius reipublicę conseruatione. 1ᵃ.q. 60.5.c./. 22ᵉ.q. 26.3.c./.q.31.3.2ᵐ./. Virt.q.2.2.c.fi./. 2ᵐ./.9.15ᵐ./. quol.1.8.c.fi.

4 Mulieribus non conuenit simpliciter esse ciues.12ᵉ. q.105.3.1ᵐ. Preceptum.132.135. Princeps.3. c̄. Virtus.12.60.

1 CIVITAS est hominum multitudo, alicuius societatis vinculo colligata: quę virtute vera redditur beata. Opusc.20. Iⁱᵒ.4.cᵒ.18./.23. Angelus.579. Ars.50. Caim.2. Cereus. Ciuilis.o. Ciuis.o. Corinthus. Ecclesia.4.

2 Ciuitas est cōmunitas perfecta.12ᵉ.q.90.2.c./.3.3ᵐ./. Opusc.20.liᵒ.4.cᵒ.18./.23./.Ethi.co.1.2.

3 Ad vnitatē ciuitatis requiritur quadruplex vnitas.s. rectoris, legis, insignium, & finis. Ephe.4.lec.2.u.

Expellere. Hostes. Iuramentū.25. Lex.85.114. Meretrix.o. Miles.5. Ordo.46. Pars.29. Pœnitentia.98. Pietas.3. Politia.o. Politica.o. Possessio.10. Preceptum.132.135. Princeps.3.c̄. Raab.2.

4 Impossibile est ꝙ bonū cōe ciuitatis bene se habeat, nisi ciues sint virtuosi, saltē principantes.12ᵉ.q.92.1. 3ᵐ. Regere.13.c̄. Rex.9. Samaria. Sapientia.44. Societas.2. Violatio. Vsura.18.19.236.237.

5 Serui nō sunt ps populi, vel ciuitatis.12ᵉ.q.98.6.2ᵐ.

6 Ciuitates cōstituendę sunt propter cōmunitatem humanę vitę. Opusc.20.Iⁱᵒ.4.cᵒ.2.3.4.

7 Ciuitates instituendę sunt, in regiōe tēperata. Opusc. 20.Iⁱᵒ.4.cᵒ.1.c̄.

Clam. Aaron.3. Abscōdere.o. Cogitatio.12. Occultatio. Reticere. Secreta.

1 CLAMOR triplex, scilicet irę, deuotionis, & rei magnę. Tertius conuenit Christo, non autem primus. ps.16.co.4./.ps.29.co.6./.ps.33.co.9./. Isa.42.co.1. fi./.10.7.lec.3.co.2. Angelus.440. Intentio.9. Ira.20.50.

2 Clamor ponitur filia irę secūdum ꝙ ira est in ore: per quem clamorem intelligitur inordinata & confusa locutio.22ᵉ.q.158.7.c.

3 Clamor Christi in cruce fuit miraculosus.3ᵃ.q.47.1. 2ᵐ./.quol.1.q.2.2.c./.Opusc.3.cᵒ.237. Oratio.13. 22. Verbum.21.

4 Clamor Christi duplex.s. deuotę orationis, & attentę predicationis. Isa.42.lec.1.fi.

5 Animal dolens clamat, quia calor, & spiritus multiplicati per dolorem emittuntur.12ᵉ.q.44.1.2ᵐ.

Clandestinū. Illegitimus.3. Matrimoniū.31.32.33.

CLARISSIMI dicebātur viri in dignitate cōstituti. Opusc.20.liᵒ.4.cᵒ.26.

1 CLARITAS cœli augebitur in renouatione mundi.4.d.48. q.2.3.o./.Opusc.10.ar.25./. Opusc.11.ar.27./.He.12. lec.5.co.2.fi. Aer.3.5. Cognitio.38.39. Color.6. Delectatio.27. Densitas. Deus.117. Dies.1.4. Elementum.27.

2 Nulla claritas erit in inferno. 4.d.48.q.2.3.4ᵐ./.4. 3ᵐ./.d.50.q.2.ar.3.co.4.o. Ignis.18. Illuminare.5.

3 Omnia elementa erunt clariora in fine mūdi, ꝗ̃ nūc. 4.d.48.q.2.2.5ᵐ./.4.o./.Ro.8.lec.4.co.2.

Maria.9.66. Ordo.97. Pulchritudo.1. Scientia.46. 101. Superbia.37. Veritas.55. Vinū.4. Visio.22. Vsura.252.276.279.c̄.

4 BEATORVM./.Claritas glorię, & claritas naturalis, nō sunt eiusdem generis.3.d.16.q.2.1.4ᵐ./.2.c./. 4.d.44.q.2.ar.4.q.2.1ᵐ. Angelus.230.266.272. 451. Annunciatio.8. Beatus.10. Caligo. Cogitatio. 2. Deus.117.222.237. Dos.5.

5 Claritas vultus Moysis lędebat visum, quia non erat claritas glorię.3.d.16.q.2.2.c. Elementum.27.

6 Claritas corporis gloriosi, erit a gloria animę.3ᵃ.q. 45.2.c./.q.54.2.1ᵐ./.2ᵐ./.4.d.44.q.2.ar.4.q.2.o./.p̄. 4.cᵒ.86. Gloria.1.13.22. Iustus.12. Lex.157. 159. Limpidum.

7 Oppositū videtur dicere a simili.3.d.16.q.2.1.3ᵐ./. 2.c.3ᵐ. Duᵒ.349ᵒ. Rñᵒ. sicut duᵒ.350ᵒ.

8 Claritas non erit equaliter in omni corpore glorioso, nec in omni parte eiusdem corporis.3ᵃ.q.45.2.3ᵐ./. 4.d.44.q.2.ar.4.q.1.c.4ᵐ.

9 Claritas corporis gloriosi, erit septuplo maior claritate solis. 4.d.44.q.2.ar.4.q.2. 2ᵐ./.d.48.q.2.3.3ᵐ./. Opusc.10.ar.36./.Opusc.11.ar.27./.Opusc.53.15ᵐ.

10 In potestate beatorum erit ostendere, & occultare se, & claritatē sui corporis. 3ᵃ.q.54.1.2ᵐ./.3ᵐ./.2.1ᵐ./. q.55.6.c.fi./.q.76.8.c./.3.d.21.q.2.ar.4.q.1.2ᵐ./.q.2.

1m./.4.d.10.ar.9.q.2.c./.d. 44.q.2.ar.2.q.5.3m./.ar. 4.q.2.3m./.q.3.o./.d.48.q.1.2.3m./.Opus.3.co.245./. 10.21.principio.

11 Color corpis gloriosi, erit in potestate animę ut per ipsum immutet visum vel non immutet: & ideo erit in ptāte eius ut occultet corpus qđ est post se, vel non occultet.4.d.44.q.2.ar.4.q.3.2m.

12 Claritas corporis gloriosi non aufert diaphanitatem ab oculis suis.4.d.44.q.2.ar.1.q.4. 5m./. ar.4.q.1. 2m./.q.3.2m.

13 Claritas corporis gloriosi potest naturaliter videri ab oculo non glorioso.4.d.44.q.2.ar.4.q.2.o.

14 CHRISTI./.Claritas corporis gloriosi, & Christi transfigurati, non lędebat visum, sed confertat, & delectat sicut iaspis.3.d.16.q.2.1.4m./.2.c./.4.d. 44.q.2. ar.4.q.2.2m. Facies.3.

15 Claritas Christi transfigurati erat vera, sed gloriosa, non autem claritas corporis gloriosi, sed est miraculosa.3a.q.45.2.o./.3.d.16.q.2.o. Maria.9.66. Christus.113.115.

16 Claritas Christi transfigurati, erat ei naturalis: vel secundum aptitudinem, vel confermis animę: vel secundum deitatem.3.d.16.q.2.1.5m.

17 Claritas Christi transfigurati nō erat a corpore eius, sed tantum a deo.3a.q.45.2.o./.3.d.16.q.2.1.3m./. 2.c./.3m.

18 Immo claritas corporis Christi in transfiguratione, deriuata est a gloria animę eius.3a.q.45.2.o. ☞ Rñō. Dubio.350o.

19 Splēdor vestis Christi, erat ex claritate corporis eius. 3.d.16.q.2.2.6m.

20 Claritas vestimentorum Christi, significat claritatem sanctorum, quę superabitur a claritate Christi, sicut candor niuis a splendore solis.3a.q.45.2.3m.

21 Transfiguratio Christi fuit secundum claritatem tantum, & non secundum aliam dotem.3a.q.45.1.3m./. 3.d.16.q.3.2.3m.

Claudere. Clauis.3. Clausio. Conceptio.1. Ignorantia.6. Limbus.7. Matrimonium.56. Paradisus.8. Prohibitio.3. Terręmotus.3.

Claudus. Iacob.7. Matrimonium.76.c̄. Oblatio.6. Claui. Adoratio.24. Christus.165.

1 CLAVIS ecclesię est potestas ligādi & soluendi, qua iudex ecclesiasticus dignos recipe, & indignos excludere debet a regno dei. 4.d.18.q.1.1.o./.ꝯ.4.co.71.

2 DIVISIO./.Claues ecclesię sunt duę: scilicet discernendi & iudicandi. Et distinguuntur ratione, non autem essentialiter.4.d.18.q.1.ar.1.q.3.o./.ꝯ.4.co.71.

3 INFERNI./.Clauis inferni est potestas dandi gratiam, quę soli deo conuenit: qua aperitur porta inferni.i.tollitur peccatum, & clauditur ne labatur iterum in peccatum: sed clauis regni, est potestas dimittendi reatum, quę conuenit homini. Vel est eadem cum claue inferni, sed denominatur a digniori.4.d.18.q.1. ar.1.q.1.3m.

4 ECCLESIAE.1.6.7./. Claues ecclesię quo ad essentiam, dantur in ordinatione, sed usus, in iurisditione.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.2m. Excōicatio.1.

5 SCIENTIAE.11.vsque.17.19./. Clauis scientię non est habitus scientię, sed est potestas exercendi actum scientię, in iudicio confessionis.4.d.18.q.1.ar. 1.q.3.2m. Iudicium.29.30.40. Iurisdictio.0. Potestas.6.c̄.15.

6 Clauis scientię.i.autoritas iudicandi sine scientia, non potest sine peccato accipi, sed bene econuerso.4.d.18. q.1.ar.1.q.3.2m.

7 Clauis ordinis est quid sacramentale, non autem clauis iurisditionis. Ideo effectus eius subiacet arbitrio hominis, non autem primę.4.d.20.ar.3.q.2.1m.

8 SVBIECTVM.19./. Deus habet claues ecclesię per autoritatem: Christus per excellentiam: sacerdos autem per ministerium.4.d.18.q.1.ar.1.q.1.c./.d.19. q.1.ar.2.q.2.o./.ar.2.q.1.c.

9 Sacerdos veteris testamenti nullam clauem habebat. 4.d.19.q.1.ar.1.q.1.o.

10 Deus Petro contulit clauem ordinis, & iurisditionis, & ab eo in alios descendit.4.d.18.q.2.ar.2.q.1.1m./. d.19.q.1.ar.3.q.1.1m./.d.24.q.3. ar.2.q.3.1m./.ꝯ.4. co.71.co.3.

11 Collegium potest habere clauem iurisditionis: non autem ordinis.4.d.19.q.1.ar.1.q.3.3m.

12 Mulier nullam clauem potest habere.4.d.19.q.1.ar. 1.q.3.4m. Abbatissa.1. Indulgentia.4.

13 Soli sacerdotes habent claues ordinis, sed clauē iurisditionis, habent etiam alii.4.d.18.q.2.ar.2.q.1.1m./.q. 2.1m./.d.19.q.1. ar.1.q.3.o./.d.20.ar.3.q.2. 1m./.ar. 4.q.2.c./.d.21.q.3.ar.1.q.3.c. Pœna.71.97.99.

14 Sancti non sacerdotes, non habent vsum, nec essentiā clauiū.4.d.19.q.1.ar.2.q.1.o. Satisfactio.4.

15 Sacerdos malus habet vsum clauium, sed peccat vtendo.4.d.19.q.1.ar.2.q.2.o.

16 Immo talis non peccat vtendo.22e.q.33.5.fi./.q.60. 2.3m./.Mat.7.co.2./.Io.8.co.3./.Ro.2.co.2.fi. ☞ Duo.351o. Rñō.sicut Dubio.405o.

17 Schismatici, heretici, suspensi, degradati, & excōicati, non habent vsum clauium.3a.q.64.9.2m./.3m./.4.d. 17.q.3.ar.3.q.5.c./.L.fi./.d.19.q.1.ar.2.q.3.o.

18 AD QVOS.1./. Clauis ordinis est indifferenter ad omnes, iurisditio autem ad subditos tantum.4. d.19.q.1.3.o./.d.24.q.3.ar.2.q.1.c./.ꝯ.4.co.71. Absoluere.o. Confessio.o. Excommunicatio.o. Indulgentia.2.

19 Inferior potest vti claue in superiorem subiicientem se illi.4.d.19.q.1.ar.3.q.3.o.

20 EFFECTVS./.Claues ecclesię disponūt ad remissionem culpę, quā & remittunt, & ligant ad pœnā.4.d. 18.q.1.3.o./.d.22.q.2.ar.1.q.3.1m./.ꝯ.4.co.71.co.3.

21 Claues habent efficaciam ex merito Christi, & aliorum qui sunt de ecclesia.4.d.18.L.4m./.ꝯ.4. co. 71.co.3.

CLAVSIO paradisi duplex.s.quo ad totam naturā, per peccatum originale, & quo ad personam per peccatum actuale.3a.q.49.5.c./.q.52.5.c./.3.d.18.ar.6. q.2.c./.4.d.18.q.1.ar.1.q.1.1m./.2m. Apparere. 9. Clauis.3. Conceptio.1. Claudere. Ignorantia.6. Limbus.7. Meritum.110. Paradisus.8.

CLAVSTRVM virginis esse integrum, potest pbare mulier, per aspectum sui corporis, vt probet virum esse mentitum de copula carnali.4.d.34.L. 5m. Affinitas.5. Fractio.2.3. Matrimonium.83. 88.c̄.93.c̄.

Clemens. Mulier.18.

1 CLEMENTIA est virtus humana, ideo directe ei opponitur crudelitas, non autem feritas, vel seueritas sub bestialitate, sed virtuti heroicę, vel dono pietatis. 22e.q.159.2.1m.

2 Clementia & mansuetudo sunt virtutes, nec opponūtur seueritati.22e.q.157.2.o./.3.d.26.q.2.2.4m.

3 DIFFERENTIA./.Clementia est lenitas superioris ad inferiorē: sed mansuetudo est cuiuslibet ad quęlibet.22e.q.157.1.b.

4 Clementia est moderatiua pœnarum, sed mansuetudo est moderatiua irę.22e.q.157.1.2.o./.3.c./.4.3m./. q.160.2.c./.3.d.26.q.2.2.4m./.d.33.q.3.ar.2.q.1.2m.

5 Clementia & mansuetudo, conueniunt cum temper

rantia in modo, nõ aūt in materia.22^e.q.157.3.2^m.

6 Clementia moderatur affectū in pœnis infligēdis ſm legē cōmunē ex dulcedine affectus, ſed epyichia ſm intentionem legis.22^e.q.157.2.2^m./3.1^m./4.c.4^m./q.159.1.c.1^m./3.d.33.q.3.ar.2.q.1.2^m.

7 Clementia & manſuetudo, non ſunt maximę virtutes, niſi ſecundum quid.22^e.q.157.4.0. Gratioſus.

8 Oppoſitum videtur dicere. Virt.q.1.9.7^m.
 ꝶ Du^o.352°. R ñ^o. ſicut Du^o.287°.

9 Manſuetudo & clementia reddunt hominem deo & hominibus acceptum, vt concurrunt in effectu charitatis, remouendo mala a proximis.22^e.q.157.4.2^m. Gratitudo.2. Inſania.

10 Clementia, manſuetudo, miſericordia, & pietas, concurrunt in eodem effectu ſecundum diuerſa motiua.22^e.q.157.4.3^m./q.159.1.2^m. Miſericordia.14. Temperantia.9.

11 Crudelitas, ſęuitia, & feritas, opponuntur clementię & manſuetudini.22^e.q.157.1.3^m./q.159.0.

12 Clementia comparatur ad ſeueritatem, ſicut epyſchia ad iuſtitiam legalem, cuius pars eſt ſeueritas.22^e.q.157.2.2^m.

CLERICVS ſuperflue expendens in conuiuiis, & in aliis, peccat mortaliter. quol.6.12.4^m. Abiicere. Aduocatus.9. Annexū.0. Attēdere. Baptiſmus.111.č. Bellum.8. Beneficium. E. Bonitas.202.č. Corona.0. Decimę.17.18.19.24. Dęmon.87. Eleemoſyna.9.25. Epiſcopus.14.25. Excommunicatio.31. Indulgentia.24. Irregularitas.0. Iuſpatronatus. Miniſter.0. Negociatio.2. Occidere.10. Officiū.7.č.14. Ordo.103. Peccatum.255. Pœnitentia.91.98. Prędicare.18. Prodigalitas.5. Simonia.17.č. Teſtis.26. Tributum.5. Vſura.310.

Clibanus. Chriſtus.198. Cloaca. Meretrix.1. Clodoueus Rex.10. Clotho. Fatum.10. Coaceruatio. Adunatio. Collectio. Compoſitio.0. Congregatio.0. Dioſcorus.

1 COACTIO duplex. ſ. abſoluta. i. violentia, & conditionata. i. timor ſeu metus.12^e.q.6.6.0./2.d.25.2.4.c./4.d.29.1.0./Ma.q.2.3.4^m./Ethi.3.co.2.3.4. Adiurare.3.č.10.11. Aſſentire.3.

2 Coactio duplex: ſcilicet ſufficiens, & inſufficiens. Prima dicitur compulſio, ſecunda vero impulſio.2.d.25.2.4.5.c.

3 ANIMAE. Potentię animę dupliciter cogi poſſunt. ſ. per ſubiectum: vt organicę ſolę, & per obiectū, vt intellectus.1.d.48.3.1^m./2.d.7.q.2.1.2^m./d.8.5.7^m./d.25.2.c./d.39.q.1.2.c./veri.q.11.3.10^m./q.22.5.3^m./q.24.1.18^m./q.28.3.6^m. Aſſumere.59. Baptiſmus.44. Bigamia.5. Cogere. Cōpelli. Conſtantia.8.9. Correctio.2.č.

4 Voluntas non poteſt cogi.1^a.q.82.1.c.1^m./q.165.4.1^m./12^e.q.6.4.0./q.9.4.2^m./1.d.48.3.1^m./2.d.7.q.2.1.2^m./d.8.5.7^m./d.24.q.1.4.c./d.25.2.4.5.c./d.39.q.1.2.c./3.d.4.q.3.ar.2.q.1.2^m./d.27.q.1.4.12^m./4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c./ar.3.q.1.c.2^m./d.29.1.0./veri.q.11.3.2^m./10^m./q.17.3.c./q.22.5.8.0./9.c./q.24.1.18^m./4.0./q.28.3.6^m./16^m./20^m./Ro.6.lec.4.co.2. Demon.0. Dominium.12. Fides.71. Gratia.59. Hęreſis.60.

5 Oppoſitum videtur dicere.12^e.q.6.4.0./5.1^m.
 ꝶ R ñ^o. Dubio.353°.
 Imperare.10.č. Infidelis.3. Intellectus.220. Intentio.6. Intuitus. Iuramentum.20.34.č.

6 Voluntas poteſt cogi reſpectu actus imperati, non autē reſpectu actus eliciti. 12^e.q.6.4.0./5.1^m./2.d.15.q.1.3.3^m./d.25.3.1^m./4.d.38.q.1.ar.1.q.1.2^m. Lex.14.24.25.76.99.175.176. Libertas.7.8.9.10.

7 Coactio vel violentia ſecundum quid poteſt eſſe in conſenſu, non autem ſimpliciter: ſed in actibus corporalibus.4.d.29.1.0. Matrimonium.35.č. Neceſſitas.9.10.29. Officium.4. Paſſio.85. Prędicare.7. Prohibitio.1. Religio.83. Sepultura.4. Seruitus.13. Societas.3. Sponſalia.5. Tyrannus.10.11. Violentia.0. Voluntas.67.71.

8 Omnes vires animę, coguntur a ſuis obiectis pręter voluntatem, quia cęterę habent ſolum appetitum naturalem reſpectu ſui obiecti, ſed voluntas habet etiam aliam inclinationem cuius ipſa eſt cauſa.3.d.27.q.1.2.c.ſi. Vrgere.

9 DEVS. Auxilium gratię dei, nō cogit hominem ad bonum. ꝶ.3.c^o.148./152.1^m.
 Coadiutor. Auxilium.0. Baptiſmus. Delectatio.62. Lignum.2.č. Religio.104. Requiri.1.
 Coaptatio. Embrio.3. Coartari. Amęnitas. Coactio.0. Cogere. Miſericordia.32. Coctum. Chriſtus.198.

1 COAEQVALE & coęternū, prędicatur ſolum in plurali de pluribus perſonis diuinis, ſed ęternum & ęquale, etiā in ſingulari.1^a.q.42.2.0./1.d.9.q.1.2.c. Aequalitas.0. Intentio.16.

2 Filius dei eſt coęqualis & coęternus patri.1^a.q.42.2.0./Poten^a.q.2.3.c.ſi./q.3.13.c./14.3^m./15.1^m./q.10.1.16^m./2.5^m./18^m./4.c.co.1.ſi./10.c^o.1.lec.1.ſi./He.lec.2.co.4.
 Coęquum. Ars.21. Diuiſio.14. Intentio.16.
 Coerceri. Coactio. Cogere. Coartari. Schiſma.8. Virga.1. Vſura.84.311.
 Coęternum. Ariſtoteles.7. Coęquale.0. Aeternitas.0. Mundus.15.č. Perpetuum.0. Proceſſio.21.31.č.62.č. Viſio.12.

COAEVVM eſt qdruplex. ſcilicet angeli, cœli, materia prima, & tempus.1^a.q.46.3.c./q.66.4.0./Po^a.q.3.18.6^m. Menſura.2.
 Coexiſtere. Dies.16. Aeternitas.35.36.
 Cogere. Accuſatio.23. Baptiſmus.44. Coactio.0. Conſilium.9. Conſtantia.8.9. Conſuetudo.2. Corripere.3. Dęmon.82.91.100. Diuortium.3. Fornicatio.15. Hęreſis.60. Illegitimus.4. Incontinentia.4. Infidelis.7. Intentio.6. Iuramentum.20.24.č. Libertas.7.č. Matrimoniū.36.č. Neceſſitas.9.10.29. Officium.4. Pœna.6. Princeps.11. Sāguis.5. Societas.3. Sponſalia.5. Teſtis.6. Violentia.0. Voluntas.69.71. Vrgere. Vſura.84.311.

1 COGITATIO. QVID. ſecūdum Ricardū de ſcō Victore, eſt inquiſitio veritatis per diſcurſum ex multis: licet ſm Auguſtinum quādoq; ſumatur pro quacūq; opatiōe intellectus.1^a.q.34.1.2^m./22^e.q.180.3.1^m. Actio.16.17. Adam.34. Agere.23.24. Amor.46. Angel^s.381.487. Charitas.9.144. Caſtitas.3.10.11.

2 Cogitatio eſt reſpectus animi ad euagationē pronus. Meditatio eſt intuitus occupatus in inquiſitione veritatis. Contemplatio, eſt liber animi contuitus in res. Sed conſideratio, eſt omnis operatio intellectus, vel proceſſus rationis ex principiis pertingentibus ad contemplationem veritatis, ſicut meditatio.22^e.q.180.3.1^m. Claritas.11. Cognitio.5. Concluſio.1. Confeſſio.43.č. Contemplatio.0. Contuitus. Credere.1.27. Damnatio.15. Delectatio.65.85.86.87.90. Dulcedo.1.2. Fides.151. Intellectus. A. Iuſtus.9. Meditatio.

3 Cogitare eſt conſiderare rem ſm partes, & proprietates ſuas. Diſcernere eſt cognoſcere rem per differentiam eius ab aliis. Sed intelligere eſt ſimplex intuitus intellectus in pręſens.1.d.3.q.4.5.c.

4 DIVISIO. Cogitare dicit tripliciter. s. actualis con sideratio intellectus: discursus eius, & operatio poten tię cogitatiuę. 22ᵉ. q. 2. 1. c. / veri. q. 14. 1. 5m.

5 Cogitatio est volubilis dupliciter: scilicet per discur sum, & successionem. Secunda est in patria in pro priis naturis: non autem prima, neutra vero in verbi visione. 1ª. q. 10. 3. c. / q. 58. 2. c. / 1. d. 1. q. 4. 2. 2m. / d. 37. q. 4. 1. c. / 2. d. 3. q. 3. 4. o. / 4. d. 44. q. 2. ar. 1. q. 3. 4m. / veri. q. 8. 4. 14m. / q. 20. 5. c.

6 Duplex impedimentum cognoscendi cogitationes al terius. s. grossities corporis, & voluntas, & tantum se cundum erit in patria. 1ª. q. 57. 4. 1m. / q. 107. 1. 1m.

7 Solus deus cognoscit cogitationes alterius per se, dę mones autem, & alii, per signa. 1ª. q. 57. 4. o. / 5. c. / q. 114. 2. 2m. / q. 117. c. 2m. / 12ᵉ. q. 111. 4. c. / 22ᵉ. q. 106. 5. 3m. / 2. d. 8. 5. 5m. / d. 11. q. 2. 3. c. / 4. d. 45. q. 3. 1. 5m. / ꝑ. 1. cº. 68. / Liº. 3. cº. 154. co. 3. prinº. / veri. q. 8. 13. o. / q. 9. 4. c. / Ma. q. 3. 4. 1m. / q. 16. 8. 9. / Opus. 53. 19m. / Mat. 28. co. 4. fi. / Ro. 2. co. 2. / 1ᵉ. Cor. 2. lec. 2. co. 5.

8 Demones immittunt cogitationes, quo ad phātasma ta solum. 1ª. q. 111. 2. 2m. / 2. d. 8. 5. 6m. / Ma. q. 3. 4. c. / Opus. 10. ar. 38. / Opus. 11. ar. 36.

9 Intellectus viatoris, pōt immediate cogitare de deo. veri. q. 8. 3. 18m.

10 Cogitatio de actu peccati, quandoq; est pure speculati ua: quandoq; autem cum aliqua affectione, & hoc du pliciter, scilicet vel concupiscentię, vel horroris. 22ᵉ. q. 154. 5. c. / q. 162. 3. 1m. / 4. d. 14. q. 1. ar. 3. q. 1. 4m. Luxuria. 17. 25. 26.

11 Cogitatio de opere illicito, non est semper peccatum. Nec est semper de necessitate confessionis: nisi quan do ex nimia mora facta in cogitatione illa, homo sen tiret se inclinari ad faciendum vel perficiendum cogi tatū, si opportunitatem haberet quā vellet: vel si pol lueretur ex illa vehementi cogitatione morosa: aut si inordinate afficeretur ad aliquā personam, & de ipsa multum molestaretur in cogitatione, habendo motus carnis, & imaginando habere aliquos actus impudi cos cum ipsa persona, cum aliqua affectione concu piscentię. 22ᵉ. q. 154. 5. c. / q. 162. 3. 1m. / Opus. 64. cº. 7. 9. / 12. pinº. / 21. / 1ᵉ. Thi. 4. fi. Magnificentia. 3. Malum. 65. Passio. 132. Peccatum. 72. 87. 96. ĉ. 138. 203. 280. 361. 373. 404. Porta. 1. Putare. Somnium. 2. Verbum. 1. 13. Voluntas. 57.

12 Cogitationes inhonestę aggrauātes in infinitum, vel ad euadendum tentationes superbię & luxurię, sunt explicandę in confessione cum suis circunstantiis in carne vel in mente. Aliis laudabiliter reticentur. 4. d. 16. q. 3. ar. 2. q. 5. 4m. / d. 19. L. fi. / Opᵒ. 64. cº. 21. Votum. 43. Visus. 7. Christus. 141.

13 Peccatum cogitationis, sm se est vanitas: sed ratione obiecti, est in genere obiecti. 2. d. 39. q. 1. 2. 1m.

1 COGITATIVA potentia est ratio particularis, collatiua intentionum indiuidualium. 1ª. q. 78. 4. c. / q. 81. 3. c. / 12ᵉ. q. 30. 3. 3m. / 3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 1. 3m. / d. 26. q. 1. 2. c. / 4. d. 7. q. 3. ar. 3. q. 2. ā. 1. / ꝑ. 2. cº. 59. prinº. / 172. co. 3. / Veri. q. 10. 5. c. fi. / 2m. / q. 14. 1. 9m. / q. 15. 1. c. fi. / Anima. 13. c. co. 2. / Opus. 29. co. 3. / Met. co. 6. / Ethi. 6. lec. 1. 9. fi. / Anima. 2. lec. 13. fi. Appetitus. 57. Cogitatio. 4. Cogitatus. Aestimatiua. 3. Experientia. 5. Intellectus. 7. 24. Memoria. 10.

2 Potentia cogitatiua aliquando dicitur intellectus: vt habet absolutum iudicium de singularibus. Et est in confinio intellectus, & supra omnes alias potentias, sensitiuę partis. Et est tantum in homine. 12ᵉ. q. 74. 3. 1m. / 2. d. 25. 1. 7m. / 3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 1. 3m. / d. 26. q. 1. 2. c. / Veri. q. 14. 1. 9m. / Ethi. 6. lec. 9. 6. / Anima. 2. lec. 13. fi.

3 Obiectum cogitatiuę potentię, est quidditas rei mate rialis, & particularis. Opus. 29. co. 3.

4 Immo quidditas rei materialis, est obiectū intellectus hominis, in p fiti. 1ª. q. 12. 11. c.
ꝑ Duº. 354º. Rñº. sicut Dubio. 752º.

5 Organum potentię cogitatiuę, est media cellula cere bri. 1ª. q. 78. 4. c. / 4. d. 50. q. 1. 1. 3m. / ꝑ. 2. cº. 59. pmº. / Veri. q. 10. 5. c. fi. / q. 15. 1. c. fi.
Prudentia. 15. Syllogismus. 6.
Cogitatus, Cogitatio. o. Conceptio. 5. ĉ. Conceptus. Christus. 123. 141.

1 COGNATIO spiritualis est triplex scilicet: paterni tas, compaternitas, & fraternitas. Et quęlibet impedit matrimoniuȝ contrahendum: & dirimit contractum. 4. d. 42. q. 1. ar. 3. q. 3. o. / q. 2. 3. 1m.

2 Cognatio spiritualis est vinculum contractum ex sta tuto ecclesię: per susceptionem sacramentorum: diri mens matrimonium iam contractum. 4. d. 42. q. 1. 1. o. / quol. 6. q. 3. 2. o. Adoptio. 11. 12. Affinitas. o Commaternitas.

3 Cognatio spiritualis contrahitur tantum per baptis mum, & confirmationem. 4. d. 42. q. 1. 2. o.

4 Baptizans, vel confirmans, anadochus id est leuans, contrahunt cognationem cum baptizato, vel confir mato. 4. d. 42. q. 1. ar. 3. q. 1. o. / quol. 6. 5. o

5 Non baptizatus, non contrahit cognationem spiri tualem: quia est expers spiritualis vitę. 4. d. 42. q. 1. ar. 3. q. 1. 3m. / q. 2. 3m. / q. 2. 3. 3m. Confessio. 83. Consanguinitas. o. Frater. 1.

6 In cathecismo, non contrahitur aliqua cognatio spi ritualis, licet secundum aliquos contrahatur impedi mentum contrahendi tantum. 4. d. 42. q. 1. 2. o. / quol. 12. 19. o. Luxuria. 11.

7 Nulla cognatio, & nullum impedimentum matrimo monii contrahitur inter patrem spiritualem, & matrē spiritualem. 4. d. 42. q. 1. ar. 3. q. 2. 2m. / 4m.

8 Ex cognatione spirituali viri, causatur affinitas spiri tualis cum qualibet muliere cognita matrimonialiter. vel fornicarie. 4. d. 42. q. 1. 2. ar. 3. q. 2. o.

9 Cognatio spiritualis, sequens matrimonium, impedit exigere debitum personam que fuit causa sine necessi tate, etiam si ignoranter: non autem impedit redde re. 4. d. 42. q. 1. 1. o.

1 COGNITIO duplex. s. rei & similitudinis. ps. 38. co. 6. Adam. 1. ĉ. Agnitum. Altitudo. Amor. 133. 239. 241. 272. ĉ. Angelus. I. Aorosia. Apostoli. 6. ĉ. Appetitus. 4. ĉ. 44. ĉ. Apprehensio. o. Assentire. 5. 6. Attributa. 12.

2 Cognitio rei duplex scilicet. a re: & ad rem. Poᵗ. q. 3. 4. 13m. Bigamia. 5. 6. Charitas. I. Causa. C. Cer titudo. C.

3 Cognitio rei duplex. s. secundum se. i. an est, vel quid est: & quo ad ea que res cōsequuntur. 3. d. 33. q. 1. 2. c. Cogitatio. 1. 3. 7. 10. ĉ. Cognatio. 9. Cointellectum. Coniectura. o. Conscientia. o. Consideratio. o.

4 Cognitio rei triplex, scilicet per essentiam, per specieȝ propriam, & per speciem alterius. 1ª. q. 56. 3. c. / Trin. 2. o. / 1ᵉ. Cor. 13. lec. 4. prinº. Deus. I. Eucharistia. 147.

5 Cognitio duplex, scilicet naturalis, & per gratiam. Et vtraq; duplex scilicet vna pure speculatiua tantum, & alia affectiua, siue experimentalis. 1ª. q. 64. 1. o. / 22ᵉ. q. 37. 2. 2m. / q. 154. 5. c. / q. 162. 3. 1m. / 3m q. 55. 1 c. 1. prolo. ar. 1. 2m. / 2. d. 7. q. 2. 1. o. / 4. d. 14. q. 1. ar. 3. q. / 4m. / Opus. 9. ar. 89. / Opus. 60. cº. 14. / ps. 48. co. 1. fi.

6 Cognitio triplex scilicet per reuelationem, per se cer

est ex specie: tertium ex potentia. 3.d. 14.ar.3. q.2.c. Anima.I. Afal.C. Aorosia. Appetitus.5.c̃. Appropriatio.16.c̃. Beatitudo.22.c̃. Bonitas.108. Capl^e.7.

39 Claritas cognitionis contingit tripliciter.s.ex efficacia virtutis cognoscitiuę, ex lumie, & ex respectu ad obiectum.3.d.14.ar.2.q.3.c. Certitudo.C. Comprehendere.o. Comprehensor. o. Conceptio.28. Conclusio.6.

40 Cognitio dormientis potior est ꝗ vigilantis, quo ad receptionem, sed quo ad iudicium, est econuerso. Veri.q.12.3.1^m./.2^m. Coniectura.o. Coniunctio.3. Consanguinitas.6. Conscientia.o. Consilium.o. Contingens.8.9.10.

41 Perfectio cognitionis duplex, scilicet ex parte cogniti, & ex parte cognoscentis. Primum attenditur ratione medii, secundum vero ratione potentię & habitus.3^a.q.10.4.1^m.

Curiositas.o. Debitum.20. Deus.159.c̃.250.c̃. Diffinitio.5.50. Aegritudo.3. Enunciatio.2. Esse.3.4. Expectatio.2. Experientia.1.2.3.6. Extasis. Felicitas.2.3.c̃.

42 Ad perfectam cognitionem requiruntur tria, scilicet ꝙ intellectus proportionetur obiecto, adhęreat, & videat.3.d.24.ar.2.q.3.c. Fiducia. 7. Finis.5.39. Fruitio.6.11. Futurum.o. Gloria.1.15. Genus.8. Hęresis.131.

43 Cognitio quam per rationem naturalem habemus, duo requirit, scilicet phantasmata, & lumen naturale intelligibile. 1^a.q.12.13.c. Humilitas.9.12. Idea.1.3.c̃.30. Ignorantia.30.33. Imaginatio.1.2. Imago.9.

44 Cognoscere species rerum pertinet ad perfectionem intelligibilem, non autem cognitio indiuiduorum, nisi per accidens. Anima.18.c.1^m./.10^m./.16^m. Impedimentum. Imperfectio.5. Indiuisibile.2. Infinitum.1.27.c̃.

45 Quantitas cognitionis est duplex: scilicet secundum obiectum, & secundum efficaciam actus.3.d.25.q.2.ar.2.q.1.c. Innocentia.18.c̃.

46 Quanto cognitio est altior, tanto est magis vnita, ad plura se extendens.1.prolo.2.c. Intellectus.A.

47 Cognitio est imperfecta tripliciter: scilicet ratione obiecti, vt vespertina: ratione medii, vt opinio: & ratione subiecti, vt fides. Prima & secunda potest esse simul cũ perfecta: non autem tertia.1^a.q.58.7.3^m./.12^e.q.62.7.1^m./.q.67.3.o.

48 Cognoscere aliquid in vniuersali, est imperfectius, ꝗ cognoscere in speciali. 1^a.q.55.3.2^m./. Veri.q.8.10.1^m./.Phy.prolo.co.3.

Oppositũ videtur dicere.2.d.3.q.3.2.3^m./.ꝓ.2.c^o. 92.co.3./.Veri.q.1.9.c. R n^o. Dubio.356°. Inuoluntariũ.5. Ioãnes.6. Iubilus.5.3. Iudęi.18. Iudiciũ.11.12.20. Iuramentum.2. Ius.1. Laus.21.

49 Cognitio vniuersalis ex parte obiecti, est imperfectior particulari: sed ex parte medii, est econuerso.1^a.q.55.3.2^m./.Veri.q.8.10.1^m./.Ma.q.16.6.16^m. Lex.31.42.59.63.68.137.146. Liberum.30. Lumen.1.c̃.

50 Cognitio per medium vniuersale, efficax ad cognitionem omnium propriorum, est perfectissima. Si autẽ sit inefficax, est imperfecta.2.d.3.q.3.2.3^m./.ꝓ.2.c^o.92.co.3. Malũ.62.65.66. Maria.9. Mẽs.2.5.

51 Cognitio singularium, pertinet ad perfectionem animę intellectiuę: ẽm cognitionẽ practicam: non autem ẽm speculatiuam.3^a.q.11.1.3^m./.ꝓ.1.c^o.65.c./. Li^o.3.c^o.75.8^m. Mensura.3.4.5.11.14.15.22. Meritum.99. Motus.7.

52 In carentibus cognitione, est potentia pertingens ad finẽ, per modũ exequentis: nõ autẽ per modũ imperantis.12^e.q.11.2.c. Naturale.11. Nomen.23.c̃. Notum.o. Nubes.2. Odium.8. Ordo.38.40. Paradisus.10. Passio.132. Pater.2.9.10. Peccã.24.27.170. Persona.26.28.29. Prin^m.16.17. Prophetia.8.9.c̃.20.c̃.27.35.c̃.55.63.70. Propositum.1.

53 Potentia cognoscitiua, tripliciter cõparatur ad appetitiuã.s.ẽm ordinem, capacitatem, & eminentiã. Primo modo est prior, secundo est ęqualis, tertio est dignior & indignior.3.d.27.q.1.4.c. Pulchritudo.4.5.10.14. Rõ.3.5.8.c̃. Rationale.1. Recognitio. Reflecti. Salomon.4. Sapientia.34.39.53. Scire.o. Sensualitas.1.2.9.15.

54 Cognitio pertinet ad perfectionem rei in se: sed voluntas, in ordine ad alia.1^a.q.60.2.c./.3.d.27.q.1.4.c. Cognitio est perfectio rei: voluntas vero, vt ordinat vna res ad alias res.3.d.27.q.4.c. Solertia.o. Speculatio. Spes.28.52.58. Studiositas.o. Studium.o. Superbia.32. Superstitio.4. Tentare.2. Theo^a.2.c.

55 Secundum gradus cognitiõis, sunt gradus appetitus. 1^a.q.80.1.c./.1.d.45.1.4^m. Tribulatio.9. Trinitas.5. In omni natura vbi inuenitur cognitio, inuenitur voluntas.1.d.45.1.c. Verecundia.6.8. Vestigiũ.1.3. Virtus.195. Visio.3. Visitatio.2. Visus.3.8. Vita.6.36.42.c̃. Voluntarium.2.4.8.15. Voluntas.13.23.39. Vti.16. Christus.120.c̃.

56 Res participes sunt cognitionis & voluntatis, ẽm gradus suę immaterialitatis.1^a.q.14.1.c./.3.d.27.q.1.4.c./.4.d.49.q.2.2.4^m./.Veri.q.23.1.c.

57 IN COMMVNI./.Cognitio quęlibet, fit per aliquã abstractionẽ a mate^a.1^a.q.84.2.c./.4.d.49.q.2.2.4^m.

58 Omnis cognitio est entis: non autem existentis tunc in rerum natura.1.d.38.4.c.3^m./. Veri.q.2.3.12^m./.q.3.2.7^m./.q.18.4.12^m.

59 Nihil cognoscitur ẽm ꝙ est in potentia: sed ẽm ꝙ est in actu.1^a.q.12.1.c./.q.14.3.c./.q.84.2.c./.q.87.1.2.3.c./.3^a.q.10.3.c.1^m./. Veri. q.2.4.9^m./.q.13.3.c./.quol.3.20.c. Accidens.120. Actus.114. Adam.C. Agiographę.o. Agnoscere.

60 Obiectũ cognitionis, est res cognita ẽm esse eius extra cognoscentem. Veri.q.14.8.5^m./.12.c. Altitudo.1.

61 Omnis cognitio, est per similitudinẽ cognoscentis: ẽm ꝙ est in rerũ natura.ꝓ.1.c^o.72.2^m./. Veri.q.10.4.c.

62 Omnis cognitio, est per aliquam formam: quę est in cognoscente principium cognitionis. Veri.q.2.6.c./.q.10.4.c.

63 Omnis cognitio, est secundum modum cognoscentis.1.d.3.q.1.1.c.3^m./.d.4.q.2.1.c./.d.38.2.c. Amor.233.239. Angelus.I. Anima.I. Animal.C. Appetitus.7.c̃.45.83. Appropriatio.16. Assimilatio 1.c̃. Attributa.12.13.14. Beatitudo.53.c̃

64 Cognoscens distinguitur a non cognoscente, per hoc ꝙ põt habere formã alterius.1^a.q.14.1.c./.q.80.1.c.

65 Cognoscens & cognitum, non se habent sicut agens & patiens: sed sicut duo ex quibus fit vnum cognitionis principium. Veri.q.8.6.c.prin^o./.3^m./.7.10^m./.8.10^m. Beatus.10. Bonitas.63.105.c̃. Capacitas.14. Capitale.7. Charitas.I.

66 Modus cognoscendi rem aliquam, est secundum conditionem cognoscentis. Veri.q.2.6.c./.q.10.4.c. Causa.C.

67 Omnis cognitio a lumine increato deriuatur. Po^a.q.5.1.18^m. Cherubin.1. Cognitiua. Cognoscibile.

68 Omnis cognitio naturalis est vera. Sed veritas eius est alia a veritate cognitionis infusę, vel acquisitę.1^a.q.60.1.3^m.

99 Impossibile est aliquam cognitionem esse totaliter falsam, sine aliqua veritate.22^e.q.172.6.c. Cognoscitiua.

70 Mutata re, cognitio nostra variatur, vel de veritate in falsitatē, vel econuerso, si duret eadem opinio, vel de vna opinione in aliam. 1ª.q.14.15.3m. Comprehendere.o. Comprehensor.o. Conceptio.28.c̄. Consilium.o. Contingens.8.9.10.

71 Nulla potentia cognoscitiua decipitur circa proprium obiectum: sed tantum circa obiectus extraneum. p̄.3. cº.108.3m. Dānatio.8.12.c̄. Debitus.20. Delectatio. 2.5.11.14.15.16.31.32.97. Dęmon.3.7.c̄.26.55.78 Desiderium.6.c̄.

72 Nullus obliuiscitur cognitorum naturaliter. 1ª.q.84. 3.c. Deus.41.93.c̄.159.c̄.146. Dies.12. Aegritudo.3.

73 Quęlibet virtus cognoscitur per cognitionem eorum in quę pōt.3ª.q.10.2.c.6. Enūciatio.2. Esse.15. 93.96. Falsitas.1.c̄. Fides.C. Filiatio.33.34. Futurū.o Genus.8. Gratia.169.c̄. Habitus.C. Humilitas.9.12. Indiuisibile.2.

74 Priuatio non cognoscitur, nisi per habitum sibi oppositum. 1ª.q.14.10.o./.12ᵉ.q.100.6.2m./.22ᵉ. plo./.1. d.36.q.1.2.o./.quol.11.2.o Infinitum.1.27.c̄. Intellectus.A. Ioannes.6. Iudęi.18. Ius.1. Liber.21. 23. Loqui.1.

75 Nulla potentia cognoscitiua deficit a cognitione proprii obiecti, nisi propter defectum, vel corruptionem potentię. p̄.3.cº.107.8m. Malum.5.62.66. Matrimonium.60.91. Nonens.3. Ordo.11.38.c̄. Persona. 28. Principium.16.c̄.

76 Cognitio discursiua est, quādo ex prius notis, in ignotum deuenitur. 1ª.q.58.3.1m./.1.d.36.q.2.1.4m./.p̄. 1.cº.57./.76.3m./. Veri.q.2.3.3m./.quol.3.2.2m. Procul. Prophetia.8.c̄. Proportio.6.11. Rarum.3. Repręsentatio.1.2. Resurrectio.9.

77 Eadem sunt principia essendi & cognoscendi, ex parte obiecti: non autem ex parte cognoscentis. Veri.q. 2.3.8m./.q.3.3.7m. Sapientia.o. Sciētia.o. Sensus.2. 4.c̄.13.c̄.32.c̄. Similitudo.5. Simplex.3. Sors.13. Transsumptio. Trinitas.5.

78 Cognitio sensitiua ordinatur ad duo. s. ad sustentationem corporis, vitando nociua, & acquirendo necessaria: secundo ad cognitionem intellectiuam practicam & speculatiuam. Primum conuenit omni animali, secundum autem soli homini. 22ᵉ.q.167.2.c. Visio. o. Visitatio.2. Vniuersale.8.9.10.11.12. Christus. 110.c̄.

Cognitiua. Anima.138. Appetitus.59. Appropriatio.22. Bonitas.63. Certitudo.1. Cognitio.o. Cognoscibile. Cognoscitiua. Cōclusio.6. Cōtrarium.17. Imago.9. Intellectus.o. Iudicium.20. Raptus.9.10. Ratio.20. Sapientia.o.

Cognoscibile. Agiographę.o. Angelus.349. Anima 163. Cognitio.10.c̄.17.c̄. Deus.159.c̄. Malum.5. Nonens.3.

Cognoscitiua. Anima.p. Cognitiua. Donus.28. Habitus.78. Intellectus.o. Ratio.1. Sensus.o. Transumptio. Voluntarium.8.

Cohabitare. Fornicatio.11. Incestus.1. Ioseph.3. Matrimoᵐ.130. Cohęrere. Timor.56.

Cohibitio. Arcere. Honor.24. Lex.100.128. Permissio.2. Pręlatio.9. Prohibitio.o. Scurrilitas. Sterilitas.2. Temperantia.16. Vindicatio.4. Virginitas.7. Vsura.311. Christus.86.

1 COHORS est nomen nouū apud Thuscos de prima cohorte, & quasi romanę cohortis similitudinem gerens: qua censu, genere, literis, forma, virtute, pollētes milites innitebantur secundum Vegetium: cui tribunus pręerat, armorum scientia, virtute corporis, ac morum honestate pręcipuus, quam trapellum dicunt, ad perforandum acies hostium appellata. Hoc enim verbū trapellationis importat. Opus.20.liº.4.cº.28.

2 Dicitur cohors maior, eo q̄ millecentū & decem pedites sunt in ea: equestres autem centum trigintasex. Opus.20.liº.4.cº.28.

3 Cohors minor, continet quingentosquinquagintaquinq; pedites, equestres vero sexagintasex: secundū Vegetium. Opus.20.liº.4.cº.28.

Coincidere. Agēs.53.69. Causa.50. Deus.300. Dio. 20. Finis.33. Forma.137. Honestum.6. Materia.23. 24.51.

Coinquatio. Cōscia.20. Lucia. Meritū.38. Violaº.o. Cointellectum. Generatio.60. Subintellecta.

1 COITVS immoderatus, debilitat corpus, & sanguis qūq; emittitur in eo. 2.d.30.q.2.2.3m./.3. d.3.q.5. 1.c./. Poª.q.3.12.9m. Affinitas.4.5.6. Animal. 24.c̄.40.41. Auis. Aureola.25. Barbarus.2. Bigamia.3.c̄.

2 Aequus quidam, propter nimium coitum fuit sine cerebro, secundum Hippocratem. Poª.q.3.12.2.9./. 9m. Concubinatus.o.

3 Natura delectationem posuit in coitu propter generationem, ne negligeretur. 2.d.31.q.1.1.1m./.d.38.2. 6m./.4.d.31.q.1.1.1m./.d.33.q.1.ā.3.q.1.c./.d.49.q. 3.ar.5.q.2.c./.p̄.3.cº.26.12m./. Liº.4.cº.83. 7m./. Ma.q.15.10m.

Concupiscentia.14.c̄. Confessio.83. Delectatio.55. 84.c̄.88. Dispensatio.10.19. Aequus.o. Error.10. Eucharistia.212.

4 In coitu absorbetur vsus rationis: propter vehementiam delectationis. 12ᵉ.q.34.1.a.1./.1m./.q.37.1.2m./. q.72.2.4m./.2.d.20.q.1.2.1m./.4.d.9.ar.3.q.5.c./.d. 26.q.1.3.2m./.d.31.q.1.1.c./.1m./.q.2.1.2m./.3m./.d. 33.q.3.1.c./.4m./.3.c./.d.49.q.5.ar.2.q.2.c./.p̄.3.cº. 26.12m./. Ma.q.15.2.10m./.1ᵉ. Cor.6.co.fi./. Ethi.7. lec.11.co.2. Eunuchus.

5 Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.150.4.3m./.q.156. 4.2m. Duº.357º. Rūº. sicut Dubio.372º.

6 Nullus coitus hominis est sine vitiosa libidine: quę est principium omnis peccati. 3.d.12.q.3.ā.2.q.1.2m. Generatio.45.c̄. Iacob.9.10. Illegitimus.3. Imaginatio.9. Incestus. Incubus. Innocentia.13.c̄. Legitimatio.1. Lex.13. Maria.42. Mr̄iᵐ.2. Resurrectio. 37. Seruire.4. Vernus.1. Virginitas.8.c.23.31. Vxor.2.

7 Coitus vagus nō est in animalibus: nisi fœmina sufficiat ad educationem prolis. 22ᵉ.q.154.2.c./.4.d.26. q.1.1.1m./.d.33.q.1.1.4m./.p̄.3.cº.122. co.1.6./. 124./. Ma.q.15.1.c./.1ᵉ. Cor.7.co.2.

Cola. Scriptura.22.

CHOLERA citiº cęteris humoribus mouetˀ: ideo cholericus facilius mouetur ad iram q̄ alii ad suas passiones. 12ᵉ.q.46.5.c. Febris.2. Flegma. Incontinentia. Ira.30.52. Reubarbarum.

COIERE dicimur homines, quos honore, vel recordatione, vel pręsentia frequentamus: & alia nobis subiecta, vt agros. 22ᵉ.q.81.1.4m.

Adoratio.o. Agricola. Circuncisio.33. Cultus.o. Epicurus. Imago.43. Iudęi.6. Machabęi. Ouis.2. Pietas.o. Pythagoras.7. Pręceptum.127. Reliº.92. Sion.2.

Collateralis. Amor.238.

Collatio. Admiratio.5. Amor.263. Anima.165. Apprehensio.4. Benedictio.8. Beneficium.13.c̄. Circuncisio.33.c̄.43. Cogitatiua.1. Conferre. Datio.33. Donum.o. Dos.3. Episcopus.7. Gratia. 41. Luminare.3. Maria.21. Nomen.15. Ordo.50. Purgaº.3.

Sacramentum.69.Simonia.16.18.Vnctio.19. Vsura.39.Christus.84.136.166.

COLLECTA ./. In aliquibus terris ex antiqua consuetudine,domini suis subditis certas collectas imponunt: quę si non sunt immoderatę absq; peccato exigi possunt.22ᵉ.q.118.8.4ᵐ./.Opusc.21.q.6.

Cœtus.1.Exactio.o.Princeps.10.13.14. Simonia.25.Tyrannus.o.

Collectio. Angelus.507.Baculus.1. Cõsanguinitas.3.4.Feces. Generatio.62. Indiuiduum.39. Lilium. Maria.53. Sciẽtia.2.Symbolum.1. Vsura.196.202. Christus.56.

COLLECTIVUM significat duo,scilicet multitudinem suppositorum, & vnitatem ordinis.1ᵃ.q.31.1,2ᵐ./.1.d.24.q.3.2.3ᵐ.

Oppositũ videtur dicere a simili.3ᵃ.q.3.7.2ᵐ.

℞ Duº.358º. Rñº.sicut Duº.926º.

Adiectiuum.6.10.Deitas.2.3.Trinitas.4.

COLLEGIUM triplex.s.ecclesiasticum, seculare,& cõe. Et vna persona potest esse de duplici collegio secundo vel tertio:non autem primo.Opusc.19.cº.5.

Angelus.584.Circuncisio.4.Clauis.11. Iuramentũ.26.Meritum.103.Minister.8.Prędicare.9.Religio.83.84.Simonia.34.Societas.o.

Colligatio.Ciuitas.1.Connexio.Forma.48. Membrum.8. Collis.Poma.

Collocare.Genus.23.c̃.Priuatio.18.19. Colloquium. Amicitia.31.Amor.239.Castitas.10.11.Luqui.o.Luxuria.18.

Collum.Cete.8.Reliquię. Collusio. Accusatio.4.10.12.Preuaricator.o. Colon.Pausatio.

COLOR

est lux incorporata i extremitate diaphani terminati.1.d.17.q.1.1c./.Ma.q.22.5ᵐ./.11ᵐ.Accidens.48.

Coloratum est proprium obiectuз visus. 1ᵃ.q.1.7.c./.q.45.4.1ᵐ. Actus.39.Aer.7.8.9. Albedo.1.Animal.62.

Color est obiectum materiale visus,Formale vero est lumen.22ᵉ.q.1.3.c./.q.25.1.c./.1.d.45.2.1ᵐ./.d.48.2.c.1ᵐ./. 2.d.20.q.2.2.2ᵐ./.d.38.4.1ᵐ./.3.d.24.q.1.ã.1.q.1.c./.ar.2.q.1.5ᵐ./.p̃.1.cº.76.1ᵐ./. veri.q.8. 14.6ᵐ./.q.14.8.4ᵐ./.q.22.7.c.fi./.Ma.q.2.2.5ᵐ./. 11ᵐ./.Posteriorum.lec.41.co.3. Comparatio.3.Congregatio.2.Contentio.1.Corpus.12.53.54.

Immo color est obiectum formale visus. 1ᵃ.q.19.3.c./.q.45.4.1ᵐ./.12ᵉ.q.1.1.2ᵐ./.q.8.2.c./.q.10.2.c./.Vi.q.14.8.4ᵐ./.Virt.q.2.4.c./.q̃l.3.27.c.

℞ Rñº.Dubio.359º.

In colore lux est quasi formale,& terminatio diaphani est quasi materiale.Vi.q.2.4.4ᵐ. Diaphanum.1. Diuisio.19.Imaginatio.3. Instans.16. Intellectus.248.Liber.1.Lumen.8.c̃.Lux.1.8.Odor.4.Passio.14.

Color non est coloratus,sed clarus. Similiter albedo.22ᵉ.q.55.4.2.1.1ᵐ./.2.d.27.2.1ᵐ. Prophetia.56.Pulchritudo.13.Scientia.81.

Oppositum videtur dicere a simili.2.d.27.2.1ᵐ.

℞ Duº.360º. Rñº.sicut Duº.1171º.

Sensibile.6.7.8.Superficies.o.Velum.2. Visibile.o.Visio.17.18.Visus.5.7.Christus.205.

Lumen facit φ color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu.1ᵃ.q.67.3.3ᵐ./.q.79.3.2ᵐ./. 1.d.45.2.1ᵐ./.2.d.13.3.c./.d.20.q.2.2.2ᵐ./.q̃l.7.q.2.1.c.

Oppositum videtur dicere.1ᵃ.q.12.5.1ᵐ./. Anima.4.4ᵐ./.Anima.2.lec.14.fi./.Libro.3.lec.10.co.1.

℞ Rñº.Duº.361º. Colũ.Fatum.10.

COLUMBA habet septem proprietates,ad designãdum septem dona spiritus sancti.s. quia colũba secus fluenta habitat,meliora grana eligit,alienos pullos nutrit,non lacerat rostro,felle caret, in cauernis petrę nidificat, & gemitum pro cantu habet.3ᵃ.q.39.6.4ᵐ./.Matth.3.co.14./.Iob.lec.20.co.3. Animal.81.Apostoli.42. Assumere.25. Baptismus.28. Missio.42.43.Rex.10.Turtur.o.

2 **CHRISTI** ./.Columba quę apparuit supra Christũ,baptizatum,conuenit soli spiritui sancto,vt signum. Sed vt res,& effectus,conuenit toti trinitati. Vnde & instinctus eius quo mouebatur ad motum naturę, sicut ex causa spũali, causabaẽ ex deo. 1ᵃ.q.43.7.3ᵐ./.22ᵉ.q.95.7.c./. 3ᵃ.q.39.8.2ᵐ./.3.d.1.d.fi./. Matth.3.fi./.Io.12.lec.4.co.2.fi.

3 Columba illa fuit verum animal. 3ᵃ.q.39.7.o./. Io.lec.20.co.2.

4 Oppositum videtur dicere.1.d.16.3.3ᵐ.

℞ Rñº.Dubio.362º.

5 Illa columba,peracto ministerio, conuersa est in pristinam materiam.1ᵃ.q.43.7.4ᵐ./. 3ᵃ.q.39.6.2ᵐ./. 1.d.16.3.3ᵐ./.Io.lec.20.co.3.

Columba.Circuncisio.1.Elix.Missio.45.

COMA raditur viris in solẽni pœnitentia,qa coma non conuenit eis,sed tantum fœminis, in signum subiectionis.4.d.14.q.1.ar.5.q.3.1ᵐ.Mulier.8. Nazarius.Pausatio.Professio.7.Scriptura.22.

Combinatio.Coniunctio.o.Donum.29.

Combustio.Adeps.2.Adustio. Cinis.1. Consecratio.8.11.Incensio.Holocaustum.1.3. Sacrificium.27.29.Stuprum.4.Vrere.Vstio.

1 **COMEDERE** est sumere cibũ,per potẽtiam nãlem sumentis,conuertibilem in naturam eius.1ᵃ.q.51.3.5ᵐ./.2.d.8.4.1ᵐ. Adam.52.c̃.68.83. Adeps.1.Angelus.73.492.493.495.Animal.64.

2 Christus post resurrectionem eius,vere comedit,angeli vero nunq̃.1ᵃ.q.51.3.5ᵐ./.3ᵃ.q.54.2.3ᵐ./.q.55.3.c./.6.c.1ᵐ./.2.d.8.4.1ᵐ./.3.d.21.q.2.ar.4.q.4.o./.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.1ᵐ./.p̃.4.cº.82.fi./. quol.3.q.2.3.o./.Opusc.3.cº.246./.Io.21.lec.2.fi. Apparere.9.Bos.Caro.4.6.Cete.11.Cibus.o.Delectatio.84.Elephas.6.

3 Comedere immoderate,est contra legem naturę.4.d.33.q.ar.3.q.1.4ᵐ. Esus.

4 Comestio potest esse inconueniens dupliciter. Primo totaliter impediendo finem principale:n.i.salutem corporis,vel finem secundarium.i.bonam habitudinem, in negociis exercendis,per nimiam superfluitatem vel per defectum ciborum. Secundo reddendo difficilem, vel minus decentem peruentionem ad finem, per comestionem extra tempus debitum.22ᵉ.q.141.6.2ᵐ./.4.d.33.q.1.1.c.

5 Qui vult comedere nociua, quodammodo dicimus eũ velle infirmari.22ᵉ.q.30.1.c. Eucharistia.7.130.161.168.c̃.234.251.Gula.6. Heresis.62. Iacobus.2.Ieiunium.14.c̃.Lignum.4.Monachus. Resurrectio.37.Serpens.1.

6 Dauid comedens panes sanctos cum sociis excusatur, propter necessitatem famis.3ᵃ.q.40.4.3ᵐ.

COMES primo dictus duplex.s.consul Romanus, a commeando,id est concordando,secundo a comitando imperatorem. Opusc.20.libro.3.cº.21. Iuramentum.7. Marchio. Comessatio. Comedere.o.Ebrietas.6.

Comitari. Amor.251.Commeare.Comes.Coniunctio.10.Iniustitia.8.Monarchia.2. Purgatoriũ.5.Verbum.12.Vsura.85.225. Commassatio. Comprimere.Damnatio.66.

1 **COMMATERNITAS** & compaternitas, sunt idẽ qđ cognatio spiritualis.4.d.42.q.1.o.Cognatio.o.

2 Oppositú videt dicere.4.d.41.q.1.ä.3.q.3.c./.q.2.3.c. per R ñº. Dubio.363º.
Commeare. Associare. Comes. Comitari.
Commemoratio. Eucharistia.17. Heresis.116. Memoria.o. Missa.23. Oratio.30. Pascha.3. Recordari. Reptile.2. Sacramentum.6.
COMMENDATIO sui vel status, est licita dupliciter. s. ad vtilitatem sui & aliorum, & ad gloriam dei. Opusl19.cº.15./.Psal.25.co.1./.2ª.Cor.2.6. Amicitia.7. Apostoli.19. Baptismus.6. Calcedonenses. Doctrina.5. Epistola. Euangelium.o. Fortitudo.50. Humilitas.18. Ieiunium.8. Laus.o. Miraculum.40. Missa.26. Neomenia. Oratio.29.63. Ordo.69. Paupertas 4. Perseuerantia.12. Sanctificatio.9. Sepultura.5. Solicitº.6. Studium.5. Subiectio.10. Theologia.22.
Commensuratio. Actio.57. Actus.180. Cóparatio. 4. Diameter. Dispensatio.1. Locus.4.17. Mensura.o. Modus.1.5. Pœna.10. Proportio.o. Spes.2. Veritas. 2.10. Virtus.95. Vsura.144.295.
COMMENTARIVS est cancellarius regis, qui gesta in scriptum redigebat, ad memorandum regi. Vnde commentatur dicitur a cóminiscor. Isa. 36.co. 1. Cancellarius. Secretarius.
Commentator. Auerrois.o. Cóminiscor. Eustratius. 1. Intellectus.16. Commilito. Amor.119. Miles.o.
1 COMMINATIO dei intelligenda est, manente cá comminationis.s.peccato. Sic enim conditionaliter exponendę sunt huiusmodi prophetię, ẽm ꝙ ipse deus exponit se per Hieremiá. Isa.34.lec.2.co.1.
Dánatio.24. Dęmon.87. Petrus.2. Pręceptum.104.
2 Comminatur deus contra hostes suos tripliciter.s. ꝯ hostes persequentes, ꝯ hostes potestatem eis prębẽtes, & ꝯ hostes in rebus calumniantes. Isa.7.principio.
Promissio.2. Prophetia. 46.52.61. Theologia.13. Christus.220.
3 Comminatur deus tria populo suo.s. futuram captionem, solicitam detentionem, & rigidam dominationem. Isa.5.6.
Comminiscor. Commemoratio. Cómentarius. Memoria.o. Recordari. Comminutio. Confractio. Contritio.1.
Commisceri. Commistio. Cópositio.2. Eucharistia. 102.č. Mulier.20.
Committere. Angelus.521. Attritio.1. Aureola.19. Baptismus.32.149. Confessio.29.35.67.č.76.č. Confirmatio.17. Cura.2. Daniel./. Diaconus.2.6. Dispensatio.19.21. Ecclesia.13. Eucharistia.231. Eustratius.1. Feruor.4. Iudex.10.11. Iudiciú.34.č.41. Iurisditio.3. Lectoratus.5. Meritum.64. Omissio.12. Ordo.54. Peccatum.134.135.225. Prędicare.4. Prelatio.16.27. Princeps.13. Religio.76.78. Reseruare. Rex.1. Scandalum.19. Simonia.9.23. Tentare.10. Vicarius. Vices. Virginitas.25. Vsura.92.124.141.148.149.202. 207.212.219.
Commistio. Affinitas.3.5. Angelus.67. Coitus.o. Cómmisceri. Compositio.2. Eucharistia. 102.103. Fractio.3. Heresis.62. Matrimonium. A. Mistio.o. Permistio. Sacerdos.21. Sexus.4. Vnitas.12. Vsura.217.
Commoditas. Abiectus. Agens.81. Concupiscentia. 19. Correctio.3. Heresis.10. Mendacium.5.6. Opportunitas. Permutatio. Religio.48.53. Simonia.9. Tẽporale.2. Vsura.o. Vtile.o.
Commonere. Magnanimitas.20. Commorari. Princeps.18.24. Commori. Baptismus.189.
Commouere. Cete.15. Ira.71. Sternutatio. Tribulatio.8.9. Turbatio.o. Verbum.75.
Commutabile. Auersio.11. Bonitas.42. Commutatio.o. Cupiditas. Forma.34. Iuramentum.30. Omissio.17. Peccatum.141. Presumptio.5. Purgatio.3. Radix.3. Varietas.
1 COMMVTATIO duplex, scilicet naturalis, id est rei ad rem, vel ad denarios, pertinens ad iconomos vel politicos, alia propter lucrum, pertinens ad negociatores.22ª.q.77.4.o.
Campsoria.o. Commutatiua. Contrapassum.o. Aequalitas.o.
2 Commutatio duplex, scilicet inuoluntaria, vt in nocumentis, & voluntaria, vt in cótractibus.22ª.q.61.3.o. Negociatio.2.
3 Commutatio sicut est in beneficiis, rependendo gratiam, sic & in offensis, puniendo. 3ª.q.85.3.3m.
Permutatio. Proportio.12.13. Votum.42.68.č. Vsura.30.31.48.č.
Commutatiua. Aequalitas.8. Iudicium.4. Iustitia. 21.25.34.35.73. Medium.28. Meritum.94. Pœnitẽtia.8. Punitio.1. Restitutio.1. Retributio.1. Vsura. 30. 31. 48.č. Compar. Heresis. 148. Par.
1 COMPARATIO operis ad opus in bonitate vel malitia, fit tripliciter, scilicet secundum genus, finem, & voluntatem. quol.3.q.6.3.6m. Abrenunciatio. Absolutú.2. Accidens.55.66. Actus.37.52.161. 176.195. Agens.103.
2 Quę sunt diuersorum generum, non sunt comparabilia.2.d.24.q.3.6.3m./. Met.10. lec.6.co.1./. Phy.7. lec.7.o. Amor.219. Angelus. 31.81. Anima.30. 190.221.279. Aquila.1. Attributa.17. Beatitudo. 105. Clementia.12.
3 Comparatio illa philosophi, qua dicitur. Sicut se habent colores ad visum, ita se habent phantasmata ad animam intellectiuam, intelligitur de anima intellectiua ex parte illa qua corpori coniungitur, & non prout est intellectiua simpliciter: quia intellectus inquantum huiusmodi non respicit phantasmata: sicut patet de intellectu angelico.4.d.50.q.1.1.4m.
Cognitio.53. Commune.9.
4 Creatura dupliciter comparatur ad deum, scilicet secundum commensurationem, & sic est quasi nihil, & secundum conuersionem ad eum, & sic solum habet esse. ti.q.2.3.18m. Conceptio.7. Contemplatio. 25. Contrapassum.o. Corpus.13. Deus.81.127.157. 350. Dispositio.7. Aestimatiua.1. Esse.31.60.98. Excessus.1. Eucharistia.12.128. Phantasma.4. Finis.č. Forma.68.97. Fructus. C. Idea. 14.15. Ieiunium.21. Incarnari.16. Intellectus.17.64.143. 207. Iudicium.12.62. Iustitia. C. Iustus.13.
5 Quę sunt vnius generis, possunt comparari rei, quę non est in genere, scilicet deo, non autem rei, quę est in alio genere.1ª.q.4.3.2m./.q.6.2.3m. Lex.60. Locus.12. Malum.59.68. Mens.5.6. Meritum. B. Natura.4.22. Obiectum.12. Ordo.39. Participare.9. Peccatum.372.382. Persona.35. Politia.8. Prelatio.20. Processio.23. Prosperitas.1. Reduplicatio.5. Relatio. C. Sacerdos.28.
6 Quicquid comparatum deo, est tale, simpliciter est tale in perfectionibus, non autem in imperfectionibus. veri.q.2.1.8m. Sagitta.2. Sapientia.54. Scientia.42. Status.14. Subiectum.5. Summum. 3. Tempus. 19. Terra. 8. Triplicitas. Virtus. 47. Voluntas.20. Vsura. 90. Vti.3. Christus. 81.
7 Comparatio duplex, s. absoluta, & respectiua, 22ª.

q.188.6.c.prin°.

8 Comparatio duplex.s. equalitatis, & similitudinis. 22°.q.105.2.1m.

Comparere. Contumax. Sponsalia.10.

COMPASSIO duplex.s.secundum passionem,& secundum electionem. Secunda est in deo, angelis,& beatis ad viatores tantum,non autem prima.4.d.15. q.2.ar.4.q.2.o. Absoluere.25. Affectio.5. Beatitudo.138. Beatus.49. Charitas.150. Compatiens. Eleemosyna.1. Fides.143. Misericordia.1. Solicitudo.4. Vinculum.1.

Compater. Amor.128. Anadochus. Baptismus.1. Cognatio.o. Commaternitas.

Compatiens. Actio.124. Affectio.o. Charitas.150. Compassio. Passio.132.

Compelli. Adiurare.5.c. Alienu.3. Coactio.o. Confessio.47. Demon. F. Impellere. Iudei.45. Matrimonium.30. Misericordia.1. Officium.4. Religio.23. Sepultura.4. Votum.62. Vrgere. Vsura.313.

Compendiosus. Breuitas. Cognitio.23.

Competere. Actio.85. Annexum.1. Circucisio.27. Contemplatio.14.c. Necessitas.22. Spirituale.2. Vsura.80.

1 COMPLACENTIA peccati venialis,nõ est peccatum mortale,nisi ponatur in eo finis.i.supra deum, & in contemptum dei.12°.q.88.2.3.4.c./.2.d.34.q.3.5.2m./.6.c.3m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.4.2m./.d. 21.q. 1.ar.3.q.1.c./.L.3m./.Ma.q.7.1.6m. Amor. 164.205.207. Bonitas.170. Cõsensus.2.3. Libertas. 7.c. Placere.o.

2 Complacentia peccati mortalis, est infinita respectu obiecti, scilicet finis: & finita respectu subiecti. Nec proportionatur complacentie venialis peccati: quia non sunt eiusdem rationis.2.d.24.q.3.6.3m.

Complecti. Beatitudo.114. Complexum. Forma.43. Virtus.27.

Complere. Abstractum.7. Accidens.19. Accidentaliter.4. Acerbum. Actus. 85.179. Addere.18. Adimplere. Aer.10. Agens.32.63. Amor.243. Angelus.220.310.346. Anima.53.54.75.339. Auis 1. Beatitudo.98. Causa. Cœlum.47.68. Circuncisio.12. Completorium. Compositio.7. Conceptio. 2. Constitutio. Cooperari.4.c. Delectatio.56. Dies. 7.28. Differentia.9. Differre.6. Digestio. Dispositio. 6. Diuinatio.8. Dominium.4. Embrio.1. Ens.13.c. Esse.14.c. Eucharistia.77.c. Explere. Filiatio.1. Finis.20. Forma.5.58.69. Fructus.18. Frui.9. Habitus.37. Heresis.68. Hoc aliquid. Implere. Indiuiduum.38. Instrumentum.11. Intellectus.162. Iupiter. Matrimonium.87. Motus.1.27.79. Mundicia. 1. Mundus.2. Natiuitas.10.16. Necessitas.8. Nomen. 30. Pars.27. Paulus.26. Peccatum.70. Pœna.67. Pœnitentia.72. Perfectio.o. Perficere.o. Persona.16. Principaliter. Prudẽtia.69. Quies.4. Resurrectio.22 Semen.13. Seraphin.5. Significatio.11. Species.3. Substantia.25. Tempus.6.7. Totum.14. Veritas.4. Virginitas.9. Virtus.261. Vnio.3. Vnitas.52. Votum. 7.13.15. Christus.39.

Completorium. Absoluere.38. Complere. Cõfessio. 63. Symbolum.8.

COMPLEXIO corporis non est forma substantialis,sed accidentalis. p̃.2.c°.62.2m. Anima. 68. Animal.66. Auxilium.2. Cholera. Cor.9. Corpus.60. Dolor.24. Elephas.4. Febris.1. Fortitudo.7. Incontinentia.5.6. Innocentia.7. Ira.30. Mansuetudo.7. Mors.5. Peccatum.41. Tactus.10.

Complexum. Certitudo.22. Complecti. Fides.35.36. Vox.11. Comportare. Sufferre. Supportatio. Sustinere. Tolerare. Tristitia.19.

Compos. Aptitudo. Idoneus.o. Ira.54.55. Mansuetudo.5.

1 COMPOSITIO ex actu & potentia,est prior compositione ex materia & forma.p̃.3.c°.55.1m ./. q̃l.3. q.8.1.o. Abiectus.

2 In omni composito quacunq; compositione, oportet potentiam actui commisceri. Potentia.q.7.1.c. principio. Abstractio.2. Abstractum.5.

3 Omne compositum est posterius suis componẽtibus, Et habet causam, & actum & potentiam.1a.q.3.7. c./.p̃.1.c°.18. Accidens.2.62.89.110.119. Actio. 94.119. Actus.26.27.71. Adunatio. Affirmatio.3. Agens.84. Amor.178.224.

4 Compositio duplex.s.vna materialiter,& alia per receptionẽ plurium.1.d.17.q.2.2.b.2./.ti.q.20.2.3m./. q.22.11.16m./.Met.lec.13.fi. Angelus.27.41. c.191.192.348. Anima.263.341.

5 Omne compositum ex materia & forma,est per naturam corruptibile. Trin.20.4m. Angelus.C.

6 Omne compositum ex materia & forma,est compositum ex quo est,& quod est.1a.q.50.2.3m./.1.d.8.q. 5.2.c./.p̃.2.c°.53./.Spiritu.1.c.fi. Anima.57.c. 112. Artificiale.4. Attentio.4. Cœlum.1.157. Contrarium.1.36. Corpus.34. Corruptio.12. Deus.105.

7 Omnis creatura habens in se completum esse, componitur ex quo est, & quod est. Habens autem esse tantum in alio, non componitur ex aliis, sed cum aliis.1.d.8.q.5.1.o. Differentia.10. Differre.3. Diffinitio.6.

8 Apud nos composita sunt meliora simplicibus, non autem in deo.1a.q.3.7.2m ./. p̃.3.c°.20.co.2. Dispositio.21.

9 Compositio fit tripliciter.s.aggregatione,ligamine,& mistione.2.d.17.q.3.1.c. Diuersitas.5. Elementum.1.c.

10 Compositum duplex.s.vnum simpliciter.i.quod sortitur speciem ab vno.s.forma,vel compositione,vel ordine,& secundum quid.i.quod sortitur speciem a multitudine,vt aceruus & populus. Primum non est sua componẽtia, sed aliquid ex his,quod nõ remanet post dissolutionem:secundum autem,est multa simpliciter. Met.7.lec.14.co.6. Ens.40. Esse.42. Essentia. 12. Falsitas.7. Phantasia.1. Finitum.3. Forma.15. 18.48. Generatio.6. Genus.30.43. Heresis.85.90. 91.120.

11 Omne compositum est aliquid,quod non conuenit alicui partium eius, & in eo est aliquid quod non est ipsum.1a.q.3.7.c./.p̃.1.c°.18. Homo.16. Idea. 41. Incipere.4. Indiuiduum.13.14.25. Intellectus. 77.c.

12 Oppositum videtur dicere. Met.7.lec.14.co.6. Du°.364°. R ñ°.sicut.Du°.1157°.

13 In omni compositione,resultat essentia compositi altera ab vtroq; cõponentium. Opus.42.c°.15. co.1.fi.

14 Immo non,nisi in compositione ex elementis. ti.q. 16.1.16m. R ñ°. Dubio.365°.

15 Aliquid componitur ex se & alio,quando ex coniunctis non resultat vna res,sed vna ratio, vt album.q̃l. 2.q.2.1.1m. Hypostasis.5. Ira.6.12.13. Limus. Logica.5. Materia.48. Mediator.3. Modalis.1. Modus.2. Motus.87. Necessitas.20. Negatio.7. Nobilitas.6. Numerus.2.5. Passio.4.22. Perfectio.41. Perse.5. Persona.35. Predicamentum.3. Principatus.6. Processio.14.16.18. Pudor. Quidditas. Quodl. 3. Ratio.51. Relatio.11.77. Rota.

16 Illud quod attribuitur alicui, vt ab eo in aliud procedens, non facit compositionem cum eo, vt relatio & actio. Potentia.q.7.8.c. Sacramentum.30. Scientia.41.115.124. Semen.9. Significatio.0. Symbolum.1.6. Similitudo.7. Species.2. Substantia.5.24.28.29. Suppositum.5.6. Tactus.1. Verbum.84. Veritas.21.22.24. Verum.4. Visio.7. Vnio.4.5. Vnitas.12. Christus.178.c̃.

Compossibilia. Forma.49. Possibile.0.

1 COMPREHENDERE proprie est attingere rē, secundum omnem modum, & omnem rationem, qua cognoscibilis est. 1ª.q.12.7.0./.q.14.3.0./. 12e.q.4.3.3m./.22e.q.28.3.3m./.3.d.14.ar.2.q.1.0./.4.d.49.q.2.3.0./.p̃.3.c°.55./. veri.q.8.2.0./.Opus.3.c°.106./.223./.Dionysius.co.11./.10.1.lec.16.co.2./.1e.Thi.6.lec.3.co.2. Angelus.395.

2 Comprehensio non est alia operatio a visione, sed est habitudo ad finem habitum, cuius obiectum est visio, vel res visa. 12e.q.4.3.3m. Beatitudo.72. Campsoria.4. Charitas.63. Dos.5. Eucharistia.119.c̃. Fruitio.2. Infinitum.26. Inuestigatio.2.

3 De ratione comprehensionis sunt duo. s. continere fines rei, & nihil eius esse extra. Secundum conuenit infinito, non autem primum. 1ª.q.14.3.1m./.1.d.43.q.1.1.4m. Iudicium.28. Numerus.13. Persona.10 Ratio.27. Scientia.2.99.100.

4 Comprehensio dei dupliciter dicitur. s. attingentia vel tentio dei, & apprehensio adequata dei. Prima conuenit omnibus beatis, non autem secunda. 1ª.q.12.7.1m./.12e.q.4.3.1m./.4.d.49.q.2.3.1m./.ỽi.q.8.2.5m./.Opus.3.c°.164./.167.co.9./.264.co.9./. Opus.18.co.6./.Eph.6.lec.5.co.1.fi./.Phil.3.co.6.fi./.1e.Thi.6.co.9.10. Scrutatio.

5 Deus perfectissime comprehendit seipsum. 1ª.q.14.3.0./.q.62.9.c./.12e.q.3.8.2m./.1.d.43.q.1.1.4m./.3.d.14.ar.2.q.1.2.0./.d.27.q.2.2.c.fi./.p̃.1.c°.3./.1 i°.3.c°.55.1m./.58.2m./.154. principio./.ỽi.q.2.2.5m./.q.20.4.c./.Anima.18.18m./.quol.3.3.c.fi./. Opus.3.c°.106./.223./.264.co.9./.Opus.9.q.79./.1e.Thi.6.lc.3.co.2.fi. Senator.1. Sensualitas.1.

6 Nullus intellectus creatus comprehendere potest essentiam dei. 1ª.q.12.1.1m./.7.0./.8.c./.q.56.3.1m./.2m./.q.57.5.2m./.q.62.9.c./.q.86.2.1m./.q.107.3.c./. 12e.q.4.3.1m./.q.93.2.2m./.q.102.4.6m./. 3ª.q.10.1.0./.3.1m./.1.d.3.lc.2.L./.d.3.q.1.1.c.1m./.4m./.d.21.L./.d.22.1.c.2m./.5.c.2m./.2.d.11.q.2.2.0./. L./. 3.d.14.ã.2.q.1.0./.d.27.q.3.2.c.fi./.4.d.45.q.3.1.c./. d.49.q.2.1.1m./.6m./.3.0./.5.c.2m./.p̃.3.c°.55./.56.1m./.2m./.fi./.58.2m./.59.fi./.61.8m./.ỽi.q.2.2.5m./. q.8.2.0./.4.c./.q.20.4.5.0./. Potentia.q.7.1.2m./. quol. 10.q.8.1m./.Opus.3.c°.106./.223./.264.co.9./. Opus.18.c°.6./.Dionysius.co.10.11.12./.Lec.2.fi./. Lec.3.0./.1 sa.6.co.2.fi./.10.1.lec.16.co.2.3./.c°.6.lec.5.fi./.c°.7.lec.3.co.3. principio./.c°.8.lec.8.co.1.fi./.c°.10.lec.4. principio./.Ephe.3.lec.5.co.1.fi./.lec.6.co.2./. Phil.3. lec.2.co.3./.1e.Thi.6.lec.3.co.2.fi./.He.lec.2.co.1. Temperantia.13. Visio.23. Vti.1. Christus.122.129.137.

7 Immo beati in patria comprehendunt naturam dei. 1ª.q.12.7.1m./.Opus.72.q.26.

☞ R ñº. Dubio.366º.

8 Comprehensio pertinet ad voluntatem, sicut & delectatio, quia eiusdem est habere aliquid, & quiescere in eo. 12e.q.4.3.2m.

1 COMPREHENSOR./.Deus potest reuelare plura viatori q̃ cognoscat comprehensor, & plura inferiori comprehensori q̃ cognoscat superior. ỽi.q.8.4.7m. Beatus.0. Conceptio.15.16.17. Meritum.109.111. Peccatum.116. Votum.11.

2 Christus fuit simul viator & comprehensor. 1ª.q.113.4.1m./.22e.q.18.2.1m./.q.174.5.3m./.q.175.4.2m./.3ª.q.7.8.c./.3.1m./.q.8.4.2m./.q.11.1.2m./.2.c.2m./.q.15.10.0./.q.18.5.3m./.q.19.3.1m./.q.30.2.1m./. 3.d.13.q.1.ã.2.q.1.2m./.d.14.2.0./.d.15.q.2.ã.1.q.3.c.3m./.d.17.ar.2.q.1.2m./.ar.3.q.2.2m./.d.18.2.0./. d.35.q.1.ar.4.c.3.1m./.ỽi.q.10.11.3m./.q.20.3.1m./.6.5m./.q.23.8.10m./.q.24.9.c./.q.26.10.0./.q.29.6.0./. quol.11.q.2.0./.Virt.q.2.10.c.fi./. Opus.3.c°.238./.244./.Opus.18.c°.7.

Compressio. Amazones.2. Commassatio. Dānatio.66. Deuotio.12. Fortitudo.50. Ieiunium.10.11.

Compromissum. Arbiter. Iudicium.36.

COMPVNCTIO duplex.s. de peccatis, & inuidię. Prima est bona, secunda vero mala. Ro.11.co.4.

Apostoli.42. Cogitatio.10. Contritio.0. Detestari. Inebriari. Iustificatio.21.c̃. Leuatio.

Computatio. Aborsus.1. Animal.12. Dies.8.c̃. Ecclesiasticus.2. Futurū.7. Heresis.2. Infirmitas.1. Possibile.8. Supputatio. Timor.52. Vsura.67.

1 COMMVNE duplex.s. secundum rem & secundum rationem. Primum est in diuinis tantum, secundum in omni natura. 1ª.q.39.4.3m./.1.d.25.3.c./. d.34.q.1.1.4m./. 3.d.1.q.2.4.4m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.1.3m./. veri.q.7.6.7m./.Opus.42.c°.5.6. Abraham.17.

2 Immo primum est etiam in creaturis, quia natura humana, est communis multis fm rem. 1ª.q.13.9.c.

☞ R ñº. Dubio.367º.

Abstractio.3. Accidens.92.102.117. Accidia.5. Accipere.5. Accusatio.3.7. Actus.100. Adam.1. Adiectiuum.12. Adulatio.1. Alius.1. Amor.19.89.93.94.180.209. Anathema. Angelus.77.233.248.449.579.584.603.616. Anima.274.281. Apostoli.28. Appropriatio.2. Ars.48. Artificiale.5.6. Ascendere.8. Assimilatio.4. Assumere.55.56. Auis.1. Aureola.16. Baptismus.163. Barbarus.1. Baro. Beatitudo.15.c̃. Beatus.47. Bellum.1. Beneficentia.1. Bonitas.83.c̃. Caluarię. Campsoria.4.56. Causa.64. Cerimonia.6. Ciuis.2.3. Clementia.6. Collegium. Comparatio./.Confirmatio.47.

3 In diuinis est proprium, & cōmune dupliciter, scilicet secundum rem, & secundum rationem. 1.d.13.3.c. Consilium.27. Contrarium.7. Contritio.22. Corruptio.24.25. Creatio.32. Credere.12. Dānatio.43. Delectatio.111. Delictum.1. Deus.308.

4 Commune attribuitur alicui specialiter dupliciter.s. quia conuenit ei perfectissime, vel primo. ỽi.q.14.5.12m. Diaphanum.2. Differentia.1.9. Diffinitio.22.40. Dispensatio.1.c̃. Distinctio.2.19.26. Diuisio.13. Dulia.2. Ecclesia.15. Effectus.12. Electio.36. Eleemosyna.21. Ens.22. Epychia.4. Aequalitas.2.3 Aequiuoca.6. Esse.61. Essentia.12. Aestimatiua.3. Aeternitas.29.

5 Commune triplex.s. vniuocum, equiuocum, & analogum. 1ª.q.13.5.10.c./.1.d.35.4.c. Eucharistia.107.109. Exactio.2. Exclusio.3. Falsitas.8. Foemininum.2. Fides.47.129. Fiducia.10. Finis.72.c̃.91.c̃. Forma.21. Fortitudo.20. Fructus.21.

6 Omne quod conuenit pluribus, conuenit eis secundū id quod est eis commune, non autem secundum id quod est proprium. 1.d.19.q.1.1.1m. Furtum.8. Generale.0. Generatio.64. Genus.16. Gratia.107.c̃. Habere.4. Heresis.111. Heroes.2. Honor.12. Ignorantia.20.30. Imaginatiua.3. Imago.4. In.16.22. Incorporalia.1. Indiuiduum.8. Indulgentia.4. Infinitum.15.

7 Commune ſm rationem, ſhitur per additionem proprii.ſ.differentię,vel materię indiuidualis:non aūt cōe ſm rē.1.d.34.q.1.1.4m. Innocentia.10.Intellectus.18.Intentio.26.Ira.32.Iudęi.11.Iudicium.4.13.Iuramentū.30.Ius.8.Iuſtitia.2.č.Laus.13.Lex.7.č.Liberalitas.18.Liber.24.Logica.9.Luxuria.10.Magnificentia.1.Mar.43.Matrimonium.3.108.

8 Quicquid cōiter dicit de deo & creaturis,a deo ad creaturas deriuatur. Ro.13.co.2.prin°. Menſura.16.Merces.3.Meritum.83.Metaphyſica.5.Miles.9.Miraculum.12. Miſericordia.9. Miſſio.35. Motus.6.7.Multitudo.Mutilatio.Natura.11. Naturale.25.Neceſſitas.30.Nexus.Nomē.39.43.č. Notio.8. Notum.7.Numerus.6.Obedientia.20.Obſeruantia.3. Operatio.23.Opus.1.Oratio.84.Ordo.35.Pars.25.35.Particulare.Paſſio.13.107.108.113.Pax.11.12. Peccatum.157.229.Pœnitentia.21.109.Perfectio.89. Perſona.7.Piſcis.2.Politica.4.

9 Commune abſolutū:eſt prius ſm intellectum proprio, commune reſpectiuum & diuinū,eſt poſterius proprio. 1a.q.33.3.1m./.3a.q.7.13.3m./.1.d.7.q.1.3.4m./.d.29.1.ſi/.Veri.q.7.6.7m./.Poa.q.8.3.5m. Populus.Poſſeſſio.5.9.Poſſibile.1.3.Poſtulatio.Potentia.14.Preceptum.9.31.Predeſtinatio.41.46. Predicari.41.Preſtigium.2.Primitię.1.Princeps.4. Principium.3.Priuilegium.Proceſſio.15. Promulgatio.2. Prophetia.8.Proprium.2.5.Prudentia.29.

10 Quanto aliquid eſt communius,tanto eſt prius via generationis.1a.q.20.1.c./.q.85.3.1m./.ꝯ.1.c°.21.6m. Punctus.1. Purgatorium.2. Quantitas.22. Raptus.8. R[illegible].3. Regere.14. Regula.3. Religio. 32.92.Res.4.Reuelatio.4.

11 Commune ſemper eſt prius proprio eiuſdem generis: non autem ſi ſint diuerſorū generū. 3a.q.7.13.3m. Reuerentia.3.Roma.1.Sacerdos.33.Sacrm.20.Sacrificium.7.Sanctificatio.9.Satiſfactio.9. Scientia.27.Seditio.3.Senarius.3.Senſibile.1.Sepultura.10.Seruire.1.Significatio.2.Synderesis.3.Sineſis.Societas.0,Solus.8.Spiratio.1.

12 Quanto aliquid eſt communius,tanto negatio eius eſt minus communis: & econuerſo.1.d.26.q.2.3.c./.d.28.q.1.1.a.4./4m. Spiritus.6.Subſiſtentia.6.Subſtantia.1. Suppoſitum.2. Temperantia. 1. Tempus. 36.Theologia.37.Theloneus.Trāſgreſſio.1. Veritas.56.Veſtis.5.Via.1.Virtus.183. Viſus.10. Vita.39. Vmbra.1.Vnitas.28.Vniuerſale.0.

13 Communius predicatione, eſt imperfectius minus cōmuni: ſed communius cauſalitate,eſt nobilius. 12e.q.90.2.2m./.Veri.q.7.6.7m. Voluntas.26.32.Votum.12.Vſura.12.Vſus.5.Vti.1.Vtile.6. Vxor.1.č. Chriſtus.67.177. Zelus.1.

14 Bonum commune , eſt melius bono priuato eiuſdem generis: non autem ſemper,ſi ſint diuerſorū generum 22e.q.152.4.3m.

1 COMMVNICABILE/.omne pertinens ad naturam,communicatum eſt creaturę:nō autem omne ſuperadditū.2.d.1.q.1.3.2m./.4.d.5.q.1.ar.3.q.2.1m./.Veri.q.27.3.17m. Andragathia.Creatio.24.25.Forma.12.19.23.Hereſis.37. Indiuiduum.9.11.15.16.

2 Omnes perfectiones communicabiles creaturę, cōmunicatę ſunt ei:ſed non ſm omnem modum, quo poſſunt a creatura participari.1.d.44.1.3m. Perſona.13.Poteſtas.6.7.Chriſtus.163.

3 Nomen tripliciter eſt communicabile:vel incommunicabile.ſ.ſm rem & rationem,vt homo:ſm ſimilitudinem,vt leo:ſm rationem vel opinionem, vt deus.1a.q.13.9.0/.1.d.25.3.0.

4 Hoc nomen deus,eſt incommunicabile proprie ſecundum rem:ſed eſt cōmunicabile ſecundum rationem,ſecundum opinionem, & ſm ſimilitudinē. 1a.q.13.9.c.

1 COMMVNICATIO duplex.ſ.per modum naturę,& per modum amoris.1.d.13.2.2m. Accidēs.18.Actus.189.Agere.1.18.

2 Aliquid dupliciter dicitur non poſſe communicari alicui creaturę.ſ.vel nulli,vel iſti.4.d.5.q.1.ar.3.q.1.c. Amicitia.1.11.13.

3 Communicatio hominum adinuicem duplex.ſ.auctoritate principum,vt iudicia,pœnę & huiuſmodi:& propria voluntate priuatarum perſonarum,vt emptio,donatio,& huiuſmodi.12e.q.105.2.c. Amor.3.117.Angelus.444.Anima.28.29.Baptiſmus.156.Bonitas.185.186. Cōicabile.1.2.Conſanguinitas.2.Conſeruatio.11.Cōuerſio.10.Cooperari.0.Creatio.24.25.

4 Communicatio prohibetur,duplici de cauſa.ſ.propter periculum,ſicut cum infidelibus: vel in pœnā,ſicut cum excōmunicatis,hereticis,ſchiſmaticis,& apoſtatis.22e.q.10.9.0./4.d.13.q.2.3.c./.d.18.q.2.ar.1.q.1.0./.ql.9.vel.10.q.7.1.0./.1e.Cor.5.ſi. Creatura.23.Deus.266.Euchariſtia.5.Excōicatio.0.Generatio.0. Indiuiduum.16. Iuramentum.24. Iuſtitia.80.

5 Quilibet poteſt alteri propria opera communicare. 4.d.20.ar.4.q.1.c./.ar.5.q.3.2m. Magnanimitas.20.Mas. Miſſio. 2. Omnipotentia. 1. 2. Participare.0.Perſona.13.Pietas.16.19.Politica.4.Populus.Poſſeſſio.9.Poteſtas.3.č.

6 Si fiat communicatio ſic. Facio te participem meritorum totius eccleſię,vel vnius cōgregationis, vel vnius perſonę:poſſet valere ad merendum ei, qui eſt in peccato mortali.4.d.20.ar.5.q.1.c.1m. Proceſſio.5.Prophetia.8.Prouidentia.6.

7 Oppoſitum videtur dicere a ſimili.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.0./.q.4.ar.7.q.2.0.
Du°.368°. Rſio.ſicut Dubio.689°.

8 Communicatio idiomatum in Chriſto, fit in ſubiectis & non in predicato.3.d.22.q.1.2.1m.
Relatio.81.č.Schiſma.1. Suppoſitum. 8. Virtus.38.Chriſtus.163.

Communicatiuus. Communicatio,0. Magnanimitas.20.Participare.

Communio. Accidētaliter.4.Character.6.11.č.Confeſſio.Q. Euchariſtia.0. Excommunicatio.2.3.č.24.č.Miſſa.7.Nuptię.7. Participare.0. Simonia.41. Vſura.261.č.

Cōmunitas. Accuſatio.3.7. Angelus.572.Barbarus.i.Cenobitę.Ciuitas.1. Commune.0.Forma.80.Homo.33.34. Honor.12.19.27.č. Iudex.9.č. Lex.7.8.161.Matrimonium.40.41.Meritum.103.Metaphyſica.21.Militia.1.Multitudo. Negociatio.1. Occidere.5.Pars.25.Perſona.38.Piſcina.0.Poſſeſſio.5.Preceptum.9.Princeps.18.Principiū.9.Regere.14.Vxor.1.č. Conamen.Conatus. Vſura.1.97.

Conatus. Angelus.162.518.Charitas.85.86.87.109.Conamen,Dęmon.77. Fides.137. Inniti.Inuidia.6.Matrimonium.89.Meritum.16.70.Niti.Peccatum.46.Quantitas.27.Sacramentum.71.Spes.47.Vnitas.4.Vſura.1.97.

Concaptiuare.Fides.8.

Concauſa.Baptiſmus.104.Cauſa.17.

CONCAVVM & conuexum ſunt correlatiua. Et ſunt ſimul in linea circulari:nō autem in corpore. Cę lec.8.co.2.

Concedere. Accommodare. Angelus.601. Bonitas.217.Conceſſio.Confeſſio.75.č.Decimę.9.Diſtinctio.29.Mutuum.0.Preſtare.Theologia.12.Votum.75.

CONCEPTIO QVID/. Cōcipi eſt procedere a generan

te, distinctum esse ab eo, & esse clausum intra terminos eius.3.d.8.1.6m. Angelus.589.

2 Conceptio viri completur sm Aristotelem in quadraginta diebus: sm Augustinum autem in quinquaginta. Sed cõceptio mulieris, in sexaginta. Versus de h.s. Sex in lacte dies: ter sunt in sanguine trini. Bis seni carnem: ter seni membra figurant. 3.d.3.q.5.2.c./Io.2.lec.3.co.3. Anima.89. Baptismus.202. Conceptus. Fatum.1. Mater. Natiuitas.2.13. Semen.10.11.12. Tempus.33.

3 In omni cõceptione, est triplex actio.s. preparatio materię, formatio, & fouere. Quarum prima & tertia est cuiuslibet matris, secunda vero patris tãtum.3.d.3.q.2.1.c.5m./quol.8.5.3m.

4 Concipi non conuenit plantis, nec inanimatis.3.d.8.1.6m. Virginitas.13.

5 INTELLECTVS./Conceptio intellectus, ad rem extra, dupliciter se habet.s. vt ad signatum, & mensuram: & vt causa rei.4.d.8.q.2.ar.1.q.4.1m.

6 Conceptio intellectus, est similitudo rei intellectę. Opus.9.ar.1. Actus.8. Angelus.433. Appetitus.46. Attributa.5.22.

7 Conceptio intellectus, seu ratio tripliciter comparatur ad rem extra.s. vt ad fundamentum proximum, remotum, & nullum.1.d.2.3.c./d.19.q.5.1.c.pn°./d.30.3.c./Potentia.q.7.6.c. Beatus.41. Chimera.o. Cogitatio.o. Consideratio.o.

8 Conceptio intellectus, non est nisi in intellectu. Opus.53.co.2. Conceptus. Demon. C. Diffinitio.2. Fides.55.c.77.c.113.

9 Conceptio rei, vt est extra animam, dicitur intẽtio prima: sed vt intellecta, dicitur secunda intentio.1.d.2.3.c./Potentia.q.7.6.9.c. Fiducia.1.

10 Cõceptio intellectus est in intellectu sicut in subiecto, in re autem, sicut in representato. Opus.9.ar.1. Incorporalia. Intellectus. A.

11 Naturalis conceptio, qua homo dirigitur ad operandum conuenienter, dicitur lex naturalis, vel ius naturale: in ceteris autem animalibus, estimatio naturalis.4.d.33.q.1.1.c. Intelligibile.2. Intentio.22.c. Ius.1.5. Nimuitę. Noiatiuus. Propositio.14. Sapientia.50.

12 Communis animi conceptio duplex.s. cõmunis omnibus hominibus, & communis solum doctis. Ebdo.c°.1. Significatio.3. Similitudo.5.c.

13 Communis animi cõceptio est enunciatio, quam quisque probat auditam.i. quam quilibet approbat statim vt eam audit. Ebdo.c°.1.

14 Conceptiones, entis, vnius, boni, & huiusmodi, naturaliter insunt intellectui, notę omnibus: a quibus sic procedítur ad cognoscendum quidditatem cuiuslibet, sicut a principiis ad conclusiones. q̃l.3.26.6./q̃l.8.4.c. Verbum.1.c. Veritas.8.

15 Conceptiones nostrę de Deo, sunt verę: quia habent proximum fundamentum in re extra.s. Deum.1.d.2.3.c./Veri.q.2.1.c./Potentia.q.7.6.c.

16 Immo dicuntur incompactę & inconuenientes. 1a.q.13.12.1m./1.d.4.q.2.1.2m./Potentia.q.7.5.2m. R ho. Dubio.369°.

17 Soli patri in diuinis, conuenit concipere similitudinem suam in intellectu. Veri.q.2.4.9m./Poa.q.2.4.9m.

18 CHRISTI./Conceptio Christi habuit tria priuilegia a spiritu sancto.s. esse sine peccato originali, esse dei & hominis, & esse a virgine. 3a.q.27.2.2m./q.32.4.4m./3.d.3.q.2.1.1m./2.c./Ma.q.4.7.6m. Annunciatio.o. Ascendere.18.

19 Cõceptio Christi spẽcialiter attribuitur spiritui sancto, licet sit a tota trinitate, & a singulis personis.3a.q.32.1.0./q.39.8.2m./q.46.6.c/1.d.11.1.4m./2.d.2.q.2.ar.2.q.2.0./3.d.1.q.1.1.6m./d.4.q.1.1.c./q.2.1.c./5.4.c°.45.46./Opus.3.c°.226./Matth.co.25.29.30.Io.12.lec.4.co.2.6. Assumere.o. Contemplatio.27. Eucharistia.114.

20 Conceptio Christi, est de spiritu sancto efficienter, ratione corporis: & consubstantialiter, rõne verbi. 3a.q.32.2.0./q.54.1.3m./3.d.4.q.1.ar.1.q.4.0./5.4.c°.46./Opus.3.c°.226. Generatio.61. Heresis.87. Incarnatio.o.

21 Corpus Christi non dicitur proprie conceptum de spiritu sancto, sed ex spiritu sancto.3a.q.32.2.1m./3.d.4.q.1.ar.1.q.4.2m.

22 Christus potest dici conceptus & natus de spiritu sancto, & de matre: tñ magis proprie dicitur conceptus de spiritu sancto, & natus de matre.3.d.4.L.4m.

23 Conceptio Christi fuit in instãti. 3a.q.6.4.1m./q.33.3.2.3.0./q.35.4.c./3.d.2.q.2.ar.3.q.1.2m./d.3.q.2.1.c./q.5.2.0./d.4.L.4m./5.4.c°.44. Miraculum.16.17. Missio.34. Natiuitas.2.13.

24 Christus in primo instanti suę conceptionis, fuit perfectus secundum animam, & figuram corporis, non autem secundum q̃titatem.3a.q.33.1.0./3.d.3.q.5.2.3m./5.4.c°.44.45.2m./Opus.3.c°.223.224./Io.1.lec.15.co.2./c°.2.lec.3.co.3./He.5.co.6.

25 Christus in primo instanti suę conceptionis, fuit sanctificatus, quo ad animam, & quo ad corpus.3a.q.34.1.0./3.c./3.d.3.q.5.3.0.

26 Christus in primo instanti suę cõceptionis, habuit operatiões tact°.3a.q.34.2.3m. Pctm.322.c. Tẽplũ.4.5.

27 Christus in primo instãti suę cõceptionis, habuit vsum liberi arbitrii.3a.q.34.2.0./Veri.q.29.8.c. Xps.236.

28 Christus in primo instanti suę conceptionis, habuit plenitudinem gratię, & cognitionis. 3a.q.7.3.4.c./q.34.2.2m./q.69.3.c./q.72.1.4m./3.d.13.q.1.ar.2.q.3.0./d.14.ar.3.q.5.6.c./4.d.7.q.3.ar.2.q.1.c./Veri.q.20.2.c.6./q.29.8.c./Opus.3.c°.223./He.5.co.6.

29 Christus in primo instanti suę cõceptionis, habuit maiorem gratiam oibus comprehensoribus. 3a.q.34.4.c.

30 Christus in primo instanti suę conceptionis meruit, & in eo plene cõprehensor fuit. 12e.q.5.7.2m./3a.q.7.3.4.12.c./q.34.3.4.0./q.45.1.c./q.48.1.2m./q.49.6.3m./q.54.2.c./3.d.13.q.1.ar.2.q.3.0./d.14.ar.3.q.6.0./d.18.3.0./5.c./Veri.q.20.2.c.6./q.29.8.0./Opus.3.c°.223.238./He.5.co.6.

31 Christus gloriam immortalitatis suę, quam in primo instanti suę conceptionis meruit, potuit etiam mereri per actus seq̃tes, non vt magis esset eius: sed vt pluribus causis debeatur ei. 3a.q.34.3.3m./q.49.6.2m./q.59.3.c./3.d.18.2.4m./5.0./Veri.q.26.6.20m.21m./q.29.6.3m.

32 HAERESIS./Fuisse aliquid in Adam, non infectũ peccato originali, ex quo in ipsa assumptione formatus sit Christus, est hereticum. sed carnis eius emundatio a precedenti infectione, saltem intellectu, precessisse assumptionem.3.d.3.q.4.ar.1.0./ar.2.c.2m./In principio./Io.3.lec.5.co.3.

33 MODVS./Christus conceptus est miraculose ex perpetua virgine, non ex virili semine. 3a.q.28.0./q.31.1.3m./5.0./3m./q.34.1.2m./q.35.6.c./3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.6./q.4.2.3.0./d.12.q.3.ar.2.q.1.0./4.d.30.q.2.4.0./5.4.c°.45./quol.6.q.10.0./Opus.3.c°.225.vsq.233./Isa.7.lec.2.co.3.pñ°.

34 Cõceptio Christi cum dr̃ fuisse facta ex muliere: sicut glosa dicit, mulierẽ pro fœmina posuit scriptura, more locutiõis Hebreoꝝ. Vsus.n. Hebreoꝝ dicit mulieres, nõ virginitate corruptas, sed fœminas. 3a.q.28.1.3m.

35 Beata virgo habuit fidem de conceptione Christi. 3a.q.30.1.6.2m./Veri.q.14.9.7m.

36 Beata virgo se habuit actiue in preparatione materię, non autem in cõceptione Christi. 3ª.q.32.4.o/.q. 33. 4.1m./.3.d.3.q.2.1.o.

37 MARIAE./.Si Maria concepisset alium filium post Christum, ille habuisset peccatum originale. 3.d.3.q.1. ar.2.q.3.3m.

38 Beata virgo fuit concepta ex semine viri, ideo fuit in Adam, & in aliis patribus, sm rationem seminalem. 3ª.q.27.2.4m./.q.31.6.2m./.8.2m./.3.d.3.q.1.ar. 1.q. 1.b.2./.3m./.q.4. ar.3.q.2. 1m./.quol.6. 6.o./.Opus.3. cº. 231.

39 Virgo Maria mater Christi fuit concepta in peccato originali. 12e.q.81.4.o/.3ª.q.14.3.1m./.q.27.1. 3m./. 2.c.2m./.4m./.q.31.1.3m./.6.2m./.7.2m./.8.c.2m./.2.d. 31.q.1.2.o/.3.d.3.q.1.1.o/.ar.2. q.1.o/.q.2. c.3m./. 4.d.43.ar.4.q.1.3m./.ꝑ. 4.cº. 50/.82/.Ma.q.4.6. c./. quol.6.q.5.1.c/.Opus.3.cº.231.Opus.8.cº.1/.Psal. 13.co.3.

40 Immo fuit immunis a peccato originali, & actuali. 1. d.44.3.3m. ☞ Rñº. Dubio.370º.

41 Festum cõceptionis Beatę Marię, fit in quibusdam ecclesiis, pro sanctificatione eius. 3ª.q.27.2.3m./.3.d.3.q. 1.ar.1.q.1.c.fi./.ql.6.q.1.1.o. Damnatio.4. Heresis 87. Maria.10.c.53.58. Peccatum.322.c.

42 Licet Romana ecclesia non celebret conceptionẽ beatę virginis, tolerat tñ consuetudinem quarundam ecclesiarum celebrantium illud festum. Ideo non est totaliter reprobanda. Nec per hoc datur intelligi: ꝙ in sua conceptione fuerit sancta. Sed quia qñ sanctificata sit, ignoratur: ideo fit festum sanctificationis eius, potius ꝗ cõceptiõis, i die cõceptõis ei9. 3ª.q.27.2.3m./.ql.6.6.o.

CONCEPTVS Mentis./.Significare cõceptus suos, est homini naturale, sed determinatio signorum, est ad placitum humanum. 22e.q.85.1.3m.

Aborsus.o. Actus.8. Angelus.433. Cogitatio.o. Cogitatus. Cõceptio.1. Demon.7.17.c. Fœtus. Lex.58. Maria.43. Menstruus.o. Mulier.9.10. Semen.10. Significatio.3.c. Nomen.24. Verbum.20.36.c.

Concernere. Apprehensio.3. Concretum.o. Intellectus.177.212.238.239.

Concessio. Accommodare. Adoptio.6.9. Angelus. 601. Bonitas.217. Concedere. Confessio.75.c. Cõsensus.o. Creatio.6. Decimę.9.19. Distinctio.29. Excommunicatio.12.32. Gratia.155. Mutuum.o. Pœna.38. Persona.42.c. Prestare. Prouidentia.21.24. Restitutio.6.16.24. Solus.5.c. Spiritus.23. Vsura.82.133.

1 CONCILIVM est, in quo iudices inter se conferunt de agendis, sicut quo supplicio aliquis damnari oporteat. 22e.q.158.5.3m.

2 Prohibitio vel sententia synodi vel concilii, se extendit tantum ad personas priuatas, quarum non est determinare de fide. 22e.q.1.10.2m.

3 Concilium solus papa congregare potest, a quo non potest appellari ad concilium: sed econuerso. 1ª.q. 36. 2.2m./.22e.q.1.10.b/.c.fi./.2m./.Potẽtia.q.10.4.13m. Apollinaris.5. Donatus. Eutices.1. Heresis.95.133. Religio.61.

4 Dignitas sex conciliorum, tempus, numerus eorum, sub quo Papa, & Imperatore, & qui heretici sunt in eis condemnati, exponitur. Potentia. q.10. 4.13m./. Opus.20.liº.3.cº.17.18. Symbolum.6. Vsura.231. Concionari. Ecclesiastes. Orpheus. Concitari. Angelus.154. Dolor.24. Conciuis. Amor.119. Ciuis. o. Ciuitas.o. Preceptum.132.

1 CONCLVSIO inquisitionis practicę, est duplex. s. sententia vel iudicium in ratione, vel electio in voluntate. 1ª.q.83.3.2m./.12e.q.13. 1.2m./.3.c./.q.76.1.c./. 2.d.24.q.3.4.2m./.Veri.q.2.15.2m. Agibile. Angelus.336.391. Articulus.1.

2 Propositio est causa conclusionis ratione terminorũ, in genere causę materialis: sed est causa efficiens, ratione virtutis inferendi. Met.5.lec.2.co.4.fi./.Phy.2. lec. 5.fi. Conceptio. 14. Conscientia.3. Consilium.4. Credere.16. Demonstratio.4.c.

3 Conclusio tunc solum sequitur ex principio, qñ sine illa principium nõ potest esse verum. 12e.q.13. 6.1m./. Veri.q.23.4.11m.

4 Tota virtus conclusionis, ex principiis primis trahitur. 2.d.24.q.2.4.3m./.Veri.q.16.2. c./.q.17.1.1m./.quol. 3.26.fi./.quol.8.4.c. Deus.6.c.114. 131.239. Dispensatio.6. Docere.3. Error.1.2.3. Ethica. Finis.108. Geometra.o.

5 Conclusio syllogismi operatiui, est singularis, ideo non concluditur, nisi mediante propositione singulari. 1ª. q.86.1.2m./.12e.q.76. 1.c./. 22e.q.49.2. 1m./.4.d.50. q.1.3.8m./.Veri.q.22.4.3m. Habitus.69.c. Intellectus.17.43.57.74.81. Ius.17.20. Lex.49.c.51.157. Malum.12. Mathematica.3. Pars.34. Principium. 24.25. Ratio.36. Sapientia.12.13.

6 Conclusio particularis agibilis duplex. s. cognoscitiua tantum. i. conscientia, & affectiua. i. electio. 2.d. 24.q. 2.4.2m./.d. 29. q.3.1.1m./.2.c.fi. Scientia.20.c.71. c. Scire.2. Syllogismus.3.c. Verbum.19. Veritas.26. Vsura.241.242.295.

Concomitari. Amor.146.240. Anima.88. Beatitudo.73.74.75. Comes. Deus.296. Eucharistia.121. Aeuum.9. Generatio.20. Idea.41. Ignorantia.3. Intellectus.251. Instinctio.15. Mentum.98. Pœna.8.24. 25.57. Precipere.2. Reduplicatio.1. Requiri.1. Vita. 77. Voluntas.18.21.

1 CONCORDIA dupliciter aufertur per discordiam, scilicet per se. i. scienter, & per accidens. i. preter intentionem. 22e.q.37.1.c.

Accedere.3. Aduocatus.6. Agens.101. Amicitia.4. 32. Amor.174. Charitas.147.152. Cithara. Comes. Consonantia.

2 Concordia res crescunt, discordia vero dilabũtur. 22e. q.37.2.3m. Conuenientia.o. Demon.34. Dissensio. 1. Iustitia.22. Pax.8.9. Professio.9. Sanctus.6. Testis. 3.4. Vnio.10. Voluntas.64.

Concreatum. Accidens.99. Angelus.352. Cœlum. 46. Creatio.o. Forma.104.115. Concretio. Concretum. Verbum.86.

Concretum. Abstractum.o. Accidens.7.8.9. 10.35. 59.65.99. Bonitas.131. Essentia.9. Forma.133. Metiri. Nomen.28. Quantitas.5. Relatio.82. Relatiuum.5. Christus.46.

1 CONCVBINATVS nunꝗ licuit, etiam per dispensationem Dei. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.o. Abraham. 11. Ecclesia.6.

2 Immo concubinatus licuit Iudęis, dispensatione Dei. 4.d.33.q.2.ar.2.q.1.2m./.ꝑ.3.cº.125.fi.

☞ Rñº.dubio.371º.

3 Concubinę patriarcharũ erant vxores, quo ad principalem finem matrimonii. s. prolem, non autem quo ad secundarium: scilicet regimen familię. 4. d.33.q. 1.ar. 3.q.3.c.2m./.L.7m. Hereditas.2.

4 Concubinatus & quilibet coitus extra matrimonium est contra legem naturę, & est peccatum mortale. 22e. q.154.2.o./.4.d.33.q.1.3.o./.q.2.ar.2.q.1. 2m./.d.41. ar.5.q.1.c/.ꝑ.3.cº.122./.Ma.q.15.1. 2.o./.ql.3. q.5. 2.c./.ql.8.15.c./.1e.Cor.6.lec.3.o./.1e.Thes.4.co. 2.

5 ANCILLA est dñi quo ad obsequium, non aũt quo ad concubinatũ. 4.d.33.q.1.ar.3.q.1.4m./.Ma.q.15. 1.2m. Concubitus. Adulterium.6. Coitus.o. Concubinatus.o. Fornicatio.o. Matrimonium. A.

1 **CONCVPISCENTIA** est appetitus delectationis sensitiuę. Et est subiectiuę in appetitu sensitiuo. Et est tantum in concupiscibili. 12ᵉ. q. 30. 1. o. /. q. 32. 3. 3ᵐ. /. 3. d. 26. q. 1. 2. c. ß. Amicitia. 5. 22. Amor. 23. 50. 97. 159. 162. č. 164. 174. 188. 223. Ancilla.

2 Concupiscentia est passio distincta ab aliis passionibus concupiscibilis. s. amore, & delectatione: quia est de bono sensibili absente. 12ᵉ. q. 30. 2. o. /. 3. d. 26. q. 1. 3. c. Appetitus. 48. Aqua. 14. Baptismus. 168. Barbarus. 2. Beatitudo. 106. Charitas. 62.

3 Concupiscentia dicit intēsionem desiderii, Zelus amoris, abominatio odii, accidia tristitię, pręsumptio spei, audacia confidentię, & furor irę. 3. d. 26. q. 1. 3. c. /. d. 40. 1. 3ᵐ. /. Veri. q. 26. 4. c. ß. /. 8ᵐ. Caro. 3. Castitas. 1. Cogitatio. 10. č.

4 Passio opposita concupiscentię, est innominata: ideo timor, ponitur pro ea. 12ᵉ. q. 30. 2. 3ᵐ. /. 3. d. 26. q. 1. 3. c. Coitus. o.

5 Concupiscentiarum aliquę bonę sunt, & aliquę malę. 12ᵉ. q. 34. 1. c. ß. Concupiscibilis. 2. Concupiscibilitas. Consanguinitas. 10.

6 Concupiscentia duplex. s. naturalis. i. de bono conuenienti ſm naturam animalis, & nō naturalis. i. ſm apprehensionem. Prima cōuenit omni animali, secunda vero soli homini. 12ᵉ. q. 30. 3. o. /. q. 31. 3. o. /. q. 41. 3. c. /. q. 77. 5. c. /. 22ᵉ. q. 117. 5. 2ᵐ. Continentia. 1. č. Delectatio. 36. 56.

7 Concupiscentia naturalis est finita in actu, & infinita tñ in potentia: nō naturalis autem, est infinita actu. Et cōcupiscētia finis est infinita: sed eoꝝ quę sunt ad finem est finita. 12ᵉ. q. 30. 4. o. Demō. 36. Dolor. 23. Fames. 1. Finis. 106. Fomes. 2. Fortitudo. 43. 50. Gula. 5.

8 Concupiscentia dupliciter est naturalis. s. ſm genus, & secundum speciem. 22ᵉ. q. 142. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 30. q. 1. 1. 4ᵐ. /. Ma. q. 4. 2. 1ᵐ.

9 Concupiscentia est naturalis homini, tñ vt recta ſm rationē. 12ᵉ. q. 81. 3. 1ᵐ. /. q. 85. 3. 3ᵐ. /. 3ᵃ. q. 15. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 30. q. 1. 1. 4ᵐ. /. Ma. q. 4. 2. 1ᵐ. /. 3ᵐ. Heresis. 10. Ieiunium. 10. 11. Incontinentia. o. Inuoluntarium. 4. Ira. 63. č. 73. č. Labor. 2. 3. Lac. 2.

10 Concupiscentia est naturalior ꝙ ira, ratione obiecti & subiecti: secundum naturā generis & corporis: sed ecōuerso ſcđm nām speciei, & indiuidui, & aię. 1ᵃ. q. 63. 4. 3ᵐ. /. 12ᵉ. q. 46. 5. o. /. 22ᵉ. q. 156. 4. c. Latere. Lex. 15. 16. 99. 101. Liberalitas. 4. 8. Litigium. 1. Maceratio. o.

11 Concupiscentia vel cupiditas est primus effectus amoris. Ideo Augustinus sępe ponit eas pro eo. 12ᵉ. q. 36. 2. c. Maria. 8.

12 Concupiscētia precedens actum rōnis & voluntatis, diminuit peccatum: sequēs vero auget. 12ᵉ. q. 73. 6. 2ᵐ. /. 2. d. 22. q. 2. 2. 5ᵐ.

13 Concupiscentia carnis contra spiritum quanda ratio ei resistit, non est peccatum: sed est materia exercendę virtutis. 12ᵉ. q. 80. 3. 3ᵐ. Martinus.

14 Concupiscētia non ligat totaliter rationē. 22ᵉ. q. 150. 4. 3ᵐ. Matrimonium. 58. 67. č. 144. Mulier. 14. 16. 17. 18. Ornatus. 5. č.

15 Immo in cōcupiscentia absorbetur vsus rationis, propter vehemētiam delectatiōis. 12ᵉ. q. 34. 1. 2. 1. 1ᵐ. /. q. 37. 1. 2ᵐ. /. q. 72. 2. 4ᵐ. /. 2. d. 20. q. 1. 2ᵐ. /. 4. d. 9. ar. 3. q. 5. c. ℟ R ſiᵒ. Duᵒ. 372ᵒ. Passio. 39. Pax. 18. Pcm̃. 192. 205. 288. 291. 296. 337.

16 Concupiscentia dicitur esse sine ratione, non quidem quia totaliter auferat iudicium rationis: sed quia in nullo procedit secūdum iudicium rōnis, nisi sit tanta quod faciat insanire, tunc. n. ligat totaliter rationem. 22ᵉ. q. 150. 4. 3ᵐ. /. q. 156. 4. 2ᵐ. /. q. 157. 3. 3ᵐ. /. q. 175. 2. 2ᵐ. Pollutio. 1. 5. 9. 10. Preceptum. 55. 57.

17 Concupiscentia non reprimitur, satisfaciendo ei: sed magis augetur ſcđm se. Sed vt ordinatur rōne: reprimitur quo ad corruptelas eius. 4. d. 2. q. 1. ar. 1. q. 2. c. /. d. 26. q. 2. 2. 4ᵐ. /. ꝙ. 3. cᵒ. 136. 5ᵐ. /. Ethi. 3. ß. Prohibitio. 3. Radix. 3. Rixa. 4.

18 Immo cōcupia reprimitᷣ satisfaciēdo ei. 4. d. 26. q. 2. 3. 4ᵐ. Duᵒ. 373ᵒ. R ſiᵒ. sicut duᵒ. 860ᵒ. Senſ. 12.

19 Debilitas concupiscentię, ex charitate vel temperātia auget meritum: sed ex pronitate vel commoditate, diminuit. 22ᵉ. q. 155. 4. 2ᵐ.

20 Concupiscentia accensa minuit iram: & econuerso. 1ᵒ. q. 81. 2. c. Sobrietas. 5. Spes. 64. 69. Superbia. 14. 18. Tabernaculum. 3.

21 Intemperantia & concupiscentia tripliciter sunt pueriles, non quia sint in pueris: sed quia assimilantur eis. s. appetendo turpia, i. contra rationem, crescendo, & refrenando. 22ᵉ. q. 142. 2. o. /. q. 151. 2. 2ᵐ. /. Ethi. 3. ß. Temperantia. 1. 5. č. Timor. 9. Turpiloquium. Venus. 2. 3. Verbum. 69. Vinculum. 2. Virginitas. 4. 29. č. 39.

22 **PROHIBITIO.** /. Omnis concupiscentia inordinata, prohibetur duobus vltimis pręceptis decalogi. 3. d. 40. 1. o. /. 2. 3ᵐ.

1 **CONCVPISCIBILIS** est de bono ſcđm sensum absolute: sed irascibilis, vt est arduum. 1ᵃ. q. 59. 4. 3ᵐ. /. q. 81. 2. o. /. q. 82. 4. c. /. 12ᵉ. q. 23. 1. o. /. 2. c. /. q. 25. 1. c. 1ᵐ. /. q. 26. 1. c. ß. /. q. 30. 2. c. /. 22ᵉ. q. 128. 1ᵐ. /. q. 129. 1. 1ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 3. c. /. 3. d. 26. q. 1. o. /. q. 2. ar. 3. q. 1. 4ᵐ. /. d. 27. q. 1. 2. 5ᵐ. /. Veri. q. 25. 2. 3. c. /. q. 26. 4. c. /. Ma. q. 8. 3. c. /. q. 11. 1. 6ᵐ. /. Virt. q. 4. 2. c. /. Anima. 13. c. co. 2. /. Ethi. 2. lec. 5. co. 1. ß. /. Anima. 3. lec. 14. co. 2. Abstinentia. 9. Amor. 209. 216. 229. 231. 232. 283. Angelus. 467.

2 Concupiscibilis denominatur a concupiscentia, quia inter omnes passiones eius est notior, & sensibilior: nō autem prior. 12ᵉ. q. 25. 2. 1ᵐ. /. q. 82. 3. 2ᵐ. Anima. 265. 319. Animus. Appetitus. S. Assimilatio. 20. Castitas. 1. 6. Concupiscentia. 1. 2. Concupiscibilitas.

3 **IRASCIBILIS** est propugnatrix concupiscibilis. 1ᵃ. q. 81. 2. c. /. 12ᵉ. q. 23. 1. 1ᵐ. /. 22ᵉ. q. 50. 4. c. /. q. 108. 2. c. /. 3. d. 26. q. 1. 2. 5ᵐ. /. Veri. q. 25. 2. c. /. Anima. 3. lec. 14. co. 2. Delectatio. 38. 74. 90. č. Desideriū. 12. Fortitudo. 39. 50. Lex. 35. Patientia. 9.

4 Irascibilis est dignior concupiscibili. 3. d. 26. q. 1. 2. c. /. 4. d. 33. q. 3. 3. c. /. Veri. q. 25. 2. c. ß. Pœnitentia. 37. Philotimia.

5 Motus concupiscibilis in appetendo, est velocior motu irascibilis: sed in exequendo, est econuerso. 22ᵉ. q. 156. 4. c. /. Veri. q. 25. 6. 3ᵐ.

6 Concupiscibilis, cum mollitie mouetur, & insidiose: nō autem irascibilis, sed cum fortitudine, & fiducia. Veri. q. 25. 6. 3ᵐ. Sobrietas. 4. Temperantia. 18. 32. Timor. 7. 8. 9. Virtus. 226. Voluntas. 15. 24.

7 Motus cōcupiscibilis vt hominis, est ꝓ naturam & pœna, si fit contra rationem: nō autem ſcđm genus. 12ᵉ. q. 82. 3. 1ᵐ. /. q. 85. 3. 3ᵐ. /. q. 94. 2. 2ᵐ. /. 4. 3ᵐ. /. 2. d. 30. q. 1. 1. 4ᵐ. /. d. 32. q. 2. 1. 4ᵐ. /. 3. d. 17. ar. 2. q. 2. 2ᵐ. /. Ma. q. 4. 2. 1ᵐ.

8 **PECCATVM** /. Omnia mala pertinent ad concupiscibilem, sicut ad primam radicem: non autem sicut ad proximū principiū. 12ᵉ. q. 82. 3. 3ᵐ. /. Virt. q. 1. 4. 13ᵐ.

9 Oppositum videtur dicere. 2. d. 5. q. 1. 3. c. 1ᵐ. Duᵒ. 374ᵒ. ℟ R ſiᵒ. sicut Duᵒ. 1144ᵒ.

10 Omnis motus concupiscibilis causatus ex apprehensione, semper est peccatum: non autem si fit ex qualitate organi. 12ᵉ. q. 17. 7. o. /. 2. d. 21. q. 1. 2. 5ᵐ. /. 3. d. 16. q. 1. 3. 2ᵐ. /. Ma. q. 3. 3. 8ᵐ. /. q. 7. 6. 8ᵐ. Appetitus. 8.

Assimilatio.20. Charitas.8. Concupiscentia.1.2.

21 Immo primi motus naturales sensualitatis, nullo modo sunt peccata.2.d.24.q.3.a.2.o./.d.41.q.2.a.1.5m./.3.d.39.q.2.1.4m./.quol.4.a.21.o.
☞ R sio. Dubio.375o.

22 Peccata concupiscibilis, s̄m naturam speciei sunt n̄alio ra peccatis irascibilis: sed ecōuerso s̄m nām indiuidui. Veri.q.25.6.4m. Cōtinentia.14.c̄. Phātasia.5. Fortitudo.39.43.50. Incōtinentia.8.c̄. Inuidia.8. Lex.15.16.99.101. Liberalitas.11.

23 Peccata concupiscibilis sunt turpiora, & minus grauia peccatis irascibilis. 12e.q.73.5.3m./.22e.q.42.2.3.4.o./.q.156.4.c.4.3.d.26.q.1.2.c./.Veri.q.25.2.c.fi./.6.3m./.Ethi.3.fi. Luxuria.1.21. Odium.1.6. Passio.39.&. Peccatum.S. Preceptus.55.57. Primi.o. Rebellio. Sensualitas.1.5.6. Timor.9. Tristitia.1.6.7. Virtus.28.47.64.226. Voluntas.15.24. Concupiscibilitas. Concupiscentia.o. Concupiscibilis.o. Peccatum.256. Concupitū. Amor.188. Cōcupiscētia.o. Peccatū.11. Concursus. Adoratio.6. Baptismus.211. Clementia.9.10. Demon.44. Dispositio.21. Generatio.28. Habitus.54. Intellectus.138.272. Iustificatio.33.35. Misericordia.12. Missio.5.6. Natura.31. Perfectio.29. Raptus.2.3. Scientia.80. Semen.9. Virginitas.8. Virtus.178.271. Concutere. Miles.9. ☞ Condecentia. Iustitia.75.

CONDEMNATVS iuste ad mortem potest fugere, non aūt se defendere. Si vero iniuste, potest vtrūq; si non sit scandalum.22e.q.69.4.o. Apostasia.5. Concilium.4. Damnatio.o. Heresis.23.c̄. Ignis.19. Iudex.6.7. Iudiciu3.22.44.45.51.71. Mors.11. Occidere.7. Suspicio.4. Tenebre.2.4. Testis.1. Vermis.2. Visitatio.1. Vsura.14.c̄. Condensatio. Cœlum.18. Condere. Angelus.99. Cessare.1. Conditum. Ecclesia.10.11. Episcopus.27. Ius.10.12. Lex.161.
Condescendere. Humanitas.1. Inclinatio.5. Xp̄s.D.
Condignum. Incarnari.5. Iustitia.85. Meritum.2.3.43.c̄. Misericordia.26. Operatio.54. ☞ Condimentum. Cibus.o. Sacrificium.34.
Conditio. Abstractio.6. Acceptio.1. Adiectiuus.12. Adoratio.17.29. Amor.19.233. Angelus.157.604.609. Apostasia.1. Assimilatio.21. Assistere.7. Baptismus.206. Bonitas.140. Cessare.1. Circunstantia.o. Coactio.1. Cognitio.30. Confessio.53.82. Confirmatio.10. Coniunctio.8.11. Contemplatio.13. Contradictio.1. Contritio.6. Demon.103. Deus.112.124.291.407. Dictio.3. Donatus. Eucharistia.191. B.227. Facultas. Fatum.9. Fiducia.4. Finis.16. Forma.58. Fortitudo.2. Gaudium.2. Gradus.2. Gratia.17.140. Idolatria.11. Innascibilitas.2. Instrumentum.7.16. Intellectus.82.127.177. Ironia.1. Iudicium.45. Ius.14. Lex.117.156.172. Lingua.6. Materia.27. Matrimonium.84.c̄.102. Meritum.1.13. Natiuitas.24. Naturale.1. Necessitas.1.2.3.4.5. Odium.14. Omissio.14. Opatio.31. Oratio.18.19.23.24. Ornatus.1. Peccatum.57.247. Pœna.20. Prouidentia.7. Renitentia. Reprobatio.3. Resurrectio.28. Satisfactio.7. Securitas.1. Seruitus.9. Solennitas. Solus.1. Spes.12. Sponsa.3. Sponsalia.2.c̄. Status.1.2. Testis.7. Vnū.5. Virtus.40.101. Vitiositas. Voluntas.57.67. Votu3.27.37. Vsura.23.96.c̄. Vsus.10. Christus.7.

1 CONDITIONALIS quelibet vera, est necessaria. Met.6.lec.3.co.2.fi. Antecedens.o. Verecundia.16.

2 Conditionalis cuius antecedens & cōsequens sunt impossibilia, potest esse vera vt si dicatur. Si homo est asinus, habet quatuor pedes.1a.q.25.3.2m./.q.44.1.2m./.1.d.42.q.2.1.2m./.3.d.1.q.1.4.4m./.q.2.1.3.c./.d.12.q.2.1.c.4m./.4.d.18.q.2.ar.3.q.1.1m./.q̄.1.co.13.co.1.fi./.co.20./. Potentia.q.1.6.3m./.q̄l.5.q.2.2.c.fi./.1o.7.lec.3.co.3./.co.8.lec.fi./.co.4.pno./.Phy.7.co.4./.Lio.8.lec.20.co.2. Conditum. Angelus.99. Condere. Prophetia.94. Condiuisum. Accidēs.98. Naturale.13. Condolere. Compassio. Tristitia.15.
Condonare. Parcere. Vsura.284.
Conducere. Arra.3. Operatio.38.
Conductitii sacerdotes. Missa.11.
Conferre. Accidens.120. Admiratio.5. Anima.165. Animal.47. Antonius.1. Apprehensio.4. Ars.36.c̄. Baptismus.12.13.115.c̄. Circūcisio. E. Clauis.4. Collatio. Confessio.44. Confirmatio. A. Electio.26. Eucharistia.269.☞ Exorcismus.13. Ingratitudo.7. Lex.102. Liberu3.24. Magnanimitas.27. Maria.31. Matrimonium.66.67. Miraculum.22. Omissio.15. Ordo. A. Pauptas.8. Potus. Predestinatio.24. Processio.62. Prudentia.32. Rex.9. Sacerdos.27.32.33. Sacramētum. B. Satisfactio.16.37. Schisma.7. Sepultura.5. Simonia.16. Socrates.2. Timor.35. Vnctio.19. Vsura.191. Christus.156.

1 CONFESSIO ./.DIVISIO./. Cōfessio triplex.s. actus exterior fidei vel iustitie, actus latrie.s. gratiar actio & laudatio Dei, & actus pœnitentie.s. confessio peccatoru3.22e.q.3.1.o./.q.12.1.2m./.4.d.17.q.3.ar.2.q.3.o./. Psal.9.co.1./. Matth.11.co.13.fi./. Ro.10.lec.2.co.1.

2 Confessio quadruplex.s. humilitatis, veritatis, laudis, & gratiarum actionis. Isa.25.fi.

3 Confessio in iudiciis, non pertinet ad virtutem veritatis, sed magis ad iustitiam.4.d.17.q.3.ar.2.q.3.c. Accusatio.13.

4 Confiteri peccatum in casu, est de necessitate naturali .s. cum quis in iudicio constitutus, a iudice interrogat. Tunc enim non debet mentiri peccatum excusando vel negando, de quo Adam & Chaim vituperantur.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.1m./.3m.

5 FIDEI.1./. Confiteri fidem in periculo mortis, non est tantu3 fidei, sed indiget auxilio virtutis fortitudinis, & gratia sacramentali confirmationis.22e.q.3.1.2m./.4.d.7.q.2.ar.2.q.2.3m. Actor.2. Adiurare.9. Baptismus.50.105. Benedictio.10. Cathecismus.2.c̄.

6 Actus omnium virtutum, sunt a fide formata imperatiue, sed confessio fidei elicitiue.22e.q.3.1.3m. Demon.22.

7 Hec est vera cōfessio fidei, pater, & filius, & spiritussanctus, sunt vnus Deus. Trin.12.o.

8 Confessio fidei est de necessitate salutis, tunc solum, qn̄ periclitatur honor Dei, vel vtilitas proximi.22e.q.3.2.o./.3.d.29.ar.8.q.2.3m./.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.1m./.q̄l.9.14.c./. Ro.10.lec.2.co.1.fi./.co.14.lec.3.co.2.fi.

9 Confessio fidei per verba, est necessaria: non aute3 per facta. Ro.14.lec.3.co.2.fi. Confirmatio.18. Eucharistia.222.c̄.

10 Confessio fidei, quo ad determinata per ecclesiam, est necessaria q̄tumcunq; quis ex hoc scandalizetur, nō autem quo ad non determinata. Ro.14.lec.3.co.2.fi.
Exaltatio.2. Heresis.37.39. Ingratitudo.11. Martyrium.7.

11 Blasphemia opponitur confessioni fidei. 22e.q.13.1.o./.2.2m./.3.c. Verbum.26. Vsura.280.

12 SACRAMENTALIS.1.90./. Confessio peccatorum duplex.s. interior Deo, & exterior sacerdoti.3a.q.68.6.c.2m.

13 QVID./. Diffinitio quadruplex confessionis sacramentalis.4.d.17.q.3.ar.2.q.1.o.

14 Confessio sacramētalis est actus virtutis, elicitus a pœnitētia, & nō a veritate, sed imperatus a fide, & a mul-

tis aliis virtutibus.4.d.17.q.3.ar.2.q.2.3.o./.ar.4.q.4.c. Baptismus.51.č.81.105.

15 Confessio peccatorum, vt est ex libero arbitrio, gratia informato, est actus virtutis: sed vt medicina, est pars sacramenti pnię.4.d.17.q.3.ar.2.q.2.3m./.ar.4.q.3.4.c.

16 Contritio naturaliter pręcedit confessionem, sed aliquando per accidens sequitur eam.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.7m.

17 Confessio presupponit actualem contritionem delentem culpam, ideo directe ordinatur ad dimissionem pœnę.3a.q.87.1.c./.4.d.21.q.2.2.c.2m.

18 Confessio peccatorum magis causatur ex spe, quam ex timore. Ideo magis innititur articulo de vita ęterna, quam articulo de iudicio: sed pœnitentia, ratione cõtritionis, econuerso.4.d.17.q.3.ar.2.q.1.2m./.q.3.4m.

19 Confessio peccatorum, in lege Moysi, erat in gñali, per oblationem pro peccato, & satisfactio, non s͂m arbitrium sacerdotis.4.d.22.q.2.ar.3.q.2.3m. Heresis.78.č. Peccatum.374. Pœnitentia.80.č.

20 Confessio sacramentalis quę fit homini sponte, non est de iure naturali, sed fuit instituta tantum a Christo immediate, sed a Iacobo promulgata.4. d.16. L.3m./.d.17.q.3.ar.1.q.5.2m./.ar.3.q.1.1m.

21 Confessio fuit figurata in baptismo Ioãnis, & in missione leprosorum ad sacerdotes. 4.d.16.L.3m./.d.17.q.3.ar.1.q.5.2m./.ar.3.q.1.1m.

22 Confessio figurata fuit in resuscitatione Lazari. 4.d.17.q.3.ar.3.q.1.b.

23 Confessio facienda sacerdotibus, instituta fuit a Christo, quando dedit apostolis potestatem remittendi peccata.4.d.17.q.3.ar.3.q.1.1m.

24 Confessio facta soli Deo, quę fit per recognitionem peccati, est de iure naturali: non autem confessio sacramentalis, quę fit homini sponte ad remissionem peccatorum cõsequendam a Deo: sed tñ de iure diuino.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.5.o./.ar. 2.q.2.1m./.d. 21.q.3.ar.1. q.1.2m.

25 Immo obligatio ad confessionem sacramentalem, est de iure positiuo.4.d.17.L.9m. Ꝑ R ñ͂o. Duo.376o.

NECESSITAS.4.8.9.10.20.23.24.25.32.34.37.38.39.40.42.43.45.49.50.51.53.54.55.60.66.67.73.74.75.89.

26 Confessio sacramentalis, est de necessitate salutis, quo ad remissionem culpę, non autem quo ad remissionem pœnę temporalis.4.d.17.q.3.ar.1.q.1.1m.

27 Cui dimissa est tota pœna per contritionem, necessaria est confessio & satisfactio, quia vtraque est in pręcepto, & quia homo est incertus de sufficienti sua contritione, vel non.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.8m./.ar.5.q.2.1m./.q.3.ar.1.q.1.1m./.d.21.q.2.2.1m./.3m.

28 Confessio ad hoc est necessaria, vt pœnitẽs satisfactionem accipiat, s͂m modum delicti. 4.d. 16.q.2.ar.2.q.3.c. Baptismus.51.č.

29 Confessio est necessaria ei, qui commisit peccatum mortale.4.d.17.q.3.ar.1.q.1.o./.ꝑ.4.co.71.co. 2.3./.Ro.11.lec.4.co.5.principio.

30 Omnes tenentur confiteri ex statuto ecclesię: sed ex vi sacramenti, tñ existens in peccato mortali. 4.d. 17.q.3.ar.1.q.3.o. Heresis.78.č.

Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q. 2.ar.2.q.3.3m./.d.17.q.3.ar.1.q.3.3m./.ar.3.q.5.4m./.L.9m.

Ꝑ Duo.377o. R ñ͂o. sicut Duo.376o.

31 QVANDO.74./. Papa potest dispensare, quod differatur confessio, non autem quod totaliter dimittatur.4.d.17.q.3. ar.1. q.5.o./.d. 21. q.3.ar.1.q.1.3m./.ꝑ.4.co.71.f./.quol.1.q.6.1.o. Abscondere.4. Eucharistia.110.č. Missa.8.9.

32 Nullus tenetur confiteri, nisi propter communionem Eucharistię, vel propter periculum mortis.4.d.17.q.3.ar.1.q.4.o./.quol.1.q.6.2.o.

33 DE QVIBVS./. Nullus tenetur confiteri de peccato originali.4.d.16.q.1.ar.2.q.1.2.o.

34 Nullus tenetur confiteri de peccatis venialibus: sed laudabile est, quod homo ea confiteatur. 4.d.16.q.2. ar.2. q.3.o./.q.3.ar.2.q.5.c. 1m./.d. 17.q.3. ar. 1.q.3.c.3m./.ar.3.q.3.o./.q.5.4m./.Opus.12.ar.6.

35 Nullus debet confiteri peccatum, quod non cõmisit. 4.d.21.q.2.3.o. Circunstantia.13. Cogitatio.11.12.

36 Nullus debet exprimere in confessione personam, cum qua peccauit, nisi aliter non possit exprimere speciem sui peccati. 4.d.16. q.3.ar.2.q.5. 5m./.Opus.12.ar.6. Peccatum.61.67.

37 Quilibet tenetur confiteri de peccato mortali, cuius proposito non peccandi, & tenetur confiteri peccatũ suum, quod dubitat esse mortale, & causas vel occasiones sufficientes peccati mortalis, siue circunstantias aggrauantes in infinitum.3a.q.87.1.1m./.4.d.16.q. 2.ar.2.q.2.2m./.d.19.L.6./.d.21.q.2.3.3m./.Opus.64.co.14. Pœna.99. Pœnitentia.73.č. Verecundia.3.7.9.

38 Homo debet confiteri duo, s. mala quę gessit, & bona omissa. Psal.31.co.3.

39 Quilibet tenetur confiteri omnia peccata, licet confessor non possit absoluere de omnibus.4.d.17.q.3.ar.4.q.2.4m.

40 Quilibet tenetur confiteri numerum suorum peccatorum, sicut potest, quia peccatum in specie non est vnum peccatum numero, sed multa. Contritio etiam est in conspectu Dei, qui vno intuitu omnia videt. Sed confessio fit homini, cui singillatim oportet omnia exponi. Et pręterea oportet de omni peccato mortali quod memorię occurrit, singulariter dolere.3a.q.87.1.c./.4. d.17. q.3.ar.4. q.2.o./.d.21.L.2m./.Opus.4.co.4.f./.Opus.12.ar.6. Vsura.280.314.

41 Non confitens aliquod peccatum, propter ignorantiam facti, aut quia oblitus est, excusatur a fictione, non autem si propter ignorantiam iuris. 22e.q.53.2.2m./.4.d.21.q.2.2.4m.

42 Cum in foro pœnitentiali cuilibet sit credendum & pro se & contra se, proprius sacerdos. s. parrochialis debet credere eum confessum esse, si se confessum fateatur. 4.d.17.q.3.ã.3.q.5.2m./.4m./.quol.1.q.6.3.o./.Opus.12.ar.6./.Opus.19.co.4.co.18.f./.co.6.co.17.

43 Circunstantię particulares peccati carnalis, quę in speciem peccati mortalis trahunt, licet appetitum moueãt in confitente, vel in sacerdote, semper sunt confitendę quia gratia quę in sacramento pœnitentię datur, restaurat siqua inclinatio ad peccatum, ex talium cogitatione proueniat in confitente, vel in sacerdote, s͂m Gregorium. 4.d.16.q.3.ar.2.q.5.4m./.d.19.L.6./.Opus.64.co.12.principio./.21.

44 Si autem circunstantię non aggrauant in infinitum, nouam speciem peccati mortalis conferendo, quandoque laudabiliter reticẽtur, adhibita debita discretione, secundum considerationem turpitudinis circunstantię, & secundum pronitatem inclinationis ad peccatum, ex eius confessione in ipso confitente, vel in sacerdote. 4.d.16.q.3.ar.2.q.5.4m./.d.19.L.6./.Opus.64.co.21.

45 Homo non confitetur sufficienter peccatum suum, nisi speciem confiteatur peccati, quę cognosci non potest, nisi per circunstantias trahentes in aliud genus peccati, ex quibus peccatum specificatur. Ma.q.2.6.2m. Opus.12.ar.6.principio.

Reiteratio.37.47.66.68.92.

46 Reiteratio confessionis eiusdem peccati, est de consilio. Et cum dicitur, quod in prima absolutione tantum dimittitur vi clauium, quantum dimitti potest: sed tamen valet iterata confessio, tum propter instructionem, tum propter maiorem certitudinem, tum propter interces-

sionem confessoris, tum propter verecundię meritum, hoc non videtur verum: quia etsi hęc esset ratio confessionem iterandi, non tamen esset ratio iterandi absolutionem, pręcipue in eo qui non habet causam dubitandi de pręcedenti absolutione. Ita enim poterit dubitare post secundam absolutionem, sicut post primam, sicut videmus, ꝙ sacramentum extremę vnctionis non iteratur super eundem morbum: eo ꝙ totum quod per sacramentũ fieri potuit, semel factum est. Et pręterea, in secunda confessione non requireretur ꝙ haberet claues ille cui fit confessio, si nihil ibi vis clauium operatur. 4.d.17.q.3.ar.3.q.5.4^{m}./.ar.5.q.2.c./.L.13^{m}./.d.18.q.1.ar.3.q.2.4^{m}./.Opus.7.c^{o}.6.

47 Nullius puri hominis autoritate, potest aliquis, compelli ad reiterandum confessionem rite factam ei qui potuit absoluere. 4.d.17. q.3.ar.3.q.5. 4^{m}./.quol.1.q.6.3.1^{m}. Operatio.61.c̃. Pœna.99. Verecundia.3.7.9. Vsura.280.

48 Confessio ficta. i. sine contritione, non est necessarię reiteranda. 4.d.17. q.3. ar.4.q. 1.o./.d. 21.q.3. ar.1.q.1.1^{m}.

49 Dimittens aliquod peccatum ex obliuione, non tenetur reiterare confessionem factam, eidem vel alteri. 4.d.17.q.3.ar.4.q.2.3^{m}.

50 Recidiuans, nõ tenetur reiterare confessionem, in speciali, nec in generali, eidem nec alteri. 4.d.33.q.1.4.o.

51 Dimittens scienter aliquod peccatum mortale, tenetur reiterare totam confessionem, quia nulla fuit. 4.d.17.q.3.ar.4.q.2.o.

52 QVALIS /.Confessio potest esse informis, quo ad sacramentum, non autem quo ad fructum meriti. 4.d.17.q.3.ar.4.q.1.o. Abscondere.4.

53 Confessio debet habere sedecim cõditiones. s. simplex, humilis, pura, fidelis, frequens, nuda, discreta, libens, verecunda, integra, secreta, lachrymabilis, accelerata, fortis, accusans, & parere parata. 4.d.17.q.3.ar.4.q.4.o./.Psal.31.co.3.

54 Confessio debet esse integra, quia quilibet tenetur oĩa peccata sua, vni confiteri. 4.d.17.q.3.ar.4.q. 2.o./.Opus.4.c^{o}.4.fi./.Opus.12.ar.6.

55 Confessio potest fieri per scripturam, vel per interpretem, in necessitate tantum, aliter nulla esset. 4.d.17.q.3.ar.4.q.3.o./.quol.1.q.6.1.o. Verecundia.3.7.9.

EFFECTVS.15.17.19.27.43.76.

56 Confessio aperit paradisum, & dat spem salutis. 4.d.17.q.3.ar.5.q.3.4.o.

57 In confessione datur gratia, vel augetur: ideo liberat a culpa. 4.d.17.q. 3.ar.5.q.1. o./.q.3.c./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.q.2.c.4^{m}./.d.22.q.2. ar.1.q. 3.c./.quol.1.10.c./.11.c./.quol.4.10.c./.Psal.31.co.4. Absoluere.40. Ira.40. Peccatum.374.

58 Cõfessio dupliciter liberat a pœna ęterna, & diminuit pœnam temporalem. s. vi clauium, & vt pœnosa. 4.d.17.q. 3.ar.1. q.1.1^{m}./.ar. 5.q.2.o./.q.3. c./.L.5^{m}./.d.18.q.1.ar.3.q.2.o./.d. 20.ar.1, q.2. 3^{m}./.ar.2.q.1.c./.d.22.q.2.ar.1.q.3.c./.Psal.31.co.4. Pœna.71.91.92.99. Satisfactio.4. Verbum.76.

59 Confessus & absolutus, minus punietur in purgatorio, q̃ contritus tantum. 4.d.17.q.3.ar.5.q.2. 2^{m}./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c./.d.20.ar.1.q.2.3^{m}./.ar.2.q.1.c.

60 Peccatum dimittitur ante actualem confessionem factam sacerdoti, non autem ante propositum eius, quia tunc esset heresis. 4.d.16.q.1.ar.1.q.2.2^{m}./.d.17.q.3.ar.1.q.1.1^{m}./.ar.5.q.1.c./.q.3.2^{m}./.L.9^{m}./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.d.21.q.2.2.c./.d.22.q.2. ar.1.q.2. 1^{m}./.q.3.o./.ꝫ.4.c^{o}.71.co.3./.quol.4.10.c.

61 Cõfessio facit de mortali veniale, nõ mutãdo in culpam venialem, sed dando veniam. 4.d.17.q.3.ar.5.q.1.2^{m}.

62 Confessio generalis sacramentalis, delet venialia, quo ad culpam & pœnam, in toto vel in parte, quadrupliciter. s. ex contritione, humilitate, oratione, & vi clauium. Non sacramentalis autem, tantum tribus primis modis. 4.d.21.q.2.1.1^{m}.

63 Confessio generalis, quę fit in missa, prima, & completorio, delet peccata venialia, & etiam mortalia oblita. 4.d.21.q.2.1.2.o.

64 Peccans in confessione, nihil cõsequitur, quia confessio nõ imprimit characterem, sed tñ gratiam. 4.d.22.q.2.ar.2.q.3.c./.q̃l.1.q.6.1.c./.quol.12.16.o.

CONFESSOR.19.39.42.43.44.46.49.50.54.59.60.86.87.88.91.92.93.94.97.

65 Confessio sacramentalis, est soli sacerdoti facienda loco Dei, quia qui confitetur sacerdoti, non confitetur ei vt conseruo, sed vt Deo. 4.d.17.q.3.ar.3.q.1.o./.q.4.c.4^{m}./.L.11^{m}./.d.18.q.2.ar.2.q.2.c./.d.21. q.3.3.o./.ꝫ.4.c^{o}.71.fi. Absoluere.o. Baptismus.51.c̃.81.105.

66 Confessio debet fieri laico in necessitate, qua cessante, oportet iterum confiteri sacerdoti. 4.d.17.q. 3.ar.3.q.2.o./.ar.4.q.3.3^{m}./.d.20.ar.1.q.2.3^{m}. Clauis.5.6. Confessor.o. Religio.78.c̃.95.99.100.

67 Confessio sacramentalis, debet fieri tantum proprio sacerdoti. i. habenti iurisditionẽ super eum, vel de eius licentia. * proprium autem non accipitur hic, sm ꝙ diuiditur ꝯ cõe. sed sm ꝙ diuiditur ꝯ alienum. Vnde qui confessus est epo suo, vel alicui habenti vicem eius, cõfessus est proprio sacerdoti. 4.d.17.q.3.ar.3.q. 4.o./.quol.12.31.c./.Opus.19.c^{o}.3. vel.4.co.18.

68 Confitens alii ex commissione, debet iterum confiteri proprio sacerdoti, de consilio tantum. 4.d.17.q.3.ar.3.q.5.4^{m}./.Opus.19.c^{o}.6.o.

69 Quilibet sacerdos potest audire confessiones subditi alterius ex commissione superioris cuiuscunq;. 4.d.17.q.3.ar.3.q.5.o./.quol.12.31.o./.Opus.19.c^{o}.6.fi. Restitutio.18. Satisfactio.4.

70 Perpendens suum sacerdotem esse lasciuum, debet petere licentiam confitendi alteri: quam si non det, recurrat ad superiorem. 4.d.16.q.3.ar. 2.q.5. 4^{m}./.d.17.q.3.ar.3.q.4.5^{m}./.d.19.q.1.ar.3.q.2.1^{m}.

71 Prelatus non facilis ad dandum licentiam confitendi alteri, peccat: qa multi sunt adeo infirmi, ꝙ potius morerentur sine confessione, q̃ ei, confiteri. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.5^{m}.

72 Nimis soliciti ad scire conscientias subditorum per confessionem, multis damnationis laqueum iniiciunt, & per consequens sibiipsis. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.5^{m}.

73 Probabiliter timens sibi, vel confessori, recurrat ad superiorem, vel petat licentiam confitendi alii: quam si non det, est sicut non habens confessorem, & potius confiteatur laico. 4.d.17.q.3. ar.3.q.4.5^{m}./.d. 19.q.1.ar.3.q.2.1^{m}.

74 In quinq; casibus, licet alii q̃ proprio sacerdoti confiteri, & sine licentia eius. s. quando est vagus: mutans domicilium: peccans in alia parrochia: si proprius sacerdos reuelat cõfessionem vel solicitat ad peccatũ: & in extrema necessitate. 4.d.17.q. 3.ar.3. q.4.5^{m}./.d.21. L.fi.

75 Concessum est prelatis a iure, ꝙ possint sibi eligere confessores, quia prelati habent dispensare sacramenta: & interior perfectio ad hoc requiritur ꝙ aliquis digne huiusmodi actus exerceat: qui etiam confessores, q̃ tum ad hoc sunt eis superiores. 22^{e}.q.184.6.c./.4.d.17.q.3.ar.3.q.4.4^{m}.

76 Electio discreti confessoris, nõ est nobis commissa, nisi de licẽtia superioris, qñ proprius est minus idoneus ad ponendum peccato salutare remedium. 4.d.17. q.3.ar.3.q.4.3^{m}.

77 Vel ꝙ aliquis possit alii confiteri, quando habet sacer-

dotem ignorantem, intelligendum eſt, q̃ſi ſacerdotis ignorantia poſſet hominem inducere in errorem. Tũc enim de licentia ſacerdotis, vel ſui ſupioris, debet aliuꝫ petere prudentiorem. 4.d.21.L.4^{m}.

78 Monachus habens iuriſditionem, vel cõmiſſionem, poteſt audire confeſſionem. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.1^{m}./. Opuſ.19.c^{o}.6.o.

79 Sacerdos dupliciter impeditur ab audientia confeſſiõis .ſ. propter defectum iuriſditionis, vel propter impedimentum executionis. 4.d.17.q.3.ar.3.q.5.c.

80 Quilibet ſacerdos, poteſt quemlibet abſoluere a peccato veniali. 4.d.18.q.2.ar.3.q.1.3^{m}./.ar.4.q.3.b./.ar.5.q.1.c.principio.

81 Nullus debet abſoluere, ſine confeſſione, & pœnę inflictione. ✱ Nec ſacerdos debet aliquem abſoluere, niſi ęſtimet eum cõtritum. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.c.fi./.d.18.q.1.ar.3.q.3.o./.quol.3.q.13.1.c.fi./.quol.4.q.7.1.b./.Io.8.lec.1.fi.

82 Confeſſor debet interrogare confitentes, non de quolibet peccato, ſed ſm conditiones ſingulorum. Non eniꝫ opꝫ ꝙ a milite quęratur de peccato clericoꝵ aut religioſoꝵ, aut ecõuerſo. Sed de peccatis pręcipue carnalibus debet interrogare a longinquo, caute, & non deſcẽdendo nimis ad particularia, niſi in iis quę in aliquam ſpeciem peccati mortalis trahunt, vt ſi cõmiſit dicat, & ſi non cõmiſit nõ addiſcat. Et ideo poteſt contingere, vt confeſſor talia nimis quęrens, & ſibi & confitenti noceat: & ſic quandoqꝫ deficiant in ſuo ſcrutinio iniquitatis ſcrutantes. 4.d.16.q.3.ar.2.q.5.4^{m}./.d.19.L.fi./.Opuſ.64.c^{o}.12.principio./.21.

83 Filius confeſſoris poteſt ꝯhere matrimonium cum confitente: ſed confeſſor coiens cum ea, tantuꝫ peccat q̃tuꝫ cum filia ſpũali. 4.d.42.q.1.2.8^{m}./.q.2.2.1^{m}./.L.pn°.

84 CELARE.74./. Confeſſori licet iurare, ſe neſcire qđ ſcit per confeſſionem tñ. 4.d.21.q.3.ar.3.q.1.3^{m}.

85 Reuelat confeſſionem, qui pœnitentiam publicaꝫ, pro peccato occulto imponit. 4.d.9.ar.5.q.1.c.

86 Oppoſitum videtur dicere. 4.d.14.q.1.ar.5.q.1.1^{m}./.2^{m}. ☞ R ñ°. Du°.378°.

87 Sacerdos in nullo caſu debet reuelare cõfeſſioneꝫ. 22°.q.70.1.2^{m}./.4.d.21.q.3.ar.1.q.1.o./.quol.1.15.c./.q̃l.5.13.c./.quol.12.17.o.

88 Omnia dicta in confeſſione, celanda ſunt: licet nõ pertineant ad eam. 4.d.21.q.3.ar.1.q.2.o. Obedientia.33.Sigillum.

89 Quilibet ad quem peruenit confeſſio, licet ſit laicus, tenetur eam celare. 4.d.21.q.3.ar.1.q.3.o./.ar.2.4^{m}.

90 Sigillum confeſſionis eſt de iure diuino, & de eſſentia ſacramenti. 4.d.21.q.3.ar.1.q.1.o./.ar.2.c.

91 Confitens poteſt licentiare confeſſorem, ꝙ reuelet confeſſionem eius, non aũt Papa. 4.d.21.q.3.2.o.

92 Confeſſor dicere poteſt ea quę audit in cõfeſſione, ſi ea ſciat per alium moduꝫ: quia ſi non poſſet, ſm hoc poſſet impediri iuſtitia eccleſię: ſi aliquis vt euaderet ſñiaꝫ excõicationis, quę in ipſum ferenda erat, propter aliqđ peccatũ, de quo conuictus erat, confiteretur ei q ſñiam ferre debet. Sed iuſtitię executio eſt in pręcepto, ergo non tenetur celare peccatum, quod quis in confeſſione audit, ſi alias ſciat. Tñ propter ſcandalum vitandum debet cõfeſſor abſtinere ne de hoc loquatur, niſi neceſſitas immineat. Contraria autem opinio: dum nimium ſigillo confeſſionis attribuit, preiudicium veritati & iuſtitię ſeruandę facit. Poſſet eniꝫ aliquis ad peccata eſſe procliuior, ſi non timeret ab illo accuſari, cui confeſſus eſt, ſi coram ipſo peccatuꝫ iteraret. Siſr etiam multum iuſtitię periret, ſi teſtimonium ferre non poſſet de eo qđ vidit, propter confeſſionem de hoc ſibi factam. 4.d.21.q.3.3.o.

93 Quando aliquis dicit ſe vidiſſe, qđ in confeſſione audiuit, non reuelat qđ in confeſſione audiuit, niſi per accidens: ſicut q ſcit aliqd per auditum & viſum, non reuelat qđ vidit per ſe loquendo, ſi dicat ſe audiſſe: ſed ꝑ accidens, qa dicit auditum, cui accidit viſum eſſe. Et iđ talis ſigilluꝫ confeſſionis nõ frangit. 4.d.21.q.3.3.1^{m}.

94 Non obligatur audiens confeſſionem, ꝙ non reuelet peccatum ſimpliciter, ſed prout eſt in confeſſione auditum. Nullo enim caſu dicere debet ſe audiuiſſe in confeſſione. 4.d.21.q.3.3.2^{m}.

95 Cum dicitur, ꝙ duoꝵ, qđ eſt potentius, trahit ad ſe reliquum: & ꝙ peccatum non poterit reuelari qđ ſcit quis vt homo, & qđ in confeſſione ſcit vt Deus: intelligendum eſt de duobus, quę habent oppoſitionẽ. Sed ſcientia qua ſcit aliquis peccatum vt Deus, & illa qua ſcit vt homo, non ſunt oppoſita. 4.d.21.q.3.3.3^{m}.

96 Non debet ita vitari peccatũ ex vna parte, ꝙ ex alia, veritas vel iuſtitia relinquatur. Veritas. n. non eſt propter ſcandalum dimittenda. Et ideo qñ imminet periculum iuſtitię & veritatis, non debet dimitti reuelatio eius, qđ quis in confeſſione audiuit: ſi alias ſcit, propter ſcandalum: dum tamen ſcandalum q̃tum in ſe eſt, vitetur. 4.d.21.q.3.3.4^{m}.

97 Pręlatus põt amouere ſubditũ ab offõ, ꝑpter audita tñ in cõfeſſiõe. 4.d.21.q.3.ar.1.q.1.3^{m}./.q̃l.5.q.7.1.o.

1 CONFESSOR ad hoc ꝙ ſit idoneus ad audiendum cõfeſſiones alioꝵ, tenetur ſcire diſcernere, ſaltem inter peccatum & non peccatũ, & inter mortale & veniale. 4.d.17.L.14^{m}. Abſoluere.o. Confeſſio.C. Confirmatio.29. Euchariſtia.222.c̃. Religio.95.

2 Cõfeſſor debet eſſe dulcis, affabilis, ſuauis, prudens, diſcretus, mitis, pius, & benignus. 4.d.17.L.14^{m}.

3 Maxima familiaritas eſt inter ſacerdotem, & confitentem et quaſi quędam ſpũalis cognatio. 4.d.42.q.1.2.8^{m}./.Opuſ.64.c^{o}.22.o. Reſtõ.18. Satiſfactio.4.c̃.

4 Confeſſores ſancti, nõ ponuntur in canone miſſę, qa antiquitus eccleſia non ſolenniꝫabat de eis, nec paſſi ſunt, ſicut Chriſtus. 4.d.8.L. Aureola.17.c̃.

5 De quolibet confeſſore dicitur. Non eſt inuentus ſimilis illi. 12°.q.66.2.2^{m}./.3.d.37.2.1^{m}./.4.5^{m}./.Virt.q.5.3.c./.Iob.co.6.principio.

6 Oppoſitũ videtur dicere. 4.d.49.q.5.ar.3.q.2.3^{m}./.ar.5.q.3.c./.Veri.q.26.6.8^{m}./.He.11.co.33./.c^{o}.12.co.5. Feſtũ.7. Meritũ.71. Sãctus.1.2. ☞ R ñ°. Du°.379°.

Cõficere. Abſoluere.31.32.33. Eſs.14. Eucha^{a}.62.c̃.

Confidere. Appellare.1. Concupiſcentia.3. Fides.58. Fiducia.o. Gloria.7. Humilitas.11.22. Iudas.2. Oratio.19.23. Pręſumptio.o. Reuelatio.11. Scriptura.6. Securitas.o. Spes.o.

Configurare. Baptiſmus.186.230. Character.o. Cõfeſſio.21.22. Confirmatio.23. Conformitas.o. Figura.o. Paſſio.

Confiniũ. Angelus.231. Aia.47. Cogitatiua.2. Diluculum. Ioãnes.1. Maria.67. Orizon.o. Terminus.

1 CONFIRMATIO eſt ſacrm. 3^{a}.q.65.1.o./q.72.1.o./.4.d.2.q.1.2.c./.d.7.q.1.ã.1.q.1.o./.ꝫ.4.c^{o}.58

2 In cõfirmatione, character eſt res & ſacramentuꝫ, ſed gratia eſt res tantum. 4.d.7.q.2.1.q.3.2^{m}.
Abſoluere.35.

3 Confirmatio eſt nobilius ſacramentum baptiſmo, quo ad miniſtrum, & gratiam, & ſimpliciter: ſed quo ad remiſſionem peccatorum, eſt ecõuerſo. 3^{a}.q.72.11.2^{m}./.4.d.7.q.1.ar.1.q.3.o./ quol.10.vel.11.q.7.3^{m}.
Baptiſmus.139.148.235.245.

4 Confirmatio non eſt chriſma, ſed finitio eius, cum debita forma. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.2^{m}./.ar.2.q.3.2^{m}.
Chriſma.2.

5 In confirmatiõe, chrisma est sacramentum tantum: salus autem est res tantum. 4.d.7.q.1.ar.3.q.2.c.5m. Eucharistia.29.c̃.

6 MATERIA.5./. Chrisma.i.oleum oliuarum cũ balsamo, est propria materia eius. 3a.q.72.2.o./.q.84.1.1m./.4.d.7.q.1.ar.2.q.1.2.o./.q̃.4.c°.60.

7 Materia huius sacramenti debet prius sanctificari ab episcopo. 4.d.7.q.1.ar.2.q.3.o. Sacramentum.15.c̃.47.c̃.144.

8 FORMA.4./. Apostoli in confirmatione, aliq̃ forma vtebantur: quę tamen nõ fuit scripta propter irrisionem gentiliũ euitãdã. 4.d.7.q.1.ar.3.q.1.2m.

9 Hoc sacramentũ habet determinatam formam. s. consigno te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis: in nomine patris, & filij, & spũs sancti. Amen. 3a.q.72.4.o./.q.84.3.c./.Opus.22.co.1.

10 Forma eius habet efficaciam in vsu eius: non autem in benedictione materię. 4.d.7.q.1.ar.3.q.3.o./.quol.10.vel.11.q.7.c.1m.

11 Confirmatio est spũale augmentum promouens hominem in spũalem ętatem perfectam. 3a.q.72.1.5.6.c./.7.1m./.8.10.c./.11.2m./.q.73.1.c./.q.84.1.c./.q̃.4.c°.58.

12 NECESSITAS./. Confirmatio non est de necessitate salutis: sed est sacramentum necessitatis, quo ad bene esse spũalis vitę. Et tamen contemptus huius sacramenti, est periculosus. 3a.q.65.4.c./.4.d.7.q.1.ar.1.q.2.c.

13 AGENS./. Confirmatio fuit immediate instituta a Christo: quando imposuit manus super pueros: non exhibendo, sed promittendo. 3a.q.72.1.1m./.4.d.2.q.1.ar.4.q.4.1m./.d.7.q.1.ar.1.q.1.1m./.ar.2.q.1.1m./.ar.3.q.1.1m./.d.23.q.1.ar.1.q.3.c.

14 Impositio manus Christi super pueros non fuit sacramentum cõfirmatiõis: quia non erat dandũ ante ascẽsionẽ eius: sed fuit institutio eius. Vel fuit talis: qualis fit in cathecismo & exorcismo. 4.d.7.q.1.ar.2.q.1.1m./.ar.3.q.1.1m. Baptismus.148.

15 Confirmatio incepit in aduẽtu spũs sancti: sicut sacramentum baptismi, in baptismo Christi. 4.d.7.q.1.ar.2.q.1.1m./.2m./.q.2.c./.ar.3.q.1.1m. Minister.9.10. Ordo.94.95. Sacramentum.147.148.

16 Hoc sacramentum cõfertur tantum ab episcopis. 3a.q.65.3.2m./.q.72.4.3m./.11.o./.12.1m./.4.d.2.q.2.4.1m./.d.7.q.1.ar.1.q.3.c./.ar.2.q.3.c./.ar.3.q.2.1m./.q.3.ar.1.q.2.o./.d.13.q.1.ã.1.q.2.o./.d.25.q.1.1.c./.q̃.4.c°.60./.quol.10.vel.11.q.7.o.

17 Confirmatio conferri potest a simplici sacerdote, ex commissione solius papę: non autem a diacono. 3a.q.72.11.1m./.4.d.7.q.3.ã.1.q.3.o./.d.25.q.1.1.3m./.quol.10.vel.11.q.7.o.

18 Confirmans & confirmandus debent esse in grã. Et debent esse confessi, & ieiuni de consilio: non autẽ de precepto. 3a.q.72.7.1m./.12.2m./.4.d.7.I. Oppositũ videtur dicere a sili. 10.8.co.3./. Ro.2.co.2.fi. ☞ Du°.280°. R ñ°. sicut Du°.796°.

19 Confirmandus debet teneri ab alio confirmato, cuiuscunq; ętatis, vel sexus. 3a.q.72.10.o./.4.d.7.q.3.ar.3.q.1.o.

20 SVBIECTVM.18.19./. Confirmatio debet dari cuilibet baptizato cuiuscunq; ętatis, sexus, & cõditionis, etiam morienti. 3a.q.72.8.o./.4.d.7.q.3.ar.2.q.2.3.o./.d.25.q.2.ar.1.q.2.c. Adam.11.69.70.71. Anima.122.127. Apostoli.28.

21 Confirmatio datur tantum in fronte, ad liberam confessionem nominis Christi: & ad fortiter defendendũ dignitatem acceptam. 3a.q.72.9.o./.11.3m./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2.o./.q̃.4.c°.60./.q̃l.10.vel.11.q.7.c./. Ro. lec.5.6./.c°.10.lec.2.co.2. Baptismus.139.

22 Confirmatus non lauet caput vsq; ad septimum diẽ. 4.d.7.q.3.ar.3.q.2.3m.

23 Confirmati conformantur Christo: & configurantur ei per signũ crucis, quasi duci. 3a.q.72.1.4m./.4.3m./.9.c./.q̃.4.c°.60.

24 Christus non debuit sumere sacramentum confirmationis, nec ordinis: q̃a ab initio ipse fuit grã plenissimus. 3a.q.72.1.4m./.3.c./.4.d.7.q.3.ar.2.q.2.3m.

25 EFFECTVS.3.11.21.23./. In cõfirmatiõe cõferẽ plenitudo gratię, & spũs sancti. 12e.q.101.5.3m./.3a.q.72.1.o./.2.c.2m./.4.c./.7.o./.11.3m./.q.84.1.1m./.4.c./.4.d.7.q.1.ã.1.q.1.c./.q.2.1m. Character.25.c̃. Cogna°.3.4. Cõfessio.5. Cultus.10. Eucha°.47.48.

26 Gratia collata in confirmatione, distinguitur a gratia collata in baptismo: & perficit eam. 3a.q.72.7.c.3m./.4.d.7.q.2.2.o.

27 Impositio manus fit in sacramento confirmationis, & ordinis, ad significandum copiosum effectum gratię. 3a.q.84.4.c.2m.

28 In confirmatione datur nobis robur ad pugnam spiritualẽ. 3a.q.65.1.c.4m./.q.72.1.2.c./.4.c.3m./.5.o./.6.3m./.7.c./.9.c.1m./.10.c./.4.d.7.q.3.ar.3.q.1.c./.d.8.q.1.ã.2.q.1.2m./.q̃.4.c°.60./.q̃l.11.7.c./.1e.Cor.11.lec.5.co.2.He.6.co.4. Gratia.S. Ordo.94.95.

29 Confirmatio datur contra infirmitatem, oppositã robori necessario confessoribus nominis Christi. 4.d.7.q.2.ar.2.q.2.c.fi.2m./.3m.

30 Confirmatio perficit per modum formę: sed eucharistia vt finis. 3a.q.73.1.1m./.4.d.2.q.1.2.3.c./.d.7.prin°./.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./.ar.3.q.1.2m./.d.12.q.2.ar.1.q.3.c.

31 Eucharistia roborat hominem in se quo ad charitatẽ: confirmatio vero cõtra alios in pugna, quo ad fidem. 3a.q.72.9.2m./.q.79.1.1m./.4.d.7.I.

32 Confirmationis finis est confessio fidei Christianę: cuius tota summa consistit in passione Christi, quę habet maiorem difficultatẽ. 4.d.7.q.1.ar.3.q.2.c.2m./.3m./.q.2.ar.2.q.2.c./.q.3.ar.3.q.2.5m.

33 Confirmatio perficit effectũ pœnitentię, & baptismi. 3a.q.72.7.2m.

34 Confirmatio confert excellentiam hominis ad se: nõ autem ad alium, sicut ordo. 3a.q.72.8.1m./.4.d.7.q.3.ar.2.q.1.c.

35 Confirmatio facit hominem nitidum, & feruentem in conscientia, & famosum per confessionem. 3a.q.72.2.1m./.4.d.7.q.1.ar.2.q.2.c.2m.

36 Indispositio impedit recipi rem & sacramentum confirmationis: non autem sacramentum eucharistię: sed tantum rem. 4.d.7.q.2.ar.1.q.3.2m.

37 Oppositum videtur dicere. 4.d.22.q.2.ar.2.q.3.c. ☞ R ñ°. Du°.381°.580°.

38 Nullus consequitur effectum confirmationis, sine voto eius. 3a.q.72.6.1m.

39 Existens in peccato mortali, cuius conscientiam non habet, vel cuius non est plene cõtritus, dummodo nõ sit fictus: per hoc sacramentum consequitur remissionem peccatorum. 3a.q.72.7.2m.

40 Quidam ad predicationem Petri acceperunt miraculose effectum huius sacramenti, sine sacramento: anteq; baptizarentur. 3a.q.72.2.1m./.4.1m./.6.1m./.4.d.7.q.1.ar.2.q.1.2m./.3m.

41 Confirmatio non datur contra infirmitatem peccati actualis, sed peccati originalis. 4.d.7.q.3.ar.3.q.3.2m.

42 In confirmatione fit plena peccatorum remissio. 3a.q.72.7.2m./.4.d.7.q.2.ar.2.q.1.1m.

43 Confirmati habent maiorem gloriam in cælo, q̃ non confirmati. 3a.q.72.8.4m./.4.d.7.q.3.ar.2.q.3.4m.

44 IN COMMVNI./.Confirmatio nõ habuit aliquid corrñdēs in lege veteri, ppter perfectionē eius.22ᵉ.q. 102.5.3ᵐ./.3ᵃ.q.65.1.4ᵐ./.q.72.1.2ᵐ./.4.d.2.q.1.2. 5ᵐ./.d.7.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ./.d.8.q.1.ar.2.q.1.c.2ᵐ.

45 Confirmatio non fuit figurata per sacramēta veteris legis: quia tunc non erat plenitudo spūs sancti, quę da tur per hoc sacramentum.4.d.2.q.1.2.5ᵐ.

46 Immo confirmatio figurata fuit in veteri lege per vnctionem pont.fcis.4.d.7.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ. R ñº. Duº.382º.

47 Confirmatio quo ad solēnitatem datur tantum in pascha, & pentecoste, sicut baptismus: sed quo ad cõem vsum, datur etiam alio tpe.3ᵃ.q.72.12.1ᵐ./.2ᵐ.

48 Confirmatio non requirit locum sacrum.4.d.13.q.1. ar.2.q.5.1ᵐ.

49 IN GRATIA./.Deus confirmat iustos in temporalibus quādoq;.s.quantum expedit: in spūal bus autem semper tripliciter.s.gratia, verbis, & exemplis.ps.36. co.11.fi. Adam.11.69.70.71. Adoptio.12. Angelus.515.524. Apostoli.5.20. Ascendere.12. Baptismus.245. Doctrina.4. Eucharistia.258.259. Fides.74. Firmitas. Generatio.49. Habitus.48. Honor. 26. Impeccabilis.o. Liberum.13.č. Maria.19. Miraculū.40. Promissio.3. Prophetia.9. Ratificatio. Resurrectio.41. Sacerdos.11.

50 Beata virgo per secundam sanctificationem fuit simpliciter confirmata in bono, per gratiam habitualem, ita q non posset per liberum arbitriū flecti in contrariū.3ᵃ.q.27.5.2ᵐ./.3.d.3.q.1.ar.2.q.3.c.1ᵐ./.2ᵐ. Sacramentum.126. Testamentum.2. Votum.5.

51 Immo nullus pure viator, nec etiam beata virgo, in pręsenti vita pōt confirmari simpliciter: nec ab omni immunitate peccati cōseruari per gratiā habitualē: sed vlterius indiget custodia diuinę guidētię.vi.q.24.9.0. R ñº. Dubio.383º. Christus.94.

52 Confirmat deus signum suum tripliciter.s.scripto, testimonio, & facto.Isa.8.prinº. Conflagratio. Ignis.12.13. Conflatio. Aaron.3.

1 CONFORMITAS est idem quod similitudo quā causat vnitas qualitatis.1.d.48.1.c.

2 Aliquid ꝯformatur siue assimilatur alicui dupliciter.s. vel ex eo q participāt vnam formā: vel ex eo q vnū quod participatiue habet formam, imitatur illud quod essentialiter eam habet.1.d.48.q.1.1.c. Adoptio.21. Amor.223.243. Assimilatio.o.

3 Conformitas non potest esse inter in infinitum distantia.1.d.48.q.1.1.c. Aureola.6. Baptismus.153. č.212.230. Character.12.29.

4 Aliter attenditur conformitas effectus ad cām in naturalibus: & aliter in volūtariis. Veri.q.23.2.c. Causa.36.č.73. Claritas.16. Cōfigurare. Cōfirmatio.23. Cōsimile. Cor.5. Dānatio.20.č. Deus.327.č. Doctrina.8. Exēplar.o. Finis.94.105. Imitatio. Intellectus. 95.286. Iudicium.28.37.38. Lex.134. Maledicere.1. Maria.38. Medium.21. Mos.4.5. Politia.1. Ratio. 9. Religio.41. Resurrectio.57. Saluari.12. Sapor. Similitudo.o. Sponsa.5. Virtus.28. Vita.32. Vniformitas. Christus.154.č.209.

1 CONFORTARE./.Cōfortat nos Christus in septem.s.in fde, in spe, in charitate, in bono ope, in tentatione, in accusatione, & in remuneratione. Isa.26. lec.1.fi. Angelus.169.172.174.340.408.432. Claritas.14. Consolatio. Delectatio.62.64. Eucharistia.258. Ieiunium.48.

2 Confortat nos deus dupliciter.s. prohibens timoris signum: & ostendens timoris transitum. Isa.7.co.2. Illuminatio.7. Lumen.20. Operatio.35. Puer.8. Seba stianus. Velox.1. Vinum.7.

CONFRACTIO est quantum ad partes magnas, contritio vero quantum ad partes paruas.4.d.17.q. 2.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.1.c./.ps.5.co.16./. Isa.24.co.3. Cōminutio. Confringere. Contrita. Descendere.9. Fractio.o. Vox.4.

Confrater. Religio.29. Confringere. Confractio.o. Descendere.9.

CONFVSIO duplex.s.bona, & mala. Et est idem quod erubescētia.ps.24.co.1.fi./.ps.34.co.17./.ps.39. co.10. Angelus.428. Anima.161. Clamor.2. Erubescentia.o. Heresis.37. Humilitas.19. Ignominia. Magi.6. Negatio.8. Opprobriū.1. Peccatū.201. Possessio.7. Reuerentia.1. Sciētia.55. Superbia.37. Suppositio.2. Theoᵃ.2. Tribulatio.20. Turpitudo.o. Verecundia.o. Vestigium.1. Zorobabel.

Confutatio. Confusio. Descendere.7. Disputatio.6. Magi.11.12. Scientia.161. Congelatio. Aqua. 11. Gelu. Mare.1. Nix. Plumbum. Vita.8.

CONGRATVLATIO./. Congratulatur anima deo in patria, in omnibus opibus suis. Opus.61.cº.7. Gaudium.o.

1 CONGREGATIO duplex.s.politica, & icononōica: Qui pręest primę, potest infligere pœnā mortis: nō aūt qui pręest secūdę.4.d.37.q.2.1.4ᵐ. Adunatio. Aggregare. Amor.60.260. Apis.3. Aq̄.9.10. Beati do.14. Bonitas.185. Compositio.o. Cōicatio.6.7. Cōciliū.o. Ignis.14. Ligamē. Luciditas.1. Mistio.o.

2 Congregatiuum & disgregatiuum non sunt verę differentię cōstitutiuę albi & nigri: sed effectus. Opus.30. 6./.Met.10.lec.10.co.2.fi. Scientia.2.74.99.100. Thesaurus.1. Tuba.1. Vsura.51.53.

Congruum. Abrahā.5. Abstinētia.8. Angelus.360. Anima.123. Assumere.12.č. Beatitudo.22. Bōitas. 234. Character.27. Cœlum.45. Contēplatio.20. Debitum.5. Decētia. Dignitas.3. Doctor.3. Eucharistia. 212. Incarnari.5. Iustificatio.37. Magi.4. Maria.29. Medium.2. Meritū.1.2.3.43.č. Operatio.54. Opportunitas. Ratio.9. Reparatio. Sapientia.29. Senatus. Solitudo. Solus.2. Virginitas.13. Virtus.256. Vsura. 205. Christus.61.

CONIECTARE bonū.i.intendere bonum in dationibus cōmuniter pertinet ad liberalitatem.22ᵉ.q. 31.1.3ᵐ./.q.117.5.3ᵐ./.4.d.15.q.2.ar.1.q.3.c. Eustochia.1. Misericordia.9.

1 CONIECTVRA./.Cōiecturaliter cognoscit alīqd per aliqua signa.12ᵉ.q.112.5.c./.Mat.1.co.1. Charitas.124.

2 Coniecturaliter cognoscere aliquid, est cognitio imperfecta.12ᵉ.q.112.5.c. Causa.111. Cogitatio.7. Cognitio.6. Consilium.26. Dęmon.3.10.15.21.57. Demonstratio.1.13.16. Donum.44. Experientia.o. Fornicatio.6. Gratia.170. Immunitas.

3 Coniecturari per q̄tuor signa pōt immunitas a peccato: non aūt pōt sciri per certitudinē.s.per deuote audire verba dei, prompte bñ opari, propositū abstinēdi a peccatis, & de pteritis dolere.4.d.9.ā.3.q.2.c. Ioachim. Iudęi.18. Manifestatio.o. Miraculum.6. Professio.8.9. Rhetorica.1. Reuelatio.2.3. Sacrificiū.5.22. Scire.1. Sciscitari. Signū.o. Solertia.3. Coniicere. Angelus.343. Cōiectare. Cōiectura.o. Coniugale. Abrahā.3.5.26. Castitas.4.5. Coniuges. Matrimᵐ.o. Sponsalia.o. Vxor.o. Coniuges. Accusatio.13.č. Adoptio.13. Adulteriū.5.6. Affinitas.13. Amor. 199. Bigamia.o. Castitas.4.5. Coniugale. Coniugiū. Coniunctio.5.č. Debitum. C. Delectatio 88.89. Diuortium.o. Fornicatio.5.č. Fructus.4.č. Matrimonium.o. Pręceptū.55.132.134. Virginitas.19.č. Votum. B. Vxor.o. Zelus.2.č. Coniugium. Con-

luges. Matrimonium.o. Obligatio.7.

1 CONIVNCTIO creaturę ad deũ triplex.s.per similitudinem,gratiã,& vnionem in persona.1.d.37.q.1.1.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.c.

2 Coniunctio creaturę ad deum duplex.s.per assimilationem,& per operationem attingentẽ ad eũ. Prima conuenit omni creaturę. Secunda vero tantũ ratiõali. 4.d.49.q.1.ar.2.2.c. Accidens.29. Aduocatus.9. Affectio.7. Affinitas.1.13. Angelus.157.

3 Coniunctio animę ad deum duplex.s.in persona: & per amorẽ & cognitionẽ. Prima conuenit soli Christo. Scda vero omnibus cognoscentibus & amãtibus deũ.Veri.q.29.1.c. Anima.169.172.186.193.224. Animal.18. Appetit9.28. Apud.o. Audacia.2.

4 Coniungimur deo per gratiã: & per contemplationẽ & amorem. Primam coniunctionẽ nihil separat,nisi peccatũ. Secundam vero, etiam occupatio licita.4.d.26.q.1.3.2m. Beatitudo.32. Beatus.4. Benefacere,4. Bonitas.166. Charitas.32.139.&c.

5 Cõiũctio ҫiugũ triplex.s.amoris,cõuersatiõis,& copulę carnalis. Eph.5.fi. Cã.12.Cœlũ.139.140.Cib9.4.

6 Domus sine triplici coniunctione.s.viri & vxoris,patris & filii,domini & serui:non est perfecta.12ę.q.15.4.c./.22ę.q.58.7.3m./.Eph.5.lec.8.prin°./.Col.3.lec.4.prin°. Comparatio.3. Compositio.o. Cõsanguinitas.o. Contactus.1. Culpa.6. Cultus.12.

7 Coniunctio viri & vxoris est potior ꝙ̃ cõiunctio vxoris,ad consanguineos viri.4.d.41.ar.1.q.1.1m. Delectatio.47.

8 Coniunctio maris & fœminę est naturalis:quia natura hoc omnia animalia docuit:sed diuersimode,ẜm diuersas cõditiones eorum.4.d.40.3.3m. Deus.146. Differre.5. Dimensio.10. Diuisio.18. Diuortium.1. Dolor.21.&c. Dos.8. Effectus.19.

9 Coniunctio masculi & fœminę,determinatur diuersimode in diuersis animalibus.12ę.q.92.1.2.c./.22ę.q.154.2.c./.4.d.26.q.1.ar.1.q.1.1m./.d.41.ar.1.q.1.1m./.ꝯ.3.c°.24./.1ę.Cor.6.lc.3.co.2.fi. Electio.14.37. Esse. E. Aeternitas.27. Euãgeliũ.1. Eucha^a.48.121.246. Fides.90.&c. Finis.118. Gñatio,5. Grã.153. Iustitia.41. Infinitũ.8. Instrumẽtũ.1. Intellectus.13.137. Iudęi.9. Iũgere. Iustificatio.36. Malũ.16. Mas. Matrimonium.o. Medicus.7. Medium.2.c.

10 Coniunctio partium hominis,non est de essentia humanitatis:sed pręit,vt actio vel passio:vel comitatur,vt relatio.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.2m. Misericordia.18. Missio.43. Motus.80. Natiuitas.1. Passio.110. Peccatum.247. Perfectio.37.

11 Cõiunctio,si,poteſt importare duplicẽ ordinẽ.s.causę seu principii:& consequentię.quol.5.q.2.1.c. Pronomen.5. Propositio.7. Prudentia.52. Purgatoriũ.2. Sacramentũ.65.103. Sensibile.9. Status.8. Stella.6. Testis.7. Turtur.3. Verecundia.8. Virtus.186.253. Voluntas.39.41. Vsura.255. Vxor.10.

Connascentia. Embrio.3.

Cõnaturalitas. Admiratio.5. Agens.17. Amicitia.30. Amor.132.208. Angelus.310.314.398. Anima.165. Delectatio.2. Deus.196. Fides.115. Fortitudo.58. Intellectus.176. Iudicium.19. Lumen.23. Naturale.o. Peccatum.147. Prudentia.81. Sapiẽtia.33. Sedere.7. Christus.51.

Connexio. Angelus.235. Colligatio. Connexũ. Fortitudo.14. Fundamentum.1. Gratia.109. Magnanimitas.25. Perfectio.75. Tremor.2. Vnitas.56.

Connexum. Angelus.235. Charitas.45.46. Connexio. Donum.23. Fortitudo.14. Gratia.109. Magnanimitas.25. Nexus, Peccatum.435.438. Prudentia.56.58. Virtus.201.215.

Connotare. Accidens.10. Adiectiuum.7. Consignificare. Generatio.84. Nomen.67. Significatio.o.

Cõnumerari. Absoluere.32. Associare. Numerus.o.

1 CONSANGVINITAS est vinculum ab eodem stipite propinquo descendentium,carnali propagatione contractum.4.d.40.1.o. Abiectus.

2 Consanguinitas est propinquitas quędam,in naturali cõmunicatione:fundata supra actum generationis,qua natura propagatur.4.d.40.2.c.prin°.

3 Consanguinitas non est collectio:sed relatio quędam personarum.4.d.40.2.1m. Accusatio.16.22.24. Adoptio.10.

4 Linea cõsanguinitatis,est ordinata collectio personarum,consanguinitate cõiunctarum, ab eodem stipite descendentium,diuersos continens gradus.4.d.40.2.2.1./.1m. Affinitas.o. Amor.118.119.120.238. Animal.72. Beneficium.13.&c. Bonitas.207.

5 Linea consanguinitatis triplex.s.ascendentium, & descendentium,& transuersalium,secundum diuersos gradus.4.d.40.2.o.

6 Gradus consanguinitatis est habitudo personarum distantium,qua cognoscitur,quanta distantia personę inter se differunt.4.d.40.2.4.4m. Cognatio.o. Conseruatio.13. Consobrinus. Dispensatio.20. Frater.3. Incestus. Ioannes.14.

7 Quoto gradu aliquis distat ab aliquo superiori:toto distat a quolibet descendentium ab eo,in linea transuersali,& nunquam minus.4.d.40.2.c.fi. Matrimonium.101.116.117.122. Patruus. Pietas.3. Simonia.17. Soror.

8 In eodem gradu cõsanguinitatis,est magis & minus: vt pater & frater.4.d.40.2.5m.

9 Canones distinguunt gradus cõsanguinitatis trãsuersalium,ex parte personę magis distantis:leges autem ex vtraq; parte.4.d.40.2.c.

10 Consanguinitas impedit matrimonium tripliciter.s.lege naturę.i.cũ patre:& magis cum matre, propter reuerentiam:vel lege diuina,propter cõcupiscentiam refrenandam:vel lege canonica & ciuili,propter amicitiam.22ę.q.154.9.o./.4.d.35.2.4m./.ar.5.q.1.o./.d.40.3.4.o./.1ę.Cor.5.co.1.

11 Plures gradus consanguinitatis impediebant matrimonium olim,ꝙ̃ nunc:& ꝙ̃ sub lege:& tunc,ꝙ̃ prius.4.d.40.4.o.

1 CONSCIENTIA non est potẽtia, nec habitus:sed est actus.s.applicatio scientię.1ª.q.79.13.o./.12ę.q.19.5.b./.c./.2.d.24.q.2.4.o./.d.39.q.3.2.2m./.Veri.q.17.1.o./.2.c./.ꝗl.3.26.fi./.Ro.2.lc.3.co.4. Absoluere.28. Anima.214. Afferre. Casus.6.

2 Conscientia est actus synderesis:ideo quandoq; ponitur pro ea.1ª.q.79.13.c.3m./.2.d.24.q.2.4.o./.d.39.q.3.2.2m./.Veri.q.17.1.1m./.4m./.2.1m./.ꝗl.3.26.fi. Certitudo.23. Conclusio.6. Confessor.1.2.3. Confirmatio.35.39. Damnatio.17.19.50.

3 Conscientia dicitur tripliciter.s.res conscita,lex naturalis,& consideratio conclusionis practicę.2.d.24.q.2.4.c./.Veri.q.17.1.c.

4 Conscientia duplex.s.conscientia recta:& conscientia falsa.Veri.q.2.2.8m. Debitum.26. Dolor.44. Electio.35. Eucharistia.191.&c.274.&c. Excõicatio.15.23. Fides.14. Flagellũ.o. Fons.o. Gloria.4.5.23. Intellectus.88. Interrogare. Iudicium.17.29.40.71.

5 Conscientia dicitur spiritus corrector, & pędagogus animę.i.dictamen rationis.1ª.q.79.13.1m./.2.d.24.q.2.4.1m./.Veri.q.17.1.8m./.quol.3.26.f.

6 Lex nãlis nominat pncipia iuris:synderesis,habitum

eorum: sed conscientia, applicationem legis naturalis ad facienda. 12^{e}.q.94.1.o./.2.d.24.q.2.4.c.fi. Iuramentum.20. Lex.167.174. Liber.19. Macula.1.c̃. 15.c̃. Matrimonium.27. Ordo.45.

7 Conscientia quādoq; sumitur pro actu. Et aliquā pro habitu: & tunc dicitur lex naturalis: quia ex ea precipue elicitur. 2.d.24.q.2.4.c.4^{m}./.5^{m}./.q̃l.3.26.fi. Pax.20. Peccatum.45.102. Pœna.8. Pœnitētia.95. Prebendatus. Preceptum.116.

8 Habitus ex quo innascitur actus conscientię, non est separatus ab habitu rationis, & synderesis. 2.d.24. q.2.4.6^{m}.

9 Tota vis conscientię examinantis & consiliantis, ex iudicio synderesis dependet. Veri.q.17.1.1^{m}./.4^{m}. Princeps.10.

10 Conscientia dicitur accusare vel excusare: inquantū cognoscimus, nos bene vel male fecisse. 1^{a}.q.79.13. c./. Veri.q.17.1.c./. Ro.2.lec.3.co.4. Puritas.1. Quies.7. Sacramētum.77. Sanguis.15. Syllogismus. 4.c̃. Spina.2.

11 Conscientia dicitur testificari: inquantū cognoscimus, nos aliquid fecisse, vel non. 1^{a}.q.79.13.c./.2.d.39.q.3. 2.1^{m}./. Veri.q.17.1.c./. Ro.2.lec.3.co.4. Stratus. 2. Terra.4. Vermis.2. Vsura.75.248 290.

12 Conscientia dicitur instigare, vel ligare, inquantū iudicamus aliquid esse agendum, vel non. 1^{a}.q.79.13.c./. Veri.q.17.1.c./.3.o./.quol.3.26.c.

13 Conscientia errat ex parte rationis, non autē ex parte synderesis. 2.d.24.q.2.4.c./.d.39.q.3.1.1^{m}./.2.o./. Veri.q.17.2.o./.quol.3.q.12.1.o.

14 Cōsciētia errās nō facit ꝙ actus ſcedēs licitus, sit peccatū: nec ꝙ veniale, sit mortale. Ro.14.lec.2.co.2.

15 OBLIGATIO./. Consciētia errans ligat. 22^{e}.q.19. 5.6.o./.2.d.39.q.3.2.1^{m}./.3.o./.4.d.9. ar.3.q.2.2^{m}./. d.21.q.2.3.3^{m}./. Veri.q.17.3.4^{m}./.4.o./. Ma.q.2.2. 8^{m}./.q̃l.3.q.12.2.o./. q̃l.7.vel.8.q.6.3.5.o./.q̃l.9.15. c./. Ro.14.lc.2.co.2./.lc.3.co.fi./. Gal.5.co.3.

16 Immo error conscientię habet vim absoluendi, vel excusandi. quol.7.vel.8.q.6.5.c.fi./. Opus.73.c^{o}.14. R ñ^{o}. Du^{o}.324.165^{o}.1014°.

17 Error conscientię quandoq; habet vim absoluēdi vel excusandi, qn̄.s.procedit ex ignorantia eius, quod qs scire non potest, vel scire non tenetur. Et in tali casu, quāuis factum de se sit mortale: tamen intendens peccare venialiter, peccaret venialiter: sicut si aliquis intēderet accedere ad vxorem suam, causa delectationis, & ita intenderet peccare venialiter, si alia ei supponeretur eo nesciente nihilominus venialiter peccaret. q̃l. 7.vel.8.q.6.5.c.fi.

18 Quandoq; vero error ꝯsciētię nō habet vim absoluēdi vel excusandi: qn̄.s.ipse error pctm̄ est: vt cū procedit ex ignorātia eius qđ qs scire tenetur & pōt: sicut si crederet fornicationē simplicē esse pctm̄ veniale: & tunc quāuis crederet peccare venialiter, non tamen peccaret venialiter, sed mortaliter. q̃l.7. vel.8.q.6.5.c.fi.

19 Consciētia obligat tantū in virtute precepti dei: ideo magis obligat q̃; preceptū prelati. 2.d.39.q.3.3.3^{m}./. Veri.q.17.3.4.5.o./. Ro.14.lec.2.co.3.

20 Coinquinatio & munditia, sunt in conscientia, vt in cognitione: non autē vt in subiecto. 1^{a}.q.79.13.2^{m}./. Veri.q.17.1.2^{m}./.3^{m}./.6^{m}.

21 Notę omnium peccato℞ manent in ꝯsciētia. Veri.q. 25.5.3^{m}. Conscitum. Consciētia.3. Scientia. Ob. Conscriptio. Ascriptio. Descriptio. Inscriptio. Liber. 15.16.26. Lucas. Patresconscripti. Theo^{a}.2.

1 CONSECRATIO templi, altaris, & vestium, & huiusmodi, non sunt sacramenta, sed sacramentalia: quia ordinātur ad eucharistiā. 3^{a}.q.65.1.6^{m}./.4.d.2. q.1.2.11^{m}. Absoluere.1.31.c̃. Accidēs.85. Adoratio.6. Angelus.491.494. Baptismus.64.

2 Consecratio domus significat sanctitatē ecclesię: altaris vero, Christi. Ideo potius hę solēnizātur, q̃; aliarum rerum. 3.d.83.3.2^{m}./.4^{m}. Benedictio.7.8. Beneficium.15. Character.20. Casula. Cimiterium. Corpus.68. Diaconus.3. Dispensatio.17.

3 Altare & ecclesia cōsecrantur multiplici rōne.s.tum ad repręsentandū sanctificationē quā ecclesia consecuta est per passionem Christi: tum etiā ad significandū sanctitatē quę requiritur in iis, qui sacramentū altaris suscipere debent. 3^{a}.q.83.3.o./.4.d.13.q.1.ar.2.q.5. o./.d.24.q.2.ar.1.q.2.c./.ar.2.9^{m}. Encenia. Episcopus.7.12.14. Eucharistia.50.53.60.c̃.87.c̃.146.

4 Sicut templum, altare, vasa, & vestes: sic & ministeria, quę ad eucharistiam ordinantur, consecratione indigent: & hęc consecratio, est ordinis sacramentum. 4. d.24.q.2.ar.1.q.2.c.co.1.fi. Exorcismus.7. Festum.8.9. Forma.177. Hoc.

5 Altare quandoq; sine ecclesia consecratur: sed nō ecō uerso. 3^{a}.q.83.3.2^{m}. Idolatria.11. Manducatio.

6 Altare non debet consecrari sine reliquiis martyrum. 3^{a}.q.83.3.2^{m}. Matrimonium.12.65. Minister.7.

7 Res inanimatę nō sunt susceptiuę gratię: sed ex consecratione adipiscuntur quandam spiritualem virtutem, qua sint aptę ad diuina. 3^{a}.q.83.3.3^{m}./.4^{m}. Missa.5. Mutabile.2. Oblatio.15. Ordo.91. Parasceue. Patena. Peccatum.375.

8 Consecratio ecclesię non debet reiterari, nisi exustę, vel pollutę sanguine, vel semine. 3^{a}.q.83.3.3^{m}. Pœnitentia.67.

9 Ecclesię pollutę sanguine, vel semine, debent reconciliari: quia per illud peccatum apparet ibi, aliqua operatio dęmonum. 3^{a}.q.83.3.3^{m}./.4^{m}. Potestas.2. 11. Preceptum.137. Regula.56. Sacramētum.123. 124.141. Sanctificatio.0.

10 Ecclesię vel altaria, dubia de consecratione: debent consecrari. 3^{a}.q.83.3.3^{m}. Scenophegia. Schisma.7.

11 Ligna ecclesię consecratę non debent cedere ad vsus laicorum, sed monasterii: vel comburi. 3^{a}.q.83.3.3^{m}.

12 Palle, Palia, Cathedra, Candelabra, & velum, vetusta, debent comburi: & cineres reponi honeste, propter consecrationes. 3^{a}.q.83.3.3^{m}. Sepultura.4. Simonia.22. Subdiaconus.5. Suffraganeus. Templum. 1. Vas.3.

13 Consecratio quęlibet est indelebilis, manente subiecto. 22^{e}.q.39.3.c./.q. 88.11.c./.3^{a}.q. 63.5.c./.q.76. 6.2^{m}./.q.82.8.c./.q.83.3.3^{m}./.4.d.4.q.1.ar.3.q.4.c.fi. d.13.q.1.ar.1.q.3.c./.q.4.2^{m}./.d.23.q.2. ar.4.q.1. 1^{m}./.d.25.q.1.2.c.2^{m}./.ꝯ.4.c^{o}.59.fi./.72.co.1.fi./.76. prin^{o}./. Ro.7.co.2. Virginitas.14.15.16.26. Vnctio.5.

14 Ad quamlibet eminentiam status datur sanctificatio: quia ibi est necessarium speciale auxilium gratię: sicut in consecratiōe regum, monachorum, & monialium: quę non sunt sacramenta, sed actiones hierarchicę. 2. d.2.q.1.2.9^{m}./.d. 24.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./.d. 38.q.1.5. 3^{m}./. Veri.q.14.1.3^{m}.

15 Consecratio vel benedictio, datur in professione certę regulę: ex institutione apostolorū. 22^{e}.q.88.7.c.

16 In consecratione virginum, & aliis benedictionibus, & vnctione regum, datur gratia. 4.d.2.q.1.2.9^{m}./.d. 38.q.1.5.2^{m}.

17 Soli episcopi consecrant omnia, preter eucharistiam. 3^{a}.q.82.1.4^{m}./.3. 3^{m}./.4.d.13.q.1. ar.1.q.1.c./.q.2. 2./.d.24.q.3.ar.1.q.2.2^{m}./.ar.2.q.1.c./.ar.3.c./.d. 25. q.1.1.b./.c./.ꝯ.4.c^{o}.76.

18 De ritu consecrandi ministros veteris legis. 12^a.q.102.a.5.8^m.

19 In consecratiõe Aaron, & filiorũ eius, figurabatur ordo ecclesię. 12^e.q.102.a.5.3^m./4.d.2.q.1.a.2.5^m.

20 Templum Salomonis ter fuit consecratũ. s. septẽbri, a Salomone: in hyeme, a Machabęis: & in martio, ab Esdra.1o.10.lec.5.co.2.fi.

1 CONSENSVS importat iudiciũ, de eo in quod consentitur. 12^e.q.74.7.c. Acquiescere. Amor.191.

2 Consensus põt attribui volũtati, & rõni. 12^e.q.74.7.1^m. Annũciatio.2. Assentire.1. Bigamia.2.3.4.

3 Immo consensus est actus voluntatis. s. complacentia & applicatio eius ad aliquid existens in potestate eius. 12^e.q.15.o./q.74.5.1^m./4.d.29.1.c.

Rñsio. Dubio.385°.

Blasphemia.5. Coactio.4.c̃. Consentaneum. Dãnũ.3. Debitũ.28. Delectatio.86.87. Deliberatio.o.

4 Consensus in actum pertinet ad rationẽ superiorem: sm quod in ratione voluntas includitur. 12^e.q.15.4.o./q.74.7.1^m. Dominiũ.12. Electio.32.c̃. Eleemosyna.19.c̃. Gula.4.c̃. Iacob.10. Ira.17. Iustificatio.30. Lucia. Luxuria.5.17.

5 Electio addit supra consensum relationem, respectu eius quod alius placet, vel non placet: & tunc differunt tantum ratione. 12^e.q.15.3.3^m. Maria.41. Matrimonium. C. Membrum.5. Mulier.19. Ordo.100.104.c̃. Passio.68.74.c̃.

6 Consensus deliberatus in peccatũ, nõ pertinet ad contemptũ legis diuinę, nisi repugnet ei. 12^e.q.74.9.3^m. Peccatum.43.95.c̃.121.c̃.390.391.413. Pœna.38. Populus. Prophetia.41. Raptus.4. Religio.57. Renitentia. Sensualitas.13.

7 Consensus non conuenit brutis, nec aliis respectu finis: sed tantum respectu eorum quę sunt ad finẽ. 12^e.q.15.2.3.o./q.16.2.c. Superbia.12. Tentare.9. Tyrannus.4.6.11. Virginitas.3.9.11.31.34. Virtus.86. Votum.45.65. Vsura.62.178.235.

Consentaneum. Consensus.o. Vnio.22.

Consepeliri. Baptismus.189.

Consequens. Absoluere.22.28. Alteratio.2. Amor.107. Anima.249. Animal.31.46. Antecedẽs.o. Argumentatio. Argumentum.o. Arismetria.1. Auaritia.16. Beatitudo.80. Cœlum.10. Circuncisio.7.42.44. Cõditiõalis.2. Cõfessio.71. Cõsequentia.o. Consecutio.o. Cõseruatio.13. Creatio.2. Demõstratio.o. Deus.291.c̃. Dictio.2. Eleemosyna.4. Facẽ.1. Fallacia.4.5.6. Fides.32. Fiducia.11. Habitus.59. Idea.24.45. Ignorãtia.3.4. Imago.25.31.32.33. Inuidia.7. Martyriũ.1. Natiuitas.4. Necessitas.3. Peccatum.192.228.435. Pœna.23. Pœnitentia.104. Perfectio.69. Pietas.13. Pręceptũ.121. Prudẽtia.74. Quãtitas.31. Regnũ.4. Sacramẽtũ.90. Spũale.12. Supbia.33. Temperantia.16.18. Totũ.8. Verbũ.62. Verecundia.3. Veritas.39. Virginitas.7. Virtus.8.114. Vitium.7. Voluntas.10.39. Vsura.33. Vsus.5. Christus.129.

1 CONSEQVENTIA. In illis q̃ se hñt secũdũ additionẽ vni^s ad alterũ, est ɔña in ɔ̃trio, nõ ɔña in ipso: sicut dilectio inimicorũ est magis meritũ, ita odiũ amicorũ est magis malũ. 3.d.30.3.7^m./d.33.5.5^m. Affirmatio.5.

2 In oppositis est duplex consequẽtia. s. in ipso. i. qñ ex opposito antecedẽtis infertur oppositũ cõsequẽtis, & in ɔ̃trario. i. qñ ex opposito ɔsequẽtis infert̃ oppositũ antecedẽtis. Quę fit in ɔ̃dictoriis. Non aũt prima: qa est fallacia ɔsequẽtis. Opus.39.c^o.15.fi. Argumẽtatio. Argumẽtum.1.3.c̃. Beatitudo.73.c̃.81.99. Coniunctio.11. Consequens. Demonstratio.o. Incipere.1.

3 Ab vniuersali ad particulare non valet consequẽtia, nisi mediante particulari. 22^e.q.10.2.c./. Veri.q.22.4.3^m. Necessitas.3. Religio.40.81. Relatiuũ.12. Cousecutio. Accideus.16.c̃.53.64.97.99. Acquirere. Adã.52.64. Admiratio.6. Agens.41.89. Agere.7. Amicitia.8.34. Amor.228. Angelus.482. Anima.249. Animal.46. Appetitus.4.49.55. Assumere.52. Audacia.17. Baptismus.161.170.171.188.231. Beatitudo.99. Beatus.8.35. Bonitas.73.173. Causa.30. Cœlũ.99. Cognitio.3. Confessio.24.64. Cõfirmatio.38.39. Consequẽs. Cõsequẽtia.o. Cõtingens.2. Contrariũ.26. Creatio.10. Defectus.21. Delectatio.5.25.51.113. Densitas.1. Desideriũ.6. Deuotio.13. Deus.291.c̃. Differẽtia.21. Dimittere. Distinctio.8.32. Dolor.14. Duplicitas.2. Effectus.10. Electio.25.27. Ens.16. Aequalitas.3. Esse.28.65. Essentia.10. Eucha^a.248.270. Executio.o. Expedire. Fictio.2. Forma.126.141. Gñatio.72. Gratia.11.109. Imaginatiua.3. Indiuiduũ.4. Indulgẽtia.23. Instrũm.7. Intellectus.16.139.140.191. Intẽtio.22. Inuidia.11. Ioseph.1. Ius.18. Iustificatio.14. Lumẽ.16. Mã.27. Mediũ.2. Miraculum.10.24. Modus.7. More.1. Natura.34. Nãle.3.9.10.15.17. Necessitas.24. Nomẽ.14.64. Omissio.14. Opatio.54. Panis.1. Passio.74. Pctũ.14.92.203.222.225.245.274.304. Pœna.9.10.11.40.77.83. Pœnitẽtia.30.116.128. Perfectio.27. Per se.2. Post ẽdicamentũ. Po^a.4.54. Predestinatio.16.24.25.33. Principiũ.4.18. Processio.27. Prosecutio. Prudentia.64. Puer.15. Quantitas.3.4. Reduplicatio.5. Regnum.4. Religio.37.38.40.42.51.54.60.81. Relatiuum.12. Religio.67.99. Rex.9. Sacramentum.23.100.106. Satisfactio.15. Saturnus.1. Scientia.1. Seruitus.6. Solicitudo.1. Spes.51.81. Subsequens. Testamentum.1. Timor.26.32. Vanũ. Vestigium.8. Virginitas.7. Virtus.9.221.226.241.242.252. Vita.65. Vnitas.8.40. Voluntas.13. Vsura.32.120.309. Vt. Vtile.2.

1 CONSERVATIO in esse est influentia vni uoci esse prius influxi. 1^a.q.9.2.c./2.d.15.q.3.1.4^m./5^m. Actio.4.80. Agens.5.

2 Quęlibet res naturaliter conseruat se in esse, & resistit corrumpentibus quantũ põt. 22^e.q.64.5.7.c./. Veri.q.21.2.c./. Ma.q.1.1.c.fi. Agilitas.4. Alimentũ.2. Amicitia.26.28. Amor.108.c̃. Anima.360. Animata. Arbor.1. Ars.34.

3 Aliquid conseruat rem dupliciter. s. per se. i. influẽdo, & per accidens. i. remouendo. 1^a.q.104.1.2.c. Baptismus.243.244.

4 Qualitates contrarię in mistis cõseruantur ne se corrumpant, per formã substantialẽ vt est impressa a cœlis, quãdiu conseruant vigorẽ cœlorũ. A quibus et conseruantur elementa ɔ̃traria, quia nihil in inferioribus agit ad sp̃ẽm, nisi in virtute cœlorũ. Ma.q.5.5.6^m.

5 Oppositum videtur dicere a simili, quia omnis forma inquantum huiusmodi est principium agendi simile. Anima.2.lec.14.fi. Rñ^o. Du^o.386°.

6 Vna creatura conseruat aliã per se & per accidẽs. Et tanto magis, quanto est altior, & primę causę proximior, quę principaliter cõseruat. 1^a.q.104.2.o. Calor.4. Causa.6.104. Cœlũ.71.c̃. Cessare.1. Cibus.3. Ciuis.3. Conseruator. Cor.6. Creatio.28. Creatura.6.11.12.15.23.30.c̃. Deuotio.4.12. Deus.322.c̃. Dispensatio.11. Dolor.8. Ecclesia.8. Elemẽtũ.14.24.

7 Omnis creatura indiget cõseruari p se a deo, sed corruptibiles, indigẽt conseruari ab eo etiam per accidẽs. 1^a.q.104.1.o./. 12^e.q.109.2. 2^m./8.c./9.1^m./ɔ̃.3.c^o.65./67. 3^m./94.co.2./. Veri.q.5.2.6^m./8. 8^m./. Po^a.q.5.1.o./q.10.1.14./10.5.lec.2.co.4. Eucha

ristia.30.100.ĉ.Flagellũ.5.Gratia.70.81.Honor.11.16.Ignis.9.10.Imaginatio.1.In.23.ĉ.

8 Deus conseruat aliquas creaturas in esse vtroq; modo, mediantibus aliquibus aliis causis.1ª.q.104.2.0. Indigentia.2.

9 Deus dat formas omnibus,& conseruat eas,& applicat eas ad agendum, & est finis omnium actionum. 1ª.q.105.5.c.fi./.Opus.3.cº.132. Intellectus.154. Legislator.4.Lex.67.Liberalitas.5.6.Medicina.1.5. Memoria.0.Misericordia.21.

10 Deus eadem virtute,& eadem operatione, producit rem:& cõseruat.1ª.q.105.1.4m./.2.d.15.q.3.3.5m./. Poª.q.5.1.2m. Obedientia.23.Occidere.1.Oratio.14.15.26.27.Pater.10.19.21.Patientia.2.Paupertas.8.Preceptum.78.84.

11 Nulli creature cõicari potest, vt conseruetur in esse, sine deo.1ª.q.14.1.2m./.2.2m./.1.d.37.q.1.1.c.3m./. d.47.4.c./.ꝯ.2.cº.25.fi./. Veri.q.5.8.8m./.9m./. Poª. q.5.2.0./.quol.7.vel.11.q.4.3.4m./.quol.9.1.c. Prelatio.15.Propter.4.Prouidentia.48.Prudentia. 80.Recipere.2.Restitutio.13.Resurrectio.23. Sacrificium.13.Seruari.1.Scriptura.1.

12 Solus deus conseruat res,ne in nihilum decidãt.3ª.q. 13.2.c. Temperantia.6.Tribulatio.3.6.7.Veritas.27.Virtus.79.

13 In iis que pertinent ad conseruationem nature,magis tenemur parẽtibus,a quibus naturam accepimus: q̃ aliis. Et consequenter consanguineis,sed in aliis beneficiis,põt esse econuerso.22ᶜ.q.31.3.0./.3.d.29.6. 5m. Vngues.Vita.25.38.40.41.Vsura.256.

Cõseruator.Causa.6.104.Naturale.17.Christus.94.

Conseruus.Confessio.65.Seruus.

1 CONSIDERATIO importat actũ intellectus intuentis veritatẽ. Et pertinet maxime ad iudiciũ.22ᶜ. q.53.4.c. Abstractio.2.Accidens.161.Actio.38. Actus.133.Adã.10.25.Aer.2.Aggredi.Aggricultura.3.Amor.51.240.Angelᵘ.1. Anima.188.272. Ars.32.33.Artifex.3.Beatitudo.53.ĉ.122.Bonitas. 156.Charitas.25.Causa.85.Circunstantia.29.Ciuilis.1.Cogitatio.1.ĉ.Cognitio.22.23.Conscientia.3. Contemplatio.0.Corporalia.6.Corpus.11.Creatura.3.7.ĉ.Delectatio.54.65.

2 Consideratio dictionũ triplex.s.vt absolute significãt simplices intellectus: vt partes enunciatiõis,& vt partes syllogismi. Prima pertinet ad librũ predicamẽtoꝝ: secunda ad librũ perihermenias:tertia vero ad librum priorũ. Periherᵃᵉ.co.1. Descendere.12.Deuotio. 5.6.Differẽtia.6.Diffinitio.7. Phãtasma.3.ĉ. Fides. 2.ĉ.111.146.Finis.101.Forma.94.95.Geometra.1. 2.Hebetudo.1.Heresis.12.Homo.33.36.Humilitas. 4.5.Hieremias.2.Imago.39.Insipientia.2.

3 Res q̃druplicitér cõsiderari põt.s.absolute,in pticularibus,in intellectu dei:& in intellectu nr̃o.ql.7.vel.8. q.1.1.c. Intellectus.8.38.153.Intelligibile.2.Intẽperantia.2. Ira.3.Lachryme.Lex.5.87.Logica.13. Materia.3.Matrimoniũ.10.Medicina.3.Metaphysica.2.ĉ.25.ĉ.Moralis.1.Motus.20.Mutabile.4.Naturale.16.Nomen.33.37.Notare.Obm.4. Obseruãtia.4.Operatio.18.Passio.48.Peccatũ.137.245. Penitentia.4.Per se.10.Perseuerantia.1.

4 Quelibet res potest quadrupliciter cõsiderari.s.vt ens: vt vna fm virtutẽ,& respectu aliorum.1ª.q.39.8.c./. ql.7.vel.8.q.1.1.c.Philosophica.1.ĉ.Ptãs.13. Preceptum.3. Prudentia.30.43.Pusillanimitas.1. Rõ.40. Rõ.75.Reliº.12.23.Sacerdos.43. Sacrificiũ.12.Sapientia.3.Scientia.0.Sors.1.Spes.44.52. Statua.1. Stupor.2. Subsistẽtia.10.Superbia.36.Theoª.q.Vendere.3.Virtus.75.Vniuersale.12.Vsura.21.Vti.24.

Consignare.Confirmatio.8.9.

Consignificare.Connotare.Datio.23. Predicari.54. Qui est.2.Significatio.6.Subintellecta.Tempus.41.

Consiliabile.Ars.14.Consilium.0.Prudentia.25.

Consiliarius.Angelus.233.Assessor. Patrescõscripti.Politia.2.Senator.1.

Consiliatiuum.Consilium.0.Eubulia.1. Prudentia. 39.Christus.153.

1 CONSILIVM QVID est ipsa questio,que vertitur inter consiliantes,& consilium habens.1ª.q.22.1.1m./. 12ᶜ.q.14.1.2m./.22ᶜ.q.52.3. 3m./.Veri.q.17.3.2m./. q.29.8.9m./.Isa.16.co.1.

2 Consilium est inquisitio eorum tantum que sunt ad finem operabilium a nobis,non minimorum,nec determinatorũ. 12ᶜ.q.14.0./.22ᶜ.q.33.1.2m./.q. 47.1. 2m./.2.c. 3m./.q.49.5.c./.3.d.35.q.2. ar.4.q.1.c./.ps. 19.co.3./.Ethi.2.lec.7.0.

3 Inquisitio consilii est resolutoria.s.a posteriori in ex.i. a fine,ad prius.s.ad media.12ᶜ.q.14.5.0. Aduocatus.3.

4 Inquisitio consilii est infinita in potentia,sed finita in actu tripliciter.s.ex parte termini.i.ꝯclusionis,& principii proprii.s.finis, & cõmunis.s.cognitionis sensus, & scientiarum.12ᶜ.q.14.6.0. Affectio.5.Agens. 2.Angelus.445.594.Ars.14.18.

5 Nullus consiliat de iis de quibus desperat,nec de impossibilibus.12ᶜ.q.44.2.3m. Ciuitas.4.Ciuis.1. Conscientia.9.

6 Ad bonitatem consilii tria requirũtur.s.debitus finis, bonum medium,& tempus opportunũ.22ᶜ.q.51.1. 1m./.3ª.q. 14.6.0./.2.d.40.2.c./.3.d.35.q.2. ar.4.q. 1.c. Consiliabile. Consulere.Cooperari.2.Damnum.3.Decime.28.Eubulia.1.Eucharistia.193.

7 Aliquid facit consiliatiuum dupliciter.s.quo ad facultatem,vt prudentia:& quo ad solicitudinem tantum, vt spes,& amplius timor,12ᶜ.q.44.2.0./.22ᶜ.q.47.9. 3m./.q.54.2.4m./.q.129.7.c./.ps.12.co.2.fi. Finis.63. Gratiosus. Gratus.2. Incontinentia.2.5. Lex.26.131.Miles.9. Politia.2. Precipitatio.2.3. Prouidentia.3.Prudentia.18.25.39.ĉ.73.ĉ. Ratio. 40.52.Religio.44.52. Simonia.13.Solertia.7.Tarditas.4.Temeritas.2.Tuba.1.2.Vomitus.0. Vsura. 244.245.Vxor.19.

8 IN DEO. Consiliũ est in deo quo ad certitudinẽ iudicii,non autem quo ad inquisitionem dubiam.1ª.q. 22.1.1m./.12ᶜ.q.14.1.2m./. 22ᶜ.q.52.3. 3m./.1.d.50. L.3m./.ꝯ.1.cº.93.co.2./.Veri.q.24.3.4m./. Iob.12. co.3./.ps.32.co.8.

9 Deus dereliquit hominem in manu consilii sui, quo ad liberum arbitrium,non cogendo: non autem quo ad prouidentiam.1ª.q.22.2.4m./.22ᶜ.q.104.1.1m./. ꝯ.3.cº.90.fi./.Veri.q.5.5.4m.

10 Consilium sine dubitatione conuenit Christo.3ª.q. 11.3.1m.

11 Consilium requiritur ad electionem quando quis nõ est certus de agendis:quod Christo non conuenit.Veri.q.29.8.9m.

12 Consilia Christi magis parant viam ad precepta dei, q̃ econuerso:quia precepta sunt finis cõsiliorum.12ᶜ. q.189.1.5m./.quol.4.q.12.0./.quol.5.19.0./.Opº.17. cº.6.7.11. Circunstantia.13.Confessio.46.68. Confirmatio.18.Deus.288.297.

13 Multa consilia Christi sunt de precepto:quo ad preparationem animi tantum. ✱ Quandoq; tamẽ consiliorum obseruatio est de necessitate salutis,qđ patet in iis qui iam vouerunt consilia.12ᶜ.q.108.3.2m./.4. 4m./.22ᶜ.q.40.1.2m./.q.43.7.4m./.8.4m./.q.72.3.c./.

q.124.1.3m./.3.1m./.q. 128.1.4m./.q.140.2. 2m./.q. 152.3. 2m./.q. 186.2.c./.ꝫ.3.co. 130./. Virt.q.3.2. 16m./.ql.4.20.0./.ql.6.q.7.1.1m./.1m./.Opr.17.co.6. co.3./.Opr.18.co.21./.Opr.19.co.17.co.4./. Ro.12. k.3.co.5./.1e.Cor.6.lec.2.co.1. Eleemo.8.9.Lex. 131.Libertas.11.Maria.20.Meritũ.83. Missio.17.

14 Consilia Christi reducuntur ad tria,s.ad paupertatē, continentiam, & obedientiam.12e.q.108.4.0./.ꝫ.3. co.130. Mors.21.

15 Consilia tria euangelica secundum se omnibus expediunt,nisi ex indispositione aliquorum,quorum affectus ad hęc non inclinatur.12e.q.108.4.1m. Paulus.3.Perfectio.69.78.Pręceptum.70.114.Pręcipitatio.2.3.Religio.44.50.69.

16 Obseruatio consiliorum euangelii difficilior est,q̃ pręceptoꝝ,quo ad actus exteriores:quo aũt ad interiores perfecte,est econuerso.quol.4.24.9m./.12m. Solertia.7.Via.1.Vita.56.Voluntas.1.

17 Pręcepta sunt de necessariis ad salutem:cõsilia vero, ad bene eē.12e.q.108.4.0./.ꝫ.3.co.130./.ql.5.19.c.

18 Nullus actus perfectionis cadit sub consilio:qui in aliquo casu,nõ cadat sub pręcepto.22e.q.124.3.1m./.4. d.19.q.2.ar.2.q.1.3m.

19 Consilium dicitur dupliciter.s.inquisitio de agendis: & persuasio amicabilis. Secundo mõ distinguitur contra pręceptũ,non aũt primo modo.Veri.q.17.3.2m.

20 Genus supererogationis duplex.s.totaliter excedens necessitatem salutis: & eus de necessitate: licet nõ quo ad hunc modũ. Secundum potest cadere sub pręcepto ecclesię,vel cuiuscunq; legislatoris,quo ad determinationem modi:non autem primum:sed tantum cadit sub consilio.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.2m.

21 Consilium nunq; obligat,nisi per hoc q̃ in pręceptũ transit,ex aliquo accidenti.22e.q.124.3.1m./.4.d.19. q.2.ar.2.q.1.3m.

22 DONVM /.Consilium conuenienter ponitur vnum de septem donis spiritus sancti.22e.q.52.1.0./.3.d. 35.q.2.ar.4.q.1.0.

23 Actus doni consilii est inuenire:actus vero scientię,est iudicare.3.d.34.q.1.2.c.co.1.6. Beatitudo.148.c. 154.c.Delbora.2.

24 Donum consilii dirigit nos in omnibus ordinatis ad finē vitę ęternę:siue necessariis.i.pręceptis:siue non, scilicet consiliis.22e.q.52.4.2m. Fortitudo.60. Fructus.19.20.Intellectus.293.Pręcipitatio.2.Prudentia.18.Sapientia.26.

25 Consilium actiuum est gratia gratis data quibusdam: sed consilium passiuum,est donum omnium existentium in gratia.22e.q.47.14.2m./.q.51.1.3m./.q. 52. 1.2m. Stultitia.10.

26 Donum consilii facit certitudinem a spiritu sancto de iis, de quibus eubulia inquirit,& coniecturat.12e.q. 108.4.1m./.22e.q.52.1.1m./.2.0./.3.d.34.q.1.2.c.co. 1./d.35.q.2.ar.4.q.1.c.

27 Vna tantum virtus est ad bene cõsiliandum:sed duę, ad bene iudicandum:quia distinctio est in propriis,ex quibus est iudicium:non autem in cõibus, ex quibus est inquisitio.12e.q.57.6.3m./.22e.q.51.4.2m.

28 Donum consilii correspondet prudentię,& eubulię:vt adiuuans, & perficiens eas.12e.q.57.6.1m./.22e.q. 52.1.1m./.2.0./.3.d.34.q.1.2.c.co.1.6./d.35.q.2. ar. 4.q.1.2.c.

29 Donum cõsilii & scientię,manēt in beatis: inquantũ retinent cognitionem scitorũ,& illuminantur de ignotis.22e.q.52.3.0./.3.d.35.q.2.ar.4.q.3.0.

30 Consilium donum quod consistit in inuentione,distinguitur a dono scientię,quę consistit in iudicãdo de inuentis per consilium.3.d.35.q.2.ar.4.q.2.0.

Consimile.Actus.89.Consermitas.o.Iudicium.29. 30.Similitudo.o.

Consistere.Abstinētia.5.Abstractio.10.Actus.150. 163.Amicitia.10.Amor.54.164. Angel.226.Astutia.3.Augmentum.17.Aureola.4.Beatitudo.22. c.125.Beneficium.4.Bonitas.62.67.74.161.165.c. 230.Charitas.30.31.Confirmatio.32. Contemplatio.2.Cultus.2.10.Deus.332. Difficile.8.16. Ecclesia.5.8.Aequalitas.6.Exaltatio.2. Falsitas.1.20.Felicitas.5.c.Feruor.2.Fides.12.133.Fomes.1. Fortitudo.7.Frui.7.Gloria.22.Heresis.7.Honor.29.Humanitas.1. Imago.9.38. Iudicium.20. Iustitia.11. Iustificatio.9. Medium.17.18.21.24. Mendaciũ.4. Meritũ.14.29.Motus.16.Odor.2.Omissio.2.Operatio.7.c.Ordo.10.Pars.26.Pctm.89.218.Poenitentia.67.Perfectio.78.79.Pietas.9.Politica.3. Poa.3. Ptas.2.Pręmiũ.3.4.Prophetia.9.Prudentia.16.84. Puritas.1.Quantitas.6. Sacramẽtum.25.35.37.82. 86.139.146.154.Sãctitas.8.Sapor.Sensus.23.Subsistentia.o.Successio.3.Temperantia.3. Vbi.2. Videre.1.Veritas.2.24.Vindicatio.2.Vita.8.45.78. Vnitas.7.Vniuersum.3.Christus.93.180.

Consobrinus.Consanguinitas.o.Frater.3.

Consolatio.Amor.165.Angelus.445. Ascendere. 9.Cafarnaum. Consertare.o.Delectatio.o. Graue. 10.Laus.7.Liberare.2. Maria.69. Oratio.59.101. Probatio.2. Sanctus.4.Tacere.2. Tristitia.17.c.Visitatio.1.

Consolidatiuum. Firmare. Firmitas. Medicina.o. Sacrificium.34.

Consonãtia.Anima.68.Harmonia. Consonũ.Cõuenientia.o.Difficile.8.16.Doctrina.14.Lex.99.Melodia.Musica.o.Odium.1.13. Con sonum.Baptismus.39.Consonantia.Purgatorium.2.

Consortiũ.Angelus.475.Heresis.37.Iudei.3. Pax. 6.Societas.o.Solus.1.Zelotypia.Zelus.1.

Conspicuum.Vita.39.c. Constans.Constantia. o.Iustitia.7.

1 **CONSTANTIA** pertinet ad continentiam. 22e. q.155.5.2m. Aduersantia.

2 Immo continentia est species constantię. 22e.q.55. 5.3m. R. ho.Dubio.387o.

3 Cõstantia & perseuerãtia cõueniunt in fine.s.in persistendo firmiter in bono.22e.q.137.3.0. Apli.30.

4 Constãtia magis cõuenit cũ perseuerãtia q̃; cũ patientia:quia cũ prima ꝯuenit in fine:cũ secũda vero in iis quę faciũt impedimentum boni.22e.q.137.3.1m.
Continentia.11.12.13.Eupsichia. Fides.10. Firmitas.Fortitudo.7.34.42.Inconstantia.4.

5 Perseuerantia est principalior q̃; constantia:quia est circa difficile,propter diuturnitatem,quod est essentialius virtuti,q̃; propter impedimenta,circa quę est constantia.22e.q.128.6m./.q.137.3.c. Iustitia.7.14.

6 Constantia conuenit cum magnificentia,& perseuerantia:quia sunt circa difficile.22e.q.137.3.2m.

7 Constans est medius inter pertinacem,& inconstantem.4.d.29.3.c.

8 Constans differt a pertinaci dupliciter. Primo qa cõstans cum rõne cogitur ad minus,propter maius:non autem econuerso. Scđo q.a non leuiter.4.d.29.2.0.

9 Constans cogitur ad aliqua corporalia:non tamē ad culpam:propter metum stupri, status,necis,vel verberis,in se vel amicis,non autem propter infamiam. 22e.q. 19.3. 3m./.q. 125.4.c./.4.d.29.2. 2m./. 3m./. Ethi.3.co.3.4.

Constantinopolitanus. Apollinaris.5.Heresis.133. Christus.149. Constantinus.Imperator.8.9.

Constantius. Imperator. 8.
Constare. Baptismus. 53. Consistere. Ratio. 34. Religio. 106. Simonia. 37. Vnitas. 32. Vsura. 145. 178.
Constellatio. Artificiale. 7. Arcturus. Astrologia. o. Cœlum. o. Dæmon. 82. 83. § Gigantes. Planeta. o. Stella. o.

CONSTITVTIO rei, non est ex eo quod sequitur esse eius perfectum. 1. d. 28. q. 1. 2. c. Actus. 197. Altare. 7. Amor. 191. Ars. 32. Bonitas. 110. Charitas. 106. Causa. 42. Circunstantia. 22. c. Complacentia. 1. Confessio. 4. Congregatio. o. Constitutiuũ. Contrarium. 23. David. 4. Delectatio. 3. Differentia. 20. 21. Dimissio. 12. Distinctio. 26. Eleemosyna. 26. Esse. 46. 89. Factiuum. Fieri. o. Finis. 139. Forma. 8. 54. c. 88. Gr̃a. 48. Habitus. 54. Honor. 29. c. Ignorãtia. 27. 33. Institutio. Iurisditio. Liberũ. 29. Locus. 5. Matri[m]. 16. Mediũ. 16. 27. Nãle. 2. Nomen. 8. Notio. 6. Obligatio. 8. Officiũ. 5. Ordo. 75. Ornatus. 8. Pater. 9. Peccatum. 305. Pœna. 29. Pœnitentia. 12. Persona. 16. Premium. 9. Principiatũ. 1. Puer. 4. Ratio. 45. Relatio. 75. Samaria. Sedere. 7. Statutũ. Suppositũ. 4. Tristitia. 18. Vas. 2. Verbum. 7. 37. 57. Vnio. 4. 5. Vnitas. 28. 29. 34. 40. Christus. 12.
Constitutiuum. Actus. 197. Constitutio.
Constrictio. Appetitus. 13. 31. Delectatio. 10. 49. Dilatari. Dolor. 19. Fortitudo. 39. Reprimere. Restrictio.

CONSTRVCTIO quælibet in diuinis respectu diuinorum semper est secundum habitudinem causę efficientis: vel formalis. 1. d. 34. q. 1. 2. c. fi. Ablatiuus. 1. Bonitas. 111. Caim. 2. Docere. 7. Aedificare. 2. Obliquus. o. Persona. 43. Propositio. 18. Rex. 9. Scientia. 226. Templum. 2. c.
Consubstantialis. Cõceptio. 20. Corpus. 56. De. 4. c. Imago. 27. 34. Processio. 21. 31. Visio. 12.

1 CONSVETVDO habet vim nãę, maximę si sit a puero. p̃. 1. c°. 11. / Met. 2. lc. 5. co. 1. / Memo[a]. Io6. fi.
2 Consuetudo facit necessitatẽ in repentinis, non autẽ in deliberatis. Ma. q. 6. 24[m]. Absoluere. 7. 15. 23.
3 Oppositum videtur dicere, quia facit necessitatem etiã in deliberatis. 12[e]. q. 6. 4. o. / 5. 1[m].
℞ Du°. 388°. Rñ°. sicut du°. 353°. 439°.
4 Consuetudo habet vim legis. Et interpretatur, & abrogat legem humanam, non autem legem naturalẽ, nec diuinã. 12[e]. q. 97. 3. o. / 22[e]. q. 79. 2. 2[m]. / q. 100. 2. c. / quol. 2. 8. c. prin°. / quol. 9. 15. c. co. 2. 3. Accidẽs. 69. Aduocatus. 8. Amor. 175. Amplexus. Aial. 74.
5 Manente ratione legis, lex vincit consuetudinẽ, nisi sit impossibilis secundum consuetudinem patrię. 12[e]. q. 97. 3. 2[m]. Apostoli. 12.
6 Naturalia nõ possunt cõsuescere, nec dissuescere. 12[e]. q. 51. 2. c. / 3. d. 23. q. 1. ar. 4. q. 2. c. / Virt. q. 1. 9. c. 17[m]. Assuescere. Auaritia. 9. Conceptio. 41. 42. Corporalia. 4. Decimę. 12. 20. 21. 23. 25. 29. Delectatio. 33. Dies. 6. 18. Electio. 36. Ens. 14. Ethos. Eucharistia. 74. 186. Exactio. 1. 4. Exorcismus. 5. Experientia. 7. Faber. Facile. 2. Fornicatio. 18. Gentilis. 3. Habitus. 15. 30. Ieiunium. 34. 42. Lex. 49. 164. 165. 168. 179. Memoria. 14. 16. 22. Miraculum. 5. Mollicies. 3.
7 Consuetudo ecclesię preualet autoritati cuiuscũq; doctoris. 22[e]. q. 10. 12. c. / q̃l. 2. q. 4. 2. c. Mos. 1. Natura. 36. Oblatio. 11. Officiũ. 13. 15. Operatio. 54. Ornatus. 2. 3. Peccatũ. 33. Pœna. 93. 154. 161. Pœnitentia. 99. Perfectio. 70. Primitię. o. Professio. 6. Religio. 88. Sciẽtia. 23. Scriptura. 13. Sepultura. 4. Symbolũ. 9. Simonia. 20. 2. Sodomia. 2. Solere. Solitus. Spiritus. 18. Subdiaconus. 4. Suffragia. 1. Titulus. Vẽdere. 18. Vinculum. 2. Vsura. 128. c. 173. 221. 223. 276. Vxor. 1.
Consulere. Agens. 2. Angelus. 444. 445. 594. Consilium. o. Consultare. Cooperari. 1. Indulgentia. 9. Lex. 26. 91. Peccatum. 43. Preceptum. 70. 114. Ratio. 40. Senator. o. Votum. 52. Vsura. 76.

CONSVLES dicuntur vel a consulendo ciuibus, vel a regendo cuncta consilio. Opus. 20. li°. 4. c°. 26. pn°. Comes. Roma. 1. Senator. o. Tribuni.
Consultare. Angelus. 444. Consiliũ. o. Cõsulere. Cõsultoria. Consultoria. Cõsiliũ. o. Cõsultare. Sors. 3.
Consumatio. Bigamia. 7. Causa. 5. Cõsumere. Conuersio. 1. Docilitas. 2. Eucharistia. 35. 254. Gratia. 14. 37. 153. Heresis. 71. Idolatria. 9. Ira. 39. Iustificatio. 8. Maria. 19. 58. Matrimoniũ. 59. 60. Peccatum. 40. 316. Sacerdos. 43. Scientia. 80. Votum. 56.

CONSVMERE proprie est destruere aliquid existens, sed improprie est impedire aliquid ne fiat. 3. d. 5. q. 3. 4[m]. Attritio. o. Auaritia. 23. Aurum. 2. Banausia. Calor. 10. 11. Causa. 5. Cibus. 2. Cõsumatio. Conuersio. 1. Corruptio. 8. Ignis. 18. Oblatio. 1. Peccatum. 168. Prodigalitas. 5. Simonia. 32. Vsura. 234. 276. 298. Vsus. 10.
Consumptiuum. Agnus. 5. Cõsumatio. Cõsumere. Cõsurgere. Delectatio. 29. Fructus. 2. Ira. 30. 31. 69. Numerus. 11. 15. Senarius. 2.

1 CONTACTVS est coniunctio terminorum duarum quantitatum. 4. d. 10. ar. 4. q. 1. c. Accidentaliter. 1. Adoratio. 21. 24.
2 Omnis actio corporalis requirit contactum. 4. d. 10. ar. 4. q. 1. c. Angelus. 95. 98. 115. Applicatio. 1. Embrio. 3. Locus. 11. 23. Tactus. o.
Contagium. Infectio. Inficere. Macula. 6. Maria. 59. Contemperari. Odor. 2. Respiratio. 3. Sapor.

1 CONTEMPLATIO nominat actum videndi deum in se, sed speculatio, nominat actũ vidẽdi deũ in creaturis, q̃si in speculo. 3. d. 35. q. 1. ã. 2. q. 3. c.
2 Contemplatio essentialiter consistit in intellectu: sed pncipiũ hẽt in affectu. 22[e]. q. 180. 7. 1[m]. Accedere. 3.
3 Contemplatio diuinorum est operatio maxime propria homini, & maxime delectabilis. 12[e]. q. 3. 5. c. / Ebdo. prin°. Amor. 62.
4 DIVISIO / Cõtẽplatio dicit̃ dupliciter. s. actus intellectus meditãtis diuina, & qlibet actus hominis remoti ab exterioribus. Primus est actus sapientię, non autem secundus. 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 2. 1[m]. Anima. 1. Aquila. 1. Bonitas. 179. Charitas. 73. 91. 145. Cognitio. 1. c. Leuatio.
5 Contẽplatio dei duplex. s. per creaturas, & per essentiam dei. 1. prolo. 1. c. / 3. d. 35. q. 1. ar. 2. q. 3. c.
6 Contemplari deum intime contingit tripliciter. s. distractione sensuum sine similitudine extranea, & penetrando. Primum conuenit omni angelo etiam nõ beato & malo. Secũdum omni beato tantũ. Tertium vero tantum primę hierarchię. 2. d. 10. 1. 2[m].
7 Contẽplatio est delectabilis dupl̃r. Primo vt est operatio cõueniens homini s̃m naturã eius, vt animal rõnale, & magis habẽti habitũ sapiẽtię: secũdo vero ex obiecto. s. deo. 12[e]. q. 3. 5. c. / 22[e]. q. 180. 7. o. / 4. d. 15. q. 4. ar. 2. q. 2. 1[m]. / Ebdo. prin°. Intellectus. Pr̃e.
8 Partes cõtẽplationis sunt tres. s. lectio, meditatio, & oratio. 22[e]. q. 180. 3. 4[m]. / 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 2. 1[m].
9 Species contemplationis sunt sex, sumptę s̃m sex gradus ascensus in deum. s. perceptio ipsorum sensibiliũ: pgressus a sensibilibus ad intelligibilia: diiudicatio sensibilium secundum intelligibilia: absoluta consideratio intelligibilium: in quę per sensibilia peruenitur: cõtemplatio intelligibilium, quę per sensibilia inueniri non possunt, sed per rationem capi possunt: & cõsideratio intelligibiliũ, quę ratio nec inuenire nec capere potest, quę. s.

quę.s.pertinent ad sublimem contemplationem diui ⁊ ue veritatis, in qua finaliter contemplatio perficitur. 22ᵉ.q.180.4.3ᵐ./.3.d.35.q.1.ar.2.q.3.2.3.

10 Ad contemplationem, tria requiruntur.s.sanitas corporis, quies a passionibus, & ab exterioribus. Et ei seruiunt omnia humana officia.22ᵉ.q.180.2.o./.ꝑ.3.cº. 37.fi./.Phy.7.lec.6.co.4.5.6. Abiicere. Beatitudo.53.c̃.68.135. Beatus.4.

11 Non potest esse tanta cõtemplatio ꝗ tollat dolorem, si corpus lędatur: nisi per eam potentię inferiores omnino abstrahantur ab actibus suis.3.d.15.q.2.ar.3.q.1.3ᵐ. Castitas.11. Coelum.45. Cherubin.o. Docere.1. Felicitas.o. Meditatio.o.

12 Omnis operatio humana ordinatur ad contemplationem, sicut ad finem.ꝑ.3.cº.25.co.3. Mulier.2. Nocere.11. Pax.18.

13 Tres sunt conditiones bene contemplandi diuina.s. reuerentia casta, firmitas indeclinabilis, & amor.22ᵉ. q.180.7.1ᵐ./.Dioº.lec.1.fi. Plato.2. Prophetia. 16. Raptus.8. Religio.13. 16.93.c̃. Sapientia.39. Scientia.90. Solicitudo.1.

14 Ad contemplationem pertinent quatuor quodam ordine.s. virtutes morales, alii actus a contemplatione, contemplatio diuinorum effectuum, & contemplatio diuinę veritatis.22ᵉ.q.180.4.c. Tempus.44. Virginitas.5. Virtus.H.

15 Ad contemplationem principaliter pertinet meditatio dei: sed dispositiue, pertinet consideratio cuiuslibet veritatis.22ᵉ.q.180.4.c.

16 Contẽplatio quo ad nos est diuturna dupliciter.s.quã competit nobis ſm incorruptibilẽ partẽ animę.i.ſm intellectũ: & quia in operibus cõtemplatiue, corporaliter non laboramus.22ᵉ.q.180.8.c.fi.

17 Aliquis ex charitate, ad dei contemplationem incitatur.22ᵉ.q.180.7.1ᵐ./.Dioº.lec.1.fi.

18 Virtutes morales pertinent ad contemplationem, & ad vitam contemplatiuam: non quidem essentialiter, sed dispositiue.s. remouendo impedimenta. 22ᵉ.q. 180.2.o./.q.181.1.3ᵐ./.2.c./.4.1ᵐ./.q.182.3.c./.Opº. 17.cº.7.7ᵐ.

19 Ad contemplationem virtus castitatis maxime reddit hominem aptum: inquantum delectationes venereę maxime deprimunt mentem ad sensibilia secundum Augustinum.22ᵉ.q.180.2.3ᵐ.fi.

20 Contemplatio requirit locum secundum congruitatẽ tantum.1ᵃ.q.66.3.3ᵐ./.1.d.37.q.3.2. 3ᵐ./.2.d.2.q. 2.1.2ᵐ./.d.6.3.c./.d.10.4.4ᵐ.

21 IN COMMVNI./.Contemplatio est mala per accidens, & bona per se.12ᵉ.q.35.5.3ᵐ. Abiicere. Amor.62. Angelus.141.182.273.362.372.563.

22 Certamen & contentio fit in contemplatione, ꝑpter defectum intellectus, & grauitatem corruptibilis corporis quod nos ad inferiora retrahit, non autem ex contrarietate veritatis quam contemplamur. 22ᵉ.q.180. 7.2ᵐ. Apostoli.42.

23 Contemplatio habet quietem ab exterioribus motibus. Et est motus intellectus.i.operatio.22ᵉ.q.179.1. 3ᵐ./.q.180.6.c./.3.d.35.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ./.Phy.7.le. 6.co.5.6. Beatitudo.18.24.c̃.53.c̃.68.117.135. Beatus.4.

24 Contemplatio terminatur in affectu, s.ad delectationem.22ᵉ.q.180.1.c./.3.3ᵐ./.7.1ᵐ. Charitas.73. 91.113.143.c̃.

25 Contemplatio sapientię cõparatur ludo: quia est delectabilis.1.d.2.l.fi./.Ebdo.primº. Castitas.11. Cogitatio.2.

26 Contẽplatio vel emens impedit vires naturales.3.d. 16.q.1.3.6ᵐ. Cõiunctio.4. Contemplatiuus.o.

27 Intellectus Christi nõ tendit in aliquid supra se, quõ ad contemplationẽ: quia quicquid vnq̃ de deo cõtemplatus est, hoc contemplatus est a primo instãti conceptiõis suę.3.d.17.ar.3.q.1.1ᵐ. Delectatio.54.57. 65.77.91.c̃.114. Deuotio.5. Deus.159.c̃. Felicitas.o. Habitare.o. Iacob.3.4.7.8. Intellectus. Pr. Magis. 7. Mulier.2. Nox.3. Saliua.

28 Cõtemplatio sanctorum est ex amore obiecti.s.dei: sed contemplatio philosophorũ est amore sui.3.d.35. q.1.ar.2.q.1.3.c. Somnus.1. Speculari.o. Speculũ. 3.4. Sterilitas. Stultitia.2.7.10.11. Tabernaculum.3. Templum.2.13.14. Tempus.44. Theologia.o. Tristitia.14.16.17. Turtur.4.5. Vacare. Vita. C.

1 CONTEMPLATIVVS est aliquid supra hominem, quia homo per contemplationem continuatur angelis.3.d.35.q.1.ar.2.q.2.1ᵐ.

2 Contemplatiui dicuntur non qui contemplantur, sed qui contemplationi, totam vitam suam deputãt.22ᵉ. q.81.1.5ᵐ. Contemplatio.o. Religio.92.c̃.
Contemptor. Aspernari. Contemptus.o. Despicere. Negociatio.2. Paruipensio.o. Spernere.

1 CONTEMPTVS est transgressio legis, ex hoc ꝙ voluntas renuit subiici legi, vel regulę.22ᵉ.q.186.9. 3ᵐ. Abiicere.

2 Frequentia peccati non facit peccatum ex contemptu, sed disponit ad hoc.22ᵉ.q.186.9.3ᵐ. Abscondere.4. Adulatio.4.

3 Contẽptus dupliciter mensuratur.s.ex parte cõtẽnentis, & ex parte cõtẽpti.4.d.9.ar.3.q.3.c. Aspernari.

4 Non omnis contemptus est peccatũ mortale, sed solũ contemptus dei.2.d.24.q.3.5.1ᵐ./.Veri.q.15.5.2ᵐ. Baptismus.215. Blasphemia.17.c̃. Circunstãtia.8.9. Complacentia.o. Confirmatio.12. Consensus.4.6. Contemptor. Damnatio.43. Debitum.22.26. Delictum.o. Docilitas.2. Eucharistia.76. Excõicatio.11. 27. Familiaritas.2. Fucatio. Hieronymus.2.

5 Demeritũ peccatorum est pręcipue ex contẽptu dei. 4.d.9.ar.3.q.3.c. Honor.7. Humilitas.5.27. Ieiunium.29. Indeuotio. Infidelis.12.13. Infidelitas.1. 2. Ingratitudo.3.10.c̃. Inobedientia.o. Irreligiositas. 1. Iberalitas.15.

6 In peccato veniali ex genere contingit esse maiorem contemptũ actualẽ, q̃ in grauissimo peccato mortali ex genere.4.d.9.ã.3.q.3.c. Magnanimitas.14.21. Malum.58. Melius.3. Meritũ.14. Monachus. Negligentia.7. Oblatio.6. Opinio.9. Pax.18. Peccatũ.122. 160.183.216.239.256.257. Perfectio.57. Pręceptũ. 149. Pręsumptio.11. Religio.67.77.90.

7 Quanto quis deum per peccatum magis contemnit, tanto maiorẽ reatũ incurrit.3ᵃ.q.88.3.c.1ᵐ./.4.d.9. ar.3.q.3.c. Sacramentum.46. Sandalia. Sciẽtia. 60. Senectus.2. Spernere. Superbia.21.21.25. Temeritas.o. Transgressio.1. Vestis.6. Virtus.231. Vituperatio.3. Vsura.274. Christus.90.

1 CONTENTIO quadruplex.s.color rhetoricus, impugnatio veritatis sciẽ: vel falsitatis sine mõ: & moderatę. Prima & quarta est bona. Secũda est peccatũ mortale. Tertia ✻ vero non semper est mortale: sicut si accipiatur contentio in iudicio vel disputatione ſm imperfectam rationẽ.s.ſm ꝙ importat quandã acrimoniã locutionis: & sic nõ semper est mortale: sed est peccatum veniale, nisi sit cũ scandalo.22ᵉ.q.38.1.o./. 2ᵉ.Thi.2.lec.2.co.3.

2 Contentio importat contrarietatem in locutione: sicut discordia contrarietatẽ in voluntate, quo ad intentionem: vel quo ad modum.22ᵉ.q.38.1.c. Cognitio.26. Contemplatio.22. Disputatio.4. Electio.35. Excommunicatio.13.15. Foris.o. Gloria.10.11.

3 Cótétio ē filia inanis glię.22ᵉ.q.38.2.o./q.132.5.o./ Ma.q.9.3.c.4ᵐ. Incóstátia.3. Iurm.22. Litigiũ.1.

4 Contentio & discordia oriuntur ex inuidia, róne termini a quo: sed ex inanigloria, róne termini ad quē. 22ᵉ.q.37.2.2ᵐ./q.38.2.2ᵐ. Magnanimitas.15. Pax.15. Pœnitentia.95. Rixa.1. Zelus.8.9.

Contentiosus. Forus.o. Iudiciale. Iudiciũ.1. Iuramẽtum.10. Pœnitentiale. Contentũ. Contineri.

Contentus. Medicina.4. Miles.9. Organum.5.

Contestatio. Accusatio.22. Furtum.13. Iuramentũ.13. Testis.o.

Contigua. Limbus.1.

1 CONTINENTIA vt est abstinẽtia ab omni delectatione venerea, est virtus: non aũt quę est cum prauis concupiscentiis quibus resistit.12ᵉ.q.58.3.2ᵐ./22ᵉ.q.143.3.1ᵐ./q.155.1.o./4.c./3ᵃ.q.7.2.3ᵐ.fi./3.d.33.q.3.ar.2.q.1.1ᵐ./Veri.q.14.4.c.fi.

2 Immo continentia non est virtus: sed aliquid minus virtute.12ᵉ.q.58.3.2ᵐ./22ᵉ.q.143.3.1ᵐ.

℞ R ñº. Duº.389º.

3 Continẽs proprie est qui persistit in róne recta, a prauis concupiscentiis abstinens: non autẽ qui persistit in róne peruersa, abstinẽs a bonis: sed est obstinatus.22ᵉ. q.155.1.2ᵐ. Abraham.5.26. Agens.62.66.86. Angelus.97.111. Anima.1. Beatitudo.142.149.

4 Castus proprie dicitur ante experientiam delectationis venereę, continens autem, post eam.22ᵉ.q.151.2.o./ps.11.co.5. Castitas.o.

5 Continentia & incontinentia proprie sunt circa delectationes, quę possunt esse naturales homini: nō autẽ circa eas q̃ sunt cõtra nãm.22ᵉ.q.155.2.5ᵐ. Cibus.7. Cõsiliũ.14. Cõstãtia.1.2. Dies.1. Eps.23. Fœmina lia. Fornicatio.14. Fructus.4.5.15.c. Eremitę.

6 Continentia & incontinentia magis est circa delectationes venereas, q̃ ciborum.22ᵉ.q.155.2.o. Ieiunium.7. Iu.2.5.

7 Continentia proprie est tantum circa cõcupiscentias tactus.22ᵉ.q.143.1ᵐ./22ᵉ.q.55.2.o./q.156.2.c. Incontinentia.6.

8 Continentię assignantur duplicia extrema.s.ex parte rónis cui inhęret.s.pertinacia & instabilitas, & ex parte concupiscentię quam vincit.s.incõtinẽtię: & in minus innominatũ. Ethi.7.lec.9.co.3.fi. Infinitũ.28. Innocentia.12. Iudicium.62. Matriᵐ.113.132.

9 Cõtinẽtia triplex.s.refrenatio prauarũ cõcupiscẽtiarũ: abstinẽtia ab omni delectatiõe veneris: & abstinentia ab omni illicito actu. Prima reducit ad tẽperatiã, sicut imperfectũ ad pfectũ: scda sicut ps subiectiua: tertia vo sicut ps potẽtialis.3.d.33.q.3.ã.2.q.1.1ᵐ. Miracᵐ.27. Mũdus.1. Ordo.102. Perfectio.69. Reliº.33.c. Sciẽtia.89.90. Syllogismus.7. Temperantia.9.25.

10 Continentia secunda, est potior q̃ temperantia: prima vero econuerso.22ᵉ.q.55.4.o. Virginitas.21. Virtus.69.75.

11 Cõstãtia in arduis & terribilibus, est ps fortitudinis: quę aũt est circa delectabilia, est pars cõtinentię, q̃ est pars tẽperantię.22ᵉ.q.155.5.1ᵐ. Vniuersale.23.

12 Continentia & perseuerantia, sunt partes cõstantię firmiter persistentes: prima est contra concupiscentias: scda cõtra tristitias.12ᵉ.q.58.3.2ᵐ./22ᵉ.q.53.5.3ᵐ.

13 Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.53.5.2ᵐ.

℞ Duº.390º. R ñº. sicut Duº.387º.

14 Continentia est tantum in voluntate subiectiue.22ᵉ. q.155.3.o./ Ethi.7.lec.10.co.2.

15 Immo non est in vi appetitiua, sed in ratione.12ᵉ.q. 58.3.2ᵐ./22ᵉ.q.53.5.3ᵐ./3.d.33.q.1.ar.4.q.2.c.

16 Immo est in concupiscibili.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.o.

℞ R ñº. Duº.391º.

17 Continentia põt attribui róni, sicut primo mouenti, & incontinentia concupiscibili: licet vtraq; sit in voluntate, vt in proprio subiecto.22ᵉ.q.155.3.2ᵐ. Voluntas.2. Votum.32.52.c.75.c. Christus.88.89.

18 Ad continentiã efficacius opatur maceratio carnis p abstinẽtiã cibi & potus, q̃ per subtractionem vestium, vel per laborem corporalem.22ᵉ.q.188.6.3ᵐ.

19 Rationes falsę impugnantium perpetuam continentiam, & solutiones earum.p̃.3.cº.136.

Contineri. Actus.47. Adoratio.6. Agẽs.61. Amor.257. Angelus.97.111.147. Appropriatio.21. Ars.29. Cohors.3. Contentum. Continentia.o.

1 CONTINGENS & necessarium, sunt de transcendentibus.1ᵃ.q.115.6.c. Accidentaliter.o. Adã.33. Anima.191. Ars.48. Astrologia.4. Auaritia.5. Blasphemia.26. Casus.F. Causa.71. Cœlum.111. Contemptus.6. Contrarium.9.c.40.

2 Vnumquodq; contingens, est ex parte materię: necessitas vero, consequitur rationem formę: quia quę sequuntur ad formam, necessario insunt.1ᵃ.q.86.3.c. Contritio.23. Conuenientia. Corpus.68. Credere.13. Datio.15.

3 Potentialitas materię ad esse & ad non esse, non est sufficiens ratio contingentię, sed requiritur, q potentia actiua non sit determinata ad vnum: & quod non possit impediri. Periherᵃˢ.lec.14.co.3. Defectus.3. Delectatio.34.

4 Nihil est contingens quod non habeat aliquid necessarium.1ᵃ.q.84.1.3ᵐ./q.86.3.c. Demonstratio.14. Deus.142.279.280. Enunciatio.7. Eustochia.2. Fatum.5. Febris.2. Fieri.2. Forma.49. Futurum.1. Insensibilitas.2.

5 Contingens potest sumi dupliciter.s.contingens vt contingens.i.in particulari: & contingens in vniuersali.i.secundum q in eo inuenitur ratio necessarii.1ᵃ. q.86.3.c./Opus.3.cº.140./Ethi.6.lec.1.fi. Intellectus.43. Intentio.13.

6 Contingẽs triplex.s.vt in pluribus, vt in paucioribus, & ad vtrũlibet. Met.6.lec.2.co.3.4./ Phy.2.lec.8. prinº./Periherᵃˢ.lec.13.co.2. Lex.70. Liberũ.8. Luna.8. Maledicere.1. Malum.27. Matrimoniũ.86. Miles.8. Miraculum.15. Monstrum.1. Mutatio.7. Necessitas.13. Peccatum.28. Possibile.1. Posterius. Prędestinato.40.

7 Contingens ad vtrũlibet, est in potentia. Ideo nõ exit in actum: nisi prius per aliquid determinetur ad vnũ. 1ᵃ.q.19.3.5ᵐ./1.d.45.3.c./2.d.25.1.c./p̃.1.cº.85.1ᵐ./Phy.2.lec.8.co.1. Principium.18.19. Prophetia.23.

8 Contingens vt cõtingẽs, cognoscitur directe a sensu: sed indirecte ab intellectu.1ᵃ.q.86.3.c./Eth.6.le.1.fi.

9 Oppositum vr dicere.4.d.50.q.1.3.o./quol.11.q.1.3.o. ℞ Duº.392º. R ñº. sicut Duº.551º. Propositio.15. Prouidentia.27.57. Prudentia.14.31. Psalmus.6. Ratio.35.60. Recipere.2. Scientia.34.c.

10 Contingentia vt contingentia sunt, non cognoscuntur per ipsum quod quid est, quod erat proprium obiectum intellectus: sed per alium modũ.s.per coniecturam quandam de rebus illis, de quibus plena certitudo haberi non potest. Veri.q.15.2.3ᵐ. Semen.21. Veritas.21.22. Virtus.199. Vsura.34. Vtrũlibet. Christus.20.140.141.

Continuatio. Angelus.418. Continuum.o. Duratio.o. Oratio.18.21.c. Continuitas. Delectatio.29.

1 CONTINVVM dupliciter diffinitur.s.formaliter a logico, per vnitatem termini, ad quem partes copu-

lantur: & materialiter, a physico, per diuisibilitatem in infinitum. Phy.3.co.1./ Ce.lec.2.prin°. Actio.4. Amor.153.
2 Immo continuum diffinitur per motum. Met.5.lec.6.co.3. R ñ°. Du°.393°. Angelus.78.123.127.129.188.č.418. Animal.29. Annunciatio.8. Aqua.2. Augmentum.1.17. Baptismus.5.č.132. Beatitudo.119. Bonitas.197. Cœlum.93. Contemplatiuus.1. Continuatio. Continuitas. Contrarium.2.5. Contritio.8. Corpus.12. Deus.81. Diuisio.3.7.8. Duratio.o. Eraclitus. Felicitas.5. Estum.4. Forma.116. Gaudium.2.
3 Tempus habet cōtinuitatem a motu: & motus a magnitudine.1.d.8.q.3.3.4m./ d.37.q.4.1.3.c./2.d.2.q.2.1.4m./ quol.9.9.c.8. Gratia.81.111. Idem.9. Ignorantia.19. Imaginatio.7. Indiuisibile.o. Infinitum.2.7. Instans.1.2. Instrumētum.12. Intellectus.92. Ira.76. Iustitia.71. Lignum.3. Linea.1. Lumen.1.6. Martyrium.12. Mēsura.2.4. Meritum.80. Motus.30.47.50.68. Mutatum. Numerus.6. Oratio.14.15.24.29. Pars.9.40.45. Patientia.6. Pœnitentia.45.46. Perseuerantia.1.4.5. Potentia.64. Resurrectio.46. Sacramentum.103. Scientia.137. Separatio.1. Seraphin.2. Tempus.8.9.12.č. Terremotus.5. Vnitas.23. Christus.142.
Contra. Contrarium.o. Pro. Contra conari. Difficile.2.4. Resistere.o.
1 CONTRACTIO duplex.s.ad quidditatem, & ad rationem.1ª.q.5.3.1m. Accusatio.16.17.21. Adam.79. Addere.o. Adoptio.12.13. Affinitas.9.č. Angelus.487. Assumere.58.60. Baptismus.102. Bigamia.4.7. Cognatio.o.
2 Cōtrahere est aliquid cū causa, de necessitate incurrere.3ª.q.14.3.c./3.d.15.q.1.3.c.4m. Cōmune.7.8. Cōfessio.83. Consanguinitas.o. Contractus.o. Deus.26.27. Empyreū. Eucharistia.172. Forma.80.87. Fractio.3. Heresis.72. Iacob.9. Illegitimus.3. Inire. Malitia.1. Maria.40. Matrimoniū.1.2.5.8.15.19.30.42.č. Ordo.102.č. Peccatum.309.č.330.č. Religio.38. Timor.34.38. Votum. B. Vsura.50.
1 CONTRACTVS obligans ad impossibile, non tenet.4.d.34.2.c.4m./ d.36.1.c. Commutatio.o. Contractio.
2 Oppositum videtur dicere a simili.12ᵉ.q.13.3.ad 3.3m. R ñ°. Du°.394°. Dies.8. Dispensatio.19. Matrimonium.45.109. Miraculum.43. Negociatio.o. Simonia.1.č.7.19. Sponsalia.3.6.8.10. Sponsus.1. Status.6. Vendere.9. Vsura.15.č.90.č. Vsus.8.č.
1 CONTRADICTIO septē conditiones requirit.s. idem subiectum, idem predicatum, non equiuoce, ad idem, secundū idē, similiter, & tunc, & ibi. Periher¹ˢ. lec.9.6. Aduersantia. Consequentia.2. Contraconari. Deus.370.č. Distinctio.21.
2 Contradictoria in nullo cōueniunt.1.d.5.q.1.1.1m. Dubitatio.1. Elenchus. Enunciatio.6. Heresis.139. Impossibilitas.2. Impugnare.o. Litigium.1. Mansuetudo.4. Matrimonium.25.113. Nolo. Opinio.1.č. Oppositio.3.č.
3 Contradictio habet medium per accidens: nō autem per se.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.3m. Reclamare. Resistere.o. Rixa.1. Sententia.2.
4 Intellectus possibilis diuersimode determinatur ad alterum contradictoriorum.s.opinando, credendo, dubitando, & sciendo. Veri.q.14.1.c. Simonia.32. Verbum.16. Votum.58.60.61.
5 Contradicūt deo quatuor genera hominū.s.infideles diuine veritati: impatiētes diuine correptioni: impœnitētes diuine bonitati: & inobediētes diuine autoritati. Isa.50.6. Cōtrafacere. Cōtraconari. Cōtraresistentia. Resistere.o. Transgressio. Vsura.308.
Contrahere. Cōtractio.o. Cōtractus.o. Religio.98.
1 CONTRAPASSVM idem est quod iustum cōmutatiuum tantum.22ᵉ.q.61.4.c./ Ethi.5.lec.8.o.
2 Contrapassum primo inuenitur in passionibus iniuriosis: secundo in ablatione rerum per vim: tertio in commutationibus voluntariis.22ᵉ.q.61.4.c.
Contraresistentia. Anima.14.15. Cōtraconari. Contrafacere. Titiones.
1 CONTRARIVM magis distat a suo ₚrio, ꝙ simplex negatio.22ᵉ.q.79.4.c.2m. Abscōdere.4. Accidēs.85. Accidia.9.10.11. Actus.20. Adā.68. Aduersantia. Adulatio.3.č. Adulteriū.8. Agens.53.101.103. Aleator.1. Alienū.2.4.7. Amicitia.27. Angelus.466.594.632. Apponere.1. Athanasi°.2. Auaritia.5.24.č. Audacia.1.č. Auditor.1. Auersio.18. Ranausia. Baptismus.104. Bonitas.93. Charitas.156.157. Causa.14. Cœlū.85.86.87. Cōtentio.2. Cōtra. Contumelia.1.3. Corpus.4. Corruptio.4.8.16. Crimen. Cultus.17. Damnatio.64.
2 Contrarietas nō potest esse: vbi nō est cōtinua & determinata distātia. Met.11.lec.12.co.2./ Phy.5.lec.3.co.2. Defectus.7. Delictū.2. Demon.71. Detractio.4. Deus.251.301.č. Distinctio.10. Dolor.11.20. Ebrietas.6.13. Elementum.14. Epicycli.2. Aestimatio.2. Falsitas.22.č. Fiducia.12. Fieri.2.3. Forma.118.č.132. Fortitudo.47.č. Fructus.9.21. Fundamētum.3. Gaudiū.3. Generatio.119. Gloria.7.12. Gradus.3. Habilitas.2. Heresis.12.13.14.26.131. Honor.7. Humilitas.11.22.26. Iactantia.3. Ieiunium.9.13.34. Ignorantia.33. Imprudentia.1.
3 Nomen distātię deriuatū est a loco, ad omnia ₚtraria.1ª.q.67.2.3m./ 12ᵉ.q.7.1.c./ ʒ.2.c°.29.co.2./ Po¹.q.10.1.c.prin°./ Virt.q.1.11.c.co.2. Infidelitas.1. Ingratitudo.8.č. Insensibilitas.o. Insipientia.1. Intētio.2.3. Inuidia.6.14. Inuolūtariū.2. Ira.67.79. Irreligiositas.1. Iudiciū.26. Ius.12.19. Iustitia.85.87. Iustificatio.20.22. Labor.2. Laus.18. Lex.14.49.50.54.142. Lingua.6. Litigium.1. Ludus.2. Lux.7. Luxuria.19.22.č. Maceratio.o.
4 In omni genere in quo est ₚtrarietas, sunt duo termini maxime distātes: inter quos cadūt omnia entia illius gñis. Phy.5.lec.3.co.2. Magis.3. Matrimoniū.130. Membrum.12. Mendacium.8.9. Mendicitas. Mentiri. Meritum.16.39. Metaphora.5. Miles.6. Militia.2. Miraculum.7. Mors.2. Motus.12. Natura.36.č. Negatio.3. Nemesis.2. Nihil.3. Nolo. Odor.4. Opinio.3. Oppositio.o. Oratio.40.49. Palpabile.2. Passio.3.56.57. Paulus.6.7. Peccatū.74.185. Pœna.7.9.17.č. Pœnitentia.33. Perfectio.46. Periuriū.3. Potentia.44.
5 In substātia & numeris nō est ₚtrarietas: qa in eis nō est maxima distātia, neqꝫ cōtinuitas. Nec est in quātitate, nec in loco ṡm se: qꝛ deest tantū primū. Met.11.lec.12.co.2./ Phy.5.lec.3.co.3. Preceptū.48. Precipitatio.3. Presumptio.6.č. Processio.3. Prodigalitas.2. Prudētia.84. Pusillanimitas.1.3.4. Rō.58.59.60. Relatiuū.13. Reuerentia.7. Sacramentū.72.144. Securitas.3.4. Sensus.30. Separatio.3. Spes.61.62. Sponsalia.3. Stultitia.3. Substantia.24. Superbia.25.26.27. Tētare.5. Tenebre.6. Timor.36.56. Trāsgressio.4. Tristitia.10.
6 Saporum contrarietas non attenditur secundū maximam distantiam ₚrimarum qualitatū, ex quibus causantur: sed ṡm ordinē ad gustū. Anima.2.lec.22.6.

Virtus.V.Vita.82.Vnitas.40.Voluntas.73. Votum. 80.Vsura.279.Christus.158.

7 CAVSA./.Idem est causa contrariorum cōmunis, non autem particularis. 1ª.q.49.3.c.fi. 1m./. Met.5. lec.2.co.4./.Phy.2.lec.5.co.13.

8 Idem est causa cōtrariorum, secundum diuersa.12ª. q.32.3.2m./.22ª.q.7.1.2m. Accidens.63.64. Actio.123.124.Adam.31.

9 Effectus per se, ex causis contrariis: sunt contrarii, non autem effectus per accidens.Veri.q.28.2.3m. Amor.146.228.268.

10 Vnum contrariorum est causa alterius contrarii: per accidens tantū.1ª.q.49.1.0./.12ª.q.32.4.0./.q.35.3. 1m./.22ª.q.38.2 3m./.q.162.5. 3m./.3ª.q.50.1.3m./. 2.d.36.1.3m./.4.d.49.q.3. ar.3.q.1.2m./.ꝑ.3.cº.10. 4m./.Ma.q.1.3.4m. Angelus.594.632.

11 Non contingit plura vni esse contraria. Met.10.lec. 8.0. Anima.24.34.221. Appetitus.92. Appropriatio.3.

12 Immo idē est ꝑriū diuersis,& ecōuerso.Phy.6.lec.10. co.3./.Ce.lec.4.co.3. R ñº. Dubio.395º.

13 Nihil est sibiipsi contrarium. Phy.lec.11.prinº. Auersio.18.Conseruatio.4.Habitus.31.56.74.

14 Idem est contrarium diuersis secundum diuersa,non autem secundum idē.12ª.q.31.8.2m./.q.45.1.2m./. q.78.4.2m./.q.79.1.2m./.4.d.42.q.1.1.4m./. Phy.6. lec.10.co.3./.Ce.lec.4.co.3. Ius.19.Necessitas. 20.21.Nihil.3.

15 Idem potest tolli ex causis contrariis, per modum superabundantię,& deffectus.22ª.q.89.10.3m.

16 Contraria in re non sunt contraria in mente.12ª.q. 35.5.c.2m./.q.53.1.c./.q.54.2. 1m./.q.64.3.3m./.3.d. 26.q.1.3.4m./.ꝑ.1.cº.55./.71.2m./. Liº.2.cº.49.fi./. 54.6m./.75.7m./.Met.lec.6.co.1.fi./. Liº.7.lec.6.co. 5.fi./.Ce.2.lec.6.co.1.fi. Passio.56.Pœna.42. Ratio.58.59.60.Vnitas.40.

17 Obiecta contraria, causant contrarias passiones in potentiis appetitiuis,nō autem in cognitiuis.12ª.q.54. 2.1m./.3.d.26.q.1.3.4m.

18 Contrariorum potest esse vnus habitus: ſm ꝙ conueniunt in vna ratione cōi.12ª.q.54.2.1m./.3.1m.

19 Contrarietas duplex.s.propria: vt corruptiua,& impropria quę reducitur ad excellentiam & defectum sicut ad quędam vniuersaliora, vt rarum & densum,& vt par & impar. Phy.lec.9./.Ce.lec.8.co.2./. Postª. lec.4.fi.

20 GENVS ET SPECIES.4./. Aliqua dicuntur ꝑria dupliciter.s.ſm formam generis: vel secundum formā speciei.12ª.q.35.4.c. Appropriatio.3.

21 In quolibet genere est contrarietas differentiarū,non autem specierum.Met.5.lec.10.co.1./.Liº.11.lec.12. co.2./.Phy.1.lec.10.12.fi./.Liº.3.lec.1.fi./. Liº.5.lec. 3.co.2.3./.Ce.lec.8.co.2./.Sensu.lec.10.co.3.prinº./. Postª.lec.12.co.1. Genus.16.

22 Loquendo de genere & differentia naturaliter,oportet differentias esse cōtrarias, non autem logicę. Anima.7.18m.

23 Species contrariorum constitutę per respectum ad aliquid extra, possunt habere conuenientiam inter se, non autem species absolutę.12ª.q.35.4.c. Insensibilitas.0.Inuidia.14.Tactus.4.

24 In quolibet genere est vna tantum prima contrarietas,sed multę per subdiuisionē,vel per accidens. Anima.2.lec.22.co.1.fi.

25 MOTVS./.In qualitate est contrarietas secundū propriam rationem suarum specierum,in quantitate vero ſm perfectum & diminutum,sed in loco,solū respectu motus.Phy.5.lec.3.co.4./.Lec.4.co.2. Accidens.63.64.96.97.Actio.123.Actus.87.

26 Contrarietas motuum naturalium consequitur contrarietatem principiorum actiuorum,vel formalium, non autem materialium: sed econuerso.Ce.lec.6.fi. Agens.53.Alteratio.9.10.Charitas.100.156.157. Contemplatio.22.Corruptibile.5.Corruptio.4.

27 Motus habet contrarietatem terminorum: sed mutatio, secundum accessum & recessum,ab eodem termino.12ª.q.23.2.c./. Phy.5.lec.8.9. 10.0./.Ce.lec. 8.co.5. Delectatio.59.61.c̃.Distinctio.Fides.8. 19.114.Fieri.2.3.

28 Si terminus a quo est contrarius termino ad quem, motus est idem,& econuerso. Si vero sunt disparati, motus etiam sunt disparati.3.d.26.q.1.3.3m. Finis.126.Forma.118.c̃.132.Fortitudo.47.c̃. Gaudium.3.Generatio.1.19.

29 Si motus non sunt contrarii, nec mobilia sunt contraria.Non autem econuerso.Ce.lec.6.prinº.& fi. Gloria.9.12.

30 In motu naturali secundum locum, est contrarietas secundum longitudinem tantū, sed in motu animalium est secundum omnes differentias loci.Phy.5.lec. 8.co.5. Habitus.6.7.31.56.67.Illuminatio.3. Lux.7.Magis.3.Passio.3.56.

31 Nullus motus est contrarius motui circulari.1ª.q.66. 2.c./.Ce.lec.8.0. Potentia.44.Pręceptum.48.

32 Motus proprius planetarum non cōtrariatur motui diurno,triplici ratione. Primo quidem quia huiusmodi diuersitas non est secundum contrarios terminos, sed secundū contrarias vias perueniendi ad eundē terminum. Secundo quia quāuis vterq; motus fit super idem centrum,est tamen vterq; motus super alios & alios polos. Tertio quia nō sunt in eodem circulo,sed motus planetarū sunt in inferioribus circulis. Ce.lec. 8.fi. Prudentia.35.36.84.

33 Quietes contrarię sunt,quę sunt in terminis contrariis.12ª.q.31.8.c. Resistere.0.Scientia.80.Sensualitas.13.14.

34 Sicut quieti naturali contrariatur & quies violenta eiusdem corporis,& quies naturalis alterius corporis: ita in affectibus animę,delectationi,opponitur & delectatio & tristitia.12ª.q.31.8.2m.

35 Omne quod generatur,generatur ex contrario.1ª.q. 46.1. 3m./.q.75.7.c./.2.d.1.q.1.4.c./.Potenª.q.3.9. c.co.1.fi.

36 Omne compositum ex contrariis necesse est corrumpi.1ª.q.82.1.c./.3ª.q.14.2.c./.ꝑ.3.cº.154.co.3./.Liº. 4.cº.52.1m./.Ma.q.5.5.c.1m./.Met.6.lec.3.co.3.

37 IN COMMVNI./. Vtrunq; contrariorum est ens reale.2.d.40.5.c.co.2./.Ma.q.1.1.2m./.3m. Appetitus.92.

38 Contraria possunt inesse eidem, non secundum idē. 3ª.q.46.8.1m. Athanasius.2. Auaritia.5.24.c̃. Audacia.1.c̃.

39 Contraria sunt circa idem: quando subiectum ę qualiter se habet ad ea. 22ª.q.24.10. 1m./.Veri.q.21.2. 2m. Auditor.1.Bauausia.

40 Contraria simul esse in eodem per se,est impossibile. Contingit tamen, vnum motum esse in aliquo per se, & contrarium eius per accidens. Veri.q.26.10. 10m. Baptismus.104.Bonitas.93.Causa.14.Cœlum.85.86.87.

41 Ad contrarietatem requiruntur duo.s.identitas subiecti propinqui vel remoti, & incompossibilitas in esse. Ce.2.lec.10.co.1. Consequentia.1.2. Contentio.2.Contumelia.1.3.Cornu.Corpus.34. Corruptio.4.8.16.

42 Dextrum & sinistrum in animali sunt contraria ſm

latitudinem: ante & retro ſm altitudinem: ſurſum & deorſum ſm longitudinem. Phy.5.lec.8.co.5. Crimen. Cultus.17. Defectus.7. Delectatio.59.61.č.93. Delictũ.2. Dęmon.71. Deus.252.301.č. Dolor.11.20. Elementum.14. Fides.8.19.114. Forma.118.č.132. Fructus.9.21. Generatio.1.19. Gula.4.7. Hęreſis.12.13.14.26.131. Honor.7. Humilitas.11.22.26. Ieiunium.9.13.34. Impedimentum.1.

43 Contraria quorum priuationes cadunt ſuper aliquid vnum determinatum: habent tantum vnum mediũ: & nominantur: non autem alia. Met.10.lec.8.ſi. Imprudentia.1. Ira.67.79. Laus.18. Lex.14.49.50.54.142. Lux.7. Mendicitas.

44 *Contraria ɔ̃riis curantur.12ᵉ.q.87.6.3ᵐ./.3.d.3.q.4.1.4ᵐ. Opinio.3. Priuatio.1.16. Subſtãtia.24. Vniuerſale.17. Vſura.279. Contriſtare. Animus.2. Contriſtari. Litigium.1.

Cõtriſtari. Adulatio.5. Afflictio. Amicitia.33. Animus.2. Delectatiõ.37.42.44. Dulcedo.2. Litigiũ.1. Patiẽtia.2.3.4.6. Timor.41.47. Triſtare. Veſpere.

CONTRITA ſunt diuiſa in minimas partes: ſed cõfracta, in magnas. 4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.1.c./.q.2.3ᵐ./.ps.5.co.16./.Iſa.24.co.3. Cõminutio. Confractio. Contritio.1. Fractio.

1 CONTRITIO rei materialis importat alicui* duri & integri cõminutionẽ: ſed ɔ̃tritio ſp̃ualis, eſt dolor pro peccatis aſſumptus, cũ propoſito cõfitẽdi, & ſatiſfaciẽdi: & alię quatuor diffinitiões eius.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.0./.ar.2.q.1.c./.q.2.3ᵐ./.ɔ̃.4.cᵒ.72.co.1.ſi. Attritio.0. Baptiſmus.90.č.102.č.123. Deteſtari. Dolor.37.

2 Contritio habet votum confeſſionis ſibi annexum.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c.7ᵐ./.8ᵐ./.q.3.ar.1.q.4.c./.ã.5.q.1.c.1ᵐ./.q.2.2ᵐ./.L.3ᵐ./.quol.4.10.c.3ᵐ.

3 Contritio ſecundum eſſentiam eſt in corde, & pertinet ad pœnitentiam interiorẽ: virtualiter vero ad exteriorem: inquantum implicat propoſitum confitendi, & ſatiſfaciendi. 3ᵃ.q.90.3.1ᵐ.

4 Contritio eſt actus virtutis.ſ.pœnitẽtię.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./.q.2.0. Fractio.4.

5 DIVISIO./. Dolor contritionis duplex.ſ.ſenſitiuus, & intellectiuus.ſ.diſplicentia volũtatis. Primus eſt tantum effectus eius: ſecundus autem eſt ipſa contritio. 3ᵃ.q.84.8.9.0./.q.85.1.c./.4.d.17.q.2.ar.1.q.2.1ᵐ./.ar.3.q.1.c./.ar.4.q.1.c./.ar.5.q.3.c.

6 Primus dolor debet eſſe moderatus ſm conditiones perſonarum: ſecundus vero debet eſſe maximus. Nec poteſt eſſe nimius.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.2.0./.ar.4.q.2.c./.ps.37.co.11.ſi./.ps.45.co.1.ſi.

7 Vterq; dolor vt eſt de ſingulis peccatis quę memorię occurrunt: debet eſſe actualiter maior de maiori: ſed vt eſt ſimul de omnibus: tantum virtualiter.4.d.17.q.2.ar.3.q.3.0./.ar.5.q.3.2ᵐ./.d.21.L.2ᵐ.

8 Vterq; dolor debet durare vſq; ad mortem: Et primus debet continuari quantum poſſibile eſt, ſeruatis actibus aliarum virtutum, & ſanitate: non autem ſecundus.3ᵃ.q.84.8.0./.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.2.0./.Ro.12.co.3.ſi.

9 Dolor ſecundus.ſ.intellectiuus, cauſatur ex primo ex neceſſitate naturę per redundantiam: vel ex electione contriti.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.c.

10 Dolor ſenſibilis poteſt pertinere ad contritionem: inquantum eſt pars ſacramenti pœnitentię.4.d.17.q.2.ar.1.q.2.1ᵐ.

11 Contritio ſm ſe, ſemper, eodem modo, in qualibet lege, fuit neceſſaria: non autem in ordine ad alias pœnitentię partes.4.d.17.q.2.ar.1.q.2.4ᵐ.

12 Contritus debet magis velle oẽm pœnã, ɋ̃ pœnã inferni, ɋ̃ peccare: tamen nullus eſt de hoc tentandus.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.4ᵐ./.quol.1.q.5.1.0.

13 Contritio non eſt poſt mortẽ: quia requirit dolorem, gratiam, & meritum: quorum primũ tantũ eſt in inferno, ſecundum in beatis: primum & ſecundum in purgatorio.4.d.17.q.2.ar.4.q.3.0./.q.3.ar.4.q.1.2ᵐ.

14 Contritio non poteſt eſſe ſine charitate & gratia.ɔ̃.4.cᵒ.72.co.1.ſi. Euchariſtia.164.278.

15 Omnis dolor de peccatis in habente gratiam, eſt contritio. Veri.q.28.8.c.

16 Contritio quo ad eius formã.ſ.gratiam, eſt tantum a deo: ſed quo ad ſubſtantiam actus: eſt a deo, & a libero arbitrio.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.6ᵐ.

17 Satiſfactio rñdet peccato rõne cõuerſionis: ſed contritio, rõne auerſionis. Ideo prima terminatur: non autẽ ſecũda.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.5ᵐ. Iuſtificatio.23. Paupertas.3. Pœnitentia.45.č.69.79.č.109.č.

18 DE QVIBVS./. Contritio proprie eſt tm̃ de peccatis: ſed dolor de pœnis: vel de amiſſiõe virtutũ, nõ eſt ɔ̃tritio, ſʒ ē pnᵐ eius.4.d.17.q.2.ã.2.q.1.0. Cõfeſſio.81.

19 Contritio nõ põt eſſe de peccato originali: ſed aliqua diſplicẽtia, vel dolor.4.d.7.q.1.ar.1.q.3.c./.d.17.q.2.ar.2.q.2.0./.Ma.q.7.11.3ᵐ. Confirmatio.39.

20 Contritio debet eẽ de quolibet pctõ actuali ꝑprio: nõ autem de alienis, nec de futuris.4.d.17.q.2.ar.2.q.3.4.5.0./.q.3.ar.4.q.2.2ᵐ./.Ma.q.7.11.3ᵐ.

21 Oppoſitum videtur dicere a ſimili.ps.18.ſi.
r R ſiᵒ. Dubio.396ᵒ.

22 Contritio & ſingularis dolor debet eſſe de ſingulis peccatis mortalibus in principio quę memorię occurrũt: vt.ſ.homo actualiter ſingula deteſtetur, quantum in ipſo eſt: ſed poſtea ſufficit vna cõis de omnibus. 12ᵉ.q.113.5.3ᵐ./.3ᵃ.q.87.1.c./.4.d.16.q.3.ã.2.q.5.3ᵐ./.d.17.q.2.ar.2.q.3.2ᵐ./.q.6.0./.d.21.L.2ᵐ.

23 De peccato mortali totaliter oblito ſufficit generalis contritio de omni quo deum offendit. Si aũt recordetur tantũ in generali: recogitet. Et ſi ſic in ſp̃ali recordetur: debet ſpecialiter conteri, & de obliuione dolere, quę ex negligentia contigit. 12ᵉ.q.113.5.3ᵐ./.3ᵃ.q.8.4.5ᵐ./.q.87.1.c./.4.d.17.q.2.ar.2.q.3.2ᵐ./.d.21.q.2.2.c.1ᵐ./.L.2ᵐ./.Veri.q.28.5.3ᵐ.

24 Ad contritionem de venialibus non requiritur propoſitum non peccandi, ſicut de mortali: ſed ſufficit diſplicentia eius, & ſuę cauſę.3ᵃ.q.87.1.1ᵐ./.4.d.16.q.2.ar.2.q.2.2ᵐ. Peccatum.43.373.376. Pœna.69. Satiſfactio.27.

25 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. Opuſ.12.ar.6.
r R ſiᵒ. Duᵒ.397ᵒ.

26 EFFECTVS./. Peccatum veniale nõ remittitur hic per contritionem habitualem, quę habetur per habitũ charitatis, vel per habitũ pœnitentię virtutis: quia ſic charitas non compateretur peccatũ veniale: qđ patet eſſe falſum: ſed requiritur virtualis contritio: puta cũ aliquis hoc mõ fertur ſm affectum in deũ, & in res diuinas, vt quicquid ſibi occurreret, quod eum ab hoc motu retardaret: diſpliceret ei, & doleret ſe cõmiſiſſe, etiam ſi actu de illo non cogitaret: non autem requiritur actualis. 3ᵃ.q.87.1.0./.4.d.12.q.1.ar.3.q.1.c./.d.16.q.2.ar.2.q.2.0./.Ma.q.7.11.3ᵐ./.4ᵐ. Baptiſmus.123.207.č. Confeſſio.16.20.24.27.48.

27 Peccatum veniale per ſolam contritionem deleri poteſt.4.d.16.q.2.ar.2.q.3.c.

28 Contritio vt pars ſacramenti, eſt cauſa inſtrumentalis remiſſionis peccati: diſpoſitiua vero, vt eſt actus pœnitentię virtutis.4.d.17.q.2.ar.5.q.1.0./.Veri.q.28.8.0./.quol.4.q.7.1.0.

29 Vnus actus contritionis habet quandam infinitatem, ex virtute gratię, & merito Chriſti.4.d.14.q.1.ar.4.

q.1.1^m./d.17.q.2.ar.5.q.2.3^m./q.3.1^m.

30 Quelibet contritio quãtũcũq; parua, oẽm culpã delet. 4.d.4.L.5^m./.7^m./q.3.ã.2.q.3.2^m./d.14.q.2.ã.1.q. 2.0/d.17.L.5^m./q.2.ã.5.q.3.0. Infirmitas.6.

31 Vnus actus contritionis ex virtute gratię, corrumpit habitum vitii: qui non manet vt habitus: sed in via corruptionis, vt dispositio: ideo non opponitur virtuti infusę. Virt.q.1.10.16^m.

32 Immo vitium non tantum opponitur virtuti perfectę: sed etiam imperfectę in genere virtutis.i.habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad virtutem.3.d. 23.q.3.ar.1.q.2.3^m./.Veri.q.14.6.2^m.
Du^o.398°. R ñ^o. sicut Du^o.1178°.

33 Cõtritio nõ semper delet oẽm pœnã.3^a.q.86.4.0/3. d.19.ar.3.q.2.c.6/4.d.4.L.5^m./.7^m./q.3.ar.2.q.3. 2^m./d.7.q.1.ar.1.q.3.c/d.14.q.2.ar.1.q.2.0/d.17. q.3.ar.5.q.2.0/q.3.2^m./d.21.q.1.ar.1.q.1.c/.Ꝑ.4. c^o.72./.He.6.co.3.

34 Contritio ratione charitatis delet culpam: sed ratione doloris, delet pœnã.3.d.20.3.5^m./4.d.20.ar.2.q.1.c. Pœna.69.99.

35 Contritio potest tantum intendi ex parte charitatis & doloris sensibilis: q; delet omnem pœnam, & omnẽ culpam.3.d.19.ar.3.q.2.c/4.d.15.q.2.ar.2.q.3.c/. d.17.q.2.ar.1.q.1.8^m./ar.5.q.2.0/d.18.q.1.ar.3.q. 2.4^m./d.20.ar.1.q.3.c/Ꝑ.3.c^o.158.6/.Li^o.4.c^o.71. co.2.72./Ma.q.7.11.4^m./He.6.co.3. Pœnitentia.275. Satisfactio.19.20.27.

36 Gaudium de venia, diminuit & temperat in cõtritione dolorem secundum.s.sensibilem: non autem primum.s.intellectiuum: sed auget.4.d.17.q.2.ar.3.q.1. 3^m./ar.4.q.2.1^m. Controuersia. Quęstio.4.

Contuitus. Cogitatio.2. Intuitus.

CONTVMAX est aliquis tripliciter.s.non comparendo, sine licentia recedendo ante terminationem iudicii, vel nõ parendo sententię.4.d.18.q.2.ar.1.q.3.c. Accusatio.22. Excõmunicatio.16.22. Peccatũ.227. Rebellio.3. Vsura.308.c.

1 CONTVMELIA est deducẽ id q; est contra honorem alicuius in notitiam eius, & aliorum: quod fit principaliter per verba: secundo per alia.22^e.q.72.1.0. Derisio.0. Ira.20.37. Maledicere.3. Misericordia. 20. Opprobrium.0.

2 Contumelia est tantum de culpa, conuitium etiam de pœna, sed improperium est de indigentia: tamen quãdoq; vnum ponitur pro alio.22^e.q.72.1.3^m.

3 Contumelia est contra honorem, & palam: sed detractio contra famam, & occulte: susurratio vero contra amicitiam: derisio autem erubescere facit.22^e.q.73.1. 0/.2.c/4.1^m./q.75.1.0/.ps.43.co.6/. Ro.lec.8.co. 4. Paruipensio.1.

4 Contumelia, & conuitium ex intentiõe dehonorandi notabiliter, sunt peccata mortalia: si autem ad correctionem, seruato debito modo, non sunt peccata.22^e. q.72.2.0/q.158.5.3^m/.1^e. Cor.15.lec.7. co.2.6/. Gal.3.prin^o. Susurratio.2.

5 Adulterium est grauius peccatum, q; contumelia: et hęc q; detractio secundum se: et hęc q; furtum & rapina.22^e.q.73.3.0.

6 Contumelię & detractiones debent reprimi, ad correptionem audacium: & ad vitandum scandala.22^e.q. 72.3.0/q.73.4.1^m./Opusc.19.c^o.16.

7 Contumelia principaliter oritur ex ira: secũdo ex stultitia: quia conuenit cum ira. Non autem ex superbia directe, sed dispositiue, 22^e.q.72.4.0/q.73.3.3^m./ q.158.7.c.

Conualescere. Crescere. Delectatio.27. Iacob.7. Peccatum.165. Sanari. Sanitas.0. Valetudo.

1 CONVENIENTIA duplex.s.fm proprietatẽ nãę & fm proportionẽ potẽtię ad actũ. Secunda est corporis ad aĩmã, non aũt prima.2.d.1.q.2.4 3^m. Acceptio.2. Actio.25.49.58. Actor.0. Agẽs.101. Agere.22. Amor.117.150.208.227.242.282. Angelus. 27.63.117. Anima.321.c. Animal.43.c. Annunciatio.1. Apostoli.21. Apparere.5. Appetitus.2.18.32. 39.53.54.71.93. Appropriatio.2.7. Aqua.9. Ars. 15.46. Ascẽdere.1. Assimilatio.0. Assumere.1.c. Attributa.1.18. Auersio.18. Baptismus.15. Bonitas. 170. Charitas.131. Causa.43. Cõprehendere.4. Concordia.0. Cõcupiscentia.6. Cõfernitas.0. Cõsensus. 7. Consilium.10.22. Cõstantia.1.c. Cõtemplatio.7. Cõtradictio.2. Cõtrariũ.23. Cõtumelia.7. Corr fidẽ.

2 Conuenire aliqd alicui contingit tripliciter.s.essentialiter, participatiue, & causaliter. Col.lec.4.co.4. Ꝑ Costa.3. Crux.4. Deitas.2.c. Delectatio.11.29.31.56. 68.101. Descẽdere.1. Deus.1.58.384. Distinctio.11. 19. Diuisio.4.5.11. Aestimatiua.1.2. Eucha^e.6.77.c. Fabula.1. Finis.7.136. Forma.142. Habitus.10. Homo.33. Ieiunium.36.c. Immolari. Incarnari.1. Inclinatio.3. Intellectus.275. Materia.31. Matrimonium.61. Similitudo.0. Christus.173.

Conueniri. Forus.0. Iudicium.23.c.

Conuersa Propositio.9. Christus.21.

Conuersatio. Aduentus.6. Affabilitas.2. Affectio. 4. Amicitia.1.2.3.9.17.32.37. Amor.229.270. Apostoli.35. Aquila.1. Ascendere.9. Bestialitas.2. Charitas.131. Castitas.10. Coniunctio.5. Eutropelia. Familiaritas.0. Heresis.27.28. Honestas. Immolari. Ioannes.6. Lex.119. Matrimonium.124. Mos.5. Nazareth. Princeps.18.24. Processio.1. Resurrectio. 46. Virtus.59. Vita.28.29.39. Christus.172.205. 208.209.

1 CONVERSIO in deum triplex.s.per gloriam, meritum, & pręparationem: quę requirit triplicẽ gratiã.s. consummatã, habitualẽ, & operationẽ dei.1^a.q.62.2. 3^m./.Veri.q.28.2.c. Accidens.60.61.76.77.121. Addere.20. Alimentum.0. Amor.177.249.

2 Oppositum vẽ dicere a siñ.2.d.5.q.2.1.0/d.28.4.0.
Du^o.399°. R ñ^o. sicut Du^o.153°.679°.

3 Deus conuertit aliquos ad se dando gratiam: licet pręstent impedimentum. Sed non omnes conuertit, ex simplici voluntate eius.Ꝑ.3.c^o.161.

4 Rationes inducentes gentes ad dei conuersionẽ, sunt quinq;.s.sumptę: ex rerum creatione: ex hominum dilectione: ex veritatis prędicatę manifestatiõe: ex pręceptorum vtilitate: & ex pręceptorum ęquitate. Isa.45. lec.2.co.2.prin^o. Angelus.408.508.536.

5 Conuerti ad beatitudinem, est homini difficile dupliciter.s.quia est supra naturã eius: & ꝑpter impedimẽtũ corporis, & peccati, sed angelo tñ primo mõ.1^a.q.62. 2.2^m./4.1^m. Anima.149.151. Apollinaris.3. Apostoli.6.16. Artifex.0. Assimilatio.16. Auaritia.20.

7 Aliquis dum est in ꝓposito & intentiõe peccãdi: põt subito voluntas sua ꝯuerti ad deũ ab exteriori, sicut in Paulo: vel ab interiori.12^e.q.112.2.2^m./4.d.17.q.1. ar.2.q.1.1^m./.Veri.q.28.3.19^m. Auersio.0. Beatus.4.7. Bonitas.90.130.

8 Mens nostra non potest debite conuerti ad deum sine charitate, & gratia.Ꝑ.4.c^o.72.co.1.6. Cathecismus.7. Cibus.1. Columba.5.

9 Immo ex solo libero arbitrio, hoc ꝑt.2.d.5.q.2.1.0/. d.28.4.0. Du^o.400°. R ñ^o. sicut Du^o.679°.

10 Quę non cõmunicant in materia & in genere: nõ possunt cõuerti adinuicem.Ꝑ.4.c^o.31.3^m. Comedere. 1. Comparatio.4. Contritio.17.

21 Substantia facilius conuertitur in substantiam, quam accidens in accidens: quia hoc non pot fieri. q.l.3.q.1.2.d. Conuersiua. Conuertibilitas. Cooperari.3. Corona. 5. Costa. 5.c. Creatio.5. Demonstratio.4. Dici.3.4. Doctrina.11. Eucha.87.c. Fallacia.6. Phirasma.3. c. Fieri.o. Fornicatio.17. Fundamentū.5. Heresis.18. Ignis.20. Infidelis.4.c. Intellectus.142. Liberare.2. Matrimonium.128.c. Mulier.18. Nutrire.1. Offensa. Omissio.17. Oratio.85.89. Panis.3.4. Paulus.5. 6.7.8. Peccatum.73.76.276.419. Poena.2.57.64. Poenitentia.52.130. Periculum.7. Presumptio.5. Principium.3.B.4. Priuatio.5.6.

22 Cōuersio aque in vinū a Christo in nuptiis fuit supra facultatē nature, & miraculosa, quo ad modū: nō autē quo ad substantiā facti.2.d.18.q.1.3.4m./.4.d.17.q. 1.a.5.q.1.c. Prius.9. Propositio.8.9. Purgatio.3. Raptus.13. Religio.44.59.60. Rit. Roboā. Ruth. Sacrm.121. Sctūs.9. Scōm se ipsum.3. Semen.18. 19.22.23. Somnus.2.3. Sponsalia.8. Superbia.13.c. Transferre.1. Virtus.270. Vnitas.15.39. Vnum.2. Vsura.91.262.298. Christus.115.199.

Conuersiua. Cathecismus.7. Conuersio.o.

Conuertibilitas. Conuersio.o. Demonstratio.4.

CONVEXVM. Angelus & corpus gloriosum possunt esse in conuexo cæli empyrei. quol.6.q.2.2.o. Cœlum.31.32.33.34. Concauum.

Cōuinci. Cōfessio.4.91. Deprehēdi. Notoriū.1. Superbia.29. Conuiua. Archtitriclinus. Conuiuere.

Conuitium. Contumelia.2.4. Criminator. Verecundia.4.11.

Conuiuere. Abstinentia.8. Amicitia.32.33. Conuiua. Magnanimitas.18. Preceptum.135. Temperantia.27. Valetudo.

CONVIVIVM triplex. s. anime, ecclesie, & beatorum, & quodlibet eorum habet tres epulas. Isa.25.f. Archtitriclinus. Cœna. Clericus. Festum.13. Gula.o. Gustus.o. Prandium.

CONVOCARE./. Cōuocat deus maiores ad audiendū, & minores ad percipiēdū: qa ea q̄ sunt a maioribus audita, facile pcipiūt minores. Isa.1.lc.4.pn. Vacatio.o. Conuolare. Benedictus.3. Volare. Volatus.

1 COOPERARI./. Aliquid dicitur cooperari alicui dupliciter. s. sicut secundariū agens, principali agēti: & sicut adiuuans ad presuppositū finē.12e.q.111.2.3m. Adulteriū.9. Agens.14. Angelus.180.507. Anima. 278. Balium. Baptismus.118. Bonitas.175.

2 Cooperari contingit quadrupliciter. s. adiuuando, consulendo, instrumentaliter, & dispositiue. Primo mō & secundo, nulla creatura cooperatur deo: sed tantū tertio & quarto mō.4.d.5.q.1.2.c./Opus.1.c.24.

Causa.17. Fascinatio. Gra.32.c.162. Imaginatio.8.

3 Aliquid potest magis cooperari deo instrumentaliter in conuersione eucharistie, q̄ in creatione.4.d.8.q.2. 3.2m. Imaginatiua.5.

4 Potestas cooperandi deo ad interiorē emundationē: non potuit cōicari creature, per propriā virtutē, habentem esse absolutū & cōpletum in natura, respectu effectus principalis: sed tm̄ instrumētaliter, & respectu effectus secundarii. s. dispositionis ad gratiam.4.d.5.q.1. ar.3.q.1.o./Opus.1.c.24. Intellectus.179. Miraculum.27. Mundus.18. Ordo.49. Patiens. Peccatum.167. Perfectio.44. Scandalum.4. Sacerdos.27. Sanctus.6. Templum.6. Vnio.10.

Cooperire. Aqua.7. Mare.3. Terra.14.15.

Coordinatio. Miles.7. Ordinatio. Pythagoras.4.

Copia. Abundantia. Confessio.73.c. Copiosum. Eucharistia.222.223. Maria.68. Turtur.3. Vnctio.22.

Copiosum. Apparere.3. Cherubin.1. Copia. Confirmatio.27. Maria.15.c.68. Nomen.84. Sanctus.7. Vsura.261.

Copula. Affinitas.1.c. Amor.199.c. Bigamia.3.c. Coniunctio.5. Fieri.20.21. Maria.41. Matrimoniū. A. Seruire.4. Votum.58.

Copulatio. Adiectiuum.6.10. Significatio.1.

COPVLATIVA propositio potest negari p vna parte, non autem affirmari, nisi pro omni.1.d.14.q. 1.1.5m. Adiectiuum.10.

Copulatū. Accidēs.100. Adiectiuū.10. Fieri.20.21.

1 COR primo generatur.22e.q.122.2.c./.2.d.12. 2.6m./.Po.q.3.18.10m./.Met.5.co.2.f. Adam.34. Adeps.3.

2 Cor est primū principiū membrorum, & virium vitalium, quantū ad esse: sed caput est principium sensuū & motus.3a.q.90.3.3m./.3.d.13.q.2.1.5m./.4.d.28. l.f./.Met.5.co.3.prin. Amicitia.34. Amor.194. Angelus.441. Anima.107. Animal.37.38.

3 Cor est primum principium motus in animali.1a.q. 20.1.1m./.12e.q.17.9.2m./.Anima.9.6m. Appetitus.74.75. Armus.

4 Motus cordis & genitalium, non subiacet, nec obedit imperio rationis: quia est naturalis.12e.q.17.9.2m./. 3m./.22e.q.151.4.c. Anima.9.6m./.Opus.35.f. Ars.39.40. Appetitus.74.75. Assimulatio.5. Baptismus.192. Beatitudo.101.

5 Cor magis confermatur deo quando mouetur, q̄ qn quiescit: quia perfectio eius est in moueri: & quies eius est eius destructio.4.d.43.ar.1.q 1.4m./.d.49.q.1. ar. 4.q.1.1m. Blasphemia.14. Cœlum.99.127.152. Cogitatio.o. Contritio.3. Cultus.8.

6 Cor est in medio animalis, vt conseruetur, & vitam influat in omnes partes.2.d.14.1.2m./.quol.4.3.f. Delectatio.49. Dilatari. Dolor.19. Dolus.3. Duplicitas.1. Facies.1. Fides.91.97.130. Fortitudo.39. Gemitus.1. Gratia.84. Gratiarumactio.4.

7 Omnis bona dispositio corporis redundat ad cor: sicut ad principium & finem corporalium motionum.12e. q.38.5.3m.

8 Cor non est susceptiuum infirmitatis, nec in homine infirmo & curabili est pars corruptioni subiecta.3.d. 3.q.4.1.4m./.Met.7.lec.9.co.2.f. Heresis.7. Homo.13. Honor.6. Intellectus.76. Ira.5.14.49.50. Latere. Laus.15.18.

Immo cor est susceptiuū infirmitatis.12e.q.74.9.2m. R so. Dubio.401.

9 Cordis est duplex infirmitas, scilicet in substantia eius, mutans naturalem complexionem eius: & inordinatio motus eius, vel alicuius eorum que circūstant cor. Prima est mortalis, non autem semper secunda.12e. q.74.9.2m./.Ma.q.7.5.12m. Lex.52.c.126. Liber.14.

10 Leso corde statim perit totum animal: quia operatio vite pmo est in eo, & ab eo in aliis.1.d.8.q.5.3.3m./. Met.7.lec.9.co.2.f. Lingua.o. Mansuetudo.9. Medium.15. Melancholia. Misericordia.1. Mundicia.1. Oratio.1.c.13.21.29.43.

11 Dispositiones cordis ad passiones anime, quedā sunt quasi actiue: & quedam quasi passiue.3.d.34.q.2.ar 1.q.1.c./.Veri.q.25.2.c. Passio.29. Pauor. Paupertas.8. Pax.6.15. Peccatum.33.35.42.43.44.70. 71.72.98.143.276.

12 Cor vnius hominis tendit ad diuersa dupliciter. s. sm diuersas potentias appetitiuas: vel secundum diuersa appetibilia.22e.q.29.1.c. Poena.6. Preceptum. 116. Probatio.1. Psallere.1. Sacrificium.31. Sanguis. 15. Scriptura.3. Spes.35.

13 Animalia habētia magnū cor sunt timida.12e.q.45.

3.c./.2.d.19.4.4m./.d.30.q.2.1.5m. Tabula.2. Templum.14. Tempus.44. Timor.34. Tremor.2. Turpiloquium. Verbum.1.ĉ.15. Viuere.1.2. Vxor.3. Christus.123.141.

Corda. Funis. Psalterium.1. Corinthii. Paulus.25.27.28.

CORINTHVS est metropolis Achaię. 2ª.Cor. co.2./cº.9.co.1./cº.11.co.4. Corinthii. Paulus.26. Corium. Bos.

1 CORNELIVS centurio ante baptismum, habebat fidē explicitā de mysterio incarnationis: licet non distinctam de tempore eius.3.d.25.L.3m. Scipio.

2 Immo habebat fidem implicitam: ideo Petrus mittitur ad eum: vt instrueret eum de fide.22ª.q.10.4.3m. R fiº. Dubio.402º.605º.

3 Cornelius & similes, ante baptismum, habuerunt gratiam, & virtutes, per fidem, & desiderium baptismi implicite, vel explicite.3ª.q.69.4.2m.

CORNICVLA frequenter crocitās significat pluuiā cito esse futurā.22ª.q.95.7.2m. Augurium.o.

CORNV significat potentiā dei contra aduersarios. ps.17.co.2.fi. Moyses.5. Mitra.

1 CORONA clericalis nō est ordo. Nec imprimit characterē: sed facit ampliorem gradum, & altiorem statum.4.d.24.q.3.ar.1.q.2.o. Abscondere.1. Adoratio.24. Apostoli.33. Aurea. Aureola.o. Bonitas.248. Manus.4. Minister.8.

2 Per coronam clericalem homo deputatur ad cultum dei: ideo debet fieri per episcopum.4.d.24.q.3.ar.1.q.2.2m./.ar.2.q.1.3m.

3 Clerici raduntur in modū coronę triplici mysterio.s. ratione figurę, quia corona est signum regni & perfectionis, cū sit circularis: & rōne subtractionis capillorū ex parte superiori & inferiori, in signū cōtemptus diuitiarū & abiectionis temporaliū: & nō totaliter corona tollitur, ne indecens videatur.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.o. Politia.3. Potestas.10. Triumphus. Christus.87.

4 Clerici non renunciāt tēporalibus bonis, nec patrimonio, qñ accipiūt coronā.4.d.24.q.3.ar.1.q.3.o.

5 Conuersi nō raduntur in modū coronę: sed totaliter tondētur, sicut olim nazarei.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.2m.

6 Corona glorię, debetur soli victorię, informatę gratia.2.d.24.q.1.4.3m./.d.28.2.6m./.4.d.49.q.5.1.c.4m./. Veri.q.24.12.11m./.15m.

7 Coronātur boni quadruplici corona.s.corona nuptiali, triūphali, regali, & sacerdotali. Isa.28.lec.1.fi.

8 Coronantur etiam mali quadruplici corona.s.corona vanę lętitię, rerum opulentię, mundanę potentię, & superstitiosę obseruantię. Isa.28.lec.1.fi.

1 CORPORALIA & pallę altaris debent esse alba & linea.3ª.q.52.2.3m./.q.83.3.7m. Abscondere.3. Abstractio.13.

2 Corporale lineum in tribus quę perducunt ipsum ad candorem.s.quia lauatur, torquetur, & exiccatur, intelliguntur tria, quę faciūt ad nostrā mundificationē.s.quia sumens dñm debet per aquā lachrymarum lauari, per opera pœnitētię torqueri, & per feruorem amoris dei a carnalium desideriorum humore siccari. Opus.58.cº.15. Accidens.69. Accusatio.7. Acolitus.5. Actus.E. Adoratio.2.4. Agens.M. Alimentum.o. Amicitia.38.42. Amor.214. Angelus.5.20.28.89.96.122.164.183.185.213.285.376.555. Anima.35.121.123.141.176.ĉ. Annunciatio.5. Apparere.10. Appetitº.63.86. Arma. Augmētū.12.16.18.20. Beatitudo.29. Benefacere.1.3. Bonitas. T. Casusº C. Cœlum.7.44.64.107.110. Cilicium. Coactio.7. Constantia.9. Contactus.2. Contemplatio.16. Continentia.18. Cor.17. Creatura.11.12. Cultus.14.16. Dānatio.42.62.63. Defectus.7. Delectatio.58.ĉ. Dęmon.82.94. Detrimentum. Deus.224.225. Dictio.3. Diuitię.1. Dolor.5. Dulcedo.2. Effectus.11. Aegritudo.3. Elemētū.28. Eleemosyna.23.ĉ. Episcopus.14.29. Eucharistia.141.146.148.191.199.251.255. Excōicatio.7. Festū.11. Flagellū. Fletus. Forma. C. Fructus.6.13. Gabaonitę. Gratia.103.

3 Non omnia quę sunt, esse corporalia: patet per philosophos, triplici via.s. propter distinctionis rerū principium: propter rerum intellectualem cognitionem: & propter rerum actualem motionē. Opus.15.cº.1.ĉ.

4 Spūalia per corporalia consueuerunt ostendi.1ª.q.1.9.o./.q.50.3.3m./.12ª.q.4.7.1m./.3.d.35.q.2.ar.2.q.1.c./.4.d.11.q.1.ar.1.q.2.c. Gustus.o. Habitus.28.56.57. Hęresis.49. Honor.16.28. Ieiuniū.1.39. Imaginatio.5.9. Immunditia.2.3. In.5.15. Intellectus.248. Ira.49. Iudei.25. Iudicium.78. Lex.79. Liberū.25. Lux.6. Magdalena.1. Malum.67. Materia.47.48. Matrimonium.62. Mensura.12. Modestia.8. Mors.1.2. Motus.5. Mundus.5. Nox.2. Ordo.37. Organum.5. Passio.49.50.

5 Creatura corporalis est a deo: ꝓpter bonitatē dei.1ª.q.65.1.2.o. Paulus.8. Pœna.66. Pœnitētia.68.69. Periculum.5.6. Pollutio.1. Prophetia.13.72. Prouidentia.42.ĉ. Pulchritudo.11. Qualitas.10. Quantitas.13.16.19. Ratio.20. Religio.102. Sacramētum.31. Sacrificium.19. Saturitas. Sensualitas.7. Sensus.2.8. Similitudo.4. Situs.2. Spirituale.1.5. Spiritus.2. Status.7. Sultitia.9. Temperantia.6. Templum.7.9. Tenebrę.3. Tertulianus.o.

6 Omnia corporalia quanto magis considerātur, tanto minora videntur: spūalia vero econuerso.12ª.q.42.5.c.3m. Tribulatio.19. Tristitia.6. Verbum.17.33. Virginitas.11.13. Virtus.72. Visio.5.ĉ. Visus.1.11. Vita. A. Vnctio.17.

7 Non omnium corporaliū est eadem materia: nisi ęquiuoce.1ª.q.66.2.o./.2.d.12.1.o./.2.2m./. Opus.15.cº.7.o. Volontas.49.158.74. Votum.79. Vox.2. Vsura.11.27. Christus.75.109. Zelus.5.ĉ. Corporalitas. Corporeitas.o. Defectus.22.

1 CORPOREITAS dicitur dupliciter.s.forma substantialis corporis: & quātitas.ꝑ.4.cº.80./. Veri.q.10.4.3m./.ql.12.10.fi./. Opus.3.cº.158. Cœlum.153. Corporalitas. Defectus.7.22. Eucharistia.98.ĉ. Forma. C. Intellectus.125. Similitudo.4. Spiritus.2.3.

2 Corporeitas non est eiusdem rationis in omnibus: nisi logicę.2.d.12.1.1m.

3 Forma corporeitatis non est vna in omnibus corporibus: quia non est alia, a formis quibus corpora distinguuntur.1ª.q.66.2.c.3m.

Corporeū. Agens.65. Angelus.90.564. Anima.47.179. Animal.37. Cœlum.153. Corporalia.o. Corporalitas. Corporeitas.o. Corpus.o. Damnatio.40. Dęmon.110. Dimēsio.12. Esse.44. Euchaª.98.ĉ. Phantasia.6. Phantasma.1. Figura.6. Gratia.103. Imaginatio.9.ĉ. Imaginatiua.3. Origenes.1. Paradisus.2. Plato.8. Sensus.2.8. Spera. Spūs.2. Tertulianus.o.

Corpulenti. Miles.5. Pingue.

1 CORPVS naturale non est diuisibile in infinitum.2.d.14.1.4m./.d.30.q.2.2.c.co.2./.4.d.12.q.1.ar.2.q.3.c./. Potenª.q.4.1.5m./. Phy.lec.8.co.3./. Iº.6.lec.3.co.5. Abraham.23.24. Accidens.14.64.77. Actio.33.34.46.103. Actus.25.

2 Nullum corpus naturale nec mathematicū potest esse infinitum in actu.1ª.q.7.3.o./.ꝑ.1.cº.20.prinº. Aer.11. Alteratio.10.

3 Si esset corpus infinitum, non posset moueri.1ª.q.7.

5.c./.contra.1.c°.13. Angelus.C. Anima.C. Animal.17.č.32.33.37.63.

4 Nec anima nec corpus est nã,qa nã est totum:sed illa sunt partes. Et sic non sunt ſpię. Corpus enim ſm ꝙ absq; anima accipitur vt formá habens, opponitur animali, vt inanimatū animato: ſm vero ꝙ accipitur vt imperfectum non formatum : sic non opponitur aiali, sed est pars mãlis ipsius. 3. d.5.q.1.2.3m./.q.3.2.c.ſi./.1m /.ꝑ.4.c°.35.co.2.ſi./.Met.10.lec.4.co.1. Appetitus.74. Applicatio.1.

5 Corpus tripliciter sumitur.s.pro gñe animalis,pro parte eius,& vt est species q̃titatis. 1ª.q.18.2.c./.1.d.25.1.2m./.Opus.30.lec.4./. Met.3.lec. 13. ſi./. Li°.7.lec. 12.co.3. ſi. Augmentum.18.20.Character.18. Cœlum.7.20.21.155.156.Cete.0.

6 Corpus qđ est genus,prima sui diuisione , diuiditur in corpus simplex & mistum. Opus.42.c°.17. Circumscribere.1.Concauum.

7 Corpus genus, ſm ꝙ est genus prędicatur de eo pore mortuo,amissa ratione partis. Opus.42.c°.12. Concupiscentia.10.

8 Omne compositum ex materia & forma , est corpus. ꝑ.2.c°.49.1m. Contrarium.34.Cor.7. Corporalia.0.Corporalitas.

9 Omne corpus est in potentia. 1ª.q.3.1.c. Corporeitas.0. Corporeum. Corpulenti. Dęmon.1.73.118.119.Deus.47.51.392.404.

10 Corpus habet duplicem terminum.s.essentię, & q̃titatis.2.d.8.5.3m. Diffinitio.37.Dimensio.1.11.12.15.17.Ecclesia.2.5.

11 Corpus vt est in gñe substantię,maxime consideratur a nãli,qa sic est subiectum motus:a geometra vero,vt est in gñe q̃titatis,qa sic mensuratur.Ce.co.4. Elementum.8.14.15.24.Ferrum.1.Figura.3.č. Forma.142.151.č.Heresis.44.45.53.86.130.

12 Corpus habens duos colores , est continuum , non tñ secundum eos.12ª.q.20.6.c./.2.d.40.4.c. Idem.9.Ignis.9.10.

13 Corpus comparatur ad locum , non sicut materia ad formam,sed magis sicut subiectum ad accidens. Met.8.lec.5.co.3.ſi. Imaginatio.4.5.

14 Vnũ corpus põt eẽ simul in duob' locis sacrãlr,nõ ãt localr.1.d.37.q.3.2.1m./.4.d.10.1.5m./.6m./.7m./.8m./.d.44.q.2.ar.2.q.3.4m./.ꝑ.4.c°. 63./.quol. 1.q. 10. 2. 1m./.quol.3.q.1.2.0. Instrumentum.7.Intellectualis.1.Intellectus.16.172.183.269.

15 Duo corpora possunt simul esse in eodem loco,virtute Dei , non autem naturaliter.1ª.q.67.2.c./.3ª.q.54.1.1m./.q.57.4.2m./.1.d.37.q.1.1.c./.2.d.2.q.2.2.5m./.3.d.22.q.3.ar.3.q.1.2m./.4.d.30.q.2. 3.6m./.d.44. q.2.ar.2.q.2.3.0./.ꝑ.3.c°.101.102./.quol.1.q.10.0./.quol.3.2.0./.Tri.15.0./.16.c./.1ª.Cor.15.lec.6.co. 2./.Lec.8.co.3. Locus.1.6.Luciditas.2.Lumen.11.

16 Quanto corpus est superius ſm situm,tanto est formalius,& continens,& locus inferioris,& actiuius. ꝑ.3.c°.20.3m. Lux.1.3.6.

17 Omne corpus habet motum naturalem determinatũ.1ª.q.67.2.c. Manicheus.2.Membrum.8. Mistio.0.Motus.10.36.82.83.84.

18 Nullum corpus mouet,non motum.1ª.q.3.1.c.pñº./.q.110.1.1m./.2.d.2.q.2.3.c./.ꝑ.1.c°.20.co.1.ſi./.co.3.5./.c°.85./.Li°.2.c°.20.1m./.2m./.64.4m./.89.ſi./.Li°.3.c°.23.2m./.65.4m./.Potentia. q.3.11. 19m./.q.5.1.8.0. Operatio.47.

19 Corpus motum,motu recto & corruptibile,indiget loco,non autem si mouetur circulariter,& sit incorruptibile.2.d.2.q.2.3.1m./.4.d.44.q.2.ar.2. q.3.3m./.quol.6.2.0. Organum.0. Origenes.5. Palpabile.2.3.5.Pars.10.Passibilitas.

20 Oppositũ videtur dicere.1ª.q.66.3.2m./.quol.6. q.2.2.c./.Phy.4.lec.8.ſi. ꝑ Duº.403º. R ſiº.ſic duº.328º. Physica.7.Punctus.3.

21 Corpus motum recte,mutat locum subiecto,& ratione:sed motum circulariter,ratione tantũ. Anima.8.18m./.Anima.3.lec.15.ſi.

22 Nullum corpus agit,nisi tangendo & mouendo.1ª.q.45.5.c.ſi./.Potentia.q.5.1.c.4m./.5m. Putrefactio.2.

23 Nullum corpus tota sua substantia agit,sed tantũ forma immaterialis. ꝑ.2.c°.20. 3m./.Li°.3.c°.69. co.4.ſi. Qualitas.2.

24 Nullũ corpus in suo loco,mouẽ nãliter recte:s; tñ circulariter. Anima.8.18m. Reptile.1.Semen.16.18.

25 Spiritus creatus , vnitur corpori dupliciter.s.vt forma materię,& vt mouens mobili, vel vt locatum loco. 4.d.44.ar.3.q.3.c.co.2./.Veri.q.26.1.c.ſi. Sensualitas.8. Sensus.10. Solidum. Speculum.5. Spes.10. Spirituale.7.Subtilitas.1.

26 Nullum corpus potest esse principium vitę. 1ª.q.3.1.c./.q.75.1.c./.Io.5.lec.5.pñº. Tactus.6.12.Vacuum.1.Visio.5.č.

27 Corpus viuum,est nobilius corpore non viuo.1ª.q.3.1.c.ſi./.ꝑ.1.c°.20.6m.

28 Corpus prius viuum,& postea mortuum,non est idē corpus numero.3ª.q.25.6.3m./.q.50.5.c.1m. Oppositum videtur dicere. 3ª.q. 50.5.0./.quol.2.q.1.1.0./.q̃l.3.4.1m./.q̃l.4.q.5.0./.Opus.3.c°.155./.157. ꝑ Duº.404º. R ſiº.sicut Duº.1091º.

29 Corpus prius viuum,& postea mortuum,non est idē numero,propter diuersitatē formę: sed est idē identitate materię.3ª.q.25.6.3m./.q.50.5.c.1m.

30 Corpora in q̃tum sunt in actu,possunt agere:licet hoc negent Auicebron,Plato,& Democritus . 1ª.q.115.1.0./.contra.3.c°.69./. Veri.q.5. 9.0./.4m./.Potentia.q.3.7.c. Vniuersum.3.6.

31 Nullum corpus post resurrectionem aget in alterum corrumpendo naturaliter , sed puniendo ſm iustitiam Dei.2.d.33.q.2.3.5m.

32 HOMINIS./.Corpus hominis,opꝫ habere multa organa: qa anima eius est multiplex in potentia & operatione,propter perfectionem eius . 1ª.q.76.5.3m./.2.d.1.q. 2.5. 3m./. Aia.8. 14m./.9.c. ſi./.14m./.10. 1m./.2m./.17m. Abstinentia.3. Abstractio.22. Accedere.1. Actus.186. Adam.45.č.90.č. Adoratio. Aduentus.9. Agilitas.4. Amor.80.86.87. Anima.C. Animal.32. Antromorphitę.

33 Corpus hominis,fuit optime dispositum, in ordine ad suum finem.s.aiam.1ª.q.91.3.0./. 22ª.q.164.1.1m./.Ma.q.5.5.c.co.2./. Anima.8.0. Apollinaris.1. Apsi.21. Appetitus.49.67.74. Applicatio.1. Ars.11.č.29. Assimilatio.19. Audacia.12. Augmẽtum.18.20.21. Auxilium.2. Baptismus.152.Beatitudo.43. 76.77.č. Bonitas. 17.91.188.č. Castitas.10. Cœlum. H.Cerebrum.2.

34 Corpus hominis cõponitur ex ꝑriis, propter tactum. 1ª.q.76.5.c./.q.91.1.2m./.12ª.q.85.6. ſi./.22ª.q.164.1.1m./.2.d.1.q.2.5.c./.Ma.q.5.5.c.co.2./. Aia.8.c. Cinis.0. Cogitatio.6. Cognitio.78. Cohors.1. Coitus.1.č.6. Comedere.4. Cõparatio.3. Contemplatio.3.4.16. Conuenientia.1. Conuersio.5. Costa.7. Cultus.8. Damnatio.36.č. Dauid.3. Defectus.12. Deformitas. Delectatio.22. Dęmon.119. Deus.184.317. Dolor.12. Dos.1.5.č. Elementum.14.

35 In corpore hominis , ignis & aer prędominantur ſm virtutem:sed aqua & terra ſm substantiam. Sed corpora inferiora non sunt de nã qnti corporis.i.cœli.quã aliq ponunt venire in cõpositionem humani corporis.

1^{a}.q.91.1.0./.2.d.1.q.2.5.4^{m}./.d.15.q.2.1.c.1^{m}./.4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c.fi./.ar.3.q.1.c./.Opus.11.ar.34.35./.Anima.8.1^{m}./.Iob.4.co.5.fi./.c^{o}.38.co.1.fi. Error.10. Eucharistia.91.c̃. Festum.13. Finis.128. Formatio. Fortitudo.1.7.44. Gemitus.1. Generatio.38.c̃. Gratia.38. Gula.6. Habitus.28.57.58.60.61. Heresis.28.45.86. Homo.2.6.36. Humidum.o. Humor. Idem.9. Imaginatio.4.5. Imperator.5. Incontinentia.11. Infirmitas.2. Innocentia.2.7.c̃. Intellectualis.1.2. Intellectus.26.164.183. Intestina. Ira.50. Iudei.25. Iudicium.50. Iustitia.64.c̃. Limus. Lucia. Maceratio.o. Macula.1. Maria.8.c̃.

36 Proximus motor corporis in nobis, est appetitus sensitiuus. 1^{a}.q.20.1.1^{m}. Matrimonium.58.91. Medicina.4. Meritum.37.c̃.65. Mors.4.36. Mulier.4.8.c̃. Mũdus.1.24. Mutilatio. Naturale.13. Nitor. Obedientia.26.31. Passio.5.26.48. Pater.20. Paulus.11. Peccatum.103.104.159.327. Pœna.6.47.94. Perfectio.66. Preceptum.89. Prelatio.18.27. Probatio.1. Prophetia.55. Proportio.7. Prosperitas.1. Purgatio.5.c̃. Quaternarius. Ratio.13. Redundantia. Resurrectio.10.c̃.54. Sabbatum.6. Sacrificium.14. Saluari.18. Sanitas.9. Senectus.3. Sepultura.3. Seruitus.9.15.

37 Corpus hominis regitur a ratione despotice.i. seruiliter appetitus autem sensitiuus, politice.i. ciuiliter. 1^{a}.q.81.3.2^{m}./.q.83.1.1^{m}./.12^{e}.q.9.2.3^{m}./.q.17.7.c.fi./.q.56.4.3^{m}./.q.58.2.c./.q.74.3.3^{m}./.4.d.27.q.2.ar.3.q.1.c./.Ma.q.3.9.14^{m}./.Virt.q.1.4.c.11^{m}./.Matth.8.co.5. Similitudo.10. Societas.1.2. Sol.1.2.4. Somnium.2. Somnus.2. Species.5. Spes.10. Status.7. Stridor. Sustinere. Tabescere. Temperãtia.8. Tertulianus.o. Traductio.o. Tribulatio.1.5. Tristitia.6.15.18. Valetudo. Vertex. Vestigium.10. Vinum.8. Vir. Virginitas.3.5.8. Virtus.63.181.245.272. Vitium.4. Vnio.6.18.c̃. Vnitas.53. Vniuersum.3.5.6. Votum.79. Vox.2. Vsura.195. Vter. Vxor.20. Christus.179.

38 GLORIOSVM./. Corpus est gloriosum ex totali subiectione eius ad animam, cuius gloria redundat in ipsm. 12^{e}.q.4.5.4^{m}./.3^{a}.q.11.2.c./.q.54.2.c.1^{m}./.2^{m}./.q.57.3.c./.4.d.49.q.4.ar.5.q.2.3.0./.g̃.4.c^{o}.86./.Veri.q.13.3.1^{m}./.q̃l.6.q.2.2.c./.Virt.q.4.4.15^{m}./.1^{e}. Cor.15.lec.6.fi. Aditus.1. Aduentus.9. Agilitas.o. Alleluia. Angelus.362.363. Anima.129. Apostoli.21. Ascendere.7.

39 Corpus gloriosum erit in eodem loco cum alio corpore, non ex dote subtilitatis, sed sola virtute Dei. 3^{a}.q.54.1.1^{m}./.q.57.4.2^{m}./.4.d.44.q.2.ar.2.q.2.3.0./.q.4.0./.q.5.c.fi./.g̃.4.c^{o}.87.fi./.quol.1.q.10.1.2.0./. Io.29.lec.4.co.1./.1^{e}.Cor.15.lec.6.co.6.

40 Corpus gloriosum non erit simul in eodem loco cum alio corpore glorioso.4.d.44.q.2.ar.2.q.4.0./.q.5.c.fi.

41 Locus nihil influit in corpore glorioso, sed ab eo recipit splendorem. Et pertinet ad gaudium accidentale, quod per recessum nõ diminuitur.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.5^{m}./.q.3.ar.3.q.3.8^{m}./.d.45.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./.g̃.4.c^{o}.86.co.1. Aureola.8.12.14.

42 Error, quod corpora gloriosa fient spiritus, vel rara, sicut aer.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.2^{m}./.4.d.44.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.ar.2.q.1.c./.g̃.4.c^{o}.84./.quol.1.q.10.1.2^{m}./. Iob.19.co.4.pri^{o}./.Io.20.lec.fi.co.1.fi./.1^{e}. Cor.15.lec.6.co.3./.Lec.7.fi./.Lec.8.co.3. Beatitudo.22.30.35.42.76. Beatus.14.43. Cœlum.31.32.41.45.121.156. Cicatrices.4. Claritas.b. Color.1.

43 Subtilitas corporis gloriosi, est plena participatio esse specifici, ex plena subiectiõe eius ad animã. 3^{a}.q.54.2.c./.4.d.44.q.2.ar.2.q.1.0./.ar.3.q.1.c./.d.49.q.4.ar.5.q.3.c./.Opus.3.c^{o}.170.171./.1^{e}.Cor.15.lec.8.co.3.4. Conuexum.

44 Corpora gloriosa transibunt cœlos, sine diuisione, virtute Dei, qua beati poterunt quicquid volent.4.d.44.q.2.ar.2.q.3.3^{m}./.4^{m}.

45 Et mouebuntur localiter sine labore.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.2^{m}. Dos.1.5.c̃. Gloria.22. Intestina. Iudicium.78.80.

46 Et mouebuntur, non propter indigentiam, sed propter experientiam, & vsum: non in instanti, sed tempore imperceptibili.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.3.0./.g̃.4.c^{o}.86.co.1. Labor.4. Maria.17.22. Nubes.1.3. Odor.5. Olfatus.2. Palpabile.4.5. Resistere.7. Resurrectio.10.c̃.26.c̃.

47 Et portabuntur ab angelis, non propter indigentiam, sed propter reuerentiam, que fiet eis ab omni creatura.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.1^{m}./.Ro.2.lec.2.co.2.fi. Sanctus.4.6.11. Spiritus.4. Tactus.8.14. Transfiguratio.1.3. Visus.11. Vnctio.30. Vngues. Christus.53.

48 Quantitas eorum non variabitur s̃m magnum & paruum, rarum & densum, situm & figuram, sed semper erunt in loco sibi equali.4.d.44.q.2.ar.2.q.5.0.

49 Et habebunt dotem impassibilitatis.2.d.33.q.2.5.3^{m}./.5^{m}.

50 Et habebunt omnes sensus suos in actu proprio.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.0.

51 Et erunt palpabilia, sicut & corpus Christi post resurrectionem suam. 3^{a}.q.54.2.2^{m}./.3.d.21.q.2.ar.4.q.2.0./.4.d.44.q.2.ar.2.q.6.c./.g̃.4.c^{o}.84.

52 Et habebunt qualitates tangibiles. 3^{a}.q.54.2.2^{m}./.3.d.21.q.2.ar.4.q.2.2^{m}./.4.d.44.q.2.ã.2.q.2.c./.q.6.0.

53 Et erunt colorata, colore debito, s̃m naturam suarum partium.3^{a}.q.54.2.1^{m}./.4.d.44.q.2.ar.4.q.1.3^{m}.

54 Et erunt diaphana, non obstante luce eorum.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.5^{m}./.ar.4.q.1.2^{m}./.Veri.q.9.4.1^{m}.

55 CHRISTI.51./. Corpus Christi fuit in Adã, & in aliis patribus, s̃m originem, non aũt s̃m aliquid signatum: sicut etiam corpora aliorum. 3^{a}.q.31.6.0./.7.c./.2.d.30.q.2.2.1^{m}./.3.d.3.q.4.2.0. Accidens.64.83.84.88. Addere.20. Adit^{o}.1. Agnus.5. Altare.1. Amor.67. Angelus.504.

56 Corpus Christi secundum Apollinarem hereticum, est consubstantiale deitati.3^{a}.q.37.1.c. Apollinaris.3. Apparere.9. Aqua.15.c̃. Assimilatio.5.

57 Corpus Christi, est a solo Deo formatum. 3^{a}.q.31.5.c.3^{m}./.q.46.6.c./.1.d.16.4.3^{m}./.g̃.4.c^{o}.44.co.2./.45.p.cuol.8.5.4^{m}.

58 Natura corporis Christi, inquantum diuinitati vnita, transcẽdit omnes spiritus creatos.3.d.22.q.3.ar.3.q.1.3^{m}. Assumere.41.c̃.55.c̃.

59 Corpus Christi, s̃m naturam carnis, non est nobilius q̃ anima nostra.3.d.44.ar.1.q.2.1^{m}. Baptismus.191. Benedictio.4. Bucella. Cibus.1.

60 Corpus Christi fuit optime complexionatum, ideo in eo maxime viguit sensus tactus.3^{a}.q.46.6.c. Cicatrices.1.2.3. Circuncisio.28.29.

61 Totum tempus quo Christus fuit in vtero matris, deseruiuit augmento corporis eius, quod aliis seruit conuersioni, figurationi, animationi, & augmento.3.d.3.q.5.2.3^{m}. Claritas.14.c̃. Cõceptio.X. Descendere.1. Diaconus.2.3. Dispensatio.17. Dos.9.10.

62 Corpus Christi debuit augeri, sicut corpora aliorum hominum.3^{a}.q.33.1.4^{m}./.3.d.3.q.5.2.3^{m}./.g̃.4.c^{o}.44.co.1.fi. Ecclesia.2.

63 Minimum q̃titatis corporis Christi, & aliorum hominum in primo instanti figurationis, & animationis: parum excedit q̃titatem formice.3.d.3.q.5.2.3^{m}.

Episcopus.16. Eucharistia.o. Fons. Heresis.X. Homo.10. Idem.10. Ieiunium.13.14.15. In.12.15. Incarnatio.o.

64 Quantitas corporis in pn°animationis, proportionatur ei q̃titati, ad quam per augmentum veniet: qa maiorum in fine est maior q̃titas in pn°, preterq; in Christo, in quo fuit minor. 3ª.q.33.2.2m. Incineratio. Laurentius.2. Menstruus.1.2. Miraculũ.55. Missa.26.
65 Corpus Christi, in perfecta ętate, habuit decentem, & mediocrem q̃titatem, proportionatam q̃titati habitę tempore quo aliorũ corpora animantur, minoreq; aũt in pn°.3ª.q.33.2.2m. Mors.42.44.c̃. Omnipotentia. 4. Oratio.92.93.94. Ordo.77. Parasceue. Patena.
66 Corpus Christi viuum & mortuum, erat idem numero.3ª.q.50.5.0./.quol.2.q.1.1.o./.quol.3.4.1m./.quol.4.q.5.0. Porositas.
67 Corpus Christi fuit subiectum impressioni corporum cęlestium.3ª.q.12.4.3m./.3.d.14.ar.3.q.6.4m. Potestas.9. Pulchritudo.14.
68 Corpus Christi in Eucharistia, non habet inq̃tum corpus, nec inq̃tum vnitum diuinitati, esse in pluribus locis: sed rõne consecrationis & transubstantiationis: qa idem contingeret, in quicquid aliud, panis diuina virtute transubstantiaretur. 1.d.37.q.3.2.1m./.4.d.10.1.8m./.d.11.q.3.ar.4.3.2m. Redundantia.
69 Corpus Christi fuit verum corpus, & non fantasticum, contra Manicheum, & Valentinum. 3ª.q.5.1.0./.2.c./.3̃.4.c°.29.30. Resurrectio.43.
70 Christus post resurrectionem, habuit verum corpus, sicut prius ante mortem. 3ª.q.54.1.0./.3.c. Sacerdos.25.26. Sanguis.9.c̃.
71 Corpora mystica sunt duo in hoc mundo.s. Christi, & diaboli: sed corpus Christi mysticũ, est tota ecclesia. 3ª.q.8.1.3.c./.q.4º.1.c./.q.49.1.c./.Op°.58.c°.14./.Col. lec.5. principio. Spirituale.7.c̃. Subdiaconus.2.7. Successio.6. Templum.5.14. Timor.13.
72 Corpus Christi verum, habet simul omnia membra, non autem corpus mysticum. 3ª.q.8.3.c. Vestis.1. Visio.15.16. Vnio.18.19.
73 Corpus Christi mysticum, vt includens caput & membra, est nobilius corpore Christi vero.4.d.13.L.2m. Christus.9.53.75.86.103.183.

1 **CORRECTIO** fraterna est admonitio fratris, de emẽdatione delictorum, a fraterna charitate procedens. 22ª.q.33.1.0./.4.d.19.q.2.1.0. Aaron.3.

2 Correctio duplex.s. coactiua, & ostensiua tm̃. Prima pertinet ad prelatos tm̃, secũda vero ad omnes. 22ª.q.33.1.3.6.0./.4.d.19.q.2.1.c./.6m./.2.0./.Virt.q.3.1.0. Admonitio.0. Amor.89. Castigatio. Contumelia.4. Corrector. Corrigere. Corripere.

3 Vtraq; est in precepto, sed secunda solum, qñ delinquens occurrit cũ cõmoditate corripiẽdi, & spe emendationis, & superior deest. 22ª.q.33.2.0./.q.43.7.3m./.4.d.19.q.2.ar.2.q.1.0./.Virt.q.3.1.0./.16m. Crimẽ. Cura.5. Degradatio. Flagellum.2.

4 Correctio fraterna est actus charitatis, coactiua vero, est actus iustitię. 22ª.q.32.2.3m./.q.33.1.0./.3.4.c./.4.d.19.q.2.1.6m.

5 Admonitio in correctione fraterna, est principaliter actus charitatis, quasi imperãtis: prudentię vero secundario, quasi exequentis & dirigentis. 22ª.q.33.1.2m. Fornicatio.13. Heresis.23.24.30.31. Imprecatio. Increpatio. Lex.52. Minister.9.10. Misericordia.35. Odium.14.

6 Existens in peccato mortali, etiam occulto, corrigens ex officio, peccat: non autem corrigens vt frater, nisi ꝑpter scandalũ. 22ª.q.33.5.0./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0. Officiũ.7. Paulus.17. Peccatũ.25. Pœna.18.19. Pœnitẽtia.99. Prelatio.28. Princeps.9.13.21. Probatio.0.

7 Oppositũ vł dicere.22ª.q.60.2.3m./.Matth.7.co.2./.Ro.2.co.2. ꝑ Du°.405°. Rñ°. sicut Du°.796°. Psalterium.2. Punitio.0.

8 Existens in peccato veniali, non peccat corripiendo, vtroq; modo, nisi propter scandalum. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.1m. Religio.105.

9 Peccatum precedens impedit, ne aliquis corripiat aliũ tripliciter.s. ratione indignitatis, scandali, & superbię. 22ª.q.33.5.c. Reprehendere.

10 PRAELATVS./.Prelatus est corripiendus a subditis, sed in secreto tm̃, * non cum proteruia & duritia, sed cum mansuetudine, & reuerenter: nisi propter periculum fidei, fiat publicum: sicut Paulus publice corripuit Petrum. 22ª.q.33.4.0./.4.d.19.q.2.ar.2.q.3.0./.Virt.q.3.1.18m./.Gal.2.lec.3.pn°./.Col.fi.

11 Ordo correctionis, est de precepto.s. pręuia admonitione secreta. 22ª.q.33.7.0./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2.0./.Virt.q.3.2.0./.q̃l.10.vel.11.q.12.0.

12 Testes debent adhiberi, in correctione fraterna, si nõ est emendatus per admonitionem secretaꝫ. 22ª.q.33.8.0./.4.d.19.q.2.ar.3.q.2.0./.quol.11.q.10.0.

13 In correctione fraterna, primo debet admoneri secrete: secundo debet dici prelato secrete: tertio testes adhiberi: quarto publicari. 22ª.q.33.8.1m./.4m./.q.70.1.0./.3.3m./.4.d.19.q.2.ar.3.q.2.4m. Scandalum.15.c̃.

14 Ordo fraternę correctionis, seruandus est in peccatis occultis tantum. 22ª.q.33.7.0./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.1m./.4m./.quol.11.q.12.0.

15 Christus non corripuit Iudã secreto, nec Petrus Ananiam, & Saphiram, nec Paulus Petrum, multiplici de cã.s. qa dñs petm̃ Iudę tanq; Deus, sicut publicuꝫ habebat. Vnde statim poterat ad publicandũ procedere. Tñ ipse non publicauit: sed obscuris verbis euꝫ de peccato suo admonuit. Petrus aũt publicauit peccatuꝫ occultuꝫ Ananię & Saphirę, tanq; executor Dei, cuius reuelatione petm̃ cognouit. Sed Paulus Petrũ non reprehendisset: nisi aliquo modo par esset, q̃tuꝫ ad fidei defensionem. Vel Paulus q erat subditus Petro ꝑpter imminens periculum scandali circa fidem, Petrus publice arguit. De Ioseph aũt credendus est, ꝙ fratres suos aliqñ admonuerit, lꝫ non sit scriptuꝫ. Vel potest dici, ꝙ petm̃ publicuꝫ erat, inter fratres. Vnde dicitur pluraliter: Accusauit fratres suos. 22ª.q.33.4.2m./.7.2m./.4.d.19.q.2.ar.2.q.3.1m./.ar.3.q.1.1m./.Virt.q.3.2.c.3m./.4m. Simonia.23. Tribulatio.15. Virga.13.

16 Dimittens admonitionem vel prohibitionem, qa non sperat correctionem, sed timet seq peius, non peccat. 22ª.q.33.2.3m./.6.0./.q.43.7.3m./.q.150.1.4m./.4.d.33.q.2.ar.2.q.2.1m./.Virt.q.3.1.1m./. Eph.5.lec.4.fi. Visitatio.1. Vsura.311.c̃.

17 In peccatis omnino occultis, si est spes emendationis, debet corripi.i. secrete admoneri, & denunciatio differri: nisi immineret occasio similis ruendi, quaꝫ nollet vitare. Si autem non est spes, vel peccatum eius est in notitia aliorum, vel est in promptu eius: debet statim denunciari superiori. 4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2m./.quol.1.16.d.

18 Sine correctione, & admonitione, denuncians peccatum proximi prelato discreto, vt pio patri ex charitate, bene facit. Quol.11.q.13.0.

19 Peccatum infectiuum aliorum, vt heresis, & fornicatio : vel cedens in damnum aliorum, vt furtum, & homicidium, debet denunciari, sine admonitione. 22ª.q.33.2.c.3m.4.d.19.q.2.ã.3.q.1.2m./.q.2.1m./.q̃l.11.q.13.0.

20 Correctio fraterna, debet esse dura, qñ peccans est pertinax: tñ cum affectu lenitatis. 4.d.19.q.2.ar.3.q.3.0.

21 Correctio est vtilis ad emendationeꝫ, ad quaꝫ tamen non sufficit sine auxilio Dei. 12ª.q.109.8.2m./.22ª.q.33.2.1m./.q.83.7.3m.

q.1.1.c./.4.d.50.q.1.1.c./.ꝙ.2.c°.54. Sensibile.10. Sẽsualitas.6.16.Sensus.22.23. Status.4.8. Superbia. 2.26. Tabescere. Tactus.1. Templum.3.4.15. Timor 41. Veritas.34. Virginitas.9.10.11.28. Virt°.83. 152. 161. 162. vniuersale.18.c̃. vsura. 80.104. 186.195. 236.289.

Corruptiuum. Adam.50. Alteratio.3. Anima.344. Annihilatio. 15. Bigamia.4. Cœlum.87.88. Contrarium.19. Corruptio.0. Corruptum.0.

1 CORRVPTVM est reparabile dupliciter.s.per potentiam actiuam: & passiuam.3.d.3.q.4.1.4^{m}.

2 Corruptum non redit idem numero, per motum: sed idem specie.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.1^{m}./.ꝙ.4.c°.80./.quol. 4.5.c./.1^{e}.Cor.15.lec.7.co.2.3. Dimensio.15.c̃. Eucharistia.68.Generatio.16.Gustus.2.Heresis.92.Lex. 52.c̃. Lucia. Peccatum. 143.148.170.198.239. 284. 297.302.c̃.313.317. Præmium.8. Raptus.1.2. Ratio 17. Relatio.61. Resurrectio.11.c̃. Virginitas.9.10. 11.28.Vsura.127.164. Coruscatio. Vapor.4.

CORSICA./.Sicilia,& Sardinia, semper habuerunt principes tyrannos. Opus.20.li°.4.c°.8.co.2.

1 CORVVS septem diebus nihil dat pullis suis: donec videat eos nigrescere. Iob.38.fi.

2 Coruus significat voluptatibus denigratos, vel expertes bonę affectionis: quia non est reuersus ad arcam. 12^{e}.q.102.6.1^{m}.co.2.fi.

1 COSTA fuit præcisa ab Adã sine dolore: sed cum delectatione.1^{a}.q.92.3.2^{m}./.q.97.2.3^{m}. Reptile.1. Resurrectio.20.21.

2 Costa hęc, non erat de perfectione indiuiduali Adę: sed de specifica.1^{a}.q.92.3.2^{m}./.q.97.2.3^{m}./.3^{a}.q.31.5. 2^{m}./.2.d.18.q.1.1.3^{m}./.4.d.44.q.1.ar.2.q.4.2.

3 Mulier conuenienter fuit formata de costa Adę. 1^{a}. q.92.2.3.0./.2.d.18.q.1.1.0.

4 Mulier facta est de costa Adę, vt socia eius: non de capite, vt domina: nec de pede, vt ancilla.1^{a}. q.92.3.0./. 4^{c}.Cor.7.co.3.

5 Conuersio costę in mulierem, fuit supernaturalis, & obedientialis.1^{a}.q.92.4.3^{m}./.2.d.18.q.1.1.5^{m}./.d.20. q.1.1.4^{m}./.3.d.2.q.2.ar.2.q.3.3^{m}./.d.3.q.2.1.1^{m}./.4. d.11.q.1.ar.3.q.3.a.3.

6 Multiplicatio costę, fuit per additionem mãę nouiter creatę, vel verius per conuersionem alterius mãę præiacentis.ꝙ Vgonem & magistrum sententiarum.1^{a}.q. 92.3.1^{m}./.2.d.18.L.fi./.q.1.1.c.8^{m}./.d.30.q.2.1.c.

7 Illud additum, non venit in corpus Euę, nisi mediante costa: Ideo Eua non dicitur facta ex eo: licet esset quid amplius in q̃titate q̃ costa. 1^{a}.q.92.3. 1^{m}./.2.d 18.q.1.1.2^{m}.

8 Costa hęc resurget in Eua: non autem in Adam.2.d. 18.q.1.1. 3^{m}./.4.d. 44. L./.q.1.ar.2.q.4.2^{m}./.ꝙ.4.c°. 80.5^{m}.fi.

9 Immo resurget in eo, in quo prius fuit.2.d.30.q. 2.1. 7^{m}./.2.6^{m}./.4.d.44. q.1. ar.2. q.4.0./.L.5^{m}./.ꝙ.4.c°. 81.5^{m}./.Opus.3.c°.163./.164. ꝑ R ñ°.du°.406°. Crastinum. Holocaustum.4. Craticula. Laurentius. 3. Christus.19^{e}.

CREATIO ./.ESSE.10. 11.12. 18.19. 21.28.31.38.41.43.54.

1 Creatio magis respicit esse q̃ naturam, vel rationem. 3^{a}.q.2.7.3^{m}. Dies.11.c̃. Esse.9.c̃. Malum.14.

2 Actio Dei.s.creatio, primo terminatur ad esse: sed ad naturam ex consequenti: actio autem creaturę.s.generatio, econuerso. Potentia.q.3.16.21^{m}./.Opus.37.c°. 4.co.1.

3 Creatio passiua, secundum esse vt inhęret, est naturaliter posterior creatura, & est subiectiue in ea: sed secundum rationẽ eius, vt causatur ex actione Dei, est prior. 1^{a}.q.45.3.2^{m}./.3^{m}./.2.d.1.q. 1.2.4^{m}./.ꝙ.2. c°.18./.Potentia.q.3.3.3^{m}./.q.7.9. 5^{m}./.q.10.1.3^{m}./. Opus.9.q. 94.95.

4 Creationem esse, ratio demonstrat.1^{a}.q.45.2.0./.2.d. 1.q.1.2.c./.ꝙ.2.c°.16.18./. Potentia.q.3.1.0./. Opus. 37.c°.4.principio./.Phy.8.lec.2.co.2.3.

5 Ratio naturalis, magis assentit creationi q̃ conuersioni eucharistię.4.d.8.q.2.3.2^{m}./.d.11.q.1.ar.3.q.3.1^{m}.

6 Philosophi concedunt creationem esse: sed ab ęterno. 1^{a}.q.46.2.1^{m}./.2^{m}./.2.d.1.q.1.2. c./.5. 16^{m}./.4. d.11. q.1.ar.3.q.3.a.1./.Potentia.q.3.14.16^{m}./. Opus.15. c°.9./.Opus.37.c°.4.prin°./.Phy.8.lec.3.fi.Opus.1.c̃.

7 Immo voluerunt motum incepisse per viam naturę, id est per generationẽ. Met.12.lec.5.co.3.principio./. Lec.7.co.3.principio.

ꝑ Du°.407°. R ñ°.sicut du°.236°.912°.

8 CREATIO QVID./.nõ est mutatio proprie. 1^{a}. 45. 2. 2^{m}./.3. 0./.q. 46. 1.5^{m}./.2. d.1.q.1. 2. 3^{m}./.5. 8^{m}./.ꝙ.2.c°.1.8^{m}./.17./.18./.20.2^{m}./.36.1^{m}./.2^{m}./.Potentia.q.3.2.0./.3.c.4^{m}./. Opus.9.q.98./.Phy.8.lec.2. co.3.13. Actio.10. Ars.25. Beneficium.16.

9 Creatio non est motus nec terminus motus. 1^{a}. q. 45. 2.3^{m}./.3. c./.q. 46.3. 2^{m}./.2.d.1.q.1.2. 2^{m}./.3^{m}./. ꝙ.2.c°.17./.19.1^{m}./.20.2^{m}./.21.4^{m}. Dicere.4.7. Facere.3. Idea.23. Imago.36. Manus.4.5. Miraculũ.12. 13. Misericordia.45.

10 Creatio est emanatio, vniuersalis entis, ex nihilo. 1^{a}. q.45.1.0./.4.1^{m}./.2.d.1.q.1.2.c.

11 Creatio est actio terminata ad exteriorem effectum: sicut etiam gubernatio: sine cuius existentia, huiusmodi actio non potest intelligi.1.d.40.q.1.1.1^{m}./.ꝙ.1.c°. 79.fi. Persona.28. Sabbatum.1.2.

12 De ratione creationis est, nihil præsupponere in re: cui naturaliter prius cõuenit non esse q̃ esse.1^{a}.q.65.3.c./. 2.d.1.q.1.2.c./.5.16^{m}./.Potentia.q.3.4.c.

13 Creatio non admiscetur in operibus naturę, nec artis: sed præsupponitur. 1^{a}.q.45. 8.0./.2. d.1.q. 1.3. 5^{m}./. Potentia.q.3.8.0.

14 Creatio importat habitudinem creaturę ad creatorẽ. cum quadam nouitate, siue inceptiõe.1^{a}.q. 45.3.3^{m}./. Potentia.q.3.3.c.2^{m}./.6^{m}.

15 Creare nihil aliud est, q̃ absq; materia præiacenti, aliquid producere.1^{a}.q.65.3.c./.ꝙ.2.c°.16.fi. Tempus.20.29.

16 Creatio est productio rei, secũdum totam substantiam suam, nullo præsupposito.1^{a}.q.65.3.c.

17 Creatio relatio sola est: sed fieri est passio. Opus. 9. q. 95.

18 Creatio est ad totum esse, & ad principia ex quibus res constituitur. Opus.37.c°.4.

19 Creatio nominat potentiam actiuam, qua res in esse producuntur: ideo est sine præsuppositione materię, & prioris agentis. Potentia.q.3.4.c. Vacuum.1.

20 Creatio actiua, est essentia Dei, cum relatione rationis ad creaturas. Passiua vero, est in creatura, & est accidens eius de prędicamento relationis.s.habitudo habentis esse ab alio, & cõsequens operationem Dei.1^{a}. q.45.3.0./.1.d.35. L.fi./.2.d.1.q.1.2. 4^{m}./.5^{m}./.ꝙ.2. c°.18./. Potentia.q.3.3.0./. Opus.3.c°.98./. Opus.9. c°.94.95.

21 Creatio passiue sumpta, est aliquid in re creata, quia creatio actiua, est actio transiens, relinquens effectum exteriorẽ.1^{a}.q.45.3.0./.1.d.40.q.1.1.1^{m}./.Potentia. q.3.3.0.

CREANS 21.3.11.14.19.20.37.

22 Nullũ corpus potest creare.1^{a}.q.45.5.c./.ꝙ.2. c°.20./. Veri.q.5.9.c.fi. Adoptio.19. Agens.16. Angelus.F. Pro. Appropriatio.19.

23 Solus De⁹ creat. 1ª.q.45.5.o./.q.47.1.c./.q.65.3.c./.q.90.3.c./.q.104.3.1ᵐ./.3ᵐ./.1.d.37.q.1.1.c./.2.d.1.q.1.3.o./.4.c./.d.14.3.c./.d.15.q.1.2.c./.d.18.q.2.2.c./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.o./.d.47.q.1.ar.1.q.3.c./.ꝑ.2.c⁰.21./.41.8ᵐ./.85./.96.co.1.fi./.120.4ᵐ./.6ᵐ./.Li⁰.3.c⁰.68./.102.3ᵐ./.120.co.2.fi./.Li⁰.4.c⁰.7.14ᵐ./.17.6ᵐ./.34.23ᵐ./.Veri.q.5.8.c.fi./.2ᵐ./.9.c.fi./.q.27.1.3ᵐ./.3.c./.Potentia.q.3.4.c./.5.o./.ꝗl.3.6.c./.Opuſ.3.c⁰.70./.94.95./.Opuſ.15.c⁰.10./.Pſal.40.fi. Autoritas.2. Bonitas.14. Cauſa.68. Cognitio.31. Cooperari.2.3. Creator. Deus.362.395.413.c̃. diabolus. Eſſe.13.

24 Potentia creandi, non eſt communicabilis creaturę. 2.d.1.q.1.3.c.4ᵐ./.4.c./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.o./.Veri.q.27.3.17ᵐ./.Potentia.q.3.4.o. Factum.1. Finis.11.12. Gratia.70. Hęreſis.57.58.59. Idea.23. Inſtãs.14.15. Iuſtificatio.16. Malitia.9.

25 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 2.d.1.q.1.3.o./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5ᵐ./.d.8.q.2.3.4ᵐ.
Du⁰.408⁰. Rñ⁰. ſicut Dubio.409⁰.410⁰.

26 Creare requirit potentiam agentis infinitam. 1ª.q.32.1.2ᵐ./.q.45.5.3ᵐ./.q.65.3.3ᵐ./.d.5.q.1.ar.3.q.3.c.1ᵐ./.ꝑ.2.c⁰.20.4ᵐ./.Potẽtia.q.3.4.c.co.2./.16.10ᵐ./. Manus.4.5. Plato.8. Religio.5. Solus.10. Trinitas.13. Vacuum.1.

27 Oppoſitum videtur dicere. 4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5ᵐ.
Rñ⁰. Du⁰.409⁰. Vnio.11.12.13.

28 Maius eſt, non indigere conſeruari ab aliquo, ꝗ creare. Potentia.q.5.2.1ᵐ.

29 Deus non poteſt communicare creaturę potentiam creandi aliquid, virtute propria & principaliter, nec inſtrumẽtaliter. 1ª.q.45.5.c.3ᵐ./.2.d.1.q.1.4.c./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.c./.ꝑ.2.c⁰.21.5ᵐ./.6ᵐ./.Potentia.q.3.4.o./.q.5.2.1ᵐ.

30 Immo poteſt ei communicare vt agat inſtrumentaliter. 2.d.1.q.1.3.o./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5ᵐ.
Du⁰.410⁰. Rñ⁰. ſicut Du⁰.409⁰.

31 Eſſe Dei, eſt ratio creandi, non autem eſſentia eius. Sed in creaturis, eſſentia eſt ratio agendi, non autem eſſe. Opuſ.37.c⁰.4.co.1.

32 Creare, eſt commune toti trinitati. 1ª.q.45.6.o./.2. Prolo.co.1.fi./.Potentia.q.9.5.20ᵐ.

33 Pr̃ & fili⁹, ſunt vnus creator, & nõ plures: licet ſint plures creantes, & non vnus. 1.d.11.4.2ᵐ./.d.29.4.2ᵐ.

34 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 1ª.q.36.4.7ᵐ.
Du⁰.411⁰. Rñ⁰. ſicut Du⁰.1133⁰.

35 Philoſophi dixerunt, ꝙ intelligentia ſuperior, creat inferiorem, & animam, & corpus cœli moti ab ea. 1ª.q.8.3.c./.q.45.5.c./.q.65.3.c./.2.d.1.q.1.3.c./.d.18.q.2.2.c./.3.d.16.q.1.3.3ᵐ./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.1ᵐ./.ꝑ.2.c⁰.21.fi./.41.pn⁰./.Po^a.q.3.4.c./.16.c.co.2.

36 Creatio rerum, immediate eſt a Deo. Opuſ.3.c⁰.95.

CREATVM./.2.3.11.14. vſq; 21.28.29.31.35.

37 Omne ens pręter Deũ, eſt creatum a Deo. 1ª.q.44.o./.q.45.2.c./.q.65.o./.12ᵉ.q.79.2.c./.1.d.36.q.1.1.c.fi./.2ᵐ./.3ᵐ./.2.d.1.q.1.2.3.o./.d.37.q.1.2.o./.q.2.2.c.3.d.2.q.1.ã.3.q.1.c./.ꝑ.2.c⁰.6./.15.16./.Po^a.q.3.16.c.co.2./.Opuſ.3.c⁰.68.69./.Opuſ.15.c⁰.9.

38 Res ſimplex, non poteſt fieri, niſi per creationem. 1ª.q.118.1.c. Accidens.99. Adam.36.38.90.c̃.

39 Primum ſubſiſtens in vnoquoq;, eſt tantum a Deo, & per creationem tantum. quol.3.6.c. Agens.16.81.109. Angelus. Pro. Anima. Pro. Aqua.10.

40 Prima indiuidua cuiuſlibet ſpeciei, producta ſunt per creationem tñ. 1ª.q.45.5.1ᵐ./.q.65.4.c./.12ᵉ.q.5.7.2ᵐ./.2.d.1.q.1.4.c./.5.10ᵐ./.d.18.q.2.2.c./.d.20.q.1.1.4ᵐ./.Opuſ.3.c⁰.95. Aſſu^e.50.54. Auaritia.8.12. Beatitudo.9.64.82.83.125.

41 Omne ſubſiſtens ſine materia vel cum materia in potentia ad vnam tñ formam eſt tñ a Deo, & per creationem tñ. ꝗl.3.6.c. Bonitas.41. Carentia. Caritas.2.106. Cauſa.67. Cœlum.12.46.47.84.122. Cõprehendere.6. Compoſitio.5.7. Cõcreatum. Corpus.25.58. Coſta.6. Defectus.12.

42 Sola ſuppoſita, proprie dicuntur creari. 1ª.q.45.4.o./.7.2ᵐ./.8.o./.Veri.q.27.3.9ᵐ./.Potentia.q.3.1.12ᵐ./.3.2ᵐ./.8.3ᵐ./.ꝗl.8.q.5.1.o./.Opuſ.37.c⁰.4.

43 Creatio eſt hſitis prius natura non eſſe, ꝗ eſſe: non aũt generatio ęterna filii Dei. 1.d.1.q.1.2.c. Deteriatio.1.

44 Creatio paſſiua creatur, nõ quidem alia creatione, ſed ſeipſa. 1ª.q.45.3.2ᵐ./.2.d.1.q.1.2.5ᵐ./.ꝑ.2.c⁰.18./.Potentia.q.3.3.2ᵐ.

45 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 2.d.27.2.1ᵐ.
Rñ⁰. Dubio.412⁰.

Deus.102.159.c̃.215. Differre.10. Elementum.25.26. Ens.9.11.12. Eẽ.26. Aeternitas.19. Euchariſtia.105. Filiatio.35. Finitũ.3. Forma.104.115.138. Fruitio.4.5. Gratia.17.47.48.66.70.140. Habitus.39.69. Hęreſis.44.57.82.129. Imago.35.148. Incipere.2. Infinitum.2.c̃.8. Intellectus.71. Iuſtitia.77. Lex.64.65. Liber.13. Lux.10.17. Manicheus.2. Maria.59. Materia.43. Meritum.14. Miraculum.3.c. Miſericordia.45. Motus.86. Moyſes.2. Mũdus.1.3.12. Neceſſitas.14.18. Nihil.1.3. Operatio.33. Peccatũ.338.431. Pœnitentia.130. Perfectio.13. Proceſſio.62. Reſurrectio.8. Sapientia.11. Scientia.158. Stella.1. Tenebrę.1. Terra.14. Trinitas.13. Veritas.59. Veſtigium.7.9. Virtus.142.189.270. Vita.9.22.c̃. Vnio.11.c̃. Vocatio.1.5. Vſura.32. Chriſtus.1.11.25.26.

46 QVANDO.6./. Creatio facta eſt in principio temporis menſurantis motum primi mobilis, ſicut in adiacente creationis non autem ſicut in menſurante eam, quia ſimul fuerũt. 1ª.q.46.3.c.1ᵐ./.2.d.1.q.1.6.3ᵐ./.quol.5.q.1.1.c.Opuſ.9.q.100. Adoptatio.19. Adoratio.9. Ars.25. Bonitas.14.41.

47 Initium creationis non poteſt ratione inueſtigari. 2.d.1.q.1.5.c. Dies.11.c̃. Aequinoctialis.2. Euchariſtia.107.113. Generatio.1.

48 Creatio eſt in inſtanti. 1ª.q.63.5.c./.q.74.1.1ᵐ./.2.d.1.q.1.2.3ᵐ./.ꝑ.2.c⁰.19. Imago.35.c̃. Iuſtificatio.16. Lux.10.17.

49 Immo principium temporis, non eſt menſura creationis. 1ª.q.46.3.1ᵐ. Malum.14. Operatio.33. Opuſ.o. Sabbatum.1.2.

50 Immo menſuratur euo, vel tempore large ſumpto pro numero cuiuſcunq; ſucceſſionis. 2.d.12.5.3ᵐ./.Veri.q.8.4.15ᵐ. Rñ⁰. Du⁰.413⁰.129⁰.

51 Creatio eſt prima actio, quia nullam preſupponit, ſed preſupponitur a qualibet alia. 1ª.q.45.1.2ᵐ./.ꝑ.2.c⁰.21. principio.

52 Creatio nihil preſupponens, differt a generatione, quia generatio preſupponit materiam, & ab omni alia mutatione, quia preſupponit ſubiectum. 2.d.1.q.1.2.c.

53 Creatio aliqua, preſupponit materiam in qua, non autem materiam ex qua. 1ª.q.45.1.1ᵐ./.2.d.17.q.2.2.3ᵐ./.4.d.5.q.1.2.c./.Potentia.q.3.4.7ᵐ.

54 Creatio habet ꝗtitatem ab ente quod creatur, non autem a diſtantia non entis ad ens. 4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5ᵐ./.Veri.q.27.3.9ᵐ. Succeſſio.5. Tempus.10.29. Vacuum.1. Vita.9.22.c̃. Creator appropriatio.29. Cognitio.31. Creatio. A. Hęreſis.82.126. Naturale.12. Proportio.1.3. Relatio.96. Veſtigium.1.2. Vnio.7.9.11.c̃. Creatrix. Creatura.2.

1 CREATVRA IN COMMVNI./. Non eſt aliquid ſuperius ad hominem. 3.d.11.2.2ᵐ./.3.3ᵐ. Abſtractum.2. Accidens.116. Accipere.5. Actio.3.4.10.12.14.

2 Creatura in Deo, est creatrix essentia. Potentia.q.3.16.14m. Actus.190. Adam.14. Adiurare.6.7. Adoptio.19. Adoratio.3.30.

3 Creatura potest considerari, sine respectu ad Deum.3.d.11.1.7m. Agere.20. Amor.10.19.21.c.30.c. Analogia.1.10.
Oppositum vr dicere a simili. 1.d.1.q.4.1.6m./.ql.7. vel.11.q.4.3.4m. R fi°. Du°.414°.1085°.

4 Quglibet creatura est ens, sm similitudinem ad Deum. Potentia.q.2.1.c. Angelus.5.28.89.90.111.367.371.498.632. Anima.85.c.

5 Omnis creatura est ex nihilo, etiam si esset ab eterno. 1.d.5.q.2.2.o./.2.d.1.q.1.2.c./.5.16m./.3.d.11.1.c. Annihilatio.6.9.

6 Creatura q̃diu habet esse, fit a Deo: sicut aer q̃diu lucet, illuminatur. Potentia.q.3.3.6m. Appropriatio.3. Ascendere.4. Beatitudo.88.c.

7 Consideratio creaturarum, valet ad destruendum multos errores circa Deum. ꝑ.2.c°.3. Beatus.52.53. Bonitas.C.

8 Consideratio creaturarum, vtilis est ad instructionem fidei, de sapientia, potentia, bonitate, pulchritudine, & similitudine Dei. ꝑ.2.c°.2. Capacitas.o.

9 Immo nullo modo Deus est similis creaturis. 1a.q.4.3.4m./.1.d.19.q.1.2.c./.ꝑ.1.c.29.
R fi°. Du°.415°.471°.1146°. Causa.68.104.

10 In productione cuiuslibet creaturg etiam minimg, manifestatur infinita potentia, sapientia, & bonitas Dei. 1a.q.32.1.2m./.q.45.5.3m./.3.d.1.q.1.3.3m. Circunscribere.2. Comparatio.4. Compositio.7. Cōmune.1.2.8. Communicabile.1.2. Communicatio.2. Cooperari.o. Conseruatio.6.c.

11 Creaturg corporales semper fuerunt. Potentia.q.3.18.20m.fi. Consideratio.3.4. Corporalia.5. Corpus.47. Creatio.2.3.24.25.31.35.

12 Immo nullg creaturg fuerunt ante mūdum. 1a.q.61.2.3.o./.q.102.2.1m./.4.1m./.2.d.2.q.1.3.o./. Potentia.q.3.18.o. Du°.416°. R fi°. sic Du°.111°. Cupiditas. Datio.33.

13 In omnibus creaturis, differunt suppositum & natura. 3a.q.17.1.c./.1.d.5.1.c./.d.34.q.1.1.c./. Vnio.1.c.principio./. Opus.53.o./. Posterior.2.lec.6.co.1.

14 Oppositum videtur dicere.1a.q.3.3.c./.1.d.25.1.3m./.3.d.5.q.1.3.o./.ꝑ.4.c°.55.4m./. Po a.q.7.4.c./.q.9.1.c./. Spiritu.5.9m./. Anima.17.10m./. Opus.32.lec.6.o./. Opus.37.c°.4.co.2.3./. Met.7.lec.11.fi./. Li°.8.lec.3.co.2./. Li°.9.lec.fi.co.3.fi.
Du°.317°. R fi°. sicut Du°.114°.

15 Omnis creatura potest deficere a bono, in nō esse: sm seipsam, nisi a Deo conseruetur sm Gregorium. 12e.q.109.2.2m./.q.112.3.2m./.1.d.1.q.4.1.6m./.3.d.11.1.7m. Debitum.10. Defectus.1. Demon.88.91.c.

16 Omnis creatura est mutabilis.1a.q.9.2.o./.q.10.3.c./.q.16.8.o./.q.65.1.1m./.12e.q.109.2.2m./.q.112.3.2m./.3a.q.10.4.c./.q.13.2.3.c./.1.d.8.q.3.2.o./.d.19.q.5.3.o./. Veri.q.1.6.o./.q.5.2.6m./. Opus.3.c°.124.

17 Creaturg sm se, sunt tenebrg, falsitas, & nihil. 22e.q.5.1.2m./.2.d.12.q.2.1.11m./. Veri.q.2.3.c.16m./.17m.18m./.q.8.7.5m. Deus.18.c.66.71.c.159.c.174.180.c.290.315.327.c.395.415.c. Dici.1. Differre.10. Distantia.6.

18 In creaturis ieniunt q̃ttuor p ordinē.s.eē, vnitas, virtus, & respectus ad effectus.1a.q.39.8.c. Distinctio.37.

19 Creatura pōt agere supra naturam.4.d.8.q.2.3.4m./. Veri.q.29.3.6m. Diuersitas.2. Donum.5.7. Dulia.o. Egere.

20 Oppositum videtur dicere.1a.q.45.5.c./.3.d.13.ar.1.q.3.2m./.3m.
Du°.418°. R fi°. sicut Du°.301°.409°. Electio.23.26.

21 Creatura potest cooperari creatori per virtutem diuinam, vt agens instrūale, non aūt vt agens principale.s. non quidem q̃tum ad illos effectus, qui sunt immediate a Deo, vt creatio & sanctificatio: sed q̃tum ad aliquos effectus, qui fiunt mediante creatura, virtute diuina. Non aūt potest dici cooperari creatori, virtute propria creaturg.4.d.8.q.2.3.4m./. Ma.q.16.9.3m./. Opus.1.c°.23. Aequalitas.15.21.

22 Creatura dignior, facta est propter viliorem, in ordine ad totum vniuersum, non autē sm se. 1a.q.70.2.4m. Esse.B. Excellentia. Exitus.2.

23 Cōmune est omni creaturg, vt per oēs motus & operationes eius, tendat sicut in finem suum, in assimilationem diuing bonitatis, conseruando suū esse, & cōicando illō.1a.q.63.3.c. Opus.3.c°.103. Feces. Fides.113. Filiatio.8. Finis.68.76.77. Finitum.3. Gratio.68.74.

24 Creatura quglibet, ordinatur ad aliqō particulare bonum, per aliquas actiones determinatas, preter rationales, quę ordinantur ad vse bonum, p actiones non determinatas. Veri.q.24.7.c.1m./.2m. Gratia.15.17.48.66. Homo.16.c.26. Honor.28.37. Idea.17.c. Idolatria.1. Imago.17.c. Immobile.2. Impeccabilis.1. In.11.12.19.c. Indiuiduū.26. Ingenitū.1. Iuramentum.8. Iustificatio.17. Iustus.5. Liber.13.22.c. Liber.13. Lumen.23. Manifestatio.11. Mā.30.41. Nomen.36.51.c. Notorium.2. Omnipotentia.1.2. Pater.1.c.19. Potentia. Possibile.6.9.10. Po a.10.24. Potestas.3.c. Predicamentum.4. Predicari.25. Prelatio.25. Principium.15.16. Processio.13.23. Producere.2.c. Proportio.1.3. Ratio.13. Redemptio.2.5. Relatio.90.c. Reputatio.1.3. Respectus.1. Senarius.3. Spiritus.10.19. Suppositum.8.9. Templum.8.10. Theologia.18.c. Tempus.14. Verbum.56.c. Vita.22.c. Christus 11.26.c.128.c.

25 SPIRITUALIS./. Creatura corporalis ordinatur ad spiritualem, & tendit in assimilationem eius. 1a.q.65.2.c.2m./.2.d.1.q.2.3.c./.ꝑ.1.c°.42.4m./. Li°.3.c°.99.fi./. Po a.q.5.4.2m./. Op°.3.c°.152./. He.lc.5.co.3.

26 Omnis creatura corporalis, tendit in assimilationem creaturg spiritualis, q̃tum potest, sicut in Dei assimilationem.2.d.1.q.2.3.c.fi./. Opus.3.c°.103.

27 Creatura irrationalis, ordinatur ad rōnalem tripliciter .s. auxiliando, significando, & continendo.22e.q.76.2.c. Adoptio.19.20. Angelus.o. Anima.o. Appetitus.22.96. Assimilatio.4.c. Assumere.50.54. Attingere.o. Attributa.13.23. Autoritas.3. Beatitudo.9.64.82.83.88.89.125. Bonitas.C. Capacitas.2.c. Cognitio.31. Cōprehendere.6.7. Coniunctio.1.c. Contemplatio.1.3. Cupiditas.

28 Creatura rōnalis, & intellectualis, tendit sua operatione in assimilationem Dei. Opus.3.c°.103. Desideriū.13.14.15. Deus.18.19.21.22.77.121.c.265.c. Dicere.6. Dñiū.2.5. Egere. Electio.23. Aenigma.2. Ens.22. Aeternitas.12.c. Excellentia. Felicitas.2.

29 Creaturg rōnales precellunt alias in perfectiōe sug naturg, et dignitate finis.ꝑ.3.c°.111./. Opus.3.c°.103./.152. Filiatio.8. Finis.68. Forma.105. Habere.2. Heresis.36.38.40.43.44.126. Idea.17.18.24.25. Imago.17.c. Impuritas.2. Indiuiduum.26. Ingenitum.1. Intellectualis.o. Intellectus.98.195.225.259.293. Iudicium.58. Iustitia.88.c. Iustus.5.

30 Creaturg rationales plus possunt deficere a suo fine, per inordinationem, quia se regunt, q̃ cœli, quia tantus reguntur.ꝑ.3.c°.110.fi./. Ma.q.16.2.8m. Lex.31.32.47.59.63.64.78.c. Liber.13. Lumen.23.24. Materia.41. Mensura.18. Metaphora.6.7. Miraculum.

51.52. Missio.28.41.44. Mundus.18. Mutatio.11. Natiuitas.25. Naturale.17. Necessitas.18. Numerus. 23.24.25.

31 Creaturę rationales gubernantur a prouidentia Dei, propter seipsas: cęterę vero propter rationales. ꝑ.3.c°. 112./.113.3^m. Obedičtia.29. Odium.22. Oratio.67. Ordinatio.1. Ordo.25. Origo.3. Orizon.2. Participare.14. Passio.12. Pater.1.5. Peccatum.47. Perfectio. 25.č. Persona.17.č. Poretani. Possibilitas.1. Potentia.7.10.24.38.39.48. Potestas.3.č. Prędestinatio.2. 31. Prędicari.25. Prělatio.25.

32 Creaturas inferiores regit Deus per creaturas superiores. Opus.3.c°.124./.137. Processio.23.č.31.48.62. 63. Proprium.9. Prouidětia.13.14.28.39.č., Redemptio.2. Relatio.30.č. Sapientia.54. Satisfactio.23. Scientificum.1. Similitudo.7.č. Speculum.2.

33 Solę creaturę rationales, diriguntur a Deo in suos fines: quo ad speciem, & quo ad indiuidua. ꝑ.3.c°.113./. 114.1^m. Spirituale.0.

34 Finis proprius cuiuslibet creaturę intellectualis est, vt per omnes operationes eius & motus, tendat in assimilationē diuinę bonitatis: per hoc ꝙ intellectus eius fiat in actu omnium intelligibilium, ad quę est in potětia. Opus.3.c°.103. Verbum.42.57.č. Veritas.39.48. 59. Vestigium.0. Via.3. Visio.11. Vnio.11. Vsus.0. Christus.84. Crebrum. Ascendere.9. Deuotio.9.10. Frequenter. Frequentia. Sępe.

Credęda. Angelus.421. Cathecismus.2.č. Credere.7. č.14.č. Credibile. Fides.22.127.132.150.151. Hęresis.56. Lex.127. Preceptum.96.č. Christus.91.č.

CREDENTIA iniusta & vsuraria est, quando accidit incrementum lucri, ex sola dilatiōe temporis, concessa a vendente vel emente, vt per hoc plus accipiat. Et hoc vocatur apud iurisperitos, & etiam vulgariter, vendere vel emere ad credětiam. Opus.21.0./.Opus. 67.0./.Opus.73.c°.8. Vendere.4.5.6.7. Vsura. 133.č.198.č.

1 **CREDERE** QVID./.est cum assensu cogitare. 22^e.q.2.1.0./.3.d.23. q.2. ar.2. q.1.0./.Veri.14.1.0. Abraham. 6.24. Actus.170.

2 Credere est proprius, & interior actus fidei. 22^e. q.2. ꝑn°./.2.0./.q.4.1.c./.2.c.1^m. Articulus.1. Assentire.2.

3 Credere est actus intellectus, assentientis diuinę veritati, ex imperio voluntatis motę a Deo per gratiam. 22^e.q.2.9.c./.q.4.1.c./.2.c.1^m./.q.5.2.c.

4 Credere est tantum in secūda operatione intellectus. 3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c./.Veri.q.14.1.c. Baptismus. 49.215.218. Canonizatio.

5 Credere dependet a tribus.s.ab intellectu, voluntate, & ratione.3.d.23.q.2.ar.2.q.2.c. Cathecismus.2. 7. Contradictio.4.5.

6 Credere est donum Dei. q̄l.2. q.4.1.c./.Io.10. lec.5. co.3./.c°.15.co.5.prin°./.c°.16.lec.7.co.2. Fides.1. 17.č. Furtum.10. Hieronymus.1. Ironia.1. Lamech. Magi.6. Maria.46. Matrimonium.59.89. Mendacium.10. Miraculum.31.32.33. Petrus.2. Preceptum.139.

7 DIVISIO./.Actus fidei triplex.s.credere Deo, credere Deum, & credere in Deum. 22^e. q.2.2. 0./.Ro. 4. co.2. Baptismus.49.215.218.

8 Credere Deum, Deo, & in Deū, est vnus actus fidei, respectu diuersorum.22^e.q.2.2.0./.3.d.23.q.2.ar.2.q. 2.0./.q.3.ar.1.q.3. 3^m./.Veri.q.14.7.7^m./.Io.6.lec.3. co.4./.Ro.4.co.2./.He.11.co.1. Cathecismus.2.7. Circuncisio.27. Contradictio.4.5.

9 Credere Deo, est proprius actus fidei, speciem eius demonstrans, Non autem credere in Deum, sed sequitur speciem eius in ordine ad finem, per charitatem. Nec credere Deum, sed demonstrat materiam eius. Ro. 4. co. 2.

10 Scientia de credendis est duplex.s.donum, quo discernuntur credenda a non credendis: & gratia, qua hoc docetur. Prima conuenit omni sancto, non autem secunda.22^e.q.9.1.2^m./.3.d.35.q.2.ar.3.q.3.c. Credēda.

11 Deus tripliciter adiuuat ad credendum ea quę sunt fidei.s.interna vocatione, doctrina seu prędicatione, & miraculis. q̄l.2.q.4.1.c.

12 Modus credendi duplex.s.communis.i.per instructionem, & singularis.s. per reuelationem. Io. 12.lec.6. co.1. Credibile.

13 Quod alicui non credatur contingit dupliciter. Primo quia est vel reputatur ignorans, secundo quia est vel reputatur mendax. Dionysius.co.4.fi. Dęmon. 80. 85. Ebrietas.4. Eucharistia.246. Ironia.1. Lamech.

14 NECESSITAS./.Credere aliqua supra rationem naturalem, est de necessitate salutis, similiter & fides. 22^e.q.1.6.3^m./.q.2.3.0./.q.16.1.1^m./.3. d.34. ar.3.q. 1.0./.d.25.q.1.ar.1.q.1.3^m./.q.2.ar.1.q.2.c./.ar. 2.q. 3.c./.q.4.2^m./.4.d.45.q.1.ar.2.q.1.c./.ꝑ.1.c°.5./.Li°. 3.c°.118./.152./.Veri.q.14.10. 0./.Tri.9.c./.Io.5.lec. 5.prin°. Articulus.0. Canonizatio. Confessio.42. Contradictio.4. Credenda.

15 Credere aliqua quę ratione naturali demonstrantur, est necessarium. 12^e.q.99.2.2^m./.22^e.q.1. 6.3^m./.q.2. 4.0./.3.d.24.ar.3.q.1.0./.ꝑ.1. c°.4./.Veri.q.14.10.c./. Trin.9.0. Deus.10.11. Fides.0. Gratia.85.113. Hęresis.56. Ieiunium.15. Latro.3. Maria.62.

16 Aliquid contingit magis vel minus credere, sicut contingit aliquid esse magis vel minus verum. Ideo magis creduntur principia q̄ conclusiones in scientiis demonstratiuis. Virt.q.2.9.1^m. Pręceptum.97.139. Promulgatio.2. Rex.3. Scientia.61.63.156. Symbolum.6.

17 Quilibet tenetur explicite credere articulos fidei: alia vero iplicite. 12^e.q.76.2.c./.22^e.q.2.5.0./.1. d.33.5.c.

18 Immo necessarium est cuilibet credere explicite, non omnes articulos fidei: sed q̄tum sufficit ad dirigendum in vltimum finem.3.d.25.L./.q.2.ar.1.q.2.0./.q.3.c./. ar.2.q.3.0./.Veri.q.14.11.0. ☞ R fio. Dubio.419°.

19 Quilibet christianus tenetur explicite credere mysteria christi, pręcipue quę publice in ecclesia solennizantur. 22^e.q.2.7.0./.3.d.25.L./.Veri.q.14.11.c.fi.

20 Quilibet christianus tenetur explicite credere mysterium trinitatis. 22^e.q.2.8. 0./.3.d.25.q. 2.ar.2. q.4.c. 1^m./.3. d.25. L./.4.d. 6.q.2. ar.2.q. 1.c./.Veri. q.14. 11 .c.fi.

21 Mysteria Christi, & Trinitatis, fuerūt explicite credita a maioribus ante Christum: sed a minoribus implicite. 22^e.q.2.7.c./.8.c.2^m.

22 Primum & principale, inter omnia credibilia, est deū esse. 22^e.q.16.1.c.

23 Quilibet homo, omni tempore, & omni statu, tenetur credere explicite deum esse & prouidentiam eius. 22^e. q.2.8.1^m./.3.d.25.q.2.ar.2.q.4. 1^m./.4.d.6. q.2.ar.2. q̄.1.c./.Veri.q.14.11.c./.He.11.co.10.

24 Mysteriū incarnationis Christi, oportet aliqualiter esse creditum apud omnes, sed diuersimode s̄m diuersitatem temporum & personarum. 22^e.q.2.7.c./.3. d.25. q.2.ar.2.q.2.0./.q.3.4.c./.He.11.co.10.fi.

25 Quilibet tenetur explicite credere mysterium incarnationis, & passionis Christi, & iudicii Dei.4.d.6.q.2. ar.2.q.1.c.

26 Christus, si etiam non fecisset miracula, tenerentur oēs credere, s̄m ꝙ adiuuarentur a Deo. q̄l.2.q.4.1.0./.Io. 15.lec.5.co.2.fi.

27 Cogitans

27 Cogitans actu articulos fidei, vel bonitatem Dei, non tenetur tunc actu credere, vel amare. Opus. 9. q. 89.

28 Maiores tenẽtur magis explicite credere, q̃ minores. 22ᵉ. q. 2. 7. 8. o. / 3. d. 25. q. 2. ar. 1. q. 3. c. / 4. d. 24. q. 1. ar. 3. q. 2. o. / Veri. q. 14. 11. o. / He. 11. co. 10. fi.

29 Quilibet hñs officium docendi fidem, s. prelati, sacerdotes, prophetę, doctores, & predicatores, tenentur credere explicite totalem distinctionem articulorum, sm substantiam, non autem alii. 3. d. 25. q. 2. ar. 1. q. 3. c. / 4. d. 24. q. 1. ar. 3. q. 2. o. / Veri. q. 14. 11. c.

30 IN COMMVNI. / Credere ea quę sunt supra rationem, non est leuitatis, cum habeat sufficiens inductiuum ad credendum. 22ᵉ. q. 2. 9. 3ᵐ. / 3. d. 24. ar. 3. q. 2. o. / p̃. 1. c°. 3. 6. / Veri. q. 14. 10. 6ᵐ. / 10. 4. lec. 5. fi. Abrahaz. 3. 24. Adam. 10. 11. Angelus. 490. Conscientia. 18. Credibile.

31 Verba Dei sunt tam efficacia, q̃ statim audita, debent esse credita. He. 4. co. 2. Demon. 80. 85. Ebrietas. 4. Euangelium. 2.

32 Sacrę scripturę est maxime credendum, qa est a Deo verissimo, & omnia sciente. Dionysius. co. 4. fi. Helias. 2. 5. Infamia. 2. Ironia. 1. Iudex. 5. Lamech. Marcus. 1. Miraculum. 31. 32. 33. Mulier. 7. Petrus. 2. Sanctificatio. 10. 14. Sapientia. 9. Tentare. 24. Thomas. 3. Vituperatio. 1. Vsura. 119. 198.

33 MALI. / Non credẽtes, sunt peiores dęmonibus, quo ad genus operis, quia credunt: sed econuerso quo ad effectum: quia dęmones inuite credunt Gal. 5. co. 4. fi.

Credibile. Canonizatio. Credenda. Credere. 21. c̃. Fides. 20. 24. 42. 75. c̃. 129. Gabriel. 2. Creditor. Debitor. Fideiussor. Restitutio. 12. Vsura. 100. 165. c̃. 212. c̃. Crepido. Sanguis. 6. Crepusculum. Diluculuz. o. Mane. Resurrectio. 8. Crescere. Adolescens. Augmentum. o. Beatus. 13. 43. Charitas. 82. c̃. Concordia. 2. Concupiscentia. 21. Conualescere. Demon. 325. Fides. 43. Iacob. 7. Ira. 69. Roma. 1. Sodomia. 3. Tertulianus. 2. Virtus. 227. Vsura. 202. 305. Christus. 79. 81. 146. Cretenses. Politia. 8.

CRIMEN. / Processus p̃ crimina triplex. s. per viam denunciationis, inquisitionis, & accusationis. In primo intenditur emendatio peccantis: in secundo & tertio poena eius, propter bonum multitudinis. Ideo in p̃mo requiritur ordo correctionis fraternę: in secundo infamia: in tertio aũ: inscriptio. 22ᵉ. q. 67. 3. 2ᵐ. / q. 68. 1. c. / 4. d. 18. q. 2. ar. 3. q. 1. 4ᵐ. / d. 35. 3. 6ᵐ. / q̃l. 1. q. 8. 2. c. / q̃l. 10. vel. 11. q. 13. o. / Virt. q. 3. 2. 6ᵐ. / 13ᵐ. Absoluere. 15. Accusatio. o. Calumnia. o. Correctio. o. Criminator. Culpa. 4. Dolor. 38. Eucharistia. 211. 225. Excõicatio. 27. 28. 29. Ferrum. 2. Filiatio. 13. 14. Heresis. 23. 24. 29. 30. Infamia. 2. Iniqtas. Lęse. Maiestas. 3. Matrimonium. 116. c̃. 138. Mors. 10. 17. Mulier. 19. Opprobrium. 1. Pręuaricator. 3. Restitutio. 18. Sponsa. 4. Sponsalia. 9. 10. Testis. 7.

CRIMINATOR est, qui aliis publice crimina imponit accusando, vel conuitiando. 22ᵉ. q. 74. 1. 2ᵐ.

Crisma. Quęre supra Chrisma. Chrysostomus. Archtriclinus. Dies. 7. Ioannes. 18. Magdalena. 1. Crispatus. Sirenę. Cristallus. Coelum. 60. Crocitare. Cornicule.

1 CRVCESIGNATVS moriens ante iter, habet indulgentiam, si dans intendat hoc: aliter autez non. q̃l. 2. vel. 9. 2. o. Crux. 2. Indulgentia. 28.

2 Crucesignatus, melius moritur redeundo, q̃ eundo vltra mare. q̃l. 5. q. 7. 2. o. Votum. 48. c̃.

Cruciatus. Afflictio. Anima. 140. Damnatio. 38. c̃. Dolor. o. Malum. 68. Poena. o. Tormentum. Torqueri. Tristitia. o.

1 CRVCIFIGI. / Christus crucifixus est hora tertia linguis Iudęorum, & hora sexta, manibus militum. 3ᵃ. q. 46. 9. 2ᵐ. / q. 83. 2. 3ᵐ. / Opus. 60. c°. 15. fi. Crux. 4. 5. Latro. 2. 3. Sepultura. 10.

2 Crucifigentium Christum cęcitas, & grauitas peccati eorum, quo ad Iudęos maiores & minores, & quo ad gentiles, ponitur. Opus. 60. c°. 15. fi.

CRVDELITAS est vitium humanum, excedens modum puniendi culpas: sed feritas siue sęuitia, est bestialis. 22ᵉ. q. 157. 1. 3ᵐ. / q. 159. o. Bestia. Clementia. 1. 11. Grifus. Immisericordia. Inhumanitas. Iniustitia. 6. Iudęi. o. Remissio. Tyrannus. 2. Tribulatio. 23. Vindicatio. 2. Crus. Elephas. 4.

1 CRVX CHRISTI. / In Cruce Christi depingitur puella hilari vultu & pulchra facie, & coronata designans ecclesiam: & a sinistris, synagoga oculis panno ligatis: tristi facie inclinans caput, & corona decidente. Opus. 58. c°. 31.

2 Christus stat in signum Crucis, quod assumentes saluantur. Isa. 11. lec. 2. co. 4. Adoratio. 21. 22. 23. Altare. 6. Aqua. 15.

3 Crux Christi apparebit in iudicio. 4. d. 48. q. 1. 2. 2ᵐ. / Opus. 3. c°. 253. Clamor. 3. 4. Confirmatio. 9. 23.

4 Conueniens fuit, Christum mori in Cruce, septuplici rõne. s. primo p̃pter exemplum virtutis. Scdo qa hoc genus mortis, maxime cõueniens erat satiss actioni p peccato primi parentis, q pomum ligni vetiti sumpsit. Tertio passus fuit in excelso ligno: vt etiam ipsius, aeris nã mundetur. Quarto qa per hoc, ascensum nobis parat in coeluz. Quinto qa hoc competebat vniuersali saluationi totius mundi, propter virtutem passionis vbiq; diffusam. Sexto qa per hoc genus mortis, diuersę virtutes designantur. Septimo, qa hoc genus mortis plurimis figuris rñdet. 3ᵃ. q. 46. 4. o. / 3. d. 20. ar. 4. q. 2. 1ᵐ. / p̃. 4. c°. 55. 17ᵐ. / 18ᵐ. / quol. 2. q. 1. 2. o. / Opus. 3. c°. 235. / 1 o. 3. lec. 2. fi. / c°. 12. lec. 4. fi.

5 Signum Crucis multiplex in missa, significat passiones Christi, sm diuersas partes. 3ᵃ. q. 83. 5. 3ᵐ. / 4ᵐ. / 4. d. 12. L. / Opus. 66. o. Crucesignatus. o. Crucifigi. o. Episcopus. 13. Exemplum. 1. Gloria. 15. Latro. 2. 3. Poenitentia. 65. Stella. 8. Titulus.

6 Mors Crucis, est poena acerbissima. 3ᵃ. q. 46. 4. 6. c. / 3. d. 20. ar. 4. q. 2. 1ᵐ. / Opus. 3. c°. 235. Torcular. 2.

7 Crux temporalis Christi, designat mystice vitam christianam, propter exemplum virtutis. 3ᵃ. q. 46. 4. c. p̃n°. / Opus. 60. c°. 20. co. 2. fi. / He. 12. co. 4. Cubicularius. Angelus. 33. Cubus. Incubus. Mille. Numerus. 15. Succubus.

Cudere. Heresis. 29. Cui. Circunstantia. 3. Fides. 32. Iniustitia. 3. Obedientia. 2. Oblatio. 2. 11. Cuius. Finis. 26. 24.

1 CVLPA est voluntaria inordinatio, vel priuatio boni. 1ᵃ. q. 48. 5. 6. c. / 12ᵉ. q. 21. 2. o. / q. 87. 2. c. / 22ᵉ. q. 34. 2. c. / 1. d. 48. 3. c. / 2. d. 30. q. 1. 2. c. / d. 35. 1. c. / 4. pro Io. co. 2. / d. 18. q. 2. ar. 5. q. 2. c. / Veri. q. 20. 6. c. / Ro. 5. lec. 3. co. 2.

2 DIVISIO. / Culpa cõsistit in duobus. s. vel in transgressiõe precepti, vel in abusu autoritatis. Isa. 10. co. 1.

3 SVBIECTVM. / Culpa, prius est in potẽtia animę, q̃ in essentia eius. Et immediatius opponitur virtuti, q̃ gratię. 2. d. 26. 3. 4ᵐ. / 5ᵐ. / Veri. q. 22. 6. 2ᵐ. Absoluere. o. Accusatio. o. Adoptio. 7. Amor. 25. c̃. 88. Angelus. 428. Aia. 297. Annihilatio. 13. Assumere. 60.

4 Omnis culpa mortalis, est contra gratiam: aliqua contra rationem, vt periurium: aliqua p̃ naturam, vt sodomia. Crimen vero est culpa, digna accusatione in iudicio. 4. d. 14. L. 9ᵐ. Baptismus. 56. c̃. 193. c̃. Beatitudo. 27. Bñfacere. 3. Bonitas. 53. Circũcisio. 6. c̃. 34. c̃.

5 Culpa de se vitanda est, etiam si non sequeretur poe-

na.2.d.37.q.3.2.4^m. Clauis.3.10. Confessio.E. Constantia.9. Contritio.1.12.18.c̃. Contumelia.2. Crudelitas.Culpabile. Curuitas. Damnatio.17.c.25. c̃.45.Decimę.27.Defectus.10.12.c̃.16.19.c̃.Depositum.4.5. Desperatio.3.c̃. Deus.199.205.248.252.313.314.420.c̃.Doctrina.19.Dolor.24.

6 Remissio culpę fit per coniunctionem hominis ad Deum, a quo separat omnis culpa mortalis perfecte, & venialis imperfecte.3^a.q.86.4.c.fi./q.87.1.c. Duratio.8.9.Ebrietas.o.Empyreus. Episcopus.28.Eucharistia.212.c̃.258.c̃. Excęcatio.3.6.7. Excommunicatio.10.20.Exorcismus.13. Filiatio.13.14.Fomes.5.c̃.Fundamentum.5.6.Gratia.P.Ignorantia.2.7.11.c̃.Imago.40.Indulgentia.7.Infirmitas.o.Iudęi.12.c̃.Iustificatio.8.c̃.20.26.c̃.Laqueus.Libertas.3.7.Liberum.21.Loth.o.Maledicere.1.2.3.Malum.M.Maria.P.Martyrium.18.Matrimonium.70. Meritum.91.98.111.Misericordia.14.17.24.

7 Manente culpa, Deus non potest non imputare ad pœnam. 3.q.22.q.2.ar.2.q.2.o./4.d.1.q.2.ar.4.q.3.c. Missa.26.Mors.17.Necessitas.29.Nocere.1.2.3.6.Nomen.62. Obedientia.35. Odium.4. Omissio.9. Operatio.53.Opprobrium.1.2.Oratio.103. Ordo.16. Passio.P.Peccatum.o. Pœna.10.15.c̃. Pœnitentia.P.Prędestinatio.21.22.Professio.2.3. Purgatio.1.2.10.Reatus.o.Restitutio.7. Sacerdos.12. Sacramentum.110.c̃. 139.c̃. Saluari.13. Sanctificatio.o. Sanitas.7.8.9. Satisfactio. 27. Sermo.3. Simonia.21.34. Synderesis.5.c̃. Somnus.1. Sterilitas. o. Suffragia.8. Tentare.3.11.

8 Absolutio vniuersalis a culpa & a pœna, fit in pceptione baptismi, & in martyrio. 3^a.q.68.2.2^m./q.87.1.2^m./4.d.4.q.3.ar.3.q.3.o. Tenebrę.2.Testis.7.Timor.21.Verecũdia.3. Vetustas.Vita.65.Vituperatio.2.Vnctio.10.c̃. Vomitus.1. Votum.9.32.77. Vsura.7.12.214.

Culpabilis. Artifex.5.Culpa.o.Dolor.24.Ebrietas.9.c̃.Loth.2.3. Peccatum.331.341.351. Reus.o. Vsura.214.

CVLTELLVS./Homo est causa incisionis cultelli, ex hocipso q applicat acumen cultelli ad incidendum mouendo ipsum. Potentia.q.3.7.c. Fractio.1.Gladius.o.Ignis.8. Cultrum.Circuncisio.23.

1 CVLTVS Dei, siue religio, est quędam fidei protestatio.4.d.13.q.2.1.4^m.

Adoratio.o. Ambitio.3.Baptismus.117.139.C.

2 Cultus Dei, consistit in recipiendo diuina, vel in tradendo ea aliis.3^a.q.63.2.3.4.6.c. Benedictio.5.6. Bonitas.203.

3 Cultus diuinus, triplex, fm triplicem statum.s.veteris legis, legis nouę, & fm statum glorię. 12^e.q.101.2.c./q.103.3.c.

3 In statu naturę, homines nulla lege mouebantur ad cultum Dei, sed solo interiori instinctu.3^a.q.60.5.3^m. Character.47.

4 Cultus Dei dicitur religio, pietas, latria, & seruitium. 4.d.13.q.2.1.4^m./ꝑ.3.c^o.119./Trin.10.c. Charitas.130.Cereus.2.

5 Specialis cultus & honor, qui grece dicitur theosebia, vel eusebia, debetur Deo, vt omnium primo principio. 22^e.q.81.1.4^m./4.o./ꝑ.3.c^o.119. Cerimonia.3. Colere.Corona.2.Decimę.4.Dęmon.86.87. Dignitas.4. Diuinatio.8. Ecclesia.11.14.

6 Ad hoc proprie cultus Deo exhibetur, vt significetur, omnia esse a Deo.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.o./ꝑ.3.c^o.119.3^m./He.7.co.3.

7 Finis diuini cultus est, vt homo det gloriam Deo, & ei se subiiciat mente & corpore. 22^e.q.93.2.c./ꝑ.3.c^o.119. Exorcismus.7.

8 Cor & corpus, sunt applicanda cultui Dei. 12^e.q.49.3.c./q.101.2.o./22^e.q.19.1.o./q.81.7.o./q.83.12.c.fi./q.84.2.c./q.93.2.c./4.d.15.q.4.ar.2.q.1.c.fi./ꝑ.3.c^o.119. Honor.4.29.30. Iacob.6. Idolatria.1.2. Imago.43.

9 Aliqd pertinet ad cultum Dei dupliciter.s.vt offerendum, vel vt assumendum. 22^e.q.81.3.2^m./q.95.2.c./ꝑ.3.c^o.119.

10 Sacramentum pertinet ad cultum Dei dupliciter.s.per modum actionis, vt Eucharistia, in qua principaliter cultus Dei consistit, inquantum est ecclesię sacrificium, vel per modum agentis.s.ordo, vel per modum recipientis, vt baptismus, & confirmatio.3^a.q.63.6.c. Immunditia.2.

11 Cultus Dei, primo ordinatur ad reuerentiam Dei: secundo ad instructionem hominis a Deo: tertio ad directionem actuum humanoꝝ, fm instituta Dei. 22^e.q.92.2.c./ꝑ.3.c^o.119.2^m. Inuocare.1. Iudęi.6.27.c̃. Iustus.6.Latria.o.Lex.114.Magnificentia.2.

12 Cultus Dei duplex.s.interior, in coniunctione ad Deũ, per intellectum & affectum.i.in deuotione mentis, & exterior, in sacrificiis, oblatiõibus, & huiusmodi. 12^e.q.99.3.c./q.101.2.c.3^m./q.102.5.4^m./q.103.3.c./22^e.q.81.7.c./q.84.2.c./q.122.4.c./ꝑ.3.c^o.119. Matrimoniũ.123.Minister.8.Monarchia.2.Oblatio.1.13.c̃.Pax.11.Pœnitentia.118.Pietas.o.

13 Cultus secundus, ordinatur ad primum: ideo fm q primus diuersificatur in diuersis statibus: sic & secundus. 12^e.q.101.2.c.3^m./q.103.3.c./Ro.12.co.2. Pręceptum.60.105.118.Prędicator.4.Princeps.23.Religio.1.c̃.92.c̃.Sabbatum.2.6.

14 Cultus primus impeditur per peccata, secundus vero per immunditias corporales.12^e.q.102.5.4^m. Sacramentum.2.c̃.47.114.

15 Omnis cultus Dei exterior, pręcipue ad hoc ordinatur, vt homines habeant Deũ in reuerentiam. 12^e.q.102.4.c./3^a.q.63.4.3^m.

16 Cultus Dei exterior, pręcipitur tertio pręcepto decalogi.22^e.q.122.4.c. Sacrificium.14.19. Sacrilegium.1.2.7.8.

17 In cultu Dei, potest aliquid esse perniciosum.i.falsitas, dupliciter.s.ex parte rei signatę, vel ex parte colentium, p̃ morem ecclesię.22^e.q.93.1.o.

18 In cultu Dei, potest esse aliquid superfluum, non fm q̃titatem absolutam, sed quia non proportionatur fini. 22^e.q.81.5.3^m./q.92.1.c.3^m./q.93.2.o./q.104.2.2^m. Sanctificatio.3. Sanctitas.1.2.3.4. Status.13. Superstitio.o.Templum.7.Terra.2.Votum.2.4.

19 Antiquitus, quidam colebant falsos Deos cum imaginibus, quidam vero sine eis.22^e.q.122.2.2^m. Vsura.96.Vti.15.

CVPIDITAS duplex.s.mortalis, & venialis. Prima ponit finem in creatura, non aũt secunda: sed est cum charitate. 22^e.q.24.10.2^m. Aleator.1. Amor.269. Aqua.5. Auaritia.o.Campsoria.6.11. Concupiscentia.o.Desiderium.o.Dissensio.3.Iactantia.3.Iudęi.11.18.30.46.Labor.2.3.Liberalitas.4.8.Liberare.1.Mendacium.1.2.4.6.Passio.95.Paupertas.7.Pax.18.Peccatum.296.Pręceptum.130.Radix.3. Religio.79.87.89.Schisma.4.Superbia.4.c̃.16.c̃. Vsura.12.55.126.153.175.c̃.

Cur. Circunstantia.4.c̃. Propter quid. Quare. Quęstio.o.

1 CVRA./Curam animarum habentes presbyteri vel diacones, non sunt in statu perfectionis, ex parte ordinis, nec ex parte curę, quia non obligantur per ordines ad ea quę sunt perfectionis, q̃uis interior perfectio re-

quiratur ad actum ordinis. Et possunt curam animarum deserere. Vnde non omnes prelati ecclesiastici, sunt in statu perfectionis: sed soli episcopi. 2^{e}.q.184.6.o.

2 Animarum cura, potest dari diacono, quo ad ea que sunt iurisditionis, non autem quo ad ea que sunt ordinis. 4.d.13.q.1.ar.3.q.2.2^{m}. Baculus. 1.

3 Ad curam pertinent duo. s. ratio ordinis. i. prouidentia, vel dispositio: & executio ordinis. i. gubernatio. 1^{a}. q.22.1.2^{m}.

4 Aliquis potest habere curam aliorum dupliciter. s. simpliciter, quod conuenit solis prelatis: & sm quid. i. quo ad subuentionem, quod conuenit omnibus hominibus. 4.d.19.q.2.ar.2.q.1.2^{m}. Baptismus.112. Beneficium.20. Curatus. Decime.19. Demon.68. Doctrina, 8.10. Episcopus.o.

5 Curam gerens alterius, debet ei tria, vt gradiatur in via salutis. s. ordinare ad finem rectum: cautelam adhibere ne deuiet: & reducere deuiantem. Primum est dirigere, secundum regere, tertium vero corrigere. 4.d.19.q.2. 1.c. Heresis.56. Iustus.6. Lex.7. Magnanimitas.21. Medicus.1.11. Negociatio.2. Nomen.20. Occupatio. Parrochia. Parrochialis. Parrochianus. Perfectio.57. 59.68.85.

6 Aequalis cura est Deo de omnibus, ex parte Dei, non autem ex parte effectus. 1^{a}.q.20.3.1^{m}./.2^{e}.q.112.4. 1^{m}. Predicator.6. Prelatio.1.c.27. Princeps.27. Religio.51.72.104. Scientia.60.67.c.88. Senator.2. Stuprum.o. Thales.2. Virginitas.15.

7 Prouisor particularis, excludit defectum ab eo qd eius cure subditur, non autem prouisor vniuersalis. 1^{a}.q.22. 2.2^{m}./.q.103.5.c.

Curatio. Circuncisio.8. Contrarium.44. Cura.o. Curatus. Defectus.22. Delere. Euangelium.10. Liberare. o. Medicus.o. Sanitas.7.c. Saphirus.2. Vnctio.10.20.

Curatus. Baptismus.112. Confessio. C. Cura.o. Curatio. Decime.19. Oblatio.14. Parrochialis. Perfectio, 57.59.68.85. Curia. Angelus.233. Curialis. Legitimatio.3. Princeps.24.

Curialis. Curia. Decuriones.

1 CVRIOSITAS est vitium, circa cognitionem intellectus & sensuum, ad peccandum: & circa inspectionem ludorum, & mulierum ad concupiscendum, & spectaculorum. 2^{e}.q.167.o./.3.d.35.q.2.ar.3.q.3.o. Aureola.25. Diuinatio.13. Ornatus.9.

2 Curiositas oritur ex accidia. 2^{e}.q.35.4.3^{m}. Studiositas.5. Studium.3.7.8. Testis.3. Verbositas. Virginitas.23.

CVRRERE, & esse, significant in abstracto: sicut albedo. Ebdo. lec.2. principio. Amor.193. Cursores. Cursus. Equus.1. Iuppiter. Natura.43.45.48. Nomen.37. Planete.3. Stadium.1.2. Strutio.1. Vita.7 Vsura.259.

Currus. Iudei.25. Plaustrum. Triumphus.

Cursores. Officium.3. Vigiles.

Cursus. Currere. Deus.411. Ieiunium.14. Natura.43. 45.48. Planete.3. Quiescere.1. Tempus.34. Vita.7. Christus.213.

CVRVITAS quincuplex. s. culpe, miserie, tristitie, Fraudis, & iustitie. Isa.59.f. Baculus.1. Cete.6. Rectitudo.6.

CVSTOS./. Custodire se debet homo in nocte aduersitatis, triplici consideratione: scilicet considerando percutientis Dei affectum: percussi Christi exemplum: & percussionis fructum. Isa.21.f. Adam. 88. Angelus. Cuius. Discretio. Fortuna.7. Iudicium. 65. Patientia. 7. Predicator. 4. Promulgatio. 1. Prudentia.80. Seruare. Suffragia.4. Tributum. 1. Vsura.229.

DATIA. Sol.3. Dalmatia. Dalmatica.

1 DALMATICA est propria vestis diaconi, sic dicta, qa in Dalmatie partibus primo vsus eius fuit. 4.d.24.q.3.3.c.

2 Dalmatica significat, qp diaconus primo dispensator sacramentorum ponitur. Ipse enim sanguinem dispensat. Et in dispensando, largitas requiritur. 4.d.24.q.3.3.c.

3 Dalmatica episcopi, significat largitatem in operibus misericordie. 4.d.24.q.3.3.c. Diaconus.o.

Dalus. Fumus. Damascenus. Coelum.58. Ioannes. 19. Christus.153.

1 DAMNATIO vltima, siue miseria hominum, non consistit in malis huius vite: sed in hoc qp intellectus hominis, totaliter diuino lumine priuetur: & affectus, a Dei bonitate obstinate auertatur. Opus.3.c^{o}.173.174.

Anathema.

2 Faciens opera misericordie, & moriens in peccato mortali, damnatur. 4.d.15.q.2.ar.2.q.1.o./.d.46.q.2.ar.3. q.4.o. Angelus.214.215.

3 Non transgrediens precepta, nec omittens, si moriatur sine gratia, damnatur, propter peccatum originale. 2.d.28.3.5^{m}. Apollinaris.5.

4 A damnatione propter peccatum Ade, nullus potest liberari nisi per Christum, qui solus fuit ab ea immunis, a qua liberatur aliquis tripliciter. s. per baptismum, martyrium, fidem & dilectionem. 3^{a}.q.27.3.c.f./.q.49. 2.2^{m}./.q.52.7.2^{m}./. Veri.q.24.11.1^{m}./.quol.6.q.3.1.c. Bonitas.58.120.121. Character.20.21.47. Confessio.72. Demon.57.121.c. Descendere.1.7. Desperatio. 14.

5 Spiritus damnati, nunq sunt extra infernum, nisi ex dispensatione Dei, ad instructionem, vel exercitium electorum. 4.d.44.q.3.ar.3.q.3.8^{m}./.d.45.q.1.ar.1.q.3. o. Eleemosyna.29. Eucharistia.56. Eutices.1. Excecatio.5. Heresis.64.65.95.133. Incarnari.14. Iudex. 6.7. Iustitia.87. Lex.67. Manus.4. Nox.3. Peccatum. 437.440.

6 Homines damnati, non sunt deputati ad exercitium aliorum, quia non habent ordinem nature inter se, sicut demones. 1^{a}.q.64.4.2^{m}./.2.d.6.3.5^{m}./.4.5^{m}./.4.d. 50.q.2.ar.1.q.6.2^{m}. Poenitentia.119. Puer.5. Reuerentia.11. Sepultura.10. Synderesis.9. Societas.4. Timor.15. Vsura.26. Christus.119.191.220.

COGNITIO.2.18.22.24.43.51.58.

7 Damnati vtentur notitia hic acquisita, sine impedimento, sine delectatione, sed cum tristitia. 4. d.50. 1. 3^{m}./.q.2.ar.2.q.1.o.

8 Damnati cognoscent omnia bona que fecerunt, ex quibus non minuetur dolor eorum, sed magis augebitur propter amissionem eor, * qa maxim⁹ est dolor multa bona perdidisse. 4.d.43.ar.5. q.1.4^{m}./.d.50.q.2.ar.2. q.1.c. Aia.122.c.139.147.c. Beatus. D. Demon.23.

9 Damnati sunt in tenebris, vt tantum videant sua afflictiua, sub quadam vmbrositate. 4.d.50.q.2.ar. 4.q.4. o./.§.4.c^{o}.89.f.

10 Damnatis ostenduntur, ex iis que hic sunt, ea tantum, que possunt tristitiam eorum augere. 4.d.45.q.2.ar.2. q.1.c.f./.d.50.q.2.ar.2.q.3.1^{m}.

11 Damnati nunq videbunt essentiam Dei, sed tantum humanitatem Christi gloriosam, sine gaudio. 4.d.48. q.1.2.4^{m}./.3.o./.§.4.c^{o}.96.3^{m}./.Opus.3.c^{o}. 249./.Io. 5.lec.4.co.3./.Lec.3.co.3./.c^{o}.15.lec.5.co.1.f./.c^{o}.17. lec.6.co.1.f./.2^{e}.Cor.5.lc.2.f./.1^{e}.Thi.6.lec.3.co.1./. He.9.f. Missio.28. Predestinatio.42. Prescientia.

12 Damnati cognoscūt & diligunt Deū. Opus.3.c°.176.
13 Imnio Deus odio habetur a damnatis & malis .4.d. 50.q.2.ar.1.q.5.c. R ñ°. Du°.420°.
14 Damnati cognoscunt, & diligunt Deum naturaliter.i. inq̄tum est principium naturaliū, non autem ẽm se: nec vt est principium gratuitorum. Opus.3.c°.176.
15 Damnati cogitabunt de Deo, vt est affligens eos, non autem vt est fons totius bonitatis.4.d.50. L.3m./.q.2. ar.2.q.3.o./.Opus.3.c°.75.

VELLE.12.14.43.45.46.50.51.

16 Damnati non possunt velle bonuз actualiter, & tñ voluntas eoꝶ naturaliter inclinatur ad bonum. 1a.q.64. 2.o./.12e.q.85.2.3m./.2.d.7.q.1.2.o./.d.39.q.3.1. 5m./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.o./.d.50.q.2.ar.1.q.1.o./.ꝑ. 4.c°.93. Veri.q.16.3.5m./.q.24.10.o./. Ma.q.2.12. 6m./.q.16.5.o./.Anima.17.7m./.Opus.3.c°.176.177. 179. Amor.25.26.27.69.98.
17 Peccata durabunt semper in damnatis ẽm affectum. Non aũt ẽm effectum: qa vellent illa facere quę fecerunt, si facultas daretur quę tñ nõ dabitur. Opus.3.c°. 179. Angelus.215.595.500. Anima.138.c̃.166. Appetitus.30. Apollinaris.5.
18 Damnati blasphemant Deum mēte & voce, & in hoc peccant.22e.q.13.4.o. Dęmon.24.c̃. Fletus. Liberum.16.19.
19 Oppositum videtur dicere.1a.q. 63.2.o./. Io.8.lec.6. c°.1. R ñ°. Du°.421°.444°.
20 Damnati tenentur conformare voluntatem suam voluntati Dei, & peccant nõ conformãdo.1.d.48.3.2m./. Veri.q.23.7.6m.
21 Oppositum videtur dicere. 12e.q. 19. 10.o./.q.39. 2. 3m./.22e.q.104.4.3m./.3.d.17.ar.2.q.1.1m./.d. 20.5. 2m./.Veri.q.23.8.o./.Ma.q.2.5.7m.
Du°.422°. R ñ°. sicut Du°.423°.491°.
Obstinatio.1. Odium.16.17.22. Pœnitentia.119.
22 Si Deus absolute reuelaret alicui damnationem suaз, ille teneretur velle iustitiam Dei. Veri.q.23.8.2m. Synderesis.9.
23 Oppositum videtur dicere.1.d.48.4.o.
R ñ°. Du°.423°.492°. Spes.27. Christus.56.
24 Deus potest de potentia absoluta, non aũt ordinata, reuelare alicui damnationeз suam, & tunc intelligeretur cõminatorie tñ: si autem absolute, teneretur velle iustitiam Dei, non autem damnationem suam ẽm se.1.d. 48.4.2m./.Veri.q.23.8.2m.
25 Damnati liberum arbitrium habebunt, & voluntateз in malo obstinatam. 3a.q. 18.4. 3m./.2.d. 25.1.4m./. Opus.3.c°.174. 177.
26 Liberum arbitrium in damnatis, patitur detrimentuз libertatis, a culpa & miseria: non autem essentialiter. Ma.q.2.11.11m./.Opus.3.c°.177.
27 Damnati non pœnitent de malis quę fecerunt, rõne culpę: sed ratione pœnę. 22e.q.13.4.c./.3a.q.86.1.c./. 4.d.14.q.1.ar.3.q.4.o./.d.50.q.2.ar. 1.q.2. o./.Opus. 3.c°.179./.He.12.co.14.
28 In damnatis nõ potest, nec culpa, nec reatus tolli, etiaз si culpa prius dimissa fuisset, remanẽte reatu, qa carent charitate, q̃ tollitur vtrũq;. 4.d.21.q.1.ar.2.q.3.c.2m.
29 Damnati gaudent de pœnis inimicoꝶ suorum, quos se cum vident in inferno: quia impletur voluntas eorum, sed dolent de impletione volũtatis Dei, & de suo gaudio: ꝑ vermeз.i.remorsuз conscientię, q̃l.3.q.10.2.o.
30 Damnati vellent omnes damnari, quia perfectissimo odio dolent de omnibus bonis, & maxime de beatitudine sanctoruз.4.d.50.q.2.ar.1.q.4.o./.quol.8. 17.o.
31 Damnati volent & eligent magis torqueri cum multis, q̃ minus cum paucis, propter odium & inuidiam. 4.d.50.q.2.ar.1.q.4.3m.
32 Damnati vellent propinquos suos potius saluari q̃ alios, quia minus inuidẽt eis.4.d.50.q.2.ar.1. q.4.1m./. quol.7.vel.8.q.7.2.o.
33 Damnati nõ amant eos, quos prius inordinate dilexerunt.4.d.50.q.2.ar.1.q.4.2m.
34 Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q. 13.4.c./.q. 26.2.1m. R ñ°. Du°.424°.
35 Damnati non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt, sed causas dilectionis.22e.q.13.4.c./.4.d.50.q. 2.ar.1.q.4.2m.

CORPORA.2.57.62.63.64.66.

36 Corpora damnatorum resurgent cum defectibus suis naturalibus.s.ponderositate, & huiusmodi: non autem cum morbo, vel defectu membri.4.d.44.q.3.ar.1.q.1. o./.ꝑ.4.c°.88./.quol.7.vel.8.vel.11.q.5.2.o./.Opus.3. c°.180.
37 Corpora damnatorum erunt incorruptibilia, ex defectu agentis: non autem intrinsece. 4.d.44. q.3.ar.1. q.2.o./.ꝑ.4.c°. 89./.93./.q̃l.7.vel. 8.vel.11. q.5.1.o./. Opus.10.ar.25./.Opus.11.ã.19.20./.Opus.53.12m./. 13m. Fletus. Ignis.1.21.
38 Corpora damnatorum erunt grauia, grossa, & passibilia passione spirituali, nõ auteз naturali.2.d.6.3.6m./. d.33.q.2.1.3m./.5m./.4.d.44.q.3.ar.1.q.3.o./.d.50.q. 2.ã.3.q.1.3m./.ꝑ.4.c°.89.93./.quol.7.vel.8.q.5. 1.o./. quol.7.vel.8.q.8.o./.Opus.3.c°.180. 181./.Opus.10. ar.16./.Opus.11.ar.21./. Opus.53.28m./.Ro.8.lec.2. fi. Incarnari.14.
39 Ignis purgans mundum, similiter incinerabit omnia corpora hominum: sed tm̃ malos cruciabit, & inuoluet tm̃ damnatos.4.d.47.q.2.ar.3.q.2.3.o./.He.10.lec.3. co.2. Stridor. Traianus. Vermis.2.
40 Ignis quo cruciabuntur corpora damnatorum, est corporeus. 4.d.44. q.3.ar. 2.q.1. o./.ꝑ.4.c°.90./.Veri.q. 26.1.c.5m./.quol.7.13.c./.Anima.21.c.

POENA.5.8.9.10.11.15.24.26.27.29.30.31. 38.39.40.

41 Pœna principalis damnatorum est ęterna priuatio visionis Dei, & obstinata auersio a Deo. 1.d.48. 3.2m./. ꝑ.3.c°.141.1m.
42 Maxima afflictio damnatorum, est separari a Deo, secunda subdi corporalibus, & infimo & abiectissimo loco. Anima.21.c.fi. Auersio.19. Bonitas.116.118. c̃.248.249. Character.20.21, Descendere.1.7. Excęcatio.5. Feces. Fletus.
43 Omnibus damnatis est aliquid commune, correspondens contemptui Dei.s.carentia visionis Dei, & perpetuitas pœnę: & aliquid quo differunt.s.magis vel minus torqueri. Ma.q.2.9.3m. Heresis. 64.65.95.133. Ignis.1.21. Infernus.o. Iudicium.65.72.
44 Pœna damnatorum, nunq̃ finietur contra Origeneз. 1a.q.10.3.2m./.q.64.2.c./.3.d.19.ar.3.q.1.c./.d.22.q. 2.ar. 1.q.2.c./.4. d.46.q. 2.3. o./.d. 49.q.1. ar.2.q.3. 4m./.d.50.q.2.ar.1.q.4.o./.ꝑ.3.c°.144. Macharius. Malum.65.67.68.
45 Obstinatio in damnatis, est perpetua culpa & pœna. Sed non demerentur: quia non sunt in via: sed ad terminos pœnę deuenerunt. 22e.q.13.4. 2m./.1.d.48.3. 2m./.2.d.7.q.1.2.5m./.4.d.50.q.2.ar.1.q.6.o./.I.pncipio. Origenes.7. Pœna.76.c̃.89.c̃.
46 Oppositum videtur dicere.4.d. 22.q.1.1. 5m./.q.3.c. 2m. Du°.425°. R ñ°. sicut Du°.157°.
Puer.5. Reprobatio.o.
47 In damnatis erit varietas pœnarum, non refrigerans, sed magis affligens. 1a.q.10. 3.2m./.12e.q.67.4.2m./. 4.d.50.q.2.ar.3.q.1.o./.ꝑ.3.c°.145./.quol.8.18.o. Successio.8. Suffragia.12.13. Tenebrę.2.4. Timor. 15. Vita.38.

48 Bona quę damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno. 3ª.q. 89. 6. 3^{m}./.4. d.15. q.1. ar.3. q.5. o./.d. 45. q. 1.3.9^{m}.

49 Immo ex bonis damnatorum quę fecerunt, non minuetur dolor eorum: sed magis augebitur. 4.d.43. ar.5. q.1.4^{m}./.d.50.q.2.ar.2.q.1.c.
ꝑ R ñº. Dubio.426º.

50 Bona quę damnati fecerunt hic, prosunt eis in inferno, ad mitigationem pœnę, impediendo ne incurratur, non autem subtrahendo, nec fortificando subiectum, nec minuendo remorsum conscientię. 3ª.q.89.6.3^{m}./.4.d.15.q.1.ar.3.q.5.o./.d.45.q.1.3.9^{m}.

51 Nihil erit in damnatis, quod non sit eis materia tristitię: nec deerit aliquid pertinens ad tristitiam. 4.d.50.q.2.ar.2.q.1.o./.ar.3.q.1.c.

52 Quęlibet pœna damni vel sensus in damnatis, excedit omnem pœnam & dolorem cuiuscunq; viatoris, etiam Christi. 3ª.q.46. 6.3^{m}./.3.d. 15.q.2. ar.3.q. 3. 5^{m}./.7^{m}.

53 Pœna damnatorum pro culpa remissa, est temporalis, & diminuitur vsq; in diem iudicii, sicut & augetur. 4. d.22.q.1.1.5^{m}./.fi.

54 Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.13.4.2^{m}./.4.d.21.q. 1.ar.2.q.3.c.2^{m}./.d.50.q.2.ar.1.q.6.o./.L.pnº.
ꝑ Dnº.427º. R ñº. sicut dubio.157º.

55 Homines damnati, puniētur per dęmones in inferno. 4.d.47.q.1.ar.2.q.4.o. Christus.56.

56 Damnatorum animę, ante resurrectionem, subiiciuntur pœnis corporalibus. Opus.3.cº.178.

57 Damnati sentiunt in suis corporibus pœnam ignis. Opus.10.ar.16.

58 In damnatis pręcipue erit pœna dāni. Opus.3.cº.174.

59 Pœna damnatorum augetur vsq; ad diem iudicii. 4. d.49.I.

60 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ.q. 13.4. 2^{m}./. 4.d.21.q.1.ar.2.q.3.c.2^{m}./.d.50. q.2.ar.1.q. 6.c./.L. pnº. ꝑ Dnº.428º. R ñº. sicut dubio.157º.

61 Damnatio ęterna, siue pœna ęterna in damnatis pro temporali culpa, non est contra iustitiam diuinam. Opus.3.cº.184.

62 Corporalia in pœnis damnatorum, quędam corporaliter, & quędam spiritualiter intelliguntur. Sed in pręmiis beatorum, tantum spiritualiter. ꝯ.4.cº.90.fi./.Veri.q.26.1.c.co.1.fi./. Aia.21.22^{m}./.Opus.3.cº.183.

63 Pœna corporalis damnatorum, non est tantum per ignem. 4.d.21.q.1.ar.1.q.2.2^{m}./.d.50.q.2. ar.3.q.1. o./.q̄l.7.vel.8.q.8.o./. Anima.21.18^{m}.

64 Corpora damnatorū, affligentur pœna sensibili, a ꝯrietate ignis, & alior̄ sensibilium. ꝯ.4.cº.89.90.

65 Immo corpora damnatorum affligentur passione spirituali: quia ſm Gregorium, etiam videndo ignem, patiuntur. Opus.3.cº.180. ꝑ R ñº. Dnº.429º.

66 Tenebrę inferni, ſm aliquos, causabuntur ex cōmassatione & compressione corpor̄ damnator̄: quę propter multitudinem ita replebunt locum, ꝙ nihil ibi de aere remanebit, nec diaphanum, nisi oculi damnator̄ obtenebrati. 4.d.50.q.2.ar.3.q.4.c.fi.

1 DAMNUM est ex hoc, ꝙ aliquis minus habet, ꝗ; debet habere. 22ᵉ.q.62.4.c. Accusatio.7. Aduocatus. 6. Amicitia.40.

2 Dare alicui occasionem damni, vel periculi, semper est illicitum. 22ᵉ.q.77.3.c. Bonitas.228. Campsoria.8. Correctio.17.19.

3 Omnes qui sunt quocunq; modo causa damni, qui in his versibus sunt. s. Iussio, consilium, consensus, palpo, recursus. Participans, mutus, nō obstans, non manifestans. Tenētur ad restitutionem totius. 22ᵉ.q.62.7.o./. 4.d.15.q.1.ar.5.q.3.o. Damnatio.41.c̄.52.58. Detrimentum. Dolor.24. Excommunicatio. 12.17.23. Furtum. o. Iactura. Illegitimus. 1.2. Interesse. Iustitia.26.

4 Dānificatio duplex. s. in re habita, & in re habenda. In prima tenetur quis restituere totum: in secunda vero aliquid, ſm estimationem & arbitrium sapientis. 22ᵉ.q.62.2.4^{m}./.4.o./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.3^{m}./.4^{m}. Legitimatio.1. Lex.173. Luxuria.24. Mendacium.5.6.15. Mors.10.14.15. Occidere.1.2.11. Omissio.17. Paradisus.7.9. Peccatum. E. Pœna.1.c̄.43.

5 Damnum dicitur aliquis incurrere dupliciter. s. per hoc ꝙ ei subtrahatur quod ei est debitum, vel per hoc ꝙ ei aliquid non est debitum, quod alias poterat ei esse debitum. 4.d.41.ar.3.q.2.c. Pœnitentia.40. Periculum.o. Pernitiosum. Rapina.o. Temporale.3. Tyrannus.4. Vendere.8.13. Verbum.21. Vindicatio.4.6. Virtus.41. Vsura.64.91.c̄. Damo. Amicitia.7.

DAMULA velox animal est. Isa.13.co.2.

1 DANIEL fuit simul accusator & iudex senum, instinctu Dei. Et iudicauit non subditos, ex commissione. 22ᵉ.q.67.1.1^{m}./.3.3^{m}.

2 In visione prophetica Danielis, quę vsq; ad tempus statutum signari & claudi pręcipitur: docemur in Christo omnes thesauros sapientię & scientię esse absconditos: donec se māifestauerit electis. ꝯ.4.cº.7º./.Opus. 72.pnº. Prophetia.56.86.

1 DATIO non dicit autoritatem in dante, nec principiū respectu dati, nisi datio domini, quę non est in diuinis. 1.d.15.q.3.1.c. pncipio./. 1^{m}./.d.18.1.c. Abrahā.22. Absoluere.15. Acceptio. 4. Accidens.65.66. Actio.80. Actus.195. Agens.4. 60. Alexander.1. Amor.67.179. Angelus.82.498. 518.584. 586.589.590.610. Anima. 252. Animal. 46. Anniuersarium.

2 De ratione dationis nihil est, nisi ꝙ datum libere habeatur a dante. 1ª.q.38.1.c./.1.d.15.q.3.1.c. pncipio./. d.18.1.c.

3 Datio ex genere actus, designat liberalitatem dantis. Opus.73.cº.4. Apostoli. 12.24.25. Aqua.20. Archidiaconus.

4 Inter dantem & datum non requiritur distinctio, nisi ratiōis. 1ª.q.38.1.1^{m}./.1.d.5.q.3.3^{m}./.d.15. q.1.1.c./. q.3.1.c. principio./.d.18.1.c. Argumentum.4. Ara.1. Auaritia.22.23.24. Augmentum.17. Aureola.5. Auxilium.6.

5 Missio ponit distinctionem missi a principio, & ad terminum: datio tantum secundum: processio tantū primum. 1.d.15.q.1.1.c.

6 Dans semper distinguitur realiter, ab eo cui datur. 1ª. q.38.1.1^{m}./.1.d.5.q.3.3^{m}./.d.15.q.1.1.c./.d. 18.1.c. Baptismus.12.28.c̄. Beneficium.3.5.13.c̄.22.c̄. Bonitas.135.207. Bos. Campsoria.4.9. Capacitas.2.3. Character.1.37.c̄.

7 Quod est meum, vt possessio, possum alii dare, non autem inherens, vt forma. Veri.q.27.3.13^{m}. Charitas.89.109.110.114. Cidaris. Cinimilis. Circūcisio. 11.15.c̄. Circunstantia.17.21. Clauis.3.4. Cōceptio. 42. Confessio.23.43.56.57.61.70.71.73.

8 Quicquid transfertur ab vno in alium per violentiā, non datur, sed aufertur. Opus.73.cº.4. Confirmatio.20.c̄. Consecratio.14.15.16. Conseruatio.9. Conuersio.3. Corruptio.8. Coruus. 1. Crucesignatus. 1. Cultus.2.8. Cura.1.

9 Quod transfertur per necessitatem naturę, sicut in successionibus hęredum, non datur, sed relinquitur. Opus. 73.cº.4.

10 Quod transfertur per debitum ęquitatis, sicut in iustis venditionibus, & permutationibus rerum, & remune-

ratione laborum, magis redditur, q̄ detur. Opus.73. c°.4. Damnatio.17. Damnum.2. Debitum.6. Decimę.4.10.12.č. Delbora.2. Delectatio.44. Dęmon. 26.68.99. Depositum.1. Deprecatio.2. Descendere.7. Deus.201.430. Diffinitio.26. Dispensatio.19.

11 In illa translatione in qua actus dandi proprie debet attendi, nullo modo liberalitas debet corrumpi. Opus. 73.c°.4.

12 Actus dandi, vere attenditur in actu mutui, sicut probant autoritates vtriusq; legis.s.legis diuinę, & legis humanę. Opus.73.c°.4. Diuitię.3. Diuortium.3. Domus.2. Donum.41. Dos.2.3. Ebrietas.5. Eleemosyna.0. Emere. Enoch.

13 Si aliqua circunstantia addatur huiusmodi actui, qui liberalitatem dandi corrumpat: erit huiusmodi actus malus, & vitiosus & peccatum. Opus.73.c°.4. Episcopus.12. Esse.11.12.51.64. Eucharistia.76.86.98. Exorcismus.8. Fatum.5. Feudum.

14 Talis autem circunstantia additur, quandocunq; datio mutui fit pro aliquo lucro, siue in spe, siue in re: eo q̄ illud quod pro lucro fit, non pro pura liberalitate fit. Opus.73.c°.4. Fides.10. Figura.2. Filiatio.11. Fornicatio.8.14. Fortitudo.59.

15 Dare aliquid, contingit dupliciter.s.per modum dominii, & aliquid intrinsecum.1.d.15.q.3.1.c. p̄n°./.d.18. 1.c. Galilea.2.

16 Dari aliqd dicitur dupliciter.s.a natura, & a volūtate. Et hoc tripliciter, scilicet timore redimendo: vel ad vtilitatem suam vendendo: vel ad vtilitatem alterius donando.1.d.18.3.c. Gratia.21.26.č.66.č. Gratiarumactio.1.2.3. Gratitudo.2. Habitus.39.69. Hęreditas. 2. Hęresis. 10. 21. 140. Iacob. 6. Idolatria. 11. Inclinatio.1. Indulgentia. 4. 5. 7. 11. č. Infinitum. 5.

17 Datio duplex, scilicet ex debito, & ex amore. In prima potest esse vitium acceptionis personarum, non autem in secunda.1ª.q.23.5.3ᵐ./.fi./.22ᵉ.q. 63.1.3ᵐ. Ingratitudo.12. Instans.13.14. Instrumentum.11. Interpretatio.3. Iudicium.15. Iuramentum.3. Iustitia. 7.32.42.46. Lex.29.74.78.č.107.111.112.č. Liber. 17. Liberalitas.2.6.č. Liberare.2. Lignum.3. Lycurgus. Limbus.6. Locus. 25. 26. Lumen.11. Manus. 3. Martyrium.14. Matrimonium.50. 62. Medium. 12. Merces.3.5. Meretrix.3.6. Meritum.12.94.99. Minimum. Minister.6.8. Miraculum.23.24.25. Misericordia.9.10. Modificari. Mortuus.2. Motus.71. Moyses.4. Munus.2. Mutuum.0. Nuptię. 6. Obiectum.1. Oblatio.1.2. Occasio. Occidere.22. Officium. 4. Holocaustum.2. Ordo.56.74.č. Ouis.1. Palium.3. Passio.102. Pater.20. Pax.21. Peccatum. 65. 245. 251. Pœna.9. Pœnitentia.60. Pentecoste. Perfectio. 75.91. Pythagoras.2.6. Planetę.7. Politia.4. Potestas.3.č.10.č. Prebere. Pręceptum.52.č. Prędicare. 7.12. Primitię.2. Princeps.10.

18 Aliquis dupliciter aliquid dat illicite, scilicet vel quia ipsa datio est illicita & contra legem: sicut patet in eo qui simoniace aliquid dedit: vel quia propter rem illicitam dat, licet ipsa datio non sit illicita: sicut cum quis dat meretrici propter fornicationē. 12ᵉ.q.73.8.c.3ᵐ./. 22ᵉ.q. 62.5. 2ᵐ. Prodigalitas. 2.č. Professio.6. Prolixitas. Prudentia.5. Puer.4. Quantitas.21. Ratio.50. Recipere.5. Religio.40.48.49.66. Restitutio. 2.21.22. Sacerdos.3.7. Sacramentum.17.78. Sacrificium.13. Saluari.6. Sapientia.23.č. Scandalum.1.č. Schisma.7. Separatio.1. Sepultura.4.č. Seruitus.8. Simonia.1.č.10.č. Spirituale.1.2.11. Sponsa.1.5. Status.10. Statutum.1. Suffragia.1.3.8.14. Tentare.17. Tempus.36. Testamentum.7. Testis.1.7.13. Timor. 74. Tyrannus.5. Tribulatio. 3. 6. 11. Vendere. 1.č. Verbum. 76. Vestis.4. Vinum.7. Virginitas. 27.28. Virtus.170.181. Visio.15. Vnctio.9.12.24.č. Votum. 14. Vsura.0. Vsus.8.11.

19 IN DIVINIS./. Datio & missio, dicuntur tm̄ temporaliter in diuinis: sed donum ęternaliter. 1ª.q.38.1. 4ᵐ./.q.43.2.0./.1.d.15.q.4.3.0.

20 Datio in diuinis est magis essentialis, q̄ missio, quę est magis essentialis, q̄ notionalis. Sed processio temporalis econuerso: licet quidam dicant econuerso. 1. d.15.q.1.2.0. Actus.195. Agens.60. Alexander.1. Donum.4.41.42.

21 Missio in diuinis ponit distinctionem missi a principio, & ad terminum: datio tantum s̄m: processio tantum primum.1.d.15.q.1.1.c.

22 Datio, datum, & donum, in diuinis dicuntur notionaliter, vt important autoritatem respectu dati. Sed sine illa, dicuntur essentialiter. 1ª.q.38.1.0./.1.d.18.1.c.

23 Donum quadrupliciter differt a dato in diuinis, quia non consignificat tempus, est ęternum, significat aptitudinem, & liberalitatem. 1ª.q.38. 1.4ᵐ./.2.3ᵐ./.1.d. 18.2.0./.d.27.q.2.3.5ᵐ.

24 Deus dedit se nobis s̄m sex gradus rerum.s.dando nobis cœlum & terram & omnes irrationales creaturas: rationales, & cœlestes: seipsum, se in seruum, se in pretium, & se in cibum. Opus.58.c°.5. Filiatio.27. 28. Gratia.21.26.č.66.č.

25 Diuinę personę dantur nobis inuisibiliter missę, tantum s̄m dona gratum facientia. 1ª.q.43. 3. 0./.3ª.q. 72.7.c./.1.d.5.1.c./.d.14.q.2.2.0./.d.15.q.4.1.3ᵐ./.d. 16.4.c./.d.18.3.4ᵐ./.L. principio.

26 Dari conuenit essentię, & cuilibet personę diuinę, & a seipsa.1ª.q.43.4.1ᵐ./.1.d.15.q.3.1.0./.d.18.1.c.

27 Patrem dare filio, nihil aliud intelligitur, q̄ generatio eius.p̄.4.co.3. Hęresis.82. In.8.c. Missio.10.23.

28 Processio temporalis filii, & spiritussancti, dicitur missio, & datio.1.d.15.q.4.1.c. Processio.65.

29 Spiritussanctus potest dici datum nostrum, non autem donum nostrum. 1ª.q.38.2.3ᵐ./.1.d.18.5.0.

30 Spiritussanctus, per prius datur nobis, q̄ dona eius, ex parte agentis, & finis, & simpliciter: sed econuerso ex parte recipientis.1.d.14.q.2.1.5ᵐ.

31 Nulla creatura potest dare spiritumsanctum. 1ª.q.43. 8.c.fi. Christus.66.67.90.98.168.201.

32 Immo homines, & Christus s̄m q̄ homo, dicuntur dare spiritumsanctum.3ª.q.8.1.1ᵐ./.3.d.13.q. 2.1.1ᵐ. Rfiō. Dubio. 430°.

33 Nulla creatura potest dare spiritumsanctum, licet aliquis possit esse minister collationis eius. 1ª.q.43.8.fi./. 3ª.q.8.1.1ᵐ./.1.d.14.q.3.0./.3.d.13.q.2.1.1ᵐ./.Veri. q.27.3.16ᵐ./.4.19ᵐ./.Potentia.q. 10.4.c.co.3./.Ro. lec.3.co.5.fi./.Gal.3.co.4.

34 Dare spiritumsanctum, dicitur dupliciter.s.autoritate, & sic est tantum Dei, & ministerio, & sic homines, & Christus s̄m q̄ homo, dicuntur eum dare. 3ª.q.8.1. 1ᵐ./.3.d. 13. q.2.1. 1ᵐ./.Gal.3. lec.2. co.4./.Titum. co. 5.

1 DAVID numerando populum, vt gloriaretur, peccauit, non autem Moyses: quia obediuit Deo pręcipienti.4.d.14.L.fi.

2 Peccante Dauid, populus punitur: primo propter bonum vnitatis: secundo propter demerita populi in sequendo Absalon: tertio quia populus erat possessio eius.22ᵉ.q.108.4.1ᵐ./.2.d.33. q.1.2.5ᵐ./.4.d.14. Lfi./.d.46.q.2.ar.2. q.2.3ᵐ. Abraham. 18. Absalon. Apostoli.40. Assumere.49. Comedere.6. Deus. 48. Maledicere.4. Maria.3.

3 Dauid propheta s̄m glosam, dicit se seruasse ordinem

doctrinę, prout transeundum est a facilioribus ad difficiliora: constringens se maledicto, si eum non seruasset. 22ᵉ. q. 189. 1. 4ᵐ. 6. 2ᵐ.

4 David de Dinando diuisit res in tria, scilicet in corpora, animas, & substantias ęternas separatas. Prima constitui dixit ex yle, secũda ex noy, tertia ex Deo, quę sunt vnum & idem indiuisibile. 2. d. 17. q. 1. 1. c. princi pio. Paulus. 24. Princeps. 29. Prophetia. 80. 81. 89. Psalmus. 1. c. Publicatio. 2. Raptus. 11. Vincere. Vnctio. 30.

1 DE, & ex, denotant habitudinem causę efficientis, vel materialis, non autem formalis, vel finalis. 1ᵃ. q. 35. 2. 5ᵐ. 2. c. 1. d. 25. L. 3ᵐ. d. 34. q. 1. 2. 3ᵐ. 3. d. 4. L. 2ᵐ. Ro. 11. lec. 5. co. 3. Conceptio. 21. 22. Deus. 35. Eucharistia. 110.

2 Quicquid est de aliquo, est ex aliquo, non aũt econuerso: quia, de, dicit principium, & consubstantialitatem, ex, vero, dicit principium tantum. 3ᵃ. q. 75. 8. c. 1. d. 5. q. 2. 1. o. 4. d. 11. q. 1. ar. 4. q. 3. o. Matth. co. 21. Ro. 11. lec. 5. co. 3. Forma. 50.

3 De, quandoq; ponitur pro, ex. 4. d. 11. q. 1. ar. 4. q. 3. c. L. principio. Genitus. 2. Oratio. 97. Per. 5. Persona. 41.

4 De, dicit principium consubstantiale efficiens, vel formale subsistens, vel materiale. 1ᵃ. q. 41. 3. 1ᵐ. 2ᵐ. 3ᵃ. q. 32. 2. c. q. 75. 8. c. 1. d. 5. q. 2. 1. c.

5 De, quandoq; notat consubstantialitatem, quandoq; efficientiam, & quandoq; partialitatem. Io. 1. lec. 15. co. 3.

6 In diuinis, filius non dicitur de essentia, sed de essentia patris. 1. d. 5. q. 2. 1. 1ᵐ. Subiectum. 7.

Dea. Dii. Fatum. 10. Luxuria. 19.

Dealbari. Resurrectio. 23.

Dearticulatio. Formatio. Idem. 1. Loqui. o. Prolatio. Pronunciare. Vox. 2. 3. 4. 6. 11.

DEBILITATIO quę inest rei, pręintellecta natura eius, est contra naturam, non autem ea quę est de ratione eius. Spiritu. 2. 7ᵐ. Actio. 4. 123. 124. Anima. 221. 343. Argumentum. 7. Autoritas. 3. Causa. 61. Circuncisio. 12. Coitus. 1. Cõcupiscentia. 19. Contemplatio. 19. Corruptio. 2. Distantia. 8. Duratio. 4. 7. Aegritudo. o. Exorcismus. 10. Fortitudo. 39. Fragilitas. Hebetudo. o. Iacob. 7. Ieiunium. 7. 10. 11. 22. 24. 36. 39. Illuminatio. 7. Incontinentia. 2. 5. 6. Infirmitas. o. Ira. 40. 41. 59. Libertas. 12. Lumen. 8. Maria. 13. 63. Misericordia. 10. Missa. 4. Mollities. 2. Peccatum. 159. 161. 169. 176. 192. 195. 372. Poena. 44. Pollutio. 7. 8. Regnus. 2. Relatio. 10. Tenuis. Thomas. 1. Tremor. 2. Vinum. 4. 7. Vnctio. 15. Christus. 218.

Debitor. Creditor. Debitum. 8. 9. 12. c. Eleemosyna. 26. Inquirere. 3. Mors. 35. Pietas. 4. Restitutio. o. Satisfactio. o. Vsura. 165. c. 100.

1 DEBITVM IN COMMVNI importat ordinem exigentię, vel necessitatem alicuius ad quod ordinatur. 1ᵃ. q. 21. 1. 3ᵐ.

Ablatum. Aborsus. 2. Abraham. 13. Absoluere. 9. 18. 36. Acceptio. 2. Accidens. 5. Accusatio. 2. 7. 13. 17. Actus. 152. 170. 180. Adam. 81. Admonitio. 4. Adoratio. 17. Ambitio. 2. Amicitia. 40. 41. Amor. 76. c. 194. Angelus. 99. 490. 494. Annihilatio. 14. Antecedens. 2. Apertio. 2. Appropriatio. 3. Ars. 50. Assimilatio. 7. Assistere. 7. Assumere. 30. 33. Athanasius. 1. Auersio. 13. 19. Aureola. 11. 17. c. Baptismus. 54. 55. 74. 80. 85. 112. 128. 129. 133. 138. 141. c. 149. 151. 236. 249. Beatitudo. 139. Benedictus. 5. Benefacere. o. Beneficium. 2. 3. 23. Bestialitas. 1. Bigamia. 9. Bonitas. 46. 123. 124. 192. 201. c. 228. Calix. Campsoria. 8. 9. 11. Cantus. 5. Character. 39. Charitas. 153. Cathecismus. 4.

2 Aliquid dicitur debitum dupliciter, scilicet secundum se, vt finis: vel propter aliud, vt ea quę sunt ad finem. 22ᵉ. q. 44. 1. c. quol. 5. q. 10. 1. c. Cessare. 4. Cibus. 8. Cilicium. Circuncisio. 14. c. Clauis. 1. Comedere. 4. Conceptio. 4. Confessio. 35. c. 77. 82. 92. 94. 96. Confessor. 2. Confirmatio. 4. 7. 18. c. Consecratio. 6. 8. c. Conseruatio. 13. Consilium. 6. Contritio. 6. c. 12. 20. c. Contumelia. 6. Conuersio. 8. Corona. 2. 6. Corporalia. 2. Corpus. 53. 62. Correctio. 12. 13. 17. 19. 20. Credere. 31. Cultus. 5. Cura. 5. Damnum. 1. 5. Datio. 10. Decimę. 15. 23. c. Defectus. 6. 10. 14. Delictum. 1. Demon. 122. Denunciatio. 1. Depositum. 3. Detractio. 1. Deus. 173. 227. 330. Dies. 18. c. 27. Diffinitio. 33. Dilatari. Dispensatio. 4. Dispositio. 33. Docere. 11. Doctor. 3. Doctrina. 10. Dolor. 7. Dominium. 13. Dubitatio. 5. Dulia. 1. Effectus. 12. Electio. 9. 38. Eleemosyna. 24. 39. Energuminus. 4. Episcopus. 31. Esse. 8. Eucharistia. 57. 59. 60. 70. 144. 145. 160. 161. 165. 180. 181. 182. 191. B. 217. 225. 279. Excommunicatio. 11. 21. c. 29. 33. Exorcismus. 2. Exordium. 2. Fallere. 1.

3 Debitum duplex, scilicet naturę, & meriti. 12ᵉ. q. 111. 1. 2ᵐ. Opus. 3. cᵒ. 222. Familiaritas. 1. Finis. 105. 132. Forma. 72. Fornicatio. 15. Fortitudo. 52. Fructus. 16. Furtum. 9. Gaudium. 2. Genus. 5. Gloria. 2. 5. 18. Gratia. 16. 60. 65. Gratiarumactio. o. Gratitudo. o. Gubernatio. 1. Heresis. 8. 27. 35. Homo. 24. Honor. 10. 18. c. Humilitas. 16. Iacob. 2. Idolatria. 11. Ieiunium. 7. 16. Ignorantia. 8. 22. 33. Illegitimus. 4. Impedimentum. 3. Imperfectio. 2. Indulgentia. 4. Infidelis. 1. 5. 7. Ingratitudo. 1. 7. 12. Iniustitia. 3. Inquirere. 3. Interpretatio. 3. Iudęi. 5. 11. 46. Iudex. 4. 6. 7. Iudicium. 8. 16. 22. 25. 26. 28. 33. Iuramentum. 5. 7. 21. 22. 29. 32. Laus. 7. 14. 15.

4 Debitum duplex, scilicet legale, & morale. 12ᵉ. q. 99. 5. o. 22ᵉ. q. 23. 3. 1ᵐ. q. 31. 3. 3ᵐ. q. 78. 2. 2ᵐ. q. 80. 1. c. q. 102. 2. 2ᵐ. q. 106. 1. 2ᵐ. 4. 1ᵐ. q. 114. 2. c. q. 117. 5. 1ᵐ. q. 118. 3. 2ᵐ. Opus. 19. cᵒ. 9. co. 19. 4ᵐ. Lectoratus. 3. Lepra. 3. Lex. 28. 31. 146. 162. 168. 173. 179. Liberalitas. 9. 20. Locus. 11. Ludus. 6. 7. 10. Maledicere. 2. 5. Maleficium. 1. Malum. 34. Maria. 23. Martyrium. 14. Matrimonium. 29. 30. 50. 58. 87. 101. 114. 115. 124. 129. 132. Matutinę. 3. Medicina. 4. Mendacium. 14. Mensura. 8. Merces. 3. Meretrix. 3. c. Meritum. 1. 7. 11. Metaphora. 6. Miles. 5. 7. 10. Minister. 5. Misericordia. 8. 29. 36. Missa. 13. 15. Missio. 12. 37. Modus. 4. Mors. 11. 17. 45. Mos. 4. Moyses. 1. Mulier. 2. Mutuum. 4. Natiuitas. 19. 21. 23. Natura. 35. Naturale. 18. Negociatio. 2. Nomen. 62. 77. 83. Nouitii. 1. Nubere. Nuncius. Obedientia. 2. 10. 13. 14. 20. 43. Oblatio. 4. 11. Obligatio. o.

5 Debitum duplex, s. necessitatis, & congruitatis vel vtilitatis. 12ᵉ. q. 99. 5. c. 3ᵃ. q. 64. 5. 3ᵐ. 4. d. 5. q. 2. ar. 2. q. 1. 1ᵐ. Occidere. 21. Odium. 10. Offensa. Officium. 4. 13. 17. Omissio. o. Operatio. 23. Oratio. 12. c. 21. c. 58. 60. 70. 75. 76. 83. Ordinatio. 3. 7. Ordo. 42. 91. 100. 108. Organum. 5. Origenes. 7. Osee. o. Pater. 17. Paulinus. Peccatum. 1. 8. 91. 156. 173. 188. 219. 223. 266. 407. 408. 430. 436. Poena. 2. 35. 41. 43. 57. 60. 67. 68. 81. 82. 85. 87. 88. 94. 96. Poenitentia. 13. 23. 45. 46. 63. 94. 96. 99. 127. Perfectio. 88. 89. 90. Persona. 30. Peruersus. Pietas. 4. 5. 6. 11. 19. Politica. 4. Posse. 7. Possessio. 6. Pręceptum. 2. 11. c. 60. 72. 86. 110. 140. c. 152.

6 Aliquid est alicui debitum dupliciter.s.rõne necessitatis, vel qa dat aliqd.2 2^{e}.q.187.4.c. Pr̨dicare.9.13.14.15.19. Pr̨dicator.5.6.7. Pr̨latio.6.21.22.26.27. Pr̨mium.9. Pr̨sumptio.14. Primitį.3. Princeps.17.c̃. Principatus.9. Prodigalitas.4. Producere.3. Promissio.2.4. Pulchritudo.1.6. Quantitas.11. Rectitudo.o. Religio.41.55.56.76.88. Renitentia. Restitutio.o. Retributio.o. Reuerentia.o. Sacrificium.1.28. Satisfactio.o. Scientia.59. Securitas.2. Somnus.5. Speculatiua.1. Spirituale.2. Substantia.9. Superbia.2. Suum.2. Teneri.o.

7 Debitum non minuit meritum, nisi minuat voluntarium. 1^{a}.q.21.1.3^{m}./.12^{e}.q.114.1.1^{m}./.22^{e}.q.50.3.2^{m}./.q.104.1.3^{m}./.q.186.5.5^{m}./.2.d.27.3.3^{m}./.3.d.20.ar.5.q.1.2^{m}./.d.30.3.4^{m}./.4.d.15.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./.ʒ.3.c^{o}.139. Tributum.5.6. Valetudo. Venia. Veritas.53. Vindicatio.4. Virtus.58.101.102.108.214. Vitiositas. Vituperatio.2. Votum.17.37.51.52.63.73. Vsura.10.36.37.45.72.75.c̃.89.90.94.100.104.124.137.c̃.154.165.166.187.192.194.195.200.203.208.223.230.233.c̃.234.243.c̃.250.251.258.260.276.c̃.289.290.294.295.303.316.c̃. Vsus.4.5.17.18. Vti.22.

8 DEVS./. Deus nulli est debitor. 1^{a}.q.21.1.4^{m}./.12^{e}.q.99.5.c./.q.111.1.2^{m}./.q.114.1.3^{m}./.2.d.27.3.4^{m}./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.1^{m}./.d.46.q.1.ar.2.q.1.4^{m}./.ʒ.2.c^{o}.28.29.43.fi. Adoratio.10.c̃. Angelus.490.494. Animal.77. Aureola.5.17.c̃.

9 Immo Deus est debitor homini ex promisso. 2.d.27.3.4^{m}. ☞ R ñ^{o}. Du^{o}.431°.

10 Deus reddit duplex debitum.s.respectu sų sapientį & voluntatis, & respectu creatur̨. Sed primum pr̨supponitur in scðo.1^{a}.q.21.1.3^{m}./.4.c./.12^{e}.q.114.1.3^{m}./.ʒ.2.c^{o}.28.29./.43.fi./. Veri.q.6.2.c./.q.23.6.3^{m}./.6^{m}./. Potentia.q.3.16.17.c. Conceptio.31. Confessio.35.c̃.77.82.94.96. Corona.2.6. Dulia.1. Honor.10.18.c̃.

11 In Deo est principaliter ratio, & causa debiti. 22^{e}.q.106.1.c. Ignorantia.8.22.23. Iudas.2. Iustitia.88.

12 Homo fit debitor Deo dupliciter.s.debito pœnitentį, ratione honoris subtracti per peccatum, & debito latrį, ratione donorum. 4.d.14.q.1.ar.1.q.5.c./.d.15.q.1.2.c. Obedientia.10.18.c̃. Peccatum.1.8.91. Persona.30.

13 Homo sine iniuria est debitor sų salutis Christo s̃m naturam humanam, qų habet infinitam dignitatem, ex vnione ad verbum. Veri.q.29.4.4^{m}. Pietas.4.5.6.11. Religio.41. Reuerentia.3.c̃.

14 CONIVGIVM./. Coniuges in petendo debitum, & in aliis, sunt ̨quales, s̃m proportionem, non autem secundum q̃titatem. 22^{e}.q.32.8.2^{m}./.4.d.15.q.2.ar.5.q.1.1^{m}./.d.32.3.o./.d.36.3.3^{m}./.1^{e}.Cor.7.co.3. Abraham.26. Circunstantia.13.

15 Vir tenetur reddere debitum vxori petenti per signa, & quando timet periculum eius. 4.d.32.2.o./.3.2^{m}./.d.38.q.1.ar.3.q.2.4^{m}. Cognatio.9. Diuortium.1. Eucharistia.212. Fornicatio.14. Luxuria.19.

16 Vir tenetur reddere debitum vxori, salua prius sanitate.4.d.30.1.o./.4.4^{m}. Matrimonium. A.

17 Coniux tenetur reddere debitum coniugi habenti lepram: quia lepra soluit sponsalia, non autem matrimonium. Sed non tenetur habitare secum.4.d.27.q.2.3.3^{m}./.d.32.1.4^{m}./.d.36.1.6^{m}./.1^{e}.Cor.7.lec.3.co.3.

18 Vir non debet rogare vxorem, ne petat debitum, nisi ex rationabili causa. Et tunc non multum, propter periculum.4.d.32.2.4^{m}. Ordo.106. Seruitus.8.

19 Vxor nimis exigens debitum, se exhibet meretricem magis q̃ coniugem.4.d,32,1,3^{m}.

20 Vir leuiter suspicans vxorem esse seruam, exactus debet reddere debitum. Si vero probabiliter dubitet, vel vehementer pr̨sumat, vel certe cognoscat, non reddat, etiam pr̨cipiente ecclesia: quia sibi pr̨iudicaret, si eam vxorio affectu cognosceret, vel alias fornicaretur. 4.d.36.L.fi./.d.41.L.fi.

21 Vxor certa de vita prioris viri, non petat debitum, nec reddat. Dubitans autem, reddat tantum. Suspicans vero, etiam petat.4.d.38.L.fi./.d.41.ar.5.q.1.3^{m}.

22 Petere debitum a coniuge in festo, non licet, quia est incongruum: tamen non est peccatum mortale, si sine contemptu fiat. 22^{e}.q.186.9.3^{m}./.4.d.32.5.o.

23 Exactus tenetur quacunq; hora, & quocunq; tempore, etiam in festo, reddere debitum, salua honestate.4.d.32.ar.5.q.3.o./.1^{e}.Cor.7.co.3.

24 Coniuges post redditionem debiti, possunt sine peccato sumere Eucharistiam.4.d.32.1.1^{m}.

25 Oppositum videtur dicere.4.d.32.ar.5.q.2.1^{m}.
☞ R ñ^{o}. Du^{o}.432°.265°.348°.1014°.

26 Mulier illa de qua dicit Gregorius, q̃ in tempore sacro, fuit cognita in nocte a viro suo, & in mane ad processionem veniens a diabolo est arrepta, non fuit punita propter hoc q̃ debitum reddidit: sed quia postmodum se temere ad diuina ingessit contra conscientiam. 4.d.32.ar.5.q.2.1^{m}.

27 Vxor post votum simplex viri, non tenetur ei reddere debitum: licet non possit alii nubere. Similiter siquis professus est ante tempus determinatum a iure.4.d.27.q.1.ar.3.q.3.3^{m}. Votum. B.

28 Vnus coniugum, non potest vouere sine consensu alterius, q̃ non reddet: & etiam vt probabilius tenetur, q̃ non petat debitum.4.d.32.4.3^{m}.

29 Oppositum videtur dicere, quo ad petitionem debiti. 4.d.38.q.1.ar.3.q.2.4^{m}.
☞ R ñ^{o}. Dubio.433°.

Decalogus. Dispensatio.9.10. Lex.18.119.131. Pr̨ceptum.28.c̃. Psalterium.1. Decapitandus. Decollatio. Sacrilegium.8. Timor.11.

Decedere. Anima.160. Moriens. Pœna.79.

Decem. Appellare.4. Cœlum.61. Ens.1.3. Eucharistia.208. Eustratius.2. Festum.6. Ieiunium.20. Illegitimus.2. Indulgentia.29. Iud̨i.26. Mille.1. Numerus.10.c̃. Paulus.25. Pythagoras.4. Pr̨ceptũ.25. Pr̨dicamentum.1. Psalterium.1.2. Vsura.148.181.

Decens. Amicitia.2.9. Assumere.30. Comedere.4. Corpus.65. Decentia. Dispositio.17. Ieiunium.33. Ludus.5. Magnificentia.6. Medicina.4. Mors.25. Natiuitas.18. Necessitas.4. Oratio.1. Poetica.2. Pusillanimitas.2. Vindicatio.7. Christus.90.

Decentia. Ablutio. Adoratio.6. Affabilitas.2. Amicitia.2.9. Congruum. Decens. Dispositio.17. Ieiunium.33. Modestia.o. Sexus.7.

DECEPTIO qų est finis fraudis, ordinatur ad pecunias congregandas, quod est finis auaritį. Ma.q.8.1.c.co.2. Adam.29.30. Angelus.298.313.394.c̃. Apparere.11. Cognitio.75. Defraudari. Dæmon.8.9.55.72.c̃.102. Dolus.o. Error.o. Fallatia.o. Fallere. Falsitas.o. Fraus.o. Frenum. Ignorantia.o. Illusio. Ioachim.1. Lepra.1. Magi.6.9. Matrimonium.59.60. Mendacium.o. Miraculum.46. Simplicitas.2. Stultitia.2.4. Vsura.o.

Decernere. Decretum. Pr̨ceptum.149. Decertare. Bellum.o. Certamen. Dimicare. Disceptatio. Disputatio.o. Militans. Pugna. Timor.10. Decetero. Amodo. Deus.148.

Decidere. Conseruatio.12. Decisum. Declaratio. Dilucidare. Gratia.50. Pollutio.1. Decimari Abraham.21. Decim̨.o.

1 DECIMAE ./. IN COMMVNI ./. nõ soluebitur ex precepto ante legem: quia non erant determinati ministri. 22^e.q. 87.1.2^m./. He.7.co.2.6.

2 Oblationes & decime in veteri lege erant sacramenta, non aũt nunc: quia tunc erant vt figurales: nunc autem vt morales. 3^a.q.65.1.7^m./.4.d.2.q.1.2.10^m. Decimari. Sacramentum. 115.

3 Decime non erant oblationes, nec sacrificia: quia non offerebantur deo immediate, sed ministris eius. 22^e. q.85.3.3^m.

4 Decimatio est actus moralis, inquantum offertur ad cultum dei, & ad sustẽtationem ministrorum eius: sed est figuralis: inquantũ significat imperfectionem dantis decimas. 3^a.q.31.8.c./.q.65.1.7^m./.3.d.3.q.4.ã.3.q.1.c./.4.d.1.q.2.ã.2.q.3.2^m./.d.2.q.1.2.4^m./.10^m./. quol.2.q.4.3.0./. Mat.23.co.12./. He.7.co.3. Sacrificium.32.

5 Decime figurabant baptismum: inquantum a dante aliquid auferebatur. 4.d.2.q.1.2.4^m.

6 Preceptum de solutione decimarum quo ad sustentationem ministrorum dei, est morale, & iuris naturalis: sed quo ad certum numerũ, est iudiciale: sed quo ad significationẽ eius, est cerimoniale: & quo ad Christianos, est preceptum ecclesie positiuum. 22^e.q.87.1.0./. quol.2.q.4.3.0./. quol.6.10.c./. Mat.23.co.12./. He.7.co.2.6./. Lec.2.co.2.

7 In doctrina Christi & apostolorum, continetur preceptum de decimis, quantum ad id qđ est morale tantũ 22^e.q.87.1.2^m./. đl.2.8.c./. He.7.lec.2.co.2.

8 Ecclesia potest determinare aliam partem ad soluendum, q̃ decimam. 22^e.q.87.1.c./. quol.2.8.c.6./. Mat. 23.co.12.

9 Ius percipiendi decimas, potest vendi ecclesie: non autem laicis: licet fructus quandoq; eis concedantur. 22^e. q.87.3.c.3^m./.q.100.4.3^m./.4.d.25.q.3.ã.2.q.3.4^m./. quol.2.8.d. Spirituale.2.

10 Decime possunt dari in feudum. 22^e.q.87.3.3^m.

11 Fructus decimarũ possunt redimi, de manu laicorum, autoritate epi: sed vna ecclesia, non potest ab alia emere ius percipiendi decimas. 4.d.25.q.3.ar.2.q.3.4^m.

12 DANS ./. Non soluẽs decimas, vbi nõ est ɔsuetudo, nõ peccat, si est paratus soluere, ad mandatũ ecclesie. 22^e. q.87.1.5^m./. đl.2.q.4.3.0./. quol.6.q.5.4.2^m.

13 Decimatio nõ conuenit Christo, sed cuilibet alii: quia significat liberationẽ a pctõ originali. 3^a.q.31.8.0./.3. d.3.q.4.3.0./.4.d.1.q.2.ã.1.q.3.1^m./.d.2.q.1.2.4^m. Abraham.21.22. Iacob.6. Sacramentum.115.

14 Iudei dabant decimas prediales, non autem personales. 22^e.q.87.2.1^m.

15 Iudei dabant tres decimas ex precepto dei: primas ministris, sicut & nunc: secundas in sacrificia, que cessauerunt: tertias pauperibus: que nunc plus debentur. 22^e.q.87.1.4^m.

16 CVI.9./. Pauper tenetur dare decimas sacerdoti: licet sit diues. 22^e.q.87.3.1^m./.4.4^m./. đl.6.q.5.4.0.

17 Omnes clerici tenentur dare decimas pape, si petat. 22^e.q.87.4.3^m.

18 Clerici tenentur dare decimas de prediis propriis: nõ autem de prediis ecclesie. 22^e.q.87.4.c.1^m.

19 Religiosi curati possunt exigere decimas: nec tamen tenentur dare: non curati vero econuerso: habent tamen aliquam immunitatem, secundum diuersas concessiones eis a sede apostolica factas. 22^e.q.87. 3.3^m./.4.2^m.

20 Petens decimas, vbi non est consuetudo peccat. 22^e. q.87.1.5^m./. quol.2.q.4.3.c.6.

21 Ecclesia abstinet a decimis exigendis, in terris in qbus non est consuetum decimas soluere. 22^e.q.43.8.5^m./. quol.2.8.c.6./. quol.6.10.2^m.

22 Ecclesia potest petere decimas ab emente rem nõ decimatam, & etiam a vendente. 22^e.q.87.2.4^m.

23 QVIBVS ./. Decime debent dari iis quibus solẽt dari ſm consuetudinẽ: licet personales, magis conueniãt ecclesie parochiali: pdiales vero ecclesie vbi est ager. 22^e. q.87.3.2^m. Eleemosyna.13.14.15. Oblatio.7.

24 Decime debẽt in vsus pauperũ per clericos dispẽsari. 22^e.q.87.1.4^m./.3.1^m./.4.4^m./. đl.6.q.5.4.1^m.

25 Decime debẽt dari de omni re possessa, ſm consuetudinem. s. de omni lucro pdiali, vel personali, & de meretricio, & histrionatu, & hmõi: sed ecclesia non debet recipere, quãdiu sunt in peccato. 22^e.q.87.2.0.

26 Decime non debent dari de rapina, furto, vel vsura, nec de aliis obnoxiis restitutioni: sed de fructibus rei empte ex vsuris. 22^e.q.87.2.2^m.

27 Nullus tenetur dare decimas, de re sibi ablata furto, vel rapina: nisi ob culpam, scilicet negligentie. 22^e. q.87.2.4^m.

28 Decime de herbis, & aliis minimis dantur de consilio: non aũt de pcepto: sicut nec in veteri lege, nisi de consuetudine patrie. 22^e.q.87.2.3^m.

29 Decime debent dari non deductis expensis, nec tributis, nec mercede operariorum. 22^e.q.87.2.4^m.

Decisum. Anima.348.c̃. Decidere. Phantasia.1.
Declaratio. Apparere.3. Baptismus.87. Beatitudo 134. Cibus.8. Decidere. Dilucidare. Expositio. Lex. 159. Manifestatio.0. Mathias. Monarchia.1. Pœna. 84. Preceptum.41. Symbolum.6.c̃. Tabernaculum. 4. Tyrannus.6.8. Vsura.1.19.
Declinare. Auaritia.21. Deflecti. Insanabile. Iustitia.43. Mulier.10. Pœnitẽtia.29. Sanguis.1. Verecũdia.2. Veritas.54. Virtus.259. Decollatio. Baptismus.33. Caluarie. Decapitandus.

DECOR faciei est periculosus: & tamen non fuit cã principalis matrimonii Iacob cum Rachel, sed fuit cã secunda: & hoc bñ põt esse sine peccato: vel quandoq; est cum peccato veniali: si autem esset principalis causa, libido pulchritudinis: tunc non excusaretur a peccato mortali, si esset effrenata libido. 22^e.q.167.2.c.6./. 4.d.16.q.4.ar.2.q.2.0./.d.30.L.6./. Iob.31.prin^o.
Abscondere.3. Aqla.1. Aureola.12. Castitas.7. Ecclesia.8. Flos.1. Honestum.1. Iacob.9. Macula.1.2. Maria.8. Ornatus.0. Prosperitas.1. Pulchritudo.0. Sepultura.5.6. Temperantia.9. Virginitas.19.20.38. Decrementum. Diminutio. Luna.6.
Decrepitus. Aristoteles.9. Senectus.0.

DECRETALIS illa vbi ɔsulebatur summus pontifex: vtrum posset quis participare excõicatis, dicens φ hoc etiam pro vitando dispendio mortis, nõ debet quis facere quia est peccatum mortale: intelligitur de illis, qui directe cõicant excõicatis in iis que sunt fidelium: & hoc tripliciter. s. vel in diuinis: vel ex contemptu mandati ecclesie: vel in crimine & in causa. đl.11. 9.c.3^m. Decretiste.o. Decretum. Eucharistia.164. Heresis.23.24.30.31. Vsura.91.112.113.

1 DECRETISTAE ./. Multi magistri decretorũ & magni dicunt φ aliquis loquendo, comedẽdo, seu stando cum excõicatis, peccat mortaliter. đl.11.9.2.1.

2 Immo si indirecte cõicet quis excõmunicatis, non peccat mortaliter: nisi faciat ex contemptu. quol.11.9. c.1^m. R so. du^o.434°.

3 Sed hec opinio decretistarum non est vera, quia ipsi plus assentiunt in his, & sequuntur ius humanum, q̃ diuinum: cum tamen plus sit assentiendum iuri diuino q̃ humano: & ideo melior est opinio aliorum qui dicunt contrariũ, s. quando indirecte cõmunicat quis

excómunicatis in iis quę sunt hominis sicut in verbo, in cibo, & in iis quę sunt simpliciter humanę conuersationis: & secundum hoc non peccat mortaliter, sed venialiter: nisi faciat ex contẽptu. quol. 11. 9. c. & 1^m. Decretalis. Decretum. Iustę. o.

DECRETVM est pceptũ dei: qđ Adá transgressus est, & Christus impleuit: vel est sentẽtia mortis. 3. d. 18. L. fi. Decernere. Iudicium. 62. Vsura. 231.

DECVRIONES ad oẽm actum curialis officii, sic dicti sunt: quia sunt de ordine curię: & quia officiũ curię administrãt. Opus. 20. L 1°. 4. c^o. 26. Curia. Curialis. Decus. Honor. o.

Dedicatio. Cõsecratio. o. Encenia. Episcopus. 14. Festum. 8. 9. Religio. 92. Templum. 1.

Deditus. Dęmon. 68. Scientia. A. Socrates. 4.

Deductio. Decimę. 29. Idea. 25. Inuestigatio. 1. Purgatorium. 5. Scenophegia. Simonia. 32. Virtus. 2. Vsura. 67. 68. 223.

Deesse. Baptismus. 117. 161. Bigam'a. 3. Contrariũ. 5. Correctio. 3. Damnatio. 51. Defectus. o. Eucharistia. 161. Generatio. 59. Hęresis. 138. Ingratitudo. 6. Innocentia. 20. Inuidia. 3. Ira. 17. Iudicium. 23. Iuramentum. 19. Saluari. 13. Terra. 15. Voluntas. 54.

Defectibile. Accipere. 2. Casus. o. Certitudo. 19. 21.

Defectiuũ. Defectus. o. Deus. 321. Peccabilis. Pctm̃. o. Prouidentia. 24. 57. Defectiuum. Defectibile. Defectus. 26. Deficere. Nigredo. Opinio. 8. 9.

1 **DEFECTVS** sumitur dupliciter. s. priuatiue, & negatiue: secundus est in omni creatura: primus autem non est in angelis. 1^a. q. 12. 4. 2^m. / 2. d. 35. 1. 1^m. / d. 44. q. 1. 1. c. Abstinentia. 5. Accedere. 2. Accidens. 63. Accipe. 2.

2 Defectus esse non potest, nisi per potentiam incompletam. 2. d. 7. q. 1. 1. c. prin^o. / Ma. q. 16. 6. c. Accusatio. 25.

3 Defectus in effectu contingit dupliciter. s. defectu agẽtis & defectu patientis. 1^a. q. 49. 1. c. / 1. d. 20. 2. 3^m.

4 Defectus in effectu naturę & artis, contingit quadrupliciter. s. ex defectu agentis, materię, formę, & effectus: sed in moribus, tantum ex primo. 1^a. q. 49. 1. c. 3^m. / 2. d. 34. 3. c. / d. 37. q. 2. 1. c. / ꝯ. 3. c^o. 10. Actio. 75. 88.

5 Quicquid accidit in effectu, per defectum a forma artis, non reducitur in sciẽtiam artificis, sicut in causam. 1. d. 38. 1. c. & / 1^m. Actus. 21. 180. 187. Adam. 74. 75. Adiurare. 9. Adulatio. 5. Agibile. Amen. 1. Amicitia. 5.

6 Defectus & negatio dupliciter sunt ex natura, seu naturales. s. quia debentur naturę, vel non debentur, qui quandoq; tolluntur: non autem primi, manente natura. Veri. q. 9. 3. 2^m. Amor. 196. Angelus. 290. 302. Aia. 24. Assimilatio. 17. 22. Assumere. D. Auaritia. 10. 21. 22. Audacia. 6. 11. Baptũs. 117. 127. 161. Bonitas. 8. 124. 130. 201. Carẽtia. Car^s. Charitas. 104.

7 Defectus corporalis vel spiritualis, contingit dupliciter. s. positione contrarii, vel remotione necessarii. 4. d. 2. q. 1. ar. 1. q. 1. 2^m. / ar. 2. c. / q. 3. c. Causa. 31. Cœlum. 15. Certitudo. 19. 21. Cognitio. 25. 71. 75. Comedere. 4. Confessio. 79.

8 Defectus potest esse in creaturis. Opus. 3. c^o. 111. Contemplatio. 22. Cõtrariũ. 15. Corruptio. 4. 15. 16.

9 Defectus contingunt in creaturis, quantum ad naturales operatiões in iis, in quibus sua forma deficere potest. Opus. 3. c^o. 113. Creatura. 15. 16. 30. Cura. 7. Damnatio. 36. 37. 51. Debilitatio. Deesse. Defectibile. Defectiuum.

10 Defectus habet rationem culpę eo ꝙ agens voluntarium, cum sit dominus suę actiõis, si deficiat a fine debito, vituperio dignus est & pœna. Opus. 3. c^o. 10. Deficere. Deformitas. Delectatio. 77.

11 Defectus peccati triplices. s. quidam qui contrariantur perfectioni scientię & gratię: sicut ignorantia, pronitas ad malum, & difficultas ad bonum: quidam qui proueniunt hominibus ex quibusdã particularibus causis, sicut lepra, morbus caducus, & huiõi: & quidam qui cõmuniter in hominibus inueniuntur, ex peccato primi parentis, sicut mors fames, sitis, & huiusmodi. Opus. 3. c^o. 226. co. 2. / Isa. 19. co. 2. prin^o.

12 Defectus voluntatis createę duplex. s. potentialis causa mali. i. eẽ ex nihilo: & actualis. s. culpa. 2. d. 34. 3. 4^m. / d. 44. q. 1. 1. c. Deuotio. 5. 13. 14. Deus. 227. 252. 372. 420. 422. Difficile. 5. 11. Dispensatio. 23. Dolor. 24. 27. Donũ. 44. Ebrietas. 1. Eucharistia. 161. 162. 165. 254. Excommunicatio. 10. Phantasia. 5. Fœmina. 3. Finis. 79. Flagellum. 2. Fomes. 1.

13 Malum in defectu actionis semp causatur ex defectu agẽtis. 1^a. q. 49. 1. 2. c. / ꝯ. 3. c^o. 5. co. 2. / 10. 4^m. / Ma. q. 16. 6. c. prin^o. / Opus. 3. c^o. 143. Forma. 118. 125. Fortitudo. 36. Generatio. 24. Gloria. 8. 12.

14 Id quod sequitur defectum actionis, non attribuitur agẽti, nisi cum potest, & debet agere. 1^a. q. 49. 1. 3^m. / 2. 3^m. / 12^e. q. 6. 3. c. / q. 79. 1. c. Gratia. 36. 116. 117. Gratitudo. 4. Humanitas. 1. Humilitas. 5. 9. 12. 27. Idea. 43. Ieiunium. 24. 26. c̃. Impauiditas. Impedimentum. 1. Imperfectio. o. Improuidentia. Inconstantia. 1. c̃. Infidelis. 12. Innocentia. 7. c̃. Insanabile. Intimiditas. Ira. 22. 33. 40. 41. Irreligiositas. 2. Iuramentum. 2. 4. Ius. 17.

15 Defectus naturę humanę contingit dupliciter. s. vel quia nondum peruenit ad vltimam perfectionem naturę vt in pueris: vel quia recedit ab ea, vt in senibus. 1^a. q. 99. 1. 4^m. / 2. d. 20. q. 2. 1. c. / 4. d. 44. q. 1. ar. 3. q. 1. c. Iustitia. 53.

16 Defectus hominis triplex. s. pœnę, culpę, & naturę, quibus respondet triplex timor. s. seruilis, filialis, & reuerentię: quorum tertius tantum, est in beatis. 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 2. 1^m. / Virt. q. 4. 4. 2^m. Laus. 7. 8. 9. Lex. 39. 40. 70. 73. 178. Licita. 2. 3. Limbus. 2. Litigium. 1. Ludus. 2. Luxuria. 19. Macula. 1. c̃. Malum. 24. 27. 34. 42. 55. Materia. 43. Matrimoniũ. 94. 105. c̃. Medium. 21. 24. Menstruus. 3. 6. Miraculum. 44. Miseria. 1. Misericordia. 16. 29. Missa. 3.

17 Defectus duplex in peccante. s. in actu peccati, ẽm ꝙ transgreditur legem dei & rationis: & priuatio gratię & virtutum. 2. d. 42. q. 1. 2. 5^m. Mollities. 1. 2. Mors. 1. 2. 5. 14. 18. Natura. 6. 38. Naturale. 16. 17. Negligentia. o. Nihil. 4. Nomen. 5. 59. 62. 77. Nuptię. 5. Omissio. 3. Operatio. 10. Opinio. 8. 9. Opprobriũ. 2. Oratio. 53. Ordinatio. 1. Ordo. 98.

18 Omnis defectus inductiuus est ad auaritiam. Ma. q. 13. 2. 8^m. Ornatus. 1. 3. c̃. Palpabile. 3. Passio. 11. 25. 114. Peccatum. 1. 7. 8. 16. 28. 44. 49. 51. 74. 104. 139. 146. 149. 199. 202. 211. 219. 223. 293. 301. 312. 348. 350. 393. 395. 412. Pœna. 26. 77. 95. Pœnitentia. 120. 128. Perfectio. 58. Periculum. 1. 3. Periurium. 2. Perseuerantia. 4. Pertinatia. 3.

19 Defectus in actione voluntaria, dicitur peccatum & culpa. 1. d. 48. 3. c. / Ma. q. 1. 4. o. / Opus. 3. c^o. 120. Poetica. 1. Possessio. 2. Potentia. 15. c̃. 46. 48. Pręsumptio. 6. Processio. 7. 11. 14. 60. Prodigalitas. 1. Prouidentia. 13. 24. 56.

20 Defectus boni propter culpam contra voluntatẽ, dicitur pœna. Opus. 3. c^o. 321. Prouidentia. 35. Puer. 9. 15. Pusillanimitas. 1. 2. 3. Ratio. 25. 30. 52. Reatus. 1. 4. Recipere. 5. Regnum. 2. Resurrectio. 26. 32. Rex. 9. Sacramentum. 108. Scurrilitas. 1. Sce

bastianus. Semen.21. Senectus.3. Sensus.44. Seruitus.13. Similitudo.10.13.

21 Defectus duplex sequitur ex peccato.s. vt pœna a iudice: vel consequens pœnam: primus debet esse æqualis in peccato æquali: non autem secundus.22ᵉ.q.164.1.4ᵐ./.Ma.q.5.4.c. Simonia.36. Sobrietas.5. Sollicitudo.6. Spes.24.33.36. Sponsalia.10. Sterilitas.2. Studium.3. Stultitia.2.6. Superbia.5.31. Temeritas.2.3. Temperantia.3.

22 Christus curans corporalitatem, & passibilitatem corporis nostri, curauit omnes alios defectus nostros: quia omnes causantur ex ea superadditis quibusdam particularibus causis.3ᵃ.q.14.4.1ᵐ. Terra.14. Testis.7. Timor.10.30.35.

23 Nullus defectus pōt esse in deo.1ᵃ.q.49.2.c./.22ᵉ.q.161.1.4ᵐ./.2.d.37.q.2.1.2.c./.d.44.q.1.1.4ᵐ./.ℨ.1.cᵒ.28./.39./.Liᵒ.2.cᵒ.25./.Opus.3.cᵒ.124. Tremor.0. Tribulatio.5. Tristitia.13. Turpitudo.2. Vendere.4.8.13.

24 Nullus defectus reducitur in deum, sicut in causam. 22ᵉ.q.24.10.c./.1.d.17.q.2.5.c./.2.d.37.q.2.1.2.c./.Ma.q.3.2.c. Vertigo.0. Via.3. Vindicatio.2.3. Virtus.102.149. Visio.10.14. Vita.82. Vitium.0. Vituperatio.2.

Oppositum videtur dicere.quol.4.4.ß.

☞ Duᵒ.435ᵒ. R ßᵒ. sicut Duᵒ.503ᵒ.

25 Intellectus angeli non habet defectum, si defectus accipiatur priuatiue, vt.s. careat eo quod habere debet: si vero accipiatur negatiue: sic quælibet creatura inuenitur deficiēs deo comparata, dum non habet illam excellentiam quæ inuenitur in deo.1ᵃ.q.12.4.2ᵐ./.4.d.49.q.2.6.4ᵐ. Vnctio.6.23. Vsura.100.300.303. Vxor.7. Christus.173.č.

26 Causæ defectus dupliciter.s. ex propria intentione: & præter intentionē: & sic semper oportet causam esse defectiuam: non aūt primo modo: ideo primo modo conuenit deo: non autē secundo modo.quol.4.4.ß.

Defendere. Accusatio.10. Aduocatus.0. Ala. Amor.179. Apis.5. Arma. Calumnia.2. Charitas.28. Ciuis.1.3. Condēnatus. Confirmatio.21.28.31. Hæresis.1.26. Nocere.8. Occidere.9.20.21. Prælatio.23. Protectio. Regere.14. Religio.31.97. Rixa.2.3. Seditio.3. Sentētia.3. Suffragia.4. Tabernaculū.2. Via.6.8. Vsura.259.272.273. Christus.212.

Deferre. Angelus.87. Corpus.47. Honor.0. Odor.4. Rex.7.10. Votum.62. Vox.4.

Deficere quoddam corrūpi est.ℨ.2.cᵒ.25.4ᵐ. Accipere.2. Auaritia.22. Baptismus.127. Bonitas.8.124. Casus.0. Certitudo.19. Defectibile. Defectiuum. Defectus.0. Peccatum.7.8. Deflecti. Declinare. Flexibile. Inclinabilitas. Inclinatio.0. Via.11.

Deflorare, Deuirginare, Raptus.2. Stuprum.0. Violatio.

DEFORMITAS pōt esse in corpore humano dupliciter.s. vno modo ex defectu alicuius membri: sicut mutilatos, turpes dicimus. deest enim eis debita proportio partium ad totum: alio modo deformitas contingit ex indebita partium dispositione, vel indebita quantitate vel qualitate, vel situ, quæ etiam proportionem debitam partium ad totū non patitur: sicut sunt febres & huiusmodi ægritudines, quæ sunt interdum deformitatis causæ.4.d.44.q.3.ar.1.q.1.c. Actio.38. Adam.63. Angelus.482. Augmentum.19. Circunstantia.23. Deus.425. Fomes.6. Ingratitudo.16. Mors.10. Nomē.62. Peccatum.50.70.71.157. Resurrectio.19. Sacrilegium.3.6. Stuprum.2. Testis.8. Voluntas.41.

Defunctus. Amor.116. Anniuersarium. Dæmō.72. Heroes.1. Ieiunium.12. Indulgentia.27. Maria.61. Missa.27. Mortuus.0. Officiū.15. Operatio.48.č. Opprobrium.1. Oratio.87. Sepultura.5.6. Suffragia.0. Vsura.242.243.244.253.

Degenerare. Amor.270. Illegitimus.0. Tyrannus.2. Veritas.57. Spurius.

Deglutire. Eucharistia.162.196.197.198. Manducatio.2. Traiicere.

DEGRADATIO aufert ordinis executionē, quasi in perpetuum: sed excōicatio, solum vsq; ad emendationē.3ᵃ.q.82.8.3ᵐ. Clauis.1.17. Eucharistia.153.154.161. Sacramentum.78.

Dehonoratio. Contumelia.1. Inhonorare. Præceptū.102. Verecundia.0. Vituperatio.0.

Deiectio. Error.9. Humilitas.1. Miraculum.36. Mulier.6. Natiuitas.29.

DEIFICATUS pdicatur de humanitate Christi: non aūt de homine Christo.3ᵃ.q.16.3.c.2ᵐ./.5.2ᵐ./.3.d.7.q.2.2.1ᵐ. Idolatria.4.

Deiformis. Angelus.289. Charitas.132. Sapiētia.28.39. Deinceps. Adoptio.1. Ciuilis.3. Præceptum.122. Posterius. Status.6.

1 DEITAS dicitur a deo per se, & essentialiter: sed diuinitas a diuino.s. participatiue.1.d.15.lec.2.1.ß./.d.29.1.2ᵐ. Adiectiuum.11.č. Adoratio.9.č. Angelus.495.č. Arrius. Beatus.4. Blasphemia.1.2.12.č. Claritas.16. Corpus.56.

2 Deitas inquantum vna in pluribus personis, cōuenit cum forma nominis collectiui.1ᵃ.q.39.5.6ᵐ. Dæmon.21.22.89.

3 Deitas non potest supponere pro persona.1ᵃ.q.39.5.0./.3.d.4.q.2.2.2ᵐ. Descendere.10. Deuotio.6.7. Deus.0.

4 Oppositum videtur dicere.3.d.8.3.c.

☞ R ßᵒ. Dubio.436ᵒ.

Eucharistia.121.122. Generatio.72. Hæresis.88.

5 Impossibile est eē plures numero deitates.ℨ.2.cᵒ.25.11ᵐ./.Liᵒ.4.cᵒ.10.3ᵐ./.Poᵃ.q.1.6.c.ß. Idolatria.4. In.7.č. Iudæi.18.19. Iudicium.50. Lex.66. Maᵃ.30. Materia.25. Mors.41.43.č. Obediētia.28. Oratio.97. Prælatio.25. Pulchritudo.13.14. Sacrificium.41. Subsistentia.7.č. Terra.2. Christus.35.44.103.154.167.179.204.205.207.

1 DELBORA præfuit non quidē in sacerdotalibus: sed in temporalibus: sicut etiam nunc præsunt aliquæ mulieres.4.d.25.q.2.ar.2.q.1.2ᵐ.

2 Delbora non publice iudicabat: sed instinctu spūs sancti, consilia dabat.1ᵉ.Thi.2.lec.3.co.1.ß.

Delectabile. Agricultura.1. Amicitia.2.5.11.25.29.32.37. Amor.241.266. Bonitas.51.53.56.233. Calor.14. Contemplatio.7.16.17.24.č. Continentia.1.4.č. Delectamentum. Delectatio.24.č.41.112. Felicitas.3. Finis.15. Honestum.7.9. Idolatria.9. Ira.32.73.74. Lachrymæ. Præceptum.67. Primi.2. Sensualitas.9. Separatio.3. Temperantia.15. Timor.9.

Delectamentū. Delectabile. Delectatio.0. Nutrire.2.

DELECTATIO QVID.23.39.

1 Delectatio non est generatio: sed generatum esse.12ᵉ.q.31.1.c./.q.35.5.c./.4.d.49.q.3.ar.4.q.3.6ᵐ.

2 Delectatio secundum Platonem est generatio sensibilis, scilicet cognita in natura, id est connaturalis.1.d.1.q.4.1.c./.2.d.20.q.1.2.3ᵐ./.3.d.27.q.1.2.3ᵐ.

3 Delectatio secundum Aristotelem, est quidam motus animæ, & constitutio simul tota, & sensibilis, in naturam existentem.12ᵉ.q.31.1.c.

4 Delectatio est motus, qui est actus perfecti: nō autem est motus, q est actus existētis in potētia.12ᵉ.q.31.2.

3m./.4.d.49.q.3.ar.1.q.1.1m.

5 Delectatio est motus in appetitu animali:consequens apprehensionem boni naturalis,presentis per sensum. 12e.q.11.1.3m./.q.31.1.c. 2m./.q.35.1.c./.3.d. 26.q. 1.3.c./.Poste.lec.41.fi. Affectio.o.

6 Delectatio est operatio causaliter:non aūt formaliter, nec essentialiter.12e.q.31.1.1m./.Virt.q.2.2.12m.

7 Delectatio est passio anime.12e.q.31.1.o./.4.2m./.5. c.fi./.2m./.q.35.1.c./.4.d.49.q.3.ā.1.q.1.o./.q.2.1m.

8 Nulla delectatio est quid optimum. 12e.q.2.6.o./.4. d.49.q.3. ar.4.q.3.o./.p̄.3. co.26.4m./. Ethi.10.lec. 4.co.2.

9 Immo aliqua delectatio potest esse summū bonū hominis.12e.q.34.3.o./.q.39.4.1m./.3.d.38.2.c.6m./.4. d.49.q.3.ar.4.q.3.c. F Rfio.duo.437o.

OBIECTVM.5.24.27.31.32.33.34.37.42.43.44. 46.49.68.73.81.87.

10 Obiectum delectationis est bonum apparens,conueniens,coniunctum.12e.q.43.1.c. Beatitudo.21. 23.24.45.72.75.128.

11 Delectatio est quietatio cognita in re ꝯuenienti.12e. q.11.1.3m./.q.34.1.c./.q.43.1.c./.3.d. 27.q.1.2.3m./. 4.d.49.q.3.ar.1.q.1.c./.Poste.lec.41.fi. Carentia.1.4.c̄.Delectabile.

12 Delectatio est quies appetitus tendentis in finē,propter presentiam eius:sed est motus appetitus ab appetibili presenti,immutante appetitū.12e.q.31.1.2m./. q.33.3.1m./.q.34.2.2m./.3m./.3. 3m./.4.c.2m./.q.38. 1.c. Delectamentum.Finis.15.20.54.Frui.9.

13 Delectatio est sicut quies naturalis:sed tristitia est sicut quies violenta.12e.q.31.8.c.1m. Ira.76.Loqui. 3.Ludus.1.

14 Delectari de deo in via plene non possumus:sicut nec deum cognoscere.22e.q.44.6.o./.Opus.61.co.24. Passio.39.c̄.Temperantia.15.c̄.Vita.34.

SVBIECTVM.7.9.38.38.39.49.55.56.57.60.62. 64.69.71.72.73.75.

15 Nulla delectatio est in carentibus omni cognitione. 12e.q.11.2.c./.q.31.1.c./.q. 32.1.c./.q.35.1.c./.q.41. 3.c./.1.d.1.q.4.1.c.1m./.3.d.27.q.1.2.3m./.4.d.49.q. 3.ar.1.q.1.c./.Veri.q.22.1.13m./. Ethi.lec.14.prino. Animal.61.c̄.

16 In omni cognoscente est aliqua delectatio. 1.d.45. 1.c. Appetitus.48.Comprehendere.8.Costa.1. Damnatio.7.Delicatus.

17 Delectatio proprie dicta est in deo.12e.q.31.4.2m./. 1.d.45.1.o./.3.d.32.1. 1m./.p̄.1.co.91.co.3./. Met. 12.lec.6.co.5.6.

18 Delectatio diuersimode est in deo, angelis, hominibus,& brutis.12e.q.31.4.2m./.4.d.49.q.3.ā.1.q.2.o. Delitiosi.

19 Delectatio est in appetitu sensitiuo:& in appetitu intellectiuo.12e.q.30.1.c./.q.31.3.4.o./.q.35. 1.c./.1.d. 45.1.c./.3.d.26.q.1.2.c.fi./.d.32.1. 1m./.4.d.49.q.3. ar.1.q.1.2.o. Eucharistia.176.251.Fortitudo.44. Iustus.11.Passio.64.

20 Delectatio nō pertinet ad potentiā generatiuam:sed ad sensitiuam.2.d.20.q.1.2.3m. Puer.2.

21 Delectatio pugnantis in vincendo,est in irascibili:sed que est in possidendo victum,est in concupiscibili.3.d. 26.q.1.2.5m.

22 Spiritus animalis est subiectum delectationis,& omnium passionum anime & proximum instrumentum anime,in operationibus eius per corpus. 4.d.49.q.3. ar.1.q.2.2m./.ar.2.c. Pulchritudo.6.Ratio.48.Senectus.2.Tactus.8.14.Turpiloquium.

23 Omnis delectatio est proprium accidens beatitudinis: vel partis eius.12e.q.2.6.c./.q.3.4.c.

24 CAVSA.6.47.69.104./. Causa proxima delectationis est operatio:cuius obiectum, est causa remota. 12e.q.32.1.o./.4.d.49.q.3.ar.5.q.4.c.

25 Oportet ꝙ omnis delectatio,aliquam operationē consequatur.12e.q.32.1.o.

26 Omnis operatio procedens ex habitu perficiente naturam:causat delectationem.12e.q.100.9.c.3m./.3.d. 34.q.1.5.c./.4.d.49.q.3.2.c.

27 Causa formalis delectationis est obiectū eius.s.opatio cōnaturalis habitus,nō impedita:sed causa materialis, est sp̄us abundans,clarus,temperatus,nō nimis rarus, nec nimis densus:primū non est in conualescentibus: secundū in melancholicis:tertiū in egris:quartū in macilentis:& quintum in senibus:ideo magis inclinatur ad tristitiam.4.d.49.q.3.2.o. Admiratio.5.

28 Operatio non est propter delectationem:sed econuerso.12e.q.4.2.o./.2.d.38.2.6m./.4.d.49.q.3. ar.4.q.3. c.2m./.p̄.1.co.100./.Lio.3.co.26.co.3.4./.27.1m. Agricultura.1.Amor.62.165.210. Ancilla.Appetitus.15.48.

29 Delectatio est maior in principio operationis, ꝙ in processu eius continuitate:quamuis forte in processu, operatio sit intensior:& hoc triplici ratione:scilicet primo quia cum operatio sit delectationis causa, quanto aliquid attentius operatur:tanto maior delectatio ex operatione consurgit:homo autem in principio operationis attentior est ad operationem,ꝙ in progressu: & ideo in progressu operationis,quando aliquis negligentius intendit operationi,non sentit tantā in operatione delectationē.scdo quia oportet in nobis delectationē esse sm modū nostre nature:vnde cū nostra natura sit mutabilis:nō est nobis semp idē delectabile: quia iam mutati sumus a pstina dispositiōe:& sic post pauca,nō est nobis ꝯueniens,qd prius conueniēs erat: & ideo qd prius erat delectabile,postea fit minus delectabile,vel ēt triste:& nec est ēt ratio,quare continuitas vnius rei,in nobis fastidium parit:alternatio vero delectat.tertio quia cum ad delectationem requiratur conuenientis perceptio, quanto aliquid minus sentitur,minus est delectabile:res aūt in sui nouitate magis sentiuntur: quia postmodum earū dispositio fit ꝙ̄ꝗ qualitas quedam inherens sentientibus. 12e.q.32.1. 3m./.4.d.49.q.3.2.3m. Apprehensio.1.2.

30 Operatio vnius pōt esse cā delectationis in alio tripliciter.s.benefaciendo,faciēdo estimationem boni eius, & propter amorē vel odium.12e.q.32.5.o. Beatitudo.21.23.24.128.Bōitas.170.226.Calor.14.Cantus.4.Castitas.3.4.Claritas.14.Consolatio.Cōtemplatio.7.19.24.25.Costa.1. Dānatio.7.c̄. Deuotio. 8.Docere.11.Dulcedo.1.5.Eucharistia.176.251.

31 Ad delectationem requirūtur duo.s.adeptio,vel coniunctio,vel presentia boni conuenientis: & cognitio huius.12e.q.32.o./.q.33.1.c./.q. 35.1.7.c./.q.43.1.c./. 4.d.49.q.3.2.3m. Finis.15.20.Fructus.2.7.10. 18.Frui.1.Habitus.2.32.Ignis.17.

32 Motus est causa delectationis tripliciter:primo quia mutamur:secundo quia obiectum excedit:tertio rōne cognitionis.12e.q.32.2.o./.4.d.49.q.3.2.3m. Inuidia.13.Ira.39.53.Loqui.3.Ludicra.Ludus.1.2. Meritum.5.20.39.57.98.

33 Consueta delectant:quia sunt connaturalia. 12e.q. 32.2.3m./.8.3m. Mollities.1.2.Musica.o.Oratio.41.43.56.

34 Raro contingentia delectant:ratione admirationis, & desiderii.12e.q.32.8.3m./.Met.12.lec.6.co.5. Organum.2.

35 Benefacere aliis,est causa delectationis tripliciter,scilicet propter spem,vel amorem:ratione excellentie,&

ratione libertatis.12e.q.32.8.0. Pulchritudo.6.8. Ratio.48. Sapientia.29. Separatio.3. Spes.45.&.69. Verbum.72.75. Vinum.2.3.

36 Amor & concupiscentia causant delectationem: sed magis spes. 12e.q.32.3.3m./.q.35.3.2m./.q.100.9.3m./.3.d.27.q.1.3.2m.

37 Spes ratione prȩsentis ȩstimationis delectat: sed ratione absentiȩ, affligit.12e.q.32.3.2m./.q.40.8.1m./.1.d.1.I.8m./.3.d.26.q.1.2.3m./.q.2.ar.5.q.3.1m./.Virt.q.4.1.13m./.Ro.12.lec.2.co.5./.Phy.7.lec.6.co.1. Virginitas.6.7.9.11.23.28.

38 Spes causat delectationem quȩ est in irascibili: non autem in concupiscibili.3.d.26.q.1.2.3m./.5m. Virtus.182.221.

39 Sensus magis delectat quam spes, & hȩc magis quam memoria: quia delectatio est de re prȩsenti.12e.q.32.3.0./.22e.q.30.1.3m./.Met.12.lec.6.co.5. Vita.34. Voluptas.

40 Vincere delectat inquantum demonstrat propriã excellentiam: ideo omnes ludi & pugnȩ delectant, propter spem victoriȩ.12e.q.32.6.3m./.Ebdo.prin°.

41 Ocium, ludus, & omnia quȩ ad requiem pertinẽt, sunt delectabilia: inquantum auferunt tristitiam, quȩ est ex labore.12e.q.32.1.3m./.Ebdo.prin°.

42 Omne simile ratione vnitatis delectat: sed contristat, per excessum corrumpendo, vel vt impedit proprium bonum.12e.q.32.7.0.

43 Redarguere & punire delectant, ratione propriȩ excellentiȩ, vel amoris: non autem propter malum alterius.12e.q.32.6.3m.

44 Dare aliis, delectat, inquãtũ indicat propriũ bonũ: sed cõtristat, inquantũ euacuat illud.12e.q.32.6.1m.

45 Tristitia est causa per accidens delectationis: inquantũ facit magis eam appeti, & propter eam fertur.12e.q.35.3.1m./.q.48.1.c.

46 Tristitia in prȩsenti causat delectationem, inquãtum reprȩsentat in memoria rem dilectam: sed in prȩterito, quia euasit ab aliquibus tristibus & dolorosis.12e.q.32.4.0.

47 Delectatio sensibilis causatur ex coniunctione conuenientis, secundum sensum tactus tantum, si sit completa: sicut & dolor in lȩsiõe ei°.3.d.15.q.2.ar.3.q.1.2.c.

48 EFFECTVS.64.70.71./. Dilatatio metaphorice sumpta est effectus delectationis, amoris, & desiderii.12e.q.33.1.0./.q.37.2.c. Addiscere.2.

49 Qui delectatur, constringit rem delectantem, dum ei fortiter inhȩret: sed cor suum ampliat: vt perfecte fruatur.12e.q.33.1.3m.

50 Delectatio perficit operationem tripliciter.s.vt finis, vt forma, & augẽdo.12e.q.4.1.3m./.q.33.4.0./.q.34.4.3m./.q.40.8.c./.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.3m./.d.49.q.3.ar.3.q.3.3m./.Veri.q.26.10.c.2m. Affectio.2. Amor.223.226.234.236.

51 Delectatio duplex.s.ante cõsecutionem finis: & post. Prima ordinatur ad finem: secunda vero efficitur per operationem.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.3m. Coitus.5.c. Contemplatio.7.19.24.25. Deliciosi. Dolor.33. Dulcedo.1.5. Aestimatio.2.

52 Operatio est propter delectationem: sicut propter suã perfectionem.2.d.38.2.6m. Ira.39.53. Iustum.11. Martyrium.5.

53 Quȩlibet delectatio mitigat quãlibet tristitiam.12e.q.35.4.2m./.3m./.q.38.1.0./.3.4.c./.5.0./.q.48.1.0./.3a.q.46.8.2m./.2e. Cor.7.co.3. Matrimonium.76. Oratio.41.43.56. Seruire.4. Spes.45.c.59. Virtus.182.

54 Delectatio contemplationis adiuuat vsum rationis, corporales autem impediunt tripliciter.s.per distractionem contrarietatẽ, & ligationem.12e.q.4.1.3m.q.33.3.0./.4.1m./.q.34.1.1m./.22e.q.15.3.0./.q.53.6.0./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.3m./.ar.5.q.1.4m./.Ma.q.10.1.7m. Turpiloquium.

55 Delectatio maxime corrumpit ȩstimationem prudentiȩ: & prȩcipue in venereis, quia totam animã absorbet.22e.q.53.6.c./.q.55.8.1m./.q.153.5.1m.

56 Immo nõ ligat totaliter rationem.22e.q.150.4.3m. Du°.438°. Rñ°. sicut Du°.372°.700°.

57 Delectationes spũales causant desiderium sui sine fastidio, nisi per accidens, ratione corporis.12e.q.33.2.0.

58 Delectationes corporales rõne habiti excedentis, causant fastidium: sed ratione non habiti, causant desiderium.12e.q.33.2.0./.4.d.49.q.3.2.3m.

59 Delectationes corporales sunt medicinales, contra fastidiũ: vel sunt ȩgritudinales.i.inordinate amatȩ.12e.q.31.5.c.fi.1m./.q.48.1.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.4m./.d.49.q.3.ar.5.q.1.c.fi.4m.

60 Ex actu carnalis delectatiõis, mollescit animus, & minus virilis redditur. Opus.20.Li°.4.c°.6./.14./.Op°.64.c°.22.

TRISTITIA.13.27.38.44.45.46.47.53.

61 Omnis tristitia impedit omnem delectationem per redundantiam: sed per se, impedit tantum contraria.12e.q.35.4.2m./.3m./.6.c.fi./.3a.q.46.8.2m./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.5m. Affectio.2. Calor.14. Deliciosi. Dolor.8.33.42. Ieiunium.11. Ignis.17.

62 Omnis tristitia impedit aliquam operationem: inquãtum est contraria operanti. Sed non omnis delectatio coadiuuat ad operandum. Immo extranea impedit, auertendo intentionem.12e.q.33.3.4.c./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.3m./.Ma.q.10.1.7m. Prȩceptum.67.

63 Operatio secundũ se est delectabilis: sed per accidens, est pœnosa, & contristans.s.ratione motus fatigãtis: ideo quies est delectabilis per accidens.i.remouendo contristans.s.motum.12e.q.32.1.3m./.4.d.49.q.3.2.4m./.ar.3.q.1.1m. Tristitia.17.

64 Quȩlibet delectatio, contrariatur cuilibet tristitiȩ sm dispositionem subiecti, & sm effectus: quia per primũ, natura confertatur, & per secundum molestatur.12e.q.35.4.2m./.3m./.q.38.1.1m.

65 Delectationi considerationis intellectus, nulla tristitia contrariatur ratione sui: sed tantum ratione obiecti.12e.q.31.5.c.fi./.q.32.7.2m./.q.35.5.0./.22e.q.9.4.2m./.q.180.8.c./.3a.q.46.7.4m./.3.d.15.q.2.ã.3.q.2.3m./.d.26.q.1.5.5m./.4.d.49.q.3.ar.3.q.2.0./.Veri.q.2.6.8m./.q.26.3.6m./.9.8m./.Virt.q.2.6.8m./.Op°.3.c°.168./.Phy.7.lec.6.co.3.fi.

66 Dolor & tristitia, contrariantur cuilibet delectationi secundum genus: non aũt sm speciem.12e.q.35.3.4.0./.q.38.1.1m./.4.d.49.q.3.ar.3.q.1.0.

67 Delectatio potest esse integra & perfecta: non autẽ tristitia: sed semper est sm partem.12e.q.35.6.c.

68 Delectatio & tristitia de eodem contrariantur secũdũ speciem: sed de oppositis habent conuenientiam: & de disparatis, sunt disparatȩ.12e.q.35.4.0./.5.c./.q.36.1.2m./.4.d.14.q.1.ar.4.q.2.0.

69 Omnes fugiunt quãlibet tristitiam: nõ autem omnes appetunt quãlibet delectationem.12e.q.39.1.2m./.3.c./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.2m.

70 Appetitus delectationis est maior quam fuga tristitiȩ sm se: sed per accidens, est econuerso tripliciter.s.primo quia tristitia magis sentitur: secũdo ex causa: tertio ex effectu.12e.q.35.6.0./.22e.q.138.1.c./.3.d.27.q.1.3.3m./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.0.

71 Delectatio magis afficit quam tristitia: quia magis sentitur.12e.q.29.3.0./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.c.1m.

72 Sensibile proportionatum sentienti, delectat: excessus

lutem & defectus contristant. 4.d.44.q.3.ar.1.q.3.3m./.d.49.q.3.2.3m.

APPETITVS. 3.5.7.12.19.20.22.34.36.45.46.57.58.62.69.107.108.

73 Omne animal appetit delectatões naturaliter: vt medicinas, contra labores sensuum: & motuũ. 12e.q.32.7.2m./.22e.q.34.6.c. Animal.61.c̃. Appetitus.48.54. Aureola.4.25. Bonitas.194.226. Capitale.7. Coitus.3. Concupiscentia.1.2. Fructus.2.3.10.

74 Delectatio appetitus naturalis dicitur tantum delectatio: & opposita passio, dicitur dolor. Sed delectatio appetitus animalis, dicitur etiam gaudium: & opposita passio, dicitur tristitia. Primę sunt in qualibet potentia: secunda vero in concupiscibili tantum. 12e.q.31.3.0./.q.35.2.7.c./.q.41.3.c./.3.d.27.q.1.2. 3m./.4.d.49.q.3.ar.3.q.1.3m.

75 Iuuenes & melancholici, vehementer appetunt delectationes sensuum, propter laborem suę naturę. 12e.q.32.7.2m./.4.d.49.q.3.ar.5.q.1.c.6.

76 Delectatio naturaliter appetitur propter se finaliter: non autem formaliter, nec effectiue. 12e.q.2.6.1m./.3m./.q.34.2.2m./.4.d.49.q.3.ar.4.q.3.3m./.ꝑ.3.c°.26.co.4./.Gal.5.co.7.6. Frui.1.7.9. Habitus.2.32. Iudicra. Pertinacia.2.

77 Delectatio corporalis plus appetitur, ꝙ̃ spiritualis per accidens: quia quidam abundant sensu, & deficiũt intellectu: & quia pluribus est nota ꝙ̃ spũalis. 12e.q.2.6.c.1m./.2m./.q.31.5.c./.q.32.7.2m./.2.d.36.L.prin°./.4.d.49.q.3.ar.5.q.1.c.6./.ꝑ.3.c°.26.co.4./.ps.18.co.11. Pulchritudo.6.8. Senectus.2. Seruire.4. Temperantia.15. Virtus.182.221.

78 BONAE VEL MALAE./. Omnis delectatio inquantum hmõi, est bona: sed vt talis, potest esse bona & mala: sicut operatio, quę est obiectum eius. 4.d.31.q.2.3.c./.d.49.q.3.ar.4.q.1.0. Adeps.3. Adulatio.1.c. Ancilla. Agricultura.1.

79 Non omnis delectatio est bona, nec omnis est mala: sed aliqua est bona, & aliqua mala. 12e.q.34.1.2.c./.4.d.49.q.3.ar.3.q.3.1m./.ar.4.q.1.3.4./. Veri.q.15.4.0./. Ethi.10.lec.1.2.3.4.0.

80 Omnis tristitia per se est mala: licet per accidens possit esse bona: sed nõ omnis delectatio est bona per se. 3a.q.15.6.2m./.3m./.9.d.49.q.3.ar.3.q.3.2m./.ar.4.q.1.2.0.

81 Delectatio de apparenti bono, & vero malo, & tristitia de apparenti malo & vero bono, sunt malę moraliter. 22e.q.35.1.c.

82 Tristitia est materia delectationis & gaudii, per accidens tantum: & econuerso, inquantum tristitię accidit esse bonum, & illis malum. 12e.q.35.3.2m./.3m./.3.d.15.q.3.ar.3.q.2.5m./.4.d.14.q.1.ar.4.q.2.0./.d.49.q.3.ar.3.q.1.2m.

83 Abstinere a delectatione propter maiorem delectationis fruitionem, est contra temperantiam. ꝑ.4.c°.82.9m. Castitas.3.

84 Vti cibis vel venereis propter delectationẽ tñ, est vitiosum. ꝑ.4.c°.81.7m. Cogitatio.10.c̃. Conscientia.17.18.

85 Interior delectatio cogitatiõis prauę, phibeẽ nono pcepto decalogi. 2.d.24.q.3.4.4m./. Veri.q.15.4.9m.

86 Delectatio non dicitur morosa, nisi sit cum consensu rationis deliberatę. 12e.q.74.6.3m./.q.88.4.2m./.2.d.24.q.3.4.c.2m./. Veri.q.15.4.c. Continentia.1.5.c̃. Detractio.3.4. Aestimatio.1. Finis.15.20.54. Fractio.2. Gula.2.4.

87 Consensus rationis in delectationem cogitatiõis prauę, ratione obiecti est peccatum mortale: sed ratione cogitationis tantum, est veniale, vel nullũ, puta cum aliquis causa disputationis, vel confessionis, & hmõi, cogitat de peccatis carnalibus. 12e.q.31.5.c./.q.74.8.0./.q.88.5.2m./.22e.q.154.4.c./.q.180.7.0./.2.d.24.q.3.4.0./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.3m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.5.4m./.d.31.q.2.3.2m./. Veri.q.15.4.0./.q.25.5.10m./. Ma.q.7.4.2m./.q.15.2.16m./.17m./. quol.12.34.0. Inconstantia.2. Inebriari. Ira.39.53. Iustus.11. Luxuria.1.3.17.25. Matrimonium.52.c. Operatio.7. Oratio.41.43.56. Patientia.1. Peccatum.38.39.40.96.97.102.214.291.404. Perseuerantia.9. Pertinacia.2. Plato.2. Pollutio.1.2.7.c.

88 Delectatio actus coniugalis de se non est peccatũ mortale, nec veniale. 12e.q.34.1.1m./.1.d.31.q.1.1.3m./.4.d.49.q.3.ar.4.q.1.c./.Ma.q.15.2.17m. Pręceptum.67. Primi.2. Puer.2. Pulchritudo.6.8. Venus.3.

89 Actus matrimonii propter delectationem tantũ, intra limites matrimonii, est peccatum veniale: sed extra limites matrimonii, vel excludendo ordinem finis vltimi, est peccatum mortale: quia qñ est peccatũ luxurię, propter solã inordinatiõnẽ cõcupiscentię: sicut cũ aliquis libidinose accedit ad suam vxorem: tunc est distinguẽdũ: quia qñq; est talis inordinatio, quę excludit ordinẽ finis vltimi: puta cũ aliquis in tantũ concupiscit delectationẽ veneream, ꝙ ab ea non abstineret ꝑpter pręceptũ dei: & ꝙ illam mulierẽ cognoscere vellet, vel etiã aliã, pręter matrimonii legẽ, & sic est peccatũ mortale: quia concupiscentia non refrenatur intra limites matrimonii. aliqñ vero inordinatio concupiscẽtię nõ tollit ordinẽ vltimi finis, qñ. s. aliquis, & si superabundet in concupiscẽtia delectatiõis venereę: tñ potius ab ea abstineret ꝙ̃ contra dei pceptũ ageret: nec istã mulierem, aut aliam cognosceret, si sua vxor non esset: & tunc concupiscentia sistit intra limites matrimonii, & est peccatũ veniale. Manifestũ est enim ꝙ in quibusdã peccatis est quidẽ aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad vltimũ finem, sed solũ circa ea quę sunt ad finẽ: inquantũ plus vel minus debite eis intenditur, saluato tamen ordine ad vltimum finẽ: puta cũ homo, & si nimis ad aliquã rem temporalẽ afficiatur: non tamen pro ea vellet deum offendere, aliquid contra pręceptum eius faciendo. 12e.q.27.5.c./.22e.q.69.3.c./.3.d.26.q.1.4.c.3m./.d.31.q.2.3.0./.4.d.16.q.2.ar.2.q.2.0./.q.4.ar.2.q.2.0./.d.30. L.6./.ꝑ.4.c°.82./. Veri.q.25.5.7m./. Ma.q.4.6.18m./.q.15.1.2.c./. Iob.31.prin°./.1e. Cor.7.co.6./.1e. Thes.4.co.2. Virginitas.6.7.9.11.23.28.

90 COOPERATIO./. Delectatio duplex. s. carnalis. i. quę completur sensu carnis. s. ciborum & venereorũ: & spũalis. i. quę completur sola apprehensione animę. 22e.q.118.6.c./.q.123.8.c. Aduentus.6. Affectio.3. Amicitia.2.5.23.33.34.35.37.

91 Delectatio corporalis. i. sm sensum, est vehementior quo ad nos: sed delectatio spiritualis est simpliciter maior, firmior, & dignior. 12e.q.2.6.c./.q.31.5.0./.q.38.4.c./.22e.q.141.4.4m./.q.180.7.c./.4.d.49.q.3.ã.5.q.3.0./.ps.18.co.11./. Ethi.lec.13.co.14. Met.12.lec.6.co.5.6. Amor.62.180.247.253.258. Ancilla. Aureola.4.25.

92 Delectatio corporalis vocatur voluptas: quia pluribus est nota ꝙ̃ spũalis. 12e.q.2.6.c. Charitas.57.

93 Solę delectationes spirituales sunt simpliciter delectationes propter se quęrendę, & requisitę ad beatitudinẽ: non autem corporales, contra Chiliastas. 4.d.44.q.1.ar.3.q.4.4m./.d.49.q.3.ar.5.q.1.c.3m./.4m. Castitas.3.4. Comprehendere.8.

94 Delectationes corporales indigent temperari, & refrenari per rationem, non autem spũales: quia non sunt

ſm mentem, quę eſt regula: ideo ſm ſe ſunt ſobrię & moderatę. 12ᵉ.q.31.5.3ᵐ./.22ᵉ.q.141.4.4ᵐ./.Ma.q. 15.2.c. Concupiſcentia.1.2.15.
95 Nullus diu poteſt eſſe ſine delectatione: ideo carēs delectationibus ſpiritualibus, tranſit ad carnales. 22ᵉ.q. 35.4.2ᵐ./.q.119.1.3ᵐ. Contemplatio.19.24. 25. Deus.246.247. Dulcedo.1. Euchariſtia.176.251, Fatuus. Fides.10.
96 Delectatio ſpiritualis eſt tota ſimul, non autem corporalis. 12ᵉ.q.31.2.0./.5.c.ſi. Finis.15.20.54. Frui. 1. Inebriari.
97 Delectatio ſecundum tactū eſt maior vtilitate, & ſimpliciter, & naturalior, q̄ ſecundū alios ſenſus: ſed delectatio ſecundum viſum, eſt maior, ratione cognitiōis. 12ᵉ.q.31.6.0./.22ᵉ.q.15.3.c./.q.141.4.c.3ᵐ./.7.c./.4. d.49.q.3.ar.5.q.2.0./.q.5. ar.3.q.2.c.4ᵐ./. Ma.q.8. 1.5ᵐ./.q.14.4.c.1ᵐ./.q.15.4.c. Ira.39.53. Magis. 7. Peccatum.38.39.40.214.291.404.
98 Delectatio venereorum eſt maxima inter omnes delectationes corporales. Ma.q.15.4.c. Perſeuerantia.2.
99 Delectatio ſpiritualis non minor eſt in ſenibus, q̄ in iuuenibus: immo forte maior: ſed de ſenſibili delectatione, eſt econuerſo.4.d.49.q.3.2.c.ſi./.5ᵐ. Ratio. 48. Seruire.4. Stultiloquium. Tactus.8.14.
100 Delectatio contemplationis excedit omnem delectationem humanam. 12ᵉ.q.3.5.c.ſi./.q.38.4.c./.22ᵉ.q. 180.7.0.
101 Delectatio vitę contemplatiuę eſt nobilior, conuenientior nobis, purior, & perfectior, q̄ vitę actiuę. 22ᵉ.q. 182.1.c./.4.d. 49.q.3. ar.5.q.3.0. Temperantia.4.8.15.c̄. Verbum.72.75. Virginitas.6.7.9. 12.13.18.
102 Delectatio contemplationis in via, eſt imperfecta reſpectu contemplatiōis in patria. 22ᵉ.q.180.7.3ᵐ.
103 Contemplatio diuinorum in via, eſt maioris delectationis qualibet contemplatione alterius rei. 22ᵉ.q. 180.7.3ᵐ.
104 Delectatio beatorum reſpectu cauſę remotę, ſcilicet dei, eſt ęqualiter in omnibus: ſed reſpectu cauſę proximę, ſcilicet viſionis dei, eſt maior in maiori.4.d.49.q. 3.ar.5.q.4.0.
105 Delectatio ſm voluntatē eſt menſura & regula omnis actus moralis: non aūt delectatio ſecundū ſenſum. 12ᵉ.q.34.4.0./.4.d.49.q.3.ar.4.q.3.1ᵐ.
106 Delectatio ſenſibilis, fuiſſet maior & purior ante peccatum, q̄ poſt: ſicut delectatio temperati, q̄ intemperati. 1ᵃ.q.98.2.3ᵐ./.2.d.20.q.1.2.2ᵐ.
107 Delectatio eſt prior amore, & ille deſiderio, ſm rōnē finis: ſed ordine generationis, eſt econuerſo. 12ᵉ.q.25. 2.c.3ᵐ./.q.34.4.1ᵐ./.3.d.27.q.1.3.2ᵐ.
108 Delectatio contrariatur delectationi, de obiecto contrario. 12ᵉ.q.31.8.0.
109 Differentia inter delectationem, gaudium, exultationem, lętitiam, hilaritatem, & iocunditatem. 12ᵉ.q.31. 3.0./.q.35.2.c./.3.d.26.q.1.3.c./.d.27.q.1.2.3ᵐ./.4.d. 49.q.3.ar 1.q.4.0./.P̄.1.cᵒ.90.ſi./.Veri.q.26.4. 5ᵐ./. ps.30.co.3.ſi./.ps.50.co.10.
110 IN COMMVNI./. Delectatio eſt in tempore per accidens tantum. ſ. ratione tranſmutationis adiunctę. 12ᵉ.q.31.2.0./.4.d.49.q.3.ar.1.q.3.0./.Veri.q.8.14. 12ᵐ. Auſteritas.2. Beatitudo.21.23.24.45.72.75. 128. Bonitas.170.226.
111 Delectationes dupliciter ſunt innaturales. ſ. quę ſunt contra rationem: & quę ſunt contra naturam communem. 12ᵉ.q.31.3.c./.7.0. Eua.2.
112 Delectari propter ſe formaliter, licitū eſt in omni delectabili, ſecundum ſuam formam: non autem finaliter. 12ᵉ.q.70.1.2ᵐ. Finis.15.20.54.
113 Delectatio non eſt finis charitatis, ſed magis viſio, ad quam conſequitur. 12ᵉ.q.4.2.3ᵐ./.Gal.5.lec.6.co.1.ſi.
114 Delectatio mixta, ſuſcipit magis & minus: non autē delectatio ſimplex. ſ. q̄ ſequitur contemplationē. Ethi. 10.lec.3.co.2.prinᵒ. Fructus.2.7.10.18. Inconſtantia.2. Magis.7. Virtus.182.221.
Delegatus. Iudiciū.35. Legatus.0. Ordinarius.
Delere. Abrogare. Alexāder.1. Aq̄.21. Baptiſmus. 104.193.c̄. Confeſſio.27.58.c̄. Contritio.E. Curatio. Deſtruere. Eleemoſyna.30.c̄. Emundatio. Euchariſtia.276.c̄. Gratia.159.c̄. Lex.53. Liber.26.27. Liberare.0. Maleficium.1. Matrimonium.104. Peccatum. L. Pœna.99. Pœnitentia.109.c̄.132. Perdere. Poſſeſſio.8. Sacrificium.41.
DELPHINVS aſcēdit ad ſuperficiē aq̄, qū imminet tēpeſtas.2.d.7.q.2.2.6ᵐ./.3.d.26.q.1.1.4ᵐ. Cete.8.
1 DELIBERATIO pōt eē in inſtāti: & fuit in Chriſto. Veri.q.29.8.1ᵐ./.Ma.q.16.4.c. Actᵒ.158.159.
2 Immo qđ eſt deliberatū, non pōt eſſe momentaneū. Ma.q.16.4.b.4. P̄ R ñᵒ.duᵒ.439ᵒ.353ᵒ. Amor.51.161.191. Anima.300. Aial.45. Blaſphemia.5.7.11.15.17.c̄. Conſenſus.0. Conſuetudo.2. Delectatio.86.87. Diſcordia.0. Dominium.4.c̄. Finis.24.134. Homo.37.c̄. Iuramentum.15. Lingua. 1.6. Luxuria.5.17. Matrimoniū.50. Paſſio.98. Peccatum.224. 250.401.c̄.412.c̄. Propoſitum.0. Ratio.46.c̄. Religio.44. Solertia.3. Superbia.12. Surreptio. Virginitas.3.c̄. Voluntas.13.17.50.c̄. Votum.5.39.40.
Delicatus. Delitię. Delitioſi. Aegritudo.4. Miles.5.
Delitię. Caſtitas.10. Delitioſi. Feſtum.13. Mollities. 1. Mundana. Ornatus.2. Peccatum.159. Sanctus.7. Spiritus.14. Chriſtus.90.
DELITIOSI dicuntur qui nō poſſunt ſuſtinere aliquos labores: nec aliquid minuēs delectationem. 22ᵉ. q.138.1.2ᵐ. Delicatus. Delitię. Mergulus. Mollities.1. Mulier.14.16.
1 DELICTVM cōmuniter ſignificat quācunq; omiſſionem: ſed ſtricte, omiſſionem pertinentium ad deū, vel quando ſcienter & cum contemptu omittit homo id quod facere debet. 22ᵉ.q.79.4.1ᵐ. Confeſſio.18. c̄. Correctio.1.c̄. Epiſcopus.20.
2 Delictum dupliciter differt a peccato: quia peccatum eſt contra precepta negatiua, & contemnēdo: delictū vero, eſt ꝯtra affirmatiua & ignorādo. 2.d.42.q.2.ar. 2.q.3.0./.Iob.13.co.4.ſi. Exemptus.0. Officiū.17. Peccatum.241. Princeps.9. Vſura.260.
Delinire. Mitigatio. Spūs.14. Delinquere. Delictum.0. Epiſcopus.20. Infidelis.3. Peccare.
Demeritū. Actus.144.147. Adam.84. Aſſiſtere.5. Contemptus.5. Damnatio.45. Dauid.2. Infidelitas. 8. Meritum.24.c̄.64.65.67.72.89.103. Pollutio.3. Reprobatio.6. Somnus.4. Timor.53. Verbum.21. Voluntas.64.
Democratia. Principatus.2. Democritus. Anima.69. Corpus.30. Mundus.30.
1 DAEMON QVID.33./. Dęmones, ſecundum Apuleium, ſunt corpore aerea, animo paſſiua, mente rationalia, tpe ęterna. 1ᵃ.q.51.1.1ᵐ./.q.115.5.c./.2.d.8.1.1ᵐ./.P̄.1.cᵒ. 88.ſi./.Iᵒ.3.cᵒ.109.prinᵒ./.Poᵃ.q.6.6.10.c./.Ma.q. 16.1.8ᵐ./. Met.5.lec.8.prinᵒ./. Ce.2.lec.13.co.3./. Anima.3.lec.17.co.3. Angelus.P.
2 Dęmones ſecundum Porphyrium ſunt natura fallaces, & ſenſitiui. 1ᵃ.q.63.4.1ᵐ.
3 Dęmones dicuntur quaſi ſcientes: & cogitationes cordium cognoſcere poſſunt: q̄ per aliquos corporis mo-

tus manifestantur secundum Augustinũ, sicut & medici. 2.d.7.q.2.1.b.1./. Opusc.10.c°.38./. Opusc.11. ar.36.0.

4 In demonibus est ordo. 1ª.q.109.1.0./.2.d.6.4.0./.4. d.47.q.1.ar.3.q.4.0.

5 Nomina aliquorum ordinum sunt in demonibus: nõ tamen seraphin, nec throni, nec dominationes. 1ª.q. 63.7. 1m./.9.3m./.q.109.1. 3m./.2.d.6.L./. Eph.6. lec.3.co.3.

6 Ordinatio demonum est sacra ex parte dei, non autem ex parte ipsorum. 1ª.q.109.1.2m.

COGNITIO. 3.26.45.46.55.57.75.76.79.81.83. 102.110.

7 Demones vigent acumine scientie: & lumen intellectuale in eis est perspicuum. 1ª.q.64.1.0./.2.d.7.q.2. 1.0./.Ma.q.16.0.

8 Immo error est in intellectu demonum. 1ª.q.58.5. o./.2.d.7.q.2.1.1m./.Ma.q.16.6.0.

R ñº. Dubio.440º.

9 Error est in intellectu demonum solum respectu supernaturalium. 1ª.q.58.5.0./.2.d.7.q.2.1. 1m./. Ma. q.16.6.0.

10 Demones cognoscunt veritatem tripliciter. s. per naturam, reuelationem, & experiẽtiam. 1ª.q.64.1.5m./. 22ᵉ.q. 172.5. 1m./.6.0./.2.d. 7.q.2.1.c./.d. 18.q.2.1. o./.ꝫ.3.c°.154.co.5./.Ma.q.16.1.ã.2./.7.10m./. Anima.18.1m./.Opusc.11.ar.36. Amor.98. Angelus.286.375.c̃. Anima.160. Antonius.1. Cogitatio. 7.8. Contemplatio.6. Credere.33. Diabolus. Diuinatio.7.c̃. Eucharistia.147. Experientia.1. Fides.71.72. Futurum.2. Heresis.131. Loqui.6.7. Notorium.1. Prophetia.47.c̃.

11 Cognitio veritatis per naturam & per gratiam, tantum speculatiua, est in demonibus: non autem producens amorem dei. 1ª.q.64.1.0./.2.d. 7.q.2.1.0./.ps. 48.co.1. Sapientia.10.

12 Boni angeli reuelant aliqua demonibus. 1ª.q.64.1.c. 5m./.q.109.4.1m./.22ᵉ.q.172.6.1m./.3m./.2.d.7.q.2. 1.c.3m./.ꝫ.3.c°.154.co.54. Ma.q.16.7. 2m./.10m./. Anima.18.1m.

13 Reuelationes a bonis angelis facte demonibus, sunt illuminationes ex parte angelorum: quia ordinãt eas ad deum: non aũt ex parte demonũ. 1ª.q.109.4.1m.

14 Reuelatio beatorum angelorum facta demonibus, non est per modum illuminatiõis, sed locutionis. 22ᵉ. q.172.5.2m./.2.d.7.q.2.1.3m.

15 Demones cognoscunt futura contingentia. 1ª.q.57. 3.c./.q.86.4.2m.

16 Immo solus deus cognoscit futura contingentia. 1ª. q.14.13.0./.q.86.3.4.0./.1.d.38.5.0./.ꝫ.1.c°.67./.Veri.q.2.12.0. R ñº. Duº.441º.

17 Illuminatio non est in demonibus: sed cõceptus suos manifestant per modum locutionis. 1ª.q.109.3.0./. 22ᵉ.q.172º.5.2m.

18 Demones proficiunt in cognitione propter experientiam. 2.d.7.q.2.1.c.4m./.Veri.q.8.15.7m./.Opusc.10. c°.38./.Opusc.11.ar.39.

19 Immo experientia pertinet ad sensum tantum. 1ª.q. 54.5.2m./.q.58.3.3m. R ñº. Duº.442º.

20 Demon non habet cognitionem matutinam, nec vespertinam, sed nocturnam. 1ª.q.64.1.3m./. Veri.q. 8.17.c.fi.

21 Demones cognoscebant Christum esse messiam promissum in lege: non autem diuinitatem eius, nisi per coniecturas. 1ª.q.64.1.4m./.3ª.q.41.1.1m./.q.44.1. 2m./.q.47.q.5.c./.1ᶜ.Cor.2.lec.2.co.2.

22 Demon prohibebatur virtute diuina ab inuestigatione beate Marie: nec nouerat diuinitatem Christi: sed confitebatur suspicando. 3ª.q.29.1.3m./.q.41.1.1m./. q.44.1.2m./.q.47.5.c./.4.d.30.q.2.ã.1.q.3.1m./.3m./. Mat.co.23.

23 Demones sciunt se damnatos in perpetuum. 22ᵉ.q. 18.3.c./.3.d.26.q.2.ar.5.q.4.c./.Ma.q.16.6.1m.

VELLE. 6.11.13.43.45.46.48.52. vsque. 56.62.76. 77.82.86.89.91.103.117.

24 Liberum arbitrium demonũ nõ potest reuerti ad bonũ. 2.d.7.q.1.2.0./.Veri.q.24.10.0./. Ma.q.16.5.0.

25 Oppositum videtur dicere, Ma.q.16.5.13m.

Duº.443º. R ñº. sicut Duº.151º. Amor.21.88.98. Credere.33.

26 Liberum arbitrium demonum est obstinatum in malum principaliter ex iustitia dei non dantis gratiam: secundo ex indiuisibili appetitu eorum: tertio ex cognitione intellectiua, qua non possunt deponere estimationem semel habitam. 1ª.q.64.2.0./.2.d.7.q.1. 2.0./.Veri.q.24.10.0./.11.c./.Ma.q.16.5.0. Damnatio.16.c̃. Deus.323. Heresis. 34.49. 52.54. Nocere.9.

27 Omnis motus liberi arbitrii demonum est inordinatus: nec possunt se preparare ad gratiam. 1ª.q.64.2. 5m./.2.d.7.q.1.2.0./. Veri.q.24. 11.c./. Ma.q.7.9. 3m./.q.16.5.c.6./.6.18m.

28 Demones possent benefacere: si vellent: sed velle hoc non possunt. 2.d.7.q.1.2.1m./.Veri.q.24.10. 15m./. Ma.q.16.5.7m.

29 Demones possunt facere actum bonũ ex genere: sed nullo modo ex bona voluntate. 1ª.q.64.2.5m./.2.d. 7.q.1.2.c.prinº./.Opusc.20.liº.3.c°.7.

30 Demones non sunt naturaliter mali: sed propria voluntate. 1ª.q.63.4.0./.q.67.4.4m./.2.d.7.q.1.2.c./.ꝫ. 3.c°.107. vsque. 111./.Potenª.q.3.6.8m./.Ma.q.16. 2.0./.Iob.co.3.fi. Nomen.62. Synderesis.9.

31 Natura demonum est bona: sed voluntas eorum est mala, cuius malitie ipsi sunt causa. 1ª.q.64.3.3m./.2. d.7.q.1.2.c.prinº./.2m.

32 In demonibus est naturalis potẽtia ad bonum vt remota: quia deprauata est per habitum malum voluntatis. 2.d.7.q.1.2.1m./.2m.

33 Omnis actus nature demonum est bonus: & actus voluntatis eius est malus. 1ª.q.64.2.5m./.2.d.7.q.1.2.c. prinº./.3m./.Ma.q.16.6.18m./.Opusc.20.liº.3.c°.7.

34 Demones non diligunt se mutuo: licet concordiã habeant in malo. 1ª.q.109.2.2m./.2.d.6.4.c.2m.

35 Nulla passio sensitiua est in demonibus, sed timor & dolor voluntatis, est in eis. 1ª.q.63.2.2m./.q.64.3.0./. 2.d.5.q.1.2.c./.Veri.q.24.10.c.co.2./.q.26.7.5m./.8. c.prinº./.5m.

36 Furor, phantasia, & concupiscentia, non sunt in demonibus: nisi metaphorice, id est velle inordinate. 1ª. q.54.5. 3m./.q. 58.5.c.6./.q.59.4.1m./.2.d.7.q.2.1. 1m./.Potenª.q.6.6.3m./. Ma.q.16.1. 3m./.6.15m./. Anima.19.8m.

37 Serpens quadrupliciter significat demonem. s. renouatione, incessu, morsu, & inuolutione. Isa.27.fi.

38 Demones habent excellẽtiam, & principatum in malitia supra homines: ideo describuntur sub figura excellentium & quasi monstruosorum animalium. Iob. 14.lec.2.prinº./.c°.40.co.3.fi./.Isa.13.co.3./.c°.34.fi.

39 Demon est caput omnium malorum, nõ influxu interiori, sed gubernatione exteriori, inquantum auertuntur a deo. 3ª.q.8.7.8.0.

40 Demon & Antichristus sunt tantum vnum caput malorum: quia Antichristus dicitur caput: quia in eo erit plenissime malitia diaboli. 3ª.q.8.8.1m.

PECCATVM. 27.30. vsque. 34.60. 63. 64.65. 96.119.

41 Demones

41 Demones meruerũt beatitudinem: sed statim prębuerunt impedimentum eius. 1ª.q.63.5.4m./.6.o.

42 Omnes dęmones simul peccauerũt: & tanto grauius, quanto superiores. 1ª.q.63.8.1m./.3m./.22ᵉ.q.24.3.3m./.2.d.6.1.4m./.2.c.

43 In omnibus quę agunt dęmones propria voluntate, peccant mortaliter. 1ª.q.64.2.5m./.12ᵉ.q.89.4.o./.2.d.7.q.1.2.o./.Veri.q.24.11.c./.Ma.q.7.9.3m. Angelus.P.

44 In peccatis dęmonum duę tantum causę cõcurrunt: scilicet inclinatio habitualis in peccatum: & falsa ęstimatio de particulari eligibili. Veri.q.24.10.c.co.2.

45 Peccatum dęmonis durat adhuc secundum appetitũ: non autem secundum ęstimationem. 1ª.q.64.2.3m./. Opus.3.cº.179. Auaritia.8.

46 Peccatum primum dęmonum, fuit quia dęmon voluit bonum simpliciter, non sequẽdo regulam diuinã. Ma.q.16.2.o./.3.c.fi.

47 Primum peccatum Adę, vel dęmonum, non fuit blasphemia in spũm sanctum: licet potuerit esse. 22ᵉ.q.163.4.3m./.2.d.43.6.o.

48 Omnia peccata sunt in dęmonibus secundum reatũ: sed tantum spũalia, secundum affectum. 1ª.q.63.2.o. Empyreum. Aequalitas.17. Hęresis.34.

49 In dęmonibus non fuit labor, nec tędium, nec accidię peccatum. 1ª.q.63.2.2m./.2.d.5.q.1.3.3m. Lucifer.

50 In dęmonibus non sunt proprie nisi duo peccata. s. superbia, & inuidia. 1ª.q.63.2.o./.ꝑ.3.cº.109.co.2./.10.8.lec.6.co.1.

51 Immo in dęmonibus est odium, & peccatum in spiritum sanctum, & multę alię deformitates peccatorum. 2.d.43.6.6m./.ꝑ.3.cº.109.co.2. ℟ Rſº.duº.444º. Miles.8. Naturale.18. Odiũ.17. Omissio.14.15.16. Peccatum.85. Synderesis.9.

52 Dęmones non afficiuntur peccato carnali: sed tentãt ex inuidia. 1ª.q.63.2.1m./.2m./.ꝑ.3.cº.109.fi./. Iob.40.lec.2.co.2.

53 TENTATIO.52./. Dęmon tentauit primos parentes ex inuidia. 1ª.q.63.2.o./.2.d.21.q.2.1.1m.

54 Dęmon non potuisset tentare hominem in statu innocentię, suggestione interiori: quia per hanc immutatur phantasia. 22ᵉ.q.165.2.2m.

55 Dęmon tentans primos parentes, promiserat Adę, ꝙ sciret bonum & malum: sed non soluit promissum. 22ᵉ.q.163.2.o./.Isa.7.Īc.2.co.2./.2ᵉ. Cor.11.Īc.1.fi.

56 Dęmon tentans primos parentes, non potuit sumere formam quam voluit: sed tantum serpentis. 22ᵉ. q.165.2.3m./.2.d.21.q.2.1.c.3m./.Veri.q.18.6.4m./. Iob.40.co.3.fi.

57 Tentare ad nocendum est proprium dęmonum: sed mundus, & caro, tentant instrumentaliter. Deus autem tentat, faciendo sciri virtutem tentati. 1ª.q.114.2.o./. 22ᵉ.q.97.2.c./.2.d.21.q.1.1.o./. Opus.7.cº.7./.ps.25.co.1./.1ᵉ. Thes.3.co.1.fi./. He.4.fi./.cº.11.co.10.

58 Impugnatio dęmonum est ex malitia eorum. s. ex superbia & inuidia: sed ordinatio eius, est a deo. 1ª.q.64.4.c./.q.114.1.o.

59 Dęmones dupliciter impugnant homines. s. instigando ad peccatum, & puniendo: secundo modo mittuntur a deo: non autem primo modo. 1ª.q.114.1.1m./. Opus.20.li.3.cº.7. Aqua.19.c̃. Baptismus.77.78. Damnatio.5.6.16.55. Eucharistia.273.c̃.

60 Tentatio dęmonum non semper est peccatum: quia vitari non põt, sicut vitari potest tentatio carnis: ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest: vt patet per glosam. 12ᵉ.q.80.3.3m./.3ª.q.41.1.3m./.2.d.21.q.1.2.o./.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.2m./. Ma.q.7.6.8m./. q.11.1.2m./.quol.4.q.11.1.o./.He.4.fi. Excęcatio.7. Hęresis.49. Homo.37.

61 Immo tẽtatio carnis siue primus motus eius, nõ semper est peccatum. 2.d.24.q.3.2.o./.d.41.q.2.1.5m./.3.d.39.q.2.1.4m./.quol.4.21.o. ℟ Duº.445º. Rſº.sicut Duº.375º. Honor.36. Idolatria.1.4.9.

62 Dęmones maxime gaudent de peccato luxurię, propter difficultatem euadendi. 12ᵉ.q.73.5.2m./.Iob.40.co.5.fi.

63 Omnia peccata sunt ex suggestione dęmonum indirecte: nõ autem directe. 1ª.q.63.2.c./.q.114.3.o./.12ᵉ.q.80.4.o./.3ª.q.8.7.2m./. Ma.q.3.5.o. Lucia. Lupus. Maria.61. Mulier.6.7. Peccatum.41.42.43.99.130.205.

64 Dęmones non sunt causa peccatorum nostrorum: nisi indirecte. s. persuadendo, vel proponendo aliquod appetibile. 12ᵉ.q.75.3.o./.q.80.1.o./.3ª.q.8.7.o./.ꝑ.3.cº.92.co.2./.Ma.q.3.3.4.o./.quol.3.8.c.

65 Dęmon potest impedire vsum rationis: si permittatur, ideo potest sufficienter impellere in actum peccati, non autem in peccatum. 12ᵉ.q.80.3.o./. Ma.q.3.3.9m./.4.c./.q.16.11.10m./.12.10m. Prędicare.11. Primi.1.

66 Dęmones inducunt ad peccatum interius operãdo. s. in phantasiam, & in appetitum sensitiuum tantum. 12ᵉ.q.80.2.o./.Ma.q.3.4.o./.q.16.11.o./.q̃l.3.8.c.

67 Dęmon non statim tentat hominem spiritualem, de grauibus peccatis. 3ª.q.41.4.c. Tentare.8.14.c̃.

68 Dęmones victoriam habent in tribus generibus hominum. s. superbis, voluptuosis, & deditis curis seculi, vel instabilibus. Iob.40.lec.2.co.4.

69 Dęmones victi non cessant a tentatione aliorum: nec eiusdem semper, sed ad tempus. 1ª.q.114.5.o./.2.d.6.5.o.

70 Remedium semper est paratum hominibus contra dęmones, ex passione Christi, ẽt tempore Antichristi. 3ª.q.49.2.2m./.3m.

71 Homo contra dęmones habet triplex remedium. s. liberum arbitrium, angelos, & deum. 2.d.11.lec.1.L./. Ma.q.16.5.c.co.2.

72 MAGVS.26.27.28.29./. Dęmones fingunt se esse animas defunctorum, vt inducant in errorem: vel etiã diuina dispensatione apparent animę defunctorum: nam secundum Augustinum, non est absurdum credere, aliqua dispensatione permissum fuisse: vt non dominante arte magica vel potentia, sed dispensatione occulta, quę phitonissam & Saulem latebat: se ostenderet spiritus iusti aspectibus regis, diuina eum sententia percussurus: vel non vere spiritus Samuelis a requie sua excitatus est, sed aliquod phantasma & illusio imaginaria, diaboli machinationibus facta: quam scriptura Samuelem appellat: sicut solent imagines, rerum suarum nominibus appellari. 1ª.q.89.8.2m./.q.117.4.2m./.22ᵉ.q.95.4.2m./.q.174.5.4m./. Ma.q.16.1.c. Abstractio.13. Adiurare.5.c̃. Adoratio.29.30. Angelus.457. Apparere.11. Ars.23.

73 Dęmones possunt aliquibus corporibus alligari, per necromantiam, potestate dęmonum superiorum. ꝑ.4.cº.90./.Anima.21.c.fi./.quol.2.q.7.1.c./. quol.3.q.10.1.c./.Opus.3.cº.184. Artificiale.7. Balaam. Diana.

74 Quę fiunt per artem dęmonis pręter viã naturę, non sunt diuturna. 3.d.21.q.2.ar.4.q.2.4m.

75 Non licet habere familiaritatem cum dęmone, nec requirere veritatem ab eo, ad cognitionem occultorum, s. de iis quę excedunt facultatem & cognitio-

nem humanam:nec a dęmonibus auxilium implorare:quia est apostasia a fide(sm Augustinű.)1ª.q.114.4.c.2m./.22ᶜ.q.90.2.3.o./.q.95.o./.q.96.o./.2.d.7.q.3.2.o./.4.d.34.3.3m./. Ma.q.7.9.4m./. Iob.4.fi./.cº.40.fi./.Isa.3.lec.4.fi. Diuinatio.7.c̈.12.c̈.Fascinatio.Fides.71.72.

76 Dęmon veritatem dicit,vt decipiat.1ª.q.64.2.5m. Gentilis.3.Gigas.Homo.37.Iacobus.3. Incantatio.

77 Dęmones faciunt aliquas leuitates,vt sint familiares hominibus, quos conantur decipere,1ª.q.89.4.3m./.12ᶜ.q.89.4.3m./.Ma.q.7.9.4m. Leuiatan.Loqui.6.7.Ludificatio. Luxuria.19. Magi.7.c̈. Maleficium.o.

78 Quęrere aliquid a dęmone,sponte occurrente,licet,propter vtilitatem aliorum:maxime quando virtute diuina compelli potest ad dicendum vera,sicut Christus fecit.Ná vt Beda dicit:non velut inscius dominus inquirit,sed vt confessa peste quã tolerabat virtus curantis gratius enicaret:& sicut Iacobus,& Simon,& Iudas fecerunt:non autem licet dęmonem inuocare ad auxilium vel cognitionem occultorum,inquirendo ab ipso. 22ᶜ.q.90.2.c.fi./.3.b./.q.95.4.1m./.3m./.q.96.2.3m.fi. Miraculum.43.

79 Inuocantes dęmonem,peccant mortaliter:& sunt apostatę a fide(secundum Augustinum)propter pactum initum cum dęmone,tacite vel expresse,vel verbotenus si inuocatio intersit:vel facto aliquo etiam si sacrificia desint. 22ᶜ.q.96.2. 3m.fi./.2.d.7.q.3.2.o./.Isa.3.lec.4.fi. Missio.28.Notorium.o.Ouis.2.Paulus.19.Pax.11.Python.o.Prestigium.o.

80 Dęmones inuocati per mendacia & vana, veniunt, vt faciant ea credi.Potenª.q.6.10.c.fi./.8m. Resistere.6.

81 Dęmones alliciũtur diuersis generibus herbarum,animalium,carminum,& rituum,vt signis, non autem vt rebus. 1ª.q.115.5.3m./.22ᶜ.q.85.2. 2m./.q.96.2.o./.Poª.q.6.10.c.6m./.quol.12.14.c. Reuerentia.11.Scientia.84.Societas.4.

82 Dęmones vocati sub certa constellatione,veniunt:licet non subsint cœlis,nec alicui virtuti corporali,vt ducant in errorem: vel quia cogũtur a superioribus dęmonibus. 1ª.q.115.5.o./.2.d.7.q.3.1.4m./.2.3m./.Poª.q.6.3.c./.10.o./.quol.2.q.7.1.c. Sors.5.Superstitio.4.c̈.

83 Dęmones vocati sub certa constellationeˡ, veniunt: quia sciunt illius virtutem iuuare ad effectum requisitum.1ª.q.115.5.2m./.2.d.7.q.3.1.4m.

84 Dęmones plus vexant lunaticos in augmento lunę, vt eam infament:& quia tunc cerebrum est sic dispositum per lunam.1ª.q.115.5.1m./.Poª.q.6.10.7m.

85 Dęmones ad inuocationem virtutis diuinę,veniunt: ne omnino credantur exclusi a diuina iustitia. Poª.q.6.10.5m.

86 Dęmones maxime anhelant ad hoc:vt eis exhibeatur cultus diuinus. 22ᶜ.q.85.2.3m./.1ᶜ. Cor.12.co.2.principio.

87 Deus comminatur captiuitatem & dispersionem iis qui attonduntur:qui hoc ad cultum dęmonum faciebant.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.1m.

88 Deus non est in dęmone nec in peccatore simpliciter: sed vt est creatura:vel addendo,per essentiam, pręsentiam,& potentiam.1ª.q.8.1.4m./.1.d.37.q.1.5m.

89 Dęmones vocati a virginibus veniunt:vt ducant homines in opinionem suę diuinitatis,quasi munditiam ament.Poª.q.6.10.4m.

POTESTAS. 26.27.28.29.38.43.47.58.59.60.64.65.68.73.74.118.120.122.124.

90 Dęmones possunt cogi dupliciter.s.virtute superiori, id est a deo, & ab angelis, & hominibus sanctis, & illectione.Poª.q.6.10.c.

91 Potestas dęmonis non est maior potestate hominis, quo ad actus liberi arbitrii.2.d.21.q.1.2.1m. Adiurare.5.c̈.

92 Dęmon accipit potestatem in homine & in omni qđ venit in vsum eius,propter peccatum eius.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c./.d.34.3.1m./.3m./.d.47.q.1.ar.2.q.4.c. Angelus.382.577.588. Anima.158.160. Antichristus.1.2. Apparere.11. Apprehensio.5. Artificiale.7.

93 Dęmon habet potestatem aliquam in homine:ex hoc ꝙ subditur peccato originali,vel actuali.3ª.q.71.2.c.1m. Damnatio.5.6.16.c̈.55.

94 Dęmones non habent tantam potestatẽ nocendi corporaliter & spiritualiter in pueris baptizatis,quantam in non baptizatis.4.d.4.q.3.ar.1.q.2.c. Debitű.26.Energuminus.2.3. Excõicatio.7. Exorcismus.7.8.11.12.14.Phantasia.6.

95 Nullus ante passionem Christi potuit euadere manus dęmonum:quin descenderet ad infernum.3ª.q.49.2.2m./.5.1m./q.52.5.2m./.6.2m. Gentilis.3.Gigas.131.Hęresis.49.Helias.7.Homo.37.Honor.36.Incubus.Magi.7.c̈.Maleficium.o.Mediator.1.

96 Dęmon inhabitat hominem peccantem mortaliter non secundum essentiam intra mentem,sed per effectum suę malitię. p̈.4.cº.18.fi./.quol.3.q.3.3.o./.Io.13.lec.4.co.4.fi. Miraculum.41.43.c̈.Missio.28.Nocere.9.Passio.110.125.

97 Dęmon etiam nunc potest deo permittente homines tentare quantum ad animam:& vexare quantum ad corpus.3ª.q.49.2.2m./Opus.20.liº.3.cº.7.

98 Idem dęmon potest recipere semen viri,& transfundere in mulierem:& generabitur homo qui erit filius viri, & non dęmonis, sicut & aliarum rerum semen assumunt, secundum Augustinum. 1ª.q.51.3.6m./.2.d.8.ar.4.q.2.c./. Potenª.q.6.3.c.fi./.8. 5m./.6m./.7m./. Iob.40.co.5.fi. Peccatum.134.205.Potestas.17.19. Proximus.1. Punitio.4. Purgatorium.5.

99 Dęmones non permittuntur facere omnia quę possunt naturaliter:nec datur eis potestas faciendi aliqd, supernaturaliter. 1ª.q.114.4.2m./.3ª.q.29.1.3m./.q.75.4.c.3m./.2.d.21.q.2.1.c./. Poª.q.6.5.c./. Ma.q.16.9.o./.11.10m./.Iob.co.9. Resistere.6.

Immo vxor Loth secũdum aliquos,mutata est in statuam salis,mediantibus dęmonibus.Ma.q.16.9.3m.
ꝑ R ñº.duº.446º.

100 Et si dęmones animam alicuius sancti euocare non possint,neque cogere ad aliquid agendű:potest tamen hoc fieri diuina virtute:vt dum dęmon consulitur,ipse deus per suum nuntium,veritatem enunciet: sicut per Heliam respondit.22ᶜ.q.174.5.4m.

101 Si vxor Loth mutata est in statuam salis mediantibus dęmonibus:hoc tamen fuit virtute dei.Ma.q.16.9.3m./.1ᶜ.Thes.4.lec.2.co.1.fi. Seruitus.14.Superstitio.4.c̈.

102 Dęmones non possunt transformare homines in bestias,etiam quo ad figuram,nisi per phantasticam apparentiam.Ma.q.16.9.2m./.3m.

103 Dęmones frequenter apparent in figuris bestiarum: quę designent conditiones eorum,ex prouidentia & permissione dei:sicut in figura serpentis, cum esset tñ in dęmone decipiendi cupiditas(secundum Augustinum.)22ᶜ.q.165.2.3m./.Iob.41.lec.2.prinº./.Isa.13.co.3./.cº.34.fi.

104 Potestas duplex dęmonis.s.quę sufficienter impellit in actum peccati,sed non in peccatum:& qua trahit ad supplicium.12ᶜ.q.80.3.o./.Ma.q.3.4.c./.q.16.11.

10m./.12.12m./.Opus.20.h°.3.c°.7./.2.d.11.&.1.I./.Opusc.60.c°.18.co.12.

105 Circa potestatem demonis quam in homines exercebat, tria possunt considerari.s. primum ex parte hominis, aliud ex parte dei, tertiū ex parte demonis. Opusc.60.c°.18.co.12.

106 Demones nō possunt producere effectus qui nō sunt in potestate alicuius virtutis naturalis actiuę: vt suscitare mortuos, & huiusmodi, nisi in prestigio.1ª.q.91.2.1m./.3m./.q.114.4.c.2m.

107 Demones possunt vere naturales effectus producere: sed mediantibus agentibus naturalibus. 1ª.q.114.4.c.2m./.q.115.5.1m./.q.117.3.c./.2.d.7.q.3.1.o./.d.8.ar.4.q.2.c./.ȝ.3.c°.103./.Poª.q.6.5.o./.Ma.q.16.9.o./.1ᵉ.Thi.4.lec.1.fi.

108 Omnia quę visibiliter fiunt in hoc mundo: possunt fieri per demones, non quidem per solam virtutem propriam, sed mediantibus actiuis naturalibus. Ma.q.16.9.1m.

109 Demones nullam formam possunt influere in materiam: nisi mediante agēte naturali: sed solus deus.1ª.q.91.2.c./.q.105.1.1m./.q.114.4.c.2m./.2.d.7.q.3.1.c./.d.8.2.c./.ȝ.3.c°.103.co.2./. Poª.q.6.3.o./.5.c./.Ma.q.16.9.o.

110 Demon potest dupliciter facere aliquid apparere aliud ꝙ̄ sit, scilicet immutando alicuius phantasiam interius, & alios corporeos sensus: vel exterius aliquod corpus formādo.1ª.q.114.4.2m./.2.d.8.5.4m./.6m./.Poª.q.6.5.c.fi./.Ma.q.16.9.2m./.3m./.11.o.

111 Demonum monstra in desertis plurimum apparent Iob.14. lec.2.prin°./.c°.40.co.3.fi./. Isa.13.co.3./.c°.34.fi.

112 Motus localis quem causant demones in corporibus: non reducitur in motum cœlestem.2.d.7.q.3.1.3m./.Ma.q.16.1.6m.

113 Pluuia & venti, & quęcunq; solo motu locali fiunt possunt causari a demonibus.12ᵉ.q.80.2.c./. Ma.q.16.9.1m./.Iob.co.9.

114 Demones non possunt mouere cœlum. ȝ.3.c°.108.prin°./.Ma.q.16.9.7m./.10.c.4m.

115 Demones non possunt mouere totam terram. Ma.q.16.9.8m.

116 Christus sufficienter probauit quadrupliciter ꝙ expelleret demones per virtutem dei, & non per virtutem demonum: primo per hoc ꝙ sathanas cōtra seipsum non diuiditur: secundo exemplo aliorum, qui demonia eiiciebant per spiritum dei: tertio quia demonium expellere non posset, nisi ipsum vicisset virtute diuina: quarto quia nulla conuenientia in operibus nec in effectu erat sibi & sathanę: cum sathanas disspergeret, quos Christus colligebat.3ª.q.43.2.3m.

117 Christus permisit demones intrare porcos, & affligere illum quem liberauit, triplici ratione: scilicet vt instruat magnitudinem nocumenti demonum, qui hominibus insidiantur: vt omnes discerent, ꝙ nec aduersus porcos audent aliquid facere, nisi ipse concesserit: & vt ostenderet ꝙ̄ grauiora in illos homines operati essent, ꝙ̄ in illos porcos, nisi essent diuina prouidentia adiuti.3ª.q.44.1.4m.

PATI.35.69.73.81.90.116.

118 Demones superiores expellunt inferiores corporaliter, non autem a dominio animę: sed Christus vtroque modo expellit vtrosq;.3ª.q.43.2.3m.

Angelus.17.ĉ.252.280.ĉ.474.ĉ.586.588. Anima.152.160. Aqua.19.20.22. Assistere.3.4.5. Eucharistia.273.

119 Hominibus datur potestas expellendi demones, quo ad nocumentum corporis, non autem animę: scilicet peccatum, & seruitutem.4.d.5.q.1.ar.3.q.1.3m. Exorcismus.8.9.10.11. Exufflatio. Fides.71.72. Heresis.49.50.52.124.ĉ. Iacobus.3.

120 Demones dicuntur ligari, quando impediuntur agere, quę naturaliter possunt: & solui quando permittuntur. Poª.q.6.5.c. Infernus.1.2.3.

121 Locus demonū triplex, scilicet aer, terra, & infernus. 2.d.6.3.o. Maledicere.5. Miraculum.36.56. Paulus.19.

122 Locus duplex debetur demonibus: scilicet aer caliginosus, causa exercitandi homines vsque ad diem iudicii: & infernus, ratione pœnę.1ª.q.64.4.o./.4.d.45.q.1.3.c.4m./.d.47.q.1.ar.3.q.4.2m. Potestas.17.19. Purgatorium.5. Sathan.

123 Demones vbicunq; sint, habent semper secum infernum: nec diminuitur pœna eorum, ex recessu. 1ª.q.64.4.3m./.2.d.6.3.6m./.4.d.44.q.3. ar.3.q.3. 8m./.d.45.q.1.ar.1.q.3.3m./. Anima.21.16m./. Opusc.3.c°.184.fi. Stridor.

124 Pœna demonum in nullo mitigatur per potestatem puniendi alios.1ª.q.109.2.3m./.2.d.6.3.4m./.4.4m./.4.d.47.q.1.ar.2.q.4.o.

125 Pœna accidentalis demonum, crescit vsque ad diem iudicii tantum: non autem pœna essentialis. 2.d.7.q.1.2.5m./.4.d.49.L.prin°./.d.50.q.2.ar.1.q.6.o. Christus.218.

126 Immo pœna demonum & aliorum damnatorū, secundum Origenem terminabitur.1ª.q.64.2.c.

ꝑ Rñº.duº.447º.

DAEMONIACI nesciunt quid loquantur quando demon loquitur in eis: sicut nec serpens quo diabolus tentauit Euam: nec asina qua Angelus locutus est ad Balaam.22ᵉ.q.165.2.4m. Demon.84.118.ĉ. Energuminus.o. Eucharistia.111. Heresis.108.Homo.37.Python.4.

Demonstrabile. Demonstratio.o. Deus.7.ĉ. Persona.23.

1 DEMONSTRATIO duplex, scilicet ꝑpter qd.i. per causam: & signi.i.per effectum.1ª.q.2.2.c./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.5m./.Anima.2.lec.3.prin°. Abstractio.4. Angelus.178.349. Beatitudo.61.62. Causa.42.56.ĉ.111. Cognitio.24. Creatio.4.

2 Demonstratio duplex, scilicet ad sensum, & ad intellectum. 1ª.q.13.1.3m./.1.d.22.1. 3m./.4.d.8.q.2.ar.1.q.4.1m.

3 Demonstratio duplex.s.simpliciter, & ad hominem. Met.4.lec.5.fi./. Liº.5.lec.5.co.3.fi./. Liº.11.lec.5.co.1.2.fi. Credere.9.10.15.16. Delectatio.40. Demonstrabile. Demonstratiuum. Demonstrator. Deus.7.ĉ.131.156.207.

4 Demonstrationem circularem esse non inconuenit, si conclusio per alia etiam media manifestetur, ad ostensionem conuertibilitatis conclusionum. Ce.2.lec.15.co.3.fi./. Post.ᵖ.lec.14.prin°. Dialectica.o.

5 Demonstrationem circularem esse, non incōuenit: nisi respectu eiusdem numero. Post.ᵖ.2.lec.12.prin°.

6 Ex quolibet effectu notiori, potest demonstrari propriam eius causam esse. 1ª.q.2.2.c.3m./. Post.ᵖ.lec.41.co.4.prin°. Diffinitio.8.10.ĉ. Epicycli. Esse.66.67.84.85. Fallatia.7. Fides.47.ĉ.111.122.ĉ.135.137.ĉ.144.ĉ.

7 Oppositum videtur dicere. Trin.23.c./. Post.ᵖ.lec.2.co. ꝑ Duº.448º. Rñº.sicut duº.323º.

8 Demonstratio potissima sumitur a fine: in his in quibus agitur propter finem.s.in naturalibus, moralibus, & artificialibus. Met.5.lec.1.fi./. Lec.2.co.5.fi./. Phy.2.lec.4.prin°./. Lec.15.fi.

9 Immo demōstratio ꝙ̄ facit scientiā de re: est per cām

intrinsecam rei.1.d.45.3.5m. ┌ R ſiº.duº.449º.

10 Proprium demonſtrationis eſt eſſe ex neceſſariis neceſſario. Met.5.lec.5.co.3./.Poſtº.lec.13.co.2.prinº. Generatio.53. Incarnari.4.18. Indiuiduum.24.29. Iuſtitia.81.Lex.157.Manifeſtatio.o. Mathematica.o.

11 In demonſtratiõe, maior propoſitio eſt in quarto modo dicendi per ſe, ſed minor in primo: concluſio aũt in ſecundo & quarto. Poſtº.lec.10.ſi./.Lec.13.prinº. Metaphyſica.19.21.31.Mundus.8.20.c̃.

12 Diffinitio paſſionis cum diffinitione ſubiecti, eſt medium in demonſtratione. Poſtº.lec.2.prinº./.Liº.2.co.3.ſi./.Lec.7.ſi./.Lec.17.19.prinº. Notum.9.10.Oſtenſio. Pœnitentia.4.32. Perſona.13. Principium.19.c̃.

13 Vnius cõcluſionis eſt tantum vnum medium demonſtratiuũ: ſed multa probabilia.1ª.q.47.1.3m./.Poſtº.lec.44.co.5.ſi. Proceſſio.15.c̃.Pronomina.1.3.4.Ratio.31.Regula.4.Sacramentum.6. Scientia.29.30.45.54.55.64.85.86.99.104.117.119.120. Signum.1.9.11.13.Syllogiſmus.2.3.4.8. Simonia.27.Sophiſta.

14 In demonſtratiõe ad impoſſibile, nihil differt aſſumere verum vel falſum contingens. Phy.7.lec.2.ſi. Subſtantia.13.

15 Phyſica demonſtrat per omnes cauſas. Phy.co.2./.Liº.2.lec.10.o. Theologia.23.Terra.13.Triangulus.2.Vti.14.

16 Aſtrologia quo ad motus, ſitus, quantitates, & paſſiones cœlorum, eſt ſcientia per demonſtrationem: non autem quo ad effectus, ſed tantum per coniecturas. Opuſ.28.cº.4. Demonſtratiuum.Hic.Hoc.Iſte. Pronomen.1.3.4.

Demonſtrator.Dici.2. Demum.Finaliter.tandem.

Denarii.Commutatio.1.Numerus.11.Numus. Pecunia.Vſura.183.

Denegari.Hęreſis.31.Negatio.o.Vſura.313.

Denigratio.Coruus.o.Detractio.o.Suſurratio.1.

1 DENOMINATIO quęlibet, fit ab aliquo habente ſe per modum formę: non autem ſemper a forma.1ª.q.13.11.c./.q.37.2.c./.1.d.32.q.1.1.c./.Veri.q.21.4.2m./.Poª.q.7.10.8m. Abſtinentia.5.Accidens.98.99.Acolitus.3.Actio.111.Actus.53.

2 Denominatio proprie eſt ſecundum habitudinem accidentis ad ſubiectum: non autem ad obiectum.1.d.17.q.1.5.2m. Angelus.613.614.

3 Quęlibet res denominatur tantum ab eo quod conuenit ei eſſentialiter: non autem ab eo quod conuenit ei participatiue, vel cauſaliter.Col.lec.4.co.4.ſi. Anima.242.Auaritia.24.Cauſa.55.71.72. Clauis.3.Cõcupiſcibilis.2.Diffinitio.21.Ens.40.Eẽntia.10.

4 Denominatio fit a digniori.4.d.18.q.1.1.ar.1.q.1.3m./.Periherªª.lec.5.co.4.prinº. Genealogia.1.Intellectus.9.

5 Tranſcendentia denominant ſeipſa, non autem formę ſpeciales.12ᵉ.q.55.4.1m./.2.d.17.2.1m./.Veri.q.21.4.4m./.Poª.q.9.7.b.9./.18m./.Virt.q.1.2.8m. Intentionale.o.Iraſcibilis.2.Locus.5. Matrimoniũ.1.c̃.6.Motus.17.Nomen.o.

6 Agens denominatur ab actione: non autem ab effectu, niſi ſit de intellectu actionis.1ª.q.37.2.c.2m./.1.d.32.q.1.1.c.ſi.3m./.2.c.1m. Pars.37.Per ſe.1.Pręsaid.28.Samaria. Sanitas.5.6. Similitudo.1.Temperantia.3.Vbi.1.

7 In reſpectiuis, fit denominatio ab extrinſeco: non autem in abſolutis.1ª.q.6.4.c./.q.37.2.c./.12ᵉ.q.7.2.1m./.1.d.32.q.1.1.c./.d.40.q.1.1.2m./.2.d.13.5.2m./.Veri.q.1.4.c.ſi. Veritas.28.Chriſtus.12.

8 Immo in relatiuis poteſt aliquid diſponi & denominari, per aliquid ſui generis: non autem in abſolutis.4.d.8.q.1.ar.2.q.1.1m.

9 Immo nihil denominatur a relatione quaſi ab extrinſeco: ſed quaſi inhęrente.p̃.2.cº.13. ┌ R ſiº. Dubio.450º.

10 Omnia quę habent ordinem ad aliquid vnum, licet diuerſimode, denominari poſſunt ab eo.3ª.q.60.1.c.

11 Aliquid denominatur reſpectu alterius dupliciter. ſ. quando reſpectus eſt ratio denominationis: & quando non, ſed tantum cauſa: & ſic denominatur ab aliqua forma ei inhęrente: non aũt primo modo, ſed ab extrinſeco tantum. Veri.q.21.q.1.2m.

Denotare.A.1.Ad.De.o.Deſignare.Ex.o.Grammatica.In.1.c̃.Nocere.Per.5.Perſona.42.45.Propter.1.Reduplicatio.1.2.Significatio.o.

DENSITAS non eſt materia multa ſub paruis dimenſionibus: ſed eſt proprietas conſequens ex hoc, q̃ materia ſic ſe habet.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.6m. Aer.7.Angelus.76.Auſter.Cœlũ.10.Cete.6.Corpus.48.Delectatio.27.Deus.399.Nubes.1.

2 Denſitas in cœlis facit lucidius, & magis actiuum: in elementis vero facit oppoſita.Ce.2.lec.10.co.2.p̃nº. Punctus.6.Rarum.o.Vapor.4.Vinum.4.

Dentes.Cete.9.Euchariſtia.196.Stridor.

Denudari.Expoliari.Forma.98.152.Nudus.Recipere.6.Tactus.12.

1 DENVNCIATIO ſemper debet fieri in peccatis occultis pręcedente ſecreta admonitione, niſi mora ſit periculoſa.22ᵉ.q.33.7.o./4.d.19.q.2.ar.3.q.1.1m./.2m./.q.2.o./.d.35.3.6m./. Virt.q.3.2.o./.quol.1.q.8.2.c./.quol.40.vel.11.q̃.13.o. Accuſatio.6.21.Admonitio.2.Appetitus.66.Correctio.17.18.Crimen.Detegere.Imperare.2.Incẽdiarius.Ira.38.75.

2 In denunciatione, non requiritur ſcriptura: quia denũcians non obligat ſe ad probandum: nec punitur non probans.22ᵉ.q.68.2.3m./.quol.10.vel.11.q.13.c. Iuramentũ.20.Paruipenſio.2.Pœnitentia.59.Prophetia.4.60. Deordinari.Lex.88.Peccatum.195.398.402.

1 DEPENDERE./Scientia noſtra dependet a ſcibili: & non econuerſo: ſed in deo eſt econuerſo.1.d.39.q.1.2.2m. Accidens.2.24.

2 Oppoſitum videtur dicere, quia intellectus noſter eſt cauſa rerum.4.d.8.q.2.ar.1.q.4.1m./. Periher.lec.3.co.2. ┌ Duº.451º. R ſiº.ſicut Duº.222º. Actio.13.14.62.109.Agens.64.65.Anima.13.14.70.232.303.Annexum.1.Articulus.2.Charitas.51.147.Cauſa.35.49.59.99.Cœlum.69.Circunſtantia.2.Conſcientia.9.Cognitio.23.29.Credere.5.Deus.16.158.395.Educi.1. Egere.1. Falſitas.12. Finis.109.Intellectus.71.95.161.259.279.285. Intentio.15.Laus.2.Locus.19.Logica.8. Menſura.22.23.Metaphyſica.18. Motus.91. Neceſſitas.27.32.33.Operatio.7.8. Paſſio.17. Pœna.25. Poſſibilitas.1.Poteſtas.8.Prudentia.38.71.72.Quantitas.5.Relatio.2.39.53.68.72. Sacerdos.25.26. Sacramentum.28.139.Separatio.2.Simonia.3.Solertia.1. Spiritualε.7.Studium.4.Virtus.24.264.Vnitas.24. Volũtas.49.63.Vox.11.Vſura.203.

Deperditum.Adam.54.Cibus.2.3.5.Deperire.Euchariſtia.180.252.Idem.9.Ieiunium.19.Lignum.2.Perdere.Reſtauratio.1.Vinum.8.

Deperire.Deperditum.Peccatum.435.436. Perfectio.59.Religio.29.

Depingere.Adoratio.19.Imago.41.42.43. Scutũ.

Deponere.Angelus.141.354.Circunciſio.6.Depoſi.

26. Depositum.o. Episcopus.14.28. Mansuetudo. 8. Obstinatio.2. Ordinatio.7. Ordo.93. Professio.7. Restitutio.23. Sacramentum.77. Simonia.30.31.37. Vsura.311.

1 **DEPOSITVM** datur ad vtilitatem dantis: sed mutuum, ad vtilitatem accipiētis. 12^e.q.105.2.5^m./.22^e. q.62.6.c.

2 Lex vetus bene ordinauit de mutuis, & de depositis. 1^a.q.105.2.4^m./.5^m. Deponere.

3 Depositus gladius non debet restitui furioso. 22^e.q. 51.4.c./.q.57.2.1^m./.q.62.5.1^m./.q.120.1.c.

4 Furans suum depositū peccat: & tenetur releuare grauamen depositarii. 22^e.q.66.3.3^m./.5.3^m.

5 Depositum amittens sine culpa, non tenetur restituere. 12^e.q.105.2.5^m./.22^e.q.62.6.c.

Deprauari. Demon.32. Doctrina.13. Scriptura.10. Vitiari. Deprehēdi. Detegere. Stuprum.3.

1 **DEPRECATIO** proprie est pro malis amouendis. ps.6.co.7.fi. Adiurare.2.3 4.5. Oratio.11. 70. Scriptura.15.

2 Deprecatio est propter bonum dandum: vel assiduitas orationis. ps.29.co.5.fi. Vnctio.7.

Deprędari. Bellum.6. Furtum.o. Pręda. Rapina.o. Spoliare. Deprędendi. Conuinci. Heresis. 23.24.30.31.

Deprimere. Aduentus.6. Annunciatio.8. Cōstrictio. Contemplatio.19. Luxuria.22.24. Peccatum.193.c̄. Reprimere. Rota. Sensualitas.6. Timor.34.c̄.

Depuratio. Deus.206. Purgatio.o. Puritas.o.

Deputatio. Abraham.17. Altare.2. Angelus.233. 284.572.c̄.580.599.c̄. Annexum.o. Benedictio.5. 6. Bonitas.207. Campsoria.11.12. Character.45. Contemplatiuus.2. Corona.2. Damnatio.6. Oblatio.3. Prophetia.40. Sacramentum.87. Sanctificatio. 9. Vendere.2. Vnctio.9.

Derelinquere. Consilium.9. Deserere. Dimittere. Furtum.10. Prędestinatio.22. Reprobatio.o. Restitutio.16.

1 **DERISIO** de re notabili est peccatum mortale, & est grauius q̄ cōtumelia: sed grauissimum derisio dei: secundo parentum: tertio iustorum. 22^e.q.75.2.o.

Balbutiens.2. Beatus.54. Contumelia.3. Deceptio. Doctrina.2. Eucharistia.131. Fides.141.

2 Derisio secundum ratione͞ suā est minus graue peccatum detractione, & contumelia: licet qn̄q; fit econuerso. 22^e.q.75.2.3^m. Illusio. Infirmitas.6. Ironia.o. Irrisio. Iudicium.72. Iurista.2. Maledicere.3. Sabbatum.15. Scriptura.7.11. Subsannatio.

3 Recidiuans, & simulans.i.fictus, non derident deum expresse, sed interpretatiue. 22^e.q.75.2.2^m. Thales.2. Votum.74.

Deriuatio. Adam.76.c̄. Angelus.352. Anima.131. 354. Causa.22. Claritas.17.18. Cognitio.67. Cōmune.8. Contrarium.3. Donum.19. Gloria.13. Gratia. 113. Infirmitas.2. Ira.49. Ius.11.13.17.20. Lex.48. 60.76.158. Lumen.24. Motus.41.59. Ordo.51. Passio.50. Sacerdos.23. Studiositas.1. Traductio.o. Thurificatio.2. Christus.74.

Derogatio. Animal.65. Fides.8.162. Heresis.138. Liberalitas.8. Religio.97. Vita.28.

1 **DESCENDERE** Christum ad inferos, fuit conueniens. 3^a.q. 52.1.o./4.c./.3.d.22.q.2. ar.1.q.1.o./. Opus.3.c^o.242. Abraham.20.

2 Christus per suum effectum descendit vsque ad infernum damnatorum. 3^a.q.52.2.c./.3.d.22.q.2.ar.1.q. 2.o./. Opus.60.c^o.21.

3 Christus per essentiam descēdit tantum ad limbū patrum, sed per suum effectum descendit ad quemlibet infernum. 3^a.q.52.2.o./.3.d.22.q.2.ar.1.q.2.o.

4 Christus descendens illuminauit limbum patrū, quo ad eos tantū. 3^a.q.52.2.1^m./.3.d.22.q.2.ar.2.q.1.o.

5 Christus post mortem statim descendit, & statim liberauit iustos qui erant in limbo. 3^a.q.52.4.1^m./.5.3^m. Adoptio.13. Amor.238. Angelus.141. Cataractę. Clauis.10. Confessio.82. Consanguinitas.1.2.4.5.7. Demon.95. Exclusio.2.

6 Christus descendēs nullum damnatū liberauit de inferno, nec de limbo puerorum, nec de purgatorio: sed tantum omnes iustos. 3^a.q.52.5.6.7.8.o./.3.d. 22.q. 2.2.o./. Opus.3.c^o.242. Helias.6. Heresis.148. Iudicium.77. Passio.121.

7 Christus descendens in infernum damnandos confutauit de eorum incredulitate: sed purgādis dedit spem glorię. 3^a.q.52.2.c.3^m./.6.1^m.

8 Christus descendens ad inferos liberauit a purgatorio sufficiēter purgatos: vel qui dum hic viuerēt, hoc meruerunt per fidem & dilectionē & deuotionē ad mortem Christi. 3^a.q.52.4.2^m. Pœna.95. Sacramentum.102. Symbolum.7. Templum.12.

9 Christus descendens ad inferos operatus est in virtute passionis suę, confringendo vectes.i. impedimēta impediētia patres exire. 3^a.q.52.4.2^m./.5.6.7.c./.8. c.2^m. Tremor.2. Velox.1. Vsura.54.

10 Descensus duplex conuenit Christo.s. de cœlo, secundum deitatē, non quidem motu locali, sed incarnatione scd̄m exinanitionem: & ad inferos, scd̄m animam

* qui est motus localis: & conuenit Christo secundum conditionem humanę naturę. 3^a.q.57.2.2^m.

11 Christus secundum animam tādiu fuit in inferno, ad quem descendit, quādiu corpus eius fuit mortuū. 3^a. q.52.4.o./.3.d.22.q.2.ar.1.q.3.o.

12 In mysterio incarnationis non consideratur ascēsus, quasi alicuius preexistentis, & proficientis: sed descēsus verbi, ad imperfectionem nostrę naturę. 3^a.q.33.3. 3^m./.q.34.1.1^m.

13 Christus postq; ascendit, aliquando descendit de cœlis ad terram. 3^a.q.57.6.3^m.

DESCRIPTIO ./. Describuntur aliqua in libris materialibus, ad succurrēdū memorię. 1^a.q.24.1.c./. He. 12.lc.4.co.4.fi. Absoluere.29. Accidēs.q. Aduēt^o. 6.9. Aer.13. Angelus.449. Aq̄.9. Ascriptio. Cōscriptio. Demō.38. Inscriptio. Scriptura.20.c̄. Stella.1.

DESERERE gregem sibi cōmissum procedit vel ex timore male humiliante: vel ex amore male inflāmante: vel ex amore salutis proprię, vt si prelatus solus queratur. 12^e.q.72.3.c./.1^e. Cor.16.lec.2.co.1./. 2^e. Cor.11.fi. Abraham.26. Amor.62. Angelus.127.593. Consilium.9. Derelinquere. Epychia. 8. Episcopus.29. Fuga. Iustificatio.15.38. Miles.8. Necessitas.33. Pœna.23. Pœnitentia.43. Pharao. Refugere. Relinquere. Scandalum.15.c̄. Seruitus.3. 14. Tremor.2. Vitare.

DESERTVM ./. Nullus de filiis Israel natus in deserto, mortuus est ibi. 3^a.q.70.4.3^m./.4.d.1.q.2.ar.3. q.1.3^m. Adiurare.11. Circūcisio.19.20. Fides.59. Habemus.o. Iudęi.26. Naason. Petra. Scenophegia. Sylua. Tentare.19.20.

Deseruire. Anima.31. Ars.5. Cœlū.16. Corpus.61. Fides.22. Seruire.o. Desiccabile. Siccitas. Vita.8.

1 **DESIDERIVM** dicitur dupliciter.s. appetitus rei non habitę: & intensio affectus, tollēs fastidium. 12^e. q.33.2.c. Aduentus.6.9.

2 Desiderium desiderati est duplex, scilicet huius vt finis & huius vt ad finem. Opus.61.c^o.3. Agere.6.7.20.

3 Desiderium est motus appetitus in amabile:& inchoatio amoris.2.d.26.q.1.3.c./q.2.ar.3.q.2.c. Amicitia.31.
4 Desiderium est primus motus appetitus.3.d.26.q.2.ar.3.q.2.c.3m. Amor.177.180.205.234.236.258. Ancilla.
5 Desiderium est de bono non habito: sed amor est de bono absolute.1a.q.20.1.c.2m./2.d.1.q.2.1.c./3.d.26.q.1.3.c.pno./q.2.ar.3.q.2.c. Angelus.468.469. Animal.73. Anim. Appetitus.o. Aureola.25.
6 Omne desiderium cõsequitur aliquam cognitionem.1.d.1.q.1.1.1m./q.4.1.1m./d.26.q.2.ar.3.q.2.c.
7 Oppositũ videtur dicere.1.d.1.q.4.1.1m./Veri.q.15.3.c./q.23.1.c./q.25.1.c./Ma.q.14.1.4m.
Duo.452o. Rño.sicut duo.221o.
8 Desiderium,spes,amor,& odium,sunt aliquo modo in carentibus cognitione:non autem timor,nec desperatio.12e.q.41.3.c.
9 Desiderium sequitur amorem finis,& precedit amorem eorum que sunt ad finem.3.d.27.q.1.3.1m. Beatitudo.33.54.c.
10 Perfectio desiderii est ex perfectione sue cause.s.amoris.ps.26.co.4.fi. Bonitas.37.Charitas.55.147.
11 Desiderium proprie est in appetitu sensitiuo:& in appetitu rationali.12e.q.30.1.2m. Concupiscẽtia.3.Cornelius.3.Delectatio.A.
12 Desiderium est in concupiscibili.12e.q.23.2.c./q.40.1.b./c./3.d.26.q.2.ar.3.q.1.2.3.c. Demon.V. Desperatio.1.
13 Desiderium naturale rationalis creature,est ad cognoscendum genera,species,& rationem omnium rerum: non autem omnia indiuidua vel futura contingentia, que solus deus in sua eternitate cognouit.1a.q.12.8.4m./q.14.13.o. Deus.226.227.246. Aegritudo.3.
14 Oppositum videtur dicere quo ad cognoscendũ omnia indiuidua & futura contingentia: quia homo habet naturalẽ inclinationẽ ad cognoscendum futura.1a.q.86.1.o./22e.q.47.3.1m./q.95.1.3m./2.d.3.q.3.3.1m./4.d.50.q.1.3.o./ Veri.q.2.5.6.o./q.10.5.o./qdl.8.vel.11.q.1.3.o./ Opus.29.co.1./2./ Aia.3.lc.8.co.1./3. Duo.453o. Rño.sic duo.441o. Fames.2.
15 Desiderium creature rationalis non quiescit in cognitione dei per effectus.p.3.co.50. Finis.15.121.126.Ira.13.42.62.c.72.c.
16 Omne quod naturaliter desideratur ab homine,naturaliter cognoscitur ab eo.1a.q.2.1.1m./q.63.3.c. Iudei.17.Iustificatio.28. Limbus.3. Maria.8. Motus.55.Nomen.78.Optare. Orõ.3.39.46.58.61.64.83.94.95.Passio.39. Paupertas.8.Pax.10.
17 Desiderium sanctorum patrum de Christi incarnatione,erat valde accensum,propter tria.s.propter inundantiam terrene miserie,quam sustinuerunt: propter abundantiam pacis eterne,& propter affluentiã letitie interne,quam pregustauerunt. Opus.60.co.1.co.4. Postulatio.Quies.4.Salomon.1.Scientia.58.61.Sitis.Spes.25.43.47.64.70.72.Tacere.3.Tẽplum.14.Terra.4.
18 Desideriũ anime beate,quiescit ex parte appetibilis, non autem ex parte appetentis.12e.q.4.5.5m. Veritas.57.Virginitas.23.
19 Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o. Duo.454o. Rño.sicut duo.275o. Visio.15. Desiderius.Heresis.111.
20* Inest vnicuiq; rei naturale desiderium,ad conseruandum suum esse.1a.q.5.2.3m./4m./q.63.3.c./q.104.2.3.o.
21* Desiderium quodammodo facit desiderantẽ aptum & paratũ ad susceptionẽ desiderati.1a.q.12.6.c.fi.
Designare. A.vel. Ab.o. Actus.190. Adoratio.5. Aggredi. Datio.3.Demon.103. Denotare. Deus.26.Luxuria.3. Mutuum.4. Nomen.14.58. Notare. Notio.o. Omnis.o. Origo.4. Per.3.5. Persona.42.45. Sensus.41.Significatio.o.Vsura.5.10.21.
Desinere. Accidens.62.63.88. Anima.344.Cessare.o.Desistere.Euanescere.Eucharistia.103.Incipere.4.Pars.44.Religio.56.61.Semen.19. Subiectio.7.Christus.56.
Desistere. Accusatio.12.27.Cessare.o.Desinere.Desperatio.6.Tergiuersari.
Desolatio.Tyrannus.3.
Despectus.Despicere.Contemptus.o. Paruipensio.1.

DESPERATIO

1 DESPERATIO non importat solam priuationem spei: sed recessum a re desiderata, propter impossibilitatem estimatam.12e.q.40.4.3m. Accidia.8.Appetitus.30.31. Audacia.7.c.13.Blasphemia.22.25.Consilium.5.Desiderium.8.Diffidentia.Dolor.44.
2 Desperatio non respicit malum,sub ratione mali: sed per accidens quandoq; inquantum facit impossibilitatem adipiscendi: sed potest esse ex solo excessu boni.12e.q.40.4.1m. Fiducia.12.Fortitudo.15.Humilitas.25.Infidelitas.11.Laus.9.Luxuria.16.
3 Desperatio est peccatum in appetitu.22e.q.20.1.o./2.c. Magnanimitas.4.Medicus.1.Membrum.8.Nox.3.Passio.39.
4 Desperatio est minus graue peccatum infidelitate,& odio dei: sed periculosius.22e.q.20.3.o. Preceptum.101.Predestinatio.42.
5 Desperatio potest esse sine infidelitate.22e.q.20.2.o./2.d.43.3.1m. Presumptio.10.Publicatio.3.Socrates.2.
6 Desperatio est causa luxurie per accidens,remouendo spem beatitudinis: propter quam aliquis a luxuria desistit.Ma.q.15.4.3m.
7 Desperatio principaliter causatur ex accidia,seu tristitia,& negligentia: secundo ex luxuria.22e.q.14.4.o. Spes.32.65.c.
8 Desperatio est prior timore,sicut ratio & causa eius, ideo timor consequitur desperationem vincendi.12e.q.15.3.c.
9 Oppositum videtur dicere.12e.q.45.2.2m. Rño.Dubio.455o.
10 Desperatio oritur occasionaliter ex timore dei & horrore peccatorum,non autem directe.22e.q.20.1.2m.
11 Oppositum videtur dicere.12e.q.25.3.c. Rño.Dubio.456o.
12 Desperatio populi dei duplex.s.quantum ad auxilium de terra,& quantum ad auxilium de coelo.Isa.5.fi.
13 De nullo viatore est desperandum.2.d.11.4.1.4.6m.
Stultitia.8.Timor.32.
14 Desperatio in damnatis non est culpa,sed pars damnationis: sicut nec in viatore,de re non nata haberi.22e.q.20.1.3m.
Despicere. Arra.3. Aspernari.Contemptus.o.Despectus.Ira.44.Malum.64.Paruipensio.o. Timor.71.Veritas.55.

1 DESPONSATIO beate Marie, fuit facta duodecim rationibus.s.ne Christus ab infidelibus, tanquã illegitime natus abijceretur,vt consueto modo, eius geneologia per virum describeretur:& ad tutelã pueri nati,ne diabolus contra eum vehementius nocumẽta procurasset. Et vt a Ioseph nutriretur: & per hoc beata virgo redditur immunis a poena: ne.s.lapidaretur a Iudeis,tanquã adultera:& vt per hoc ab infamia

liberaretur: & vt ei Ioseph ministerium exhiberet: & testimonio Ioseph comprobatum est Christũ ex virgine natum: & verba virginis matris, magis credibilia redduntur, suam virginitatem asserentis: & vt tolleretur excusatio virginibus: quę propter suam incautelã, non vitant infamiam: & per hoc significatur vniuersalis ecclesia: quę cum virgo sit: desponsata tamẽ est vni viro Christo: & ꝙ mater domini fuit despõsata & virgo: in persona ipsius, & virginitas & matrimonium honoratur, contra hęreticos, alteri horum detrahẽtes. 3ª.q.29.1.o./4.d.30.q.2.ar.1.q.2.3.o./.Mat.co.23. Annul⁹. Fides.91.100. Luxuria.11. Matrimoniũ.1. 25. Nuptię.o. Sponsa.o. Sponsalia.o. Sponsus.o. Virginitas.14.15.
Despoticum. Corpus.37. Dominium.9. Princeps.M. Principatus.1. Regere.o. Seruitus.o.
1 DESTINARE est dirigere aliquid in aliquid: vel mẽte pponere. 1ª.q.23.1.c./.2.2ᵐ/.1.d.40.q.2.1.c./. Veri.q.6.1.c./.Ro.lec.3.pᵒ. Prędestinatio.1.23.
Destitutio. Destruere. Deuastare. Ordo.5. Peccatum. 168.c̃.372. Vsura.230.249.
Destruere. Abrogare. Anima.13. Apli.14. Auerrois.1. Babylon.3. Cõsumere. Cor.10. Corruptio.o. Creatura.7. Destitutio. Deuastare. Ecclesia.13. Fides. 7. Ira.58. Iudęi.17.20.44. Missa.14. Mors.35.36. Pars.44. Possessio.10. Pręceptum.154. Prędicare. 22. Rationale.7. Religio.61. Resurrectio.55. Scipio. Superbia.37. Vsura.86.89.97.285.
Desuper. Rex.10. Scriptura.16. Super. Supra.
Detegere. Denũciare.o. Discoopertũ. Manifestatio.o. Publicatio.o. Restitutio.18. Vsura.226.247.
Detentio. Alienum.5.c̃. Aerosia. Detẽtor. Detinere. Furtum.8. Incarcerare.
Detentor. Detentio. Detinere. Vsura.o.
Deterior. Detrimẽtum. Excęcatio.3. Humilitas.15. Iuramentum.22. Lumẽ.16. Peius. Seruitus.9.
1 DETERMINATIO rerũ creatarum, fit tripliciter. s. per additionẽ differentię, vel accidẽtis, vel per receptionẽ in alio. 1.d.8.q.4.1.2ᵐ. Absoluere. 21.22. Accidens.65. Actio.108. Actus.50. Adam. 64. Addere.o. Adoratio.6. Aduentus.7.
2 Omne determinatum est medium duorũ extremorũ determinatorum.4.d.11.q.2.ar.1.q.3.b.1.
Adulterium.1.2.8. Agens.13.14.87.91. 104.106. 113.114. Amor.37.217. Analogia.4.21. Angelus. 112.161. 179.383.616. Anima.46. 123.159. 229. 290. Apostoli.1. Appetitus.85. Apprehẽsio.3. Archiepiscopus. Ars.3.14.17. Astrologia.3. Auditor.1. Auxilium.2. Baptismus.79.163. Campsoria.2.5.6. Cœlum.23. Cerimonia.5.6. Certitudo.2. Circuncisio.8.11. Ciuilis.1. Cõmune.7.8. Conceptus. Confessio.10. Confirmatio.9. Coniunctio.9. Consilium.13. 20. Contingẽs.3. Contractio.o. Contradictio.4.
3 Aliquid dicitur determinatum dupliciter: scilicet ratione limitationis, & ratione distinctionis. quol.7.1. 1ᵐ./.6.c.1ᵐ. Contrarium.2. Corpus.17. Creatura.24. Debitum.17. Decimę.1.8. Deus.22.c̃.106. 258.277.292.373. Dictio.4.5. Differentia.1. Disputatio.1. Distinctio.28. Donec. Dubitatio.1.5. Electio.1. Elementum.8. Ens.39. Epyichia.8. Eraclitus. Esse.11.92. Phantasia.1. Fœmininum.2. Fides. 22.50.78.c̃. Finiri.1. Finis.101. Forma.80.87. Generatio.47. Genus.19. Habitus.38.39. Hęresis.12. 78.79.80. Homo.7.27. Idea.2. Ieiunium.23.36. c̃. Indeterminatum. Indiuiduum.13.14. Indulgentia.23. Infinitum.31. Intellectus.198.228. Interpretatio.1.2.3. Iudex.8. Iudicium.2. Ius.8.9.10. 20. Iustitia.50.77.83. Lex.48.138.150. Libertas.6. Limitatio. Locus.11. Luminare.3. Lux.10. Mensura.16. Meritum.28. Metaphysica.2. Minister.8. Miraculum.15. Modus.2. Motus.65. Mutatio.2.3. 4.7.c̃. Natura.15.16. Naturale.14. Necessitas.13. Negatio.1. Nomen.6. Nonens.7. Oratio.7.58. Ordo.61. Pars.45. Passio.64. Peccatum.441.442. Pœnitentia.56.77. Postulatio. Poᵃ.11.49. Potestas.18. Pręceptum.42.45.109.123.125.127.131. Pretium. Prędestinatio.44. Primitię.1.2. Priuatio.14. Proportio.1. Prudentia.53.
4 Determinatio prędicati in ordine ad subiectum, est prędicati inquantum huiusmodi: ideo respicit illud formaliter: quę autem est absolute, ponitur circa prędicatum, sicut circa quoddam subiectum: ideo magis respicit suppositum ꝗ formã.3.d.11.2.3ᵐ.
Qualitas.1.6.8.14. Quantitas.11.20. Quies.3. Resurrectio.23. Reuerentia.3. Sacerdos.16. Sacramentum.7.29.32.44.62. Sacrificium.7.18. Scandalum. 18. Scientia.119.153. Sententia.2. Seruitus.5. Situs. 1. Solus.2. Sponsalia.7. Stella.6. Suppositio.2. Tempus.38. Terminus. Traductio.3. Transire.2. Virtus. 58.87.88.216.239.267. Vnctio.7. Vniuersale.22. Voluntas.57.71.78.c̃. Votum.70. Vsura.5.23.c̃. Vsus. 13. Christus.11.21.30.
Determinatiuum. Accidens.110. Determinatio.o.
Detestari. Abominatio. Abhorrere. Angelus.521. Contritio.o. Iustificatio.20.21.22.31.32. Occidere. 2. Peccatum.374. Pœnitentia.1.10.28.
Detinere. Ablatum. Alienum.5.6.7. Detentio. Detentor. Incarcerare. Pœna.79. Potestas.9. Vsura.o.
1 DETRACTIO quę est occulta maledictio, ad denigrationem famę, per impositionem falsi per adauctionem mali, per reuelationem mali occulti, & per deprauationem intentionis, de se est peccatum mortale: ex leuitate vero, est veniale, nisi sit de graui: sed propter bonum cum debitis circunstantiis, nullum est peccatũ.22ᵉ.q.73.1.2.o./.q.74.1.o./.q.75.1.c./. Ro. lec.8.co.4. Auditor.2.
2 Detractio non est filia irę, sed inuidię. 22ᵉ.q.73.3. 3ᵐ. Blasphemia.2. Contumelia.3.5.6. Derisio.2. Exprobratio.
3 Detractio, susurratio, & exultatio in aduersis, causantẽ ex odio & inuidia diuersimode. Ma.q.10.3.3ᵐ.
4 Detractio contrariatur adulationi, quo ad ea quę dicuntur: licet vtrunque sit malum, non autem quo ad finem: quia prima intendit infamiam: secunda vero delectationem.12ᵉ.q.115.1.3ᵐ. Fama.o. Infamia.o. Iniustitia.3. Inuidia.5. Maledicere.1. Perfectio.90.
5 Diligẽs & insidiosa inquisitio eorum quę ab aliis fiũt, ordinatur ad aliquid noxium. s. ad detrahendum proximo.22ᵉ.q.167.2.c.3ᵐ.6./.Opus.68.co.1.
Remotio. Resistere.6. Susurratio.o. Tacere.1.
DETRIMENTVM pati in spũalibus semper est pœna: non autẽ semper in corporalibus.4.d.46.q.1. ar.2.q.3.o. Amicitia.38.42. Amor.170. Bonitas. 221.228. Damnatio.16. Dominium.11. Lumen.16. Mortuus.1. Peccatum.E. Pœna.38. Tyrãnus.4.6.c̃.
Detruncatum. Amputare. Enthymema. Mutilatio.
Detrusus. Episcopus.28.
Deuastare. Destitutio. Destruere. Ignis.17.
Deuenire. Cognitio.76. Damnatio.45. Peruenire. Pręceptum.147. Restitutio.24.
Deuiare. Accidentaliter.3. Animal.66. Ars.48. Cura.5. Deus.154. Elongatio. Error.o. Fides.24. Malum.19. Peccatum.1.

Deuirginare. Deflorare. Natiuitas. 20. Raptus. 2. Stuprum. o. Violatio. Deuolui. Vsura. 60. 253.

Deuorari. Cete. 10. Lupus.

1 DEVOTIO a deuouendo nominatur. Opus. 17. c°. 13. prin°. Adeps. 3. Admiratio. 2. Adoratio. 2. 8.

2 Deuotio est spālis actus voluntatis, prompte tradendi se ad famulatum dei. 22e. q. 82. 1. o./2. c./q. 83. 3. 1m.

3 Deuotio est principalis actus religionis virtutis. 22e. q. 82. 22. 2. o./q. 83. 3. 1m./15. c./q. 104. 3. 1m. Anniuersarium.

4 Deuotio est pinguedo animę causata a charitate: & conseruans eam. 22e. q. 82. 2. 1m./3. c. Aranea. 1.

5 Causa deuotiōis triplex. s. extrinseca & principalis. i. deus: & intrinseca duplex. s. cōtemplatio bonitatis dei & beneficiorum eius, & consideratio propriorum defectuum excludens pręsumptionem. 22e. q. 82. 3. o./4. c./4. d. 15. q. 4. ar. 3. q. 2. c./Ma. q. 11. 1. 7m. Baptismus. 77. 78. 91. č. 102. 123. 170. 171. Cantus. 1. 2. 3. Clamor. 1. 4. Cultus. o. Descendere. 8.

6 Consideratio eorum quę sunt apta excitare dilectionem dei, causat deuotionem: sed consideratio distrahentium mentem a diuinis: impedit eam. 22e. q. 82. 3. 1m. Eucharistia. 180. 181. 191. 269. 274. č. Fides. 58. Iacobus. 2. Ieiunium. 35. Iepte.

7 Ea quę pertinent ad humanitatem Christi maxime excitant deuotionē manuducendo: licet deuotio sit circa ea quę sunt diuinitatis, vel etiam vtrūq;. 22e. q. 82. 3. 2m. Indulgentia. 17. Inuocare. 1. Iustificatio. 48. Lachrymę. Laus. 17. Ludus. 6.

8 Deuotio primo & per se causat delectationem & lętitiam: secundario autem & per accidens, causat tristitiam. 22e. q. 82. 4. o.

9 Qui semel orat deuote, remanet deuotior per plures dies. 22e. q. 83. 14. 4m./q. 171. 2. 2m./2. d. 11. q. 1. 4. 5m./Veri. q. 12. 1. c. fi. Missa. 27. Obediētia. 19. Oratio. 12. č. 20. č. 37. 45. 69.

10 Mens semel ad deuotionem excitata, facilius postea ad deuotionem pristinam reuocatur: ideo ad hoc orationes crebrę sunt necessarię. 22e. q. 171. 2. 2m./Veri. q. 12. 1. c. fi.

11 Deuotio ad sanctos non terminatur ad eos, sed transit in deum: deuotio vero ad dominos temporales, est alterius rationis. 22e. q. 82. 2. 3m. Passio. 131. Paulus. 12. Peccatum. 277. 376. Pietas. 9. Sacramentum. 51. 68. 134. Sacrificium. 5. 21.

12 Deuotio abūdat in simplicibus mulieribus propter humilitatem elationem comprimendo: sed sciētia, & q̄libet perfectio subiecta deo, auget deuotionē. 22e. q. 82. 3. 3m. Sāctitas. 8. Solicitudo. 4. Tabescere. Templum. 2. 13. Thurificatio. 1. Thus. 1. 2.

13 Defectus deuotionis quę est feruor charitatis in reuerētiam dei & diuinorum, pōt esse sine peccato mortali: non aūt vt est voluntas consequēdi effectū sacramentorum. 4. d. 4. q. 3. ar. 2. q. 2. 3m./1e. Cor. 11. lc. 7. pri°. Verbum. S. Vnctio. 3. 15. 28. 37. Vsura. 276. 277.

14 Indeuotio est peccatum procedens ex accidia: secundum q͂ homo potest se disponere ad deuotionem, vel impedire eam. Ma. q. 11. 1. 7m.

DEVS /ESSE. 36. 58. 95. 187. 259. 380. 434. 436. 452.

1 Esse proprie cōuenit deo. 1a. q. 13. 11. o./1. d. 8. q. 1. 1. o./Veri. q. 21. 4. 7m./Po a. q. 7. 2. 7m.

2 Deum esse est necessarium. Opus. 3. c°. 7. Angelus. 59. 97. 158. Assimilatio. 10. Beatitudo. 61. Charitas. 62. Coelum. 137.

3 Deus est p̄ seipsum necesse esse. ꝯ. 1. c°. 15./16. 3m./22./24. pri°./26. 3m./42. 5m./6m./8m./80. fi./Li°. 2. c°. 12. 1m./15. 5m./Po a. q. 2. 3. c./q. 5. 3. c./Opus. 3. c°. 6. Conceptio. 18. Creatio. 10. 35. Creatura. 2. 8.

4 Nihil pręter deum est per se necesse esse. ꝯ. 2. c°. 15. 5m./30. 1m. fi. Credere. 22. 23. 28. Dęmon. 88. Distantia. 7.

5 Esse simpliciter & absolute, dictum de solo diuino esse intelligitur, & similiter bonum. Veri. q. 2. 3. 16m. Duratio. 3. 10.

6 Deum esse demonstratur multipliciter. 1a. q. 2. 3. o./ꝯ. 1. c°. 13./Opus. 3. c°. 3. Esse. 6. 9. č. Aeternitas. 35. č. Exemplar. 4. 7.

7 Deum esse est demonstrabile per effectus a posteriori tantū. 1a. q. 2. 1. c. fi./2. o./3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 2. 2m./1. d. 24. ar. 2. q. 2. c./ꝯ. 1. c°. 12. 25./Li°. 3. c°. 38. 1m./Po a. q. 7. 2. 11m./3. o. Factum. 2. 3. Fieri. 1. 8. č. Futurum. 1. 2. Gratia. 128.

8 Dei non est demonstratio, nisi per effectum. 1a. q. 3. 5. c. fi./ꝯ. 1. c°. 25./Poten e. q. 7. 3. c. fi./Post r. lec. 41. co. 4. prin°.

9 Oppositum vr̄ dicere a simili. Trin. 23. c./Post r. lc. 2. co. 2. ☞ Du°. 457°. Rn̄°. sicut du°. 458°. Heresis. 89. 116. 124.

10 Deum esse non est per se notum: sed est primum inter omnia credibilia. 1a. q. 2. 1. 2m./22e. q. 16. 1. c. In. 7. č. Indigentia. 3.

11 Immo deum eē est per se notū, & deum esse, & alia huiusmodi, quę per rationē naturalē possunt esse nota, non sunt articuli fidei: sed pręambula. 1a. q. 2. 1. c./2. 1m. ☞ Rn̄°. du°. 458°. Indiuiduū. 26. 27. 43. Infinitum. 2. Locus. 24. 25. 26.

12 Deum esse est per se notum simpliciter, non aūt quo ad nos. 1a. q. 2. 1. o./1. d. 3. q. 1. 2. o./ꝯ. 1. c°. 10./11./Li°. 3. c°. 38. 1m./Veri. q. 10. 12. o./Po a. q. 7. 2. 11m./Trin. 3. 6m. Lumen. 24. 25. Motus. 90. Mundus. 12. č. Tres. Vbiq;. o.

13 Deum esse nō est nobis naturaliter notum s̄m se: sed s̄m similitudinē & participationē eius. 1a. q. 2. 1. 1m./1. d. 3. q. 1. 2. c. 1m./ꝯ. 1. c°. 11. fi./ps. 8. co. 2.

14 Oppositum videtur dicere. 1a. q. 4. 3. 3m. Virtus. 71. č. ☞ Du°. 459°. Rn̄°. sicut du°. 458°.

15 De deo scimus an est. i. hanc propositionem esse verā ex effectibus eius: non autē actum essendi eius, sicut nec essentia eius. 1a. q. 3. 4. 2m./ꝯ. 1. c°. 12./Li°. 3. c°. 39. 1m./Po a. q. 7. 2. 1m.

16 Deus est esse subsistens, non dependens ab alio. 1. d. 35. 1. c.

17 Deus est semper & sine successiōe: & eius eē, est necessarium. ꝯ. 1. c°. 15./16. 3m./Opus. 3. c°. 6. 7. 8.

18 Esse dei est esse cuiuslibet creaturę exēplariter vel causaliter: non autem formaliter seu essentialiter. 1a. q. 3. 8. o./1. d. 8. q. 1. 2. o./d. 17. q. 1. 1. c./L. lec. 1./d. 18. 5. c. fi./d. 19. q. 5. 2. c./d. 38. 3. c. 2m./ꝯ. 1. c°. 26./Op°. 30. lec. 8.

19 Esse dei differt ab esse creaturę tripliciter: primo quia subsistit: secundo quia non fit, nec mutatur: tertio quia non differt ab essentia sua. 1. d. 8. lec. 1. L. fi./d. 2. q. 1. 1. c./Po a. q. 2. 1. c.

20 Immo fieri ꝯuenit deo. 1. d. 30. 1. 1m./3. d. 7. q. 2. 1. 1m. ☞ Du°. 460°. Rn̄°. sicut du°. 612°.

21 Fieri conuenit deo, non aūt mutari: quia nihil remouetur ab eo, sed aliquid aduenit ei s̄m rationem. 1. d. 30. 1. 1m./3. d. 7. q. 2. 1. 1m.

22 Esse dei est ꝓpriū, & determinatū, & distinctū, a quolibet eē creaturę, p̄ hoc q͂ ei nō pōt aliqd addi. 1a. q. 3. 2. 3m./4. 1m./q. 7. 1. 3m./1. d. 8. q. 1. 1m./2m./d. 24. q. 1. 1. 3m./2. d. 3. q. 1. 2. c./ꝯ. 1. c°. 26. fi./Veri. q. 21. 4. 9m./Po a. q. 1. 2. 7m./q. 7. 2. 4m./5m./6m./q̄l. 2. ar. 8. q. 1. 1. 1m./Opus. 30. lec. 8./Causis. lec. 9. fi.

23 Esse Dei, per hoc q̄ est subsistens, non receptum in ali quo, distinguitur a quolibet alio. 1^{a}.q.3.2.3^{m}./.4. 1^{m}./. q.7.1.3^{m}./.q.44.1.c./.§.2.c^{o}.51./. Potentia.q.7.2.5^{m}.

24 In diuinis est tm̄ esse essentiale, non autem personale. Nec persona est, nisi p esse essentię. Veri.q.1.5.18^{m}./. Potentia.q.2.6.c./.q.8.2.11^{m}./.q.9.4.5^{m}./.5.19^{m}./. quol.12.1.0.

25 Deus est in se, sicut amatum in amãte. Opus.3.c^{o}.45.

26 Esse & essentia Dei, non possunt contrahi per additio nem differentię, nec designari. 1.d.34.q.1.1.4^{m}./.§.1. c^{o}.24./.42.12^{m}.

27 Esse & essentia Dei, non possunt contrahi per proprie tates personarum. 1.d.7.q.1.2.3^{m}./.d.11.3.5^{m}.

28 In solo deo, esse & essentia sunt idē realr. 1^{a}.q.2.1.c./. q.3.4.0./.q.5.6.c./.q.6.3.c./.q.12.2.c.3^{m}./.4.c./.q.13. 11.c./.q.14.4.c./.14.2^{m}./.q.25.1.2^{m}./.q.44.1.c./.q.45. 1.5^{m}./.q.50.2.3^{m}./.q.54.1.b./.c./.3.c./.q.61.1.0./.q.75 .5.4^{m}./.q.104.1.c.fi./.12^{e}.q.3.7.c./.3^{a}.q.13.1.c./.1.d. 2.4.1^{m}./.d.4.q.1.1.2^{m}./.d.8.q.1.1.0./.q.4.2.3.c./.q.5 2.c.4^{m}./.d.11.3.5^{m}./.d.19.q.2.1.c./.q.5.3.4^{m}./.1.d.33. 1.c./.d.34.q.1.1.c./.d.35.1.5^{m}./.4.c./.d.42.q.1.1.4^{m}./. 2.d.1.q.1.1.2.c./.d.3.q.1.1.c./.d.16.1.3^{m}./.6.c.fi./.3. d.6.q.2.2.2^{m}./.§.1.c^{o}.22.25./. Li^{o}.2.c^{o}.51.85.2^{m}./. Li^{o}.3.c^{o}.20./.49.5^{m}./.65.4^{m}./.6^{m}./.66.fi./.Li^{o}.4.c^{o}. 11.co.4./.Veri.q.10.12.c.fi./.q.21.4.7^{m}./.5.c./.q.27.1. 8^{m}./.Po^{a}.q.2.1.c./.q.5.3.8.c./.q.7.2.0./.3.4.c./.Ma. q.3.2.c./.q.16.3.8.c./. Spiritu.1.c./. Afa.6.c.fi./.1^{m}./. 2^{m}./.17.10^{m}./.quol.2.q.2.2.c./.quol.3.q.8.0./.quol. 7.1.1^{m}./.quol.9.6.c.15^{m}./.Opus.3.c^{o}.11./.109./.264. co.7./.Opus.30.c.7./.Opus.37.c^{o}.4.co.1.3./.Posterio rum.2.lec.6.principio.

29 Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.3.3.c./.1.d.25.1.3^{m}./. 3.d.5.q.1.3.0./.Potentia.q.9.1.c.

Du^{o}.461°. Rñ^{o}.sicut dubio.114°.

30 In solo Deo, esse & operatio sunt idem. quol.10.5.c.

31 Essentia Dei, s̄m intellectum est prior suo esse, & esse eius est prius q̄ ęternitas. 1.d.19.q.2.1.1^{m}.

ESSENTIA. 19.26.27.28.29.31.58.66.67.75.79. 93.96.vsq3.101.160.161.170.vsq3.176.180.189.189 192.193.199.204.205.206.209.211. vsq3.224.228. 232.vsq3.236.238.239.242.245.vsq3.256.260.266. 269.275.331.342.346.357.358.359.365.368. 371.380.433.

32 Essentia diuina, est actus purus, angelica vero est intel ligibilis in actu: sed intellectus noster, est intellectus in potentia tantum. 1^{a}.q.25.1.c./.q.87.1.c.2^{m}./.2.d.3.q. 3.1.c./.§.4.c^{o}.11.co.3. Abias. Actio.1.4.6. Actus. 190.c̄. Addere.2.19. Adiectiuum.11.c̄.

33 Deus ē sua essentia. 1^{a}.q.3.3.0./.q.11.3.c.2^{m}./.q.19. 4.c.1^{m}./.§.1.c^{o}.21.45.1^{m}./.Opus.3.c^{o}.10.109./.Io. 14.lec.3.co.2. Adoratio.1.10.c̄. Alexander.1. Alie num.1.8.9. Alius.4. Amor.1.c̄. Analogia.1.c̄.9.10. Angelus.28.

34 Natura diuina maxime & purissime, id est propriissi me actus est. Potentia.q.2.1.c.principio.

35 De Deo non possumus scire quid est. 1^{a}.q.1.7.1^{m}./.q. 2.2.2^{m}./.q.3.pn^{o}./.q.12.12.c.1^{m}./.13.1^{m}./.q.13.8. 2^{m}./.§.1.c^{o}.3.co.1.31.32.fi./.Ro.lec.6.co.5.

36 Essentia diuina, est omne qđ est in ea. 1^{a}.q.40.1.1^{m}./. 1.d.18.2.4^{m}./.d.43.q.2.1.3^{m}. Anima.1.5.35.

37 Essentia Dei, non ponit in numerum cum personis. quol.6.1.0. Anthropomorphitę. Apollinaris.2.c̄. Apo stoli.30.

38 Essentia diuina in filio, est a patre. Opus.9.q.20. Ap propriatio.0. Approximatio.0. Arrius. Assimila tio.11.

39 Essentia diuina, est alio modo relatiuo in patre, q̄ in fi lio, non alio modo essentiali. Opus.9.q.11.27.

40 Essentia diuina sub rõne diuersorum attributorum, est prin cipium omnium operationum Dei. 1.d.6.3.c./.d.7.q.1. 1.c./.d.42.q.1.2.c./.d.43.q.2.1.2^{m}./. Po^{a}.q.7.1.0. Assumere.1.c̄.35.36.37. Attributa.1.c̄.12.c̄.

41 Essentia diuina est medium cognoscendi commune & proprium in diuinis.§.1.c^{o}.54./.Veri.q.2.4.2^{m}. Beatitudo.110. Blasphemia.1. Bonitas.30.57. Chari tas.18. Comprehendere.6. Cōmune.1.8.9. Cōmuni cabile.3.4. Creatio.20.31.36.37.

42 Deus tripliciter dicitur. s. essentialiter, participatiue, & nuncupatiue. 1^{a}.q.13.9.10.0./.22^{e}.q.85.2.1^{m}./.2.d. 17.q.1.1.c./.§.4.c^{o}.14./.Psal.49. pn^{o}./.Io.10.lec.6. co.1./.1^{e}.Cor.8.fi./.2^{e}.Thes.2.co.4./.He.prolo.pn^{o}./. c^{o}.7.co.2.pn^{o}. Creatura.2. Cultus.0. Datio.1.19.c̄. Dauid.3. De.6. Decimę.3.c̄. Deitas.0. Diabolus. Dice re.2.5.c̄. Dici.1. Dictio.3.

43 Deus essentialiter est extra ordines totius creaturę. 1^{a}. q.28.1.3^{m}. Differre.10. Dionysius.2.c̄. Distantia.5. c̄. Distinctio.D. Diuersitas.1. Diuinum. Domus.3. Do num.2.c̄. Duratio.3.10. Ens.9.27.37. Aequalitas.D.

44 Deus est forma. 1^{a}.q.3.2.c.fi./.3^{m}./.7.8.c./.3^{a}.q.2.1. c./.1.d.22.1.2^{m}./.d.35.1.c./.2.d.5. L.2^{m}./.d.26.1. 5^{m}./.Virt.q.2.1.18. Exclusio.9. Exitus.1. Fœmini num.0. Filiatio.15.c̄. Forma.1.3.137.138.139. Gene ratio.51.c̄.71.c̄. Genus.21. Gloria.13.c̄. Gratia.19. 24.135.149.151. Habere.2.3. Hęresis.D.X. Hierar chia.3. Idea.4.c̄.

45 Vna tantum forma est in diuinis. 1^{a}.q.31.2.2^{m}. Idolatria.0. Iesus.1. Ignis.17.c̄. Illabi. Imago.D. Im perator.1.6. In.7.c̄.14.c̄. Indigentia.3. Infinitas.2. Infinitum.2.3.4.6.8. Ingenitum.0. Instans.20. Hyperdulia.

46 Deus non est forma inhęrens. 1^{a}.q.3.8.0./.1.d.26.q. 2.2.1^{m}./.2.d.26.1.5^{m}./.§.1.c^{o}.83.2^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.68. fi./.Li^{o}.4.c^{o}.32.1^{m}./.35.5^{m}./.Veri.q.8.5.4^{m}./.q.21.8. c. Hypostasis.6.7. Iudęi.25. Iustitia.80. Laus.14. Lex.64.

47 Deus non est forma corporis. 1^{a}.q.3.8.0./.3^{a}.q.2.1.c. 2^{m}./.q.5.1.2^{m}./.q.50.2.3^{m}./.3.d.1.q.1.1.5^{m}./.d.2.q. 1.ar.3.q.2.c.2^{m}./.3^{m}./.d.21.q.1.ā.1.q.1.3^{m}./.§.1.c^{o}. 27./.Li^{o}.4.c^{o}.32.1^{m}./.Veri.q.20.1.c./.Opus.3.c^{o}.17. 18.211.221. Liber.19. Lumen.24.25. Maria.29.c̄ 54. Materia.11.25. Membrum.10.c̄. Metaphora.6. c̄. Miraculum.53.54.

48 Deus non est anima mundi, contra quosdam. Nec ani ma cœli, contra Almarianos. Nec materia prima, con tra Dauid de Dinādo. 1^{a}.q.3.8.c./.q.51.1.1^{m}./.q.90. 1.c./.§.1.c^{o}.17.27.fi./.Veri.q.21.4.c./.He.7.co.2.pn cipio. Moyses.0. Natura.18. Nomen.D. Notio.0. Numerus.21.c̄. Oratio.66.97. Ordo.32.c̄. Origo.1.2. 3. Participare.14.15.16. Passio.93.

49 Anima attribuitur Deo, s̄m similitudinem actus. 1^{a}. q.3.2.1^{m}./.q.19.11.c. Pater.1.c̄.9.10. Persona. 17.c̄.32.c̄.39.c̄.

50 Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.4.3.4^{m}.

Du^{o}.462°. Rñ^{o}.sicut dubio.471°.

51 Deus non est corpus. 1^{a}.q.3.1.0./.§.1.c^{o}.16./.Li^{o}.2. c^{o}.3.principio./.Li^{o}.4.c^{o}.11.co.2./.Opus.3.c^{o}.16.

52 Deus non habet diffinitionem. 1^{a}.q.1.7.1^{m}./.q.2.2. 2^{m}./.q.3.5.c.fi./.1.d.25.3.2^{m}./.d.33.1.3^{m}./.§.1.c^{o}.25. 32.3^{m}./.Potentia.q.7.3.c.fi./.5^{m}./.Opus.3.c^{o}.26./. Opus.30.fi. Pythagoras.7. Plato.5.c̄. Pręde̅stina tio.46.49.c̄.

53 Deus non est genus, nec species. 1^{a}.q.3.5.c./.q.30.4. 3^{m}./.1.d.19.lec.2.principio./.§.1.c^{o}.25.32.3^{m}./.Li^{o}. 2.c^{o}.93.co.1.fi./.Potentia.q.7.3.0./.Opus.3.c^{o}.13. 14./.Opus.30.fi. Pręddicamentum.6. Pręddicari.37.c̄. Principium.13.c̄.

54 Oppositum videtur dicere. 1.d.3.q.3.2.c.fi.
☞ R ñº. Dubio. 463º.

55 In diuinis non est genus, neq; species. 1.d.19.q.3.2.1m./.d.25.3.2m./.d.33.1.3m./.ꝯ.1.cº.32.3m./. Potentia.q.7.3.c.1m./.q.9.5.18m./.q.10.2.12m./.Opusf.30.fi. Processio.2.3.14.19.c̃.58.61. Pronomen.2.c̃. Propositio.13.c̃. Ratio.1.2.3.62. Rationale.1.2. Relatio.D. Relatum.6. Religio.8.9. Repræsentatio.2.3. Rex.4.c̃. Sapientia.D.

56 Deus non est in genere, nec in prædicamento per se, nec reductiue vt principium. 1ª.q.3.5.0./.q.4.3.1m./.q.6.2.3m./.q.88.2.4m./.1.d.8.q.4.2.0./.d.19.q.4.2.0./.2.d.3.q.1.1.1m./.ꝯ.1.cº.25.32.3m./.Liº.4.cº.31.3m./.Veri.q.8.8.2m./.Potentia.q.6.3.c.co.2./.q.7.3.0./.q.8.2.1m./.q.9.4.11m./.Ma.q.16.9.5m./.Spiritu.1.c.co.2.fi./.Opusf.3.cº.12./.Opusf.30.lec.8./.Opusf.42.cº.3.5./.Posteriorum.2.lec.6.co.1. Senarius.3. Separatio.2. Similitudo.7.c̃. Simplex.4.

57 Immo Deus est in genere substãtiæ reductiuæ, vt mensura & principium omnium rerum & sicut punctus & vnitas. 1ª.q.3.5.c.fi./.2m./.1.d.8.q.4.2.3m./.Potentia.q.1.7.1m./.q.7.3.7m./.8.2m./.q.9.3.3m./.Trin.2.4m. ☞ R ñº. Dubio. 464º.
Solus.4.c̃. Speculum.2.3.4. Spiritus.4.c̃. Subsistentia.7.c̃. Substantia.36. Suppositum.10.c̃. Templum.1.8.10.c̃.

58 Substantia secundum ꝙ significat per se existere, idest non in alio, conuenit Deo, non autem proprie, nec vniuoce. 1ª.q.29.3.4m./.1.d.8.q.4.2.1m./.ꝯ.1.cº.24.fi./.Dionysius.co.12. Tertulianus.3. Tetragramaton. Totum.15. Transumptio. Trinitas.0. Varo. Verbum.41.c̃. Veritas.37.c̃. Vestigium.0. Virtus.D. Vita.12.13.14.17.c̃.

59 Deus est distinctus ab omnibus rebus per seipsum. Potentia.q.1.2.7m. Vnio.11.c̃. Vnitas.41.c̃. Votum.4.6.11.18.20.23.68.69.72.78. Vsura.183. Christus.1.4.c̃.12.c̃.35.48.49.59.71.74.75.89.99.148.207.219.221.

60 In diuinis non est differentia. 1.d.33.1.3m./.ꝯ.1.cº.24.32.3m./.Potentia.q.7.3.c.fi./.Opusf.3.cº.13.15.

61 In diuinis non est indiuiduum. Potentia.q.7.3.c.fi.

62 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.13.9.0./.q.31.2.2m./.3m./.q.39.4.1m./.1.d.4.q.1.2.3m./.d.21.q.2.1.4m./.Potentia.q.7.3.1m. ☞ R ñº. Duº.465º.

63 QVALIS./.Deo nihil est simplicius ſm rem, nec ſm rationem.ꝯ.1.cº.32.4m. Abstractum.0. Acceptio.2. Accidens.111.c̃. Adiuuare.

64 Solus Deus est omnino simplex. 1ª.q.3.0./.q.9.1.c./.q.25.1.c./.q.28.2.c./.1.d.8.q.4.1.0./.d.33.1.3m./.ꝯ.1.cº.18./.Liº.4.cº.31.2m./.Potentia.q.7.1.0./.4.c./.5.c.fi./.Opusf.cº.9.22./.Causis.lec.21.0./.Met.lec.12.fi./.Lec.13.fi./.Liº.5.lec.5.fi. Altitudo.0. Amor.1.c̃. Analogia.1.2.3.4.9.10. Angelus.448.519.610.611.614.617. Anima.5.35.

65 In Deo nulla est compositio. Sed hanc pluralitatem quæ est ſm rationem, repræsentat in propositione pluralitas prædicati & subiecti: vnitatem vero repræsentat per compositionem. Quandoq; enim intellectus noster enunciationem de Deo format, cum aliqua diuersitatis nota, præpositionem interponendo, vt cum dicitur, bonitas est in Deo: quare & hic designatur aliqua diuersitas, quæ competit intellectui: & aliqua vnitas, quam opꝫ ad rem referre. 1ª.q.13.12.c.fi./.ꝯ.1.cº.36.0./.Opusf.3.cº.9. Appetitus.36.37.38.

66 In solo Deo sunt idem suppositum & natura, & in omnibus creaturis differunt. 3ª.q.27.1.c./.1.d.5.1.c./.d.33.q.1.1.c./.Vnio.1.c.principio./.quol.2.q.2.2.0./.Opusf.53.0./.Posteriorum.2.lec.6.co.1. Approximatio.0. Approximatio.0. Ars.7.20.24.

67 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.3.3.c./.1.d.25.1.3m./.3.d.5.q.1.3.0./.ꝯ.4.cº.55.4m./.Potẽtia.q.9.1.c./.Spiritu.5.9m./.Anima.17.10m./.Opusf.32.lec.6.0./.Opusf.37.cº.4.co.2.3./.Met.7.lec.11.fi./.Liº.8.lec.3.co.2./.Liº.9.lec.11.co.3.fi./.Anima.3.lec.8.co.1.2.
☞ Duº.466º. R ñº.sicut Duº.114º.
Attributa.0. Beatitudo.D.

68 In Deo non est materia, nec potentia, sed est purus actus. 1ª.q.3.1.2.c./.q.7.1.c./.q.9.1.c./.q.12.1.c./.q.14.2.3m./.3.c.2m./.q.25.1.c./.q.49.3.2m./.q.50.2.3m./.q.54.1.c./.q.75.5.4m./.q.87.1.c./.q.89.2.3m./.q.90.1.c./.q.115.1.2m./.12ᵉ.q.49.4.c./.q.50.5.c./.1.d.8.q.3.1.2.c./.d.19.q.2.1.c./.d.22.1.2m./.d.23.1.c.principio./.d.35.1.5.c./.d.36.q.1.1.1m./.3m./.d.42.q.1.1.c.1m./.2.d.1.q.1.1.c./.d.3.q.3.3.2m./.d.7.q.1.1.c./.d.19.1.c./.ꝯ.1.cº.16.17./.Liº.2.cº.16.1m./.83.3m./.6m./.Liº.4.cº.11.co.2.35.5m./.Veri.q.24.7.c./.Potentia.q.3.3.c./.q.7.1.3.c./.Ma.q.16.9.5m./.Opusf.3.cº.10.11.12.18.19.28.29.74./.Met.12.lec.5.co.2.7./.Lec.6.co.2.fi.

69 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.44.0.
☞ R ñº. Dubio.467º.

70 Deus est perfectissimus. 1ª.q.4.1.0./.q.25.1.c./.22ᵉ.q.161.1.4m./.ꝯ.1.cº.28./.Veri.q.2.3.13m./.Dionysius.2.co.1./.cº.13.lec.1./.Met.lec.12.fi./.Lec.13.

71 Quicquid entitatis, bonitatis, & perfectionis est in creatura quacunq;, totum est eminentius in Deo. 1ª.q.4.2.0./.q.6.1.2m./.2.3.4.c./.q.9.1.c./.q.11.3.c./.q.12.2.c./.q.13.2.3.4.5.c./.q.14.6.11.c./.q.25.1.c.3m./.3.c./.q.26.1.c.1m./.4.0./.q.28.2.3m./.q.19.3.c./.q.49.3.c./.q.75.1.5m./.q.91.1.c./.1.d.2.1.3.0./.d.4.q.1.1.c./.d.8.q.4.3.c./.d.22.2.c./.d.27.2.3m./.d.36.q.2.2.c./.2.d.25.1.1m./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.4.d.24.q.3.ar.2.q.1.3m./.ꝯ.1.cº.28.31.92.1m./.Liº.2.cº.2.15.6m./.22.3m./.Liº.3.principio./.20.1m./.49.3m./.Liº.4.cº.14.2m./.Veri.q.2.1.c.fi./.q.8.8.2m./.Potentia.q.7.3.c.fi./.q.9.4.11m./.5.c./.Spiritu.1.c.co.1.3.8.c.fi./.Anima.7.c.fi./.1m./.Opusf.3.cº.21.22.28.33./.Opusf.9.principio./.1m./.Opusf.30.lec.8./.Causis.lec.3.co.2./.Met.5.lec.17.co.2.fi. Bonitas.D.
Charitas.66. Comparatio.4.c̃. Compassio. Compositio.8. Commune.1.3.8.9. Creatura.2. Defectus.23.c̃.

72 Immo non opꝫ, ꝙ illud quod est de nobilitate creaturæ, sit de nobilitate creatoris. 1ª.q.4.2.c./.3.0.468.
☞ R ñº. sicut Dubio.326º.

73 In Deo nullus defectus esse potest. Opusf.3.cº.110.

74 Immo potest Deus & studiosus praua agere, ſm philosophum, qd est deferre in agendo. 1ª.q.25.3.2m.
☞ R ñº. Dubio.469º.

75 Quicquid est in Deo, est Deus. 1ª.q.3.3.c./.q.27.3.2m./.4.1m./.q.28.2.c./.q.40.1.c./.1.d.20.1.c./.ꝯ.1.cº.45.1m./.Liº.3.cº.20.1m./.Potentia.q.2.5.c./.q.8.2.c.fi./.q.9.9.6m. Delectatio.17.18. Dictio.3. Digitus. Dilatari.

76 Solus Deus est sibi per se sufficiens. Causis.lec.21.0. Dispositio.24. Distantia.5.c̃. Distinctio.8.22.c̃.

77 Deus & creatura, non est aliquid melius, nec maius, ꝙ̃ solus Deus. 1ª.q.4.2.0./.q.103.3.3m./.12ᵉ.q.34.3.2m./.1.d.24.q.1.1.c./.3.d.6.q.2.3.1m./.d.9.I.2m./.4.d.13.I./.Veri.q.20.1.10m./.Ma.q.5.1.4m./.Vnio.1.9m./.Ethi.lec.9.fi. Diuisio.4. Dolor.41. Donum.2.5.6.8.38.c̃. Dulcedo.3.c̃. Ens.9. Aequalitas.D. Aeternitas.33.c̃.

78 In Deo est magnitudo virtutis & perfectionis, non autem magnitudo molis. 1ª.q.42.1.1m./.4.2m./.3ª.q.58.3.0./.1.d.19.q.1.1.0./.q.3.1.0./.ꝯ.4.cº.9./.Po.q.

9.50. Excellentia. Exemplar.7. Factum.1.2. Falsitas.11.12.13.18.

79 Magnitudo Dei, est perfectio naturę eius. 1ª.q.42.4.c.2m./.1.d.19.q.1.1.0./.q.3.1.0. Fieri.6.7.8. Filiatio.15.č.

80 In Deo non est quantitas. 1ª.q.28.4.c./. Eph.3.lec.6.co.2. Finis.17.54.59.60.64.66.č. Forma.1.2.3. Oppositum videtur dicere. 1ª.q.42.1.1m.
☞ Rñº. Dubio.470º.
Fortitudo.37. Futurum.1. Gaudium.4.

81 Magnum dicitur dupliciter. s. absolute. i. habens q̃titatem continuam, quę dicitur magnitudo: & comparatiue. i. excedens, minus. Et sic predicatur de Deo, non autem primum. Potentia.q.9.7.7m. Genus.21. Gratia.13.20.149.

82 Deus est paruus. i. subtilis in cognoscendo. 1.d.19.q.3.1.2m. Habitus.27.28.35.39.40.48.58.68.81.

83 In Deo infinitus non importat imperfectiones. Opus.3.cº.20. Hereditas.4. Heresis. D. Hierarchia.1.3. Homo.18. Immobile.0. In.6.č. Indigentia.1.3. Indiuiduum.26.27.29.43. Infinitas.2. Infinitum.1.6.8.10.

84 In Deo, est similitudo omnium rerum, s̃m formam, & s̃m materiam. 1ª.q.57.2.2m./.1.d.3.q.2.1.0./.q.3.c./.ꝑ.2.cº.2./. Potentia.q.7.7.4m./.10m. Ira.16.27. Iudex.3. Iustitia. D.

85 Immo nullo modo Deus est similis creaturis. 1ª.q.4.3.4m./.1.d.19.q.1.2.c./.d.35.4.6m./.d.48.1.4m./.ꝑ.1.cº.29./. Veri.q.2.11.1m./.q.23.7.11m.
☞ Rñº. Dubio.471º.

86 Deus dicitur esse finitus sibi, secundum similitudinem proportionis tantum. 1ª.q.14.3.2m./. Veri.q.2.2.5m./.7m./.8m./.9m./.9.1m./. Potentia.q.9.5.11m./. Opus.9.q.79. Laus.14. Maria.28.30. Mediator.0. Mens.6. Mensura.18.č.

87 Deus est infinitus negatiue, non autem priuatiue. Formaliter, non autem materialiter. 1ª.q.7.1.0./.q.12.1.2m./.7.c./.q.25.2.0./.3.c./.q.52.2.c./.q.54.2.c./.q.55.1.c./.q.75.5.4m./.q.86.2.1m./.3ª.q.10.3.1m./.2m./.1.d.43.q.1.1.0./.4.d.49.q.2.1.12m./.ꝑ.1.cº.43./. Liº.3.cº.54.fi./. Veri.q.2.2.5m./. Potentia.q.1.2.0./.q.3.15.9m./.q.7.3.c.fi./.9.3m./.q.9.5.9m./.q̃l.3.1.3.c./. Opus.3.cº.18.19.20./. Met.12.lec.6.fi. Metaphora.6.č. Miraculum.14.č. Misericordia.22.č. Modus.7. Motus.55.56. Multiplicitas. Necessitas.10. Numerus.21.č. Pater.14.č.

88 Solus Deus est omnino immutabilis. 1ª.q.9.1.2.0./.q.10.2.3.c./.q.14.15.0./.q.19.7.0./.q.30.1.3m./.q.65.1.1m./.3ª.q.2.1.c./.q.57.1.1m./.1.d.8.q.3.1.2.0./.d.19.q.5.3.0./.2.d.7.q.1.1.c./.ꝑ.1.cº.13.14.15./. Liº.4.cº.31.1m./. Potentia.q.8.1.9m./. Ma.q.16.3.6m./. Trin.20.2m./.q̃l.9.vel.10.q.2.c./. Opus.3.cº.4.16.17.124.222./. Iob.4.co.5.principio./.1c. Thi.6.lec.3.co.2.principio. Pœnitentia.34.50.č. Perfectio.63.64. Persona.17.č. Pietas.1.

89 Deus mouetur metaphorice dupliciter. s. operando in se, & s̃m emanationem in alia. 1ª.q.9.1.1m./.2m./.q.73.3.c./.1.d.8.q.3.1.1m./.2m./. Trin.20.2m./. Psal.17.co.10.11. Predicamentum.4.č. Predicari.37.č. Priuatio.12.13. Processio.19.č. Prudentia.17. Quantitas.30.31. Quies.8. Relatio.94. Respectus.1. Spes.25. Sufficiens.0.

90 Nulla passio est in Deo. 1ª.q.20.1.0./.q.21.1.1m./.q.41.1.3m./.1.d.42.q.1.1.c./.q.2.1.c./.ꝑ.1.cº.89.92.5m./. Liº.2.cº.25./. Liº.4.cº.23.co.3.35.3m./. Veri.q.26.7.5m./.8.c. Superbia.35.36. Superius.1.2. Temperantia.30. Tentare.2. Tempus.36.39.40. Tertulianus.3. Timor.12. Transumptio. Triplicitas. Tristitia.10. Verbum.82.

91 Nulla mala sunt in Deo. 2.d.34.1.3m./.4.c./.ꝑ.1.cº.39.fi./. Liº.3.cº.13.fi./. Ma.q.1.2.c.fi. Virtus.66.č.

92 Inuidia nullo modo est in Deo. ꝑ.1.cº.89.10m./. Met.lec.3.co.3.
Christus.6.9.35.44.48.

COGNITIO IN DIVINIS.82.264.265.278.

93 Cognitio Dei per essentiam, est naturalis soli Deo, angelo autem per similitudinem, nobis vero per speculum. i. per speciem aliorum. 1ª.q.56.3.0./.q.62.4.c./.3ª.q.9.4.c./.2.d.4.1.c./.d.23.q.2.1.c./. Veri.q.8.3.17m./.q.18.1.1m./.q.29.1.c./. Opus.3.cº.106. Adam.64.81. Affectio.6. Altitudo.0. Angelus.212.255.301.302.309.č.546.547.

94 Deum esse intelligentem, probatur multipliciter. 1ª.q.14.1.0./.q.26.1.c./.1.d.35.1.0./.2.d.3.q.1.1.c./.ꝑ.1.cº.44./. Liº.4.cº.19.co.2./. Potentia.q.8.1.c./.q.9.5.c./. Opus.3.cº.28.35./. Met.12.lec.6.co.5.6. Appropriatio.11.

95 Intelligere Dei, est suum esse, & sua essentia. 1ª.q.14.4.0./.8.9.c./.q.16.5.c./.q.18.3.c.2m./.4.c./.q.19.1.c./.4.c.2m./.q.26.2.c./.q.27.2.3m./.q.34.2.1m./.q.41.3.4m./.q.54.2.c./.q.79.1.0./.q.87.3.c./.3ª.q.9.1.1m./.ꝑ.1.cº.45.46.1m./.fi./.101.1m./. Liº.2.fi./. Liº.4.cº.11.12.13.1m./. Veri.q.4.8.c.fi./. Potentia.q.8.1.c.fi./.q.10.1.5m./. Ma.q.16.8.c. Aristoteles.7. Artificiale.6. Astare.2.č. Barnabas. Beatitudo. D. Certitudo.4.8.č. Circulus.4.

96 Solus Deus, est suus intellectus, & suum intelligere. 1ª.q.14.4.0./.q.18.3.c.2m./.4.c./.q.27.2.c.fi./.2m./.q.28.4.1m./.q.34.2.1m./.q.41.4.3m./.q.54.2.c./.q.79.1.2.c./.q.87.3.c./.1.d.35.1.3m./.ꝑ.1.cº.45.69./. Liº.2.fi./. Liº.3.cº.52.4m./.53.1m./. Liº.4.cº.11.co.2.3.4.19.co.2./. Veri.q.2.5.15m./.q.4.8.c.2m./. Opus.3.cº.31./. Met.22.lec.8.co.3.fi.

97 Essentia Dei, se habet vt intelligens, vt intellecta, & vt quo intelligitur. 1ª.q.14.2.4.c./.1.d.27.q.2.1.4m./.2.c.fi./.ꝑ.3.cº.52.4m./.53.1m. Cogitatio.7.9. Cognitio.5.č. Comprehendere.4.5. Conceptio.17. Consideratio.3.

98 Deus nihil intelligit per speciem aliam ab essentia sua. 1ª.q.14.2.4.c./.5.0./.q.55.1.c.3m./.q.57.1.c./.q.79.21.c./.q.84.2.c./.q.85.4.c./.q.87.1.c./.q.89.1.c./.1.d.27.q.2.1.4m./.q.4.1.1m./.d.35.2.5.0./.d.36.q.2.1.3m./.d.38.2.0./.d.39.q.1.2.4m./.d.41.3.c./.d.45.2.c./.4.5m./.2.d.3.q.3.2.c.3m./.ꝑ.1.cº.46.71.co.3./. Liº.2.cº.96.co.2.3./.cº.99.fi./. Liº.4.cº.11.12./. Veri.q.2.3.1m./.2m./.3m./.5m./.6m./.q.4.8.c.2m./. Potentia.q.3.16.23m./. Ma.q.16.4.c.co.3./. Opus.3.cº.30./. Causis.lec.10.co.1.fi./. Lec.13.fi./. Anima.3.lec.3.co.1.fi. Consilium.8.či.

99 Intellectus Dei, non est aliud, q̃ eius voluntas. Veri.q.23.6.c.5m./. Opus.3.cº.33.
Contemplatio.27.

100 Nihil pertinens ad intellectum in diuinis, dicitur personaliter, preter verbum. 1ª.q.34.1.2m./.q.37.2.1m./.ꝑ.4.cº.19.fi.

101 Impossibile est, ꝙ primum & per se intellectum a Deo, sit aliud, q̃ ẽentia eius. 1ª.q.14.2.5.0./.1.d.35.1.3m./.2.c./.d.36.q.2.1.3m./.d.41.3.0./.ꝑ.1.cº.48.74.1m./. Opus.3.cº.30./. Causis.lec.13.fi./. Met.12.lec.8.co.3.4.
Demon.16. Dicere.0. Dies.11.č. Dionysius.2. Dubitatio.2. Esse.6. Aeternitas.33. Exemplar.7. Factum.3.č.

102 Actus intellectus Dei, vt terminatur ad Deum, est naturalis, non autem vt terminatur ad creaturas: sed

est voluntarius, & imperatur a voluntate eius. Potentia,q.2.3.4m.
Forma.137.138.139.Futurum.1.2.6.Gloria.13.c.

103 Deus intelligit tm̃ in actu,nihil autem in potentia.1a.q.14.2.c.2m./.q.79.2.c./.1.d.35.1.3m./.5.c./.ꝯ.1.co.45.fi.56./.Lio.2.fi./.Lio.4.co.11.co.3./.Opus.3.co.29./.Met.12.lec.8.co.2. Heresis.31.Idea.0.

104 Intellectus Dei & hominis, quadrupliciter differunt.s. primo quia intellectus noster, simpliciter finitus est, diuinus autem infinitus: secundo quia cum intellectus noster diuersa per diuersas species cognoscat, non potest infinita cognoscere s̃m vnam cognitionem sicut intellectus diuinus: tertio quia intellectus noster non potest simul multa cognoscere, & ita infinita cognoscere non posset, nisi successiue ea numerando, quod non est in intellectu diuino: quarto quia intellectus diuinus est eorum quę sunt, & eorum quę non sunt, non autem intellectus noster. ꝯ.1.co.69.12m./.Lio.4.co.11.co.2.
Imago.18.c. In.19.c. Infirmitas.2. Instans.21.22. Intellectus.45.92. Intuitus. Iudex.3.4.8. Iudicium.D.

105 Deus intelligendo, nõ componit, nec diuidit. 1a.q.14.5.3m./.14.0./.q.85.5.c./.ꝯ.1.co.45.fi./.58./.Veri.q.2.8.c./.Met.12.lec.8.fi./.Perihermenias.lec.3.co.2.fi.
Lex.D.E.Liber.15.c.Lumen.21.c. Mensura.22.c. Natura.2.18.

106 Intellectus Dei, non limitatur ad determinatos effectus.ꝯ.2.co.26.

107 Deus intelligit se.1a.q.14.2.3.0./.5.c./.1.d.35.2.0./.ꝯ.1.co.47.48./.Lio.4.co.11.co.3. Veri.q.2.2.0./.Met.12.lec.8.co.4. Prędestinatio.1.Prophetia.83.Prouidentia.0.Publicatio.3.Ratio.3.Rationale.2.

108 Deus intelligit omnia.1a.q.14.5.0./.7.0./.12.c./.q.79.2.c./.q.87.1.c./.q.89.1.c./.1. Prolo.2.c./.d.35.2.3.0./.d.36.q.1.2.0./.2.d.1.q.1.5.0./.d.3.q.3.1.4.c./.4.d.49.q.2.5.0./.ꝯ.1.co.49.vsq3.72./.Lio.4.co.13. principio.co.2./.Veri.q.2.3.4.5.0./.He.4.lec.2.fi./.Met.12.lec.8.co.3.fi. Relatio.44.69.c. Roma.3. Sapientia.11.45.c. Scriptura.20.

109 Deus intelligit omnia simul. 1a.q.14.7.0./.12.1m./.13.c./.q.22.3.3m./.q.27.5.3m./.q.85.4.c./.1.d.36.q.2.1.4m./.d.37.q.4.1.1m./.d.39.q.1.3.c.fi./.2.d.1.q.1.5.13m./.d.3.q.3.4.c./.ꝯ.1.co.55.69.12m./.Lio.2.fi./.Veri.q.2.9.c.fi./.quol.7.vel.8.vel.11.2.c./.Opus.3.co.29./.Causis.lec.10.co.1. Senarius.3. Similitudo.9.Speculum.2.3.Verbum.D.

110 Deus cognoscit omnia, vnica cognitione. 1a.q.19.2.4m./.5.c./.q.22.3.3m./.q.27.5.3m./.q.28.4.2m./.q.34.3.c./.q.41.6.c./.1.d.35.2.2m./.d.41.1.1m./.d.45.4.5m./.ꝯ.1.co.69.11m./.76.fi./.Lio.4.co.13.1m./.26.3m./.Veri.q.1.5.c.fi./.9m./.21m./.q.2.13.c./.Potentia.q.3.16.15m./.q.8.1.c./.q.9.5.9.c./.Ma.q.16.4.c.co.3.

111 Cognitio Dei est certissima.quol.11.3.c./.quol.12.4.c. Veritas.28.31.37.c.

112 Deus cognoscit omnia singularia distinctissime. 1a.q.14.6.11.0./.12.c.fi./.q.22.2.3.c./.q.55.1.3m./.q.57.2.c.fi./.q.89.4.c./.1.Prolo.2.c./.d.35.3.0./.5.1m./.d.36.q.1.1.0./.d.38.3.5.c./.d.39.q.2.2.c./.2.d.3.q.3.3.c./.ꝯ.1.co.50.63.vsq3.72./.Lio.3.co.75.76./.Veri.q.2.4.5.0./.Potẽtia.q.6.1.c./.Anima.20.c./.quol.8.vel.11.3.c./.Opus.3.co.134.135./.Causis.Lec.10.co.2.fi./.Perihermenias.lec.14.co.4.5. Virtus.76.Visio.10.11.15.Vita.20.22.24.25.26.

113 Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.2.q.2.2m./.ꝯ.1.co.69.fi. ☞ Duo.472o. R ñ o. sicut duo.477o.

114 Deus intelligit enunciabilia. 1a.q.14.14.0./.q.16.5.1m./.1.d.38.3.0./.d.41.5.c./.ꝯ.1.co.58.6m./.59./.Veri.q.2.7.0.

115 Deus cognoscit infinita.ꝯ.1.co.69./.Lio.2.co.16.2m.3m./.Opus.3.co.135.
Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.2.q.2.2m./.ꝯ.1.co.69.fi. ☞ Duo.473o. R ño.sicut duo.476o.

116 Videre Dei, est approbare, vt maneret qđ fecerat, non ꝗ alio modo cognosceret, aut placeret ei creatura, anteq̃ faceret. 1a.q.32.1.3m./.q.73.3.3m./.q.74.3m./.1.d.36.q.1.2.c. Voluntas.19.Christus.113.c.117.119.121.132.154.

117 Deus minimum intelligibile intelligit, claritate infinita.3.d.14.ar.2.q.3.3m.

118 Deus intelligens vilia, non vilescit. 1a.q.22.3.3m./.1.d.35.2.2m./.4.d.50.q.2.ar.4.q.1.2m./.ꝯ.1.co.70./.Met.12.lec.8.co.3.4.

119 Intellectus Dei cognoscens mala, nõ impeditur a consideratione meliorum, sicut fit in nobis: & eius voluntas ad malũ flecti non potest. 1a.q.22.3.3m./.Veri.q.23.2.c.fi.

120 Deus cognoscit se Deum, & se patrem, eodem ex parte cognoscentis, non autem eodem, ex parte cogniti. Veri.q.2.3.7m.

121 Deus pater videt se in filio, & in creaturis, nihil accipiens ab eis.1.d.27.q.2.2.4m./.d.32.q.2.1.3m./.4m.

122 Deus cognoscit se & creaturas, eadem ratione ex parte cognoscentis: sed diuersa ratione, ex parte cogniti. 1a.q.85.3.4m./.Veri.q.2.3.6m./.9.4m.

123 Deus ab ęterno cognouit creaturas, & non entia quę aliquando erunt, non solũ vt sunt in Deo, vel in eius intellectu, sed etiã in propriis naturis.1a.q.20.2.2m./.1.d.35.5.3m./.d.38.4.0./.ꝯ.1.co.66.6m./.79.0./.Veri.q.2.3.2m./.4.6m./.Perihero.lec.14.co.4.5.

124 Deus per ideam cognoscit omnes conditiones particulares rerũ. 1a.q.14.11.0./.12.c./.q.15.3.4m./.1.d.36.q.1.1.0./.d.38.3.5.c./.2.d.3.q.3.3.c./.ꝯ.1.co.63.vsq3.72./.Veri.q.2.4.6m./.5.7.0./.quol.7.2.c./.quol.8.vel.11.3.c./.Psal.32.co.10.fi.

125 Deus per distinctas ideas, cognoscit ea quę sunt aliq̃n. Non autẽ per distinctas ideas, cognoscit ea quę nunq̃ sunt sed possunt esse: sed per cognitionem suę potentię, in qua sunt.3.d.14.ar.2.q.2.c./.ꝯ.1.co.79.0.

126 Per ideas Deus habet cognitionem practicam & speculatiuam de rebus.1.d.36.q.2.1.c.

127 Res positiue dupliciter cõparantur ad intellectũ Dei. Primo vt causatę, & mensuratę: secundo vt cognitę: sed negationes & defectus, primo modo tantum. Veri.q.1.10.c.

SCIENTIA.174.303.330.349.381.382.384.

128 Scientia est in Deo perfectissime. 1a.q.14.1.0./.1.d.35.1.0./.ꝯ.1.co.44.94.Veri.q.2.1.0.Adam.64.Adderere.9.

129 Scientia dicitur analogice, de Deo, & de creatura. 1a.q.13.5.c./.1.d.8.q.4.3.1m./.d.35.4.0./.Veri.q.2.11.0.

130 Oppositum videtur dicere. 12e.q.49.4.0./.1.d.35.1.2m./.3.d.23.q.1.1.c./.ꝯ.1.co.56.92./.Virt.q.1.1.c.
☞ R ño. Dubio.474o.

131 Scientia Dei non est habitus, nec qualitas, nec effectus demonstrationis, vel principiorũ, vel habens causalitatem. 1a.q.14.1.1m./.q.19.5.c./.12e.q.9.1.1m./.1.d.4.q.1.1.c./.d.35.4.7m./.5.c.4m./.d.38.1.c./.ꝯ.1.co.56./.Lio.4.co.12./.Veri.q.2.1.7m./.11m. Ars.7.20.24. Casus.3. Certitudo.10.14.18. Cherubin.1. Creatura.7.8.10.33.34.
Immo scientia Dei habet causalitatem.1.d.38.1.c.
☞ R ño. Dubio.475o.
Credenda. Dęmon.16. Dependere.

132 Scientia Dei non est vniuersalis, nec particularis, nec in potentia, vel habitu: sed semper in actu. 1a.q.14.1.3m./.1.d.35.5.0./.d.36.q.1.1.1m./.ꝯ.1.co.56.

Dubitatio.1. Elicere.2. Ens.22. Esse.6.

133 Immo scientia Dei est vniuersalissima.1.d.3.q.3.2.c. fi. ☞ R ñº. Duº.476º.

134 Scientia Dei, non est inquisitiua vel discursiua. 1ª.q.14.7.0./.q.85.5.c./.12ᵉ.q.14.1.2ᵐ./.22ᵉ.q.9.1.1ᵐ./.q.49.5.2ᵐ./.3ᵐ./.1.d.35.1.5ᵐ./.d.36. q.2.1.4ᵐ./.d. 39. q.1.3. 5ᵐ./.7ᵐ./.Ꝫ.1. cº.57./.Veri.q.2.1. 4ᵐ./.5ᵐ./.2. 2ᵐ./.3.3ᵐ./.4.5ᵐ./.7.c./.9.5ᵐ./.13.c./.Potentia.q.9.2. 10ᵐ./.quol.11.2.2ᵐ./.Opus.3.cº.29./.Iob.12.co.3.fi. Aeternitas.40.41.

135 Scientia Dei est vniformis, & inuariabilis. 1ª.q.14. 15.0./.q.19.7.c./.1.d. 38.2.0./.5. c./.d.39.q.1. 3.5ᵐ./. Veri.q.2.5.11ᵐ./.7.1ᵐ./.13.0.

136 Scientia Dei de seipso, est tantum speculatiua, sed de aliis, est speculatiua & practica simul. 1ª.q.14.16.0./.q. 34.3.c./.12ᵉ.q.3. 5.1ᵐ./.1. Prolo.co.1.fi./.Veri.q.3.3.c.

137 Cognitio Dei, quadruplicitet se habet ad res. Primo quas aliquando operatur. secundo quas operari potest. tertio eo modo quo operari non potest. quarto quas operari non potest. Prima est tantum practica actu. secunda tantum in virtute: sed tertia & quarta est tantum speculatiua. Veri.q. 3. 3.0. Falsitas. 11.12. 18. 24.

138 Scientia Dei duplex. s. visionis, & simplicis intelligentię. Prima est tm̃ entium: secunda est etiam nonentium, quę possunt esse. 1ª.q.14. 9.12.0./.q. 34.3.5ᵐ./.3ª.q. 10.2.2ᵐ./.3.c./.q.13.1.2ᵐ./.1.d.38.4.0./.d. 39.q.1. 2. c.4ᵐ./.3.0./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.4.d.49.q.2.5.c./.Ꝫ. 1. cº.66.0./.69.11ᵐ./.Liº.2.cº. 26.4ᵐ./.Veri.q. 2.8.0./. 9.2ᵐ./.3ᵐ./.q.3.3.c./.4.1ᵐ./.q. 8.4.c./.quol.3.q.1.1.c. Forma.137.138.139. Futurum.6. Habitus.35. Hęresis.31. Idea.22.23.30.34.

139 Scientia simplicis notitię Dei, & scientia visionis, nullam habent differentiam ex parte scientis: sed tantum ex parte rei scitę. Veri.q.2.9.2ᵐ. Ignis.17. Imago. 18. In.14.19. 25.č. Infinitum.7. Instans.21.22. Intentio.9. Intuitus. Iustitia.27. Liber.15.č.

140 Deus scit infinita, etiam scientia visionis. 1ª.q.14.12. 0./.3ª.q.10.3.0./. Veri.q.2.9. 0./.q.20.4. 1ᵐ./.quol.3. q.2.1.0.
Oppositum videtur dicere.1.d.39.q.1.1.3.0./.3.d.14. ar.2.q.2.2ᵐ./.q.4.2ᵐ./.Ꝫ.1.cº.69.fi.
☞ R ñº. Dubio.477º.

141 Solus Deus habet scientiam de futuris contingentibus in se. 1ª.q.14.13.0./.q.86.3.4.0./.1.d.38.5.0./.Ꝫ.1.cº. 67./.Veri.q.2.12.0.

142 Necesse est ꝙ scientia Dei, vsq; ad singularia se extendat, quę per materiam indiuiduantur. 1ª.q.14.11.c.fi.

143 Scientia Dei ad plura se extendit, ꝙ̃ potentia eius, & potentia, ꝙ̃ voluntas eius.1.d.35.principio. Misericordia.23.31.

144 Deus sciuit aliqua, quę nescit: & econuerso. 1ª.q.14. 15.3ᵐ./.1.d.39.q.1.1.0./.d.41.5.0./. Veri.q.2.13.5ᵐ.

145 Oppositum videtur dicere, quia scitum est in sciente: vt ipse dicit.1.d.35.5.3ᵐ. ☞ R ñº. Duº.478º.

146 Deus potest scire quod nescit, diuisim: non autem coniunctim. Sed nullo modo potest plura scire ꝙ̃ scit. 1ª. q.14.15.2ᵐ./.1.d.39.q.1.2.0./.Veri.q.2.13.5ᵐ. Natura.28. Necessitas.10. Nescire.1. Nomen.70. Nonens.5.

147 Scientia Dei non significatur pluraliter, sicut ratio, & idea: quia magis se tenet scientia ex parte scientis, vt forma eius: ratio autem magis ex parte sciti: sed idea medio modo.1.d.36.q.2.2.4ᵐ. Oratio.46.47. Ordo.69. Pater.15. Pax.18.

148 Mala sciuntur a Deo. 1ª.q.14.10.0./.q.15.3. 1ᵐ./.q. 18.4.4ᵐ./.1.d. 36.q.1.2.0./.3.c./.d. 38.1.2ᵐ./.2. 3ᵐ./. d.40.q.4.1.0./.3.d.31.q.1.ar.2.q.2.c./.Ꝫ.1.cº.71./.Veri.q.2.15.0./.quol.5.2.c./.quol.10.vel.11.q.2.0. Possessio.2.

149 Mala pertinent ad scientiam eius practicam. 1ª.q.14. 16.c.fi. Prędestinatio.1.33.41.č. Pręscientia.

150 Immo pertinent tantum ad scientiam eius speculatiuam. Veri.q.3.3.c.co.2. ☞ R ñº. Duº.479º.

151 Scientia Dei duplex. s. simplicis notitię, & approbationis. Secunda est tm̃ bonorum: sed prima est etiam malorum. 1ª.q.14.8.c.fi./.Veri.q.7.8.c. Prophetia.27. 52.53. Propositio.15. Prouidentia.4. č.17.č.30.č. Prudentia.17. Ratio.3.

152 Deus eadem scientia cognoscit se, & ea quę facit. 1ª. q.1.4.c./.q. 14. 16.c. Rationale. 2. Sapientia. 11.45.č.

153 Scientia Dei est causa rerum, adiuncta voluntate. 1ª. q.14.8. 0./.9. 3ᵐ./.16. 1ᵐ./.q.19.4.c.4ᵐ./.11. 1ᵐ./.q. 27.1.3ᵐ./.q.45.6.c./.1.d.38.1.0./.d. 45.3.c. 1ᵐ./.Ꝫ.1. cº.61. 62./.Veri. q.2.14. 0./. Potentia. q.3.17.19ᵐ./. quol. 5.q.1.2.c.

154 Malum quod est deuiatio a forma & fine, non causatur a scientia Dei.1.d. 38.1.0. Scientia. 34.157. Verbum. D.

155 Scientia Dei est cognoscitiua & factiua bonorum, sed malorum.i.peccatorum, est cognoscitiua tantum. quol. 5.q.1.2.c. Christus.103.120.č.

156 Scientia Dei habet causalitatem respectu scitorum tantum, secundum ꝙ consequitur formam diuinę artis & finem.1.d.38.1.c.

157 Scientia Dei comparatur ad creaturas, vt ars ad artificiata. 1ª.q.14.8.0./.q.17.1.c./.q.21.2.c./.q.22.2.c. fi./. q.74.3.1ᵐ./.q.91.3.c./.12ᵉ.q.13. 2.3ᵐ./.q.93. 2.c./.1. d.36.q.2.1. c./.d. 38.1. c.1ᵐ./.3ᵐ./.d.39.q. 2.1. c./.d. 45.3.b.1./.Ꝫ.1.cº.66./.Liº.2. cº.24.fi./. 26.5ᵐ./.Veri. q.2.5.8.c./.quol. 5.q.1.2.c./.quol.8.1.2.c.

158 Scientia Dei, causat res, nostra vero causatur a rebus & dependet ab eis: sed angelica nec causat nec causatur a rebus. 1ª.q.14.8.3ᵐ./.11.c.fi./.q.21.2.c./.12ᵉ. q. 2.3.c./.q.3. 5.1ᵐ./.1.d.19. q. 5.2. 2ᵐ./.d. 39.q. 5.2. 2ᵐ./. 2. d. 16. 1.c./.Ꝫ. 1.cº.61. 62./.65. 6ᵐ./.8ᵐ./.66. 1ᵐ./.67.4ᵐ./.Veri.q.2.1.6ᵐ./.3.1ᵐ./.8.c./.14.c./.q.27. 1.c./.Potẽtia.q.3.17.19ᵐ./.29ᵐ./.q.7.10.5ᵐ./.q.9.9. c.co.2./.Anima.20.c./.quol.7.3.c./.Ro.3.co.2.fi.

COGNITIO VIAE. 5.vsq; 16.18.32.35.41.52. 93.214. vsq; 217.219. vsq; 223.226.321.334.352. 353.354.393.401.412.427.432.

159 Deus est cognoscibilis, ab omni intellectu creato. 1ª. q.12.0./.12ᵉ.q.93.2.0./.1.d.3.q.1.0./.Ꝫ.1.cº.10.vsq; 15./.Liº.3. cº.57./.Liº.4. cº.1./.Veri.q.8.1. 0./.quol. 10.q.8.0./.Psal.8.co.3./.Io.lec.16.0. Abiicere. Abstractio.17.č.

160 Intellectus creatus, potest videre Deum per essentiam. 1ª.q.12.1.0./.4. 3ᵐ./.12ᵉ.q.5. 1.c./.4.d. 49.q.2.1.0./. Ꝫ.3.cº.51.54.57./.quol.7.1.0./.quol.10.fi.Opus.3.cº. 104./.Matth.5.co.10.fi. Adam.1.č.81. Addere.9.

161 Deus non potest videri per essentiam naturaliter, ab aliq̃ creatura. 1ª.q. 12.4.0./.q. 23.1.c./.q. 56.3.c.2ᵐ./. q.62.1.2.9.c./.q.64.1. 2ᵐ./.q.94.2.c. fi./.q. 108. 4.c./. 12ᵉ.q.5.5.7.c./.3ª.q.10.4. 2ᵐ./.2.d.4. 1.c./.d.23.q.2. 1.c./.d. 27.4.c./.d.28. 1.c. fi./.d. 29. 1.c./.3ᵐ./.4ᵐ./.3. 3ᵐ./.d.30.q.1.1.c./.d.33.q.2.2.c./.3.d.10.q. 2.ar.2.q. 2.0./.d.27.q.2.2.c./.d.35.q.2.ar.2.q.2.0./.4.d.49.q.1. ar.2. q.3.c./.q.2. 6.0./.Ꝫ.1. cº.3.co. 1./.Liº.3. cº.49. 1ᵐ./.52. 57.5ᵐ./.147./.Liº.4.cº. 91./.5ᵐ./.Veri. q.8. 3.0./.q.10.11.0./.q.18.1.1ᵐ./.q.19.1.c.fi./.q. 20.2.c./. q.29. 1.c./.Ma. q.4.1. 14ᵐ./.q.5.5.5ᵐ./.Anima. 7. 4ᵐ./.17.10ᵐ./.Opus.3.cº.105./.Ro.lec.6.fi./.1ᵉ.Thi. 6.lec.3.co.2.fi./.Col.lec.4.principio.

162 Isaias vidit dominum, Isa.6.co.2. Agiographę.2.

Altitudo.o. Amor.61. Angelus.306.č.357.č.397.č.

163 Immo homo in hac mortali carne viuens, non potest videre Deum. 12^e.q.5.4.c./q.93.2.o./. Isa.6.co.7.
 Du^o.480°. R ^{so}.sicut Du^o.485°.
 Anima.170.173.178.193.č. Antonius.1. Apostoli.1.č.16. Aqua.3.4. Argumentum.6.7.

164 Nec interior nec exterior visus, potest videre: nisi mouatur a visibili. Et sm ꝙ perfectius immutatur a visibili, melius videt. Et tunc perfectissime videt: qñ recipit actionem visibilis, sm totam suam virtutem. Et inde est ꝙ idem videtur diuersimode a diuersis, & interius & exterius, a quibusdam melius, & a quibusdam peius. Hoc igitur visibile quod est Deus, nihil perfecte cõprehendit: nisi quod totum ipsum capit. Et ideo solus Deus sic se videt. Ab his autem minus perfectum visum habentibus, videtur sm similitudines quasdam bonitatis ipsius: siue in rebus sensibilibus, siue in imaginibus, siue in speciebus intelligibilibus, sm Chrysostomum. Et huiusmodi est visio eorum quę viderunt prophetę, per lumen prophetię: & quę videmus per fidem: & quę videntur per lumen rationis, & a philosophis, qui cognouerunt Deum. Isa.6.co.2. Aristoteles.7. Ars.24.č. Articulus.o. Ascensus.

165 Talem visionem imaginariã immediate prophetę a Deo percipiebant, & non mediantibus angelis. Isa.1. principio./c^o.6.co.2.

166 Oppositum videtur dicere.12^e.q.98.3.c./.6.b./. Gal.3. lec.7.co.2. R ^{so}. Du^o.481°.

167 Vel talem visionem percipiebant a Deo, etiã mediantibus angelis. Et huius ratio potest esse & ex parte finis visionis & ex parte principii. Ex parte finis: quia angelus reuelans, intendit ducere hominem in cognitionem Dei: & non in cognitionem sui. Et ideo format visionem de Deo: vt ex iis quę figuraliter videntur, homo aliquid de Deo cognoscat. Ex parte autem principii: quia tota virtus angelici luminis ad manifestandum, est ex Deo autore, qui est fons luminis. Dicitur autem dñs loqui ad Moysen, facie ad faciem, propter eminentissimum modum claręvisionis, quo Moyses super alios prophetas vidit. Sed dicitur, ꝙ quidã vident in speculo ęternitatis, nõ quia ipse Deus dicatur speculum ęternitatis: sed ipsę species quę sunt in animo prophetę. Et dicuntur speculum ęternitatis: inq̃tum resultat in eis dispositio sapientię ęternę. Isa.6. co.2. Assimilatio.3.č.10.č. Assistere.2.č. Attingere.3.

168 Qui impurus est, non potest intrare in templum Dei: quanto magis nec Deum videre. 12^e.q.109.1.o./. Isa.6.co.4. Attributa.6.12.13.

169 Iacob vidit dominum facie ad faciem, & salua facta est anima eius. 1^a.q.12.11.a.1./.1^m./. Isa.6.co.1.
 Autoritas.3. Balaam. Baptismus.44.č.155. Beatitudo.53.č.125. Benedictus.1. Bonitas.1.14.15. Caligo. Capacitas.5.

170 Deus non potest videri per essentiam, in hac vita mortali. 1^a.q.12.11.o./q.13.1.c./.2.3^m./.12^e.q.5.3.c./q.93.2.o./.22^e.q.180.5.o./.3.d.27.q.3.1.c./.d.35.q.2.ar.2.o.2.o./.4.d.49.q.2.1.1^m./.7.o./.ꝥ.3.c^o.47.48.1^m./.I.io.4.c^o.91.1^m./.Veri.q.10.11.o./.quol.1.q.1.10./.Iob.19.b./.Io.lec.18.co.2./.2^e.Cor.12.co.5.7. Charitas.73.124.č.

171 Immo Paulus & Moyses viderunt Deum per essentiam.1^a.q.12.11.2^m./.22^e.q.174.4.c./.5.1^m./.q.175.3.o./.q.180.5.c./.4.d.49.q.2.7.4^m./.5^m./.Veri.q.8.5.5^m./.6^m./.q.10.11.c.1^m./.2^m./.q.12.6.12^m./.7.c./.9.1^m./.14.c./.q.13.2.o./.q.18.1.13^m./.Isa.1.co.2./.Io.lec.18.co.2./.2^e.Cor.12.co.5.6.7.8.
 Du^o.482°. R ^{so}.sicut du^o.486°.

172 Illa visio, non fuit extra genus prophetię. 22^e.q.174.5.1^m./.q.175.3.2^m. Caiphas. Cęcitas.1.

173 Quod aliqui dicuntur vidisse Deum, debet intelligi per imaginariam, vel corporalem visionem, per species interius vel exterius apparentes. ꝥ.3.c^o.47.pn^o./. Veri.q.10.11.c.4^m./. Isa.1.pn^o./c^o.6.co.2. Certitudo.8.10.14.15.20.24.

174 Potest miraculose fieri, ꝙ diuina virtute, aliquis intellectus creatus, non habens nisi dispositiones vię, eleuetur ad videndum Deum per essentiam: nec tñ ex tali visione potest dici beatus simpliciter, sed sm quid tantum: inq̃tum.s.cõmunicat in actu beati.4.d.49.q.2.7.c.
 Cogitatio.7.8.9. Cognitio.5.č.31.35. Commẽdatio. Comprendere.1.4. Comprehensor.o.

175 Deus in via nec perfecte videri, nec cognosci potest. Opus.61.c^o.24./. Isa.6.co.1. Conceptio.15.16.

176 Cognitio diuinorũ triplex.s.naturalis, per fidem, & beatorũ.4.prolo.co.2. Confessio.F. Contemplatio.o.

177 Omne cognoscens, cognoscit implicite Deum in quolibet cognito: quia nihil est cognoscibile, nisi per similitudinem primę veritatis. Veri.q.22.2.1^m. Creatura.3.4.7.8.9. Credenda. Credere.1.č.7.č.14.č. Damnatio. C. Delectatio.54.100.č.

178 Cognitio diuinę veritatis & bonitatis duplex.s.cognitio pure speculatiua, & cognitio affectiua seu experimẽtalis.1^a.q.64.1.3^m./.12^e.q.112.5.c.1^m./.5^m./.22^e.q.97.2.2^m./.q.154.5.c./.q.162.3.1^m./.q.180.5.2^m./.1.prolo.ar.1.2^m./.d.15.q.5.3.o./.3.d.23. L./.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.4^m./. Opus.9.q.31. Dęmon.10.č.20.č. Desiderium.15. Dies.12. Docere.3.4.8.č.

179 Per illustrationem diuini luminis, de facili possunt quęcunq; videri.22^e.q.180.5.3^m. Doctrina.o.

180 Cognoscimus essentiam Dei in hac vita, sm ꝙ repręsentatur in creaturis: non autem vt est in se.1^a.q.1.7.1^m./.q.2.1.o./.q.12.12.c./.q.13.2.3^m./.q.32.1.c./.q.86.2.1^m./.3.d.27.q.3.1.c./. Veri.q.10.11.o. Domus.3. Aenigma.2.3. Euangeliũ.o. Extasis. Fides.o.

181 Solus homo viator, cognoscit Deũ per creaturas.1^a.q.12.12.o./.1.d.3.q.1.3.o. Filiatio.33.č. Finis.77.81.

182 Creatura venit in cognitionem Dei tripliciter.s.per viam causalitatis, eminentię, & remotionis.1^a.q.12.12.c./.q.13.1.c./.8.2^m./.10.5^m./.q.84.7.3^m./.1.d.2.3.c./.d.3.pn^o./.q.1.3.c.5^m./.d.35.1.c./.2.d.3.q.1.3.c./.ꝥ.3.c^o.49./. Potentia.q.7.5.c.2^m./.q.9.7.c.co.2./. Ma.q.16.8.3^m./. Dionysius.lec.3.o./. Ro.lec.8.co.5. Fortitudo.3.44. Futurum.5.6.

183 Philosophi venerunt ad cognitionem Dei quadrupliciter.s.causalitate, ęternitate, excellentia, & incomprehensibilitate. Io.prolo.pn^o. Gloria.2.5.13.14. Gratia.137.159. Habitus.27.28. Ostiarius. Iacob.3.č.

184 Gradus triplex in cognitione diuinorum. Primo relinquendo sensum. secundo phantasias corpor. tertio rationem naturalẽ.1.prolo. L.co.1.6. Idolatria.2.9.11. Hierotheus.o. Illuminatio.8.č. Impedimentũ.2.

185 Mens hominis tripliciter proficit in cognitione Dei. primo quo ad efficaciam eius: secundo quo ad nobiliores effectus. tertio quo ad eminentiã seu remotionẽ. Trin.2.c. Impuritas.2. In.22.26. Inebriari. Infernus.6. Intellectus.31.289.č.300.

186 Intelligere Deum, est finis rationalis creaturę.1.prolo.1.c./.3.d.24.ar.3.q.1.1^m./.ꝥ.3.c^o.25.37. Inuestigatio.2.

187 Deum esse, possumus cognoscere, per rationem naturalem.1^a.q.12.12.o./. Trin.2.o. Ioannes.6.15. Iubilus.3.

188 Similitudo intellectus nostri, non sufficienter probat aliquid de Deo, propter hoc ꝙ intellectus non vniuoce inuenitur in Deo & in nobis. Et inde est, ꝙ Augustinus dicit, ꝙ per fidem venitur ad cognitionem, & non

Ecclesiast. 1ª. q. 32. 1. 3. m. 8.

189 Intellectus noster intelligit totum Deum, non autem totaliter. 1ª. q. 12. 7. 3m. /. 3ª. q. 10. 1. 2m /. 3. d. 14. ar. 2. q. 1. 2m. /. d. 27. q. 3. 2. 10. /. 4. d. 49. q. 2. 3. 3m. /. ꝑ. 3. cº. 55. 8. /. vi. q. 2. 1. 3m. /. q. 8. 2. c. 6. /. 1m. /. 2m. /. 6m. /. 14. 11m. /. q. 20. 5. c. /. Potentia. q. 7. 1. 2m. /. Virt. q. 2. 10. 5m. /. Opusc. 3. cº. 106. /. Io. lec. 18. co. 3. /. Ephe. 5. co. 5. pnº. Iuramentum. 2. c̃. 35.

190 Deus non est primum cognitum ab intellectu nostro. 1ª. q. 88. 3. o. /. Trin. 3. o. Ius. 4.

191 Immo Deus est primum obiectum intellectus, quia ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehenditur a potentia. 22ª. q. 1. 1. c. /. quol. 7. q. 1. 1. c.

Duº. 483º. Rñº. sicut Duº. 752º.

Lex. 25. 29. 30. 71. c̃. 126. c̃. Loqui. 4. 5.

192 Deus quadrupliciter videtur non per essentiam. s. per speciem sensibilem, imaginariam, intelligibilem, abstractam & infusam. Isa. 1. pnº. /. Io. 18. pnº. Magi. 2. Manifestatio. o. Mansuetudo. 4. Maria. 61.

193 Quilibet intellectus etiam infimus, potest per gratiam dei videre deum p̄ essentiã. 12ª. q. 109. 10. /. ꝑ. 3. cº. 57.

194 Deus perfectius cognoscitur per gratiam, q̃ per naturam a nobis. 1ª. q. 12. 13. o. Martyrium. 16. 17.

195 Intellectus noster indiget noua illuminatione, respectu supernaturalium, non autem respectu naturaliũ. 1ª. q. 1. 1. c. 1m. /. 2m. /. 1. prolo. 1. 2m. /. Trin. 1. o. Medium. 20. 21. Metaphysica. 1. 6. 10. 16. 29.

196 Solus Deus format mentem p̄ gratiam, & per lumen connaturale, non autem per aliud lumen immediate. 1ª. q. 106. 1. 3m. /. 2. d. 7. q. 2. 2. 4m. /. d. 9. 2. 3m. /. d. 16. 3. 5m. /. d. 23. q. 2. 1. 2m. /. 3. d. 13. q. 2. 1. 3m. /. 4. d. 49. q. 2. 7. 1m. /. Veri. q. 9. 1. c. 1m. /. q. 11. 1. 15m. /. 3. 9m. Metaphora. 6. c̃. Miraculum. 22. Motus. 55. Moyses. 1. 2. 3. Natura. 27. 28. 35.

197 Lumen diuinuꝫ dupliciter nobis in via cõicatur. s. vno modo modice, & quasi sub paruo radio. Et hoc est lumen naturalis intellectus, qđ est quędam participatio illius lucis ęternę, multuꝫ tñ distans, & ab illa deficiens. Alio modo in abundantia quadam, & quasi in quadaꝫ solis pñtia, vbi acies mentis nostrę reuerberatur, qa supra nos est, & supra sensum hominis, qđ nobis ostensum est. Et hoc est lumen fidei, quę nullam patitur opinionem infra suos terminos. Opusc. 72. pnº.

198 Ad cognitionem Dei naturaleꝫ angelis, & supernaturalem homini, eleuantur per gratiam viri contemplatiui, merentes diuinas reuelationes, etiam post lapsum. Sed multo amplius in primo statu, per gratiaꝫ originalis iustitię. 2. d. 23. q. 2. 1. c. Nitor. 1. Nomen. 37. c̃. 51. Notio. o. Officiuꝫ. 1. Oro. 2. c̃. Paradisus. 1. Pax. 16. c̃.

199 Ad visionem Dei naturalem, oportet purgari menteꝫ a sensibus & phantasmatibus. Sed per fidem, ab erroribus, & rõnibus naturalibus. Per essentiaꝫ vero, a culpa & miseria. 1. d. 2. L. pnº. Perfectio. 58. 60. c̃. 70.

200 Intelligentia qua apprehendimus diuina, miscetur sensibus in iudicando, non autem in apprehendendo. Veri. q. 13. 3. 7m.

201 Inter Deum & mentem nostram, datur mediuꝫ, quo ad gradum naturę, non autem vt est obiectum beatitudinis. 12ª. q. 5. 1. 3m. /. 2. d. 16. 3. 3m. /. d. 23. q. 2. 1. 2m. /. Veri. q. 18. 1. 7m. /. q. 27. 1. 10m. /. Anima. 7. 11m. Persona. 26. c̃. Physica. 5.

202 Necesse est cognoscere duo de Deo. s. gloriaꝫ, & opera eius. Psal. 18. co. 1. Possessio. 2. Preceptuꝫ. 28. 29. c̃.

203 Cognitio Dei triplex. s. figuralis, specularis, & aperta. Prima est Iudęorum, secunda Christianorum, & tertia beatorum. Psal. 47. co. 2. Prędestinatio. 41. c̃. Principium. 13. c̃. Promulgatio. 1. 2. Pronomen. o. Prophetia. o.

204 Non est possibile videre rationes rerum in diuina essentia, nisi ipsa videatur. 22ª. q. 173. 1. c. /. Veri. q. 12. 6. c. 10m. Qui est. o. Raptus. 8. c̃. Ratio. 41. c̃. Relatio. 44. 94. c̃. Repręsentatio. 3. Reuelatio. 5. c̃. Saluari. 6. 8. c̃.

205 Ad videndum Deum, homo post peccatuꝫ indiget triplici medio. s. a quo vt speculo. s. creatura sensibili: in quo. i. similitudine accepta a creatura: & lumine naturali, vel gratię. i. fidei, & sapientię. Sed ante peccatuꝫ indigebat tantum similitudine & lumine eleuante & dirigente mentem. Beati autem, tñ tertio. Sed deus nullo. Veri. q. 18. 1. 1m. /. 2m. /. 4m.

206 Creatura rõnalis non potest eleuari ad visionem dei p̄ essentiam, nisi totaliter fuerit depurata. ꝑ. 4. cº. 91. 5m.

207 Dei non est demonstratio, nisi per effectum. 1ª. q. 3. 5. c. 6. /. ꝑ. 1. cº. 15. /. Potentia. q. 7. 3. c. 6. /. Posterioruꝫ. lec. 41. co. 4. principio.

208 Illud verbum Iob. Semel loquitur Deus, referendum est ad ęternam dei locutionem, qua deus pater verbuꝫ vnicũ protulit sibi coęternum. Et tñ pōt dici, q̄ ls ideꝫ corporali voce deus protulerit: non tñ propter idem, sed ad ostendendum diuersum modum quo homines participare possunt similitudinem filiationis ęternę. Vnde filius dei non habetur ex qualicunq; cognitione dei: sed tantum ex ea quę est cum amore. 1ª. q. 27. 5. 3m. /. q. 43. 5. 2m. /. 3ª. q. 45. 4. 1m. /. 1. d. 15. q. 4. 1. 3m. Sapientia. 21. c̃. Scientia. 73. 156. c̃. Scientificum. 1. Scriptura. 1. c̃. Scrutatio. Secreta. Sensus. 12. Symbolum. o. Similitudo. 7. c̃. Sors. 5. Speculum. 2. c̃. Spes. 74. Templum. 2.

209 Cognitio dei acquiritur per alia. Sed postq̃ iam cognoscitur, non per alia cognoscitur, sed per se. 1ª. q. 1. 2. o. /. 22ª. q. 27. 3. 2m. /. q. 34. 1. c. /. q. 171. 2. 3m. Tenebrę. 1. 5. Theologia. o. Terra. 5. Testamentum. 4. c̃. Testis. 13. Transumptio. Veritas. 16. c̃. Vestigium. 1. 2. 8. c̃. Via. 2. 13. Virtus. T. Visitatio. o. Vita. 78. c̃. Voluntas. 19. Christus. 103.

COGNITIO BEATA. 172. 174. 176. 203. 205. 339.

210 Beati vident de deo quid est. Veri. q. 8. 1. 7m. Abstractio. 17. c̃. Aduentus. 9. Amor. 281.

211 Videre deum facie ad faciem, est videre eum per essentiaꝫ immediate. 1ª. q. 12. 11. a. 1. /. 4. d. 49. q. 2. 1. 16m. /. ꝑ. 3. cº. 51. /. 1ª. Cor. 13. lec. 4. co. 2. Angelus. 144. 306. 327. c̃. 357. c̃. 386. 395. 444. c̃. 449. 500.

212 Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 12. 11. 1m. 6. /. 12ª. q. 98. 3. 2m.

Duº. 484º. Rñº. sicut dubio. 486º.

213 Essentia dei videtur mediate, & semp, a quolibet beato. 1ª. q. 12. 2. o. /. q. 58. 1. c. /. q. 62. 9. c. /. q. 106. 1. 1m. /. q. 112. 3. c. /. 12ª. q. 5. 6. 3m. /. 3ª. q. 9. 3. 3m. /. q. 10. 4. 1m. /. 1. d. 9. 2. 3m. /. 5m. /. 3. d. 14. ar. 1. q. 3. 4. 5. c. /. ar. 2. q. 1. c. /. 4. d. 9. ã. 1. q. 1. 3m. /. d. 49. q. 2. 1. o. /. ꝑ. 3. cº. 62. /. Veri. q. 18. 1. 1m. /. qđl. 7. vel. 8. 1. o. /. qđl. 10. 6. /. Isa. 6. co. 2. 6. /. Matth. 5. co. 10. 6. /. Io. lec. 18. co. 2. /. cº. 7. l. 3. co. 3. /. 1ª. Cor. 13. lec. 4. co. 2. Anima. 130. c̃. 170. 183. Ascendere. 15. c̃. Assimilatio. 13. Assistere. o.

214 Essentia dei, est in intellectu beatorum, vt forma, quo ad operationem, non autem quo ad esse. 1ª. q. 12. 2. 3m. /. 5. c. /. 3ª. q. 9. 2. c. /. 3. 3m. /. 3. d. 14. ar. 1. q. 4. 2m. /. ã. 2. q. 1. c. /. 4. d. 49. q. 2. 1. o. /. 6. c. /. ꝑ. 3. cº. 51. 52. 2m. /. 3m. /. 53. 55. 1m. /. Veri. q. 8. 1. c. 4m. /. 5m. /. 6m. /. 7m. /. 2. c. 3m. /. 3. c. /. 4. c. /. 5. 4m. /. q. 10. 4. 11. c. /. quol. 10. 6. /. Opusc. 3. cº. 105. Astare. o.

215 Essentia dei per nullam speciem creatam repręsentari pōt. 1ª. q. 12. 2. o. /. 6. 11. c. /. q. 56. 3. c. /. 22ª. q. 175. 4. o. /. 3ª. q. 9. 3. 3m. /. 3. d. 14. ã. 1. q. 3. c. /. ar. 2. q. 1. c. /. 4. d. 49. q. 2. 1. c. 3m. /. 7. c. /. ꝑ. 3. cº. 49. /. 51. 1m. /. Liº. 4. cº. 7.

22m./Veri.q.8.1.o/q.10.11.c/q.18.1.1m/Trin.2.c/quol.7.1.c.Dionysius.co.11/Opus.3.cº.105.264.co.5.6/Io.lec.16.co.1/cº.14.lec.2.co.3/1e.Cor.13.lec.4.co.2/2e.Cor.12.co.5. Baptismus.155.Beatitudo.4.c.22.c.72.81.c.94.c.Beatus.4.c.

216 Immo Deus & angeli cognoscuntur a nobis per species impressas,& non per species abstractas.1ª.q.12.2.c/13.c.

217 Immo anima rationalis repraesentat Deum.1ª.q.12.2.c. ☞ R nº.Dubio.485º.
Benedictus.1.Carentia.Charitas.30.c.

218 Anima rationalis repraesentat Deum, sm quod Deus refertur ad creaturas vt causa, & vt conseruans. Opus.61.cº.47. Cherubin.o.

219 Hoc non ostendit, quod Deus videatur in patria per speciem suam. Nam ostensum est:hoc esse impossibile. Sed in via cognoscitur quandoq; Deus non quidem per speciem a creaturis acceptam: sed interius a Deo formatam. Vnde ibidem dicebatur: quod non quaerebatur de visione Dei per essentiam.Opus.72.q.7. Cogitatio.9. Comprehendere.o. Comprehensor.o. Contemplatio.3.c.Contemplatiuus.o.

220 Essentia Dei,non pot videri ab aliquo intellectu creato,sine lumine supernaturali.i.gloriae. 1ª.q.12.2.c.1m/5.o/22e.q.174.5.1m/q.175.3.2m/3ª.q.10.4.c/q.45.2.c/2.d.31.q.2.1.5m/3.d.14.ar.1.q.2.1m/q.3.c/ar.2.q.1.c/4.d.49.q.2.1.15m/6.c/c.3.cº.53.54/veri.q.8.3.6.o/q.10.11.c.11m/q.13.2.c/q.18.1.1m/q.20.2.c/quol.7.vel.8.vel.11.q.1.1.o/quol.10.q.8.c/Opus.3.cº.105/2e.Cor.12.co.6. Damnatio.11.c.41.c.Delectatio.100.c.Dos.1.4.c.

221 Oppositum videtur dicere.Veri.q.10.11.c.1m/11m ☞ R nº.Duº.486º. Exordiu.5.Felicitas.1.3.4.

222 Quidam clarius aliis,videbunt essentiam Dei.1ª.q.12.6.o/7.8.c/q.62.9.c/2.d.9.3.c/d.10.1.c/d.11.q.2.2.c/4.d.49.q.2.4.o/q.3.ar.5.q.4.o/c.3.cº.58.59.4m/Veri.q.20.4.5.c/Opus.3.cº.127.123.

223 Deus,solo intellectu videri potest,quia quaelibet potentia sensitiua se extendit tantum ad corporalia.1ª.q.12.3.c.3m/22e.q.175.4.c. Fides.68.70.96.c.135.Fructus.3.11.Frui.4.c.Gloria.18.c.Habitare.o.Haeresis.72.73.119.Humilitas.19.

224 Deus a nullo oculo corporali,pot videri.1ª.q.12.3.o/4.3m/22e.q.175.4.c/2.d.8.6.c/4.d.10.ar.4.q.1.3m/d.48.q.2.1.c/d.49.q.2.1.1m/13m/2.o/c.3.cº.51.8/Iob.19.6/Matth.5.co.11/Io.lc.18.co.2.

225 Beati vident essentiam Dei,oculis corporalibus per accidens,non autem per se.1ª.q.12.3.2m/4.d.48.q.2.1.c/d.49.q.2.2.o/Matth.5.co.11. Iacob.3.4. Limbus.3.4.Loqui.4.Lume.24.25.Maria.61. Martyrium.16.17.

226 Naturale est homini,quod aliquando videat essentiam Dei.1ª.q.12.1.c/3ª.q.9.2.3m/c.3.cº.50.51.prinº.57.2m/Veri.q.13.1.1m/3.6m/q.18.1.5m. Mundicia.1.Natura.28.Oratio.1.79.Paradisus.1.Peccatum.333.Poena.1.c.38.40.76.c.94.96.

227 Desiderium videndi Deum, debet esse intimum, anxium,aequum,& assiduum. Psal.26.co.8. Perfectio.63.65.c.Persona.2.9.

228 Deus videri non potest,per essentiam,nisi videatur trinitas personarum.22e.q.2.8.3m. Prophetia.30.c.Rachel.

229 Visio Dei per essentiam,vt est species rerum, est perfectior visione eius, vt est obiectum beatitudinis. 1ª.q.12.8.3m/4.d.49.q.2.5.6m/c.3.cº.56.fi/Veri.q.12.6.10m. Raptus.6.c.Sanctus.7.Speculum.2.3.4.Theologia.8.

230 Possibile erit quod omnes beati omnia cognoscant post iudicium, quando gloria angelorum & hominum erit penitus confirmata, quae Deus nouit scientia visionis. 4.d.49.5.c.12m/Trinitas.5.6.15.
Oppositu vr dicere.Veri.q.8.4.c. ☞ R nº.Duº.487º.

231 * Quicunq; videt Deum per essentiam, impossibile est quin diligat ipsum.1ª.q.60.5.5m.

* Omnes qui vident ipsam Dei essentiam,eodem motu dilectionis,mouentur in ipsam Dei essentiam, prout est ab aliis distincta:& sm quod est quoddam bonum commune.1ª.q.60.5.5m.

232 Omnes videntes essentiam Dei, cognoscunt omnes creaturas,saltem in specie, & forte proprietates earum.4.d.49.q.2.5.1m/c.3.cº.59.Veri.q.8.4.1m/5m.

233 Beati vident in essentia Dei simul omnia,quae aliquando vident. 1ª.q.12.10.o/q.58.1.c/2.o/2.d.3.q.3.4.c/3.d.14.ar.2.q.4.o/c.3.cº.60.61.1m/Veri.q.8.4.14m/15m/14.c.co.2/q.20.5.c/quol.7.vel.8.vel.11.2.c/Opus.9.q.48.

234 Videntes essentiam Dei,non vident omnia quae Deus facit,vel facere potest. 1ª.q.12.8.o/q.57.5.2m/q.106.1.1m/3ª.q.10.2.c/2.d.9.2.3m/5m/d.10.1.1m/d.11.q.2.2.o/L/3.d.14.ar.2.q.2.o/4.d.45.q.3.1.c.4m/d.49.q.2.5.o/c.3.cº.56.59/Veri.q.8.4.o/q.12.7.o/q.20.4.c/5.o/quol.10.q.8.c.

235 Beati vident res in essentia Dei,non per similitudines earum,sed per essentiam Dei.1ª.q.12.9.o/10.c/3ª.q.9.3.3m/3.d.14.ar.1.q.3.1m/q.4.o/q.5.c/Veri.q.8.5.o/q.20.3.4m/Aia.18.18m/Opus.3.cº.165.

236 Quilibet videns essentiam Dei,videt omnia,ad quae se extendit tota capacitas naturalis.c.3.cº.59.4m.

237 Quanto quis limpidius videt essentiam Dei,tanto plura in eo videre potest.1ª.q.12.8.c/q.106.1.1m/22e.q.180.5.3m/3ª.q.10.2.c/2.d.11.q.2.2.c/3.d.14.ar.2.q.2.c/4.d.49.q.2.5.c.4m/12m/Veri.q.8.4.c/q.20.2.4.5.o/Opus.3.cº.2.3.127.

238 Quilibet videns Deum,videt omnia quae pertinent ad perfectionem intellectus.s.species,& genera,& rationes rerum.1ª.q.12.8.4m/c.3.cº.59.60.1m/4m.

239 Res videntur in essentia Dei, seu in verbo, sicut effectus in causa,& conclusio in principio.s.vnite, non autem sicut in speculo.1ª.q.12.8.c/22e.q.173.1.c.fi/2.d.11.q.2.2.4m/4.d.49.q.2.5.6m/Veri.q.2.4.7m/q.8.4.c/q.28.4.5.c.

* Immo res videtur ibi,sicut in speculo.1ª.q.12.8.7m/2.d.38.2.7m. Visio.16.Vita.9.

240 Per cognitionem specierum naturalium,indiuidua sub eis existentia,cognoscuntur ab intellectu Deum vidente.c.3.cº.59.5m.

241 Oppositum videtur dicere.1ª.q.12.8.4m/c.3.cº.59.60.1m/4m. ☞ R nº.Dubio.488º.

242 Quilibet videns essentiam Dei, videt omnia quae aliquando sunt in rerum natura.c.3.cº.59.2m.

243 Et omnia quae Deus produxit, ad perfectionem vniuersi.c.3.cº.59.3m/5m.

244 Et totum ordinem vniuersi.c.3.cº.59.1m/4m.

245 Per visionem Dei,non solum ratio,glorificatur,sed totus homo.12e.q.3.3.3m/2.d.31.q.2.1.5m.

246 In visione Dei tria sunt desideranda.s.summa pulchritudo:maxima bonitas in qua est summa delectatio:& cognitio ordinis vniuersi.Psal.26.co.4.fi.

247 Solus Deus non potest videri per essentiam,sine magno gaudio & delectatione.4.d.48.q.1.3.o/Opus.3.cº.168.

248 Videns essentia Dei, non potest de caetero peccare.1ª.q.94.1.c/q.100.2.c/Opus.3.cº.169.

249 Videns essentiam Dei, potest omnes creaturas amare: sed non diligit sm omnes rationes quibus sunt diligibiles:quia non apprehendit eas.Veri.q.8.4.5m.

Cognitio

250 Cognitio Dei perfecta.i.realis, tollit omnem turbationem, non autem cognitio similitudinis. 2.d.23.q.2.1.5m./.Psal.38.co.6.

251 Deum videntium, diuersi sunt gradus, s. in fonte, & in subiecta natura. Opus.61.c°.27.

252 Visio Dei dupliciter impeditur.s.p̄rie, a culpa & pœna & negatiue, per defectum habitus gloriæ. 2.d.23.q.2.1.5m.

253 Carentia visionis Dei, est pœna totius hominis, & nō tm̄ rationis. 2.d.31.q.2.1.5m.

254 Carentia visionis Dei, non est pœna affligens pueros, & alios in limbo. 2.d.20.q.2.3.4m./.d.23.q.2.1.4m./.d.29.1.4m./.d.30.q.1.1.5m./.d.33.q.2.2.0./.3.d.15.q.2.ar.3.q.3.3m./.4.d.46./.L.p̄no./.Ma.q.4.1.14m./.q.5.1.3m./.3.0.

255 Sancti in limbo, statim post passionem Christi viderunt essentias Dei. 3.d.18.ar.6.q.3.2m./.d.22.q.2.ar.1.q.1.2m./.q.3.3m.

256 Non autem prius. 4.d.45.q.3.1.1m.

VOLVNTAS. 99.102.119.143.153.226.227.246.247.349.374.384.409.428.440.448.451.

257 Voluntas est in Deo. 1a.q.19.1.0./.3a.q.18.1.c./.1.d.45.1.0./.p̄.1.c°.72.93.2m./.Lio.4.c°.19.co.2./.Veri.q.23.1.0./.Opus.3.c°.32.35. Actus.161. Amor.156. Angelus.594. Appetitus.35.36.37.38. Appropriatio.1.16. Assumere.59.

258 In Deo non est appetitus naturalis, sed tm̄ voluntarius, quia determinat omnia, & a nullo determinatur. 3.d.27.q.1.2.1m.

259 Voluntas Dei, est suum esse: sed differt ab eo secundum rationem. 1a.q.19.1.c./.2.1m./.q.54.2.c./.q.61.2.1m./.2.d.15.q.3.1.3m./.p̄.4.c°.19.co.2. Beatitudo.D. Bonitas.32. Cadere.1. Causa.39.65.&.73.c̄. Cœlum.115. Cibus.11. Circulus.3.4.

260 Voluntas Dei, est sua essentia. 1a.q.19.1.3m./.q.20.3.2m./.q.59.2.c./.1.d.10.1.2m./.d.45.1.3m./.p̄.1.c°.73./.Lio.4.c°.19.co.2./.Potentia.q.3.15.6m./.20m./.q.10.1.5m./.Ma.q.3.1.c./.q.16.9.7m./.Opus.3.c°.33.34. Circuncisio.20.21.

261 Voluntas Dei, est tm̄ vna numero, licet sit multorum volitorum. 1a.q.19.2.4m./.5.c./.q.27.5.3m./.q.41.6.c./.1.d.45.4.5m.

262 Voluntas Dei non est in potentia, nec in habitu, sed in actu. p̄.4.c°.19.co.2. Claritas.17.18. Conscientia.19. Conuersio.3.

263 Voluntas Dei, est suum velle. Opus.3.c°.34. Debitum.D. Demon.57.85.86. Dolor.27. Donum.8.

264 Voluntas Dei non est aliud, q̄ suum intelligere. Opus.3.c°.33. Electio.16.c̄. Fatum.1.2. Finis.17. Fruitio.11.

265 Hec omnia in symbolo, breui articulo comprehenduntur, cum nos credere in vnum Deum omnipotentem profitemur. Opus.3.c°.35.

266 Deus communicat naturam suam, per actus voluntatis, non aūt creatura, quia in solo Deo idem est intellectus, voluntas, & natura. 1a.q.27.3.2m./.3m./.4.c./.q.59.2.c./.1.d.13.2.2m./.p̄.4.c°.19.co.2.23.fi./.Veri.q.22.10.0./.Poa.q.9.9.23m./.q.10.2.9m./.17m. Gabaonitæ. Generatio.58. Gratia.31.71.171. Incarnati.4.18.19. Ingratitudo.11.13. Ira.26. Iustitia.75.76.c̄.

267 Voluntas Dei, respectu suę bonitatis est necessaria, sed respectu creaturarū, est ad vtrumlibet, & ex necessitate suppositionis. 1a.q.19.3.0./.7.4m./.10.c./.q.23.6.3m./.q.41.2.3m./.q.46.1.2.c./.3a.q.46.1.2.c./.1.d.6.2.c./.d.43.q.2.0./.d.47.1.0./.p̄.1.c°.80.81.82.83.94.fi./.Lio.2.c°.25.27.fi./.Lio.3.c°.97.co.3. Veri.q.23.1.8m./.4.0./.q.24.3.c.3m./.Poa.q.1.5.c.fi./.6.c.7m./.q.3.15.0./.17.7m./.q.5.3.c.fi./.q.10.2.4m./.5m./.6m./.Ma.q.3.1.c./.q.16.5.c.

268 Voluntas Dei est perfecta per se, nō autem per aliud. 1a.q.14.2.3m./.4.0./.2.d.1.q.2.1.2m./.Veri.q.23.1.10m. Laus.13.c̄.

269 Primum obiectum voluntatis Dei, est eius essentia. 1a.q.19.1.3m./.2.0./.3.c./.4.3m./.1.d.45.2.c./.p̄.1.c°.74.80.1m./.101.2m./.Lio.4.c°.19.co.2./.Veri.q.23.1.3m./.4.c./.Poa.q.3.17.14m./.Opus.3.c°.33.34.100. Lex.65.174.

270 Finis naturalis voluntatis Dei, est bonitas eius, quam non potest non velle. 1a.q.19.1.1m./.3m./.1.d.41.3.c./.d.45.1.3m./.2.d.1.q.2.1.3.4.c./.p̄.1.c°.80.86.87.88./.Lio.2.c°.24.6m./.30./.Lio.3.c°.17.6m./.64.8m./.9m./.Lio.4.c°.19.co.2./.veri.q.22.1.c.fi./.q.23.1.3m./.4.c./.8.8m./.q.24.3.c./.Poa.q.1.5.c.fi./.q.2.3.c.fi./.q.3.16.c./.q.7.10.6m./.q.10.2.6m./.Opus.3.c°.124. Libertas.10. Liberum.18. Matrimonium.122. Misericordia.D. Motus.78. Mundus.13.17.

271 Voluntas Dei, se extendit ad singularia bona. p̄.1.c°.78. Mutatio.1.11. Necessitas.10. Perfectio.63.64.

272 Voluntas Dei, non est ad impossibile. p̄.2.c°.84.100.5m. Permissio.4. Prędestinatio.1.c̄.32.35.37.46.47.

273 Error reducentium omnia in simplicem Dei voluntatem. 1a.q.19.5.2m./.3m./.q.23.5.c./.p̄.1.c°.87./.Lio.2.c°.24.29./.Lio.3.c°.94.97.fi./.Veri.q.6.2.c./.q.23.6.0./.7.12m. Processio.22.31.34.55. Prouidentia.19. Reprobatio.2. Spes.25.

274 Deus non vult omne bonū, licet necessario sciat omne verum. 1a.q.19.3.6m./.6.2m./.1.d.35.p̄no./.d.45.4.1m./.p̄.1.c°.81./.Potentia.q.1.7.c.fi.

275 Voluntas Dei non est principium vel causa pertinentium ad naturam diuinam. quol.5.4.c.

276 Voluntas Dei, est causa rep. 1a.19.4.0./.q.20.2.c./.q.25.5.c./.q.45.6.c./.q.46.1.c./.12e.q.110.1.c./.3a.q.86.2.c./.1.d.45.3.0./.3.d.32.2.2m./.p̄.3.c°.97./.Lio.4.c°.20.p̄no./.Poa.q.3.15.0./.Dionysius.4.lec.10.fi./.Psal.50.co.2./.Io.5.lec.3.co.3./.Ro.9.lec.2.fi./.Ephe.co.7./.Perihermenias.lec.14.co.5. Spiritus.11. Temperantia.19.20. Virtus.76. Vti.20.

277 Voluntas Dei, non limitatur ad aliquos determinatos effectus. p̄.2.c°.27.

278 Nec intellectus eius. p̄.2.c°.26.

279 Voluntas Dei, non est causa contingentis. Veri.q.23.1.2m.

280 Voluntas Dei, non aufert contingentiam a rebus, sed eam quibusdam imponit, & quibusdam necessitatem. 1a.q.19.8.0./.12e.q.10.4.0./.1.d.45.3.3m./.d.47.1.3m./.p̄.1.c°.85./.Lio.2.c°.29./.Lio.3.c°.73.vsq.78.98.fi./.Veri.q.23.5.0./.q.27.1.c.2m./.Ma.q.16.7.15m./.q̄l.11.3.c./.Perihermenias.lec.14.co.5.

281 Ratio aliqua est voluntatis Dei. 1a.q.19.5.0.

282 Immo nulla est ratio volūtatis Dei. Veri.q.23.1.3m.
R ſio. Dubio.489°.

283 Nihil est causa voluntatis Dei, nisi sua bonitas. 1a.q.19.5.0./.p̄.1.c°.87./.Lio.4.c°.20.p̄no./.Veri.q.23.1.3m./.Ephe.co.7.fi.

284 Ratio aliqua est voluntatis Dei, non ex parte eius, sed ex parte voliti propter aliud. 1a.q.19.5.0./.q.23.5.c./.1.d.41.3.c./.p̄.1.c°.86./.Lio.2.c°.28.29./.Lio.3.c°.97./.Veri.q.6.2.c./.q.23.6.6m./.Ephe.co.7.fi. Christus.67.136.149.c̄.

285 Ratio duplex voluntatis Dei.s. ex parte volentis.i. bonitas eius, & ex parte voliti.i. prior effectus respectu posteriorum. 1.d.41.3.c./.Ephe.co.7.

286 Voluntas Dei, est omnino immutabilis, licet effectus eius mutentur. 1a.q.19.3.7.0./.q.23.8.c./.3a.q.46.2.c./.1.d.38.5.4m./.d.39.q.1.1.c.3m./.4m./.d.45.3.3m./.d.47.1.1m./.2m./.4.d.48.q.2.1.2m./.p̄.1.c°.82./.Lio.

2.c°.25.f./.Li°.3.c°.91.98.f./.Po^a^.q.3.15.7^m^.

287 Immo Deus mutat sententiam.1^a^.q.19.7.2^m^.
 ☞ R ño. Dubio.490°.

288 Deus mutat sententiam.i.ordinem causarum secundarum,non autem consilium voluntatis suę. 1^a^.q.19.7.2^m^./.4.d.45.q.2.ar.2.q.2.1^m^./.℥.3.c°.96.f./.Veri.q.6.4.1^m^./.6.6^m^./.q.12.11.3^m^./.He.6.lec.4.co.3.

289 Voluntas Dei, non mouetur proprie,sed metaphorice,a sola bonitate sua. 1^a^.q.19.1.3^m^./.2.2^m^./.q.105.2.2^m^./.1.d.45.1.3^m^./.℥.1.c°.74.2^m^./.Veri.q.23.1.6^m^./.Po^a^.q.3.17.14^m^./.q.7.10.6^m^.

290 Voluntas Dei, non mouetur metaphorice, non quia consequitur finem per media: sed quia creaturas ordinat in seipso.1.d.45.1.2^m^./.3^m^./.2.d.15.q.3.2.4^m^.

291 Voluntas Dei duplex.s.antecedēs.i.respectu voliti absolute,& consequens.i.respectu voliti cum conditionibus eius. 1^a^.q.19.6.1^m^./.q.23.4.3^m^./.1.d.46.1.c./.d.47.1.c./.Veri.q.23.2.0./.1^e^.Cor.7.co.6.principio./.1^e^.Thi.2.co.3.4.

292 Voluntas Dei consequens,dicitur duplicitet.s.respectu finis tm̃,& cum determinatione eius, quod est ad finem. 1.d.47.3.c.

293 Nihil fit ꝓ voluntatem Dei consequentem, sed preter eam,& ꝓ voluntatem eius antecedentem. 1^a^.q.19.6.0./.1.d.47.2.0./.4.d.45.q.3.3.c./.Veri.q.23.2.0.

294 Omne qđ est preter,vel ꝓ voluntatem Dei antecedentem,obsequitur & seruit voluntati eius consequenti.1^a^.q.19.6.0./.1.d.47.3.0./.Veri.q.23.2.c.f.

295 Preceptum Dei, potest esse de eo quod est ꝓ voluntatem eius consequentem, non autem contra voluntatem eius antecedentem.1.d.47.4.0.

296 Voluntas antecedens respectu nullius rei est in Deo: quia quicquid aliqñ vult,ab eterno voluit: sed est concomitans respectu omnium bonorum, precedens autem, vel etiam antecedens tempore,respectu creaturarum tm̃, intellectu vero,respectu actuum eternorum,qui significantur terminari ad creaturas. Po^a^.q.2.3.2^m^.

297 Voluntas Dei duplex.s.beneplaciti,& signi.Quę signa sunt quinq̃.s.prohibitio,preceptum,consilium,operatio,& permissio.1^a^.q.19.11.12.0./.q.23.5.c./.1.d.45.4.0./.d.47.2.c./.Veri.q.6.2.c./.q.23.3.0.

298 Voluntas signi in Deo,dicitur tm̃ metaphorice,sed voluntas beneplaciti,dicitur proprie.1^a^.q.19.11.c./.1.d.45.4.c./.Veri.q.23.3.c.

299 Voluntas beneplaciti Dei,est ipse Deus,non autem voluntas signi, sed est aliquis effectus Dei. Ideo non est in Deo,sed a Deo.Veri.q.23.3.3^m^./.6^m^.

300 Voluntas signi,tripliciter se habet ad voluntatem beneplaciti:quia aliqua nunq̃ coincidit.s.permissio: aliqua semper coincidit.s.operatio:cęterę vero quandoq̃. Veri.q.23.3.6^m^.

301 Nihil potest fieri ꝓ voluntatem beneplaciti ipsius Dei, nec ꝓ operationem eius,sed preter eas. Non autem preter permissionem,nec ꝓ eam,sed contra & preter alia tria signa.1.d.47.2.0.

302 Voluntas Dei,semper & infallibiliter impletur. 1^a^.q.19.6.0./.1.d.47.1.0./.2.c./.3.d.31.q.2.ar.3.q.1.c./.Veri.q.23.2.c./.Ma.q.6.5^m^./.ql.11.3.c./.ql.12.4.c.

303 Impossibile est,prescientiam Dei falli,& eius voluntatem & dispositionem cassari.3^a^.q.46.2.c.

304 Qui nituntur contra voluntatem Dei, implent eam: sed hoc non est bonum, nec laudabile. Veri.q.23.7.12^m^./.Ma.q.2.5.1^m^./.q.6.5^m^.

305 QVAE VVLT./.Deus vult alia a se. 1^a^.q.19.2.0./.1.d.45.2.0./.℥.1.c°.75.vsq3.84./.Veri.q.23.4.0.
 Adoptio.14.c̃. Alienum.4.6.

306 Solus Deus nihil extra se vult,nisi ratione suę bonitatis.1^a^.q.5.,.2.c./.Veri.q.23.1.6^m^./.4.c./.8.2^m^. Amor.27.28.69. Angelus.411. Argumentum.6.7. Assimile.59. Baptismus.66.173.174.175.180.181. Beatitudo.92. Bonitas.21.22.23.

307 Deus vno actu vult se, & omnia alia quę vult. 1^a^.q.19.2.4^m^./.5.c./.q.27.5.3^m^./.q.41.6.c./.1.d.45.4.5^m^./.℥.1.c°.76.87./.Li°.3.c°.91./.Li°.4.c°.26.1^m^./.Potentia.q.9.9.c. Charitas.141. Cœlum.115. Circuncisio.20. Conuersio.1.c̃.

308 Quicquid Deus vult,vult sub ratione boni communis, qđ est sua bonitas,quę est bonum totius vniuersi. 12^e^.q.19.10.c. Cura.6.7. Damnatio.20.c̃.29.50. Debitum.10. Defectus.24.25. Dicere.5.c̃. Dispositio.5. Dulcedo.4. Electio.16.c̃.

309 Deus vult non entia,quę aliqñ erunt.℥.1.c°.79./.Veri.q.23.1.9^m^. Elicere.2. Error.12. Fascinatio. Fœmina.3.

310 Multitudo volitorum,non repugnat simplicitati Dei.1^a^.q.19.2.4^m^./.℥.1.c°.77. Flagellum.3. Fornicatio.4. Gratia.39.55. Heresis.93.145. Ignis.17.19. Imprecationes. Inclinatio.1. Iustitia.77. Iustificatio.38.43.c̃. Iustus.6.7.8.

311 Deus tripliciter vult,omnes homines saluos fieri.s.vel vt sit ibi distributio accommoda, vel vt fiat distributio pro generibus singulorum & non pro singulis generum, vel voluntate antecedente,& non voluntate cōsequente. 1^a^.q.19.6.1^m^./.q.23.4.3^m^./.1.d.46.1.0./.3.d.17.ar.2.q.1.3^m^./.d.32.2.c.4^m^./.4.d.43.ar.3.q.2.3^m^./.Veri.q.23.2.0./.1^e^.Cor.7.co.6.pn̄o./.1^e^.Thi.2.co.3.4.

312 Deus voluntate antecedente, vult omnia bona esse & nulla mala,non autem voluntate cōsequente. 1.d.46.4.3^m^./.4.d.14.q.1.ar.3.q.3.5^m^. Lex.39. Liber.16.19. Malum.65.c̃. Marchion. Mediator.0. Mundus.12.c̃. Nemesis.1.

313 Deus non potest velle malum culpę, sed malum pœnę, per accidens tm̃. 1^a^.q.19.9.0./.10.1^m^./.2^m^./.q.22.3.3^m^./.q.48.6.c./.12^e^.q.39.2.3^m^./.q.79.4.2^m^./.1.d.45.4.4^m^./.d.46.4.0./.d.47.3.4^m^./.3.d.30.1.5^m^./.℥.1.c°.95./.Li°.2.c°.25.f./.Po^a^.q.1.6.0./.Ma.q.3.2.1^m^./.q.16.2.c.f./.ql.5.q.2.2.0. Nomen.36. Occidere.2. Odium.21.22. Oratio.36.47.c̃. Ordinatio.1.4. Ordo.11.16.c̃.25. Paradisus.6. Passio.83.85.c̃.95. Paulus.3.c̃. Peccatum.406. Pœna.4.

314 Mala culpę fiunt Deo non volente, nec nolente, sed permittente.1^a^.q.19.9.3^m^./.12^e^.q.39.2.3^m^./.1.d.46.4.2^m^./.3.d.30.1.5^m^./.Veri.q.23.2.c.f./.Ma.q.2.1.16^m^. Pœnitentia.13.21.34. Python.5. Pietas.1.19. Predestinatio.1.2.32.37. Prescientia. Prope.0. Prophetia.40. Propitiatorium. Prouidentia.4.c̃. Purgatorium.2. Reprobatio.0. Speculum.3. Superbia.35.36. Vertigo.0. Vsura.72.73.

315 VOLVNTAS CREATVRAE./.Volūtas creaturę mouetur a solo Deo, vt a pn̄o intrinseco. 1^a^.q.57.4.c.f./.q.105.4.0./.q.106.2.c./.q.111.2.0./.12^e^.q.6.4.1^m^./.q.9.6.0./.q.80.1.0./.3.c.f./.q.111.4.c./.3^a^.q.18.1.1^m^./.℥.3.c°.88.89.91.92.pn̄o./.Ma.q.3.3.c./.q.16.5.c.13^m^./.8.c.f./.11.3^m^. Absens. Absoluere.13.14. Accedere.0. Acceptio.7. Accessus.0. Accusatio.23.24. Actu. Actus.23.24.73. Adam.41.86. Adoratio.1.c̃. Ductus.6.8. Affectio.7. Afflictio. Agatha. Ala. Alexander.1. Amor.22.103.c̃.194.275.281. Angelus.140.141.146.227.230.238.255.c̃.411.c̃.444.451.454.469.470.c̃. Anima.5.130.c̃.214.300. Animal.73.80. Apostasia.1. Apostoli.1.c̃.37. Appetitus.20.22.c̃.96. Aqua.4.5.

316 Omnis motus,tam voluntatis, q̃ naturę, procedit a Deo,sicut a primo mouente. 12^e^.q.6.1.3^m^./.q.9.4.3^m^./.6.c./.q.55.4.6^m^./.q.80.1.3^m^./.q.109.1.9.c./.12^e^.q.104.4.c./.℥.3.c°.67.4^m^./.Veri.q.22.8.c./.Ma.q.3.

2.c./3.c.11m./quol.1.7.c./Ro.9.lec.3.co.1. Arra.3. Ascensus. Assimilatio.13. Attentio.o. Auersio.o. Auxilium.D. Beatitudo.5.16.72.c̄.92.54.c̄. Beatus.1.c̄.36.c̄. Bellum.2. Bonitas.1.c̄.230. Brachium.2. Cantus.2.3. Charitas.18.19.20.30.c̄.69. Cayphas.

317 Deus mouet hominem ad agendum tripliciter.s.proponendo appetibile, & mutando corpus, & mouendo voluntatem.12e.q.6.1.3m. Certitudo.7.8. Cibus.11.c̄. Circuncisio.12.33. Coactio.9. Cóparatio.4.6. Complacentia.o. Confessio.1.c̄. Confirmatio.49.c̄. Confortare.o. Coniunctio.D. Contemplatio.13.c̄. Contemptus.4.c̄. Contritio.23. Conuersio.3.c̄.

318 Deus mouet voluntatem hominis immobiliter ex parte Dei, sed libere ex parte creaturę, non inferendo ei necessitatem. Ma.q.6.c.co.4.3m. Correctio.21. Creatura.23.c̄. Credere.6.c̄. Culpa.6. Cultus.o. Cura.6. Damnatio.42.c̄.

319 Oppositum videtur dicere.12e.q.112.2.2m./q.113.10.c. ⸿ R.ñ°. Du°.491°.
Daniel.1. Debitum.12.

320 Agit Deus in animam non solum causando in ea aliquem habitum gratię vel virtutis, sed etiam inclinando liberum arbitrium in hoc aut illud Opus.9.q.38. Delectatio.104. Dęmon.71. Derisio.1. Deuotio.2.5.c̄. Dispositio.4.5.30. Doctrina.11.

321 Motus voluntatis hominis, disponuntur immediate a Deo, intellectus aūt mediantibus angelis, corporalia vero, interiora & exteriora eius, mediātibus angelis & caelis, vt multiformia, mutabilia, & defectibilia ab oppositis.1a.q.79.4.c./q.113.1.o./q.115.3.c./4.2m./12e.q.9.5.1m./2.d.28.1.3m./C̄.3.c°.91.92.pn°./Veri.q.5.10.c./Ma.q.6.c.21m./Opus.3.c°.124.131. Dolor.24. Dorsatio.2. Donum.8.14.38.c̄. Aequalitas.D. Aequalens. Eucharistia.231.238.c̄. Facies.2. Fides.59.90.c̄. Fiducia.8. Phinees. Finis.41.67.c̄.76.c̄. Fortuna.7.8. Forus.o. Frenum. Fructus.2.c̄. Frui.o. Futurū.7.

322 Deus quoq; agit in anima, sine nouo influxu.i.non causando nouum habitum, sed conseruando, vel inclinando ad aliquid liberum arbitrium. Opus.9.q.38. Gabaonitę. Gratia.13.24.c̄.153.c̄.169.c̄. Graue.10. Habere.2.3. Habitare.o. Heliseus.

323 Deus potest mutare voluntatem diaboli in bonum, de potentia absoluta. Ma.q.16.5.13m. Illabi. Impera re.15. Implere. Imprimere.1. In.8.c̄. Inclinatio.2. Infinitum.7.8. Intellectus.96. Interrogare. Hyperdulia. Iustificatio.1.5.c̄. Iustus.5. Latria.o. Laus.8.c̄. Lazarus.1. Lóge. Loqui.4.5. Luxuria.11. Malitia.9. Manifestatio.o.

324 Creaturam rónalem, speciali modo Deus disponit. Opus.3.c°.143. Marcus.1. Maria.30.c̄.51.54. Mediator.o. Medium.15. Missa.1. Motus.55. Mundus.22.c̄. Natura.49. Neomenia. Nocere.10. Obiectum.8.

325 Deus inclinat voluntatem, imprimendo formas, & aliquando nihil imprimendo. Veri.q.22.8.c. Obstetrix.2. Occidere.9.12.c̄. Odium.D. Offensa. Offerre. Officium.D. Holocaustum.o. Operatio.D. Oratio.1.c̄.21.c̄. Ordinatio.1.4. Ordo.H.

325 Solus Deus imprimere in voluntatem potest.1a.q.105.4.c./q.106.2.c./q.115.4.o./q.116.1.c.fi./12e.q.75.3.c./q.80.1.o./3.1m./22e.q.172.2.1m./2.d.8.5.7m./d.15.q.1.3.o./d.25.2.3m./5m./C̄.3.c°.88.89.120.co.2.fi. Veri.q.5.10.c./q.8.13.c./q.9.2.1m./q.11.1.16m./3.10m./q.22.9.o./q.27.3.c.12m./Ma.q.3.3.c.fi./q.16.5.14m./Opus.3.c°.131. Organum.2.4.5. Passio.86.c̄.104.110.c̄. Paulinus. Pax.21. Pēccare. Poenitentia.3.23.49.

326 Solus Deus implet voluntatem, quia solus Deus mouet eam sufficienter, vt obiectum, 1a.q.105.4.c./q.106.2.c./q.111.2.c./12e.q.2.7.8.c./q.3.1.c./Veri.q.25.1.c./Matth.21.cu.3.pn°. Perfectio.53.c̄.82.c̄. Pietas.1.4.5.8.c̄. Pręceptum.27.c̄.74.c̄. Pręmium.4. Pręsumptio.2.5. Probatio.2. Promulgatio.2.3. Prophetia.4.5. Raptus.6.c̄. Recedere. Resistere.3.c̄. Sagitta.o. Salomon.3. Sanctus.3.4. Scientia.73.51.56.c̄. Spes.6.11.18.c̄.31.38.44.51.c̄.66.68.74. Spiritualie.5. Spiritus.14. Stultitia.4. Superbia.9.27.37. Via.1.2. Virtus.F.T. Visitatio.o. Vita.26. Vnigenitus. Vocatio.o. Voluntas.19.44.71. Votum.68.69. Vxor.12. Vti.15.16. Christus.155.156.157.

327 CONFORMITAS./Conformitas voluntatis creaturę ad voluntatem diuinam, est duplex.s.quo ad potentiam, & quo ad actum. Prima est cómunis bonis, & malis: secunda conuenit tm̄ bonis.1.d.48.1.c./Veri.q.23.7.c. Abraham.13.14. Absens. Absoluere.13. Accedere.o. Accidia.1.2.5.10. Actio.1.16.17. Actu. Actus.23.24. Adam.64. Adoptio.14.c̄.21. Affectio.7. Angelus.182.181.414.548.c̄. Anima.5.6. Animal.73.80.82. Apostasia.o. Appropinquatio.1. Approximatio.

328 Conformitas secunda est duplex.s.quo ad esse naturę, & s̄m speciem moris. Prima conuenit bonis & malis: secunda vero tm̄ bonis.1.d.48.2.c./Veri.q.23.7.c. Assimilatio.10.13. Attētio.o. Auaritia.7. Audacia.19. Auersio.o. Aureola.1.4.6.16. Beatitudo.22. Bellum.2. Benedictio.10. Beneficium.12.c̄. Blasphemia.1.12.c̄. Bonitas.38.230. Canticum. Cantus.1.2.

329 Voluntas creaturę potest cóformari voluntati Dei quadrupliciter.s.materialiter, formaliter, effectiue, & finaliter.12e.q.19.10.c.co.2./1.d.48.2.o./3.d.17.ar.2.q.1.1m./Veri.q.23.7.c. Charitas.128.c̄. Coelum.98.151. Cibus.11.c̄. Clementia.9. Cóparatio.4.c̄. Complacentia.o. Confessio.8.12.24. Confirmatio.23.49.c̄. Coniunctio.1.2.3.4. Contemptus.o.

330 Voluntas, scientia, & actio creaturę, potest & debet cōformari voluntati, scientię, & actioni Dei, s̄m imitationem, non autem s̄m ęquiparantiam.12e.q.19.9.1m.1.d.48.1.o./2.c./Veri.q.23.7.c./Ma.q.6.5m. Conuersio.3.c̄. Cor.5.

331 Voluntas creaturę potest conformari voluntati diuinę, s̄m imitationem, non autem secundum participationem vnius formę.1.d.48.1.o. Correctio.15.21. Creatura.2.c̄.21.28.31.c̄. Credere.7.c̄.23.26.27.c̄. Damnatio.14.c̄.20.c̄. David.1.

332 Virtus & rectitudo voluntatis humanę, principaliter consistit in hoc, q̄ diuinę voluntati cóformetur, & eius sequatur imperium.22e.q.104.4.2m.
Decimę.3. Derisio.13. Desperatio.o. Deuotio.2.5.6.11.13.

333 Conformare non tenemur voluntatem nostram voluntati Dei, in iis quę sine peccato ignorare possumus. Opus.9.q.89.

334 Conformitas voluntatis humanę ad diuinam, attenditur s̄m voluntatem rationis.3a.q.18.5.c.2m./1.d.48.2.3m./Veri.q.23.8.4m. Dispositio.4.5.30. Distantia.5.c̄. Dolor.24. Dominatio.2. Donum.6.8.14.34.38.c̄. Dulcedo.o. Dulia.1.

335 Ad bonitatem voluntatis humanę, requiritur q̄ conformetur voluntati Dei.12e.q.19.9.o./1.d.48.1.o./Veri.q.23.7.c. Electio.16. Eleemosyna.1.c̄. Episcopus.24. Aequalitas.17. Aequiualens. Esse.6.9.11.c̄. Eua.2. Euangelium.1. Eucharistia.219.231.238.144. Execratio.1.4. Excommunicatio.4. Exordium.1. Exemplar.7. Experientia.9.c̄. Facere.9. Facies.o. Familiaritas.2. Fides.59.90.c̄.112.130.132. Fiducia.8. Filiatio.33.c̄. Phinees. Finis.40.c̄.64.c̄.81.138.139. Forma.1. Fornicatio.4. Frenum.

336 Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntati diuinę, in volito etiam materialiter. 1.d.48. 4.o. Fucatio. Furtum. 8.

337 Oppositū videtur dicere. 12^e.q.19.10.o./.q.39.2.3^m./. 22^e.q.104.4.3^m./.1.d.48.3.4.o./.3.d.17.ā.2.q.1.1^m./. d.20.ā.5.3^m./.Veri. q.23.8.o./.M a.q.2.5.7^m./.Opus. 9.q.87. Rñº. Dubio.492º.
Gedeon.o. Generatio.51.č. Gentilis.o. Gloria.4.16. Gratia.65. 121.č. Gratiarumactio. 4.5. Gratificatio. Gratus.16. Habitare.o. Helias.6. Hęresis. 78.č.115. Hierarchia.o. Honor. 18. č. Humilitas. 4.17.č. Hymnus. Iacob.6. Iacobus.3. Idea.4.č.17.22. Idolatria. 1. Ignis.17.21. Illegitimus.2. Imago.26.37. Immobile.o. Imperator.7.9. Importabile. Impuritas.2. Indulgentia.4. Inebriari. Infernus.7. Infidelis.8. Ingratitudo.11.13.18. Intentio.9. Interrogare. Inuidia.7. Ira.27. Irreligiositas.1. Iudicium.42.č. Iuge. Iuramentum.2.č.13.č. Iustitia.73.č. Iustificatio.13.č. Laus.8. č. Lex.143.144. Luxuria.23. Maceratio.2. Macula. 2.9. Magnificentia.2. Maledicere.1. Mansuetudo.4. Maria.39.č. Martinus. Martyrium.10.č. Materia.25. Matrimonium.51.122.139. Medium.15. Mel.o. Meritum.14.15.33.107. Mille.2. Miraculum. 44.48. č. Mos.4.5. Mulier.1.14.15. Mutuum.2. Natura.49. Nubes.o. Obedientia.19.25.28.č.

338 Quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntati Dei, in volito formaliter. i. sm rationem communem boni, & in modo. s. ex charitate, & effectiue. i. q velit id quod Deus vult eum velle, non autem materialiter. i. in quolibet particulari. 12^e.q. 19.10. o./.q. 39.2.3^m./.22^e.q. 104.4. 3^m./.1. d.48.3.4. o./.3.d.17. ar.2.q.1.1^m./.d.20.ar. 5.q.1.3^m./.Veri.q. 23.7. 8.o./. Ma.q.2.5.7^m./.Opus.9.q.87. Oblatio.1.2.6. Obligatio.3.4. Oratio.1.3. Ordo.57. Peccatum.1.11.24. 30.53.69.110.111.123.160.182.č. Pœna.25.54. 55. 64.78.98.99. Pœnitentia.5.11. 39.69. Perfectio.53. Peruersus. Pharao. Pietas.1.4.5.8.č. Pręceptum.27. č.74.č.96.č. Pręmium.4. Pręsumptio.2.5.11.13. Primitię.3.4. Principatus.7. Promissio.3. Prophetia.43. Psallere.1. Puer.4. Recedere. Redemptio.4.5. Regula.1. Religio.1.č.11.č.39.42.92. Resistere.3.č. Restitutio.20. Reuerentia.3.č. Rex.4.č. Ruth. Sacerdos.41.42. Sacramentum.47.č.129. Sacrificium.1.č. 21.28.37. Saluari.7.č. Sanctitas.o. Sanguis.8.č. Sapientia.8.9.23.č. Satisfactio.2. 21. Sedere.6.7.9.10. Sepultura.6. Seraphin.5. Seruire.1.č. Seruitus.12. Sigillum. Signum.14. Syluester. Similitudo.8.č. Sion.2. Soliloquium. Somnus.3. Strutio. 2. Subiectio. 5.č. Temperantia. 19.20. Templum. 1.č. Tentare.10.č. Theologia.5.č.21.č.38.č. Testamentum.12. Thomas. 4. Timor.5. 6.14.19. 20.39. 68.č. Tribulatio.3. 4.6. 7.19.22. Vacare.

339 Voluntas beatorum conformatur voluntati Dei, in quolibet volito. 12^e.q.19.10.1^m./.1.d.48.4.c./.3.d. 17.ar. 2.q.1.2^m./.4.d.14.q.1.ar.3.q.3.5^m./.Veri.q.23.8.c. Venire.o. Verbum.20. Verecundia.10. Vestigium.o. Vindicatio.7.8. Virginitas.6.37. Virtus.51.231.246. č. Vita.35.54.č.81.82. Vnio.7.č. Votum.3.č. 18.20. 23.č.81. Vsura.1.5.7.č.71.č.84.126.150.229.231.č. 259.272.274.275.278.290.293.297.313.314. Vxor. 3.9.12. Christus.155.č. Zelus.2.

POTENTIA IN COMMVNI. 32.68. 86.87. 88.90.103.104.125.132.135.137.143.262.313.323. 325.327.442.

340 Potentia proprie conuenit Deo. 1^a.q. 25.1. o./.1.d. 42.q.1.1.o./.ꝫ.1.cº. 16./.Liº.2. cº.7./.Potentia. q.1. 1.o. Abstinentia.6.

341 Potentia sm propriam rationem principii conuenit Deo respectu actionum notionalium sm quas aliqua procedunt sm rem, non autem respectu aliarum. 1^a.q. 41.4.3^m./.ꝫ.2.cº.10. Actio.1. Adunari. Appropriatio.o. Assimilatio.10. Assumere.16.

342 Immo principium in diuinis dicitur significare proprietatem, & non essentiam. 1^a.q.36.4.c.2^m.
Rñº. Dubio.493º.
Austeritas. D.

343 Potentia actiua proprie conuenit Deo, non autem passiua. 1^a.q.25.1.o./.3.1^m./.q. 41. 4.2^m./.1. d.35.5. c./.d. 42.q.1.1.o./.2.c./.ꝫ.1.cº.16./.Liº.2.cº.7. 25.1^m./.Veri.q.22.6.3^m./.Potentia.q.1.1.c.4^m./.6^m./. 7^m./.9^m./. q.2.1.1^m./.q.7.1.c.

344 Immo potentia Dei, nō est actiua nec passiua, sed est superactiua. 1.d.7.q.1.1.3^m./.Po^a.q.2.1.1^m.
Rñº. Dubio.494º.

345 Potentia Dei est principium suę actionis sm rationem tm: sed est principium realiter suorum effectuum. 1^a.q.25. 1.3^m./.q.41.3.4^m./.1.d.42.q.1.1.4^m./.ꝫ.2.cº.10.11./. Po^a.q.1.1.1^m./.q.2.1.c.fi. Auxilium. D. Clauis. 1.č.8.č. Cornu. Creatura.6.č.

346 Potentia Dei, est eius essentia. 1^a.q.25.1. 2^m./.1.d.7. q.1.3.c./.d.42. q.1.1. 2^m./.2.c./.ꝫ.2. cº.8./.Po^a. q.1. 1.5^m./.6^m./.9^m./.q.2.6.o./.Opus.9.q.14. Dęmon. 88. Dominium.2.3. Donum.13.č. Fatum.1.2. Fides. 162. Finis.17. Forma.111.č.

347 Potentia Dei, est vna sm rem, & plures sm rationem. 1.d.7.q.1.3.o./.d.42.q.1.2.o./.Potentia.q.2.6.o./.Opus.9.q.14.

348 Potentia Dei, est infinita. 1^a.q.25.2.o./.1.d.43.q.1.1. o./.ꝫ.4.cº.44.co.2.65. 1^m./. Po^a.q. 1.2.o./.6.c./.q.3. 16.17.c./.q.6.3.c.co.2./.Ma.q.3.1.c./.quol.3.1. c./.ql. 4.2.fi./ql.11.1.c./.Opus.3.cº.19./.Opus.9.q.4./.Met. 12.lec.6.fi. Gabriel.1. Incarnari.18. Ioannes.4. Iudicium.40.č.62.č. Iustitia.82.č. Leuiatan. Manus.4.5. Materia.11.

349 Potentia Dei duplex. s. absoluta. i. secundum se, & ordinata. i. cum pręscientia & voluntate. 1^a.q.25.5.1^m./. 3.d.1.q.2.3.c./.d.2.q.1.1.c. principio./.Potentia. q.1. 5.5^m./.ql.4.4.c. Miraculum.1.2.3.34.č.49.50.

350 Omnipotentia Dei, non comparatur ad aliquid existens in eo, vt ad operatum, sed vt ad operationem. 1. d.20.1.4^m.

351 Potentia Dei non est ad malum, quia est sua bonitas. 12^e.q.2.4.1^m./.1.d.35. principio. Misericordia.23. č.45.46.

352 Creatio maxime manifestat potentiam Dei. 4.d. 17. q.1.ar.1.q.4.1^m. Mundus.12.č. Nocere.7.9.10.

353 Potentia Dei, maxime manifestatur in effectibus corporalibus, quia spiritualia sunt nobis minus nota. Psal. 17.co.5.

354 Circa potentiam Dei fuit duplex error. s. q Deus agit ex necessitate naturę, & q diuina sapientia limitatur ad hunc ordinem rerum qui nunc est. 1^a.q.25.5. c./.Potentia.q.1.5.c. Pœnitentia. 84.126. Possibile.7. 8.9. Potentia.45. Prouidentia.19.35.č. Rebellio.2. 3. Reparatio. Saluari.7.č. Sedere.4.č. Signum.14. Sinistrum.5. Spes.38. Subiectio.5.č. Suffraganeus. Suffragia.14. Tabernaculum.2. Tacere.2. Tentare.10.č. Virtus.66.č. Votum.57.72.

355 GENERATIVA ./. Potētia generādi est in Deo. 1^a.q.41.4.o./.1.d.7.q.1.1.o./.ꝫ.4.cº.11./.Potentia.q. 2.1.o. Ars.26. Conceptio.18.č.

356 Potentia generandi in Deo, est medium inter absolutum, & relatiuum. 1^a.q.41.5.o./.1.d.7.q.1.2.o./.d.11. 3.c./.d.42.q.1.2.1^m./.ꝫ.4.cº.13./.Potentia.q.2.2.o. Dicere.2.6.č. Finis.17. Generatio.51.č.71.č.

357 Potentia generandi in Deo, significat essentiam in re-

cto,& relationem in obliquo.1ª.q.41.5.0./.Potentia.q.2.2.0./.5.c.fi.

358 Potentia generandi in diuinis,nõ cõtinetur sub omni potentia Dei. 1ª.q.42.6.3m./.1.d.7.q.1.1.c./.d.20.1.0./.Potentia.q.2.5.0.

359 Potentia generandi,& potentia creandi,vt radicantur in essentia Dei,sunt vna numero potentia.1.d.7.q.1.3.0./.Poª.q.2.6.0./.q.3.16.9m./.Opus.9.q.14.

360 Oppositum videtur dicere.1.d.7.q.1.3.0./.Opus.9.q.14.q.15. ℟ R ñº.Dubio.495º.

361 In Deo essentia non importat aliquam habitudinem principii,sicut potentia,sm cuius habitudinis rationem, dicitur potentia generandi,i.quę est generationis principium.Opus.9.q.28.

362 Potentia non dicitur vniuoce in diuinis, de potentia generandi,& potentia creandi:quia potentia generandi est prior sm rationem q̃ potentia creandi. 1.d.7.q.1.3.0./.Poª.q.2.5.6m./.6.3m./.4m./.Opus.9.q.14.15.

363 Potentia generãdi in diuinis,sumitur tripliciter.s.actiue,& passiue, & impersonaliter. Prima conuenit soli patri:secunda tantum filio: sed tertia cuilibet personę.1ª.q.41.6.1m./.1.d.7.q.2.1.0./.ꝫ.4.cº.13./.Potentia.q.2.4.15m.

364 Cum pater sit principium generationis, & pater & filius sint principium spirationis,in patre erit potentia generandi: & in patre & filio potentia spirandi. 1ª.q.41.4.3m.

365 Immo sicut pater & filius sunt vnus Deus,ꝑpter vnitatem formę significatę per hoc nomen Deus: ita sunt vnum principium,propter vnitatem formę significatę per hoc nomen principium.1ª.q.36.4.c.fi.
℟ R ñº.Dubio.496º.

366 Eadem numero potentia generandi,est in patre vt generet,& in filio vt generetur. 1ª.q.41.6.1m./.q.42.6.3m./.1.d.7.q.2.1.0./.d.42.q.1.2.1m./.ꝫ.4.cº.13.co.1.fi./.Poª.q.2.5.c./.q.9.9.3m.

367 Potentia generandi in diuinis est essentia Dei, sub ratione relatiõis.s.paternitatis.1.d.7.q.1.2.c.3m./.d.11.3.0./.d.13.2.3m.

368 Oppositũ videtur dicere.1ª.q.41.5.0./.Poª.q.2.2.0. ℟ R ñº.Dubio.497º.
Hęresis.101.121.

369 QVAE POTEST./.Deus est omnipotẽs. 1ª.q.25.3.0./.3ª.q.13.1.c./.ꝫ.2.cº.22./.Poª.q.1.7.0. Abraham.14. Accidens.36.37.

370 Deus potest facere,quicquid non implicat ꝯdictionem. 1ª.q.7.2.1m./.q.25.3.4.0./.3ª.q.13.1.c./.1.d.42.q.2.1.0./.d.43.q.1.1.5m./.d.44.0./.2.d.2.q.1.1.7m./.d.25.2.3m./.3.d.1.q.2.3.0./.4.d.46.q.1.ar.2.q.2.0./.ꝫ.2.cº.22.23.principio.25./.Veri.q.2.10.c.fi./.2m./.Poª.q.1.3.5.6.7.0./.q.5.2.3.c./.q.6.1.5m./.11m./.Virt.q.2.1.c./.quol.3.q.1.0./.quol.4.q.3.0./.quol.5.q.2.1.c./.quol.12.q.5.2.0./.Ethi.6.lec.2.fi. Adiuuari. Agilitas.4. Alexander.1. Angelus.52.112.542.

371 Deus non potest facere alium Deum.ꝫ.2.cº.25.11m./.Poª.q.1.6.c.fi. Anima.89.90.217.218.250.257.

372 Deum non posse aliquid facere,non est ex defectu potentię eius:sed quia repugnat facto iniustum factum,vel iniustum tale factum.quol.9.1.c./.q̃l.12.2.0.

373 Aliquid est impossibile Deo dupliciter.s.vel implicans ꝯdictionem, vel quia in eo est necessitas ad oppositum. Et hoc dupliciter.s.vel ratione potentię suę naturalis determinatę ad vnum,vel ratione finis vltimi. Potentia.q.5.3.c.fi. Annihilatio.0. Assumere.13.c̃.

374 Deus dicitur non posse aliquid facere dupliciter.s.vel quia potentia, vel quia voluntas eius non se extendit ad illud.ꝫ.2.cº.25.fi./.Poª.q.1.5.c.co.1.fi./.6.c.

375 Deus dispensare non potest,vt homini liceat nõ subdi ordini eius,etiam in iis,secundum quę homines ad inuicem ordinantur.12ᵉ.q.100.8.2m.

376 Oppositum videtur dicere.1.d.47.4.c.
℟ R ñº.Dubio.498º.
Baptismus.209. Blasphemia.24.25. Bonitas.8.

377 Deus potest disponere,agendo pręter ordinem suę prouidentię,quo ad res subiectas ordini,non autem quo ad rationem ordinis quę est in Deo. 1ª.q.105.6.c./.ꝫ.3.cº.98./.Poª.q.6.1.3m. Charitas.81.131.

378 Deus potest agere & dispensare pręter ordinem suę iustitię,sm q̃ in aliquo opere creato determinatur: non autem sm q̃ iustitia Dei, est ordinatio voluntatis eius in eo.1.d.43.q.2.2.1m.

379 Diuina potentia, non est ita ordini eius alligata, quin possit quandoq; pręter ordinem causaꝝ secundarum aliquid agere,cum sibi placuerit: vt patet in operibus miraculosis. 1ª.q.25.5.c./.Poª.q.1.5.c./.Opus.10.ar.1.17. Concubinatus.1.2. Corpus.15.39.44.57.68.

380 Deus non potest facere,aliquid esse,sine eo quod est de essentia eius.ꝫ.2.cº.25.4m./.Veri.q.21.6.6m.

381 Deus non potest facere, nisi quę pręscit se esse facturum, si exceptio referatur ad actum,nõ autem si referatur ad potentiam.Poª.q.1.5.1m./.2m.

382 Deus non potest facere,opposita principiorum in scientiis esse vera.ꝫ.2.cº.25.5m./.Potentia.q.6.1.11m.
Creatio. A. Creatura.3.

383 Deus non potest facere duo ꝯria, vel priuationem & habitum: vel alia opposita esse simul in eodem. 1ª.q.105.2.6.c./.12ᵉ.q.51.4.c./.1.d.42.q.2.2.c./.2.d.1.q.1.4.3m./.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.c./.d.43.ar.2.q.1.2m./.d.44.q.2.ar.2.q.3.c./.ꝫ.2.cº.25./.Poª.q.6.1.0./.Ma.q.16.9.3m./.5m./.Virt.q.1.10.7m./.q̃l.1.22.c./.q̃l.3.1.d./.2.b./.q̃l.4.5.fi./.q̃l.9.5.c./.Opus.53.3m.

384 Deus non potest aliquid facere, quod non sit conueniens sapientię & bonitati eius.1ª.q.21.4.c. Culpa.6.7. Damnatio.22.c̃.

385 Deus potest facere quicquid olim fecit, nisi sit impossibile,ratione pręteriti.1ª.q.25.4.2m./.1.d.44.4.0./.Opus.9.q.82.

386 Deus potest reparare virginitatem perditam.1ª.q.25.4.3m. Datio.1.19.c̃. Dicere.2.5.c̃. Dispensatio.7.c̃. Dominium.2.3.

387 Immo pręteritum non fuisse, non potest fieri etiam a Deo,vt q̃ mulier corrupta,non fuerit corrupta. 1ª.q.10.5.3m./.q.25.4.0./.22ᵉ.q.152.3.3m./.1.d.42.q.2.2.c.3m./.2.d.2.q.1.1.7m./.ꝫ.2º.cº.25./.q̃l.5.1.3.c./.q̃l.9.vel.10.q.2.1m./.Opus.9.q.82.
℟ R ñº.Duº.499º.
Aeternitas.12.13.41. Eucharistia.42.87.c̃.139. Generatio.64.c̃. Gratia.80. Hęresis.105.

388 Deus potest reparare virginitatem perditam, quo ad omnem integritatem,non autem ratione pręteriti. 1ª.q.25.4.3m./.22ᵉ.q.152.3.3m./.3ª.q.89.3.1m./.3.d.31.q.1.ar.4.q.1.1m./.quol.5.q.2.1.0. Honor.27.31. Impeccabilis.In.23.c̃. Incarnatio.

389 Deus potest facere quę non facit, & dimittere quę facit.1ª.q.25.5.0./.3ª.q.1.3.3m./.1.d.43.q.2.0./.d.47.1.4m./.ꝫ.2º.cº.23.vsq;.30./.Liº.3.cº.98.fi./.Poª.q.1.5.0./.Matth.26.co.36. Indiuiduum.27.29. Infinitum.2. Instans.20.21.22.

390 Solus Deus potest mutare formam in formam, & materiam in materiam,& totum in totum. 3ª.q.75.4.c.3m./.Ma.q.16.9.0.

391 Deus potest transmutare omnem materiam, in quãcunq; formam.3ª.q.28.1.5m./.Potentia.q.1.3.c.fi.
Intellectus.96. Irregularitas.1.2.

392 Deus potest mutare corpus in spiritum.4.d.12.q.1.ar.2.q.4.2m. Iudicium.P. Iustitia.83.c̃. Iustificatio.36.c̃.

393 Deus potest immediate mouere materiam ad formas, & omne corpus ad locum, & intellectum, & voluntatem, interius eam inclinando. 1ª.q.105.1.2.3.4.o./q.110.2.c. Leuiatan. Lex.39.40. Liber.16.29.

394 Deus non potest facere, materiam esse sine forma. 1ª.q.66.1.o./2.d.12.4.o./4.d.11.q.1.2.c./Veri.q.3.5.o./Potentia.q.4.1.o./2.c./quol.3.1.o./quol.5.q.1.2.o./Opus.30.lec.6.

395 Deus non potest facere, q creatura sit sine omni accidente. i. sine relatione creationis, & seruitutis, & dependentię a Deo. quol.7.q.4.3.4m.

396 Deus potest facere, subiectuz esse, sine propriis accidentibus. 4.d.10.ar.2.q.3.3m./quol.9.5.c.1m. Maleficium.1.

397 Oppositum videtur dicere. Phy.8.lec.21.co.4. ☞ Rño. Dubio. 500º.

Manus.4.5. Maria.28.32. Miraculose.

398 Deus potest facere aliquod corpus non esse in loco. 4.d.44.q.2.ar.2.q.3.3m. Miraculum.2.c̃.34.c̃. Misericordia.4.5. Necessitas.18.

399 Deus potest facere raritatem & densitatem esse sine materia. 3ª.q.77.2.3m./7.1m./2m./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.6m. Odium.21.22.

400 Deus potest facere, qualitatem spiritualem esse sine subiecto, sicut & corporalem. quol.7.10.2m. Oratio.59. Ordo.56. Passio.85.c̃.

401 Deus potest facere, miraculose albedinem subsistere sine q̃titate. Sed tunc non esset hęc albedo sensibilis, sed intelligibilis, vt formę separatę. quol.7.vel.8. vel.11.q.4.3.o./Perihermenias.lec.10.principio. Pax.20.c̃. Peccatum.264.266. Python.5.

402 Non potest fieri a Deo, q substantia spiritualis habeat qualitatem corporalem, nisi prout potest esse sine q̃titate. quol.7.10.3m. Possibile.7.c̃.

403 Deus potest facere, angelum non esse. 1ª.q.9.2.c./q.10.5.c.3m./2.d.2.q.1.1.7m. Potestas.2.c̃. Prędicare.13.c̃.

404 Deus potest immediate mouere quodlibet corpus, quacunq; mutatione possibili cuicunq; creaturę. 1ª.q.105.1.6.c./Opus.10.ar.1.5./Opus.23.3m. Prelatio.1. Prouidentia.18.c̃. Regnum.3.c̃. Relatio.98. Sacerdos.34. Totum.15.

405 Deus potest immediate facere omnem effectum cuiuscunq; agentis, sine eo. 1ª.q.105.2.6.c./12ᵉ.q.51.4.c./3ª.q.77.1.c./2.d.1.q.1.4.3m./4.d.12.q.1.ar.1.q.1.c./d.43.ar.2.q.1.2m./d.44.q.2.ã.2.q.3.c./ꝑ.3.cº.99./Liº.4.cº.44.co.2.65.80.1m./Potentia.q.6.1.o./Ma.q.16.9.3m./5m./Virt.q.1.10.7m./quol.1.22.c./quol.4.5.ß./quol.9.5.c./Opus.23.3m.

406 Nullius rei virtus, posset aliquid, nisi per virtutez Dei, a quo est omnis virtus, & virtutis conseruatio, & ordo ad effectum. 12ᵉ.q.109.1.c./2.d.1.q.1.4.c.ß./d.9.2.4m./ꝑ.3.cº.66.67./Liº.4.cº.44.co.2.65./Potentia.q.3.7.c./3.c.co.2.ß./4.c.ß./Opus.3.cº.131.ß. Virtus.66.c̃. Christus.123.163.c̃.

407 Deus operatur in qualibet re, secundum conditionem eius. 2.d.25.1.3m./2.1m./ꝑ.3.cº.66.67./Liº.4.cº.44.co.2.65./Veri.q.23.2.c./q.24.1.3m./Potentia.q.3.1.2.c./3.c.co.2.ß./4.c.ß./Opus.3.cº.131.ß./145.

408 Hoc q Deus in omnibus operatur secundum modus eorum, non excludit quin Deus quędam operetur, quę natura operari non potest. 12ᵉ.q.51.4.2m.

409 Nihil prohibet esse aliquid in potentia diuina, quod non vult, & quod non continetur sub ordine quez statuit rebus. 1ª.q.25.5.1m.

410 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.47.4.c. ☞ Duº.501º. ☞ Rño. sicut Duº.498º.

411 Solus Deus potest facere pręter ordinez & cursum totius naturę. 1ª.q.105.6.o./q.106.3.c./3ª.q.43.2.c./3.d.16.q.1.3.c./4.d.4.q.3.ar.2.q.1.3m./d.33.q.1.ar.2.q.1.c./d.46.q.1.ar.3.q.1.2m./ꝑ.3.cº.98.99.161./Veri.q.27.3.c./Potentia.q.6.1.o./quol.9.10.c.ß./Opus.3.cº.138./Opus.10.ar.1.17.

412 Quicquid potest intelligi esse sine alio, Deus potest facere esse sine eo, non autem si posset intelligi, alio non intellecto, vt ens sine bono. 12ᵉ.q.110.4.4m./Veri.q.21.1.ß./Anima.12.7m.ß./Opus.3.cº.88.

413 Deus potest facere plures mundos, & plura genera rerum, q̃ fecerit. 1.d.42.q.2.2.c.ß./3.d.14.4.3m./Veri.q.20.4.c.co.1.ß./1m.

414 Deus potest infinitas alias species creare. 1.d.39.q.1.3.c./d.44.2.c./Veri.q.20.4.1m.

415 Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturaz meliorem q̃ fecerit. 1ª.q.25.3m./6.o.

416 Immo vniuersum non potest esse melius. 1ª.q.25.6.3m. ☞ Rño. Dubio. 502º.

417 Deus potest facere vniuersum, & quamlibet creaturaz meliorez q̃ fecerit bonitate accidentali, & nõ essentiali, quia transcenderet limitem suę speciei. 1ª.q.25.6.o./1.d.44.o./3.d.13.ar.2.q.2.2m./3m./Potentia.q.3.16.c.co.2.ß./17m.

418 Qualibet re creata, Deus potest facere aliam meliorem, bonitate essentiali & accidentali. 1ª.q.25.5.3m./6.o./1.d.44.1.3.c.

419 Deus potest facere, aliquid melius humanitate Christi, matre eius, beatitudine, & gratia, secundum se, non autem vt relata ad Deum. 1ª.q.25.6.4m./3ª.q.7.12.2m./q.10.4.3m./1.d.44.3.o./3.d.13.q.1.ar.2.q.2.2m./Veri.q.29.3.2m./6m.

MALVM.73.74.91.92.119.148.vsq3.151.154.155.199.205.248.252.304.312.3.3.314.323.327.328.333.351.387.435.

420 Deus non potest peccare. 1ª.q.25.3.2m./q.63.1.c./22ᵉ.q.6.2.c.2m./1.d.42.q.1.1.o./2.c./d.43.q.2.2.o./L./2.d.7.q.1.1.c./d.37.q.2.1.o./3.d.12.q.2.1.c.1m./ꝑ.3.cº.25./Liº.3.cº.109./Veri.q.24.7.c.2m./Potentia.q.1.6.o./Ma.q.1.3.9m./q.3.1.o./quol.5.q.2.2.o. Adulterium.9. Blasphemia.24.25. Cadere.1. Error.9.c̃. Excęcatio.1.c̃.

421 Deus si vellet, posset praua agere, & peccare. Et istius conditionalis: Sortes potest currere, si vult: antecedens est possibile: & ideo sequitur possibilitas consequentis. Sed in hac conditionali. Deus potest peccare, si vult, antecedens est impossibile. Non enim potest Deus velle malum. Et ideo non est simile. 1ª.q.25.3.2m./1.d.42.q.2.1.2m./3.d.1.q.2.3.c./d.12.q.2.1.c.4m./ꝑ.1.cº.95./Potentia.q.1.6.3m./Ma.q.3.1.12m./q.16.5.7m./quol.5.q.2.2.o. Iudei.27. Iustificatio.36.c̃. Maledicere.1. Malum.65.66.

422 Potentia peccandi in nobis quo ad naturam, est a Deo, non autem quo ad defectum. 1.d.42.q.2.1.c./2.d.44.q.1.1.o./3.d.12.q.2.2.6m./Ro.13.co.2.

423 Deus est causa peccati. 12ᵉ.q.79.o./q.80.1.c. Peccatum.116. Pœna.7.64.65.

424 Immo mali culpę nullo modo Deus est causa. 1ª.q.48.6.c./q.49.2.o./q.63.5.c.ß. ☞ Rño. Duº.503º.

425 Deus est causa peccati, quo ad substantiam actus, non autem quo ad deformitatem. 12ᵉ.q.79.o./q.80.1.c./22ᵉ.q.6.2.2m./1.d.40.q.4.2.o./d.42.q.2.1.o./2.d.34.3.c./d.37.q.2.o./q.3.1.3m./3.d.23.q.3.2.6m./ꝑ.3.cº.162./Veri.q.3.4.5m./Potentia.q.1.6.5m./q.3.6.21m./Ma.q.3.1.2.o./Ro.11.lec.5.co.4. Funiatio.2.3.4.6. Simonia.8.

426 Deus est causa mali pœnę per accidens tantum, mali autem culpę, nullo modo est causa. 1ª.q.48.6.c./q.49.

2.0./.q.63.5.c.fi./.12^{e}.q.87.1.2^{m}./.22^{e}.q.19.1.3^{m}./.q.24.10.c./.2.d.32.q.2.1.0./.d.34.3.c.3^{m}./.d.36.3.1^{m}./.d.37.q.3.1.0./.L.5^{m}./.d.44.q.1.2.c./.3.d.30.1.5^{m}./.ꝯ.2.c^{o}.40.co.3./.Li^{o}.3.c^{o}.71./.Potentia.q.1.6.11.c./.q.3.16.3^{m}./.q.5.3.13^{m}./.q.6.1.8^{m}./.Ma.q.1.1.1^{m}./.3.10^{m}./.5.c.co.2./.q.3.1.0./.quol.1.7.3^{m}./.Io.9.co.2./.Ro.lec.7.co.5.fi.

427 Deus est causa excęcationis & obdurationis per accidens tantum, scilicet subtrahendo gratiam. 1^{a}.q.23.3.3^{m}./.12^{e}.q.79.3.0./.22^{e}.q.15.1.0./.1.d.40.q.4.2.0./.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.4^{m}./.ar.3.q.3.c./.ꝯ.3.c^{o}.162./.Veri.q.24.10.c./.Ma.q.3.1.1^{m}./.6^{m}./.q.16.5.8^{m}./.quol.4.4.fi./.quol.5.2.c./.Iob.7.lec.2.co.2.principio./.Io.12.lec.6.co.2.fi./.Ro.lec.7.co.4.c./.c^{o}.9.lec.3.co.7./.1^{e}.Cor.4.co.2.fi./.He.3.lec.2.co.2.principio.

428 Non obdurat Deus immittendo malitiam, sed non impartiendo gratiam. Et hoc quia non se volunt homines ad gratiam conuertere. Isa.6.co.6.

429 Deus omne malum conuertit in bonum. Opus.53.c^{o}.1. Pharao.

430 Deus per se inclinat ad bonum, dando gratiam & virtutes, & directe ordinando ad bonum, sed inclinat ad malum per accidens tantum, scilicet non dando gratiam. 12^{e}.q.79.1.1^{m}./.2.d.37.q.2.1.1^{m}./.ꝯ.3.c^{o}.162.fi./.Veri.q.22.8.fi./.Potentia.q.1.6.4^{m}./.6^{m}./.Ma.q.3.1.1^{m}./.6^{m}./.quol.5.2.c./.Ro.9.lec.3.co.5.6./.c^{o}.10.lec.3.co.3./.c^{o}.11.co.4.

CAVSA.42.56.57.106.127.131.132.137.152.vsq; 158.182.183.188.191.196.197.258.275.276.277.279.281.vsq;.284.288.315.316.317.318.320.326.404.423.vsq;.427.446.

431 Deus est causa productiua cuiuslibet rei. 1^{a}.q.22.2.c./.q.44.0./.q.45.2.c./.q.55.1.3^{m}./.q.57.2.c.fi./.q.61.1.0./.q.65.1.0./.3.c./.q.75.5.1^{m}./.q.79.2.c./.q.103.5.7.c./.12^{e}.q.79.2.c./.q.93.1.c./.1.d.30.1.c./.d.35.3.c./.d.36.q.1.1.0./.2.d.1.q.1.2.0./.5.16^{m}./.d.11.q.2.2.c./.d.18.q.1.2.c./.L./.d.37.q.1.2.0./.q.2.2.c./.3.d.2.q.1.ar.3.q.1.c./.ꝯ.1.c^{o}.49.50.66.2^{m}./.6^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}.6.15.16.6^{m}./.39.4^{m}./.40.3^{m}./.52.2^{m}./.65.94.co.2.107.4^{m}./.150.1^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.1.2./.Veri.q.1.8.0./.Potentia.q.3.5.0./.16.c.co.2./.q.6.1.c./.q.7.1.c.principio./.Ma.q.3.2.c./.Spiritu.1.c./.Anima.20.c./.quol.9.5.c./.Opus.3.c^{o}.68.132.135./.Opus.15.c^{o}.9./.Opus.20.li^{o}.3.c^{o}.1.2./.Opus.30.lec.3.co.2./.Met.2.lec.2.co.2./.Li^{o}.6.lec.3.co.4.5.6.7./.Phy.8.lec.2.co.2.

Abraham.20. Abseus. Absoluere.14. Abstractio.13. Adam.92.č.

432 Deus est causa omnium efficiens, exemplaris, & finalis. 1^{a}.q.44.1.2.3.0./.q.65.2.0./.q.103.2.0./.5.c./.q.105.5.c./.q.12^{e}.q.79.2.c./.1.d.1.L.10^{m}./.d.18.5.c./.2.d.1.q.2.2.c./.q.3.1.c./.I.lec.1./.d.18.q.1.2.c./.d.34.q.1.2.c./.ꝯ.1.c^{o}.37./.Li^{o}.3.c^{o}.17.18./.Li^{o}.4.c^{o}.21./.Veri.q.20.4.c./.Potentia.q.7.1.3^{m}./.Ma.q.1.1.c./.He.2.lec.3.co.2.fi./.Causis.lec.3.0. Adeps.2.

433 In Deo est habitudo causę efficientis personę ad personam. Non autem essentię, sed formalis: non autem finalis, nisi respectu creaturarum. 1.d.34.q.1.2.c./.Veri.q.23.1.3^{m}. Adiurare.1.8. Adoptio.14.č. Aduentus.8.č. Afflictio. Agatha. Amor.61. Angelus.17.č.24.69.91.111.112.140.141.146.175.255.256.275.285.301.398.411.č.420.444.491.495.č.610.628.

434 Deus est causa essendi omnibus. Opus.3.c^{o}.68.

Anima.10.27.82.89.č.90.č.204.212.č. Animal.52. Antonius.0. Anthropospatos. Assimilatio.8. Attributa.1.č.17.18. Beatitudo.91. Benedictio.2.5.6.8.č. Beneficium.D. Bonitas.D.

435 Quicquid entitatis, bonitatis, & perfectionis est in creaturis est a Deo, non autem imperfectio: sed accidit creaturis, inquantum sunt ex nihilo. 1.d.2.2.c./.d.17.q.2.5.c.principio./.d.22.2.c./.d.42.q.2.1.c./.d.43.q.1.2.1^{m}./.2.d.13.4.2^{m}./.d.37.q.1.2.0./.q.2.1.2^{m}./.2.c.2^{m}./.L.6^{m}./.d.44.q.1.2.c./.Potentia.q.3.1.13^{m}. Character.11.12.21. Charitas.69.82.83.84.89.

436 Deus est causa immediata omnium, quę non inceperunt esse per generationem. 2.d.1.q.1.4.c./.d.18.q.2.2.c. Casus.3. Causa.20.38.52.č.65.č. Coelum.128.134. Certitudo.4.8. Circumcisio.21. Claritas.17. Clauis.3.č. Commune.1.3.8. Conseruatio.0.

437 Deus est causa operationum naturalium, immediatior omni agente naturali. 1.d.12.3.4^{m}.

438 Immo quodlibet agens naturale particulare est immediatum ad suum effectum. Po^{a}.q.3.7.c.

r R ñ^{o}. Du^{o}. 504°.

439 Deus est causa operationum naturalium, immediatior secundum virtutem, & mediatior secundum supposita, omni agente naturali. 1.d.12.3.4^{m}./.Po^{a}.q.3.7.4^{m}. Contritio.16. Cooperari.0. Corporalia.2. Corpus.15.39.44.č. Correctio.21. Creatio.3. Cultus.6.

440 Deus est causa omnis motus, tam voluntatis quam naturę. 12^{e}.q.6.1.3^{m}. Defectus.23.č. Delectatio.104. Dęmon.57.58.59.90.č.101.116.120. Deuotio.5.7. Diabolus. Dies.4.11.č. Dispositio.24.30. Distantia.5.č.

441 Proprium Dei est, quod materia corporalis ei obediat ad nutum quo ad susceptionem formarum. Ma.q.16.1.14^{m}.

442 Proprius effectus Dei, est facere pacem. He.13.lec.3.co.4.principio. Distinctio.10.22.č. Dolor.27. Donum.7.8.24.č.

443 Quicquid Deus causat in his inferioribus, causat per angelos. Psal.17.co.10. Effectus.1.3. Eleemosyna.1.č. Elicere.2. Episcopus.12.24. Esse.9.č.98.99. Aeternitas.39.č. Excellentia. Exemplar.7. Exitus.1.2. Exorcismus.0. Factum.0. Falsitas.12. Fatum.2.č. Fides.59.73.č.162. Finis.25.59.č. Fomes.3.5. Forma.104.113. Formatio. Fortitudo.40. Fortuna.7.8. Fructus.11.12. Gloria.4.5.13.č. Gratia.13.24.25.č.55.č.62.č.108.149.č. Habitus.27.č.35.č.64.68.82. Hęresis.49.č.63.č.82.104.118.126.č. Humilitas.16. Idea.13.č.30.č. Ieiunium.19. Hieremias.0. Ignis.17.č. In.7.č.18.č. Inclinatio.2. Inebriari. Inęqualitas. Infirmitas.2. Intellectus.71.96. Ioannes.4. Iustificatio.0. Laus.13.č. Lazarus.1. Lex.D. Liberum.30. Locus.24.25.26. Lumen.24.25. Maledicere.1. Maleficium.1. Malitia.9. Martyrium.10. Materia.15.41. Matrimonium.13. Medium.15. Meritum.5.9.107. Minister.5.6. Miraculum.2.č.34.č.48. Misericordia.38.č. Missa.7. Missio.13.14.15. Modificari. Mors.3.43. Mundus.12.č. Natura.4.42.č. Nocere.7. Origenes.4. Origo.1.2.č. Passio.119. Pax.16. Peccatum.160.258.č.329. Poena.4.64.65. Poenitentia.50.č.72.126.136. Plato.6. Possibile.7.č. Potestas.5.13. Precari. Prędicare.11. Pręlatio.1. Princeps.23.27. Principatus.7. Principium.13.č. Processio.14. Proprium.9.10. Religio.5. Sanctificare. Sanctus.7.8. Sapientia.13.53.55.56. Sexus.3. Terręmotus.1. Venire.0. Veritas.28.29.31.34.37.č.43.č. Virtus.66.č. Vita.23.č.80. Votum.20. Vsura.7. Christus.66.69.89.93.98.108.148.

OPERATIO.32.40.74.89.106.116.137.152.155.202.245.250.280.290.300.301.322.324.330.341.345.354.370.371.374.378.vsq;.402.412.vsq;.419.421.422.429.430.431.432.437.vsq;.442.

444 Deus est agens primum, omnium actionum naturalium. 4.d.5.q.1.2.c. Accidens.69. Actio.1.č.24.

121. Actor.6. Actus.73.190 Adiurare.6.c. Adoptio.14.c. Agens.4. 16.c.48. 54.107.110. Agere.18.c. Ala.

445 Deus immediate producit omnia. 1ª.q.65.3.o./.3ª.q.6. 1. 1m./.2. d.1. q.1. 4. o./d. 13. 5.1m./. Opus. 15. cº.9.10.

446 Deus agit mediantibus aliis causis, non ex in sufficientia eius, sed vt dignitatem causandi cómunicet creaturis. 1ª.q.22.3.c./.8.2m./.q.103.6.c.2m./.q.106.4. c./.1. d.45.3.4m./.2.d.1.q.1.4.1m./.4.d.24.q.1.ar.1.q.1.c./.d.45.q.3.2.1m./.ℊ.3.cº.70.fi./.Veri.q.5.8.c. Angelus.17.c.69.140.141.146.175.352.374.411.420. Anima.156.159. Annihilatio.0. Antichristus.6. Appropriatio.4.9.11.c. Ars.26. Attributa.17.18. Benedictio.8.c. Bonitas.149. Brachium.1. Causa.67.c. Cessare.0. Conuersio.3. Corporalia.5. Corpus. 31.39. 44.57. Creatio.21.c.39.41. Creatura.6.

447 Deus agit per sapientiam suam. 1.d.35.1. c./d.43.q.2.1.o./.ℊ.2.cº.24./.Veri.q.23.6.o.

448 Bonitas, liberalitas, iustitia, & misericordia Dei, differenter producunt res. 1ª.q.21.3.c./.3.d.4.q.1.ar.1.q.1.c./.4.d.46.q.2.ar.1.q.3.c. Dauid. Diabolus. Dicere.7.8. Dispositio.30. Diuitię.7. Dulcedo.4.c. Elementum.25.26. Esse.15. Aeternitas.39.c. Eucharistia.105.107. Exitus.0. Finis.77. Flagellum.3. Fortuna. Graue.10. Habitus.27.28. Heresis.105.

449 Deus est agens analogum. 1.d.8.q.1.1.2.c. Idea.1.17.c. Ignis.17.c. Imprimere. In.9.c. Inęqualitas. Indiuiduum.29. Instans.20.21.22. Iustitia.75.c. Iustificatio. 36. c. Liberalitas. 13. 14. Liberare.0. Malitia.9.

450 Deus produxit creaturas, non ex necessitate. 1ª.q.19.4.o./.q.25.5.o./.q.28.1.3m./.q.32.1.3m./.q.45.6.c./.q.50.1.c./.q.61.2.1m./.q.104.3.o./.q.105.1.2m./.12ᵉ.q.66.1.3m./.q.109.1.c./.3ª.q. 50.2.3m./.1 d. 35.1.c./.d.38.1.6m./.d. 43.q.2. o./.2. Prolo.co. 1./.d. 18.q. 1.3. 1m./.3.d.20.ar.1.q.3.c./.4.d.17.q.1. ar.2.q.3. c./.ℊ.2.cº.23. vsq3.30.44.fi./.45.1m./.Liº.3.principio./.cº.64.65.2m./.75.4m./.97.98.99./.Liº.4.cº.13.co.2. fi./.Veri.q.5.2. 1m./.Potentia. q.1.5.c./.q. 3.1.9m./.4. c./.6.18m./.14.14m./.15.0./.17.4m./.14m./.q.5.3. c.fi./.6m./.q.6.1. c.fi./.Virt.q. 1.11. 9m./.quol.3. 6.fi./.quol.4. 4. c./.Opus.3. cº.96. 99./.Opus.15. cº.9.fi. Manicheus.2. Matrimonium.25. Minister.6.8.9. Motus.52.55.

451 Deus in productione rerum, finem aliquem intendit. s. diuinam bonitatem. 1ª.q.25.5.c./.Opus.3.cº.100.101. Mundus.18. Natura.4.42.c. Necessitas. 18. Nihil.1. Occidere.11. Omissio.1. Opatio.21.33.50.51. Opus.0. Oratio.40. Ordo. 18. 49. 51. 56. Ora. Paulus.3. Paupertas.3. Peccatum.258.c. Poena.4. 54.55. Poenitentia.52. Perfectio.11.c. Preceptum.25.117. Preco. Predestinatio.1.c.46. 47.48. Predicare.11. Processio. 61. Producere. 3. Pronomen. 0. Prophetia. 18. Psalmus.3. Punitio.2.c. Quies.8. Ratio. 13. Redemptio. 4. Religio. 85. Reparatio. Resurrectio.5.9. Retributio.3. Sabbatum. 1.2. Sacramentum.7.48.c. Sacrificium.3.17. Senarius.3. Somnium.2. Sors.5.

452 Deus de nouo absq; sui mutatiõe produxit res in esse. Opus.3.cº.97. Spes.11. Spirituale.5. Templum.1.10.c. Tempus.29.30.36.37. Tenebrę.1. Timor.39. Tyrannus.4.c. Totum.15. Transfiguratio.2. Tribulatio.3.4. Vindicatio.7.8.

453 Deus produxit res ex nihilo. Opus.3.cº.69. Virtus.27.78.c. Viuificare.1. Vnctio. 8. 13. Vniuersum.1. Voluntas.40.

454 Deus creauit materiam omnium simul, 2.d,12,q,1,1, c.fi./.d. 30.q.2.1.c.co. 1.fi. Vsura. 108. Christus. 203.216.218.220.

DEXTRVM & sinistrum, & alię differentię situs, sunt in inanimatis quo ad nos tantum: in animatis vero sunt secundum se. 1ª.q.13.7.c./.1.d.26.q.1.1.c./.ℊ.4.cº.14.co.3./.Potentia.q.7.10.c./.quol.1.1.c./. Met.5. lec.16.co.5.fi./.Phy.3. lec.9. fi./.Liº.4. co.3./.Anima.2.lec.8.principio. Amazones.2. Animal.17.c. Armus. Coelum.23.24.146.147. Contrarium.42. Humilitas.19. Passio.104. Paulus.18. Pes. Sedere.0. Sinistra.0. Sursum. Christus.210.

DIABOLVS dicitur esse deus huius seculi non creatione, sed quia seculariter viuentes, ei seruiunt: eo modo loquendi quo apostolus loquitur dicens, quorum Deus venter est. 1ª.q. 65. 1. c.fi./.q. 114.3. 2m./.12ᵉ.q. 1. 5.b./.1. Prolo.l. co. 2./.d. 40. q.4. 2.1m./.d. 48. 1. 2m./.Veri. q. 24. 1. 7m./.Ma.q. 3. 5.c. fi./.q.14.2. 12m./. q.16. 4. 23m./.7.2m./. Io. 8. lec. 7.co.1.fi./.2ᵉ. Cor. 4. co. 4.principio. Abstractio.13. Adam.10. 64. Aduentus. 6. 9. Antichristus. 1. Aqua.5. Assistere. 5. Astare. Bonitas, 249. Brachium. 0. Cete. 1. Debitum. 26. Demon.0. Demoniaci. Deus. 323. Aequalitas. 17. Eucharistia. 147. Excecatio. 7. Excommunicatio. 7. Exorcismus. 7.c. Experientia. 1. Frenum. Heresis.49.c.127. 157. Ieiunium.13. Leuiatan. Lucifer. Lupus. Maledicere. 5. Maleficium. 0. Manicheus. 1. 2. Mulier. 6. Natiuitas. 29. Nomen.62. Paradisus.6. Passio.99.111.112.125. Peccatum. 96. 266.277. Python. 5. Potestas.19. Predicare.11. Psalmus.13. Redemptio. 5. Sanguis.8. Sapientia.10. Serpens.2.5. Seruitus.14. Sors.5. Temptare.6.8.14.c. Vnctio.1. Christus.87.

DIACONISSA dicitur quę in aliquo actu diaconi participat, sicut quę legit homeliam in ecclesia. 4.d.25.q.2.ar.1.q.1.c./.1ᵉ.Thi.3.co.7.

1 DIACONVS non est proprius minister alicuius sacramenti. 3ª.q.67.1.o./.4.d.5.q.2.ar.1.q.2.o./.d.7.q.3.ar.1.q.1.c./.d.23.q.2.ar.1.q.2.c.

2 Diaconus est proprius dispensator sanguinis Christi, non autem corporis Christi, nisi de licentia episcopi, vel presbyteri, vel in necessitate. 3ª.q.82.3.o./.4.d.13.q.1.ar.3.q.2.o./.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.co.2./.ar.2.c./.ar.3.5m./.q.3.3.c./.ℊ.4.cº.75.fi.

3 Diacono non licet tangere corpus Christi, quia nó habet manus consecratas. 3ª.q.82.3.o./.4. d.13. q.1.ar.3.q.2.c./.d.24.q.2.3.5m.

4 Ad diaconum pertinet assistere & ministrare maioribus sacerdotibus, in omnibus agendis, circa sacramenta ecclesię. 3ª.q.67.1.c./.q.71.4.c./.4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.co.2. Baptismus.111.c. Cantus.5. Character.40. Cathecismus.7. Confirmatio.17. Cura.1.2.

5 Ad diaconum pertinet purgare tantum, idest eiicere immundos, & disponere fideles per admonitiones. Sed ad sacerdotes pertinet etiam illuminare, id est tradere sacramenta: ad episcopos vero perficere. 3ª.q. 64. 1. 1m./.q.67.1.1m./.2m./.q. 82.3. 3m./.2.d.9.3.c. principio./.4m./.4.d.5.q.2.ar.1.q.2.c./.d.23.q.2. ar.1.q.2.c. 1m./.q.3.c./.d.24.q. 2.ar. 1.q.2. 1m./.q.3. ar.2. q.1.b. 1./.Veri.q.9.1.3.c./.quol.3. 17.c. fi./.quol. 11.7.c. Dalmatica.0. Diaconissa. Episcopus.11.12. Euangelium.8. Laurentius.1. Lectoratus.4.

6 In primitiua ecclesia, omnia officia inferiorum ordinum, committebantur diaconis, propter paucitatem ministrorum. 4.d.6.q.2.ar. 3.q.3.1m./.d. 24.q.2. ar.1.q.2.1m./.1ᵉ.Thi.3.lec.2.co.3. principio. Manus.2.3. Nicolaus.1. Ordo.72.86.c. Philippus.1. Predicare.1. Sacerdos. 29. Stola. Subdiaconus. 0. Testis. 2. Vnctio.0.

1 **DIALECTICA** ſcientia eſt tantũ vna in ſpeculabilibus: demonſtratiuę vero ſunt plures. 12^{e}.q.57.6.3^{m}./. 22^{e}.q.51.4.2^{m}.

2 Dialectica vt docẽs, eſt vera ſcientia demõſtratiua: nõ autem vt eſt vtens, ſimiliter & ſophiſtica. Met.4.lec.4.co.2.ſi. Amor.199.

3 Quędam partes logicę habent doctrinam & vſum in logica: vt dialectica & ſophiſtica: quędam vero tãtum primum, vt demonſtratiua. Met.4.lec.4.co.2.ſi. Ars.11.12.13. Diffinitio.7.10. Logica.o. Metaphyſica.27. Prudentia.51. Rhetorica.o.

4 Dialectica dicitur tentatiua: quia tentantis proprium eſt ex principiis extraneis procedere.i. ex intentiõibus rationis quę ſunt extraneę a natura rerum. Met.4.lec.4.co.2. Scientia.74.119. Sophiſta.

DIAMETER quadrati eſt incõmenſurabilis lateri eius: quia proportio eorum eſt ſicut duorũ ad vnũ: & non ſicut numeri ad numerum, quę requiritur ad cõmenſurationem linearum. Met.lec.3.ſi./. Li^{o}.5.lc.16.co.4./. Poſt^{r}.lec.4.co.3.

DIANA & diſcurſus mulierum ad eam, eſt tantum in ſpũ.i. illuſione phantaſtica. Spũ.2.14^{m}. Dęmon.73.100.c̃. Hęreſis.49. Ludificatio.

1 **DIAPHANVM** eſt ſuſceptiuum coloris alieni, nõ habens proprium colorem. Anima.2.lec.14.co.1.ſi./. lec.15.prin^{o}. Albedo.1. Aqua.1.

2 Diaphanum non eſt propriũ elementis: ſed ↄuenit eis & cœlis, ſm aliquid cõmune eis. Anima.2.lec.14.co.1.ſi./. Lec.15.pri^{o}. Cœlum.22.53.56. Claritas.12. Color.1.5. Corpus.54. Illuminatio.6. Luciditas.o. Lumen.8. Luminare.1. Lux.20. Viſibile.3.

DIAPSALMA ſm Auguſtinum eſt diuiſio pſalmi: oſtendens ꝙ ſequentia pertinent ad aliam materiam: ſed ſecundum Hieronymum ſignificat feliciter. ps.4.co.3.

1 **DICERE**./. Ariſtoteles frequenter ponit dicere, pro affirmare. Periher^{as}.lec.5.co.2.

2 Dicere proprie importat principaliter reſpectum ad verbum ſecundario autem ad rem intellectam, ideo in diuinis cõuenit tãtũ patri. 1^{a}.q.34.1.3^{m}./. 3^{a}.q.39.8.2^{m}./. Veri.q.4.2.4^{m}./. q̃l.4.q.4.1.1^{m}. Abſoluere.22. Accuſatio.9. Affirmatio.o. Baptiſmus.42.c̃.

3 Dicere ſe habet tripliciter ad illud, quod dicitur.ſ. enũtiatiue, cauſatiue ſeu imperatiue, & optatiue. 22^{e}.q.76.1.c. Blaſphemia.6.7.

4 Dicere dei ſumitur tripliciter.ſ. pro generare, intelligere, & creare: primo modo eſt notionale tantum: ſed ſecundo & tertio mõ, eſt eſſentiale. 1.d.27.q.2.2.c./. Po^{a}.q.2.4.8^{m}./. q.9.9.8^{m}. Bonitas.66. Campſoria.4.6.9.12. Caſtitas.1. Confeſſio.R.

5 Dicere dei ſumitur dupliciter.ſ. pro formatione verbi: & pro expreſſione eius. primum eſt ęternum: non autem ſecundum. 1^{a}.q.32.1.3^{m}./. q.47.1.c.ſi./. q.65.4.c.ſi./. q.67.4.c. 2^{m}./. q.74.3. 1^{m}./. 3^{m}./. 5^{m}./. 2.d.12.3.5^{m}./. c̃.4.c^{o}.13./. Po^{a}.q.3.18. 12^{m}./. 13^{m}./. q.4.4.o./. Anima.18.c.co.2.ſi./. Iob.1.co.4.ſi. Fides.34.35.36.69. Hęreſis.93.116.132. Idea.24.28.30.

6 Per hoc ꝙ dicitur in ſcriptura, dixit deus, importatur diuinum imperium, ſm Baſilium, prius aũt oportuit produci creaturam quę obediret, ꝗ̃ fieri mentionẽ de diuino imperio. 1^{a}.q.74.4.1^{m}. Iudicium.31.32. Loqui.o. Mendacium.1.10.c̃. Mentiri.o.

7 Dicere dei pertinet ad formationem rei: mandare vero ad creationem. ps.32.co.7. Miniſter.8. Verbũ.o.

8 Ex parte dei, facere non eſt aliud ꝗ̃ dicere: ſed ex parte effectus, facere importat actualem exiſtentiam effectus in rerum natura: nõ aũt dicere. Po^{a}.q.3.17.30^{m}.

9 Quęlibet perſona in diuinis, poteſt dicere ſe: & eſſentiam ſuam. 1.d.27.q.2.ar.2.q.1.3^{m}.

1 **DICI** vt verbum cõuenit tantum filio in diuinis: ſed dici vt res, ↄuenit ſingulis perſonis, toti trinitati, eſſentię dei, & omni creaturę. 1^{a}.q.34.1.3^{m}./. Veri.q.4.2.3^{m}. Abſolutum.1. Accidens.4.11.13. Analogia.o. Animal.80.

2 In diffinitione, dici de omni quo vtitur demonſtrator duo ponit philoſophus: quorum vnum eſt, vt nihil ſit ſumere ſub ſubiecto cui prędicatum non inſit: aliud eſt ꝙ non ſit accipere aliquod tp̃s, in quo prędicatũ ſubiecto non conueniat. Poſt^{r}.lec.9.co.1.prin^{o}.

3 Dici de omni, per ſe, & primo quod ſignificat vniuerſale, ſe habent ex additione ad inuicem: quia oẽ quod per ſe prędicatur, vniuerſaliter prędicatur, ſed nõ ecõuerſo: & quod primo prędicatur, prędicatur per ſe, ſed non conuertitur. Poſt^{r}.lec.9.co.prin^{o}.

4 Oppoſitum videtur dicere. Poſt^{r}.lec.11.co.1.

ꝑ R ñ^{o}. Du^{o}. 505°.

Demonſtratio.11. Denominatio.o. Diſtinctio.7. Doctor.4. Dubitatio.4. Ens.1.16.21. Euſtratius.o. Experientia.12. Facere.4. Fallere.1. Falſitas.19.29. Fictio.1. Fides.69. Fiducia.1.2. Filiatio.6.7. Finis.71. Fortitudo.24. Idea.24. Imperator.2. Infinitum.10. Inquirere.2. Iocunditas. Ludicra. Ludus.1. Materia.50. Mendacium.1.10. Meritum.84. Metaphora.2.4. Miraculum.2.3.6. Prędicari.o. Prophetia.7.8.9.36.50.c̃. Propoſitio.2.6.7.18.c̃. Relatio.58.86. Subiectum.7. Verbum.o.

Dicotonia. Luna.6. Dictamen. Conſcientia.3.c̃.11.12. Lex.6.76. Inſtinctus. Pręceptum.30.117.130. Reuerentia.3. Sacramentum.48.c̃. Vxor.5. Dictator. Dictatura.

DICTATVRA eſt dignitas maior poteſtate, & imperio, conſulatu, & tempore excellentior. Opuſ.20./. Li^{o}.3.c^{o}.20./. Li^{o}.4.c^{o}.26. Dictater.

1 **DICTIO** ponit aliquid dupliciter.ſ. eſſentiale, & fundamentum. 1.d.28.q.1.1.1^{m}./. d.31.q.1.1.c.ſi. Cathegorica.

2 Dictio dicitur ponere aliquid dupliciter.ſ. ſignificatum eius: & conſequens ad illud. 1.d.40.q.1.1.c. Conſideratio.2. Excluſio.o.

3 Dictio ſignificans conditionem corporalem, quo ad rẽ ſignificatam principaliter, non prędicatur de deo, niſi metaphorice: non autem quo ad modum ſignificandi. 1.d.8.q.2.3.2^{m}. Fallacia.3. Iubilus.2. Nomen.o. Nonuelle. Significatio.o. Spiritus.1.7.

4 Dictio infinita nihil determinatum ſignificat: quia nõ imponitur a priuatione, ſed a negatione: ideo dicit̃ de ente: & de nõ ente. Periher^{as}.lec.4.ſi./. Lec.5.co.2.ſi.

5 Negatio dictionis infinitę, non eſt in genere determinato, ſed in genere entis: ideo dicitur de omni ente. 1.d.13.4.2^{m}.

Dictum. Affabilitas.o. Amicitia.2.

1 **DIES** dicitur dupliciter.ſ. naturalis continens vigintiquatuor horas: & artificialis.ſ. a claritate ſolis. 3^{a}.q.53.2.3^{m}./. 2.d.13.L./. 3.d.21.q.2.2.5^{m}.

2 Dies artificialis habet duodecim horas, nõ ęquales ſm circulum ęquinoctialis, ſed inęquales ſm aſcenſiones zodiaci per ſex ſigna. Io.11.lec.2.co.1.ſi. Angelus.288.416.541. Animal.26. Apoſtoli.18. Appellare.4. Beatus.13.50.51.55. Conceptio.2.42.

3 Dies ante creationem ſolis, fiebat motu circulari lucis. 2.d.13.4.3^{m}./. I. Damnatio.59.60. Deuotio.9.

4 Dies aliqua eſt clara tripliciter.ſ. inſtitutione dei, ſtatuto hominũ, & lumine ſolis. Iob.3.co.2.ſi. Deus.230.231. Diluculum. Euchariſtia.181.182.212. Fe-

ftum.5.č.Hęresis.127. Ieiuniū.16.36.40. Iudicium, 76.86. Liber.19. Luna.1.2. Magi.3. Maria.24.66. 67.68. Matutine.o. Missa.16.č.20.č. Missio.33. Mors.7. Natiuitas.7. Nocticorax. Nox.2. Nubes.1. Nuptię.7. Obliuio.1. Officium.11.č. Holocaustum.4. Ordo.89.90.91.92. Pascha.1. Pœnę.59.91.92. Raptus.13. Sabbatum.3.č. Tētare.22. Tempus.28. Terręmotus.1.

5 Dies noster triplex.s.nostrę natiuitatis,nostrę conuersationis, & dies mortis vel aduentus districti iudicii. Opus.58.co.2.

6 NATVRALIS./.Dies naturalis sm ecclesiam incipit in media nocte,nō autem dies artificialis.3a.q.80.8.5m./.4.d.13.q.1.ar.2.q.4.3m.

7 Dies naturalis non terminatur in vespere:sed in mane secundum Chrysostomū.1a.q.74.3.6m. Alleluia. Apostoli.38. Appellare.4.

8 Dies incipit quo ad cōtractus in media nocte:sed quo ad officium incipit in vesperis.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.2m./.quol.5.q.14.fi.

9 Dies incipit in sero secundum iudęos: quia cōputant secundum lunam,quę tunc incipit apparere.Opus.3.co.247./.Io.13.co.1.fi. Bibere. Circūcisio.18.19. Confirmatio.22. Contrarium.32. Damnatio.59.60. Diurnum. Indulgentia.29. Magi.3.

10 In solennitatibus legis,iudęi computabant dies a vespera in vesperam:in alijs autem a mane in mane.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.2m./.p̄.4.co.68.fi. Maledicere.4. Mane. Maria.24.66.67.68. Sepultura.14. Sudor. Vsura.112.

11 SEPTEM./.De operibus septem dierum,in pncipio biblię.1a.q.67.vsque.75.o./.2.d.4.3.c.1m./.d.12.13.14.15.o./.Poa.q.4.1.2.o./.He.4.co.2.3. Adam.90. Animal.26.78. Aqua.9. Dęmon.122.125.126. Opus.o. Perfectio.11.12.

12 Septem dies fuerunt vnum instans sm cognitionem septem operum dei in mente Angeli,secundum Augustinum:licet secundum alios,fuerint vere septē dies successiue.1a.q.58.6.c./.7.1m./.q.68.1.c./.q.69.1.c./.q.70.1.1m./.q.74.1.2.o./.2.d.2.q.1.3.c./.d.12.2.3.o.d.13.4.1m./.d.15.q.3.1.c./.d.29.1.1m./.4.d.43.ar.3.q.3.1m./.Veri.q.8.16.o./.Potena.q.4.1.2.o./.Iob.40.lec.2.co.1.fi./.He.4.co.2.fi. Planetę.1.2. Senarius.2.

13 Diuersę res diuersimode prefuerunt in operibus septem dierū.1a.q.73.1.3m./.q.90.4.o./.q.91.2.4m./.q.92.4.3m./.q.118.3.1m./.2.d.15.q.3.1.7m./.8m./.d.17.q.2.2.1m./.d.18.q.2.1.7m./.3.d.2.q.2.ar.1.q.3.3m./.4.d.48.q.2.1.3m./.Potena.q.6.1.9m./.He.4.co.3.fi.

14 Dies primi.s.creationis,a luce in noctem computantur propter futurum hominis lapsum: sed econuerso triduum Christi in sepulchro:propter reparationē hominis.3a.q.51.4.1m./.q.53.2.3m.

15 PRIMA dies dicitur habuisse vespere: & non mane.1a.q.63.6.4m./.2.d.12.3.7m./.Veri.q.8.16.8m. Bonitas.5.10.

16 Prima dies habuit auroram,quo ad oriens:non autē quo ad tenebras pprias vel coexistētes.2.d.13.L.2m.

17 In die dominico facta sunt tria.s.creatio mūdi, productio lucis,resurrectio Christi.ps.23.prino. Ieiunium.33.34.36.40.45.

18 Dies dominicus succedit sabbato ex statuto ecclesię,& consuetudine christianorum tantum: ideo obseruatio eius non est sic arta,nec figuralis,sicut sabbatum:quia veritas etiam in modico pretermitti non debet.12e.q.103.3.4m./.22e.q.122.4.4m./.3.d.37.ar.5.q.3.3m./.4m. Luminare.3. Opus.o. Ordo.88.č.

19 Dies in qua res creatę sunt.s.prima,non debuit benedici,seu sanctificari.1a.q.73.3.2m./.2.d.15.q.3.3.o.

20 Dies secunda non debuit benedici, nec sanctificari.2.d.14.L.

21 De secunda die non dicitur,vidit deus,pluribus rōnibus.s.vel quia quod ponitur in tertia die,refertur etiā ad secundam:vel quia est de iis quę non sunt manifesta populo:vel quia per firmamentū simpliciter,intelligitur aer nebulosus qui non est de partibus principalibus mundi:vel ēt mystice ex parte numeri:quia dualitas ab vnitate recedit.1a.q.74.3.3m./.2.d.14.L.

22 In tertia die informitas terrę remouetur secundū Augustinum.1a.q.69.1.2.c.prino. Aqua.9. Planetę.1.2. Terra.14.

23 Die quarta producuntur luminaria quę mouentur in cœlo,ad ornatum ipsius.1a.q.70.1.c. Luminare.2.3. Lux.10. Stella.1.

24 Die quinta producuntur aues & pisces, ad ornatum medii elementi:qui habent motum in aere & aqua,q̄ pro vno elemento accipiuntur.1a.q.70.1.c./.q.71.o.

25 Die sexta producuntur animalia,quę habent motum in terra,ad ornatum ipsius.1a.q.70.1.c./.q.72.o. Adam.90. Perfectio.11.12.

26 Dies septima conuenienter dicitur habuisse mane,& non vespere.2.d.12.3.7m./.d.15.q.3.2.7m. Coruus.1.

27 Dies septima debuit benedici,& sanctificari.1a.q.73.3.o./.2.d.15.q.3.3.o. Perfectio.11.12. Sabbatum.o.

28 Diei septimę conuenit completio operum dei, & requies eius.1a.q.73.1.2.o./.2.d.15.q.3.1.2.o. September. Septimus.

Diesis. Tonus. Differenter. Differre.o. Vsura.112.159.

1 DIFFERENTIA est nobilior genere:sicut determinatum indeterminato,& proprium cōi:non autem sicut alia natura.1a.q.50.4.1m./.q.75.7.2m./.1.d.3.q.1.6.1m./.Spū.1.9m./.2.4m./.3.3m./.8.9m./.Met.10.lec.11.co.1. Accidens.8. Actio.D.

2 Differentia predicatur de genere. Met.8.lec.2.co.2.fi. Actus.D. Adam.49. Addere.6.15. Affirmatio.2.

3 Oppositum videtur dicere. Met.3.lec.8.co.3.fi. R ño. Dubio.506o. Agens.D. Amor.D. Angelus.D.

4 Differētia complet essentiam generis.12e.q.67.5.c./.2.d.3.q.1.5.c./.Poa.q.8.4.5m. Anima.44.45.221.222.č.331.

5 Imno genus per se sumptum,non potest pdicari de differentia predicatione per se:nec econuerso. Met.3.lec.8.co.3.fi. R ño.duo.507o.

6 Differentia & genus sm considerationem realem & metaphysicalē,fundantur super diuersas naturas necessario,non autem logice.1a.q.50.2.1m./.Anima.7.17m. Appetitus.55.76.č. Assimilatio.4. Bonitas.35. Cathedra.1. Cœlum.23.146.

7 Id a quo sumitur differētia,se habet ad illud a quo sumitur genus,vt actus ad potentiā.1a.q.3.5.c./.q.50.2.1m./.q.85.3.4m./.5.3m./.12e.q.67.5.c./.1.d.25.1.2m./.d.26.q.1.1.6m./.2.d.3.q.1.5.c./.d.12.4.c./.d.18.q.1.2.c./.p̄.2.co.93./.Poa.q.7.3.c./.Spū.1.24m./.3.3m./.8.3m./.Anima.9.c.co.fi./.11.10m./.18m./.Triu.14.c./.Opus.3.co.92./.Opus.30.lec.9.fi./.Lec.11.o./.Opus.42.co.1.fi./.co.5.o./.Met.8.lec.2.co.2.fi. Circumstantia.1.2.14.č. Cogitatio.3. Cōmune.7.

8 Differentia non sumitur ab esse.quol.9.q.4.1.4m. Congregatio.2. Cōtrariū.4.21.č.30. Delectatio.109.

9 Differentia completiua speciei,sumitur a forma:genus

a materia communi, sed particulari, a materia indiuiduali. 1ª.q.85.5.3m.

10 Differentia significat totum compositum, sicut & spēs: licet sumatur a parte formali, & genus a pte materiali: licet genus significet totū. 1ª.q.85.5.3m./.12ª.q.67.5.c./.1.d.25.1.2m./.2.d.3.q.1.5.c./.6.1m./.d.18.q.1.2.c.co.1.fi./.3.d.5.q.1.2.2m./.Opus.3.cº.92./.Opus.30.lc.4.9./.Opus.42.cº.5.7./.Met.5.lc.6.co.5./.Liº.7.lec.9.co.1.fi./.Liº.8.lc.2.co.3./.Liº.10.lc.11.co.1. Determinatio.1.3. Deus.18.c.28.c.32.c.60.104. Dextrum. Diffinitio.15. Distantia.1. Distinctio.11.

11 Differentia est in genere tantum in potentia: ideo nō participat genus, nec est de intellectu eius, nec econuerso. 1ª.q.3.5.c./. Poª.q.3.16.4m./. Opus.42.cº.1.fi./.cº.9.prinº./.Met.3.lec.8.co.3.fi./.Liº.5.lec.7.co.2./.Liº.11.lec.1.fi. Diuisio.12.13.

12 Differentia importat distinctionem formę. 1ª.q.31.2.2m./.ꝑ.3.cº.97.co.1. Electio.20. Ens.28.30. Aequiuoca.3. Essentia.8.

13 Differentia est forma generis, inquantum facit ipsum esse actu, sed genus est formalius spē, inquantū est vniuersalius. 12ª.q.18.7.2m.

14 Omnis differentia ꝑ se, est ex prima radice distinctiōgnis. i. ex principiis essentialibus. Poª.q.10.4.c.pnº./.quol.11.6.0./.Opus.3.cº.150.fi. Aeternitas.20.c. Fides.149. Finis.18.c. Forma.39.87. Genus.8.10. Habitus.3. Heresis.39. Ignorantia.31. Imago.2. Intellectus.2.c.13.c.133.c.165.189.c.271.274. Hypothetica. Lex.22. Liber.10. Lux.5. Malum.52. Mandatum.2. Materia.10. Mortale.0. Natura.50. Naturale.6. Necessitas.25.26. Nomen.8.76. Odor.3. Olfatus.2.

15 Remota differentia non remanet genus idem numero. 12ª.q.67.5.c./.Poª.q.8.4.5m./.8m. Pars.11.12. Passio.55.c.

16 Differentia formę proueniens ex sola dispositione materię, non facit diuersitatem secundū speciem, sed tantum secundum numerum. 1ª.q.85.7.3m.

17 Differentia secundum spēm est propter finem: sed differentia secundum numerum, est propter materiā. 1ª.q.62.6.3m./.Phy.2.lec.10.pnº. Peccatum.59.c.

18 Differentię essentiales sunt nobis ignotę. 1ª.q.29.1.3m./.2.d.3.q.1.6.c./.d.35.2.3m./.4.d.14.q.1.ar.1.q.6.1m./.d.44.q.2.ā.1.q.1.1m./.Veri.q.4.1.8m./.q.10.1.6m./.Poª.q.9.2.5m./.Spū.11.3m./.Opus.30.lc.9./.Met.7.lec.12.co.4.fi./.Anima.lec.1.fi./.Post.2.lec.13.co.1.fi. Poena.52.53. Perfectio.40. Pluralitas.2. Positio. Potētia.32. Predestinatio.D. Predicamentū.3. Predicari.29.30. Presumptio.8. Preuaricator.2. Princeps.6. Priuatio.8.

19 Differentię essentiales, sępe nominantur ex accidentibus. 1ª.q.29.1.3m./.q.77.1.7m./.12ª.q.49.2.3m.fi./.2.d.3.q.1.6.c./.3.d.26.q.1.1.3m./.Veri.q.4.1.1m./.q.10.1.6m./.Poª.q.9.2.5m./.Spū.11.3m./.Opus.30.lc.9./.Met.7.lec.12.co.4.fi./.Liº.10.lc.10.co.2.fi./.Anima.lec.1.fi./.Post.2.lc.13.co.fi. Prophetia.57. Qualitas.1. Quantitas.9. Ratio.1.c.28.

20 Differentię per se. s. cōtentę virtualiter in genere, constituunt veras species eius: non autem differentię extraneę, nisi improprie. 12ª.q.18.7.c./.q.35.8.c./.Veri.q.25.3.c. Rōnale.3.c. Rso.B. Sacramētū.142. Sapientia.17. Sciētia.D. Sensus.28. Sinistra.1.

21 Differentię q̄ consequūtur diuersitatē spērum, possunt esse in rebus eiusdē spēi: non aūt differentię quę constituunt spēs. 12ª.q.72.5.c. Ex diuersitate formarum, sequitur dīa operationū, finium propriorū, materię, agentium, patientiū, & proprietatū. ꝑ.3.cº.97.co.2.

22 Differentia finis, est fm̄ differentiam agētis. 2.d.1.q.2.2.c. Spēs.13.54.c. Subalternum. Tactus.12.16. Veritas.52. Virtus.D.

24 Diuisio generis in spēs: non est semper per veras differentias. 12ª.q.49.2.3m./.Opus.30.lec.9.fi. Vnitas.40. Vniuersale.16.

25 Differentia triplex inter homines, secundum habitus & actus animę ratiōalis. s. secundum diuersas gratias gratis datas: secundum duplicem vitam, contemplatiuam & actiuam: & secundum diuersos status & officia. 22ª.q.171.prinº.

26 Differentia in formis esse non potest, nisi secundum ꝙ vna est perfectior alia. 1ª.q.31.2.2m./.ꝑ.3.cº.97.co.1./.Spiritu.1.9m.

1 **DIFFERRE** proprie, est, semper per aliud: & est relatiū: sed: diuersum, est absolutū, & seipso, vel alio, ideo omne differens est diuersum: & nō econuerso. 1ª.q.3.8.3m./.q.90.1.3m./.1.d.8.q.1.2.3m./.2.d.17.q.1.1.5m./.ꝑ.1.cº.17./.Poª.q.7.3.2m./.Met.5.lec.10.0./.Liº.10.lc.5.fi. Absoluere.22.33.35. Abstractū.1.2. Acerbū. Acetum. Actio.D. Actus.D. Adam.49.

2 Immo qualiscūq; formarum multitudo, facit differentiam: sed diuersitas fit solum per formas substantiales. Poª.q.9.8.2m. ┌ Rñº.duº.508º. Affirmatio.2. Agens.D. Amicitia.11.12. Angelus.D. Anima.56.73.87.219.240.311.c. Animal.16. Apparere.2. Appetitus.76. Ardor. Ars.15.c. Assumere.7. Astutia.1. Attributa.3.c. Auersio.1.17. Baptismus.38. Beatitudo.15.132. Bonitas.25. Charitas.60. Castitas.6. Causa.32. Coelum.5.10.23. Consanguinitas.6. Consensus.5. Consilium.19.30. Constantia.8. Corruptibile.2. Creatio.52. Damnatio.43. Datio.23. Delictum.2. Demonstratio.14.

3 Simplicia seu prima non proprie differunt. s. ꝑ aliud sicut composita seu secunda: sed sunt diuersa. s. seipsis tantum. 1ª.q.3.8.3m./.q.90.1.3m./.1.d.8.q.1.2.3m. 3 Deus.66.67.69.104.258.448. Diffinitio.10. Dispositio.48. Donum.24.

4 Quęcunq; differunt genere vel specie, differunt numero essentię vel naturę: non autem numero suppositi vel subiecti. 3.d.5.q.1.3.4m.

5 Vel quando naturę diuersę, nō coniunguntur in vno supposito vel subiecto. 3.d.5.q.1.3.5m. Dos.4. Dulia.0. Electio.10. Embrio.2. Episcopus.5. Aequalitas.21. Esse.78.81.90. Essentia.5. Aeternitas.18.c.30.c. Eucharistia.A. Aequum.6.c. Excęcatio.2. Exclusio.5. Fides.67.152. Fieri.1. Forma.41.c.171. Fortitudo.33.54. Furor. Furtum.6. Generatio.56. Genus.35. Gratia.9.35.111.112. Habitus.13. Heroes.2. Heresis.41.159. Homo.25.c. Humilitas.23. Idem.6. Imperator.3. Indiuiduum.43. Instans.1. Integrum. Intellectus.2.3.13.15.81.133.165.194.195.196.274. Hypostasis.6.

6 Differre specie, contingit dupliciter. s. in diuersis spēbus completis, vel fm̄ diuersos gradus in generatiōe eiusdem speciei. 12ª.q.72.7.c. Hypothetica. Iustitia.479.c. Iustificatio.10.c. Lex.98. Lignum.4. Limbus.2. Linea.3.4.

7 Oppositū videtur dicere. 2.d.15.q.1.1.2m./. Met.7.lec.6.co.4./.Lec.8.co.7. ┌ Rñº. Duº.509º. Malum.39.42. Matutine.3. Medium.4. Membrū.2. Memoria.6.7. Meritum.68. Miraculum.41. Misericordia.23. Motus.29.c.81.

8 In genere substātię, q̄cūq; differūt numero, differunt forma & materia. Trin.14.4m. Multus. Omissio.12. Oppositio.14. Oratio.71. Pars.13. Passio.38.55.c. Fauor. Peccatum.59.c.386.387.393.c. Poena.53. Perfectio.47.c. Persona.25.c. Pisina.2.

Posse.1.2.Prędestinatio.47.Prędicari.38.Prelatio.13.Pręsumptio.8.Princeps.6.Principium.4.Priuatio.8.Professio.6.Pulchritudo.4.Quo est.1.Ratio.1.c.23.c.36.c.Religio.B.Ros.Sanctitas.4.Sapiẽtia.12.Scientia.106.c.164.Sensualitas.6.Symbolum.2.Simplicitas.1.Spes.68.Stultitia.10.

9 Bonum & malum in moralibus,differunt specie:non autem in aliis. Ma.q.2.4.10m. Subsannatio.Superbia.18. Suppositum.8.9.11. Susurratio.1. Timor.46.47.Totum.6.Transcendentia.Transgressio.1.Virtus.163.187. Visio.4.c.15. Visus.3.4. Vocatio.1.3. Voluntas.13.24.Votum.27.28.Vsura.124.Christus.172.

10* Propter diuinã simplicitatẽ,cõsideratur duplex realis idẽtitas ĩ diuis,licet q̃ differũt ĩ reb' creatis.1a.q.40.1.1m. Differri.Baptismus.119. Circuncisio.14. Confessio.31.Correctio.17. Dilatio. Limbus.1. Prolongatio.Scandalum.15.18.Tarditas.o.

1 DIFFICILE est id quod transcendit potentiã,sẽm naturam,vel propter impedimẽtum.1a.q.62.2.2m./.4.1m./.3.d.30.4.6m.

2 Difficultas in agendo duplex.s.ex resistentia passi, vt in his inferioribus: vel ex distantia potentię ab actu: 2.d.1.q.1.3. 3m./.4.d.17.q.1.ar.5.q.1. 2m./. Poa.q.3.4.16m. Aggredi.Amor.64.Angelus.245.473.530.

3 Difficillimum & optimum est, conditionem virtutis obseruare circa propriam materiam.22e.q.149.1.c.prin o. Anima.227.

4 Difficultas per se minuit voluntarium, sed per accidens auget ipsum contra conando.Veri.q.26.6.22m. Appetitus.31.Arduum.

5 Difficultas operandi duplex.s.ex magnitudine operis, vel ex defectu voluntatis:prima auget meritum, secũda vero minuit illud.12e.q.114.4.2m./.22e.q.155.4.2m./.2.d.29.4. 3m./.3.d.23.q.1.1. 4m./.d.24.ar.3.q.3.c./.d.30.3.3m./.5.4m./.4.d.15.q.1.ã.4.q.1. 2m./.Veri.q.14.10.12m./.q.26.6.12m./. 14m./.quol.3.q.5.2.4m./.Opus.17.co.7.4m./.1e.Cor.3.lec.2.co.2. Articulus.2.Bonitas.110.111.Cognitio.25.Comedere.4.Confirmatio.32.

6 Difficultas facit ad satisfactionem ratione pœnalitatis.Veri.q.26.6.22m. Conuersio.5.11.Dęmon.62.Dionysius.4.Dispositio.23.Diuitię.8.Eucharistia.113.114.Excommunicatio.29.Fides.41.Fomes.11.Gula.9.Habitus.2.3.Ira.76.Irregularitas.4.Iustitia.61.Labor.o.Liber.3.Matrimonium.132.Meritum.13.54.70.76.79. Nihil.3.Passio.64.Peccatũ.396.Pœna.60. Qualitas.6.c.Sapientia.7. Scientia.69.70.Scriptura.11.Spes.51.61.Tẽtare.14. Timor.16.34.48.Verecundia.15.

7 VIRTVS.3./. Difficile & onerosum,mẽsuratur secundum virtutem suscipientis.2.d.40.ar.4.q.3.c. Aggredi.Consilium.16.Constantia.5.6.

8 Ratio virtutis magis consistit in bono, q̃ in difficili:ideo magnitudo eius magis mensuranda est secundum rationem boni q̃ secundum rationem difficilis.22e.q.123.12.2m./.q.137.1.1m.fi./.q.141.8.2m. Fortitudo.5.22.57.c.Graue.9.Ira.42.76.

9 Opera virtutum sunt difficilia.12e.q.107.4.c. Iustitia.61.Laboriosum.Lex.130.Logica.8.Pœnitentia.19.42.

10 Immo opera virtutũ sunt facilia.4.d.14.q.2.2.5m. Rñ o.Dubio.510o.

11 Opera virtutum dicuntur difficilia, quia sunt supra vires non habentium virtutes: non autem propter laborem,vel tristitiam: & etiam quia quidam abundant sensu, & deficiunt intellectu.12e.q.107.4.c./.3.d.27.q.2.2. 6m./.d.30.4. 6m./.Ẽ.3.co. 26.co.4./.Ps. 18.co.11.

12 Opus virtutis habet duplicem difficultatem.s.ex specie actus,vt in fortitudine & temperantia: & ex diuturnitate,vt in perseuerantia.22e.q.137.1.c. Religio.25.26.Scriptura.2.11.Studium.4.Sustinere.Virtus.30.c.40.257.

13 Difficultas prima,requiritur ad virtutem:non autem secunda eam tollit: vel saltem minuit virtus.Veri.q.26.6.12m.

14 Difficultas in actibus virtutum duplex.s.in inueniendo medium rationis,& in refrenando passiones:tantum prima est in virtutibus intellectualibus,& in iustitia:secunda vero in aliis.22e.q.129.2.c.

15 Difficultas duplex.s.laboris, & secundum excessum operis ad potentiam,quę attenditur in virtutibus:prima est maior in resistendo malo q̃ in operando bonum:secunda vero est econuerso.3.d.31.q.1.3.2m. Vsura.168.

16 Difficultas laboris requiritur ad meritum pręmii accidentalis: sed difficultas consistens in ordinatiõe medii,requiritur ad meritum premii essentialis. 4.d.26.q.1.4.4m.

17 Vbi est specialis difficultas, ibi requiritur spẽlis virtus.22e.q.137.1.c./.4.d.7.q.2.ar.2.q.2.c./.d.17.q.3.ar.2.q.3.c./.d.33.q.3.2.c.

18 Difficultas duplex circa actus virtutum habẽtium materiam exteriorem.s.ppter excessum passionum principaliter,vel principaliter propter magnitudinẽ obiecti:in prima sufficit vna virtus:sed in secunda requiruntur duę.22e.q.129.2.c./.q.134.3.1m.

19 Difficultas ex magnitudine operis requiritur ad virtutem,non autem difficultas ex defectu voluntatis, sed eam tollit vel minuit,virtus.Veri.q.26.6.12m.

20 Difficultas prima,maior est in actibus voluntatis q̃ in passionibus animę: secunda vero econuerso. Veri.q.26.6.14m.

21 Difficultas vitandi peccatum duplex.s.propter vehementiam passionis,vt ira: vel propter latentiam,vt superbia.22e.q.162.6.1m./.Titum.3.co.2.

22 Perfectus virtute,facilius quantũcũq; difficilia exequitur:q̃ carens virtute,facilia.3.d.40.ar.4.q.3.2m.

DIFFIDENTIA est motus appetit' in id qđ ęstimatur vt superãs facultatẽ,siue in bonũ siue in malũ: sed in bonũ est desperatio: in malũ aũt est timor.3.d.26.q.1.3.5m. Certitudo.21.22.Desperatio.o.

1 DIFFINITIO QVID./.Diffinitio dr̃ terminus: qa rẽ totaliter includit:nihil rei est extra,cui non conueniat: nec aliquid est intra cui conuenit. Met.5.lec.18.fi./.Periher as.lec.4.pno. Causa.53.56.57.82.Demõstratio.12.Esse.76.Finis.6.15.18.19.98.108.

2 Diffinitio quid rei est,quando res cõcipitur per aliquã formam in ipsa re, respondens ei per omnia.Ẽ.3.co.49./. Veri.q.2.1.c.fi./.9m./.q.3.2. 4m./. Poa.q.7.5.c.co.3. Forma.11.Habere.3.Interpretatio.3.Ratio.4.12.35.45.Veritas.2.23.

3 Diffinitio quid nominis,importat quasi expositionem significationis nominis:nõ tamẽ semper indicat essentiã:quia diffinita nõ semper habent eã.2.d.32.2.1m.

4 Diffinitio includit principia speciei,non autem indiuidui.1a.q.29.2.3m.

5 Quęlibet bona diffinitio,ducit in cognitionẽ propriorũ accidentiũ.Anima.lec.1.fi./.Lec.9.co.2./.Lec.11.fi.

6 Diffinitio non potest esse falsa nisi per accidens.s.ratione duplicis compositionis.1a.q.17.3.c./.q.58.5.c./.q.85.6.c./.1.d.19.q.5.1. 7m./.Ẽ.1.co.59.2m./. Veri.q.1.31.2.c./. Met.5.lec.fi.co.1./. Lio.6.lec.4.co.4./.

Li°.9.lec.13.co.3.fi./.Anima.3.lec.11.fi.

7 Diffinitio logici dicitur formalis : quia considerat genus secundum suum solum formale : sed physicus & metaphysicus considerat secundum totum. Trin.14.c./.Anima.lec.2.co.3.

8 Doctores & philosophi negligunt modum diffinitionis: & tangentes principia pretermittunt formam syllogismi ponẽtes ea, ex quibus syllogismus formari potest.22e.q.4.1.c./.3.d.23.q.2.1.c./.d.12.q.1.ar.1.q.1.3m./.Veri.q.14.2.c.

9 DIVISIO./.Diffinitio duplex.s.quid rei,& quid nominis.2.d.32.2.1m./.Veri.q.2.1.c.fi.9m./.q.3.2.4m. Baptismus.34.c̃.86.156.

10 Diffinitio triplex.s.materialis.i.per materiam vel per causam inferiorem:formalis.i.per formam,vel per causam superiorem & tota demonstratio, sola positione differens.1.d.1.L.7m./.2.d.9.1.1m./.4.d.3.ar.1.q.1.c./.Phy.2.fi./.Li°.3.lec.4.pn°./.Anima.2.pn°./.Lec.3.co.1.2./.Post9.lec.16.co.1./.Li°.2.lc.7.co.1./.Lec.8.prin°./.fi. Bonitas.61.241.242.Charitas.51.

11 Cum demonstratur cã per effectũ,necesse est vti effectu,loco diffinitionis causę.1a.q.1.7.1m./.q.2.2.2m.

12 Oppositum videtur dicere.Trin.25.c.

¶ Du°.511°. R.fi°.sicut Du°.448°.

Contritio.1.c̃.Melius.2.

13 Diffinitio triplex.s.cum materia tantum,cum materia & forma,& cum forma tantum:prima est naturalis,sed plus secunda:non autem tertia : sed est logicalis.Met.6.co.4./.Li°.8.lec.2.fi./.Anima.co.4.5. Metaphysica.2.

14 Vnius rei est tantũ vna diffinitio perfectissima.s.per omnes causas :sed sunt plures per diuersas causas,vel proprietates. 12e.q.55.4.c./.1.d.1.L.7m./.2.d.27.2.9m./.3.d.23.q.2.1.8m./.4.d.14.q.1.ar.1.q.6.6m./.d.15.q.1.ar.1.q.3.5m./.d.17.q.3.ar.2.q.1.4m./.Phy.2.lec.5.co.3./.Post9.lec.16.co.1.4.

15 Diffinitio est vna per se:quia differentia aduenit generi per se,vt forma materię.Met.7.lc.12.o./.Post9.2.lec.5.fi./.Periher10.lec.8.co.3.

DIFFINIENS.4.5.7.8.10.13.14.15.34.35.36.37.43.46.vsque.51.

16 Diffinitio per causam finalem,est formalior aliis.2.d.9./.1.4m./.Veri.q.14.5.c./.Post9.2.lec.8.co.1. Addere.12.15.

17 Oppositum vr̃ dicere,quia diffinitio finem & causam agentem cum sint quędam extrinseca nõ comprehendit.Met.7.lec.13.co.2.fi./.lec.15.co.3.

¶ Du°.512°. R.fi°.sicut Du°.448°.

Analogia.10.21.Animal.2.6.Baptũs.34.c̃.86.156.

18 In omnibus quę sunt propter finẽ,diffinitio per cãm finalem,est ratio diffinitionis per causam materialem, & probans eam.2.d.9.1.1m./.Post9.lec.4.prin°./.lc.16.co.1. Benedictus.5.Bonitas.61.241.242.Causa.53.56.57.82.Desiderium.13.14.Dici.2.Differentia.9.11.Difficile.8.Dimensio.4.Distinctio.17.c̃.Diuisio.1.3.4.9.Duellum.Elementum.29.Aequalitas.2.3.6.19.20.

19 Instrumentum diffinitur per finem suum.s.per vsum eius.Phy.2.fi./.Periher10.lec.7.prin°. Esse.76.77. Aestimatiua.3.4.Exclusio.5.

20 Ea quę ponuntur in diffinitione in recto,nõ sunt partes diffinitionis.i.rei per diffinitionem significatę:sicut nec diffiniti.1.d.25.1.2m.prin°./.Met.7.lec.9.co.1.fi. Finis.6.15.18.19.98.108.Forma.7.40.Habere.3.Habitus.15.

21 Vnumquodq; diffinitur & denominatur secundũ illud quod conuenit ei primo & per se:non autem per illud quod conuenit ei per aliud.3a.q.60.4.1m.

22 Materia cõmunis ponitur in diffinitione speciei,non autem materia indiuidualis. 1a.q.29.2.3m./.q.75.4.c./.q.85.1.2m./.quol.2.4.c.1m./.Op9.30.co.3./.Met.7.lec.9.co.2.3./.Phy.2.lec.5.co.2.prin°./.Lec.13.fi. Homo.3.6.8.Interpretatio.3.Per se.2.8.

23 Omnia naturalia diffiniuntur cum materia & motu, & qualitatibus sensibilibus.Met.6.co.4./.Lec.9.co.2.fi./.Li°.11.lec.7.co.2.

24 Diffinitio naturalium significat formam & materiam. 1a.q.29.2.3m./.q.75.4.c./.q.85.1.2m./.quol.2.q.2.2.c./.Opus.30.co.2./.Met.7.lec.9.2.fi./.Li°.8.lec.3.co.1.2. Persona.10.c̃.Prudentia.71.Punctus.1.

25 Formę diffiniuntur ex additione materię:& accidentia ex additione subiecti:sine quibus neutrum habet esse perfectũ.Opus.30.lec.10./.Met.7.lec.4.co.4.5./.Lec.9.co.5./.Anima.2.co.1.fi. Scientia.110.Theologia.23.Totum.5.Virtus.24.c̃.37.92.

26 Diffinitio dicitur dari per additamenta:quando datur per aliquid,quod est extra essentiam diffiniti. quol.8.vel.9.q.3.1.1m.

27 Principale in diffinitione, oportet esse ex parte formę: licet ibi sint aliquę partes materiales in obliquo. Met.15.lec.2.co.1.

28 Esse non potest poni in diffinitione alicuius generis, nec speciei. quol.2.q.2.1.c./.quol.8.vel.9.q.3.2m./.Met.8.fi.

29 Immo vnũquodq; diffinitur sm̃ q̃ habet eẽ.2.d.35.2.1m. ¶ Du°.513°. R.fi°.sicut Du°.300°. Vnitas.1.c̃.27.34.36.

30 In diffinitione ponitur aliquid dupliciter.s.explicite.i.in actu,& implicite siue in potentia. Poa.q.8.4.3m./.Anima.1.5.10m.

31 Nomina intentionum quandoq; ponuntur in diffinitione rerum:quando nomina non sunt imposita rebus:vt in diffinitiõe personę.1a.q.29.1.3m./.1.d.25.1.8m./.Poa.q.9.2.5m.

32 In diffinitione formarum aliquando ponitur subiectũ vt informe,sicut cum dicitur,motus est actus existentis in potentia : & aliquando formatum sicut cum dicitur,motus est actus mobilis,vel lumen est actus lucidi: & hoc modo dicitur anima actus corporis organici physici:quia anima facit ipsum esse corpus organicum,sicut lumen facit aliquid esse lucidum. Anima.1.15m./.Anima.2.co.4.

33 In diffinitione accidentis,non debet poni nisi per se subiectum eius.2.d.27.2.3m.

DIFFINITVM.3.19.vsque.26.28.29.31.32.33.

34 Propriũ est accidentis,diffiniri per additamenta:ideo habet essentiam incompletam.2.d.35.2.1m./.quol.2.q.2.2.o./.quol.9.5.1m./.Opus.30.lec.3./.Lec.10./.Met.7.lec.4.o./.Post9.lec.2.co.2. Accidens.5.c̃.24.25.Actus.98.Bestialitas.1.Campsoria.1.2.Character.5.Confessio.13.c̃.Contingens.3.Continuum.1.Contrarium.18.25.Contritio.1.Corporeitas.2.Corruptio.14.

35 Accidens aliter diffinitur q̃ substantia.s.per subiectũ: quod est extra essentiam eius.2.d.35.2.1m./.Poa.q.8.4.5m. Creatio.3.c̃.8.c̃.Debilitatio.Derisio.2.Deus.52.Dos.1.10.Ens.1.20.22,Error.5.Esse.65.c̃.84.c̃.Essentia.1.

36 Negationes & priuationes habent modum diffinitionis incompletissimum : quasi expositionem significationis nominis:non tamen indicant essentiam : quia non habent.2.d.35.2.1m. Aeternitas.1.c̃.Fides.1.c̃.Fieri.18.Filiatio.17.Finis.26.39.c̃.Forma.11.117.Fortitudo.3.Fructus.1.7.Fruitio.6.Fundamentum.1.Generatio.71,Genus.4.43.Gratia.52.Habitus.9.10.15.59.

37 Corpus organicum non poteſt diffiniri, niſi per animam: nec aliqua pars animalis, niſi per operationem eius, & per animam. Met.7.lec.10.co.2.pnº. Hęreſis.4. Homo.6. Idea.5.c̃. Idem.1.c̃. Ignorantia.7. Imaginatiua.1. Imago.4.c̃. Imitatio.In.27.

38 Sola ſpecies diffinitur. Opuſ.3.cº.26./. Met.5.lec.3.fi./. Lec.6.co.fi./. Liº.7.lec.3.co.5.fi./. Lec.11.pnº. Incõmunicabilitas. Indiuiduum.1.c̃.28.31. Indiuiſibile.2. Infidelitas.2. Infinitum.13. Infirmitas.3. Ingenitum.4. Ingratitudo.5.

39 Singulare non diffinitur.1ª.q.29.1.1m./. Met.7.lec.10.co.3./. Lec.11. prinº./.co.6.fi./. Lec.14.co.5.6.7.8. Inſtrumentum.4. Intellectus.32. 57.61. 134.c̃. 200. Intentio.2. Hypoſtaſis.3. Ira.36.64.65.66. Iudicium.28. Ius.2.

40 Nomen pertinens ad cõmunem rationem ſingularitatis, diffiniri poteſt: vt perſona & huiuſmodi.1ª.q.29.1.1m./. Poª.q.9.2.1m.

41 Nihil perfecte diffinitur, niſi ſubſtantia.2.d.35.2.1m./. Met.7.lec.3.4.0./. Anima.2.co.2.pnº./. Poſtª.2.lec.2.co.2.fi./. Lec.6.fi. Iuſtitia.17.18.51.c̃.80. Latria.3.6. Lex.4.91.156.160. Libertas.2. Liberum.11. Locus.4. Lumen.3.4.

42 Ens per accidens non diffinitur, niſi ſecundum quid. Veri.q.16.1.8m./. Met.7.lec.3.0. Lux.25. Magnanimitas.24. Maledicere.1.2. Malum.6.19.57. Martyrium.4. Materia.10.16.32.34. Matrimoniũ.5.c̃.71. Medium.17. Melius.2.

43 Vnumquodque diffiniri poteſt logice loquendo, per cauſas intrinſecas & extrinſecas rei: ſed metaphyſice loquendo, per intrinſecas tantum. Met.7.lec.13.co.2.fi./. Lec.15.co.3. Mendacium.7. Menſura.14. Meritum.9.c̃. Metaphyſica.2.c̃.

44 Diffinitio & ſcientia ſunt tantum entium, non ſecundum modum rei, ſed ſecundum modum intellectus .1ª.q.44.3.3m. Metaphora.1.2. Miraculum.5.44.45. Miſericordia.2.9.16. Miſſio.1.c̃. Motus.1.c̃.16.32.c̃. Mutuum.1.2.3.c̃. Natura.11.37. Naturale.19.

45 Diffinitio & diffinitum ſunt idem re, & differunt ratione.1.d.25.1.2m./.2.d.25.1.2m. Neceſſitas.9.30. Nocere.3.2.4. Nomen.1.c̃.19.23.c̃. Non ens.2. Notio.1.4.7. Notum.1. Numerus.23.25. Obediẽtia.7.13.20.42. Obiectum.9.c̃. Obſeruantia.3.

46 Diffinitio & diffinitum ſecundum rem ſignificatam per vtrunq;, ſunt idem: non autem quo ad ſuas intentiones.1.d.25.1.2m. Odium.8. Omiſſio.1.6.9. Opinio.5. Oppoſitio.1.19. Oratio.16. Ordo.1.34. Pars.7.8.41.46.50. Participare.1.3.4.

47 Partes materiales ſunt priores diffinito: quia materia eſt pars eſſentię rei.3.d.2.q.2.ar.1.q.3.c./. Met.7.lec.9.co.2.

48 Immo principalia materialia in quę reſoluitur diffinitio & diffinitum, ſicut compoſitum per ea, ſunt poſteriora diffinito. Phy.2.lec.5.co.2.fi.

℟ R fiº. Dubio.514º.

Particulare. Paſſio.3.8.c̃. Pater.5. Patiẽtia.3. Pax.3.5.7. Peccatum.1.c̃.52.c̃. Pœna.17.c̃. Pœnitentia.1.c̃. Perfectio.33.47. Per ſe.8. Perſona.7.8.10.11. Pollutio.3. Potentia.3.6.

49 Vnum & idem reſpectu diuerſorum eſt materiale & formale, ſicut partes diffinitionis reſpectu diffiniti ſe habent vt formale: ſed reſpectu diffinitionis, vt materiale, & vna pars reſpectu alterius, ſicut genus reſpectu differentię. Phy.2.lec.5.co.2.fi. Pręceptum.1.c̃.57.85.110. Prędeſtinatio.1.c̃.19.36. Prędicamentum.6. Prędicari.1.c̃.12.41. Primitię.2. Quantitas.5.6. Sacramentum.1.c̃. Satiſfactio.2. Subſtantia.9.c̃. Theologia.23. Totum.1. Veritas.1.c̃.25. Virtus.24.c̃. Vitioſitas.

50 Partes rei vel diffinitionis ſunt prius notę q̃ totum vel diffinitum: ſed vt partes, eſt econuerſo.1ª.q.85.3.2m./.3m./. Phy. lec.1.fi. Vnitas.1.c̃.27.34.36. Vſura.5.c̃.19.c̃. 32.37.38.42. 45.47. 58.62. 88.90. 92.93.98. 300.125.144.146.147. Vſus.1.c̃.17.18. Vti.2.c̃.

51 Partes ſpeciei ſunt de diffinitione totius: quod etiam eſt de diffinitione partium materię. Trin.9.c.co.2.pnº./. Met.5.lec.18.fi./. Liº.7.lec.10.co.1.2./. Phy.2.lec.5.co.4./. Ce.pnº.

Diffinitiue. Angelus.95.104.108.112. Euchariſtia.133. Locus.16.c̃. Motus.90. Difforme. Cœlũ.59. Diffundere. Actio.70. Anima.317. Apoſtoli.37. Bonitas.65. Effuſio. Euchariſtia.103. Facere.2. Feruor. Fomes.13. Importunitas. Ioannes.15. Lux.17. Miſſio.38. Nubes.2. Spiritus.16.17. Vnctio.4. Vſura.126.289.

DIGESTIO eſt completio a calore naturali. 3ª.q.74.5.3m./.4.d.11.q.2.ar.3.q.3.1m. Appetitus.13. Calor.4. Cete.5. Euchaª.195. Indigeſtio. Maturatio. Menſtruus.4. Odor.2. Sapor.

DIGITVS dei dr̃ ſp̃us ſanctus. Ro.7.lec.3.prinº. Miſſa.4. Peccatum.293. Tactus.5. Tentare.23. Dignatiuum. Dignitas.0. Dignus. Vnio.22.

1 DIGNITAS ſignificat bonitatem alicuius propter ſeipſum.3.d.35.q.1.ar.4.q.1.c. Accuſatio.17. Ambitio.0.

2 Dignitas eſt de abſolutis: ideo eſt eadem in patre & filio.1ª.q.42.4.2m./.1.d.7.q.2.2.4m./.d.9.q.2.1.4m./. Poª.q.2.4.14m.

3 Aliquis dicitur dignus aliquo dupliciter: vel habendo ius: vt poſſeſſionem vel congruitatem ad illud, vt ſpecies Priami digna erat imperio.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.3m./. Virt.q.1.1.2m. Angelus.144.414. Anima.123.359. Apoſtoli.2. Aſcendere.6. Aſſentire.6. Aſſiſtere.7. Baptiſmus.34. Charitas.120. Cidaris. Cognitio.38.53. Concilium.4. Concupiſcibilis.4. Cõdignum. Confirmatio.21. Creatura.22.29. Debitum.13. Delectatio.91.101. Deus.446. Dignatiuum. Dignus. Diſtinctio.27. Doctrina.3. Donum.11.15. Dulia.2. Eccleſia.3. Epiſcopus.4. Euangelium.7.8. Falſitas.23. Felicitas.7. Finis.102. Forus.1. Gloria.22. Gratia.73.76.134.144. 173. Hęreſis.22.30. Honeſtum.2.3. Honor.30.32. Humilitas.9.18.27. Hieremias.2. Illegitimus.1.2.5. Intellectus.88. 89.99.c̃. Interpretatio.4. Ioannes.3.6. Iudicium.57. Iuſtitia.60.c̃.

4 Dignitas pontificalis excedit oẽs alias: ſicut quę pertinent ad cultum dei, excedunt omnia temporalia. Hę.5.co.2. Iuſtus.2. Locus.7. Magi.4. Maria.29.54. Matrimonium.73.104. Merces.1. Meritum.1.65.66. Mineralia. Miniſter.1.5.6. Miſſio.1.17. Motor. Mutatio.8. Natiuitas.29. Notio.5.13. Obediẽtia.28. Obſeruantia.0. Officium.2.4.6.c̃. Ornatus.2. Pater.10. Paulus.13.c̃.27. Paupertas.6. Peccatum.178.249. Pœnitentia.105. Perſona.5.9. Pietas.11. Pręceptum.7. Preces. Prędicare.2. Princeps.26. Prophetia.58. Reſurrectio.6. Samuel.3. Sanctus.4. Scientia.131.145. Secreta. Simonia.17. Spũale.6. Status.3. Tempus.37. Teſtis.2.3. Tonſura. Violentia. Viſio.1. Vnctio.34.

Dignus. Beneficium.10.12.20.c̃. Bonitas.210. Character.36. Clauis.1. Condignum. Culpa.4. Denominatio.4. Dignatiuum. Dignitas.0. Euangelium.8. Euchaª.47.191. Gratia.76.144.173. Honeſtum.2.3. Humilitas.23. Idolatria.12. Hieremias.2. Magnanim-

tas.C.Matrimonium.95.Merces.1.Meritũ.1.Minister.6.Mors.23.Moyses.1.Nemesis.2. Obseruantia.1.3. Oratio.69.Ordo.82. Preces. Prędicare.2. Theologia.27.c̃. Virtus.120.c̃. Visus.11. Vita.62. Vsura.81.97.

Dii. Apostoli.30.Cultus.17.19. Dea. Imperator.7. Iuramentum.35.Pythagoras.7.

Diiudicare. Austeritas.3.Contemplatio.9.Discernere.Discretiuum.Iudicium.o.Scientia.29.

Dilabi.Concordia.2.Effluere.Fluxus.o.

DILATARI debet cor triplici ratione.s. propter magnitudinem dei: multitudinem munerum eius:& expletionem mandatorum eius.Isa.54.co.2.

Ampliatio.Delectatio.48.Dolor.19. Ecclesia,3.Fortitudo.39.Latere.

Dilatio.Achab. Campsoria.1.Differri. Lignum.4. Limbus.6.Patientia.6. Prolongatio. Restitutio.6. Spes.56.68.Vsura.133.c̃.157.c̃.Christus.156.

Dilectio. Abstinentia.6.Actus.170.Adam.41.Adulteriũ.8.Amicitia.10.12.Amor.o.Aquila.1. Beatitudo.73.Bonitas.183.Charitas.o.Damnatio.4.12. 14.33.c̃. Delectatio.46. Dęmon.34. Descendere.8. Deuotio.6.Deus.149.Electio.23.24.36.Festum.13. Finis.15.Gaudium.1.Gratia.22,31.131.137.Habitus.49.Incorporari.2.Israel.2.Iulius.Iust^{a}.10.Lex. 78.Manifestatio.1.Martinus. Missio.24. Mulier.1. Oblatio.16.Odium.18.Papa.10.Passio.132. Peccatum.276.431.Perfectio.60.c̃.Pręceptum.74.c̃.Prędestinatio.11.Pręsentia.3. Propter.2. Rex.3.Sanctus.3.Sapientia.29.30.Superbia.27.37. Vindicatio. 6.Vita.54.55.57.Zelus.1.7.

DILIGENTIA idem est quod solicitudo, ideo requiritur in omni virtute: sicut etiam solicitudo.22^{e}.q. 54.1.1^{m}. Epicurus.Eucha^{a}.221.Ignorantia. 22.Intellectus.38.Ioannes.15.Lamech. Obseruantia.4.Occidere.22.Pręceptum.31.Religio.44.Senator.2.Simonia.32. Solertia.o. Solicitudo.o.Studiositas.o.Testis.5.

Diligibile. Amor.109.c̃. Deus.249.Dilectio.Perfectio.63.

Dilucidari.Decidere.Declaratio.Laus.1.

1 DILVCVLVM est in quo aliquid lucis apparet, & aliquid tenebrarum noctis.Opus.60.c^{o}.22.co.2.

2 Diluculum pōt dici pars diei,& noctis.3^{a}.q.51.4.3^{m}. Confinium.Crepusculum.Mane.Resurrectio.8.

Diluere.Leuare.Sacramentum.130. Diluuium. Baptismus.248.Caro.6. Ignis.16. Iris.1.4. Sacramentum.143.Vita.41.

1 DIMENSIO interminata est in genere quantitatis,vt ens imperfectum: terminata vero,vt ens perfectum.4.d.12. q.1.ar.2.q.4.c./.Veri.q.5.9.6^{m}./.Trin.14.c. Accidens.16.64. Angelus.84. Densitas.1. Dispositio.44. Diuisio.6.Eucha^{a}.103.117.133.

2 Quęlibet dimensio,conuenit per se quantitati dimensiue: ideo quęlibet secundum quācunq; potest dici ęqualis vel inęqualis alteri.Veri.q.20.4.10^{m}./.q̃l.1.21.c. Hęresis.137.Indiuiduum.20.32.c̃.Latitudo.Locus. 12.23.25.29.Mundus.8.17.

3 Omnes dimensiones,sunt eiusdem speciei.4.d.12.q. 1.ar.1.q.3.c. Quantitas.5.30.31.

4 Situs est de ratione quantitatis dimensiuę.3^{a}.q.77.2. c./.4.d.44.q.2. ar.2.q.2.c./.Ꝫ.4. c^{o}.65.fi./. quol.1.21. c./.quol.7.vel.8.q.4.3.c./.Trin.14.3^{m}./.19.3^{m}. Rarum.1.Resurrectio.14.c̃.Tempus.15.Totum.o. Tractare.1.

5 Additio quantitatis non tollit essentiam dimensionis.3^{a}.q.77.8.4^{m}./.4.d.12.q.1.ar.2.q.3.6.o./.quol.9. q.6.c./.quol.10.q.1.3.c.

6 Dimensio corrumpitur tripliciter.s.per additionem, diuisionem, & diminutionem.3^{a}.q.77.4.o./.4.d.12. q.1.ar.2.q.3.4.c.

7 Immo magnum & paruum per additionem vel diminutionem vel diuisionem,non tollunt essentiam dimensionis.3^{a}.q.77.8.4^{m}.

8 Nec per diuisionem fit aliquid de nouo in dimensione.3.d.21.q.1.ar.1.q.2.5^{m}. R fi^{o}.du^{o}.515°.

9 Dimensiones separatę non implent locum.4.d.44. q.2.ar.2.q.2.c.

10 Substantia vt substantia, non prohibetur esse simul cum dimensionibus quibuscunq; separatis,vel coniunctis sibi vel alii.4.d.10.ar.2.q.3.2^{m}.

11 Dimensiones non possunt esse simul cum aliis dimensionibus: ideo substantia corporis non potest esse simul cum alienis dimensionibus separatis, nec in alio existentibus. 4.d.10.ar.2.q.3.2^{m}./.ar.3.q.1.4^{m}./. d.12.q.1. ar.1.q.3.c./.d. 44.q.2.ar.2.q.2.c./. quol.1. 21.22.o.

12 Dimensiones non possunt intelligi in materia: nisi vt constituta in esse substantiali corporeo,per formā substantialem. Anima.9.c.17^{m}.

13 Dimensiones interminatę pręintelliguntur in materia ante formam substantialem,& sine eis non posset intelligi diuisio materię ad diuersas formas.4.d.11.q. 1.ar.1.q.3. 4^{m}./.d.12.q.1. ar.2.q.4.6.o./. ar.3.q.1. 3^{m}./.d.44.q.1. ar.1.q.1. 3^{m}./.ar.2.q.5. 3^{m}./.Ꝫ.4.c^{o}. 65.fi./.Veri.q.5.9.6^{m}. Ani.9.c.17^{m}.

14 Oppositum videtur dicere. Spū.3.17^{m}./. Opus.37. co.5.vsque.fi. R fi^{o}.du^{o}.515°.

15 Dimensiones interminatę manēt eędem numero,in gñato & corrupto.4.d.12.q.1. ar.2.q.4.c. 1^{m}./.4^{m}./. d.44.q.1.ar.1.q.1.3^{m}./.Ꝫ.4.c^{o}.80.2^{m}./.81.

16 Oppositum videtur dicere. 2.d.20.q.1.1.c./.4.d.11. q.1.ā.1.q.3.4^{m}./.Op^{9}.32.c^{o}.7. R fi^{o}.du^{o}.517°.

17 Quantitas dimēsiua est aliquorum dupliciter.s.per se & per accidens,vel proprie & similitudinarie: primo modo conuenit corporibus: sed secundo modo conuenit etiam aliis.1^{a}.q.3.1.1^{m}./.3^{m}./.1.d.17.q.2.1.c.fi.

Dimicare.Bellatores.o.Bellum.o.Certamen. Decertare.Oratio.49.Pugna.Resistere.3.

Dimidium.Genus.33.Medium.o.Vendere.12.

Diminutio. Absoluere.41. Accidens.85. Actus.10. Addere.15. Alleuiare. Amicitia.15. Amor.167. 285.Anima.232.Baptismus.41.51.52.53.Bonitas. 68.148.199.220.Charitas.98.100.101. Circuncisio. 42.Concupiscentia.12.19.20.Confessio,58. Cōtrarium.25.Contritio.36.Corpus.41.Damnatio.8.26. 50.53.Debitum.7.Decrementum.Delitiosi.Dęmon. 123.124.Difficile.3.Dimensio.6.Diminutiuum,Diuturnitas. Doctrina.13.Dolor.9.10. Ebrietas.9.12. Eleemosyna.36.37. Ens.13. Eucharistia.181.248. Fides.54.Fieri.21.Fractio.4. Habilitas.2. Habitus. 56.57.65.75.76.Ieiunium.27.Ignorantia.2.4.14.c̃. Imperfectio.4. Infirmitas.4.7. Inuidia.1.Ira.9.40. 59.Iudex.8. Iustitia.13.15. Lex.51.Meritum.20. Minuere. Miraculum.31.Naturale.18. Nomen.6. Obedientia.2.13.Occulcatio. Passio.29.71.c̃. Peccatũ.268.359.Pœna.91.Rebellio.2.Rectitudo.6. Sacramētum.39.Sacrificium.19.Scientia.46.Securitas. 4.Subtractio.Suffragia.5.Timor.40.49.67. Totum. 14. Veritas.49. Virtus.96.162.264. Votum.9.Vsura.98.216. Diminutiuum. Diminutio.Iudex.8. Nomen.6.

DIMITTERE aliquod bonum contingit dupl'r.s. propter maius bonũ consequendum,vel propter malum vitandum: primũ est honestũ: non aūt secūdũ: sed

vitatur peccatū, si dispensef.4.d.33.q.2.ar.2.q.2.5m./. Veri.q.5.4.4m. Abdicatio. Accusatio.23. Alexius. Baptism°.41. Cessare.3. Cete.11. Cibus.8. Clauis.3. Cōfessio.17.27.31.48.51. Correctio.16. Damnatio.28. Deserere. De°.389. Eucharistia.74.76. Fornicatio.7.c. Heresis.156. Imago.40. Indulgentia.9. Ingratitudo.11.c. Ioseph.3. Malum.63.64.65.66. Medicus.6. Meritum.63.64. Obedientia.14. Omissio.o. Organum.5. Peccatum.L. Pœna.62.63. Pœnitentia.114. Repudium.o. Satisfactio.29. Scādalum.15.17. Timor.43. Vita.65. Vsura.138. 142. 250. Vxor.11.c. Christus.167. Dinandum. Dauid.4.

Diocesis. Episcopus.18.19.20.

Diocletianus. Sebastianus.

DIOGENES fuit discipulus Anaximenis: q Anaximandri, qui Thalis discipuli fuerunt. Met.lec.4.co.4.fi.

1 DIONYSIVS fuit discipulus Pauli: & dicitur eius visiones scripsisse.2.d.10.2.c.fi. Angelus.395.557.

2 Dionysius fecit quatuor libros, sm q aliquid dicitur de deo quadrupliciter: sed primus non est translatus de greco in latinum. Dio°.prin°.de di.nom.

3 Beatus Dionysius in omnibus libris suis, obscuro vtitur stilo: quod quidem non ex imperitia fecit, sed ex industria: vt sacra & diuina dogmata ab irrisione infidelium occultaret. Dio°.prin°.de di.nom.

4 Dionysius est valde difficilis & obscurus in libris suis quadruplici de causa.s. vt sacra & diuina dogmata ab irrisione infidelium occultaret: & quia plerunq; vtitur modo loquendi, quo vtebātur Platonici, qui apud modernos est inconsuetus: & quia plerunq; ratiōibus efficacibus vtitur ad propositum ostendendum & multoties paucis verbis vel ēt vno verbo ea implicat: & multoties vtitur quadam multiplicatione verborum: que licet superflua videatur: tamen diligenter considerantibus, magnam sentētię profunditatem continere inueniuntur. Dio°.prin°.de diu.nom.

5 Dionysius vbiq; fere sequitur Aristotelē.2.d.14.2.c. Character.1. Eucharistia.29. Matrimonium.143.

6 Dionysius in plurimis, sequitur Platonem. Ma.q.16.1.3m./. Dio°.prin°./.c°.5.lec.2.fi./. Lec.3. principio. Moyses.1.

7 Dionysius in epistolis suis, arguit Demophilum monachum, de hoc q iniuste corripuit sacerdotem recte agentem: & de hoc q correptionem, vsq; ad correctionem extendit, pœnam inferendo: quia sacerdotē percussit, & eū ab ecclia amouit.4.d.19.q.2.ā.2.q.3.2m.

8 Dionysius dicit in quadam epistola super Ioannem, q Christus operabatur diuinitus, ea q̄ sunt hominis: & hoc monstrat virgo supernaturaliter concipiens: & aqua instabilis, terrenorum pedum sustinens grauitatē. 3a.q.28.2.3m.fi./.q.45.2.c.

DIOSCORVS hereticus dixit: q natura diuina & humana in Christo, sunt vnite per coaceruationem tantum.3.d.6.q.1.2.c.fi. Heresis.132.c.

Directe. Abdicatio. Adulteriū.7.8. Agens.76. Angelus.390. Aq̄.19. Audacia.3. Baptismus.195. Beatitudo.145. Blasphemia.19. Charitas.66. Causa.26.28. Circunstantia.10. Clementia.1. Cognitio.9. Confessio.17. Contingens.8. Contumelia.7. Correctio.22. Demon.63. Desperatio.10. Deus.430. Dirigere. Distinctio.15. Esse.8. Excōmunicatio.1. Fama.3. Fides.19. Forma.38.172. Gloria.12. Gratia.111.185. Honor.26. Ignorantia.4. Intelligentia.2. Inuoluntarium.5. Hypocrisis.4.5. Ira.68. Matrimonium.24.67. Mendacium.9. Meritum.100. Negligentia.10. Obedientia.38. Obseruantia.2. Odium.15. Passio.53. Peccatum.234.245.419. Professio.3. Prohibitio.5. Pusillanimitas.1.2. Ratio.49.58. Remissio. Restitutio.10. Reuerentia.2. Sacramentum.113. Sacrilegium.6. Scientia.163. Significatio.1. Simplicitas.2.3. Speculum.5. Spes.17. Studiositas.4. Subdiaconus.7. Substantia.25. Super.1. Superbia.25.26.32.33. Temperantia.18. Teneri.3. Tristitia.18. Ventus.4. Virtus.8.158.159.162.180. Vitium.7. Voluntarium.3. Vsura.84.208.290.

Directiuum. Dirigere. Gubernare. Lex.136. Motiuū.o. Preceptum.107. Prudentia.52.c. Sapientia.2. Vita.11.

Dirigere. Agere.5. Angelus.182.576. Anima.317. Animal.52. Ars.4.35. Artifex.4. Auxilium.5. Baptismus.76. Beatitudo.148.168. Bonitas.242. Causa.59. Certitudo.8.11.17. Conceptio.11. Consiliū.24. Correctio.5. Creatura.30.c. Credere.18. Cultus.7. Cura.o. Destinare. Deus.205. Directiuum. Docere.1.3. Dominatio.o. Donum.29. Dux. Epyichia.4. Fides.115.116.117.118. Finis.84.87.c. Fortitudo.60. Fortuna.7.9. Gubernare. Gratia.150. Ieiunium.12. Ignis.17. Intellectus.222.276. Intentio.3.7.c. Ius.5. Legis positiua.2. Lex.3.c.28.176. Liber.17. Logica.1.4.6.7.8.11. Misericordia.35. Offm.2. Oratio.97. Peccatum.1.2. Pietas.16. Planetę.2. Preceptum.107. Prudentia.33.c.52.c. Ratio.11.40.42.43. Sapientia.1.18.32.35.44. Scientia.7.65. Sententia.3. Virga.1. Virtus.245.263. Vita.11.81. Vti.7.8. Christus.216.

Dirimere. Accusatio.16. Affinitas.12. Cognatio.2.c. Debitum.17. Matrimonium.74.75.79.83.c.119. Sponsalia.9.10. Votum.26.54.56.

Dirum. Misericordia.18.

Discedere. Absens. Adiurare.11. Amor.539. Angelus.593. Discidium. Longe. Recedere.

Disceptatio. Decertare. Disputatio.o. Iuristę.2. Litigium.o. Nomen.25.

Discere. Accusatio.18. Addiscere.o. Angelus.502. Cognitio.37. Ignorantia.7.19. Ioannes.7. Lectoratus.5. Ordo.40. Puer.10. Scientia.60.71.c. Studium.o. Tarditas.3. Tētare.2. Veritas.21. Chrs.146.147.

Discernere. Abstractio.16. Amor.168. Clauis.1.5.c. Cogitatio.3. Confessor.3. Diiudicatio. Discretio. Scientia.156. Tactus.2.

Dissidium. Discedere. Discordia.o. Diuortium.o. Separatio.o. Ritus. Discingi. Precingi.

DISCIPLINA est pars potentialis iustitię, contenta sub humanitate.22e.q.80.3m. Addiscere.o. Beneficium.10. Doctrina.o. Heresis.4. Iustitia.22. Loq.1. Mathematica.5. Obedientia.39.42. Organum.1. Preceptum.103. Theologia.2. Visus.9.

Discipuli. Abiectus. Apostoli.21. Ars.8.c. Ascendere.8.c. Diogenes. Dionysius.1. Docere.7. Eucharistia.76.137. Lucas. Mattheus.1. Miraculum.33. Pater.19. Plato.3. Predicare.18. Religio.87. Resurrectio.46. Sacerdos.24. Socrates.3. Christus.89.

Discontinuum. Angelus.123.124.129. Baptismus.51.c. Bis. Embrio.4.

Disconuenire. Discordia.o. Discrepatio. Habitus.10.13. Odium.1. Voluntas.69.

Discoopertum. Detegere. Terra.15.

1 DISCORDIA importat disgregationem quandā voluntatum, in diuersa.22e.q.37.1.c.3m. Amicitia.43. Barnabas.

2 Discordia per se.i. ex intentione deliberata dissentiendi a bono dei vel proximi, est peccatum mortale: non autem si per accidens.22e.q.37.1.o./.q.42.2.2m. Bonitas.234. Concordia.o. Contentio.2.4. Diffidiū.

3 Discordia principaliter oritur ex inaniglória: secũdario autem ex inuidia.22^e.q.37.2.o./.q.38.2.c./.q.132.5.o./.Ma.q.9.3.o. Disconuenire. Discrepatio. Dissensio. Gloria.10.11.12. Litigium.o. Pax.8.9.15. Peccatum.185. Politia.1. Preceptum.95. Rixa.1.5. Seditio.1. Testis.4. Voluntas.64.
Discredere. Incredulitas. Iuramentum.6.
Discrepatio. Alienum.8. Dissidium. Disconuenire. Discordia.o. Heresis.39.
DISCRETIO ptinet ad prudentiã: & est genitrix, custos, & moderatrix virtutũ.3.d.33.q.2.5.c. Act^o.170. Antoni^o.1. Baptũs.241. Cautio. Cautius. Clauis.2. Cogitatio.3. Cõfessio.53.82. Cõfessor.1. Correctio.18. Credere.10. Discernere. Discretiuum. Frenum. Instans.16.17. Iudicium.44.51. Matrimoniũ.105.ẽ. Mulier.2. Ordo.86.87. Palpebrę. Perfectio.70. Prudentia.64. Pubertas. Ratio.10.11.12. Rationabile. Sacrificium.35. Satisfactio.12. Sensus.30. Sententia.4. Solicitudo.4. Tactus.2.7. Virtus.239.
Discretiuum. Diiudicatio. Discernere. Discretio. Palpabile. Rationabile. Tactus.2.
Discretum. Amor.168. Angelus.188.ẽ. Baptismus.51.ẽ.241. Confessio.53.82. Discernere. Diuisio.3. Fides.23. Ieiunium.7. Instans.6.16.17. Maceratio.2. Motus.30.31. Mutatum. Numerus.o. Obedientia.10. Potentia.64. Quantitas.15. Rationabile. Tempus.3.11.16.17.
Discursus. Actus.26. Angelus.189.349. Anima.165.ẽ. Ars.12. Cogitatio.1.4.5. Cognitio.22.31.76. Deus.134. Diana. Habitus.74. Homo.4.25. Intellectus.80.81. Logica.2.ẽ. Obscuritas. Prudẽtia.15.66.81. Ratio.10.11.12. Ratiocinatio. Religio.79. Scientia.46.92.157. Sensus.16. Christus.136.
Discussio. Eucharistia.221. Iudicium.22.44.51.68.71. Ratio.47. Terra.4.
Disgregare. Amor.60. Congregatio.2. Discordia.o.
Disparata. Actus.47. Circumstantia.7.8.22.23. Contrarium.28. Delectatio.68. Spes.61. Vnitas.40.
Disparitas. Heresis.39. Inequale. Matrimoniũ.123. Preceptum.7. Vsura.96.
Dispensabile. Apostoli.9. B. Dispensatio.o. Iuramentum.30. Periculum.6. Votum.8.75.

1 DISPENSATIO importat commensuratam distributionem, vel applicationem alicuius communis ad singula. 12^e.q.97.4.c./.22^e.q.88.10.c./.4.d.33.q.1.2.c. Abraham.27. Affinitas.17. Angelus.451. Bigamia.5. Bonitas.205.211.

2 Dispensatio est communis iuris relaxatio.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.1^m. Concubinatus.1.2. Confessio.31.75.

3 Nunq̃ dispensandum est, in preiudicium boni communis.12^e.q.97.4.1^m./.q.100.8.c. Dalmatica.1. Damnatio.5.

4 Omnis dispensatio a prelato, debet fieri ad honorem Christi: vel ad vtilitatem ecclesię.22^e.q.88.12.c.
Decimę.14. Dimittere. Dispensabile. Diuitię.3.7. Electio.37. Eleemosyna.25. Episcopus.8.11.23. Eucharistia.156.157.158. Gratia.173.

5 Infidelis est, qui dispensat non habens intentionem ad bonum commune: imprudens autem, non habens rationem dispensandi. 12^e.q.97.4.c./.1^e. Cor.4.co.1.fi. Ieiunium.30. Iudicium.59. Iuramentum.29.30. Laurentius.2. Legitimatio.2. Lex.39. Liberalitas.1. Magnificentia.6. Nouitii.2. Oblatio.15. Ordo.52.68.75.76.93.

6 Dispensatio non potest fieri contra precepta iuris naturalis communia: sed tantũ contra ea quę sunt quasi conclusiones eorum. 12^e.q.97.4.3^m./.22^e.q.147.4.1^m./.3.d.37.4.c./.4.d.17.q.3.ar.1.q.5.1^m./.d.24.ã.3.q.5.2^m./.d.33.q.1.ar.3.q.2.3.c./.q.2.ar.2.q.1.o./.q̃.8.vel.9.q.7.2.c. Periculum.6.7. Preceptum.154. Regere.14.

7 Dispensatio in preceptis secundis legis naturę, est in causis inferioribus: in primis vero conuenit soli deo, nec fit nisi respectu alicuius singularis personę: propter aliquod mysterium.4.d.33.q.2.ar.2.q.1.o. Religio.77. Sacerdos.32.33. Simonia.15.23.35.41. Vicem. Votum. D.

8 DEVS.4.7./. Solus deus potest dispẽsare in preceptis diuinis, non autẽ papa.12^e.q.94.5.2^m./.q.97.3.1^m./.4.3^m./.q.100.8.o./.22^e.q.89.9.1^m./.1.d.47.4.c./.3.d.37.4.o./.4.d.15.q.3.ar.2.q.1. 1^m./.d.17.q.3. ar.1.q.5.o./.q̃.3.c^o.125.fi./. quol.4.q.8.2.c./. Opus.19.c^o.6.co.17. Abraham.14. Apostoli.9. B. Circumcisio.20. Deus.375.376.

9 Omnia precepta decalogi sunt omnino indispensabilia, et a deo.12^e.q.99.5.c./.q.100.8.2^m./.3.d.37.4.0.

10 Immo in preceptis primę tabulę decalogi, nec deus, nec homo potest dispensare: sed in preceptis secundę tabulę solus deus dispẽsat.12^e.q.100.8.o./.22^e.q.104.4.2^m./.1.d.47.4.c./.3.d.37.4.o./. Ma.q.3.1.17^m./.q.15.1.8^m./.quol.1.q.9.2.a.1. ☞ R ñ^o.du^o.518°. Diaconus.2. Lex.39. Matrimonium.116. Periculum.6.7.

11 Precepta continentia intentionem legislatoris.s.conseruationem boni communis, vel ordinem iustitię & virtutis, vt omnia precepta decalogi: sunt omnino indispensabilia.12^e.q.100.8.o. Python.5. Preceptum.154.

12 Cum dispensatur in aliqua lege humana, non fit vt legi humanę non obediatur, quod esset contra legem naturę & mandatum diuinum: sed fit vt hoc quod erat lex, non sit lex in hoc casu.22^e.q.88.10.2^m. Purgatorium.2.

13 Circa ea quę sunt iuris diuini, vel iuris naturalis, papa dispensare non potest. quol.4.13.c.

14 Immo papa potest dispensare, in iure diuino.4.d.27.q.3.3.2^m. ☞ R ñ^o.du^o.519°.

15 Papa potest dispensare in iure diuino, quo ad statuta apostolorum: non autem quo ad ea quę sunt de iure naturali, vel de necessitate sacramentorum, vel fidei.4.d.27.q.3.3.2^m./. quol.4.13.o. Religio.44.45.77.106.

16 Omnia quę sunt iuris positiui, seu humani.i.omnia instituta per ecclesiam vel prelatos, sunt dispensabilia a papa.4.d.27.q.3.3.2^m./. quol.4.13.c./. quol.12.27.1^m./.2^m. Stola.1.

17 Dispensare potest papa q̃ sacerdos non indutus vestibus sacris, consecret corpus Christi. quol.4.13.c.fi.

18 Separatio matrimonii non cadit sub dispensatione in nouo testamento, sicut in veteri.4.d.33.q.2.ar.2.q.1.3^m.

19 Dispensari nõ potest q̃ aliquis ducat in vxorem, eam cum qua committit adulterium, viuente marito: quo mortuo potest ducere eam sine dispensatione: nisi in aliquo casu contingente.s.si fuerit ibi coitus machinãtis mortem viri cum effectu, vel datio fidei cũ effectus si tamen vterq; sciebat impedimentum, vel contractus secundi matrimonii, stante primo: sed in secundo & tertio, requritur pollutio.4.d.35.L./.d.37.q.2.2.o./.d.41.ar.4.q.3.2^m./.quol.5.15.fi.

20 Facilius dispensatur in gradibus prohibitis consanguinitatis & affinitatis, circa personas excellentes, sine acceptione personarum: propter pacem communem.12^e.q.97.4.2^m./.22^e.q.63.2.2^m. Vtile.6.7. Vxor.3.9.11.ẽ.

221 In publica lege humana nullus potest dispensare: nisi ille a quo lex habet autoritatem, vel cui ille cõmiserit. 12e.q.97.4.3m./4.d.15.q.3.ar.2.q.1.3m.

22 Inferior potest dispensare in preceptis superioris, quã do sibi permittitur a superiori: non autem aliter. 12e. q.97.4.3m./4.d.15.q.3.ar.2.q.1.3m.

23 Rectores multitudinis possunt dispensare in legibus humanis quando deficiunt in aliquo casu, vel necessitas imminet: vel quando non expediunt al cui persone. 12e.q.96.6.c./q.97.4.o./q.100.8.c./22e.q.88.10.c.2m./q.89.9.o./q.147.4.c. 1m./3.d.37.4.o./4.d.15.q.3.ar.2.q.1.o./d.27.q.3.3.4m./õ.3.co.125.ß.

Disperdere. Demon.87. Dispergere.

Auster. Disperdere. Leuitę. Displicentia. Amor. 233. Attritio.1. Cessare.3. Contritio.o. Detestatio. Facere.9. Iustificatio.28. Odium.14. Passio.83. Peccatum.406. Pœnitentia.10.25.28.71. Renitẽtia. Satisfactio.6. Verbum.38. Votum.22.

1 **DISPOSITIO** nihil aliud est: nisi habitus imperfect⁹. 4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c. post medium. Arca.3. Bonitas.206.

2 Immo dispositio est aliquid contra habitum diuisum. 12e.q.49.2.3m. ⌈ Rñº. du°. 520°. Clauis.20. Conna.

3 Dispositio semper importat ordinem habentis partes. 12e.q.49.1.3m./2.1m. Cor.7.11. Corpus.33.

4 Dispositio potest dici tam ratio ordinis rerum in finem, q; ratio ordinis partium in totum: prouidentia vero, primum tantum. 1a.q.22.1.c.ß. Deuotio. 14. Deus.199.303.321. Electio.19. Excõmunicatio. 9. Fatum.1.2.5.6.

5 Prouidẽtia includit dispositionem, & addit: ideo deus dicitur per prouidentiam disponere. 1.d.39.q.2.1.4m. Lex.115.130.139.140.153. Oratio.47. Peccatum. 21.22.23. Predestinatio.10. Prophetia.18. Prouidentia.17.19.20. Vindicatio.5.

6 Dispositio proprie est id quod se habet vt incompletum in motu, ad completum: quod est terminus motus. 2.d.24.q.3.6.6m.

7 Dispositio quę comparatur ad id ad quod disponit vt ad terminum motus eiusdem generis, est eiusdem generis cum eo, & fit illud: non autem illa quę comparatur ad illud, vt ad terminum alterius generis. 2.d.24. q.3.6.6m./ Virt.q.1.1.8m.

8 Dispositio ad aliquid, est id per quod aliquid mouetur in illud consequendum. Virt.q.1.1.8m.

9 Diuersorum ex opposito ẽm rationem perfecti & imperfecti, vnum disponit ad alterum: non autem opposita ẽm essentiam. Po⁹.q.7.1.7m. Virtus.8.9.83. 99.120.146.208.254.255.257.259.c̃.

10 Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.10.16m. ⌈ Du°.521°. Rñº. sicut du°.1178°.

11 Dispositio sumitur dupliciter. s. pro genere habitus, & vt diuiditur contra habitum: & hoc dupliciter. s. vel vt diuersę species: vel vt imperfectum contra perfectum, in eadem specie. 12e.q.49.2.3m. Bonitas.177.192.

12 Dispositio dicitur tripliciter. s. materię ad formam, agentis ad agendum, & ordinatio aliquorum ad inuicem: prima diuiditur contra habitum: secunda vero est habitus. Virt.q.1.1.9m. Contemplatio.18. Cura.3.

13 Dispositio triplex. s. vel secundum locum. i. predicamẽtum situs: vel secundum potentiam: id est preparatio ad habitum: vel secundum speciem: id est habitus: sed dispositio tertio mo do fit habitus, non autem secundo modo. 12e.q.49.1.3m./2.3m./4.c./q.48.4.4m./2. d.24.q.3.6.6m./ Ma.q.7.2.4m. Do1.4. Electio.19.

14 Dispositio duplex. s. dispositio remouens: & dispositio perficiens. 12e.q.88.3.c.

15 Dispositio duplex. s. materię, & agentis: prima est tantum entium: secunda vero est etiam nonentium, vt predestinatio. 1a.q.23.2. 3m./1.d.40.q.2.2m./ Veri. q.6.1.8m.

16 Dispositio materię duplex. s. necessaria, vt calor ad formam ignis: vel vt facilius fiat, vt oleum: prima semper preit, non autem secũda. 2.d.21.q.2.3.1m./ Ma. q.7.7.3m.

17 Aliquid disponit ad aliquam perfectionẽ tripliciter. s. vt medium quasi stramentum eius: vt preparans in fieri tantum: & vt decens. 3.d.13.q.3.1.c.

18 Dispositio dupliciter se habet ad id ad quod disponit. s. vt via ad perfectionem, & vt effectus: secundo modo manet cum perfectione: non autem primo modo. 3a.q.9.3.2m.

19 Dispositio tripliciter se habet ad id ad quod disponit. s. vt idem in eodem: in eodem vt non idem: & vt nec idem nec in eodem. 12e.q.74.4.3m.

20 HABITVS.11.12.13./. Dispositio quę diuiditur contra habitum, vt imperfectum contra perfectum in eadem spẽ, fit habitus: non autem quę diuiditur contra habitũ, vt diuersa spẽs. 12e.q.49.2.3m./q.88.4.4m./2.d.24.q.3.6.6m./ Ma.q.7.2.4m./3.4m.

21 Omne subiectũ dispositiõis vel habitus, requirit tria. s. compositionem subiecti, ex actu & potentia: indeterminationem ad multa: & concursum plurium accidentium. 12e.q.49.4.o. Absoluere.40.41. Abstinentia.3. Actus.169. Bonitas.177.192. Donum. 34. Habitus.3.8.24.31.81. Heresis.33. Humilitas.36. Ignorantia.1.

22 Nulla dispositio vel habitus ad operationes est principaliter in corpore, sed tantum dispositio ad formam: non autem habitus proprie. 12e.q.50.1.o./2.c. Iustificatio.4.15.23.34.47. Oratio.54. Ordo.11. Peccatũ.23.145.146.147.180.268.283.c.369.372.388. Pœna.41. Pœnitentia.30. Pietas.8. Sciẽtia.93. Spes. 79. Traductio.4. Verecundia.14.

23 Difficile mobile diuersificat habitum a dispositione: nõ autem ab aliis speciebus qualitatis. 12e.q.49.2.3m.

24 Habitus vel dispositio non est in deo nec in angelis, nec in cœlis, nec in elementis. 12e.q.49.4.c./3.d.23. q.1.1.c. Oppositũ videtur dicere. 12e.q.50.6.o./q.51.1.1m. ⌈ Du°.522°. Rñº. sicut Du°.1679°. Verecundia.14.

25 Dispositio in homine ad peccatum per gratiam minuitur: & per consuetudinem bonorum operum, tandem consumitur. 2.d.32.q.1.1.c./2e. Cor.13.co.12.

26 In brutis non sunt proprie habitus, sed dispositiões quędam, in ordine ad naturam: non autem in ordine ad operationes, nisi vt regulantur ab homine. 12e.q.50.3.2m. Virtus.8. Vitium.1. Vnctio.1.14.20.

27 AGENS./. Eiusdem est disponere ad finem: & ad finẽ perducere, vel per se, vel per suos subditos. 12e.q.98. 2.3.c. Abraham.5.

28 Dispositio eorum quę sunt ad finem: attenditur secundum rationem finis. 12e.pnº./q.95.3.c./q.102.1.c./ 22e.q.33.2.6.c./p̃.pnº. Absoluere.41. Abstinentia.3. Actio.48.109.108.123. Agens.2.8.43.50.55. 64.72.101. Amor.43.

29 Omne quod eleuatur ad formam altiorem sua natura: requirit dispositionem supra naturam suam. 1a.q. 12.5.c./ Veri.q.8.3.c./q.29.3.6m./ Opus.3.co.125. ß. Angelus.579.623.c̃. Animal.16. Baptismus.

101.Bonitas.106.Character.7.

30 Quilibet artifex etiam artifex diuinus, intendit operi suo inducere dispositionem optimã respectu sui finis: non autem optimam simpliciter.1ª.q.47.2.1m./.q.91.3.c. Charitas.13.c.57.c.74.c.101.102.120. Causa.9.41.53.82.Clauis.20.Coma.Contritio.28.31.Contumelia.7.Cooperari.2.Cor.7.11.Deuotio.14.Deus.199.303.321.Diaconus.5.

31 Dispositio patientis est in eodem subiecto cum forma ad quam disponit: non autem dispositio agentis.12æ.q.74.4.3m./.Veri.q.25.5.13m. Electio.19.Episcopus.27.Eucharistia.116.Fatũ.1.2.5.6.Finis.11.69.118.Genitus.2.Generatio.43.Gloria.7.Gratia.55.c.71.76.84.85.90.92.Idolatria.9.Intellectus.83.159.179.187.

32 Forma non necessario consequitur dispositionem: nisi per virtutem agentis, quod causat dispositionem.12æ.q.112.3.3m. Ira.33.67.71.Iris.4.Iudicium.7.20.Lex.115.139. Magnificentia.6. Matrimonium.24.Medium.5.Memoria.22.Meritum.85.Miraculum.24.25.26.27. Necessitas.27.28. Obedientia.37. Obligatio.8.Orõ.47.Paradisus.4.6.Passio.9. Paulus.3. Peccatum.126.146.147.180.259.268.361.369.372.380.381.

33 Dispositio materię ad formam duo requirit.s.debitam proportionem ad agens, per approximationem naturę vel affectus: & proportionem ad formam, per naturalem ordinem materię ad formam, & per remotionem impedimenti.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c. Pœna.41.Pœnitentia.50. Perfectio.28. Prędestinatio.10. Prophetia.18.Reatus.3. Sacramentum.82.83.110.125.144.Sacrificium.14.

34 Ab eodem agente, inducitur vltima dispositio & forma.4.d.24.q.2.2.1m./.3.c.pñº./.d.49.q.2.8.c. Senectus.2.

FORMA.12.16.18.22.31.32.33.41.43.51.

35 Semper vltima dispositio ad formam, & ipsa forma, sunt eiusdem ordinis.i.si vnum est naturale, & alterum. Veri.q.8.3.c. Absoluere.41. Actio.48.107.108.123. Actus.91. Adam.89. Alteratio.6.7. Anima.98.c.114.

36 Non omnis dispositio precedit formam ad quam disponit: sed tantum dispositio necessaria.2.d.21.q.2.3.1m./.Ma.q.7.7.3m. Baptismus.58.148.Calor.8.Causa.41.83.104.Cœlum.109.Circũcisio.13.Eucharistia.116. Falsitas.9. Forma.35.72.89.90.97.121.130.131.Genitus.2. Generatio.31.40.43.Gloria.7.Heresis.33.Meritum.85.

37 Dispositiones precedentes, in aduentu formę substantialis corrumpũtur.2.d.20.q.1.1.c./.4.d.11.q.1.ã.1.q.3.4m./.Opus.32.cº.7. Miraculum.24.c.Motus.12.Munditia.1.Prudentia.33.66.Puluis.2.

38 Inimo dicitur manere a simili.4.d.12.q.1.ã.2.q.4.c.1m./.4m./.d.44.q.1.ã.1.q.1.3m./.Q.4.cº.80.2m./.81. ┌Duº.523º. Rñº.sicut duº.517º. Sanctitas.4.Sapientia.22.41.Solus.0. Somnium.2. Temperantia.10.Tristitia.13.

39 Dispositio sequitur naturaliter formam & perfectionẽ, ad quam disponit: licet precedat eam via generatiõis.3ª.q.7.13.2m./.Veri.q.28.7.8.c. Virtus.79.83.120.147.Vita.49.78.Vnctio.33.Vnio.9.

40 MATERIA.12.15.16.33./. Prima dispositio materię, est quantitas dimensiua.3ª.q.77.2.c./.Anima.9.c.co.2. Accidens.57.Adam.89.Amor.43. Baptismus.58.107.Circuncisio.13.Contẽplatio.18. Contemptus.2.Contritio.28.31.Cooperari.2.

41 Dispositio materię reducitur ad formam: ad quã disponit.4.d.2.q.1.ã.1.q.1.2m. Denominatio.8.

42 Inimo dispositio materialis reducitur ad materiã.12æ.q.27.3.c./.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.c./. Veri.q.28.7.8.c. ┌Rñº.dubio.524º.

43 Dispositio materię ad formam, reducitur ad causam materialem, inquantum preparat eam ad formam: ad formam aũt ad quam disponit, reducitur vt quid incompletum in genere eius, & vt imperfectum ad perfectum: sed dispositio agentis ad agendum, reducitur ad causam efficientem.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.2m./.d.17.q.2.ar.5.q.1.c./.Phy.3.prinº./. Anima.2.lec.24.co.1. Dos.4.Finis.11.68.118. Linea.1.Peccatum.283.284.361.380.

44 Dispositio materialis non est causa simpliciter, sed secundum quid.12æ.q.27.3.c. Perfectio.18.30.76.

45 Dispositio est media inter formam & materiam.3.d.13.q.3.1.c. Senarius.4.Sexus.2.

46 Dispositio materię ad formam, non requirit in materia formalem diuersitatem.2.d.9.5.4m. Significatio.6.Subdiaconus.5. Substantia.24. Timor.29.30. Vnctio.15.20.33.

47 Forma semper est in materia disposita, non quidem respectu primi effectus formę, scilicet esse actu: sed respectu effectuum posteriorum.1ª.q.76.6.1m./.Anima.9.5m.

SVBIECTVM.19.21.24.26.29.31.47.

48 Dispositio differens specie ab eo ad quod disponit: non semper est in eodem subiecto cum eo.4.d.4.q.1.ar.3.q.1.1m./.Veri.q.14.4.5m./. Ma.q.7.6.5m./.q.8.3.8m. Actus.169. Angelus.234. Anima.186.303.317.Animal.16. Appetitus.63.75.Auis.2. Aureola.4.Charitas.89.101.Cœlum.4.14.66.70. Corpus.33.Deformitas.

49 Non oportet esse in eodem subiecto, dispositionem & perfectionem in ordinatis: quia dispositio prioris, ordinatur ad perfectionem posterioris.4.d.17.q.1.ar.3.q.3.3m. Delectatio.64. Demon.84. Aegritudo.1. Eleemosyna.31. Ens.7. Episcopus.17. Excommunicatio.9.Falsitas.9.Forma.97.130.131.Gratia.55.c.71.76.84.85.90.92.

50 Dispositio est in eodem subiecto cum eo ad qđ disponit propinque.3ª.q.63.4.1m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.1.1m. Humilitas.31. Idolatria.9. Illuminatio.5. Instans.30. Intellectus.83.159.179.287. Intensio.4.Ira.33.67.71.

51 Dispositio subiecti est prior naturaliter susceptione formę: sed est posterior actione agẽtis.12æ.q.113.8.2m./.Veri.q.28.7.c. Iris.4.Iuramentũ.4.35.Lex.115.130.139.140.153.Liberum.13.Linea.1.

52 Dispositio cui annectitur aliqua imperfectio, non manet simul in subiecto cũ eo ad quod disponit, sicut alię.3.d.31.q.1.ã.3.q.3.3m. Medium.5.Misericordia.20.Mollities.3.Mulier.8.Perfectio.30.

53 Oppositum videtur dicere.3ª.q.9.3.2m. ┌Duº.525º. Rñº.sicut duº.517º.

54 Omnis dispositio inordinata habet vnitatem specificã a sua causa: sed vnitatem numeralẽ habet a suo subiecto.12æ.q.82.2.c. Potentia.11.17.Prohibitio.2. Tabernaculum.2.Valetudo.Voluntas.57.

Dispositiue. Angelus.226. Anima.210. Contemplatio.18.Dispositio.0. Medium.5. Peccatum.369. Sacramentum.9.83.

Disproportio.Discordia.0.Dissonantia.Finis.25.Intentio.16.

1 DISPVTATIO est actus syllogisticus vnius ad alterum, ad propositum ostendẽdum. Opus.39.cº.1.0. Amor.46.Contentio.1.Disputatium.

2 Disputationis quatuor sunt spẽs.s.doctrinalis, dialectica, tentatiua, & sophistica. Opus.39.cº.2.0.

Magi.11.12.

3 Disputatio theologica duplex.s.magistralis,per rationes:alia contra errores & dubia, per autoritates receptas ab aduersariis : vel si nullam autoritatem recipiunt , per rationes naturales.ꝙ.1.c°.2.fi./.8.9./.quol. 4.q.9.3.0.

4 Contentio in disputatione importat quandam acrimoniam locutionis.22ᵉ.q.38.1.c. Mendaciũ.16.

5 Aliquando speculatiue tantum,potest aliquis considerare aliquid,vt in disputationibus accidit:& tamen nõ mouetur aliquo actu volũtatis , ad id quod speculatur. Opus.9.ar.89. Metaphysica. 19.Mundus.27.Peccatum.441.442.

6 Disputatio in scholis de sacramentis , vel de articulis fidei,non est peccatum:nisi propter scãdalum,vel prauam intentionem.4.d.10.L.7ᵐ./.d.21.L./.Opus.10. ar.32./.Opus.11.c°.22. Sapientia.13.Scientia. 16.17.Scriptura.15.Theologia.12.

7 Disputatio cum infideli intentione confutandi errores,vel cã exercitii,est laudabilis:sed absint rudes:nisi ab infidelibus tentetur.22ᵉ.q.10.7.0./.1ᵉ.Thi.lec.2.fi.

8 Habens artem,potest disputando obuiare,iis quę contra artem dicuntur:non autem habens experimentũ tantum.Met.lec.1.co.7. Disputatiuum.Disputatio.o.Scriptura.15.

1 DISSENSIO duplex.s.ad se:& ad alterũ,& vtraꝗ opponitur paci:sed tantum secunda opponitur concordię.22ᵉ.q.29.1.3ᵐ.

2 Dissensio est primum inter peccata hominũ.1ᵉ.Cor. 11.lec.4.co.1.fi. Discordia.o.Dissensus.

3 Immo superbia & cupiditas sunt prima inter peccata hominum.22ᵉ.q.162.7.0. Rñº.duº.526º. Passio.98.

4 Dissensio est primum inter peccata multitudinis : sed superbia & cupiditas sunt prima,inter peccata singularium hominum.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.1.fi. Pœnitentia.25.28.Reclamare.

DISSENSUS dicit quandam renitentiam , ad aliquid futurum.4.d.16.q.1.ar.2.q.4.2ᵐ. Dissensio.o.Reclamare.Voluntas.50.64.Votum.61.67.

Dissimile. Actus.13.14.Dissimilitudo.

Dissimilitudo. Aduentus.10. Agẽs.87. Alienum.1. Amor.232.233. Angelus.428. Cibus.6. Distantia. 6.Gratia.135.Heresis.98.Intellectus.170. Mens.5. Odium.14. Peccatum.43.185.Processio.6.Similitudo.o.Verbum.65.

Dissimulare. Ingratitudo . Prelatio.11. Preuaricator.3.Renitentia.Simulatio.Votum.44.Vsura.157.

Dissoluere.Calor.4.10.11.Cœlum.121. Cõpositio. 10.Peccatum.283.Semen.12.Vsura.183.197.

Dissonantia.Discordia.o.Disproportio. Incõsonum. Inordinatio.Odium.1.13.

Dissuadere.Solicitudo.5.

Dissuescere.Consuetudo.6.

1 DISTANTIA ./.Nomen distantię , prius conuenit loco : & ab eo transfertur ad differentiam cuiuslibet formę.Poª.q.10.1.c.prinº.

2 Omnis propinquitas requirit aliquam distantiam.4. d.40.2.4ᵐ./.d.41.ar.1.q.3.2ᵐ. Actio.70.Ad. Agens 47.

3 Distantia infinita,transiri potest,ex ea tantum parte qua finita est , 4 d.5.q.1.ar.3.q.3.5ᵐ./. Veri.q.27.3. 9ᵐ./.Poª.q.3.1.3ᵐ. Amicitia.24.Angelus.86. 355.356.439.Anima.164.Bonitas.131. Causa.61. c.Cœlum.108.Consanguinitas.6.7.9.

4 Distantia entis ad non ens , est finita,ex parte entis: infinita vero ex parte non entis.4.d.5.q.1.ar.3.q.3. 5ᵐ./.Veri.q.27.3.9ᵐ./.Poª.q.3.1.3ᵐ./.4.2ᵐ. Contrarium.D.Creatio.54. Difficile.3. Aequidistantia.Exitus.1.Finis.118.

5 Quęlibet creatura,distat in infinitum a deo.1.d.8.lec. 1.L.5ᵐ./.d.44.2.c./.3.b./.c.3ᵐ./.4ᵐ./.4.d.5.q.1.ar. 3.q.3.5ᵐ.fi./.Veri.q.2.3.16ᵐ. Forma.132.Immobile.2. Instans.25.29.Labor.5. Locus.25. Longanimitas.1.

6 Distantia & propinquitas creaturę ad deum,est similitudo vel dissimilitudo:non autem secundum locum. 1ª.q.8.1.3ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c./.ꝗl.11.q.1.5ᵐ. Macula.9.Magnes.3.Mediũ.19.Motus.41.Mundus.8.Nonens.6.

7 Distantia maior est inter deum & creaturas , ꝙ inter creaturas ad inuicem,quo ad modum essendi:sed ecõuerso,quo ad respectũ principii.1.d.3.q.1.1.2ᵐ./.Veri.q.12.3.14ᵐ. Prouidentia.1.Remotio.Restitutio.23.Sacerdos.17.

8 Corruptibilia plus distant a deo , ꝙ incorruptibilia: ideo debilius esse recipiunt.1ª.q.65.1.1ᵐ./.4.d.17.q. 1.ar.2.q.2.c./.Opus.3.c°.74./. Met.3.lec.11.co.2./. Liº.11.lec.2.co.2. Scintillare.Terra.9.Timor.22. Via.13.Visio.18.Voluntas.7.

1 DISTINCTIO duplex.s. formalis i. specifica , & materialis.i.numeralis . 1ª.q.30.3.c./.q. 47.1.2.c./.ꝙ.c°. 38.2ᵐ./.Liº.3.c°.92.co.1.fi./.Veri.q.12.13.2ᵐ./.Potenª.q.9.7.c.co.3. Abinuicem. Accidens.12.42.&. Adoptio.D. Actus.D. Ad. Addere.3.18. Affabilitas.1.2. Affectio.1. Amicitia.8.9.11. Angelus.D. Anima.D. Animal.15.74. Apis.2.

2 Distinctio secundum formam , est tantum duplex.s. cõis,per rationes speciales:& specialis,in multa secundum numerum.1.d.29.3.c. Appetitus.50.55. Apud.o.Character.2.12.25.46.Casus.4. Circuncisio.7.8.10.33.Clauis.2.Cognitio.64.

3 Distinctio numeralis est propter specificam : quia specifica est nobilior.1ª.q.47.2.c. Conceptio.1.Concupiscentia.2.

4 Aliquid potest esse distinctum dupliciter.s.per aliud, & per seipsum: primum oportet esse finitum:non autem secundum. Poª.q.1.2.7ᵐ. Confirmatio.26. Consilium.27.Cornelius.1.Credere.29. Datio.4.5. 6.Determinatio.Differentia.o.

5 Omnis diuisio vel distinctio est per quantitatem,vel per formã.1.d.26.q.2.2.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ. Differre.o. Distinctiuum. Distinguibilitas. Diuisio.o. Donum.4.35. Elementum.25. Aetas.5. Exitus.1. Fœmininum.3.Finis.76.

6 Distinctio formalis , semper requirit inęqualitatẽ.1ª. q.47.2.c./.ꝙ.2.c°.43.8ᵐ./.quol.3.6.d./.Spũ.1.9ᵐ./.8. c.co.2./.Anima.3.6ᵐ./.7.c. Flagellum.3.Forma. D.Fortitudo.35. Fructus.1. Gratia.9.29. Idea.21. Imago.34.38.39.

7 Omnia quę dicuntur secundum ordinem ad aliquid: distinguuntur secundum distinctionem eorum ad quę dicuntur.12ᵉ.q.54.2.c.

8 Prima distinctio rerum a principio fuit solum a deo, ad perfectionem vniuersi. 1ª.q.47.1.o./.2.c./.q.65.3. 3ᵐ./.ꝙ.2.c°.38.vsque.46./.Liº.3.c°.97./.Poª.q.3.1. 9ᵐ./.16.c./.Anima.7.c./.Opus.3.c°.71.72.73.101./. Causis.lec.24.co.2./.Met.12.lec.2.fi. Indiuiduũ. 1.c.Intellectus.2.13.15.165.Iudei.5.Lex.95.Materia.31.32.40.Memoria.6.7. Miraculum.22. Obiectum.5.c.16.Opus.1.2.Ordo.1.2.9.10.68.92.Passio.28.52.Peccatum.D.

9 Distinctio potentiarum non est secundum materialem,sed secundum formalem distinctionem obiectorum:quę est secundum rationem.1ª.q.59.2.2ᵐ./.q.

77.3.3m./.q.80.1.2m./.22a.q.17.6. 1m./.q.47.5.c./.3. d.25.q.2.ar.3.q.1.1m./.d.33.q.2.ar.2.q.1.3m./.Veri. q.15.2.c./.6.14m./.q.22.10.1m./.Anima.13.1m. Perfectio.13.Per se.3.4.Planetę.1.Politia.1.6.Possessio.6.9.Prophetia.32.58.63.

10 Prima distinctio rerum non est propter materiā,nec propter contraria agentia,nec propter secundas agentia.ꝯ.2.c°.40.41.42.43./.Poa.q.3.16.17.c./. Opus. 3.c°.71.72.101. Pudicitia.2.Qualitas.5.Quantitas.9.Recipere.7.

11 Ea quę non conueniunt in vna potentia,vt differentię,generalissima, & materię : se ipsis distinguuntur. 1a.q.85.1.2m./.2.d.12.1. 3m./.d.17.q.1.1.5m./.ꝯ.1. c°.17./.Spiritu.8.c./.Trin.14.c. Religio.B.Scientia.D.Similitudo.2.28.Spes.17.Sponsa.5.

12 Materia est principium distinctionis secundum numerum:in eadem specie.Poa.q.2.4.c.6./.q.3.10.c./.Spū. 1.9m./.19m. Status.8.Tabernaculum.4.Tactus. 16.Templum.8.Vsura.128.Christus.134.

13 Distinctio indiuiduorum materialium:est per aliqua addita naturę. 1.d.34.q.1.1.c./.ꝯ.4. c°.14./. Spiritu.1.9m.

14 Omnis distinctio formalis,est per aliquam oppositionem. 1a.q.36.2.c./.1.d.13.2.c./.d.26.q.2.2.c./.ꝯ.4. c°.24.6m./. Poa.q.9.5.16m./.7.c.co.3./.q.10.2.2.3./. 5.c./.Opus.3.c°.55. Apis.2.Appetitus.10.č.76. č.Attributa.11.Clauis.2.

15 In rebus naturalibus,aliquid distinguitur ab alio per suam formam dupliciter.s.secundum directam oppositionem formę ad formam.s.ab omni specie sui generis:& secundum habere & non habere.s.ab omni alia re.quol.4.q.4.2.c.

16 Eorum quę ex opposito distinguuntur, vnum potest esse forma exemplaris alterius,& perfectio extrinseca: nō autem intrinseca,nec pars.Veri.q.14.5.1m./.3m. Consanguinitas.6.7.9. Consilium.27. Corporeitas. 3.Differentia.o.Dispositio.D.

17 Eorum quę ex opposito distinguuntur:vnum diffinitur per reliquum.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.1m. Diuersitas.o.Diuisio.o.

18 Immo vnum ex opposito distinctorum, destruit reliquum.1.d.26.q.2.1.3m./.4.d.4.q.1.ā.1.q.2.c./.Poa. q.7.9.7m. ┌Rño.dubio.527°. Esse.78.č.Aetas.5. Fides.40.č.78. Habitus.11.12. 13.Modalis.1.Oppositio.1.4.

19 Eorum quę ex opposito distinguuntur,vnum diffinitur per reliquum: si cōe conuenit eis secundum prius & posterius:non aūt si ęqualiter.3.d.33.q.1.ā.1.q.2. 1m. Passio.28.30.52.Pax.5.Peccatū.59.č.Per se. 3.4.Persona.9.35. Preceptum.17.34. Pluralitas.2. Predicamentū.1.Spes.49.54.č. Subsistentia.8.Substantia.4.Trinitas.13.Verbum.D.

20 Omnis distinctio etiam materialis,est per aliquā oppositionem. Poa.q.10.2.2.3. Virtus.D.Vita.D. Voluntas.6.76.

21 Vbicunq; est aliqua distinctio,ibi est oppositio cōtradictoria.1.d.5.q.1.1. 1m./.d.34.q.1.1. 2m./.ꝯ.4.c°.14. 6. Vsura.172.224.226.Vxor.10.

22 DEI./.Errores circa distinctionem personarum in diuinis.Opus.23.o.

23 In diuinis nulla est distinctio realis,nisi per oppositas relationes originis.1a.q.27.prin°./.q.28.3.c./.q.29.4. c./.q.30.2.c./.q.32.3.c. 3m./.q.36.2.c. 1m./.q.40.2.3. o./.q.93.5.c./.1.d.10.5.c./.d.11.1.c./.L.ꝓn°./.d.13.1. o./.d.26.q.1.2.o./.q.2.2.o./.d.27.q.1.1.c./.d.29.3.c./. ꝯ.4.c°.24.1m./.6m./.26. 3m./.Poa.q.2.1.3m./.4.5.6. 7.c./.q. 8.1.c./.3.o./.4.c./.q.9. 4.c.6. 15m./.5. 15m./. 17m./.18m./.q.10.4.c.co.2./.5.c./.quol.6.1.o./.quol.8. q.3.1.c./.quol.9.1.c./.10.15.lec.5.co.4. Adiectiuū. 12. Attributa.11.Deus.22.23.59.112.125.Donum. 4. Aequalitas.24.25.Exitus.1.

24 Distinctio realis in personis diuinis, stat cum identitate essentię. 1a.q.39.1.o./.1.d.2.5.o./.ꝯ.4.c°.5.13. 14./.Potena.q.8.1.c. Generatio.62.69. Heresis.37.Idea.21.Imago.34.Missio.10.22.Nomen. 82.Notio.10.

25 In diuinis non est distinctio realis,vel ordo realis:nisi personarum & relationum.Potena.q.10.3.c. Numerus.25.

26 Distinctio in diuinis personis non est per diuisionem alicuius communis : quia essentia communis remanet indiuisa : sed oportet distinguentia constituere personas.1a.q.40.2.3.c. Opus.1.2.Oratio.66.Persona.9.35.46.

27 Distinctio diuinarum personarum est minima secundum quantitatem:& est maxima secundum dignitatem & causalitatē.1a.q.40.2.3m./.1.d.26.q.2.1.2m./. ꝯ.4°.c°.14.6./.Poa.q.9.5.2m. Processio.15.č. 35.č.Ratio.1.č.23.č.Relatio.78.85.

28 Proprietates in diuinis determinant & distinguunt personas,non autem essentiam.1a.q.40.1.2m.

29 Hęc non conceditur,deus distinguitur a deo.1.d.4.q. 1.2.1m.

30 Personę diuinę constituūtur & distinguūtur per origines:sed primo & ꝑncipalius ꝑ relatiōes.1a.q.40.2.c. 6./.Poa.q.8.3.o./.q.9.4.15m./.q.10.5.c.1m.

31 Relatio vt relatio nō cōstituit,nec distinguit personas diuinas : sed vt diuina.1a.q.40.2.o./.1.d. 26.q.2.2. 1m./.3m./.Poa.q.8.3.o. 7m./.5.12m./.q.9.4.15m./.5. 15m./.17m./.18m./.q.10.3.c./.Opus.3.c°.55.

32 Remotis relationibus,personę diuinę non distinguerentur.1a.q.40.3.o./.3a.q.3.3.3m./.1.d.26.q.1.2.o./. ꝯ.4.c°.24./.Poa.q.8.4.o./.Opus.3.c°.60.

33 Relationes diuinę distinguuntur ab inuicē realiter,re relatiua:non autem re absoluta. 1a.q.28.3.o./q.30. 1.c./.2.c./.Poa.q.2.5.6.c.

34 In personis diuinis est distinctio & ordo realis:sed in attributis,vtrunq; est tantum secundum rationem.1. d.31.q.1.2.c.6./.Poa.q.10.3.c.

35 Aequalitas & similitudo in diuinis,manifestant distinctionem personarum : sed non causant eam.1.d.26. q.2.2.4m./.Poa.q.8.3.15m.

36 Filius dei distinguitur a spiritu sancto filiatione,sicut a non habente:sed distinguitur a patre,sicut ab opposito.quol.4.q.4.2.o.

37 Non oē qđ in diuinis distinguitur tm̄ rōne, distinguitur realiter in creaturis.Veri.q.1.1.12m./.q.21.1.5m. Distinctiuū.Addere.18.Distinctio.o.Origo.1. Distinguibilitas.Distinctio.o.Quantitas.19. Distractio.Charitas.73.Contemplatio.6.Delectatio. 48.54.Deuotio.6.Dilatatio. Distributio. Diuitię.8. Eucharistia.274.Indeuotio. Passio.52. Spectacula. 1.Verbum.68.Vsura.16.17.

DISTRIBVTIO duplex.s.accōmoda,& absoluta. He.2.lec.2.6./.Lec.3.co.2. Abdicatio.Acceptio. 6. Accidens.84. Analogia.12. Dispēsatio.1. Aequalitas.8.Iustitia.34.Meritum.94. Nemo.Officiū.19. Possessio.6.Vsura.297.

Distributiua. Distributio. Iudicium.4. Iustitia.25.35. 73. Medium.28. Districtum. Artare.

Ditissimus. Beneficium.21. Diues. Diuitię.o.Socrates.1.

Diu.Abstinentia.7.Animal.38. Delectatio.95.Descendere.11.Diutius. Ignis.9.Importabile. Ira.76. Peccatum.367.Princeps.7. Purgatorium.6.7. Vita. 13.40.41.82.83.Vnctio.27.]Diuelli. Auersio.o.

Separatio.o.Voluntas.58.
Diuersificatio. Anima.306. Auaritia.14. Cultus.13. Dispositio.23. Diuersitas.o. Filiatio.17. Genus.10. Gradus.2.Honor.12.c.Intellectus.165.c. Magis.1. Materia.35.Necessitas.25.26.Obiectum.5.c. Peccatum.19.Sacramentum.75. Satisfactio.12. Veritas.30.Virtus.163.

1 **DIVERSITAS** ./.In deo nulla est diuersitas . 1ª.q.31.2.c.1m./.1.d. 24.q.2.1.o./.d.46.L./. Poª.q.9.8.o./.Causis.lec.14.co.2. Accides.7.39. Actio.D. Actus.D. Addere.6. Agens.D. Agere.D. Alius.o. Amor.68.285. Angel'.D. Anima.D. Animal.16.19. Antecedes.3. Apis.3. Appetitus.83. Appropriatio.6.9. Aqua.8. Ars.5. Assumere.6. Attributa.6.7.9.11.13. Auaritia.24. Auditor.1. Auersio.1. Aureola.7. Baptismus.34. Beatitudo.134.155. Beatus.34. Beneficium.3.9. Bonitas.6. Campsoria.3. Charitas.114. Causa.52.53.81.89. Cerebrū.2. Certitudo.10. Circunstātia.15.16. Clemētia.10. Cognitio.32. Cōparatio.2. Cōc.11. Coniunctio.9. Consanguinitas.4. Contrarium.8. Cor.12. Corpus.29. Credere.8.14. Crux.5. Cultus.13. Delectatio.18. Demon.81. Denominatio.10.

2 Diuersitas creaturarum, fuit necessaria. ℥.3.cº.97./. Opusc.3.cº.72. Deus.19. Dies.13. Differentia.6.21.c. Differre.o. Diffinitio.14. Dimensio.13.14. Discordia.1.2. Dispositio.11.23.46. Diuisio.6. Donum.38.39. Dos.2. Dubitatio.4. Dulia.2. Duplicitas.o. Effectus.18. Electio.3c. Elementū.25. Ens.3.9. Aequiuoca.2. Hetas.5. Heterogeneum. Aeternitas.36.32. Aeuum.10. Fides.67.148. Figura.13. Filiatio.17. Flumen.2. Forma.2. Fructus.1.17.

3 Diuersitas speciei, sumitur a forma . 12ª.q.23.1.c./.q.54.1.1m./.Trin.14.c. Fumus. Gaudium.3. Generatio.34. Genitus.2. Genus.10. Gradus.2. Habitus.17.60.65. Heresis.39.45. Hierarchia.2. Homo.40. Honor.12.18. Idē.7. Imprimere.1. Importunitas. In.1. Indiuiduū.35. Infernus.3. Insensibilitas.2. Instans.2. Intellectus.77.135.145.159.211.243. Intentio.4. Iudicium.86. Ius.8.14. Iustitia.16. Lex.23.95. Limbus.2. Linea.3.4.

4 Diuersitas per se formę, diuersificat speciem: non autē diuersitas eius per accidens . 2.d.32.q.2.3.1m./.℥.2.cº.79.co.2.fi. Litera.2. Locus.3.13. Logica.5. Loqui.2.3. Lumen.5. Macula.3. Mansiones. Mansuetudo.1. Materia.33.35. Mathematica.1.2. Matrimonium.123. Membrum.1. Mensura.13. Metaphora.5. Missa.23. Modestia.5. Moralis.5. Mors.5. Motus.26.30.34.76. Mundus.14. Nomen.72. Notio.4. Obedientia.9. Obiectum.5.6.7.9.10.11. Obliqui.1.

5 Pluralitas est causa diuersitatis in simplicibus: in compositis autem econuerso. Trin.13.o. Obseruantia.2. Operatio.31. Oppositio.17. Oratio.11. Ordo.12. Pars.11.17.19.39.40. Passio.28.55.56.57. Patruus. Pax.3.9. Peccatū.33.52.61.74.154.159. Poenitentia.55. Planetę.2. Pluralitas.2. Post predicamētum. Poª.62.63. Preceptum.19.34.155.

6 Materia secūdum se, nullius diuersitatis est causa: sed cum forma, diuersificat genus: & cum quātitate interminata, diuersificat indiuiduum. Trin.14.o./.16.c. Predicari.20. Princeps.20. Principium.7.10. Prius.6. Processio.3.4.12.14. Proportio.8.

7 Duplex diuersitas generis, sumitur a materia.s.ex diuersa analogia ad formam, vt in generalissimis: & vt perficitur a forma. Trin.14.c. Propter.6. Prouidentia.40. Pūctus.5. Purgatorium.2. Rarum.3. Ratio.57.59.54.61. Regula.3.4.

8 In uno diuersitas generis sumitur a forma, & includitur in diuersitate speciei . Virt.q.5.1.9m./.Met.5.lec.6.co.fi. Rēº.duº.528º. Rēo.21.52. Religio.94. Respectus.1. Reuerentia.2. Sacramentum.3.97. Scientia.D. Scientificum.2. Seditio.2. Sensus.10.28. Sermo.1.2. Sexus.1.1.3. Signum.4. Syllogismus.7. Symbolum.2. Similitudo.29. Simplex.4. Simplicitas.1. Synagoga. Solertia.5. Status.3.14.15. Stella.6. Substantia.8. Successio.7.

9 Materia secundum se, diuersificat genus: sed distinctio materię per quātitatē, diuersificat tantum indiuidua. 1ª.q.50.4.c./. 12ª.q.23.1.c./.q.54.1.1m./. Spū.8.c./. Met.5.lec.6.co.fi. Tabula.2. Tactus.3.7. Templum.3. Tempus.14.24.42. Theologia.2.

10 Diuersitas materię diuersificans formam: diuersificat speciem. 22ª.q.154.1.1m./.Ma.q.2.6.c. Tuba.1. Varietas.

11 Diuersitas materię secundum partes speciei, causatur a forma: sed secundum partes indiuidui, diuersificat formam. 2.d.32.q.2.3.6m. Vendere.18. Verbum.32. Veritas.30. Vegistiū.5. Virtus.47.48.50.61.62.107.116.117.120.145.159.163.165.172.214. Vnctio.27.37. Vnitas.20.38. Vniuersale.22.24.25. Volūtas.19.56. Vox.11. Vsura.118.314. Zelus 4.

12 Diuersa ratio receptionis, ratione materię, diuersificat genus: sed ratione formę, diuersificat speciem . Virt.q.5.1.9m.

Diuertere. Auersio.o. Luxuria.26. Recedē. Visus.7. Diues. Diuitię.o. Hereditas.4. Honor.35. Paupertas.2.6. Pythagoras.1. Vsura.179.195.202.282.

1 **DIVINATIO** non dicitur siquis pręnunciet ea quę ex necessitate eueniunt, vel vt in pluribus, quę humana ratione prenosci possunt ex causis: neque etiam siquis futura aliqua contingentia, deo reuelante cognoscat. tunc enim non ipse diuinat.i.quod diuinum est facit: sed magis quod diuinum est suscipit . 22ª.q.95.1.c.fi./.Isa.3.co.2.fi. Armus. Augurium.o. Demon.72.c. Diuinatoria.

2 Considerare huiusmodi effectus contingentes in seipsis anteq; fiant, nō est alicuius diuini, sed est dei proprium. qui solus in sua ęternitate videt ea quę futura sunt quasi presentia. 22ª.q.95.1.c./.Isa.3.co.2.fi. Diuini. Futurū.o. Python.4. Predicere. Prenūciare.

3 PECCATUM ./.Siquis huiusmodi futura prenunciare, aut prenoscere quocunq; modo presumpserit, nisi deo reuelante: manifeste vsurpat sibi quod dei est, & ex hoc aliqui diuini dicuntur . 22ª.q.95.1.c./. Isa.3.lec.4.prinº.

4 Diuini enim dicti sunt, secūdum Isidorum, quasi deo pleni . diuinitate enim se plenos simulant, & astutia quadam fraudulentię, hominibus futura coniectant. 22ª.q.95.1.c.

5 Homo habet naturalem inclinationē, ad cognoscēdū futura, secundū modum humanum: non autem secundum indebitum diuinationis modū. 22ª.q.95.1.3m.

6 Diuinatio non dicitur ab ordinata participatione alicuius diuini: sed ab indebita vsurpatione eius quod dei est. 22ª.q.95.1.c.1m./.Isa.3.lec.4.prinº.

7 Si huiusmodi diuinatio causetur ex reuelatione demonum, cum quibus pacta habētur, vel expressa, quia ad hoc inuocantur, vel tacita, quia hmōi diuinatio extenditur ad id, ad quod se non potest extendere: erit diuinatio illicita & superstitiosa. 22ª.q.95.6.fi.

8 Sicut grauiter peccant, qui id quod est dei creaturę impendunt, per idolatrię cultum: ita grauiter peccant qui ea quę a deo expetenda sunt, auxilio demonū implo-

rahe:& hmői est vaticinatio de futuris: similiter in his sicut & in aliis operibus magicis in quibus complemē- tum operis, ex virtute demonis expectatur, est aposta- sia a fide: propter pactum initum cum demone, tacite vel expresse vel vbotenus, q inuocatio intersit: vel fa- cto aliquo, etiam si sacrificia desint. 2.d.7.q.3.2.c.

9 Dicitur etiam diuinatio, si fiat consilio vel auxilio de- monum qualitercunq;, per quod possunt aliqua futu- ra predicere: vel quorum ipsi sunt causa: vel que ipsi sciūt per reuelationem bonorum angelorum: vel que ipsi sciunt naturali cognitione vel ratione in iis que habent causas determinatas in natura latentes nos, & notas eis: tum propter perspicacitatem intelligen- tie: tum propter experimentum longi temporis: & ta- men semper est peccatum inquirere ab eis: & est apo- stasia a fide: vt dicit Augustinus: & hoc propter tria. s. quia quāuis demones vera dicant: tamen semper intē- tio eorum est ad fallendum: & quia certitudinalem co- gnitionem habere non possunt de futuro, nisi per re- uelationem: & quia non possumus simul esse partici- pes donorum dei & diaboli. I sa. 3. lec. 4. fi.

10 Diuinatio igitur est indebita vsurpatio prenunciandi futuros euentus. 22e.q.95.1.o./2.d.15.q.1.3.4m./.§. 3.c°.154.co.5./.I sa.3.lec.4.prin°.

11 Diuinatio semper est peccatū: quia semper in malam partem accipitur fm Hieronymum. 22e.q.95.1.c.fi./. §.3.c°.154.co.5./.I sa.3.lec.4.prin°.

12 Omnis diuinatio prouenit ex operatione demonum: ideo est species superstitiōis. 22e.q.95.2.o./.3.c. pn°./. 2.d.15.q.1.3.4m./.§.3.c°.154.co.4.5. Prestigiū. o. Sors. o. Superstitio.1.3.6.

13 Diuinatio est species curiositatis, ratione finis: sed quo ad modum operis, est species superstitionis. 22e.q. 95.2.1m.

14 Genus diuinationis triplex. s. necromantia, auguriū, & sortilegium: quorum quodlibet multas habet spēs. 22e.q.95.3.o./.Opus.25.c°.4.

15 Diuinatio facta per inuocationē demonū, per astra, somnia, auguria, vel sortes, non est licita, sed supersti- tiosa. 22e.q.95.o./.q.96.1.o./.2.d.15.q.1.3.4m./.§.3. c°.154.co.5./.Gal.4.lec.3.co.2.

16 Demones possunt diuinari verum tripliciter. s. subtili tate nature, reuelatiōe, & experiētia. 1a.q.64.1.5m./. 22e.q.172.5. 1m./.6.o./.2.d.7.q.2.2.o./.§.3.c°.154. co.4.5./.I sa.3.lec.4.prin°.

17 Diuini dicuntur, qui. s. sibi actum dei vēdicant in pre- dictione futurorum, & precipue quantum ad cultū fal sorum deorum. I sa.8.lec.3.co.2.

Diuinatoria. Diuinatio.o. Magi.o. Sors.3. Diui nitas. Corpus.68. Deitas.o. Demon.21.22.89. Deuo tio.7. Deus.o. Dii. Diuinatio.4. Diuinū. Eucha.122. Heresis.38.90. Humilitas.17.19. Iudei.18.19. Ma- ria.30. Mutatio.11. Passio.90.100. Christ.35.37.c. Diuino. Deitas.1. Python.o.

DIVINVM predicatur de essentia: & de personis di- uinis. 3a.q.16.3.5m./.3.d.7.q.1.2.3m. Abiectus. Abicere. Abstractio.13.17.c. Abstractum.1.9. Ace- cidia.2.4. Accusatio.24. Actio.121. Actor.o. Adiua- re.1.7.c. Affectio.2. Agēs.N. Agiographe.2. Ala- titudo.2. Ambra. Amicitia.13. Amor.1.c. Analo- gia.1.c. Angelus.140.141.146.222.238.245.273. 306.314.c.374.392.c.418.430.454.461.604. Ani- ma.156.159. Antichristus.6. Appropriatio.o. Ars. 7. Assistere.2. Attributa.o. Audacia.19. Auxilium. D. Baptismus.144.c. Beatus.49. Character.11. Cha ritas.124.130.139.152. Castitas.11. Causa.69. Che rubin.1. Cinis.3. Commune.1.2.3.4.9. Conceptio. 27. Confessio.24.25.90. Constructio. Cōtemplatio. 1.3.c.27.28. Corpus.58.68. Credere.3. Cultus.1.c. 15.c. Datio.1.19.c. De.6. Debitum.26. Decretiste. Deitas.o. Delectatio.103. Demon.22.46.85. Deuo- tio.5.6.7.13. Deus.o. Dicere.2.4.c. Differre.10. Di- spositio.30. Distinctio. D. Diuinatio.o. Diuinitas. Do- num.13.22. Duratio.9.10. Electio.31. Episcopus. 12. Excommunicatio.25.26.27. Exitus.o. Experien tia.9.c. Factum.1.2. Falsitas.12.24. Fides.19.62. Filiatio.15.c. Finis.17.66.c. Forma.167.B. For- titudo. Frenum. Futurum.6. Generatio.51.c. Ge- nus.21. Gratia.19.65.128. Habere.2.3. Heresis. 28.85.90.98. Hierarchia.1. Hostiarius. Iesus.1. Ignis.21. Imago.14.18. In.14.c. Indigentia.3. Indiuiduum.43. Ingenitum.1.4. Intellectus.290. c.293.c. Iudicium.19.21.28.57.c. Iuge. Iuramen- tum.4.8. Iuriste.o. Ius.4.13.16. Laus.21. Lex.15. Liber.16.19.29. Logica.7. Lumen.21.22.25. Ma nifestatio.1. Maria.40. Mathias.10. Matrimonium. 23. Mendacium.18. Metaphysica.1.16. Metapho- ra.6.7. Minister.5.6.8.c. Miraculum.3.49. Missio. 3.43. Moyses.1.2. Natiuitas.21.22. Natura.2.18. 35. Nocere.10. Nomen.15.45.c. Notio.1. Numerus. 21.c. Officium.11.c. Operatio.25. Oppositio.15. Oratio.47. Ordo.32.c.45.74. Origenes.3.5. Origo. o. Pars.46. Passio.93. Pater.4.c. Paulus.3. Pax. 10. Peccatum.1.9.11.13.44.45.75.121.169.200. 202. Periculum.5.7. Persona.17.c. Physica.5. Pie tas.10. Possessio.5.14. Potentia.45. Potestas.5. Preceptum. A. Predestinatio.13.14.45.49. Predi- camentum.4.5. Predicari.37.c. Prelatio.18.25. Presumptio.13. Principatus.10. Principium.13. c. Priuatio.12.13. Processio. D. Producere.1.2. Prophetia.3.4.15.48.49.56.65.66.80. Proprietas. 2. Pulchritudo.12.c. Rancor. Raptus.6.10.c. Re- ligio.18.25.69.c.90.c. Reprobatio.o. Resurrectio. 40.c.50.c. Reuerentia.3.c. Sabbatum.1.2.6.15. Sacerdos.6.8. Sacramentum.128. Sacrificium.7. Sal uari.14.15. Sanctus.8.9. Sapientia.1.27.c. Scien- tia.60.156.c. Scriptura.1.c. Scrutatio. Sensus.37. c. Simonia.29. Societas.4. Spes.44.66. Spiritus.28. Suppositum.10.c. Tempus.29.30.39. Theologia. o. Timor.71. Transumptio. Tributum.5.6. Velum. 2. Verbum. D. Veritas.36.c. Virtus.66.c.78.c.136. 151.184.c.247.c. Vita.27.41.57.78.c. Vnctio.31. Vniuersale.26. Vsura.5.9.14.78.c.188.231.233. 235.236.237.244.250.287.290.291. Christus.6.9. 12.35.37.44.47.49.69.71.77.113.132.

DIVISIO duplex, scilicet secundū quan titatem, & secundum for- mam: prima est posterior vno: secunda vero prior: ideo diffinit vnitatem. 1a.q.30.3.c./.1.d.24.q.1.3. 3m./.2.d.18.q.2.1.c./. Po.q.9.7.c.co.4./.Opus.42. c°.2.fi./.Met.4.lec.3.co.1./.Li°.10.lec.5.co.3./.Phy. 3.lec.12.co.2.fi. Abstractio.1. Accidens.84.85. 93.102. Actus.26.27.

2 Diuisio duplex. s. secundum partes quantitatiuas: & resoluendo per alterationem. Met.5.lec.3.co.2./. Lec 13.prin°. Addere.12.14. Affirmatio.3. Agens.D. Amor.255.285.

3 Ratio diuisionis quantitatis & mensure, prius sunt in quantitate discreta, q in continua. 2.d.24.q. 1.3.3m.

4 Ratio quantitatis inuenitur proprie in illis tantum, que secundum se diuiduntur: & sic non conuenit deo. 1.d.29.q.1.1.1m.

5 Diuisio conuenit quantitati virtutis, extrinsece tantū, tripliciter. s. secundum numerum obiectorum, secun- dum intensionem actus, vel secundū modos agendi.

2.d.17.q.2.1.c./d.19.q.1.1.1^{m}./q.4.1.1^{m}. Angelus.106.127.268.348.

6 In carentibus dimensione, impossibile est, aliam esse diuisionem, nisi per formam, quę facit diuersitatẽ spẽi. 4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3^{m}. Anima.206.348.349. Appetitus. D. Baptismus.23.

7 Continuum mathematice diuiditur in infinitum, secundum eandem proportionem: non autem secundũ eandem quantitatem sed per minorem. 1^{a}.q.48.4. 3^{m}./.12^{e}.q.85.2.c./.2.d.30.q.2.2.c.co.3./.ꝑ.3.c^{o}.12. 2^{m}./.Ma.q.2.12.c./.Phy.lec.9.co.24./.Li^{o}.3.lec.9.co.4. Bonitas.25.39.c̃.202.209. Charitas.60. Cœlũ.20. Cerimonia.7.8.

8 In diuisione continui, non fit aliquid de nouo: sed qđ erat multa in potentia, & vnum in actu, fit multa in actu.3.d.21.q.1.ar.1.q.1.5^{m}. Contrita. Contritio.1. Corpus.1.44. Dauid.3. Deus.105.146. Diapsalma.

9 Vnumquodq; potest per se diuidi, secundum illud qđ in eius ratione continetur: non autem per alia. 12^{e}.q.95.4.c. Differentia.24. Dimensio.6.c̃.

10 Diuisio secundum rationem duplex. s. generis in spẽs, & speciei in genera. Met.3.co.5.f. Dispositio. D. Distinctio.o. Diuisim.

11 Res diuiditur per se per id solum quod cõuenit ei secũdum genus. 12^{e}.q.18.7.c./.1.d.37.q.1.2. 2^{m}./4.d.41.ar.2.q.2.c./.Po^{a}.q.10.5.c.co.2. Diuisiuũ. Diuisoria. Ebrietas.6. Ens.1.c̃. Enunciatio.3.4. Epyichia.6. Aequiuoca.3.c̃. Esse.50.

12 Diuisio generis in species per differentias proprias, est tantum vna: sed diuisio subiecti in accidentia, põt esse multiplex.2.d.42.q.2.ar.2.q.1.1^{m}. Falsitas.7. Phantasia.1.2. Fides.40.41. Fortitudo.8. Fractio.4. Generatio.54. Hęresis.39. Idem.o.

13 Commune dupliciter diuiditur. s. per differentias in species, & ęqualiter, vt vniuocum: vel secundum modos, & inęqualiter, vt analogum.2.d.42.q.1.1.c./4.d.38.q.1.ar.2.q.1.c.1^{m}./.Ma.q.7.1.1^{m}. Imperfectio.1. In.10. Indiuisibile.2.

14 Partes diuisionis vniuocę, sunt coęquę ẽm rõnem generis: licet altera earum sit prior ẽm rem: sed in analogis, vna earum semper est prior re & ratione. 12^{e}.q.61.1.1^{m}./.2.d.42.q.1.3.c./.3.d.33.q.2.ar.1.q.1.2^{m}./.Ma.q.7.1.1^{m}./.$Periher^{ie}$.lec.8.p̃n^{o}. Indiuiduũ.1.3.4.5.9.11.12.15.16. Indiuisibilẽ.o. Infinitũ.11. Inobedientia.2. Intellectus.17.34.77.80.273.

15 Omnis pluralitas sequitur aliquam diuisionem. 1^{a}.q.30.3.c./.Po^{a}.q.9.7.c.co.3. Hypostasis.3. Lex.160. Locus.8.

16 Actio est indiuisibilis ẽm essentiam, & diuisibilis per accidens. s. secundum intensionem, locum, tempus, & hmõi.3.d.33.q.1.ar.3.q.1.1^{m}. Logica.5. Mamona. Mare.4. Materia.28.32.39. Mediũ.12. Mendacium.6. Mistio.4. Modalis.1.

17 Omnis diuisio durationis accidit ex motu, per quẽ fit successio prioris & posterioris.2.d.2.q.1.1.5^{m}.

18 Per operationem animę diuiduntur ea quę ẽm rem coniuncta sunt: & econuerso.3.d.27.q.2.ar.4.q.2.c./.ꝑ.2.c^{o}.74.3^{m}./.Veri.q.16.1.10^{m}./.R.o.lec.3.co.4./.Met.lec.10.co.2.f./.Li^{o}.3.lec.7.f./.Li^{o}.7.co.2.f./.Anima.3.8^{m}./4.c./.Anima.3.lc.8.co.4./.Lec.12.f. Motus.74.75. Nomen.66.67. Omnis.4. Ordo.70. Pars.1.9.10. Peccatum.33.69.185.

19 Diuisorum ex opposito aliqua sunt simul secundum rem, & secundum rõnẽ, vt spẽs animalis, & coloris: aliqua simul secundũ rõnem: sed vnum est prius secũdũ rem, vt spẽs numeri, figurę, & motus: aliqua quoq; vnũ est prius alio ẽm rem & ẽm rõnẽ, vt substantia accidẽte. 1^{a}.q.77.4.1^{m}./.12^{e}.q.29.2.1^{m}./.$Periher^{ie}$.lec.8.p̃n^{o}. Pœna.24. Per accidens. Persona.7. Pharisęus. Politia.1.5.6. Potentia.49. Princeps.19. Quantitas.6.7.9.12.19.21.24.32. Ratio.51.

20 Membra diuisionis per oppositas rõnes, possunt coincidere realiter: non autem diuisionis quę est per oppositas res.1.d.1.L.p̃n°.3^{m}./4.d.1.ar.1.q.2.1^{m}. Rex.1.2.3. Sacramentũ.136.c̃. Separatio.o. Signũ.7. Substantia.1.c̃. Terręmotus.6. Traductio.1. Trinitas.4. Veritas.24. Verum.3. Virtus.171.c̃. Visio.23. Vita.10.14.42.43.

21 Diuisio doctrinę de rebus & signis, est per oppositas rõnes. s. absoluti & relatiui: non aũt per oppositas res.1.d.1.L.p̃n^{o}. Vnitas.1.4.15.c̃. Diuisiuũ. Canis.2. Diuisoria. Sors.2.3.5.

1 DIVITIAE duplices. s. corporales, & spũales, secundę sunt verę, nõ autem primę. 22^{e}.q.126.1.3^{m}./.1^{e}. Thi.6.lec.4.p̃n^{o}.

2 Diuitię duplices. s. naturales, & artificiales: primę appetuntur finite: secundę dum habẽtur appetuntur finite: sed dum non habentur, infinite. 12^{e}.q.2.1.c.3^{m}./.q.30.4.o. Abdicatio. Abiicere. Abrenunciatio. Accusatio.17. Afferre. Auaritia.11.16.25. Beatitudo.38.68.

3 Vsus diuitiarum duplex. s. tenere, & dare: & hic est pñcipalior. 1^{e}. Thi.6.lec.4.co.2. Beneficium.21. Bonitas.T.

4 Diuitię causant tria mala: quę vitantur per paupertatem. s. solicitudinem, elationem, & amorem earum. 22^{e}.q.188.7.c./.ꝑ.3.c^{o}.133. Decimę.16. Eleemosyna.6. Felicitas.7. Fortuna.4. Hęreditas.4. Honestum.3.

5 Diuitię nõ sunt finis iconomicę: sed bene viuere. 22^{e}.q.50.3.1^{m}./.1^{e}.Thi.3.lec.2.p̃n^{o}./.Ethi.co.f.

6 Diuitię inquantum prosũt ad virtutes, sunt bonę: sed sunt malę inquantum impediunt: similiter & paupertas. 22^{e}.q.126.1.3^{m}./.ꝑ.3.c^{o}.133./.141. Honor.4.19.21.22.35. Iactantia.5. Incontinentia.1. Liberalitas.1.c̃.

7 Deus dat aliquibus abundantiã diuitiarũ, vt meritum bonę dispensationis acquirant. 22^{e}.q.117.1. 1^{m}./.q.186.1.3^{m}. Liberum.1. Memoria. Misericordia.10.32. Mundana. Paupertas.2.6.7. Pinguedo.

8 Difficile est inter diuitias, charitatem seruare: quia impediunt eam principalr̃ alliciẽdo animum, & distrahẽdo. 22^{e}.q.186.3.4^{m}./.q.188.7.c. Pythagoras.1. Pręlatio.3. Princeps.22. Religio.30.c̃.102.

9 Diuitię sunt viles, vanę, & mutabiles: & ideo debent cõtemni. 22^{e}.q.126.1.3^{m}./.Isa.2.co.4. Spes.30.

10 Diuitię de consilio abdicãtur per perpetuam paupertatem, delitię carnis per perpetuã castitatẽ: & superbia vitę, per obediẽtię seruitutem. 12^{e}.q.108.4.c.f./.22^{e}.q.186.6.o. Thesaurus.o. Verbum.72.

11 Diuitię dicuntur pinguedo triplici rõne. s. propter sterilitatem, propter ventositatẽ, & inutilitatem. Isa.17.lec.1.f. Virtus.170. Vsura.189.195.202.282.

1 DIVORTIVM semper est celebrãdum inter eos qui non possunt coniungi matrimonio.4.d.41.ar.5.q.1.o./.L.f.

2 Vterq; cõiugum ad paria iudicatur in diuortio: sed nõ ex pari causa.4.d.35.4.o./.5.3^{m}. Accusatio.23.

3 Post diuortium propter fornicationem, non licet vni coniugum nubere, quandiu viuit alter: sed potest sibi reconciliare vxorem: quia ecclesia non cogit, sed dat licentiam.4.d.35.5.6.o./.d.39.6.c.1^{m}./.1^{e}. Cor.7.lec.2.co.1./.Lec.3.co.3. Debitum.17.20.21.27. Dispensatio.18. Fornicatio.6.8.c̃. Ioannes.9. Matrimonium.74.c̃.133.c̃. Votum.63. Vxor.R.

Diurnum. Aquila. 1. Cœlum. 91. Contrarium. 32. Dies. o. Luna. 3. Diutinum. Patientia. 3. Diutius. Abstinentia. 7. Diu. Diuturnitas. Purgatorium. 6. 7. Vita. 40. 41.

DIVTVRNITAS auget amorem amici præsentis, absentis autem diminuit. 22ᵉ. q. 49. 2. 2ᵐ. Actio. 4. 16. Aureola. 10. Constantia. 5. Contemplatiuus. 1. Dæmon. 74. Difficile. 12. Diu. Dolor. 9. Frequentia. Ira. 32. 41. 69. 76. Laurentius. 3. Pœna. 72. 74. Pœnitentia. 20. Perseuerantia. 2. 4. 9. Prolixitas. Purgatorium. 6. 7. 9. Qualitas. 7. 14. Semper. Sempiternum. Tarditas. o. Vita. 33. 40. 41. 49. 71. 82. 83. Vnctio. 27. Diuulgatio. Circũcisio. 17. Euangelium. 2. Lex. 7. Obligatio. 2. Præceptum. 122. Promulgatio. o.

1 DOCERE est actus vitæ actiuæ, quo ad actũ exteriorem, & interiorem, vt dirigit ad opus: sed est actus contemplatiuæ, ſm actum interiorem absolute. 22ᵉ. q. 181. 3. o. /. 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 1. 3ᵐ. /. Veri. q. 11. 4. o. Adam. 19.

2 Docere est actus charitatis, & misericordiæ. 4. d. 49. q. 5. ar. 4. q. 3. 1ᵐ. /. 2ᵐ. /. ar. 5. q. 1. 1ᵐ. Anadochus.

3 Docere dicitur dupliciter. s. principaliter infundendo lumen, & instrumentaliter dirigendo. Secundum conuenit angelis illuminando alios de reuelatis, & homini exterius adminiculando, proponendo exempla, vel applicando principia conclusioni: primum autem soli Deo. 1ᵃ. q. 107. 1. o. /. q. 117. 1. o. /. 22ᵉ. q. 173. 2. c. /. 3ᵃ. q. 69. 5. 2ᵐ. /. 2. d. 9. 2. 4ᵐ. /. d. 28. 5. 3ᵐ. /. 3̃. 2. cᵒ. 75. fi. /. Ioᵒ. 4. cᵒ. 17. 13ᵐ. /. 13ᵐ. /. Veri. q. 11. 1. o. /. 3. c. /. Ma. q. 16. 12. 5ᵐ. /. Spiritu. 9. 7ᵐ. /. Anima. 4. 6ᵐ. /. quol. 11. 1. 1ᵐ. /. Opus. 19. cᵒ. 4. co. 5. fi. /. Matth. 23. co. 5. /. Ro. lec. 6. co. 6. Angelus. 422. c̃.

4 Christus conuenienter multa docuit in parabolis propter tria. s. tum quia connaturale est homini, per sensibilia deuenire in cognitionem intelligibilium: tum propter simplicitatem quorundam audientium, tum etiam vt indignis diuina mysteria occultarentur. 3ᵃ. q. 42. 3. o. Dionysius principio.

5 Docere per modum exhortationis priuatæ, conuenit mulieri, non autem publice prædicare. 22ᵉ. q. 177. 2. o. /. 3ᵃ. q. 55. 1. 3ᵐ. /. q. 67. 4. 2ᵐ. /. 1ᵉ. Cor. 11. co. 6. fi. /. cᵒ. 14. co. 21. /. 1ᵉ. Thi. 2. co. 8. /. Titum. 2. co. 3.

6 Nullus potest seipsum proprie docere. 1ᵃ. q. 117. 1. 4ᵐ. /. Veri. q. 11. 3. o. Animal. 48. Apostoli. 7. Ars. 45. 46.

7 Docere habet duplicem materiam. s. scientiam, & discipulum: ideo construitur cum duplici accusatiuo. 22ᵉ. q. 181. 3. c. /. Veri. q. 11. 4. c. Aureola. 19. c̃. Baptismus. 144. c̃. Cathecismus. o. Cognitio. 37. Coniunctio. 8.

8 Ad docendum alios in diuinis tria requiruntur, scilicet plenitudo cognitionis, vis probandi, & pronunciatio. 22ᵉ. q. 111. 4. c. Credere. 10. 29. Dialectica. 2. 3. Doctrina. o. Doctor. o. Elephas. 1. 2. 3. Eruditio. Exorcismus. 12.

9 Sacra doctrina docetur dupliciter, scilicet legendo, & prædicando. Et vtroq; modo docens in mortali, peccat mortaliter. 4. d. 19. q. 2. ar. 2. q. 2. 4ᵐ. /. Psal. 49. co. 8. fi. /. Psal. 50. co. 13. Exordium. 2. Finis. 84. Galilea. 3. Gloria. 17.

10 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ. q. 33. 5. c. fi. /. q. 60. 2. 3ᵐ. /. Matth. 7. co. 2. /. Io. 8. co. 3. /. Ro. 2. co. 2. fi. F Duᵒ. 519ᵒ R fiᵒ. sicut duᵒ. 796ᵒ. Ieiunium. 7. 13. Illuminatio. o. Imperator. 5. Instructio. Iuramentum. 24. Logica. 8. Loqui. 3. Magi. 1. 4. 19. c̃. Malum. 7. 8. Medicus. 3. Misericordia. 25. Officium. 1. Oratio. 4. 6. 97.

11 Prædicator docendo debet facere tria, scilicet instruere, delectare, & flectere. 22ᵉ. q. 177. 1. c. /. Opus. 19. cᵒ. 14. Præceptum. 44. 139. Prædicare. o. Prælatio. 9. Processio. 15. Prudentia. 83. Religio. 81. 93. c̃. Sapientia. 9.

12 Qui quod docendum est tacet, peccat ſm glosam. Opus. 19. cᵒ. 3. co. 3. Scandalum. 15. Scriptura. 19. Simonia. 26. Studium. o. Vita. 29. 31. 67. Christus. 111. 147.

1 DOCILITAS est aptitudo bene acquirendi rectam opinionem ab alio, sicut solertia a seipso. 22ᵉ. q. 48. c. /. q. 49. 3. o. /. 4. c. /. Psal. 2. co. 7. Exordium. 2. Prudentia. 10. 48. Temeritas. 3.

2 Docilitas ſm aptitudinem, est a natura. Sed ad eius consumationem, plurimum valet studium. s. solicite, frequenter & reuerenter, animum applicando documentis maiorum, non negligendo ea per ignauiam, nec contemnendo per superbiam. 22ᵉ. q. 49. 3. 2ᵐ.

1 DOCTOR primus & principalis doctrinæ spiritualis & fidei, fuit Christus. 3ᵃ. q. 7. 7. c. Allicere. Auditor. 1.

2 Christus fuit verissime doctor, martyr, & virgo. 22ᵉ. q. 152. 4. c. /. 4. d. 49. q. 5. ar. 4. q. 1. 1ᵐ. /. ar. 5. q. 1. c.

3 Quia catholicæ veritatis doctor, non solum prouectos debet instruere, sed ad eum pertinet etiam incipientes erudire: propositum nostrum in hoc opere est, ea quæ ad christianam religionem pertinent, eo modo tradere, secundum quod congruit eruditioni incipientium. 1ᵃ. Prolo. principio. /. 22ᵉ. q. 189. 1. 4ᵐ. Aureola. 10. 17. c̃. Autor. o. Blasphemia. 14. Cathedra. 1. 2. Cœlum. 54. Consuetudo. 7. Credere. 29. Diffinitio. 8. Docere. o. Doctrina. 1. 3. 9. 10. 19. Dubitatio. 4. Episcopus. 21. Excommunicatio. 33. Habitus. 15. Ieiunium. 7. Iuramentum. 24. Lectoratus. 7. Magister. o. Medicus. 3. Moyses. 3.

4 Autoritas sacræ scripturæ, autoritati cuiuscunq; doctoris præfertur. 1ᵃ. q. 1. 8. 2ᵐ. /. Phy. 8. lec. 3. principio.

5 IN PHILOSOPHIA /. Autoritates sanctorum doctorum in philosophia, non plus valent, q̃ dicta philosophorum quos sequuntur. 2. d. 14. 2. 1ᵐ. Mutuus. 2. Officium. 1. Ordo. 84. Origo. 5. Pœnitentia. 92. Philosophia. Porta. 1. Prædicare. o. Prædicator. o. Religio. 44. 81. 93. c̃. Reuocare. Sacramentum. 47. Sagitta. 2. Scriptura. 3. c̃. Sensualitas. 7. Sexus. 7. Theologia. 2. 17. 20. 33. Vita. 40. Vitiositas. Vsura. 5. c̃. Christus. 201. 210.

1 DOCTRINA tripliciter est occulta. s. ex intentione docentis, propter inuidiam vel turpitudinem rei: secundo quia paucis ostenditur: tertio ex modo. s. figuraliter. Sed doctrina Christi, fuit occulta, tertio modo tantum. 3ᵃ. q. 42. 3. c.

2 In doctrina sacra, multa occultantur, maxime infidelibus, ne irrideantur. 1ᵃ. q. 1. 9. 3ᵐ. fi. /. 22ᵉ. q. 40. 3. c.

3 Christus noluit scribere doctrinam suam, triplici ratione. s. propter dignitatem Christi, propter excellentiam doctrinæ, & propter spiritualitatem eius. 3ᵃ. q. 42. 4. o. Acolitus. 8. Addiscere. o. Amor. 57. Apertio. 1. Apostoli. 35. Aqua. 3. 4. Areus. 1. Argentum. 2. Argumentum. 6. 7. Aureola. 20. Baptismus. 239. Cantus. 5. Credere. 11. 29. Dauid. 3. Decimæ. 7.

4 Doctrina Christi fuit confirmata dupliciter. s. sanctitate vitæ, & miraculorum operatione. Opus. 60. cᵒ. 11.

5 Diuina doctrina dicitur aqua, triplici ratione. s. quia infirmos sanat, inquinatos mundificat, & sitientes satiat. Isa. 55. fi.

6 Diuina doctrina dicitur vinum triplici ratione. s. quia pungit arguendo, inflãmat accendendo, & inebriat consolando. Isa. 55. fi.

7 Diuina doctrina dicitur lac, triplici ratione. s. propter

pulchritudinem, propter dulcedinem, & propter sumendi facilitatem. 22e.q.129.1.4m./.Isa.55.fi.

8 Doctrina Dei dicitur aqua quincupliciter. s. quia abundat, refrigerat, fœcundat, conformatur omnibus & velociter portat. Isa.32.fi. Dialectica.3. Diffinitio.8. Disciplina. Diuisio.21. Docere.o. Doctor.o. Documentum. Euangelium.6.8.

9 Docere sacram doctrinam est simpliciter melius, q̃ impendere particularem curam salutis. quol.1.q.7.2.o. Fides.27.39.58.c̃. Fimbria. Fons.1. Fortitudo.56. Gratia.123. Infidelis.13. Ioannes.10.13. Iurisprudentia.o. Iustificatio.49.

10 Episcopi & doctores, in aliquo casu, necessitate imminente, debent intermisso proprio officio doctrinę, particulariter intendere saluti animarum. quol.1.q.7.2.c. Iac.2. Lectoratus.6.7. Lex.118. Manipulus.2. Miraculum.40.41.48. Missio.32. Mulier.18. Nobilitas.8. Passio.117. Plato.1. Preceptum.38.44.48.98.103.144. Predicata.14. Prelatio.21.

11 Effectus doctrinę spiritualis duplex. s. conuersio ad Deum, & operatio iustitię. Psal.22.co.1.fi. Purgatio.1.

12 Consideranimus sacrę doctrinę nouitios in iis quę a diuersis conscripta sunt, plurimum impediri tripliciter. s. propter multiplicationem inutilium quęstionum, articulorum, & argumentorum, & quia ea quę sunt talibus necessaria ad sciendum, non traduntur secundum ordinem disciplinę, sed sm q̃ requirebat librorum expositio, vel sm q̃ se prebebat occasio disputandi, & etiam quia frequens eorundem repetitio, & fastidium & confusionem generabat in animis auditorum. 1a. prolo. principio. Religio.80.c̃. Resistere.6.

13 Doctrina sacra deprauatur tripliciter. s. exponendo de alio, vel ad aliud, vel diminuendo. Matth.4.co.5.fi. Reuocare.

14 Doctrina ostenditur esse vera, per hoc q̃ consonat rationi. Et similiter lex. 12e.q.98.1.c. Sanctus.9.10. Scientia.69.75.76.

15 Doctrina est comendabilis ex tribus. s. ex effectu, obiecto, & opposito. 1e. Cor.7.co.10. Scriptura.o. Sensus.37.c̃.

16 Nullus q̃tuncunq; sapiens debet repellere doctrinam q̃tuncunq; parui. Io.9.lec.3.fi. Symbolum.10. Simonia.26.c̃.

17 Doctrina duplex. s. rerum vt de fide, vel de moribus: & verborum, vt expositio scripturę. Psal.48.co.1.fi.

18 Doctrina tripliciter impeditur. s. varietate temporis, loci, & linguarum, non autem doctrina Christi. Psal.18. co.2. Synagoga.

19 Homo adiuuatur & impeditur interius a doctrina dupliciter. s. propter virtutem & culpam doctorum, vel auditorum. 22e.q.177.1.3m./.q.189.1.4m./.10.o./Opus.20.Lio.4.co.11./.Psal.50.co.15. Spes.33. Subdiaconus.3. Theologia.o. Templum.15. Testis.2.11. Verbum.66.c̃. Veritas.33.34. Vestis.3. Vita.29.31. Vmbra.3. Vsura.14. Christus.198.

20 IN COMMVNI./.Nomen doctrinę & disciplinę, ad inquisitionem cognitionis pertinet. Nam doctrina est actio eius, qui aliquid cognoscere facit. Disciplina autem est receptio cognitionis ab aliquo. Et debet esse a facilioribus. 22e.q.189.1.4m./.Posteriorum. lec.1. co.2.

Documentum. Docilitas.o. Iustificatio.49. Memoria.22. Pythagoras.4.5. Rudimenta. Sacramentum.61. Dogma. Heresis.4. Liber.7.

DOLABRVM non est causa rei artificiatę per virtutem propriam, sed per virtutem artificis a quo mouetur, & eam quodammodo participat. Po a.q.3.7.c.

Dolere. Angelus.595. Dolor.o. Ionas. Ira.47.48. Pœnitentia.40. Dolium. Eucharistia.59.

1 DOLOR est passio animę in appetitu sensitiuo vel intellectiuo. 12e.q.35.1.o./.3a.q.84.8.9.o./.q.85.1.c. Addiscere.2.

2 Oppositum videtur dicere. Veri.q.26.4.4m. ⌐ R sio. Dubio.530o. Afflictio.

3 Proprie dolor non est passio animę, quia nihil habet ex parte animę, nisi apprehensionem. Veri.q.26.4.4m. Aggrauatio.

4 Dolor interior, est simpliciter maior dolore exteriori. 12e.q.35.7.o./.q.37.1.3m. Amor.165. Angelus.595. Animal.63.

5 Maior est dolor in parte sensitiua ex lesione sensibili, q̃ redundet in ea ex ratione: & qui redundat ex ratione considerante corporalia, q̃ considerante spiritualia. 4.d.17.q.2.ar.3.q.1.c. Contemplatio.11. Contritio.o. Delectatio.T. Ingratitudo.11.

6 Dolor sensitiuus, est tantum de presenti: sed dolor intellectiuus est etiam de preterito & futuro. 4.d.17.q.2. ar.1.q.1.1m. Innocentia.16.

7 Dolores tactus, omnibus aliis doloribus preeminent. Ideo tantum eis debetur aureola, magis q̃ doloribus interioribus pro quibus proprie aliquis non dicitur martyr. 4.d.49.q.5.ar.3.q.2.c.4m. Iosias. Ira.38.48. Misericordia.18. Nemesis.2. Passio.39.

8 Dolor magis fugitur, q̃ ametur voluptas: quia minor est amor voluptatis, q̃ amor conseruationis sui, cui correspondet dolori. Fuga. 12e.q.29.3.1m./.q.35.6.b./.c.fi./.22e.q.123.11.c./.q.138.1.c./.q.1... 3m./.Virt. q.2.6.c.

9 Sicut dolor minuitur ex diuturnitate, sic timor ex premeditatione. 12e.q.42.5.c. Pœnitentia.1.18.28. c̃.69. Rugitus.

10 Innocentia patientis, minuit dolorem, quo ad numerum, quia non dolet de tot. Sed auget intensiue per se, quia magis indigne. 3a.q.46.6.5m./.3.d.15.q.2.ar.3. q.3.3m.

11 Dolor & tristitia, sunt tm̃ de contrariantibus voluntati. 1a.q.103.7.c.

12 Dolor de morte amici, est sensibilior. Ideo est vicinior ad resoluendum corpus in lachrymas, q̃ dolor de peccatis. 4.d.15.L.fi./.d.17.q.2.ar.3.q.1.c.1m. Tristitia.o.

13 Peccatores dolent in morte sua quadruplici ratione. s. propter temporalium amissionem: propter conscientię contradictionem: propter futurę glorię desperationem: & propter pœnę timorem. Isa.40.fi.

14 Tristitia est species doloris, consequens interiorem apprehensionem tm̃. Sed dolor consequitur ad omnem apprehensionem. 12e.q.35.2.o./.7.c./.3a.q.15.6.c./.3.d.15.q.2.ar.3.q.1.2.o./.Veri.q.26.3.9m./.4.4m.

15 Omnis dolor & tristitia, sm se sunt mala. Sed presupposita presentia mali, sunt bona. 12e.q.39.1.o./.q.59.3.o./.3a.q.15.5.6.o./.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.3m./.ar.3. q.2.c.fi./.4.d.49.q.3.ar.4.q.2.o.

16 Dolor & tristitia, possunt esse bona, honesta, & vtilia, ratione fugę mali. 12e.q.39.2.3.o./.3a.q.15.6.2m./.3m./.q.46.6.2m.

17 Impossibile est aliq̃ tristitiam vel dolorem, esse summum malum. 12e.q.39.4.o.

18 Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.73.4.o./.Ma. q.2.10.o. ⌐ Duo.531o. R sio. sic Duo.837o.

19 Dolor & gaudium sensitiui, nullo modo possunt esse simul, quia semper oriantur, saltem sm motum cordis sm dilatationem & constrictionem. 3a.q.84.9.2m.

20 Dolor de malo, contrariatur dolori de bono: sicut gaudium de malo contrariatur gaudio de bono. 4.d.17.q.2.ar.1.q.1.5m.

21 CAVSA. Ad dolorem requiruntur duo. s. coniunctio mali, & perceptio eius. 12ᵉ.q.35.1.7.c./q.41.3.c./3ª.q.15.5.6.o./3.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.

22 Malum coniunctum, est magis causa doloris & tristitie, q̃ bonum amissum. 12ᵉ.q.36.1.o.

23 Malum coniunctum, causat dolores vt finis, sed amor vt vnde principium primum, & aliquando concupiscentia. Sed odium, vt principium secundum. 12ᵉ.q.36.2.o./4.c. Costa.1. Delectatio.66. Innocentia.16. Ira.28.48. Mors.5.14.18.23.24.

24 Defectus lachrymarum, contingit quadrupliciter. Primo ex defectu doloris minoris de peccato, q̃ de damno temporali. Secundo ex abundantia doloris, lachrymas exiccantis, propter calorem concitatum. Tertio voluntate dolendi coram solo Deo. Quarto ex duritia complexionis. Et tantum primus est culpabilis. 4.d.15. L.s. Peccatum.192.

25 Appetitus vnitatis, non cuiuslibet, sed eius que est de perfectione nature, causat dolorem. 12ᵉ.q.36.3.o./3.d.15.q.2.ar.3.q.1.c.

26 Potestas maior, non tollens inclinationem, sed repugnans ei, causat dolorem, iniquum infert malum. 12ᵉ.q.36.4.o.

27 CHRISTI. Passio Christi, ratione defectus humani causat in nobis dolorem & tristitiam, sed ratione benignitatis Dei causat letitiam. 22ᵉ.q.82.4.1ᵐ.

28 In Christo fuit verus dolor sensibilis. 3ª.q.15.5.o./q.46.6.c./3.d.15.q.2.ar.3.q.1.o./Veri.q.26. 8.6./8ᵐ./5ᵐ./Opus.3.cᵒ.239.

29 Sensualitas & ratio Christi, dolebant de vulneribus eius. Ideo solet dici, q̃ mortem ratio Christi refugiebat. 3.d.15.L.7ᵐ./Opus.3.cᵒ.239.

30 Immo Christus s̃m rationem superiorem, gaudebat de passione & morte sua. Opus.3.cᵒ.239.

℟ Rño. Dubio.532ᵒ.

31 Sensualitas & ratio superior Christi, vt natura, dolebant de vulneribus eius: non autem vt ratio, propter bonum sequens. 3.d.15.L.7ᵐ./Opus.3.cᵒ.239.
Angelus.595. Auxilium.3. Clamor.5. Damnatio.8. c̃.29.c̃.41.c̃.

32 Dolor Christi in passione peruenit vsq; ad rationem superiorem. 3ª.q.46.8.o./3.d.15.q.2.ar.3.q.2.o./Veri.q.26.9.o./10.c.6./Opus.3.cᵒ.239.

33 Dolor Christi non impediebat delectationem fruitionis eius, nec econuerso. 3ª.q.15.5.3ᵐ./6.c./9.3ᵐ./q.45.6.c.6./2ᵐ./8.o./3.d.15.q.2.ar.3.q.1.3ᵐ./q.2.5ᵐ./q.3.c.2ᵐ./Veri.q.10.11.3ᵐ./q.26.10.o./8.10ᵐ./quol.1.q.2.2.c./quol.11.q.2.1.c./Opus.3.cᵒ.238.239. Delectatio.66. Demon.35. Fortitudo.44. Innocentia.16. Iosias. Laurentius.3.

34 Dolor Christi interior & exterior fuit maximus. 3ª.q.46.6.o./q.48.2.c./3.d.15.q.2.ar.3.q.3.o./Opus.3.cᵒ.238.239.

35 Christus doluit, pro omnibus peccatis simul. 3ª.q.46.6.4ᵐ. Limbus.1.6. Pœnitentia.36. Resurrectio.9. Christus.175.c̃.

36 Christus magis dolebat de miseriis nostris, q̃ de passione sua. 3ª.q.46.6.4ᵐ./3.d.15.L.q.6.2ᵐ./Opus.3.cᵒ.239.

37 Dolor Christi fuit maior dolore cuiuscunq; contriti. 3ª.q.46.6.3ᵐ./4ᵐ./3.d.15.q.2.ar.3.q.3.5ᵐ.

38 Christus dicitur nouissimus tripliciter. s. propter doloris acerbitatem, mortis turpitudinem, & impositi criminis magnitudinem. Isa.52.co.2.6.

39 Christus dicitur plenus doloribus tripliciter. s. propter morbi necessitatem, gratiarum effusionem, & nostram obligationem. Isa.53.co.1.6.

40 Dolor Christi fuit maior dolore Ade, si passus fuisset in innocentia. 3ª.q.46.6.3ᵐ./3.d.15.q.2.ar.3.q.3.6ᵐ.

41 Dolor & tristitia, nullo modo sunt in Deo. 1ª.q.20.1.2ᵐ./3.d.32.1.1ᵐ./℘.1.cᵒ.89.6ᵐ./Iᵒ.2.cᵒ.25.3ᵐ.

42 Mater Christi peperit sine dolore, & cum maxima iocunditate. 22ᵉ.q.164.2.3ᵐ./3ª.q.35.6.o.

43 Beati non dolent de malis que fecerunt. 12ᵉ.q.59.3.1ᵐ./3ª.q.84.8.c./4.d.43.ar.5.q.1.3ᵐ.
Dolosus. Arcus.2. Dolus.o. Machinatio. Venus.3. Vulpis.

1 DOLVS proprie accipitur tantum in malo, sed abusiue in bono. 22ᵉ.q.55.4.1ᵐ. Adulatio.4. Arcus.2. Astutia.1. Calumnia.o.

2 Dolus principaliter est in verbis. 22ᵉ.q.55.4.2ᵐ./5.c. Fallacia.o. Fallere.o. Fraus. Furtum.2. Iuramentum.18. Lingua.6.

3 Dolus fit tripliciter. s. corde, ore, & opere. Sed fraus proprie est tm̃ in factis. 22ᵉ.q.55.4.2ᵐ./5.c./q.111.3.2ᵐ./q.118.8.c.2ᵐ./Psal.11.co.3./Psal.16.co.1.
Matrimonium.116. Meretrix.6. Occultatio. Perfectio.1.2. Preceptum.108.

4 Quantum ad forum exteriorem ecclesie, accipitur dolus non latens in corde, sed aliquo modo per signa exteriora expressus: vt cum quis se alio nomine vocat, non autem q̃tum ad forum conscientie. 4.d.27.L.1ᵐ. Prudentia.35. Scienter.
Donare. Refrenare. Religio.96. Christus.85. Domesticus. Amicitia.13. Elephas.3.8. Matrimonium.3. Obedientia.42.43. Ordo.46. Pars.29. Passio.110. Preceptum.132.134.137. Testis.7. Votum.36.47.
Domitianus. Roma.2. Titus. Domicilium. Confes. 60.74. Domina. Maria.1. Natura.3.

1 DOMINATIO significat tria. s. libertatem rigidam, & inflexibilem gubernationem, & appetitum & participationem veri dominii. 1ª.q.108.5.2ᵐ. Angelus.551.577.579.617. Anima.260. Dominatus. Forma.70. Labor.7. Marchio. Potentatus.

2 Dominatio est primus ordo secunde hierarchie: quia dirigit & imperat quicquid in ministeriis diuinis per angelos agitur. 2.d.9.3.c.co.2./d.10.3.c./℘.3.cᵒ.80. co.3./Opus.3.cᵒ.126./Col.lec.4.6. Potentes. Poᵃ. 20. Regere.o. Virtus.265.

3 Dominationes precipiunt: potestates ordinant: & principatus dirigunt. 1ª.q.108.5.3ᵐ./℘.3.cᵒ.80.co.3./Ephe.co.25.
Dominatiuum. Dominatio.o. Dominium.o. Ius.11. Sedere.3.7. Potentatus. Potestatiuum.
Dñatus. Afferre. Dñatio.o. Dñiũ.o. Magistratus. Potentatus. Principatus.o. Princeps.o. Tyrannus.o.
Dominica. Annunciatio.7. Dies.17.c̃. Ieiunium.33.34. Oratio. D. Ordo.88.89.91.

1 DOMINICVS capi potest dupliciter. s. pro domino per participationem, & pro re domini. 3.d.7.q.1.2.o. Professio.2.3.

2 Dominicus potest predicari de qualibet re Christi, non aũt de homine Christo. 3ª.q.16.3.o./3.d.7.q.1.2.o.

1 DOMINIVM dicit tria. s. potestatem, ordinem, & terminum. Potentia.q.7.10.4ᵐ. Adoratio.10. Agere.3. Alienum.4.5.7.

2 Deus est principium & finis, & est realiter dominus omnium, quia creatura subiicitur ei realiter. 1ª.q.13.7.5ᵐ./3ª.q.35.5.c./℘.3.cᵒ.119. prinᵒ./Poᵃ.q.7.10.4ᵐ./11.3ᵐ./quol.1.2.c.6./Isa.lec.4.6. Ancilla.o. Angelus.162.181.233.448. Anima.160. Animal.70. Apostasia.5. Appropriatio.19. Autoritas.1. Basiliuus. Baptismus.204. Bonitas.105.

3 Dñium conuenit Deo realiter ab eterno, quo ad potestatem, non aũt quo ad relationes. Sed fundamentum

relationis dominii est potestas. 1a.q.13. 7.1m./6m./8. 1m./1.d.2.1.q. 8.2m./d.30.3. o./3.d.2.q.2. ar.1.q.3. 2m./Po a.q.3. 17.21m./q. 7.10.4m./11.3m./quol.9. 4.1m./Opus.3.co.220. Campsoria.9.Causa.96. Chrisma.1.Concubinatus.5.Coniunctio.6.

4 Voluntas habet dominium completum in actibus deliberatis. In preuenientibus autem deliberationem, habet dominium incompletum. 2.d.24.q.3.2.c. Corpus.35.Costa.4.Datio.1.15.Demon.118. Despoticu. Deuotio.11.Dominatio.o.Dominatus.

5 Sola creatura rationalis, habet dominiũ sui actus. 22e.q.1.1.2.c./q.6.2.2m./q.15.2.c./ꝑ.3. co.110. fi./111. 142.2m./Po a.q.9.1.3m. Dominicus.o.Dulia.2.Elementum.4.5.Eleemosyna.17.19.Episcopus.10. Eucharistia.6.Exactio.o.Experientia.12.

6 Homo est dominus suarum operationum, per intellectum & voluntatem. 12e.q.1.1.c./q.6.2.2m./q.21.2.c./q.109.2.1m./22e.q.158.2.3m./2.d.21.q.1.2.1m./d.25.1.c./d.35.4.c.3m./Veri.q.26.6.c./Veri.q.1.4.c. Forma.70.Homo.28.Honor.18.c̃.

7 Sumus domini nostrorũ actuum, ẜm q̃ possumus hoc vel illud eligere. Ideo non sumus domini appetitus vltimi finis. 1a.q.82.1.3m. Iacob.2.4.5.Ieiunium.18. Impedimentum.3.Imperator.1.7.Infidelis.1.Ioseph. 1.Iudei.10.18.44.Ius.21.Iustitia.90.Labor.7.Latria.6.Lazarus.1.Legatus.2.Legitimatio.3.Lex.11. 176.Libertas.1.Luna.1.2.

8 Homo in statu innocentię, habuisset dominium super alia animalia, imperando, & vtendo libere, non autem super angelos. 1a.q.96.1.2.o./2.d.44.q.1.3.o./Opus. 20.lio.3.co.9. Manumissus. Marchio. Maria.1. Matrimonium. 113.114.

9 Nec habuisset dominium seruile super homines, sed dominium liberorũ. 1a.q.92.1.2m./q.96.4.o./22e.q.164. 2.c.1m./q.189.6.2m./2.d.2.q.2.1. 2m./d.18.1.pno./d.44.q.1.3.o./quol.3.vel.9.q.6.1.fi./Opus.20.libo.2. co.9.co.1./Lio.3.co.9.fi./co.11.fi. Meritum.4. Misericordia.21.Moralis.3.Mos.2. Natura.3. Nomen. 68.Obedientia.41.Obligatio.4.

10 Dominium & prelatio, introducta sunt ex iure humano. 22e.q.10.10.c./q.12.2.c. Occidere.2.Oratio.82. Ordo.101.

11 Dominium ordinatum ad bonum subditorum, nullum preiudicium vel detrimentum facit libertati. 2.d.44.q. 1.3.1m./q.2.2.1m./4.d.24.q.1.ar.1.q.1.1m. Paulus.25.Pœna.38.Pœnitentia.39.54.59.84.Politia.o. Posse.7.Possessio.o.

12 Qui dominium vi surripit, non fit vere dominus. Ideo cum facultas adest, potest quis eum repellere, nisi prius fiat verus dominus, per consensum subditorum, vel per autoritatem superioris. 2.d.44.q.2.2.c.4m. Potentia.20.Preceptum.139.154.

13 Acquirens dominium, vel prelationem indignus, debitis modis, habet verum ius dominii. Ideo subditi tenentur ei obedire. 2.d.44.q.2.2.c. Principatus.o.Princeps.o.Proprium.9.Religio.9.54.Restitutio.13. Resurrectio.35.Rex.o. Roma.o. Sacrificium.8.Seruile. Seruitus.1.2.8.10.Simonia.4.5.Spiritus.18.Sponsa. 2.Subiectio.3. Tyrannus.4.11.

14 Verus dominus, id qđ possidet vt dominus, possidet vt suum. Opus.73.co.5. Tributum.o.Verberare. Vsura.61.74. 96.97.113.c̃. 123.171. 180.187. 196.199. 207.208.219.222.234.c̃.240.246.248.249.255.262. 285.287.290.298.299.300.

15 Volentium dominari non solum est occasio culpa hominis peccantis, sed etiam permissio Dei iudicantis ꝓpter peccata populi. Isa.3.principio.

16 Translatio rei de domino in dominum, non potest fieri iusto titulo, nisi tribus viis: scilicet aut per ius naturę, aut per ius gratię & liberalitatis, aut iure ęquitatis. Opus.73.co.5. Vsus.11.12.13.Christus.P.

17 In simonia transfertur dominium, non autem in furto, nec in rapina, nec in vsuris. 22e.q. 78.3.c. 3m./4. d. 15. q.2. ar. 4.q. 2.c./quol. 3. q. 7. 2. c./Opus. 73.co.5.

1 DOMVS cuiuslibet est illa, in qua habitat. Io.14.co.1. fi. Campsoria.8.Confessio.74.Coniunctio.6.

2 Domus non est vnum simpliciter, sed aggregatione. Nec forma eius quę est compositio vel ordo dat esse & speciem toti, & cuilibet parti eius. 1a.q.76. 8.c. principio./Anima.10.16m. Consecratio.2.Effectus.7. Forma.43.140.Gazophylacium.Heresis.73. Hostes. Lepra.1.Magnificentia.7.Missio.76.Negociatio.11. Nicolaus.1.Pythagoras.7.

3 Domus Dei triplex, scilicet ecclesia militans per fidem, ecclesia triumphans per gloriam, & ipse Deus. 4.d.49. q.1.ar.2.q.5.o./Psal.26.co.4./Psal. 35.co. 4.fi./Io. 14.co.1.fi. Possessio.7.Pulchritudo.12. Raab.2. Raptus.1. Sebastianus. Serpens.2. Tabernaculum. 1. Templum. 10. Titulus. Votum. 36. 47. Vsura. 253.261.

Donaria. Dotum.o. Machabęi. Donatio. Alexander. 1. Communicatio. 3. Datio. 16. Donaria. Donum.o. Gratia.o. Gratiarumactio.2. Largiri. Religio.88. Vsura.150.

DONATVS hęreticus rebaptizans, est condemnatus in concilio Toletano. 3a.q.66.8.c./ꝑ.4.co.59.fi.

DONEC quandoq; significat tempus certum, quandoq; vero tempus infinitum. 3a.q.28.3. 3m./4.d. 30. q.2.3.1m./Opus.3.co.232./Matth.1.fi/co.22.fi./1. Cor.15.lec.3.co.4./He.1.fi. Causa.Cibus.8.Coruus.1.Numerus.10.Vsura.195.309.

1 **DONVM** est proprium nomen spiritussancti. 1a.q.38.2.o./1.d.18.2.o./d.27.q. 2.ar.2.q.2.b./c./d.31.q.2.c./2. d.26. 1.c./Veri. q.7. 3.3m.

2 Donum est nomen personale in diuinis. 1a.q.38.1.o. Adoptio.19. Alexander.1. Charitas. 91. Datio.16. 19.22.23.25.30.

3 In nomine doni importatur proprietas originis spiritussancti, quę est processio. 1a.q.38.2.2m. Heroes. 3.Interpretatio. 4.5.

4 Donum importat distinctionem personalem, secundum q̃ est alicuius ẜm originem. Sed spiritussanctus dat se ẜm q̃ est suipsius. 1a.q.38.1.1m.

5 Donum dicitur tripliciter. s. per identitatem, ẜm originem, & secundum subiectionem. Primo modo conuenit essentię Dei: secundo personis: tertio creaturis tantum. 1a.q.38.1.1m./2m./3m. Lingua.7. Processio.61.

6 Spiritussanctus eadem processione, idest sua proprietate, formaliter est spiritussanctus, & donum, & amor, non autem Deus. Sed eadem processione, idest emanatione est donum, & Deus non formaliter, nec eodem modo. 1.d.18.4.o.

7 Spiritussanctus vt donum, semper dicit respectum ad creaturam, non autem vt amor. 1.d.27.q.2.3.2m.

8 Spiritussanctus est ratio omnium donorum Dei, quorum principium est voluntas Dei. 1a.q.38.2.o./q.43. 5.1m./d.18.3.o./2.d.43.3.8m./ꝑ.4.co.21.22. Veri.q. 7.3.3m./Isa.11.lec.2.co.2.fi.

9 Omnia dona sub ratione doni, manifestant spiritum sanctum. Sed secundum speciem doni, aliqua dona manifestant filium, vt sapientia, & scientia. 1a.q.43.5.1m./ 1.d.15.q.2.6m./2.d.43.3.5m./ꝑ. 4.co.21.co. 1./Veri.q.7.3.3m./Isa.11.lec.2.co.2.fi.

10 SEPTEM /. Dona spiritussancti sunt tantum septem, scilicet sapientia, intellectus consilium, fortitudo, scientia, pietas, & timor domini. 12^e.q.68.4.o/.22^e. q.8.6. o/.q.45.2.3^m/.3.d.34.q.1.2.o/.d.35.q.2.a.2.q.3.o/. I sa.11.lec.2.co.2.pn^o. Angelus.G. Ascensus. Beatitudo.127.129.137.c. 140. Blasphemia.21. Clementia.1. Columba.1. Consilium. D. Fides.71.81. 105. Fortitudo. D. Fructus.19.20.

11 Et numerantur partim secundum dignitatem eorum, & partim secundum materias. 12^e.q.68.7.o/. I sa.11. lec.2. co.2. Gratia.o. Heroes.3.

12 Circa materias omnium virtutum, oportet esse aliquod de septem donis. 12^e.q.68.4.7.c/.q.69.1.3^m/.3.d.34. q.1.2.c. principio.

13 Dona septem sunt virtutes diuinę: Ideo reducuntur ad exemplares in Deo.3.d.34.q.1.1.6^m. Homo.37. Intellectus.289.c.

14 Septem dona perficiunt hominem, vt sequatur motum Dei: virtutes autem perficiunt, vt sequatur motum rationis. 12^e.q.68.o/.q.69.1.c/.22^e. q.8.5.c/.q. 19.9. c/.q.52.1.3.c/.q. 121. 1.c/.q. 139. 1.c/.3^a. q.7. 5.c. 1^m/.3.d.34.q.1.1.o/.4.c/.q.3.ar.1.q.1.c/.ar.2.q. 1. c/. I sa.11.lec.2.co.1.fi/.Gal.5.co.12.

15 Omnia septem dona, sunt priora virtutibus intellectualibus & moralibus, ordine perfectionis & dignitatis: sed econuerso ordine generationis & dispositionis. 12^e.q. 68.8.2^m.

16 Et sunt dona spiritussancti, secundum quod charitate informantur. Ideo eis nullus male vtitur. 12^e.q.68.8. 3^m. Lumen.21.c.

17 Septem dona excellunt omnes virtutes morales & intellectuales, sed excelluntur a virtutibus theologicis. 12^e. q.68.1.8.o/.q.69.1.1^m/.22^e.q.9.1.3^m/.q.19.9.4^m/. q.81. 2.1^m/.3. d.34.q. 1.1.5^m/.d. 35.q. 2.ar.3. q.2. 2^m/. Virt.q.2.2.17^m.

18 Dona quę perficiunt nos in vita actiua, conueniunt in materia cum virtutibus moralibus. Quę autem perficiunt nos in vita contemplatiua conueniunt in materia cum virtutibus theologicis & intellectualibus. 3.d. 34.q.1.3.c/.d.36.3.c. Maria.17. Matthias.

19 Omnia septem dona, pręsupponunt tres virtutes theologicas, sicut quasdam radices, ad quas pertinent, sicut & earum deriuationes. 12^e.q.68.4.3^m/.8.c. 3^m/.22^e. q.19.9.4^m/.q 139.2.2^m. Missio.20.23. Ordo.71. 99. Pœnitentia.108. Pietas. D.

20 Dona sunt principia virtutum intellectualium, & moralium. 22^e.q.19.9.4^m. Processio.61.

21 Dona perficiunt virtutes, eleuando eas supra modum humanum, vt intellectus fidem, & timor temperantiam. Virt.q.2.2.17^m/.Gal.5.lec.6.co.2.

22 Virtutes perficiunt nos ad actus, modo humano, dona vero, modo diuino. 3.d.34.q.1.1.o/.2.3.4.c/.q.3. ar. 1.q.1.c/.ar.2.q.1.c/.d.35.q.2.o/.d.36.3.c/. Virt.q.2. 2.17^m/.Gal.5.lec.6.co.2. Prophetia.71. Psalmus. 7. Sapientia. D.

23 Omnia septem dona sunt connexa, quia habens vnum, habet omnia, & charitatem, & econuerso. 12^e.q.68.5. o/.22^e.q.19.9.c/.q.139.1.2^m/.3^a.q.7.5.3^m/.1.d.18. 1.1^m/.3.d.35.q.2.ar.3.q.2.c/.d.36.3.o/. Virt. q.5. 2. 6^m/.1^c. Cor.13.co.3.

24 Omnia septem dona conueniunt in vna mensura operationis. s. Deo. Sed differunt in materia, circa quam operantur.3.d.24.q.1.3.c/.di.36.3.c. Scientia. D. Simonia.11. Timor. B. Virtus.151. Christus.67.97.98.137.

25 Dona gratuita, non educuntur de potentia materię.1. d.17.q.2.2.c.fi.

26 Dona gratuita per peccatum, homo amittit, Opus. 3.c^o.144.

27 Dona sunt in omnibus viribus hominis, in quibus sunt virtutes. 12^e.q.68.4.5.7.c/.3.d.34.q.1.1.c.pn^o.

28 Donorum, tria sunt in parte appetitiua. s. donum fortitudinis, pietatis, & timoris: reliqua vero in parte cognoscitiua. 22^e.q.8.6.c.

29 Dona quorum vnum dirigit alterum, combinantur simul. 12^e.q.68.7.4^m/.3.d.34. lec. 1. I/. I sa. 11. lec.2.co.2.

30 Septem dona sunt habitus in anima. 12^e.q.68.3.o.

31 Septem dona sunt necessaria ad finem supernaturalem, non autem ad finem naturalem. 12^e.q.68.2.o/.3. 1^m/.3^m.

32 Septem dona habent duplices actus, vnum in via, & alium in patria. 12^e.q.68.6.2^m/.3.di.34.q.1.3.o/.4.c.

33 Omnia septem dona, in patria habebunt actus suos circa ea quę pertinent ad vitam contemplatiuam, non autem circa ea quę pertinent ad vitam actiuam. 12^e.q. 68.6.3^m.

34 Dona quę perficiunt nos in vita actiua, manent in beatis, quo ad actus circa mensuram. s. Deum non autem circa materiam, sicut nec virtutes morales. Dona vero quę perficiunt nos in vita contemplatiua, manent vtroque modo, sicut & virtutes theologicę & intellectuales. 3. d.34.q.1.3.c/.d.36.3.c.

35 Dona secunda remanent distincta in beatis, a virtutibus cum quibus conueniunt in materia, non autem prima. s. intellectus a fide, & sapientia a spe. 3.d. 34. q. 1.3.6^m.

36 In beatis, actus donorum secundorum, sunt medii inter actus virtutum theologalium & moralium. 3.d.34. q.1.3.6^m.

37 Omnia septem dona manent in beatis secundum essentiam, non circa idem, nec cum eodem actu. 12^e.q.68. 6.o/.22^e.q.8.7.o/.q.139.1.2^m/.3^a.q.7.5.3^m/.1.d.1. q.4.2.c/.3.d.34.q.1.3.o/.d.35.q.2.ar.2.q.3.o/.ar. 4. q.3.o.

38 Dona Dei secundum diuersas rationes emanant a bonitate, misericordia, liberalitate, & iustitia. 1^a.q.21.3. c/.22^e.q.31.1.2^m/.3^m.

39 DEI /. Diuersitas donorum Dei, non est ex parte Dei, sed ex parte recipientium. 1.d.17.q.1.3.c. Alexander. 1. Amor.163. Anima.90.

40 Pręcipuum omnium donorum Dei, fuit filius eius. 12^e. q.102.3.c/. He.10.co.15.fi. Benedictio.8. Beneficium. D.

41 Remissio peccatorum, est maius donum Dei, quam innocentia ex parte recipientis, sed econuerso ex parte dati: Ideo pœnitens magis tenetur ad gratiarum actiones, quam innocens. 1^a.q.20.4.4^m/.22^e.q.106.2.o/.3^a.q. 88.2.3^m/.q.89.2.3^m/.3. d.32.ar.5.q.1.o/.4.d. 22.q. 1.ar.2.q.2.c. Charitas.91. Credere.6.10. Debitum.12. Dos.3. Fides.71.81.105. Gratia.o.

42 Ad hoc Deus dat aliquibus aliqua specialia dona, vt ipsi effundant illa ad vtilitatem aliorum. 2.d.29. 3.c/. 2^e. Cor.co.4. Gratiarum actio.2. Humilitas.5.17. Lingua.7. Magnificentia. 7. Matthias. Miraculum. 36. Missio.20. 23. Munditia.1. Nomen.15. Oratio.74. Ordo.71.99. Pax.4. Pœnitentia.108. Sermo.2. Sponsa.1.c. Stultitia.8. Venire.o. Vsura.1.226.

43 In quolibet quantumcunque malo, sunt aliqua dona Dei, quę non reprobantur. 1^c. Cor. lec.3.co.4.fi/.c^o.12. lec. 2.co.1.

44 Dona Dei contra defectus, vt gratia signorum, vel linguarum, non fuissent in statu innocentię, sed alia abundantius. 2.d.29.3.o.

Doristicus. Musica.1.

1 DORMIENS quandoque syllogizat, licet semper cum aliquo errore. 1^a.q.84.8.2^m/.22^e.q.154.5.2^m/.4.d.9. ar.4.q.1.4^m/. Veri.q.28.3.6^m. Adam.55. Alia.224. Apparere.11. Baptismus.134. Cognitio.40. Felicitas.3.

1 DORMIENS qñqz syllogizat, licet semp cum aliquo errore. 1ª.q.84.8.2m./.22ᵉ.q.154.5.2m./.4.d.9.ã.4.q.1.4m./.Veri.q. Futurus.3. Habitus.25. Mors.30. Pollutio.3.c̃. Resurrectio.37. Salomon.1.2. Somnium.0. Somnus.0. Soporari. Tribulatio.10. Voluntas.75. Vsura.113. Dorsum. Spina.2. Tergiuersari.

2 * Interdum similitudinibus rerũ inhæremus, sicut rebus ipsis, vt patet in dormientibus. 1ª.q.55.5.3m.fi./.22ᵉ.q.154.5.c.

1 DOS est ppetuus ornatus animę & corporis, vitę sufficiens, in ęterna beatitudine iugiter perseuerans. 4.d.49.q.4.1.0.

2 Dotes dantur a tota trinitate, & appropriantur singulis psonis diuersimode 4.di.49.q.4.1.2m. Agilitas.0.

3 Dona Dei collata sanctis in patria, vocantur dotes, nõ autem quę dantur in via.4.d.49.q.4.1.4m. Claritas.21. Corpus.39.49.

4 Dos differt realiter a beatitudine, quia est qualitas disponens ad operationem, quę est beatitudo. Nec est visio actualis sed habitualis.s.habitus a quo talis operatio elicitur.i.accipiendo pro ipsa glorię claritate qua anima diuinitus illustratur ad Deum videndũ. 4.d.49.q.4.2.0./.ar.5.q.1.5m./.6m. Eleemosyna.21. Matrimonium.60.84. Nuptię.6. Sanctus.11. Sponsa.1.3.

5 Dotes animę sunt tres.s.visio, fruitio, & comprehensio. Et dotes corporis sunt quatuor.s.subtilitas, agilitas, claritas, & impassibilitas. 1ª.q.12.7.1m./.3ª.q.45.1.3m./.1.d.1.q.1.1.c./.2.d.19.5.c.fi./.4.d.49.q.4.ar.5.q.1.3.0./.p̃.4.cº. 86./.Opus.3.cº. 167.168. 170.171.1ᵉ.Cor.15.lec.6.co.2.fi./.He.6.co.6.

6 Dotes animę correspondent virtutibus theologicis, & dotes corporis corrñdẽt virtutibus cardinalibus. 1.d.1.q.1.1.c./.4.d.49.q.4.ar.5.q.1.40./.q.3.c./.He.6.co.6.

7 Dotes corporis procedent ex virtute animę glorificatę, sm φ anima causat quatuor in corpore.s.esse substantiale, vires, formas secũdarias.s.accidentales, & motum expeditũ. 3ª.q.28.2.3m./.q.45.2.c./.4.d.49.q.4.ar.5.q.1.2.3.0./.p̃.4.cº.86./.1ᵉ.Cor.15.co.3.

8 Dotes sunt immediata principia beatitudinis, qua coniungitur anima Christo.4.d.49.q.4.ar.5.q.1.5m.

9 Christus ante resurrectionem non habuit dotes corporis sm habitum, sed tñ actus supernaturaliter, contra Vgonem de sancto victore. 3ª.q.28.2.3m./.q.45.1.3m./.2.0./.q.81.3.c./.3.d.16.q.2.2.0./.4.d.11.q.3.3.0./.d.30.q.2.3.5m./.Dionysius.2.lec.4.fi./.Matth.14.co.11./.cº.17.co.2.fi./.1ᵉ.Cor.15.lec.8.co.3.

10 Christus & angeli habent dotes, non sm propriam rationem dotis.4.d.49.q.4.3.4.0.

DRACONES sm quosdaz sunt serpentes alati magni. Scdm alios sunt pisces magni, habentes humidas squamas. Scdm alios vero, sunt serpentes cubitales, comedentes alios serpentes, & ex hoc flatu oris inficientes. Isa.13.co.3. Adiurare.6.11. Dualitas. Duo.0.

1 DVBITATIO dicitur dupliciter, scilicet motus rationis supra vtranq; partem cõdictionis, cum formidine determinandi alteram partem eius, & formido affectus ad aliquod terribile sustinendũ. Prima non fuit in Christo, sed secunda: non sm rationem, sed sm sensualitatem. 3ª.q.18.4.1m./.2m./.3.d.17.4.0./.I. Adaz.10. Admiratio.2. Ambiguum. Argumentum.2.

2 Dubitatio non potest esse in Deo, nec in angelis.3ª.q.18.4.1m./.Veri.q.24.3.c.fi. Baptismus.54. Beatus.7.

3 Dubitatio duplex.s.infidelitatis, & admirationis. Scda fuit in matre Christi, non aũt prima. 3ª.q.27.4.2m./.q.30.4.2m./.3.d.3.q.1.ar.2.q.2.1m./.2m.

Certitudo.21. Confessio.37. Consecratio.10. Consilium.1.8. Contradictio.4.

4 Dubium in dictis doctorũ, contingit dupliciter.s. propter errores vitandos: quia in dubiis non debet esse facilis assensus: & propter diuersitatem linguaƺ. qdl.3.q.4.2.c./.Opus.1.cº.1. Debitum.15.20.21. Disputatio.3. Exsiccatio.33. Fides.143.149. Forsitan. Genealogia.2. Heresis.28. Incertitudo. Intellectus.121. Interpretatio.1.2. Iuramentum.30. Maria.25.27.50.

5 Dubia de personis, debent in meliorem partem interpretari determinando, de rebus autem in partez veriorem, supponendo. 22ᵉ.q.60.4.0. Moriens. Peccatum.441.442. Periculũ.0. Perplexus. Prebendatus. Suspicio.2.4. Tentare.2.11. Testis.5. Trepidatio. Votum.78. Vsura.1.88.91.c̃.130.145.c̃.152.160.165.175.198.205.239.

Ducatus. Dux. Ducenti. Cent.5. Vsura.239.

Ducere. Abduci. Blasphemia.19. Bõitas.73.190.213. Contumelia.1. Dæmon.82.89. Diffinitio.5. Dispensatio.18.19.20. Ductor. Dux. Euangelium.3. Fides.21. Gratia.86. Legitimatio.2. Magi.2. Matrimoniũ.36. Numerus.7.15. Pędagogus. Raptus.1. Spes.22.79. Tenebrę.4. Vestigium.1. Vita.32. Vsura.205.

Ductor. Ducere. Dux. Sanctus.10. Via.8.

DVELLVM est illicitum. Et magis conuenit ei ratio sortium, φ iudicio cum ferro candenti. * Iudicia tñ huiusmodi sunt prohibita, quia sunt de occultis, quę diuino iudicio reseruantur. 22ᵉ.q.95.8.3m. Torneamẽtũ.

1 DVLCEDO proprie est in corporalibus.s.sapor reficiens, quietans & delectans gustum: sed metaphorice vt dulcedo animi, est etiam in spiritualibus. 3.d.34.q.1.5.c./.Psal.24.co.5./.Psal.30.co.11. Amor.64. Anima.213. Animus.2. Aqua.12. Beatitudo.145.c̃.156.c̃. Benignitas. Bonitas.170. Charitas.113. Cithara. Clementia.6. Confessor.2. Eua.2.

2 Dulcis dicitur, qui cogitat quomodo aliis placeat: amarus autem qui cogitat quomodo alios contristet. Psal.30.co.11./.He.12.co.12. Eucharistia.33.258.265.268.275. Experientia.9.c̃. Fauus. Ficus. Flegma. Gratiosus.0. Ira.52. Lenitas. Mel.

3 Dulcedo hominum, dicitur illud, quo sibi, vel aliis satisfaciunt in bonis vel malis: sed in Deo tantum in bonis.s.in misericordia eius. Psal.24.co.6. Miles.5. Musica.0. Nomen.84. Paupertas.8. Peccatum.209. Pœna.42. Sanguis.15.

4 Dulcedo Dei, est bonitas eius, vel propositum eius ad saluandos omnes. Psal.30.co.11. Scriptura.2. Sirene.

5 Dulcedo Dei, licet simplex, dicitur magna & multa, quia est fons omnis bonitatis & delectationis. Psal.30.co.11.

6 Dulcedo spiritualis, est quędam pręgustatio gaudii cœlestis, valens contra tria mala, quę in hoc mundo sunt.s. quia ibi est falsa dulcedo in delectabilibus vtendis: grandis amaritudo in aduersis sustinendis: & tristis imago in bonis faciendis. Opus.58.cº.19.co.3. Teneritas. Verbum.66.

7 Dulcedo sanguinis Christi, tria bona facit.s.contemptum vitiorum, gratiam bonorum eloquiorum, & desiderium bonorum ęternorum. Opus.58.cº.32.

8 Deus quandoq; abscondit dulcedinem suam a bonis, vt eam ardentius quęrant. 12ᵉ.q.112.5.c./.Psal.30.co.11.

6 Mali non sentiunt dulcedinem Dei, quia habent affectum infectum, & quia non est in re sensibili. Psal.30.co.11.

Dulciarii. Miles.5.

1 DVLIA est honor & seruitus debita creaturę: sed latria est honor & seruitus debita soli Deo: ideo differunt specie. 12ᵉ.q.103.3.0./.3.d.9.q.2.1.0./Psal.40.6. Adoratio.9.c̃.26.c̃. Honor.0. Hyperdulia. Laz

tria.5.3.Religio.9.

4 Dulia sumitur dupliciter.s.communiter,vt exhibet reuerentiam omni homini, ratione cuiuscunq; excellentię vel proprię.s.tñ vt reuerentiam exhibent serui domino. Prima habet diuersas species s͠m diuersitatez excellentię,vt pietatem,obseruantiaʒ & huiusmodi: non autem secunda, sed est species obseruantię, quę est ad omnes dignitate excellentes.22ᵉ.q.103.3.c./.4.o./.3.d.9.q.2.2.o. Reuerentia.o.Veneratio.

Dummodo.Confirmatio.39.Duntamen.Electio.31.Eucharistia.53.Matrimonium.131. Duntamen. Dummodo.Vsura.173.191.

1 DVO dicitur,quasi habens dualitatem non in alio, sed in ipso de quo predicatur duo.3ᵃ.q.17.1.6ᵐ. Ambo. Diameter.Dualitas.

2 Duo aliquando pro vno accipiuntur. 1ᵃ.q.70.1.c. Aeternitas.8.Fides.111.Finis.15.Fortitudo.51.Vti.13.Christus.178.c̄.

3 Vnum aliquando habet viʒ duoruʒ. 1ᵃ.q.39.2.c.4ᵐ./.1.d.34.q.1.2.4ᵐ. Duodecim.Alexander.3.Apostoli.15.Apparere.7.

1 DVPLICITAS cordis, est aliud ostendere, & aliud intendere. 22ᵉ.q.109.2.4ᵐ./.q.111.3.2ᵐ./.Psal.11.co.3. Abraham.17.

2 Duplicitas vt est vertibilitas animi ad diuersa, est aliquid consequens ad luxuriam,sicut & incõstantia.22ᵉ.q.53.6.2ᵐ. Alleluia.Simplicitas.3. Duplum.Oratio.80.Vsura.289.295.

1 DVRATIO conuenit rei solum inq̃tum est actu, & q̃diu est actu.1.d.19.q.2.1.c./.2.d.2.q.1.1.c. Adoptio.13.Agens.79.Alexander.3.Amor.252.

2 Protensio durationis videtur attendi s͠m operationes, magis q̃ s͠m esse, sicut & tempus est numerus motus. 1ᵃ.q.10.1.2ᵐ.s. Angelus.h.Animal.38.Aurora.Baptismus.6.32.33.Causa.101.102.Cœlum.12.19.50.51.72.c̄.Cessare.o.Cognitio.70.

3 Duratio triplex,secundum triplicem actum.s.esse corruptibile,esse perfectum ab alio,& esse diuinum.s.tempus,æuum, & ęternitas. 1.d.8.q.2.2.c./.d.19.q.2.1.2.c./.2.d.2.q.1.1.c.s. Continuatio.Contritio.8.Damnatio.44.53.54.56.59.c̄.Dæmon.45.

4 Actus durat dupliciter.s.s͠m essentiaʒ, & s͠m virtutes.4.d.15.q.4.ar.2.q.3.4.c.Diuisio.17.Esse.5.Aetas.o.

5 Non est possibile alicuius durationis partes esse simul, nisi vna includat aliam.quol.10.4.c. Aeternitas.7.11.20.26.28.Aeuum.o.

6 In duratione non potest esse prius & posterius, sine innouatione.quol.10.4.c. Extare.Forma.92.154.Generatio.47.59.

7 Mista quanto sunt minoris proportionis, tanto durabiliora sunt,vt lapides,& metalla.Anima.8.10ᵐ. Heresis.46.47.48.

8 Duratio pœnę respondet culpę ex parte maculę,& non ex parte actus.12ᵉ.q.87.4.3ᵐ.

9 Duratio pœnę,non rñdet durationi culpę, nec in iudicio diuino,nec humano.12ᵉ.q.87.3.1ᵐ./.4.d.46.q.1.3.c.1ᵐ./.q.2.ar.2.q.1.2ᵐ. Imperfectio.1.4.Incipere.2.Lactantius.1.Lex.148.Malitia.8.Manens.Miraculum.41.Monarchia.o.Motor.Mũdus.15.c̄.Oratio.18.21.c̄. Pater.10. Pœnitentia.43.c̄. Sacramentum.76.77. Senectus.1. Virtus.75.233. Vita.13.41.69.82.c̄. Votum, 37.73.74. Vsura.193. Christus.169.170.

10 Duratio Dei,ęternitas,& essentia eius,sunt eadez res.1ᵃ.q.10.2.o./.1.d.8.q.2.1.3ᵐ./.d.19.q.2.1.1ᵐ./.2.d.1.q.1.5.23ᵐ./.Poᵃ.q.3.17.c.s.

1 DVRITIES est in sacramento Eucharistię, sine materia.3ᵃ.q.77.7.2ᵐ./.4.d.12.q.1.ar.3.q.2.2ᵐ. Admonitio.3.Agrestes.Austeritas.3.Asperum.

2 Durum significat potentiam naturalem,qua non faciliter aliquid corrumpitur ab exteriori agente. 1.d.42.q.1.1.c./.Iob.41.lec.2.co.2. Calor.5.Correctio.20.Dolor.14.Fides.23.Lex.112.Patiẽtia.4. Pertinacia.o.Plumbum.Punctus.6.Sermo.4.Vindicatio.8.

DVX dicitur a ducatu,precipue exercitus,quia habet officium dirigendi,& preeundi eum in pugna. Opus.20.liᵒ.3.cᵒ.21.co.2.Character.32.Confirmatio.13. Ducere.Ductor.Homo.34.Lumbardia.Miles.3.6.7.8.Obedientia.42.43.Christus.210.

EADEM eidem,sunt eadez inter se, tunc solũ qñ in tertio sunt eadem re & rõne. 1ᵃ.q.28.3.1ᵐ./.Poᵃ.q.8.2.7ᵐ./.10ᵐ./.Phy.1.lec.3.co.2./.Liᵒ.3.lc.4.co.4. Accidens.14.16.Actõ.4.36.41.65.81.86.117.Actus.39.70.Adaʒ.21.22.Addere.17.Adoratio.21.Affirmatio.1.2. Agens.12.26.64.70.89. Amor.19.285. Angelus.51.c̄.64.28.327.342.381.514.Anima.78.79.167.c̄.167.304. Animal.24. Annihilatio.10.11.12.Apparere.9.Aqua.13.Augmentuʒ.9.13.Baptismus.166. Beatitudo.155. Bonitas.63.90.100.245.Campsoria.1.Character.18.Charitas.116.117.147.Caro.5.Causa.36.37.39.52.53.82.Cœluʒ.10.22.62.66.Circũstantia.15.16.Clauis.3.Cognitio.14.16.70.77.Complacentia.2.Conseruatio.10.Contrarium.7.8.14.15.41.Corporalia.7. Corporeitas.2. Corpus.39.Corruptum.2.Deus.120.122.359.366.Differentia.6.15.21.Differre.6.Dignitas.2.Dimẽsio.3.15.16.Dispositio.11.27.35.49.50.Distinctio.12.24.Diuisio.7.Donum.6. Duratio.10. Ecclesia.6.7.10. Effectus.10.11.13.14.17.Epyichia.1.2.Aequalitas.4.5.7. Esse.49.Essentia.7.Aeternitas.22.Eucharistia.86.152. Falsitas.2.Fides.18.29.67.120.Fieri.18.Figura.2.8.9.Filiatio.17. Fomes.8. Forma. 44. 53.c̄.128. 135.155. Fruitio.5.Generatio. 33.57. Gratia.33.34.35.37.118. Habitᵘˢ.42.c̄.48.49.60.64.71.72.75.77.Heresis.149.150.Hierarchia.5.Idea.40.Idem.o.Ignis.1. Imago.10.Indiuiduum.12.35. Indulgentia.18. Infidelis.11. Intellectus.57.c̄.84.134.c̄.146.193.211.243.Ira.69. Iris.4. Ius.7. Iustitia.27.28.35. Lex.42.43.60.120. Linea.3. Litera.2.Lumbrici.Magis.1.Mare.3.Maria.3.Materia.18.20.35. Melius.2. Mendacium.18. Mensura.8.9.12.18.20.Metaphysica.6.Metaphora.5.Motus.20.21.Notio.4.12.Obedientia.9. Holocaustuʒ.4.Operatio.35.Oppositio.21.Ordo.8.Origenes.6.Pars.13.33.39.Passio.55. Pater.5.14.15. Peccatum.70.71.152.387.Pœna.16.71.Perfectio.48.Persona.40.41.43.c̄.Potentia.18.23.34.Preceptum.64.146.150. Principium.9. Priuatio.12. Processio.14.52.61.Prophetia.66.Pulchritudo.2.Questio.1. Ratio.16.23.26.31.38. Recipere.2. Relatio.21. 22.36.37. Relatum.13. Religio.65.99. Resurrectio.11.c̄. Sanitas.6.Scientia.85.86.87.105. 107.c̄. Sensus.17.24. 41.47. Sermo.1. Signum.4. Similitudo. 1.3.9.29.Simonia.41.Synonyma. Solus.1. Spiratio.2.Spiritus.7.20.c̄. Statua.o. Status.10.14.15. Suppositum.6.8.9.11.13.Veritas.26. Virtus.120.155.224.226.227. Visio.9. Visus. 5.6. Vnctio. 27. Vnio. 20. Vnitas.20. Vsura.77.93.121.181.192.196.203.233.235.237.238.264.385.301. Vsus. 11. Christus. 58.81.

Ebdomada. Natiuitas.16.Septimana.Septimus.

1 EBRIETAS dicitur dupliciter.s.defectus rationis,ex nimio potu vi-

ni,& actus causans eum. Secunda est peccatum, non autem prima. 22^{e}.q.150.1.o. Amor.259. Audacia. 20. Beatitudo.33. Bria. Phrenesis. Habitus.66. Inebriari. Ira.24. Passio.52.

2 Ebrietas est principium vitiorum. Ma.q.14.4.2^{m}./. Titum.2.lec.1.fi. Sobrietas.o. Temperantia.23.

3 Immo superbia ponitur initium omnis peccati. 12^{e}.q.84.2.c. Du^{o}.533°. R n^{o}. sicut du^{o}.1144°.

4 Ebrietas nescientis potentiam vini, non est peccatum: scientis autem, sed non credentis inebriari, est peccatum veniale. Aliter vero est peccatum mortale. 12^{e}.q.88.5.1^{m}./.22^{e}.q.150.1.2.o./.2.d.24.q.2.6.c./. Ma.q.2.8.3^{m}./.q.7.4.1^{m}./.q.15.2.9^{m}./. Ro.13.lec.3.co.4.fi./.1^{e}. Cor.5.lec.3.co.2.fi.

5 Dans vinum prono ad ebrietatem scienter, peccat. 22^{e}.q.150.1.2^{m}.

6 Ebrietas est species gule, diuisa cōtra commessationes. 22^{e}.q.150.1.c.

7 Ebrietas non est grauissimū peccatorum. 22^{e}.q.150.3.o.

8 Ebrietas voluntaria in sua causa, non excusatur totaliter a peccato, nec totaliter excusat sequens peccatum. 12^{e}.q.77.7.c.3^{m}./. Ma.q.16.5.11^{m}.

9 Ebrietas sine peccato, tollit totam culpam actus sequentis, sicut forte accidit de Loth, & Noe. 22^{e}.q.150.1.4.c./.4.d.33.L./. Ma.q.15.2.9^{m}.

10 Immo Loth culpandus est secundum Augustinum. 22^{e}.q.150.4.c.fi. R n^{o}. Dubio.534°.

11 Loth culpandus est, non quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit. 22^{e}.q.150.4.c.fi.

12 Ebrietas cum peccato, diminuit culpam actus sequentis, inquantum diminuit voluntarium. 12^{e}.q.76.4.2^{m}./.4^{m}./.22^{e}.q.150.4.o./.2.d.22.q.2.2.2^{m}.

13 Vitium contrarium ebrietati, est peccatum. s. abstinere a vino, in magnum grauamen nature scienter. Et caret nomine. 22^{e}.q.150.1.3^{m}. Spes.37. Vomitus.2.3.

14 Ebrius homicida, meretur duplices maledictiones, propter duplex peccatum. Vel secundum legem Pitaci. ✱ q id sua lege sanciuit, nō respiciēdo, ebriosi veniā, sed vtilitatem quā ebri^{o} peccat. 12^{e}.q.76.4.4^{m}./.22^{e}.q.150.4.1^{m}./.2.d.22.q.2.2.2^{m}./. Ma.q.3.8.3^{m}./. Ethi.3.lec.11.fi.

15 Ebriosus potest baptizari, non autem ebrius. 4.d.6.q.1.ar.2.q.1.3^{m}.

Ebullire. Amor.256. Feruor.1.2.3.

EBUR est frigidum candidum, & rubicundum. Ideo significat castitatem, puritatem, & charitatem. Psal.44.co.11.

1 ECCLESIA dicitur dupliciter. s. militans, & triumphans. 3^{a}.q.68.9.o./.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.o./. Psal.26.co.4./. Psal.35.co.4.fi./. Io.14.co.1.fi. Accusatio.13.23. Actus.24. Adoptio.12. Adulterium.4.8. Affinitas.8. Ambrosius.1. Angelus.243. Annexum.o. Anniuersarium. Antichristus.5. Annulus. Apostasia.5. Apostoli.2.39.40.

2 Ecclesia dicitur dupliciter. s. corpus Christi mysticum tantum, & corpus cum capite. s. Christo. Primo tantummodo dicitur sponsa. Ideo Christus non dicitur membrum sponse, sed caput: licet dicatur membrum ecclesie secūdo modo, sed improprie. 4.di.49.q.4.3.4^{m}./. Veri.q.29.4.6^{m}. Arca.o. Auditor.1. Baptismus.93.c̄.127. Beneficium.15.19.c̄. Bethleem.

3 Ecclesia est magna tripliciter. s. dilatatione, potestate, & dignitate. Psal.21.co.17./. Psal.34.co.14./. Psal.39.co.3.fi.

4 Ecclesia est ciuitas, quia est multitudo liberorum, per se sufficiens, & vnita. Psal.45.co.3.fi./. Eph.4.lec.2. principio.

5 Corpus ecclesie mysticum, consistit ex hominibus, & Angelis, ex viatoribus & beatis. 3^{a}.q.8.4.c.2^{m}.

6 Vna est ecclesia omnium fidelium, noui & veteris testamenti. Nec synagoga fuit concubina, sed vera sponsa, & vxor Christi. 3^{a}.q.8.3.3^{m}./.4.d.27.q.3.ar.1.q.3.c. Bigamus.5. Bonitas.202.c̄. Campsoria.12. Canonizatio.

7 Eadem numero est ecclesia nunc, & tempore apostolorum. quol.12.20.o. Cantus.2.3.4. Character.45. Cathedra.o.

8 Decor ecclesie, principaliter consistit in interioribus, ad quem etiam actus exteriores pertinent, inquantum ab interiori decore progrediuntur, vel ipsum cōseruant. 12^{e}.q.101.2.c.3^{m}./4.d.15.q.3.ar.1.q.4.1^{m}./. Ro.14.co.3.fi. Cetus.1.

9 Ecclesia illuminatur sextuplici lumine. s. lumine sacre doctrine, spiritualis intelligentie gratie, nostre eterne glorie, letitie & diuine glorie. Isa.6.co.2.fi. Cimiterium. Clauis.1.c̄. Cognatio.2. Collegium. Communicatio.6.7. Conceptio.41.42.

10 Ecclesia nunc habet eandem potestatem statuendi, quam habuit tempore apostolorum. 4.d.27.q.3.3.2^{m}. Confessio.10.33.92. Confessor.4.

11 Ecclesia potest condere legem, in pertinentibus ad cultum Dei, & ad subiectionem infidelium, & rerum suarum. 22^{e}.q.10.10.c./.q.66.8.2^{m}./.quol.2.8.c.co.3. Consecratio.2.3.5.8.9.10.11.19. Consilium.20. Consuetudo.7. Conuiuium. Corpus.71.c̄. Credere.19.

12 Ecclesia edificata fuit per totum mundum: sed postea per Nicolaum hereticum & per Mahumetū hoies ad infidelitatem redierunt. Psal.2.co.2. Cultus.10.17. Debitum.20. Decime.6.8.c̄. Diaconissa. Diaconus.4.6. Dies.6.18. Dispensatio.4.16.

13 Solus Christus fundauit ecclesiam, cuius ministerium commisit Petro & successoribus eius, in edificationem, & non in destructionem. 22^{e}.q.88.12.2^{m}./. Opus.20. li^{o}.3.c^{o}.10.fi. Diuortium.3. Dolus.4. Domus.3. Ecclesiasticus.3. Electio.31.36. Eleemosyna.11. Emunitas. Episcopus.1. Aetas.6. Euangelium.8. Eucharistia.17.38.76.86.123. Excommunicatio.o. Festum.8.9. Fides.63.

14 Nullus prohibetur ingredi ecclesiam, & audire verbum Dei, vsque ad missam cathecuminorum. 3^{a}.q.83.4.4^{m}. Fornicatio.11.12. Fundamentum.2. Gladius.2. Gratia.71.88.c̄. Heresis.12.14.19.23.c̄.31.37.39. Ostium. Ieiunium.2.5.22.c̄.36.37.43.c̄. Hierusalem.2. Illegitimus.3. Illuminatio.9.10. Imago.42. Imperator.9. Incendiarius. Indulgentia.4.24.

15 Ecclesia potest accipi in vsus communes licitos, propter necessitatem, sicut ad cibum & huiusmodi. 1^{e}. Cor.11.lec.4.co.5.fi. Infidelis.1.2.6.7.13. Hypocrisis.3. Iubilus.2. Iudei.6.16.45. Iudex.12. Iudicium.37.38. Iuspatronatus. Iustificatio.36. Lepra.4. Lex.166.180. Luna.7. Maledicere.1. Maria.38. Martyrium.6.11. Matrimonium.11.16.19.27.30.38.43.44.45.74.c̄.90.122.128. Matutine.o. Membrum.10.c̄. Michael.3. Miles.9. Minister.3.c̄. Missa.7.8.9.13.14.16. Missio.38.39.40. Mors.22. Mulier.1. Musica.2. Neomenia. Obedientia.39. Occidere.12. Officium.11.c̄. Oratio.7.30.37.49.74.88.103. Ordo.48.c̄.58.c̄. Organū.2.c̄. Ornatus.13. Passio.21. Pastor. Paulus.24.

16 In casu necessitatis, licet vendere, aut emere terram, vbi quondam fuit ecclesia. 22^{e}.q.100.4.1^{m}./.2^{m}./.3^{m}.

17 Immo annexum spirituali, non potest vendi, vel emi, quia est simonia. 22^{e}.q.100.4.3^{m}./.4.d.25.q.3.3.3^{m}. Du^{o}.535°. R n^{o}. sicut du^{o}.1°.

Peccatum.375. Poena.65.98. Poenitentia.105. Permutatio. Porta.1. Possessio.8. Prebendatus. Preceptum.25.26.120.150.c̄. Predicare.1.17. Predicator.4. Prelatio.2. Primitie.1. Prophetia.51. Raab.1. Rachel.

chel. Regnum.3,5. Regula,6. Religio.28,72. Restitutio,24. Ritus. Ruth. Sacerdos,30.36. Sacramentum.46.c̃.63.c̃.101,114.147.c̃. Sanctificatio,2. Sãguis.13.14. Scandalum.16. Scenophegia. Schisma.1.2. Scholaris. Separatio.4. Sepultura.4.c̃. Seruitus.10. Symbolum.o. Simonia.8,19.26. 29.41. Synagoga. Sion.o. Sobrietas.5. Sors.5. Sponsa.8. Sponsalia.11. Spõsus.2. Status.3. Statutum.1. Subdiaconus,4. Suffragia.o. Suspensio.2. Tabernaculum.1. Templum.o. Terra.4. Testis.2. Thesaurus.2. Thomas.5. Thurificatio.2. Torcular.1. Tormentum. Traductio.3. Turtur.4. Vas.3. Vendere.15. Vestis.3. Virginitas.6.7.14.15. Vita.40. Vnctio.21.c̃. Vnio.8,9.22. Votuȝ.D. Vsura.177.178.243.244.245.275.297.312. Vter. Vxor.10. Christus.49.c̃. Ecclesiastes. Salomon.4.

1 **ECCLESIASTICVS** liber, pertinet ad legem veterem, 22^{e}.q.16.1,ar.5. Liber.7. Philosophia.

2 Ecclesiasticus liber non computatur inter canonicas scripturas, apud Hebręos.1^{a}.q.89.8,2^{m}. Ecentrici. Epicycli.o. Planetę.2. Ratio.9.

ECLIPSIS apparens in passione Christi, fuit quincupliciter miraculosa.s.primo, quia s̃m Dionysium & astrologos, naturalis eclipsis solis, per interpositionem lunę, nunq̃; accidit, nisi tempore coniunctionis solis & lunę, quę tunc non fuit. Secundo, quia cum circa horaȝ sextam luna fuisset simul cum sole in medio cœli, in vesperis apparuit in suo loco.i.in oriẽte opposita soli. Tertio, quia tunc luna iam pertransiuerat soleȝ, & distabat quasi per medietatem circuli, in oppositione existens. Quarto quia tunc luna miraculose ab oriente versus occidentem rediens, non pertransiuit solem, vt esset eo occidentalior: sed postq̃; peruenit ad terminum solis, reuersa est versus orientem. Quinto quia s̃m Chrysostomum, tribus horis tunc tenebrę remanserunt, cuȝ eclipsis solis in momento ptranseat. 3^{a}.q.44.2. 2^{m}./.2.d.13.4.3^{m}./.3.d.13.4.3^{m}./.4.d.33.q.2.ã.2.q.1.c./.Mat.27.co.16. Luna.7.8. Stella.3. Terra.13. E contrario. Econuerso. Vsura.121.

1 **AEDIFICARE** proximuȝ, est actus imperatus a charitate, non autem elicitus ab ea: quia non elicit, nisi actus interiores: sed elicitur ab omnibus virtutibus materialiter.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c. Altare.3. Ars.30. Causa.16. Ecclesia.12.13. Effectus.7. Episcopus.21. Fides.12.13.61.62.63.96.153.154. Pars.32. Pręceptum.154. Pręedicare.17. Rex.9. Scandalum.9. Templum.o.

2 Aedificare proximuȝ suo exemplo, quilibet tenetur.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c.

3 Pœnę ecclesiastico iudicio infligendę, non astringuntur legibus humanis.4.d.37.q.2.1.c.fi. Editio. Symbolũ.2.c̃. Translatio. Educatio. Coitus.7. Filiatio.11. Infidelis.5. Matrimoniũ.46.47. Nutrire.o. Religio.49.52.

1 **EDVCI** de potentia, est fieri in actu, quod prius erat in potentia: & dependet a materia, & fit per agens naturale.1^{a}.q.90.2,2^{m}./.1.d.17.q.2.2.c./.Spiritu.2.8^{m}./.Opus.10.ar.10. Aborsus.o. Agens.51.52,72.105. Angelus.146.

2 Materia non potest educi de potentia alterius. 4.d. 5.q.1.ar.3.q.3.3^{m}. Anima.82.328. Artifex.4. Donum.25. Elementuȝ.18. Elicere.o. Forma.60.c̃.103.c̃. Generatio.43. Gratia.47.48.49. Magis.3. Potentia.47. Processio,2.

Effari. Fatum.2. Effectiuum. A vel Ab.o. Accidens.60.61. Actio.14. Actus.130. Adaȝ.89. Agens.77. Agere.27. Amor.43. Anima.90.301. Appropriatio,23. Beatus,3. Bonitas,20, 75,149, Charitas,15. Delectatio,76. Deus:33,329.338. Esse.99. Gratia.71.120. Lex.107. Mendacium.1. Modificari. Mors.36. Nucere.1. Operatio.49. Passio.105. Peccatum.5.259. Pœnitẽtia.111.112,126. Pluuia.o. Tempus.37. Viuificare.o. Vox.1.

1 **EFFECTVS** Dei dupliciter limitatur.s. ex ordine sapientię Dei, & ex capacitate recipiẽtis.2.d.18.q.2.2,2^{m}. Ablatiuus.1.

2 Immo capacitas recipientis ex se limitatur. 3.d.13.ar.2.q.2.2^{m}./.3^{m}.

Du°.536°. R ñ°. sicut Dubio.301°.

3 Quilibet effectus Dei, est ęqualiter a tota trinitate. 1^{a}.q.32.1.c./.3^{a}.q.23,2.c./.1.d.27.q.2,3.6^{m}./.3. d.1.q.2.1.2^{m}./.5^{m}./.d.4.q.1.ar. 1.q.1.c./.4.d. 4.q.1. ar.4.q.4.c./.d.49.q.4.1,2^{m}./.p̃.4.c°.45.1^{m}./.Matth.co.25. 30. Absoluere.E. Accidens.66.71. Actio.48.63.66.67.88.89.90.123. Actus.156. Adam.18. Admiratio.1.3. Agens.c.

4 Omnis effectus reprę̃sentat aliqualiter causam suam. 1^{a}.q.45.7.c. Aggrauatio. Altare.2. Amaritudo. Amor, C.E.

5 Effectus naturalis verius existit in sua causa, q̃; in seipso. Veri.q.4.6.c. Angelus.84.161.165.272.343.374. Anima.q.

6 Immo nulla propositio verior est, q̃; quando ideȝ prędicatur de seipso, s̃m Boetium. Met.5.lec.7.fi.

R ñ°. Dubio.537°.

7 Similitudo effectus aliquando est in causa, non quideȝ s̃m esse naturale, sed spirituale, tamen quietum: sicut similitudines artificiatorum sunt in mente artificis. Forma enim domus in ędificatore, non est natura quędaȝ, sicut virtus calefactiua in sole, vel calor in igne: sed est quędaȝ intentio intelligibilis in anima quiescens. Veri.q.27.7.c. Apostoli.16. Ars.6.22,30. Assumere.52.

8 Nullus effectus, est de specie suę causę. 22^{e}.q. 110. 1.c.fi./.3^{m}. Attributum.18. Audacia.13. Baptismus.E.

9 Oppositum videtur dicere a simili: quia ignis causat ignem eundem in specie, & homo hominem. 2.d.20.q.2.3.c./.Po^{a}.q.7.2.c.f. R ñ°. Du°.538°.

10 Effectus pertingens ad speciem suę causę, non consequitur prędicationem vniuocaȝ nominis suę causę, nisi recipiat formam eandem specie, s̃m eundem modum essendi.p̃.1.c°.32.2^{m}./.Po^{a}.q.7.7.c. pñ°./.10^{m}. Beneficium.1.c̃. Charitas.77.119.128.c̃. Causa.o.

11 Omne signum corporale, est effectus signati, vel procedit ab eadem causa.22^{e}.q.95.5.c. Cœlum.106.c̃.120.c̃. Certitudo.5.

12 Effectus semper debet proportionari suis causis, s̃m proprium & cõmune: quia s̃m ordineȝ causa℞, oportet esse ordinem effectuum. p̃.2.c°.15.3^{m}./.16.2^{m}./.3^{m}./.21.3^{m}./.41.2^{m}./.Po^{a}.q. 3.4.c.co. 1./.7.c. co.3.fi./.q.7.2.10^{m}. Cessare.2. Circũcisio.E. Clauis.F. Clemẽtia.10.

13 Omnis effectus proprius & immediatus proportionatur suę causę, & sunt eiusdem generis.1.d.3.q.4.2.c. Cognitio.11.13.28,36.

14 Oppositum videtur dicere.2.d.21.q.1.3.c.

R ñ°. Dubio.539°.

Columba.2. Confessio.E. Confirmatio.E.

15 Effectus positiuus, prior est effectu priuatiuo, ordine formę: sed ordine materię est econuerso. 3^{a}.q. 62.6.3^{m}./.q.70.4.c.

16 Causa mutabilis, potest producere effectum immutabilem priuatiue, non autem positiue. Ma.q.16.2.2^{m}./.3^{m}. Congregatio.1.

17 Vnus effectus non potest esse immediate plurium causarum, licet vna causa possit esse plurium effectuum, quia causa potest excedere effectum, non autem econuerso. Po^{a}.q.3.16.8^{m}. Contemplatio,14. Contra

rhim.9.Contritio.5.c.26.c.Cooperari.4.Creatio.F.

18 Vnus effectus habet plures causas quadrupliciter.s.vel per accidens, vel in diuerso genere, vel mediate vel incomplete. Met.5.lec.2.co.3.fi. Creatura.18.Cura.6.7.Dãnatio.17.Defectus.3.4.5.10.14.Delectatio.E.

19 Aliquid dicitur effectus alicuius dupliciter.s.per se.i.qui producitur per ipsum ad hoc ordinatum, & per accidens.i.qui coniungitur effectui per se. 4.d.5.q.2.ar.2.q.3.c./Potentia.q.3.6.6^{m}.

20 Impossibile est q illud quod est per accidens, sit effectus per se alicuius virtutis cœlestis, vel alterius agentis naturalis. 1^{a}.q.116.1.c./12^{e}.q.95.5.c./3.3.c^{o}.92.co.4.5./Ma.q.6.21^{m}./q.16.7.16^{m}. Dæmon.53.c.83.84.106 c.

21 Effectus primarum qualitatum duplex.s.sm se, vt odor, & aliæ qualitates secundæ, & instrumentaliter, vt forma substantialis.2.d.18.q.2.3.2^{m}. Demonstratio.1.6.16.Denominatio.6.8.Descendere.3. Desiderium.15.Deuotio.13. Deus.F. Dicere.8. Diffinitio.11.12.20.Dispensatio.19.Dispositio.18.47.Doctrina.11.15.Elementum.13.Eleemosyna.29.c. Aenigma.2.3. Ens.14.Esse.9.c.Aetas.5.Eucharistia.e/Excæcatio.2. Excomunicatio.11.Exorcismus.9.c. Experientia.7.8.9.Facere.1.3.Fatum.3.c.Fermentum.2.Fides.e.Fieri.5.Filiatio.22. Flagellum.2.3. Fomes.1.11.12. Forma.36.37.Fructus.18. Gratia.E. Gula.10. Habitus.74.77.Halo.Hæresis.E.Honor.15.Ieiuniũ.E.Ignis.14.Ignorantia.E.Immundicia.o.Imprimere.3. Ingratitudo.E.instrumentum.2.Intelligibile.3. Intellectus.139.161.186.259. Intentionale.o. Intimiditas.Iocunditas.Ira.E.Irascibilis.4.Iudas.2.Iudæi.19. Iuramentum.8.Iustitia.70.c.84. Iustificatio.3.6. Laus.14.Lex.26.c.Locus.25.26.Lumen.18. Luminare.5.Lux.E.Macula.7.Malũ.E.Mare.4. Matrimonium.E.Medium.16.Metaphora.8.Miraculum.14. Miseratio.Misericordia.22.28.30.Missio.22.31.Mortuus o.Motus.57.Multiforme.2. Mundus.4. Natura.15.17.Necessitas.5.10.27.c.Nomen.6.67.80. Obiectum.17.Odium.16.Omissio.8.Operatio.63.Ordo.14.Participare.5.Passio.E.Peccatum.E.Pœnitentia.E.Perfectio.68. Posterius. Potentia.43.44.45. Prædestinatio.E.Processio.15.46.68.Proportio.5.Propositum.6.Prouidentia.E. Purgatorium.4. Pusillanimitas.1.Raptus.11.Ratio.9. Sacerdos.10.13.19.37.44. Sacramentum.E.Sanctificatio.6.Sapientia.41.53. Scire.1.Scriptura.4.Sensus.16.Signum.7.c. Similitudo.15.Sol.3.Speculatio.Spes.E. Spiritus.14. Superbia.21.Tabescere.Theologia.23. Trinitas.6. Tristitia.E. Venire.2.Verecundia.8. Virtus.30.c.159. Vita.80. Vnctio.E. Christus.146.

Efferre.Extasis.Superbia.3. Efficacia. Absoluere.22. Adam.85. Amor.66.169. Angelus.253.530.c.Ars.23.Baptismus.E.Character.6.43.c. Causa.64.Clauis.1.20.21. Cognitio.28.39.45.50. Cõfirmatio.10.Continentia.18.Credere.31. Efficax. Eleemosyna.27.28.Eucharistia.38.253. Facere.12. Fides.103.Finis.100. Gratia.127.166. Gratiosus. Incarnari.4.Iustificatio.28.Lex.39.49.Magi.8. Mathematica.3.Matrimonium.90. Meritum.8. 53.54. Miraculum.41.Nomen.84.Oratio.54.Ordo.E.Passio.120.Peccatum.E.Pœnitentia.60.85.100.113.124.Perfectio.R.Præceptum.86.150.Radix.o.Resistere.3.Resurrectio.5.6.Sacerdos.36.Sacramentum.23.36.79.c.Sacrificium.41.Satisfactio.12.36.Sententia.3.Sermo.2.Theologia.26.Testis.4.Virtus.101.Visibile.3. Votum.20.Christus.78.110.

Efficax.Efficacia. Efficere.Baptismus.76.99.161.Efficiens.Facere.o. Effici.Actus.98.99.Angelus.568.Baptismus.99.161.Cognitio.22.Fieri.o.Intellectus.124.Lex.104.Mollicies.4.Verbũ.36.Vsura.265.Efficiens.Ablatiuus.1.Accidens.51.52. Actus.116.Agens.o.Angelus.568.Anima.32.101. Appropriatio.23. Attributa.17. Baptismus.76.99.108.c.161.144.Bõitas.65.Charitas.77.83.Cathecismus.9. Causa.o.Conceptio.20.Conclusio.2. Constructio. De.1.4.5.Delectatio.E.Deus.F.Dispositio.43.Exorcismus.6.Facere.o.Finis.14.Forma.89.99.122.137. Gratia.69.71.92.120. Intellectus.124. Iustitia.78. Iustificatio.44.Lux.20. Malum.28. Mathematica.4. Meritum.90. Metaphysica.8. 10. 30. 31. Miraculum.41.Mors.37.Necessitas.1.2.5.7.22.23. Passio.44.100.119.Pœnitentia.126.Fer.o.Pluuia.o.Prædestinatio.37.48.Pronomen.5.Propositio.8.18.Propter.1.Relatio.58.98.Resurrectio.54.55.Sacramẽtũ.19.52.81.84.96.127.Sapientia.52. Sepultura.11. Seruitus.18.Spiritus.21.c.Subiectum.8.10.Timor.29. Veritas.45.Virt^{o}.7.197.Vita.23.Viuificare.o.Vox.1.Christus.60.

Effigies.Apparere.98.Figura o.Imago.o. Effluere.Anima.252.Forma.164.Fluxus.o.Gratia.117.

Effrenatus.Decor.Iacob.9. Effusio.Aqua.4.Baptismus.69.72. Bonitas.65. Cherubin.o. Diffusio.Dolor.49. Donum.41. Eucharistia.20.164.183. Fluere.Fluxus.o.Herodius.2.Infusum.Parasceue.Psalmus.8.Sacerdos.19.Sanguis.6.c.Spiritus.16.17. Thesaurus.1.Christus.212.

1 EGERE.i.dependere ab alio, conuenit cuilibet creaturæ, sed vt significat carentiam, non conuenit beatis.1.d.1.q.4.1.6^{m}. Carentia.o.Egestas, Hæresis.110.c.Indigere.o.Paupertas.o.Prædicare.7.8.

2 Immo a simili, beati indigent purgatione a dissimilitudinis confusione.i.a nescientia. 1^{a}.q.106.2.1^{m}./12^{e}.q.112.1.1.3^{m}./2.d.9.2.1^{m}./2^{m}./Veri.q.9.3.o./q.22.9.5^{m}./Opus.3.c^{o}.127.

Dubio.540°. R 6°.sicut.Du^{o}.145°.

Egestas. Carentia. Egere. Indigere.o. Religio.88.

AEGYPTII erãt adulatores.Isa.7.lec.2.co.3.Agricultura.2.Amalechitæ.Aegyptus.Occidere.9.Ouis.2.

Aegyptus raro habet nubes.3^{a}.q.44.2^{m}.fi. Imago.43.Iudæi.7.10.12.Naason.Ouis.2. Pascha.3.Phase.Pluuia.4.Theodosius.1.Vnctio.36. Ego. Absoluere.34.Baptismus.35.43.44.

Egredi.Actio.4.87.Exitus.o.Lex.108.Quies.6. Rectitudo.2.Transire.Verbum.80.

1 AEGRITVDO non est pura priuatio. Sed dicit humores inordinate dispositos.12^{e}.q.82.1.1^{m}. Abstinentia.7. Ambrosius.2. Assumere.55.c.Bestialitas.2.Damnatio.36.Deformitas. Delectatio.27.59. Dispositio.54.Eucharistia.194.199.c.

2 Aegritudo non est æqualiter in omnibus, sicut nec causa eius.12^{e}.q.82.4.2^{m}. Imaginatio.10.Indispositio.Infirmitas.o.Ira.33.

3 Aliquis potest sanari ab ægritudine corporali, licet non cognoscat morbum, nec medicinam desideret, non autem ab ægritudine spirituali.4.d.2.q.1.ar.4.q.2.1^{m}. Medicina.1.4.c.Meritum.38.Missa.4.Morbus.Ornatus.2.Peccatum.192.197.283.296.372.382.437.Perfectio.66.Saluari.1.2.15.Sanitas.7.9.10.Traductio.4.Vitium.1.4.Vnctio.25.c.

4 Aegri fouendi sunt cibis delicatis, & molli veste.4.d.15.q.2.ar.3.q.1.3^{m}. Eijcere.Angelus.475.Campsoria.11.12. Diaconus.5. Expellere. Miraculum.36.Paradisus.7. Elargiri.Affectio.5.

Elatio.Adam.10. Deuotio.12. Diuitiæ.4. Mulier.7.Peccatum.214.Superbia.o. Eleazarus.Machabæi.

1 ELECTIO pertinet determinate ad vnam potentiam, s.ad voluntatem.

1ª.q.83.3.c. Actio.37.&. Actus.148.173.
Immo pertinet ad intellectum.12ᵉ.q.13.1.2.o.
R ñº.Dnº.541º. Adam.72. Adoptio.o.

3 Electio pertinet determinate ad vnam potentiam.s. voluntatem, sed in ordine ad intellectum. 1ª.q.83.3.c./12ᵉ.q.13.1.2.o/q.17.1.c/q.58.1.2ᵐ/22ᵉ.q.155.3.c/3ª.q.18.4.c/1.d.41.1.1ᵐ/2.d.24.q.1.2.o/d.38.3.5ᵐ/d.40.1.c/3.d.33.q.2.ar.4.q.2.1ᵐ/4.d.49.q.1.ar.3.q.2.c/Veri.q.22.13.16ᵐ/15.o/q.26.5.c/Ethi.3.lec.6.9.o/Liº.6.lec.2.fi.

4 Electionem rectam agit sola virtus, que est in parte appetitiua.12ᵉ.q.58.1.2ᵐ/4.c. Agibile. Amor.72.73.136.137.172.176.

5 Electio sequitur inquisitionem, in hominibus tñ.1ª.q.22.1.1ᵐ/q.59.3.1ᵐ/q.6.2.1ᵐ/3ª.q.18.4.2ᵐ/q.34.2.2ᵐ/1.d.41.1.1ᵐ/Veri.q.24.3.4ᵐ. Angelus.137.394.461.462.574. Animal.58. Appetitus.25. Ars.49.

6 Electio est tantum de possibili.12ᵉ.q.13.5.o/Veri.q.22.13.12ᵐ/Ethi.3.lec.5.fi. Blasphemia.17. Bonitas.231. Compassio.

7 Electio non est de vltimo fine, sed tñ de iis que sunt ad finem.1ª.q.82.1.3ᵐ/12ᵉ.q.13.3.o/4.6.c/22ᵉ.q.24.1.3ᵐ/q.33.1.2ᵐ/q.47.1.2ᵐ/3ª.q.18.4.c/1.d.41.1.c/2.d.7.q.1.1.1ᵐ/d.25.3.2ᵐ/ꝑ.1.cº.88.3ᵐ/Liº.4.cº.95.fi/Veri.q.22.13.9ᵐ/q.24.1.20ᵐ/Opus.3.cº.177/Ethi.3.lec.fi/Perihermenias.lec.14.fi. Conclusio.1.6. Confessio.75.76.77. Consensus.3. Consilium.11. Contritio.9. Damnatio.31. Demon.44. Dominium.7. Eucharistia.213. Excõicatio.23.

8 Electio est tantum de actibus humanis, vel de alia re cum actu humano.12ᵉ.q.13.4.o/5.c. Fides.1.24.132. Finis.95.

9 Ad bonam electionem requiruntur duo.s.intentio debiti finis per virtutes morales, & recta praeacceptio eorum que sunt ad finem per prudentiam. 12ᵉ.q.56.4.4ᵐ/q.57.5.c/q.58.4.c/22ᵉ.q.47.1.2ᵐ/q.54.2.c/2.d.40.2.c/3.d.33.q.1.ar.1.q.2.2ᵐ/q.2.3.c. Fomes.9.10. Fortitudo.19.24. Fortuna.7. Gloria.24. Gula.11. Heresis.4.146.

10 Intentio & electio differunt, quia prima est respectu finis, secunda vero, est eorum que sunt ad finem. 12ᵉ.q.13.4.c/2.d.38.3.5ᵐ/d.40.2.c/Veri.q.22.15.c.

11 Iudicium liberi arbitrij, est actus electionis.1ª.q.83.3.2ᵐ/2.d.24.q.1.1.3ᵐ/3.5ᵐ/Veri.q.17.1.4ᵐ/q.24.1.17ᵐ.

12 Homo nihil eligit de necessitate, sed libere.1ª.q.115.4.c/12ᵉ.q.13.6.c/22ᵉ.q.104.1.c/2.d.15.q.1.3.c/d.28.1.c/Veri.q.22.6.o/q.24.1.o/Ma.q.6.o/Perihermenias.lec.14.fi. Honestas. Honor.25. Ieiunium.22. Ignorantia.3.4.8.27.28.29.

13 Homo est liberi arbitrij in eligendo, non autem in prosequendo respectu omnium.1ª.q.83.1.4ᵐ/ꝑ.3.cº.85/Veri.q.24.1.1ᵐ/Ma.q.6.1ᵐ/22ᵐ. Imperare.4. Iniustitia.4. Intentio.14. Iudicium.10.81. Liberum.28. Lotio.o. Malitia.1.2.

14 Electio est in beatis, libera & sempiterna, sed tantum de coniunctis fini.2.d.7.q.1.1.1ᵐ/d.25.1.4ᵐ. Malum.47. Materia.42. Miles.1. Misericordia.2. Negligentia.1. Preeligere.

15 DEI/Electio conuenit Christo.3ª.q.11.3.1ᵐ/q.18.4.o/q.34.2.2ᵐ. Abraham.18. Adam.72. Coelum.151. Dãnatio.5.6. Cõpassio. Elemẽtũ.27. Filiatio.36. Gloria.24. Ignis.13.21. Iudas.1. Iudiciũ.71.81. Liber.V.

16 Electio conuenit Deo, respectu creaturarum, non autem respectu sui. 3ª.q.18.4.1ᵐ/2ᵐ/1.d.41.1.c/2.d.25.1.1ᵐ/Veri.q.24.3.4ᵐ. Liberare.1.2. Mathias. Medicitas. Natiuitas.14.24. Nobilitas.8. Purgatio.1.c.10.

17 Electio Dei est etiam nõ ethnicũ, sed aut nostra.1ª.q.23.4.2ᵐ. Saluari.14. Sanctus.o. Vita.29. Vocatio.1.2.3.

18 Electi a Deo, eliguntur solum de iis qui nati sunt participare eundem finem.1.d.41.1.c.

19 Quos Deus ad aliquid eligit, ita preparat & disponit, vt idonei sint ad illud.3ª.q.27.4.c.

20 Differentia triplex electos Dei a reprobis.s.ẽm finem, ẽm vsum Dei, & ẽm actum eius. Ro.9.lec.4.co.3.

21 Electio Dei, vt est in proposito Dei, est eterna. Sed vt est in executione, est temporalis. 1.d.41.1.o/ꝑ.3.cº.163/Io.15.lec.3.co.3.

22 Electio Dei duplex est.s.pñtis iustitie, & future glorie. Secunda est eterna, non autem pª. Ephe.lec.1.fi.

23 Dilectio Dei, est prior electiõe, sed in creaturis est econuerso.1ª.q.23.4.c.2ᵐ/Veri.q.6.1.c.fi/Io.15.lec.3.co.3/Ro.9.lec.2.fi/Ephe.co.7.

24 Omnes predestinati sunt electi a Deo, & dilecti. 1ª.q.23.4.o/q.24.1.c/Veri.q.6.1.c.2ᵐ/Ro.9.lc.2.co.fi.

25 Electio Dei precedit predestinationem: quia predestinatio Dei est actus voluntatis absolute, consequens ordinem electionis.1ª.q.23.4.c.2ᵐ/1.d.41.2.c.1ᵐ/Veri.q.6.1.c/Ro.9.lec.2.fi/Ephe.co.7.

26 Electio Dei proprie est hoĩum tñ, sed predestinatio, est hominum, & eorũ que eis conferuntur.1.d.41.1.c.

27 Electio Dei est ordinatio eius, qua quidam alijs preferuntur, ad beatitudinem consequendam. Sed predestinatio addit applicationem per gratiam, & gloriam. 1.d.41.q.1.1.c/ꝑ.3.fi/Veri.q.6.c/Ro.9.lec.2.fi.

28 Electio Dei & predestinatio sunt hominum tantum: sed prouidentia Dei & dispositio sunt omnium. 1.d.40.q.1.2.c/d.41.q.1.2.c/Veri.q.6.1.c.

29 Electio est pars prouidentie Dei.ꝑ.3.fi.

30 Electio Dei causat diuersitatem gratie. Sed preexigit diuersitatem nature, quam causat dispositio Dei.1.d.41.2.2ᵐ/3.4ᵐ/Veri.q.6.c.fi.

31 CANONICA/In primitiua ecclesia, vbi pure, & ꝓpter Deum electiones fiebant, nullus eligebatur in epm, nisi per inspirationem diuinam, sicut Ambrosius & Nicolaus,1ᵉ.Tim.4.lec.3.co.2.fi/He.5.co.3.

32 Melius est recusare prelationem, ad quam aliquis eligitur, qᵭ ei consentire, vel eam acceptare, dummodo non imponatur necessitas a superiori.quol.5.22.o.

33 Consentiens in electionem de seipso factam, intentione honoris, lucri, vel cuiuscunq; rei temporalis, peccat: non autem si propter spirituale.quol.5.q.11.2.o. Potestas.16. Regere.11. Sors.2.5. Vilis.

34 Electo ad prelationem, sufficit ꝙ nihil inueniat in se, per quod ei fiat illicitum illud officium. 22ᵉ.q.185.3.c.

35 In foro contentioso, sufficit ꝙ electus sit bonus. Sed in foro conscientie, requiritur ꝙ sit optimus, vel simpliciter, vel ad regimen.22ᵉ.q.63.2.c.3ᵐ/q.185.3.o/ꝗl.3.q.5.1.12ᵐ/ꝗl.4.23.12ᵐ/ꝗl.6.q.5.3.c/ꝗl.7.lec.8.q.4.1.o/Io.21.lec.3.co.1.fi.

36 Electus de gremio ecclesie, vt in pluribus cõsueuit esse vtilior ad bonum cõe, quia magis diligit ecclesiã, in qua nutritus est.22ᵉ.q.63.2.4ᵐ/He.5.co.1.fi.

37 Prelatus non eligitur, quasi in hereditatem, sed vt dispensator. Ideo non oportet eligi propinquior. 22ᵉ.q.63.1.c.2.1ᵐ/ꝗl.7.q.4.1.3ᵐ.

38 Pauper non debet eligi ad regendum vel ad iudicandum, ne corrumpatur pecunijs, nisi sit pauper voluntarius. Opus.20.liº.4.cº.15.20.

Electuarium. Ieiunium.43. Elegantia. Eloquentia. Paulus.4. Elementaris. Elementũm.o. Resurrectio.35.

1 ELEMENTVM habet esse nobilius extra mistum, qᵭ in misto. 4.d.47.q.2.ar.1.q.1.3ᵐ. Amor.194. Angelus.67. Anima.96.

2 Elementum est nobilius misto, quo ad perpetuitatem: sed quo ad formam speciei, est econuerso. 2.d.15.q.2. 1.2m./d.30.q.1.1.8m./d.48.q.2.5.4m./4.d.44.q.1. ar.2.q.2.3m./d.47.q.2.ar.1.q.1.3m./d.48.q.2.9. 4m./Poa.q.5.9.10m./q.6.6.c.co.3./Ma.q.16.1. 4m./Spiritu.7.c./Anima.7.c.fi. Animal.10.19. 20.23.31.Baptismus.56.

3 Elementa non veniunt ad mistionem violenter. 2.d. 14.5.4m./d.30.q.1.1.4m. Cœlum.1.9.13.66.71. 120.121.

4 In omni misto, oportet aliquod elementum predominari.22e.q.49.6.1m./q.179.2.2m./2.d.19.4.2m./3. d.16.q.1.1.4m.

5 Elementa subtiliora predominantur in misto, fm virtutem, sed grossiora fm q̃titatem.1a.q.71.1m./q.91. 1.c.3m./2.d.15.q.2.1.0./Poa.q.6.6.c.co.3./Spiritu. 7.4m./Anima.8.1m. Compositio.14.Conseruatio.4.Densitas.Intellectus.261.

6 Mista habent aliquas virtutes & operationes supra elementa. Spiritu.2.c.co.3./Opus.34.co.3. Limus. Reptile.2.Signum.13.Vniuersum.3.Christus.163.

7 FORMA./Formę elementorum, sunt in misto virtute, non autem actu. 1a.q.76.4.4m./2.d.13.4.c./d. 30.q.2.1.c.co.5./ꝑ.2.co.55.3m./Poa.q.5.7.c./quol. 1.q.4.1.3m./Anima.9.10m./Tri.15.6m./Opus.33. 0./Opus.37.co.5.co.co.2.3./Met.lec.14.co.3./Anima.2.lec.8.co.2.

8 Elementa habent formas determinatas, ratione quarum sunt de perfectiõe vniuersi, sicut & corpora mista. 4.d.44.q.1.ar.2.q.2.3m./Poa.q.5.7.c. Anima. 96.Cœlum.1.9.13.66.71.120.121.

9 Formę elementoruз sunt imperfectissimę.ꝑ.2.co.88./ Spiritu.1.c.co.3./Anima.1.c.co.3.7.c.fi./Opus.34. co.3./He.4.lec.2.co.5.pno. Forma.25.134.146.

10 Nulla forma est media inter formam elementi, & materiam primam. Sed multę sunt inter materiam primam & formas animalis.2.d.12.4.c./ꝑ.2.co.87.co.3.

11 Immo forma animalis immediate vnitur corpori.1a. q.6.76.7.7.0.

ꝑ Duo.542o. R fio.sicut duo.180o.

12 Grauitas & leuitas, non sunt formę substantiales elementorum.2.d.14.5.2m.

13 Formę elementoruз, habent semper operationes suas, nisi impediantur. Anima.2.lec.1.fi.

14 Corpora nostra alterantur ab elementis, contra Auerroim, quia contrariantur fm qualitates proprias. Sed locant & conseruant fm formas substantiales. Phy.4. lec.8.fi./Anima.2.lec.23.co.2.

15 Elementa & cœli, sunt corpora simplicia, quia nõ sunt composita, nisi ex materia & forma.ꝑ.3.c.23.3m.

16 In elementis, continens est formalius contento. Veri. q.14.5.1m./Potentia.q.4.1.20m./q.5.8.c./Anima. 2.lec.23.co.2.

QVALITAS.12.14.27.

17 Primę quatuor qualitates non sunt habitus elementorum.12e.q.49.4.c. Calor.1.6.8.Cœlum.1.9.13. 66.71.120.121.

18 Qualitates actiuę & passiuę elementorum, pertingunt instrumentaliter ad formas m̃les deducendas de materia, non autem ad animam nostraз. 4.d.1.q.1.ar.4. q.1.c./d.8.q.2.3.5m./d.12.q.1.ar.2.q.2.0./d.44.q.2. ar.1.q.1.3m. Claritas.1.3.Diaphanum.2.Dies.24. Dispositio.24.Elementaris.Ignis.11.Lux.6.Mineralia.Offuscatio.Ornatus.11.

19 Ex qualitatibus elementorum, causatur aliquid dupliciter.s.fm se, vt sapor, odor, & huiusmodi: vel in virtute substantię, vt forma substantialis, 2.d.18.q.2.3.2m. Perfectio.26.Platę.4.Qualitas.13.Raritas.2.Ray.3.

20 Elementa q̃to plus habent de specie, tanto plus habẽt de virtute agendi.2.d.1.q.2.5.4m./15.q.2.1.c./ꝑ.3. co.82./Poa.q.5.7.7m./q.6.6.c.co.3.

21 Elementa q̃to sunt subtiliora, tanto maiora sunt fm q̃titatem.2.d.14.5.3m./Opus.3.co.18.

22 Elementa alterant se mutuo in extremitatibus, fm quas se tangũt.2.d.14.5.5m./Anima.2.lec.23.co.2.

23 IN COMMVNI./In elementis est principium corruptionis passiuum tm̃: in mistis autem est etiam actiuuз.2.d.18.q.1.2.c.fi./4.d.47.q.2.ar.1.q.1.3m./Potentia.q.5.7.c.fi./14m./15m./16m./9.c. Corruptio. 7.Eucharistia.40.Litera.1.Miraculum.56.

24 Elementa corrumpuntur fm partem. Non autez fm totum: quia ordo corporum inferioruз, virtute superiorum conseruatur.2.d.19.2.3m./4.d.47.q.2.ar.1.q.1. 3m./d.48.q.2.5.c./ꝑ.2.co.28.4m./Lio.4.fi./Poa.q. 5.7.16m./Ma.q.5.5.6m./12m./13m./Opus.3.co. 171.fi. Perfectio.26.Principium.3.Purgatio.5.6. 7.Ratio.14.Situs.3.

25 Diuersę opiniones de creatione & distinctione elementorum.1a.q.66.1.0./Poa.q.4.0. Velum.2.

26 Elementa quatuor, secundum se tota, non sunt producta ex aliqua preexistenti materia, sed immediate a Deo per creationem.Opus.3.co.95.

27 Elementa dicuntur remunerari.i.homines in eis, inq̃tum claritas eorum cedet in gloriam electoruз, non autem fm se sicut nec meruerunt.Poa.q.5.9.9m.

28 Cœlum & materia sunt elementa. Sed cœlum est corporale, non autem materia prima.Ce.lec.18.co.2.fi.

29 Elementum in diffinitione sacramenti, ponitur ꝑ quocũq; sensibili.3a.q.84.1.1m./4.d.1.q.1.ar.1.q.5.2m./ d.14.q.1.ar.1.q.1.1m./d.22.q.2.ar.1.q.1.1m.

1 **ELEEMOSYNA** est opus, in quo datur aliquid indigenti, ex compassione, propter Deum.22e.q.32.1.c./4.d. 15.q.2.ar.1.q.1.0.

2 Eleemosyna propter Deuз data, est quasi oblatio Deo facta.4.d.15.q.2.ar.2.q.2.c.

3 Omne obsequium impensuз proximo propter Deuз, est eleemosyna. 22e.q.32.2.0./4.d.15.q.2.ar.1.q.1. 1m./q.2.4m./Matth.25.co.23. Abrenunciatio. Abscondere.2.Affectio.5.Alexius.Honor.9.10.34. Hippocrisis.2.

4 Eleemosyna est proprie actus misericordię. Sed est actus charitatis ex cõsequenti, & mediate: latria vero imperatiue.22e.q.32.1.0./9.3m./4.d.15.q.2.ã.1.q.3.0.

5 Eleemosyna non est actus pietatis doni, sed fm ꝙ more vulgi, misericordia dicitur pietas. 4.d.15.q.2.ar. 1.q.3.1m.

6 Eleemosyna est actus liberalitatis, inq̃tum aufert impedimentum eius.s.superfluum amorem diuitiaꝝ. 22e.q. 32.1.4m./4.d.15.q.2.ar.1.q.3.0.

7 Eleemosyna est actus iustitię, ratione tm̃ suę partis.s. liberalitatis.4.d.15.q.2.ar.1.q.3.4m.

8 Dare eleemosynam de superfluo, vel in extrema necessitate, est de precepto: in aliis vero est tm̃ de consilio. 22e.q.32.5.6.0./q.66.7.c./q.71.1.c./q.87.1.4m./q. 118.4.2m./q.185.7.1m./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.0./ar. 3.q.2.1m./ar.4.q.1.0./q.3.ar.1.q.5.2m./Ma.q.3. 10.4m./q.13.2.4m./quol.6.q.7.0./quol.7.vel.8.q.6. 2.0. Decimę.25.

9 Eleemosyna quę est de consilio, est pars satisfactionis: non autem illa quę est de precepto, sed est preambuluз eius.22e.q.32.1.2m./4.d.15.q.2.ar.1.q.2.0. Labor. 2.Membrum.12.Oblatio.2.Predicare.8.

10 Eleemosynę datę supra vires dantis simpliciter, sunt immoderatę, non autem si sint supra vires respectu aliorum.2e.Cor.8.2.fi.

11 Eleemosyna non est facienda de necessarijs sibi, & familię, & statui, nisi velit mutare statum, vel necessitas aliqua prępondere t. s. extrema alicuius personę, vel ecclesię, vel reipublicę. 22ᵉ.q.32.6.o./q.117.1.2ᵐ./4.d.15.q.2.ar.4.q.1.o.

12 Non est expectanda extrema necessitas in danda eleemosyna. Nec oportet prętendere futuram, pręter probabile. 22ᵉ.q.32.5.3ᵐ./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.4ᵐ.

13 Eleemosynę non sunt recipiendę a peccatoribus. 22ᵉ.q.154.4.c.pn°./2ᵉ.Cor.8.co.3.

14 Immo eleemosyna potest fieri de turpi lucro. s. de meretricio, lenocinio & histrionatu, non autem de obnoxij restitutioni. 22ᵉ.q.31.3.3ᵐ./q.32.7.o./8.2ᵐ./q.62.5ᵒ 2ᵐ./q.87.2.2ᵐ./q.110.3.4ᵐ./4.d.15.q.2.ā.4.q.2.3.o./quol.12.30.c.

R ñº. Dubio.543°.

15 Ille qui dat eleemosynam quando dat vt foueatur in peccatis, vel quando dat vt aliquem inducat ad hęresim, mortaliter peccat, propter intentionem corruptam. Et talis eleemosyna non est recipienda. 12ᵉ.q.19.7.2ᵐ./3ᵐ./22ᵉ.q.154.4.c.pn°./2ᵉ.Cor.8.co.3.

16 QVIS.17.18. Quilibet tenetur dare eleemosynas, quicquid habet per simoniā. 22ᵉ.q.32.7.c.2ᵐ./q.62.5.2ᵐ./q.110.6.1ᵐ./4.d.15ᵐ./q.2.ar.4.q.2.3.c.

17 Quilibet etiam non habens dominium rei, potest facere eleemosynam, cuicunq; existenti in extrema necessitate. 22ᵉ.q.32.7.3ᵐ./8.1ᵐ./2ᵐ./4.d.15.q.2.ar.5.q.1.4.c. Cantus.5.

18 Quilibet potest facere eleemosynam corporalem, vel spiritualem, vel saltem cum voluntate. 4.d.15.q.2.ar.1.q.2.4ᵐ.

19 Filijfamilias, & serui non possunt dare eleemosynas, sine consensu dominorum, nisi de paruis, vel suis. 22ᵉ.q.32.8.3ᵐ./4.d.15.q.2.ar.5.q.2.3.o.

20 Lucia poterat de consensu solius matris, dare eleemosynas. 22ᵉ.q.32.8.3ᵐ./4.d.15.q.2.ar.5.q.1.2ᵐ.

21 Vxori non licet dare eleemosynas, nisi cõmunes, & modicas, sine consensu viri vel nisi moderatas, viro ignorante & non prohibente, vel nisi habeat aliqua pręter dotem, vel nisi lucretur. 22ᵉ.q.32.8.2ᵐ./4.d.15.q.2.ar.5.q.2.o./Opusc.73.c°.17.

22 Religiosis non licet dare eleemosynas sine licentia, nisi de modicis, sub ratihabitione. 22ᵉ.q.32.8.c.1ᵐ./4.d.15.q.2.ar.5.q.4.o./quol.3.q.6.1.c. Labor.2. Mortuus.o. Vsura.2.56.267.c.

23 CVI./Quilibet potest sibi facere eleemosynas, non quidem dando sibi aliquid, sed exercendo in se actum corporalem, vel spiritualem. 22ᵉ.q.30.1.2ᵐ./q.32.9.3ᵐ./q.106.3.1ᵐ./4.d.15.q.2.ar.6.q.1.o. Alexius. Benefacere.o. Prędicare.7.8.

24 Eleemosyna cęteris paribus, debet dari magis indigentibus, melioribus, propinquioribus, benefactoribus, & dantibus spiritualia. 22ᵉ.q.32.3.1ᵐ./9.o./q.71.1.c./q.81.6.2ᵐ./4.d.15.q.2.ar.6.q.3.o./Matth.25.co.24./Ro.12.lec.2.f.1ᵉ.Cor.16.co.1.

25 Eleemosynę dantur clericis non indigentibus, vt ministris pauperum, & dispensatoribus eleemosynarum. 4.d.15.q.2.ar.1.q.1.3ᵐ.

26 Eleemosyna, eum cui datur, constituit debitorem ad orandum, ieiunandum, & ad alia bona quę potest faciendum pro eo qui dedit. 4.d.15.q.2.ar.2.q.2.3.c. Religio.2.88.89. Sepultura.4. Simonia.12.26.

27 Efficacia eleemosynę, principalius est ex parte dantis, q̃ ex parte recipientis. 4.d.15.q.2.ar.6.q.3.2ᵐ.

28 Efficacia eleemosynę, pēsatur principaliter ex affectu, ex parte dantis, respectu pręmij essentialis, sed respectu pręmij accidentalis, & ex parte recipientis, magis pensatur ex magnitudine dati, nisi affectus eius multum excedat. 22ᵉ.q.32.9.2ᵐ./4.d.15.q.2.ar.4.q.3.o.

29 EFFECTVS.26. Nullus moriēs in peccato mortali, potest liberari ab inferno, per eleemosynas suas, vel aliorum. 22ᵉ.q.154.1.5ᵐ./4.d.15.q.2.ar.2.q.1.o./d.46.q.ar.3.q.4.o./Matth.q.15.2.1ᵐ./Psal.40.co.3./Matth.25.co.22./1ᵉ.Thi.4.co.7.

30 Eleemosyna valet ad omnia peccata delenda, & ad omnia bona promerenda, & ad specialem Dei misericordiam promerendam. 1ᵉ.Thi.4.co.6. Damnatio.2. Gloria.8. Hypocrisis.2. Operatio.27. Suffragia.3.

31 Eleemosyna dupliciter liberat viuos a peccato mortali. s. pręseruando & disponendo ad gratiam, sicut etiam alia bona. 22ᵉ.q.154.2.5ᵐ./4.d.15.q.2.ar.2.q.1.1ᵐ.

32 Eleemosynę corporales, s̃m suam substantiam, habent effectus tantum corporales, sed ratione causę, scilicet charitatis, & orationis, habent effectus spirituales. 22ᵉ.q.32.4.o.

33 Tota virtus satisfactiōis, includitur in eleemosyna corporali: quia includit in se virtutem orationis, & ieiunij. 4.d.15.q.2.ar.2.q.2.c.

34 Eleemosyna est melior q̃ oratio & ieiunium, & magis satisfactoria, & magis meritoria: & oratio magis q̃ ieiunium. 4.d.15.q.2.ar.2.q.2.o./d.45.q.2.ar.3.q.1.o./1ᵉ.Thi.4.co.6.principio.

35 Eleemosynę spirituales, sunt simpliciter meliores, q̃ corporales. s. ratione dati, finis, & actus, sed respectu alicuius est econuerso. 22ᵉ.q.32.3.o./q.33.1.c./q.188.4.c./4.d.15.q.2.ar.3.q.3.o./5.3.c°.134.2ᵐ.

36 Recompensatio temporalis non intenta, non minuit meritum, vel laudem eleemosynę, nec aliorum actuum, * sicut nec humana gloria nō intenta. * sed intenta minuit, quia qui vult dare eleemosynam propter inanem gloriam consequendam, vult id q̃ de se est bonum sub rōe mali. 12ᵉ.q.19.7.2ᵐ./3ᵐ./2.d.38.5.c./d.40.2.o.22ᵉ.q.32.3.2ᵐ. Gloria.8. Prędicare.7.8. Religio.22.

* Oppositum videtur dicere. 1ᵉ.q.19.9.c./q.48.2.2ᵐ./4ᵐ. Du°.543°. R ñº. sicut Du°.842°.1200°.

37 Recompensatio temporalis intenta, diminuit meritū, & laudem eleemosynę, non autem spiritualis. 22ᵉ.q.32.3.2ᵐ.

38 IN COMMVNI./Eleemosynę corporales sufficienter numerantur septem, & spirituales septem. 22ᵉ.q.32.2.o./4.d.15.q.2.ar.3.q.1.2.o./Matth.25.co.23.

39 Eleemosyna debet fieri abundanter, secundum facultatem dantis, sed multis indigētibus ne quis superflue habeat. 22ᵉ.q.32.10.o./q.117.1.2ᵐ./2ᵉ.Cor.8.co.2.3./c°.9.co.4.5.

ELENCHVS est syllogismus ad contradicendum. i. ad redarguendum falsam positionem. Met.4.lec.6.f.

1 ELEPHAS intelligit, & docetur adorare reges. Iob.40.lec.2.co.1.f.

2 Immo nulla creatura potest intelligere, nisi per intellectum, qui est potentia passiua. 3.d.14.ar.1.q.2.c.

R ñº. Dubio.544°.

3 Elephas est animal maxime domesticabile. Ad multa eruditur:, & intelligit: & docetur adorare reges, non quidem per intellectum, sed per vim ęstimatiuam. Iob.40.lec.2.co.1.f. Cete.2.

4 Elephas est animal melancholicus, & siccę complexionis, habitans in terris calidis. Ideo stat circa flumina in vmbra. Iob.40.lec.2.co.3. Semen.23.

5 Elephas habet inflexibiles pedes, tibias, & crura, & ossa solida, sine iuncturis. Iob.40.lec.2.co.2.

6 Elephas comedit herbas, non autem carnes. Iob.40.lec.2.co.2.principio.

7 Quidam elephas bibit quatuordecim metretas macedonicas aquę pro semel, & alias octo in sero. Iob.40.lec.2.co.4.

8 Modus capiendi elephantes duplex, scilicet per benefi cia,& per elephantes domesticos. Iob.40.lec.2.co.4. Eleuatio. Aduersantia. Anima.283. Ascendere.o. Ascensus. Baptismus.L. Cadere. Charitas.138. Cete.13. Deus.198.205.206. Dispositio.29. Donum.21. Erigere. Eucharistia.78. Gratia.49.140. Ieiunium.10. Impuritas.2. Leuatio. Operatio.35.36. Oratio.1.20. 29. Piscis.1. Prophetia.15.16. Raptus. M. Ratio.42. Reptile.1. Rota. Spes.47.50. Vapor.o. Virtus. 1.31.c.

1 ELICERE./. Habitus vel potentia elicit actu3 quem producit circa proprium obiectum, nullo mediante. Sed imperat actum quem producit circa obiectum potentię vel habitus inferioris, eo mediante.3.d.27.q.2. ar.4.q.3.c. Actio.40. Actus.9.16.158.177. Baptismus.125. Character.21. Charitas.29.108. Coactio.6. Confessio.6.14. Conscientia.7.8. Dos.4. Aedificare.1. Educi.o. Exercitium. Habitus.1.71. Ieiunium.4. Imperare.4. Innascibilitas.2.

2 Deus ex malo,semper maius bonum elicit,non quide3 semper illi in quo est malum,sed respectu vniuersi.2.d. 29.3.4m. Intellectus.91. Latria.9. Liberum.27. 28. Martyrium.1. Meritum.19.32. Operatio.9. Pater.11. Peccatum.93.95. Preceptum.91. Religio.15. Satisfactio.1. Scandalum.8. Temperantia.16. Timor. 43. Virtus.1.9.52.93.118.119.171. Vsura.31.

ELIX est linea cōposita ex recta & circulari, quia causatur ex motu lineę circueuntis columnam, & motu puncti per eam Ce.lec.3.co.2.

Elongatio. Auersio.17. Deuiare. Malum.19. Recedere. Vsus.10.

Eloquentia. Elegantia. Isaias.2. Philosophia. Prędicator.8. Religio.81. Rhetor.

Eloquium. Laus.21.

Elucidare. Declaratio. Manifestatio.o. Vsura.1.

1 EMANATIO extensionem habere potest fm numerum in creaturis, non autem in Deo. Opus.9.q.4. Angelus.454.

2 Emanatio diuina,non est extensiue infinita, licet sit ęterna. Opus.9.q.4. Creatio.10.11. Deus.8. Donum.6.38. Exitus.1. Generatio.34. Natura.9. Processio.1.60.61. Verbum.5.30.

Emancipatus. Adoptio.9.10.

Emarcescere. Iacob.8. Verbum.69.

1 EMBRIO non est in genere vel specie, nisi per reductionem,sicut incompletum ad genus vel speciem completi. Potentia.q.3.9.10m.

2 Embrio & animal, non differunt genere. Veri.q.14. 7.6m./. Potentia.q.3.9.10m. Resurrectio.25.

3 In generatione viuentium, non solum fit appositio per contactum, sed etiam per quandam coaptatione3, siue connascentiam,vt patet in embrionibus, quę non solum tangunt matricem, sed etiam alligantur ei, in principio suę generationis. Met.5.lec.4.co.1.

4 Embrio prius viuit anima vegetatiua, secundo sensitiua, & vltimo intellectiua, quia generatio eius multiplex est,& discontinua.1a.q.67.4.c.fi./.q.76.3.3m./.q. 77.7.c./.q.85.3.1m./.q.118.2.2m./.22c, q.64.1.c./.3a. q.33.2.3m./.2.d.18.q.2.3.c.fi./.4m./.4.d.38.q.1.ar.2. q.2.3m./.3.2.co.21.6m./.57.2m./.87./. Potentia.q.3 9.9m./.12m./.quol.8.2.c./. Spiritu.3.12m./.13m./. Anima.2.9m./.11.1m./. Opus.3.co.92.fi. Emendabile. Pœnitentia.2.

Emendatio. Accusatio.6. Aquila.1. Correctio.o. Corripere. Crimen. Degradatio. Infirmitas.6. Pœna.5. Pœnitentia.132. Publicatio.1. Tribulatio.5. Verecundia.3.10. Vindicatio.4. Vsura.84.284.295.

EMERE regnum cœlorum dicitur improprie,i.mereri,qui dat quod habet.22a.q.100.1.3m./.2.d.27.3.c. 6./.4.d.25.q.3.ar.2.q.1.2m. Abraham.15.16.17. Arra.o. Bonitas.204. Campsoria.2. Communicatio. 3. Deceptio. Decimę.22.26. Ecclesia.16.17. Iacob.1. Merces.5. Negociatio.o. Seruitus.10. Simōia.o. Spirituale.1. Vendere.o. Vsura.74.75.94.126.c.176.181. 183.185.c.188.c.201.221.228.303. Vsus.8.14.

Emergere. Exactio.1. Periculum.o.

Emi. Vsura.28.

Emi ia Lumbardia.

Eminentia. Angelus.264.503.c.520. Aquila.1. Cognitio.53. Consecratio.14. Deus.71.181.183. Excellentia. Helias.1. Intellectus.207. Iudicium.92. Magis.1. Pręeminentia. Sanctus.1.2. Similitudo.9. Timor.73. Vnctio.34. Emiola. Vsura.28.

EMITTERE./. Deus pater emisit filium tripliciter.s. sicut sol suum radium,sicut fons fluuium, & sicut pater filium. Isa.26.lec.1.fi. Aranea.o. Cœlum.43. Cete.1, 7.10. Clamor.5. Coitus.1.2. Facies.3. Fluxus.4. Fundere. Generatio.41. Innocentia.8.9. Lucidi tas.1. Luminare.1. Menstruus.3. Missa.1. Missio.o. Prodigalitas.2. Teda. Tempus.33. Timor.38. Transfundere.

Empedocles. Anima.69. Mundus.30.

Emphatica locutio. Generatio.89.

EMPYREUM cœlum non contraxit aliquam infectionem ex culpa dęmonum, quia statim expulsi sunt. 4.d.47.q.2.ar.2.q.1.3m. Angelus.19. Cœlu3. Purgatio.9. Emolumentum. Vsura.124. Vtile.o.

AEMVLATIO duplex.s.indignationis,& imitationis. Ro.11.lec.2.co.1.fi. Zelus.7.

Emundatio. Ablutio. Baptismus.201.c.231. Cooperari.4. Delere. Liberare.o. Maria.158. Sacerdos.12. Sacramentum.77.116. Sacrificium.33.

Emunitas ecclesię. Ecclesia.10.11. Immunitas.o. Libertas.o. Papa.o.

ENCENIA in gręco, dicitur innouatio:& est festum dedicationis templi factę ter:primo a Salomone in autumno: secundo sub Esdra,decimonono martij: tertio sub Machabęis in hyeme. Io.10.lec.5.co.2.

Aeneas. Imago.43.

1 ENERGVMINVS dicitur, quasi intus laborans. 3a.q.71.2.1m./.3m./.2.d.8.L./.d.21.L./.4.d.6.q.2.ar. 3.q.1.1m./.3m.

2 Energumini sunt,qui interius terrestri.i.melancholico humore laborant,priuati vsu rationis. Ideo sic dicuntur & dęmoniaci.2.d.8.L.fi. Eucharistia.211. Exorcista. Inmundicia.1.

3 Energumini sunt fideles,& instructi, impedimentum habentes ex dęmonis potestate.4.d.24.q.2.ar.1.q. 2.c.fi.

4 Omnis baptizandus est energuminus: ideo debet exorcizari.3a.q.71.2.1m./.3m./.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.1m. Aeneus. Aes. Serpens.3.4.

1 AENIGMA est quęstio,verborum obscuritate inuoluta.2.d.23.q.2.1.3m. Fides.96.

2 Adam videbat Deu3 in ęnigmate.i.obscure.s.per effectus, non autem propter occupationem sensibilium causatam,ex peccato,sicut nos.3a.q.94.1.3m.

3 Oppositum videtur dicere. 1a.q.94.3.1m. ℣ Duo.545o. Rſo.sicut Duo.495o. Et.1111o. Enim. Eucharistia.76.80.

ENOCH & Helias viuunt,ad dandu3 spem vitę. He. 11.co.8.fi. Bigamia.8. Helias.4.5. Enormę. Absoluere.15.

1 ENS dicitur dupliciter.s.quod significat essentiam rerum, & diuiditur in decem prędicamenta, secundo quod significat conceptionem quam facit ani

ma.1a.q.3.4.2m./.q.48.2.2m./.1.d.19.q.5.1.1m./.d.28.L./.2.d.34.1.c./.d.37.q.1.2.3m./.d.40.4.c./.ʒ.1.co.12.fi./.Lio.3.co.9.fi./.Potentia.q.7.2.1m./.Ma.q.1.1.19m./.20m./.Opus.30.principio./.Met.5.lec.7.fi./.Lio.10.lec.4.fi. Absolute.1. Abstractum.7. Cognitio.58. Contrarium.4.37. Dimensio.1. Dispositio.15. Distantia.4.

2 Ens primo modo dictum, essentiam habet, non autem secundo modo.2.d.34.1.c./.Opus.30.co.1. Exemplar.4.5. Heresis.122.

3 Ens diuiditur in decem predicamenta, secundum diuersos modos predicandi.s.in substantiam, quantitatem, qualitatem, ad aliquid, actionem, passionem, vbi, situs, quando, & habere.1.d.22.3.2m./.Veri.q.1.1.c./.q.21.1.c./.Met.5.lec.7.co.2./.Lio.11.lec.9.fi.

4 Omne ens primo modo dictum.s.ens quod significat essentiam rerum, est ens secundo modo, sed non econuerso.2.d.34.1.c./.Opus.3.co.1.

5 Ens primo modo, est predicatum substantiale, & pertinet ad questionem quid est. Secundo autem modo, est predicatum accidentale, & pertinet ad questionem an est.2.d.34.1.c./.3.d.6.q.2.2.c./.quol.2.3.c./.Met.5.lc.7.fi./.Lio.11.lec.4.fi.

6 Ens triplex.s.totum extra animam, nihil extra eam, vt fictitia, & extra eam materialiter, sed intra eam formaliter, vt tempus, vniuersale, & veritas.1.d.2.3.c.principio./.d.19.q.5.1.c./.d.46.2.1m. Infinitum.33.34. Motus.1.27.28.79.

7 Ens dicitur quadrupliciter.s.subsistens, principium eius, dispositio eius, & priuatio. Veri.q.21.4.4m./.Met.4.co.3.

8 Diuisio entis quadruplex.s.per se, & per accidens, rei & rationis, in decem predicamenta, & per actum & potentiam.3a.q.10.3.c./.Opus.30.pno./.Opus.41.pno./.co.3./.Met.5.lec.7.o./.Lio.6.lec.2.principio. Transcendentia. Vniuersale.16.

9 Diuisio entis per idem & diuersum, est tantum entis creati. Ideo neutrum conuenit Deo.1.d.4.q.1.3.1m./.1e.Cor.8.lec.2.co.2.

10 Ens dicitur dupliciter.s.ens simpliciter.i.substantia, & ens secundum quid.i.accidens.3a.q.11.5.3m./.Veri.q.21.5.c./.Ma.q.3.2.3m./.Vnio.3.4.c.

11 Diuisio entis in substantiam & accidens, est tantum entis creati.1.d.8.q.4.2.1m.

12 Diuisio entis in substantiam & accidens, est tantum entis per se.Opus.42.co.3.

13 Ens dicitur dupliciter.s.ens completum.i.habens esse fixum in natura, & ens incompletum.s.via in ens completum vt motus, habens aliquid simile cum ente quod est in anima, quod est ens diminutum, secundum philosophum,4.d.1.q.1.ar.4.q.2.c./.q.4.c.

14 Ens incompletum duplex.s.ens pure intentionale, vt ens in anima, & ens simile enti intentionali, vt ens spirituale, & huiusmodi entia consueuerunt, intentiones nominari, & habent aliquid simile cum ente in anima, quod est ens diminutum: sicut quia sacramenta non faciunt effectum spiritualem nisi inquantum sunt instrumenta: ideo virtus spiritualis in eis, non est quasi ens fixum: sed est sicut ens incompletum.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.c./.q.4.c.

15 Ens incompletum primo modo, non est in genere: & ens incompletum secundo modo per se loquendo etiam non est in genere, nisi per reductionem: sicut motus quantum ad suam substantiam, reducitur ad illud genus in quo sunt termini motus, sicut imperfectum ad perfectum: quamuis ponatur in predicamento passionis, secundum quod importat ordinationem mouentis ad motum. & sicut virtus que est in sacramentis reducitur ad idem genus, in quo est virtus completa principalis agentis, que est qualitas: vel in quo genere esset, si poneretur in genere: quia virtus increata non est in aliquo genere.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.1m.

RATIONIS.1.2.4.vsque.8.13.14.15.

16 Ens rationis quod proprie est subiectum logice, dicitur proprie de intentionibus, quas ratio inuenit. Nec sunt in rerum natura: sed consequuntur actum rationis. Poa.q.7.9.c./.Met.4.lec.4.co.2./.Posteriorum.lec.20.co.3.pno. Chimera.0. Malum.1.c. Nonens.2.4.6.7.

17 Omne ens rationis, est relatio, vel negatio.1a.q.28.1.c./.Veri.q.21.1.c.2m. Predicamentum.1.2. Relatio.6.46.8.

18 Priuationes, negationes, & non entia, sunt entia rationis tantum.1a.q.16.3.2m./.q.48.1.2m./.12e.q.8.1.3m./.q.26.1.c./.1.d.46.2.1m./.2.d.34.1.c./.d.35.2.1m./.d.37.q.1.1.c./.2.3m./.ʒ.1.co.9.fi./.Lio.3.co.9.fi./.Veri.q.1.1.7m./.q.3.4.3m./.q.21.1.c./.2.7m./.4.5m./.Ma.q.1.1.19m./.20m./.Opus.30.co.1./.Opus.42.pno./.co.3./.Met.4.co.3.fi./.Lio.5.lc.7.fi./.Lio.12.co.3.Periher.io 2.co.1.f. Sensus.13. Veritas.1.13.15.25.28. Verum.4. Immo in multitudine importatur realis negatio.1.d.24.q.1.3.2m. ☞ Rno. Duo.546o.

19 Multitudo simpliciter siue transcendens, addit supra ens duplicem negationem.s.realem, & aliam per intellectum aggregatam, que non est in diuinis.1.d.24.q.1.3.1m./.4m./.5m.

20 IN COMMVNI./.Ens habet vnam rationem communem substantie & accidenti.1.Prolo.2.2m./.d.19.q.5.2.2m./.2.d.1.q.1.1.c./.Met.2.lec.2.co.2.pno.

21 Ens sumitur ab actu essendi, sed res sumitur a quidditate.1.d.8.q.1.1.c./.d.25.4.c.1m./.2.d.37.q.1.1.c./.ʒ.1.co.25.fi./.Veri.q.1.1.c./.Opus.42.principio./.co.2.f./.Met.4.lec.2.co.2. Absolute.1. Abstractum.7. Accidens.1.13. Addere.0.

22 Ens & alia transcendentia que dicuntur analogice de Deo & creaturis, de substantia & accidentibus, sunt in vtrisque secundum propriam rationem per prius & posterius, & habent aliquod esse in vnoquoque de quibus dicuntur.1.d.19.q.5.2.1m. Amor.99. Analogia.1.6.9.

23 Oppositum videtur dicere.1a.q.16.6.c./.12e.q.20.3.c.3m. ☞ Duo.547o. Rno.sicut Duo.108o. Angelus.291.315. Anima.179.

24 Ens includitur in quolibet apprehenso.12e.q.94.2.c./.Met.4.lec.1.co.5./.Lec.5.co.5. Bonitas.E.

25 Oppositum videtur dicere.3.d.11.2.2m./.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.2m./.Pot.q.7.3.c.principio. ☞ Duo.548o. Rno.sicut Duo.300o.

26 Quod fit per accidens, non est ens proprie, neque vnum.22e.q.95.5.c. Character.3. Causa.1.7.19.20.30.69.103. Cognitio.58.

27 Omne ens, est ens per participationem, preter vnum.s.Deum, quod est ens per essentiam.ʒ.2.co.15.4m./.51.fi./.52.3m./.Lio.3.co.66.fi./.Ma.q.3.2.c./.q.16.3.c./.quol.2.3.c./.quol.3.20.c. Conceptio.14. Consideratio.4. Consilium.10. Contrarium.4.

28 Quod est causa entis, inquantum ens, oportet esse causam omnium differentiarum entis, & totius multitudinis entium, non autem causam animalis inquantum animal, oportet esse causam rationalis. Poa.q.3.16.4m. Creatio.10.37.54.

29 Ens est primum transcendens: vnum, secundum: verum, tertium, & bonum, quartum. Veri.q.1.1.c./.q.21.3.c.

30 Ens non est genus, quia non habet differentias.1a.q.3.5.c.1m./.1.d.8.q.4.2.2m./.ʒ.1.co.25./.Veri.q.1.1.c./.10.2m./.Poa.q.3.16.4m./.q.7.3.c.pno./.4m./.quol.2.3.c./.Opus.42.co.1.fi./.co.3./.co.10./.Met.3.lec.8.co.3.fi./.Lio.5.lec.7.co.2./.Lio.8.fi./.Lio.10.lec.4.co.1.fi./.Lio.11.co.5./.Posteriorum.2.lec.6.co.1./.Perihermenias.lec.8.co.1. Deus.138.412.

31 Omnia vniuoca, reducuntur ad vnum primum, non quidem vniuocum, sed analogum.s.ad ens.1a.q.13.5.1m. Dictio.4.5.

32 Natura entitatis in omnibus entibus est vnius rationis, secundum analogiam,1.Prolo.2.2m./.d.19.q.5.2.2m./.2.d.1.q.

1.1.c./.Met.2.lec.2.co.2.pn^{o}. Diffinitio.28.29.42.44.Esse.7.77.Essentia.10.Exemplar.4. Finitus.2.3. Forma.46.91. Generatio.2. Genus.19.23.25.Heresis.122.Indiuiduum.42.Infinitum.33.Intellectus.18.33.34.108.164.Logica.3.

33 Ens predicatur analogice,de actu & potentia. Ma.q.7.1.1^{m}. Malum.1.c̃.Metaphysica.0.

34 Ens predicatur analogice, de substantia & accidente. 1^{a}.q.13.10. 4^{m}./.22^{e}. q.120. 2.c./.1.Prolo, 2.2^{m}./.d.19.q.5.2.2^{m}./.d.22.3.2^{m}./.2.d.42.q.1.3.c./.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.c./.ꝯ.1.c^{o}.32.6^{m}./.34.pn^{o}./.Po^{a}. q.7.7.c./.Ma.q.7.1.1^{m}./.quol. 2.3. c.fi./.Opus.42. c^{o}.1./.Met.4.co.3./.Li^{o}.11.lec. 3.co.1. 2./.Perihermenias. lec.5.co.4./.Lec.8.pn^{o}. Motus.1.27.28.79.

35 Immo ens & vnum equaliter predicantur de omnibus, 1^{a}.q.11.1.0./.q.17.4.2^{m}./.Met.10.lec.4.co.2.
ꝑ R ñ^{o}. Dubiu.549°.

36 Ens predicatur per se,de substantia cuiuslibet rei, nihil addens ei,sed idem significans cum nomine, quod imponitur ab essentia,ꝯ Auicennaʒ. Veri.q.1.1.c.pn^{o}./.Met.4.co.6./.Li^{o}.5.lec.7.fi./.Li^{o}.10.lec.4.fi. Mutabile.2.3.4.Naturale.8. Necessitas.24.

37 Ens participaliter & adiectiue, predicatur pluraliter de tribus personis diuinis , substantiue vero , singulariter tantum.1^{a}.q.39.3.3^{m}./.1.d.25. 4.0. Nouens.~o. Odiuʒ.8.Ordo.2. Participare.3.4.Passio.12.22. Physica.6.7.Plato.5.

38 Oppositum videtur dicere a simili. 1.d.11. 4.0./.d.29.4.2^{m}. ꝑ Du^{o}.550°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.1133°. Potentia.35.

39 Omne ens creatum , est in aliquo genere determinato. Opus.42. pn^{o}./.c^{o}.3. fi./.c^{o}.5. pn^{o}. Predestinatio.23.27. Priuatio.18.19. Res.1.2.4. Scientia.49.Sensus.13.Simpliciter.4.Substantia.4.9.10.Tenebre.1.Theologia.16.Verum.1.4.

40 In compositis,ens non denominatur a forma,sed a toto.1.d.23.1.c./.Opus.30.lec.3.fi. Vnio.3.Vnitas.4.6.15.25.29.39.49.Vniuersale.16.Vnum.2. Vsura.79.Christus.70.

ENTHYMEMA & exemplum, procedunt ex precognito : quia exemplum est inductio imperfecta, sicut enthymema ẽ syllogismus detrũcatus. Posterioꝶ.co.2. Entitas.Deus.71.Ens.32.c̃.Essentia.0. Quidditas.0. Veritas. 15. 25. 28. Enumerari. Beatitudo.134. Gratia. 29.

1 ENVNCIABILE de presenti,preterito, & futuro, non est idem.1^{a}.q.14.15.3^{m}./.1.d.41.5.c./.3.d.24.ar.1.q.2.5^{m}./.Veri. q.14. 12.c./.quol.4. 17.c. Deus.114.Oratio.11.Veritas.17.19.c̃.

2 Idem enunciabile,quandoq; est veruʒ,& quandoq; falsum.1.d.41.5.c./.Veri.q.1.6.c.2^{m}./.q̃l.4.q.9.2.0.

1 ENVNCIATIO non potest fieri,de non ente omnino.1.d.19.q.5.1.5^{m}. Affirmatio.0. Benedictio.2.Consideratio.2.

2 Enunciatio fit a nobis tantum propter cognitioneʒ habendam.1^{a}.q.14.14.c./.22^{e}.q.1.2.2^{m}./.1.d.38.q.1.3.3^{m}. Dicere.1.3.

3 Diuisio enunciationis triplex.s.analoga in vnaʒ & plures,vniuoca in affirmatiuam & negatiuam,& materialis per subiectum vniuersale & subiectuʒ singulare. Perihermenias.lec.10.co.2.fi. Intellectus.45.Maledicere.1.3.Negatio.0.Oratio.11.

4 Diuisio enunciationis quincuplex.s.ẽm vnitatem, qualitatem,q̃titatem,tempus , & materiam. Perihermenias.lec.13.pn^{o}. Promissio.1.

5 Enunciatio indefinita, in materia naturali, vel remota,habet vim vniuersalis,ratione significati, non auteʒ ratione modi,Perihermenias,lec,10,co.4.fi./.Lec. 11. co.2.fi. Propositio.0. Ratio.36.45.57. Significatio.0.Verbum.81.c̃.Veritas.14.17.19.c̃.52.

6 Enunciatio singularis,affirmatiua,& singularis negatiua,de eodem subiecto, & predicato,sunt contradictorie.Perihermenias.lec.11.co.1.fi./.Lec.13.co.1.

7 Omnis enunciatio affirmatiua,in materia naturali,est vera,& negatiua falsa.Sed in materia remota,est ecõuerso.In contingenti auteʒ, quelibet vniuersalis est falsa,& particularis,vel indefinita est vera. 1^{a}.q.51.1.c./.Met.5.lec.9.co.2./.Perihermenias.lec.13.co.1.

8 Oppositum videtur dicere.Posterioꝶ.lec.9.pncipio.
ꝑ R ñ^{o}.Dubio.551°.

Hepar.Generatio.44.Iecur.

EPHESIVM concilium. Heresis.95. Ephoth. Gedeon.1. Ephraim. Samuel.1. Ephron. Abraham.17.

1 EPICYCLI,& ecentrici circuli, probantur in astrologia rationabiliter , non autem demonstratiue. 1^{a}.q.32.1.2^{m}./.Trin.15.8^{m}./.Ce.lec.3.co.2.f. Planete.2. Ratio.9.

2 Ex epicyclis & ecentricis probatis in astrologia,videntur sequi multa ꝯria demonstratis in philosophia naturali.Met.12.lec.7.co.5.

EPICVRVS diligenter colebat virtutes, sed propter voluptates.ꝯ.3.c^{o}.27.fi./.Ethi.lec.5.co.1.fi. Epyiches. Epyichia.0. Eustratius.1.

1 EPYICHIA .i.bona animositas, est idem quod securitas . Ideo est pars potentialis fortitudinis , 22^{e}. q.128.1.6^{m}.

2 Epyichia est eadem omni virtuti aliqualiter.3.d.33.q.3.ar.4.q.5.5^{m}.Clementia.6.13.Epyiches. Aeqtas.0.

3 Epyichia est virtus specialis, & pars potentialis iustitie.22^{e}.q.80.5^{m}./.q.120.0./.q.128.1.6^{m}./.3.d.33.q.3.ar.4.q.5.c./.d.37.4.c.fi.

4 Epyichia est pars subiectiua iustitie communiter dicte, que per prius predicatur de ea,q̃ de iustitia legali, que dirigitur ẽm epyichiam, que est superior regula humanorum actuum.22^{e}.q.120.2.c.1^{m}. Eugnomosyna. Eustratius.1.Modestia.4. Seueritas.

5 Epyichia est excellentior q̃ iustitia legalis : sed non est virtus cardinalis,quia est in supplementuʒ iustitie legalis,eam presupponens.23.d.33.q.3.ar.4.q.5.5^{m}.

6 Epyichia est potior pars legalis iustitie, obtemperantis legi,quo ad verba,& quo ad intentionem legislatoris. Sed diuiditur contra eam , vt attendit tantum verba. 22^{e}.q.120.2.2^{m}.

7 Epyichia seruat intentioneʒ legis, in his ad que forma legis se non extendit. 22^{e}.q.120.1. 0./.3.d.33.q.3.ar.4.q.5.c.5^{m}./.d.37.4.c.fi.

8 Epyiches non deserit iustuʒ simpliciter,sed iustum lege determinatuʒ. Nec opponitur seueritati ,que sequitur veritatem legis, in quibus oportet: quia in quibus non oportet, est vitiosum.22^{e}.q.120.1.1^{m}. Epimenides. Paulus.22.

Epiphania.Magi.3.Nuptie.7.Epiphanius.Iudei.31. Episcopalis. Absoluere.7.15.23. Cathedra.1.3.Episcopatus.5.Episcopus.7. Peccatum.374.

1 EPISCOPATVS nomen operis est,& non honoris.22^{e}.q.185.1.1^{m}./.Opus.19.c^{o}.4. fi./.1^{e}.Thi.3. co.1. Absoluere.7.15.23.

2 Intelligenduʒ est in nomine ep̃atus,bonũ opus.i.actio plebi vtilis.22^{e}.q.185.1.2.0./.1^{e}. Thi.3.co.1. Ep̃s.0.

3 Ex hoc ꝙ Apl̃s dicit,q ep̃atum desiderat,bonuʒ opus desiderat,sumpserunt aliq occasioneʒ ambitionis ep̃atus & prelationis . Sed non recte intelligunt quod hic dicitur . Apostolus voluit hic ostendere , quid pertinet ad ep̃m. Ep̃s est nomen grecum . Scopos enim idem est quod intendens,& epi.i.supra,quasi superintẽdens.

Duo ergo cōſideranda ſunt in epiſcopo.ſ.gradus ſuperior,& actio plebi vtilis.22e.q.185.1.1m./. Opuſ.19.c°.4.fi./.1e.Thi.3.co.1. Sacramentum.27.

4 Aliqui proiiciunt forte oculum ad ea quę circunſtant ep̄atum.ſ.ꝙ qui preeſt,honoratur,& habet poteſtatē:& qui propter iſta deſiderat ep̄atum,neſcit quid ſit ep̄s ſiue epiſcopatus:& ideo dicit apoſtolus quid ſit epiſcopus:& quid deſiderat,qui epiſcopatū deſiderat:quia bonum opus deſiderat,non dicit bonū deſiderium habet:ſed bonū opus deſiderat.ſ.vtilitatē plebis.22e.q.185.1.1m./.ql.2.q.6.1.o./.ql.3.q.4.1.o./.ql.5.q.11.2.o./.ql.6.q.13.3.o./.ql.12.18.o./. Opuſ.18.c°.22./.Opuſ.19.c°.4.fi./.1e.Thi.3.co.3.

5 Ad epiſcopatum vbi in corpus Chriſti myſticum accipitur poteſtas,requiritur actus ſuſcipientis curam paſtoralem:& ideo eſt etiam de neceſſitate conſecrationis epiſcopalis,& ſuſcipiens,vſum rationis habeat.4.d.25.q.2.ar.1.q.2.c.fi.

1 EPISCOPVS reprę́ſentat Chriſtū,in hoc ꝙ alios miniſtros inſtituit,& eccleſiam fundauit:ſacerdos autem reprę́ſentat Chriſtum, in hoc ꝙ per ſeipſum miniſterium impleuit.4.d.24.q.3.ar.2.q.1.3m.

2 POTESTAS.18.19.23.27.28./. Epiſcopus in ſua ordinatione accipit poteſtatē indelebilē:nō autem characterē.4.d.24.q.3.ar.2.q.2.2m./.d.25.q.1.2.2m.

3 Epiſcopus plenius pōt quicquid pōt ſacerdos parochialis.4.d.17.q.3.ar.3.q.5.o./.quol.12.31.c./. Opuſ.19.c°.6.co.7.8.9. Abſoluere.7.15.c̄. Amictus. Annulus. Archiepiſcopus. Athanaſius.1.Baculus.o.Benedictio.5.Bigamia.9.Character.42.

4 Nullus pōt recipere epiſcopalem dignitatē, niſi prius habeat ſacerdotalem.4.d.24.q.3.ar.2.q.2.b.1. Cathecismus.7.

5 Epiſcopi & presbyteri olim non differebant ſ̄m nomina.22e.q.184.6.1m./. quol.3.17.1m./. Phil.co.1.fi./.1e.Thi.3.prin°./.c°.4.lec.3.co.3./.Titum.co.4.fi. Cathedra.1.3.Chriſma.1.3.Cōicatio.4.6.7.Concilium.4.Confirmatio.7.16.18.

6 Solus ep̄s,proprie eſt prę́latus eccleſię,& quaſi ſponſus eius,accipit annulū : & ſolus habet plenam ptātem & iuriſditionem.22e.q.108.4. 2m./.4.d.20. ar.4.q.1.c./.d.24.q.3.ar.2.q.1.3m./.ar.3.c.fi./.d. 27.q.3.o./.d.37.I.prin°./.d.42.q.3.2.4m./.ql.4.13.o./.1e. Thi.3.co.2.3./.Titum.co.5. Conſecratio.17.Corona.2.Cura.o.Electio.31.c̄.Epiſcopatus.o.

7 Papa & omnes alii ep̄i ſunt ę́quales,in collatione ſacramentorum,ſeu quo ad ea quę ſunt ep̄alis ordinis:ideo quilibet pōt alium conſecrare.4.d.24.q.3.ar.2.q.3.3m. Euſtratius.1.Excōmunicatio.A.Exēptus.o.Hęreſis.159.Illegitimus.4.

8 Solus ep̄s pōt diſpenſare illa ſacramenta,quę ponunt ſuſcipientem in aliquo gradu perfectionis ſuper alios.3a.q.82.3.3m./.4.d. 13.q.1.ar.1.q.2.c./.d.23.q.2.ā.1.q.3.c./.ꝑ.4.c°.76. Indulgentia.12.13.14.Inueſtiri.Iuramentum.30.Manus.2.3.

9 Epiſcopi ſunt ſucceſſores apoſtolorum.22e.q.184.6.1m./.q.185.5.b./.3a.q.67.2.1m./.q.72.11.c./.4.d.7.q.3.ar.1.q.2.b.1./. quol.11.7.c.fi./. Opuſ.18.c°.21.fi./.2e.Cor.co.1.fi./.Phil.co.2.prin°. Miſſa.14.Obedientia.39.40.Ordinarius.

10 Epiſcopus dicit , pax vobis : quia magis reprę́ſentat Chriſtum dicentem ſic,ꝙ̄ ſimplex ſacerdos dicens,dominus vobiſcum.3a.q.83.5.6m./.4.d.8.I.co.2. Ordinatio.7.Ordo.50.c̄.86.c̄.Pallium.3. Papa.1.2.Parochialis.Pœnitentia.98.99.

11 Sicut diaconus participat illuminationē,& virtutē ſacerdotis:ſic & ſacerdos perfectiuam diſpenſationē ep̄i.3a.q.82.3.3m. Perfectio.54.55.Permutatio.Poteſtas.8.c̄.Prę́dicare.3.c̄.

12 Epiſcopus ordinandos prę́parat quadrupliciter.ſ.inſtruendo,mancipando diuinis per benedictionem:dando plenitudinem gratię per impoſitionem manus : & conſecrando per vnctionem:ideo primum & ſecundū ſit omnibus:tertium diaconibus & ſacerdotibus tantū:quartum vero ſolis ſacerdotibus.4.d.24.q.2.3.c. Prę́latio.o. Sacramentum.16.18. Sandalia.Sobrietas.5.Subdiaconus.1.2.

13 Epiſcopus habet pro lamina,crucē :pro fœminalibus ſandalia,pro linea albam,pro baltheo cingulum,pro podere tunicam,pro rationali amictum,pro cidari mitram.4.d.24.q.3.3.6m. Suffraganeus. Superhumerale.

14 Epiſcopis adduntur nouē ornamenta, ſupra ſacerdotes.ſ.caligę,ſandalia,ſuccintorum , tunica,dalmatica,mitria,chirothecę,baculus,& annulus,propter nouē q̄ ſupra ſacerdotes pn̄t.ſ.clericos ordinare,& eos deponere:virgines benedicere:baſilicas dedicare :ſynodos celebrare:chriſma conficere: veſtes & vaſa conſecrare.4.d.24.q.3.3.c.

15 Epiſcopus habet immediate iuriſditionem in omnes de ſua dioceſi,& Papa in omnes Chriſtianos:non autem archiepiſcopus in ſubditos ſuffraganeorum,niſi p appellationem . quol.12.31.c. Virginitas.15.26.Vnctio.5.21.Vſura.244.308.

16 SVPERIOR.15./. Ep̄atus eſt ordo ſupra ſacerdotium,reſpectu myſtici corporis Chriſti:non aūt reſpectu veri . 22e.q.184.6.1m./.3a.q.67.2. 2m./.q. 82.1.4m./.4.d.7.q.3.ā.1.q.2.3m./.q.3.c./.d.23.q.1. ar.3.q.3.1m./.d.24.q.2.ar.1.q.1.2.c./.q.3. ar.2.q.1.2.o./.d.25.q.1.1.o./.ꝑ.4.c°.75./.ql.3.7.5m./. Op°.18.c°.27.28./.Phil. co.1.fi./.1e.Thi.3.prin°./.c°.4.lec.3.co.2./.Titum.co.4. Archiepiſcopus. Aſcendere.6.Cidaris. Dignitas.4.Epiſcopalis.Epiſcopatus.o.Euſtratius.1.Exemptus.o.Hęreſis.159.

17 Epiſcopus Romanus.ſ.papa,eſt ſupra omnes alios ep̄os.4.d.7.q.3.ar.1.q.3.c./.d. 24.q.3.ar.2.q.3.o./.ꝑ.4.c°.75./.Opuſ.1.c°.54.vſq;.61. Iacobus.1.Mitra.Obediētia.39.40.Papa.1.2.Perfectio.54.55.Poteſtas.8.c̄.Suffraganeus.

18 Epiſcopus pōt iudicare eos ſolum,qui ſunt de ſua dioceſi.22e.q.60.2.c./.6.o./.q.67.1.b.

19 Immo pōt condēnare etiam eos qui ſunt alterius dioceſis.22e.q.67.1.3m. F̄ R fi°.Du°.552°.

20 Epiſcopus in cuius dioceſi aliquis delinquit in re non exempta,fit ei ſuperior,ratione delicti:etiam ſi ſit exēptus:niſi forte delinquat in re aliqua exēpta , puta in adminiſtratione bonorum alicuius monaſterii exēpti:ſed ſi aliquis exemptus committat furtum,vel homicidium,vel aliquid huiuſmodi:pōt per ordinarium condemnari.22e.q.67.1.3m.

21 Epiſcopi & doctores theologię,ſunt ſicut principales artifices in ę́dificio ſpirituali : qui autem vacant ſaluti alicuius in particulari : ſunt vt artifices manuales.ql.1.q.7.2.c.

22 OBLIGATIO./.Epiſcopus tenetur ingredi religionem,quam vouit.22e.q.189.3.1m./.Opuſ.17.c°.13. Caligę.Doctrina.10.Illegitimus.4.

23 Monachus ep̄s tenetur ad obſeruantias regulares.ſ.ad continentiam,paupertatem,habitum,& alia , niſi impediant officium eius,vt ſilentium,ſolitudo,abſtinentię,& vigilię graues,in quibus pōt ipſe ſecū diſpēſare,ſicut & prę́lati in religione.22e.q.88. 11.4m./.q.185.8.o./.q.188.8.3m./.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.5m. Ordo.50.c̄.86.c̄.Prę́latio.6.Religio.72.104.Sacramentū.27.Scientia.70.Stola.2.

24 Et ſi tenentur exponere omnia ſua pro honore dei,& ſalute gregis ſui:cum opus fuerit.22ᵉ.q.184.7.1ᵐ.

25 Epiſcopus tenetur alere clericos indigentes,quos promouit ad ordines, non alios clericos.4.d.24.q.3.ar.1.q.3.3ᵐ.

26 LICET./. Epiſcopo non licet religionem ingredi:niſi propter impedimentum ſalutis,ex parte ſui,vel aliorũ,de licentia Papę.22ᵉ.q.184.6.c.ſi./.q.185.4.o./.q.189.7.c. Beneficium.22.c̃. Bonitas.202.c̃. Deſerere. Diaconus.2.4.5. Exemptus.o.

27 Monachus epiſcopus non pot̃ eſſe heres:niſi pro eccleſia ſua,nec poteſt teſtamentum condere,nec aliqd diſponere poſt mortem:niſi de licentia Papę.22ᵉ.q.88.11.4ᵐ./.q.185.8.3ᵐ. Iuramentum.30. Prelatio.3.27. Simonia.o. Teſtis.2.

28 Epiſcopus depoſitus,intrans religionem,poteſt reuocari ad epiſcopatum:niſi ſit detruſus ibi ad pœnitentiam,pro culpa eius.22ᵉ.q.185.4.2ᵐ.

29 Ep̃o non licet,deſerere corporaliter gregem ſuũ propter perſecutionem:niſi poſſet ei ſufficienter per aliũ prouidere.22ᵉ.q.185.5.o./. Opuſ.18.c°.19.20./. Io.10.lec.3.co.3./.1ᵉ.Cor.lec.ſi.co.1.ſi./.2ᵉ.Cor.11.ſi.

30 Epiſcopo licet habere proprium,& illud heredibus teſtari. 22ᵉ.q.185.6.7.o./.q.186.3.5ᵐ./. Opuſ.18.c°.20./.21.

31 Epiſcopus vel ſacerdos, cum maiori periculo ſui & aliorum peccat:ideo canones ſolicitius eum retrahunt a peccato,maiorem pœnitentiam iniungendo, vel in remedium:licet quandoq; tanta pœnitentia nõ debeatur ei ex debito.4.d.20.ar.2.q.1.3ᵐ.

32 Epiſcopus non conſecrat papam,nec ſuffraganeus archiepiſcopum:ſed hunc hominem,vt ſit papa,vel archiep̃s,& vt ſit miniſter dei.He.7.co.8.

EPISTOLA cõmendatitia neceſſaria eſt religioſis,propter alios,nõ propter ſe.Opuſ.19.c°.15.3ᵐ./.2ᵉ.Cor.3.co.1.ſi. Euangelium.8. Infamia.2. Paulus.4.23.c̃. Subdiaconus.3.4.

EPITALAMICA ſunt,quę cantãtur in nuptiis ad laudem ſponſi & ſponſę.ps.48.prin°. Epulę. Cibus.o. Conuiuium. Feſtum.13.

Aequale. Abraham.3.4.5. Actus.67. Adęquari.1. Affinitas.9.15. Amor.28.31.32.110.155. Angelus.232.359. Anima.317. Affinitas.15. Aſſimilatio.3. Baptiſ.170.198. Beatitudo.85. Bñficiũ.25. Bonitas.221. Character.216. Certitudo.24. Cete.2. Claritas.8. Coequale.o. Cognitio.15. Contrariũ.39. Corpus.48. Cura.6. Debitũ.14. Defectus.21. Delectatio.104. Dies.2. Dimenſio.2. Diſtinctio.19. Diuiſio.13.14. Diuortium.2. Aequalitas.5.15.16.26. Gñatio.48. Hereſis.76.137. Iudiciũ.8. Iuriſditio.2. Ius.3.18.21. Iuſtitia.11.46.47.53. Menſura.2.3.16. Meritũ.72.c̃. Nobilitas.7. Obiectum.11. Omnipotentia.3. Par. Pax.14. Peccatum.226.302. Pœna.45.67. Vſura.74.77.108.118.146.214.215.282.283.288.

1 AEQVALITAS eſt proportio,habentium vnam quantitatem.1.d.19.q.1.4ᵐ. Abraham.3.4.5. Actus.67.

2 Aequalitas fundatur in vnitate quantitatis ſecundũ rationẽ cõmunem, vel ſpecialem quantitatis.1.d.19.q.1.1.o./.2.c./.d.30.3.3ᵐ./.d.31.q.1.1.c.

3 Aequalitas conſequitur rationem quantitatis in communi.1.d.19.q.1.1.1ᵐ. Adęquari.1. Admiſtio. Affinitas.15. Agens.66.67. Alienum.8.

4 Ad ęqualitatem non requiritur vnitas numeralis in quantitate,ſicut ad idẽtitatem:ſed ſufficit vnitas ſpecifica,ſicut & ad ſimilitudinẽ.1.d.19.q.1.1.c.1ᵐ./.2ᵐ. Amicitia.2.6. Amor.28.31.32.110. Angelus.545. Anima.317. Animal.66. Diſtinctio.35.

5 Vnũ in ſubſtantia,facit idem,in quantitate ęquale,& in qualitate ſimile.1.d.19.q.1.o./.3.d.15.q.1.ar.1.q.1.c./. Met.4.lec.2.ſi./. Li°.5.lec.9.

6 Ratio ęqualitatis,ex parte fundamenti,conſiſtit in priuatione:ſed ex parte relationis,ponit aliquid reale in vtroq; extremorum in creaturis:in diuinis autem ẽm rationem tantum.1.d.31.q.1.1.o. Effectus.3. Aegritudo.2. Eſs.7. Aequale. Aequitas. Aequum.

7 Omnem inęqualitatem pręcedit ęqualitas, rõne ſuę cauſę.ſ.ratione vnitatis:nõ autem quo ad ſuppoſita. Veri.q.10.13.5ᵐ. Fides.131.

8 Aequalitas duplex.ſ.quantitatis,& proportionis:prima requiritur in iuſtitia cõmutatiua:ſecunda in diſtributiua & in merito,reſpectu pręmii.12ᵉ.q.114.3.o./.2.d.27.3.o./.5.c. 1ᵐ./.3.d.18.2.c./.4.d.46.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.ar.2.q.1.1ᵐ. Fomes.14. Forma.121. Generatio.48.59. Genus.5. Gratia.46.141. Habitus.44. Idea.20. Idem.1. Imago.5.c̃.34. In.4.

9 Aequalitas duplex.ſ.ęquiparantię,& proportiõis.1ᵃ.q.63.3.c./.22ᵉ.q.163.2.c./.2.d.16.1.4ᵐ./.d.27.3.c./.3.d.28.3.3ᵐ./.d.29.1.2ᵐ./.d.36.4.c./.4.d.32.3.o./.1ᵉ.Cor.3.lec.2.co.1.ſi./.2ᵉ.Theſ.co.3.ſi. Indulgentia.24. Innocentia.7.

10 Aequalitas & quantitas duplex.ſ.molis, & virtutis.1ᵃ.q.42.1.1ᵐ./.2ᵐ./.1.d.7.q.2.1.c./.d.19.q.1.1.1ᵐ./.q.4.1.1ᵐ./.Veri.q.8.14.19ᵐ. Intellectualis.7. Intellectus.207. Intentio.16. Inuidia.9. Ius.3.18.21. Iuſtitia.11.46.47.53.

11 Aequalitas duplex in potentiis animę.ſ.potẽtię ad potentiam:& potentię ad obiectum.1.d.3.q.4.4.c. Lex.169. Medium.15.19.27.28. Mendacium.18. Meritum.72.c̃. Mors.5. Motus.7. Natura.11. Paulus.16. Peccatum.290.

12 Omnis ęqualitas virtutis,includit ſimilitudinem:non autem econuerſo.1ᵃ.q.42.1.2ᵐ./.1.d.19.q.1.1.3ᵐ./.d.31.q.3.1.4ᵐ.

13 Aequalis & ęquatus,dr̃ formaliter ęq̃litate:ſed quantitate,vt ęqualitatis cauſa.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ. Pœnitentia.107.

14 Oppoſitum videtur dicere a ſimili.2.d.17.2.1ᵐ. Du°.553°. Rñſo.ſicut Du°.1171°.

Perturbatio. Poſſeſſio.6. Poᵃ.15.61. Pręceptũ.85. Pręmiũ.9. Proceſſio.11. Quadratũ. Rſm.9.13. Reſurrectio.21.32. Sacerdos.38. Sacrilegiũ.8.

15 Natura fecit omnes homines ęquales in libertate:non autem in perfectionibus naturalibus.2.d.44.3.1ᵐ. Satiſfactio.2.21. Sedere.5.6.

16 Oppoᵐ vr̃ dicẽ.3.d.27.q.1.4.c. Rñſo.du°.554°. Sicut.o. Similitudo.1.21. Species.4. Suum.2.

17 Angelus & homo appetierunt ęqualitatem dei,ſecundum ſimilitudinem imitationis: non autem ſecundum ęquiparantiam naturę.1ᵃ.q.61.4.3ᵐ./.q.63.3.o./.q.68.4.c.ſi./.22ᵉ.q.163.2.o./.2.d.5.q.1.2.o./.d.22.q.1.2.o./.ꝑ.3.c°.109.co.2./. Ma.q.16.3.c./. Io.8. lec.2.co.2. Tactus.10.14. Tempus.36. Theologia.18. Triangulus.o. Veritas.13.26.53. Virtus.68.120.127.205. Vnitas.56. Vſura.92.

18 IN DIVINIS.6.17./. In diuinis eſt ęqualitas,& quantitas virtutis,non aũt molis.1ᵃ.q.42.1.o./.3ᵃ.q.58.3.o./.1.d.19.q.1.1.o./.ꝑ.4.c°.9.

19 Ratio quarundam ſpecierum quantitatis, eſt in diuinis:ideo ibi eſt proprie ęqualitas.1.d.19.q.1.1.c.1ᵐ./.4ᵐ./.q.3.1.1ᵐ./.d.24.q.1.1.1ᵐ./.4ᵐ.

20 Oppoſitum videtur dicere.1ᵃ.q.28.4.c./.q.42.1.1ᵐ./. Poᵃ.q.8.1.c./.q.9.7.c. Rñſo.Du°.555°. Adęquari.

21 Aequalitas,ſimilitudo,& identitas in creaturis diffe-

sunt realiter, in diuinis autem secundum rationē tantum. 1.d.19.q.1.1.c.

22 Aequalitas & similitudo in diuinis, est tantum secundum essentialia. 1a.q.35.2.c/.q.36.4. 3m./.q.42.4. 2m./.1.d.28.q.2.3.c/.d.29.3.3m./. Poa.q.9.9.16m./. 17m./.q.10.1.17m. Appropriatio.17.25. Assimilatio.3. Coęquale.2.

23 Aequalitas & similitudo in diuinis, includunt relationes personales, & vnitatem essentię, nec dicunt aliam relationem realem. 1a.q.28.4. 4m./.q.42.1.4m/.1.d.26.q.2.3.3m./.d.31.q.1.1.0. Deus.227. Distinctio.35. Effectus.3. Heresis.39.137.

24 Aequalitas attributorum diuinorum, importat distinctionem rationis tantum: sed ęqualitas personarū importat distinctionem realem. 1.d.31.q.1.2.c.fi/. Veri.q.1.7.2m. Idem.1. Medium.15. Misericordia.45. Omnipotentia.3. Quantitas.31. Veritas.39.

25 In diuinis, non supposita distinctione personarum, est ponere ęqualitatem. s. attributorū. Veri.q.10.13.5m. Vnitas.56.

26 Quęlibet persona in diuinis, est similis & ęqualis aliis duabus personis. 1a.q.42.0/.3a.q.43.4.c/.1.d.19.q.1.2.0/.d.31.L.2m./.3.d.11.1.c/.ɔ̃.4.co.7.11m./.11.co.7/.Poa.q.2.3.c.fi/.q.10.4.c.co.1/.Trin.12.0. Christus.219.

Aequanimitas. Patientia.3. Aequari. Abrahā.5. Adęquari. Charitas.38. Aequalitas.13.14. Heresis.75. Inuidia.9. Moyses.3. Mundus.16. Perfectio.130. Vsura.28.108. Aequatus. Adęquari. Aequalitas.13.14. Aequari.

Eques. Miles.2.c. Equestris. Ciuilis.0. Cohors.2.3. Militaris.

Aequidistantia. Calor.14. Medium.19. Tactus.14.

1 AEQVINOCTIALIS Zona, scdm aliquos est temperatissima: sed probabilius, secūdum Aristotelē; est inhabitabilis: propter ęstum. 1a.q.102.2.4m./.2.d.17.q.3.2.c. Coelum.97. Dies.2. Iudicium.76. Polus. Stella.5.

2 Creatio mundi, & passio Christi, factę sunt in ęquinoctio: sed iudicium generale, erit in ęstate quādo sol maxime exaltatur: qa perfecta illuminatio erit in secundo Christi aduentu: & tunc etiam erit maxima Christi exaltatio. 3a.q.46.9.a.3.3m.

Equinus. Equus.0. Vsura.299. Aequiparantia. Amicitia.6. Deus.330. Aequalitas.9.17. Esse.99. Imago.8. Mensura.3. Similitudo.1.3.21.

Aequipollere. Aequiualens. Marchio. Religio.107.

1 AEQVITAS est pars iustitię: & continetur sub epyichia. 22e.q.80.3m. Deus.227. Dominiū.16. Equum. Fornicatio.15.

2 Immo ē eadē el. 22e.q.120.1.c. ☞ Rñº.duº.556º. Iustitia.22. Liberalitas.9. Tributum.5. Vsura.9.35. 106.107.124.126.145.146.170.196.199.200.

AEQVIVALENS non potest reddi deo, nec parētibus: sed sufficit reddere id qđ est possibile. 12e.q.100.7.1m./.22e.q.57.1.3m./q.62.2.1m./.q.80.c/.q.81.5.3m./.q.102.1.3m./.q.106.6.1m./.3a.q.85.3.2m./.1.d.17.q.1.1.7m./.3.d.9.q.1.ar.1.q.4.3m./.d.33.q.3.ā.4.q.1.c/.4.d.14.q.1.ar.1.q.5.c/.1m./.d.15.q.1.2.c.5m./.ar.3.q.4.1m./.d.46.q.1.ā.1.q.1.c/.Virt.q.2.11.21m./.Ro.13.lec.2.pnº/.Ethi.8.fi. Beneficium.11. Aequipollere. Infamia.2. Vēdere.9. Vsura.94.106.234.240.249.288.301.

1 AEQVIVOCA significant multa nō autem nihil, contra Alexandrum. Periherm.lec.5.co.4.

2 Diuersitas significationis, causat ęquiuocationem; non autem diuersitas suppositionis, vel prędicationis. 1a.q.13.10.1m./.q.29.4.4m./.3.d.6.q.1.3.1m./.ɔ̃.4.co.49.11m./.Poa.q.9.4.6m./. Vnio.2.4m/.ql.3.4.1m./.Opus.3.co.217.

3 Aequiuoca diuiduntur secundum res significatas, vniuoca secundum differentias, analoga vero, secundum modos. 1.d.22.3.2m. Actio.3.

4 Aequiuoca duplicia. s. a casu: & secundum analogiā. i. secundum proportionem. Ethi.lec.7.fi. Actus.34.

5 Aliquid dici de multis secundum diuersas ratiōes contingit dupliciter. s. vno mō secundū rationes omnino diuersas, non habentes respectū ad aliquid vnū: & ista dicuntur ęquiuoca a casu: qa. s. casu accidit ꝙ vnū nomen, vnus homo imposuit vni rei, & alius alii rei: vt sepe patet in diuersis hominibus eodē nomine nominatis: alio mō unū nomē dicitur de multis sm rōnes diuersas nō totaliter, sed aliquo mō in aliquo cōuenientes: qñq; qdē in hoc ꝙ referūtur ad vnū principiū: sicut res aliq̃ dr militaris, vel qa est instrm militis, sicut gladius: vel qa est tegmētū eius, sicut lorica: vel qa est vehiculum eius, sicut equus: qñq; aūt in hoc ꝙ referuntur ad vnū finem: sicut medicina dicitur sana, eo ꝙ est factiua sanitatis in animali: vrina vero dicitur sana, eo ꝙ est sanitatis significatiua: qñq; vero sm proportiones diuersas ad idē subiectū: sicut q̃litas dicitur ens, qa est dispositio per se entis. i. substātię: quantitas vero, eo ꝙ est mensura eiusdē: & sic de aliis: vel secundum vnā proportionē ad diuersa subiecta: eādē enim proportionem habet visus ad corpus, & intellectus ad animā: vnde sicut visus est potentia organi corporalis, ita ēt intellectus est potentia animę absq; participatione corporis: hunc aūt modū pręfert philosophus: qa accipitur secundum bonitatē inhęrentem rebus: primi autem modi accipiuntur sm bonitatē separatā: a qua non ita proprie aliquid denominatur. Ethi.lec.7.fi.

6 Aequiuoca & vniuoca dicūtur dupliciter. s. physica. i. secundum esse: & logica. i. secundum cōmunem intentionem. Poa.q.7.7.8m.

7 Vniuocatio & ęquiuocatio, respiciunt essentiam, non autem suppositum. ql.3.q.2.2.1m. Agens.1.10.12.29.30.48.88.99.100.

8 Omnis ęquiuocatio pręsupponit vniuocationē: non autem generatio ęquiuoca pręsupponit generationem vniuocam, sed econuerso. 1a.q.13.5.1m./.Veri.q.10.13.3m. Analogia.10.13. Angelus.96.113.117.559.565.807. Anima.118. Animal.7. Assistere.5.

9 In pure ęquiuocis non attenditur ordo, nec respectus, nec similitudo. 1.d.31.3.2m./.ɔ̃.1.co.33/.Ethi.lec.7.fi. Causa.E.

10 Oppositum videtur dicere. 1a.q.13.10.4m. ☞ Duº.557º. Rñº. sicut duº.471º.

Cōmune.5.6. Contradictio.1. Corporalia.7.

11 Nomen speciei, non ęquiuoce predicatur de indiuiduo & spē. quol.3.6.d/.Met.7.lec.9.fi. Ens.22.23.31. Generatio.29.30.

12 Prędicaretur autem ęquiuoce de eo, si prędicaretur de eo inquantum significaret hoc indiuiduum, prout huiusmodi. Met.7.lec.9.fi.

13 Si dicam: Sortes est homo: nō ęquiuocatur nomē hominis. Met.7.lec.9.fi. Gratia.107. Habitus.80. Hypostasis.2. Materia.21.

14 Sed si hoc nomē homo imponatur alicui singulari homini vt propriū nomē: ęquiuoce significabit spēm, & hoc indiuiduū. Met.7.lec.9.fi. Motus.3.5.c. Nomen.32.38. Processio.4.7. Propter.7. Recipe.1. Sacramentum.136. Sensus.40. Vnum.2. Zelus.7.

Aequū. Affinitas.9.15. Amor.104. Beneficium.24. Deus.217.D. Aequale. Aequalitas.0. Aequitas. Iustitia.0. Poa.62.63. Vsura.13.16.114.

1 EQVVS est superbus, sed mulus est piger, non currens, & luxuriosus; licet non generet: & portant indifferenter omnia. ps.31.co.6. Animal.41. Coitus.2. Equinus. Filiatio.3. Grisus. In.27. Mulus. Periculum.1. Prius.7. Strutio.1. Triumphus.
2 Equus incitatur ad coitum iubis, quibus tonsis, libido eius, extinguitur. Iob.30.co.4. Vsura.238.285.299.
3 Quidam equus perpendens se coiisse cum matre, praecipitans se, mortuus est. 22ᵉ.q.54.9.3ᵐ.
ERACLITVS dixit: omnia continue moueri: ac per hoc nihil esse verum determinate. Met.4.lec.9.co.2.
Eradicatio. Euellere. Extirpatio. Vsura.126.
Aerarium publicum. Princeps.23.
Erigere. Afflictio. Cadere. Eleuatio. Eripere. Aduentus.6.8.9. Liberare.o. Mors.11. Vnctio.35.
Hermaphroditus. Sexus.2.6. Hermogenes. Iacobus.3.
Erroneum. Apponere.1. Deceptio. Error.o. Peccatum.324.325. Scholaris. Scrupulus.
1 ERROR. Intellectus errat circa prima principia, in speculatiuis & practicis, vt sunt virtute in conclusionibus, per malam ratiocinationem, non autem secundum se. 2.d.39.q.3.1.c.6.2ᵐ./4ᵐ./2.c./Veri.q.16.2.2ᵐ./3.3ᵐ. Absoluere.30. Adam.29.c.
2 Error circa prima principia, in speculabilibus & practicis, est grauissimus & turpissimus. 22ᵉ.q.154.12.c./Ma.q.3.13.c.6.
3 Error in ratione, contingit dupliciter. s. per applicationem ad particulare, & propter passiones. 2.d.19.q.3.2.5ᵐ./ 3.c°.108./Veri.q.24.8.c. Agibile. Angelus.108.394. Apollinaris.o. Ars.4. Assumere.3.c. Baptismus.37.130.C.218.
4 Error in iudicio duplex. s. circa finem: & in prosequendo. 3.d.36.1.c. Canonizatio. Conscientia.13.c. Corpus.42. Creatura.7.8.
5 Error habet manifeste rationem peccati. s. praesumptionis, ferendo sententiam de ignoratis: maxime vbi est periculum. Ma.q.3.7.c./ql.8.vel.9.q.7.2.c.
6 Error quadruplex, circa impunitionem peccatorum. 1ᵉ.Cor.6.lec.2.co.3. Deceptio. Demon.8.9.72.c.103.
7 Error magistri sententiarum circa animam. 3.d.5.q.3.2.o. Deus.199.263.354. Deuiare.
8 Errores Grecorum circa fidem. Opus.1.o. Disputatio.3. Dormire. Dubitatio.3. Erroneum. Eucharistia.56.69. Eustratius.o. Excommunicatio.11. Fallere.o. Falsitas.o. Fides.23.24.52.53.111.149.150. Filius.126. Geometria.3.
9 Error Luciferianorum, quod deus peccauit in Luciferi deiectione. 3.c°.96.6. Gilbertus. Heresis.o. Ignorantia.o.
10 Error luciferianorum: Cirilli, & quorundam Latinorum animam hominis cum corpore, per coitum seminari. Poten.q.3.9.prin°. Incontinentia.7. Inebriari. Intellectus.88. Inuocare.2. Ioannes.15.c. Iudei.19.c. Iudex.5. Iuriste.o. Lactantius.o. Lex.14. Liber.13. Liberum.5. Matrimonium. D. Metaphora.7. Officium.1. Oratio.8.9. Origenes.o. Peccatum.87.91.122.139.143.149.191.323.324.325. Plato.1.5.c. Preceptum.8.139. Predestinatio.38. Principium.23.27. Prouidentia.8.c.
11 Error multiplex, in lege Maurorum. 3.c°.65.6./69.co.1.6./Po.q.3.7.c.prin°. Purgatio.1.2. Purgatorium.1. Quantitas.2. Ratio.15. Religio.96. Resurrectio.9.32. Sabbatum.2. Salomon.4. Satisfactio.17. Scholaris.
12 Error in lege Saracenorum, secundum Rabi Moysen, reducentium omnia in simplicem dei voluntatem. 3.c°.97.6. Syllogismus.4. Symbolum.2.9.c. Synderesis.8.c. Spiritus.19. Subsistentia.12. Terra.2. Tertulianus.o. Testis.5. Transumptio. Verbum.74. Veritas.34. Vertigo. Vetustas. Voluntas.64. Christus.28.29.30.
ERVBESCENTIA est timor de turpi facto, sed verecundia est timor de turpi facto. 12ᵉ.q.41.4.c./22ᵉ.q.75.2.1ᵐ./q.144.2.c./Veri.q.26.4.7ᵐ. Baptismus.238. Cōfusio. Cōtumelia.1.3. Resurrectio.9. Reuerentia.1. Timor.37.42. Verecundia.o.
1 ERVCTATIO est ex nimia plenitudine: & repletione. ps.44.prin°. Eucharistia.162.196.
2 Eructatio cordis non pōt fieri sine verbo temporali. 2.d.2.q.2.2.5ᵐ./d.8.4.6.
Eruditio. Docere.o. Doctor.3. Elephas.1.2.3. Instructio. Prudentia.83.
AES. Aeneus. Aerarium. Metallum. Vsura.19.
Esau. Circuncisio.26. Hereditas.2. Iacob.2. Poenitentia.40. Esca. Cibus.o. Ieiunium.1.c.
Esdras. Apocrypha. Consecratio.20. Encenia. Psalmus.6.
1 ESSE dicitur tripliciter, scilicet essentia, actus essentie, & esse quod significat veritatem propositionis, quod formaliter est in anima: sed est in re fundamentaliter. 1ᵃ.q.3.4. 2ᵐ./1.d.33.1.1ᵐ./3.d.6.q.2.2.c.4ᵐ./. Poᵃ.q.7.2.1ᵐ./quol.8. vel.9.q.2.2.c./quol.12.1.1ᵐ. Absolutum.1. Addere.5.c. Aer.11. Analogia.1.6. Compositio.7. Cooperari.4. Corpus.43.68.
2 Esse quod in sui natura vnaqueque res habet, est esse substantiale, & predicatum substantiale: sed esse quod significat veritatem propositionis, predicatur per accidens. Met.5.lec.7.6. Duratio.2.3. Ens.13.15.21. Gradus.1.
3 Esse duplex. s. naturale, & intelligibile. quol.7.q.2.2.o./quol.8.vel.9.q.2.2.c.4ᵐ. Idea.8.12.c.41.c. Materia.1.
4 Res habet triplex esse. s. in suppositis, in causis, & in intellectu. 1.d.36.q.1.3.2ᵐ./d.38.4.c. 3ᵐ./2.d.12.3.5ᵐ./quol.7.q.1.1.c. Necessitas.1.6.8.13.16.c. Persona.16. Quoest.3. Scientia.33.54.55. Species.2.c.
5 Esse tripliciter terminatur. s. secundum durationem totius, vel partium, vel quia recipitur in alio: primum conuenit corruptibili: secundum successiuis: tertium vero omni creature. 1.d.8.q.2.1.c. Veritas.5.9. Vniuersale.8.13.15.c.
6 Species rerum habent triplex esse. s. in arte dei. i. in verbo, in intelligentia angeli, & in rebus. 1ᵃ.q.74.3.2ᵐ./2.d.12.3.5ᵐ.
7 Esse quod est actus entis, attribuitur dupliciter creature. s. proprie, & improprie: primum attribuitur subsistenti tantum: secundum vero aliis. 3.d.6.q.2.2.c./ Virt.q.1.2.1ᵐ./quol.8.vel.9.q.2.2.c. Voluntarium.1.9. Christus.189.
8 Esse ab aliquo, dicitur dupliciter. s. directe, quia agit & indirecte, quia non agit quod debet. 12ᵉ.q.6.3.c.
9 CAVSA.4.6.8.38./. Esse cuiuslibet rei, & cuiuslibet partis, est a deo immediate. 1.d.35.3.c./d.36.q.1.1.o./d.37.q.1.1.c./2.d.18.q.1.2.c./ Potentia.q.7.2.c. Abstractio.2. Abstractum.7. Actor.1. Adam.79. Addere.18. Affirmatio.3.4. Agens.50.70.83.
10 Omne quod non est suum esse, participat esse a causa prima, que est suum esse. 1ᵃ.q.44.1.c./q.61.1.c./q.75.5. 4ᵐ./q.104.1.c.6./ 12ᵉ.q.3.7.c./3.2.c°.15.4ᵐ./Li°.3.c°.65.4ᵐ./Phy.8.lec.10.co.7.

Amor.22.31.196. Anima.E. Animal.4.38. Antecedens.2. Appetitus.3.28. Appropriatio.21. Beatitudo.3.61. Beneficium.1.4.10.11. Bonitas.4.77.84.92.144.177. Causa.24.35.c̃.46.c̃.85.96.111.112. Cognitio.24.60. Comparatio.4. Conceptio.18. Conseruatio.0.

11 Deus dat esse: aliæ vero causæ determinant illud.2.d.1.q.1.4.c./.℈.2.c°.21.3m./.Li°.3.c°.66.5m./.Po^a.q.3.1.c.fi.

12 Solus deus dat esse.2.d.8.5.3m./.d.15.q.1.2.c. Cōsilium.3. Cor.2. Corruptio.4. Creatio.E. Cultus.6. Currere. Defectus.2.12. Delectatio.95. Deliberatio.0. Demon.88. Demonstratio.4.c̃.10.c̃. Desperatio.2.5. Deuotio.13.

13 Esse per creationem, causatur a deo, nullo agēte mediante: sed mediante forma, quæ est principium ipsius esse. Veri.q.27.1.3m./.Po^a.q.3.16.21m./.Virt.q.2.1.13m. Deus.E. Dimensio.10.c̃. Dispositio.48.c̃. Distantia.4.7.8. Dolor.19. Domus.2.

14 Forma dicitur esse principium essendi: quia est complementum substantiæ, cuius actus est esse.℈.2.c°.53. Duratio.0. Effectus.10.

15 Forma non potest esse principium essendi, nec operādi, nec cognoscendi, cessante actione dei. Po^a.q.5.1.18m. Elementum.1.26. Aequiuoca.6. Aeternitas.1.9.c̃.30.c̃.39.c̃. Eucha^a.103. Aeuum.3.9. Facere.3.7. Fatum.5. Fieri.1.14.15.20.21.

16 Esse est proprius effectus dei.1^a.q.8.1.c./.q.45.5.0./.q.65.3.c./.12^e.q.66.5.4m./.℈.2.c°.21.8./.22.1m./.c°.40.fi./.42.7m./.85.4m./.Li°.3.c°.66./.Veri.q.5.9.7m./.Po^a.q.3.1.c.fi./.4.c.co.1./.7.c.co.4./.8.19m./.q.7.7.c.10m./.quol.12.6.fi./.He.4.co.8.fi./.Lec.2.co.4.fi. Filiatio.8.11. Fortuna.8. Generatio.3.22. Genus.5. Gradus.1. Gratia.5.49.128.134. Idea.8. Imperfectio.4. In.3.c̃.7.c̃.18.c̃. Indiuiduum.11.12. Instans.2.7.13.18. Intellectus.63.96.137.158. Iudiciū.8. Lex.24.25. Liberalitas.18. Lumē.1.c̃. Malum.7.c̃.15.c̃. Materia.5.c̃.25.31.c̃.42.

17 Nihil præter deum est causa ipsius esse.℈.2.c°.21.4m. Mathematica.1.4. Mēsura.12. Missio.4. Mors.15.

18 Oppositum videtur dicere a simili.1^a.q.32.1.2m./.q.45.5.0./.q.65.3.3m./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.c.1m./.℈.2.c°.20.4m./.Po^a.q.3.4.c.co.2./.16.20m./.Ma.q.16.9.3m. ☞ Du°.558°. R fi°.sicut du°.504°. Natiuitas.4. Naturale.1.

19 Nihil præter deum est causa ipsius esse, nisi instrumentaliter, in virtute dei.℈.2.c°.21.4m./.Li°.3.c°.66./.67.1m./.Veri.q.5.9.7m./.Po^a.q.3.1.c./.4.c.co.1./.7.c.co.4./.8.19m./.q.7.2.c./.Ma.q.16.9.3m./.quol.12.6.c.fi. Nonens.4. Obscuritas. Occidere.13. Oppositio.7. Opus.1. Pars.9.41.c̃. Participare.4.c̃. Particulare. Pœna.89.

20 Nullius rei totum esse principiatur ab aliqua creatura.2.d.1.q.1.4.c./.℈.3.c°.66. Perfectio.2.43. Persona.11.30.

21 Nulla res habet potestatem, supra suum esse. Poten^a.q.6.7.4m. Potentia.50. Prædicamentum.2.3. Prædicari.11.

22 Omnes causæ conueniunt in hoc, ꝙ causant esse.℈.3°.c°.66.2m./.67.1m./.Po^a.q.7.2.c.10m./.Met.5.prin°./.Lec.5.prin°. Præscriptio. Principiatum.1. Principiū.9.12.17.c̃. Priuatio.1.17.20. Propter.4.5.6. Quantitas.5. Quiescere.1. Ratio.12.31. Regnū.4. R fo.4.6.7.9.c̃.53.58.59. R s̄m.1.c̃.12. Sensualitas.6. Separatio.1.2.

23 Quedam creaturæ largiuntur aliis esse, & bonitatem.2.d.9.1.3m./.Veri.q.5.8.c./.9.7m./.Po^a.q.3.4.c./.8.19m. Signum.6. Species.3.c̃. Speculum.6. Spes.78. Subiectio.7. Substantia.4.8.9.12.13.19. Trinitas.1.

24 Agentia inferiora, sunt principia essendi, quo ad inchoationem, non autem absolute. Po^a.q.5.1.5m. Vbiq;.0. Verbum.57.c̃.77. Virtus.75.92.104.176.181.220. Visus.5.6. Vita.7. Viuere.0. Voluntarium.9. Voluntas.21.23.59.

25 Agentia inferiora sunt causæ rerum, quo ad fieri: non autem quo ad esse, nisi per accidens.1.d.37.q.1.1.c./.℈.2.c°.21.9m./.Po^a.q.5.1.4m. Christus.6.18.26.36.39.66.123.129.

26 FORMA.13.14.15./. Forma non est, nec fit, nec creatur, nisi improprie.1^a.q.5.5.2m./.q.9.2.3m./.q.45.4.8.0./.q.65.4.c./.q.75.6.c./.q.90.2.c./.q.91.2.c./.q.110.2.c./.q.118.1.c./.12^e.q.110.2.3m./.3^a.q.35.1.c.3m./.2.d.1.q.1.4.c.4m./.d.17.q.1.2.4m./.d.18.q.2.3.c./.3.d.6.q.2.2.c./.d.8.2.0./.d.28.1.c./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.3m./.d.10.1.4m./.℈.2.c°.18.fi./.c°.42.3m./.Li°.3.c°.69.co.3./.Li°.4.c°.48./.Veri.q.9.1.5m./.q.27.3.9m./.Po^a.q.3.1.12m./.8.c.3m./.9.c./.Ma.q.1.1.6m./.q.7.2.7m./.Vnio.4.c./.Virt.q.1.2.1m./.11.c./.q.2.2.12m./.20m./.Spiritu.2.8m./.3.12m./.quol.3.6.c./.quol.8.vel.9.0.5.1.c.2m./.Opus.37.c°.4./.Met.7.lec.7.co.1.2./.Lec.8.0. Accidens.E. Actio.59.60.105.115.

27 Omne esse est ab aliqua forma.1^a.q.42.1.1m./.1.d.17.q.1.1.0./.3.d.6.q.2.2.1m./.℈.2.c°.53./.Veri.q.27.1.3m./.Po^a.q.3.16.21m./.quol.3.1.c./.Spū.2.3.c./.Anima.14.c.pu°. Actualitas.2. Actus.2.3.17.53.c̃.71. Adam.79. Addere.18. Agens.4.5.17.18. Amicitia.32. Anima.E. Artificiale.1.c̃. Augmētū.17. Blasphemia.24.27. Bonitas.89.144.

28 Esse consequitur per se ad formam.℈.2.c°.54.2m./.Anima.14.c.prin°./.14m. Character.14.c̃. Charitas.47.66.c̃.

29 Ipsum esse nihil aliud adiunctum habere potest, similiter nec aliqua forma.1^a.q.3.6.7.c./.℈.1.c°.39.pn°./.Po^a.q.7.4.c. Cœlum.1.3.11.12.68.72.c̃.137.147. Comprehendere.3. Constitutio. Contingens.3. Diffinitio.6.27.c̃. Dimensio.10.c̃.

30 Esse non est forma.1.d.17.q.1.2.5m./.℈.2.c°.53. Dispositio.S. Effectus.10.17. Eucharistia.77.A.B.84.99.103.110.118.c̃.138.139.140. Exemplar.5. Experientia.2. Falsitas.3.c̃. Fatum.5. Figura.2. Formes.8.13.c̃.

31 Forma comparatur ad esse: sicut lux ad lucere, vel sicut albedo ad album esse.℈.2.c°.53.

32 Primus effectus formæ, est esse: secundus vero operatio.1^a.q.42.1.1m./.12^e.q.111.2.c./.1.d.7.q.1.1.2m./.d.42.q.1.2.3m./.2.d.27.1.3m.

33 Esse est actus vltimus, participabilis ab omnibus, nihil participans. Anima.6.2m.

34 Esse & bonum communiter, est simplicius ꝙ essentia: quia est communius. Veri.q.21.5.6m.

35 Esse est prius omni alia participatione, & omni alio nomine dei.1^a.q.5.2.0./.1.d.8.q.1.1.3.c./.Po^a.q.3.4.c./.8.19m./.Opus.37.co.2./.Causis.lec.4.0. Forma.11.21.36.c̃.44.50.c̃.68.77.c̃.88.111.117.123.124.136.c̃.146.c̃.167.B.173.c̃.

36 Et est nobilius.1^a.q.4.1.3m./.2.3m./.12^e.q.2.5.2m./.1.d.17.q.1.2.3m./.q.2.2.b.2./.Veri.q.10.2.3m./.q.22.6.1m./.11.16m./.Potentia.q.7.2.9m./.Dionysius.5.lec.3.co.1. Generatio.2.c̃.17.29. Gratia.3.5.48.128.147.

37 Immo illud quod est communius prædicatione, est imperfectius minus communi. Veri.q.7.6.7m.

☞ R fi°. Dubiu.559°.

38 Ab eadem forma vel essentia, est esse immediate: &

operatio mediante potētia.1ª.q.54.2.2m./.3ª.q.19.1.4m./.1.d.7.q.1.1.2m./.Veri.q.27.5.17m. Habitus.31.42.c̄.44.61.Hęresis.121.138.Honor.6.Idea.E.Imperfectio.4.

39 Esse est formale,respectu omnium quę in re sunt.1ª.q.8.1.c./.p̄.1.cº.23.prinº./. Potentia.q.7.2.9m./.Spiritu.8.3m.

40 Omnis forma potest inesse:non q̄ a se habeat eē,sed quia est formale principiū essendi.Veri.q.21.4.6m.

41 Esse vt est actus & principium formale, est prius forma: sed secundum inhęrentiā & fieri,est econuerso. Opus.37.co.2.

42 Idem est esse formę,materię,& compositi.12º.q.4.5.2m./.2.d.1.q.2.4.2m./. Opus.30.co.2.fi. Incipere.1.2.4.Indiuisibile.1.Infinitum.E.In.o. Instans.3.7.c̄.Intellectualis.2.Intellectº.129.140.156.197.241.c̄.265.269.296.

43 Si aliqua forma vel natura non pertinet ad esse personale:illud esse non dicitur esse personę simpliciter:sed secundum quid.3ª.q.17.2.c.

44 Esse capitatum,& esse corporeum,& esse animatum, pertinet ad personā Sortis:sed ex his non fit nisi vnū esse in Sorte.3ª.q.17.2.c.

45 Oppositum vr̄ dicere.2.d.12.4.c./.p̄.2.cº.87.co.3./.Met.5.lec.20.co.1. R ſiº.Duº.560º.

46 Si post constitutionem personę, adueniant ei aliqua membra:non accrescit ei aliud esse,sed sola relatio ad hęc.3ª.q.17.2.c. Iustificatio.14.Iiberum.29.Locus.1.14.c̄.Lumen.11.Macula.8.11.c̄. Malum.13.c̄.Mathematica.1.4.

47 Esse secundum se,non est finitum nec infinitum:quia non est quantum,nisi inquantum subiacet motui,vel vt est rei quātę.Phy.8.lec.20.co.7.fi./. Ce.lec.6.co.2.Meritum.52.86.91.95.96.Motus.27.42.79.81.89.c̄.Mundus.5.7.13.c̄.

48 Formę naturales & artificiales,habent duplex esse.s. in actu,in materia,& in potentia actiua artificis.1.d.37.q.2.1.c.

49 Forma generalis post mutationem,manet secundum rationem,& non secundum esse:specialis autem neutro modo.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.2m./.Veri.q.1.6.c. Mutatio.5.c̄.Mutatum.Natiuitas.4.Necessitas.5.8.12.c̄.16.c̄.Nobilitas.2.c̄.Nomen.18.

50 Esse permanentium,non est diuisibile, nisi per accidens.s.inquantum cōiungitur motui.Poª.q.5.1.2m.

51 Quęlibet forma dat esse tale suo subiecto, si perfecte sit in eo:non autem aliter.p̄.2.cº.49.4m. Nonens.o.Non esse.

52 Esse est maxime intra rem:secundo forma:tertio materia.1ª.q.8.1.c./.q.105.5.c.fi./.2.d.1.q.1.4.c.fi./.Potenª.q.3.7.c.co.4./.Anima.9.c.prinº./.Opus.41.co.2.3./.He.4.lec.2.co.4.fi. Notum.7.8.Obediētia.21.Operatio.12.38.39.48.

53 Forma manente,oportet rem esse:quia per eam substantia fit proprium susceptiuum ipsius esse. p̄.2.cº.54.1m./.2m.

54 Potentia ad esse accipitur ex parte materię.Poª.q.5.4.1m. Peccatum.367.368.400.Perfectio.15.c̄.81.c̄.

55 Oppositum videtur dicere.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.2m. R ſiº.Dubio.561º.
Per se.5.6.Persona.11.14.c̄.Posse.1.2.Potentia.7.28.29.35.38.46.47.50.56.Pręscriptio.Processio.6.22.Prudentia.56.58.Qualitas.1.12.

56 Potentia ad esse,accipitur secundum modum potentię passiuę,quę est ex parte materię:& potentię actiuę,quę est ex parte formę.Poª.q.5.4.1m.

57 Nulla forma intelligitur in actu:nisi per hoc q̄ habet esse:non autem vt est in potentia materię,vel in virtute agentis,vel in intellectu.Poª.q.7.2.9m.

58 Sicut potentia ad qualitatem,non est aliquid extra genus qualitatis:ita potentia ad esse substantiale:nō est aliquid extra genus substantię.Phy.lec.15.prinº.

59 Sed esse est actus formę,& essentię,& suppositi.1ª.q.3.4.c./.1.d.33.1.1m./.d.37.q.1.2.c./.q.3.1.c./.2.d.3.q.1.1.c./.p̄.2.cº.52./.Poª.q.5.4.3m./.Vnio.1.10m./.quol.2.q.1.2.c. Quiescere.1.Rectitudo.5.Resse cti.Scientia.33.

60 Nec esse comparatur ad alia sicut recipiēs ad receptū,sed econuerso:quia est actualitas omnium.1ª.q.3.4.c./.q.4.1.3m./.q.5.1.c./.Poª.q.7.2.9m.

61 Immo semper illud qđ substernitur in rebus,est communius q̄ id quod informat,& restringit ipsum: sicut esse q̄ viuere.1ª.q.65.3.c.

* Immo esse non est per aliud formaliter & intrinsece: sed est actus formę,& essentię & suppositi.1ª.q.3.4.c./.1.d.8.q.1.2.2m./d.33.1.1m./.d.37.q.1.2.c./.q.3.1.c./.2.d.3.q.1.1.c./.p̄.2.cº.52./. Poª.q.5.4.3m./.q̄l.2.q.1.2.c. R ſiº.Duº.562º.

62 Quantum vnicuiq; inest de forma,tantum inest ei de virtute essendi.Poª.q.5.4.1m. Scriptura.8.9.21.Semen.18.c̄.

63 Virtus essendi,non pertinet tantum ad potentiā passiuam.i.materię:sed magis ad potentiam formę.Ce.lec.6.co.2.prinº. Sensus.13.Similitudo.9.11.12.27.Spūale.4.7.Status.8. Subiectum.6.7.Subsistentia.7.Tempus.E.Verbum.14.

64 Quęlibet forma substantialis dat esse simpliciter:& q̄libet forma accidentalis dat esse secundum quid.1ª.q.76.4.8.c./.q.77.6.c./.2.d.18.q.1.2.c.co.1.fi./. Anima.2.co.3./.Opus.29.fi. Virtus.49.c̄.176.181.Vita.70.Vitium.1.Vniuersale.4.c̄. Voluntas.43.46.Vtile.5.8.

65 ESSENTIA.1.2.5.10.14./. Esse cōsequitur principia essentialia:sicut operatio virtutem.2.d.15.q.3.1.c.2m./.3.d.6.q.2.2.c. Anima.3.Accidens.13.

66 Quod quid est,est principiū demōstrādi an est simplr̄ & quia hoc est.3.d.24.ar.1.q.2.1m. Augmētū.17.

67 Immo quod quid est sequitur quęstionem,an est.1ª.q.2.2.2m./.Postª.lec.2.co.2.
Duº.563º. R ſiº.sicut Duº.448º.

68 Vnius rei est tantum vnum esse essentiale.2.d.1.q.2.4.2m./d.18.q.1.2.c.co.1.fi./.3.d.6.q.2.2.c. Bonitas.4.84.92.157.

69 Vnius personę est tantum vnum esse personale:sed multa secundum quid.3ª.q.17.2.c./.q.19.1.4m./.q̄l.9.3.c. Compositio.7.

70 Esse & posse ęternarum rerum non est totum simul: sed successiue.Opus.9.ar.48. Contrarium.2.18.22.38.40.41.

71 Esse compositi,quod natura ex suppositione materię producit:operationi naturę subiicitur.4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c. Contritio.6.14.

72 Quicquid est in aliquo pręter essentiam eius,oportet esse causatum,vel a principiis essentialibus,vel ab extra.1ª.q.3.4.c. Cooperari.4.

73 Esse pertinet ad hypostasim: sicut ad illud quod habet esse,sed pertinet ad naturam:sicut ad illud quo aliquid habet esse.3ª.q.17.2.c.1m. Corpus.2.3.14.c̄.39.43.68.Credere.16.Deitas.5. Demonstratio.4.c̄.10.c̄.Differentia.8.13.21.

74 Substantia completa est proprium susceptiuū ipsius esse.p̄.2.cº.54.4m. Diffinitio.1.25.28.c̄.43.Ens.5.15.21.22.

75 Esse simpliciter est superius ad esse hominem.3ª.q.16.9.2m./.Met.5.lec.7.fi. Aequiuoca.6.Essentia.

3.Figura.2.

76 Esse non est genus, nec de significatione alicuius generis.3.d.11.2.2m. Genus.5.23.Gratia.3.128.134. In.3.c.18.c.

77 Immo ens est de ratione omnis entis.12e.q.94.2.c./. ql.2.q.2.1.c./.Met.4.lec.1.co.1./.Lec.5.co.5.
Duo.564o. Rno.sicut Duo.300o.

78 Esse non potest esse cōe per modum generis: cum singula contenta in genere differant secundum esse.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.2m./.Poa.q.7.3.c.prino. Infinitum.2.c. Instrumentum.17. Intellectus.63.64.103.c.113.138.169.

79 Oppositum videtur dicere.12e.q.94.2.c./.Met.4.lec.1.co.1./.Lec.5.co.5.
Duo.565o. Rno.sicut Duo.513o.

80 Nulla res est in genere, secundum esse suum, sed ratione quidditatis suę, quia esse cuiuslibet, est ei propriū & distinctum ab esse cuiuslibet, sed ratio substantię potest esse communis. Poa.q.7.3.c.prino. Perfectio.4.16.c.Persona.11.14.c.

81 Esse & quod est, tripliciter differunt. Ebdo. lec.2.co.1. Qualitas.1.12. Quantitas.5. Quod est. Quod quid est.

82 Esse omnium, non est vnius speciei.4.d.12.q.1.ā.1.q.3.c. Ratio.12.31.Veritas.5.6.9.13.

83 Impossibile est vnam rem habere duplex esse substantiale. 1a.q.76.3.c./.4.b./.c./.q.77.2. 3m./.3a.q.17.2.c./.2.d.18.q.1.2.c.co.1.fi./.Virt.q.1.11.c.co.3./.quol.9.3.c. Vita.2.3.7.24.Viuere.1.3. Vnitas.3.8.24.

84 Ad probandum aliquid esse, oportet vti pro medio quid nominis, non autem quid rei: quia sequitur quęstionem an est, 1a.q.2.2.2m./.3.d.24.ar.1.q.2.2m./.Trin.23.c./.Post.lec.2.co.2.

85 Immo oportet scire, quid rei. Trin.23.c.
Duo.566o. Rno.sicut Duo.448o.

86 Esse rei, est accidens & perfectio eius & non est eius essentia.2.d.3.q.1.1.c.6m./. Poa.q.7.2.9m./. Opus.42.co.5.fi./.Opus.72.q.14.

87 Immo esse rei, non est accidens eius. Poa.q.5.4.3m./.Phy.lec.15.prino. R no.Duo.567o.

88 Esse rei non dicitur accidens, quasi sit in genere accidentis, si loquamur de esse substantię. Est enim actus essentię, sed est accidens per quandam similitudinem: quia non est pars essentię, nec est de ratione rei: sicut nec accidens est de ratione rei. Poa.q.5.4.3m./.Opus.42.co.5.

89 Esse rei quāuis sit aliud ab eius essentia, nō tamen est intelligendum φ sit aliquid ei superadditum ad modum accidentis, contra Auicennam: sed quasi constitutum per principia essentię. Met.4.lec.2.co.2.

90 CREATVRAE.7.20./. In qualibet creatura, differunt esse & essentia, operatio & potentia, vel virtus operatiua.1a.q.54.1.2.3.c./.q.77.1.c./.q.79.1.c.

91 Oppositum videt dicere.1a.q.3.3.c./.3.d.5.q.1.3.0.
Duo.568o. Rno.sicut Duo.114o.
Accidens.E. Accidentaliter.3.

92 Esse cuiuslibet creaturę est determinatum ad vnum secundum genus: & secundum speciem.1a.q.54.2.c. Actus.195. Agens.60.

93 De nulla creatura, est per se notum eam esse. Veri.q.10.12.c. Amor.61. Angelus.E. Anima.E. Animal.4.37.

94 Omnis creatura plus habet de nō esse, q̄ de esse: quia de non esse habet infinite, de esse autem habet finite. Veri.q.2.3.16m. Appetitus.3.95. Assimilatio.10.17. Assistere.2.5. Bonitas.84.92.144.147. Comparatio.4.Creatio.E.

95 Inclinatio cuiuslibet creaturę ad esse, est tantum per essentiam: non autem inclinatio ad extra.1a.q.59.2.c.1m.

96 Habens intellectum, cognoscit & appetit esse simpliciter: non autem bruta, sed vt nunc.p̄.2.c0.54.fi./.78.4m./.81.3m./.Ethi.lec.10.fi.

97 Impossibile est φ esse alicuius creaturę, sit causatum ex principiis essentialibus eius.1a.q.3.4.c. Creatura.5.6.18.23.Cultus.6.7.17.18.Defectus.2.12.Delectatio.82. Distantia.7.8.Aeternitas.19.c. Falsitas.16.23.Finis.18.71.Gratia.48.49.Idea.8. Imperfectio.4.Indiuiduum.11.12. Intellectus.7.c. Mammona.Mensura.1.2.Perfectio.8.

98 Esse creaturę, comparatum deo secundum ęquiparantiam, est quasi nihil: sed vt ad causam, totū est a deo. 1.d.8.1.exp.lit.post 2am.q./.Veri.q.2.3.18m. Posse.1.Suppositum.7.8.13. Terra.3. Vestigium.8. Vita.2.24.Vocatio.1.

99 Esse creaturę, non est per aliud formaliter & intrinsece, sed exemplariter & effectiue, est per esse dei.1.d.8.q.1.2.2m.

1 ESSENTIA est illud quod significatur per diffinitionem.1a.q.3.3.c./.q.29.2.3m./. quol.2.q.2.2.c./ quol.3.q.2.2.1m./.Opus.30.co.1.2./.Lec.10.prino./.Met.7.lec.5.6. Absoluere.33. Abstractio.17.c. Accidens.25.29.117. Actiu.106. Actus.25.200.

2 Essentia est pars essentialis naturę.2.d.31.q.2.1.b.2. Adam.1.c.16.18.20. Addere.15.18. Adiectiuum.11.c. Agens.109.

3 Essentia est illud, cuius actus est esse. 1a.q.39.2.3m./.1.d.23.1.c./.p̄.2.c0.53./. Poa.q.5.4.3m./. Opus.30.co.1.fi.

4 Essentia non est principium actus, nisi mediante aliqua potentia.2.d.31.q.2.2.4m. Alius.2.3. Amor.58. Angelus. A. Anima. A. Appetitus.Q. Appropriatio.1.4.5.9.15. Ars.30. Assumere.0. Attributa.11.Beatitudo.4.24.c.Bonitas.84.92.151.c. Charitas.16.Cā.29.90.Circūscribi.Clauis.2.4.14. Cognitio.4.Cōpositio.13.14.Cōfessio.90.Cōiunctio.10.

5 Essentia & natura sunt idē re, & differunt, rōne: quia essentia est principiū essendi, sed natura est principiū operatiōis.1a.q.39.2.3m./.Opus.30.k.1. Cōtritio.3.Corpus.10.Creatio.20.31.Creatura.2.Datio.16.De.2.4.c.Demon.88.96.Descēdere.3. Deus.A.Dicere.9.Dici.1.Differētia.14.Differre.4.5. Diffinitio.1.3.26.34.35.36.47.48.Dimensio.5.7. Dispositio.9.10.Distinctio.24.c.Diuisio.16.Donum.37.Duratio.4.10.Ens.1.2.4.27.36.Entitas.

6 Essentia vt essentia, nō est vna, nec plures. Opus.30.lec.5. Aequalitas.22.23.Aequiuoca.7. Esse.E. Essentiale.Experientia.11. Foemininum.0. Fide.8.121.135. Finis.19. Forma.40.67.172. Fruitio.13. Generatio.69.71.c.Genus.11.12.16.25.26.35.Gratia.15.92.Habitus.79.Hęresis.101.Homo.8. Humilitas.12.Imago.27.Imprudentia.2.

7 Quādo variatur aliquid de essentia rei: non est eadem res numero.4.d.22.q.2.ar.3.q.2.c. In.12.c.Indiuiduum.2.3.11.12.28.Infidelis.8.Infinitum.2.7.Instās.11.Intellectus.2.3.21.c.38.111.114.122.129.185.193.195.211.270.Hypostasis.6.Lex.59.Liber.23.Locus.20.Lux.12.Magis.1.Malū.3.Matrimonium.Q.Materia.Q.Mediū.16.Motus.14.80.81.Multiformię.0.Natura.20.11. Nomē.40.42.45.46.Notitia.5.6.Nuptię.2.Omissio.7.

8 Essentia in abstractio, non est genus, nec spēs, nec differentia sed est principium eorū. Opus.30.lec.5./.Met.7.lec.2.co.1.fi./.Lec.5.fi. Operatio.1.40.Oratio.15.66.Ordo.34.60.62.Pars.30.Participare.3.4.11.12.13.Peccatum.337.

9 Essentia nomine abstracto, significatur vt pars: sed in concreto significatur vt totum. 1^{a}.q.3.3.c./.1.d.23.1.c.co.2.fi./.d.25.1.3^{m}./.quol.2.q.2.2.c./.quol.8.q.2.1.1^{m}./.Met.7.lec.5.fi. Perfectio.16. Per se.2. Persona.0. Po^{a}.38. Prędestinatio.4. Prędicari.9.10.35.38.c̃. Pręsentia.1. Priuatio.18. Processio.12.14. Propositio.18. Proprium.4.

10 Essentia, vnitas, veritas, & bonitas, denominant seipsa, ea ratione: quia vnum, verum, & bonum, consequuntur ad ens. Po^{a}.q.9.7.c.fi. Prudentia.8. Punctus.2. Ratio.6. Resibile. Sacramentum.Q. Sapientia.41.43. Scientia.1.11.115.

11 Habens naturam, vel essentiam, vel formam, potest habere aliquid extraneum sibi coniunctum: sed nulli essentię vel naturę, vel formę hoc conuenit. Po^{a}.q.7.4.c.pn^{o}. Schisma.7. Spes.49. Spirituale.1.6.12. Substantia.1.c̃.9.c̃.25.c̃. Timor.51.55.59. Totalitas. Totum.1. Verbum.10.11.12.21. Veritas.5.6.25.28. Virtus.1.c̃.78.150. Visio.6. Vita.1.7.33.46.47.77. Vnitas.1.2.37.46.c̃. Voluntas.1.3.4.83. Christus.61.122.129.145.153.

12 In compositis, essentia significat compositum ex forma & materia in communi. 1^{a}.q.29.2.3^{m}./.1.d.23.1.c.co.2.fi./.1^{m}./. Poten^{a}.q.9.1.6^{m}./. quol.2.q.2.2.c./.Opus.30.lec.3./.Met.7.lec.9.co.3.prin^{o}./. Li^{o}.8.lec.3.co.1.

ESSENTIALE./. Appellatur aliquando essentiale: id quod nunq; essentiam rei derelinquit. Veri.q.20.2.4^{m}.fi. Abdicatio. Abraham.5. Accidens.110. Actio.86. Actus.16.157.158.190.199. Adiectiuũ.11.c̃. Agens.67.105. Alius.0. Amor.1.c̃.17.c̃. Angelus.182.226.228.294.409. Anima.A. Animal.E. Annihilatio.5. Appropriatio.1.4.5. Attributa.12. Aurea. Beatitudo.71.72.73.76.80.81. Bonitas.82.85.156.232. Charitas.15.51.74.77.135.148. Cã.31.c̃. Cœlum.64.157. Clauis.2.4.14. Constantia.5.8. Contemplatio.1.2.5. Corruptibile.1. Damnatio.26. Datio.22. Deitas.1. Delectatio.6. Dęmon.125. Deus.18.39.42.414.c̃. Dicere.4. Dictio.1. Differentia.4.18.c̃. Difficile.16. Esse.E. Essentia.0. Eucharistia.161. Fides.1.9.38. Forma.40. Fructus.1. Generatio.84. Gratia.9.10.118. Habitus.3.25. Hęresis.41.42. Idem.7. Imprudentia.2. Intellectus.144. Liberum.6.23.29. Matrimonium.31.33.73. Meritum.40.54.71.80.81.111. Peccatum.1.5.311. Pœnitentia.11. Perfectio.26. Per se.2. Persona.29. Prędicari.9.10.12. Pręmium.2.3.4. Priuatio.18.19. Proprium.10. Propter.6. Prudentia.6.8.9. Psalmus.10. Pulchritudo.10. Qui est.3. Recipere.7. Religio.69. Superbia.33. Timor.51.55.59. Verbum.10.11.12.21. Virginitas.8. Viuum.2.

Est. Esse.0. Sum. Verbum.77. Aestas. Apis.3. Aequinoctialis.2. Aestiualis.

Aestimare. Diffidẽtia. Aestimatio.0. Pręceptũ.139.

1 AESTIMATIO rationis, semper corrũpitur in peccante in vniuersali, vel in particulari, per delectatiões, & alias passiones. 22^{e}.q.162.4.1^{m}./.2.d.21.q.2.1.5^{m}./.Veri.q.15.3.6^{m}./.Ma.q.8.4.1^{m}.

2 Aestimatio falsa de particulari agibili, est ex tribus. s. ex passione, habitu vitij, & ignorantia vniuersali: contra primum, est recta ęstimatio finis: cõtra secundum, est sanitas alicuius potentię: contra tertium vero, est ratio in contrarium. Veri.q.24.10.c.co.2./.11.c. Accusatio.17. Amor.172. Angelus.354. Animal.44. Appetitus.93. Aureola.25.

3 Passiones animę, non ita corrumpunt ęstimationem speculatiuam: sicut practicam. 3.d.37.1.1^{m}. Bonitas.171. Causa.14. Conceptio.17.42. Damnũ.4. Delectatio.30.37.55. Dęmon.26.44.45. Desperatio.1. Diffidentia. Aestimare. Aestimatiua.0. Falsitas.15. Fides.101. Hęresis.11. Honor.19. Ieiunium.36.37. Instinctus. Intellectus.301. Inuidia.1. Nemesis.2. Peccatum.144. Perfectio.83. Pręceptum.139. Pretium. Pręsumptio.11. Prophetia.34. Prudentia.24. Ratio.52. Restitutio.15. Securitas.4. Senectus.3. Sensualitas.9. Spes.33.34.36. Superbia.6.33. Suspicio.4. Voluntas.75. Vsura.140.146.

1 AESTIMATIVA./. Vis ęstimatiua, est potentia apprehensiua cõuenientis & nociui: ideo comparatur ad appetitum sensitiuum: sicut intellectus practicus ad voluntatem. 1^{a}.q.78.4.c./.2.d.24.q.2.1.c./.3.d.26.q.1.2.c. Anima.265.

2 Aestimatiua participat aliquid rationis: ideo est supręma potentia partis sensitiuę. 3.d.26.q.1.2.c./.d.35.q.1.ar.2.q.2.1^{m}./.Veri.q.25.2.c.fi. Animal.45. Appetitus.57.58. Elephas.3. Intellectus.175.188.

3 Aestimatiua nullum indiuiduum apprehendit, inquãtum substat naturę communi, sicut cogitatiua in homine: sed tantum vt est principium vel terminus actionis vel passionis bruti. 1^{a}.q.78.4.5.fi./. Anima.2.lec.13.fi.

4 Aestimatiua apprehendit rationem conuenientis & nociui: quam sensus exterior non apprehendit. 3.d.17.ar.1.q.2.2^{m}./.Veri.q.25.2.c. Sensualitas.3. Sensus.29.

Aestiualis. Aestas. Tropicus. Aestuare. Aestus. Exęstuare. Paradisus.10.

Aestus. Accidia.12. Aequinoctialis.1. Aestuare. Ignis.20.

Esuries. Beatitudo.135.151.c̃. Cete.7.10. Fames.0 Saturitas.

Esus. Agnus.5. Animal.74. Caro.6. Circũcisio.33. Comedere. Esuries. Ieiunium.40.c̃. Manducatio.0. Sacramentum.124.c̃.

1 AETAS./. Aetates mundi sunt sex: ad similitudinẽ sex ętatum hominis. s. prima infantia mundi, ab Adã vsq; ad Noe: in qua fuit humani generis institutio & lapsus: secunda pueritia, a Noe vsq; ad Abraham: in qua fuit humani generis destructio per diluuium, & renouatio: tertia adolescentia, ab Abraham vsq; ad Dauid: in qua fuit circuncisiõis & legis institutio: quarta iuuentus, a Dauid vsq; ad transmigrationem Babylonis: in qua lex floruit sub regibus & prophetis: qnta senectus, a transmigratione Babylonis vsque ad Christum: in qua fuit populi captiuatio & liberatio: sexta senium, a Christo vsque in finem: in qua est humani generis redemptio. 4.d.4.1.fi./.ps.6.co.2./.ps.36.co.18.

2 Aetates assignantur mundo, quo ad statum, quia sic transibit: antiquatur & senescit: non autem secundum substantiam: quia sic durabit in perpetuum. 4.d.40.1.

3 Non oportet, ꝙ ęquali numero annorum, ętas humani generis in mundo compleatur: sicut nec ętas vnius hominis: quia vltima ętas hominis, quandoq; tantum habet, quantum omnes primę ętates. 4.d.40.1.fi./.ps.6.co.2./.ps.36.co.18.

4 Aetates mundi sunt sex, scilicet ab Adam vsque ad Noe: a Noe vsque ad Abraham: ab Abraham vsq; ad Dauid: a Dauid vsque ad transmigrationem Babylonis: a transmigratione Babylonis vsque ad Christum: & a Christo vsque ad finem mundi: currunt simul sexta & septima ętas. s. quiescentium & laborantium, & post has, erit octaua ętas resurgentium. 4.d.4.1.fi./.ps.6.co.2./.ps.36.co.18. Adam.93. Circuncisio.12.

cumcisio.12.Confirmatio.11.19.20.Corpus.75.Ieiu
nium.26.Infidelis.5.Innocentia.7.Ioannes.13.

5 Aetates distinguūtur fm diuersos effectus notabiles, in quos natura proficit: quos prius facere non poterat. 3.d.29.ā.8.q.1.c./4.d.40.Le.He.9.lec.5.co.3.fi. Iuuentus.0. Matrimonium.105.107.108.109.Ordo.86.c̄.Paruuli.0.Paruus.1.

6 Aetas ecclie q̄druplex.s.pueritia in Abel: iuuētus in patriarchis: senectus in apostolis: senecta vero, in fine mundi.ps.36.co.18./He.9.lec.5.co.3.fi. Resurrectio.31.Senectus.0. Sponsalia.6.7.Status.6.14.15. Testamentum.6.Christus.171.196.198.202.

Aeternale.Coeternum.Aeternitas.0.Visio.10.

AETERNITAS

1 AETERNITAS est interminabilis vitę, tota simul, & pfecta possessio.1a.q.10.1.0./1.d.8.q.2.1.0./d.19.q.2.1.0./Poa.q.3.14.10m./Causis.lec.2.prin°. Accipere.4.Alleluia. Amalechitę. Angelus.3.5.c̄.24.Anima.197.200.

2 Aeternum quandoq; sumitur pro diurno.22e.q.164.2.6m. Annihilatio.6.Assimilatio.7.Auersio.9. Autoritas.2.

3 Aeternitas inuestigari dz p nām iterminabilitatis.1.d.8.q.2.1.0. Beatitudo.3.Bōitas.119.212.218.219.

4 Immo inuestigari debet per naturam immutabilitatis & temporis.1a.q.10.6.c./1.d.14.q.1.2.3m.
R fi°.Du°.569°.

5 Aeternum potest diffiniri per temporale in obliquo: non autem in recto.1.d.40.q.1.1.4m. Character.11.12.19.20.45.Charitas.30.33.Cœlum.72.73.76.120.c̄.Circuncisio.11.35.Coeternum.Confessio.18.58.Consilium.24.Creatio.6.43.Creatura.5.

6 Aeternum potest intelligi, & significari per nomē, in habitudine temporali.1.d.14.q.1.2.3m. Dānatio.41.43.45.61.Datio.19.c̄.Dauid.4.Dęmon.1. Dos.1.Electio.14.21.22.Aeternale. Euchaa.80.Aeuū.1.2.9.Fides.91.155.

7 Aeternitas est mensura omnis durationis.1a.q.10.6.c./1.d.19.q.2.1.2m./d.31.3.c. Forma.154. Futurum.1.

8 Aeternitas est prima mensura: ideo habet duo in ratione sua.s.q̄ sit principium: & q̄ sit sine principio.1.d.31.3.c. Gentilis.1.

9 Aeternitas excludit principium durationis.1a.q.42.2.2m. Gloria.19.20.23.Gratia.31.144.162.Hęreditas.2.

10 Oppositum videtur dicere.Poa.q.13.14.0.
R fi°.Dubio.570°.
Hęresis.124.Hymnus.Indigentia.1.3.

11 Aeternitas excludit principium durationis, non autē principium originis: ideo aliquid quod est ab alio, pōt esse ęternum.1a.q.42.2.2m./1.d.9.q.2.1.2m./Poa.q.3.13.0./14.17m./q.10.1.16m. Infernus.3.Ingenitum.2.Lacus.2.Lex.106.128.Liber.15.c̄. Macula.14.Mane.Meritum.45.61.62.67.Mundus.14.c̄.Nemesis.1.Odium.10.22.

12 Possibile fuit mundum.i.creaturas esse ab ęterno absolute, potentia dei: non autem potentia passiua creaturarum.Poa.q.3.13.14.0. Operatio.53.Paradisus.4.Passio.101.130.Pax.7.Peccatum.1.9.11.13.169.405.

13 Immo & potentia passiua creaturarum.Met.12.lec.7.co.3.prin°./Phy.8.lec.2.co.7.
Du°.571°. R fi°.sicut Du°.912°.
Pœna.78.c̄.Perpetuū.Ponia.Pręde stinatio.1.2.12.22.39.49.Princeps.1.2.Processio.54.62.c̄. Promulgatio.3.Psalterium.1.Purgatorium.4. Quies.5.6.7. Radius.Ratio.38.40.c̄.Reprobatio.2.

14 Esse, secundum q̄ recedit a permanentia, & subditur transmutationi: recedit ab ęternitate, & subditur tempori.1a.q.10.4.3m./5.c. Sacerdos.11.17.Sacramentum.141.Sanctus.4.Scientia.132. Sempiternū. Spes.10.21.c̄.54.Suffragia.5.8.11.

15 Aeternitas significatur pluraliter.1a.q.10.3.1m. Temporale.4. Tenebrę.2.4. Theologia.24. Veritas.34.Vita.9.

16 Immo significatur singulariter, cum non habeat partes.1a.q.10.1.3m. R fi°.Du°.572°.
Vocatio.1.

17 Aeternitas significatur pluraliter: quia participatur in multis, vel propter mensuram inferiorem, scilicet propter tempus.1a.q.10.3.1m./1.d.19.q.2.2.2m./2.d.2.L./3.d.26.I.1m./Ro.11.fi./c°.16.fi./Ephe.2.lec.2.co.3. Voluntas.19.63.72.Vsura.10.81. Christus.220.

18 DIFFERENTIA. Aeternum & ęuum quadrupliciter dicuntur.s.ingenitum, incorruptibile, antiquū, & totum tempus.Dio°.10.lec.3.prin°.

19 Aeternitas & ęuum, sunt mensurę indiuisibiles: ideo sunt vnitas permanentię actus, s.increati vel creati.2.d.2.q.1.1.5m.

20 Aeternitas est tota simul: quia est mensura esse permanentis: non autem tempus: quia est mensura motus.1a.q.10.4.c.3m./5.c./Poa.q.3.14.10m./p̄.3.c°.61.1m. Duratio.3.5.8.c̄.Hęreditas.2.Infernus.3. Instans.7.8.Iudicium.45.Perpetuum.

21 Nunc ęternitatis est causa eius secundum rationem: non autem secundum rem.1.d.19.q.2.2.3m.
Pręde stinatio.22.Processio.66.

22 Nunc temporis & tempus, differunt re, & successiōe: nunc ęui & ęuum, differunt tantum re: nunc vero ęternitatis & ipsa ęternitas differunt fm rationem tantum.1.d.19.q.2.2.0. Voluntas.19.

23 Aeternitas manet eadem, & subiecto, & rōne: ideo non est idem quod nunc temporis.1a.q.10.4.2m.

24 Tempus non differt ab ęternitate, per habere principium & finem: nisi per accidens, vel ex parte mensurati vel in potentia.1a.q.10.4.5.c./1.d.19.q.2.1.c./Poa.q.3.14.10m./18m.

25 Aeternitas & tempus, non sunt mensurę vnius generis.1a.q.10.4.1m./2.d.2.q.1.c.

26 In tempore aliud est indiuisibile.s.instans: & aliud durans.s.tempus: sed in ęternitate, est idem indiuisibile, & semper stans.1a.q.42.2.4m.

27 Aeuum est medium inter tempus & ęternitatē: quia tempus habet prius & posterius.i.mēsurat mutabilia: non autem ęuum, sed cōiungitur eis, nō aūt ęternitas.1a.q.10.5.0./1.d.8.q.2.2.c.fi./d.19.q.2.1.c./2.d.2.q.1.1.c./Poa.q.3.14.18m./quol.9.vel.10.q.2.0.

28 Aeuum & tempus differunt ab ęternitate, non tantū ratione principij durationis: sed etiam ratione successionis, quę est ratione temporis: & cōiungitur ęuo, nō autem ęternitati.Poa.q.3.14.18m.

29 Aeternitas in latino, idem omnino significat quod ęuum in gręco: licet ęuum sumatur cōiter pro ęternitate participata.quol.5.q.4.c.

30 Aeternitas quadrupliciter differt ab ęuo: quia mensurat substantiam ęterni, cum omnibus quę ei attribuuntur, & esse per se stans, & est idem cum substātia ęterni, & est interminabilis ex parte principii & finis: non autem ęuum.quol.9.vel.10.q.4.c.4m.

31 Oppositum videtur dicere.1.d.19.q.2.2.0.
R fi°.Dubio.573°.

32 Aeuum excludit omnem mutationem in actu, sed ęternitas excludit eam etiam in potentia.4.d.49.q.1.ar.2.q.3.4m.

33 **IN DIVINIS**./. Deus est ęternitas. 1^{a}.q.10.2.c. 3^{m}./.2.d.1.q.1.5.23^{m}./.q̃l.9.vel.10.q.2.4^{m}. Agẽs. 112. Alleluia. Amor.22.48.

34 Deus est ęternus. 1^{a}.q.10.2.o./.2.d.2.q.1.1.c./.ꝯ.1. c^{o}.15./.Po^{a}.q.3.17.23^{m}./.Opus.3.c^{o}.5.7. Annihilatio.6.

35 Deus & ęternitas coexistunt tempori. ꝯ.1.c^{o}.66. 6^{m}. Appropriatio.14. Beatitudo.3. Bonitas.119. 212.218.219.

36 Cum dicitur, quando motus est, angelus est, vel deus est, põt significari triplex nunc. s. ęternitatis, ęui, & temporis: sed diuersimode.1.d.19.q.2.2.1^{m}. Cessare. 2. Cońquale.o. Creatio.6.43. Creatura.5. Dãnatio. 41.43.45.61.

37 Aeternitas vere, & proprie, conuenit soli deo: sed participatiue, conuenit diuersis diuersimode. 1^{a}.q.10.2. 3.o./.1.d.8.q.2.2.o./.d.19.q.2.1.o./.4.d.49.q.1.ar.2. q.3.o./.ꝯ.1.c^{o}.15./.Ro.co.fi.$prin^{o}$./. Causis.lec.2.co. 1. Datio.19.c̃.

38 Aeternitas dei est prima mensura omnium ęuiternorum, non vniuoca, sed analoga. quol.5.q.4.c. Dęmon.1.

39 Nihil pręter deum, fuit ab ęterno. 1^{a}.q.10.3.o./.q.16. 7.o./.q.46.o./.q.61.2.o./.1.d.8.q.2.2.o./.d.19.q.2.1. o./.q.5.3.c./.2.d.2.q.1.3.c./.ꝯ.1.c^{o}.15./.Li.2°.c^{o}.31. vsque.39./.Po^{a}.q.3.14.o./. Causis.lec.2.co.1./.Phy. 8.lec.2.co.7.

40 Ab ęterno non fuerunt multę veritates, nisi in mente dei. 1^{a}.q.10.3.3^{m}./.q.16.7.o./.1.d.8.q.2.2.5^{m}./.d. 19.q.2.1.o./.q.5.3.o./.ꝯ.2.c^{o}.35.fi./.82.2^{m}./. Veri.q. 1.5.o./.Po^{a}.q.3.17.28^{m}./.Opus.9.q.18. Deus.31. 123.183.296.

41 De⁹ sciuit oĩa ab ęterno, q̃ qa sciã ei⁹ semp̃ ẽ in actu, & nõ in po^{a}: & ita opatio ei⁹, q̃uis opatũ nõ sit semp: & iõ deus nõ dr̃ fecisse res ab ęterno, quia operatio significatur, vt exiens in factum, qđ non fuit ab ęterno: scitum autem est in sciente.1.d.35.5.3^{m}.
Dicere.5. Dominiũ.3. Duratio.3.10. Electio.14.21. 22. Fides.91.155. Filiatio.25. Futurum.1. Generatio.55.56. Gratia.31. Hęresis.46.93.c̃.120.124.

42 Deus est supra ęternitatem participatam, & vltra est regnat: non autem supra vel vltra ęternitatem suam. 1^{a}.q.10.2.1^{m}./.2^{m}./.2.d.2.q.1.1.1^{m}./. Po^{a}.q.3.17. 23^{m}./.Causis.lec.2.o. Idea.16. Lex.E. Mensura.18.19.24. Misericordia.33.

43 Deus non est actor, nec causa suę ęternitatis: sed ęternitatis participatę. s. ęui. 1^{a}.q.10.2.1^{m}./.1.d.19.q.2. 1.1^{m}. Mundus.14.c̃. Natiuitas.13. Nomen.63.64. Peccatũ.405. Pręd estinatio.1.2.12.22.39.49. Processio.54.62.c̃. Prophetia.31. Prouidẽtia.15.35. Respectus.1. Vbiq;.2. Verbum.53.88. Virtus.75. Vocatio.1.3. Christus.1.25.219.220.

Aethereum. Aer.o. Coelum.60.

Heterogeneũ. Dispositio.7. Diuersitas.o. Mensura. 9.10. Pars.19.39.40.

ETHICA./. Necesse est ponere, q̃ in primum motum voluntatis, voluntas prodeat ex instinctu alicuius exterioris mouentis: vt Aristoteles concludit, in quodam capitulo ethicę Eudimice. 12^{e}.q.9.4.c.fi./.q.80. 1.b.3. Amor.199. Ethos. Eudimica. Febris.1. Moralis.o. Scientia.134.153.c̃.

ETYMOLOGIA attenditur, secundum illud a quo imponitur nomen: significatio vero secundum illud, ad quod significandum nomen imponitur. 22^{e}.q. 92.1.2^{m}./.Po^{a}.q.9.3.1^{m}. Trinitas.2. Ethin. Nomen.37. Aethiopia. Sol.3.

ETHOS in gręco scriptum per.H. literam longam: significat morem, i. inclinationem, sed scriptũ per.E. breuem, significat morem. i. cõsuetudinem. 12^{e}.q.5^{m}. 1.c./.Ethi.2.co.1.fi. Ethica.

1 **EVA** non fuit filia Adę, quia non processit ab eo, modo naturę, nec sicut a principio naturali. 1^{a}.q.92. 2.3^{m}./.3.d.4.q.2.1.3^{m}./.4.d.40.3.1^{m}./.ꝯ.4.c^{o}.23.fi. Adam.10.66.73.c̃. Costa.o. Dęmon.53.c̃. Dęmoniaci. Aequalitas.17. Maleficium.4. Maria.43. 66. Mas.

2 Eua quęsiuit tria in arbore, quę non inuenit. s. similitudinem dei, dulcedinem, & pulchritudinem: quę beata Maria, & boni Christiani, inueniunt in Christo. Opus.8.c^{o}.2. Mors.1.7. Mulier.o. Omissio.15. Paradisus.5.c̃. Poena.84. Tentare.14.c̃.

Euacuare. Auferre. Delectatio.44. Lex.123. Limbus. 4. Matrimonium.70. Meritum.15. Pręceptum.145. Prędicare.6. Vacuum.o.

Euadere. Absoluere.26. Adã.60. Adoratio.7. Confessio.92. Culpa.5. Delectatio.46. Dęmon.60.61.62. 93. Difficile.21. Fortitudo.59. Gratia.181.c̃. Hęresis. 60.61. Lamech. Lignum.4. Luxuria.25.26. Matrimonium.48.55. Mendacium.14. Perfectio.66.67. Timor.11. Vitare. Vsura.89.

Euagatio. Accidia.8. Attentio.3.4. Cogitatio.2. Importunitas. Vagatio. Verbositas.

Euanescere. Annihilatio.o. Deesse. Desinere. Semen.19.

Euangelista. Euangelium.o. Ioannes.E. Marcus.1. Mattheus.o. Lucas. Prophetia.64.

1 **EVANGELIVM** est bona annunciatio. s. triplicis coniunctionis hominis ad deum. i. per gratiam vnionis, adoptionis, & glorię. Ro. Prolo.fi.

2 Euangelium diuulgatum est, & prędicatum in toto orbe: non autem creditum per fidem ab omnibus. 12^{e}. q.106.4^{m}./.Ro.10.lec.3.co.1./.Col.lec.2.co.2. Annunciatio.7. Baptismus.39. Apostoli.40. Cãpsaria.11.12. Character.40. Circũcisio.17. Cõsiliũ.12.c̃.

3 Euangelium ducit hominem ad perfectionem, & legẽ veterem tripliciter, breuiat, exponit, & implet. Ro.9. lec.4.co.3.

4 In euangelio nihil mandatur de pręceptis cerimonialibus: quia ablata sunt per impletionem rei. 12^{e}.q. 108.3.3^{m}. Decimę.7.

5 In euangelio non continentur, nisi quę pertinent ad gratiam spiritus sancti. 12^{e}.q.106.1.1^{m}. Frater. 3. Ioannes.11.15.16.

6 Doctrina euangelica est doctrina perfectiõis: ideo instruit de omnibus pertinentibus ad rectitudinem vitę. 22^{e}.q.56.1.2^{m}. Iudicium.84. Iuramentum.3.15. Lex.121.c̃. Lucas. Manicheus.3. Maria.14. Mattheus.2. Mendacium.18.

7 Euangelium quincupliciter cõmendatur. s. ex antiquitate, firmitate, dignitate ministrorum, ex modo tradẽdi. s. in scriptis, & ex materia. Ro.lec.2.$prin^{o}$. Pręceptum.120.122. Pręedicare.1.17. Prophetia.64. Psalmus.3. Saluari.6. Symbolum.9.

8 Dignior est doctrina euangelii, cęteris doctrinis: ideo tantum a diacono cãtatur, sed epistola a subdiacono: vetus autem testamentum ab inferioribus ministris.4. d.24.q.2.2.4^{m}./.ꝯ.4.c^{o}.75. Testamentum.N. Verbum.66.c̃. Vsura.8.79.

9 In euangelio aliqua dicuntur apostolis, in persona omnium fidelium, scilicet necessaria ad salutem: non autem pertinentia ad prelationem & perfectionem. Virt.q.2.11.7^{m}.

10 Verba euangelii scripta, habent virtutem salutiferam: sicut Barnabas, per illud curabat infirmos. Ro.lec.6. co.1.fi.

Euaporatio. Odor.o. Serpens.2. Terręmotus.3.4.9.

1 EVBVLIA est virtus specialis bene consiliativa. 1a 2æ. q. 22. 1. 1m. / 12æ. q. 57. 6. o. / 22æ. q. 48. c. 6. / q. 49. 4. 2m. / q. 51. 1. 2. o. / q. 53. 2. c. / 3. d. 33. q. 3. ar. 1. q. 3. 4. o. / Virt. q. 1. 12. 26m. / q. 5. 1. c. / Ethi. 6. lec. 8. 9. o. Consilium. 26. 27. 28.

2 In nullo peccatore, inquantum huiusmodi, inuenitur eubulia. 22æ. q. 51. 1. 3m. Eustochia. 3. Prudentia. 35. 42. 49. 77. 78.

1 EVCHARISTIA

est perfectio, omnium perfectionum. 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. 1m. Adoratio. 17. Agnus. 3. 6. Altare. 1. 5. Casula.

2 Eucharistia nihil aliud est, nisi applicatio passiõis Christi ad nos. Io. 6. lec. 6. 6. Cultus. 10. Iuge. Iustitia. 22. Libamina.

3 Eucharistia est sacramentum, & sacrificiũ. 12æ. q. 101. 4. 2m. / 3a. q. 52. 8. 2m. / q. 73. 1. 4. o. / q. 79. 5. o. / 7. o. / q. 82. 4. c. 1m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. o. / d. 12. q. 2. ar. 2. q. 2. 4m. / q. 3. c. Manna. Sacrificium. 25. 38.

4 Corpus & sanguis Christi, sunt vnum sacramentum formaliter: & secundum finem: sed plura materialiter. 3a. q. 73. 2. o. / q. 78. 6. 2m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 2. o.

5 Hoc sacramentum habet quatuor nomina, scilicet sacrificium vel hostia, communio, vel sinaxis, eucharistia, & viaticum. 3a. q. 73. 4. o. / q. 79. 2. 1m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 3. o.

6 Conueniens fuit, & necessaria, institutio eucharistię in cęna domini: non autem ante, nec post, quatuor rationibus: scilicet primo quia ad perfectionem nostram exigebatur, vt caput nostrum etiam realiter nobis iungeretur: secundo, quia tunc institui debuit, quando figurę veteris legis terminandę erãt: tertio ratione repręsentationis passiõis Christi: quarto ex ritu quo frequentandum est hoc sacramentum: vt vltimo traditum magis memorię teneretur. 3a. q. 72. 12. 3m. / q. 73. 5. o. / q. 74. 4. c. 1m. / q. 80. 8. 1m. / q. 83. 2. 3m. / 4. d. 8. q. 1. 3. o. / 1æ. Cor. 11. lec. 4. co. 4. / Lec. 5. co. 1. 6.

7 Necessaria fuit institutio eucharistię, per modum cibi. 3a. q. 73. 1. 2. o. / q. 75. 5. c. / 4. d. 8. q. 1. ar. 3. q. 1. o. / d. 9. ar. 1. q. 1. o. / p̃. 4. co. 61. / 1æ. Cor. 11. lec. 5. co. 2.

8 In cibo altaris duo sunt, scilicet sacramentum: & virtus sacramenti. Opusc. 58. co. 17. prino. / 21.

9 Corpus Christi est cibus mentis, & non ventris: cibus animę, & non corporis. Opusc. 59. co. 5.

10 Corpus Christi ex hoc q̃ datur nobis in cibum, triplex ratio sapientię dei põt assignari. s. quantum ad magnificentiam doni, nobilitatem dantis, & vtilitatẽ recipientis. Opusc. 58. co. 5.

11 Eucharistia habuit multas figuras in veteri testamento: quarum pręcipua fuit agnus paschalis. 12æ. q. 102. 5. 2m. / 3m. / 3a. q. 73. 6. o. / q. 80. 10. 2m. / 4. d. 8. q. 1. 2. o. / d. 12. q. 3. ar. 1. q. 3. 1m.

12 Eucharistia in missa, comparatur sacrificio Abel, Abrahę, & Melchisedech. 3a. q. 83. 4. 8m. / 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 1. 2m. / d. 8. q. 1. ar. 2. q. 2. 6m. / p̃. 4. co. 61. / 62.

13 Oblatio Melchisedech, fuit expressior figura eucharistię, quo ad illud quod est sacramentum tantum, figuris veteris legis: sed ecõuerso quo ad illud quod est res & sacramentum. 3a. q. 61. 3. 3m. / q. 73. 6. c. / 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 3. c. / d. 11. q. 2. ar. 1. q. 2. 1m.

14 Aquę amarę mutatę in dulcedinem per sal quod misit Heliseus in aquam, significant transubstantiationẽ panis in corpus Christi. Opusc. 58. co. 12.

15 Eucharistia pręfiguratur in benedictionẽ Iacob ab Isaac. Opusc. 58. co. 7.

16 Eucharistię sacramentum, pręfiguratum fuit in panẽ subcinericio Helię. Opusc. 59. co. 5.

17 Sacrificium eucharistię, quotidie oblatum in ecclesia, non est aliud, q̃ sacrificium Christi, sed commemoratio eius. 3a. q. 22. 3. 2m. / q. 73. 4. o. / q. 83. 1. o. / 4. d. 2. q. 1. 1. 1m.

18 Tria in sacramento eucharistię occultantur, in quibus mores instruuntur, scilicet persona Saluatoris: pulchritudo magnę claritatis: & mirum opus omnipotentis. Opusc. 58. co. 8.

19 Eucharistia offertur deo, in sanctificatione eius, & populo in sumptione eius: sicut Melchisedech obtulit Abrahę, & benedixit deo. 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 2. 2m. / 6m.

20 Effusio sanguinis & aquę, ex latere Christi, est signũ & causa eucharistię: oblatio Melchisedech, respectu eius quod est sacramentum tantum: manna respectu eius quod est res tantum: & agnus paschalis respectu eius quod est res & sacramentum, sunt tantum signa. 3a. q. 73. 6. o. / q. 74. 6. 1m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 1. o.

21 Agnus paschalis fuit figura eucharistię, ratione passionis Christi: mãna vero, vt cibus fideliũ. 12æ. q. 102. 5. 2m. / 3a. q. 73. 5. 6. c. / q. 80. 10. 2m. / 4. d. 12. q. 3. ar. 1. q. 3. 1m.

22 Corpus Christi mysticum, est res tantum in hoc sacramento. 3a. q. 73. 3. 6. c. / 4. d. 9. 1. c. / ar. 3. q. 1. c. 2m. / q. 2. 3. o. / d. 11. q. 2. ã. 1. q. 3. 3m. / d. 12. q. 3. ar. 1. q. 1. 1m.

23 Res huius sacramenti duplex. s. contenta. i. Christus: & non contenta. s. corpus Christi mysticum. 3a. q. 60. 3. b. / q. 80. 4. c. / 4. d. 12. q. 1. ar. 3. q. 3. c. / d. 22. q. 2. ar. 1. q. 1. c. / Io. 6. lec. 7. co. 2.

24 Res & sacramẽtum eucharistię, est corpus Christi verum: res tantum, est effectus eius. s. gratia: sacramentum vero tñ est materia eius. 3a. q. 73. 1. 3m. / 6. c. / 4. d. 7. q. 2. ã. 1. q. 3. 2m. / q. 3. ã. 1. q. 2. 2m. / d. 8. q. 1. ã. 2. q. 2. c. 6m. / d. 9. ar. 3. q. 1. c. / d. 10. pno. / d. 11. prino.

25 Res & sacramentum eucharistię, est in materia: sed res tantum. s. gratia, est in suscipiente. In aliis autem sacramentis, vtrunq; est in eo. 3a. q. 73. 1. 3m. / 4. d. 7. q. 2. ar. 1. q. 3. 2m. / q. 3. ar. 1. q. 2. 2m. / ar. 3. q. 1. 1m. / d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. c. 5m.

26 COMPARATIO. / Ab omnibus prius tractatur de baptismo: q̃ de eucharistia. 4. d. 2. q. 1. 3. o. / d. 8. I. q. 1. 1m.

27 Oppom vr dicere. 3a. q. 65. 2. o. ℞ R 6o. duo. 574o.

28 Ab omnibus prius tractatur de baptismo, q̃ de eucharistia, nõ quidem propter ordinem rerum: sed vt sunt in vsu fidelium. 4. d. 2. q. 1. 3. o. / d. 8. I. q. 1. 1m.

29 Magister sententiarum, prius tractat de confirmatione, q̃ de eucharistia, secundum ordinem sanctificationis: sed Dionysius econuerso secundum actiones hierarchicas. 4. d. 2. q. 1. 3. o. / d. 8. I. q. 1. 2m.

30 Vel quia nutrimentum correspondens eucharistię: pręcedit augmentum correspondẽs confirmationi vt causa, & sequitur vt conseruans. 3a. q. 65. 2. 3m.

31 Magister sententiarum, prius tractat de confirmatione & de eucharistia, q̃ de pœnitentia: quia illa sunt de prima intentione sanctificationis, pœnitentia vero de secunda. 4. d. 2. q. 1. 3. o. / d. 14. I. 1m. Amor. 67. Baptismus. 245.

32 Eucharistia excellit omnia sacramenta veteris & nouę legis. 3a. q. 65. 3. o. / 4. d. 7. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. o. / ar. 2. q. 1. 2m. / d. 9. ar. 1. q. 1. c. / d. 24. q. 1. ar. 1. q. 2. c. 1m. / d. 25. q. 1. 1. 4m. / p̃. 4. co. 74. co. 2. / Veri. q. 27. 4. c. 6.

33 Eucharistia assimilatur gustui, sacramenta autem nouę legis tactui: sacramenta vero veteris legis, aliis sensibus. 4. d. 8. q. 1. ar. 3. q. 2. c. / d. 9. ar. 1. q. 1. c.

34 Euchariſtia eſt perfectio aliorum ſacramentorum. 3ª. q.75.1.c./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.2.4^{m}.

35 Euchariſtia eſt conſumatio omnium ſacramẽtorum. 3ª.q.63.6.c./.q.73.3.c.

36 Euchariſtia eſt finis omnium ſacramẽtorum. 3ª.q.63. 6.c./.q.65.3.c. 2^{m}./.q.72.12. 3^{m}./.q.73.1.c./.4.d.2.q. 1.2.c.prinº.1^{m}./.d.8.q.1.ar.3.q.3.2^{m}./.ꝯ.4. cº.74.fi.

37 In huc ſacramento comprehenditur totum myſteriũ noſtrę ſalutis, ideo prę cęteris ſacramentis ſolennius celebratur. 3ª.q.83.4.c.prinº./.3^{m}./.6^{m}.

38 Euchariſtia eſt ſignum eccleſiaſticę vnitatis: ideo ex opere operato, eius efficacia poteſt in alterum tranſire: non autem alia ſacramenta. 3ª.q.67.2.c./.q.73. 2.b./.4.c./.q. 79.1.c./.q. 82.3.3^{m}./.q. 83.4.3^{m}./.4.d. 45.q.2. ar.3.q.1. 3^{m}./.quol.5.q.6.2.c./.1^{c}. Cor.11. lec.7.co.2.

39 In aliis ſacramentis, pertinens ad vſum materię, eſt ſacramentum: non autem pertinens ad ſanctificationem materię, ſed eſt ſacramentale: in euchariſtia vero eſt econuerſo. 4.d.8.q.1.ar.1.q.1.c./.d.23.q.1.ar. 3.q.3.1^{m}. Confirmatio.36.37. Conſecratio.1. 4.17. Cultus.10.

40 Sicut in aliis ſacramentis, matteriale elementum non eſt cauſa virtutis quę in eo eſt, nec alicuius ſpiritualis effectus in homine, niſi mediante virtute, ſecundum ꝙ ex elemento & virtute fit vnum: ita ſpecies non ſunt cauſa corporis Chriſti, nec alicuius ſpiritualis effectus, niſi mediante corpore Chriſti, ſecundum ꝙ ex ſpeciebus & corpore Chriſti fit vnum ſacramentum. 3ª.q.73.1. 2^{m}./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1. 2^{m}./.L. 3^{m}./.d. 11.L.3^{m}. Miſſa.25. Ordo.71.76.82. Sacramentum.148.153.

41 Sicut in euchariſtia ſanctificatur materia: ſic in baptiſmo ſanctificatur recipiens, per characteris impreſſionẽ. 4.d.6.q.2.ã.1.q.1.1^{m}./.d.8.q.1.ar.1.q.1.c.

42 Per baptiſmum datur ꝑmus actus vitę ſpiritualis: ſed per euchariſtiam datur complementum eius. 3ª.q.79. 1.c.2^{m}./.6. 2^{m}./.q.82.2.3^{m}./.4.d.9.ar.5.q.4. 2^{m}./.d. 12.q.2.ar.1.q.3.2^{m}.

43 Euchariſtia eſt poſterior baptiſmo in perceptione: ſed eſt prior in intentione. 3ª.q.73.5.4^{m}.

44 Euchariſtia eſt ſacramentum neceſſitatis, quo ad fidẽ repręſentati. ſ. operis noſtrę redemptionis, baptiſmus autem rõne effectus: quia delet peccatũ originale. 4.d. 8.q.1.ar.2.q.2.5^{m}./.d.23.q.1.ar.4.q.1.1^{m}.

45 Species panis & vini in euchariſtia, ſunt ſigna tantum, ſicut in pœnitentia actus pœnitentis: ſed adiuncta forma, miniſtri ſunt etiam cauſa. 4.d.22.q.2.ar. 1.q.2.c.

46 Si homo nunquã a gratia baptiſmi caderet, indigeret confirmatione & euchariſtia: non autem pœnitentia. 3ª.q.84.5.6.o./.4.d.14.L.prinº.

47 Perfectio euchariſtię, eſt ſimpliciter maior, perfectione confirmationis, & extremę vnctionis: ſed eſt econuerſo ſm ſtatum. 4.d.8.q.1.ar.2.q.1.2^{m}.

48 Perfectio euchariſtię quę eſt per coniunctionem ad principium ſanctitatis eſt omnibus de neceſſitate ſalutis: non autem perfectio confirmatiõis & extremę vnctionis. 4.d.8.q.1.ar.2.q.1.2^{m}.

49 Euchariſtia continet Chriſtum realiter: non aũt alia ſacramẽta, ſed tantum virtutẽ eius. 12.q.101.4.2^{m}./. 3.q. 63.6.c./.q.65.3.o./.q. 73.1. 3^{m}./.4.c. 3^{m}./.5.c. 2^{m}./.q.75.1.o./.2.c.2^{m}./.4.c./.q.76.o./.q. 78.1.c./.4.d. 7.q.1.ar.3.q.3.2^{m}./.d.8.q.1.ar.1.q.1.o./.q.3.c./.ar.3. q.1.2.c./.q.2.ar.1.q.4. 4^{m}./.d.10.1.o./.d.11.prinº./. d.13.q.1.ar.1.q.5.1^{m}./.ꝯ.4.cº.61./. Veri.q.27.4.c.fi. 12^{m}./.1^{c}.Cor.11.lec.5.co.2.4.

50 Euchariſtia perficitur in conſecratione materię: alia vero ſacramenta in vſu eius. 3ª.q.73.1.3^{m}./.q.74.2. 3^{m}./.7.c./.q. 78.1.c./.q. 80.1. 1^{m}./.10. 1^{m}./.q.82.4. 2^{m}./.10.1^{m}.fi./.q.84.3.c./.4. 3^{m}./.4.d.7.q.1.ar.3.q.3. c.2^{m}./.d.8.q.1.ar.1.q.1.c.5^{m}./.q.2.ar.1.q.1. 2^{m}./.q. 2.c.1^{m}./.q.3.o./.d.9.ã.1.q.3.2^{m}./.ã.2.q.3.2^{m}./. ar.3. q.3.c./.d.11.q.2.ar.1.q.3.3^{m}./.ar.4.q.2.c./.d.12.q.3. ar.1.q.1.1^{m}./.d.23.q.1.ar.3.q.2.c./.q.3. 1^{m}./.ꝯ.4.cº. 61.62./.1^{c}.Cor.11.lec.5.co.2.4.5.

MATERIA.7.12.13.14.16.19.20.21.24.25.39. 40.41.45.50.85.87.88.90.91.93.97.99. vſq; 104. 107.116.117.123.130.161.164.183.189.204.

51 Materia euchariſtię eſt duplex, ſcilicet panis & vinum. 3ª.q.74.1.o./.4.d. 11.q.2. ar.1.q.1.2.o./.d.23. q.1. ar.1.q.2.c./.ꝯ.4.cº. 61.68./.1^{c}. Cor.11. lec.5. co.2.3.

52 Non habens vinum vel panem, non debet conſecrare alterum tantum: tamen ſi faceret: conſecratum eſſet: ſed grauiter peccaret. 3ª.q.74.1.2^{m}./.4.d.11.q. 2.ar.1.q.1.4^{m}.

53 Panis & vinũ quantacunq; poſſunt conſecrari: dummodo ſint coram ſacerdote. 3ª.q.74.2.o./.4.d. 11.q. 2.ar.1.q.3.o.

54 Materia euchariſtię non eſt mel, lac, carnes, nec aliqđ ſimile ſacramentis veteris legis. 3ª.q.74.1.o./.4.d.11. q.2.ar.1.q.2.o.

55 Circa materiam euchariſtię fuit triplex hęreſis. ſ. Artotiritarum, panem cum caſeo offerentium: Cataſrigarum, & Pepucianorum, miſcentium farinam cũ ſanguine puerorum per totum corpus: & Aquariorum offerentium aquã tantum. 3ª.q.74.1.c./.Opuſ. 5.cº.18. Accidens.69.c̃. Benedictio.4. Creatio. 5. Durities.5.

56 Damnatur error quorundam conficientium de aqua lotionis panni intincti vino. 3ª.q.74.8.c./.4.d.11.q. 2.ar.4.q.4.4^{m}.

57 Aqua debet apponi vino, ſicut Chriſtus poſuit: & cõuertitur in vinum. 3ª.q.74.6.o./.4.d.11.q.2.ar.4.q. 1.o./.1^{c}.Cor.11.lec.6.co.5.

58 Appoſitio aquę non eſt neceſſaria, licet non apponẽs ꝑceeet. 3ª.q.74.7.o./.q.83.6. 4^{m}./.6^{m}./.4.d.11.q.2.ã. 4.q.2.o./.1^{c}.Cor.11.lec.6.co.5. Sacramentum. 16. Subdiaconus.5.c̃.

59 Aqua debet poni in calice, & parum, non in dolio: ꝗ non manet, ſed conuertitur in vinum: non autem in aquam Chriſti. 3ª.q. 74.8.o./.4.d. 11.q.2. ar.4.q.4. o./.1^{c}.Cor.11.lec.6.co.5.

60 Aqua maioris quantitatis, vino maioris virtutis, conuertitur in illud: ideo poteſt conſecrari. 2.d.18.q. 1.1.2^{m}.

61 De aqua artificiali in vino, poteſt confici euchariſtia, ſed non debet: non autem in pane. 3ª.q.74.7.3^{m}./.4. d.11.q.2.ar.4.q.3.o.

62 Euchariſtia conficitur ex pane tritici, non aũt ex pane hordei, ſpeltę, farris, vel alterius grani. 3ª.q.74.3.o./.4. c./.4.d.11.q.2.ar.2.q.1.o./.d.19.q.1.ar.2.q.3.1^{m}./.ꝯ. 4.cº.68./.1^{c}.Cor.11.lec.7.prinº.

63 Corpus Chriſti datur velatum ſub ſpecie panis triticei. Opuſ.58.cº.7.8.

64 Corpus ſuũ dat Chriſtus ſub ſpecie panis propter tria ſ. propter habilitatem, ſignificationem, & rerum ſignificatarum ſimilitudinem. Opuſ.58.cº.9.

65 Corpus Chriſti tripliciter ſumitur, ſecundum triplicem acceptionem tritici, ſcilicet quia eſt granum nobilius cęteris, communius & maxime nutritiuũ. Opuſ. 58.cº.10.

66 Euchariſtia pōt confici ex pane miſto ex granis aliis: ſi maneat ſpecies tritici. 3ª.q.74.3.3^{m}./.4.d.11.q.2.ã. 2.q.2.o./.ꝯ.4.cº.68.

67 Eucha. pōt confici ex filigine generata ex grano frumenti. 3ª.q.74.3.2m./4.d.11.q.2.ar.2.q.1.3m.

68 Ex amido, vel pasta, vel pane corrupto secundum speciem, non potest confici eucharistia. 3ª.q.74.3.4m./4.4m./5.2m./4.d.11.q.2.ar.2.q.2. 3m./ar.3.q.2.0.

69 Error grecorum, ꝙ ex azimo non possit consecrari corpus Christi. Opus.1.cº.61.

70 Eucharistia debet confici ex azimo, sicut Christus fecit: & esset graue peccatum conficere cum fermento: sicut apud grecos in azimis. 3ª.q.74.4.0./4.d.11.q.2.ar.2.q.3.0./ꝯ.4.cº.68./ Opus.1.cº.61./1o.13.co.2.

71 De vino vitis, & non de alio liquore, potest confici eucharistia. 3ª.q.74.5.0./4.d.11.q.2. ar.3.q.1.0./1c. Cor.11.lec.7.pnº.

72 De musto potest confici eucharistia, sed peccatum est, nisi esset in necessitate: nō autem de vua, nec de agresta. 3ª.q.74.5.3m./4.d.10.q.2.ar.3.q.3.0.

73 De aceto non pōt confici eucharistia: sed de vino acescente, licet peccatum esset. 3ª.q.74.5.2m./4.d.11.q.2.ar.3.q.2.0./ꝯ.4.cº.69.

FORMA.52.53.96.99.112.116.121.161.166.

74 Forma consecrationis corporis Christi, est hec. s. hoc est enim corpus meum: tamen dimittens alia verba, peccat grauiter. 3ª.q.60.8.c./q.75.2.c./q. 78.2.0./5.c./q.83.4.1m./q.84.3.c./4.d.8.q.2.ar.1.q.1.2.0./3.4.q.3.0./1c. Cor.11.lec.5.co.4.

75 Singule particule huius forme, conuenienter ordinantur. 3ª.q.78.2.0./4.d.8.q.2.ar.1.q.3.0. Baptismus.51.c. Hoc.

76 Enim, non est de forma eucharistie: sed dimittens ipsum ex negligentia, vel contemptu, peccat: quia est de consuetudine Romane ecclesie, data a Petro apostolo. 3ª.q.60.8.c./q.78.2. 5m./4.d.8.q.2.ar.1.q.1.2m.

77 Forma eucharistie conuenienter significatur. s. in facto esse: non autem in fieri. 3ª.q.78.2.0./4.d.8.q.2.ar.1.q.3.0./1c. Cor.11.lec.5.co.7.

78 Oppositum videtur dicere a simili, quia illud quod fit est. 2.d.1.q.1.2.3m./3.d.3.q.5.2.5m.

ꝑ R ſiº. Duº. 575º.

79 Hec verba, & eleuatis oculis & cetera, & manducate & cetera, conuenienter premittuntur forme eucharistie. 3ª.q.78.1.c.4m./4.d.8.q.2.ar.1.q.5.0.

80 Forma consecrationis sanguinis Christi, est hec. s. Hic est enim calix sanguinis mei, noui & eterni testamenti, mysterium fidei: qui pro vobis & pro multis effundetur, in remissionem peccatorum. 3ª.q.78.3.0./4.d.8.q.2.ar.2.q.1.0./1c. Cor.11.lec.6.co.3.4.

81 Singule particule huius forme, cōuenienter posite sunt. 3ª.q.78.3.0./4.d.8.q.2.ar.2.q.3.0./1c. Cor.11.lec.6.co.3.4.5.

82 Forme predicte, non se mutuo expectant: sed vtraq; operatur sine altera. 3ª.q.78.6.0./4.d. 8.q.2. ar.4.q.1.0./d.11.q.2.ar.1.q.1.4m./1c. Cor.11.lec.6.co.1.

83 Forme predicte, continent veritatem factiuam rei: non presupponētem rem significatam. 3ª.q.78.5.0./4.d.8.q.2.ar.1.q.4.0.

84 In predictis formis, & in qualibet alia forma sacramētali, est aliqua virtus instrumentalis: non quidem principalis, nec secundum esse completum, sed intentionalis. 3ª.q.78.4.0./5.c./4.d.1.q.1.ar.4.2.0./d.8.q.2.3.0./d.10.L.6m./8m./d.11.q.1.ar.3.q.2.1m./q.2.ar.1.q.3.2m./d.17.q.2.ar.5.q.1.1m./d.43.ā.2.q.2.2m. Sacramentum. F.

85 Forma eucharistie importat solam consecrationem materie: & profertur in persona Christi: sed forme sacramentorum, important vsum materie: & proferuntur in persona ministri. 3ª.q.78.1.4.5.c./q.82.2.2m./5.c.2m./7.3m./q.83.1. 3m./q.84.3.c./4.d.8.q.2.ar.1.q.2.0./1c. Cor.11.lec.5.co.4.

86 Christus eadem forma consecrauit, qua & nos: quam dedit ecclesie, & tantum semel protulit. 3ª.q.78.1. 1m./4.d.8.q.2. ar.1.q.1. 1m./1c. Cor.11. lec.5.co.3.

87 CONVERSIO./ Substantia panis & vini, non manet post consecrationem, cuius oppositum, est impossibile & hereticum. 3ª.q.75.2.0./6.c./q.77.1.5.c./4.d.11.q.1. ar.1.q.1.0./d.12.q.1.ar.1.q.3.c./ ar.2.q.4.c./ꝯ.4.cº.63.prinº./ quol.7.vel.8. vel.11.q.4.2.0./quol.9.5. 3m./1c. Cor.11.lec.4.co.6./ Lec.5.co.5. Accidens.165.c. Addere.20. Cooperari.3. Creatio.5.

88 Opinio famosa multorum, ꝙ substantia panis redit in hoc sacramento, que nutrit, & corrumpitur, ex qua generantur vermes, vel cineres, vel alia, est impossibilis. ꝯ.4.cº.66.f./quol.9.5.3m./1c. Cor.11.lec.4.f. Heresis.137. Indiuiduum.29.

89 In conuersionibus naturalibus, illud quod conuertitur, corrumpitur: & illud in quod conuertitur, generatur, vel augetur, vel restauratur: sed hic, Christus nullo modo mutatur. 3ª.q.75.4.0./6.2m./4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c.3m. Successio.6. Virtus.270.

90 Nec substantia panis & vini annihilatur: nec conuertitur in preiacentem materiam. 3ª.q.75.3.0./4.d.11.q.1.2.0./ꝯ.4.cº.63.prinº./ quol.5.q.6.1.0./ quol.9.5.3m./1c. Cor.11.lec.5.co.5.

91 Sed conuertitur tota, in totum corpus Christi. 3ª.q.75.4.0./6.c./8.c.3m./4.d.11.q.1.ar.1.q.2.1m./q.3.2m./ar.3.q.1.0./ꝯ.4.cº.63./ quol.5.q.6.1.0./quol.8.vel.11.q.4.1.0./ Opus.2.cº.8./1c. Cor.11.lec.4.co.6./Lec.5.co.3.

92 Conuersio hec quadrupliciter differt ab aliis: qa pertingit ad materiam, non habet subiectum, conuertitur totum, & in totum preexistens. 3ª.q.75.4.8.0./4.d.10.1.4m./d.11.q.1. ar.3.q.1.c./ ar.4.q.1.c./d.18.1.4m./ꝯ.4.cº.63./1c. Cor.11.lec.5.co.5.

93 Hec cōuersio, importat ordinem substantiarum: ideo est sicut in subiecto in vtraq;. 3ª.q.75.4.1m.

94 Immo hec conuersio non habet subiectum. 3ª.q.75.4.2m./5.4m./7.c./8.c.2m./4m.

ꝑ R ſiº. Dubio. 576º.

95 Hec conuersio non est formalis, sed est substantialis: ideo dicitur transubstantiatio. 3ª.q. 75.4.0./4.d.11.q.1. ar.3.q.1.0./ꝯ.4. cº.63./1c. Cor.11. lec.5.co.5.

96 Verba sacramentalia in hac conuersione pertingunt instrumentaliter ad transubstantiationem, quo ad recessum a termino a quo: nō autem quo ad accessum. 4.d.1.q.1.ar.4.q.1.6m./d.8.q.2.3.5m.

97 Forma substantialis panis & vini, non manet post consecrationem. 3ª.q.75.6.0./q. 77.1.6.c./4.d.11.q.1.ar.1.q.3.0./d.12.q.1.ar.1.q.3.c./quol.9.5.3m./1c. Cor.11.lec.4.f.

98 Forma substantialis panis & vini, conuertitur in animam Christi. 3ª.q.75.6. 2m./4.d.11.q.1. ar.3.q.1.c.f.

✱ Immo nihil conuertitur in animam Christi, secundum ꝙ anima est perfectio totius. 4.d.10.ar.2.q.1.c./d.11.q.1.ar.1.q.3.2m./quol.5.11. 1m./1c. Cor.11.lec.5.co.5.

✱ Immo non est etiam querendum seorsum, de partibus panis & vini. s. de materia & forma eorum, in quid pars conuertatur: quia totum conuertitur in totum corpus Christi inquātū corpus: non autē pars in partem. quol.5.11.1m. ꝑ R ſiº. Duº. 577º.

99 Verum est q forma substantialis panis & vini, conuertitur in animam Christi, vt anima dat esse corporeũ: nõ aũt vt dat eẽ animatũ tali anima. 3ª.q.75.6.2m./. 4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c.fi./d.50.q.1.1.4m.

100 Quantitas panis, non conuertitur in quantitatem corporis Christi: sed manet sicut cętera accidentia. 3ª.q.76.1.3m./.4.c./4.d.10. ar.2.q.3.c./d. 11.q.1.ar.1.q.2.0./ar.2.q.3.c.

101 Nec quantitas vini, conuertitur in quantitatem sanguinis Christi: sed manet sicut cętera accidentia. 3ª.q.77.8.c.

102 Si post calicis consecrationẽ, aliud vinum mittatur in calicẽ: illud quidẽ non transit in sanguinem, neq; sanguini cõmiscetur: sicut Innocentius tertius dicit, in quodam decretali. 3ª.q.77.8.c.1m./.3m.

103 Quod quidem intelligendum est, qñ nõ fit tanta permistio vini vel liquoris extranei, q sanguis Christi desinat esse sub toto. tũc.n. dicitur vndiq; diffundi: nõ quia tangat sanguinem Christi, secundum proprias eius dimensiones: sed secundum dimẽsiones sacramẽtales, sub quibus continetur. 3ª.q.77.8.c.3m./.4m.

104 Nec est simile, de aqua benedicta, cui additur aqua nõ benedicta, & de vino consecrato: quia illa benedictio, nullam immutationem facit circa substantiam aquę, sicut facit consecratio vini. 3ª.q.77.8.3m.fi.

105 Hęc ẽuersio est supernaturalis, facta sola virtute dei. 3ª.q.75.4.c./.5.0./.7.c./.q. 83.4.c./4.d. 11.q.1.ar.3.q.1.c./Opus.11.ar.31.

106 Conuersio siue transubstãtiatio panis in corpus Christi, nõ est impossibilis. Opus.2.cº.8./Opus.59.cº.1.

107 Hęc conuersio cũ creatione & mutatione naturali, cõuenit in ordine terminorum: & non simultate: & cum prima non habet subiectũ cõe vtriq; termino: & cũ secunda, quia terminus transit in terminum, secundũ totum hic, secundum materiã ibi: & manet aliquid. s. accidentia hic, & materia ibi. 3ª.q.75.8.c.

108 Hęc trãsubstãtiatio, est quidã motus, vel mutatio. 4.d.1.ar.4.q.1.6m./d.11.q.1.ar.3.q.1.c.fi.2m./.3m.

109 Immo in hac transubstantiatione non est motus aliquis, cum ibi non sit subiectum cõmune: nec ẽt mutatio: quia terminus transubstantiationis est pręexistens actu. 4.d.8.q.2.ar.1.q.3.1m./.ꝓ.4.cº.63.fi.

ꝓ Duº.578º. Rñº. sicut Duº.576º.

110 Hęc est vera, ex pane fit corpus Christi, & panis conuertitur in corpus Christi, vel transubstantiatur. non autẽ hęc, panis est vel fuit, vel erit, vel fit, corpus Christi, vel de pane fit, vel factũ est corpus Christi: vel panis põt esse, vel fieri corpus Christi. 3ª.q.75.8.0./4.d.11.q.1.4.0.

111 Hęc conuersio appropriatur filio, vt operanti: sed spũi sancto, vt quo operatur. 4.d.10.I.fi.

112 Virtus instrũalis ad hãc cõuersionẽ in euchaª, est incõplete in verbis: & in sacerdote, in quo est simplr maior & dignior: sed ẽm qd, ẽ ecõuerso. 4.d.8.q.2.3.9m.

113 Hęc conuersio, est difficilior, & miraculosior, omni mutatione naturali: & etiam creatione, ratiõe termini ad quem: simpliciter autem est ecõuerso. 3ª.q.75.8. 3m./.4.d.8.q.2.3.2m./d.11.q.1.ar.3.q.3.0.

114 Conceptio Christi, cũ vnione personę diuinę, est difficilior hac conuersione: sine vnione autem, est ecõuerso. 4.d.8.q.2.3.3m./d.11.q.1.ar.3.b.2./q.3.c.

115 Hęc cõuersio fit in instãti. 3ª.q.75.3.c./.7.0./q.78.2.5.c./4.d.11.q.1.ar.2.c./.ã.3.q.2.0./.ꝓ.4.cº.73.

116 Hęc conuersio fit tantum in vltimo instanti prolationis totius formę si assumũtur tria. s. minister debitus, debita materia, & forma, & intentio consecrantis: sed singulę partes formę disponũt ad hoc. 3ª.q.75.7.1m./.3m./q.78.4. 3m./.5.c./. 4.d.8.q.2.3. 6m./.7m./d.43. ar.3.q.3.3m./. quol.7.9.c./.1ẽ. Cor.11.lec.5.co.7./Lec.6.prinº.

117 Quantitas Christi, nullam habitudinem habet, ad dimensiões panis. 4.d.10.ã.2.q.4.3m./ar.4.q.1.c.

118 MODVS./Corpus Christi, nõ incipit esse in hoc sacramẽto, per motum localẽ, sed per cõuersionẽ panis in ipsum, triplici rõne. s. primo quia sequeretur q desineret esse in cœlo: secundo quia omne corpus localiter motũ, pertransit omnia media: quod hic dici non potest: tertio quia impossibile est, q vnus motus eiusdem corporis localiter moti, terminetur simul ad diuersa loca: cum tamen in pluribus locis, corpus Christi sub hoc sacramento simul esse incipiat. 3ª.q.75.2.4.c./4.d.10.1.4m./d.11.q.1. ar.1.q.1.c./.ꝓ.4.cº.63.prinº./.quol.5.11.c./.1ẽ.Cor.11.lec.4.fi./Lec.5.co.5.
Accidens.69.ẽ. Actus.187.Corpus.14.66.68.Duricies.1.Heresis.138.

119 Totus Christus est in hoc sacramento. 3ª.q.76.1.0./.q.79.1.3m./.4.d.10.2.0./quol.7.8.0./.Io.6.lec.6.fi.
Porositas.

120 Verum corpus Christi, nõ esse in hoc sacramento, nisi vt in signo: est hęresis abiurata a Berẽgario. 3ª.q.75.1.3m./.q.75.1.0./4.d. 10.1.0./.ꝓ.4.cº.62. vsq;.68./.ql.8.vel.11.q.4.1.c./. Io.6.lec.7.co.3./.1ẽ. Cor.11.lec.5.co.5. Tenebrę.5.

121 In hoc sacramento est aliquid dupliciter. s. ex vi sacramenti. i. significatum per formam, & ex naturali concomitantia, id est realiter coniunctum Christo. 3ª.q.76.1.0./.2.3.4.c./.q.78.6. 1m./.q.81.4.2m./.3m./.4.d.8.q.2. ar.4.q.1. 1m./d.10.2.0./d.11.q.2. ar.1.q.1.2m./.ꝓ.4.cº.63./. quol.7.vel.8. vel.11.q.4.1.c./. 1ẽ.Cor.11.lec.6.co.1.fi.

122 Anima Christi, & diuinitas eius, sunt in hoc sacramẽto, secundo modo tantum. 3ª.q.76.1.1m./.2.c./.q.81.4.3m./.4.d.10.ar.2.q.1.c./d.11.q.3.ar.4.q.2.1m./.ꝓ.4.cº.63./.ql.7.8.c./.1ẽ.Cor.11.lec.6.co.1.fi.

123 Caro, & os, & huiusmodi, sũt sub specie vini: secundo modo tantum, & sub specie panis, primo modo: sanguis vero econuerso. 3ª.q.76.1.2m./.2.c.3m./.q.78.6.1m./.q. 81.4.2m./.4.d.8.q.2. ar.4.q.1. 1m./d.10. ar.2.q.2.0./d. 11.q.2. ar.1.q.1. 2m./.ꝓ.4.cº.63./.quol.7.8.c./. Io.6.lec.7.co.2./.1ẽ. Cor.11.lec.6.co.1.prinº.

124 Quantitas tota, & alia accidentia Christi, sunt in hoc sacramento, secundo modo tantum. 3ª.q.76.1.3m./.3.4.0./.5.3m./.q. 81.3. 3m./.4.d.10. ar.2.q.3.4.0./d.12.q.1.ã.2.q.1.c./.ꝓ.4.cº.64./.67.1m./.ql.7.8.c.

125 Tota quantitas Christi, est indifferenter, sub magna & parua quantitate specierum. 3ª.q.76.1.3m./.3.c./.4.0./.4.d.10.ar.2.q.4.0./.ꝓ.4.cº.63.64./. quol.7.vel.8.vel.11.q.4.1.0.

126 Totus Christus, est sub qualibet parte vtriusque speciei. 3ª.q.76.2.3.0./.q.78.6. 1m./.q.79.1. 3m./.q.80.12.3m./.4.d.10.ar.3.q.3.0./d.11.q.2. ar.1.q.1.2m./.d.12.q.2.ar.3.q.2.3m./.ꝓ.4.cº.66./. quol.7.vel.8.vel 11.q.4.1.c./.Io.6.lec.7.co.2./.1ẽ.Cor.11.lec.5.co.6./.Lec.6.co.1.fi.

127 Accidentia corporis Christi, sunt in hoc sacramento, mediante substantia: nec habent immediatam habitudinem ad hoc sacramentum, nec ad corpora circumstantia: ideo non pñt immutare mediũ. 3ª.q.76.7.c./.q.81.3.4.c./4.d.10.ar.2.q.4.3m./ar.4.q.1.c.

128 Accidentia corporis Christi intrinseca, sunt in hoc sacramento: non autem accidẽtia per comparationem ad extra, vt vbi & situs. 3ª.q.76.5.3m./q.81.3.c./.4.c.1m.

129 Corpus Christi in eucharistia, non tangit aerem circunstantem. 4.d.10.ar.4.q.1.c.

130 Christus est sub duplici spē eucharistiæ, triplici rōne. s. ad repræsentandum passionem eius, vt sit cibus & potus, & ad salutē corporis & animæ. 3.q.76.2.3m./4.d. 11.q.1.ar.1.q.1.o./d.23.q.1.ar.1.q.2.c./.ꝯ.4.cº.61. fi./.63.fi./.1c.Cor.11.lec.5.co.2.fi.

131 Christus in eucharistia continetur sub aliena specie, ad vitandum horrorem, & derisionem, & propter meritum fidei. 3ª.q.75.5.o./4.d.10.1. 1m./d.11.q.1. ar.1.q.2.c./.ꝯ.4. cº.63.fi./.1c. Cor.11. lec.5.co.2./. Lec.6.prinº.

132 Corpus Christi est localiter in vno tantum loco. s. in cælo: sed vt in sacramēto significante & cōtinente, est alibi: non tñ vbiq;. 3ª.q.75.1.3m./4.c./.q.76.5.o./6. c.1m./q.81.1.2m./.1.d.37.q.3.2.1m./4.d.10.1.5m./. 6m./.7m./.8m./.ar.3.q.2.2m./d.44.q.2.ar.2.q.3.4m./. q.5.1m./.ꝯ.4.cº.64.fi./.ql.1.22.1m.

133 Locus eucharistiæ, non est vacuus, nec plenus corpore Christi: sed speciebus sacramentalibus, per naturā dimensionum, vel miraculose. 3ª.q.76.5.2m.

134 Christus in sacramento, non est vt in loco circunscriptiue, nec diffinitiue. 3ª.q.76.6.1m./4.d.10.ar.2.q.3. 2m./4m./.ar.3.q.1.2.4.o./.Opus.11.ar.33.

135 Non potest signari, vbi sint manus, vel aliæ partes Christi, in hoc sacramento. 4.d.10.ar.2.q.4.3m.

136 Christus ad motum sacramenti, non mouetur per se, nec per accidens. 3ª.q.76.6.o./4.d.10.ar.3.q.4.o./. Opus.11.ar.34.

137 Christus dedit in sacramento discipulis, corpus suum, passibile. 3ª.q.81.3.o./4.d.11.q.3. 3.o./d.12.q.1.ar. 3.q.1.c.

138 In triduo mortis Christi siquis consecrasset, fuisset corpus sine sanguine, & econuerso: & vtrunq; sine anima. 3ª.q.76.1.1m./.2.c./.q.81.4.o./4.d.10. ar.2.q.1. c./d.11.q.3.ar.4.q.2.o./.ꝯ.4.cº.64./.ql.5.q.6.1.1m./. Io.6.lec.6.fi./.1c.Cor.11.lec.6.co.1.fi.

139 Christo existente mortuo, deus non potuisset facere animā esse in hoc sacramēto. 4.d.11.q.3.ar.4.q.3.o.

140 Si Christus in triduo fuisset in hoc sacramento, passus fuisset in eo, passione innata: non autem passione illata. 3ª.q.81.4.o./4.d.11.q.3.3.o./ar.4.q.1.o.

141 VISIO./.Corpus Christi in hoc sacramento, non potest videri oculo corporali. 3ª.q.76.7.o./.8.c./4.d.10. ar.2.q.2.3m./.ā.4.q.1.o./.q.4. 2m./.L.1m./.2m./.4m./. d.11.q.3.3.c.

142 Quando in hoc sacramento, apparet puer vel caro, est ibi vere corpus Christi: sed non videtur in specie propria. 3ª.q.76.8.o./4.d.10.ar.2.q.2.3m./.ar.4.q.2. o./.Opus.58.cº.11. Visibile.4.

143 Talis apparitio, quandoq; est tantum ex parte videntium: & quandoq; extra. 3ª.q.76.8.o./4.d.10.ar.2. q.2.3m./.ar.4.q.2.o./.Opus.58.cº.11.

144 Quando sic apparet omnibus, non debet sumi: sed debet cum reliquiis poni. 3ª.q.82.4.3m./4.d.10.ar. 4.q.3.o.

145 Tunc sacerdos secundum aliquos debet iterum celebrare: vel secundum alios, sufficit spiritualis manducatio. 3ª.q.82.4.3m./4.d.10.ar.4.q.3.2m.

146 Christus videt se corporaliter in sacramento, non ex sacramento: si autem oculum haberet extra sacramentum: non posset hoc, nisi miraculose. 3ª.q.76.7.2m./. 4.d.10.ar.4.q.1.1m./d.11.q.3.1.4m.

147 Angeli non vident corpus Christi sub sacramento, cognitione naturali: sed tantum cognitione beata: dæmones autem nullo modo plene. 3ª.q.76.7.c./4.d. 10.ar.4.q.4.o.

148 Beati vident Christum sub sacramento visione intellectuali plena: non autem visione corporali, nisi miraculose. 3ª.q.76.7.c. 2m./4.d.10. ar.4.q.1.o./. q.4.1m.

149 Intellectus viatoris non pōt comprehendere nec videre Christum, in hoc sacramento. 3ª.q.76.7.c./4.d. 10.ar.4.q.5.o.

150 Non baptizati peccāt, videndo eucharistiam: non autem Christiani: licet sint peccatores. 3ª.q.80.4.4m./. 4.d.3.ar.1.q.4. 3m./d.4.q.2. ar.2.q.3.c./d.9.ā.3.q. 6.o./.1c.Cor.11.lec.7.co.2.

151 MINISTER./.Soli sacerdotes possunt ɔsecrare eucharistiā. 3ª.q.82.1.o./4.d.13.q.1. ā.1.q.1.o./d.17. q.3.ar.3.q.1.c./d.24.q.2.ā.1.q.2.c. co.2./.ā.2.2m.

152 Plures sacerdotes, possunt eandem hostiam consecrare. 3ª.q.82.2.o./4.d.13.q.1.ar.2.q.2.o. Absolutre. 31.32.33. Baptismus. 51.52.53.

153 Mali sacerdotes etiam schismatici, hæretici, excommunicati, & degradati, possunt consecrare: sed peccant grauiter. 3ª.q.64.9. 2m./. 3m./.q. 82.5.7.8.9. o./4.d.13.q.1. ar.1.q.3.4.o./. L.1m./. 3m./d.18.q. 2.ar.1.q.3.2m./d.19.q.1.ar.2.q.3. 1m./d.25.q.1.2. o./.quol.12.16.c. Benedictio.4. Consecratio.1. 4.17. Dalmatica.2. Diaconus.0. Dispensatio.17. Idolatria.2.11.12.

154 Recipiens eucharistiam vel audiēs missam a talibus, grauiter peccat. 3ª.q.64.9.2m./.3m./.q.82.9.o./4.d. 13.q.1.ā.3.q.3.o.

155 Consecrans propter malū finē. s. ad maleficia vel vt irrideat, peccat: sed perficit sacramētū. 3ª.q.74.2.2m.

156 Dispensatio eucharistiæ, pertinet ad sacerdotē tantum. 3ª.q.82.3.o. Irregularitas.1. Laurentius.2.

157 Non licet sumere eucharistiam ab alio, q̄ a proprio sacerdote. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.c.2m.

Oppositum videtur dicere. Opus.19.cº.4.co.11.

R fiº. Duº. 579º.

158 Nullus laicus quantumcunq; sanctus, pōt dispensare eucharistiam: sed tantum ministri ecclesiæ. 4.d.13.q.1. ar.3.q.1.o./d.17.q.2.ar.5.q.1.3m.

159 Nulli non sacerdoti licet tangere eucharistiam, nisi in necessitate, vt si caderet. 3ª.q.82.3.c.

160 Laicus etiam peccator debet tangere eucharistiam, in necessitate tantum, vt si caderet in terram. 3ª. q.82.3.c./4.d.13.q.1.ar.3.q.1. 3m./d.24.q.1. ar.3. q.5.5m.

161 Si adsint essentialia. s. ordo, & intentio ministri, & materia, & forma debite: erit eucharistia, licet desint solennitas loci, temporis, & paramentorum: tamen talis grauiter peccaret, & degradandus esset. 3ª.q.83. 3.1m./4.d. 13.q.1.ar.2.q.6.o./d. 24.q.3. ar.2.q.1. c./d.34.1.7m.

162 De pœnitentia amittentis eucharistiam vel cuius negligentia brutum sumit eam, vel sanguis stillat extra: vel euomētis. 3ª.q.83.6.7m./4.d.13.L.fi./d.20. ar.2.q.1.4m.

163 Consecrans tenetur sumere eucharistiam sub vtraq; spē: quotiescunq; celebrat. 3ª.q.80.12.o./q.82.4.o./4. d.12.q.3.ar.2.q.2.o.

164 Si pcipit añ ɔsecrationē, aquā tm̄ fuisse: effundatur, & vinū ponat: si aūt post, * vt q̄ a capite canonē dēat incipe: sed dimittat, & de negligētia pœniteat. ẽm Innocētiū: vel tantū consecret vinū, præmissa contritione de negligentia. 3ª.q.83.6.4m./4.d.11.L.fi.

165 Deficiente sacerdote post consecrationē corporis, debet suppleri per alium: nō aūt si ante. 3ª.q.83.6.1m./. 4.d.8.q.2.ar.4.q.2.o./d.23.q.1.ar.1.q.2.3m.

Missa.0. Ordo.71.72.76.77.79. Parasceue. Patena. Sacrameatum. B.

166 Minister in aliis sacramentis dupliciter operatur. s. pronunciando verba, & actum exteriorem exercendo: in eucharistia vero, tantum primo modo. 3ª.q.78.

1.c.3m./.4.d.8.q.2.ar.1.q.3.o./.q.4.4m. Subdiaconus.1.5.7.

167 Non licet sacerdoti omnino cessare a consecratione eucharistię: sed tenetur saltem in festis. 3a.q.82.10.o./.4.d.13.q.1.ar.2.q.1.o. Thurificatio.2.Vnctio.23.

168 SVMENS./. Celebratio eucharistię, est immolatio Christi: quia est figura passionis eius: cuius per hoc simus participes, & sacerdos significat Christum.3a.q.83.1.o./.2.c.1m./.2m.

169 Eucharistia dupliciter sumitur.s.sacramentaliter, & spũaliter.3a.q.80.1.2.3.o./.4.d.9.ar.1.q.1.1m./.q.3.o./.ar.2.o./.Io.6.lec.7.co.1.2./.1e.Cor.11.lec.7.co.3.fi. Amor.67.Angelus.491.492.493. Aqua.17.Baptismus.145.

170 Patres veteris testamenti manducauerũt Christum, secundo modo tantum.3a.q.80.1.3m./.4.d.9.ar.2.q.4.2m. Bucella.

171 Non omnis manducans Christum spiritualiter, manducat hoc sacramentum spũaliter, vt sancti veteris testamenti: nec omnis manducans spũaliter, manducat sacramentaliter nec econuerso.4.d.9.ar.2.q.4.o. Hęresis.137.138.

172 Eucharistia vere sumitur a peccatoribus sacramẽtaliter tantum: nec immunditiam aliquam ex hoc cõtrahit.3a.q.80.3.o./.q.82.7.1m./.4.d.9.ar.2.q.1.o./.1e.Cor.11.lec.7.co.3.fi. Idolatria.11.12.

173 Infidelis vere sumit eucharistiam non primo mõ.nec secũdo ꝑprie.3a.q.80.3.2m./.4.d.9.ar.2.q.2.o./.q.3.3m./.1e.Cor.11.lec.7.co.3.fi. Libamina.Mãducatio.Missa.8.16.c.Parasceue.Christus.7.9.

174 Brutum vere sumit eucharistiam per accidens: nõ autem primo nec secundo modo. 3a.q.80.3.3m./.4.d.9.ar.2.q.3.o./.Opus.59.co.9./.1e.Cor.11.lec.7.co.4.prino.

175 Christus sumpsit corpus suum & sanguinẽ in euchaa. 3a.q.81.1.o./.q.84.7.4m./.4.d.11.q.3.1.o.

176 Christus ex sumptione huius sacramenti habuit spũalem dulcedinem: ideo sumpsit sacramentaliter, & spũaliter: sed aliter ꝙ̃ cęteri.3a.q.81.1.3m.

177 Christus dedit eucharistiam Iudę in cœna: pręter bucellam intinctam.3a.q.81.2.o./.4.d.11.q.3.ar.2.q.1.2.o./.Io.13.lec.3.co.4.fi./.lec.4.co.3.fi.

178 Sumptio eucharistię, non est de necessitate salutis secundum se: sed ex statuto Christi & ecclesię.3a.q.73.3.o./.q.80.11.o./.4.d.9.ar.1.q.2.o./.d.12.q.3.ar.2.q.1.o./.Io.6.lec.7.co.1.

179 In primitiua ecclesia, omnes tenebantur quotidie sumere eucharistiam, postea ter in anno, nũc autem semel.3a.q.80.10. 4m./.4.d.12.q.3.ar.1.q.3.o./.d.32.ar.5.q.4.c.

180 Euchaa debet frequenter sumi ad restauationẽ perditę deuotionis, & feruoris.4.d.12.q.3.ar.1.q.1.o.

181 Eucharistia debet quotidie sumi, nisi ex hoc quis sentiret reuerentiam diminui, & feruorem non augeri. 3a.q.80.10.o./.4.d.13.q.3.ar.1.q.2.o./.1a.Cor.11.lec.7.co.5.

182 Eucharistia non debet pluries in die sumi: nisi quando quis in vna die ex aliquo casu permisso, pluries celebraret.3a.q.80.10.5m./.q.83.2.1m./.4.d.12.q.3.ar.1.q.4.o./.d.13.q.1.ar.2.q.3.3m.

183 Eucharistia sub specie vini, id est sanguinis Christi, non datur populo, propter periculum effusionis: quia facilius vna gutta sanguinis laberetur, ꝙ̃ aliqua vna particula corporis. 3a.q.74.1.3m./.q.80.12.c./.4.d.11.q.2.ar.1.q.1.3m./.d.12.q.3.ar.2.q.3.3m./.Io.6.lec.7.co.2.

184 Ministris altaris vt Laurentio, datur dispensatio sanguinis Christi: & etiam secundum consuetudinem aliquorum, datur eis participatio sanguinis Christi, de quibus pręsumitur ꝙ in talibus magis sint cauti.4.d.11.q.2.ar.1.q.1.3m./.d.13.q.1.ar.3.q.2.1m.

185 In lege etiam veteri, de libaminibus nihil habebant offerentes, sed soli sacerdotes: per quę significabatur potus huius sacramenti: de sacrificiis autem habebant etiam offerentes: quibus significabatur cibus huius sacramenti.4.d.11.q.2.ar.1.q.1.3m.fi.

186 Corpus Christi, quanto plus manducatur, tanto plus augmentatur.Opus.58.co.14.

187 Corpus Christi, dum manducatur, non minuitur. Opus.58.co.14.

188 Corpus Christi, si non manducatur, quodãmodo minuitur: quod est valde mirabile.Opus.58.co.14.

189 Hostia non consecrata, nunquam debet dari pro eucharistia: & sacerdos dans eam, reus esset idolatrię, non autem adorantes vel sumentes eam: cum hostia debeat adorari latria, sub conditione in habitu, & adorantes vel sumentes eam, ęstiment probabiliter, hostiam esse consecratam. Fides enim credentis, non fertur ad has species panis vel ad illas: sed ad hoc ꝙ verum corpus Christi sit sub speciebus panis sensibilis, quando recte fuerit consecratum: vnde si non sit recte consecratum: fidei non propter hoc suberit falsum. 22e.q.1.3.4m./.3a.q.80.6.2m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2m./.4.d.9.ar.5.q.1.4m./.quol.5.q.6.2.o.

190 Sumens hostiam consecratam, quam nescit esse consecratam, non manducat eucharistiam sacramentaliter, nisi per accidens: tamen propinquius ꝙ̃ brutum, inquantum est aptus.4.d.9.ar.2.q.3.3m.

IMPEDIMENTA.212.213.214.216.217.218.220.vsque.233.274.275.

191 Ad digne sumendum eucharistiam, tria requirũtur.s. mundicia conscientię: deuotio actualis.s.vt in actu mens sumẽtis feratur ad diuina: vnde & sacerdos monet populum, corda ad deum habere: & mundicia corporalis.4.d.9.ar.3.q.5.c./.ar.4.q.2.c./.d.12.q.2.ar.1.q.3.o./.q.3.ar.1.q.2.c.

Oppositum videtur dicere a simili, quo ad deuotionẽ actualem, ex parte sumentis eucharistiam, sicut & ex parte adorantis hostiam: cum nemo carnem Christi manducare debeat: nisi prius adoret, secundum Augustinum: sed hostia debet adorari latria, sub cõditione in habitu.3a.q.80.6.2m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2m.

Rño.Dubio.580o.

192 Melius est parati [illegible] sumere eucharistiam, ꝙ̃ abstinere ab ea.3a.q.80.10.c./.4.d.12.q.3.ã.2.q.3.o./.1e.Cor.11.lec.7.co.4.

193 Pœnitentes qui abstinent ab hoc sacramẽto, ẽm consilium sacerdotis, excusantur a transgressione pręcepti: non aũt manentes in peccatis.3a.q.80.11.3m.

194 Eucharistia debet sumi tantum a ieiunis totaliter, nisi in casu mortis. 22e.q.147.6.2m./.3a.q.80.8.o./.9.c./.4.d.8.q.1.ar.4.q.1.2.o./.d.32.1.7m./.d.34.1.7m./.1e.Cor.11.lec.4.co.4.

195 Omnis cibus vel potus, sumptus post mediam noctẽ, impedit sumptionem eucharistię: non autem ante, ẽt si nec somnus, nec digestio sequatur.3a.q.80.8.5m./.1e.Cor.11.lec.4.co.4.

196 Deglutitio saliuę, vel cibi relicti inter dentes, vel eructuationis, non impedit sumptionem eucharistię.3a.q.80.8.4m./.4.d.8.q.1.ar.4.q.2.3m./.1e.Cor.11.lec.4.co.4.

197 Reliquię aquę vel vini, quibus lauatur os traiectę nõ in magna quantitate, & mistę cum saliua, non impediunt sumptionem eucharistię.3a.q.80.8.4m.

198 Post sumptionem eucharistię, requiritur modicum interuallum, ante prandium. 3ª.q.80.8. 6m./4.d.8.q.1. ar.4.q.3.o.

199 Corporalis immundicia, vt lepra, fluxus sanguinis, & huiusmodi, non impedit sumptionem eucharistię. 3ª.q. 80.7.3m./4.d.9.ar.4.q.3.o.

200 Eucharistia debet semper haberi parata pro infirmis. 3ª.q.83.5.11m. Ieiunium.43.45. Indeuotio.

201 Sacerdos non habens aliam hostiam consecratam, nisi suam, debet dare partem illius infirmo petenti eucharistiam. 4.d.12.q.3.ar.2.q.2.1m.

202 Pars hostię missa in calice, nunq; debet dari infirmis, quia Christus nemini dedit panem intinctum, nisi Iudę. 3ª.q.83.5.9m.

203 Corpus Christi non debet sumi, nisi cum magna pręparatione. Opus. 58.cº.15./1ª. Cor.11.lec.7.co.2.

204 Pręparatio in sumendo eucharistiam, consistit in tribus. s. in dignitate eucharistię, in hostia panis, & in figura agni paschalis. Opus. 58.cº.15.16. Pœna.46. 47.48.49. Vnctio.18.

205 Triplex modus manducandi corpus Christi. s. sacramentalis tantum, spiritualis tantum, sacramentalis, & spiritualis simul. 3ª.q.80.1.2.3.o./Opus. 58.cº.17.18.

206 Circa tertium modum, possunt tria notari. s. multitudo non manducantium. s. malorum, magnitudo felicitatis bonorum corpus Christi digne sumentium, & raro re manducationis digne manducantium. Opus. 58.cº.20.

207 Non manducantium corpus Christi, tres sunt species, siue tres turmę. s. infideles, negligentes, & contemnentes. Opus. 58.cº.20. principio.

208 Pueris non debet dari eucharistia, nisi cum incipiunt habere aliqualem vsum rationis vt possint concipere deuotionem huius sacramenti. s. in decimo, vel vndecimo annis. 3ª.q.80.9.3m./4.d.9.ar.5.q.4.o./d.23. q.2.ar. 2.q.4.c./Io.6.lec.7.co.1.

209 Gręci dant eucharistiam pueris recenter natis, baptizatis, propter hoc quod Dionysius dicit, baptizatis esse sacrã cõionem dandam, non intelligentes, quod Dionysius ibi loquitur de baptismo adultorum. 3ª.q.80.9.3m.

210 Amentibus, post fidem & deuotionem, debet dari eucharistia, in mortis articulo, nisi sit periculum vomitus vel expuitionis. Non autem si ante amentes fuerunt, & sic a natiuitate remanserunt. 3ª.q.80.9. o./4.d.9. ar.5.q.3.o./Io.6.lec.7.co.1.

211 Dęmoniacis debet dari eucharistia, nisi certum sit quod pro crimine torqueantur, non autem energuminis. 3ª.q.80. 9.2m./4.d.9.ar.5.q.3.2m./Io.2.lec.3.fi.

PECCATVM. 52.58.72.73.76.154.158.162.163. 165.168.173. vsq. 180.

212 Nihil pręter peccatum mortale, impedit necessario sumptionem eucharistię, sed tñ de congruo, vt coitus matrimonialis, nocturna pollutio, & fluxus seminis temporalis, quę sunt sine mortali, vsq; ad alium diem. 22ª.q. 154.5.o./3ª.q.80.7.o./4.d.9.ar.4.q.2.o./Veri.q.28. 3.5m. Confessio.32. Debitum.24.c. Excommunicatio.23. Idolatria.11.12.

213 Pręeligendum est, esse suspectum, quam indigne sumere eucharistiam. 3ª.q.80.6.2m./4.d.9.ar.5.q.1.3m.

214 Eucharistia sumitur indigne tripliciter. s. indeuote, cum voluntate peccandi, & celebrando contra ritum ecclesię. 1ª. Cor.11.lec.7. principio.

215 Oppositum videtur dicere. 3ª.q.83.2.5m./4.d.12.q. 3.ar.1.q.4.1m.

Dubio.581º. R ñº. sicut. Duº.900º.

216 Suspectis violenter, & publicis, debet omnino negari eucharistia. 3ª.q.80.6.3m./4.d.9.ar.5.q.2.o.

217 Peccatori occulto, petenti occulte eucharistiam, debet negari. Si vero publice petat, debet dari. Sed peccatori publico debet omnino negari. 3ª.q.80.6.o./q.81.2.c. 2m./4.d.9.ar.5.q.1.o./q.2.c./quol.5.q.6.2.c.

218 Aliquis arcetur ab eucharistia, sine culpa. s. suspensi, interdicti, & excommunicati, etiam excõmunicatione minori. 4.d.18.q.2.ar.4.q.3.3m.

219 Oppositum videtur dicere. 4.d.9.ar.5.q.1.c.

Duº.581º. R ñº. sicut Duº.378º.

220 Sumens eucharistiam, cum conscientia peccati mortalis, peccat mortaliter. 3ª.q.79.2.2m./3.o./q.80.4.o./ 7.8.c./4.d.9.ar.3.q.1. o./ar.4.q.2. c./d.11.q.2.ar.1. q.2.3m./d.12.q.2.ã.2.q.3.1m./1ª. Cor.11.lc.7.co.2.

221 Sumens eucharistiam in peccato mortali ignorato, facta diligenti discussione, etiam non sufficienti, non peccat. 3ª.q.80.4.5m./4.d.9.ar. 3.q.2.o./d.15.q. 1.ar.3. q.2.2m./d. 16.L.5m. Immunitas.2. Indeuotio. Missa.8.22.

222 Ante confessionem de mortali, nullus debet sumere eucharistiam, si habet copiam confessoris, & necessitas non vrget, sicut vrgentur sacerdotes parrochiales. 4.d.16. L.6m./d. 17.q.2. ar.5.q.1. 3m./q.3. ar.1. q.4.c./1ª. Cor.11.lec.7.co.1.fi.

223 Immo quilibet qui in peccato mortali, exhibet se ministrum ecclesię, in aliquo spirituali, peccat mortaliter. 22ª. q.33.5.o./4.d.19.q.2.ar.2.q.2.o.

Duº.582º. R ñº. sicut Duº.796º.

224 Non esset consulendum alicui, quod statim post peccatum mortale, etiam contritus & confessus, ad eucharistiam accederet: sed deberet, nisi magna necessitas vrgeret, per aliquod tempus propter reuerentiam abstinere. Et pręterea eucharistia purgat maculam mentis, non autem immundiciam corporalem, & hebetudinem, quę contingit in mente, ex depressione ipsius ad carnem. Vnde etiam post contritionem & confessionem grauium peccatorum, consilium videtur esse Augustini, quod non statim homo accedat, propter reuerentiam sacramenti, & vt magis seipsum probet. 4.d.9. ar.4.q.2. 2m./d.16.L.6m.

225 Experimentum non debet sumi de peccatis, cum eucharistia. 3ª.q.80.6.3m./4.d.9.ar.5.q.2.2m.

226 Iniuria fit eucharistię, si hostia consecrata, consecretur iterum. 4.d.6. q.2.ar.1.q. 1.1m./d.12. q.3.ar.1.q.1. 1m./Ꝯ.4.cº. 59.fi.

227 Oppositum videtur dicere a simili. 3ª.q.66.9.4m./q. 68.7.3m./11.4m./4.d.6.q.1.ar.1. q.1.4m./q. 2.ar.1. q.1.c. Duº.583º. R ñº. sicut Duº.264º. Vnctio.18.

228 Sacerdos faciens fictionem in consecrando eucharistiam, multo grauius peccat, quam indigne sumens eã. 3ª. q.80.6.2m./quol.5.q.6.2.3m.

229 Infidelis est indignior fideli, ad sumendum eucharistiam. Sed fidelis, cum mortali indignius, sumit. 3ª.q. 80.5. 2m./4.d.9.ar.3.q.4.o.

230 Sumens eucharistiam, cum peccato spirituali, grauius peccat, quam sumens cum peccato carnali. 3ª.q.80.5.2m./ 4.d.9.ar.3.q.5.o.

231 Peccatum indigne sumentium eucharistiam, est minus graue, peccatis commissis in Deum: & grauius, peccatis contra proximum, vel contra seipsum. 3ª.q.80.5. o./4.d.9.ar.3.q.3.o./1ª. Cor.11.lec.5.co.3.

232 Est etiam minus graue, peccato occisionis Christi, & proditionis eius. 3ª.q.80. 5.1m./2m./4.d.9.ar.3.q.3. 1m./1ª. Cor.11.lec.7.co.3.

233 Et est minus graue, proiectione eius in lutum. 3ª.q.80. 5.3m./4.d.9.ar.3.q.3.2m.

234 Manducantem indigne corpus Christi, tria mala sequuntur. s. peccati sui aggrauatio, a gratia Christi separatio, & ad ęternam pœnam condemnatio. Vel alia tria mala. s. magna culpa, Dei offensa, & multiplex

plaga. Opusc. 58. c°. 17. 18. co. 1.

235 Huiusmodi mala, possunt dici tres plagę. s. multa dãna spiritualium bonorum, sterilitas terrę siue charistia temporalium pestes corporum, siue strages hominum. Opusc. 58. c°. 18. co. 3.

236 Contra has plagas, & omnia dicta mala, est triplex remedium. s. emendatio vitę per pœnitentiam voluntariam, correctio malitię per superiorum disciplinam, & mutatio incorrigibilis personę per iustitię distinctionē. Opusc. 58. c°. 18. co. 3.

237 EFFECTVS. / Eucharistia non imprimit characterem. 3ª. q. 63. 6. c. / q. 80. 1. 3m. / 10. 1m. / 4. d. 7. q. 3. ar. 1. q. 2. 2m. / ar. 3. q. 3. 1m.

238 Eucharistia ordinatur ad hoc, vt homo adhęreat Christo, & perficiatur. 4. d. 2. q. 1. 2. c. / d. 4. q. 2. ar. 1. q. 2. 3m.

239 Sine manducatione spirituali eucharistię, nõ potest esse salus. 3ª. q. 80. 11. c. / 4. d. 9. ar. 1. q. 2. 1m. Amor. 67.

240 Incorporatio ad Christum, quo ad perfectionem influentię, est effectus eucharistię, quę presupponit ipsam incorporationem absolute, per baptismum causatam. 4. d. 4. q. 2. ar. 2. q. 5. 2m.

241 Eucharistia inq̃tum est sacramentum, prodest tantum sumentibus: sed vt est sacrificium, prodest etiam alijs. 3ª. q. 78. 3. 8m. / q. 79. 5. c. / 7. o. / 4. d. 12. q. 2. ar. 2. q. 2. 4m. / d. 45. q. 2. ar. 3. q. 1. 3m. / Io. 6. lec. 6. f.

242 Eucharistia est sacramentum passionis, & mortis Christi, inq̃tum perficit hominem in vnione ad Christum passum. 3ª. q. 73. 3. 3m. / 5. 2m.

243 Eucharistia est memoriale passionis Christi. 3ª. q. 66. 9. 5m. / q. 73. 4. 5. o. / q. 74. 1. c / q. 76. 2. 2m. / q. 79. 1. c. / 4. d. 2. q. 1. 2. 1m. / d. 4. q. 2. ar. 1. q. 2. 3m. / d. 8. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / ar. 2. q. 1. b. 1. / ar. 3. q. 3. o. / q. 2. ar. 1. q. 1. 4m. / ar. 2. q. 1. 2m. / d. 12. q. 1. ar. 3. q. 1. 2m. / 3m. / q. 2. 1m. / 1ª. Cor. 11. lec. 5. co. 2. 3.

244 Eucharistia ordinatur ad refectionem mentis. 3ª. q. 73. 1. 2. c. / q. 79. 8. c. / 4. d. 9. q. 1. ar. 1. 1m. / ar. 2. q. 1. 2m.

245 Effect⁹ eucharistię triplex. s. satietas, laus, & vita. Psal. 21. co. 18.

246 Hoc sacramentum, non habet suos effectus, nisi in coniunctis ei per fidem, & charitatem. 3ª. q. 79. 2. 2m.

247 Eucharistia est sacramentũ charitatis Christi expressiuum, & charitatis nostrę factiuũ. 3ª. q. 73. 3. 3m. / q. 75. 1. c. / q. 78. 3. 6m. / q. 79. 1. c. / 4. c. 2m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 2. q. 3. 5m. / d. 24. q. 3. 3. c. / 1ª. Cor. 11. lec. 7. co. 2.

248 Effectus non principalis eucharistię, sed consequẽs augmentũ charitatis, est diminutio fomitis. 3ª. q. 79. 6. 3m.

249 Quicquid est effectus passionis Christi, est effectus eucharistię. 3ª. q. 79. 1. c. / q. 83. 1. c. / Io. 6. lec. 6. f. Oppositum videtur dicere. 4. d. 2. q. 1. 2. 1m.
☞ R fio. Dubio. 584°.

250 Per baptismum datur primus actus vitę spiritualis: sed per eucharistiam datur complementum eius. 3ª. q. 79. 1. 8. c. 2m. / 6. 2m. / q. 82. 2. 3m. / 4. d. 9. ar. 5. q. 4. 2m. / d. 12. q. 2. ar. 1. q. 3. 2m.

251 Eucharistia facit omnem effectum vitę spiritualis, ad similitudinem cibi corporalis: quia sustentat, auget, reparat, & delectat. 3ª. q. 79. 1. o / 8. c. / q. 81. 1. 3m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 2. 4m.

252 Effectus proprius eucharistię, est transformatio hominis in Deum, ad quem sequitur augmentum virtutũ, & restauratio perditorũ. 4. d. 12. q. 2. ar. 1. q. 1. c. / ar. 2. q. 1. 3. c. Confirmatio. 30. 31. 36. Immunitas. 2.

253 Eucharistia ordinatur ad vltimum effectum passionis Christi, quasi completissime ab ea efficaciaũ habens. 4. d. 2. q. 1. 2. 1m. Indeuotio. Missa. E. Suffragia. 3. Thurificatio. 2. Vnctio. 10. c.

254 Eucharistia valet contra omnes spirituales defectus. Ideo cum singulis sacramentis datur, quasi consumans effectus vniuscuiusq;. 4. d. 2. q. 1. 2. 1m.

255 Corpus Christi offertur pro salute corporis: & sanguis pro salute animę, s̃m similitudinem: secundum res vero, vtrunq; offertur pro vtroq;. 3ª. q. 73. 1. c. / q. 74. 1. o. / q. 76. 2. 1m. / q. 79. 1. 3m. / 4. d. 11. q. 2. ar. 1. q. 1. c. / I. 5m. / Io. 6. lec. 7. co. 3.

256 Eucharistia auget beatis gloriaũ accidentalem, non autem essentialem. 4. d. 12. q. 2. ar. 1. q. 2. o.

257 Effectus eucharistię, est adeptio glorię, non quidem statim, sed inq̃tum dat virtutem perueniendi ad gloriaũ. 3ª. q. 79. 2. o. / q. 80. 2. 1m. / Io. 6. o.

258 Eucharistia dat quinq;. s. veniam culpę, vitam gratię, confirmationem in pugna, confortationem in via, & pręgustationem glorię. Isa. 4. co. 3. f.

259 Effectus omnium sacramentorum, possunt ascribi eucharistię, habẽti quasi in capitulo & in summa omnia, quę alia sacramenta habent singillatim, s̃m Dionysiũ. 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 2. 4m.

260 Dei liberalitas in sacramento eucharistię assignatur in tribus. s. q̃tum ad magnificentiam doni, nobilitateũ dantis, & vtilitatem accipientis. Opusc. 58. c°. 5.

261 In eucharistię sacramento, renouantur omnia mirabilia, quę Deus ab initio fecit. Opusc. 58. pn°.

262 Eucharistię sacramentũ, intellectũ illuminat, concupiscentiam sanat, & mortem viuificat. Opusc. 58. c°. 6.

263 Effectus duplex eucharistię. s. bonitatis in bonos, & seueritatis in malos. Opusc. 58. c°. 18.

264 Corpus Christi digne manducantem, sequuntur tria bona. s. pœnę debitę relaxatio, diuinę gratię restitutio, ęternę glorię acquisitio. Opusc. 58. c°. 17. f.

265 Effectus siue fructus principales eucharistię sunt tres. s. peccatorum destructio, bonorum spiritualium largitio, vel augmentatio, & animarũ confortatio vel vitę ęternę collatio. Opusc. 58. c°. 24.

266 Effectus eucharistię possunt sumi ex tribus eius nominibus. Dicitur. n. aliq̃n medicina spiritualis, manna. i. panis cœlestis, & eucharistia. i. bona gr̃a. Opusc. 58. c°. 26.

267 Effectus eucharistię sumuntur etiaũ ex alijs tribus eius nominibus. Dicitur enim verus panis, sacramentum altaris, & sacramentũ charitatis. Opusc. 58. c°. 25.

268 Contra duodecim nostros languores, qui. s. sunt dęmonis tentatio, fomitis repugnatio, cordis macula, creatoris offensa, defectus in cognitione sui, in dilectione proximi, in sapore spirituali, in consumatione boni, debitũ mortis ęternę, defluxus bonę vitę, exiliũ mundanę miserię, & incineratio corporalis materię: ordinantur duodecim effectus vel fructus eucharistię. s. quia eucharistia dęmonem fugat: fomitem refrigerat: maculam cordis mundat: iram Dei placat: intellectũ ad seipsum cognoscendum illuminat: voluntatem siue affectum in dilectionem Dei & proximi inflãmat: memoriam spirituali dulcedine delectat: totum hominem in bono confirmat: ab ęterna morte liberat: merita bonę vitę multiplicat: ad patriam ęternę vitę deducit, & ad ęternam vitam corpus resuscitat. Opusc. 58. c°. 21. 22. 23.

269 In eucharistia confertur gratia habitualis, & excitatur feruor actualis deuotionis. 3ª. q. 79. 1. 2m. / 4. 7. c. / 4. d. 12. q. 2. ar. 2. q. 1. 2m. / quol. 5. 6. c.

270 Sumens eucharistiam sacramentaliter, consequitur maiorem gratiam, q̃ prius sumendo spiritualiter tantum. 3ª. q. 80. 1. 3m. / 4. d. 9. ar. 2. q. 4. 1m.

271 Eucharistia gratiam causat, auget, & excitat eaũ, & virtutes in actum. 3ª. q. 79. 1. o. / 4. c. / 4. d. 12. q. 2. ar. 2. q. 1. 2m.

272 Nullus habet gratiam ante sumptioneũ eucharistię, nisi ex voto ad eam proprio, vt adulti: vel ecclesię, vt paruuli. 3ª. q. 73. 3. c. 1m. / q. 79. 1. 1m. / q. 80. 1. 3m. / 11. c.

273 Eucharistia pręseruat a peccato dupliciter. s. interius

roborando per gratias,& exterius, repellendo omnem impugnationem demonum, per passionem Christi,cu ius est signus. 3ª.q.79.6.o./4.d.12,q.2.ar.2.q.2.1m./.d.45.q.2,ar.3.q.1.3m.

274 Omnia que impediunt actualem deuotionem.s.distra ctiones,& aliqua peccata venialia, impediunt augmen tum gratie.4.d.12.q.2.ar.1.q.3.o./ar.2.q.1.2m.

275 Peccata venialia presentia,impediunt effectum eucha ristie,quo ad refectionem dulcedinis spiritualis, sed non quo ad augmentum gratie:sed neutrum horum impe diunt preterita.3ª.q.79.8.o.

276 Eucharistia delet peccata venialia. 3ª.q.79.4.o./q.87.3.c./4.d.12.q.2.ar.1.q.1.c./ar.2.q.1.o.

277 Eucharistia delet peccata mortalia,quorum quis nõ ha bet conscientiam,nec affectum. 3ª.q.79.3.o./4.d.9.ar.3.q.2.c.fi./d.12.q.2.ar.2.q.2.o.

278 Eucharistia fit ablutio scelerum, tripliciter.s.ignorato rum,futurorum, vel causando contritionem. 3ª.q.79.3.1m./4.d.12.q.2,ar.2.q.2.1m.

279 Eucharistia delet pœnam debitam pro peccatis, non quidem totam,sed sm mensuram peccatorum, & deuo tionis.3ª.q.79.5.o./4.d. 4.q.2.ar.1.q. 2.3m./d.12.q.2.ar.2.q.3.o.

280 Eucharistia liberat a purgatorio, inq̃tum est sacrificium satisfactorium pro peccato.3ª.q.52.8.2m.

EVDIMICA ethica Aristotelis. 1ª. q. 81. 4.3m./12ᵉ.q.9.4.c.fi./q.80.1.b.3. Ethica.

Euellere. Eradicatio. Exturpatio. Infidelitas.11. Sabbatum.10.

EVENTVS sequens per se,vel vt in pluribus,vel pre cogitatus,addit ad bonitatem,vel malitiam actus,non autem aliter. 12ᵉ.q. 20.5. o./q. 73.8. o./Ma.q.1.3.15m./q.3.10.5m. Apostoli.7. Auis.2. Bonitas.221. Diuinatio.9.10. Inuidia.6. Iustus.8. Necessitas.19.20. Peccatum.225.358. Periculum.1. Predestinatio.16. Prouenire. Religio.73.74. Solertia.3. Somniũ.3. Sors.1.5.6. Vsura.88.196.205.

EVGNOMOSTNA est idem quod epyichia.s.volun taria iustificatio.22ᵉ.q.80.4m./5m. Iustitia.22. Legispositiua.2.

Euidentia. Argumentum.2. Assentire.2. Bigamia.9. Certitudo.14. Fides.143.č. Iudicium.48. Lux.1. Matrimonium.59.60. Notoriũ.1. Predestinatio.55.56. Resurrectio.47. Sepultura.9. Tacere.3. Vsura.189.

Euigilare. Pollutio.3. Voluntas.75.

Euitare. Aaron.3. Cauere. Cautela. Cautio. Confirmatio.8. Pœnitentia.48. Vitare.

Aeuiternum. Aeternitas.38. Aeuum.o. Seculum.

Eunomius. Assumere.38.39. Heresis.98.

EVNVCHVS,& frigidus, merentur aureolam,si ha bent propositum proprie virginitatis, licet non possint coire.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.7m. Illegitimus.2. Matrimonium. 89. Euomere. Eructatio. Eucharistia.162. Vomitus.o.

EVPSYCHIA est virtus specialis.s.constantia,& est pars potentialis fortitudinis. 22ᵉ.q.128,6m./3.d.33,q.3.ar.3.q.4.c.1m.

EVSEBIA est idem quod religio.22ᵉ.q.80.4m. Cultus.5. Iustitia.22. Latria.o. Religio.1.č.

1 EVSTOCHIA est pars prudentie, bene coniectans omnia,sicut solertia medium, 22ᵉ.q.48.c./q. 49.4.c./Ethi.6.lec.8.co.2.

2 Eustochia est tantum in operatiuis: solertia vero tam in his,q̃; in speculatiuis,& tam in necessarijs,q̃; in cõtin gentibus.22ᵉ.q.49.4.1m./3.d.33.q.3.ar.1.q.4.c. Prudentia.48.

3 Vtraq; iuenit q̃si subito, sed eubulia inq̃rẽdo,& tarde. 22ᵉ.q.49.4.c,2m./q.51,1,3m./3.d.33,q.3.ar,1.q.4.c.

1 EVSTRATIVS episcopus grecus,& commentator Aristotelis, dicens q̃ epyiches.i.virtuosus, committit adulterium cum vxore tyranni,vt possit occidere eum, & liberare patriam, nõ est sustinẽdus. * pro nulla.n.vti litate debet qs adulteriũ cõmittere,sicut nec dicere mẽ daciũ,s3 Augustinũ.22ᵉ.q.64.7.4m./Ma.q.15.1.5m.

2 Dictum Eustratij,q̃ nullus homo potest assumi ad or dines angelorum,sed omnes homines beati facient de cimum ordinem: videtur sapere heresim.2.d.9.8.c.pn cipio. Heresis.107. Hierarchia.5.

1 EVTICES./Heresis eius de vnitate nature in Chri sto, & de impalpabilitate corporum resurgentium & * Christi damnatur in cõcilio Calcedonẽsi. * 3ª.q.2.1.c./3.d.21.q.2.ª4.1m./4.d.44. q.2. 2. q.6.c./Opus.3.trac.2.c.22./Vnio. 14. 15. Apollinaris.2. Heresis.85.86. Vnio.14.

2 Eutices i morte retractauit suã heresim. 3ª.q.54.3.c.fi.

EVTROPELIA dicitur a bona versiõe. Et est vir tus circa ludos,& pars modestie. 12ᵉ.q.60.5.c./22ᵉ.q.72.2. 1m./q.160.2.c./q.168.2. o./q.172.2. 1m./2.d.40.5.c.fi./.8m./d.44.q.2.1.3m./3. d.33.q.2. ar.1.q.1.c./q.3.ar.2.q.1.3m./d.34.q. 1.2.c.co.2./4. d.16.q.4.ar.2.q.1.c./Virt.q.1.12.26m./q.5.1.5m./Isa.3.lec.5.pnº. Austeritas.2. Ludus.3.8. Modestia.7. Recreatio. Temperantia.12. Virtus.225.

1 AEVVM non est, nisi quedam eternitas participata.1.d.8.q.2.2.c. fi./d. 19. q.2.1.1m./2.d.2.q.1.1.c.fi./2.5m./q̃l.5.7.c.

2 Oppositum videtur dicere.1ª.q.10.5.1m./2.d.2.I. Duº.585º. Rñº.sicut Duº.129º.130º.131º. Angelus.196.č.

3 Aeuum est mensura primi mobilis sm substantiam, & sm esse.1ª.q.10.6.2m./Opus.36.cº.3.5. Anima.21. Cœlum.74.75.

4 Aeuum est tantum vnum, propter primum euiternum. 1ª.q.10.6.o./2.d.2.q.1.2. o./q̃l. 5.q.4.o./Opus. 36.cº.3.fi. Coeuum.

5 Aeuum est infinitum in actu, sed negatiue, non autem priuatiue.1ª.q.10.5.4m./quol.9.vel.10.q.2.2m. Creatio.46.č. Duratio.3.

6 Nũc eui differt realr ab euo.1.d.19.q.2.2.c. Aeternitas.18.19.22.27.č.43. Instans.7.č. Mẽsura.2.12.24.

7 Immo nunc eui,est ipsum euum.Opus.36.cº.3.co.3. Rñº. Dubio.586º.

Seculum. Tempus.20.37.

8 In euo ẽ3 se,nõ est fuisse,nec futurũ ẽẽ.Opus.9.q.10.

9 Tantũ esse,attribuitur eterno & euiterno, rõne sui:sed fuisse,vel futurũ esse,rõne tpis concomitantis. 1ª.q.10.2.4m./5.3m./q̃l.9.vel.10.q.2.1m./Opus.9.q.12.

10 Aeuum conuenit diuersis,sm prius,& posterius. 1ª.q.10.6.c./2.d.2,q.1.2.5m./Poª.q.3.10.8m./9m./quol.5.q.4.c.

1 EX,aliquando importat ordinem terminorum tantum, aliquando vero etiam identitatem subiecti.1ª.q.45.1.3m./3ª.q.75.8.c./4.d.11,q.1.ar.4.q.3.c./Met.2.lec.3.co.3./Liº.5.lec.20.o. Accidens.29.54.80. Adoratio.5.6.

2 Ex,quandoq; denotat ordinem temporis tantum,quandoq; ordinem principij agentis,& quandoq; principium materiale.1.d.5.q.2.2.1.c.

3 Oppositum videtur dicere,quia etiam importat habitudinem cause formalis. Virt.q.2.7.17m. Rñº. Duº.587º.

4 Ex,denotat triplex principium motus.s.agens, materiam,& oppositum vnde incipit motus. Ro.11. lec.5.co.2.fi. Amor.4.76.č. Anima.61. Appropriatio.28. Articulus.2. Charitas.69. Circunstantia,2, Cognitio,18,23, Compositio,1,5,č,

5 Ex, quandoq; denotat causam remotam, sed, Per, deno tat propinquam. Ro.3.6. Conceptio.21.33. De. o. Debitum.13. Eucharistia.55.88.102.143.146. Fides.73. Fieri.2.4.11.17.18. Filiatio.5.6. Forma.18. 45.50.71. Habitus.48.49.

6 Ex, importare potest habitudinem causę formalis, efficientis, & finalis, in amando ex charitate. Virt.q.2.7. 17^m. Materia.24. Monstrum.o. Mutatio.4. Mutuum.4. Obscuritas. Pars.2.3. Peccatum.122.c̃.149. 225.399. Persona.41. Processio.1. Vsura.75.79. 207.290.c̃.

1 EXACTIO. / Domino non licet aliquid exigere, prę ter antiquam consuetudinem, nisi pro communi vtilita te, vel pro honesto statu domini, nouus casus emergat. Opus.21.6. Collecta. Debitum. C. Exigere.o. Extorquere. Ordo.106. Pedagia.

2 Exactiones factę ab officialibus dominorum, absq; iuris ordine, sunt restituendę certis personis, si inueniri possunt, vel in pios vsus expendendę, siue pro vtilitate cōmuni. Opus.21.6. Simonia.20.c̃. Statutum.1.

3 Exactiones factę in populo, sine magna necessitate, ipsam communitatem perturbant. Opus.20. Li^o.4.c^o. 17. / Opus.21.o.

4 Exactio facta in Iudęos a dominis fm cōsuetudines, licita est de se. Opus.21.co.1.

5 Exigens ab iniuste possidentibus, tenetur ad restitutio nes, quia permittens subditos iniuste lucrari, perdit red ditus suos Opus.21.co.1. Exaggerari. Grauare. Misericordia.19. Exhalatio. Amidum.

1 EXALTATIO cōuenit Christo, ratione naturę humanę, & ratione personę.3.d.18.L.3^m. / He.2. lec.2. co.4. Aduentus.6.9. Apostoli.43. Gloria.15.c̃. Humilitas.18.19. Passio.85.104. Paupertas.6.8. Sedere.6. Christus.103.

2 Exaltatio Christi, consistit in tribus. s. nomine, genuflexione, & confessione.3.d.18.ar.4.q.3.c.

Examen. Examinatio. Imperator.3. Exameter versus. Liber.1. Metrum.

Examinatio. Conscientia.9. Discussio. Examen. Iudex.o. Iudicium.24. Probatio.o. Testificatio. Testis.o. Exasperatio. Ira.50. Exauditio. Oratio.32.c̃.64. 81.96. Prope.2.

EXCANDESCENTIA magis pertinere videtur ad primas species irę, scilicet fel, quę perficitur secundum velocitatem irę, q̃ ad tertiam speciem, scilicet furorem. 22^e.q.46.8.2^m.

1 EXCAECATIO & obduratio important duo. s. motus animi adhęrentis malo & auersi a Deo, & subtractionem gratię.12^e.q.79.3.c. / 1.d.40.q.4.2.c.

2 Excęcatio, aggrauatio, & obduratio, differunt fm diuersos effectus gratię. s. in visu, auditu, & affectu. 12^e. q.79.3.c.8.

3 Excęcatio & obduratio, quo ad primum, sunt peccata, sed quo ad secundum, sunt pœnę. Et primum est causa secundi. Et homo fit deterior primo, non autem secundo.12^e.q.79.3.o. Deus.427.

4 Excęcatio est effectus diuinę reprobationis. 12^e.q.79. 4.c. Odium.11.

5 Excęcatio, de se ordinatur ad damnationes, sed ex misericordia Dei ordinatur ad salutem, non quidem omnium, sed prędestinatorū tm̃.12^e.q.79.4.o.

6 Malitia est causa excęcationis meritoria, sicut culpa est causa pœnę. 12^e.q.79.3.3^m. / 22^e.q.15.1.c.2^m. / 4.d. 40.q.4.2.c.

7 Dęmon dicitur excęcare, inquantum inducit ad culpam, quę est causa meritoria excęcationis. 12^e.q.79. 3.3^m.

EXCEDERE. / Quod in melioribus excedit, melius est simpliciter.22^e.q.188.7.1^m. Abundantia. Accidens.34. Actio.57. Actus.122.123. Admiratio.c̃. Adulatio.1.2.5. Ambitio.1.2. Amor.64.224. Angelus.213.308.309. Anima.295. Apyrochalia. Beatitudo.33.113. Bonitas.201. Charitas.138. Causa.94. Consilium.20. Corpus.63. Crudelitas. Damnatio.52. Delectatio.32.58.100. Deus.81. Dignitas.4.c̃. Effectus.17. Eleemosyna.34. Excellentia. Excellere. Excessus. Experiētia.6. Fiducia.2. Forma.70.73. Gloria. 7.22. Gratia.17.c̃.45. Habitus.47. Heresis.141. Humilitas.22.28. Intellectus.25.43.170.215. Intelligibile. 1. Liberum.9. Loqui.1. Maria.48.51. Mens.3.5. Miraculum.2.c̃.15. Natura.29. Nimis. Nimium. Ordo. 44. Pœnitentia.20. Prodigalitas.o. Prophetia.24. Pulchritudo.11.14. Rarum.2. Ratio.61. Scientia.60. Secundum q̃ ipsum. Sors.4. Spes.57. Spirituale.6. Studium.3. Superabundantia. Superbia.o. Supererogatio. Superexcedere. Transcendentia.o. Transumptio. Tristitia.5.

EXCELLENTIA perfectionum Dei ad creaturas, triplex. s. fm vtilitatem, plenitudinem, & vnitatem. 1. d.2.3.o. Adam.10.15. Agens.87. Angelus.247. 444.452. Animal.65. Antonomasia.1. Apostoli.23. Baptismus.209. Beatitudo.131. Castitas.7. Causa. 37. Clauis.8. Confirmatio.34. Delectatio.35.40.43. Dęmon.38. Deus.183. Dignitas.o. Dispensatio.7.8. 10.20. Doctrina.3. Dulia.2. Eminentia. Epyichia.5. Familiaritas.2. Fictio.2. Fides.10. Finis.77. Formale. Fruitio.3. Gratia.124. Heresis.34. Honor.o. Humilitas.2.14. In.9. Intellectus.171.290. Inuidia.6. Ira. 42.57. Lex.88. Liberalitas.16. Magnanimitas.20. Maria.9.38.42.50.c̃. Melius.o. Meritum.78. Miraculum.2.6. Nobilitas.o. Obseruantia.1.2.3. Olfatus.1. Ordo.74. Peccatum.250. Potestas.o. Pręceptum.80. Prophetia.38.71. Religio.9. Reuelatio.7. Reuerentia.2.8. Sacerdos.8.18.19. Sapientia.37. Sanctus.1.2. Scriptura.25. Sensibile.10. Sensus.22.23. Sol.5. Spiritual.5. Superbia.2.6.7.22.23.33. Temperantia.23. 28. Timor.69. Virginitas.22. Virtus.254. Visio.14.21. Christus.76.103.111.171.179.

Excellere. Donus.17. Eucharistia.32. Excedere. Excellentia. Excelsus. Excessus.o. Finis.103. Heresis.34. Isaias.2. Odium.7. Paulus.13.c̃. Excelsus. Altitudo.o. Excellentia. Excellere. Magnificentia.3. Christus.196.

Exceptio. Accusatio.24. Deus.381. Exceptiua. Excipere. Vsura.309.

EXCEPTIVA propositio, includit vnam affirmatinam, & vnam negatiuam. Gal.6.co.2. Deus.381. Dispensatio.19. Exceptio. Excipere. Nisi.

1 EXCESSVS duplex. s. in genere, & extra genus. Primus significatur per comparatiuum, vel superlatiuum: secundus autem per h super. Dionysius.4.lec.5.co.2. Addere.5. Adulatio.2.5. Ambitio.1. Angelus.617. Apyrochalia. Audacia.6.11. Cete.1.4.

2 Excessus mentis, causatur ex amore boni, & timore mali, eodem modo.22^e.q.175.2.3^m. Cognitio.25. Corruptio.8. Delectatio.42.72. Desperatio.2. Difficile. 5.8.15.18.c̃. Excedere. Excellere. Fortitudo.36. Gratitudo.4. Gula.5. Immisericordia. Impauiditas. Iniustitia.6. Iracundia.1. Irreligiositas.1.2. Ludus.9.10. c̃. Luxuria.1. Magnanimitas.9. Medium.21.22. Miraculum.15. Nomen.34. Ornatus.1.3.5.c̃. Perfectio. 58. Pertinacia.3. Poetica.1. Potus. Presumptio.6. Proportio.1. Pusillanimitas.3. Raptus.6.c̃. Seraphin.2. Super.2. Superbia.1.25. Superstitio.2. Temperantia.3. Timor.35. Tribuni. Verecundia.9. Vindicatio.2. Vinum.5. Virtus.36. Vnitas.30.

Excidere. Cadere. Gratia. 51.52.94. 155. 181. 187. Reminiscētia. 1. Reprobatio. 1. Satisfactio. 2. Scia. 94.
Excipere. Accusatio. 24. Exceptio. Exceptiua. Fornicatio. 8. Lumbardia.
Excitatio. Cantus. 2.3. Cete. 4. Deuotio. 2.6.c. Eucharistia. 269.271. Iustificatio. 13. Laus. 16. Mansuetudo. 2. Negligentia. 10. Oratio. 43.c. Organu3. 4.5. Passio. 54. Peccatu3. 376. Prouocatio. Sepultura. 6. Templu3. 2.10.c. Tragœdia. 12. Verbum. 20. 68. Voluntas. 75. Vti. 15.

1 EXCLVSIO immobilitat terminum cui additur, ratione negationis implicitę. 1ª.q.31.3.3m./.1.d.21.q.1. 1.2m. Amalechitę.

2 Propositio exclusiua, habet duas expositiones. Prima3 affirmatiuam, & secundam negatiuam. Sub prima licet descendere, sub secunda vero non. 1ª.q.31.4.b./.1. d.21.q.1.1.2m./.2.2m. Attentio. 4. Audacia. 12. Austeritas. 2. Beatitudo. 100.

3 Negatio implicita in dictione exclusiua, addita proprio ad plura se extendit, q̃ addita cōmuni. 1.d.21.q.1.1. 2m. Cœlum. 2.17. Clauis. 1. Cura. 7. Dęmon. 85. Deuotio. 5. Aeternitas. 9.10.11.32. Excōmunicatio. o. Expellere. Expulsiua. Fallacia. 4.

4 Dictio exclusiua, addita principali agenti, non excludit instrumentum. 3ª.q.78.4.1m./.4.d.8.q.2.3.1m./. Veri. q.5.8.1m.

5 Dictio exclusiua non excludit partes, nec vniuersalia, & alia quę sunt de intellectu subiecti, nisi differant supposito. 1ª.q.31.4.3m./.1.d. 21.q.1.2.4m. Fides. 135. Gratia. 16.76. Homo. 7.8.9. Ignorantia. 5. Infamia. Iustitia. 71. Lex. 114. Luminare. 2. Mel. 1. Necessitas. 29. Nisi. Nomen. 77. Omnipotentia. 5. Perfectio. 63. Persona. 33. Pręceptum. 63.

6 Dictio exclusiua superflue additur pędicato essentiali, quia excluditur tantum natura extranea. 1.d.21.q.2. 1.c. Pręter.

7 Dictio exclusiua, addita vni relatiuoru3, excludit aliud, & omne quod est in alio supposito. 1ª.q.31.4.3m./.1. d.21.q.1.2.c.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.13.7.6m.
Rñº. Duº. 588º.
Prouidentia. 57.59. Relatio. 72. Simplicitas. 3.

9 In diuinis dictio exclusiua addita vni personę, in prędicatis personalibus, excludit aliam, non autem in prędicatis essentialibus. 1ª.q.31. 4.0./.q. 36.2.1m./.ꝑ.4. cº. 25./. Poª.q.10.4.12m./. Matth.21.co.15.fi./. Ro.5. Solus.o. Superbia. 34. Tantum. Temperantia. 5. Templum. 7. Virtus. 55.157. Voluntas. 10. Vsura. 76.219. Vsus. 7. Christus. 4.
Excogitatio. Astutia. 3. Exquisitum. Inquirere. o. Intellectus. 83. Inuestigare. o. Machinatio. Magnificentia. 3. Peccatum. 101. Solertia. o. Virtus. 41. Excolere. Colere. Prędicator. 4. Vsura. 219.194.

1 EXCOMMVNICATIO

nō est actus clauis directe, nisi improprie. i. iurisditiōis. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.1m.

2 EFFECTVS./. Excommunicatio duplex. s. maior separans a cœtu fidelium, & a participatione sacramentorum: & minor separans a secundo tantu3. 4.d.18.q.2. ar.1.q.1.o./.ar.4.q.1.c. Accusatio. 31. Anathema. Clauis. 1.17. Communicatio. 4. Degradatio.

3 Excommunicatio. s. maior, est separatio a communione ecclesię, quo ad fructum & suffragia generalia. Vel est separatio a qualibet licita communione, & legitimo actu. 4.d.18. L./.q.2.ar. 1.q.1.o./.1ᶜ. Cor.5.lec.1.fi./. 1ᶜ. Thi.1.fi. Eucharistia. 153. 154. 218. Hęresis. 23.27.29.c.

4 Iudex ecclesiasticus, excludit excōmunicatos a regno Dei. 4.d.18.q.2.ar.1.q.3.c.

5 * Ecclesia malos iuste excōmunicat, vt resipiscant. * in necessitatis tñ casu est illis subueniendum: debet enim ecclesia diuinum iudiciu3 in castigationibus imitari. s. ad salute3: non aūt ad perditione3. 22ᶜ.q.31.2.3m./.4. d.18.q.2.ar.1.q.2.o. Maledicere. 1. Ordo. 93.

6 Excommunicatus priuatur vsu iurisditionis, non aute3 iurisditione. 4.d.18.q.2.ar.2.q.3.o. Promulgatio. 3.c. Separatio. 4.

7 Excommunicatus, triplex incommodum incurrit: quia priuatur gratia Dei: & protectione eius speciali, non aute3 generali: & traditur diabolo corporaliter & spiritualiter. 4.d.18.q.2.ar.1.q.2.3m./.ar.2.q.2.c./.1ᶜ. Cor.5. lec.1.fi./.1ᶜ. Thi.1.fi. Suspensio. 2. Vsura. 269.311.

8 Excommunicatio, charitatem nemini auferre potest: quia charitas est de maximis bonis, quę nulli inuito auferri possunt. 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.2m.

9 Excommunicatio dicitur subtrahere gratiam, quia subtrahit disponentia ad gratiam. 4.d.18. q.2. ar.1. q.4. 1m./.ar.2.q.2.c.

10 Excommunicatis, & reipublicę hostibus, sunt subtrahenda beneficia, vt arceantur a culpa, sic tamen, ꝙ natura non deficiat, nisi ſm ordinem iustitię. 22ᶜ.q.31.2. 3m./.4.d.18.q.2.ar.1.q.2.o.

11 Excommunicatio est iniusta dupliciter. s. ex odio, vel ira excommunicantis, & ex causa indebita, vel pręter ordinem iuris. Et vtroq3 modo habet effectum suum, nisi nulla sit, propter errorem. Ideo excommunicatus debet obedire, vel petere absolutione3, vel recurrere ad superiorem, quia contemnens, peccat mortaliter. 4.d. 18.q.2.ar.1.q.4.o.

EXCOMMVNICANS. 31.

12 Soli episcopi & supra, propria autoritate possunt excommunicare, nisi in furto, rapina, & huiusmodi, in quibus est concessu3 a iure parrochianis excommunicare. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.o.

13 Quilibet habens iurisditionem, potest in foro contentioso excommunicare, licet non sit sacerdos. 4.d.18.q.2. ar.2.q.1.c./.q.2.o./.d.19.q.1.ar.1.q.3.c. Confessio. 92. Episcopus. 6. Papa. 1.

14 Suspensus ab ordine, potest excommunicare, non autem suspensus a iurisditione, vel ab vtroq3, vel excōicatus. 4.d.17.q.3.ar.3.q.5.c./.d.18.q.2.ar.2.q.3.o.

15 Excommunicatio pertinet solum ad forum contentiosum. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.o./.ar.5.q.1.1m. Schisma. 7.8. Syluester. 1.

16 Ecclesia potest excommunicare pro inobedientia. 2ᶜ. Thes. fi.

17 Ecclesia potest excommunicare, pro damno temporali illato. 4.d.18.q.2.ar.1.q.3.o.

EXCOMMVNICANDVS. 27.28.

18 Singuli de vniuersitate possunt excommunicari, non autem ipsa vniuersitas: sed interdici, vel suspendi potest. 4.d.18.q.2.ar.3.q.2.o./.quol. 10.15.1m.

19 Excommunicatio non transit in tertiam personam, quia licet communicare cum excommunicato minori excommunicatione. 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.o./.ar.4.q.1. c./.q.2.2m. Accusatio. 22. Confessio. 4.92. Eucharistia. 218. Hęresis. 32. Incendiarius. Irregularitas. 1.3.

20 Excommunicatus potest iterum excommunicari, propter eandem causam, & propter alias. 4.d.18.q.2.ar. 3.q.3.o. Matrimonium. 30.119. Sacrilegium. 8.

21 Nullus debet excommunicari, nisi pro peccato mortali 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.2m./.q.3.c./.ar.3.q.2.c./.1ᶜ. Cor. 5.lec.3.co.2.f.

22 Nullus debet excommunicari, etiam pro mortali, nisi contumax, quia est pœna grauissima. 4.d.18.q.2.ar.1.

q.3.c./.quol.10.q.7.1.1m./.quol.12.fi.

23 Quilibet debet potius permittere se excommunicari, q̃ cum proposito, vel conscientia peccati mortalis, sumere eucharistiam.4.d.9.ar.3.q.1.3m. Simonia.21.31.35.Vsura.311.

24 PARTICIPATIO./. In quincuplici casu, prohibetur participatio cum excõmunicatis.s. Os. Orare, vale, cõmunio, mensa, negatur.4.d.18.q.1.ar.1.q.1.c./.1c. Cor.5.lec.3.co.2.

25 Nemo debet scienter participare in diuinis, cum simoniacis, schismaticis, vel excommunicatis, q̃tumcunq; occultis.4.d.13.q.1.ar.3.q.3.c.

26 Scienter cõmunicans in diuinis, excõmunicatis nominaliter a Papa, est excõmunicatus. Nec potest absolui, nisi a Papa.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c.

27 Participans cum excõmunicatis in crimine, vel in diuinis, vel contra preceptum ecclesię, vel in contemptum eius, peccat mortaliter, in alijs autẽ, peccat venialiter tñ.4.d.18.q.1.ar.4.q.3.o./.quol.10.vel.11.q.9.o. Absoluere.B. Episcopus.18.19.20. Exemptus.o.

28 Participans cum excõmunicatis, incurrit excõmunicationem maiorem dupliciter.s.si participet in crimine, vel si sententia extendatur ad participantes, in alijs vero, incurrit tñ excõmunicationẽ minorem. 4.d.18.q.2.ar.4.q.2.o. Oratio.88.

29 Cõicans scienter in crimine excõicatis, est excõicatus excõicatiõe maiori. Nec debet absolui, * nisi ab eo q tulit excõicationẽ, etiã si non sit ei subditus, nisi forte ꝓpter difficultatem accedendi ad ipsum, absolueretur ab eo, vel a proprio sacerdote, prestita cautione iuratoria de parendo iudici.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c.

30 Frangens ecclesiam, vel falsans literas apostolicę sedis, est excõmunicatus. Nec potest absolui, nisi a Papa.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c.

31 Inijciens manus in clericũ, septemplicitet, non est excõmunicatus.s.si causa disciplinę, vt magister vel prelatus: si iocosa leuitate: si inuenit eum turpiter agentem cum vxore, matre, sorore, vel filia: si statim vim vi repellat: si ignoret eum esse clericum: si inueniat eum in apostasia, post trinam admonitionem: & si transfert se clericus ad actum penitus sibi contrarium, vt si fiat miles, vel ad bigamiã transeat. Et octupliciter potest absolui ab eo.s.in articulo mortis: quia tunc a qualibet excõicatione potest quisq; a quolibet sacerdote absolui: si sit hostiarius alicuius potentis, & non ex odio vel proposito percussit: si percutiens sit mulier. si sit seruus & dñs lederetur de eius absentia, qui non est in culpa, si regularis regularẽ, nisi sit enormis excessus, si sit pauper, si sit impubes vel senex, vel valetudinarius, & si habeat inimicitias capitales. 22e.q.64. 7.c./.4.d. 18. q.2. ar.5.q.1.c./.d.37.q.2.1.3m.

32 Participare cum excõmunicatis, conceditur quincupliciter.s. Vtile, lex, humile, res ignorata, necesse. 22e.q.39.4.2m./.4.d.18.q.2.ar.4.q.1.o.

33 Qui dubitantur a doctoribus, an sint excõmunicati, nõ debent vitari, nisi post sententiam non suspensam per appellationem.quol.4.q.8.3.o.

* Supra verbo, decretalis, declaratur quidam casus in quo quis potest causa fugiendę mortis, participare cum excommunicatis, vide ibi.

34 Vinculum peccati, est simpliciter maius excõmunicatione, sed econuerso, ẽm quid. Ideo iuramentum requiritur in absolutione ab excõmunicatione, non autem in absolutione a peccatis.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.1m.

EXCONSVL dicebatur, cõsul amotus ab officio, peracto vicis suę anno. Vnde exconsul, quasi extra consulatum existens. Opus.20.lio.4.co.26. Excrescentia. Incrementum. Superabundantia. Vsura.32.35.

1 EXCVSATIO aggrauat omne peccatũ. 22e.q.15.3.3m. Abraham.17. Comedere.6. Confessio.4.41. Conscientia.10.16.17.18.

2 Excusari dicitur, quod est simile malo, licet non sit malum, vel nõ est tñ, q̃tũ apparet. 4.d.33.q.2.2.q.2.5m. Ebrietas.4.8.c̃. Eucharistia.193. Exemplaritas. Heresis.35. Homicidium.3. Idolatria.5. Ignorantia. E. Illegitimus.3. Infidelis.10. Ingratitudo.6.

3 Actus dupliciter excusatur.s.ex parte facientis, ꝙ non imputetur ei, vel ex parte actus, ꝙ non sit malus. 4.d.31.q.1.1.c. Intentio.19. Iudei.10.11. Loth.o. Ludus.11. Matrimonium.53.c̃.68.c̃. Mendacium.16.c̃. Osee. Passio.73.74.75.76. Peccatum.11.c̃. Preuaricator.3. Scholaris. Simonia.20. Sponsa.4. Superbia.8. Thamar. Timor.40. Vestis.7. Vomitus.2. Votum.77. Vsura.38.61.88.c̃. Vsus.7. Execratio. Abominatio. Detestari. Iuramentum.6.

1 EXEMPLAR est id, ad cuius imitationem fit aliquid, ex intentione agentis. Veri.q.8.8.1m./.quol. 7.q.1.2.o./.Causis.lec.14.principio.

2 Semper perfectissimũ est exemplar, quod imitatur minus perfectum.3a.q.56.1.3m./.1c.Cor.11.pño. Adedere.9. Adoptio.16.17.21.

3 Exẽplar proprie, importat causalitatẽ, respectu exemplatorũ: sed large, est omne representatũ ab alio. Veri.q.8.8.1m. Agens.68.69. Angelus.39.519. Anima.196.c̃. Appropriatio.23. Attributa.1.17. Bonitas.20. Charitas.15.16. Conformitas.o.

4 Causa exemplaris, est tñ existentiũ, sed causa finalis, est etiam non entium.1a.q.5.2.2m./.Veri.q.21.2.2m. Deus. 18. 432. Distinctio. 16. Donum. 13. Esse.99. Exemplaritas. Exemplum.o. Fides.77. Forma.4.12.c̃.135.c̃.166.c̃. Idea.1.2.4.c̃.21.c̃.

5 Exemplata oportet conformari exemplari, ẽm rationem formę, non autem ẽm modũ essendi.1a.q.18.4.2m. Imago.2.3.

6 Vnius exemplaris, est tantum vnum exemplatum perfecte representans, nisi per accidens.s.materialiter. Sed imperfecte, sunt multa. Poa.q.3.16.5m./.12m. Iustificatio.41.44. Liber.24. Minister.3. Passio.20. Predestinatio.48. Prelatio.25.

7 Exemplar reꝝ est in Deo dupľr.s.in intellectu eius.i.idea, vel in natura eius.s.quęlibet perfectio simpliciter. 1.d.19.q.5.2.4m./.3.d.32.1.c. Pronomina.5. Religio.28. Resurrectio.54.c̃. Satisfactio.32. Similitudo.o. Speculũ.2. Tempus.37. Theologia.18.22. Verbũ.4.42.c̃. Veritas.45. Virtus.74.191.240. Exemplaritas. Exemplar.o. Exemplum.o. Passio.127. Resurrectio.54.c̃. Tempus.37.

Exemplatus. Angelus.352. Anima.196. Exemplar.o. Forma.135.

1 EXEMPLVM omnis virtutis, & remediũ in omni tribulatione, inuenitur in Cruce Christi. Opus. 60.co.20.co.2.fi./.He.12.co.4.5. Abraham.6. Confirmatio.49. Docere.2. Aedificare.2. Enthymema. Fama. 1. Leo.1. Mendacium.12.13.17.20.

2 In operationibus & passionibus humanis, in quibus experientia plurimum valet, plus mouent exempla q̃ verba.12e.q.34.1.c. Occidere.2. Oratio.90. Passio.21. Paulinus. Peccatum.159. Poenitentia.38.54. Prelatio.20.21.25. Sacramentum.60. Saluari.15. Sanctus. 10.

3 Aristoteles in logica, vtitur exemplis, ẽm opiniones aliorũ, Ideo non habent autoritatẽ. 1a.q.48.1.1m./.q.57.2.2m./.12e.q.59. 2.1m./.2. d.13.3. 3m./.d.14.2.4m./.q̃. 3.co. 9.3m./.Potentia.q. 3. 4.10m./.Ma. q.1.1.11m./q.12.1.13m./.Phy.1.fi./.Posteriorum. lec.41.co.1./.Lio.2.lec.7.co.3. Sepultura.13. Solertia.5.

Templum.15. Tentare.6.17. Turbatio. 3. Visio.15. Vita.30.38.39. Vsura.177. Christus.173.201.

1 EXEMPTVS. peccans in re non exempta, potest ab ordinario iudicari. 22^e.q.67.1.3^m. Episcopus. 18.19.20. Excommunicatio.29.

2 Oppositum videtur dicere. 22^e. q. 60. 2. c. 6. o. q. 186.5.3^m. Du^o.589°. R fi^o. sicut Du^o.552°. Iudicium.34. Obedientia.40.

1 EXECVTIO operis, non semper est in potestate hominis. Veri.q.24.1.1^m. Accessus.1. Actus.10.175. Agens.27.95. Agere.3.

2 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.17.1.2^m. Du^o.590°. R fi^o. sicut Du^o.1102°.

Amictus. Amor.234. Angelus. 24. 140. 166. 234. 244.254.552.c.571. Anima.282.286. Ars.35. Assumere.51. Astutia.3. Baptismus.211. Beatitudo.168. Bonitas.247. Clauis.4.17. Cognitio.52. Concupiscibilis.5. Confessio.79.92. Correctio.5. Cura.3. Degradatio. Difficile.22. Electio.13.21. Executor. Finis.5. Fortitudo.47. Frui.1. Gladius.2. Gubernatio.1. Heresis.20. Idea.29. Idoneus.1. Ieiunium.7. Imperare.4. Intellectus.176.277. Interpretatio.1. Iudicium.3. Iustitia.54. Iustificatio.4.45. Legispositiua.2. Liberum.9.10. Malum.65. Mortuus.o. Motus.78. Negligentia.2. Obedientia.7. Officium.5.6.7.8. Ordo.100.102.103.105. Patientia.6. Paulus.16. Peccatum.193.201.314. Poenitentia.38.95. Potentia.12. Preceptum.139. Predestinatio.18. Prelatio.3.4. Prius.2. Prosecutio. Prouidentia.38. Prudentia.53. Pusillanimitas.7. Quies.3. Sacramentum.77. Satisfactio.16.22. Schisma.7. Simonia.30.c. Suffragia. 7.8. Voluntas. 51.c. Vsus.o. Vti.6.c.

Executor. Executio. Suffragia.8. Vsura. 243.c.

Exercere. Actio.85. Angelus. 250. 559. Elicere.o. Executio.o. Exercitium. Exercitum. Laus.21. Vsura. 55.158.204.205.211.272.

Exercitium. Actus.8.95. Agere.3. Amicitia.26. Amor.57. Angelus. 252.586. Anima.229. Bellum.3. Campsoria.8.12. Castitas.1.11. Circucisio.2. Clauis. 5. Comedere.4. Concupiscentia.13. Damnatio.5.6. Demon.122. Disputatio.1.4.6. Eleemosyna.23. Eucharistia.166. Elicere.o. Exercere. Exercitum. Finis. 93. Heresis.19. Ieiunium.26. Imperare.11.18. Intellectus.228. Iudicium.40. Iustitia.26. Laus.21. Legatus.2. Libertas.6. Miles.9. Militia.3. Motus.65. Ordo.83. Paulus.19. Poenitentia. 48. 49. Perfectio.70. 73. Politica.4. Prudentia.51. Regula.5. Religio.19. c.58.68. 93.c. Scientia. 153. Solertia.4. Studium.o. Theologia.7. Torneamentum. Virtus.143. Vsura.14. c.55.156.204.205.211.271.

Exercitum. Actus.8.9. Elicere.o. Exercitium. Iustitia. 26.

1 EXERCITVS in bello inualescit tribus, scilicet pugnantium multitudine, pugnatorum fortitudine corporis & animi, & armorum munitione. Isa.8.lec.2. co.1. Acies. Bellum.o. Castra. Certamen. Dux. Homo. 34. Miles.7.

Exestuare. Ardere. Ardor. Calere. Calor.o. Aestus. Ignis. 10.

Exheredatio. Luxuria.24.

Exhibere. Adoratio. 3. 23. Amor. 142. Angelus. 533. 564. Beneficium. 14. Confirmatio.13. Cultus. 6. Debitum. 19. Demon. 86. Dulia. 2. Eucharistia.223. Experientia.12. Heresis.139. Idolatria.1. Impendere. Iuramentum.3. Latria. 1.2. 6.c. Lex. 243. Minister. 9.10. Oblatio.1. Obseruantia.3. Poenitentia.118. Pietas.4. Professio.8. Religio. 3.4.10. Sacramentum.60.111. Sacrificium.1.c.14. Seruire.1.

Statutum.1. Veritas.51. Vtile.9.

Exhortatio. Bellum. 8. Docere. 5. Gratia. 72. 89. Passio.21. Persuasio. Predicare. 1.2. Scriptura. 15. Spes.19.33. Suadere.

Exiccare. Adustio. Combustio. Dolor. 24. Exustum. Generatio. 44. Siccitas. Tabescere. Vrere. Vstio.

Exigentia. Alius.1. Exigere. Finis.101.

Exigere. Accusatio.13. Actus.148. Agens.32. 50. Cognatio.3. Debitum.C. Decime.8.c. Exactio. o. Exigentia. Gratia. 55. 56. Matrimonium. 87. 117. Obloqui. Oratio. 16. Ordo. 106. Petitio.o. Preceptum. 65. 144. Preexigere. Publicanus. Requiri. o. Sacramentum.29.113. Satisfactio. 4. c. Simonia.o. Vas.3. Votum.50.c. Vsura.17.c.144.c.175.

1 EXILIVM non erat vniuersale, in veteri lege, sed particulare, ne quis fieret idolatra. 12^e.q.105.2.10^m. Exulare. Syluester.1. Vindicatio.6.

Exinde. Inde. Vsura.300.

Existere. Accidens. 75. Accipere. 2. Actus. 19. Admonitio.5. Agilitas.4. Angelus.56.119. Anima.127. Appetitus. 42. c. Augmentum.22. Aureola.5. Bonitas.81.186. Coelum.74. Cognitio.21. 58. Confessio.30. Confirmatio. 39. Consensus. 3. Consilium.25. Consumere. Correctio. 6.7. Creatio.11. Delectatio.3.4.5. Deus.58. 248.350. Dicere.8. Dimensio. 11. 12. 15. Effectus. 5.6. Eleemosyna. 17. Ens. o. Esse. o. Eucharistia. 135. 138. c. Exconsul. Exemplar.4. Extare. Facere.3. Phantasia. 1. Forma. 21. 111. 136. Gratia. 64. 144. 167. 180. 181. 182. Halo. Hebetudo.2. Idea. 3. Imago. 18. Indiuiduum. 7. 12. Indulgentia. 15. 19. Industria. Intellectus. 104. 128. 142. 302. 303. Intentio. 23. Iudicium. 29. 30. Iustitia. 53. Laurentius. 1. Malum. 9. Meritum. 45. Metaphysica. 28. Minister. 9. 10. Missio. 29. Motus. 1. 4. 10. 28. Mutabile. 2. Negatio. 6. Nonens. 5. Officium.15. Operatio. 25. 26. Paschasius. 1. Peccatum. 417. Perfectio. 85. Persona. 15. 20. Prelatio. 10. 15. Prius. 7. Prophetia. 23. 42. Prudentia. 19. Purgatio. 7. Purgatorium. 9. Relatio. 64. Sponsalia. 6. Subsistentia. o. Substantia. 13. 34. Verbum. 79. Veritas. 15. 25. Verum. 4. Visio. 20. Vniuersale. 20. Voluntas.43.46. Vsura.93. 133.266.

1 EXITVS. IN DIVINIS. Est secundum solam distinctionem relationum, & secundum emanationem interiorem, & non secundum distantiam. 1^a.q. 42.5.2^m. Amor. 196. Anima. 136.

Aqua. 15.c. Contingens.7. Descendere.9. Egredi. Aeternitas. 41. Ethica. Filiatio. 1. Finis. 74. Habitus. 66. 67. Iuramentum. 22. Iustificatio. 23. Missio.2. 23. Naason. Natiuitas. 1. Peccatum. 19. Poenitentia.95. Per.2. Potentia.36.

2 Exitus creaturarum a Deo, esset imperfectus, nisi ei adequaretur reditio. Veri.q. 20. 4.c. Predestinatio. 13.14.16.18. Rectitudo.2.

3 Exitus rerum inesse triplex, scilicet naturalis, voluntarius, & mirabilis. Opus.61.c^o.6. Religio. 75.105. 106. Rex.7. Sapientia.45. Theologia.38. Terremotus.4. Verbum.30.

1 EXORCISMVS non est sacramentum, sed est sacramentale. 3^a.q.67.3.2^m. q.71.3.2^m. 4.d.6.q.2. ar.3. q.2.1^m. 2^m. d. 27. q.2.1. 6^m. Baptismus. 234. Confirmatio.14. Sponsalia.1.

2 Exorcismus debet precedere baptismum. Tamen si non precedat, debet postea fieri. 3^a.q.71. 2.0. 3.3^m. 4.d.6.q.2.ar.3.q.1.0. q.2.4^m.

3 Exorcizare pertinet ad sacerdotem & ad exorcistam. 3ª.q.71.4.c.1m./.2m.

4 Immo pertinet tantum ad sacerdotem, sicut & benedicere aquam baptismalem.3ª.q.67.3.2m.

℟ R ñº. Dubio.591º.

5 Exorcizare, est proprium officium exorcistę instrumentaliter. Sed secundum consuetudines, totum fit a sacerdote, propter vnitatem. 3ª.q.71.4.c.1m./.2m./.4.d.6.q.2.ar.3.q.3.o.

6 Ea quę fiunt in exorcismo, non tantum significant, sed etiam efficiunt.3ª.q.71.3.o./.4.d.6.q.2.ar.3.q.2.o.

7 Quandocunq; aliquid sanctificandum est, ad cultum diuinum, prius exorcizatur, vt liberetur a potestate diaboli.3ª.q.83.3.3m./.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c. Aqua.20.22. Cathecismus. 4.&9. Energuminus. 4. Exufflatio. Vnctio.35.

8 Exorcismus datur contra dęmonem, inq̃tum impedit homines a sacramentis. Sed baptismus datur contra eum, inq̃tum impedit a gloria.3ª.q.71.2.2m.

9 Quę fiunt in exorcismo, ordinantur cõtra impedimenta baptismi: cuius effectus potest impediri ante sumptionem baptismi, & post.3ª.q.71.3.3m.

10 Effectus exorcismi, est debilitatio potestatis dęmonis, quę totaliter in baptismo aufertur. 3ª.q.71. 3.c./.4.d.6.q.2.ar.3.q.2.c.3m.

11 Effectus eius duplex, scilicet expulsio dęmonis, & apertio sensuum ad ministeria & mandata Dei. 3ª.q.71.3.c.

12 Sal missum in os exorcizandi, & narium, & auriũ, sputo linitio, significat remotionem impedimenti dęmonis, respectu fidei docendę. 3ª.q.71.2.c./.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.

13 Exorcismus non confert gratiam, nec remissionẽ culpę. Ideo sine baptismo, exorcism' nihil valet post mortem contra Pręposituũ, qui dicit, ꝙ minores tenebras patitur. 3ª.q.71.3.o./.4.d.6.q.2.ar.3.q.2.c.3m.

14 Exorcismi Salomonis non habebant virtutẽ Dei, ad expellendum dęmones, nisi eos fecerit in gratia. Potentia.q.6.10.3m.

EXORCISTA habet officium, circa energuminos. 4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.&./.ar.2.8m./.q̃.4.cº.75. Acolitus. 6. 7. Exorcismus. 3.5. Immundicia.1. Lectoratus.3.4.

1 EXORDIVM orationis rhetoricę, fit propter audientes. Sed fit ad Deum, propter orantes.;4.d.15. q.4.ar.3.q.2.c. Exoriri. Insinuatio.2. Introitus.

2 Exordium debet tria facere. s. reddere auditores beneuolos, dociles, & attentos. 1.prolo.I. principio./.4.d.15.q.4.ar.3.q.2.c./.Trin.co.2./. Anima.prolo.o.

3 Exordium a quatuor captat beneuolentiam. s. a persona iudicis, a persona petentis, a persona aduersarii, & a negocio.4.d.15.q.4.ar.3.q.2.c. Exoriri. Exordium. o. Symbolum.7.11.

1 EXPECTARE dicit protensionem appetitus in aliquid, cum quiete priuante fugaz. 3.d.26.q.1.1.1m./.3m./.3.1m. Aborsus.1.

2 Expectatio est motus spei, propter cognitionem precedentez, respectu auxilii alieni. 12ᵉ.q.40.2.1m./.3.d.26.q.1.1.3m./.3.1m.

3 Expectatio patientię, & longanimitatis, est per participationem spei. 3.d.26.q. 2.2.3m. Accidens.24. Agatha. Beneficium.1.

4 Fides dicitur expectare, quia est origo eius, ostendendo.3.d.26.q.2.ar.3.q.1.3m. Eleemosyna.12. Eucharistia.82. Fructus.3.6.7.18. Fruitio.1. Generatio. 47.Gratia.143. Longe. Longinquum. Oratio.70. Patientia.3. Sors.5. Spes.11.22.56.42.46.56.68. Tacere.3. Tempus.31. Vendere.7. Vsura.107.128.&.147.

Expediens. Cognitio.23. Confirmatio.49. Dispensatio.23. Expedire. Ignis.20. Iudex.9. Licita.o. Periculum.2. Pietas.19. Pręceptum.2. Vendere.16. Votum.9. Vsura. 128.

1 EXPEDIRE dicitur, omne quod est ad consequendum finem, sine impedimento.1ᵉ.Cor.6.lec.2.co.4.6. Apostoli.6. Bonitas.218. Consilium.15. Expediens. Papa.3. Periculum.2. Saluaria.4. Vendere.16. Vnctio.17.35.

1 EXPELLERE./.LICET./. Expulsi de pãtria p̃ partes iniuste, possunt a ciuibus repetere sua, nõ aũt si iuste. quol.12.24.o. Abiicere. Alteratio.10. Appetitus. 13. Charitas.128. Dęmon.116.117.118.&119. Empyreum. Exclusio.o. Exorcismus. 8. 11. 14. Expulsio. Exufflatio. Forma.120.122. Generatio.31. Heresis.25. 27. 29. Hostiarius. Misericordia. 18. Motus.22. Oratio.41. Pœnitentia.97.109.&. Putrefactio.1. Religio.61.105. Repellere. Roma.1.2. Scientia.20. Symbolum.9. Spes.51.

Expensa. Apyrochalia. Bonitas.203. Campsoria.8. Clericus. Decimę.29. Inuidia.14. Liberalitas.1.5.6.8.21. Magnificentia.1.2.3.6.7.9. Prudentia.20. Restitutio.15. Simonia.32. Sumptus. Testis.12. Vsura.71.161.162.163.253. vsus.15.

1 EXPERIENTIA proprie, pertinet ad sensuz tantum: sed large, pertinet etiam ad intellectum, vt in dęmonibus. 1ª.q.54.5.2m./.q. 58.3. 3m./.2. d.7.q. 2.1.4m./. Ma.q.16.1.2m./.7.12m. Adam.32. Amicitia.16. Animal. 56. Audacia. 19. Aureula. 25. Charitas.126.

2 Experimentum nihil aliud esse videtur, nisi accipere aliquid ex multis in memoria retentis, cum aliqua ratiocinatione in particularibus. Met.co.7./. Posteriorum. 2.lec.&.co.2. Continentia.4. Corpus.46. Dęmon.10.18.19.57. Deus.179. Diuinatio.16. Dulcedo.9.

3 Aliquis dicitur experiri dupliciter. s. acquirendo habitum cognitionis ex sensibilibus, quorum proprie est experientia, & applicando habitum rebus. Secundũ conuenit Adę, non autem primum. Sed vtrunq; conuenit nobis.2.d.23.q.2.2.2m./.4.d.1.q.1.ar.2.q.2.c.1m. Eucharistia.225.

4 Immo etiam primum conueniebat Adę.1ª.q.101.1.o./.2.d.20.q.2.2.o.

℟ Duº.592º. R ñº. sicut Duº.1107º.

Exemplum.2. Filiatio.34.&.

5 Experimentum est proprium hominis, & pertinet ad cogitatiuam. Sed participatur paruz a brutis. Met.co.2. Fortitudo.7.45.

6 Experimentum excedit artem in operando, sed econuerso in cognoscendo & obuiando & in ratione sapientię. Met.co.8.9. Inexperientia.

7 Experientia in operabilibus non est potentia, & non solum causat scientiam, sed etiam habitum: quĩ facit operationem faciliorem, propter consuetudinem.12ᵉ.q.40.5.1m.

8 Immo experimentum est experimentalis potentia. Met.lec.1.co.4.7. ℟ R ñº. Dubio.593º.

Intellectus.87. Iuramentum.24.

9 Effectus experientię diuinorum duplex. s. certitudo intellectus, & securitas affectus. Psal.33.co.4. Malus. 7. Matrimonium.90.

10 Qui accipit gratiam, per quandam experientiam dulcedinis nouit se illam habere: quam non experitur ille qui non accipit.12ᵉ.q.112.5.c. Notitia.1.

11 Illa quę sunt per essentiam sui in anima, cognoscuntur experimentali experientia, inq̃tum homo experitur per actus, principia intrinseca, sicut voluntates percipimus volendo, & vitas ab operibus vitę.12ᵉ.q.112.5.1m.

5.1m. Percipere. Prægustatio. Refectio. Scientia.23. Scient.o. Senectus.4.

12 Verbum Abrahę dictum, videlicet, nunc cognoui q; timeas dñm, potest referri ad notitiam experimentalem, quę est per exhibitionem operis. 12e.q.112.5.5m. Sensus.37.c. Spes.33.c. Suspicio.1. Tentare.1.2.10. Timor.49. Tribulatio.11.16.

13 In opere illo quod fecerat Abraham, cognoscere potuit experimentaliter, se Dei timorem habere. Vel potest hoc etiā ad reuelationē referri. 12e.q.112.5.5m. Vendere.18. Virginitas.23. Visio.7.22. Christus. 144. c. Expers. Cognatio.5. Coruus.2. Maria.43. Expetere. Desiderium.o. Gratia.171. Quęrere. Expiabile. Expiatio. Pœnitentia.28.55.

Expiatio. Agnus.4. Expiabile. Festum.4.5.6.7. Ieiunium.31. Immundicia.3. Occidere.6. Pœna.59. Pœnitentia.25.28.103. Pręceptum.137. Sacerdos.11. Sacramentum.59. Sacrificium.10.c. 36. Satisfactio.10. Suffragia.6.11. Vsura.84.

Expiratio. Inspiratio. Respiratio.o. Vox.3. Explere. Complere. Dilatari. Matrimonium.68. Principatus.10. Prophetia.64. Explicabile. Explicare. Fides. C. Explicare. Angelus.72.73.259. Explicabile. Explicitus. Fides.43.44.58.121.c. In.14. Lex.73. Represen tatio.o. Symbolum.2.6.7.8.9. Verbum.43.

Explicitum. Appetitus.22.96. Ars.29. Cathecismus.2. Cornelius.1.3. Diffinitio.29.30. Explicare. Expresse. Exprimere. Fides.43.44.58.60.c.105.121.c. In.14. Lex.73. Preceptū.82. Sapientia.39. Scientia.62. Explorator. Raab.2. Signum.14. Tentare.10.

Expoliari. Denudari. Vsura.242.303.

EXPONERE se periculis qñ sit laudabile, & qñ sit vitiosū, exponitur. quol.1.9.6./.12.4m./.17.1m./.2m./.3m./.quol.8.13.c. Bellū.9. Ciuis.3. Episcopus.24. Expositio. Hieronymus.41. Iudith. Magnanimitas.16. Mors.21.22. Pœnitentia.19. Periculū.5. Plato.2.3. Saluari.18. Seruitus.16. Expositio. Angelus.553.606. Animal.75.c. Annunciatio.7. Arca.3. Blasphemia.24. Concilium.4. Diffinitio.3.36. Docere.o. Doctor.o. Doctrina.13.17. Euangelium.3. Exclusio.2. Explicare. Exponere. Festum.3. Fides.2. Genealogia.2. Gregorius. Hęresis.13. Lectoratus.6.7. Lepra.2. Lex.18. Manifestatio.o. Missa.2. Obliqui.2. Operatio.13. Oratio.98. Ornatus.12.13. Pascha.2. Pœna.31. Pœnitentia.93. Plato.4. Posse.7. Preceptum.75. Predicare.1. Princeps.26. Prophetia.50. Purgatio.4. Sacramentum.47.152. Scriptura.3.6.7.11.18. Sensus.37. c. Symbolum.9. Tempus.29.30. Theologia.2. Expresse. Dęmon.79. Diuinatio. Exprimere. Pactum.o. Quasi. Tanq;. Tentare.1.10. Votum.5.17.44.66. Vsura.1.c.69.70.279.280.281.291. Exprimere. Absoluere.22. Accusatio.9.15. Apertio.o. Adoratio.29. Angelus.559.609. Baptismus.38.43.51.52.53. Beatitudo.129. Cœlum.55. Circuncisio.1.9. Confessio.36. Derisio.3. Dicere.5. Dolus.4. Eucharistia.13.247. Explicare. Explicitum. Expresse. Fieri.11. Fortitudo.43. Hęresis.100. Hieremias.1. Imago.1.c.21.34. Indulgentia.24. Insinuatio.2. Maria.40.41. Matrimoniū.15.16.17.24.c. Nomen.50. Obedientia.4.38. Oratio.90.94. Ordo.63. Prophetia.80. Pudicitia.2. Sacerdos.19. Sacramentum.2.33.37.72.73. Sanguis.1. Sibylla. Signaculum. Similitudo.5.23. Superstitio.1.6. Tentare.1.10. Verbum.57.58. Veritas.8. Votum.5.17.44.66. Vsura.1.c.69.70.279.280.281.291.

1 EXPROBRARE est ingerere improperium in facie, sed oblocutio, est occulta detractio. Psal.43.co.8. Honor.17. Luxuria.7. Verecundia.3. Vituperatio.o. Expulsiua. Appetitus.13. Exclusio.o. Expellere. Exquisitum. Excogitatio. Inquirere.o. Inuestigare.o. Scientia.24. Solertia.o. Extare. Duratio.o. Existere. Votum.29.37.

1 EXTASIS est fieri extra se, fm cognitionem, vel fm appetitum. 12e.q.28.3.c./.22e.q.175.2.1m./. Psal.30.pno./.co.12./.1e. Cor.12.co.3.6. Amor.254.255.c. Prophetia.57. Raptus. M.

Extendere. Affirmatio.5. Agens.98. Angelus.346. Anima.179. Appetitus.70. Assistere.5. Audacia.10. Augmētū.2.15. Charitas.111. Deus.223.236.271.574. Epyichia.7. Exclusio.3. Excōmunicatio.28. Extensio. Extensiue. Fortitudo.57. Frui.12.13. Gloria.20. Indulgentia.7. Lex.92. Liberalitas.17. Lux.9. Magnanimitas.1. Malū.38. Materia.29. Missio.31.32.33. Natura.15. Nomen.11. Oratio.59. Peccatum.36. Potentia.34.57.62. Potestas.12. Preceptū.143. Proportio.6. Protensio. Prouidentia.18. Prudentia.2. Ratio.55. Resurrectio.56. Sanitas.10. Scientia.18.27.85.116. Semen.1. Sensus.12.24. Virtus.38.269. Visio.1. Visus.11. Vsura.21. Christus.105. Extensio. Extendere. Extensiue. Magnanimitas.1. Missio.31.32.33. Nomen.11. Protensio. Scientia.163. Semen.1. Spes.3. Extensiue. Ascendere.18. Beatitudo.86.87. Bonitas.244. Extēdere. Extensio. Fruitio.12.13. Gloria.20. Incarnari.9. Intellectualis.8. Peccatū.234. Potentia.64. Sanctificatio.15. Scientia.11.12.

Exteriora vel extra. Accidens.110. Actio.22. Actus. E. Adoratio.2.4.5. Adulterium.2. Agere.7.14. Ambitio.3. Amicitia.40.41. Amor.18.148.254.c. Angelus.150.253.392.410.555.564.568.609. Anima.109.207.278.308. Animal.33. Apprehēsio.5. Aqua.20. Arca.3. Ars.19. Assimilatio.5. Auaritia.11.12.25. Audacia.15. Auditor.3. Baptismus.50. Beatitudo.27.c.42.50.67.c. Beneficentia.2. Bestialitas.1. Bonitas.59.179.180.183.188.192.212.c.244.c. Caput.4. Causa.90. Cœlū.74. Cerimonia.3. Circulus.4. Circuncisio.1.44. Cognitio.60. Comedere.4. Cōprehendere.3. Conceptio.5.7.9.10. Concubinatus.4. Confessio.1.12. Contemplatio.4.10.23. Contrarium.23. Contritio.3. Conuersio.7. Creatio.11.21. Cultus.12. c. Damnatio.5. Delectatio.89. Dęmon.39.110. Deus.21.172.173.306.321. Difficile.18. Diffinitio.1.26.36. Dolor.4.34. Dolus.4. Duricies.2. Elementum.1. Ens.6. Esse.72.95. Aestimatiua.4. Ethica. Eucharistia.128.143.146.273. Excessus.1. Extasis. Extra. Extrinsecum. Facere.3.4.6. Factibilia. Fallacia.3.7. Falsitas.15. Fama.1. Fœmina.3. Feruor.3. Fides.80.130. Finis.30.114. Fornicatio.4. Fortitudo.1.c. Fortuna.4. Gemitus.2. Generatio.13. Gratia.72.102.125. Hęresis.2. Honestas. Honestū.3. Honor.4.5.6.14.19. Humanitas.1. Humilitas.9.10. Idea.13. Idolatria.2. Hilaritas. Imaginatiua.2. Immūdicia.2. Indiuisibile.1. Induere. Infinitum.26.31. Ingenitum.1. Iniustitia.5.6. Intellectus.116.133.149.174.185.281.c. Intentio.23.24. Interrogare. Ira.49.55. Iustitia.29.c.55. Iustificatio.15. Iustus.1. Laus.21. Lex.10.21.106.128. Liberalitas.9.20. Locus.20. Loqui.5. Luxuria.5.14. Magnanimitas.14.15.21.27. Magnificentia.1. Manifestatio.2. Matrimonium.58. Membrum.3. Merces.2.3. Missio.13. Modestia.2.3.4. Motus.10.49. Natiuitas.1.2. Natura.7. Negatio.7. Obligatio.3. Operatio.1. Oratio.5.12.c. Ordo.39. Ornatus.1.c. Passio.33.38.61.90. Pater.20. Pax.13. Peccatum.29.31.133.161. Pœna.47. Pœnitentia.14.75.83.101.113. Perfectio.61.66.79. Piscina.o. Piscis.4. Possessio.1. Potestas.10. Pręceptum.105. Prędicamentum.2. Processio.3.33. Professio.9. Prophetia.17. Propositio.9. Prouidentia.47. Pulchritudo.7. Raptus.o. Ratio.11. Rectitu-

do.1. Regula.5. Relatio.68.91. Religio.15.16. Restitutio.4. Resurrectio.36. Sabbatum.6. Sacramentum.72. Sacrificium.2.10. Satisfactio.3.27. Scurrilitas.0. Sensualitas.9. Sensus.2.8.18.c. Simonia.6. Simulatio. Somnium.2. Status.6. Superbia.23. Susurratio.2. Tactus.7.16. Timor.21.c. Tribulatio.1. Tristitia.18. Turpitudo.2. Velum.1. Verbum.24.43. Veritas.4.5.14.28. Virtus.31.c.82. 107.c. Visio.7.22. Visus.2.3. Vita.1.48.55.67.81. Vltimus.1. Vnio.4.8. Vnitas.26. Vniuersale.14. Vocatio.3. Voluntarium.8. Voluntas.67.70.81. Vox.4. Vsura.86.266. Christus.53.54.87.103.172. Exterminare. Exclusio.0. Extramittere. Poena.5.

Extersio. Manipulus.2. Mundare.

Aestimare. Angelus.354. Appretiare. Aureola.25. Damnum.4. Delectatio.30.55. Demon.26.44.45. Fides.101. Fiducia.2. Magnanimitas.15. Pretium. Senectus.3. Superbia.6.7.33.34. Virginitas.23. Vsura.91.93.94.148.152.173.174.191.196.c.214.215.220.222.

Extingui. Aqua.14. Equus.2. Ira.60.61. Maria.18.63. Synderesis.11. Tonitruum. Vita.8. Vitium.11.

Extirpatio. Ars.50. Eradicatio. Euellere.

Extollentia. Arrogantia.2. Humilitas.1.5. Iactantia.9. Magnanimitas.13. Superbia.1.34.

Extorquere. Exactio.0. Iudei.35. Meretrix.6.

Extra. Exteriora. Extrinsecum.

Extramittere. Emittere. Visus.2.

Extraneus. Accidens.21. Accusatio.16. Addere.1. Admistio. Adoptio.1. Aduena. Alienum.0. Amor.104. Aristoteles.4. Barbarus.1. Cognitio.71. Contemplatio.6. Delectatio.62. Dialectica.4. Differentia.10. Essentia.11. Eucharistia.102.c.131. Exclusio.6. Hostes. Iudei.3.11. Ordo.46. Passio.3. Pater.21. Peregrinus. Preceptum.106.132.136.139. Processio.7. Prophetia.22. Putrefactio.1. Risibile. Scientia.91. Testamentum.4. Tristitia.3. Vnio.4.

Extraordinarius. Officium.15.

Extremum. Accidens.102. Angelus.231. Bonitas. Calcaneus. Color.1.5. Confessio.74. Continentia.8. Determinatio.2. Elementum.22. Eleemosyna.8. Aequalitas.6. Fimbria. Ieiunium.6.24. Intellectus.172. Macula.7. Magnanimitas.26. Matrimonium.143. Medium.4.7.11.19.22.c. Memoria.10. Necessitas.3.31.33. Reso.26.35.41.45.55.64.65. Restitutio.8. Similitudo.1. Tactus.14. Talus. Virginitas.24. Vltimum.0. Vnctio.0. Vsura.13.195.279.

Extrinsecum. Accidens.96. Actus.E. Affectio.1. Agonia.1. Alteratio.8. Amor.179. Angelus.151.596. Animata. Apud.0. Bonitas.T. Cauere. Causa.56. Coelum.139.143. Circunstantia.1.5.c. Denominatio.7.c. Deuotio.5. Distinctio.16. Diuisio.5. Exteriora. Extra. Facere.3.c. Factibilia. Fides.76.80.87. Finis.114. Forma.35.166. Gratia.102. Homo.34. Humilitas.9. Instans.12. Intellectus.253.281. Ira.32. Liber.30. Locus.2.10. Magnanimitas.15. Mensura.1.2. Natura.19.c. Naturale.4.5. Necessitas.20.c. Nitor.3. Opus.1. Passio.94. Peccatum.132. Poena.18. Per. Preceptum.106. Principium.8.10. Professio.8.9. Religio.95. Vbi.1. Voluntarium.8. Voluntas.77.81. Votum.36. Vsura.193. Vsus.6.

1 EXVFFLATIO in exorcismo, significat expulsionem demonis, cui reditum precludit benedictio. 3ª.q.71.2.c. 4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c. Anthropospatos.

Exulare. Exilium. Syluester.1. Exultatio. Alleluia. Beatus.G. Consecratio. Delectatio.109. Detractio.3. Gaudium.0. Ieiunium.3.32.33. Inuidia.5. Ioannes.4. Ira.38. Letitia. Iubilus. Hymnus. Exustum. Adustio. Combustio. Consecratio.8.

1 EZECHIAS contra blasphemias, humilitate & oratione pugnauit. Isa.37.pn°. Templum.3.

2 Non dixit Ezechias, sibi esse cor perfectum simpliciter, sed quo ad hoc, quod post idola non abijt. Isa.38.co.1.

3 Dies tempore Ezechie reuersus est subito retrorsum in sole. s. per motum eius, decem lineis, quibus secundum motum naturalem computabantur decem hore. Et sic ille dies artificialis habuit vigintiduas horas. s. duplicatas secundum glosam. Si autem successiue, sic iam ascenderat per decem horas, & rediit per decem & iterum per decem venit. Et sic dies ille habuit trigintaduas horas fere triplicatas, secundum Dionysium. Hoc autem factum est, vel in omnibus alijs coelestibus corporibus retro euntibus, vel in sole qui potuit velociorem cursum habuisse, vt ad situm suum simul cum alijs perueniret. Isa.38.co.2. Ezechiel. Gregorius.

FABER. Fabri qui sonitum malleorum consueuerunt audire, non ita mouentur a talibus sonis, sicut alij. 4.d.49.q.2.2.3m. Fabrica. Balliuus. Coelum.128. Medicus.3. Fabrica. Bonitas.202. Faber. Scriptura.16.

1 FABVLA continet verum sensum, & representat aliquid vtile, conueniens ei. 1ª. Thi.4.co.4.fi. Anima.110.

2 Fabula que non potest representare aliquas veritates, est inanis. Que autem non proprie representat, est inepta, vt fabule Talmud. 1ª. Thi.4.co.5. pn°. Titus. lec.4.co.1.fi. Baptismus.52. Idolatria.4. Lex.94.164.165. Maumetus. Poetica.0. Predicator.9. Saraceni. Senectus.5. Theologia.44.

1 FACERE & fieri, important habitudinem cause & effectus, sed mutationem ex consequenti. 1ª.q.45.2.2m. Abraham.28. Absoluere.3.15. Abstractio.14. Acceptio.1.4. Accidens.2.88. Actio.4.18.85.119. Actus.2.c.187. Addere.17. Adiectiuum.1. Adoptio.18. Affectio.3. Agens.12.77.78. Agere.0. Alchimia.1. Alius.3. Ambitio.4. Amicitia.31. Amor.153.166.193.235.256.257.261. Angelus.F. Aia.190.191.223. Appropriatio.15. Aqua. Aranea.2. Argumentum.2.5. Ars.1. Audacia.11. Augmentum.15. Auxilium.5. Baptismus. E. Beatitudo.82.83. Beatus.3. Benedictio.10. Beneficentia.1. Bonitas.50. Campsoria.11. Character.6.c. Charitas. A. E. Chatecismus.8.9. Causa.57.c. Ciminilis. Circunstantia.6.14.16. Color.8.9.11. Compositio.16. Communicatio.6.7. Concupiscentia.6. Confirmatio. E. Conscientia.6.10.11.14.c. Consilium.11.21.23.c. Consuetudo.2.3. Contemptus.2. Contumelia.1.3. Corona.1. Correctio.18. Credere.26. Damnatio.2.8.17.27.48.c. Delectatio.22.24.c. Delictum.1. Demon.43.57.77.78.80.93.c. Densitas.2.

2 Facere, diffundere, influere, & huiusmodi, large possunt importare habitudinem cuiuscunque cause, licet proprie importent tantum operationem cause efficientis. Veri.q.21.1.4m. Desperatio.2. Deus.315.c.340.c.369.c.444.c. Dicere.4.8. Differentia.13.16. Differre.2. Difficile.6. Dionysius.3. Diuisio.6. Docere.11. Dolor.43. Dominium.11. Efficere. Eleemosyna.11.c.26.29. Ens.14.

3 Facere, creare, & gubernare, significant actionem terminatam ad exteriorem effectum, sine cuius existentia, non possunt intelligi. 2.d.12.L.fi. 1.c°. 79.fi. Po². q.3.17.30m. Aequalitas.5.15. Aetas.5. Aeternitas.41. Eucharistia.52.104.238.237.c.

4 Facere dicitur dupliciter.s.large omnis operatio,& proprie,operatio tm̄ ad extra. 22^{e}.q.134.2.c.1^{m}./.2^{m}./.3.d.4.L.fi. Eustratius.2.Excusatio.3.Exorcismus.6.14.Experientia.7.13.Facilitas.2.Factum.o. Falsitas.20.Fama.1. Festum.11. Fides.8.59. 116. Fiducia.8. Fieri.21. Finis.62. Finitum.1. Firmitas. Forma.46.49.77.Fortitudo.60.Furtum.10.Gedeon.1.3.

5 Facere proprie, est artificum, licet qñq; etiam dicatur in naturalibus.Opus.53.7^{m}. Gloria.7.8.Gratia.E. Gula.4.Habitus.57.Helias.6.Heresis.9.11.105. Honestum.3.Iacobus.3.Idea.6.10.30.39.Idem.2. Idoneus.o.Ignis.11.15.20. Ignorantia.E. Imperare.2. Imperfectio.2. Incōstantia.3. Indulgentia.21.22,27. Infidelis.13. Iniustitia.4.7.8.10. Insinuatio.2.

6 Factio est de materia exteriori,sed gñatio, est de substantia generantis.1^{a}.q.41.3.c. Instans.14.20.c̄. Intellectus.278.299.c̄.Intentio.27.Ira.43.49. Iudaizare.Iudei.25.Iuramentum.A. Ius.10.12. Iustitia.A.Iustificatio.27.c̄.Lectoratus.6.Legislator.3. Lex.27.38.Liber.16.29. Liberum.1.29. Ludicra. Ludus.1.7. Lumen.18. Lucia.4. Lux.13.14. 18. Magi.M. Magnanimitas.22.Magnificentia.1.7.8.Mansuetudo.5.Manus.1. Marcus.1. Maria.53. Martyrium.6. Matrimonium.1.c̄.50.c̄.86.Medicina.5.Medicus.1.9. Mercenarius.o. Meretrix. 1.2.6. Meritum. 1.11, 18.c̄.38.40.84. Miraculum.8. c̄.23.33.c̄. Misericordia.25.28.35.44.Missa.2. Missio.3,26.c̄. Musica,1. Natura.4.42.c̄.

7 Facti ad facientem,oportet esse similitudinem,non autem factionis.4.d.8.q.2.ar.1.q.3.1^{m}. Necessitas.18.Negatio.8.Nihil.2.3.Obiectum.9.10.Obstetrix.1. Occidere.9.11.13.Omissio.6.Operatio.o.Oratio.29.64.Ordo.23.37.39.107.Organum.1.

8 Non omne quod facit maius,facit minus,nisi sit ad illud ordinatum: * vel nisi in maiori includatur minus: vel non potest facere quod minus est:si reseruetur minus,vel si minus sit ad defectum. 22^{e}.q.189.9.3^{m}./.4.d.27.q.3.2.2^{m}./.5^{m}./.Po^{a}.q.1.6.8^{m}. Ornatus.9. Papa.3.Pars.10.Passio.74.110. Paulus.19. Pauor. Paupertas.7.Pax.18.19.20.28. Peccatum.156.190.391.405.406. Periculum. 1.3. Persona.35. Pharao. Pignus.1.Preceptum.19.60.64.c̄.199. Predicari.32. Prelatio.10.

9 Quando aliquis hec duo efficaciter facit.s.q̄ per displicentiam peccati,& per affectum ad Deum, se ad gratiam preparat, dicitur facere quod in se est. 4. d.17.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.c.fi. Princeps.11.Promissio.2. Pronomen.1.3.Prouidentia.53.Psalmus.1.2. Punctus.3.4. Resp.11.17. 18.77. 85. Religio.102. Sabbatum.5.c̄.Sacerdos.12.31.Satisfactio.1.3.4. Scientia.70.74.90.129.

10 Quod homo faciat quod in se est requiritur ad meritum in habentibus vsum rationis,non autem in carentibus vsu rationis.22^{e}.q.33.2.1^{m}./.8.3^{m}./.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c./.q̄l.5.2.fi./.q̄l. 6.6.1^{m}. Seraphin.5.Simonia.23.24. Simplicitas.3. Somnus.5.Spes.33.36.c̄.Substantia.19.Suffragia.5.c̄. Superstitio.4.Tentare.1.15.Teneri.o.Testamentum.10.Timor.E.Trahere.2. Vendere.10. Verbum.1.7.57.58. Veritas.55. Vicarius. Virtus.4.6.13. 27.29. 174.233.253.c̄.Visio.22.Visus.7.Viuere.2.3. Vnio.14.c̄. Voluntas.51.c̄.66.Votum.1.10.30.32.41. Vox.6.Vsura.156.211.Vtile.6.8.Vxor.21.Christus.30.61.116.

1 **FACIES** Dei auertitur,non mutatione sui, sed nostri, facto velamine in corde.Psal.26.co.9. Absens. Aduentus.9.Cœlum.55. Claritas.5.14.c̄.Decor.Deus.221.c̄.Exprobratio.11. legitimus.3.Ira,50,Luna,6,Maria,9,Moyses.5.

2 Deus auertit faciem dupliciter.s.ne videat per misericordiam, & ne videatur. Psal.26.co.9./.Psal. 50.co,12. Scriptura.17.

3 Facies Christi,emittebat radios.3^{a}.q.44.3.1^{m}.

1 **FACILITAS**./.Facile dicitur dupliciter.s.per remotionem impedimenti,& per appositionem adiutorij. Secundum est per habitum,non autem primum. Veri.q.24.4.1^{m}./.10^{m}. Actus.10. Aer.12. Affinitas.17. Altare.1.4. Amor.258. Aristoteles.5. Ars.4.5.Beatitudo.126.Bonitas.110.111. Charitas.73. Cholera. Confessio. 71. Confessor.2. Conuersio.11. Credere.30.Deuotio.10.

2 Facilitas ad opera virtutum potest esse ex duobus.s.consuetudine,& certi inhesione ad obiectum. Secundam facit virtus infusa statim a p̄n^{o},non autem primam. 4.d.14.q.2.2.5^{m}. Difficile.o.Dispensatio.20. Dispositio.16.Dñium.12.Duricies.2.Eucharistia.183. Experientia.7.Fallere.2.Fides.23. Finis.46. Gloria.22. Habitus.2.c̄.31.Heresis.35.Iracūdia.2.Iudex.7.Lex.179. Lingua.5. Mathematica.5. Mundus. 20. Nouitij.2. Ordo.40.Preceptum.156.Promptus. Prophetia.40. Publicatio.2.Qualitas.6.Religio.59.106.Ritus. Sapientia.7.Solertia.o.Tactus.11.Testis.7.Tyrannus.2. Turpiloquium. Vapor.4. Verbum.21. Verecundia.2. Vinum.5.Vsura.172.264.265.

FACTIBILIA dicuntur,que procedunt ab agente in exteriorem materiam. Agibilia vero dicuntur actiones immanentes,& perficientes ipsum agens. Veri.q.5.1.c. Agens.5.17.36.c̄.76.c̄. Ars.2.14.Innocentia.21.Magnificentia.8.Vita.47. Factio.Facere.6.7.Idea.30. Factiuum. Actiuum. Ars.7. Constitutio.Constitutiuum. Deus.155. Eucharistia.83.147. Facere.o.Idea.6.30.39.Lux.2.Magnificentia.1.Operatiuum.Representatio.1.

1 **FACTVM** duplex.s.diuinum, & naturale. Primum precedit potentia actiua,& non passiua:nā,non autem tempore,nisi sit nouum:s̄m vero vtraq; potentia precedit,etiam tp̄e.1^{a}.q.74.3.5^{m}./.2.d.1.q.1.2.1^{m}. Absoluere.38. Accusatio.8. Actus.142.168.c̄. Amicitia.2.26. Angelus.20.21.52.358.413. Aīa.160. Aial.10. Assumere.6.Beatus.37.45.Charitas.148.Cœlum.3.122.Cerimonia.3.4.Cōfessio.9.24.44.47.Cōscia.Cōuersio.12.Costa.o.Creatio.37.c̄.46.54.Creatura.22. Desposatio.De^{o}.372.Dies.11.c̄.Diuiatio.15.Electio.33.Elyna.1.2.Encēia.Aeternitas.41.Eucha^{a}.77.105 110.121.Exactio.2.c̄.Facere.o.Facies.1.Falsitas.20. Fictio.1.Fides.130.Fieri.1.3.c̄.Filiatio.23.Finis.11.

2 Fieri & factum esse,dicuntur de Deo,s̄m rationem tm̄, & sine mutatione Dei.1^{a}.q.13.7.2^{m}. Fornicatio.16. Gloria.6. Gratificatio.Gratis.2. Heresis.43. 104.115.127. Homo.19.c̄. Ignorantia.2.6.33. Incarnatio.11.Inquirere.2.Intellectus.273.Inuoluntarium.3. Iocunditas.Ira.29.48.Iustificatio.6.Lex.104. Liber.16.Ludicra.Ludus.1.7.Lux.10.

3 Factum esse, qñq; dicit nouitatem predicationis, sine mutatione facti.1^{a}.q.13.7.2^{m}./.3^{a}.q.16.6.c.2^{m}./.1.d.30.1.1^{m}./.3.d.7.q.2.1.o./.Ro.lec.2.co.4.Manicheus.2.Maria.42. Matrimonium.2.11. Mendacium.12.13. Miraculum.8.44.Misericordia.25.Missio.3.27.c̄. Missio.6.Mulier.1.c̄.Mundus.9.c̄.Notorium.1.Ociosus.1.Operatio.52.53.61.c̄.Ordo.91.Paradisus.5.Petrus.11.28.33.213.Pnīa.75.Periculum.1.Posse.5.9. Po^{a}.14.Preceptū.147.Predestinatio.50.Prelatio.10.Probatio.25.26.Processio.6. Professio.5. Prophetia.34.45.64.Purgatorium.2.Religio.72.85. Remuneratio. Rixa.1.Sacramentum.10.139. Sacrificium.1. Scandalum.1.c̄.Sententia.1.Simulatio. Statua.o. Sudor. Superbia.33.Tentare.1.10.Tempus.29. Testis.4.14.

Veritas.51. Voluntas.51.c. 65. Vsura.32. 44.51.53. 59.76. 89.99. 162. 166.173. 182.192.205.215.278. 283.284.292.294. Christus.21.116.

4 Prospicere facta alio℞ bono animo, vel ad vtilitatem propriam,vt.s.homo ex bonis operibus proximi, prouocetur ad melius: vel ad vtilitatem illius,vt.s.corrigatur siquid ab eo agitur: ẽm regulaȝ charitatis, & ẽm debituȝ officij,est laudabile. Sed q̄ aliqs intendat ad considerandum vitia proximorum ad despiciendum,vel detrahendum,vel saltem inutiliter inquietandum, est vitiosum.22^e^.q.33.2.3^m^./.q.167.2.3^m^.

FACVLTAS est potestas,qua aliquid habetur ad nutum.1^a^.q.83.2.2^m^./.2.d.24.q.1.1. 2^m^./.Veri. q.24.5. 1^m^. Actio.57. Admiratio.6. Ambitio.2. Anima.20. Ars.1. Charitas.40. Consilium.7. Conuersio.12. Damnatio.17. Diffidentia. Eleemosyna.39. Executio. Fiducia.2. Fructus.11. Gratia.33.c. Gratitudo.3. Heresis.141. Idoneus.o. Indulgentia.21. Ingratitudo.6. Iudei.45. Liberum.4.9. Missa.23. Possessio.3. Potestas.o. Predestinatio.15. Princeps.14. Prophetia.20. Spes.51. Virtus.174. Voluntas.54. Vsura. 244.254. 265.284.313. Falco. Herodion.o. Herodius.o.

1 FALLACIA alio nomine locus sophisticus dicitur: quia.s.est causa fallendi,q̄tuȝ est de se: licet aliquis non fallatur per ipsum in actu,nisi ignorantia adueniente. Opus.39.c^o^.1.fi.

2 Loci sophistici siue fallacie distinguuntur penes principia motiua,ex quibus apparet esse firmitas in sophisticis argumentis. Opus.39.c^o^.2.fi.

3 Fallacia duplex.s.fallacia in dictione, & fallacia extra dictionem. Opus.39.c^o^.2.principio.

4 Fallacia consequentis,est arguere ab inferiori ad suum superius negatiue, & exclusiue.3.d.6.q.2.1.7^m^. Adam.29. Auaritia.15.

5 Arguens in secunda figura,ex vtraq; affirmatiua,peccat per fallaciam consequentis. Posterioruȝ.lec.21.co. 2.fi. Consequentia.2.

6 In terminis conuertibilibus, nõ potest esse fallacia consequentis. Posteriorum.lec.21.co.3. Demon.2.77.c. Dolus.o. Fallax. Fallere.o.

7 In demonstratiuis,nulla est fallacia in dictione, nec extra dictionem. Posterio℞.lec.21.co.2.3. Fraus. Furtum.1.c. Mendacium.o. Scientia.117. Fallax. Fallacia.o. Fraus. Dolus. Mendacium.o. Signum.5.

1 FALLERE contingit dupliciter.s.occultando veritatem,dicto vel facto,vel significando falsitatem. Primum licet: non autem secundum:quia etiam hostibus debẽt seruari promissa,fœdera,& fides.22^e^.q.40.3.o./. q.71.3.3^m^. Deceptio. Deus.301.303. Error.o.

2 Homo faciliter fallitur in iudicando, in pertinentibus ad se.22^e^.q.88.2.3^m^. Fallacia.o. Mendacium.o. Prophetia.38.

1 FALSITAS consistit in inequalitate rei, & intellectus. Veri.q.1.10.c. Absolute.3. Accusatio.12.26. 27. Actio.17. Adam.30.

2 Eadem est ratio veri & falsi, sed non ex eodem, quia anima cognoscit verum ex virtute primo℞ principio℞, sed iudicat falsum,ex phantasia.2.d.39.q.2.2.4^m^. Adeps.3. Adulatio.4. Aduocatus.7. Agibile. Angelus.298.313.394.c. Anima.94. Appetitus.18. Beatitudo.31.

3 SVBIECTVM ./. Falsitas non est in sensu,sicut in cognoscente ve℞ & falsum.1^a^.q.17.2.1^m^. Bonitas. 47.108.138. Calumnia.o. Certitudo.13.19.23.

4 Falsitas & veritas,sunt primo in intellectu,in rebus autem, per ordinem ad intellectum solum. 1^a^.q.16.1.2. o./.3.1^m^./.5.6.8.c./.q.17.1.3.o./.4.1^m^./.1. d.19.q.5.1. o./.q̃.1.c^o^.60./.Veri.q.1.2. o./.3.4. c./.Perihermenias. lec.3.o. Cognitio.18.69.70. Contentio.1.

5 Falsitas non est in intellectu,respectu primorum principioruȝ,nec respectu quidditatis,nisi per accidens, respectu duplicis compositionis.1^a^.q.17.3.o./.q. 57.1. 2^m^./. q.58.5.c./.q.85. 6.o./.1.d.19. q.5.1.7^m^./.d.38.3.4^m^./. 2.d.39.q.3.1.o./.q̃.3.c^o^. 108.3^m^./.4^m^./.Veri. q.1. 12. o./.q.15.3.1^m^./.q̃l.3.26.c./.Met.6.lec.4.co.2. 3./.Li^o^. 9.lec.fi.co.3./. Anima.3.lec.11.fi.

6 Veritas & falsitas,maxime sunt in iudicio anime. Veri.q.1.9.10.11.c. Continentia.19. Creatura.17. Cultus.17.19. Demon.44.

7 Veritas & falsitas,vt in cognoscente,sunt tm̃ in intellectu componente & diuidente: sed vt in re vera, sunt etiam in sensu, & in intellectu cognoscente quidditatem.1^a^.q.16.2.o./.q.17.2.o./.3.c./.1.d.19.q. 5.1.6^m^./. 7^m^./.3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c./.q̃.1.c^o^.59./.Veri.q.1.3.9. 11.o./.q.14.1. c./.Met.6.lec. 4.co.2.3. Anima.3.lec. 11.o. Demonstratio.14. Diffinitio.6. Elenchus.

8 Falsitas est in sensu, respectu sensibilium communiuȝ, & respectu sensibilium per accidens,non auteȝ respectu sensibilium proprioruȝ,nisi per accidens.1^a^.q.17.2.o./. 3.c./.q. 57.1. 2^m^./.q. 58.5. c./.q.85. 6.c./.q̃.3. c^o^.108. 3^m^./.Veri.q.1.11. c./.q.15. 3.1^m^./.Met.4. lec.8. co.4. pn^o^./.Lec.10.co.3./. Anima.2.lec.13.co. 1./.Li^o^.3.lec. 6.co.1.fi./.Lec.11.fi./.Perihermenias.lec.3.o.

9 Sensus est verus vel falsus dupliciter.s.respectu rerum, quas iudicat, & respectu intellectus, cui representat dispositionem suam,& alio℞.Veri.q.1.11.c. Enunciabile.2. Enũciatio.7.8. Aestimatio.o. Eucharistia. 246. Excõmunicatio.30. Fallacia.o. Fallere.1. Fama.3.4.

10 Falsitas attribuitur phantasie,qa representat obiectum absens,tanq̃ presens.1^a^.q.17.2.2^m^./.q.54.5.3^m^./.2.d. 39.q.1.1.5^m^./.Veri.q.1.11.c.fi./.Ma.q.7.5.6^m^./.Met. 4.lec.10.pn^o^. Fides.15.28. Furtum.3. Generatio. 86.88.90. Heresis.29.151.

11 Res non dicuntur false,respectu intellectus diuini, sed respectu intellectus nostri. 1^a^.q.17. 1.c.3^m^./.Veri.q.1. 10.o./.Perihermenias.lec.3.co.2. Ignorantia.8. Impersonale. Impugnare.2. Incantatio. Infamia.2. Intellectus.101.102.

12 Res dicitur simpliciter vera vel falsa tm̃ ab intellectu a quo dependet, vt res naturalis a diuino, & artificialis a nostro. 1^a^.q.16. 1.c./.q. 17. 1.o./.Veri.q.1.4.c./.10. o./.Perihermenias.lec.3.o. Iudex.4.5. Iuramentuȝ. 30.31.35.c. Lex.94.164.165.

13 Immo res dicitur vera vel falsa a seipsa. 1^a^. q.17.1. c./.Perihermenias.lec.3.co.2. R ñ^o^.Du^o^.594°.

14 Res naturales,dicuntur false per accidens, & ẽm qd, respectu intellectus nostri dupliciter.s.ẽm rationem significati,& ẽm rationem cause. 1^a^.q.17.1.c./.Veri. q. 1.4.10.c./.Met.5.lec.fi.co.1. Locus.6. Medium.21. Mendacium.1.10.11.16.18. Miraculum.45.c.

15 Res dicitur vera vel falsa,ratiõe vere vel false estimationis,quam nata est facere de se,quo ad ea que exterius apparent in ea. 1^a^.q.17. 1.c./.1.d.19. q.5.1. c.co. 1./.Veri.q.1.10.o./.Met.5.lec.fi.o. Perihermenias.lec. 3.co.2. Mundus.21.22.30. Nomen.38.

16 Res ẽm id quod est,dicitur vera, ẽm id quod non est, dicitur falsa.1^a^.q.17.1.c.1^m^./4.1^m^./.Veri.q.1.10.o. Opinio.1.6.7.8.

17 Malum,simpliciter est in rebus,non autem falsuȝ, sed ẽm quid.1^a^.q.17.1.c./.q.48.2.o./.Veri.q.1.10.9^m^. Pax.13.16.27.28. Peccatum.139.143. Pœna.56. Periurium.3.6. Preceptum.44. Predestinatio.56. Predicare.6. Predicari.32.

18 In Deo nulla est falsitas,sed tantum veritas. 1^a^.q.17. 4.3^m^./.22^e^.q. 171.6.c./.1. d.38.3. 4^m^./.q̃.1.c^o^.61.95. 2^m^./.Veri.q.1.10.c. Prelatio.9.17. Prepositiuus.

Preuaricator.o. Prudentia.22.35.36.45.&. Ratio.17. Relatio.96. Religio.46.

19 Homo dicitur falsus, quia amat falsas opiniones, vel locutiones, non autem quia potest mentiri. 1ª.q.17.1.c./1.d.19.q.5.1.c.

20 Homo dicitur falsus, qui in dictis & factis, ostendit de se, aliud ꝙ sit. Et veritas quę est virtus, consistit in dictis & factis. 1.d.19.q.5.1.c.co.1. Saluari.2. Scia.117. Scriptura.9.10.19. Seducere. Senectus.4. Sensus.44.

21 Peccata dicuntur falsitates vel mendacia. Et opera virtuosa, dicunt̃ veritas vitę. 1ª.q.17.1.c. Solus.8. Sors.5.

22 Falsũ contrariatur vero, & fundatur in vero, sed non in suo ꝓprio. 1ª.q.17.4.0./12ᵉ.q.64.3.3ᵐ./1.d.19.q.5.1.8./Veri.q.1.10.5ᵐ.

23 Inuenitur verum, in quo nulla potest esse apparentia falsitatis.s.dignitates. Et econuerso in oppositis dignitatum. 2.d.25.2.c. Templum.15. Testis.7.&. Tragœdia.3. Vanum. Verbum.22. Verecundia.6. Verum.3. Virtus.20.21.41.55.

24 Falsitas ꝯ diuinam veritatem, dicitur impietas: quia ꝯrariatur religioni, quę nominatur pietas. ꝓ. prolo.6. Vmbra.3. Votum.63. Vsura.209. Christus.18.21.&.

FALSVM testimonium, prohibetur octauo pręcepto decalogi. 22ᵉ.q.122.6.2ᵐ./Opus.4.cº.26.27. Furtum.3. Pœna.56. Preceptũ.41. Testis.8.9.10. Falx. Cete.3

1 FAMA bona, est nobis necessaria propter nos, quia est pręcipuum bonum inter exteriora bona: quia facit idoneum ad officia humana, & pręseruat a peccatis: & propter alios, ne scandalizentur, & malum exemplum sumant ad peccandum. 22ᵉ.q.73.2.3.c./Virt.q.3.2.c. Baptismus.139.140. Beatitudo.40.

2 Immo appetere famam propter se, pertinet ad inanem gloriam: sed appetere propter alios, pertinet ad charitatem: quia non est necessaria propter nos, sed propter alios ꝗl.9.vel.10.q.6.2.c./1ᵉ.Cor.4.co.2.fi./2ᵉ.Cor.6.lec.2.co.3.pnº. R̃ fiº. Dubio.595º. Circuncisio.23.

3 Fama quadrupliciter lęditur directe.s.imponendo falsum, adaugendo peccatum, manifestando occulta, peruertendo intẽtiones. Sed indirecte dupliciter lęditur.s. negando bona alterius, vel malitiose reticendo. 22ᵉ.q.73.1.3ᵐ. Contumelia.1.3. Detractio.o.

4 Fama lęditur tripliciter.s.iuridice, false, & manifestando occulta. Secundo modo & tertio, tenetur quis ad restitutionem, non autem primo modo. 22ᵉ.q.62.2.2ᵐ./q.73.2.0./4.d.15.q.1.ar.5.q.2.1ᵐ. Eucharistia.88. Famosus. Felicitas.7. Gloria.1. Infamia.o. Ordo.97. Passio.117. Perfectio.89.90. Superbia.37. Susurratio.o. Thus.1. Vnctio.4. Vsura.275.

1 FAMES est cõcupiscentia calidi & sicci.i.cibi. Sitis vero est cõcupiscentia humidi & frigidi.i.potus. Anima.1.lec.5.co.3.principio.

2 Fames, sitis, & desiderium in beatis, dicitur per remotionem fastidij. 12ᵉ.q.67.4.3ᵐ. Accidia.12. Appetitᵘ.14. Beatitudo.315.151.&. Comedere.6. Raab.1. Rugitus. Saturitas. Tentare.21.

Famulia. Cõcubinatus.2.3. Eleemosyna.11. Regere.o. Familiaris. Amor.117. Familia. Familiaritas.o.

1 FAMILIARITAS cum peccatoribus, vitari debet ab imperfectis, propter periculum, non autem a perfectis, propter fructum. 22ᵉ.q.25.6.5ᵐ.

2 Familiaritas hominum, parit contemptum, propter imperfectionem eorum. Familiaritas autem Dei, parit reuerentiam, propter excellentiam eius. Io.4.lec.6.co.1.fi. Amicitia.39. Amor.239. Apostoli.9.17. Assiduitas. Conuersatio. Confessio.65.73. Confessor.3.

3 Familiaritas excedit amicitiam in multis. Opus.61.cº.54. Delectatio.29. Dęmon.75.77. Iudas.3. Manichęus.1. Maria.51. Vita.29.&.59. Christus.208. Famosus. Circuncisio.23. Confirmatio.35. Eucharistia.88. Fama.o. Peccatum.247. Publicatio.o. Theodosius.1. Famulatus. Deuotio.2. Obedientia.o. Princeps.18. Seruire.o. Seruitus.o.

1 PHANTASIA duplex.s.determiata.s.eadẽ cũ imaginatiua habens organum determinatum, & indeterminata, existens in qualibet parte animalis, etiam decisa. Sed Auicenna posuit quintam potentiam.s.phantasiam mediam inter ęstimatiuam & imaginatiuam, quę componit & diuidit spẽs imaginalis. 1ª.q.78.4.c.fi./Met.co.4.fi./Anima.2.lec.4.co.1.fi./lec.6.co.1.fi./Liº.3.lec.5.co.1.f./Lec.16.pnº. Apis.2. Dęmon.36.54.66.110. Deus.184. Diana. Falsitas.2.10. Phãtasticum. Forma.172.

2 Phantasia est thesaurus formarũ per sensum acceptarũ, componens & diuidens eas. Et est idem quod imaginatiua. 1ª.q.78.4.c./q.84.6.2ᵐ. Hęresis.8. Imaginatiua.o. Purgatio.2. Ratio.25. Sensus.9. Timor.26.

3 Phantasia & memoria, sunt passiones primi sensitiui, non quidem tanꝗ proprij organi, sed quia oriuntur ab anima mediante primo sensitiuo. 1ª.q.78.4.3ᵐ.

4 Lęso organo phãtasię, impeditur intellectus in sua operatiõe. Anima.3.lec.7.co.5./Lec.13.co.2.fi./Perihermenias.lec.4.co.3.pnº.

5 Omnis defectus in anima est ex phãtasia, vel ex passionibus concupiscibilis & irascibilis. 2.d.7.q.2.1.1ᵐ./d.39.q.1.1.5ᵐ.

6 Dęmon potest immutare phantasiam hominis, & alios sensus corporeos, vt aliter videatur res, ꝙ sit. 1ª.q.111.3.4.0./q.114.4.2ᵐ./22ᵉ.q.10.1.3ᵐ./2.d.8.5.4ᵐ./6ᵐ./Poª.q.6.5.c.fi./Ma.q.16.9.2ᵐ./3ᵐ./11.0.

1 PHANTASMA est similitudo indiuidui, in organo corporeo. 1ª.q.84.7.2ᵐ./q.85.1.3ᵐ. Abstractio.6.7.8.15. Adam.23.&.

2 Aliquod phãtasma per sensum nunꝗ acceptum, potest formari in imaginatione, per operationem virium interiorũ. 1ª.q.12.9.2ᵐ./q.85.2.3ᵐ./22ᵉ.q.172.2.c./2.d.23.q.2.3ᵐ./Veri.q.8.5.c./quol.7.q.2.1.c. Angelus.169.173.177. Anima.149.151.169.184.&. Assumere.42. Cogitatio.8. Cognitio.43. Cõparatio.3. Deᵘ.199. Illuminatio.7. Intellectus.26.27.81.97.131.&.146.147.148.159.164.231.247.255. Mũditia.1. Orõ.20.

3 Intellectus noster abstrahit a phãtasmatibus species intelligibiles inquantum considerat naturas in vniuersali, ꝗstũ intelligit in phantasmatibus: quia nihil potest actu intelligere, nisi conuertendo se ad phantasmata. 1ª.q.85.1.4ᵐ./5.2ᵐ./q.86.1.c.

4 Phantasma ante receptionem speciei, comparatur ad intellectum possibilem, vt obiectum: sed post, comparatur vt instrm vel fundamẽtũ speciei. ꝓ.2.cº.72.co.6.

5 Oppositum videtur dicere. 3.d.31.q.2.4.5ᵐ.

R̃ Duº.596º. R fiº. sicut Duº.752º.

6 Phantasmata non possunt imprimere in intellectum possibilem, virtute sua: sed virtute intellectus agentis, conuertentis se supra phantasmata, resultat species intelligibilis, in intellectu possibili. 1ª.q.85.1.3ᵐ./Veri.q.10.6.c.fi./7ᵐ./8ᵐ.

7 Phantasmata illuminantur ab intellectu agente: quia ex eius virtute redduntur habilia vt ab eis intentiones intelligibiles abstrahantur. 1ª.q.85.1.3ᵐ.

8 In potestate nostra est, per virtutem intellectus agentis, formare phantasmata, accommoda considerationi quam volumus: nisi forte esset impedimentum ex parte organi cuius est. 1ª.q.85.1.4ᵐ./ꝓ.2.cº.72.co.6.7. Tempus.35. Christus.115.142. Phantasticum. Angelus.39. Animal.9. Phantasia.o. Hęresis.8. Miraculum.55. Far. Eucharistia.62. Fari. Fatum.2. Phari.

Farina. Amidum. Animal.81. Eucharistia.55. Panis. 1. Christus.198.
Fas proprie, est lex diuina, sed ius, est lex humana. 22ᵉ. q.57.1.3ᵐ. Fascelli. Vsura.198.199.
FASCINATIO est infectio ab oculis infectis, propter malitiam animę, vel ex Dei permissione, vel cooperante fato occulto vel dęmone. 1ᵃ.q.117.3. 2ᵐ./.ꝓ.3.cᵒ.103./.Poᵃ.q.6.9. 7ᵐ./.Ma.q.16.9.13ᵐ./.Opus. 28.cᵒ.2.co.3./.Gal.3.co.1.
FASTIDIVM non potest esse de visione, quandiu est admiratio.ꝓ.3.cᵒ.62.7ᵐ. Assiduitas. Bonitas.225. Delectatio.29.57.58.59.63. Desiderium.1. Fames.2. Scriptura.11. Stultitia.8. Theologia.2. Fatalis. Fatum.10.
Fatigatio. Delectatio.63. Labor.0. Ludus.2. Peccatum. 301. Perseuerantia.1.4.
FATVE dicere, vel racha, vel irasci, non sunt spēs irę, sed gradus eius. Et est peccatum mortale, quando peccatum interius conceptum ad effectum perducitur, sub ratione vindictę. 12ᵉ.q.46.8.3ᵐ./.22ᵉ.q.158.5.3ᵐ. Amor.168. Fatuitas. Fatuus. Ira.5.17. Religio.20. Stultitia.3.6. Fatuitas. Amens. Fatue. Fatuus. Insipientia.0. Stultitia.3.6.10.

1 FATVM proprie, est dispositio syderum, qua quis est conceptus, vel natus. Sed improprie, est prouidētia Dei: ideo est in rebus. 1ᵃ.q.116.0./.ꝓ.3.cᵒ. 93./.Opus.3.cᵒ. 140./.Opus.38. 0./.Matth.2. co.3. Fascinatio. Finis.116. Heresis.96. Manicheus.3.
2 Fatum dicitur a fari, quasi effatum diuinę prouidentię: vel quia antiqui solebant per illud de futuris effari. 1ᵃ. q.116.1.c.fi./.1.d.39.q. 2.1.5ᵐ./.ꝓ.3. cᵒ.93. pnᵒ./.qdl. 12.5.c./.Opus.3.cᵒ.140.
3 Fatum non est qualitas, nec substantia, sed est relatio multiplex, rōne effectuū, vel causarum secundarum, non aūt respectu Dei. 1ᵃ.q.116.2.3ᵐ./.Opus.28. cᵒ.2.co.1.
4 Ratio gubernatiōis in mēte dei, est ꝓuidētia, sed in causis scdis, est fatum. 1ᵃ.q.116.2.0./.1.d.39.q.2.1.5ᵐ./.ꝓ. 3.cᵒ.93./.Veri.q.5.1.1ᵐ./.qdl.12.5.c./.Opus.3.cᵒ.140.
5 Fatum dicitur tripl̄r.s. mors ex dispositione periodorum: dispositio prouidentię Dei de futuris: & forma vniuersalis ordinis, causata in cœlis, nō dans esse, media inter necessarium & contingens. Opus.28.cᵒ.2.co.1.
6 Fatum non est causa, sed similitudo causę vniuersi ordinis: nec est effectus, nisi vt dispositio in generatis. Opus.28.cᵒ.2.fi./.cᵒ.5.
7 Immo intantum fatum est causa, inq̄tum & ipsę causę secundę. 1ᵃ.q.116.2.2ᵐ. P R ñº. Duº.597º.
8 Non omnia subduntur fato, sed tm̄ effectus causarum secundarum. 1ᵃ.q.116.1.c./.4.0./.Opus.3.cᵒ. 140./.Matth. 2.co.3./.Met.6.lec.3.co.6.7.
9 Fatum respectu causarum secundarum, est mobile: sed respectu causę primę, est immobile, non quidem absolute, sed sub conditione prouidētię. 1ᵃ.q.116.3.0./.Veri. q.5.1.5ᵐ./.qdl.12.5.c./.Opus.28.cᵒ.2.co.1./.cᵒ.3.
10 Fatales deę, sm̄ Platonem sunt tres.s. Clotho colum baiulat: Lachesis trahit: Atropos ocat. Opus.28. cᵒ. 2.principio.
Fatuus. Fatue. Fatuitas. Insipientia.0. Stultitia.0.
Fauces. Onocrotalus.
Fauere. Adiutorium. Adiuuari.0. Auxilium.0. Fauor. Vita.30. Fauor. Abscondere.2. Auaritia.23. Fauere. Munus.3. Negocia. Nicolaus.1. Placere. Vsura.259 272. Fauorabile. Iudex.7. Fautor. Fauere. Fiducia. Vsura.259.272.273.
FAVVS est mel in cera, dulcior alio melle. Et significat delectatiōes occultas, vel vet' testm̄. Psal.18.co.10. Febrile. Febris.0. Morbus. Vinum.7.
1 FEBRIS etinca est intensior alijs, licet calor eius minus sentiatur: quia est infusa membris, quasi cōplexio. 12ᵉ.q.29.3.c./.4.d.49.q.3.2.c. Deformitas. Febrile. Medicina.1.4.
2 Febris tertiana contingit ex abundantia cholere. Ma. q.7.1.c.co.2.fi. Medicus.7. Vinum.7.
FECES omnis creaturę colligentur in inferno, in pœnas damnatorum. 4.d.47.q.2.ar.2.q.3.3ᵐ./.ar.3.q.3.0./. d.50.q.2.ar.3.q.1.c./.q.4.b. 2./.quol.7. vel.8.q.8.1.0.
FOECVNDITAS bonorum operum duplex.s. in se per baptismum, & in alijs, per ordinem sacrum. 3ᵃ.q.69.5. 3ᵐ./.4.d.4.q.2.ar.2.q.4.0. Baptismus.158. Doctrina. 8. Fertile. Fertilitas. Ira. Matrimonium.65. Sanctus. 9.
Fœditas. Fœtor. Putredo. Turpitudo.0. Vxor.20.
FOEDVS./.Christus datus est in fœdus quadruplex.s. in fœdus conseruandę salutis, explendę promissionis, diuinę dilectionis, & cessaturę legis. Isa.42.lec.2.fi. Circuncisio.11. Fallere. Pactum.0. Peccatum.424.
Fel. Excandescentia. Ira.19.
1 FELICITAS contemplatiua, est actus sapientię acquisitę: sed felicitas ciuilis, est actus prudentię. 2.d. 41.q.1.1.c.fi./.3.d.34.q.1.4.c.pnº./.ꝓ.3.cᵒ.44.fi./.Veri.q.14.2.c./.Virt.q.1.5.1ᵐ./.Anima.16.c.co.3. Beatitudo.0. Cognitio.22. Diapsalma.
2 Felicitas vltima, non est in cognitione alicuius creaturę, sed tantum in cognitione Dei. 12ᵉ.q.3.7.0./.22ᵉ.q. 167.1.1ᵐ./.Anima.17.8ᵐ.
3 Cum dicitur ꝙ felicitas non est in habitu, intelligendum est de habitu, de quo non procedit actus. Qui enim est in habitu, & non in actu, similis est dormienti. Opꝫ autem ꝙ actus ille in quo felicitas consistit, ab habitu aliquo progrediatur, sm̄ sniam pħi. Alias operatio non esset delectabilis & perfecta. 12ᵉ.q.3.2.4ᵐ.fi./.4.d.49. q.4.2.3ᵐ./.4ᵐ./.Veri.q.5.9.4ᵐ./.q.10.2.2ᵐ./.Anima 8.c./.Met.12.lec.8.co.1.fi./.Phy.7.lec.6.co.4. Finis. 41.c̄. Fortuna.6. Inebriari. Lex.8.165. Miseria.1. Peccatum.112. Perfectio.10.
4 Vltima felicitas hominis non quidem simpliciter, sed ad quam per sua naturalia potest peruenire, est cognitio substantiarum separatarum, non quidem quidditatiua, sed quid non sunt, per sensibilia. 22ᵉ.q.2. 8.1ᵐ./.q.3. 7.0./.Anima.16.c.fi./.1ᵐ./.17.3ᵐ.
5 Felicitas magna, sed non vltima, est in contemplatione substantiarum separatarum, si perfecte intelligerentur. 1ᵃ.q.64.1.1ᵐ./.q.89.2.3ᵐ.
6 Vltima felicitas hoīs, sm̄ aliquos pħos ponitur in cōtinuatione intellectus pōlis, ad intellectum agentem, in pręsenti vita, vel post mortem, sm̄ alios. 2.d.18.q. 2.2.c. fi./.ꝓ.3.c.42.43./.Veri.q.5.10.c./.q.18.5.8ᵐ./.quol.10. 17.c./.Anima.16.c./.Ethi.lec.14.co.2. Politica.3. Rex.7. Sapientia.21. Virtus.260. Vita.74.83.
7 Felicitas terrena, consistit in quinq;.s. voluptate, diuitijs, potestate, dignitate, & fama. 1ᵃ.q.26.4.c./.12ᵉ.q. 2.0./.ꝓ.1.6.
1 FOEMINA in holocaustis non offerebatur, in veteri testamento, quia est animal imperfectum. 12ᵉ.q.102. 3.9ᵐ. Aquilo. Augmentum.22. Coitus.7.
2 Fœmina non potest esse pnᵐ gñationis actiuum. 3ᵃ.q. 67.4.3ᵐ. Coma.0. Coniunctio.5.c̄. Fornicatio.6. c̄. Gñatio.11.12.45.c̄. Luxuria.20.
3 Generatio fœminę, contingit ex intentione Dei, & naturę vniuersalis: sed respectu naturę particularis, cōtingit ex defectu imaginationis, vel virtutis actiuę, vel materię, vel propter aliquid exterius.s. vēti, loci, temporis, & huiusmodi. Ideo est quid occasionatum & deficiens. 1ᵃ.q.92.1.1ᵐ./.q.99.2. 1ᵐ./.2ᵐ./.2.d. 20. q.2.1.1ᵐ./. 2ᵐ./.3.d.11.1.c./.4.d.36.q.1.1.2ᵐ./.d.44.q.1.ar. 3.0. 3.3ᵐ./.ꝓ.3.cᵒ.94.co.3./.Veri.q.5.9.9ᵐ./.Opus.28.cᵒ.

4.co.2./.1^{e}.Cor.11.co.3. M 23.Matrimoniũ.108. Menstruus.o.Missio.43.Mulier.o.Natura.38.

4 In gemellis,fœmina qñq; viuit , sed mas rarissime viuit: quia materia male terminatur. Opus.28.c^{o}. 4.co. 2. Pœnitentia.98.Plantę.3.Puella.Puer.1.17. Resurrectio.30.Robur.Semen.1.9.c.Sexus.o. Sponsalia.o.Vir.Zelus.2.3.

FOEMINALIA significant continentiam,quę perpetuo indicitur ministris noui testamenti . Non autem ministris veteris testamenti, sed tantum tempore sacrificiorum,quo vtebantur eis.12^{e}.q.102.4.7^{m}.fi./.4.d.24.q. 3.3.1^{m}. Eps.13.Sacerdos.22. Fœmineum.Fœmina.o.Fœmininum.Sexus.7.

1 FOEMININVM genus adaptatur essentię, & proprietatibus: masculinum personis,& neutrum,essentię. 1^{a}.q.31.2.4^{m}./.3^{a}.q.17.1. c./.q.52.3.c./.1.d.9. q.1.1. c./.3.d.6.q.2.1.c./.Vnio.3.c.

2 Immo per masculinum & fœmininum, significatur aliquod suppositum determinatũ,in natura cõmuni. 1^{a}. q.31.2.4^{m}. Rñ^{o}.Du^{o}.598°.

3 Neutrum genus,est informe:.sed masculinuz genus,est formatuz & distinctuz,& similiter fœmininuz.1^{a}.q.31. 2.4^{m}.Fœmina.o.Frigiditas.Masculinuz.Neutrum.1. Sexus.7. Femur.Iacob.8. Fœnerari.Vsura.271. Fœnerator. Fœnerari. Fœnus. Vsura. 107.108. 109. 112.115.117.123.126.133.c.153.307.c. Vsurarius. Fœnus.Vsura.o. Ferculum.Cibus.13. Fere. Anima. 274.Dionysius.5.Liber.14. Paulus.23.30. Petrus.6. Quasi.Vsura.198.276.

Feria.Circunstantia.26.c.Debitum.22.c.Festum.11. 12.Matrimonium.82.Sabbatum.6. Vsura.112.

Feritas. Animal.66.Clementia.1.11.Crudelitas. Mitis.Seueritas.Sęuitia.

1 FERMENTVM significat feruorem charitatis, sicut azima,puritatem.3^{a}.q.74.4.c.3^{m}./.4^{m}./.d.11. q.2.ar. 3.q.3.ar.8./.b.3./.7^{m}./.8^{m}./.ē.4^{m}./.c^{o}.68./.Opus. 1.c^{o}. 62.fi. Eucharistia.70.

2 Fermentum significat charitatez, rõne sui effectus.s.saporis:sed significat corruptionez peccati,ratione suę speciei.3^{a}.q.74.4.c.fi./.3^{m}./.1^{e}.Cor.5.lec.2.o.

3 Fermentũ non offerebatur in sacrificijs,propter corruptionẽ,vel qa forte offerebatẽ idolis.12^{e}.q.102.3.14^{m}.

FEROCITAS nõ placatur muneribus:nec flectitur misericordia:nec miseretur lactẽtibus:nec parcit paruulis.Isa.13.co.3. Animal.64.66.Feritas.Ferox. Seueritas.Sęuitia. Ferox. Animal.64.66.Ferocitas.

Ferre sententiam. Adiectiuuz.7.Confessio.92. Error. 5.Iudęi.7.Iudicium.7.24.Nomen.25. Opprobriuz.3. Portare.Reso.18.Rex.6.Subdiaconus.2.Testis.7.

Ferri. Actus.41. Amor.156. Appetitus.91. Ascendere.6.Baptismus.4.Delectatio.45.Eucharistia.246.Extasis.Finis.52.53.130.Impersonale. Intentio.21.27. Latum.Laus.19.Negatio.7.Passio.81. Peccatuz.66. 397. Portare. Religio.39. Sacrificium.3. Sensus.26. Tendere.Voluntas.7.28.30.42.43.57.

1 FERRVM ignitum,est vnum corpus tñ.s.ferri , habens aliquas proprietates ignis.Triu.15.5^{m}. Duellum.Magnes.o.Plumbum.

2 Non licet in iudicio probare innocentiam, vel crimen, per tactum ferri candentis.22^{e}.q.95.8.3^{m}./.3^{a}.q.80.6. 3^{m}./.3.d.39.q.2.2.3^{m}.

Fertile. Abundantia.o.Fœcunditas. Fertilitas. Plato. 1. Fertilitas.Abundantia.o. Apostoli.37. Assimilatio.5.Fœcunditas.Fertile.Sanguis.15.

1 FERVOR voluntatis non est virtuosus , si nõ sit ratione ordinatus. Et ideo si aliquis ex feruore animi pręoccupet debituz tempus, non erit laudandus.22^{e}.q.106.4.2^{m}.

2 Feruor charitatis cõsistit in hoc,φ actus eius,ex sui vehementia,vsq; ad pmutationez inferioris partis redundet.Veri.q.26.7.7^{m}. Amor.125.176.190.255.258. Apli.10. Agla.1.Charitas.100.115.Cõfirmatio.35. Deuotio.2.13.Eucha^{a}.180.181.269. Fermentum.o.

3 Feruor charitatis dicitur per similitudinem , ẽm φ ad exteriora quodammodo ebulliendo refunditur.4.d.16. q.2.ar.1.2^{m}. Gratiosus.

4 Ex ea parte qua peccatum veniale committitur,feruor charitatis non apparet,sed aliquid pręter charitatez. 4. d.16.q.2.ar.1.2^{m}.

5 Non quilibet feruor charitatis opponitur cuilibet peccato veniali:quia potest esse feruor charitatis q̃tum ad aliqua,& tepiditas q̃tum ad alia.4.d.16.q.2.ar.1.2^{m}. Incarnari.16.Ioannes.13.Ira.51.52. Iustificatio.28. Leuatio.Negligentia.3.9. Oratio.19.48.49.58. Pietas.8.Prõptus. Sagitta.2. Seraphin.2. Christus.213. Zelus.1.7. Festinum. Acceleratum.Citius.Cito. Obedientia.10.Subito.o.

1 FESTVM./.Festa erant tria , in quibus habebant se pręsentare dño.s.pascha,pentecoste,& scenophegia.Opus.60.c^{o}.6.fi.

2 Festum omne veteris testamenti,habet aliquod festum sibi succedens in nouo testamento.12^{e}.q.103.3.4^{m}. Bellum.7.Beneficium.15.18.

3 Ratio,& expositio,& figura omnium festo℞ veteris testamenti.12^{e}.q.102.4.10^{m}./.Col.2.lec.4.co.1.fi.

4 Festa temporalia veteris testamenti,erant octo.s.sabbatum,neomenia,pascha,pentecostes,tuba℞,expiationis,tabernaculo℞,& cœtus. Et vnuz erat continuum.s. iuge sacrificiuz.12^{e}.q.102.4.10^{m}./.Col.2.lec.4.co.1.fi.

5 Festum tubarum,erat prima die septembris,in memoriam liberationis Isaac. Et erat inuitatio ad festum expiationis & figura prędicationis apostolo℞: quoruz festa succedunt ei.12^{e}.q.102.4.10^{m}./.q.103.3.4^{m}. Cœtus.o.Circunstantia.7.8.9.26.27.28.

6 Festum expiationis erat die decima septembris, in memoriaz expiationis peccati,de adoratione vituli ad preces Moysis.12^{e}.q.102.4.10^{m}./.Col.2.lec.4.co.1.fi. Conceptio.41.42.Confessor.4.Debitum.22.c. Dies. 15.c.Encenia.

7 Festa martyrum & confesso℞,succedunt festo expiationis.12^{e}.q.103.3.4^{m}. Eucha^{a}.167.Feria.Ira.39.Iuramentum.33.Maria.24.68.Missa.17.18.21.22.

8 Festum dedicationis ecclesię,est maius festo cuiuscunqz sancti.Io.10.lec.5.co.2.

9 Festum consecrationis ecclesię,fit octo diebus,ad significandum resurrectionem Christi,& membrorum ecclesię.3^{a}.q.83.3.4^{m}.

10 In festis Christi,ministri ecclesię induuntur albis,vel sericis : quia solis innouatis, conuenit canticum nouum, Psal.39.co.1.

11 Peccans in festo,magis facit mystice contra tertiuz pręceptum , q; qui ad literam aliquod opus corporale licitum , facit in eo. 22^{e}.q.122.4. 3^{m}./.3.d.37.ar. 5.q.2. 2^{m}./.Ma.q.2.6.2^{m}./.quol.7.17.c.fi. Negociatio. 1. Neomenia.

12 Oppositum videtur dicere.4.d.32.ar.5.q.2.b./.c. Dubio.599°. Rñ^{o}.sicut Du^{o}.348°.432°.1014°.

13 Festa mundanorum,sunt in epulis,& delitijs corporis: sed festa spiritualium , sunt in dilectione spiritus. Io.7. lec.1.fi. Officium.12.Ordo.88.89. Pascha.o. Penthecoste.Pręceptum.49.c.Prolixitas.Sabbatuz.o. Scenophegia. September. Simonia. 23. Tuba. 1.2. Vnctio.38. Fœtor. Fœditas. Putredo. Putrefactio.o. Vpupa. Fœtus. Aborsus. o. Baptismus.40.c. Conceptio. 2. Menstruus. 2. 3. Occidere.16. Vsura.170.c.

FEVDVM./.Iuspatronatus,non potest per se vendi, nec dari in feudum,sed cum possessione transit. 22^{e}.q. 100.4.3^{m}./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3. 3^{m}./.L.2^{m}. Decimę.10.Fortitudo.52.Latria.6.

Fiat.Amen.2. Fictitium.Chimera.o.Ens.6.Fictio.o.Fingere. Nonens.2.

1 FICTIO est ostendere dicto,vel facto,qđ non est verum, et est speciale peccatum, si hoc intendatur. 3^{a}.q. 69.9.3^{m}./.4.d.4.q.3.ar.2.q.2.1^{m}. Baptismus.28.95. 104.210.211.213.214.215.217.Circuncisio.44. Confessio.41.48. Confirmatio.39. Dęmon.72.č. Derisio. 3. Dissimulatio. Ens.6. Eucharistia.189. 228. Fictitium. Fingere.

2 Fictio consequitur superbiam,quia appetens excellentiam,fingit se fortem,& huiusmodi. 22^{e}.q.162.7.5^{m}./. Ma.q.8.3.10^{m}. Fucatio.

3 Fictio relata ad rem significatam, vt metaphora, non est mendacium,vt patet in figuratiuis locutionibus. 22^{e}. q.110.3.6^{m}./.q.111.1.1^{m}./.3^{a}.q.55.4.1^{m}./.q.76.8.c./. 1.d.16.3. 3^{m}./.2.d. 8.3.1^{m}./.3. d.38.3. 4^{m}./.5^{m}./.4.d. 12.L.fin^{o}./.Potentia.q.6.7.9^{m}./.Isa.5. lec.3.fi./.c^{o}.6. co.1./.Io.fi./.1^{e}.Cor.11.co.2.fi.Humilitas.10.Illusio. Irrisio.Iudęi.25.Mendacium.o. Operatio.51. Ostentatio. Peccatum.369.422. Professio.9. Simulatio. Vnctio.18.

FICVS proficit apostemati,& nocet morbo regio.i.leprę,cui nocent omnia dulcia.Isa. 38.6. Maledicere.4. Religio.20.

Fideiussor.Cautio.Debitor. Securitas. Vsura.100.

1 FIDELIS./.Fidelium vniuersitas, in tres status solet distingui.s.in statum incipientium,proficientium, & perfectorum. 22^{e}.q.224.9.0./.Opus.58.c^{o}.10. Altare.4. Amicitia.16. Appellare.5. Assentire.7.8. Baptismus. 257. Benefacere.2. Bestialitas.1.Character.32.45.Cathecismus.7.Circuncisio.4.Confessio.53.Diaconus.5. Ecclesia.6. Energuminus.3. Euangelium.9. Eucharistia.21.22.23.28.159.229. 246. Excommunicatio.2. Fides.14.46.Fornicatio.17.18.Ostiarius. Ieiunium. 9. Infidelis.1.5.č. Iudęi.45.46. Iuramentum.15.17. Matrimonium.122.č.134.Miles.6.Mulier.18. Pręceptum.53. Princeps.18. Puer.4. Sacramentum.56. Sanctificatio.4. Scientia.161. Templum.10.13. Thurificatio.2.Christus.56.218.

2 Infra terminos fidei vnius,& vnius moris,habitant fideles Christi.Opus.72.fin^{o}.

1 FIDELITAS./.Fidelitatis tria sunt experimenta.s. nouitas,prosperitas,& aduersitas. Opus.61.c^{o}.14. Amor.54.Fidelis.o. Fides.14. Iuramentum.25. Miles 6.Obligari.4. Princeps.18. Reuelatio.4.Votum.38.

Pauci sunt qui fidelitatem diuinam perspicaciter recognoscant.Opus.63.c^{o}.2.co.5.

1 FIDES QVID./.Fides importat assensum intellectus ex electione ad illud quod creditur,cum certitudine. 12^{e}.q.56.3.c./.22^{e}.q.1.4.c./.q. 4.1.c./.q.8.6.2^{m}./.q.171.5.c./.Ro.lec.6.co.3./.He.11. fin^{o}. Apostasia.2.č.

2 Sex diffinitiões fidei exponunt,& reducunt ad eã,quam dat sanctus Paulus, vt ad perfectissimam. 22^{e}.q.4.1. c./.3.d.23.q.2.1.o./.Veri.q.14.2.o./.He.11.lec.1.o.

3 Fides est habitus infusus.4.d.4.q.2.ar.2.q.3. 1^{m}. Assentire.2.3.7.8.Catholica. Confessio.F.Donum. 35.Fallere.1.

4 Immo fides acquiritur,per scientiam theologię.1.prolo.5.c./.3.d.23.q.3.2.1^{m}. Fidelis.o.Fidelitas.o.

R ño. Dubio.600°.

5 Fides formata,est virtus.Non autem informis, nec fides de qua loquitur Aristoteles.12^{e}.q.62.3.2^{m}./.q.65. 4.0./.5.2^{m}./.22^{e}.q.4.5.0./.3.d.23.q. 2.ar.4.q. 1.0./.q. 3.ar.1.q.2.o./.d.34.q.2.ar.1.q.3.c./.d.36.5.c. 2^{m}./.4. d.14.q.1.ar.2.q.2.1^{m}./.4^{m}./.Veri.q.14.3.6.o./.Virt.q. 4.3.8^{m}./.quol.6.6.c./.Ro.lec. 6.co.3. Fiducia.o. Ignorantia.8. Iustitia.22.

6 Fides non est proprie virtus intellectualis, sed theologica.3.d.23.q.2.ar.3.q.3.o./.ar.4.q.1.c./.Veri.q.14.5. 9^{m}./.He.11.principio.

7 Fides est forma virtutum,vt sunt cognoscibiles,charitas vero,vt sunt operatiuę.Virt.q.2.3.11^{m}. Latria. 3.Lex.84.124.

8 Fides non est contra rationes,sed supra rationes, non destruens eam,sed concaptiuans eam,& sic faciens eas abnegari.1.Prolo.3.5^{m}./.3.d.23.q.2.ar.4.q.1.3^{m}./.d. 24.ar.3.q.2.2^{m}./.4. d.10. L.7^{m}./.Veri.q. 14.10.9^{m}./. Opus.72.fin^{o}. Matrimonium.49.

9 Fides dicitur gratia preueniens,non quidem essentialiter,sed causaliter, quia in fide, primo gratia manifestatur.2.d.26.4.4^{m}./.Veri.q.27.2.2^{m}.

10 Fides quę est gratia gratis data,est excellentia, vel constantia fidei, quę est virtus. Sed fides quę est fructus, est delectatio, ratione certitudinis eius. 22^{e}.q.4.5.4^{m}./.q. 8.8.0. Perfectio.70.76.77.Possessor.Pręceptum.F. Sensus 49.Templum.14.Tenebrę.5.

11 Diuersitas opinionum, siqua fuerit extra terminos fidei,teneatur infra terminos eius.Opus.72.fin^{o}. Turtur.5.Virtus.T.

12 Fides est substantia.i.fundamentum totius spiritualis ędificij.3^{a}.q.73.3.3^{m}./.3.d.23. q.2.1.1^{m}./.Veri.q.14. 2.c.1^{m}. Christus.91.č.

13 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.4.7.o./.q. 161.5.2^{m}.

R ño. Dubio.601°.

14 DIVISIO./.Fides dicitur quincupliciter.s.opinio vehemens,omnis certitudo per rationem humanam,fidelitas,conscientia,& fides catholica.3.d.23.L.

15 Fides & opinio duplex,s.vera,& falsa.quol.6.q.4.o. Catholica.Doctrina.17.Heresis.1.6.11.33.35.

16 Fides dicitur sextupliciter.s.habitus formatus, informis actus,obiectum,sacramentum,& quęlibet certitudo de diuinis.12^{e}.q.55. 1.1^{m}./.22^{e}.q. 8.8.o./.3. d.23.L./.4. d.15.q.2.ar.1.q.1.2^{m}./.d.38. q.2.1.1^{m}./.Ephe. 4.lec. 2.co.1.fi.

17 Fides dicitur dupliciter.s.res credita,& habitus. Et hoc dupliciter.s.respectu obiecti formalis, & respectu subiecti. Primo modo & etiam secundo,fides est vna:sed tertio modo sunt plures. 12^{e}.q. 107.1. 1^{m}./.22^{e}. q.1. 6. 2^{m}./.q.4.6.o./.q.5.4.c./.2.d.38.L.fi./.3.d.23.q.2.ar.4. q.2.o./.Veri.q.14.3.c./.Ephe.4.lec.2.fin^{o}.

18 Fides est vna dupliciter.s.ratione vnius obiecti, & qa multos vnit.22^{e}.q.4.6.o./.q.5.4.c./.q.10. 5.1^{m}./.3^{m}./. q.23.5.b./.3.d. 23.q.2.ar.4. q.2.o./.Veri.q. 14.12.o./. Ephe.4.lec.2.co.1.F.

19 Aliquid cadit sub fide dupliciter.s.directe.i.principaliter tradita nobis diuinitus, & indirecte.i.ea,ex quibus negatis,sequitur aliquid contrarium fidei. 1^{a}.q.32.4.c./. 22^{e}.q.1.6.1^{m}./.7.c./.q.2.5.c./.q.8.2.o./.3.6.c./.q.11.2. c./.2.d.12.2.c./.Opus.23.co.1.

20 Ad fidem requiruntur duo.s. ꝙ credibilia proponantur,& assensus.1^{a}.q.111.1.1^{m}./.22^{e}.q.6.1.c.

21 Aliqua pertinent ad fidem dupliciter.s.per se.i.ea per quę ducimur ad beatitudinem,& beati erimus,& per accidens.22^{e}.q.1.6.1^{m}./.7.c./.q.2.5. 7.c./.q.5.7. c./.q.89. 6.c./.3.d.24.ar.2.q.2.c./.ar.3.q.1.c.

22 Gradus fidei triplex.s.transcendere rõnes,determinare credenda,& testificari alijs. Primo deseruit miraculum; scđo autoritas Dei.Tertio sensus.3.d.21.q.2.3.c.

23 Fides dupli: nos adiuuat.s.ad faciliter credendũ, ꝓ duricies,& discrete,ꝓ errores:3.d.23.q.3.2.c./.ar.3.q.2.c.þ d,24.ar,3.q.2.3^{m}./.d.25.q.2.ar.1.q.2.3^{m}./.q.4.3^{m}.

24 Deuiare a recta fide, contingit dupliciter. s. non credẽdo Christo, sicut pagani: vel male eligendo credibilia, sicut heretici. 22e. q. 11. 1. c.

25 OBIECTVM. 123. /. Obiectum fidei, est non visum. 12e. q. 67. 3. c. 1m. /. 22e. q. 1. 4. o. /. 5. c. /. 6. c. 2m. /. q. 8. 1. c. /. 3a. q. 7. 3. c. 3m. /. 4. c. /. 8. 2m. /. 9. 1m. /. q. 9. 3. 1m. /. 3. d. 24. ar. 2. q. 1. o. /. Veri. q. 14. 9. o. /. He. 11. co. 15. Abstinentia. 6. Adulteriũ. 4. Angelus. 523.

26 Nihil est obiectum fidei, nisi sub ratione non apparentis. 22e. q. 1. 4. 5. o. /. q. 4. 1. o. /. 3a. q. 7. 3. o. /. 3. d. 24. 1. o. /. q̃. 1. co. 8. /. Veri. q. 14. 3. 6m. /. 8. 3m. /. 9. o. /. q. 18. 3. c. Charitas. 18. Eucharistia. 189. 246. Generatio. 53. Hereditas. 4. Heresis. 56. 99.

27 Nihil cadit sub fide, nisi a deo reuelatum, & vt habens ordinem ad deum. 1a. q. 1. 3. c. 1m. /. 22e. q. 1. 1. c. 1m. /. q. 2. 2. c. /. q. 17. 2. 2m. /. Virt. q. 2. 13. 6m.

28 Nullum falsum potest subesse fidei. 1a. q. 1. 8. c. fi. /. q. 13. 12. b. /. 22e. q. 1. 3. o. /. q. 4. 5. c. 2m. /. q. 10. 2. 3m. /. 3a. q. 46. 2. 4m. /. 3. d. 24. ar. 1. q. 3. o. /. Potentia. q. 4. 1. c. principio.

29 Idem est obiectum & finis fidei. s. deus: non quidem secundũ eandẽ rationẽ, quia vt veritas prima, est obiectũ: sed vt summa bonitas est finis eius. 3a. q. 7. 4. c. /. 3. d. 23. q. 2. 1. c. 2m. /. 4. d. 49. q. 5. ar. 3. q. 2. 10m. /. He. 11. co. 1. Intellectus. 296. 297. 298.

30 Obiectum fidei duplex. s. quod, & cui. Virt. q. 4. 1. c. Miraculum. 31. 32. Misericordia. 30. Natura. 27. Oratio. 78. Peccatum. 31.

31 Obiectum fidei duplex. s. materiale: & formale. s. veritas prima. 12e. q. 67. 3. 1m. /. 22e. q. 1. 1. o. /. 2. 3. c. /. q. 2. 2. c. /. q. 4. 1. c. /. 2. 3m. /. 6. c. /. q. 5. 1. 3. 4. c. /. q. 7. 1. 3m. /. 3. d. 23. q. 2. ar. 1. c. /. ar. 3. q. 2. c. /. ar. 4. q. 2. c. 1m. /. d. 24. ar. 1. q. 1. o. /. Veri. q. 14. 7. 7m. /. 8. o. /. q. 18. 3. c. /. Virt. q. 4. 1. c. /. Trin. 20. 8m. /. He. 11. co. 1. Preceptum. F. Predicare. 6. Prophetia. 43. 63. Status. 11.

32 Obiectum fidei triplex. s. formale. i. veritas prima materiale. i. que de deo credimus, & accidentale. i. consequẽtia, vt tempus. 3. d. 24. ar. 1. q. 1. o. /. q. 2. 4m. /. 5m. /. Virt. q. 4. 1. c. Temporale. 4. Trinitas. 7. Christianus. Vxor. 10.

33 Fides est quasi habitus theologie, & habet pro obiecto ipsam veritatem primam: & tamen quedam alia ad creaturas pertinentia in articulis fidei continentur: inquantum continent aliquo modo veritatem primã. Trin. 20. 8m.

34 Fides dicit deum esse eternum, trinum, & vnũ. Opus. 72. q. 16.

35 Obiectum fidei, bene & vere potest dici complexum & incomplexum. 22e. q. 1. 2. o. /. 1. d. 41. I. /. Veri. q. 14. 8. 5m. /. 12m. /. 12. c.

36 Immo qui dixerunt, obiectum fidei est incomplexũ, propriam vocem ignorauerunt. 3. d. 24. ar. 1. q. 2. c.
☞ Rñ°. Dubio. 602°.

37 Ratio formalis obiecti, dupliciter capi potest. s. ex parte rei credite, & ex parte credentis. Primo modo obiectum fidei est aliquid incomplexum: secundo aũt mõ, est cõplexũ. 22e. q. 1. 2. o. /. 6. 2m. /. 1. d. 41. I. /. 3. d. 24. ã. 1. q. 2. o. /. q̃. 1. co. 7. /. Veri. q. 14. 8. c. 5m. /. 12m. /. 12. c.

38 Ad fidem pertinent aliqua dupliciter. s. essentialiter. i. que sunt supra rationem humanam, simpliciter: & p accidens. s. respectu alicuius, vt preambula fidei. 1a. q. 2. 2. 1m. /. 22e. q. 1. 5. c. 3m. /. 4m. /. 3. d. 24. ar. 2. q. 2. c. /. ar. 3. q. 1. c.

39 ARTICVLI. 33. 78. /. Articuli fidei sunt sicut principia in doctrina sacra. 1a. q. 1. 6. 3m. /. 7. 8. c. /. 12e. q. 111. 4. c. /. 22e. q. 1. 7. c. /. 1. prolo. 3. 3m. /. 5m. /. Tri. 6. c.

40 Articuli fidei sunt indiuisibiles actu, sed diuisibiles in potentia. 3. d. 25. q. 2. ar. 1. q. 1. 4m. Articulus. o.

41 Articuli fidei distinguuntur secundum specialem rationem, & difficultatem non visi. 22e. q. 1. 6. o. /. 3. d. 25. q. 1. 1. c. /. 2. 6m. /. 1. 2e. Cor. 15. co. 3. pn°.

42 Articuli fidei sunt duodecim, secundum numerũ apostolorũ: sed sunt quatuordecim, quo ad credibilia. 22e. q. 1. 8. o. /. 3. d. 25. q. 1. 2. o. /. Opus. 3. c°. 255. /. Opus. 5. o. /. Opus. 23. co. 2. Auditor. 1. Baptismus. 95. ẽ. 127. 146. 182. Confessio. F. Credere. N.

43 Articuli fidei creuerunt, secundum successionem temporum, & vicinitatem ad Christum, quo ad explicationem, non autem quo ad substantiã. 22e. q. 1. 7. o. /. q. 2. 7. c. /. q. 174. 6. c. /. 3a. q. 61. 3. 2m. /. 3. d. 25. q. 2. ar. 2. q. 1. o. /. 4. d. 1. q. 1. ar. 2. q. 4. b. c. /. q. 2. ar. 1. q. 1. c. /. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 1. c. /. q. 3. 2m. /. 1e. Cor. 15. co. 3. pn°. Deus. 11. Disputatio. 67. Euangelium. 2. Heresis. 5. &. 26. Infidelis. 12.

44 Explicatio eorum duplex. s. secundum substantiam & secundum contenta in eis. 3. d. 25. q. 2. ar. 1. q. 3. o. /. ar. 2. q. 1. 5m. Hypocrisis. 3.

45 Articuli fidei, non dicuntur formati, nec informes. 3. d. 25. q. 1. ar. 1. q. 2. o. Peccatum. 31. Psalmus. 3. Symbolum. 1. 4. ẽ.

46 Articuli fidei, sunt per se noti, habenti lumen fidei. s. cuilibet fideli. 12e. q. 100. 4. 1m. /. 1. prolo. 3. 5m. Synderesis. 8.

47 Ex vno articulo fidei, probatur alius: sicut Paulus argumentatur ad resurrectionem communem, ex resurrectione Christi. 1a. q. 1. 8. c. prin°. /. Virt. q. 1. 9. 1m. /. 1e. Cor. 15. lec. 2. o.

48 Immo theologia non argumentatur ad principia sua probanda que sunt articuli fidei. 1a. q. 1. 5. 2m. / 7. 8. c. /. Opus. 12. q. 16. ☞ Rñ°. Du°. 603°.

49 Non ita intelligitur, quin resurrectio cõis sit articulus fidei, cũ in symbolo apostolorũ ponatur inter articulos fidei: vnde resurrectio probari nõ põt, licet per vnũ articulũ, alius defendi possit apud illum qui vnum concedit, alio negato. Opus. 72. q. 16.

50 Articuli fidei, & si non possint demonstratiue probari: possunt tamen per rationes declarari non esse impossibiles. Opus. 54. co. 1.

51 Articuli fidei, ita sunt beatis per se noti & visi, sicut modo nobis principia demonstrationis. 3. d. 24. ar. 2. q. 1. 2m.

52 Errans in aliquo articulo, non habet veram fidem de aliis. 22e. q. 5. 3. o. /. 4. 1m. /. 3. d. 23. q. 3. ar. 3. q. 2. o. / d. 27. q. 2. ar. 4. q. 4. 1m. /. Veri. q. 14. 10. 10m. /. Virt. q. 2. 13. 6m. /. quol. 6. q. 4. 1. o. Transumptio. Trinitas. 7. 13.

53 Oppositum videtur dicere. 3a. q. 68. 8. 3m.
☞ Rñ°. Dubio. 604°.

54 Papa non potest addere, minuere, vel mutare aliquid de articulis fidei, vel sacramẽtis ecclesie: sed solus Christus. 3a. q. 83. 3. 8m. /. q. 84. 2. o. /. 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 5. c. /. d. 27. q. 3. 3. 2m. /. q̃. 4. c°. 71. /. quol. 4. 13. c. /. quol. 12. 27. 1m.

55 SVBIECTVM. 162. /. Fides est in intellectu subiectiue. 22e. q. 4. 2. o. /. 3. d. 23. q. 2. ar. 3. q. 1. o. /. Veri. q. 14. 3. 10m. /. 4. o. /. 5. c. fi. /. Poa. q. 6. 9. 3m.

56 Fides est principaliter in intellectu speculatiuo: & secũdario in practico. 12e. q. 56. 3. c. /. q. 58. 3. c. /. 22e. q. 4. 2. 3m. /. q. 9. 3. c. /. 3. d. 23. q. 2. ã. 3. q. 2. o. /. Veri. q. 14. 4. o. /. Virt. q. 1. 7. c. /. Ro. 12. lec. 3. co. 3. f. Abraham. 6. Adam. 39.

57 Fides non est in intellectu speculatiuo absolute, sed secundum q̃ subditur imperio voluntatis. Veri. q. 14. 3. 10m. /. 4. c. fi. /. 5. c. fi.

58 Fides est maior in vno homine, q̃ in alio, quo ad certitudinem, deuotionem, confidentiam, & explicationẽ;

non autem quantum ad ration $\bar{e}$ formal $\bar{e}$ obiecti eius. 22^{e}.q.5.4.o./.3.d.25.q.2.ar.2.q.1.o. Angelus. 523.&c. Apostasia.o. Apostoli.15. Area.2.

59 Nato in sylua, deus inspirat fidem: mittendo predicatorem, vel angelum, si facit quod potest. 2.d.28.4.4^{m}./. d.29.q.1.2.4^{m}./.3.d.25.q.2.ar.1.q.1.1^{m}./.2^{m}./.ar.2. q.2.c./.Veri.q.14.11.1^{m}./.2^{m}./.Ro.10.lec.3.co.2. Baptismus.71.123.127.Certitudo.14.15.

60 Quilibet habens vsum liberi arbitrii, tenetur habere fidem explicitam, quantum ad aliquid. 3.d.25.q.2.ar. 1.q.1.o. Circuncisio.17.

61 Minores habent fidem implicitam in fide maiorum. 3.d.25.q.2.ar.1.q.4.o. Conceptio.35.Cornelius.o.Domus.3.

62 Et solum inquantum maiores adherent doctrine diuine. 22^{e}.q.2.6.3^{m}. Gentiles.3.Gloria.15.Heresis.56.Lepte.

63 Non quidem maiorum. s. aliquorum particulariũ hominum, sed in fide ecclesie. Veri.q.14.10.12^{m}. Infidelis.6.7.Iudei.10.45.

64 Genus humanum, tripliciter se habuit ad fidem Christi, secundum tria tempora: scilicet ante legem, sub lege, & sub gratia. 22^{e}.q.174.6.c./.3^{a}.q.68.1.1^{m}./.3.d. 25.q.2.ar.2.q.2.c.

65 Homo in statu innocentie habuisset fidem, de incarnatione Christi. 22^{e}.q.2.7.c./.3^{a}.q.1.3.5^{m}.

66 Immo non oportebat tunc ab aliquo homine haberi fidem de redemptore: quia nondum seruitus erat inducta. 3.d.25.q.2.ar.2.q.2.c. ☞ R n^{o}. Du^{o}.605°. Reuelatio.4.7.8. Scientia.68. Scholaris. Sion.3. Status.3. Testis.3. Virtus.193. Lamina. Limbus.4.

67 Fides antiquorũ, & modernorũ, est eadem spẽ: sed differt numero in diuersis. 12^{e}.q.103.4.c./.q.107.1.2^{m}./. 22^{e}.q.4.6.o./.3^{a}.q.70.1.c./.3.d.23.q.2.ar.4.q.2.o./. d.24.ar.1.q.2.5^{m}./.4.d.1.q.1.ar.2.q.5.c./.d.2.q.2.ã. 1.q.2.2^{m}./.d.27.q.3.ar.1.q.3.c./. Veri.q.14.12.o./. Ro.5.lec.5.fi./.Lec.6.co.2./.2^{e}.Cor.4.lec.4.co.1.fi. Materia.17.25.Matrimonium.121.

68 Fides non est in beatis. 12^{e}.q.67.3.5.o./.22^{e}.q.4.4. 1^{m}./.q.16.2.o./.q.18.2.c./.3^{a}.q.7.3.3^{m}./.3.d.26.q.2. ar.5.q.3.c./.d.31.q.2.ar.1.q.1.3.o./.d.33.q.1.4.1^{m}./. Veri.q.27.5.6^{m}.fi./.Virt.q.5.4.10^{m}.

69 Immo fides per quam beati erimus, potest dici semper manere in beatis. 22^{e}.q.1.6. 1^{m}./.q.2.5.7.c./.q.5.7. c./.q.89.6.c. ☞ R n^{o}. Du^{o}.606°.

70 Angeli & alii beati, habent plenam visionem in verbo, omnium de quibus est fides. 4.d.10.ar.4.q.4.c. Presentia.3. Raptus.16.

71 Fides est in demonibus coacta, non laudabilis, nec donum a gratia. 1^{a}.q.64.2.5^{m}./. 22^{e}.q.5.2.o./.q.18.3. 2^{m}./.3^{a}.q.76.7.c./.3.d.23.q.3.ar.3.q.1.o./.d.26.q.2. ar.5.q.4.2^{m}./.Veri.q.14.9.4^{m}. Religio.44.92. Christus.91.c̃.198.

Immo coactio non potest esse in consensu. 4.d.29. 1.o. ☞ R n^{o}. Du^{o}.607°.

72 CAVSA. 8.9./. Timor dei non potest vniuersaliter precedere fidem: sed suppositis articulis de excellentia dei, de pœnis, & huiusmodi. 22^{e}.q.7.1.1^{m}.

73 Initium fidei non est ex nobis: licet hoc aliquando tenuerit Augustinus. 12^{e}.q.114.5. 1^{m}./.22^{e}.q.6.1.c./. 𝔭.3.c^{o}.152.

74 Heresis Pellagii, ꝙ initium fidei est ex nobis: sed confirmatio fidei est a deo. 22^{e}.q.6.1.c./.𝔭.3.c^{o}.152.fi./. Ro.3.lec.3.co.1.fi.

75 Fides causatur dupliciter. s. quo ad habitũ, a solo deo: & quo ad hoc, quia requiritur ad fidem: ꝙ proponantur credibilia ab angelis, & hominibus. 1^{a}.q.111.1. 6^{m}./.𝔭.3.c^{o}.152.154. Veri.q.27.3.c.12^{m}./. Ro.10. lec.2.fi. Angelus.523. Annulus. Apostoli.15.

76 Fides quo ad proponenda credibilia, necessario est a deo immediate quibusdam, & aliis per angelos & predicatores: sed quo ad assensum intrinsece, est a solo deo: extrinsece vero & insufficienter. s. proponendo, & persuadendo, est etiam ab aliis. 22^{e}.q.6.1.o./.𝔭. 3.c^{o}.154.prin^{o}./.Veri.q.18.3.c./.Op^{o}.1.c^{o}.31./. Eph. 2.lec.3.co.1.fi. Apparere.6. Ascendere.12. Baptismus.95.c̃.164.240.241.

77 Fides habet exemplar in deo, quo ad illud quod perfectionis est in ea, scilicet cognitionem & certitudinem: non autem quo ad imperfectionem: quia ex ea non habet rationem virtutis. 3.d.23.q.2.ar.4.q.1.5^{m}. Confirmatio.31. Correctio.10. Credere.14. Dispensatio.15.

78 Fides acquiritur per scientiam theologie, quo ad determinationem & distinctionem articulorum: nõ autem quo ad habitum. 1.prolo.5.c./.3.d.23.q.3.2.1^{m}./.4.d. 4.q.2.ar.2.q.3.1^{m}. Doctor.1. Fructus.6. Gratia. 151. Heresis.5.c̃. Mulier.18. Obedientia.21.

79 Fides principaliter est ex infusione, per baptismũ: sed quo ad determinationem eius, est ex auditu, per cathecismum. 4.d.4.q.2.ar.2.q.3.1^{m}.

80 Fides causatur ex quatuor. s. ex auditu interiori & exteriori, visu, volũtate, & intellectu. 3.d.23.q.3.2.2^{m}./. Veri.q.18.3.c.

81 Fides informis causatur a deo: cuius est donum, quo ad substantiam: non autem quo ad informitatẽ eius. 22^{e}.q.5.2.2^{m}./.q.6.2.o./.3.d.23.q.3.2.o./.d.34.q.2. ar.2.q.1.b.2.1^{m}./.Veri.q.14.7.c./.Ro.8.lec.3.co.2. Predicare.14.16. Scientia.159.

82 Charitas est forma fidei. Veri.q.14.5.o. Trinitas. 7.13. Virtus.193.c̃. Christus.55.91.c̃.173.

83 Immo fides format a grã. 3.d.23.q.3.ar.1.q.1.3^{m}. ☞ Du^{o}.608°. R n^{o}. sicut Du^{o}.307°.

84 Fides formatur a gratia, mediante charitate. 3.d.23. q.3.ar.1.q.1.3^{m}./.Veri.q.14.5.c.6^{m}.

85 Ad fidem Christi inducunt nos tria, scilicet ratio naturalis, testimonia legis & prophetarũ, & predicatio. Io.4.lec.5.co.1.

86 Ratio naturalis subseruit fidei: sicut naturalis inclinatio voluntatis, subseruit charitati. 1^{a}.q.1.8.2^{m}./.q. 2.2.1^{m}.

87 Fides gignitur, & nutritur per scientiam extrinsece tantum. s. persuadendo. 1^{a}.q.1.2.b./.22^{e}.q.6.1.1^{m}./. 3.d.23.q.3.2.1^{m}./.d.35.l.

88 Fides nostra non habet autoritatem, neque ab angelis, neque ab aliquibus miraculis factis: sed a reuelatione dei patris per filium & spiritum sanctũ: licet etiam angeli, ea que sunt fidei nostre, reuelauerint aliquibus, vt Zacharie, & Marie, & Ioseph, & etiam ad fidei robur, miracula plurima facta sunt. Opus.1.c^{o}.30.

89 Totum enim certissimum est, quod fides habet: ex quacunque enim parte, ad fidem acceditur: omnis intellectus captiuatur in obsequium Christi: nec mirum: cum etiam veritas creata, cogat intellectum sibi assentire. 22^{e}.q.171.5.o./. Opus.72.prin^{o}./.Phy. lec.12.co.1.

90 EFFECTVS./. Effectus fidei, respectu voluntatis, est quadruplex. s. amor, motus in deum, adhesio, & incorporatio. 3.d.23.q.2.ar.2.q.2.5^{m}.

91 Effectus fidei sextuplex. s. vita spiritualis, puritas cordis, iustitia, desponsatio, adoptio, accessus ad deum, & vita eterna. Opus.23.prin^{o}. Accidens.69. Aristoteles.6. Baptismus.E. Beatitudo.63. Charitas.47. 52.58. Circuncisio.1.c̃.41.

92 Fides est necessaria: vt principium spiritualis vite. 22^{e}. q.16.1.1^{m}. Cognitio.31.33.34.35. Cornelius.o.

Damnatio.4.

93 Fides est principiũ vitę contẽplatiuę & actiuę: inquantum ostendit finem vtriusq;.3.d.23.q.2.5.6m. Descendere.8. Dispensatio.19. Donũ.18.21. Euchaa.131.210.246. Expectare.4. Fiducia.1. Generatio.53. Hereditas.4. Lepte. Incarnari.14.

94 Vita spiritualis attribuitur fidei: sicut in qua primo manifestatur. 12e.q.110.3.1m./. Veri.q.14.5.12m./.q.28.1.5m./. Gal.3.co.7./. He.3.lec.3.co.2./. co.10.6. Incorporari.2. Intellectus.198. Iustificatio.2.19.20.c.50. Lex.140. Matrimonium.49.68.c.126.128.c.

95 Vita spiritualis attribuitur fidei formatę: quia primo coniungit deo. Ro.lec.6.co.4. prino./. Gal.3.lec.4.co.3.6.

96 Fides semper manet, inquãtũ est fundamentũ spũalis ędificii.i.rõne cognitionis: nõ aũt rõne ęnigmatis. 12e.q.67.3.2m./.3.d.31.q.2.ar.1.q.1.1m./. Virt.q.4.4.14m. Miraculũ.24.c.31.32.33.40. Obedientia.21. Oratio.16.19.54. Passio.118. Peccatũ.273.424.

97 Puritas cordis, est effectus fidei. 22e.q.7.2.0./.4.d.14.q.2.4.3m./. Veri.q.28.1.6m. Pœnitentia.52.53.401.113.122.

98 Visio beata succedit fidei. 1a.q.12.7.1m./.12e.q.4.3.c./.22e.q.4.2.b./.q.5.1.c./.4.d.10.ar.4.q.4.c./.d.49.q.4.ar.5.q.1.0./. Virt.q.5.2.15m. Perfectio.76. Preceptũ.29. Ratio.42. Rectitudo.5. Rega.3. Sacramentum.34.43.67.103.117.133.134.

99 Fides potest dici semper manere: ratione visionis dei succedentis ei in patria.4.d.1.q.2.ar.5.q.1.1m. Sacrificium.5.

100 Prima coniunctio animę ad deum, est per fidem: ideo per eam quasi desponsatur deo: & in sacra scriptura, per fornicationem, idolatria & infidelitas significatur. 4.d.39.6.2m. Saluari.5.6. Sanctificatio.2. Sanctitas.1.4.5.7. Sanitas.8.

101 Fides vt facit ęstimationẽ de premio, generat spem: de pœnis autem, generat timorem. 22e.q.7.1.2m. Sapientia.39.40.41.

102 Timor seruilis, est effectus fidei informis: timor autem filialis, est effectus fidei formatę. 22e.q.7.1.0. Spes.52.57.76.c.

103 Omnia sacramenta habent efficaciam ex fide.4.d.1.q.2.ar.6.q.2.3m./.d.4.q.3.ar.2.2m./.d.9.L.prino. Sponsalia.8.

104 Per fidem Christi, homo pertinet ad testamentum nouum. 12e.q.106.1.3m./.q.107.1.3m. Subiectio.6.c. Verbum.74.76.

105 Nullus vnq; habuit gratiam spiritus sancti, nisi per fidem Christi, implicitam, vel explicitam, propriam vel alienam. 12e.q.98.2.2m./.q.106.1.3m./.q.107.1.3m./.22e.q.2.7.3m./.3a.q.61.3.c.2m./.q.68.1.1m./.q.73.5.c./.4.d.1.q.2.ar.6.q.1.c./. Veri.q.28.4.7m./.q.29.7.7m./. Ro.lec.4.prino./.co.5.lec.5.co.5./. Gal.3.lec.4.co.2./. Lec.5.co.1.6./. Col.lec.5.co.1.6./. He.11.co.10.6.

106 Per fidem formatam, mundamur a peccatis, virtute passionis Christi. 22e.q.7.2.2m./.3a.q.49.1.5m./.5.1m./.q.52.6.c./.q.68.4.3m. Vnio.7.c. Christus.91.c.200.

107 Sancti patres, dum adhuc hic viuerent, liberati sunt per fidem Christi ab omni peccato, & a reatu pœnę actualium: non autem a reatu peccati originalis. 3a.q.52.5.2m./.7.1m./.8.3m.

108 ACTVS./. Motus fidei, includitur in motu charitatis: & aliarum virtutum. Veri.q.28.4.c. Confessio.F. Credere.o. Domus.3.

109 Omnis actus fidei, gratię coniunctus, est actus fidei formatę. Veri.q.28.8.c. Donum.12.21. Euchaa.131. Expectatio.o.

110 Actus fidei, potest eẽ meritorius, si sit informatus charitate. 22e.q.2.9.0./.3a.q.7.3.2m. Fides.73. Finis.73.84.

111 In fide, scientia, & opinione, sunt duo actus, scilicet assensus, & actualis consideratio: & vterque in fide potest esse meritorius: non autem in scientia & opinione, sed tantum primus. 22e.q.2.9.2m./.10.c. Heresis.28.33.56.99. Idolatria.2. Instructio. Latria.3.8.9.

112 Meritum fidei, consistit in hoc: q; homo ex obedientia dei, assentit illis quę non videt. 3a.q.7.3.2m. Lex.84.124. Martyrium.1.6.c.

113 Fides percipit inuisibilia dei, altiori modo, quo ad multa, q̃ ratio naturalis, ex creaturis in deum procedens. 22e.q.2.3.3m.

114 Fides inclinat, ad resistendum omni contrario suo. 22e.q.1.4.3m./.q.2.3.2m./.3.d.25.q.2.ar.1.q.2.3m./. Veri.q.14.4.3m./.10.10m./.11.3m. Matrimoniũ.121.130. Meritum.85. Miraculum.31.c. Pœnitẽtia.52. Preceptum.116. Raptus.16.

115 Fides dirigit intentionem, respectu vltimi finis supernaturalis: sed lumen naturalis rationis, respectu alicuius boni connaturalis. 22e.q.10.4.2m.

116 Fides dirigit intentionem, sed charitas facit intentionem meritoriam. 2.d.41.q.1.1.0./.3.d.23.q.2.5.b.2.d.25.q.2.ar.1.q.1.2.c./.4.d.6.q.1.ar.3.q.1.5m./. Veri.q.22.13.11m. Rectitudo.5. Simonia.32. Spes.56. Vsura.86.96.97.207.213.

117 Fides & charitas, dirigunt intentionem vniuersaliter in omnibus.2.d.41.q.1.1.0.

118 Directio fidei est prior directione legis, & iustitię.2.d.41.q.1.1.4m.

119 Actus fidei pertinet realiter ad religionem: sed formaliter a religione distinguitur, vtpote aliam rationẽ obiecti considerans. Trin.10.0.

120 Actus fidei informis, manet adueniente charitate: sicut & habitus eius. 3.d.23.q.3.ar.4.q.2.0./. Veri.q.14.7.c.

121 COGNITIO./. Fides cognoscitur per essentiã suã: inquantum essentia eius, cõiungitur intellectui, vt forma intelligibilis: non autem alio mõ. Veri.q.8.3.7m.

122 Fides non est prędicabilis: secundum Chrysostomũ. Opus.1.co.29. Apostoli.15. Arca.2. Articulus.o. Auditor.1. Augustinus.1.

123 Immo formalis ratio obiecti fidei, est veritas prima: per doctrinam ecclesię manifestata. Virt.q.2.13.6m. ☞ Rsio. Duo.609o.

124 Fides non est prędicabilis, secundum Chrysostomũ.i. non est per prędicationem perfecte explicabilis. Opus.1.co.29.

125 Profecerunt homines in fidei cognitione, per temporum successionem. 22e.q.1.7.2m. Baptismus.146.240.241.

126 Explicatio credendorum fit per reuelationem diuinam. 22e.q.2.6.c./. Opus.1.co.29.30. Beatitudo.93.125.148.159.

127 In iis quę ad subtilitatem fidei pertinent: solent heretici fidem simplicium deprauare. 22e.q.2.6.2m. Cerimonia.2.

128 Ea quę sunt fidei, non ignorantur omnino: sed imperfecte cognoscuntur. 1a.q.12.13.3m./.22e.q.1.4.2m./.3m./.5.1m./.1. Prolo.3.5m./.d.2.L.prino./.3.d.24.a.2.q.3.0. Certitudo.14.c. Circisio.1.c.12.41. Cognitio.31.c.37.47. Cornelius.o. Creatura.8. Credere.29. Cultus.1. Deus.176.188.c. Doctor.1. Doctrina.3.17. Disputatio.o. Euchaa.44.80.

129 Ea quę sunt fidei, sunt visa, in cōmuni esse credibilia: non autem in speciali, sed tantum sunt credita. 22^e. q. 1. 4. 2^m. / 3^m. / 5. 1^m. / q. 2. 9. 3^m. / q. 8. 4. 2^m. Exorcismus. 12. Expectare. 4. Fiducia. 3. 6. 7. Glīa. 15. Gratia. 123. Heresis. o. Idolatria. 1.

130 Ad veritatem fidei pertinēt, credulitas cordis, & exterior fidei protestatio per verba vel facta: quia omnia opera virtutum, vt relata in deum, sunt quędam protestationes fidei. 22^e. q. 124. 5. c. Infidelis. 6. 7. 10. Ingratitudo. 11. Instructio.

131 Omnia quę sunt fidei, sunt eodem modo annunciata: ideo ęqualis certitudo, de eis habetur. 3. d. 29. 2. 1^m. Intellectus. 43. 296. 297. 298. Inuestigare. 2. Iudęi. 4. 20. Moriens. Niniuitę. Nobilitas. 8. Oculus. Perfectio. 76. Pietas. 20.

132 Per fidem, intellectus nihil aliud habet: nisi vt paratus sit ad assentiendum iis quę deus credi mandat. Veri. q. 12. 1. 16^m.

133 Fides nostra, principaliter consistit in duobus. s. in vera cognitione dei: & in mysterio incarnationis Christi. 22^e. q. 174. 6. c. fin^o. / Opus. 3. c^o. 2. / c^o. 190. Precepts. 29. 76. c̄. 116. Predicare. 6. 14. Professio. 8. Prophetia. 43. 63. Religio. 8. 44.

134 Ea quę sunt fidei, non contrariantur cognitioni naturali: nec econuerso. 1^a. q. 1. 8. c. fi. / q. 2. 2. 1^m. / q. 32. 1. o. / 3. d. 23. q. 2. ar. 4. q. 1. 3^m. / 4. d. 9. ar. 3. q. 4. 2^m. / d. 10. L. 7^m. / 5̄. 1. c^o. 7. 8. / Ro. 10. co. 4. f. Resurrectio. 41. Reuelatio. 8. 10. c̄.

135 Nulla manifestatio, excludit rationem fidei: nisi qua deus per essentiam videtur. 22^e. q. 5. 1. o. / 3^a. q. 55. 5. 2^m. / 3. d. 20. q. 2. ar. 5. q. 3. c. / d. 24. ar. 3. q. 3. 1^m. Sacramentum. 2. Saluari. 5. 6. Scientia. 106. c̄. 125. 156. 159.

136 Testimonium fidei nostrę habemus ab hostibus, scilicet a Iudęis: & quasi in figura nobis repręsentatur quod credimus: & ideo in suis ritibus tolerantur. 22^e. q. 10. 11. c.

137 Nullus conetur demonstrare ea quę sunt fidei. 1^a. q. 32. 1. c. / q. 46. 2. c. / 2. d. 1. q. 1. 5. c. fi. / 5̄. 1. c^o. 9. / quol. 3. q. 14. 2. c. / Opus. 2. c^o. 2. Symbolum. 1. c̄. Tenebrę. 5. Terra. 4. Testamentum. 4. Transumptio. Turbatio.

138 Rationes sanctorum de fide, non sunt demonstratiuę: sed persuadent, non esse impossibile quod creditur. 1^a. q. 1. 8. c. 1^m. / q. 32. 1. o. / q. 46. 1. 2. c. / 22^e. q. 1. 5. 2^m. / q. 2. 10. 2^m. / 3^a. q. 55. 5. 2^m. / 3. d. 1. q. 1. 2. c. / d. 24. ar. 2. q. 2. o. / 4. d. 10. L. 7^m. / 5̄. 1. c^o. 9. / quol. 3. q. 14. 2. c.

139 Rationes ad ea quę sunt fidei, non minuunt meritum: nisi sint causa assensus. 22^e. q. 2. 10. o. / 3^a. q. 55. 5. 3^m. / 3. d. 24. ar. 3. q. 3. o. / 4. d. 11. L. 2^m. / 5̄. 1. c^o. 8.

140 Apparentia non habent fidem, sed agnitionem secundum Gregorium. 22^e. q. 1. 4. b. / c.

141 Omnes rationes contra fidē, sunt derisibiles: quia non sunt secundum intentionem sacrę scripturę. 1^a. q. 1. 8. c. fi. / 5̄. 1. c^o. 7. fi. / quol. 3. 31. o. / 10. 3. co. 3.

142 COMPARATIO. / Fides est in gratuitis, sicut intellectus principiorum, in naturalibus & acquisitis. 3. d. 26. q. 2. 2. 2^m. Abstinentia. 6. Apostasia. o.

143 Fides compatitur motum dubitationis: non aūt scientia, vel intellectus: quia fides non assentit propter euidentiam obiecti, sed ex imperio voluntatis. 1^a. q. 1. 5. 3^m. / 22^e. q. 4. 8. 1^m. / 3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 3. 2^m. / Veri. q. 10. 12. 15^m. / q. 14. 1. c. fi.

144 Fides est cognitio, & scientia, & visio. Veri. q. 14. 2. 15^m. / 4. c.
Immo est differētia inter fidē, & scientiā. 12^e. q. 67. 3. c. / 22^e. q. 1. 4. c. / 5. 4^m. / q. 2. 1. c. ☞ R fi^o. du^o. 610°.

145 Fides est cognitio, & scientia, & visio, quo ad certitudinem: non autem quo ad euidentiam. Veri. q. 14. 2. 15^m. / 4. c. prin^o.

146 Fides per quam firmantur dicta, includitur in veritate, quo ad obseruantiam promissorum: ideo est pars iustitię: sed veritas est in plus. 22^e. q. 80. 3^m.

147 Fides est nobilior scientia, quo ad obiectū: sed ecōuerso, quo ad modum cognoscendi. 12^e. 67. 3. 1^m.

148 Fides, scientia, & opinio, possunt esse de eodem materialiter simul: nō autem secundum idem, nisi in diuersis. 12^e. q. 67. 3. c. / 22^e. q. 1. 5. o. / q. 2. 4. 2^m. / q. 5. 1. c. fi. / 3. d. 24. ā. 2. q. 2. o. / q. 3. c. / d. 31. q. 2. ar. 1. q. 1. 4^m. / 5̄. 1. c^o. 8. / Veri. q. 14. 9. o.

149 Differentia inter fidem, opinionem, scientiam, dubiū, & nescientiam. 12^e. q. 67. 3. c. / 22^e. q. 1. 4. c. / 5. 4^m. / q. 2. 1. c. / 3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 1. 1. c. / Veri. q. 14. 1. 2. c. / Trin. 9. c. / Ro. lec. 6. co. 3. / He. 11. co. 3. 6. Assentire. 7. 8.

150 In pertinentibus ad fidem, iudicium ecclesię vniuersalis errare non potest: ideo magis standum est sententię papę, quam de fide proferret in iudicio: q̄ opinioni quorumlibet sapientum. quol. 9. c. 6. Beatitudo. 93. 125. 148. 159. Charitas. 49. 58. 59. Demon. 75. c̄. Donum. 18. 21. Finis. 75. 84. Fundamentum. 3. 4. Heresis. 6. 11. 12. 28. 33. 56. 99.

151 Fides est media inter cogitationem duplicem. s. quę inchoat voluntatem ad credendum: & quę tendit ad intelligendum iam credita. 3. d. 23. q. 2. ar. 2. q. 1. 2^m. Ignorantia. 8. Ingratitudo. 11.

152 Fides formata, & informis, non differunt specie. 22^e. q. 4. 4. o. / q. 19. 5. 1^m. / 3. d. 23. q. 3. ar. 1. q. 3. o. / Veri. q. 14. 7. o.

153 Fides formata, est fundamentum spiritualis ędificii: nō autem informis. 12^e. q. 89. 2. 2^m. / 22^e. q. 4. 7. 4^m. / 3^a. q. 68. 4. 2^m. / 10. 3. lec. 3. co. 2. / 1^e. Cor. 3. lec. 2. co. 6. Intellectus. 43. 296. 297. 298. Iustificatio. 20. 33.

154 Oppositū videtur dicere. 22^e. q. 4. 7. o. / q. 161. 5. 2^m. ☞ Du^o. 611°. R fi^o. sicut Du^o. 601°.

155 Fides & prophetia, sunt de eodem materialiter, nō autem formaliter: quia prophetia est de eo vt est temporale, de quo est fides, vt est ęternum. 3. d. 24. ar. 1. q. 1. 3^m. / ar. 2. q. 1. 5^m. Latria. 3. 9. Meritum. 85. Obedientia. 21. Peccatum. 424. 432. Pœnitentia. 24. 52. 53. 122. Perfectio. 76. Pietas. 20. Pręceptum. 29. 76. c̄. 116.

156 Nulla est vera virtus sine fide. 12^e. q. 63. 2. 1^m. / 22^e. q. 4. 7. c. fi. / q. 151. 1. 3^m. / 4. d. 39. 2. 4^m. / 10. 3. lc. 3. co. 3. fi. / Ro. 14. fi.

157 Fides informis adueniente charitate, fit fides formata, manens eadem numero. 22^e. q. 4. 4. o. / 3. d. 23. q. 3. 4. o. / d. 34. q. 2. ar. 3. q. 1. 1^m. / 4. d. 17. q. 2. ar. 1. q. 3. c. / Veri. q. 14. 7. o. / Ro. lec. 6. co. 3. f. Prophetia. 43. 63.

158 Fides est nobilior virtutibus moralibus, ratione obiecti: sed econuerso, ratione modi. 3^a. q. 7. 3. 1^m. / 3. d. 33. q. 1. 4. 1^m.

159 Fides est prima omniū virtutū per se: sed per accidēs, est posterior fortitudine & humilitate. 12^e. q. 62. 4. o. / 22^e. q. 4. 7. o. / q. 162. 7. 3^m. / 2. d. 5. q. 1. 3. 5^m. / 3. d. 23. q. 2. 5. o. / d. 26. q. 2. ar. 3. q. 1. c. / Veri. q. 14. 2. c. co. 2. fin^o. 1^m. / 2^m. / 3. 4^m. Rō. 42. Sapiētia. 39. 40. 41. Sciētia. 68. 106. c̄. 125. 156. 159. Spes. 52. 57. 76. c̄.

160 Fides est nobilior prudentia, quę tamen magis repugnat peccato procedēti ex peruersitate appetitus. 22^e. q. 47. 13. 2^m.

161 Infidelitas opponitur fidei etiam informi. 3. d. 23. q. 3.

ar.1.q.2.3m./.d.34.q.2.ar.3.q.1.1m./. Veri.q.14.6.2m. Virtus.192.č.

161 Quicunq; nó est firmus in fide: quantum in se est, derogat glorię dei, quantum ad causalitatem, vel potentiam eius. Ro.4.lec.3.co.5.

1 FIDUCIA dicitur a fide, & est spes futuri auxilii, concepta ex dictis aliorum: vel ex iis quę sunt in se, vel in alio.22ᵉ.q.129.6.o. Beatus.54. Concupiscibilis.6. Confidere. Fides.10.58. Fortitudo.34.35.59.

2 Fiducia seu confidentia, dicit motum irascibilis inestimatum non excedere facultatē: & circa bona est spes: sed circa mala est audacia.3.d.26.q.1.3.5m. Humilitas.11.22.24.32. Oratio.19.23.

3 Fiducia importat spem ad magna: vel pertinet ad fidei certitudinem.22ᵉ.q.4.5.4m. Securitas.o.

4 Fiducia non est virtus proprie, sed conditio eius: ideo est pars integralis fortitudinis: non autem potentialis.22ᵉ.q.129.6.3m.

5 Fiducia importat robur spei: sed securitas importat perfectam quietem a timore, 22ᵉ.q.129.6.c. 2m./.3m./.7.c.

6 Spes quandoque est cum timore, non autem fiducia: quia est firma spes. He.lec.3.fi. Tentare.17. Virilitas.

7 Spes dicitur fiducia: quia causatur ex ea, sicut motus appetitus causatur ex cognitione.12ᵉ.q.40.2.2m.

8 Spes vt est virtus theologica: facit confidere in deo: sed fiducia facit confidere in se: tamen sub deo. 22ᵉ.q.128.2m.

9 Fiducia est idem quod magnanimitas.22ᵉ.q.128.c./.3.d.33.q.3.ar.3.q.1.c.

10 Fiducia est cómunium bonorum: magnanimitas autem magnorum.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.4.c.

11 Fiducia principaliter pertinet ad magnanimitatem: & ex consequenti ad fortitudinem: sed securitas econuerso.22ᵉ.q.129.6.7.o.

12 Fiducia circa idem opponitur desperationi, timori autem, secundum contrarietatem obiectorum. 22ᵉ.q.129.6.2m.

1 FIERI dicitur dupliciter. s. terminatio motus: & ipse motus: primo modo, fieri & factum esse, sunt simul, nec differunt, nisi secundum rationem: sed secundo modo differunt realiter: & fieri prius est tempore, q; factum esse in permanentibus, non autē in successiuis. 1ᵃ.q.45.2. 3m./.q.46.3.2m./.3ᵃ.q.33.3.1m./.2m./.q.75.7.2m./.q.78.2.c./.2.d.1.q.1.2.3m./.3.d.3.q. .2. 5m./.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.4m./.d.17.q.1. ar.5.q.3. 3m./.⁊.4. cº.11.fi./. Veri.q.28.9.10m./. Poᵃ.q.3.1.11m./. Ma.q.7.2.7m./.quol.7.vel.11.q.4.2.4m./.q.11.2.c./.quol.8. vl.9.q.4.3.c./.q.8.2.c. Abscondere.4. Absoluere.36. Abstinentia.7. Accidens.29.67. Accusatio.2.7.15.20. Actio.62.122.124.

2 Fieri ex alio contingit dupliciter. s. ex contrario, & ex negato vel priuato. 2.d.5.q.2.1. 4m./.3.d.3.q.5.3.3m. Actus.98.139.140. Addere.16. Adiurare.2. Adoptio.9. Adoratio.2. Aer.12. Agens.5.17. Amor.194.235.

3 Aliquid non posse fieri, contingit dupliciter. s. quia repugnat, inquantum factum, vel inquantum hoc factum.quol.8.vel.9.1.c. Anima.4.70.112.138.158.303. Apparere.3. Applicatio.o. Appropriatio.3. Ars.22. Assumere.6. Attritio.2.

4 Ex opposito fit aliquid per accidens. s. ratione subiecti, si li, ex, nominat causam: per se autem fit aliquid, si li, ex, nominat ordinem tantum. Poᵃ.q.3.1.16m. Baptismus.37.59.č. Beatus.o. Beneficium.21. Bestialitas.2. Bibere. Bigamia.5.č. Blasphemia.14.

5 Fieri in aliqua mensura loci vel temporis, contingit dupliciter. s. presupposita ea, vt in quolibet particulari effectu: vel simul producta, vt mundus. 1ᵃ.q.46.3.1m./.quol.5. vel.10.1.c. Bonitas.50.186. Campsoria.2.9. Canis.1. Cathecismus.3. Causa.85. Cœlum.84.101. Cœtus.1. Cibus.4. Circuncisio.1. Constitutio. Consumere. Conuersio.11. Dies.3. Dispensatio.4. Dispositio.4.

6 Fieri conuenit deo.1.d.30.1.1m./.3.d.7.q.2.1.1m. Educi.1. Ens.26. Erubescentia. Esse.24.25.26. Eucharistia.40.

7 Oppositū videtur dicere.1ᵃ.q.41.3.c./.1.d.29.1.3m./.3.d.11.1.3m. ℞ R ñº. Duº.612º. Extasis. Factum.o. Fornicatio.1.19. Fractio.2. Fucatio. Fulmen. Generatio. E. Gratia.47.č. Habitus.31. Homo.19.23.24. Idea.1.30.31.39. Immunditia.2. Instans.29.31. Iustificatio.6. Laus.18. Miraculum.10.č.30.35.40. Peccatum.123.240. Pollutio.4. Predicamentum.4. Presumptio.13. Priuatio.10.11.

8 DIFFERENTIA./. Fieri dicitur per adeptionem: mutari vero, per remotionem: ideo fieri cōuenit deo, non autem mutari: quia nihil remouetur ab eo, sed aliquid aduenit ei secundum rationem.1.d.30.1.1m./.3.d.7.q.2.1.1m. Amidum. Causa.19.35.85. Creatio.3.17.20.21.38.č. Deus.19.

9 De ratione mutationis est habere se aliter nunc, q; prius: non autem de ratione ipsius fieri. 1ᵃ.q.45.2.2m. Diuisio.8.17. Enunciatio.1.2. Esse.25.26.41.44.53. Forma.52.59.103.č.135.148.153. Humilitas.26.

10 Conuerti, dicit tantum ordinem terminorum: sed fieri & mutari, addit vnitatem subiecti.3ᵃ.q.75.8.c./.4.d.11.q.1.ar.4.q.1.c./.q.2.2m.

11 Cum dicitur hoc fit hoc: exprimitur identitas subiecti: sed cum dicitur, ex hoc fit hoc: exprimitur tantum ordo terminorum. 3ᵃ.q.75.8.c./.4.d.11.q.1.ar.4.q.2.3.c./. Met.7.lec.6.fi. Alteratio.4.7. Amidū. Angelus.56. 249.278. 338.358. 388.432. 442.451. 471.564. Apparere.3.4.11. Ars.22.32. Auxilium.6. Baptismus.37.49.č. Bibere. Campsoria.2.6.9.12. Cantus.2.4. Charitas.82.86.154. Causa.19.35.85. Cinis.3. Cognitio.57.65. Color.8. Comparatio.1. Compositio.9. Communicatio.6.7.8. Conceptio.1.41.42. Confessio.24.25.55.63.65.č. Cōfirmatio.27.41. Consequentia.2. Contemplatio.22. Contumelia.1. Corona.2. Corpus.42.47. Correctio.10.

12 Tunc res dicuntur fieri: quando innotescunt.3ᵃ.q.13.2.1m./.⁊.4.cº.8.co.3./.1ᵉ. Cor.15.lec.3.prinº./. Phil.2.lec.3.co.2.prinº. Corruptibile.3. Creatio. F. Creatura.6.34. Culpa.6. Damnatio.10. Debitū.12. Delectatio.33. Demon.74.100.101.108.113. Denominatio.1.4.7. Denūciatio.1. Determinatio.1. Deus.19.20.293.311.387.402. Dicere.6. Dies.3.19.23.č. Differre.2. Dimensio.8. Dispensatio.4.6.7.12. Dispositio.17.20. Diuisio.8.17. Dolus.3.

13 In scriptura dicuntur aliqua tunc fieri: quando innotescunt.1ᵉ. Cor.15.lec.3.co.3.prinº./. Phil.2.lec.3.co.2.prinº. Dominium.12. Educi.o. Effici. Electio.31.34. Eleemosyna.14.39. Embrio.3. Ens.26. Enunciatio.1.2. Episcopus.12.20. Erubescētia. Eructatio.2. Esse.25.26.41 44.53. Eucharistia.40.77.79.103.110.115.116.278. Excecatio.3.

14 In permanentibus, ad fieri sequitur non esse: non autem in successiuis. Veri.q.28.9.10m./. Perihermᵉ.lec.11.fi. Exemplar.1. Exilium. Exorcismus.2.5.6.9. Exordium.1. Factum.o. Festū.9. Fides.126.141.157. Filiatio.37. Finis.78.81. Forma. F. Generatio.2.5. Grādo. Gratia.48. Gratiarumactio.4. Gratus.1.

Habilitas.2. Habitus.31. Idem.9. Ieiunium.16.19.32.35.43.45. Ignis.11. Illuminatio.3.9. Imago.42. Impeccabilis.1.

15 Quod fit, non est, eo modo quo fit.4.d.10.ar.2.q.2.2m./.ꝑ.2.cº.17.fi./.ql.7.9.4m. Imperare.15. Imperator.8. Incarcerare. Indiuiduum.29. Indulgentia.21. Infinitum.25.31. Ingratitudo.12. Iniustitia.6. Innouatio. Instans.29. Intellectus. 81.124. 125. 144.172.261. Intensio.2. Interpretatio.3. Inuoluntarium.2. Ioannes.9.

16 Illud qđ fit, est: si fieri sumatur pro termino motus: nõ autem pro motu.1ª.q.45.2.3m./.d.1.q.1.2.3m./.3.d.3.q.5.2.5m./.quol.7.9.4m. Ira.51. Iris.4. Iudaizare. Iudęi.10. Iudicium.77.82. Iuge. Iuramentũ.2.16.22. Iustitia.21. Iustificatio.6.7. Laus.18. Legitimatio.1. Liber.16.29. Ludus.1. Lumen.6.13. Luna.7. Magnanimitas.12. Magnificẽtia.1.7. Maledicere.1. Maleficium.1. Manifestatio.1. Manus.3. Marcus.1. Matrimonium.43.58. Membrum.12.

17 * Omne qđ fit, fit necessario ex incõtingẽti *, qa.s.nõ ꝯtingit ea simul inesse, nõ aũt ex ꝯrio, nisi fiat generatiõe & alteratiõe.3.d.3.q.5.3.3m./. Poª.q.3.1.15m./.2.c. Mercenarius.1. Merces.1. Meritũ.10.33.59. Metaphora.5. Militia.1. Minister.8. Miraculose. Miraculum.1.9.c̃. Missa.2. Missio.27.c̃. Mistio.3. Moritũs. Mors.36. Mortuº.0. Mos.3. Motus.34.35. Mutatio.11. Mutilatio. Mutuum.4. Natiuitas.1.4. Natura.12. Naturale.19.21.

18 Ex multis non põe fieri vnum, nisi habeant eandem rationem quantitatis. Ma.q.7.3.c.fi. Negociatio.2. Nihil.0. Nomen.3. Notorium.0. Obediẽtia.11.24. Oblatio.1.7. Obligatio.3.5. Obseruatio. Occidere.1.12. Omissio.14. Operatio.10.32. Oratio.17.37.39.46.47.49.c̃. Ordo.41.74.c̃. Ornatus.8. Pars.8. Pascha.2. Passio.105.

19 Plura non possunt fieri vnum simpliciter, nisi sit ibi aliquid actu, & aliquid potentia.ꝑ.1.cº.18. Pausatio. Peccatum.43.175. Pœna.27.38. Pœnitentia.103. Pietas.1. Pythagoras.7. Pollutio.4. Potẽtia.22.27.59. Preceptum. 18.64. Prędestinatio.1. Prędicamentum.4. Prędicare.13. Prędicator.5. Pręscriptio. Pręsumptio.13. Principium.20. Putrefactio.0. Qualitas.7. Ratio.13. Sacerdos.29. Scientia.85.86. Scriptura.20.

20 Copulatum in fieri, verificatur pro vna parte: sed in esse, pro vtraq; tantum.1.d.15.q.3.1.c. Simonia.8. Synagoga. Sors.1. Summum.4. Temeritas.1. Templum.2. Tempus.21. Tenebrę.4. Terręmotus.3. Testamentum.9. Tyrannus.9. Tonitruum. Vendere.10. Vindicatio.6. Virtus.37. Vnctio.37. Vnio.0. Vnitas.10.11. Voluntas.21.

21 Copulatum in fieri, põt verificari de faciente pro vna parte: sed de facto, pro vtraq; tantũ, nisi altera diminuat.1.d.15.q.3.1.c. Votũ.4. Vsura.7.c̃. Vsus.17. Figere. Fixum. Intellectus.121. Peccatum. 370.396.422.

1 FIGVRA dicitur tripliciter.s. qualitas resultans, ex terminatione quantitatis, imago, & omne signum.3.d.16.q.2.1.1m.

2 Forma dicitur, quę dat esse specificum artificiato, figura vero, dat terminationem quanti: tamen sunt idẽ, vel ꝓpinquę.ꝑ.3.cº.105.fi./.Phy.7.lec.5.co.1.fi./.co.2.fi. Aer.7. Angelus.88.141.399. Animal.81.

3 Figura est forma quanti.1ª.q.7.1.2m./.3.c./.4.d.10.ar.3.q.1.c. Antichristus.5. Antonomasia.1.

4 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ.q.96.2.2m./.ꝑ.3.cº.105.5m. R ſõº. Duº.613º. Anthromorphitę.

5 Figura est forma quanti, inquantum huiusmodi.1ª.q.7.1.2m./.3.c./.4.d.10.ar.3.q.1.c. Anthropospatos. Area.3. Artificiale.0. Augmentum.17. Baptismus.12.155.162.186.248. Bonitas.229. Character.46. Cœlum.22.23.

6 Figura proprie, est tantum in corporeis.3ª.q.63.2.1m. Ceremonia.2.6. Cete.3. Cœtus.1. Cibus.7. Cilicium.

7 Figura nullius actionis vel passionis est principium.22ᵉ.q.96.2.2m./.ꝑ.3.cº.105.5m. Circuncisio.1.c̃.12.42.

8 Identitas figurę, est quasi certum signum identitatis specificę.2.d.16.1.c./.He.lec.2.co.1.fi./.Phy.7.lc.5.co.2.fi. Circũscribi. Conceptio.24. Confessio.21.28. Confirmatio.44.c̃. Consecratio.9.18.19.

9 Identitas specifica, non sumitur ex identitate figurę: sed ex generatione similis in specie.3ª.q.74.3.2m./.4.d.11.q.2.ar.2.q.1.3m. Corpus.48.61.63. Decimę.2.4.5. Dęmon.37.38.56.102.103. Deus.203.

10 Omne corpus cęleste, est figurę sphęricę.2.d.14.L.4.Ce.2.lec.5.6. Dies.18. Diuisio.19. Doctrina.1. Eucharistia.11.c̃.130.138.275. Fallacia.5. Festum.2.c̃. Fictio.3. Fides.136. Forma.66. Generatio.37.c̃. Grando. Honestas. Idea.45. Iepte. Ignis.4. Imaginatio.1. Imago.4.c̃. Immolari. In.15. Infinitum.9. Iudęi.8. Iuge.

11 Ad aliquid significandum spiritualiter, inducuntur sensibiles figurę in sacra scriptura secundum Dionysium: & ille erit literalis sensus sicut in locutionibus metaphoricis, non illud quod significatur per verba, sed quod loquens per verba vult significare. Isa.6. principio. Iustificatio.47. Lepra.2. Lex.96.104.116.117.123.136. Liber.1. Litera.4. Maria.F. Mendacium.17.c̃. Mundus.8. Musica.2. Natiuitas.29. Numerus.7.9. Oblatio.17.

12 Omnes figurę veteris testamẽti, implete sunt in Christo.4.d.43.ar.3.q.2.3m. Organum.4.5. Ornatus.12.13. Ouis.2. Peccatum.420. Pœnitẽtia.55.58.97. Pręceptum.119.c̃. Prohibitio.6. Pulchritudo.13.

13 Diuersę figurę legales in templo, fuerunt institutę, ad significandum Christum, propter imperfectionem eorum.12ᵉ.q.102.4.6m.co.3. Purgatio.4. Quadratum. Quies.3. Rarum.3. Repręsentatio.0. Ritus. Sabbatum.1. Sacerdos.14.15.16.17.c̃. Sacramentum.48.90.118.c̃.131.147.150.153. Sacrificium.17.21.36.37. Samuel.3. Sanctificatio.4.11. Sanguis.7. Sensus.48.c̃. Sphęra. Status.13. Stella.2.8.9. Tabernaculum.0. Tertulianus.1.3. Verbum.55. Verum.3. Vetustas. Virginitas.14.25. Vnctio.20.30. Vsura.188. Christus.196.c̃.

Filialis. Pietas.8. Timor.44.51.c̃.65.c̃.

1 FILIATIO est rñ exeuntis a generãte, & cõpleti in spẽ generãtis.1ª.q.27.2 4.c./.3ª.q.32.3.c./.3.d.4.L.2m./.d.8.1.5m./.5.0./.d.10.q.2.ar.2.q.1.c./.q.3.1m. Aaron.2. Aborsus.0. Abraham.13.27. Accidia.8.

2 Paternitas, maternitas, & filiatio, cõueniunt tantum viuentibus, & pręcipue animalibus. 3ª.q.32.3.c./.q.35.3.1m.

3 Alia species filiationis, est in equo, & alia in homine. Poª.q.9.9.11m. Adam.44.71.c̃. Adoptio.0. Afferre.

4 Oppositum videtur dicere a simili. Phy.7.lec.8.co.1.pnº. R ſõº. Duº.614º. R ſõº. sicut Duº.908º.

5 Ad hoc ꝙ natum ex alio materialiter, sit filius: oportet ꝙ in similitudinem speciei producatur.3ª.q.32.3.c./.3.d.4.L.2m./.d.8.1.5m./.d.10.q.2.ar.2.q.1.c. Amor.114.c̃.121.c̃.145. Apollinaris.1. Apostoli.

40. Aquila.1. Atabes.

6 Ad hoc q natum ex alio actiue, dicatur filius: oportet q producatur de substantia agentis in similitudinem speciei: & q illud agens, non sit instrumentale, sed principale. 3.d.4.L.2m./.ꝑ.4.c°.23.fi. Assimilatio. 14.c̃. Auaritia.15. Balneum. Baptismus.66.151. Beneficium.6.10.11. Clamor.2. Conceptio.37. Confessio.83. Coniunctio.6.

7 Filiatio prius dicitur de persona: q̃ de natura. Veri.q. 29.1.1m. Consanguinitas.10. Consecratio.19. Contentio.3. Dæmon.98. Desertum. Detractio.2. Eleemosyna.19. Eua.1. Fetus. Figura.8.9. Finees. Frater.3. Furtum.13.

8 Filiatio & adoptio, cõuenit tantum personę: sed creaturam esse, subiectio, & seruitus, conueniunt etiã naturę. 3a.q.23.4.o./.q.24.1.2m./.q.35.5.c./.3.d.4.q.1.ar. 2.q.2.1m./.q.2.1.5m./.d.13.q.1.1.c./.d.18.ar.4.q.1. 1m./.ꝑ.4.c°.5.fi./.47./.Veri.q.29.1. 1m./.q̃l.1.2.c.fi./. q̃l.2.1.1m./.q̃l.9.4.c./.Opus.3.c°.219. Generatio. 37.c̃. Gloria.17. Gula.3.

9 Modus filiorum quadruplex. s. liberorum ex liberis, seruorum ex seruis, liberorum ex seruis, & seruorum ex liberis. He.11.lec.4.co.2.fi.

10 Status filiorum quadruplex. s. naturalium tantum, legitimorum tantum, vtriusq;. & neutrius. 4.d.41.ar.3. q.1.c. Hęreditas.2.

11 Pater dat filio tria. s. esse, nutrimentum, & instructionem. 12e.q.100.5.4m./.22e.q.101.1.c./.q.102.1.c./. q.106.1.c./.6.1m./.4.d.26.q.1.1.c./.d.33.q.1.ar.3.q. 1.c./.d.42.q.1.2.9m./.q.2.2.2.3./.d.46.q.1.ar.1.q.1. c./.Eph.6.co.2./.Eth8.co.2.

12 Filiatio adoptionis, est quędam similitudo filiationis naturalis. Opus.60.c°.2.co.1.

13 Filius amittit hęreditatem propter peccatum parentis, in crimine lęsę maiestatis. 22e.q.108.4.2m. Hęresis.2.29. Honor.33.

14 Immo nullus punitur, nisi pro culpa propria. 12e.q. 87.8.o./.22e.q.108.4.c.1m./.4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c./. q.2.ar.2.q.2.3m. ☞ R ñõ. Du°.615°. Idem.8.10. Illegitimus.o. Imago.4.10. Imperator. 8.9. Inconstantia.2. Indignatio. Infidelis.4.5. Inhumanitas.2. Inuidia.5.6. Ioseph.1. Ira.20. Isaac.1. Ismael. Iustitia.90. Legitimatio.o. Lex.4.6. Loth. o. Ludus.11. Lumbrici.1. Luxuria.16. Matrimonium.1.2.6.35.40.46.c̃.52.116. Misericordia.18. Mors.5. Mulier.3.9.10. Multiloquium. Natiuitas.6. Necessitas.32.33. Obedientia.19.42. Papa.2. 10. Paradisus.5. Passio.110. Pater.3.20.21. Peccatum.337. Pœna.36.37.38. Pœnitentia.39. Pollutio.2. Pręceptum.49.132.134.137. Proles. Rapacitas. Religio.52.c̃.75. Roma.2. Semen.13.c̃. Senator.2. Sera. Seruitus.7.9. Somnolentia. Spurius. Stultitia.8. Stuprum.o. Testamẽtum.1.2. Turpiloquium. Verberare. Vitium.9. Votum.33.c̃. Vsura.60.242.c̃. 259.261.265.

15 IN DIVINIS./. Filiatio est in diuinis. 1a.q.27.2. o./.q.42.4.c./.1.d.4.q.1.1.3m./.3.d.11.1.c./.ꝑ.4.c°.2. 11. Abraham.18. Actor.2.

16 In diuinis, non potest esse nisi vnus filius. 1a.q.27. 5. 3m./.q.41.6.o./.1.d.7.q.2.2.o./.L. 1m./.4.d.7.q. 2.ar.1.q.2.1m./.ꝑ.4.c°.13.26./.Veri.q.2.1.c.fi./. Potentia.q.2.1.10m./.4.o./.q.3.16.9m./. 12m./.q.7.6.c. 8./.q.9.9.c.1m./.11m./.q.10.2.21m./.Opus.3.c°.56. Adęquari.1.

17 Eadem proprietas, scilicet natiuitas, significatur per omnia nomina filii dei: sed diuersis rationibus. 1a.q. 34.2.3m.

18 Nomina propria filii dei, sunt quatuor. s. filius, splendor, imago, & verbum. 1a.q.34.2.3m./.q.42.2.1m./. Io.1.lec.1.fi.

19 Filius dei est nomen patris tripliciter. s. quo honoratur, inuocatur, & manifestatur. Isa.30.fi. Adoptio.16.c̃. Alienum.9. Alius.4.

20 Ea quę sunt hominis, dicuntur de filio dei, & ecõuerso. 1a.q.43.7.1m./.3a.q.3.6.3m./.q.9.1. 3m./.q.10.1. 3m./.q.16.4.5.8.c./.q.20.2.o./. 3.d.4.q.2.2.o./.d.5.q. 1.2.4m./.d. 11.4.o./.d.21.q.1.3.o./. ꝑ.4.c°.4. fi./.34. 39./.Opus.3.c°.218.229.236./. Matth.co.21./.Ro. lec.3.co.4./.1c.Cor.2.co.6. Amaritudo. Amor. X. Angelus.447. Apparere. X.

21 Filius dei est verus deus. 1a.q.27.1.c.fi./.q.41.3.o./. 3a.q.43.4.o./.3.d.11.1.o./.ꝑ.4.c°.3. vsq;.13./.Io.10. lec.6.o./.Ro.lec.2.3.o. Assimilatio.3.6.7. Assumere.o. Aureola. X. Autoritas.1.2. Blasphemia.17. Character.22.23.30.31.

22 Filius dei, non est quid principiatum, nec effectus, nec de se, non ens. 1a.q.33.1. 2m./.q.42.3.o./. 2.d.1.q.1. 2.c./.3.d.11.1.o./.Poa.q.3.13.5m./.q.10.11.c.9m. Coęquale.o. Creatio.33.43. Datio.26.c̃. De.6. De°. 38.39.121.255.c̃.

23 Filius dei, non est factus, nec operatus. 1a.q.41.3.c./. 1.d.29.1.3m./.3.d.11.1.3m.

24 Oppositum videtur dicere. 1.d.30.1.1m./.3.d.7.q.2. 1.1m. ☞ R ñõ. Du°.616°.

25 In Christo, est tantum vna filiatio s̃m rem. s. ęterna ad patrem: & alia s̃m rationem, & temporalis ad matrem. 3a.q.35.5.o./.3.d.8.5.o./. quol.1.2.o./. q̃l.8.vel 9.q.2.3.o./.Opus.3.c°.219. Dici.1. Dignitas.2. Distinctio. D. Donum.9.40.

26 Christus ex reali relatione matris ad eum, est realiter filius eius. 3a.q.35.5.c./.3.d.8.5.c.fi./.quol.1.2.c.fi./. quol.9.4.1m./.Opus.3.c°.220.

27 Pater est maior filio, ratione dationis, quę autoritatẽ dicit: non aũt ratione dati: sed filius, nullo mõ est minor patre. 1a.q.33.1.2m./.q.42.4. 1m./.1.d.16.L./.d. 19.q.1.2.3m./.3.d.11.1.2m.

28 Immo hęc est vera, Christus est minor p̃re. 1a.q.41. 3.c.4m./.3a.q.16.8.o./.q.20.1.1m./.3.d.4.2.2.4m./.d. 11.2.o./.d.21.q.1.3. 2m./.ꝑ.4.c°.48./. Veri.q.29.1. 1m./.Opus.c°.223./.1c.Cor.15.lec.2.co.1.fi. ☞ R ñõ. Du°.617°. Dubitatio.2.3. Aequalitas. D. Euchaa.111. Finis. 66. Frater.3. Generatio.37.c̃. Genitus.o. Gratia.84. Hęresis. X. Idẽ.10. Imago. D. In.10.c̃. Ioannes.19. Iudęi.14.c̃. Iudiciũ.49.c̃. Lex.66.115.c̃. Liber.15.c̃. Maria.28.c̃. Missio.7.c̃. Natiuitas.8.c̃. Notio.6.c̃. Omnipotentia.3. Pater.9.c̃. Per.3.4.7. Persona.17. c̃. Possibile.8.9. Prędestinatio. X. Pricipiatũ.4. Processio. F. Propositio.16.c̃. Proprietas.2. Proprium. 10. Quies.6.8. Qui est.3. Reso.42.83.c̃. Sapiẽtia. D. Sedere.3.c̃. Speculum.1.2.3. Spiratio.o. Spũale.11. Spiritus.19.c̃. Suppositum.12. Verbum. D. Veritas. 39.40. Vita.17.c̃.27.c̃. Vnigenitus. Vnitas.54.56. Christus.o.

29 Christum conuenienter ponimus esse filium dei viui: licet deus vxorem non habuerit. Opus.2.c°.3.

30 Dicunt doctores Grecorum, filium esse secundum a patre, & spiritum sanctum esse tertium secundum ordinem in numerando, nõ autem secundum ordinem temporis, vel naturę, vel dignitatis, vel intellectus. Opus.1.c°.2.3.

31 Qđ aũt spũs sanctus dicitur secundus a filio dignitate, potest exponi, non de dignitate naturali, sed de dignitate personali: sicut & secundum nos dicitur, q persona est hypostasis, proprietate distincta ad dignitatẽ pertinente: secundum quem modũ, dicit Hilarius, q p̃r est

minor filio, propter autoritatem originis: filius tamen non est minor patre, propter substantię vnitatem. Opus. 1. c°. 2. fi.

32 Filius dicitur brachium dei patris. Opus. 1. c°. 63. / Isa. 53. co. 2. fi.

33 PER GRATIAM. / Tunc inuisibiliter filius dei cuiq; mittitur, cum a quoq; cognoscitur atq; percipitur, secundum Augustinum: perceptio autem, experimentalem quandam notitiam significat: & hęc proprie dicitur sapientia, quasi sapida scientia. 1ª. q. 43. 5. 2m. / 3m. / 12ᵉ. q. 112. 5. c. / 22ᵉ. q. 45. 1. 1m. / 2m.

34 Ad habendum filium dei in se, requiritur cognitio, non quidem actualis, sed habitualis: non quęlibet, sed quę prorumpat in affectum amoris. 1ª. q. 43. 5. 2m. / 3m. / 1. d. 15. q. 4. 1. 1m. / 3m. / ps. 9. co. 1. Adoptio. 21. 22. Baptismus. 173. c̃. 180. c̃. Charitas. 125. c̃.

35 Sola creatura rationalis, ex sua creatiõe, est filius dei. 3. d. 10. q. 2. ar. 2. q. 1. c. Desertum. Deus. 152. c̃.

36 Omnes electi, dicuntur filii dei. s. per adoptionem. ꝑ. 4. prin°. Gratia. 71. 84. 135.

37 Aliquis fit filius dei tripliciter secundum triplicem assimilationẽ hominis ad deum. s. per gratiam, per perfectionem operum, & per gloriam. ꝑ. 4. c°. 24. pn°. / ps. 28. co. 1. / Io. lec. 12. co. 2.

38 Aliquis dicitur filius dei quincupliciter, secundũ quincuplicem similitudinẽ. s. naturę, vestigii, imaginis, gratię, & glorię. 1ª. q. 33. 3. c.

39 Similitudo prędestinatorum ad filium dei, duplex. s. imperfecta per gratiam, & perfecta per gloriam. Eph. co. 7. Passio. 110. Pœnitentia. 39. 100. 105. Pietas. 8. 14. Similitudo. 10. c̃. Subiectio. 5. c̃. Timor. F. Filiusfamilias. Eleemosyna. 19.

Filum. Aranea. 1.

FIMBRIA significat doctrinam, vel virtutes. ps. 44. co. 15. Extremum. Vltimum. o.

Fimus. Vpupa. Finalis. Abiatiuus. 1. Accidens. 51. 57. Actus. 116. Agere. 27. Anima. 32. 261. 262. Attributa. 17. Baptismus. E. Blasphemia. 12. 22. Bonitas. 20. 47. 72. Capitale. 1. Causa. 50. c̃. Contemplatio. 9. De. 1. Delectatio. 76. 112. Deus. 329. 432. 433. Diffinitio. 16. c̃. Ex. 6. Exemplar. 4. Finis. o. Finaliter. Graue. 7. Impœnitentia. Intellectus. 214. Iustus. 8. Malum. 28. Mathematica. 4. Matrimonium. 6. 8. Merces. 1. 4. Meritum. 89. 90. Metaphysica. 30. 31. Passio. 41. Prędestinatio. 36. 48. Pronomen. 5. Propter. 1. Pulchritudo. 3. Sacramentum. 19. 120. Traianus. Voluntas. 6. Christus. 60.

Finaliter. Demum. Finalis. Finis. o. Tandem.

FINEES occidendo Zambri, non peccauit: quia occidit inspiratus zelo dei: vel quia erat filius sacerdotis. 22ᵉ. q. 60. 6. 2m.

1 FINGERE est repręsentare: quod est rationis: vt dicit philosophus. Ma. q. 8. 3. a. 10. 10m. Anthropomorphitę. Auerrois. 2. Demon. 72. Derisio. 3. Matrimonium. 59. 60. Repręsentatio. o. Similitudo. o.

2 Quando id fingimus quod nihil significat: tũc est mendacium: & non cum refertur ad aliquam significationem. 22ᵉ. q. 111. 1. 2m.

Finiri. Actus. 22. 28. 34. Angelus. 10. Beatitudo. 93. 119. Cœlum. 73. 76. Circulus. 4. Cõplacentia. o. Concupiscentia. 7. Damnatio. 44. Determinatio. o. Deus. 86. Distantia. 3. 4. 5. Esse. 47. 94. Finis. o. Finitum. o. Forma. 80. 87. Heresis. 47. 48. Infinitum. o. Limitatio. Mundus. 18. Passio. 92. Proportio. 1. c̃. Psalmus. 7. Tempus. 26. Terminus. Ventus. 1. Christus. 30.

1 FINIS QVID. / Causalitas finis, est prima omnium. 1ª. q. 5. 4. c. / 12ᵉ. q. 1. 2. c. / 1. d. 8. q. 1. 3. c. / Met. 5. lec. 2. co. 5. fi. / Post⁹. lec. 16. co. 1. / I i°. 2. lec. 8. prin°. Accidens. 51. Actio. 37. 54. 58. Actus. 37.

2 Cuiuslibet rei finis est sua perfectissima operatio. 4. d. 49. q. 3. ar. 4. q. 3. 4m. / ꝑ. 3. c°. 25. 2m. / 26. 15m.

3 Immo cuiuslibet rei finis, est obiectum suę operationis. 4. d. 49. q. 1. ar. 1. q. 2. c. / ar. 2. q. 1. c.

ꝩ R fi°. Du°. 618°.

4 Finis cuiuslibet rei est operatio eius propria: vel ad quod per eam venit. 12ᵉ. q. 49. 3. c. 3m. / 4. 1m. q. 56. 1. c. / 4. d. 49. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / ꝑ. 3. c°. 64. 10m. / 67. fi. / Ethi⁹. lec. 10. co. 1. Agens. 13. 69. 83. 93. 104. 116.

5 Finis & si sit postremus in executione, est tamen primus in intentione agentis: & sic habet rationem causę. 12ᵉ. q. 1. 1. 1m. / 3. 2m. / 4. c. / q. 18. 7. 3m. / q. 20. 1. 2m. / q. 25. 1. 2. c. / q. 84. 2. c. / 22ᵉ. q. 189. 1. 5m. / 3ª. q. 61. 3. 1m. / q. 62. 6. c. / ꝑ. 3. c°. 18. pn°. / Veri. q. 21. 3. 3m. / Poten². q. 3. 16. c. pn°. / 18. 5m. / q. 5. 1. c. / q. 7. 2. 10m. / Ma. q. 2. 3. c. fi. Agere. F.

6 Ratio finis proprie respicit motum, operationem, & ordinem rei ad rem: ideo non est in mathematicis. 3. d. 27. q. 1. 4. 11m.

7 Omnia quę sunt vnius generis, conueniunt in communi fine illius generis. 12ᵉ. q. 1. 5. c. / 2. d. 38. 2. c. Anima. 13. 32. 65. Ars. 20. 33.

8 Finis cuiuslibet rei, est bonum. ꝑ. 3. c°. 16. Artifex. 3. 4. Auersio. o. Baptismus. 201. Beatitudo. 8. c̃. Bonitas. 69. c̃.

9 Bonum inquantum bonum, est finis. ꝑ. 3. c°. 16. 1m. Causa. 81. Cœlum. 115. c̃. Circuncisio. 11. Circunstantia. 4. c̃.

10 Quicquid est finis: est hoc inquantum bonum. ꝑ. 3. c°. 17. 2m. / Veri. q. 21. 2. c.

11 Cum factum habeat rationem finis & boni, materia & dispositio eius habent rationem finis & boni: & ad eam terminatur actio creantis. Ma. q. 1. 2. 9m. Ciuitas. 3. Claritas. 1. 3. Comedere. 4. Comparatio. 1. Concubinatus. 3. Corpus. 64. Diuitię. 2. 5. Dominium. 2.

12 Immo ad formam siue ad supposita terminatur actio creantis. 4. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 1. 2m.

ꝩ R fi°. Du°. 619°.

Aetas. 2. 4. Eucha². 4. 36. 156. Finalis. Finaliter. Finiri. Finitum. o. Forma. 17. 45. 122. 131. Fortitudo. 43. 44. 51. 59. Fructus. 16. Gloria. 2. 5. 9.

13 In finibus nõ itur in infinitum. 12ᵉ. q. 1. 4. o. / Ethi⁹. co. 5. Heresis. 8. 11. 12. 44.

14 Finis non est causa, nisi secundum ꝙ mouet efficientem. 12ᵉ. q. 1. 1. 1m. / Po². q. 5. 1. c. Iactantia. 4. Idea. 2. Ieiunium. 26. Ignis. 11. Imago. 32. Incarnari. 2. 15. Inconstantia. 1. Infinitum. o. Innouatio. Instrumentum. 4. 10. Intellectus. 222.

15 De ratione finis sunt duo. s. esse desideratum: & dilectum & delectabile. Veri. q. 21. 2. c. Iudęi. 11. Iudicium. 15. 19. 73. c̃. Iuramentum. 5. Lex. 148. Locus. 7. Magi. 10. c̃. Magnes. 3. Malum. 28. 46. Martyrium. 1. Materia. 23. c̃. Matrimonium. F. Metaphysica. 30. 31. Missa. 5. Monarchia. 1. Mors. 27. Motus. T. Mutuum. 5. Necessitas. 1. 2. 22. 23. Obiectum. 14. 15. Obligari. 6. 7. Offensa. Omissio. 3. Operatio. 44. Ordo. 14. Pars. 25. Paulus. 33. Pax. 7. Peccatum. 52. 61. 62. 64. 209. c̃. 225. 395. Pœna. 69. 74. Pœnitentia. 46. 47. Perfectio. 3. 6. c̃. Perseuerantia. 5. 7. Pluralitas. 1. Postula°. Pręceptum. 4. 71. c̃. Prędicare. 17. Prouidentia. 2. 3. 17. 20. 26. 46. c̃. Purgatio. 5. c̃. Raptus. 13. Resurrectio. 4. 41. Sacramentum. 21. 141. Salomon. 4. Scientia. 125. c̃. 141. c̃. Seruitus. 18. Significatio. 6. Simonia. 11. Tempus. 26. Velox. 2. Visus. 28. 52. 53. Vitium. 6. Vnctio. 23. Voluntarium. 1. Votum. 8.

Votum.8. Vſura.32.34.č.44.č.80.89.90.184.195. Vxor.1.4.

16 Neceſſitas finis eſt ex ſuppoſitione & conditione: ideo non eſt in neceſſariis abſolute: & multo minus in neceſſariis per ſe, quę non habent neceſſitatem ab alio. 1.d.2.q.4.3^{m}.

17 In diuinis, vna perſona non eſt finis reſpectu alterius perſonę: quia ſignificarentur gradus, in bonitate dei. 1.d.34.q.1.2.c./2.d.28.1.2^{m}.

18 DIVISIO./Finis dicitur dupliciter.ſ.propter quod aliquid eſt: & terminus rei. Opuſ.9.q.42.

19 Finis vel terminus duplex.ſ.ſecundum quantitatem, vt punctus: vel ſecundum eſſentiam, vt vltima differentia & diffinitio.1.d.43.q.1.1.c./Opus.9.q.42. Addere.8. Amicitia.11.29. Aureola.21. Beatitudo.8.č. Bonitas.69.č. Capitale.1.2.

20 Finis dicitur dupliciter.ſ.id propter quod eſt aliquid: & bonum completiue ſuperueniēs, vt delectatio.12^{e}.q.33.4.c.

21 Finis duplex.ſ.principalis, & ſecundarius.2.d.38.1.c./quol.5.q.10.1.c.

22 Finis duplex.ſ.pximus, & remotus vel vltimus.12^{e}.q.12.2.c./q.21.1.2^{m}./22^{e}.q.23.7.c./q.123.7.c./2.d.26.5.5^{m}./d.40.2.c.prin^{o}./d.41.q.1.1.c./3.d.38.1.3^{m}./d.39.1.3^{m}./4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3^{m}./Ma.q.2.4.9^{m}./q.8.1.1^{m}./6^{m}.

23 Finis duplex.ſ.naturalis & ſupernaturalis. 1^{a}.q.23.1.c./12^{e}.q.109.5.3^{m}./2.d.41.q.1.1.c./ Veri.q.14.1.c./q.27.2.c.

24 Finis duplex.ſ.imaginarius, & deliberatus. 12^{e}.q.1.1.3^{m}./ꝯ.3.c^{o}.2.fi./Phy^{s}.2.lec.8.co.1.fi.

25 Finis duplex.ſ.proportionatus, & non proportionatus ei, quod eſt ad finem: primus eſt perfectio inhęrēs, non autem ſecundus, niſi ſecundum ſimilitudinem: quia eſt aliquid ſubſiſtens.ſ.bonitas dei.1^{a}.q.23.1.c./q.25.5.c.fi./q.62.4.c./q.63.2.o./q.103.2.o./2.d.1.q.2.2.c./d.3.q.4.4^{m}./ꝯ.3.c^{o}.18./ Veri.q.14.2.c./3.c.9^{m}./q.27.2.c.

26 Finis duplex.ſ.finis cuius.i.in quo eſt ratio boni: & finis quo.i.vſus vel adeptio eius.1^{a}.q.26.3.2^{m}./12^{e}.q.1.8.c./q.2.7.c./q.3.1.c./8.2^{m}./q.5.2.c./q.11.3.3^{m}./q.16.3.c./q.34.3.c.fi./ Phy^{s}.2.lec.4.co.2.fi./Anima.2.lec.7.co.2.

27 Finis dupliciter attribuitur alicui.ſ.ſecundum ſe: & ex parte tendentis in ipſum.2.d.38.2.6^{m}. Claritas.1.3. Cognitio.11.

28 Finis duplex.ſ.operis: & operātis.22^{e}.q.141.6.1^{m}./2.d.1.q.2.1.c./3.o./4.c./d.36.5.5^{m}./d.38.5.c./4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3^{m}./d.49.q.1.ar.1.q.1.4^{m}./Po^{a}.q.3.16.c.prin^{o}./q.16.3.c. Cultus.7. Datio.30. Differentia.22.23.

29 Finis duplex.ſ.pręcedens operationem, & ſequēs eā. ꝯ.3.c^{o}.18.o./Met.12.lec.6.co.3.

30 Finis duplex.ſ.interior, vt operatio: & exterior.i.obiectum operationis.12^{e}.q.13.4.c./4.d.2.q.1.2.c./d.49.q.1.ar.1.q.2.c./ar.2.q.1.c./Met.12.lec.9.prin^{o}. Error.4. Aeternitas.24.30. Forma.17.45.122.131. Fructus.16.

31 Finis coincidit cum forma exemplari & efficiente, in idem numero, vt deus.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.4^{m}./4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./Virt.q.2.3.18. Generatio.25.

32 Immo materia coincidit cum fine.12^{e}.q.55.4.c./2.d.36.5.4^{m}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.520°.

33 Finis duplex.ſ.generationis, & rei generatę: primus coincidit cum forma in idem numero: nō aūt ſecundus.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./ Virt.q.2.3.18^{m}./Met.12.lec.9.co.1.prin^{o}./Phy.2.lec.10.prin^{o}.

34 Finis duplex.ſ.principaliter intentus: & cui aliqd eſt vtile: primo modo finis eſt nobilior ꝑiis quę ſunt ad finem: non aūt ſecundo mō.22^{e}.q.111.5.c.3^{m}./1.d.37.q.4.1.2^{m}./2.d.1.q.2.3.o./d.15.q.1.1.6^{m}. Habitus.17.82. Hęreſis.8.44.

35 Finis triplex.ſ.legis, Chriſtus: pręcepti, charitas: & vitę, mors. Iſa.prolo.co.2.

36 In agentibus & finibus, eſt triplex gradus.ſ.mouens per ſe tantum, per aliud tantum, & vtruque modo. Ethi^{s}.lec.9.co.2.

37 Finis tripliciter acquiritur.ſ.vt forma, vt operatum: & vt poſſeſſum.1^{a}.q.103.2.1^{m}./2^{m}.

38 Finis dupliciter habetur.ſ.perfecte.i.realiter: & imperfecte.i.intentionaliter. 12^{e}.q.11.4.c.1^{m}./q.16.4.c./q.69.1.c.

39 Cognitio finis duplex.ſ.pfecta.i.ſub rōne finis: & imperfecta.i.eius qđ eſt finis materialiter tantum: prima conuenit tm̄ naturę rationali: ſecunda vero, conuenit etiam brutis.1^{a}.q.59.1.c./12^{e}.q.6.2.c./q.11.2.c./1.d.1.q.4.1.c.2^{m}./2.d.25.1.c./3.d.27.q.1.2.c./4.d.33.q.1.1.c./Met.5.lec.15.fi. Hypocriſis.6. Magi.10.11.12. Materia.23. Melchiſedech. Perfectio.3.6.11.17.18. Pręceptum.70.č.

40 VLTIMVS.139./ Nulla cauſa ſecunda pōt habere rationem vltimi finis.2.d.1.q.1.3.4^{m}. Actio.16.17. Actus.37.148. Agens.69. Agere.4.č.25. Amor.42.43.44. Angelus.137.179.č.234.402. Anima.122.127.326. Auerſio.1.2.

41 Impoſſibile eſt ꝙ aliqua operatio voluntatis, habeat rationē vltimi finis. 1^{a}.q.26.2.2^{m}./12^{e}.q.1.1.2^{m}./q.3.4.2^{m}./q.19.1.2^{m}./1.d.1.q.2.1.2^{m}./2.d.25.3.2^{m}./4.d.49.q.1.ar.1.q.2.c./ꝯ.3.c^{o}.26./quol.7.vel 8.q.9.1.c.

42 Oppoſitum videtur dicere.12^{e}.q.3.2.o./5.c./q.55.2.3^{m}./1.d.1.q.1.1.o./3.d.24.q.1.5.1^{m}./4.d.49.q.1.ar.2.q.2.o./q.4.2.o./quol.8.19.c./ Opuſ.3.c^{o}.104.107./Ethi^{s}.lec.1.o./Met.9.lec.1.fi.
☞ R ñ^{o}.Dubio.621°.

43 Finis vltimus creaturę ratiōalis, eſt viſio diuinę eſſentię. 12^{e}.q.3.4.c./22^{e}.q.167.1.1^{m}./ Opuſ.3.c^{o}.104.107.

44 Vltimus finis dicitur dupliciter.ſ.vltimus ſimpliciter.i.deus: & vltimus in genere operationum.i.beatitudo.12^{e}.q.1.1.2^{m}.fi.

45 Res naturales diriguntur a deo ad finem boni: & creaturę ratiōales ad vltimum finem.1^{a}.q.103.1.c./12^{e}.q.5.5.2^{m}.

46 Immo ars quędam neceſſaria eſt, quę ſit directiua ipſius actus rationis: per quam.ſ.homo in ipſo actu rationis, ordinate, & faciliter, & ſine errore procedat. Poſt^{s}.prin^{o}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.622°. Beatitudo.1.č.34.č.79.98. Beatus.8. Bonitas.17.č. Capitale.1.2.6.

47 Voluntas nō eſt ad oppoſita, reſpectu vltimi finis.12^{e}.q.5.4.2^{m}./2.d.7.q.1.1.1^{m}./Veri.q.22.1.c.

48 Voluntas eſt ipſius finis tantum.12^{e}.q.8.2.c./Veri.q.22.13.9^{m}.

49 Immo voluntas eſt etiam eorū quę ſunt ad finem.1.d.45.2.1^{m}./3.d.24.q.1.3.3^{m}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.623°.

50 Idem actus voluntatis eſt eorum quę ſunt ad finē, & ipſius finis vt ratio: non aūt abſolute.12^{e}.q.8.3.o./q.12.4.c./3.d.14.ar.1.q.4.c./Veri.q.2.14.c.3^{m}. Charitas.33.36.č. Cauſa.49.81. Cœlum.115.150.151. Certitudo.12. Circunſtantia.4.5.

51 Voluntas vt potentia, eſt eorum quę ſunt ad finem: ſed vt actus, eſt tantum ipſius finis.12^{e}.q.8.2.o./ Veri.q.22.13.9^{m}.

52 Voluntas non pōt ſimul ferri, in plures vltimos fines.

12e.q.1.5.o./.q.12.2.1m./.q.13.3. 3m./.1.d.24.3.c./.3.d.31.q.1.1.c./.Ma.q.14.2.c.fi. Complacentia.o. Consensus.7.Conseruatio.9.

53 Oppositum videtur dicere.1.d.17.q.1.5.c.
¶ Duo.624o. ¶ Rsio.sicut Duo.198o.
Creatura.22.c̃.Credere.18.Cultus.18.Cupiditas.

54 Omnium rectarum voluntatum, est vnus finis vltimus.s.deus:& vnus proprius.s.charitas,beatitudo, & delectatio spiritualis.2.d.38.1.2.o.

55 Vltimus finis dicitur dupliciter.s.simpliciter.i.res possessa,& quo ad aliquem.s.possessio,vel adeptio , vel fruitio rei.12e.q.2.7.c./.q.16.3.c. Datio.5.16.21.3n. Debitum.1.2. Delectatio.28.29. 50.c̃.76. 107.112.113. Desiderium.2. Detractio.1.4. Deus.154.156.186.279.290.292.432. Dominium.1.7. Donũ.7. Electio.9.c̃. Eleemosyna. 1.3.15.35. Error.4. Aestimati .2. Felicitas.1.4.5. Fides.29.93.115.c̃. Fructus.2.c̃.8.14.18.Fruitio.1.8.9.

56 Impossibile est,ꝙ anima,vel aliquid eius , sit vltimus finis:nisi secundo modo.12e,q.2.7.c. Gloria.2.3.5.6.9.Gratia.42.153.
Oppositum videtur dicere.12e.q.3.4.c./. Io.14.co.2.
¶ Duo.625o. Rsio.sicut Duo.621o.

57 Quicquid facit homo,agit propter finem:etiã agendo actionem,quę est vltimus finis.12e.q.1.1.2m.

58 Humanitas Christi,non potest esse vltimus finis.1.d.4.q.1.1.3m. Gula.4.Habitus.16.Hęreditas.3.Hęresis.8.Homo.12.18.19.

59 Nullus finis habet rationem finis:nisi in ordine ad vltimum finẽ.s.ad deum.ꝯ.3.co.17./.Veri.q.21.1.1m./.5.c.fi./.q.22.2.c. Honestum.6.In.23.Incontinentia.7. Indigentia.2. Infinitum.26. Intellectus.223.300.301.Intentio.10.c̃.15.

60 Homo non habet vltimum finem suum,in hac vita, sicut alia animalia:quia finis est supra naturam eius.12e.q.5.5. 2m./.q.91.4.o./.q.109.5. 3m./.2.d.26.1.3m./.d.30.q.1.1.2m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.4. 3m./.ꝯ.3.co.147. Hypocrisis.6.Iustitia.78.

61 Omnes homines,habent eundem vltimum finẽ formaliter:non autem materialiter . 12e.q.1.5.c./.7.o./.Ethi.x.lec.9.co.1,fi. Iustificatio.15.

62 Per naturalia tantum,homo non habet sufficienter inclinationem ad illum vltimum finem supernaturalem.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c. Latria.4.

63 Ad cõnaturalẽ finẽ vltimũ hominis.s.beneuiuere totum , ordinantur,primo consiliũ,secundo iudicium,& vltimo & immediate pręceptũ:sed proximus finis cõsilii,est inuentio agendorum,& iudicii certitudo.12e.q.51.2.2m./.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c.2m.

64 Omniũ rerum,est vnus vltimus finis cuius.s.deus:nõ autẽ finis quo.1a.q.103.2.o./.12e.q.1.8.o./.q.3.8.2m./.2.d.38.1.2.c./.ꝯ.1.co.74.4m./.75.1m./. Lio.3.co.17.25.27.fi./.64.1m./.97.co.2./.112.3m./.Veri.q.5.6.4m. Lex.30.78.c̃.145.154.Ludus.10.Mẽdaciũ.5. Meritum.5.7.14.15.63.86.90.Metaphysica.29.c̃.

65 Quęlibet res tendit in finem vltimum : per propriam operationem.1a.q.62.4.c./.12e.q.21.1. 3m./.2.d.18.q.2.2. 4m./.d.35.1.c./.d. 38.2.c./.ꝯ.3.co. 20.fi./.22.1m./.64.10m./.97.co.1.fi./.147.3m. Militaris.Miraculum.14.c̃.41.44.

66 Pater,filius,& spũs sanctus,sunt vnus finis vltimus, & vnum summum bonum:non autem tres fines.1.d.38.1.2m. Monstrum 2.Motus.26.53.Naturale.18,Necessitas.5.10.Omissio.3.Passio,85. Peccatum.1.9.c̃.395.Pœnitentia.2.41.

67 Deus est vltimus finis humanę voluntatis.22e.q.122.2.c./.q.184.1.c. Perfectio.6.27. Pluralitas.1.Pędestinatio,24.36.37.Principium,25.26.Prophetia.43.Propter.1.Prouidentia.26.46.c̃. Prudentia 31.34.36.45.c̃.63.c̃.Ratio.34.

68 Bonitas dei est finis cuiuslibet creaturę, vt vltimũ intentum:homo autẽ est finis cuiuslibet creaturę , vt cui sunt vtiles , 2.d.1.q.2.3.o./.ꝯ.3.co.22.97./. Opus.3.co.100. Rectitudo.1.Rso.98. Religio.12.18.38.85.c̃.94.98.c̃.

69 Quęlibet res,tunc maxime accedit ad suum finẽ vltimum:quando imitatur bonitatem dei,secundũ ꝙ dispositum est a deo:2.d.1.q.2.2.3m. Sacrm.81.141. Sacrificium.8.Sciẽtia.132.141.155. Seruitus.18.Simonia.25.Solicitudo.7.Spes.10.c̃.22.81.

70 Vltimus finis cuiuslibet rei,est assimilari deo.1a.q.44.4.3m./.12e.q.1.8.c./.q.2.5.3m./.2.d.5.q.1.2. 4m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.c./.ꝯ.3. co.19./.20. 1m./.24. 3m./.25.34.4m./.Poa.q.5.5.c.6m. Temperantia.19. Theologia. 21.24.25.31.32.38.39. Veritas.18.20.43.44.Vestigium.4.5.Via.3.8.9.11.Vita.74.83.Voluntas.29.31.32.71.

71 Idem est dicere,ꝙ finis rerum,est assimilari deo:& ꝙ finis rerum est esse,secundum quod deo assimilantur. Poa.q.5.5.c.co.3.

72 CHARITAS.81.vsq;.89./. Charitas nõ est vltimus finis:cũ nõ sit finis cõis omniũ:sed est proprius finis voluntatis,per quẽ tendit ad vltimũ finẽ.1.d.38.1.1m. Charitas.77.Finis.35.Fortitudo.51.Habitus.16.Ieiunium.22.c̃.Intellectus.200.214.301.

73 Charitas propinquius respicit vltimum finẽ,q̃ fides & spes.1e.Thi.lec.2.co.2.

74 Quandocunq; charitas exit in actũ,tunc fit ordinatio totius hominis,& omnium quę eum ordinant in finẽ vltimum.2.d.40.5.6m.

75 Oportet vltimum finem totius vniuersi esse bonũ intellectus.s.veritatem.ꝯ.3. o.1.c./.co.25.7m./.37.
Meritum.50.c̃.

76 Vltimus finis primę causę in creaturis,est ordo partiũ vniuersi,& distinctio , & est quasi vltima forma.ꝯ.2.co.41.4m./.5m.

77 Finis omnium operum dei , est manifestatio bonitatis eius:quę propter excellentiam eius,nõ potest , sufficienter vno modo,nec vna creatura manifestari. Ro.9.lec.4.co.3./.He.2.lec.3.co.2,fi. Obedientia.23.Spes.81.

78 In omnibus agentibus ordinatis,finis primi , est vltimus finis omniũ aliorũ.ꝯ.3.co.25.7m./.Ma.q.1.1.c.

79 Deficiens a fine proximo nõ est omnino frustra:si remanet finis vltimus.Veri.q.24.10.10m.

80 Oppositum videtur dicere.2.d.40.2.c.3m.
¶ Rsio.Duo.626o.

¶81 VIRTVS./.Finis spũalis vitę,est ꝙ homo vniatẽ deo: qđ fit per charitatem,& ad hoc ordinãtur sicut ad finẽ omnia quę pertinent ad spũalẽ vitã.22e.q.44.1.c./.ꝯ.3.co.115.116. Amor.42.c̃.64.136.188.Charitas.77.Certitudo.18.Consilium.12.17.

82 Charitas est principium & finis,vitę spiritualis . quol.4.q.12.2.8m./.11m. Constantia.1.c̃.Contumax. Diuitię.5.

83 Finis principalis,vitę spũalis,est charitas:secundarius autem est puritas,& rectitudo . 3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./.d.27.q.2.ar.4.q.3.c./. quol,4.24.c./.q.12,2.o./.q̃l.5.q.10.1.c. Fortitudo.51.Habitus.16, Ieiuniũ.22.c̃.Lex.30.78.c̃.145.154.

84 Ordinare in finem ostendendo , imperfecte conuenit rationi:sed perfecte & naturaliter,sapientię & prudentię:supernaturaliter vero fidei:docẽdo actum,legi:sed inclinãdo imperfecte,voluntati:perfecte vero & naturaliter,virtutibus moralibus:sed supernaturaliter charitati,2,d.41,q.1,1,o./.2,2m, Lex,30.78,c̃.145.

154. Magnanimitas. 8. 12. 27. Martyrium. 1. Perseuerantia. 5. 7. Postulatio. Potentia. 43.

85 Charitas est finis omniũ virtutum. 22ᵉ. q. 3. 2. 1ᵐ. /. q. 23. 8. 3ᵐ. /. 3. d. 23. q. 3. ar. 1. q. 1. c. fi. /. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 3. c. /. Virt. q. 2. 3. c. /. ql. 4. 24. c. /. Opᵒ. 17. cᵒ. 6. /. Io. 15. lec. 2. co. 3. /. Col. 3. lec. 3. co. 2. /. 1ᵉ. Thi. lec. 2. co. 2. Oppositum videtur dicere. 3. d. 27. q. 2. 2ᵐ.
℞ Rñᵒ. Duᵒ. 627ᵒ.
Preceptum. 38. 39. 67. 83. 85. 141.

86 Quicquid ordinatur in finem virtutis, oportet ordinari in finem charitatis. 2. d. 40. 5. c. fi. Princeps. 2. 9. Principium. 25.

87 Inter virtutes, sola charitas est finis omnium rectarum voluntatum. 2. d. 38. 2. 5ᵐ. Prophetia. 42. c. 61. Ratio. 33. 52. 53.

88 Charitas est finis pcepti. 22ᵉ. q. 23. 4. 1ᵐ. /. q. 44. 1. c. /. 3. d. 27. q. 2. 2. 2ᵐ. /. ar. 4. q. 3. c. /. Virt. q. 2. 3. c. /. 7. 17ᵐ. /. ꝑ. 3. cᵒ. 116. /. Isa. Prolo. co. 1. /. Io. 15. lec. 2. co. 3. /. 1ᵉ. Thi. co. 4. Regula. 5. Sabbatum. 1. 2. 8. Sacerdos. 11. Superbia. 11.

89 Actus charitatis, est finis operum: non autem habitus charitatis. 2. d. 38. 2. 4ᵐ. Susurratio. 1. Veritas. 48.

90 Finis virtutum duplex. s. communis & vltimus. i. felicitas: & proprius. s. bonum proprium earum. Ma. q. 8. 1. 1ᵐ.

91 Commune est in omni virtute, ꝙ actus eius, est finis proximus eius. 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 3. c. Virtus. 7. 15. 27. 37. c. 57. 77. 79. 81. 85. 90. 101. 108. 110. 113. 116. 117. 133. 160. 163. 165. 188. 191. 193. 211. 220. 232. 242. 254. 255. 263. Vsura. 32. 34. c. 44. c. Vxor. 1. 4. Propter. 0.

92 Finis proximus humanę vitę, est bonum rationis in communi. 3. d. 3. q. 2. 3. c.

93 In operibus spiritualibus, non queruntur temporalia, vt finis proximus vel remotus: sed ad sustentationem naturę, & conditionis suę: vt sic quis spiritualia possit exercere. 2. d. 38. 1. 5ᵐ.

94 Finis cuiuslibet virtutis moralis, ei prestitutus a ratione naturali: est conformari rationi. 12ᵉ. q. 66. 3. 3ᵐ. /. 22ᵉ. q. 47. 6. 7. c. /. 3. d. 33. q. 2. 3. c. /. Ethiᵉ. 2. lec. 3. principio.

95 Electio finis proximi, est actus virtutis moralis principaliter: sed prudentię originaliter. 12ᵉ. q. 56. 4. 4ᵐ. /. 3. d. 33. q. 2. 3. c.

96 AD FINEM. 129. 130. 135. 137. /. Ea quę sunt ad finem, sunt necessaria, quando sine eis, non potest haberi finis: non autem aliter. 1ᵃ. q. 19. 3. c. /. q. 82. 1. 2. c. /. q. 116. 4. o. /. 12ᵉ. q. 3. 6. 2ᵐ. /. q. 10. 2. 3ᵐ. /. q. 13. 6. 2ᵐ. /. q. 16. 6. 1ᵐ. /. 22ᵉ. q. 187. 3. c. /. ꝑ. 1. cᵒ. 81. pnᵒ. /. Liᵒ. 2. cᵒ. 30. 1ᵐ. /. Liᵒ. 3. cᵒ. 97. co. 3. /. Veri. q. 23. 4. c. 10ᵐ. /. 11ᵐ. /. q. 24. 1. 18ᵐ. /. Poᵃ. q. 1. 5. c. fi. /. q. 3. 16. c. /. q. 10. 2. 6. /. Ma. q. 3. 3. c. /. q. 6. 5ᵐ. /. q. 16. 7. 18ᵐ.
Actio. 37. 58. 72. 97. 114. 116. Actus. 7. 47. c. 52. 148. 150. 153. 160. 170. 180.

97 Necessitas cuiuslibet ordinati ad finē: sumitur ex ipso fine. 12ᵉ. pnᵒ. /. q. 102. 1. c. /. Postᵉ. co. 2. Addere. 8. 9. Agēs. 93. 104. 106. 116. Agere. 4. c. Amicitia. 4. 11. 29. Amor. 136. 251. 253. Appetitus. 9. 25. 26. 41.

98 Finis est de ratione eorum quę sunt ad finem. 12ᵉ. prinᵒ. /. q. 1. 3. c. Appropinquatio. 2. Ars. 3. 14. 18. 20. 33. 48.

99 Quę sunt ad finē, oportet sumere bonitatē & modū a fine proximo. 12ᵉ. q. 95. 3. c. /. q. 102. 1. c. /. 22ᵉ. q. 27. 6. c. /. q. 33. 2. c. /. 6. c. 3ᵐ. /. q. 87. 2. 3ᵐ. /. q. 123. 7. o. /. q. 141. 6. c. 1ᵐ. /. 2. d. 40. q. 1. 2. c. /. 3ᵐ. /. ꝑ. pnᵒ. /. Liᵒ. 3. c. 133. 139. 2ᵐ. Artifex. 3. c. Artificiale. 5. Auersio. 2. 12. Baptismus. 15. 201. Beatus. 2. 5. Bonitas. 20. 41. 69. c. 118. 221. 230. 244. 245. 246. 247.

100 Quantu aliquid efficacius ordinatur ad finem: tāto est melius. 22ᵉ. q. 152. 5. c. Character. 21. Causa. 49. 81. Certitudo. 8. 18.

101 In omnibus quę sunt ad finem, materia determinatur secundum exigentiam finis. Veri. q. 11. 4. c. /. q. 12. 2. c. Ciuilis. 2. Ciuitas. 3.

102 Dignitas eorum quę sunt ad finem: pręcipue ex fine consideratur. 12ᵉ. pnᵒ. /. 22ᵉ. q. 174. 2. c. Cognitio. 11. 52. Comprehendere. 2. 3.

103 Finis semper excellit rem, quę est ad finē. 22ᵉ. q. 152. 5. c. Concupiscentia. 7. Confirmatio. 30. 32. Consensus. 7. Consilium. 2. 3. 4. 6. 17. 24. Contemplatio. 12. Cooperari. 1. Cor. 7. Corpus. 33. Credere. 9. Cultus. 7. c. 15. 18. Cura. 8.

104 Omne quod ordinatur ad finem: oportet, esse proportionatum fini. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 1. c. Debitum. 2. Deceptio. Delectatio. 3. 12.

105 Finis & ea quę sunt ad finem, debent esse conformia secundum proportionem: non aūt sm genus. 12ᵉ. q. 96. 1. c. /. q. 102. 1. c. /. 4. d 49. q. 1. ar. 1. q. 3. 3ᵐ. Demonstratio. 8. Desiderium. 9. Differentia. 17. Diffinitio. 10. 16. 18. 19. Dispositio. 4. 18. 19. 27. c.

106 Finis queritur in infinitum: nō autem ea quę sunt ad finem: sed secundum proportionem ad finem. 22ᵉ. q. 27. 6. c. /. q. 184. 3. c. /. 2. d. 24. q. 3. 6. 3ᵐ. /. quol. 5. 18. c. /. Ro. 12. co. 3. fi. /. 1ᵉ. Cor. 11. lec. 3. co. 2. fi. Diuinatio. 5. 9. 13. Donum. 31. Electio. 7. 9. 10. 14.

107 Finis comparatur ad ea quę sunt ad finem, sicut materia ad formam. 12ᵉ. q. 4. 4. c. /. q. 5. 7. c. /. Ma. q. 2. 2. 5ᵐ.

108 Finis comparatur ad ea quę sunt ad finem, sicut ratio formalis ad obiectū: & sicut principia ad conclusiones. 1ᵃ. q. 47. 1. 3ᵐ. /. q. 82. 1. 2. c. /. 12ᵉ. q. 8. 3. c. /. q. 12. 4. c. 2ᵐ. /. q. 19. 7. c. 1ᵐ. /. 10. c. /. q. 102. 1. 2. c. /. 22ᵉ. q. 47. 1. 16. c. /. 1. d. 45. 2. 1ᵐ. /. 2. d. 10. 4. c. /. d. 30. q. 1. 1. c. /. ꝑ. 1. cᵒ. 76. /. Veri. q. 23. 1. 3ᵐ. /. Ma. q. 2. 2. 5ᵐ.

109 In finibus est ordo, sicut in agētibus: quia vtrobiq; secundariū dependet a principali. 1ᵃ. q. 116. c. /. ꝑ. 3. cᵒ. 109. co. 1. /. Veri. q. 21. 1. 1ᵐ. /. Ma. q. 1. 1. c.

110 Vnumquodq; ordinatur ad finem per actum suum. 12ᵉ. q. 21. 1. 3ᵐ. Eleemosyna. 1. 2. 15. 35. Expedire. Fatum. 0. Fortitudo. 59.

111 In omnibus potentiis vel artibus ordinatis, ars vel potentia, quę est circa finem, ordinat aliarum artium vel potentiarum actus, ad proprium finem. 12ᵉ. q. 9. 1. c. /. q. 65. 3. 1ᵐ. /. 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 3. c. /. d. 33. q. 2. ar. 1. q. 1. c. /. ꝑ. 2. cᵒ. 41. 4ᵐ. /. Liᵒ. 4. cᵒ. 75. /. Virt. q. 2. 3. c. fi. /. Opus. 3. cᵒ. 102. Fortuna. 1. Frustra. Generatio. 25. Gubernare. 1. Habitus. 16. 28. 29. 32. 37. 50. 59. 66. 67. 81. 82.

112 Finis potentię inferioris vel habitus, ordinatur ad finem superioris. 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 3. c. /. ꝑ. 3. cᵒ. 17. 6ᵐ.

113 Omnis finis, & quicquid est ad finem, est actio, vel cū actione. 12ᵉ. q. 13. 4. c. Hereditas. 3. Homo. 12. 18. 19. 21. c. 27. 34.

114 Actiones ludicrę, non ordinantur ad aliquē finē extrinsecum, sed ad bonum ludentis: inquantum delectant, vel requiem prestant. 12ᵉ. q. 1. 6. 1ᵐ. /. ꝑ. 3. cᵒ. 2. fi. /. 25. 6ᵐ. /. Ebdo. prolo. Honor. 14. 16. Idea. 2. 26. Immitium. 22. Imperare. 4. 9.

115 Finis particularis, ordinatur ad finem communē. 12ᵉ. q. 19. 10. c. /. q. 21. 2. 2ᵐ. /. ꝑ. 3. cᵒ. 17. 4ᵐ. Instrumentum. 4. 10.

116 Ordinari aliquid ad finē, contingit dupliciter. s. per se & per accidens. 1ᵃ. q. 116. 1. o. /. 2. d. 21. q. 1. 3. c.

117 Aliquid ordinatur ad finem dupl'r. s. necessario, & ad-

bene esse.3ª.q.1.2.c./.2.d.21.q.1.3.c./. Veri.q.22.1.c./.quol.4.q.12.2.3m./.ql.5.q.10.1.c. Intellectus.224.275.282.283. Intentio.10. Iudicium.15.16. Iustitia.51.57. Iustificatio.14.15.

118 Quod est ad finem est duplex.s.coniunctum ei, vt dispositio: & distãs, vt motus: primum manet cum fine, non autẽ secundum. 12e.q.4.4.3m./.1.d.1.q.4.2.c./.2.d.25.1.4m. Lex.3.8.9.10.27.c̃.31.50.54.62.72.78.83.85.86.166.169.172.

119 Quod est ad finem, inducitur ad finem, triplici operatione.s.rõnis, voluntatis, & potentię motiuę exequentis.1.d.1.q.1.2.c. Liberum.7. Magnanimitas.1.2.8. Malitia.8. Martyrium.1. Mendacium.5. Meritum.15. Metaphysica.15.29.c̃. Militaris.

120 Ad vnum finẽ ordinatur tantũ vnum mediũ: si sit sufficiẽs.1ª.q.47.1.3m./.q.101.3.1m./.12e.q.101.3.1m. Miraculũ.14. Moralis.1.2.4. Natura.2. Necessitas.1.2.3.22.23. Negociatio.0. Ociũ. Offm̃.19. Orõ.55.60. Ordinatio.3. Ordo.14.24. Pars.20. Patiẽtia.4. Peccatũ.37.52.61.c̃.151.c̃.209.c̃.238.363.395. Pœnitẽtia.26. Perfectio.3.41.c̃. Philosophia.0.

121 Ea quę sunt ad finẽ, inquãtũ huiusmodi, non sunt volita, nisi propter finem.12e.q.8.2.c.2m./.3.c.

122 Quandocunq; vna potentia est circa aliquem finem: ad illam ordinantur sicut ad finem omnia quę sunt eiusdem finis.1e. Thi.lec.2.co.2.

123 Aliquid est ordinatum ad finem dupliciter.s.sicut tendens in finem, vt vtens & fruens: vel sicut via, sicut est vtibile.1.d.1.L.3m.

124 Finis operãtis, semper est in eo: sed finis operis, potest esse in alio.2.d.1.q.2.1.c. Physica.5.c̃. Poª.14.c̃.34.41.c̃.57.c̃.

125 Finis operis reducitur semper in finem operantis.2.d.1.q.2.1.c. Potestas.12.13. Pręceptum.2.4.6.22.25.33.38.67.71.83.141.146.149.151.c̃. Prędestinatio.2.20. Prinm.26.27. Prophetia.43. Propositũ.1. Propter.0. Prouidentia.2.3.16.17.20.47.48. Prudentia.1.10.28.31.33.45.46.52.62.66.68.72. Qualitas.6.7. Quies.2. Raptus.9.10.13. Ratio.36.56.57. Rectitudo.0. Religio.18.38. Scientia.18.125.126.127.131.132.141.150.154. Scrutatio. Teneri.1. Testamentũ.1.5. Theoª.32. Trahere.1. Vanum. Verbũ.25. Virtus.9.41.c̃.110.188.191.216.233.263.266. Vita.52. Voluntarium.1.2.15. Voluntas.7. Vsus.2.4.5.6. Vti.2.4.6.10.12.c̃. Vtile.0.

126 VOLVNTAS./. Oportet ꝙ quęlibet voluntas hẽat aliquem finem, quem naturaliter velit, cuius contrariũ non possit velle.1ª.q.82.1.2.0./.p̃.3.cº.109.co.1.fi./. Poª.q.1.5.c.fi. Agere.4.c̃. Amor.116. Appetitus.9.25.26. Artifex.3.4.5.

127 Finis moralis accidit fini naturę, & econuerso.12e.q.1.3.3m. Cõcupiscentia.7.16. Creatura.8.18.24.c̃.

128 Qualis est quilibet naturali qualitate animę vel corporis, vel qualitate superueniẽte: talis finis videtur ei.1ª.q.83.1.5m./.12e.q.9.2.c.2m./.q.10.3.c.2m./.2.d.25.1.5m./. Virt.q.1.9.21m. Deus.270.290.291. Aestimatio.2. Euchaª.155. Fortuna.1. Gloria.2.5.9. Homo.12.13.18.22.23.27. Honor.14.16.

129 Voluntas respicit finem tripliciter: primo absolute: secundo vt in quo quiescit: tertio vt terminum eorum quę ordinantur in finem: primum est velle: secundum frui: tertium est intẽtio.12e.q.8. prinº./.q.12.1.4m./.2.c.3m./.5.2m./. Veri.q.22.15.c.fi.

130 Actus volũtatis põt ferri in finem dupliciter.s.immediate, & mediate: primus dicitur voluntas, secũdus vero intentio, & vterq; est semper malus, si finis est malus: & est bonus, si finis actus est bonus: & secundus est bonus, si finis agentis est bonus: non aũt primus.2.d.38.3.c./.5.0./.d.40.2.0. Iactantia.2.5. Ieiuniũ.22.29. Imperare.9. Intellectus.198.214.222.281.c̃. Intentio.10.c̃.15. Hypocrisis.5.6. Iuramentũ.5. Libertas.6.8. Locus.7.

131 Voluntas ex necessitate inheret fini.1ª.q.82.1.2.c.

132 Ad rectam voluntatem, requiruntur duo.s.debitus finis: & ꝙ ea quę sunt ad finem proportionẽtur ei.12e.q.49.7.c./.q.51.1. 1m./.q.55.3.4.c./.q.64.7.c./.q.69.2.c./.2.d.40.2.c./.4.d.49.q.1.ar.3.q.4.5m. Malitia.7.8. Malum.51.55. Miraculum.44. Moralis.1. Motus.78. Peccatum.137. Pœnitentia.41. Physica.5. Pręceptum.146.149. Prędestinatio.20.24.37. Pręstituere. Propositum.1. Prouidentia.2.3. Ratio.36.56.57. Scandalum.8. Scriptura.10. Subsannatio.

133 Homini conuenit agere propter finem: quia omnes actiones humanę sunt propter finem.12e.q.1.1.0.

134 Actiones hominis aliis intenti, non sunt proprie actiones humanę: quia non procedunt ex deliberatione rationis, quę est principium humanorum actuum: & ideo habent quasi finem imaginatum: non autem per rationem pręstitutum.12e.q.1.1.c.3m.

135 Homo operatione naturali & animali, ordinatur in finem ab alio: sed operatione humana, ordinatur a seipso in finem.12e.q.1.1.c.

136 Finem conuenientem dicimus, vtile vel necessarium vitę humanę. Opus.73.cº.3.

137 Aliquid ordinatur in finem dupliciter.s.vel proprie, tanquam seipsum mouens ad finem: & sic sola creatura rationalis ordinatur in finem: vel cõiter, tanq; motum ab alio: & sic bruta animalia ordinantur in finẽ.1ª.q.6.1.2m./.12e.q.1.2.0.

138 Finis hominis est adhęrere deo per intellectũ: sed magis per voluntatem, & principalius per amorem, ꝙ per timorem.p̃.3.cº.115.116.fi./.128.2m./.130.1m./.4m./.fi. Voluntas.31.c̃.66.72. Vsura.90.147.148. Vsus.6.

139 Omnis peccans mortaliter constituit sibi necessario alium finem, ꝙ deum. 12e.q.1.7.1m./.q.89.1.3m./.22e.q.45.1. 1m./.1.d.1.q.4.1.4m./.2.d.24.q.3.6.c./.d.34.3.c./.d.42.q.1.3. 5m./.5.c./.3.d.31.q.1.1.c./.4.d.16.q.2.ar.2.q.1.c./.d.46.q.1.3.c./. Veri.q.28.2.c./. Ma.q.3.1. 20m./. Virt.q.2.6.c.7m./. Ro.2.lec.2.co.1.

1 FINITVM additum infinito, non facit maius, sed plus.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.4m. Actus.22.28.84. Agens.80.

2 Cuilibet finito potest fieri additio ẽm mathematicus; non autem ẽm Physicum.3.d.13.q.1.ar.2.q.3.1m.

3 Ens creatum est compositum ex finito & infinito, id est ex actu & potentia: vel quia ens aliud est finitum, id est incorruptibile: aliud infinitũ.i.corruptibile: * quod nõ est determinatũ ad esse tm̃, sed qñq; est, & qñq; nõ est: & ideo non sunt partes entis integrales: sed subiectiue.2.d.3.q.1.1.5m. Angelus.9.10.161.212. Auersio.19. Beatitudo.93.119. Cœlum.73.76. Complacentia.0. Concupiscentia.7. Consilium.4. Damnatio.44. Deus.86. Distantia.3.4.5. Distinctio.4. Diuitię.2. Esse.46.94. Finiri. Finis.0. Forma.80.87. Hęresis.47.48. Infinitum.0. Locus.18. Mundus.18. Offensa. Operatio.17. Passio.92. Peccatum.215. Pœnitentia.100. Proportio.1.2.3.4. Psalmus.7. Punctus.1. Quantitas.20. Tempus.26.38. Vsura.48. Christus.65.70.

FIRMAMENTVM a deo creatũ.i.cœlũ stellatũ est suprema sphęra ẽm Aristotelem: nõ aũt ẽm astrologos modernos. 1ª.q.68.1.1.3.0./.q.71.3m./.2.d.14.L.3m./.ql.4.3.c./.Ce.2.lec.9.prinº. Apostoli.38. Cœlum.17.18.56.60.c̃. Tempus.11.

Firmare. Argumentum.5.7. Fides.146. Firmitas. Fortitudo.32.58. Fundamentum.3. Humilitas.25.30. Imperfectio.2. In.27. Misso.40. Periurium.1. Perseuerantia.1.5. Prescriptio. Purgatio.3. Temperantia.14. Virginitas.3.5.6. Virtus.235. Votum.9. Vsura.175.

FIRMITAS est virtus, faciens permanentiam in opere: sed constantia, in proposito.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.c. Amor.113. Anima.127. Argumentū.5.6.7. Assentire.7.8. Certitudo.1. Confirmatio.0. Constantia.3. Contemplatio.13. Continentia.12. Delectatio.91. Euangelium.7. Fides.1.162. Fiducia.6. Firmare. Fixum. Fortitudo.2.34. Fundamentū.2. Gloria.22. Habitus.32. Heresis.28. Humilitas.28.30. Immobile.0. Imperfectio.2. In.27. Incontinentia.6. Intellectus.121. Maria.25.70. Mathematica.3.5. Matrimonium.121. Musica.1. Pax.20. Peccatum.217.370. Perseuerantia.1.5. Probatio.2. Ratio.34.50. Sanctitas.5. Scismos. Solidum. Temperātia.31. Terra.5. Tribulatio.7. Vanum. Verbum.71. Virtus.98.182.239. Votum.45.46. Firmiter. Continentia.12. Fixum. Firmitas. Votum.33. Fixum. Porphyrio. Scindi. Scissura.

Fistula. Organū.1. Fixū. Adā.15. Ens.13.14.15. Figere. Firmitas. Firmiter. Illuminatio.6. Intellect°.121. Luminare.4. Motus.78. Pes. Saturnus.2. Spēs.3. Stabilis. Stare. Stella.5. Voluntas.50.

1 FLAGELLVM duplex. s. corporale, & spūale. s. remorsus conscientię. ps.38.co.7. Animal.69. Baptismus.91. Lex.112.

2 Flagellum secundum se, semper est corrigēs: sed quandoq; ex defectu subiecti, non peruenitur ad hunc effectum.4.d.15.I.q.2.3m. Manus.4. Maria.69. Pœna.0. Punitio.0. Reprobatio.5. Saluari.15. Tribulatio.0. Christus.216.218.

3 Quinq; modi, quibus flagella deus infligit in presenti, distinguūtur penes quinq; bona a deo intenta. s. quia vel bonū est in altero: vel est in eo qui punitur in quo est ordo iustitię: vel est vtilitas eius, quo ad recessum a malo: vel in ordine ad bonum conseruandum: vel ad bonum augendum.4.d.15.I.

Flagitiosus. Ludus.12. Obscœnum. Flagitium. Mulier.21.

FLAMMA est ardor spiritus sicci. ps.17.co.7. Amor.189. Ardor. Fumus. Gladius.1. Hieronymus.1. Ignis.2. Missio.42.45. Flamen. Baptismus.219.c̄. Flaminea. Lombardia. Flatus. Halitus. Anhelitus. Apostoli.10. Aquilo. Expiratio. Missio.42. Respiratio.0. Spiritus.1. Terręmotus.4. Ventus.2.

FLEGMA habet pro materia dulcia & pinguia, ratione humiditatis: cholera vero, amara. Met.8.lec.5. prin°. Aqua.16. Incontinentia.15.

FLETVS erit in damnatis corporaliter, quo ad turbationem capitis & oculorum: non autem quo ad resolutionem lachrymarū.4.d.50.q.2.ar.3.q.3.o.7.4.c°.89.fi. quol.7.vel.8.vel.11.q.5.3.o. Opus.10.ar.40. Dolor.12.24. Flumen.1. Genitus.0. Lachrymę. Luctus. Oro.4.29. Pœnitētia.69. Rugitus.

Flexibile. Angelus.461. Deflecti. Docere.11. Inclinabilitas. Lucifer. Mobile. Pœnitentia.44. Superbia.2. Voluntas.40. Florere. Floridus. Flos.0. Iuuentus.2. Passio.117. Floridus. Paradisus.3.

1 FLOS significat Christum, ratione puritatis, passibilicatis, odoris, decoris, & fructus. Isa.11.lec.1.fi. Anima.113. Florere. Floridus. Fructus.12. Iuuētus.0. Nazareth. Prosperitas.1.

2 Caro Christi floruit, per honestatem, & incorruptionem: & refloruit per resurrectionem: Adam vero floruit: sed peccando non refloruit. ps.27.co.5.

Fluctuatio. Pax.10. Fluere. Actio.51. Amor.58. Anima.112.258.c̄. Fluxus.0.

Fluidus. Aq̄.10. Flexibile. Fluere. Fluxus. Mobile.

1 FLVMEN aquę quincuplex. s. lachrymarum, baptismi, gratię, sapientię, & lętitię. Isa.42.co.3. Baptismus.63.219.c̄.

2 Flumina quatuor videntur oriri ex diuersis locis, quia intrant sub terra, sicut multa alia, sed primo oriuntur a mari: immediate vero, a fonte paradisi. s. physon, Gion, Tygris, & Euphrates.1a.q.102.1.2m.2.d.17.q.3.2.c.4m.5m. Elephas.4. Fluuius. Fons.0. Gratia.84.

FLVVIVS. Christus dicitur fluuius violētus triplici ratione. s. propter aquarum. i. gratiarum multitudinē: propter amoris feruorem: & propter cursus velocitatem. Isa.59.fi. Flumen.0.

1 FLVXVS maris est per impressionem lunę, non autem per aliquam formam aquę.1a.q.105.6.1m.q.110.3.1m. 22e.q.2.3.c. 3.c°. 100.3m. Verit.22.13.c. Opus.34.co.1. Ro.11.lec.3.fi. Aqua.2.10.14.c̄. Calor.7. Cete.4. Dilabi. Effluere.

2 Oppositum videtur dicere.3.d.13.ar.2.q.2.2m.3m. p Du°.628°. R fi°. sicut Du°.301°. Eucharistia.159.212. Fluere.

3 Fluxus duplex. s. de potentia in actum, & de agēte in patiens.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c. Forma.38.114.167. Fundere. Fusio. Gratia.117. Imprimere.0. Instas.1. Intentio.22. Labi. Labile. Mare.2. Mens.4. Natiuitas.1.28. Pars.14. Pollutio.0. Proprium.6. Pūctus.3. Refluxs. Sanguis.13. Successio.0. Tempus.4.37. Torcular.2. Virtus.78.

4 Fluxus siue effusio humoris carnalis, aliquando est ex debilitate naturę, sine libidinosa delectatione, & carnis commotione: aliquando vero ex aliqua occasione cibi vel imaginationis.4.d.32.q.2.ar.2.q.2.1m. Opus.64.c°.18. Visus.1. Christus.212.213.

Folium. Veritas.17.

Folliculus. Onocrotalus.

1 FOMES supra principia naturalia, nihil positiue supponit in homine: sed in solo defectu originalis iustitię consistit.2.d.32.q.2.1.c.fi. Auaritia.16. Baptismus.201.c̄. Cinis.1. Circuncisio.42. Eucharistia.248. Ignorantia.12. Incarnari.14.

2 Fomes est inordinata, & habitualis concupiscentia appetitus sensitiui.12e.q.82.3.o.3a.q.15.2.c.q.27.3.c.2.d.30.q.1.3.c.4m.d.31.q.1.1.3m. 5m.q.2.1.3m.d.32.q.1.1.c. Ma.q.2.1.8m.q.4.2.4m.q.7.3.17m. Opus.3.c°.232. Ro.7.lec.4.co.1.2.

Lex.15.16. Maria.10.c̄.53.c̄.59.c̄. Peccatum.161.268.272.291.296.338.340.353.362.

3 Fomes vt pœna inflicta a deo, dicitur lex: non autem vt inclinat ad malū.12e.q.91.6.o.q.93.3.1m. Ro.7.lec.4.co.1.fi. Purgatorium.8. Sanctificatio.1.13. Sensualitas.16.

4 EFFECTVS. Fomes per se inclinat ad malum, per accidens autem ad bonum.2.d.32.q.1.2.4m.q.2.1.5m.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.2m.

5 Fomes vt pœna, est a deo non influente gratiam: non autem vt culpa.2.d.32.q.2.1.o. Ro.7.lec.4.co.1.fi.

6 Deformitas culpę opponitur originali iustitię, quo ad rectitudinem voluntatis: fomes vero, quo ad rectitudinem virium inferiorum.2.d.32.q.1.1.1m.

6 Fomes est concupiscentia habitualis, quę prouenit ex hoc q̄ ratio nō habet virtutem totaliter inferiores vi

est refrenandi. Ma.q.4.6.16m.

8 Fomes non est causa maculę originalis in eodē subiecto: ideo manet trāseunte reatu & macula peccati originalis. 2.d.32.q.1.1.3m.

9 Fomes non est causa proxima, sed prima cuiuslibet peccati & radix eius: quia quādoq; peccatum eligitur, sine incentiuo. 2.d.43.1.2m.

10 Oppositum videtur dicere. 12e.q.84.1.c. 2m./.2.c./. 22e.q.119.2.1m.
Du°.629°. R sō. sicut Du°.1144°.

11 Effectus fomitis duplex, scilicet inclinatio ad malum, & difficultas ad bonum. 3a.q.27.3.c./.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.

12 Effectus fomitis duplex, s. rebellio: & seruitus. Ro.7. lec.4.co.2.

13 SVBIECTVM./. Fomes originaliter est in appetitu sensitiuo: sed diffusiue, est in omni membro. Ro. 7.lec.4.co.2.

14 Fomes vt respicit naturam, est ęqualiter in omnibus: sed ratione personę, est intensior in vno, q̄ in alio. 2. d.32.q.1.1.4m./.3.0.

15 Fomes peccati, non fuit in Christo. 3a.q.15.2.0./.3. c./.4.c.3m./.q.18.2.3m./.q.27.3.c.1m./.2.d.32.q.2.1. b.1./.3.d.17.ā.1.q.2.4m./.d.21.q.1.1.b.2.4m./.Op°. 3.c°.231. Christus.21.87.

1 FONS triplex, scilicet sapientię, vitę, & corporis Christi: a quo est triplex aqua, scilicet doctrinę, gratię, & baptismi. Isa.12.fi. Amor.58.128. Baptismus.144. ē.176. Damnatio.15. Dulcedo.5. Flumen.0. Generatio.15. Gratia.84. Matrimonium.116.

2 Fontes quinque, secundum quinque genera substātiarum, scilicet naturę, corporis cœlestis, ignis, aeris, aquę, & terrę. 1a.q.66.2.0./.Opus.61.c°.34. Origenes.2. Peccatum.169. Pluuia.3. Psalmus.10. Sacerdos.10. Sol.1.

3 Fontes quinq; s. substantia misti, naturę vegetabilis, sensibilis, rationalis, & intelligentię. Opus.61.c°.35.

4 Fons viuus est deus. Opus.61.c°.34.fi./35.prin°.

FORMA

1 QVID.46./. Omnis forma, dicitur actus: etiam ipsę formę separatę, & ipse deus. 1.d.42.q.1.1.1m./.Spū.1.1m.

2 Oppositum videtur dicere. 1a.q.3.8.0./.1.d.26.q.2. 2.1m. R sō. Dubio.630°.

3 Forma est similitudo dei participata in rebus: secundum Anaxagoram. 1.d.8.q.5.2.5m./.ǭ.3.c°.97. Abstractio.17.

4 Forma semper importat respectum causę eius quod secundum eam formatur, per modum inhęrentię, vt in intrinsecis: vel per modum imitationis, vt in exemplaribus. Veri.q.3.3.c.fi. Abstractum.7.8. Actio. F. Actualitas.2. Actus.2.4.46.188. Adam.14.87.

5 Omne completiuum alicuius, est sicut forma eius. 4.d. 3.1.c. Addere.8.9. Angelus.26.449. Anima. 5.33.34.39.

6 Omne illud quo aliquid primo operatur, est forma eius. 1a.q.76.1.c. Apponere.3. Ars.26.38.41. Bonitas.48.63.75.81.

7 Forma non subsistens, non est quidditas: sed est pars quidditatis. Potentia.q.3.11.11m. Contrarium. 20. Delectatio.112. Denominatio.1.5.7.

8 Omnis forma vel est ipsa natura rei, vt in simplicibus: vel constituit naturam rei, vt in compositis. 3a.q. 13.1.c. Determinatio.14.

9 In simplicibus & immaterialibus, idem est forma, & id cuius est forma. 1a.q.39.5.2m./.Phy.2.co.3. Deus.44.ē.

10 Immo nihil est forma suiipsius. Veri.q.10.8.16m.
R sō. Dubio.631°.

Diffinitio.8.10.13.ē. Effectus.10. Ens.40.

11 De ratione formę est, q̄ sit in eo cuius est forma. 1a. q.40.1.c. Epyichia.7. Esse.F. Fides.5.7.82.83. Finis.33.37.107.

12 Omnis forma, quātū est de se: est vniuersalis. 4.d.50. q.1.3.c./.Veri.q.2.5.c./.q.8.11.c.co.2./.q.10.5.c.

13 Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.14.1.3m./.1. d.35.5.0./.d.36.q.1.1.1m./.ǭ.1.c°.56.
Du°.632°. R sō. sicut Du°.475°.

14 Omnis forma in abstracto cōsiderata, est infinita. 1.d. 43.q.1.1.c. Gratia.1.3.5.6. Indiuiduum.23.28.

15 Formę non locantur in genere, nec in specie: sed composita. 1a.q.76.3.2m. Indulgentia.22.27. Hypostasis.5.

16 Oppositum videtur dicere. 1.d.3.q.1.6.c.prin°.
Du°.633°. R sō. sicut Dubio.173°. Menstruus.6. Metaphysica.30.

17 Forma generati, non est finis seu terminus generationis: nisi vt est similitudo generātis. 1a.q.44.4.2m./. 22e.q.171.6.c.

18 Formę materiales 'non' sunt compositę ex quo est, & quod est. 1.d.8.q.5.2.1m./.2.d.17.q.1.2.c. Modalis.1.

19 Omnis forma de se est cōmunicabilis. 1a.q.3.2.3m./. q.7.1.c.fi./.1.d.4.q.1.1.c./.d.19.q.4.2.c./.2.d.3.q.1. 2.1m./2m./.3.d.2.L./. Veri.q.2.5.c.co.1.fi./.6.c./.q̄l. 7.vel.8. vel.11.3.c.prin°./. Opus.29.co.3./. Met.7. lec.13.co.2.fi./.Lec.14.co.6.8.

20 Oppositum videtur dicere. 1a.q.13.9.c./.1.d.25.3. c./d.34.q.1.1.4m.
Du°.634°. R sō. sicut Du°.367°.

21 Omnis forma existens in supposito, per quod indiuiduatur, est communis multis secundum rem, vel secundum rationem: non autem formę subsistentes. 1a. q.13.9.c./.Periher^a°.lec.10.co.1.f.

22 Oppositum videtur dicere. 1.d.25.3.c./.d.34.q.1.1. 4m. Du°.656°. R sō. sicut Dubio.367°. Motus.33.61.78.80.89.

23 Communicabilitas formę tripliciter impeditur. s. per carentiam materię, vel per totalem impletionem materię ab vna forma, vel per receptionem formę in materia signata. Periher^a°.lec.10.co.3. Nomen.21. 22. Passio.35. Pœnitentia.F. Per se.5. Persona.12. 41.43.45. Physica.2.3. Sacramentum.F. Totum.1. Veritas.11. Virtus.101. Vitiositas. Vnctio.F. Vnitas.6. Vsura.144. Vtile.2.

DIVISIO.23.76.93.113.115.117.121.128.129. 135.171.

24 Genus formarum triplex, scilicet materialium, immaterialium, & mediarum, vt sensitiuę. ǭ.2.c°.67.fi./. Virt.q.1.4.4m. Abstractum.7.

25 Gradus formarum quincuplex. s. elementi, misti, vegetabilis, sensibilis, & intellectualis. ǭ.2.c°.67.fi./.Li°.3. c°.22.co.3./.97.co.1./.Li°.4.c°.11.co.1.2./. Spiritu. 2.c.co.3./.Anima.1.c.fi./.7.c.co.2./.9.c.co.1.f. Accidens.17.125.

26 Forma duplex, scilicet exemplaris: & inhęrens. 3.d. 10.q.2.ar.1.q.3.0.

27 Forma duplex, scilicet generalis, & specialis. 4.d.12.q. 1.ar.1.q.3.2m./.Veri.q.1.6.c. Actus.4.10. Adoptio.17. Assumere.44.

28 Forma duplex. s. forma totius, & forma partis. 3.d.2. q.1.3.0./4.d.44.q.1.ar.1.q.2. 2m./.ǭ.4.c°.80.2m./. q̄l.2.2.c./.q̄l.8.vel.9.q.2.1.4m./.Met.7.lec.9.co.2.3. Blasphemia.20. Cōmune.13. Corruptio.15. Deitas. Denominatio.1. Distinctio.1.ē. Diuersitas.3.4.6.ē. Diuisio.1.6. Elementum.F. Ens.40. Esse.F. Fama. 12.13.2.q.2. Quo est.3. Virtus.165.178.

DIFFERENTIA. 26.61.137.141.166.167.169.172.

29 Distinctio formarum duplex.s.specifica,secundum diuersitatem obiectorum:& numeralis,secundum diuersitatem subiecti.22^e.q.24.5.c.

30 Formę distinguūtur,secundum diuersa principia actiua.12^e.q.54.2.c.

31 Oppositū videtur dicere a simili. Phy^s.7.lec.8.co.2.pri^o. ☞ Du^o.636°. R ñ^o.sicut Du^o.908°.

32 Diuersorum diuersę sunt formę de necessitate.2.d.42.q.1.1.c./.Ꝙ.2.c^o.79./.I i^o.3.c^o.97.

33 Forma separata,nō multiplicatur numeraliter.1^a.q.41.6.c./.q.50.4.c./.q.75.7.c./.2.d.3.q.1.3.o.

34 Forma est variabilis terminatiue: sed est inuariabilis subiectiue.1^a.q.9.2.3^m./.q.16.8.c.fi./.12^e.q.53.1.c./.1.d.8.q.3.2.3^m./.d.17.q.2.1.3^m./.3.d.23.q.3.ar.4.q.3.2^m./.4.d.12.q.1.ā.2.q.3.1^m./. Veri.q.1.6.c.pri^o./.q.14.7.3^m./.M a.q.7.2.7^m./.Virt.q.1.11.c.2^m. Fatum.5.6. Figura.3.4.5. Instrumentum.8.c̃. Miraculum.18. Mutatio.2.10. Ordo.10.12.15.

35 Subiectum tripliciter se habet ad formā recipiēdā.s.in vltima dispositione,cū impedimento extrinseco,& cū indispositione. Veri.q.9.3.c./.Phy^s.7.lec.6.fi.

36 Forma effectus est in instrumento incomplete. 4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.

37 Oppositū videtur dicere a simili.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.2^m./.d.7.q.1.ar.2.q.3.3^m. ☞ R ñ^o.Dubio.637°.

38 Forma effectus, est in instrumento incomplete quadrupliciter.s.secundum rationem speciei,secundū esse, secundum duplicem fluxum.s.de potentia ad actum, & ab agente in passum,& in hoc ꝙ non attingit directe vltimam formam.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.

39 In formis differentia esse non potest:nisi ꝙ vna est perfectior alia.Ꝙ.3.c^o.97.co.1.fi./.Spiritu.1.9^m. Actio.F.

40 Forma essentialis,est de essentia,quidditate, & diffinitione subiecti:non autem forma accidentalis. Anima.2.lec.2.prin^o.

41 Forma partis,& forma totius,differunt realiter,sicut pars & totum:non aūt sicut duę formę omnino diuersę.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.2^m./.Ꝙ.4.c^o.80.co.2./.ql.2.q.2.1.c.3^m./. ql.8.vel.9.q.2.1.4^m./. Opus.3.c^o.158./. Met.7.lec.9.co.2.3. Adiectiuum.1.4.8. Differentia.7.9.10.12.c̃. Distantia.1. Distinctio.1.c̃. Diuisio.1.6. Ens.40. Esse.F. Figura.3.4.5.

42 Substātialis forma,q̃ requirit diuersitatem in partibus corporis,sicut est anima,& pręcipue animalium perfectorū,nō ęqualiter se habet ad totū & ad partes:vnde non diuiditur per accidens,per diuisionē quantitatis.1^a.q.76.8.c. Figura.3.4.5. Forma.107.108.

43 Forma substantialis totius, non superadditur partibus.s.materię & formę,sicut forma domus, partibus integralibus eius,sed est totum complectēs materiam & formam,cum pręcisiōe aliorum.1^a.q.76.8.c./. Anima.10.16^m./.Opus.30.lec.4.fi. Fortitudo.33.

44 Non est possibile,eandem formam numero, esse diuersarum specierum.1^a.q.118.2.2^m. Gratia.1.3.5.6.105.

45 Ex diuersitate formarum, est diuersitas & multitudo rerum,operationum,& habitudinum ad materiam, & ordo rerum:sed ex diuersitate operationum,est diuersitas finium:& ex diuersa habitudine ad materias, est diuersitas agentium & patientium:& ex diuersitate formarum,materiarum,& agentium,est diuersitas proprietatum, & accidentium. Ꝙ.3.c^o.97. Grauit.1.2.3.4.5. Materia.16.17. Membrum.2.8. Motus.33.61.78. Possibilitas.2.

46 Forma substantialis & accidentalis,sunt actus:& faciunt aliquid in actu:sed subiectum formę substantialis,est ens in potētia tantum:quia actualitas prius est in forma,q̃ in materia,quę est propter formā: subiectum autem formę accidentalis,est ens actu:cui prius conuenit actualitas,q̃ formę accidētali,quę est ꝓpter subiectū.1^a.q.66.1.2.c./.q.76.4.c./.q.77.6.c./. Vnio.4.c./.Spiritu.1.9^m./.3.c.co.3./. Anima.2.co.3./.9.c./.quol.1.6.b./.quol.11.5.c./.Opus.3.c^o.90.158./.Op^s.31.co.1./.Lec.10. Potentia.7.21.

47 Forma non subsistens, non habet alium modum a modo subiecti:subsistens autem,habet quendam modum,vt subsistens:& alium,vt actus talis subiecti.4.d.49.q.2.3.6^m./.4.c.prin^o. Prędicari.10.

48 Forma vnius materię,dicitur species,plurium secundum ordinem tantum totum,colligatarum compositio,alteratarum autem mistio.1^a.q.66.2.c./. Met.5.lec.2.co.5./.Phy^s.lec.5.co.3.

49 Formę incompassibiles in eodem supposito, faciunt propositionē in materia remota:compossibiles aūt,in materia contingenti,vel naturali.3^a.q.16.1.1^m.

SVBIECTVM.11.12.19.20.21.22.34.35.36.37.118.vsq;.122.124.129.130.132.168.170.173.

50 Forma omnino simplex vel non subsistens,non potest esse subiectum ex quo,vel in quo:sed subiectum de quo,& circa quod. 1^a.q.13.12.2^m./.q.29.1.2.o./.3.3^m./.q.30.1.3^m./.q.54.3.2^m./.q.77.1.6^m./.1. Prolo.4.2^m./.d.8.q.5.2.4^m./.2.d.3.q.1.1.6^m./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.1^m./.Ꝙ.3.c^o.97.co.2.fi./. quol.7.vel.8.q.3.2.2^m./. Spiritu.1.1^m./. Anima.6.1^m./.3^m./.12.16^m. Actio.F. Adoptio.17. Angelus.73.82.92. Animal.2.6.29. Aptitudo. Augmentum.15. Charitas.12.c̃. Corpus.13.

51 Forma recipitur in subiecto,secundum modū subiecti, inquantum inest: non autem quo ad nobilitatem eius. Veri.q.12.6.4^m./.q.24.8.6^m.

52 Omne quod fit forma alicuius: fit vnum cum illo.3.d.27.q.1.1.c. Denominatio.0. Diffinitio.1.c̃.8.9.13.c̃. Domus.2.

53 Omnes formę eiusdem generis,respiciūt eandem potentiam subiecti. Veri.q.8.14.c. Essentia.11. Habitus.24.29. In.27. Intellectus.2.3.8. Lumen.1. Miraculum.18. Persona.12. Prędicare.10. Similitudo.3.4.7.9.c̃.

54 Plures formę eiusdē generis,non pñt simul esse in eodem subiecto.1^a.q.85.4.c.2^m./.Ꝙ.1.c^o.55.1^m./. Veri.q.8.14.c.fi.14^m./.ql.7.vel.8.vel.11.2.co.

55 Plures formę eiusdem spēi,non possunt esse simul in eodem subiecto. 3^a.q.35.5.c./.3.d.23.q.3.ar.4.q.3.c./.Virt.q.1.11.c.co.1.fi./.Met.5.lec.10.fi.

56 Oppositū videtur dicere.1^a.q.12.10.c./.q.58.2.2^m./.q.85.4.c.2^m. ☞ Du^o.638°. R ñ^o.sicut Dubio.1111°.

57 Nulla forma naturalis potest esse simul in eodē subiecto cum actu formę contrarię:sicut habitus animę cū actu contrarii habitus.12^e.q.63.2.2^m./.q.71.4.0. Subtilitas.2. Virtus.38.101.102.103.181.

58 Forma completa,est in subiecto,secundum conditionem subiecti: non autem virtus instrumentalis: sed magis secundum conditionem principalis agentis.3^a.q.63.5.1^m.

59 Formę naturales,statim vt sunt in mā,habent suas operationes, nisi impediantur:quia sunt tantum ad vnum:non autem anima. Anima.18.5^m.

POTENTIA.38.46.53.87.96.101.102.104.106.108.111.157.

60 Omnis forma quę recipitur in diuersis gradibus potentiarum:recipitur secundum prius & posterius.2.d.3.q.1.4.c.

61 Formę quę sunt in materia: sunt partim in actu, & partim in potentia. Poª.q.3.4.7ᵐ. Actualitas.2. Actus.71.74.82. Angelus.27.45. Corpus.13. Habilitas.o. Habitus.24.29. Intellectus.178.

62 Nulla forma remouet a materia potentiam ad alias formas. 1ª.q.66.2.c./2.d.12.1.c.

63 Materia prima, se habet ad formam dupliciter tantum. s. in pura potentia: vel in actu puro. Anima.18.5ᵐ. Necessitas.2.6.8.22. Possibile.1. Possibilitas.o. Potentia.7.14.ĉ.20.ĉ.36.37.

64 Materia prima, est in potentia ad omnes formas naturales.2.d.12.1.c./Met.lec.14.co.3.

65 Materia non est in potentia, nisi ad formas corporales. Anima.9.c.co.1.fi.

66 Materia est in potentia ad infinitas formas & figuras. Opus.9.q.81.

67 Materia prima, est tantũ in potentia ad illas formas, quę sunt in rerum natura: vel per principia naturalia educi possunt.2.d.30.q.2.1.c.co.3.

68 Potentia materię, ad esse substantiale, est vna secundum essentiam: sed multę secundum relationem ad diuersas formas. 3.d.33.q.1. ar.1.q.1.c./ Phy⁸.lec.14.prinº.

69 Forma implens totam potentiam materię est inseparabilis a materia: non autem alię. 22ᵉ.q.24.11.c./q̃.2.cº.29.co.3./Liº.3.cº.20.24./ Virt.q.2.12.c.

70 Omnis forma quanto est nobilior: tanto magis dominatur materię, & minus ei immergitur, & magis eam sua virtute excedit. 1ª.q.76.1.c.co.2. Recipere.1.3.7. Similitudo.1.8.13.15.

71 Formę & accidentia non habent materiam ex qua: sed materia in qua, & de cuius potentia educuntur. Poª.q.5.4.9ᵐ.

MATERIA.18.23.25.45.46.48.49.62.63. vsque 71.98. vsque.101. 103.104.105. 111.113.115.122. 123.138.142.143.152.152.159.167.168.170.

72 Debita proportio materię ad formam, est duplex, scilicet per ordinem naturalem materię ad formam: & per remotionem impedimenti. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c. Accidens.16.17.18.62.97. Actualitas.2. Actus.46.89.

73 Forma non excedit proportionem materię: sed sunt eiusdem generis.22ᵉ.q.24.3.2ᵐ. Agens.M. Agere.9.13.27.

74 Omnis forma completiua rei, est quodammodo media inter materiam & agens.4.d.3.ar.2.q.1.c. Angelus.27.45.

75 Materia prima est vna, per remotionem omnis formę, non autem per vnam formam. 1ª.q.16.7.2ᵐ./1.d.2.1.3ᵐ./Veri.q.1.5.14ᵐ./Opus.9.q.103. Anima.o. Appetitus.21.44. Apponere.2. Aptitudo. Architector. Artificiale.2.3.4.6.

76 Materia sub distinctis formis, est simpliciter plures: sed est vna secundum quid. Veri.q.1.5.14ᵐ./Opus.9.q.103. Baptismus.F.

77 Materia est causa formę, quasi sustentans eam: & ecõuerso, quasi faciens materiam esse actu.4.d.17.q.1.ã.4.q.1.c.co.2./Veri.q.9.3.6ᵐ./q.28.7.c. Bonitas.86. Causa.8.37. Cohors.1. Compositio.1.2. Contingens.2. Corpus.8.25.29.

78 Materia non potest esse sine forma. Spiritu.1.c.6ᵐ./5.10ᵐ./Opus.30.lec.10. Corruptio.1.3.7.11. Creatio.41.

79 Materia est propter formam. 1ª.q.47.1.2.c./q.65.2.c./q.72.3.c./q.76.5.c.prinº./q.77.6.c./q.84.4.c./q.85.3.4ᵐ./q.89.1.c./q.91.3.c./q.96.5.c./q.105.5.c./12ᵉ.q.2.5.c./ Ma.q.5.5.c.co.2./q.16.1.c.fi./2.c.co.2./Anima.8.c.prinº.16ᵐ./10.1ᵐ./2ᵐ.

Defectus.4. Dęmon.58.109.

80 Forma finitur per materiam, inquantum communitas eius contrahitur per materiam, ad hoc individuũ: & econuerso, inquantum potentialitas eius determinatur ad vnam speciem. 1ª.q.7.1.c./q.44.2.c.F./1.d.43.q.1.1.c./quol.3.q.2.1.c. Deus.380.390.391.393.394.441. Differentia.4.9.10.12.13.16.17.22. Differre.2.8. Diffinitio.2.c.15.

81 Materia multiplicatur per aduentum formę. 1ª.q.29.2.5ᵐ./Opus.72.q.19. Dimensio.12.13.14.

82 Immo ostensum est frequenter, formas multiplicari per materiam. 1ª.q.3.3.c./q.54.4.2ᵐ./3ª.q.3.3.c./Met.7.lec.10.co.3.fi./Lec.14.co.8.fi.
Rñº. Duº.639º. & 731º.

83 Hoc primum dictum verum est, de multiplicatione specierum: quarum principia sunt formę: secundũ vero de ea quę est multiplicatio indiuiduorum in eadem specie. Opus.72.q.11.

84 Forma ordinatur ad materiã: & ecõuerso.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.c.co.3./Veri.q.9.3.6ᵐ./q.28.7.c.

85 Immo forma est finis, propter quem materia sic vel sic disponitur. Spiritu.1.2ᵐ./Opus.3.cº.18.
Rño. Dubio.640º.

86 Formam vniri materię est impossibile, quin sit corpus. Opus.42.cº.6.

87 Forma finitur & limitatur dupliciter. s. per materiam ad indiuiduum, & per differentiam ad speciem. Spiritu.1.2ᵐ./Opus.3.cº.18.

88 Materia recipit formam, vt secundum ipsam, constituatur in esse alicuius speciei: nõ autem intellectus: sed secundum rationem formę. 1ª.q.50.2.2ᵐ.

89 Omne illud per qđ materia efficitur propria huius formę, se tenet ex parte materię: vt dispositiões, & remotiones impedimẽtorũ. 1ª.q.86.2.1ᵐ./q.87.1.c./12ᵉ.q.2.5.c./22ᵉ.q.27.3.c. prinº./4.d. 17.q.1. ar.4.q.1.c./Veri.q.28.7.8.c./Anima.2.lec.24.co.1. Dispositio.F. Effectus.7.10.15.21. Elemẽtum.F. Esse.F. Essentia.11.12. Finis.11.12.31.ĉ.76.107.

90 Immo dispositio reducitur ad formam, ad quam disponit.3.d.13.q.3.1.c./4.d.2.q.2. ar.1.q.1.2ᵐ./ Phy⁸.3.pnº. Duº.641º. Rñº. sicut Duº.514º. Fortitudo.33. Generatio.F. Genus.1.2.30. Gratia.105. Habilitas.o.

91 Forma est magis substantia, & ens, & prior q̃ materia, & compositum. Met.7.lec.2.co.3. Idea.26.40.41.

92 Infermitas materię duplex, scilicet carentia omnis formę: & carentia triplicis pulchritudinis, scilicet lucis, visibilitatis, & plantarum: prima precessit formationem natura tantum, secundum Augustinum: secunda vero etiam duratione, secundum alios. 1ª.q. 66.1.o./4.c./q.67.4.c.4ᵐ./q.69.1.2.c./q.74.2.c./Poª.q.4.1.o./2.c.

93 Materia cognoscitur tantum dupliciter. s. per analogiam ad formam: & vt perfecta est per eam. 1ª.q.15.3.3ᵐ./2.d.12.4.c.prinº./d.17.q.1.1.4ᵐ./ Ma.q.6.18ᵐ./Trin.14.c./Met.8.co.3.prinº. Imperfectio.3.

94 Consideratio physici versatur circa materiam: sed consideratio logici, versatur circa speciem & formam. Ce.lec.6.co.2.prinº.

95 Forma est magis de consideratione physici q̃ materia: quia de materia non considerat, nisi in ordine ad formam. Trin.18.2ᵐ. Incorruptibile. Indiuiduũ.13.14 15.23.25.28. Infinitum.17.19.20.29.30. Intellectualis.4.7. Intelligibile.4.

96 Materia quę est pura potentia, cum non possit esse

sunt forma, non potest esse in potentia ad non esse, nisi quatenus existens sub vna forma, est in potētia ad alias formam. Potentia.q.5.3.c. Materia.4.10.14.16.17.23.&.29.31.33.42.50. Meritum.85. Naturale.1.2.10. Necessitas.6.8. Nutrire.1. Obiectum.1.&. Pars.1.12. Participare.5. Passio.4. Per se.5. Possibilitas.0. Poª.7.20.21.22.37. Prędicari.20.31.36. Priuatio.4.7.9.12.15. Proportio.1. Quantitas.4.25. Quoest.3. Recipere.7. Resolutio. Resurrectio.23. Semē.6. Species.2. Subsistentia.2. Substantia.5.24.30.35. Superius.0. Susurratio.1. Virtus.106.

AGENS.4.17.30.31.36.37.38.45.58.67.74.113.114.117.118.130.137.138.139.157.165.

97 Pręparatio materię ad formam necessaria, includit proportionem materię ad agens, & ad formam. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c. Agēs.F. Agere.9. Angelus.73.91. Apostoli.24.25. Applicatio.1. Architector. Bōitas.104.147. Charitas.15.

98 Materia inquantum est nuda, se habet indifferenter ad omnes formas, sed determinatur per agēs. 1ª.q.66.2.c./.ꝯ.3.cº.23.8m./. Spiritu.3.20m. Causa.49.81. Contritio.16. Deus.331. Fatum.5. Fluxus.0. Forma.114. Inclinatio.1.4.

99 Nihil est sua materia, nec suum efficiens, sed aliquid est sua forma, vt in simplicibus. 1ª.q.39.2.5m. Ingratitudo.11.

100 Forma vt est in materia, est prior ea via naturę, & posterior via generationis: sed vt est in agente, est omnimodo prior. 12ª.q.20.1.3m./.q.62.4.c./.3.d.2.q.2.ar.3.q.3.2m./. Veri.q.9.3.6m./. Ma.q.4.4.c. Instrumentum.8.9.11.16.

101 Effectus non est perfectio potentię actiuę, sicut forma potentię passiuę. Potentia.q.3.4.5m./.fi. Lex.169. Lux.19.

102 Formę omnium rerum, sunt in potentia actiua primi motoris. 1.d.36.q.2.1.c./. Potentia.q.7.1.8m. Operatio.3.4.6.&.

103 Forma non latitat, ꝯ Anaxagoram: nec est totaliter ab ideis, ꝯ Platonem: nec ab intelligentia, ꝯ Auicennam: sed educitur de potentia materię ab agente naturali, sm Aristotelem. 1ª.q.45.8.c./.q.65.4.c./.q.91.2.c./.q.110./.2.c./.12ª.q.63.1.c./.2.d.1.q.1.4.4m./.d.18.q.2.3.c./.3.d.33.q.1.ar.2.q.1.2.c./.ꝯ.3.cº.69./. Veri.q.11.1.c./. Potentia.q.3.8.11.c./. Spiritu.2.8m./. Virt.q.1.8.11.c./. Opus.34.co.2./. Met.7.lec.7.co.4./. Lec.8.co.3./. Lec.9.co.2.
Potentia.21. Semen.6. Vti.11.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.65.4.c.1m./.1.d.36.q.2.1.c./.ꝯ.3.cº.24./. Poª.q.3.8.18m.
☞ R ñº. Dubio.642º.

104 Forma quo ad esse in potentia, concreatur materię a Deo. Sed quo ad esse in actu, educitur de potentia materię ab agente naturali. Poª.q.3.4.7m./.q.5.1.c.5m.
FIERI.17.23.34.38.43.51.52.61.67.71.77.80.82.88.89.90.103.104.132.133.144.148.152.153.154.164.170.171.

105 Nulla creatura potest producere formam, nisi educendo eam, de potentia materię. 1.d.14.q.3.c./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.3m./. Poª.q.5.1.c.5m. Actus.2.4.18.53. Adam.87. Agens.F.

106 Oppositum videtur dicere. 2.d.1.q.1.3.0./.4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5m.
☞ Duº.643º. R ñº. sicut Duº.410º.

107 Inchoatio formarum, improbatur. 3ª.q.32.4.c.3m./.2.d.18.q.1.2.c./.3.d.3.q.2.1.c.6m./. Met.7.lec.8.co.2.3./. Phy.lec.12.co.2. pnº./. Liº.2.co.1.fi. Agere.9. Angelus.17.&.73.91. Anima. Pro.

108 Immo in ipsa potentia est quodammodo actus.i.forma.12ª.q.27.3.c./.2.d.18.q.1.2.c.fi.
☞ R ñº. Dubio.644º.

109 Quamlibet formam sequitur aliqua inclinatio, quę est appetitus rei habentis illam formam. 1ª.q.80.1.c.

110 Oppositus videtur dicere Phy.lec.12.co.2. principio./. Liº.2.co.1.fi.
☞ Duº.645º. R ñº. sicut Duº.221º.

111 Formę subsistentes, non habent causam aliam formalem sui esse, & suę vnitatis, nec causam agentem, per transmutationem materię de potentia ad actum, sed producentem totam substantiam. 1ª.q.61.1.2m.

112 Oppositum videtur dicere a simili. 12ª.q.55.4.1m./. Virt.q.1.2.1m./.7m.
☞ Duº.646º. R ñº. sicut Dubio.1171º.

113 Formę quę fiunt immediate a Deo, introducuntur in materia pręparata, necessitate suppositionis: alię vero necessitate absoluta. 4.d.17.q.1.ar.2.q.3.c. Animal.6. Appetitus.4.49.52. Architector. Ars.36.&.41. Causa.84.85.104. Datio.7. Delectatio.50.112. Dęmon.102.109. Diffinitio.8. Esse.14.15.31.48.49. Forma.46.103.

114 Omnes formę & motus, in ijs inferioribus, fluunt a formis, quę sunt in intellectu alicuius intelligentię. 1ª.q.65.4.c.1m./.1.d.36.q.2.1.c./.ꝯ.3.cº.24./. Poª.q.3.8.18m. Fluxus.1. Generatio.F.

115 Materia non fuit creata sub vna forma, sed sub diuersis. 1ª.q.66.1.c./.2.d.12.2.4.0./. Poª.q.4.1.13m.

116 Vna forma non fit alia per continuam generationem. 1ª.q.118.2.2m. Incipere.4. Innascibilitas.2.

117 Formarum quędam sunt ab agente corporali, sm perfectam rationem, & perfectum esse formę eius, quędam primo tantummodo, quędā neutro modo. Primę manent, cessante actione agentis, vsq; ad corruptionem, secundę parum, tertię nihil. 1ª.q.67.3.1m./. Poª.q.5.1.6m. Instans.29.30. Iustificatio.18.21.22.

118 Nulla forma corrumpitur, nisi per actionem contrarij, vel per corruptionem subiecti, vel per defectum causę. 12ª.q.53.1.c./.1.d.17.q.2.1.c./.ꝯ.2.cº.78.10m. Lux.21. Materia.12.&.29.30.31.

119 Forma dicitur corrumpi per se, per suum contrarium, sed per accidens, per corruptionem sui subiecti. 12ª.q.53.1.c.

120 Introductio vnius formę, est expulsio alterius, & econuerso. 1ª.q.44.4.2m./.4.d.17.q.1.ar.5.q.2.c./. Veri.q.28.1.7.0. Mistio.5.6. Motus.89. Mutabile.1.4. Mutatio.2.4.10. Natiuitas.1.4.5. Nutrire.1.

121 Ad introductionem formę, requiruntur duo.s. ęqualitas operationis ad formam, & dispositio recipientis. 1.d.17.q.2.3.4m. Operatio.8.14. Priuatio.15. Prudentia.5.

122 Introductio formę posterioris, est prior expulsione formę prioris, sm rationem formę, finis, & efficientis: sed est posterior, sm rationem materię. 4.d.1.q.2.ar.4.q.3.c./.d.17.q.1.ar.4.0./. Veri.q.28.7.c.

123 Forma substantialis non incipit esse in materia, nisi in vltimo instanti alterationis. quol.2.q.4.1.c./.quol.7.q.4.2.c./. Met.12.lec.3.co.2.

124 Immo non datur vltimus instans, in quo prior forma subiecto inest. 12ª.q.113.7.5m./. Veri.q.27.2.10m.
☞ Duº.647º. R ñº. sicut Duº.744º.

125 INTENSIO./. Intensio formę & perfectionis, est per accessum ad primum: sed intensio defectus & priuationis, est per recessus a primo. 1ª.q.49.3.3m./.12ª.q.22.2.1m./. Potentia.q.3.6.15m./. Ma.q.1.1.13m./.q.2.9.7m. Actus.10.18.

126 Intensio & remissio formarum, numq; causat diuersitatem speciei, sed quandoq; consequitur eam. 12ª.q.72.8.1m./.2.d.32.q.1.1.4m./.3.d.9.q.2.1.4m. Augmen-

sum.14.ĉ.Contrarium.20.Defectus.4.5. Instans.13.

127 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.50.4. 2m./.12ᵉ.q.18.11.1m./.q.60.5.3m./.q.72.8.1m.
℞ R ñº. Dubio.648º.

128 Magis & minus ex formis diuersorum graduum, diuersificant speciem, non autem ẽm intensionem graduum eiusdem formę. 1ª.q.50.4.2m./.12ᵉ.q.18.11.1m./.q.60.5.3m./.q.72.8.1m./.1.d.35.4.3m./.2.d.32.q.1.1.4m./.Ma.q.2.6.16m./.q.7.1.19m./.Spiritu.8.8m./.Anima.7.6m./.Opus.30.lec.9.fi.

129 Perfectio formę duplex.s.ẽm speciem,& ẽm subiectuʒ. Secundum primam,forma dicitur magna : ẽm secundam vero, dicitur magis. 12ᵉ.q.52.1.c.pnº./.q.66.1.c./.4.d.40.2.5m./.Virt.q.5.3.c. Intensio.o.Magis.o.

130 Quantitas formę duplex.s.per accidens, ẽm subiectuʒ, & per se tripliciter.s.ab agente, a dispositione subiecti, & ab obiecto,inq̃tum est habitus.Ma.q.7.2.c. Predicari.20.

131 Immo ex parte dispositionis reducitur ad formaʒ. 4.d.17.q.8.ar.4.q.1.c.
℞ Duº.649º. R ñº.sicut Duº.514º.

132 Formarum quędam suscipiunt magis & minus, per mistionem sui contrarij,quędam per distantiam a causa,quędam nullo modo. Primę introducuntur successiue:secundę vero & tertię, introducũtur subito. 4.d.17.q.1.ar.5.q.3.c.

133 Forma dupliciter recipit magis & minus.s.in concreto tantum,si sit simplex & vna, vt lux: vel in concreto & abstracto,si importet in ratione sua proportioneʒ multorum ordinatorum ad vnuʒ,vt motus,sanitas,& pulchritudo. 12ᵉ.q.52.1.c./.q.53.2.3m./.Virt.q.5.3.c./.Ethi.10.lec.3.pnº. Quantitas.16.19.Subtilitas.2.

134 Nulla forma substantialis,suscipit magis vel minus.1ª.q.76.4.4m./.q.93.3.3m./.q.118.2.2m./.12ᵉ.q.52.1.c./.3ª.q.75.7.c./.Poª.q.3.9.9m./.12.c.fi./.Ma.q.7.2.4m.7m./.Virt.q.1.11.c.co.3./.q.5.3.c./.Trin.15.6m./.Anima.9.10m./.q̃l.1.q.4.1.3m./.Opus.3.cº.92.fi./.Opus.33.co.1.fi./.Met.11.lec.12.co.2.pnº.

135 EXEMPLARIS./.Forma exemplaris duplex.s.ad cuius similitudinem aliquid fit,& ad cuius similitudineʒ & participationem, alia habent esse: quę non semper est eiusdem speciei cum exemplato.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.1m. Addere.9.

136 Forma rei per se existẽs,ad duo potest esse.s.vt exemplar,& vt principium cognitionis.1ª.q.15.1.c. Adoptio.17. Agens.68.ĉ. Agere.9. Angelus.151.262.268.351.352. Anima.3.4.5.176.209. Ars.6.7.

137 Forma exemplaris coincidit in idem numero cum efficiente & fine, vt Deus: non autem forma inherens.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.4m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.3m./.Veri.q.21.4.c. Artificiale.2.3.4. Assimilatio.6.

138 Forma exemplaris in mente Dei, est respectu formę principaliter,& respectu materię secũdario. Sed in mente artificis creati,est respectu formę tm̃.q̃l.7.2.c. Charitas.12.ĉ.Causa.24.25.36.ĉ.40.ĉ.85.92. Certitudo.9.24. Cognitio.15.62.64. Defectus.5. Deitas.2. Dęmon.56.100.ĉ.109.110. Deus.44.ĉ.147.154.156.214.325.ĉ.390.ĉ.432.Diffinitio.2.Distinctio.16.Effectus.5.ĉ.Epyichia.7.Exemplar.o.Phantasia.6.Fides.5.7.82.83.121.152.ĉ.Finis.33.76.Idea.o.Imitatio.Ingratitudo.11.Intellectus.S.Iudicium.80.Lex.169.Materia.22.ĉ.

139 Verbum Dei est forma exemplaris, non autem forma quę est pars compositi.1ª.q.3.8.2m. Nonens.2.Prestigium.2. Principium.11. Pronomen.5. Prophetia.54.56. Relatio.89.98. Sigillum.1. Similitudo.3.6.9.13.15.27.30.31.Speculum.o,Superius.1.Verbum.1.ĉ.Vestigium.6.9.

SUBSTANTIALIS.8.40.46.vsq̃.49.64.65.103.104.123.155.161.162.174.175.

140 Forma substantialis, est perfectio totius, & cuiuslibet partis eius,non autem quęlibet forma accidentalis. 1ª.q.76.8.c.

141 Quęlibet forma substantialis, est tota in toto, & tota in qualibet parte: non autem formę accidentales,consequentes q̃titatem,sed pars in parte.4.d.10.ar.3.q.3.c. Accidens.16.23.65.76. Accidentaliter.6. Actio.13.36.97.98. Aer.4. Agens.78. Alteratio.5.6.7.11.12. Angelus.26.27.73.92.449. Anima.o. Animal.2.6. Annihilatio.4. Ars.36.ĉ.41.

142 Ad formam substantialem,requiruntur duo.s.esse principium formale substantialiter ei cuius est, & conuenientia cum materia in esse.p̃.2.cº.67.pnº. Artificiale.2.3.4.Calor.6.7.8.Causa.90. Cœlum.2.4.16.66.77.84.99.105.120.121.

143 Forma substantialis vnitur immediate,materię. 1ª.q.76.6.7.c./.3.d.2.q.2.ar.2.q.1.c./.p̃.2.cº.70./.Veri.q.13.4.4m./.Anima.9.o./.16.c.fi./.Met.8.fi./.Anima.2.co.3. Complexio.Compositio.1.2.Conseruatio.4.5.9.Corpus.4.8.23.

144 Forma substantialis,simul recipitur,& recepta est.2.d.1.q.1.2.3m. Creatio.41.Differentia.12.22.Differre.2.8.

145 Formę accidentales sunt notiores nobis,q̃ substantiales:quia sunt propinquiores sensui. Anima.2.lec.2.pncipio. Dimensio.12.ĉ.

146 Non est possibile plures formas substantiales simul esse in eodem corpore. 1ª.q.76.3.c./.4.o./.2.d.12.4.c.co.2./.d.18.q.1.2.c./.4.d.44.q.1.ar.1.q.1.4m./.p̃.2.cº.57./.Liº.4.cº.80.co.2./.Veri.q.15.2.12m./.Potentia.q.3.9.9m./.q.8.4.2m./.Spiritu.1.9m./.3.c.10m./.Anima.9.11.c./.18.5m./.quol.1.q.4.1.c./.quol.8.vel.9.q.5.1.c./.quol.10.vel.11.5.c./.q̃l.12.10.o./.Opus.3.cº.90./.Opus.29.co.2./.Opus.33.pnº./.Opus.42.cº.15.16.17./.Met.2.lec.3.co.2.fi./.Liº.7.lec.12.fi./.Anima.2.co.3./.Lec.2.pnº. Domus.2. Effectus.21.Elementum.F.Esse.53.64.Essentia.11.13.Eucharistia.95.97.98.99.

147 Oppositum videtur dicere.Met.5.lec.17.co.1.
℞ R ñº.Dubio.650º.
Finis.31.33.Graue.1.2.3.4.Humanitas.2.

148 Ea quoꝝ forma est ordo, vel compositio, non sunt res naturales:quia vnitas naturę non fit ex sola vnione ordinis vel compositionis.p̃.4.cº.35.co.2. Idea.1.ĉ.40.ĉ.In.27.Indiuiduum.28.Instans.23.30.Intellectus.8.Lux.2.21.Membrum.8.Menstruus.2.6.Natura.10.21.Naturale.2.10.Necessitas.2.8.Ordo.10.12.22.Panis.1.Pars.11.12.13.40.

149 Forma mistionis,non est substantialis,sed est accideȝ, scilicet qualitas. 1ª.q.76.4.4m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.1.4m./.quol.10.q.1.3.2m.
Oppositum videtur dicere.p̃.4.cº.81.2m.
℞ R ñº.Dubio.650º.
Passio.45.Perfectio.5.18.28.Persona.42.Possibile.1.Possibilitas.o.Potentia.7.14.ĉ.20.ĉ.36.37.

150 Forma mistionis sumitur dupliciter.s.pro forma misti qua locatur in genere,& pro qualitate resultãte ex qualitatibus simplicibus. Primo modo est forma substantialis:sed secundo modo est forma accidentalis. p̃.4.cº.81.2m./.quol.10.vel.11.q.1.3.2m. Priuatio.15.Processio.27. Propositio.13.18.Quantitas.13.25.27.Sensus.13.15.31.Spirituale.3.11.Viuere.2.3.Viuificare.1.Vniuersale.21.Christus.20.

CORPORALIS.65.86.117.146.

151 Nulla forma recipitur in materia,nisi corporalis.1.d.8.q.5.2.c.pncipio./.2.d.3.q.1.4.c./.Anima.9.c.co.1.fi./.

Opusc.42.c°.6.principio.

152 Corporeitas est prima forma materię,a qua nunq̃ denudatur. 1.d.8.q.5.2, c.⁄.2.d.3. q.1.1.c. Anima, C.Corporeitas.o.

153 Impossibile est formam vniri materię, quin fiat corpus.Opusc.42.c°.6. 15. Corpus. 13. Domus.1. Homo.28.

154 Nulla forma rei corporalis,pręter animam rationalem, est perpetua. 1ª.q. 85.6.c. Iudicium. 80. Sensus.13.15.31.

155 Eadem forma est,qua ignis est ignis,corpus,& substantia.3ª.q.75.6.2m.⁄.2.d.12.4.c.⁄.d.18.q.1.2.c.⁄.ꝑ.4. c°. 80.2m.⁄.Spiritu.1.9m.⁄.Anima.9.11.c.⁄.quol.11.5.c.⁄. Opusc.42.c°.15.fi.⁄.Anima.2.co.3.fi. Subsistentia.2.Visus.1.

156 Forma substantialis ignis, est principium omnium accidentium propriorum eius.quol.6.q.2.1.c.

157 Forma accidentalis,non habet potentiam actiuam: sed est potentia compositi,vt calor ignis.1ª.q.77.1.3m.

158 Oppositum videtur dicere a simili. Anima.2.lec.2. principio. F R fi°. Dubio.651°.

INTELLECTVALIS. 4. 25. 26. 88. 103. 114. 135. 138.

159 Omnis forma separata a materia,est intellectualis.1ª. q.66.2.c.fi.⁄.q.110.1.c.⁄.3ª.q. 75.6. c.⁄.1.d.35.1. c.⁄.4. d.4.q.1.ar.3. q.3. 2m.⁄.ꝑ.1.c°. 44. 4m.⁄.Li°.2.c°.76. 1m.⁄.89.4m.⁄.96.1m.⁄.Li°.3.c°.23.2m.⁄.Li°.4.c°. 90. 4m.⁄.Potentia.q. 6.6.c. co.2.⁄.Spiritu.1. c.12m.⁄.quol. 3.20.c.⁄.quol.8.vel.11.q.4.3.c.⁄.Opusc.3.c°.75. Angelus.151.169.c̃.262.c̃.301.306.c̃.

160 Nulla forma subsistit,pręter animam rationalem.Potentia.q.3.9.c.co.1.⁄.Spiritu.2.8m. Anima.33.43. c̃.171.c̃. Appetitus.44.c̃.

161 Substantię intellectuales,sunt formę subsistentes. ꝑ.2. c°.50.89.4m. Ars.6.7. Artifex.2. Assimilatio.2.

162 Et econuerso. ꝑ.2.c°.89.4m. Cognitio. 12.15. 61. 62. 64. Corpus.4. Creatura.S.Deus. 400.401. 402. 403.

163 Omnes formę intelligibiles,sunt vnius generis. 1ª.q. 85.4.c.⁄.ꝑ.1.c°.55.⁄.Veri.q.8.14.c.⁄.quol.7.vel.8. vel. 11.2.c.

164 Formę.i.species intellectus nostri, non effluunt a formis in materialibus,sed a rebus sensibilibus.1ª.q.84.4. 6.0. Phantasia.2.Intellectualis.o. Intellectus.S. Intelligibile. o. Principium. 11. 26. Prophetia. 56. Sensus.15.

165 Illud quo res intelligitur,est duplex , scilicet primum.i. forma, quę est principium intelligendi, & secundum.i. forma,quę est terminus ipsius actus intelligendi. Veri. q.3.2.c. Similitudo.3.5.6.7.9.11.12.15.19.27.30. 31.Vniuersale.1.Voluntas.5.80.

166 Omnis forma habet respectum ad formatum s̃m eam, & est causa eius,vel inhęrens,vt intrinseca, vel exemplaris,vt extrinseca.Non autem vt forma, habens respectum ad obiectum. Sed vt ratio vel similitudo,econuerso. Veri.q.3.3.c.fi.

167 Formę in mente humana, sunt principaliter formatum : sed in mente diuina & angelica,sunt communiter & immediate materię & formę.Veri.q.2.5.1m.⁄.6. c.⁄.q.3.8.c.⁄.q.8.11.c.⁄.q.10.4.5.c.⁄.q.19.2.c.

168 Forma intellectus habet duplicem respectum.s.ad obiectum cuius est, & ad subiectum in quo est. Ex primo non dicitur aliqualis,sed alicuius:ex secundo autem dicitur aliqualis:quia materialium non est materialis, nec sensibilium sensibilis.Veri.q.3.2.5m.⁄.3.c.fi.⁄.q.10.4.c.

169 Forma intellectus,respectu eius est indiuidua:sed respectu eius cuius est similitudo,est vniuersalis. 1ª.q.76.2. 3m.⁄.2,d,3,q,1,2,3m.⁄.4,c.⁄.d.17.q.2.1.3m.⁄.4.d.50.q. 2.1.5m.⁄.Anima.2.5m.⁄.Opusc.30.lec.5.co.2.

170 Intellectus recipit formam,vt formas simpliciter,non indiuiduando eas,quia in eo habet esse vniuersale : sed materia recipit formam indiuidualiter tantum. 1ª.q. 75.5.1m.⁄.2.d.3.q.1.1.c.3m.

171 Intellectus cuius forma est a re,perficitur a re,& a similitudine.Si autem non habet a re perficitur a similitudine.Si vero non differt a similitudine,a nullo perficitur. 1ª.q.14.2.2m.⁄.3m.⁄.5.2m.⁄.3m.⁄.Veri.q.2.1.3m.

172 Forma intellectus, est directe similitudo essentię rei: Forma autem sensus & imaginationis, est similitudo accidentium eius.ꝑ.4.c°.11.co.5.⁄.Veri.q.8.7.fi.

173 Formę rerum sensibilium, habent nobilius esse in intellectu, q̃ in sensibilibus.ꝑ.3.c°.49.4m.

174 Intellectus quo ad actum essendi,est forma animę:sed quo ad actũ intelligẽdi,est econuerso. Veri.q.10.8.13m.

175 Intellectus quo ad actum primum est forma materialis,sed est immaterialis, quo ad actum secundum. 2.d. 17.q.2.1.1m.

176 IVDICII.⁄.Iudicium quo ad formam iudicij, pertinet ad iustitiam distributiuam tantum.22ª.q.63.4.1m. Indulgentia.22.27. Iudicium.23.c̃.

177 SACRAMENTALES.⁄. Formę sacramentales, traditę sunt apostolis a Christo. 3ª.q.72.4.1m.⁄.4.d.7. q.1.ar.3.q.1.2m. Absoluere.21.22.29.30.34.35. Apostoli.24.25.Baptismus.F.Character.39.41.Chrisma.2.Confirmatio.F.Eucharistia.F.Gratia.B.Matrimonium.15.c̃. Nuptię.2. Ordo.63. Pœnitentia. F. Sacramentum.F.Virginitas.3.32.Vnctio.F.

FORMALE in vnoquoq;, est excellentius in eo.4. d.46.q.2.ar.2.q.3.c. Ablatiuus.1.Accidens.60.61. Actio.14.61.71.Act°.7.35.41.58.83.154.176.Aer. 6.Agens.73.77.92. Agere.27.29. Amor.13.20.43. Angelus.82.148.211.330.Anima.90.301.Animal. 2.Assimilatio.15.Assumere.34.Astrologia.2.3. Auersio.7. Beatitudo.103. Beatus. 3. 46. Bonitas.20. 149.168.Calor.7.8.13.Charitas.18.32. Causa.8.84. 85.93.98.Cœlũ.28.39.Cognitio.32.Color.3.c̃. Constructio. Continuum.1. Contrarium.26. Corpus.16. De.1.4.5. Delectatio.6.27.76.112. Determinatio.4. Deus.18.87.338.432.433.Differentia.10.13.Diffinitio.10.16.17.18. Dispositio.46. Distinctio.1.6.9.14. 19.Donum.6.Elementum.16.Ens.6. Aequalitas.13. 14.Esse.1.39.40 41.58.99.Eucharistia.4.95.Ex.6.Fides.17.31.32.37.58.123.155. Finis. 39.61. Forma. 111.142.Genus.1.Gratia.6.69.120.134.Graue.1.Indiuiduum.15.30.Infinitum.14.20.29.30.Iniustitia.7.8. 10.Inobedientia.3.Instans.29.Intellectualis.1.Intellectus.58.105.131.147.214. Intentio.16. Ira.14.15. Iudicium.9.Iustitia.28.32.66.72.Iustificatio.6.41.Liber.3.Locus.3.Logica.10.Luciditas.2.Lux.20. Malum.28.Materia.16.17.Matrimonium.5.29.Mendacium.1.9.10.Meritum.21.25.Metaphysica.30.Modificari.Natura.14.Nocere.1.Nomẽ.29.78.Nugę. Obiectum.1.c̃.9.Omissio.7.12.Operatio.32.Pars.28. Participare.7.8.Passio.26.Pater.11.c̃.Peccatum.19.49. 64.259.288.Pœnitentia.111.112.126.Per.1.4.Persona.42.c̃.Prędestinatio.44.48.Prędicari.35.36.Prophetia.31.66.Prudẽtia.7.50.69.Pulchritudo.3.Quantitas.25.Ratio.29. Recipere.3. Relatio.86. Sacrilegium.6.Sapientia.1.52. Satisfactio.1. Scandalum.8. Scientia.31.37.38.45.96.107.139. Solus.8. Spiritus. 21.Tempus.7.8.Transgressio.1.Veritas.45. Virginitas.6.9.32.Virtus.29.102.103.105.209.210.233.Vita.23.Viuificare.1.Vniuersale.8.Christus.60.

FORMATIO corporis humani, & aliorum, est a Deo principaliter:secundario autem,est ab anima, mediante semine. ꝑ.2.c°.87.7m.⁄.10m. Adam.92.

Agens.45. Angelus.178.559.570. Anima.209. Baptismus.58. Conceptio.3.32. Costa.3.c. Demon.110. Deus.196. Dicere.4.5.7. Diffinitio.8. Phantasma.2.8. Fides.109. Forma.4.92.111.112. Habitus.41. Imaginatio.8. Informatio. Intellectus.273. Loqui.6. Menstruus.2.c. Peccatum.293. Propositio.13. Puer.1. Semen.16. Spirituale.3. Spiritus.18. Timor.36. Visio.24. Vox.2.3.9. Vsura.297.

FORMATIVA virtus, est potentia actiua, non autem passiua. Ideo assimilatur arti. 2.d.18.q.2.3.c.
Assimilatio.15. Formatio. Formatum. Imaginatio.9. Semen.6.17.c.
Formatum. Abortus.1. Agens.45. Baptismus.58. Certitudo.24. Conceptio.32. Cõfessio.6.15. Corpus.4.57. Costa.3. Diffinitio.32. Fœmininum.3. Fides.5.16.45.95.102.106.109.152.153.154.157. Forma.166. Formatio. Imaginatio.8. Missio.43. Puer.1. Sensus.31. Symbolum.4. Christus.198.

FORMICA reponit grana, imminente pluuia. 22e.q.172.1.ar.3./2.d.7.q.2.2.6m./3.d.26.q.1.1.4m.
Apis.0. Corpus.63.
Formido. Dubitatio.1. Metus. Opinio.0. Pauor. Timor.0. Tremor. Trepidatio.
Formosus. Decor. Pulchritudo.0. Speciosus. Christus.205.

FORNAX./.ignis nõ lędebat tres pueros in fornace, quia Deus suspenderat actionem ignis. 4.d.47.q.3.ar.3.q.2.c.2m./ Veri.q.26.10.12m./ Potẽtia.q.6.1.c.fi./20m. Agilitas.4.

1 FORNICATIO dicitur a fornice.i. ab arcu triumphali, vbi fiebat fornicatio. Et est proprie soluti cũ soluta. 4.d.41.ar.4.q.1.c./ Ma.q.15.3.c./ Ro.lec.8.co.3.
Absoluere.9. Accusatio.24. Adulterium.0. Affinitas.4. Cognatio.8. Coitus.0.

2 Fornicatio prohibetur specialiter simul cũ cerimonijs legis, ab apostolis: qa gẽtiles non reputabant eam esse peccatum. 12e.q.103.4.3m./22e.q.154.2.1m./4.d.1.q.2.ar.5.q.4.c./d.33.q.1.ar.3.q.1.1m./ Ma.q.15.1.1m./1e.Cor.5.principio.

3 Omne peccatum dicitur fornicatio large. 22e.q.151.2.c.3m./4.d.39.6.2m. Concubinatus.0. Conscientia.17.18. Correctio.19. Datio.18. Debitũ.20. Fides.100. Heresis.152.153. Luxuria.0. Meretrix.0. Missa.8. Osee.

4 Fornicatio est maius peccatum ijs quę sunt contra bona exteriora, & minus ijs quę sunt contra Deum, vel contra personam proximi. 22e.q.154.3.0./ Ma.q.1.1.13m./q.2.10.c./q.15.2.6m.

5 Fornicatio simplex, est simpliciter grauior in viro, q̃; in fœmina: de adulterio autem est econuerso. 4.d.35.4.5m./6m. Scriptura.10. Sponsa.6. Sponsalia.10. Thamar.

6 CONIVGVM.4.5./ Fornicatio potest probari per testes absconditos, vel per signa violentę suspiciõis. 4.d.35.3.4m.

7 Coniuges non possunt se licentiare ad fornicandum. 4.d.33.q.1.ar.3.q.1.5m. Accusatio.M.

8 Vir non potest excipere contra vxorem de fornicatione, si dedit ei occasionem fornicandi. 4.d.39. L./1e.Cor.7.co.9.

9 Viro licet dimittere coniugem fornicantem, nisi in septuplici casu.s. si fornicatus est, vel eam prostituit: vel propter longam absentiam nupserit: vel ab alio in specie viri cognita: vel vi oppressa vel reconciliata: vel repudiata sit. 4.d.35.1.0./1e.Cor.7.lec.2.pn°.

10 Vir occulte fornicans, non potest petere diuortium, sed tenetur reconciliari vxori petenti. 4.d.35.6.5m.

11 Vir potest dimittere vxorem fornicatam, quo ad thorum, sine iudicio ecclesię, non autem quo ad cohabitationem. 4.d.35.3.0. Bigamia.5.6. Diuortium.3. Matrimonium.48.55.137. Sponsalia.10. Suspicio.10.

12 Vir tenetur ex precepto ecclesię dimittere vxorem fornicatam, non pœnitentem. 4.d.35.2.0.

13 Dimittens coniugem fornicantem ex vindicta, peccat: non autem si hoc agit, vt vitet infamiam, vel incertitudinẽ prolis: vel si facit hoc ad correctionẽ. 4.d.35.1.1m.

14 Reus tenetur reddere debitum, & redire ad innocentem vocantem, nisi dederit licentiam vouendi continentiam. 4.d.35.6.3m.

15 DIVORTIVM.10. Vir post diuortium fornicans, debet sm ęquitatem, & non sm rigorem iuris, cogi ad reconciliationem: licet vxor non possit hoc petere. 4.d.35.6.4m.

16 Facto diuortio propter fornicationem, innocens potest ingredi religionem, & profiteri, etiam altero inuito. 4.d.35.5.3m.

17 Fidelis si vult, potest cohabitare coniugi infideli, vel fornicanti, q̃ diu sperat conuersionem eius, non autem amplius. 4.d.39.3.4.0.

18 Infidelitas est spiritualis fornicatio. Ideo causat diuortium, si sit in consuetudine: carnalis vero fornicatio, per vnicum actum. 4.d.35.1.3m./d.39.3.6.0.

19 Vitium contra naturam, causat diuortium. De quo non fit mentio, quia est innominabile, & rarius accidit, & nõ ita causat incertitudinem prolis. 4.d.35.1.4m.

20 Alia peccata non causant diuortium, quia non sunt cõtra bona matrimonij, sicut fornicatio. 4.d.35.1.3m./d.39.6.0.
Fornix. Fornicatio.1.

FORSITAN dicitur dupliciter.s. dubitatiue, & increpatiue. Io.8.lec.1.fi. Angelus.215. Delectatio.93. Deus.232. Phantasma.8. Fermentum.3. Iosias. Iudicium.84. Iuramentum.33. Ornatus.9. Peccatum.425. Puer.8. Stephanus.2. Vsura.243.244.154.260.300.
Fortificatio. Amor.236. Angelus.431. Damnatio.50. Fortitudo.0. Lignum.2. Operatio.35. Peccatum.147. Vnctio.15.

1 FORTITVDO./. DIVISIO./. Fortitudo duplex.s. corporalis & mentalis. Prima est pars virtutis: secunda vero est virtus. Et vtraq; est necessaria militi, sed secunda magis. Opusc.42.li°.4.c°.17. Adulterium.8. Baro. Continentia.11. Epychia.1. Eupsychia. Fiducia.4.5.11.

2 QVID./ Fortitudo est virtus specialis, sm q̃ est circa pericula: sed est conditio omnis virtutis, sm q̃ dicit firmitatem animi absolute. 12e.q.61.3.4.0./22e.q.58.8.2m./q.123.2.0./3.1m./13.c./3.d.33.q.1.ar.1.q.3.c.3m. Fortificatio. Gabriel.1.

3 Fortitudo non potest esse virtus theologalis, quia obiectum virtutis theologalis.s. Deus, habet rationem ardui, non autem periculi. 3.d.26.q.2.2m.

4 Fortitudo est virtus moderatiua timoris & audacię, propter bonũ reipublicę. He.11.pn°. Gratiosus. Iacob.7.8

5 Fortitudo est virtus, tollens impedimenta, quę repellunt voluntatem ab eo quod est sm rationem, propter difficile. 22e.q.123.1.0./3.4.5.c./q.124.2.c./3.d.33.q.3.ar.3.q.1.c./ Psal.17.co.2./ Ethi.3.lec.18.fi.
Imaginatio.9. Lenia. Mansuetudo.2.

6 Fortitudini & temperantię, accidit repellere superabundantiam passionum. Sed p se cõuenit eis passiones moderari. 12e.q.95.3.1m. Perfectio.81. Perseuerãtia.5.6.8.9

7 Fortitudo corporis consistit in quinq;.s. vigore complexionis, robore membrorum, abundantia cibi, constantia mentis, & experientia bellicę artis. Isa.3.pn°.
Preceptum.111.112. Robur. Securitas.2. Vehemens. Virilitas. Virtus.225.238.

8 Fortitudo non habet partes subiectiuas, nec diuiditur in multas species, quia est circa materiam valde specialem. 22^{e}.q.128.c.pn^{o}.

9 Mansuetudo, magnanimitas, & humilitas, sunt partes potentiales fortitudinis. Virt.q.1.12.26^{m}.

OBIECTVM. 2.3.8. 29. 32. 33. 45. 48. 55. 56. 57. 59. 60.

10 Propria materia fortitudinis, sunt timores & audaciȩ, in maximis terribilibus. 1^{a}.q.59.4.3^{m}./.22^{e}.q.186.1.c./.3.d.33.q.2.ar.2.q.2.o. Audacia.21. Confessio. 5. Eupsychia.

11 Oppositum videtur dicere. 22^{e}.q.127.2.o.
 Dubio.652°. R ñ^{o}. sicut. Du^{o}.255°.

12 Fortitudo est immediate circa timores & audacias, mediate vero circa obiecta horum, s. circa pericula & labores. 22^{e}.q.123.3.2^{m}./.q.129.1.2^{m}./.q.161.2.3^{m}./.3.d.33.q.2.ar.2.q.2.2^{m}./.p̃.1.c^{o}.92.5^{m}./.Ethi.4.co.1.fi.

13 Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autem circa audacias. 1^{a}.q.21.1.1^{m}./.q.95.3.2^{m}./.12^{e}.q.60.4.b/.c/.22^{e}.q.123.3.o./.6.c./.q.126.2.c./.q.137.1.c./.q.141.3.c.2^{m}./.3.d.26.q.2.2.4^{m}./.d.33.q.2.ar.2.q.2.o./.Virt.q.1.4.c.fi./.5.c.

14 Fortitudo non est circa spem, nisi s^{m} q spes connectitur audaciȩ. 22^{e}.q.123.3.3^{m}./.q.125.2.3^{m}./.3.d.33.q.2.ar.2.q.2.2^{m}.

15 Fortitudo est inter audaciam & timiditatem, non autem spes, sed est inter prȩsumptiones & desperationes: ideo non sunt idem. 3.d.26.q.2.2.2^{m}.

16 Proxima materia fortitudinis, & temperantiȩ, & partium ipsarum, sunt passiones. Remota vero, sunt obiecta passionum. 3.d.33.q.2.ar.2.q.2.2^{m}. Virtus. 40.41.

17 Fortitudo est prȩcipue circa timores mortis. 12^{e}.q.61.3.c./.22^{e}.q.123.4.o./.11.12.c./.q.125.2.c./.q.128.c./.q.129.5.c./.q.136.2.c./.4.c.1^{m}./.q.137.1.2.c./.q.140.2.3^{m}./.q.141.3.4.c./.q.147.2.3^{m}./.q.149.1.c./.q.151.2.2^{m}./.q.161.2.3^{m}./.q.166.1.c./.2.3^{m}./.3.d.33.q.2.3.6^{m}./.4.d.49.q.5.ã.3.q.2.8^{m}./.Virt.q.1.12.6^{m}./.23^{m}./.q.5.1.4.c./.Ethi.3.lec.8.co.2.

18 Fortitudo principaliter est circa molestias mortis, secundario autem circa quascunq; alias molestias. 22^{e}.q.123.4.1^{m}./.q.124.4.3^{m}./.3.d.33.q.2.3.6^{m}./.q.3.ar.3.q.1.c.

19 Fortitudo est maxime circa repentina, quo ad manifestationem habitus, non autem quo ad electionem. 22^{e}.q.123.9.o.

20 Fortitudo est maxime circa timores mortis in bello cõmuni, vel particulari. 22^{e}.q.123.5.o./.q.124.2.c./.q.141.8.c./.2.d.44.q.2.1.3^{m}./.3.d.33.q.3.ar.3.q.1.c.

21 Ad virtutem fortitudinis, aliquid pertinet dupliciter. s. vt principale obiectum, vel actus, & sicut instrumenta vel auxilia. 3.d.34.q.3.ar.1.q.2.2^{m}.

22 Fortitudo est circa difficiliora, non autem circa meliora, q̃ iustitia, quȩ in bello, & in pace vtilis est, non autem fortitudo, sed tantum in bello. 22^{e}.q.58.12.c.3^{m}.

23 Immo fortitudo est vtilis etiã in pace. 22^{e}.q.123.12.1^{m}./.5^{m}. R ñ^{o}. Dubio.653°.

COMPARATIO.6.14.15.16.56.

24 Perferre, s^{m} q dicit actũ fortitudinis, non dicit immobilitatem, sed electionem immorandi contra immoderatum timorem: sicut charitas contra odium: mansuetudo contra iram, & patientia contra tristitiam. 12^{e}.q.66.4.2^{m}./.3.d.33.q.2.3.6^{m}. Amor.219.

25 Fortitudo includit patientiã, addens ei insultũ in mala, s^{m} q oportet. Virt.q.5.1.14^{m}. Andragathia. Angelus.432.

26 Fortitudo moderatur timorem, patientia & perseuerantia tristitiam, sed mansuetudo iram. 22^{e}.q.136.2.c.1^{m}./.2.d.44.q.2.1.3^{m}./.3.d.26.q.2.2.4^{m}./.d.33.q.3.ar.3.q.1.3^{m}./.d.34.q.1.2.c.co.2.fi. Bonitas.109. Concupiscibilis.6.

27 Quicunq; est fortis, est patiens, & non econuerso, quia patientia est quȩdam fortitudinis pars. 12^{e}.q.66.4.2^{m}. Continentia.11.

28 Fortitudo sustinet pericula mortis, sed patientia sustinet quȩcunq; mala. 22^{e}.q.128.4^{m}./.q.136.4.1^{m}./.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.c.

29 Fortitudo est principaliter circa timores, secundario autem circa tristitias. Patientia vero est econuerso. 22^{e}.q.136.4.2^{m}.

30 Fortitudo est principalior magnanimitate. 22^{e}.q.129.5.c.3^{m}. Fides.14.158.c. Fundamentum.3.4. Generatio.48.

31 Oppositum videtur dicere a simili. 22^{e}.q.161.5.2^{m}./.Virt.q.1.12.24^{m}.
 R ñ^{o}. Du^{o}.654°.
Honor.24. Humilitas.22. Iacob.7.8. Impauiditas. Iustitia.51.c. Leuia. Mansuetudo.1.2. Pœnitentia. 27.28.

32 Fortitudo firmat contra mala, sed magnanimitas, in prosecutione bonorum. 22^{e}.q.129.5.1^{m}./.6.2^{m}.

33 Fortitudo & magnanimitas conueniunt in modo, & forma, sed differunt in materia. 3.d.33.q.3.ar.3.q.2.1^{m}.

34 Partes potentiales fortitudinis sunt sex. s. magnanimitas, fiducia, securitas, magnificentia, constantia, tolerantia. i. patientia, & firmitas. i. perseuerantia. 22^{e}.q.128.o./.q.129.5.o./.q.134.4.o./.q.136.4.o./.q.161.4.3^{m}./.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.4.o. Perseuerantia.5.6.7.8.9. Prudentia.76. Spes.75. Temperantia.5.

35 Fiducia, magnificentia, patientia, & perseuerantia, circa materiam fortitudinis, sunt partes eius integrales. Sed sunt partes potentiales, & virtutes per se, distinctȩ a fortitudine, s^{m} q sunt circa alias materias. 22^{e}.q.128.o./.q.134.4.o./.q.136.4.o./.q.137.2.o./.3.d.33.q.3.ar.3.q.1.2.4.o. Vita.63. Votum.18.

36 Vitium audaciȩ opponitur fortitudini, s^{m} excessum audaciȩ, impauiditas autem, s^{m} defectum timoris, quia in vtraq; ponit medium. 22^{e}.q.126.2.3^{m}./.2.d.26.q.2.2.4^{m}./.d.34.q.1.2.c.co.2.fi./.d.44.q.2.1.3^{m}.

37 SVBIECTVM.1. Fortitudo & mãsuetudo, nullo modo sunt in Deo, nisi metaphorice. p̃.1.c^{o}.92. Amictus.

38 Fortitudo est in irascibili subiectiue. 12^{e}.q.61.2.c./.q.66.1.c./.q.85.3.c./.22^{e}.q.58.5.2^{m}./.9.c./.q.128.1^{m}./.q.34.4.c./.q.136.4.2^{m}./.q.137.2.2^{m}./.3^{a}.q.15.2.c./.3.d.26.q.2.2.4^{m}./.d.33.q.2.ar.4.q.2.o./.4.d.33.q.3.3.c./.Ma.q.4.5.4^{m}./.q.5.4.13^{m}./.Virt.q.1.4.c.pn^{o}./.fi./.5.c.fi./.10.11^{m}./.q.5.1.c.fi./.Ethi.3.lec.19.pn^{o}. Anima.221. Apostoli.30. Aqua.11. Audacia.1.4.5.9.10.21. Baro. Bonitas.196. Fictio.2. Fiducia.4.5.11. Generatio.39.

39 Fortitudo & debilitas cordis, pertinent ad irascibilem, sed dilatatio & constrictio eius, pertinent ad concupiscibilem. Veri.q.25.2.c. Habitus.60. Iacob.7.8. Intellectus.99. Leo.2. Passio.132. Perfectio.81.

40 Fortitudo martyrum, prȩcipue commendatur, quia sustinent propter Deum impugnationes personales, & mortem in bello particulari. 22^{e}.q.123.5.1^{m}./.q.124.2.c. Perseuerantia.1.5.8.9. Pes.

41 Sancti in patria, habent fortitudinem mouendi totam terram. Virt.q.4.4.12^{m}.
Immo terra est immobilis. Ma.q.16.9.8^{m}./.Ce.2.lec.21.fi. R ñ^{o}. Dubio.655°.

42 Fortis seu constans, timet quȩ, & quando, & vbi, & sicut oportet, non autem aliter. 4.d.29.2.1^{m}./.Virt.q.

r.13.5m.

43 Fortis intendit exprimere similitudinem sui habitus in actum, vt proximum finem. 22e.q.123.7.0.

44 Fortis delectatur de suo actu & fine : sed non percipit, nisi ex superabundanti gratia Dei, propter dolores corporis & animę, pro amissione vitę. 22e.q.123.8.0. Prelatio.18.20.27. Securitas.2. Spes.33.58.75.

45 Non habens fortitudinem, operatur fortia quincupliciter. s. propter ignorantiam, artem, experientias, passionem, & lucrum. 22e.q.123.1.2m./.q.128.7m./.3.d.33.q.3.ar.3.q.3.o./. Ethi.3.lec.16.19.0. Temperantia.3.31. Terra.5. Timor.5.10.30.50. Veritas.52.55. Vindicatio.5. Christus.87.

ACTVS.4.5.6.19.21.24.26.28.40.41.43.44.53.54.60.

46 Principalis actus fortitudinis, est sustinere: secundarius vero, est aggredi. 22e.q.123.3.c./.6.0./.8.c./.10.3m./.11.1m./.q.124.2.3m./.q.128.c./.q.141.2.3.c./.3.d.33.q.2.3.6m./.q.3.ar.3.q.1.c./.d.34.q.3.ar.1.q.2.c./. Virt.q.1.12.c.co.2. Actus.120. Alexander.2. Amictus. Angelus.432. Anthropospatos. Aqua.11. Confessio.5.53. Confirmatio.21.

47 Ad primum actum, requiruntur duo. s. preparatio animi, & executio operis. Ad secundum etiam requiruntur duo. s. infrangibilitas, & infatigabilitas. 22e.q.128.c. Confertate.o. Damnatio.50.

48 Fortitudo assumit iram moderatam ad actum secundum, non autem ad primum. Nec vt auxilium, sed vt instrumentum, quia ad iram pertinet insilire in res contristantem. Vnde phus inducit versum Homeri. Virtutem & furorem erige, quia videlicet cum aliquis est virtuosus virtute fortitudinis, passio irę, electionem virtutis sequens, facit ad maiorem promptitudinem actus. Si autem precederet, virtutis modum perturbaret. 22e.q.123.10.0./.11.1m./. Veri.q.26.7.c.fi. Delectatio.49. Difficile.12.

49 Tristitia & concupiscentia, per se impediunt secundus actus fortitudinis. s. aggredi, sed per accidens adiuuant. 22e.q.123.10.3m.

50 Fortitudo spiritus, ostenditur in resistendo concupiscentię carnis contrariantis spiritui. Sed est maior in cõprimendo, ne insurgat. 3a.q.15.2.3m. Fortificatio. Gratia.2. Imaginatio.9. Intellectus.99. Inuincibile. Lenia. Lex.135.172. Martyrium.1.

51 Fortis habet duos actus. s. circa propriam materiam. i. pugnare, & circa proprium finem iam adeptum. i. gaudere de victoria. 3.d.33.q.1.4.c. Motus.62. Operatio.35. Passio.53.132. Peccatum.370. Preceptus.111.113.114. Reuelatio.11.

52 Pugnare viriliter, est actus fortitudinis, inq̃tum huiusmodi. Sed vt debetur a milite propter feudum quod tenet a rege, est actus iustitię. 3.d.9.q.1.ar.1.q.1.3m. Superbia.24. Thomas.2. Tribulatio.6.11. Veritas.55. Vincere. Vindicatio.8.

53 DONVM.40.41.44. Donum fortitudinis in patria, habet actum perfruendi plena securitate a laboribus, & a malis. 22e.q.139.1.2m./.3.d.33.q.1.4.c./.d.34.q.3.ar.1.q.3.o./.d.35.q.2.ar.4.q.3.c. Armus.

54 Actus pncipalis huius doni in via, est sustinere omnia difficilia: secundarius autem, est aggredi. Sed non differunt specie. 3.d.34.q.3.ar.1.q.2.c. Beatitudo.151.ć.169.170. Charitas.64. Donum.28. Gabriel.1.

55 Hoc donum, est maxime circa opera supererogatiõis, quia sunt difficillima, & supra vires humanas. 3.d.34.q.3.ar.1.q.2.1m.

56 Hoc donum respicit principaliter difficultates, sed miracula, & doctrinam, tanq̃ auxilia, & instrumenta. 3.d.34.q.3.ar.1.q.2.2m. Preceptum.111.112.114. Virtus.151.

57 Donus fortitudinis, se extendit ad omnia difficilia, non autem virtus fortitudinis. 3.d.34.q.3.ar.1.q.2.o.

58 Virtus fortitudinis, firmat animum, fm modus connaturalem homini, donum autem supernaturaliter. 22e.q.139.1.o./.3.d.34.q.1.2.c.co.2.fi./.q.3.ar.1.q.1.o.

59 Donum fortitudinis dat fiduciam euadendi quęlibet pericula, & perueniendi ad fines cuiuslibet operis. i. ad beatitudinem, non autes virtus fortitudinis, sed perficit ad sustinendum quęlibet pericula. 22e.q.139.1.c.1m.

60 Donum fortitudinis, respicit virtutem fortitudinis, inq̃tum sustinet pericula, & facit quodcunq; opus arduus, Ideó dirigitur a dono consilij. 22e.q.139.1.3m.

1 FORTVNA est causa per accidens, vt in paucioribus, preter intentionem, in iis quę sunt propter finem, & a proposito Met.11.lec.8.fi.

2 Fortuna est intellectus, agens preter intentionem. Sed casus est natura, agens preter intentiones. Met.11.lec.8.fi./.Li°.12.lec.3.co.1.fi./. Phy.2.lec.10.o. Astrologia.4. Astrum. Bonitas.191. Casus.o. Causa.10.ć.

3 Fortuna est incerta, quia est ab infinitis. i. indeterminatis causis. Met.11.lec.8.fi. Contingens.o.

4 Fortuna est maxime in diuitijs, & potentia, deinde in alijs bonis exterioribus. 5̃.3.c°.30.fi./.31.pn°./.fi.

5 Fortuna non est carentibus vsu rationis. Met.11.lec.8.fi. Magnanimitas.17.

6 Fortuna & felicitas, sunt eorundem subiectorum, non autem eorundem obiectorum, vel mediorum. 4.d.49.q.1.ar.1.q.1.5m. Prouidentia.57. Scientia.51.52.53.

7 Bene natus dicitur, q bene inclinatur ex cœlo, & etiam bene fortunatus, non autem, cuius electio dirigitur ex Deo vel angelis: sed dicitur bene gubernatus, vel bene custoditus. 5̃.3.c°.92.co.1.fi./. Opus.25.c°.4.co.3.fi.

8 Nullus potest esse vniuersaliter bene natus, ex virtute cœli, sed tantum ex directione Dei. 5̃.3.c°.92.fi.

9 Aliquis dicitur respectu moralium bene vel male natus, non autem bene vel male fortunatus: qa non possunt esse preter intentionem. 5̃.3.c°.92.co.3.

1 FORVS pœnitentialis, est dignior foro contentioso, qui tamen maiorem solennitatem requirit: quia in eo oportet q̃ non solum Deo, sed etiam homini satisfiat. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.2m./. Opus.73.c°.20

2 Parochiales habent in subditos suos iurisditionem, in foro conscientię, in quo possunt absoluere, non autem in foro iudiciali: qa non possunt coram eis subditi conueniri, in causis cõtentiosis. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.2m./.d.27.L.1m./. Opus.73.c°.20. Absoluere.o. Capitulus. Dolus.4. Electio.35. Excommunicatio.13.15. Illegitimus.3.ć. Irregularis.2. Iudicium.23.ć. Iuramentum.20. Lex.174. Matrimonium.27.43. Nundinę. Pœna.43.54.71. Pœnitentia.95. Princeps.10. Scipio. Vsura.158.159.285.289.313. Fotinus. Heresis.88.93.94. Fouea. Lacus.

Fouere. Ciconia.2. Conceptio.3. Educatio. Aegritudo.4. Eleemosyna.15. Fauere. Nomen.37. Nutrire.o. Spiritus.16. Vsura.272.

1 FRACTIO panis a Christo dicitur fuisse similis incisioni cultelli. 3.d.21.q.2.ar.4.q.1.3m. Accidens.83.84. Aduersantia.

2 Claustra virginis frangere ad medicinam, vel aspicere ad probandum virum esse mentitus, licet: ne matrimonium impediatur. Nec fractio hęc, vel illud aspicere, est contra naturam: quia non fit ad delectationem, sed ad medicinam, vel ad probationem veritatis. 4.d.34.2.5m./.3.c./.L.5m. Affinitas.5. Confractio. Excommunicatio.30. Ieiunium. F.

3 Quantumcunq; aliquis claustra pudoris inuadat vel

frangat, nisi commistio seminum sequatur, non contrahitur ex hoc affinitas. 4.d.41.ar.1.q.4.2^{m}. Innocentia.14.15. Magnanimitas.13. Manducatio. Natiuitas.20. Sabbatum.12. Satisfactio.8. Soluere. Speculum.6. Sponsalia.5. Vas.3. Violatio. Virginitas.6.9.c.13.29.c. Votum.38.55.c.73.

4 Frangi est diuidi in partes magnas. Sed diminui vel cõteri, est diuidi in partes minimas. 4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./ar.2.q.1.c./Isa.24.co.3. Fragilitas. Beatus.54. Debilitatio. Imbecillitas. Inconstantia.o. Infirmitas.o. Mulier.4.6.18. Vti.16. Fragor. Cœlum.114.

FRAMEA seu gladius, significat mortem, vel linguam prauam. Psal.21.co.13. Gladius.o.

Francia. Francus. Gallus. Indulgentia.29. Vsura.244. Francus. Francia. Gallus. Imperium. Insidię.

1 FRATER in sacra scriptura dicitur quadrupliciter. s. natura, gente, cognatione, & affectu. 3^{a}.q.28.3.5^{m}./Matth.12.f./Gal.1.f.

2 Fratres Christi sumus, per adoptionem. 1^{a}.q.33.3.c./q.41.3.c./3^{a}.q.23.2.2^{m}./3.d.10.q.2.ar.1.q.2.2^{m}./4.d.30.q.2.3.4^{m}./Psal.127.co.14./Gal.co.16.
Accusatio.6. Admonitio.o. Amor.121.127. Apostoli.31.

3 Fratres Christi in euangelio, dicuntur cõsobrini eius. s. filij Marię, matertere matris eius. 3^{a}.q.28.3.5^{m}./4.d.30.q.2.3.4^{m}./Opus.3.c^{o}.232./Matth.12.f./Io.7.co.2./Gal.co.16. Blasphemia.3.22. Cognatio.1. Confrater. Consanguinitas.8. Fraternum. Imperator.9. Ioseph.1. Iudęi.11. Iudicium.29.30. Matrimonium.83. Meritum.84. Obedientia.35. Papa.2. Professio.2.3. Religio.29. Scipio. Titus. Vsura.195.289. Christus.101.110. Zorobabel.
Fraternum. Admonitio.o. Blasphemia.22. Correctio.o. Frater.o. Vsura.9.80.189.205.289.
Fraudulentus. Deceptio. Dolosus. Dolus. Fraus. Insidię. Malitiosus. Miluus. Pręuaricator. Venus.2.3. Vulpis.
Fraus. Adam.29.30.31. Aleator.1. Angelus.298.313.394.395.396. Astutia.1.3. Auaritia.15. Bibere. Calumnia.o. Curuitas. Deceptio. Dolosus. Dolus. Error.o. Fallacia.o. Fallere.o. Falsitas.o. Fictio. Fraudulentus. Furtum.2.3.4. Ieiunium.43.45. Insidię. Laicus.o. Laqueus. Matrimonium.35.59.60.61. Mendacium.o. Meretrix.6. Occultatio. Osculum. Preceptum.102. Proditor. Prudentia.2.22.35. Simulatio. Vsura.59.107.108.128.c.150.219.220.221.

FRENESIS./CAVSA./Tanta põt esse motio spirituũ & humorum, q̃ huiõi apparitiones rerum aliter q̃ sint, etiam vigilantibus per naturalem commotionem humorum fiunt, sicut & in freneticis, & alijs huiusmodi. 1^{a}.q.111.3.c.f. Aduocatus.9. Baptismus.132. Depositum.3. Eucharistia.210.211. Freneticus. Furia. Furiosus. Futurum.3. Matrimonium.105.106.107. Vnctio.25. Freneticus. Frenesis. Medicus.11.

FRENVM quincuplex. s. proprię discretionis, diuinę gubernationis, diabolicę deceptionis, spiritualis mortificationis, & temporalis afflictionis. Isa.3.co.3.f. Bria. Infirmitas. Refrenare. Sobrietas.1.
Frequenter. Abstinentia.7. Accidens.103. Adam.52. Contingens.6. Cornicula. Docilitas.2. Eucharistia.180.181. Frequentia. Lex.39.163. Memoria.22. Numerus.6.20. Peccatum.291.385. Sępe. Theologia.2. Vsura.171.176.189. vtplurimum.

FREQVENTIA, assiduitas, & diuturnitas, nõ sunt circunstantię mutantes speciem, nisi aliud superueniat. 12^{e}.q.88.5.1^{m}. Adam.52. Amor.239. Angelus.453. Assiduitas. Capitale.3.6. Castitas.10. Colere. Confessio.53. Contemptus.2. Dęmon.103.111. Eucharistia.180.181. Frequenter. Fulmen. Futurum.2. Galilea.3. Iustitia.61. Lex.39.163. Lingua.6. Mos.1. Negociatio.2. Paulus.24. Peccatum.291.385. Psalmus.12. Religio.2. Sępe. Sepultura.7. Theologia.2.

FRICARE./Multa homo agit absq; deliberatione, de quibus etiam quandoq; nihil cogitat: sicut cum aliquis mouet pedem vel manum, alijs intentus, vel fricat barbam. 12^{e}.q.1.1.ar.3./3^{m}./Ma.q.2.5.6^{m}./Met.7.lec.6.co.3. Magnes.3.
Frigescere. Appetitus.75. Frigiditas. Gelu.

FRIGIDITAS est qualitas fœminina, calor autem est qualitas masculina. Iob.38.co.7. Adoptio.5. Affinitas.9. Appetitus.75. Aqua.1. Aranea.1. Calor.5.13. Cœlum.109. Congelatio. Ebur. Eunuchus. Fames.1. Frigescere. Graue.5. Infrigidare. Ira.51. Lux.25. Mare.1. Maria.70. Matrimonium.81.83.88.c. Palpabile.2. Pœna.90. Rex.9. Saturnus. Senectus.5. Septentrio. Terręmotus.3. Timor.34.35. Vapor.4. Ventus.4.5. Vinum.2.
Frigitus. Musica.1. Frigus. Frigiditas. Frondes. Anima.113. Arbor.2. Frons. Baptismus.138.244. Confirmatio.21. Chrisma.3. Vertex. Fructiferum. Fructificare. Vsura.204.218. Fructificare. Arbor.1.2. Fructus.o. Maria.69. Christus.212. Fructuosus. Fructiferum. Oratio.37.38. Prędicator.o. Vita.59. Vsura.204.218.

1 FRVCTVS dupliciter distinguuntur. s. sm tres perfectiõis gradus a Christo. s. tricesimus, sexagesimus, & centesimus: siue sm tres gradus virtutis, vt sancti distinguunt: quia cuiuslibet rei perfectio, attenditur sm principium, medium, & finem: & essentialiter. i. sm rationes diuersas gaudendi. s. duodecim a Paulo. 12^{e}.q.70.3.2^{m}./3.d.34.q.1.5.4^{m}. Anima.213.

2 Fructus spiritualis dicitur quadrupliciter. s. quod reficit, vt vltimus finis. s. fruitio, vel non vltimus finis. s. virtutes, omne pręmium futurum, & spiritualitas consurgens ex semine verbi Dei. 4.d.49.q.5.ar.2.q.1.c.
Arbor.o. Castitas.3. Excommunicatio.3.

3 Fructus spiritualis dicitur dupliciter. s. quod principaliter expectatur. s. Deus, & secundario. s. delectatio. 12^{e}.q.11.1.c.3^{m}./3.d.34.q.1.5.c.3^{m}./Gal.5.co.17.
Fides.10. Indeuotio. Laus.7.9.20. Manens.

4 Fructus quarto modo. s. consurgens ex semine verbi Dei, est tantum triplex, sm tres gradus continentiũ. s. coniugum, viduarum, & virginum. 12^{e}.q.70.3.2^{m}./3.d.34.q.1.5.5^{m}./4.d.49.q.5.ar.2.q.3.o.

5 Fructus spiritussancti, sm sanctum Paulum, sunt duodecim. s. charitas, gaudium, pax, patientia, bonitas, longanimitas, benignitas, mãsuetudo, fides, modestia, continentia, & castitas. 12^{e}.q.70.3.o./3.d.34.q.1.5.c./Virt.q.2.2.12^{m}./Gal.5.co.18.19.

6 QVID./Fructus sensibilis, est vltimum ex arbore expectatum, quod cum quadam suauitate percipitur. 12^{e}.q.11.1.c./3.c.2^{m}./q.70.1.c./Gal.5.co.17.

7 Vltimum simpliciter & delectans, est proprie fructus, & eius proprie est frui. Delectans autem non vltimum, potest aliquo modo dici fructus, sed eius nõ est frui proprie, & sm completam rationem. Non delectans vero, sed tantum in ordine ad aliud appetitum, nullo modo est fructus. 12^{e}.q.11.3.c.2^{m}. Confessio.52. Familiaritas.1. Fœtus. Flos.1. Fruges. Homo.37. Iumentum.2.

8 Fructus adeptus habet rationem vltimi finis, non autem fructus productus. Gal.5.co.17. Mansuetudo.1.

9 Opera carnis, non dicuntur fructus, quia sunt contra rationem: sicut quod est ex arbore contra naturam eius, non dicitur fructus. 12^{e}.q.70.4.1^{m}./22^{e}.q.8.8.c.f./

Gal.5.co.17.&. Patientia.1.Pœnitentia.88.Petrus.5.Vagatio.1.Vat.2.

10 Virtutes dicuntur fructus,ratione delectationis, nō autem rōne habitus. 12ᵉ.q.70.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.136.1.3ᵐ./.3.d.34.q.1.5.1ᵐ./.Gal.5.lec.6.co.2. Veritas.27.

11 Operatio ſm facultatem rationis, dicitur fructus rationis: ſed vt mouetur a Deo, dicitur fructus ſpiritusſancti.12ᵉ.q.70.1.c.
Vſura.54.c̃.98.99.106.178.180.185.188.189.218.219.224.225.226.253.273.290.c̃.298.Vſus.10.c̃.

12 Opera noſtra,vt ſunt a ſpiritusſancto, dicuntur fructus, reſpectu vero beatitudinis,dicuntur flores. 12ᵉ.q.70.1.1ᵐ./.Gal.5.co.17.

13 SVBIECTVM.11. Fructus proprie,dicitur tantum in corporalibus.ſ.plantis, a quibus metaphorice transfertur ad ſpiritualia.12ᵉ.q.11.1.c./.3.2ᵐ./.q.70.1.c./.3.d.34.q.1.5.c./.4.d.49.q.5.ar.2.q.1.c.

14 In parte appetitiua,ſunt plures fructus,q̃ in parte apprehenſiua,quia fructus ſignificat finem, qui magis conuenit parti appetitiuę.22ᵉ.q.8.8.3ᵐ. Iuſtitia.41. Manens.Veritas.27.

15 Fructus quarto modo.ſ.conſurgens ex ſemine verbi Dei,debetur ſoli continentię.4.d.33.q.3.3.3ᵐ./.d.49.q.5.ar.1.q.1.2ᵐ./.q.2.0.

16 Nullus fructus quarto modo,debetur incontinenti, pœnitenti in fine tm̃.4.d.49.q.5.ar.2.q.1.2ᵐ.

17 Fructus ſexageſimus,conuenit ſolis viduis,habentibus propoſitum continendi ſemper,licet ſine voto.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.6ᵐ.

18 COMPARATIO.8.12. Fructus comparatur ad arborem,ſicut effectus ad cauſam, ad hominem vero,ſicut vltimum expectatum delectans, 12ᵉ.q.11.3.3ᵐ./.q.70.1.c. Aureola.4.23.Beatitudo.128.132.141.c̃.Decimę.9.11.16.Iuſtus.13.

19 Eidem dono,reſpondent multi fructus, ſm diuerſos actus eius.3.d.34.q.1.5.5ᵐ. Liberalitas.2.

20 Dono conſilij, non reſpondet proprie aliquis fructus, quia omnis practica,eſt propter aliud. 22ᵉ.q.8.8.3ᵐ./.q.52.4.3ᵐ. Natiuitas.6.Patientia.1. Primitię.3.4. Simonia.16.32.Vita.10.14.Vſura.228.

21 Fructus ſpiritus,contrariantur operibus carnis in cōmuni, non autem ſingula ſingulis,niſi ſecundum adaptationem.12ᵉ.q.70.4.0./.Gal.5.co.20.

22 Opera carnis ſunt plura fructibus ſpiritus,quia bonum eſt vno modo, ſed malum eſt omnifariam. 12ᵉ.q.70.4.2ᵐ./.Gal.5.co.20. Fruges.Fructus.0.Vſura.313.

1 FRVI conſiſtit in duobus.ſ.in viſione intellectus,& delectatione affectus.He.12.lec.4.co.4.

2 Frui eſt actus potentię imperantis,non autē exequentis.12ᵉ.q.11.2.c. Amor.258.Angelus.138.

3 Frui,eſt actus appetitiuę potentię. 12ᵉ.q.11.1.0./.2.c. Anima.130.c̃. Charitas.30.62. Dos.5. Finis.41.123.129.

4 Frui eſt actus voluntatis.12ᵉ.q.11.1.1ᵐ./.4.c.2ᵐ. Fructus.2.7.Fruitio.0.

5 Oppoſitum videtur dicere, 1ᵃ.q.26.2.0./.12ᵉ.q.3.4.0./.Opuſ.3.cᵒ.107.
R ñᵒ.ſicut Dubio.656ᵒ.271ᵒ.

6 Frui eſt actus voluntatis,in ordine ad intellectū. 12ᵉ.q.11.1.1ᵐ./.4.c.2ᵐ.

7 Vel addendum fuiſſet φ frui non eſt ille actus abſolute,in quo conſiſtit beatitudo,ſed ſupra ipſū addit. Frui enim complectitur actum intellectus in quo eſt eſſentia beatitudinis:& omnem actum qui ſequitur,quaſi perfectionem aliam addens,ſupra actum intellectus,vtputa delectationem & huiuſmodi, quę perficit operationem intellectus beati, ſicut pulchritudo iuuentutem. Opuſ.51.cᵒ.3./.Opuſ.72.q.2. Habere.2. Patientia.10. Peccatum.10.

8 Frui eſt actus tm̃ voluntatis, ſecundum charitatem, in ordine ad potentias & habitus priores.12ᵉ.q.11.1.0./.1.d.1.q.1.1.0.

9 Frui nominat nobiliſſimam operationem.ſ.beatitudinem,non quidē eſſentialiter,ſed ex parte complementi.ſ.delectationis.1.d.1.q.1.1.c.1ᵐ./.2.d.10.1.3ᵐ. Vti.1.3.25.

1 FRVITIO pertinere videtur ad amorem, vel delectationē quam aliquis habet de vltimo expectato,quod eſt finis. 12ᵉ.q.11.1.4.c./.q.34.3.c.fi.

2 Actus fruitionis triplex.ſ.comprehendere ſeu tenere, videre,& amare. Primo perficitur memoria, ſecundo intelligētia,tertio voluntas.Primus adaptatur thronis, ſecundus cherubin,tertius ſeraphin.2.d.9.3.c.co.2.

3 Nomina trium ordinum prędictorū,ſumuntur ab excellentia prędictorum trium actuum fruitionis, & non ab eis ſimpliciter.1ᵃ.q.108.5.5ᵐ./.6ᵐ./.2.d.9.4.6ᵐ.

4 OBIECTVM.2./. Frui aliquo dicitur tripliciter, obiecto.ſ.Deo tantū, habitu.ſ.charitate, & beatitudine creata,& inſtrumento.ſ.potentia.1.d.1.q.2.1.0.

5 Eadem fruitione fruemur Deo,fruitione eius, & beatitudine creata.12ᵉ.q.11.3.3ᵐ./.1.d.1.q.2.1.2ᵐ. Amicitia.29. Amor.258.

6 Vna fruitione,fruemur tribus perſonis,quia habent tm̃ vnam rationē obiecti.ſ.ſummam bonitatem,& ſimul cognoſcuntur. 1.d.1.q.2.2.0. Angelus.238.512.c̃. Anima.130.c̃. Beatitudo.16.23.33.37. Charitas.30.62.Cibus.11.Delectatio.49.83.84.

7 Fruemur paternitate,inq̃tum bonitas,non autem inquantum paternitas.1.d.1.q.2.2.3ᵐ. Frui.0.Gloria.18.21.Habere.2.

8 Fruitio perfecta,eſt tantum vltimi finis habiti, imperfecta vero,etiam non habiti.Sed impropria,eſt non vltimi ſimpliciter.12ᵉ.q.11.3.4.0./.q.12.2.3ᵐ. Maria.19.Patientia.10.Peccatum.10.Vti.12.

9 Non oportet φ fruitio ſit vltimi finis ſimpliciter,ſed φ habeatur pro vltimo fine.12ᵉ.q.11.2.2ᵐ.

10 Non eſt fruendum iuſto,niſi in Deo.Peccatore autē, brutis,vel inanimatis,nullo modo.12ᵉ.q.11.3.1ᵐ./.1.d.1.q.2.1.4ᵐ./.Ro.15.lec.3.co.2.pnᵒ./.Phile.6.
Oppoſitum videtur dicere.12ᵉ.q.11.2.0.
R ñᵒ. Dubio.656ᵒ.

11 FRVENS./.Carentia cognitione,nullo modo fruuntur,bruta fruuntur improprie. Peccator non vere,iuſti imperfecte, beati perfecte, Deus autem perfectiſſime. 12ᵉ.q.11.2.4.0./.q.12.5.2ᵐ./.1.d.1.q.4.1.0. Angelus.238.512.513.Cibus.11.

12 Chriſtus in paſſione, perfectius fruebatur ſecundum animam intenſiue, q̃ beati, ſed econuerſo extenſiue. quol.7.vel.8.vel.11.q.2.2ᵐ.

13 Hęc fruitio Chriſti, perueniebat ad totam animam eius,ſecundum eſſentiam,vt eſt ſubiectum rationis ſuperioris tantum.3ᵃ.q.46.8.0./.quol.7.vel.8. vel.11.q.2.0. Dolor.33. Finis.123. Gloria.18.21. Raptus.18.

14 * Bruta fruuntur imperfecte,ſed rationalia perfecte.12ᵉ.q.11.2.0.

15 * Immo frui non conuenit brutis niſi improprie:peccatoribus autem non vere: iuſtis vero viatoribus imperfecte,ſed beatis perfecte: Deo deniq; perfectiſſime.12ᵉ.q.11.2.4.0./.q.12.5.2ᵐ./.1.d.1.q.4.1.0.
R ñᵒ.Dubio.656ᵒ.

FRVMENTVM eſt genus ad triticum, & ad alia grana.3ᵃ.q.74.3.2ᵐ./.3ᵐ./.4.d.11.q.2.ar.2.q.1.ar.3.4./.q.2.ar.1. Euchariſtia.62.c̃. Triticum. Triticum.

FRVSTRA dicitur, quod est ad finem, quem non inducit. 1^{a}.q.25.2.2^{m}./.q.88.1.4^{m}./.3^{a}.q.11.5.2^{m}./.1.d.43.q.1.1.3^{m}./.4.d.44.q.1.ar.2.q.1.1^{m}./.Veri. q.2.10.3^{m}./.Po^{a}.q.1.2.1^{m}./. Anima. 16. 9^{m}./.Met 2.co.4./.Phy.2.lec.10.co.2. Appetitus.42. Campsoria.8. Finis.79.80. Frustratio. Intellectus. 102. Ordinatio.1. Paradisus.9. Po^{a}.30.31.51.c̃.Vanum.

Frustratio. Frustra. Ordinatio.1. Peccatum.201. Verecundia.7.

FVCATIO est species fictionis, ad mentiendum pulchritudinem. ideo semper est peccatum: sed non est mortale, nisi fiat ad lasciuiam, vel contemptuȝ Dei. Tamen licet occultare turpitudinem causatam ex infirmitate, vel ex alia causa accidentali. 22^{e}.q.169. 2,2^{m}./.1^{e}.Thi.2.co.7. Ornatus.1.c̃.

Fuga. Anima.239. Animal.45.c̃. Appetitus.17.18. Asilum. Condemnatus. Delectatio.69.70. Dolor.8.16.29. Expectatio.1. Fugere. Futurum.8. Ignorantia.5. Impugnatio. Intellectus.284. Luxuria.26. Magnanimitas.20. Matrimonium.30. Miseria.4.5. Passio.39. Pertinacia.2. Prelatio.27. Principium.18. Prudentia.24. Pusillanimitas.2. Raab.1. Recedere. Refugere. Sabbatum.10. Segnities. Timor.27.34.43. Tristitia.21. Virtus.41. Voluntas.34.62.

FVGERE potest iustus, propter tria.s. vt persecutor quiescat: vt preceptum a domino opus perficiat: & vt gloriosiorem coronam acquirat. 22^{e}.q.64.4.0./. Opus.58.c^{o}.8. Condemnatus. Fuga. Refugere.

Fuisse. Angelus.3.c̃. Baptismus.166. Comprehensor.2. Conceptio.32. Creatio.46. Creatura.11. Credere.21. Delectatio.106. Deus.387. Donum.44. Aeternitas.12.13.39.40.c̃. Eua.1. Eucharistia.110. 138.c̃. Aeuũ.8.9. Fractio.1. Generatio.45.c̃. Helias.2. Heresis.124.125.144. Ieiunium.39. Incarnari.3. Innocentia. 7.c̃. Materia.1. Preteritum.o. Radius. Vxor.7. Christus.1.2.25. Fulcimentum. Accidens.66.

Fulgere. Angelus.452. Aureola.8. Cicatrices.3. Claritas.o. Fulgur. Habitus.60. Illuminatio.o. Lucere.

Fulgur. Apostoli.36. Fulgere. Grando. Vapor.4.

FVLMEN sepe fit in mare, & percutit quandoq; naues & cete. Iob.41.lec.2.co.2.

FVMVS siccus accensus, diuersimode causat flammas dali, idest titiones, capras, & sydera. Psal.17.co.8. Ignis.4. Odor.o. Serpens,2, Vapor.1. Funda. Cete.4.

1 FVNDAMENTVM ./. De ratione fundamenti est esse primuȝ, sustentare, & connexio. 22^{e}.q.4.7.4^{m}./.3.d.23.q.2.5.2^{m}./.4.d.14.q.1.ar.2.q.3.o. Abyssus. Accidens.26. Actio. 41.73. Actus.87. Addere.19. Amicitia.1.27.

2 Fundamentum, duplex.s. habens firmitatem ex se: & ex alio. Primo modo solus Christus est fundamentuȝ ecclesie, sed apostoli secundo modo. 1^{e}.Cor.3.lec.2.co.3. Angelus.287.463. Anima.144.c̃. Ars.25.30.

3 Fides est fundamentum aliarum virtutum, quia est prior eis, & substentat eas. Fortitudo autem firmat contra aduersa: humilitas ꝯ prospera: timor ꝯ culpam futuram: poenitentia ꝯ preteritam. 22^{e}.q.161.5.2^{m}./.3^{a}.q.84.6.2^{m}./.3.d.23.q.2.5.2^{m}./.4.d.14.q.1.ar. 2.q.3.o./.Virt.q.1.12.24^{m}. Attributa.7.10. Bonitas. 63.93.114. Charitas.56. Causa.78.

4 Oppositum videtur dicere. 22^{e}.q.4.7.o.

R ñ^{o}. Dubio.657°.

Certitudo.23. Chimera.1. Conceptio.7.15. Consanguinitas.2. Dictio.1. Differentia. 6. Dominium. 3. Ecclesia.12.13. Episcopus.1. Aequalitas.2.3.6. Esse.1. Falsitas.22.

5 Peccatum non habet fundamentuȝ ex auersione, qua nihil est: sed ex conuersione, qua aliquid est. 2.d.42.q.2.1.1^{m}. Phantasma.4. Fides.7.12.13.92.c̃.153.154. Fundator. Habitus.64. Heresis.18. Humidum.1.

6 Oppositum videtur dicere.4.d.15.q.1.2.1^{m}.

R ñ^{o}. Dubio.658°.181°.

Intellectus.35.270. Liberalitas.18. Lux.8. Macula.7. Metaphysica.19. Misericordia.42. Negatio.5.6. Obedientia.17.18.23. Omissio.4. Oratio.4. Pars.32. Pastor. Peccatum.108. Radix.o. Ratio.5.57. Relatio.8. Religio.30. Sacramentum.86. Scriptura.16. Sensus.46. Seruitus.2. Subiectum.o. Superbia. 31. Tactus.6.7. Tempus.2.7. Veritas. 4.5. 6.15.21. 22.24. Virtus.75.236. Voluntas.26. Fundator. Fundamentum.o. Missio.40.

Fundere. Effusio. Emittere. Fusio. Puer.4. Satisfactio.37. Fundum. Vsura.98.

Funiculus. Cete.4. Corda. Funis. Peccatum.44.

Funis. Corda. Funiculus.

Funus. Iudei.7. Sepultura.o. Simonia.24. Statutum.1. Fur. Furtum.o. Latro.o. Lex.108. Vsura.246.259.295. 299.

Furari. Furtum.o. Ouis.1. Simonia.27. Statutum.2. Venus.2. Vsura.38.90.299.

Furia. Aduocatus.9. Baptismus.132. Depositum.3. Eucharistia.210.211. Phrenesis. Furiosus. Furor. Futurum.3. Matrimonium.105.106.107. Vnctio.15.

Furiosus. Aduocatus.9. Aleator.1. Phrenesis. Furia. Furor. Furnus. Banausia.

FVROR est ira accensa, nõ differens re ab ira, sed sm magis & minus. Psal.36.co.6./.Isa.13.co.2. Concupiscentia.3. Demon.36. Excandescentia. Ira.19. Scismos. Furtim. Furtiue. Nicolaus.2.

Furtiue. Fur. Furtim. Furtuȝ.o. Occultatio. Ordo.92.93. Vsura.292.298.

1 FVRTVM est occulta acceptio rei aliene. 22^{e}.q.66.3.o. Adulterium.2. Alienum.7. Bos. Cibus.9.

2 Furtum semper est peccatum, ratione iniustitie, & fraudis, vel doli. Et est mortale: nisi modicum intendatur. 22^{e}.q.12.3.c./.q.66.5.6.o./.q.118.4.c./.2. d.42.q.1.4.c./.Ma.q.10.2.c./.q.15.2.c.pñ^{o}. Contumelia.5. Correctio. 19.

3 Furtum est species fraudis. Mendacium & falsum testimonium, fallacie. Turpelucrum, inquietudinis. Rapacitas, violentie. Ideo omnia hec, & inhumanitas.i. obduratio, ab Isidoro dicuntur esse filie auaritie. 22^{e}.q.118.8.3^{m}. Decime.25.26.27. Depositum.4. Dominium.17. Excommunicatio.12.17. Fornicatio.20. Fur. Furtim. Furtiue. Iudei.10.

4 Committitur furtuȝ quadruplicíter.s. aliena occulte accipiendo, violenter auferendo, mercedeȝ non soluendo, & fraudem in mercationibus cõmittendo. Opus.4.c^{o}.23.o. Labor.3. Latro.o. Latrocinium. Lex. 57.108.

5 Furtuȝ & rapina, opponuntur iustitie. 22^{e}.q.64.pñ^{o}./.q.66.pñ^{o}./.4.5.c./.q.118.4.c. Mendicitas.

6 Furtum est iniustum, quia est inuoluntarium per ignorantiaȝ: sed rapina, per vim. Ideo differunt specie. 22^{e}.q.66.4.o./.9.c./.q.73.1.c.1^{m}./.1^{e}.Cor.12.co.3.fi. Necessitas. 30.31. Occultatio. Ouis.1. Poena.55.60.61. Scriptura.10. Simonia.27.

7 Rapina est grauior furto dupliciter, primo quia inuo-

* luntariuȝ * est ex parte eius cui aliquid subtrahitur furto: rapina vero addit violentiam, que voluntaria este peccatũ aũt per vim, est maius q; per ignorantiam. Secundo, quia rapina est in re, & in persona: furtum autem, est tantum in re. 22^{e}.q.66.9.o./.q.73.3. 2^{m}./.q.116.2.1^{m}./.q.144.2.4^{m}. Venus.2. Vexatio. Vsura.38.90.122.124. 125.246. 259.285. 286.287. 289.

290.291.295.298.299.303.

8 Accipiens furtim rem suam, iniuste detentam, peccat, contra communem iustitiam, vsurpando sibi iudicium: sed non tenetur restituere, sed satisfacere Deo, & sedare scandalum. 22^{e}.q.66.5.3^{m}.

9 Accipiens rem alienam occulte & manifeste autoritate iudicis, non est furtum vel rapina: quia per sententiam fit debitum. 22^{e}.q.66.5.1^{m}./.8.c.

10 Accipiens rem inuentam, animo retinendi, furtum facit: nisi credat haberi pro derelicto, vel nullius esse. 22^{e}.q.66.5.2^{m}.

11 Per prohibitionem furti, prohibentur omnia damna in rebus. 22^{e}.q.120.6.2^{m}.

12 Per prohibitionem furti, prohibetur omnis turpis questus. 3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}.

13 FOENA./. Heredes furis, obligantur secundum iura canonica, pro furto patris: etiam si ad eos nihil furti peruenit, lite etiam non contestata cum patre. Ma.q.4.8.ar.15.

14 Poena mortis, non infligitur in presenti pro furto: nisi ratione grauis circunstantie, vt sacrilegio, peculatu, & plagio. 22^{e}.q.66.6.2^{m}.

Fusio. Effusio. Fluere. Fluxus.o. Fundere.

1 FVTVRVM & preteritum non sunt in Deo, quia quicquid est in eo, totum est in presentis eternitati: nec preteritum vel futurum verbum in eo significatur, nisi per respectum ad nos tantum. Potentia.q.1.5.2^{m}. Abraham. 18. Adam. 33.64. Amor. 179. Antequam. Apostoli.7.

2 Futurum cognoscitur dupliciter. s. in se, & in suis causis. Primum conuenit tantum Deo: secundum nobis: sed magis angelis, & demonibus: sed in causis necessariis certitudinaliter, in contingentibus sepe, opinatiue tantum: que autem raro, nullo modo. 1^{a}.q.14.13.o./.q.57.3.o./.q.64.1.5^{m}./.q.86.4.o./.q.89.3.3^{m}./.12^{e}.q.111.4.c./.22^{e}.q.95.1.o./.5.c./.q.171.6.1^{m}./.2^{m}./.3^{m}./.q.172.1.c./.q.174.1.c.1^{m}./.1.d.38.5.o./.2.d.3.q.3.3.4^{m}./.d.4.2.c./.d.7.q.2.1.4^{m}./.2.o./.4.d.50.q.1.4.4^{m}./. 3.1.c^{o}.67./.Li^{o}.2.c^{o}.3.2^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.154.co.3.4./. Veri.q.2.12.c./.q.8.12.o./.q.12.6.10.c./.q.18.4.1^{m}./. Potentia.q.5.6.c./.Ma.q.16.7.o./.quol.7.3.1^{m}./.q.11.3.c./.Spiritu.5.7^{m}./.Anima.20.4^{m}./.Opus.3.c^{o}.135.136./.Isa.3.lec.4.o./.Ro.2.co.2./.Perihermenias lec.14.co.4.5. Astrologia.4. Auis.2.

3 Futura plus cognoscuntur a phreneticis, abstractis a sensibus, morientibus, dormientibus, & brutis, quam ab oppositis. 1^{a}.q.12.11.c./.q.86.4.2^{m}./.3^{m}./.22^{e}.q.172.1.1^{m}./.2^{m}./.3^{m}./.2.d.7.q.2.1.6^{m}./.4.d.9.ar.4.q.1.2^{m}./.3.2.c^{o}.79.5^{m}./.Veri.q.8.12.3^{m}./.q.12.3.c.1^{m}./.2^{m}./.4^{m}./.18^{m}./.q.28.3.6^{m}./.quol.3.21.c.fi./.Anima.15.c.fi./.11^{m}. Augurium.o. Auspicium. Baptismus.14.164.196.197.243. Beneficium.18. Bonitas.212. Cathecismus.3. Chiliaste. Circumcisio.27. Contingens. Contritio.20.21. Cornicula. Demon.3.15.16. Deus.141. Dies.14. Diuinatio.o. Dolor.6. Electio.22. Elemosyna.12. Enunciabile.1. Eucharistia.278. Aeuum.9. Fatum.2.5. Fiducia.1. Fructus.2. Fundamentum.3.

4 Cognitio futurorum, ex presentibus & preteritis, proprie rationis est. 22^{e}.q.47.1.c. Gratia.90.119.137. Ieiunium.11. Insipientia.2. Intellectus.44.300. Ioachim.1. Iris.o. Iuramentum.12.26. Iustificatio.43. Iuuentus.2. Lex.137. Liber.27. Liberum.8. Luxuria.16. Matrimonium.26.c.34.c.86. Missio.41. Obligari.6.c. Passio.27.

5 Anima vicina morti, cognoscit aliqua futura, ex reuelatione, vel ex impressione causarum naturalium: non autem propria virtute. 1^{a}.q.86.4.2^{m}./.22^{e}.q.172.1.1^{m}./.Veri.q.13.3.5^{m}./.6^{m}. Pax.19.20. Peccatum.205. Poena.29. Poenitentia.18.25.33.104.120.132. Perfectio.10. Predicare.16.17. Predicere. Prenunciare. Primitie.4. Promulgatio.5. Propositio.15. Prudentia.31.35. Raptus.18. Religio.60. Remedium. Resurrectio.1.3. Sacramentum.6. Satisfactio.20.

6 Bruta non cognoscunt futura: sed ex instinctu nature eis indito ab intellectu diuino: mouentur ad aliquid in futurum, ac si futurum preuiderent. 12^{e}.q.40.3.1^{m}./. Veri.q.12.3.18^{m}. Septem. Sepultura.1.13. Seruitus.16.

7 Bruta cognoscunt futura, non computando presens ad futurum, sed ex instinctu nature. 1^{a}.q.86.4.3^{m}./.12^{e}.q.41.1.3^{m}./.3.d.26.q.1.1.4^{m}. Symbolum.8. Solicitudo.8. Somnium.3. Sors.1.3. Spes.10.12.22.35.63.

8 Sensus non apprehendit futurum: sed ex iis que animal apprehendit in presenti: appetitus eius mouetur naturali instinctu in aliquod futurum prosequendum, vel fugiendum. 12^{e}.q.40.3.3^{m}./.q.41.1.3^{m}. Spiritus.14. Sponsalia.2. Sponsus.1. Status.6. Stultitia.8. Stupor.2. Tempus.31. Thurificatio.1. Timor.13.16.22.24.31.47.

9 Omnis passio irascibilis, est futuri tantum. 3.d.26.q.1.2.4^{m}. Tribulatio.16. Vendere. Venturus. Virtus.7.14. Vsura.10.128.c.134.c.195.c.215.c.245.253.265. Christus.140.141.145.

GABAONITAE occisi sunt ciuiliter i. seruitute, secundum intentionem Dei: & seruati corporaliter, secundum iuramentum Iosue. 3.d.39.ar.3.q.1.1^{m}. Heresis.90.

1 GABRIEL fortitudo Dei nominatur. 3^{a}.q.30.2.4^{m}. Annunciatio.o.

2 Quidam dicunt Gabrielem fuisse de supremo ordine angelorum: sed satis est credibile, quod sit summus in ordine archangelorum. Vnde ecclesia eum archangelum nominat. 3^{a}.q.30.2.4^{m}./.fi.

Galerus. Cidaris. Galienus. Anima.68.

1 GALILEA vt interpretatur, transmigratio, significat gentilitatem: sed vt interpretatur, reuelatio: significat patriam coelestem. 3^{a}.q.55.3.c.4^{m}./.Io.4.co.3. Capharnaum. Samaria.

2 Galilea duplex. s. vna in tribu Zabulon, alia in tribu Neptalim: que dicitur Galilea gentium, vel quia multe gentes ibi erant, vel quia Salomon dedit eas Regi Tyri. Isa.9.pro^{o}./.Matth.4.co.10.fi.

3 Christus frequentabat galileam, vt doceret esse transmigrandum a vitiis ad virtutes. Matth.4.fi./.Io.7.pro^{o}.

Gallianus. Heresis.91.92.

GALLICI qui se transferunt in Siciliam, ad naturam applicantur Siculorum: quod quidem apparet: quia vt narrant historie, iam ter est populata dicta insula, de prefata gente. Primo tempore Caroli magni. Secundo ad trecentos annos, tempore Roberti Guiscardi. Et tertio temporibus nostris, per regem Carolum: qui iam imbuerunt ipsorum naturam. Opus.20.Li^{o}.4.c^{o}.8.

Francia. Gallus. Gallus. Francia. Francus. Gallici. Imperator. Garritus. Auis.2. Augurium.1. Garrula. Caradrion.

1 GAVDIVM non est virtus: sed est actus charitatis, posterior dilectione. 22^{e}.q.28.4.o. Accidia.5.10. Alexius.

2 Gaudium verum debet habere quatuor conditiones. s. quod sit rectum, continuum, multiplicatum, & moderatum. Ph.4.co.2.fi. Alleluia. Amicitia.31. Amor.180.210.268. Angelus.595. Animal.61. Ascendere.18. Aureola.4. Beatitudo.17.33.37.159.c.

3 Gaudium & tristitia de eodem, sunt contraria: & etiam secundum

genus: sed de diuersis, vnum est causa alterius, & materia. 1ª.q.64.3.1m./3ª.q.84.9.2m./3.d.14.q.1. ar.4.q.2.0./4.d.17.q.2.ar.3.q.1.3m./ar.4. q.2.1m./d.49.q.3.ar.3.q.1.c.2m./Veri.q.26.10.9m./&l.3.24.c.
Beatus.0. Charitas.128.c.146.c. Consolatio. Contritio.36. Corpus.41. Damnatio.7.11.19. Delectatio.74.82.109. Dęmon.62. Deus.247. Exultatio. Fortitudo.44.51. Fructus.1.3.5.19.20.

4 Gaudium est in Deo, non vt passio, sed ratione suę spe cieí.p.1.cº.90.91.fi. Hilaritas. Innocentia.2. Iocunditas. Lętitia. Limbus.5. Magnanimitas.14. Mors.23 Nemesis.1. Nomen.78. Oratio.41.43.48.56. Paruipensio.2. Passio.39.41. Pax.10. Peccatum.158.173.202. Pœnitentia.33. Preceptum.95. Premium.4.5. Psallere.1. Religio.85. Resurrectio.9. Reuelatio.11. Spes.48.63. Suffragia.5.6.

1 GAZOPHYLATIVM dupliciter dicitur .s. arca thesauri, & domus in qua est: & significat studium.1. Prolo.I. pnº./10.8.lec.2.fi.

2 Gazophylatius significat studiu3 sacrę scripturę, in quo sancti opera sua reposuerunt.1. Prolo.I.co.1.

1 GEDEON peccauit, faciendo ephod, & petendo signū, tentans Deu3: sed postea pœnituit. He.11.co.23.

2 Gedeon petens signum peccauit tentando Deum ex incredulitate, sicut & Zacharias.22e.q.97.2.3m.

3 Gedeon nihil mali fecit, sed bonu3 valde insigne. Et accepit maximu3 signu3 incarnationis xpi. He.11.co.28.
Gelu. Congelatio. Frigescere. Frigiditas. Infrigidare.
Gemelli. Fœmina.4. Geminari. Amen.2. Duplicitas.0. Peccatum.157. Replicari.

1 GEMITVS./. suspiria, & inquietudo corporis, indicant tristitiam cordis. Psal.6.co.4. Fletus. Lachrymę. Oratio.4.29.

2 Gemitus & lachrymę mitigant tristitiam: quia aperitur extra, & conueniunt dispositioni hominis tristis. 12e.q.38.2.0./. Psal.41.co.3. Spiritus.15. Vpupa. Gemma. Restitutio.16. Gena. Petrus.4. Genādi°. Liber.7.

1 GENEALOGIA magis denominatur a patre, q̃ a matre.3ª.q.28.1.2m./q.29.1.c./q.31.2.1m./4.d.1.q.2.ar.2.q.2.2m./d.30.q.2.ar.1.q.2.c./d.36.4.4m./. Matth.co.25.fi./Ro.5.lec.3.co.4. principio./Met.5.lec.25.co.2.

2 Tota genealogia Christi exponitur, & dubia circa eam soluuntur.3ª.q.28.1.2m./q.31.3.0./Matth.lec.1.2.3.4.0. Melchisedech.
Generabile. Corruptibile.1. Generatio.3. Malum.48. Materia.1.20. Natiuitas.5.

1 GENERALE triplex.s. per prędicatione3, vt genus: per causam, vt amor: & quod est a multis causis, vt ira. 12e.q.46.1.0./22e.q.58.6.c. Abstractum.8. Accidens.16. Angelus.607.616. Antonomasia.1. Apostasia.1. Apostoli.1. Beatus.55. Benefacere.1.2. Blasphemia.20.21. Bonitas.37.40. Campsoria.4. Charitas.4.5.6.17. Castitas.2. Cœlum.78. Circuncisio.33. Commune.0. Confessio.19.50.62.63. Contritio.22.23. Distinctio.11. Diuersitas.7. Aequinoctialis.2. Esse.49. Excommunicatio.3.7. Forma.27. Fortitudo.2. Gratia.118. Imprudentia.2. Incarnari.7. Indiuiduum.19. Iniustitia.1. Inobedientia.1. Iocunditas. Hypocrisis.2. Iudicium.54.55.62.c.73.c.

2 Generale & speciale duplex.s. intētione: & obiecto.22e.q.58.5.3m./q.59.1.0./q.79.2.1m. Iustitia.2.4.17.18.32.39.45.51.57.80. Iustificatio.1.2.48. Lactātius.2. Latria.3. Litigium.1. Magnanimitas.22. Magnificentia.1. Mensura.14. Negligentia.4.5. Obedientia.7.21.37. Omissio.1.10.14.18. Oppositio.16. Peccatū.52.58.374. Pœnitentia.2.56. Preceptu3.46.137. Prouidentia.48. Prudentia.5.6.7.68.c. Punitio.1.3. Religio.61. Resurrectio.52. Sabbatu3.1. Sacramentum.116. Sanctitas.3. Superbia.1.11.16.17. Temperantia.1. Testamentum.8. Transgressio.1. Tributum.1. Tuba. Ventus.1. Virtus.40.178.236.239. Vitiositas. Vniuersale.0. Vsura.85.133.198.290.292.293.295. Vxor.11.12.19.

1 GENERATIO & corruptio duplex.s. de contrario in contrarium: & creatio, & annihilatio. Veri.q.5.2.6m.

2 Generatio duplex.s. simpliciter, qua fit ens simpliciter, de non ente simpliciter.i. in pura potentia: & fm quid, qua fit aliquid tale de ente simpliciter. Veri.q.21.5.c./. Spiritu.1.9m./3.c.fi./Opus.3.cº.158./Met.lec.4.co.2.fi./Liº.11.lec.11.co.3.

3 Generatio duplex.s. mutatio de non esse ad esse: & origo viuentis, a principio viuente coniuncto. Prima conuenit omni generabili & corruptibili: secunda vero tm̄ viuenti, & dicitur natiuitas.1ª.q.27.2.c./3.d.8.1.c.
MATERIA.28.31.43.59.

4 Omnis generatio presupponit materiam: quę non generatur.1.d.4.q.1.1.c./2.d.1.q.1.2.c./4.c.1m.

5 Ad generationem naturalem, oportet q̃ fiat ab agente naturali: & ex materia naturaliter proportionata.3.d.3.q.2.2.c. Adeps.1. Agens.51. Angelus.631.632. Anima.262.266.279.354. Animal.G. Ars.26.

6 Omne quod generatur est compositum ex materia & forma.1.d.4.q.1.1.3m./2.d.1.q.1.4.c.4m./3.d.21.q.1.3.5m./p.2.cº.42.3m./4m./. Potentia.q.3.8.c.fi./9.c.co.1.fi./q.6.3.c./Spiritu.3.12m./Anima.6.8m./Met.7.lec.7.0./Liº.8.co.2.fi./Lec.3.co.3./Lec.5.co.4.fi./Liº.12.lec.3.co.1. Cataractę. Cibus.5. Contrarium.35.

7 Materia simpliciter prima & nuda est immediatum subiectum primum generationis & corruptionis: aliorum autem motuum, fm prius & posterius.2.d.1.q.1.2.c./d.12.1.5m./3.d.21.q.1.3.5m. Corruptio.1.11.13.
Immo in generatione simpliciter, nihil manet: quia totum mutatur in totum. Generatione.1.lec.9.fi.
Rñº. Dubio.659º.

8 Ad generationem tria requiruntur.s. ens in potentia quod est materia, priuatio, & forma. Opus.31.cº.1.co.2. Creatio.43.52.

9 Ad generationem naturale3, non requiritur aliqua potentia actiua in materia. 3ª.q.32.4.c.3m./2.d.18.q.1.2.c./3.d.3.q.2.1.c.6m./Met.7.lec.8.co.2.3./Phy.lec.3.co.2.pnº./Liº.2.co.1.fi. Dimensio.15.16. Eucharistia.88. Facere.6. Fieri.17.

10 Oppositum videtur dicere.12e.q.27.3.c.
Duº.660º. Rñº. sicut Duº.644º.
Forma.100. Incipere.4.

11 In generatione, tota virtus actiua est ex parte maris: & passio ex parte fœminę. 1ª.q.115.2.3m./3ª.q.32.4.c./q.67.4.3m.

12 Immo in generatione, fœmina se habet actiue. 3ª.q.31.5.3m./q.35.3.3m./p.4.cº.44. co.1.fi./Matth.co.29.fi. Rñº. Dubio.661º.
Materia.1.18.20.c. Ordo.26.27. Perfectio.41. Planetę.3.4. Prius.1.7.8.12.

13 Generatio animatorum est ab intra: non autem inanimatorum: sed est tantum ab extra. Met.5.lec.4. co.1.fi./Liº.7.lec.6.co.3./Lec.8.co.2.3./Anima.2.lec.5.co.1./Lec.7.co.2. Semen.0. Traductio.1. Vermis.1.

14 Quod generatur, est terminus generationis, non subiectum: sed materia est subiectum. Phy.5.lec.3.co.10.fi.

15 Fontes ex quibus est omnis generatio aquarum, generantur dupliciter.s. per resolutione3 vaporum, in montibus inclusoru, & per terremotum. Psal.17.co.16.

TERMINVS.14.63.73.74.75.78.84.

16 Terminus generationis & corruptionis duplex. s. quod idest genitum, vel corruptu: & terminus quo. i. forma, vel priuatio, sicut duplex principium. 1. d. 5. q. 3. c. Accidens. 53. 80. 121. Actio. 4. 97. 124. Agēs. 16. 19. 51.

17 Forma & priuatio, non sunt termini generationis & corruptionis, nisi ratione ipsius esse. ꝑ. 1. c°. 26. 5m. Agresta. Alteratio. 7. 8. Amor. 275. Angelus. 143. 631. 632. Animata. Aquilo. Argentum. 1. Augmentum. 22. Calor. 11. 19. ĉ.

18 Primum in generatione, est vltimum in corruptione. 22e. q. 107. 2. c. /. q. 162. 7. 3m. /. 4m. /. 1e. Thi. 2. lec. 3. co. 2. principio. Charitas. 120.

19 In generatione & corruptione, non est motus, nec contrarietas, nisi ratione precedentis alterationis. Veri. q. 26. 1. c. Cataracte. Cœlum. 12. 85. 93. 97. 98. 99. 105. 132. Cibus. 5. Contrarium. 35. Cor. 1. 2. Creatio. 43. 52.

20 Generatio vnius, nō est corruptio alterius, nisi per concomitantiam. 12e. q. 113. 6. 2m. /. 2. d. 34. 2. 5m. /. Veri. q. 28. 1. c. /. 6. o. /. Dionysius. 4. 0.

21 Generatio & corruptio, sunt in instanti. 12e. q. 113. 7. c. /. 1. d. 37. q. 4. 3. c. 1m. Delectatio. 1. 2. 107.

22 Generatio esse non potest sine alteratione & loci mutatione. 1. d. 21. q. 1. 2. c. /. d. 37. q. 4. 3. c. Dæmon. 98.

23 In plantis, principia generatiōis actiua & passiua, sunt semper vnita, quia principaliter ordinantur ad generationem, non autem in animalibus. 1e. Cor. 6 lec. 3. co. 2. fi. Donum. 15. Eucharistia. 88. 89. Facere. 6. 7. Fatum. 1. 6. 7. Fœmina. 2. 3. Fides. 101. Finis. 33. Genitus. o. Heresis. 55. Incipere. 4. Ingenitum. 1. 4. Instans. 23. ĉ. Legitimatio. 2. Matrimonium. 6. 13. 46. 48. 95. Menstruus. 2. 4. Missio. 43. Mons. Mulus. Natiuitas. 1. ĉ. Natura. 21. Ordo. 26. 27. Principium. 27. Prius. 1. 7. 12.

24 Tota perfectio generationis, & motus, est ex termino ad quem, & tota imperfectio eius, est ex termino a quo. 1. d. 5. q. 3. 1m. Qualitas. 6. Recipere. 15. Spes. 80. Substantia. 21. 22. Tempus. 19. Theologia. 2. 7. Trahere. 1. Vinum. 4. Virtus. 193. 261.

25 Forma est finis generationis, in omnibus que generantur, non a casu. 1a. q. 15. 1. c. Visus. 5. Vniuersale. 18.

FORMA. 6. 8. 14. 16. 17. 20. 24. 41. 44. 60. 77.

26 Omne generans, producit sibi simile ſm formam qua agit, que est potentia generatiua. 1a. q. 33. 2. 4m. /. q. 41. 5. c. Accidens. 53. 80. 121. Adeps. 1. Adulterium. 9. Anima. 65. 300. Annua. Argentum. 1. Ars. 26. Assimilatio. 14. ĉ.

27 Forma geniti, est in generante quadrupliciter. s. tota in actu, vel ſm partem, vel tota in virtute, vel ſm partes. Met. 7. lec. 8. co. 5. Cœlum. 12. 85. 93. 97. 98. 105. 132. Consanguinitas. 1. 2. Deus. 355. ĉ. 436. Dispositio. 39. Embrio. 3. 4.

28 Ad actum generationis concurrunt tria, scilicet calor, spiritus, & humor. 22e. q. 147. 8. 1m. Aequiuoca. 8. Forma. 17. 100. 116.

29 In omni generāte per se, requiritur similitudo, ſm eundem modum essendi, vt in vniuocis, totaliter, vel ſm formam tm̄: vt in vniuocis ratione forme, & equiuocis ſm esse, vel ſm partem forme, vel ſm partem partis: vt in equiuocis totaliter: non autem in generante per accidens. Met. 7. lec. 8. co. 4. Gigni. Grando. Graue. 6.

30 Generatio vniuoca est verior & perfectior, q̄ generatio non vniuoca. 1a. q. 33. 2. 4m. Habitus. 48. 49. 64. Heresis. 55. Idea. 7. 8. 9. Incipere. 4. Inclinatio. 1. Lumen. 11. Peccatum. 314. 315. 316. 319. 332. Planete. 3. 4.

31 In omni generatione, per introductionem forme, expellitur omnis contraria forma, & eius dispositio: nisi quandoq; relinquatur ex indispositione subiecti. 4. d. 4. q. 2. ar. 1. q. 1. c. Pluuia. 3. Scientia. 46. Titiones. Vniuersale. 18. Vsura. 57. 133. 141. 186.

32 Quia generatio est motus ad formam, duplici forme respondet duplex generatio: quia. s. forme substantiali respondet generatio simpliciter, & forme accidentali respondet generatio ſm quid. Opus. 31. c°. 1.

33 SPECIES. /. Idem modus generationis, est omnium eorum, que sunt eiusdem speciei. 3a. q. 28. 1. 4m. /. 2. d. 30. q. 2. 1. 7m. /. ꝑ. 2. c°. 87. 1m.

34 Diuersus modus generationis & emanationis rerum, est ſm diuersitatem naturarum. ꝑ. 4. c°. 11.

35 Oppositum videtur dicere a simili. Phy. 7. lec. 8. co. 2. ꝑn°. ℟ Du°. 662°. R ſi°. sicut Du°. 908°. Accidens. 53. 80. 121.

36 Generatio qua aliquid per se generatur, est perfectior ea qua aliquid accipit speciem alterius, per mistionem, vt in nutritione, & vino misto. 2. d. 30. q. 2. 1. c. co. 5. 5m. Actus. 108. 117. 120. Agens. 16. 19. 51. 56. Animal. 11. ĉ. 28. 29. Animata.

37 Quod generatur secundo modo generationis. s. prout generatio est origo viuentis a principio viuente coniuncto: non dicitur genitus, nec filius, nisi procedat ſm rationem similitudinis specifice, vt pili, & vermes. 1a. q. 27. 2. c. Assimilatio. 1. 14. ĉ.

38 Generatum oportet assimilari generanti, in omnibus que ad naturam speciei pertinent, non autem in proprietatibus indiuidui. 1a. q. 100. 1. c. /. q. 101. 1. 1m. /. 12e. q. 81. 2. o. /. 2. d. 20. q. 2. 3. c. /. d. 33. q. 1. 1. 1m. /. 3. d. 3. q. 2. ar. 1. q. 1. o. /. Potentia. q. 2. 2. 5m. /. q. 9. 5. 18. /. Opus. 3. c°. 203. Baptismus. 174. 175. 203. Cete. 8. Commune. 10. Conceptio. 1. Differre. 6. Embrio. 3.

39 Propter fortitudinem virtutis in semine, genitum assimilatur generanti in natura speciei, & in multis accidentibus. Veri. q. 23. 5. c.

40 Accidentia indiuidualia, pertinentia ad dispositionem nature, vt velocitas corporis, & bonitas ingenij, propagantur in filios per generationem: sed nullo modo accidentia pure personalia, vt grammatica & huiusmodi. 12e. q. 81. 2. c. /. 22e. q. 168. 1. 2m. Aequiuoca. 8.

41 Accidentia speciei & indiuidui scdm corpus, possunt transfundi a generante in genitum, non autē accidentia ſm animam. 22e. q. 50. 6. 4m. /. 2. d. 20. q. 2. 3. c. /. d. 33. q. 1. 1. 1m. /. 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 1. o. /. Ma. q. 4. 8. c. Equus. 1. Eucharistia. 67. Fœmina. 2. 3.

42 Oppositū videtur dicere, quo ad accidentia secundum animam. Veri. q. 23. 5. c.

℟ R ſi°. Dubio. 663°. 78. 554°.

Figura. 8. 9. Filiatio. 1. 3. Forma. 17. 120. Genitor. Genitus. o. Gigni. Grando. Habitus. 48. 49. Mulus. Natiuitas. 1. Pœna. 38. Perfectio. 41. Resurrectio. 22. Sanguis. 5. Taurus. Vermis. 1.

HOMINIS. 40. 41. 54. /. Homo generat sibi simile in specie, non inducendo, nec educendo animam rationalem, de potentia materie: sed disponendo materiam. 1a. q. 118. 2. 4m. /. 12e. q. 83. 1. 3m. /. 2. d. 18. q. 2. 1. 4m. /. 3. d. 13. q. 2. 1. 3m. /. 4. d. 43. ar. 1. q. 3. c. fi. /. ꝑ. 2. c°. 87. 4m. /. Potentia. q. 3. 9. 5m. /. 6m. /. 20m. /. Met. 5. lec. 2. co. 2. Adam. 44. 71. ĉ. Adeps. 1. Adoptio. 4. 5.

44 In generatione animalium, precipue hominis, sunt necessarię septem mutationes seminum, scilicet seminis conuersio, & precipue ad formam cordis: materie distinctio, ad formam membrorum principalium, scilicet cerebri, hepatis, & vasorum seminalium: distinctio materie, quando vesicula cerebri ascendit sursum, & vesicula hepatis aliquando ad dextrū, & ad vltimum descendit ad vesiculam vasorum seminaliū, totius ma-

teriç distinctio, vt distribuatur locis membrorum secundariorum: transmutatio materię in figuram membrorum: mutatio quę completur per calorem cordis cum spiritu diffuso in membris, qui exiccans superfluum humidum, consolidat & confortat iuncturas & connexiones, & motus per virtutes motiuas, qui omnibus membris a corde influitur. Opusc.28.c°.4.co.3. Adulterium.9. Anima.65.80.c.166.279. Animal.21.c. Anpa. Aquilo. Augmentum.22.

45 In statu innocentię, fuisset generatio per coitum. 1ª.q.98.o./.2.d.20.q.1.o. Cœlum.99.132. Circuncisio.9.24.47.

46 Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.98.2.4m. Du°.664°. R ñ°. sicut Du°.738°. Coitus.3. Cor.1.2.

47 Tunc non fuit generatio, nec coitus: quia parum durauit status innocentię: & expectabant determinationem temporis a Deo. 1ª.q.98.2.2m. Dęmon.98. Donus.15. Embrio.3.4. Equus.1.2. Fœmina.2.3. Gigantes. Innocentia.14.c.

48 Tunc non fuissent generati ęquales in robore, pulchritudine, & alijs, sicut nec etiam nunc. 1ª.q.96.3.c./.2.d.32.q.1.3.c. Mas. Mater. Matrimonium.6.46.c.95. Mulier.3.9. Peccatum.308.313.c.332. Puer.16. Resurrectio.24.

49 Parentes tunc non fuissent confirmati in iustitia, quandiu genuissent. 1ª.q.100.2.c./.2.d.20.q.2.3.5m./.quol.5.q.5.1.c.

50 Omnis emissio seminis, ex qua secundum se non potest sequi generatio, est vitium contra naturam: & peccatum. ℨ.3.c°.122. Sponsalia.7. Taurus. Vermis.1. Vsura.256.

51 IN DIVINIS./. Generatio significat relationem, per modum operationis, in diuinis. 1ª.q.41.6.3m./.1.d.10.1.c.ß./.1m./.Potentia.q.2.5.8m./.q.9.9.3m. Actus.195. Amor.14. Ars.26. Creatio.43. Datio.27. Deus.355.c. Dicere.4.

52 Generatio proprie conuenit Deo. 1ª.q.27.2.o./.q.28.4.c./.1.d.4.q.1.1.o./.ℨ.4.c°.2.7.ß./.10.11.12./.Veri.q.4.4.o./.Po².q.2.1.o./.Opusc.2.c°.2./.Col.co.9. Hęresis.94.95.101. Pater.8.11.12.13. Persona.36.

53 Generationem esse in Deo, tenendum est sola fide: quia demonstrari non potest. 1.d.4.q.1.1.c./.d.6.3.3m.

54 In solo Deo, potest esse generatio sine imperfectione mutationis & diuisionis: ideo non conuenit angelis, nec animę rationali, nec cœlis. Potentia.q.3.9.17m. Possibile.8. Processio.20.c.28.30.32.56. Relo.D. Verbum.64.

55 Generatio filij Dei a patre, est ęterna. 1ª.q.42.2.o./.1.d.9.q.2.1.1m./.ℨ.4.c°.11./.Potentia.q.3.13.o./.14.3m./.Psal.2.co.4.

56 Generatio ęterna & temporalis filij Dei, differunt dupliciter, scilicet secundum respectus: & secundum naturas. 1.d.14.q.1.2.4m.

57 Vna & eadem operatione, pater generat: & filius Dei generatur. 1.d.20.1.1m./.ℨ.4.c°.13.co.1.ß./.Po².q.2.5.c./.q.9.9.3m. Christus.219.221.

58 Hęresis Arrij quod pater genuit filium voluntate. ℨ.4.c°.11.co.6./.Po².q.2.3.c.

59 Arrius ponit duodecim modos generationis. s. iuxta fluxum lineę a puncto, iuxta emissionem radiorum a sole, iuxta characterem seu impressionem a sigillo, iuxta immissionem bonę voluntatis a Deo, iuxta exitum accidentis a substantia, iuxta abstractionem speciei a materia, iuxta excitationem voluntatis a cogitatione, iuxta transfigurationem motus a mouente, iuxta eductionem specierum a genere, iuxta ideationem, & iuxta nascentia, in quibus deest ęqualitas naturę, vel durationis. 1ª.q.42.2.ar.1./.1m.

60 Paternitas non est principium generationis principaliter, sed quodammodo cointellectum: quia non est sicut forma speciei, sed sicut principium indiuiduale. i. proprietas personalis in patre. Po².q.2.2.5m.

61 Generatio Dei actiua est pater, passiua vero filius: ideo non est medium secundum rem inter vtrunque. 1.d.4.q.1.1.4m.

62 Omnia quę distinctim conueniunt patri & matri, attribuuntur patri in generatione diuina. s. concipere, parere, vel parturire: quia ibi non conuenit ratio matris. ℨ.4.c°.11.ß.

63 In generatione diuina est terminus ad quem, non autem terminus a quo. 1.d.5.q.3.1m.

64 Potentia generandi in diuinis, non est communis: sed est propria, ratione relationis implicitę. Po².q.2.2.4m.

65 Spiritussanctus non potest communicare patri in generatione filij: quia generatio est tantum ab vno, & nihil potest esse principium sui principij. 1.d.11.1.8m.

66 Oppositum videtur dicere a simili. 1.d.6.2.o./.d.10.1.c.3m./.d.13.3.4m. R ñ°. Dubio.665°.

67 Processio spiritussancti, non potest dici generatio: quia est per modum amoris, non autem per modum similitudinis, sicut verbum. 1ª.q.27.4.o./.q.30.2.2m./.q.35.2.c./.1.d.13.3.3m./.4m./.3.d.8.1.8m./.ℨ.4.c°.19.ß./.23.ß./.Po².q.2.4.7m./.q.10.2.c.22m.

68 Nullus modus processionis in creaturis, perfecte representat diuinam generationem: sed ex multis oportet colligere similitudinem. 1ª.q.41.3.4m./.q.42.2.1m./.ℨ.4.c°.8.ß./.Po².q.3.18.17m.

69 Principium generationis duplex. s. quod. i. pater: & quo idest essentia. primum distinguitur a genito realiter, non autem secundum. Po².q.2.1.3m.

70 Vbi generatio est sine motu. i. vbi non est aliud generari & generatum esse, vt in diuinis, non oportet quod generatur, quandoque non esse. Po².q.3.13.3m.

71 ESSENTIA.60.63.69. Potentia generandi est idem realiter cum diuina essentia: ita quod includitur in ratione eius. Po².q.2.2.6m.

72 Deitas ad generationem se habet solum vt accepta per eam: sed filiatio consequitur eam, secundum modum intelligendi. 1.d.5.1.4m./.d.18.4.c.2m. Actus.190.c. Dicere.4. Ingenitum.4. Innascibilitas.2.

73 Generatio in diuinis, non terminatur ad essentiam, nec ad relationem: sed ad substantiam. i. ad suppositum. Opusc.9.q.9.

74 In creaturis, generatio per se ordinatur ad speciem: non autem in diuinis, sed ad personam. Potentia.q.10.2.12m.

75 Diuina essentia est terminus generationis vt quo: non autem vt quod. 1.d.5.q.3.o. Pater.6.7.11.

76 Essentia vt est paternitas, est principium quo pater generat. 1.d.5.q.1.1.2.o.

77 Immo potentia generandi, est essentia principaliter: & paternitas non est quo pater generat, cum sit quasi quędam forma indiuidualis. 1ª.q.39.5.5m./.Po².q.2.2.4m./.5m. R ñ°. Dubio.666°.

78 Philosophi non cognouerunt diuinam generationem, licet cognoscerent diuinam naturam: quia non cōprehenderunt eam. 1.d.3.q.1.o./.1o.prolo.pn°.

79 Immo philosophi non cognouerunt diuinam naturam. 1ª.q.12.11.o. R ñ°. Dubio.667°.

80 Nec beati illam ineffabilem generationem sciunt: quia non comprehendunt naturam Dei. 1ª.q.12.7.o.

81 Immo beati in patria habent meritum spei, & noscunt illam ineffabilem generationem. 1ª.q.12.7.1m./.Opusc.3.c°.164. Du°.668°. R ñ°. sicut Du°.366°.

82 Essentia Dei non generatur, nec genita est per se, nec per accidens. 1ª.q.39.5. 2m./.3ª.q.16.5.1m./.1.d.5.q.3.1.2m./.d.18.4.2m./.Opus.1.cº.5.12.

83 Essentia non generat, sed pater virtute essentię. 1ª.q.39.5.0./.q.41.5.1m./.1.d.5.q.1.1.2.0./.Vnio.1.12m./.Opus.1.cº.5.

84 Generatio attribuitur alijs terminis essentialibus, sm ꝙ magis connotant actum. 1ª.q.39.5.1m./.1.d.5.q.1.2.0./.Opus.1.cº.5.

85 Essentia est Deus generans, & res generans: si res & Deus, supponant pro persona: non autem si supponant pro essentia. 1ª.q.39.5.5m./.1.d.5.q.1.1.4m./.3.d.5.L.6.

86 PROPOSITIO /. Hęc propositio est falsa, Deus nõ genuit Deum. 1ª.q.39.4.3m.

87 Hęc propositio est vera, Deus genuit Deum. 1ª.q.39.4.0./.5.1m./.1.d.4.q.1.2.0./.d.5.q.1.2.c./.Ꝯ.4.cº.3.

88 Hęc est falsa, Deus genuit se Deum: vel alium Deum. 1ª.q.39.4.4m./.1.d.4.q.1.3.0./.Poª.q.9.8.5m.

89 Hęc est vera tripliciter, Deus pater genuit alterum se. s. in ablatiuo, in accusatiuo simpliciter, & psonaliter, sed emphatice. 1ª.q.39.4.4m./.1.d.4.L. Solus.10.

90 Hęc est vera appositiue, Deus genuit Deum, qui non est Deus pater. Et est falsa suppletiue: sed affirmatiua est econuerso. 1ª.q.39.4.5m./.1.d.4.q.1.3.4m.

91 Melius dicitur, filius Dei semper natus, q; semper generari, vel semper nasci: licet vti possimus omni tempore in generatione eius. 1ª.q.42.2.4m./.1.d.9.q.2.2.0.

GENERATIVA potentia, est actiua: & est in patre perfecte: in matre vero imperfecte. 3ª.q.32.4.2m./.3.d.3.q.2.1.5m. Abraham.15. Anima.356.č. Aqua.1. Augmentum. Deus.355.č. Generatio.26.64.70.71. Maleficium.2. Menstruus.4.5. Peccatum.98.č.105.107.144.168.311.313.č.419. Plantę.3.

Generatum esse. Generatio.70. Genesis. Caim.2. Plato.4. Prophetia.29.

Genitalia. Circumcisio.9.24.27.48.49. Cor.4. Intestina. Natiuitas.20. Peccatum.168.316.328. Pręputium. Priapus. Pudenda. Vulua. Genitiuus. Ablatiuus.2. Persona.42.43.

GENITOR /. vel generans, non est ita nomen proprium patris: sicut pater. 1ª.q.33.2.0./.q.40.2.c./.4.d.3.ar.2.q.2.5m. Baptismus.46. Conceptio.1.19. Pater.8.

Genitrix. Discretio. Mater. Matrix. Puerpera.

Genitura. Conceptio.1.č. Vsura.187.

1 GENITVS dicitur a gigno, & non a genero: & conuenit animatis tantum. 3.d.8.1.1m. Actus.195. Assimilatio.14.č. Finis.33. Generatio.14.16.č.27.31.33.č.82. Ideą.8. Resurrectio.24. Sapientia.46.č. Semen.9. Vsura.32.

2 Filius Dei dicitur genitus de patre, & substantia patris: sed diuersimode. 1ª.q.41.3.0./.1.d.5.q.2.1.0./.Ꝯ.4.cº.11.

3 Filius Dei dicitur genitus, & creatus, ad remouendum omnem imperfectionem a natiuitate eius. 1ª.q.41.3.4m./.Potentia.q.3.18.17m.

Genouephe. Vnctio.36. Gens. Angelus.579.586. Apostoli.16. Bestialitas.2. Extraneus. Frater.1. Galilea.1.2. Gentilis.0. Iudęi.3.11. Ius.18.20. Lex.17. Lingua.7.8. Magi.4. Matthęus.2. Moyses.3. Princeps.28. Ruth. Sepultura.2. Seruitus.6. Templum.4.6. Vnctio.38.

1 GENTILES possunt cognoscere Deum, vnum, simplicem, & ęternum. Opus.3.cº.36.

2 Immo gentiles non habuerunt fidem Dei. 22ª.q.2.7.3m./.Psal.23.co.4.

℟ Rñº. Dubio.669º.

3 Gentiles non habuerunt fidem Dei, propter flamma principum, & antiquam consuetudinem, operę demonum. Et adorabant militiam cœli.i.demones. Psal.23.co.4. Abraham.17. Ars.46. Baptismus.31. Circuncisio.8.10.26. Confirmatio.8. Extraneus. Fides.59.64. Fornicatio.2. Galilea.1. Gens. Gradus.3. Infidelis.0.

4 Gentilis potest peccare, sm rationem superiorem: non autem sm rationes ęternas. Veri.q.15.4.15m. Iudęi.11. Ius.18.20. Lamina. Lex.52.č.113.114. Lingua.7.8. Mahumetus. Magi.4. Matthęus.2. Matrimonium.120.č. Miles.9. Militia.1. Passio.91. Religio.80. Reuelatio.8.9. Rex.8. Templum.6. Theologia.44. Terra.2. Tributum.1.5.6.

Genu. Genuflexio. Tremor.2. Genuflexio. Adoratio.2.4.5. Exaltatio.2. Ieiunium.32.

1 GENVS respectu singularium, est vt formale: sed respectu speciei, est vt materiale. 1ª.q.85.3.4m. Abraham.5.18.

2 Oppositum videtur dicere a simili. Phy.2.lec.5.co.2.fi.

℟ Duº.670º. Rñº. sicut Duº.359º.

Abstractum.3.

3 Genus aliquando accipitur pro specie, eo modo loquendi, quo dicimus humanum genus, totam humanam speciem. 12ª.q.18.2.c.fi./.2.d.34.2.1m. Accidens.8.9.11.15.17.28.51.52.59.64.93.94.118. Accidentaliter.6.

4 Ad rationes generis requiritur, ꝙ vniuoce prędicetur. Poª.q.7.3.6m. Actio.22.24.116.118.

5 Genus prędicatur ęqualiter de speciebus, sm intentionem: non autem semper sm esse. 1ª.q.77.4.1m./.2.d.3.q.1.5.3m./.Ma.q.2.9.16m./.Perihermenias.lec.8.co.1.fi. Actus.17.46.60.61.68.69.151.152.153.166.177.

6 Proprius modus prędicandi, debetur cuilibet generi: non autem speciei. 1.d.8.q.4.3.c.fi./.d.22.3.2m. Affinitas.16.

7 Oppositum videtur dicere a simili. 12ª.q.18.2.c.fi./.2.d.34.2.1m./.Ma.q.1.1.11m./.quol.3.6.d.

℟ Rñº. Dubio.671º.

Agens.38. Alteratio.5. Altitudo.2. Amor.217. Angelus.29.30.63.194.211.224.285.290.291.302.536.

8 Natura generis, non potest cognosci: nisi eius differentię primę, & passiones proprię cognoscantur. Ꝯ.1.cº.65.3m.

9 Omne genus, habet semper plures species in actu. 1.d.19.q.4.2.c./.Posteriorum.lec.12.principio. Anima.37.44.100.221.254.293.

10 Natura generis, diuersificatur in diuersis speciebus. Opus.30.co.1.fi./.Met.10.lec.11.co.1.fi./.Lec.12.principio. Appetitus.183.8. Arabes. Arbor.2. Artificiale.1.2. Attributa.11. Auaritia.5.16.č. Aureola.3. Blasphemia.4. Bonitas.78.115.116.118.140.198. Campsoria.2.3.4. Capacitas.1. Character.3. Causa.8.62.100.103. Cœlum.5. Claritas.4.

11 Genus est de substantia participantis ipsum. ql.2.q.2.1.c. Cogitatio.13. Cognitio.38. Cohors.1.

12 Immo genus non prędicatur per participationem de speciebus: sed per essentiam. Met.7.lec.3.fi.

℟ Rñº. Dubio.672º.

13 Genus implicite & potestate, continet ea quę sunt in eo. Opus.42.cº.9. Comparatio.1.2.5. Commune.11.14. Conclusio.2.

14 Genere logico, immaterialia solum conueniunt. Opus.42.cº.9. Concupiscentia.8.10. Concupiscibilis.7.

15 Genus generalissimum, est primum principium indistinctionis in genere. Opus.42.cº.5. Consilium.20.

16 Genus dicitur dupliciter.s.proprie, prout prędicatur de pluribus speciebus in eo quod qd: & improprie.i.omne commune.s.quod sui cõitate multa ambit & continet: & sic bonus & malus dicuntur genera prioru.12^c.q.18.2.c.&./2.d.34.2.1^m./.Ma.q.1.1.11^m.

17 Genus duplex.s.genus nominatum, & genus innominatum.1^a.q.78.3.3^m./.Anima.2.lec.2.co.1.2. Contemptus.6.Contrarium.G.

18 Genus duplex.s.genus proximum, & genus remotum. 1^a.q.78.3.3^m./.Anima.2.lec.2.co.1.2.Conuersio.10.

19 Genus duplex, scilicet genus determinatum, & genus indeterminatum, vel entis. 1.d.13.4.2^m. Corporeitas. 1.

20 Genus duplex, scilicet genus logicum, & genus physicum. 1^a. q.66. 2.2^m./q. 88. 2.8^m. Corpus. 5. 6.7.11.

21 Genus duplex, scilicet genus Dei, & genus principij diuini.1.d.13.4.0. Corruptibile.2. Datio.3. Delectatio. 66.

22 Genus duplex, scilicet genus prędicamentale, & genus vel subiectum scibile. Posteriorum.lec. 15.co.2./Lec. 17.co.1.6.

23 Aliquid est in aliquo genere dupliciter, scilicet in genere entis, vt ens actu, & in genere intelligibilium, vt pura potẽtia.1^a.q.87.1.c.2^m./.12^c.q.50.4. 2^m./.5.c./Veri.q.8.6.c./Ma.q.16.12. 2^m./.4^m. Dęmon. 29. 68.81.Denominatio.8.Desiderium.13.

24 Aliquid est in aliquo genere dupliciter.s.per se, vt species: & ea de quibus prędicatur genus: & reductiue, vt principia generis, negationes & priuationes. 1^a.q.3.5. c./.12^c.q.72. 6.3^m./.1.d. 28.q.1.1. 3^m./.2.d.3. q.1.1. 1^m./.d.35.3.1^m./.2^m./.Opus.42.c^o.10.13.

25 Immo nulla priuatio est de essentia alicuius entis, in genere collocati.2.d.40.1. 3^m.
℟ Du^o.673°. R ñ^o.sicut Du^o.464°.

26 Aliquid reducitur ad aliquod genus dupliciter, scilicet per se, idest per essentiam suam & per accidens, idest per aliquid in eo.2.d.40.1.c.

27 Pars non habet proprie genus, nec speciem.3.d.6.q.1. ar.1.q.2.3^m./.Anima.1.c. Deus.43. 53.c̃. 172. 238.311.413.

28 Oppositum videtur dicere a simili.1^a.q.75.2.1^m.
℟ Du^o.674°. R ñ^o.sicut Du^o.173°.
Dictio.5.Differentia.0.

29 Partes sunt in genere per reductionem tantum, totum autem per se. 3.d.2.q.2. ar.1.q.3.c.5^m./.Anima.1.c. co.1.13^m./.2.10^m.

30 In omni qđ est in genere, oportet esse compositionem ex materia & forma: vel actus & potentię. Potentia. q.7.3.c. Differre.4.8.

31 In omni genere, in quo est aliquid imperfectum: oportet preexistere aliquid perfectum.1^a.q.51.1.c. Diffinitio.4.7.15. 28.49.

32 Omne quod in aliquo genere est imperfectum, oportet oriri ab eo in quo primo & perfecte natura generis reperitur.2.d.1.q.1.2.c. Dispositio.7.11.43. Distinctio. 2.11.15.16.Diuersitas.6.c̃.12. Diuinatio.14. Diuisio. 6.9.c̃.19. Effectus.13.18. Embrio.1. Ens.15. 30.39. Esse.76.c̃.88.92. Essentia.8. Aeternitas.25. Excessus. 1.Foemininum.0. Fides.64. Finis.7.44.105. Forma. 15.16.24.53.54.73.150.163.Frumentum.Gaudium. 3.Generale.1.Gratia.40.85.106.

33 In quolibet genere, illud quod est potissimum, est principium in illo genere, quia principium cuiuslibet rei, est potissima pars, & plusq̃ dimidium. 3.d.33. q.2. ar.1. q.1.c. Habere.5. Habitus.17.45.46.82. Hęresis. 66.Idea.36.37.Imago.4.Impossibilitas.2.Incarnari. 2.Indiuiduum.14.16.19.42.43.Indiuisibile.1. Ingenitum.1.Instrumentum.15. Intellectus.133.150.211. 214.264. Intentio.1.Inuidia.4. Ira.7.Latria.5. Locus.5.Luxuria.15.Malum.37.

34 In quolibet genere, primum est causa omnium q̃ sunt post.3^a.q.56.1.c. Masculinum.0.Materia.10.15. 16.17. Mendacium.16.c̃. Mensura.4.6.c̃.20. Meritum.55.71.78.83. 84.90. Metaphysica.2. 22.23. 24. Misericordia.35.

35 In omni re quę est in genere, differt esse ab essentia. 1^a.q.3.5.c./.1.d.8.q.4.2.c./.d.19.q.4. 2.c./.2.d.3. q.1. 1.1^m./.Potentia. q.7.3. c./.Opus.30. lec.8./.Opus.42. c^o.1.vsq3.c^o.6. Mos.2. Motus. 6.13.14. 16.54. Mulus.Mutatio.4.

36 Oppositum videtur dicere a simili. Met.4.lec.2. co.1.
℟ Du^o.675°. ℟ R ñ^o.sicut Du^o.114°.
Natura.10.37.50.Naturale.6.Negatio.1.2. Negligentia.8.Nigredo. Nobilitas.0. Nomen.7.76. Non genitum.Numerus.21.Obiectum.11. Odium.20. Operatio.8.25.Oppositio.2.Palium.3. Pars.12. Participare.3.Passio.41.42.55.67.94.103.

37 Impossibile est, aliqd esse in genere: quod in nulla eius specie est. 1^a.q.7.3.2^m./.22^c. q.189. 1.5^m./.2.d. 40.5. 4^m./.Potentia.q.4.1.c.co.2.

38 Hypostasis non est in genere, vel in specie: nisi per naturam quam habet.3^a.q.2.3.3^m./.3.d.6.q.1.ar.1.q.1. 1^m./.2^m./.Potentia.q.9.5.18^m. Peccatum.52.153. 169.176.232.255.358.377.386.389.391.403. Poenitentia.29.73. Perfectio.40. 45.46. Pharao. Philosophus.1. Postprędicamentum.Potentia.34.62.63. Pręceptum.105. Pręcipitatio.2. Prędicamentum.0.

39 Nihil ponitur primo in genere vel specie: nisi per id qđ de eo proprie prędicatur.3^a.q.63.2.1^m. Prędicari. 28.29.30. Pręsumptio.8. Primitię.3.4. Primum.0. Principium.6.7.9. Priuatio.18.19. Processio.28. Proportio.4.9. Proprium.1.2. Propter.5. Psallere.2. Quantitas.1.13.26. Rectitudo.5. Redemptio.2. Reduplicatio.2. Relatio.46. Relatum.5.13. Religio.99. Sacramentum.4.19.41.137. Sapientia.5. Satisfactio.35.36. 37. Scientia. 18.19. 96. 98.103.106.c̃.113.114.136. 155.Semen.12.Sensualitas.5.13.Sensus.25.28.Seraphin.0.Simonia.7.

40 In quolibet genere, semper vna species est prior, & perfectior alia.quol.3.6.d./.Causis.4.co.3.6. Singulare. Species.5.Spes.61.Subalternum.Subiectum.2.3. Subsistentia. 4.5. Substantia.G. Superbia.3. 12. Tactus. 4.7. Talpa. Theologia. 40. Veritas.41. Virginitas. 20. Virtus. 71. 72. 147. 2.b. 172. 248. Vita.41. 60. 61.63. 64.

41 In omni genere, q̃to aliquid est prius, tanto est simplicius.12^c.q.19.2.c. Vitium.6.9. Viuificare.2.

42 Relatio generis ad speciem, & econuerso, est relatio rationis tantum.1^a.q.28.1.c. Vltimum.2. Vnio.1.

43 Alia genera a relatione, s̃m propriam rationem, significant aliquid alicui inhęrens.1^a.q.28.1.2.c. Vnitas. 8.17.Vniuersale.23.Voluntarium.8. Voluntas.50. Vsura.52.Vxor.9.Christus.130.Zelus.4.

1 GEOMETRA modico studio acquirit scientiam conclusionis, nunq̃ considerate.12^c.q.65.1.1^m. Accidens.120.

2 Oppositum videtur dicere.12^c.q.51.4.3^m./.q.54.4.3^m.
℟ Du^o.676°. R ñ^o.sicut Du^o.1102°.
Arismetrica.1.3.Bonitas.89.

3 Errans circa hoc principium, omne totum est maius sua parte: non potest habere scientiam geometrię.12^c. q.65.1.4^m./.Virt.q.5.2.4^m. Corpus.11.Mathematica.0.Medium.1.28.Physica.11. Scientia.22.23.24. 25.146.148.

Gerere, Balneum, Baptismus, 148. Bellum.7. Co

hors.1. Cura.5. Honor.31. Imperator.7. Lex.161. Minister.3. Religio.29. Sacerdos.3.30. Vices. Virginitas.25. Germania. Imperium. Lex.57.

GERMEN malum quadruplex.s.praue prelationis: doctrine erroris, presumptuose opinionis: & presentis consolationis. Isa.18.fi. Germinare. Semen.o.

GERMINARE./.Significanter dicit scriptura, germinet terra herbam virentem,& facientem semen: qa sez sunt producte perfecte,species plantarum, ex quibus semina plantarum orirentur. Nec refert vbicunq; habeant vim sementinam,vtrum.s.in radice,vel in stipite,vel in fructu.1ª.q.69.2.o./.q.72.1m. Germen. Semen.o. Seminator.

Gesta. Acta. Benegesta. Confessio.38. Gerere. Perseuerantia.12. Sepultura.12.

Gestus. Modestia.3. Scurrilitas.1. Giezi. Simonia.28.

GIGANTES fm Iosephum & Augustinum, producti sunt semine humano,operante demone incubo vel succubo,sub certa constellatione.1ª.q.51.3.6m./.2.d.8. ar.4.q.2.3m./. Potentia.q.6.3.c.fi. Resurrectio.32.

GIGNI conuenit animatis tm̄,non autem generari.3. d.8.1.1m. Fides.87. Generatio.39.86.c̄. Genitus. o. Natiuitas.1. Processio.32. Vsura.12.

GILBERTVS Poretanus reuocat errorem suū, de assistentia relationum in diuinis.1ª.q.28.2.c./.1. d.26. q.2.1.c./.d.33.1.2.5.c./.Poª.q.7.8.c./.q.8.2. c./.Opus. 3.cº.66. Heresis.121. Suffragia.12. Trinitas.10.

GITH genus leguminis est,similis cimino.Isa.28.fi.

1 GLADIVS flammeus,est impedimentū accessus paradisi terrestris,&,significat impedimentum regni cœlestis.22e.q.164.2.5m./.2.d.29.5.3m./.3.d.18.L. Cultellus. Depositum.3. Fractio.1. Framea. Vindicatio.8. Christus.220.

2 Ecclesia habet gladium spiritualem,ad executiones: sed materialem,ad iussionem tantum.4.d.37.q.2.1.b./.c./.L. Globus. Paradisus.4.

1 GLORIA est clara notitia cum laude,vt Ambrosius dicit.12e.q.2.3.c./.22e.q.103.1.3m./.q.132.1.c./.ꝙ.3. cº.29./.Ma.q.9.1.c./.Io.13.lec.6.pnº./.He.lec.2.pncipio. Beatitudo.22.39.40. Fama.2. Gloriari. Honor.15. Inuidia.1.2.10.

2 Finis debitus appetendi gloriam, vel manifestandi aliquod bonū in hac vita: est tantū triplex.s.gloria Dei, vtilitas proximi,& vtilitas propria. 22e.q.132.1.3m./. Ma.q.9.1.o. Magnanimitas.7. Princeps.1.2. Prosperitas.2. Rex.3.4.9.

3 Homo potest laudabiliter appetere gloriā suā ad vtilitatem sui vel aliorum.22e.q.132.1.1m./.Ma. q.9.1. c.1m./.2m.

4 Gloria hominis duplex, scilicet naturalis, idest imago Dei, & spiritualis,idest conscientia bona. Psal.7.co.7. Vitium.12.

5 VANA./.Gloria dicitur vana tripliciter,& est peccatū. Primo quando est de non ente, vel de transitorijs, vel de peccato: secundo quando queritur ab hominibus, & non a Deo: tertio quando non ordinatur, ad debitum finem.22e.q.132.1.c./.Ma.q.9.1.2.c. Aureola.21. Beatitudo.39.40. Beatus.54.

6 Opus virtuosum,factum propter inanem gloriam venialem,amittit vim merendi vitam eternam: quia nullus peccando meretur. 22e.q. 132. 3.1m./.Ma. q.9.2. 1m./.2m. Capitale.8.9.10. Cognitio.26. Contentio.3.4. Dauid.1.2. Discordia.3. Eleemosyna.36.

7 Inanis gloria est periculosa, non propter grauitatem sui: sed disponendo ad grauia, faciendo presumptuosum,& nimis de se confidentem, & disponendo paulatim ad priuationem interiorum bonorum. 22e.q.132. 3.3m./.Ma.q.9.2.4m. Gloriari.

8 Vanagloria vituperatur precipue circa eleemosynam, propter defectum charitatis,preferendo vanagloriā vtilitati proximi,dum facit hoc propter illud. 22e.q. 132. 5.3m. Iactantia.3.4. Inanis gloria. Hypocrisis.6. Ira.66., Iudei.18.

9 Vanagloria non est semper peccatū mortale, sed tantum quando ponitur in ea vltimus finis: vel quādo est ꝯ Deum.22e.q.132.3.o./.Ma.q.9.2.o. Magnanimitas.12.c̄. Operatio.55. Oratio.31. Ornatus.3.c̄. Peccatum.416.425. Presumptio.3. Princeps.1.2.

10 Vanagloria est vitium capitale: cuius filie sunt septē.s. inobedientia,iactantia,hypocrisis,contentio,discordia, presumptio nouitatum, & pertinacia. 22e.q.21.4.o./. q.105.1.2m./.q.132.4.5.o./.q.138.2.1m./.2.d.42.q.2. 3.c./.L.lec.2./.Ma.q.8.1.c.co.3./.q.9.3.o./.q.13.3.c. Sepultura.8. Superbia.22.23.24. Vestis.6.

11 Ira non causat discordiam,& contentionem: nisi mediante vanagloria.22e.q.132.5.2m./.Ma.q.9.3.4m.

12 Vanagloria directe contrariatur magnanimitati, fm rei veritatem,vt deficiens: sed secundum opinionē,vt excedens. 22e.q.30. principio./.q. 132.2.o./.2.d.42.q. 2.4.c.

13 DEI./. Gloria Dei duplex.s.qua in se est gloriosus,& claritas ab eo deriuata. 1e.Cor.11.lec.2.co.4. Abstractio.19. Actus.23.24. Commendatio. Corona.3. 6.7. Cultus.7. Damnatio.11. Deus.202.252. Domus. 3. Dos.7. Fides.162. Honor.28. Iactantia.3. Ignis. 11. Laus.8.13.c̄. Martyrium.16.17. Oratio.40. Ornatus.8. Placere.

14 Deus querit gloriam suam,non propter se,sed propter nos, 22e.q.132.1.1m./.Ma.q.9.1.4m. Predestinatio.49. Predicare.13. Prelatio.17. Testamentum. 12. Vtile.9.

15 CHRISTI./.Gloria Christi quadruplex, scilicet exaltationis in cruce,iudiciarie potestatis, resurrectionis, & cognitionis in fide populorum. Io. 13. lec.6. o./.He.2. lec.2.co.4. Aditus.o. Apparere.8.9. Conceptio. 31. Damnatio.11.

16 Soli Christo conuenit querere gloriam suam, quia Deus est: sed inq̄tum homo,querit gloriam Dei in se: sicut & alij sancti.22e.q.132.1. 1m./.Io.4.lec.7.fi./.cº. 8.lec.7.fi. Dos.9. Exaltatio.o. Iudicium.70.80. Oratio.94. Passio.131.

17 Gloria Christi, patuit quadrupliciter.s.testimonio patris,ministerio angelorum,obedientia totius nature, & potestate docendi,& operandi. Io.lec.15.co.2. Predestinatio.49. Resurrectio.43.46.57. Status.16. Transfiguratio.1.

18 Ea que sunt glorie.s.perfecta Dei fruitio,& huiusmodi,prius tempore debuerūt esse in Christo,sicut in actore glorie: q̄; in alio.3ª.q.53.3.3m. Christus.103. 107.117.203.214.

19 BEATORVM./.Gloria sanctorum,est fine successione.12e.q.67.4.2m. Actus.145. Adam.17. Aditus.o. Adoptio.21.

20 Gloria sanctorum est magna quincupliciter.s.intensa, extensa,eterna,perfecta,& integra. Isa.54.fi. Amor. 31. 69. 97. Angelus.B. Anima.73. 90. Apertio.2. Apostoli.43. Beatitudo.o. Beatus.o. Beneficium.16. Bonitas. 48. 59. 192. 195. 219. 221. c̄. 249. Cœlum. 121. Claritas. o. Commendatio. Confirmatio. G. Conuersio. 1.2.5.

21 In gloria duo letificabunt beatos.s.fruitio Dei,& societas sanctorū.He.12.lec.4.co.4.pº. Corona.3.6.7. Corpus.G. Cultus.3. Descendere.7. Deus.245.252. Dolor.44. Domus.3. Dos.1.c̄. Electio.21. 27. Elementum. 27. Euangelium. 1. Eucharistia. 256. &.

Exorcism⁹.8.Filiatio.37.38.39.Gloriari.Gloriosus. Gratia.11.12.14.58.127.134.140.141.144.c̃.Habitare.0.Ieiunium.35.Ignis.11.Illuminatio.9.Incorruptibile.Infernus.1.Iudiciũ.85.Iustificatio.17. Lac.2.Liber.15.c̃.Limbus.0.Lumen.19.c̃.Luxuria.16. Mane. Maria.17.22.38.58. Meritum.65.98.101. 102.Missa.26.Moyses.1.2.3.Mulier.4. Nox.2.Palpabile.4.5.Passio.129.130.

22 Sicut gloria animę beatę excedit virtutem naturalẽ angelorum: ita gloria corporum resurgentium excedet virtutem naturalem cœlorum: quia maior est claritas, firmior impassibilitas, facilior agilitas, & dignitas naturę perfectior. p̃.4.c°.86.fi. Pax.7.Peccatum.6. Pœna.1.2.3. Perfectio.19. Prędestinatio.2. 9.15.16.22.24.25.49. Prędicare.5. Princeps.1.2. Quies.5.7.Raptus.11.18. Sacramentum.6.13.141. Sacrificium.13.Saluari.6.

23 Gloria sanctorũ in hac vita, consistit in tribus.s.in cõscientia, iustitia interiori, & spe ęternorũ.ps.44.co.15. Sanctus.7.Sanitas.7.8.Septẽ. Similitudo.10.Somnus.1.Spes.10.21.22. Spũale.3. Status.5.7.12.13. Successio.8.Suffragia.11.c̃. Verbum.66.76. Vita.9. 12.13.35.Vitium.12.Vnctio.20.30.

24 Omnia cedunt ad gloriam electorum: ideo sunt hęredes mundi. Ro.4.lec.2.co.3.fi.

Gloriari.Gloria.0.Opprobrium.3.Peccatum.203.

Glorificatio.Iustificatio.17.Maria.17.22.38.58.Misericordia.31.Operatio.33.Passio.129.130.

Gloriosus. Abscondere.1. Angelus.99. Gloria.13. Iudicium.80.

Glosa.Bõitas.170. Humilitas.8.Iuristę.2. Laus.21. Maria.62.Occidere.3.Vsura.189.190.

Gluten.Resurrectio.23.

GNOMI importat quandam perspicacitatem iudicii: & est virtus bene iudicatiua de agendis secundum ipsam rationem naturalem, in iis in quibus deficit lex communis.12ᵉ.q.57.6.3ᵐ.fi./.22ᵉ.q.61.4.c.&.3ᵐ.

Consilium.27.Prudentia.15.49.79.Sinesis.

Gradatim.Resurrectio.44.

Gradi.Ambulare.Cura.5.Gradus.0.Ire. Resurrectio.44.Vadens.

1 GRADVS non est inter diuinas personas, nisi improprie.i.ordo.1.d.34.q.1.2.c./.2.d.38.1.2ᵐ.

2 Gradus dupliciter diuersificantur.s.in eodem statu vel conditione, & in diuersis: primo modo incipiendum est ab infimo: non autem secundo modo. quol.4.q. 12.2ᵐ./.quol.5.q.11.1.1ᵐ. Accusatio.24. Actus.151. Affinitas.7.15.16.17. Amor.107.c̃.124. 193.238. Angelus.51.55.56.217.228.c̃.574.602. Anima.123.178.293. Animal.54. Augmentum. 14.c̃. Aureola.4.7.23.Baptismus.170. Beatus.34. Charitas.111.c̃. Cognitio.55.56. Consanguinitas. 4.c̃.Contemplatio.9.Corona.1.Deus.184.201.Differre.6.Dispẽsatio.20.Episcopus.8.Fatue. Fides.22. Finis.17.36.Forma.25.60.128.Fructus.1.4.Gradatim.Gradi.Gratia.100. Hierarchia.2. Humilitas.G. Idea.41.Indiuiduum.16.Ingratitudo.10.Ira.5.Iurisditio.2.Iberalitas.15.Luxuria.17.Mansiões.Maria.29.Matrimonium.122.

3 Gradus altaris prohibetur contra idolatriam: quia gẽtiles in sacris priapi ostendebant populo sua pudẽda. 12ᵉ.q.102.4.7ᵐ.fi. Mendacium.6.Miraculum.8. Missio.2. Motus.78. Nobilitas.1. Obedientia.28. Officium.16.Ordo.23.75. Patruus. Peccatum.70. 217. Pœnitentia.106.135. Perfectio.22. Potentia. 64.Prelatio.3.Prophetia.57.58.78. Religio.93.99. c̃.Resurrectio.44.Sacerdos.33.Sanctificatio.7.Sanctitas.6.Scientia.70.

4 Vltimus gradus essendi imperfectissimus, est esse in potentia.1.d.36.q.2.3.2ᵐ./.3ᵐ. Status.2.3.15. Stella.9.Subiectio.8. Summum.0. Superbia.9.Suspicio.4.Timor.53.Vendere.3. Verbum.73. Virginitas.19.20. Vita.14. Vsura.269. Vsus.9. Vxor.12. Christus.87.

Grãmatica. Actio.131.Amor.199.Ars.10.c̃.Generatio.40.Grãmaticus.Ioannes.20.Logica.4.6.8.13. Nominatiuus.Obliqui.1.Oratio.11. Pœna.14.Persona.2.23.Propositio.8.Vsura.4.

GRAMMATICVS circa signa principaliter versatur, non quidem propter res quę significantur, sed propter modum significandi quem ex se denotant. Opus.73.c°.1. Grammatica.

Grandis.Magnitudo.Scriptura.2.

GRANDO habet similem causam generationis cũ fulgure: & est grossior in valle, q̃ in monte: & fit prope terram: & est aliquando figurę angularis.ps.17.co. 13. Apostoli.36.Vapor.5.

Granum.Eucharistia.62.c̃.Formica.Frumentum.

1 GRATIA QVID.106.107.108./. Gratia est forma accidentalis, scilicet qualitas.12ᵉ.q.110.2.0./.2.d.26.2.0. Anima. 298.c̃.Aqua.3.4.

2 Gratia reducitur ad primam speciem qualitatis: non tamẽ est habitus proprie: sed habitudo.s.sanitas mentis. 12ᵉ.q.110.3.3ᵐ./.2.d.26.4.1ᵐ./. Veri.q.27.2. 7ᵐ. Bonitas.48.58.195.Charitas.12.53.71.Credere.3.Excęcatio.2.

3 Gratia est forma quędam, habens esse completum in anima: ideo est in ea mutabiliter: sicut anima est mutabilis secundum liberum arbitrium in via.3ᵃ.q.63. 5.1ᵐ./.p̃.3.c°.150. Fides.9.10.71.83.105.106. Flumen.1.

4 Gratia est sicut perfectio prima virtutum: charitas autem sicut perfectio proxima.Veri.q.14.5.6ᵐ. Fortitudo.44. Gratitudo.1. Heresis.104. Illuminatio.8.Imago.37.Inditum. Interpretatio.4.5.Iustitia.13.22.67.70.

5 Gratia est forma virtutum infusarum, quo ad actum: non autem secundum esse.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.2ᵐ./. Veri.q.27.5.5ᵐ./.Virt.q.1.9.15ᵐ. Iustificatio. 17.20.c̃.Lex.124.139.Liber.22.23.26.27. Lumen. 19.Mane.Oleum.2.

6 Gratia nõ est forma intrinseca virtutum: sed est quasi principium, a quo virtutes formaliter oriuntur.12ᵉ.q. 110.3.c.3ᵐ./.4.2ᵐ./. 3ᵃ.q.62.2.c./.2.d. 26.6.3ᵐ./.I. 3ᵐ. Paulus.6.7.Peccatum.4.5.6.177.199.

7 Gratia pro acceptione amoris, non est principium rectę operationis, nisi mediante virtute.12ᵉ.q.110.4. 2ᵐ./.2.d.26.4.2ᵐ./. 3ᵐ./.d.27.2.8ᵐ./. Veri.q.14.5. 13ᵐ./q.27.2.7ᵐ./.5.17ᵐ./.6.c. Pœnitentia.11. 15.Perfectio.19.39.75.

8 Nulla virtus est virtus, sine gratia: nec etiam charitas. 3.d.27.q.2.ar.4.q.3.2ᵐ.

9 Gratia differt essentialiter a qualibet virtute.12ᵉ.q. 110.3.0./.4.c./.3ᵃ.q.7.1.c./.q.62.2.c./.q. 89.1.c./.2.d. 26.4.6.0./.3.d.27.q.2.ar.4.q.3. 2ᵐ./.q.4.c./.4.d.1.q. 1.ã.4.q.5.0./.d.7.q.2.ar.2.q.3.c./.d.17.q.1.ã. 1.q.1. 3ᵐ./.Veri.q.14.5.c./.q.27.2.0. Prędestinatio.1. 3.4.9.15.22.29.46.49.51.Prophetia.3.

10 Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.60.3.c./.22ᵉ.q.106. 1.0./.q.107.2.c. F R fr°. Du°.677°.

11 Gratia nihil aliud est, q̃ quędam inchoatio glorię in nobis. 22ᵉ.q.24.3.2ᵐ. Retributio.1.Reuelatio.10.c̃.

12 Auxilium quo indiget homo ad beatitudinem consequendam, vocatur gratia.p̃.3.c°.150./. Opus.3.c°.

146.147.

13 Auxilium dei, vt mouens ad volendum, dicitur gratia operans: sed respectu actus exterioris, dicitur gratia cooperans. 12^e.q.111.2.c./.Veri.q.27.5.1^m. Saluati.9.10. Sanitas.7.8.9. Scientia.161. Spirituale.1.3.

14 Gratia cõsumata, est lumen glorię. 12^e.q.111.3.2^m./.3.d.13.q.1.1.5^m./.Veri.q.27.5.6^m. Temporale.1.

15 Gratia est natura.i.essentia: non tamen est naturalis alicui creaturę. 3^a.q.2.12.c./.1.d.17.q.1.1.8^m./.2.d.23.q.1.1.5^m.

16 Natura non dicitur gratia gratis data: quia natura includit debitum naturę & non debitum meriti: gratia vero omne debitum excludit. 12^e.q.111.1.2^m./.4.c./.Opus.3.c^o.122. Veritas.34. Vestigiũ.7. Virtus.101.

17 Gratia excedit conditionẽ naturę creatę. 12^e.q.112.1.c./.q.114.2.5.c./.2.d.27.4.c. 5^m./.5. 3^m./.d.28.1.c. fi./.Opus.3.c^o.222. Christus.G.

18 Gratia proprie est donum dei, excedens ordinem naturę, & sine meritis. 12^e.q.112.1.c./.q.114.2.5.c./.Opus.3.c^o.222.

19 Gratia est participatio diuinę naturę. 12^e.q.110.3.4.c./.q.112.1.c./.q.113.9.c./.q.114.3.c./.22^e.q.19.7.c./.3^a.q.2.10.1^m./.q.3.4.3^m./.q.62.1.2.c./.Veri.q.27.7.c./.Virt.q.2.2.15^m.

20 Omnis bonitas creaturę est gratia: quia gratis data: sed antonomatice, tantum illud quo meremur beatitudinem dei, dicitur gratia. 2.d.26.1.2^m.

21 Omnis gratia gratis data, est manifestatio gratię gratum facientis. 12^e.q.112.2.2^m.

22 DIVISIO.9./. Gratia sumitur tripliciter.s. pro dilectione, pro dono gratis dato, & pro recompensatione eius. 12^e.q.110.1.c./.2.d.26.1.c./.Veri.q.27.1.c. Confirmatio.26.49.č. Consilium.25. Conuersio.1. Deus.415.č.430.

23 Gratia dicitur dupliciter.s. acceptatio amoris, & donũ eius. 2.d.26.1.c./.Veri.q.27.1.5.c./.Opus.3.c^o.222./.ps.50.co.12.

24 Gratia dicitur dupliciter.s. donum dei, & deus donans. 3^a.q.2.10.c./.2.d.28.1.1^m./.2.c.fi./.3.c./.3.d.2.q.2.ar.2.q.1.c./.d.13.q.3.1.c. Differentia.25. Donum. 8.č.25.č.44. Electio.30. Fides.9.10.71.83.105.106.

25 Gratia dei dicitur dupliciter.s. auxilium dei mouens nos: & habituale donum. 12^e.q.109.1.1^m./.2.3.6.8.9.10.c./.q.110.1.2.c./.q.111.2.c./.q.112.2.c./.22^e.q.171.2.3^m. Iustificatio.17.20.č. Ordo.68.71.

26 Gratia duplex.s. gratum faciens, & gratis data. 12^e.q.111.1.0./.3^a.q.7.7.c.1^m./.q.62.1.c./.p̃.3. c^o.154.fi./.Veri.q.27.1.5.c./.Opus.3.c^o.221./.ps.28.c^o.4./. Ro.1c.3.co.2./.Ephe.co.8.fi. Sermo.2.3. Christus.G.

27 Plenitudo gratię duplex.s. ex parte ipsius gratię.i.qñ aliquis attingit ad summum bonum, quantũ ad essentiam & quantũ ad virtutem, quia habet gratiã in maxima excellentia qua potest haberi, & maxime in extensione ad omnes gratię effectus: & talis gratię plenitudo, propria est homini Christo: & ex parte habentis gratiam.s. quando aliquis habet gratiam, secundũ suam conditionem, vel intensionẽ vsq; ad terminum ei prefixum a deo: quo ad omnia quę pertinẽt ad suũ statum vel officium: & talis plenitudo gratię, communicatur aliis per Christum. 3^a.q.7.10.0./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.0./.Opus.60.c^o.3.co.8.

28 Gratia gratum faciens, in eodem homine, non plurificatur secundum rem. 2.d.26.6.0./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c.1^m./.Veri.q.27.5.0.

29 Gratię gratis datę, sufficienter enumerantur & distinguuntur nouem.s. sermo sapientię, sermo scientię, fides, gratia sanitatum, operatio virtutum, prophetia, discretio spũum, genera linguarum, & interpretatio sermonum. 12^e.q.111.4.0./.p̃.3.c^o.154.

30 Gratia duplex.s. preueniens, & subsequẽs. 12^e.q.111.3.0./.2.d.26.5.0./.Veri.q.27.5. 6^m./.ps.22.fi./.2^e.Cor.6.co.1.fi.

31 Dilectio dei, dicitur p̃ueniens, non autem subsequẽs, quia est ęterna: sed gratia dei est temporalis: ideo dicitur vtroq; modo. 12^e.q.111.3.1^m.

32 Gratia duplex.s. operans, & cooperans. 12^e.q.111.2.0./.3.c./.2.d.26.5.0./. Veri.q.27.5. 1^m./.2^m./.2^e.Cor.6.co.1.fi.

33 Gratia operans & cooperans, dicitur dupliciter.s. ex parte voluntatis dei, & ex parte doni gratis dati: primo modo est alia & alia: sed secundo modo est eadem. Veri.q.27.5.1^m.

34 Gratia operans, & gratia cooperans, sunt idem quod gratia p̃ueniens & gratia subsequens. 2.d.26.5.c.fi./.4^m./.Veri.q.27.5.6^m.

35 Gratia operans, & gratia cooperans, sunt idem secundum rem: & differunt secundum rõnẽ, & secundum effectus: & similiter gratia p̃ueniens & gratia subsequens. 12^e.q.111.2.c.4^m./.3.0./.2.d.26.6.2^m.

36 Gratię sacramentales plurificantur: secundum pluralitatem defectuum, ad quorum remotionem ordinantur. 2.d.26. 5^m./.4.d.1.q.1.ã.4.q.5.c. 1^m./.d.7.q.1.ar.2.q.2.c./.Veri.q.27.5.12^m.

37 Gratia vię & gratia patrię, sunt vna & eadem numero. 12^e.q.111.3.2^m./.Veri.q.27.5.6^m.

SVBIECTVM.2.3.11.12.15.17.20.27.28.56.70.76.82.85.93.94.101.104.105.113.115.116.118.119.122.127.133.134.135.137.139.140.144.147.150.151.152.155.156.167.vsq.172.174.vsq.182.

38 Corpus non est immediatum subiectum gratię: sed ex anima, redundat in corpus effectus gratię nunc, & in patria. 3^a.q.79.1.3^m.

39 In omni habente gratiam, oportet esse rectitudinem voluntatis. 22^e.q.8.4.c. Adam.5.36.42.

40 Genus humanum est paratius ad gratiam post incarnationem, q̃; ante. 1.d.15.q.2.2.c./.2.d.29.3.c.fi./.4.d.2.q.1.ã.4.q.2.2^m./.Veri.q.29.4.10^m./. Opus.9.q.33. Adoratio.14. Amor.40. Angelus.G.

41 Amplior gratia, collata fuisset ante peccatũ: q̃; post. 1^a.q.95.4.c./.2.d.29.3.0. Anima.146.298.č.302.

42 Gratia est maior in vno, q̃; in alio, ex parte subiecti: non autem ex parte obiecti, nec finis. 12^e.q.66.2.3^m./.q.112.4.0./.22^e.q.5.4.3^m. Apparere.3. Apostoli.1.10.20.31. Blasphemia.22. Bonitas.186. Charitas.71.

43 Non inconuenit, q aliquis post peccatum habeat multo maiorem gratiam: q̃; aliquis in statu innocentię. 2.d.29.3.c.fi. Cherubin.2. Coactio.9. Conceptio.15. Consilium.25. Contritio.15. Cornelius.3. Demon.11.26.27.

44 Aliqs incipit a maiori gratia q̃; sit in alio, in statu ꝑfectus. 3^a.q.89.2.4^m. Differentia.25.

45 Bonum gr̃ę vnius est maius bono naturę totius vniuersi. 12^e.q.113.9.2^m./.4.d.5.q.1.ar.3.q.1.c.fi.

46 Gratię gratis datę, non sunt communes omnibus: nec sunt omnes equales in eodem. 12^e.q.66.2.1^m./.q.68.5.1^m./.quol.12.27.1^m. Donum.44. Eucharistia.272. Excommunicatio.7.8.9. Exorcismus.14. Facere.9.10.

47 Gratia proprie non creatur, nec corrumpitur: sed subiectum secundum eam. 12^e.q.110.2.3^m. Fides.64.71.105.

48 Gratia non fit, nec corrumpitur: sed subiectum secundum eam: & dicitur creari: quia homines secundum ipsam creantur.i. constituuntur in nouo esse, ex nihi-

Io.3.non ex meritis.12^e.q.110.2.3^m. Genera. ti.49.Hebetudo.2.

49 Gratia non educitur de potentia materię:quia eleuat hominem super totum esse naturę.1.d.14.q.3.c./.d.17.q.2.2.c.ß./.Po^a.q.3.8.3^m. Hęsis.61.68.69.70.93.104.114.140.142.Honor.26.

50 Decidens a gratia,potest reparari ad gratiam.ꝑ.3.c^o.156./.Li^o.4.c^o.70. Hieremias.2.Illuminatio.9.

51 Gratia gratum faciens,amittitur per quodlibet peccatum mortale. 12^e.q.113.2.c./. 22^e.q.10.4.c./.q.24.12.0./.3^a.q.86.3.c./.2.d.32.q.1.1.2^m./.d.36.1.c.pncipio./.3.c./.d.42.q.1.5. 3^m./.d.43.2.4^m./.3.d. 27.q.2.ar.4.q^a.4.0./.4.d.4.q.1.ar.2.q.1.c./. ar.3.q.3.0./.q.4.1^m./.d.14.L.9^m./.d.16.q.2.ar.1.q.2. 3^m./.d.22.q.1.ar.3.q.1.1^m./.q.2.ar.1.q.1.c./.Veri.q.27.1.9^m. Imago.37.38.In.11.12.Indulgentia.27. Industria. Intellectus.301.302.303.

52 Priuatio gratię,non habet rationem culpę,sed pœnę: nisi inquantum est ex voluntate.2.d.33.q.2.1.2^m.

53 Infusio gratię,fit in instanti:sine successione. 12^e.q.113.7.c. Iudicium.57.Iustitia.13.15.67.

54 PRAEPARATIO./.In eodem instanti,est terminus ꝑparationis subiecti,& infusio gratię.3^a.q.89.2.c./.quol.8.q.4.3.c.

55 Ad habitum gratię,requiritur ꝑparatio subiecti: quę principaliter est a deo, mouente liberum arbitrium: secundario autem a nobis. 12^e.q.112.2.0./.3.c.2^m./.4.c./.q.113.3.c./.7.c./.22^e.q.24.10.3^m./.4.d.4.q.1.ã.3.q.4.1^m./.d.17.q.1.ar.2.q.1.2.0./.ã.3.q.1.0./.d.20.ar.1.q.1.c./.ꝑs.1.co.5./. He.12.co.12. Iustificatio.3.14.15.

56 Immo in iis qui non per propriam voluntatem culpam incurrerunt,& vsum voluntatis non habent,nõ exigitur ex parte eorum aliqua ꝑparatio:sicut in pueris patet in baptismo.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c.ß.
☞ Du^o.678°. R ßo.sicut Du^o.269°. Lex.75.Liberum.13.14.15.

57 Pręparatio perfecta ad gratiam,est in instanti:nõ autem imperfecta.12^e.q.112.2. 2^m./.4.d.17.q.1.ã.2.q.1.c. Macula.1.č.

58 Pręparatio perfecta,simul est cum infusione gratię,& meretur gloriam,& non gratiam:nõ aũt imperfecta. 12^e.q.112.2.1^m./.3^a.q.89.2.c./.4.d.17.q.1. ã.2.q.1.2.0. Magnanimitas.25.Maria.G.Meritum.60.Missio.22.29.31.33.38.č.Pœna.81.

59 Gratia ex necessitate infallibilitatis,& non coactiõis, sequitur ꝑparationem,secundum ꝙ est a deo:non aũt secundum ꝙ est a nobis.12^e.q.112.3.0./.4.d.17.q.1.ar.2.q.3.0./.q.2.ar.5.q.1.c./.d.20.ã.1.q.1.c. Pœnitentia.15.Prelatio.19.Prudentia.19.

60 Quando homo facit totum quod potest,& totũ quod in se est:tunc est necessitas ad habendam gratiam:nõ quidem necessitas coactionis,deo debitum imponentis:sed necessitas immutabilitatis, qua necesse est deũ esse:& ideo esse bonum:& ideo effluentem:& ideo dispositio accipienti dantem.12^e.q.112.3.0./.4.d. 17.q.1.ã.2.q.3.0./.q.2.ar.5.q.1.c./.d.20.ar.5.q.1.c./.Op^o.61.c^o.17. Religio.43.

61 Ad gratiam disponunt tria.s.contemptus terrenę voluptatis:deuota meditatio diuinę voluntatis:& feruēs desiderium diuinę charitatis.Opus.60.c^o.24.co.3. Reuerentia.7.Sapientia.44. Scientia.161.Status.7. Christus.G.

62 Quod homo possit se pręparare ad gratiam,sine auxilio dei:est hęsis Pellagii.quol.1.7.c.

63 Homo in gratia existens,indiget auxilio dei,mouente ad recte agendum:non autem alia gratia habituali.12^e.q.109.9.0.

64 Immo homo magnanim^9 nullo indiget.22^e.q.129.6.1^m. ☞ R ßo.Du^o.679°.
CAVSA.3.13.18. vsque.21.24.27. 33.39. 47.48.52.55.57.58.59.61.62.63. 78. 88.89.90.93. 94.96. vsq3.102.104.109.111.112.120.129.143.169.174.176.177.178.

65 Honor debetur tantum diuinis:ideo debetur tantum habenti gratiam in actu,vel aptitudine,vel causaliter.3.d.9.q.2.3.0.

66 Nulla creatura potest causare gratiam:sed solus deus infundit eam immediate. 12^e.q.76.2.2^m./.q.109.7.c./.q.112.1.0./.3.2^m./.3.q.62.1.c. 3^m./.5.c./.q. 64.1.c./.1.d.14.q.2.1.c./.q.3.c.2^m./.d. 15.q.1.1. 4^m./.q.3.1.2^m./.d. 16.4.0./.d. 40.q.4.2. 3^m./.2.d. 11.q.1.1.2^m./.d.26.2.c./.3.d.13.q.2.1.c.1^m./.3^m./.d.19.ã.1.q.1.c./.4.d.1.q.1.ã.4.q.1.c.2^m./.q.3. 1^m./.d.5.q.1.ã.3.q.1.c./.d.14.q.2.2.0./.4.c./.d.18.q.1.ã.1.q.1. 3^m./.ã.3.q.1.c./.d. 19.q.1.ã.2.q.1.c./. Veri.q.27.1. 3^m./.3.0./.4.c.ß./.Ro.5.co.5./.Ephe.2.lec.3.co.2. Adam.44.86. Angelus.498.499.501.

67 Oppositum videtur dicere.3^a.q.13.2.0.
☞ R ßo.Du^o.680°.
Anima.213. Annihilatio.15. Apl̃i.1.10.22.31. Baptism^9.12.13.98.115.153.154.č.172.176.179.229.231.244.Bonitas.195.Character.7.21.36.43.44.

68 Ad gratiam homo disponitur tripliciter.s.per opera legis a peccato retrahentis: per opera charitatis animam sanantis:& per opera humilitatis deum lenientis.Isa.1.lec.3.co.2. Charitas.12.53.83.84.Cherubin.2.Circuncisio.34.35.36.45. Confirmatio.26.49.č.Consecratio.7.Contritio.15. Conuersio.1.Cooperari.2.č.Cornelius.3.

69 Deus est causa efficiens gratię: non autem formalis. Veri.q.27.1.1^m. Dęmon.11.26.27.Deus.194.196.198.310.419.427.428.430.Dolor.39.Donum.25.26.Electio.30. Eleemosyna.31. Euangelium.1.5.Excęcatio.1.2.

70 Deus dando gratiam peccatori, dicitur creare eum: quia nihil ꝑsupponit:sed deus operans in habente gratiam:magnificat eum.ꝑs.50.co.11. Excommunicatio.7.9. Exorcismus.13. Experientia.10.č.Facere.9.10.Filiatio.33.č.Flumen.1.

71 Causa effectiua principalis gratię,est solus deus,dispositiua insufficienter,purus homo,sufficiēter Christus, instrumentaliter sacramenta.3.d.19.ã.1.q.1.c. Fomes.5.Fons.1.Gratiarumactio.1. Hęsis.21.114.140. Illuminatio.8.9. Imago.38.In.12.13. Infirmus.1.Iustitia.13.15.67. Iustificatio.3.9.11.č.16.č.25.č.32.36.49.Lex.75.102.124.139.140.141.142. Matrimonium.10.24.66.67. Meritum.G.Missio.6.22.29.31.č.38.39.41.Mors.37.

72 Homo dat gratiam,non interius influendo:sed exterius exhortando ad ea q̃ sunt gratię. 3^a.q.8.6.2^m./.Ro.lec.5.co.5. Nomen.14.36.Nox.2.Oratio.50.Peccatum.339.355.364.Pœnitētia.36.102.126.136.Pharao.

73 Deus dat gratiam,dignis tantum: quos per gratiam facit dignos.12^e.q.114.5.2^m./.Veri.q.28.9.7^m. Pręde$\!$stinatio.1.2.3.4.9. 15.22.24.25.29.49. Prospe.2.Religio.43.Reprobatio.3.Resurrectio.54.Saluari.6.Satisfactio.15.16.22.

74 Hęsis Pellagianorũ,ꝙ gr̃a datur ꝑpter merita ꝑcedētia.ꝑ.3.c^o.149.ß./.Veri.q.29.6.c./.Ro.9.lec.2.co.3./.lec.3.co.2./.2e.Thi.1.ß. Schisma.7.Temporale.1. Thurificatio.2.Verbum.76.Virtus.84.

75 Datum pro meritis, dicitur quandoque gratia: quia principium eius est gratia, & vltra merita, Opus.3.c^o.222. Vita.12.13.23.

76 Deus dat gratiam indignis negatiuè: non autem dispositiuè.i.resistentibus gratię.3.d.27.4.4m. Vocatio.1.3.

77 Origo gratię & charitatis, est per nouam infusionem: sed augmẽtum earũ, est per hoc, ꝙ actus eaꝝ infusus, educitur de imperfecto ad perfectũ, sicut augẽtur qualitates naturales.1.d.17.q.2.2.c.fi. Christus.77.

78 Gratia sicut tripliciter exit in esse, sic & tripliciter desinit esse.s. modo quasi supernaturali, modo quasi voluntario, & modo quasi naturali. Opus.61.c°.16.

79 Gratia procedit a deo, tanq̃ imago ab artifice, tanquã radius a sole, & tanquam riuulus a fonte. Opus.60.c°.1.co.8.

80 Gratia nõ habet terminũ, vltra quem non possit progredi, & augeri.4.d.4.q.2.ar.2.q.2.2m./ar.3.q.2.c.

81 Deus non facit continue nouam gratiam: sed conseruat gratiam datam, sine innouatione. quol.4.q.6.o./Opus.9.q.38.

82 Deus aufert gratiam ab eo, qui per negligentiam non vtitur gr̃a ei data. ps.38.co.3./12c.q.62.4.c./q.78.1.1m./Ma.q.13.4.26m.

83 Omnis gratia & donum dei, est a tota trinitate. ps.41.co.2.

84 Flumen significat gratiam spiritus sancti tripliciter: primo propter abundantiam: secũdo quia de fonte.s. patre & filio est: tertio quia mouet cor ad opus. ps.45.co.3.

85 Christus secundum ꝙ homo, disposuit totum genus humanum ad gratiam tripliciter: primo per operationem nostram, credendo Christum esse deum & hominem: secundo per operationẽ eius, satisfaciendo, merendo, & orando: tertio affinitate eius ad nos: quia ex hoc ꝙ incarnatus est, humana natura est magis deo accepta.3.d.13.q.2.1.3m.

86 Gratię gratis datę, non sunt habitus: alias si essent habitus: propheta quando vellet, per donum prophetię reuelationem haberet, quod falsum est: sed sunt motus a spiritu sancto: non tamen semper: quia sine gratia gratumfaciente non potest recte a mortalibus vita duci, secundum Augustinum: secundum ꝙ li, recte, importat rectitudinem, ad finem vltimum pertingentem: potest tamen etiam sine ea recte aliquid agi, rectitudine quam habet actus ex materia & circunstantiis a fine debito: sed non sine gratia, quę dicitur gratuita Dei voluntas. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.3m./quol.12.27.1m.

87 Voluntas nostra, est pedisequa, respectu gratię gratuitę, & respectu gratię gratum facientis: & non preuia, nec causa.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.2m.

SACRAMENTA.36.115.vsq;.120.161.

88 Humanitas Christi, ministri ecclesię, & sacramenta, sunt causę gratię instrumẽtaliter tantum.12c.q.112.1.1m./2m./3a.q.8.1.2m./6.2m./q.62.1.0./5.c./q.64.1.0./1.d.14.q.3.1m./d.15.q.5.ar.1.q.1.2m./3.d.13.q.2.1.1m./4.d.1.q.1.ã.4.q.1.o./d.14.q.2.4.o./d.18.q.1.ã.3.q.1.c./Veri.q.27.3.5m./6m./4.o./Ro.lec.5.co.5. Adam.86. Baptismus.98.115.153.164.c̃.176.179.205.217.229.231.244. Character.7. Circuncisio.34.c̃.43. Clauis.3.

89 Minister impartitur gratiam dupliciter.s. per sacramenta, & exhortando. Opus.22.c°.2.co.3. prin°./Ro.lec.5.co.5.

90 Sacramenta, & sacerdos veteris legis, ostendebãt gratiam dei, vt futuram: & nihil ad eam operabantur: sed in lege noua, ostendunt eam, vt pręsentem: & ad eam operantur dispositiue, & instrumentaliter tantum.4.d.18.q.1.ar.3.q.1.1m. Confessio.5.15.56.c̃. Confessor.5.6. Confirmatio.26.49.c̃. Culpa.3.4. Electio.27.30.

91 Oppositũ videtur dicere a s̃ti.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.c. ℙ Du°.681°. R ñ°. sic Du°.342°.343°.344°.

92 Sacramenta efficiunt gratiam, pertingendo ad dispositionem gratię: non autem ad essentiam eius.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.o./d.18.q.1.ar.3.q.1.o.

93 Deus quãtum est in se, paratus est dare omnibus gratiam: ideo illi soli priuantur gratia qui in se pstant impedimentum gratię. p̃.3.c°.159.fi.

94 Carentia gratię imputatur homini: quia per liberum arbitrium potest pstare, & non prestare impedimentum gratię. p̃.3.c°.159.160./ps.38.co.3.

95 Oppositũ videt dicere.22c.q.2.9.1m./3.d.30.3.5m./4.1m./Veri.q.29.6.c. ℙ R ñ°. Du°.682°.

96 Omnia sacramenta nouę legis, causant gratiam: non aũt veteris.12c.q.100.2.3.c./q.103.2.c./q.110.12.c./22c.q.100.2.3.c./3a.q.61.4.2m./q.62.1.6.o./q.63.1.3m./q.66.2.c.1m./q.72.5.3m./q.87.2.2m./3.c./1.d.3.q.1.ar.1.q.1.2m./d.5.q.2.ã.1.q.2.c./d.16.1.3m./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.1m./d.40.3.o./4.d.1.q.1.ar.1.q.1.o./ã.2.q.5.2m./ã.4.q.1.o./ã.5.q.1.o./q.2.ã.5.q.1.c./q.2.c./d.2.L./d.7.q.2.ar.2.q.1.c./d.12.q.2.ã.1.q.1.c./d.14.q.2.ã.1.q.1.c./ã.4.c./p̃.4.c°.57.74.pn°./co.2.pn°./ Veri.q.27.3.20m./4.o./Ma.q.7.11.14m./12.c./q̃l.4.10.c./ quol.12.15.o./10.11. lec.6.co.4./ Ro.6. lec.3.co.2./ Gal.co.4.fi./c°.2.lec.4.co.2./He.3.lec.3.co.2.prin°.

97 Sacramenta ex secunda sanctificatione.i.ex vsu eorum, habent ꝙ causent gratiam: nõ autem ex prima.3a.q.62.4.3m./4.d.7.q.1.ar.3.q.3.1m.

98 Immo hoc habent ex prima.i.ex institutione,3a.q.66.2.c. ℙ R ñ°. Dubio.683°.

99 Virtus productiua gratię, datur complete sacramentis, in vsu eorum: sed incomplete, in institutione eorũ.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.2m. Episcopus.12. Eucharistia.24.25.46.258.264.269.c̃.

100* Sicut virt° istr̃alis nõ pt poni in aliq̃ gñe entis, nisi p reductionẽ, ita nec pstitui in aliq̃ gradu boni, nisi p reductionẽ. Reducit ãt ad bõa maxia in qb° ẽ gr̃a, q̃ q̃dãmõ ẽ pplemẽtũ ipsi° vtutis, q̃si finis eius.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.3m. Exorcism°.13. Fons.1. Hęsis.21.

101 Gratia est in sacramentis intentionaliter, vt in signo, & causa instrumentali: non autem vt in subiecto.1°.q.43.6.4m./3a.q.62.3.o./q.72.3.3m./1.d.15.q.5.ar.1.q.1.2m./4.d.1.q.1.ar.4.q.4.o./ Veri.q.27.4.4m./7.o.

102 Signum sacramentale in pœnitentia, non causat gratiam, sicut in aliis sacramentis: quia non datur ab exteriori: ideo non reprę̃sentat agens extrinsecum, sicut in illis.12c.q.103.2.c./4.d.5.q.2.ar.1.q.2.c./d.7.q.1.ar.1.q.1.2m./d.12.q.2.ar.1.q.1.c./d.17.q.3.ar.1.q.1.1m./ar.3.q.1.c./ar.5.q.1.c./d.18.q.1.ar.3.q.1.o./d.22.q.2.ar.1.q.1.2m./3m.

103 Gratia in sacramẽtis, nõ est corporea, nec incorporea. Veri.q.27.4.5m. Lex.102.124.139.140.141.142.

104 Virtus causandi gratiã, est in sacramentis intentionaliter: vt in subiecto. 3a.q.62.4.o./q.63.3.c./q.65.3.c./q.73.1.2m./3m./q.78.4.o./4.d.1.q.1.ã.4.q.2.o./q.4.1m./d.7.q.1.ã.3.q.1.2m./d.8.q.2.3.o./d.43.ã.2.q.2.3m./Veri.q.27.4.4m./quol.12.15.o. Manus.3. Matrimoniũ.66.67.68. Misericordia.30.

105 Hęc virtus est in multis, tanquam in vno subiecto.s. in materia & forma. 3a.q.62.4.4m./q.82.1.1m./4.d.1.q.1.ar.4.q.2.5m. Ordo.66.c̃.71.76.c̃. Peccatum.5.6.147.374. Pœnitentia.11.15.30.102.103.126.134.c̃.

106 Hęc virtus non est in prędicamento per se: sed reducitur ad genus q̃litatis. 3a.q.62.4.2m./q.63.2.c./4.

d.1.q.1.ar.4.q.2.1^{m}./.3^{m}. Sacerdos.12.32.Sacramentale.

107 Gratia sacramentalis, est species gratię cōiter sumptę: i leo non dicitur ęquiuoce.3^{a}.q.62.2.3^{m}.

108 Gratia sacramentalis, addit supra gratiam communiter dictam, & supra virtutes, & dona, quoddam auxilium dei, ad habendum sacramenti finem: sicut virtutes & dona, supra gratiam addunt perfectiones potentiarum.3^{a}.q.62.2.o./.q.72.7.2^{m}.

109 Gratia sacramentalis potest dici dupliciter.s.proprius & principalis effectus sacramenti: & gratia gratum faciens, consequens per connexionem proprium effectum.4.d.7.q.2.ar.2.q.3.c.

110 Gratię sacramentales non sunt cōnexę: quia licet nō possint esse sine gratia communi: tamen bene est ecōuerso.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c./.d.7.q.2.ar.2.q.2.2^{m}./.q.3.o. Sacramentum.6.13.31.56.79.83.98.99.111.112.113.143.144.146.154.

111 Gratia quam sacramentum directe continet, differt a gratia quę est in virtutibus & donis: licet etiam hanc per quandam continuationem contineat.3^{a}.q.72.7.3^{m}./.4.d.7.q.2.ar.2.q.2. 2^{m}./.q.3.o./.d.17.q.1.ar.4.q.5.o./.q.3.ar.2.q.2.3^{m}./.Veri.q.27.5.12^{m}.

112 Gratia confirmationis, & baptismi, vt est proprius & principalis effectus sacramenti, est eadē numero essentialiter: sed vt gratia gratum faciēs, differt specie.4.d.7.q.2.ar.1.q.2.c.1^{m}./.q.3.c. Sacrificium.13. Satisfactio.15.16.22.

113 Gratia baptismalis, ex essentia animę, deriuatur ad intellectum: ad recte & perfecte credendum: sed gratia confirmationis magis pertinet ad irascibilem.4.d.7.q.2.ar.1.q.2.1^{m}. Suffragia.4. Vnctio.13.14.15.22.30.

114 Peccatum inquantum continet inordinationem actus: opponitur gratię communi, sed inquantum vulnerat: opponitur gratię sacramentali.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.2^{m}.

EFFECTVS.4.5.6.7.8.11.12.13.14.20.21.25.26.27.33.34.35.38.42.47. vsque.50.58.69.70.73.77.80.81.82.84.85.90.113.156.vsq.162.164.165.167.vsque.173.177.178.179.

115 Gratia sacramentalis est ad duo, scilicet ad tollendum peccata, & ad perficiendum animum ad cultum diuinum, secundum religionem Christianę vitę.3^{a}.q.62.5.c./.q.63.1.6.c./.q.65.1.c. Abraham.20. Accedere.3. Adoptio.2.14.c.

116 Gratia sacramentalis, principaliter perficit remouendo defectus peccatorum: sed gratia communis, principaliter perficit inclinando ad bonum.4.d.7.q.2.ar.2.q.2.2^{m}. Amor.161.191.192. Apostoli.1.10. Assimilatio.6.7. Assumere.40.52. Beatitudo.116. Beneficium.3.5.12.16. Blasphemia.22. Charitas.57. Coactio.9. Cognitio.5. Confirmatio.25.c.49.c. Coniunctio.1.2.3.4. Consecratio.7.

117 A gratia gratum faciente, effluit aliquid ad reparandum defectus, qui ex peccato inciderunt: scilicet gratia sacramentalis.2.d.26.6.5^{m}./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c. Contritio.29. Corona.6. Credere.3.10. Damnatio.2.3. Demon.11.

118 Gratia virtutum & donorum, sufficiēter perficit essentiam & potentias animę, quo ad generalem ordinationem actuum: sed gratia sacramentalis, quo ad aliquos speciales defectus.3^{a}.q.62.2.1^{m}.

119 Gratia sacramentalis, excludit peccata preterita: sed virtutes & dona sufficienter excludunt peccata presentia & futura.3^{a}.q.62.2.2^{m}. Deus.193.194.196.198.205. Dispositio.25. Dominium.16. Donum.9. Electio.27.

120 Gratia & virtutes sanant animam formaliter: sed sacramenta effectiue.12^{e}.q.110.2.1^{m}./4.d.1.q.1.a.2.q.1.1^{m}./.d.5.q.1.2.3^{m}. Euangelium.1.5. Eucharistia.46. Excreatio.1. Experientia.10.c. Fides.9.71.84.109.

121 Gratia gratum faciens, inquantum animam sanat, iustificat, & gratum deo facit: dicitur gratia operans: sed respectu operis meritorii, dicitur gratia cooperans.12^{e}.q.111.2.c./.3^{a}.q.86.4.2^{m}./.Veri.q.27.5.1^{m}. Filiatio.33.c.

122 A gratia gratum faciente, fluunt virtutes & dona: ad perficiendum potentias animę.1^{a}.q.1.8.2^{m}./.q.2.2.1^{m}./.12^{e}.q.110.3.c./.4.1^{m}./.3^{a}.q.7.2.c./.q.62.2.c./.q.89.1.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c./.d.7.q.2.ar.2.q.3.c./.d.17.q.1.ar.1.q.1.3^{m}. Fortitudo.44. Heresis.69.70. Honor.26. Hieremias.2. Illuminatio.8. Imago.38. Iuditum.

123 Gratię gratis datę, ordinantur ad manifestationem fidei, & doctrinę spiritualis.3^{a}.q.7.7.c.1^{m}. Industria.

124 Gratia gratum faciens, ordinat hominem immediate ad coniunctionem vltimi finis: ideo est multo excellentior q̄ gratis data: quia ordinat ad quędam preparatoria vltimi finis.12^{e}.q.111.5.o. Iudicium.57.

125 Sicut gratia gratum faciens, ordinatur ad actus meritorios interiores: sic gratia gratis data, ad exteriores.3^{a}.q.7.7.1^{m}. Iustitia.5.6.12. Iustificatio.3.14.15.17.23. Lex.124.139.c. Liber.21.23.26.27. Liberum.13.14.15.

126 Gratię gratis datę, dantur ad vtilitatem aliorum: sed gratia gratum faciens datur ad vtilitatem propriam.12^{e}.q.111.1.4.c./.22^{e}.q.176.1.1^{m}./.q.177.1.c.3^{m}./.4^{m}./.1.d.18. L.prin^{o}./. Ro.lec.3.co.2./. c^{o}.12.lec.2.co.2.fi.

127 Effectus gratię quincuplex.s.sanitas animę, velle bonum, efficaciter operari, perseuerātia in bono, & peruentio ad gloriam.12^{e}.q.111.3.c. [illegible]ngua.7.8. Lumen.20. Magnanimitas.25. M[illegible]us.3. Matrimonium.68.

128 Effectus gratię triplex per ordinem, scilicet esse diuinum, meritum, & premium.2.d.26.3.o./4.2^{m}./.3^{m}./.5.c./.d.27.5.3^{m}./.Veri.q.27.5.6^{m}./.Virt.q.2.2.15^{m}. Meritum.G. Miraculum.G. Mors.6. Mutuum.3.

129 Gratia est primum inter dei dona, & principium omnium bonorum. Ro.lec.4.fi./.2^{e}. Cor.co.2.fi./. Titum.co.4.

130 Gratia est principium omnis boni. Col.3.co.3.pri^{o}./.1^{e}.Thes.co.2.prin^{o}./.2^{e}.Thes.co.1.fi.

131 Effectus principalis grę, est dilectio dei.$\S$.3.c^{o}.151./. Opusc.3.c^{o}.157. Operatio.48.c. Patientia.8.

132 Gratia non habet ordinem ad actum, nisi mediante charitate. Veri.q.14.5.13^{m}. Pax.28. Peccatum.177.267.

133 Gratia non tollit naturam, sed perficit & supplet defectum naturę.1^{a}.q.1.8.2^{m}./.q.2.2.1^{m}./.22^{e}.q.188.8.c.fi. Pœnitentia.15.30.100.103.105.121.126.

134 Gratia duo principaliter facit in anima: primo perficit formaliter ad esse spirituale: secundo perficit ad opus.12^{e}.q.111.2.c.fi./.3.d.13.q.1.1.c./. Veri.q.27.1.3^{m}./.2.7^{m}./.5.17^{m}./.6.o.

135 Gratia facit similem deo: non semper de dissimili, sed de non simili: nec priori tempore, sed natura.3.d.13.q.1.1.2^{m}.

136 Gratia est principium spiritualis vitę.4.d.4.q.1.ar.3.q.1.c./.Gal.co.4.prin^{o}.

137 Omne donum gratię, eleuat hominem ad aliquid supra naturam humanam quo ad substantiam actus, vt

miracula facere, & preuidere futura: vel quo ad modum, vt diligere, & cognoscere deum: ad secundos, datur donum gratię habituale, non autem ad primos. 22[e].q.171.2.3[m]. Preceptum.93.94.

138 Quod semel gratia facit, perpetuo manet. 3[a].q.88.1.4[m]. Predestinatio.1.3.4.9.15.22.24.25.29.46.49.51.

139 Non omnia beneficia dei, dicuntur gratię gratis datę: sed tantum quę sunt supra facultatem naturę supra meritum personę, non pro se, sed pro aliis. 12[e].q.111.1.c.2[m]./4. 1[m]./22[e].q.172.4.c./q. 177.1.0./q.178.1.c. Puer.8.

140 Gratia eleuat hominem ad vitam: quę est supra conditionem omnis createę naturę. 12[e].q.110.1.c./4.d.5.q.1.ar.3.q.1.c./Veri.q.27.3.c.

141 Gratia vię, est ęqualis gratię glorię in virtute: non autem in actu. 12[e].q.114.3.3[m]./3.d.1.2.5[m]./4.d.14.q.1.ar.2.q.1.4[m]./ar.4.q.1.1[m].

142 Minima gratia potest resistere cuilibet concupiscentię, & mereri vitam ęternam. 3[a].q.62.6.3[m]./q.70.4.c./3.d.31.q.1.3.0./Virt.q.2.10.4[m]. Rectitudo.5. Resistere.1. Resurrectio.50.

143 Oppositum videtur dicere a simili. 3.d.31.q.1.3.2[m]. Rño. Du[o].684[o].

144 Quilibet existens in gratia, ex hoc dignus est vita ęterna. 1[a].q.24.3.c./12[e].q.113.2.2[m]./9.c./q.114.3.0./3[a].q.62.6.3[m]./2.d.26.6.c.fi./4.d.1.q.2.ar.4.q.3.c./d.9.ar.1.q.2.c./d.14.q.1.ã.4.q.1.1[m]./ Veri.q.27.1.c.5[m]./5.c./q.28.2.6[m]./Virt.q.2.2.c./6.b.2./13.c. Reuelatio.10.c̃. Sanctificatio.9.15.

145 Gratia est sufficiens causa glorię: ideo omne illud sine quo potest haberi gratia, non est de necessitate salutis. 4.d.9.ar.1.q.2.c. Sanitas.7.8. Satisfactio.15.16.21. Scientia.161. Sermo.2.3. Similitudo.10.

146 Vltimus effectus positiuus gratię, est peruenire ad gloriã. 3[a].q.62.6.3[m]./q.70.4.c./q.72.7.1[m].

147 Gratia gratum faciens, ad hoc principaliter datur: vt anima hominis, deo per charitatem cõiungatur: ideo quicquid potest esse sine vno: potest esse sine alio. 22[e].q.172.4.c.

148 Effectus gratię operantis, est prior q̃ effectus gratię cooperãtis. 3[a].q.86.4.2[m]. Spes.22.39.41.

149 Gratia est similitudo dei, operans in virtute misericordię dei infinite. 3[a].q.2.10.1[m]./q.3.4.3[m]./4.d.14.q.1.ar.1.q.1.4[m]. Tentare.7. Testamentum.7. Theologia.13. Thurificatio.2. Virginitas.6. Virtus.120.136.244.256.

150 Lumẽ gratię intellectum dirigit: & affectum mouet. 4.d.18.q.1.ã.2.q.1.2[m]. Vita.12.13.23. Vsura.10.50.51.53.56.61.62.69.70.72. 76.95.107.124. 134.135.182.183.214.226.290. Vti.11.19. Xp̃s.60.72.

151 Gratia dei causat in nobis fidem, & spem. p̃.3. c[o].152.153.

152 Per gratiam gratum facientem, tota trinitas inhabitat mentem. 1[a].q.43.3.0./4.2[m]./5.c./1.d.15.q.2.4[m]./p̃.4.c[o].18.fi./Veri.q.27.2.3[m].

PECCATVM.41.51.52.114.115.116.119.167.168.177.179.181.vsque.187.

153 Gratia non immobilitat in bono, ne quis possit peccare, nisi sit perfecta.s.coniungens fini. 1[a].q.62.3.2[m]./12[e].q.106.2. 2[m]./2.d.4.3. 5[m]./d.22.q.3. 5[m]./p̃.3.c[o].155./L i[o].4.c[o].69. Adam.60.61. Adoptio.2.14.c̃. Anima.299.c̃. Annihilatio.15. Apostoli.5.10.20.31. Assimilatio.6.7. Assumere.34.60. Baptismus.168. Confessio.15. Contritio.E.

154 Gratia non infunditur in habẽtibus vsum liberi arbitrii, sine actuali motu liberi arbitrii in deũ, & in pctm. 3[a].q.87.2.c. Experiẽtia.6.10.c̃. Hebetudo.2. Heresis.69.70.114. Impeccabilis.0. Indulgentia.27.

155 Gratia nunquã amittitur sine culpa, & illud quod ex gratia dei cõceditur, nunquam absq; culpa reuocatur. 3[a].q.50.2.c.

156 Vna gratia potest perficere omnes potentias: non autem vna culpa inficere. Veri.q.27.5.9[m].

157 Gratia est quodãmodo infinita: cum sufficiat ad merendum premium infinitum: & per quam satisfactio proportionatur culpę infinitę, inquantum est offensa dei. 12[e].q.114.3.3[m]./3.d.1.q.1.2. 5[m]./4.d.14.q.1.ar.4.q.1.1[m]./q.2.ar.1.q.1.4[m].

158 Gratię conuenit per se facere iustum: per accidens autem de impio f[illegible] ere iustum. 4.d.49.q.4.1.3[m]. Maria.16 c̃. [illegible]

159 Primus [illegible]us gratię gratum facientis, est remissio peccatorum 3[a].q.72.7.1[m]./Gal.co.4.fi[o]. Peccabilis. Peccatum.5.6.169.177.180.189.259.268.338.339 355.374.437. Pœna.25.41.86. Pœnitentia.11.15.30.126. Pharao.

160 Nulla culpa põt remitti, sine gratia. 3[a].q.62.6.3[m]./q.70.4.c./q.86.3.c./q.87.4.0./q. 89.1.c./2.d. 20.q.2.3. 5[m]./4.d.7.q.2. ar.1.q.1.c./d.16.q.2. ar.1.q.3.0./ar.2.q.1.c./d.17.q.1.ar.3.q.1.0./d. 43.ar.2.q.1.c./p̃.3.c[o].157./L i[o].4.c[o].71./Veri.q.28.2.0./Opus.3.c[o].45./ Isa.1.lec.3. pn[o]./ Ro.4.lec.2.co.3./ Titum.3.co.5.fi.

161 Minima gratia baptismalis, sufficit ad delendum, omnia peccata. 3[a].q.62.6.3[m]./q.69.8. 1[m]./q.70.4.c./2.d.29.3.3[m]./4.d.17.q.3.ar.1.q.1.1[m]./d.22.q.1.ar.3.q.1.1[m]. Purgatio.1. Religio.43. Resistere.1. Sacerdos.12.

162 Remissio culpę & pœnę ęternę, est effect[o] gratię operantis: sed remissio pœnę temporalis, est effectus gratię cooperantis. 3[a].q.86.4.2[m]./6.1[m]./q.88.1.4[m]. Sacramentum.30.31.77.91.98.108.c̃.127.c̃. Sacrificium.34. Satisfactio.12.16.27.

163 Ad remissionẽ venialiũ, non requiritur noua infusio gratię. 3[a].q.65.1.8[m]./q.87.2.0./3.c./4.2[m]./4.d.16.q.2.ar.2.q.1.0./Ma.q.7.11.c.14[m]./12.c.1[m].

164 Sed requiritur ad remissionẽ mortaliũ. 3[a].q.87.2.3[m].

165 In omni infusione gratię, remittuntur venialia, quo ad culpam, nisi sit impedimentum: nõ autem semper quo ad pœnam. 3[a].q.87.2.3.0.

NECESSITAS.13.59.60.63.64.145.

166 Gratia est efficacissimum remedium ad vitandũ peccatum. 4.d.20.ar.2.q.3.c./ã.3.q.1.4[m].

167 Homo existens in gratia, potest vitare omnia & singula peccata mortalia, & singula venialia, non autem omnia. 12[e].q.74.3. 2[m]./q.109.8.0./ 22[e].q.158.2.3[m]./ 3[a].q.87.1. 1[m]./2.d. 24.q.3.2. 4[m]./d. 28.2.c./2[m]./d.41.q.2.1. 6[m]./3.d.31.q.1.3. 4[m]./4.d.12.L i.fi./d.13.q.2.3. 4[m]./d.16.q.2.ã.1.q.2. 2[m]./ã.2.q.2.2[m]./d.38.q.2.ar.2.q.1.1[m]./Veri.q.22.5. 7[m]./q.24.12.c.1[m]./13.0./ Ma.q.7.6. 8[m]./1[e]. Cor.12.co.3.4./Gal.5.co.12./He.10.co.13.

168 Heresis Pellagianorum, q̃ homo potest per liberum arbitrium, sine gratia, perseuerare in bono: & resurgere a peccatis, & vitare peccata. 2.d.28.2.c.fi./d.30. L. prin[o]./ p̃.3. c[o].155.157. 106.fi./ Veri.q.24.12.c./Mat.6.co.6.

169 Homo indiget auxilio dei, ad cognitionem cuiuscũq; veri: non autem gratia habituali, sed tantum ad cognitionem supernaturalem. 12[e].q.109.1.0./2.3[m]./2.d.28.5.0. Adam.5.23.69.c̃. Amor.40.41. Assimulatio.6.7.

170 Homo potest scire se habere gratiam per reuelationem, & coniecturaliter per aliqua signa: non aũt p̃ se ipsm & certitudinalr. 12[e].q.112.5.0./1.d.16.1. 5[m].

q.d.21.q.2.2.c. Beatitudo.28.c.136.Character.
15.Cessare.4.

171 Expedit quandoq; presentiam dei in nobis per gratiam ignorare propter tria.s. vt timor diuini iudicii nos humiliet: ne presumpta securitas nos precipitet: & vt vigilanter & desideranter gratiam dei expetemus.12e.q.112.5.c./. Opus.60.co.20.o./.ps.30.co.1. Coactio.9.Cognitio.5.6.7.Cõiunctio.1.2.3.4.Contritio.13.16.

172 Homo potest bene & male facere sine gratia habituali,non autem mereri:neutrum vero potest sine auxilio dei.1a.q.62.4.c./.12e.q.109.2.5.o./.6.c./.q.114.2.o./.22e.q.10.4.c./.q. 83.15. 1m./.1.d.14.2.o./.2.d.24.q.1.4.o./.d. 26.5.o./.d. 28.1.o./.d.29.1.o./.d. 39. L./.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.1m./.3m./.5.3.co.147.150./. Veri.q.24.1. 2m./.6m./.9m./.4. 8m./.14.o./.q. 26.6. 12m./.quol.1.7.c./.quol.5.2.o./.1e.Cor.12.co.3.4. Conuersio.1.3.8.

173 Gratia gratum faciens,est necessaria ad dispensãdũ, vel recipiendum sacramenta digne.4.d.24.q.1.ar.2. q.1.o./.ar.3.q.1.o. Experientia.6.10.c.Fides.71. Flumẽ.1.Industria.Infidelis.8.Iustitia.67.Lex.140. c.Libertas.8.9.Patientia.8.Pax.28.

174 Homo sine auxilio dei gratuito,non potest se ad gratiam preparare. 1a.q. 62.2.o./. 12e.q. 109.6.o./.5. 4.co.72. co.1.fi/. Veri.q.24.15.o./. quol.1.q.4.2.o. He.12.co.12.

175 Immo homo magnanim9,nullo indiget.22e.q.129. 6.1m. Duo.685o. R ño.sicut Duo.679o.

176 Homo potest se preparare ad gratiã, sine alia gratia habituali,nõ aũt sine auxilio dei.1a.q.62.2.3m./.12e. q.109.6.o./.2.d.5.q.2.1.o./.d.28.4.o./. Veri.q.24.1. 2m./.15.o./.quol.1.q.4.2.o./.He.12.co.12.

177 Homo post peccatum non magis indiget gratia dei, q̃ ante: sed ad plura.s.ad sanandum,& merendum. 1a.q.95.4.1m./.12e.q.102.2.c./.q.109.2.3.4.c./.3a.q. 61.2.1m./.2.d.29.3.3m./. Veri.q.27.5.3m./. Ma.q. 3.1.9m.

178 Homo in statu nature integre poterat sine gratia habituali, vitare omnia & singula peccata mortalia & venialia:non autem sine auxilio dei.12e.q.109.8.c./. Veri.q.27.5.3m. Preceptum.93.94.Prelatio 19.Prophetia.3.19.

179 Immo ex solo libero arbitrio hoc poterat.2.d.5.q. 1.1.o./.d.28.4.o.
Duo.686o. R ño.sicut Duo.689o.

180 Homo in gratia existens,potest perseuerare sine alia gratia habituali,non autẽ sine auxilio dei.12e.q.109. 9.10.o./.q.114.2.c./.22e.q.137.4.o./.2.d. 29.L.1m./. 5.3.co.155./.Veri.q.24.13.o./.q.27.5.3m./.ps.31.co. 6./.Io.7.lec.2.co.2.prin9.

181 Homo existens sine gratia,& in peccato mortali,non potest diu persistere,quin ruat in aliud peccatum mortale.12e.q.109.8.o./.5.3.co.60./.1e.Cor.12.co.2.fi./. He.10.co.12.

182 Immo existẽs in peccato mortali,potest per liberum arbitrium,sine gratia habituali,vitare omnia & singula peccata mortalia,non autem sine auxilio dei.2.d. 20.q.2.3.1m./.d.28.2.o. R ño.Duo.687o.

183 Homo sine gratia,potest vitare singula peccata mortalia:nõ autem omnia.12e.q.63.2.2m./.q.109.8.o./. 5.3.co.160./.Veri.q.22.5. 7m./.q.24.1.10m./. 12m./. 12.o./.1e.Cor.12.co.2.fi./.co.4./.He.10.co.12.fi.

184 Immo per peccatum,homo incurrit necessitatem peccandi venialiter,non autem mortaliter. 2.d.20.q.2. 3.5m./.d.28.2.o. R ño.Duo.688o. Rectitudo.5.

185 Quędã sunt peccata mortalia, quę homo sine gratia nullo modo vitare potest.s.quę directe opponuntur virtutibus theologicis.12e.q.63.2.2m.

186 Immo ex solo libero arbitrio,ea vitare põt.2.d.5.q. 2.1.o./.d.28.4.o. R ño.Duo.689o.

187 Homo nõ potest resurgere a peccato:sine auxilio dei, & grã habituali. 12e.q.109.7.o./.q.113.2.o./.q.114. 2.c./.22e.q.137.5. 3m./.3a.q.86.3.c./.2.d. 20.q.2.3. 5m./.d.28.2.c./.5.3.co.157./. Lio.4.co.72. prio./.Veri.q.22.5.7m./.q.24.1.10m./.12m./.4. 5m./.12.34m./. q.28.2.o. Resistere.1.Reuelatio.7.10.c.Sacramentum.56.Saluari.6.9.10.

188 Homo in gratia existens,indiget auxilio dei mouente ad recte agendum,non autem alia gratia habituali.12e.q.109.9.o./.ps.45.co.3.
Gratianus.Heresis.80.115.

1 GRATIARVMACTIO respicit gratiã dantis: ideo vbi est maior gratia dantis, ibi debet esse maior gratiarumactio recipientis.22e.q.106.2.c. Beatus.36.45.Benefacere.5.Beneficium.1.3.5.12. Confessio.1.Donum.41.

2 Gratiarumactio debetur datiõi gratuitę,quę proprie est donatio,non autem dationi debitę.4.d.22.q.1.ar. 2.q.1.c.

3 Gratiarumactio nõ debetur tantum danti, sed etiam promittenti.22e.q.88.5.2m./.6.c. Gratificatio. Gratitudo.o.

4 Gratiarumactio debet fieri deo tripliciter.s.ore.i.laudando & predicando,toto corde,& opere.ps.9.co.1. Ingratitudo. 1.3.5.c. Missa.5.26. Holocaustum.4. Oratio.10.23.27. Pœnitentia.36. Psallere.1.Sacrificium.28.Status.13.

5 Gratiarumactio debet esse ordinata ad deum, assidua,& vniuersalis. 1e.Thes.co.2. Vnctio.32. Vsura.124.
Gratificatio.i.gratiarumactio facta deo,est actus religionis.22e.q.106.1.1m. Amor.51.Anima. 300.Gratus.

GRATIOSVS in verbo est Christus,& quilibet homo tripliciter.s.quando loquitur vtiliter,ordinate,& struenter,& persuadet efficaciter.ps.44.co.5. Dulcedo.1.2.Gratitudo.o.Operatio.48.
Gratis. Abraham.17. Campsoria.9. Fides.10.Flumẽ.1.Gratia.20.21.22.26.29.46.86.87.124.c. Gratiarumactio.o.Gratuitum.Gratus.Lingua.38. Medicus.8.Miraculum.20.24.25.Perfectio.75. Predestinatio.29.Predicare.1.12. Prophetia.3. Sapiẽtia.44. Sermo.2.Simonia.4.Statutum.Vsura.61.62.69.70. c.102.103.104.108.167.193.196.226. Vsus.17.18. Christus.66.c.76.

1 GRATITVDO seu gratia,est virtus specialis,reddens gratiam benefactori.12e.q.60.3.c./.22e.q.106. 1.o./.q.107.1.c.

2 Gratitudo,ingratitudo,datio beneficii,clemẽtia,& misericordia, non sunt proprie ad seipsum.22e.q.106. 3.1m. Beneficium.3.12.Charitas.153.Ingratitudo.1.3.6.7.9.Iustitia.22.Pœnitentia.11.Recompensatio.Retributio.1.

3 Ad gratitudinem tria requirũtur:primo q̃ homo recognoscat beneficium acceptum:secundo q̃ laudet,& gratias agat:tertio q̃ retribuat loco & tempore secundum suam facultatem.22e.q.107.2.c.

4 Vitium duplex opponitur gratitudini.s.per excessum, vt recompensando quibus non debet,vel citius q̃ debet: & per defectum, scilicet ingratitudo quę magis opponitur ei.22e.q.107.2.c.
Gratuitũ. Adã.44. Amor.51.52.65. 161.194.195. Angelus.226.400. Damnatio.14. Donum.25.16. Fides.10.142. Gratia.87. Gratiarumactio.1. Gra

ps.Gratum.Habitus.28.58.Intellectus.297.Iustitia.5.6.59.70.86.Lumen.20.Mutuum.3.4.Rectitudo.5.Simonia.19. Statutum.1. Vsura.35.39.69.c.76.150.Vti.19. Gratum.Gratiosus.Gratumfaciens.Passio.83.Pœnitentia.11.Promissio.2.
Gratumfaciens. Charitas.71. Datio.25. Gratia.21.26.c.51.86.87.109.117.121.c.169.173.Intellectus.301.Iustitia.13.15.67.Pax.2.Pœnitentia.11. Prophetia.3.19.Rectitudo.5.

1 GRATVS./.Homo prius fit gratus, & acceptus, & placens deo, q; opera eius.2.d.26.3.c.prin°./. Veri.q.27.5.6.c./.2°.Cor.8.co.3.prin°./.He.11.co.8.
Dulcedo.o.Gratia.o.Gratis.Gratitudo.o. Gratumfaciens.Offerre.Operatio.24.25.

2 Septem sunt quę reddunt gratum, & placentē aliis.s. prudentia in consiliis, munditia in factis, pietas in suffragiis, sapientia in verbis, clementia in responsis, fortitudo in bellis, & largitas in beneficiis.1ª.Cor.10.fi.
Oratio.26.32.c.Voluntas.51.c.Votum.39.40.
Grauamen.Depositum.4.Ebrietas.1. Matrimoniū.100.115.Onus.Pondus.
Grauare.Exaggerari.Graue.o.Gula.9. Ieiunium.7. Ignorantia.26.Maceratio.2.Misericordia.19. Nouitii.2.Vsura.143.161.

1 GRAVE vel leue, habent in se principium actiuum, & formale sui motus.12ᵉ.q.36.2.c./.2.d.18.q.1.2.c./.3.d.3.q.2.1.6ᵐ./.d.22.q.3.ar.2.q.1.1.c./4.d.43.ar.1.q.3.c./.ꝗ.3.c°.23.4ᵐ./.5ᵐ./.7ᵐ./.Li°.4.c°.11.prin°.fi./.Foª.q.5.5.c./.Opus.32.co.1. Acceptio.7. Adā.65.66.Agere.21.22.Agilitas.4. Anima.227. Auaritia.G.Baptismus.40.

2 Immo non habent in se principium actiuum sui motus: sed tantū passiuum.3ª.q.32.4.c./. Met.5.lec.11.prin°./.Phy⁸.2.co.2./.Ce.lec.3.co.1.fi./. Li°.2.lec.2.co.2.fi./.Li°.3.lec.6.co.3.fi. R fō.Du°.690°.

3 Forma naturalis non est motor grauium & leuium: licet sit principiū motus.2.d.14.3.c./.ꝗ.3.c°.23.4ᵐ./. Veri.q.22.3.c./q.24.1.c./.Ce.3.lec.6.co.3.fi.
Baro.Bestialitas.1.Concupiscibilis.13. Contemplatio.22.Damnatio.36.38.

4 Oppositum videtur dicere.3ª.q.32.4.c./.Ce.lec.3.co.1.fi./.Li°.2.lec.2.co.2.fi./.Li°.3.lec.6.co.3.fi.
R fō.Du°.691°.

5 Forma substantialis non est principium motus localis, vel quietis, nisi mediante grauitate vel leuitate: sicut nec principium alterationis, nisi mediante calore vel frigore.2.d.14.5.2ᵐ. Detractio.1.15.Ebrietas.7.8.Elementum.12.

6 Mouens per se grauia & leuia, est generans: sed per accidens, est remouens impedimentum. 1ª.q.18.1.3ᵐ./.q.105.2.c./.12ᵉ.q.25.1. 2ᵐ./.2.d.14.3.c./.ꝗ.2.c°.46.3ᵐ./.9ᵐ./. Li°.3.c°.23.3ᵐ./. Veri.q.24.1.c./.Ma.q.2.11.c./q.3.3.c.fi./.6.c.principio.
Episcopus.23. Error.2. Eucharistia.52.161.Excommunicatio.22.Fornicatio.5.Furtum.7.14. Gloria.7. Grauamen.

7 Locus est causa finalis motus grauium: sed grauitas, est vnde principiū motus.12ᵉ.q.36.2.c. Grauare.

8 Grauitas per prius inclinat deorsum, q; retrahat de loco sursum: sed vtrunq; conuenit per se graui.12ᵉ.q.36.1.c. Gula.6.9.Hęresis.18.66.67.Idolatria.6.7.8.Ignorantia.1.20.26.Infidelis.11.13.Infidelitas.4.5.6.Inobedientia.5.Ira.47.Iudicium.29.30.Lapidatio.Lex.130.

9 Grauitas metaphorice sumitur in malo, ratione ponderationis: & in bono, ratione stabilitatis.ps.34.co.13. Locus.10.Ludus.9.12.Magnanimitas.18.Misericordia.19. Mollicies.2. Natura.49. Occupatio. Opprobrium.3.

10 Manus dei dicitur grauis, quando punit: & dicitur leuis, quando consolatur.ps.31.co.3. Peccatum. G.Pœna.C.Perfectio.66.Plumbum.Pondus.Pręsumptio.2.10.Proclamare.1.3.Punctus.6.Raptus.5.Religio.77. Satisfactio.8.9. Simonia.6. Spiritus.14.23.Suspicio.1.4.Tentare.4.8.13.Terra.13.Tribulatio.9.10.14.21.Velox.3.Virtus.41.
Gręci.Ablatiuus.2. Amen.o. Baptismus.36.c. Baro.Cultus.5.Dionysius.2. Encenia. Episcopatus.3. Aeternitas.29.Ethos. Eucharistia.69.70.209. Eustratius.1.Gręcia. Hęresis.107.Idea.3. Imperium. Ioannes.16.18.19.Litera.4.Logos.Modestia.4.Ordo.102.108.Paulus.4.29.Philosophus.1.Principiatum.4.Principium.13.Psalterium.2. Scandalum.1. Scismos.Significatio.6.Spūs.24.Subsistentia.12.Verbum.54.85.Vsura.54.
Gręcia. Alexander.3.Gręci.Philosophus.1.
Gregale.Grex.Turtur.4.

GREGORIVS propter tristitiam, intermisit expositionem Ezechielis. 12ᵉ.q.37.1.3ᵐ. Angelus.559.Anima.322. Athanasius.2.Capitale.2. Creatura.15.Debitum.26. Indulgentia.11. Isaac.2.Liber.14.Magdalena.1.Puer.5.Supbia.7.Traianus.Vsura.122. Gremium.Electio.36.
Gressus.Calige.Gradi.Passus.Stadium.1.
Grex.Deserere.Eps.18.19.20.24.29. Gregale.Pręlatio.27. Grifalcus.Herodius.1.
GRYPHVS equis & hominibus infestus, significat crudelitatem potentum.12ᵉ.q.102.6.1ᵐ.co.2.
Grossities.Cœlū.109.Cogitatio.6. Grossum.Solidū. Grossum.Elementum.5.21.Feces.Grando. Grossities.Ieiunium.37.Ignis.5.Piscis.1.Solidum.Subtilitas.2.Vapor.2. Gualterus.Vsura.214.

1 GVBERNARE est rem ad debitum finem conuenienter perducere.1ª.q.103.1.o./.22ᵉ.q.102.2.c./.ꝗ.3.c°.64.3ᵐ./.65.1ᵐ./.Li°.4.c°.20.3ᵐ./.Opus.20.c°.15.prin°. Adoratio.9. Angelus.90. Animal.52. Caput.4.Creatio.11.Creatura.31.c.

2 Gubernatio est executio prouidentię.1ª.q.22.1.2ᵐ./.3.c./q.23.2.c./.1.d.39.q.2.1.1ᵐ. Cura.o.Dęmon.39.

3 Angelorū ministerio deus gubernat homines.1ª.q.110.1.o./.2.d.14.3.o./.Veri.q.5.8.o./.Opus.3.c°.25. Dirigere.Dominatio.o. Facere.3. Fatū.4. Fortuna.7.Frenum.Honor.29.32.Idea.23.Iustitia.81. Lex.58.65.77.Mundus.19.Neomenia.Operatio.33.Ordo.43. Pędagogus.Politica.3.Princeps.o.Prouidentia.G.Regere.o.Religio.5.Rex.o.Saluari.10.Senator.o.Spūs.28.Varo.Virga.1.Christus.51.
Guischardus.Gallici.

1 GVLA est inordinatus appetitus cibi & potus: ideo semper est peccatum. 22ᵉ.q.148.1.2.4.o./.Ma.q.14.1.o./.2.3.c.

2 Vitium gulę, est circa delectationes tactus: non autem gustus proprie.Ma.q.8.1.c.co.3.9ᵐ./.q.14.3.4ᵐ./.4.1ᵐ./.q.15.1.c./.Anima.2.lec.21.co.1.fi./.3.prin°.
Adam.63.Adulterium.8.Appetitus.14. Capitale.8.Cęcitas.2.Cete.5.Cibus.9.

3 Gula est vitium capitale: cuius filię sunt quinq;.s.inepta lętitia, scurrilitas, immundicia, stultiloquium, & hebetudo mentis.22ᵉ.q.148.5.6.o./. Ma.q.8.1.c.co.3.9ᵐ./.q.13.3.c./.q.14.4.o. Ebrietas.6.Gulosus.Ludus.11.

4 Gula est peccatum mortale: tantum si in hoc ponatur vltimus finis, scilicet q animus sit paratus agere contra legem dei. 22ᵉ.148.2.o./q. 154.2.6ᵐ./. Ma.q.14.2.o./.Ro.13.lec.3.co.4./Gal.5.lec.4.co.2.fi.

Luxuria.

Luxuria.7.8.

5 Excessus cibi scienter contingens ex concupiscentia: pertinet ad vitium gulę: non autem si contingat ex ignorantia.22ᵉ.q.148.1.2ᵐ./.Ma.q.14.1.c.2ᵐ. Multiloquium.Peccatum.40.Pollutio.o.

6 Comedens scienter nociua, vel nimis, in graue nocumētū corpis ex gula, peccat mortaliter.22ᵉ.q.141.6.2ᵐ./.q.154.2.6ᵐ./.Ma.q.14.2.14ᵐ. Scurrilitas.3.

7 Peccatum gulę, est contra tertium pręceptum decalogi.22ᵉ.q.148.2.1ᵐ./.Ma.q.14.2.14ᵐ.

8 Species gulę sunt quinque, contentę in hoc versu. Prę, propere, laute, nimis ardenter, studiose.12ᵉ.q.72.9.c.3ᵐ./.22ᵉ.q.148.4.o./.4.d.15.q.3.ar.4.q.3.a.2./.Ma.q.2.6.c.co.2./.q.14.3.o.

9 Gula est leuius peccatum aliis, ratione materię & peccantis, propter necessitatem, & difficultatem: sed grauatur ex effectibus.22ᵉ.q.148.3.o.

10 Gula aufert omnes virtutes, non ratione sui, sed ratione vitiorum quę oriūtur ex ea.22ᵉ.q.148.2.4ᵐ./.Ma.q.14.2.2ᵐ./.3ᵐ.

11 Hebetudo circa speculabilia, maxime procedit ex gula: sed hebetudo circa eligibilia, est in omni pctō.22ᵉ.q.148.6.1ᵐ. Gulosus.Gula.o.Mergulus.

1 GVSTVS de sensibilibus, sequī visū: sed in spūalibus est ecōuerso.ps.32.co.18. Affectio.7.Amor.241.

2 De gustu sano & corrupto, in iudicando corporaliter, & spiritualiter.12ᵉ.q.1.7.c./.q.2.1.1ᵐ./.Ma.q.1.5.10ᵐ./.Ro.12.co.4./.Anima.2.lec.21.co.1.fi./.co.3.prinᵒ. Anima.130.131.132.Animal.63.Bonitas.224.225.226.Contrarium.6.Conuiuium.

3 Gustus in actu proprio, erit in beatis post resurrectionem, vt iudicat de saporibus per immutationem spūalem ab obiecto exteriori: nisi forte dicatur, qꝫ erit ibi gustus in actu per immutationem linguę ab aliqua humiditate adiuncta: non autem erit in actu, vt est sensus alimenti.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.c.fi./.q.4.c.fi.2ᵐ. Dulcedo.o.Epulę.Eucharistia.33.Gula.2.Gulosus. Pœna.42.Perfectio.70.Sensibile.6.2.Sensus.18.Tactus.2.3.Temperantia.23.24.

GVTTA./.Vltima in multis guttis cauātibus lapidē, agit in virtute omnium pręcedentium.22ᵉ.q.24.6.3ᵐ./.1.d.17.q.2.3.c./.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.4ᵐ./.4.d.23.q.1.ar.2.q.1.3ᵐ./.Virt.q.1.9.11ᵐ. Admistio. Agēs.66.Euchᵃ.183.184.Satisfactio.37.Virt.ᵒ261.

1 HABERE licet nō sit actio, significatur tñ per modum actiōis.12ᵉ.q.49.1.c./.Met.5.lec.18.co.1.

2 Habere dicimur id quo libere vti, vel frui possumus cū volumus: iō psonę vel ēētia dei, hēri a sola creatura rōnali ✳: cū vc3 fit p donū dei, pticeps diuini vbi, & pcreātis amoris: vt possit libere deū ve cognoscē, & recte ama e. qō & si donō hēat a solo deo: sic tñ hī vt sit illius, cui donatur: & ideo possit eo vti cū velit.1ᵃ.q.38.1.c./.q.43.3.c./.Ma.q.13.1.c. Accidens.93.Accipere.4.

3 In diuinis, habens & quod habetur realiter, sunt idem realiter: non autem si habet intentionaliter, vt nomē, diffinitio, & ratio.1.d.33.1.3ᵐ./.Poᵃ.q.2.1.2ᵐ./.q.7.4.c. Agere.3.Amor.49.180.284.

4 Habere dicitur dupliciter.s.cōmuniter, respectu cuiusli bet rei, & specialiter, respectu possessionum. Ma.q.13.1.c.3ᵐ./.8ᵐ. Angelus.354.468. Anima.251. Apparere.1.Appetitus.15.27.40.Appropinqtio.1.

5 Habere secundum qꝫ dicitur respectu cuiuscunq; quod habetur: cōmune est ad diuersa genera.12ᵉ.q.49.1.c. Arrogantia.1.

6 Haberi proprie, non dicitur quod participatur secundum quencunq; modum: sed tantum secundū actum perfectum.1.d.15.q.4.1.3ᵐ. Assentire.4.Auaritia.1.8.12.Audacia.19.20. Aureola.9.13.&. Beatus.16.18.36.Bonitas.38.225.226. Charitas.10.28. Cayphas.Comprehendere.2.8.Creatio.20.43.Damnum.1.4.5.Datio.2.Delectatio.58.Dęmon.20.Desperatio.14.Deus.208.Diffinitio.3.Dignitas.3.Distutatio.8.Distinctio.15.Diuitię.2.Duo.1.3.Eleemosyna.32.39.Episcopᵘ.30.Esse.40.57.73. Essentia.11. Aeternitas.24.Eucharistia.259.Facultas. Fides.27. Filiatio.34. Finis.38.96. Forma.109. Fruitio.8.9. Gratia.132.145.170. Habitus.4.6.7.56.67.79.82. Hęresis.61.117.142.Imperfectio.4. Inuidia.13.Ira.28.Iustus.7.Lectoratus.1.Lex.14.Medium.8.Meritum.7.15.60.64.65.75.104. Peccatū.29.293.261. 368.Pœna.74.89. Pietas.8. Pignus.1. Possibilitas.1. Pręceptum.22. Prędestinatio.17. Prędicare.8. Princeps.28.Priuatio.12.Prius.5. Recipere.7.Relatio.5.6.99.Religio.32.45.72. Resurrectio.11.22. Reuelatio.10.&.Sacramentum.80.Sanguis.9.Sapiētia.36.44.Scientia.58.106.161.Sors.3.Spes.15.41. 72.Sterilitas.2.Timor.62.Vbi.2. Virtus.8.135.241. Votum.35.36.Vsura.206.Vxor.1.8.9.19. Christus. 38.71.Hymnus.

1 HABILITAS est medium, inter potentiam vel subiectum: & actum seu formam.1ᵃ.q.48.4.2ᵐ./.2.d.34.5.5ᵐ.

2 Habilitas dupliciter minui potest.s.subtrahendo aliquid eius, & apponendo contrarium: & vtraq; diminutio fit in omni potentia: sed magis prima in potentia actiua: & secunda in passiua: & prima tollit eam: non autem secunda, nisi corrumpatur. Ma.q.2.12.c.1ᵐ. Agilitas.3.Appetitus.52.Aptitudo.Bonitas.148.Capacitas.o.Charitas.85. Phantasma.7.8.Habitus.2.4.29.57. Illuminatio.7.&. Instinctus. Intellectus.129. Iustitia.13.15. Magnanimitas.19. Naturale.18.Operatio.54.55.56. Peccatum.147.&. 361.&.380.Possibilitas.1.Priuatio.5.7.9.&.15.Prophetia.40.Virtus.82.147.

1 HABITARE cum deo, sancti dicuntur quadrupliciter.s.puritate, amore, contemplatiōe, & gloria. Isa. 33.co.3. Assumere.40. Auaritia.9.Cœlum.122. Ciuis.1.Debitū.17.Dęmon.20.Domus.1.Elephas. 4.Gratia.152.Ibices.Hierusalem.1.

2 Vtilitas habitationis cum deo, ostenditur quantum ad quatuor.s.quantum ad altitudinem securam, quod tamen est contra consuetudinem altitudinis: quantum ad satietatem plenam: quantum ad claram visionem: & quantum ad affectionem sanctam.s.per contemptum terrenorum.Isa.33.co.2. In.15.Inhabitare.Paradisus.3.6.Pax.21.Reuerentia.8.Templum. 10.Terra.4.Christus.75.

3 Indigni ad habitandum cum deo, dicūtur dupliciter.s. eminentes seculi sapientia.i.in philosophia: & eminētes in seculari eloquentia, sed non in dei sapiētia. Isa. 33.co.2.pnᵒ. Habituale. Assumere.52. Auaritia.16.Cognitio.22.Contritio.26.Conuersio.1.Dęmon.44. Dos.4. Eucharistia.269. Filiatio.34. Fomes.2. Gratia.7.25.64.137.169.172.176.178.180. 187.Habitus.o.Hęresis.112. Imago.29. Intelligibile.2. Iudicium.57. Memoria.6.7. Miraculum.20. Nitor.2. Notitia.1.5. Peccatum.291.340.383.416. 431.Pœna.19.41.Pietas.8.Sapiētia.44. Virtus.28. Visio.8.Christus.G.

Habitudo. A.vel.Ab.2. Actio.49.50. Amor.216. Analogia.4.21. Anima.159.269. Appetitus.40.

Bonitas.154. Causa.30.31. Comedere.4. Comprehendere.2. Consanguinitas.3.6. Constructio. Creatio.14.20. Creatura.3.c.18.c. De.o. Denominatio.2.De°.433. Aeternitas.6. Eucharistia.117.127.128. Ex.o. Facere.1.c. Forma.45. Gratia.2. Habitus.9.10.18. In.1.2. Materia.41. Nomen.59. Per.o. Persona.43.45. Processio.9.52. Proportio.1. Relatio.o. Respectus. Suppositum.2.3. Virtus.152.

1 **HABITVS** QVID./.Habitus proprie est forma permanens, vel est qualitas, informans aliquam potentiam: vel principium efficiens actum.12^e.q.49.1.o./.22^e.q.171.2.c.f./1.d.3.q.5.5^m./.2.d.24.q.1.1.c./.Veri.q.20.2.c. Actu vel habitu. Actus.H. Adoratio.17. Amor.131.176.195.243. Appetitus.96.

2 Habitus est qualitas, de difficili mobilis: qua homo potest uti cum voluerit, reddens operationem delectabilem.12^e.q.49.2. 3^m./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.d.23.q.1.1.c. Auaritia.16. Auersio.2. Augmentum.9.15. Blasphemia.16. Charitas.2.10.24.100.

3 Mobile de facili vel difficili, non sunt differentiae essentiales habitus & dispositionis, sed ponuntur pro eis.12^e.q.49.2.3^m./. Ma.q.7.2.4^m. Conscientia.1.6.c. Differentia.25. Dispositio.H. Dos.4. Elementum.17. Facilitas.1. Fides.3. Forma.57.130.

4 Habitus est, secundum quem ad aliquid nos habemus bene vel male.1^a.q.83.2.c./.12^e.q.49.1.c./.2.c.1^m./.3.d.23.q.1.1.c./4.d.4.q.1.1.c. Fructus.10. Gratia.2.46. Habilitas.o. Habere.o. Haeresis.112. Ignorantia.3.

5 Potentia est, qua possumus, aliquid simpliciter: sed habitus est, quo illud possumus bene vel male.4.d.4.q.1.1.c.co.2.prin°./.§.4.c°.76.3^m. Intellectus.11.12.17.52.107.167.245.252. Iudicium.1.19. Iustitia.7.8.13.15. Iustificatio.4.

6 Idem habitus non se habet quandoque ad bonum, & quandoque ad malum: sed bene eadem potentia.12^e.q.49.4.3^m./.q.54.3.o.

7 Immo aliquis habitus se habet ad vtrunque, sicut opinio ad verum & ad falsum.12^e.q.55.4.c./. Virt.q.1.2.c. R ño. Dubio.692°.

8 Habitus non est dispositio obiecti ad potentiam: sed econuerso.12^e.q.51.4.1^m. Iustus.9. Latria.2.

9 De ratione habitus, non est respectus ad potentiam, sed ad naturam.12^e.q.49.2.c.1^m./.3.2^m. Lex.5.33.

10 De ratione habitus est, quod importet habitudinem ad naturam primo & per se: secundum quod conuenit, vel disconuenit.12^e.q.49.1.c.1^m./.3.o.

11 Habitus distinguuntur specie secundum tria, scilicet secundum principia actiua eorum, secundum naturam, & secundum obiecta specie differentia.12^e.q.54.2.o./.3.c./.q.60.1.c./.q.63.4.c. Iberum.2.

12 Oppositum videtur dicere a simili. Phy^s.7. lec.8.co.2.principio.
Dubio.693°. R so. sicut Dubio.908°.

13 Habitus distinguuntur specie, in ordine ad naturam dupliciter: vel secundum conuenientiam, & disconuenientiam, vt habitus bonus & malus: vel secundum conuenientiam ad naturam humanam, & superiorem, vt virtus diuina, vel heroica, & humana.12^e.q.54.3.o. Malitia.2.5. Malum.33. Meritum.13.21.22.26.27.50.64. Modestia.4. Notitia.1. Obiectum.2.3.5.6.14.16.

14 Omnis habitus, habet speciem & quantitatem ex obiecto. Ma.q.7.2.c.

15 Consuetum est apud autores: vt habitus per actus diffiniant, ponentes actus pro habitibus.12^e.q.70.1.3^m./.22^e.q.58.1.c.1^m./4.d.14.q.1.ar.1.q.6.1^m./.d.33.q.3.1.c.fi./§.4.c°.12./.Veri.q.14.1.4^m./.q.24.4.11^m./.12^m. Operatio.7. Oppositio.7. Passio.9. Patientia.1. Peccator.2. Peccatum.85.137.143.145.146.148.161.140.283.c.291.383.405.414.c. Perfectio.65.75. Pietas.2.8.16. Praeceptum.19.33.67.72.91. Prophetia.1.2.

16 Habitus est principium actus & finis eius, inquantum vtitur actu imperato ad finem proprium.3.d.36.L.fi.

17 Diuersi fines proximi diuersificant species habitus: licet vnus finis ordinetur ad alium finem.22^e.q.47.11.3^m. Scientia.6.46.50.57.107.143. Synderesis.1.6. Superbia.17. Virtus.2.16.91. Voluntas.50. Vti.16. Christus.57.61.c.

18 PRAEDICAMENTVM./.Habitus secundum quod est praedicamentum: importat habitudinem indumenti ad indutum.12^e.q.49.1.c./. Met.11.lec.12.fin°./. Phy^s.3.lec.4.co.5./.Li°.5.lec.3.co.1.fi. Abscondere.3. Accidens.93. Vbi.2. Christus.34.

19 Habitus secundum quod est post praedicamentum, est secundum quod homo, vel quaecunque alia res, dicitur aliquid habere: sed habitus praedicamentum, dicitur tanquam actio quaedam habentis & habiti: sicut est in illis quae circa nos habemus.12^e.q.49.1.c.2^m.

20 RELIGIONIS./.Habitus religionis est obseruantia regularis, pertinens ad tria principalia vota, vt signum obligationis.22^e.q.186.7.2^m./.q.188.1.2^m. Abscondere.3. Episcopus.23. Modestia.4. Professio.6. Religio.40.72. Votum.62.

21 Portans habitum religionis ex voto vltra annum, obligatur ad religionem.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.5^m.

22 Oppositum videtur dicere a simili.quol.10.11.1^m.
R ño. Du°.694°.

23 DIVISIO./.Habitus sumitur quadrupliciter.s.pro post praedicamento, pro praedicamento, pro prima specie qualitatis, & pro habitu religionis.12^e.q.49.1.o./.22^e.q.186.7.2^m./.q.188.1.2^m.

24 QVALITAS./. Habitus qualitas dicitur dupliciter.s.dispositio potentiae ad actum, & dispositio ad naturam.12^e.q.49.3.4.c./.q.50.1.c.1^m./.2.c.3^m./.3.2^m./.q.51.1.c./.q.54.1.2.c./.q.81.1.c. Actus.H. Appetitus.96. Ars.2.15.17.

25 Aliquid dicitur habitus dupliciter.s.essentialiter.i.id quo quis agit, & contentum habitu: secundo modo qui est in habitu & nó in actu, similis est dormienti: nó aút primo modo.12^e.q.94.1.c./.Veri.q.20.2.2^m. Benignitas. Blasphemia.16. Cognitio.22.

26 Habitus quadruplex.s.mutans tantum, qui mutatur tantum, vtrunque, & neutrum. Phil.2.co.5.

27 Habitus duplex.s.naturalis, & infusus a deo.12^e.q.51.4.o. Delectatio.27. Demon.32.44.

28 Habitus homini infunduntur a deo, duplici ratióe.s.ad finem supernaturalem, sicut omnes virtutes gratuitae: vel ad ostendendam virtutē dei, vt sanitas & scientia miraculose.12^e.q.51.4.o. Deus.252.262.383. Dispositio.H. Felicitas.3. Filiatio.34.

29 Habitus dupliciter habilitat ad aliquid.s.inclinãdo per formam, & remouendo impedimentum. Ma.q.4.2.4^m.

30 Habitus & consuetudo, inclinant per modum naturae. Veri.q.24.10.c.co.1.fi.1^m./.12.32^m./.33^m.

31 Habitus fit de facili mobilis dupliciter.s.per se, quia.s.non habet ita perfectum esse in subiecto: & per accidens.i.per dispositionem contrarii. Ma.q.7.2.4^m. Finis.2.81.c.112.122.128. Forma.57.130. Frui.9.

32 Habitus sunt necessarii ad tria.s.ad firmitatem, promptitudinem, & delectationem in opere.12^e.q.49.4.o.

q.50.2.3^{m}.fi./. Veri.q.20.2.c./. Virt.q.1.1.c. 11^{m}./. 13^{m}./.7.2.2.c. Fruitio.4. Gratia.2.25.46.55.64. 137.169.172.176.178.180.187. Heresis.112.

33 Habitus speculatiui sunt tres.s.sapientia, scientia, & intellectus.1. Prolo.3.c. Instrumentum.2.3. Ira.1. Iustitia.7.8.13.15. Iustificatio.4.47. Medium. 5.9.10.

34 Quantitas habitus, attenditur dupliciter.s.respectu obiecti, & subiecti.12^{e}.q.54.4.c./. Ma.q.7.2.c. Actu. Adam.38.

SVBIECTVM. 1.2.4. vsque.13.18.24.25.28.31. 34.68.81.

35 Habitus proprie, non est in deo.12^{e}.q.49.4.c./.3.d. 23.q.1.1.c./.2.1.c^{o}.56.92./. Virt.q.1.1.c. Angelus.512.622.ĉ.

36 Potentia pure actiua, non est subiectum alicuius habitus.12^{e}.q.54.1.c. Anima.H. Augmentum.9. 15.16. Cœlum.14.

37 Habitus cuius subiectum est potentia, non importat ordinē ad naturā, sed ad operationē: ideo posterior est q̄ potentia: sed prior est ea, sicut completum incompleto, & actus q̄ potentia.12^{e}.q.50.2.3^{m}. Certitudo. 4.24. Contemplatio.7. Deus.131.132.322.

38 Habitus infusi sunt in natura animę, vt in potentia pure materiali: acquisiti vero, vt in potentia materiali & actiua.1.d 17.q.1.3.c.

39 Habitus infusus, est similis habitui innato: quia habitus naturalis datur in creatione, infusus vero in reparatione, & vterq; indiget determinatione.3.d.23.q.3. 2.1^{m}. Dispositio.H. Donum.30. Dos.4.9.

40 Habitus nō est in superiori parte animę: nisi naturalis, vel infusus.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.2^{m}. Elementum.7.17.

41 Habitus in viribus inferioribus, oportet formari p habitus in viribus superioribus. Veri.q.14.5.c.

42 Vnus habitus non potest esse duarum potentiarum. 4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./. Veri.q.14.4.7^{m}.

43 Oppositū videtur dicere a simili.12^{e}.q.56.2.c./.q.60. 4.c./. Veri.q.27.5.18^{m}. R ñ^{o}. Du^{o}.695°.

44 Vnus habitus non potest esse duarum potentiarum ęqualiter: sed bene vnius potentię in ordine ad aliam. 4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./. Veri.q.14.4.7^{m}.

45 Habitus omnes qui sunt in eadem potentia, sunt eiusdem generis: licet differant specie propter differentiam obiectorum formalium.12^{e}.q.54.1.1^{m}.

46 Oppositum videtur dicere.1^{a}.q.1.1.2^{m}. Du^{o}.696°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.1110°. Aestimatio.2. Forma.57.130. Imago.17.

47 Potentia dupliciter indiget habitu.s.quando operatio excedit vim totius naturę, vt mereri: vel vim potētię, vt intellectus. Veri.q.24.4.8^{m}. Incōtinētia.7. Instrumentum.2.3. Intellectus.12.17.52.62.107.162. 245.252. Ira.1. Laus.18. Lex.5. Liberum.2.30.

48 Ex actibus habitus infusi non generatur aliquis habitus acquisitus: sed prçexistens augetur seu cōfirmatur. 12^{e}.q.51.4.3^{m}./. Virt.q.1.10.19^{m}.

49 Immo ex actibus infusę charitatis, generatur habitus dilectionis acquisitus. Veri.q.17.1.13^{m}. R ñ^{o}. Du^{o}.697°.

50 Habitus non est in memoria intellectiua: quia nō habet operationem: ideo idem habitus.s.notitia, reducit memoriam & intelligentiam in vnam operationem. 1.d.3.q.5.5^{m}. Malum.33. Medium.5.9.10. Memoria.6.9.ĉ. Pœnitentia.15.35.ĉ.45.50.

51 Immo natura & ratio potentię est, q̄ sit principium sui actus.12^{e}.q.49.3.o./.4.c. Du^{o}.598°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.866°.

52 Habitus intellectuales, sunt principaliter in intellectu possibili, secundario autem in sensibus interioribus. 12^{e}.q.50.4.o./.q.51.3.c./.q.53.1.c./.q.56.5.o./.q.67. 2.c. Po^{a}.11.19.35.41. Scientia.85.86. Raptus. 16. Timor.13. Via.9.

53 Nullus habitus operatiuus, constituitur ex multis: quia est qualitas simplex relata ad multa secundum vnum. 12^{e}.q.53.2.1^{m}./.q.54.4.o.

54 Oppositum videtur dicere.12^{e}.q.49.4.c./.q.52.2.o. Du^{o}.699°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.1099°. Virtus.13.56.57.193.196.192.

55 Nullus habitus corrumpit omnes potētias animę. Veri.q.24.10.c.co.2.fi./.11.c. Vnctio.15. Oppositum videtur dicere.12^{e}.q.53.1.3.c. R ñ^{o}. Du^{o}.700°.

56 Habitus quilibet habēs subiectum corruptibile, & causam habentem contrarium, corrumpitur per se a suo cōtrario: & per accidens ad corruptionem subiecti, vt habitus corporales.12^{e}.q.53.1.3.c.

57 Habitus animę facit habilem, remouendo inhabilitatem ex imperfectione potentię: nō autem habitus corporis.4.d.4.q.2.ar.2.q.1.4^{m}.

58 Si loquamur de aliqua superiori natura, cuius homo potest esse particeps: sic nihil prohibet, in anima secundum suam essentiam, esse aliquem habitum.s. gratiam.12^{e}.q.50.1.c.

59 Habitus potest habere ordinem ad actum.i.ad operationem, & secundum rationem habitus, & secundum rationem subiecti: sed omnis habitus qui est alicuius potentię vt subiecti, primo & principaliter ordinatur ad actum: quia natura & ratio potentię est q̄ sit principium sui actus: alii vero consequenter ordinantur. 12^{e}.q.49.3.o./.4.c.

60 In eodem corpore sunt multi habitus, secundum diuersos modos partium: quia secundum humores, est sanitas: secundum partes similes, est fortitudo vel macies: secundum membra vero est pulchritudo, 12^{e}. q.54.1.c.

61 In membris corporis & in potentiis naturalibus, sicut non sunt aliqui habitus operatiui, ita etiam nec in potentiis sensitiuis.12^{e}.q.50.3.3^{m}.

62 Immo possunt in eis esse aliqui habitus, quibus bene aut male ad aliquid disponuntur.12^{e}.q.50.3.c.fi. R ñ^{o}. Du^{o}.701°.

63 In ipsis etiam interioribus viribus animę sensitiuis apprehensiuis, possunt poni aliqui habitus: secundū quos homo fit bene memoratiuus, vel cogitatiuus, vel imaginatiuus.12^{e}.q.50.3.3^{m}.

64 Habitus ex eadem causa augentur, ex qua generantur: quia generatio habitus est quoddam fundamentū augmenti eius.12^{e}.q.53.2.c.

65 Diminutio conuenit habitui, non secundum se, sed secundum diuersum modum participandi, ex indeterminatione potentię ipsius participantis, 12^{e}.q. 53.2.1^{m}.

66 Habitus aliquando sic ligatur, q̄ non potest exire in actum: sicut vsus & iudicium rationis per iram, & scientia per ebrietatem, 12^{e}.q.48.3.o./.4.c./.q.94.1. 4^{m}./. 3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.fi./.d.31.q.1.1.c./. Ma.q. 12.1.o.

67 Habēs habitum virtutis vel vitii, pōt nō vti eo, & exire in vsum contrarium. 1^{a}.q.62.3.2^{m}./.12^{e}.q.52.3. c./.q.63.2.2^{m}./.q. 71.4.o./.q.78.2.c. 3^{m}./.q. 109.8.c. fi./.2.d.28.2.4^{m}./.d.29.2. 4^{m}./.d.41.q.2.1. 3^{m}./.3.d. 30.5.5^{m}./.d.31.q.1.1.c./.4.d.14.q.1.ā.4.q.1.2^{m}./.d. 29.ar.1.q.1.1^{m}./.d.33.q.3.1.3^{m}./.2̄.4.c^{o}.69.1^{m}./. Veri.q.24.12.13^{m}./.19^{m}./. Ma.q.7.3.17^{m}./. Virt.q.1.1. 12^{m}./.11.14^{m}./.q.2.12.c.fi.

68 COGNITIO. Nobiles habitus affectiui infusi,

possunt latere suos possessores: non autem cognosciti ui. 12e. q. 112. 5. 2m. /. 1. d. 17. q. 1. 4. 2m. /. d. 39. q. 3. 1. c. fi. 1m. /. 2. d. 21. q. 2. 3. 5m. /. Veri. q. 10. 10. 5m. /. 10m. Actio. 16. 17. Actu. Actus. H. Adoratio. 17.

69 Habitus principiorum est naturalis: & datur in creatione quo ad lumen: sed acquiritur per sensum quo ad determinationem specierum. 12e. q. 10. 1. c. /. q. 51. 1. 2m. /. q. 62. 3. c. 1m. /. q. 63. 1. c. /. 2. d. 24. q. 2. 3. c. /. 3. d. 23. q. 3. 2. 1m. /. Virt. q. 1. 5. 3m. Amicitia. 25. Anima. H. Appetitus. 96. Appropriatio. 15. 17. 18. Assentire. 2. Beatitudo. 28. Bonitas. 191.

70 Habitus primorum principiorum, sunt nobis näles. 12e. q. 91. 3. c. 2m. /. 3. o. /. 22e. q. 5. 4. 3m. /. q. 8. 1. 1m. /. q. 47. 6. c. /. 15. c. /. q. 49. 2. 1m. /. 3a. q. 9. 1. c. fi. /. 3. 2. c°. 74. fi. /. 81. 20m. /. 21m. /. 22m. /. Li°. 4. c°. 11. co. 6. /. Veri. q. 16. 1. c. /. Po°. q. 2. 3. c. fi. /. Ma. q. 3. 3. c. co. 1. fi. /. q. 16. 6. c. 23m. /. Virt. q. 1. 5. 3m. /. 8. c. co. 2. /. quol. 8. 4. c. /. ql. 10. 7. o. Certitudo. 4. 24.

71 Non est alius habitus principiorum, & conclusionum quę ex eis eliciuntur: & pręcipue circa singularia. 12e. q. 57. 2. 2m. /. 2. d. 24. q. 2. 4. 6m.

72 Immo intellectus est habitus principiorum, & scientia est habitus conclusionum. Post°. lec. 5. co. 2. pn°. /. Lec. 5. co. 2. /. Lec. 44. co. 2. fi. Rö°. Du°. 702°. Cognitio. 41. 74. 78. Conscientia. 1. 6. 7. 8. Cōtrariū. 18. Aestimatio. 2. Eucha°. 191. B.

73 Habitus naturales. s. primorum principiorum speculatiuorum vel practicorum, non possunt amitti, nec corrumpi. 12e. q. 53. 1. c. /. 2. d. 24. q. 2. 3. 5m. /. d. 39. q. 3. 1. c. fi. 1m. Experientia. 3. 7. Felicitas. 3. Fides. 1. c. 16. 17. 75. 78. 120. Fomes. 2. Fortitudo. 19. 43. Idolatria. 11. Ignorātia. 3. Imago. 27. c. Intellectus. 17. 52. 54. 62. 138. Iudicium. 19. Memoria. 6. 9. Misericordia. 3. Opinio. 7. Peccatum. 240. 416. Perfectio. 75. Perseuerantia. 5. 6. Pręceptum. 19. Principium. 24.

74 Habitus per discursum causati in intellectu, possunt corrumpi per accidens. s. ratione sensuum: & per se. s. a contrario discursu, vel contraria propositione. 1a. q. 89. 5. c. /. 12e. q. 53. 1. o. Scientia. 85. 86. Solertia. 2. 5. Christus. 57. c. 131. 134.

75 Habitus diminuitur per easdem causas, per quas corrumpitur: quia diminutio est via ad corruptionē. 12e. q. 53. 2. o.

76 Habitus scientię, & virtutis diminuuntur & corrumpuntur per solam cessationem actus, non quidem per se, sed per accidens. 12e. q. 53. 3. o.

77 Multi actus ab eodem habitu, respectu eiusdem obiecti, non causantur nisi ex interruptione temporis. 4. d. 49. q. 1. ar. 2. q. 2. 4m.

78 Quilibet habitus cognoscitiuus, speciem habet ex ratione, per quam assentit in aliquid. Ro. 4. co. 2. fi.

79 Habitus non cognoscitur, nisi per actus: & hoc dupliciter. s. inquantum habetur, & per essentiam. 1a. q. 87. 2. o. /. 12e. q. 49. 2. o. /. 22e. q. 4. 1. c. /. 3. d. 23. q. 1. 2. o. /. q. 2. 1. c. 8m. /. Veri. q. 10. 19. o. /. quol. 8. 4. c.

80 Habitus est causa cognoscendi, quasi ęquiuoca, nō autem quasi vniuoca: nec vt cognitus, sed vt quo aliquid cognoscitur: ideo non oportet, q͡ sit notior aliis. 1a. q. 87. 2. 3m. /. q. 88. 3. 2m. /. 3. d. 28. 2. 1m. /. Veri. q. 10. 9. 3m.

COMPARATIO. 25. 28. 37. 38. 39. 41. 47. 48. 49. 52. 58. 59.

81 Habitus qui est principium operationis, est posterior potentia: sed habitus qui est dispositio ad naturam, est prior potentia. 12e. q. 50. 2. 3m.

82 Habitus infusus est perfectior habitu acquisito, secundum genus suum. s. ratione originis & finis: sed quandoq; est econuerso: quo ad modum habendi vel perficiendi. Veri. q. 12. 1. 7m. Amor. 182. Ars. 15. c. Beatitudo. 28. 47. Benignitas. Contritio. 26. 31. Conuersio. 1. Differentia. 25. Dispositio. H. Elicere. 1. Facilitas. 1. Fructus. 10. Frui. 8. Fruitio. 4. Homo. 40. Incontinentia. 7. Innocentia. 14. Instrumentum. 3. Ira. 9. Latria. 2. Laus. 18. Matrimonium. 53. 120. Obiectum. 2. 3. 6. Oppositio. 7. Passio. 77. 78. Pœnitentia. 15. Potētia. 29. 42. 60. Pręceptum. 19. 33. 66. 72. 91. Principium. 24. Priuatio. H. Regula. 4. Scandalum. 8. Scientia. 36. Spes. 39. 41. Virtus. 2. 10. c. 16. 56. 57. 91. 193. 196. 252. Vsus. 1.

HALO est circulus, causatus ex vapore humido, existens in aere, circundans solem vel lunam, & huiusmodi. quol. 3. q. 14. 1. a. 2. Hara. Ara.

Hebenus. Ignis. 10. Heber. Hebręi. o. Iudęi. 2.

1 HEBETVDO sensus, opponitur acuitati eius: & est debilitas mentis, in consideratione spiritualium: & est peccatum, inquantum est voluntaria. 22e. q. 8. 6. 1m. /. q. 15. 2. o. Cęcitas. 2. Gula. 3. 11. Nictycorax. Stultitia. 3. 10.

2 Existens in gratia, non potest pati hebetudinem sensus in iis, quę sunt de necessitate salutis, sed in aliis. 22e. q. 8. 4. 1m. Hebion. Hęresis. 87. 88.

1 HEBRAEI sępe vtuntur nominibus propriis, pro appellatiuis. Isa. 8. co. 3. /. c°. 16. fi. Amen. o.

2 Hebręi ponunt nomina loco pronominum. Isa. 7. lec. 2. pn°. /. Ro. 7. lec. 4. co. 2. Ecclesiasticus. 2. Iudęi. o. Lacus. 1. Nomen. 17. Obstetrix. 2. Paulus. 1. 2. 4. 29. 30. Psalmus. 4. Psalterium. 2. Rex. 8. Templum. 3. c.

Hebron. Sepultura. 10.

Heli. Maria. 6.

1 HELIAS eminet in tribus. s. in pręseruari a morte, in audacia, & miraculis. Veri. q. 12. 14. 4m. Baptismus. 23. Dęmon. 100. Enoch.

2 Helias & Hieremias, creduntur fuisse virgines. 4. d. 49. q. 5. ar. 3. q. 1. 3m. Heliseus. Ieiunium. 15. 16. Miraculum. 39.

3 Sermo Helię, non habebat in se virtutem, sicut sermo Christi: sed operabatur per intercessionem tantū. 4. d. 10. L. 6m. Sabbatum. 10.

4 Helias nō est raptus in cœlum empyreum, sed aereū: & viuit cum Enoch in paradiso terrestri: vsq; ad Antichristum. 1a. q. 102. 2. 3m. /. 3a. q. 49. 5. 2m. /. 3. d. 18. ar. 6. q. 2. 1m. /. He. 11. co. 8. fi. Transfiguratio. 2. 3.

5 Helias & Enoch, creduntur viuere, per cibum ligni vitę. 2. d. 29. 5. 4m.

6 Helias propter iniuriam quę redundabat in deum, fecit ignem descēdere super eos qui venerant ad ipsum capiendum. 22e. q. 108. 1. 4m. /. Ma. q. 12. 3. 16m.

7 * Deus per Heliam veritatem respondit nunciis regis, qui mittebantur ad consulendum deum Acharon. 22e. q. 174. 5. 4m.

HELISEVS maledixit pueros zelo dei, non autem liuore vindictę: sicut etiam Helias occidit centum viros. 22e. q. 108. 1. 4m. /. Ma. q. 12. 3. 16m.

Heluidius. Hęresis. 97. Natiuitas. 20.

Hemisphęriū. Cœlū. 14. 123. Luna. 5. Orizon. 1.

Herba. Animal. 64. Arbor. 2. Decimę. 28. Dęmon. 81. Elephas. 6. Terra. 15. Tribulus.

HERCVLES. /. Dicimus q͡ imago Herculis similatur Herculi: sed non econuerso. Veri. q. 4. 4. 2m. Stadium. 1.

1 HAEREDITAS. /. Hęres est, qui principalia alicuius bona percipit; non autem qui munuscula eius capit. Ro. 8. lec. 3. co. 4. Aaron. 2.

2 Hęreditas fuit quandoq; data filiis ancillarum & libe-

rarij.s.filis Iacob:quia priuatus est filius ancillę Abrahę.s.Ismael,& filius liberę Isaac.s.Esau:propter mysterium.4.d.33.q.1.ar.3.q.3.3m. Adoptio.2.7.9.11.14.c.

3 Hẽditas est stabilimẽtum,& finis:sed viri iusti in ęternis,peccatoris autem in temporalibus.ps.32.co.9.fi./.ps.36.co.13.

4 Hẽditas iustorum est illud : quo deus est diues.s.ipse deus,non per mortem,nisi quo ad fidem . Ro.8.co.4. Assimilatio.5.6.7. Electio.37. Episcopus.27.30.Filiatio.5.6.13.14.39.Furtum.13.Gloria.24.Illegitimus.o.Infidelis.4.Iustus.7. Legitimatio.o.Leuitę.Lex.46.Merces.3. Paupertas.8. Peccatũ.200. Primogenitus.1. Seruitus.9. Testamentum.o. Vsura.60.87.98.197.

HEREMITAE habent solenne votum continentię:non autem votum obedientię.4.d.27.L. Heremus.Ioannes.6.Obedientia.40.

Heremus.Heremita.o.Ioannes.6.Theodosius.1.

1 HAERESIS QVID./.Heresis ratione pertinacię, est species peccati in spiritum sanctum.s.impugnatio veritatis.4.d.13.q.2.2.5m. Idolatria.2.6.7.8.

2 Heresis non computatur inter vitia capitalia,nec inter filias eorum:sed extra numerum peccatorum : & reducitur tamen ad superbiam.22e.q.10.1. 3m./.4.d.13.q.2.2.1m./.Ma.q.8.1.7m. Ignorantia.8. Infidelitas.3.4.

3 Ea quę sunt heresis ad superstitionem pertinent.4.d.13.q.2.1.4m.

4 De ratione heresis sunt duo.s.electio priuatę disciplinę, & pertinacia . 22e.q.11.1. 3m./.4.d. 13.q.2.1.c.6m./. Ma.q.8.1.7m./.1e. Cor.11.lec.4.co.2./.Titum.3.co.6.

5 Heresis principaliter est circa articulos fidei:secundario autem circa ea quę sequuntur ex eis.22e.q.11.2.o./.4.d.13.q.2.1.6m./.1e.Cor.11.lec.4.co.2.

6 SVBIECTVM./.Errans circa fidem,vel bonos mores,est hereticus:non autem in aliis.4.d.13.q.2.1.o./.Ma.q.8.1.7m./.Titum.3.co.6.

7 Hẽsis principaliter consistit in corde:secũdario in ore, sicut & fides.22e.q.11.2.c./.4.d.13.q.2.1.5m.

8 CAVSA.4.26./. Heresis & secta,sunt idem: & sunt opera carnis , non ratione sui actus , vel finis proximi : sed ratione causę , scilicet ratione appetitus indebiti finis , vel phantasticę illusionis . 22e.q.11.1.3m.

9 Sola pertinacia , facit hominem hereticum . Ma.q.8.1.7m.

10 Heresis nascitur ex superbia , vel ex concupiscentia commodi temporalis. 22e.q.11.1. 2m./. 3m./.4.d.13.q.2.1.9m./.2.1m./.Ma.q.8.1.7m./.3.14m.

11 Corruptio rectę ęstimationis circa fidem , vel bonos mores in vniuersali,facit heresim:non autem in particulari,propter passionem . 22e.q.162.4.1m./. Ma.q.8.4.1m.

12 Opinari contrarie,de pertinentibus principaliter ad fidem,inducit heresim:non autem de aliis , nisi consideretur,vel determinetur,ꝙ pertinent ad fidem.1a.q.32.4.o./.22e.q.11.2. 3m./.1.d.33.5.o./.2.d. 2.q.1.3.c./.d.12.2.c./.4.d.13.q.2.1.6m./.d.17.L.9m./. Ro.14.lec.3.co.2.fi.

13 Exponens sacram scripturam,in contrarium ei quod per spiritum sanctum est reuelatum:est hereticus . 1a.q.1.10.c.fi./.22e.q.11.2.2m.

14 Quicunq; resistit autoritati Romanę ecclesię:heresim incurrit.22e.q.11.2.3m./.4.d.21.q.1.ar.1.q.1.c. Verbum.21.

15 Ex verbis inordinate prolatis,incurritur hẽsis,secundum Hieronymum . 1a.q.31.2.c./.22e.q.11.2, 2m./.3a.q.16.8.c./.4.d.13.q.3.1.5m./.Poa.q.9.8.c.

16 Omnis heresis potest dici noua:quia non habet initium a Christo:vel respectu primorum inuentorum.4.d.13.q.2.1.8m.

17 De autoribus plurium heresum.p̃.2.c.40.fi./.Opus.1.c°.34./.Opus.5.o./.Opus.23.o./.Io.2.co.3.

18 EFFECTVS./.Heresis subuertit fundamentũ omnium bonorum:ideo plus cęteris peccatis nocet:ideo est grauissimum omnium peccatorum per se.4.d.13.q.2.2.o. Absoluere.5.Baptismus.138. Correctio.15.16.19.Fides.127.

19 Heresis est necessaria & vtilis ecclesię per accidens tantum.s.ratione probationis,& ratione exercitii.22e.q.11.3. 2m./.4.d.13.q.2.3. 2m./.1e. Cor.11.lec.4.co.3.fi. Idolatria.5.6.Ingratitudo.11.Lupus.Ordo.92.Porta.2.

20 Heretici possunt ordinare,non autem dare executionem.22e.q.39.3.o./.3a.q.64.9.2m./.4.d.25.q.1.2.o. Schisma.5.7.

21 Heretici non possunt absoluere:quia non habent iurisditionem,nec dant gratiã . 22e.q.39.3.o./.4.d.17.L.fi./.d.18.L.1m./.d.25.q.1.2.1m.

22 Hereticorum errores , ad hoc videntur principaliter tendere:vt Christi derogent dignitati.Opus.1.c°.33.pno. Separatio.4.

23 Si aliqui post abiurationem erroris,deprehensi fuerint in abiuratam heresim recidisse : seculari iudicio sunt relinquẽdi,sm decretalem.super eo.de her.in.vi.22e.q.11.3.c./.4.b.1m./.q.31.2.3m./.4.d.18.q.2.ar.1.q.2.o./.quol.10.16.o. Vsura.96.97.

24 Alii autem infideles qui nunquam fidem acceperunt, conuersi ad fidem nondum ostendunt aliquod signum inconstantię circa fidem,sicut heretici relapsi : & ideo non est similis recipiendi ratio de vtrisq;.22e.q.11.4.3m./.4.d.13.q.2.3.c.

25 POENA./.Hẽtici qui alios corrumpunt,incarcerantur,& expelluntur per ecclesiam:si aũt alios non corrumperent:possent etiam tolerari.4.d.13.q.2.3.c. Abiurare.Clauis.17.Communicatio.4.

26 Simplices nescientes articulos fidei,non condemnantur pro hereticis:sed quia pertinaciter defendunt contraria articulorum . 22e.q.2.6.2m./.3m./.3.d.25.q.2.ar.1.q.3.1m./.Veri.q.14.11.10m.

27 Heretici non debent tolerari,nisi primo velint resipiscere.22e.q.11.3.o./.ql.7.vel.9.vel.10.q.7.1.o.

28 Firmi in fide,possunt corpore conuersari cum hereticis,vt eos conuertant : non tamen in diuinis , 22e.q.10.9.c.fi./.4.d.13.q.2.3.c./.quol.10.15.o.

29 Heretici possunt iuste occidi,in iudicio seculari,& rebus suis priuari:etiam si alios non corrumpant , magis ꝗ; rei crimine lęsę maiestatis ,vel ꝗ; cudentes falsam monetam.22e.q.10.8.o./.q.11.3.c./.4.d.13.q.2.3.c. Concilium.1.2.4.

30 Heretici relapsi,recipiuntur semper ad poenitentiam: non autem ad dignitates . 22e.q.11.4.o./.quol.10.16.o.

31 Ecclesia post primam vel secundã correctionẽ,tradit hereticos iudicio seculari : vnde in iudicio dei,semper recipiuntur redeuntes:quia deus scrutator est cordiũ, & vere redeuntes cognoscit : sed hoc ecclesia imitari non potest:pręsumit autem eos non vere reuerti:qui cum recepti fuissent,iterũ sunt relapsi : & ideo eis viã salutis non denegat : sed a periculo mortis eos non tuetur.22e.q.11.3.c./.4.c.1m./.quol.10.16.o.

Eucharistia.153.154. Filius.13.14. Idolatria.5.6. Infidelis.2.6.7.Infidelitas.o. Sacramentum.78.Scri-

ptura.1.Schisma.5.7.

32 Hereticus pertinax,& nitens alios peruertere,est excommunicatus: non autem errans tantum.4.d.13.q.2.3.c./.Gal.co.9.

33 IN COMMVNI.2.146./. Hēsis per se opponit fdei,schisma ꝟo vnitati charitatis:ideo nō sunt idē, sed fm disponit ad pmū:& omnis hēticus est schismaticus:non autem econuerso,22ᵉ.q.39.1.3ᵐ./.4.d.13.q.2.1.2ᵐ./.d.39.q.2.1.2ᵐ. Dubitatio.4.

34 Sicut boni homines dicuntur angeli:sic heretici dicuntur demones,propter excellentem malitiam.1ᵉ.Thi.4.co.2.3. Ecclesia.11.12.

35 Nullus sequens heresim , excusatur a peccato : quia in dubiis non debet esse facilis assensus . quol.3.q.4.2.c. Eucharistia.55.56.69.87.Fides.24.52. Ignorantia.8. Infidelis.2.6.7. Lupus. Matrimonium.126.Porta.2.Schisma.5.7. Symbolum.2.6.7.c̃.Simonia.6.

36 SABELLII./.Heresis Sabellii , ꝙ deus pater est filius natus de virgine:& ꝙ est spiritus sanctus,secundum ꝙ creaturam rationalem sanctificat,reprobatur.1ᵃ.q.27.1.c./.q. 28.1.3.b./.q. 31.2.c./.1.d.2.5.c./.d.24.q.2.1.c./.d. 26.I.fi./.3.d. 10.I.fi./.ꝯ.4.cᵒ.5./.6.pnᵒ./.7.fi./.9.10.5ᵐ./.6ᵐ./.Poᵃ.q.1.1.1ᵐ./.q.8.1.c./.q.9.5.14ᵐ./.8.9.c./. Mat.11.co.13.15./. Io.1.lec.4.co.2./.cᵒ.5.lec.4.fi./.Lec.6.co.1./.cᵒ.7.lec.2.co.3./.cᵒ.8.lec.2.co.3./. Lec.5.fi./.cᵒ.10.lec.5.fi./.cᵒ.12. lec.6.co.2.fi./.co.4./.cᵒ.14.lec.3.co.1.fi./.co.3./.cᵒ.17.pnᵒ./.Lec.5.fi./.Ro.lec.2.co.2.3.

37 Ecclesia contra Sabellium confitetur communicabilitatem,numerum,ordinem,consortium,& distinctionem:& negat singularitatem,vnicum , confusum,& solitudinem . 1ᵃ.q.31.2.c./.1.d.2. I.fi./.d.24.q.2.1.c./.Potentia.q.9.8.0.

38 ARRII./. Hēsis Arrii , ꝙ filius dei est minor patre secundum diuinitatē:& ꝙ est creatura.1ᵃ.q.27.1.c./.q.31.2.c./.q.32.1.1ᵐ./.q.34.1. 1ᵐ./.q.41.1.c./.q.42.1.c.2ᵐ./.q.65.1.c./. 3ᵃ.q.16.2. 1ᵐ./.q.12.2. 3ᵐ./.q.16.8. 9.c./.q.20.1. 1ᵐ./.1.d.24.q.2.1.c./.ꝯ.1. cᵒ.42.fi./.52.fi./.Liᵒ.4.cᵒ.6.7.8.10. 5ᵐ./. 6ᵐ./.cᵒ.16.fi./.32.prinᵒ./. Potenᵃ.q.2.3.c./.q.3. 13.c./. 16.c.co.3./.q.8.1.c./.q.9.8.9.c./.q. 10.2.c.prinᵒ./. Opus.3.cᵒ.111./.Mat.11.co.13.fi./.15./.cᵒ.22.fi./.Io.lec.4. pnᵒ./.Lec.11.co.1.fi./.Lec.15.co.2./.cᵒ.5.lec.3. prinᵒ./.cᵒ.5.lc.2.fi./.Lec.3.prinᵒ./.Lec.4.fi./.Lec.6.prinᵒ./.cᵒ.6. lec.5.co.2.prinᵒ./.Lec.7.fi./.cᵒ.8.lc.7.co.2.fi./. cᵒ.9.lc.4.pnᵒ./.cᵒ.10.lec.5.fi./. Lec.6.pnᵒ./.cᵒ.12. lec.6.co.2.prinᵒ./.cᵒ.13.lec.3.fi./.cᵒ.14.lc.3.co.1.fi./.co.3.pnᵒ./.Lec.9.co.1.fi./.cᵒ.15.lc.2.pnᵒ./.cᵒ. 17.lc.3. co.1.2./.Lec.5.co.1.2./.cᵒ.20.lc.3.fi./. Ro.lc.2.co.2.3./.cᵒ.9.lec.1.fi./.Gal.4.co.9./.Col.co.8./.Titū.2.lec.3.co.2.fi. Arrius. Assumere.38.Generatio.58.59.

39 Ecclesia contra Arrium confitetur vnitatem,simplicitatem,similitudinem,& equalitatem:& negat diuersitatem,differentiam,separationem,diuisionē, alienitatem,discrepationē,& disparitatē.1ᵃ.q.31.2.c./.1.d.2.I.fi./.d.24.q.2.1.0./.Poᵃ.q.9.8.0. Oratio.96. Oppositum videtur dicere a simili,quo ad similitudinem & equalitatem. Veri.q.4.4.2ᵐ.

ꝑ Duᵒ.702ᵒ. Rꝭᵒ.sicut Dubio.80ᵒ.

40 Heresis Arrii,ꝙ solus pater est inuisibilis omni creature,& ꝙ filius visus est a prophetis.1.d.26.I.fi./.3.d.10.I.fi./. Mat.11.co.15./. Io.12.lec.6.fi./. cᵒ.14.lec.3.co.1.fi./.Col.lec.4.co.1.fi. Processio.48. Spiritus.19.Christus.28.29.

41 Heresis Arrii & Origenis,ꝙ persone diuine differūt essentialiter.1ᵃ.q.32.1.1ᵐ./.q.34.1.1ᵐ.

42 ORIGENIS./.Heresis Origenis,ꝙ verbum dei nō est deus essentialiter , sed participatiuē . 1ᵃ.q.34.1.1ᵐ./.Io.lec.5.fi./.Lec.7.co.2.prinᵒ./.fi./.Lec.13.co.4.fi./.Dioᵉ.2.co.2.

43 Quod spiritus sanctus est creatura,facta per verbum dei.Io.lec.7.co.1.fi. Beatitudo.93. Origenes.o.Tres.

44 Quod anima Christi cum aliis spiritualibus creaturis , fuit creata ante corpora,& a verbo assumpta,& in fine vnita corpori . 1ᵃ.q.90.4.c./.q. 118.3.0./.3ᵃ.q.6.3.c./.3.d.6.principio./.ꝯ.2.cᵒ.81.co.1./.4.fi./.Liᵒ.4.cᵒ.33.fi./.34.co.3./.Io.3.lec.2.co.4.principio./.He.lec.4.co.2.fi.

45 Quod anime sunt vnite diuersis corporibus propter diuersa peccata.1ᵃ.q.23.5.c./.q.47.2.c. 3ᵐ./.q.65.2.c./.q.75.7.c./.q.90.4.c./.q.118.3.c./.22ᵉ.q.164.1.4ᵐ.ꝯ.2.cᵒ.43.81.co.1./.93.fi./.Liᵒ.3.cᵒ.161.fi./. Liᵒ.4.cᵒ.9.fi./.32.1ᵐ./.Poᵃ.q.3.9.10.16.18.c./.q.6.6.2ᵐ./.Ma.q.5.4.c./.q.16.1. 11ᵐ./.Anima.2. 14ᵐ./.7.c./.Opus.15.cᵒ.12./.Opᵉ.20.Liᵒ.4.cᵒ.9.fi./. Io.15.lec.3.co.3./.Ro.9.lec.2.co.3./.Lec.3.pnᵒ./. He.co.18.

46 Quod mundus in infinitum renouabitur & recuperabitur.He.12.lec.5.co.3.prinᵒ.

47 Quod beatitudo terminabitur.1ᵃ.q.64.2.c./.12ᵉ.q.5.4.c./.4.d.46.q.2.ar.3.q.1.c./.ꝯ.3.cᵒ. 61.62./. Veri.q.24.8.10.c./.Ma.q.16.5.c./.Iob.4.co.5./.Mat.25.fi./.Io.10.lec.5.co.4./.He.lec.4.co.2.fi.

48 Quod pœna demonum & aliorum damnatorum terminabitur.1ᵃ.q.64.2.c./.4.d.46.q.2.ar.3.q.1.c./.ꝯ.3.cᵒ.144./.Veri.q.24.8.10.c./.Ma.q.16.5.c./. Opus.3.cᵒ.227.228.fi./. Mat.25.fi./.1ᵉ. Cor.15.lec.3.co.5./.Eph.co.13.fi./.co.27.Phil.2.lec.3.co.2./.He.co.25./.cᵒ.2.lec.4.co.2.

49 MANICHEI./. Heresis Manichei , ꝙ principia sunt duo:vnum bonorum,& spirituum tantum,scilicet deus : alterum malorum , & corporalium , scilicet diabolus. 1ᵃ.q.8.3.c./.q.65.1.c./.2.d.1.q.1.1.c./.6.c./.d.28.1.c./.d. 39.q.2.2.c./.3.d. 2.q.1. ar.3.q.1.c./.4.d.43.ar.1.q.1.c./.d.47.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ./. ꝯ.1.cᵒ.41.fi./.42.fi./.43.fi./.Liᵒ.2.cᵒ.41.fi./. 43.fi./. Liᵒ.3.cᵒ.7./.15.71.fi./.154.fi./. Liᵒ.4.cᵒ.30. principio./.fi./.56.fi./.Potentia.q.3. 7.c./. quol.3.q.5.1. 7ᵐ./. Opus.3.cᵒ.213./.Iob.10.co.1.2.3./.cᵒ.40. lec.2.co.1.fi./. Mat.14.co.7./.cᵒ.15.co.6./. Io.lec.8. principio./. cᵒ.2.co.5./.cᵒ.6.co.5.principio./.cᵒ.8.lec.2.co.2./.Lec.5. principio./. cᵒ.11.co.3. principio./.cᵒ.14. lec.fi. co.2./.cᵒ.18.lec.4.co.1./.Col.co.11.fi./.1ᵉ. Thi.4.co.2.fi./.He.11.co.7.

50 Hec heresis Manicheorum , pullulauit ex opinione Pythagore:qui diuisit omnia entia in duos ordines:& vnum ordinem reduxit in bonum, sicut in principiū, & alterum in malum.2.d.1.q.1.1.c.

51 Heresis Manichei,ꝙ in Christo non fuit vera caro. Opus.3.cᵒ.215.

52* Qd deᵉ vnᵉ est creator oīus bonoꝶ inuisibiliū incorpaliū noui testi. Aliᵉ ꝟo creator visibiliū & corpaliū rerū veteris testamēti.2.d.1.q.1.1.c./. Poᵃ.q.3.6.c./.qꝫl 4.18.c./.Io.2.lec.2.fi./.cᵒ.6.co.5. prinᵒ./.cᵒ.8.lec.7.co.2.prinᵒ./.cᵒ.17.lec.fi.co.2. prinᵒ./. Ro.lec.2.fi./.He.co.5.6./.cᵒ.3.lec.3.prinᵒ./.cᵒ.11.co.7.

53 Quod deus est corpus,& lux infinita & ꝙ Christus est iste sol visibilis.1ᵃ.q.90.1.c./.ꝯ.1.cᵒ.20.fi./. Liᵒ.2.cᵒ.83.co.1./.Ma.q. 16.1.c./.Spiritu.5.c./.Io.8.co.4.fi. Anima.35. Assumere.42.c̃.

54 Quod diabolus naturaliter est malus . 1ᵃ.q.63.5.c.principio./.ꝯ.3. cᵒ.107.fi./. Io.8.lec.5.co.2. prinᵒ./.Lec.6.co.3.

55 Quod diabolus est generatus:& habet patrem.Io.8.lec.5.fi. Demon.30.

56 Quod non curandum de fide, sed de operibus: nec credendũ est aliquid: supra rationem. He. 11. co. 7.

57 Quod quędam animę sunt ex bona creatione: quędam vero ex mala. Io. 8. lec. 5. pn°.

58 Quod quędam animę: sunt ex substantia dei. 1ª. q. 90. 1. b. / c / ꝑ. 2. c. 83 / Io. 11. lec. 7. fi.

58 Quod animę sunt ęternę: & ꝙ transeunt de vno corpore in aliud corpus. ꝑ. 2. c°. 81. co. 2.

59 Quod caro hominis, non est bona, nec est a deo sed est a diabolo. 22ᵉ. q. 25. 5. c / ꝑ. 3. c°. 7. fi / Ro. 7. lec. 3. co. 4. fi / c°. 8. lec. 2. co. 2.

60 Quod liberum arbitrium, cogitur ad peccandum: nec potest vitare peccatũ. 2. d. 28. 1. 2. c / Veri. q. 24. 12. c.

61 Quod gratia vel charitas semel habita, amitti non potest. ql. 3. q. 5. 1. 7ᵐ. Idolatria. 6.

62 Quod non li͂ comedere carnes, nec oua: quia natura dei commiscetur eis. 1ᵉ. Thi. 4. co. 2. fi. Manicheus. o.

63 Qd in toto ueteri testõ, nulla est ꝓphetia de Christo: et quicquid introducitur in nouo testõ de veteri, est ex corruptione. Mat. c. 1. co. 1. Marcus. 2. Maria. 2. Tertulianus. o.

64 Hęresis eius damnantis prophetas: & alios patres veteris testamẽti. ꝑ. 3. c°. 154. fi / Mat. 22. co. 11 / c°. 23. co. 2 / Io. lec. 12. co. 3 / c°. 4. lec. 4. co. 3. fi / c°. 10. lec. 2. co. 1. fi / Ro. lec. 2. fi / Gal. 3. lec. 4. principio / He. 11. co. 7.

65 Hęsis eius damnantis omne matrimonium. 1ᵉ. Thi. 4. co. 2. fi.

66 Hęsis eius, est grauior ẽm genus, ꝗ idolatria. 22ᵉ. q. 10 6. c / q. 94. 3. 4ᵐ.

67 Immo idolatria est grauissimum pctõrũ. 12ᵉ. q. 102. 3. 11ᵐ / 22ᵉ. q. 94. 3. o / Ma. q. 2. 10. c / 1ᵉ. Cor. 12. co. 1. ꝑ Du°. 703°. R ñº. sicut Dubio. 716°.

68 Hęsis eius, & Montani, & Priscillę, ꝙ promissio spiritus sancti, non fuit completa in apostolis, sed in eis: ideo negant actus apostolorum. 12ᵉ. q. 106. 4. 2ᵐ.

69 PELLAGII / Hęsis Pellagij ꝙ omnia ꝑcepta dei, seruari possunt sine gratia. 12ᵉ. q. 100. 10. 3ᵐ / q. 109. 4. b / 2. d. 28. 3. c. fi / 3. d. 35. 6. c / ꝑ. 3. c°. 155. fi / Ma. q. 2. 5. 7ᵐ / ql. 1. 7. c / Ro. 2. lc. 3. co. 2. fi / 1ᵉ. Cor. 12. co. 3. principio. Fides. 74.

70 Quod homo potest mereri sine gratia. 1. d. 17. q. 1. 1. 8ᵐ / 2. d. 28. 1. c / d. 30. q. 1. 2. c. pn° / L. ꝑncipio / ꝑ. 3. c°. 147. fi / Li°. 4. c°. 50. 52. fi / Veri. q. 16. 1. 12ᵐ / q. 24. 12. c / Virt. q. 2. 1. 12ᵐ / ql. 1. q. 4. 2. c / Ro. 5 lec. 3. principio.

71 Quod principium bene operandi est ex nobis: sed cõsumatio ẽ ex deo. 1ª. q. 23. 5. c / 22ᵉ. q. 5. 1. c / ꝑ. 3. c°. 149. fi / ql. 1. 7. c / Mat. 6. co. 6 / Ro. 7. lec. 3. co. 6. fi / c°. 8. lec. 2. principio / Lec. 3. co. 2 / 2ᵉ. Cor. 3. co. 3. fi / Ephe. co. 7. fi / co. 8 / Phil. lec. 1. fi / c°. 2. co. 8. fi / 2ᵉ. Thi. 2. fi. Gratia. 62. 74. 168.

72 Quod pueri non contrahunt peccatum originale, sed baptizantur propter regnum dei. 12ᵉ. q. 81. 1. c / ꝑ. 4. c°. 50 / 52. fi / Ma. q. 4. 1. c / q. 5. 2. 1ᵐ / Io. 3. lec. 1. fi / Ro. 5. lec. 3. co. 1.

73 Quod pueri nõ baptizati erunt in domo dei: non aũt in regno dei. Io. 14. co. 2. fi.

74 IOVINIANI / Hęresis Iouiniani: ꝙ homo bene operatur necessario, nec potest peccare. 2. d. 28. 1. c / Veri. q. 24. 12. c.

75 Quod matrimonium ęquatur virginitati. 22ᵉ. q. 152. 4. o / q. 186. 4. c. fi / ꝑ. 3. c°. 137. 139. 1ᵐ / Opus. 19. c°. 8. co. 3.

76 Quod omnes beati sunt ęquales in ꝑmio. Opus. 19. c°. 8. co. 3. Impeccabilis. o. Peccabilis.

77 NESTORII / Hęsis Nestorii: ꝙ in Christo est vna natura dei & hominis. 1ᵉ. Cor. 2. co. 6. fi. Assumere. 40. Oratio. 96.

78 Quod ponitur hoc pro opinione. s. ꝙ sufficiat solũ deo confiteri, hęsis est: nõ ꝙ explicite sit ꝯ aliquem articulũ fidei vel precedens vel sequens ad ipsum: sed implicite aliquod ꝯtrũ fidei cõtinet: quia sequitur ꝙ claues ecclesię non sint necessarię ad salutẽ. 4. d. 17. L. 9ᵐ.

79 Et in talibus anteq̃ determinetur per ecclesiam, ꝙ ex eis sequatur aliquid ꝯtrũ fidei: non iudicatur hęsis esse hęc opinio. 4. d. 17. L. 9ᵐ.

80 Et sic magister sententiarum & Gratianus hoc pro opinione ponunt. 4. d. 17. L. 9ᵐ.

81 Christum filium dei dicit Nestorius: nõ quia filius dei naturam sumpsit humanã: sed solum per gratiam: & dei inhabitationem. Opus. 3. c°. 210.

82 Quod Maria non est mater dei. 3ª. q. 35. 4. o / 3. d. 4. q. 3. 2. c / ꝑ. 4. c°. 24 / 139 / Vnio. 1. c. co. 1. fi / Op°. 3. c°. 229 / Mat. co. 24 / Gal. 4. co. 5 / 1ᵉ. Thi. fi. Processio. 49. Christus. 183.

83 VALENTINI / Hęsis Valentini: ꝙ verbum dedit causam creatori, qua mundũ crearet. Io. lec. 6. co. 1. fi.

84 Quod principia rerum sunt sex. s. ꝓfundum. i. pater. silentium, intellectus, veritas, verbum, & vita: ex quibus sunt triginta secula. Io. lec. 10. pn°. Assumere. 41. 42. Marchion. Processio. 33.

85 EVTICETIS / Hęsis Euticetis, ꝙ in Christo est tm̃ vna natura ꝯposita ex natura diuina & humana. 3ª. q. 2. 6. c / q. 18. 1. c / 3. d. 17. ar. 1. q. 1. c / d. 18. 1. c / ꝑ. 4. c°. 35 / Io. lec. 17. pn° / Ro. 2. co. 4 / Phil. 2. lec. 2. co. 3 / Dionysius. lec. 2. co. 6. Apollinaris. 2.

86 Quod corpora resurgentium & Christi, non erũt palpabilia, sed erunt vt ventus. 3ª. q. 54. 3. c / 4. d. 44. q. 1. ar. 1. q. 1. c. fi / q. 2. ar. 2. q. 1. b. 2 / ꝑ. 4. c°. 84 / 86. fi / Io. 20. fi. Corpus. 56. Eutices. o. Vnio. 14.

87 HEBIONIS / Hęresis Hebionis, ꝙ Christus conceptus est ex semine viri. 3ª. q. 28. 1. c / 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 2. c / 4. d. 30. q. 2. 3. c / Mat. co. 21 / c°. 27. co. 22. fi / Io. 2. co. 3. pn° / Gal. 4. co. 5.

88 Hęresis Hebionis, Cherinti, Fotini, & Pauli Famosateni, ꝙ Christus nõ fuit ante matrẽ, sed purus homo mer[...]t deitatem. 3ª. q. 2. 11. c / q. 16. 1. c / q. 28. 1. c / q. 34. 1. 1ᵐ / q. 35. 4. c / q. 66. 9. 3ᵐ / ꝑ. 4. c°. 4 / 6. pn° / 7. fi / 9 / 23. pn° / fi / 28 / Mat. 9. co. 3 / Io. lec. 6. co. 1. fi / Lec. 13. co. 1. fi / Lec. 22. co. 4. pn° / c°. 5. lec. 6. co. 1. fi / c°. 6. lec. 5. co. 2. pn° / Ro. lc. 2. co. 2. fi / Phil. 2. lec. 2. co. 4 / Lec. 3. co. 1 / Gal. 4. co. 4 / He. lec. 4. co. 3.

DE CHRISTO. 16. 22. 38. 42. 43. 44. 51. 52. 53. 63. 78. 81. vsq. 88. 103. 111. 116. 127. 132. 133. 134. 137. 138. 143. 144.

89 Hęresis Athemonis & Marcelli, ꝙ Christus nõ fuit deus ante matrem. 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 2. c. Apollinaris. 2. c.

90 Hęresis Gabaonitarum, ꝙ Christus est cõpositus ex natura diuina & humana. Ideo semper est immortalis. ql. 4. q. 5. c.

91 Hęresis Gallanitarum, quę fuit in sexta synodo damnata, ꝙ in Christo est vna natura composita ex diuinitate & humanitate. quol. 4. 8. c. Assumere. 38. c. Chiliastę. Conceptio. 32. Corpus. 56.

92 Hęresis Iuliani & Gallani, ꝙ corpus christi nõ fuit corruptum. i. mortuum. 3ª. q. 50. 5. c / quol. 3. 4. c / quol. 4. 8. c.

93 Nestorius dixit, ꝙ Christus a principio habuit plenissimam inhabitationem dei in eo. Sed Fotinus dixit, ꝙ eam meruit per passionem, & per alia bona opera. ꝑ. 4. c°. 34. fi / Opus. 3. c°. 210.

94 Nestorius generationẽ verbi ęternam confitebatur,

quam Fotinus negabat omnino.ꝯ.4.c°.34.fi./.Opuſ.3.c°.210.

95 Hęreſis Neſtorii, damnata eſt in concilio Epheſino. Vnio.1.c.co.2.

96 Hęreſis Priſcillianiſtarũ,ꝙ omnia facta hominũ,etiã Chriſti, certis horis ſubiecta ſint.ꝯ.3.c°.85.15m./.Mat.2.co.2.fi./.Io.2.co.3.fi.

97 Hęreſis Heluidii,ꝙ mater Chriſti non manſit virgo poſt partum.3a.q.28.3.c.1m./.4.d.30.q.2.3.c.7m./.Opuſ.3.c°.232./.Mat.co.24.fi./.34.fi./.Io.2.co.3.prin°./.Lec.2.co.1.fi./c°.7.co.2./.Gal.co.15. Dioſcorus.Eccleſia.11.12.

98 Hęreſis Eunomii,ꝙ filius dei eſt omnino diſſimilis patri.1a.q.42.1.2m./.ꝯ.4.c°.6.fi./.Io.lec.8.co.2. Aſſumere.38.

99 Hęreſis Nazareorum,ꝙ fides Chriſti,ſine operibus legis,non ſufficit ad ſalutem.3a.q.74.4.c.fi./.ꝯ.4.c°.57.fi./.Opuſ.3.c°.228./.Mat.12.co.1.fi. Ioannes.19.Lactantius.o.Nicolaus.1.Vnio.14.Voluntas.51.ẽ.Chriſtus.49.190.191.

100 Hęreſis Theodori Moſueſteni,ꝙ in veteri teſtamento,nihil expreſſe dicitur de Chriſto.ps. Prolo.co.5./.ps.21.co.2./.Mat.co.32.fi. Proceſſio.49.

DE DEO.36.38.40.41.49.53.58.59.62.68.69.71.72.73.81.82.84.116.152.

101 Hęreſis abbatis Ioachim,ꝙ eſſentia generat eſſentiam:ſicut deus generat deum.1a.q.39.5.c. Anthromorphitę.

102 Error eius circa trinitatem perſonarum in diuinis,& circa vnitatem deſcribitur.Opuſ.24.0.

103 Hęreſis Macedonii,ꝙ ſp̃us ſanctus eſt miniſter patris & filii.ꝯ.4.c°.16.fi./.18.prin°./. Poa.q.9.9.c.prin°./.q.10.2.c.prin°./. Io.3.lec.2.co.1.fi./.c°.16.lec.2.fi./.Ro.8.lec.5.co.6.fi./.1e.Cor.12.lec.2. Chiliaſtę.Deus.48.Spiritus.19.

104 Hęreſis Simonis magi,ꝙ gratia ſp̃us ſancti eſt venalis:& ꝙ mundus eſt factus,a quadam ſuperna virtute,non autem a deo.22e.q.100.1.1m./.ꝯ.2.c°.42.fi.Iudęi.22.25.Lactantius.o.Mundus.30.Preceptum.8.139.Predeſtinatio.38.

105 Hęreſis Petri Albaialarei,ꝙ deus non poteſt facere,niſi q̃ facit,propter ordinem iuſtitię,& ſapientię eius:vel quia agit ex neceſſitate naturę.Poa.q.1.5.c.p̃n°.Prouidentia.8.ẽ.Tertulianus.o.

106 DE SANCTIS./.Sanctos non orare,nec poſſe nos iuuare,eſt hẽticũ,& eſt hẽſis Vigilantii.22e.q.83.11.c./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.c.

107 Hęreſis Grecorum,ꝙ ſancti non vadunt ad paradiſum,& ꝙ animę damnatę non vadunt ad infernum,vſq; ad diem iudicii.2.d.6.3.5m./.d.11.q.2.1.c./.ꝯ.4.c°.91.fi./.Io.14.lec.1.fi./.c°.19.le.4.co.1.fi./.2e.Cor.5.co.4./.Phil.co.8.fi.

108 Hęreſis Montani,ꝙ prophetę non habebant lumen iudicandi,ſed erant arreptitii.22e.q.173.3.c.4m./.ꝯ.3.c°.154.fi./.Veri.q.12.9.8m. Anima.126.Baptiſmus.159.ẽ.Chiliaſtę.Confeſſio.60. Euſtratius.o.Purgatorium.1.

109 Hęreſis incepit apud Iudęos,& venit inter Chriſtianos:ꝙ ſerui dei,non debent eſſe ſerui hominum.Titum.2.co.5.

110 PAVPERTAS./.Hẽſis Vigilantii impugnantis volũtariam paupertatẽ,& quatuor modos eius: vt.ſ.de p̃tio poſſeſſionum venditarũ,oĩs cõiter viuant: vt de poſſeſſionibus cõibus viuãt: vt de labore manuum viuant: vt de iis q̃ ab aliis inferuntur,cõmuniter viuãt.22e.q.186.3.6m./.4.c.fi./.ꝯ.3.c°.131. vſque.136./.q̃l.3.q.5.2.2m./.5m./.Opuſ.17.c°.14.15.16./.Opuſ.18.c°.13./.Opuſ.19.c°.8.co.3.

111 Hẽſis Deſiderii Lombardi, de ſecta Catharorum, damnantis ſtatum egentium cum Chriſto, relictis omnibus.Opuſ.19.c°.8.co.3.

112 Hẽſis Vilielmi de ſancto amore,ꝙ paupertas habitualis eſt licita:non autem paupertas actualis.Opuſ.19.c°.8.co.3.

113 Hẽſis pauperum de Lugduno,ꝙ quilibet iuſtus eſt ſacerdos,& ecõuerſo.ꝯ.4.c°.77.fi./.He.7.co.7.

114 SACRAMENTA./.Hẽſis Nouatianorum,ꝙ peccans poſt baptiſmũ,non poteſt reſurgere ad gratiam per pœnitentiam.22e.q.10.2.3m./.3a.q.84.10.c./.ꝯ.3.c°.156.fi./. Li°.4.c°.71.fi./. quol.10.16.c./.ps.24.co.8./.Mat.6.co.5./.c°.12.co.12./.He.6.co.6.fi. Baptiſmus.38.139.ẽ.159.ẽ. Donatus. Euchariſtia.55.56.69.87.88.153.154.

115 Quod ſufficiat ſoli deo confiteri nunc poſt determinationem eccleſię,ſub Innocentio tertio factam,eſt hęreſis:non aũt erat hẽſis tẽpore magiſtri ſententiarum & Gratiani,añ determinationẽ ecclię.4.d.17.L.9m.

116 Hẽſis Cathafrigarum qui non baptizant in nomine trium perſonarum:ſed in commemoratione mortis Chriſti: quem dicunt eſſe purum hominem, & non deum:& ſpiritum ſanctum dicunt eſſe Montanum.3a.q.66.8.c./.9.3m.

117 Hẽſis eorundem Cathafrigarum,ꝙ mulier poteſt habere ſacros ordines.1e.Thi.3.co.7.

DE DEO HAERESES ILLORVM SINE NOMINE.78.79.109.115.

118 Deum non eſſe autorem omnium bonorum, eſt hęreticum.1a.q.65.1.c./.Ma.q.8.4.1m. Almarianũ.Angelus.152.153.

119 Deum non videri per eſſentiam a beatis:eſt hẽticũ.2.d.23.q.2.3.c.fi./.Veri.q.8.1.c. Anima.126.

120 In deo eſſe compoſitionem,vel accidens,vel aliquid p̃ter deum eſſe ęternum: eſt hẽticum.1a.q.61.2.c./.Poa.q.8.2.c.

121 Relationes in diuinis eſſe aſſiſtentes, vel omnino nõ eẽ in deo:eſt hẽticũ:qđ Gilbertus Poretanus q id p̃mus poſuit,errore cognito,retractauit.1.d.33.5.fi.

122 Materiam primam,vel ens vniuerſale,eſſe deum:eſt hẽticum.1.d.37.q.2.2.a.1. Dauid.2.

123 Oppoſitum videtur dicere.2.d.3.q.3.2.c.fi.
ꝑ Du°.704°. R fi°.ſicut Du°.475°.

124 DE ANGELIS./.Angelos,vel aliquid aliud,pręter deum fuiſſe ab ęterno:eſt hęreticũ.1a.q.61.2.c./.Poa.q.8.2.c.

125 Oppoſitum videtur dicere.Met.12.lec.7.co.3.p̃n°./.Phya.8.lec.2.co.7.
ꝑ Du°.705°. R fi°.ſicut Du°.912°.

126 Quod aliquid ſit non creator,nec creatura:eſt hęreticum.Poa.q.3.3.c.prin°.

127 Diabolum non eſſe factum per verbum dei:eſt hęreticum.Io.lec.6.co.1.

128 Quod angeli creent aliquid: eſt hẽticum.1a.q.90.3.c./.12e.q.3.7.2m./.2.d.1.q.1.3.4.6.c./.d.14.3.c./.d.15.q.1.2.3.c./.d.18.q.2.2.b.2./.c.5m./.3.d.16.q.1.3.3m./.ꝯ.2.c°.21.fi./.42.fi./. Veri.q.5.8.9.c.fi./.q.8.1.c.co.1.fi./.q.9.1.9m./.q.22.9.c./. Potentia.q.3.4.c./.Anima.3.6m.

129 Angelos a deo creatos eſſe malos:eſt hẽticũ,& impoſſibile.2.d.3.q.2 c.p̃n°. Angelus.152.153.

130 Angelos nullam applicationẽ habere ad corpus,nec ad locum,quia nihil operantur immediate circa corpus:eſt hẽticũ.1.d.37.q.3.3.1.c./.3.d.16.q.1.3.3m./.Veri.q.8.11.c. Anima.84.126.Apollinaris.1. Apponere.1.Aſſumere.45.46.

131 Opinio ponens angelos,non habere cognitionem ſingularium: eſt hęretica, & ſacrę ſcripturę contraria.

1ª.q.57.2.c./2.d.3.q.3.c.pnº. Baptismus.138.Cōceptio.32. Corpus.55. Desponsatio. Deus.48.c̄.233.254. Episcopus.5. Eucharistia. 55.56.69.87.88.153.154. Fornicatio. 2.3.4. Gratia.74. Hircus. Maria.2. Mundus.30.Oratio.8.9. Peccatum.323.324.325.

132 Prima opinio Nestorij & Dioscori, quam recitat magister in tertio sententiarum, distinctione sexta.s.ꝙ in Christo sunt duę hypostases, seu duo supposita: est heretica.3ª.q.2.3.6.c./q.4.3.c./Vnio.2. 3.c./quol. 1.q.2.1.c.fi./Io.14.co.3.principio.

133 Et damnata est in quinto concilio.s.Constantinopolitano.Vnio.2.3.c./quol.1.q.2.1.c.fi. Principium.23.27.Purgatorium.1.

134 Immo non est heretica.3.d.6.q.1.2.c.
ꝓ Rñº.Dubio.706º.

135 Quod claues ecclesię non sunt necessarię ad salutē: est hereticum.4.d.17.L.9m. Resurrectio.11.

136 Quod passio Christi, non sit sufficiēs ad redemptionē, sed sint additę passiones sanctorum ad hoc complendum: est hereticum.Col.lec.6.co.1.

137 Dimensiones sacramentales, esse ęquales dimensionibus corporis Christi: est hereticum.Opus.11.ar.32.

138 Quod ad solum tactum labiorum, desit esse corpus Christi a peccatore sumptum, derogat veritati sacramenti: ideo hac opinione tanq̄ heretica de medio sublata: eius contrarium ab omnibus tenetur.4.d.9.ar.2.q.1.c.

139 Negans baptismum posse exhiberi pueris, quia non habent vsum liberi arbitrij, ꝯdicit misericordię Dei: ideo hereticum est hoc dicere. 4.d.4.q.3. ar.1.q. 1.c./ar. 3. q.3.1m./.fi.

140 Gratiam dari ex meritis: est hereticum.Ma.q.8.4.1m.

141 Quod actus meritorius, non excedat facultatem naturę: est hereticum.Virt.q.2.1.c.

142 Error hereticorum, ꝙ habens gratiā, nunq̄ potest peccare: & ꝙ peccans, nunq̄ habuit gratiam. ꝯ.4.cº.69.fi.

143 Beatam Mariam, non esse matrem Dei: est hereticum.3ª.q.35.4.c.

144 Melchisedech fuisse filium Dei: est hereticum. He.7. co.3.fi.

145 Heresis negantium prouidentiam Dei, de ijs inferioribus: & alię duę.s.ꝙ Deus non creauit ista corporalia: & ꝙ primę creaturę creauerint alias.1ª.q.8.3.c.

146 Quod homo mouetur de necessitate ad aliquid eligendum: est hereticum. 2.d.25.q.1.3.c./Ma. q.6.c.pnº./Phil.2.lec.3.fi.

147 Potentiam intelligendi, inesse animę per virtutem intelligentię: est hereticum.2.d.18.q.2.2.5m.

148 Animas descendere a comparibus stellis: est hereticū. 2.d.6.3.5m./4.d.44. q.3. ar.2.q.1.c.fi./Veri. q.18.7. c./Opus.28.cº.5.

149 Quod homo non resurgat idem numero: est hereticū. 4.d.44.q.1.ar.1.q.2.fi.

150 Omnia redire eadem numero, post multa secula: est hereticum. 4.d.43.ar.3.q.1.c./d. 48.q.2.2.8m./ꝯ.4. cº. 82.fi./1c. Cor.15. co.2./Lec.2. co.3./Lec. 5. co.1./Lec.7.co.2./Lec.fi.co.2.

151 Aliquid esse falsum in sacra scriptura: est hereticum. 22c.q. 110.3.1m./1.d.33. 5.c./4.d.45.q.1.ar. 1.q.2. c./q̄l.12.27.fi./Isa.5.lec.3.fi./cº.13. co.2./cº.30. lec. 2.fi./Matth.5.lec.17.co.1.

152 Non esse peccatum illud quod est ꝯ preceptum Dei: est hereticum.3ª.q.64.9.1m./q̄l.3.q.5.2.c. Hermes.

153 Fornicationem non esse peccatum: est hereticum.12c. q.103.4.3m.fi./22c.q.162.4.1m./ꝯ.3.cº.122./Ma.q. 8.4.1m./q̄l.3.q.5.2.c./Titum.3.co.6.

154 Omne iuramentum esse peccatum: est hereticum. 2.d. 29.q.3.2.c./quol.3.q.11.1.c.

155 Omnem actum matrimonij, semper esse peccatū: est hereticum. 4.d.26.q.1.3.c./ꝯ. 3.cº.126.127. Bigamia. 2.

156 Votum vel iuramentum de ingressu religionis, vel de alio bono, posse sine peccato dimitti: est hereticū. ꝯ.3. cº. 138./quol.3.q.5. 2.c./Opus.17.cº. 12./Opus.18. cº.13.fi.

157 Quod melius est in seculo manere, & operibus pietatis vacare, q̄ religionem ingredi: est hereticum & diabolicū.quol.3.q.5.1.c./2.c.fi./2m./Opus.18.c.13.

158 Non omnes esse obligatos obedire Papę: est hereticū. Opus.19.cº.5.fi.

159 Episcopum non differre a sacerdote: est hereticū.22c. q.184.6.1m./4.d.24.q.2.ar.2.q. 2.c.fi./Titum. co.4. fi. Episcopus.5.
Heri.Prius.7.

HERMES dixit, ꝙ datum erat hominibus, facere Deos: vt Augustinus narrat. 3.d.9.q.1.ar.2.q.2.2m. Idolatria. 4.

HERODES peccauit, seruando iuramentum puellę saltanti.22c.q.89.7.2m. Magi.6.Natiuitas.29.

1 HERODIVS est nobilissimus falco.s.grifalcus. Iob. 39. co.3.

2 Herodius significat veloces pedes ad effundendum sanguinem.12c.q.102.6.1m./co.3.

1 HEROES idest manes, sunt animę defunctorū. ꝯ. 3.cº.120./Ethi.7. co.2. Clementia.1. Habitus. 13. 28.

2 Heroicum non differt a virtute communi: nisi ſm modum perfectiorem. 3ª. q. 7. 2.2m./. Matth. 5.co. 4./Ethi.7.co.1.

3 Virtutes heroicę, sunt dona spiritussancti. 12c.q.68.1. 1m./22c.q.159.2.1m./3.d. 34.q.1. 1.c.fi./Matth. 5. co.4./Gal.5.co.18. Hesiodus. Poetica.3. Hester. Matrimonium.124. Hic & nunc. Abstractio.6.9. Accidens.70.c̄. Adam.89.90. Afflictio. Agens.14. 16.Amor.35. Angelus.45. Anima.147.c̄.158.183. 184.187.192. Appetitus.54. Beatitudo.133. Beatus. 2.10.Bellū.2.Bonitas.40.Contritio.26. Damnatio. 7.8.10.50.Descendere.8.Deus.401.Diuitię.3. Eucharistia.74.80.Fides.107.Homo.6. Imago.29. Indiuiduum.37. Intellectus. 44. Iudicium. 49. Malum.67. Pœna.67.71.72.89.93.95.Spes.27.Suffraganeus.Tēplum.9. Vsura. 153. 167. Christus.1. 6. 26. 30.
Hyems.Cōsecratio.10.Encenia.Pluuia.4. Tropicus. Vsura.202.206.

1 HIERARCHIA est diuinus ordo, ſm scientiam & actionem, in assimilatione Dei.1ª.q.108.1.c./2.d. 9.1.c./Dionysius.lec.2.co.6.

2 Hierarchia est ordo, idest relatio, inter diuersos gradus: non autem vt dicit vnum gradū, 1ª.q.108.2.1m./2. d.9.1.2m.

3 In diuinis personis, non est hierarchia, nec principatus, nec ordo, nec actio hierarchica.1ª.q.108.1.c./2.d. 9.1.6m.

4 Actio hierarchica triplex, scilicet illuminatio, purgatio, & perfectio. 1ª.q.108.1.c.fi./4.d.2.q.1.2.c./d.3.ar.1. q.3.c./Veri.q.9.3.c./quol.3.17.c.fi./quol.11.7.c. Angelus.217.c̄.374. 399.548.c̄. 576.614.c̄. Character.19.Cœlum.65.

5 Omnes homines sunt vnius hierarchię, quia sunt eiusdem speciei.1ª.q.108.1.3m./2.d.9.3.2m./4.d.24.q.2. ar.1.q.2.4m. Consecratio.14.Contemplatio.6.Dominatio.2.3. Eucharistia.29. Eustratius.2. Lex.125. Matrimonium.143.Ordo.71. Pater.19. Sacramentum.3.Seraphin.5.

1 HIERONYMVS dicens. Sciens ergo & prudens, in flammam mitto manum.i.expono me periculo: alludit vulgari prouerbio, quod habuit ortū ex hoc, ꝙ Sce

uola malum qua Tullium interfecit, credens Syllam in terficere, misit in ignem dicens. Pereat manus, quę hoc scelus operata est. Isa. prolo. lec. 2. co. 2. Diapsalma. Heresis. 15. Iudicium. 87. Legio. Magdalena. 1.

2 Hieronymus punitus fuit, de studio Ciceronis: quia cõtemnebat prophetas. 3. d. 35. q. 2. ar. 3. q. 3. c./. Trin. 7. 4m. Paulus. 26. Primitię. 2. Psalteriũ. 2. Resurrectio. 49. Salomon. 4. Hilarius. Actor. 2. Appropriatio. 24. Hinc. Vsura. 183. 295. Hispania. Iustinus. Natiuitas. 28. Terręmotus. 6.

Historia. Iustinus. Prophetia. 24. Psalmus. 3. Scriptura. 15. 16. Sensus. 37. c̃.

HOC./. Istud p̃nomen demonstratiuũ. s. hoc, in forma consecrationis eucharistię, notificat indiuiduatiõem per accidẽtia, prout cadunt sub sensu. 4. d. 8. q. 2. ar. 1. q. 4. c. Adam. 89. Assimilatio. 8. Esse. 66. Fieri. 3. 11. Finis. 10. Hoc aliquid. Homo. 6. Indiuiduum. 6. 24. 29. Nomen. 37. c̃.

HOC ALIQVID sumitur dupliciter. s. pro subsistẽti, & pro cõpleto. Primum repugnat accidenti: sm vero parti. 1a. q. 75. 2. 1m./. 2. d. 17. q. 1. 2. 1m./. Anima. 1. 0./. 2. co. 1. fi. Anima. 7. c̃. 75. 334. Hodie. Prius. 7.

HOMERVS Anthropospatos. Fortitudo. 48.

Homicida. Absoluere. 10.

Baptismus. 208. Ebrietas. 14. Fornicatio. 4. Gabaonitę. Homicidium. 0. Lamech. Occidere. 0. Ordo. 97.

1 HOMICIDIVM Semper est peccatum: quia addit inordinationem actus supra occisionem hominis. 22e. q. 100. 8. 3m./. Ma. q. 13. 4. 11m./. quol. 7. q. 6. 4. 1m. Aborsus. 1. Abrahã. 13. 14. Absoluere. 10. Blasphemia. 9. Correctio. 19. Homicida.

2 Homicidium tenet secundum locum in pœnis, & inter peccata in proximum. 22e. q. 100. 6. c. fi./. 22e. q. 13. 3. 1m./. q. 73. 3. c./. q. 154. 3. 0./. Ma. q. 2. 10. c./. Ro. 3. lec. 2. co. 3. Occidere. 0. Pax. 12. Peccatum. 155. Pœna. 55. Periurium. 5.

3 Si aliquis incidens lignum in sylua, per quam raro transit homo, proiicies lignum, interficiat hominem, potest excusari a peccato homicidii. Ma. q. 1. 3. 15m. Simonia. 36. Vxor. 21. 22. 23. Vxoricida. Vxoricidium.

4 Si aliquis credit se posse facere homicidium, & velit facere, & postea adimatur ei potestas: nihilominus voluntas homicidii in eo manere potest, vt velit fecisse, vel velit facere si posset. 1a. q. 64. 2. 3m./. 12e. q. 20. 5. 0.

1 HOMO QVID. 25. 28. 42./. Homo habet quod sit homo, ex parte intellectiua. 1a. q. 85. 3. 4m./. 5. 3./. 22e. q. 155. 1. 3m./. 3a. q. 19. 2. c./. 2. d. 39. q. 2. 1. c./. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c./. 4. d. 4. q. 1. ar. 3. q. 3. c. Abraham. 24. Adam. 89. Alimentum. 0. Anima. 7. c̃. 41. 66. 90. 327. c̃.

2 Homo interior ẽ pars intellectiua: sed homo exterior, est pars sensitiua cum corpore. 1a. q. 75. 4. 1m./. 22e. q. 25. 7. c./. Ro. 7. lec. 4. co. 1./. 2e. Cor. 4. co. 11. Annihilatio. 5. Assimilatio. 4. c̃. 10. c̃. Assumere. H. Attributa. 4. 5. 12. 13. Auerrois. 2.

3 Homo sortitur speciem ex hoc, q̃ habet intellectum. 12e. q. 31. 7. c./. q. 110. 4. 3m./. 4m./. 22e. q. 179. 1. 2m./. 2. d. 39. q. 2. 1. c./. p̃. 4. c°. 33. 1m. Augmentum. 20. c̃. Baptismus. 13. 173. 174. 179. 180. Barbarus. 1. Bonitas. H. Bubalus. Caput. 6. 7.

4 A ratiõe homo habet q̃ sit homo. Et homo est quod habet ratiõẽ i natura sensitiua. 12e. q. 31. 7. c./. q. 110. 4. 3m./. 4m./. 22e. q. 155. 1. 2m./. q. 179. 1. 2m./. 2. d. 39. q. 2. 1. c./. 3. d. 33. q. 2. ar. 4. q. 2. c./. 5. 3m./. d. 34. §1. c. co. 2./. 4. d. 44. q. 1. ar. 3. q. 4. 3m./. p̃. 3. c°. 34. 3m./. Lib°. 4. c°. 33. 1m./. Virt. q. 1. 13. c. p̃n°./. Meta. 7. lec. 9. co. 1. Caro. 2. Cinis. 0. Clementia. 1. 9.

5 Aliquid conuenit homini inquantũ homo dupliciter. Primo quia natura hominis est causa eius. Scdo quia est receptiua eius. 3a. q. 14. 2. 2m. Cogitatio. 7. 11. Cognitio. 28. c̃. 78. Coitus. 4. c̃. Compositio. 7. 8. Commune. 1. 2. Communicabile. 3. Conceptio. 18.

6 Anima, caro, & os, sunt de ratione hominis: sed hęc, sunt de rõe huius hõis. 1a. q. 3. 3. c̃./. q. 29. 2. 3m./. q. 33. 2. c./. q. 44. 3. 2m./. q. 75. 4. c./. q. 85. 1. 2m./. q. 119. 1. c./. 1. d. 23. 1. 1m./. 3. d. 10. q. 1. ar. 1. q. 2. 1m./. p̃. 1. c°. 65. 2./. Veri. q. 2. 7. c./. q. 10. 5. c./. Potẽtia. q. 9. 1. 6m./. Trin. 12. c./. quol. 2. q. 2. 2. 1m./. Opus. 3. c°. 158./. Opus. 30. lc. 4./. Meta. 7. lec. 9. co. 3./. Lec. 10. co. 2. 3./. Ce. lec. 19. co. 2. 3. Confirmatio. 11. 28. 31. 34. Coniunctio. 2. c̃. Consilium. 9. Contemplatio. 3. c̃. 10. c̃.

7 Homo significat hñs humanitatẽ: & suppositũ determinatũ in natura sp̃ẽi: non aũt in singularitate. 1a. q. 13. 4. c./. 3. q. 4. 3. c./. 2m./. 3. d. 5. q. 1. 3. c. Vnio. 3. 5m. Cõtinentia. 3. c̃. Cor. 12. Corpus. H.

8 Homo nõ excludit ea quę sunt in natura hominis: sed humanitas excludit quicquid nõ est de eẽtia eius. 12e q. 51. 1. 1m./. q. 110. 4. 4m./. 3. d. 5. q. 1. 3. c./. p̃. 4. c°. 81. co. 2. fi./. Vnio. 3. 14m./. quol. 8. vel. 9. q. 2. 1. 1m./. Opus. 3. c°. 157./. Opus. 30. lec. 4. fi./. Meta. 7. lec. 5. fi. Corruptio. 8. 9. Creatura. 24. c̃. Cura. 4. Defectus. 15. 16. Desiderium. 17. Dies. 4.

9 Homo prędicat rem inhęrentem: vt inhęrentem: non autem subsistẽtem. 1. d. 21. q. 2. 1. c. Dulcedo. 2. 3.

10 Homo duplex. s. homo verus: & homo phãtasticus. 3a. q. 5. 2. 0./. q. 36. 4. 3m./. q. 40. 2. 3m./. q. 41. 3. c./. q. 43. 3. 0./. 4. d. 44. L./. p̃. 4. c°. 30. Electio. 5. 8. 12. 13. 16. 28. Aequiuocatio. 5. 13. 14. Error. 10. Esse. 75. Experientia. 3. c̃.

11 Homo est naturaliter politicus. i. socialis. 1a. q. 96. 4. c./. 12e. q. 9. 4. c./. 22e. q. 109. 3. 1m./. q. 114. 2. 1m./. q. 129. 6. 1m./. 3a. q. 65. 1. c./. 4. d. 26. q. 1. 1. c./. p̃. 3. c°. 85. 10m./. 117. 3m./. 128. p̃n°./. 129. 4m./. 131. 3m./. Opus. 20. c°. 1./. Li°. 4. c°. 23./. Ethi. co. 1. fi./. Perhiermenias: lec. 2. p̃n°. Fallere. 2. Filiatio. 3. 33. c̃. Fomes. 0. Fortitudo. 58. Gratitudo. 3. Gryphus.

12 Homo habet staturã rectam: quadruplici rõne. s. vt cognoscere posset cœlestia: vt iferiores vires liberius suas operationes hẽant: & quia vtilitas manuum aliter cessaret: & cibum ore caperet. 1a. q. 91. 3. 3m./. Anima. 8. c. Heresis. 59. 146. 149.

13 Homo abundat in calore cordis: vt sit staturę rectę. 1a. q. 91. 3. 1m./. Anima. 8. c. Homicidium. 0. Humanitas. 0. Humidum. 0. Ieiunium. 39. Impeccabilis. 0. Indiuiduum. 6. 10. 24. 41. Indiuisibile. 2. Infidelitas. 6. 10. Infirmitas. 4. Intellectus. 2. c̃. 16. 23. 34. c̃. 80. 81. 179. 186. 231. 242. 243. 263. 300. 301. Iudiciũ. 42. 66. c̃. Ius. 5. 18. Lepra. 2. c̃. Lex. H. Libertas. 6. 10. Liberum. 1. 6. 9. 10. Ludificatio. Lumen. 16. 19. Mansuetudo. 4. c̃. Mensura. 14. 15. 22. 23. Miraculum. 56. Mortale. 0. Motus. 78. Mulier. 0. Natura. 50. Naturale. 16. 18. Nomen. 50. Oratio. 90. Ordinatio. 4. Peccatũ. 28. 85. 86. 103. 112. 113. 138. 156. 166. 169. c̃. 176. 178. 195. 200. 252. 253. 259. 262. 263. 292. 300. 343. 367. 368. 397. 398. 424. Perfectio. 26. 57. 83. Persona. 3. Prędicari. 8. Professio. 9. Promulgatio. 1. Prudentia. 31. 67. 83. Pulchritudo. 8. c̃. Purgatio. 5. Raptus. 10. 11. Ratio. 3. 10. Rationale. 0. Risibile. Sanguis. 3. 4. 5. Semen. 7. 22. 23. Socrates. 5. 6. Subiectio. 7. 8. Substantia. 36. Templum. 2. Vindicatio. 3. Vita. H. Viuum. 1. Vnctio. 1. Vnio. 6. Vuluntas. 8. 15. 16. 17. 38. 57. Christus. C. H.

14 Vnus homo numero. dicitur dupliciter. s. vnitate naturę: & vnitate personę. 3a. q. 3. 6. 1m./. 7. 2m./. 3. d. 1. q. 2. 3. c./. 4. 6m.

15 COMPARATIO. 2. 84. Homo assimilatur

Deo, sm triplicem similitudinem, s. quę fundatur super proportionem: super cõem qualitatem: & super receptionem. 1ª.q.3.1.2m./.q.4.3.o./.q.91.4.1m./.2m./.q. 93.o./.12ᵉ. q.64.1. o./.1.d.2. L.6./.ℨ.3.cº.29./.Opus. 61.cº.46.

16 Homo dicitur minor mundus, quia est compositus ex omni creatura totius mundi. 1ª.q.91. 1.c./.q.96. 2.c./. 12ᵉ.q.17.8.2m./.2.d.1.q.2.3.b.2./.quol.4.3.1m./.Ro. 8.lec.4. co.4.6./.Phy.8.lec.4.co.2. Abdicatio. Abscondere.2. Absoluere.14.

17 Homo habet superius & inferius: sicut in toto mundo. Plantę vero, in oppositu3. Sed bruta medio modo. 1ª. q.91.3.3m./.Anima.2.lec.8.co.1. Actus.125.c. 136.c.141.c.160. Adam.7.45.89. Agere.25.26. Amœnitas. Amicitia.37.38.

18 Nihil est altius homine, sm ordinem finis, nisi Deus: l3 sm aliquid sit inferior aliquibus creaturis. ℨ.4.cº.54.co. 1.6./.55.21m.

19 Homo vltimo factus est, quia est finis creaturaru3. Potentia.q.3.18.5m. Amor.19. 24.c.31.40.c.73. 100.110.c.151.274.

20 Homo pręest & dñatur naturaliter bestijs & pecoribus & vniuersę creaturę quę non est ad imaginem Dei. 1ª. q.96.3.c./.12ᵉ.q.64.1.o./.3ª.q.36.7.1m./.1. d.2.L.6./. ℨ.3.cº.22.6./.109./.Opus.20.Iº.2.cº.6.9./.Iº.3.cº. 9./.Psal.8.6./.1ᵉ.Cor.15.lec.3.co.6./.Ephe.lc.9. pnº./. Col.lec.4.co.3./.He.8.lec.2.co.2.

21 Hominem lapsum oportuit reparari, & non angelu3. 1ª.q.64.2.o./.12ᵉ.q.80.4.3m./.3ª.q.4.1.c.3m./.q. 6.2. 2m./.q.46.1.4m./.q. 86.1.c./.2. d.4.2.1m./.d. 6.2.3m./. d.7.q.1.2.o./.d.43.4.4m./.6.5m./.3.d.1.q.1.2. 2m./.d. 2.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.c.2m./.d.3.q.1.ā.1.q.1.c./.d.20. ar.1.q.1.3m./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./.ℨ.4.cº.55. 4m./. Veri.q.24.10.o./.11.10m./.Ma.q. 16.5.o./.Spiritu. 8. 3m./.Opus.2.cº.5./.Opus.3.cº.178.

22 Reparatio ruinę angelicę, non fuit principalis finis productionis hominis: sed tm ei vtilis.2.d.1.q.2.3.c./.d. 3. q.1.3m./.Ma.q.16.4.16m. Angelus.21.60.c. 149. 150.c.169.c.215.230.235.c.258.284.286.301.c.321 337.348.349.376.392.419.c.452.c. 487.496.c. 500. 511.c. 520.c. 545.c. 571.c.615.c. Anima.41. 215. 217.244.327.c.

23 Omnia facta sunt propter hominem, non vt principaliter intentum: sed vt omnia sint ei vtilia.2.d.1.q.2.3. o./.4.d.47.q.2.ar.1.q.1.c./.d.48.q.2.1.c./.3. 3m./.6m./. ℨ.3.cº.112.6./.Iº.4.cº.55.3m./.cº.6.1m./. 4m./.Poª. q.5.9.c./.Ma.q.16.4.16m./.Opus.3.cº.152. Anthropopatos. Apostoli.12. Appetitus.49.64.76.c. Apprehensio.o. Aptitudo. Ars.3.4.19.23.

24 Homo debuit vltimo fieri: quia est perfectissimus oium animalium. 1ª.q.3.1.2m./.q.4.3.o./.q.91. 4.1m./.2m./. q.93.o./.1.d. 2.L.6./.2.d. 15.q.2. 2.7m./.ℨ. 3.cº.29./. Poª.q.3.10.5m. Assimilatio.10.c. Auaritia.19.23. Baptismus.173.174.180.181.189.

25 Homo dicitur rationalis, quia intelligit cum discursu: angelus vero dicitur intellectualis, quia sine discursu intelligit. 1ª.q.58.3.c./.12ᵉ.q.5.1.1m./.2.d.39.q.3.1.c. Barbarus.1. Beatitudo.10. c.78. 89. 90. 91.95. 101. 102.107.108.112.116. Beneficium.13.c.

26 Omnis creatura corporalis, q̃tumcunq; magna, est inferior homine, propter intellectum.2.d.1.q.2.3.3m. Bonitas.H. Bubalus. Caro.2. Cœlu3.H. Cerebru3.1. Certitudo.4.10. Ciuitas.1.6. Clauis.3.7. Cogitatiua. 3.5. Cognitio.78.

27 Homo differt in virtute motiua, a cęteris animalibus dupliciter. s. quia non habet finem determinatum a natura: nec vias determinatas, sicut illa.4.d.15.q.4. ar.1. q.1.c. Colere. Conceptio.11. Conceptus. Concupiscentia.6.9. Concupiscibilis.7. Cõfirmatio.34.35. Consilium.9. Corona.2. Creatura.1. Cura.4. Damnatio. 1.6.39.55. Datio.7.32.33.34.

28 Illud hominis, quo cęteris animalibus anteponitur, nõ est aliquid corporale, vel corporalis forma: sed est intellectus: ratio aute3 in homine, habet locu3 dñantis, & non locu3 subiecti dñio. 1ª.q.96.1.2.c./.2.d.15.q.1.3.o./.q. 2.2.6m. Delectatio.8.9.18.100. Dęmon.3.52.c.90. c.119.122. Demonstratio.2.3. Differentia.25. Dispositio.25.26. Dissensio.2.c. Dominium.6.c. Dulia.2.

29 Propria operatio hominis est, intelligere mediãte imaginatione. Veri.q.13.1.c. Ecclesia.2.5. Electio.5. 12.13.26.28. Elementum.27.

30 Idem iudiciu3 est de homine sequente operationes sensitiuas, & de alijs animalibus. 12ᵉ.q.10.3.c./.12ᵉ.q.64. 2.3m./.2.d.1.q.1.3m./.d.15.q.1.3.4m./.d.35.4.5.c. Aequalitas.15.16.17. Aetas.o. Euangelium.1.3. Eucharistia.2. Excęcatio.3.

31 Sensus interiores, magis vigent in homine: q̃ in cęteris animalibus. 1ª.q.91.3. 1m./.2.d.17. q.3.2.1m./.d. 18.q.2.3.4m./.Poª.q.3.11.1m. Falsitas.19.20. Familiaritas.o. Phãtasia.6. Felicitas.3.4. Fides.59.c.64. c.112. Filiatio.3.4.20.33.c.

32 Homo habet peiorem auditum, olfatum, & visum q̃ aliqua bruta: sed habet tactum optimum. 1ª.q.76.5. c./.q.91.3.1m./.2.d.1.q.2.5.c./.d. 17.q.3.2.1m./.d. 18. q.2.3.4m./.Poª.q.9.9.2m./.Anima. 8.c./.Met. 2.lec. 3.6./.Ce.2.lc.14.co.2.6./.Anima.2.lec.19.co.1./.Lec. 23.6. Finis.56.57.66.c.74.81.133.c. Fortitudo.52. Fructus.9.c.18. Gloria.3.4.19.c. Gryphus. Habitus.2. 13.28. Hęresis.9.34.70.71.74.77.87.88.96.109. Hierarchia.5. Honestum.3. Honor.2.3.6.18.c.37. Humilitas.3.4.20. Idolatria.4.9. Illuminatio.7.c. Imago. 20.c.35.40.c. Impedimentu3.3. In.12.13. Incarcerare. Indiuiduum.2.10. Infirmitas.1.2.4.c. Intellectualis.1.7. Intellectus.23.34.c. Interrogare. Ira.46.55. 77. Irascibilis.1.4. Iumentu3. Ius.5.6.18. Iustitia.39. 58.86.87.90.91. Iustificatio.1.27.30.37. Lamech. Leuiatan. Lex.H. Libertas.10. Malu3.37.59.c. Mansuetudo.4.c. Maria.21.51. Mas. Matrimonium.5.49. Mediator.o. Missio.11. Moralis.1.2. Mũdus.11.24. Odium.8.14. Olfatus.o. Oratio.12.71.72. Ordinatio. 2.4.5. Ordo.H. Orizon.2. Orpheus. Papa.7.10. Passio.86. 87.88. 93.94.95. Pax.16.c. Peccatum.147. c. Perfectio. 26.57. Persona. 3.4. Physica. 3. Pietas.4. Piscis.4. Potestas.2. Pręceptum. 29.44. 93. 94. 138. Prędestinatio. 21. 28. 32. 51. c. Pręmiu3. 6. Principium. 21. Probatio.o. Professio. 9. Prophetia. 8. 23. 27. 38. 42. 53. Prouidentia. 18. 40. Proximus.1. Purgatio. 5. Redemptio. 2. 4. Regulus. Religio. 8. 11. 14. 39. 42. Reminiscentia. Reuelatio. 5. 6. 10. c. Reuerentia. 3. 5. c. Rex. 4. 6. Robur. Sacerdos. 2. 4. 9. 13. 41. 42. Scientia. 8. 58. 108. 109. Semen. 7. 18. 22. 23. Seruire.3. Similitudo. 11. 12. 14. Situs. 4. Sociale. Societas. o. Speculum. 4. Spes. 20. Status. o. Theologia. 20. Timor. 5. 45. 55. c Verbum. 21. Via. 2. 3. 6. c. Virtus. 10. 60. 120. 136. 168. 169. 197. 229. 230. 248. 254. 256. Voluntarium. 8. 11. c. Votum. 10. 20. c.

33 Quilibet homo dupliciter considerari potest, scilicet vt singularis persona: & vt pars vel membrum alicuius communitatis, & vtroq; modo conuenit ei aliquis actus, scilicet primo secundum q̃ est quędam persona singularis: & sic ad eum pertinet ille actus, quem proprio arbitrio, & per seipsum facit. Alio modo secundum q̃ est pars alicuius collegij: & sic potest ad eum pertinere aliquis actus, quem nec per seipsum, nec proprio arbitrio facit: sed qui fit vel a toto collegio, vel a

pluribus de collegio, vel a principe collegii: sicut id quod princeps ciuitatis facit, dicitur ciuitas facere. Huiusmodi enim collegium, reputatur quasi vnus homo: ita q̄ diuersi homines, in diuersis officiis cōstituti, sunt quasi diuersa membra vnius corporis naturalis, vt Apostolus inducit de membris ecclesię. 12^e.q.1.8.0./.q.3.8.2^m./.22^e.q.39.2.2^m./.2.d.38.q.1.1.c./.2.c./.4.d.18.q.2.ar.3.q.2.o./.d.24.q.3.ar.1.q.2.c./.Ma.q.4.1.c./.quol.10.15.1^m. Christus.H.

34 Sicut bonum multitudinis est maius q̄ bonum vnius hominis, qui est de multitudine: ita etiam bonum multitudinis ad quod ille vnus ordinatur, est minus, q̄ bonum extrinsecum, ad qđ multitudo ordinatur: sicut bonum ordinis exercitus est minus, q̄ bonum ducis. 12^e.q.1.8.0./.q.3.8.2^m./.22^e.q.39.2.2^m./.2.d.38.q.1.1.2.c.

35 Oppositum videtur dicere.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.3^m. ☞ Du^o.707°. R ñ^o. sicut Du^o.1108°.

36 IN COMMVNI./.Homo consideratur a theologo, fm aīaȝ: nō aūt fm corpus, nisi respectu animę: nec specialiter cōsideratur de illa, nisi de potētijs apprehensiuis & appetitiuis. 1^a.q.75.78.84.pn^o. Absens. Abstinentia.8. Abstractio.8.18. Accedere.o. Accidentaliter.3. Actus.M. Adam.o. Adoptio.14.18. Affectio.1.6. Afferre. Agere.25. Alienum.5.c̄. Ambitio.4. Amęnitas. Amicitia.14.37. Amor.24.31.35.39.40.41.42.53.73.110.112.143.151.156.243.274. Animal.H. Annihilatio.5. Apostoli.12. Appetitus.64.77.78. Approximatio.o. Ars.3.4.19.23.48. Articulus.1. Ascendere.2.3.8. Assimilatio.5.c̄.10.c̄.

37 Quando homo mouetur fm rationem, mouetur a spiritusancto: sed qn̄ mouetur a perturbata ratione.f.a dęmone: est arreptitius. Matth.10.co.12. Assistere.6.7. Assumere. H. Auxilium.o. Baptismus.13.73.74.179.180. Benedictio.7. Blasphemia.6.9.21.26.27. Cāpsoria.1. Charitas.20.32.37.c̄. Cinis.2. Circūcisio.33. Clauis.3.7. Coactio.9. Cogitatio.7.11. Coitus.4.c̄. Communicatio.3. Conceptio.11.c̄. Conditionalis.2. Confessio.34.38.c̄. Confirmatio.49.c̄. Contemplatio.3.10.c̄. Conuersio.5.c̄. Credere.23. Culpa.6. Cultellus. Cultus.7.8.11. Debitum.12.c̄. Defectus.15.16. Delectatio.29.95. Delictum.1.

38 Non omnis actio hominis, dicitur humana: sed tantum actio eius voluntaria & deliberata. 1^a.q.76.1.c./.12^e.q.1.1.0./.3.c./.q.7.4.c./.q.10.1.c./.q.18.5.9.c./.q.74.3.3^m./.3^a.q.19.2.0./.2.d.25.3.3^m./.Virt.q.1.4.c. Dęmon.3.52.c̄.90.c̄.119.122. Demonstratio.3. Deuotio.11.14. Deus.104.159.c̄. Dies.4. Dispensatio.16. Dispositio.26. Dissensio.2.c̄. Docere.3.4. Doctrina.16.19. Donum.18.c̄. Dulcedo.1.2.3. Esse.75. Aetas.o. Euangelium.1.3. Eucharistia.2.238.252. Eustratius.2.

39 Operatio dicitur hominis tripliciter.f.ex po^a elicientе, vel imperāte.i.ex ratione: ex obiecto vel materia.i.ex passione vel operatione: & ex modo. 3.d.34.q.1.1.c.co.2. Excęcatio.3. Executio. Exorcismus.8. Falsitas.19.20. Familiaritas.o. Phātasia.6. Felicitas.3.4. Fides.59.c̄.64.c̄.112. Finis.56.57.66.c̄. Forus.o. Fructus.9.c̄. Generatio.H. Gratia.12.28.38.c̄.

40 Omnes actiones vnius hominis, sunt vna actio, inq̄ʒtum sunt ab vna voluntate: sed sunt plures fm speciem: inq̄ʒtum sunt diuersarum potentiarum & habituum. Vnio.5.c.3^m./.Ethi.10.lec.5.co.2. Gratiosus. Gratitudo.3. Gratus.o. Habitus.2.13.28.

41 Oppositum videtur dicere a simili. Phy.7.lec.8.co.2.pn^o. ☞ Du^o.708°. R ñ^o. sicut Du^o.908°. Heresis.9.34. Homicida. Homicidium.o. Humilitas.3.4.20. Ieiunium.39. Iepte. Incarnari.2.c̄. Infirmitas.o. Innocētia.4.6.c̄. Instans.27. Intellectus.16.263.300. Ira.46.55.77. Iudeī.3.29.34. Iudex.12. Iudicium.18.66.c̄. Iumētus. Iurm.6. Iustificatio.1. Lamech. Laus.4.7. Lepra.2. Leuiathā. Lex.H. Lignū.o. Loqui.4.5. Ludificatio. Luxuria.22.c̄. Maleficium.1.4. Manifestatio.o. Mansuetudo.4.c̄. Mensura.14.15.22.23. Meritum.14.16.107.108. Miraculum.56. Missio.11.

42 Ista propositio est prius vera. Homo est ens: q̄ ista. Homo est rationalis: quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem essendi. 1^a.q.4.2.c.

43 Immo ista prius est vera. Anima rationalis inest homini: q̄ ista. Homo est ens, cum in homine non sit alia forma a qua est homo: & alia a qua sit animal, vel ens. Met.2.lec.4.co.1. ☞ R ñ^o. Dubio.709°. Modestia.4. Moralis.1.2. Mors.2.3.4.6.c̄. Motus.78. Mundus.11.24. Musica.1. Natiuitas.7.24. Naturale.16.18. Necessitas.32. Negocia. Nemo. Nocere.8.c̄. Nomen.50. Obedientia.11.31.41. Obligari.4.6.c̄. Obliuio.1. Obscuritas. Occidere.o. Officium.o. Holocaustus.4. Operatio.48.c̄. Oratio.12.71.72.90. Ordo.H. Organum.1.5. Ornatus.1.c̄. Paradisus.3.c̄. Peccabilis. Peccatum.28.85.169.c̄. Pœna.34.77.95. Pœnitentia.15.116. Perfectio.26.57.83. Per se.8. Philosophica.3. Pietas.4. Piscis.4. Placere. Populus. Possessio.1. Potestas.12. Pręceptum.29.44.93.c̄. Prędestinatio.21.28.32.51.c̄. Prędicare.13. Prędicari.8. Pręstigium.1. Princeps.4. Promissio.3. Prophetia.8.23.27.39.42.53. Prouidentia.18.40. Proximus.1. Quiescere.2. Reparatio. Reprobatio.4.c̄. Resurrectio.10.c̄.26.c̄. Sacramentum.5.50.c̄. Sacrificium.8.14. Saluari.13.c̄. Sanctitas.1. Sanguis.1.4.5. Sapientia.6.28. Satisfactio.18.c̄. Schisma.7. Separatio.4. Seruitus.7.c̄. Symbolum.9. Soliloquium. Solus.4. Spes.20. Stare. Status.1.4.c̄. Stultitia.1.11. Subiectio.4.6.c̄. Suffraganeus. Summum.o. Superbia.4.9. Superstitio.5. Templum.2. Tentare.6.14.c̄. Theologia.20. Testamentum.11.12. Testis.6.13. Tribulatio.3.6.7. Thurificatio.2. Vendere.3.16.17. Venus.3. Verberare. Verbum.18.20.21. Verecundia.5.10.13. Veritas.18.28.31.48. Via.o. Vices. Videre. Vindicatio.3.7. Virginitas.35. Visio.8. Vita.14.15. Vnctio.1.9. Vnio.6.7.c̄. Vsura.19.24.25.27.31.32.44.86.174.176.185.203.244.251.290.294.c̄. Vsus.6. Vti.15.21. Vtile.9. Vultur. Vxor.7. Christus.H. Zelus.3.

HONESTAS est radicaliter in interiori electione: sed figuratiue, est in exteriori conuersatione. 22^e.q.145.1.3^m. Affinitas.7.8.9.10. Cohors.1. Debitum.23. Flos.2. Honestum o. Ingratitudo.1. Legitimatio.3. Lex.87. Matrimonium.68.70.84. Medicina.4. Obligari.5. Operatio.56. Ordo.97. Retributio.1. Schola.2. Temperantia.9.28.

1 HONESTVM idem est quod spiritualis decor, & pulchritudo. 22^e.q.145.2.0./.4.c. Amicitia.11.23.25. Amor.117.

2 Honestum idem est quod honore dignum & est idem quod virtus. 22^e.q.145.1.0./.2.c.3^m./.3.c. Beneficium.5.

3 Nomen honesti transfertur ad prosperitatem exteriorum diuitiarum: quia fm vulgum, faciunt homines honore dignum. 22^e.q.145.1.2^m./.3^m./.4^m. Bonitas.51.c̄.233. Consecratio.12. Dimittere. Dolor.16. Exactio. Honestas. Histrionatus.

4 Omne bonum honestum, ex iis duobus procedit.f.ex rectitudine rationis, & ex rectitudine voluntatis. 12^e.q.39.2.c. Iuramentum.5.21. Lex.169. Matrimonium.86. Matutinę.2.3. Negociatio.1. Nemesis.1. Operatio.56.

5 Regula rationis est radix boni honesti. 12^e.q.39.2.1^m. Simonia.17. Sponsalia.3. Tribulatio.7.

6 In omni honesto, honestati vtilitas coincidit, nisi in vltimo fine. 2. d. 21. q. 1. 3. c. Virtus. 90.

7 Omne honestum est vtile, & delectabile, & non econuerso. Et omne vtile, est delectabile, & non econuerso. 22e. q. 145. 3. o.

8 Nihil repugnans honesto, est simpliciter & vere vtile: sed fm quid. 22e. q. 145. 3. 3m. Vsura. 256.

9 Honestum appetitur propter se, appetitu rationali: delectabile autem appetitu sensitiuo. 22e. q. 145. 3. 3. 1m. Zelus. 4.

1 **HONOR** est cuiuslibet virtutis premium. 22e. q. 129. 4. c. 1m. Acceptio. 3. Ambitio. o. Beatitudo. 39. 40.

2 Honor est testimonium excellentię, quę est in homine: sed maxime fm virtutem. 12e. q. 2. 2. c./22e. q. 25. 1. 2m./q. 63. 3. c./q. 103. 1. 2. c./q. 131. 1. c. 2m./q. 142. 4. c./q. 144. 3. c. 2m./q. 145. 1. c. 3m./2. 2m./3a. q. 25. 1. c. Bonitas. 214.

3 Honor non est sufficiens premium virtutis, sed vt possibile homini. 12e. q. 2. 2. 1m./22e. q. 102. 1. 3m./q. 103. 1. 2m./q. 131. 1. 2m./3. d. 18. ar. 4. q. 3. 4m./Opusc. 20. c°. 7./Ethi. 4. lec. 9. pn°. Colere. Contumelia. 1. 3. 4. Cultus. o. Dehonoratio. Detractio. o. Dulia. o. Electio. 33. Excellentia. Filiatio. 19. Honestum. 2. 3. Iactantia. 3. 4. Incontinentia. 1.

4 Honor est maximum bonum, inter bona exteriora. 12e. q. 2. 2. 1m./22e. q. 103. 1. 2m./q. 129. 1. c./q. 131. 1. 2m./Ethi. 4. lec. 9. pn°.

5 Oppositum videtur dicere. 1a. q. 26. 4. c./§. 1. 5. Du°. 710°. Rn°. sicut Dubio. 287°. Inhonorare. Inuidia. 1. 2. 10.

6 Honor quo ad Deum, potest esse in solo corde: sed quo ad hominem, est in signis exterioribus. 22e. q. 103. 1. o.

7 Honor laudabiliter cõtemnitur, nihil male agendo propter ipsum, & bene appetitur, nihil male agendo p ipsum. 22e. q. 129. 1. 3m./q. 131. 1. o./quol. 9. vel. 10. q. 6. 1. o.

8 Appetere honorem, est peccatum tripliciter. s. si sit supra suam proportionem, vel si non referatur ad Deum, vel si non ad vtilitatem, sed propter se. 22e. q. 131. 1. c.

9 PARENTIBVS. 27. 34. Omne beneficium impensum proximo, pertinet ad quartum preceptum. s. de honore parentum. 12e. q. 100. 11. c. fi./22e. q. 32. 5. 4m./q. 33. 2. 2m./3. d. 37. ar. 2. q. 1. 2m./q. 2. c./4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 4. 3m./Virt. q. 3. 1. 12m./Ro. 12. lec. 2. co. 4. fi./1e. Thi. 4. co. 6./c°. 5. pn°.

10 Quicquid pertinet ad redditionem debiti cuiuscunque, intelligitur mandari quarto precepto. s. de honore parentum. 22e. q. 122. 5. 2m./3. d. 37. ar. 2. q. 1. 2m.

11 Longeuitas vitę promittitur honorantibus parentes: priuatio autem vitę inhonorantibus. 22e. q. 32. 5. 4m./q. 122. 5. 4m./Ephe. 6. co. 2. 3.

12 DIFFERENTIA. Honor respicit proprium bonum honorati: ideo diuersificatur specie fm diuersa bona singulorum, non autem amor: quia respicit bonum in communi. 22e. q. 25. 1. 2m.

13 Honor est propter se, & in se: sed laus ordinatur ad aliud: ideo honor est excellentior laude. 22e. q. 103. 1. 3m./3. d. 9. q. 1. ar. 2. q. 1. c./d. 14. ar. 3. q. 2. c./Ethi. lec. 18. pn°./Anima. co. 1./Psal. 40. co. 7.

14 Honor est in omni signo exteriori, & est respectu finis: sed laus est tantum in verbis, & est respectu eorum quę sunt ad finem. 22e. q. 103. 1. 3m./Ethi. lec. 18. pn°. Animal. 65. Gratia. 65. Iuramentum. 1. 27. Laus. 8. 13. c. Magnanimitas. 5. 8.

15 Gloria non est honor, sed est effectus honoris & laudis. 22e. q. 103. 1. 3m./q. 132. 2. c./4. 2m./q. 145. 2. 2m./He. 2. lec. 2. co. 4.

16 Reuerentia non est honor, sed est motiuum honorantis, & est finis honoris, inquantum. s. aliquis ad hoc honoratur, vt in reuerentia habeatur ab alijs. 22e. q. 103. 1. 1m. Mundana. Nomen. 84.

17 Honor vituperio, seu exprobrationi opponitur. 22e. q. 142. 4. c./q. 144. 2. c. 2m./3. c.

18 QVIBVS. Honor debetur alicui ratione excellentię, & honor diuersus, fm diuersitatem excellentię. 22e. q. 81. 4. o./q. 94. 2. c./3a. q. 25. 1. c./3. d. 9. q. 2. o. Adoratio. 23. Allicere. Ambitio. o. Circuncisio. 12. Colere. Confessio. 8. Cultus. o.

19 Honor proprie debetur soli virtuti: excellentię autem bonorum exteriorum, debetur fm ęstimationem vulgi. 22e. q. 63. 3. c./q. 130. 2. 3m./q. 144. 2. c. 2m./q. 145. 1. 2m./4m./3. 2m./q. 186. 7. 4m./3. d. 9. q. 2. 3. o./Ethi. 4. lec. 9.

20 Virtus honoratur, inquantum est appetibilis propter se: sed laudatur, inquantum est appetibilis propter aliud. 22e. q. 145. 1. 2m.

21 Eorum quę honorantur pręter virtutem, aliqua sunt supra eam. s. Deus, & beatitudo: aliqua infra eam, inquantum adiuuant ad opera virtutum, vt nobilitas, potentia, & diuitię. 22e. q. 145. 1. 2m. Debitum. 12. Dehonoratio. Detractio. o.

22 Secundum veritatem, solus bonus est honorandus: bonus autem est aliquis fm virtutem. 22e. q. 145. 1. 2m.

23 Honor debetur soli subsistenti toti: sed ratio & causa honoris, potest esse aliquid eius non subsistens. s. pars, vel accidens. 22e. q. 103. 4. 3m./3a. q. 25. 1. o./2. c./3. d. 9. q. 1. ar. 2. q. 1. c. 2m. Dispensatio. 4. Episcopatus. o. Episcopus. 24. Filiatio. 19.

24 Maior honor debetur iustitię, & fortitudini, propter excellentiam maioris boni: temperantię vero propter cohibitionem turpiorum. 22e. q. 145. 4. 3m. Gratia. 65. Honestum. 3. 2. Honorabile. Iactantia. 3. 4. Illegitimus. 1. 2. Indulgentia. 4. Infamia. o.

25 Honor debetur alicui dupliciter, scilicet vel ratione sui, vel ratione alterius. Primum conuenit tantum agenti per electionem, scilicet personę: secundum vero conuenit omni, quod est aliquid eius, scilicet parti, & naturę, & accidenti. 22e. q. 103. 4. 3m./3a. q. 25. 1. o./2. c./3. d. 9. q. 1. ar. 2. q. 1. c. 2m. Irreligiositas. 4. Manicheus. 1. Maria. 32. Necessitas. 32. 33. Nomen. 84. Obsecratio. Obseruantia. o.

26 Honor debetur alicui tripliciter. Primo directe, proprie, & fm se. i. habenti gratiam & virtutes in actu: secundo habenti virtutem in aptitudine. i. cuilibet habenti imaginem Dei, non confirmato in malo: tertio ordinatis ad inducendum vel conseruandum virtutes in alios. i. prelatis. 3. d. 9. q. 2. 3. o.

27 Aliqui honorantur quadrupliciter. s. vel propter virtutem propriam, vt virtuosi: vel propter virtutem alterius. s. Dei seu cõmunitatis, vt superiores: vel propter signum virtutis, vt senes: vel propter participationem diuinę bonitatis, vt domini & parentes. 22e. q. 63. 3. o./q. 145. 1. 2m. Obsecratio. Obseruantia. o. Ordo. 57.

28 Honor, reuerentia, & subiectio, debentur a tota creatura Deo, inquãtum omnia sunt ex ipso, per ipsum, & in ipso. Gloria vero inquantum nihil, ab alio incipit. Ro. 11. fi.

29 Honor debetur superioribus, ratione excellentię: cultus autem consistens in obsequio obedientię & beneficij, debetur ratione gubernationis. 22e. q. 102. 2. o./He. 13. lec. 3. pn°. Peccatum. 188. 200. Philotimia.

30 Honor & cultus debetur omnibus prelatis suis, ex debito legali, alijs autem in dignitate constitutis, ex debito morali. 22e. q. 102. 2. 2m.

trimentale autem est, quod nondum habet perfectam naturam speciei, sed est in via: vt sanguis & huiusmodi. 1ª.q.119.1.3m./2.d.30.q.2.1.3m./4. d.44.q.1. ar.2. q.4.c. Aqua.1.Calor.10.Cholera.Corruptio.8.Fames.1.Halo.Humor.Intestina.Melācholia. Odor.2.

2 Humiduin radicale, dicitur manere, vel amitti, vel restaurari, fm virtutem: non autem fm materiam. 2.d.30.q.2.1.3m./4.d.44.q.1.ar.2.q.4.c. Pluuia.1.Sapor.Sydera.Vapor.0.Vita.8.

1 HVMILITAS quandoq; dicit virtutes, & quādoq; deiectiones. Phil.6. Confessio.2.53.Genuflexio.Ignis.2.

2 Humilitas est virtus, qua refrenatur animus, ne immoderate tendat ad alta.22e.q.160.2.c./q.161.1.0./1.4.c./ꝑ.4.c°.55.17m./18m. Infirmitas.1.6.Iris.1.Iustificatio.33.Lex.144.Modestia.7.Nocere.11.Oblatio.16

3 Humilitas pręcipue videtur importare subiectionez hominis ad Deum. 22e.q.161.2.3m./q.162.5.c. Obsecratio.

4 Aristoteles non tractauit de humilitate, quia humilitas est principaliter respectu Dei, Aristoteles autez considerauit de virtutibus, respectu vitę ciuilis. 22e.q. 161.1.5m. Oratio.19.24.Emptus.3.Protestatio. Proximus.1.Redemptio.4.

5 Ad humilitatem pertinet considerare proprios defectus, ne se extollat: non autem contemnere dona Dei in se, sed ad ingratitudinem: ex quo sequitur accidia. 22e.q.35.1.3m./q.161.3.c.
Religio.89.90.106.Sedere.1.Tenebrę.1.Timor.74. Turpitudo.2.Vestis.6.Visio.15.

6 GRADVS./Gradus humilitatis sunt duodecim, fm beatum Benedictum.s.corde & opere semper humilitatem ostendere, defixis in terram aspectibus: vt pauca verba & rationabilia loquatur aliquis: non clamosa voce, vt non sit facilis aut promptus in risum: taciturnitas vsq; ad interrogationez: tenere quod habet communis monasterij regula: credere & pronunciare se omnibus viliorem, ad omnia indignum & inutilez se confiteri & credere: confessio peccatoruz: pro obedientia in duris & asperis patientiam amplecti: vt cum obedientia se subdat maiori: vt voluntatem propriaz non delectetur implere: vt Deum timeat, & timor sit omnium quę pręcepit.22e.q.161.6.0./q.162.4.4m./Matth.3.co.13.

7 Sed fm Anselmum sunt septem.s.contemptibilez se esse cognoscere, de hoc dolere, hoc confiteri, hoc persuadere.s.vt hoc velit credi, vt patienter sustineat hoc dici, vt patiatur contemptibiliter se tractari, vt hoc amet. 22e.q.161.6.ar.3./c.

8 Secundum glosam vero sunt tres gradus.s.subdere se maiori & non pręferre se ęquali qui est sufficiens: subdere se ęquali, nec pręferre se minori, & hic dicitur abundans: & subesse minori, in quo est omnis iustitia.22e.q.161.6.ar.4.c./Matth.3.co.13.

9 DIVISIO./Humilitas triplex.s.pœnosa ab extrinseco: stulta ex ignorātia proprię dignitatis: & virtus ex cognitione sui.22e.q.161.1.1m.

10 OBIECTVM./Virtus humilitatis, est principaliter circa interiorem motum: quę autem est fm signa exteriora per fictionem, est magna superbia. 22e.q.161.1.2m./2.4m./3.3m.

11 Tendere in magna supra se, ex confidentia propriarum virium, ōriatur humilitati, non autem si ex confidentia Dei.1e.prolo. 22e.q.129.3.4m./q.161.2.2m./6.1m./8.prolo.L.co.1./Opus.54.6.

12 SVBIECTVM./Humilitas est essentialiter in appetitu.s.subiectiue: sed cognitio proprij defectus, est regula eius.22e.q.161.2.0./6.c./q.162.3.2m.

13 Humilitas est in irascibili subiectiue. 22e.q.161.4.2m. Adoratio.2.5.Apostoli.41.Centurio.2.Deuotio.12.

14 Humilis nihil audit mirabilius, q̄ suam excellentiam. 3ª.q.30.4.1m. Excommunicatio.32.Iudicium.30.

15 Vere humilis, reputat se deteriorem alijs, non quidem quo ad actum exteriorem, sed timens ne per superbiaz grauius peccet in ijs, quę bene agere videt. 22e.q.161.6.1m./4.d.21.q.2.3.2m. Maria.57.Mitis. Natiuitas.17.

16 Quilibet per humilitatez debet fm illud quod suuz est, se subijcere cuilibet proximo, fm illud quod Dei est in eo.22e.q.161.3.0./6.1m./Phil.2.co.2. Oratio.19.24.Paruus.1.2.Passio.110.131.Pax.24.Peccatum.175.194.

17 CHRISTI./Humilitas conuenit omni homini, etiaz Christo fm humanitatem, non autem fm diuinitatez. 22e.q.161.1.4m./3.d.1.q.1.3.2m./ꝑ.4.c°.55.17m./18m. Princeps.8.21.30.Proximus.2.Stultitia.11. Tribulatio.15.23.Christus.170.171.202.

18 Dignitas personę, addit ad laudem humilitatis, ideo humilitas Christi, summe commendatur ꝑ.4.c°.55.17m./18m./Veri.q.29.3.4m.

19 Christus humiliauit se quadrupliciter.s.ad passionez & mortem: ad sepulchrum & infernum: ad confusionez & opprobria: & sub hominibus: ideo quadrupliciter meruit exaltari.s.per resurrectionem, ascensionem, sessionem ad dexteram patris cum manifestatione diuinitatis eius, & per iudiciariam potestatem. 3ª.q.49.6.c./q.53.1.c./q.54.2.c./q.59.3.0./6.c./3.d.18.ā.4.q.3.0./Opus.3.c°.247.249.

20 COMPARATIO./Humilitas est propinquissima virtutibus theologicis: quia homo per eam, se ex reuerentia Dei, Deo subijcit, & alij propter Deum.4.d.33.q.3.3.7m.

21 Humilitas post virtutes theologales, & intellectuales, & post iustitiam, pręcipue legalez, est potior cęteris.22e.q.161.5.0./4.d.33.q.3.3.6m. Beatitudo.141.&. Charitas.65.Fides.159.Fortitudo.9.Fundamentum.3.Ira.40.Iustificatio.33.

22 Superabundantia magis opponitur humilitati, q̄ defectus: quia magis reprimit spez vel fiduciaz, q̄ vrgeat: sed fortitudo econuerso, respectu audacię. 22e.q.161.2.3m.

23 Humilitas & magnanimitas cōueniunt in materia, & differunt in modo.22e.q.161.4. 3m./q.162.1.3m./2.d.42.q.2.4.c./3.d.33.q.2.ar.1.q.4.3m./q.2.ar.1.q.4.3m.Lex.144.Loqui.3.Paupertas.3.&.Peccatuz.178. Pœna.65.Pusillanimitas.2.Superbia.9.25.26.

24 Humilitas & magnanimitas, sunt circa spem vel fiduciam alicuius magni.Virt.q.1.12.26m.

25 Humilitas refrenat pręsumptiones, ex reuerentia Dei, sed magnanimitas firmat animum ꝑ desperationes, ex adeptiōe proprij boni.22e.q.161.2. 3m./q.162.1.3m.

26 Humilitas reprimens ad infima, & magnanimitas impellens animuz ad magna, non opponuntur, qa vtrunque fit recta ratiōe. 22e.q.129. 3.4m./q.161.1.c.3m./2.3m. Temperantia.9.29.Timor.74.

27 Magnanimus reputat se dignuz magnis, ex dono Dei, & contemnit alios, inq̄tum deficiunt, humilis aūt econuerso.22e.q.129.3.4m.

28 Simpliciter loquendo, humilitas excedit virginitatem. 4.d.33.q.3.3.7m. Turpitudo.2.Vsura.274.275.

29 Immo humilitas acquisita est maximum bonum, fm quid.Virt.q.1.1.3m./9.7m.
R 6°.Dubio.711°.

30 EFFECTVS./Humilitas firmat omnes virtutes indirecte, remouendo superbiam. Virt.q.5.1.13m. Infirmitas.1.6.

31 Cognitio veritatis, disponit ad humilitatem, & hęc ad sapientiam.Malq. 8.3, 8m./9m. Iustificatio.33.

Oblatio.16.Obsecratio. Pœna.65.Proximus.2. Redemptio.4. Religio.29.90.106. Vsura.274.275.

32 Humilitas reprimit spem.i.spiritum ad alta tendentem. 22^{e}.q.161.4.c.

HVMOR./.Quatuor humores principales.s.cholera, flegma, melancholia, & sanguis, sunt de perfectione corporis humani: sicut & aliæ partes eius.4.d.44.q.1.ar.2.q.2.c.3^{m}. Aqua.16.Cholera.Corruptio.8. Aegritudo.1. Energuminus.1.2. Flegma.0. Generatio.28.Habitus.60.Humiditas.Humidum.0.Liquor.Lux.25. Luxuria.10. Melancholia. Pollutio.0. Resurrectio.23.Sanitas.1.

HYMNVS est laus Dei cum cantico: canticum vero, est exultatio mentis de æternis habita, & prorumpens in vocem. Psal.prolo.co.1.f. Officium.13.

HYRCVS significat Christum, propter similitudinem carnis peccati. Agnus propter innocentiam. Aries propter principium.12^{e}.q.102.3.2^{m}. Animal.83. Ouis.2.

H.vel.I.litera longa in græco. 12^{e}.q.58.1.c./.Ethi.2.co.1.f.

IACERE./.Aristoteles. 9. Caput. 7. Tribulatio. 23.

1 IACOB emens primogenita, nõ peccauit, quia erant sua: sed Esau vendens ea, peccauit per simoniam. 22^{e}.q.100.4.3^{m}./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.5^{m}./.Ma.q.14.2.1^{m}./.He.12.co.13.

2 Iacob non est mentitus, dicens se esse Esau: quia mystice dixit se esse Esau primogenitum Isaac: quia primogenita illius de iure ei debebantur: vel propter mysterium: quia videlicet minor populus, scilicet gentilium, substituendus erat in locum primogeniti.s.in locum Iudeorum.22^{e}.q.110.3.3^{m}.

3 Iacob non vidit Deum per essentiam. 1^{a}.q.12.11.1^{m}./.22^{e}.q.180.5.1^{m}./.4.d.49.q.2.7.2^{m}./.Veri.q.10.11.11^{m}./.14^{m}.

4 Immo Iacob vidit dominum facie ad faciem. §.3.c^{o}.47.pn^{o}./.1^{e}.Cor.13.lec.4.co.2.

Du^{o}.712°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.481.482^{o}.

Decor.Hæreditas.2.Ioseph.1.Isaac.1. Mendacium.20.Prophetia.88.

5 Iacob vouit habere dominum in Deum, inquantum voluntarie vouit: vel vouit sm specialem modum: vel dicitur votum large.i.recognitio obligationis, & non causa eius.22^{e}.q.88.2.1^{m}./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.1^{m}.

6 Iacob vouit dare decimas, non quidem ministris, sed ad cultum Dei, vt in sacrificijs.22^{e}.q.87.1.3^{m}.

7 Iacob post contemplationem, claudicauit vno pede: quia necesse est qp debilitato amore seculi, conualescat aliquis ad amorem Dei secundum Gregorium. 22^{e}.q.180.7.4^{m}.

8 Neruus femoris Iacob emarcuit: quia fortitudo carnis debilitatur in cõtemplando. 4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1^{m}./.q.2.ar.2.q.2.c./.q.4.ar.7.q.1.1^{m}.

9 Iacob contrahens matrimonium cum Rachel propter decorem, non peccauit: vel tantum peccauit venialiter, quia secundario: si autem principaliter propter effrenatam libidinem, esset peccatum mortale. 4.d.30.I.f.

10 Matrimonium Iacob cum Lia, fuit perfectum & verum, non quidem per primum coitum cum Lia, loco Rachelis, qui ex errore contigit: sed per consensum sequentem: & tamen neuter peccauit. 4.d.30.q.1.1.4^{m}./.M 2.q.2.6.11^{m}.

11 Iacob accedens ad ancillas vxorum suarum, non peccauit: quia erant vxores.22^{e}.q.154.2.3^{m}./.4.d.33.q.1.ar.3.q.3.0.

1 IACOBVS episcopus Hierusalem, dicitur Iacobus minor: quia vocatus fuit a Christo post Iacobum maiorem.Gal.co.15. Confessio.20.

2 Iacobus Alphei, vouit non comedere, nisi prius videret Christum: ideo Christus singulariter apparuit ei, & propter specialem deuotionem eius.1^{e}.Cor.15.lec.1.f. Dæmon.78.Transfiguratio.2.

3 Iacobus ex instinctu vel reuelatione Dei, fecit per dæmones adduci ad se Hermogenem. 22^{e}.q.90.1.c./.2.c.f.

1 IACTANTIA est, per quam quis se extollit, supra id quod in se est: secundario autem, supra id quod de eo alij opinantur. 22^{e}.q.110.2.c./.q.112.1.c./.3.d.38.2.6^{m}.

2 Iactantia quo ad actum exteriorem, est species mendacij: sed quo ad arrogantiam interiorem, est species superbiæ.22^{e}.q.132.5.1^{m}./.q.162.4.2^{m}./.2.d.42.q.2.4.3^{m}./.Ma.q.8.4.3^{m}. Arrogantia.2.Gloria.10.Hypocrisis.1.Ironia.0.Mendacium.6.

3 Iactantia est peccatum mortale tripliciter.s.quando est cõ gloriam Dei: vel cõ honorem proximi: vel ex inani gloria, vel superbia, vel cupiditate mortalibus. 22^{e}.q.112.2.0. Ornatus.9.Publicatio.1. Religio.81. Rixa.4.

4 Iactantia est ex superbia, tanq; ex causa motiua: & aliquando ex vanitate: ex inani gloria autem, vt ex fine. 22^{e}.q.112.1.2^{m}./.q.132.5.1^{m}./.q.162.4.2^{m}./.Ma.q.8.4.3^{m}./.q.9.3.1^{m}./.3^{m}.

5 Opulentia seu diuitiæ causant iactantiam & superbiam dupliciter, scilicet occasionaliter, & per modum finis. 22^{e}.q.112.1.3^{m}.

6 Iactantia proprie opponitur sm speciem actus veritati, non autem secundario.22^{e}.q.112.1.0. Iactura.Damnum.0.Defectus.0.Matrimonium.71.Periculum.0.

Iam. Aborsus.1. Accipere.4. Arbor.2. Aristoteles.9. Assimilatio.16.Baptismus.164.Capacitas.2. Charitas.77.Cognatio.2.Deus.209.Fides.151. Fortitudo.51. Iuramentum.3. Peccatum.225. Pœnitentia.30.128.Pietas.6.Processio.54.Resurrectio.23. Symbolum.8.9. Vsura.46.92.

Ianua. Aditus.0. Apertio.0. Apparere.9. Ascendere.15. Baptism^{9}.26.153.154.155.159.160.161.166.186.187. Circuncisio.35.36.40. Confessio.56. Exorcismus.8.Ira.16.Paradisus.8.Passio.130. Peccatum.353. Porta.

Ianuarius mensis.Vsura.214.

Iaspis.Claritas.14. Ibex.Ibices.Ibis.

Ibi. Accidens.69.70.72.88. Aduratio.6.8. Amor.4.242. Angelus.438.442. Anima.3.205.346. Baptismus.42.Caluarie.Caput.7.Cœlum.137.Cerebrum.2.Consecratio.9.Contradictio.1.Damnatio.66.Desertum.Difficile.17.Diffinitio.27.Distinctio.21. Episcopus.28. Aequalitas.19. Eucharistia.107.109.142. Fieri.19.Galilea.2.Generatio.62. Gratiarumactio.1. Ibidem. Incipere.3. Indiuiduum.35. Intelligibile.3. Iudicium.78.8. Li. Locus.0. Malum.38. Nazareth. Notio.3. Operatio.39. Ordo.33. Paradisus.6. Pars.16.Paulus.26. Peccatum.214. Pœna.89. Pœnitentia.68. Porositas. Potentia.59. Proportio.10. Religio.64. Similitudo.28. Sion. Subsistentia.11. Vbi.0. Vbicunq;.Vsura.147.149.

1 IBICES sunt animalia parua, quæ habitant in locis petrosis.Iob.39.principio. Ibis.

Ibidem. Ibi. Vsura.147.

IBIS est ciconia. Ibix ibicis, est aquatica auis, serpentibus inimica: sed Ibex ibicis, est animal quadrupes. Isa.34.lec.2.

34.lec.2.co.1. Ciconia.o. Ibices. Iconomica. Cōmutatio.1. Congregatio.1. Diuitię.5. Imprudentia.2. Ius.21. Legis positiua.3. Moralis.3. Politica.1. Prudentia.46.47. Scientia.134.

1 IDEA est forma exemplaris, qua res fiunt, & cognoscuntur: quę est in mente artificis. 1^{a}.q.15.0./.q.44.3.c./.1.d.36.q.2.0./.2.d.18.q.1.2.c.principio./.Veri.q.3.0./.quol.4.1.c./.quol.8.2.c.

2 Idea proprie est forma, quam aliquid imitatur ex intentione agentis, determinantis sibi finem. Veri.q.3.1.c.

3 Idea grece, forma latine dicitur: ideo per ideas, formę aliarum rerum per se existentes intelliguntur. 1^{a}.q.15.1.c./.1.d.36.q.2.1.c./.Veri.q.3.1.c.pn°. Deus.124.125.126.147. Exemplar.1.3.7. Imago.18. Plato.5.6.

4 Idea in Deo, non est aliud, q̄ essentia diuina. 1^{a}.q.15.1.3^{m}./.q.44.3.c./.22^{e}.q.173.1.c./.1.d.19.q.5.3.2^{m}./.d.36.q.2.1.2^{m}./.3^{m}./.2.c./.3.d.9.q.1.ar.2.q.1.3^{m}./.d.14.ar.2.q.2.c./.Veri.q.2.9.4^{m}./.q.3.2.c./.q.8.8.1^{m}./.q.12.6.c./.quol.4.1.c./.quol.7.vel.8.1.c.fi./.2.c. Ratio.12.13.14.20.c̄. Senarius.3.

5 Essentia Dei vt essentia, non est idea: sed vt similitudo, vel vt ratio rei intellectę. 1^{a}.q.15.2.1^{m}./.1.d.36.q.2.2.c.1^{m}.

6 Essentia Dei, non habet rationem ideę, respectu Dei, sed respectu aliorum: quia est principium operatiuum aliorum, non autem Dei. 1^{a}.q.15.1.2^{m}.

7 Idea s̄m veritatem, & s̄m Platonem, est principium cognitionis: & generationis. 1^{a}.q.15.1.3.c.

8 Ideę ponebantur a Platone, vt essent causę scientię, & esse, & generationis corruptibilium. Met.7.lec.5.co.3.fi./.Lec.6.principio.

9 Ideę s̄m Platonem, sunt causę generationis dupliciter. s. per modum generantis: & per modum exemplaris. Met.7.lec.7.co.2.fi.

10 Idea operati, in mente artificis, est sicut id quod intelligitur: non autem sicut species qua intelligitur. 1^{a}.q.15.2.c.2^{m}./.1.d.36.q.2.2.c.fi./.Veri.q.3.2.c.9^{m}.

11 Ipsę rationes imitationis intellectę, seu modi, sunt ideę. 1.d.36.q.2.2.c.fi.

12 ESSE./. Ideas esse, est necessarium. 1^{a}.q.15.1.0./.q.44.3.0./.1.d.36.q.2.1.0./.Veri.q.3.1.0. Aristoteles.7. Exemplar.7.

13 Ideę sunt tm̄ in mente Dei, & non extra: ꝯ Platonem. 1^{a}.q.15.1.1^{m}./.q.44.3.2^{m}./.3^{m}./.4^{m}./.1.d.36.q.2.1.1^{m}./.2.d.1.lec.1.L.pn°./.Veri.q.3.1.c.fi./.1o.lec.5.fi./.Col.co.11. Forma.103.164.c̄. Plato.5.6.

14 Respectus idearum, nō sunt reales, sꝫ sunt itellecti a Deo, & tm̄ in Deo. 1^{a}.q.15.2.4^{m}./.q.28.4.3^{m}./.q.44.3.c./.22^{e}.q.173.1.c./.1.d.26.q.2.3.2^{m}./.d.36.q.2.2.2^{m}./.3^{m}./.3.2^{m}./.Veri.q.2.9.4^{m}./.q.3.2.8^{m}./.Potentia.q.3.16.14^{m}./.q̄l.4.1.c./.Opus.9.q.66./.He.11.co.7.

15 Respectus idearum, causantur tm̄ ab intellectu Dei, cōparante essentiam suam ad res. 1^{a}.q.15.2.3^{m}./.1.d.36.q.2.2.3^{m}./.ꝯ.1.c°.54./.Opus.9.q.66.67.

16 Ideę sunt ęternę. 1^{a}.q.6.4.c./.1.d.19.q.5.3.2^{m}./.d.36.q.2.2.2^{m}./.quol.4.1.c./.Opus.9.q.66.

17 DIVISIO./. Ideę in mente Dei sunt plures, scd̄m ꝙ Deus intelligit essentiam suam esse multipliciter imitabilem a creaturis. 1^{a}.q.15.2.0./.q.44.3.c./.q.47.1.2^{m}./.12^{e}.q.93.1.1^{m}./.1.d.36.q.2.2.0./.d.39.q.1.2.1^{m}./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.ꝯ.1.c°.54./.Veri.q.3.2.0./.Potentia.q.3.16.5^{m}./.12^{m}./.13^{m}./.quol.4.1.c./.q̄l.7.3.c.co.2./.Opus.9.q.66.

18 Pluralitas idearum, est causa pluralitatis creaturarum: non autem econuerso. 1.d.36.q.2.2.3^{m}.

19 Idea practica & speculatiua, non sunt duę ideę, nisi s̄m rationem. 1^{a}.q.15.3.c./.Veri.q.3.3.6^{m}.

20 Idea s̄m proprietatem nominis, est ęqualiter principium cognitionis practicę, & speculatiuę: secundum vsum autem, practicę tantum. 1.d.36.q.2.1.c./.Veri.q.3.3.0.

21 In ideis est distinctio, & pluralitas: quia respiciunt proprias naturas singularum rerum: non autem lex ęterna. 12^{e}.q.93.1.1^{m}.

22 DIFFERENTIA./. Sapientia & ars Dei, est tantū vna: quia significatur vt quo Deus intelligit. Ideę autē vt quod: ideo sunt plures. 1^{a}.q.15.2.2^{m}./.Veri.q.3.2.c.9^{m}.

23 Ratio diuinę sapientię, respectu creationis dicitur idea & ars vel exemplar: sed respectu gubernationis, dicitur lex. 12^{e}.q.93.1.c.

24 Idea principaliter significat respectū ad creaturas, ideo dicitur pluraliter: nec est personale, sicut verbum: quia verbum principaliter significat respectum ad dicentem, & ex consequenti ad creaturam: ideo est tantū vnum. 1^{a}.q.34.3.4^{m}./.1.d.36.q.2.2.6^{m}./.Veri.q.4.4.4^{m}./.5^{m}./.7.c. Ars.7. Deus.124.125.126.147. Similitudo.15.

25 Idea nominat formam exemplarem absolute: verbum autem creaturę in Deo, formam exemplarem deductam ab alio. Veri.q.4.4.4^{m}.

Immo verbum est similitudo creaturę: sicut etiam Augustinus dicit, ideas in Deo, esse rerū similitudines. Veri.q.4.4.1^{m}.

☞ Du°.712°. R fi°. sicut Du°.80°.471°.

26 Forma exemplaris rei s̄m speciem suam absolute, est idea: sed vt ordinata in finem, est prouidentia. Veri.q.5.1.1^{m}.

27 Idea potest pertinere ad speculatiuam cognitionē: sed prouidentia ad practicam tm̄. Veri.q.5.1.1^{m}.

28 QVORVM./. Plato dixit, nullam ideam esse causam alterius ideę. 2.d.1.q.1.1.c.fi.

29 Idea seu ratio, scientia & ars, non important ordinem ad executionem, sicut verbum: ideo non sunt tm̄ eorū quę sunt, fuerunt, & erunt: sicut verbum. Veri.q.4.7.0.

30 Idea vt principiū factionis, est practica: & dicitur exemplar, & omnium quę aliqñ fiunt a Deo: sed vt est principium cognitionis, est speculatiua: & dicitur ratio: & est omnium quę cognoscuntur a Deo: s̄m propriam rationem. 1^{a}.q.15.3.c./.1.d.36.q.2.3.0./.2.d.18.q.1.2.c.

31 Quę nunq̄ fiunt, habent ideam secundo modo: non autem primo modo, nisi in virtute. 1^{a}.q.15.3.2^{m}./.q.18.4.4^{m}./.3.d.14.ā.2.q.2.c./.Veri.q.2.8.3^{m}./.q.3.3.6.0./.Potentia.q.1.5.10^{m}./.11^{m}. Forma.103.164.c̄. Imago.18. Senarius.3.

32 Malum non habet ideam in Deo. 1^{a}.q.15.3.1^{m}./.q.18.4.4^{m}.

Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.14.16.c.fi.

☞ R fi°. Dubio.713°.

34 Malum nullo modo habet ideam in Deo, quia cognoscitur per solam rationem boni. 1^{a}.q.15.3.1^{m}./.q.18.4.4^{m}./.1.d.36.q.2.3.1^{m}./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.d.31.q.1.ar.2.q.2.c./.Veri.q.3.4.0./.quol.11.2.0.

35 Priuatio non habet ideam in Deo. 1.d.36.q.2.3.1^{m}./.2^{m}.

36 Plato posuit ideas tm̄ specierum, & non generum. ꝯ.1.c°.24./.Veri.q.3.8.c.fi./.Met.7.lec.14.pn°./.co.3.

37 Genera non habent aliam ideam inq̄tum exemplar: nisi ideam speciei. 1^{a}.q.15.3.4^{m}.

38 Particularia habent proprias ideam, preter ideam speciei: ꝯ Platonem. 1^{a}.q.15.3.4^{m}./.1.d.36.q.2.3.3^{m}./.2.d.3.q.3.3.c.fi.

39 Ideę in Deo sunt factiuę totius rei. s. quo ad materiā & formam: sed prius respiciunt speciem, q̄ indiuiduum. 1.d.38.3.1^{m}./.2.d.3.q.3.3.c.fi./.d.18.q.1.2.c./.Veri.q.

3.8.o./.quol.7.vel.8.2.o./.3.c.

40 Materia habet ideam, contra Platonem: ſed eandem cum forma. 1^{a}.q.15.3. 3^{m}./4^{m}./.1.d.36.q.2.3. 2^{m}./. 3^{m}./.2.d.3.q.3.2^{m}./.Veri.q.3.5.o./.Po^{a}.q.3.1.13^{m}.

41 Formę & compoſito, correſpondet perfecte idea: ſicut & perfectum eſſe: non autem materię, niſi ſm ꝙ eſt in compoſito: ſed ei conuenit imperfecte idea: quia habet imperfectiſſimum eſſe.ſ.ſecundum vltimum gradum eſſendi, qui eſt eſſe in potentia. 1.d.36.q.2.3. 2^{m}./.3^{m}.

42 Accidentia habent propriam ideaȝ, pręter ea quę inſeparabiliter concomitantur ſubiectum. 1^{a}.q.15.3.4^{m}./. 1.d.36.q.2.3.4^{m}./.Veri.q.3.7.o.

43 Plato non poſuit ideas accidentium, ſed tantum ſubſtantiarum: quia deficiunt a perfectione ideę, quia perfectuȝ eſſe non habent. 1.d.36.q.2.3.4^{m}./.Veri.q.3.7.c.

44 Ideę ſm Platonem, non ſunt formaꝝ artificialium: ſed tm̃ formalum ſubſtantialium. Met.8.lec.3.co.3.fi.

45 Idea ſm Platonem, non eſt in ordinatis, id eſt conſequenter ſe habentibus: vt in numeris & figuris. Veri.q. 3.7.c./.q.21.4.c.fi./.Met.3.lec.8.co.3./.Ethi.lec.6.co. 2.fi./.Anima.2.lec.5.fi. Senarius.3.

Ideale. Idea. B. Ratio.12.13.14.20.c̃.

1 IDEM ſignificat vnitatem in ſubſtantia, & per hoc ꝙ eſt relatuȝ, habet dearticulationeȝ implicitam: ideo importat vnitatem ſuppoſiti: non autem ęquale. 1.d.4.q.1.3.3^{m}./.d.19.q.1.1.2^{m}. Abſoluere.31.32.33. Abſtractuȝ.1.6.8. Accidens.28.38. 39.40.41.46. Accuſatio.22. Actio. 49. 50. 89. 110. Actus. 5.6. 41. 55. 56. 59. 62.63.64.68.69.76.166. 194. Adiectiuum.4.5. Aer.5. Affinitas.14. Affirmatio.1.2. Agens.37.38.41.66.69.70.77.90.91. Agere. 15. Alienum.2. Alteratio.5.6. Amicitia.19. Amor. 141.183.c̃.228. Angelus.18. 30.c̃.82. 99.109. 111. 167.319.326.512.513.536. 544.591. Anima.9.221. 254. 270. 274. Annihilatio. 10.12. Appropriatio.6. Aqua.13.23. Ariſtoteles.7. Aſſumere.6.53.54. Auaritia.24. Audacia.6. Auerſio.1. Baptiſmus.121. Beatitudo.132. Benignitas. Bilinguis. Bonitas.4.168. Calor.8.9. Charitas.147. Caro.5. Cauſa.26.39.52.55. Cœlum.5. Cibus.11. Ciconia.1. Circuncisio.19.

2 Idem ſm eandem rationeȝ, ſemper facit idem. 2.d.1. q.1.5.9^{m}./.d.18.q.2.2.c./.d.32.q.2.3.3^{m}./.Po^{a}.q.3.4. c./.q.7.1.1^{m}./.q̃l.10.5.c./.Opuſ.3.c^{o}.96. Circũſtantia. 15.16.23. Claritas.4.8. Clementia.10. Cognitio.77. Coincidere. Cõmaternitas. Comprehendere.8. Commune.11.14. Confeſſio.40.46.c̃. Conſernitas. Confuſio. Conſanguinitas.1.4.8. Contradictio.1. Contrapaſſum.1. Contrarium.7.8. 14.15.27.28. Contritio. 11. Corpus.15.28.c̃.39.40.66.68. Corruptum.2. Dauid.3. Delectatio. Dęmon. 69. 98. Demonſtratio.5. Deus.28.29. 30.66. 67.120.c̃. 266.383. Differre.10. Differentia.6.15.21. Diffinitio.45.46. Diligentia. Dimenſio.3.15.16. Diſpoſitio.7.19.20.27.31.34.35.48. 49.50. Doctrina.12. Donum.6.37. Eadem. Effectus. 8.9.10.13.14.17.19. Electio.18. Ens.9.22.26. Enunciabile.o. Enunciatio.6. Epyichia.1. Aequalitas.1.2. 5. Aeqtas.1. Eſſe.42.44.49. Eſſentia.5. Aeternitas. 23.c̃. Eugnomoſyna. Euſebia. Exceſſus.2. Falſitas.2. Phantaſia.1.2. Fides.29. 131.148.152.155.157. Fiducia.9.12.

3 Multiplicato vno eoꝝ quę ſunt eadem re, & differunt ratione: non oportet multiplicari alteꝝ: ſicut perſona & proprietas in diuinis. 1^{a}.q.40.1.1^{m}. Fieri.18.19. Figura.2. Finis.7.31.32.33.50.61.71.122. Fomes.8.

4 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 22^{e}.q.92.2.1^{m}.

☞ R ſi^{o}. Dubio.714°.

Forma.7.c̃.49.52.c̃.74.137.146. Fortitudo.15. Fortuna.6. Fructus.19. Gaudium.3. Generatio.29.33.71. Gradus.2. Gratia.28.33.34.35.46. 73.54. Habere.3. Habitus.42.c̃.48.49.50.60.64.71.72.75.77. Hęreſis. 8.33.149.150. Hierarchia.2.5. Homo.30. Honeſtum. 1.2. Identitas. Ieſus.5. Ignis.13. Imaginatiua.1. Imago.10.11.12.

5 Idem eſt homo niger, & homo non albus. Opuſ.37. c^{o}.2. Indiuiduum.12.35. Inhumanitas.1. Iniquitas.

6 Immo eſſe album, non eſt ideȝ qđ non eſſe nigruȝ: ſed realiter differunt. Veri.q.28.6.c. ☞ R ſi^{o}. Du^{o}.715°. Inſinuatio.2. Inſipientia.1. Inſtans.1.3.4.10.11.16. 17. Integruȝ. Intellectus.57.c̃.79.84.118.119.133.c̃. 153.211.270.274. Intentio.10. Ironia.2. Iudicium. 47. Iurgium. Ius.7.17. Iuſtitia.15. Iuſtificatio.10.11. 12. Legispoſitiua.1. Lenia. Lex.41. Liberum.4. Limbus.2. Locus.2. Lotio. Lumen.3. Lux.15.16. Maluȝ 41. Maria.46. Materia.2.13.15.20.23.c̃.35. Matrimonium.5. Mendacium.18. Menſtruus.7. Menſura. 8.9.10.18. Meretrix.6. Meritum.34.35.86.

7 Si varientur omnia alia, manentibus eiſdem principiis eſſentialibus eiuſdem indiuidui: manet idem indiuiduuȝ numero: non auteȝ ſi varietur aliquod principiuȝ eſſentiale. Po^{a}.q.10.4.c.pn^{o}./.q̃l.11.6.o./.Opuſ.3.c^{o}.158. fi. Metaphyſica.27. Metaphora.3. Mirum. Miſericordia.23. Miſſa.22. Motus.58.76. Mulus. Mutatio. 4.9.10. Neceſſitas.5. Nomen.9.49. Nonens.4. Nongenitum. Notum.10.11. Numerus.5. Officium.17. Oppoſitio.2.17.21. Ordo.42.90. Paliuȝ.3. Paſſio.56. Pater.14.15. Patruus. Pax.3.9. Peccatum. 62.152.255. 387.389. Pœna.16.32. Pœnitentia.33. Perfectio.48. 49. Perſona.25.35.36. Peruicax. Po^{a}.32.34.38.39. Pręceptum.146. Prędicari.20. Preſbytera.

8 Mutato altero parentum, non poteſt eſſe genituȝ ideȝ numero. q̃l.q.3.11.o./.q̃l.5.q.5.1.o. Principium.4. 8.9.13.15.18. Prius.6. Proceſſio.25. Prophetia.78. Proportio.4. Propter.5.7. Prudentia.55.78. Pulchritudo.2.4. Purgatorium.3. Quantitas.14.15. Raptus. 8. Ratio.23.26.27. Rationale.7. Reatus.5. Recipere. 2. Reduplicatio.3. Regula.3. Relatio.63.78.c̃. Relatum.7. Reſurrectio.11.c̃.57. Sacerdos.14. Sapientia. 54. Scientia.32. Scientificum.1. Se. Securitas.2. Senſualitas.6. Sexus.2. Significatio.2. Synonyma. Situs.4. Sol.3. Somnium.3. Species. 4.5.

9 Corpus manet idem numero, licet fiat continue deperditio, & reſtauratio virtualiter per alimentuȝ. 1^{a}.q.119. 1.5^{m}./.2.d.30.q.2.1.4^{m}./.4.d.44.q.1.ar.2.q.4.c.fi./.ꝯ. 4.c^{o}.80.4^{m}./.q̃l.7.vel.8.5.c.2^{m}./.Opuſ.3.c^{o}.163.164. Spirituale.10. Spiritus.22.c̃.25. Sponſalia.7. Stella.3. Subiectuȝ.7. Succeſſio.7. Superbia.18.22. Superhumerale. Suppoſituȝ.5.6.8.9.11. Tempus.2. Theologia.5. Timor.52.53.55.65. Tranſcendentia. Trepidatio. Verbum.19.27.56. Vigilantia. Virilitas. Virtus.33.74.89. 120.127.172.187.188.226.227. Viſus.3.5.6. Vita.7. 18.c̃. Vitium.9. Vnitas.1.c̃. Vniuerſale.4.5. Voluntas. 13.19.56.58. Vſura.18.45.52.97.123. 177.183. 238. 251.287. Chriſtus.16.17. Zelus.4.

10 Filius Dei eſt idem patri neutraliter, non auteȝ maſculine. 1.d.19.q.1.1.2^{m}./.d.26.q.2.1.2^{m}.

Identitas. Adiectiuum.4.5. Apparere.9. Contrariuȝ. 41. Corpus.29. Differre.10. Diſtinctio.24. Donum.5. Eadem. Aequalitas.4.23. Ex.1. Fieri.1.11. Figura.8. 9. Idem.o. Ipſum. Pars.19. Prędicari.1.44. Prudentia.55. Relatio.31.80. Reſtitutio.4. Vnitas.o

Idioma. Communicatio.8. Sermo.1. Chriſtus.183.

Idiota. Angelus.308. Apoſtoli.14.

1 IDOLATRIA ē exhibere latriã.i.cultũ Dei creaturę. 22^{e}.q.94. 1.o./.3.d.9.q.1.ã.1.q.3.3^{m}./.ꝯ.3.c^{o}.120. Abrahã.7.

2 Idolatria pręſupponit infidelitatem, & addit exterius

indebitum cultum, mendacium perniciosum, magnam Dei blasphemiam, & impugnationem fidei. 22^e.q.94.3.1^m./.2^m./.3^m./.2.c. Adeps.1. Adiurare.8. Adoratio.7. Animal.83. Canis.1.

3 Idolatria opponit latrię. 22^e.q.92.pn^o./.q.94.pn^o./.1.o./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.b.1./.q.3.3^m./.ar.2.q.6.c.

4 Idolatria quadruplex. s. ciuilis, idest imaginum habentium deitatem, sm Hermetem: fabularis, idest hominum deificatorum: physica, idest animę totius mundi, sm Varonez: & Platonica, quę & physica dicitur. s. intelligentiarum, animarum cœlestium, dęmonum, & animarum bonarum. 22^e.q.94.1.c./.q.122.2.2^m./.ꝑ.3.c^o.120./.Po^a.q.6.6.c./.Ro.lec.7.fi. Cerimonia.8. Cultus.17.18.19. Eucharistia.189. Exilium.1. Festum.6. Fides.100. Gradus.3. Hęresis.18.19.66. Idolum.o. Imago.43. Israel.2. Iudei.17.28.29.

5 Omnis idolatria est peccatum, nec excusat mos vulgi, contra Senecam, nec persecutio contra hęreticos. 22^e.q.94.2.o./.ꝑ.3.c^o.120. Iuramentum.35. Luminare.2. Machabęi. Mel.2. Neomenia. Periurium.5. Pręceptum.43. Raab.2. Sacrificium.16.21. Serpens.4.

6 Idolatria est grauissimum peccatorum. 12^e.q.102.3.11^m./.22^e.q.94.3.o.

Oppositum videtur dicere. 22^e.q.10.6.c./.q.94.3.4^m./.4.d.13.q.2.2.o.

R ñ^o. Dubio.716°.

7 Idolatria est grauissimum peccatorum secundum se, sed ex parte peccantis, hęresis & aliqua alia peccata possunt esse grauiora. 12^e.q.102.3.11^m./.22^e.94.3.o./.Ma.q.2.10.c./.1^e.Cor.12.co.2. Simulachrum. Sodomia. Superbia.19.

8 Peccatum contra naturam, est leuius idolatria: sed ponitur conueniens pœna eius: quia est manifestius. 22^e.q.94.3.3^m./.Ro.lec.8.co.2. Superstitio.1.3.4. Templum.1.7. Vestis.7. Votum.74.

9 Causa dispositiua idolatrię, fuit triplex ex parte hominis, scilicet inordinatus affectus, repręsentatio delectabilis, & ignorantia Dei: sed causa consumatiua eius, fuerunt dęmones. 22^e.q.94.4.o./.2.d.15.q.1.2.c./.ꝑ.3.c^o.120./.Potentia.q.3.4.c.

10 Ab idolatria, omnia alia peccata oriebantur. 22^e.q.94.4.1^m./.2.d.42.q.2.3.7^m./.1^e.Cor.12.co.2.

11 Dans hostiam non consecratam pro eucharistia, est reus idolatrię: non autem adorantes eam: cum hostia debeat adorari latria, sub cõditione in habitu. 3^a.q.80.6.2^m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2^m./.4.d.9.ar.5.q.1.4^m./.quol.5.q.6.2.o.

12 Oppositum videtur dicere a simili: quia ad digne sumendum eucharistiam, requiritur deuotio actualis: cum nemo carnem Christi debeat manducare, nisi prius adoret, sm Augustinũ. 3^a.q.80.6.2^m./.4.d.9.ar.3.q.5.c./.ar.4.q.2.c./.d.12.q.2.ar.1.q.3.o./.q.3.ar.1.q.2.c.

Du^o.717°. R ñ^o. sicut Du^o.580°.

1 IDOLVM./.Ostendit Deus idola non esse Deos quintupliciter. s. ex lege naturali hoc dictante: ex lege scripta prohibente, ex consideratione creaturarum terrestrium, q̃tum ad creationem & q̃tum ad creatorem, ex consideratione creaturarum cœlestium, q̃tum ad cœli magnitudinem, & q̃tum ad eius substantię subtilitatem: in quo primo virtus Dei relucet inter corporalia q̃tum ad virtutem, vel quasi inhabitatione angelorum & sanctorum q̃tum ad dignitatem: vel etiam totius creaturę inferioris quantum ad eorum causalitatem: & ex magnorum subiugatione, ponens temporum destructionem, qui sunt magni vel scientia, vel sm potentiam. Isa.40.co.2. Adiurare.8. Fermentum.3. Idolatrię.o. Latria.1. Machabęi.

2 Ostendit propheta aliorum Deorum. i. idolorum falsitatem tripliciter. s. ponens per modum iudicij ad idola consensum: petens diuinitatis signum, & petens testimonium. Isa.43.co.1. Mel.2. Simulachrum.

Idoneitas. Absoluere.40. Aptitudo. Capacitas.o. Compos. Electio.34.c. Habilitas.o. Idoneus.o. Vestis.4.

1 IDONEVS./.Idoneum ad magna, reddunt duo. s. facultas administrandi: industria, & strenuitas exequendi. He.lec.2.principio. Adoptio.18. Aptitudo. Beneficium.23. Campsoria.8. Capax. Compos. Confessio.76.77. Confessor.1. Dignitas.3.

2 Idoneum ad magna, faciunt tria. s. sapientia, nobilitas, & potestas. He.lec.2.o. Electio.34.c. Fama.1. Habilitas.o. Idoneitas. Ioãnes.14. Iudex.3. Manus.3. Medicus.1.3. Natum. Pręlatio.18. Puer.8. Raptus.18. Religio.48.49.78.c. Idumeus. Amalechitę. Ieconias. Maria.5.

Iecur. Amor.161. Hepar. Sanguis.5.

1 IEIVNIVM./.DIVISIO./.Ieiuniũ duplex. s. spirituale, idest a peccatis, & corporale. i. ab escis. 22^e.q.147.2.1^m./.4.d.15.q.3.ar.1.q.1.2^m.

2 Ieiunium a cibis duplex. s. naturę, & ecclesię. 22^e.q.147.1.3^m./.3.c./.6.2^m./.3^a.q.80.8.4^m./.4.d.8.q.1.ar.4.q.2.2^m./.d.15.q.3.ar.1.q.1.c.5^m./.q.2.2^m./.Matth.26.co.12.fi. Abscondere.2.3.

3 Ieiunium duplex. s. luctus. i. cum amaritudine peccatorum & pręsentis vitę, & ieiunium exultationis. 22^e.q.147.4.5^m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.2^m./.ar.3.q.1.5^m.

4 Ieiunium est actus virtutis. s. abstinentię & temperantię elicitiue: sed aliarum virtutum imperatiue. 22^e.q.3.1.c./.q.88.6.c./.q.146.pn^o./.q.147.1.2.o./.4.d.15.q.3.ar.1.q.2.3.c./.q.5.1^m./.q̃l.3.12.3^m.

5 Ieiunium ecclesię, est parsimonia victus, abstinentiaq3 ciborum: secundum Isidorum. 12^e.q.147.2.1^m./.4.d.15.q.3.ar.1.q.1.o.

6 Ieiunium & paupertas, tenent extremum, sm quantitatem absolutam: medium autem, sm proportionem ad rationem rectam. Ma.q.14.1.6^m.

7 Nimis ieiunans, vel nimis vigilans, peccat: quia si aliquis in tantum naturę virtutes debilitet per ieiunia, & vigilias, & alia huiusmodi q̃ non sufficiat debita opera exequi, puta pędicator pędicare, doctor docere, cantor cantare, & sic de alijs: absq3 dubio peccat: sicut etiam peccaret vir, qui nimia abstinentia se impotentem redderet ad debitum vxori reddendum, & seruus in obsequijs, quę dño debet impendere. 1^a.q.97.3.3^m./.22^e.q.10.12.5^m./.q.88.2.3^m./.q.125.1.2^m./.q.147.1.2^m./.q.188.6.3^m./.3^a.q.40.2.1^m./.4.d.15.q.3.ar.1.q.2.3^m./.d.17.q.2.ar.3.q.2.c./.Ma.q.14.1.6^m./.q̃l.5.q.9.1.c./.Opus.19.c^o.3.co.3./.Ro.12.co.4. Hypocrisis.2.

EFFECTVS.7.13.14.16.17.19.22.23.24.32.47.

8 Ieiunium pulchre commendatur, per multos eius effectus. 22^e.q.47.1.c.1^m./.3^a.q.40.2.3^m./.1^e.Thi.4.co.6.principio.

9 Ieiunium non est contra libertatem fidelium, sed cõtra seruitutem peccati. 22^e.q.147.3.3^m. Eleemosyna.26.32.33.34. Operatio.27.

10 Ieiunium principaliter sumitur propter tria, scilicet propter comprimendas concupiscentias carnis: propter eleuationem mentis: & propter satisfactionem. 22^e.q.147.1.3.5.c./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.o./.q.5.2^m. Suffragia.3.

11 Ieiunium est satisfactorium, quia subtrahit delectationem, addens afflictionem: & impedit peccata futura, debilitando concupiscentiam. 22^e.q.147.1.3.5.7.c./.4.d.15.q.3.ar.1.q.5.o./.ar.2.q.2.3^m.

12 Ieiunius potest prodesse defunctis, rõne charitatis & intentionis in eos directę. 4.d.45.q.2.ar.3.q.1.1m./.2m.

13 Christus ieiunauit, non ex necessitate, sed vt doceret, q̃ bonum est ieiunium : quia scutum est contra diabolum. 22e.q.147.5.1m./.3a.q.40.2. 3m./.q.41.3.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.3m. Tentare.21.22.

14 Christus ieiunauit post baptismus, qa baptizatos oportet intendere ieiunio, & nõ lasciuię. 22e.q.147.5.1m./.3a.q.40.2.3m./.q.41.3.c.

15 Christus non ieiunauit plus q̃ Moyses & Helias, vt crederetur verus homo. 3a.q.40.2.3m./.q.41.3.c.

16 Ieiunium ante pascha, fit quadraginta diebus, sicut a Christo, Moyse, & Helia, quadruplici ratione. s. vel qa sm Gregorium, per hos quadraginta dies virtus decalogi, per libros quatuor sancti euangelij impletur: vel qa dignum est, vt carnem nostram, quaterdecies affligamus: vel quia in his offerre cõtendimus decimas dieꝝ: vel quia sm Augustinus, creaturę inuisibili, debetur ternarius numerus: sed creaturę visibili, debetur quaternarius, propter calidum frigidum, humidum & siccuꝫ. Vnde si denarius numerus ducatur per quaternarium, qui competit corpori, per quod administratio geritur: quadragesimum numerum conficit. 22e.q.147.5.c./.3a.q.40.2.3m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.3m./.4m.

17 Ieiunius quadragesimę, arctius obseruatur, q̃ alio tempore: quia per illud imitamur Christum. 22e.q.147.8.3m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.2.4m.

18 IVDAEORVM./.Iudęi nõ tenebantur ieiunare quadragesimam, sicut nunc Christiani : quia Moyses non erat dñs legis, sicut Christus. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.2m.

19 Moyses non affligebatur ex ieiunio, licet fieret deperditio, sed nõ tãta: * qa occupato itellectu in cõtẽplando, vires nãles ipediũt. Vel si nulla fiebat cõsumptio, hĩ fuit per miraculum. 3.d.16.q.1.3.6m./.Veri.q.26.10.5m.

20 Iudęi ieiunabant mense quarto, quinto, septimo, & decimo, propter aliquas tribulationes tunc habitas. 22e.q.147.5.2m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4m.

21 Iudęi ieiunabant vsq; ad vesperam, idest vsq; ad noctem: quia nocti comparatur status veteris testamenti: quia post mortem ibant ad limbum tenebrosum, propter peccatum Adę, per cibum vetitum. 22e.q.147.7.1m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.3.2m.

NECESSITAS. 2.5.13.14.33.34.45.

22 Ieiunium non est necessarium absolute, sed ex precepto ecclesię: quia secundum se est poenale: ideo non est eligibile, nisi inq̃tum est vtile ad aliquem finem. 22e.q.147.3.1m./.3a.q.40.2.1m.

23 Ieiunium est de precepto legis naturę, sm q est necessarium ad salutem : sed determinatio temporis eius & modi, est de precepto ecclesię. 22e.q.147.3.0./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.0./.q.5.2m./.ar.2.q.1.0.

24 Omnes tenẽtur ad ieiunia ecclesię, nisi sint legitime impediti: vel nisi sit euidens causa non ieiunãdi: vt in pueris & senibus, propter defectum & debilitatem naturę, & huiusmodi. 22e.q.147.4.0./.7.3m.

25 Iusti tenentur ad ieiunia ecclesię, & ad alia precepta eius, sicut & alij. 22e.q.147.4.5m./.4.d.15.q.3.[illegible] q.2.0.

26 Pueri non tenentur ad ieiuni[illegible] tu augmẽti: quod vt i[illegible] [illegible]

[illegible]

tur ieiunare: non autem si paulatim. 22e.q.147.4.4m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.4.2m. Iuramentum.32.

29 Transgrediens preceptũ de ieiu[illegible] ex contemptu, vel impediendo finem, peccat mortaliter : non autem si ex causa rationabili. 22e.q.147.3.2m./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.3m.

30 Sacerdos potest dispensare in ieiunio ecclesię. 4.d.15.q.3.ar.2.q.4.3m. Nouitij.2.

TEMPVS ET HORA. 15.16.17.18.20.21.22.42.46.

31 Ieiunia quatuor temporum, sunt quasi primitię & expiatio totius anni. 22e.q.147.5.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4m.

32 Ieiunium infra octauas pentecostes, est ieiunium exultationis: ideo fit sine genuflexione, cũ allelu[i]a. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.5m.

33 Ieiunium exultationis, non est in precepto ecclesię: propter quod non est ieiunium ab ecclesia institutum in toto paschali tempore. Ieiunium autem afflictionis & luctus, non decet tempore letitię. s. tempore paschali, vel in dominica. 22e.q.147.5.3m.

34 Ieiunium de se, nullo tempore est prohibitum. Tamen ieiunans in dominica, ꝓ consuetudinem ecclesię, vel ex superstitione, vt necessariũ, sicut Manichei: peccat. 22e.q.147.5.3m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.2.0./.Ro.14.co.6.7.

35 Ieiunium fit in vigilijs sanctoꝝ, causa preparationis ad deuotionem: & causa significationis, q sancti per afflictiones peruenerint ad gloriaꝫ. 22e.q.147.5.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.6m.

36 Conueniens hora prandij tempore ieiunij, est hora nona: sed hora sexta, alio tempore: quia sm cõem cursuꝫ, comedendi illa est hora, quia cibus non debet apponi, quousq; natura circa cibum precedentem occupata est. Occupatur autem natura in cibo assumpto dupliciter. Primo digerendo ipsum: & quia digestio fit per caloreꝫ naturalem, ideo illud tempus digestioni est congruum, in quo calor naturalis ad interiora reuocatur. s. nox, propter subtractionem radioꝝ solis, & propter somnuꝫ, in quo intenduntur virtutes naturales: secundo cibuꝫ iam decoctum deducendo per membra, quibus debet assimilari: & ad hoc reqritur, q calor nutrimentuꝫ deducens, vsq; ad extremas partes corporis euocetur. Calor autem solis calorem naturalem ad exteriora reuocat : & ideo qñ completur solis ascensus, quod fit hora sexta, quia tunc est circa medium, tunc eius opus completum est: & ideo tunc est tempus cõiter sumendi cibuꝫ: & qa ieiunium ecclesię, debet esse poenale & satisfactorium, ideo supra hoc aliquid additur: non autem tantum, q penitus humor cibi preassumpti exiccetur, aut virtus naturalis penitus debilitetur : vnde partito residuo tempore, hora nona occurrit : in qua cibus sm ecclesię statutum in diebus ieiunij sumendus est. 22e.q.147.7.0./.4.[illegible] .3.ar.3.q.3.c. Accidia.12. Missa.18.19.20.

[illegible] [pr]andij in ieiunio, determinatur sm grossaꝫ esti[mation]em: licet fit modicum ante vel post nonaꝫ, non [enim] ecclesia artare intendit, ad subtilem temporis in[quis]itionem: nec oportet astrolabium accipere, ad horaꝫ [di]uisionis cognoscendam: vnde sufficit si circa horaꝫ [illegible] quam ecclesia instituit, ieiunans sumat cibuꝫ: etiaꝫ [si a]liq̃tulum propter aliq̃ necessitateꝫ anticiparet. 22e.q.147.7.2m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.3.c.

Talis taxatio temporis, non multum potest alicui nocere, cuiuscunq; conditionis existat: vel si forte propter infirmitatem, vel etatem, aut aliquid huiusmodi : hoc eis in magnum grauamen cederet: esset cum eis in ieiunio dispensandum : vel vt aliq̃tulum preuenirent horam. 22e.q.147.7.3m./.4.d.15.q.3.ã.2.q.4.3m./.ã.4.q.3.0.

39 FRACTIO. 7.29.30. Ieiunium & alię abstinen-

tię & afflictiones corporales, non fuissent: si homo non peccasset: quia sunt medicinę. 1^{e}.Thi.4.co.5.6.

40 Pluries comedens in vna die per modum cibi, soluit ieiunium: non autem si fiat per modum medicinę. 22^{e}.q.147.6.o./4.d.8.q.1.ar.4.q.2.2^{m}./d.15.q.3.ar.4.q.1.o./q.2.c. Aqua.6. Bibere. Eucharistia.194.c.

41 Comestio carnium, soluit ieiunium: non autem esus piscium, vel leguminum: nec potus vini. 22^{e}.q.147.8.o./4.d.15.q.3.ar.4.q.2.o.

42 Oua, & lacticinia respirantium, sunt interdicta in ieiunio quadragesimę: non autem in alijs, nisi secundum consuetudinem patrię. 22^{e}.q.147.8.c.3^{m}./4.d.15.q.3.ar.4.q.2.4^{m}.

43 Electuaria, vel alię medicinę, soluunt ieiunium naturę: non autem ieiunium ecclesię, nisi fiat in fraudem. 22^{e}.q.147.6.3^{m}./4.d.8.q.1.ar.4.q.2.2^{m}./d.15.q.3.ar.4.q.1.3^{m}.

44 Odor non soluit ieiunium naturę, nec ecclesię: quia non nutrit, sed confortat.4.d.15.q.3.ar.4.q.1.4^{m}.

45 Potus quicunque, etiam aquę, soluit ieiunium naturę, quia aliquo modo nutrit: non autem ieiunium ecclesię, nisi fiat in fraudem. 22^{e}.q.147.6.2^{m}./3^{a}.q.80.8.4^{m}./4.d.8.q.1.ar.4.q.2.2^{m}./d.15.q.3.ar.4.q.1.1^{m}./2^{m}./Matth.26.co.12.fi./1^{e}.Cor.11.lec.4.co.4.fi.

46 Nimia anticipatio horę nonę, soluit ieiunium ecclesię: non autem nimia tardatio.4.d.15.q.3.ar.4.q.3.o.

47 Nimia vel auida, ardens, lauta, vel studiosa comestio, non soluit ieiunium: sed tollit meritum eius. 4.d.15.q.3.ar.4.q.3.2^{m}.

IEPTE peccauit, vouendo & reddendo: sed ponitur in catalogo sanctorum, propter fidem, & deuotionem, & victoriam, & probabile est quod pœnituit: licet aliquod bonum figuraret. 22^{e}.q.88.2.2^{m}./4.d.38.q.1.ar.1.q.2.3^{m}./He.11.co.29.

1 IEREMIAS verbis, & mysterijs, passionem Christi apertissime prenunciauit, & eam suis passionibus, expressissime prefigurauit. 3^{a}.q.27.6.c.fi.2^{m}. Helias.2. Iudei.31. Maria.14. Prophetia.56.81.82. Samuel.3. Sanctificatio.12. Sera.

2 Ieremias & Moyses considerantes insufficientiam propriam, recusabant non pertinaciter officium, quo digni erant ex gratia Dei. 22^{e}.q.133.1.4^{m}.

1 IEROTHEVS doctus est, non solum discens: sed & patiens diuina: secundum Dionysium. 1^{a}.q.1.6.3^{m}.fi./22^{e}.q.45.2.c.

2 Aliquis experitur in seipso gustum diuinę dulcedinis, & complacentiam diuinę bonitatis: sicut de Ierotheo dicit Dionysius, quod didicit diuina ex compassione ad ipsa. 22^{e}.q.97.2.2^{m}. Affectio.7.

1 IERVSALEM est in medio terrę habitabilis. 3^{a}.q.46.10.1^{m}. Iacobus.1. Iudei.17. Natiuitas.17. Holocaustum.4. Passio.90. Piscina.1. Possessio.8. Predicare.22. Sion.1. Tentare.19.

2 I[illegible]lem significat ecclesiam presentem, & ecclesiam [illegible].2.d.17.q.3.2.6^{m}.

IESV[illegible] significat naturam humanam: sed Christus significat [illegible]n diuinam & humanam. 3^{a}.q.16.5.c./q.17.1.c./[illegible].q.1.ar.1.q.1.2^{m}./d.11.4.c./Io.4.c^{o}.34.19^{m}.

[illegible]omen Iesus, conuenienter impositum est Christo [illegible] circuncisione. 3^{a}.q.37.2.o. Christus.o.

[illegible]uod nomen, est super omne nomen dupliciter. s. ra[illegible]e eius a quo nomen imponitur, vt Iesus, & Christus: & ratione eius cui imponitur, vt Deus. 3.d.18.ar.4.q.3.2^{m}.

Hoc nomen Iesus, est nouum, & proprium, inquantum significat spiritualem & vniuersalem salutem: non autem [illegible] particulares & temporales. 3^{a}.q.37.2.2^{m}./Matth.co.4.pn^{o}./Io.4.lec.5.fi.

5 Multa alia nomina Christi, significant idem quod Iesus.i. salutem. 3^{a}.q.37.2.1^{m}. Iezabel. Templum.3.

IGNAVIA est segnities.3.d.26.q.1.3.c.fi. Docilitas.2. Pigritia. Segnities. Igneum. Cœlum.60. Empyreum. Ignis.o. Missio.42.45.

1 IGNIS inferni, & cuiuslibet alterius rei, est eiusdem speciei.4.d.44.q.3.ar.2.q.2.o./d.47.q.2.ar.1.q.3.o./ar.3.q.3.1^{m}./Ce.lec.16.co.2.fi. Aer.6.10.12.13. Agilitas.4. Amor.58.189.154.203. Angelus.559. Anima.140. Antonius.2.

2 Species ignis sunt tres. s. lux.i. ignis in materia propria flamma.i. ignis in humido aereo, & carbo.i. ignis in sicco terrestri. 1^{a}.q.67.2.2^{m}./12^{e}.q.35.8.c./2.d.13.3.3^{m}./4.d.44.q.3.ar.2.q.2.c./Trin.15.4^{m}./Anima.2.lec.14.co.2. Ardere. Ardor.

3 Ignis in materia aliena, venit in vsum nostrum: non autem in materia propria, quia est remotus a nobis.4.d.47.q.2.ar.1.q.2.c.1^{m}./Anima.2.lec.14.co.6.pn^{o}. Banausia. Calor.1.2.6.c. Carbo. Cœlum.35.c.53.60. Corpus.35. Dispositio.16. Effectus.9. Flamma. Fornax. Helias.6. Hieronymus.1. Igneum. Ignitum. Ira.52. Luciditas.2. Lux.11.

4 Ignis generatus a sole, vel ab inferiori calefaciente, est eiusdem speciei cum igne qui est in sua sphera, nisi inquantum admiscet ei de materia aliena.4.d.47.q.2.ar.1.q.3.c.

5 Ignis non lucet in propria materia.i. in sua sphera, nec in materia opaca terrestri, nec in sulphure, nec in fumo grosso, nec in inferno. 1^{a}.q.66.1.5^{m}./2.d.2.q.2.2.1^{m}./d.14.2.2^{m}./4.d.44.q.3.ar.2.q.2.4^{m}./Po^{a}.q.4.1.2^{m}./Trin.15.4^{m}./Anima.2.lec.14.fi. Malignus. Motus.36. Nutrire.3. Raritas.1. Superius.1. Tonitruum. Vapor.1. Virtus.41.

6 Ignis habet in sua natura lumen, sed eius lux non apparet nobis. Opus.51.fi.

7 Ignis ex propria natura mouetur tantum sursum, sed circulariter, vel deorsum in materia aliena, & precipue secundum quod agit vt instrumentum virtutis diuinę.4.d.47.q.2.ar.1.q.3.3^{m}.

8 Omnis actio ignis, est secundum proprietatem naturę ignis: non autem omnis actio cultelli igniti. ql.6.q.2.1.c.

9 Nulla res potest diu conseruari in igne. 2.d.15.q.2.2.1^{m}./4.d.44.q.3.ar.1.q.3.3^{m}./Po^{a}.q.5.9.15^{m}.

10 Quędam corpora sunt, quę ad horam in igne simul, sine lęsione permanent: vt patet de hebeno, & salamandra.4.d.44.q.3.ar.1.q.3.3^{m}.

11 PVRGANS./Purgatio elementorum in fine mundi fiet per ignem: quia ignis est similior glorię, & actiuior, & minus inficitur.4.d.47.q.2.ar.1.q.2.o./ar.2.q.1.1^{m}./2^{m}./Io.4.c^{o}.fi. Damnatio.39.40.63.64. Ferrum.o. Forma.155.156.157.158. Macarius.

12 Ignis conflagrans mundum, quo ad purgationem precedet iudicium: sed quo ad inuolutionem impiorum, sequetur iudicium. 4.d.47.q.2.ar.3.q.1.o./q.2.c./q.3.1^{m}. Pœna.66.c.90.93.94. Purgatio.7. Purgatorium.3.4.

13 Idem ignis purgabit mundum, & electos.4.d.45.L./d.47.q.2.ar.3.q.3.1^{m}.

14 Iste ignis causabitur, ex supernaturali congregatione omnium causarum ignis.4.d.47.q.2.ar.1.q.3.c./Potentia.q.5.6.10^{m}.

15 Iste ignis non agit, nisi vt instrumentum prouidentię, & virtutis Dei.2.d.6.3.6^{m}./4.d.44.q.3.ar.2.q.1.3^{m}./ar.3.q.3.c.co.2./d.47.q.2.ar.1.q.3.2^{m}./ar.2.q.2.3^{m}./ar.3.q.2.o./Veri.q.25.1.c.co.2.3.1^{m}./7^{m}./9^{m}./Ma.q.5.2.5^{m}./Anima.21.c.fi./d.o./quol.2.13.c./quol.3.23.c./Opus.3.c^{o}.184.

16 Iste ignis ascendet tantum, quantum aquę diluuij ascenderunt. s. vsque ad medium aeris interstitium. 4.d.47.q.

2.ar.7.q.3.c./.ar.2.q.1.b.2./.q.3.c.

17 Deus dicitur ignis, quia est subtilis tripliciter.s. fm substantiam, scientiam, & apparentiam: & est lucidus: quia manifestat, delectat, & dirigit: & est calidus, quia viuificat, purgat, & deuastat: & est leuis, propter motum, situm, & impermistionem. Isa.10.fi. Apostoli.10.

18 Deus dicitur ignis, quia ignis inter sensibilia est nobilior, clarior actiuior, actualior, altior, magis purgans, & consumens, sicut Deus. 2.d.6.3.2m./.d.16.2.5m./.He.12.fi. Aqua.14. Ignitum. Malignus. Motus.36. Raritas.1. Seraphin.2.

19 Deus dicitur ignis: quia purgat, inflammat, & condemnat. Potentia. q.7.5. c./.Isa.33.co.3. Terra.1. Christus. 198.

20 Charitas dicitur ignis, quia illuminat, exestuat, omnia ad se cōuertit, expeditū facit, & sursum trahit. Isa.30.fi.

21 Deus liberat sanctos a quadruplici igne.s. ab igne libidinis, tribulationis, damnationis, & diuinę indignationis. Isa.43.co.2.fi.

22 Amor dicitur ignis, fm quinq; conditiones ignis.s. qa ignis est in materia sua nobilis, in forma cognoscibilis, in q̄titate magnus, in virtute inextinguibilis: & in pondere stabilis. Opusc.61.c°.48. Ignitum, Ignis.8. Religio.44.66.96.

Ignobilitas. Ira.40. Mulier.11. Pars.21. Peccatum, 47. Seruitus.9. Vilis. Ignominia. Confusio. Ignominiosum. Infamia.0. Peccatum.248. Pœna.56. Turpitudo.0. Verecundia.4. Vindicatio.6.

Ignominiosum. Ignominia. Peccatum.248.

1 IGNORANTIA triplex.s. simplicis negationis, priuationis, & prauę dispositionis, Ma.q.3.7. c./. Anima. 2. lec.11.co.1.fi.

2 Ignorantia sextuplex.s. inuincibilis, affectata in se vel in sua causa, iuris, facti, causa actus, & non causa: prima & quarta excusant a peccato in toto: secūda & tertia excusant non in toto: quinta excusat a toto si non sit culpa: sexta vero nec excusat, nec minuit peccatum. 12e.q.74.1.2m./.5.c.1m./.q.76.3.4.0./.22e.q.59.4.1m./.3a.q.47.5.3m./.q.80.4.5m./.2.d.22.q.2.2.0./.d.41.q.2.1.3m./.4.d.9.ar.3.q.2.0./.d.21.q.2.1.4m./.Veri.q.17.3.4m./.4.5m./.Ma.q.2.3.9m./.q.3.8.0./.q̄l.3.27.2m./.quol.8.13.15.c./.quol.9.15.c./.Psal.24.co.4./.Ro.lec.7.principio. Error.0. Excommunicatio.25.31.32. Gula.5.6.

3 Ignorantia tripliciter se habet ad actus.s. concomitanter, consequenter.i. volita in se vt affectata, vel in sua causa.s. habitu vel passione vt ignorantia electionis: & antecedenter.i. causa actus. Tertia causat inuoluntarium simpliciter: secunda fm quid: prima vero nullo modo, sed tantum non voluntarium. 12e.q.6.8.0./.q.19.6.c./.q.76.3.4.0./.2.d.39.q.1.1.4m./.d.43.1.3m./.Ma.q.3.8.c. Humilitas.9. Ignotum. In.6. Peccatum.22.24.27.31.87.122.143.146.154.192.217.359.

4 Ignorantia est volita tripliciter.s. directe, vt affectata: indirecte.i. propter negligentiam: & per accidens.i. consequenter. Prima auget peccatū. Alię vero diminuūt. 12e.q.19.6.c./.Ma.q.3.8.c. Stultitia.2.10. Tenebrę.2.

5 Ignorantia excludit triplicem scientiaz.s. qua scitur aliquid esse malum fm se: vel vt nunc: vel vt fugiendum. 12e.q.78.1.1m./.Ma.q.3.8.c.

6 Ignorantia causat triplex malum: primo triplices sordes.s. erroris, affectus, & operis: secundo ociositatem: tertio claudit appetitum boni. Quę mala, remouentur per scientiam. Dionysius.4.lec.4.co.1.fi.

7 QVID./. Ignorantia habet rationem pœnę, & non culpę fm se: sed ignorantia ex causa.s. ex negligentia discendi, vel ex effectu sequente, est peccatum. 12e.q.76.2.0./.q.84.4.5m./.q.105.2.9m./.22e.q.53.2.3m./.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.3m./.Ma.q.3.7.c.1m./.7m./.11m./.q̄l.1.19.c. Cognitio.76. Conceptio.12. Consilium.29. Delictum.2. Fides.36.122.127.c̄. Idolatria.9.

8 Nescientia est simplex carentia scientię: sed ignorantia proprie, est nescientia eorum quę quis est aptus scire & debet. Error autem addit approbationem falsi: sed hęresis, ei addit pertinaciam ꝯ fidem. 1a.q.101.1.2m./.12e.q.76.2.c./.4.d.30.q.1.1.1m./.d.49.q.2.5.8m./.Ma.q.3.7.c./.q.8.1.7m./.Dionysius.4.lec.4.co.1.fi. Iniustitia.4. Inscius. Nescientia. Nescire. Nox.3.

9 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio sit sciētia: sed quia ignoratur quid sit eligendum. 12e.q.13.1.3m. Ordo.84.85.

10 Ignorantia priuationis.i. eorum quę quis tenetur scire & potest, est peccatum: non autem aliorum. 12e.q.76.2.0./.q.74.4.c.2m./.3m./.2.d.22.q.2.1.0./.d.41.q.2.1.3m./.d.42.q.2.ar.2.q.3.2m./.4.d.9.ar.3.q.2.1m./.d.21.q.2.2.4m./.Veri.q.17.3.c./.Ma.q.3.7.0./.quol.1.q.9.3.0./.quol.7.vel.8.q.6.5.0./.Isa.5.co.1.fi.

11 Ignorantia omnino inuoluntaria, non est peccatum. Ma.q.3.7.7m.

12 Ignorantia & fomes, sunt materialia in peccato originali. Ma.q.3.7.c.fi./.11m. Pręceptum.139.147.

13 Ignorantia non est peccatum originale, sed actuale: sicut & omissio. 2.d.22.q.2.1.2m./.d.30.q.1.3.5m./.Ma.q.3.7.c.

14 Ignorantia peccati, in ijs quę fm se sunt mala, pertinet ad infidelitatem: sed in ijs quę sunt mala, quia prohibita, pertinet ad negligentiam.4.d.9.ar.3.q.2.1m.

15 SVBIECTVM./. Ignorantia quęlibet, quę est peccatum, est in intellectu subiectiue: sed est in voluntate vt in causa.2.d.22.q.2.2.1m./.2.3m./.Ma.q.3.7.5m. Angelus.312.c̄.394.c̄.457. Animal.83. Assumere.60. Beatitudo.125. Credere.13. Decretistę.3. Dęmon.8.9.55.

16 Ignorantia negatiue poterat esse in natura integra: non autem ignorantia priuatiue. 1a.q.12.4.2m./.2.d.43.6.c. Aestimatio.1.2.

17 Nulla ignorantia fuit in Christo. 3a.q.15.3.0. Falsitas.0. Fides.36. Fortitudo.45. Ignoscentia. Ignotum.

18 Ignorantia negatiue, semper est in angelis, & in alijs beatis: non autem ignorantia priuatiue: quia est pœna. 1a.q.12.4.2m./.4.d.49.q.2.5.8m./.Ma.q.3.7.c./.q.8.1.7m./.Dionysius.4.lec.4.co.1.fi. Iudei.19.21. Iuriste.0. Lex.57. Nescire.0.

19 Ignorans non peccat continue, nec ex quolibet non scito per eum: sed tantum cum habet tempus discendi ea quę scire tenetur & potest. Vnde homo nō dicitur ignorans, si non intelligit sicut Deus: sed si non intelligit, sicut aptus natus est intelligere. 12e.q.76.2.5m./.4.3m./.q.94.4.c.2m./.3m./.2.d.22.q.2.1.4m./.Ma.q.3.7.13m. Met.5.lec.19.co.1. Pręceptum.147. Puer.10.11.12.

20 Ignorans grauissime peccat, non propter q̄titatem peccati, sed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei, est grauissima, inter species ingratitudinis. 12e.q.76.4.3m./.2.d.22.q.2.2.1m./.4.d.9.ar.3.q.2.1m./.Ma.q.3.8.1m./.Ro.2.co.5. Religio.61.

21 CAVSA./. Ignorantia & error, causantur ex accidia. Ma.q.8.1.7m./.8m. Superbia.29. Votum.80.

22 Ignorantia alicuius particularis, idest circūstantię, quam quis non potest scire, debita diligentia adhibita, excusat totaliter a peccato: non autem ignorantia quam causat habitus vel passio, impediens applicationem scientię communis, ad particularem actum. 12e.q.19.6.c./.q.77.2.2m./.22e.q.59.4.1m./.3a.q.80.4.5m./.4.d.9.ar.3.q.2.0./.d.15.q.1.ar.3.q.2.2m.

3 Ignorantia potest esse effectus vnius peccati, & causa alterius. M a.q.3.6.8m.

4 EFFECTVS./. Ignorantia inquantum tollit scientias impedientem peccatum, est causa peccati: sed inquantum tollit vel minuit voluntarium, excusat a peccato, & est causa misericordię vel ignoscentię. M a.q.3.6.6m.
Blasphemia.17.23. Cognatio.9. Conceptio.41. Confessio.41.

5 Ignorantia non excusat, nec minuit peccatum: nisi secundum quod causat inuoluntarium. 12ᵉ.q.19.6.c./.q.73.6.c./.q.76.3.4.o./.q.77.7.1m./.q.105.2.9m./.2.d.22.q.2.2.c.5m./.4.d.30.q.1.2.c./. M a.q.1.10.3m./.q.3.6.6m./.8.c.4m./.5m./.quol.1.q.9.3.c. Conscientia.4.13.c̃. Credere.13. Aestimatio.1.2. Eucharistia.221.278. Fides.36. Fornicatio.2. Furtum.2.3.6.7.

26 Ignorantia precedens inclinationem appetitus, causat eam: ideo quanto maior est: tanto magis causat inuoluntarium, & excusat a peccato: non autem ignorantia sequens: sed magis grauat. 12ᵉ.q.156.3.1m. Gula.5.6. Idolatria.9. Illegitimus.3.

27 Ignorantia opposita scientię practicę, excusat, vel minuit peccatum: non autem ignorantia electionis: sed constituit peccatum. & opponitur prudentię. 12ᵉ.q.47.2.c./.q.88.2.c./. Virt.q.1.6.3m. Iniustitia.4. Lex.101. Matrimoniũ.92.110.c̃. Nescientia. Ordinatio.7.

28 Ignorantia electionis, nec excusat, nec minuit, nec causat peccatum: sed sequitur omne peccatum. 12ᵉ.q.76.4.1m./.q.78.4.1m./.2.d.22.q.2.2.4m./. M a. q.2.3.9m. q.3.8.c.5m./. Virt.q.1.6.3m./.1ᵉ. Thi.2.6. Ordo.84.85.104.106.

29 Immo peccatum contingit in actu liberi arbitrij, eligendo malum ex ignorantia. 1ᵃ.q.63.1.4m.
R ñº. Dubio.718º.

30 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per accidens.s. illa quę tollit cognitionem vniuersalem, vel particularem prohibentem peccatum. 12ᵉ.q.76.1.o./.3.c./.2.d.42.1.c.3m./. M a.q.3.6.o./.7.c.6./.6m. Peccatum.87.88.91.122.123.143.149.159.192.227.359.

31 Ignorantia seu error non excusat a peccato, nisi sit illius circunstantię, cuius appositio vel remotio, facit differentiam liciti & illiciti in actu.4.d.30.q.1.2.c.3m.
Preceptum.29.147. Principium.27. Promulgatio.33. Pusillanimitas.1.

32 Ignorantia infidelitatis excusat sequens peccatum, non in toto, sed in parte.4.d.9.ar.3.q.4.c.1m./. M a. q.3.8.1m. Religio.61. Scandalum.8.15.c̃. Schisma.5. Simonia.32.36.c̃. Tẽtare.1.11. Tenebrę.2.3.4. Timor.30. Tribulatio.9.

33 Agens contra constitutionem vel preceptum Papę propter ignorantiam, non excusatur a peccato, si teneatur & potuerit eam scire, inquantum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire potest, promulgatione facta: quia omnes tenentur eam scire. 12ᵉ.q.90.4.c.2m./.3m./. Veri.q.17.3.c./.quol.1.q.9.3.o. Vendere.8. Virtus.161. Voluntarium.4.11.c̃. Vsura.244.256.261.266.
Ignoscentia. Ignorantia.8. Ignotum. Indulgentia.o. Misericordia.o. Nescientia. Nescire. Parcere.
Ignotum. Adam.19. Cognitio.76. Consilium.29. Differentia.18. Eucharistia.221.278. Ignorantia.o. Ignoscentia. Incautatio. Infinitum.17.c̃. Misericordia.43. Occultatio. Peccatum.24.c̃. Restitutio.22. Tribulatio.9. Via.6. Vsura.244.256.261.266.
Ile. David.4.
ILLABI menti conuenit soli Deo. 3ᵃ.q.8.8.1m./.q.64.1.c./.2.d.8.5.3m./.4.d.9.ã.2.q.1.2m./.d.12. L.3m. 5.1.cº.96.6./. Liº.4.cº.17.6./.18.6./. Veri.q.28.2.8m./. ql.2.7.a.4/.c./.10.13.lec.4.6./.1ᵉ. Cor.2.lec.2.co.5. Angelus.83.85. Imprimere.o. In.7.c̃. Infusio.o.

ILLARITAS est intensio gaudij prorumpens exterius, secundum inmutationem vultus.3.d.26.q.1.3.c./. Veri.q.26.4.5m. Delectatio.109. Gaudium.o. Iocunditas. Lętitia.
Illatum. Baptismus.128.c̃. Beatitudo.138. Eucharistia.140. Excommunicatio.17.31. Inferre. Ira.35.71. Meritum.98. Misericordia.19.32. Mors.9.17.30.38. Nocere.o. Pœnitentia.19. Satisfactio.2. Temperantia.14. Timor.29. Vindicatio.3. Violentia.5. Vsura.259.287.292.295.299.301.302. Christus.86.
Illectio. Allicere. Dęmõ.81.90. Illegalis. Iniustitia.1.

1 ILLEGITIMVS incurrit duplex damnum.s. priuationem officiorum & dignitatum, & hereditatis. Tñ naturales succedunt in sexta parte: spurij autem in nulla. 4.d.41.ar.3.q.2.o.

2 Illegitimi, & eunuchi priuantur in lege veteri, honore ciuili decẽ annis: nõ aũt quo ad Deum. 12ᵉ.q.105.3.2m.

3 Ignorantia excusat parẽtes ab illicito coitu, & filios ne sint illegitimi: si matrimonium contractum est in facie ecclesię: non aũt si clandestine. 4.d.41.ar.3.q.1.2m./.ar.5.q.1.1m. Desponsatio. Filiatio.10. Legitimatio.o. Ordo.97.

4 Parentes tenentur iure naturali, prouidere necessaria illegitimis, etiam spuriis: & episcopi debent eos cogere ad hoc.4.d.41.ar.3.q.2.c.

5 Illegitimus põt legitimari sextupliciter.s. dupliciter secundum canones.s. sicut cum quis ducit in vxorem illam, ex qua filium illegitimum generauit, si non fuit adulterium: & per specialem indulgentiam & dispensationem domini Papę. Et quatuor aliis modis secundum leges.s. primus etiam si pater filium naturalem, curię Imperatoris offerat, quia legitimatur propter curię honestatem: secundus, si pater in testamento nominet eum legitimum heredem: & filius postmodum testamentum Imperatori offerat: tertius, si nullus sit filius legitimus, & ipsemet filius seipsum principi offerat: quartus est, si pater in publico testamento, vel cum trium testium subscriptione, eum legitimum nominet & adiiciat naturalem.4.d.41.ar.3.q.3.o.
Religio.52.53. Spurius. Illesus. Indẽnitas. Xps.114.
ILLIBERALITAS magis opponitur liberalitati, quam prodigalitas. 22ᵉ.q.107.2.c. Auaritia.o. Paruificentia. Tyrannus.3.
Illicitum. Abstinentia.4. Accusatio.20. Acquirere. Affinitas.4. Augurium.2. Beneficium. E. Character.47. Charitas.63. Castitas.4. Continentia.3.9. Damnum.2. Datio.18. Duellum. Electio.34. Ignorantia.31. Illegitimus.3. Importunitas. Incantatio. Incarcerare. Iuramentum.21.c̃. Legitimatio.o. Mutilatio. Notorium.2. Oblatio.6. Passio.81.83. Peccatum.96.145. Promissio.4. Sensualitas.9.12. Simonia.24. Solicitudo.6.7.8. Sors.5. Statutum.1. Stuprum.1. Vinum.5o.

1 ILLVMINATIO non est motus. 1ᵃ.q.53.3.c.
Adam.19. Aer.5. Angelus.11. Assistere.2. Baptismus.158. Beatus.29.

2 Immo illuminatio est motus. 1ᵃ.q.53.3.2m.
R ñº. Dubio.719º.
Bonitas.195. Charitas.128. Cęcus.6.

3 Illuminatio fit in instanti, quia non est motus: sed est terminus motus localis: & lumen non habet contrarium ideo subiectum eius est in vltima dispositione. 1ᵃ.q.53.3.c.2m./.q.67.2.c./.12ᵉ.q.113.7.c./.3ᵃ.q.75.7.c./.1.d.37.q.4.3.c.1m./.2.d.1.q.1.2.3m./.d.13.3.9m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.1m./.4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c./.d.44.q.1.ã.2.q.3.c./.cõ.2.cº.19.6./. Veri.q.28.3.8m./. Poᵃ.q.3.13.c.6./.18.22m./.ql.11.q.4.c./. Met.8.lec.1.6./. Anima.2.lec.14.co.4./. Lec.15.co.2.pnº. Cõsilium.29. Creatura.6. Dęmõ.7.12.13.17. Descẽdere.4. Deus.195.196. Diaconus.5. Docere.3. Episcopus.11. Phantasma.7.

4 Illuminatio non est motus localis, sed alteratio. 1a.q.53.3.2m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.1m. Fulgere. Fulgur. Hierarchia.4. Ignis.11.17.20. Illustratio. Instans.16.17.30. Instructio. Lumen.1.c̃.8.15. Luna.2.5.6.8. Lux.11.20.

5 Illuminatio proprie non est passio, quia nihil abijcit.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.2m. Macarius. Maria.1.9.68. Miraculum.13.14. Missio.22. Neomenia. Notorium.2. Officium.2. Planetę.3. Prophetia.39.c̃.86.87. Religio.96.

6 Aliquid illuminatur tripliciter.s. in superficie tantum, vt opaca: vel in profundo non fixe, vt diaphana: vel fixe, vt lucida.2.d.13.3.10m./.Veri.q.9.1.c./.Anima.2.lec.14.fi. Sacramentum.97.98. Scientia.7.80. Seraphin.2.3. Sexus.3. Sol.1. Spiritus.13.14.16.

7 Homo non potest illuminare, conferendo lumen alterius: quia in eo est debilissimum lumen intellectuale, nisi forte instrumentaliter dirigendo, proponẽdo exempla, vel applicando principia conclusioni.1a.q.117.1.0./.2.d.9.2.4m./.d.28.5.3m. Terra.5.

8 Sacerdos illuminat, tradendo sacramenta gratię: non autem infundendo gratiam.3a.64.1.1m./.Veri.q.11.1.9m./.14m./.17m.

9 Ecclesia illuminatur sextuplici lumine.s. lumine sacrę scripturę, spiritualis intelligentię, gratię, glorię, letitię, & Dei. Isa.60.co.1.fi.

10 Omnes in ecclesia, sunt recipientes.i. illuminandi, purgandi, & perficiendi: sed non omnes sunt agentes.i. illuminantes, purgantes, & perficientes.4.d.4.q.1.ar.4.q.3.c. Theologia.5.27. Venire.2. Verbum.66.74. Visio.20. Visus.2.5. Vnctio.14.

11 Omnis perficiens, illuminat & purgat, & non econuerso: & omnis illuminans, purgat & non econuerso.2.d.9.2.8m.

12 Omnis qui illuminatur, percipit illuminationem ex parte obiecti: non autem semper ex parte principij.1a.q.111.1.3m.

Illusio. Deceptio. Dęmon.72.c̃. Derisio.o. Diana. Diuinatio.5.c̃. Fictio.o. Heresis.8. Loqui.7. Ludificatio. Simulatio.

ILLUSTRATIO./. Ad illustrationem internam mentis, tria disponunt.s. esse in abstractione transitorię dulcedinis: in approximatione ad fontem luminis: & in interiori dilatatione mentis, quę fit per conatum hominis. Opus.60.co.5. Abstractio.15. Angelus.169. Anima.169. Dos.4. Illuminatio.o. Instructio. Intellectus.249.250.300. Prophetia.40. Somnus.2. Splendor. Vsura.86.

ILLUSTRES vocabantur viri, in dignitate constituti, primi ordinis inter patresc̃oscriptos. Opus.20.lio.4.co.26. Nobilitas.o.

Imaginabile. Abstractio.12. Intellectus.114. Materia.31. Scietia.47. Imaginari. Chimera.2. Imaginatio.o. Imaginaria. Abstractio.16. Anteq̃. Cœlus.64. Deus.173.192. Finis.24.134. Missio.45. Negatio.5. Ordo.21. Prophetia.48.55.56.58.72.c̃.89.90.91. Raptus.11. Tentare.19.23. Visio.5.7.12.21.

1 IMAGINATIO habet duo officia.s. conseruare species sensibiles, & repręsentare eas intellectui. Veri.q.15.2.8m.

2 Imaginatio & sensus, nũq̃ cognoscũt nãm rei, s3 tñ accidẽtia.1a.q.57.1.2m./.3a.q.76.7.c./.1.d.19.q.5.1.6m./.3.d.23.q.1.2.c.3m./.d.35.q.2.ar.2.q.1.c./.q.3.ar.5.q.1.c.2m./.4.d.49.q.2.7.6m./.Veri.q.1.12.c./.q.8.7.fi./.q.10.4.1m./.6.2m./.q.12.12.12m./.quol.7.vel.8.q.2.2.c.fi./.Sensu.lec.10.co.2.fi./.Posteriorum.lec.42.co.fi. Abstractio.15.

3 Non possumus imaginari, quę nullo modo sentimus fm totum, vel fm partem: ideo cęcus natus, non potest imaginari colores.1a.q.84.3.c.fi./.4.b./.c.fi./.q.111.3.1m./.2m./.Ma.q.3.4.2m./.q.16.11.9m./.Anima.4.2m./.quol.8.3.c./.Posterior.lec.42.co.1.

4 Sub imaginatione non cadit nisi corpus.1a.q.50.1.c./.Potentia.q.6.6.c. Angelus.151.174.178. Anima.265.278. Appetitus.58.65. Assimilatio.14.c̃. Chimera.o. Phantasia.o. Phantasma.o. Fœmina.3. Forma.172. Homo.39.

5 Imaginatio est tm̃ corporalium, & singularium.ẽ.2.co.66.2m./.Veri.q.12.12.11m. Imaginabile. Imaginaria.

6 Nec est vltra quantitatem. Potentia.q.3.19.c. Imaginatiua.o. Infidelitas.9. Intellectus.91.131.133.c̃.162.288.

7 Nec est vltra continuum. Potentia.q.10.1.c.pno. Ioannes.8. Ira.46. Mundus.29. Nonens.2. passio.53.

8 Imaginatio cooperatur suo obiecto, formando aliquas species: non autem sensus.1a.q.12.9.2m./.q.78.4.c./.q.84.6.2m./.q.85.2.3m./.2.d.23.q.2.2.3m./.Veri.q.8.5.9.c./.q.10.6.5m./.q.19.1.c.co.2./.quol.5.9.2m./.q̃l.7.vel.8.q.2.1.c.

9 Proles immutatur, fm fortem imaginationem parentis in coitu: quia immutatur spiritus corporeus, in quo est virt9 formatiua.2.d.20.q.1.1.2m./.Ma.q.4.8.13m. Peccatum.41.136. Physica.14. Primi.1. Prophetia.13.56. Stupor.1.

10 Imaginatio ęgritudinum, quandoq; causat eas.3a.q.13.3.3m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c./.ẽ.3.co.99.6m./.103.1m./.Potentia.q.6.3.7m./.9.c./.Opus.28.co.2.co.3. Timor.34. Verbum.36.

11 Bonitas imaginationis, est dispositio ad scientiam: quę est in intellectu.12e.q.74.4.3m./.q.81.2.c./.Potentia.q.2.2.4m./.5m.

1 IMAGINATIVA est idem qđ phãtasia.1a.q.78.4.c./.q.84.6.2m. Appetit9.57. Phãtasia.1. Imaginabile.

2 Imaginatiua est altior potentia, q̃ sensus exterior: in quo tamen est maxima certitudo, quia est principium omnis cognitionis humanę: & semper oportet principia cognitionis esse certiora.3a.q.30.3.2m. Imaginaria. Imaginatio.1. Iudicium.15.

3 Imaginatiua est omnium corporeorum, vt conueniunt in ratione q̃titatis & figurę, & consequentium: & sensus cõmunis est eop, vt conueniunt in vi actiua. Veri.q.15.2.c. Liber.26. Nabuchodonosor.6. Opinatiua. Pręstigium.2. Sensualitas.3. Sensus.9.29.

4 Organum imaginatiuę, est in anteriore parte cerebri, & prope vultum.2.d.20.q.2.2.c./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2.ar.1./.Veri.q.18.8.c./.q.26.4.5m. Spiritus.4. Vultus. Christus.132.

5 Sensibile est agens insufficiens, respectu intellectus: sufficiens autem respectu sensus, & imaginatiuę: tamen actio eius attingit omnes.q̃l.7.vel.8.q.2.1.c.

1 IMAGO quęlibet, est similitudo, & non econuerso, qa imago addit esse expressum ab alio.1a.q.35.1.c.1m./.2.c./.q.93.1.c./.9.0./.1.d.28.q.1.1.c./.2.d.16.4.0./.Veri.q.22.6.2m./.1e.Cor.11.co.8./.2e.Cor.4.co.4./.Col.co.9.fi./.He.lec.2.co.1.fi.

2 Differentia triplex, inter imaginem & similitudinem.s. quia imago pertinet ad formam.s. specialem: similitudo autem ad naturam. Imago pertinet ad cognitionem veritatis, quę est principium demonstrans naturam intellectualem: similitudo autem ad amorem virtutis. Imago pertinet ad potentias.s. memoriam, intelligentiam, & voluntatem: similitudo vero ad habitus consequentes.s. innocentiam & iustitiam.1a.q.93.9.0./.2.d.16.4.0. Abraham.23. Artificiale.7. Cultus.19. Aequalitas.21. Figura.1. Idolatria.4.

3 Imago proprie dicitur, quod procedit ad similitudinē alterius: id autem a quo procedit, dicitur proprie exemplar: improprie autem imago. 1ª.q.35.1.1m./.q.93.5.4m./.1.d.28.q.2.1.c. Lumen.9.10. Rō.41. Reuerentia.7. Similitudo.6. Speculum.0.

4 Ad rationem imaginis, non sufficit expressa similitudo secundum genus, vel scdm accidens cōe: sed requiritur φ sit expressa similitudo scdm spēm vel secundū accidens proprium spēi, & precipue secundū figuram. 1ª.q.35.1.c./.q.93.2.6.7.8.c./.1.d. 28.q.2.1.c.1m./.2.d.16.1.2.4.c./. Veri.q.10.7.c./. Phy.7.lc.5.co.3./.1c./Cor.11.lc.2.co.3./. Col.co.9.fi./. He.lc.2.co.1.fi.

5 Ad rationem imaginis requiruntur quatuor. s. similitudo, adequatio saltem proportionis, expressum & proximum speciei signum, & ordo. 1.d.28.q.2.1.c. Verbum.35.42.54. Vestigium.6.7.10. Vmbra.1.2. Vsura.297.

6 Ad rationem perfectę imaginis, requiruntur tria. s. similitudo, origo, & equalitas. 1c. Cor.11. lec.2.co.3./.2c. Cor.4.co.4.

7 Aequalitas est de ratione imaginis perfectę, non autē imperfectę. 1ª.q.93.1.c./. Poª.q.5.2.3m./.1c. Cor.11.co.8./.2c. Cor.4.co.4.

8 Ad rōnē imaginis, requiritur equalitas proportionis: non autem equalitas equiparantię. 2.d.16.1.4m.

9 Imago principaliter consistit in potentia cognitiua, quia ex memoria & intelligētia, oritur voluntas: ideo et imago importat & cōprehendit cognitionē & affectiuā: & tota imago est in intellectiua parte, sicut in radice. 2.d.24.q.2.3m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c.

10 Imago alicuius est in aliquo dupliciter. s. perfecte. i. in eadem natura, vt filius. & imperfecte. i. in alia natura, vt statua. 1ª.q.35.2.3m./.1.d.3.q.4.3.5m./.d. 28.q.2.1.3m./.2.d.16.1.c./.ꝯ.4. cº.11.co.5./.2c. Cor.4.co.4./. He.lec.2.co.2.

11 Idem est motus in rem ipsam, & in imaginem eius, inquantum hmōi: non aūt vt res. 22c.q.81.3.3m./.q.103.3.3m./.3ª.q.8.3.3m./.q.25.3.c.1m./.1.d.27.q.2.3.c./.2.d.4.1.4m./.d.12.3.5m./.3.d.9.q.1.ā.2.q.2.c./.q.2.1m./.d.38.4.c./.4.d. 49.q.2.7.8m./. Veri.q.8.3.18m./.q.22.14.c./. Memoria.lec.3.co.3.

12 Oppositum vr dicere a simili. 1ª.q.28.4.2m./.q.81.3.2m. Duº.720º. Rñº. sicut Duº.103º.745º.

13 Imago dupliciter dr. s. imitans, & id in quo aliqd imitatur aliud. 1.d.28.q.2.1.2m./.2.c.

14 IN DIVINIS./. Imago proprie. i. id quod imitatur, dicitur tantum personaliter in diuinis: essentialiter autem, improprie. i. id in quo. 1ª.q.35.1.0./.q.93.5.4m./.1.d.28.q.2.1.0. Abraham.23. Adoptio.21. Appropriatio.25. Character.12. Filiatio.18.38. Gra.4.

15 Cum dicitur φ filius dei est in suo patre, tanq̄ in propria sua imagine: dicendum est, φ imago hic improprie sumitur. s. pro exemplari: sic enim quandoq; abusiue accipitur. Opus.1.cº.11.

16 Imago non conuenit spūi sancto: sed tantum filio. 1.q.35.2.0./.1.d.28.q.2.3.0./.d.31.q.3.1.c./. He.lec.2.co.3.fi. Gratia.79.

17 Imago dei perfecta, conuenit soli filio dei: sed imago dei imperfecta, conuenit soli creaturę. 1ª.q.35.2.3m./.q.47.1.2m./.q.88.3.3m./.q.93.1.3m./.1.d.3.q.3.5m./.d.28.q.2.1. 3m./.2.d. 16.1.0./.4.d. 7.q.2. ar.1.q.2.1m./ Veri.q.3.1.c.fi./.4.2m./. Poª.q.3.16.12m./.q.5.2.3m./. Anima.7.12m./.1c. Cor.11.pnº./.co.8./.2c. Cor.4.co.4./. Col.lec.4.co.1.

18 Quelibet creatura, potest dici imago ideę, existētis in mēte diuina. 2.d.16.2.2m. Honor.26. Mens.4.

19 Nulla creatura irrationalis, est dei imago, vel ad imaginem dei. 1ª.q.45.7.c./.q.93.2.0./.3.c.1m./.6.c./.1.d.3.q.3.c./.2.d.16.2.0./.3.d.1.q.1.1.0./.d. 10.q.1.ar.2.q.1.c./.ꝯ.4.cº.26.fi./. Veri.q.10.1.5m./.1c. Cor.11.lec.2.co.3. Pietas.14.

20 Homo & angelus, sunt ad imaginem dei, & imago eius: filius autem dei, est imago tantum. 1ª.q.3.1.2m./.q.4.3.0./.q.35.2.3m./.q.45.7.c./.q.91.4.1m./.2m./.q.93.1.c.fi./. 3m./.1.d.3.q.3. 5m./.d.31.q.1.2.1m./.L. 2m./.2.d.16.L.fi./.ꝯ.3.cº.29./.1c. Cor.11.lec.2.co.3.

21 Angelus est simpliciter expressior imago dei, q̄ homo: sed econuerso secundum quid. 1ª.q.93.3.0./.1.d.3.q.3.4m./.2.d.16.3.0./.3.d.2.q.1.ar.1.q.1.2.c./. ps.8.co.5.

22 Imago dei est expressior in angelis superioribus, q̄ in angelis inferioribus: & in hominibus, expressior in viro q̄ in muliere. 2.d.16.3.c.

23 Imago dei, in homine & in angelo, est secūdum mentem tantum. 1ª.q.3.1.2m./.q.93.2.c./.3.2m./.4.1m./.6.7.0./.12c. Prolo./.1.d.3.q.3.0./.2.d. 16.3.0./.d. 39.q.1.1m./.ꝯ.4.cº.26./. Veri.q.10.7.c. Spūs.14. Trinitas.13.c̄.

24 Imago dei est aliquo mō in mente, respectu cuiuslibet obiecti: verius tamen respectu sui: sed verissime respectu dei. 1ª.q.93.8.0./.1.d.3.q.4.4.0./. Veri.q.10.2.5m./.7.0. Verbum.54. Vestigium.3.6.7.10.

25 Quicquid attribuitur homini, ratione imaginis, principaliter est in intellectu: & consequenter in affectu. 4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c.

26 Imago dei in anima, non est fm potentias eius tantum: sed etiam secundum essentiam. Anima.12.6m.

27 Assignatio imaginis duplex. s. prima fm potentias. s. secundum memoriam, intelligētiam, & voluntatem: secunda vero secundum essentiam & habitus consubstantiales. s. fm mentem, notitiam, & amorem. 1ª.q.93.7.0./.1.d.3.q.4.1.0./.q.5.0./. Veri.q.10.3.0.

28 Prima assignatio imaginis. s. memoria, intelligentia, & voluntas, est secundum potentias. 1ª.q.93.7.0./.1.d.3.q.4.1.0./.q.5.0./. Veri.q.10.3.0.

29 Immo memoria sumitur hic, pro habituali retentione animę: intelligentia autem & voluntas, pro actu intellectus, & voluntatis. 1ª.q.79.7. 1m./.q. 93.7.c.3m. Rñº. Duº.721º.

30 Imago dei potius dicitur esse in intellectu, q̄ in ratione: quia intellectus est melior ratione. 1.d.3.q.4.1.4m.

31 Imago dei est principaliter secundum actus: sed consequenter secundum potentias, & precipue secundum habitus. 1ª.q.93.7.0./. Veri.q.10.3.0.
Oppositum videtur dicere. 1.d.3.q.5.0.
Rñº. Duº.722º.

32 Imago dei secundum principale eius. i. secundum naturam intellectualem, est tam in viro q̄ in muliere: sed quo ad secundarium. s. pncipium & finem, est tantum in viro. 1ª.q.93.4. 1m./.6. 2m./.2.d.16.3.c./.1c. Cor.11.co.9.

33 Imago prius representat essentiam dei, & consequenter tres personas. 1ª.q.93.5.0./.6.c./. Veri.q.10.3.c./.q.15.2.1m.

34 Expressa representatio trinitatis, est in imagine propter quinq;. s. propter consubstātialitatem, distinctionem, ordinem, equalitatem, & actualem imitationē. 1.d.3.q.4.4.c.

35 In homine est triplex imago dei. s. creationis, recreationis, & similitudinis: prima est cuiuslibet hominis: secunda iustorum tantum: tertia vero beatorum tantum. 1ª.q.93.4.0./.1.d.3.lec.2.L./. Veri.q.10.1.3m./. Poª.q.9.9.c.

36 Imago creationis semper manet: non autem imago

recreationis, vel similitudinis. 1.d.3.lec.2. L /.2.d.39. q.1.1.1m./. Veri.q.22.6.2m.

37 Anima est imago creationis, & vt imitans deũ: gratia vero est imago recreatiõis, vt quo aĩa deũ imitat. 2.d.26.1.5m./. Veri.q.27.6.3m.

38 Imago creationis, consistit in essentia, & in potentiis animę secundum ꝙ per essentiam animę, repręsentatur vnitas essentię dei: & per distinctionem potẽtiarũ, distinctio personarũ: & similiter imago recreatiõis, in gratia & virtutibus. Veri.q.27.6.5m.

39 Volũtatis actus, nõ est ṗs imaginis q̃ est imago siĩitudinis, considerata in distinctione potentiaꝝ: sed est pars imaginis recreationis, quę est secundum actus & habitus. 2.d.39.q.1.1.1m./. Veri.q.22.11.2m.

40 HOMINVM /. Imago primorum parẽtũ triplex. s. naturę, pœnę, & culpę: quarum primam Christus assumpsit, & nunquam dimisit: secundam assumpsit & dimisit: tertiam non assumpsit: ideo nõ dimisit. Opus. 1.c°.23. Adam.64.

41 Christus misit imaginem suam Abagaro regi. 3.d.9. q.1.ar.2.q.2.3m.

42 Imagines Christi & sanctorum, sunt in ecclesia, triplici de causa: primo ad instructionem rudium, qui eis q̃si quibusdam libris docentur: secundo vt incarnationis mysterium, & sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant: dum quotidie oculis repręsentantur: tertio ad excitandum deuotionis affectum, qui ex visis efficacius incitatur, q̃ ex auditis. 22e.q.94.2.1m./. 3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m. Adoratio.18.19.20.21.22. Ioannes.8. Sacrilegium.5. Sanguis.13. Scutum. Seraphin.6.

43 Imagines hominum, cœperũt coli in Italia, ab aduentu Aeneę: aliorum autem, post victam Aegyptũ ab Augusto. Ro.lec.7.co.4.

Imbecillitas. Baptismus.152. Inconstantia.o.

Imbui. Docere.o. Instructio. Christus.55.

Imitabile. Idea.2.17. Imitatio. Sequi.

IMITATIO /. De rõne imitationis sunt duo. s. id in quo est. i. qualitas vel forma: & imitantia. 1.d.28.q.2. 1.c. Analogia.2. Apostoli.40. Ars.20.22. Assimilatio.o. Bonitas.6. Deus.330.331. Diabolus. Aemulatio. Aequalitas.8.9.17. Exẽplar.1.2. Finis.69. Forma.4.135.c̃. Hęresis.31. Idea.2.11.17.41. Ieiuniũ. 13.17. Imago.13.14.34.37. Induere. Iudiciũ.28.37.38. Misericordia.36. Obseruantia.4. Participare.14. Paulus.12. Peccatũ.43. Pœna.38. Pręlatio.25.26. Sequi. Similitudo.1.7.c̃.22. Simonia.28. Subditus. Subiectio.3. Veritas.39. Vestigium.7.8. Christianus.

Immaculatum. Incontaminatum. Munditia.o. Sanctitas.2.5.6.

Immanens. Actio.18.c̃. Actus.15.130. Factibilia. Manens. Medium.6. Necessitas.28. Propositio.8. Visio.2. Voluntas.46.

IMMATERIALIA esse probatur per motum. Opus.15.c°.2. Actus.11.72. Angelus.47. 314.386.393. Anima.39.79.144.178.325. Cognitio.56. Corpus.23. Forma.10.24.25.33.159.c̃. Infinitum.14.20. Intellectualis.o. Intellectus.48.123. 128.137. Lignum.1. Metaphysica.6.9.c̃. Necessitas.8. Possibilitas.2. Potentia.26.27. Recipere.2. Scientia.149. Sensus.15. Spirituale.o. Substantia. 17.18.35.

Immediate. Actio.9.77. Actus.24. Adã.91. Agẽs. 91.96. Amor.35. Angel°.24.86.145.167.175.177. 272.283.551.559.573. Anima.14.15.39. 98.104. 105.107.216.296.298. Appetitus.58.75. Assistere. 2. Assumere.33.34.51.c̃. Baptismus.108.177. Bonitas.137.138.139.150.175. Character.15. Charitas. 130. Causa. Pro. Circuncisio.21. Cogitatio.9. Confessio.20. Confirmatio.13. Conseruatio.7.c̃. Cõtinẽtia.17. Culpa.3. Decimę.3. Deus.196.c̃.211.c̃.321. 393.404.405.406.436.c̃.443.c̃. Dos.8. Effectus.13. 14.17.18.19. Elementum.26. Episcopus.15.c̃. Esse. C. Eucha°.127. Fides.75.76. Finis.30.130.137. Flumen.2. Forma.113. 143.167.B. Fortitudo.12.13. Gsatio.7. Gratia.6.c̃.38.66.67.124. Hęresis.130. Indiuiduũ.19. Instãs.24.c̃. Intellectus.17.98.116.174. 186. Ius.17. Lex.145. Liberalitas.3. Lingua.5. Lumen.12. Magnanimitas.5. Matthęus.1. Matrimoniũ.50. Mediũ.7. Memoria.9. Moyses.4. Ordo.75. Pœnitentia.51. Perfectio.21. Physica.13. Pręceptũ. 32. Priuatio.4. Processio.53. Propinquũ. Propositio. 7. Prouidentia.38. Prudentia.42. Ratio.46. Redemptio.3. Repręsentatio.2. Resurrectio.45. Sacramentum.58.95. Sanctificatio.11. Secundum ꝙ ipsum.4. Sensus.29. Theologia.35. Virtus.83.194. Visio.6. Vita.23.57.81. Viuere.2. Vnctio.2. Vnitas.35. Vsura. 207. Christus.148.178.

Immemor. Magnanimitas.18. Obliuio.o.

Immensitas. Amor.48. Infinitas.o. Infinitum.o. Iubilus.1.2. Persona.33. Christus.162.

IMMERSIO in baptismo, significat fidem trinitatis: & triduum sepulturę Christi. Ro.6.co.2.fi.

Appetitus.49. Baptismus.72.c̃.176. Forma.70. Incontinentia.1. Mergulus. Piscis.1. Purgatorium.7. Stultitia.6.9.

Imminere. Baptismus.134.142.145. Bellũ.7. Circũcisio.18. Delphinus. Periculum.o. Prędicare.4.5.6. Pręlatus.6.27. Stultitia.1.5. Vsura.200.

IMMISERICORDIA est in subtractione beneficii: sed crudelitas est in excessu puniendi: & vnum aliq̃si ponitur pro alio. 22e.q.159.1.2m./.3m. Crudelitas. Inhumanitas.o.

Immittere. Angelus.176. Cogitatio.8. Influere.

1 IMMOBILE dicitur dupliciter. s. immutabilitate rei, vt deus: & necessitate veritatis, vt propositiones necessarię. Veri.q.16.1.9m. Angelus.487. Anima. 122.124.127. Animal.55. Bonitas.39. Causa.85. Cœlũ.42.59. Deus.318.319.323. Exclusio.1. Fatũ. 5. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153. Immobilitas. Immutabile. Incarnari.17. Inuariabile.

2 Quanto creaturę magis appropinquant deo: tãto magis sunt immobiles. 1a.q.65.1.1m. Materia.21. Motus.52.53.54.69. Pauor. Pax.19. Prophetia.4. Prouidentia.59. Status.1.2.5. Tactus.9. Terra.11. Virtus.98.134.182.

Immobilitas. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153. Immobile.o. Immutabile. Impeccabilis.2. Inuariabile. Stare. Status.1.2.5.

Immoderantia. Immoderatum. Pręsumptio.2.

Immoderatũ. Amor.194. Auaritia.o. Coitus.1.2. Comedere.3. Eleemosyna.10. Excessus.o. Fortitudo.24. Humilitas.2. Immoderãtia. Inordinatio. Peccatum.398. Perturbatio. Pręsumptio.2. Prodigalitas.2. Quiescere.2. Tristitia.2.

IMMOLARI conuenit Christo in figuris veteris testamenti. 3a.q.83.1.c. Animal.74.c̃. Bos. Eucharistia.168. Missa.5.19. Ouis.1. Sacrificium.o.

Immorari. Fortitudo.24. Insistere. Intemperantia. 2. Morari. Scientia.91. Immortale. Adam.48. c̃. Anima.50.90. Cibus.3. Circuncisio.6. Conceptio. 32. Hęresis.90. Incorruptibile. Lignum.2.3. Resurrectio.33.34. Christus.103.

1 IMMVNDICIA triplex. s. infidelium, cathecuminorum, & energuminorum: primam purgat ostiarius: secundam lector: tertiam exorcista. 4.d.24.q.2.a.

7.q.2 c.ff. Angelus.428. Animal.74.76. Arbor. 2. Canis.1. Cibus.10. Ciconia.1. Cignus. Coinquinatio. Conscientia.20. Cultus.14. Diaconus.5. Eucha^{a}. 172.199. Gula.3. Ignorantia.6. Impuritas.

2 In lege veteri, duplex immundicia prohibebatur. s. spualis. i. peccatum: & corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, qua impediebantur ab exteriori cultu dei, sicut irregularitate quadam. 12^{e}.q.102.5. 4^{m}./.5^{m}./6^{m}./6.1^{m}./q.103.2.c. Inquinatio. Iustitia.49. Lepra.0. Lex.136. Maria. M. Mendacium.14. Mundicia.

3 Prima & secunda immundicia expiabatur per sacrificia pro peccato: preter eam que causata erat per solum tactum rei immunde: quia per solam aspersionẽ aque expiationis, expiabatur. 12^{e}.q.102.5.4^{m}./.5^{m}./. 6^{m}. Oblatio.9. Operatio.34. Piscina.0. Pollutio. 0. Purgatio.4.6. Sacerdos.20.21. Sacramẽtum.124. 126.c̃. Sanctitas.2.6. Sordes. Tenebre.3.

1 IMMVNITAS a peccato non potest sciri per certitudinẽ, sed potest coniecturari per quatuor signa secundum Bernardum. s. cum quis deuote verba dei audit, cum quis se promptum ad bene operandum inuenit: cum quis a peccatis abstinendi in futurum propositum habet: & cum de preteritis peccatis dolet. 4.d.9.ar.3.q. 2.c. Charitas.124. Conceptio.18.32.40.42. Coniectura.3. Damnatio 4. Decime.19. Enunitas Eucharistia.221. Liberum.1. Limbus.3. Maria.56.59. 60.62.64. Punitio.1. Simonia.36. Virginitas.4. Virtus.241. Vsura.138.

2 Si aliquis per huiusmodi signa immunitatis, facta diligenti discussione sue conscientie, quãuis fortasse non sufficienti, ad corpus Christi deuote accedat, aliquo peccato mortali in eo remanente, quod eius cognitionem preterfugiat, non peccat: immo magis ex vi sacramenti, peccati remissionem consequitur. 4.d.9.ar. 3.q.2.c.ff./d.15.q.1.ar.3.q.2.2^{m}.

Immutabile. Angelus.61.135. Beatitudo.126. Beatus.30. Coniectura.3. Deus.88.286.c̃. Effectus.16. Eucha^{a}.127. Immobile.0. Immutatio. Inuariabile. Natura.41. Naturale.23.24. Necessitas.10. Prophetia.5. Sapientia.11.28.

Immutatio. Abstractio.15. Accidens.76.77.88. Actus.31.73. Amor.205. Angelus.150.152.153.154. Apprehensio.5. Coelum.72. Delectatio.12. Demon. 54.102.110. Eucha^{a}.104.127. Phantasia.6. Gustus. 4. Hilaritas. Imaginatio.9. Immutabile. Influere.0. Lex.117. Musica.0. Olfatus.2. Organum.1.5. Resurrectio.36. Semen.13. Sensibile.7. Sensus.8.c̃. Tactus.3.11. Transmutatio. Visus.2.7.11.

Immo. Immunitas.2. Iudicium.84. Pars.30.

Impactio. Cespitare. Impingere. Scandalum.1.2.

Impalpabilitas. Eutices.

Impar. Coelum.87. Contrarium.19. Inequale.

Impartiri. Gratia.89. Metaphysica.21. Sacramentum.99.

Impassibilitas. Adam.48.c̃. Agilitas.4. Damnatio.37.38. Dos.5. Gloria.22. Paulus.18. Peccatum. 327. Resurrectio.35.36. Sacerdos.10. Sanctus.11. Christus.103.

Impatientia. Amor.193. Resistere.4. Senectus.4. Tribulatio.5.

IMPAVIDITAS opponitur fortitudini, secundũ defectum timoris: timiditas autem, secundũ excessum eius. 22^{e}.q.126.2.0. Fortitudo.36. Intimiditas.

1 IMPECCABILIS per naturam, non potest fieri aliqua creatura a deo, sed tantum per gratiam. 1^{a}.q. 63.1.c./22^{e}.q.24.11.c. pri^{o}./.1.d.39.q.2.2.c. 4^{m}./.2. d.23.q.1.1.0./.ꝯ.3.c^{o}. 109.co.1.2./. Veri.q.24.5. 16^{m}./.7.8.0./. Iob.4.co.4.fi. Apostoli.5.20. Charitas.141.

2 Immo nec gr̃a immobilitat in bono, ne qs possit peccare. 1^{a}.q.62.3.2^{m}./.12^{e}.q.106.2.2^{m}./.2.d.4.3. 5^{m}./. d.20.q.2.3.5^{m}./.ꝯ.3.c^{o}.155./. Li^{o}.4.c^{o}.69. ☞ R ñ^{o}. Du^{o}.723°.

Confirmatio.50.51. Gratia.153. Heresis.61.74. Liberum.13.14.15. Maria.19.

1 IMPEDIMENTVM duplex. s. contrariũ, & defectus. 12^{e}.q.4.5.4^{m}./2.d.23.q.2.1.5^{m}./. Veri.q.18.8. 1^{m}. Aborsus.1. Abstinentia.4.7.0. Accusatio.15. 16.18.20.21. Actio.74.123.124. Actus.20.21. Adam.31. Addiscere.2. Aditus.2. Adoptio.5.12.13. Aduocatus.7. Affinitas.7.9.10. Amazones.2. Amicitia.27. Amor.230.233. Angelus.70.355.439.529. Anima.24.25.164.227.270. Appellare.1. Aqua. 19. Artifex.3. Baptismus.99.197.213.c̃. Beatitudo. 12.68.170. Bigamia.2. Blasphemia.18.19.21.23. Bonitas.235. Brachium. Charitas.102. Castitas.10. Cauere. Causa.2.4.6.9.11.14.28. Cautela. Coelũ.108. 109. Cerebrum.2. Cete.5. Cibus.2. Circuncisio.44. Cogitatio.6. Cognatio.0. Cognitio.25.26. Comedere.4. Confessio.79.92. Confirmatio.36.37. Consanguinitas.10.11. Constantia.4.5. Consumere.

2 Homo tripl'r impeditur a studio diuine cognitionis. s. propter ineptitudinem, occupationem, & pigritiam. 22^{e}.q.2.4.c./.ꝯ.1.c^{o}.4./. Met.co.2. Contẽplatio. 18.26. Contingens.3. Conuersio.3.5. Correctio.9. Cultus.14. Damnatio.7.9.50. Delectatio.27.42.54. 61.62. Demon.41.65.120. Descendere.9. Deuotio. 6.14. Deus.252. Difficile.1.2. Dispensatio.19. Dispositio.33. Diuitie.6.8. Doctrina.12.13.18.19. Dolor. 33. Elementum.13. Eleemosyna.6. Energuminus. 1.2.3. Eps.23.26. Eucha^{a}.1. Exorcismus.7.c̃. Expedire. Facilitas.1. Phãtasia.4. Phãtasma.8. Forma.23. 35.125.128. Fortitudo.5.48.49. Fractio.2. Gladius. 1. Gr̃a.93.94.95.165. Graue.6. Habitus.29.66. Ieiunium.11.24.29. Iepte. Ignorantia.11.22.24.33. Immundicia.2. Impeditio. Impeditiuũ. Indeuotio. Indispositio. Infirmitas.1. Instans.15.29.

3 Nõ impediẽs malũ, nõ peccat: nisi debeat & possit impedire. 12^{e}.q.6.3.c./. Po^{a}.q.1.6.10^{m}. Intellectus. 180. Inuẽtio.16. Hypocrisis.5. Ira.15.16.24.25.49. c̃. Irreligiositas.4. Iudei.45. Ius.7. Iustus.3.4.8. Latere. Lex.50. Liberum.26. Lumen.8.14.15. Luxuria. 24. Magis.1. Malum.22. Mansuetudo.4. Matrimonium.1. Melancholia, Mendacium.19. Miles.5.10. Missa.3.4.7.8.9. Mollicies.1. Motus.62. Nasus. Naturale.20.c̃. Negligentia.3.c̃. Obex. Occidere.18. Odium.10. Odor.4. Operatio.10. Oro.81. Ordo.97. c̃.102.c̃. Paradisus.10. Paruipensio.0. Passio.2.49. 53.81.102. Peccatum.130.149.167.c̃.339.366.383. 409. Poena.44.46.c̃. Poenitentia.31. Perfectio.35. 66.67.79. Perturbatio. Petrus.1. Pietas.6. Preceptũ. 145.149. Predestinatio.34. Predicare.11. Princeps. 4.24. Prohibitio.0. Propositio.8. Prudẽtia.44. Puer. 3. Quantitas.27. Religio.32.35.44. Remedium. Resistere.5.6. Restitutio.14. Sacramentum.82.129. 144. Sacrificium.35. Scandalum.0. Scientia.60.81. 84.88.89. Sermo.3. Seruitus.3. Simonia.18.30.32. Speculum.5. Spiritus.17. Sponsalia.5.8.c̃. Stultitia. 6.9. Stupor.2. Subtrahere. Superbia.26.32.36. Tactus.8.c̃. Theologia.7. Timor.35. Tollere. Tristitia. E. Turbatio.0. Velum.2. Vita.4.c̃. Virtus.17.162. 183. Visio.14.18.22. Vnctio.11.18. Vniuersale.14. Vxor.4.19.

Impeditio. Impedimentum.0. Passio.2.

3.8.0./.quol.7.vel.8.1.0./.3.c.

40 Materia habet ideam, contra Platonem: sed eandem cum forma. 1ª.q. 15.3. 3m./.4m./.1.d. 36.q.2.3. 2m./. 3m./.2.d.3.q.3.2m./.Veri.q.3.5.0./.Poª.q.3.1.13m.

41 Formę & composito, correspondet perfecte idea: sicut & perfectum esse: non autem materię, nisi fm φ est in composito: sed ei conuenit imperfecte idea: quia habet imperfectissimum esse.s.secundum vltimum gradum essendi, qui est esse in potentia. 1.d.36.q.2.3. 2m./3m.

42 Accidentia habent propriam ideas, pręter ea quę inseparabiliter concomitantur subiectum. 1ª.q.15.3.4m./. 1.d.36.q.2.3.4m./.Veri.q.3.7.0.

43 Plato non posuit ideas accidentium, sed tantum substantiarum: quia deficiunt a perfectione ideę, quia perfectuz esse non habent. 1.d.36.q.2.3.4m./.Veri.q.3.7.c.

44 Ideę fm Platonem, non sunt formaꝝ artificialium: sed tm formalum substantialium.¹Met.8.lec.3.co.3.fi.

45 Idea fm Platonem, non est in ordinatis, idest consequenter se habentibus: vt in numeris & figuris. Veri.q. 3.7.c./.q.21.4.c.fi./.Met.3.lec.8.co.3./.Ethi.lec.6.co. 2.fi./.Anima.2.lec.5.fi. Senarius.3.

Ideale. Idea. B. Ratio.12.13.14.20.c̄.

1 IDEM significat vnitatem in substantia, & per hoc φ est relatuz, habet dearticulationez implicitam: ideo importat vnitatem suppositi: non autem ęquale. 1.d.4.q.1.3.3m./.d.19.q.1.1.2m. Absoluere.31.32.33. Abstractuz.1.6.8. Accidens.28.38. 39.40.41.46. Accusatio.22. Actio. 49. 50. 89. 110. Actus. 5.6. 41. 55. 56. 59. 62.63.64.68.69.76.166. 194. Adiectiuum.4.5. Aer.5. Affinitas.14. Affirmatio.1.2. Agens.37.38.41.66.69.70.77.90.91. Agere. 15. Alienum.2. Alteratio.5.6. Amicitia.19. Amor. 141.183.c̄.228. Angelus.28. 30.c̄.82. 99.109. 111. 167.319.326.512.513.536. 544.591. Anima.9.221. 254. 270. 274. Annihilatio. 10.12. Appropriatio.6. Aqua.13.23. Aristoteles.7. Assumere.6.53.54. Auaritia.24. Audacia.6. Auersio.1. Baptismus.121. Beatitudo.132. Benignitas. Bilinguis. Bonitas.4.168. Calor.8.9. Charitas.147. Caro.5. Causa.26.39.52.53. Cœlum.5. Cibus.11. Ciconia.1. Circuncisio.19.

2 Idem fm eandem rationez, semper facit idem. 2.d.5. q.1.5.9m./.d.18.q.2.2.c./.d.32.q.1.3.3m./.Poª.q.3.4. c./.q.7.1.1m./.ql.10.5.c./.Opus.3.cº.96. Circũstantia. 15.16.23. Claritas.4.8. Clementia.10. Cognitio.77. Coincidere. Cõmaternitas. Comprehendere.8. Commune.11.14. Confessio.40.46.c̄. Conformitas.¹Confusio. Consanguinitas.1.4.8. Contradictio.1. Contra passum.1. Contrarium.7.8. 14.15.17.28. Contritio. 11. Corpus.15.28.c̄.39.40.66.68. Corruptum.2. Dauid.3. Delectatio. Dęmon. 69. 98. Demonstratio.5. Deus.28.29. 30.66. 67.120.c̄. 266.383. Differre.10. Differentia.6.15.21. Diffinitio.45.46. Diligentia. Dimensio.3.15.16. Dispositio.7.19.20.27.31.34.35.48. 49.50. Doctrina.12. Donum.6.37. Eadem. Effectus. 8.9.10.13.14.17.19. Electio.18. Ens.9.22.26. Enunciabile.0. Enunciatio.6. Epychia.1. Aequalitas.1.2. 5. Aequitas.1. Esse.42.44.49. Essentia.5. Aeternitas. 23.c̄. Eugnomosyna. Eusebia. Excessus.2. Falsitas.2. Phantasia.1.2. Fides.29. 131.148.152.155.157. Fiducia.9.12.

3 Multiplicato vno eoꝝ quę sunt eadem re, & differunt ratione: non oportet multiplicari alteꝝ: sicut persona & proprietas in diuinis. 1ª.q.40.1.1m. Fieri.18.19. Figura.2. Finis.7.31.32.33.50.61.71.122. Fomes.8.

4 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ.q.92.2.1m.
ꝑ R fiº. Dubio.714º.

Forma.7.c̄.49.52.c̄.74.137.146. Fortitudo.15. Fortuna.6. Fructus.19. Gaudium.3. Generatio.29.33.71. Gradus.2. Gratia.28.33.34.35.46. 73.54. Habere.9. Habitus.42.c̄.48.49.50.60.64.71.72.75.77. Heresis. 8.33.149.150. Hierarchia.2.5. Homo.30. Honestum. 1.2. Identitas. Iesus.5. Ignis.53. Imaginatiua.1. Imago.10.11.12.

5 Idem est homo niger, & homo non albus. Opus.37. cº.2. Indiuiduum.12.35. Inhumanitas.1. Iniquitas.

6 Immo esse album, non est idez qd non esse nigruz: sed realiter differunt. Veri.q.28.6.c. ꝑ R fiº. Duº.715º. Insinuatio.2. Insipientia.1. Instans.1.3.4.10.11.16. 17. Integruz. Intellectus.57.c̄.79.84.118.119.133.c̄. 153.211.270.274. Intentio.10. Ironia.2. Iudicium. 47. Iurgium. Ius.7.17. Iustitia.15. Iustificatio.10.11. 12. Legispositiua.1. Lenia. Lex.41. Liberum.4. Limbus.2. Locus.2. Lotio. Lumen.3. Lux.15.16. Maluz 41. Maria.46. Materia.2.11.15.20.23.c̄.35. Matrimonium.5. Mendacium.18. Menstruus.7. Mensura. 8.9.10.18. Meretrix.6. Meritum.34.35.86.

7 Si varientur omnia alia, manentibus eisdem principijs essentialibus eiusdem indiuidui: manet idem indiuiduuz numero: non autez si varietur aliquod principiuz essentiale. Poª.q.10.4.c. pnº./.ql.11.6.0./.Opus.3.cº. 158. fi. Metaphysica.27. Metaphora.3. Mirum. Misericordia.23. Missa.22. Motus.58.76. Mulus. Mutatio. 4.9.10. Necessitas.5. Nomen.9.49. Nonens.4. Nongenitum. Notum.10.11. Numerus.5. Officium.17. Oppositio.2.17.21. Ordo.42.90. Paliuz.3. Passio.56. Pater.14.15. Patruus. Pax.3.9. Peccatum. 61.152.255. 387.389. Pœna.16.32. Pœnitentia.33. Perfectio.48. 49. Persona.25.35.36. Peruicax. Poª.32.34.38.39. Preceptum.146. Prędicari.22. Presbytera.

8 Mutato altero parentum, non potest esse genituz idez numero. ql.q.3.11.0./.ql.5.q.5.1.0. Principium.4. 8.9.13.15.18. Prius.6. Processio.25. Prophetia.78. Proportio.4. Propter.5.7. Prudentia.55.78. Pulchritudo.2.4. Purgatorium.3. Quantitas.14.15. Raptus. 8. Ratio.23.26.27. Rationale.7. Reatus.5. Recipere. 2. Reduplicatio.3. Regula.3. Relatio.63.78.c̄. Relatum.7. Resurrectio.11.c̄.57. Sacerdos.14. Sapientia. 54. Scientia.32. Scientificum.1. Se. Securitas.2. Sensualitas.6. Sexus.2. Significatio.2. Synonyma. Situs.4. Sol.3. Somnium.3. Species. 4.5.

9 Corpus manet idem numero, licet fiat continue deperditio, & restauratio virtualiter per alimentuz. 1ª.q.119. 1.5m./.2.d.30.q.2.1.4m./.4.d.44.q.1.ar.2.q.4.c.fi./.§. 4.cº.80.4m./.ql.7.vel.8.5.c.2m./.Opus.3.cº.163.164. Spirituale.10. Spiritus.22.c̄.25. Sponsalia.7. Stella.3. Subiectuz.7. Successio.7. Superbia.18.22. Superhumerale. Suppositum.5.6.8.9.11. Tempus.2. Theologia.5. Timor.52.53.55.65. Transcendentia. Trepidatio. Verbum.19.27.56. Vigilantia. Virilitas. Virtus.33.74.89. 120.127.172.187.188.226.227. Visus.3.5.6. Vita.7. 18.c̄. Vitium.9. Vnitas.1.c̄. Vniuersale.4.5. Voluntas. 13.19.56.58. Vsura.18.45.52.97.123. 177.183. 232. 251.287. Christus.16.17. Zelus.4.

10 Filius Dei est idem patri neutraliter, non autez masculine. 1.d.19.q.1.1.2m./.d.26.q.2.1.2m.

Identitas. Adiectiuum.4.5. Apparere.9. Contrarius. 41. Corpus.29. Differre.10. Distinctio.24.¹Donum.5. Eadem. Aequalitas.4.23. Ex.1. Fieri.1.11. Figura.8. 9. Idem.0. Ipsum. Pars.19. Prędicari.1.44. Prudentia.55. Relatio.31.80. Restitutio.4. Vnitas.0

Idioma. Communicatio.8. Sermo.1. Christus.183.

Idiota. Angelus.308. Apostoli.14.

1 IDOLATRIA ꝑ exhibere latriã.i.cultũ Dei creaturę. 22ᵉ.q.94. 1.0./.3.d.9.q.1.ã.1.q.3.3m./.§.3.cº.120. Abrahã.7.

2 Idolatria pręsupponit infidelitatem, & addit exterius

Indebitum coltum, mendacium perniciosum, magnam Dei blasphemiam, & impugnationem fidei. 22ᵉ.q. 94. 3.1ᵐ./.2ᵐ./.3ᵐ./.2.c. Adeps.1. Adiurare.8. Adoratio.7. Animal.83. Canis.1.

3 Idolatria opponit latrię.22ᵉ.q.92.pnᵒ./.q.94.pnᵒ./.1.o./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.b.2./.q.3.3ᵐ./.ar.2.q.6.c.

4 Idolatria quadruplex.s.ciuilis, idest imaginum habentium deitatem, ẽm Hermetem: fabularis, idest hominum deificatorum: physica, idest animę totius mundi, ẽm Varonẽ: & Platonica, quę & physica dicitur.s.intelligentiarum, animarum cœlestium, dęmonum, & animarum hominum.22ᵉ.q.94.1.c./.q.122.2.2ᵐ./.ĝ.3.cᵒ.120./.Poᵃ.q.6.6.c./.Ro.lec.7.fi. Cerimonia.8. Cultus.17.18.19. Eucharistia.189. Exilium. Festum.6. Fides.100. Gradus.3. Heresis.18.19.66. Idolum.o. Imago.43. Israel.2. Iudęi.27.28.29.

5 Omnis idolatria est peccatum, nec excusat mos vulgi, contra Senecam, nec persecutio contra hereticos. 22ᵉ.q.94.2.o./.ĝ.3.cᵒ.120. Iuramentum.35. Luminare.2. Machabęi. Mel.2. Neomenia. Periurium.5. Preceptum.43. Raab.2. Sacrificium.16.21. Serpens.4.

6 Idolatria est grauissimum peccatorum. 22ᵉ.q.102.3.11ᵐ./.22ᵉ.q.94.3.o.
Oppositum videtur dicere, 22ᵉ.q.10.6.c./.q.94.3.4ᵐ./.4.d.13.q.2.2.o.
Rñᵒ. Dubio.716ᵒ.

7 Idolatria est grauissimum peccatorum secundũ se, sed ex parte peccantis, heresis & aliqua alia peccata possunt esse grauiora.12ᵉ.q.102.3.11ᵐ./.22ᵉ.94.3.o./.Ma.q.2.10.c./.1ᵉ.Cor.12.co.2. Simulachrum. Sodomia. Superbia.29.

8 Peccatum contra naturam, est leuius idolatria: sed ponitur conueniens pœna eius: quia est manifestius.12ᵉ.q.94.3.3ᵐ./.Ro.lec.8.co.2. Superstitio.1.3.4. Templum.1.7. Vestis.7. Votum.74.

9 Causa dispositiua idolatrię, fuit triplex ex parte hominis, scilicet inordinatus affectus, repręsentatio delectabilis, & ignorantia Dei: sed causa consumatiua eius, fuerunt dęmones.22ᵉ.q.94.4.o./.2.d.15.q.1.2.c./.ĝ.3.cᵒ.120./.Potentia.q.3.4.c.

10 Ab idolatria, omnia alia peccata oriebantur.22ᵉ.q.94.4.1ᵐ./.2.d.42.q.2.3.7ᵐ./.1ᵉ.Cor.12.co.2.

11 Dans hostiam non consecratã pro eucharistia, est reus idolatrię: non autem adorantes eam: cũ hostia debeat adorari latria, sub cõditione in habitu. 3ᵃ.q.80.6.2ᵐ./.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2ᵐ./.4.d.9.ar.5.q.1.4ᵐ./.quol.5.q.6.2.o.

12 Oppositũ videtur dicere a simili: quia ad digne sumendum eucharistiam, requiritur deuotio actualis: cum nemo carnem Christi debeat manducare, nisi prius adoret, ẽm Augustinũ. 3ᵃ.q.80.6.2ᵐ./.4.d.9.ar.3.q.5.c./.ar.4.q.2.c./.d.12.q.2.ar.1.q.3.o./.q.3.ar.1.q.2.c.
Duᵒ.717ᵒ. Rñᵒ. sicut Duᵒ.580ᵒ.

1 IDOLUM./.Ostendit Deus idola non esse Deos quintupliciter.s.ex lege naturali hoc dictante: ex lege scripta prohibente, ex consideratione creaturarum terrestriũ, q̃tum ad creationem & q̃tum ad creatorem, ex consideratione creaturarum cœlestium, q̃tum ad cœli magnitudinem, & q̃tum ad eius substantię subtilitatẽ: in quo primo virtus Dei relucet inter corporalia q̃tum ad virtutem, vel quasi inhabitatione angelorum & sanctorũ q̃tum ad dignitatem: vel etiam totius creaturę inferioris quantum ad eorum causalitatem: & ex magnorum subiugatione, ponens temporum destructionem, qui sunt magni vel scientia, vel ẽm potentiam. Isa.40.co.2. Adiurare.8. Fermentũ.3. Idolatrię.o. Latria.1. Machabęi.

2 Ostendit propheta aliorum Deorum.i.idolorum falsitatem tripliciter.s.ponens per modum iudicij ad idola consensum: petens diuinitatis signum, & petens testimonium. Isa.43.co.1. Mel.2. Simulachrum.
Idoneitas. Absoluere. 40. Aptitudo. Capacitas.o. Compos. Electio. 34. c. Habilitas. o. Idoneus.o. Vestis.4.

1 IDONEVS./.Idoneum ad magna, reddunt duo.s.facultas administrandi: industria, & strenuitas exequendi. He.lec.2.principio. Adoptio. 18. Aptitudo. Beneficium.23. Campsoria.8. Capax. Compos. Confessio.76.77. Confessor.1. Dignitas.3.

2 Idoneum ad magna, faciunt tria.s.sapientia, nobilitas, & potestas. He.lec.2.o. Electio.34.c. Fama.1. Habilitas.o. Idoneitas. Ioãnes.14. Iudex.3. Manus.3. Medicus.13. Natum. Prelatio.18. Puer.8. Raptus.18. Religio.48.49.78.c.
Idumeus. Amaledictę.
Iechonias. Maria.5.
Iecur. Amor.261. Hepar. Sanguis.5.

1 IEIVNIVM./.DIVISIO./.Ieiuniũ duplex.s.spirituale, idest a peccatis, & corporale.i.ab escis, 22ᵉ.q.147.2.1ᵐ./.4.d.15.q.3.ar.1.q.1.2ᵐ.

2 Ieiuniũ a cibis duplex.s.naturę, & ecclesię.22ᵉ.q.147.1.3ᵐ./.3.c./.6.2ᵐ./.3ᵃ.q.80.8.4ᵐ./.4.d.8.q.1.ar.4.q.4.2ᵐ./.d.15.q.3.ar.1.q.1.c.5ᵐ./.q.2.2ᵐ./.Matth.26.co.12.fi. Abscondere.2.3.

3 Ieiunium duplex.s.luctus.i.cum amaritudine peccatorum & pręsentis vitę, & ieiunium exultationis. 22ᵉ.q.147.4.5ᵐ./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.2ᵐ./.ar.3.q.1.5ᵐ.

4 Ieiunium est actus virtutis.s.abstinentię & temperantię elicitiue: sed aliarum virtutum imperatiue. 22ᵉ.q.3.1.c./.q.88.6.c./.q.146.pnᵒ./.q.147.1.2.o./.4.d.15.q.3.ar.1.q.2.3.c./.q.5.1ᵐ./.ĝl.3.12.3ᵐ.

5 Ieiunium ecclesię, est parsimonia victus, abstinentiaq; ciborum: secundum Isidorum. 22ᵉ.q. 147.2.1ᵐ./.4.d.15.q.3.ar.1.q.1.o.

6 Ieiunium & paupertas, tenent extremum, ẽm quantitatem absolutam: medium autem, ẽm proportionẽ ad rationem rectã. Ma.q.14.1.6ᵐ.

7 Nimis ieiunans, vel nimis vigilans, peccat: quia si aliquis in tantum naturę virtutẽ debilitet per ieiunia, & vigilias, & alia huiusmodi q̃ non sufficiat debita opera exequi, puta predicator predicare, doctor docere, cantor cantare, & sic de alijs: absq; dubio peccat: sicut etiã peccaret vir, qui nimia abstinentia se impotentem redderet ad debitũ vxori reddendũ, & seruus in obsequijs, quę dño debet impendere. 1ᵃ.q.97.3.3ᵐ./.22ᵉ.q.10.12.5ᵐ./.q.88.2.3ᵐ./.q.125.1.2ᵐ./.q.147.1.2ᵐ./.q.188.6.3ᵐ./.3ᵃ.q.40.2.1ᵐ./.4.d.15.q.3.ar.1.q.2.3ᵐ./.d.17.q.2.ar.3.q.2.c./.Ma.q.14.1.6ᵐ./.ĝl.5.q.9.2.c./.Opus.19.cᵒ.3.co.3./.Ro.12.co.4. Hypocrisis.2.
EFFECTVS.7.13.14.16.17.19.22.23.24.32.47.

8 Ieiunium pulchre commendatur, per multos eius effectus. 22ᵉ.q.47.1.c.1ᵐ./.3ᵃ.q.40.2.3ᵐ./.1ᵉ.Thi.4.co.6.principio.

9 Ieiunium non est contra libertatem fidelium, sed cõtra seruitutem peccati.22ᵉ.q.147.3.3ᵐ. Eleemosyna.26.32.33.34. Operatio.27.

10 Ieiunium principaliter sumitur propter tria, scilicet propter comprimendas concupiscentias carnis: propter eleuationem mentis: & propter satisfactionem.22ᵉ.q.147.1.3.5.c./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.o./.q.5.2ᵐ. Suffragia.3.

11 Ieiunium est satisfactorium, quia subtrahit delectationem, addens afflictionẽ: & impedit peccata futura, debilitando concupiscentiam.22ᵉ.q.147.1.3.5.7.c./.4.d.15.q.3.ar.1.q.5.o./.ar.2.q.2.3ᵐ.

12 Ieiunium potest prodesse defunctis, rõne charitatis & intentionis in eos directę. 4.d.45.q.2.ar.3.q.1.1m./.2m.

13 Christus ieiunauit, non ex necessitate, sed vt doceret, q̃ bonum est ieiunium: quia scutum est contra diabolum. 22e.q.147.5.1m./.3a.q.40.2.3m./.q.41.3.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.3m. Tentare.21.22.

14 Christus ieiunauit post baptismum, qa baptizatos oportet intendere ieiunio, & nõ lasciuię. 22e.q.147.5.1m./.3a.q.40.2.3m./.q.41.3.c.

15 Christus non ieiunauit plus q̃ Moyses & Helias, vt crederetur verus homo. 3a.q.40.2.3m./.q.41.3.c.

16 Ieiunium ante pascha, fit quadraginta diebus, sicut a Christo, Moyse, & Helia, quadruplici ratione. s. vel qa ẽm Gregorium, per hos quadraginta dies virtus decalogi, per libros quatuor sancti euangelij impletur: vel qa dignum est, vt carnem nostram, quaterdecies affligamus: vel quia in his offerre cõtendimus decimas dierũ: vel quia ẽm Augustinum, creaturę inuisibili, debetur ternarius numerus: sed creaturę visibili, debetur quaternarius, propter calidum frigidum, humidum & siccum. Vnde si denarius numerus ducatur per quaternarium, qui competit corpori, per quod administratio geritur: quadragesimum numerum conficit. 22e.q.147.5.c./.3a.q.40.2.3m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.3m./.4m.

17 Ieiunium quadragesimę, arctius obseruatur, q̃ alio tempore: quia per illud imitamur Christum. 22e.q.147.8.3m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.2.4m.

18 IVDAEORVM./.Iudęi nõ tenebantur ieiunare quadragesimam, sicut nunc Christiani: quia Moyses non erat dñs legis, sicut Christus. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.2m.

19 Moyses non affligebatur ex ieiunio, licet fieret deperditio, sed nõ tãta: * qa occupato itellectu in cõtẽplando, vires nãles ipediũt. Vel si nulla fiebat cõsumptio, hoc fuit per miraculum. 3.d.16.q.1.3.6m./.Veri.q.26.10.5m.

20 Iudęi ieiunabant mense quarto, quinto, septimo, & decimo, propter aliquas tribulationes tunc habitas. 22e.q.147.5.2m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4m.

21 Iudęi ieiunabant vsq; ad vesperam, idest vsq; ad noctem: quia nocti comparatur status veteris testamenti: quia post mortem ibant ad limbum tenebrosum, propter peccatum Adę, per cibum vetitum. 22e.q.147.7.1m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.3.2m.

NECESSITAS. 2.5.13.14.33.34.45.

22 Ieiunium non est necessarium absolute, sed ex pręcepto ecclesię: quia secundum se est pœnale: ideo non est eligibile, nisi inq̃tum est vtile ad aliquem finem. 22e.q.147.3.1m./.3a.q.40.2.1m.

23 Ieiunium est de pręcepto legis naturę, ẽm q̃ est necessarium ad salutem: sed determinatio temporis eius & modi, est de pręcepto ecclesię. 22e.q.147.3.c./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.c./.q.5.2m./.ar.2.q.1.c.

24 Omnes tenẽtur ad ieiunia ecclesię, nisi sint legitime impediti: vel nisi sit euidens causa non ieiunãdi: vt in pueris & senibus, propter defectum & debilitatem naturę, & huiusmodi. 22e.q.147.4.c./.7.3m.

25 Iusti tenentur ad ieiunia ecclesię, & ad alia pręcepta eius, sicut & alij. 22e.q.147.4.5m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.c.

26 Pueri non tenentur ad ieiunia ecclesię, q̃diu sunt in statu augmẽti: quod vt in pluribus, est in fine tertij septennij: sed exercendi sunt in eis ẽm modum ętatis. tamẽ quandoq; in magna tribulatione iubentur pueri & bruta ieiunare. 22e.q.147.4.2m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.3.c. Confirmatio.18. Defectus.15. Eucharistia.19.4.c

27 Itinerantes & operarij, debent ieiunare, diminuendo laborem, nisi sit necessitas. 22e.q.147.4.3m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.4.c.

28 Pauperes habentes simul sufficiens prandium, tenentur ieiunare: non autem si paulatim. 22e.q.147.4.4m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.4.2m. Iuramentum.32.

29 Transgrediens pręceptũ de ieiu[illegible] ex contemptu, vel impediendo finem, peccat mortaliter: non autem si ex causa rationabili. 22e.q.147.3.2m./.4.d.15.q.3.ar.1.q.4.3m.

30 Sacerdos potest dispensare in ieiunio ecclesię. 4.d.15.q.3.ar.2.q.4.3m. Nouitij.2.

TEMPVS ET HORA. 15.16.17.18.20.21.22.42.46.

31 Ieiunia quatuor temporum, sunt quasi primitię & expiatio totius anni. 22e.q.147.5.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4m.

32 Ieiunium infra octauas pentecostes, est ieiunium exultationis: ideo fit sine genuflexione, cum alleluia. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.5m.

33 Ieiunium exultationis, non est in pręcepto ecclesię: propter quod non est ieiunium ab ecclesia institutum in toto paschali tempore. Ieiunium autem afflictionis & luctus, non decet tempore letitię. s. tempore paschali, vel in dominica. 22e.q.147.5.3m.

34 Ieiunium de se, nullo tempore est prohibitum. Tamen ieiunans in dominica, p̃ consuetudinem ecclesię, vel ex superstitione, vt necessariũ, sicut Manichei: peccat. 22e.q.147.5.3m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.2.c./.Ro.14.co.6.7.

35 Ieiunium fit in vigilijs sanctorũ, causa pręparationis ad deuotionem: & causa significationis, q̃ sancti per afflictiones peruenerint ad gloriam. 22e.q.147.5.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.1.6m.

36 Conueniens hora prandij tempore ieiunij, est hora nona: sed hora sexta, alio tempore: quia ẽm cõem cursum, comedendi illa est hora, quia cibus non debet apponi, quousq; natura circa cibum pręcedentem occupata est. Occupatur autem natura in cibo assumpto dupliciter. Primo digerendo ipsum: & quia digestio fit per calorem naturalem, ideo illud tempus digestioni est congruum, in quo calor naturalis ad interiora reuocatur. s. nox, propter subtractionem radiorũ solis, & propter somnum, in quo intenduntur virtutes naturales: secundo cibus iam decoctum deducendo per membra, quibus debet assimilari: & ad hoc reqritur, q̃ calor nutrimentum deducens, vsq; ad extremas partes corporis euocetur. Calor autem solis calorem naturalem ad exteriora reuocat: & ideo qñ completur solis ascensus, quod fit hora sexta, quia tunc est circa medium, tunc eius opus completum est: & ideo tunc est tempus cõiter sumendi cibum: & qa ieiunium ecclesię, debet esse pœnale & satisfactorium, ideo supra hoc aliquid additur: non autem tantum, q̃ penitus humor cibi pręassumpti exiccetur, aut virtus naturalis penitus debilitetur: vnde partito residuo tempore, hora nona occurrit: in qua cibus ẽm ecclesię statutum in diebus ieiunij sumendus est. 22e.q.147.7.c./.4.d.15.q.3.ar.3.q.3.c. Accidia.12. Missa.18.19.20.

37 Hora prandij in ieiunio, determinatur ẽm grossam ęstimationem: licet fit modicum ante vel post nonam, non enim ecclesia artare intendit, ad subtilem temporis inspectionem: nec oportet astrolabium accipere, ad horam comestionis cognoscendam: vnde sufficit si circa horam illam quam ecclesia instituit, ieiunans sumat cibum: etiam si aliq̃tulum propter aliq̃ necessitatem anticiparet. 22e.q.147.7.2m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.3.c.

38 Talis taxatio temporis, non multum potest alicui nocere, cuiuscunq; conditionis existat: vel si forte propter infirmitatem, vel ętatem, aut aliquid huiusmodi: hoc eis in magnum grauamen cederet: esset cum eis in ieiunio dispensandum: vel vt aliq̃tulum pręuenirent horam. 22e.q.147.7.3m./.4.d.15.q.3.ã.2.q.4.3m./.ã.4.q.3.c.

39 FRACTIO. 7.29.30. Ieiunium & alię abstinen-

ti§ & afflictiones corporales, non fuissent: si homo non peccasset: quia sunt medicinę. 1ª. Thi. 4. co. 5. fi.

40 Pluries comedens in vna die per modum cibi, soluit ieiunium: non autē si fiat per modū medicinę. 22ª. q. 147. 6. o. / 4. d. 8. q. 1. ar. 4. q. 2. 2m. / d. 15. q. 3. ar. 4. q. 1. o. / q. 2. c. Aqua. 6. Bibere. Eucharistia. 194. c̄.

41 Comestio carnium, soluit ieiunium: non autem esus piscium, vel leguminum: nec potus vini. 22ª. q. 147. 8. o. / 4. d. 15. q. 3. ar. 4. q. 2. o.

42 Oua, & lacticinia respirantium, sunt interdicta in ieiunio quadragesimę: non autem in alijs, nisi s̄m consuetudinē patrię. 22ª. q. 147. 8. c. 3m. / 4. d. 15. q. 3. ar. 4. q. 2. 4m.

43 Electuaria, vel alię medicinę, soluunt ieiunium naturę: non autem ieiuniū ecclesię, nisi fiat in fraudē. 22ª. q. 147. 6. 3m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 4. q. 2. 2m. / d. 15. q. 3. ar. 4. q. 1. 3m.

44 Odor non soluit ieiuniū naturę, nec ecclesię: quia non nutrit, sed confortat. 4. d. 15. q. 3. ar. 4. q. 1. 4m.

45 Potus quicunq;, etiam aquę, soluit ieiunium naturę, qa aliquo modo nutrit: non autem ieiunium ecclesię, nisi fiat in fraudem. 22ª. q. 147. 6. 2m. / 3ª. q. 80. 8. 4m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 4. q. 2. 2m. / d. 15. q. 3. ar. 4. q. 1. 1m. / 2m. / Matth. 26. co. 12. fi. / 1ª. Cor. 11. lec. 4. co. 4. fi.

46 Nimia anticipatio horę nonę, soluit ieiunium ecclesię: non autem nimia tardatio. 4. d. 15. q. 3. ar. 4. q. 3. o.

47 Nimia vel auida, ardens, lauta, vel studiosa comestio, non soluit ieiunium: sed tollit meritum eius. 4. d. 15. q. 3. ar. 4. q. 3. 2m.

IEPTE peccauit, vouendo & reddendo: sed ponitur in catalogo sanctorum, propter fidem, & deuotionem, & victoriam, & probabile est q̄ pœnituit: licet aliquod bonum figuraret. 22ª. q. 88. 2. 2m. / 4. d. 38. q. 1. ar. 1. q. 3. 3m. / He. 11. co. 29.

1 IEREMIAS verbis, & mysterijs, passionem Christi apertissime prenunciauit, & eam suis passionibus, expressissime prefigurauit. 3ª. q. 27. 6. c. fi. 2m. Helias. 2. Iudei. 31. Maria. 14. Prophetia. 56. 81. 82. Samuel. 3. Sanctificatio. 12. Sera.

2 Ieremias & Moyses considerantes insufficiētiam propriam, recusabant non pertinaciter officium, quo digni erant ex gratia Dei. 22ª. q. 133. 1. 4m.

1 IEROTHEVS doctus est, non solum discens: sed & patiens diuina: s̄m Dionysiū. 1ª. q. 1. 6. 3m. fi. / 22ª. q. 45. 2. c.

2 Aliquis experitur in seipso gustū diuinę dulcedinis, & complacentiam diuinę bonitatis: sicut de Ierotheo dicit Dionysius, q̄ didicit diuina ex compassione ad ipsa. 22ª. q. 97. 2. 2m. Affectio. 7.

1 IERVSALEM est in medio terrę habitabilis. 3ª. q. 46. 10. 1m. Iacobus. 1. Iudei. 17. Natiuitas. 17. Holocaustū. 4. Passio. 90. Piscina. 1. Possessio. 8. Prędicare. 22. Sion. 1. Tentare. 19.

2 Ierusalem significat ecclesiam presentem, & ecclesiam cœlestem. 2. d. 17. q. 3. 2. 6m.

1 IESVS significat nām humanam: sed Christus significat nām diuinā & humanā. 3ª. q. 16. 5. c. / q. 17. 1. c. / 3. d. 10. q. 1. ar. 1. q. 1. 2m. / d. 11. 4. c. / p̄. 4. cº. 34. 19m.

2 Hoc nomen Iesus, cōuenienter impositum est Christo in sua circuncisione. 3ª. q. 37. 2. o. Christus. o.

3 Aliquod nomen, est super omne nomē dupliciter. s. ratione eius a quo nomen imponitur, vt Iesus, & Christus: & ratione eius cui imponitur, vt Deus. 3. d. 18. ar. 4. q. 3. 2m.

4 Hoc nomen Iesus, est nouum, & proprium, inq̄tū significat spiritualem & vniuersalem salutem: non autē vt particularē & temporalē. 3ª. q. 37. 2. 2m. / Matth. c. 4. p̄nº. / Io. 4. lec. 5. fi.

5 Multa alia nomina Christi, significant idē q̄ Iesus. i. salutem. 3ª. q. 77. 2. 1m. Iezabel. Templum. 3.

IGNAVIA est segnities. 3. d. 26. q. 1. 3. c. fi. Docilitas. 2. Pigritia. Segnities. Igneum. Cœlum. 60. Empyreum. Ignis. o. Missio. 42. 45.

1 IGNIS inferni, & cuiuslibet alterius rei, est eiusdem speciei. 4. d. 44. q. 3. ar. 2. q. 2. o. / d. 47. q. 2. ar. 1. q. 3. o. / ar. 3. q. 3. 1m. / Ce. lec. 16. co. 2. fi. Aer. 6. 10. 12. 13. Agilitas. 4. Amor. 58. 189. 194. 203 Angelus. 559. Anima. 140. Antonius. 2.

2 Species ignis sunt tres. s. lux. i. ignis in materia propria flamma. i. ignis in humido aereo, & carbo. i. ignis in sicco terrestri. 1ª. q. 67. 2. 2m. / 12ª. q. 35. 8. c. / 2. d. 13. 3. 3m. / 4. d. 44. q. 3. ar. 2. q. 2. c. / Trin. 15. 4m. / Anima. 2. lec. 14. co. 2. Ardere. Ardor.

3 Ignis in materia aliena, venit in vsum nostrum: non autem in materia propria, quia est remotus a nobis. 4. d. 47. q. 2. ar. 1. q. 2. c. 1m. / Anima. 2. lec. 14. co. 6. p̄nº. Banausia. Calor. 1. 2. 6. c̄. Carbo. Cœlum. 35. c̄. 53. 60. Corpus. 35. Dispositio. 16. Effectus. 9. Flamma. Fornax. Helias. 6. Hieronymus. 1. Igneum. Ignitum. Ira. 52. Luciditas. 2. Lux. 11.

4 Ignis generatus a sole, vel ab inferiori calefaciente, est eiusdem speciei cū igne qui est in sua sphera, nisi inq̄tū admiscet ei de materia aliena. 4. d. 47. q. 2. ar. 1. q. 3. c.

5 Ignis nō lucet in p̄pria materia. i. in sua sphera, nec in materia opaca terrestri, nec in sulphure, nec in fumo grosso, nec in iferno. 1ª. q. 66. 1. 5m. / 2. d. 2. q. 2. 1. 1m. / d. 14. 2. 2m. / 4. d. 44. q. 3. ā. 2. q. 2. 4m. / Poª. q. 4. 1. 2m. / Trin. 15. 4m. / Anima. 2. lec. 14. fi. Malignus. Motus. 36. Nutrire. 3. Raritas. 1. Superius. 1. Tonitruum. Vapor. 1. Virtus. 41.

6 Ignis habet in sua natura lumen, sed eius lux non apparet nobis. Opus. 51. fi.

7 Ignis ex propria natura mouetur trī sursum, sed circulariter, vel deorsum in materia aliena, & precipue s̄m q̄ agit vt instrumentum virtutis diuinę. 4. d. 47. q. 2. ar. 1. q. 3. 3m.

8 Omnis actio ignis, est s̄m proprietatem naturę ignis: non autem omnis actio cultelli igniti. q̄l. 6. q. 2. 1. c.

9 Nulla res potest diu conseruari in igne. 2. d. 15. q. 2. 2. 1m. / 4. d. 44. q. 3. ar. 1. q. 3. 3m. / Poª. q. 5. 9. 15m.

10 Quędam corpora sunt, quę ad horam in igne simul, sine lęsione permanent: vt patet de hebeno, & salamandra. 4. d. 44. q. 3. ar. 1. q. 3. 3m.

11 PVRGANS. / Purgatio elementoꝝ in fine mundi fiet per ignem: quia ignis est similior glorię, & actiuior, & minus inficitur. 4. d. 47. q. 2. ar. 1. q. 2. o. / ar. 2. q. 1. 1m. / 2m. / p̄. 4. cº. fi. Damnatio. 39. 40. 63. 64. Ferrum. o. Forma. 155. 156. 157. 158. Macarius.

12 Ignis conflagrans mundus, quo ad purgationem precedet iudicium: sed quo ad inuolutionem impiorum, sequetur iudicium. 4. d. 47. q. 2. ar. 3. q. 1. o. / q. 2. c. / q. 3. 1m. Pœna. 66. c̄. 90. 93. 94. Purgatio. 7. Purgatorium. 3. 4.

13 Idem ignis purgabit mundum, & electos. 4. d. 45. L. / d. 47. q. 2. ar. 3. q. 3. 1m.

14 Iste ignis causabitur, ex supernaturali congregatione omnium causarum ignis. 4. d. 47. q. 2. ar. 1. q. 3. c. / Potentia. q. 5. 6. 10m.

15 Iste ignis non agit, nisi vt instrumentum prouidentię, & virtutis Dei. 2. d. 6. 3. 6m. / 4. d. 44. q. 3. ā. 2. q. 1. 3m. / ar. 3. q. 3. c. co. 2. / d. 47. q. 2. ā. 1. q. 3. 2m. / ar. 2. q. 2. 3m. / ar. 3. q. 2. o. / Veri. q. 25. 1. c. co. 2. 3. 1m. / 7m. / 9m. / Ma. q. 5. 2. 5m. / Anima. 21. c. fi. / d. o. / quol. 2. 13. c. / quol. 3. 23. c. / Opus. 3. cº. 184.

16 Iste ignis ascendet tantum, quantū aquę diluuij ascenderunt. s. vsq; ad medium aeris interstitium. 4. d. 47. q.

2.ar.1.q.3.c./.ar.2.q.1.b.2./.q.3.c.

17 Deus dicitur ignis, quia est subtilis tripliciter.s.ẽm substantiam, scientiam, & apparentiam: & est lucidus: quia manifestat, delectat, & dirigit: & est calidus, quia viuificat, purgat, & deuastat: & est leuis, propter motum, situm, & impermistionem. Isa.10.b. Apostoli.10.

18 Deus dicitur ignis, quia ignis inter sensibilia est nobilior, clarior actiuior, actualior, altior, magis purgans, & consumens, sicut Deus. 1.d.6.3.3m./.d.16.2.5m./.He.12.b. Aqua.14. Ignitum. Malignus. Motus.36. Raritas.1. Seraphin.2.

19 Deus dicitur ignis: quia purgat, inflammat, & condemnat. Potentia. q.7.5. c./.Isa.33. co.3. Terra.1. Christus. 198.

20 Charitas dicitur ignis, quia illuminat, exestuat, omnia ad se cõuertit, expeditũ facit, & sursũ trahit. Isa.30.b.

21 Deus liberat sanctos a quadruplici igne.s.ab igne libidinis, tribulationis, damnationis, & diuinę indignationis. Isa.43.co.2.b.

22 Amor dicitur ignis, ẽm quinq; conditiones ignis.s.qa ignis est in materia sua nobilis, in ferim cognoscibilis, in q̃titate magnus, in virtute inextinguibilis: & in pondere stabilis. Opusc.61.c°.48. Ignitum. Ignis.8. Religio.44.46.96.

Ignobilitas. Ira.40. Mulier.11. Pars.21. Peccatum.47. Seruitus.9. Vilis. Ignominia. Confusio. Ignominiosum. Infamia.0. Peccatum.148. Pœna.56. Turpitudo.0. Verecundia.4. Vindicatio.6.

Ignominiosum. Ignomia. Peccatum.148.

1 **IGNORANTIA** triplex.s. simplicis negationis, priuationis, & prauę dispositionis. Ma.q.3.7. c./. Anima. 2. lec.11.co.1.b.

2 Ignorantia sextuplex.s.inuincibilis, affectata in se vel ẽm sua causa, iuris, facti, causa actus, & non causa: prima & quarta excusant a peccato in toto: secũda & tertia excusant non in toto: quinta excusat a toto si non sit culpa: sexta vero nec excusat, nec minuit peccatum. 12e.q. 74.1. 2m./.5. c.1m./.q.76. 3.4.0./.22e.q. 59.4. 1m./.3a.q.47.5.3m./.q.80. 4.5m./.2.d.22. q.2.2.0./.d.41.q.2.1.3m./.4.d.9.ar.3.q.2.0./.d.31.q.2.2. 4m./.Veri.q.17.3.4m./.4.5m./.Ma.q.2.3.9m./.q.3. 8.0./.ql. 3.27.2m./.quol.8.13.15.c./.quol.9.15.c./.Psal.24.co.4./.Ro.lec.7.principio. Error.0. Excommunicatio.25.31.32. Gula.5.6.

3 Ignorantia tripliciter se habet ad actũ.s.concomitanter, consequenter.i.volita in se vt affectata, vel in sua causa.s.habitu vel passione vt ignorantia electionis: & antecedenter.i.causa actus. Tertia causat inuoluntarium simpliciter: secunda ẽm quid: prima vero nullo modo, sed tantum non voluntarium. 12e.q.6.8.0./.q.19.6.c./.q.76.3. 4.0./.2.d.39. q.1.1.4m./.d.43. 1.3m./.Ma.q.3.8.c. Humilitas.9. Ignotum. In.6. Peccatũ. 22.24.27.31.87.122.143.146.159.192.227.359.

4 Ignorantia est volita tripliciter.s.directe, vt affectata: indirecte.i.propter negligentiam: & per accidens.i.consequenter. Prima auget peccatũ. Alię vero diminuũt. 12e.q.19.6.c./.Ma.q.3.8.c. Stultitia.2.10. Tenebrę.2.

5 Ignorantia excludit triplicem scientiã.s.qua scitur aliquid esse malum ẽm se: vel vt nunc: vel vt fugiendum. 12e.q.78.1.1m./.Ma.q.3.8.c.

6 Ignorantia causat triplex malum: primo triplices sordes.s.erroris, affectus, & operis: secundo ociositatem: tertio claudit appetitum boni. Quę mala, remouentur per scientiam. Dionysius.4.lec.4.co.1.b.

7 QVID./.Ignorantia habet rationem pœnę, & non culpę ẽm se: sed ignorantia ex causa.s.ex negligentia discendi, vel ex effectu sequente, est peccatum. 12e.q.76.2.0./.q.84.4.5m./.q.105.2.9m./.22e.q.53.2.2m./.4.d.42.q.2.ar.2.q.2.3m./.Ma.2.q.3.7.c. 1m./.7m./.11m./.ql.1.19.c. Cognitio.76. Conceptio.12. Consilium.29. Delictum.2. Fides.36. 122.127.c. Idolatria.9.

8 Nescientia est simplex carentia scientię: sed ignorantia proprie, est nescientia eorum quę quis est aptus scire & debet. Error autem addit approbationẽ falsi: sed heresis, ei addit pertinaciam ꝯ fidem. 1a.q.101. 1.2m./.12e. q.76. 2.c./.4.d.30.q. 1.1.1m./.d. 49.q. 2.5. 8m./.Ma.q.3.7.c./.q.8.1.7m./.Dionysius.4.lec.4.co.1.b. Iniustitia.4. Inscius. Nescientia. Nescire. Nox.3.

9 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio sit scientia: sed quia ignoratur quid sit eligendum. 12e.q. 13.1. 3m. Ordo.84.85.

10 Ignorantia priuationis.i.eorum quę quis tenetur scire & potest, est peccatum: non autem aliorum. 12e.q.76.2.0./.q.74.4.c.2m./.3m./.2.d.22.q.2.1.0./.d.41.q. 2.1.3m./.d.42.q.2.ar.2.q.3.2m./.4.d.9.ar.3.q.2.1m./.d.21.q.2.2.4m./.Veri.q.17.3.c./.Ma.q.3.7.0./.quol.1. q.9.3.0./.quol.7.vel.8.q.6.5.0./.Isa.5.co.1.b.

11 Ignorantia omnino inuoluntaria, non est peccatum. Ma.q.3.7.7m.

12 Ignorantia & fomes, sunt materialia in peccato originali. Ma.q.3.7.c.b./.11m. Pręceptum.139.147.

13 Ignorantia non est peccatum originale, sed actuale: sicut & omissio. 2.d. 22. q.2. 1.2m./.d. 30. q.1. 3.5m./.Ma.q.3.7.c.

14 Ignorantia peccati, in ijs quę ẽm se sunt mala, pertinet ad infidelitatem: sed in ijs quę sunt mala, quia prohibita, pertinet ad negligentiam. 4.d.9.ar.3.q.2.1m.

15 SVBIECTVM./.Ignorantia quęlibet, quę est peccatum, est in intellectu subiectiue: sed est in voluntate vt in causa. 2.d.22.q.2.2.1m./.2.3m./.Ma.q.3.7.5m. Angelus. 312.c.394.c. 457. Animal.83. Assumere. 60. Beatitudo.115. Credere.13. Decretistę.3. Dęmon. 8. 9. 55.

16 Ignorantia negatiue poterat esse in natura integra: non autem ignorantia priuatiue. 1a.q. 12. 4. 2m./.2.d.43.6.c. Aestimatio.1.2.

17 Nulla ignorantia fuit in Christo. 3a.q.15.3.0. Falsitas. 0. Fides. 36. Fortitudo. 45. Ignoscentia. Ignotum.

18 Ignorantia negatiue, semper est in angelis, & in alijs beatis: non autem ignorantia priuatiue: quia est pœna. 1a.q.12.4.2m./.4.d.49.q. 2.5.8m./.Ma.q. 3.7.c./.q.8.1.7m./.Dionysius.4.lec.4.co.1.b. Iudei.19.21. Lucifer.0. Lex.57. Nescire.0.

19 Ignorans non peccat continue, nec ex quolibet non scito per eum: sed tantum cum habet tempus discendi ea quę scire tenetur & potest. Vnde homo nõ dicitur ignorans, si non intelligit sicut Deus: sed si non intelligit, sicut aptus natus est intelligere. 12e.q.76.2.5m./.4.3m./.q.94.4.c.2m./.3m./.2.d.22.q.2.1.4m./.Ma.q.3.7.12m. Met.5.lec.19.co.1. Pręceptum.147. Puer.10.11.12.

20 Ignorans grauissime peccat, non propter q̃titatẽ peccati, sed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei, est grauissima, iter species ingratitudinis. 12e.q.76.4.3m./.2.d.22. q.2. 2.1m./.4. d.9.ar. 3.q.2.1m./.Ma. q.3. 8.1m./.Ro.2.co.5. Religio.61.

21 CAVSA./.Ignorantia & error, causantur ex accidia. Ma.q.8.1.7m./.8m. Superbia.29. Votum.80.

22 Ignorantia alicuius particularis, idest circũstantię, quam quis non potest scire, debita diligentia adhibita, excusat totaliter a peccato: non autem ignorantia quam causat habitus vel passio, impediens applicationem scientię communis, ad particularem actum. 12e.q. 19.6.c./.q.77.7.2m./.22e.q.59.4.1m./.3a.q.80.4.5m./.4.d.9.ar.3.q.2.0./.d.15.q.1.ar.3.q.2.2m.

23 Ignorantia potest esse effectus vnius peccati, & causa alterius. M a.q.3.6.8m.

24 EFFECTVS./. Ignorantia in q̄tum tollit scientiaz impedientem peccatum, est causa peccati: sed in q̄tum tollit vel minuit voluntarium, excusat a peccato, & est causa misericordię vel ignoscentię. M a.q.3.6.6m. Blasphemia.17.23. Cognatio.9. Conceptio.42. Confessio.41.

25 Ignorantia non excusat, nec minuit peccatum: nisi fm q̄ causat inuoluntariuz.12e.q.19.6.c./.q.73.6.c./.q.76.3.4.o./.q.77.7.2m./.q.105.2.9m./.2.d.22.q.2.2.c.5m./.4.d.30.q.1.2.c./.M a.q.2.10.3m./.q.3.6.6m./.8.c.4m./.5m./.quol.1.q.9.3.c. Conscientia.4.13.c̃. Credere.13. A estimatio.1.2. Eucharistia.221.278. Fides.36. Fornicatio.2. Furtum.2.3.6.7.

26 Ignorantia precedens inclinationem appetitus, causat eam: ideo q̄to maior est: tanto magis causat inuoluntarium, & excusat a peccato: non autem ignorantia sequens: sed magis grauat. 22e.q.156.3.1m. Gula.56. Idolatria.9. Illegitimus.3.

27 Ignorantia opposita scientię practicę, excusat, vel minuit peccatum: non autem ignorantia electionis: sed constituit peccatum. & opponitur prudentię. 12e.q.47.2.c./.q.88.2.c./.Virt.q.1.6.3m. Iniustitia.4. Lex.101. Matrimoniũ.92.110.c̃. Nescientia. Ordinatio.7.

28 Ignorantia electionis, nec excusat, nec minuit, nec causat peccatum: sed sequitur omne peccatum. 12e.q.76.4.1m./.q.78.4.1m./.2.d.22.q.2.2.4m./.M a. q.2.3.9m. q.3.8.c.5m./.Virt.q.1.6.3m./.1e.Thi.2.6. Ordo.84.85.104.106.

29 Immo peccatum contingit in actu liberi arbitrij, eligendo malum ex ignorantia. 1a.q.63.1.4m.
 ☞ R ñ°. Dubio.718°.

30 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per accidens. s. illa quę tollit cognitionem vniuersalem, vel particularem prohibentem peccatum. 12e.q.76.1.o./.3.c./.2.d.42.1.c.3m./.M a.q.3.6.o./.7.c.6./.6m. Peccatuz.87.88.91.122.123.143.149.159.192.227.359.

31 Ignorantia seu error non excusat a peccato, nisi sit illius circunstantię, cuius appositio vel remotio, facit differentiam liciti & illiciti in actu.4.d.30.q.1.2.c.3m. Preceptum.29.147. Principium.27. Promulgatio.33. Pusillanimitas.1.

32 Ignorantia infidelitatis excusat sequens peccatum, non in toto, sed in parte.4.d.9.ar.3.q.4.c.1m./.M a. q.3.8.1m. Religio.61. Scandalum.8.15.c̃. Schisma.5. Simonia.32.36.c̃. Tẽtare.1.11. Tenebrę.2.3.4. Timor.30. Tribulatio. 9.

33 Agens ꝯ constitutionem vel preceptum Papę propter ignorantiaz, non excusatur a peccato, si teneatur & potuerit eam scire, in q̄tum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire potest, promulgatione facta: quia omnes tenentur eam scire.12e.q.90. 4.c.2m./.3m./.Veri.q.17.3.c./.quol.1.q.9.3.o. Vendere.8. Virtus.161. Voluntarium.4.11.c̃. Vsura.144.256.261.266.

Ignoscentia. Ignorantia.8. Ignotum. Indulgentia.o. Misericordia.o. Nescientia. Nescire. Parcere.

Ignotum. Adam. 19. Cognitio. 76. Consilium.29. Differentia.18. Eucharistia. 221. 278. Ignorantia.o. Ignoscentia. Incantatio. Infinitum.27.c̃. Misericordia.43. Occultatio. Peccatum.24.c̃. Restitutio.22. Tribulatio.9. Via.6. Vsura. 244.256.261.266.

Ille. Dauid.4.

ILLABI menti conuenit soli Deo. 3a.q.8. 8.1m./.q.64.1.c./.2.d.8.5.3m./.4.d.9.ã.2.q.1.2m./.d.12. L.3m. ꝯ.2.c°.96.6./.Li°.4.c°.17.6./.18.6./.Veri.q.28.2.8m./. ꝗl.8.7.a.4./.c./.Io.13.lec.4.6./.1e.Cor.2.lec.2.co.5. Angelus.83.85. Imprimere.o. In.7.c̃. Infusio.o.

ILLARITAS est intensio gaudij prorumpens exterius, fm immutationem vultus.3.d.26.q.1.3.c./.Veri.q.26.4.5m. Delectatio.109. Gaudium.o. Iocunditas. Lętitia.

Illatum. Baptismus.128.c̃. Beatitudo.138. Eucharistia.140. Excommunicatio.17.31. Inferre. Ira.35.71. Meritum.98. Misericordia.19.32. Mors.9.17.30.38. Nocere.o. Pœnitentia. 19. Satisfactio.2. Temperantia.14. Timor.29. Vindicatio.3. Violentia. 5. Vsura. 259.287.292.295.299.301.302. Christus.86.

Illectio. Allicere. Dęmõ.81.90. Illegalis. Iniustitia.1.

1 ILLEGITIMVS icitur duplex damnuz. s. priuationem officioꝝ & dignitatum, & hereditatis. Tñ naturales succedunt in sexta parte: spurij autem in nulla. 4.d.41.ar.3.q.2.o.

2 Illegitimi, & eunuchi priuantur in lege veteri, honore ciuili decẽ annis: nõ aũt quo ad Deuz.12e.q.105.3.2m.

3 Ignorantia excusat parẽtes ab illicito coitu, & filios ne sint illegitimi: si matrimoniuz ꝯtũ est in facie ecclesię: non aũt si clandestine. 4.d.41.ar. 3.q.1.2m./.ar.5.q.1.3m. Desponsatio. Filiatio. 10. Legitimatio.o. Ordo.97.

4 Parentes tenentur iure naturali, prouidere necessaria illegitimis, etiam spuriis: & episcopi debent eos cogere ad hoc.4.d.41.ar.3.q.2.c.

5 Illegitimus põt legitimari sextupliciter. s. dupliciter fm canones. s. sicut cum quis ducit in vxorem illam, ex qua filium illegitimum generauit, si non fuit adulterium: & per specialem indulgentiam & dispensationem domini Papę. Et quatuor aliis modis fm leges. s. primus etiaz si pater filium naturalem, curię Imperatoris offerat, qa legitimatur propter curię honestatem: secundus, si pater in testamento nominet eum legitimum heredes: & filius postmodum testamentum Imperatori offerat: tertius, si nullus sit filius legitimus, & ipsemet filius seipsuz principi offerat: quartus est, si pater in publico testamento, vel cum trium testium subscriptione, eum legitimuz nominet & adiiciat naturalem.4.d.41.ar.3.q.3.o. Religio.52.53. Spurius. Illęsus. Indẽnitas. Xp̃s.214.

ILLIBERALITAS magis opponitur liberalitati, q̄ prodigalitas.22e.q.107.2.c. Auaritia.o. Paruificentia. Tyrannus.3.

Illicitum. Abstinentia.4. Accusatio. 20. Acquirere. Affinitas.4. Augurium. 2. Beneficium. E. Character.47. Charitas.63. Castitas.4. Continentia.3.9. Damnum.1. Datio.18. Duellum. Electio.34. Ignorantia.31. Illegitimus.3. Importunitas. Incantatio. Incarcerare. Iuramentuz.21.c̃. Legitimatio.o. Mutilatio. Notoriuz.2. Oblatio.6. Passio.81.83. Peccatum.96.245. Promissio.4. Sensualitas.9.12. Simonia.24. Solicitudo.6.7.8. Sors.5. Statutum.1. Stuprum.1. Vinum.5.

1 ILLVMINATIO non est motus. 1a.q.53.3.c. Adam.19. Aer.5. Angelus. 11. Assistere.2. Baptismus.158. Beatus.29.

2 Immo illuminatio est motus.1a.q.53.3.2m.
 ☞ R ñ°. Dubio.719°.

Bonitas.195. Charitas.128. Cęcus.6.

3 Illuminatio fit in instanti, quia non est motus: sed est terminus motus localis: & lumen non habet contrariũ: ideo subiectum eius est in vltima dispositione.1a.q.53.3.c.2m./.q.67.2.c./.12e.q.113.7.c./.3a.q. 75.7.c./.1. d.37.q.4.3.c.1m./.2.d.1.q.1.2.3m./.d.13.3.9m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.1.1m./.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c./.d.44.q.1.ã.2.q.3.c./.ꝯ.2.c°.19.6./.Veri.q.28.3.8m./.Poa.q.3.13.c.6./.18.22m./.ꝗl.11. q.4.c./.Met. 8.lec.1.6./.Anima.3.lec.14.co.4./.Lec.15.co.2.pn°.3 Cõsilius.29. Creatura.6. Dęmõ.7.12.13.17. Descẽdere.4. Deus.195.196. Diaconus.5. Docere.3. Episcopus.11. Phantasma.7.

recreationis, vel similitudinis. 1.d.3.lec.2.I./.2.d.39.q.1.1.1m./.Veri.q.22.6.2m.

37 Anima est imago creationis, & vt imitans deũ: gratia vero est imago recreatiõis, vt quo aĩa deũ imitat. 2.d.26.2.5m./.Veri.q.27.6.3m.

38 Imago creationis, consistit in essentia, & in potentiis animę secundum ꝙ per essentiam animę, repręsentatur vnitas essentię dei: & per distinctionem potẽtiarũ, distinctio personarũ: & similiter imago recreatiõis, in gratia & virtutibus. Veri.q.27.6.5m.

39 Volũtatis actus, nõ est ps imaginis q̃ est imago similitudinis, considerata in distinctione potentiarũ: sed est pars imaginis recreationis, quę est secundum actus & habitus. 2.d.39.q.1.1.1m./.Veri.q.22.11.2m.

40 HOMINVM ./. Imago primorum parẽtũ triplex. s. naturę, pœnę, & culpę: quarum primam Christus assumpsit, & nunquam dimisit: secundam assumpsit & dimisit: tertiam non assumpsit: ideo nõ dimisit. Opus. 1.c°.23. Adam.64.

41 Christus misit imaginem suam Abagaro regi. 3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m.

42 Imagines Christi & sanctorum, sunt in ecclesia, triplici de causa: primo ad instructionem rudium, qui eis q̃si quibusdam libris docentur: secundo vt incarnationis mysterium, & sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant: dum quotidie oculis repręsentantur: tertio ad excitandum deuotionis affectum, qui ex visis efficacius incitatur, q̃ ex auditis. 22e.q.94.2.1m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m. Adoratio.18.19.20.21.22. Ioannes.8. Sacrilegium.5. Sanguis.13. Scutum. Seraphin.6.

43 Imagines hominum, cœperũt coli in Italia, ab aduentu Aeneę aliorum autem, post victam Aegyptũ ab Augusto. Ro.lec.7.co.4.

Imbecillitas. Baptismus.152. Inconstantia.0.

Imbui. Docere.0. Instructio. Christus.55.

Imitabile. Idea.2.17. Imitatio. Sequi.

IMITATIO ./. De rõne imitationis sunt duo. s. id in quo est. i. qualitas vel forma: & imitantia. 1.d.28.q.2.1.c. Analogia.2. Apostoli.40. Ars.20.22. Assimilatio.0. Bonitas.6. Deus.330.331. Diabolus. Aemulatio. Aequalitas.8.9.17. Exẽplar.1.2. Finis.69. Forma.4.135.c̃. Hęresis.31. Idea.2.11.17.41. Ieiuniũ.13.17. Imago.13.14.34.37. Induere. Iudiciũ.28.37.38. Misericordia.36. Obseruantia.4. Participare.14. Paulus.52. Peccatũ.43. Pœna.38. Pręlatio.25.26. Sequi. Similitudo.1.7.c̃.22. Simonia.28. Subditus. Subiectio.3. Veritas.39. Vestigium.7.8. Christianos.

Immaculatum. Incontaminatum. Munditia.0. Sanctitas.2.5.6.

Immanens. Actio.18.c̃. Actus.15.130. Factibilia. Manens. Medium.6. Necessitas.28. Propositio.8. Visio.2. Voluntas.46.

IMMATERIALIA esse probatur per motum. Opus.15.c°.2. Actus.11.72. Angelus.47.314.386.393. Anima.39.79.144.178.325. Cognitio.56. Corpus.23. Forma.10.24.25.33.159.c̃. Infinitum.14.20. Intellectualis.0. Intellectus.48.123.128.137. Lignum.1. Metaphysica.6.9.c̃. Necessitas.8. Possibilitas.2. Potentia.26.27. Recipere.2. Scientia.149. Sensus.15. Spirituale.0. Substantia.17.18.35.

Immediate. Actio.9.77. Actus.24. Adã.91.c̃. Agẽs.91.96. Amor.35. Angel⁹.24.86.145.167.175.177.272.283.551.559.573. Anima.14.15.39.98.104.105.107.216.296.298. Appetitus.58.75. Assistere.2. Assumere.33.34.51.c̃. Baptismus.108.177. Bonitas.137.138.139.150.175. Character.15. Charitas.130. Causa. Pro. Circuncisio.21. Cogitatio.9. Confessio.20. Confirmatio.13. Conseruatio.7.c̃. Cõtingẽtia.17. Culpa.3. Decimę.3. Deus.196.c̃.211.c̃.321.393.404.405.406.436.c̃.443.c̃. Dos.8. Effectus.13.14.17.18.19. Elementum.26. Episcopus.15.c̃. Esse. C. Eucha⁹.127. Fides.75.76. Finis.30.130.137. Flumen.2. Forma.113.143.167.B. Fortitudo.12.13. Gñatio.7. Gratia.6.c̃.38.66.67.124. Hęresis.130. Indiuiduũ.19. Instãs.24.c̃. Intellectus.17.98.116.174.186. Ius.17. Lex.145. Liberalitas.3. Lingua.5. Lumen.12. Magnanimitas.5. Matthęus.1. Matrimoniũ.50. Mediũ.7. Memoria.9. Moyses.4. Ordo.75. Pœnitentia.51. Perfectio.21. Physica.13. Pręceptũ.32. Priuatio.4. Processio.53. Propinquũ. Propositio.7. Prouidentia.38. Prudentia.42. Ratio.46. Redemptio.3. Repręsentatio.2. Resurrectio.45. Sacramentum.58.95. Sanctificatio.11. Secundum ꝙ ipsum.4. Sensus.29. Theologia.35. Virtus.83.194. Visio.6. Vita.23.57.81. Viuere.2. Vnctio.2. Vnitas.35. Vsura.207. Christus.148.178.

Immemor. Magnanimitas.18. Obliuio.0.

Immensitas. Amor.48. Infinitas.0. Infinitum.0. Iubilus.1.2. Persona.33. Christus.162.

IMMERSIO in baptismo, significat fidem trinitatis: & triduum sepulturę Christi. Ro.6.co.2.fi. Appetitus.49. Baptismus.72.c̃.176. Forma.70. Incontinentia.1. Mergulus. Piscis.1. Purgatorium.7. Stultitia.6.9.

Imminere. Baptismus.134.142.145. Bellũ.7. Circũcisio.18. Delphinus. Periculum.0. Prędicare.4.5.6. Prelatus.6.27. Stultitia.1.5. Vsura.200.

IMMISERICORDIA est in subtractione beneficii: sed crudelitas est in excessu puniendi: & vnum aliq̃n ponitur pro alio. 22e.q.159.1.2m./.3m. Crudelitas. Inhumanitas.0.

Immittere. Angelus.176. Cogitatio.8. Influere.

1 IMMOBILE dicitur dupliciter. s. immutabilitate rei, vt deus: & necessitate veritatis, vt propositiones necessarię. Veri.q.16.1.9m. Angelus.487. Anima.122.124.127. Animal.55. Bonitas.39. Causa.85. Cœlũ.42.59. Deus.318.319.323. Exclusio.1. Fatũ.5. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153. Immobilitas. Immutabile. Incarnari.17. Inuariabile.

2 Quanto creaturę magis appropinquant deo: tãto magis sunt immobiles. 1a.q.65.1.1m. Materia.21. Motus.52.53.54.69. Pauor. Pax.19. Prophetia.4. Prouidentia.59. Status.1.2.5. Tactus.9. Terra.11. Virtus.98.134.182.

Immobilitas. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153.

Immobile.0. Immutabile. Impeccabilis.2. Inuariabile. Stare. Status.1.2.5.

Immoderantia. Immoderatum. Pręsumptio.2.

Immoderatũ. Amor.194. Auaritia.0. Coitus.1.2. Comedere.3. Eleemosyna.10. Excessus.0. Fortitudo.24. Humilitas.1. Immoderãtia. Inordinatio. Peccatum.398. Perturbatio. Pręsumptio.2. Prodigalitas.2. Quiescere.2. Tristitia.2.

IMMOLARI conuenit Christo in figuris veteris testamenti. 3a.q.83.1.c. Animal.74.c̃. Bos Eucharistia.168. Missa.5.19. Ouis.1. Sacrificium.0.

Immorari. Fortitudo.24. Insistere. Intemperantia.2. Morari. Scientia.91. Immortale. Adam.48.c̃. Anima.50.90. Cibus.3. Circuncisio.6. Conceptio.32. Hęresis.90. Incorruptibile. Lignum.2.3. Resurrectio.33.34. Christus.103.

1 IMMVNDICIA triplex. s. infidelium, cathecumenorum, & energuminorum: primam purgat ostiarius: secundam lector: tertiam exorcista. 4.d.24.q.2.4.

1.q.2.c.f. Angelus.428. Animal.74.76. Arbor.2. Canis.1. Cibus.10. Ciconia.1. Cignus. Coinquinatio. Conscientia.20. Cultus.14. Diaconus.5. Eucha^a.172.199. Gula.3. Ignorantia.6. Impuritas.

3 In lege veteri, duplex immundicia prohibebatur.s. spualis.i.peccatum: & corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, qua impediebantur ab exteriori cultu dei, sicut irregularitate quadam. 12^e.q.102.5.4^m./.5^m./.6^m./.6.1^m./.q.103.2.c. Inquinatio. Iustitia.49. Lepra.o. Lex.136. Maria.M. Mendacium.14. Mundicia.

3 Prima & secunda immundicia expiabatur per sacrificia pro peccato: preter eam que causata erat per solum tactum rei immunde: quia per solam aspersionē aque expiationis, expiabatur. 12^e.q.102.5.4^m./.5^m./.6^m. Oblatio.9. Operatio.34. Fiscina.o. Pollutio.o. Purgatio.4.6. Sacerdos.20.21. Sacramētum.124.126.c̄. Sanctitas.2.6. Sordes. Tenebre.3.

1 IMMVNITAS a peccato non potest sciri per certitudinē, sed potest coniecturari per quatuor signa secundum Bernardum.s.cum quis deuote verba dei audit, cum quis se promptum ad bene operandum inuenit: cum quis a peccatis abstinendi in futurum propositum habet: & cum de preteritis peccatis dolet. 4.d.9.ar.3.q.2.c. Charitas.124. Conceptio.18.32.40.42. Coniectura.3. Damnatio 4. Decime.19. Enimmunitas Eucharistia.221. Liberum.1. Limbus.3. Maria.56.59.60.62.64. Punitio.1. Simonia.36. Virginitas.4. Virtus.141. Vsura.132.

2 Si aliquis per huiusmodi signa immunitatis, facta diligenti discussione sue conscientie, quāuis fortasse non sufficienti, ad corpus Christi deuote accedat, aliquo peccato mortali in eo remanente, quod eius cognitionem preterfugiat, non peccat: immo magis ex vi sacramenti, peccati remissionem consequitur. 4.d.9.ar.3.q.2.c.fi./.d.15.q.1.ar.3.q.2.2^m.

Immutabile. Angelus.61.135. Beatitudo.126. Beatus.30. Coniectura.3. Deus.88.286.c̄. Effectus.16. Eucha^a.127. Immobile.o. Immutatio. Inuariabile. Natura.41. Naturale.23.24. Necessitas.10. Prophetia.5. Sapientia.11.28.

Immutatio. Abstractio.15. Accidens.76.77.88. Actus.31.73. Amor.205. Angelus.150.152.153.154. Apprehensio.5. Coelum.72. Delectatio.12. Demon.54.102.110. Eucha^a.104.127. Phantasia.6. Gustus.3. Hilaritas. Imaginatio.9. Immutabile. Influere.o. Lex.117. Musica.o. Olfatus.2. Organum.1.5. Resurrectio.36. Semen.13. Sensibile.7. Sensus.8.c̄. Tactus.3.11. Transmutatio. Visus.2.7.11.

Immo. Immunitas.2. Iudicium.84. Pars.30.

Impactio. Cessitare. Impingere. Scandalum.1.2.

Impalpabilitas. Eutices.

Impar. Coelum.87. Contrarium.19. Inequale.

Impartiri. Gratia.89. Metaphysica.21. Sacramentum.99.

Impassibilitas. Adam.48.c̄. Agilitas.4. Damnatio.37.38. Dos.5. Gloria.22. Paulus.18. Peccatum.327. Resurrectio.35.36. Sacerdos.10. Sanctus.11. Christus.103.

Impatientia. Amor.193. Resistere.4. Senectus.4. Tribulatio.5.

IMPAVIDITAS opponitur fortitudini, secundū defectum timoris: timiditas autem, secundū excessum eius. 22^e.q.126.2.o. Fortitudo.36. Intimiditas.

1 IMPECCABILIS per naturam, non potest fieri aliqua creatura a deo, sed tantum per gratiam. 1^a.q.63.1.c./.22^e.q.24.11.c. pri^o./.1.d.39.q.2.3.c. 4^m./.2.d.23.q.1.1.o./.3.3.c^o. 109.co.1.2./. Veri.q.24.8.16^m./.7.8.o./.Iob.4.co.4.fi. Apostoli.5.20. Charitas.141.

2 Immo nec gra immobilitat in bono, ne qs possit peccare. 1^a.q.62.3.2^m./.12^e.q.106.2.2^m./.2.d.4.3.5^m./.d.20.q.2.3.5^m./.3.3.c^o.155./.Li^o.4.c^o.69. F R fi^o. Du^o.723°.

Confirmatio.50.51. Gratia.153. Heresis.61.74. Liberum.13.14.15. Maria.19.

1 IMPEDIMENTVM duplex.s.contrariū, & defectus. 12^e.q.4.5.4^m./.2.d.23.q.2.1.5^m./. Veri.q.18.8.1^m. Aborsus.1. Abstinentia.4.7.o. Accusatio.15.16.18.20.21. Actio.74.123.124. Actus.20.21. Adam.31. Addiscere.2. Aditus.2. Adoptio.5.12.13. Aduocatus.7. Affinitas.7.9.10. Amazones.2. Amicitia.27. Amor.230.233. Angelus.70.355.439.529. Anima.24.25.164.227.270. Appellare.1. Aqua.19. Artifex.3. Baptismus.99.197.223.c̄. Beatitudo.12.68.170. Bigamia.2. Blasphemia.18.19.21.23. Bonitas.235. Brachium. Charitas.102. Castitas.10. Cauere. Causa.2.4.6.9.11.14.18. Cautela. Coelū.108.109. Cerebrum.2. Cete.5. Cibus.2. Circuncisio.44. Cogitatio.6. Cognatio.o. Cognitio.25.26. Comedere.4. Confessio.79.92. Confirmatio.36.37. Consanguinitas.10.11. Constantia.4.5. Consumere.

2 Homo tripli impeditur a studio diuine cognitionis.s. propter ineptitudinem, occupationem, & pigritiam. 22^e.q.2.4.c./.3.1.c^o.4./.Met.co.2. Contēplatio.18.26. Contingens.3. Conuersio.3.5. Correctio.9. Cultus.14. Damnatio.7.9.50. Delectatio.27.42.54.61.62. Demon.41.65.120. Descendere.9. Deuotio.6.14. Deus.252. Difficile.1.2. Dispensatio.19. Dispositio.33. Diuitie.6.8. Doctrina.12.13.18.19. Dolor.33. Elementum.13. Eleemosyna.6. Energuminus.1.2.3. Ess.23.26. Eucha^a.1. Exorcismus.7.c̄. Expedire. Facilitas.1. Phātasia.4. Phātasma.8. Forma.23.35.125.128. Fortitudo.5.48.49. Fractio.2. Gladius.1. Gra.93.94.95.165. Graue.6. Habitus.29.66. Ieiunium.11.24.29. Iepte. Ignorantia.11.22.24.33. Immundicia.2. Impeditio. Impeditiuū. Indeuotio. Indispositio. Infirmitas.1. Instans.15.29.

3 Nō impedīs malū, nō peccat: nisi debeat & possit impedire. 12^e.q.6.3.c./.Po^a.q.1.6.10^m. Intellectus.180. Intētio.16. Hypocrisis.5. Ira.15.16.24.25.49.c̄. Irreligiositas.4. Iudei.45. Ius.7. Iustus.3.4.8. Latere. Lex.50. Liberum.26. Lumen.8.14.15. Luxuria.24. Magis.1. Malum.22. Mansuetudo.4. Matrimonium.1. Melancholia. Mendacium.19. Miles.5.10. Missa.3.4.7.8.9. Mollicies.1. Motus.51. Nasus. Naturale.20.c̄. Negligentia.3.c̄. Obex. Occidere.18. Odium.10. Odor.4. Operatio.10. Offo.81. Ordo.97.c̄.102.c̄. Paradisus.10. Paruipensio.o. Passio.2.49.53.81.102. Peccatum.130.149.167.c̄.339.366.383.409. Poena 44.46.c̄. Poenitentia.31. Perfectio.35.66.67.79. Perturbatio. Petrus.1. Pietas.6. Preceptū.145.149. Predestinatio.34. Predicare.11. Princeps.4.24. Prohibitio.o. Propositio.8. Prudētia.44. Puer.3. Quantitas.27. Religio.32.39.44. Remedium. Resistere.5.6. Restitutio.14. Sacramentum.81.129.144. Sacrificium.35. Scandalum.o. Scientia.60.81.84.88.89. Sermo.3. Seruitus.3. Simonia.18.30.32. Speculum.5. Spiritus.17. Sponsalia.5.8.c̄. Stultitia.6.9. Stupor.2. Subtrahere. Superbia.26.37.36. Tactus.8.c̄. Theologia.7. Timor.35. Tollere. Tristitia. F. Turbatio.o. Velum.2. Vita.4.c̄. Virtus.17.162.183. Visio.14.18.22. Vnctio.11.18. Vniuersale.24. Vxor.4.19.

Impeditio. Impedimentum.o. Passio.2.

Impeditiuum. Amicitia.27. Impedimentum.0. Mollicies.1. Peccatum.339. Seruitus.3.

Impellere. Amor.149. Aqua.14. Blasphemia.16. Casus.5. Coactio.0. Cogere. Compelli. Dæmon.65. Humilitas.20.c. Impulsus. Incontinentia.4. Passio.30. Peccatum.133.134.159. Pellere. Puluis.1. Repente. Studiositas.3. Terremotus.1.3. Via.4.c.

Impendere. Amicitia.41. Doctrina.9.10. Eleemosyna.3. Honor.9. Offendens. Simonia.17. Statutū.1.

IMPOENITENTIA .i. propositum non pœnitendi, est speciale peccatum.s. peccatum in sp̄m sanctum: sed, vt dicit permanentiam in peccato vsq; ad mortem negando pœnitentiam, est accidens, vel circunstantia aliorum peccatorum.2.d.43.3.3m./.L.fi. Blasphemia.12.22. Obstinatio. Pœnitentia.111. Resistere.4. Voluntas.52.

1 IMPERARE est actus rationis, præsupposito actu voluntatis. 12e.q.17.1.0./.q.60.1.c.fi./.22e.q.47.8.3m./.q.83.1.10.c./.q.104.1.c./.4.d.15.q.4.ar.1.q.1.c.3m./.Veri.q.22.12.4m./.quol.8.vel.9.q.5.2.0. Actus.9.135. Benedictio.2.

2 Imperare est ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, seu denunciando: non quidem absolute, sed mouendo. 12e.q.17.1.2.5.0./.22e.q.83.1.c./.q.88.1.c./.Opus.11.ar.13. Cognitio.52. Dicere.3. Dominium.8. Fides.57.143. Frui.2.

3 Actus imperatus & imperium, sunt vnus actus humanus vt totum: & multa secundum partes. 12e.q.17.4.0./.q.20.3.c.1m./.3a.q.19.2.0.

4 Vsus rei, vt est in ratione referente rem in finem: est prior imperio & electione, quę etiam est prior imperio: sed vt subditur potentię exequenti: est posterior imperio. 12e.q.17.3.0. Imperatiue. Liberum.6.9.27. Maledicere.1. Oratio.11. Peccatum.93.95.314. Regere.14. Satisfactio.1.

5 Imperare non conuenit brutis. 12e.q.17.2.0. Angelus.148.159.160.552. Artifex.4. Bōitas.163.

6 Immo virtutes appetitiuę brutorum, sunt imperantes. 12e.q.11.2.c. F R ñº. Duº.724º. Charitas.29.50.108.

7 Virtutes appetitiuę brutorum, non sunt imperantes libere, sed secundum naturalem instinctum, bruta mouentur ad apprehensa. 12e.q.11.2.c.

8 Voluntas imperat aliis viribus, & etiam intellectui. 12e.q.71.6.2m./.22e.q.4.2.2m./.q.10.2.c./.q.58.8.3m./.2.d.22.q.2.1.1m./.d.24.q.1.1.c./.d.25.2.4m./.3.c./.d.26.3.3m./.d.35.4.c./.d.38.2.5m./.d.39.q.1.2.0./.d40.5.c.fi./.3.d.17.ā.3.q.1.2m./.d.23.q.2.ā.3.q.1.c./.q.3.ar.1.q.1.c./.d.27.q.2.3.4m./.d.35.q.1.ar.2.q.1.0./.Veri.q.22.12.4m./.Virt.q.1.5.1m./.9m./.7.c./.q.2.5.6m. Certitudo.8.11.15.17.18. Correctio.5. Dominatio.2. Eleemosyna.4. Fides.143. Frui.2. Homo.39. Infidelitas.2.8. Intellectus.91.164.222.234. Iustitia.36.40. Lex.26. Maledicere.1. Martyrium.1.2.13. Meritum.29.c.76. Obedientia.13. Peccatum.93.104.105.107.131. Pœnitentia.27. Perfectio.14.

9 Voluntas dicitur imperare improprie dupliciter.s. interpretatiue inquantum mouet, & vt est de fine. 12e.q.1.2.1m./.22e.q.47.8.3m./.4.d.15.q.4.ar.1.q.1.3m./.Veri.q.22.12.4m. Potentia.10.12.42.43. Preceptum.0. Precipere.0. Prudentia.52. Ratio.54.56. Scandalum.8. Scientia.142.150.c. Sensualitas.13. Sententia.3. Subiectio.0. Temperantia.16. Theoª.30. Virtus.118.119.

10 IMPERATVM./ Quilibet actus, vt est in potestate nostra, subditur imperio rationis. 12e.q.17.6.7.c. Actio.18.

11 Actus rationis, quo ad exercitium, semper pōt imperari, & quo ad assensum, præter actum naturalem: nō autem quo ad apprehensionem veritatis. 12e.q.17.6.0. Actus.9.135.158.174.177. Anima.27.281. Appetitus.25.51.61.c. Assentire.2. Bonitas.163.167. Coactio.3.c. Confessio.6.14. Cor.4. Deus.102. Aedificare.1. Eleemosyna.4. Elicere.1. Habitus.16. Ieiunium.4. Inobedietia.2. Intellectus.91.220.222. Iustitia.4.36. Latria.7.9. Lex.26. Martyrium.1.2.13. Meritum.29.c.76.

12 Actus voluntatis, potest imperari. 12e.q.17.5.0. Obedientia.13. Passio.68. Peccatum.41.42.93.103.105.130.131.

13 Immo actus voluntatis, a nullo imperatur. 2.d.24.q.1.1.c. F Duº.715º. Rñº. sicut Duº.353º. Ratio.54.56. Religio.6.15.

14 Actus voluntatis potest imperari, quia potest ordinari a ratione, non autem cogi. 12e.q.17.5.0./.Ma.q.3.3.5m. Sapientia.20.

15 Primus actus voluntatis, non potest imperari a rōne: qa non fit ex ordinatione rōnis, sed ex instinctu naturę, vel ex ordinatione superioris causę.s. dei. 12e.q.1.2.3m./.q.9.4.c./.q.17.5.3m./.6.0. Scientia.142.150.c. Sensualitas.13. Suffragia.9.

16 Sensus exteriores, non subduntur imperio rationis: quia non possunt sentire, nisi in præsentia sensibilium. 1a.q.81.3.3m./.1e.q.17.7.3m./.Veri.q.25.4.3m. Testis.7. Timor.43. Virtus.49.52.79.80.94.115.118.

17 Sensus interiores obediunt imperio rationis. Veri.q.25.4.3m.

18 Motus membrorum, inquantum membra mouētur a potentiis sensitiuis, subduntur imperio rōnis: non autem secundum q̄ mouentur a potētiis naturalibus & vegetatiuis. 1a.q.81.3.2m./.12e.q.17.9.0./.22e.q.168.1.c./.2.d.20.q.1.2.3m./.Veri.q.25.4.5m./.5.14./.Ma.q.7.1.15m. Imperatiue. Actio.40. Angelus.552. Imperare.0. Imperatiuum. Ordo.63.

1 IMPERATOR trahit nomen a supremo dominio, quasi omnium dominus. Opus.20.liº.3.cº.12. Alexander.0. Comes.

2 Imperator non dicitur rex: quia nomen regium, erat Romanis odiosum. Opus.20.cº.4. Concilium.4. Dominium.0. Imperium.

3 Imperator tripliciter cōuenit cum rege, & rectore politico.s. in modo regendi, in corona, & in institutione legum: & tripliciter differt ab eis.s. quia legibus astringuntur rectores: exponuntur examini: & non perpetuantur. Opus.20.liº.3.cº.20./.Liº.4.cº.1.

4 Imperator dicitur Cęsar, a Iulio Cęsare: & dicitur Augustus ab Octauiano. Opus.20.liº.3.cº.12. Legitimatio.3.

5 Octauianus imperator, propter pulchritudinē corporis, & probitatē animi, adorari renuit: sed doctus per Sibyllam Tyburtinā, adorauit deum. Opus.20.liº.2.cº.16.fi. Papa.1.7. Raptus.13. Regere.13.c. Traianus. Tributum.1.4.

6 Octauianus propter suam modestiam, habuit imperium annis sexagintasex: quorum quatuordecim fuerunt post natiuitatem Christi. Opus.20.liº.3.cº.12.fi./.cº.13.

7 Octauianus imperator, prohibuit se dominum dici: & Tiberius voluit transferre Christum tanq̄ verum dominum inter deos: & vterque gerebat vices Christi. Opus.20.li.2.cº.16./.Liº.3.co.13.

8 Constantinus impator, fit Christianus, anno Christi,

trecentesimoquinquagesimo: & cessauit persecutio ecclesię vsq; ad filium eius Constantium. Opus.20.li°.3.c°.16.

9 Omnes imperatores a primo Constantino vsque ad Carolum magnum, fuerunt obedientes & reuerentes ecclesię: pręter duos.s.pręter Constantium filium primi Cõstantini, & Iulianum fratrem Galli. Opus.20.li°.3.c°.17.

Imperceptibile. Corpus.46. Instanti.o. Momentũ. Resurrectio.7. Solertia.2.3.4. Subito.

1 IMPERFECTIO duplex est in successiuis.s.diuisionis, & successionis.1.d.8.q.2.1.4m. Abstractio.16. Actio.88.105. Actus.80.85. Adoptio.3.21. Agens.41.49. Agere.22. Angelus.99.119.121.271.468. Anima.157.262.345.c̃. Animal.21.c̃.67. Attritio.1. Auaritia.5. Baptismus.52.163. Beatitudo.118. Charitas.66.101. Causa.13.86. Cherubin.2. Cognitio.5.37.c̃.47.c̃. Comparatiu.4.6. Commune.13. Coniectura.o. Continentia.9. Corpus.4. Culpa.6. Decimę.4. Delectatio.4.102. Descendere.12. Deus.435. Dimensio.1. Dispositio.11.20.21. Elemẽtum.9. Ens.13.c̃. Euthymema. Esse.37.86.c̃.

2 Imperfectum dicitur quadrupliciter.s.non valens implere omnia opera sua, tendens ad perfectionem vel non firmatus in ea, cui deficit aliquid debitum ei, & quod non potest facere sibi simile. Dio°.13.lec.1.fi. Exemplar.2. Exitus.2. Familiaritas.o. Felicitas.3. Fœmina.2. Fides.77.128. Figura.13. Filiatio.39. Finis.38.39.84. Fruitio.8.11. Generatio.24.54. Generatiua. Genitus.3. Genus.31.32. Gradus.1.2. Gratia.57.58.76. Habitus.31.57. Idea.41. Imago.7.10.17. Incompletum. Incontinentia.9. Infinitum.30.c̃. Ingratitudo.5. Instãs.15. Intellectus.158.231.296. Labor.5.6. Lac.2. Lex.43.95.c̃. Liber.25.

3 Omnis imperfectio accidit rei, secundum ꝙ materia est sub priuatione: sed omnis perfectio est ex forma. Opus.3.c°.20. Longe. Magis.3. Malum.4.5.10.11. Materia.2.41. Memoria.18. Motus.1.3.4.29.57. Mulier.4. Natura.14. Neutrum.1. Nomẽ.51.61.76.77.78. Nouitii.1. Numerus.10. Obedientia.8. Oppositio.14. Ordo.27.51. Passio.28.42. Pax.13.26. Peccatum.70.104.c̃.363.369.379.387.391.392.425. Perfectio.I. Persona.29. Piscis.2. Potentia.19.c̃.46.c̃.64.

4 Esse pręter esse imperfectum dupliciter.s.quo ad durationem diminutam: & quo ad modum habendi.s.quia receptum.1.d.8.q.2.1.5m. Pręceptum.78. Pędicamentum.6. Principiatũ.3. Prius.1.3.6. Prouidentia.40. Prudentia.24.45. Quantitas.8. Relatio.10.68. Religio.93.102.103. Sapientia.21. Scandalum.13. Semen.12. Similitudo.10.13.22. Successio.6. Superbia.12.36. Talpa. Tempus.39. Testamentum.9. Timor.51. Verbum.27. Vestigium.3. Virtus.41.76. Visio.12. Vita.35.58. Vituperatio.3. Vnio.2.

5 Ratio cognoscendi imperfectum, est ipsum perfectũ. 1°.q.14.10.4m./.12ę.q.100.6.2m./. Anima.lc.12.fi. Volunta m.14. Vsura.174.203.

6 Imperfectio duplex.s.vna quę est de ratione imperfecti: tunc enim oportet ꝙ adueniente perfectione imperfectum excludatur: sicut adueniente aperta visione, excluditur fides: de cuius ratione est, vt sit non apparentium: alia est imperfectio quę non est de ratione rei imperfectę. & tũc illud numero idem, quod erat imperfectum, fit perfectum: sicut puer fit vir. 22ę.q.4.4.1m.

IMPERIVM transfertur a Gręcis ad Francos: deinde per Adrianum papam, ad Germanos, apud quos, per Gregorium papam quintum, genere similiter theutonicum, prouisa est electio imperatoris, vt.s.per septem principes Alemanię fiat, quę vsq; ad ista tẽpora perseuerat: & tantum durabit, quantum Romana ecclesia quę supremum gradum in principatu tenet, Christi fidelibus expediens iudicauerit. Opus.20.li°.3.c°.17.18.19. Angelus.146.159.166. Anima.362. Appetitus.25.51.61.c̃. Assentire.2. Certitudo.15. Cor.4. Credere.3. Deus.332. Dicere.3.6. Dignitas.3. Dominium.o. Fides.57.143. Imperare.16.c̃. Imperator.o. Intellectus.164.204.222.234. Intelligibile.2. Iustitia.36.57. Lex.H. Liberum.6.9.27. Meritum.1. Missio.17. Natiuitas.16. Princeps.16. Raptus.13. Seruitus.9. Virtus.52.104.203.

Impermistum. Actus.19. Ignis.17. Intensio.2. Simplex.o.

IMPERSONALE verbum cum obliquis, significat verum, vel falsum: non aũt cũ rectis, quia actus verbi intelligitur ferri super obliquum. Periher°.lec.4.fi. Deus.363.

Impetrare. Absoluere.40. Beatus.32.40. Meritum.101. Miraculum.37. Missa.23. Nomen.84. Oratio.16.c̃.32.c̃.43.49. 50.54.59.72. 85.101. Sacramentum.68.101.

Impetus. Agibile. Amor.175. Blasphemia.11.23. Incontinentia.4.5. Ira.30.32.76. Passio.34. Pręcipitatio.o. Roboam. Synderesis.6. Temeritas.1. Temperantia.4. Vehemens.

Impietas. Falsitas.24. Gratia.158. Ignis.12. Iustificatio.5.9.c̃.16.c̃. Misericordia.45. Sepultura.8. Templũ.3. Temporale.3. Tribulatio.21.c̃.

Impignoratio. Vsura.98.106.177.178.

Impingere. Cespitare. Cete.12. Impactio.

IMPLERE voluntatem, conuenit soli deo: quia solus deus mouet eam sufficienter vt obiectum. 1°.q.105.4.c./.q.106.2.c./. 12ę.q.2.7.8.c./.q.3.1.c./. Veri.q.25.1.c. Apostoli.37. Beatitudo.98.99. Beatus.40. Capacitas.1. Complere. Damnatio.29. Decretum. Deus.302.303.304.326. Dimensio.9. Episcopus.1. Euãgelium.3.4. Figura.12.13. Forma.23.69. Imperfectio.2. In.8. Lex.117.118.119.123. Locus.25. Matutinę.3. Misericordia.33. Obedientia.5. Obseruantia.4. Oratio.72.94. Passio.116. Paupertas.8. Pręceptũ.77.c̃. Prophetia.46.49.61.62. Retributio.3. Similitudo.27. Subiectio.5. Suffragia.7. Vendere.17. Venire.2. Virtus.75. Votum.22.c̃.37.38. Vsura.178. Christus.111.

Implicare. Contritio.1.2.3.24.25. Deus.370.c̃.394.c̃. Implicitum. Impossibilitas.2. Peccatum.123. Relatio.60. Relatum.6. Restitutio.6. Solus.5.6.7. Structio.1. Trinitas.3. Verbum.16. Virtus.92.102.

Implicitum. Angelus.51.c̃. Appetitus.22.86. Apponere.1. Ars.29. Cõtineri. Cornelius.o. Credere.17.c̃. Deus.167. Diffinitio.30. Exclusio.1.3. Explicitum.o. Fides.44.58.60.c̃.105. Generatio.64. Idem.1. Implicare. Lex.121. Maria.41. Matrimonium.37. Obedientia.38. Pœna.80. Pœnitentia.225. Po°.57.c̃. Pręceptum.82. Symbolum.2.6.7. Trinitas.3.

Implorare. Iuramentum.3. Psalmus.12.

Imponere. Abstractum.6. Actus.128. Analogia.7.8. Auaritia.14.c̃. Baptismus.8.106.242. Calumnia.1. Character.37.c̃. Charitas.15. Confessio.85.86. Confirmatio.13.14.17. Criminator. Detra°.1. De°.280. Dictio.4. Diffinitio.31. Dolor.38. Electio.32.e Ens.36. Episcopus.12. Aequiuocatio.5. Fama.3. Ifus.2.3. Impositio. Infigere. Iniungere. Intentio.27. Hypostasis.7. Iudex.1. Iudicium.1.2. Ius.1. Lex.11.23. Lux.6. Manus.2.3. Nõie.12. Nomen.A. Op

probriũ.1.Ordinatio.7.Pœna.51.60.67. Pœnitẽtia.49.65.89.91.95.98.Persona.3.Poª.5. Prędestinatio.40.Prudẽtia.79.Quiest.2.Relio.50. Satisfactio.4.Simonia.12.Spũs.1.2.3.Subsistentia.7. Verbum.17.45.Virtus.1.c̃.Vita.1.Votum.70.

IMPORTABILE hoc solum videtur in iis, qui ex infirmitate peccant: ꝙ diu perseuerãt in malo: & ideo dicitur,ꝙ ex longanimitate dei supportantur:sed hoc ipsum ꝙ aliquis ex superbia peccat:importabile videtur:& ideo per patientiam dei dicuntur sustineri,qui ex superbia peccant.22ᵉ.q.137.5.4ᵐ. Importare.

Importare. Abstinentia.1. Actio.111. Adęquari.1. Alienum.1. Amor.189. 179.208. Annihilatio.2. Anteq̃. Apparere.2. Assimilatio.3. Auaª.11.Baptismus.156.Bonitas.61.Character.2.Carẽtia.Charitas.66.Cathegorica.Cã.70. Cohors.1. Cõiunctio.111.Cõsensus.1.Cõsideratio.1. Contentio.2. Creatio.14.Datio.1.22.Debitũ.1.Desperatio.1.Dicere.2.Dña.10.12.Diffinitio.3.Discordia.1.Dispensatio.1.Dispositio.3.Donũ.1.2.3.4.7. Ens.15.19. Aequalitas.24.Euchaª.85.93. Ex.0. Excęcatio.1.Exẽplar.3.Facere.1.2.3.Fides.1.Fiducia.2.3.5. Forma.1.4.Gnomi.Grã.84.Habitus.10.18.37. Ostiũ. Humilitas.3.Idea.29.Idẽ.1.Includere.Iustitia.52.62. Lex.30.Liberalitas.9.Magnanimitas.1. Meritũ.10.Missio.1.Modus.1.Motus.2.3.14. Negligẽtia.5.Nocere.3.4.Nomen.54.57.78.Obediẽtia.5.28. Omissio.1.Omnis.3.4.Ordo.34.Patientia.3.Pax.9.10. Peccatum.412.Pœnitentia.10.Persona.30. Postulatio.Pręceptũ.1.2.3.Pręcipere.1.Prędestinatio.4.9.Processio.21.67.Prouidentia.1.3. Qualitas.1. Relatio.58.Relio.1.Respectus.2.Sanctitas.1.5.Sedere.1.Sicut.0.Sgnũ.1.Symbolũ.1.Studiũ.1.Stultitia.3. Suppositũ.2.Suspicio.1.Sustinere.Timor.69.Vbi.2.Verbum.1.c̃.28.84.Vindicatio.5. Virginitas.3.4.Virtus.1.c̃.8.c̃.105.Vita.1.c̃.Vnitas.21.30.Vnũ.0. Voluntarium.1.Vsura.276.Vti.1.4.23.Christus.7.

IMPORTVNITAS est euagatio mentis ad illicita:secundum ꝙ in arce mentis residet,volentis ad diuersa se diffundere.22ᵉ.q.35.4.3ᵐ. Prohibitio.3. Verbositas. Impositio. Absoluere.37. Actio.111. Attributa.14.c̃. Baptismus.8.106.242. Calumnia.2.Character.37.c̃.Confessio.85.86. Cõfirmatio.13.14.27.Dolor.38.Ens.36. Episcopus.12. Etymologia.Fama.3.Imponere. Hypostasis.7. Lux.6. Manus.2.3.Nomen.A.Passio.8.Pœna.0.Pœnitentia.49.Prudentia.79.

1 IMPOSSIBILITAS duplex .s. vera:& ęstimata.22ᵉ.q.40.4.3ᵐ. Actio.64.86. Agens.41. Angelus.51.c̃. Anima.9. Baptismus.127. Benedictus.5.Blasphemia.6.Bonitas.176. Cœlũ.22. Ciuitas.4.Cognitio.69.Conditionalis.2.Cõsiliũ.5. Cõsuetudo.5.Cõtractus.Cõtrarium.40. Corruptio.13.Deitas.3.4.5. Demonstratio.14. Desperatio.1.2. Deus.101.272.303. 373.386. Diuisio.6. Dolor.17. Effectus.20. Electio.5. Esse.83.95. Euchaª.87.88. Fides.138. Finis.41.42.56.57. Forma.44.55.146.147.153.Genus.37.Heresis.129. Indiuiduũ.16.Malum.15.16.17.18.

2 Impossibile secũdum logicum & mathematicum, est tantũ implicãs cõtradictionẽ:sed ẽm physicũ,est oẽ,qđ est impossibile agẽti inferiori. Poª.q.6.1.11ᵐ. Missa.4.Motus.16.68. Necessitas.13.30.c̃. Omnipotẽtia.5.Ordo.5.Passio.57. Peccatũ.205. Pluralitas.2. Possibile.0.Poª.38.39.Pręceptũ.22.147.Prędicari.83.Pręteritũ.1.Reprobatio.3.Sanitas.10.

3 Impossibile aliquando pro difficili sumitur.22ᵉ.q.64.6.3ᵐ./.3ª.q.86.1.2ᵐ.6./.Opus.1.cᵒ.18. Secundum ꝙ ipsum.3.Teneri.2.Trinitas.1.

4 Si per impossibile poneretur,aliquam esse actionem, quę non esset accidens:non esset inhęrens,& tñ denominaret rẽ agentẽ:& tũc agens denominaretur ẽm illud qđ ab eo est,& in eo non inhęrẽs.1.d.32.q.1.1.c. Velleitas.Vnio.4.Vniuersale.15.Votum.31.

Impotẽtia. Affinitas.9.Ieiunium.7. Ingratitudo.6. Matrimonium.88.c̃.Passio.8.Peccatum.359. Putrefactio.2. Satisfactio.30.31. Superbia.29. Vsura.200.263.268.313.

IMPRECATIONES in sacra scriptura, intelliguntur quadrupl̃r.s.pr̃dicendo,vel tẽporaliter ad correctionem,vel contra peccatum,vel secundum voluntatem dei. 22ᵉ.q.25.6.3ᵐ./.q.76.1.0./.q. 83.8. 1ᵐ./.2ᵐ./.Virt.q.2.8.15ᵐ./.Ro.11.co.2. Blasphemia.1.c̃.Maledicere.0.

Impretiabile. Inuendibile. Simonia.4. Vsura.18.

Impregnatio. Matrimonium.56.

1 IMPRIMERE in nobis,conuenit deo,angelis, & cœlis,diuersimode.p̃.3.cᵒ.92. Adam.14. Adoptio.16. Agens.46.66. Angelus.151. 171.c̃.378. Anima.156.193.204.234. Baptismus.10.224.228. Character.12.33.c̃.Causa.79.Cœlum.68.

2 Imprimi conuenit animę,quia ad illud requiritur,ꝙ impressum sit in alio, & intimum ei. Causis.lec.5.co.2. Cibus.4. Circuncisio.39.Confessio.64.Conseruatio.1.3.4. Corona.1. Corpus.67. Deus.322.325.c̃.Eucharistia.41.237.Phantasma.1.6. Fluxus.1.Futurum.5. Illabi. Influere. Infusum. Intellectus.133.c̃.176.Lex.31.Lumẽ.22. Matrimonium.62.Miraculum.20. Motus.40.49.Nubes.2. Passio.3.Pati.Pœnitentia.31.Pręstigium.2.Prophetia.54.56.Ratio.3.Sigillum.1.

3 Impressio,agentis non manet in effectu,cessante actione agentis,nisi vertatur in naturam effectus.p̃.3.cᵒ.65.6ᵐ. Stella.6.Theodora.5.Vestis.4.Virtus.208.209.Vnctio.9.Vxor.3.

Improbatio.Caim. Cantus.3. Forma.107.Mundus.23.Pręposititius.Reprobatio.0.Vnitas.4.

Improperium.Contumelia.2.Exprobratio. Peccatum.184.

Improprium. Abraham.28. Anima.60. Assumere.26.Charitas.68.Contrarium.19. Differentia.20.Ecclesia.2.Emere. Esse.7.26. Excõicatio.1. Fabula.2. Fatum.1.Fruitio.11.Genus.16.Gradus.1.Imago.3.14.Imperare.9.Incontinentia.1.Iniquitas.Irascibilis.1.Iustificatio.4.Lex.33. Lumen.25. Meritum.1.67.Missio.10.Natiuitas.21.22. Obediẽtia.3. Oblatio.2.Passio.1.12.22.Peccatum.115.Pœnitentia.75. Prędestinatio.29. Prędicari.15.32. Prophetia.59. Prudentia.4. Seducere. Sponsa.5. Veritas.36. Christus.21.23.180.

IMPROVIDENTIA & defectus intelligentię & solertię,pertinent ad negligentiam & inconstantiam.22ᵉ.q.53.2.c.6. Improuisio.

Improuisio.Agonia.1. Improuidentia. Inopinatũ. Timor.33.Voluntas.39.

1 IMPRVDENTIA sumitur tripliciter.s. negatiue,priuatiue, & contrarie: prima non est peccatum: sed secunda est peccatum,ratione negligentię: tertia vero secundum se est peccatum mortale, si sit contra pręceptum dei:aliter est peccatum veniale.22ᵉ.q.53.1.0. Dispensatio.5.Inconsideratio.

2 Imprudentia est generale peccatum participatiue,nõ autem essentialiter: cuius sunt triplices partes.s.subiectiue,i.monastica,politica,& iconomica: potentia

les, idest precipitatio seu temeritas, inconsideratio, inconstantia, & negligentia: & integrales, quę reducuntur ad potentiales. 22^{e}.q.53.2.o. Inconstantia.1. Indiscretum. Negligētia.10. Pertinacia.1. Prudentia.35.84.

3 Imprudētia per essentiam est peccatum speciale: cum sit circa actus speciales. s. rationis, 22^{e}.q.53.2.c. Senectus.2. Temeritas.2.

4 Imprudentia cum suis vitiis, oritur ex luxuria, 22^{e}.q.53.6.o. Vsura.163.

Impubes. Aduocatus.9. Eucharistia.142.c̃.108.209. Matrimonium.105.c̃. Ordo.86.c̃. Professio.5. Pubertas. Puella. Puer.o. Religio.57.58. Sponsalia.o.

IMPVDICITIA est circa oscula, tactus, & alios actus circunstantes actum venereū. 22^{e}.q.154.1.5^{m}. Luxuria.o.

1 IMPVGNARE inimicos, vt cessent a peccatis, est licitum: quia cedit in bonum eorum, & amicorum. 22^{e}.q.83.8.3^{m}./.3.d.30.1.2.o./.ps.17.co.30. Accidia.12. Aq̃.19.20. Arma. Blasphemia.22. Certamen. Contentio.1. Continentia.19. Contradictio.o. Decertare. Dęmon.58.59. Dimicare. Eucharistia.158.173. Fortitudo.40.46. Hęresis.1.110. Idolatria.2. Insidię.

2 Voluntaria impugnatio veri, & adhęrere falso, etiam in non necessariis ad salutem, est peccatum. 1.d.48.3.1^{m}. Mansuetudo.2.4. Meritum.16. Officiū.1. Oratio.5.49. Potestas.19. Pugna. Religio.31. Repugnare. Resistere.o.

3 Impugnatio veritatis agnitę, est spēs peccati in spūm sanctum. 22^{e}.q.14.2.c. Seditio.2. Seneca. Tentatio.o. Christus.87.

4 Impugnatio peccati, est vincenda dupliciter. s. fugiendo, vel resistendo: fugiendo quidem, quando continua cogitatio auget peccati incentiuum, sicut est in luxuria: resistendo autem, quando cogitatio perseuerās tollit incentiuum peccati quod prouenit ex aliqua leui apprehensione: & hoc contingit in accidia. 22^{e}.q.35.1.4^{m}./.q.53.6.1^{m}./.q.142.3.c.

Impulsus. Impellere. Vsura.177.

Impunitio. Error.6. Punitio.o.

1 IMPVRITAS est ex mistione vilioris. 22^{e}.q.7.2.c./.q.81.8.c./.ps.50.co.9. Cibus.6. Immundicia.o.

2 Impuritas creaturę rationalis est ex hoc, q temporalibus per amorem se subiicit: sicut puritas eius est, in eleuando se in deum. 22^{e}.q.7.2.c./.q.81.8.c./.$\tilde{z}$.4.c^{o}.91.co.1.fi. Menstruus.3. Operatio.34. Processio.7.

Imputare. Culpa.7. Defectus.14. Excusatio.3. Gratia.94. Infirmitas.8. Peccatum.245.265. Religio.24. Vsura.250.258. Vsus.7. Imum. Amor.58. Deorsum.

1 IN notat diuersas habitudines: secundum q iungitur diuersis. 1.d.36.q.1.3.c./. Ro.11.lec.5.co.4. Abstractio.2. Accidens. S. Accidentaliter.2.c̃. Accipere.3.4. Actio.93. Adam.63.77.c̃.94. Agens.60. Agere.9. Amor.20.c̃. Angelus.2.10.16.19.82.c̃.94.c̃.159.160.168.c̃.345.382.418.429.438.441.443. Anima.3.7.c̃.37.38.44.61. Antecedēs.2. Appropriatio.21.28. Apud.2. Artifex.1. Artificiale.1.2.5.6. Assumere.1. Attentio.o. Attributa.2.4.c̃. Bonitas.112.114.124.c̃.

2 In, proprie notat habitudinem continentis. 1^{a}.q.39.8.c.fi./.1.d.36.q.1.3.5^{m}. Causa.35.c̃.46.96.c̃. Cognitio.12.19.c̃.35.c̃.48.76. Compositio.7. Conscientia.20.21. Determinatio.1.4. Difficile.2.8.12.14.c̃. Dimensio.1.8.10.c̃. Dispositio.4.8.17.19.c̃. Duo.1. Esse.2.4.c̃.39.48.51.57.62.70.71. Eucharistia.87.c̃.118.c̃.146. Finis.96.c̃.124.125. Forma.o. Futurum.1.2. Genus.9.10.13.15.16.23.c̃. Gratia.38.c̃.97.c̃. Honor.6.13.14. Iactantia.1. Ignorantia.2.3.12.14.c̃. Imago.9.c̃.

3 Esse in aliquo dicitur dupliciter. s. vt in causa: & vt in subiecto. 12^{e}.q.83.1.c./. Ma.q.4.3.c. Imitatio. Imprimere.o. Instrumentū.13. Intellectus.1.13.15.18.33.35.40.46.47.112.c̃.156.c̃.193.c̃.213.c̃. Intētio.3.22.25.c̃. Interius. Intimum. Intra. Intrinsecū. Lex.18.c̃. Lux.4.6. Materia.2.5.c̃.12.c̃.24.25.30.31.38. Medium.14.15. Mensura.1.2.6.c̃.

4 Aliquid dicitur esse in duobus vel in pluribus dupliciter. s. ęqualiter, vel secundum prius & posterius. 12^{e}.q.56.2.c.fi. Motus.30.40.44.50.90.91. Mundus.4.5. Mutabile.1.2. Pars.1.5.33.c̃. Peccatum.38.77.c̃. Persona.7.8.10.c̃.45. Po^{a}.47.

5 Corporalia dicuntur esse in aliquo, quia continentur: spiritualia vero, quia cōtinent. 1^{a}.q.8.1.2^{m}./.q.51.1.fi./.q.53.1.2.c./.3^{a}.q.57.4.1^{m}./.q.62.3.3^{m}./.1.d.8.1.lec.3.3^{m}./.d.37.q.2.1.c./.4.d.9.ar.1.q.1.2^{m}. Quies.6. Recipere.2.5.7. Relatio. S. Symbolum.1. Subiectum.2.6.7. Substantia.9. Tempus. S. Totum.10.11. Tractare.2. Traductio.1.4. Visio.9.c̃.

6 Non omnes modi in, ponūtur ab Aristotele, nisi reductiue. 1^{a}.q.42.5.1^{m}./.1.d.19.q.3.2.1^{m}.

7 DIVISIO./. Esse simul in pluribus locis, cōuenit tantum deo. 4.d.44.q.2.ar.3.q.2.1^{m}. Absens. Dęmon.88.89.92.96.

8 Deus est in omni loco dupliciter. s. vt dans esse, virtutem, & operationem locis: & vt implens ea. 1^{a}.q.8.2.o./.1.d.37.q.2.1.c.

9 Deus est supra omnia, per excellentiam suę naturę: & in omnibus, vt causans esse omniū. 1^{a}.q.8.1.1^{m}./.3^{m}./.$\tilde{z}$.1.c^{o}.26.fi.

10 Deus est in qualibet re, inquantum dat ei proprium esse, & naturam. 1.d.37.q.2.1.c./.q.3.3.3^{m}. Deus.58.60.c̃.299.370.

11 Deus est intimus vnicuiq; rei: sicut esse proprium cuiuslibet rei. 1^{a}.q.8.1.c.fi./.q.105.5.c.fi./.1.d.37.q.1.1.c.fi. Humilitas.16.

12 Deus est in omni re, per essentiam, pręsentiam, & potentiam: sed tantum in sanctis per gratiam: in Christo autem solo, per vnionem personalem. 1^{a}.q.8.3.o./.q.43.3.c./.q.112.1.c./.3^{a}.q.2.10.2^{m}./.q.6.1.1^{m}./.1.d.37.q.1.o./.3.d.32.1.2^{m}./.$\tilde{z}$.2.c^{o}.26.96.fi./.L i^{o}.3.c^{o}.68./.ql.10.vel.11.1.o./. Opus.3.c^{o}.132.137./.Io.lec.12.co.3./.Col.2.lec.2.fi. Illabi. Locus.14.c̃.24.c̃. Medium.14.15. Motus.90.91.

13 Deus magis est intra animam, q̄ gratia, & quicquid aliud. 1.q.105.5.c.fi./.Veri.q.20.1.9^{m}./.q.28.2.8^{m}. Processio.29. Separatio.1.2.

14 IN PERSONIS./. Nullus modorum in, quos assignat Aristoteles, explicat modum essendi in, qui est in diuinis. 1^{a}.q.42.5.1^{m}./.1.d.19.q.3.2.1^{m}./.d.33.3.4^{m}. Assumere.1. Deus.38.39.58.80.c̃. Gloria.18. Personę.45. Relatio.63.c̃.

15 Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter: primo per vnionem ad corpus: secundo non figuraliter: tertio secundum triplicem modum. s. cōmunem, specialem, & singularem. 3^{a}.q.2.10.2^{m}.

16 Pater est in filio: & econuerso. 1^{a}.q.42.5.o./.1.d.19.q.3.2.o./.$\tilde{z}$.4.c^{o}.9.fi./.65./.Io.10.lec.6.co.2.fi./.c^{o}.16.lec.7.co.2.

17 Filius dei est magis in patre, & econuerso, q̄ homo in filio dei. 3^{a}.q.2.9.4^{m}.

18 IN DEO./. Quicqd pōt esse in deo, est in eo. 1.d.7.q.

2.2.c./.d.19.I.lec.14m. Appropriatio.3.19.21. Artificiale.1.2.5.6.

19 Omnia bona & mala, sunt in sciētia dei: sed tantum bona sunt in deo: & tantum tres personę, proprietates, & attributa, sunt in essentia dei. 1a.q.18.4.4m./.q.39.8.c.fi./.1.d. 36.q.1.3.0./.q.2. 2.2m./. Veri.q.3.6.2m. Deus.364.ē.407. Exemplar.7. Forma.49.ē.

20 Ea quę in creaturis sunt diuisim & multipliciter, in deo sunt vnitę & simpliciter. 1a.q.14.1.2m./.q.26.1.1m./.q.47.1.c.fi./.q. 57.1.c./.q.91.1.c./. 12e.q.18.1.c./.22e.q.183.2.c./.ꝫ.1.co.31.32.33./.Li°.3.co.2.co.1.fi./. Li°.3.co.2c. co.2.fi./.97./. Li°.4.co.14.co.2./. Veri.q.20.4.c./.Poa.q.7.5.c.co.2.fi./. Anima.12.c./. Opus.3.co.22./.Opus.9.prin°./.1m./. Opus.30.lec.8.

21 Creaturę habēt verius, esse in deo, q̃ in se. 1a.q.18.4.3m./.1.d.36.q.1.3.2m./. Veri.q.4.6.0./.q.8.16.11m.

22 Omnia sunt in omnibus.s.superiora in inferioribus causaliter: sed econuerso participatiue secundum rationem communem tantum: in deo autem, secundū rationem propriam. 1a.q.55.1.c.3m./.q.57.1.c. Metaphora.8. Subsistentia.8. 10.11.12. Vita.17.22.23.

23 Omnia sunt in deo dupliciter.s.vt in agente.i.in potestate eius: & vt in fine.i.in conseruante. Ro.11.lec.5.co.4.prin°.

24 Quęlibet creatura est in deo dupliciter.s.vt in conseruante: & vt in virtute causę agentis. 1a.q.8.1.0./.q.79.2.c./.q.80.1.c./. Poa.q.3.16.24m.

25 Creaturę sunt in deo dupliciter.s.vt in conseruante, & vt in cognoscente: secūdo modo sunt vita & essentia dei, nō autem primo modo. 1a.q.18.4.1m./. Poa.q.3.16.24m.

26 In deo sunt multa secundum rationem: quorum aliqua prius cadunt in intellectu nostro, q̃ alia. 1a.q.44.4.4m.

27 Forma equi est in deo vt intellecta tantum: sed ratio vitę, etiam vt in natura dei firmata. 1.d.36.q.2.2.2m.

Inaduertentia. Incautela. Incircunspectio. Inconsideratio. Incuria. Negligentia.o.

Inane. Cassum. Fabula.2. Gloria.5.ē. Inanisgloria. Infructuosum. Inutile. Peccatum.158. Terra.15. Vacuum.o.

Inanimatum. Alteratio.8. Angelus.77. Animata. Augmentum.7.12.14.ē. Conceptio.4. Corpus.4. Dextrum. Fruitio.11.ē. Generatio.13. Genitus.1. Gigni. Instrumentum.2.3. Ira.46. Nutrire.3. Oriri. Sacrificium.33. Sinistrum.1. Terra.2.

Inanisgloria. Aureola.21. Capitale.8.ē. Cognitio.26. Contentio.3.4. Gloria.5.ē. Iactantia.3.4. Operatio.34. Oratio.31.35. Pręsumptio.3. Vestis.6.

Inassuetudo. Inconsuetum. Insolitum. Trepidatio.

Inaudientia. Cognitio.26.

INCANTATIO est superstitiosa & illicita, si cōtinet aliquid ad demones pertinens: vel nomina ignota: vel aliqua falsa vel vana: vel aliqua signa pręter crucem. 22e.q.96.2.4.0. Demon.72.ē. Diuinatio.o. Magi.1.7.ē. Python.o. Superstitio.3.ē.

INCARCERARE hominem, vel ligare, vel qualitercunq; detinere, est illicitum: nisi fiat secundum ordinem iustitię, vel in pœnam, vel ad cautelam alicuius mali vitandi. 22e.q.65.3.0. Baptismus.32. Bonitas.154. Captiuus. Carcer. Hęresis.25. Infamis. Verberare.

1 **INCARNARI** deum, fuit possibile, & conueniens. 3a.q.1.1.0./. 3.d.1.q.1.2.0./. ꝫ.4.co.40.49.53. 54.55./. Opus.2.co.5.6./.Opus.3.co.207.208./.Io.lec.22.B. Abraham.X. Adā.8.9.11. Aduentus.o. Amor.53.

2 Deum incarnari, fuit necessarium ad reparandum genus humanum, sicut ad bene esse: non autem simpliciter, quia deus aliter poterat reparare. 3a.q.1.2.0./.3.d.4.q.3.1.3m./.4.d.10.1.3m./.d.43. ar.2.q.1.2m./.ꝫ.4.co.55.2m./.ps.45.co.6.

3 Si homo non peccasset, probabilius est, deum nō fuisse incarnatum: licet incarnari potuisset. 3a.q.1.3.0./.3.d.1.q.1.3.0./.4.d.43. ar.2.q.1.2m./. Veri.q.29.4.3m./.1e.Thi.lec.4.co.1.fi. Angelus.361.447. Assumere.o. Beneficium.17. Cornelius.1.2.

4 Amor dei ad homines, non potuit homini efficacius demonstrari, q̃ per incarnationem. ꝫ.4.co.46.fi./.54.co.2.fi.

5 Christus non meruit incarnationem: nec aliquis purus homo ex condigno: sed tantum ex congruo. 12e.q.98.4.c./.3a.q.2.11.0./.q.14.3.c.fi./.3.d.4.q.3.1.0./. ar.2.q.1. 1m./.ps.40.co.10./. Ro.lec.3.co.2.fi./. He. lec.4.co.3.

6 Incarnatio est principium omnium meritorum humanorum. 3.d.4.q.3.1.c. Credere.19.21.24.ē. Descendere.10.12.

7 Incarnatio est generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur. 1a.q.57.5.1m. Fides.64.65.66.133. Gedeon.3.

8 Incarnatio dei, principaliter fuit, propter liberationē hominis. 3a.q.1.5.c./.q.40.1.c./.q.43.3. 2m./.q.44.3.c./. Veri.q.29.4.5m.

9 Incarnatio dei, fuit ad tollēdum omne peccatum: sed principalius peccatum originale, quia extensiue maius est peccato actuali: licet intensiue sit econuerso. 3a.q.1.4.0./.3.d.1.q.1.2.6m./. Opus.10.ar.28./. Opus.11.ar.23./. Opus.53.21m. Gratia.40.85. Lutum.

10 Signum datum a deo tempore Achaz regis, de liberatione populi, est signum de Christi incarnatione: nam incarnatio Christi, significat ipsam liberationem populi, quasi per locum a maiori, quia si deus dabit filium suum ad salutem totius mundi, multo magis potest saluare populum iudęorum ab istis hostibus: vel quasi esset causa motiua: hoc enim quasi mouit dominum, ꝙ multa bona illi populo quamuis iniusto concedebantur: quia de illo prouiderat filium suum incarnandum. Isa.7.lec.2.co.1. Maria.19. Miraculum.16.17.

11 Incarnatio Christi quamuis non fuerit facta pręsentibus illis hominibus, quibus data fuerat in signum liberationis populi iudęorum: fuit tamen facta manente domo Dauid. Isa.lec.2.co.1. Missio.35. Prophetia.80. Psalmus.3. Sponsalia.11.

12 Signum quandoque sequitur signatum, quandoq; est simul: quandoq; autem pręcedit: incarnatio autem Christi, quę data fuit in signum liberationis populi: oportet de necessitate ꝙ sequatur liberationem populi, etiam secundum ꝙ ipsi iudęi ad literam exponunt. Isa.7.lec.2.co.1.

13 Nullum signum esset incarnatio Christi si iuuencula & virgo, postea corrupta, concepisset: ideo autē apud Hebreos ponitur magis aalma q̃ iuuencula: quia aalma significat virginem, secundum nominis originem, & adhuc plus custoditam, de qua non possit esse mali suspicio: sed bethula significat virginem: secundum vsum loquendi hebręorum. Isa.7.lec.2.co.1. Verbum.53.64.65.67.

14 Ante Christi incarnationem, aliqui per fidem Christi liberati sunt secundum spiritum, a damnatiōe peccati originalis: sed nemo secundum carnem.i.a seruitute. 3a.q.27.3.c./.q.52.5.2m. Vestigium.11. Vnio.14.ē.

14.č.Christus.42.49.50.198.

15 Incarnatio facta est conuenienti tempore.s.non in principio mundi,nec in fine.12ᵉ.q.98.6.c./3ᵃ.q.1.5.6.o./4.d.2.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./3.d.1.q.1.4.o./4.d.2.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./ꝑ.4.cᵒ.55.9ᵐ./Isa.2.co.1./. Gal.4.co.3.fi.

16 Incarnatio comparatur iuuentuti, propter vigorem & feruorem: senectuti vero, propter numerum annorum. 3ᵃ.q.1.6.1ᵐ./3.d.1.q.1.4.c./d.4.q.1. ar.1.q.1.c.2ᵐ.

17 Deus per incarnationem nullo modo mutatus fuit. 3ᵃ.q.1.1.1ᵐ./q.2.6.1ᵐ./3.d.1.q.1.1.1ᵐ.

18 Iustitia,bonitas,virtus,potentia,& sapientia dei,ostēsę sunt per incarnationem eius.3ᵃ.q.1.1.c./3.d.1.q.1.3.3ᵐ./q.2.2.1ᵐ./d.4.q.1.ar.1.q.1.c.2ᵐ.

19 Incarnatio filii dei,est quasi prelibatio coniunctionis nostrę ad deum. ꝑ.4.cᵒ.46.fi./ Opus.60. cᵒ.1.co.2./2.0.

INCAVTELA & incircunspectio,includuntur sub inconsideratione.22ᵉ.q.53.2.c.fi. Inaduertentia. Incuria. Desponsatio. Vsura.163.

INCENDIARIVS ecclesię & denunciatus,est excommunicatus: nec potest absolui nisi a papa.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c. Absoluere.12.23. Baptismus.203. Cinis.1. Fomes.0. Inebriari. Incendium. Sacrificium.27.č.

Incēdium. Absoluere.23. Accendere. Angelus.559. Ardere. Incendiarius. Seraphin.2.

Incensio. Combustio. Incendium. Incentiuum.

Incentiuum. Appetitus.0. Audacia.0. Fomes.9.10. Impugnare.4. Incensio. Incestus.1. Inductiuum. Voluptas.

Incertitudo. Adam.83. Ambiguum. Confessio.17. Dubitatio.0. Fornicatio.13.19. Fortuna.3. Inquirere.3. Iudicium.15.71. Magnanimitas.20. Perplexus. Sciētia.8.24.133.145.č. Timor.13. Trepidatio.

Incessanter. Amor.193. Perseuerantia.0.

Incessus. Dęmon.37. Modestia.4. Tuba.2.

Incestuosus. Incestus.0. Matrimonium.117.

1 INCESTVS est cum persona consanguinea vel affini,coitus prohibitus,quadruplici ratione. s. primo quia naturaliter homo debet quandam honorificentiam parentibus,& per consequens aliis consanguineis: secūdo quia personas sanguine coniunctas, necesse est ad inuicem simul conuersari: tertio quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum: quarto quia cum naturaliter homo consanguineam diligat, si adderetur amor qui est ex cōmistione venerea: fieret nimius ardor amoris,& maximum libidinis incentiuum, quod castitati repugnat.22ᵉ.q.154.1.c./9.0./4.d.41. ar.4.q.1.2.c./Ma.q.15.3.c. Incestuosus. Loth.0. Luxuria.9.č. Matrimonium.116.117.

2 Incestus est determinata luxurię species.22ᵉ.q.154.1.c./9.0. Pœna.55.

Inchoatio. Agere.13. Appetitus.1.5.7.52. Beatitudo.133. Desiderium.3. Esse.4. Forma.107.č. Gratia.15. Incipere.0. Innouatio. Instrumentum.11. Maria.20.58. Passio.127. Pœnitentia.50. Sapientia.21. Scientia.71. Stabilis. Virtus.82.

Incidere. Adam.81. Alienum.2. Gratia.117. Peccatum.178. Processio.14. Vsura.56.95.127.134.135.136.175.176.196.213.220.303.304.

INCINERATIO non conuenit corpori Christi. 3ᵃ.q.51.3.0./q. 53.1.c.1ᵐ./3.d.21.q.1.2.0./4.2.1.1ᵐ./Opus.3.cᵒ.241./Io.2.lec.3.co.2. Cinis.0. Damnatio.39. Pœna.94.

1 INCIPERE significat esse nunc,& non prius: ideo ab inferiori ad suum superius cum eo: non valet consequentia.3ᵃ.q.16.9.2ᵐ.

2 Incipiens esse per motum,oportet habere mensuram durationis: non autem si per creationem,vt tempus. Poᵃ.q.3.17.24ᵐ. Abraham.7.18. Actio.47.110.122. Agens.105. Amor.49. Angelus.127. Anima.339. Animal.34. Arbor.2. Aristoteles.6. Ars.30. Baptismus.87. Charitas.112. Cœlū.12.84.137.147. Cępit. Circulus.4. Circuncisio.16. Confirmatio.15. Creatio.14.47. Deus.436. Dies.1.6.č. Doctor.3. Eucharistia.118.164.208. Ex.2.č. Gradus.2. Gratia.44.77.č. Hęresis.109.

3 In potentiis ordinatis,vbi terminatur operatio prioris potentię, ibi incipit operatio potentię sequentis. 3.d.27.q.3.1.c./Veri.q.10.11.6ᵐ. Imago.43. Inchoatio. Initiare. Initium. Innouatio. Intellectus.224. Ioannes.19. Logica.8. Maria.20. Medicus.2. Menstruus.7. Miraculum.55. Missa.17. Mors.7. Mos.2. Mundus.13.18.26.č. Nouum. Obligari.6. Opus.4. Pascha.4. Passio.45.66.91. Paulus.26. Perfectio.83. Planetę.1. Potentia.59. Processio.17. Prophetia.94. Psalmus.7. Ratio.36. Relatio.56.59. Religio.21.28. Resurrectio.23. Reuelatio.11. Semen.20.

4 Formę incipiunt esse actu, & desinunt, per accidens tantum.s.ad generationem & corruptionem compositi.1ᵃ.q.45.8.c.1ᵐ. Sodomia.3. Sponsalia.7.11. Status.3. Studium.4. Suffragia.1. Summum.4. Temporale.1. Tempus.21.29.30. Tristitia.6. Ventus.0. Vita.83. Vnctio.23. Voluntas.23. Vsus.6. Christus.26.170.

Incircuncisus. Circuncisio.19.

Incircūspectio. Inaduertētia. Incautela. Inconsideratio. Incisio. Cete.4. Cultellus. Fractio.1. Homicidium.3. Vsura.203.č.

Incitare. Concitare. Contemplatio.17. Equus.2. Incentiuum. Luxuria.8. Peccatum.385. Prohibitio.3. Prouocatio.

Inclinabilitas. Aptitudo. Deflecti. Flexibile. Habilitas. Inclinatio.0. Mobile. Pronitas. Superbia.2.15.

1 INCLINATIO naturę, est a forma,& a dante formam.i.a generante. Ma.q.3.3.c.fi. Actus.95. Agere.13. Amicitia.25.

2 Quęlibet inclinatio naturę,vel voluntatis,est tantū a deo. 1ᵃ.q.103.8.c./q.105.4.c./q.106.2.c.fi./q.111.2.c./12ᵉ.q.9.6.c./22ᵉ.q.26.6.c./ꝑ.3.cᵒ.88.3ᵐ. Amor.134.135. Angelus.466.573. Anima.119.č.187.235. Apis.2. Appetitus.0. Baptismus.205. Blasphemia.16. Bonitas.199.243. Charitas.51. Certitudo.8.18. Cinis.3. Coactio.8. Confessio.43. Consilium.9.15.

3 Omnis inclinatio est ad simile sibi,& cōueniens.12ᵉ.q.8.1.c./ꝑ.4.cᵒ.19.co.1./Ma.q.16.2.c. Damnatio.16. Delectatio.27. Dęmon.44. Deus.315.č.430. Dolor.23. Esse.95. Ethos. Fides.86.114.151. Finis.84. Fomes.2.3.4.11.12. Forma.109. Fortuna.7. Gratia.116. Graue.8. Habitus.29.30. Ignorantia.26. Inclinabilitas. Inductio. Intellectus.220.226. Iudicium.21. Ius.19. Lex.2.20.21.31.35.36.37.62.68. Locus.10. Luxuria.20. Magi.8.č. Malum.51.

4 Inclinatio naturalis est ad duo.s.ad moueri,& ad agere: prima est recurua in se: non autem secunda.quol.1.q.4.3.3ᵐ. Maria.13.18.19.38.56.61.68. Matrimoniū.7.8.9.67.č.109. Missa.8. Mos.1. Motus.12.71.72. Mulier.8. Naturale.4.9.11.

5 Inclinatio auris dei,significat voluntatem eius condescendentem infirmitatibus nostris.ps.16.co.5./ps.30.co.2. Nocere.8. Obligari.6. Operatio.11. Passio.

2.ar.1.q.3.c./ar.2.q.1.b.2./q.3.c.

17 Deus dicitur ignis, quia est subtilis tripliciter. s. sm substantiam, scientiam, & apparentiam: & est lucidus: quia manifestat, delectat, & dirigit: & est calidus, quia viuificat, purgat, & deuastat: & est leuis, propter motum, situm, & impermistionem. Isa.10.fi. Apostoli.10.

18 Deus dicitur ignis, quia ignis inter sensibilia est nobilior, clarior actiuior, actualior, altior, magis purgans, & consumens, sicut Deus. 2.d.6.3.2m./d.16.2.5m./He.12.fi. Aqua.14. Ignitum. Malignus. Motus.36. Raritas.1. Seraphin.2.

19 Deus dicitur ignis: quia purgat, inflammat, & condemnat. Potentia. q.7.5.c./Isa.33.co.3. Terra.1. Christus.198.

20 Charitas dicitur ignis, quia illuminat, exęstuat, omnia ad se cõuertit, expeditũ facit, & sursuz trahit. Isa.30.fi.

21 Deus liberat sanctos a quadruplici igne. s. ab igne libidinis, tribulationis, damnationis, & diuinę indignationis. Isa.43.co.2.fi.

22 Amor dicitur ignis, sm quinqz conditiones ignis. s. qa ignis est in materia sua nobilis, in ferum cognoscibilis, in q̃titate magnus, in virtute inextinguibilis: & in pondere stabilis. Opus.61.co.48. Ignitum, Ignis.8. Religio.44.46.96.

Ignobilitas. Ira.40. Mulier.11. Pars.21. Peccatum,47. Seruitus.9. Vilis. Ignominia. Confusio. Ignominiosum. Infamia.0. Peccatum.248. Pœna.56. Turpitudo.0. Verecundia.4. Vindicatio.6.

Ignominiosum. Ignonmia. Peccatum.248.

1 **IGNORANTIA** triplex. s. simplicis negationis, priuationis, & prauę dispositionis. Ma.q.3.7.c./Anima.2.lec.11.co.1.fi.

2 Ignorantia sextuplex. s. inuincibilis, affectata in se vel in sua causa, iuris, facti, causa actus, & non causa: prima & quarta excusant a peccato in toto: secũda & tertia excusant non in toto: quinta excusat a toto si non sit culpa: sexta vero nec excusat, nec minuit peccatum. 12e.q.74.1.2m./5.c.1m./q.76.3.4.0./22e.q.59.4.1m./3a.q.47.5.3m./q.80.4.5m./2.d.22,q.2.2.0./d.41.q.2.1.3m./4.d.9.ar.3.q.2.0./d.21.q.2.2.4m./Veri.q.17.3.4m./4.5m./Ma.q.2.3.9m./q.3.8.0./q̃l.3.27.2m./quol.8.13.15.c./quol.9.15.c./Psal.24.co.4./Ro.lec.7.principio. Error.0. Excommunicatio,25.31.32, Gula.5.6.

3 Ignorantia tripliciter se habet ad actuz. s. concomitanter, consequenter. i. volita in se vt affectata, vel in sua causa. s. habitu vel passione vt ignorantia electionis: & antecedenter. i. causa actus. Tertia causat inuoluntarium simpliciter: secunda sm quid: prima vero nullo modo, sed tantum non voluntarium. 12e.q.6.8.0./q.19.6.c./q.76.3.4.0./2.d.39.q.1.1.4m./d.43.1.3m./Ma.q.3.8.c. Humilitas.9. Ignotum. In.6. Peccatuz.22.24.27.31.87.122.143.146.159.198.227.359.

4 Ignorantia est volita tripliciter. s. directe, vt affectata: indirecte. i. propter negligentiam: & per accidens. i. consequenter. Prima auget peccatuz. Alię vero diminuũt. 12e.q.19.6.c./Ma.q.3.8.c. Stultitia.2.10. Tenebrę.2.

5 Ignorantia excludit triplicem scientiaz. s. qua scitur aliquid esse malum sm se: vel vt nunc: vel vt fugiendum. 12e.q.78.1.1m./Ma.q.3.8.c.

6 Ignorantia causat triplex malum: primo triplices sordes. s. erroris, affectus, & operis: secundo ociositatem: tertio claudit appetitum boni. Quę mala, remouentur per scientiam. Dionysius.4.lec.4.co.1.fi.

7 QVID./ Ignorantia habet rationem pœnę, & non culpę sm se: sed ignorantia ex causa. s. ex negligentia discendi, vel ex effectu sequente, est peccatum. 12e.q.76.2.0./q.84.4.5m./q.105.2.9m./22e.q.53.2.2m./2.d.42.q.2.ar.2.q.2.3m./Ma.q.3.7.c.1m./7m./11m./q̃l.1.19.c. Cognitio.76. Conceptio.12. Consilium.19. Delictum.2. Fides.36.122.127.c. Idolatria.9.

8 Nescientia est simplex carentia scientię: sed ignorantia proprie, est nescientia eorum quę quis est aptus scire & debet. Error autem addit approbationez falsi: sed hęresis, ei addit pertinaciam ꝯ fidem. 1a.q.101.1.2m./12e.q.76.2.c./4.d.30.q.1.1.1m./d.49.q.2.5.8m./Ma.q.3.7.c./q.8.1.7m./Dionysius.4.lec.4.co.1.fi. Iniustitia.4. Inscius. Nescientia. Nescire. Nox.3.

9 Ignorantia electionis dicitur, non quia electio sit scientia: sed quia ignoratur quid sit eligendum. 12e.q.13.1.3m. Ordo.84.85.

10 Ignorantia priuationis. i. eorum quę quis tenetur scire & potest, est peccatum: non autem aliorum. 12e.q.76.2.0./q.74.4.c.2m./3m./2.d.22.q.2.1.0./d.41.q.2.1.3m./d.42.q.2.ar.2.q.3.2m./4.d.9.ar.3.q.2.1m./d.21.q.2.2.4m./Veri.q.17.3.c./Ma.q.3.7.0./quol.1.q.9.3.0./quol.7.vel.8.q.6.5.0./Isa.5.co.1.fi.

11 Ignorantia omnino inuoluntaria, non est peccatum. Ma.q.3.7.7m.

12 Ignorantia & fomes, sunt materialia in peccato originali. Ma.q.3.7.c.fi./11m. Pręceptum.139.147.

13 Ignorantia non est peccatum originale, sed actuale: sicut & omissio. 2.d.22.q.2.1.2m./d.30.q.1.3.5m./Ma.q.3.7.c.

14 Ignorantia peccati, in ijs quę sm se sunt mala, pertinet ad infidelitatem: sed in ijs quę sunt mala, quia prohibita, pertinet ad negligentiam. 4.d.9.ar.3.q.2.1m.

15 SVBIECTVM./ Ignorantia quęlibet, quę est peccatum, est in intellectu subiectiue: sed est in voluntate vt in causa. 2.d.22.q.2.2.1m./2.3m./Ma.q.3.7.5m. Angelus.312.c.394.c.457. Animal.83. Assumere.60. Beatitudo.125. Credere.13. Decretistę.3. Dęmon.8.9.55.

16 Ignorantia negatiue poterat esse in natura integra: non autem ignorantia priuatiue. 1a.q.12.4.2m./2.d.43.6.c. Aestimatio.1.2.

17 Nulla ignorantia fuit in Christo. 3a.q.15.3.0. Falsitas.0. Fides.36. Fortitudo.45. Ignoscentia. Ignotum.

18 Ignorantia negatiue, semper est in angelis, & in alijs beatis: non autem ignorantia priuatiue: quia est pœna. 1a.q.12.4.2m./4.d.49.q.2.5.8m./Ma.q.3.7.c./q.8.1.7m./Dionysius.4.lec.4.co.1.fi. Iudęi.19.21. Iusticę.0. Lex.57. Nescire.0.

19 Ignorans non peccat continue, nec ex quolibet non scito per eum: sed tantum cum habet tempus discendi ea quę scire tenetur & potest. Vnde homo nõ dicitur ignorans, si non intelligit sicut Deus: sed si non intelligit, sicut aptus natus est intelligere. 12e.q.76.2.5m./4.3m./q.94.4.c.2m./3m./2.d.22.q.2.1.4m./Ma.q.3.7.12m. Met.5.lec.19.co.1. Pręceptum.147. Puer.10.11.12.

20 Ignorans grauissime peccat, non propter q̃titatez peccati, sed periculi. Vel ignorantia beneficiorum Dei, est grauissima, iter species ingratitudinis. 12e.q.76.4.3m./2.d.22.q.2.2.1m./4.d.9.ar.3.q.2.1m./Ma.q.3.8.1m./Ro.2.co.5. Religio.61.

21 CAVSA./ Ignorantia & error, causantur ex accidia. Ma.q.8.1.7m./8m. Superbia.29. Votum.80.

22 Ignorantia alicuius particularis, idest circũstantię, quam quis non potest scire, debita diligentia adhibita, excusat totaliter a peccato: non autem ignorantia quam causat habitus vel passio, impediens applicationem scientię communis, ad particularem actum. 12e.q.19.6.c./q.77.7.2m./22e.q.59.4.1m./3a.q.80.4.5m./4.d.9.ar.3.q.2.0./d.15.q.1.ar.3.q.2.2m.

33 Ignorantia potest esse effectus vnius peccati, & causa alterius. M a.q.3.6.8^{m}.

34 EFFECTVS./. Ignorantia inq̃tum tollit scientias impedientem peccatum, est causa peccati: sed inq̃tum tollit vel minuit voluntarium, excusat a peccato, & est causa misericordię vel ignoscentię. M a.q.3.6.6^{m}.
Blasphemia.17.23. Cognatio.5. Conceptio.41. Confessio.41.

35 Ignorantia non excusat, nec minuit peccatum: nisi s̃m q̃ causat inuoluntarium. 12^{e}.q.19.6.c./.q.73.6.c./.q.76.3.4.o./.q.77.7.2^{m}./.q.105.2.5^{m}./.2.d.22.q.2.2.a.5^{m}./.4.d.30.q.1.2.c./. M a.q.2.10.3^{m}./.q.3.6.6^{m}./.8.c.4^{m}./.5^{m}./.quol.1.q.9.3.c. Conscientia.4.13.c̃. Credere.13. Aestimatio.1.2. Eucharistia.221.278. Fides.36. Fornicatio.2. Furtum.2.3.6.7.

36 Ignorantia precedens inclinationem appetitus, causat eam: ideo q̃to maior est: tanto magis causat inuoluntarium, & excusat a peccato: non autem ignorantia sequens: sed magis grauat. 12^{e}.q.156.3.1^{m}. Gula.5.6. Idolatria.9. Illegitimus.3.

37 Ignorantia opposita scientię practicę, excusat, vel minuit peccatum: non autem ignorantia electionis: sed constituit peccatum. & opponitur prudentię. 12^{e}.q.47.2.c./.q.88.2.c./. Virt.q.1.6.3^{m}. Iniustitia.4. Lex.101. Matrimoniũ.92.110.c̃. Nescientia. Ordinatio.7.

38 Ignorantia electionis, nec excusat, nec minuit, nec causat peccatum: sed sequitur omne peccatum. 12^{e}.q.76.4.1^{m}./.q.78.4.1^{m}./.2.d.22.q.2.2.4^{m}./. M a. q.2.3.9^{m}.q.3.8.c.5^{m}./. Virt.q.1.6.3^{m}./.1^{e}.Thi.2.fi. Ordo.84.85.104.106.

39 Immo peccatum contingit in actu liberi arbitrij, eligendo malum ex ignorantia. 1^{a}.q.63.1.4^{m}.

☞ R ñ°. Dubio.718°.

30 Nulla ignorantia est causa peccati, nisi per accidens. s. illa quę tollit cognitionem vniuersalem, vel particularem prohibentem peccatum. 12^{e}.q.76.1.o./.3.c./.2.d.42.1.c.3^{m}./. M a.q.3.6.o./.7.c.fi./.6^{m}. Peccatum.87.88.91.122.123.143.149.159.192.227.359.

31 Ignorantia seu error non excusat a peccato, nisi sit illius circunstantię, cuius appositio vel remotio, facit differentiam liciti & illiciti in actu. 4.d.30.q.1.2.c.3^{m}. Preceptum.29.147. Principium.27. Promulgatio.33. Pusillanimitas.1.

32 Ignorantia infidelitatis excusat sequens peccatum, non in toto, sed in parte. 4.d.9.ar.3.q.4.c.1^{m}./. M a. q.3.8.1^{m}. Religio.61. Scandalum.8.15.c̃. Schisma.5. Simonia.32.36.c̃. Tẽtare.1.11. Tenebrę.2.3.4. Timor.30. Tribulatio. 9.

33 Agens ꝯ̃ constitutionem vel preceptum Papę propter ignorantiam, non excusatur a peccato, si teneatur & potuerit eam scire, inq̃tum in eius notitiam deuenit per alios, vel deuenire potest, promulgatione facta: quia omnes tenentur eam scire. 12^{e}.q.90. 4.c.2^{m}./.3^{m}./. Veri.q.17.3.c./.quol.1.q.9.3.o. Vendere.8. Virtus.161. Voluntarium.4.11.c̃. Vsura.244.256.261.266.
Ignoscentia. Ignorantia.8. Ignotum. Indulgentia.o. Misericordia.o. Nescientia. Nescire. Parcere.
Ignotum. Adam. 19. Cognitio. 76. Consilium.29. Differentia.18. Eucharistia. 221. 278. Ignorantia.o. Ignoscentia. Incantatio. Infinitum.27.c̃. Misericordia.43. Occultatio. Peccatum.24.c̃. Restitutio.22. Tribulatio.9. Via.6. Vsura. 244.256.261.266.
Ille. Dauid.4.

ILLABI menti conuenit soli Deo. 3^{a}.q.8. 8.1^{m}./.q.64.1.c./.2.d.8.5.3^{m}./.4.d.9.ã.2.q.1.2^{m}./.d.12. L.3^{m}.5.2.c°.96.fi./.L i°.4.c°.17.fi./.18.fi./. Veri.q.28.2.8^{m}./.ql.8.7.a.4./.c./.Io.13.lec.4.fi./.1^{e}.Cor.2.lec.2.co.5. Angelus.83.85. Imprimere.o. In.7.c̃. Infusio.o.

ILLARITAS est intensio gaudij prorumpens exterius, s̃m inmutationem vultus. 3.d.26.q.1.3.c./. Veri.q.26.4.5^{m}. Delectatio.109. Gaudium.o. Iocunditas. Lętitia.
Illatum. Baptismus.128.c̃. Beatitudo.138. Eucharistia.140. Excommunicatio.17.31. Inferre. Ira.35.71. Meritum.98. Misericordia.19.32. Mors.9.17.30.38. Nocere.o. Pœnitentia. 19. Satisfactio.2. Temperantia.14. Timor.29. Vindicatio.3. Violentia. 5. Vsura. 259.287.292.295.299.301.302. Christus.86.
Illectio. Allicere. Dęmõ.81.90. Illegalis. Iniustitia.1.

1 ILLEGITIMVS icurrit duplex damnum. s. priuationem officiorum & dignitatum, & hęreditatis. Tñ naturales succedunt in sexta parte: spurii autem in nulla. 4.d.41.ar.3.q.2.o.

2 Illegitimi, & eunuchi priuantur in lege veteri, honore ciuili decẽ annis: nõ aũt quo ad Deum. 12^{e}.q.105.3.2^{m}.

3 Ignorantia excusat parẽtes ab illicito coitu, & filios ne sint illegitimi: si matrimonium ꝯ̃ctum est in facie ecclesię: non aũt si clandestine. 4.d.41.ar. 3.q.1.2^{m}./.ar.5.q.1.1^{m}. Desponsatio. Filiatio. 10. Legitimatio.o. Ordo.97.

4 Parentes tenentur iure naturali, prouidere necessaria illegitimis, etiam spuriis: & episcopi debent eos cogere ad hoc. 4.d.41.ar.3.q.2.c.

5 Illegitimus põt legitimari sextupliciter. s. dupliciter s̃m canones. s. sicut cum quis ducit in vxorem illam, ex qua filium illegitimum generauit, si non fuit adulterium: & per specialem indulgentiam & dispensationem domini Papę. Et quatuor aliis modis s̃m leges. s. primus etiam si pater filium naturalem, curię Imperatoris offerat, q̃ legitimatur propter curię honestatem: secundus, si pater in testamento nominet eum legitimum heredem: & filius postmodum testamentum Imperatori offerat: tertius, si nullus sit filius legitimus, & ipsemet filius seipsum principi offerat: quartus est, si pater in publico testamento, vel cum trium testium subscriptione, eum legitimum nominet & adiiciat naturalem. 4.d.41.ar.3.q.3.o.
Religio.52.53. Spurius. Illesus. Indẽnitas. Xp̃s.214.

ILLIBERALITAS magis opponitur liberalitati, q̃ prodigalitas. 22^{e}.q.107.2.c. Auaritia.o. Paruificentia. Tyrannus.3.
Illicitum. Abstinentia.4. Accusatio. 20. Acquirere. Affinitas.4. Augurium. 2. Beneficium. E. Character.47. Charitas.63. Castitas.4. Continentia.3.9. Damnum.2. Datio.18. Duellum. Electio.34. Ignorantia.31. Illegitimus.3. Importunitas. Incantatio. Incarcerare. Iuramentum.21.c̃. Legitimatio.o. Mutilatio. Notorium.2. Oblatio.6. Passio.81.83. Peccatum.96.245. Promissio.4. Sensualitas.9.12. Simonia.24. Solicitudo.6.7.8. Sors.5. Statutum.1. Stuprum.1. Vinum.5.

1 ILLVMINATIO non est motus. 1^{a}.q.53.3.c. Adam.19. Aer.5. Angelus. II. Assistere.2. Baptismus.158. Beatus.29.

2 Immo illuminatio est motus. 1^{a}.q.53.3.2^{m}.

☞ R ñ°. Dubio.719°.

Bonitas.195. Charitas.128. Cęcus.6.

3 Illuminatio fit in instanti, quia non est motus: sed est terminus motus localis: & lumen non habet contrariũ: ideo subiectum eius est in vltima dispositione. 1^{a}.q.53.3.c.2^{m}./.q.67.2.c./.12^{e}.q.113.7.c./.3^{a}.q. 75.7.c./.1. d.37.q.4.3.c.1^{m}./.2.d.1.q.1.2.3^{m}./.d.13.3.9^{m}./.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.1^{m}./.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c./.d.44.q.1.ã.2.q.3.c./.ꝯ̃.2.c°.19.fi./. Veri.q.28.3.8^{m}./. Po^{a}.q. 3.13.c.fi./.18.22^{m}./.ql.11. q.4.c./. Met. 8.lec.1.fi./. Anima.2.lec.14.co.4./. Lec.15.co.2.p̃n°. Cõsilium.29. Creatura.6. Dęmõ.7.12.13.17. Descẽdere.4. Deus.195.196. Diaconus.5. Docere.3. Episcopus.11. Phantasma.7.

4 Illuminatio non est motus localis, sed alteratio. 1ª.q. 53.3.2m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.2.1m. Fulgere. Fulgur. Hierarchia.4. Ignis.11.17.20. Illustratio. Instans. 16.17.30. Instructio. Lumen.1.ĉ.8.15. Luna.2.5.6. 8. Lux.11.20.

5 Illuminatio proprie non est passio, quia nihil abijcit. 3. d.15.q.2.ar.1.q.1.2m. Macarius. Maria.1.9. 68. Miraculum.13.14. Missio.22. Neomenia. Notorium.2. Officium.2. Planetę.3. Prophetia. 39. ĉ.86. 87. Religio.96.

6 Aliquid illuminatur tripliciter. s. in superficie tantum, vt opaca: vel in profundo non fixe, vt diaphana: vel fixe, vt lucida.2.d.13.3.10m./.Veri.q.9.1.c./.Anima.2. lec.14.ff. Sacramentum.97.98. Scientia.7.80. Seraphin.2.3. Sexus.3. Sol.1. Spiritus.13.14.16.

7 Homo non potest illuminare, confortando lumen alterius: quia in eo est debilissimum lumen intellectuale, nisi forte instrumentaliter dirigendo, proponēdo exempla, vel applicando principia conclusioni. 1ª.q.117.1. o./.2. d.9.2.4m./.d.28.5.3m. Terra.5.

8 Sacerdos illuminat, tradendo sacramenta gratię: non autem infundendo gratiam. 3ª.64.1.1m./.Veri.q. 11. 1.9m./.14m./.17m.

9 Ecclesia illuminatur sextuplici lumine. s. lumine sacrę scripturę, spiritualis intelligentię, gratię, glorię, letitię, & Dei. Isa.60.co.1.ff.

10 Omnes in ecclesia, sunt recipientes. i. illuminandi, purgandi, & perficiendi: sed non omnes sunt agentes. i. illuminantes, purgantes, & perficientes.4.d.4 .q.1.ar. 4.q. 3.c. Theologia. 5. 27. Venire.2. Verbum.66.74. Visio.20. Visus.2.5. Vnctio.14.

11 Omnis perficiens, illuminat & purgat, & non econuerso: & omnis illuminans, purgat & non econuerso.2. d.9.2.8m.

12 Omnis qui illuminatur, percipit illuminationes ex parte obiecti: non autem semper ex parte principij. 1ª.q. 111.1.3m.

Illusio. Deceptio. Dęmon.72.ĉ. Derisio.o. Diana. Diuinatio.5.ĉ. Fictio.o. Heresis.8. Loqui.7. Ludificatio. Simulatio.

ILLVSTRATIO./. Ad illustrationes internas mentis, tria disponunt. s. esse in abstractione transitorię dulcedinis: in approximatione ad fontes luminis: & in interiori dilatatione mentis, quę fit per conatum hominis. Opus.60.cº.5. Abstractio.15. Angelus.169. Anima.169. Dos.4. Illuminatio.o. Instructio. Intellectus. 249.250.300. Prophetia.40. Somnus.2. Splendor. Vsura.86.

ILLVSTRES vocabantur viri, in dignitate constituti, primi ordinis inter patres cōscriptos. Opus.20.liº.4. cº.26. Nobilitas.o.

Imaginabile. Abstractio.12. Intellectus.114. Materia 31. Sciētia.47. Imaginari. Chimera.2. Imaginatio.o. Imaginaria. Abstractio.16. Anteq;. Coelus.64. Deus. 173.192. Finis.24.134. Missio.45. Negatio.5. Ordo. 21. Prophetia.48.55.56.58.72.ĉ.89.90.91. Raptus. 11. Tentare.19.23. Visio.5.7.12.21.

1 IMAGINATIO habet duo officia. s. conseruare species sensibiles, & repręsentare eas intellectui. Veri.q. 15. 2.8m.

2 Imaginatio & sensus, nūq; cognoscūt nāз rei, s; tm̄ accidētia.1ª.q.57.1.2m./.3ª.q.76.7.c./.1.d.19.q.5.1.6m./. 3.d.23.q.1.2.c.3m./.d.35.q.2.ar.2.q.1.c./.q.3. ar.5.q. 1.c.2m./.4.d.49.q.2.7.6m./.Veri.q.1. 12.c./.q.8. 7.ff./. q.10.4.1m./.6.2m./.q.12. 12.12m./ quol.7. vel.8. q.2. 2.c.ff./.Sensu.lec.10. co.2.ff./.Posteriorum.lec.42. co. 2.ff. Abstractio.15.

3 Non possumus imaginari, quę nullo modo sentimus sm totum, vel sm partem: ideo cęcus natus, non potest imaginari colores.1ª.q.84.3.c.ff./.4.b./.c.ff./.q.111. 3.1m./.2m./.Ma.q. 3.4.2m./.q.16.11. 9m./.Anima.4. 2m./.quol.8.3.c./.Posterio.lec.42.co.1.

4 Sub imaginatione non cadit nisi corpus. 1ª.q. 50.1. c./.Potentia.q.6.6.c. Angelus.151.174.178. Anima.265.278. Appetitus.58.65. Assimilatio.14.ĉ. Chimera.o. Phantasia.o. Phantasma.o. Foemina.3. Forma.172. Homo.39.

5 Imaginatio est tm̄ corporalium, & singularium. ẞ.2.cº. 66.2m./.Veri.q.12.12.11m. Imaginabile. Imaginaria.

6 Nec est vltra quantitatem. Potentia.q.3.19.c. Imaginatiua.o. Infidelitas.9. Intellectus.92.131.133. ĉ.162.288.

7 Nec est vltra continuum. Potentia.q.10.1.c.fnº. Ioannes.8. Ira.46. Mundus.29. Nonens.2. passio.53.

8 Imaginatio cooperatur suo obiecto, formando aliquas species: non autem sensus. 1ª.q.12.9.2m./.q.78.4.c./. q.84.6.2m./.q.85.2.3m./.2.d.23.q.2.2.3m./.Veri. q.8. 5.9.c./.q.10.6.5m./.q.19.1. c.co.2./quol. 5.9. 2m./.ḋl. 7. vel.8.q.2.1.c.

9 Proles immutatur, sm fortem imaginationem parentis in coitu: quia immutatur spiritus corporeus, in quo est virtᵒ formatiua.2.d.20.q.2.1.2m./.Ma.q.4.8.13m. Peccatum.41.136. Physica.14. Primi.1. Prophetia. 13.56. Stupor.1.

10 Imaginatio ęgritudinum, quandoq; causat eas. 3ª.q. 13.3.3m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c./.ẞ.3.cº.99. 6m./.103. 1m./.Potentia.q.6.3.7m./.9.c./.Opus.28.cº.2.co.3. Timor.34. Verbum.36.

11 Bonitas imaginationis, est dispositio ad scientiam: quę est in intellectu.12ᵉ.q.74.4.3m./.q.81.2. c./.Potentia. q.2.2.4m./.5m.

1 IMAGINATIVA est idē q̃ phātasia. 1ª.q.78.4. c./.q.84.6.2m. Appetitᵒ.57. Phātasia.1. Imaginabile.

2 Imaginatiua est altior potentia, q̄; sensus exterior: in quo tamen est maxima certitudo, quia est principium omnis cognitionis humanę: & semper oportet principia cognitionis esse certiora.3ª.q.30.3.2m. Imaginaria. Imaginatio.1. Iudicium.13.

3 Imaginatiua est omnium corporeorū, vt conueniunt in ratione q̄titatis & figurę, & consequentium: & sensus cōmunis est eorū, vt conueniunt in vi actiua. Veri. q.15.2.c. Liber.26. Nabuchodonosor.6. Opinatiua. Prestigium.1. Sensualitas.3. Sensus.9.29.

4 Organum imaginatiuę, est in anteriore parte cerebri, & prope vultum.2.d.20.q.2.2.c./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2. ar.1./.Veri.q.18.8.c./.q.26.4.5m. Spiritus.4. Vultus. Christus.132.

5 Sensibile est agens insufficiens, respectu intellectus: sufficiens autem respectu sensus, & imaginatiuę: tamen actio eius attingit omnes. ḋl.7. vel.8.q.2.1.c.

1 IMAGO quęlibet, est similitudo, & non econuerso, qa imago addit esse expressūз ab alio.1ª.q.35.1.c.1m./.2.c./.q.93.1.c./.9.o./.1. d.28. q.2.1. c./.2.d.16. 4.0./.Veri.q.22.6.2m./.1ᵉ. Cor.11. co.8./.2ᵉ. Cor.4.co.4./.Col.co.9.ff./.He.lec.2.co.1.ff.

2 Differentia triplex, inter imaginem & similitudinez. s. quia imago pertinet ad formaз. s. specialem: similitudo autēз ad naturaз. Imago pertinet ad cognitionem veritatis, quę est principium demonstrans naturam intellectualem: similitudo autem ad amorem virtutis. Imago pertinet ad potentias. s. memoriaз, intelligentiaз, & voluntateз: similitudo vero ad habitus consequentes. s. innocentiaз & iustitiaз.1ª.q.93.9.o./.2.d.16.4.o. Abrahaз.23. Artificiale.7. Cultus.19. Aequalitas.21. Figura.11. Idolatria.4.

3 Imago proprie dicitur, quod procedit ad similitudinē alterius: id autem a quo procedit, dicitur proprie exemplar: improprie autem imago. 1ª.q.35.1.1m./.q.93.5.4m./.1.d.28.q.2.1.c. Lumen.9.10. Rō.41. Reuerentia.7. Similitudo.6. Speculum.0.

4 Ad rationem imaginis, non sufficit expressa similitudo secundum genus, vel scdm accidens cōe: sed requiritur q̄ sit expressa similitudo scdm spēm vel secundū accidens proprium spēi, & precipue secundū figuram. 1ª.q.35.1.c./.q.93.2.6.7.8.c./.1.d. 28.q.2.1.c.1m./.2.d.16.1.2.4.c./.Veri.q.10.7.c./.Phy.7.lc.5.co.3./.1c.Cor.11.lc.2.co.3./.Col.co.9.fi./. He.lc.2.co.1.fi.

5 Ad rationem imaginis requiruntur quatuor.s.similitudo, adequatio saltem proportionis, expressum & proximum speciei signum, & ordo.1.d.28.q.2.1.c. Verbum.35.42.54. Vestigium.6.7.10. Vmbra.1.2. Vsura.197.

6 Ad rationem perfectę imaginis, requiruntur tria.s.similitudo, origo, & ęqualitas.1c. Cor.11. lec.2.co.3./.2c.Cor.4.co.4.

7 Aequalitas est de ratione imaginis perfectę, non autē imperfectę. 1ª.q.93.1.c./.Poª.q.5.2. 3m./.1c. Cor.11.co.8./.2c.Cor.4.co.4.

8 Ad rōnē imaginis, requiritur ęqualitas proportionis: non autem ęqualitas ęquiparantię.2.d.16.1.4m.

9 Imago principaliter consistit in potentia cognitiua, quia ex memoria & intelligētia, oritur voluntas: ideo & imago importat & cōprehendit cognitionē & affectiuā: & tota imago est in intellectiua parte, sicut in radice.2.d.24.q.2.3m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c.

10 Imago alicuius est in aliquo dupliciter.s.perfecte.i.in eadem natura, vt filius. & imperfecte.i.in alia natura, vt statua.1ª.q.35.2.3m./.1.d.3.q.4.3.5m./.d. 28.q.2.1.3m./.2.d.16.1.c./.ξ.4. cº.11.co.5./.2c. Cor.4.co.4./.He.lec.2.co.2.

11 Idem est motus in rem ipsam, & in imaginem eius, inquantum hmōi: non aūt vt res.22c.q.81.3.3m./.q.103.3.3m./.3ª.q.8.3.3m./.q. 25.3.c.1m./.1.d.27.q.2.3.c./.2.d.4.1.4m./.d.12.3.5m./.3.d.9.q.1.ā.2.q.2.c./.q.2.1m./.d. 38.4.c./.4.d. 49.q.2.7.8m./. Veri.q.8.3.18m./.q.22.14.c./.Memoria.lec.3.co.3.

12 Oppositum vr̄ dicere a simili.1ª.q.28.4.2m./.q.83.3.2m. ☞ Duº.720º. Rñº.sicut Duº.103º.745º.

13 Imago dupliciter dr̄.s.imitans, & id in quo aliqd imitatur aliud.1.d.28.q.2.1.2m./.2.c.

14 IN DIVINIS./.Imago proprie.i.id quod imitatur, dicitur tantum personaliter in diuinis: essentialiter autem, improprie.i.id in quo.1ª.q.35.1.0./.q.93.5.4m./.1.d.28.q.2.2.0. Abraham.23. Adoptio.21. Appropriatio.25. Character.12. Filiatio.18.38. Gřia.4.

15 Cum dicitur q̄ filius dei est in suo patre, tanq̄ in propria sua imagine: dicendum est, q̄ imago hic improprie sumitur.i.pro exemplari: sic enim quandoq̄ abusiue accipitur.Opus.1.cº.11.

16 Imago non conuenit spūi sancto: sed tantum filio.1.q.35.2.0./.1.d.28.q.2.3.0./.d.31.q.3.1.c./. He.lec.2.co.3.fi. Gratia.79.

17 Imago dei perfecta, conuenit soli filio dei: sed imago dei imperfecta, conuenit soli creaturę.1ª.q.35.2.3m./.q.47.1.2m./.q.88.3.3m./.q.93.1.3m./.1.d.3.q.3.5m./.d.28.q.2.1. 3m./.2.d. 16.1.0./.4.d. 7.q.2. ar.1.q.2.1m./.Veri.q.3.1.c.fi./.4.2m./. Poª.q.3.16.12m./.q.5.2.3m./.Anima.7.12m./.1c. Cor.11.pnº./.co.8./.2c.Cor.4.co.4./.Col.lec.4.co.1.

18 Quelibet creatura, potest dici imago ideę, existētis in mēte diuina.2.d.16.2.2m. Honor.16. Mens.4.

19 Nulla creatura irrationalis, est dei imago, vel ad imaginem dei. 1ª.q.45.7.c./.q.93.2.0./.3.c.1m./.6.c.1.d.3.q.3.c./.2.d.16.2.0./.3.d.2.q.1.1.0./.d. 10.q.2.ar.2.q.1.c./.ξ.4.cº.26.fi./.Veri.q.10.1.5m./.1c.Cor.11.lec.2.co.3. Pietas.14.

20 Homo & angelus, sunt ad imaginem dei, & imago eius: filius autem dei, est imago tantum. 1ª.q.3.1.2m./.q. 4.3.0./.q.35.2. 3m./.q. 45.7.c./.q.91.4. 1m./.2m./.q.93.1.c.fi./. 3m./.1.d.3.q.3. 5m./.d. 31.q.1.2.1m./.L. 2m./.2.d.16.L.6./.ξ.3. cº.29./.1c. Cor.11.lec.2.co.3.

21 Angelus est simpliciter expressior imago dei, q̄ homo: sed econuerso secundum quid.1ª.q.93.3.0./.1.d.3.q.3.4m./.2.d.16.3.0./.3.d.2.q.1.ar.1.q.1.2.c./. psa.8.co.5.

22 Imago dei est expressior in angelis superioribus, q̄ in angelis inferioribus: & in hominibus, expressior in viro q̄ in muliere.2.d.16.3.c.

23 Imago dei, in homine & in angelo, est secūdum mentem tantum.1ª.q.3.1.2m./.q.93.2.c./.3. 2m./.4.1m./.6.7.0./.12c.Prolo./.1.d.3.q.3.0./.2.d. 16.3.0./.d. 39.q.1.1m./.ξ.4.cº.26./.Veri.q.10.7.c. Spūs.24. Trinitas.13.c̄.

24 Imago dei est aliquo mō in mente, respectu cuiuslibet obiecti: verius tamen respectu sui: sed verissime respectu dei. 1ª.q.93.8.0./.1.d.3.q.4.4.0./. Veri.q.10.2.5m./.7.0. Verbum.54. Vestigium.3.6.7.10.

25 Quicquid attribuitur homini, ratione imaginis, principaliter est in intellectu: & consequenter in affectu.4.d.4.q.1.ar.3.q.3.c.

26 Imago dei in anima, non est s̄m potentias eius tantum: sed etiam secundum essentiam. Anima.12.6m.

27 Assignatio imaginis duplex.s.prima s̄m potentias.s.secundum memoriam, intelligētiam, & voluntatem: secunda vero secundum essentiam & habitus consubstantiales.s.s̄m mentem, notitiam, & amorem.1ª.q.93.7.0./.1.d.3.q.4.1.0./.q.5.0./.Veri.q.10.3.0.

28 Prima assignatio imaginis.s.memoria, intelligentia, & voluntas, est secundum potentias.1ª.q.93.7.0./.1.d.3.q.4.1.0./.q.5.0./.Veri.q.10.3.0.

29 Immo memoria sumitur hic, pro habituali retentione animę: intelligentia autem & voluntas, pro actu intellectus, & voluntatis. 1ª.q.79.7. 1m./.q. 93.7.c.3m. ☞ Rñº.Duº.721º.

30 Imago dei potius dicitur esse in intellectu, q̄ in ratione: quia intellectus est melior ratione. 1.d.3.q.4.1.4m.

31 Imago dei est principaliter secundum actus: sed consequenter secundum potentias, & pręcipue secundum habitus.1ª.q.93.7.0./.Veri.q.10.3.0.
Oppositum videtur dicere.1.d.3.q.5.0.
☞ Rñº.Duº.722º.

32 Imago dei secundum principale eius.i.secundum naturam intellectualem, est tam in viro q̄ in muliere: sed quo ad secundarium.s.pncipium & finem, est tantum in viro. 1ª.q.93.4. 1m./.6. 2m./.2.d.16.3.c./.1c.Cor.11.co.9.

33 Imago prius repręsentat essentiam dei, & consequenter tres personas.1ª.q.93.5.0./.6.c./. Veri.q.10.3.c./.q.15.2.1m.

34 Expressa repręsentatio trinitatis, est in imagine propter quinq̄.s.propter consubstātialitatem, distinctionem, ordinem, ęqualitatem, & actualem imitationē.1.d.3.q.4.4.c.

35 In homine est triplex imago dei.s.creationis, recreationis, & similitudinis: prima est cuiuslibet hominis: secunda iustorum tantum: tertia vero beatorum tantum.1ª.q.93.4.0./.1.d.3.lec.2.L./.Veri.q.10.1.3m./. Poª.q.9.9.c.

36 Imago creationis semper manet: non autem imago

recreationis, vel similitudinis.1.d.3.lec.2.L./.2.d.39.q.1.1.1m./.Veri.q.22.6.2m.

37 Anima est imago creationis, & vt imitans deũ: gratia vero est imago recreatiõis, vt quo aĩa deũ imitaṫ. 2.d.26.2.5m./.Veri.q.27.6.3m.

38 Imago creationis, consistit in essentia, & in potentiis animę secundum ꝙ per essentiam animę, repręsentatur vnitas essentię dei: & per distinctionem potẽtiarũ, distinctio personarũ: & similiter imago recreatiõis, in gratia & virtutibus. Veri.q.27.6.5m.

39 Volũtatis actus, nõ est ps imaginis q̃ est imago similitudinis, considerata in distinctione potentiaꝝ: sed est pars imaginis recreationis, quę est secundum actus & habitus.2.d.39.q.1.1.1m./.Veri.q.22.11.2m.

40 HOMINVM./.Imago primorum parẽtũ triplex.s. naturę, pœnę, & culpę: quarum primam Christus assumpsit, & nunquam dimisit: secundam assumpsit & dimisit: tertiam non assumpsit: ideo nõ dimisit. Opus.1.c°.23. Adam.64.

41 Christus misit imaginem suam Abagaro regi.3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m.

42 Imagines Christi & sanctorum, sunt in ecclesia, triplici de causa: primo ad instructionem rudium, qui eis q̃si quibusdam libris docentur: secundo vt incarnationis mysterium, & sanctorum exempla magis in memoria nostra maneant: dum quotidie oculis repręsentantur: tertio ad excitandum deuotionis affectum, qui ex visis efficacius incitatur, q̃; ex auditis. 22ᵉ.q.94.2.1m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.2.3m. Adoratio.18.19.20.21.22. Ioannes.8. Sacrilegium.5. Sanguis.13. Scutum. Seraphin.6.

43 Imagines hominum, cœperũt coli in Italia, ab aduentu Aeneę: aliorum autem, post victam Aegyptũ ab Augusto. Ro.lec.7.co.4.

Imbecillitas. Baptismus.152. Inconstantia.o.

Imbui. Docere.o. Instructio. Christus.55.

Imitabile. Idea.2.17. Imitatio. Sequi.

IMITATIO./.De rõne imitationis sunt duo.s.id in quo est.i.qualitas vel forma: & imitantia.1.d.28.q.2.1.c. Analogia.2. Apostoli.40. Ars.20.22. Assimilatio.o. Bonitas.6. Deus.330.331. Diabolus. Aemulatio. Aequalitas.8.9.17. Exẽplar.1.2. Finis.69. Forma.4.135.c̃. Heresis.31. Idea.2.11.17.41. Ieiuniũ.13.17. Imago.13.14.34.37. Induere. Iudiciũ.28.37.38. Misericordia.36. Obseruantia.4. Participare.14. Paulus.12. Peccatũ.43. Pœna.38. Prelatio.25.26. Sequi. Similitudo.1.7.c̃.22. Simonia.28. Subditus. Subiectio.3. Veritas.39. Vestigium.7.8. Christianus.

Immaculatum. Incontaminatum. Munditia.o. Sanctitas.2.5.6.

Immanens. Actio.18.c̃. Actus.15.130. Factibilia. Manens. Medium.6. Necessitas.28. Propositio.8. Visio.2. Voluntas.46.

IMMATERIALIA esse probatur per motum. Opus.15.c°.2. Actus.11.72. Angelus.47.314.386.393. Anima.39.79.144.178.325. Cognitio.56. Corpus.23. Forma.10.24.25.33.159.c̃. Infinitum.14.20. Intellectualis.o. Intellectus.48.123.128.137. Lignum.1. Metaphysica.6.9.c̃. Necessitas.8. Possibilitas.2. Potentia.26.27. Recipere.2. Scientia.149. Sensus.15. Spirituale.o. Substantia.17.18.35.

Immediate. Actio.9.77. Actus.24. Adã.91. Agẽs.91.96. Amor.35. Angel°.24.86.145.167.175.177.272.283.551.559.573. Anima.14.15.39.98.104.105.107.216.296.298. Appetitus.58.75. Assistere.3. Assumere.33.34.51.c̃. Baptismus.108.177. Bonitas.137.138.139.150.175. Character.15. Charitas.130. Causa. Pro. Circuncisio.21. Cogitatio.9. Confessio.20. Confirmatio.13. Conseruatio.7.c̃. Cõtinentia.17. Culpa.3. Decimę.3. Deus.196.c̃.211.c̃.321.393.404.405.406.436.c̃.443.c̃. Dos.8. Effectus.13.14.17.18.19. Elementum.26. Episcopus.15.c̃. Esse. C. Eucha°.127. Fides.75.76. Finis.30.130.137. Flumen.2. Forma.113.143.167.B. Fortitudo.12.13. Gratio.7. Gratia.6.c̃.38.66.67.124. Heresis.130. Indiuiduũ.19. Instãs.24.c̃. Intellectus.17.98.116.174.186. Ius.17. Lex.145. Liberalitas.3. Lingua.5. Lumen.12. Magnanimitas.5. Mattheus.1. Matrimoniũ.50. Mediũ.7. Memoria.9. Moyses.4. Ordo.75. Pœnitentia.51. Perfectio.21. Physica.13. Preceptũ.32. Priuatio.4. Processio.53. Propinquũ. Propositio.7. Prouidentia.38. Prudentia.42. Ratio.46. Redemptio.3. Repręsentatio.2. Resurrectio.45. Sacramentum.58.95. Sanctificatio.11. Secundum ꝙ ipsum.4. Sensus.29. Theologia.35. Virtus.83.194. Visio.6. Vita.23.57.81. Viuere.2. Vnctio.2. Vnitas.35. Vsura.207. Christus.148.178.

Immemor. Magnanimitas.18. Obliuio.o.

Immensitas. Amor.48. Infinitas.o. Infinitum.o. Iubilus.1.2. Persona.33. Christus.162.

IMMERSIO in baptismo, significat fidem trinitatis: & triduum sepulturę Christi. Ro.6.co.2.6.

Appetitus.49. Baptismus.72.c̃.176. Forma.70. Incontinentia.1. Mergulus. Piscis.1. Purgatorium.7. Stultitia.6.9.

Imminere. Baptismus.134.142.145. Bellũ.7. Circucisio.18. Delphinus. Periculum.o. Predicare.4.5.6. Prelatus.6.27. Stultitia.1.5. Vsura.200.

IMMISERICORDIA est in subtractione beneficii: sed crudelitas est in excessu puniendi: & vnum aliq̃n ponitur pro alio.22ᵉ.q.159.1.2m./.3m. Crudelitas. Inhumanitas.o.

Immittere. Angelus.176. Cogitatio.8. Influere.

1 IMMOBILE dicitur dupliciter.s. immutabilitate rei, vt deus: & necessitate veritatis, vt propositiones necessarię. Veri.q.16.1.9m. Angelus.487. Anima.122.124.127. Animal.55. Bonitas.39. Causa.85. Cœlũ.42.59. Deus.318.319.323. Exclusio.1. Fatũ.5. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153. Immobilitas. Immutabile. Incarnari.17. Inuariabile.

2 Quanto creaturę magis appropinquant deo: tãto magis sunt immobiles.1ª.q.65.1.1m. Materia.21. Motus.52.53.54.69. Pauor. Pax.19. Prophetia.4. Prouidentia.59. Status.1.2.5. Tactus.9. Terra.11. Virtus.98.134.182.

Immobilitas. Firmitas. Fortitudo.24. Gratia.153. Immobile.o. Immutabile. Impeccabilis.2. Inuariabile. Stare. Status.1.2.5.

Immoderantia. Immoderatum. Presumptio.2.

Immoderatũ. Amor.194. Auaritia.o. Coitus.1.2. Comedere.3. Eleemosyna.10. Excessus.o. Fortitudo.24. Humilitas.2. Immoderãtia. Inordinatio. Peccatum.398. Perturbatio. Presumptio.2. Prodigalitas.2. Quiescere.2. Tristitia.2.

IMMOLARI conuenit Christo in figuris veteris testamenti.3ª.q.83.1.c. Animal.74.c̃. Bos. Eucharistia.168. Missa.5.19. Ouis.1. Sacrificium.o.

Immorari. Fortitudo.24. Insistere. Intemperantia.2. Morari. Scientia.91. Immortale. Adam.48.c̃. Anima.50.90. Cibus.3. Circuncisio.6. Conceptio.32. Heresis.90. Incorruptibile. Lignum.2.3. Resurrectio.33.34. Christus.103.

1 IMMVNDICIA triplex.s. infidelium, cathecumenorum, & energuminorum: primam purgat ostiarius: secundam lector: tertiam exorcista.4.d.24.q.2.1.

1.q.2.c.8. Angelus.428. Animal.74.76. Arbor. 2. Canis.1. Cibus.10. Ciconia.1. Cignus. Coinquinatio. Conscientia.20. Cultus.14. Diaconus.5. Eucha^{a}.172.199. Gula.3. Ignorantia.6. Impuritas.

2 In lege veteri, duplex immundicia prohibebatur.s. spiritualis.i.peccatum: & corporalis, ex aliqua corruptione perfecta, vel in fieri, qua impediebantur ab exteriori cultu dei, sicut irregularitate quadam.12^{e}.q.102.5.4^{m}./.5^{m}./.6^{m}./.6.1^{m}./.q.103.2.c. Inquinatio. Iustitia.49. Lepra.0. Lex.136. Maria. M. Mendacium.14. Mundicia.

3 Prima & secunda immundicia expiabatur per sacrificia pro peccato: preter eam que causata erat per solum tactum rei immunde: quia per solam aspersionē aque expiationis, expiabatur.12^{e}.q.102.5.4^{m}./.5^{m}./.6^{m}. Oblatio.9. Operatio.34. Piscina.0. Pollutio.0. Purgatio.4.6. Sacerdos.20.21. Sacramētum.124.126.c̄. Sanctitas.2.6. Sordes. Tenebre.3.

1 **IMMVNITAS** a peccato non potest sciri per certitudinē, sed potest coniecturari per quatuor signa secundum Bernardum.s.cum quis deuote verba dei audit, cum quis se promptum ad bene operandum inuenit: cum quis a peccatis abstinendi in futurum propositum habet: & cum de preteritis peccatis dolet. 4.d.9.ar.3.q.2.c. Charitas.124. Conceptio.18.32.40.42. Coniectura.3. Damnatio 4. Decime.19. Emunitas Eucharistia.221. Liberum.1. Limbus.3. Maria.56.59.60.62.64. Punitio.1. Simonia.36. Virginitas.4. Virtus.241. Vsura.138.

2 Si aliquis per huiusmodi signa immunitatis, facta diligenti discussione sue conscientie, quāuis fortasse non sufficienti, ad corpus Christi deuote accedat, aliquo peccato mortali in eo remanente, quod eius cognitionem pretersugiat, non peccat: immo magis ex vi sacramenti, peccati remissionem consequitur.4.d.9.ar.3.q.2.c.&/.d.15.q.1.ar.3.q.2.2^{m}.

Immutabile. Angelus.61.135. Beatitudo.126. Beatus.30. Coniectura.3. Deus.88.286.c̄. Effectus.16. Eucha^{a}.127. Immobile.0. Immutatio. Inuariabile. Natura.41. Naturale.23.24. Necessitas.10. Prophetia.5. Sapientia.11.28.

Immutatio. Abstractio.15. Accidens.76.77.78. Actus.31.73. Amor.205. Angelus.150.152.153.154. Apprehensio.5. Cœlum.72. Delectatio.12. Dæmon.54.102.110. Eucha^{a}.104.127. Phantasia.6. Gustus.3. Hilaritas. Imaginatio.9. Immutabile. Influere.0. Lex.117. Musica.0. Olfatus.2. Organum.1.5. Resurrectio.36. Semen.13. Sensibile.7. Sensus.8.c̄. Tactus.3.11. Transmutatio. Visus.2.7.11.

Immo. Immunitas.2. Iudicium.84. Pars.30.

Impactio. Cessitare. Impingere. Scandalum.1.2.

Impalpabilitas. Eutices.

Impar. Cœlum.87. Contrarium.19. Inequale.

Impartiri. Gratia.89. Metaphysica.21. Sacramentum.99.

Impassibilitas. Adam.48.c̄. Agilitas.4. Damnatio.37.38. Dos.5. Gloria.22. Paulus.18. Peccatum.327. Resurrectio.35.36. Sacerdos.10. Sanctus.11. Christus.103.

Impatientia. Amor.193. Resistere.4. Senectus.4. Tribulatio.5.

IMPAVIDITAS opponitur fortitudini, secundū defectum timoris: timiditas autem, secundū excessum eius.22^{e}.q.126.2.0. Fortitudo.36. Intimiditas.

1 **IMPECCABILIS** per naturam, non potest fieri aliqua creatura a deo, sed tantum per gratiam.1^{a}.q.63.1.c./.22^{e}.q.24.11.c. ꝑri^{o}./.1.d.39.q.2.3.c.4^{m}./.2.d.23.q.1.1.0./. ꝓ.3.c^{o}.109.co.1.2./. Veri.q.24.1.16^{m}./.7.8.0./. Iob.4.co.4.6. Apostoli.5.20. Charitas.141.

2 Immo nec gr̄a immobilitat in bono, ne qs possit peccare.1^{a}.q.62.3.2^{m}./.12^{e}.q.106.2.2^{m}./.2.d.4.3.5^{m}./.d.20.q.2.3.5^{m}./. ꝓ.3.c^{o}.155./. Li^{o}.4.c^{o}.69. ꝑ R ñō. Du^{o}.723°.

Confirmatio.50.51. Gratia.153. Heresis.61.74. Libertum.13.14.15. Maria.19.

1 **IMPEDIMENTVM** duplex.s.contrariū, & defectus.12^{e}.q.4.5.4^{m}./.2.d.23.q.2.1.5^{m}./. Veri.q.18.8.1^{m}. Aborsus.1. Abstinentia.4.7.0. Accusatio.15.16.18.20.21. Actio.74.123.124. Actus.20.21. Adam.31. Addiscere.2. Aditus.2. Adoptio.5.12.13. Aduocatus.7. Affinitas.7.9.10. Amazones.2. Amicitia.27. Amor.230.233. Angelus.70.355.439.529. Anima.24.25.164.227.270. Appellare.1. Aqua.19. Artifex.3. Baptismus.99.197.213.c̄. Beatitudo.12.68.170. Bigamia.2. Blasphemia.18.19.21.23. Bonitas.235. Brachium. Charitas.102. Castitas.10. Cauere. Causa.2.4.6.9.11.14.28. Cautela. Cœlū.108.109. Cerebrum.2. Cete.5. Cibus.2. Circuncisio.44. Cogitatio.6. Cognatio.0. Cognitio.25.26. Comedere.4. Confessio.79.92. Confirmatio.36.37. Consanguinitas.10.11. Constantia.4.5. Consumere.

2 Homo tripl'r impeditur a studio diuine cognitionis.s. propter ineptitudinem, occupationem, & pigritiam.22^{e}.q.2.4.c./. ꝓ.1.c^{o}.4./. Met.co.2. Contēplatio.18.26. Contingens.3. Conuersio.3.5. Correctio.9. Cultus.14. Damnatio.7.9.50. Delectatio.27.42.54.61.62. Dæmon.41.65.120. Descendere.9. Deuotio.6.14. Deus.252. Difficile.1.2. Dispensatio.19. Dispositio.33. Diuitie.6.8. Doctrina.12.13.18.19. Dolor.33. Elementum.13. Eleemosyna.6. Energuminus.1.2.3. Ess.23.26. Eucha^{a}.1. Exorcismus.7.c̄. Expedire. Facilitas.1. Phātasia.4. Phātasma.8. Forma.23.35.125.128. Fortitudo.5.48.49. Fractio.2. Gladius.1. Gr̄a.93.94.95.165. Graue.6. Habitus.29.66. Ieiunium.11.24.29. Iepte. Ignorantia.11.22.24.33. Immundicia.2. Impeditio. Impeditiuū. Indeuotio. Indispositio. Infirmitas.1. Instans.15.29.

3 Nō impediēs malū, nō peccat: nisi debeat & possit impedire.12^{e}.q.6.3.c./. Po^{a}.q.1.6.10^{m}. Intellectus.180. Inuētio.16. Hypocrisis.5. Ira.15.16.24.25.49.c̄. Irreligiositas.4. Iudei.45. Ius.7. Iustus.3.4.8. Latere. Lex.50. Liberum.26. Lumen.8.14.15. Luxuria.24. Magis.1. Malum.22. Mansuetudo.4. Matrimonium.1. Melancholia. Mendacium.19. Miles.5.10. Missa.3.4.7.8.9. Mollicies.1. Motus.62. Nasus. Naturale.20.c̄. Negligentia.3.c̄. Obex. Occidere.18. Odium.10. Odor.4. Operatio.10. Oro.81. Ordo.97.c̄.102.c̄. Paradisus.10. Paruipensio.0. Passio.2.49.53.81.102. Peccatum.130.149.167.c̄.339.366.383.409. Pœna.44.46.c̄. Pœnitentia.31. Perfectio.35.66.67.79. Perturbatio. Petrus.1. Pietas.6. Preceptū.145.149. Predestinatio.34. Predicare.11. Princeps.4.24. Prohibitio.0. Propositio.8. Prudētia.44. Puer.3. Quantitas.27. Religio.32.39.44. Remedium. Resistere.5.6. Restitutio.14. Sacramentum.81.129.144. Sacrificium.35. Scandalum.0. Scientia.60.81.84.88.89. Sermo.3. Seruitus.3. Simonia.18.30.32. Speculum.5. Spiritus.17. Sponsalia.5.8.c̄. Stultitia.6.9. Stupor.2. Subtrahere. Superbia.26.32.36. Tactus.8.c̄. Theologia.7. Timor.35. Tollere. Tristitia. E. Turbatio.0. Velum.2. Vita.4.c̄. Virtus.17.162.183. Visio.14.18.22. Vnctio.11.18. Vniuersale.24. Vxor.4.19.

Impeditio. Impedimentum.0. Passio.2.

Impeditiuum. Amicitia.27. Impedimentum.o. Mollicies.1. Peccatum.339. Seruitus.3.

Impellere. Amor.149. Aqua.14. Blasphemia.16. Casus.5. Coactio.o. Cogere. Compelli. Dæmon.65. Humilitas.20.c̃. Impulsus. Incontinentia.4. Passio.30. Peccatum.133.134.159. Pellere. Puluis.1. Repente. Studiositas.3. Terremotus.1.3. Via.4.c̃.

Impendere. Amicitia.41. Doctrina.9.10. Eleemosyna.3. Honor.9. Offendens. Simonia.17. Statutũ.1.

IMPOENITENTIA .i. propositum non pœnitendi, est speciale peccatum. s. peccatum in spũm sanctum: sed, vt dicit permanentiam in peccato vsq; ad mortem negando pœnitentiam, est accidens, vel circunstantia aliorum peccatorum. 2.d.43.3.3m./L.fi. Blasphemia.12.22. Obstinatio. Pœnitentia.111. Resistere.4. Voluntas.52.

1 IMPERARE est actus rationis, præsupposito actu voluntatis. 12e.q.17.1.o./q.60.1.c.fi./22e.q.47.8.3m./q.83.1.10.c./q.104.1.c./4.d.15.q.4.ar.1.q.1.c. 3m./Veri.q.22.12.4m./ quol.8.vel.9.q.5.2.o. Actus.9.135. Benedictio.2.

2 Imperare est ordinare aliquid ad faciendum, aliquid intimando, seu denunciando: non quidem absolute, sed mouendo. 12e.q.17.1.2.5.o./22e.q.83.1.c./q.88.1.c./Opus.11.ar.13. Cognitio.52. Dicere.3. Dominium.8. Fides.57.143. Frui.2.

3 Actus imperatus & imperium, sunt vnus actus humanus vt totum: & multa secundum partes. 12e.q.17.4.o./q.20.3.c.1m./3a.q.19.2.o.

4 Vsus rei, vt est in ratione referente rem in finem: est prior imperio & electione, quę etiam est prior imperio: sed vt subditur potentię exequenti: est posterior imperio. 12e.q.17.3.o. Imperatiue. Liberum.6.9.17. Maledicere.1. Oratio.11. Peccatum.93.95.314. Regere.14. Satisfactio.1.

5 Imperare non conuenit brutis. 12e.q.17.2.o. Angelus.148.159.160.552. Artifex.4. Bõitas.163.

6 Immo virtutes appetitiuę brutorum, sunt imperantes. 12e.q.11.2.c. F Rñ°. Du°.724°. Charitas.29.50.108.

7 Virtutes appetitiuę brutorum, non sunt imperantes libere, sed secundum naturalem instinctum, bruta mouentur ad apprehensa. 12e.q.11.2.c.

8 Voluntas imperat aliis viribus, & etiam intellectui. 12e.q.71.6.2m./22e.q.4.2.2m./q.10.2.c./q.58.8.1m./2.d.12.q.1.1.1m./d.24.q.1.1.c./d.25.2.4m./3.c./d.26.3.3m./d.35.4.c./d.38.2.5m./d.39.q.1.3.o./d.40.5.c.fi./3.d.17.ã.3.q.1.2m./d.23.q.2.ã.3.q.1.c./q.3.ar.1.q.1.c./d.27.q.2.3.4m./d.35.q.1.ar.2.q.1.o./ Veri.q.22.12.4m./ Virt.q.1.5.1m./9m./7.c./q.2.5.6m. Certitudo.8.11.15.17.18. Correctio.5. Dominatio.2. Eleemosyna.4. Fides.143. Frui.2. Homo.39. Infidelitas.2.8. Intellectus.91.164.222.234. Iustitia.36.40. Lex.26. Maledicere.1. Martyrium.1.2.13. Meritum.29.c̃.76. Obedientia.13. Peccatum.93.104.105.107.131. Pœnitentia.27. Perfectio.14.

9 Voluntas dicitur imperare improprie dupliciter. s. interpretatiue inquantum mouet, & vt est de fine. 12e.q.1.2.1m./22e.q.47.8.3m./4.d.15.q.4.ar.1.q.1.3m./Veri.q.22.12.4m. Potentia.10.12.42.43. Preceptum.o. Precipere.o. Prudentia.52. Ratio.54.56. Scandalum.8. Scientia.141.150.c̃. Sensualitas.13. Sententia.3. Subiectio.o. Temperantia.16. Theo a.30. Virtus.118.119.

10 IMPERATVM./Quilibet actus, vt est in potestate nostra, subditur imperio rationis. 12e.q.17.6.7.c. Actio.18.

11 Actus rationis, quo ad exercitium, semper põt imperari, & quo ad assensum, preter actum naturalem: nõ autem quo ad apprehensionem veritatis. 12e.q.17.6.o. Actus.9.135.158.174.177. Anima.27.282. Appetitus.25.51.61.c̃. Assentire.2. Bonitas.163.167. Coactio.3.c̃. Confessio.6.14. Cor.4. Deus.102. Aedificare.1. Eleemosyna.4. Elicere.1. Habitus.16. Ieiunium.4. Inobediẽtia.2. Intellectus.91.220.222. Iustitia.4.36. Latria.7.9. Lex.26. Martyrium.1.2.13. Meritum.29.c̃.76.

12 Actus voluntatis, potest imperari. 12e.q.17.5.o. Obedientia.13. Passio.68. Peccatum.41.42.93.105.105.130.131.

13 Immo actus voluntatis, a nullo imperatur. 2.d.24.q.1.1.c. F Du°.715°. Rñ°. sicut Du°.353°. Ratio.54.56. Religio.6.15.

14 Actus voluntatis potest imperari, quia potest ordinari a ratione, non autem cogi. 12e.q.17.5.o./Ma.q.3.3.5m. Sapientia.20.

15 Primus actus voluntatis, non potest imperari a rõne: qa non fit ex ordinatione rõnis, sed ex instinctu naturę, vel ex ordinatione superioris causę. s. dei. 12e.q.1.2.3m./q.9.4.c./q.17.5.3m./6.o. Scientia.142.150.c̃. Sensualitas.13. Suffragia.9.

16 Sensus exteriores, non subduntur imperio rationis: quia non possunt sentire, nisi in presentia sensibilium. 1a.q.81.3.3m./12e.q.17.7.3m./ Veri.q.25.4.3m. Testis.7. Timor.43. Virtus.49.52.79.80.94.115.118.

17 Sensus interiores obediunt imperio rationis. Veri.q.25.4.3m.

18 Motus membrorum, inquantum membra mouẽtur a potentiis sensitiuis, subduntur imperio rõnis: non autem secundum q̃ mouentur a potẽtiis naturalibus & vegetatiuis. 1a.q.81.3.2m./12e.q.17.9.o./22e.q.168.1.c./2.d.20.q.1.2.3m./Veri.q.25.4.5m./5.14./Ma.q.7.1.15m.

Imperatiue. Actio.40. Angelus.552. Imperare.o. Imperatiuum. Ordo.63.

1 IMPERATOR trahit nomen a supremo dominio, quasi omnium dominus. Opus.20.li°.3.c°.12. Alexander.o. Comes.

2 Imperator non dicitur rex: quia nomen regium, erat Romanis odiosum. Opus.20.c°.4. Concilium.4. Dominium.o. Imperium.

3 Imperator tripliciter cõuenit cum rege, & rectore politico. s. in modo regendi, in corona, & in institutione legum: & tripliciter differt ab eis. s. quia legibus astringuntur rectores: exponuntur examini: & non perpetuantur. Opus.20.li°.3.c°.20./Li°.4.c°.1.

4 Imperator dicitur Cesar, a Iulio Cesare: & dicitur Augustus ab Octauiano. Opus.20.li°.3.c°.12. Legitimatio.3.

5 Octauianus imperator, propter pulchritudinẽ corporis, & probitatẽ animi, adorari renuit: sed doctus per Sibyllam Tyburtinam, adorauit deum. Opus.20.li°.2.c°.16.fi. Papa.1.7. Raptus.13. Regere.13.c̃. Traianus. Tributum.1.4.

6 Octauianus propter suam modestiam, habuit imperium annis sexagintasex: quorum quatuordecim fuerunt post natiuitatem Christi. Opus.20.li°.3.c°.12.fi./c°.13.

7 Octauianus imperator, prohibuit se dominum dici: & Tiberius voluit transferre Christum tanq; verum dominum inter deos: & vterque gerebat vices Christi. Opus.20.li.2.c°.16./Li°.3.c°.13.

8 Constantinus impator, fit Christianus, anno Christi,

trecentesimoquinquagesimo:& cessauit persecutio ecclesię vsq; ad filium eius Constantium. Opus. 20. li°. 3. c°. 16.

9 Omnes imperatores a primo Constantino vsque ad Carolum magnum, fuerunt obedientes & reuerentes ecclesię: pręter duos. s. pręter Constantium filium primi Cōstantini, & Iulianum fratrem Galli. Opus. 20. li°. 3. c°. 17.

Imperceptibile. Corpus. 46. Instanti. o. Momentū. Resurrectio. 7. Solertia. 2. 3. 4. Subito.

1 IMPERFECTIO duplex est in successiuis. s. diuisionis, & successionis. 1. d. 8. q. 2. 1. 4m. Abstractio. 16. Actio. 88. 105. Actus. 80. 85. Adoptio. 3. 21. Agens. 41. 49. Agere. 22. Angelus. 99. 119. 121. 271. 468. Anima. 157. 262. 345. c̄. Animal. 21. c̄. 67. Attritio. 1. Auaritia. 5. Baptismus. 52. 163. Beatitudo. 118. Charitas. 66. 101. Causa. 13. 86. Cherubin. 2. Cognitio. 5. 37. c̄. 47. c̄. Comparatio. 4. 6. Commune. 13. Coniectura. o. Continentia. 9. Corpus. 4. Culpa. 6. Decimę. 4. Delectatio. 4. 102. Descendere. 12. Deus. 435. Dimensio. 1. Dispositio. 11. 20. 21. Elementum. 9. Ens. 13. c̄. Enthymema. Esse. 37. 86. c̄.

2 Imperfectum dicitur quadrupliciter. s. non valens implere omnia opera sua, tendens ad perfectionem vel non firmatus in ea, cui deficit aliquid debitum ei, & quod non potest facere sibi simile. Dio°. 13. lec. 1. f. Exemplar. 2. Exitus. 2. Familiaritas. o. Felicitas. 3. Fœmina. 2. Fides. 77. 128. Figura. 13. Filiatio. 39. Finis. 38. 39. 84. Fruitio. 8. 11. Generatio. 24. 54. Generatiua. Genitus. 3. Genus. 31. 32. Gradus. 1. 2. Gratia. 57. 58. 76. Habitus. 31. 57. Idea. 41. Imago. 7. 10. 17. Incompletum. Incontinentia. 9. Infinitum. 30. c̄. Ingratitudo. 5. Instās. 15. Intellectus. 158. 231. 196. Labor. 5. 6. Lac. 2. Lex. 43. 95. c̄. Liber. 25.

3 Omnis imperfectio accidit rei, secundum q̄ materia est sub priuatione: sed omnis perfectio est ex forma. Opus. 3. c°. 20. Longe. Magis. 3. Malum. 4. 5. 10. 11. Materia. 2. 41. Memoria. 18. Motus. 1. 3. 4. 29. 57. Mulier. 4. Natura. 14. Neutrum. 1. Nomē. 51. 61. 76. 77. 78. Nouitii. 2. Numerus. 10. Obedientia. 8. Oppositio. 14. Ordo. 27. 51. Passio. 28. 42. Pax. 13. 26. Peccatum. 70. 104. c̄. 363. 364. 379. 387. 391. 392. 415. Perfectio. I. Persona. 29. Piscis. 2. Potentia. 19. c̄. 46. c̄. 64.

4 Esse pręter esse imperfectum dupliciter. s. quo ad durationem diminutam: & quo ad modum habendi. s. quia receptum. 1. d. 8. q. 2. 1. 5m. Pręceptum. 78. Pradicamentum. 6. Principiatū. 3. Prius. 1. 3. 6. Prouidentia. 40. Prudentia. 14. 45. Quantitas. 8. Relatio. 10. 68. Religio. 95. 102. 103. Sapientia. 21. Scandalum. 13. Semen. 12. Similitudo. 10. 13. 22. Successio. 6. Superbia. 12. 36. Talpa. Tempus. 39. Testamentum. 9. Timor. 51. Verbum. 27. Vestigium. 3. Virtus. 41. 76. Visio. 12. Vita. 35. 58. Vituperatio. 3. Vnio. 2.

5 Ratio cognoscendi imperfectum, est ipsum perfectū. 1a. q. 14. 10. 4m. /. 12e. q. 100. 6. 2m. /. Anima. sc. 12. f. Voluntam. 14. Vsura. 174. 203.

6 Imperfectio duplex. s. vna quę est de ratione imperfecti: tunc enim oportet q̄ adueniente perfectione imperfectum excludatur: sicut adueniente aperta visione, excluditur fides: de cuius ratione est, vt sit non apparentium: alia est imperfectio quę non est de ratione rei imperfectę. & tūc illud numero idem, quod erat imperfectum, fit perfectum: sicut puer fit vir. 12e. q. 4. 4. 1m.

IMPERIVM transfertur a Gręcis ad Francos: deinde per Adrianum papam, ad Germanos, apud quos, per Gregorium papam quintum, genere similiter theutonicum, prouisa est electio imperatoris, vt. s. per septem principes Alemanię fiat, quę vsq; ad ista tēpora perseuerat: & tantum durabit, quantum Romana ecclesia quę supremum gradum in principatu tenet, Christi fidelibus expediens iudicauerit. Opus. 20. li°. 3. c°. 17. 18. 19. Angelus. 146. 159. 166. Anima. 361. Appetitus. 25. 51. 61. c̄. Assentire. 2. Certitudo. 15. Cor. 4. Credere. 3. Deus. 332. Dicere. 3. 6. Dignitas. 3. Dominium. o. Fides. 57. 143. Imperare. 16. c̄. Imperator. o. Intellectus. 164. 204. 222. 234. Intelligibile. 2. Iustitia. 36. 57. Lex. H. Liberum. 6. 9. 27. Meritum. 1. Missio. 17. Natiuitas. 16. Princeps. 26. Raptus. 13. Seruitus. 9. Virtus. 52. 104. 203.

Impermistum. Actus. 19. Ignis. 17. Intensio. 2. Simplex. o.

IMPERSONALE verbum cum obliquis, significat verum, vel falsum: non aūt cū rectis, quia actus verbi intelligitur ferri super obliquum. Periher°. lec. 4. f. Deus. 363.

Impetrare. Absoluere. 40. Beatus. 32. 40. Meritum. 101. Miraculum. 37. Missa. 23. Nomen. 84. Oratio. 16. c̄. 32. c̄. 43. 49. 50. 54. 59. 72. 85. 101. Sacramentum. 68. 101.

Impetus. Agibile. Amor. 175. Blasphemia. 11. 23. Incontinentia. 4. 5. Ira. 30. 32. 76. Passio. 34. Pręcipitatio. o. Roboam. Synderesis. 6. Temeritas. 1. Temperantia. 4. Vehemens.

Impietas. Falsitas. 24. Gratia. 158. Ignis. 12. Iustificatio. 5. 9. c̄. 16. c̄. Misericordia. 45. Sepultura. 8. Templū. 3. Temporale. 3. Tribulatio. 21. c̄.

Impignoratio. Vsura. 98. 106. 177. 178.

Impingere. Cespitare. Cete. 12. Impactio.

IMPLERE voluntatem, conuenit soli deo: quia solus deus mouet eam sufficienter vt obiectum, 1a. q. 105. 4. c. /. q. 106. 2. c. /. 12e. q. 2. 7. 8. c. /. q. 3. 1. c. /. Veri. q. 25. 1. c. Apostoli. 37. Beatitudo. 98. 99. Beatus. 40. Capacitas. 1. Complere. Damnatio. 29. Decretum. Deus. 302. 303. 304. 326. Dimensio. 9. Episcopus. 1. Euāgelium. 3. 4. Figura. 12. 13. Forma. 23. 69. Imperfectio. 2. In. 8. Lex. 117. 118. 119. 123. Locus. 25. Matutinę. 3. Misericordia. 33. Obedientia. 5. Obseruantia. 4. Oratio. 72. 94. Passio. 116. Paupertas. 8. Pręceptū. 77. c̄. Prophetia. 46. 49. 61. 62. Retributio. 3. Similitudo. 27. Subiectio. 5. Suffragia. 7. Vendere. 17. Venire. 2. Virtus. 75. Votum. 22. c̄. 37. 38. Vsura. 278. Christus. 111.

Implicare. Contritio. 1. 2. 3. 24. 25. Deus. 370. c̄. 394. c̄. Implicitum. Impossibilitas. 2. Peccatum. 123. Relatio. 60. Relatum. 6. Restitutio. 6. Solus. 5. 6. 7. Structio. 1. Trinitas. 3. Verbum. 16. Virtus. 92. 102.

Implicitum. Angelus. 51. c̄. Appetitus. 22. 86. Apponere. 1. Ars. 29. Cōtineri. Cornelius. o. Credere. 17. c̄. Deus. 167. Diffinitio. 30. Exclusio. 1. 3. Explicitum. o. Fides. 44. 58. 60. c̄. 105. Generatio. 64. Idem. 1. Implicare. Lex. 121. Maria. 41. Matrimonium. 37. Obedientia. 38. Pœna. 80. Pœnitentia. 225. Po°. 57. c̄. Pręceptum. 82. Symbolum. 2. 6. 7. Trinitas. 3.

Implorare. Iuramentum. 3. Psalmus. 12.

Imponere. Abstractum. 6. Actus. 128. Analogia. 7. 8. Auaritia. 14. c̄. Baptismus. 8. 106. 142. Calumnia. 1. Character. 37. c̄. Charitas. 15. Confessio. 85. 86. Confirmatio. 13. 14. 27. Criminator. Detra°. 1. De°. 280. Dictio. 4. Diffinitio. 31. Dolor. 38. Electio. 32. c̄. Ens. 36. Episcopus. 12. Aequiuocatio. 5. Fama. 3. Ius. 2. 3. Impositio. Iffigere. Iniungere. Intentio. 27. Hypostasis. 7. Iudex. 1. Iudicium. 1. 2. Ius. 1. Lex. 11. 23. Lux. 6. Manus. 2. 3. Nāle. 12. Nomen. A. Op-

propriú.1.Ordinatio.7.Pœna.51.60.67. Pœnitētia. 49.65.89.91.95.98. Persona.3. Po^a.5. Prędestinatio.40. Prudētia.79.Quiest.2. Relio.50. Satisfactio. 4. Simonia.12. Spūs.1.2.3. Subsistentia.7. Verbum. 17.45. Virtus.1.c. Vita.1. Votum.70.

IMPORTABILE hoc solum videtur in iis, qui ex infirmitate peccant: φ diu perseuerāt in malo: & ideo dicitur, φ ex longanimitate dei supportantur: sed hoc ipsum φ aliquis ex superbia peccat: importabile videtur: & ideo per patientiam dei dicuntur sustineri, qui ex superbia peccant. 22^e.q.137.5.4^m. Importare.

Importare. Abstinentia.1. Actio.111. Adęquari.1. Alienum.1. Amor.189. 179.208. Annihilatio.2. Anteq̄. Apparere.2. Assimilatio.3. Aua^a.11. Baptismus.156. Bonitas.61. Character.2. Carētia. Charitas.66. Cathegorica. Cā.70. Cohors.1. Cōiunctio. 11. Cōsensus.1. Cōsideratio.1. Contentio.2. Creatio.14. Datio.1.22. Debitū.1. Desperatio.1. Dicere.2. Dn̄ia.10.12. Diffinitio.3. Discordia.1. Dispensatio.1. Dispositio.3. Donū.1.2.3.4.7. Ens.15.19. Aequalitas.24. Eucha^a.85.93. Ex.0. Excęcatio.1. Exemplar. 3. Facere.1.2.3. Fides.1. Fiducia.2.3.5. Forma.1.4. Gnomi. Grā.84. Habitus.10.18.37. Ostiū. Humilitas.3. Idea.29. Idē.1. Includere. Iustitia.52.62. Lex. 10. Liberalitas.9. Magnanimitas.1. Meritū.10. Missio.1. Modus.1. Motus.2.3.14. Negligētia.5. Nocere.3.4. Nomen.54.57.78. Obediētia.5.28. Omissio. 1. Omnis.3.4. Ordo.34. Patientia.3. Pax.9.10. Peccatum.412. Pœnitentia.10. Persona.30. Postulatio. Pręceptū.1.2.3. Pręcipere.1. Prędestinatio.4.9. Processio.21.67. Prouidentia.1.3. Qualitas.1. Relatio. 58. Relio.1. Respectus.2. Sanctitas.1.5. Sedere.1. Sicut.0. Signū.1. Symbolū.1. Studiū.1. Stultitia.3. Suppositū.2. Suspicio.1. Sustinere. Timor.69. Vbi.2. Verbum.1.c.18.84. Vindicatio.5. Virginitas.3.4. Virtus. 1.c.8.c.105. Vita.1.c. Vnitas.21.30. Vnū.0. Voluntarium.1. Vsura.276. Vti.1.4.23. Christus.7.

IMPORTVNITAS est euagatio mentis ad illicita: secundum φ in arce mentis residet, volentis ad diuersa se diffundere. 22^e.q.35.4.3^m. Prohibitio.3. Verbositas. Impositio. Absoluere.37. Actio.111. Attributa.14.c. Baptismus.8.106.242. Calumnia. 2. Character.37.c. Confessio.85.86. Cōfirmatio.13. 14.27. Dolor.38. Ens.36. Episcopus.12. Etymologia. Fama.3. Imponere. Hypostasis.7. Lux.6. Magnus.2.3. Nomen. A. Passio.8. Pœna.0. Pœnitentia. 49. Prudentia.79.

1 IMPOSSIBILITAS duplex .s. vera: & ęstimata. 12^e.q.40.4.3^m. Actio.64.86. Agens.41. Angelus.51.c. Anima.9. Baptismus.177. Benedictus.5. Blasphemia.6. Bonitas.176. Cœlū.22. Ciuitas.4. Cognitio.69. Conditionalis.2. Consiliū.5. Cōsuetudo.5. Cōtractus. Cōtrarium.40. Corruptio. 13. Deitas.3.4.5. Demonstratio.14. Desperatio.1.2. Deus.101.272.303.373.386. Diuisio.6. Dolor.17. Effectus.20. Electio.6. Esse.83.95. Eucha^a.87.88. Fides.138. Finis.41.42.56.57. Forma.44.55.146. 147.153. Genus.37. Hęresis.129. Indiuiduū.16. Malum.15.16.17.18.

2 Impossibile secūdum logicum & mathematicum, est tantū implicās cōtradictionē: sed s̄m physicū, est oē, qδ est impossibile agēti inferiori. Po^a.q.6.1.11^m. Missa.4. Motus.16.68. Necessitas.13.30.c. Omnipotētia.5. Ordo.5. Passio.57. Peccatū.205. Pluralitas.2. Possibile.0. Po^a.38.39. Pręceptū.22.147. Prędicari. 83. Prętoritū.1. Reprobatio.3. Sanitas.10.

3 Impossibile aliquando pro difficili sumitur. 22^e.q.64. 6.3^m./.3^a.q.86.1.2^m.fi./ Opus.1.c^o.18. Secundum φ ipsum.3. Teneri.2. Trinitas.1.

4 Si per impossibile poneretur, aliquam esse actionem, quę non esset accidens: non esset inhęrens, & tñ denominaret rē agentē: & tūc agens denominaretur s̄m illud qδ ab eo est, & in eo non inhęrēs.1.d.32.q.1.1.c. Velleitas. Vnio.4. Vniuersale.15. Votum.31.

Impotētia. Affinitas.9. Ieiunium.7. Ingratitudo.6. Matrimonium.88.c. Passio.8. Peccatum.359. Putrefactio.2. Satisfactio.30.31. Superbia.29. Vsura. 200.263.268.313.

IMPRECATIONES in sacra scriptura, intelliguntur quadrupl'r.s. prędicendo, vel tēporaliter ad correctionem, vel contra peccatum, vel secundum voluntatem dei. 22^e.q.25.6.3^m./.q.76.1.0./.q.83.8.1^m./.2^m./. Virt.q.2.8.15^m./. Ro.11.co.2. Blasphemia. 1.c. Maledicere.0.

Impretiabile. Inuendibile. Simonia.4. Vsura.18.

Impregnatio. Matrimonium.56.

1 IMPRIMERE in nobis, conuenit deo, angelis, & cœlis, diuersimode. p̄.3.c^o.91. Adam.14. Adoptio.16. Agens.46.66. Angelus.151. 171.c.378. Anima.156.193.204.234. Baptismus.10.224.228. Character.12.33.c. Causa.79. Cœlum.68.

2 Imprimi conuenit animę, quia ad illud requiritur, φ impressum sit in alio, & intimum ei. Causis.lec.5. co.1. Cibus.4. Circūcisio.39. Confessio.64. Conseruatio.1.3.4. Corona.1. Corpus.67. Deus.322. 325.c. Eucharistia.41.237. Phantasma.1.6. Fluxus. 1. Futurum.5. Illabi. Influere. Infusum. Intellectus.133.c.176. Lex.31. Lumē.22. Matrimonium. 62. Miraculum.20. Motus.40.49. Nubes.2. Passio. 3. Pati. Pœnitentia.31. Prestigium.2. Prophetia.54. 56. Ratio.3. Sigillum.1.

3 Impressio, agentis non manet in effectu, cessante actione agentis, nisi vertatur in naturam effectus. p̄.3. c^o.65.6^m. Stella.6. Theodora.5. Vestis.4. Virtus. 208.209. Vnctio.9. Vxor.3.

Improbatio. Caim. Cantus.3. Forma.107. Mundus.23. Pręposititius. Reprobatio.0. Vnitas.4.

Improperium. Contumelia.2. Exprobratio. Peccatum.184.

Improprium. Abraham.28. Anima.60. Assumere. 26. Charitas.68. Contrarium.19. Differentia.20. Ecclesia.2. Emere. Esse.7.26. Excōicatio.1. Fabula.2. Fatum.1. Fruitio.11. Genus.16. Gradus.1. Imago. 3.14. Imperare.9. Incontinentia.1. Iniquitas. Irascibilis.1. Iustificatio.4. Lex.33. Lumen.25. Meritum. 1.67. Missio.10. Natiuitas.21.22. Obediētia.3. Oblatio.2. Passio.1.12.22. Peccatum.115. Pœnitentia. 75. Prędestinatio.29. Prędicari.15.32. Prophetia. 59. Prudentia.4. Seducere. Sponsa.5. Veritas.36. Christus.21.23.180.

IMPROVIDENTIA & defectus intelligentię & solertię, pertinent ad negligentiam & inconstantiam. 22^e.q.53.2.c.fi. Improuisio.

Improuisio. Agonia.1. Improuidentia. Inopinatū. Timor.33. Voluntas.39.

1 IMPRVDENTIA sumitur tripliciter.s. negatiue, priuatiue, & contrarie: prima non est peccatum: sed secunda est peccatum, ratione negligentię: tertia vero secundum se est peccatum mortale, si sit contra preceptum dei: aliter est peccatum veniale. 22^e.q.53. 1.0. Dispensatio.5. Inconsideratio.

2 Imprudentia est generale peccatum participatiue, nō autem essentialiter: cuius sunt triplices partes.s. subiectiue, i. monastica, politica, & iconomica: potentia-

les, idest precipitatio seu temeritas, inconsideratio, inconstantia, & negligentia : & integrales, quę reducuntur ad potentiales.22ᵉ.q.53.2.0. Inconstantia.1. Indiscretum. Negligētia.10. Pertinacia.1. Prudentia.35.84.

3 Imprudētia per essentiam est peccatum speciale: cum sit circa actus speciales.s.rationis.22ᵉ.q.53.2.c. Senectus.2. Temeritas.1.

4 Imprudentia cum suis vitiis, oritur ex luxuria.22ᵉ.q.43.6.0. Usura.163.

Impubes. Aduocatus.9. Eucharistia.142.c̃.208.209. Matrimonium.105.c̃. Ordo.86.c̃. Professio.5. Pubertas. Puella. Puer.0. Religio.57.58. Sponsalia.0.

IMPVDICITIA est circa oscula, tactus, & alios actus circunstantes actum venereū.22ᵉ.q.154.1.5ᵐ. Luxuria.0.

1 IMPVGNARE inimicos, vt cessent a peccatis, est licitum: quia cedit in bonum eorum, & amicorum. 22ᵉ.q.83.8.3ᵐ./.3.d.30.1.2.0./.ss.17.co.30. Accidia.12. Aq̃.19.20. Arma. Blasphemia.22. Certamen. Contentio.1. Continentia.19. Contradictio.0. Decertare. Dęmon.58.59. Dimicare. Eucharistia.158.173. Fortitudo.40.46. Hęresis.1.110. Idolatria.2. Insidię.

2 Voluntaria impugnatio veri, & adhęrere falso, etiam in non necessariis ad salutem, est peccatum.1.d.48.3.1ᵐ. Mansuetudo.2.4. Meritum.16. Officiū.1. Oratio.5.49. Potestas.19. Pugna. Religio.31. Repugnare. Resistere.0.

3 Impugnatio veritatis agnitę, est spēs peccati in spūm sanctum.22ᵉ.q.14.2.c. Seditio.2. Seneca. Tentatio.0. Christus.87.

4 Impugnatio peccati, est vincenda dupliciter.s. fugiendo, vel resistendo : fugiendo quidem, quando continua cogitatio auget peccati incentiuum, sicut est in luxuria: resistendo autem, quando cogitatio perseuerās tollit incentiuum peccati quod prouenit ex aliqua leui apprehensione: & hoc contingit in accidia, 22ᵉ.q.35.1.4ᵐ./.q.53.6.1ᵐ./.q.142.3.c.

Impulsus. Impellere. Usura.177.

Impunitio. Error.6. Punitio.0.

1 IMPVRITAS est ex mistione vilioris.22ᵉ.q.7.2.c./.q.81.8.c./.ss.50.co.9. Cibus.6. Immundicia.0.

2 Impuritas creaturę rationalis est ex hoc, q̄ temporalibus per amorem se subiicit: sicut puritas eius est, in eleuando se in deum. 22ᵉ.q.7.2.c./.q.81.8.c./.p̃.4.c°.91.co.1.fi. Menstruus.3. Operatio.34. Processio.7.

Imputare. Culpa.7. Defectus.14. Excusatio.3. Gratia.94. Infirmitas.8. Peccatum.245.265. Religio.24. Usura.250.258. Usus.7. Imum, Amor.58. Deorsum.

1 IN notat diuersas habitudines: secundum q̄ iungitur diuersis.1.d.36.q.1.3.c./. Ro.11.lec.5.co.4. Abstractio.1. Accidens.S. Accidentaliter.2.c̃. Accipere.3.4. Actio.93. Adam.63.77.c̃.94. Agens.60. Agere.9. Amor.20.c̃. Angelus.2.10.16.19.80.c̃.94.c̃.159.160.168.c̃.345.382.418.429.438.441.443. Anima.3.7.c̃.37.38.44.61. Antecedēs.2. Appropriatio.21.28. Apud.2. Artifex.1. Artificiale.1.2.5.6. Assumere.1. Attentio.0. Attributa.2.4.c̃. Bonitas.112.114.124.c̃.

2 In, proprie notat habitudinem continentis.1ᵉ.q.39.8.c.fi./.1.d.36.q.1.3.5ᵐ. Causa.35.c̃.46.96.c̃. Cognitio.12.19.c̃.35.c̃.48.76. Compositio.7. Conscientia.20.21. Determinatio.1.4. Difficile.2.8.12.14.c̃. Dimensio.1.8.10.c̃. Dispositio.4.8.17.19.c̃. Duo.1. Esse.2.4.c̃.39.48.51.57.62.70.72. Eucharistia.87.c̃.118.c̃.146. Finis.96.c̃.124.125. Forma.0. Futurum.1.2. Genus.9.10.13.15.16.23.c̃. Gratia.38.c̃.97.c̃. Honor.6.13.14. Iactantia.1. Ignorantia.2.3.12.14.c̃. Imago.9.c̃.

3 Esse in aliquo dicitur dupliciter.s. vt in causa: & vt in subiecto.12ᵉ.q.83.1.c./. Ma.q.4.3.c. Inmitatio. Imprimere.0. Instrumentū.13. Intellectus.1.13.15.18.33.35.40.46.47.112.c̃.156.c̃.193.c̃.213.c̃. Intētio.3.22.25.c̃. Interius. Intimum. Intra. Intrinsecū. Lex.18.c̃. Lux.4.6. Materia.2.5.c̃.12.c̃.24.25.30.31.38. Medium.14.15. Mensura.1.2.6.c̃.

4 Aliquid dicitur esse in duobus vel in pluribus dupliciter.s. ęqualiter, vel secundum prius & posterius.12ᵉ.q.56.2.c.fi. Motus.30.40.44.50.90.91. Mundus.4.5. Mutabile.1.2. Pars.1.5.33.c̃. Peccatum.38.77.c̃. Persona.7.8.10.c̃.45. Poᵃ.47.

5 Corporalia dicuntur esse in aliquo, quia continentur: spiritualia vero, quia cōtinent. 1ᵃ.q.8.1.2ᵐ./.q.52.1.fi./.q.53.1.2.c./.3ᵃ.q.57.4.1ᵐ./.q.62.3.3ᵐ./.1.d.8.I.lec.3.3ᵐ./.d.37.q.3.1.c./.4.d.9.ar.1.q.1.2ᵐ. Quies.6. Recipere.2.5.7. Relatio.S. Symbolum.2. Subiectum.2.6.7. Substantia.9. Tempus.S. Totum.10.11. Tractare.2. Traductio.1.4. Visio.9.c̃.

6 Non omnes modi in, ponūtur ab Aristotele, nisi reductiue.1ᵃ.q.42.5.1ᵐ./.1.d.19.q.3.2.1ᵐ.

7 DIVISIO./. Esse simul in pluribus locis, cōuenit tantum deo.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.1ᵐ. Absens. Dęmon.88.89.92.96.

8 Deus est in omni loco dupliciter.s. vt dans esse, virtutem, & operationem locis: & vt implens ea.1ᵃ.q.8.2.0./1.d.37.q.2.1.c.

9 Deus est supra omnia, per excellentiam suę naturę: & in omnibus, vt causans esse omniū.1ᵃ.q.8.1.1ᵐ./.3ᵐ./.p̃.1.c°.26.fi.

10 Deus est in qualibet re, inquantum dat ei proprium esse, & naturam.1.d.37.q.1.1.c./.q.3.3.3ᵐ. Deus.58.60.c̃.299.370.

11 Deus est intimus vnicuiq; rei: sicut esse proprium cuiuslibet rei.1ᵃ.q.8.1.c.fi./.q.105.5.c.fi./.1.d.37.q.1.1.c.fi. Humilitas.16.

12 Deus est in omni re, per essentiam, pręsentiam, & potentiam: sed tantum in sanctis per gratiam: in Christo autem solo, per vnionem personalem.1ᵃ.q.8.3.0./.q.43.3.c./.q.112.1.c./.3ᵃ.q.2.10.2ᵐ./.q.6.1.1ᵐ./.1.d.37.q.1.0./.3.d.32.1.2ᵐ./.p̃.2.c°.26.96.fi./.Iⁱᵒ.3.c°.68./.q̃l.10.vel.11.1.0./. Opus.3.c°.132.137./.Io.lec.12.co.3./.Col.2.lec.2.fi. Illabi. Locus.14.c̃.24.c̃. Medium.14.15. Motus.90.91.

13 Deus magis est intra animam, q̃ gratia, & quicquid aliud.1.q.105.5.c.fi./.Veri.q.20.1.9ᵐ./.q.28.2.8ᵐ. Processio.29. Separatio.1.2.

14 IN PERSONIS./. Nullus modorum in, quos assignat Aristoteles, explicat modum essendi in, qui est in diuinis, 1ᵃ.q.42.5.1ᵐ./.1.d.19.q.3.2.1ᵐ./.d.33.3.4ᵐ. Assumere.1. Deus.38.39.58.80.c̃. Gloria.18. Personę.45. Relatio.63.c̃.

15 Deitas habitat in Christo corporaliter tripliciter: primo per vnionem ad corpus: secundo non figuraliter: tertio secundum triplicem modum.s. cōmunem, specialem, & singularem.3ᵃ.q.2.10.2ᵐ.

16 Pater est in filio: & econuerso.1ᵃ.q.42.5.0./.1.d.19.q.3.2.0./.p̃.4.c°.9.fi./.65./. Io.10.lec.6.co.2.fi./.c°.16.lec.7.co.2.

17 Filius dei est magis in patre, & econuerso, q̃ homo in filio dei.3ᵃ.q.2.9.4ᵐ.

18 IN DEO./. Quicqd pōt esse in deo, est in eo.1.d.7.q.

2.2.c./.d.19.I.lec.14^{m}. Appropriatio.5.19.21. Artificiale.1.2.5.6.

19 Omnia bona & mala, sunt in scietia dei: sed tantum bona sunt in deo: & tantum tres persone, proprietates, & attributa, sunt in essentia dei. 1^{a}.q.18.4.4^{m}./.q.39.8.c.fi./.1.d. 36.q.1.3.o./.q.2. 2.2^{m}./. Veri.q.3.6.2^{m}. Deus.364.c̃.407. Exemplar.7. Forma.49.c̃.

20 Ea que in creaturis sunt diuisim & multipliciter, in deo sunt vnite & simpliciter. 1^{a}.q.14.1.2^{m}./.q.26.1.3^{m}./.q.47.1.c.fi./.q. 57.1.c./.q.91.1.c./. 12^{e}.q.18.1.c./.22^{e}.q.183.2.c./.Ꝯ.1.c^{o}.31.32.33./.Li^{o}.3.c^{o}.2.co.1.fi./. Li^{o}.3.c^{o}.2c. co.2.fi./.97./. Li^{o}.4.c^{o}.14.co.2./. Veri.q.10.4.c./.Po^{a}.q.7.5.c.co.2.fi./. Anima.12.c./. Opus.3.c^{o}.22./.Opus.9.prin^{o}./.1^{m}./. Opus.30.lec.8.

21 Creature habet verius, esse in deo, q̃ in se. 1^{a}.q.18.4.3^{m}./.1.d.36.q.1.3.2^{m}./. Veri.q.4.6.o./.q.8.16.11^{m}.

22 Omnia sunt in omnibus.s.superiora in inferioribus causaliter: sed econuerso participatiue secundum rationem communem tantum: in deo autem, secundũ rationem propriam. 1^{a}.q.55.1.c.3^{m}./.q.57.1.c. Metaphora.8. Subsistentia.8. 10.11.12. Vita.17.22.23.

23 Omnia sunt in deo dupliciter.s.vt in agente.i.in potestate eius: & vt in fine.i.in conseruante. Ro.11.lec.5.co.4.prin^{o}.

24 Quelibet creatura est in deo dupliciter.s.vt in conseruante: & vt in virtute cause agentis. 1^{a}.q.8.1.o./.q.79.2.c./.q.80.1.c./. Po^{a}.q.3.16.24^{m}.

25 Creature sunt in deo dupliciter.s.vt in conseruante, & vt in cognoscente: secũdo modo sunt vita & essentia dei, nõ autem primo modo. 1^{a}.q.18.4.1^{m}./. Po^{a}.q.3.16.24^{m}.

26 In deo sunt multa secundum rationem: quorum aliqua prius cadunt in intellectu nostro, q̃ alia. 1^{a}.q.44.4.4^{m}.

27 Forma equi est in deo vt intellecta tantum: sed ratio vite, etiam vt in natura dei firmata. 1.d.36.q.2.2.2^{m}.

Inaduertentia. Incautela. Incircunspectio. Inconsideratio. Incuria. Negligentia.o.

Inane. Cassum. Fabula.2. Gloria.5.c̃. Inanisgloria. Infructuosum. Inutile. Peccatum.158. Terra.15. Vacuum.o.

Inanimatum. Alteratio.8. Angelus.77. Animata. Augmentum.7.12.14.c̃. Conceptio.4. Corpus.4. Dextrum. Fruitio.11.c̃. Generatio.13. Genitus.1. Gigni. Instrumentum.2.3. Ira.46. Nutrire.3. Oriri. Sacrificium.33. Sinistrum.1. Terra.2.

Inanisgloria. Aureola.21. Capitale.8.c̃. Cognitio.26. Contentio.3.4. Gloria.5.c̃. Iactantia.3.4. Operatio.34. Oratio.31.35. Presumptio.3. Vestis.6.

Inassuetudo. Inconsuetum. Insolitum. Trepidatio.

Inaudientia. Cognitio.26.

INCANTATIO est superstitiosa & illicita, si cõtinet aliquid ad demones pertinens: vel nomina ignota: vel aliqua falsa vel vana: vel aliqua signa preter crucem. 22^{e}.q.96.2.4.o. Demon.72.c̃. Diuinatio.o. Magi.1.7.c̃. Python.o. Superstitio.3.c̃.

INCARCERARE hominem, vel ligare, vel qualitercunq; detinere, est illicitum: nisi fiat secundum ordinem iustitie, vel in poenam, vel ad cautelam alicuius mali vitandi. 22^{e}.q.65.3.o. Baptismus.32. Bonitas.154. Captiuus. Carcer. Heresis.25. Infamis. Verberare.

1 INCARNARI deum, fuit possibile, & conueniens. 3^{a}.q.1.1.o./. 3.d.1.q.1.2.o./. Ꝯ.4.c^{o}.40.49.53. 54.55./. Opus.2.c^{o}.5.6./.Opus.3.c^{o}.207.208./.Io.lec.12.fi. Abraham.X. Adã.8.9.11. Aduentus.o. Amor.53.

2 Deum incarnari, fuit necessarium ad reparandum genus humanum, sicut ad bene esse: non autem simpliciter, quia deus aliter poterat reparare. 3^{a}.q.1.2.o./.3.d.4.q.3.1.3^{m}./.4.d.10.1.3^{m}./.d.43. ar.2.q.1.2^{m}./.Ꝯ.4.c^{o}.55.2^{m}./.ps.45.co.6.

3 Si homo non peccasset, probabilius est, deum nõ fuisse incarnatum: licet incarnari potuisset. 3^{a}.q.1.3.o./.3.d.1.q.1.3.o./.4.d.43. ar.2.q.1.2^{m}./. Veri.q.29.4.3^{m}./.1^{e}.Thi.lec.4.co.1.fi. Angelus.361.447. Assumere.o. Beneficium.17. Cornelius.1.2.

4 Amor dei ad homines, non potuit homini efficacius demonstrari, q̃ per incarnationem. Ꝯ.4.c^{o}.46.fi./.54.co.2.fi.

5 Christus non meruit incarnationem: nec aliquis purus homo ex condigno: sed tantum ex congruo. 12^{e}.q.98.4.c./.3^{a}.q.2.11.o./.q.14.3.c.fi./.3.d.4.q.3.1.o./.ar.2.q.1. 1^{m}./.ps.40.co.10./. Ro.lec.3.co.2.fi./. He.lec.4.co.3.

6 Incarnatio est principium omnium meritorum humanorum. 3.d.4.q.3.1.c. Credere.19.21.24.c̃. Descendere.10.12.

7 Incarnatio est generale principium, ad quod omnia officia angelorum ordinantur. 1^{a}.q.57.5.1^{m}. Fides.64.65.66.133. Gedeon.3.

8 Incarnatio dei, principaliter fuit, propter liberationẽ hominis. 3^{a}.q.1.5.c./.q.40.1.c./.q.43.3. 2^{m}./.q.44.3.c./.Veri.q.29.4.5^{m}.

9 Incarnatio dei, fuit ad tollẽdum omne peccatum: sed principalius peccatum originale, quia extensiue maius est peccato actuali: licet intensiue sit econuerso. 3^{a}.q.1.4.o./.3.d.1.q.1.2.6^{m}./.Opus.10.ar.28./. Opus.11.ar.23./.Opus.53.21^{m}. Gratia.40.85. Lutum.

10 Signum datum a deo tempore Achaz regis, de liberatione populi, est signum de Christi incarnatione: nam incarnatio Christi, significat ipsam liberationem populi, quasi per locum a maiori, quia si deus dabit filium suum ad salutem totius mundi, multo magis potest saluare populum iudeorum ab istis hostibus: vel quasi esset causa motiua: hoc enim quasi mouit dominum, ꝙ multa bona illi populo quamuis iniusto concedebantur: quia de illo prouiderat filium suum incarnandum. Isa.7.lec.2.co.1. Maria.29. Miraculum.16.17.

11 Incarnatio Christi quamuis non fuerit facta presentibus illis hominibus, quibus data fuerat in signum liberationis populi iudeorum: fuit tamen facta manente domo Dauid. Isa.lec.2.co.1. Missio.35. Prophetia.80. Psalmus.3. Sponsalia.11.

12 Signum quandoque sequitur signatum, quandoq; est simul: quandoq; autem precedit: incarnatio autem Christi, que data fuit in signum liberationis populi: oportet de necessitate ꝙ sequatur liberationem populi, etiam secundum ꝙ ipsi iudei ad literam exponunt. Isa.7.lec.2.co.1.

13 Nullum signum esset incarnatio Christi si iuuencula & virgo, postea corrupta, concepisset: ideo autẽ apud Hebreos ponitur magis aalma q̃ iouencula: quia aalma significat virginem, secundum nominis originem, & adhuc plus custoditam, de qua non possit esse mali suspicio: sed bethula significat virginem: secundum vsum loquendi hebreorum. Isa.7.lec.2.co.1. Verbum.53.64.65.67.

14 Ante Christi incarnationem, aliqui per fidem Christi liberati sunt secundum spiritum, a damnatiõe peccati originalis: sed nemo secundum carnem.i.a fomite. 3^{a}.q.27.3.c./.q.52.5.2^{m}. Vestigium.11. Vnio.14.c̃.

14.ĉ.Christus.48.49.50.198.

15 Incarnatio facta est conuenienti tempore.s.non in principio mundi,nec in fine.12ᵉ.q.98.6.c./.3ᵃ.q.1.5.6.0./.4.d.2.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./.3.d.1.q.1.4.0./.4.d.2.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./.ꝯ.4.cᵒ.55.9ᵐ./.Isa.2.co.1./. Gal.4.co.3.6.

16 Incarnatio comparatur iuuentuti, propter vigorem & feruorem: senectuti vero,propter numerum annorum. 3ᵃ.q.1.6.1ᵐ./.3.d.1.q.1.4.c./.d.4.q.1. ar.1.q.1.c.1ᵐ.

17 Deus per incarnationem nullo modo mutatus fuit. 3ᵃ.q.1.1.1ᵐ./.q.2.6.1ᵐ./.3.d.1.q.1.1.1ᵐ.

18 Iustitia,bonitas,virtus,potentia,& sapientia dei,ostẽsę sunt per incarnationem eius.3ᵃ.q.1.1.c./.3.d.1.q.1.3.3ᵐ./.q.2.2.1ᵐ./.d.4.q.1.ar.1.q.1.c.2ᵐ.

19 Incarnatio filii dei,est quasi prelibatio coniunctionis nostrę ad deum. ꝯ.4.cᵒ.46.6./. Opus.60. cᵒ.1.co.2./.2.0.

INCAVTELA & incircunspectio,includuntur sub inconsideratione.22ᵉ.q.53.2.c.6. Inaduertentia. Incuria.Desponsatio.Vsura.163.

INCENDIARIVS ecclesię & denunciatus,est excommunicatus: nec potest absolui nisi a papa.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c. Absoluere.12.23.Baptismus.203.Cinis.1.Fomes.0.Inebriari.Incendium.Sacrificium.27.ĉ.

Incẽdium.Absoluere.23.Accendere.Angelus.559.Ardere.Incendiarius.Seraphin.2.

Incensio.Combustio.Incendium.Incentiuum.

Incentiuum.Appetitus.0.Audacia.0.Fomes.9.10.Impugnare.4. Incensio. Incestus.1. Inductiuum.Voluptas.

Incertitudo.Adam.83. Ambiguum. Confessio.27.Dubitatio.0.Fornicatio.13.19.Fortuna.3. Inquirere.3. Iudicium.15.71. Magnanimitas.20. Perplexus.Sciẽtia.8.24.133.145.ĉ.Timor.13. Trepidatio.

Incessanter.Amor.193.Perseuerantia.0.

Incessus.Dęmon.37.Modestia.4.Tuba.1.

Incestuosus.Incestus.0.Matrimonium.117.

1 INCESTVS est cum persona consanguinea vel affini,coitus prohibitus,quadruplici ratione.s.primo qa naturaliter homo debet quandam honorificentiam parentibus,& per consequens aliis consanguineis: secũdo quia personas sanguine coniunctas, necesse est ad inuicem simul conuersari:tertio quia per hoc impediretur multiplicatio amicorum:quarto quia cum naturaliter homo consanguineam diligat, si adderetur amor qui est ex cõmistione venerea:fieret nimius ardor amoris,& maximum libidinis incentiuum, quod castitati repugnat.22ᵉ.q.154.1.c./.9.0./.4.d.41. ar.4.q.1.2.c./.Ma.q.15.3.c. Incestuosus.Loth.0.Luxuria.9.ĉ.Matrimonium.116.117.

2 Incestus est determinata luxurię species.22ᵉ.q.154.1.c./.9.0. Pœna.55.

Inchoatio.Agere.13.Appetitus.1.5.7.52. Beatitudo.133.Desiderium.3.Esse.4.Forma.107.ĉ.Gratia.11.Incipere.0.Innouatio. Instrumentum.11. Maria.20.58.Passio.127.Pœnitentia.50.Sapientia.21.Scientia.71.Stabilis.Virtus.81.

Incidere.Adam.81.Alienum.2. Gratia.117.Peccatum.178.Processio.14. Vsura.56.95.127.134.135.136.175.176.196.213.220.303.304.

INCINERATIO non conuenit corpori Christi. 3ᵃ.q.51.3.0./.q. 53.1.c.1ᵐ./.3.d.21.q.1.2.0./.4.2.1.1ᵐ./.Opus.3.cᵒ.241./.Io.2.lec.3.co.2. Cinis.0. Damnatio.39.Pœna.94.

1 INCIPERE significat esse nunc,& non prius:ideo ab inferiori ad suum superius cum eo:non valet consequentia.3ᵃ.q.16.9.2ᵐ.

2 Incipiens esse per motum,oportet habere mensuram durationis:non autem si per creationem,vt tempus. Poᵃ.q.3.17.24ᵐ. Abraham.7.18.Actio.47.110.122.Agens.105.Amor.49.Angelus.127.Anima.339.Animal.34. Arbor.2. Aristoteles.6.Ars.30.Baptismus.87.Charitas.112. Cœlũ.12.84.137.147.Cepit.Circulus.4.Circuncisio.16. Confirmatio.15.Creatio.14.47.Deus.436.Dies.1.6.ĉ.Doctor.3.Eucharistia.118.164.208.Ex.2.ĉ.Gradus.2,Gratia.44.77.ĉ.Hęresis.109.

3 In potentiis ordinatis,vbi terminatur operatio prioris potentię, ibi incipit operatio potentię sequentis. 3.d.27.q.3.1.c./.Veri.q.10.11.6ᵐ. Imago.43.Inchoatio.Initiare.Initium.Innouatio. Intellectus.224.Ioannes.19.Logica.8. Maria.20. Medicus.2.Menstruus.7. Miraculum.55. Missa.17. Mors.7.Mos.2. Mundus.13.18.26.ĉ. Nouum. Obligari.6.Opus.4. Pascha.4. Passio.45. 66.92. Paulus.26.Perfectio.83.Planetę.1.Potentia.59. Processio.17.Prophetia.94. Psalmus.7. Ratio.36. Relatio.56.59.Religio.21.28. Resurrectio.23. Reuelatio.11.Semen.20.

4 Formę incipiunt esse actu, & desinunt, per accidens tantum.s.ad generationem & corruptionem compositi.1ᵃ.q.45.8.c.1ᵐ. Sodomia.3.Sponsalia.7.11.Status.3.Studium.4. Suffragia.1. Summum.4.Temporale.1.Tempus.21.29.30. Tristitia.6. Ventus.0.Vita.83.Vnctio.23.Voluntas.23.Vsus.6.Christus.26.170.

Incircuncisus.Circuncisio.19.

Incircũspectio.Inaduertẽtia.Incautela. Inconsideratio. Incisio.Cete.4.Cultellus.Fractio.1.Homicidium.3.Vsura.203.ĉ.

Incitare.Concitare.Contemplatio.17.Equus.2.Incentiuum. Luxuria.8.Peccatum.385. Prohibitio.3.Prouocatio.

Inclinabilitas.Aptitudo.Deflecti. Flexibile. Habilitas.Inclinatio.0.Mobile.Pronitas.Superbia.2.15.

1 INCLINATIO naturę, est a forma,& a dante formam.i.a generante.Ma.q.3.3.c.6. Actus.95.Agere.13.Amicitia.25.

2 Quęlibet inclinatio naturę,vel voluntatis,est tantũ a deo. 1ᵃ.q.103.8.c./.q.105.4.c./.q.106.2.c.6./.q.111.2.c./.12ᵉ.q.9.6.c./.22ᵉ.q.26.6.c./.ꝯ.3.cᵒ.88.3ᵐ. Amor.134.135. Angelus.466.573. Anima.129.ĉ.187.235. Apis.2. Appetitus.0. Baptismus.205.Blasphemia.16.Bonitas.199.243. Charitas.51. Certitudo.8.18.Cinis.3,Coactio.8.Confessio.43.Consilium.9.15.

3 Omnis inclinatio est ad simile sibi,& cõueniens.12ᵉ.q.8.1.c./.ꝯ.4.cᵒ.19.co.1./.Ma.q.16.2.c. Damnatio.16. Delectatio.27. Dęmon.44. Deus.315.ĉ.430.Dolor.23.Esse.95.Ethos. Fides. 86.114.151.Finis.84. Fomes.2.3.4.11.12. Forma.109. Fortuna.7.Gratia.116.Graue.8,Habitus.29.30.Ignorantia.26.Inclinabilitas.Inductio. Intellectus.220. 226.Iudicium.21.Ius.19.Lex.2.20.21.31.35.36.37.62.68.Locus.10.Luxuria.20.Magi.8.ĉ.Malum.51.

4 Inclinatio naturalis est ad duo.s.ad moueri,& ad agere:prima est recurua in se:non autem secunda.quol.1.q.4.3.3ᵐ. Maria.13.18.19.38.56.62.68.Matrimoniũ.7.8.9.67.ĉ.109. Missa.8.Mos.1.Motus.12.71.72.Mulier.8.Naturale.4.9.11.

5 Inclinatio auris dei,significat voluntatem eius condescendentem infirmitatibus nostris.ps.16.co.5./.ps.30.co.2. Nocere.8.Obligari.6.Operatio.11.Passio.

30.34.52.77. Peccatum.15.99.133.138.145.151.158.161.c.240.291. Pœna.19.

6 Inclinationes naturales sunt principia omniũ superuenientium.22ᵉ.q.155.2.c. Pœnitentia.71. Po°.17. Prudentia.53.64. Relatio.5. Sanctificatio.13. Sapientia.34. Scientia.60. Seruitus.13. Synderesis.5.6. 7. Somnus.5. Studium.8. Superbia.1. Virtus.15.58. 233.241.265. Volũtariũ.1.5.7. Voluntas.24.45.

Includere. Actio.21. Amicitia.36. Amor.63.146. 217. Apostasia.4. Audacia.1. Baptismus.121. Bonitas.95. Cœlum.55. Consensus.4. Contineri. Corpus.73. Diffinitio.1.4. Dispositio.5. Diuersitas.8. Duratio.5. Eleemosyna.33. Ens.24.25. Aequalitas.12. 23. Exceptiua. Fides.108.146. For°.97. Fortitudo. 25. Generatio.15.71. Gratia.16. Importare. Incautela. Ira.78. Iustitia.12. Motus.44.51. Oppositio.1.6. Oratio.19. Ordo.1.4.44. Pars.49. Paupertas.3. Pax.9. Peccatum.312.422. Pietas.3. Pluuia.3. Prȩceptum.2.c.9.10.40.76.82.88.89.95. Prȩdicari.7. Primum.5. Princeps.6. Processio.66. Prouidentia. 3. Reduplicatio.5. Sonus. Spũs.22.B. Timor.50. Totum.8. Trinitas.3.7. Vapor.4. Veritas.25. Virtus.91. Votum.41.

Incognitum. Ignotum. Inscius. Incolatus. Alleluia. Incommensurabile. Diameter. Innumerabile. Quantitas.22.

Incommodum. Bonitas.228. Damnum.0. Detrimẽtum. Excõmunicatio.7. Virginitas.23. Vsura.64.c. 87.303.c.

1 INCOMMVNICABILITAS quadruplex .s. partis, vniuersalis, assumptibilis, & assumentis: quarũ quelibet prȩter quartam, est de ratione personȩ.1.d. 25.1.7ᵐ./.3.d.5.q.2.1.2ᵐ. Commune.0. Communicabile.0. Communicatio.0. Forma.19.c. Indiuiduũ.9.11.27. Persona.20.24. Tetragrammaton.

Incommutabile. Auersio.2. Bonitas.42. Forma.34. Inuariabile. Purgatio.3. Incompactum. Conceptio.16. Incompositum. Propositio.14.

Incompletum. Abstractum.5.7. Acerbum. Aer.8. 9.10. Character.3. Cœlum.11. Defectus.2. Diffinitio.14.34.36. Dispositio.6.11.43. Dominium.4. Effectus.18. Embrio.1. Ens.13.14.15. Eucha°.112. Forma.36.c. Gratia.99. Habitus.37. Imperfectio.0. Instrumentum.11.13.c. Sensualitas.6. Virtus.9. Virginitas.9. Votum.13.15. Incomplexum. Certitudo.21. Fides.35.36.37. Incompositum. Vox.11.

Incompositum. Incompactum. Incomplexum. Numerus.5. Incompossibilitas. Contrarium.41. Forma.49. Possibile 2. Incomprehensibilitas. Cõprehendere.0. Deus.189. Misericordia.32.33.34. Incongruum. Debitũ.5. Inconsonum. Inconueniẽs. Omnis.4. Sensus.38.

INCONSIDERATIO est spãle peccatũ imprudentiȩ: & opponitur rectitudini iudicii in moralibus. 22ᵉ.q.53.2.c./.4.0.5.c./. Ma.q.15.4.c. Angelus. 394. Improuidentia. Imprudentia.2. Inaduertentia. Incautela. Incuria. Luxuria.16. Peccatum.88.137. 146. Prudẽtia.35. Rõ.52. Spes.33.c. Virginitas.23. Incosonum. Dissonantia. Incongruum. Incõueniẽs. 4. Rationabile. Iuristȩ.2.

1 INCONSTANTIA est speciale peccatum imprudentiȩ, deficiens a prȩcipiendo, bonum propositum: cuius principium est in appetitu: finis autẽ in intellectu. 22ᵉ.q.53.2.c.fi./.5.0./. Ma.q.15.4.c. Constantia. 7.8. Duplicitas.2.

2 Inconstantia circa abstinentiam a delectabilibus, est filia luxuriȩ: licet etiam quȩ est in terribilibus, oriatur ex luxuria.22ᵉ.q.53.5.2ᵐ. Fragilitas. Heresis. 23.24. Imbecillitas. Improuidentia.2. Instabilitas. Ira.60. Luxuria.16. Negligentia.3. Ratio.52.

3 Inuidia, & ira quȩ est pncipiũ contentionis, faciũt inconstantiam ex parte appetitus.22ᵉ.q.53.5.2ᵐ. Religio.79. Spes.33.c.

4 Constantia & inconstantia sunt in rõne.22ᵉ.q.53.5. 3ᵐ. Virginitas.23. Inconsuetum. Angelus. 165. Inassuetudo. Insolitum.

Incontaminatum. Angelus.290. Immaculatum. Mundi°.0. Puritas. Incontinenti. Statim. Subito. Vsura.200.202.

1 INCONTINENTIA pprie est circa concupiscentias tactus: secundum quid autem, est circa honores, diuitias, & huiusmodi: improprie vero est circa virtutes: prima est peccatum dupliciter. s. recedendo a rõne, & immergendo se turpibus: secũda tantum primo modo: tertia vero nõ est peccatum: sed est perfectio virtutum.22ᵉ.q.155.2.c./.q.156.2.0. Coitus.1.6. Concupiscentia.0. Continentia.5.6.17.

2 Spẽs incontinentiȩ sunt duȩ. s. prȩuolatio consilii, & debilitas in prȩconsiliatis.22ᵉ.q.157.1.c. Delectatio.55.56.60.83.c.106.

3 Incontinentia pertinet ad corpus occasionaliter: sed per se, causatur ab anima non resistente passionibus. 22ᵉ.q.156.1.0. Fructus.16.

4 Incontinens vincitur a passionibus, non quidem cogentibus, sed vehementer impellẽtibus, & propter negligentiã.12ᵉ.q.77.2.0./.22ᵉ.q.156.1.3ᵐ./.2.2ᵐ./.2. d.25.2.6ᵐ./.3.d.31.q.1.1.c./.3.c.1ᵐ./. Veri.q.22.9. 3ᵐ. Intẽperãtia.0. Pertinacia.2. Syllogismus.7.

5 Incontinens ante consiliũ, est ex impetu passionis, propter velocitatem, vt in cholericis: vel propter vehemẽtiã, vt in melancholicis, q propter terrestrẽ cõplexionem, vehementissime inflãmãtur: sed post consiliũ, est propter mollicíẽ cõplexionis, vt in flegmaticis.22ᵉ.q. 156.1.2ᵐ. Voluntas.2.74.75. Votum.52.53.

6 Mulier non dicitur continens, nec incontinens: quia raro habet firmum iudicium rationis, propter debilitatem complexionis. 22ᵉ.q.156.1. 1ᵐ./.2ᵐ./.4.d.35. 4.b.1.

7 Incontinens peccat ex passione, errans circa particulare, vt nunc: ideo sanabilior est, & minus malus intemperato: quia intemperatus peccat ex habitu, errãs circa vltimum finem.12ᵉ.q.78.4.c./.22ᵉ.q.156.3.0./. 2.d.43.4.c./. Veri.q.24.10.c.co.2./. Ma.q.3.13.c./. Eth.lec.3.6.

8 Libido concupiscibilis, est maior in incontinente, q̃ in intemperato: sed econuerso de libidine voluntatis. 22ᵉ.q.156.3.3ᵐ.

9 Incontinens irȩ, audit rõnem: sed imperfecte: incontinens autem concupiscentiȩ, totaliter eam nõ audit. 22ᵉ.q.53.6.1ᵐ./.q.156.4.c.2ᵐ.

10 Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.150.4.3ᵐ. ℞ Du°.726°. Rñ°, sicut Du°.372°.

11 Incontinentia irȩ, est peior, ratione mali accidentis, q̃ incontinentia concupiscentiȩ: sed rõne passionis, est econuerso quadruplici rõne. s. primo quia motus irȩ participat aliqualiter rõne: sed motus concupiscentiȩ totaliter est secundum sensum, & nullo modo secundum rõnem: secundo quia motus irȩ, magis consequitur corporis complexionem: tertio quia ira querit manifeste operari: sed concupiscentia querit latebras, & dolose subintrat: quarto qa concupiscens delectabiliter operatur: sed iratus, quasi quadam tristitia prȩcedente coactus.22ᵉ.q.156.4.0./.q.158.4.c./.3.d.26.q. 1.2.c./. Veri.q.25.2.b./c.fi./.2ᵐ./. Ma.q.12.4.c.fi.

Incontingens. Fieri.17.

Inconueniens. Adam.2. Amor.214. Angelus.566. Appetitus.18. Appropriatio.6. Comedere.4. Incongruum. Inconsonum. Infinitum.4.12.28. Lex.54. Propositio.14. Inconuenire. Adam.2. Demõstratio.4.5. Gr̃a.43. Inconueniens. Maria.50.

1 INCORPORALIA in loco non esse, est cõis animi conceptio. p̃.2.c°.65.3m./. Ebdo.lec.1.fi.

2 Oppositum videtur dicere.1a.q.2.1.c./.q.52.1.1m. pr̃ R ñº. Du°.727°.

In.5. Incorporeum. Intellectus.184.

3 Incorporalia in loco non esse, est cõis animi cõceptio, apud sapientes tñ. 1a.q.2.1.c./.q.52.1.1m./.1.d.37.q.2.1.c./.q.3.1.1m./.4.d.45.q.1.ar.1.q.1.c.1m./. Veri.q.10.12.c./. Ebdo.lec.1.fi./. Post².lec.5.co.2.fi. Locus.11.15.23. Spũale.o. Veritas.41.

1 INCORPORARI Christo, contingit dupliciter.s.numero,& merito.3a.q.1.9.3m./.4.d.4.q.2.ã.2.q.5.c. Baptismus.181.182.

2 Incorporari Christo, ptingit per tria.s.per baptismũ, per martyrium,& per fidem & dilectionem.quol.6.q.3.1.c. Calor.1. Eucha².140. Fides.90. Christus.200. Incorporeum. Agens.65. Anima.47.48.215. Creatura.8. Gratia.103. Incorporalia.o. Intellectualis.3. Locus.15. Metaphora. 6. Spũale.o. Spũs.23. Substantia.17.18. Totum.11. Incorrigibile. Peccatum.157.

INCORRVPTIBILE triplex.s.naturale ex parte materię.i.carens materia.vel habens materiam, in potentia ad vnã tantũ formã: vel glorię ex forma, vel innocẽtię ex agente.1a.q.97.1.c./. Po².q.5.3.8m. Angelus.135.580.629. Anima.27.49.50.319. Cœlum.43. Contemplatio.16. Corpus.19.20. Corruptibile.o. Damnatio.37. Distantia.8. Aeternitas.18.19. Finitum.3. Incorruptio. Indiuiduũ.17. Intellectualis.5. Manicheus.2. Mã.1.19.c̃. Palpabile.4. Principiũ.8. Resurre°.33.c̃. Substantia.35. Vniuersale.19.c̃.

Incorruptio. Flos.2. Incorruptibile. Matrimonium.65. Virginitas.5.c̃.

Increatum. Beatitudo.83.84. Bonitas.38. Charitas.24. Cognitio.67. Ens.15. Aeternitas.19. Ingenitũ.1.2. Liber.17. Malum.40.41. Natura.28. Sapientia.11. Virtus.71.72.142. Christus.11.67.112.

Incredulitas. Apparere.8. Descendere.7. Gedeon.1.2. Heresis.o. Paganus. Senectus.4. Zacharias.2.

Incrementum. Augmentum.o. Excrescentia. Increscere. Vsura.14.19.c̃.27.31.48.61.62.133. Vsus.10.

Increpatio. Correctio.o. Corripere. Forsitan. Redarguere.

Increscere. Incrementum. Restitutio.13.

INCVBVS dicitur dęmon, coiens cum muliere: succubus autem, dęmon coiẽs cum viro.1a.q.51.3.6m./.2.d.8.ar.4.q.2.c./. Po².q.6.8.5m./. Iob.40.co.5.fi. Demon.98. Gigantes.

Inculpabile. Excusatio. Homicidium.3. Occidere.20. Vsura.83.

Inculpari. Imputare. Vsura.38.

Incumbere. Abstinentia.3. Pertinere. Valetudo.

Incuria. Inaduertentia. Incautela. Incircunspectio. Inconsideratio. Martyrium.12. Negligentia.o. Peccatum.159.

Incurrere. Bigamia.2.c̃. Catu. Contemptus.7. Contractio.2. Damnatio.50. Damnum.5. Excõicatio.7.28. Gr̃a.56.181. Heresis.14.15.23. Illegitimus.1.c̃. Ingratitudo.13.18. Irregularitas.1.2.3. Legitimatio.2. Luxuria.24.25. Peccatũ.169.189.195. Simonia.15.29. Vsura.92.100.214.323.

Inducere. Angelus.453. Insuere.o. Imprimere.o.

Inde. Deus.188. Exinde. Iudicium.75. Oblatio.1.

Indebitum. Diuinatio.10. Excommunicatio.11. Heresis.8. Idolatria.2. Iuramentum.29. Iniustitia.3. Iustitia.8. Ludus.7.10. Opinio.8.9. Simonia.4. Voluntas.36. Vsura.58.

Indecentia. Incongruum. Inconsonum. Inconueniens. Innocentia.9. Irrationabile. Indeclinabile. Contemplatio.13.

Indefectibile. Certitudo.21. Indefinita. Enunciatio.5.7. Scriptura.14. Indelebile. Character.20. Consecratio.13. Episcopus.2.

Indemnis. Vsura.143.161.200.201.211.

Indemnitas. Illesus. Indẽnis. Vsura.143.161.200.201.211. Indemonstrabile. Ratio.34.

Independens. Processio.21.31.

Indesinẽter. Amor.193. Incessanter. Perseuerãtia.o.

INDETERMINATVM quodlibet, est malũ: qa est in po²: & oẽ determinatum est bonum: qa est in actu. Eth.9.lec.1.co.1.fi./. Li°.10.lec.3.co.2. Accidens.65.110. Actio.55. Bonitas.171. Consiliũ.2. Differentia.1. Dispositio.21. Phãtasia.1. Fortuna.3. Genus.19. Habitus.65. Indifferens. Lex.109. Libertas.6. Naturale.14. Neutrum.1. Oratio.7. Quies.3. Sacramentum.42. Seruitus.5. Voluntas.71.78.c̃. Vsura.176.182.183.179.

INDEVOTIO duplex.s.distractio ad negocia secularia,& contemptus sacramenti prima est peccatum veniale: secunda vero mortale: & vtraque impedit fructum eucharistię. 1ª.Cor.11.lec.7.prin°. Baptismus.215. Deuotio.13.14. Eucharistia.214. Peccatum.197.

Indicare. Absoluere.36. Actus.59. Delectatio.44. Diffinitio.3.36. Gemitus.1. Indicatiuum. Manifestatio.o. Prodere. Tuba.2. Indicatiuum. Absoluere.36. Actio.106. Actus.59. Indicare.

Indicere. Fœmĩnalia. Mr̃im.134. Sacerdos.22.

Indicia. Accusatio.9. Actio.106. Missio.20. Ornatus.1. Paupertas.5. Signum.o. Vultus.

Indifferens. Actio.38. Actus.138.139.159. Amor.147.194. Calor.10. Cœlum.16. Clauis.18. Consiliũ.2. Equus.1. Eucharistia.125. Forma.98. Indeterminatum. Ius.12. Medium.10. Meritum.60. Prim.m 13. Raab.2. Regnum.4. Res.4. Sacrificium.7.15. Sapientia.25. Verbum.54. Virtus.211.244. Voluntas.44. Votum.8. Vsura.90.

1 INDIGENTIA dupliciter sumitur.s.pro carentia eius quo indigetur: & pro ordine originis ad id a quo est: & sic aliquid ęternum indiget alio: non autem primo mó. Po².q.3.13.1m. Accipe.2. Adã.13.c̃.54. Agere.21.22. Angelus.71.94.120.321.351.508.c̃.596.

2 Indigentia duplex.s. simplr.i.sine aliquo non posse conseruari: & secundum quid.i.sine aliquo non posse finem aliquem habere: secũda potest esse in beatis: nõ autem prima.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.2m. Anima.26.188.294.295. Animal.56. Auxiliũ.2. Beneficiũ.20.21. Bonitas.14.123. Carentia. Carere. Cœlum.76. Circuncisio.31. Cognitio.27.42. Cõfessio.5. Consecratio.3.4.15. Conseruatio.7. Contumelia.2. Corpus.19.20.46.47. Creatio.28. Delectatio.94. Deus.195. Eleemosyna.1.24.25.39. Esse.25. Eucha².44.46.180. Gr̃a.N. Habitus.32.39.47. Honor.34. Infidelis.1.5. Instrumentum.2.3. Intellectus.172. Ius.5.8. Iustificatio.37.38. Lex.88. Magnanimitas.17. Matrimonium.71. Missa.10.11. Motus.28.65. Mulier.6. Naturale.17. Necessitas.o.

3 In diuinis vna persona nõ indiget alia: licet nõ possit eẽ sine ea. Opus.1.c°.8. Negocia. Oblatio.3. Paupertas.o. Preceptum.31. Prelatio.6.8.18. Promulg-

gatio.3. Prudentia.83. Requiri.0. Sacramentum.7. 12.17.18.24. Semen.4.12. Sepultura.4. Simonia. 22.c. Suffragia.14. Via.6.7.8. Virtus.144.170.181. 182. Vnctio.4. Vsura.48.100.189.263.282.283. Vtile.9. Christus.117.174.

* INDIGESTIO ptingit pter ordinē virtutis nutritiuę, ex aliquo impedimento, puta ex grossitie cibi, vel frigiditate, vel caliditate, vel huiusmodi. 1ª.q.105.7.c./q.115.6.3m. Digestio. Menstruus.4.

INDIGNATIO est filia irę.22ᵉ.q.37.2.1m./q.41.2.0./q.158.7.0./Ma.q.12.5.c. Auersio.13.14. Aemulatio. Ignis.21. Ira.22. Rancor.

Indignitas. Correctio.9. Indignus.

Indignus. Bonitas.219.220. Clauis.1. Cognitio.53. Correctio.9. Dolor.10. Dominium.13.15. Eucharistia.1.P. Gratia.70.73.76. Ira.40.44. Nemesis. Officium.6.c̄. Ordo.56.57.92.c̄. Perfectio.87. Preces. Sepultura.8. Tristitia.5.

Indirecte. Beatitudo.145. Bonitas.143. Causa.6.28. Cœlum.158. Cognitio.9. Cōtingens.8. Dęmon.63. Desperatio.10. Deus.430. Esse.8. Excommunicatio.1. Fama.3. Fides.19. Humilitas.30. Ignorantia.4. Infidelis.2. Obedientia.38. Occidere.18. Passio.53. Peccatum.245. Professio.3. Prohibitio.5. Ratio.58. Restitutio.10. Significatio.1. Simplicitas.3. Superbia.32. Teneri.3. Tristitia.18. Virt⁹.120. Volūtariū.3.

Indiscretum. Abstinentia.4. Ieiunium.7. Imprudentia.0. Indiuisum. Indulgentia.16. Obedientia.2.8.

Indispensabile. Abraham.14. Dispensatio.9.c̄. Indissolubile.

Indispositio. Actio.88.114. Baptismus.I. Charitas.104. Confirmatio.36. Consilium.15. Aegritudo.0. Phātasma.8. Forma.35. Generatio.31. Impedimentum.0. Infirmitas.0. Iudicium.13. Malum.26. Matrimonium.58. Monstrum.1. Morbus. Peccatum.339. Pœnitentia.31. Prophetia.18. Resistere.2. Reuocare. Satisfactio.30. Scientia.88. Successio.1. Votum.31.64.74.

Indissolubile. Amor.193. Indispensabile. Indiuisibile. Inseparabile. Matrimonium.14.62.72.135.

Indistractio. Angelus.284. Indiuisio. Intellect⁹.130. Nomen.47. Sensualitas.6.

INDITVM duplex.s.pertinens ad naturam, & per gratiam: primum conuenit legi naturę: secundum autem legi nouę.12ᵉ.q.106.1.2m. Amor.135. Anima.204. Ars.20. Beatitudo.102. Certitudo.4. Futurum.6. Habitus.27.38.39. Influere. Infusum. Innatum. Inserere. Intellectus.134.135. Ius.N. Iustificatio.15.18.20.c̄. Lex.139. Mensura.1.2.14. Natura.5. Naturale.0. Natum. Scientia.71.72.73.106.c̄. Virtus.F. Christus.I. Indiuiduale. Abstractio.3.6. Assimilatio.17.21. Cogitatiua.2. Commune.7. Costa.2. Differentia.9. Diffinitio.22. Generatio.38.c̄.60. Indiuiduum.0. Intellectus.15. Perfectio.4. Similitudo.31.

Indiuiduatio. Anima.70.c̄. Indiuiduum.0.

1 INDIVIDVVM est id quod indiuisum est in se, & diuisum a quolibet alio, vltima diuisione. 1ª.q.29.4.c./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3m./Trin.14.3m.vel Opus.70.ar.14.3m.

2 Pars in toto, est indiuiduum, vt manus. 1ª.q.29.1.2.c./3ª.q.16.12.2m./3.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./quol.8.vel.9.q.2.1.c.

3 Immo de ratione indiuidui est, esse diuisum a quolibet alio. 1ª.q.29.4.c./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3m./Trin.13.3m.

4 Immo indiuisio in se, est de ratione indiuidui: sed diuisio ab alio, est de consequentibus ad rationem eius. 4.d.44.q.2.ar.2.q.3.4m. ℣ R n̄º. Duº.728º.

5 Indiuiduum vt sic, est diuisum ab omnibus aliis. 1ª.q.13.9.c. Amor.101. Animal.28. Assimilatio.17.21. Assumere.14.29.35.

6 Hęc nomina indiuiduum, particulare, & singulare, dicuntur de partibus: vt de manu: ideo in Christo possunt dici multa esse indiuidua, secundum numerum partium eius. 1ª.q.29.1.2.c./3.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./quol.8.vel.9.q.2.1.c. Capacitas.1. Deus.61.

7 Immo cum manus sit quędam substantia, in alio existens, indiuiduum vel singulare dici non potest. 3ª.q.16.12.2m. ℣ R n̄º. Duº.729º.

8 Indiuiduum dupliciter potest significari. s. per nomen secundę intentionis, sicut per hęc nomina, indiuiduū, particulare, & singulare, vt substat accidentibus: & per nomen primę intentionis. s. per substantiam primā, & hypostasim, vel personam, & vt substat naturę communi, per nomen primę intentionis. s. res naturę, & secundę intentionis. s. suppositum. 1.d.23.3.c./d.26.q.1.1.3m./4m./3.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./Vnio.2.c. Diffinitio.4.34.35.39.40. Aequiuocatio.5.8.11.c̄. Aestimatiua.3. Forma.23.33.76.80.c̄.115.116.120.146.155. Genus.1. Idea.38.c̄.

9 Omne nomen indiuidui, est incommunicabile re & ratione: nisi secundum similitudinem. 1ª.q.13.9.c. Naturale.7. Ordo.8. Pars.20. Perfectio.4.9.

10 Soli indiuiduo rationalis naturę, conuenit proprie & per se agere: ideo habet proprium & speciale nomē. s. persona. Poª.q.9.1.3m./2.c.

11 Duo sunt de ratione indiuidui. s. incōmunicabilitas, & non posse esse in pluribus. 3ª.q.77.2.c. Persona. 3.c̄.24. Pręđicari.24.

12 Duo sunt de ratione indiuidui. s. esse in actu, in se vel in alio: & esse diuisum ab aliis quę sunt vel possunt esse in eadem specie, indiuisum in se existens. 4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3m. Scientia.43.c̄. Singulare. Singularis. Species.1.4.5. Vmbra.1.

13 Compositum ex materia & forma determinata, est indiuiduum. 1ª.q.30.4.c.

14 Immo compositum ex materia & forma determinata, est species: & compositum ex materia & forma cōmuni, est genus. Met.2.lec.4.co.2.f. ℣ R n̄º. Duº.730º.

15 Species specialissimę dicuntur indiuidua, per carentiā diuisionis formalis, quia non vlterius diuiduntur diuisione formali, siue per differentias formaliter oppositas: particularia vero dicuntur indiuidua, inquantum neq; formaliter, neque materialiter diuiduntur. Met.10.lec.11.co.1./Lec.12.co.2.

16 Impossibile est naturam speciei communicari indiuiduis, secundum prius & posterius, nec secundum gradus, nec secundum intensionem: non autem naturā generis. 2.d.3.q.1.4.c.f./Causis.lec.4.co.3.

17 In incorruptibilibus, est tantum vnum indiuiduum vnius speciei: quia species sufficienter conseruatur in vno. 1ª.q.47.2.c./q.119.1.c./Spū.8.c.co.2.3./He.7.lec.4.co.2.prinº.

18 DIVISIO./Indiuiduum duplex. s. indiuiduum vagum, & indiuiduum signatum. 1ª.q.30.4.c.

19 Indiuiduum dicitur quadrupliciter. s. singulare, species specialissima, genus generalissimum, & propositio immediata. Met.2.lec.4.co.2.f.

20 PRINCIPIVM.32. vsque.39./. Principium indiuiduatiōis in rebus materialibus est duplex. s. materia prima, & quantitas dimensiua. 3ª.q.77.2.c./3.d.1.q.2.5.1m./4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3m./Ꝫ.4.cº.65.6./Veri.q.2.6.1m./7.c./q.10.5.c./Ma.q.16.1.

13m./.Trin.14.16.o./.Op?.29.o./.Opusc.30.lec.4.o./. Opusc.32.co.4./.Met.5.lec.6.fi. Abstractio.3.c. Agens.10.16.Commune.7.Costa.2.

21 Materia est principium indiuiduationis. q.1a.q.3.3. c./.q.39.1.3m./.2.c./.q.54.3.2m./.q.56.1.fm./.q.75.4. 5.c./.q.85.1.c./.3.4m./.q.86.1.3.c./.12c.q.63.1.c./.1. d.35.5.c./.2.d.3.q.1.2.c./.d. 42.q.1.1.c./.ꝑ.1.co.21. 3m./.Lio.3.co.65.3m./.Lio.4.co.63.co.2./. Poa.q.2. 4.c.fi./.q.9.1.c./.3.5m./.Spū.5.8m./.quol.7.3.c./. ql.8. 2.c./.Met.5.lec.8.fi./. Lio.7.lec.10.co.3.fi./.Lec.14. co.8.fi. Creatio.40.41.42.Creatura.33.Differentia.9.Diffinitio.4.Distinctio.2.3.12.13.

22 Immo aliqua forma indiuiduatur per seipsam.1a.q. 3.2.3m. ꝑRño.Duo.731o. Diuersitas.5.c.

23 Forma receptibilis in materia,indiuiduatur per materiam:quę autem non est receptibilis in materia, indiuiduatur per seipsam.1a.q.3.2. 3m./.3.c./.q.13.9.c./. 3a.q.77.2.c./.4.d.12.q.1. ar.1.q.3.3m./. Poa.q.9.3. 5m./.Spū.5.8m./.8.4m./.13m.

24 Hę carnes,& hęc ossa,& hęc anima, sunt principia indiuiduantia hominem, 1a.q.29.2.3m./.4.c./.q.30. 4.c./.q. 33.2.c./.q. 75.4.c./.q.85.1. 2m./.ꝑ.1. co.65. 2m./.Lio.2.co.74.co.1./.Veri.q.10.5.c./. Poa.q.9.1. 6m. Forma.13.21.c.27.76.80.c.

25 Indiuidua composita, substant ratione materię: sed subsistunt rōne formę.1a.q.29.2.5m. Homo.6. 7.Idem.1.3.c.Indiuiduale.

26 Principia indiuiduatiōis in creaturis,sunt causa subsistendi & distinctiōis:in diuinis autem,tantum secundi.Poa.q.9.5.13m.

27 Indiuiduatio quantum ad incommunicabilitatem est in deo:non autem quantum ad materiam.1a.q.3.2. 3m./.q.29.3.4m./.1.d.25.1.6m./.Veri.q.21.4.9m.

28 Principia indiuiduantia, sunt de essentia indiuiduorum in compositis tantum,nō autem in formis. Anima.3.13m.

26 Solius dei operatione fieri potest: vt hoc indiuiduum demonstratum,fiat illud indiuiduum demonstratum: vt in eucharistia, 4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c./.ꝑ.4.co.63. co.2. Intellectus.15.16.49.c.150.163.164.Particulare.Prędicari.17.31.33.Proprietas.2.

30 Spēs,& partes eius,sunt aliquid formale respectu indiuidui sui.Phy.2.lec.5.co.2.4. Singulare.

31 Immo partes habent rationē materię.1a.q.7.3.3m./. q.65.2.c./. Met.5.lec.1.co.5./. Phy.3.lec.11.pnο./. co.2./.Lio.4.lec.4.co.3.prino. ꝑDuo.732o. Rño.sicut Duo.369o.

32 ACCIDENS./.Nullū accidens,pter dimensiōes interminatas, est pncipiū indiuiduatiōis.Trin.14.16.o.

33 Quantitates siue dimensiones interminatę,sunt principium indiuiduationis.Trin.14.3m. Accidens. 17.57.94.95.96.97.

34 Immo quantitas terminata,est principium indiuiduationis.Opusc.32.o. ꝑRño.Duo.733o. Angelus.38.388.389.

35 Proprium quantitatis dimensiuę inter cętera accidentia est,secundum se indiuiduari:quia vbicunq; est diuersitas partium eiusdem spēi:ibi oportet esse indiuiduationē.ꝑ.4.co.65.fi./.Met.5.lec.14.co.2. Assimilatio.17.21.Causa.33.34.Cogitatiua.1.2.3.

36 Dimensio terminata,indiuiduatur per subiectum indiuiduatū,per dimensiones interminatas.Trin.14.3m. Concupiscentia.10.

37 Dimensio dupliciter indiuiduatur.s.rōne subiecti,sicut & alia accidentia,& ratione situs.22e.q.24.5.1m./.3a. q.77.2.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3m./.d.44.q.2.ar.2.q. 3.2m./.ꝑ.4.co.64./.Trin.14.3m./. quol.7.vel.11.q.4. 3.c./.Met.5.lec.14.co.5.

38 Indiuiduum non potest intelligi,sine dimensionibus interminatis:sed bene sine omni accidente completo. Trin.14.5m. Concupiscibilis.12.Phantasma.1. Hoc.Intellectus.15.16.49.c.150.163.164. Memoria.1.10.12.Perfectio.9. Prędicari.17.31. Prudentia.30.Quantitas.19.22.c.

39 Collectio accidentium ,non est principium indiuiduationis.Met.7.lec.14.co.8.fi.

40 Substātia indiuiduatur per seipsam:ideo indiuiduum eius, habet speciale nomen.s.hypostasis : non autem accidentia:quia indiuiduantur per subiectum. 1a.q. 29.1.c./.q.39.1.3.c./.Potena.q.9.1.3m./.8m./.2.6.c./. quol.3.2.fi. Agens.97.103.Angelus.38.53.54. c.61.387.c.580.

41 Omne indiuiduū substātię,dicitur hypostasis,fm proprietatē nominis:fm vsum aūt,sola indiuidua rōnalis naturę.1a.q.29.2.1m./.1.d.23.1.4m./.d.26.q.1.1. c./.Poa.q.9.1.2m. Anima.70.c.159.Animal.28. Assumere.14.29.30.Causa.33.34.42.Cœlum.62.

42 Singulare,particulare,& indiuiduum,sunt in quolibet genere entis:sed suppositum,hypostasis,res naturę,& persona,sunt in solo genere substantię.1a.q.29.1.2. c./.3.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./.Vnio.2.c.co.2./.ql.8.vel.9. q.2.1.c./.Opusc.3.co.216. Cognitio.44.49.51.Costa.2.Creatio.40.c.Creatura.33.Desideriū.13.Deo. 61.112.113.124.240.271. Generatio.38.c. Inductio.Intentio.1.Ira.70. Natura.10.c.24.c. Notum. 4.c.Pars.20. Persona.3.6.11.14. Prouidentia.22. 27.33.48.

43 In vno indiuiduo de genere substantię, species potest attendi duplex.s.hypostasis & proprietatis:& sic personę diuinę differunt specie:non autem primo modo. Potentia.q.10.2. 12m. Resurrectio.11.c.23. Scientia.50.c.Subsistentia.3.c.Substantia.o. Theologia.22. Vestigium.9. Vnitas.15.c. Vniuersale.1.c. Christus.20.c.37.c.

1 INDIVISIBILE duplex.s.terminus continui : & extra genus eius:secundū potest esse simul in pluribus locis,tēporibus,& ptibus:nō aūt pmū.1a.q.8.2.2m./. q.52.2.c./.q.53.1.1m./.1.d.37.q.2.1. 3m./.2.d.30.q. 2.1.c.co.3./.ꝑ.2.co.55.co.2./.Lio.3.co.68.fi./. Spū.4. 16m./.Anima.10.18m. Actus.26.17.Addere.11. 12.Angelus.40.106.193.Anima.62.63.106.Articulus.1.Augmētum.17.Bonitas.209. Dauid.3.Dęmon.26. Diuisio.16. Aeternitas.19.26. Fides.40. Indiuiduum.o.Indiuisio. Indiuisum. Inseparabile. Instans.30.Intellectus.17.Locus.8. Logica.5.Materia.28.39.Medium.18.Motus.16.

2 Indiuisibile triplex.s.actu,vt continuum:per speciem, vt ratio hominis:& in potentia,vt punctus.primum & secundum prius cognoscitur q; diuisio:tertium autem posterius.1a.q.11.2. 4m./.q.85.8.o./.q. 87.3.c./. 1.d.24.q.1.3.2m./.Anima.3.lec.11.o. Quantitas. 6.7.Species.3. Subito. Tempus.29. Theophrastus. Vnitas.13.21.

Indiuisio. Addere.11.12.Indiuiduum.o. Indiuisibile.Indiuisum.Numerus.21. Quantitas.6.7. Vnitas. 5.7.8.21.c.32.Vnum.1.

Indiuisum. Addere.12. Anima.347. Bonitas.209. Distinctio.26.Indiscretum.Indiuiduū.o. Indiuisibile.Indiuisio.Hypostasis.3.Vnitas.1.4.

Indoles.Mendacium.20.Venustas.

INDVCTIO procedit ex singularibus : syllogismus autem ex vniuersalibus. Postr.lec.1.6./.Lec.3. pno./. Lec.30.co.1. Accusatio.23. Aduocatus.6. Agēs. 34.42.64. Agere.9. Amor.142. Animal.69. Annunciatio.2. Architector. Ars.36.c.Baptismus.36.

Bigamia.2.Causa.16.18. Defectus.18. Dæmon.66. 72.104.Dispositio.29.30.34. Enthymema. Excæcatio.7.Fides.24.85.Finis.119.Frustra.Generatio.43. Hæresis.12. Honor.26. Inclinatio.o. Inductiuum. Iuramentum.4.34.c̃.Iuristę.2.Ius.19. Legislator.3. Lex.27.c̃.105.108.134. Maleficiũ.3. Matrimoniũ. 35.40.64.Missa.8.Petrũ.158.Pœna.95. Perfectio. 44.Poetica.2. Princeps.6.56.Professio.6.Prohibitio.2.Rancor.Ratio.9.Reatus.4. Religio.44.c̃.Sacramentum.77.Scientia.23.102.117. Scriptura.19. Somnium.2.3.Subiectio.4. Testamẽtum.12.Testis. 7.12.14. Virtus.241. Vsura.143.156.189.211.260. Vti.16.c̃.

Inductiuum.Credere.30.Defectus.18.Inductio.Motiuum.Prouocatio.Scandalum.3.

INDVERE Christum,nihil aliud est:q̃ Christi similitudinem assumere, vel exterius per sacramentum, vel interius per imitationem.4.d.4.L.3^{m}. Assumere.o.Dispensatio.17. Festum.10. Indumentum. Vestis.o.Christus.218.

1 INDVLGENTIA duplex,scz de minus malo, & de minus bono.4.d.26.q.1.4.3^{m}./.1^{c}.Cor.7.Co. 4.f. Ignoscentia.Parcere.

2 ECCLESIAE./.Indulgentia ecclesię pertinet ad clauem iurisditionis. 4.d.20.ar.3.q.2.1^{m}./.ar.4.q.2. 4.c./.quol.2.q.8.2.2^{m}.

3 Indulgentię supplent vices satisfactionis, vt satisfactio est punitiua:non autem vt est medicatiua. quol. 2.q.8.2.3^{m}. Baptismus.198.

4 Causa pro qua debet dari indulgentia,est honor dei, & communis vtilitas ecclesię.4.d.20.ar.3.q.2.c.5^{m}./. q.3.o./.ar.4.q.1.c./.ar.5.q.4.c.

5 Indulgentię non dantur pro temporalibus secundum se:sed vt temporalia ordinantur ad sp̃ualia: ideo non est simonia.4.d.20.ar.3.q.3.o.

6 Indulgentia tantum valet quantum sonat:si adsit autoritas dantis,charitas recipiẽtis,& pia causa.4.d.20. ar.3.q.2.o./.ar.5.q.2.c./.quol.2.q.8.2.c. Martyrium.18.Permissio.o.Venia.

7 Indulgentia non se extẽdit ad remissionẽ culpę,quia nõ est sacramentalis:põt enim & nõ sacerdos indulgẽtias dare,si sit ei cõmissum.q̃l.2.q.8.2.2^{m}.

8 Indulgẽtię valent ad remissionẽ pœnę iniunctę, vel iniungẽdę:propter infinita merita Christi,& sanctorũ. 4.d.20.ar.3.q.1.o./.q̃l.2.q.8.2.o./.Opus.7.c^{o}.6.f.

9 Consulendum est acquirentibus indulgentias:ne propter hoc dimittant pœnitentias iniunctas:precipue quãdoq; sunt pluriũ debitores q̃ credant:& etiã inquantũ satisfactionis opera,sunt preseruatiua a peccatis futuris.4.d.20.ar.3.q.1.4^{m}./.quol.2.q.8.2.3^{m}.

10 Premiũ est melius in infinitum,q̃ quęcunq; indulgentię.4.d.20.ar.3.q.2.2^{m}./.ar.5.q.2.2^{m}.

11 AGENS./.Indulgentię in stationibus Romę,institutę sunt a beato Gregorio.4.d.20.ar.3.q.2.c.

12 Solus papa habet plenariã potestatẽ dandi indulgentias:alii aũt,sm taxationem eius.4.d.20.ar.4.q.3.o./. quol.2.q.8.2.c./.Opus.20.Li^{o}.3.c^{o}.10.

13 Legati non sacerdotes,possunt dare indulgentias.4. d.20.ar.3.q.2.1^{m}./.ar.4.q.2.o./.quol.2,q.8.2.2^{m}, Legitimatio.2.

14 Indulgentias non possunt dare,nisi episcopi, vel alii de licentia eorum.4.d.20.ar.4.q.1.o. Permissio.o.

15 Indulgentię datę ab existente in peccato mortali,tantum valent, quantum datę a sanctissimo: cum non remittat ex vi suorum meritorum,sed ex vi meritorum reconditorum in thesauris ecclesię.4.d.20.ar.4. q.4.o. Schisma.7.

16 Dans indulgentias indiscretẽ,peccat,tamẽn valent. 4.d.20.ar.3.q.2.1^{m}.

17 Indulgentię non mensurantur secundum deuotionẽ vel laborem recipiẽtis:nec secundum quantitatem dantis:nec secundum causam pro qua dantur:sed secundũ intentionem dantis.4.d.20.ar.3.q.2.o.

18 Nullus potest sibi soli dare indulgentias:sed potest vti ea quam pro aliis dat.4.d.20.ar.5.q.4.o.

19 QVIBVS./.Indulgẽtię nõ valent existẽti in pctõ mortali.4.d.20.ar.3.q.2.c./.ã.5.q.1.o./.q̃l.2.q.8.2.c.

20 Oppositũ vr̃ dicere a simili.2.d.40.4.5^{m}./.1o.8.co.3. P Du^{o}.734°. R 6°.sicut Du^{o}.318°.

21 Indulgentia pro subsidio,vt q̃ q dat auxilium ad fabricam ecclesię:intelligitur tale auxilium,q̃ fit sm facultatem auxiliantis,& q̃ fit conueniens ei qui auxiliũ dat:& sm q̃ accedit ad hoc:sm hoc plus vel minus de indulgentia consequitur:vnde ẽt aliquis pauper,dans vnum denarium,consequitur totã indulgentiam :non autem diues,quem nõ decet ad opus tam pium & fructuosum,ita parum dare:sicut non diceretur rex alicui homini auxilium facere, si ei obolum daret.4.d.20. ar.3.q.2.3^{m}.

22 Non faciens illud pro quo dantur,non habet indulgentias ; licet alius faciat pro eo:nisi hoc sit in forma indulgentię.4.d.20.ar.5.q.3.o./.d.45.q.2.ar.3.q.2.c. Crucesignatus.o.

23 Pluries vadens ad indulgentias determinati temporis,habet eas semel tantum:si autem sint perpetuę:toties consequitur,quoties vadit.4.d.20.ã.3.q.2.4^{m}.

24 Clerici,& alii vicini ecclesię,equaliter habent indulgẽtias,sicut & aduenę,nisi aliud exprimatur:sed nõ equaliter merentur.4.d.20.ar.3.q.2.4^{m}.

25 Indulgentię valent religiosis,sicut & aliis:tamen plus merentur seruando religionem.4.d.20.ar.5.q.2.o.

26 Pœnitentię iniunctę religiosis in capitulo,non remittuntur per indulgentiam:quia in capitulo agitur forus quasi iudicialis,magis q̃ spiritualis : vnde etiam non sacerdotes capitulum tenent : sed absoluitur religiosus a pœna iniuncta vel debita pro peccato in foro pœnitentiali.4.d.20.ar.5.q.2.2^{m}. Religio.43. Oratio.45.82.

27 Indulgentię valent defunctis in gratia,si hoc sit in forma., & aliqs pro eis faciat illud pro quo dantur.4.d. 45.q.2.ar.3.q.2.o.

28 Et similiter indulgentia eadem quandoq; datur predicantibus:quę datur accipientibus crocem:licet sit pure sp̃uale.4.d.20.ar.3.q.3.2^{m}.

29 Orans pro rege Francię,habet decem dies de indulgentia,a papa Innocentio quarto : licet sit pure sp̃uale.4.d.20.ar.3.q.3.2^{m}.

Indumentum.Habitus.19.c̃.Induere.Vestis.o.

INDVRATIO hominis ex triplici prouenit causa.s.ex longa consuetudine peccandi : ex incredulitate iustitię dei:& ex seductiõe inimici. Opus.58.c^{o}.12. Aua^{a}.15.Calor.5.Deus 427.c̃.Excæcatio.o.Obduratio.Peccatum.158.c̃.Reprobatio.o.

INDVSTRIA duplex.s.vna de necessariis ad salutem:alia de iis quę sunt ad bene esse:prima est in omni existente in gratia:non autem secunda.22^{c}.q.47. 13.3^{m}./.14.1^{m}. Animal.48. Apostoli.27.Idoneus.o.Malitia.o.Solertia.o.

INEBRIARI conuenit sanctis quadrupliciter,scilicet lachrymis compunctionis,calice passionis,incendio amoris, & torrente felicis delectationis : & mali inebriantur quadrupliciter,scilicet materiali vino,carnali delectatione, spirituali errore, & punitione dei. Isa.28. co.1.f. Amor. 259. Beatitudo.33. Bria. Ebrietas.o. Ira.24. Subrietas.1. Spes.37.

Vomitus.2.

Inefficax. Cognitio.50. Insufficiens. Notorium.2.

Inenarrabile. Spiritus.15. Ineptalgetitia. Gula.3.

Ineptitudo. Fabula.2. Impedimentum.2. Ineptalgetitia. Irregularitas.1. Lepra.4. Ludus.11. Secreta.

Inęquale. Inequalitas. Inęquum.

INAEQVALITAS rerum, est a deo: quia sicut diuina sapientia, causa est distinctionis rerum, propter perfectionem vniuersitatis & inęqualitatis: non enim esset perfectum vniuersum: si tantum vnus gradus bonitatis inueniretur in rebus. 1ª.q.47.2.o./.q.65.2. 3m./.ꝑ.2.cº.39.vsque.45./. Liº.3.cº.97./. Poª.q.3.16.o./. Anima.7.c. Amor.160. Baptismus.170. Beatitudo.85. Dies.2. Dimensio.2. Disparitas. Distinctio.6. Diuersitas.o. Diuisio.13. Aequalitas.7.15.c. Falsitas.1. Inęquale. Inęquum. Iniustitia.1. Innocentia.7. Inuidia.9. Ius.21. Iustitia.46. Mãmona. Mensura.16. Meritum.72.75.80. Mutuum.4. Pœna.45. Pręceptum.7. Pręmium.9. Tonus. Tres. Triplicitas. Varietas. Vsura.94.182.

Inęquitas. Inęquum. Vendere.11.

Inęquum. Inęquale. Inęquitas. Iniustitia.o. Vsura.26.

Inesse. Accidens.2.3.21.67.110. Actio.58. Angelus.522. Anima.224.265. Appetit⁹.49. Appropriatio.21. Conceptio.14. Contingens.2. Contrarium.38.40.41. Debilitatio. Dici.2. Esse.40.62. Forma.51. Hęresis.147. In.o. Iracundia.2. Lumen.1. Natura.41. Naturale.1.10.22. Nocere.8. Nomen.34. Perse.6.c. Poª.29.56. Prius.5. Scientia.45. Semen.19. Suppositum.2. Vniuersale.24. Vsura.31.42.

Ineuitabile. Agonia.1. Peccatum.105. Timor.22.

Inexperientia. Audacia.19. Aureola.25. Experientia.o. Spes.34.c.

Infallibile. Charitas.141. Certitudo.1.8. Deus.301. Gratia.59.60. Immutabile. Iuramentum.4. Lex.157. Mensura.5. Pręedestinatio.33.34.41.c. Subditi. Virtus.265.

1 INFAMIA publica est locũ accusatoris: * in denunciatiõe ꝟo nõ intẽdit punitio peccãtis, s3 emẽdatio. Et iõ nihil agit ꝑ eũ cui⁹ pctm̃ denũtiat, s3 ꝑ eo. Et iõ ibi nõ est necessarius accusator. 22ᵉ.q.67.3.2m. Accusatio.9.26.28.31. Aduocatus.9. Calumnia.

2 Vno infamato, aliquando alii infamantur: quia secundum Augustinum, cum de aliquibus qui sanctum nomen profitentur, aliquid criminis vel falsi sonuerit, vel veri patuerit: instant, satagunt, ambiunt, vt de omnibus hoc credatur. 22ᵉ.q.33.7.c.fi. 3m./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2m./.quol.1.16.d./. Opus.19.cº.22.fi. Constantia.9. Correctio.1.c.13.c. Crimen. Criminator. Dęmon.88. Desponsatio. Detractio.o. Fornicatio.13. Papa.3. Peccatum.105. Perfectio.89.90. Periurium.7. Religio.76. Simonia.31. Sterilitas.2. Testis.1.7. Vindicatio.6. Vsura.27.309.

Infans. Adam.71. Angelus.591. Baptismus.31.126.c.233.c. Circũcisio.18.c. Liber.4. Matrimoniũ.107.c. Pręceptum.137. Puella. Puer.o. Seruitus.9.10. Christus.171.172.

Infatigabilitas. Amor.193. Fortitudo.37.

Infectio. Adam.79.c. Baptismus.201. Basilisc⁹. Bonitas.225.226. Conceptio.32. Contagium. Correctio.19. Dulcedo.9. Empyreum. Fascinatio. Grã.156. Ignis.11. Inficere. Macula.o. Peccatum.107.283.c.310.313.c.318.c.329.333.342.c. Pœna.42.81. Purgatio.6.c. Putrefactio. Terręmot⁹.5. Verbũ.71. Vsura.190.

Infelix. Afferre. Infortuniũ. Miseria.o. Rex.7.

Inferi. Descendere.1.9.10. Passio.121. Symbolũ.7.

Inferior. Absolutẽ.7.8.16.23.26. Abstractio.5. Accidens.14.30.108. Accusatio.17. Actio.11. Actus.82.83. Aduocatus.2.9. Aer.1.2. Affectio.3. Agens.20.91. Amor.155.264. Angel⁹.S. Anima.44.46.64.146.222.223.224.228.267.284.285.303.312. Appetit⁹.50.64.95. Attingere.o. Audacia.15. Auersio.9. Beat⁹.38. Character.28. Causa.42. Cœlum.24.50.51.69.70.72.77.78.98.101.104.107.126.139.142.148. Clauis.19. Clementia.3. Comprehensor.1. Conseruatio.4. Contemplatio.11.22. Corp⁹.16. Creatio.35. Creatura.32. Dęmon.118. Deus.443. Diacon⁹.6. Difficile.2. Diffinitio.10. Dispensatio.7.22. Elementum.24. Elicere.1. Esse.24.25. Aeternitas.17. Euangelium.8. Fallacia.1. Feruor.2. Finis.112. Fomes.6. Habit⁹.41.c.61.c. Hęresis.145. Homo.17.18.26. Honor.21. Imago.22. Impossibilitas.2. In.22. Incipere.1. Infidelitas.9. Infinitum.22. Infra. Intellectus.183.206. Iudicium.8.26.28.c. Iustitia.58.64.c. Laus.6. Lex.175.176.177. Liber.13. Lux.19.22.c. Maria.50. Mot⁹.56.c. Natura.29.c.34. Obedientia.29.c. Obiectum.13. Officium.2. Oſo.77. Ordo.7.81. Orizon.1. Participare.5.7.8. Passio.80. Peccatum.85.90.c.168.401.c. Perfectio.29. Perturbatio. Pietas.17. Politica.4. Possibile.6. Poª.57.58. Pręceptum.153. Pręcipere.2. Prędicari.17.18.44. Processio.4. Prouidentia.34.c.49.c. Prudentia.79. Psalterium.1. Raritas.2. Rõ.37.c.48.c. Religio.61. Reputare. Reseruare. Reuelatio.5. Sacerdos.27. Sapientia.27.37. Scientia.150. Sensualitas.7.8. Synderesis.2.3. Singulare. Sol.1. Sponsa.5. Subditus. Subiectio.o. Superius.1. Tempus.37. Theoª.33. Timor.34.38. Tremor.2. Tristitia.12. Ventus.4. Virt⁹.142.181.209.255.256. Vniuersale.6. Vniuersum.2. Infernale. Antoni⁹.3. Apertio.2. Infernus.o.

1 INFERNVS quadruplex. s. damnatorum, puerorum, purgandorum, & sanctorum patrum: in primo sunt tria. s. tenebrę gratię, & tenebrę glorię, & pœna sensus: in secundo, sola duo pˀma: in tertio tantum secundum & tertium: in quarto tantum secundum. 3.d.22.q.2.ar.1.q.2.c./4.d.45.q.1.3.o. Aduent⁹.6. Anima.125.c.140. Antoni⁹.2. Ardere. Claritas.2. Clauis.3. Contritio.12.13. Damnatio.o.

2 Infernus est horridus, & tenebrosus, & pœnalis locus dęmonum. 2.d.6.3.2m. Dęmon.95.104.121.c. Descendere.

3 Infernus est largus quadrupliciter. s. retinendi auiditate, damnatorum multitudine, pœnarum diuersitate, & pœnarum ęternitate. Isa.20.fi. Eleemosyna.29. Feces. Hęresis.107. Humilitas.19. Ignis.1.12.21. Infernale. Limbus.1.2. Macarius. Malum.62.

4 Infern⁹ est in centro, i. in medio terrę. 2.d.6.3.2m./.4.d.44.q.3.ar.2.q.3.b.3./.d.48.q.2.3. 4m./.L.fi./.d.50.q.2.ar.3.q.4.c. Peccatum.191.204.225. Pœna.80.c.89.c. Purgatio.9. Purgatorium.2.3.

5 Oppositum videtur dicere. Opus.10.ar.31./. Opus.11.ar.24.25. ꝑ R fiº. Duº.735º.

6 Infernus probabiliter, ponitur sub terra: licet nõ possit sciri certitudinaliter, nisi per reuelationem. 4.d.44.q.3.ar.2.q.3.o. Traianus.

7 Infernus significat obstinationem: cuius causa est obliuio dei. ꝑs.9.co.9.

Inferre. Actio.22.29.121. Auxilium.3. Conclusio.3. Consequentia.2. Deus.318. Dolor.26. Excõmunicatio.17.31. Illatum. Ira.35.71. Irrogare. Martyriũ.13.14. Mors.10. Nocere.8. Ordo.98. Pœnitẽtia.15. Qualitas.10. Raptus.1. Reprobatio.2. Sponsa.4.

Verbum.21.Vsura.196.289. Infestus.Gryphus. Molestia.

Inficere.Contagium.Fascinatio.Infectio. Petri.Or.

1 **INFIDELIS** non debet permitti habere dominium nouū super fideles, sed tantum antiquum: quo etiam priuari potest: sed permittit ecclesia, q̄ infideles accipiunt a fidelibus ministerium in aliquo artificio: nam serui subijciuntur dominis suis ad totam vitam: & subditi prefectis, ad omnia negocia: sed ministri artificum, subiiciūtur eis ad aliqua specialia opera: vnde periculosius est, q̄ infideles accipiant dominium, vel prelationem super fideles, q̄ꝫ q̄ accipiant ab eis ministerium in aliquo artificio: & ideo secundum permittit ecclesia: non autem primum.22ᵉ.q.10.10.o. Abraham.6.

2 Prelati ecclesiarum, non habent super infideles potestatem, nisi indirecte.1ᵉ.Cor.5.fi. Adam.58. Amor.116.

3 Res infidelium si ipsi delinquant, licet auferre p̄ vim, autoritate publica: non aūt autoritate priuata.22ᵉ.q.10.10.c./.q.66.8.2ᵐ./.Opus.21.co.1. Apsi.25.

4 Filius manens in infidelitate, p̄r ecōuerso, perdit ius hereditatis: sed si cōuertatur redditur ei, etiam si alius intrasset in possessionem.4.d.39.5.5ᵐ. Appellare.5.Aureola.15. Baptismus.117.128.131.146.Benefacere.2.Certitudo.15.Cōmunicatio.4.

5 Puer perfecte etatis, potest libere sequi patrem fidelem, vel matrem infidelem: minor autem debet dari fideli: licet indigeat educatione.4.d.39.4.4ᵐ. Credere.33. Dispensatio.5. Disputatio.7. Doctrina.2. Ecclesia.11. Eucharistia.150.173.229. Fornicatio.17.18.

6 Infideles qui nunquā fuerunt de fide ecclesie.s.iudei & pagani, non reputantur heretici, licet peruersam fidē habeant: sunt tamen compellendi a fidelibus si adsit facultas, vt fidem non impediant, vel blasphemiis, vel malis persuasionibus, vel etiam apertis persecutionibus.22ᵉ.q.10.8.o./.4.d.13.q.2.1.6ᵐ. Gentilis.o.Heresis.o.Ostiarius. Immunditia.1. Iudei.o. Iudicium.68.Mametus.

7 Infideles vero qui aliquando sumpserunt fidem.s.heretici, debent cogi ad fidem: non autem alii.s.iudei & pagani.22ᵉ.q.10.8.o.

8 Non omnes actus infidelium, sunt peccata, sed aliqui actus eorum sunt boni, ex essentia, obiecto, vel circūstantia, & placent deo: nullus tamen est meritorius.22ᵉ.q.10.4.o./.q.23.7.1ᵐ./.2.d.7.q.1.2.c.co.1.fi./.d.41.q.1.2.o./.L.2ᵐ./.4.d.39.2.5ᵐ./. Ma.q.2.5.7ᵐ./. Ro.14.fi./.Titum.1.fi. Matrimonium.49.103.120.c̄.134.137.c̄.Mulier.18.Orō.89.Paganus. Primi.1.Resistere.4.6.

9 Nullum peccatum veniale potest esse in infideli: anteq̄ꝫ peccet mortaliter.12ᵉ.q.89.6.o. Responsio. Ritus.Saraceni.

10 Primi motus nō sunt peccata mortalia fideli, nec infideli.12ᵉ.q.89.5.o./.22ᵉ.q.158.2.3ᵐ./.2.d.24.q.3.2.c./.d.41.q.2.1.5ᵐ./.3.d.23.q.1.ar.3.q.2. 3ᵐ./.d.40.1.5ᵐ./.4.d.33.q.1.ar.3.q.2.3ᵐ./.Veri.q.26.6.16ᵐ./. Ma.q.7.3. 17ᵐ./.6.8ᵐ./.8.o./. quol.4.q.11.o./.Ro.8.pnº. Scriptura.7.10.11. Seruitus.10. Synderesis.8.Sponsalia.8.Testis.7.Transumptio.

11 Grauius peccat fidelis q̄ꝫ infidelis, in eadem spē peccati: simpliciter autem est econuerso.12ᵉ.q.73.8.c.fi./.q.89.5.c./.22ᵉ.q.10.3.3ᵐ./. Ma.q.7.3.17ᵐ./.8.4ᵐ./. Ro.8.co.1.fi./.1ᵉ. Thi.5.lec.1.fi./. He.10. lec.3.co.4.prinº.

12 Et infideles contemnunt fidem: si fidelium defectus cognoscant.22ᵉ.q.10.10.c.

13 In illis infidelib⁹ q̄ tpali ecclie, vł ei⁹ mēbris subiacēt, statuit ecclia, vt su⁹ iudeorū cū fuerit scūs xp̄ian⁹, statiꝫ a suitute liberet, nullo p̄tio dato: & silr si isdelis exńs, fuerit empt⁹ ad suitiū &c. In illis āt isdelib⁹, q̄ tpali ecclie, vel mēbris nō subiacēt, ius dn̄ii, & statōis, & dictorū, ecclia non statuit: licet posset statuere de iure: & hoc facit ad scādalū vitandū: ne nomen dn̄i & doctrina blasphemetur.22ᵉ.q.10.10.c.fi./.q.66.8.2ᵐ.

1 **INFIDELITAS** sumitur dupliciter.s. negatiue, & contrarie.i.repugnando, vel contemnendo: & est peccatum, nō autem primo modo, sed est pœna.22ᵉ.q.10.1.o./.6.fi./.q.34.2.1ᵐ./.2.d.39.q.1.2.4ᵐ.
Admiratio.2. Adulterium.7. Apostasia.3.c̄. Baptismus.131. Blasphemia.4.

2 Ratio infidelitatis, perficitur in contemptu: ideo est in voluntate vt in causa: sed est in intellectu vt in subiecto.22ᵉ.q.10.1.c./.2.o. Desperatio.4.5.

3 Spēs infdelitatis sunt tantum tres.s.paganorum, iudeorum, & heresis.22ᵉ.q.10.5.o./.q.11.1.c./.q.94.1.1ᵐ. Dubitatio.3.

4 Infidelitas hereticorū, est grauior, q̄ꝫ iudeorū, & hec q̄ paganorum.22ᵉ.q.10.6.o. Ecclesia.12. Fides.24.103.161.

5 Infidelitas est grauissimum omnium peccatorum circa mores: non autem peccatorum contra virtutes theologicas.22ᵉ.q.10.3.o./.q.13.3.c./.q.39.2.o./.3ª.q.80.5.c./.4.d.9.ar.3.q.4.c.1ᵐ./. Ma.q.2.10.c.2ᵐ./.q.3.8.1ᵐ./. Ro.2.lec.2.co.4./. He.10.lec.3.co.4.

6 Infidelitas est vltimum peccatorum: ad quam homo quandoq̄ꝫ per alia peccata perducitur.22ᵉ.q.162.7.3ᵐ. Fornicatio.17.18.

7 Infidelitas secundum q̄ est peccatū, oritur ex superbia.22ᵉ.q.10.1.3ᵐ. Heresis.o. Idolatria.2. Ignorantia.14.32.Infidelis.o.

8 Infidelitas est in intellectu subiectiue, sed est in voluntate imperatiue: ideo actus eius est demeritorius.22ᵉ.q.10.2.c./.2.d.39.q.1.2.4ᵐ./.3.d.23.q.2.ar.3.q.1.4ᵐ./. Iudei.o.Luxuria.15. Matrimonium.49.120.c̄.133.c̄. Nox.3. Odium.19.Peccatū.401.

9 Surreptio infidelitatis, est aliquando in imaginatione, aliquando in ratione inferiori, & aliquando in rōne superiori. Ma.q.7.3.6ᵐ. Recedere.

10 Qui nihil audiuit de fide, excusatur a peccato infidelitatis: non autē ab aliis peccatis. Ro.10.lec.3.co.2./. He.10.lec.3.co.4.

11 Infidelitas & desperatio, maxime opponuntur charitati: quia radicitus eam euellunt. Ma.q.2.10.2ᵐ. Schisma.5.Superstitio.1.Votum.38.
Infimus.Angelus.252.575. Anima.44.45. Beatitudo.55.140.Damnatio.42.Deus.193.Gradus.2.Humilitas.26.c̄.Imum.Inferior.Ordo.47.Ornatus.11. Peccatum.194.Summum.3.

1 **INFINITAS** extensiua imperfectionis est, cū recedat ab vnitate: intensiua autem, pfectiōis, cum accedat ad vnitatem.Opus.9.q.4. Anima.256.

2 Infinitas intensiua est in deo: non autem infinitas extensiua. Opus.9.q.4. Contritio.29. Immensitas. Infinitum.o. Infinitiuus.Nouelle. Verbum.80.85.86.

1 **INFINITVM** eē in actu, nō ē intelligibile. quol.9.1.1ᵐ.

2 Nihil preter deum est infinitū actu: nec pōt esse, etiam per potentiam dei, nec secundū essentiam, nec scđm esse, nec secundum virtutē seu potentiā, nec secundū magnitudinem, nec scđm multitudinē.1ª.q.7.2.3.4.o./.q.45.5.3ᵐ./.q.50.2.4ᵐ./.q.86.2.c./.1.d.43.q.1.1.5ᵐ./.2.c./.2.d.1.q.1.5.17ᵐ./. Veri.q.2.2.5ᵐ./.10.o./.

q.29.3.c./.Potentia.q.1.3.1m./.q.3.14.6m./.quol. 2.2. o./.quol.5.1.c./.quol.9. 1.o./.quol.9. vel.10.q.1. 2m./. quol.12.2.o./. Met.11.lec.10.o. Anima.46.225. 256. Auersio.19.Bonitas.235.

3 Oppositum videtur dicere.1a.q.10.5.4m.
  ☞ R 6o. Dubio.736o.
  Cõfessio.37.44. Cõtritio.25. Creatura.10. Eẽ.47.94.

4 Non inconuenit aliquod creatum sic esse infinitum, ꝙ non finiatur ab alio.1a.q.10.5.4m./.q.50.2.4m./.quol. 9.vel.10.q.2.2m.

5 Infinitum ẽm essentiẽ rationem,est solus Deus. 3a.q. 10.3.2m. Aeuum.5. Finis.13.106. Gratia.157. Locus.8.

6 Id quod est simpliciter & omnibus modis infinitum, nõ potest esse nisi vnum: sed ẽm aliquid possunt esse plura. 3a.q.10.3.3m./. Poa.q.1.2.9m.

7 Si esset infinitum numero vel continuitate,esset finitum ẽm esse & essentiã, & esset mensurabile a scientia Dei. 1a.q.7.2.c./.q.14.12.3m./.3a.q.10.3.2m./.quol.9. 1.c. Materia.29.30. Motus.64. Mundus.24. Offensa. Pœnitentia.100. Persona.33. Pluralitas.1.

8 Beatitudo creata,habet quandam infinitatem:ex eo ꝙ coniungit infinito bono. 1.d. 44.3. 5m./.3.d. 1.q. 1.2. 5m./.4.d.17.q.1.ar.3.q.1.c.

9 Species figurarum,numerorum, & huiusmodi non sunt infinitẽ in actu:sed in poa tm. Anima.18.3m./.20.12m.

10 Quicquid dicitur de Deo, est infinitum. 1.d.43. q.1.1. c./. Potentia.q.1.2.c. Potentia.24.ẽ. Prẽdicari.22. Quantitas.21. Recipere.4.

11 Infinitum est in diuisione magnitudinis,non autem in appositione.1a.q.7.3.3m./. Physicorum.3.lec. 11.pnº./. co.2. Vsura.47.

12 QVID./. Infinitum non est substantia,sed accidit rebus: ideo sicut multiplicatur ẽm subiecta, ita & proprietas eius.3a.q.10.3.3m. Diuisio.7.

13 Ratio infiniti, priuatiue conuenit ꝗtitati: non autem negatiue. 1a.q.7.1.2m./. Veri. q.2.2.5m./. Poa. q.1.2. c.2m./.5m./.6m./.11m./.quol.10.4.2m. Hẽresis.46. 53. Peccatum.76.215.297.

14 Infinitum materiale,conuenit ꝗtitati:non autem infinitum formale. 1a.q.7.1.2m./.3. 3m./.4m./.q.25.2.1m./. 3a.q.10.3.1m./.quol.3.3.c.

15 Infinitum repugnat cuilibet speciei magnitudinis, non autem magnitudini in communi. 1a.q.7.3.2m./.quol. 12.2.2m.

16 DIVISIO./. Infinitum duplex.s.negatiue dictum,& priuatiue. 3a.q.10.3.1m./.1.d. 3.q.1.1.4m./.d.43. q.1.1. c./.ꝑ.1.cº.43.1m./.Lio.3.cº.54.6./.Veri.q.2.2. 5m./.9. 5m./. Potentia.q. 1.2.c. pnº./.quol.9.vel. 10.q.2.2m./. Opus.3.cº.18. Addere.16.

17 Infinitum duplex.s.ẽm materiam,& ẽm formam. 1.q. 7.1.o./.q.25.2.1m./.q.86.2.1m./.3a.q.10.3. 1m./.quol. 3.3.c./. Phy.8.lec.21.co.7.6.

18 Infinitum duplex.s.simpliciter,& ẽm quid. 1a.q.7.2.c./. quol.3.3.c. Agens.54.55. Amor.39.

19 Infinitum ẽm quid duplex.s.in potentia ad infinitas formas,vt materia: vel non limitatum per materiam,vt intelligentia.1a.q.7.2.o./.quol.3.3.c.

20 Res immateriales, sunt infinitẽ dupliciter.s.in se, quia sunt aliquo modo omnia per intellectum:& vt ordinantur ad omnia per voluntatem: sed res materiales,sunt finitẽ vtroq; modo.3.d.27.q.1.4.c./.Opus.3.cº.103. Auersio.19. Charitas.79.80.81. Cã.26. Cœlum.72.ẽ.

21 Id quod est infinitum vno modo,potest esse finitum alio modo.3a.q.10.2.2m./.2.d.1.q.1.5.17m./.Veri.q. 2.9. c./.q. 20.4. 1m./.co. 2./.q.29. 3.c./. Spiritu. 6.8m./.10. 7m./.quol.3.3.6m. Complacentia.2. Concupiscentia.7. Consilium.4. Creatio.26.27. Donec.

22 VIRTVS./. Quẽlibet virtus superioris ordinis,est infinita,respectu virtutis inferioris ordinis. Spiritu.6.8m./.10. 7m. Actus.170. Charitas.81. Circumstantia.8.10.11. 12.13.26.27. Corpus.1.2.3. Creatio.26.27. Distantia. 3.4.5. Diuitiẽ.2.

23 Virtus finita, potest in obiecta infinita: non autem operari potest modo infinito.3.d.14.ar.2.q.2.2m./.Veri.q.29.3.4m. Forma.14. Gratia.80.149.157. Infinitas.o. Instans.30. Misericordia.32. Peccatum.215. Pœnitentia.100. Potentia.27. Prolixitas. Recipere.4. Satisfactio.21.

24 Virtus infinita, non potest esse in magnitudine. 1a.q. 25.2.3m./.q.105.2.3m./.ꝑ.1.cº.20. 4m./.Potẽtia. q.1. 1.2. 2m./.q.6. 6.c./.Opus.3. cº.17./.Met.12, lec.6.6./. Phy.8.lec.21.co.3.4.5.

25 Motus infinitus,ẽm partes magnitudinis, super quam fit,potest esse a potentia finita:non autem motus infinitus ex parte mobilis: quia ꝗtitas motus secũdo modo, conuenit ei per se: prima vero per accidens. Physicor. 8.lec.21.co.2.3. Virtus.67.ẽ.

26 COGNITIO.1. Infinitum comprehenditur ab infinito,quia nihil eius est extra cognoscentem, non autem attingendo fines eius. 1a.q. 14. 3. 1m./.2m./.12. 1m./. 2m./.1.d.43.q.1.1. 4m./.Veri.q.2.2. 5m./. Poa.q. 9.5. 11m. Angelus.6.ẽ. 161. 212. Anima.46.225.256.

27 Nullus intellectus,cognoscit infinitum inꝗtum huiusmodi.s.numerando partem post partem. 1a.q.14.12.1m./. q.86.2.o./.3a.q.10.3.1m./.1.d.39.q.1.3. 5m./.ꝑ.1. cº. 69.10m./.11m./.Veri.q. 2.2.5m./.9.c. 8m./.quol.3.q.2. 1.c./.Opus.3.cº. 135. principio. Auxilium.2. Comprehendere.3. Consilium.4. Creatura. 10. Debitum. 13. Deus. 87. 115. 117. 140.ẽ. 348. 414. Dilectio. 4.5.

28 Intellectus noster dicitur intelligere infinita,inꝗtum intelligit vniuersale,continens infinita in potentia. 1a.q. 7.2.1m./.q.14. 12.c.6./.q. 86.2.3m./.12c. q.50.4.3m./. 3a.q.10.3.2m./.1.d.39.q.1.3.c./.ꝑ.2.cº.48. 6m./.Veri. q.2. 9. c./.q. 20.4.1m./.co. 2./. Spiritu.6.8m./.10.7m./. Anima.18.3m./.20.12m./.Opus.9.q.81. Donec. Finitum.o. Forma. 14. 66. Fortuna.3. Immensitas. Indulgentia.8.10.

29 Infinitum ẽm materiam,est ignotum:non autem infinitum ẽm formam.1a.q.12.1.2m./.q.86. 2.1m./.3a.q. 10.3.1m./.1.d.3.q.1. 1.4m./.4.d. 49.q.2.1. 12m./.ꝑ.3. cº. 54.6./.Veri.q.2.2.5m./.quol.3.q.2.1.c. Intellectus.54. 130. 160. Ira.67. Verbum. 87. Christus.70. 104.126.

30 IN COMMVNI./. Infinitum materiale, est imperfectum:sed infinitum formale,est summe perfectum. 1a. q.7. 1.c. 1m./.q. 25. 2.1m./.Veri. q.2.9. 7m./.Opus.3. cº.20.

31 Infinito simpliciter quo ad omnia,nihil potest esse maius:sed infinito ẽm aliquid determinatum,est aliquid maius extra illum ordinem,non autem in illo ordine. 3a.q. 10.3.3m./.2.d.1.q.1.5. 18m./. Potentia.q. 1.2.c. 2m./. 5m./.6m./.11m./.quol.9.1.c.1m./ quol. 10.4.2m./.quol. 12.2.2m. Auxilium.2. Finitum.o. Nonens.6. Prouidentia.48.

32 Infinito non fit additio,ẽm totalem successionem: sed ẽm aliquid eius,finitum in actu.2.d.1.q.1.5.18m./.ꝑ.2. cº.37.4m.

33 In entibus per accidens,itur in infinitum:non autem in entibus per se. 1a.q.46.2.7m./.12c.q.1.4.o./.ꝗl.9.1.c.

34 Infinita vni accidunt, saltem ẽm respectum ad infinita priora,& ad infinita posteriora. Met.4.lec.7.co.4.

1 INFIRMITAS corporis,aliquando est vtilis ad sanitatem animẽ, sustinendo eam humiliter & patienter: & computatur in pœnam satisfactoriam: sed aliquando

infirmitas corporis impedit salutem animę, impediendo virtutes. ꝯ.4.cº.72.1m. Abstractio.12.13.14.

2 Ex infirmitate animę, aliqn̄ infirmitas deriuatur ad corpus. i. ex peccato: ex iudicio Dei. ꝯ.4.cº.72.1m.

3 Posse sanari, & posse infirmari, differunt s̄m rationem, & hoc s̄m ordinem ad obiecta: sed subiectum est vnum & idem. Phy.3.lec.2.co.fi.

4 Infirmitas in malis voluntarijs, subest potestati hominis: ideo non tollit, nec minuit rationem culpę. 12e.q. 21.2.3m.

5 Infirmitas animę, ex qua dicitur aliquod peccatum, est passio eius, non moderata a ratione. 12e.q.77.3.o./q. 85.3.4m./2.d.22.q.2.2.5m./L.fi./4.d.19.q.2.ar.3.q. 1.2m./Ma.q.3.8.5m./.9.10.11.c./.12.c.fi./Psal.6.co. 3. Adoratio.5. Adulatio.4. Assumere.55.c̄. Baculus.1. Blasphemia.17. Calcaneus. Cete.6. Confirmatio.29.41. Cōtritio.8.12. Cor.8.c̄. Damnatio.36. Debilitas. Delectatio.27. Derisus.1. Dispositio.54. Aegritudo.0. Euangelium.10. Eucharistia.194.200.c̄. Fomes.0. Fucatio. Gratia.94. Imaginatio.9.10. Importabile. Inclinatio.5. Infectio. Iosaphath. Ira.33. Irrisio, 3. Languere.

6 Peccans semel, & statim post tristatur, & verecundatur: pręsumitur peccare ex infirmitate: ideo sperandum est de emendatione eius: non autem si sępius peccat, & sine freno: quia peccat ex malitia. 4.d.19.q.2.ar.3.q.1. 2m. Medicina.1. Medicus.0. Meritum.38. Miraculum.19. Morbus. Mors.38. Mulier.6. Natiuitas.15. Odium.11. Ordo.69. Ornatus.2. Passio.1.3.7.49.50. 71. Peccatum.123. 146.169. 192.197.283. 296.359. 372.437. Perfectio.66. Puer.9.c̄.

7 Infirmitas alleuiat peccatum, inq̄tum diminuit voluntarium. 12e.q.47.2.c./q.73.6.c./q.77. 6.7.0./q. 88.1. c./q.105.2.1m./.22e.q.14. 3.c./q. 150.4.3m./q. 154. 3.1m./.2.d.22.q.2.2.5m./.ꝯ.3.cº.10.co.2./Ma.q.3.8. 5m./.11.o. Putrefactio. Religio.88.106. Sanitas.7. Scandalum.13.19. Sponsalia.10. Superbia.36. Tentare.21. Timor.5. Traductio.4. Venia. Vertigo.o. Vinum. 5.c̄. Vitę.67. Vitium. 4. Vnctio. 17. 25.c̄. Vxor.20. Christus 171.c̄.

8 Peccatum ex infirmitate, imputatur homini ad peccatum mortale, inq̄tum fuit in potestate eius, reprimere passionem. 12e.q.77.7.8.o./Ma.q.3.10.o.

Inflammare. Ignis.19. Incontinentia.5. Missio.21. Vapor.4. Verbum.74. Virginitas.23.

Inflatio. Intumescere. Ira.50. Mel.1. Tumor.

Inflexibilis. Dominatio.1. Elephas.5. Seueritas.

Infligere. Clementia.6. Confessio.92. Congregatio.1. Ecclesiasticus.3. Flagellum.3. Fomes. 3. Furtum.14. Imponere. Interdictum. Iudex.1.2. Lapidatio. Lex. 180. Martyrium.14. Mors.9.10. Pœna.6.7.8.9.24. 36.56. Preceptum.5. Punitio.o. Seueritas. Suspensio. o. Temporale.3. Timor.17.18.19. Tormentum. Vindicatio.3.6. Vsura.85.

1 INFLVERE potest vna substantia spiritualis in aliā. quol.3.q.3.2.o./Met.lec.2.co.1. Accidere.2. Accidens.67. Agens.9.

2 Oppositum videtur dicere. Veri.q.22.9.c. R fi°. Dubio.737°.

Angelus.145.155.301.501.503. Anima.14.212. Antichristus.2. Baptismus.185. Caput. 1.3.4. Charitas. 104. Causa.36.73.c̄. Cœlū.40.50.51.57.96.102. 125. Conseruatio.1.c̄. Cor.6. Corpus.16.31. Dęmon.39. 109. Deus.315.c̄. Eucharistia.240. Facere.2. Fomes. 5. Gratia.66.72. Illabi. Immittere. Immutatio. Imprimere.o. Incutere. Infusum. Lux. 18.c̄. Malum.26. Membrum.8. Ordo.36. Prophetia.54.57. Saphirus. o. Seraphin. 3. Sol. 2.3. Species.5. Spes. 47. Christus. 51. c̄.102.

Informatio. Actus.4.25.97. Adiectiuū.1.4.5. Amor. 206. Anima.248. Artifex.4. Assimilatio.12. Charitas.46. Confessio.15. Corona.6. Donum.16. Esse.61. Fides.110. Formatio. Habitus.1. Intellectus.121.c̄. 141. Iustificatio.20.23.25. Lux.12. Meritum.13.21. c̄.41.c̄.52.c̄.77. Operatio.30. Oratio.100. Pœnitentia.126. Pus.21. Virtus.101.c̄.244. Christus.96.

Informe. Charitas.21. Cœlum.46. Certitudo.14. Confessio.52. Diffinitio.32. Fœmininum.3. Fides.5.16.45. 81.102.120. 152.153.157.161. Forma.59. Informitas. Lux.10. Materia.14. Mundus.2. Neutrū.1. Spes. 8.9.53. Virtus.252.

Informitas. Cœlum.55. Dies.22. Forma.92. Informe. Terra.14.15. Infortunium. Infelix. Trepidatio.

INFRA se, potest omne agens: non autem supra se. quol.5.2.c. Agere.32. Capacitas.o. Cœlum.4. Honor.21. Inferior. Meritum.17. Vsura.239.

Infrangibilitas. Fortitudo.37.

Infrigidare. Congelatio. Frigiditas. Saturnus.1.

Infructuosum. Inane. Inutile. Magnanimitas.18.

Infusum. Aborsus.o. Actus.92. Adam.21.c̄. Adulterium.9. Angelus.501.503.517.589. Anima.86.c̄. 149.152.167.c̄.183.210. Aptitudo. Aureola.15. Bonitas.175. Character.44. Charitas.23.69.87.102. Cherubin.2. Cognitio.68. Deus.192. Docere.3. Effusio. Febris.1. Fides.79.88. Gratia.53.54.58.65.c̄.154.163 165.170. Habitus.27.28.38.39.40.48.49.68.82. Illabi. Illuminatio.8. Imprimere.o. Inditum. Infiuere. Inspiratio. Intellectus.134.135. Iustitia.6. Iustificatio.9. 11.12.15. 18.20. 22.23.24. 25.28.32. Lumen.20.c̄. Manifestatio.2. Maria.12. Mos.1. Nomen.36. Peccatum.309.345. Pœnitentia.15.103.126.136. Perseuerantia.5. Prophetia.56. Prudentia.19.84. Puer.1. Resurrectio.25. Reuelatio.o. Sanctificatio.12. Sapientia. 56. Sciētia.73.76.105.c̄. Veritas.29.31. Virtus. F. Vnctio.13.15. Vsura.44. Christus.1.

Ingenerabile. Ingenitum.o. Materia.1.c̄.

1 INGENITVM sumitur tripliciter. s. negatiue extra genus, in genere Dei, & in genere principij diuini: primum conuenit etiam creaturis non generatis: secundum spiritui sancto: tertium autem, est notio patris tm̄. 1a.q. 33.4.o./1.d.13.4.o./d.28.q.1.1.o./Opus.1.cº.9.

2 Ingenitum per duplex. N. est increatum, seu ęternum: per simplex autem. N. genitum est non generatum. 1a. q.33.4.3m./3.d.8.1.4m.

3 Ingenitum & innascibilitas, nihil ponunt de intellectu eorum: sed aliquid pręsupponunt. 1a.q.33.4.1m./1. d.28. q.1.1.1m. Aeternitas.18. Ingenerabile. Innascibilitas.o. Materia.1.c̄. Nongenitum. Sapientia.46.47.

4 Pater in diuinis potius dicitur ingenitus, q̄ inspiratus: triplici ratione. s. prima est: quia processio spiritussancti, s̄m ordinem naturę pręsupponit generationem filii: secunda quia per hoc q̄ dicitur ingenitus, s̄m q̄ est notio patris, tollitur omnis modus consequendi generationē. Hoc enim conuenit patri inq̄tum est generationis principium: vt nullo modo generationem consequatur: tertia quia negatio ingeniti fundatur super rationem principii. 1a.q.33.4.5m./1.d.28.q.1.1.4m.

1 INGENIVM./. Velocitas ingenii, pertinet ad perfectionem hominis, quo ad bene esse eius. 12e.q.4.5.c./1.o./Veri. q.2. 13.c./22e.q.15.3.2m./.o.168. Anima.73.178. Aristoteles.6. Generatio.38.c̄. Intellectus.99. Officium.1.2. 3. Ratio.27. Rex.9. Scientia.46.73.75.94. Solertia.o. Tactus.10. Tarditas.3.4.

2 Hebetudo & subtilitas ingenii, differūt s̄m velocitatem & tarditatem addiscendi. 2.d.24.q.2.2.5m. Vsura.294.

Ingenuus. Liberum. 1. Libertas. o. Nobilitas. o. Ordo. 101. Ingerere. Debitum. 26. Exprobratio. Prestigium. 1. Presumptio. o.

1 INGRATITVDO quelibet est peccatum, quia tollit debitum gratitudinis, quod est debitum honestatis. 22e.q.107.1.o.

2 Ingratitudo pertinet ad primam & secundam speciem superbie. 22e.q.162.4.3m. Gratitudo. 2.4. Humilitas. 5. Ignorantia. 20.

3 Ingratitudo est speciale peccatum, ratione contemptus beneficij: sed est circunstantia, respectu aliorum peccatorum. 22e.q.107.2.o./3a.q.88.4.o./4.d.16.q.3.ar.1.q.3.4m./ar.2.q.2.c.3m./d.22.q.1.ar.2.q.1.o. Inobedientia. 2. Magnanimitas. 18.20.

4 Ingratitudo est peccatum mortale, & aliquando veniale. 22e.q.107.3.o. Voluntas. 51.c.

5 Ingratitudo proueniens ex peccato mortali, habet perfectam rationem ingratitudinis: sed proueniens ex veniali imperfectam. 22e.q.107.3.c.1m.

6 Obliuio beneficij ex natura, excusat ab ingratitudine, non autem obliuio ex negligentia, nec impotentia recompensandi beneficium: quia ad gratitudinem sufficit bona volnntas, vbi deest facultas. 22e.q.106.3.5m./q.107.1.2m.

7 Ingratitudo non est respectu adiuuantis peccare: quia non confert beneficium: ideo non debetur ei gratiarum actio. 22e.q.107.1.1m.

8 Ingratitudo opponitur iustitie, quia tollit gratiarum actionem, que est actus iustitie. 4.d.22.q.1.ar.2.q.1.2m.

9 DIVISIO./Ingratus dicitur dupliciter. s. per solam omissionem actus gratitudinis, & per actum contrarium gratitudini. 22e.q.107.2.3.c.

10 Gradus ingratitudinis triplex. s. non retribuere, dissimulare, & pessimus ex negligentia obliuisci: sed reddere mala pro bonis, reducitur ad primum. Vituperare benefactum, ad secundum: sed id reputare malefactum, ad tertium. 22e.q.107.2.3.c./4.d.22.q.1.ar.2.q.1.c./1e. Cor.11. principio.

11 Ingratitudo contra Deum, contingit dupliciter. s. agendo contra beneficium eius, per quodcunque peccatum mortale: & agendo contra seruiam eius quadrupliciter. s. per odium proximi, per apostasiam a fide, per contemptum confessionis, & per dolores de pœnitentia preterita: ideo per ingratitudinem horum, specialiter peccata dimissa redeunt. 3a.q.88.2.o./4.d.22.q.1.1.c./ar.3.q.3.o.

12 EFFECTVS./Ingratus, meretur priuari beneficio, tamen dans beneficium, non debet ei subtrahere ne fiat peior. 22e.q.107.4.o./q.122.5.4m.

13 Ingratitudo non incurritur per peccatum veniale: nec peccata dimissa redeunt: quia peccatum veniale non est contra Deum, sed preter eum. 3a.q.88.2.2m./4.d.22.q.1.ar.2.q.3.1m.

14 Peccata venialia redeunt per ingratitudinem, sicut & peccata mortalia: quia remissio vtrorunque, ascribitur beneficio Dei contempti, per recidiuum. 3a.q.88.2.2m./4.d.22.q.1.ar.3.q.1.o.

15 Similiter est de peccato originali. 3a.q.88.2.2m./4.d.22.q.1.ar.3.q.2.o.

16 Peccata dimissa, redeunt per recidiuum, quantum ad effectum: quia ex peccatis dimissis, relinquitur in peccatis sequentibus deformitas quedam ingratitudinis: non autem redeunt quantum ad priorem maculam, vel reatum. 3a.q.88.1.o./2.3.c./4.d.22.q.1.1.o.

17 Per sequens peccatum, non redit tantus reatus, quantus erat omnium peccatorum preteritorum: sed secundum quantitatem contemptus in ingrato. 3a.q.88.3.o./4.d.22.q.1.ar.2.q.3.o./L.6.

18 Ingratitudo secundum quam peccata redire dicuntur, incurritur ex quolibet peccato: quia omne peccatum est contra Deum: ideo talis ingratitudo non est speciale peccatum. 22e.q.107.2.1m./3a.q.88.4.o./4.d.22.q.1.ar.2.q.1.c.6./ar.3.q.3.o.

Ingredi. Balneum. Cete. 6.10. Ecclesia. 14. Episcopus. 22.26.28. Fornicatio. 16. Fractio. 3. Heresis. 156.157. Ingressus. Intellectus. 185. Intrare. Ordo. 107. Religio. 42.c. Sponsalia. 10. Votum. 41.58.59. Ingressus. Beatus. 36. Ingredi. Matrimonium. 50.113.131.139. 140. Peccatum. 375. Quies. 6. Raab. 2. Religio. 42.c.

Inhabilitas. Habitus. 57. Inhabitabile. Aequinoctialis. Inhabitatio. Apparere. 2. Assumere. 40. Caligo. 2. Demon. 88.96. Gratia. 152. Habitare. Heresis. 93. Inhabitabile. Templum. 10. Christus. 208.

Inherentia. Inherere. Inherere. Accidens. o. Accidia. 1. Adhesio. Adoptio. 17. Agens. 63. Amor. 248. Anima. H.P.Q.u. Appetitus. 42.c. Beatitudo. 46. 47. Bonitas. 44.178. Calor. 2. Consensus. o. Continentia. 8. Creatio. 3. Datio. 7. Delectatio. 29. Denominatio. 9.11. Deus. 46. Esse. 41. Facilitas. 2. Finis. 25. Forma. 4.137.166. Genus. 43. Homo. 7.8.9. Inesse. Inherentia. Inhesio. Insanabile. Intellectus. 121.223.298. Mens. 6. Meritum. 14. Oppositio. 7. Peccatum. 77.c. 370.381.422. Perfectio. 57.60 Predicari. 37.41. Pronomen. 5. Ratio. 40. Relatio. 9.50.98. Sanitas. 5.6. Spes. 52. Subiectum. 2.c. Verbum. 78.80. Veritas. 28. Virtus. S. Inhesio. Inherentia. Inherere.

Inhonestas. Inhonestum. Turpitudo 2.

Inhonestum. Inhonestas. Matrimonium. 84.86. Scurrilitas. 2. Simonia. 17. Sponsalia. 3. Vsura. 183.

Inhonorare. Dehonoratio. Honor. 11. Irreuerentia. Verecundia. o. Vituperatio.

1 INHVMANITAS est idem quod obduratio contra misericordiam. 22e.q.118.8.3m.6. Furtum. 3. Insania.

2 Inhumanitas est filia auaritie, sicut & obduratio contra misericordiam. 22e.q.118.8.c.

Inijcere. Absoluere. 12. Confessio. 72. Excommunicatio. 31.

INIMICVS trahendus est ad amorem, quadruplici ratione. s. quia prima est proprie dignitatis seruatio. i. signum filiationis diuine: secunda est victorie acquisitio: tertia est multiplicis vtilitatis consecutio: quarta est peccati euasio. Opusc. 4.c°.9. Amicitia. 20. Amor. 90.c. 130. Apostoli. 14. Damnatio. 29. Demon. T. Fallere. Honor. 36. Hostis. Impugnare. 1. Odium. 4.7. Oratio. 33.84.85. Preceptum. 139. Prosperitas. 2. Simonia. 32. Testis. 7. Vsura. 97.

INIQVITAS proprie est in proximum, sed peccatum est in seipsum: improprie vero sunt idem. 12e.q.33. 1.1m./q.110.4.4m./He.8.6. Cathena. Crimen. Delictum. o. Legislator. 2. Mammona. Natiuitas. 29. Nequitia. Peccatum. 290. Vxor. 21.

Inire. Contractio. o. Demon. 79. Diuinatio. 8. Pactum. 2. Superstitio. 6. Testamentum. 3.

Initialis. Initiare. Initium. Reuerentia. 1. Timor. 45. 51.54.69.c.

Initiare. Inchoatio. Incipere. o. Initium. Passio. 128. Sponsalia. 11.

Initium. Am. 30. Creatio. 14.47. Fides. 73.c. Heresis. 16. Inchoatio. Initialis. Initiare. Ioannes. 1. Monarchia. Munus. Nobilitas. 8. Principatum. o. Principium. o. Sapientia. 41. Superbia. 2.14.c. Iniungere. Episcopus. 31. Imponere. Indulgentia. 8.9.26. Peccatum. 376. Pœnitentia. 89.c.95.c. Satisfactio. 9.c. Scientia. 65.66. Schisma. 7. Tacere. 3.

Iniuria. Baptismus. 55. Contrapassum. 2. Debitum. 13. Eucharistia. 226, 227. Helias. 6. Ioannes. 9.

Ira.4.11.40.41.44.75. Iudex.9.12. Matrimonium.130. Medicus.1. Misericordia.19. Nocere.8. Occidere.9.13. Opinio.9. Peccatum.34.53. Perfectio.89. Restitutio.5.9.11. Satisfactio.2. Seruitus.10. Simonia.34. Stultitia.5. Stuprum.2. Vindicatio.3.7. Vsura.72.73.89.148.159.260.278.283.284.290.294.295.301. Vxor.21.

1 **INIVSTITIA** duplex. s. illegalis, opposita iustitiæ legali: alia ẽm inæqualitatem ad alterum, prima est generalis intentione, & specialis, obiecto: secunda vero est specialis vtroq; modo. 22^{e}.q.58.5.3^{m}./q.59.1.o./q.79.2.1^{m}. Accusatio.4. Adulterium.2.

2 Iniustitia semper est ad alterum. 22^{e}.q.59.3.2^{m}. Aduocatus.1.4.c̃. Alienum.4. Amor.147. Audacia.19. Calcaneus.

3 Iniustitia est ex hoc, ꝙ alicui detrahitur debitum: ideo habet duo obiecta. s. detractũ, ex quo specificatur, & cui detrahitur. 2.d.42.q.2.ar.2.q.2.c. Condemnatus. Exactio.2.3.5. Excommunicatio.11. Expellere. Furtum.2.5.8. Ira.36.43.45.

4 Faciens iniustum ex electione, est iniustus: non autẽ si præter intentionem. s. per ignorantiam, vel ex passione. 22^{e}.q.59.2.o./4.1^{m}./Ethi.5.lec.13.o./Psal.35. principio.

5 Iniustitia est circa operationes exteriores. 22^{e}.q.60.3.3^{m}. Iudicium.18.23. Iustitia.47. Legislator.1.

6 Excessus in pœnis, quo ad illud qđ exterius agitur: pertinet ad iniustitiam: sed quo ad austeritatẽ animi, qua prompte hoc fit, pertinet ad crudelitatem. 22^{e}.q.159.1.1^{m}. Lex.87.169.c̃. Martyrium.14. Oblatio.7.8.9.10. Oratio.34.

7 Nullus volens, patitur iniustum formaliter: nec aliquis agit iniustum formaliter, nisi volens. 22^{e}.q.59.3.o./q.66.4.c./Ethi.5.lec.12.13.14.o. Peccatum.419. Rapina. Restitutio.10.14.24. Rixa.2.3. Seruitus.10.11.14. Simonia.33.

8 Aliquis potest facere iniustum, nullo patiente iniustum formaliter: & econuerso: sed materialiter semper se comitantur. 22^{e}.q.59.3.3^{m}. Suspicio.4. Testis.8. Timor.30. Tyrãnus.3.10.11. Vsura.18.21.26.80.89.90.144.162.163.193.195.227.229.230.237.240.249.259.271.274.290.300.301.

9 Iniustum non est, nec est contra Dei iustitiam, pro temporali culpa aliquem æternaliter damnari. Opus.3.c^{o}.183.

10 Facere iniustum formaliter, est peccatũ mortale, nisi in minimis. 22^{e}.q.59.4.o./q.69.1.c./q.70.4.c./q.110.3.c.

11 Omne peccatum, est iniustitia. 12^{e}.q.113.1.1^{m}./22^{e}.q.59.1.1^{m}.

1 **INNASCIBILITAS** est notio patris, & proprietas eius: non autem est notio personalis. 1^{a}.q.32.3.c./q.33.4.o./1.d.26.q.2.3.o./d.28.q.1.o. Ingenitum.o. Notio.6.14. Pater.16.

2 Innascibilitas est principium generationis, quasi ponens aliquam conditionem circa generationẽ: non autem forma eliciens eam. 1.d.28.q.1.2.4^{m}.

Innatum. Angelus.327.337.343.364.381. Anima.149.182. Beatitudo.138. Eucharistia.140. Habitus.27.39.40.69.73. Inditũ. Naturale.o. Relatio.54.55. Vsura.13.16.32.35.95.275. Christus.86.

Innaturale. Accidens.58. Delectatio.111. Inuoluntarium.5. Natura.24.c̃.36.c̃. Naturale.o.

Inniti. Cohors.1. Conatus. Confessio.18. Intellectus.298. Meritum.66. Niti. Oratio.54. Pusillanimitas.6. Reuelatio.8.

1 **INNOCENTIA** & tempus amissum, sunt irrecuperabilia. 3^{a}.q.89.3.c./3.d.31.q.1.ar.4.q.1.1^{m}./4.d.15.q.1.2.4^{m}./d.17.q.2.ã.1.q.1.1^{m}./ar.4.q.1.c.3^{m}./d.18.q.1.ar.2.q.2.1^{m}. Accusatio.1. Amor.32.33.34. Aureola.14. Dolor.10.

2 Puer moriens post baptismum, habet speciale gaudiũ de innocentia, & de integritate carnis: non autem habet proprie aureolã virginitatis. 4.d.49.q.5.ar.3.q.1.c.6./q.2.12^{m}. Donum.41.44. Ferrum.1. Fornicatio.14.16. Fractio.2.3.

3 Innocentes mortui pro Christo in Bethleem, fuerunt martyres. 22^{e}.q.124.1.1^{m}./3^{a}.q.36.2.3^{m}./4.d.4.L.6^{m}./d.49.q.5.ar.3.q.1.12^{m}./quol.6.q.3.1.c. Homicidium.o. Hircus. Incorruptibile. Iustitia.22. Iustus.o. Malum.60.

4 Vsus rationis, miraculose acceleratus est secundum aliquos in innocentibus. 22^{e}.q.124.1.1^{m}./4.d.49.q.5.ar.3.q.2.12^{m}. Occidere.8.14.c̃. Peccatum.199.290. Pœnitentia.36.38.105.108.109. Religio.59.

5 STATVS./Status innocentiæ dicebatur originalis iustitia. Opus.3.c^{o}.187.

6 In statu innocentiæ, homo potuit non mori, & potuit non pati: potuit tamen peccare. Opus.3.c^{o}.186.

7 Homines in statu innocentiæ fuissent inæquales sexu, ætate, iustitia, scientia, robore, pulchritudine, complexione, & q̃titate: tamẽ sine defectu animæ & corporis. 1^{a}.q.92.1.2^{m}./q.96.3.4.c. Abstractio.8. Adam.o. Agricultura.1. Amor.32.

8 Superfluitates quæ sunt ex defectu naturæ, vt putredines & sudor, tunc non fuissent. 2.d.20.q.1.2.6^{m}. Angelus.596.

9 Tunc fuisset emissio superfluitatum, sed sine vlla indecentia. 1^{a}.q.97.3.4^{m}./2.d.20.q.1.2.6^{m}. Anima.14.73.90.

10 Tunc homines vixissent in communi possessionũ. 1^{a}.q.98.1.3^{m}. Animal.56. Beatus.34.54. Blasphemia.27. Delectatio.106.

11 Tunc homo fuisset sicut angelus, per spiritualem mentem. 1^{a}.q.98.2.1^{m}. Dæmon.53.c̃.94. Deus.198.

12 Continentia, & pœnitentia, non fuissent tunc: saltem ẽm actus quos nunc habẽt. 1^{a}.q.95.3.o./q.98.2.3^{m}./2.d.29.3.c.6.

13 Nec matrimonium tunc fuisset in remedium, nec vt sacramentum: sed fuisset in officium naturæ. 3^{a}.q.61.2.3^{m}./4.d.1.q.1.ar.2.q.2.3^{m}./d.2.q.1.ar.1.q.2.c./d.26.q.2.2.o. Dolor.40. Dominium.8.9. Eua.o. Donum.44. Fides.65.66. Generatio.45.c̃. Gratia.40.41.43.177.c̃. Ieiunium.39. Ignorantia.16.18. Iustitia.64.c̃. Iustus.o.

14 Actus matrimonij, tunc soluisset integritatem carnis: non autem mentis: nunc autẽ soluit vtroq; modo ẽm actum: non autem ẽm habitum, sicut in coitu vitioso. 12^{e}.q.34.1.1^{m}./2.d.20.q.1.2.1^{m}.

15 Immo tunc non soluisset integritatem carnis, seu fœminei genitalis secundum Augustinũ. 1^{a}.q.98.2.4^{m}.

☞ R 6°. Dubio.738°.

16 Tunc fuisset partus sine dolore. 22^{e}.q.164.2.c.1^{m}. Mulier.1.c̃. Naturale.16. Nocere.10.c̃. Obedientia.26. Obscuritas.

17 Oppositum videtur dicere a simili. 12^{e}.q.34.1.1^{m}./2.d.20.q.1.2.1^{m}.

☞ R 6°. Dubio.739°.

Præceptum.93. Puer.6.c̃.

18 Tunc sacramenta non fuissent necessaria, quia non accepissent homines cognitionẽ ex sensibilibus. 3^{a}.q.61.2.o./2.d.23.q.2.1.1^{m}./4.d.1.lec.1.L./q.1.ar.2.q.2.o. Sanctus.o. Sensualitas.16. Status.4.7.8.11.14. Tentare.14.c̃. Tormentum.

19 Immo accepissent cognitionem ex sensibilibus, 1ª.q. 101.1.0./.2.d.20.q.2.2.0.
F.Du°.740°. R 6°.sicut Du°.1107°. Vxor.7.
20 Nulla notitia defuisset homini in statu innocentię, eorum quę ad eum pertinebant.2.d.23.q.2.2.c. Christus.139.
21 Homo in statu innocentię, habuisset perfectam cognitionem omnium quę ab eo agenda vel vitanda erant. 2.d.23.q.2.2.c.
Innocentius. Eucharistia.101.103.104. Heresis.115. Indulgentia.29. Innominabile. Fornicatio.19. Innominatum.
Innominatum.Concupiscentia.4.Cótinentia.8.Contrarium.43.Fornicatio.19.Genus.17.Innominabile. Insensibilitas.0.Ira.80.84. Magnanimitas.6. Philotimia.Tactus.4.
Innotescere.Fieri.12.13.Manifestatio.0.Obedientia. 4.Oratio.78.Preceptum.29.147.Sors.1.
INNOVATIO mundi fiet in fine mundi, non quidez secundum substantiam, sed fm qualitatem: nec fet naturaliter, sed supernaturaliter. 1ª.q.66.3.c./.4.d.48.q. 1.1.0./.ꝙ.2.c°.31.32.33./.L i°.4.fi./.Opus.3.c°.170./. Ro.8.lec.4.co.2. Actio.121. Cœlum.119. Claritas.1.3.6.c̃.Creatio.0. Duratio.6. Encenia. Festum. 2.10.Gratia.81.Heresis.46. Incipere.0. Lumen.6.7. Nouitas.Purgatio.5.Renouatio. Sanitas.7.
Innuere.Angelus.156.Insinuatio.0.
Innumerabile.Incommensurabile.Infinitum.0. Prouidentia.48.

1 INOBEDIENTIA duplex.s.generalis, idest quicunqꝫ recessus a precepto: & specialis idest contemptus eius. 22ª.q.104.2.1m./.q.105.1.1m./.2.3m./.2.d. 22.q.1.1.3m./.d.35.2.5m./.4.d.16.q.4.ar.1.q.2.c./. Ma.q.9.3.2m./.He.2.pn°. Adam.63.64.
2 Inobedientia & ingratitudo, dicuntur species superbię inqꝫtum participant aliquid eius, vt ab ea imperantur: non autem essentialiter eam diuidentes. 2.d.42.q.2. 4.5m. Character.47. Contemptus.0. Cótumax. Excommunicatio.11.16.22.Gloria.10.Inordinatio.
3 Omnis inobedientia formaliter, idest ex contemptu: est peccatum mortale.22ª.q.69.1.c./.q.105.1.0. Lapidatio.Obstinatio.0.
4 Inobedientia non est peccatum in spiritumsanctum, nisi sit ei annexa obstinatio.22ª.q.105.2.2m. Peccatum.13.24.241.249.Porphyrio.Preceptum.49.Regnum.2.Resistere.4.
5 Inobedientia est tanto grauior, qꝫto precipiens est maior, & qꝫto preceptum est magis intentum. 22ª.q.105. 2.0. Inopinatum.Improuisio. Vsura.145.
Inordinatio.Abbatissa.2.Ambitio.1.2. Amor.148. 149.194.217.269. Angelus.486. Auaritia.12.16.c̃. 25.Austeritas.2.Character.21.Clamor.2. Concupiscentia.22.Cor.4.9.Creatura.30.Culpa.1. Damnatio.33.c̃.Delectatio.59.89.94.Demon.27.36.Deordinatio.Dispositio.54.Dissonantia.Doctrina.12. Egritudo.1.Fomes.2.Gratia.114.Gula.1.Heresis.15.Homicidium.1.Idolatria.9.Immoderatum.Ira.3.80.82. 83. Ludus.3.6.c̃. Luxuria.18. Macula.2. Malitia.7. Mundicia.1.Odiuꝫ.1.6.Ornatus.1.3.5.c̃. Passio.75. Peccatũ.2.6.49.60.82.88.117.186.195.249.283.c̃. 363.Pœna.25.42.47.Pœnitentia.126.130. Primi.2. Prodigalitas.1.c̃.Superbia.0.Superfluum. Superstitio. 3.Tergiuersari. Timor.9.40.50.61.Tyrannus.9.Torneamentum. Inqꝫtum. Abrahaꝫ.23. Abstractio. 5.6. Accedere.2. Actio.40.85.117. Actus.137. Adã. 79. Adulterium.7. Agens. 36.44.60.64.68.71.108. 113. Agere.11. Amicitia.5. Amor.27.33.51.126. 227. Angelus.10.42.165.227.390.506.551.556. Anima.173.206.260. Animal.73. Annexum.1. Appetitus.21.54.79.89. Appropriatio.15. Ars.1.48. Aureola.4. Baptismus.12.153.202.205. Bonitas.77.144. 154. Charitas.6.106. Causa. 17.41.59. Cœlum.40. 97.138.Certitudo.8.Comparatio.3. Conscientia.10. 8.Consilium.30. Contemplatio. 19. Contritio.3.10. Corpus.30.58.68.Cultus.10.Damnatio.14.Decimę. 4. Deitas.2.Delectatio.40.41.43.c̃.78.81. Demó.39. Desperatio.2. Determinatio.4. Deus. 180. 372. 374. 378.435.Differẽtia.13.Diuitię.6.Dolor.26. Duratio. 1.Ebrietas.12.Ecclesia.8.Elementum.27.Eleemosyna.6.Ens.14.28. Aequiuoca.12. Esse.47.50. Aestimatiua.3. Eubulia.2. Eucharistia.190.241.242.257. Excęcatio.7. Exorcismus.8. Experientia.11. Phantasma.3.Fatum.7.Fides.62.93.96.121.Fieri.3. Figura.5.Finis.9.10.114.121.Forma.51.80.98.130. Fortitudo. 52.60. Fruitio.7. Gloria.16. Gratia. 52.114. 121.137. Habitus.16.79. Hebetudo.1. Homo. 5.40. Honor.20.21.28.31.34.Humilitas.27.Iacob.5.Idea. 37.Ieiunium.22.Iesus.4. Ignorantia.24. Imago.11. Imperare.9.In.10.Infinitum.27.28. Infirmitas.7.8. Inobedientia.2. Intantum. Intellectus.71. 112.126. 152.202.208.Inuidia.1.6.Ira.39.Irascibilis.4.Iris.2. Iudicium.3.4.39.Iustitia.12.18.42.44.54.71. Latria. 3.Legitimatio.1. Lex.55.61.62.87.158. Liberalitas. 16.Liberum.25.26.Linea.3.Locus.11.Logica.8. Lucifer.Lux.19.20.Luxuria.11.Magi.10.Magnanimitas.22.Malum.6.Mansuetudo.7.Maria.59.60.Materia.5.6.Matrimonium.49.104.Medium.7. Memoria.9.Mendaciuꝫ.5.Mens.4.Mensura.12. Meritū. 30.39.40.75. Metaphysica.3.4.6.11.25.26. Miraculum.36. Misericordia.17. Monstrum.2. Mors.4.14. 15. Motus.4.13.14.59.63. Mutatio.11. Natura.28. Naturale.18.Necessitas.24.Negligentia.6.10. Nigredo. Nonens.3.5. Numerus. 3.4.12. Obedientia. 20. Obiectum.1. Oblatio.2. Odium.11. 22. Officium.2. Oratio.37.38.39.73. Ordo.79. Pars.13. Passio. 50. 67.68.69.100.Pater.9.10.Patientia.6.Peccatuꝫ.52. 105.184.312.435.Pœna.34.38.82.Pœnale.Pœnitentia.13.64.71.76.114.126. Perseuerantia.7.9. Posse. 9. Potentia.35. Potestas. 16.18. Preceptum.2.107. 108.109.147. Predestinatio.45.56. Prelatio.6. Presumptio.6.Processio.36.39.41.Promulgatio.5.Prophetia.8.84. Prosperitas.2. Prout. Prudentia.21.23. 73.Punitio.1.Purgatoriuꝫ.9.Pusillanimitas.2.Quantitas.19.Ratio.20.Reduplicatio.0.Relatio.60.Religio.9.Reubarbarum.Sabbatum.13. Sacerdos.37.41. Sacramentum.11.130.Sacrificium.4.Saluari.14. Sapientia.12.Satisfactio.26.Scientia.52.118. Secunduꝫ qꝫ.Securitas.4.Sedere.5.Sensus.30.Separatio.3. Sepultura.6.7.8.Significatio.10.Simplicitas.1.Specificatiue.Studiositas.1. Stultitia.9. Subsistentia.5.6. Substantia.36.Superbia.7.16. Suppositum.3. Tactus.12. 14. Tempus.11.37. Theologia.24.29. Timor.26.40. Tristitia.5.10.Verbum.55.Verecundia.1. Veritas.14. 41.Vestigiuꝫ.8.c̃. Virtus.6.9.23.54.60.151.203.248. Visitatio.2.Vita.26.Viuere.2. Vnitas.1.7. Voluntas. 16.17.35.60.72.76. Votum 68. Vsura.37.226.259. 272.276.279.313. Vti.12. Vt. Christus.7.52.55.59. 61.98.148.157.176.207.
Inquietudo. Auaritia.15.Furtum.3.Genitus.1. Peccatum.205.Tumultus.Verbositas.
Inquinatio.Coinquinatio.Consensus.20. Deus.386. 387.388.Immundicia.0.Iustitia.49.Lucia.Maria.59. 60.Meritum.38.Mulier.20.Peccatuꝫ.186.Violatio.
1 INQVIRERE /.Sicut inquisitio pertinet ad rationem: ita &

iudicium pertinet ad intellectum. 22e.q.49.5.3m./q.53.4.c. Amor.58. Angelus.453.

2 Inquirere de dictis vel factis aliorum, ad vtilitates sui, vel alior, est laudabile: si aūt ad malum, vel inutiliter, est vitiosuz.22e.q.167.2.c.3m./Opus.68.o.Beatus.7.Cogitatio.1.c̃.Conclusio.1.Consiliuz.1.c̃.Crimen. Dęmon.75.c̃.Deus.134.Electio.5.Eustochia.1.3.Excogitatio. Exquisitum. Intellectus.38.121. Inuestigare. Iudicium.13.Iustificatio.38. Preceptum.31. Questio.o.Ratio.57.Reminiscentia.o.Requirere. Restitutio.22.Sapientia.33. Scientia.46.92.118.119. Scrutatio. Solertia.o.Stupor.2.Tormentum.Vita.76.77. Voluntas.13.Vsura.3.279.

3 Debitor certę personę, tenetur inquirere eam, vt prelatus subditum, non autem debitor incertę personę, 22e.q.33.234m.

INSANABILE peccatū, dicitur dupl̃r.s.ex perfecta inhęsione voluntatis ad peccatū, & ex declinatione ad defectum. Primum conuenit peccato in spiritumsanctum, & aggrauat: non autem secundum, quod conuenit auaritię. Ma.q.13.2.8m. Auaritia.21.Blasphemia.24.25.Ira.71.Irremissibile.Peccatum.393.394.395.

INSANIA duplex.s.excludens totaliter vsum rationis, alia priuans affectum humanum. Prima opponitur prudentię: secunda vero mansuetudini & clementię.22e.q.150.4.3m./157.3.3m./q 175.2.2m. Concupiscentia.16.Vsus.7.

Inscius.Dęmon.78.Ignorantia.o. Incognitum. Nescientia.

Inscriptio. Accusatio.o. Ascriptio. Cereus. Conscriptio.Crimen.Descriptio.

1 INSENSIBILITAS est vitium, quo pretermittuntur necessaria vitę contra rationem: ideo est peccatum. 22e.q.142.1.o. Aer.13.Angelus.587.

2 Insensibilitas non multum contingit: ideo ipsa, & oēs species eius opposite diuersis speciebus temperātię, sunt innominatę: & contrariantur temperantię & intemperantię. 22e.q. 150.1.1m. Ieiunium.7. Luxuria.19.Maria.38.

3 Vitium ꝓrium luxurię, continetur sub insensibilitate: sed non tangitur in multis: eo ꝙ homines magis sunt proni ad delectationes: & accidit hoc vitium in eo qui intantum detestatur mulierum vsum, ꝙ etiam vxori debitum non reddit. 22e.q.153.3.3m.

Inseparabile. Accidens. 94. Actio. 38. Forma. 64. Idea.42.Indissolubile.Indiuisibile.Matrimonium.14.62.71.Proprium.5.Vnitas.5. Insecutio. Ira.51. Inserere.Inditum. Promulgatio.1.Prophetia.24.

INSIDIAE nō proprie sunt fraudes, nec opponūtur iustitię, nec ordinatę voluntati: ideo licet eis vti in bello iusto, vt patet in libro stratagematum Francoruz.22e.o.40.3.o./q.71.3.3m. Concupiscibilis.6.Milues. Proditor.Venus.2.3.

Insigniri.Character.o.Ciuitas.3.Gedeō.3.Miles.11.

1 INSINVATIO est narratio sine petitione ſm Vgonem.4.d.15.q.4.ar.3.q.3.c.2m. Alleluia. Innuere.Intimare.Oratio.10.78.Sanctificatio.9.

2 Insinuatio occulte, & per quosdam circuitus, ſm Tullium, facit id, quod exordium facit expresse. 4.d.15.q.4.ar.3.q.3.2m.

1 INSIPIENTIA est idem quod stultitia, & contrariatur sapientię.22e.q.46.1.1m. Fatuitas.7.Ira.40. Mutus.Peccatum.198.

2 Insipiens est, qui futura non considerat. Stultus vero, qui nec presentia. Vel insipiens est, qui mala presentia vel futura non attendit. Stultus autem, qui hęc attendit, sed non vitat, Psal.48.co.5. Stultitia.o. Insistere. Cantus.5. Inmorari.

Insolentia.Leuitas.Regere.5.

Insolitum. Inassuetudo. Inconsuetum. Miraculum.5.Stupor.1.Timor.23.

Insonare.Insania.2.Patere.

Inspectio.Amicitia.18.Aspicere.Curiositas.1.Decor.Luxuria.25.26.Mulier.16.17.Spectacula.o.Stella.6.Visio.o.Visus.o.

Inspiratio.Balaam. Caiphas. Electio.31. Expiratio. Fides.59.73.c.Finees.Infusum.Ingenituz.4. Loqui.5.Magi.2. Missio.13. Natiuitas. 26. Occidere.9.12. Pœnitentia.72.Prophetia.4.15.49.Respiratio.o.Sapientia.7.8.Scientia.76.105.c̃.Testis.13.14.Vox.3.

Inspissatio. Angelus. 76. Congelatio. Densitas.o. Spissitudo.

INSTABILITAS est mutabilitas loci, vel ꝓpositi. 22e.q.35.4.3m.Continentia.8.Dęmon.68.Incōstantia.o.Peccatum.159.197.Verbositas.Verbum.22.

INSTANS

./.TEMPVS.8.11.25.

1 Instans duplex, scilicet vnum sequens mobile idez numero realiter, differens ratione, & aliud continuans tempus non idem, sed labens cum eo.Opus.36.co.3.co.3. Accidens.52. Incontinenti.Indiuisibile.o.Nunc.Quiescere.1.Subito.Tempus 4.9.14.29.

2 Instans mensurans mobile, est vnitas eius: cuius diuersa esse, sunt diuersa nunc, quę continuant tempus.Opus.36.co.3.co.3.

3 Nihil temporis est, nisi instans eius.1a.q.46.3.3m./Opus.36.co.2.3. Vacuum.2.

4 Instans in toto tempore, est idem subiecto, differens ratione.1a.q.10.4.2m./1.d.19.q.2.2.o./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./Met.3.lec.13.fi./Phy.4.lec.21.o.

5 Inter quęlibet duo instantia, qualitercunq; signentur semper est accipere tempus medium. 1a.q.53.3.c./q.63.6 4m./3a.q.75.7.1m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./Veri.q.28.2.10m./quol.7.9.c./quol.11.q.4.c.

6 Immo inter instantia temporis, & motus discreti non cadit tempus medium, nec motus medius. 1a.q.53.3.3m./q.63.6.4m./3a.q.75.7.1m./1.d.37.q.4.2.o./3.5m./6m./7m./2.d.3.q.2.5m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./co.2.fi./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./quol.9.9.c./q̃l.11.4.c.fi.1m. Rñō.Dubio.741o.

7 DIFFERENTIA ./.Aeternitas, ęuum, & tempus, mensurant actum rei.s.esse & motum: sed instans eorum, mensurat rem.1.d.19.q.2.2.c.

8 Immo protensio durationis, videtur attendi ſm operationem, magis ꝙ ſm esse. Vnde & tempus est mensura motus.1a.q.10.1.2m.

Rñō.Dubio.742o.

Aeternitas.21.c̃.

9 Nunc ęui, differt realiter ab ęuo.1.d.19.q.2.2.c.

10 Oppositum videtur dicere.Opus.36.co.3.co.3.

Rñō.Dubio.743o.

11 Instans ęui, differt realiter a nunc temporis, quia primum mensurat mobile ſm essentiam: secundum autez vt est idez nunc in toto motu. Opus.36.co.3.co.3.

12 Puncta in linea possunt accipi, intrinseca & extrinseca: instans vero, extrinsecū tm̃. 3a.q.75.7.1m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./pnō./Veri.q.28.2.10m.

13 Primum instans in quo res habet esse, datur: non autem vltimum. 1a.q.53.3.c./12e.q.113.7.5m./3a.q.33.1.3m./q.75.7.1m./3.d.3.q.5.2.4m./d.31.q.1.1.5m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./d.14.q.2.5.5m./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./Veri.q.28.2.10m./9.14m./Virt.q.2.12.14m./quol.7.vel.8.vel.11.q.4.2.c./q̃l.9.9.c./quol.11.4.c.

Immo est assignare vltimum instans, in quo angelus fuit bonus: & primum in quo fuit malus. 2.d.3.q.2.5m.

14 Immo a simili non est dare primum instans esse huius rei, puta primum instans in quo Deus potuit facere mūdum. quol.5.1.c.&. ℞ R ñº. Dubio.744º.

15 OPERATIO.&/. Omne agēs potest operari in primo instanti in quo est, nisi sit imperfectum, vel impeditum, vel actio eius sit successiua. 1ª.q.42.2.c./q.46.1.5m./q.63.5.c./12ª.q.113.3.4m./3ª.q.34.2.1m./3.d.18.3.c./Veri.q.29.8.c./Potentia.q.3.13.c.&/.10.1.co.5. Actio.110. Angelus.H. Assumere.53.54. Cœlum.116.124. Conceptio.2.č.

16 In eodem instanti est illuminatio aeris, visio coloris, & discretio rei visę: licet primum sit causa secundi, & secundum tertij. 1ª.q.63.5.c./2.d.6.2.c.&/.Veri.q.29.8.3m.

17 Oppositum videtur dicere a simili. 12ª.q.8.3,2m./q.13.4.c./1.d.17.q.1.5.c./℥.1.cº.76.1m.
℞ R ñº. Dubio.745º.

18 Operatio intellectus & voluntatis, potest esse in instanti. 1ª.q.63.5.c./12ª.q.113.7.o./3ª.q.34.2.c./4.d.17.q.1.ar.5.q.3.1m./q.2.ar.1.q.3.3m./Veri.q.29.8.o. Contemplatio.17. Creatio.48.č. Deliberatio.o. Deus.444.č. Dies.12.

19 Oppositum videtur dicere. Ma.q.16.4.b.4.
℞ Duº.746º. R ñº. sicut Duº.439º.
Eucharistia.115.116. Forma.132.144. Gratia.53.54.57.č. Illuminatio.3. Iustificatio.6.7.20. Missio.34. Momentaneum. Momentum. Peccatum.314.342.

20 Omnia quę Deus operatur in natura, potest per seipsum facere in instanti. 4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c. Pœnitentia.116. Sacramentum.177. Subito.

21 Deus nescit primum instans, in quo potuit creare mundum. quol.5.1.b./c.&. Vsura.196. Christus.84.

22 Immo Deus habet etiam non entium scientiam. 1ª.q.14.9.c. ℞ Duº.747º. R ñº. sicut Duº.744º.

23 MVTATIO/. Omnis mutatio, cuius subiectum nihil habet repugnans formę introducendę, est in instanti. 12ª.q.113.7.c.3m./3ª.q.75.7.c./2.d.13.3.9m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c./Veri.q.28.9.c./Phy.7.lec.7.&/Sensu.lec.16.&. Accidens.53. Alteratio.6.

24 Omnis transitus vel mutatio in terminos immediatos, est in instanti. 1.d.37.q.4.c. Angelus.H. Ascendere.13.18.

25 Omnis mutatio habens medium, minus distans ab vno termino q̄ ab alio, est in tempore: si autem non sit per medium per se, est in instanti. 4.d.11.q.1.ar.3.q.2.3m./Veri.q.28.9.c./quol.10.vel.11.4.c. Cessare.5. Corpus.46.63. Generatio.21.

26 Omnis mutatio instantanea, est terminus motus precedentis. 1ª.q.53.3.c./1.d.37.q.4.3.c.1m./2.d.1.q.1.2.3m./d.13.3.9m./3.d.3.q.5.2.4m./4.d.49.q.1.ar.2.q.3.c./quol.7.9.c./quol.9.9.c./quol.11.4.c./Phy.6.lec.5.co.8.9./Lec.8.co.5.

27 Motus qui est actus perfecti, mensuratur quolibet instanti temporis, in quo dicitur esse, sicut esse hominem. 4.d.17.q.1.ar.5.q.3.3m./q.2.ar.1.q.3.3m.

28 Nullus motus localis, vel augmēti, potest esse in instanti. 1ª.q.67.2.c./3ª.q.33.1.c./q.57.3.3m./1.d.37.q.4.3.c./3.d.22.q.3.ar.2.q.2.o./4.d.11.q.1.ā.3.q.3.3m./℥.4.cº.63.1m./Phy.6.lec.5.co.8.9./Sensu.lec.16.&. Peccatum.314.342.

29 Distantia localis vel formalis, impedit mutationem fieri in instanti 4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c. Pœnitentia.116.

30 Mutatio tripliciter est in instanti. s. primo si forma sit indiuisibilis, vt forma substantialis. Secundo si subiectum sit in vltima dispositione. Tertio si agens sit infinite virtutis. 12ª.q.113.7.c./3ª.q.75.7.c./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.c. Quiescere.1. Resurrectio.5.7.

31 Instans nunq̄ intelligitur, nisi vt fluens: nec vt fluens a priori, nisi motus precedat: nec vt fluens in posterius, nisi motus sequatur. 1ª.q.46.1.7m./2.d.1.q.1.5.6m./4.d.48.q.2.2.9m./Potētia.q.3.17.15m./16m./q.5.5.11m. Tempus.29. Transire.1. Vacuum.2.
Instare. Infamia.2. Oratio.24. Instauratio. Miraculum.51. Redemptio.o. Reparatio. Restauratio. Instigare. Conscientia.12. Dęmon.59. Incentiuum. Incitare. Prouocatio.

INSTINCTVS naturę est ęstimatio. 3.d.26.q.1.1.4m./2.c. Anima.294. Animal.43.45.47.60.73. Apis.2. Apostoli.11. Conscietia.12. Cultus.3.B. Daniel.1. Delbora.2. Dęmon.59. Dictamen. Ethica. Futurum.6.7.S. Habilitas. Iacobus.3. Imperare.7.15. Inclinatio.o. Ira.23. Lex.73. Marcus.1. Pręceptū.117.125. Prophetia.32. Reuerentia.3. Salomon.2.3. Sapientia.22. Timor.31. Virtus.147.151.
Institutio. Absoluere.22. Accidens.69. Accusatio.1. Affinitas.8. Ambrosius.1. Apostoli.22. Aristoteles.2. Baptismus.1.16.59.83.87. Beneficium.18. Cerimonia.4. Circuncisio.13.č.27.45.č. Confessio.20.č. Confirmatio.13.č. Consecratio.15. Cōstitutio. Cultus.11. Dies.4. Dispensatio.15.16. Episcopus.1. Eucharistia.6.7. Figura.13. Gratia.97.98. Indulgentia.11. Instrumentum.11. Inuestiri. Ius.8. Lex.116.137.156.159. Manducatio.2. Matrimonium.16.23.24.44.75. Miraculum.10. Natura.5.26. Ordo.48.49. Passio.107. Pœnitentia.50.56.č.104.110. Preceptum.125.141.č. Preco. Princeps.11.12.27.č. Prudentia.23. Regere.6.13. Religio.28.95.č. Sacerdos.3. Sacramentum.7.14.17.48.č.58.60.61.64.90.108.č.120.147. Sacrificium.8.15.18.30. Sapientia.8. Senator.3. Serpens.4. Statutum.1. Testamentū.1. Vendere.18. Vices. Virtus.75. Vnctio.2. Vsura.224. Vxor.7. Christus.166.194.

INSTRVCTIO fdei duplex. s. cathecuminorum circa baptismum: & populi Christiani circa missas. 3ª.q.83.4.4m. Angelus.276.579. Annunciatio.2. Apparere.11. Baptismus.77.78.129.146. Cathecismº.o. Cornelius.2. Creatura.8. Credere.12. Cultus.11. Damnatio.5. Ducere.o. Energuminus.3. Episcopus.12. Eruditio. Euangelium.6. Filiatio.11. Honor.33. Illuminatio.7.č. Illustratio. Lectoratus.5.č. Maria.50. Organum.1.5. Paulus.4. Pędagogus. Preceptum.87.88.89. Prophetia.93. Prudentia.83. Purgatorium.2. Regere.8.13. Saluari.6.14. Scientia.161. Signum.14. Turbatio.3. Verbum.66.74. Vincere. Vinculum.2.
Instrumentale. Actio.85.88. Instrumentum.o.

1 INSTRVMENTVM duplex. s. coniunctum & separatum, qđ non mouetur, nisi per coniunctum. 3ª.q.62.5.c./℥.4.cº.41.co.3./Anima.2.lec.9.&.

2 Instrumentum duplex. s. animatum, & inanimatum: in primo requiritur intentio ad effectum, non autem in secundo. 3ª.q.64.8.1m./2.d.13.5.c./4.d.6.q.1.ar.2.c.1.1m. Causa.40.č. Cooperari.o. Creatio.29.30. Esse.19. Filiatio.6.

3 Instrumentum animatum indiget habitu ad operandum, non autem inanimatum. 12ª.q.68.3.2m./3ª.q.7.1.3m./3.d.13.q.1.1.4m./Veri.q.29.1.9m./5.5.2m.

4 In instrumentis, quasi tota ratio speciei, a fine sumitur. 4.d.3.ar.1.q.1.c.

5 Motus cōparantur ad instrumenta per quę fiunt, dupliciter. s. vt ad principia actiua, & vt ad subiecta: primo modo motus differunt specie: non autem secundo modo. Veri.q.22.10.2m. Lingua.5.

6 De integritate instrūi sunt, quę requiruntur ad operationem, ad quam instrūm ordinatur. 4.d.8.q.1.ar.1.q.2.6

7 Instrumentum semper consequitur conditionem primi agentis in actu suo, in omnibus agentibus ordinatis.2.d.35.4.c.

8 Forma effectus, est in instrumento, intentionaliter tantum.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.
Oppositum videtur dicere.2.d.18.q.2.3.2m.
Du°.748°. R ñ°. sicut Du°.637°.&.826°.

9 Populus Dei est sicut instrumentum, quod non potest operari, nisi motu artificis, & ideo non est cõueniens, q eleuetur p artifices: sed magis oportet subijci motui ipsius: ipse enim populus fuit securis ad mactandum malos: sera ad discernendum bonos a malis: virga ad corrigendum: & baculus ad sustentandum correctos. Isa.10.co.3.

10 Quanto instrumentum est magis proportionatum fini, tanto melius est: non autem quanto maius est. 22e.q.188.7.1m.

11 Virtus dupliciter datur instrumento. s. inchoatiue, quando instituitur: & completiue, quando mouetur a principali agente.3a.q.62.4.3m./q.72.3.2m./4.d.1.q.1.ar.4.q.2.2m./d.7.q.1.ar.2.q.3.3m./d.23.q.1.ar.3.q.2.1m./Potentia.q.3.7.7m. A.1.2. Abdicatio. Absoluere.14. Actio.36.76.77.78.79.80.81.c. Actus.178. Agens.B. Agere.29. Angelus.165. Anima.30.354.360. Ars.34. Auxilium.1.2. Baptismus.110.164.209. Beatitudo.68. Bonitas.215. Calor.3.11.20.21. Character.3.14. Causa.40.c. Cœlum.27.68.128.143.149. Cognitio.15. Creatura.21. Delectatio.22. Demon.57. Diffinitio.19. Docere.3.

12 Instrm nõ recipit virtutē, nisi vt cõtinuat̄ pncipali agenti.4.d.1.q.1.ar.4.q.3.c./d.19.q.1.ar.2.q.1.c./Po a.q.3.7.7m. Effect°.21. Elemētū.18. Ens.14.15. Euchar.84.85.96.112.151.c. Exclusio.4. Exorcismus.3.5. Phantasma.4. Forma.36.c.58. Fortitudo.21.48.56. Fruitio.4. Gratia.71.c.88.c.101.c. Ignis.15. Intellectus.105.148.246. Intentio.22. Iustificatio.36.37.41. Lex.88. Liberum.24. Logica.1.11. Lux.21. Malum.46. Manus.1. Matrimonium.23. Mediator.1. Membrum.7. Meritum.37.38. Minister.o. Miraculum.30.38.51. Mulier.6. Musica.o. Mutatio.11.

13 Quando opus perficitur pluribus instrumētis, virtus instrumentalis non est complete in vno instrumento, sed incomplete in vtroq; 3a.q.62.4.4m./q.82.1.1m./4.d.8.q.2.3.9m. Natura.4.18. Operatio.32. Oratio.65. Organum.o. Passio.99.109.119.120. Peccatum.33.249.263.303. Pœna.89. Pœnitentia.126. Perfectio.68.c.77.c. Philosophia. Psalterium.1. Reptibile.1. Resurrectio.52.

14 Virtus instrumentalis, est incompleta, & intentionalis.3a.q.62.4.o./q.63.5.1m./4.d.1.q.1.ar.4.q.2.o./q.4.c./d.8.q.2.3.c./Veri.q.26.1.8m./q.27.4.4m./7.c./Potentia.q.3.7.7m./11.14m./q.6.4.fi./Vnio.5.12m. Sacramentum.52.c.99.103. Semen.8. Signum.9. Solitudo. Tentare.14. Vas.1. Virtus.271. Vita.56. Vnio.17. Vox.5. Vti.7.9.

15 Virtus instrumenti, per se loquendo, non est proprie in genere: sed reducitur ad genus & speciem virtutis perfectę.3a.q.62.4.2m./q.63.2.c./4.d.1.q.1.ã.4.q.2.1m./3m. Christus.35.167.

16 Virtus instrumenti non est in subiecto, fm conditiones eius sicut formę perfectę: sed fm conditionem agentis principalis.3a.q.63.5.1m./2m.

17 Virtus spiritualis, non potest esse in corpore, secundum esse completum: sed intentionaliter & instrumentaliter.3a.q.62.4.1m./4.d.1.q.1.ar.4.q.2.4m./Veri.q.27.4.4m.
Insufficientia. Actio.89. Anima.278. Coactio.2. Deus.372.446. Fides.76. Gratia.71.72. Hieremias.2. Imaginatiua.5. Inefficax. Peccatum.259.

INSVLA./Corsica. Gallici. Sicilia.
Insultus. Aggredi. Fortitudo.48.
Insuper. Vsura.308.309.
Insurgere. Fortitudo.50. Ira.30. Symbolum.7.11.
Intantum. Adeo. Ieiunium.7. Inquantum.

INTEGRVM & perfectum, sunt idem realiter: & differunt ratione. Dionysius.2. principio. Adam.38. Anima.255. Animal.77. Assumere.43. Blasphemia.27. Bonitas.194.199.227. Cautela. Confessio.53.54. Contritio.1. Delectatio.67. Deus.328. Fiducia.4. Finitus.3. Forma.41.42.43. Fortitudo.35. Gloria.20. Gratia.178.179. Ignorantia.16. Imprudentia.2. Incorruptibile. Innocentia.2.14.15. Instrumentum.6. Ioannes.10. Iustitia.12.43. Motus.19. Omnis.1. Operatio.15. Oratio.10. Ordo.72. Pars.4.7.c. Peccatum.12.18. Pœnitentia.86. Predicari.11.15.16.29. Prudentia.48. Pulchritudo.1. Religio.36. Resurrectio.18.43. Sacramentum.35.138. Sanguis.3.9. Sanitas.7. Symbolum.10. Synderesis.8. Status.4.7.8. Substantia.14. Temperantia.9.28. Totalitas. Totaliter. Totum.o. Vas.3. Virginitas.3.8.32.33.34.35. Virtus.175.228.268. Vnio.2.c. Vniuersum.3.5. Christus.178.
Intellectio. Angelus.197. Appropriatio.5.16. Intellectus. A. Tempus.34.35.
Intellectiuum. Alteratio.12. Amor.156.157. Angelus.51.317.408. Anima.23.41.84.237.294. Animal.2.37. Appetitus. I. Apprehensio.3. Character.17. Cognitio.44.48.51. Comparatio.3. Contritio.5.c. Demon.3.7.c. Dolor.o. Habitus.33.50.c. Homo.1.c. Imago.9. Intellectualis.o. Intellectus.38.138. Intentio.5. Iustus.10. Liberum. S. Memoria.1.c. Mens.2. Passio.23.24. Peccatum.311. Tempus.34.35. Transumptio. Verbum.1.13.c. Vertex. Visio.1.25.

1 INTELLECTVALIS substantia non potest vniri formaliter corpori, nisi corpori humano. 1a.q.51.1.c./p.2.c°.88./Li°.3.c°.108.109.fin°./Li°.4.c°.32.1m./Spiritu.2.6.7.o. Agere.5. Agiographę.o. Alteratio.11.12. Amor.283. Angelus.o. Anima.40.44.172.215.252.323.325. Ars.1. Beatitudo.8.13.59.89. Bonitas.162.c. Cœlum.37.38.64.133.c. Creatura. S.

2 Necesse est esse aliquas substantias intellectuales. 1a.q.50.1.c./p.2.c°.45. Demon.3.7.c. Eucharistia.148. Finis.134.c. Forma. H. Intellectualitas. Habitus. C. Homo.1.25. Illuminatio.7. Imago.37. Intellect°.91.126. Intelligentia.o.

3 Omnis substantia intellectualis, est incorporea. 1a.q.50.1.c./p.2.c°.48./Ma.q.16.1.o./quol.9.6.c. Liberum.17. Motus.72. Nemo. Persona.3.c.14. Prophetia.7.c.34.c. Prouidentia.39. Ratio.2.3.15.26.28. Rationale.o. Scientia.149. Separatio.2.

4 Nullum intellectuale, est materiale. 1a.q.50.2.c./2.d.3.q.1.1.c. principio./p.2.c°.49.54.1m./quol.9.6.c. Solertia.5.

5 Substantię intellectuales, sunt incorruptibiles. 1a.q.35.6.c.fi./p.2.c°.54.78./Opus.3.c°.74.84. Substantia.17.18.35.

6 Omnis substantia intellectualis, est volens. 1a.q.19.1.o./q.59.1.c.1m./1.d.45.1.c./2.d.25.1.c./p.1.c°.72./Li°.2.c°.46./Li°.4.c°.19.1m./3m./Veri.q.23.1.c./q.24.2.3.o./Opus.3.c°.76. Vestigium.7. Virtus. H. Visio.1.3.5.c.

7 In natura intellectuali, sunt duę solum operationes. s. intelligere & velle. Opus.35.co.1.
Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.54.5.ar.1./1.d.3.q.4.1.o./Veri.q.7.3.3m.
Du°.748°. R ñ°. sicut Du°.866°.
Visus.7.8.

Visus.7.8.

8 Creatura intellectualis, est perfectior vniuerso intensiue: non autem extensiue, sed econuerso.1ª.q.93.2.3ᵐ. Vita.15.

9 Natura intellectualis, non est equaliter in angelo & in homine, sed in angelo est multo nobilior.2.d.16.3.1ᵐ. Intellectualitas. Anima.323. Assimilatio.6,7. Intellectualis.0. Synderesis.4. Vestigium.1.

Intellectum. Accidens.20. Actualitas.1. Analogia. 18.19. Ancilla. Angelus.616. Annexum.1. Apprehensio.3.4. Aristoteles.7. Cayphas. Carentia. Causa. 2. Clamor.2. Cogitatio.3. Cognitio.12. Comparatio. 3. Conceptio.1. Creatio.11. Damnatio.24.62. Datio. 27. Deus.5.97.101.173.215.412. Dicere.2.4. Dimensio.12.13.14. Esse.57.89. Aeternitas.6. Eucharistia. 103. Exclusio.5. Facere.3. Felicitas.3. Forma.165. Honor.10.34. Idea.3.5.10.11.14. Impersonale. Imprecationes. In.27. Indiuiduum.38. Indulgentia.21. Infinitus.1.27.28. Instans.18.34. Intellectus.13.37.39.40. 57.č.103.č.107.č.117.121.122.127.226.č.261. Intentio.23.24.27. Iudei.18.19.21. Iudith. Iuramentus. 18.21. Logica.3.8. Lumen.18.22. Macula.7. Materia.8.34. Matrimonium.140. Motus.55. Negatio.5. Officius.3. Operatio.22. Oppositio.6. Origenes.7. Papa.3. Peccatum.125. Pecunia.1. Perfectio.58.81. Persona.26.č. Preceptum.60. 64.102.115. Predicari.4. Propter.5.6. Ratio.45. Scientia. 112. Scriptura.10. 14. Symbolum.2.5. Simpliciter.3.4. Solus.4.6.7. Spiritus.27. Stridor. Subiectio.10. Subsistentia.9. Verbus. 1.2.8.9.15. Verus.4. Vita.22. Vsura.94.188.213.294.

1 **INTELLECTVS** dicitur, quasi intus legens: intellectus enim nomen sumitur ab intima penetratione veritatis: vnde actu intelligere aliquid est actu cogitare, sm Augustinum.12ᵉ.q.108.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.8.1.c./.q. 49.5. 3ᵐ./.1.d.3.q.4.5.c./.3.d.35.q.2.ar.2.q.1.c./.4.d.49.q. 3.ar.5.q.1.c./.ꝑ.4.cº.11.co.5./.Veri.q.1.12.c./.q.15.1. c. Actus.118.120. Alteratio.11.12. Angelus.1. Anima.1.

2 Intellectus est potētia, realiter distincta ab essentia anime.1ª.q.79.1.0. Animal.49.50.51. Auerrois.2. Bonitas.196.

3 Oppositum videtur dicere. Spiritu.11.7ᵐ.fi.
Duº.749º. R ñº. sicut Duº.197º.
Caligo. Cogitatiua.2. Demon.3.7.č. Deus.C.I.S.

4 Intellectus est potentia passiua. 1ª.q.79.2.0./.3.d.14. ar.1.q.2.c.2ᵐ./.ꝑ.2.cº.59./.Veri.q.16.1.13ᵐ. Elephas.1.2.3.

5 Oppositum videtur dicere. Veri.q.1.9.c.
Duº.750º. R ñº. sicut Duº.794º.
Esse.96. Fides.1.55.č.143. Forma.H. Habitus.C.

6 Nulla creatura potest intelligere, nisi per intellectus, qui est potentia passiua.3.d.14.ar.1.q.2.c. Heresis.84. 147. Homo.1.č.25.26.28.

7 Intellectus passiuus, sm aliquos, est appetitus sensitiuus: sed sm alios, est potētia cogitatiua.1ª.q.79.2.2ᵐ./. 12ᵉ.q.51.3.c./.4.d.50.q.1.1.3ᵐ./.ꝑ.2.cº.59.72.10ᵐ./. Spiritu.9.c.co.2./. Anima.3.lec.10.fi. Imago.25. 30.32. Ingenium.0. Liberum.17. Mens.0. Mundus. 24. Prudentia.11.č.48.82. Ratio.2.3.23.26.č. Rationale.0. Scientia.5.8.35.

8 DIVISIO./. Intellectus dupliciter potest considerari. s. vt potentia: & vt radicatur in essentia anime: secundo modo est actus corporis & forma eius, non autem primo modo.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.2ᵐ. Animal.49. 50.51. Mundus.24. Necessitas.25.

9 Intellectus dicitur dupliciter. s. anima intellectiua: sed denominatiue, quasi a principaliori sua virtute: & potentia intellectiua. 1ª.q.79.1.1ᵐ./. Spiritu. 11.7ᵐ.fi./. Anima.3.lec.8.co.1. principio.

10 Intellectus duplex. s. intellectus possibilis, & intellectus passiuus. 12ᵉ.q. 51.3.0./.q.71. 4.c./.1.d. 17.q.2.3.0./. Virt.q.1.9.11ᵐ./.13ᵐ.

11 Intellectus sumitur quadrupliciter. s. pro obiecto, potetia, habitu, & actu. Veri.q.17.1.c. Ratio.23.26.č.

12 Intellectus quadruplex. s. agens, possibilis, in habitu, & in actu siue adeptus.1ª.q.79.10.c./.1.d.17.q.2. 1.c. pncipio./. Opus.3.cº.83.

13 In intellectu sunt quatuor realiter distincta. s. species, actus, res intellecta, & verbum.ꝑ.1.cº.53./. L iº.4. cº.11. co.1.fi./. Potentia.q.8.1.c./.q.9.5.c./. Spiritu.9.6ᵐ./. ql. 5.q.5.2.0. Recipere.1. Semen.17. Stultitia.10. Virtus.181.196.č.

14 Immo verbum est operatio. s. intelligere: vel est species intellectus.1.d.27.q.2.2.c. R ñº. Duº.751.

15 Intellectus est in potentia ad formas vniuersales: materia vero est in potētia, ad formas indiuiduales: ideo differunt realiter. 1ª.q.75. 5.1ᵐ./.2ᵐ./.2.d.3.q.1.1.3ᵐ./. d.17.q.1.2.2ᵐ./. Spiritu.1.c.co.2. Vniuersum.5.

16 Intellectus hominis, multiplicatur sm multitudinem corporum: ꝯ Auerroim commentatorem. 1ª.q.76. 2.0./. q.79.5.0./.q.117.1.c./.q.118.2.2ᵐ./.12ᵉ.q.50. 4.c./.2. d.17.q.2.1. 0./.d.19. 1.c.fi./.d. 28.5.c./.ꝑ.2. cº.58.73. 74.75./. Poª.q.3.10.4ᵐ./. Spiritu.9.10.0./. Anima. 3. 5.0./. Opus.3.cº.85.86./. Opus.16.0./. Psal.32.co.10./. Causis.lec.4.fi./. Anima.3.lec.8.fi.

17 Intellectus habitus, cōparatur ad scientiam: sicut vnus & indiuisibile ad multa: quia intellectus habitus respondet propositioni, immediate: scientia vero, respondet conclusioni. Posteriorum.lec.36.co.3./. L iº.2.fi.

OBIECTVM.13.75.95.99.100.102.103.137.149. 150.170.171.178.179. 184.vsq3. 187.200.201. 206. vsq3.215.220.223. vsq3.226.275.287.301.303.

18 Ens in communi, est obiectum intellectus. 1ª.q. 5.2. c./.q. 55.1. c./.q.79. 7.c./.q.82. 4. 1ᵐ./.q.87.3. 1ᵐ./.q. 105.4.c./.12ᵉ.q.9.1.c./.q.10.1.3ᵐ./.3.d.31.q.2.4. 5ᵐ. ꝑ.2.cº.96.co.2./. Ma.q.6.c.co.2./. Opus.42. principio. Actualitas.1.

19 Immo verum est obiectum intellectus. 1ª.q.54. 2.c./. q.55.1.c./.q.82.4.1ᵐ./.q. 87.3.c.1ᵐ./.12ᵉ.q.2. 8.c./.q. 3.7.c./.q.9.1.c.3ᵐ./.q.10.1.3ᵐ./.q.60.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.4. 1.c./.q.25.2.c./.2.d.25.2.c./.d.39.q. 1.2.c./.3.d. 14.ar. 1.q.2.c./.d.17.ar.1.q.3.3ᵐ./.d.23.q.1. 2.3ᵐ./.d.27. q. 1.4.c./.d. 33.q.2. ar.2. q.1.3ᵐ./.ꝑ. 3.cº.26. 1ᵐ./.107. 8ᵐ./. Veri.q.24.7.c./.q.27.1.7ᵐ./. Ma.q.6.c.co.2.
Adam.10.18. Addere.10. Analogia.18.19. Angelus.314.318.č.393. Anima.1.205. Aristoteles.7.

20 Immo verum relatum ad opus, est obiectum intellectus practici.1ª.q.55.1.c./.q. 79.7.c./.11. 2ᵐ./.q.87.9. 1ᵐ./.q.105.4.c./.12ᵉ.q.10.1.3ᵐ./.3.d.23.q. 2.ar.3.q. 2.c./. Veri.q.22.10.4ᵐ. Bonitas.102.103.108. Cecitas.1.3. Coactio.3.8.

21 Immo quod quid est, est obiectum intellectus.1ª.q.17. 3.1ᵐ./.q.18.2.c./.q.57.1.2ᵐ./.q. 58.5.c./.q.67. 3.c./.q. 85.5.6.c./.12ᵉ.q.3.8.c./.q.10.1.3ᵐ./.q.31.5. c./.22ᵉ.q. 8.1.c./.3ª.q.10. 3.2ᵐ./.q.76.7.c./.2. d.13.3.c.co.1.fi./. 3.d.23.q.1.2.c./.d.35.q.2.ar.1.q.1.c./.4.d.12.q. 1.ar. 1.q.2. 2ᵐ./.ꝑ.1. cº.58. 4ᵐ./. L iº.3.cº.41. co.1.fi./.56. 4ᵐ./.108.3ᵐ./. Veri.q.1.12.c./.q.8.7.c.fi./.q.10.4.1ᵐ./. q.14.1.c./.q.15.2. c.3ᵐ./.3. 1ᵐ./.q.2.5.3.c./. Trin. 18. 2ᵐ./. Opus.3.cº.85./.2ᵉ. Cor.12.co.4.fi./.1ᵉ. Thi.6.lec. 3.co.3. pnº./. Ethi.6.lec.1.fi./. Anima.3.lec.8.co.3.4./. Lec.11.fi./. Sensu.lec. 10.co.2. fi./. Perihermenias.lec. 10.co.1. Conceptio.1. Contingens.8.9.10. Creatio. 15. Deus.101.192. Dicere.4. Differentia.11. Diffinitio.44.

22 Immo substantia est obiectum intellectus. 12e.q. 9.1. c./.3a.q.75.5.2m./.2.d.13.3.c./.3.d.31.q.2.4.5m./.Veri.q.8.7.fi.

23 Immo quidditas seu natura rei materialis, est obiectuz intellectus hominis, ẽm presentis vitę statum.1a.q.12. 4.11.c./.q.84.7.8.c./.q.85.1.c./.5.3m./.8.c./.q. 86.2.c./. q.87.2.2m./.3.c.1m./.q.88.3.c./.Opus.19. co.1./.Anima.3.lec.8.fi. Dimensio.13.14.

24 Immo quidditas rei materialis, est obiectum cogitatiuę potentię.Opus.19.co.3. Ens.24.25. Aeternitas.6. Exclusio.5.

25 Immo vniuersale est obiectum intellectus: nam natura rationalis, excedit sensitiuam, q̃tum ad cognitionis obiectum: quia sensus nullo modo potest cognoscere vniuersale, cuius ratio est cognoscitiua.1a.q.85.1.c./.3.4m./.12e.q.5.1. 1m.principio./.22e. q.58. 5. 2m. Facere.3.

26 Immo phantasma est obiectum intellectus possibilis. 12e.q.50.4.1m./.2.d.8.5.c./.d.20.q.2. 2.o./d.23. q.2. 2.3m./.d.24.q.2.2.1m./.3.d.14.ar. 3.q.2.c./.d.27. q.3. 1.c./.d.31. q.2.4.c./.͞ƺ.2. c°.72. co. 6./c°.79. 5m./.94. 2m./.Veri.q.10.2.7m./.Potẽtia.q.3. 9.22m./.Anima. 1.10m./.15.2m./.6m./.quol.7.11.3m. Falsitas.1.4.c̃. Phantasma.3.c̃. Felicitas.1.c̃.

27 Immo phantasma non est proprium & propinquum obiectuz intellectus.3a.q.11.2.1m./.3.d.31.q.2.4.5m./. Veri.q.10.1.c.co.1.fi.

28 Immo species intelligibilis est proprium & propinquuz obiectuz intellectus.3a.q.11.2.1m./.2.d.20.q.2.2.2m./. 3.d.31.q.2.4.5m./.Anima.15.16m.

29 Oppositum videtur dicere. ͞ƺ.2. c°.74. 2m./.Spiritu.9. 6m./.Opus.3. c°.85./.Anima. 3.lec. 8. fi. Fides. 1.143.

30 Immo verbum mentis, est obiectum intellectus. ͞ƺ.1. c°.53./.Li°.2.c°.74.2m./.Potẽtia.q.9.5.c. Forma. H.Idea.3.5.10.11.14.

31 Immo Deus est primuz obiectuz intellectus, nam optimum obiectum intellectus, non practici, sed speculatiui, est bonum diuinum, & ipse Deus est primuz ens immateriale.1a.q.105.3.c./.12e.q.3.5.c.

☞ R ñ°. Dubio.752°.

Imaginatio.1. Imaginatiua.5. Imperfectio.5. In.25. c̃. Indiuiduum.38.

32 Ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehenditur a potentia intellectiua. 12e.q.1. 1.c./.quol.7. q.2.1.c. Infinitum.8.20.27.c̃.

33 Ens est primuz cadens in intellectu. 1a.q.5.2.c./.q.11. 2.4m./.12e.q.55.4.1m./.q.94.2.c./.1. d.8.q. 1.3. c./.d. 19.q.5.1.2m./.8m./.d.24.q.1. 3.2m./.Veri.q.1. 1.c./.q. 21.1.c./.4.4m./.Potẽtia.q.9.7.6m./.quol.8.4.c./.Opus. 30.pn°./.Opus.42.pn°./.Met.sc.2.co.2. fi./.Li°.4.lec. 5.co 5./.Li°.11.lec.5.principio. Instans.21.22.31. Intellectum. Intelligibile.o.

34 Primo intelligitur ens, secundo non ens, tertio diuisio, quarto vnum, quinto multitudo. 1a.q.11. 2.4m./.1.d. 24.q.1.3.2m./.Potẽtia.q.9.7.15m./.Opus.42.co.2.fi./. Met.4.lec.3. co.1./.Li°.10.lec.5.co.3. Lux.16. Malum.5. Medium.21.

35 Tota cognitio, qua intellectus cognoscit ea quę sunt in anima, fundatur super hoc, ꝙ cognoscit obiectuz suuz. 3.d.23.q.1.2.5m.

36 Intellectus noster per obiecta venit in cognitionem actuum, & per actus in cognitionem potentiarum.2.d. 23.q.2.1.c.fi.

37 Intellectus noster intelligit se, & actum suum, & speciez intelligibilem, reflexiue: non autem primo. 1a.q. 14.2. 3m./.q.76.2.4m./.q.85.2.c./.q.87.1. 3.o./.2.d. 23.q.2. 1.c.fi./.3m./.͞ƺ.2.c°.74./.Li°.4.c°.11.co.1.fi./.Veri.q.2. 2.2m./.q.10.9.10m./.Opus.3. c°.85.fi./.Anima. 2.lec. 6.fi./.Li°.3.lec.9.co.1.fi. Mensura.22.c̃. Moyses.1. 2.3. Nonens.2.3. Passio.26.43.44.

38 Intellectus noster cognoscit se, non per essentiaz suaz, sed per actum suum dupliciter. s. vel particulariter. i. duz quis percipit se habere animam intellectiuaz, dum percipit se intelligere: vel in vniuersali. i. considerando naturam intellectus, ex actu eius. Ad primum modum, sufficit eius pręsentia: non autem ad secundum, sed requiritur diligens & subtilis inquisitio. 1a.q. 87.1. o./.q. 88.2.3m./.q.89.2.c./.q.94.2.c./.͞ƺ.2.c°.74.co.4.

39 Intellectus duplex. s. primum. i. species intelligibilis, quę est perfectio intellectus: & secundum. i. res cuius est species, sicut est duplex visuz.1a.q.14.5. 2m./ 3m./.1.d.35. 2.c.1m. Pręd icari.24. Pręintelligi. Pręsentia.1.3. Prius.2. Rectitudo.3.5.

40 Id quod primo intelligitur, est res, cuius similitudo est species in intellectu: quę non intelligitur primo, sed reflexiue.1a.q.85.2 o./.͞ƺ.2.c°.74.2m./.Li°.4.c°.11.co.2./. Veri.q.2.6.c.fi./.Poa.q.7.9.c./.q.8. 1.c.co. 2./.Spiritu. 9.6m./.Anima.2.5m./.Opus.3.c°.85.

41 Id quod concipitur de re. i. verbum, est primo & per se intellectum: non autem res, nec similitudo eius. ͞ƺ.1.c°. 53./.Li°.2.c°.74.2m./.Poa.q.9.5.c. Relatio.44. 51.87.88.94.95. Sensus.2.4.5.6.15.16. Similitudo.9. 11.27.30.31. Substantia.19.20.

42 Actiuum intellectus duplex. s. principale. i. lumen intellectus agentis: & mouens motum. i. species intelligibilis, sicut est duplex visum.3.d.14.ar.1.q.2.c. Theologia.1.c̃. Transumptio. Verbum.o. Veritas.2.c̃. Veruz. 4. Virtus.196. Visio.1.c̃.8.10.

43 Intellectus noster, in hac vita non cognoscit substantias separatas a materia, q̃tum ad quid sunt: quia sunt ordine naturę supra nos. 1a.q.64.1. 1m./ q.89.2.3m./. Anima.16.c.fi. Vnitas.5.14.37. Vox.6.9.11.12. Christus.132.142.c̃.

44 Corpora cœlestia nõ possumus hic intelligere qd sunt, sed quid non sunt. Anima.16.c.fi.

45 Intellectus noster intelligit simplicia, & enunciat per modum cuiusdam compositionis: sed Deus econuerso. 1a.q.50.2.c./.22e.q.1.2.c./.1.d.4.q.2.1.c./.Veri.q. 22. 11.c.7m./.Ma.q.16.6.19m.

46 Intellectus dupliciter fertur in suum obiectuz. s. in naturam obiecti, & prout est abstractum per actum animę, a conditionibus materialibus.Opus.42.c°.15.

47 Res materiales, sunt in intellectu nostro simpliciores, q̃ in seipsis.1a.q.50.2.c./.Veri.q.22.11.o.

48 Singularitas repugnat intellectioni, ratione materię, nõ autem ẽm se: ideo indiuiduum immateriale, est intelligibile in actu.1a.q.56.1.2m./.q.76.2.3m./.q.79.6.2m./. q.86.1.c.3m./.2.d.17.q.2.1.3m./.͞ƺ.2.c°.74.1m./.Veri. q.2. 2.4m./.q. 8. 7.3m./. Spiritu. 9.15m./. Anima. 2. 5m./. 3. 17m./.17. 5m./.Opus.3. c°. 85. 6./. Opus. 29. co. 1.

49 Intellectus noster non cognoscit singularia. 1a. q. 14. 11. 1m./.Veri. q.2. 4.1m./.5.c.fi./.1m./.2m./.3m./.q.10. 5.1m./.2m./.3m./.Ethi.6.lec.1.fi./.Anima.2.lec.12.co. 1.fi./.Posteriorũ.lec.30.fi./.Lec.38.fi./.Perihermenias. lec.14.co.4.

50 Oppositum videtur dicere. 1a.q.86.1.o./.22e. q.47.3. 1m./.2.d.3.q.3.3.1m./.4.d.50.q.1.3.o./.Veri.q.2. 5.6. o./.q.10.5. o./.quol.8.vel. 11.q. 1.3. o./.Opus. 29.co. 1.2m./.Anima.3.lec.8.co.1.3.

☞ R ñ°. Dubio.753°.

51 Intellectus noster non intelligit indiuiduum materiale primo, sed reflexiue. 1a.q.14. 11. 1m./.q.50.2.c.fi./.q. 56.1.2m./ q.57.2.1m./.q.86.1.o./.3.4.c./.q.89.4.c.1m. 22e.q.47.3.1m./.1.d.36.q.1.1.1m./.2.d.3.q.3.3.1m./.

4.d.50.q.1.3.0./.Ʒ.1.c°.63.1^{m}./.65.8^{m}./.L i°.2.c°.97.6./.Veri.q.2.4.1^{m}./.5.6.0./.q.7.7.3^{m}./.q.10.5.0./.M a.q.16.7.5^{m}./.A nima.20.0./.quol.7.vel.8.vel.11.3.c./.quol.12.12.0./.Opus.3.c°.135./.Opus.29.co.1.2./.Ethi.6.lec.1.6./.A nima.2.lec.12.co.1.6./.L i°.3.lec.8.co.2.3./.Posteriorum.lec.30.6./.L ec.38.6./.Perihermenias.lec.14.co.4.

52 Intellectus qui est semper in actu, non intelligit priuationem.s.primo: sed per habitum. 1^{a}.q.14.10.1^{m}./.1.d.36.q.1.2.c.1^{m}./.Ʒ.1.c°.71.8^{m}./.Veri.q.2.15.3^{m}./.quol.11.2.4^{m}.

53 PLVRA ./. Nullus intellectus pot est itelligere plura vt plura, sed vt vniuntur. 1^{a}.q.12.10.0./.q.14.7.c.1^{m}./.q.22.3.3^{m}./.q.58.2.0./.q.85.4.0./.5.1^{m}./.12^{e}.q.12.3.3^{m}./.q.54.1.3^{m}./.q.113.7.2^{m}./.22^{e}.q.8.1.3^{m}./.1.d.3.q.4.5.2^{m}./.d.37.q.4.1.c./.2.d.3.q.2.c.6./.q.3.4.0./.d.10.4.3^{m}./.d.11.q.2.3.4^{m}./.3.d.14.ā.2.q.4.0./.4.d.15.q.4.ar.2.q.5.3^{m}./.d.17.q.1.ar.5.q.3.2^{m}./.Ʒ.1.c°.554.L i°.2.6./.Veri.q.8.14.0./.q.26.10.10^{m}./.M a.q.16.4.c.co.3./.Virt.q.4.2.3^{m}./.A nima.18.6^{m}./.quol.7.vel.8.vel.11.2.0./.M et.6.lec.6.co.2.

54 Intellectus noster potest intelligere infinita in potentia, & successiue: non autem infinita in actu, nec in habitu distincte. 1^{a}.q.86.2.0./.q.87.3.2^{m}./.Opus.9.q.81.

55 Actum intellectus oportet esse vnum, vel multos, sm vnitatem, vel multitudinem principij, quo ad aliquid intelligitur. Potentia.q.3.16.15^{m}.

56 Subiectum & predicatum, vt partes vnius propositionis simul vna intellectione intelliguntur: non autem absolute. 1^{a}.q.58.2.c./.12^{e}.q.113.7.2^{m}./.3.d.14.ar.2.q.4.c./.Ʒ.1.c°.55./.Veri.q.8.14.c.6./.quol.7.vel.8.vel.11.2.0./.14.5^{m}.

57 Eodem actu intelligitur conclusio, & principium vt est ratio conclusionis: non autem absolute. 12^{e}.q.8.3.c./.q.12.4.c./.2.d.38.4.c./.3.d.14.ar.1.q.4.c./.Veri.q.22.14.c.3^{m}.

58 Eodem actu, simul intelligitur obiectum materiale & formale. Veri.q.8.14.6^{m}.

59 Oppositum videtur dicere a simili. 12^{e}.q.8.3.2^{m}./.q.12.4.c./.1.d.17.q.1.5.c./.Ʒ.1.c°.77.1^{m}.
Dubio.754°. R ñ°.sicut Du°.103°.

60 Eodem actu, simul intelligitur res, cu sua perfectione. 1^{a}.q.87.3.c.2^{m}.

61 Eadem intellectione, intelligitur obiectum, & intellectio eius, vt ratio, non autem vt obiectum. 1^{a}.q.18.4.2^{m}./.q.87.3.2^{m}./.1.d.1.q.2.1.2^{m}./.d.10.5.2^{m}./.d.17.q.1.5.c.4^{m}.

62 Eodem actu intelligitur verbu, & res in verbo, & eodem habitu. 2.d.14.ar.1.q.4.c.

ACTVS.8.11. vsq3.14.34. vsq3.38.40.41.45.48. vsq3.62.114.128. vsq3.134.137.139. vsq3.143.146.148. vsq3.153.155.157.159. vsq3.162.164.169.172. vsq3.180.184. vsq3.189.198.201.213.215.216.218. vsq3.238.240.247. vsq3.261.266.267.272.273.276. vsq3.284.287.288.289.292.293.297. vsq3.303.

63 Actio intellectus, est vita.i.operatio viuentis, non autem esse eius. 1^{a}.q.54.1.2^{m}. Absolute.1. Abstractio.0. Accidens.10.65.

64 Intelligere cōparatur ad intellectum, sicut esse ad essentiam. 1^{a}.q.54.1.3.c./.Ʒ.1.c°.45.2^{m}. Actiu.19.20.21.22. Actualitas.1.

65 Intelligere est simplex intuitus intellectus in presens. 12^{e}.q.108.1.3^{m}./.1.d.3.q.4.5.c. Actus.26.27.170.186. Adam.C.

66 Intelligere nostrum, est quoddam pati. 1^{a}.q.79.2.c. Agens.3.13.č. Amor.61. Analogia.18.19. Angelus.1. Anima.1.

67 Immo passio est cum abiectione alicuius. 1^{a}.q.14.2.2^{m}./.Anima.11.1^{m}.6.
R ñ°.Dubio.755°.
Animal.49.8.

68 De ratione eius quod est intelligere, est ꝙ sit intelligēs, & intellectum. Opus.53.principio. Appetitus.91.č. Apprehensio.0.

69 Immo aliud est intelligere, & aliud intellectum. 1^{a}.q.54.1.3.c./.Ʒ.1.c°.45.2^{m}./.Potentia.q.8.1.c./.Opus.53.co.2.
R ñ°.Dubio.756°.
Appropriatio.5.18. Assentire.0. Assimilatio.1.2.4.10.č. Assumere.11.

70 Intellectus apprehendens rem vna conceptione, perfecte apprehendit: quando autem pluribus, imperfecte. Opus.9.q.1.

71 Actio intellectus cuiuscunq; creati, dependet a Deo, quo ad duo: primo inquantum habet ab eo perfectionem qua agit, idest lumen: secundo inquantum mouetur ab eo. 12^{e}.q.109.1.c. Attributa.1.č.14.22. Baptismus.76.

72 Intellectus mouet se. 12^{e}.q.9.3.c. Beatitudo.1.2.3.8.13.19.53.č.60.72.č.99.105. Cayphas. Causa.20. Coelum.135.

73 Oppositum videtur dicere. Ʒ.1.c°.72.5^{m}./.L i°.2.c°.23.3^{m}./.quol.6.q.2.1.c.
R ñ°.Dubio.757°.
Circulus.3.4.

74 Intellectus mouet se, quia per hoc ꝙ cognoscit principium, reducit se de potentia ad actum, quo ad cognitionem conclusionum. 12^{e}.q.9.3.c./.q.51.2.c./.M a.q.6.co.3./.20^{m}./.Anima.4.6^{m}. Coactio.3.č. Cogitatio.0. Cognitio.12.č.12. Commune.9.

75 Obiectum non mouet intellectum, nec sensum: nisi accipiat cognitionem ab eo. Veri.q.2.3.14^{m}. Comprehendere.0.

76 Quicunq; intelligit, ex hoc procedit aliquid ab eo.s.verbum cordis. 1^{a}.q.27.1.c. Conceptio.1. Concupiscentia.9.12.14.15.16.

77 Operatio intellectus duplex.s.simplex apprehensio, & compositio, & diuisio. 1^{a}.q.85.2.3^{m}./.22^{e}.q.83.1.2.3./.1.d.19.q.5.1.7^{m}./.d.38.3.c./.3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c./.d.24.ar.1.q.1.c./.Veri.q.14.1.c./.Spiritu.9.6^{m}./.11.7^{m}./.quol.5.q.5.2.c./.M et.4.lec.5.co.5./.L i°.6.lec.4.co.2.6./.Anima.3.lec.11.0./.Posteriorum.principio./.Perihermenias.principio./.L ec.3.principio./.L ec.4.co.3.6. Consideratio.0. Contemplatio.0. Contemplatiuus.0. Credere.0. Cultus.2.7.8.11.12. Curiositas.1.

78 Immo operatio intellectus est triplex.s.intelligentia indiuisibilium, compositio, & diuisio, & discursus. 1.d.33.1.3^{m}./.Posteriorum.principio.
Du°.758°. R ñ°.sicut Du°.43°.

79 Compositio intellectus duplex, scilicet vniuersalis cum particulari: & accidentis cum subiecto: & semper est eorundem: sicut compositio realis est diuersorum. 1^{a}.q.85.5.3^{m}.

80 Solus intellectus hominis intelligit cum discursu, & componendo & diuidendo, necessario. 1^{a}.q.58.4.5.0./.q.85.5.0./.3.d.35.q.2.ar.2.q.1.c.

81 Intelligere principia sine discursu, & intelligere conclusiones cum discursu, in anima non differunt specie: quia vtrunq; fit per easdem species abstractas a phantasmatibus. Anima.7.2^{m}.

82 Intellectus cognoscit abstrahendo a materia particulari & a conditionibus eius: non autē oportet quod abstrahat a materia vniuersali. Veri.q.10.4.6^{m}.

83 Operatio intellectus quincuplex.ſ.intelligentia.i.simplex intuitus,intentio.i.ordinatio ad aliud,excogitatio, ſapere,& diſpoſitio verbi.1ª.q.79.10.3^{m}./.1.d.27.q.2.1.c.fi. Delectatio.65.77.Demonſtratio.o.Denominatio.1.Deus.I.Dicere.o.

84 Eadem actione intelligitur intelligibile,& ipſum intelligere.1.d.3.q.3.1.c./.d.14.ar.1.q.4.c.

85 Actus intellectus duplex.ſ.actus rectus, & actus reflexus.1ª.q.28.4.2^{m}./.q.87.3.2^{m}.

86 Actio intellectus reflexa,includit actionem rectã:quia non poteſt ipſum intelligere intelligi, niſi intelligatur ipſum intelligibile:& ideo licet ipſũ intelligere primũ, poſſit eſſe ſine ſecundo:ſecundum tamen non erit ſine primo.1.d.17.q.1.5.4^{m}./.Opuſ.72.q.4.

87 Intellectus habet duos actus.ſ.percipere, & iudicare, 22^{e}.q.45.2.3^{m}. Electio.2.3.Elephas.1.2.3.

88 Iudicium intellectus de particulari actu, duplex.ſ.conſcientię,in pura cognitione:& liberi arbitrij,in applicatione ad affectionem: ideo ſm iudicium poteſt peruerti,& eſſe cũ errore, * cõſcia tñ nõ errãte:& iõ dicĩ facere ꝯ cõſciaʒ.Veri.q.17.1.4^{m}.Ens.24.25.Error.1.2.

89 Oppoſitum videtur dicere.12^{e}.q.73.1.8.c.

☞ Duº.759º. Rñº.ſicut Duº.760º.

Eſſe.96.Euchariſtia.149.Experientia.1.2.3.

90 Perfectum iudicium intellectus in nobis non poteſt haberi,niſi per reſolutionem ad ſenſibilia,quę ſunt prima principia noſtrę cognitiõis.22^{e}.q.173.3.c./.Veri.q.12.3.2^{m}./.q.18.3.6^{m}. Falſitas.o.Phantaſia.4.Felicitas.3.5.Fides.1.55.c̃.143.

91 *Operatio dicitur intellectualis dupliciter * vno modo quaſi in ipſo intellectu conſiſtens: vt contemplatio: & talis operatio non determinat ſibi locum. Alio modo quia eſt ab aliquo intellectu regulata & imperata: & ſic interdum determinat ſibi loca. 1ª.q.112.1.1^{m}.

92 Tempus miſcetur ſecundę operationi intellectus noſtri dupliciter.ſ.ex parte ſua accipiendo ſcientiam a continuo & tempore.i.a ſenſu & imaginatione: & ex parte intellectoꝝ quę ſunt in tempore: ſed intellectioni Dei, primo modo tantũ.12^{e}.q.113.7.5^{m}./.1.d.38.3.3^{m}./.4.d.17.q.1.ar.5.q.1.3^{m}./.q.3.3^{m}./.q.2.ar.1.q.3.3^{m}./.ꝯ.1.cº.102.5^{m}./.Liº.2.cº.94.fi./.Veri.q.8.14.12^{m}.

93 Intellectus eſt ſupra tempus corporalium, non autem ſpiritualium.1ª.q.85.4.1^{m}. Finis.134.138.Forma.174.175.Frui.1.6.

94 Operatio intellectus,ſm duo perficitur.ſ.ſm lumen,quo ad iudicium, & ſm ſpeciem quo ad apprehenſionem. Ma.q.16.12.c.Fruitio.2.Generatio.72.Gratia.113.150.Habitus.47.Homo.25.26.Imago.25.30.32.Imperare.o.In.25.c̃.

95 Perfectio operationis intellectus,depẽdet ex duobus.ſ.ex perfecta conformitate ſpeciei ad obiectum,& ex perfecta vnione ſpeciei ad intellectum.ꝯ.1.cº.47.1^{m}.

Infidelitas.2.8.Ingenitus.3.8.Ingenium.o.Inquirere.o.Inſtans.18.21.22.31.

96 Principiũ operationis intellectus duplex.ſ.intellectus, & ſpecies intelligibilis:& vtrunq; poteſt eſſe immediate a Deo.1ª.q.105.3.c.

97 In omni operatione, qua intellectus noſter abſtrahit a phantaſmatibus: neceſſe eſt ꝙ abſtrahatur a ſenſibus. 22^{e}.q.175.4.c.

98 In creaturis nihil nobilius & perfectius eſt, q̃; intelligere.Potentia.q.6.1.c. Intellectio.Intelligentia.o.Intentio.7.

99 Vnus intellectus poteſt melius alio,rem aliq̃; intelligere dupliciter.ſ.ratione fortioris intellectus, & ratione meliorum ſenſuum:non autem ex parte obiecti. 1ª.q.12.6.o./.q.85.7.o./.2.d.24.q.2.2.5^{m}./.4.d.49.q.2.4.1^{m}./.Veri.q.2.2.11^{m}. Iudicium.R.

100 Intellectus intelligit aliquando rem aliter,q̃; ſit.1ª.q.85.1.1^{m}. Iuramentum.18.26.

101 Immo intellectus non errat.2.d.39.q.3.1.c.fi.

☞ Rñº.Dubio.760º.

Iuſtitia.A.S.Litera.2.3.Loqui.1.5.

102 Intelligere rem aliter q̃; ſit, contingit dupliciter.ſ.ex parte obiecti,& ex parte intellectus: primũ eſt falſũ: non autem ſecundum: vel verum eſt ꝙ intellectus qui intelligit rem aliter q̃; ſit,eſt falſus: ſi li, aliter, referatur ad rem intellectam: tunc enim intellectus eſt falſus,qñ intelligit rem eſſe aliter q̃; ſit:non eſt autem verum,ſi li aliter,accipiatur ex parte intelligentis. Eſt enim abſq; falſitate vt alius ſit modus in intelligendo,q̃; modus rei in eſſendo:quia intellectum eſt in intelligente immaterialiter per modum intellectus:non autẽ materialiter per modum rei materialis. 1ª.q.12.6.1^{m}./.2^{m}./.q.13.12.3^{m}./.q.85.1.1^{m}./.1.d.38.2.1^{m}./.4.d.49.q.2.1.14^{m}.4.4^{m}./.Veri.q.2.2.11^{m}./.5.6^{m}./.7^{m}./.q.3.1.11^{m}./.q.8.1.1^{m}. Lumen.S.Materia.3.4.8.Medium.21.Memoria.o.

103 Non poſſe intelligi aliquid non eſſe, contingit dupliciter.ſ.ex parte obiecti,& ex parte intelligentis. 1.d.19.q.5.3.4^{m}. Meritum.30.31.32.Miſſio.36.Nonens.3.Noſcere.Notitia.o.Obſcuritas.Odium.1.8.Opinio.1.2.6.8.9.

104 Non poſſe intelligi ſine alio, contingit dupliciter.ſ.vel alio non intellecto, vel non exiſtente.1ª.q.16.3.3^{m}./.q.85.1.1^{m}./.1.d.19.q.5.1.2^{m}./.Veri.q.1.1.3^{m}./.5.5^{m}./.q.21.1.fi. Ordo.20.38.39.Paſſio.43.c̃.Pater.9.10.Percipere.o.

105 Intelligere aliquo, dicitur dupliciter.ſ.formaliter.i.ſpecie intelligibili,& inſtrumentaliter.i.verbo mentis. ql.5.q.5.2.1^{m}. Perfectio.60.c̃.Perſona.26.Phyſica.14.15.Pręceptum.53.60.64.Proceſſio.I.Propriũ.7.8.Prouidentia.S.Prudentia.A.Quies.6.Quieſcere.2.Ratio.A.Reſolutio.Rex.9.Saluari.12.Sapiẽtia.26.36.Scire.2.c̃.Semen.17.Senſus.16.32.36.Sermo.2.4.Somnus.1.3.4.5.Speculatio.o.Stultitia.2.6.7.10.Tactus.10.16.Tempus.33.34.35.Theologia.17.Verbum.1.c̃.13.14.Veritas.2.c̃.14.c̃.23.42.Verum.4.Viſio.1.c̃.21.c̃.Viſus.3.Vita.4.20.51.75.c̃. Vnitas.43.44.45.51.Voluntas.10.61.Votum.37.43.Vox.9.21.Vſura.1.2.3.4.Vti.8.Chriſtus.137.142.c̃.

106 Intelligere aliquo,contingit tripliciter.ſ.potẽtia, ſpecie, & medio:tertium oportet eſſe notius:non aũt primum nec ſecundum.ꝯ.3.cº.42.5^{m}./.quol.10.7.1^{m}.

107 Intelligibile eſt in intellectu tripliciter.ſ.actu,habitu,& vt relatum ad aliud.1ª.q.107.1.c./.Veri.q.9.4.c.

Ariſtoteles.7.

108 Nihil poteſt intelligi,niſi ſm ꝙ eſt ens actu.1ª.q.12.1.c./.Opuſ.42.principio./.Cauſis.lec.6.co.2./.Anima.3.lec.9.co.1.fi.

109 Immo res intellecta qñq; eſt in potentia tantũ.Opuſ.53.principio. ☞ Rñº.Dubio.761º.

110 Hoc eſt primo & per ſe intellectum,quod intellectus in ſeipſo concipit de re intellecta,ſiue illud ſit diffinitio, ſiue aliqua enunciatio, ſm quod ponuntur duę operationes intellectus.Opuſ.53.pñº. Cognitio.42.

111 Solus intellectus,cognoſcit quidditates rerũ. 1ª.q.57.1.2^{m}./.12^{e}.q.31.5.c./.22^{e}.q.8.1.c./.1.d.19.q.5.1.6^{m}./.3.d.23.q.1.2.o./.d.35.q.2.ar.2.q.1.c./.Veri.q.1.12.c./.q.8.7.c.fi./.q.10.4.1^{m}./.6.2^{m}./.q.12.12.12^{m}./.quol.7.vel.8.q.2.2.c.fi. Contingens.8.9.10.Contradictio.4.Deus.159.c̃.Differentia.11.18.Diffinitio.44.Dimenſio.12.13.14.Eſſe.3.4.57.

112 Omne intellectum,inq̃;tum intelligitur, oportet eſſe in intelligente.ꝯ.4.cº.11.co.2.fi. Excluſio.5.8.Falſitas.1.9.Idea.10.11.

113 Res intellecta, est in intellectu, per species eius: non autem ſm propriam naturam. 1ª.q.2.2.4m./.q.14.5.2m./. q.57.1.2m./.q.76.2.4m./.q.85.1.1m./.ꝙ.1.cº.53.
In.26.27. Infinitum.C. Ingenitum.3. Intelligibile.o. Intentio.7. Litera.2.3.

114 Nulla res est imaginabilis per essentiam suam, sed per similitudinem tantum: sed est intelligibilis vtroq; modo. Veri.q.12.12.11m.

115 Vnumquodq; est intelligibile in actu, ſm ꝙ eius similitudo est in intellectu. 1ª.q.58.2.c. Ordo.S. Persona.26.

116 Intellectui respõdet aliquid in re intellecta dupliciter.s. immediate, qñ concipit formam rei extra animam: & mediate, quando concipit intentionem consequentem actum & modum intelligendi. 1.d.2.3.c./. Poª.q. 1.1. 9m. Principium.24.25. Propositio.3. Proprium.7.8.

117 Intellectum est perfectio intellectus, per speciem intelligibilem in intellectu. 1ª.q.57.1.1m./. Veri.q.2.3.1m.

118 Intellectus in actu, & intellectum, sunt idem. 1ª.q.14. 2.c./.q.55.1.2m./.q.85.2.1m./.q. 87.1.3m. Relatio.42.č.51.75. 87.88.94. Relatum.2.11. Scriptura. 10.21. Sensus.16.32.33.36. Sermo.2.4. Trinitas.5.6. Verum.4.

119 Immo res intellecta, est realiter distincta ab intellectu. Potentia.q.8.1.c.
Duº.762º. Rñº. sicut Duº.756º.

120 Intellectus in actu, & intellectum, sunt idem ſm speciem intelligibilem. 1ª.q.14.2.c./.q.55.1.2m./.q. 85.2. 1m./.q.87.1. 3m./.1.d.35. 1.3m./.2. d.3.q.3. 1.c./.4.d. 49.q.2.1.10m./. Veri.q.8.6.c./. Spiritu.8.14m./.quol.8. vel.11.2.c.

121 * Intellectus, anteq; formet̃ p formas itelligibilis, iq̃rit & dubitat: ſ cũ iformatus fuerit, iq̃sitio cessat: & itellectus in eo fyit: & tũc dr̃ itellectus illi rei firmiter ihęrere. 3. c.d.27.q.1.1. Vſe.7.č. Volũtas.10. Vti.8. Christº.137.

122 Similitudo rei intellectę, est in intellectu dupliciter.s. vt essentia intelligentis, & vt aliud ab eo. Veri.q.2.3.1m.

123 Formę intelligibiles per naturam suam, sunt immateriales. 1.d.8.q.5.2.c. principio./.d.35.1.3m./.2.d.3.q.1. 1.c./.3.d.14.ar.1.q.2.2m./.4.d. 12.q.1. ar.1.q.3.4m./. ꝙ.2.cº.49.2m.

124 Nulla forma efficitur intelligibilis, nisi per separationes a materia, & ab appenditijs materię. 1.d.8.q.5. 2.c. principio./.d.35.1. 3m./.2. d.3. q.1.1.c./.3.d. 14.ar. 1.q.2. 2m./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.4m./.ꝙ.2.cº.49.2m.

125 Forma corporeitatis fit intelligibilis, per separationes a materia. 1.d.8.q.5.2. c. principio./.d.35. 1.3m./.2.d.3. q.1.1.c./.3.d.14.ar.1.q. 2.2m./.4.d.12.q. 1.ar.1. q.3. 4m./.ꝙ.2.cº.49.2m.

126 Per formam lapidis insitum huiusmodi, non perficitur intellectus: sed insitũ in ea participatur similitudo alicuius quod est supra intellectum humanum.s. lumen intellectuale, vel aliquid huiusmodi. 12ª.q.3.6.c.

127 Ad hoc ꝙ aliquid sit intellectum in actu, requiritur abstractio a materia: & a conditionibus materię. 1ª.q.50. 2.c./.q.55.1.2m./.q.79.3.c./.q.87.1.3m./.1.d.35.1.3m. 2.d.3.q.1.1.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3. 4m./. Veri.q. 2.2. 4m./. Physicorum principio.

SPECIES.13.14.15.28. 37.39. vsq;.42. 94.95.96. 105.106.113. 114.115. 117.120.121. 122.123. 125. 126.175.236.263.266.

128 Intellectus noster intelligit res materiales, per formas immateriales in eo existentes. Veri.q.10.4.o.

129 Species intelligibilis, est similitudo essentię rei, & quodammodo quidditas & natura ſm esse intelligibile: nõ autem ſm esse naturale, prout est in rebus. ꝗl.8.4.c.ſ.

130 Species intelligibilis intellectus nostri, est similitudo rei, quo ad naturam speciei tñ: ideo per eam cognosci possunt infinita, sed indistincte. 1ª.q.14.3.1m./.12.c.ſ./.q. 76.2. 4m./.q.85. 1.3m./.q.86. 1.c./. Anima. 2.lec. 12. co.1.ſ.

131 Species sensibilis in sensu, est similitudo vnius tñ individui: ideo per eam, tñ vnum individuum cognosci potest. 1ª.q.14.12.c.ſ./. Anima.2.lec.12.co.1.ſ. Abstractio.6.11.12.15.17. Accidens.68. Adam.21.

132 Intelligere & species intelligibilis, sunt illud, quo quis formaliter intelligit. 1.d.27.q.2.2.c.

133 Species in intellectu, differt genere a specie in sensu & in imaginatione: ideo non potest imprimi ab eis, sicut species quę est in sensu, imprimit eam quę est in imaginatione: quia sunt eiusdem generis.i. sunt individuę, & materiales. Spiritu.10.17m./. Anima.4.1m./.3m./.5m. Angelus. 169.č. 262.č.301. 306.310. 328.329.331. 335.337.342.375.č.
Immo actio ipsius sensibilis, attingit omnes species intellectus nostri. quol.7. vel.8.q.2.1.c.
Rñº. Dubio.763º.

134 Species intelligibiles acquisitę & infusę, sunt diversarum rationum. 4.d.50.q.1.2.4m./.3.5m./. Anima.18.2m.

135 Oppositum videtur dicere. 1.q.94.3.1m.
Duº.764º. Rñº. sicut Duº.1111º.
Anima.149.151.156.162.167.168.171.172.

136 Species intelligibiles in anima coniuncta, & in anima separata, sunt eiusdem rationis per se: sed differunt per accidens.s. per subiectum. 4.d.50.q.1.2. 1m./. Anima. 15.6m./.8m./.16m. Appetitus.95. Artifex.1.2. Assimilatio.1.č.11. Attributa.4.č. Character.17.

137 Ad speciem quę est medium in cognoscendo requiruntur duo.s. repręsentatio, & immaterialitas: primum convenit ei, ſm propinquitatem ad cognoscibile: secũdum autem ſm esse in cognoscente. Veri.q.3.1.2m. Certitudo.1.č. Cognitio.4.19.38. Concupiscentia.12.

138 Ad esse habitus intellectivi, concurrunt duo.s. species intelligibilis, & lumen intellectus agentis. 1.d.3. q.5. 1m./.3.d.14.ar.1.q.2.c.ſ./.q.3.c. principio./.2m.
Consideratio.1.č. Curiositas.1. Deus.31. 32.93. 98. 192.215. Esse.4.57.
Oppositum videtur dicere. 12ª.q.54.4.o.
Duº.764º. Rñº. sicut Duº.1099º.
Eucharistia.142.č. Phantasma.3.4.6.

139 Intelligere consequitur speciem intelligibilem, sicut effectus suam causam. Veri.q.8.6.c.3m./.7.9m.

140 Intelligere consequitur speciem intelligibiles, sicut effectus formam. 1ª.q.14.4.c. Fides.55.č.121. Forma.H.

141 Intellectus noster non potest intelligere, nisi per aliq̃ speciem informetur. 1ª.q.14.2.3m./.1.d.3.q.3.1.c.

142 Intellectus noster dupliciter converti potest ad species existentem in eo.s. vt est res quędam: vel vt est similitudo rei. 2.d.12.3.5m.

143 Species intelligibilis comparatur ad intellectũ, sicut actus ad potentiam, & vt forma eius. 1ª.q.55.1.c./.2.d. 3.q.3.1.c./.ꝙ.1.cº.46. principio. Habitus.34.č.69. Idea.10.11. Ignorantia.S. Illuminatio.7. Imaginatio.8. In.26.27.

144 Ex intellectu & specie intelligibili, fit vnum subiecto: non autẽ essentialiter. 1ª.q.14.2.c./.q.55.1.2m./.q.85. 2.2m./.1.d.35.1.3m./.2.d.3.q.3.1.c./.4.d.49.q.2.1.c./. ꝗl.8. vel.11.2.c. Inconstantia.1.4. Intelligibile.o.

145 Nõ omnis species intellectus, est simplicior eo cuius est species: sed tantum abstracta. 1.d.3.q.1.1.3m./.2.d.3. q.3.1.o./. Veri.q.8.3.20m./. Anima.17.4m. Intentio.7.22.č. Lex.140. Logica.3.9. Nomen.2. Notorium.2. Numerus.16.

146 In vno intellectu, a diversis phantasmatibus eiusdem speciei, nõ abstrahitur, nisi vna species intelligibilis. 1ª. q.76.2.c.ſ.

147 Species intelligibilis, est a phantasmate, ẽm suum esse materiale: sed ab intellectu agente, ẽm esse formale.i. vt est intelligibilis in actu.1ª.q.84.6.c./.q.85.1.3m./.2.d.20.q.2.2.2m./.ꝯ.1.cº.65.8m./.Veri.q.10.6.c.f./.7m.q.11.1.1m./.16m./.q.18.8.3m./.Ma.q.16.11.3m./.ql.7.vel.8.q.2.1.c.fi. Oratio.20.Perfectio.75.Prędicari.24.Principium.14.

148 In receptione specierum in intellectu possibili, phantasmata se habent vt agens instrumentale & secundarium: sed intellectus agens, vt agens principale & primum.Veri.q.10.6.7m. Prophetia.50.54.56.70.87.Significatio.3.c.Similitudo.5.27.30.

149 Res extra animam non imprimunt speciem in intellectum possibilem, nisi per operationem intellectus agentis.Veri.q.22.5.10m.

150 Intelligere vniuersalia, est intelligere naturam generis vel speciei, sine indiuiduis: per speciem intelligibilem abstractam a materia, per intellectum agentem. 1ª.q.44.3.3m./.q.85.1.1m./.ꝯ.2.cº.74.2m./.Anima.3.lec.8.co.3.fi. Tempus.34.35.

151 Intellectus noster intelligit se, sicut & alia.i.per species aliorum.1ª.q.14.2.3m./.q.87.1.o./.q.88.2.3m./.q.89.2.c./.2.d.23.q.2.1.c.fi./.3m./.ꝯ.2.cº.96.pnº./.co.2.fi./.Iiº.3.cº.46./.Veri.q.8.6.c.fi./.q.10.8.c.21m./.Ma.q.16.12.4m./.Anima.3.4m./.16.8m./.Anima.2.lec.6.fi./.Iiº.3.lec.8.co.1. Theologia.27.Verbum.o.Visio.25.Visus.5.6.Vox.9.

152 Intellectus noster intelligit se per speciem, inquantum per obiectum repręsentatum ab ea, intelligit actum, & per actum potentiam.1.d.23.q.2.1.c.fi./.Veri.q.2.2.2m./.Ma.q.16.8.6m./.Anima.3.4m./.16.8m. Christus.115.117.133.142.c.

153 Intellectus noster, dupliciter intelligit suum intelligere, & speciem intelligibilem.s.in particulari, intelligendo se intelligere: & in vniuersali, considerando naturam eorum.ꝯ.2.cº.74.co.4.

154 Intellectus possibilis conseruat species, ꝯ Auicennam.1ª.q.79.6.c./.q.84.4.c./.12ª.q.67.2.c./.4.d.50.q.1.2.c.5m./.ꝯ.2.cº.72.co.6.7.73./.Veri.q.10.2.c./.q.19.1.c./.quol.3.21.c./.quol.12.13.c./.1ª.Cor.13.lec.3.co.2./.Anima.3.lec.8.pnº./.Memoria.lec.2.co.1.fi.

155 Nulla scientia, de speciebus intelligibilibus aliquid considerat nisi scientia naturalis, & metaphysica.ꝯ.2.cº.74.2m.

156 Plures species, possunt simul esse in intellectu.1ª.q.12.10.c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c.2m.

157 Immo impossibile est, quod idem intellectus simul perficiatur diuersis speciebus intelligibilibus, ad intelligendum diuersa in actu.1ª.q.85.4.c.fi. R nº.Dubio.765º.

158 Plures species, possunt simul esse in intellectu, ẽm actum imperfectum, non autem ẽm actum perfectum: similiter in sensu.1ª.q.12.10.c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c.2m./.2.d.3.q.3.4.c./.d.10.4.3m./.3.d.14.ã.2.q.4.c./.ꝯ.1.cº.55./.Veri.q.8.14.c.7m./.Ma.q.16.4.c.co.3./.Anima.18.5m./.quol.8.vel.11.2.o.

159 In intellectu resultant diuersę species, ẽm diuersam dispositionem phantasmatum: sicut ex diuersa ordinatione earundem literarum, resultant diuersi intellectus.22ª.q.173.2.c.

160 Intellectus possibilis, se habet in potentia, ad infinitas species intelligibiles: quę non reducuntur in actum totę simul, sed successiue.Opus.9.q.81.

161 Species dupliciter est in sensu, vel in intellectu.s.vel vt causata a re, sicut species abstracta: vel vt causa rei, vt in artifice.ꝯ.4.cº.11.co.4./.Veri.q.2.3.1m./.q.8.5.c./.ql.8.vel.11.3.c./.Dionysius.2.co.2.

162 Species est in intellectu & in sensu tripliciter.s.in potentia, in actu, ẽm completionem vltimam, & medio modo.s.in habitu.1ª.q.79.6.3m./.Veri.q.8.14.c./.q.10.2.4m./.q.19.1.c./.Ma.q.16.11.5m./.Anima.15.15m./.18.5m./.quol.7.vel.8.vel.11.2.o./.Opus.3.cº.85./.Anima.3.lec.8.co.1.fi.

163 Species primo est in sensu, secundo in imaginatione: tertio in intellectu possibili, per lumen intellectus agentis.1ª.q.55.2.2m./.22ª.q.173.2.c./.Veri.q.2.6.c.1m./.quol.8.3.c.

164 Species sunt in imaginatione, ẽm quod imprimuntur a sensu: vel ẽm quod transmutantur ex mutatione corporis: vel ẽm quod ex imperio intellectus, ordinantur phantasmata ad aliquid significandum.22ª.q.173.2.c./.ꝯ.2.cº.72.co.6.

SENSVS.7.24.25.39.42.75.90.92.97.99.129.131.133.134.158.161.vsque.164.265.266.

165 Sensus & intellectus differunt realiter, per vniuersale & particulare. & similiter appetitus sensitiuus & intellectiuus.i.volũtas.1ª.q.50.1.c./.q.80.2.2m./.q.84.6.c./.q.115.4.c./.2.d.15.q.1.3.c./.3.d.26.q.1.2.c./.4.d.44.q.1.ar.1.q.1.c./.ꝯ.2.cº.65./.Iiº.3.cº.84.co.2.3./.Veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q.8.3.c./.ql.5.q.9.1.c./.Anima.3.lec.4.o./.Posteriorum.lec.42.co.2. Abstractio.0.Assimilatio.0.Assentire.11.Bonitas.103.163.Cognitio.78.Contemplatio.22.Contingens.8.

166 Immo intellectus, quandoque sensus, dicitur.1ª.q.54.5.1m./.4.d.44.L.fi./.He.5.fi. Demonstratio.2.3.Elephas.3.

167 Immo etiam vniuersale & particulare, non diuersificant potentiam, nec habitum.3.d.26.q.2.4.c. Experientia.1.c.Phantasia.3.4.

168 Nec appetitus sensitiuus, & intellectiuus.s.voluntas, distinguuntur principaliter per vniuersale & particulare, sed ex cõsequẽti.Veri.q.22.4.2m. R nº.Duº.766º.Homo.28.29.30.Imaginatio.8.9.10.Loqui.5.7.Pronomen.3.Prudentia.23.24.82.

169 Intellectus iudicans de agendis & appetendis, dicitur sensus: quia relatus est ad particulare.1ª.q.54.5.1m./.22ª.q.16.2.c./.q.48.c./.q.49.2.3m./.4.d.44.q.3.ar.3.q.1.2m./.L.fi./.ql.10.8.1m./.Ro.12.co.4.Phil.lec.2.co.3.pnº./.He.5.fi. Ratio.28.Resolutio.Sensus.13.32.36.Tactus.10.Visus.3.7.8.9.

170 Intellectus est similis sensui in hoc quod requirit proportionem obiecti, dissimilis autem quia non corrumpitur ab obiecto excedente, sicut sensus.1ª.q.88.1.3m./.1.d.3.q.1.1.6m./.3.d.26.q.1.5.5m./.ꝯ.2.cº.54.7m./.65.f./.80.co.3./.Iiº.3.cº.59.2m./.Veri.q.8.3.5m./.q.13.1.6m./.q.18.3.7m./.Anima.16.5m./.Met.2.co.3.fi./.Anima.3.lec.7.co.4.

171 Sensus corrumpitur dupliciter.s.per se per excellentiam obiecti, & per accidens per corruptionem subiecti: sed neutraliter intellectus.ꝯ.2.cº.54.5m.

172 Intellectus indiget sensu, sicut extremo ad quod fit resolutio: non autem quia actus intellectus fiat per organum.1ª.q.50.1.c./.q.115.4.c./.2.d.15.q.1.3.c./.Veri.q.12.3.3m./.Posteriorum.lec.42.fi.

173 Sensum factum in actu per speciem sensibilem, necesse est sentire: & intellectum factum in actu per speciem intelligibilẽ, necesse ẽ itelligere.ꝯ.2.cº.26.co.4./.25.co.4.

174 Intellectus noster non accipit immediate cognitionem a sensibus exterioribus: sed a sensibus interioribus.2.d.20.q.2.2.4m./.Veri.q.18.8.5m.

175 Licet operatio intellectus oriatur a sensu, tamen in re apprehensa per sensum, intellectus multa cognoscit, quę sensus percipere non potest: & similiter ęstimatiua.1ª.q.78.4.4m.

176 Ad perfectam operationem sensus, sufficit impressio sui actiui, per modum passionis tñ: non autem in intellectu: sed oportet esse impressionem etiam ẽm modum qualitatis, & formę cõnaturalis.3.d.14.ar.1.q.2.c.

177 Intellectus abſtrahit ab omni differẽtia temporis, ſicut & ab alijs conditionibus materialibus, quas ſenſus con cernit. 1^{a}.q.107.4.c./4. d.17. q.2. ar.1.q. 1,1^{m}./.Ꝑ.3. c^{o}.84.6^{m}.
Oppoſitum videtur dicere. Ma.q.16.4.b.4.
Ꝑ Du^{o}.767°. R ñ^{o}.ſicut Du^{o}.435°.

178 Cuiuſlibet po^{e} ſenſitiuę obiectuȝ eſt forma, prout eſt in mã corporali : ideo eſt cognoſcitiua particularium tm̃. Ratio autem eſt cognoſcitiua ipſius vniuerſalis. 1^{a}.q. 85.1.c./.3.4^{m}./.12^{e}.q.5.1.1^{m}.pn^{o}./.22^{e}.q.58.5.2^{m}.

179 Potentię ſenſitiuę interiores, prępar ãt intellectui poſſi bili proprium obiectum: ideo ex bona diſpoſitione eaꝝ, ad quam etiam cooperatur bona diſpoſitio corporis: red ditur homo habilis ad intelligendum. 12^{e}.q.50.4.3^{m}./. Ꝑ.3.c^{o}. 84.fi.

180 Iudicium intellectus impeditur, per ligamentuȝ ſenſus. 1^{a}.q.84.8.o./.q.94.4.4^{m}./.q.101.2.c./.12^{e}.q.33.3.3^{m}. q.48.3.c./.q.53.1.3^{m}./.22^{e}.q. 154.5.c./.q.172. 1.o./.3. d.15.q.2.ar.3. q.2.2^{m}./.Veri.q. 12.3.o./.q.28. 3.6^{m}./. 7^{m}./.Anima.3.lec.7.co.fi.

181 Senſibilia ſunt cauſa ſecũdaria cognitionis intellectiuę, ſed cauſa principalis eſt intellectus agens. 1^{a}.q. 50.3. 3^{m}./.q.84. 6.c.3^{m}./.Veri.q.10.6.o./.Opuſ.3.c^{o}.82.83.

182 Senſus eſt medius, iter res,& itellectuȝ. Veri.q.1.11.c.

183 Intellectus dupliciter cõiungitur corpori.ſ.ratione ani mę,& ratione potentiarum inferiorum.ſ.ſenſitiuaruȝ. 2.d.32.q.2.3.7^{m}./.4.d.50.q.1.1.2^{m}.

184 Senſus cognoſcit tantuȝ particularia corporalia: ſed in tellectus cognoſcit etiam vniuerſalia & incorruptibilia. 1^{a}.q.85.1.c./.Ꝑ.2.c^{o}.65.3^{m}.

185 Senſus apprehendit rem, quo ad exteriora eius acciden tia tm̃: ſed intellectus ingreditur ad interiora.i.ad eſſen tiam. 1^{a}.q.108.1.3^{m}./.Ꝑ.4.c^{o}.11.co.5.

186 Non omne cognitum ab homine, eſt ſubiectuȝ ſenſui, vel per effectum ſenſibilem immediate cognoſcitur: qa intelligit intellectum & actum voluntatis, per actuȝ in tellectus. Ma.q.6.18^{m}.

187 Nulla forma ſubſtantialis eſt ſenſibilis per ſe, ſed ſolo intellectu comprehenſibilis. 1^{a}.q.57.1.2^{m}./.q.67.3.c./. q.75.6.c.fi./.1.d.19.q.5.1.6^{m}./.Opuſ. 51.co. 2./.Met. 7.lec. 2.fi.

188 Cognitio intellectiua, perfectior eſt ꝙ ſenſitiua. Veri. q.1.9.c.

189 Intellectus eſt melior ratione. 1.d.3.q.4.1.4.

190 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 1^{a}.q.79.9.3^{m}.
Ꝑ Du^{o}.768°. R ñ^{o}.ſicut Du^{o}.43°.

191 VOLVNTAS.278.290./. Voluntas & itellectus ſunt po^{e} naturales,& conſequuntur naturam animę de ne ceſſitate. 12^{e}.q.110.4.4^{m}./.3^{a}.q.18.1.c.3^{m}./.4^{m}.

192 Voluntas eſt potentia non organica, ſicut & intellectus Ꝑ.2.c^{o}.59.4^{m}./.79.fi./.Veri.q.22.10.2^{m}./.Ma.q. 16.7. 16^{m}./.11.3^{m}./.Anima.10.c.fi. Agens. 3.13.14. 15.53.ĉ.95.103. Amor.18.19.154.172.ĉ. Angelus. 157.159.ĉ. Appetitus.1.

193 Intellectus & voluntas, ſunt in eadem eſſentia animę, ſubiectiue. 1^{a}.q.87.4.1^{m}./.12^{e}.q.33.3.2^{m}. Ap prehenſio.3.

194 Intellectus a voluntate diſtinguitur. Opuſ.53.co.3. Artifex.2.ĉ. Aſſentire.1.2.3.7. Aſſimilatio.10.

195 In omni creatura, differunt realiter, intellectus, volun tas,& eſſentia. 1^{a}.q.59.2.c./.Veri.q.22.10.o./.q. 23.6. c./.Opuſ.53.co.3.

196 Oppoſitum videtur dicere. Spiritu.11.7^{m}.fi.
Ꝑ Du^{o}.769°. R ñ^{o}.ſicut Du^{o}.197°.
Beatitudo.94.ĉ.111.112. Bonitas.21.22.23.162.ĉ.

197 Voluntas non poteſt eſſe in carentibus intellectu. 12^{e}. q.1.2.3^{m}./.q.6.2.1^{m}. Cœlum.133.ĉ.158. Certi tudo.21. Circulus.3.4.

198 Natura coniuncta intellectui, obedit voluntati, quo ad ſolas actiones, quibus intellectus determinat fineȝ. 4.d. 14.q.1.ar.3.q.1.c./.Po^{a}.q.1.5.c.

199 Intellectus eſt ſimpliciter nobilior voluntate, ſed econ uerſo, fm quid. 1^{a}.q.82.3.o./.4.1^{m}./.12^{e}.q.66.6. 1^{m}./. q.68.7.4^{m}./.22^{e} q.23.6.1^{m}./.1.d.1.q.1.1. c.1^{m}./.2. d. 25.2.4^{m}./.3.d.27.q.1.4.o./.Ꝑ.3.c^{o}.25.9^{m}./.26. fi./.Ve ri.q.14.5.5^{m}./.q.22.11.o./.12.5^{m}./.13.c./.Virt.q. 2.3. 12^{m}./.He.11.co.2. Coactio.3.ĉ. Cognitio.53.ĉ. Deus.321. Dominium.4.ĉ.16.

200 Obiectum intellectus.ſ.ratio boni, eſt ſimplicius abſolu tius, altius,& nobilius, obiecto voluntatis.ſ.bono. 1^{a}.q. 82.3.c.1^{m}./4.1^{m}.

201 Nobilitas operationis intellectus attenditur fm menſu ram intellectus, voluntatis autem, fm obiectum. 22^{e}. q.23.6. 1^{m}.

202 Intellectus eſt dignior voluntate, inꝗtum ſunt proprie tates: ſed vt ſunt po^{e}, eſt econuerſo. 3.d.27.q.1.4.c.1^{m}.

203 Intellectus inter omnes potentias eſt altior,& volunta ti propinquior. 22^{e}.q.83.3.1^{m}. Electio.1.ĉ. Aeſti matiua.1..

204 Intellectus eſt ſuperior voluntate, quo ad rationeȝ or dinis: ſed quo ad imperium, eſt econuerſo. 12^{e}.q.13.1. c./.2.d.25.2.4^{m}./.3.d.27.q.1.4.c.

205 Intellectus eſt altior voluntate, fm origin ẽ: ſed fm ꝑfe ctionẽ, ẽ ecõuerſo. 1.d.1.q.1.1.1^{m}./.Veri.q.22.11.6^{m}.

206 Voluntas reſpectu eoꝝ quę ſunt ſupra animam, eſt no bilior intellectu: ſed reſpectu inferioꝝ, eſt econuerſo. 1^{a}. q.82.3.c. 3^{m}./.q.108. 6.3^{m}./.12^{e}.q. 66.6. 1^{m}./.22^{e}. q. 23.6.1^{m}./.3.d.27.q.1.4.c. fi./.6^{m}./.8^{m}./.Veri.q.22. 11. o./.Virt.q.2.3.13^{m}.

207 Intellectus ad voluntatem comparari poteſt tripliciter, fm ordinem,& ſic eſt prior ea : & ſecundum capacita tem,& ſic ſunt ęquales,& fm eminentiam vel dignita tem: & ſic ſe habent vt excedentia & exceſſa. 3.d.27.q. 1.4.c. Fides.1.57.86.90.ĉ.142.ĉ.

208 Idem fm rem eſt obiectum intellectus, inꝗtum eſt ve rum,& voluntatis, inꝗtum eſt bonuȝ. 1^{a}.q.59.2.2^{m}./. q.79.11.2^{m}./.q.80.1.2^{m}./.q.87.4.2^{m}./.3.d.33.q. 2.ar. 2.q.1.3^{m}. Finis.75.138. Imperare.1.8.ĉ. Incon ſtantia.o. Inſtans.18.

209 Obiectuȝ intellectus, ſunt verum & falſum : vt obiecta appetitiuę virtutis, ſunt bonũ & maluȝ. Ma.q.10.1.c.

210 Anima non poteſt eſſe ſine intellectu & voluntate. 12^{e}.q.110.4.4^{m}.

211 Intellectus & voluntas ratione obiectorum, pertinent ad diuerſa genera potentiarum: ſed vt radicantur in ea dem eſſentia animę, pertinent ad idem genus. Veri.q. 22.10.2^{m}. Intellectualis.6.7. Intentio.2.ĉ. Iuſtitia. 36. Lex.140. Libertas.4. Liberum 4.17.26.

212 Intellectus tendit ad res, vt ſunt in eo: ſed voluntas, vt ſunt in ſeipſis. 1^{a}.q.19.3.6^{m}./.6.2^{m}./.q.82.3.c./.12^{e}.q. 66.6.1^{m}./.q.86.1.2^{m}./.22^{e}.q.23.6.1^{m}./.3.d.26.q.1.3. 4^{m}./.5.4^{m}./.d.27.q.1.4.c.10^{m}./.d.39.q.1.2.c./.Ꝑ.1.c^{o}. 72.2^{m}./.77.fi./.81.fi./.Veri.q.1.2.c./.q.10.9.7^{m}./.q. 14. 11.9^{m}./.q.22. 10.11. 12.c./.q. 23.1.c./.2.3^{m}./.q.26.3. c./.Po^{a}.q.6.9.3^{m}./.q.9.9.c.co.1.fi./.Ma.q.2.3.7^{m}./.q. 6.13^{m}./.q.8.3.c.pncipio./.Virt. q.1.13.c. co.2./.q.2.3. 13^{m}./.Spiritu.6.10^{m}./.Opuſ. 3.c^{o}. 131./.Ethi.2.lec.5. co.2. Macula.o. Neceſſitas.25. Ordo.39. Peccatum. 85.87.ĉ.192.193. Pręceptum.103.

213 Omne amatuȝ eſt in voluntate, ſicut terminus motus eſt in pn^{o} motiuo: non autem eſt in ea fm ſimilitudi nem ſuę ſpeciei, ſicut eſt in intellectu. 1^{a}.q. 27.4.c./.Ꝑ. 4.c^{o}.19.co.2./.Po^{a}.q.10.2.11^{m}./.Opuſ.3.c^{o}.46.

214 Obiectum intellectus, eſt primum in genere cauſę for malis : ſed obiectum voluntatis, eſt primum in genere cauſę finalis. 12^{e}.q.9.1.c./.Ma.q.6.c.co.2./.12^{m}.

215 Voluntas quo ad obiecta', non potest excedere intellectum: sed quo ad intensionem actus, se mutuo excedũt. M a.q.16.3.19m.

216 Intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motiuũ mobili: & actiuum passiuo. 1a.q.82.3.2m./.12e.q.13.1.c./.Veri.q.1.9.10.c./.q.2.1.b.3./.q.22.13.c./.Virt.q.2.3.12m. Processio.15.c̃.31.34.38.43.55. Raptus. 9. Ratio.16. Similitudo.27.

217 Oppositum videtur dicere.ℨ.2.co.56.2m./.Veri.q.8.1.13m. ☞ Duo.770o. R ño. sicut Duo.794o. Somnus.o. Venus.2.3.

218 Intellectus prior est voluntate, in via receptionis: sed econuerso in mouendo & agendo.12e.q.83.3.3m./.Veri.q.14.5.5m./.q.22.11.14m./.Virt. q.2.3.12m./.He.11.co.2. Virtus.49.c̃. Voluntas.49.c̃.61.

219 Immo intellectus in mouendo & agendo, regit voluntatem.12e.q.17.5.o./.Veri.q.22.11.5m.

☞ R ño. Dubio.771o.

220 Intellectus regit voluntatez, non inclinando: sed ostendendo, & ordinando. 12e.q.17.5.o./.Veri. q.22.11.5m./.Met.lec.2.o.

221 Intellectus non mouet corpus, nisi per appetitum: cuius motio presupponit operationem intellectus. 1a. q.76.1.c.co.2.

222 Intellectus mouet voluntatem, per modum finis: sed voluntas mouet, imperãdo intellectui, & ceteris potentijs anime. 1a.q.82.4.o./.q.107.1.c./.12e.q.9.1.o./.2.3m./.3.c./.q.11.1.2m./.q.12.1.c./.q.16.1.c./.q.17.1.o./.q.18.7.c./.q.19.3.3m./.q.56.3.c./.q.58.1.c.3m./.q.74.5.2m./.22e.q.58.8.1m./.q.82.1.1m./.q.180.1.c.3m./.3a.q.85.4.4m./.2.d.38.3.4m./.3.d.35.q.1.ar.2.q.1.c.2m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.3m./.ℨ.1.co.72.6m./.L io.3.co.25.9m./.26.fi./.Veri. q.14.1.2.o./.5.5m./.q.22.11.o./.13.1m./.q.24.6.5m./.M a.q.4.2.c.13m./.q.6.c.co.3./.10m./.12m./.Vnio.5.c.

223 Sicut intellectus ex necessitate inheret primis principijs, ita & voluntas fini.1a.q.82.1.2.c.

224 Finez prius apprehendit intellectus q̃ voluntas, tamen motus ad finem, incipit in voluntate. 12e.q.3.4.3m./.4m./.22e.q.4.7.c.

225 Alique creature, possunt sufficienter mouere intellectum, non autem voluntatem.2.d.8.5.c.6m./.7m./.Veri.q.27.3.c.

226 Intellectus non agit, nisi mediante voluntate: quia motus voluntatis est inclinatio sequens formaz intellectaz. ℨ.1.co.72.5m./.L io.2.co.23.3m./.quol.6.q.2.1.c.

227 Immo omnem actum voluntatis precedit & sequitur aliquis actus intellectus, & non econuerso. 1a.q.82.4.3m./.12e.q.4.4.2m./.1.d.6.L./.4.d.15.q.4.ã.1.q.1.c./.ℨ.3.co.26.5m./.Poa.q.2.3.3m./.M a.q.6.c.

☞ R ño. Dubio.772o.

228 Intellectus est primum motiuum omnium potentiarum anime, quo ad determinationem actus: voluntas vero, quo ad exercitium actus.12e.q.17.1.c./.M a.q.6.c.

229 Intellectus, quo ad exercitium actus, mouetur a voluntate, que a nulla alia potentia mouetur: sed a seipsa. M a.q.6.10m.

230 Intellectus possibilis nõ mouetur, nisi a duobus. s. a suo obiecto: & a voluntate. Veri.q.14.1.c.

231 Intellectus hominis, habet imperfectionem ex modo operandi. s. accipiendo a phantasmatibus: non autem voluntas.2.d.8.5.c./.3.d.34.q.1.1.5m./.2.1m.

232 Ab intellectu procedit aliquid dupliciter, s. aliquid per modum operati, & aliquid per modum operationis: a voluntate autem secundo modo tm̃.1a.q.27.4.c./.Veri.q.4.2.7m./.q.10.9.7m./.Virt.q.1.8.13m.

233 Immo ab vtroqz procedit aliquid vtroqz modo. 1a.q.27.3.c.3m./.q.37.1.c./.ℨ.4.co.19.3m./.Potentia.q.9.9.c./.q.10.2.11m./.Opus.3.co.45.46.52.

☞ R ño. Dubio.773o.

234 Intellectus necessario intelligit aliquid, non ex imperio voluntatis.1a.q.82.4.3m./.Veri.q.22.12.2m./.Poa. q.2.3.3m./.q.10.4.17m./.R o.9.lec.3.co.3.

235 Intellectus intelligit actum voluntatis. 1a.q. 87.4. o./.12e.q.17.1.c./.3.d.23.q.1.2.3m./.M a.q.6.18m.

236 Intellectus non cognoscit voluntatez, & ea que ad voluntatez pertinent, per similitudinez ab eis abstractam: sed per similitudinez sui obiecti.3.d.23.q.1.2.6m.

237 Actus intellectus & voluntatis, supra seinuicem reflectuntur.12e.q.17.1.c./.3.3m./.22e.q.109.2.1m./.Veri.q.22.12.c./.Virt.q.1.6.5m./.7.c.

238 Voluntas potest aliquod tempus concernere, non autez intellectus, licet possit esse de quolibet tempore.3.d.26.q.1.5.4m.

239 Oppositum videtur dicere.M a.q.16.4.b.4.

☞ Duo.774o. R ño. sicut Duo.439o.

240 Intellectus est velocior affectu, preueniendo ipsuz affectum: sed affectus magis pertingit ad intima amando. 3.d.27.q.3.1.1m.

AGENS.8.12.42.138.147.148.149.150.163.181.213.269.vsqz.272.

241 Necesse est esse intellectuz agentez.1a.q.54.4.o./.q.79.3.o./.ℨ.2.co.76./.Veri. q.10.6.c.fi./.Spiritu. 9.10. o./.Anima.4.o./.Opus.3.co.83./.Opus.16.co.fi./.Anima lec.4.co.1.fi./.I io.3.lec.10.pno. Abstractio.6.14.

242 Si intellectus agens, nõ esset aliqd anime, sed esset quedam substantia separata: vnus esset intellectus agens omnium hominum: & hoc intelligunt qui ponunt vnitatem intellectus agentis. 1a.q.79.5.c. Angelus.303.c̃.404.504.

243 Si intellectus agens sit aliquid anime, vt quedam virtus ipsius: necesse est dicere, q̃ sunt plures intellectus agẽtes, secundum pluralitatem animarum, que multiplicantur, s̃m multiplicationem hominum: non enim potest esse, q̃ vna & eadem virtus sit diuersorum subiectorum. 1a.q.79.5.c.fi. Anima.291. Arismetria.3. Diuinatio.o. Phantasma.3.c̃. Felicitas.1.c̃.

244 Oppositum videtur dicere.12e.q.56.2.c./.q.60.5.c.

☞ Duo.775o. R ño. sicut Duo.1173o.

Fortuna.2. Habitus.36.44.

245 Intellectus agens, non est habitus primorum principiorum. ℨ.2.co.77.4m./.Anima.5.c.fi./.Anima.3.lec.10.pno.

246 Prima principia, sunt instrumenta intellectus agentis. 2.d.28.5.c./.Veri.q.9.1.2m./.q.10.13.c./.q.11.3.c./.q.12.3.c./.Anima.4.6m./.15.c.fi.

247 Intellectus agens est actus intelligibiliuz, que abstrahuntur a phantasmatibus.1a.q.87.1.c.co.1.fi./.2m.

248 Sicut in omni colore, videtur lumen corporale: ita in omni intelligibili, videtur lumen intellectus agentis: nõ quidem in ratione obiecti: sed in ratione medii intelligendi.1.d.3.q.4.5.c.fi./.Anima.4.7m. Illuminatio.7. Imaginatio.1. Imaginatiua.5.

249 Nihil intelligitur, nisi illustratũ lumine intellectus agentis, & receptum in intellectu possibili.1.d.3.q.4.5.c.fi./.Anima.4.7m.

Oppositum vr̃ dicere a fili.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./.Veri.q.14.4.7m. ☞ Duo.776o. R ño. sic Duo.1173o.

250 Que concludi non possunt ex primis principijs, excedũt naturale lumen intellectus: vt que sunt fidei, & futura contingentia.2.d.28.5.c./.Veri.q.10.13.c./.q.12.3.c./.q.18.4.c. Lumen.17.c̃.

251 Intellectus agens, est sua actio: non quidem per essentiam, sed concomitanter.1a.q.54.1.1m.

252 Intellectus agens, nullo modo est patiens: nec est subiectum habitus. 1a.q.50.5.2m./.q.54.1.c./.3.d.14.ar.1.q.2.2m./.d.23.q.1.1.c./.Veri. q.16.1.13m./.q.20.2.

5^{m}./. Virt.q.1.1.c./.3.5^{m}./.9.10^{m}./. Spiritu.10.15^{m}. Obscuritas.

253 Intellectus agens nihil recipit ab extrinseco. Veri.q.9.1.12^{m}./.q.10.8.fi./.q.20.2.5^{m}. Visus.7.

254 Intellectus agens est altior potentia, q̃ intellectus possibilis.2.d.20.q.2.2.2^{m}./. Veri.q.10.8.c.fi./. Anima.5.10^{m}.

255 Intellectus agens non est actiuus, respectu intellectus possibilis, sed respectu phantasmatũ. Anima.18.11^{m}. Christus.137.143.144.145.

256 Oppositum videtur dicere, 2.d.24.q.2.2.2^{m}./. Veri.q.10.8.c.fi.

Du^{o}.777°. R fi^{o}.sicut Du^{o}.1218°.

257 Intellectus possibilis non potest reduci in actum cognitionis omnium naturalium, per solũ lumen intellectus agentis: sed p supiorẽ substãtiã. Anima.18.11^{m}.

258 Oppo^{m} vr̃ dicere a simili.3.d.13.ar.2.q.2.2^{m}./.3^{m}.

Du^{o}.778°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.301°.

259 Intellectus agens non põt causari, nec dependere ab aliqua creatura.3.d.17.q.2.1.c./. Spũ.10.c.

260 Intellectus in actu, semper intelligit, quantum est de se.i.ex parte intellectus agentis. 1.q.79.4.2^{m}./.2.d.3.q.3.4.4^{m}./. Veri.q.10.8.27./. Spiritu.10.3^{m}./. Anima.5.1^{m}.

261 Intelligens & intellectum, non se habent intelligendo, vt agens & patiens. sed ex eis fit vnum.s.intellectus in actu, quod est principium intellectionis. Veri.q.8.6.c.3^{m}./.7.10^{m}./.8.10^{m}.

POSSIBILIS.8.10.12.26.32.149.154.160.179.149.250.

262 Intellectus possibilis, nõ est imaginatio, cõtra Auempece: nec est preparatio, nec aliquid ex elementis, contra Alexandrum. 2.d.17.q.2.1.c./.2̃.2.c^{o}.51.66.67.1^{m}./. Li^{o}.3.c^{o}.42./. Veri.q.18.5.8^{m}./. Anima.3.lec.7.co.4.prin^{o}. Actus.7.

263 Intellectus possibilis, non vnitur homini, per speciem intelligibilem: contra Auerroim. 1^{a}.q.76.1.c.co.1.fi./.q.88.1.c./.2̃.2.c^{o}.58.59.60.67.1^{m}./.70.1^{m}./.72./. Li^{o}.3.c^{o}.43./. Veri.q.18.5.8^{m}./. Spũ.2.c. 17^{m}./.3.11^{m}./. Anima.2.c.co.2.3./. quol.10.6.c./. Opus.3.c^{o}.85./. Anima.3.lec.7.co.6./. Lec.10.co.2.

Angelus.61.303.306.c̃.504. Anima.278. Animal.49.c̃. Arismetria.3.

264 Intellectus possibilis, est ens actu, in genere entis: sed est pura potentia, in genere intelligibilium. 1^{a}.q.87.1.c.2^{m}./.12^{e}.q.50.4.2^{m}./.5.c./. Veri.q.8.6.c./. Ma.q.16.12.2^{m}./.4^{m}. Auerrois.2.

265 Sicut potentia ad esse sensibile, conuenit materię corporali: sic potentia ad esse intelligibile, conuenit intellectui possibili.12^{e}.q.50.4.2^{m}./.5.c.

266 Intellectus possibilis, est in potentia naturalr̃ ad omnia & sola, quę possunt manifestari per lumen intellectus agentis.s.ad omnes spẽs rerum sensibilium.1^{a}.q.88.1.c.fi./.12^{e}.q.50.5.c./.3.d.14.ar.3.q.1.1^{m}./.2̃.2.c^{o}.59.co.6./. Li^{o}.3.c^{o}.43.co.2.fi./.45.co.2./. Veri.q.8.4.4^{m}./.q.18.2.5.c./.q.20.6.2^{m}./. Anima.2.c. Bonitas.196. Caligo.2. Certitudo.21.

267 Intellectus possibilis est principium actiuũ sui actus. Veri.q.1.9.10.c. Contradictio.4. Creatura.34.

268 Oppositum videtur dicere, Veri.q.8.1.13^{m}.

Du^{o}.779°. R fi^{o}.sicut Du^{o}.794°.

269 Intellectus agens & intellectus possibilis, sunt potentię animę, & non substantię separatę a corpore, secundum esse.1^{a}.q.79.4.5.o./.q.88.1.o./.2.d.17.q.2.1.c./.d.28.5.c./.2̃.2.c^{o}.58.59.60.61.62.68.69.70.71.75./. Li^{o}.3.c^{o}.42.3^{m}./.43./. Veri.q.18.5.8^{m}./. Spiritu.2.c./.9.10.o./. Anima.2.3.7.o./.14.c.co.1.fi./. quol.10.6.c./. Opus.3.c^{o}.85.86.87.88./. Opus.16.o./. Anima.3.lec.7.co.4.5./. Lec.10.co.2. Dęmon.1.c̃. Deus.31.32.321. Esse.96. Phantasma.3.c̃.

270 Intellectus agens, & intellectus possibilis, fundantur in eadem essentia animę. 1^{a}.q.79.4.4^{m}./.q.87.4.1^{m}./.2.d.17.q.2.1.c./.2̃.2.c^{o}.76.77./. Veri.q.10.6.c.fi./.q.16.1.13^{m}./.q.18.2.5^{m}./. Spiritu.10.4^{m}./. Anima.5.c./. Opus.3.c^{o}.87.88./. Anima.3.lec.10.co.2.

Felicitas.3.c̃. Fides.142. Forma.H. Gratia.113.152. Habitus.47.50.c̃.78. Hęresis.147.

271 Intellectus agens, & intellectus possibilis, differũt realiter. 1^{a}.q.54.1.1^{m}./.q.79.7.10.c./.2.d.17.q.2.1.c./.3.d.14.ar.1.q.2.2^{m}./.2̃.2.c^{o}.77./. Opus.3.c^{o}.83.88. Homo.1.c̃.26.28. Ignorantia.15. Imaginatio.1. Imaginatiua.5. Imago.25.30. Infinitum.1.16.c̃. Iudicium.13.c̃. Iustitia.36. Lumen.17.c̃. Memoria.0. Meritum.29.c̃.99.

272 In omni intellectione, concurrit operatio intellectus agentis, & intellectus possibilis. 1.d.3.q.4.5.c./.2.d.24.q.2.2.1^{m}./. Veri.q.10.8.fi./. Anima.4.7^{m}.

Nomen.19. Pronomen.3. Prophetia.63.86. Recipere.1.2. Sapientia.43.

273 Intellectus possibilis factus in actu, potest operari, formando quidditates, componendo & diuidendo. Veri.q.3.2.c. Sensus.29. Verbum.66. Veritas.15.18.c̃.28.c̃.36.c̃. Virtus.54.55.142.c̃.181.196.c̃. Visio.25. Visus.7. Vita.9.71.82. Vniuersale.7.12.13. Christus.133.

274 PRACTICVS ET SPECVLATIVVS.10./.

Intellectus practicus, & intellectus speculatiuus, sunt realiter eadem potentia, sed differunt ratione. 1^{a}.q.14.16.c./.q.79.11.o./.3.d.23.q.2.ã.3.q.2.o./. Veri.q.3.3.o./.q.14.4.c./. Trin.17.c./. Ethi.6.lec.2.co.2.fi./. Anima.3.lec.15.co.2.

275 Voluntas est communis speculatiuo & practico: quia est de fine, qui conuenit vtriq; intellectui.3.d.23.q.2.ar.3.q.2.3^{m}./.d.27.q.1.4.4^{m}. Angelus.323.c̃. Appetitus.9. Ars.0. Assimilatio.11.c̃. Beatitudo.19.53.c̃. Causa.20.

276 Intellectus practicus est motiuus voluntatis: nõ quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum. 1^{a}.q.79.11.1^{m}.

277 Oppositum videtur dicere, quo ad executionem motus. Veri.q.6.10^{m}.

Du^{o}.780°. R fi^{o}.sicut Du^{o}.772°.

278 Coniunctio intellectus ad voluntatem, non facit intellectum practicum: sed ordinatio ad opus.3.d.23.q.2.ar.3.q.2.3^{m}./. Veri.q.14.4.c. Contemplatio.0. Dependere. Error.1.2.3. Aestimatiua.1.2.3. Falsitas.1.c̃.

279 Intellectus practicus, est proxima operis regula. Veri.q.14.4.c. Fides.55.c̃.142.c̃. Habitus.33.52.71.c̃.

280 Oppositum videtur dicere.1.d.39.q.1.2.2^{m}.

Du^{o}.781°. R fi^{o}.sicut Du^{o}.222°.

Mensura.22.23. Prudentia.5.

281 Practicum, dicitur ab opere exteriori, speculatiuum autẽ, ab opere interiori.12^{e}.q.1.6.1^{m}./.2^{m}./.q.3.5.2^{m}./.q.13.4.2^{m}./.q.57.1.1^{m}./. Veri.q.14.4.c. Ratio.26.32.c̃.45.c̃. Repręsentatio.1.2.

282 Intellectus speculatiuus, ordinatur ad actum proprium, vt ad finem: non autem ad actum extrinsecum, sicut intellectus practicus. 22^{e}.q.179.2.c./.2̃.3.c^{o}.2.fi./. Veri.q.3.3.c./. Virt.q.1.7.1^{m}./.4^{m}. Syllogismus.6.

283 Finis intellectus practici, & vitę actiuę, est exterior operatio: speculatiui vero, & vitę contemplatiuę, est cognitio veritatis.1^{a}.q.14.16.c./.q.79.11.o./.12^{e}.q.3.5.c.2^{m}./.q.69.3.2^{m}./.22^{e}.q.179.1.2.c./.q.180.1.c.

3m./.2.c./.q. 181.1.4.c./.3.d. 23.q.2. ar.3.q.2.c./.d. 35.q.1.ar.3.q.2.c./.p̃.3.co.25.6m./. Veri.q. 11.4.c./. Met.co.10./.Lec.3.co.1.2./.Li°.2.lec.2.co.1./.Ani ma.co.1.fi./.Li°.3.lec.15.co.1.2. Virtus.200. Vita.48.c̃.73.c̃.

284 Iudicium de prosequendo, vel de fugiendo, pertinet ad intellectum practicum: non autem ad speculatiuũ. 2.d.38.3.c.

285 Res ordinatur ad intellectum practicum, vt mensuratum ad mensuram: ad speculatiuum autem econuerso. 12e.q.64.3.c./. Veri.q.1.2.c./. Virt.q.1. 13.c.co. 1./. Periher°.lec.7.o.

286 Verum intellectus speculatiui, accipitur per conformitatem eius ad rem: practici vero per cõformitatẽ eius ad appetitum rectum. 2e.q.57.5.3m.

287 Intellectus practicus non disponit de particulari: nisi mediante ratione particulari. 4.d.50.q.1.3.8m.

288 Intellectus speculatiuus nõ mouet, nec imaginatio pura, sine estimatione. p̃.1.c°.72.5m.

289 DONVM./. Intellectus vt dicit lumen supernaturale ad cognitionem, est vnum de septem donis spũs sancti. 22e.q.8.1.o./.q. 49.2.2m./.3.d.35.q.2. ar.2.q.1. o./.Isa.11.lec.2.co.1.6. Ascensus. Beatitudo. 47.c̃. Cecitas.3.

290 Donum potius nominatur intellectus, q̃ voluntas: quia intellectus dicit excellentiam, non autem voluntas. 22e.q.8.1.3m./.3.d.34.q.1.2.1m. Donum. 18.21.35. Fides.143. Lumen.21. Medium.20.c̃. Mundicia.1.

291 Ratio non dicitur donum, sicut intellectus: quia ratio procedit ex lumine naturali: non autem intellectus, sicut nec donum. 22e.q.8.1.2m.

292 Donum intellectus est quędam acuta perspectio diuinorum. 22e.q.49.2.2m.

293 Donum intellectus est ad capiendum diuina, quorum iudicium, est doni sapientię, sicut doni scientię, respectu creaturarum, & consilium est respectu singularium operum. 22e.q.8.6.o. Oratio.2.

294 Donum intellectus est principaliter habitus speculatiuus: & secũdario practicus. 22e.q.8.3.o./.6.c.3m.

295 Donum intellectus ita se habet ad nota nobis supernaturaliter: sicut lumen naturale ad prima principia. 22e.q.8.1.2m.

296 Fides potest esse simul cum dono intellectus, respectu eorum quę secundario sunt fidei: non autem respectu principalium, nisi imperfecte. 22e.q.8.2.o. Pręceptum.53.103. Saluari.12. Sapientia.14.17.26. 29.32.36.43.

297 Fides & donum intellectus, sunt circa prima pncipia cognitionis supernaturalis, & gratuitę: primũ assentiẽdo, secundum penetrando, vel capiendo. 22e.q.8.6.c. 2m. Scientia.156.c̃. Theo°.4.

298 Tota certitudo, sapiẽtię, intellectus, & scientię, vt sunt dona: procedit a certitudine fidei, quę est principiũ eorum: sed vt sunt virtutes, innituntur naturali luminĩ rõnis: fides vero veritati dei: ideo fides est perfectior eis quo ad certiorem inhęsionem: sed econuerso, quo ad maiorem manifestationem. 22e.q.4.8.c.3m.

299 Donum intellectus facit, q̃ spũalia capiantur, quasi nuda veritate. 3.d.34.q.1.2.c.co.1./.d.35.q.2.ar.2.q.1. c.fi./.q.2.c.

300 Donum intellectus mentẽ illustrat, vt homo ẽt in hac vita, prelibationem futurę manifestationis accipiat. 3. d.34.q.1.1.c.fi./.d.35.q.2.ar.2.q.1.2.c.

301 Per donum intellectus homo habet rectam estimationem de vltimo fine: quod conuenit omni, & soli habenti gratiam gratum facientem. 22e.q.8.5.o.

302 Donum intellectus non est, nisi in existente in gratia. 22e.q.8.5.o.

303 Donũ intellect° est semp̃ in omnĩ existẽte in gr̃a: nec * vnquam se subtrahit * in neciis ad salutẽ: i ñ neciis aũt interdũ, vt mã supbię subtrahaẽ. 22e.q.8.4.3m. Intelligens. Allicere. Baptismus.76. Beatitudo.112. Conceptio.42. Phantasma.3. Homo.29. Intellectus.103.104. 122.c̃.151.c̃. Intelligibile.2. Oratio. 56. Processio.56. Propositio.3. Scientia.45.c̃.149. Vsus.6.

1 INTELLIGENTIA proprie, significat actum intellectus: & aliquando significat substãtias separatas, s. angelus. 1a.q.79.10.o. Actus.26.27. Angelus. 6. Appropriatio.22. Cogitatio.3. Cognitio.19. Creatio.35. Deus.138.139.200.

2 Voluntas procedit ab essentia animę, mediante intelligentia: non autem ab intelligentia directe. Veri.q. 22.11.6m. Esse.6. Forma.103.114. Fruitio.2. Habitus.50. Heresis.147. Idolatria.4. Illuminatio.9. Imago.9.27.28.29.30. Improuidentia. Inconstantia.1.4. Infinitum.19.20. Intellectualis.o. Intellectus. A. Liber.11. Logica.5. Memoria.6.c̃. Prophetia.31.87. Prudentia.48. Ratio.2.3. Reuelatio.1. Scientia.156.162. Christus.124.126.

1 INTELLIGIBILE duplex, scʒ excedens intellectum: & proportionatum intellectui. 2.d.9.2.4m. Abstractio.3.4.6. 12.15. Actualitas.1. Adam.15. Agens.56.71. Amor.61. Angelus.291.338.342. 404.443. Anima 42.55. 190. 191. Assimilatio.1. 2.4.10.c̃. Cecitas.1. Certitudo.1.14. Cognitio.43. 44. Contemplatio.9. Creatura.34. Deus.1. Effectus. 7. Esse.3. Eucha°.103. Phantasma.3.c̃. Felicitas.3. 5. Fides.121.c̃. Forma. H. Habitus.44.

2 Intelligibile est in intellectu tripliciter, scilicet habitualiter, in actu conceptum vel consideratum, & vt ad aliud ordinatum: & transitur de primo ad secundum, & de secundo ad tertium, per imperium voluntatis: & in secundo loquitur intelligens sibiipsi: & in tertio loquitur alteri. 1a.q.107.1.c.2m. Infinitum. 1. Intellectualis. o. Intellectus. I. Ob. Intentionale.o. Iubilus.1. Iudicium. 12. Lumen. 18.22. Materia.34. Natura.20. Pręceptum. 102. 115. Processio. I. Producere.2. Propositio.3. Proprium.7.8. Raptus.11. Sciẽtia.149. Signum.11. Totum.5.7. Verbum.3.

3 In intelligibilibus, proceditur a notioribus simpliciter: vt in mathematicis, ideo ibi effectus non sunt signa causarum: sed in sensibilibus. 4.d.1.q.1. ar.1.q.2. 2m./.3m. Veritas.41.42. Visio.8. Visus.7. Vnitas.14. Vox.9.

4 Forma in materia, non est intelligibilis, nisi in potentia. 1a.q.79.3.c./.2.d.3.q.1.1.c./.3.d.14.ã.1.q.1.2m.

1 INTEMPERANTIA est maxime vituperabilis. 22e.q.142.4.o./.q.143.c./.q.144.1. 2m./.q.151.4. 2m./.3m. Concupiscentia.21. Concupiscibilis. E. c̃. Delectatio.83.c̃.106. Incontinentia.o. Insensibilitas.2. Intemperatus.

2 Maximum remedium contra intemperantiã est, non immorari circa singularium considerationem. 22e.q. 142.3.c.3m./.quol.19.c./.Ethi.3.lec.fi.co.2. Luxuria.7. Syllogismus.7. Timiditas. Intemperatus. Delectatio.106. Intemperãtia.o. Incontinentia.7.8.

1 INTENDERE./. Non esse, nunquam est per se intẽtum ab aliquo agente. 1.d.46.L.6./.p̃.1.c°.81. principio./.4m.

2 Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.104.3.2m./. 12e.q.19.7.2m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.o.

Abraham.17. Actio.37. Actus.148. Agens.80.81. Amicitia.33. Amor.107.166.234.

3* Deus nõ põt eẽ cã tẽdẽdi in nõ eẽ, nisi subtrahẽdo suã actionẽ a rebus, sed hoc hẽt creatura, inquãtũ est de nihilo. 1ª.q.104.3.1m. Anima.144. Animal.47. Annunciatio.2. Appetitus.30. Ars.6. Artifex.4. Assimilatio.8. Auaritia.9.

4 Immo quęlibet res intendit conseruationem sui esse: quod est per formam, quę est finis generationis & conseruationis cuiuscunq;. 1ª.q.15.1.c./.22ª.q.64.5.7.c. p̃ R fi°. Du°.783°.

Conscĩtia.17.18. Doctrina.10. Duplicitas. Eleemosyna.36.37. Fictio.1. Flagellum.3. Fortitudo.43. Ieiunium.37. Intentio.0. Iustitia.17. Laus.19. Legislator.5. Lex.28.54.86.109.c̃. Magnificentia.8. Matrimonium.48. 143. Mendacium.11. Merces.1.2.3. Mundus.17. Natura.8. Obedientia.7. Occidere.11. 20.22. Oratio.101. Prelatio.9.17. Sensus.38.41.45. Vindicatio.4. Vita.34. Vsura.47.49.75.76.92.108. 109.135.205.214.272.304.

1 INTENSIO & remissio duplex. s. per se. i. secundum id quod pertinet ad naturam rei: & per accidẽs. i. secundum magnitudinem alterius. s. subiecti vel principiorum. 2.d.37.q.3.2.1m. Actus.30.101. Addiscere.2. Affectio.1.

2 Intensio rei non fit per additionem: sed per perfectionem, & impermistionem oppositi. 1.d.34.5.c.4.d.42.q.1.1. 2m./.4.d.16.q.3.ar.2.q.1. 1m./. Virt.q. 2.11.c. Amor.107.c̃.176. 258. Angelus.40. Anima.228.

3 Aliquid intenditur per recessum a contrario, & aliqd per accessum ad terminum. 4.d.44.q.2.ar.1.q.2.3m./. d.49.q.2.4.3m./.q.3.ar.5.q.4.3m. Ascendere. 18. Audacia.9. Augmentum.0. Beatitudo.86. Bonitas.144. Charitas.76.111.115. Concupiscentia.3. Contritio.35. Delectatio.89. Desiderium.1. Diuisio. 5. Dolor.10.34.38.40. Febris.1. Fomes.14. Forma. 125.c̃. Fruitio.12. Gloria.20. Ieiunium.36. Hilaritas. Incarnari.10.

4 Formę quę possunt recipere magis & minus, intenduntur & remittuntur, secundum diuersam dispositionem subiecti. 3ª.q.89.2.c./. Virt.q.1.11.c. Indiuiduum.16. Intellectualis.8. Intellectus.215. Intentio.16. Iocunditas. Ira.72. Iustificatio.29. Lumen.8.13. Magis.0. Malum.1. Meritum.80. 81. Missio.31.32.33. Operatio.35.36. Passio.38. 61. Pœna.73.74. Pœnitentia.20. Potentia.64. Priuatio.2.3. Purgatio.10. Quantitas.15.26. Sanctificatio.15. Scientia.85. Vita.63.64.65.66. Christus. 104. Zelus.1.

1 INTENTIO naturę, est ad speciem, non autem ad indiuiduum, nec ad genus. 1ª.q.85.3.1m.fi./.4m./.q.98.1.c./. Veri.q.3.8.c./. Poten̈.q.10.2.12m./. Anima.18. c./.quol.8.2.0.

2 Intentio animę sumitur dupliciter. s. pro actu mentis, qui est intendere: & pro ratione quam significat diffinitio. Veri.q.21.3.5m. Abraham.17. Absoluere. 22. Accidens.57. Actio.78. Animal.28.47.59.

3 Intentio mentis, proprie est actus voluntatis: secundum q̃ in ea est vis intellectus ordinantis. 12ª.q.12. 1.0./.22ª.q.180.1.c./.2.d.38.3.0./. Veri.q.22.13.0./. Ma.q.16.11.3m. Baptismus.43.48.52.53.75.90. c̃.102.125.130.c̃.137.218. Barnabas. Bonitas.37. 197. Causa.10.11.12. Desiderium.0. Doctrina.10. Duplicitas. Electio.9.10.

4 Intentio conuenit omni appetitui: & primo voluntati. 2.d.38.3.c.2m.

5 Intentio est actus appetitus sensitiui, & intellectiui. Ma.q.16.11.3m./.4m. Ieiunium.12.

6 Intentio sensitiuę partis potest cogi: sicut cum qs pungitur: oportet intendere ad lęsionem, non autem intentio voluntatis. Veri.q.11.3.2m. Inobedientia.5. Intendere.0. Iuramentum.18.26. Legislator. 3.c̃. Precogitatio.

7 Intentio dicitur oculus, quia prępupponit cognitionem intellectus. 12ª.q.12.1.1m./.2.d.38.3.3m./. Veri.q.22.3.1m.

8 Intentio dicitur lumen, quia nota est intendenti. 12ª. q.12.1.2m.

9 Intentio dr̃ clamor ad deum: qa deus nouit eam, vel qa dirigitur ad deũ. 12ª.q.12.2.1m./. Ro.8.lc.5.co.3.

10 OBIECTVM./. Idem est motus quo volũtas vult ea quę sunt ad finẽ: & quo intendit finẽ vt ratio eorũ, non aũt absolute. 12ª.q.8.3.0./.q.12.4.0./.2.d.38.4. 0./.3.d.14.ar.1.q.4.c./. Veri.q.22.14.0./.q.28.9.1m. Actio.78.79. Adulatio.3. Agens.80.81.83. Agere. 17. Amor.167. Angel°.181. Anima.132.243.245. Annunciatio.2. Ars.6. Artifex.4.5. Assumere.51. Auaritia.9. Beneficium.25. Casus.2. Clementia.6. Conceptio.5.c̃. Concordia.1. Corruptio.10.15. Defectus.26. Eucharistia.31.43.116.161. Exemplar.1. Fama.3. Finis.0.

11 Intentio est tantum finis, non tamen semper est vltimi finis. 12ª.q.12.2.0./22ª.q.180.1.c./.2.d.38.3.0./. Veri.q.22.13.c. Fortuna.1.c̃. Furtum.2.6.10. Generale.2. Homo.23. Idea.2. Ieiunium.12. Intellectus.83. Intendere.0. Hypocrisis.5.6. Iudaizare. Legislator.3.c̃. Lex.167.c̃. Malum.24.25. Natura.8. 38. Operatio.25. Ornatus.4.c̃. Peccatum.19.65.66. 78.c̃. 135.c̃.146. 220.245. 389.418. Pluralitas.1. Prius.2. Prouidentia.23. Quies.2.c̃. Raptus.8. Voluntas.36.37. Vsura.76.127. 136. 164.187.189. 200.201.

12 Intentio potest esse simul ad multa, non ordinata ad inuicem. 12ª.q.12.3.0./. Veri.q.13.3.c.

13 BONA./. Contingit q̃ intentio sit bona, & voluntas mala: non autem econuerso. 12ª.q.19.7.2m./.4m./.8. 3m./.2.d.38.4.4m./.5.c./.d. 40.2.c./. L.5m./. Veri.q. 22.14.1m./. Ma.q.2.2.8m. Abraham.17. Acceptio.0. Accessus. Actus.164.179. Adulatio.3. Agere.16.17. Amicitia.33. Assimilatio.8. Auaritia.9. Auersio.9.12. Bellum.5. Blasphemia.7.11.15.c̃. Circunstantia.19.20. Coniectare. Contentio.2. Contumelia.4. Conuersio.7. Crimen. Crucesignatus.1. Delectatio.29.89. Detractio.4.5. Discordia.2. Dispensatio.5.11. Dispositio.30. Doctrina.1. Electio.9.10.33. Eleemosyna.15.16.36.37.

14 Act° est bon° vel malus, sicẽ volũtas eligẽs est bona vel mala: & ẽ mal°, si volũtas itẽdit mala: * Sed ad hoc q̃ volũtas sit bona, requirit̃ q̃ sit bõi, & sub rõe bõi. 12ª q.19.7.c.3m./.8.9.0./.2.d.38.4.4m./. 5.c./.d. 40.2.0./. L.5m./. Ma.q.2.2.8m. Epychia.6. Euentus.

15 Intentio dupliciter potest se habere ad actum qui dicitur voluntas. s. antecedenter seu causaliter: & concomitanter: primo modo bonitas voluntatis, ex intentione finis dependet: non autem secundo modo, nisi reiteretur. 12ª.q.19.7.0./.9.c. Fœmina.3. Fictio.1. Fides.115.116. 117.141. Finis.34.129.130. 134. Fortitudo.43. Fortuna.2.c̃. Gabaonitę. Homo. 23. Ieiunium.12.14. Indulgentia.17.21.c̃. Iniustitia. 1.4. Instrumentum.2. Intẽdere.0. Iustitia.49. Laus. 7.8.19. Ludus.1.12. Malignus. Matrimonium.14. 46.c̃.53.143. Mendacium.1.c̃.11.c̃. Merces.3. Metaphysica.5. Miraculosum.

16* Virtus primę intentionis, quę est respectu vltimi finis

manet in quolibet appetitu cuiuscunq; rei,etiam si de vltimo fine actu non cogitetur:sicut non oportet, q qui vadit per viam,in quolibet passu cogitet de via. 12^{e}.q.1.6.3^{m}./.2.d.38.q.1.ar.1.q.1.4^{m}./.3^{a}.q.68.8.o./.4.d.3.ã.2.q.2.3.4.o./.Veri.q.8.3.18^{m}./.q.22.2.c.

17 Quantitas,intentionis & voluntatis duplex.s.ex parte obiecti:& ex intensione actus:secundo mó coequatur in bonitate & malitia formaliter,& non materialiter:non aũt primo mó,propter disproportionem,& propter impedimenta actus exterioris.12^{e}.q.19.8.0. Natura.8.Necessitas.5.Nouũ.Obedientia.7.Oratio.21.34.Ordo.27.Peccatum.120.Perfectio.86.Perse.9.Perseuerantia.7.Petrus.1. Pharao. Preceptum.83.141.c̃. Predestinatio.13. Processio.18. Prophetia.25.34.Puritas.1.Rectitudo.2. Religio.64. Roma.1.Sacramentum.38.39.40.70.c̃. Scandalum.1.3.7.c̃.Scientia.42.Schisma.1.2.6.Scrutatio. Seruire.2.Seruitus.4.Symbolum.11.Simonia.18.29.Simplicitas.3.

18 Nullum malum potest per se intendi.1^{a}.q.19.9.c./.q.48.1.3^{m}./.4^{m}./.12^{e}.q.72.1.c./.q.78.1.2^{m}./.1.d.39.q.2.2.c.co.1.fi./.d. 46.2. 2^{m}./.L.6^{m}./.2.d.1.q.1.1.2^{m}./.d.5.q.1.2.5^{m}./.d.34.3.c./.d.35.5. 4^{m}./.L.1^{m}./.d.37.q.3.1.2^{m}./.d.41.q.2.1.2^{m}./.d.42.q.2.1. 7^{m}./.3̃.2.c^{o}.40.7^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}.4.5.6.107.1^{m}./.2^{m}./. Ma.q.1.3.c./.q.1.1.c.fi./.q.3.2.1^{m}./.12.0. Sponte.Suffragia.5. Temperantia.16.Tentare.2. Tribulatio.19. Verbum.23.Vicarius.

19 Oppositum videtur dicere a simili. 12^{e}.q.19.7.1^{m}./.3^{m}./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.
℟ Du^{o}.784°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.1200°. Virtus.43.Vnctio.10.32. Votum.27. Vsura.47.49.92.108.109.

20 Intendens bonum per se,excusatur a malo quod sequitur preter intentionem,& raro: non autem si sequitur semper,vel sępe. Ma.7.1.3.15^{m}.

21 Peccatum recipit sp̃em ex intentione peccantis.12^{e}.q.72.1.8.c./.3^{a}.q.88.4.1^{m}.

22 Immo aliqñ variatur sp̃es peccati:sine eo q intentio feratur ad ipsam circunstãtiã.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.
℟ Du^{o}.785°. R ñ^{o}.sicut Du^{o}.347°.

23 SPIRITVALIS./.Intentio secundum esse sp̃ūale duplex.s.quiescens,vt sp̃es in anima: & fluens ab agente ad passum,& de potentia ad actum,vt virtus instrumenti.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c./.Veri.q.27.7.c.
Aer.8.9.Analogia.6.Angel^{o}.64.Anima.172.Apprehensio.4.Attributa.4.c̃.14.c̃. Cogitatiua.1.Conceptio.5.c̃. Dialectica.4. Diffinitio.31.46. Ens.1.c̃.16.c̃.Aequiuoca.6.Effectus.7.Esse.1. Phantasma.4.c̃.Finis.38.Genus.5.Gr̃a.101.c̃. Indiuiduum.8.Instrumentum.8.9.14.c̃.Intellectus.116.

24 Prima intentio est similitudo rei,existentis extra animam:non autem secunda intentio,sed est aliquid consequens actum & modum intelligendi rem. 1.d.2.3.c./.Potentia.q.7.9.c. Intentionale.o.Hypostasis.1. Logica.8.9. Lumen.9. Malum.1. Memoria.1.10.

25 Oppositum videtur dicere a simili. 1^{a}.q.85.1.c./.3.4^{m}./.12^{e}.q.5.1.1^{m}./.prin^{o}./.Opus.49.0.
℟ R ñ^{o}.Du^{o}.786°.

26 Intentioni res non est subiecta,nec intentio est in ea sicut accidens in subiecto:sed dicitur res subiecta.i.obiecta.1.d.33.1.3^{m}./.Opus.56.co.3.

27 In omnibus intentionibus, hoc communiter verum est,q intentiones ipsę nõ sunt in rebus,sed in anima tantum.1.d.33.1.3^{m}./.Opus.56.co.3.

28 Nomina primę intentionis sunt, quę imposita sunt rebus absolute,mediante conceptione,qua intellectus fertur super rem in se:sed nomina secundę intentionis sunt,quę imponuntur rebus,non secundum q in se sunt:sed secundum q res subsunt intentioni,quam intellectus facit in eis.Opus.42.c^{o}.12.prin^{o}.

29 Intentio secundum esse quod significat veritatẽ propositionis,formaliter est in anima:sed est in re fundamentaliter.1^{a}.q.3.4. 2^{m}./.1.d.33.1.1^{m}./.d.6.q.2.2.c.4^{m}./. Po^{a}.q.7.2. 1^{m}./.quol.8.vel.9.q.2.2.c./.quol.12.1.1^{m}. Motus.6.Natura.24.Persona.2.38. Priuatio.15.16. Ratio.4. Scientia.112. Sensus.13.28.Similitudo.2.Subsistentia.6.Suppositum.3.Vnitas.19.c̃.Vniuersale.1.c̃.

1 INTENTIONALE./.Nullum intentionale denominat suum subiectum: nec causat effectum naturalem.1^{a}.q.67.3.c./.2.d.13.3.c./.Po^{a}.q.5.1.6^{m}./. Anima.2.lec.14.co.4. Actio.34. Aer.8.9.Anima.121.Coelum.68.69.126.

2 Immo lumen secundum esse intentionale in aere,denominat subiectum:& causat effectus naturales.2.d.13.3.c. ℟ R ñ^{o}.Du^{o}.787°.
Ens.1.13.c̃.Finis.38.Gratia.101.c̃. Habere.3.Instrumentum.8.9.14.c̃. Intentio.23.c̃. Lumẽ.9.10.11.Memoria.1.10.Participare.2.Passio.5.Trãsmutatio.Vnitas.19.c̃.Vniuersale.o.
Intercessio.Confessio.46.Helias.3. Missa.27.Oratio.o.Sacerdos.36.Sanctus.10.
Intercipere.Baptismus.52.53.Interpositio. Interruptio.Vsus.7.

INTERDICTVM infligitur toti regno propter peccatum regis.4.d.18.q.2.ar.3.q.2.2^{m}. Eucha^{a}.214.215.218.219.Excõicatio.18. Ieiunium.34.41. Ignorantia.5.8.33.Militia.1.Poenitentia.49.Prohibitio.o.Promulgatio.3.c̃. Interdum.Aliquando.Aliquoties.Defermitas.Quandoq;.
Interesse.Angelus.491. Baptismus.47. Bellum.8. Campsoria.8.Damnum.o. Missa.15.Officium.12.Vnctio.22.Vsura.100.228.
Interficere.Antichristus.6. Basiliscus. Hieronymus.1.Homicidium.o. Matrimonium.116. Occidere.o.Vxoricidium. Interiectio.Racha.
Interim.Ordinatio.7.
Interior. Actus.52.168.169.170.175.181.Adam.15.Adoratio.2. Angelus.150.555.564.568. Anima.294.307. Assimilatio.5. Baptismus.92.c̃.156. Beatitudo.138.Benefcentia.2. Bonitas.165.244.c̃. Consilium.16.Contritio.3.Credere.2. Cultus.3.B.12.Delectatio.85.c̃. Deus.321. Ecclesia.8.9.Aedificare.1.Interius. Ossa.Professio.9. Sensus.9.18.19.20.Seraphin.5.Seruire.3.Simonia.29.Somnium.2. Tristitia.6.7.18.Verbum.9.14.17.Vita.48.55. Vnctio.3.Vnio.8.Vocatio.3.Voluntarium.1.8.9. Vox.3.4.Vti.15.Christus.53.54.87.
Interius. Apprehensio.5. Aqua.20.Arca.3. Audacia.1.15.Auditor.3.Confessio.12.24. Conuersio.7. Cooperari.4. Demon.39.54.55.66. 96.97.102.103.110.Deus.173.227.321. Doctrina.18.19.Dolor.4.7. 14.34. Ecclesia.8. Aedificare.1. Energumenus.1.2. Eucharistia.273.Exitus.1. Phantasma.2.8.Fides.76.80.Finis.30. Gloria.7.23. Gratia.72.125.Habitus.52.Homo.2.Honestas. Humilitas.10.Iactantia.1.Imperare.17.Induere. Intellectus.174.179.185.281.Interior.Interrogare.Intra. Iustificatio.13.c̃.Legislator.2. Lex.21.63.92.128.129.143.Liberalitas.3.4.9.Loqui.4.5.Malitia.1. Manifestatio.2.Matrimoniũ.26.27.28.Membrũ.6.Modestia.1.2.4.Negligentia.2.Obedientia.31.Obligari.3.Oratio.5.Ordo.60.Pax.13.Peccatũ.136.395. Poenitentia, 14.32,46.66.72,83,101,113. Perfectio.61.79.

Professio.9.Prudentia.16.Pulchritudo.7.Ratio.11. Regnum.4. Religio.16.38. Sacramentum.52.57.127.128. Sacrificium.2.5.10.11.21.22. Sanitas.2. Seruire.3.Timor.34.Velum.1.Verbum.17. Virtus.87.107.108.109.Visus.3.Vsura.86.

Interminabile. Charitas.153.Dimensio.0. Diuersitas.6. Aeternitas.1.3.Indiuiduum.37.c. Infinitum.0.Quantitas.11.22.

Intermissio. Alleluia. Angelus.141. Doctrina.10. Gregorius.

Internum, Aqua.4. Aquila.1.Credere.11.Interius. Intimum.Missio.13.

Interpellari.Interruptio.Monitio.Oratio.76.

Interpositio. Baptismus.51.c.Intercipere. Interruptio.Interuenire.Offuscatio.

1 INTERPRETATIO est in dubiis, in quibus non licet absq; determinatione principis, a verbis legis recedere: sed in manifestis nõ opus est interpretatione, sed executione. 22^e.q.120.1.3^m. Abias.

2 Immo legislator non potest aliquod preceptum ponere: quod non oporteat in aliquo casu pretermitti, & iterpretari. 12^e.q.96.4.6.c./.q.97.4.c./.22^e.q.120.2.2^m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c.1^m.

℣ R ñº.Duº.788º.

3 Interpretatio in dando remedium, debet fieri in peiorem partem, supponendo.s.cum debemus aliquibus malis adhibere remedium siue nostris siue alienis, expedit ad hoc vt securius remedium apponatur, q̄ supponatur id quod est deterius: quia remedium quod est efficax contra maius malum, multo magis est efficax, contra minus malum: sed in diffiniendo siue determinando, in rerum iudicio, debet aliquis niti ad hoc, vt interpretetur vnumquodq;, secundum q̄ est: in iudicio autem personarum, vt interpretetur in melius. 22^e.q.60.4.c.3^m. Angelus.61. Capharnaum. Cete.1.Cherubin.1. Confessio.55. Consuetudo.4. Derisio.3. Dubitatio.4.5.Galilea.1.Imperare.9.Lazarus.1. Lectoratus.4.6.7. Lingua.1.3.c. Lumen.22.Manna. Maria.1.Meritum.3.Naason. Nazareth.Oratio.3.80.81. Paradisus.2. Peccatum.228. Pharise°.Prophetia.27.Raab.1.Rachel.Roboam. Seraphin.1.Tentare.1.10.Zorobabel.

4 DONVM./.Interpretatio sermonum, reducitur ad donum prophetie, & est dignior q̄ donum linguarũ. 22^e.q.176.2.4^m.

5 Postponitur autem interpretatio sermonum, dono linguarum: quia etiam ad interpretandum diuersa linguarum genera, interpretatio sermonum se extendit. 22^e.q.176.4^m.fi.

INTERROGARE dicitur deus hominem, quando reducit eum ad conscientiam interius, vel exterius. Iob.9.co.4. Accusatio.9.Confessio.4.82.Conscientia.10.12.Loqui.0. Oratio.11.Petitio.0.Questio.0.

Interruptio.Baptismus.51.c. Eucha^a.274.275.Habitus.77.Intercipere.Interpellari.Pax.17.Sacramentum.39.Christus.82.

Intersecare.Stella.2. Interstitium.Ignis.16.

Interuallum. Eucha^a.198.Matrimonium.50.106.

Interuenire.Interpositio. Matrimonium.64. Oratio.0.Prolixitas.

Intestatus. Adoptio.7.

INTESTINA resurgent in corpore, sicut & alia membra, cum nobili humiditate: non autem cum turpi superfluitate: non quidem ad executionem sui operis: quia instrumentum non solum seruit ad exequendam operationem agentis: sed ad nature humane integritatem: & ad virtutis naturalis ostensionem: & vt cõmendetur sapientia dei. 4.d.44.q.1.ar.2.q.1.1^m.5.2^m./.q.2.2^m./.quol.10.q.4.1.3^m.fi.

Intimare. Denunciare.0.Imperare.Insinuatio.0.

INTIMIDITAS est peccatum: quia causatur ex defectu amoris, vel rõnis, vel ex superbia. 22^e.q.126.1.0. Fortitudo.36.Impauiditas.

Intimum.Causa.75.76.77.Contemplatio.6. Deus.227.Esse.1.2. Imprimere.2. In.11. Intellectus.1.240.Medium.14.15.Natura.9.Necessitas.6.22.Saliua.Verbum.33.Visus.12.Voluntas.77.

Intinctus. Eucha^a.56.177.202.

Intitulari. Psalmus.2.Titulus.

Intra. Actus.E. Affectio.1. Alexander.1. Amicitia.10. Amor.164.257. Angelus.83.84.Anima.18. Ars.19. Audacia.1. Auditor.3. Bonitas.57.Caput.4.Circulus.4.Conceptio.1. Delectatio.89. Demon.88.96.Deuotio.5.Diffinitio.1. Ens.6. Esse.2.52.Generatio.13.In.0.Interius.Intus.Materia.41. Membrum.3.6. Necessitas.6.10. Passio.38. Processio.3. Satisfactio.27.Verbum.9.Visus.2. Intraneum. Intra.Motus.79.

Intrare. Adam.77. Alexander.1. Apparere.9. Assidere.17.Balneum. Baptismus.23.154.155.187. Cete.6.10.Demon.117. Episcopus.22.26.28.Flumen.2.Infidelis.4.Ingredi.Introitus. Ioannes.6.Maria.61.Matrimonium.42.50.Religio.61.Ruth. Temperantia.10.

Intrinsecum. Actio.56. Affe°.1. Angelus.84. Animata. Apud.2.Bonitas.178.Causa.56.57.Coelum.138.Damnatio.37.Datio.15. Deuotio.5. De°.315. Distinctio.16. Esse.99. Eucha^a.128. Experientia.11. Fides.1.76.Forma.4.166.Gratia.6. Instans.12.Liberum.30.Mensura.1.2.8.c. Motus.9.12.c.Natura.2.5.19.20.21.Necessitas.6.22.Nitor.2. Origo.1. Passio.94. Principium.8. Rectitudo.4.Sensus.18. Vnitas.26.Voluntarium.1.Voluntas.67.

Introductio. Agens.78. Alteratio.10. Bigamia.8. Caro.6.Dominium.10. Forma.113.120.121.122.132.Generatio.31.Heresis.63.Instans.23.Lex.145. Logica.1.11. Motus.22. Passio.130. Perfectio.30. Scriptura.1.Spes.78.Vsura.128.

INTROITVS in missa est quasi exordium. 4.d.15.q.4.ar.3.q.2.c. Aditus.0. Baptism°.23.155.187.Demon.117.Intrare.Limbus.7.Mentũ.110.

Intueri. Angelus.336.Intuitus.Visio.10.

INTVITVS presens dei, fertur ab eterno in totum tempus: & in omnia que sunt in quocunq; tempore, sicut etiam in subiecta sibi presentialiter. 1^a.q.14.9.c./.13.c.fi./.22^e.q.95.1.c./.Isa.3.co.2.fi. Amor.59. Angelus.336. Cogitatio.2.3. Consideratio.1. Contuitus.Deus.C.I.S.Honor.35. Intellectus.65.83.Intueri. Prophetia.55.89. Ratio.57.Visio.10.

Intumescere.Inflatio.Tumor.Venter.

Intus.Circulus.4. Energuminus.1.2. Intellectus.1 Interius.Intra.Visus.2.

Inuadere. Alexander.1. Aggredi. Fractio.3.Ira.53. Irruere.Occidere.20.Occupatio. Rixa.2.3. Seruitus.14.Sustinere.Timor.34.Tyrannus.10.

Inuariabile. Accidens.123.124. Coelum.75. Deus.135.Forma.34.Inmutabile. Incommutabile. Stabilis. Vniforme. Inuendibile. Campsoria.8. Impretiabile.

1 INVENTIO proprie est illius, de quo non sperabatur, nec putabatur. Mat.co.25. Actus.175. Adinuentio. Addiscere.1. Altare.1. Angelus.57. Anima.221.Baptismus.240.Bestialitas.1.Bonitas.154.

231. Causa. 81. Cognitio. 55. B. Confessor. 5. 6. Consilium. 23. Contemplatio. 9. Contrapassum. 2. Creatura. 18. Difficile. 14. Diuisio. 4. Electio. 34. Ens. 16. Eua. 2. Eubulia. 2. Eustochia. 3. Exemplum. 1. Falsitas. 23. Finis. 63. Furtum. 10. Inuentiua. Inuentor. Lamina. Lex. 153. Liber. 14. Loqui. 1. Maria. 34. 59. Mensura. 4. Mos. 2. Nocere. 12. Nomen. 6. Oculus. 1. Ornatus. 9. Passio. 4.

2 Inuentio medii in syllogismo describitur. Opus. 50. 0. Porositas. Pręcipitatio. 2. Primum. 5. Prudentia. 60. 79. Puer. 10. Relatio. 51. Religio. 61. Reperiri. Restitutio. 16. Sal. 1. Scientia. 75. 106. c. 119. Sepultura. 1. Solertia. 2. 3. Suspicio. 6. Tarditas. 3. Theologia. 1. Timor. 72. Transferre. 2. Verbum. 3. Vnctio. 11. Vniuersale. 14. Vsura. 9. 23. 37. 43. 44. 45. 56. 88. 183. 198. 199. 225. 261. 291. Vsus. 9.

Inuentiua. Adinuentio. Inuentio. 0. Inuentor. Prudentia. 60. Scientia. 119.

Inuentor. Adinuentio. Hęresis. 16. Inuentio. 0.

1 INVESTIGARE proprie est per vestigia alicuius euntis per viam, ad vię terminum deduci. Dio°. co. 7. Angelus. 473. Cœlum. 35.

2 Inuestigatio diuinorum, tripliciter est peccatum: primo ex pręsumptione comprehendendi diuina: secundo non pręsupponendo fidem: tertio si supra capacitatem. 4. d. 11. L. 2m. / Veri. q. 5. 2. 11m. / Trin. 5. 0. / 7. c. / Iob. 9. fi. Creatio. 5. 6. 7. 47. Dęmon. 22. Exquisitum. Inquirere. 0. Notum. 3. Scrutatio. Vestigium. 0. Vsura. 1.

INVESTIRI dr̃ canonicus per librũ: Abbas per baculum: Episcopus per annulũ. 3ª. q. 62. 1. c. / Veri. q. 27. 4. 2. 1. Institutio.

Inueteratio. Antiquus. Ira. 69. Peccatum. 190. Senectus. 0. Vetus.

Inuicem. Abinuicem. Adiectiuum. 12. Adinuicem. Agens. 89. Amor. 143. 228. Attributa. 15. 21. Balneum. Deus. 375. 376. Intellectus. 237. Memoria. 7. Miraculum. 22. Monarchia. 2. Notio. 10. Pietas. 21. Politia. 1. 4. 8. Prędicari. 20. Principium. 3. B. Relatio. 5. 20. Timor. 56. Vicissim. Vsura. 118.

Inuidentia. Blasphemia. 22. Inuidia. 0.

1 INVIDIA est tristitia de bono alterius: inquantum ęstimatur diminuere gloriam propriam. 22ᵉ. q. 36. 1. 0. / 3. 4. c. / 2. d. 5. q. 1. 3. 2m. / 3. d. 27. q. 1. 1. 3m. / Ma. q. 10. 1. 6m. / 2. 1m. / q. 11. 3. 4. c. / Iob. 5. prin°. / Met. 5. lec. 3. co. 3. Acidia. 10.

2 Inuidia pręcipue est de bonis, in quibus est gloria & honor. 22ᵉ. q. 36. 1. c. Blasphemia. 22. Capitale. 8. Ciconia. 1. Compunctio. Contentio. 4. Damnatio. 30. 31. 32. Dęmon. 51. 52. 53. 58. Detractio. 1. 2. 3.

3 Inuidia quęlibet est peccatum, non autem omnis Zelus, qui proprie est tristitia de eo quod deest nobis, non aliis. 22ᵉ. q. 36. 2. 0. / q. 158. 1. c. / Ma. q. 10. 1. 0. / ps. 36. pn°. Discordia. 3. Doctrina. 1. Inconstantia. 3. Ira. 34. 57. 60. 62. 66. 77.

4 Inuidia secundum genus suum est peccatum mortale quę in, tantum conuertit hominem ad quietem in debitam, inquantum aspernatur bonum diuinum: tamē primi motus sunt peccata venialia, & sunt ēt in viris perfectis. 22ᵉ. q. 36. 3. 0. / Ma. q. 10. 2. 0. / q. 11. 3. c. Pręceptum. 95. Tristitia. 3. Vitium. 8. 12.

5 Inuidia est vitium capitale: cuius sunt quinq; filię. s. odium, susurratio, detractio, exultatio in aduersis, & afflictio in prosperis. 22ᵉ. q. 34. 6. 0. / q. 36. 4. 0. /. Ma. q. 8. 1. c. 5m. / q. 10. 3. 0.

6 Afflictio in prosperis, inquantum sunt contra excellentiam, est inuidia: sed inquantum eueniunt contra conatum, est filia eius. Ma. q. 10. 3. 3m.

7 Inuidia ad proximum, est mater odii: primo ad proximum, & consequenter ad deum. 22ᵉ. q. 34. 6. 2m.

8 SVBIECTVM. 4. / Inuidia est subiectiue in concupiscibili, non autem in irascibili. Ma. q. 8. 3. 6m. Angelus. 482. c. Deus. 92.

9 Inuidia non est inter multum inęquales: sed ad illos tantum, quibus potest quis se ęquare, vel pferre. 22ᵉ. q. 36. 1. 2m. / 3m. Iudęi. 18.

10 Amatores honoris, & pusillanimes, sunt maxime inuidi. 22ᵉ. q. 36. 1. 3m. / Iob. 5. pn°. Odium. 7. 14. 17. Passio. 95.

11 Senes inuident iunioribus: & qui multa expendũt ad consequendum aliquid, iis qui parum expendunt. 22ᵉ. q. 36. 1. 4m. Vitium. 12.

12 COMPARATIO. 3. / Inuidia vt plurimum nascitur ex superbia. 22ᵉ. q. 36. 4. 1m. / 2. d. 21. q. 2. 1. 1m. / Ma. q. 8. 1. 5m. / q. 10. 3. 1m.

13 Memoria bonorum vt sunt habita, causat delectationem: vt amissa, tristitiam: vt habita ab aliis, inuidiam. 22ᵉ. q. 36. 1. 3m.

14 Inuidia cõtrariatur duabus virtutibus: quia habet duo obiecta. s. principale. i. bonum: & proximum: primo contrariatur misericordię, secundo nemesi. 22ᵉ. q. 36. 3. 3m. / Ma. q. 10. 2. 8m. Ira. 34. 57. 60. 62. 66. 77. Passio. 95. Pręceptum. 95. Zelus. 2. 4.

Inuigilare. Solicitudo. 0. Vigilare. Vita. 63.

Inuincibile. Fortitudo. 0. Ignorantia. 2.

Inuisibile. Angelus. 141. 555. Baptismus. 49. Datio. 25. Fides. 113. Hęresis. 40. Missio. 3. 19. 27. c. Sacramentum. 146.

INVITATIO. / Inuitat nos deus, ad duo. s. ad considerationem suę potentię: & ad considerandum idoneitatem eius qui habitat cum deo, vt ab ipso semper protegatur illęsus. Isa. 33. co. 2. Festũ. 5. Tuba. 2.

Inuitus. Absoluere. 20. Alienum. 4. c. Amor. 239. Baptismus. 128. Coactio. 0. Credere. 33. Excõicatio. 8. Fornicatio. 16. Inuoluntarium. 0. Mors. 38. Officium. 4. Prędicare. 5. Religio. 54. 57. Sepultura. 4. Simonia. 14. 26. Violentia. 0. Votũ. 61. Vsura. 125.

Inungere. Patena. Vnctio. 0.

1 INVOCARE est in se vocare: per affectum, & deuotum cultum. Ro. 10. lec. 2. co. 2. Animal. 73. Baptismus. 50. Dęmon. 72. c.

2 Inuoco sapientiam dei, ne me errare permittat, in periculum animę meę, & in laqueum aliorũ. Opus. 73. Prolo. Diuinatio. 7. c. Filiatio. 19. Miraculum. 15. 40. 43. Oratio. 0. Vsura. 160. Christus. 55. 168.

Inuoluere. Abiicere. Dãnatio. 39. Dęmon. 37. Ænigma. 1. Ignis. 12. Scriptura. 2.

1 INVOLVNTARIVM nõ est pœnale, nisi sit subiicibile voluntati. 2. d. 30. q. 1. 6m. Coactio. 0. Commutatio. 2. Furtum. 6. c.

2 Non voluntarium dicit solam remotionem actus voluntatis: sed inuoluntarium contrariatur ei quod fit: ideo sequitur ipsum tristitia semper, non autem illud. Ma. q. 3. 8. c. Ignorantia. 1. c. Inuitus. Necessitas. 9. 10. 29. Nonuelle.

3 Facta per metum, sunt voluntaria simpliciter: & inuoluntaria secundum quid. 12ᵉ. q. 6. 6. 0. / 7. 1m. / 3m. / q. 39. 1. c. / q. 73. 6. c. / q. 87. 6. c. fi. / 22ᵉ. q. 108. 4. 4m. / q. 125. 4. c. / q. 142. 3. c. / 4. d. 29. q. 1. 2. 0. / Ma. q. 2. 3. 4m. / q. 11. 1. 3m. / quol. 5. q. 4. 3. 0. / 2ᵉ. Cor. 9. co. 3. / Ethi. 3. co. 2. / 4. fi. Nonuoluntarium. Timor. 40. 41. Turpitudo. 1.

4 Concupiscentia nullo mõ causat inuoluntariũ. 12ᵉ. q. 6. 7. 0. / 22ᵉ. q. 142. 3. c. / Ethi. 3. co. 5. / Lec. 4. 0.

5 Violentia causat inuoluntarium in cognoscẽtibus: in

alijs autem causat innaturale, quia opponitur directe voluntario, & naturali. 12^e.q.6.4.c./.5.0./.6.1^m./.q. 73.6.c./.22.q.88.6.1^m./. Ma.q.6.c.

Inutile. Auaritia.21. Doctrina.12. Inquirere.2. Peccatum.198. Preceptum.43. Sabbatum.15. Scientia.60. Votum.68.74.

IOACHIM Abbas, per coniecturas mentis humane, que aliquando ad verum peruenit, & aliquando fallitur: de futuris aliqua vera predixit, & in aliquibus deceptus fuit. 4.d.43.ar.3.q.2.3^m. Heresis.101.102.

Iob. Liber.1. Maledicere.4. Scriptura.15.

IOCOSVM verbum, quandoq; est sine peccato. s. quando dicitur causa recreationis. 2.d.40.5. 8^m./.4.d. 9.ar.4.q.2.3^m. Eutropelia. Ludicra. Ludus.0. Maledicere.2. Mendacium.5.6.7. Iocularitas. Scurrilitas.0.

IOCVNDITAS dicitur a spiritualibus signis, vel effectibus letitie, cum intensione gaudii. s. in dictis, vel factis. 12^e.q.31.3.3^m./.3.d.26.q.1.3.c./.4.d. 49.q.3. ar.1.q.4.c.1^m./. Veri.q.26.4.5^m. Austeritas.2. Delectatio.109. Dolor.42. Operatio.56. Visio.15. Vnctio.3.0.B.

Iocus. Iocosum. Ludus.0. Mendacium.5. Periurium.4.

1 IOANNES baptista fuit terminus veteris legis, & initium noue, legis, scilicet euangelii. 3^a.q.38.1.2^m. Abraham.3.4.5.

2 Ioannes baptista pertinet ad testamentum nouum. 22^e.q.174.4. 3^m./.3^a.q.38.1. 1^m./.2^m./. Veri.q.12. 14.5^m. Apostoli.4.

3 Ioannes baptista, erat de maioribus suo tempore. Veri.q.14.11.5^m. Baptismus.C. Circuncisio.2.32. Maria.14.

4 Exultatio eius in vtero matris, non fuit ab eo, per liberu arbitriū eius, sed fuit a deo: ideo miraculosa fuit. 22^e.q.124.1. 1^m./.3^a.q.27.6.c./.3.d.3.q.1. ā.1.q.2. 1^m./.4.d.6.L./.d.49.q.5.ā.3.q.1.11^m. Martyriū.8.

5 Tota vita eius, fuit preparatoria ad Christum. 3^a.q. 38.2.2^m./.3.c./. Io.1.lec.20.co.3.

6 Ioannes baptista antequam intraret in eremum, cognouit Christum personaliter, ex conuersatione eius, sanctitatem vero, & dignitatem Christi, cognouit ex prophetica reuelatione. 4.d.5.L./. Io.lec.12.co.5. Miles.9. Miraculum.47. Pœnitentia.59. Preco. Prophetia.82. Sanctificatio.12. Vita.39. Vsura.148.

7 Ioannes baptista didicit tria a Christo veniente ad baptismum. s. ꝙ iste in persona erat ille quem predicauerat venturum: & ꝙ Christus haberet potestatē excellentie, quam sibi retineret, cum posset eam seruis largiri: quod tamen in generali prius Ioannes sciuerat: sed tunc in speciali de hac persona cognouit: & ꝙ per baptismum Christi non solum gratia conferretur mundans a culpa, sed etiam ab omni pœna absoluens, quod habet ab eius passione. 4.d.5.L.

8 Ioannes baptista propter longam moram in eremo, amiserat vultus Christi imaginationē: vnde personaliter eum non cognoscebat. 4.d.5.L.

9 EVANGELISTA./. Christus reuocauit a nuptiis Ioannem euangelistam, volentem nubere: sed Petrum non separauit a matrimonio, quia primum potest fieri sine iniuria alterius, non aūt scdm. 22^e.q. 36.4.1^m. Abraham.3.4.5. Amen.2.3.

10 Ioannes euangelista prediligebatur a Christo, propter suam integritatem, & propter prerogatiuā euangelice doctrine. 3^a.q.45.3.4^m.

11 Et propter virginitatem, & prerogatiuam euangelii. 3^a.q.45.3.4^m. Amor.68. Baptismus.87. Raptus.11.

12 Et propter mansuetudinem, & castitatem. 3.d.31. q.1.ar.3.q.3.c. Transfiguratio.2. Vita.59.

13 Ioannes prediligebatur a Christo propter quatuor, scilicet propter sapientiam, puritatem, feruorem, & teneram etatem. 1^a.q.20.4. 3^m./. Io.13.lec.4.co.3./. c^o.21.lec.5.co.1.

14 Ioannes non fuit vicarius Christi, licet esset maxime idoneus: quia erat consanguineus eius. quol. 4.q. 8.4.2.2.

15 Ioannes euangelista scripsit euangelium post omnes alios: & prius diligenter perlegerat omnia alia euangelia: ideo ea que alii diffuse dixerant: breuiat. Io.12. lec.2.co.3.fi.

16 Solus Mattheus scripsit euangelium in Iudea, Marcus in Italia, Lucas in Achaia, & Ioannes in Asia. Mat.prin^o.

17 Ioannes vere mortuus fuit, sed resurrexit: & mansit ante mortem in judea, vsque ad aduentum Vespasiani. 4.d.43.ar.3.q.1.2^m./. Io.21.lec.5.fi./. Gal.2.lec. 2.co.3.fi. Cœlum.58. Dies.7. Magdalena.1. Theodosius.1.

18 ALII IN COMMVNI./. Ioannes Chrysostomus est in maxia autoritate apud Grecos. Io.fe.7.fi.

19 Ioānes damascenus, sequitur errorem Theodorici, & Nestorii, ꝙ spūs sanctus non procedit a filio: quia fuit tempore, quo incepit illud schisma Grecorum. 1^a.q. 36.2.3^m./.1.d.11.1.3^m./. Po^a.q.10.4.24^m.

20 Ioannes grāmaticus, qui & Philipponus dicitur, opinatus est, ꝙ sola oratio perfecta, habet partes significatiuas. Periher^{as}.lec.6.co.1.fi.

Ioiada. Sera. Ionas. Niniuite. Ionici. Philosophus.1. Iordanis. Baptismus.23.

IOSAPHATH peccauit, non ex malitia, sed ex infirmitate humane affectionis. 22^e.q.126.10.2^m. Iudicium.77.

1 IOSEPH filius Iacob, preuidit dominium suum super fratres: non autem venditionem, & alia, ex quibus consecutus est dominium. 2.d.4.2.2^m. Iuramentum.8. Tunica.

2 Ioseph vir Marie, semp fuit virgo. 3^a.q.28.3.5^m./. 4.c. 3^m./.4.d. 30.q.2.1. 2^m./.3. 4^m./. Io.2.lec.2.co. 2./. Gal.co. 15.fi. Adoptio.23. Maria.3.9. 39.40.42.46.47.48. Matrimonium.124. Prophetia.86.

3 Ioseph voluit dimittere Mariam, propter reuerentiam, timens cohabitare tante sanctitati. 3^a.q.28.3. 2^m./.4.d.30.q.2.2.5^m./.d.35.3.2^m./. Mat.co.26.fi. Iosephus. Vxor.19.

IOSIAS & alii non beati, dolent forte de tribulatione amicorum: non autem beati. 4.d.45.q.3.1.2^m. Iosue. Gabaonite. Miraculum.39. Raab.1. Iouinianus. Heresis.74.c. Iouis. Iupiter. Lux.18.

HYPERBOLE in aliquibus scripturis sumitur ꝑ excessu veritatis simpliciter: sed in sacra scriptura sumitur pro excessu veritatis secundum quid. s. ita vt credi possit, vel aliter. Hyperbole est quidam tropus: & in tropicis locutionibus, aliud dicitur, & aliud intelligitur: vnde non est ibi falsitas, quantum ad id quod intendit quis facere vel significare. Isa.5.lec.3.fi./.c^o. 13.co.2./.c^o.30.lec.2.fi./. Met.5.lec.17.co.1. Hypercauma. Vapor.1.

HYPERDVLIA est potissima spēs dulie, ex vnione ad deum. 22^e.q.103.4.2^m./.3.d.9.q.2.2.c. Adoratio.15.22.25.26. Ipocras. Coitus.2.

1 **HYPOCRISIS** est simulatio alienę personę: ideo semper est peccatum: & est vitium iactantię. 22e.q.111.2.o./4.d.16.q.4.ar.1.q.1.o./q.2.2m. Cigno. Fictio.o. Gloria.10. Malum.60.

2 Hypocrisis est speciale peccatum: licet vtatur omnibus actibus, qui ostendere possunt sanctitatem, & precipue oratione, ieiunio, & eleemosyna. 4.d.16.q.4.ar.1.q.2.o./q.4.c. Simonia.27. Simulatio. Societas.4.

3 Hypocrisis non est semper peccatum mortale: nisi sit in nocumentum fidei, vel personę, vel ecclesię. 22e.q.111.4.o./4.d.16.q.4.ar.1.q.3.o.

4 Hypocrisis per se & directe opponitur tantum veritati quę est virtus. 22e.q.111.3.o./4.d.16.q.4.ar.1.q.2.b./c.

5 Hypocrisis directius impedit effectum pœnitentię, q̃ alia peccata grauiora: quia semper peruertit intentionem. 4.d.16.q.4.ar.1.q.3.1m./q.4.o.

6 Finis remotus hypocritę est lucrum, vel gloria: sed finis proximus, est ostendere se alium q̃ sit. 22e.q.111.2.3m.

Ipodomius. Politia.5.6.7. Ipolidius. Musica.1.

1 **HYPOSTASIS** non est nomẽ intentionis: sed naturę. Poa.q.9.2.2m./Vnio.2.c. Actio.95.96. Esse.73. Genus.38.

2 In nomine Hypostasis & substantię, latebat venenũ, anteq̃ nota esset ęquiuocatio eius. 1a.q.29.3.3m./1.d.23.1.5m./d.26.q.1.1.1m./Poa.q.9.2.8m. Hęresis.132.133.134. Indiuiduũ.1.c.8.c.40.c. Lux.8. Operatio.15.43.45.

3 De ratione hypostasis sunt duo. s. esse per se subsistẽs: indiuisum in se, & diuisum a quolibet alio. Potena.q.8.3.7m.

4 Nullum vniuersale, vel pars, est hypostasis vel suppositum. Poa.q.9.2.7m./13m./Vnio.2.c.3m./quol.9.2.c./Opusc.3.co.216.

5 Hypostasis dr̃ mã, vsiosis forma, vsia ppositũ, q̃a mã, est pncipiũ substandi, & forma, est pncipiũ subsistendi. 1a.q.29.2.5m./1.d.23.1.c./Poa.q.9.1.9m.

6 Hypostasis, persona, subsistentia, & essentia, differunt. 1a.q.29.2.o./1.d.23.1.o./Potena.q.9.1.o. Persona.9. Pronomen.4. Sapientia.47. Subsistentia.6.12. Substantia.2.12.14.27.34.36. Suppositum.o. Vnio.14.15.20.c.

7 Hypostasis nomen, conuenit deo, quantum ad subsistere, ad quod imponitur: non autem quo ad substare, a quo imponit̃. 1a.q.29.3.3m./q.39.1.3m./Poa.q.9.3.7m. Christus.7.c.16.c.37.c.178.c.

HYPOTHETICA enunciatio, nõ significat verũ absolute: sed ex suppositione: nec differt a cathegorica, nisi secundum differentiam vnius & multi. Periherao.co.2.

IPSVM cum sit reciprocum: est relatiuũ identitatis. Vnio.3.c.8. Compositio.11.12.15. Consequentia.1.2. Esse.29. Secundum q̃ ipsum.o. Simplr.o. Substantia.16. Suum.o.

1 **IRA** /DIVISIO.33.40./ Ira dicitur tripliciter. s. habitus vel actus vitii oppositi mansuetudini: secundo voluntas vindictę: tertio passio. 22e.q.158.8.c./3.d.15.q.2.ar.2.q.2.c. Amor.178. Detractio.2. Excandescentia.

2 Ira duplex. s. per zelum. i. secundum rationem: & ira per vitium. i. contra rationem. 22e.q.158.1.2.o./3e.q.15.9.c./2.d.36.2.2m./3.d.15.q.2.ar.2.q.2.c./Ma.q.12.1.c.4m./2.c./Iob.17.co.1.fi./Ephe.4.lc.8.co.1.2. Fatue.

3 Ira est inordinata duplr. s. r̃one appetibilis, & ratione modi. 22e.q.158.2.3.4.c. Indignatio.

4 Aliquis actus est irę tripliciter. s. directe & essentialiter, vt appetere vindictam: antecedenter. s. tristari de iniuria: & consequenter. s. delectari de punitione. Ma.q.8.3.7m. Rixa.4. Schismos.

5 Gradus irę triplex, scz in corde, ore, & opere. 12e.q.46.8.3m./22e.q.158.5.3m./7.c./Ma.q.12.5.c./Ephe.4.fi.

6 QVID./ Ira est passio quodammodo composita ex passionibus contrariis. 12e.q.46.2.c.fi. Capitale.8.

7 Ira continet multas passiones, non sicut genus continet species: nec sicut causa suos effectus: sed sicut effectus suas causas. 12e.q.46.1.c.3m. Clamor.1.2. Detractio.2. Excandescentia. Fatue.

8 Ira secundum rationem rectam, est passio laudabilis: quę autem est contra rationem in plus vel minus: est peccatum. 22e.q.158.1.2.8.o./3a.q.15.9.o./Ma.q.12.1.2.o./Iob.17.co.2.primo.

9 Habitus virtutis tenens medium in ira, est innominatus: ideo dicitur mansuetudo: quę significat diminutionem irę. 22e.q.157.2.2m.

10 Ira semper est aliquo modo cum r̃one. 12e.q.46.4.5.o./22e.q.53.6.1m.

11 Ira aliqualiter audit rationem, sicut nunciantẽ quod iniuriatum est: non autem perfecte, quia non obseruat regulam eius in vindicando. 12e.q.46.4.3m./5.1m./6.c./22e.q.53.6.1m./q.72.4.2m./Ma.q.12.2.c.

12 Ira est composita, ex audacia, tristitia, & spe. 3.d.26.q.1.3.5m.

13 Ira componitur ex tristitia & desiderio, non sicut ex partibus: sed sicut ex causis. 12e.q.46.3.3m./3a.q.15.9.c.

14 Materiale in ira, est accensio sanguinis circa cor, vel aliquid huiusmodi: formale vero, est ex parte appetitus vindictę. 1a.q.20.1.2m./12e.q.22.3.3m./q.48.2.c./3.c.1m./4.d.49.q.3.2.c./Ma.q.12.1.c./2.7m.

15 Ira quo ad suum formale, habet principium a ratione: sed quo ad suum materiale, impedit iudicium rationis. 12e.q.48.3.1m./3m./4.c.

16 Ira est ianua omnium vitiorum per accidens. s. impediendo rationem: sed per se, respectu aliquorum vitiorum. 22e.q.158.6.3m.

17 Ira contra rationem ex parte obiecti, semper est peccatum mortale: nisi desit consensus, vel nisi de re parua: non autem ratione modi, nisi sit contra charitatẽ. 12e.q.88.5.1m./22e.q.158.3.o./Ma.q.7.4.1m./q.12.2.3.o./Gal.5.lec.5.co.2.fi.

18 Ira est vitium capitale: non autem odium. 22e.q.34.5.o./q.158.6.o./Ma.q.8.1.c.co.3.21m./22m./q.11.4.1m./q.12.5.o.

19 Spẽs irę sunt tres. s. fel. i. acuta: mania. i. manens: & furor. 12e.q.46.8.o./22e.q.158.5.o.

20 Filię irę sunt sex. s. rixa, tumor mentis, contumelia, clamor, indignatio, & blasphemia. 22e.q.37.2.1m./q.41.2.o./q.158.7.o./Ma.q.12.5.c. Generale. Iracundia.o. Iracundus.o. Schismos.

21 **SVBIECTVM**.5./ Ira est subiectiue in irascibili. 12e.q.46.3.o./22e.q.162.3.c./3.d.26.q.1.2.c./Sensu.co.3.fi.

22 Defectus irę in volũtate, vel in appetitu sensitiuo contra rationem, semper est peccatum. 22e.q.158.8.o.

23 Bruta habent iram, ex instinctu naturali: non aũt ex r̃one eorum. 12e.q.46.4.2m./7.1m. Animal.65.66. Cholera. Iracundus.1.

24 Multum ebrii non irascuntur: quia nihil habent de iudicio rationis: sed parum ebrii multum irascuntur: q̃a habent iudicium rationis, sed impeditum. 12e.q.46.4.3m.

4.3m. Memoria.18. Miris. Nomen.78. Oratio,49. Passio.39. Racha. Taurus. Timor.33.34.

35 Ira per zelum, non impediens, nec preueniens iudicium rationis, fuit in Christo: non autem ira per vitium.3a.q.15.9.o/.3.d.15.q.2.ar.2.q.2.c.

36 Ira vt dicit actum volutatis ad vindictam, est in deo: nō autem vt passio.1a.q.3.2.2m/.q.19.11.c/.q.20.1.2m/.q.59.4. 1m/.12e.q.47.1. 1m/.22e.q.162.3.c/.1.d.45.4.c. 2m/.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.c/.d.32.1.1m/.G.1.co.89.fi/.91.fi/.Iio.3.co.96.fi/. Iio.4.co.23.co.3/. Veri.q.23.3.c/. Potena.q.7.5.c/. ps.17.co.7.ps.37.co.1/. Isa.30.lec.3.co.1/. Ro.lec.6.co.3/.co.4. lec.3.co.10.fi/.co.9. lec.3.co.fi/.co.11.lec.4.co.3.

37 Ira in deo ponitur tripliciter, scilicet ira in corde per anthropopathos, ira in ore, & ira in opere. Isa.30.lec.3.co.1.

CAVSA.4.7.11.13.14.23.26.71.79.

28 Ira causatur ex re inconuenienti, presenti, vel preterita: vel ex apprehensione inconuenientis habiti: ideo causatur ex dolore & tristitia. 12e.q.23.3.4.c/.q.25.1.3.c/.q.48.2.c/.3.d.26.q.1.3.c. Audacia.16.17. Clementia.4. Cholera. Generale.

29 Omnis ira, est propter aliquid contra se factum.12e.q.47.1.o. Irascibilis.2. Mansuetudo.3.4.6.7. Perturbatio.

30 Ira magis sequitur complexionem corporis, q̄ concupiscentia: propter velocitatem cholerę ad iram: ideo promptius insurgit ira, q̄ concupiscentia. 22e.q.156.4.c. Taurus. Tristitia.1.

31 Ira consurgit tantum ex lesione vindicabili: sed non in promptu.3.d.26.q.1.2.c.fi.

32 Ira causatur ex accidente extrinseco.s.ex lęsione: sed concupiscentia delectabilium, causatur ex causa naturali: ideo concupiscētia diuturnior est & communior, & requirens principaliorem virtutem: licet ira maiorem impetum habeat.22e.q.141.7.2m.

33 Causa irę duplex.s.ratione motiui, vt excellentia: vel ratione dispositionis, vt defectus, sicut ęgritudo.12e.q.47.3.o.

34 Ira causatur ex inuidia: & consequitur etiam audaciam: & est effectus eius. 12e.q.25.3.c/.4.2m/.3m/. Ro.10.lec.3.co.3.

Immo ira causat audaciam.12e.q.45.4.3m.

Rño. Duo.788o.

35 Tristitia illata, causat iram.12e.q.46.1.c/.q.47.3.o/.q.48.1.o/.2.c/.3a.q.15.9.c/.3.d.25.q.1.3.c/.d.27.q.1.3.4/. Ma.q.12.4.3m/.5.1m/.ps.6.co.5.

36 Sola paruipensio causat iram: & omne prouocans iram, est aliquid sub rōne iniusti.22e.q.47.2.o/.3.4.c.

37 Tacens prouocat ad iram contumeliantē: qa videtur tum paruipēdere.12e.q.47.1.4m/.q.72.3.3m.

38 Obliuio, exultatio in aduersis, denunciatio tristium, impediens voluntatem, & quęlibet alia, causant iram: ratione paruipensionis tantum.12e.q.47.2.3m.

39 Ludus, risus, festum, prosperitas, consumatio operum, delectatio non turpis, & spes, causant iram: ratiōe paruipensionis: sed impediunt eam, inquantum impediūt tristitiam.12e.q.47.3.3m.

40 Defectus iniuriantis duplex.s.augens indignam paruipensionem, vt ignobilitas, insipientia, & seruitus: & defectus diminuens eam, vt pœnitentia, confessio mali, humiliatio, postulatio venię, & hmōi: primi augent iram, secundi vero diminuunt eam.22e.q.47.4.o.

41 Ira debilitatur ex diuturnitate, sicut & causa eius.s. memoria iniurię: quę etiam videtur minor, quando est tantum in memoria.12e.q.48.2.2m.

42 AD QVOS.70/. Ira non est ad personam multum excellentem, quę lęsit: sed tantum tristitia, quia ira presupponit tristitiam, desiderium, spem, & audaciam puniendi.12e.q.25.3.c.fi/.q.45.4.3m/.q.46.1.c/.Veri.q.26.5.3m.

43 Nullus proprie irascitur sibi, sed metaphorice: sicut nec iustum nec iniustum sibi facit, nisi metaphorice. 12e.q.46.7.2m.

44 Ira est magis ad amicos iniuriantes, q̄ ad alios: qa indignior videtur eorum despectio.12e.q.47.4.3m.

45 Ira est tantum ad eos, ad quos est iustitia & iniustitia.12e.q.46.7.o.

46 Homo irascitur inanimatis & brutis, ex imaginatione nunciante lęsionem: non autem ex ratione.12e.q.46.7.1m.

47 Ira cessat ad grauiter lęsos: quia malum eorum sufficit.12e.q.46.6.1m/.q.47.4.2m.

48 Ira cessat ad mortuos: quia non possunt dolere: quod tamen appetit iratus, & vindicta iam facta videtur. 12e.q.46.7.1m/.q.47.4.2m.

EFFECTVS.4.7.11.15.16.60.61.68.69.

49 Ira maxime facit perturbationem corporalem circa cor, ita vt etiam ad exteriora membra deriuetur.12e.q.48.3.c/.4.o/.22e.q.46.3.3m.

50 Signa & effectus irę sunt quinque.s.palpitatio cordis, tremor corporis, inflatio faciei, exasperatio oculorum, & clamor irrōnabilis. 12e.q.48.2.4.c/.22e.q.158.4.c.fi. Audacia.16.17. Blasphemia.11. Clamor.1.2.

51 Ira causat feruorem sanguinis: quia fit insequendo, quod conuenit calori: non autem retrahendo, quod conuenit frigori.12e.q.48.2.o/. Veri.q.26.3.c.fi. Contumelia.7. Excommunicatio.11. Gloria.11. Habitus.66.67.

52 Feruor amoris est dulcis, & lenis: irę vero feruor, est amarus, & ex felle: ideo primus assimilatur calori aeris & sanguinis: secundus autem assimilatur igni & cholerę.12e.q.46.5.c/.q.48.2.1m.

53 Ex ira, audacia augetur: quia ira est quid ausiuum, secundum philosophum: vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum: & similiter delectatio est effectus irę, vt est in spe vindictę: sed delectatio de vindicta presenti aufert totaliter iram.12e.q.44.1.1m/.q.45.4.2.3.3m.fi/.q.48.1.o. Inconstantia.3. Latere.

54 Ira inter cęteras passiones, magis impedit vsum, & iudicium rōnis.12e.q.48.3.o/.4.c/.22e.q.41.2.3m/.q.157.4.c/. Ma.q.12.1.o. Litigium.1. Mansuetudo.2.3. Odium.15. Peccatum.155.

55 Nihil ita trahit hominem extra se, sicut ira: quā mansuetudo temperat. ps.36.co.7.

56 Ira dupl'r causat taciturnitatem.s.ex parte rōnis, & ex parte perturbationis eius.12e.q.48.4.o. Pusillanimitas.1. Ratio.58. Rixa.4. Stultitia.9. Timor.34. Vsus.7.

57 Ex ira causatur odium, propter lęsionem: & ex inuidia, propter excellentiam. Ma.q.10.3.3m.

58 Ira non destruit amorem, sed sequitur destructionem eius.3.d.27.q.1.3.4m.

59 Ira diminuitur per sequentem iram: pręcipue si sequens ira fit maior.12e.q.48.2.3m.

COMPARATIO.7.18.30.32.52.54.55.57.

60 Ira & inuidia causant inconstantiam, pertrahendo rationem ad aliud: sed luxuria, totaliter extinguendo lumen rationis.12e.q.77.7.c/.22e.q.53.6.1m. Amor.178. Appetitus.66. Cholera. Concupiscentia.3.10.

61 Oppositum videtur dicere.22e.q.156.4.2m.

Duo.789o. Rño, sicut Duo.372o.

62 Ira est leuior q; inuidia, ratione appetibilis: & hec q; odium: sed econuerso, ratione modi. 12e.q.46.6.o/.22e.q.158.4.o/.M a.q.12.4.o. Difficile.21. Fortitudo.24.26.48. Furor. Incontinentia.9. Irascibilis.2. Latere. Passio.60.

63 Ira semper respicit duo obiecta.s.vindictam, & nocentem: sed amor & odium, vnum obiectum tantũ quandoq;.12e.q.46.2.3.c.

64 Vtrunq; obiectum amoris est bonum: odii autẽ malum: sed ira respicit vindictam sub ratione boni: & nocentem, secundum rationem mali.12e.q.46.2.3.6.c. Spes.73. Superbia.33. Tristitia.1.

65 Oppositum vr̃ dicere. M a.q.1.3.c/.q.3.12.o/. Ethi.co.3. Duo.790o. R ñ. sicut Duo.1200o.

66 Odiũ appetit malũ alicuius, sub rõne mali: sed inuidia sub rõne proprię glorię: ira vero, sub rõne iustę vindictę. 12e.q.46.6.o/.7.c/.q. 47.1.2.c/. 22e.q. 34.6.3m/.q.43.2.c/.q.158.4.c/.M a.q.12.4.o.

67 Odium appetit nocere, propter contrariam dispositionem infinite, non tamen vt sciatur: ira vero propter lęsionem tantum, cum mensura, & vt sciatur. 12e.q.46.6.o/.22e.q.41.2.c.4m/.q.72.4. 3m/.q.73.3.3m/.M a.q.12.4.3m.

68 Odium prius & directius causatur ex tristitia & accidia, q; ex ira.22e.q.34.6.3m/.q.159.7.2m.

69 Ira crescit in odium, non eadem numero per inueterationem: sed quia causat odium per diuturnitatem.12e.q.46.3.2m/.22e.q.34.6.3m/.3.d.17.q.1.3.4m/.Veri.q.25.2.7m/.M a.q.10.2.3m.

70 Ira est ad singulare, odium autem ad vniuersale.1a.q.80.1.2m/. 12e.q.29.6.o/.q.46.7. 3m/.2.2. co.59.4m/.M a.q.12.4.3m.

71 Odium est insanabilius, & permanentius q; ira: quia causatur ex permanentiori causa.s.ex dispositiõe qua reputatur aliud contrarium & nociuum: sed ira causatur ex passione & commotione animi propter lęsionẽ illatam.12e.q.46.6.3m/.7.3m.

72 Odium magis agit sine misericordia, q; ira, quantum ad rem desideratam, sed econuerso quantum ad intensionem desiderii.12e.q.46.6.1m.

73 Ira respicit bonum iustitię: concupiscentia vero, bonum delectabile, vel vtile, 22e.q.158.4.c/. M a.q.12.4.o.

74 Ira operatur cum tristitia, concupiscentia vero delectabiliter: sed ira est minus pœnitibilis: quia plus habet de rõne.22e.q.156.4.c/.M a.q.12.4.5m.

75 Ira est cum ratione denunciante iniuriam, nõ autem pręcipiente vindictam: sed concupiscentia neutraliter.12e.q.46.4.o/.22e.q. 156.4.c.2m/. Veri.q.25.2.c/6.o/.Iob.5.primo.

76 Difficilius est resistere irę, & pugnare contra iram ad horam, propter impetum eius, q; contra delectationem & concupiscentiam: sed econuerso, propter maiorem cõtinuitatem.22e.q.156.4.1m/.q.162.6.1m/.Veri.q.25.6.b.2.

77 Superbia aufert homini deũ: inuidia proximũ per se: ira vero seipsum, sed per accidens. M a.q.12.4.1m.

78 OPPOSITVM/. Ira causatur ex contrariis passionibus.s.a spe & tristitia: ideo includit in se contrarietatem.12e.q.46.1.2m/.Veri.q.26.5.3m.

79 Nulla passio est contraria irę.12e.q.23.3.o/4.c.fi/.q.46.1.2m/.3.d.26.q.1.3.c/.Veri.q.26.4.c.fi/.Ethi.2.lec.5.co.2.

80 Irę contrariatur aliquod vitium.s.inordinata remissio irę: sed non apparet, quia est innominata. 22e.q.158.8.o/.M a.q.12.5.3m.

81 Mitescere est priuatiue vel negatiue oppositum irę, non autem contrarie. 12e.q.23.3.fi. Concupiscentia.3.10.20. Fortitudo.94.

82 Ira non opponitur mansuetudini, nisi secundum q ira est inordinata. 22e.q.157.1.3m/.3a.q.15.9.2m/.3.d.15.q.2.ar.2.q.2.1m.

83 Ira opponitur mansuetudini, secundum inordinationem passionis: charitati vero, secundum nocumentũ: sed verę iustitię secundum apparentiam iusti. M a.q.12.5.2m. Mansuetudo.2.3. Vindicatio.3.4.

84 Mansuetudo magis opponitur irę: q; defectui eius: ideo vitium oppositum mãsuetudini, nominatur ira: ad quam refrenandam, principaliter mansuetudo ordinatur.22e.q.157.2.2m/.2.d.36.2.2m/.3.d.15.q.2.ar.2.q.2.c.

1 IRACVNDIA est excessus irę: ideo est vitium oppositum mansuetudini.22e.q.157.1.3m.

2 Iracundus non est, cui inest passio irę: sed qui passibilis est de facili ab ea.1a.q.63.4.2m/.4.d.13.q.2.1.c. Ira.21.c.80.82.83.

Irascens. Animal.65. Fatue. Ira.o. Iratus. Mansuetudo.7. Racha.

1 IRASCIBILIS dupliciter sumitur.s.proprie.i.appetitus sensitiuus, & improprie.i.voluntas.1a.q.82.5.2m/.22e.q.162.3.c.3m/.3.d. 26.q.2.2. 1m/ d.27.q.2.3.c/.Veri.q.25.3.c.fi.2m/. 5m/.q.28.9.2m/.M a.q.8.3.c.4m.

2 Irascibilis potius denominatur ab ira, q; ab aliis passionibus: quia est notior.s.quia est effectus & terminos earum.22e.q.25.3.1m/.q.46.1.1m/.3.d.26.q.1.4.3m/.d.33.q.2. ar.1.q.4.1m/. Veri.q. 26.5. 3m/.M a.q.8.3.5m/.Virt.q.1.12.26m.

3 Terminus irascibilis duplex.s.proximus.i.vincere: & vltimus.i.possessio.3.d.26.q.1.2.5m. Angelus.467. Anima.265.319. Animus. Appetitus.5. Assimilatio.20. Audacia.18. Concupiscibilis.o. Delectatio.21.38. Diffidentia. Phantasia.5. Fiducia.2. Fortitudo.38.39. Futurũ.9. Gratia.113. Humilitas.12.13. Inuidia.8. Ira.21. Lex.35. Magnanimitas.11. Magnificentia.5. Mãsuetudo.6. Obiectum.8. Passio.23.c.39.c. Peccatum.102.192.313.317.

4 Actus irascibilis in tm̃ est naturalis homini, inquantũ est s̃m rationẽ: sed inquãtũ est pręter ordinẽ rõnis: est contra naturã hominis.22e.q.158.2.4m. Perseuerãtia.10.11. Pręceptum.55. Rebellio. Sensualitas.6. Spes.28.29.61.73. Superbia.6.28. Timor.7.8. Tristitia.1.6. Virtus.28.47.64.226. Iratus. Anthropospatos. Ira.o. Irascens. Perturbatio.

Ire. Ambulare. Anima.225. Baptismus.18. Crucesignatus.2. Finis.13. Ieiunium.21. Infinitum.33. Inuestigatio.1. Iter. Magi.6. Ordo.41. Scipio. Vadere. Vsura.213.

1 IRIS causatur ex vaporibus, non omnino siccis, nec omnino humidis: ideo est signum nõ futuri diluuii: & significat Christum. quol.3.q.14.1.o. Arcus.o.

2 Iris quandoq; significat serenitatem: inquantũ causa eius, est causa serenitatis.22e.q.95.5.c.

3 Iris significat pluuias non superabundantes, sole siccante eas non totaliter. quol.3.q.14.1.c.2m.

4 Iris significat diluuium non futurum, non omnino: sed quãdiu sol & vapores, sunt in eadem dispositione: ideo fit sępe. quol.3.q.14.1.3m.

1 IRONIA est vitium, quo quis asserit minora de se: q; credit: ideo semper est peccatum: tamen leuius vt plurimum q; iactantia. 22e.q.110.2.c/.q.113.o/.3.d.38.2.6m. Derisio. Magnanimitas.18. Mendacium.6.

2 Ironia & iactantia circa idem.s.circa conditionem personę, mentiuntur verbis: vel quibuscunque signis, 22e.q.113.2.c.

Irrationabile. Inconsonum.
Irrationale * dicitur tripl'r.s.vel q̄ est contrarium rationi, vel q̄ est natum habere rationem & non habet, vel q̄ dicit tm̄ negationē rōnis. Aia.3.lc.14.co.2.f.
Adiurare.6.7. Amicitia.21. Amor.23.24.97. Animal.4. Appetitus.22. Brutum. Creatura.25.c. Honor.37. Imago.19. Ira.6.c.49.c̄. Lex.47.70. Metaphora.7. Missio.28. Prędestinatio.31. Reuerentia.11. Sapientia. 56. Vocatio.4. Irrecuperabile. Deus.386. 387.388. Innocentia.1. Irremidiabile. Irreparabile. Iustitia.72. Pœnitentia.105. Virginitas.10.11.
1 IRREGVLARITAS non incurritur ꝓpter peccatum tantum: sed principaliter propter ineptitudinē personę, ad eucharistiam ministrandam. 12ᵉ.q.20.f.4ᵐ./.22ᵉ.q.64.7.3ᵐ./.q.108.4.2ᵐ./.4.d.25.q.2.ar.2.q.2.2ᵐ./.q.3.1ᵐ./.d.27.q.3.ar.1.q.2. 3ᵐ./.q.3.3ᵐ+4ᵐ./.d.42.q.3.1.4ᵐ. Abursus.1. Absoluere.10.23. Bigamia.0. Immundicia.2.
2 Per peccatum in sola voluntate, non incurritur irregularitas, nec excommunicatio, nec alia pœna in foro humano, sed tantum in foro dei.4.d.25.q.3.ar.1.q.3.1ᵐ. Occidere.16.21.22. Pœna.59. Pœnitentia.105. Possessio.10.
3 Imino voluntas pro facto reputatur. 12ᵉ.q.20.4.c. ꝑ Du°.791°. Rñ°. sicut Du°.1202°. Sacramentum.129.
4 Irregularitas difficilius remouetur in nouo testamento, q̄ in veteri: quia tunc erant plures, & in pluribus, q̄ nunc.s.tantum in clericis.4.d.1.q.1.ar.5.q.3.3ᵐ./.d.37.q.3.2.5ᵐ.
1 IRRELIGIOSITAS habet manifestam contrarietatem ad religionem, per contemptum & irreuerentiam dei, vel rei sacrę.22ᵉ.q.92.97. ꝑnº/.q.122.3.c.
2 Irreligiositas opponitur verę religioni, per defectum: sicut superstitio per excessum, & prohibetur secundo precepto decalogi.22ᵉ.q.122.3.4.c.
3 Spēs irreligiositatis sunt quatuor.s.tentatio dei, periurium, sacrilegium, & simonia.22ᵉ.q.97.99.ꝑnº./.q.154.10.1ᵐ.
4 Superstitio impedit religionem, ne suscipiatur deus: sed irreligiositas, ne susceptus honoretur.22ᵉ.q.122.3.4.c. Tentare.12.
Irremediabile. Angelus.487. Irrecuperabile. Irreparabile. Timor.23.24.
IRREMISSIBILE dicitur dupl'r.s. ex genere peccati, & ex statu peccantis.2.d.43.4.4ᵐ./.L.3ᵐ.
Blasphemia.24.25. Damnatio.28. Irremediabile. Macula.10.14.15. Irreparabile. Irrecuperabile. Irremediabile. Mors.10. Peccatū.393.c̄. Tribulatio.10. Virginitas.10.11.31. Irreuerentia. Irreligiositas.1. Pœna.55. Sacrilegium.1. Tentare.12.
Irrigare. Anima.213. Sanguis.15.
Irrisio. Accidens.69. Apostoli.25. Confirmatio.8. Derisio.0. Doctrina.2. Eucharistia.155. Scriptura.3.7.11. Subsannatio. Suggillare. Transumptio. Tribulatio.14. Irritare. Abolitio. Iuramentum.28. Papa.3. Prouocatio. Votum.33.c̄.
Irrogare. Inferre. Papa.3. Irruere. Aqua.14.
Inuadere.
1 ISAAC potuit scipere, q̄ Iacob non caperet vxorem, de filiabus Canaan: quia malę erant, & perdendę.4.d.29.4.2ᵐ. Abraham.13. Adam.86. Festū.5. Hereditas.2. Prophetia.88. Ratio.3.
2 Isaac significauit Christū, inquātū oblatus est in sacrificium: ideo non oportet q̄ significet eū vt offerens: licet obtulerit, sicut & alii iusti, secundū congruitatē sui temporis, secundum Gregorium.22ᵉ.q.85.1.2ᵐ.
1 ISAIAS fuit auus mfnus, vel affinis Manasse regis Iudę. Isa. Prolo.co.2. Miraculum.39.
2 Isaias tripliciter excellit alios prophetas.s.in pulchris similitudinibus, in expressione sententię, & venustate verborum: quia nobilis erat, & eloquens. Isa. Prolo. co.1. Prophetia.81.91.94. Sera.
3 Isaias non facit mentionē de regibus Israel, sicut facit Osee: cum tamen fuerint contemporanei: qa Isaias prophetauit contra duas tribus principaliter: sed Osee prophetauit contra vtrosq; reges. Isa.1.lec.1.f.
4 Non facit etiam mentionem Isaias de Manasse rege Iuda, sub quo ēt propheta vixit: cum tamen constet eum non amisisse spūm prophetię: quia omnia quę in Isaia scripta sunt, temporibus prophetarum vidit: sed non erat decens: vt prophetia quę principaliter consolationis est, in cōminatione terminaretur: aut q̄ tēpore mali regis qui iram dei prouocabat, dei consolatio prędicaretur. Isa.1.lec.1.f.
5 Prophetię Isaię non subfuit falsum: qa cum omniū quę fiunt in toto cursu temporis, rationes ab ęterno in deo fuerint: quędam fuerunt inditę rebus, quę explicantur per legem naturę & voluntatis: quędam vero apud se tantum deus retinuit, vt ea, quę vellet in actum reduceret. Videntes igitur prophetę in speculo ęternitatis, vident de vtrisq;, quantum deus vult reuelare. Fuerūt igitur Isaię reuelatę illę rōnes, quę rebus inditę erant, quibus causę secundę inferiores, res faciūt .s.res naturales, vel meritorias: secundum quas causas, infirmitas illa regis Ezechię, ad mortem ordinata erat: & sic quantum ad hunc sensum, quem in verbis suis propheta habuit, verum dixit: quia secundum causas inferiores, ita erat: & ēt quantum ad alium sensum quem spūs sanctus intellexit, verum dixit: quia Ezechias mortuus fuit illi ingratitudini, dum postmodum deo debitas gratias egit: sicut etiam in Niniue subuersione, quantum ad statum iniquitatis: vt dicit Augustinus. Isa.38.co.1.
Isidorus. Character.5. Cete.2. Furtum.3. Ieiunium.5. Lex.1. Negligentia.1. Pertinacia.1.
Ismael. Abraham.27. Arabes. Circuncisio.26. Hęreditas.2.
1 ISRAEL dr̄ vir videns deum. Io.lec.2.co.2.
Aaron.2. Circuncisio.7.8.10.25.33. Desertum.
2 Populus Israel erat dilectissimus respectu idolatrarū, & spūaliter.4.d.8.q.1.ar.3.q.2.2ᵐ. Hebręi.0. Israelita. Iudeus.0. Leuitę. Missio.26. Primitię.4. Princeps.27.c̄. Samaria.
Israelita. Character.46. Desertum. Hebręi.0. Israel.0. Iudęi.0. Leuitę.
Iste. Accidens.86.87. Cōmunicatio.2. Demonstratiuum. Hic. Hoc. Peccatum.163. Pronomen.3.4. Christus.1.6.25.26.30.103.106.
HISTRIONATVS est licitus: si fit cū honestis verbis, & factis, & conuenienti negocio, loco, & tempore: ideo iuste datur eis merces.22ᵉ.q.168.3.3ᵐ./.2.d.14.q.2.6.c. Decimę.25. Eleemosyna.14.
Italia. Imago.43. Ioānes.16. Philosophus.1. Plato.3. Iter. Itinerans. Prędicare.3.
Iterare. Aqua.22. Athanasius.1. Baptismus.118.136.c̄.142.147. Charitas.85. Clauis.3. Cōfessio. A. Donatus. Eucha*.145.226.227. Excōmunicatio.20.
Iterum. Multiplicatio. Omissio.9.18. Operatio.63.64. Pœna.99. Pœnitentia.63.89.91.96. Reiterare. Religio.2. Replicari. Resurrectio.48.49. Sacramentum.145. Vnctio.27.
Iterum. Campsoria.1.9. Eucha*.145.226.227. Iterare. Lazarus.2. Vsura.90.175.189.261.262.

Itineratis. Cruceſignatus.o. Hō.27. Ieiuniū.27. Iter. Miſſa.14. Pręceptum.46. Prędicare.9.11. Sabbatū.10. Vadēs. Via.o. Votū.41.42.48.c̄. Iuba. Equus.2. Iubere. Mandatū.o. Pręceptū.o. Pręcipere. Vſura.231. Iubileus. Indulgentia.11.12. Vſura.188.

1 IVBILVS eſt lętitia immenſa, quę verbis exprimi non poteſt: ſed voce datur intelligi. ps.32.co.2./ps.46.co.1.3.

2 Eccleſia ſignificat hoc, quando in eadem dictiōe, multiplicat notas cantus. ps.46.co.1.

3 Iubilus ſignificat cognitionem imperfectam: ideo conuenit apoſtolis in aſcenſione Chriſti: ſonus autem tubę angelis. ps.46.co.3.

IVDAIZARE ſecundum Anſelmum, non eſt facere aliquid, quod in lege fiebat: ſed eſt facere aliquid legis hac intentione, vt legalia obſeruentur. 4.d.11.q.2.ar.2.q.3.7^{m}. Iudęi.o. Paulus.17. Pręceptum.140. Ritus.

1 IVDAS eligitur a Chriſto ad aliquod officium: & ad ſtatum pſentis iuſtitię tm̄. Io.6.fi./c^{o}.13.lec.3.co.4.

2 Chriſtus ſperauit in Iuda. i. confidebat quadrupliciter. ſ. ſecundum apparentiam, effectum, debitum, & in membris Chriſti. 12^{e}.q.17.4.o./5.c./q.25.1.3^{m}./ p̄.4.c^{o}.7.18^{m}./ps.40.co.7. Adiurare.11. Apoſtoli.19. Bethleem. Bucella. Correctio.16. Eucha^{a}.177.202.232. Iſaias.1. Iudęi.1. Iuſtitia.87. Machabęi. Mendacium.15. Naaſon.

3 Peccatum Iudę aggrauatur ex tribus. ſ. ex amicitia, familiaritate, & bñficiis Chriſti. ps.40.co.7. Occidere.12.13.14. Paſſio.95. Samuel.1. Thamar. Tribus.

4 Nomen archangeli, ponitur in canonica Iudę apoſtoli. 1^{a}.q.108.5.b.

Iudęa. Alexander.1. Ioannes.16.17. Natiuitas.16. Samaria. Sion.1. Turtur.3.

1 IVDAEI dicuntur a Iuda patriarcha: non autem a Iuda Machabęo. Ro.2.lec.4.co.1. Adoratio.7. Alexander.1. Amalachitę. Angelus.619. Concubinatus.2.3. Decimę.1.14.15. Deſertū. Hebręi.o. Hęreſis.109.

2 Iudęi dicuntur Hebręi, ab Heber: non autē ab Abraham. 2^{e}. Cor.11.co.14./Phil.3.co.3.prin^{o}.

Iſrael.2. Iſraelita. Iudaizare. Lex.111.114. Mathęus.2. Menſis. Moyſes.3.4. Paulus.1.2.4.29.30. Pręceptum.117.c̄.131.c̄. Prędicare.19.20. Sion.3. Vſura.188.246.

3 Proprium iudęorum eſt aſpernari conſortium aliarum gentium, quia ſaturnini ſunt: & etiam ſecūdum legem. Opuſ.20.Li^{o}.3.c^{o}.6.co.2.fi.

4 Iudęi ſunt noſtri capſarii: quia ſeruāt libros, per quos eſt teſtimonium noſtrę fidei. Ro.9.lec.10.co.4./c^{o}.11.lec.2.co.1.fi.

5 Iudęi debent portare ſignum diſtinctiuum, ſecundū ſtatutum concilii generalis. Opuſ.21.fi.

6 Eccleſia permittit Chriſtianos colere terras iudęorum: quia per hoc non habent neceſſe conuerſari cum eis: & tamen ſi ex tali communicatione vel conuictu, ſubuerſio fidelium timeretur: eſſet penitus interdicendum. 22^{e}.q.10.10.3^{m}.

7 Quęlibet tribus iudęorum, tulit corpus patris ſui de Aegypto, ſecundum Hieronymū. He.11.lec.5.co.2.

8 BONI./Totus cultus iudęorum erat propheticus, & figuratiuus. 12^{e}.q.100.12.c./q.104.2. 2^{m}./q.114.10.2^{m}./22^{e}.q.87.1.c./q.96.3. 3^{m}./3^{a}.q.66.2.2^{m}./Ro.14.co.1.fi. Cereus.1. Cętus.1. Circunciſio.o. Deus.203. Dies.9.10. Fides.107.161.162. Ieiunium.18.c̄. Incarnari.14. Iſrael.2. Lex.111.114. Matrimonium.124. Natiuitas.18.

9 Tribus ſacerdotalis & regia iudęorum, erant pręclariores: ideo ſępe coniunctę ſunt per matrimonium. 3^{a}.q.31.2.2^{m}./He.7.lec.3.co.4. Paulus.1.2.4.29.30. Poſſeſſio.7. Princeps.A. Sabbatum.2.14.15. Sacramentum.147.

10 Iudęi excuſantur a furto Aegyptiaco: & hoc non eſt niſi quia pręcepto ſuperioris domini, res non ſuę, factę ſunt ſuę. 12^{e}.q.94.5.2^{m}./q.100.8.3^{m}./22^{e}.q.66.5.1^{m}./q.104.4.2^{m}./3.d.37.4.3^{m}./6.1^{m}./Ma.q.13.4.20^{m}./q.15.1.8^{m}./Opuſ.73.c^{o}.6.pn^{o}. September. Septimus. Seruitus.10. Templum.3.6. Vſura.18.156.188.245.

11 Iudęis pmiſſum eſt, accipere vſuras ab extraneis tantum, quorum bona debebātur iudęis: vel propter auaritiā, ne acciperent eas a fratribus. 12^{e}.q.105.3.3^{m}./22^{e}.q.78.1.2^{m}./3.d.37.6.1^{m}./4.d.33.q.2.ar.2.q.2.c./Ma.q.13.4.1^{m}.

12 Communis ſtatus iudęorum, ſemper erat in proſperitate, quādiu ſeruabant legem: & cum peccabant: erant in tribulationibus. 12^{e}.q.99.6.3^{m}.

13 Deus nutriuit iudęos tempore legis quincuplr. ſ. reficiens eos promiſſis in patribus: gubernans iudiciis in legiſlatoribus: defendens auxiliis in iudicibus & regibus: erudiens monitis in lege & prophetis: & corrigēs flagellis in gentilibus & hoſtibus. Iſa.lec.3.fi.

14 Reliquit deus iudęis ſemen quadruplex. ſ. ſemen carnis congregatum: ſemen benedictiōis promiſſum: ſemen prędicationis diffuſum: & ſemen ſanctorum nouum. Iſa.lec.3.fi.

15 Deus exaltauit iudęos tempore gratię quincupliciter: ſcʒ ſecundum carnis aſſumptionem: per perſonalem prędicationem: per ſuam conuerſationem: per miraculorum operationem: & per diſcipulorum prędicationem. 22^{e}.q.10.8.c./q.14.1.c./Iſa.lec.3.fi.

16 Sed iudęi, Chriſti genus vituperant: doctrinam improbant: vitam blaſphemant: miracula peruertunt: & diſcipulos occidunt. Iſa.lec.3.fi.

17 Cum caperetur Hieruſalem, iudęi memores miraculorum Chriſti, optabant eum. Io.7.lec.4.co.2.

18 MALI./Principes iudęorum, cognouerunt Chriſtū eſſe meſſiam: qui promiſſus eſt in lege: non autem cognouerunt diuinitatem eius, niſi per cōiecturas: quod etiam obſcurabatur, per inuidiam & cupiditatē glorię proprię. 3^{a}.q.47.5.o/6.c./2.d.40. L.fi./3.d.19.ā.1.q.1.5^{m}. Adiurare.10. Baptiſmus.117. Crux.1.

19 Iudęi ignorauerunt tria de Chriſto. ſ. deitatem, cauſam mortis, & effectum mortis eius. ſ. punitionem eorum. ps.34.co.11.

20 Iudęi deſtructi per Romanos, nunquam reſtaurabuntur: niſi ſpūaliter. ſ. per fidem Chriſti in fine mundi. ps.34.co.4.

21 Iudęi non intelligunt pręcepta decalogi. 12^{e}.q.102.6.7^{m}./q.107.2.c.2^{m}./4^{m}./3.2^{m}./q.108.2.4^{m}./3.1^{m}./2^{m}./4^{m}.

22 Secta iudęorum duplex. ſ. Phariſęorum & Saduceorum negantium reſurrectionem, & angelos. 1^{a}.q.50.1.c./2.d.3.q.1.3.c./p̄.2.c^{o}.89.fi./Mat.3.co.5./Io.3.pn^{o}./Phil.3.co.3.fi. Eucha^{a}.232. Exactio.4.5. Infidelis.3.6.12.13.

23 Error iudęorū in Thalmuth, ꝙ deus quādoq; peccat & purgatur. p̄.1.c^{o}.95.fi. Infidelitas.3.4.

24 Et ꝙ Adam, habuit aliam vxorem: ex qua dicunt, natos eſſe dęmones. 1^{e}. Thi.co.3.fi. Miſſio.26.

25 Iudęi fingunt, deum eſſe corporalem: & vt regem, habere currum corporalem. ſ. cherubin. ps.17.co.10. Natiuitas.16.17.18.19. Occidere.12.18.19. Paſſio.95.c̄. Pręceptum.43.117.c̄. Prędicare.19.20. Princeps.15.16.27.c̄.

26 Iudęi in deſerto, decies tentauerunt deum, He.3.le.

2.co.1.fi./co.3.fi. Resistere.4.5.6.

27 Iudęi proni sunt ad idolatriam. 12ᵉ.q.100.7.4ᵐ./. 22ᵉ.q.10.9.1ᵐ./. Isa.1.lec.4.fi./. He.12.lec.2.co.2.

28 Idolatriam iudęorum arguit deus tripl'r.s.quantum ad conuersationem gentilem: quantum ad idolatrię occasionem: & quantum ad idolatrię cultum. Isa.2. lec.2.co.1.

29 Idolatrię cultum in iudęis arguit deus ex tribus.s.ex idolorum multitudine, ex idolorum vilitate, & ex hominis dignitate. Isa.2.lec.2.co.2.

30 Iudęi sunt crudeles, & ad auaritiā proni. 12ᵉ.q.105. 2.2ᵐ. Responsio. Ritus. Sabbatum.14.15.

31 Iudęi lapidauerunt Hieremiam in Aegypto, lapidibus quos absconderat sub muro laterício Pharaonis: licet Epiphanius dicat, φ fuit tractus. He.11.co.35. Sacrificium.15.ē. Saraceni.

32 Ad tria proni erant iudęi.s.ad auaritiam, quantū ad iniuste ablata, & quantū ad liberaliter accepta: ad crudelitatē in homicidiis, & ad luxuriā. Isa.33.co.2.

33 Cōparat deus Iudęos Sodomę & Gomorrhę quantum ad incorrigibiles, propter duo.s.propter peccati similitudinem: & propter peccati publicationem. Isa. 1.lec.4.prinᵒ.

34 Iudęi dixerunt primo quidem blasphemiam in filium hominis, cum dicebant voracem, potatorem vini, & publicanorum amatorem: postmodum autem blasphemauerunt in spūm sanctum, dum opera quę ipse operabatur, virtute proprię diuinitatis, & per operationem spūs sancti, attribuebant principi dęmoniorum. 22ᵉ.q.14.1.c./. Isa.lec.3.fi. Schisma.5. Stuprum.3.4.

35 Iudęi non possunt licite retinere acquisita per vsuras: sed sunt restituēda illis, a qbus eas extorserunt. Opus. 21.co.1./. Opus.73.cᵒ.5.

36 Cum ipsi iudęi sint serui ecclesię: potest ecclesia disponere de rebus eorum: sicut ēt principes seculares, multas leges ediderunt circa suos subditos, in fauorem libertatis. 22ᵉ.q.10.10.c./. Opus.21.pnᵒ. Vnicornis. Vsura.306.ē. Vxor.12.ē.

37 Iudęi tribus modis premebantur.s.pro pteritis culpis, dei furore: pro futuris pœnis, hostium timore: pro psentibus malis, cordis dolore: contra primum, cōmemorat propheta dei misericordiam: contra secundum, confitetur de deo fiduciam: contra tertium, ponit fortitudinis dei potentiam. Isa.12.pnᵒ.

38 Populi iudęorum contemnebant deum tripl'r.s.quantum ad peccatum transgressionis: quantum ad peccatum locutionis: & quantum ad peccatum omissionis. Isa.30.co.2.

39 Contemnebant autem prophetas tripl'r.s.inquantum eis non credebant, immo prohibebāt in eis proprium officium: inquantum inducebant eos ad mendacium: & inquantum prohibebant diuinę cognitionis verbum. Isa.30.co.2.

40 Ordinat deus pœnam ad culpam iudęorum quā committebāt in subditis tripl'r.s.per bonorum oppressionem, per prauorum infidelium incitationem, & per maiorum molestationem. Isa.13.co.2.

41 Magna fuit pœna iudęorum tripl'r.s.quantum ad diuinę gratię subtractionem: quātum ad pœnę delectationem: quia secundum philosophum, irati contristantur de pœnis, punientes vero gaudent: & quantum ad impetuosam vltionem. Isa.13.co.2.

42 Oppressio bonorum remanentium in iudea, fuit in tribus.s.in hominum interfectione, vel quantum ad ciues, vel extraneos, vel pueros: in rerum direptione: & in mulierum violatione. Isa.13.co.2.

43 Destructio insultationis contra populum iudęorum, fuit in tribus.s.in exactione tributorum, in punitione bonorum per pœnas, & in impugnatione regnorum. Isa.14.co.1.

44 Iudęi propter culpam suā, sunt serui in perpetuum: ideo dñi possent tollere res eorum, seruato eis victu, nisi leges hoc prohiberent. 22ᵉ.q.10.10.c./.11.c./.12. 3ᵐ./.3ᵃ.q.68.10.2ᵐ./.quol.2.7.3ᵐ./. Opus.21.pnᵒ.

45 Iudęi sunt compellēdi a fidelibus, si adsit facultas: vt fidem non impediant, vel blasphemiis, vel malis persuasionibus, vel ēt apertis persecutionibus. 22ᵉ.q.10. 8.c./.9.2ᵐ./.q.14.1.c./. Isa.lec.3.fi.

46 Iudęi nihil habentes pręter vsuras, & alii vsurarii peccantes, debent magis puniri in pecunia, φ alii: ne ex sua iniquitate commodum reportent: & potest addi alia pœna. Opus.21.co.1.

1 IVDEX iuste infligendo pœnas, non peccat. 22ᵉ.q. 64.2.3.o./.q.108.1.3.o./.ℨ.3.cᵒ.146./. Ro.12.lec.3. co.5.pnᵒ.

2 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ.q.33.5.o./4. d.19.q.2.ar.2.q.2.o.

℘ Duᵒ.792ᵒ. Rñᵒ.sicut Duᵒ.796ᵒ.

3 Ad idoneum iudicem requiruntur duo.s.sapientia & iustitia: quę deus summe habet. ps.7.co.7. Absoluere.16.21.22. Accusatio.9.19.ē. Angelus.233. Appellare.3.5. Assistere.7. Austeritas.3. Capitulū. Clauis.1.ē. Confessio.4.41.92.

4 Iudex nullas probationes admittere debet, contra leges diuinas vel humanas. 22ᵉ.q.67.2.c. Daniel.1.

5 Iudex perpendens accusatorem falso accusasse, non quidem maliciose, sed temere.i.ex leuitate credendi, vel ex iusto errore: non imponat ei pœnam talionis. 22ᵉ.q.68.3.1ᵐ./.4.1ᵐ. Defectus. Electio.31. ē. Excommunicatio.4.

6 Iudex neminem debet condemnare, nisi accusatum. 22ᵉ.q.67.3.o./. Opus.19.cᵒ.5.fi. Exemptus.o. Exordium.3. Furtum.9.13.14. Iudicium.1.3.4.10. ē.23.ē.47.70. Iuramentum.36.37. Iurisditio.3. Ius. 1. Iustus.9.

7 Iudex debet esse facilior ad absoluendum, φ ad condemnandum nisi in causis fauorabilibus, vt libertatis. 22ᵉ.q.70.2.2ᵐ.

8 Bonus iudex, est diminutiuus pœnarum, quę suo arbitrio relinquuntur: non autem pœnarum quę determinantur a lege diuina, vel humana. 22ᵉ.q.67.4.1ᵐ. Legislator.o. Lex.12.21.110.150.120. Liber.29. Maledicere.1. Occidere.4.6.7. Papa.1.3.ē. Peccatum.183.266. Pœnitentia.21. Pręceptum.135. Restitutio.7. Rex.1. Simonia.13.

9 Nullus iudex potest remittere pœnā, pro alterius iniuria: nisi ipsius velit: nec pœnam pro iniuria cōitatis: nisi supremus iudex, si expediat. 22ᵉ.q.67.4.o./.3ᵃ.q.46. 2.3ᵐ./.1.d.43.q.2.2. 5ᵐ./.4.d.46.q.1.ar.2.q.2.o./.q. 2.ar.1.q.3.1ᵐ. Tormentum. Vindicatio.4.6.ē. Vsura.85.188.236.237.311.312.

10 Nullus est iudex sui, sed potest se committere iudicio aliorum. 22ᵉ.q.64.5.2ᵐ.

11 Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.67.4.o.

℘ Rñᵒ.Duᵒ.793ᵒ.

12 Homo pōt esse iudex sui: quando iniuria sua, est iniuria cōitatis vl' ecclesię. 22ᵉ.q.67.4.o./.3ᵃ.q.46.2.3ᵐ./. 1.d.43.q.2.2.5ᵐ./.4.d.46.q.1.ar.2.q.2.o./.q.2.ar.1. q.3.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.4.co.2./.cᵒ.11.lec.7.co.5.

13 Naturalis tamen inclinatio inest iudici, & cuilibet homini, ad repellendum nociua dupliciter.s.vel defendendo se, ne inferantur iniurię: vel vlciscendo illatas: non tamen intentione nocendi, sed intentione remouendi nocumenta. 22ᵉ.q.108.2.c.

Iudicatorium. Iudicium.6. Ius.6.

Iudiciale. Capitulum. Forus.o. Indulgentia.26. Iustificatio.48. Lex.110.113. Preceptum.1.

Iudiciaria. Absoluere.22. Apostoli.30. Glia.15. Humilitas.19. Iudicium. P. Natiuitas.29. Nubes.3. Passio.104. Sedere.2. Christus.13.103.163.c̄.219.

1 **IVDICIVM** proprie nō nominat potentiam, nec habitum: sed actum.2.d.24.q.1.1.3^{m}. Anima.290. Articulus.2.

2 Iudicium secundum primam impositionem: significat rectam determinationem iustorum: sed post, ampliatum est nomen eius ad significandum omnem rectam determinationem, speculatiuam vel practicam. 12^{e}.q.93.2.3^{m}./22^{e}.q.60.1.1^{m}.

3 Iudicium est actus iudicis, inquantum iudex.i.inquantum est ius dicens: ideo est actus iustitię.i.executio iustitię.22^{e}.q.60.1.o./q.63.4.c./ Isa.1.lec.6.prin^{o}. Consideratio.1. Consilium.11. Diiudicare. Discernere. Discretio.

4 Iudicium quo ad rem iudicatam, se habet communiter ad commutatiuam, & distributiuam iustitiam: sed quo ad formam iudicii, inquantum etiam in commutatiua, iudex accipit ab vno & dat alteri, pertinet ad distributiuam tantum.22^{e}.q.63.4.1^{m}.

5 Ordinare & iudicare, sunt actus sapiētię.1^{a}.q.1.6.c. Electio.11. Gustus.2.3.

6 In omni iudicio, vltima sententia pertinet ad supremum iudicatorium.12^{e}.q.74.7.c.

7 Ad omne iudicium requiruntur duo.s.virtus proferens, & dispositio eius: ratione primi, est actus rationis, prudentię, & synesis: sed ratione secundi, est actus iustitię.22^{e}.q.60.1.1^{m}. Intellectus.87.c̄.94.169.180.284.

8 Iudicium duplex.s.qualiter res esse debeat: & qualiter sit: primum est tantum superioris: secundum vero, est etiam ęqualis, & inferioris. Veri.q.8.1.12^{m}.

9 Vnumquodq; iudicatur magis, secundum formale in eo & per se: q̄; secundū materiale, & per accidēs. 12^{e}.q.110.1.1^{m}./q.117.6.c./q.118.5.c.f. Peccatum.149.150. Physica.14.15. Ratio.47. Sensus.30.31.34.35. Veritas.32.42.

10 **RATIONIS**.2.3.5.vsq;.9.31./ Iudiciū non absolute, sed electionis, pertinet ad voluntatē, secundum q̄ in ea est virtus rationis.2.d.24.q.1.3.2^{m}./5^{m}.

11 Anima inquantū iudicat de re, non patitur: sed quodammodo agit. Veri.q.1.10.c. Agiographę.1. Appetitus.92.

12 Immo sensibile & intelligibile, de quibus anima iudicat, non comparantur ad animam vt passum: sed vt agens.3.2.c^{o}.56.2^{m}./Veri.q.8.1.14^{m}.

r R n̄^{o}. Du^{o}.794°.

Assentire.4. Beatus.35. Charitas.124.127. Circuncisio.19. Cognitio.7.27.40. Conclusio.1. Conscientia.9.12. Consensus.1. Consideratio.1. Cōsilium.8.23.24. De^{9}.200. Dubitatio.1.4.5. Electio.11. Error.1.4.5. Fallere.2. Falsitas.2.6.9. Finis.63. Gnomi. Gustus.o. Habitus.66. Heresis.108. Homo.30. Incontinentia.6. Inquirere.1. Intellectus.87.c̄.94.169.180.284.297.c̄. Ira.15.24.25.54.56.

13 Quidam sunt bene inquirentes, propter bonam imaginatiuam: qui non sunt bene iudicantes, propter indispositionem sensus communis.22^{e}.q.51.2.3.c. Iuramentum.7. Lepra.1. Lumē.21.22. Modalis.2. Passio.53.74.75.76.81. Peccatum.149.150. Pœnitentia.85. Perfectio.60. Philosophica.14.15. Possibile.6. Prophetia.86. Prudentia.15.79. Ratio.47.49.52. Sapientia.3.13.16.24.26.34.35.36.40. Scientia.9.118.156.158.164. Scire.5. Sensus.6.30.31.34. Solertia.3.c̄. Somnus.2.3.4. Stultitia.2. Stupor.2. Theologia.34. Turbatio.4. Verecundia.8. Veritas.20.32.42.

14 Iudicium de re non potest haberi perfectum, nisi per resolutionem ad principium. 12^{e}.q.112.5.c./22^{e}.q.173.3.o./4.d.9.ar.4.q.1.c./. Veri.q.12.3.2^{m}./q.28.3.6^{m}. Virtus.151.161. Vitium.3.11.12. Voluntas.8. Votum.78. Vox.9.

15 Iudicium certum de re, maxime datur ex sua causa, secundum ordinem causarum: quia per primam iudicatur de secunda, non autem econuersu.22^{e}.q.9.2.c. Vsura.209. Christus.16.

16 **MORIS**./ Iudicium & bonitas vel malitia de qualibet re, sumi debet ex fine eius proximo.2.d.40.1.c.3^{m}./4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3^{m}./. Ma.q.2.2.3^{m}./4.6.c./quol.10.q.11.1.c.

17 Iudicium per se, & in vniuersali, pertinet ad synderesim: in particulari vero, ad conscientiam: sed participatiue, ad voluntatem.2.d.24.q.2.3.4^{m}./4.c.2^{m}./Veri.q.16.1.15^{m}./q.17.1.4^{m}. Austeritas.3.

18 Iudicium triplex.s.iustum, iniustum, & temerarium. Ro.2.co.2.p̄n^{o}./1^{e}. Cor.4.co.4. Bonitas.46. Charitas.127.

19 Rectitudo iudicii, contingit dupliciter.s.per vsum rationis: & per connaturalitatem, tam in moralibus per scientiam moralem, & per habitus morales: q̄; in diuinis per donum sapientię, & per charitatem.22^{e}.q.45.2.c./q.51.3.1^{m}. Ciuis.1. Clauis.2.c̄.

20 Rectum iudicium consistit in apprehensione rei, vt in se est: ex recta dispositione potentię cognitiuę, & appetitiuę.22^{e}.q.51.3.1^{m}. Consilium.8.23.24. Fallere.2. Finis.63. Heresis.108. Homo.30. Inconsideratio. Intellectus.87.c̄. Iuramentum.7.

21 Charitas inclinat ad rectum iudiciū, de omni re, per regulas diuinas, ex quibus profertur, per donum sapientię: sed iustitia inclinat per prudentiam, secundū regulas iuris.22^{e}.q.60.1.2^{m}. Lex.31.62.73.92.110. Ordinatio.5. Pollutio.3. Prudentia.15.40.64.79. Salomon.3. Sapientia.1.2.3.13.16.32.c̄.38.40.44. Suspicio.o.

22 Quilibet debet se iudicare, iudicio discussionis, & condemnationis: nō autem iudicio absolutionis.1^{e}. Cor.4.co.2./c^{o}.11.lec.7.co.5.

Oppositum videtur dicere a simili.22^{e}.q.67.4.o.

r Du^{o}.795°. R n̄^{o}. sicut Du^{o}.793°.

Temperantia.22.

23 **IVRIS**.4.8./ Ad iustum iudicium, requiruntur tria.s.iustitia, autoritas, & prudentia si primum desit, est iudicium peruersum: si secundum, est iudiciū vsurpatum: si tertium, est iudicium suspiciosum vel temerarium.22^{e}.q.60.2.3.6.o./q.67.1.o./3^{a}.q.59.1.c./4.d.48.q.1.1.c.p̄n^{o}./. Ro.2.co.2.p̄n^{o}./c^{o}.14.co.3.fi./1^{e}. Cor.4.co.4. Acceptio.5. Accusatio.13.24. Admonitio.2.5. Alienum.3.4.5. Articulus.2. Athanasius.1. Austeritas.3. Benedictus.2.5. Capitulum. Ciuis.1. Clauis.1.c̄. Communicatio.3.4. Confessio.1.2. Contumax. Correctio.6.7. Culpa.4. Daniel.1. Delbora.o. Diuortium.2. Duellum. Duratio.9. Electio.35.38. Episcopus.18.c̄. Error.4.5. Excommunicatio.29.

24 Iudicium requirit tria.s.q̄ iudex assumat causam, examinet, & proferat iustam sententiam.p̄s.37.co.16. Exemptus.o. Ferrum.2. Fides.150. Finis.63. Fornicatio.11. Forus.o. Furtum.13.14. Heresis.23.24.30.31. Iudex.o. Iudiciaria.

25 Iudex debet semper iudicare, secūdum leges scriptas.22^{e}.q.60.5.o./6.c. Iurisp.o. Iustitia.21. Latro.

2. Lepra. 1. Lex. 110. 180. Litigium. 2. Matrimonium. 75. 93. Melius. 4. Misericordia. 14. Notorium. 1. Operatio. 23. Ordinatio. 5.

26 Iudex debet iudicare secundum allegata & probata, etiam contra veritatem quam nouit vt persona priuata. 22ᵉ.q.64.6.3ᵐ./.q.67.2.0./.4.d. 17.q.1.ar.2.q.4.1ᵐ./.3ᵐ./.quol.5.15.d. Papa.1.3.7. Pœna. 23.c.30.43.54.

27 Causa falsi iudicii ostenditur tripliciter.s.per intellectus ignorantiam, affectus inuidiam: & per inter contradictores constantiam. Isa. Prolo.lec.2.co.2. Pœnitentia.12.21.85. Periurium.2. Pollutio.3. Preceptum.131.c.

28 Iudicium humanum, debet imitari iudicium diuinũ, in iudiciis dei manifestis, non autem in occultis: quia eorum rationes, non potest homo comprehendere. 22ᵉ.q.10.11.c./.q.108.4. 2ᵐ./.4.d.18.q.1.ar.3.q.3.c./.q.2.ar.1.q.2.c./.ar.3.q.2.c.

29 Existens in peccato mortali etiam occulto, ex officio corrigens, vel iudicans alios, peccat: non autem hoc agens vt frater, nisi propter scandalum. 22ᵉ.q.33.5.0./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0. Religio.106. Reseruare. Rex.1.

30 Immo existens in graui peccato, potest ex officio & debet, cum humilitate & timore, redarguere, & iudicare cõsimiles, vel etiã existẽtes in minori peccato: nõ aũt si sit publicũ. 22ᵉ.q.33.5.fi./.q. 60.2.3ᵐ./. Mat.7.co.2./.10.8.co.3./.Ro.2.co.2.fi. R fi°. Du°.796°. Simonia.13. Suspicio.4. Tributũ. Votum.63.64.78. Vsura.90.113.c.121.147.175.192.c.212.232.259.285.286.290. Vxor.22.

31 Iudicat legem, dicens eam non esse bene positã: non autem dicens eam in aliquo casu non esse seruandã: sed de illo casu particulari. 22ᵉ.q.120.1.2ᵐ.

32 Oppositũ videtur dicere. 4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c.1ᵐ. R fi°. Du°.797°.

33 Homo in iudicio, debet pauperi subuenire, quantum potest, sine lesione iustitie. 22ᵉ.q.63.4.2ᵐ.

34 Nullus potest iudicare, nisi subditum, ordinarie, vel ex commissione superioris, vel propria sponte, vel delinquentem in re non exempta. 22ᵉ.q. 60.2.c./.6.0./.q.67.1.0./.4.d.17.q.3.ar.3.q.2.2ᵐ./.q.4.0./.d.48.q.1.1.c.

35 Inferior potest iudicare superiorem, ex commissione: vt patet in delegatis. 4.d.47.q.1.ar.2.q.2.5ᵐ.

36 Iudicium per compromissum in arbitros, necesse est aliqua pœna vallari. 22ᵉ.q.67.1.2ᵐ.

37 ECCLESIAE.28./. Iudicium ecclesie, debet esse conforme iudicio dei: & nõ astringi legibus humanis. 22ᵉ.q.10.11.c./.q.108.4. 2ᵐ./.4.d.18.q.1.ar.3.q.3.c./.q.2.ar.1.q.2.c./.ar.3.q.2.c./.d.37.q.2.1.c.fi. Aborsus.1. Accusatio.13. Alienum.3.c.

38 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.93.3.3ᵐ./.q.96.2.c.2ᵐ. R fi°. Du°.798°. Credere.29. Ecclesiasticus.3.

39 Potestas secularis, subditur potestati spirituali: ideo iudicium non est vsurpatum, si prelatus spiritualis iudicat de temporalibus, quantum ad permissa: vel inquantum ei subduntur. 22ᵉ.q.60.6. 3ᵐ./.4.d.37.q.1.1.c.fi. Infirmitas.2. Iuriste.0. Lex.166.180.

40 CONFESSIONIS./. Iudicium confessionis, vtitur claui scientie, que est potestas exercendi in eo actum scientie. 4.d.18.q.1.ar.1.q.3.2ᵐ. Clauis.1.c. Confessio.0. Confessor.1.c.

41 DEI./. Iudiciaria potestas conuenit toti trinitati: sed appropriatur patri ratione autoritatis: filio quo ad rationem iudicii: & spiritui sancto, quo ad affectum iudicandi, quem homines habent. 3ᵃ.q.59.1.0./.4.d.48.q.1.1.4ᵐ.

42 Autoritas principalis iudicandi, conuenit soli deo: sed committitur hominibus: & maxime Christo secundum naturam humanam. 3ᵃ.q.58.0./.q. 59.2.0./.4.d. 47.q.1.ar.2.q.1.0./.q. 3.c./.d. 48.q. 1.1.0./.§.4.c°.96. Clauis.1.c. Credere.25.28.29. Infirmitas.2.

43 Iudicium dei duplex.s. seueritatis, & misericordie. ps.25.principio./.ps.41.pn°. Iuriste.0. Lex. 166.180.

44 Iudicium dei triplex.s.discretionis, purgationis, & condemnationis. ps.34.co.1.6./.1ᵉ.Cor.5.fi. Peccatum.280.

45 Iudicium dei habet quinq; conditiones: quia est eternum, paratum, vniuersale, plenum misericordia & iustitia, & in tempore opportuno. ps.9.co.5./.2ᵉ.Cor.5.co.7. Pœna.23.c.30.43.54.64.65.71.91.92. Princeps.28. Sedes.2.

46 Iudicium dei est certum, necessarium, potens, & iustum. 2ᵉ.Cor.5.co.7. Vertigo.0. Visio.15.

47 In iudicio dei, idem potest esse accusator simul & testis: non autem in iudicio humano. 22ᵉ.q.67.1.1ᵐ./.3.3ᵐ./.q.89.1.3ᵐ./.ps.9.co.3.

48 Deus in iudicio suo, vtitur conscientia peccantis, & euidentia facti quo ad ipsum: pro accusatore. 22ᵉ.q.67.3.1ᵐ.

49 CHRISTI./. Christus hic viuens, noluit administrare temporaliter regnum terrenum, nec iudiciariam exercere potestatem super res temporales. 3ᵃ.q.59.4.1ᵐ.

50 Iudicium Christi duplex.s.animarum secundum deitatem, & corporum secundum humanitatem. 4.d.47.q.1.ã.1.q.1.0./.d.48.q.1.1.5ᵐ./.§.4.c°.95.pn°./.quol.10.2.c.

51 Iudicium Christi duplex.s.discretionis, & condemnationis. ps.1.co.3./.ps.5.co.7./.ps.42.prin°./. Io.3.lec.3.co.2./.c°.5.lec.5.co.2./.c°.8.lec.7.fi./.c°.9.lec.4.co.2./.c°.12.lec.4.co.3.fi.

52 Iudicium Christi duplex.s.seueritatis, & misericordie. ps.25.pn°./.ps.42.pn°.

53 Iudicium Christi duplex.s.occultum: & manifestum. 4.d.47.q.1.ar.1.q.1.0./.ps.9.pn°.

54 Iudicium Christi triplex.s.generale, in morte, & in tribulatione. Opus.60.fi./.1ᵉ.Cor.3.lec.2.co.9.fi./.He.10.co.21.

55 Iudicium Christi duplex.s.singulare in morte cuiuslibet hominis: & generale vel vniuersale.i.in fine mundi. 4.d.47.q.1.ar.1.q.1.c. 1ᵐ./.§.4.c°.96./.quol.10.2.c./.Opus.3.c°.250.

56 POTESTAS.39.41.49./. Christus propria volũtate, subdidit se Pilati iudicio: sicut etiã alii possunt se subiicere, etiam non superioribus. 22ᵉ.q.67.1.2ᵐ.

57 Iudiciaria potestas cõuenit Christo, propter diuinam personam, dignitatem capitis, gratie habitualis plenitudinem, & propter meritum eius. 3ᵃ.q.59.3.0./.4.d.47.q.1.ã.2.q.2.4ᵐ./.d.48.q.1.1.0./.§.4.c°.96.pn°./.Opus.3.c°.249.

58 Christus habet potestatem iudiciariam, super omnes creaturas: quia anima eius, est super omnes creaturas. 3ᵃ.q.59.1.3ᵐ./.4.d.48.q.1.1.c.1ᵐ.

59 Christus secundum naturam humanam, habet potestatem iudiciariam super omnes angelos, quo ad dispensationes, & premium accidentale: sed quo ad premium essentiale, secundum naturam diuinã tantũ. 3ᵃ.q.59.6.0. Aduentus.0. Autoritas.2. Daniel.1. Gloria.15. Humilitas.19.

60 Iudiciaria potestas quo ad omnes res humanas, cõuenit Christo secundum vtrãq; naturam. 3ᵃ.q. 59.4.0./.

quol.10.2.c.

61 Potestas Christi iudicantis, erit insuperabilis, inexplicabilis, & interminabilis. Opus.60.fi. Iudiciaria. Papa.7. Passio.104. Subiectio.5. Traian°. Visio.15.

62 QVIS IN GENERALI IVDICIO./. Iudicare in iudicio generali, dicitur aliquis septupliciter. s. comparatiue, approbando, assidēdo per eminentiam loci, continendo decreta, proferendo sententiam autoritate propria, vel autoritate alterius, vel propalando eam: primum conuenit bonis & malis: secundum omni bono: tertium, quartum, & septimum, solis perfectis: quintum, soli deo: sextum soli homini Christo. 4.d.47.q.1.ar.2.q.1.o./. Opus.3.c°.254./. ps.49.co.5./.1e.Cor.6.co.2.

63 Iudicium discussionis, non cōuenit angelis bonis nec malis: nec iudicium retributionis de propriis meritis: sed de procuratis in aliis.4.d.47.q.1.ā.3.q.4.o.

64 Angeli iudicabunt, non vt assessores: sed vt approbantes sententiam Christi.4.d.47.q.1.ar.2.q.3.o. Apostoli.30. Confessio.18.

65 Angeli trahuntur ad iudicium pro custoditis q damnantur: non quidem vt rei, sed vt testes. 1a.q.113.7. 4m./.4.d.47.q.1.ar.2.q.3.1m.

66 Angeli boni & mali, iudicabuntur a sanctis hominibus.1e.Cor.6.co.2. Punitio.3. Throni. Tuba.3. Visio.15.

67 Omnes homines venient ad iudicium: sed non omnes iudicabunt, nec omnes iudicabuntur. 4.d.43.ar.1.q.2.1m./.d.47.q.1.ar.3.q.1.o./. Opus.3.c°.252./. ps.49.co.3./. Ro.2.lec.2.fi./. c°.14.co.8.fi./.2e. Cor.5.co.7.

68 Omnes homines iudicabuntur, quo ad receptionem pręmii, vel punitionis: sed perfecti, & infideles non iudicabuntur iudicio discussionis. 3a.q.56.2.3m./.4.d.43. ar.1.q.2. 1m./.d.47.q.1.ar.3.q.1. 2m./.q.2.3.o./. Opus.3.c°.252./. ps.1.co.3./. Ro.lec.2.co.2.fi./. c°.14. co.8./.1e. Cor.5. fi./.2e. Cor.5. co.7./. He.10.co.7.

69 Iudiciaria potestas promittitur soli paupertati voluntarie, propter tria. s. primo ratione congruitatis: secundo, per modum meriti: tertio quia paupertas primo disponit ad pędictum modum iudicandi. 4.d.47.q.1.ar.2.q.2.o./.d.49.q.5.ar.5.q.1. 2m./.p̃.4.c°.56.fi./. Opus.3.c°.254./. Op°.19.c°.8.co.7./.1e. Cor.6.co.1.fi.

70 Pueri qui nulla merita habuerunt, ante perfectam ętatem decedentes, comparebunt in iudicio generali, vt videant gloriam iudicis: non autem vt iudicentur.4.d.47.q.1.ar.3.q.1.3m./.2e.Cor.5.co.7.

71 Electi iudicabuntur, non quidem iudicio condemnationis: sed iudicio discussionis: non vt incerti de beatitudine, sed vt manifestetur omnibus pręeminentia bonorum meritorum, ad mala eorum.4.d.47.q.1.ar.3.q.2.1m./.2m./. Opus.3.c°.253.

72 Iusti in iudicio deridebūt damnatos, quo ad tria. s. quo ad superbiā, fiduciam, & gloriam. ps.51.fi.

73 GENERALE ET QVOMODO./. Necesse est, esse gn̄ale iudiciū, in fine mūdi, pręter iudiciū particulare qđ fit in morte.3a.q.59.5.o./.4.d.47.q.1.ar.1.q.1.o./.p̃.4.c°.95.pn°./. Opus.3.c°.249./. Opus.10.ā.27. Beatus.27.50.51.54.55. Cicatrices.1.2.

74 Iudicium vniuersale fiet. Isa.30.lec.3.pn°. Damnatio.53.54.59.60. Demon.21.22.23.25.26.

75 Circa hoc iudicium possunt tria considerari. s. iudicis ęquitas, iudicantium dignitas, & iudicandorum varietas. Opus.60.fi.

76 Dies iudicii quę erit tempore secundi aduentus Christi, quod ęstati comparatur, quando sol maxime exaltatur: est nota soli deo, 3a.q.46.9.2.3.3m./.4.d.43.ar.3.q.2.o./.d.47.q.1. ar.1.q.3.o./.d.48.q.1. ar.4.q.1.2m./.1e.Thes.5.co.1.fi.

77 Iudicium generale fiet circa montem oliueti, vbi est vallis Iosaphath: & circa locum illum Christus descendet, sicut inde ascendit: vt idem esse ostendatur qui descendit, & qui ascendit.4.d.48.q.1.ar.4.q.4.o./. quol.9.vel.10.2.o./. Opus.3.c°.253. Aequinoctialis.2. Hęresis.107. Lactantius.0. Liber.16.29. Missio.33. Obliuio.1. Pœna.91.92.

78 Christus apparebit ibi corporaliter.4.d.47.q.1.ar.1.q.2.3m./. ar.2.q.3.c./.d.48.q.1.2.c./.p̃.4.c°.96.3m./. quol.10.2.c./.2e.Cor.5.lec.2.fi.

79 Christus ab oriente veniet ad iudicium: sicut ad orientem ascendit.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.3m.

80 Christus apparebit in iudicio, in forma gloriosa.4.d.48.q.1. 2.o./. ar.4.q.1.c./.q.4. 1m./. 2m./. Opus.3.c°.249.

81 Christus in iudicio erit cum electis in aere: sed reprobi erunt in terra. quol.9.vel.10.2. 3m./. Opus.3.c°.253./.1e.Thes.4.fi.

82 Probabilius est, q sententia, & omne pertinens ad generale iudicium, fiat mentaliter, & non vocaliter. 4.d.47.q.1. ar.1.q.2.o./.L./. Opus.3.c°. 253./.1e.Cor.6.co.2.prin°.

83 Sententia iudicii generalis, est vniuersalis separatio bonorum a malis.4.d.47.q.1.ar.1.q.1.2m.

84 SIGNA./. Non omnia signa in euangelio, pertinent ad iudicium generale, immo forte nulla: sed alia signa erunt ibi.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.2m./.d.48.q.1. ar.4.q.1.o. Angelus.288.416.541. Beatus.27.50.c̄. Cœlum.115.c̄. Cicatrices.1.2.

85 Virtutes cœlorum. i. angeli, tunc mouebuntur: nō quidem secundum statum glorię, sed ex admiratione: vel a motu cœli.4.d.48.q.1.ar.4.q.3.o./. Opus.10.ā.36./. Opus.11.ar.4./. Opus.53.5m. Crux.3. Deus.230.231. Ignis.11.c̄.

86 Sol & luna obscurabuntur, per priuationem sui luminis, vel simul, vel diuerso tempore, circa diem iudicii: non autem illo die, vel post.4.d.48.q.1.ar.4.q.2.o. Nubes.1.3. Tuba.3.

87 Signa quindecim de iudicio generali, non asseruntur a Hieronymo: quia habent parum verisimilitudinis. 4.d.48.q.1.ar.4.q.1.b./.c.

88 Persecutio vniuersalis, erit tunc malorum contra bonos: ideo simul erit securitas malis, & timor bonis.4.d.48.q.1.ar.4.q.1.1m./.1e.Thes.5.co.2.

IVDITH laudatur: non qa mētita est Holopherni, sed propter affectū quē habuit ad salutem populi: pro qua, periculis se exposuit: quāuis dici possit, q verba eius veritatem habent s̄m aliquem mysticum intellectum.22e.q.110.3.3m. Mendacium.20.

IVGE sacrificium, fiebat mane & vesperi quotidie: figurans perpetuitatē diuinę beatitudinis: & perpetuitatē Christi, q est agnus dei.12e.q.102.4.10m./.3a.q.22.3.3m./. Col.2.lc.4.co.1.fi./. He.10.co.6. Agn°.1. Dos.1. Festum.4. Iugiter. Saluari.8. Iuger. Cete.2. Iugiter. Dos.1. Iuge.

Iulianus. Antichristus.6. Heresis.92. Imperator.9.

IVLIVS Cesar, & Octauianus, summe diligebantur: quia diligebant. Opus.20.c°.10.co.2. Imperator.4.

IVMENTVM seu pecus, dr̄ omne animal seruiēs homini.1a.q.72.2m./.2.d.15.I. Animal.o. Bestia. Brutum. Pecus. Iunctura. Elephas.5. Iūgere. Iuncus. Aqua.13.

Iungere. Angelus.78. Cōiunctio.o. In.1. Iunctura. Sponsa.5. Iunior. Inuidia.11. Iuuentus.o.

IVPITER complet cursum suum, annis duodecim, Saturnus in triginta annis, Venus & Mercurius sicut Sol, Luna vero in mense. Phy.8.lec.fi.co.2.pñº./.Ce.2.lec.15.o. Cœlus.26.27.Iouis.Lux.18.Planetę.1.

1 IVRAMENTVM est actus religiõis, seu latrię: quia ho norabilissimum est. 22e.q.89.4.o. Adiurare.2.

2 Iuramentu3 seu iurare, est Deu3 in teste3 vocare: pptet defectus locutionis & cognitionis humanę: ideo nõ fit in necessarijs. 22e.q.89.1.o./.4.c./.q.98.2.c./.3.d.39.1.o.

3 Iurare est implorare testimonium Dei, vt exhibendu3: sed allegare sacram scripturam, est vti testimonio Dei, iam dato. 22e.q.89.1.1m.

4 Iuramentum Dei, & iuramentum angeli, in sacra scriptura, inducitur ad ostendendum infallibilitatem dispositionis diuinę de aliqua re, non autem propter defectum dicti sui. 22e.q.89.10.4m./.He.3.co.2.fi./.cº.6.lec.4.co.3./.cº.7.lec.4.principio.

5 Iuramentum ẽm se, licitum est, & honestum. s. ratione originis & finis: sed cedit in malum alicui: ex eo ꝙ male vtitur eo. i. sine necessitate & cautela debita, vel quia imminet periculum periurij, quia de facili homo in verbo delinquit. 22e.q.89.2.o./.3.c./.3.d.39.ar.2.q.2.o./.Ro.lec.5.co.3./.He.6.lec.4.co.1. Heresis.154.156.Matrimonium.34.Periurium.o.Prelatio.5.

6 Iuramentum quęritur ad subueniendu3 alicui defectui, quo scilicet vnus homo, alteri discredit: ideo iuramentum non est per se appetendum, sed tantum in necessitate, vt medicina vtendum est eo. 12e.q.107.2.c.2m./.q.108.3.1m./.22e.q.5.3.ar.1./.q.89./.3.c./.5.o./.3.d.39.ar.2.q.1.o./.Psal.14.fi./.Ro.lec.5.co.3. Sacramentum.136.

7 Iuramentum debet habere tres comites. s. veritate3, iudicium, & iustitiam. 22e.q.89.3.o./.7.c./.q.98.1.1m./.3.d.39.ar.2.q.3.o./.quol.5.q.13.2.c.

8 Iurare per creaturas non licet, nisi ẽm ꝙ in eis veritas diuina, vel effectus testificationis eius ostenditur: sicut iurauit Ioseph, per salutem Pharaonis. s. vel per modu3 execrationis: quasi salute3 Pharaonis obligauerit Deo, vel per modum contestationis, quasi cõtestando veritate3 diuinę iustitię, ad cuius executionẽ principes terrę cõstituũtur. 22e.q.89.6.o./.3.d.39.1.o./.L./.He.6.co.13.

9 Assumuntur ad iuramentu3 aliquę creaturę, non quidem ẽm se, sed inq̃tum in eis diuina veritas manifestatur: sicut iuramus per euangelium. i. per Deu3, cuius veritas in euangelio manifestatur: & per sanctos qui hanc veritatem crediderunt & obseruauerunt. 22e.q.89.6.c.

10 Solet homo iurare per caput suum, aut per filiu3 suu3, aut per aliquam aliam rem quam diligit: sicut & Apostolus iurauit in animam suam. 22e.q.89.6.c.

11 Punitur per canones clericus, per creatura3 iurans, qđ ad blasphemia3 infidelitatis pertinet: eo ꝙ dominus ꝓhibuit iurare per creaturas, ita. s. ꝙ eis adhibeatur reuerentia diuina. 22e.q.89.6.1m.

12 DIVISIO.19. Iuramentum duplex. s. assertorium. i. de presenti vel preterito: & promissorium. i. de futuro. 22e.q.89.1.c./.7.o.

13 Iuramentum duplex. s. per simplicem contestationem Dei, & per execrationem. s. obligando se, vel aliquid sui ad pœna3. 22e.q.89.1.3m./.6.c./.3.d.39.1.c./.Psal.7.co.2./.Ro.lec.5.co.3./.He.6.co.11.12.

14 Deus dupliciter est testis in iuramento. s. manifestando veritate3 in mente, vel in publico & puniendo mendacem. 22e.q.89.1.3m./.2.3m.

15 COMPARATIO.22. Iurare per Deum, ẽm se est maius, q̃ iurare per euangelia: sed ratione maioris solennitatis & maioris deliberationis, est econuerso. 22e.q.89.10.2m./.q.98.3.3m./.3.d.39.L. Adiurare.1. Excommunicatio.29.34.

16 Iuramentum plus obligat q̃ votum, ex parte eius ex quo fit obligatio: sed votum solenne plus obligat, quo ad modum obligandi, inq̃tum tradit actualiter hoc qđ promittitur. 4.d.38.q.1.ar.3.q.3.2m.

17 Obligatio voti, causatur ex fidelitate ad Deum: ideo est maior, q̃ obligatio iuramenti, quę est ex reuerẽtia Dei. 22e.q.89.8.o.

OBLIGATIO.3.5.7.13.16.17.

18 Iuramentum obligat, ẽm intentione3 iurantis sine dolo: alias obligat, ẽm secundariu3 intellectum eius cui iuratur. 22e.q.89.7.4m.

19 In iuramento promissorio, est duplex obligatio. s. ad peccatum, si desit veritas: & obligatio ad faciendum illud quod promisit: sed in iuramento assertorio, est tñ prima obligatio. 22e.q.89.7.c.3m./.3.d.39.ar.3.1.c.

20 Iuramentum coactum, obligat in conscientia, non autem in foro contentioso: tamen potest repetere, vel denunciare supiori, etia3 si oppositum iurasset. 22e.q.89.7.3m./.q.98.3.1m./.3.d.39.ar.3.q.2.o./.4.d.29.2.4m.

21 Cum qs iurat facere voluntatem alterius, vel promittit: intelligenda est debita condõ. s. s. id quod ei mandatur licitum sit, & honestum, & portabile, siue moderatum. 22e.q.98.2.3m. Accusatio.13.18.Confessio.84.

22 Iuramentum & votu3, cum vergunt in deteriore3 exitum, vel cum fit illicitum, non debet seruari. 22e.q.88.2.2m./.10.c./.12.2m./.q.89.7.o./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.3m./.ar.4.q.1.2m. Excommunicatio.29.34.Gabaonitę.Heresis.154.156.

23 Iurans aliqđ illicitum facere, vel iurans abstinere a bono, vt a religione, nõ obligatur seruare illud: sed est per iuru3 ipso facto. 22e.q.89.7.c.2m./.9.3m./.q.98.1.1m.2.1m./.2m./.3.d.39.ar.3.q.1.o./.q.4.4m./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.3m./.quol.3.q.5.2.c.fi./.4.o./.quol.5.q.13.2.o./.quol.12.22.o./.quol.13.q.4.o. Herodes.Matrimonium.34.35.36.29.91.

24 Iurans ꝙ non communicet experimentum aliquod, peccat: nec tenetur seruare, nisi quando docens est pręsens, & vult vti experimento. quol.12.22.o.

25 Nouus ciuis obligatur seruare iuramenta ciuitatis, ex fidelitate, non autem ex iuramento: qa est actio personalis. 22e.q.98.2.4m. Miles.6.11.Peccatum.249.Pręceptum.43.Prophetia.5.Religio.45.

26 Canonicus iurãs seruare statuta collegii, tenetur ad statuta futura, ex vi eorum: non autem ex iuramento, nisi hoc intenderit. 22e.q.98.2.4m.

27 LIBERATIO./.Ille cui iuratur, potest liberare a iuramento promissorio, quo ad vtilitatem eius, non autem quo ad vtilitatem aliop, nec quo ad honore3 Dei. 22e.q.89.9.1m.

28 Quilibet potest irritare iuramẽtu3 sui subditi, circa ea q̃ subdũtur eius ptãti: vt pr̃ vel maritus. 22e.q.89.9.3m.

29 In iuramẽto assertorio, nõ põt dispẽsari: nec in ꝓmissorio ẽm se, sed tñ rõne materię indebitę. 22e.q.89.9.o.

30 Si dubium est, an sit licitum, vel proficuum, quod iuratum est, potest a quolibet epõ dispensari: si autem sit licitum manifeste: non videtur dispensabile, nec cõmutabile: nisi occurrat aliqđ melius, ad cõem vtilitatem, qđ ad Papã maxime ptinet. 22e.q.89.9.3m./.q.98.3.1m.

31 Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.88.11.o./.q.186.8.3m. ꝑ Duº.799. R fiº. sicut Duº.1108º.

32 CONDITIO./.Iurans debet esse ieiunus, nisi in necessitate. 22e.q.89.10.o./.3.d.39.L.

33 In festo nõ l3 iurare ꝓ re tẽporali, nisi forte ex magna necessitate: sed iurare pro re spũali, l3. 22e.q.89.10.c.fi.

34 Pueri & periuri, non coguntur iurare: qa iurarent sine reuerentia: nec sacerdotes, nisi in necessitate, & pro re spirituali. 22e.q.89.10.o.

35 Recipere iuramentum p falsos deos, a disposito sic iurare, licet ſm Augustinũ: nõ aũt ſ3 inducere. 22ᵉ.q.78.4.c./q.98.4.4ᵐ./3.d.39.ã.5.q.2.3ᵐ./Ma.q.13.4.17ᵐ.

36 Cogens iurare, quem scit peierare, peccat mortaliter: nisi sit persona publica, vt iudex, qui requisitus tenetur ad hoc. 22ᵉ.q.98.4.0./3.d.39.ar.5.q.2.0.

37 Oppositum videtur dicere a simili, etiam quo ad personam publicam. 22ᵉ.q.33.5.0./4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0. ⌐Duᵒ.800ᵒ. Rñᵒ. sicut Duᵒ.796ᵒ.

IVRGIVM videtur idem esse quod rixa. 22ᵉ.q.41.2.ar.2./2ᵐ. Rixa.4.

1 IVRISDITIO non est clauis, nisi large. 4.d.18.q.2.ar.2.q.1.1ᵐ./d.19.q.1.ar.1.q.3.c. Absoluere.4.22.27.28. Accusatio.9.22. Clauis.0. Cõfessio.65.c̃. Confessor.1.c̃. Cura.2. Dominium.0. Episcopus.3.6.14.15. Excommunicatio.1.6.12.13.14.

2 Per iurisditionem constituitur aliquis, in gradu superioritatis & iudex: ideo non habet super se vel superiores, vel equalem. 4.d.18.q.2.ar.3.q.1.c./d.19.q.1.ar.1.q.3.c./ar.3.q.1.3.c./d.20.ar.5.q.4.1ᵐ./3ᵐ. Fama.4. Forus.2. Heresis.21. Indulgentia.2. Ioseph.1. Potestas.12. Sacerdos.38. Schisma.7. Simonia.38.39. Testis.1. Vicem.77.

3 Quilibet habens iurisditionem, potest ea que sunt iurisditionis committere. 22ᵉ.q.187.1.c./4.d.17.q.3.ar.3.q.5.c./d.20.ar.1.q.2.1ᵐ. Iurisperitus. Simonia.13. Vsura.121.133.

1 IVRISTAE seu decretiste, magis sequũtur ius humanum, q̃ diuinum: cum tamen sit plus assentiendum diuino iudicio, q̃ humano: ideo errant. quol.11.9.1ᵐ. Caput.6.7. Decretiste. Ius. Votum.68.69.80.

2 Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.64.6.3ᵐ./q.67.2.0. ⌐Rñᵒ. Dubio.801ᵒ.

3 Inconsonum & derisibile videtur, ꝙ sacre doctrine professores, iuristarum glosulas, in autoritatem inducant: vel de eis disceptent: cum sit plus assentiendum diuino iudicio q̃ humano. quol.11.9.1ᵐ./Opus.17.cᵒ.13.co.3./Opus.70.prolo.

1 IVS primo impositum est, ad significandum rem iustam: secundo, artem qua cognoscitur: tertio locum: quarto id quod redditur a iudice. 22ᵉ.q.57.1.1ᵐ. Abraham.17. Accusatio.24. Adoptio.6. Amor.199. Annihilatio.14. Apostasia.5.

2 Ius proprie est obiectum iustitie, lex autem, ratio eius scripta. 22ᵉ.q.57.1.0./q.60.1.c. Archiep̃s. Autoritas.3. Barbarus.2. Campsoria.5. Cerimonia.5. Confessio.20.24.25.41.90. Debitum.27. Decime.6.7.9.11. Dignitas.3. Dispensatio.2.c̃.8.c̃.13.c̃. Dñium.10.c̃. Excõicatio.1.c̃. Fas. Fornicatio.11.15.19. Furtum.9.13.14. Iacob.2. Ignorantia.2.22. Infidelis.1.c̃.13. Iudicium.3.21.23.c̃. Iustitia.7. Lex.0. Militia.2. Mors.11. Notorium.1. Obedientia.30. Obligari.5. Papa.3. Periurium.7. Pignus.2. Populus. Posse.7. Possessio.1.5. Possessor. Preceptum.1.23.c̃.143.

3 Ius vel iustum, est opus adequatum alteri, ſm aliquem equalitatis modum. 22ᵉ.q.57.1.2.c./q.59.2.c. Primitie.1. Prohibitio.4.5. Puer.13. Sacramentum.48.c̃. Scientia.63. Sententia.1. Seruitus.3.4.5.6. Simonia.18. Sinesis. Vexatio.

4 Ius diuinum, est quod diuinitus promulgatur: & est duplex. s. naturale, & positiuum. 22ᵉ.q.57.2.3ᵐ./Opus.73.cᵒ.5.15.pñᵒ. Votum.68.69. Vsura.18.c̃.60.61.62.78.c̃.82.87.88.97.c̃.105.106.111.c̃.145.168.c̃.177.178.186.229.c̃.269.c̃.

5 NATVRALE./Ius naturale est conceptio homini naturaliter indita, qua dirigitur homo ad conuenienter agẽdũ in ꝓprijs actiõibus. 12ᵉ.q.91.2.0./q.96.2.3ᵐ./4.d.3.q.1.1.c. Cerimonia.3.4.5. Conceptio.11.c̃.

6 Ius naturale primo continetur in lege eterna, secundario vero, in naturali iudicatorio rationis humane. 12ᵉ.q.71.6.4ᵐ.

7 Ius naturale semper & vbiq; habet eandem potentiam, sed per accidens propter aliquod impedimentum, potest variari. 12ᵉ.q.94.4.5.6.0./4.d.33.q.1.2.1ᵐ./Ethi.5.lec.12.co.1. Confessio.20.24.25.41.90. Cõscientia.6.

8 Que in communi sunt de iure naturali, indigent institutione, quo ad eorũ determinationem diuersimode, ſm diuersos status. 4.d.26.q.2.2.1ᵐ./d.34.1.4ᵐ./d.39.1.3ᵐ. Dignitas.3. Illegitimus.4. Incarcerare.

9 De iure naturali est, ꝙ maleficia puniantur: sed determinatio eius est de iure positiuo. 22ᵉ.q.85.1.1ᵐ./4.d.26.q.2.2.1ᵐ./d.36.1.2ᵐ./3ᵐ./quol.2.8.c.6./Ethi.5.lec.12.co.2. Matrimonium.7.c̃.102.109.123. Sacrificium.7. Statutum.2.

10 Ius positiuum, nihil aliud est, q̃ determinatio iuris naturalis: & pertinet ad quemlibet principem, qui potest leges condere. quol.2.8.c.6.

11 Ius positiuum deriuatur a iure naturali. 12ᵉ.q.95.2.0./3.4.c./4.d.15.q.3.ar.1.q.4.c./ar.2.q.1.c./d.36.1.3ᵐ./2.c./quol.2.8.c.6. Absoluere.17. Apostasia.5. Archiepiscopus. Iudicium.3.21. Iuriste.0. Leuite. Miles.10.

12 Voluntas bona, potest facere ius & iustum, de aliquo indifferenti: non autem ꝯ ius naturale. 22ᵉ.q.57.2.2ᵐ./q.60.5.1ᵐ./2ᵐ./q.66.7.c.

13 Ius diuinum non tollit ius humanum, qđ est ex naturali ratione. 22ᵉ.q.10.10.c./q.12.2.c. Sponsalia.10.

14 Ius positiuum variatur, ſm diuersas hominum conditiones, in diuersis temporibus. 12ᵉ.q.91.5.1ᵐ./6.c./q.96.2.c./q.104.3.2ᵐ./4.d.34.1.4ᵐ.

15 Ius duplex, scilicet naturale, & positiuum. 12ᵉ.q.95.4.c./22ᵉ.q.57.2.0./q.60.5.c./Ethi.5.lec.12.co.2.ſi. Actio.38.

16 Ius naturale dicitur tripliciter, scilicet inditum a natura, a iure diuino, non a ratione, sed commune omni animali. 4.d.33.q.1.1.4ᵐ.

17 Ius naturale duplex. s. a natura immediate, vt principia: & mediate, vt conclusio. Primum est idem apud omnes, nec vnq; deficit, non autem secundum. 12ᵉ.q.94.4.5.6.0./3.d.37.3.c./4.2ᵐ./4.d.33.q.1.2.1ᵐ.

18 Ius naturale dicitur dupliciter. s. quod ex natura sua absolute est alteri adequatum: & vt eo, aliquid consequitur. Primum conuenit omni animali, secundum autem soli homini: & est ius gentium. 12ᵉ.q.95.4.1ᵐ./22ᵉ.q.57.3.0./Ethi.5.lec.12.co.1.ſi.

19 Aliquid dicitur de iure naturali dupliciter, scilicet ad qđ natura inclinat: & cuius contrarium, natura non induxit. 12ᵉ.q.94.5.3ᵐ.

HVMANVM.4.6.10.11.12.14.15.16.

20 Ius positiuum duplex. s. ius gentium, & ius ciuile: primum deriuatur a lege naturali, vt conclusio: secundum vero, per modum determinationis. 12ᵉ.q.95.4.c.1ᵐ./Ethi.5.lec.12.co.2.ſi.

21 Ius dicitur dupliciter. s. simpliciter. i. equalium, & ſm quid. i. inequalium: & hoc est triplex. s. dominatiuum, paternum, & iconomicum. 22ᵉ.q.57.4.0./q.58.7.3ᵐ./3.d.44.q.2.1.c./Ethi.5.lec.11. Statutum.0.

Iuspatronatus, est potestas presentandi clericum, ad beneficium ecclesiasticum. 4.d.25.q.3.ar.2.q.3.c. Annexum.1. Feudum. Simonia.3. Spirituale.

Iussio. Charitas.5. Damnum.3. Gladius.2. Ieiunium.26. Mandatum.0. Preceptum.0. Precipere.0. Principatus.10. Thomas.3.

1 IVSTITIA dicitur dupliciter, scilicet proprie, idest virtus, que est rectitudo actus, & metaphorice, i. rectitudo ordinis in par

tibus hominis. 12e.q.21.3.c.f./q.46.7.2m./q.55.4.4m./q.100.2.2m./q.113.1.c./22e.q.30.1.2m./q.58.2.o./q.106.3.c./1.d.2. L.4m./2.d.20.q.2.3.c./3.d.28.6.4m./d.33.q.1.ar.1.q.3.3m./q.3.ar.4.q.1.5.c./4.d.17.q.1.ar.1.q.1.o./Veri.q.28.1.c. Clementia.12. Contrapassum.1. Disciplina. Aequalitas.8. Eusebia. Fides.91.146. Iniustitia.1.

2 Iustitia duplex.s.generalis,ordinans ad bonum cōmune: & iustitia particularis, ad personas singulares. 12e.q.60.3.o./q.113.1.c./22e.q.33.1.1m./q.58.5.6.7.o./12.c./q.59.1.o./q.61.1.c./q.79.1.c./q.81.8.1m./q.102.1.3m./2.d.35.2.4m./3.d.33.q.1.ar.1.q.3.3m./4.d.17.q.1.ar.1.q.1.c./d.46.q.1.ar.1.q.2.1m./Veri.q.28.1.c./Matth.co.26./co.5.co.8.9./Phil.3.co.4.6./He.11.co.30./Lec.7.co.3./Ethi.5.lec.1.2.3.o. Iac.2. Matrimonium.72.

3 Via iustitię est recta propter tria.s.propter itineris breuitatem,propter situs ęqualitatem: & propter vię pulchritudinem. Isa.26.lec.1.f.

4 Iustitia dicitur generalis dupliciter.s.causaliter, & per prędicationem: prima est iustitia legalis, differens realiter a qualibet alia virtute: secunda est virtus in cōmuni,vt imperata a iustitia legali,differens ab aliis virtutibus,ſm rationem tantum. 12e.q.60.3.2m./7.c./22e.q.58.6.o./7.c./q.79.1.1m./2.d.27.2.4m./3.d.9.q.1.ar.1.q.1.c./d.33.q.1.ar.1.q.3.3m./4.d.17.q.1.ar.1.q.1.c./d.46.q.1.ar.1.q.2.1m./Ethi.5.lec.2.6. Pœnitentia.5.6.7.8.12.107.

5 Iustitia duplex.s.originalis, & gratuita. 2.d.20.q.2.3.c./d.32.q.1.2.2m. Sacramentum.127.

6 Iustitia duplex.s.ciuilis.i.acquisita,& iustitia infusa: prima potest esse sine gratia, non autem secunda. 12e.q.10.12.c./2.d.28.1.4m./5m./3.d.40.3.c.4m. Veritas.31.53.c. Virtus.214.225.238.c.

7 QVID./Iustitia est habitus,ſm quem aliquis constanti,& perpetua voluntate ius suum vnicuiq; tribuit. 22e.q.58.1.o./4.d.33.q.3.1.3m./Veri.q.1.5.12m. Affabilitas.3. Beatitudo.151.167. Disciplina. Eleemosyna.7.

8 Iustitia est virtus.22e.q.58.3.o. Epyichia.3.c. Aequalitas.8. Aequitas.o. Aequum. Iustus.o.

9 Iustitia quandoq; vocatur veritas,quia est rectitudo impressa voluntati,a rectitudine rationis, quę dicitur veritas.22e.q.58.4.1m. Laqueus. Latria.4.5. Maledicere.1.4. Matrimonium.72. Medium.25.c.

10 Iustitia non est rectitudo essentialiter: sed causaliter tantum.22e.q.58.1.2m. Meritum.1.10.12.66.94. Offensa.

11 Iustitia in quadam ęqualitate consistit. 12e.q.114.1.c./22e.q.57.1.c.3m./q.62.2.c./q.122.1.c./3a.q.85.3.c./4.d.14.q.2.ar.1.q.2.c./d.15.q.2.ar.6.q.1.1m./d.46.q.1.a.1.q.1.c. Pœnitētia.5.6.7.8.12.107. Porta.1.

12 Iustitia pro statu rectitudinis omnium partium hominis,per quodlibet peccatum tollitur: & per gratiam reparatur:ideo est generalis,inq;tum includit omnes virtutes,sicut totum integrale: & non sicut totum vniuersale.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.c.

13 Iustitia naturalis,non est habilitas ad gratiā:sed est rectitudo naturę,quę diminui potest per peccatum, non autem totaliter tolli. Ma.q.2.11.14m.

14 Iustitia est perpetua ex parte obiecti,non autē ex parte actus.22e.q.58.1.3m./4m./Veri.q.1.5.12m. Rectitudo.1.2.3.4.

15 In nullo iustitia naturalis totaliter corrumpitur,sed diminuitur per peccatum: nec est idem quod habilitas ad gratiam.2.d.30.q.1.1.3m./Ma.q.2.11.14m./12.c.1m. Sanitas.7. Via.2. Virtus.225. Vxor.19.22.

16 Iustitia proprie,est semper ad alterum suppositum:sed metaphorice est ad se,ſm diuersas partes. 22e.q.57.1.c./4.o./q.58.2.5.8.c.3m./9.c./q.59.1.c./3.2m./q.67.3.c./q.106.3.1m./q.122.1.c./Virt.q.2.7.12m.

17 Iustitia legalis,est specialis virtus,habēs speciem ex hoc, intendit,ad bonum cōmune: sed dicitur virtus generalis, & non differens subiecto, sed ratione, a qualibet virtute,ratione actus eius. Ethi.5.lec.2.f.

18 Iustitia legalis,inq;tum respicit bonum cōmune vt proprium obiectum: est virtus specialis ſm suam essentiā: & sic est in principe principaliter,& quasi architectonice:sed in subditis est secundario, & quasi ministratiue: sed est generalis causaliter,& ſm virtutem suam, inq;tum ordinat actus omnium virtutum ad bonum cōmune.22e.q.58.6.c./q.60.1.4m./Ethi.5.lec.2.f.

19 Vindicatio & obseruantia, sunt partes subiectiuę iustitię verę.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c.

20 Nulla pars iustitię,respicit offensam pręcedentem, nisi iustitia vindicatiua.4.d.15.q.1.ar.1.q.2.c.

21 Vindicta quę fit autoritate publicę potestatis, ſm sententiam iudicij,pertinet ad iustitiam cōmutatiuam: sed quam quis facit proprio motu, non tamen leges, vel quam requirit a iudice, pertinet ad vindicatiuam virtutem,iustitię adiunctam.22e.q.80.1m.

22 Virtutes autē adiunctę seu annexę iustitię,ſm Tullium sunt sex.s.religio,pietas, gratia, vindicatio, obseruantia,& veritas: sed ſm Macrobium,sunt septem.s.duę primę prędictę,innocentia,amicitia, cōcordia,affectus, & humanitas: & ſm alios sunt quinq;.s.obedientia,disciplina,ęquitas,fides,& veritas: & ſm Andronicum, sunt nouem.s.bona cōmutatio,legispositiua, eugnomosyna,eusebia,eucharistia,sanctitas, liberalitas, benignitas,& vindicatiua. 12e.q.60.3.o./22e.q.80.o./q.122.1.c./3.d.33.q.3.4.o.

23 Religio est potissima pars iustitię: secunda vero est pietas.22e.q.122.1.c.

24 Iustitię correspondet donum pietatis. 22e.q.121.principio.

25 Species iustitię particularis duplex.s.iustitia commutatiua, & iustitia distributiua. 1a.q.21.1.c./12e.q.60.3.3m./22e.q.61.1.o./2.d.27.3.c./3.d.33.q.3.ar.4.q.5.o./4.d.46.q.1.ar.1.q.1.o.

26 In pertinentibus ad iustitiam, omne superfluum dicitur lucrum,& omne minus dicitur damnum: quia iustitia prius fuit exercita & cōmunius exercetur in voluntarijs commutationibus: in quibus hęc proprie dicuntur.22e.q.58.11.3m.

27 Periculum est,diuersa sentire & opinari,pręcipue in illa parte iustitię,quę commutatiua dicitur a philosophis: & in ista parte eiusdem,quę vitium vsurę cohibet. Opusc.73.principio.

28 Iusta & bona formaliter,sunt eadem semper & vbiq;: non autē iusta & bona materialiter. Ma.q.2.4.13m.

29 MATERIA./Materia iustitię particularis duplex.s.materia proxima,vt passiones & operationes: & materia remota.s.res exteriores,22e.q.58.8.c./9.2m./3.d.33.q.2.ar.2.q.3.c.3m. Aduocatus.7. Affinitas.7.8.9.10. Andragathia.

30 Iustitia particularis,habet materiam specialem.s.operationes exteriores, quę sunt ad alterum.12e.q.60.2.c./q.61.3.c./q.100.2.c./22e.q.58.8.c./10.11.c./q.59.1.3m./3.c./q.60.3.3m./q.61.3.c./q.79.1.3.c./3a.q.85.3.1m./3.d.9.q.1.ar.1.q.4.c./d.33.q.2.ar.2.q.3.o./Ethi.2.lec.8.co.2.

31 Quicquid est materia exterior aliarum virtutum,potest esse materia iustitię particularis: non autem econuerso: nec sic est de materia proxima. 3.d.33.q.2.ar.2.q.3.3m.

32 Iustitia materialiter vtitur actibus omnium virium,vt per eas reddat cuilibet suum.4.d.15.q.4.ar.1.q.3.c.

33 Iustitia particularis, non est circa passiones animę: sed iustitia legalis est circa eas, licet pncipalius sit circa opationes exteriores. 22ᵉ.q.58.9.o./4.d.15.q.1.ā.1.q.2.2ᵐ.

34 Materia iustitię, non est ille ad quem est iustitia: sed res quę distribuuntur vel cōmutantur. 3ª.q.85.3.1ᵐ.

35 Eadem est materia remota iustitię commutatiuę, & iustitię distributiuę, non autem materia propria. 22ᵉ.q.61.3.o. Bonitas.214. Condemnatus. Contrapassum.1. Diuitię.1.3. Epyichia.8. Expellere. Histrionatus. Iudicium.4. Ius.1.2.3.12. Laqueus. Latro.2. Lex.61.83.168.c̄. Preceptum.51.108.109. Simonia.13. Statutum.2. Testis.6. Verbum.23. Virtus.41.

36 SVBIECTVM./. Iustitia quo ad legem regulantem, est in ratione, vel in intellectu: sed quo ad imperium quo opera regulantur s̄m leges, est in voluntate. 1ª.q.21.2.1ᵐ. Affinitas.7.8.9. Apertio.2. Iudex.1.2.3. Princeps.3. Regnum.2. Sanitas.7. Tributum.

37 Iustitia est in voluntate subiectiue. 1ª.q.21.1.1ᵐ./.2.1ᵐ./.12ᵉ.q.56.6.c./.q.57.1.c./.q. 61.2. c./.q.66.1.4.c./.q.85.3.c./.22ᵉ. q.55.8.c./.q. 58.4.o./.5.2ᵐ./.8. 1ᵐ./.9.12.c./.q.100.1.2ᵐ./.3ª.q.85.4.c./.3.d.27.q.2.3.5ᵐ./.d.33.q.2.ar.1.q.3.3ᵐ./.ar.4.q.3. o./.4.d.14.q. 1.ar.3.q.1.c./.d.17.q.1.ar.2.q. 1.c./.d. 33.q.3.3. c./.Ma.q.4.6.4ᵐ./.Virt.q.1.5.c.fi./.q.5.1.c.fi./.Ethi.5.co.2.pnº.

38 Omnes partes iustitię, & omnia opposita earum, sunt subiectiue in voluntate. 22ᵉ.q.100.1.2ᵐ.

39 Iustitia pro statu rectitudinis omnium partium hominis, originaliter est in voluntate: sed est in alijs partibus animę quasi rectificatis, vt in subiecto. 4.d.17. q.1.ar.1.q.1.1ᵐ.

40 Iustitia, per redundantiam, est in qualibet poª animę imperando, non autem essentialiter. 22ᵉ.q.58.8.1ᵐ.

41 Iustitia & charitas: sunt essentialiter in beatis, non autem patientia: sed tantum s̄m fructum. 22ᵉ.q.136.1.1ᵐ./.Psal.9.co.9./.Psal.18.co.9.

ACTVS.1.2.4.10.14.29.30.32.33.36.55.70.71.72.75.76.77.80.83.vsq3.88.

42 Reddere vnicuiq; quod suum est, est proprius actus iustitię: nec conuenit alij virtuti, nisi inq̄tum coniungitur iustitię. 1ª.q.21.1.c./.22ᵉ. q.58.11.o./.q.66.3. 5.c./.q.101.3.c./.2.d.27.3.c.3ᵐ./.d.44.q.2.1.c. Abraham.24. Acceptio.6. Aduocatus.7. Alienū.7. Amor.147. Angelus.226. Annihilatio.13. Appellare.1. Auaritia.25. Campsoria.7.9. Confessio.1.3. Correctio.4. Dispensatio.11. Doctrina.11. Dominium.16. Electio.22. Eleemosyna.7. Excōmunicatio.5.10. Expellere. Flagellum.3. Fortitudo.22.52. Furtum.2.5. Gloria.23. Heresis.29. Incarcerare. Ingratitudo.8. Ira.43.45.66.77.83. Iudicium.1.2.3.4.7.18.c̄.21.c̄.33.c̄.45.c̄. Iuramentum.7. Ius.1.2.3.12. Iustificatio.o.

43 Facere bonum & declinare a malo, sunt quasi partes integrales iustitię particularis, generalis, & legalis: sed diuersimode. 22ᵉ.q.79.1.o./.Psal.33. co.7./.Psal.36.co.20. Iustus.1. Latro.2. Legislator.4. Legispositiua.2. Lex.61.83.87.91.168.c̄. Libertas.7. Maledicere.1.5. Merces.5. Meritum.1.12.66.94. Miles.9. Miraculum.43. Mors.3. Mutuum.2.4. Negociatio.1.2. Obedientia.3.41. Operatio.53. Oratio.22. Passio.88. Paulus.27. Pax.17.26. Peccatum.14.258.430. Pedagia. Pœna.22.35.64. Periurium.2. Potta.1. Preceptum.51.108.109.110.131.139. Priceps.13.17.29. Punitio.1. Remissio. Restitutio.1.13.14. Retributio.5. Sacrificium.14. Sanctitas.1.7.

44 Actus omnium virtutum, pertinent ad iustitiam legalem: inq̄tum ordinat eos ad bonum commune. 12ᵉ.q.61.5.4ᵐ./.22ᵉ.q.58.5.c./.q.102.1.3ᵐ.

45 Vsus recte rationis, maxime apparet in iustitia: & vsus indebitus, in vitijs oppositis iustitię. 22ᵉ.q.55.8.c.

46 Dare inequalia ęqualibus ex debito, est cōtra iustitiam: non autem dare sine debito, ex liberalitate. 1ª.q.65.2.3ᵐ./.Poª.q.3.16.19ᵐ./.Ro.9.lec.3.co.3. Satisfactio.1. Seruitus.11.14. Vendere.7. Vita.45.46.

47 Quando actus iustitię, est sui ad alium, ęqualitas constituitur in faciente: sed in passo iniustum constituitur, quando est alterius ad alterum. 4.d. 15.q.1.ar.1.q.2.c. Vsura.15.21.26.29.30.35.40.41.57.59.73.83.87.91.92.94.95.97.100.104.124.126.129.133.140.145.146.150.168.180.182.191.192.194.196.197.c̄.202.c̄.219.c̄.229.236. Vsus.8.9.

48 Actus iustitię est laudabilis & meritorius, sicut etiam actus aliarum virtutum. 2.d.27.3.3ᵐ.

49 Opus iustitię nostrę, inquinatur quadrupliciter. s. p peccatum mortale, per negligentiam, per prauam intentionem, & per superbiam. Isa.64.fi.

50 Iustitia corrumpitur dupliciter. s. per astutiam sapientis: & per violentiam potentis. Iob.8. principio.

51 COMPARATIO.16.30. Iustitia legalis, est quęlibet virtus, differens tm̄ ratione: nec tm̄ qlibet actus virtutis, est actus eius: sed tm̄ ordinatus ad bonum cōmune. Veri.q.28.1.c.

52 Sola iustitia inter alias virtutes, importat rationem debiti. 12ᵉ.q.99.5.1ᵐ. Acceptio.6. Andragathia.

53 Virtus existens ad alterum, dupliciter deficit a ratione iustitię. s. deficiēdo a ratione debiti: vel a ratione ęqualis. 22ᵉ.q.80.c. Angelus.226. Ars.24. Auaritia.25.26.27. Beatitudo.151.167. Bellum.5.c̄. Beneficium.3.c̄. Curuitas. Difficile.14. Epyichia.3.4.5.6.8. Aequalitas.8. Aequitas.o. Aequū. Fides.91.118.146. Fortitudo.22.52. Heresis.29. Honor.24. Humilitas.21. Ingratitudo.8. Iniustitia.1.9. Innocentia.5.7. Insidię. Iudicium.1.2.3.4.7.

54 Omnis virtus, inq̄tum exequitur preceptum legis, habet rationem iustitię. Ro.lec.8.co.3. principio. Iac.2. Latria.4.5. Liberalitas.9.18.c̄. Magnanimitas.24. Medium.25.c̄. Meritum.94. Miraculum.43. Misericordia.38.c̄. Obedientia.3.20.41.

55 Modestia circa res exteriores, attendit solam moderationem: iustitia vero, attendit debitum. 22ᵉ.q.143.3ᵐ.

56 Pietas est ad patriam, vt ad principium nostri: iustitia vero legalis respicit bonum patrię, s̄m q̄ est bonum commune: ideo iustitia legalis magis habet q̄ sit virtus generalis, q̄ pietas. 22ᵉ.q.101.3.3ᵐ. Omissio.1.c̄. Pœnitentia.5.6.7.8.10.

57 Iustitia legalis mouet per imperium ad suum finem, omnes alias virtutes morales. 22ᵉ.q.58.6.c.

58 Iustitia attendit debitum vnius hominis ad alium, cętere vero virtutes, attendunt debitum, inferiorum virium ad rationem. 12ᵉ.q.100.2.2ᵐ./.22ᵉ.q.67.1.c. Pietas.18.19. Prudentia.61.76. Rex.2.

59 Iustitia est circa operationes ad alterum, sub ratione debiti legalis: amicitia vero, sub ratiōe debiti moralis, vel beneficij gratuiti. 22ᵉ.q.23.3.2ᵐ.

60 Iustitia post prudentiam, nobilior est omni alia virtute morali: deinde fortitudo: & post has temperantia. 12ᵉ.q.66.1.c./.4.o./.q.68.7.c./.22ᵉ.q. 58.12.o./.q. 123.12.o./.q.141.8.o./.q.181.1.1ᵐ./.3. d.33.q.1. ar.3.q.1.c./.4.d.33.q.3.3.c./.Virt.q.5.3.c.co.3.

61 Iustitia & fortitudo sunt simpliciter digniores temperātia: quia de meliori bono sunt. s. cōmuniori: sed est econuerso, s̄m quid: quia temperantia, est circa difficilius, & frequentius. 22ᵉ.q.141.8.o./.q.142.3.1ᵐ.

62 Iustitia & temperantia, nunq̄ sumitur in malo vt prudentia: qa importāt ęqualitatē, & cōcupiscentiaꝝ refrenationem: ex quibus laus est virtutis. 22ᵉ.q.55.1.1ᵐ.

63 Nō pōt esse vera adequatio, vbi nō est vera ratio iustitię: sed aliqs iustitię modus. 4.d.14.q.1.ar.1.q.5.c.pnº.

64 ORIGINALIS./.Originalis iustitia erat ex hoc, q corpus subijciebatur animę: & potentię inferiores subijciebantur rationi : & ratio subiiciebatur Deo. 1a.q.94. 1.c.fi./.2.4.c./.q.95.1.3.c./.q.96.1.c./.12e.q.81.5.2m./.q.82.3.c./.q.85.3.5.c./.q.89.3.c./.22e.q.61.2.c./.q.163 1.c./.q.164.1.c./.3a.q.27.3.c./.2.d.20.q.1.3.c./.d.21.q.2.1.2m./.3.c./.d.23.q.2.3.c.3m./.d.30.q.1.1.c./.3.d.2.q.3.5.c./.d.16.q.1.1.c./.d.31.q.1.1.c./.d.32.q.2.1.c./.d.33.q.1.1.c./.3.2m./.3m./.4m./.p.4.co.52.co.1.2./. Veri.q.18.6.10m./.q.24.12.c.co.2.fi./.q.25.5.6.c./. Ma.q.3.7.c.fi./.q.4.1.c./.6.4m./.7.5m./.8.c./.q.5.1.c./.q.7.7.c./.Anima.6.7m./.8.c.fi./.Opus.3.co.155.191.192./.Ro.4.co.4./.co.5.lec.3.co.5./.Ephe.5.co.17. Adam.44.

65 Originalis iustitia, erat iustitia naturalis, non quasi causata ex principiis naturę: sed quasi propaganda cu3 natura.1a.q.100.1.c.3m./.12e.q.81.2.c./.p.4.co.52.co.3./.80.principio./.Ro.5.lec.3.co.3. Auersio.20. Beatitudo.151.167.

66 Rectitudo voluntatis est quasi formale, in originali iustitia : rectitudo autem aliarum potentiarum, est quasi materiale ei9.1a.q.95.1.5m./.2.d.32.q.1.1.2m./.Ma.q.3.7.c.fi. Bonitas.199.Deus.198.387.Fomes.1.6.7.Generatio.49.Mors.1.Naturale.14.

67 Originalis iustitia, non poterat esse, sine gratia gratum faciente.1a.q.95.1.o./.q.100.1.2m./.Ma.q.4.2.17m./.q.5.1.13m./.5.11m.

68 Originalis iustitia prius erat in essentia animę, q in potentiis eius. 12e.q.83.2.2m./.Veri.q.25.6.c./.Ma.q.4.4.1m.

69 Et prius erat in voluntate, q in aliqua alia potentia. 12e.q.82.3.c./.Veri.q.25.6.c./.Ma.q.3.3.c.fi.

70 Iustitia gratuita est potentior iustitia originali, in omni effectu per se.2.d.32.q.1.2.2m.

71 Exclusio poenalitatu3, non erat effectus per se originalis iustitię, inq̃tu3 iustitia, sed inq̃tũ * fuit cõtinua & nõ itercisa in nã humana. Decuit.n.vt sicut aia sine itertuptiõe, in Deũ dirigebat p iustitias, ita et corpus animę, sine interruptione totaliter obediret.2.d.32.q.1.2.2m.

72 Originalis iustitia restituitur per baptismum, quo ad suum formale : non autem quo ad eius materiale. 2.d.32.q.1.1.1m./.Veri.q.24.2.c.co.2.fi./.Ma.q.4.2.18m.6.4m. Peccatu.145.283.c̃.302.311.312.336.364.

73 DEI./.Iustitia distributiua est in Deo, non autem iustitia commutatiua.1a.q.21.1.o./.4.d.46.q.1.ar.1.q.1.o./.p.1.co.93.

74 Iustitia Dei, est veritas.1a.q.21.2.o./.4.d.46.q.1.ar.1.q.3.o. Adulterium.9. Ala. Amor.89.

75 Iustitia Dei duplex.s.condecentia bonitatis eius, & retributio p meritis. 1a.q.21.1.3m./.1.d.43.q.2.2.4m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.c./.d.46.q.1.ar.1.q.1.o./.q.2.ar.2.q.2.1m. Angelus.287.595.Anima.233.Annihilatio.13.14.Ars.24.

76 Oppositum videtur dicere. 12e.q.100.8.2m./.22e.q.104.4.2m. Du°.802°. Rñ°.sicut Du°.498°. Auxilium.7.

77 Iustitia Dei duplex.s.ordinatio voluntatis eius in eo : & vt determinatur in aliquo opere creato: secundo modo Deus agit pręter iustitiam eius, non autem primo modo.1.d.43.q.2.2.1m. Beatus.49.Character.21.

78 Iustitia Dei est principium distributionis, vt efficiens : sed bonitas eius, vt finis.4.d.46.q.1.ar.1.q.2.1m./.2m. Corpus.31.Dãnatio.22.23.24.Dęmon.26.85.Deus.375.c̃.448.Dispensatio.11.Donum.38.

79 Iustitia Dei dicit ordinem creaturarum inter se, & ad Deum: sed voluntas eius, dicit tm̃ secundum: ideo differunt ratione tm̃.4.d.46.q.1.ar.2.q.1.c. Electio.22. Gloria.23.Hęresis.105.Incarnari.18.

80 Iustitia Dei presupponit rationem bonitatis eius, & dicit specialem actum communicationis: non autem bonitas eius, nisi in generali : sed dicit perfectionem naturę eius. 1a.q.21.1.4m./.4.d.46.q.1.ar.1.q.2.o. Iudas.1.

81 Totus ordo iustitię Dei, reducitur generaliter ad voluntatem Dei.3a.q.46.2.3m./.4.d.46.q.1.ar.2.q.1.c.

82 Ordo vniuersi, demonstrat iustitiam Dei, sicut ordo cuiuslibet multitudinis demonstrat iustitiam sui gubernantis. 1a.q.21.1.c. Iudicium.46. Iustificatio.3.5.6.31.44. Iustus.1. Leuiatan. Libertas.7. Manus.4.

83 Deus non potest agere, nisi iusta : tamen non agit ex necessitate iustitię : quia non determinatur ad aliquid agendum.1.d.43.q.2.2.o./.L./.p.2.co.28.29./.Po°.q.1.5.c. Misericordia.38.c̃.Oratio.55.

84 Deus non agit iustius cum vno, q cum alio, ex parte Dei: nec ex parte effectus.4.d.46.q.1.ar.2.q.4.o. Passio.88.

85 Deus potest agere pręter iustitiam.s.pręmiando vltra meritum, & puniendo citra condignum: sed non potest agere p iustitiam, de potentia ordinata. 12e.q.112.3.1m./.4.d.46.q.1.ar.2.q.1.2m./.q.2.o./.Veri.q.13.1.4m.

86 Deus potest sine peccato hominis, subtrahere ei iustitiam gratuitam, salua iustitia Dei: non autem iustitiam naturalem, manente natura. Ma.q.16.2.17m. Peccatum.258. Poena.89. Pręsumptio.2.11. Pulchritudo.14.

87 Saluare Iudam, est p prescientiam Dei: non autem p iustitiam eius: sed damnare Petrum, est p vtrunq3.4.d.46.q.1.ar.2.q.2.3m.

88 Opus Dei non dicitur iustum tantum, quia volitum a Deo: sed etiam quia debitum, sm ordinem vnius creaturę ad aliam.4.d.46.q.1.ar.2.q.1.o./.p.2.co.29. Purgatorium.5.Resurrectio.54.Timor.20.Tribulatio.3.Via.2.Vsura.293.

89 Prouocat Deus ad iustitiam, tria ponens.s.primo ponens iustitię rectitudine3: secundo ponens afflictionu3, ac vltionũ expectatione3, proponens ipsam expectationem: expectantium bonum desiderium, & desiderii assiduitate3: tertio ponens iustitię vtilitatem. Isa.26.co.1.

90 Hominis ad Deum, serui ad dominum, patris ad filiu3, non est iustitia, nisi sm similitudinem. 12e.q.114.1.c./.22e.q.57.4.c./.q.58.7.3m./.3a.q.85.3.c.1m./.2.d.44.q.2.1.c./.3.d.9.q.1.ar.1.q.4.o./.d.28.4.c./.4.d.14.q.1.ar.1.q.5.c.1m./.d.15.q.1.ar.3.q.4.c./.d.46.q.1.ar.1.q.1.c.4m./.Ethi.5.lec.11.co.2.3.

91 Oppositum videtur dicere.1a.q.4.3.4m./.p.1.co.29. Du°.803°. Rñ°.sicut Du°.471°.

1 IVSTIFICATIO nominatur a iustitia, vt dicit rectitudinem ordinis hominis ad Deum, & partiu3 hominis inter se: non autem a iustitia particulari, vel legali.12e.q.100.2.1m./.q.113.1.o./.3.d.33.q.1.ar.1.q.3.3m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.c./.Veri.q.28.1.c.3m.

2 * Iustificatio potius noiat a iustitia, * q a charitate vel fide: qa fides & charitas dicũt ordinẽ spãlẽ mẽtis humanę ad Deũ, sm itellectũ vel affectũ: s3 iustitia iportat gñalẽ totã rectitudinẽ ordinis. 12e.q.113.1.2m./.Veri.q.28.1.3m. Baptismus.70.Eugnomosyna.Miraculum.14.

3 Iustificatio potius nominatur a iustitia, q a gratia, vel a charitate, quia est effectus proximus iustitię: earum autem est effectus remotus.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.3m.

4 Iustificatio proprie est factio iustitię, quo ad habitum: vel est executio actus eius : sed improprie, est significatio, vel dispositio eius.12e.q.100.12.o.

5 Iustificatio impii est motus mentis, quo anima a Deo

mouetur de statu peccati, ad statum iustitię. 12e.q.113.1.5.6.c.

6 Iustificatio in fieri, dicit motum ad iustitiam: sed in facto esse, est effectus eius formalis. 12e.q.113.5.c./.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.3m.

7 Iustificatio fit in instanti. 12e.q.113.7.0./.8.c./.4.d.5.q.2.ar.2.q.5.1m./.d.17.q.1.ar.5.q.3.0./.Veri.q.26.3.12m./.q.28.3.10m./.19m./.9.0.

8 Iustificatio est remissio culpę, & consumatio bonorum operum.4.4.17.q.1.ar.1.q.1.0.

9 Tota iustificatio impij originaliter consistit in infusione gratię: quia per eam, & per liberum arbitriuз mouetur, & culpa remittitur. 12e.q.113.7.c./.8.c.1m.

10 DIFFERENTIA./. Iustificatio non quidem simpliciter, sed iustificatio impij, est idem quod remissio peccatorum. 12e.q.113.1.0./.6.1m./.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.0./.Veri.q.28.1.0. Mandatum.2. Miraculum.14.

11 In iustificatione impij, infusio gratię, & remissio culpę, sunt vnus actus numero fm substantiam: sed differunt fm terminos. 12e.q.113.6.2m.

12 In iustificatione, infusio gratię, & remissio culpę, vt mutationes, differunt realiter: sed vt motus, sunt idez. Veri.q.28.6.0.

13 Vocatio dicit auxilium Dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deserendum peccatuз: ideo non est remissio peccatorum: nec est iustificatio, sed est causa eius. 12e.q.113.1.3m.

14 Vocatio pertinet ad motum in gratiam: sed iustificatio, respicit esse, consequens terminum motus, s. esse iustum.1.d.41.2.3m.

15 Vocatio triplex. s. exterior, vt vocatio per prędicationem: interior non pertingens ad finem suum, ex vocati defectu. s. aliquis instinctus vel motus ad bonum, a Deo immissus: & interior cum fine, quando. s. aliquis audit vocantem, & venit ad Christuз. Prima vocatio, est dispositio ad iustificationem. Alia est via ad eam. Tertia differt ab ea, sola ratione: quia vocatio respicit infusionem gratię, iustificatio autem respicit terminum ad quem.1.d.41.2.3m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.2.0./.Ro.lec.4.co.3.principiu./.c°.8./.Lec.6.co.5.fi./.Gal.lec.4.co.1.fi.

16 COMPARATIO.13.30. Iustificare impium est maius, q̃ creare cœlum, vel terram, ratione termini, & repugnantię: sed est econuerso, ratione modi. 12e.q.113.9.0./.3a.q.43.4.2m./.4.d.17.q.1.ar.5.q.1.1m./.d.46.q.2.ar.1.q.3.2m./.Io.14.lec.4.co.1.

17 Iustificare est maius fm q̃titatem proportionis, q̃ glorificare: sed absolute est econuerso, sicut gloria maior est q̃ gratia. 12e.q.113.9.0. Baptismus.70. Creatio.47. Misericordia.11.12.31.45.46. Pulchritudo.11.

18 In iustificatione impij, remissio peccatorum prior est naturaliter infusione gratię, fm ordinem causę materialis: sed econuerso secundum alias tres causas. 12e.q.113.8.0./.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.0./.q.2.ar.5.q.1.2m./.Veri.q.28.7.0.

19 In iustificatione impii, motus fidei est primus. 12e.q.113.4.c./.2.d.26.4.4m./.d.27.4.1m./.3.d.30.5.3m./.4.d.14.q.2.4.3m./.d.17.q.1.ar.3.q.3.c./.Ro.3.lec.3.co.2.principio./.c°.4.co.3.fi. Sanitas.7.

20 In iustificatione, prior est ordine naturę infusio gratię: secundo motus fidei in Deum: tertio motus contra peccatum: quarto remissio culpę: licet omnia sint in eodeз instanti. 12e.q.113.8.0./.3a.q.85.6.c.3m./.1.d.2.L.4m./.4.d.14.q.1.ar.2.q.2.0./.d.17.q.1.ar.5.q.2.0./.q.3.c./.Veri.q.28.2.10m./.11m./.6.0.

21 In iustificatione, motus liberi arbitrii in peccatum, est prior motu eius in Deum, ordine materię: fm alias autem tres causas, est econuerso. 12e.q.113.8.c./.3a.q.85.6.c.2m./.4.d.17.q.1.ar.4.q.3.0./.Veri.q.28.8.c.

22 Motus liberi arbitrii contra peccatum in iustificatione, prior est infusione gratię, ordine materię: sed est econuerso, ordine formę. 12e.q.113.8.0./.4.d.17.q.1.ar.4.q.2.0./.Veri.q.28.8.0.

23 Vnus & idem motus est, in quo gratia infunditur, qui est dispositio ad gratiam, fm q̃ exit a libero arbitrio: & meritorius fm q̃ informatur gratia: & simile est in motu contritionis: in quo primo iustificatur impius. 2.d.5.q.2.1.c.

24 In iustificatione impii, sunt duo termini motus. s. terminus a quo. i. remissio culpę. s. renouatio: & terminus ad quem. i. infusio gratię. Titum.3.co.5.

25 REQVISITA./. Infusio gratię, requiritur ad iustificationem. 12e.q.113.2.0./.4.d.17.q.1.ar.3.q.1.0./.Veri.q.28.2.0./.4.1m./.Ephe.5.lec.5.fi.

26 Requiritur etiaз remissio culpę, & nouitas vitę per gratiaз. 12e.q.113.1.6.0./.4.d.17.q.1.ar.3.q.5.0./.Opus.60.c°.22.co.10. Gratia.55.c̃.121.174.c̃. Prophetia.41. Virtus.23.

27 In habentibus vsum rationis, pręparatio qua homo facit quod in se est, requiritur ad iustificationem, non autem in carentibus vsu rationis. 4.d.17.q.1.ar.2.q.1.0./.d.20.ar.1.q.1.c./.quol.5.2.fi./.quol.6.6.1m.

28 Hęc pręparatio, est per efficacem displicentiam peccati: & per affectum & feruens desiderium ad Deum: ideo sequitur infusio gratię & iustificatio. 4.d.17.q.1.ar.2.q.3.0./.q.2.ar.5.q.1.c.

29 Non oportet semper, q̃ hęc pręparatio, tempore iustificationem pręcedat: quia vnus actus humanus a principio potest esse sufficienter intensus. 4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c.1m.

30 In habentibus vsum rationis, requiritur ad iustificationem, motus liberi arbitrii consentientis, non autem causantis. 12e.q.113.3.0./.4.5.6.c./.3a.q.86.6.1m./.2.d.27.2.7m./.4.d.17.q.1.ar.3.q.2.0./.Veri.q.28.3.0./.4.c./.Io.4.lec.2.co.2./.Ephe.5.lec.5.fi.

31 Ad iustificationem impii, requiritur duplex motus liberi arbitrii. s. detestatio peccati, & desideriuз iustitię Dei. 12e.q.113.5.0./.7.1m./.2m./.3a.q.86.2.c./.4.d.17.q.1.ar.3.q.4.0./.p̃.3.c°.158./.Veri.q.28.5.0.

32 Ad eam requiruntur quatuor. s. infusio gratię, motus liberi arbitrii per fidem in Deum, detestatio peccati, & remissio culpę. 12e.q.113.6.0./.3a.q.86.6.1m./.2m./.q.88.2.c./.4.d.17.q.1.ar.3.q.5.c./.p̃.4.c°.72./.Io.4.8./.Ephe.5.lec.5.fi.

33 Requiritur etiam motus fidei, & concurrit charitas, timor, & humilitas. 12e.q.113.4.0./.3a.q.86.6.1m./.3m.2.d.26.4.4m./.3.d.30.5.3m./.4.d.17.q.1.ar.3.q.3.0./.Veri.q.28.4.0.

34 Timor filialis, requiritur ad eam substantialiter: timor vero seruilis, requiritur ad eam, vt dispositio pręuia. Veri.q.28.4.3m.

35 Actus misericordię operatur ꝯ peccatum dupliciter. s. vel per modum satisfactionis: vel per modum pręparationis: primo modo actus misericordię sequitur iustificationem: secundo vero modo pręcedit eam, vel concurrit cum aliis virtutibus requisitis. 12e.q.113.4.1m.

36 CAVSA./. Deus est principalis causa iustificationis. Passio Christi, est causa meritoria. Sacramēta ecclesię, sunt causa instrumentalis: fides vero, est coniungens instrumentum causę principali. 3a.q.64.3.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.fi./.q.3.0./.Veri.q.28.4.c./.q.29.4.1m./.2m. Baptismus.16.19.161. Gratia.121. Lex.104. Misericordia.11.12.31.45. Pœnitentia.11. Sacramentum.133. Saluari.11. Sanitas.7.

37 In iustificando, Deus non indiget instrumentis, ex par

te sua: sed propter congruitatem ex parte hominis iusti ficandi, vtitur sacramentis, vt instrumentis. 4.d.1.q.1. ar.4.q.1.c.fi./.Veri.q.27.4.16m.

38 Non est inquirenda ratio, quare Deus aliquos iustificet, & liberet a peccato, & alios relinquat in peccatis. 1a.q. 23.7.c.2m./.12e.q.98.4.2m./.q.106.2.3m./.c̃.3.co. 161./.Ro.9.lec.3.co.8.9.

39 Deus, & Christus ſm ꝙ homo iustificant nos dupliciter. s. per operationem eorum in nos: & econuerso. Veri.q.29.4.9m.

40 Christus vt homo, est causa meritoria, sed vt Deus, est causa principalis nostr iustificationis. 4.d.1.q.1.ar.4.q. 3.1m./.Veri.q.29.4.1m./.2m.

41 Resurrectio Christi, est causa instrumentalis, & exemplaris resurrectionis animarum. s. iustificando eas. 3a.q. 56.2.0./.q.62.5.1m./.4.d.43.ar.2.q.1.b.2./.Opus.3. c°.247.249. Christus.55.

42 Resurrectio Christi, est causa iustificationis, q̃tum ad terminum ad quem: sacramenta vero & passio Christi, q̃tum ad terminum a quo. 3a.q.56.2.4m./.q.59. 2.3m./.q.62.5.3m./.3.d.19.ar.1.q.1.3m./.ar.3.q.2. 3m./.4.d.1.q.1.ar.4.q.3.2m./.d.19.q.1.ar.1.q.1.3m./. ar.3.q.2.3m./.Veri.q.29.4.1m./.Opus.3.c°.247./. Ro.4.fi.

43 Iustificatio appropriatur attributo misericordię Dei, sicut reuelatio futurorum, sapientię eius. 1a.q.45.6.3m./. 4.d.17.q.1.ar.1.q.4.0.

44 Iustificatio manifestat iustitiam Dei, sicut causam exemplarem: misericordiam vero, vt causam efficientes: sed bonitas creaturę manifestat bonitatem Dei vtroq; modo. 1a.q.45.6.3m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.4.2m.

45 Iustificari dicitur tripliciter. s. quo ad reputationem, executionem, & causam: sed opera legis iustificabant primo modo & secundo: non autem tertio modo. 12e. q.100.12.c./.3.d.40.3.0./.Ro.2.lec.3.co.1./.c°.3.lec. 2.fi./.Gal.2.lec.4.co.1.fi./.c°.3.lec.4.0.

46 Oppositum videtur dicere quo ad opera legis. 3a.q.62. 6.3m./.q.70.4.0.
  ℟ Du°.804°. R ſi°. ſicut Du°.342°.343°.

47 Omnia pręcepta veteris legis iustificabant disponendo, & figurando: non autem causando habitum: sed actum iustitię. 12e.q.98.4.c.fi./.2m./.q.100.12.0./.3. d.40.3.0.

48 Pręcepta cerimonialia non iustificabant, nisi ex obedientia & deuotione. i. non continebant iustitiam: nisi in generali. Moralia vero iustificabant in speciali: ſm generalem iustitiam. Iudicialia autem in speciali, ſm specialem iustitiam. Sed pręcepta legis humanę, ſm iustitiam acquisitam iustificant. 12e.q.98.1.0./.q.112.0./.q. 103.2.0./.3.d.40.3.0.

49 Lex noua continet duo, scilicet gratiam principaliter: & documenta & pręcepta secundario. Ratione primi iustificat: non autem ratione secundi. 12e.q.106.2.0.

50 Iustificatio in pueris per sacramenta, potius attribuitur fidei alienę, q̃ charitati. 4.d.1.q.2.ar.6.q.1.1m.

IVSTINVS fuit preclarissimus historiographus antiquus Hispanus. Opus.20.li°.4.c°.21.principio.

1 IVSTVS quilibet est valde mirabilis: sed maxime Christus: quia opera iustitię, sunt maiora, q̃ miracula exteriora. Psal.4.co.4.
Abscondere.1. Absoluere.5. Adam.26. Adulterium. 9. Aduocatus.7. Afflictio. Amor.32.33.34.50.147. Arbor.1. Auxilium.D. Beatus.0. Bonitas.248.249. Ceruus. Condemnatus. Confirmatio.11.49.c̃. Derisio.1. Descendere.3.c̃. Epyichia.8.

2 Dignitas iustorum est magna, quia soli perueniunt ad beatitudinem. Psal.32.co.8. Fruitio.10.11. Gloria.19.c̃. Gratia.121.158.

3 Iusti sunt nobilissimę partes vniuersi: ideo omnia bona, & peccata sua & aliorum, prosunt eis. 1a.q.23.7. c.fi./.Ro.8.lec.6.principio./.fi. Hęreditas.3.4. Hęresis.113.c̃. Ieiunium.25. Imago.14.42. Inebriari. Innocentia.0. Isaac.2.

4 Oppositum videtur dicere, quo ad peccata sua & aliorum. 1a.q.63.2.1m.fi./.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.
  ℟ Du°.805°. R ſi°. ſicut Du°.1002°.

5 Iusti specialiter dicuntur creaturę Dei, duplici ratione, scilicet vel quia permanent in bono in quo creati sunt: vel propter excellentiam, quia omnis creatura quodam modo eis deseruit. Ro.8.lec.4.co.2. Iudicium.72. 88. Lex.25. Licita.

6 Deus specialiter dicitur Deus iustorum tripliciter. s. ex speciali cura, cultu, & pręmio. 1a.q.23.7.c./.1.d.18.5. 6m./.2.d.11.q.1.4.c./.Ro.lec.5.co.1./.c°.8.lec.6.principio. Mansuetudo.4.9.10. Misericordia.35.45. Mutuum.2. Occidere.14.c̃.

7 Soli iusti dicuntur habere Deum. s. in hęreditatem, in re, vel in spe. 1.d.17.I.lec.2.2m./.d.18.5.6m./.Opus. 3.c°.261.fi. Oratio.85. Passio.28.96.98. Pœnitentia.36.38. Pręceptum.53. Princeps.B. Prudentia.19. Publicatio.1.3.

8 Deus nihil permittit euenire, q̃d finaliter impediat salutem iustorum. 1a.q.22.2.4m./.Veri.q.5.7.c. Quies.5.

9 Christus semper est pręsens iustis, vt sponsus habitu, non autem actu: sed vt iudex. s. cum cogitant peccata pręterita vel peccata eis possibilia. 4.d.15.q.3.ar.2. q.2.2m. Responsio. Restitutio.18. Rex.2.4.6. Sanctitas.7.

10 Iusti odio habent aīam suam, ſm sensualitatem, & diligunt eam ſm partem intellectiuam: sed peccator econuerso. Psal.10.co.4. Sanctus.0. Sanguis.7. Sapientia.9. Saraceni. Saturitas. Seruitus.18. Sinistrum.5.

11 Iusti dicuntur cerui, quia vitant venenum, idest peccatum: & quia vadunt per spinas vanitatum, sine lęsione delectationis. Psal.28.co.7.17. Societas.4.5. Spes.24. Stabulis. Templum.1.10.12.c̃. Temporale.3. Testis.14.

12 Iusti dicuntur cœli, ratione claritatis & pręmij. Et dicuntur montes & nubes: quia in eis sunt maxime iustitia Dei, misericordia, & veritas. Opus.3.c°.261.fi./. Psal.35.co.3. Tormentum. Tribulatio.13.c̃. Verbum.76. Visio.16.

13 Iusti comparātur oliuę, ratione pinguedinis, & fructus, scilicet olei misericordię. Psal.51.fi.
Iuuare. Actio.74. Adiutor. Adiutorium. Adiuuari. Auxilium.0. Bonitas.22. Dęmon.83. Hęresis.106. Lex.179. Passio.51. Pręedestinatio.35. Proximus.2. Quantitas.27. Seruitus.6. Tentare.15. Verecundia.8.
Iuuencula. Abbatissa.2. Incarnari.13. Iuuenile. Iuuentus.0. Puella. Puer.0.
Iuuenile. Iuuentus.0. Resurrectio.31.

1 IVVENTVS triplex, scilicet gratię, peccati originalis, & superbię, quia iuuenes sunt naturaliter superbi. Psal.24.co.4. Abbatissa.2. Adam.93. Delectatio.27.75.99. Aetas.1.6. Incarnari.13. Inuidia.11. Iunior. Iuuenile. Mane. Mors.38. Passio.89. Prudentia.19. Resurrectio.31. Scientia.89. Senectus.2. Sobrietas.5. Spes.35. Verecundia.8. Vsura.191.

2 Iuuentus dicitur flos, quia est signum vitę futurę, sicut flos est signum fructuum. Psal.27.co.5.

IVXTA. Ad. Apud.0. Penes. Prope. Super.
Epyikes. Epyikia.0. Eupsykia. Tokos.

LABI. Clauis.3. Eucharistia.183. Fluere. Fluxus.o. Instans.1. Labile. Lapsus. Ordinatio.1. Ruere.

Labia. Heresis.138. Tremor.2.

Labile. Aqua.10. Labi. Lapsus. Relapsus. Ruere. Ruina.

1 LABOR manualis, siue corporalis, vel mechanicus, prohibetur ad literam, tertio precepto decalogi vt precepto speciali: sed mystice quo ad cessationem a peccatis, vt precepto generali. 22^e.q.122.4.1^m./.3^m./.q.187.3.c./.3.d.37.ar.5.q.2.2^m./.4.d.32.ar.5.q.2.b./.c./.Matth.12.co.4.

2 Labor manualis ordinatur ad quatuor. s. ad victus, ad ocium vitandus contra concupiscentias, & ad eleemosynas. 22^e.q.187.3.c./.contra.3.c^o.135.co.2./.quol.7.17.c./.18.7^m./.Ephe.4.lec.9.co.1./.1^e.Thes.4.co.3.4./.2^e.Thes.3.lec.1.fi./.Lec.2.co.1.2. Aduocatus.8. Agricultura.1.3. Angelus.554. Animal.63. Aureola.25. Baro. Campsoria.8. Castitas.11. Cœlum.145. Contemplatio.16. Continentia.18. Corpus.45. Delectatio.41.73.75. Delitiosi. Demon.49. Difficile.o. Energuminus.1.2. Fatigatio. Fortitudo.12.53. Ieiunium.27. Indulgentia.27. Laboriosum. Merces.1. Meritum.79. Miles.5. Mollities.1. Operarij. Operatio.22.23. Opus.4. Patientia.6.

3 Labor manualis est vtilis ad tria. s. contra furtum, contra cupiditatem boni alieni, & contra turpia negocia pro victu. 22^e.q.187.3.c./.quol.7.17.c.18.7^m. Paulus.14. Peccatum.201.278. Pœna.25. Perseuerantia.2. Preceptum.65.66.134. Quies.4.8. Religio.31.71. Restitutio.15. Sabbatum.5.c. Sarabaite. Segnities. Studiositas.3. Testis.12.

4 Non erit aliquis labor in motu corporis gloriosi, post resurrectionem. 4.d.44.q.2.ar.3.q.1.2^m. Theologia.7. Vita.65.82. Vsura.1.29.92.112.145.150.204.205.220.222.263.292.293. Christus.198.

5 Nihil laborat, nisi distet a perfectione sue nature. 2.d.15.q.3.2.c.

6 Oppositum videtur dicere. 4.d.44.q.2.ar.3.q.1.2^m. R fi^o. Dubio.806°.

7 Motor quanto magis dominatur mobili, tanto minus laborat. 4.d.44.q.2.ar.3.q.1.2^m.

Laboriosum. Amor.64. Arduum. Difficile.o. Labor. o. Miles.5. Operarii.

1 LAC est ex superfluo alimenti. Iob.10.co.3.6. Bos. Doctrina.7. Eucharistia.54. Resurrectio.23.

2 Lac malum triplex. s. carnalis concupiscentie, imperfecte iustitie, & rudis doctrine: & lac bonum triplex. s. puritatis, sapientie, & glorie. Isa.28.co.2.

LACEDAEMONII sunt Sparciate. Opus.20.li^o.4.c^o.19. Lygurgus. Politia.8. Ouis.1.

Lachesis. Fatum.10.

LACHRYMAE causantur ex tristitia, & aliquando ex affectus teneritate, precipue cum consideratur delectabile cum tristabili, vt ex deuotione. 22^e.q.82.4.3^m. Aqua.4. Confessio.53. Dolor.12.24. Fletus. Flumen.3. Gemitus.o. Inebriari. Luctus. Oratio.4.29. Petrus.4. Turtur.4. Vnctio.32.

1 LACTANTIUS errauit, dicens quod iudicium Christi generale, durabit per mille annos. contra.4.c^o.83. co.3.4./. Opus.3.c^o.251./.Psal.2.fi./.Matth.19.co.17.18.&./.1^e.Cor.15.lec.8.co.2./.He.6.co.4. Chiliaste.

2 Item quod martyres resurgent ante alios, mille annis. 1^e.Cor.15.lec.8.co.2.principio.

Lactatio. Tempus.33. Lacticinia. Ieiunium.42.

1 LACUS apud hebreos, dicuntur foueę. Psal.7.co.10./. Psal.29.co.2.

2 Lacus significant mortem temporalem, vel mortes eternam, vel fraudes. Psal.7.co.10./.Psal.29.co.2./.Psal.39.co.2.

Lagena. Cete.4. Laicus. Absoluere.1. Baptismus.117.118.119. Canonicus. Confessio.66.73.89. Consecratio.11. Decime.9. Eucharistia.158.159.160. Obedientia.19.c.41.c. Oblatio.15. Sacerdos.40. Sacramentum.63.66. Secularis. Simonia.41. Vnctio.21. Vsura.311.312.

LAMECH non euasit reatum homicidij, occidens hominem, quem credidit bestiam: quia non adhibuit diligentiam. 22^e.q.64.8.1^m. Bigamia.8.

Lamentum. Pœnitentia.o. Tonsura.

LAMIA est animal monstruosum, habens cetera membra fœminea, pedes vero equinos. Isa.34.fi.

LAMINA aurea, inuenta est super pectus gentilis mortui, de fide eius, & dicentis, Christus nascetur ex virgine: & ego credo in eum. O sol, sub Helene & Constantini temporibus, iterum me videbis. 22^e.q.2.7.3^m.&.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^m.

Lana. Ouis.1. Lancea. Adoratio.24.

Languere. Amor.193.258.261. Eucharistia.194.200. c.168. Infirmitas.o. Peccatum.283.296. Sanitas.7. Vomitus.1.

LAPIDATIO est grauissima pœna, & infligebatur in lege, tantum blasphemis, adulteris, & inobedientibus. 4.d.38.L.3^m. Iudei.31. Sera. Stephanus.1. Stuprum.3.4.

Lapis. Altare.1.2. Apostoli.33. Argentum.1. Cete.4. Circuncisio.23. Duratio.7. Gutta. Intellectus.156. Iudei.31. Lex.126. Mineralia. Preceptum.33.129. Tabula.2. Videre.

Lapsus. Angelus. P. Blasphemia.7. Deus.198. Dies.14. Homo.21.22. Heresis.23.24. Labi. Labile. Lingua.5. Lumen.16. Meritum.105.106. Periurium.4. Relapsus. Reparatio. Ruere. Ruina. Status.4.c.

1 LAQVEVS triplex. s. pœne, culpe, & iustitie: & significat fraudem & peccatum. Psal.9.co.9./.Psal.24.co.9./. Psal.34.co.6. Confessio.72. Inuocare.2.

2 Incidere in laqueum, grauius est, quam simplex offensio: & incidere in ruinam maius est, quam casus simplex. Isa.8. lec.3.co.1.

Large. Amor.282. Angelus.39. Auaritia.8.12. Augmentum.7. Blasphemia.16. Castitas.2. Creatio.50. Debitum.2. Exemplar.3. Experientia.1. Facere.4.7. Fornicatio.3. Iacob.5. Imago.2.3.14. Infernus.3. Iurisditio. Largitas. Obedientia.7. Passio.12.13. Pœnitentia.71. Petrus.1. Prudentia.51. Satisfactio.6.13. Scandalū.1. Scia.8.120. Scire.2. Simulatio. Singulare. Sobrietas.1. Transgressio.2. Vita.51. Vsura.21. Vti.1.

Largiri. Bonitas.16. Donaria. Donatio. Donum.o. Esse.23. Gratiosus. Venire.1. Christus.71.

Largitas. Abundantia. Dalmatica.2.3. Gratus.2. Large. Spes.44. Larua. Persona.1.

Lasciuia. Confessio.70.73. Decor. Fucatio. Ieiunium.14. Luxuria.o. Mulier.16.17. Ornatus.3.5.c. Pax.11. Pulchritudo.7.8. Vestis.7.

LATERE querit concupiscentia, propter turpitudines: ira vero manifestius operatur, propter impedimentum rationis, & amphaciones cordis. 12^e.q.48.3.2^m.&.22^e.q.156.4.c./.Veri.q.25.6.3^m. Abscondere.o. Difficile.21. Dolus.4. Forma.103. Habitus.68. Hypostasis.2.7. Occultatio. Sebastianus. Vsura.126.

Lateritius. Iudei.31. Lapis.

Latini. Baptismus.39.40. Domus.2. Error.10. Aeternitas.29. Idea.3. Italia. Ordo.102. Philotimia. Principiatū.4. Principium.13. Scandalum.2. Schismat.

Significatio.

Significatio. 6. Spiritus. 24. Verbum. 17. 58. 85. Vsura. 54.

LATITVDO est dimensio magnitudinis corporalis. 12ᵉ.q.33.1.c. Augmentum.0. Contrarium.25.30. 42. Dalmatica.2.3. Dilatari. Infernus.3. Medium.18. Porphyrio. Quantitas. 11. Raab. 1. Subtilitas. 1. Terra. 9.

1 LATRIA exhibita vero Deo, & exhibita idolo: non dicitur vniuoce. 22ᵉ.q.94. 1.2ᵐ./.3.d.9.q.1.ar.2.q.7.0.

2 Latria dicitur tripliciter. s. res exhibita ad cultum Dei, actus, & habitus: & sic tertio modo, est virtus. Cuius nomina sunt quatuor. s. theosebia vel eusebia, pietas, religio, & latria. 22ᵉ.q.81.1.3ᵐ./.4ᵐ./.q.94.1.2ᵐ./.3. d.9. q.1.ar.1.q.1.0./.4.d.15.q.4.ar.1.q.2.c./.Trin.10.c. Adoratio.0. Confessio.1. Cultus.4. Debitum.12. Dulia.1. Eleemosyna.4.

3 Latria est specialis virtus, inquantum habet specialem rationem obiecti & actus: sed est virtus generalis inquantum actibus aliarum virtutum materialiter vtitur ad suum actum: ad quem multę virtutes. s. fides, charitas, & alię preexiguntur. 22ᵉ.q.81. 3.4. 0./.8.1ᵐ./.q.83. 15.c./.q. 186.1.2ᵐ./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.0./.4.d.15.q.4. ar.1.q. 2.4ᵐ./.Trin.10.0. Eucharistia.191. B. Idolatria. 1. 2.3. 11. Iuramentum. 1. Laus. 14. Oratio. 2. 16. 45. Pœnitentia.23.27.69.

4 Latria non est virtus theologica, quia non habet Deum pro obiecto, sed habet eum tantum pro fine: ideo est virtus moralis & reducitur ad virtutes cardinales. 22ᵉ.q. 81.5.0./.q.92.1.c./.3.d.9.q.1.ar.1.q.3.0./.d.23.q.1. 5. 3ᵐ./.4.d.14.q.1.ar.1.q.4.2ᵐ./.Virt.q.1.12.11ᵐ. Pietas.0. Religio.1.&. Reuerentia.4. Seruire.1.&.

5 Latria reducitur ad iustitiam, non quidem sicut species ad genus, sed sicut virtus annexa virtuti principali. 22ᵉ.q. 80. 0./.3. d. 9.q.1. ar. 1.q. 4.0./.d. 33.q. 3. ar. 4.q. 1.0./.4.d. 14. q. 1.ar. 1.q.5.c.1ᵐ./.d.15. q.4. ar. 1.q.2.c.

6 Ratio specialis obiecti latrię est, vt exhibeatur aliquid Deo, in recognitionem seruitutis: sicut feudatarius domino feudi in recognitionem dominij. 3.d.9.q.1.ar.1. q.2.c.1ᵐ. Virtus.77. Votum.2.

7 Actus latrię precipitur primo precepto decalogi. 12ᵉ. q.100.4.1ᵐ./.3.d.9.q.1.ar.1.q.1.b.2./.q.2.b.1.

8 Latria est quędam protestatio fidei. 12ᵉ.q. 100.4.1ᵐ./. 22ᵉ.q.81.3.b./.2ᵐ./.q.94.1.1ᵐ./.q.97.3.1ᵐ./.q.100.1. 1ᵐ./.q.101.3.1ᵐ./.4.d.13.q.2.1.4ᵐ.

9 Offerre sacrificia, vel orare, vel prostratio, & huiusmodi, eliciuntur a sola latria, cuius proprie sunt actus: licet imperentur a fide & charitate. 22ᵉ.q.81.5.1ᵐ./.q.82.2. 1ᵐ./.q.85.3.0./.q.88.5.1ᵐ./.3.d.9.q.1.a.1.q.2.c.1ᵐ./. 4.d.14.q.1.ar.1.q.4.2ᵐ.

1 LATRO./.Dicitur quandoque bonus latro, non quidem proprie & simpliciter: sed metaphorice vel quasi transumptiue. 12ᵉ.q. 55.3.1ᵐ./.q. 92.1. c.fi./.22ᵉ.q. 45.1. 1ᵐ./.q.47.13.c./.q.92.1.1ᵐ./.2.d.44.q.1.1. 2ᵐ./.Met. 5.lec.17.co.1.fi. Antichristus.2. Ascendere.17. Bonitas. 113. Dolus. 1. Furtum. 0. Insanabile. Latrocinium.

2 Christus voluit crucifigi, inter duos latrones, quadruplici ratione. s. primo quia sicut pro nobis maledictus crucis factus est Christus: sic pro omnium salute inter noxios, quasi noxius crucifigitur secundum Hieronymum: Secundo vt in ipsa patibuli specie, deuitaretur illa quę in iudicio ipsius, omnium hominum facienda est discretio secundum Leonem Papam: tertio duo latrones leuę ac dextrę affiguntur, omnem humani generis diuersitatem vocari ad sacramentum passionis domini ostendentes, secundum Hilarium: quarto, quia latrones qui cum domino crucifixi sunt, significant eos, qui sub fide & confessione Christi, vel agone martyrij, vel quolibet arctioris disciplinę instituta subeunt, secundum Bedam. 3ᵃ.q. 46.11.0. Lex. 180. Occidere.7. Perfectio.1.2. Restitutio.12.13. Suspensio. 1.

3 Latro qui credidit in Christum, pendens in Cruce cum eo, habuit de martyrio pœnam, & iustam voluntatem, non autem iustam causam.4.d.4.L.
Latrocinium. Auaritia. 13. Furtum. 0. Latro. 0. Lex. 57.
Latum. Absoluere.16. Ferre. Ferri. Ordo.93.
Latus. Aqua.15.16.17. Diameter. Eucharistia. Quadratum. Lauacrum. Balneum. Baptismus.146.
Lauare. Baptismus.146. Confirmatio.22. Eucharistia. 197. Lotio. Piscina.0. Sacerdos.21. Christus.212.
Laureatus. Corona.0. Triumphus.

1 LAVRENTIVS diaconus existens, baptizabat in necessitate tantum. 3ᵃ.q.67.1.3ᵐ.

2 Laurentius fuit dispensator sanguinis Christi, non autem corporis Christi.4.d.13.q.1.ar.3.q.2.1ᵐ.

3 Laurentius & Vincentius, & aliqui alij sancti, habuerunt passionem magis dolorosam, quam Christus, quo ad diuturnitatem, vel acerbitatem, vel aliquid huiusmodi: non autem simpliciter. 3ᵃ.q.46.6.1ᵐ./.3. d.15. q.2.ar. 3.q.3.1ᵐ. Martyrium.5.16.17.
Laurus. Triumphus.

1 LAVS est sermo dilucidans magnitudinem virtutis. Psal.17.co.3. Abstinentia.3. Actus.44.141.145. Adulatio.0. Aduocatus.5. Affectio.5. Apponere.1. Artifex.5. Castitas.4. Cecilia. Commendatio. Commune.13. Confessio.1.2. Deus.304. Eleemosyna.36.37. Epitalamica. Eucharistia. 145. Fides.71. Gloria.1.3. Gratitudo.3. Honor.7.13.&.20. Humilitas.18. Iactantia.0. Inquirere.2. Ira.8. Iudith. Iustitia.48.62. Lycurgus. Ludus.6. Magnanimitas.21.

2 Laus dependet essentialiter a voluntate adhęrente bono, non autem a potentialitate peccandi, sed est signum eius. 22ᵉ.q. 81.61. 1ᵐ./.2.d.7.q.1.4ᵐ./.d.23.I. principio./.3.d.12.q.1.2ᵐ. Mendacium.20. Misericordia.3. Mors. 22.

3 Laus proprie respicit opera. Psal.47.co.1. Munus. 1.3. Necessitas.9. Nemesis. 0. Passio. 69. 70. 74. 75.

4 Nullus laudatur ex operibus alterius, nisi per accidens, inquantum est aliquo modo causa illorum. 4.d.45.q.2.ar. 1.q.1.3ᵐ./.Veri.q.29.7.2ᵐ./.Potentia.q.1.6.2ᵐ. Pœnitentia.48. Periculum.5. Perseuerantia.12. Politia.6. Posse.9. Prędicare. 13. Prudentia.43. Publicatio. 1.

5 Omne quod habet aliquid virtutis, est laudabile. 2. d. 24.q.1. 4.4ᵐ./.d. 37.q.1. 1.3ᵐ./.3.d.23.q.1.ar.3.q.2. 2ᵐ./.q.2.ar.1.q.2.2ᵐ./.d.36.1.6ᵐ./.d.37.q.2.1.c./.4.d. 14.q.1.ar.1.q.2.c. Religio.62.106. Reuerentia.7. Sanctus.2.

6 Aliquid est laudabile inferiori, quod est vituperabile superiori, & econuerso. 12ᵉ.q.94. 3.3ᵐ./.1.d.42.q.2.1. 4ᵐ./.3.d.1.q.1.3.2ᵐ./.d. 12.q.2.1. 2ᵐ./.4.d.4. q.1.ar. 3.q.5.1ᵐ./.d.5 q.1.ar.3.q.3.1ᵐ./.Potentia.q. 1.6.2ᵐ./. Ma.q.3.1.10ᵐ.

7 Laudare hominem, ad consolationem, vel ad profectum eius, cum cęteris circunstantijs debitis, est actus virtutis amicitię: aliter autem, est peccatum adulationis. 22ᵉ.q.115.1.1ᵐ./.2.0. Satisfactio.4. Scientia. 122. Serpens.4. Simonia.27.

8 Laudare se ad gloriam Dei, est bonum: sed laudare se ex superbia, est malum. Psal.25.co.1. Temperantia.3.4.

9 Sancti laudant se, duplici de causa. s. vt non desperent

in tribulationibus, & propter vtilitatem aliorum spiritualem. 2[c]. Cor. 2. fi./c[o]. 10. co. 4. fi. Tyrannus. 11. Valetudo. Verecundia. 1. 2. Virginitas. 37. 38. Voluntatum. 10. Votum. 21. Vtile. 9. Zelus. 5.

10 Modus laudandi sanctos est triplex, scilicet q̃tum ad deuotionem, q̃tum ad concordiam, & q̃tum ad ordinem. Isa. 6. co. 3.

11 Sancti laudant in diuinis tria, scilicet personarum trinitatem, vnicam maiestatem, & prouisionis liberalitatem. Isa. 6. co. 4.

12 Exhortatio ad laudem diuinaȝ ponitur tripliciter. s. primo ad laudis diuinę confessionem quadrupliciter: aut enim fit confessio Dei per fideȝ, aut inuocamus per orationem, aut annunciatur per prędicationeȝ, aut memoramur per iugeȝ meditationeȝ: secundo ponitur exhortatio ad gratiarum actionem. s. vt gratias agat Deo, & de beneficio, & vt annuncietur mundo: tertio ponitur exhortatio ad cõem exultationem. s. vt sit gaudium in corde, vt sit iubilus in ore, & virtus in opere: quia magnus in medio tui sanctus israel. Isa. 12. co. 1.

13 DEI. / Laus vt cõmunis est laudi, & honori, conuenit Deo: vel quia Deus in se omnia ordinat. 4. d. 15. q. 4. ar. 3. q. 2. 1[m]. / Veri. q. 23. 1. 4[m]. / Ro. 9. lec. 3. co. 8.
Immo non omnia Deus in se ordinat. 1[a]. q. 48. 6. c. / q. 49. 2. o. / q. 63. 5. c. fi.
Du[o]. 806[o]. R fi[o]. sicut Du[o]. 503[o].

14 Deus sm essentiam maior est omni laude: ideo debetur ei reuerentia, & honor latrię: laus autem, effectibus eius. 22[c]. q. 91. 1. 1[m].

15 Deus laudari debet ore, & corde. Psal. 33. co. 1.
Angelus. 445. Beatus. 24. Benedictio. 2. 10. Cantus. 1. 2. 3.

16 Deus est ore laudandus, non vt ei aliquid manifestetur sicut alijs: sed vt nos & alios excitemus in Deum, & vt retrahamur ab eius offensis. 22[c]. q. 91. 1. o. / 2. c. Confessio. 34. Disputatio. 7. Gratiarum actio. 4. Hymnus.

17 Laus Dei est sacrificium summe placens Deo: quia optime repręsentat deuotionem mentis. Psal. 26. co. 7. / Psal. 49. co. 8.

18 Deus laudatur toto corde, quando nihil fit ꝯ Deum: sed omnia referuntur in eum, actu vel habitu. Psal. 9. co. 1. Oratio. 10. 49.

19 In laude Dei, pręcipue intenditur, ꝙ affectus hominis feratur in Deum. Psal. 32. co. 1. Organum. 2. 5. Posse. 9. Potentia. 9. 60.

20 Fructus laudis Dei duplex, scilicet honor Dei, & salus nostra. Psal. 49. 6. Psalmus. 9. 11. Scriptura. 15. Soliloquium.

21 Ocium tollitur per meditationes diuinorum eloquiorum. s. sacrarum scripturaȝ, & per laudes diuinas: quia sm glosam nõ est ociosus, qui verbo Dei tm̃ studet: nec pluris est qui extra operatur, q̃ qui studium cognoscendę veritatis exercet. 22[c]. q. 27. 3. c. fi.

22 Laus Dei non conuenit peccatori, quia nomen Dei est sanctissimũ. & ĩo ĩcõueniẽs est qd̃ a peccatoribus assumat̃ q̃si vsurpatuȝ. Psal. 49. co. 9. Status. 13. Vnctio. 32. Vxor. 12. Laute. Beneficiũ. 21. Gula. 8. Ieiuniũ. 47.

1 LAZARVS interpretatur auxiliatus a domino: & significat sperantes in Deo. Io. 11. principio. Confessio. 22.

2 Lazarus resuscitatus, iterum mortuus est. 3[a]. q. 53. 3. c. 1[m]. / q. 55. 2. 3[m]. / q. 56. 1. c. / 4. d. 43. ar. 3. q. 1. 3[m]. / Opus. 3. c[o]. 243. 246. / Matth. 27. co. 21. / 1[c]. Cor. 15. co. 11. / Col. lec. 5. co. 2. principio. / He. 9. fi. / c[o]. 11. lec. 7. fi.
Lectio. Contemplatio. 8. Docere. 9. Laus. Legere. Lex. 1. Studium. o. Vacare.
Lector. Lectoratus. o. Tragœdia. 2.

1 LECTORATVS est primus ordo inter quatuor minores ordines, qui habet actum catechizandi. 4. d. 6. q. 2. ar. 3. q. 3. 2[m].

2 Oppositum videtur dicere. 4. d. 24. q. 2. 2. 7[m]. / 8[m].
R fi[o]. Dubio. 607[o].
Catechismus. 6. 7. Diaconissa. Immunditia.

3 Ordo lectoris, debet precedere ordinem exorcistę. 4. d. 6. q. 2. ar. 3. q. 3. 2[m]. Intellectus. 1. Prophetia. 50.

4 Sicut se habet actus lectoris, ad actum secundariũ subdiaconi & diaconi: ita & actus exorcistę, ad actuȝ secundarium sacerdotis. 4. d. 24. q. 2. 2. 8[m].

5 Ordo lectorum ordinatur ad instructioneȝ catechizandorum: ideo prima rudimenta doctrinę fidei. s. vetus testamentum eis legendum cõmittitur. 4. d. 24. q. 2. ar. 1. q. 2. c. fi. / ar. 2. 8[m]. Psalmistatus. Scientia. 65.

6 Ad lectores non pertinet exprimere sacram scripturam, sed eas pronunciare: ideo non requiritur ꝙ sciant eam exponere: sed tm̃ ꝙ sciant eas pronunciare, vel ꝙ discant hoc facere: & q̃a talis sciẽtia de facili addiscitur & a multis, ideo probabiliter ęstimari potest, ꝙ ordinatus tales scientiam acqret, si etiaȝ tunc eas non habeat: maxime si in via ad hoc esse videatur. 4. d. 24. q. 1. ar. 3. q. 2. 3[m].

7 Lector habet aureolam, si interpretetur per prędicationem, non autem si tm̃ legat: nisi participatiue, q̃tuȝ participat de actu doctoꝝ. 4. d. 24. I. 4[m].
Lectus. Actio. 85. Aristoteles. 9. Cõplacentia. o. Conscientia. o. Consensus. o. Stratus. o.
Lędere. Aduocatus. 4. Amor. 214. Anima. 217. Claritas. 5. 14. Contemplatio. 11. Cor. 5. 8. c. Delectatio. 47. Dolor. 5. Fama. 3. 4. Phantasia. 4. Filiatio. 13. Fornax. Hęresis. 29. Ira. 42. 46. 47. Iudex. 9. Iustus. 11. Lęsę maiestatis. Lęsio. Liberum. Nocere. o. Offensa. o. Peccatum. 181. 182. Potus. Tactus. 8. Vilis. Vinum. 5. Vsura. 122.
Legalis. Adoptio. 11. Agnus. 2. Beneficium. 3. Cessare. 4. Circuncisio. 30. 33. Clementia. 6. 11. Debitum. 4. Dispositio. 27. c. Epyichia. 4. c. Figura. 12. 13. Honor. 30. Humilitas. 21. Iustitia. 4. 6. 17. c. Iustificatio. 1. Lex. o. Obedientia. 20. 36. Omissio. 1. 10. Ornatus. 12. Paulus. 17. Princeps. 25. Prudentia. 61. Retributio. 1. Sacerdos. 18. Veritas. 53. Vsura. 7. 27. 82.

1 LEGATVS papę, visitans vnam partem legationis potest accipere stipendia. 2[c]. Cor. 11. lec. 1. fi. Delegatus. Indulgentia. 7. 13.

2 Officium legati cessat, domino superueniente: licet aliqua exerceat. 4. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 4. c. Iudicium. 35.
Legere. Adiurare. 11. Agilitas. 4. Allicere. Apparere. 7. Diaconissa. Docere. 9. 10. Intellectus. 1. Lectoratus. 5. 7. Lex. 1. Maria. 24. Paulus. 19. Subdiaconus. 4. Testare. 9. Legifer. Moyses. 3.
LEGIO sm Hieronymum, continet millesexcentasexaginta sex. Ma. q. 16. 1. b. 3.

1 LEGISLATOR magis considerat actus exteriores, q̃ interiores. 12[c]. q. 100. 9. c. / 4. d. 29. 1. c. Apostoli. 34.

2 Voluntas principis, vel legislatoris, vt regulata ratione, habet vigorem legis. Alioquin esset magis iniquitas, q̃ lex. 12[c]. q. 90. 1. 3[m]. / q. 92. 1. 4[m]. / q. 93. 3. 2[m]. / 22[c]. q. 60. 5. 1[m]. / Veri. q. 23. 6. 2[m]. Consiliuȝ. 20. Dispensatio. 11.

3 Intentio legislatoris est facere ciues bonos, inducendo eos ad virtutes, per assuefactionem bonorum operuȝ. 12[c]. q. 92. 1. o. / q. 96. 2. 2[m] / q. 107. 2. c. / 22[c]. q. 122. 1. 1[m]. / 2. d. 28. 3. c. / d. 44. q. 2. 1. 6[m]. / 3. d. 37. ar. 2. q. 1. c. / d. 40. 1. c. / 2. c. 5[m]. / 4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 4. c. / q. 3. ar. 1. q. 4. c. / ã. 2. q. 1. 2. 3. c. / ꝯ. 3. c[o]. 115. 3[m]. / 116. 2[m]. / 3[m]. /

Ro.10.co.2.

4 Intentio cuiuslibet legislatoris, ordinatur primo & principaliter ad bonum commune: secundo autem ad ordinem iustitię & virtutis, quo conseruatur, & peruenitur ad primum. 12ᵉ.q.100.8.c. Epyikia.6.7. Interpretatio.1.2. Iustitia.22. Legispositiua.0. Lex.3. Pręceptum.1.29.141.c.

5 Legislator intendit bonum commune, ideo non pręcipit actus particulares vnius: nisi vt ordinantur ad alterum. 12ᵉ.q.90.2.4.c./.q.98.6.2ᵐ./.3ᵐ./.q.100.2.8.c./.3.d.37.a.2.q.2.5ᵐ./.Veri.q.28.1.c./.Ma.q.13.4.6ᵐ./.q.15.2.12ᵐ. Sacerdos.4.

1 LEGISPOSITIVA est idem quod virtus regnatiua.i. principalis species prudentię, quę conuenit regi. 22ᵉ.q.50.1.3ᵐ./.2.b./.1ᵐ./.3.b.

2 Legispositiua & eugnomosyna, idest bona sententia siue consilium, tribuuntur prudentię, secundum directionem, & attribuuntur iustitię, secundum executionem. 22ᵉ.q.80.4ᵐ. Lex.0. Politica.2. Prudentia.46. Vsura.73.136.215.216.

3 Lex non potest dari, nisi populo: ideo legispositiua est pars politicę, & non iconomicę, nec monasticę. 12ᵉ.q.98.6.2ᵐ./.3ᵐ./.q.101.3.c./.3ᵃ.q.70.2.2ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.2.q.4.c./.q.2.ar.1.q.2.c.

Legista. Ciuilis.0. Iurisię.0. Vsura.121.

1 LEGITIMATIO. Filius illegitimus potest legitimari, non vt fiat de legitimo coitu natus, quia coitus ille transiuit, & nunquam potest fieri legitimus, ex quo semel fuit illegitimus: sed dicitur legitimari, inquantum damna quę illegitimus incurrit, subtrahuntur, per legis autoritatem. 4.d.41.ar.1.q.2.3ᵐ. principio. Accusatio.18. Adoptio.1. Excommunicatio.3. Filiatio.10. Ieiunium.24.29. Matrimonium.31. Meritum.69. Pallium.1. Sponsalia.5. Votum.52.

2 Legitimatio fit sex modis, quorum duo sunt secundum canones. s. sicut cum ducit in vxorem, illam ex qua illegitimum generauit, si non fuit adulterium: & per speciales indulgentiam & dispensationem domini Papę. 4.d.41.ar.1.q.2.3ᵐ.

3 Quatuor autem alij modi legitimandi, sunt secundum leges: quorum primus est: si pater filium naturalem, curię Imperatoris offerat: ex hoc enim ipso legitimatur, propter curię honestatem: secundus est: si pater in testamento, nominet eum legitimum hęredem, & filius postmodum testamentum Imperatori offerat: tertius est, si nullus sit filius legitimus, & ipsemet filius, seipsum principi offerat: quartus est: si pater in publico testamento, vel cum trium testium subscriptione, eum legitimum nominet, & adiiciat naturalem. 4.d.41.ar.1.q.2.3ᵐ.fi.

Legumen. Ieiunium.41.

LENIA est idem quod patientia, & est pars annexa fortitudini. 22ᵉ.q.128.6ᵐ./.3.d.33.q.3.ar.3.q.4.c.2ᵐ.

Lenitas. Admonitio.3. Animus.2. Bonitas.170. Clementia.0. Correctio.20. Dulcedo.3. Ira.52. Vnctio.4.

Lenocinium. Decimę.25. Eleemosyna.14.15. Turpelucrum.0. Lentiones. Miles.5.

Lentus. Baculus.

1 LEO Papa dicit, quod validiora sunt exempla, quam verba. Gal.2.lec.3.co.2. Latro.2. Papa.7.

2 Leo est ita fortis, & agilis, propter nimiam siccitatem: ideo parum viuit. Psal.17.co.29. Animal.66. Bestia. Communicabile.3. Rugitus.

1 LEPRA non mundabatur, per ritus & ceremonias legis: nisi quandoque miraculose, scilicet quando sacerdos decipiebatur in iudicando. 12ᵉ.q.102.5.7ᵐ./.q.103.2.3ᵐ./.4.d.1.lec.1.L.2ᵐ. Confessio.21. Debitum.17. Eucharistia.199. Ficus. Lex.136.

2 Expositio literalis & figuralis lepre, in hominibus, domibus, & vestibus. 12ᵉ.q.102.5.4ᵐ./.q.107.2.4ᵐ. Matrimonium.100.

3 Leprosus non debet promoueri ad sacerdotium, nec celebrare missam in publico, propter horrorem: sed celebrare potest secreto, nisi sit periculum. 3ᵃ.q.82.10.3ᵐ./.4.d.9.ar.4.q.3.3ᵐ. Missa.4. Serpens.1. Traductio.4.

4 Aliquis remouetur ab administratione ecclesię, propter vitium leprę, quia ineptus est. 22ᵉ.q.108.4.3ᵐ. Lepus. Animal.66.

LAESAE maiestatis crimen. Dolus.4. Filiatio.13.14. Hęresis.29.

Lęsio. Afferre. Amor.214. Anima.717. Delectatio.47. Destruere. Dolor.5. Ignis.10. Intentio.6. Ira.31.c.41.c.57.67.71. Iudex.19. Iudicium.33. Iustus.11. Lędere. Liberum.26. Nocere.0. Passio.50. Timor.13.30. Tristitia.6.

LETALE. Martyrium.12. Mors.0. Mortale. Mortiferum.

LAETITIA beatorum, est sempiterna, secura, pura, & plena, quadrupliciter: scilicet ex conceptione, ex materia, ex societate, & ex perfectione. Psal.5.co.8./.Isa.35.fi. Aqua.4. Aurum.1. Baptismus.171. Beatus.36.c. Charitas.128.c. Delectatio.109. Deuotio.8. Dolor.20.27. Exultatio. Flumen.1. Gaudium.0. Gloria.21. Ieiunium.32.33. Illuminatio.9. Inepta letitia. Iocunditas. Ioannes.4. Iubilus.0. Mansuetudo.10. Missa.12. Peccatum.277. Psalmus.7. Vespere. Vinum.3.4.7. Visio.15.

LEVATIO orationis quadruplex, scilicet per contemplationem, feruorem, compunctionem, & bonam operationem. Isa.37.co.2.fi. Anima.265.294.295. Ascensus. Baptismus. L. Cadere.1. Charitas.58.c. Cognatio.4. Donum.22. Gratia.137. Ieiunium.10. Operatio.35. Oratio.1.29. Prophetia.15.16. Ratio.41. Spes.47.

Leui. Samuel.1. Tribus.

LEVIATAN.i.balena, significat quadrupliciter diabolum.s. addendo nequitię hominis, potentię, iustitię, & misericordię Dei. Isa.27.fi. Cete.1.2.

Leuitas. Accusatio.12. Adulatio.4. Afflictio. Constantia.8. Credere.32. Debitum.10. Dęmon.77. Detractio.1. Elementum.12. Exigere. Felicitas.0. Graue.0. Gula. Idolatria.8. Ignis.17. Insolentia. Ira.62. Ironia.1. Iudex.5. Libido. Maledicere.2. Medicus.2. Nubes.3. Ornatus.6. Primi.1. Proclamare. Punctus.6. Religio.79.108. Suspitio.2.4. Timiditas.

LEVITAE non acceperunt partes, in tribubus israel, licet haberent ius in hęreditates: quia dispergendi erant per omnes tribus. 4.d.24.q.3.ar.1.q.3.2ᵐ. Character.46. Minister.2. Oza. Sacerdos.23.

1 LEX dicitur a ligando, quia obligat: vel dicitur a legendo secundum Isidorum, quia scripta est. 12ᵉ.q.90.1.c./.4.2ᵐ./.3ᵐ./.Veri.q.17.3.c.

2 Quęlibet inclinatio ex aliqua lege, potest dici lex participatiue: non autem essentialiter. 12ᵉ.q.90.1.1ᵐ./.q.91.6.c.

3 Lex est regula & mensura actuum agendorum, vel omittendorum. 12ᵉ.q.90.1.c./.2.4.c./.q.91.2.c./.q.93.3.c./.q.95.4.c.fi./.q.96.5.c./.q.97.1.c./.p̃.3.cᵒ.114.3ᵐ.5ᵐ./.115.2ᵐ. Actus.165.168. Beatus.47. Circunstantia.10.

4 Lex de sui ratione, habet quod sit regula actuum agendorum, & quod habeat vim coactiuam. 12ᵉ.q.90.3.c./.q.96.5.c./.22ᵉ.q.67.1.c.

5 Lex est aliquid rationis.s.propositiones vniuersales rationis practicę, consideratę actu vel habitu.12ᵉ.q.90.1.0./.q.91.1.c./.q.92.1.c./.q.94.1.c. Consuetudo.4.5. Contemptus.1. Doctrina.14. Ebrietas.14. Gula.4. Idea.13. Ius.2.c. Peccatum.31.

6 Lex non est aliud, nisi dictamen rationis practicę. 12ᵉ.q.91.1.3.c./.q.92.1.c.4ᵐ./.2.c./.q.97.1.c. Periculum.9.

7 Lex est quędam rationis ordinatio, ad bonum commune: ab eo qui curam communitatis habet promulgata. 12ᵉ.q.90.4.c.

8 Lex maxime respicit ordinem ad beatitudinem, & proprie ad felicitatem communem.12ᵉ.q.90.2.c.

9 Nullum preceptum habet vim legis, nisi fm ordinem ad bonum cōmune: ad quod omnis lex ordinatur, vt ad finem.12ᵉ.q.90.2.0./.3.c./.q.91.5.c./.6.3ᵐ./.q.92.1.c./.q.93.1.1ᵐ/.q.95.3.4.c./.q.96.1.3.4.6.c./.q.97.1.c./.q.100.2.c./.11.3ᵐ./.22ᵉ.q.58.5.c./.3ᵃ.q.70.2.2ᵐ./.p̄.3.cᵒ.123.co.1.fi. Preceptum.1.c.61.c.109.c.139.c. Priuilegium. Promulgatio.0.

10 Lex importat ordinem ad finem actiue, non autem passiue, nisi per accidens.s.quando legislator habet finem extra se.12ᵉ.q.91.1.3ᵐ.

11 Lex nō imponitur ab aliquo domino, nisi subditis eius: ideo precepta cuiuslibet legis, presupponunt subiectionem recipientis legem ad dantem legem. 12ᵉ.q.16.1.c./.q.22.1.c. Sacramentum.86.91.

12 Non omnia contenta sub lege, obligant ad mortale: quia non omnia traduntur per modum precepti: sed aliqua per modum ordinationis, & statuti, & obligant ad certam pœnam.22ᵉ.q.186.9.2ᵐ. Status.5.

13 Vsus venereorum, ordinatur ad bonum cōmune, ideo subiacet legi: quia bona communia cadūt sub lege. 22ᵉ.q.154.2.c.fi./.9.3ᵐ.

14 Omne quod est contra legem, vel contra conscientiam, est malum, & peccatum.quol.7.q.6.3.0.

DIVISIO.3.4.5.7.10.13.14.22.25.31.33.37.38.44.45.46.48.51.vsq3.55.57.88.91.92.93.

15 Lex quincuplex, scilicet lex eterna, naturalis, diuina, humana, & fomes peccati. 12ᵉ.q.91.0./.Ro.8.co.3.fi. Fomes.3.

16 Lex quadruplex.s.lex naturę, cōcupiscentię, Moysis, & Christi. Opus.4.cᵒ.1.2. Matrimonium.44.c.

17 Lex triplex.s.lex naturalis, lex gentium, & lex positiua. 3.d.37.3.c.

18 Lex in sacra scriptura, sumitur quincupliciter.s.pro tota biblia, pro quinq3 libris Moysis, p decalogo, pro vno precepto, & pro omnibus preceptis cerimōialibus. Ro.3.lec.2.co.4.fi./.cᵒ.5.lec.6.co.3.

19 Lex in sacra scriptura, sumitur tripliciter.s.pro toto veteri testamento, pro pentateucho, & pro eo cu3 agiographis, siue prophetis. Io.10.lec.6.co.1./.cᵒ.15. lec.5.co.3./.Ro.3.lec.2.co.5./.cᵒ.5.lec.6.co.3.fi.

20 Lex est in aliquo dupliciter, scilicet essentialiter & vt in regulante: & participatiue, vt in regulato: primo modo, est in ratione: secundo modo, est in omni quod ex aliqua lege in aliquid inclinatur. 12ᵉ.q.90.1.1ᵐ./.3.1ᵐ./.q.91.2.6.c.

21 Homo dupliciter inclinatur ad obseruantiam legis.s.interius per amorem, vt boni: & exterius per pœnas, vt mali. 12ᵉ.q.92.1.2ᵐ./.q.95.1.c./.q.98.6.c./.q.107.1.2ᵐ./.22ᵉ.q.108.1.3ᵐ./.3.c./.p̄.3.cᵒ.128.fi./.2ᵉ.Cor.3.lec.3.co.3.fi./.Gal.3.lec.7.co.1./.cᵒ.5.lec.5.prᵒ. Peccatum.296. Preceptum.155.

22 Differentia quadruplex hominum, circa leges, fm quatuor gradus dignitatis hominum.s.quorum primus est iustorum: quia iusto lex non est posita: quia.s.exteriori lege non cogitur: sed lex posita est iniustis, qui indigent exterius cogi: & iste est supremus gradus dignitatis in hominibus, vt.s.nō ab aliis, sed a seipsis inducantur ad bonum: secundus vero gradus est eorum qui inducuntur ab alio, sed sine coactione: tertius autem est eorum qui coactione indigent, ad hoc q boni fiant: quartus vero est eorum qui nec correctione, nec coactione ad bonum dirigi possunt. Ro.2.lec.3.co.2.fi./.cᵒ.5.lec.6.co.4.

23 Diuersę leges, diuersis imponuntur. 12ᵉ.q.91.5.1ᵐ./.6.c./.q.96.2.c./.q.100.2.c./.q.104.3.2ᵐ./.q.107.1.c./.4.d.34.1.4ᵐ.

24 Esse sub lege dicitur tripliciter.s.coactiue, vt mali: per causam.s.habens peccatum originale: & per obseruantiam legis, vt Christus, 3.d.1.L.3ᵐ./.Ro.8.lec.3.co.1./.Gal.4.co.5.fi.

25 Iustus dupliciter non est sub lege.s.coactiue, & q̄tum ad opera spiritussancti, 12ᵉ.q.93.6.1ᵐ./.q.96.5.0./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.1ᵐ./.p̄.3.cᵒ.128.fi./.Ro.2.lec.3.co.2.fi./.2ᵉ.Cor.3.lec.3.co.3.fi./.Gal.3.lec.7.co.1./.cᵒ.4.co.5.fi./.cᵒ.5.lec.5.principio.

26 ACTVS./. Actus legis quadruplex.s.imperare seu precipere, vetare seu prohibere, permittere, & punire: non autem consulere, nec premiare: quia conueniunt etiam personis priuatis.12ᵉ.q.92.2.0. Actus.165.168. Fides.118. Finis.35.84.

27 Proprius effectus legis est, inducere subditos ad propriam eorum virtutem: ideo lex facit bonos, vel simpliciter: vel bonos fm quid.12ᵉ.q.92.1.0./.2.4ᵐ./.p̄.3.cᵒ.116.2ᵐ./.3ᵐ./.Ro.10.co.2.fi. Iustificatio.1.45.c. Peccatum.145.

28 Lex dirigit intentionem, ostendendo qualis debet esse actus proportionatus fini vltimo. 2.d.41.q.1.1.4ᵐ.

29 Quęlibet lex inducit, ad obseruantiam preceptorum, per pœnas, & per premia danda vel per Deum, vt lex diuina: vel per homines, vt lex humana. 12ᵉ.q.99.6.0./.p̄.3.cᵒ.140.1ᵐ. Prohibitio.0. Vendere.12. Vxor.1.

30 Omnis lex tendit ad amicitiam, vel hominum adinuicem: vel hominum ad Deum.12ᵉ.q.99.1.2ᵐ./.2.c.

NATVRALIS.17.72.vsq3.76.113.153.154.158.159.160.168.170.

31 Lex naturalis, est participatio legis ęternę: & impressio diuini luminis, in creatura rationali: qua inclinatur ad debitum actum & finem. 12ᵉ.q.91.2.0./.q.96.2.3ᵐ./.q.97.1.1ᵐ./.4.d.33.q.1.1.c. Adam.68. Ars.20. Aureola.14. Barbarus.2.

32 Oppositum videtur dicere a simili. 3.d.13.ar.2.q.2.2ᵐ./.3ᵐ. Duᵒ.808ᵒ. Rñᵒ.sicut Duᵒ.301. Circuncisio.13. Comedere.3.

33 Lex naturalis non est habitus proprie & essentialiter, scilicet quo quis operatur, sed improprie.i.quod habitu tenetur.12ᵉ.q.94.1.0. Conceptio.34.

34 Illud solum est de lege naturali, quod ratio naturalis suadet.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c./.Matth.23.co.11.fi.

35 Omnes inclinationes partium humanę naturę, vt concupiscibilis & irascibilis, fm q regulantur ratione, pertinent ad legem naturalem. 12ᵉ.q.94.2.2ᵐ./.4.3ᵐ./.22ᵉ.q.108.2.c.

36 Ordo preceptorum legis naturę, est fm ordinem inclinationum naturalium.s.primo fm naturam substantię: secundo fm naturam animalis: tertio secundum naturam hominis.12ᵉ.q.94.2.c.

37 Ad precepta legis naturę, pertinent omnia, quę ratio practica, naturaliter apprehendit esse bona humana.s.omnia ad quę homo habet naturalem inclinationem. 12ᵉ.q.94.2.3.c./.4.c.3ᵐ. Concubinatus.0. Confessio.14.c. Consanguinitas.2.c. Conscientia.3.c.

38 Precepta sunt multa in lege naturę, sed reducuntur ad vnum primum, scilicet bonum esse faciendum, & ma

39 Precepta secunda legis nature, que quasi cõclusiones a primis preceptis deriuantur, non habent efficaciaz semper, sed frequenter: sicut & tota materia moralis: ideo quando deficit lex, possunt licite pretermitti, sed cum dispensatione solius Dei.4.d.33.q.1.2.c.

40 Oppositum videtur dicere a simili. 12ᵉ.q.100. 8.o./3. d.37.q.4.o. ꝑ Duᵒ.809. R ńᵒ.sicut Duᵒ.510. Consuetudo.1.Contritio.9.c̃.

41 Precepta legis nature, manent eodem modo in lege Moysis,& in lege noua.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.2ᵐ. Cultus. 3.

42 Lex naturalis est eadem, apud omnes, quo ad prima principia communia, ẽm rectitudinem & notitias: non autem quo ad alia.12ᵉ.q.94.4.o./3.d.37.3.c./4.d.33. q.1.1.c./2.1ᵐ.

43 Lex nature est vna omnium, quia precepta eius sunt communia: ideo conueniunt tam imperfectis q̃ perfectis: sed lex diuina non est vna, quia precepta eius sunt particularia.12ᵉ.q.91.5.3ᵐ.

44 Lex naturalis prohibet, opposita omnium virtutum.4. d.3.q.1.ar.3.q.1.4ᵐ. Debitum.4. Dispensatio.12.c̃.

45 Omnes actus virtutum, inq̃tum sunt virtuosi, sunt de lege nature: non autem omnes, ẽm species suas. 12ᵉ.q. 94.3.o. Doctrina.1.3.14.

46 De lege nature est, ꝙ parentes filijs thesaurizent, & ꝙ filij, heredes parentum sint. 4.d. 33.q.2. 1. c./ar. 2.q. 1.c. 1ᵐ.

47 Lex naturalis nõ potest dici in irrationabilibus, nisi ẽm similitudinem.12ᵉ.q.91.2.3ᵐ./4.d.33.q.1.1.c. Formes.3.Honor.30.

48 Aliquid deriuatur a lege nature dupliciter.s.vt conclusio: & vt determinatio legis, vt lex humana. 12ᵉ.q.95. 2.o./q.99.3.2ᵐ./4.d.15.q.3.ar.1. q.4.c./ar.2.q.1.c./ Ethi.5.lec.12.co.2.6. Ieiunium.22.c̃. Inditum. Iniustitia.1. Ius.o.

49 Consuetudo preiudicat legi nature, quo ad conclusiones: non autem quo ad prima precepta eius.4.d.33.q. 1.1.1ᵐ.

50 Illud quod totaliter tollit finem principalez, est ꝯ prima precepta legis nature: si autem tollit tm̃ finem secundarium, vel impedit eum, vel finem principalem, est tm̃ ꝯ secunda precepta legis nature.4.d.33.q.1.1.c. Matrimonium.7.c̃.135. Obligari.5. Peccatuz.11.45.429.

51 Lex naturalis potest mutari, per legem diuinam & humanam, addendo & subtrahendo conclusiones: sed raro, & in aliquo particulari: non autem prima principia eius.12ᵉ.q.94.4.c. 2ᵐ./5.o./q.97.1.1ᵐ./3.d.37.3.c./ 4.d.33.q.1. 1.c./2.1ᵐ.

52 Lex Dei scripta corrigit legem nature, supplendo: vel vt corrupta erat in cordibus aliquoꝝ. 12ᵉ.q.94.5.1ᵐ./ 3ᵃ.q.61.3.2ᵐ./3.d.37.1.c.1ᵐ. Possessio.5. Preceptum.23.c̃. Promulgatio.1.c̃. Reuerentia.3.

53 Lex naturalis nõ potest deleri de corde alicuius quo ad prima principia, & in vniuersali: sed tm̃ in particulari, vel quo ad conclusiones.12ᵉ.q.94.6.o./q.99.2.2ᵐ.

54 Omne quod actionem reddit inconuenientez fini, quez natura ex aliquo opere intendit: dicitur esse ꝯ legem nature.4.d.33.q.1.1.c./ar.3.q.1.c./ Opus.73.cᵒ.3. Sacramentum.41.c̃.115.c̃.143.c̃.150.c̃. Sacrificiuz.7. Sanctificatio.9. Status.11.c̃. Votum.68.c̃.

55 Cum dicitur ꝙ gentes naturaliter faciunt que sunt legis: exponendum est naturaliter.i.per naturam gratia reformatam, Ro.2.lec.3.co.2.

56 Lex nature fuit offuscata in gentilibus, quo ad multa. 12ᵉ.q.94.4.5.6.o./q.98.6.c. 1ᵐ./q.99.2.2ᵐ./q. 100. 5.1ᵐ./22ᵉ.q.22.1.1ᵐ./q.154.1.1ᵐ./3ᵃ.q.60.5.3ᵐ./ q.61.3.2ᵐ./q.70.2.1ᵐ./3.d.37.1. c.1ᵐ./4.d. 33.q.1. ar.3.q.1.1ᵐ.2ᵐ./d.44.3.2ᵐ./ Virt.q.2.7.10ᵐ. Vsura.18.19.80.173.229.c̃. Vxor.1.c̃.

57 Lex nature, sic corrupta fuit apud Germanos, ꝙ latrocinium non reputarent peccatum. 12ᵉ.q.94.4.6.c./4. d.40.3.2ᵐ.

AETERNA.16.31.72.85.96.180.

58 Lex eterna, est ratio seu conceptus gubernationis rerum in Deo.12ᵉ.q.91.1.o./q.93.1. o./3.4. c./5.3ᵐ./4. d. 33.q.1.1.o./ꝯ.3.cᵒ.115. Idea.21.c̃. Iudicium.21. 22. Ius.1.c̃. Peccatum.1.c̃.405. Promulgatio.3. Prouidentia. 15.

59 Lex eterna ẽm essentiaz, est nota beatis tm̃: sed in suis effectibus, nota est omni creature rationali. 12ᵉ.q.19. 4.3ᵐ./5.6.o./q.93.2.o.

60 Lex eterna comparatur ad ordinem rõnis, sicut ars ad artificiatum: ideo eiusdem rationis est aliquid esse contra vtrunqz.12ᵉ.q.71.2.4ᵐ.

61 Omnis lex, inq̃tum iusta est, deriuatur a lege eterna. 12ᵉ.q.93.3.o.

62 Omnia regulantur lege eterna, & participant eam, inquantum ex ea inclinantur in proprios actus & fines. 12ᵉ.q.91.2.o.

63 Aliquid subditur legi eterne dupliciter.s.ẽm cognitionem, vt creatura rationalis tm̃: vel per aliquod principium interius, vt omnis creatura.12ᵉ.q.91.2.c.3ᵐ./q. 93.5.6.c. Regula.1. Voluntas.19.63.

64 Omnia creata subduntur legi eterne, non autez ea que pertinent ad essentiam Dei. 12ᵉ.q. 91.2. c./q. 93. 4. 5.6.o.

65 Voluntas Dei secundum se, non subditur legi eterne, nec gubernationi Dei, sed tantum secunduz volita creata.12ᵉ.q.93.4.1ᵐ.

66 Filius Dei, secundum humanitatem, legi eterne subditur: sed ẽm deitatem, est ipsa lex eterna, per appropriationem.12ᵉ.q.93.1.2ᵐ./4.2ᵐ./6.1ᵐ.

67 Beati & damnati, subduntur legi eterne: per quam meruerunt & conseruãtur in beatitudine, vel miseria.12ᵉ. q.93.6.3ᵐ.

68 Boni perfectius subduntur legi eterne, q̃ mali, q̃tum ad cognitionem, & inclinationem ad bonum, sed ẽm passionem, est econuerso.12ᵉ.q.93.6.c.

69 Prudentia carnis, subditur legi eterne, ẽm passionem, non autem ẽm actionem. 12ᵉ.q. 93.6.2ᵐ.

70 Irrationalia, defectus, & omnia contingentia omnium naturalium subduntur legi eterne, nõ autem legi humane.12ᵉ.q.93.5.o.12ᵉ.q.93.6.c.

DIVINA.16.17.18.19.28.29.30.31.52.154. 174.176.

71 Lex diuina est necessaria, preter legem naturalem & humanaz.1ᵃ.q.1.1.o./12ᵉ.q.91.4.o./3ᵃ.q.60.5.3ᵐ./ 3.d.37.1.o.

72 Lex diuina est participatio legis eterne, in ordine ad finem supernaturalem: sicut lex naturalis, ad finem naturalem.12ᵉ.q.91.4.c.1ᵐ.

73 Lex diuina explicat instinctum nature, & supplet defectus eius.ꝯ.3.cᵒ.123.co.2. Accusatio.14. Actus.168. Adam.68.

74 Lex Dei datur homini, in auxilium legis naturalis.ꝯ.3. cᵒ.117. 5ᵐ./ Virt.q.2. 7.10ᵐ. Alienum.3. 4.8. Angelus.559.

75 Sicut gratia presupponit naturam, sic lex diuina presupponit legem naturalem.12ᵉ.q.99.2.1ᵐ. Confessio.24.c̃. Consanguinitas.10.11.

76 Que lex naturalis dictat, quasi deriuata ex primis principijs eius: non habent vim coactiuam, per modum precepti: nisi postq̃ lege diuina vel humana sancita sunt. 4.d.33.q.1.1.2ᵐ. Consensus.6. Consuetudo.4.5. Contemptus.1.c̃. Contritio.11.

77 Lex diuina est quedam participatio diuine prouiden-

tie,ad homines gubernandos.ꝯ.3.c°.128.3m. Datio.18. Decime.1.2.28.

78 Lex diuina necessario data est a Deo, soli creaturę rationali,per quam principaliter ordinatur in Deum, qa finis legis diuinę,est dilectio Dei. ꝯ.3.c°.114.115.116.128. Defectus.17.Dispensatio.8.c.Fas. Fides.85.118.Finis.35.Gula.4.Iudex.4.8.

79 Lex diuina ordinat hominem,circa corporalia & sensibilia: vt subsint rationi.ꝯ.3.c°.121. Iudicium.21.28.31.Ius.13.

80 Lex Dei ordinat hominem, vt sit totaliter subditus Deo.ꝯ.3.c°.118.2m./.128.2m. Omissio.1.

81 Ea quę sunt necessaria ad salutem, cadunt sub preceptis diuinę legis. 22e. q.3. 2.c./q. 140. 2.c./quol. 12. 25.c.

82 In lege Dei aliqua precipiuntur,quia bona sunt:& aliqua econuerso: & aliqua prohibentur,quia mala sunt: & aliqua econuerso.22e.q.57.2.3m. Peccatum.1.13.31.45.73.121.184.188.405.Pentecoste.

83 Lex Dei ordinat hominem ad proximum eius,per precepta iustitię.ꝯ.3.c°.128.

84 Lex diuina continet tria.s.testimonia,idest ea quę sunt fidei:precepta,idest moralia,& iudicia.i.iudicialia.Psal.18.co.7.8.9.

85 Finis legis diuinę, est beatitudo ęterna, humanę vero, est temporalis tranquillitas ciuitatis. 12e.q.98. 1.c./q. 100.2.5.c./2.d.9.3. c.co.2./3.d. 37.ar.2. q.2.c.pn°./Psal.18.co.8./Met.2.lec.5.co.1.fi.

86 Lex diuina principaliter intendit amicitiam hominum ad Deum:sed lex humana,hominum adinuicem. 12e. q.99.2.3.c./q.100.2.5.c./Opus.73.c°.5.

87 Lex diuina principaliter considerat iustum vel iniustum, inquantum per hoc ordinatur homo ad finem qui est vita ęterna:lex vero humana considerat hoc,prout ordinantur homines inter se,in bene esse ciuile, quod est viuere in honestate,& pace cōmuni.Opus.73.c°.5.

88 Lex diuina vtitur lege humana,sicut instrumento,vbicunq; per opera ciuilia,homo potest ordinari vel deordinari a fine vitę ęternę:sicut etiam tota natura,instrumentum est diuinę virtutis, non propter indigentiam eius,sed propter diuinę virtutis excellentiam, quę per se operatur aliqua,& quędam per naturam. Opus.73.c°.5. Preceptum.1.27.c.Prohibitio.0.Rectitudo.1.2.Sacramentum.42.c.118.Sacrificium.7.

89 Lex diuina principaliter ordinat homines ad Deum: sed ordinat homines adinuicem,ſm ꝙ conuenit ordini ad Deum,humana vero econuerso. 12e.q.99.3.4.c./q.110.2.5.c. Scientia.66.70. Scriptura.1.c. Seruitus.9.Superbia.2.11.25.29.

90 Lex diuina sufficienter ordinat ad omnem actum virtutis,non autem lex humana. 12e.q. 100.2.0./22e.q.140.2.c./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.2m. Temperantia.15.Templum.3. Testamentum.3.c.

91 Lex humana proponit precepta tantum de actibus iustitię,vel aliarum virtutum,sub ratione iustitię: diuina vero,de actibus omnium virtutum: vel obligando, vel consulendo.12e.q.100.2.0. Vinculum.2.Voluntas.19.63.Votum.68.69.

92 Lex diuina se extendit ad actus interiores & exteriores,sed lex humana, tm̄ ad actus exteriores. 12e.q.91.4.c./q.98.1.c./q.100.2.9. c./ql.4.q.12. 2.c.pncipio./Psal.18.co.7./Ro.5.lec.6.co.2.fi./c°.7.lec.2.co.2.

93 Lex diuina prohibet & punit omnia peccata, non autem lex humana.12e.q.91.4.c.fi./q.93.3.3m./q.96.2.0./3.1m./q.98. 1.c./22e.q. 69.2.1m./q. 77.1.1m./q.78.1.4m./Ma.q.3. 4.6m./ql.2.q. 5.2.1m./2m./Iob.11.co.1.fi./Psal.18.co.7. Vsura.7.8.9.44.71.c.78.c.86.116.c.126.188.c.229.c.244.313.

94 Leges humanę antiquę,continent quędam fabulosa & falsa, non autem lex diuina. 12e.q.99.3.c./Psal.18.co.8./Met.2.lec.5.co.1.fi. Vxor.3.5.

95 Lex diuina distinguitur in legem veterem,& legem nouam, non sicut in species omnino diuersas, sed sicut in imperfectum & perfectum in eadem specie.12e.q.91.5.0./q.107.1.0./Gal.lec.2.1.fi.

96 VETVS.1.18.19. Lex vetus est ęterna,quo ad moralia,& quo ad veritatem quam figurabant cerimonialia:non autem aliter.12e.q.103.3. 1m./ꝯ. 4.c°.57. Adeps.1.2. Agnus.1.2.3.5. Alienum.3.c. Altare.1.2.3. Angelus.447.568.620. Animal.74.c.

97 * Lex vetus cōuenienter data est,tpe Moysis:* prio qdē ꝓ malos,ad cōprimendas eoꝝ duritias, & supbias,in eo qđ scire se,& posse putabant,qđ non valebāt: secundo vero ad bonorū auxilium, quo facilius & securius ad spiritualia nutrirentur. 12e.q.98.6.0./3a. q.70.2.2m./4.d. 1.q.1.ar.2.q.4.c./Gal.3.lec.7.co.2. Arbor.

98 Lex vetus differt a lege naturali, non vt ab ea penitus aliena,ſs vt aliqd ei sup addēs.12e.q.89.2.1m. Arma.

99 Lex vetus erat bona, quia consonabat rationi, reprimendo concupiscentias,sed erat imperfecta: * qa non poterat sufficiēter ad finē iducere. 12e.q.98.1.c./2.1m.2m./Ro.7.lec.2.3.0./Gal.3.lec.7.8.0. Aureola.24. Baptismus.248.Beneficiū.18.Canis.1.Character.45.

100 Lex vetus,prohibebat omnia peccata.12e.q.98.1.c.

101 Lex vetus data fuit,contra quadruplex vulnus peccati.s.contra malitiam,infirmitatem,concupiscentiam,& ignorantiam.Gal.3.lec.7.co.1.2.

102 Lex vetus non conferebat gratiam, quia hoc Christo reseruabat. 12e.q.98.1.0./q.99. 2.3m./q.100.12.0./3.d.37.1.4m./d.40.3.0./Ro.3.lec.2.fi./Lec.3. co.2./Gal.3.lec.7.co.1. fi./Lec.8.co.1. principio./fi./He.2.co.2.fi./c°.8.co.5.fi./c°.9.co.1.fi./c°.12.lec.3.co.1.fi./Lec.4.co.3. Cerimonia.4.c. Cessare.4. Cibus.7. Circuncisio.3.c.

103 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c. ꝑ Du°.810°. Rñ°.sicut Du°.342°.343°.

104 Finis veteris legis erat iustificatio hominum,quam tamen efficere non poterat,sed eam figurabat factis cerimonialibus,& ꝓmittebat verbis. 12e.q.107.2.c./Ro.10.co.2. Confessio.19.Confirmatio.44.c.

105 Intentio veteris legis,erat homines ad timorem & reuerentiam Dei inducere, & a carnalibus,ad spiritualia trahere paulatim.3.d.40.ar.4.q.2.0./4. d.1.q. 1.ar.5.q.3.c. Consecratio.18.c.Contritio.25.Cultus.31.c.Decimę.1.2.28.

106 Lex vetus,ſm sensum exteriores promittebat tm̄ temporalia:sed ſm sensum spirituales, promittebat spiritualia & vitam ęternam.12e.q.114.10.1m./3.d.40.ar.4.q.1.c.1m./Matth.3.co.2.fi./Ro.9.co.4./c°.10.co.3.He.4.co.1.fi. Depositus.2. Dies.10.c. Ecclesiasticus.0.Euangelium.3.c. Eucharistia. 11. c.32. 33.170. 185. Exilium. Fauus. Fœmina.1. Festum.1.2.c. Fides.85. Figura.12.13.Finis.35.84.Gratia.90.Heresis.99.Ieiunium.18.c.Illegitimus.2.Immolari.

107 Lex vetus occidebat,non quidem effectiue,sed occasione accepta,non autem data. 12e.q.98. 1.2m./q.99.2.3m./3.d.37.1.4m./d.40.3.0./Veri.q.28.2.12m./Ro.7.lec.2.co.1.3. Immundicia.2.c. Ioannes.1.Iudaizare.Iudęi.4.10.c.

108 Lex vetus induxit pœnas seruitutis,in casu duplici tantum.s.seruitutem perpetuam in seruo nolente egredi, & temporalem,in fure non valente soluere.12e.q.105.2.10m. Iustificatio.45.c.Lectoratus.5.Lepra.1.2.3. Litera.3.Lotio.Maria.57.65.

109 Sanctus Paulus,absolute & indeterminate loquens de lege,semper intendit de lege Moysis. Ro.7.principio.

·Matrimonium.10.11.13.124. Mel.o. Mensa. Meritum.110.Missio.41.45.Oblatio.o.Occidere.10. Ornatus. 12.13.

110 Lex vetus, bene statuit de loco iudicij, de iudicibus, & testibus.12^{e}.q.105.2.c.7^{m}./.8^{m}. Passio.1.16.Paulus.30.Peccatum.252.253.Pœna.31.55.56.59.č.Pœnitentia.53.55.č.97.Permissio.1.Possessio.9.10.Preceptum.28.č.39.č.56.č.

111 Lex vetus data fuit solis iudeis, non quidem propter merita eorum, sed propter promissiones Dei de Christo.12^{e}.q.98.4.o./.5.c./.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^{m}. Primitię.1.2. Primogenitus.2. Psalmus.3.č. Purgatio.4. Rebellio.3. Regnum.6.

112 Lex vetus data fuit duris in flagellus proficientibus in pędagogum, perfectis autem, in signum & solatius.12^{e}.q.101.3.c./.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.3^{m}./.Ro.5.fi. Sacrificium.v. Schisma.5. Septem. Status.5. Sterilitas.2. Stuprum.3.4.

113 Gentiles non obligabantur ad legem veterem, quo ad cerimonialia, vel iudicialia: sed ad pręcepta naturę fm se, non autem ex lege veteri. 12^{e}.q.98. 5.o./.22^{e}. q.25.4.1^{m}./.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^{m}./.Ro. 2.lec.3.co.2. Tabernaculum.4.5.

114 Lex vetus neminem excludit a cultu Dei, sed tantum a ciuilitate.12^{e}.q.105.3.1^{m}./.2^{m}. Tabula.2.Templum.3.č.

115 Lex vetus ordinabat ad Christum, perhibendo testimonium, & disponendo ad eum.12^{e}.q.98.2.c./.q.99.6.c./.Ro.10.co.2.fi./.Gal.3.lec. 8.co.1.2. Testamentum.4.č.Thurificatio.2. Tuba.1. Vestis.7. Virginitas.35. 36.

160 Status veteris legis institutus fuit, ad figurandum mysterium Christi. 12^{e}. q.102. 4.c. Vnctio.20.29. 30.

117 Status veteris legis, non fuit immutatus ante Christum, quo ad impletionem, sed quo ad conditionem populi.12^{e}.q.102.4.2^{m}.

118 Christus impleuit legem veterem, opere & doctrina tripliciter, scilicet exponendo, dando modum melius obseruandi, & superaddendo.12^{e}.q.107.2.o./.4.3^{m}./.4.d.1.q.2.ar.5.q.2.1^{m}./.Ro.9.lec.5.co.3./.c^{o}.14.lec.2.co.1.fi./.Ephe.2. co.14.

119 Christus in omnibus conuersatus est secundum pręcepta veteris legis. 3^{a}.q. 37. o./.q.40.4.o./.q.47.2.1^{m}./.3.d. 14.ar. 3.q.3.6.3^{m}./.4.d.1.q.2.ar.2.q.3.o. Vsura. 78. 289. 295. Vxor. 1. 11. c. Christus. 196. 197. 198.

120 Lex vetus dabatur populo adhuc imperfecto, in comparatione ad perfectionem quę erat futura per Christum.12^{e}.q.99.6.c.

121 VETVS ET NOVA./.Lex noua continetur in lege veteri virtualiter, vt perfectum in imperfecto, & implicite: non autem explicite & in actu. 12^{e}.q. 107. 3. o./.Gal.lec.2.co.1.fi. Adoratio.20. Angelus.620. Baptismus.3.224.248. Bonitas.229. Decimę.1.2.3. Dęmon. 21.

122 Lex vetus assimilatur puero, vt imperfecta: noua autem assimilatur viro, vt perfecta. 12^{e}.q.91.5.c.1^{m}./.q.98.1.o./.2.1^{m}./.2^{m}./.q.99.6.c./.q.106.3.c./.q.107. 1.c.2^{m}./.2.3.4.c./.22^{e}.q.1.7.2^{m}. Euangelium.3.8. Eucharistia.11.č. Finis.35.

123 Lex noua implet legem veterem, exhibendo quod lex vetus promittebat & figurabat: sed euacuat eas quo ad cerimonialia.12^{e}.q.107.2.o./.22^{e}.q.104.6.2^{m}./.2.d.9.8.4./.4.d.44.q.2.2.3^{m}./.Ro. 3.fi./.Ephe.2. lec.5.co.2.fi. Gratia.96.

124 Lex noua dicitur gratia fidei, quia principaliter est ad gratiam: secundario autes est ad cerimonialia & sacramentalia. Lex vetus autem econuerso. 12^{e}. q.107. 1. 3^{m}./.q.108.1.o./.quol.4.q.8.2.c./.Ro.3.lec.4.co.1.fi. Hęresis.52.64.

125 Lex vetus est via ad legem nouam, sicut lex noua ad cœlestem ecclesiam, seu ad cœlestem hierarchiam. 12^{e}.q.101.2.c./.q.106.4.1^{m}./.3^{a}.q.61.4.1^{m}./.2.d.9. 8.4^{m}.3.d.40.ar.4.q.1.o./.q.2.c./.4.d.1.q.1.ar.2. q.5.1^{m}./.d.4.q.1.ar.3.q.4.2^{m}./.d.8.q. 1.ar.3. q.1.1^{m}./.d.18. q.2.ar.2.q.1.1^{m}./.ql.7.15.c./.Gal.4.co.6.fi./.He.9.co.2. Ieiunium.18.č. Ioannes.1.2.

126 Vtraqz lex fuit ab vno Deo, sed lex vetus in lapidibus, noua vero in corde.12^{e}.q.98.2.3.o./.q.106. 2.3^{m}./.4.3^{m}./.q.107.1.c.fi./.3^{a}.q.42.4.2^{m}. Irregularitas.4. Lepra.1.2. Lotio. Maria.65.č. Oblatio.7.13. Organum.2.č.

127 Lex noua, plurima supra rationem credenda pręcepit, lex vetus autem pauca.ꝯ.1.c^{o}.5. Peccatum.252.253.Pœna.31.59.

128 Lex vetus cohibebat manus.i.actus exteriores, per pœnas temporales, non autem animum.i.actus interiores: noua autem cohibet vtrunqz, per ęterna. 12^{e}. q.107.1.2^{m}./.3.d.40.2.c. Pœnitentia.56. 58. Permissio.1. Pręceptum.120.č.140.

129 Lex noua principaliter promittit spiritualia, & ordinat actus etiam interiores, & ex amore: ideo perfectior est lege veteri, quę habet opposita. 12^{e}.q.91.5.o./.q.99.6.o./.q.107.1.2^{m}./.q.108.1.o./.22^{e}.q.95. 2.3^{m}./.q. 144.1.1^{m}./.3.d.40.2.c./.4.o./.ꝯ.1.c^{o}.5.pn^{o}./.Io.3.c^{o}.116.fi./.Psal. 10.co.3. fi./.Psal. 18.co. 7./.Psal.21.co.15./.Ro.8.lec.3.co.3./.c^{o}.10.co.3.4./.1^{e}.Cor.11. lec.6.co.3./.Gal.lec. 2.co. 1.fi./.c^{o}.4. lec.5.fi./.He.2. lec.4.co.3.fi./.c^{o}. 7.lec. 3.co.5./.c^{o}.8. co.5. 7.fi./.c^{o}.9. co.9.fi./.c^{o}.12.lec.3.principio./.co.3.principio fi. Primitię.1.č. Sabbatum. 11.

130 Lex vetus est grauior lege noua, quo ad cerimonialia, & quo ad dispositionem subditorum: sed quo ad actus virtutum, est econuerso.12^{e}.q.107.4. o./.3.d. 40.ar.4.q.3.o./.quol. 4.q.8.2.c./.Matth.11.fi. Sacerdos.24.č.

131 Lex noua addit consilia super pręcepta, non autes lex vetus.12^{e}.q.108.4.o./.3.d.40.ar.4.q.3.c.fi./.1^{m}. Sacramentum.33.42.č.

132 Lex vetus est lex seruitutis: lex noua vero, est lex pietatis. 1^{e}.Cor.7.lec.2.fi. Sacrificium. 11. 16.č. Septimus.

133 Lex noua dicitur lex veritatis, lex vetus autem dicitur lex vmbrę, vel lex figurę.12^{e}.q.107.2.c. Templum.8.č.Testamentum.o.

134 Lex vetus non inducebat ad conformitatem Moysis, sicut lex noua inducit ad conformitatem Christi. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.2^{m}.

135 In lege noua dantur pręcepta fortitudinis, ad pugnandum spiritualiter, & ad patientiam temporalium malorum: non autem ad pugnam corporalem, sicut in lege veteri.22^{e}.q.140.1.1^{m}. Vsura.78.79.

136 Prohibitio immundorus corporaliter a sacramentis in veteri lege, magis erat propter significationem, ꝙ propter restideo non est in noua.4.d.9.ar.4.q.3.2^{m}. Vxor.18. Christus.196.

137 Lex noua nihil instituit, ad cognoscendum futura, sicut lex vetus: quia terrena sunt: fuerunt tñ in nouo testamento etias aliqui, prophetię spiritum habentes, q multa de futuris euentibus prędixerunt.22^{e}.q.95.2.3^{m}.

138 Lex noua nihil determinat circa cerimonialia vel iudicialia, nec pręcipit alia moralia, ꝙ lex vetus.12^{e}.q.108.2.o./.3.2^{m}./.3^{m}./.quol.4.13.c.

139 NOVA./.Lex noua principaliter est gratia spiritussancti: secũdario aũt est circa quędas dispositia ad grãs, &

ad vsum eius : ideo principaliter est indita: & secundario scripta. 12^e.q.106.1.o./.2.3.c./.q. 107. 1.2^m./.3^m./.q.108.1.c.1^m./.quol.4.13.c.

140 In lege noua nihil continetur, nisi pertinens ad gratiam spiritussancti: vel disponens intellectum per fidem & affectum, vel ad vsum gratię. 12^e.q.106.1.1^m./.quol.4.13.c. Apostoli.4. Baptismus.224. Character.34. Cōtritio.11. Cultus.3. Decimę.6.č.

141 Lex noua, est lex gratię, & pietatis. 12^e.q. 106.3.c.fi./.1^e. Cor.7.lec.2.fi. Euangelium.o.

142 Lex noua dicitur lex libertatis, quia non precipit actus exteriores nisi sacramentorum, vel habentes necessitatem ad gratiam : nec prohibet, nisi ↄ̄ria gratię. 12^e.q.108.1.2.o./.4.c./.quol.4.13.c. Excōmunicatio.32. Festum.2.č. Fides.104.118.

143 Lex noua bene ordinat omnes actus interiores hominis ad se, ad proximum, & ad Deum.12^e.q.108.3.o.

144 Tota lex noua est in mansuetudine, respectu proximi: & in humilitate, respectu Dei & sui. Matth.11.fi. Gratia.92.91.96.č.

145 Nullus status potest esse perfectior statu nouę legis : qa lex noua immediate introducit ad vltimum finem. 12^e.q.106.4.c./.q.108.4.o. Inditum. Iustificatio.49. Mensa. Oblatio.7. Occidere.10. Peccatum.377. Pœnitentia.126.

146 Lex noua non debuit dari a principio mundi, triplici ratione: prima.s.quia lex noua principaliter est gratia spiritussancti, quę abundanter dari non debuit, anteq̄ impedimentum peccati, ab humano genere tolleretur consumata redemptione per Christum: secunda potest assignari ex perfectione legis nouę : non enim aliquid ad perfectum adducitur statim a principio, sed quodam temporali successiōis ordine: sicut aliquis prius fit puer, & postmodū vir: tertia sumitur ex hoc, ꝙ lex noua est lex gratię: & ideo primo oportuit, ꝙ homo relinqueretur sibi in statu veteris legis : vt in peccatum cadendo, suam infirmitatem cognoscens, recognosceret se gratia indigere. 12^e.q.91.5.2^m./.q.106.3.o. Preceptū. 24.52.120.

147 Lex noua proponitur in omni loco, nō autem in omni tempore, quia tempus variat statum, non autem locus. 12^e.q.106.3.2^m.

148 Lex noua durabit vsq; ad finem mundi. 12^e.q.106.4.o. Sacerdos.20.24.č. Sacramentum.33.45.58.č.98.č.137.144.č. 151. Status.5. Subdiaconus.3.4. Testamentum.o.

HVMANA.16.20.21.22.29.30.70.76.83.85. vsq; 94.110.114.

149 Leges humanę sunt necessarię, ad pacem hominum, & ad virtutes, propter malos : quia nō sufficit eis paterna monitio. 12^e.q.91.3.o./.q.95.1.o./.2.d.9.3.c.co.2.5^m. 3.d.40.2.o. Actus.165.168. Adoptio.6.9.12. Aleator.1. Alienum.3.č.

150 Melius est ſm philosophum, omnia determinari per leges, q̄tum possibile est, q̄ relinquere arbitrio iudicum, triplici ratione : primo.s.quia facilius est inuenire paucos sapientes, qui sufficiant ad rectas leges ponendas, q̄ multos qui requirerentur, ad recte iudicandum de singulis: secundo quia illi qui leges ponunt, ex multo tempore considerant, quid lege ferendum sit: sed iudicia de singularibus factis, fiunt ex casibus subito exortis : facilius autem ex multis consideratis, potest homo videre, quid rectum sit, q̄ solum ex aliquo vno facto: tertio quia legislatores iudicant in vniuersali, & de futuris: sed homines iudicijs presidentes, iudicant de p̄ntibus, ad quę afficiuntur amore, vel odio, aut aliqua cupiditate: & sic eorum deprauatur iudicium. 12^e.q.95.1.2^m. Btūs.47.

151 Quia ergo iustitia animata iudicis, nō inuenitur in multis, & quia flexibilis est: ideo necessarium fuit, in quibuscunq; est possibile, legem determinare, quid iudicandū sit: vt paucissima arbitrio hominum cōmitterentur. 12^e.q.95.1.2^m.fi. Campsoria.5.

152 Quędam singularia, quę non possunt lege comprehendi, necesse est cōmittere iudicibus: puta de eo quod est factum esse vel non esse, & de aliis huiusmodi. 12^e.q.95.1.3^m. Ciuilis.o. Ciuitas.3. Clementia.6. Consanguinitas.9.10. Consuetudo.1.5.

153 Lex humana, est dispositio particularis, inuenta per rationem humanam: ex principiis cōmunibus legis naturalis. 12^e.q.91.3.o./.4.c./.q.95.2.o./.3.4.c. Contemptus.1. Datio.12. Dispensatio.10.č. Dñium.10.č. Ebrietas.14. Ecclesia.10.č. Ecclesiasticus.3.

154 Lex humana est mensura mensurata, a lege diuina, & a lege naturali: cuius finis, est vtilitas hominum. 12^e.q.19.4.c./.q.95.3.o.

155 Oppositum videtur dicere. 12^e.q.90. 1.o./.3. c./.q.96.5.c./.ꝑ.3.c^o.114.3^m./.5^m./.c^o.115.2^m.

℞ ſñ^o. Dubio.811°.

156 Leges humanę in cōmuni, habent rationes, non autem quo ad aliquas particulares conditiones, sed ex arbitrio instituētiū. 12^e.q.95.2.4^m./.q.102.2.3^m. Epyichia.4.č.

157 Leges humanę, non possunt habere illam infallibilitatem: quam habent conclusiones demonstratiuę scientiarum. 12^e.q.91.3.3^m./.4.c./.q.96. 1.3^m./.q.105.2.8^m./.22^e.q.120.1.c.

158 Nulla lex humana habet vim legis, nisi inq̄tum a lege naturę deriuatur. 12^e.q.95.2.o./.ꝑ.3.c^o.123.co.2.

159 Leges scribuntur, ad declarationem iuris naturalis, & iuris positiui: ideo continent vtrunq;: & instituunt ius positiuum, dantes ei robur autoritatis, non autem iuri naturali: sed hoc habet ex natura. 22^e.q.60. 5.c.1^m.

Error.11.12. Excommunicatio.23.

160 Lex humana quadrupliciter diuiditur, ſm quatuor quę sunt de ratione eius.s.ꝙ sit a lege naturę, ad bonū cōmune, a persona publica, & sit regula actuum humanorum. 12^e.q.95.4.o Fas. Illegitimus.4.5. Interpretatio.1.2. Iudęi.36.46. Iudex.4.

161 Nullus potest condere legem, nisi cōmunitas, vel persona publica.i.gerens vices eius. 12^e.q.90. 3.o./.q.92.1.2^m./.q.95.4.c./.q. 96.1.4.c./.q.97. 3.3^m./.q.98.3.3^m./.22^e.q.50.1.3^m./.q.57.2.c./.q.60.6.c./.q.67.1.c. Iudicium.25.26.28.č.

162 Lex humana debet dari in cōmuni. 12^e.q. 96.1.o./.q.98.6.2^m./.22^e.q.147.3.4.c. Ius.2.č.10.č.20.č.

163 Lex humana datur de aliquo, ſm illud quod frequentius accidit. 12^e.q.84.1. 3^m./.q. 96.1. 3^m./.6.c.3^m./.q.102.6.5^m./.22^e.q.88.9.10.c./.q. 120.1.c./.q.147.4.c./.q.152.2.3^m./.q.154.2.c.fi./.q.160.5.c./.4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c./.ar.3.q.3.1^m.

164 In legibus, propter consuetudinem, magis valent fabulariter dicta, quam cognitio veritatis. Met.2. lec. 5. co.1.fi.

165 Immo omnis falsitas legi repugnat, cum lex ordinet hominem ad veram felicitatem. 12^e.q.99.3.c.

℞ ſñ^o. Dubio.812°.

166 Finis legis ciuilis, est pax ciuium: sed finis legis canonum, est pax ecclesię, & salus animarum. 4.d.37.q.2.1.c.2^m./.quol.12. 25.c.

167 Lex humana non attendit intentionem obseruantis, sed actum eius. 12^e.q.100.9.c./.3.d.40.2.5^m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.1.3^m.

168 Lex humana debet esse honesta, iusta, possibilis ſm naturam, ſm consuetudinem patrię, loci, & temporis, necessaria, pro cōmuni vtilitate, & clara. 12^e.q.95.3.o.

Iustitia.4.č.51.č. Iustificatio.48. Legislator.o. Legitimatio.o. Licita.1.3. Lycurgus.

169 Lex est iusta, vel iniusta tripliciter. s. ex fine, ex agente per autoritatem, & ex forma. i. secundum equalitatem proportionis. 12^e.q.96.4.c. Mahumetus. Matrimonium. 40.c̃. Misericordia. 32. Modestia.4.c̃. Necessitas.30.31.
170 Lex puniens mulieres in lupanari, est abrogata: quia est iniusta, cum non sit ex instinctu legis naturę.4.d. 33.q.1.ar.3.q.1.2^m. Obligari.5.c̃. Omissio.1. Periculum.1.9. Politica.2.4. Possessio.5.10. Possessor. Pręebendatus.
171 Lex humana pręcipit aliquos actus cuiuscunq; virtutis, vt ordinabiles ad bonum commune: non autem omnes similiter aliquos actus cuiuscunque vitii prohibet, non autem omnes. 12^e.q.93.3.3^m./.q.96.2.3. o./.q.100.2.c. Pręceptum.H.
172 Leges humanę ordinantur ad aliqua mundana bona: secundum quorum conditionem, dantur pręcepta fortitudinis.22^e.q.140.1.c.
173 Lex humana non debet seruari, quando est in damnum: sed recurrendum est ad principem, si periculum non sit in mora. 12^e.q.96.6.o./.q.97.3.1^m./.22^e.q. 60.5.2^m./.3^m./.q.147.4.c./.4.d. 15.q.2.ar.2.q.1.4.c.
174 Lex humana iusta obligat in foro conscientię, non autem lex iniusta, nisi propter scandalum vitandum, in iis quę non sunt contra deum.12^e.q.96.4.o./.22^e. q.12.2.1^m./.q.60.5.1^m.
175 Omnes subditi alicuius potestatis, subduntur legibus eius, vel coacte, vt mali, vel sponte vt boni. 12^e.q. 96.5.o.
176 Princeps subditur legi suę, quo ad iudicium dei, & sponte quo ad vim directiuam: non autem coacte. 12^e.q.96.5.3^m.
177 Nullus subditur legi inferioris, contra superiorem.12^e. q.96.5.c.2^m. Princeps.14.c̃. Promulgatio.3. c̃. Raptus.5.
178 Lex humana potest iuste mutari dupliciter. s. ex defectu legislatoris: vel ex mutatione rerum, vel hominum.12^e.q.96.5.3^m./.6.o./.q.97.1.o./.q.104.3.2^m. Restitutio.16. Rex.6. Roma.3. Sacrificium.7. Sacrilegium.8. Seruitus.9.c̃.
179 Lex humana non debet faciliter mutari: nisi propter magnam necessitatem, vel vtilitatem: quia consuetudo iuuat.12^e.q.97.2.o. Sinesis. Vendere.12.16. Vsura.7.9.27.44.73.82.84.86.87.89.115.116.119. 121.215.223.232.237.238.279.299.
180 Ecclesia non est astricta legibus humanis, puta vt iudicet vxoricidam sine reatu pœnę ęternę, vel pœnę ecclesiastico iudicio infligendę, ex hoc ꝙ est sine reatu pœnę infligendę per iudicium seculare: & tamen lex ciuilis non committit viro occisionem vxoris quasi pręcipiens, quia sic non peccaret, sicut nec minister iudicis peccat, latronem occidens condemnatum ad mortem: sed permisit, pœnam non adhibens.4.d.37.q.2. 1.c.fi./.2^m./.quol.2.10.1^m. Vxor.1.3.c̃.8.22.23.
LI. per quem: non est appropriatum, sed proprium filii.1^a.q.39.8.c. Excessus.1. Fieri.4. Gratia.86. Ibi. Omnis.4. Processio.54. Propositio.18. Solus.5. c̃. Christus.7.9.10.21.26.
LIA fœcunda, & lippis oculis, significat vitam actiuam, quę plus parit, & minus videt.22^e.q.179.2.b./. 3.d.35.q.1.ar.3.q.1.3^m. Iacob.10.11.
LIBAMINA significabant potum eucharistię: sacrificia vero, cibum eucharistię: ideo offerentes habebant de sacrificiis, non autem de libaminibus, sed tantum sacerdotes.4.d.11.q.2.ar.1.q.1.3^m. Eucharistia.184.185.
Libellus. Vxor.15.c̃. Libens. Accusatio.17. Charitas.13. Confessio.53. Libẽter, Spõtaneũ, Sponte. Voluntarium.o.
Libenter. Amor.62. Libens. Spontaneum. Sponte. Vsura.62.200.
LIBER. Libera. Liberum. Ingenuus. Libera. Liberę. Libertas.o. Liberum.1.c̃.
1 LIBER Iob, est ex versibus exametris, a tertio capitulo vsque ad quadragesimũ secundum capitulum: & est plenus figuris, & colonbus rhetoricis. Iob.3.co.2.prin^o.
2 Liber sapientię, non erat olim inter canonicas scripturas, sed fuit cuiusdam Philonis. Dio^o.4.lec.9.co. 5.principio.
3 Liber Isaię fuit grandis, non ad necessitatem scripturę, sed ad significandam magnitudinem tribulationis. Isa.8.co.1.
4 Liber de infantia saluatoris, est apocryphus.3^a.q.35. 6.3^m./.q.36.4.3^m./.q.43.3. 1^m./. Io.lec.21.co.1./.c^o. 2.lec.1.fi./.c^o.15.fi. Consideratio.2. Descriptio. Dionysius.3.4. Doctor.3.c̃. Ecclesiasticus.1.2. Ethica. Eustratius.1. Exemplum.3.
5 Liber de mirabilibus sacrę scripturę, non est Augustini, nec est autenticus. 3^a.q.45.3.2^m. Inuestiri. Iudei.4.
6 Oppositum videtur dicere. quol.9.6.1^m. ☞ R^o. Du^o.813°.
Lex.18. Locus.4. Magister.o. Plato.4.
7 Liber de ecclesiasticis dogmatibus, non est Augustini: sed Genandii. quol.12.11.c. Prophetia.31.45.
8 Oppositum videtur dicere.2.d.4.1.1^m./.4.d.12.q.3. ar.1.q.2.b./.d. 14.q.1. ar.1.q.6.5^m./. Opus.19.c^o. 8.co.5. ☞ R^o. Du^o.814°.
9 Liber de spiritu & anima, non est Augustini, nec autenticus. 1^a.q.77.8.1^m./.q.79.8.1^m./. 10. 1^m./.q.82. 5.2^m./.1.d.1.q.1.1. 3^m./.4.d.44.q.3. ar.3.q.1.1^m./. Veri.q.15.1.1^m./.q.25.3. 2^m./.q.26.5.7^m./. Spiritu. 3.6^m./.11.2^m./. Anima.9.1^m./.12.1^m./.19.3^m./. Io. 10. lec.2.co.3. Religio.80. Repręsentatio.1.2. Scriptura.20.c̃. Thalmuth.
10 Liber de differentia spiritus & animę, non est Augustini: nec est autenticus. Spiritu.3.9^m. Theologia.19. Theophrastus.
11 Liber de intelligentiis non est autenticus. quol.6.q. 11.2^m. Tractare.2.
12 Liber de vnitate & vno, non est Boetii, nec est autenticus. Spiritu.1.21^m./.quol.9 q.4.1.2^m.
13 Liber de causis, continet errorem. s. ꝙ creaturę inferiores sunt creatę, mediantibus creaturis superioribus: ideo in hac materia non est autenticus.2.d.18. q.2.2.1^m./. Poten^a.q.3.4.10.11^m.
14 In libris beati Gregorii, quilibet potest inuenire, omnes fere motus cordis sui.1^e. Cor.14.lec.5.co.2.
15 Liber dei est Christus, vel est prędestinatio: in qua per ordinem scripti sunt omnes saluandi, sed in principio est Christus. ps.39.co.8./. He.10.co.4.fi.
16 VITAE./. Liber vitę dicit tripliciter. s. conscriptio saluandorum: scriptura eorum per quę saluatur. i. vtrũq; testamentũ: & scriptura agendorũ, seu iam factorũ. s. libri aperiendi in die iudicii. i. vis diuina, qua cuilibet nota fient facta sua.1^a.q.24.1.1^m./. Veri.q.7.1.c.
17 Liber vitę est quid increatum. s. repręsentatio saluandorum, dirigens deum in dando vitam glorię electis. Veri.q.7.1.o.
18 Liber vitę, est notitia dei de vita beata cuiuslibet in particulari.1^a.q.24.o./.q.39.8.f./.1.d.40.q.1.2. 5^m./. 3.d.31.q.1.2.o./. Veri.q.7.o./. Phil.4.co.1.fi./. He.12. lec.4.co.4.fi. Character.40.
19 Liber vitę in diuinis dicitur essentialiter, non autem personaliter: & appropriatur filio, ratione notitię: sed

spiritui sancto, ratione vitę. 1ª. q. 39. 2. fi. / 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 1. o. / Veri. q. 7. 2. 3. o.

20 Pater dicitur caput libri: quia est principium filii. 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 1. 4m. / ps. 39. co. 8.

21 Liber vitę non est predestinatio, sed est notitia eius. 1ª. q. 24. 1. 4m. / 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 2. o. / q. 3. 1m. / Veri. q. 7. 4. o. / ps. 39. co. 8. / Phil. 4. co. 1. fi.

22 Liber vitę, & electio, sunt tantum de vita glorię creaturarum, non autem proprie de vita naturę, nec de vita gratię, nec de vita dei. 1ª. q. 24. 2. o. / 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 2. o. / Veri. q. 7. 5. 6. 7. o.

23 Prescientia est omniũ, predestinatio est gratię & glorię simul: sed liber vitę tenet medium, quia simpliciter est tantũ glorię, & scdm quid est tm̃ gratię. 1. d. 40. q. 1. 2. 5m. / q. 3. 3m. / 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 2. o. / q. 3. 1m.

24 Christus secundum naturam humanam, dicitur liber vitę: quia est vniuersale exemplar vitę: non aũt est similitudo representans particulariter vitã cuiuslibet. 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 1. 2m. / Veri. q. 7. 1. c. Certitudo. 24.

25 Vtrunq; testamentum posset dici liber vitę: sed imperfecte: quia non facit notitiam de vita cuiuslibet in particulari, sed in vniuersali. 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 1. 1m.

26 Scripti simpliciter in libro vitę. s. predestinati, nunquã delentur de libro vitę: sed scripti secundum gratiam, delenẽ de libro vitę. 1ª. q. 24. 3. o. / 1. d. 40. q. 1. 2. 5m. / q. 3. 3m. / d. 31. q. 1. ar. 2. q. 3. o. / Phil. 4. co. 1. fi. / He. 12. lec. 4. co. 4. fi.

27 Sicut potest aliquis deleri de libro vitę: sic potest in eo scribi de nouo. s. vel secundum opinionem, vel secundum gratiam, non autem simpliciter. 1ª. q. 24. 3. 3m.

28 Nullus liber dicitur liber mortis, sicut dicitur liber vitę: quia electi solent ascribi, non autem repudiati. 1ª. q. 24. 1. 3m. / 3. d. 31. q. 1. ar. 2. q. 2. c. / Veri. q. 7. 8. o.

Descriptio. Lex. 18. Prophetia. 31. 45. Representatio. 1. 2. Scriptura. 20. c̃.

29 Libri aperiendi in die iudicii, sunt conscientię singulorum: vel sancti vtriusque testamenti: vel sententia iudicis: vel vis diuina ostendens omnia, qua cuilibet nota fient facta sua. 1ª. q. 24. 1. 1m. / 4. d. 43. ar. 5. q. 2. o. / Opus. 3. cº. 253.

Libera. Confirmatio. 21. Electio. 12. 13. 14. Hereditas. 2. Matrimonium. 42. 110. Metaphysica. 16. Poª. 20. Vsura. 90.

1 **LIBERALITAS** est virtus dispensandi bene diuitias, in vsus bonos sibi suisq;, & aliis. 22e. q. 117. 1. o. Amor. 263.

2 Ad liberalem non pertinet, esse promptum ad recipiendum, & minus ad petendum: sed solicite procurat fructus suarum possessionum, ad liberaliter dandum. 22e. q. 117. 4. 3m. Andragathia. Ars. 11. 12. 13. 24. 43. c̃. Auaritia. 21. c̃. Bonitas. 222.

3 Propria materia mediata liberalitatis, ẽ pecunia. i. res possessa: sed materia immediata, est passio circa pecuniam. 12e. q. 60. 5. c. / 22e. q. 31. 1. 2m. / q. 32. 1. 4m. / q. 58. 9. 2m. / q. 117. 2. 3. o. / 6. c. / q. 118. 3. c. 2m. / q. 157. 1. c. / Ma. q. 13. 1. c. fi. / Ethi. 4. co. 1. fi.

Campsoria. 9. Datio. 2. 23. Delectatio. 35. Deus. 448. Diuini. 16. Donũ. 38. Eleemosyna. 6. 7. Illiberalitas.

4 Liberalitas moderatur amorem pecuniarum, & timorem de amissione earum. 22e. q. 123. 4. 2m. Iustitia. 46. Libera.

5 Proprius actus liberalitatis duplex. s. bene vti pecunia in se & in alios: secundarius autem est, preparare & conseruare eas ad bonum vsum. 22e. q. 117. 3. 4. o. / quol. 5. q. 11. 3. fi. / Ethi. 4. co. 3. Meritum. 102. Mutuum. 3. 4. Prodigalitas. 6. Transferre.

6 Proprius & principalior actus liberalitatis est dare, q̃ accipere, vel acquirere, vel conseruare, vel vti pro se. 22e. q. 117. 4. o. / q. 119. 1. 2m. / 3m. / Ethi. 4. co. 3. Virtus. 225. Vnctio. 30. B.

7 Liberalis tristatur q aliquid detur non conuenienter: sed magis quando ipse dat non conuenienter, quia plus opponitur actui eius proprio. 22e. q. 117. 4. 2m.

8 Dare aliquid cum concupiscentia retinendi, derogat liberalitati: non autem amicitię, vel charitati: sed magis ostenditur perfectio eius. 22e. q. 31. 1. 2m.

9 Quod autem liberalitatem tollit, aut violentiam exterioris agentis, aut necessitatem naturę interioris, aut debitum importat equitatis. Opus. 73. co. 4.

10 Liberalitas est subiectiue in volũtate. 1ª. q. 21. 1. 1m. / 3. d. 33. q. 2. ar. 4. q. 3. c. / p̃. 1. cº. 93. / Virt. q. 1. 5. c. fi.

11 Immo est subiectiue in concupiscibili. 12e. q. 60. 5. c. / 22e. q. 134. 4. 1m. P Rño. Duº. 815º.

12 Dantes omnia pro Christo, non sunt prodigi, sed liberales. 22e. q. 119. 2. 3m. Vsura. 35. 39. 56. 61. 62. 63. 104. 134. 136.

13 Nulla datio est pure liberalis, nisi datio dei. 1. d. 18. 3. c. / Veri. q. 23. 4. c. fi. Vsus. 9.

14 Solus deus est maxime liberalis. 1ª. q. 44. 4. 1m. / 1. d. 18. 3. c. / d. 45. 2. c. / p̃. 2. cº. 93.

15 Christus omnes diuitias contemnendo, ostendit in se summum gradum liberalitatis & magnificentię. 3ª. q. 7. 2. 3m.

16 COMPARATIO. / Omnis virtus theologica, & cardinalis, est simpliciter. i. secundum propriam materiam nobilior liberalitate: quę tamen habet quandam excellentiam, inquantum est vtilis ad multa. 22e. q. 117. 6. o. Ars. 24. 45. Iustitia. 22. 46. Magnificentia. 9. Misericordia. 9. 10.

17 Iustitia se extendit ad omnes, non autem liberalitas. 22e. q. 58. 12. 1m. / q. 123. 12. 5m. Oratio. 55. Temperantia. 26.

18 Iustitia est simpliciter, maior liberalitate: quia est communior & fundamentum eius est: & potest esse sine ea, non autem econuerso: sed secundum quid, est econuerso. s. vt est ornamentum iustitię. 22e. q. 66. 4. 1m. / q. 123. 12. 5m. Virginitas. 18.

19 Liberalitas & magnificentia locum non habent, subtracta iustitia: ideo sunt partes potentiales eius. Virt. q. 1. 12. 26m. / q. 5. 1. 12m.

20 Liberalitas conuenit cum iustitia, quia vtraque est principaliter, ad alterum, & circa exteriora: sed prima attendit exteriora vt propria: secunda vero, vt sunt alterius, & ratione debiti: ideo liberalitas non est species iustitię, sed est pars sibi annexa. 22e. q. 58. 12. 1m. / q. 117. 2. 3m. / 3. 2m. / 5. o. / q. 118. 3. 2m. / q. 134. 4. 1m. / q. 157. 1. c. / 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 2. c. / d. 34. q. 1. 2. c. co. 2. / 4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 3. 4m. / Ma. q. 13. 1. c. fi.

21 Liberalitas est ad se in sumptibus, non autem in dationibus: sed iustitia nullo modo est ad se. 22e. q. 106. 3. 1m. / q. 117. 3. 3m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 6. q. 1. 1m. Virtus. 225.

1 **LIBERARE** dicitur deus, a quadruplici aqua, scilicet voluptatis, cupiditatis, vanitatis, & potestatis. Isa. 43. co. 2. fi. Abolitio. o. Accusatio. 26. Aduentus. 6. 8. 9. Aqua. 5. Aristoteles. 6. 9. Auxilium. 3. 7. Baptismus. E. Beatus. 49. Confessio. E. Curatio. Damnatio. 4. Decimę. 13. Delere. Demon. 117. Descendere. 2. c̃. Eleemosyna. E. Emundatio. Eripere. Eucharistia. E. Eustratius. 1. Exorcismus. 11. 13. Festum. 4. 5. Fides. 107. Ignis. 21. Incarnari. 2. 8. c̃. Iuramentum. 27. c̃.

2 Deus liberat electos de malis pœnę quadrupliciter, scilicet preseruando, consolando, dando bona, & conuer

tendo in bonum. Opus.7.co.8. Iustificatio.39. Mors.6.11.12.22. Oratio.41.c.63. Pascha.3. Passio.85.c.116.c. Pater.21. Peccatum.L. Poenitentia. P. Preseruatus. Purgatorium.10. Quiest.3. Redemptio.o. Resurrectio.50. Saluari.o. Satisfactio.15. Serpens.1. Seruitus.10.16. Superbia.35.36. Tenebre.2. Testis.1. Tyrannus.11. Veritas.34. Vita.29. Vsura.233.239.299.

Libere. Actus.11. Deus.318. Electio.2.3. Libertas.o. Liberum.o.

1 LIBERTAS cuiuslibet rei est dominium & potestas sui actus, ad opposita. 1a.q.83.3.4.o./.2.d.23.q.1.1.c./.d.24.q.1.1. 1m./.d.25.1.c. 2m./. 3m./.ꝯ.2.co.47./. Veri.q.22.6.o./. Ma.q.16.5.o. Alexander.1. Animal.57.c.

2 De ratione vel necessitate libertatis non est esse primam causam sui, id quod liberum est. 1a.q.83.1.3m./. Veri.q.24.1.3m./. Ma.q.3.2.4m.

3 Posse velle malum, non est libertas, nec est pars libertatis. 1a.q.62.8.3m./. 22e.q.88.4. 1m./.1.d.42.q.2.1.3m./. 2.d.7.q.1.1. 3m./.d.25.1. 2m./.d.44.q.1.1. 1m./.3.d.12.q.2.1.2m./.3m./.d.18.2.5m./. Veri.q.22.6.c.fi./.q.24.3.2m./.7.4m./. Ma.q.16.5.c. Applicatio.2. Charitas.128. Causa.70. Cogitatio.2. Damnatio.2.23.c. Datio.2. Deus.318.

4 Tota radix libertatis, vt subiectum, est voluntas: ratio autem, vt causa. 12e.q.6.2. 2m./.q.17.1.2m./.2.d.24.q.1.3.5m./. Veri.q.24.2.o./.6.4m.

Dominatio.1. Dominium.4.c. Eleemosyna.4. Electio.12.13.14. Aequalitas.15. Filiatio.9. Habere.2.

5 Summum libertatis, conuenientissime est in voluntate.2.d.25.2.4m./.L.prino. Hereditas.2.

6 Libertas voluntatis est quo ad tria, scilicet quo ad exercitium actus, determinationem actus, & ordinem finis, prima est respectu cuiuscunque obiecti, & in quocunque statu nature: secunda non est respectu finis, sed aliorum, & in quolibet statu: tertia est tantum in statu vie. Veri.q.22.6.c./. Ma.q.6.c.co.3.

Ieiunium.9. Imperare.7. Infidelis.5. Iudei.36. Iudex.7. Lex.39.141.142. Libere. Liberum.o. Matrimonium.42.84.87. 110.112. Metaphysica.16. Ordo.97.100.101. Peccatum.200. Possibile.7.8. Potentia.20. Principatus.1. Prophetia.93. Propositio.8. Sanctitas.2.6. Seruitus.9.11.13. Somnus.2. Status.1. Tempus.44. Thomas.5. Tyrannus.6.10.11. Tributum.2.5.6. Virginitas.37. Votum.9.10.

7 Libertas quadruplex, scilicet libertas a coactione, miseria, peccato, & iustitia: prima conuenit per se libero arbitrio, non autem alie. 2.d.25.5.o./. Veri.q.24.1.11m./.10.7m./. Ma.q.6.23m./. Io.8.lec.3.co.3.fi./. Ro.6.lec.4.co.2. Vsura.90.

8 Libertas opponitur necessitati coactionis: non autem necessitati finis. 1a.q.82.1.c. 1m./.22e.q.44.1.2m./.3a.q.14.2.c./.4.d.15.q.4.ar.1.q.3. 1m./.ꝯ.3.co.138. principio./. Veri.q.22.5.o./.q.23.4.c. 17m./.q.24.1.20m./. Potentia.q.10.2.5m./. Ma.q.2.3. 4m./. quol.4.q.12.1.4m./. Opus.3.co.177./. Ro.8.lec.4.co.2.

9 Immo libertas etiam opponitur necessitati finis, cum libertas cuiuslibet rei, sit dominium & potestas sui actus ad opposita. 1a.q.83.3.4.o.

Rño. Duo.816o.

10 Libertas a coactione, nobilius est in deo q in angelos & nobilius in vno q in alio angelo & nobilius in angelo q in homine. 2.d.25.4.c.2m./.3m.

11 Libertas triplex, scilicet arbitrii, & consilii, & complaciti, secundum Bernardum. 2.d.25.5.6m./. Veri.q.24.1.11m.

12 Libertas prima est debilitata per peccatum, non autem omnino amissa. 1a.q.83.2.3m./.2.d.24.q.1.1.3m./.d.25.5.6m./. Veri.q.24.1.11m./.4.5m./.10.1m./. Ma.q.6.23m./. Opus.3.co.177.

1 LIBERVM animum nihil sic facit: sicut non occupari circa diuitias. Mat.19.co.11.fi. Ingenuus. Libera. Libere. Libertas.o.

2 ARBITRIVM ./. Liberum arbitrium non est habitus proprie, sed est potentia. 1a.q.83.2.o./.2.d.24.q.1.1.o./.d.39.q.2.1.3m./. Veri.q.24.4.o.

3 Liberum arbitrium est tantum vna potentia formaliter, sed due virtualiter. 2.d.24.q.1.2.o./. Veri.q.24.5.o.

4 Liberum arbitrium est idem realiter quod voluntas, secundum q in ea est virtus intellectus: vnde liberum arbitrium esse dicitur facultas voluntatis & rationis. 1a.q.83.3.4.o./.12e.q.1.1.c./.22e.q.24.1. 3m./.q.95.5.c./.2.d.24.q.1.3.o./.3.d.17.ar.1.q.3.5m./. Veri.q.24.4.6.o. Confessio.15.

5 Error quadruplex circa liberum arbitrium. 2.d.28.1.c./. Phil.2.lec.3.fi.

6 Liberum arbitrium dicitur tota anima, non quidem essentialiter, sed per imperium. 2.d.24.q.1.2.1m.

7 OBIECTVM ./. Liberum arbitrium, est tantum eorum, que sunt ad finem. 1a.q.19.1.c./.q.82.1.2.c./.q.83.1.5m./.2.d.7.q.1.1. 1m./.d.24.q.1.3.o./.ꝯ.1.co.88./. Veri.q.22.6.o./.12.c./.q.24.1.20m./. Ma.q.3.3.c./. Opus.3.co.177.

8 Liberum arbitrium vt de actibus, est tantum de contingentibus: sed vt de obiectis, est etiam de preteritis & necessariis. 22e.q.24.1. 3m./.4.d.17.q.2.ar.2.q.4.1m.

9 Aliquid non esse in potestate liberi arbitrii, contingit dupliciter. s. si excedat facultatem potentie exequentis, vt volare: vel facultatem rationis imperantis, vt repentina. Veri.q.24.12.c.

10 Oppositum videtur dicere a simili. Veri.q.29.3.6m.

Duo.817o. Rño. sicut Duo.686o.

Consilium.9. Contritio.16.

11 Liberum arbitrium est per se ordinatum in bonum: nec tendit in malum, nisi sub ratione boni. 1a.q.63.1.4m./.3a.q.34.3.1m./.2.d.7.q.1.1.1m./.d.25.1.2m./.5.2m./.d.39.q.1.1.o./. Veri.q.24.10. 10m./. 11m./. 12m./. Ma.q.16.5.c.co.2. Gratia.153.

12 Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.19.7.1m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.o.

Duo.818o. Rño. sicut Duo.1200o.

13 Nullius creature liberum arbitrium, potest naturaliter esse confirmatum in bono: sed tantum ex gratia. 1a.q.63.1.c./.1.d.39.q.2.2.c.3m./.2.d.23.q.2.1.o./. Veri.q.24.1.16m./.7.8.o./. Anima.14.3m./. Iob.4.co.4.fi. Ignorantia.3.4.9.

14 Immo gratia non immobilitat liberum arbitrium in bono. 1a.q.62.3. 2m./.12e.q.106.2. 2m./.2.d.4.3.5m./.d.20.q.2.3.5m./.ꝯ.3.co.155./. Lio.4.co.69.

Rño. Duo.819o.383o.

Intellectus.191.c.301.c. Membrum.12.

15 Liberum arbitrium viatoris, potest per gratiam confirmari in bono, aliquo modo: non autem simpliciter. 3a.q.52.7.3m./.q.79.6.1m./.2m./.ꝯ.4.co.62.2m./. Veri.q.24.9.o./.11.9m.

16 Liberum arbitrium in damnatis est obstinatum in malo: quod non potest esse in via perfecte. 22e.q.14.3.3m./.3a.q.52.6. 3m./.q.86.1.c./.2.d.7.q.1.2.o./. 4.d.20.ẋ.1.q.1.c./.ꝯ.4.co.70./. Veri.q.24.10.11.o./. Opus.3.co.177.178.179.

17 SVBIECTVM ./. Liberum arbitrium est in omni, & solo, habente intellectum. 1ª.q.59.3.c./.2.d.25.1.0./. Veri.q.23.1.0./.q.24.2.3.0./. Ma.q.16.5.c.
Adam.56. Angelus.430.460.č. Animal.57.58.59. Cogitatio.2. Damnatio.25.č. Dęmon.V.

18 Liberum arbitriũ est in deo. 1ª.q.19.10.0./.2.d.25.1.0./.3̃.1.c°.88./. Veri.q.24.3.0./. Ma.q.16.5.c.

19 Liberum arbitrium est in beatis, & est in dãnatis. 3ª.q.18.4.3ᵐ./.2.d.25.1.4ᵐ./. Opus.3.c°.117.

20 Homo habet liberum arbitrium. 1ª.q.83.1.0./.12ᵉ.q.13.6.0./.2.d.15.q.1.3.c./. Veri.q.24.1.0./.2.c./. Ma.q.6.0./. Ro.9.lec.3.co.5.

21 Homo per peccatum amisit liberum arbitrium, quo ad libertatem a culpa & miseria: non autem quo ad naturam. 1ª.q.83.2.3ᵐ./.2.d.24.q.1.1.3ᵐ./. Veri.q.24.4.5ᵐ./.10.1ᵐ./. Ma.q.6.23ᵐ./. Opus.3.c°.177.
Deus.V. Intellectualis.6.7.

22 Liberum arbitrium non est in brutis. 1ª.q.59.3.c./.3.d.25.1. 6ᵐ./.7ᵐ./. Veri.q.24.1.c./.2.0./. Ma.q.16.5.c.

23 Liberum arbitrium non suscipit magis & minus secundum essentiam, sed secundum dispositionem subiecti: tamen est maius secundum nobilitatem rei, cuius est. 1ª.q.59.3.3ᵐ./.2.d.7.L./.d.24.q.1.1.5ᵐ./.d.25.4.0./. Veri.q.24.8.5ᵐ./.10.7ᵐ./. Ma.q.2.11.11ᵐ.
Ioannes.4. Votum.9.10. Christus.161.162.

24 Liberum arbitrium conuenit instrumento communiter dicto: id est mouenti moto: non autem instrumento proprie dicto. i. cui motor nõ confert aliqd principium motus. Veri.q.24.1.5ᵐ.

25 ACTVS.8./. Actus liberi arbitrii non sunt temporales, nisi per accidens. s. inquantum habent ordinem ad potentias corporales. 2.d.15.q.1.3.1ᵐ.

26 Vsus liberi arbitrii non impeditur per se: sed impeditur per accidens, scilicet inquantum requirit vsum rationis, quę requirit vsum imaginatiuę, quę impeditur per lęsionem sui organi. 2.d.25.2.7ᵐ./. Veri.q.24.12.0. Actus.124. Adam.56.60. Charitas.42. Cœlum.70.111. Conceptio.27. Electio.1.č. Fides.60. Gratia.3.55.94.153.154.168.179.183.186. Hęresis.1.4.10.18.33.60.111.114.139.č.145.č.156. Iustificatio.21.č. Maria.7.27. Matrimonium.3.5.č. Meritum.9.41.č.

27 Omnis actus humanus est a libero arbitrio vel elicitiue, vel imperatiue. 12ᵉ.q.1.1.c./.2.d.24.q.2.2.2ᵐ./.d.25.2.7ᵐ. Peccatum.85.č.122.146.367.368. Pœnitentia.44.47. Prophetia.41. Prouidentia.29.57. Puer.3.5.12.č. Virtus.26.č.

28 Eligere, est proprius actus elicitus liberi arbitrii. 1ª.q.83.3.4.0./.3ª.q.18.4.b./.c./.2.d.24.q.1.2.c. 2ᵐ./.d.25.3.c.1ᵐ./.4.d.9.ar.4.q.1.3ᵐ./. Veri.q.24.5.8.12.c./. Opus.3.c°.177. Vita.37. Voluntas.A. Vsura.196.

29 Posse facere bonum, est essentiale libero arbitrio, quasi pertinens ad esse secundum: non autem ad esse primum: & est naturale, non quidem de cõstitutione naturę: sed ad quod natura eius ordinatur. Veri.q.24.10.12ᵐ./.13ᵐ.

30 Liberum arbitrium in nobis mutatur intrinsece, vel mutatione cognitionis, vel passionis, vel habitus: & extrinsece a deo. 2.d.11. lec.1.L./. Ma.q.16.5.c.co.2.
Libet. Complacentia.0. Libido.

LIBIDO voluntatis grauat peccatum: sensibilis autem leuiat. 22ᵉ.q.154.3.1ᵐ./.q.156.3.c.3ᵐ.
Actio.43. Adulterium.6. Amœnitas. Amplexus. Amor.191. Auaritia.16. Castra. Coitus.6. Complacentia.0. Decor. Aequus.2. Iacob.9. Ignis.21. Incontinentia.8.č. Luxuria.0. Osculum. Peccatum.161.240.340.
Libra. Pondus. Vsura.181.187.192.214.239.
Licentia. Adoptio.6.9. Bellum.8. Confessio.65.č.91. Contumax. Diaconus.2. Diuortium.3. Eleemosyna.19.č. Episcopus.26.27. Fornicatio.7.14. Indulgentia.14. Misericordia.25. Missa.14. Ordo.50.53.92. Permutatio. Religio.51.54.57.75.č.106. Simonia.19. Stephanus.1. Vxor.19.

1 LICITA sunt quę non prohibentur. 4.d.15.q.2. ar.4.q.2.c./.1ᶜ. Cor.6.lec.2.co.4.f. Accusatio.11. Acquirere. Adiurare.4.č. Adoratio.20. Aduocatus.7.8. Alchimia.3. Alienum.4.č. Amor.89. Ancilla. Annexum.1. Anniuersarium. Appellare.1.č. Ars.45.46.50. Balneum. Baptismus.42. Bellum.7.8. Beneficium.20.23. Bibere. Bonitas.116. Campsoria.8.12. Canis. Charitas.63. Cathedra.2. Commendatio. Concubinatus.1.2. Confessio.74.84.č. Coniunctio.4. Conscientia.14. Debitum.22. Delectatio.112. Dęmon.75.78. Deus.370. Diaconus.3.6. Diuinatio.3.č. Diuortium.3. Ecclesia.10.č. Eleemosyna.16.č. Episcopus.26.č. Eucharistia.151.č.189. Exactio.1.4. Exclusio.1. Excommunicatio.3.19.

2 Non licere aliquid alicui, contingit dupliciter, scilicet ratione prohibitionis, & ratione defectus. 22ᵉ.q.187.1.c. Expediens.0. Fallere.1. Ferrum.2. Festum.11.12. Fornicatio.6.č. Fractio.2. Fucatio. Hęresis.62.112. Ignorantia.33. Impugnare.1. Infidelis.1.3.13. Insidię. Interpretatio.1. Histrionatus. Iuramentum.5.č.27.č. Iustitia.0. Lex.39.40. Magi.11.12. Matrimonium.78.103.128.142. Matutinę.0. Medicina.4. Membrum.12. Meretrix.2.č. Missa.7.č.13.č. Moriens. Necessitas.30.33. Negociatio.1.2. Nuptię.6.7. Obedientia.41. Occidere.4.č. Operatio.22. Ordo.86.č. Ornatus.2.4.č.

3 Aliqua dicuntur licita secundum legem: quia non puniuntur * non tamen bona esse dicuntur: nec liberantur a peccato secundum legem earum, cum fiat aliqd contra legem dei. 4.d.37.q.2.3.c.2ᵐ./. quol.2.10.1ᵐ. Oza. Perfectio.62.88.91. Permutatio. Philosophia. Posse.0. Possessio.4. Pręceptum.65.66.139. Prędа. Prędicare.1.3.4.7.8.12. Prelatio.3.4.5. Princeps.24. Proclamare. Prosperitas.2. Religio.45.46.48.49.51.č. Reliquię. Sabbatum.9.10. Sacerdos.26. Sepultura.4. Simonia.19.č. Spectacula.1. Spes.20. Statutum.0. Theloneus. Thesaurus. Tyrannus.9.10.11. Tormentum. Venatio. Vendere.5.10.č. Verberare. Vindicatio.4. Violatio. Virginitas.35.č. Votum.9.63. Vsura.62. 156.č.210.č. Vti.17.18. Vxor.1.č.8.č.18.19.
Ligare. Absoluere.3.8.13.31.32.33. Alligari. Applicatio.0. Cęte.4. Clauis.1.č. Compositio.9. Concupiscentia. 14.č. Conscientia.12.15. Delectatio.54. Dęmon.73.117.120. Habitus.66. Incarcerare. Intellectus.180. Lex.1.50. Maria.13.63. Obligario.0. Passio.30.52.53.76.77. Posse.3.7. Potentia.10.11.20. Pręceptum.19.144.č. Sanctificatio.13. Somnus.2. Stola.0. Vexatio. Votum.I.
Ligneum. Altare.2.4.č. Lignum.0.

1 LIGNVM vitę, & arbor scientię boni & mali, sunt materialia: sed significãt res spirituales. 1ª.q.102.1.4ᵐ./.2.d.17.q.2.3.6ᵐ.

2 Lignum vitę causabat immortalitatem in Adam, per solam fortificationem virtutis: alii vero cibi, restaurando deperditum. 1ª.q.97.4.0./.2.d.19.4.c.4ᵐ./.5ᵐ./.d.29.5.5ᵐ./.3.d.16.q.1.3.5ᵐ./. Ma.q.5.5.8ᵐ./.9ᵐ. Adam.52.81.83.

3 Causa principalis immortalitatis Adę, erat virtus supernaturalis ei data, non autem lignum vitę: sed tamen erat coadiuuans ad continuationem vitę. 1^{a}.q.97.4.c.fi./2.d.19.4.5^{m}./L.3^{m}./d.29.5.6^{m}./Ma.q.5.5.9^{m}. Consecratio.11. Crux.4.

4 Si post peccatum, homo comedisset de ligno vitę, non potuisset euadere mortem: sed potuisset eam differre. 22^{e}.q.164.2.6^{m}./2.d.29.5.4^{m}. Helias.5. Homicidium.3. Ligneum. Prohibitio.6. Sera. Teda. Vsura.198.199.

LYCVRGVS dat leges Lacedemoniis: & multum laudatur. Opus.20.li^{o}.4.c^{o}.18. Possessio.6.

Liguria. Lombardia.

LILIVM significat sanctos tripliciter. s. propter stipitis altitudinem, odoris suauitatem, & humoris vigorem: & Christum quadrupliciter. s. quia vestit colligitq; eos: requiescit in eis: & inter eos ipse Christus est lilium. Isa.35.fi.

1 LIMBVS patrum est supra limbum puerorum, & vterq; est supra purgatorium & infernum: licet sint contigui, & differant in pœnis, secundum quod consonat magis sanctorum dictis, & reuelationi factę multis. 3.d.22.q.2.ar.1.q.2.c./4.d.21.q.1. ar.1.q.2.c.3^{m}./d.45.q.1.ar.1.q.2.3.0. Aduentus.6. Ascendere.16. Descendere.0. Deus.254.c. Ieiunium.21. Infernus.1.

2 Idem locus & status sanctorum, ante aduentū Christi, dicebatur sinus Abrahę, ratione requiei: & limbus inferni, ratione defectus glorię: non autem sunt omnino diuersi. 3^{a}.q.52.2.4^{m}./4.d.1.lec.2.L. 1^{m}./d.45.q.1.ar.1.q.1.0. Mansiones. Spes.17.

3 In limbo patrum erat quies, per immunitatē pœnarum: nō autem per immunitatem desiderii: sed in beatis est vtrūq;. 4.d.45.q.1.ar.2.q.1.c. Suffragia.12. Testamentum.11.

4 Sancti patres in limbo habebant fidem & spem: quia non euacuantur, nisi per visionem dei per essentiam. 3.d.26.q.2.ar.5.q.3.0./4.d.45.q.1.ar.2.q.3.c.

5 Gaudium magnum erat in eo, de gloria sperata. 3^{a}.q.52.5.1^{m}./3.d.26.q.2.ar.5.q.3.1^{m}.

6 In limbo patrum erat dolor, de dilatione glorię: non autem pœna sensibilis pro peccato: sed Christus soluit vtrūq;. s. pręseruando a secundo, & dando gloriā. 3^{a}.q.52.2.2^{m}./5.1^{m}./3.d.22.q.2.ar.1.q.2.c./q.26.q.2.ar.5.q.3.1^{m}.

7 Limbus patrum, clausus fuit a Christo: nequis vlterius introeat. 3.d.22.q.2.ar.2.q.1. 1^{m}./4.d.18.q.1.ar.1.q.1.2^{m}.

Limitatio. Angelus.161.576.578.615. Determinatio.0. Deus.22.23.26.27.52.8.106.177. Effectus.1. Finiri. Finitū.0. Forma.80.87. Infinitum.2.4. Limites. Potentia.49. Potestas.18. Spirituale.9. Terminus. Christus.30.

Limites. Attingere.2. Capacitas.2. Delectatio.89. Deus.416.417. Limitatio. Luxuria.5. Meta. Natura.29. Numerus.13. Terminus.

Limpidum. Ars.3. Claritas.0. Deus.117.222.237.

LIMVS est terra permista aquę: ideo corpus hominis dicitur componi ex eo. i. ex quatuor elementis. 1^{a}.q.91.1.0. Adam.52. Lutum.

1 LINEA dicitur dupliciter. s. prima species quantitatis continuę: & quęlibet res linealiter disposita: primo modo habet duo puncta in actu, non autem secundo modo. 4.d.40.2.3^{m}. Abstractio.5. Applicatio.1. Circulus.2. Concauum. Consanguinitas.5.c.

2 Substantia lineę perit, si non sit punctus in potentia: nihil autem si non sit actu. Veri.q.2.3.12^{m}. Diameter. Elix.

3 Omnes lineę inquantum huiusmodi, sunt eiusdem speciei: sed inquantum sunt in certo situ vel loco: differunt specie, secundum diuersitatem locorum, quę est secundum ordinem ad primum continens. Ethi.10.lec.5.co.2.f. Lineale. Lineamentum. Locus.8.12.

4 Linea differt numero ab alia linea, ex diuerso situ. 4.d.12.q.1.ar.1.q.3.3^{m}. Mensura.6. Principiatum.1.

5 Plures lineę rectę naturales, possunt miraculose esse, inter duo pūcta, nō autem naturaliter: sed mathematice, nullo modo. 4.d.44.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./Po^{a}.q.1.3.16^{m}./quol.1.q.10.2.2^{m}. Punctus.1.2.4.5. Sphęra. Theophrastus.

Lineale. Linea.0. Numerus.7.

Lineamentum. Anthromorphitę. Iudęi.25. Tertullianus.3.

1 LINGVA dicitur meditari: quia est signum cordis, & loquitur meditata, & sunt quasi vnum. ps.34.fi./ps.51.co.2.

2 Lingua infirmi, quę infecta est cholerico, & amaro humore, non potest percipere aliquid dulce, sed omnia videntur ei amara. 1^{a}.q.75.2.c./q.111.4.c.

3 Quę pulchrę dicuntur in vna lingua: non sonant pulchrę translata in aliam. Isa. Prolo.lec.2.co.2.pn^{o}.

4 Dicitur lingua maris: quia in egressu filiorum Israel de Aegypto, non fuit diuisum mare ex vno latere: sed quasi quędam lingua quę circundabat montem quēdam: vel lingua maris dicitur medium maris, more Hebraici sermonis: qui omne quod est in medio, linguam vocat propter hoc quod lingua est in medio oris, quod quidem ad literam nunquā fuit factum: sed significatur amotio omnis impedimenti detinentis: vel lingua maris dicitur Aegyptus: cuius littus lingit mare. Isa.11.lec.2.co.5.

5 Lingua est facilis ad peccatum: quia est mobilis, & est immediatum instrumentum cordis. ps.38.co.1.fi. Angelus.441.443.

6 Peccatum linguę grauatur sextupliciter. s. frequentia, dolo, deliberatione, conditione loquentis, conditione audientium, & conditione eorum contra quos est. ps.49.co.2. Apostoli.10.12.13. Balbutiens.0. Blasphemia.7. Crucifigi.1. Doctrina.18. Donum.44.

7 Donum linguarum, est gratia gratis data: & necessaria fuit duplici ratione. s. vt primi discipuli Christi per vniuersum orbem discurrentes fidem eius vbiq; prędicarent: & vt sicut gentibus ad idolatriam declinantibus, introducta est diuersitas linguarum, ita etiam quando erant gentes ad cultum vnius dei reuocandę, contra huiusmodi diuersitatem, remedium adhiberetur, per donum linguarum. 22^{e}.q.176.1.0./1^{e}. Cor.14.co.3.f. Dubitatio.4. Framea. Gustus.3. Interpretatio.4. Loqui.0. Membrum.7. Missa.4. Missio.41. Munus.0. Officium.3. Paulus.4. Periurium.4. Preces. Prędicare.1. Prophetia.71. Sermo.0. Tactus.3.

8 Christus habuit donum linguarum: quo tamen non est vsus: quia tantum in vna gente prędicauit. 22^{e}.q.176.1.3^{m}./3^{a}.q.7.7.3^{m}. Verbum.77.

Liniri. Baptismus.238.240. Confirmatio.4. Exorcismus.12. Vnctio.0.

Linum. Corporalia.1. Eps.13. Linus. Poetica.3.

Lippus. Lia.

LIQVEFACTIO duplex. s. bona, & mala. i. amoris, & timoris. ps.21.co.14. Amor.255.257.258. Aurum.2. Color.5. Liquor.

Liquet. Placere. Vsura.219.227.229.

Liquor. Accidens.81.82. Eucharistia.71.101.102.103.104. Generatio.15.28. Humidum.o. Humor. Liquefactio. Lux.25. Oleum.1. Puer.3. Resurrectio.23.

Lira. Musica.2. Organum.5.

Lis. Accusatio.22. Causa.113. Forus.o. Furtum.13. Litigium.o.

1 LITIGIVM proprie est contradictio in verbis, non ex defectu amoris animos vnientis, sed ex hoc ꝙ quis non veretur contristare personam: primum est contentio: & pertinet ad discordiam contrariam charitati: secundum contrariatur amicitię, vel affabilitati: non autem mansuetudini vel temperantię, licet oriatur aliquando ex ira, vel concupiscentia generali, & ex multis aliis. 22^{e}.q.116.1.o. Accusatio.22.

2 Litigare in iudicio, est peccatum quadrupliciter, scilicet ratione auaritię, modi, medii, & scandali. 1^{e}. Cor. 6. lec.2. co.1. Adulatio.4.5. Affabilitas.4. Discordia.o. Forus.o. Lis. Pax.23.

Litinatum. Vsura.158.

1 LITERA proprie dicitur in scriptura, elementum autem in prolatione vocis: sed vnum ponitur pro alio. Periher^{ae}. lec.2. co.2. Apostoli.14. Arca.3. Argumentum.6. Cerimonia.6. Circuncisio.12. Cohors.1. Ethos. Excommunicatio.30. Intellectus.159. Lepra.2. Lex.106. Logica.13. Ornatus.12.13. Paulus.1. Pręceptum.46. Psalmus.4. Purgatio.4. Sabbatum.5. Sacramẽtum.131. Sacrificium.17. Sanctificatio.4. Sensus.37.c. Sepultura.12. Vsura.188. Vxor.3.19.

2 Ex diuersa ordinatione earundem literarum, resultant diuersi intellectus. 22^{e}.q.173.2.c.

3 Litera veteris legis occidit per occasionem dupliciter, scilicet vel per occasionem erroris, vel per occasionem male viuendi. Opus.1.c^{o}.31.

4 Figurę literarum, quibus tria & sex repręsentãt Gręci: satis sunt propinquę apud eos. 3^{a}.q.46.9.2^{m}.fi.

Litus. Cete.12. Restitutio.16. Liuor. Heliseus. Inuidia.o.

Lixiuium. Baptismus.61.

Locale. Angelus.356.439. Locus.o. Vsura.147.

Locare. Ars.45. Cœlum.71. Elementum.14. Locus.o. Vsura.168. Vsus.14.c.

Locellus. Locus.o. Virtus.41.

1 LOCVS non esset, nisi esset aliquis motus secundũ locũ. Opus.52.c^{o}.2.co.2.

2 QVID./. Locus est idem per essentiam, quod superficies corporis locantis. 2.d.12.5.1^{m}./.2^{m}./. quol.6.q.2.2.c./. Ce. lec.18.co.2.fi.

3 Immo locus & superficies, diuersę sunt species quantitatis continuę, constitutę per diuersas formales rationes. Opus.42.c^{o}.19./. Opus.52.c^{o}.2.fi./. Met.5.lec.14.fi. ☞ R ñ^{o}. Du^{o}.820°.

Abrahã.17. Accidens.8.59. Accusatio.28. Actio.4.

4 Locus & tempus, ponuntur species quantitatis, in libro prędicamentorum, non autem in quinto metaphysicę: quia locus habet aliam rationem mensurę, ꝗ superficies, non autem aliud esse quantitatis. Opus 42.c^{o}.19./. Met.5.lec.14.fi. Aditus.1. Adiurare.11.

5 Locus secundum ꝙ prędicatur de locante, pertinet ad genus quantitatis: sed secundum ꝙ prędicatur denominatiue de locato, constituit prędicamentum, vbi. Met.5. lec.7. co.2.fi./. Lec.14.fi./. Li^{o}.11. lec.9.fi./. Phy.3. lec.4. co.5. Adoratio.6. Aer.1. Alleluia. Altare.4. Angelus.L. Anima.18.c.123.136.264.232. Animal.20.23. Annulus. Applicatio.1. Aqua.1.2.8. Aquila.1. Ascendere.15.c. Auaritia.14. Auersio.20. Baptismus.166. Beatitudo.22. Benefacere.1. Calor.16. Caluarię. Campsoria.4.11. Capitale.9. Character.7. Cataractę. Catholica. Cœlũ.29.30.44.45.71.c. Circũscribi.o. Cõfirmatio.48. Cõtemplatio.20. Contrarium.3.5.25.30. Corpus.13.c.39.40.41.45.c. Dãnatio.42.66. Dęmõ.112.c.121.c.

6 Opinio duplex de loco. s. falsa. i. ꝙ locus sit spatium: & opinio vera. s. ꝙ locus sit superficies corporis locantis, in ordine ad primum locans. quol.6.q.2.2.c. Descendere.10. Deus.393.398. Diffinitio.11. Dimensio.9. Dispositio.13.

7 Locus significat tria. s. opportunitatem, dignitatem, & finem. ps.36.co.7. Distantia.1.2. Diuisio.16. Doctrina.18.

8 Inter quęlibet duo loca, sunt infinita loca, tam diuisibilia, ꝗ indiuisibilia. 1^{a}.q.53.2.c. Elementum.14. Eucharistia.118.c.131.c.

9 Oppositum videtur dicere. 1.d.37.q.4.2.5^{m}./.6^{m}. ☞ R ñ^{o}. Du^{o}.821°.

Fœmina.3. Fieri.5. Flumen.2.

10 Respectus & inclinatio, & ordo corporis grauis ad locum medium, est relatio realis. 1^{a}.q.28.1.c. Forma.15.16.150. Generatio.22. Gratitudo.3. Graue.5.c. Hebręi.2. Hęresis.130. Homicidium.2. Honor.35. Ibices. Illuminatio.3.4. In.7.8. Incorporalia.o. Indiuisibile.1. Infantia.1. Infernus.o. Instabilitas. Instans.28.29. Intellectus.91. Histrionatus. Iudicium.62.77. Ius.1. Lex.110.147.168. Liberalitas.19. Limbus.2. Linea.3. Locale. Locare. Locellus. Manus.1. Marchio. Mare.1. Materia.7.10.36.37.38.43.46.

11 Locus & vbi non debentur quanto, inquantum huiusmodi: sed inquantum est determinatę naturę: ideo locus & tactus, non debentur mathematicis, nisi metaphorice. 2.d.2.q.2.2.3^{m}./. Po^{a}.q.9.7.c.co.3./. Trin.15.c. Memoria.8. Menstruus.1. Missa.14. Mors.13. Motus.41.c.79.c. Mundus.4.5. Nomen.17. Nullibi. Numerus.17. Holocaustũ.4. Orõ.31. Ordo.91.96. Ornatus.10. Pallium.1. Paradisus.2.3. Passio.90. Paulus.14. Peccatum.99.161. Pœnitentia.68. Periurium.5. Positio. Pręceptum.18. Pręparare. Processio.1.8.46. Purgatoriũ.2.3. Quantitas.10.

12 Nullum corpus comparatur ad locum: nisi mediantibus quantitatiuis dimensionibus. 4.d.10.1.5^{m}./. ar.2.q.3.2^{m}./. d.44.q.2. ar.2.q.5.c./. quol.1.4.c./. quol.7.8.c. Religio.61. Sacerdos.24. Sacramentum.83. Sacrificium.19. Sacrilegium.4.5.

13 Diuersitas loci non facit aliquid ad diuersitatem corporum secundum se, sed secundum numerum. Trin.16.o. Saluari.15. Sanctus.4. Sepultura.4.7.8.10. Synagoga. Situs.1.2. Spirituale.1.2.9.c. Superhumerale. Suspicio.6.

14 Esse in loco dicitur dupliciter. s. sicut esse in aliqua re: vel esse sicut locatum in loco. 1^{a}.q.8.2.c. Templum.3.4. Tempus.17.

15 Esse in loco proprie est esse in mensura: quod non conuenit incorporeis. 1.d.37.q.2.1.c./. q.3.1.1^{m}. Theologia.23.

16 Esse in loco contingit dupliciter. s. circumscriptiue, & diffinitiue. 1^{a}.q.52.1.o./. 4.d.10.3.o. Terręmotus.2.3.6. Totum.10.

17 Ad esse in loco diffinitiue, duo requiruntur. s. esse in loco, & commensurari loco, secundum quantitatem, vel secundum virtutem. 4.d.10.ar.3.q.2.c. Trahere.1. Tribuni. Vapor.3. Vbi.o. Velox.1. Vendere.10. Verbesitas. Verbum.18.

18 Omne quod habet quantitatem, vel virtutem finie

tam: oportet esse diffinitiue in loco in quo est. 4.d.10. ar.3.q.2.c.

19 Omne habens dimensiones est necessario in loco si est spatium, non autem si est superficies: sed tantum ea quę dependent a primo cõtinente. quol.6.q.2.1.c. Virtus.1.12. Visio.20. Vniuersale.22. Vsura.77.164. 195.214.243.244.289.

20 Quod est in aliquo loco totum, totalitate essentię, potest simul esse extra, non autem totalitate quantitatis. 1ª.q.8.2.3ᵐ.

21 Incorporalia sunt in loco. 1ª.q.8.2.1ᵐ./.2ᵐ. Vsus.8.10.18. Christus.14.54.

22 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.2.1.c./.q.52.1.1ᵐ./. 1.d.37.q.2.1.c./.q.3.1. 1ᵐ./.4.d.45.q.1. ar.1.q.1.c. 1ᵐ./. Veri.q.10.12.c./. Ebdo.lec.1.f./. Post².lec.5. co.2.fi. PR fiº. Duº.812º.

23 Incorporalia sunt in loco, per contactum suę virtutis, non autem per contactum quantitatis dimensiuę. 1ª.q.8.2.1ᵐ./.2ᵐ./.q. 52.53.0./. quol.1.q.3.1. c./.2.c.3ᵐ.

24 Deus non est in loco circumscriptiue, neque diffinitiue: quia est vbiq;. 1ª.q.52.2.c.fi./.3ª.q.52.3. 3ᵐ./.1. d.37.q.3.2.c./.q.4.1. 4ᵐ./.2.d.8.ar.4.q.4.c./.4.d.10. ar.3.q.1.2.c.

25 Deus dicitur esse in loco metaphorice: quia implet locum causalitate effectuum, non autem distantia dimensionum. 1ª.q.8.2.c./.1.d.37.q.2.1.c.

26 Deus est in loco, non quidem vt quid mensuratum loco: sed vt dans virtutem loco, locandi & continendi. 1ª.q.8.2.c./.1.d.37.q.2.1.c.

27 Nihil aliud significat vbi, q; esse in loco: vel moueri secundum vbi, q; moueri secundum locum: nec motus secundum locum, attribuitur subiecto loci, sed locato. 1.d.37.q.2.3.1ᵐ./. Met.11.lec.12.prinº.

28 Locus non mouetur motu, quo mouetur locatum, secundum locum. Veri.q.1.6.c.

29 Ad hoc ꝙ aliquid per se moueatur in loco, oportet ꝙ per se sit in loco: & ꝙ per se moueatur. i. nõ ad motum alterius. 4.d.10.ar.3.q.4.c.

1 **LOGICA** non est pars principalis scientię speculatiuę, sed reducitur ad eã, vt adminiculum, siue vt instrumentum eius. Trin.17. 2ᵐ. siue Opus.70.17.2ᵐ. Angelus.63. Ars.4. Consideratio.2. Continuum.1.2.

2 Logica est scientia rationalis. Post².principio. Contrarium.22. Corporeitas.2. Corruptibile.2. Dialectica.0.

3 Immo logica est ens reale, cum scientia sit assimilatio intellectus, ad rem scitam. 1ª.q.14.2.2ᵐ./.1.d.1. 3.c.co.1./. Poᵃ.q.7.5.c.co.3. PR fiº. Duº.823º. Differentia.6. Diffinitio.7.13. Ens.19. Aequiuoca. 5.6. Exemplum.3.

4 Logica non solum rationalis est ex hoc ꝙ est secundum rationem, quod est omnibus artibus commune: sed ex hoc ꝙ dirigit actum rationis, siue ex hoc ꝙ est circa actum rationis, sicut circa propriam materiam. Post².prinº. Forma.94.

5 Oportet logicę partes accipere, secundum diuersitatem actuum rationis: qui sunt tres, scilicet intelligentia indiuisibilium, compositio & diuisio, & discursus. Post².principio. Genus.14.20. Impossibile. Metaphysica.27.28.

6 Quia logica dirigit actum rationis, ideo dicitur ars artium. Post².prinº. Oratio.11. Ordo.39.40. Pars.12.

7 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.1.5.c./.1. Prolo.3.c. fi./.2.d.3.q.2.2.c./.d.24.q.2.2. 4ᵐ./.§.2. cº.4.fi./.§.3. cº.35.8ᵐ./. Ethi.6.lec.6.pri./. Met.co.1.2. PDuº.825º. R fiº. sicut Duº.1155º. Processio.15.č. Subiectum.7. Substantia.15.35.

8 Studium incipit a logica: licet sit difficillima, cum sit de secundo intellectis: quia alię scientię dependent ab ea, inquantum ipsa docet modum procedendi, in omnibus aliis scientiis. Trin.21.q.2.3ᵐ. Vsura.109.

9 Logica est de iis, quę communia sunt omnibus, sicut & metaphysica: id est logica est de intentionibus rationis, quę ad omnes res se habent. Post².lec.20. co.3.principio.

10 Logicus & mathematicus considerant res, secundum principia formalia tantum. Potenᵃ.q.6.1.11ᵐ.

11 Logicales scientię non queruntur propter se: sed vt adminiculum, siue vt introductorię, ad alias scientias. Trin.17.2ᵐ./. Met.co.10./. Lec.3.co.2.

12 Logicum nominamus, qui de sermonibus & signis, qualitercunque considerat. Opus.73. cº.14./. Periherᵃᵉ.co.3.

13 Significatio vocum, est de principali consideratione logici: non autem consideratio literarum: sed est de consideratione grammatici. Periherᵃᵉ.co.3.

LOGOS in gręco, significat rationem: & sermonem siue verbum. 1ᵉ. Cor.lec.3.prinº./cº.2.prinº.

1 **LONGANIMITAS** est virtus, qua habetur animus tendendi in aliquid distans in longinquum: & conuenit dupliciter cum patientia, sed magis cum magnanimitate: scilicet primo quidem, quia patientia sicut & fortitudo sustinet aliqua mala, propter aliquod bonum: quod si ex propinquo expectetur, facilius est sustinere: si autem in longinquum differatur, difficilis est expectatio: secundo quia hoc ipsum quod est differri bonum speratum, natum est causare tristitiam: & sic secundum ꝙ sub eadem ratione mali contristantis, potest comprehendi & dilatio boni sperati, quę pertinet ad longanimitatem, & labor quē homo sustinet in continuata executione boni operis, quod pertinet ad constantiam: tam longanimitas q; etiam constantia sub patientia comprehenduntur. 12ᵉ.q.70.3.c./.22ᵉ.q.17.5. 3ᵐ./.q.136.5.0./.2ᵉ. Cor.6.lec.2.prinº. Expectatio.3. Fructus.5.

2 Longanimitas magis respicit spem, q; timorem, vel audaciam, vel tristitiam: sicut etiam magnanimitas. 22ᵉ.q.136.5.0. Importabile. Patientia.3.6.

LONGE est deus a nobis quadrupliciter, scilicet ratione expectationis, imperfectionis, temporis, & maiestatis eius. Isa.30.fi.

Absens. Angelus.530. Confessio.31.82. Ethos. Matrimonium.115. Procul. Prope.1. Via.13. Vsura. 203. Christus.196.

Longęuitas. Honor.11.

LONGINQVVM ./. Deus venit de longinquo quadrupliciter, scilicet propter diuturnam expectationẽ, meritorum nostrorum imperfectionem: temporis dilationem: & maiestatis altitudinem. Isa.30.fi.

Confessio.82. Longanimitas.1. Longe. Matrimonium.115. Vsura.144.

Longitudo. Baptismus.52. Contrarium.30.42. Eucharistia.117. Fornicatio.9. Rex.9. Subtilitas.1. Terra.9. Vita.8. Vitium.11.

Loquacitas. Austeritas.1. Caradrion.

Loquela. Balbutiens.0. Locutio.

1 **LOQVI** ./. In scitis per disciplinã, locutio excedit intellectum, vt causa eius: sed in inuẽtione est conuerso. 1. d.37.lec.1.2ᵐ. Agiographę.2. Angelus.52.117. Anthropopathos. Apsti.9.č. Appere.9. Appetitᵘ.25. Austeritas. Balbutiẽs.0. Benignitas. Charitas.144. Clamor.2. Cõtẽtio.2. Cõtrariũ.22. Dęmon.12.13.

14.17.76. Demoniaci. Deus. 208. Dicere. o. Esse. 87. 88. Falsitas. 19. 20. Fictio. 1. 3. Fides. 5. Genus. 3. Gratiosus. o. Humilitas. 18. Instrumentum. 15. Intelligibile. 2. Interrogare. Iuramentum. 2. Lex. 109. Lingua. o.

2 In diuersis linguis, sunt diuersi modi loquendi. 1ª. q. 39. 3. 2m. Litera. o. Loquacitas. Loquela. Luxuria. 18. Magnanimitas. 18. Mendacium. 1. c̃. 20. Miraculose. Modestia. 4. 6. Mulier. 7. Nutus. Os. Paulus. 4. 20. c̃. Peccatum. 32. 33. 34. 70. c̃. Pœnitentia. 92. Perseuerantia. 4. Prędicare. 1. Prolatio. Propalare. Prophetia. 6. 9. 25. 26.

3 Modus loquendi triplex. s. modus loquendi altum, humile, & mediocre: loqui altum conuenit persuadenti, secundum docenti: tertium delectanti. ps. 18. co. 3. Psalmus. 8. Reduplicatio. 4. Sanctificatio. 10. Sapientia. 56. Scriptura. 12. c̃. Sermo. o. Significatio. 5. c̃. Soliloquium. Subiectum. 1. Suppositum. 1. Tacere. 1. Testis. 5. 10. Turtur. Verbum. 9. 15. c̃. Veritas. 14. c̃. 25. c̃. Virtus. 13. Vsura. 109. 274. 291.

4 IN SPIRITV. / Deus loquitur angelis, vel hominibus, ostendendo aliquid: & fortassis deus primis hominibus antea loquebatur sicut cum angelis loquitur, ipsa incommutabili veritate illustrans mentes eorum: & si non tanta participatione diuinę essentię, quanta capiunt angeli, secundum Augustinum. 1ª. q. 94. 1. c. fi. / Veri. q. 12. 7. 11m. / q. 18. 3. c. Christus. 29. 67.

5 Locutio dei duplex. s. interior, per inspirationem: & exterior per prędicationem. Veri. q. 18. 3. c. / ps. 49. co. 5.

6 Loqui videntur simulachra, non tamen vere: sed dęmones formant in aere sonum, similē locutioni. Poª. q. 6. 5. 4m.

7 Loqui videntur bruta, per illusionem Simonis magi: vel operante dęmone: sicut & asina Balaam, per angelum. 22ᵉ. q. 165. 2. 4m. / Poª. q. 6. 5. 3m.

1 LOTH offerens, filias suas incestui, non elegit culpā: sed ostendit ordinem culparum: quia minus grauis culpa erat stuprum, q̃ sodomia. Ma. q. 1. 5. 14m. Dęmon. 100. 101. Ebrietas. 9. 10. 11.

2 Loth culpandus est secundum Augustinum, nō quantum ille incestus, sed quantum ebrietas meruit. 22ᵉ. q. 150. 4. c. fi.

3 Quamuis Loth credatur immunis a peccato mortali fuisse: filię tamen eius, non omnino excusantur a peccato mortali: sed ex pietate intentionis, minus peccauerunt: quia fuit leuis ęstimatio, supra quam se fundauerunt: & etiam si eis pro certo constitisset, totum genus humanum periisse: debuissent diuinum consilium & patris expetere in tam horribili facto, qđ erat contra primam institutionem matrimonii, vbi pater & mater prohibentur. 4. d. 33. L. 4m.

LOTIO pedum veteris testamenti, pretermittitur in nouo testamento, & retinetur lotio manuum: quia est in promptu, & idem significat. s. perfectam mundiciam. 3ª. q. 83. 5. 1m. Ablutio. Baptismus. 156. 231. 246. c̃. Confirmatio. 22. Euchaª. 56. Sacerdos. 21. Christus. 212.

Lubricitas. Peccatum. 159. Via. 4.

Lubrificare. Lubricitas. Christus. 212.

LVCAS fuit discipulus Pauli: & in conscriptione euangelii, secutus est eum. 1ᵉ. Cor. 11. lec. 6. co. 3. Adoratio. 19. Ioānes. 15. 16. Oratio. 99. Paulus. 29.

Lucere. Creatura. 6. Esse. 31. Forma. 32. Fulgere. Ignis. 5. c̃. Illuminatio. o. Luminare. 1. Lux. o. Vindicatio. 8.

LVCERNA significat quatuor. s. prosperitatem, animam seu mentem, Christum, & alios sanctos. ps. 17. co. 24. Planetę. 3. Sanctus. 7. 8.

LVCIA verum dixit, q̃ corpus non coinquinatur nisi de consensu mentis. 22ᵉ. q. 64. 5. 1m. / 4. d. 23. q. 3. 1. o. / L. / Veri. q. 15. 4. 2m. / 5. c. Eleemosyna. 10. Martyrium. 11. Membrum. 5. Meritū. 34. Prēmiū. 8. Virginitas. 9. 11. 28.

1 LVCIDITAS alicuius emittentis radios visibiles nobis, causatur ex cōgregatione partium diaphani tantum. 2. d. 2. q. 2. 2. 1m. / 3. 2m. Apostoli. 35. Cœlum. 10. 43. 56. Claritas. o. Densitas. Ignis. 2. 5. 6. 17. 20. Illuminatio. 6. Luminare. 1.

2 Corpora maxime formalia, sunt lucida actu, vt ignis: Propinqua vero iis, sunt diaphana. i. receptiua luminis, vt aer & aqua: sed materialia sunt opaca: vt terra. 2. d. 2. q. 2. 2. 1m. / Anima. 2. lec. 14. fi. / Sensu. lec. 6. co. 2. 3. Matrimonium. 106. Missio. 42. Psalmus. 3. Scriptura. 6.

LVCIFER peccauit grauius cęteris angelis, inquantum in eo minor flexibilitas fuit ad peccatum. 1ª. q. 63. 8. 3m. / 2. d. 6. 1. 4m. / 2. c. Angelus. 107. 109. Error. 9. 10. Nabuchodonosor. 1. Venus. 1.

Luciferiani. Error. 9. 10. Lucius. Scipio.

Lucrum. Adulatio. 1. 2. Aleator. o. Auaricia. o. Beneficium. 23. Bonitas. 228. Campsoria. 1. 6. 8. Commutatio. 1. Decimę. 25. c̃. Electio. 33. Eleemosyna. 14. 15. 16. 21. Exactio. 2. 3. 5. Fortitudo. 45. Hypocrisis. 6. Iustitia. 26. Negocia. Negociatio. o. Prędicare. 13. Prelatio. 17. Restitutio. 15. Turpelucrum. Vsura. o. Vsus. 14. Vultur.

1 LVCTVS proprie est planctus pro mortuis. ps. 34. co. 10. Alleluia. Beatitudo. 147. c̃. Fletus. Ieiunium. 3. 33.

2 Luctus duplex. s. luctus de peccatis: & luctus quo a ręteris terrenis ad cœlestia suspiramus: primus est luctus pœnitentię: secundus vero, est luctus prudentię. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 5. 2m. Lachryma. Psalmus. 7.

LVDICRA seu iocosa, sunt dicta vel facta, in quibus non queritur, nisi delectatio animalis. 22ᵉ. q. 168. 2. c. / 4. d. 6. L. 4m. Finis. 114. Iocosum. Ludus. o. Luxuria. 18.

LVDIFICATIO dęmonum, mutat homines in bestias secundum apparentiam tantum, non autem secundum rei veritatem. 1ª. q. 114. 4. 2m. / 22ᵉ. q. 165. 2. 4m. / Ma. q. 16. 3. 2m. Diana. Illusio. Loqui. 3. 7. Nabuchodonosor. 6. 7. Python. o. Superstitio. o.

1 LVDVS. / Ludo fieri dicuntur: quę preter intentionē alicuius necessitatis fiunt, ad solam delectationem. 4. d. 6. L. 4m. Alea.

2 Ludus est in remedium, contra fatigationem animalem, dans animę quietem. i. delectationem. 12ᵉ. q. 1. 6. 1m. / 22ᵉ. q. 168. 2. o. / 4. d. 16. q. 4. ar. 2. q. 1. c. / §. 3. cº. 25. 5m. / Isa. 3. lec. 5. pnº. Aleator. o. Athanasius. 1. Baptismus. 137. Contemplatio. 25.

3 Ambrosius reprobat omnes ludos in sacra scriptura: non autem in aliis. 22ᵉ. q. 168. 2. 1m. Curiositas. 1.

4 Ludere ad recreationem, cum debitis modis, est meritorium in habente charitatem. 2. d. 40. 5. c. fi. Delectatio. 40. 41.

5 In ludis aliquid decet vnum, quod non decet alium. 4. d. 16. q. 4. ar. 2. q. 1. c. Eutropelia. o. Finis. 114. Iocosum.

6 Ludus triplex, scilicet turpis, deuotus, & recreatiuus. primus debet vitari a quolibet: secundus est laudabilis: tertius debet sumi, sed temperatius a pœnitente. 22ᵉ. q. 168. 4. 1m. / 4. d. 16. q. 4. ar. 2. q. 1. o. Ira. 39. Ludicra.

Ludicra.

7 In ludis cauēda sunt tria.s.dicta & facta turpia & nocīua,resolutio grauitatis,& indebitę circūstantię . 22ᵉ.q.168.2.0./4.d.16.q.4.ar.2.q.1.c./I sa.3.lec.5.pᵒ. Sabbatum.14.15.

8 Ludere inordinate,ratione recreationis:opponitur eutrapelię : sed pertinet ad mollīciem , ratione quietis. 22ᵉ.q.138.1.3ᵐ.

9 Defectus ludi est peccatum,sed minus q̄ excessus eius. 22ᵉ.q.168.4.0.

10 Excessus ludi duplex.s.ratione turpitudinis vel nocumenti & ratione indebitę circunstantię:primus est peccatum mortale:secundus autem,est peccatū veniale,nisi ponatur finis in hoc.22ᵉ.q.168.3.0.

11 Superfluitas ludi,pertinet ad ineptam lętitiam,filiam gulę.22ᵉ.q.168.3.3ᵐ.

12 Peccata ratione solius intentionis,excusantur per ludum:non aūt peccata ex sua specie:sed reddūt ludum obscœnum & flagitiosum.22ᵉ.q.168.3.1ᵐ.

Lugdunum.Heresis.113.

LOMBARDIA./.In partibus ligurię, Aemilię,& Flaminię,quę hodie Lombardia vocatur,nullus principatum habere potest perpetuum , nisi per viam tyrannicam:duce Venetiarum excepto,qui tamen temperatum habet regimen : vnde principatus ad tempus,melius sustinetur in partibus supradictis . Opus. 20.liᵒ.4.cᵒ.8.co.1.

Lombardus.Heresis.111.Lombardia.

LVMBRICI non sunt filii eius,ex quo materialiter nascuntur:quia non sunt eiusdem speciei cum eo. 3.d.4.L.2ᵐ.

1 LVMEN dupliciter potest inesse alicui.s. vel per modū formę permanentis:vel per modum passionis transeuntis.22ᵉ.q.171.2.c./q. 175.3.2ᵐ./. Veri.q.12.1.2.c./q.13.2.c./q. 20.2.c./2ᵉ.Cor.12.co.6. Actus.39.Calor.17.18.

2 Lumen in stellis,est qualitas permanens:in aere vero, est vt passio transiēs.Veri.q.12.1.2.c. Cœlū.10.96.

3 Lumen in aere,& lumen in sole,est idem lumen spē, & rōne.Veri.q.9.1.7ᵐ.+17ᵐ./.Ce.2.lec.14.co.3.

4 Oppositum videtur dicere.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.2ᵐ./.q.4.5ᵐ./.Poᵃ.q.5.1.6ᵐ./q.6.4.c.fi. Duᵒ.824ᵒ. R fiᵒ.sicut Duᵒ.826ᵒ.

5 Lumen solis,diuersimode recipitur in diuersis.2.d.9.1.7ᵐ./d.13.3.10ᵐ./d.15.q.1.1.4ᵐ./2.5ᵐ.

6 Lumen fit continue in aere sine innouatione.2.d.15.q.3.1.4ᵐ./quol.4.q.6.c. Color.1.c̄.

7 Oppositum videtur dicere.1.d.17.q.1.1.c./Ma.q.2.2.5ᵐ./11ᵐ. R fiᵒ.Duᵒ.825ᵒ. Dies.1.c̄.Ignis.2.5.17.18.Illuminatio.0. Intentionale.2.Iudicium.86.Lociditas.Luminositas.

8 Intensio luminis non impedit receptionem spiritualem speciei coloris , manente diaphani natura : ideo quanto magis aer illuminatur , tantu per eum aliquid melius videtur,nisi forte ex debilitate visus.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.5ᵐ./d.49.q.2.b.ar.4.

9 Lumen est in aere intētionaliter, seu per modū intētiōis:sicut colores in aere,& imago in speculo.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.2ᵐ./q.4.5ᵐ./.Poᵃ.q.5.1.6ᵐ./q.6.4.fi.

10 Immo lumē est in aere realiter.1ᵃ.q.67.3.c./2.d.13.3.c./.Anima.2.lec.14.co.4. R fiᵒ.Duᵒ.826ᵒ.

11 Omnis alteratio est per virtutem luminis dantis generationem omnibus corporibus,& dantis esse spūale colori in medio vel in organo.2.d.13.3.c.fi./7ᵐ. Luna.0.Lux.0.Sol.0.

12 Lumen est medium in omni sēsu,sed in visu immediate:in aliis autem sensibus,mediantibus aliis qualitatibus.2.d.13.3.c.fi.

13 Ex duobus luminibus , fit vnum lumen intensius.4.d.13.3.2ᵐ./. Dioᵒ.8.lec.2.co.3.fi. Visibile.3. Visio.8.c̄.

14 Immo maius lumen offuscat minus lumen.3ᵃ.q.9.1.2ᵐ./3.d.14.ar.1.q.1.2ᵐ. R fi.Duᵒ.827ᵒ.

15 Maius lumen offuscat minus lumen.s.alterius illuminantis:non autem minus lumen illuminati,sed perficit ipsum.3ᵃ.q.54.2ᵐ./q.9.1.2ᵐ./3.d.13.q.1.1.3ᵐ./d.14.ar.1.q.1.2ᵐ./4.d.49.q.2.6.2.4.4ᵐ.

16 In lapsu hominis,omnia pecorata sunt,& sol & luna suo lumine deteriorata sunt realiter : vel vt dicamus melius:deteriorata sunt suo lumine,quo ad vsum hominis:qui non tantum beneficium ex lumine cœlesti, post peccatum consecutus est , quantum ante peccatum.4.d.48.q.2.3.3ᵐ./4ᵐ./.L.6ᵐ.

17 INTELLECTVALE./.Lumen naturale intellectus,nihil aliud est,q̄ manifestatio veritatis . 1ᵃ.q.67.1.c./q.106.1.c./Causis.lec.6.co.1.

18 Lumen intellectus habet duos effectus.s.facere intelligibilia in actu,& perficere intellectum possibilem.3.d.14.ar.1.q.3.c. Abstractio.19. Actualitas.1. Actus.141. Adoratio.2.8. Agiographę.2. Angelus.Lu. Apostoli.37. Argumentum.1. Arismetrica.3. Assistere.2. Cecitas.1.c̄. Cherubin.0. Certitudo.6.c̄. Cognitio.24.36.c̄.

19 In homine est triplex lumen,quo non participāt bruta.s.lumen naturę,gratię,& glorię. 1ᵃ.q.106.1.2ᵐ./.Ps.35.co.5. Dęmon.1.c̄.Deus.195.c̄.220.225. Docere.3.Fides.46.115. Gratia.1.c̄.14.150. Habitus.68.c̄. Heresis.108. Illuminatio.7.c̄. Intellectus. 41.c̄.138.166.289.138.Intentio.8.Ira.69. Lex.31. Macula.2.

20 Lumen naturale intellectus confortatur per infusionē luminis gratuiti.1ᵃ.q.12.13.c. Manifestatio.2. Moyses.2. Nitor.1. Nubes.1. Prophetia.13.34.c̄. Purgatio.1. Ratio.2.c̄.15.c̄.42. Sanctus.7. Scientia.80.135.

21 Lumen supernaturale intellectus.i.intellectus qui ponitur donum spūs sancti:est quędam acuta perspectio diuinorum.1ᵃ.q.106.1.2ᵐ./22ᵉ.q.49.2. 2ᵐ./.Ps.35.co.5. Synderesis.4.8.Spūale.11.Tenebrę.4.6.

22 Lumen intelligibile,imprimitur diuinitus,ad iudicandum visa ab aliis,ad intelligendum scripturas , & ad interpretandum : sicut Apostolis ad cognita naturaliter , & ad agenda.22ᵉ.q.173.2.c.fi. Theologia.25.36. Veritas.46. Virtus.256. Visio.5.8.c̄. Visus.7.c̄.Vsura.86.

23 Lumen glorię non pōt esse connaturale alicui creaturę.1ᵃ.q.12.5.3ᵐ./.5.3.cᵒ.53.54./4ᵐ./. Veri.q.8.3.c.

24 Lumen dei dicitur tripl'r.s.ipse deus.& aliquid deriuatum ab eo.quol.1.1.2ᵐ. Christus.117.148.

25 Tres personę diuinę improprie sunt tria lumina : sed simpliciter sunt vnum lumen.Opus.1.cᵒ.4./.Dioᵒ.2. lec.4.co.1.

1 LVMINARE dicitur omne corpus lucens,& radios emittens:vt sol,luna , & omnes stellę : non autem corpus diaphanum , nec opacum . 2.d.15.q.1.1.4ᵐ. Dies.1.4.Luna.2.Lux.10.Miraculum. 19.56.

2 Productio plantarum,premittitur productioni luminarium,ad excludendum idolatriam.1ᵃ.q.70.1.1ᵐ./4ᵐ./2.d.15.q.1.1.4ᵐ.

3 Luminaria producta sunt primo die,quo ad substantiam:sed quo ad collationē determinatę virtutis,producta sunt quarta die.1ᵃ.q.70.1.1ᵐ./q.74.1.4ᵐ./2.d.15.q.1.1.1ᵐ./3ᵐ.

4 Luminaria sunt fixa in sphęris,secundum Aristotelē nec mouentur sine suis sphęris : sed oppositum tenet

Ptolemeus.1ª.q.70.1.3m.

5 Sol dicitur luminare magnum, & luna luminare minus: sed sol propter quantitatem, & propter virtutē: luna vero dicitur magna, propter quantitatem apparentem, & claritatem, & propter propinquitatem ad nos, & propter manifestos eius effectus. 1ª.q.68.1.c.fi./q.70.1.5m./2.d.15.q.1.1.3m.4m.

Luminositas. Cœlum.10. Luciditas. Lumen.o.

1 LVNA plena oritur vespere, & occidit mane: ideo dicitur preesse nocti: qn probabile est, q̄ producta sit per fecta, sicut & plantę, & animalia.1ª.q.70.2.5m.

Cœlum.25.26.27.58.91. Cœna. Dęmon.84.

2 Luna non dicitur preesse diei, sicut nocti, licet appareat in die: quia non dominatur diei, propter presentiam maioris luminaris.s.solis.1ª.q.68.1.c.fi./q.70.1.5m./2.d.15.q.1.1.5m.

3 Luna secundum proprium motum, est velocior sole: sed secundum motum diurnum, est econuerso. 3ª.q.44.2.2m./Ce.2.lec.15.o. Dies.9. Fluxus.o. Halo. Iudicium.85.86. Iuppiter. Lumen.16. Luminare.o. Lux.25.

4 Luna facit in mēse q̄d sol facit in anno, quo ad varietates qualitatū. Opus.28.cº.4.co.3./Ce.2.lec.15.o.

5 Luna semper illuminatur, secundum vnum hemispherium, reliquo hemispherio remanente obscuro. Ce.2.lec.16.co.1.fi.

6 Luna dicitur dicotoma, quando in augmento vel decremento, media facies versa ad nos, illuminatur, & altera pars obscura est. Ce.2. lec.16.co.1.fi. Mare.2. Neomenia. Offuscatio. Paradisus.41. Pascha.4.

7 Luna p̄ reuolutionē fit obscura, p̄ eclipsim sanguinea, p̄ nube nigra: & significat ecclesiā: q̄ fit obscura in nouitate, cū nō sunt in ea p̄dicatores, & doctores: sanguinea, per tyrannorū persecutionē: nigra per nubes.i.p̄ seductionem hereticorum.ps.10.co.1.

8 Eclipsis lunę contingit ex oppositione terrę, inter solem & lunam priuatam lumine solis, per vmbram terrę. Postª.lec.42.co.2./Liº.2.co.3. Passio.89. Planetę.1. Resurrectio.8. Stella.3. Terra.13.

Lupanar. Lex.170. Meretrix.o. Prostibulum. Prostituere. Puritas.3.

LVPVS tria significat.s.diabolum tentantem, hereticos mactantes, & tyrannos sęuientes.4.d.13.q.2.3.b.2./Io.10.lec.3.co.2.fi. Bestia. Prelatio.17. Vlulare. Vlulę.

LVTVM ex sputo, significat verbum incarnatum. Io.9.lec.1.fi. Baptismus.65. Eucharistia.159.160.233. Limus.

1 LVX seu lumen, non est corpus, nec est euidentia coloris.1ª.q.67.2.o./q.76.7.c./q.91.1.2m./2.d.2.q.2.3.4m./d.13.3.o./d.30.q.2.1.c.co.2.fi./4.d.44.q.2.ar.2.q.1.2m./Trin.15.3m./4m./Dioª.2.lec.2.co.4./Ce.2.lec.10.co.5.prinº./Anima.2.lec.14.o. Albedo.1. Amor.189. Color.1.3.5.8. Dies.3.c. Esse.31. Forma.92.133. Heresis.53.

2 Lux non est forma substantialis solis, sed est qualitas actiua cuiuslibet lucentis a se.1ª.q.67.3.o./2.d.13.3.o./4.o./Spū.8.12m./Anima.2.lec.14.co.4.prinº. Ignis.5.6. Lumen.o. Odium.11. Opus.4.

3 Lux est propria qualitas cœli. Opus.9.q.7./Iob.38.co.5.prinº./Ce.2.lec.10.co.5.

4 Lux ē in tertia spē q̄litatis.2.d.13.3.8m./Anima.2.lec.14.co.4. Seraphim.2. Tenebrę.1.4.6. Visibile.3.

5 Differentia inter lucem, lumen, radium, & splendorē.2.d.13.3.5./Anima.2.lec.14.co.4. Christus.211.

6 Lux proprie est tantum in corporibus, quantum ad illud a quo sumitur nomen: sed quantum ad illud cui imponitur: magis conuenit spiritualibus, q̄ corporalibus.1ª.q.67.1.o./q.74.2.c./1.d.22.L.2m./2.d.13.2.o./quol.6.fi./Io.lec.8.prinº.

7 Lux non habet contrarium, quia est qualitas primi alterantis.1ª.q.67.3.2m./2.d.13.3.8m./9m./Anima.2.lec.14.co.4./Sensu.lec.11.fi.

8 Lux dicitur tota hypostasis colorum: quia omnis color fundatur in luce.3.d.23.q.2.1.1m.

9 Lux dicitur esse sine numero, pondere, & mensura: quia virtus eius se extendit ad omnia corporalia, non autem simpliciter. 1ª.q.5.5.3m./1.d.3.q.2.3.4m./Veri.q.21.6.11m.

10 Lux primo creata, fuit sol: sed adhuc informis, quo ad determinationem virtutis, factam quarta die: nec lux erat nubes, nisi secundum similitudinem. 1ª.q.67.4.o./q.68.1.c.fi./q.70.1.2m./q.74.1.c.4m./3.5m./2.d.13.4.o./Gal.4.lec.6.fi.

11 EFFECTVS./Lux non lucet, sed per eam alia lucent. Trin.15.4m. Angelus.619. Ardor. Color.1.3.5.8. Cœlum.10.43.123.124.

12 Lux non videtur per aliquam similitudinem, sed per essentiam suam informat oculum. 1ª.q.56.3.c./2.d.13.3.c.fi./d.23.q.2.1.c./Veri.q.8.3.17m./q.14.8.4m./quol.8.1.c./1ª.Cor.13.lec.4.prinº. Corpus.41.54. Luciditas. Lumen.o.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.10.8.16m.

R fiº. Duº.828º.

13 Lux facit q̄ color qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu. 1ª.q.67.3.3m./q.79.3.2m./1.d.45.1.2m./2.d.13.3.c./d.20.q.2.2.2m./3.d.14.ar.1.q.2.c./d.24.ar.1.q.1.c./quol.7.q.2.1.c. Luminare.b. Vespere.3. Visibile.

14 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.12.5.1m./3̄.1.cº.76.1m./Liº.2.cº.77.3m./Anima.4.4m./Anima.2.lec.14.fi./Liº.3.lec.10.co.1.

Duº.828º. R fiº. sicut Duº.361º.

15 Eodem actu videtur color & lux, ut ratio videndi: nō autem vt obiectum. 12ª.q.8.3.2m./q.12.4.c./1.d.17.q.1.5.c./3̄.1.cº.76.1m./Veri.q.8.14.6m.

16 Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.87.3.2m.

Duº.829º. R fiº. sicut Duº.103º.828º.

17 Lux multiplicat se non quidem per creationem nouę lucis, sed diffundendo se super materiam.2.d.30.q.2.1.c.co.2.fi./Potenª.q.3.4.6m.

18 Alium effectum facit lux solis, alium lux Iouis: & sic de aliis planetis.1ª.q.67.3.c./q.70.1.2m./2.d.13.4.c./d.15.q.1.2.5m./Spiritu.L.12m.

19 Non omnis influxus est per lucem, nisi metaphorice pro actu: vel tantum in corporibus, inquantum lux est forma primi agentis.s.cœli.quol.6.fi.

20 Lux inquantum est in lucente: est causa efficiens illuminationis in aere: sed inquantum est in aere illuminato, est causa formalis eius.2.d.17.q.1.1.2m. Visio.8.14.20. Visus.5.7. Vsura.126.

21 Lux agit ad productionem formę substantialis, vt instrumentum cœli.1ª.q.67.3.3m./2.d.13.3.7m./Ce.2.lec.10.o.

22 Cœlum non agit in hec inferiora, nisi per lucem.1.d.11.1.5m./d.37.q.1.1.2m./2.d.13.3.c./d.17.q.3.1.c.fi./Ce.2.lec.10.co.3.5.

23 Lux cœli non agit in hec inferiora, nisi mediante motu.2.d.2.q.2.3.2m./3̄.1.cº.85./Poª.q.5.7.19m./Iob.38.co.5.prinº./Ce.2.lec.10.o.

24 Oppositum videtur dicere.1ª.q.66.3.2m./quol.6.q.11.o./Phy.4.lec.8.fi.

Duº.830º. R fiº. sicut Duº.333º.

25 Nox in plenilunio est calidior: quia quelibet lux de se, semper causat calorem: licet causet frigus vel humo-

rens,secundum propriam rationem hunc,vel stellę.2.d.15.q.1.a.5m./.C c.7.lec.10.co.5.

1 LVXVRIA principaliter,est circa voluptates venereas: secundario aũt dicit excessum in aliis.22e.q.153.1.o./.1e. Thi.5.lec.2.co.3. Adulterium.o. Amœnitas. Bellator.1. Capitale.8.Coitus.o.Confessio.43.44.70.73.74.

2 Per prohibitionẽ mœchię,prohibetur fornicatio simplex, & omnis actus luxurię. 3.d.37.ar.2.q.1.2m./. Ma.q.14.2.14m./.q.15.2.2m./.3m./.quol.3.12.c. Impudicitia. Inconstantia.2. Insensibilitas.3. Libido. Maceratio.o. Miles.10.

3 Per hoc φ prohibetur operatio luxurię,designatur eẽ per se mala,in quocũq; sit,tam ipsa,q̃ delectatio eius: nisi per accidens prohibeatur.4.d.24.q.3.4.4m. Peccatum.38.c̃. Pythagoras.2. Vitium.11.12.

4 Omnis actus luxurię, est peccatum.22e.q.153.3.o./. Ma.q.15.1.o.

5 Omnis actus luxurię deliberatus, extra limites matrimonii,est peccatum mortale: aliter vero est veniale.22e.q.35.3.c./.q.36.3.c./.q. 153.3.o./.4.d. 33.q.1. ar.3.q.2.o./.p̃. 3.co.121./. Veri.q.25.5.7m./. Ma.q. 15.2.o./.3.c./.1e.Cor.6.lec.3.o.

6 Luxuria est vitium capitale. 22e.q.153.4.o./.Ma.q. 15.4.o.

7 Peccata luxurię,inter vitia intemperantię,sunt maxime exprobrabilia.22e.q.151.4.3m.

8 Luxuria est grauius peccatum q̃ gula simpliciter, & ratione materię.sed econuerso,secundum quid,& ratione incitamenti. 4.d.33.q.1.ar.3.q.2.4m./. Ma.q. 15.2.6m.

9 SPECIES./.Spẽs luxurię sunt sex.s.fornicatio,adulterium,incestus,stuprum,raptus,& luxuria contra naturam. 22e.q.154.o./.4.d.41.ar.4.q.1.2.o./. Ma.q. 15.3.o. Cęcitas.2.Concubinatus.o. Delectatio. 58.c̃.89.c̃.Demon.52.60.61.62.

10 Stuprum aliquando sumitur communiter,pro omni peccato luxurię.22e.q.154.6.2m. Desperatio.6. 7.Equus.o.

11 Sacrilegium reducitur ad species tres luxurię.s.vel ad stuprum: vel ad adulterium inquantum violatur virgo deo desponsata: vel ad incestum,inquantum est cũ cognata spirituali. 22e.q.154.1.3m./.10.2m./.4.d.41. ar.4.q.2.7m. Inconstantia.2.

12 Peccatum luxurię contra naturam,non est humanũ, sed bestiale. 22e.q.142.4. 3m./.q.154.11.o./.3.d.37. 1.4m./.4.d.41.ar.4.q.2.4m.

13 Vitiũ contra naturã est grauissimũ,inter spẽs luxurię: secundo raptus:tertio incestus:quarto adulteriũ:quinto stuprũ,& minima fornicatio.12e.q.73.7.c./.22e.q. 154.12.o./.q.170.1.2m./.4.d.41.ar.4.q.3.o.

14 Species luxurię contra naturam,sunt quatuor, quarum grauissima est bestialitas:secundo sodomia:tertio cum muliere extra naturam:quarto mollities.22e. q.154.11.o./.12.4m./.Ma.q.15.1.7m. Insensibilitas.3.Intemperantia.o. Natura.49.50.

15 Circa tempora Abrahę,humanum genus venerat ad profundissimum peccatorum.s.ad infidelitatem,& ad turpissimum vitium contra naturã.3a.q.70.2.1m./.4. d.1.q.2.ar.1.q.3.o./.Ro.lec.8.co.2. Pollutio.2. Religio.96.Sacrilegium.7.Turpiloquium.

16 Filię luxurię sunt octo.s.cęcitas mentis,inconsideratio,pręcipitatio,inconstantia,amor sui,odium dei,affectus pręsentis seculi,& desperatio futuri seculi. 22e. q.53.6.o./.q.153.4.5.o./. Ma.q.8.1.c.co.3./.q.13.3. c./.q.15.4.o.

17 Gradus luxurię quincuplex.s.affectus,cogitatio,delectatio,consensus,& opus.12e.q.72.7.c.6./.3m./.Iob. 31.principio.

18 Ex luxuria oriuntur quatuor inordinati actus locutionis.s.turpiloquia,stultiloquia,scurrilia,& ludicra.22e. q.153.5.4m.

19 Vitium contrarium luxurię per defectũ,est in non reddente debitũ coniugi: vel in aliquo abstinẽte a luxuria, in reuerentiam demonum:sicut nigromantici,& virgines deę Vestę. Ma.q.15.1.9m. Virtus.41.

20 Fœmina plus inclinatur ad luxuriã,q̃ masculus, quo ad abundantiam humoris:sed econuerso quo ad maiorem calorem.4.d.35.4.5m.

21 Luxuria & gula sunt subiectiuę in cõcupiscibili. Virt. q.1.5.10m.

22 EFFECTVS./.Nulla passio ita deprimit rationem, sicut gula & luxuria. 22e.q.53.6.o./.q.55.8. 1m./.q. 180.2.3m.fi./.Mat.23.co.13.

23 Homo per luxuriam maxime recedit a deo. Iob.31. co.1. Amor.239.270.Castitas.2.6.10.11.Delectatio.58.c̃.90.c̃.

24 Homo incurrit quincuplex damnum,ex luxuria.s.depressionem mentis,exhęredationem,periculum personę,& periculum rerum, & impedimentum bonorum operum.22e.q.46.3.c./.Iob.31.co.1. Desperatio.6.7. Duplicitas.2. Imprudentia.4.

25 Luxuria vix vitari potest,nisi vitetur principiũ eius.s. affectus mulieris pulchrę, & pręcipue affectus virginis.22e.q.167.2.c./.Iob.31.pn.o. Impudicitia. Impugnare.4.Ira.60.Lasciuia. Mulier.16.c̃. Pythagoras.2. Scurrilitas.3.

26 Luxuria vincitur fugiendo,sed accidia,& cętera vitia resistendo.12e.q.35.6. 3m./.q.74.3.2m./. Ma.q.3.9. 9m./.22e.q.35.1.4m./.q.188.5.c./.1e.Cor.6.lec.3.co. 3.fi. Stultitia.8.9. Stultiloquium. Superbia.35.Virginitas.23.24. Seraphin.4.

1 MACABAEI peccauerunt venialiter ex auaritia: quia acceperunt donaria idolorum, non tamen colendo ea: vel si peccauerunt mortaliter colendo ea, postea pœnituit eos:ideo obtulit pro eis Iudas. 4.d.45.q.2.ar.2.q.1. 1m. Consecratio.10. Encenia. Iudei.1. Sabbatum.10.

MACARIVS illuminabat infernum precibus suis: vt damnati viderent se mutuo.4.d.45.q.2.ar.2.q.1. 4m. Christus.149.190.191.

Macedonicus. Elephas.7. Macedonius. Heresis.103. Simonia.6. Spiritus.19.

1 MACERATIO corporis est vtilis tantum contra vitia carnis:nõ ãt cõtra vitia spũs.1e.Thi.4.co.6.pn.o.

2 Maceratio proprii corporis,non est accepta deo, nisi discreta,vt concupiscentia refrenetur, & natura non nimis grauetur.22e.q.88.2.3m./.q.147.1.2m./.q.188. 6.3m. Abstinentia.o. Castitas.11. Continentia. 18. Ieiunium.7. Macies. Sanctitas.8.

Machinatio. Astutia.o. Desperatio.19. Dolosus. Excogitatio. Matrimonium.118.

Macies. Habitus.60. Macilentus. Delectatio. 27. Macies.

MAHVMETVS attraxit populos carnales,per legem voluptuosam, non quidem subtilem, sed plenam fabulis,& sine signis, sed vi armorum. p̃.1.co. 6.fi./.Iio.3.co.27.fi./.Iio.4.co.23.co.3./.1e. Cor.15. co.1. Ecclesia.11. Paganus. Sarraceni.

Macrobius. Iustitia.22. Mactare. Lupus. Occidere.o.

1 MACVLA in corpore, & macula in anima, contingit dupliciter. s. priuatione decoris, per peccatum mortale: & ex superinductione, per peccatum veniale. 3ª. q. 87. 2. 3m.

2 PECCATI. / Macula peccati est defect⁹ nitoris animę. s. luminis diuini, & rationis, & gratię, ex inordinato amore temporalium. 12ᵉ. q. 86. o. / q. 89. 1. o. / 22ᵉ. q. 87. 6. c. / 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. c. Accusatio. 23. Anima. 88. Conscientia. 20. 21.

3 Macula non dicit aliquid positiuum in anima: nec priuationem tantum, sed in respectu ad suam causam. s. ad peccatum: ideo diuersorum peccatorum, sunt diuersę maculę. 12ᵉ. q. 86. 1. 3m. / 3ª. q. 88. 1. c. / 2. d. 32. q. 1. 1. 2m. / d. 42. q. 1. 2. 4m. / 3. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. o. / d. 36. 5. 2m. / Poª. q. 3. 6. 23m. Duratio. 8. Fomes. 8. Ingratitudo. 16.

4 Macula peccati nihil aliud est q̄ priuatio gratię. 12ᵉ. q. 109. 7. c. / 2. d. 32. q. 1. 1. c. / 3. d. 36. 5. 2m. / 4. d. 14. q. 2. ar. 1. q. 3. 2m. / d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. c. Manipulus. Maria. 61. Ordo. 98.

5 Macula peccati quo ad priuationem gratię, & quo ad causam. s. quo ad peccatum, respicit intellectū: sed principalius respicit affectum: ideo dicitur cęcitas & tenebrę. 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. 2m.

6 Macula peccati quo ad causam, dicitur contagium: non aūt quo ad priuationē. 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. 3m.

7 Macula peccati est medium, inter actum peccati, & reatum: quia est effectus primi, & fundamentum secundi: ideo per extrema intelligitur. 2. d. 42. L. lec. 1. 3m. Peccatum. 1. c̄. 53. 314. c̄. 354. 366.

8 Actus peccati, nō potest esse sine reatu & macula: sed bene econuerso, quia primum est causa secundi & tertii. 2. d. 42. L. lec. 1. 4m.

9 Actus peccati facit distantiam a deo, quam sequitur macula. 12ᵉ. q. 86. 2. 3m. / 6. c. Pœna. 24. 69. 98. Pœnitentia. 126.

10 Peccatum quo ad maculam, remitti potest. 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. o. Sacramentum. 129. 130.

11 Cessante macula peccati, remanet reatus. 12ᵉ. q. 87. 6. o.

12 Oppoᵐ vř dicē. 12ᵉ. q. 87. 6. c. & ꝑR sº. Duº. 831º.

13 Cessante macula peccati, remanet reatus, nō quidem vt reatus pœnę simpliciter: sed vt pœnę satisfactorię. 12ᵉ. q. 87. 6. o.

14 Remisso peccato quantum ad maculam, semper remittitur pœna ęterna, non autem pœna temporalis. 12ᵉ. q. 87. 6. c. / 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 3. o. / ar. 3. q. 2. c.

15 Macula peccati, manet transeunte actu peccati. 12ᵉ. q. 86. 2. o. / q. 87. 6. c. 1m.

16 Macula peccati non redit, nisi reiteretur causa eius. s. peccatum. 2. d. 32. q. 1. 1. 2m. Verbum. 71. Vnio. 15. Vxor. 20.

1 MAGDALENA secundum Hieronymum, Chrysostomum, & Origenem, non fuit Maria peccatrix: sed secundum Augustinum & Gregorium, fuit Maria peccatrix: secundum vero Ambrosium, fuit Maria peccatrix corporaliter: non autem sp̄ualiter. Mat. 26. co. 3. / Io. 11. pnº. / cº. 12. co. 2.

2 Immo si fuit Maria peccatrix corporaliter, fuit etiā sp̄ualiter: quia corpus non inquinatur, nisi de consensu mentis, vt Lucia dixit. 22ᵉ. q. 64. 5. 1m. / 4. d. 13. q. 3. 1. o. / L. / Veri. q. 15. 4. 2m. / 5. c. ꝑR 6º. Duº. 832º.

3 Priuilegium eius triplex. s. propheticum, angelicum, & apostolicum. Io. 20. lec. 3. co. 3.

4 Magdalena, & Petrus apostolus pręferuntur multis virginibus. 2. d. 9. 8. c. Maria. 24. Thomas. 2.

1 MAGI adorantes Christum secundum Augustinum, fuerunt malefici: sed secundum alios fuerunt sapientes, astrologi, & potentes. 3ª. q. 36. 3. c. 2m. / 5. c. / Mat. 2. prinº.

2 Magi moti sunt ex scriptura Seth, ad sequendum stellam: vel ex prophetia Balaam: vel ducti ab angelis: vel inspirati a deo. 3ª. q. 36. 5. 4m. / Mat. co. 2.

3 Magi secundum Augustinum, venerunt de remotissimis partibus orientis, per biennium: secundum vero alios, venerunt in diebus tredecim: secundum alios autem, venerunt de prope. 3ª. q. 36. 3. 3m. / 5. 4m. / 6. c. 3m. / Mat. 2. co. 2.

4 Magi venerunt ad Christum, tanquam primitię gentium, docti a spiritu sancto: offerentes munera congrua dignitati Christi. 3ª. q. 36. 3. 1m. / 8. o. / Mat. 2. prinº. / co. 2. Natiuitas. 27. Stella. 7. 8.

5 Magi amiserunt stellam, quadruplici ratione. s. propter iudęorum confusionem: propter magorum instructionem: propter instructionem nostram dupliciter: primo quia qui humanum auxilium quęrunt, deseruntur ab auxilio diuino: secundo instruimur quantum ad hoc, quia qui fideles sumus, non debemus quęrere signa, sed debemus esse contenti doctrinis prophetarum, quia signa data sunt infidelibus. 3ª. q. 36. 8. 3m. / Mat. 2. lec. 3. principio.

6 Herodes post duos annos, a recessu magorum, occidit pueros: quia accusatus iuit romam: vel territus aliquo periculo, vel credens magos confusos. 3ª. q. 36. 6. 3m. / Mat. 2. lec. 4. co. 3.

✱ 7 MALI. / Magi Pharaonis, fecerūt ranas ✱ ministerio dęmonū occulte apponētiū nālia semina, q̄ hēbāt vim putrefaciēdi vīgas, & puertēdi in sp̄etes: sm Aug. sm alios aut̄, fuit pręstigiū, & non vera conuersio. Poten². q. 6. 5. 8m. / Ma. q. 16. 9. 10m. Ars. 8.

8 Operationes magorum habent efficaciam ex dęmonibus: non autem ex cœlis tantum. 5̄. 3. cº. 104. vsque. 108. / Potentia. q. 6. 10. c. / Ma. q. 16. 9. 11m. Bonitas. 117. Dęmon. 72. c̄. Disputatio. 3. 6. Diuinatio. o. Hęresis. 4. Loqui. 6. 7.

9 Artes magicę non sunt scientię, sed deceptiones dęmonum. quol. 4. q. 9. 1. 1m. Miraculum. 41. 42. 43. Notorium. 2.

10 Artes magicę non sunt prohibitę, nisi inquantum sunt occasio peccandi, scilicet inclinando ad vsum earum. 2. d. 39. q. 1. 2. 5m. / quol. 4. q. 9. 1. 2m.

11 Appetere scientias magicas est peccatum, rōne personę, vel modi, vel finis, scilicet vsus earum: non autem secundum se, vel vt quis reprobet eas. quol. 4. q. 9. 1. o. Princeps. 15. Scientia. 60. Simonia. 28.

12 Si aliquis appetat scire scientias magicas, vt eis & vtatur, est malum: si autem appetat eas scire, vt eas confutet & reprobet, sic est bonū & licitū. quol. 4. q. 9. 1. c.

1 MAGIS & minus tripliciter dicitur. s. vel secundum quantitatem participati tantum: vel quando aliquid est tale per essentiam, & aliud per participationem: vel vnum est tale eminentiori modo q̄ aliud: primo modo non impedit vniuocationem, nec vnitatem speciei: sed secundo modo, & tertio impedit vtrunq̧. 1. d. 35. 4. 3m. / Poª. q. 7. 7. 3m. / Anima. 7. 6m. Accidēs. 4. 119. Accidētaliter. 3. Acolitus. 3. c̄. Actio. 22. 56. 69. 70. 79. Actus. 30. c̄. Adā. 15. Adiectiuum. 4. Adulterium. 5. 6. 7. Aer. 5. Affectio. 2. Agens. 9. Alius. 2. Amicitia. 4. 37. 39. c̄. Amor. 64. 65. 76. c̄. 99. c̄. 160. 247. 266. Andragathia. Angel⁹. 209. 210. 231. 241. 372. 507. Anima. 40. 206. 236. 284. 286. Animal. 10. 12. 20. Annexum. 1. Approinquatio. o. Appropriatio. 2. Ara. 2. Ars. 15. Assentire. 7. 8. Assimilatio. 11. 20. 21. Astrologia. 2. 3. Attributa. 28. Auaritia. 21. Augmentum. o. Aureola. 7. Auto-

ritas.3.Baptismus.38.81.177.Beatitudo.82.83.

2 Magis & minus dicitur dupliciter.s.quo ad naturam participatam,& quo ad modum participandi : primũ conuenit tantum accidentibus,secundum vero etiam essentialibus.1.d.8.L.lec.1.4^{m}. Beatus.38.46. Benefacere.4. Beneficium.4.21. Bonitas.132.133. 184.Campsoria.6. Carbo. Charitas.74.c̃.149.153. 155.Caro.3.Causa.19.74.Cœlum.45.57.

3 Omne sumens magis & minus, educitur necessario de imperfecto ad perfectum,non autem de contrario in contrarium. 1.d.17.q.2.2. 3^{m}./.3.d.14. ar.2.q. 3.1^{m}. Cognitio.46. Conceptio.22.31. Concupiscentia.17. Confessio.18. Consanguinitas.6.c̃. Conscientia.19. Conseruatio.6.13. Consilium.12. Constantia.5.8. Contemplatio.7. Contemptus.7. Continentia.6.Contrarium.2.Contritio.6.7. Cooperari.3. Corporalia.6. Cor.5. Corpus.13. Creatio.1.5.Credere.2.16.28. Damnatio.8.31.32. Datio.20. Debitum.19. Decimę.23. Delectatio.27.c̃. 314.Densitas. Determinatio.4. Deus.147.Difficile. 4.Dolor.8.c̃.41.

4 Magis & minus,semper dicitur vel per accessum ad aliqd,vel per recessum ab aliquo.Ethi.10.lec.3.pn°. Donum.41.Duellũ.Duratio.2.Electio.36. Eleemosyna.24.c̃.Episcopus.10.Esse.63.Eucharistia.Excandescentia.Festum.11.22.Fides.150.160.Finis. Forma.91.95.125.c̃.Fortitudo.1.Fructus.14.Furor.Futurum.2.Genealogia. Gratia.75.113. Gratitudo.4. Habilitas.2.Hęresis.29. Homo.31. Honor.36.Humilitas.22.Ignis.18.Ignorantia.26.

5 Substantia non dicitur magis & minus,&c ꝙ participetur quandoq; cum magis & minus in eadem specie : licet vna substantia sit perfectior alia.1^{a}.q.93.3. 3^{m}./.12^{e}.q.52.1.c.co.2. Illiberalitas.Immobile.2. In.11. 13.17. Indiuiduum.16. Indulgentia.21. Inobedientia.5. Instrumentum.10. Intellectus.140. Intentio.o. Ira.44.54.c̃. Iudęi.46.Iudicium.9. Iurisię.1.Labor.7.Laurentius.3.Legislator.o. Lex.136.164. Liberalitas.7.8. Liberum.23. Longanimitas.o. Lumen.8. Lux.6.Magnanimitas.21.Maledicere.2.c̃.Maleficium.2.4.Malitia.8.

6 Primę qualitates intenduntur in suis causis : secundę vero, in primis.1.d.17.q.2.2.c. Malum. 21.57. Matrimonium.2.45.94. Medicus.8. Meritum.65.c̃.68.c̃.Misericordia.19.23.Missa.17.Motus.57. Mulier.1.6. Necessitas.25.32.33. Nomen. 10.Obedientia.32.36.39.43. Ociosum. Oratio.40. 74.Ordo.40.62. Organum.2.4. Passio.23. 24.30. 61. Pater.8.21. Pauor. Pax.1.8. Peccatum.170. 210.c̃. Pœna.25.52. Perfectio.38.c̃.Per se.1. Perseuerantia.9. Piscis. Plus. Pollutio.3. Potestas. 16.Preceptum.142. Prędestinatus.52. Prędicari.2. 3.Pręsumptio.8. Princeps.29. Priuatio.2. Prius.3. Processio.50.51. Prophetia. 73.77. Propter. 3.c̃. Prudentia.73.81. Puer.13. Purgatorium.2.6. Qui est.2. Reduplicatio.6. Relatio.62. Religio.101.Resurrectio.22.25. Scientia.7. 95.164. Se. Securitas. 4.Semen.20. Senectus.5. Symbolum.9. Solertia.1. Spiritus.26. Subtilitas.2. Suffragia.6.9.10.Superbia.6. Suspicio.1. Temeritas.1. Temperantia.16.c̃. Tentare.8.13. Tempus.37. 39. Theologia. 10.42. Thus.2. Timor.1.33. Velox.1.Veritas.5.6.13. Vestigium.3. Via.13. Virginitas.19.20.22.23. Virtus. 45.106.149.150.251. Visus.8.c̃. Vita.41.71. Vitium.11. Vnitas.34. Voluntarium.10. Votum.21. 43.Vsura.11.19.c̃. Vsus.6.14.Vtile.8.9. Vxor.23. Christus.17.

MAGISTER sententiarum non est autenticus: ideo in multis non tenetur. 1^{a}.q.94.4.3^{m}./.22^{e}.q. 23.2.0./.1.d.17.q.1.1.0./.ar.4.q.4.c./.2.d. 18.q.1.1. c.8^{m}./.L.fi./.d. 30.q.2.1.c./.3.d.27.q.2. ar.4.q.4.c./. Virt.q.1.11.c.co.2./.q.2.1.12.0. Adam.83. Angelus.108.Anima.77. Auditor.1. Charitas.2. Cathedra.1.2.Costa.6.Disputatio.3. Docere.o.Doctor.o.Doctrina.o.Eucharistia.28.c̃. Hęresis.132.c̃. Pater.19.Persona.9.Religio.82.c̃.Reuocare.Scholaris.Socrates.3.Zorobabel.

Magisterium.Religio.82.c̃.Sedere.10.

Magistralis.Cathedra.1.2.Disputatio.3.

Magistratus.Adoptio.6.9.12. Dominatio.1. Principatus.o.Stephanus.1.

Magnalia.Secreta.

1 **MAGNANIMITAS** importat extẽsionem animi,vel ad magna absolute: vel secundũ proportionem. 22^{e}.q.129.1.c./.q.136.5.c./.2.d.42.q.2. 4.c. Preceptum.114.Spes.66.67.Virtus.225.

2 Magnanimitas est virtus,quia tendit ad maxima,secundum rectam rationem.22^{e}.q.129.3.o./.q.130.2. c./.2.d. 42.q.2.4.c./4.d. 33.q.3.2. 1^{m}./. Ma.q.8.2. c.co.1.

3 Magnanimitas non est virtus theologalis,sed moralis, propinquissima spei,a qua aliquid participat.3.d. 26.q.2.2.3^{m}./.4^{m}.

4 Magnanimitas est circa spem,& desperationem.12^{e}, q.60.4.c.fi.

5 Magnanimitas principaliter est circa honores, sed mediate : immediate vero,est circa spem.22^{e}.q.129. 1.o./.4.8.c./.q. 128.c./.q. 131.2.c./.q. 132.2.c./.3.d. 26.q.2.2.4^{m}./.d.33.q.3.ar.3.q.1.c.2^{m}./.d. 34.q.1.2. c.co.2.fi.

6 Propria materia eius est honor magnus, mediocris autem,est materia cuiusdã virtutis innominatę.12^{e}. q.60.5.c./.22^{e}.q.129.2.o./.4.1^{m}./.q.130.2. 2^{m}./.3.d. 9.q.1.ar.1.q.2.c./.q.3.3^{m}./.d.34.q.1.2.c.co.2.fi.

7 Magnanimitas est circa gloriam:quia moderate vtitur gloria,sicut & honore.22^{e}.q.132.2.c.

8 Magnanimitas ad duo respicit.s.ad honorem,sicut ad materiam,& ad opus magnum:sicut ad finem.22^{e}.q. 129.8.c./.q.131.2.1^{m}.

9 Ratione primi opponitur ei sm excessum ambitio:& rõne secundi pręsumptio.22^{e}.q.131.2.1^{m}./.2^{m}.

10 Ea quę opponuntur aliis virtutibus:opponuntur etiã magnanimitati, secundum ꝙ parua pro magnis habentur.22^{e}.q.132.2.1^{m}.

11 SVBIECTVM./.Magnanimitas ẽ in irascibili subiectiue. 12^{e}.q.60.5.c./.22^{e}.q.129.1. 1^{m}./.q.134.4. 1^{m}./.3.d.26.q.2.2.4^{m}./.Virt.q.1.4.c.fi.

12 CONDITIO./.Magnanimus non quęrit honorem, tanquam finem, quia hoc reputat parum : sed quęrit fieri dignus honore. 22^{e}.q.129.1.3^{m}./.2.3^{m}./.q.131. 1.2^{m}./.2.d.42.q.2.4.c. Fiducia.9.c̃.Gratia.64. 175.Securitas.

13 Magnanimus bene vtitur magnis & paruis honoribus:quia non extollitur,nec frangitur oppositis, sed contemnit.22^{e}.q.129.2.3^{m}.

14 Magnanimus cõtemnit bona exteriora:ideo nõ gaudet,si acquirat ea:nec tristatur,si perdat ea.22^{e}.q.129. 8.2^{m}./.3^{m}./.q.132.2.1^{m}./.2^{m}./.3^{m}./.2.d.42.q.2.4.c.

15 Magnanimus non est contentiosus:quia nihil extrin secum ęstimat magnum.22^{e}.q.129.3. 3^{m}./.q.132.2. 3^{m}./.2.d.42.q.2.4.c.

16 Magnanimus nõ amat picula,nec timet ea:sed promptissime se exponit piculis magnis.22^{e}.q.129.5.2^{m}.

17 Magnanimus nullo indiget.s.modo humano,nõ autem simpliciter.22^{e}.q.129.6.1^{m}.

18 Magnanim⁹ hȝ vocē grauē, locutionē stabilē: * qa nō de oib⁹ facile ꝑtēdit aut loqt: sȝ de magnis. Nō ē memor bñficiorꝶ, qa nō dlectaē in hoc, nisi vt maiora ꝑpē fer. Est tard⁹ & ociosus, qa nō vilib⁹, sȝ magnis inten dit. vtiē ironia, nō q̄ opponiē ṽitati, sȝ qa nō oib⁹ aī magnitudinē ōndit. Cū aliis ñ ēt ꝑuiuē, sed cū amicis tm̄, & magnis. Hēt īfructuosa, qa magis honesta q̄rit, quā vtilia. 22ᵉ. q. 47. 9. 3ᵐ. /. q. 129. 3. 3ᵐ. /. 5ᵐ.

19 Nullus potest esse magnanimus, nisi virtuosus, qui est habilis ad magna. 12ᵉ. q. 66. 4. 3ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c. /. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. c.

20 Magnanimo attribuuntur actus aliarum virtutū, sub ratione excellētię. s. ꝙ est cōicatiuus, benefactiuus, retributiuus plurium, veridicus, non planctiuus, non incertus, nec fugiēs commonentem. 22ᵉ. q. 129. 4. 1ᵐ. /. 2ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c. /. d. 44. q. 2. 1. c.

21 Magnanimus magis curat de veritate, q̄ de opinione: nec quęrit laudem humanam. 22ᵉ. q. 132. 2. 1ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c.

22 COMPARATIO. /. Magnanimitas est generalis virtus, inquantum operatur magna in qualibet virtute, faciens eam maiorē: sed est virtus specialis, inquantum ponit specialē modum, circa specialem materiam. 22ᵉ. q. 129. 4. o. /. 5. 2ᵐ. /. q. 134. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c. /. d. 44. q. 2. 1. c. /. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. c. /. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 4. c. 1ᵐ. /. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 3. 2ᵐ. /. d. 16. q. 4. ar. 1. q. 2. 2ᵐ. /. Ma. q. 8. 2. 3ᵐ. Ambitio. 1.

23 Magnanimitas est ornamentum omnium virtutum. 12ᵉ. q. 66. 4. 3ᵐ. /. 22ᵉ. q. 129. 4. 3ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c. /. d. 44. q. 2. 1. c. /. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. c. /. q. 3. 3ᵐ. /. d. 34. q. 1. 2. c. co. 2. fi. /. Virt. q. 5. 1. 15ᵐ.

24 Magnanimitas superueniens iustitię, auget bonitatē ei⁹: sȝ sine iustitia, nō hȝ rōnē ṽtutis. 22ᵉ. q. 58. 12. 2ᵐ.

25 Magnanimitas & magnificentia, habent connexionem cum omni virtute, secundū principia virtutū. s. secundum prudentiam & gratiam, non autem secundum actū. 12ᵉ. q. 65. 1. 1ᵐ. /. 22ᵉ. q. 129. 3. 2ᵐ. /. q. 134. 1. 1ᵐ. Fiducia. Fortitudo. 32. ē. Gloria. 12.

26 Magnanimitas & magnificentia tenent extremum, secundum quantitatem rei: medium autem, secundū regulam rationis. 12ᵉ. q. 64. 1. 2ᵐ. /. 3ᵐ. /. 22ᵉ. q. 92. 1. c. /. q. 129. 3. 1ᵐ. /. q. 130. 2. c. /. q. 134. 1. 2ᵐ. /. q. 152. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 42. q. 2. 4. c. /. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 3. 3ᵐ. /. d. 33. q. 3. 2. 1ᵐ. /. ꝯ. 3. c⁰. 134. fi. /. Ma. q. 14. 1. 6ᵐ. /. q. 15. 1. 5ᵐ. Humilitas. 23. ē. Longanimitas. o.

27 Bona fortunę conferunt ad magnanimitatem, quo ad materiam eius. s. quo ad honores, & etiam quo ad finē eius. s. operari magna. 22ᵉ. q. 129. 8. o. Magnificentia. 8. Presumptio. 2. 6. Pusillanimitas. 1. 2. 3. Securitas. 2. Spes. 66. 67. Superbia. 5. 23. 25.

1 MAGNES trahit ferrū, ex nā sup̄ ꝓpi. 4. d. 33. q. 1. 1. c. ꝓn⁰. /. Spū. 2. c. co. 3. /. Anima. 1. c. fi. /. quol. 12. 14. c.

2 Magnes trahit ferrum, ex virtute cœli. ꝯ. 3. c⁰. 92. co. 3. fi. /. Veri. q. 5. 10. 5ᵐ. /. q. 22. 13. c. /. Spiritu. 2. c. co. 3. /. Anima. 1. c. fi.

3 Magnes non trahit ferrū vt finis, sed alterando: quia non ex quacunq; distātia trahit: vel vncta alio. vel nisi fricetur. si sit paruus. Phyˢ. 7. lec. 3. co. 2. Adamas. Magnificatio. Gratia. 70. Tragœdia. 1.

1 MAGNIFICENTIA est virtus factiua magnorum: & est virtus generalis, si sumatur facere communiter. s. pro omni opere: si vero proprie. s. pro operatiōe exteriori, est virtus specialis. 22ᵉ. q. 134. 1. 2. o. Andragathia. Ars. 24.

2 Materia eius, sunt sumptus magni, pręcipue ad cultū dei: secundo pecunia pro eis: tertio amor pecunię. 22ᵉ. q. 134. 1. 3ᵐ. /. 2. 3ᵐ. /. 3. o.

3 Magnificentia est rerum magnarum & excelsarum, cum animi quadam ampla & splendida proportione cogitatio, & administratio. 22ᵉ. q. 128. c. /. 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 1. c. Constantia. 6. Fortitudo. 34. 35. Liberalitas. 15. 19. Magnanimitas. 25. 26.

4 SVBIECTVM. /. Magnificētia est in volūtate subiectiue. 1ᵃ. q. 21. 1. 1ᵐ. /. 3. d. 33. q. 2. ar. 4. q. 3. c. 3ᵐ. /. ꝯ. 1. c⁰. 93. Magnificatio.

5 Immo est in irascibili subiectiue. 12ᵉ. q. 60. 5. c. /. 22ᵉ. q. 134. 4. c. 1ᵐ. /. 3. d. 26. q. 2. 2. 4ᵐ.
ꝑ Du⁰. 833⁰. R ñ⁰. sicut Du⁰. 815⁰.

6 Non oportet ad magnificentiam habere multas diuitias: sed oportet sic disponi, ꝙ quādo oportet & decet, velit eas optime dispensare: & sic fuit in Christo. 22ᵉ. q. 134. 1. 1ᵐ. /. 3. 4ᵐ. /. q. 152. 3. 2ᵐ. /. 3. d. 13. q. 1. ar. 2. q. 1. 3ᵐ. /. 4. d. 14. q. 1. ā. 3. q. 2. c. /. Virt. q. 5. 2. 5ᵐ. /. 7ᵐ. Paruificētia. Pręceptum. 114. Prędicare. 14. Religio. 85. Reuelatio. 11. Virginitas. 18.

7 Magnificus non principaliter facit magnos sumptus pro persona sua: quia non est quid magnum, nisi quę tantum semel fiunt, vt nuptię: vel permanentia, vt domus. 22ᵉ. q. 134. 1. 3ᵐ. Virtus. 225.

8 Magnificentia facit, & intendit aliquod magnum, in factibili tantū: sed magnanimitas, in omni materia. 22ᵉ. q. 134. 2. 2ᵐ. fi.

9 Magnificētia est in maximis donis & sumptibus, sed liberalitas in mediocribus. 12ᵉ. q. 60. 5. c. co. 2. /. 22ᵉ. q. 117. 3. 1ᵐ. /. q. 118. 8. 4ᵐ. /. q. 128. 1ᵐ. /. q. 129. 2. c. fi. /. q. 134. 2. 3. o. /. 4. 1ᵐ. /. q. 152. 3. c. /. q. 160. 1. c. /. 3. d. 34. q. 1. 2. c. co. 2. /. 4. d. 7. q. 2. ar. 2. q. 2. c. /. d. 17. q. 3. ar. 2. q. 3. c. /. d. 33. q. 3. 2. c.

1 MAGNITVDO duplex. s. magnitudo molis, & magnitudo ṽtutis. ṽt. q. 1. 11. c. Amor. 61. 172. 251. 252.

2 Magnitudo perfectionis, potest dici magnitudo virtutis. Virt. q. 1. 11. c. fi. Angelus. 440. Aristoteles. 6. Augmentum. 12. Auxilium. 6. Bestialitas. 2. Bigamia. 9. Bonitas. 24. 59. 143. 155. Charitas. 82. 131. 135. Cœlū. 22. Cete. 2. ē. Cinimilis. Clamor. 1. Cōtinuum. o. Contrita. Cor. 13. Corpus. 48. Deus. 78. ē. Difficile. 4. ē. Dilatari. Dolor. 38. Dulcedo. 5. Ebrietas. 13. Ecclesia. 3. Eleemosyna. 28. Eucha⁸. 124. ē. 197. Felicitas. 5. Fiducia. 3. 10. Forma. 129. ē. Fractio. 4. Gloria. 20. Homo. 26. Humilitas. 2. 5. ē. 24. ē. Idolatria. 2. Idoneus. o. Ieiunium. 26. Imperator. 9. Infinitum. 2. 12. ē. 24. 25. Intensio. o. Iuramentum. 33. Iustus. 2. Latitudo. Laus. 1. 8. 12. Lex. 179. Limbus. 5. Liquefactio. Luminare. 5. Magnanimitas. 1. 13. Magnificentia. 1. 3. 8. ē. Maior. Maius. o. Malū. 22. Manus. 3. Martyrium. 2. 5. Mensura. o. Meritū. 65. ē. 81. ē. Misericordia. 32. 33. Nomen. 84. Paruificentia. Paruus. 3. 4. Passio. 17. Pœna. 99. Pœnitētia. 135. Periculum. 3. Petrus. 5. Philosophus. 1. Pręsumptio. 4. 6. Princeps. 1. 8. Prius. 2. Proportio. 1. ē. Pusillanimitas. 2. Rarum. 1. Religio. 44. 47. 106. Restitutio. 23. Rex. 5. Sabbatum. 4. Sacramentum. 148. Secreta. Semen. 23. Simonia. 41. Syria. Socrates. 1. Solertia. 3. Spes. 67. Superbia. 1. ē. 33. 36. Tarditas. 1. 2. Timor. 69. Tyrannus. 2. 3. Trepidatio. Vindicatio. 8. Virtus. 120. ē.

1 MAIESTAS est summa potestas. He. lec. 2. fi. Dolus. 4. Filiatio. 13. 14. Hęresis. 19. Lęsę. Lōge. Holocaustum. 3. Prope.

2 Maiestatem diuinam astruit propheta tripliciter. s. ex rerum creatione, ex scientię perfectiōe, & ex dominii plenitudine. Isa. 40. co. 3.

3 Crimē lęsę maiestatis maxīe puniē. 22ᵉ. q. 10. 8. o. /. q. 11. 3. c. /. q. 108. 4. 2ᵐ. /. 4. d. 13. q. 2. 3. c. Timor. 78. Maior. Aureola. 5. Cohors. 2. Maius. o. Virginitas.

33. Vsura. 94. 135. 162. 200. 204. 278.

1 **MAIUS** dicitur dupliciter. s. intensiue & extensiue. 3ª. q. 1. 4. c. Abscondere. 4. Absoluere. 16. 17. 25. Accusatio. 31. Addere. 17. Agēs. 17. Amor. 67. 107. 111. 219. 275. Amplior. Angelus. S. Antichristus. 4. Apostoli. 4. Appropriatio. 2. Arca. 2. Archieps. Argumētum. 0. Aetatus. Assimilatio. 12. Augmentū. 3. 7. Aureola. 5. 10. 25. Baptismus. 43. 119. 231. Beatus. 50. 51. Beneficium. 2. Bonitas. 219. 235. 237. 238. 249. Capacitas. 2. 3. Charitas. 74. ĉ. Cerebrum. Certitudo. 12. 24. Cete. 14. Claritas. 1. 3. 8. 9. Cóceptio. 29. Confirmatio. 32. 43. Cóstantia. 8. Cótēptus. 3. 5. 6. 7.

2 Non omne maius, dicitur magnum: nec omne minus est paruum, si sumantur absolute, nó relatiue. 1. d. 19. q. 3. 1. 2m. / Ce. 3. lec. 3. co. 3. prinº. Contritio. 6. ĉ. Corpus. 48. 64. Creatio. 28. Credere. 21. 28. Delectatio. 29. 71. 91. ĉ. Dęmon. 91. Demóstratio. 11. Deus. 77. Diaconus. 4. Difficile. 3. 5. 8. 15. ĉ. Dimittere. Distantia. 7. Docilitas. 2. Dolor. 4. 5. 26. 34. 36. ĉ. Donum. 41. Elementum. 21. Elicere. 2. Episcopus. 3. 17. 31. Eucharistia. 49. 60. 112. 270. Excommunicatio. 2. 3. 28. 29. 34. Facere. 8. Festum. 8. Fides. 58. 61. ĉ. Filiatio. 27. Finitū. 1. Fornicatio. 4. Fortitudo. 19. 20. 50. Forus. 1. Furtum. 7. Geometra. 3. Gloria. 22. Gratia. 4. ĉ. Gratiarū actio. 1. Homo. 34. Honor. 24. 35. Iacobus. 1. Ignorantia. 26. Incarnari. 9. Incontinentia. 8. Infinitum. 31. 32. Inobedientia. 5. Instrumentum. 10. Intellectus. 2. 78. Intensio. 0. Intentio. 14. Ioannes. 3. Ira. 32. 59. 76. Iuramentum. 15. 17. Iustificatio. 16. 17. Iustus. 1. Latus. 14. Liberalitas. 16. ĉ. Liberum. 23. Lumen. 15. Luminare. 5. Luxuria. 20. Magnanimitas. 22. Maior. Malum. 19. 22. 38. 58. Maria. 14. 22. 28. 32. 50. Medicus. 5. 6. Mens. 6. Meritum. 55. 65. ĉ. Minister. 1. Miraculum. 8. 13. 39. Misericordia. 25. 45. Missa. 24. 27. Mulier. 2. Nihil. 3. Nicolaus. 2. Obedientia. 17. 18. 23. ĉ. Officium. 16. Oratio. 42. Ordo. 53. 76. Paruus. 3. 4. Passio. 88. 103. Paupertas. 7. Peccatum. 209. ĉ. 226. ĉ. Pœna. 44. ĉ. 60. ĉ. Pœnitentia. 105. 135. Perfectio. 24. ĉ. Pietas. 5. Potentia. 28. Pręceptum. 24. Princeps. 1. Professio. 4. Prophetia. 71. ĉ. Prudentia. 20. 80. Punctus. 4. Quantitas. 21. Ratio. 10. 62. Relatio. 73. Religio. 45. 100. Reuerentia. 9. Ritus. Robur. Sacerdos. 8. Sanctificatio. 15. Satisfactio. 8. 29. Scientia. 70. 147. Syllogismus. 5. Similitudo. 24. Simonia. 15. 41. Sol. 4. Solicitudo. 1. Spes. 76. Suffraganeus. Tarditas. Tentare. 4. Terra. 6. 9. Thomas. 5. Timor. 23. Tyrannus. 9. Totum. 12. ĉ. Triumphus. Verecundia. 8. Veritas. 54. 59. Vinculum. 1. Virtus. B. Vita. 60. ĉ. Vnitas. 52. 53. Votum. 18. ĉ. 23. ĉ. 41. ĉ. Vsura. 147. ĉ. Vsus. 7. 14. Christus. 195. Zelus. 3.

1 **MALEDICERE** contingit tripliciter. s. enuntiatiue. i. detrahendo: causaliter vel imperatiue: & optatiue: & hoc dupliciter. s. per se. i. sub ratione mali: & sic est peccatum: non autem si per accidens. i. sub ratione boni duplicis. s. iusti, sicut iudex per sententiam: ecclesia per excommunicationē, prophetę confirmando se deo: vel sub ratione boni vtilis. s. vt aliquis melior fiat, vel ne noceat aliis. 22ᵉ. q. 76. 1. 0. / q. 83. 8. 1m. / 3m. / 4. d. 18. q. 2. ar. 1. q. 2. 1m. / Virt. q. 2. 8. 10m. / 15m. / ps. 5. co. 7. / ps. 9. co. 9. / ps. 17. co. 3. / ps. 30. co. 10. / Mat. 11. co. 11. / Ro. 11. co. 2. / cº. 12. lec. 3. co. 1. Anathema.

2 Maledicere sub ratione mali est peccatum mortale: & est tanto grauius, quanto plus persona debet amari & reuereri: tamen tripliciter est veniale. s. ratione parui mali: vel rōne affectus. s. ex ioco vel leui motu: vel ratione surreptionis. 22ᵉ. q. 76. 3. 0. Blasphemia. 0. Detractio. 0. Ebrietas. 14. Heliseus. Imprecatio. Maria. 43. Murmuratio. 0. Obloqui.

3 Detractio, contumelia, susurratio, & derisio, sunt de malo culpę: & nocent enunciando: ideo sunt secundū se grauiora maledictióe, quę est de malo pœnę optando. 22ᵉ. q. 76. 4. 0. Peccatum. 34. Sterilitas. 2. Susurratio. 0.

4 Benedictio vel maledictio proprie conuenit tantum ei, cui potest bene vel male contingere. s. naturę rationali, vel aliis in ordine ad naturam rationalem auxiliando: sicut deus maledixit terram, & Dauid montes: vel significando, sicut Christus maledixit ficum: vel continendo, sicut Iob maledixit diem, & Dauid montes: vel in ordine ad deum, & sic est blasphemia: vel secundum se, & sic est quid vanum. 22ᵉ. q. 76. 2. 0. / 4. 1m.

5 Diabolus quo ad culpam, debet maledici: non autem quo ad naturam eius. 22ᵉ. q. 76. 1. 4m.
Maledictum. Dauid. 3. Maledicere. 0.
Malefactor. Pręda. Malefactum. Ingratitudo. 10.

1 **MALEFICIUM** dicitur perpetuum, quando non potest tolli ab homine, sed a deo, vel a dęmone, etiam si sine alio fiat maleficio: nec tamē vnum maleficium, debet deleri per aliud maleficium: quia maleficium est ita perpetuum, ꝙ non potest habere remedium humano opere: quāuis deus possit remedium pręstare, dęmonem cogendo, vel dęmon desistendo: non enim semper oportet vt id per quod maleficium factum est, possit per maleficium aliud destrui: vt ipsi malefici contentur: & tamen si posset per maleficium remedium adhiberi: nihilominus perpetuū reputaretur, quia nullo modo aliquis debet dęmonis auxilium inuocare: similiter non oportet ꝙ si propter peccatum aliquod, data est potestas diabolo in aliquem, ꝙ cessante peccato, cesset potestas: quia pœna remanet interdum, culpa transeunte: similiter etiam exorcismi ecclesię non valent ad deprimendum semper, quantum ad omnes molestias corporales, iudicio diuino hoc exigente: semper tamen valent contra illas infestationes dęmonum, contra quas principaliter instituti sunt. 4. d. 34. 3. 3m. / Poª. q. 6. 10. 3m. Aborsus. 1. Affinitas. 9. 10. Dęmon. M.

2 Potestas maleficiorū, permittitur dęmonibus in actu generatiuę potentię, potius ꝙ̃ in aliis: quia per eam peccatum originale transfunditur. 4. d. 34. 3. 1m.
Eucharistia. 155. Ius. 9. Magi. M.

3 Maleficia vere fiunt a dęmonibus, & non apparenter tantum: & hi qui inducunt eos ad hoc, malefici vocantur. 4. d. 34. 3. c. / quol. 11. q. 10. 1. c. Matrimonium. 74. ĉ. 88. ĉ.

4 Virtus maleficiorum magis ostenditur in serpentibus, ꝙ̃ in aliis animalibus: quia diabolus mulierem per serpentem tentauit. 4. d. 34. 3. 1m.
Maleficus. Maleficiū. 1. 3. 4. Mrimonium. 96. 97. 98.

1 **MALITIA** duplex. s. contracta ex peccato originali. i. pronitas ad malum, & malitia acta. i. electio interior mali: & sic est peccatum ex malitia, non autem primo modo. Ma. q. 3. 14. 8m. Accidia. 8. Accusatio. 12. 18. Actio. 37. ĉ.

2 Malitia ex qua dicitur aliquis peccare, est triplex, scilicet habitus cuiuscunque vitii, electio mali, & peccatum precedens. 12ᵉ. q. 78. 1. 3m. / 2. d. 7. q. 1. 2. c. 5. / Ma. q. 2. 8. 4m. / q. 3. 12. 8m. / 14. 7m. / 8m.
Actus. 45. 46. 47. 151. ĉ. 180. Adeps. 3. Antichristus. 2.

3 Oppositum videtur dicere quo ad peccatũ precedens. Ma.q.3.12.16m. ☞Rñº.Duº.834º. Artifex.2.c̃.

4 Non oẽ peccatũ,ex alio peccato,est peccatũ ex malitia.Ma.q.3.12.16m. Augmentum.19.Bestialitas.0.Blasphemia.17.c̃.Bonitas.231.245.c̃.Calumnia.0. Character.47. Cathedra.3. Comparatio.1. Contemptus.0.

5 Omnis peccans ex habitu,peccat ex certa malitia : & non econuerso.12e.q.78.2.3.0./.Ro.lec.8.co.3.

6 Peccans de industria venialiter,non peccat ex malitia.Ma.q.3.12.9m. Dęmon.31.33.38.40.53.96. Euentus. Excęcatio.6.Fama.1.3.Fascinatio. Hęresis.34.57.Infirmitas.6.Intentio.13.c̃. Iosaphath. Lex.101.

7 Peccatum ex certa malitia,vel ex industria, contingit ex inordinatione voluntatis prępnentis minus bonum meliori bono. 12e.q.78.1.0./. Ma.q.3.12.0./.14.c.fi. Malitiosus. Malum.38.52.c̃.Ordinatio.7.Peccatum.37.56.168.192.227.Pœnitentia.41.42. Perfectio.2.32. Scandalum.7.15.16.19. Spiritus.17. Suspicio.5.Virtus.102.156. Voluntas. 24.60.c̃.

8 Peccatum ex certa malitia est grauius peccato ex passione:quia est magis voluntarium,magis durat,& est circa finem:peccatum autem ex passione,est circa ea q̃ sunt ad finem.12e.q.47.2.c./.q.78.4.0./. 22e.q.73.3. c./.2.d.7.q.1.2.c.fi./.Ma.q.3.13.0./.q̃l.2.q.8.1.c.

9 Deus non creat malitiam,sed ordinat eã. Ro.9.lec. 3.co.7.prinº. Vsura.27.126.c̃.200.
Malitiosus.Dolosus.Fama.3.Fraudulentus. Iudex. 5.Malitia.0.

MALIGNVS dicitur quasi malus ignis.i.habens prauam intentionem.ps.36.prinº.

1 MALVM est aliquid & est ens rationis:non aũt ens reale.1a.q.48.2.2m./.2.d.34.1.0./.2.c./.ꝟ.3.cº.9.fi./.10.1m./.Ma.q.1.1.0.
Actio.M. Actus.B.M. Adam.64. Agere.17. Agonia.1. Amicitia.15.33.41. Amor.167. 116.286. 287. Angelus.P. Annihilatio.3. Appetitus.18.29. 71.Ars.23.47.50.Audacia.2.

2 Malum non est negatio pura : sed priuatio boni.1a. q.14.10.0./.q. 48.2.1m./.3.c. 2m./.5.c. 1m./. 12e.q. 25.2.c./.q.36.1.c./.q.75.1.c./.1.d. 36.q.2.3. 1m./.2. d.1.q.1.1.2m./.d.30.q.1.2.c./.d.34.1. 2m./.3m./.2.4. 5.c./.d.35.1.c. 1m./.ꝟ.1.cº.71./. Liº.2.cº.40. 9m./. Liº.3.cº.5.co.1./.6./.7.5m./.13./.Potena.q.5.3.7m./. 16m./. Ma.q.1.1.0./.2.c.1m./.3m./.4m./. Opus.3.cº. 114. Augmentum.9.

3 Nullum ens est malum per essentiam , nec per participationem,sed per priuationem participationis. 1a. q.49.3.c.4m./.q.65.1.2m./.3m./.ꝟ.1.cº.39. 3m./.Liº. 2.cº.41./.Liº.3.co.7./.58.9m./.107.127.2m./. Ma.q. 1.1.0./.q.16.2.c.

4 Malum nihil aliud est q̃ bonum imperfectũ. 2.d.34. 1.c. Beatitudo.29.30.

5 Malum non est cognoscibile , nisi per bonum.1a.q. 14.10. 4m./.q.48.1.c./.1.d. 36.q.1.2.0./.q.2.3. 1m./. Veri.q.1.8.18m./. quol.11.2.0. Bonitas.L. Cayphas.Deus.M.Differre.9.Difficile.15.

6 Omnis priuatio inquantum huiusmodi,habet rationem mali : sicut omnis forma habet rationem boni. 1a.q.48.1.1m.

7 Mala esse ratio & experiẽtia docent.1a.q.48.1.5m./. 2.c.1m./.2.d.34.1.0./.Veri.q.1.10.c.

8 Oppositum videtur dicere.2.d.1.q.1.1.2m.
☞Rñº.Duº.835º.
Dimittere.Error.1.Falsitas.17.

9 Malum non est existens.i.aliqua natura:neque est in existentibus, vt pars perfectionis : sed vt priuatio in subiecto.1a.q.48.1.0./.2.1m./. 2m./.3.1m./.1.d.46.3. c.4m./.2.d.1.q.1.1. 2m./.d.34.1.1m./.4.1m./.d.37.q. 1.1.2m./.4.d.47.q.2.ar.1.q.1.1m./.ꝟ.3.cº.7.8.9. 11. 1m./.Potena.q.3.6.0./. Ma.q.1.2.1m./. Opus.3.cº. 115. Fortitudo.25.

10 Si vniuersaliter malum non esset:vniuersum esset imperfectius.1a.q.22.2.2m./.q.48.2.c.3m./.q.49.2.c./.1. d.44.2.5m./.d.46.3.5m./.ꝟ.3.cº.71./. Potena.q.3.6. 4m./.Opus.3.cº.144. Fructus.22.

11 Immo malum non pertinet ad perfectionem vniuersi.1a.q.19.9.2m./.q.48.1.5m. ☞Rñº.Duº.836º.

12 Malum non pertinet ad perfectionem vniuersi, neque sub ordine eius concluditur,nisi ratione boni, & per accidens. 1a.q.19.9. 2m./.q.48.1. 5m./.1.d. 46. 3.0. Idea.32.33.38.In.19.Indeterminatum. Inquirere.2.Ira.40.47.64.c̃.

13 Si non esset malum,periret pulchritudo vniuersi, & ordo essentialis causarum in partibus vniuersi. 2.d. 34.1.c./.Opus.3.cº.144. Lignum.1.Malitia.0. Medicus.5.Passio.B.Possessor.Remedium. Reuelatio.11.Ritus.

14 Sicut ante creationem,malum non erat:sic non esset, si omnia annihilarentur.Potena.q.5.3.14m.
Saluari.1.2.Seruitus.17.Solertia.1. Somnus.1.4.5. Suspicio.1.2. Vinculum.2. Vindicatio.4. Vmbra.3. Votum.67.

15 COMPARATIO./.Impossibile est esse summum malum. 1a.q.49.3.0./.q.103.7. 1m./.22e.q. 172.6. c./.2.d.1.q.1.1. 1m./.d.34.1. 4m./.2.c./.4.d. 44.q.3. ar.1.q.1.2m./.ꝟ.3.cº.13.15./. Poa.q.3.6.0./. Opus. 15.cº.16.

16 Immo aliquid est summe malum & pessimum,22e. q.34.2.b./.1.d.17.q.2.2.c./.4.d.14.L.12m.
☞Rñº.Duº.837º.291º.

17 Aliquid est summe malum,quo nihil est peius : non autem summe malum,quo non possit esse peius.1.d. 17.q.2.2.c./.4.d.14.L.12m.

18 Impossibile est malum esse primum principiũ.Opus. 3.cº.117.

19 Maius & minus malum,& prius & posterius malum, dicitur per se secundum rationem mali,quę est deuiatio a fine:per accidens autem,secundum rationem boni priuati.2.d.37.q.3.2.1m.

20 Bonum est vehementius in agendo,q̃ malum,& est purius:& malum agit in virtute boni, & non econuerso.3.d.27.q.1.3.3m./.ꝟ.3.cº.7.4m.

21 Bonum magis amatur, q̃ odiatur malum ei oppositum:non autem est sic de quolibet malo.3.d.27.q. 1.3.3m.

22 Quilibet prudens permittit aliquod paruum malum, ne impediatur magnum bonum, vel vt vitetur maius malũ.4.d.33.q.2.ar.2.q.2.5m./. Veri.q.5.4.4m./. 2.Cor.12.lec.3.prinº.

23 CAVSA.22.38.46.53.54.55./. Malum non habet causam : nisi per accidens. 1a.q.49.1.0./.3.5m./. 12e.q.75.1.c./.2.d.1.q.1.1. 2m./.d.34.3.c.1m./.5m./. d.36.1.c. prinº./.ꝟ.2. cº.40. 7m./. Liº.3.cº.10.13. 85.11m./.107.2m./. Poa.q.3.6.c.1m./.2m./.3m./.Ma. q.1.2.6m./.3.0./.Opus.3.cº.117.

24 Causa per accidens mali est duplex.s. bonum deficiens,vel agens malum pręter intentionem.Ma.q.1. 3.c.6m./.7m./.10m.

25 Causa mali per accidens contingit dupliciter,scilicet pręter intentionem,& remouens prohibens.2.d.1.q. 1.1.2m. Actio.28.

26 Causa mali duplex,s.materia indisposita:& agẽs dua-

plex.s.continuum corrumpens, & separatum prohibens influxum.2.d.34.2.c. Amor.89.148.216. Bonitas.129. Concupiscibilis.8. Defectus.13.26. Diuitiæ.4.6. Dolor.20.c.

27 Malum contingit ex defectu secundæ causæ. Opus.3.c°.140. Elicere.2. Fomes.1.3.c. Habitus.4.5. Hæresis.49.57. Idea.34. Impedimentum.3. Ingratitudo.1.12.c. Intentio.13.c. Odium.9.12.14.16. Peccatum.105.

28 Omne malum habet causam efficientem & materialem, non autem formalem, nec finalem.1ª.q.49.1.c. Saluari.1.2. Scientia.60.

29 Immo malum non habet causam efficientem, nec potest esse intentum.1.d.39.q.1.2.c.

R ñº. Dubio.838º.

Spes.16.60.62. Virtus.265. Vita.25. Voluntas.16.24.60.c.

30 EFFECTVS.22.32. Malum est causa per accidens, non autem causa per se. 1ª.q.48.1.4m./.q.49.3.c./.1.d.46.2.3m./.3.c./.2.d.36.1.1m./.ᵭ.3.c°.10.3m./.14.15.ſ./.107.2m./. Potentia.q.3.6.c. ſ./.3m./. Ma.q.1.3.o./. Opus.3.c°.117.

31 DIVISIO./. Malum duplex.s.malum in se, & simile malo. Ma.q.2.4.11m. Actus.12.13.14. Beatitudo.34. Beatus.30.

32 Malum in se, dicitur dupliciter.s.per se.i.priuatio perfectionis & boni: & malum per accidens.s.subiectum vel causa priuationis. 2.d.34.2.c.

33 Subiectum mali per se quadruplex.s.actio, habitus, passio, & substantia.2.d.34.2.c.

34 Malum dicitur dupliciter.s.malum simpliciter.i.ſm se priuatum aliquo bono debito: & malum ſm quid.i.non ſm se, sed alicui. Ma.q.1.1.1m./.9m./.10m./.18m./.q.2.4.11m./.q.16.2.c.pñº. Excusatio.2.3. Graue.9.

35 Malum duplex.s.malum naturæ, & malum culpæ: & vtrunque est vt in paucioribus. 1ª.q.63.9.o./.1.d.39.q.2.2.4m./.2.d.1.q.1.1.3m./.d.34.3.2m./.ᵭ.3.c°.6.2m./. Potentia.q.3.6.5m.

36 Immo vtrunque est vt in pluribus. 1ª.q.49.3.5m./.q.63.9.1m./.12c.q.71.2.3m.

R ñº. Dubio.839º.

37 Malum culpæ, ſm totam speciem humanam, est vt in pluribus: in alijs autem, est vt in paucioribus: sicut etiam malum naturæ. 1ª.q.49.3.5m./.q.63.9.1m./.12c.q.71.2.3m./.1.d.39.q.2.2.4m./.2.d.1.q.1.1.3m./.d.34.3.2m./.ᵭ.3.c°.6.2m./. Potentia.q.3.6.5m./. Ma.q.1.3.17m./.5.16m. Spiritus.14.

38 Malum duplex.s.malum ſm se, & malum rõne prohibitionis tm̄: & in hoc tota malitia est ex transgressione præcepti & tota bonitas, in obseruantia præcepti: ideo non differt ibi maior vel minor elongatio, nisi ex maiori vel minori contemptu: non autem in primo modo. 2.d.42.q.2.5.3m./.ᵭ.3.c°.129.ſ./.139.co.2.3./. Ma.q.2.9.4m.

39 Malum nõ simpliciter, sed in solis voluntariis duplex.s. malum pœnæ, & malum culpæ.1ª.q.48.5.o./.2.d.35.1.o./.3.d.34.q.2.ar.3.q.1.c./. Ma.q.1.4.o.

40 Malum pœnæ, opponitur bono creaturæ: malum vero culpæ, bono increato.1ª.q.48.6.c./.12c.q.79.1.4m.

41 Immo illud idem bonum.s.increatum, quod per culpam actiue priuatur: eius priuatio passiua, pœna est. 2.d.37.q.3.2.c.

R ñº. Dubio.840º.

42 DIFFERENTIA./. Defectus, malum, peccatum, & culpa, differunt: quia primum dicit negationem: secundum priuationem in omnibus: tertium in actione tm̄: quartum in voluntariis tm̄. 1ª.q.48.5.c.1m./.12c.q.21.1.c./.2.m./.1.d.48.3.c./.2.d.30.q.1.2.c./.d.35.1.o./. Ma.q.2.2.c./.q.3.1.c./. Opus.3.c°.119.120.

43 NATVRAE.35.36.37. In naturalibus, ex malo agentis, sequitur malum actionis: sed in voluntariis econuerso. Ma.q.1.4.c.co.2.

44 Malum in naturalibus, nunquam est in effectu, nisi præexistat aliud malum in agente, vel in materia: sed bene in voluntariis.1ª.q.49.1.3m./. Ma.q.1.4.c.co.2.

45 Malum naturæ duplex.s.malum naturæ a causa naturali, vt mors naturalis: & priuatio boni naturæ a causa non naturali, vt mors violenta.12c.q.42.2.o. Angelus.25.455.474.630. Anima.239. Annihilatio.3.

46 Malum naturæ, est ex tribus.s.ex fine, instrumento, & materia, sed malum culpæ, est ex duobus primis. 2.d.34.3.c./.ᵭ.3.c°.10. Beatitudo.34. Cauere. Dolor.20.21.c. Error.1.4. Falsitas.17. Fœmina.4. Fortitudo.25.28.32.53. Insipientia.2. Ira.47. Misericordia.15. Mors.3. Peccatum.169. Pœna.16.21.22.26.32.

47 Malum naturæ, in habentibus electionem, est pœna. 2.d.35.1.c. Prohibitio.2.6. Prouidentia.56.

48 Malum naturæ, est tm̄ in generabilibus & corruptibilibus.1.d.39.q.2.2.c.co.2./.4m./.2.d.1.q.1.1.3m./.d.5.q.1.1.1m./.d.34.3.2m./.4.c./.d.35.5.c./. Opus.3.c°.121. Qualitas.6.7.14. Tentare.5.

49 Omne malum est violentum, & ᵽ naturam. ᵭ.1.c°.39./. Met.5.lec.5.ſ. Timor.6.16.c.47.59.c.

50 Immo aliquid est naturaliter malum. Ma.q.16.2.c.

R ñº. Dubio.841º.

51 Aliquid est naturaliter malum, quia habet naturalem inclinationem ad malum alicuius: non autem simpliciter nec ꝙ natura eius sit mala. Ma.q.16.2.c. Tribulatio.9. Tristitia.4.5.

52 MORIS.35.vsque.43.46. Malum est differentia actus moralis, ratione finis, cui accidit aliqua priuatio. 1ª.q.48.1.2m./.12c.q.18.5.2m./.q.54.3.2m./.q.79.2.3m./.2.d.34.2.3m./.d.37.q.2.2.4m./.d.40.1.2m./.ᵭ.3.c°.8.9./. Poª.q.3.6.12m./. Ma.q.1.1.12m./.q.2.4.8m. Virt.q.1.2.5m./. Opus.3.c°.116. Ablatum. Accidentaliter.3. Actio. M. Actus. B. Adam.81. Aduocatus.5. Alienum.6. Amicitia.15.33.41. Angelus.25.455.474.521. Anima.239. Ars.47.50. Audacia.2.3.4. Baptismus.107.113.114.115.116. Beatitudo.29.100. Blasphemia.17. Bonitas. L. Cayphas. Catechismus.9. Cauere. Circunstantia.18. Clemẽtia.9. Compunctio. Concupiscentia.5. Concupiscibilis.6.8. Confessio.38.

53 Malum moris.s.culpa, est præter intentionem voluntatis.2.d.1.q.1.1.2m./.d.25.3.5m./.d.34.3.c.

54 Immo malum moris, est ex voluntate. 12c.q.71.2.c.2m./.6.c. R ñº. Dubio.842º.1209º. Confusio. Conscientia.10. Cõtemplatio.21. Damnatio.27. Defectus.12.c.

55 Malum moris ex voluntate, contingit per hoc ꝙ deficit ab ordine rationis, & proprii finis. 12c.q.71.2.c.3m./.6.c./.ᵭ.3.c°.10.co.2.3.108.109.11./. Opus.3.c°.119. Delectatio.43.78.c. Deprecatio.1. Desperatio.2. Detractio.1.4. Deus. M. Difficile.15. Diffidentia. Dimittere. Diuitiæ.4. Dolor.14. Dolus. Donum.16.41. Elicere.2. Eucharistia.155. Euentus. Excæcatio.1.6. Excessus.2. Excusatio.0. Fama.2. Fides.24. Fiducia.2. Finis.130. Flagellum.3. Fomes.3.c. Fortitudo.25. Fortuna.9. Gedeon.3. Genus.16. Gratia.172. Graue.9. Habitus.4.5.13. Hæresis.49.57.

56 Malum per prius dicitur de culpa, ꝙ de pœna. 22c.q.19.1.c./.2.d.37.q.3.2.o./. Ma.q.1.5.19m. Honor.7.26. Ignorantia.3.14.c.31.c. Impedimentum.3. Importabile. In.19. Incarcerare. Incontinentia.11. Indulgentia.1. Infirmitas.4. Ingratitudo.1.10.12.c. Inquirere.1. Intellectus.109. Intentio.13.c. Ira.40.41.64.66. Iudei.18.c. Iudicium.71. Iu-

ramentum.5.Iac.1.Laus.8.Lex.14.38.44.56.57.81.135.Libera.Liberare.o.Libertas.3.Liberum.11.16.Lignum.1.Liquefactio.Luxuria.3.Magi.77.Maledicere.1.c.Malitia.1.c.Malignus. Matrimoniū.33.48.Medicus.5.c.Medium.10.Mendacium.7.Meritum.67.103.Miraculum.42.Modus.4.

57 Culpa magis habet rationem mali, q̃ pœna. 1ª.q.48.6.o.ꝯ.22ᵉ.q.19.1.c.ꝯ.q.76.4.c.ꝯ.2.d.37.q.3.2.c.ꝯ.Ma.q.1.5.o. Mors.3.15.16.20.Mulier.6.7.12.c.Notitia.3.4.Odium.9.12.16.17.Opinio.9.Ordo.92.Ornatus.1.c.Paruipensio.2.Passio.B.Patientia.4.6.Pax.19. Peccatum.59.c. Pœna.21.c. Pœnitentia.29.41.Perfectio.1.32.Permissio.1.Pythagoras.4.Possessor.Preceptum.18.23.Princeps.9. Principium.18. Prohibitio.5.6.

58 Illud quod ſm ſe eſt malum, eſt maius malum, q̃ illud quod eſt malum tm̃,quia eſt prohibitum. 4.d.9.ar.3.q.1.3ᵐ. Prouidentia.24.32.Prudentia.2.45.Radix.2.3.Ratio.59.60.Recedere.Reſtitutio.3.Retributio.2.Reuelatio.4.Scandalum.P.Scriptura.8.c.19.Seducere. Serpens.4. Simonia. 4.c. Synderesis.5. Sors.5.Spes.16.60.62.Suffragia.4.9.12.c. Superbia.1.13.c.Tentare.3.5.7. Timor.6.16.c. Virtus. 27.211. Vita.38.Voluntas.34.36.Vſura.7. 12.32.44. 55.56.58.89.90.103.107.122.123.153. 258.27 .229.293. Vti.11.17.18.Vxor.12.

59 MALI ꝯ.Mali ſunt peiores beſtiis,& comparantur ei: quia ſequuntur paſſiones vt beſtię: quia beſtialibus delectantur. Pſal.48.co.8. Amor.25.26.27.69.74.126.150.224. Angelus.P. Anima.138. Antichriſtus.2.c.Apparere.11. Aranea.1. Ars.23.50. Baptiſmᵘ.107.113.114.115.116.Benefacere.3. Bonitas.211.218.c.248.249.Clauis.1.2.15.c.Contemplatio.6. Damnatio.o. Dæmon. 26.27.30.31. 32.34. 38.39.47. Deus.327.Dimittere.Dolor.13.Donum.16.42.

60 Mali ſimulantes innocentiam, ſunt peiores, q̃ publice mali. Pſal.48.co.8. Dulcedo.39.Eucharistia.153.154.Excecatio.1.6.Excōmunicatio.5.Fortuna.9.Hęreſis.49.c.129.Honor.7.26.31.Incontinentia.7.Inebriari.Iſaac.Iudęi.M.Iudex.5.Iudicium.62.c.88.Iuſtus.10.Lex.21.24.67.68.148.175.Membrū.12.Miniſter.6.9.10.Miraculum.M.Mors.16.Occidere.4.c.Odium.14.16.17.Oratio.36.c.Pax.11.27.Peccator.o.Peccatum.159.161.

61 Mali male vtuntur bonis,& boni vtuntur malis bene. P̃.3.cº.135.co.1.8. Perfectio.2.32.88.Perſecutio.

62 Mali non cognoſcunt ſua peccata,triplici ratione, ſcilicet ratione cęcitatis,obliuionis,& adulationis. Pſal.50.co.4. Poteſtas.16.Prelatio.10.c.Princeps.M.Principatus.2.c. Prohibitio.M. Prouidentia. 24.32.Prudentia.22.

63 Societas malorū multipliciter eſt vitanda, & bonorū multipliciter appetenda. Matth.9.co.5. Reſurrectio.28.29.Retributio.2.Reuerentia.1. Sacerdos.35.c.Sacramentum.74.c.Siniſtrum.5.Societas.4.Subiectio.3.Tacere.2.

64 Mali ſunt deſpiciendi, quo ad vitia tantum. Pſal.14.co.3. Temporale.3.Tenebrę.5.Tyrannus.4.c.Torcular.1.

65 Deus odit malos cogitantes mala, & punit exequentes mala: ſed abominatur perdurantes in malis. Pſal.5.co.5.

66 Deus permittit aliquando malos viuere,quadruplici ratione.ſ.quia quandoq; ſublimantur mali, propter peccata hominum:& ideo mali ſunt quaſi quędam flagella Dei ad populum cum dominantur: & vt mali cum dominantur,grauius pereant.Vnde quandoq; in eo qđ magis deſiderant,magis deijciuntur:& ad inſtructionē iuſtorum: vt non multū reputent hęc temporalia, quę boni habent & mali.Item vt mali iuſte damnentur: qa abutuntur bonis ſibi datis. Pſal.36.co.25. Tribulatio.M.Verbum.73.Vindicatio.4.c.

67 Mali ſemper hic puniuntur ſpiritualiter, & boni premiantur,non autem corporaliter.12ᵉ.q.69.2.2ᵐ.

68 Mali in inferno comparantur oui,quia ſunt ſine auxilio,& priuati bonis cruciantur. Pſal.48.co.9.

Mamilla. Amazones.2.

MAMONA iniquitatis, dicuntur diuitię vel quia ſolas eas eſſe,reputāt iniqui: vel qa ſunt occaſio iniqtatis: vel quia inęqualiter ſunt diuiſę: vel qa iniuſte a primo ſunt acqſitę.22ᵉ.q.32.7.2.c.1ᵐ.ꝯ.4.d.15. q.2.ar. 4.q.1ᵐ.Manaſſes.Iſaias.1.Sera.

Mancipatus. Adoptio.9.10. Amor.62. Ancilla. Applicatio.o. Emancipatus. Epiſcopus.12. Organuꝫ.2.5.Religio.42.Sacramentum.126.Seruitus.o.Solēnitas.Mancus.Baptiſmus.122.

1 MANDATVM eſt de meliori,& qđ per alios mandatur: ſed preceptum eſt de neceſſario,& quod quis per ſe iuſſit.12ᵉ.q.99.5.c. Charitas.128.Decimę.12.Dicere.7.Dilatatio. Euangelium.4. Exorciſmus.11. Fides.132.Honor.9.10.Iuramentum.21. Iuſſio. Mortuus.o.Occidere.4.c.Preceptum.o.Scientia.62.c.Speculum.4.Teſtamentum.

2 Differentia inter precepta,mandata,teſtimonia,& iuſtificationes.12ᵉ.q.99.5.c.ꝯ.Pſal.18.co.8.

Mandibula.Tremor.2.

1 MANDVCATIO dicit tria.ſ.fractionem, deglutionem,& nutritionem.4.d.12.q.1.ar.3.q.1.1ᵐ. Accidens.69. Angelus. 492. 493. Cibus.o. Comedere.o.Eſus. Eucharistia.S.Vſura.262.

2 Antiqui patres non manducauerunt ſpiritualiter ſacramentum euchariſtię,quia nondum erat inſtitutum, nec conſecratio precefferat: manducauerunt tamen ſpiritualiter Chriſtum.4.d.9.ar.2.q.4.2ᵐ. Chriſtus.197.198.199.200.201.

MANE quadruplex.ſ.naturalis diei, vitę humanę.ſ.iuuentutis,gratię,& ęternitatis. Pſal.5.co.3. Agnus.1.Debitum.26.Dies.7.15.c. Diluculum.Iuge. Luna.1.Matutine.3.Miſſa.17.Planetę.1. Reſurrectio.42.Sol.5.Ventus.2.Veſtere.

MANENS in Chriſto,habet quinq; fructus.ſ.abſtinere a peccatis: vacare operibus ſanctitatis: vacare ędificationi aliorum: hic fructum congregare: & in vita ęterna euꝫ poſſidere: ſicut recedens ab eo,habet quinq; pœnas.ſ.quarum prima eſt expulſio a gloria: areſactio peccatoꝝ:cum malis aſſociatio: in ignem miſſio: & perpetuum ignis experimentum.Io.15.co.3. Accidens.69.Accuſatio.23. Actio.4. 18.22.c. Actus. 15.130.Aduena.2. Affinitas.13. Anima.13.99.142.c.147.c.Annihilatio.4.Aſcendere.10. Augmentum.13. Baptiſmus. 133. Bonitas. 199. Calor.8. Character.20.Charitas.117.122.123. Cœlum.115.c. Conſcientia.21.Conſecratio.13.Conſiliū.29.Conſuetudo.5.Contritio.31.Culpa.7.Defectus.6.Dimenſio.5.c. Diſpoſitio.18.52.Donum.32.c.Eſſe.49.50.53. Aeternitas.14.19.20.Euchariſtia. 59.66.87.c. 100.c.193. Fides.68.69.96.99.120.157.Fieri.1.14.Finis.118. Fomes.8.Forma.117. Generatio.7. B. Gratia.138. Hęreſis.97.Humidum.2. Idem.7.9. Imago.36. Immanens.Imprimere.3.Infidelis.4.Ioannes.17.Ira.19.Iuſtitia.86. Lex.41. Luna.5. Macula. 11. 12. Memoria.20.Miſtio.6.Motus.87.Mutatio.6.Natura.12. Nutrire.1.Operatio.52.Opuſ.1.Pars.14. Peccatū.116.187.355.371.424.440.Pœna.97.98. Perfectio.47.c. Permanentia.Preceptum.89.Quantitas.18.Quieſcere.3.Reatus.6.Religio.64.Sacramentum.24. Schiſma.7.

Semen.18.Timor.58. Virtus.232.233.265.366. Voluntas.46.50.Votum.60.Vsura.233.234.

Manes.Heroes.

Mania. Ira.19.

1 MANICHAEVS inter omnes hereticos,plus honorat diabolum.1ª.Thi.4.co.2.ß. Assumere.42.

2 Manichei dicunt corpora terrena facta esse a diabolo, quia sunt corruptibilia: cœlestia vero a Deo, quia sunt incorruptibilia.Col.lec.4.co.3. Heresis.49.č.Ieiunium.34.Maria.2.

3 Manichei reprobant euangelium Matthei, quia videtur ponere fatum.Matth.2.co.2.ß.

1 MANIFESTATIO diuina fit homini per tria.s.per dilectionem Dei,per visitationem eius,& per perseuerantiam in vtroq;.Io.14.lec.7.co.2. Adas.11.Aduentus.8.9.10.Aduocatus.6.Affectio.5.6.7. Agens.88.Amor.249.Angelus.273.408.432.433.440.444.609.Animal.47.Appropriatio.1.10. Baptismus.87.Beatitudo.164.Blasphemia.3.Bonitas.14. Causa.48.Cerimonia.4.Cibus.8.Claritas.10.11.Creatura.10.Damnum.3. Declaratio. Demon.10.č.57.116. Demonstratio.4.Deus.159.č.190.205.Distinctio.35.Donum.9.Error.5.

2 Deus dupliciter aliquid manifestat homini.s.infundendo lumen interius,& proponẽdo exterius signa sue sapientie.s.creaturas sensibiles.Ro.6.co.6. Eucharistia.216.217.Expositio.Fama.0.Fides.9.93.94.122.123.124.135.Filiatio.17.19. Finis.77. Fortitudo.19.Furtum.6.7.9.Gloria.2.17.Gratia.21.123. Humilitas.19.Idolatria.8.9.Ignis.17.Incarnari.4.10.č. Intellectus.266.289.293.295.300.Interpretatio.1. Irreligiositas.1.Iudicium.28.53.71.Iuramentum.2.8.14.30. Iustificatio.44. Latere. Laus.16. Lumen.8.13.č.Luminare.5.Matrimonium.89.Meritum.18. Miraculum.6.32.38.54. Misericordia.25. Missio.4. 5.21.37.Natiuitas.23.č.Negligentia.8.Notum.0.Ostensio.Palam.Patere.Pietas.20. Preceptum.14.Principium.22.Prodere.Promulgatio.0. Prophetia.41. Propositum.1.Prorũpere.0.Prudentia.35.Publicatio.0. Questio.2.Reparatio.Resurrectio.44.č.Reuelatio.0.Sacramentum.47.Sapientia.23.55.Scientia.23. Scriptura.3.Sensus.49. Signum.1.2.9.11.14. Symbolum.2.6.č.Simonia.38.39.Superbia.22. Testamentum.4.9.10.Testis.1. Theologia. 6.8.11.19.27. Verbum.5.6.10.20.21.30. 39.43. 53. 64.65. Vita.1.5.6. Vitium.8. Vsura. 1. 77. 126. 142. 160. 229. 249. 279. Christus.171.

1 MANIPVLVS dicebatur numerus ducentorum militum.Opus.20.liº.4.cº.18.

2 Manipulus in sinistra, quasi sudarium ad tergendum vultum, & tunica stricta, sunt proprie vestes subdiaconi: prima significat extersionem minimarum macularum, secunda vero doctrinam Christi. 4.d. 24.q.3. 3.c.

MANNA interpretatur,quid est hoc: & significat eucharistiam.4.d.8.q.1.ar.2.q.2.c.4ᵐ.6ᵐ.Io.6. lec.4.co.2. Eucharistia.20.21.

MANSIONES in cœlis,sunt diuersi gradus beatitudinis: ideo non sunt in limbo, nec in purgatorio. 12ª.q.5.2.c.1ᵐ.4.d.49.q.1.ar.4.q.3.4.0.p̃.3.cº.58. Aduena.2.Manens.Motus.87.Quiescere.3.

1 MANSVETVDO diuersimode numeratur inter beatitudines,fructus,& virtutes. 22ª.q.157.2.3ᵐ. Agnus. 4.

2 Mansuetudo habet pro obiecto ceteras molestias,preter mortem,excitantes iram,in qua tenet medium: ideo reducitur ad fortitudinem,vt ei adiuncta.3.d.44.q.2.1. 3ᵐ. Amor.55.237.Animal.64.68.

3 Mansuetudo est circa iram.1ª.q.21.1.1ᵐ.12ª.q. 60.4.b.c.ß.4ᵐ.22ª.q. 143.c.q.157.1. 2.0.3. 4.c.q.161.c.4ᵐ.Virt.q.1.4.c.ß.12.26ᵐ.He.10. lec.4.co.3. Beatitudo.145.156.Clementia.0.

4 Mansuetudo preparat hominem ad cognitionem Dei, remouendo duplex impedimentum.s.iram,& contradictionem veritati.22ª.q.157.4.1ᵐ.Psal.24.co.5. Fortitudo.9.24.26.37.Fructus.5.Insania.

5 Mansuetudo maxime facit hominem compotem sui. 22ª.q.157.4.c.1ᵐ.Psal.24.co.5.Psal.36.co.7. Ioannes.12.

6 Mansuetudo est in irascibili subiectiue. 3ª.q. 15.2.c.3.d. 26.q. 2.2. 4ᵐ.d. 33.q. 2.ar.4. q.3. c.Virt.q.1. 4. c.ß.

7 Homo est naturaliter mansuetus, quia est complexionis temperatissime, ideo mitigat iram: sed irasci conuenit ei naturaliter, inq̃tum ratio nunciat causam ire. 12ª.q.46.5.1ᵐ. Ira.1.9.55.82.83.84.Iracundia.1. Lex. 144.

8 Mansuetus est, qui depositis peccatis, subditur Deo. Psal.24.co.5.Psal.33.co.2.Litigium.1.Mitis.Modestia. 7.

9 Mansueti dicuntur iusti, quia possident cor suum in puritate,& terrã cœlestem ac terrestrem.Psal.36.co.7.

10 Mansueti letantur in omnibus,que Dei sunt,quia non resistunt testamento patris, nec ordinationi Dei. Psal.36.co.2. Moyses.1. Temperantia. 9.29. Turtur.5. Vindicatio.3.Virtus.225.

Manuale.Circunstantia.26.27.28. Episcopus.21. Festum.11.12.Labor.1.2.3.Officium.3.Operatio.22.23. Preceptum.46.47.Religio.71.Sabbatum.5.č.

Manuducere.Deuotio.7.Signum.1.

MANVMISSVS reducitur in pristinam seruitutem, propter aliquam offensam in dominum eius. 3ª.q.88.3.2ᵐ.4.d.22.q.1.1.4ᵐ.

1 MANVS est organum organorum, quia facit omnia instrumenta:& est loco omnium instrumentorum. 3ª.q.83.5.1ᵐ.2.d.3.q.3.1.1ᵐ.quol.7.17.c.ß. Absoluere.37.Antichristus.6.Baptismº.106.122.142.Character.37.č. Cœlum.128. Confirmatio. 14.č. Consilium.9.Crucifigi.1. Demon.95. Diaconus.3. Episcopus.12.21.Eucharistia.135.Excommunicatio.31.Graue.10.Hieronymus.1. Imponere. Indiuiduum.6.7.8. Labor. 1.2.3. Lex. 128. Lotio. Mancus. Munus.2. Officium.3. Operatio. 22.č. Paulus.14. Pœnitentia.65.Preceptum.65.66.

2 Solus episcopus imponit manus diacono, sacerdoti autem,oẽs sacerdotes cũ eõ: * q̃a in impositiõe manuũ nõ imprimitur character sacerdotalis: sed gratia datur ad exequendum ordinis ministerium. 4.d.25.q.1.1.1ᵐ.

3 Manus impositio, significat plenitudinem gratie, qua quis idoneus fit ad magna officia: ideo solum sacerdoti & diacono datur.4.d.24.q.2.3.c.d.25.q.1.1.1ᵐ. Psalterium. Religio. 71. 102. Sacerdos. 21. Sacramentum.124.

4 Manus Dei triplex, scilicet manus potentie, creantis, continentis, & protegentis omnia: manus iustitie, probantis, flagellantis, & damnantis: & manus misericordie, sanantis, pascentis, & coronantis. Isa.8. lec.2.ß.

5 Quia vnus & idem Christus est in diuina & humana natura, potest huiusmodi locutio sane exponi, vt dicatur: manus paruule istius pueri, creauerunt stellas, idest iste puer habens manus paruulas,creauit stellas. Opus.3. cº. 211.ß.Opus. 12. ar. 4. Scipio. Stupor. Subdiaconus. 1. Tremor. 2. Virginitas. 34. Vsura. 275. 285.

Marcellus. Heresis. 89. Martyrium. 12.
Marca. Marchio. Vsura. 297.
Marchia. Marchiani. Marcus. 2.

MARCHIO equipollet comiti, & dicitur a marca pondere, idest a seueritate: quia dominatur locis asperis. Opus. 20. li°. 3. c°. 21. co. 2.

MARCHION & Valentinus, dicebant, alium esse Deum bonum: & alium Deum qui punit. p̄. 3. c°. 140. fi.
Marchionistę. Marcus. 2.

1 MARCVS amputando sibi policem ne fieret sacerdos, non peccauit: quia creditur fecisse hoc ex instinctu Dei. 22e. q. 185. 2. 3m. / 4. d. 13. q. 1. ar. 2. q. 1. 1m. Ioannes. 15. 16.

2 Marcus a quo Marchiani, primus posuit duo prima principia. s. bonum bonorum, & malum malorum: quem secuti sunt Cerdoniani, post Marchionistę, & vltimo Manichęi. p̄. 2. c°. 40. fi. / 41. fi.

1 MARE congelatur in locis frigidissimis, non tamen in profundo. Iob. 38. co. 7. fi. Aqua. 12.

2 Fluxus & refluxus maris, est ei naturalis: quia est ex motu lunę, cui aqua naturaliter subditur. 1a. q. 105. 6. 1m. / 2. d. 14. 5. 4m. / Potentia. q. 1. 3. 1m. / q. 4. 1. 20m. / q. 6. 1. 17m. / Ma. q. 5. 5. 4m. / Ro. 11. lec. 3. fi. Auaritia. 9. Baptismus. 63. 64. 248. Cete. 11. c̄. Circuncisio. 2. Crucesignatus. 0. Flumen. 2. Fluxus. 1. 2. Maria. 1. Meretrix. 1.

3 In aquis maris, sunt duo mira. s. primum q non cooperiant totam terram, contra naturam, cum sint etiam altiores ea: secundum vero q semper mare est eiusdem quantitatis. 1a. q. 69. 1. 2m. / Psal. 32. co. 5. Paradisus. 10. Salsedo. Syria. Sirenę. Terręmotus. 3. Virtus. 41. Vsura. 89.

4 Diuisio maris rubri, fuit mira tripliciter. s. ratione soni ventorum, tante aquę, & tantorum effectuum. 1a. q. 69. 1. 2m. / Psal. 28. co. 2.

1 MARIA / QVALIS. 20. 28. / Maria interpretatur maris stella, vel illuminatrix, & siro sermone, domina. Matth. co. 24.

2 Heresis Manichęi, q beata virgo Maria, non fuit mulier, sed angelus. 3. d. 4. q. 2. 1. c. Anna.

3 Maria & Ioseph fuerunt de eadem tribu, & de semine Dauid. 3a. q. 28. 1. 2m. / q. 31. 2. 1m. / 4. d. 30. q. 2. ar. 1. q. 3. 4m. / Matth. co. 20. Conceptio. 18. 32. c̄. Desponsatio. Dolor. 42.

4 * Maria fuit de stirpe Aaron. * nō qd̄ s̄m successiōes generis masculini, sed pp affinitatē p̄ctā ex mr̄imonio. sibi. n. duę trib⁹ in mr̄imōio iūgebant. s. sacerdotalis, cui⁹ erat Aarō: & regia, cui⁹ erat Maria. 3a. q. 29. 1. 4m. / q. 31. 2. 2m. / 4. d. 30. q. 2. ar. 1. q. 3. 4m. / He. 7. co. 11. fi.

5 Maria nata est ex Melchi, Salomone, Ieconia, & Heli. 3a. q. 31. 2. 3m. / 3. 2m. Frater. 3.

6 Quicquid acceptum a parentibus fuit in Maria, fuit pars eius actu: ideo non fuit in Christo. 3a. q. 31. 6. c. Ioseph. 2. 3. Magdalena. 1. 2. Natiuitas. 12. c̄. Obstetrix. 1.

7 Maria in ventre matris suę, non habuit vsum liberi arbitrij, quia hoc est priuilegium Christi. 3a. q. 27. 3. c.

8 Maria a nullo vnq̄ concupisci potuit, licet fuerit corpore pulchra. 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 1. 4m. Passio. 98.

9 Maria habuit tantas claritates in facie, q Ioseph non cognoscebat eam sensibiliter. 3a. q. 28. 3. 3m. / Matth. 1. fi. Primogenitus. 1. Psal. 11.

SANCTIFICATIO. 15. 17. 18. 19. 29.

10 Maria fuit sanctificata, priusq̄ nata ex vtero. 3a. q. 27. 1. 0 / 2. 2m. / 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 3. 0 / quol. 6. q. 5. 1. c. / Opus. 3. c°. 231 / Psal. 45. co. 5.

11 Oppositum videtur dicere. 3a. q. 27. 6. c. / 1. d. 44. 3. 3m. ┌ Du°. 843°. Rñ°. sicut Du°. 370°.

12 Maria non potuit sanctificari in parentibus, nec in conceptione eius, nec ante infusiones animę rationalis. 3a. q. 27. 1. 1m. / 2. 0 / 3. d. 3. q. 1. 1. 0 / quol. 6. q. 5. 1. c. / Opus. 3. c°. 231. Conceptio. 32.

13 Maria fuit bis sanctificata. s. in vtero matris, & quando concepit Christum: in prima fomes fuit ligatus: in secunda vero totaliter ablatus. 3a. q. 27. 3. 0 / 4. 1m. / 5. 2m. / 3. d. 3. q. 1. 2. 0 / Lec. 1. I. fi. / Opus. 3. c°. 231.

14 Maior sanctificatio fuit in Maria, q̄ in Ioanne baptista: & maior in eo, q̄ in Hieremia. 3a. q. 27. 6. 1m. / 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / ar. 2. q. 1. 4m. / 4. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 2. c. / quol. 6. q. 5. 1. c. / Opus. 3. c°. 231.

15 GRATIA / Maria fuit omni sancto specialius preparata, & copiosius sanctificata. 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 1. 4m. / quol. 6. q. 5. 1. fi. / Opus. 3. c°. 231 / Psal. 45. co. 5.

16 Maria super omnes post Christum, habuit plenitudinem gratię. 3a. q. 7. 10. 1m. / q. 27. 1. c. / 5. 0 / 3. d. 13. q. 1. ar. 2. q. 1. c. / Opus. 8. c°. 1 / 10. 16. co. 3 / Ro. 8. lec. 5. co. 1. fi. Admiratio. 2. Adoratio. 23. 25. 26. Apostoli. 5. Cōfirmatio. 50. 51. Corpus. 61. Dęmon. 22. Deus. 415. c̄. 419. Dubitatio. 3. Eua. 2. Filiatio. 25. 26. Heresis. 36. 89. 143. Missio. 39.

17 Maria habuit triplicem perfectionem gratię. s. in eius sanctificatione, in conceptione Christi, & in eius glorificatione: tertia est potior secunda: & secunda q̄ prima. 3a. q. 27. 5. 2m. / 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 3. c. / Opus. 60. c°. 3. co. 3. Natiuitas. 19. 20.

18 In prima perfectione gratię, Maria mundata fuit a culpa originali: in secunda a fomite: & in tertia ab omni miseria. 3a. q. 27. 5. 2m. / Opus. 60. c°. 2. co. 2. Primogenitus. 1. Sedere. 6. Templum. 11. Christus. 198. 224. c̄.

19 In prima adepta est gratiam inclinantem ad bonum: in secunda fuit confirmata in gratia, & adepta est gratiam consumatam & confirmantem eam in bono: & in tertia adepta est gratiam consumatam & perficientem eam in fruitione omnis boni. 3a. q. 27. 5. 2m. / Veri. q. 24. 9. b. 2 / c. 2m. / Opus. 60. c°. 3. co. 3.

20 Plenitudo gratię, & obseruatio consiliorum, inchoauit in beata Maria: sed primum fuit in ea perfecte: & secundum perfecte cœpit in Christo. 3a. q. 28. 4. 2m.

21 Maior gratia collata fuit alicui homini. s. Christo, & matri eius, q̄ cuicunq̄ angelo. Veri. q. 24. 9. 2m.

22 Maria est perfecte beata s̄m corpus, quia cum corpore assumpta est in cœlum. Credimus enim, q post mortem resuscitata fuerit, & portata in cœlum. 3a. q. 27. 1. c. / q. 83. 5. 8m. / 4. d. 12. q. 1. ar. 3. q. 3. c. / d. 43. ar. 3. q. 1. 2m. / Opus. 8. c°. 1. fi.

23 VIRTVS. 20. In Maria debuit apparere, omne quod fuit perfectionis. 4. d. 30. q. 2. ar. 1. q. 1. c. Baptismus. 48.

24 Euangelium de Maria & Martha, legitur in assumptione Marię, quia fuit perfecta in vita actiua & contemplatiua, quę figurantur per eas. 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 3. b. 2. Heresis. 36. 82. 87. 88. 97. 143.

25 Fides firmissima remansit in Maria tempore passiōis Christi, et apostolis dubitātibus. 3. d. 3. q. 1. ā. 2. q. 2. 1m.

26 Maria non habuit summam charitatem, nec summam bonitatem. 1. d. 17. q. 2. 4. 4m. / d. 44. 3. 3m.

27 Maria habuit donum prophetię, sapientię, & miraculorum: sed non s̄m omnes vsum. 3a. q. 27. 5. 3m.

28 Puritas Marię, fuit maxima sub Deo. 12e. q. 81. 5. 3m. / 3a. q. 27. 2. 2m. / 1. d. 17. q. 2. 4. 4m. / d. 44. 3. 3m. / 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 2. 3m.

29 Maria meruit Christum portare. i. meruit gradum puritatis & sanctitatis, quo congrue esset mater Dei: non aūt incarnationē Dei 3a. q. 2. 11. 3m. / 3. d. 4. q. 3. 1. 6m.

30 Maria non potest dici mater deitatis, vel diuinitatis. 3. d. 4. q. 2. 2. 2m.

31 Immo Maria est vere mater Dei.3ª.q.35.5.c./.q.35.4.o./.3.d.4.q.2.2.o./.p̃.4.cº.34.43.45.6./.Opus.3.cº.229./.Matth.co.24./.1ᵉ.Thi.6.
℞ R n̄º.Dubio.844º.

32 Quamuis beata virgo Maria, sit super omnes angelos exaltata, non tñ est exaltata vsq; ad equalitatem Dei, vel ad vnionem in persona: & ideo non dicitur sedere ad dexteram, sed astare a dextris: inq̄tum honor filij, aliquo modo participatiue,nõ plenarie,redundat in ipsam inq̄tu; mater Dei dicitur:sed non Deus.1ª.q.25.6.4ᵐ./.3ª.q.25.5.o./.3.d.22.q.3.ar.3.q.3.3ᵐ.

33 Maria fuit vere mater Christi. 3ª.q.35.3.o./.3.d.3.q.2.1.2.o./.d.4.q.2.1.o./.2.5ᵐ./.p̃.4.cº. 32.4ᵐ./.34.44./.Opº.3.cº.229.230./.Opus.60.cº.3.co.4./.Gal.4.co.5.

34 Maria non dicitur christotochos,quia est nomen inuentum a Nestorio, ad abolendum nomen theutochos. 3.d.4.q.2.2.5ᵐ.

35 Marię virginis sunt tres eminentię singulares.s.quia est supra omnes mulieres propter virginitatem: supra omnes virgines propter fœcunditate; & supra omnes angelos propter fructus dignitatem.Isa.7.6.

36 Beata virgo Maria,significata fuit per portam clausa;.Isa.7.lec.2.co.2.

37 Maria fuit virgo perpetua.Opus.3.cº.232. Primogenitus. 1.

38 Cum dicitur,q̄ beata Virgo aureolam etiam sub propria ratione aureolę habet excellentissimam: quia q̄uis pugnam non senserit, pugnam tamen aliquam carnis habuit: sed ex vehementia virtutis,adeo habuit carne; subditam,q̄ huiusmodi pugna ei insensibilis erat: istud non videtur conuenienter dici: immo Maria habuit perfectissime & proprie aureola; virginitatis, vt in hoc membris aliis ecclesię conformetur,in quibus virginitas inuenitur: quia habuit pugnam ab hoste,non autem a carne.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.2ᵐ.

39 Maria cum Ioseph vouit virginitatem absolute, sed prius vouit sola, si Deo placeret. 3.q.28.4.o./.4.d.30.q.2.ar.1.q.1.o./.Matth.co.20.6.

40 Maria anteq̄; contraheret matrimonium cum Ioseph, prius certificata fuit diuinitus, q̄ Ioseph erat in simili proposito virginitatis seruandę: sed hoc non expresserunt in contractu.4.d.30.q.2.ar.1.q.2.2ᵐ.

41 Maria consensit in carnales copulam,implicite tantu;.4.d.30.q.2.ar.1.q.2.3ᵐ./.L.3ᵐ.

42 Matrimonium verum fuit inter Mariam & Ioseph, habuitq; triplex bonum, & vtranq; perfectionem requisitam,prćter coitum: & nuptię factę sunt.3ª.q.29.2.o./.4.d. 30.q.2.2. o./.Opus. 60.cº.2. co.3./.Matth. co.12.6.

43 Maria fuit expers maledictionis Eue, quia peperit sine dolore,& non multiplicauit conceptus,nec fuit subiecta viro.3ª.q.30.2.2ᵐ./.q.35.6.1ᵐ.

44 Marię virginis partus,mystice significat partum animę pœnitentis.Opus.60.cº.4.co.3.6.

45 Quod pia virgo Maria, quolibet die naturali, vsq; ad resurrectionem Christi, recoleret verbum Symeonis, cum dolore vehementi,nullius autoritatis robore fulcitur.Opus.12.ar.5.

46 ANGELVS./.Idem angelus creditur missus esse ad Mariam,& ad Ioseph.Matth.co.27. Annunciatio.1o.

47 Angelus prius apparuit Marię, q̄; Ioseph. 3ª.q. 30.2.2ᵐ.

48 Angelus excellentius apparuit Marię, q̄; Ioseph. 3ª.q.30.3.2ᵐ.

49 Maria secundum aliquos, non fuit turbata in visione angeli: quia assueta erat visionibus angelorum: sed in sermone eius, ex admiratione dictorum, 3ª.q. 13.3. 3ᵐ./.Opus.60.cº.1.co.7.6.

50 Non inconuenit q̄ angelus instrueret Mariam, quia Maria erat inferior eo secundu; statum:licet esset econuerso secundum predestinationem. 3ª.q.30. 2.1ᵐ./.3.d.3.q.3.ar.2.q.1.2ᵐ.

51 Maria excessit angelos in tribus,in quibus angeli excedebant alios homines.s.in plenitudine gratię, familiaritate Dei,& puritate.Opus.8.co.2.

52 Maria est super omnes ordines angelorum. 3ª.q. 30.2.1ᵐ./.1.d.44.3.4ᵐ./.2.d.9. 8.c./.d.16.3. 5ᵐ./.3.d.22.q.3.ar.3.q.3.3ᵐ.

PVRGATIO.59.61.62.63.64.

53 Spiritussanctus fecit duplice; purgatione; in, Maria.s. preparatoriam ad conceptione; Christi, colligens mentem eius in vnum:secundam vero a fomite, mediante conceptione Christi.3ª.q.27.3.3ᵐ./.3.d.3.q.4.2.5ᵐ./.I.lec.1.

54 Purgatio prima non fuit ad remouendum transfusionem peccati originalis, sed vt digna esset Christo.12ᵉ.q.81.5.3ᵐ./.Ma.q.4.7.6ᵐ.

55 Purgatio Marię a fomite fuit miraculosa. 4.d.6. q.1.ar.1.q.2.c./.Veri.q.25.7.c.1ᵐ.

56 Immunitas a peccato in Maria, causabatur ex tribus, scilicet ex ligatione fomitis,gratia inclinante ad bonu;, & prouidentia Dei. 3ª.q.27.3.c.6./.4. 1ᵐ./.3.d. 3.q.1.ar.2.q.2.c./.q.3.1ᵐ.

57 Maria voluit purgari post partum, non quidem propter aliquam immundiciam: sed propter humilitatem, & obedientiam, & vt approbaret legem, & vitaret calumniam.3ª.q.37.4.o./.Opus.60.cº.8.co.1.

58 Emundatio, & confirmatio Marię, inchoata fuit in prima sanctificatione, sed in secunda consumata est in perfectione vię: in assumptione vero eius, perfectione glorię.1ª.q.100.2.c./.3ª.q. 27.5.2ᵐ./.3. d.3.q. 1.ar.2.q.1.2.c./.q.3.o./.Veri.q.24.1.b.1./.c.2ᵐ.

59 PECCATVM./.Potest aliquid creatu; inueniri,quo nihil purius esse potest in rebus creatis,si nulla contagione peccati inquinatu; sit:& talis fuit puritas beatę virginis Marię, quę a peccato originali & actuali immunis fuit: tamen sub Deo, inq̄tum erat in ea potentia ad peccandum.1.d.44.3.3ᵐ./.p̃.3.cº.109.co.3.

60 Oppositum videtur dicere.3ª.q.27.1.o./.2.2ᵐ.
℞ Duº.845º. R n̄º.sicut Duº.370º.

61 Maria sanctificata fuit in vtero a peccato originali,quo ad maculam & reatum personalem, non autem a reatu totius naturę: ideo si ante passionem Christi fuisset defuncta: non intrasset paradisum,nec vidisset Deum per essentiam,sicut nec alii sancti. 3ª.q.27.1.3ᵐ./.3.d.3.q.1.ar.2.q.2.2.o./.q.4.2.5ᵐ./.4.d.6.q.1.ã.1. q.2.c./.Opus.3.cº.225.

62 Cum beata virgo Maria, credatur omnino fuisse immunis,a fomitis inclinatione,propter eius sanctificationem perfectam: non est pium,p̃ponere aliq̄; pugnam a carne fuisse in ea:cum talis pugna non sit nisi ex fomitis inclinatione: nec tentatio quę est a carne,sine peccato esse possit,vt patet per glosam: & q̄uis non habuerit pugnam per tentationem quę est a carne:habuit tamen pugnam per tentationem quę ab hoste,qui nec ipsum Christum reueritus est.3ª.q.15.2.3ᵐ./.4.d. 49.q.5.ar.3.q.1.2ᵐ.

63 Fomes in Maria,adeo debilitatus est, & extinctus, vt ad peccatum actuale,nunq̄; inclinaretur. 3ª.q.27.3.c./.4.1ᵐ./.5.2ᵐ./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.c./.d.49.q.5. ar.3.q.1.2ᵐ. Conceptio.32.37.c̃. Peccatum. 84.113.323.324.325.

64 Maria per primam sanctificatione; fuit semper immunis ab omni peccato actuali.3ª.q.27.4.o./.6. 1ᵐ./.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.4ᵐ./.5ᵐ./.q.2.3.o./.I.lec.1./.d.13.q.1.

ar.2.q.1.c./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.c./.d.21.q.1. ar.3.q.1. c./.quol.6.q.5.1.c.fi./.Opusc.3.c°.228.231./.Opusc.7.c°. 6.principio./.Psal.14.co.2./.Psal.45.co.5./.Matth.12. fi. Pœnitentia.34.

65 FIGVRA./.Tabernaculum veteris legis, figurabat Mariam.3ª.q.27.2.b.

66 Maria dicitur dies,& Eua nox.Psal.18.co.3. Eua. 2.Nubes.3.Sedere.6.Via.2.

67 Maria dicitur aurora,quia fuit confinium veteris & nouę legis : sicut aurora est confinium diei & noctis. 4.d. 30.q.2.ar.1.q.1.1m.

68 Festo Neomenię,succedit festum Marię: in qua primo apparuit illuminatio solis.i.Christi, per copiam gratię. 22ᵉ.q.103.3.4m.

69 Maria dicitur virga quincupliciter.s.consolans, fructificans,satians,flagellans,& vigilans.Isa.11.lec.1.fi.

70 Maria dicitur petra tripliciter.s.petra firmitatis,frigiditatis,& vbertatis.Isa.16.co.2. Maritima. Auaritia.9. Maritus. Anna.Coniuges.Debitum.14.c. Dispensatio.18.c.Diuortium.0. Fornicatio.6.c. Iuramentum. 28.Matrimonium.1.c. Ordo.102.c. Seruitus.8.9.Votum.B.Vsura.148.253.c.Vxor.0.

Mars.Cœlum.25.26.27.Iuppiter.Planetę.1.

Martha.Maria.24.

Martellus.Baliuus. Martianus. Assumere.41.

MARTINVS volebat viuere & mori, secundum placitum Dei: quia diligebat per beneuolentiam,& non secundum concupiscentiam tantum.3.d.29.L.fi.

1 MARTYRIVM est actus virtutis quadruplicis.s. fortitudinis vt elicientis principaliter, patientię vero: vt elicientis cõsequenter,sed charitatis vt imperantis, & fidei vt finis. 22ᵉ.q.124.1.2.0.

2 Martyrium est actus maximę perfectionis, non quidem secundum se,sed vt imperatur a charitate, & vt eam ostendit. 22ᵉ.q.124.3.0./.q.184.5.3m.

3 Martyrium habet quod sit meritorium ex charitate, sine qua nihil valet.22ᵉ.q.124.2.2m. Andreas. Aureola.10.c.

4 Mors est de ratione martyrij.22ᵉ.q.124.4.0./.4.d.49. q.5.ar.3.q.2.0. Baptismus.S.Chiliastę.

5 Martyrium quo ad actum,potest esse sine charitate: non autem sine magna charitate quo ad modum.s.prompte & delectabiliter patiendo,sicut Laurentius & Vincentius.quol.4.q.10.1.0. Cicatrices.4.

6 Causa faciens martyrium, est duplex.s.fides Christi,vel quęlibet alia virtus: & vtilitas ecclesię. Ephe.3. p°.

7 Confessio cuiuscunque alterius veritatis quam fidei, non est causa sufficiens ad martyrium ratione materię : sed tantum rõne finis,referendo ad Christum.22ᵉ.q.124. 5.c.1m./. 4.d.49.q.5.ar.3.q.2.10m. Damnatio.4. Doctor.2.

8 Martyrium Ioannis baptistę celebratur , licet mortuus sit,non quidem pro fide, sed pro reprehensione adulterij.22ᵉ.q.124.5.c. Dolor.7.Festum.7.Fortitudo.40. Incorporari.2.Innocentia.3.4.

9 Immo causa cuiuscunque martyrij,est veritas fidei. 22ᵉ. q.124.5.c.2m. ☞ R fi°.Dubio.846°. Lactantius.2.

10 Moriens pro quocunque opere bono propter Deum,est martyr Dei:quia causa cuiuscunque martyrij, est veritas fidei,vt est operans. 22ᵉ.q. 124.5.0./.4.d.49.q.5.ar.3. q.2.c.9m./.11m./.12m./.Ro.8.lec.7.co.3.fi. Latro.3.

11 Beata Agnes , & aliquę alię virgines occisę sunt , pro virginitate seruanda : quarum martyria in ecclesia celebrantur.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.9m. Meritum.40. 71.Passio.21.Pœna.20.Pœnitentia.24.25.

12 Vulneratus letaliter,licet superuiuat:habebit aureolam martyrii, sicut sancta Lucia : similiter vulneratus non letaliter,tamen moriens ex incuria non mortali, vt Marcellus Papa,habebit aureolam martyrii:non autem si afflictio non continetur vsque ad mortem: sicut de Syluestro papa.22ᵉ.q.124.4.4m./.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.7m.

13 Martyrium est de precepto, secundum preparationem animi tantum.22ᵉ.q.124.1.3m./.3.1m./.4.d.49.q.5.ã.3.q.2.1m./. quol.4.q.10.2.0. Sacrificium.14.Torcular.1.

14 Martyrium oblatum,debet tolerari patienter: sed non debet queri:,quia non debet dari occasio agendi iniuste. 22ᵉ.q.124.1.3m.

15 Martyr non baptizatus , si resurgat , debet baptizari. He.6.co.3.fi.

16 Martyres in tormentis, percipiebant aliquid de gloria Dei:sed non videbant essentiam Dei. Veri.q.13.3.9m.

17 Oppositum videtur dicere a simili.Veri.q.10.11.c. ☞ Du°.847°. R fi°.sicut Du°.486°.

18 Vniuersalis absolutio fit in perceptione baptismi, & in martyrio: propter quod dicitur quod in martyrio omnia sacramenta baptismi complentur , in virtute passionis Christi.s.quantum ad plenam liberationem a culpa & a pœna.3ª.q.68.2.2m./.q.87.1.2m./.4.d.4.q.3.ar. 3.q.3.0. Martius.Consecratio.20.Encenia.

MAS & fœmina in hominibus coniunguntur, non tantum propter generationem,vt in brutis , sed etiam propter cõmunicationem operum:ideo in solis hominibus, mas est principium fœminę, & fœmina facta est ex masculo. 1ª.q.92.2.0./.2.d. 18.q.1. 1.1m./.ꝑ.3.c°. 123./.1ᵉ. Cor.6.lec.3.co.2.fi. Aquilo.Circuncisio.27.Coniunctio.6.c. Fœmina.4. Frigiditas. Generatio.11.12. Luxuria.20.Matrimonium.108. Missio.43. Mulier. 1.c.11.21.Planetę.3. Puer.17. Robur. Semen.9.c. Sodomia.0.Sponsalia.6.c.Zelus.2.3.

1 MASCVLINVM genus & fœmininum absolute prędicantur tantum de supposito. 1ª.q.31.2. 4m./.3. d.6. q.2.1.c. Coniunctio.6.c. Fœmininum.0.Frigiditas. Idem.10. Neutrum.2. Seraphin.4.Christus.8.

2 Oppositum videtur dicere a simili.1.d.4.q.1.3.2m. ☞ R fi°.Dubio.848°.

Masculus.Bellatores.2. Bellum.9.Mas. Sodomia.0. Masticare. Angelus.493.

MATER dicitur aliqua ex hoc quod concepit,& genuit. 3ª.q.35.3.4.c./.ꝑ.4.c°.45.fi./.Opusc.3.c°. 229.230. Adoratio. 23.25.26. Affinitas.14. Amor.120.122. Angelus.591. Anima.27. Animal.41. Assimilatio. 21.22.Baptismus.140.141.142.148.Barbarus.2.Charitas.11. Circuncisio. 27. Cognatio.1.c. Conceptio.3. 22.36. Consanguinitas.1. c. Corpus.61. Deus. 419. Dolor.42.Dubitatio.3. Eleemosyna.20. Equus.3.Filiatio.2 . 25. 26.Frater.3. Genealogia.1, Generatio. 56. 62.Generatiua.Heresis.36.82.87.88.89.97.143.Infidelis.5.Inuidia.7. Ioannes.4. Isaias.1. Maria.7.13. 21.29.30.31.32.33.Matrimonium.1.2. Melchisedech. Natiuitas.13.Nubere.1.Nubes.3.Obedientia.23. Passio.98. Peccatum.113.331. Psalmus.11. Puer.1.Relatio.24.Samuel.1.Semen.10.c. Seruitus.8.9. Tactus. 13.Templum.11.Via.2.Virginitas.13.Vxor.23.Christus.124.c.

1 MATERIA non semper fuit,licet sit ingenerabilis & icorruptibilis. 1ª. q.46.1.3m./.2.d.1.q.1.5.1m./.ꝑ.2.c°.54.4m./.5m./.Opusc.3.c°. 98./.Opusc. 32.co. 1./.Met.2. lec.2. fi./.Phy. lec.14.co.1.

2 Materia prima est maxime in potentia,& principium imperfectissimum,nec talis potentia materię,etiam dato quod sit sua essentia,est potentia ad operationem : sed ad esse.1ª.q.4.1.c./.3.d.4.q.2.1.1m./.L./.d.14.4.c./.quol. 10.5.c./.Phy.lec.15.co.1.

3 Materia prima quis secundum se considerata esse non possit,

potest tamen ?m se considerari. Veri.q.3.5. 3m./.Phy. 1.lec.15.co.1.

4 Immo materia non est separabilis a forma ?m rationem & intellectum. Met.8.lec.1.co.1.

R ñº. Dubio.849º.

5 Materia inq;tum habet esse saltem in potentia, est simi lis Deo.1a.q.14.11.3m./.12.c.fi./.Veri.q.3.5.c.

6 Oppositum videtur dicere. 1a.q.4.3.4m./.1.d.19.q.1. 2.c./.d.35.4.6m./.d.48.1.4m./.?.1.cº.29./.Veri.q.2.11. 8m./.q.23.7.11m./.Poa.q.7.7.10m.

Duº.850º. R ñº. sicut Duº.471º.

7 Materia non potest esse in alio, cum sit primum subiectum.1a.q.3.2.3m./.3a.q.77.2.c./.4.d.11. q.1.ar.3.q.1. c./.d.12.q.1.ar.1.q.3.1m./.Spiritu.2.c.fi./.5.8m.

8 QVID./.Illud communiter materia prima nominatur, quod est in genere substantię, vt potentia quędam, intellecta pręter omnem speciem, & subiectum, & pręter priuationem. Spiritu.1.c. Agere.13. Appetitus.18. 21.49. Ars.22.26.32.41.42.

9 Materia proprie non habet essentiaz, sed est pars essentię. Veri.q.3.5.fi./.Opº.30.co.2./.Lec.10. pnº./.Opus. 32.0. Beatitudo.50.103.168.169. Beatus.41.42.52. Benedictio.4. Bonitas.41.86.87.88. Caro.5. Causa. 8.67. 81. 90.

10 Si materia diffiniretur, haberet loco differentię ordinez sui ad formam, & loco generis, haberet suam essentiam quol.9.q.4.1.3m./.Opus.30.lec.10.pnº. Coguum. Contingens.2.3. Densitas.1. Deus.48.68.390.c̄.

11 Materia prima est sua potentia passiua, sicut Deus est sua potētia actiua.1a.q.54.3.3m./.q.77.1. 2m./.q.115. 1.2m./.1.d.3. q.4.2.4m./.d. 42.q.1. 1.1m./.?. 1.cº.43. 3m./.Liº.2.cº.42.2m./.Spiritu.3.21m./.11.15m./.Anima.12.12m./.Phy.lec.14.pnº. Differre.8. Diffinitio.7.10.13.18. Educi.0. Effectus.15. Elementuz.10. 15.18.23. Esse.54.c̄.

12 In materia nulla est potentia actiua.3a.q.32.4.c.3m./. 2.d.18.q.1.2.c.fi./.d. 30.q.2.2.c. co.1./.3. d.3.q.2.2.c. 3m./.d.14. 4.c./.Met. 7.lec.8. co.2.3./.Lec. 14.co. 3./. Phy.lec.12.co.2.pnº./.Liº.2.co.1.fi. Ex.2.3.4.5.

13 Immo in naturalibus rebus, aliquid pręexistit ?m potentiam actiuam & passiuaz simul.?.2.cº.75. fi./.Veri. q.11.1.c./.Virt.q.1.8.c.

Duº.851º. R ñº. sicut Duº.644º.239º.

Fœmina.3.4. Finis.11. Forma.M. Generatio.M. Genus.1.2.14.23.24. Gratia.49. Hęresis.121. Idea.39.c̄. Intellectus. 48.72. 73.74. 82.109.110.124.127.128. 150.165. Hypostasis.5.

14 Materia prima dicitur terra, quia est informis: dicitur aqua, quia est receptiua: dicitur abyssus, quia est turpis. 1a.q.66.1.1m./.2.d.12.L.1m. Menstruus.0. Motus.86. Mundus.13.14. Natura.19.c̄. Necessitas.6.8. 16.17. Nonens.1. Nutrire.1. Ordo.21. Passio.4. Per se.5. Plato.7. Possibilitas.0.

15 Materia & genus nunq; sunt idem, nisi ?m nomen. Opus.3.cº. 92./.Opus.42. co.8./.Met.5. lec.6. co.5./. Liº.7.lec.12.co.3. Potentia.22.26.29.47.50. Qualitas.1. Quantitas.4.5. Raritas.1. Recipere.0. Transumptio.

16 Partes habent rationem materię, totuz vero, rationez formę.1a.q.7.3.3m./.q.65.2.c./.3a. q.90.1.c./.Met.5. lec.2.co.5./.Phy.2. lec.5. co.1.3./.Liº.3. lec.11.pnº./. co.2./.Liº.4.lec.4.co.2.principio.

17 Immo partes se habent vt formale. Phy.2.lec.5.co.2. fi./.4. Duº.852º. R ñº. sicut Duº.359º.

18 DIVISIO./.Vnitas materię primę, est tm̄ in iis quę conueniunt in generatione & corruptione, 1a.q.66.2. c./.2.d.12.1.5m.

19 Materia prima omnium rerum, est vna, vnitate ordinis tm̄.1a.q.66.2.1m. Actus.52. Adoratio.21.22.

20 Omnium generabilium & corruptibilium, est eadem materia. 1a.q.66.2.c./.Matth.8.lec.5.pnº.

21 Materia dicitur ęquoce, de mobilibus & immobilibus. 2.d.2.q.2.2.4m./.?.2.cº.16.8m. Angelus.27.349.

22 Materia duplex.s.naturalis, & mathematica.1a.q.85. 1.2m./.3a.q. 77.2.4m./.2. d.2.q.2.2. 4m./.4.d.12.q.1. ar.1.q. 3.c./.Veri.q. 2.6.1m./.Met.7. lec.10. co.3.fi./. Lec.11.co.2.fi./.Liº.8.lec.6.co.2.pnº./.Anima.3.lec. 8.co.1.fi./.Posteriorum.lec.41.co.2.pnº./.Liº.2.lec.9. co.1.fi. Assimilatio.15. Cœlum.1.2.9.13.16.36. 46.70.81.84.104.

23 Materia coincidit cum fine.2.d.36.5.4m. Cognitio. 57. Commune.7.

24 Oppositum videtur dicere.12e.q.55.4.c.

R ñº. Dubio.853º.

25 Materia triplex.s.ex qua, in qua, & circa quā: & tm̄ tertio modo coincidit cū fine.12e.q.55.4.c./.2.d.36.5.4m.

26 Materia dicitur prima dupliciter.s.ordine naturę, & ordine temporis.2.d.12.4.c.principio. Corporalia.7. Corpus.13. Damnatio.51.

27 Duplex est conditio materię.s.conditio quę eligitur ab agente, & quę consequitur naturam materię. 1a.q.76. 1.5m./.q.91.3.c./.12e.q. 85.6.c./.22e. q.164.1.1m./.4. d.12.q.1.ar.1.q.3.c./.Veri. q.2. 6.1m./.Ma.q. 5.5.c./. Anima.8.c.fi. Defectus.4.

28 Materia non est diuisibilis, nisi per q̄titatem. 1a.q.50. 2.c./.q.75.7.c./.q.76.4.4m./.3a.q.77.2.c.fi./.2. d.3.q.1. 4.c./.d.30.q.2.1.c.co.3.fi./.4.d.12. q.1.ar.1.q. 3.c./.?. 4.cº.65. fi./.Trin. 14.c./.19.3m./.quol. 8.q.4.1.c./.Opus.33.principio.

29 Materia prima, ?m potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales. 1a. q.7.2.3m. Delectatio.82.

30 Oppositum videtur dicere, quia materia est in omnibus creaturis.quol.3.q.8.1.c. R ñº. Dubio.854º. Differentia.9.10.16.17.22.

31 Materia prima non est in potentia ad q̄cunq; q̄titatez imaginabilem, sed tm̄ ad q̄titatem conuenientem formę naturali, quę in materia esse potest. 2. d.30. q. 2. 1.c.co.3./.?.2.cº.16.7m./.Phy.3.lec.10.co.2.fi. Differre.8. Difficile.18. Dimensio.13.14.

32 Materia distinguitur a materia tm̄ dupliciter.s.?m propriam rationem materię.i.respectu diuersoꝝ actuuz, & ?m diuisionem q̄titatis. Spiritu.8.c.

33 Materia nuda ab omni forma, nullam diuersitatez habere dicitur.1.d.34.q.1.2.c. Distinctio.1.9.c̄. Diuersitas.7.c̄.

34 Materia intelligibilis, ponitur in diffinitione q̄titatis: non autem materia sensibilis. 1a.q.85.1. 2m./.4.d.12. q.1.ar.1.q.3.c.

35 Diuersitas motus, non est causa diuersitatis materię, sed signum: sed econuerso: ideo vbicunq; est eadez materia, est & poa respectu eiusdez motus.2.d.12.1.c.fi.

36 Non oportet vbicūq; est materia, ꝙ ibi sit motus. 2.d. 2.q.2.2.4m. Effectus.1.15. Elementum.10.28.

37 Ea quę sunt loci, dicuntur de materia similitudinarie: propter similez receptibilitatez vtriusq;. 2.d.12.L.2m.

38 Materia prima per se est in loco vel in locato, vt pars, & punctus est ibi vt terminus: non autem vt locata.1. d.37.q.3.1.2m.

39 Indiuisibilitas materię, non est ad modum puncti.2.d. 30.q.2.1.c.co.3. Enunciatio.4.5.7.8. Euangelium.7.

40 Materia & priuatio, distinguuntur realiter secundum Aristotelem, non autez ?m Platonem.1a.q.5.2.1m./. 3.3m./.Veri.q.21.2. 2m./.Dionysius.3. prinº./.Causis. lec.4.co.1./.Met.2.lec.4.fi./.Liº.7.lec.2.co.5./.Phy. 1. fi. Ex.2. 3. 4. Imperfectio.3. Indiuiduum. 20.c̄.

Intelligibile.4. Logica.4. Lux.17. Magnanimitas.5. 6.22.27. Magnificentia.2. Malum.26.28.29. 44.46. Matrimonium.15.c̃. Medium.22.26. Meritum.85. Miraculum.9. Mundus.14. Pars.12.c̃. Predicare.16. Proportio.1.2. Recipere.1.c̃.

41 QVORVM / Habitudo causę materialis, non conuenit Deo respectu creaturę, nec ab intra: quia materia est imperfecta & in potentia. 1.d.34.q.1.2.c. Abstractio.M. Adas.94. Agens.83.84. Angelus.10.27.32. 45.47.55.c̃.314. Anima.14.30.39.57.c̃.82.101.176. 210.279.328. Apostoli.28. Appetitus.52.79. Assimilatio.15. Audacia.5. Augmentum.20.21. Baptismus. M. Campsoria.6. Caro.5. Cœlum. 1.2.9.13.16.36. 46.70.81.84. 104.

42 Quę non habent materiam, non habent causam sui esse. s. quę transmutet de potentia ad actum, nec aliquam causam formalem. 1^a.q.61.1.2^m. / q.75.5.3^m. / Potentia.q.6.6.4^m. / Spiritu.1.5^m. / Anima.6.9^m. Cibus. 1. Clementia.5.

43 Materia cõmuniter pro quacunq; potẽtia, est in omnibus creatis, non autem proprie. quol.3.q.8.1.c. Columba.5. Commune.7. Conceptio.3.36. Concupiscentia.13. Confirmatio.M. Conuersio.10. Corporalia.7. Corpus.8.25.28.29. Costa.6. Creatio.15.19.52.53. Credere.9. Damnatio.51. Demon.109. Deus.48.68. 350.c̃.399.453. Difficile 18. Dimẽsio.12.c̃. Donũ.11. c̃. Duricies.1. Elementum.26.28. Esse.54.c̃.71. Essentia.12. Eucharistia.M. Fœmina.3.4. Finis. 11. 101. Flegma. Fortitudo.6.10.c̃.33.35.51. Gaudium.3. Genus.30. Gratia.86.105. Gula.9. Homo.39. Humidus. 2. Incorruptibile. Logica.4. Matrimonium.15. Menstruus.1.2. Minister.7.

44 In motu angelorum, non requiritur materia, sed requiritur aliqua potentia. 2.d.5.q.1.1.2^m. / Spiritu. 1. 3^m. Monstrum.1.

45 In omni quod proprie mouetur, oportet esse materiam. 2.d.17.q.1.2.3^m. / Potentia.q.5.1.5^m. / Met.2. lec.4. co.2. / L i^o.8.co.2.4. / L i^o.12.lec.2.co.3.6. Necessitas.2.6. Obiectum.1.c̃. Oblatio.17. Ordo. 22. 61.c̃. Panis.2.3. Peccatum.36.222. Pœnitentia.M. Perfect.5. Possibilitas.2. Potentia.22.26.29.47.50. Predicari.33.35.36. Processio.11.18. Prophetia.22. Proportio.1.2. Prudentia.Ob. Quodest. Quoest.3. Ratio.3. 20.49.55. Relatio.98. Resolutio. Resurrectio.14.15. 16. Sacramentum.M. Scientia.110.121.146.

46 Materia est tantum in iis, quę sunt in potentia ad locum. Anima.6.c. Scriptura.4.6. Semen.9.12.13. Separatio.2. Sepultura.4. Sydera. Sobrietas.1. Species 2. Statua.2. Studiositas.2. Substantia.5.14.30.35. Subtilitas.0. Successio. 1. 5. Susurratio. 1. Temperantia. Ob. Tempus.13. Theologia.14.c̃. Timiditas. Vapor. 3.5. Vas.3. Virtus.Ob. Vita.53. Vnctio.4.c̃. Vnio.17. Vnitas.14. Votum.2. Vsura.19. 23.24. 25.223. 252. 285. Christus.20.226.227. Zelus.8.

47 Substantia corporalis, habet q̃ sit subiectum accidentium ex materia: cui primo conuenit subijci. 4.d.12.q. 1.ar.1.q.3.c.

48 IN COMMVNI / Materia predicatur de composito in artificialibus, vt cum dicitur, sala est aurum: & in sacramentis, vt cũ dicitur, sacramentũ est corporale vel materiale elementum: sicut etiam in alijs accidentibus, vt cum dicitur, simus est nasus curuus. 1.d.19.lec.2. L. 2^m. / 2.d.30.q.1.3.c.fi. / 4.d.1.q.1.ã.1.q.5.1^m. / d.3.q. 3.ar.1.q.1.2^m. / Met.7.lec. 6.f. / L i^o.9.lec.7.0.

Abstractio.1.3.4.5. Acetum.2. Accidens.16.17.18. 54.57.61. 97.121. Actio.26.27. 34.54.88. 103.109. Actus.4.52.152. Adas.94. Adoratio.21. Agens.M. Andragathia. Appetitus.1. 18.21.52. Architector. Ars.22.26. 32.41. 42. Artificiale.1.2. Beatitudo.58. Cognitio.32. Compositio.1.c̃. Corruptio.3.c̃. Creatio.53. Defectus.4. Delectatio.82. Demon.109. Deus. 394. Diapsalma. Diffinitio.10.c̃.51.

49 In moralibus, materia predicatur de toto: sicut cum dicitur, q̃ peccatum originale est concupiscentia habitualis.2.d.30.q.1.3.c.fi. Dispositio.M. Distinctio. M. Docere.7. Donum. 11. c̃. Educi. o. Effectus. 1.15.

50 Omne dictum in propositione, positum pro materia alicuius actus, stat materialiter. 1.d.38.5.4^m. Esse. 54.c̃.71. Eucharistia.M. Euangelium.7. Facere.6. Factibilia. Finis.11.101. Forma.M. Fortitudo.6.10.c̃. Gaudium.3. Generatio 4.c̃.43. Gula.9. Humilitas.10. c̃.23. Idea.39. 40.41. Ignis. 2.c̃. Indiuiduum. 20.c̃. Infinitus.14.17.19. Intellectus.48.72.c̃.82.109. 110. 124. c̃.150. 165. Hypostasis.5. Iuramentum.29. Iustitia.M.

51 Omnis pars orationis, sumpta materialiter. i. pro voce, vt res quędam, sumitur in vi nominis. Periherminias.lec.5.co.1.fi. Iustificatio.21.22. Lex.39. Liber.13. Liberalitas.3.16. Logica.4. Lux.17. Luxuria.8. Magnanimitas.22.c̃. Magnificentia. 8. Martyrium.7. Materiale. Metaphysica. 8.c̃. Minister.7. Miraculum. 9. Missio.2. Naturale.10. Necessitas.6.c̃. Negligentia.6. Nihil.2. Nutrire.1. Pars.11.c̃. Participare.5. Peccatum.36. Perseuerantia.2.9. Physica.1. Predicari.33. 35.36. Propter.1. Quodest. Quoest.2. Religio. 12. Scientia.110.121.146.149. Separatio.2. Simonia.4. 24. Superbia.11. Virtus.Ob.

Materiale. Accidens.51.56.57. Actio.71. Actus.11. 72.83.150.154.176. Agens.M. Amor.20.43. Angelus.39.63.226. 318.385.386. Anima.14. 15.39.261. 262. Assimilatio.21. Astrologia.2.3. Auersio.7. Baptismus.M. Beatitudo.103. Beatus.46. Bonitas.168. Casus.1. Causa.84.86. Cogitatiua.3.4. Cognitio.32. Color.3.4.5. Compositio.4. Conclusio.2. Continuus. 1.2. Contrarius.26. De.14. Delectatio.27. Descriptio. Deus.87. 336. 337. 338. Differentia.10. Diffinitio.7. 10. Dispositio.42.43.44. Distinctio.1.9.20. Aedificare. 1. Elementum.18. Ens.6. Enunciatio.3. Eucharistia. 4.40. Ex.0. Exemplar.6. Fides.31.32.148.155. Filiatio.5. Finis.39.61. Forma.M. Formale. Genus.1.2. Gladius.2. Habitus.[illegible] Ignorantia. 12. Indiuiduum. 15.20.c̃.30. Inebriari. Infinitum.14.20.c̃.30. Industria.7.8.10. Intellectualis.4. Intellectus.23.24.47.48. 61.58.128.133.147.177.c̃. Intentio.16. Ira.14. Iudicium.9. Iustitia.28.32.66.72. Iustificatio.18. Latria.3. Lignum.1. Luciditas.2. Lumbrici. Malum.26.28.29. Materia.0. Matrimonium.29. Mendacium.1.10.11. Meritum.39.85. Motus.11. Natura.14. Nobilitas.6. Nomen.29. Nugę. Obiectum.3.c̃. Omissio.12. Ordo. 27. Pars.1. Passio.26. Peccatum.110.c̃. Pœnitentia. 69.80. Per.1. Petra. Pluralitas.1. Pluuia.1. Potentia. 26.c̃. Predestinatio.44. Predicari.33.35.36. Prius.3. Propter.1. Prudentia. 50. Quantitas. 25. Ratio.29. Recipere.2.3. Resurrectio.19.20. Sacramentum.26. 30. Sacrilegium.6. Satisfactio.1. Scandalum.8. Scientia.45. 139. Senarius.4. Sensibile.7. Significatio.7.c̃. Sinn.2. Speculum.3. Subsistentia.2. Substantia.53. Super.2. Tempus.7.8. Timor.29.30. Totum.3. Transgressio.1. Veritas.11.22. Vermis.2. Virginitas.9.c̃. Virtus.Ob. Vniuersale.12.13. Christus.227.

Maternus. Amor.120. Mater. Matrimonium.1. Matertera. Frater.2.

1 MATHEMATICA multiplicantur, s̃m esse quod habent in rebus. 2.d.2.q.1.2.c.principio / Opusc.42.c^o. 24 / Met.3.lec.14.co.1. / L i^o.7.lec.10.co.4. / Anima. 3.lec.

3.lec.8.co.2. Abstractio.4. Accidens.120. Arismetrica. 1.

2 Vnitas numeri diuersorum numeratorum, non est nisi vnitas numeri mathematice sumpti.1.d.2.q.1.2.c. principio. Astrologia.1.2.3. Bonitas.89. Corpus.2. Demõstratio.8.19. Diuisio.7. Finis.6. Finitum.2.

3 Ex mathematicis non potest aliquid efficaciter concludi de motu. Poª.q.3.17.17ᵐ./.Opus.42.cº.14. Impossibile. Intelligibile. Linea.5. Locus.11. Logica.10. Materia.22. Minimum. Necessitas.11. Notus.10. Ordo.39.40. Physica.14. Possibile.5. Principium.22. Prius.2. Processio.15.17. Quantitas.10.20.

4 Mathematica scientia, non demonstrat per causas efficientem, nec per causam finalem, licet habeat eas: quia mathematica accipiuntur, vt abstracta sm rationẽ: cum tamen non sint abstracta sm esse. Vnicuiq; autẽ competit habere causam agentem, sm q habet esse, licet igitur ea quę sunt mathematica, habeant causam agentem: non tamen sm habitudinẽ quam habent ad causam agentẽ, cadunt sub consideratione mathematica: & ideo in scientijs mathematicis non demonstratur aliquid per causam agentem vel finalem. 1ª.q.44.1.3ᵐ./. Trin.20.7ᵐ./.21.q.1.c./. Met.3.lec.4.co.2./. Phy.2.co.2. Scientia.22.c̃.121. Tempus.1. Tractare.1.

5 Processus disciplinabilis est proprius scientię mathematicę: quia est certior, & facilior, q̃ physica, metaphysica, & q̃ quęlibet scientia operatiua. Trin. 21. q. 2. o./. Met. 2.f.

1 MATTHAEVS immediate vocatus est de theloneo, ad discipulatum, & ad statum perfectionis: non aũt ad apostolatum, nisi sm pręordinationem. quol.5.q.11.1.o. Euangelium.10.

2 Matthęus scripsit euangelium iudęis, alij vero euangelistę scripserunt illud gentibus. Io.11.lec.2.co.3.f. Ioannes.15.16. Manichęus.3. Oratio.98.99.

MATTHIAS electus est sorte, idest per diuinum donum, declarans eum electum esse diuinitus. 22ᶜ.q.95.8.c./.4.d.24.L./. Opus.25.cº.5.co.f./. Ephe.lec.5.co.2.

1 MATRIMONIVM dicitur, quasi matris munium, idest officium: vel quasi matrẽ muniens, vel monens: vel quasi mater vnius: vel quasi a matre & nato. 4.d.27.q.1.ar.1.q.2.c. Amor.56.

2 Matrimonium dicitur a matre, quia magis pertinet ad rationem eius, q̃ pater: quia mulier principaliter facta est propter hoc, non autem vir: & mulier circa prolem est magis officiosa.4.d.27.q.1.ar.1.q.2.o.

3 Diffinitio matrimonij triplex, sm tria eius.s. sm causam.i. sm consensum, sm essentiam.i. coniunctionem, & sm effectum.i. vitam cõmunem in rebus domesticis. 4.d.27.q.1.ar.1.q.3.o.

4 Matrimonium ratione essentię.i. coniunctionis, nominatur coniugium: sed ratione causę.i. desponsationis, nominatur nuptię: & ratione effectus.i. prolis, nominatur matrimonium.4.d.27.q.1.ar.1.q.2.o. Baptismus.192. Heresis.65.75. Iacob.9.c̃. Maria.42. Nuptię.o. Pœnitentia.68. Religio.98.

5 Matrimonium est formaliter coniunctio & vinculum animorum, & relatio coniugum: vnde coniunctio viri & vxoris est potior, q̃ coniunctio vxoris ad consanguineos viri: non tamen debet dici affinitas, sed matrimonium: quod est vnitas quędam, sicut homo est sibij psi idem, non consanguineus.3ª.q.29.2.c./.4.d.27.q.1.ar.1.q.1.o./.q.2.4ᵐ.f./.ar.2.q.1.2ᵐ./.d.30.q.1.3.2ᵐ./.d.41.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ.

6 Relatio matrimonij, ratiõe subiecti est multiplex: ideo eius nomen est duplex.s. maritus & vxor: sed ratione causę finalis.s. generationis, est vna: ideo nominatur vno nomine.s. matrimonium. 4.d.27. q.1. ar.1.q.1.3ᵐ./.ar.2.q.1.3ᵐ.

7 Matrimonium est naturale.4.d.26.q.1.1.o.

8 Oppositum videtur dicere.4.d.31.L.f. Rñº. Dubio.855º.

9 Matrimonium est naturale, non quidem vt causatum ex necessitate naturę: sed vt id ad quod natura inclinat mediãte libero arbitrio.4.d.26.q.1.1.o./.c̃.3.cº.122./.1ᶜ.Cor.7.co.2.f.

10 Matrimonium consideratur in triplici statu.s. in statu naturę integrę ante peccatum, sub lege, & sub statu gratię. 4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c.

11 Matrimonium erat in lege veteri, vt in officium naturę, & non vt sacramentum coniunctionis Christi & ecclesię, quę nondum fuerat facta. 12ᶜ.q.102.5.3ᵐ.

12 Matrimonium, pœnitentia, & ordo, erant tempore legis naturę, non vt sacramenta: quia erant sine cõsecratione.4.d.2.q.1.2.4ᵐ./.d.8.q.1.ar.2.q.1.c.

13 Matrimonium est prius cęteris sacramentis, via naturę & generationis: sed est econuerso, via sanctitatis & perfectionis.4.d.26.L.principio.

14 Inseparabilitas conuenit matrimonio, vt est sacramentum, & vt est in officium naturę: sed primo modo est de prima intentione matrimonij: secundo autem modo, de secũda.12ᶜ.q.102.5.3ᵐ./.4.d.33.q.2.1.2ᵐ./.ar.2.q.1.3ᵐ./.d.39.6.1ᵐ. Sacramentum. 15.28. 43. Sponsa.1.6. Vxor.o.

15 Matrimonium est sacramentum, cuius forma sunt verba exprimentia consensum: sed materia eius, sunt actus exteriores tantum. 4.d.1.q. 1.3.5ᵐ./.d. 26.q. 2.1.o./.2.c./.d.27.q.1.ar.2.q.2.4.c./.d.28.3.2ᵐ./.d.31.q.1.2.7ᵐ./.c̃.4.cº.77.

16 Matrimonium vt sacramentum, habet formas verborum.s. quę exprimunt consensus, & benedictiones constitutas ab ecclesia, non autem vt est in officium naturę.4.d.1.q.1.3.5ᵐ.

17 Verba exprimentia consensum, sunt forma huius sacramenti, non autem benedictio sacerdotis: sed est quoddam sacramentale.4.d.26.q.2.1.1ᵐ./.d.28.3.2ᵐ.

18 Quando mulier secundo nubit, nuptię non benedicuntur, propter defectum huius sacramenti. 4.d. 28. L./.d. 42.q.3. 2.2ᵐ.

19 In matrimonio, actus exteriores sunt sacramẽtũ tantum: sed obligatio mutua, est res & sacramentum: effectus autem eius, sunt tñ res contenta: sed vnio Christi ad ecclesiam, sunt res significata, sed non res contenta. 4.d.26.q.2.1.4ᵐ./.5ᵐ./.3.c.f./.d.27.q.1.ã.1.q.1.2ᵐ./.c̃.4.cº.77./. Opus.61.cº.13.

20 Commistio carnalis, non pertinet ad significationẽ rei contentę in matrimonio: sed ad rem non contentã.4. d.26.q.2.4.2ᵐ.

21 Commistio carnalis, est de secunda perfectione matrimonij, non autẽ de prima. 3ª.q.29.2.o./.4.d.26.q.2.4.o./.d.27.q.1.ar.1.q.1.c./.d.28.4.c./.d.30.q.2.2.o./.d.32.2.1ᵐ./.d.34.2.1ᵐ.

22 CONSENSVS.15.16.17. Consensus non est matrimonium, sed causa eius.4.d.27.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ./.d.37.q.1.2.5ᵐ.

23 Prima causa matrimonij, est diuina virtus instituens illud, sed consensus est causa instrumentalis eius.4.d.25.q.2.ar.1.q.2.c.2ᵐ./.d.27.q.1.ã.2.q.1.o./.d.29.3.1ᵐ./.d.30.q.1.1.c./. Veri.q.28.8.7ᵐ./.quol.5.q.8.1.o.

24 Actus exteriores, & verba exprimentia consensum directe, faciunt nexum, qui est sacramentũ matrimonij: & ex virtute institutionis diuinę operatur dispositiue ad gratiam.4.d.26.q.2.3.2ᵐ.

25 Ad matrimonium requiritur consensus expressus, per verba, vel per nutus in mutis, vel per alia signa, vel per

non contradicat in desponsatione. 4.d.27. q.1.ar.2.q.2.o./ Opusc.22.c°.1.

26 Consensus expressus per verba de futuro, nō facit matrimonium.4.d.27.q.1.ar.2.q.3.o./q.2.1.c.

27 Copula carnalis cum consensu per verba de futuro, facit matrimonium in foro ecclesię, non autem in foro conscientię. 4.d.28.2. o./quol.5.q.8.1.o. Bigamia.3.4.

28 Expressio per verba de pręsenti, sine mutuo consensu interiori, non facit matrimonium. 4.d. 27. q.1. ar.2. q.4. o./ L.principio./d. 28. 2.c./d. 29.L.fi. Iacob.9. 10. 11.

29 Consensus ad tempus per verba de pręsenti, non facit matrimonium: quia consensus debet esse perpetuus formaliter,& non materialiter tantū.4.d.31.q.1.3.4m.

30 Contrahens per verba de pręsenti cum vna sine consensu,sine quo cętera etiā cū coitu subsecuta frustrantur, fm Leonem Papam: & post cum consensu, per verba de pręsenti contrahens cum alia: compellitur ab ecclesia redire ad primam: sed ipse potius debet pati excommunicationem,vel debet fugere. 4.d.27.q.1.ar.2.q.4.3m./ quol.5.15.c.principio.

31 Consensus per verba de pręsenti, inter personas legitimas, licet in occulto, facit matrimonium: quia tantum hęc duo sunt de essentia eius. 4.d. 28.3. o./L.4. quol.5.15.o.

32 Immo matrimonium in occulto siue clandestinum prohibetur.4.d.28.3.c. ☞ Rñº.Dubio.856º.

33 Matrimonium clandestinum prohibetur, non quia sit contra essentialia matrimonij: sed quia causat multa mala.4.d.28.3.c.3m./4m./Opusc.65. c°.9.co.2. Illegitimus.3.

34 Iuramentum additum consensui expresso per verba de futuro,non facit matrimonium.4.d.28.1.o. Maria. 40.41.42. Raptus.1.4. Religio.98. Sacramentum.27. Sponsalia.1.3.8.10.Sponsus.1.Votum.18.26.

35 Parentes iurantes, vel promittentes futura matrimonia pro filiis,iurant sub conditione,si filiis placeat: & tenentur inducere eos ad hoc sine fraude.4.d.29.4.3m.

36 Qui coactus,iurat aliquem ducere in vxorem, tenetur ad matrimonium fm Augustinum & Ambrosium.3.d.39.ar.3.q.2.b.1.

37 Consensus faciens matrimonium, non est explicite in copulam carnalem,sed implicite,vt effectus in causa.4.d.28.4.o.

38 Consensus potest cogi per metum,non autem per vim: & vterq; tollit matrimonium,si metus cadat in constantem virum, & non aliter. 3.d.39. ar.3.q. 2.c.2m./4.d.29.o.

39 Immo nec per metum.4.d.29.4.o. ☞ Rñº.Dubio.857º.

40 Pater non potest cogere filium, vt consentiat ad matrimonium per preceptum,sed potest inducere causam rationabilem: & tunc filius tenetur ad preceptum, sicut ad causam. 22ᵉ.q. 104. 5.c./4.d. 29.4. o./Opusc.19.c°.5.co.3.fi.

41 Nullus tenetur consentire in matrimonium, vel contrahere matrimonium:quia est in precepto respectu cōmunitatis tantum.4.d.26.q.1.2.o./ꝓ.3.c°.136.

42 AGENS./ Quęlibet persona libera,potest sine consensu parentum,contrahere matrimonium, & intrare religionem.22ᵉ.q.22.8.2m./9.c./q.104.5.c./3ª.q.68.10.c./4.d.28.3.1m./d.38.q.1.ar.1.q.3.2m.

43 Matrimonium fieri potest per nuncium, vel per procuratorem: sed si pęnitet ante consensum alterius:non est matrimonium, etiam in foro ecclesię si probetur.4.d. 29. L.

44 Matrimonium fm diuersos status, institutum est a lege naturę, Moysis, Christi,& a lege ciuili.22ᵉ.q.154.2.c./ 9.3m./4.d.2. q.1.ar.1.q.2.c./d.26. q.2.2.o./d.34.1.4m./ꝓ.3.c°.123.co.2. Accusatio.M.

45 Matrimonium magis subiacet statutis ecclesię, q̄ alia sacramenta: quia matrimonium non tantum est sacramentum,sed etiam est contractus.4.d.34.1.4m./d.36.5.c./d.40.4.2m. Iacob.0. Ioannes.9. Isaac.1. Iudei.9.

46 FINIS./ Finis matrimonii duplex.s.finis principalis.s.generatio & educatio prolis: & finis secundarius.s.mutuum obsequium. 22ᵉ.q.154. 2.c./3ª. q.29.2. c./4.d.26.q.1.1.c./d. 31.q.1.2. 1m./d.33. q.1.1. 2.3.c./q.2.o./d.40.3.4.c./ꝓ.3.c°.123./1ᵉ.Cor.7.co.2. Concubinatus.3.4. Decor. Illegitimus.3.

47 Christus fuit finis & bonum matrimonii, quia ad hoc specialiter ordinabatur illud matrimonium,vt Christus susciperetur & educaretur:non autem filii nati de adulterio,vel filii adoptiui.4.d.30.q.2.3.4m.

48 Finis matrimonii duplex,scilicet finis per se,idest generatio & vitatio fornicationis: & finis per accidens, idest finis quem contrahens intendit: primus semper est bonus, secundus autem potest esse bonus & malus. 4.d.30.q.1.3.o. Innocentia.13. Sacramentum.148. Sponsalia.3.Vxor.1.

49 Finis matrimonii triplex.s.proles, fides, & sacramentum: primus conuenit ei,inq̄tum est animalis: secundus inq̄tum est hominis: & tertius inq̄tum est fidelis.4.d.33.q.1.1.c./ꝓ.4 c°.78./1ᵉ.Cor.7.co.2.3.

50 ACTVS.144. Neuter coniugum tenetur immediate post contractum matrimonium, reddere debitum: sed dantur duo menses,ad deliberandum de religione, & ad pręparandas nuptias, & ne vilem habeat coniugem.4.d.27.q.1.ar.3.q.2.2m.

51 Matrimonium ante copulam carnalem,significat coniunctionem Christi ad animam per gratiam: sed post significat vniones personales.4.d.27.q.1.ar.3.q.2.3m.

52 Actus matrimonii,potest esse sine peccato, & meritorius.12ᵉ.q. 4.1.1m./22ᵉ. q.153. 2.o./2.d. 31.q. 1.1.3m./q.2.2.2m./3.d.12.q.3.ar.2.q.1.2m./4.d.26.q.1.3.4.o./d.31.q.2.1.o./ꝓ.3.c°.126.127.ꝑnº./Ma.q.4.2.17m./q.15.1.2.o./1ᵉ.Cor.7.co.4.fi./1ᵉ.Thes.4.co.2./He.13.co.2.fi. Abraham.3.4.5.26.

Immo actus matrimonii,semper est peccatum. 4.d.31.q.2.2.c.fi. ☞ Rñº.Dubio.858º.

53 Actus matrimonii,semper est peccatum saltem veniale:nisi excusetur propter bonum prolis,vel fidei, interstum actu,vel habitu.4.d.31.q.2.2.o. Affinitas.3.9. Bigamia.o. Debitum.14.c̄. Delectatio.84.c̄.

54 Actus matrimonii excusatur ne sit malus, sed bonus, propter tria bona.s.propter prolem,fidem, & sacramentum: & per tertium est actus sanctus. 2.d.20.L./4.d.26.q.1.3.4m./d. 31.q.2. 1.o./ꝓ.4. c°.78./1ᵉ.Cor. 7.co. 6.

55 Actus matrimonii propter vitandam in se fornicationem,est peccatum veniale:non autem in coniuge:quia excusatur propter bonum fidei.4.d.31.q.2.2.2m. Eucharistia.212. Fornicatio.5.c̄. Hęresis.155.

56 Actus matrimonii cum pregnante, est peccatum veniale,nisi timeretur aborsus: quia matrix post impręgnationem clauditur:& vt Auicenna dicit,ex delectatione mouetur & aperitur 4.d.31.L. Ieiunium.7.

57 Actus matrimonii propter sanitatem,est peccatum,sicut & baptizari propter eam. 4.d.31.q.2.2.4m.

58 Actus matrimonii,est contra naturam dupliciter.s.vel extra vas debitum,& sic semper est peccatum mortale: vel contra situm naturalem:& sic non semper est peccatum mortale: sed est signum concupiscentię mortalis: sed est sine peccato, quando aliter fieri non potest,

propter indispositionem corporis.4.d.31.L.6. Il. legitimus.3.

59 Sponsa admittens sponsus, credendo q velit consumare matrimonium, excusatur a peccato: nisi signa fraudis appareant.4.d.28.2.3m. Innocentia.13.Luxuria.5.9. Malesicium.1.2. Maria.41. Nuptię.o.

60 Sponsus cognoscens sponsam, & post contrahens matrimonium cum alia, non potest redire ad primam: nec tenetur eam dotare sm aliquos, si sponsus sit melioris conditionis, vel signa fraudis sint euidentia: quia non videtur decepta, sed fingit se deceptam.4.d.28.1.4m. Ordo.M. Seruire.8.9. Sponsa.1. Sponsalia.7. Sponsus.1.

61 Immo compellitur ab ecclesia redire ad primam. 4. d. 27.q.1.ar.2.q.4.3m. R ñº. Dubio.859º. Verecundia.5.

62 EFFECTVS. Matrimonium non imprimit characterem: sed conuenit cum imprimentibus eum, ratione inseparabilitatis, & potestatis corporalis, non autem spiritualis.4.d.31.q.1.3.5m.

63 Matrimonium impedit in multis perfectionem spiritualis vitę. Opusc.18.cº.8.

64 Actus nostri, sunt causa sufficiens, ad inducendum proximum effectum matrimonii.s.obligationem, non autem in pœnitentia: ideo ad perfectionem sacramenti pœnitentię, oportet q interueniat actus sacerdotis: nō autem in matrimonio.4.d.28.3.1m.

65 Spirituale matrimonium Christi, repręsentatur per matrimonium carnale, quo ad fecunditatem: & per consecrationem virginum, quo ad incorruptionem. 4.d. 38. q.1.5.c./.d.39.6.1m.

66 In matrimonii sacramento, confertur gratia. 22ᵉ. q. 100.2.6m./.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.0./.d.26.q.2.3.0./.ℨ. 4.cº.77.

67 Gratia quę in matrimonio confertur, vt est sacramentum, directe ordinatur ad reprimendum concupiscentiam in actu eius.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.3m.

68 Matrimonium dat tria remedia contra concupiscentias, scilicet reprimendo eas per gratiam, honestando eas per bona eius, & explendo actum eius. 4.d.26.q.2. 3.c.4m.

69 Immo remanet memoria delectationis, & inclinatio iterum experiendi.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c./.d.49.q.5.ar. 3.q.1.1m./.ℨ.3.cº.135.5m. R ñº. Dubio.860º.

70 Per matrimonium tollitur turpitudo culpę, remanente turpitudine pœnę.2.d.20.L./.4.d.26.q.1.3.3m./.4m.

71 Matrimonium indiget bonis excusantibus, quę sunt de ratione eius: quia causat iacturam rationis, & tribulationem carnis.4.d.31.q.1.1.0. Affinitas.o.

72 Bona quę excusant matrimonium, sunt tantum tria.s. proles, fides, non quidem fides virtus theologica, sed fides pars iustitię: & sacramentum, idest inseparabilitas.4. d.31.q.1.2.0./.d.33.q.1.1.c4.ℨ.4.cº.77.6./1ᶜ.Cor.7. co.3.principio.

73 Inter bona matrimonii, sacramentum est principalius, idest dignius, & essentialius secundum se: sed in suis principiis, proles est essentialius bonum, secundo fides, & tertio sacramentum.4.d.31.q.1.3.0. Baptismus.191. Maria.42.

74 IMPEDIMENTVM IN COMMVNI. In matrimonio sunt plura impedimenta, q in aliis sacramentis: quia est duorum: habet causas in nobis: & est de minori bono.4.d.34.1.1m. Accusatio.M.

75 Ecclesia tripliciter se habet ad matrimonium, scilicet statuendo, puniendo, & iudicando: primo impedit & dirimit: secundo tantum impedit, & tertium neutrum. quol.5.q.8.1.6.

76 Quicquid impedit matrimonium in vno, impedit & in alio: quia matrimonium non potest claudicare. 4.d.29. ar.3.q.2.0. Adoptio.12.13. Adulterium.4.7. Affinitas.7.c.

77 Immo matrimonium claudicare potest.4.d.33.5.3m. R ñº. Dubio.861º.

78 Matrimonium claudicare potest, quo ad effectum, non aūt quo ad vinculum: quia soluto vtrinq matrimonio, nūq vni licet contrahere, & non alteri.4.d.39.5.3m.

79 Nullum impedimentum sequens matrimonium rite contractum, potest dirimere matrimonium: sed tantum impedimentum pręcedens. 4.d.34.1.6m./.5.c./.d.36.3.c./. d.39.3.b.2./.1m./.d.40.4.6m./.d.42.q.1.1.2m./.quol. 11.10.c./.Matth.19.co.4. Cognatio.o. Consanguinitas.10.11. Dispensatio.18.c.

80 Matrimonium factum propter quęcunq causas finales, non impeditur ex hoc: sed tenet.4.d.30.q.1.3.0.

81 Non potest esse naturale impedimentum perpetuum in viro ad matrimonium, respectu vnius personę: & non respectu alterius: sed accidentale, vt abominatio mulieris.4.d.34.2.5m./.3.c./.quol.11.11.c. Diuortium.o. Fornicatio.5.c. Ioannes.9. Ordo.M. Raptus.1.4. Sponsalia.o. Votum.B. Vsura.98.106.

82 Impedimenta quę tm impediunt matrimonium contrahendum, sunt duo.s.prohibitio ecclesię: & tempus feriaꝝ. 4.d.32.ar.5.q.4.0./.d.34.1.0.

83 Impedimenta dirimentia matrimonium contractum, sunt sedecim, quę his versibus continentur: Error, conditio, votum, cognatio, crimen, Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas: Si sis affinis, si forte coire nequibis: Hęc socianda vetant, connubia iuncta retractant.4.d. 34.1.0./.d.32.ar.5.q.4.0.

84 CONDITIO. Conditio apposita, non tollit libertatem matrimonii: qa conditio inhonesta abiicitur: & conditio de bonis simpliciter, auget ei honestatem: & conditio de vtilibus, est promissio dotis. 4.d.27.q.2.1.4m.

85 Conditio autem est duplex.s.honesta vel inhonesta, conditio honesta est, vt cum dicitur: accipiam te, si parentibus placeat: conditio inhonesta contingit dupliciter.s.vel quia est contraria bonis matrimonii, vt si dicat: accipiam te, si venena sterilitatis procures: vel non est contraria bonis matrimonii, vt si dicat: accipiam te, si meis furtis consentias.4.d.27.q.2.1.c.fi.

86 Stante conditione de pręsenti, honesta, vel inhonesta stat matrimonium, nisi sit contra bona essentialia eius: & cessante cessat: similiter & conditione necessaria de futuro: si autem sit conditio contingens, non facit matrimonium, sicut nec verba de futuro. 4.d.27.q.2.1.c. 4m./.d.28.4.3m./.d.29.ar.3.q.3.0./.d.30.q.2.ar.1.q.2. 2m./.d.31.q.1.3.c.

87 Conditio de pœna, non stat: quia matrimonium debet esse liberū: nec potest exigi pœna ab eo qui non vult cōplere matrimonium.4.d.27.q.2.1.4m.

88 IMPOTENTIA. Quęlibet perpetua impotentia coeundi, dirimit matrimonium contractum, non autem impotentia temporalis. 4.d.34.2.0./.4.3m./.quol. 11. 11.0. Affinitas.7.9.

89 Si impotentia est manifesta, vt in eunuchis, statim potest matrimonium separari: alias datur terminus ad cognoscēdū, & conandū: & post iurant septem propinq, q credūt eos nō posse dicere: & tūc separantur.4.d.34.L.3m.

90 Ecclesia dat triennium, ad experiendum efficaciter, si impedimentum impotentię sit perpetuum.4.d.34.2.c.2m./. 3.c./.L.3m. Claustrum. Debitum.C.

91 Statur iuramento uiri asserentis se cognouisse uxorem, nisi ipsa probet oppositum, per aspectum sui corporis: non autem si uir neget: quia sic daretur facultas mille uiris, dimittendi uxores suas.4.d.34.L.5m.

92 Frigiditas, & quælibet impotentia, & seruitus ignoratæ, impediunt matrimonium, non autem scitæ. 4. d. 30, q.1.2.6m./d.34.2. 4m./d.36. 1.0./d. 39.4.3m./quol. 11.11.0.

93 Frigiditas in muliere, non impedit matrimonium, sed arctitudo eius impedit: cuius idem est iudicium sicut & frigiditas in viro. 4.d.34.2.6m. Fractio.2.3. Ieiunium. 7.

94 Calor perpetuo impediens coitum, & quilibet alius defectus naturalis, dirimit matrimonium: & reducitur ad frigiditatem, quæ magis & sæpius impedit. 4.d.34.2.2m.

95 Senes sunt sufficienter calidi ad coitum, non autem ad generationem: ideo permittitur eis matrimonium, vt est in remedium, non autem vt est in officium naturæ. 4.d.34.2.3m./quol.11.11.fi.

96 Maleficium est tantum ad vnam personam, frigiditas vero ad omnes: ideo frigiditas in viro, impedit contra hi matrimonium cum alia, non autem maleficium. quol. 11.11.c.

97 Immo etiam maleficium est respectu omnium. 4.d.34. 3.0./L.6m. ☞ Rño. Dubio. 862o.

98 Maleficium est aliquando respectu vnius personæ tm̃, aliquando autem respectu omnium: & maleficium perpetuum dirimit matrimonium, non autem maleficium temporale. 4.d.34.3.0./L.6m./quol.11.10.0./11.c.

99 Sterilitas non impedit matrimonium, quia caret fine eius, vt est in officium naturæ: non autem vt est in remedium. 4.d.34.L.1m. Maleficium.1.c.

100 Lepra non impedit matrimonium, nec actum eius primum: nec dirimit matrimonium, sed dat aliqua grauamina quo ad actus eius secundos. 4. d. 36. 1. 6m./1c. Cor.co.14.fi.

101 Matrimonium non debet esse inter propinquos. 22e. q.154. 9.c./4.d.40.3.0./d.41. ar.2.q.1. 0./ar.5.q.1. 0./ꝑ.3.co.125.

102 ERROR./Error, non quidem omnis, sed personæ, vel conditionis, impedit matrimonium de iure naturali, & dirimit contractum. 4.d.30.q.1.1.2.0./quol.3.17.c.

103 Error infidelis de matrimonio, scilicet an sit sacramentum, vel licitum, non impedit matrimonium. 4.d.30. q.1.2.2m.

104 Error nobilitatis, vel dignitatis, non tollit matrimonium, nisi in qm̃ redundat in errorem personæ. 4.d. 30.q.1.2.5m./quol.3.17.c. Heresis.155. Infidelis.5. Obligari.6.7. Religio.52.53.54.

105 Furia & defectus ætatis, reducuntur ad defectum erroris. 4.d.34.4.4m./d.36.5.5m.

106 Furia præcedens matrimonium, impedit matrimonium & dirimit: nisi furiosus habeat lucida interualla, quando contrahit, non autem furia sequens. 4.d.34.4.0./L.fi.

107 Carentes vsu rationis, vt pueri, & amentes, non possunt contrahere matrimonium. 4.d.25. q.2. ar. 1. q.1. c.2m.

108 Defectus ætatis, s. ante pubertatem, quæ cõmuniter est in masculo, anno quattodecimo, in fœmina vero in anno duodecimo, impedit matrimonium & dirimit. 22e. q.189. 5.c./4. d.25. q.2.ar.1. q.2.c.2m./d. 27.q.2.2. 3m./d.36.5.0./quol.4.23.19m.

109 Pueri possunt se citius matrimonio obligare, quam religioni & aliis contractibus: quia ad matrimonium natura inclinat, & minus de ratione requirit. 4. d. 36. 5. 1m./2m.

110 SERVITVS./Seruitus ignorata, impedit & dirimit matrimonium, cum persona libera. 4.d. 30.q. 1.2.0./ d.36.1.0.

111 Seruitus vnius personæ, ignorata vel scita, non impedit matrimonium cum alia persona serua. 4. d. 36. 2. 1m.

112 Libertas ignorata vel scita, non impedit, matrimonium. 4.d.36.1. 5m.

113 Seruus potest contrahere matrimonium, & vouere continentiam, nesciente domino eius, vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere. 22e.q.88.8.2m./q.104. 5.c.fi./4.d.36.2.0.

114 Seruus ꝯhn̄s m̃rimoniũ, volẽte dño, debet ꝓtermittere dñm, ꝓpter cõiugem: sed ecõuerso si dñs noluit: tñ prudenter * sunt multa cõsiderãda anteq̃ iudicet si seruus potius dño, q̃ vxori, debeat obedire 4.d.36.2.3m.

115 Seruus non debet vendi in regione longinqua, in grauamen sui matrimonii: sed dominus debet prohiberi. 4.d.36.2. 4m.

116 CRIMEN./Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum solum. s. incestus, vxoricidium, raptus alienæ sponsæ, susceptio proprii filii de fonte per dolum, interfectio presbyteri, & pœnitẽtia solennis. 22e.q.154. 7.3m./4.d.35.L./d.37.q.2.2.0./quol.5. 15.fi./Opus. 65.co.9.co.2.

117 Incestuosus cum consanguinea vxoris suæ, potest reddere debitum, non autem potest exigere sine peccato: nec potest contrahere cum alia, post mortem vxoris: nisi dispensetur: tamen si cõtrahat, tenet matrimonium. 4.d.34.5.0./L.fi./Opus.65.co.9.co.2. Accusatio. 13.c. Confessio.83. Dispensatio.19. Legitimatio.

118 Tria crimina dirimunt matrimonium contractum. s. coitus machinantis in mortem viri cũ effectu: datio fidei cum effectu, scilicet si vterque sciebat impedimentum: & contractus secundi matrimonij, stante primo vero: sed in secundo & tertio, requiritur pollutio. 4. d. 35. L./d. 37.q.2.2.0./d.41.ar.4.q.3.2m./quol.5.15.fi. Raptus.1.4. Vxor.1.

119 Contrahens matrimonium cum excõmunicata, peccat: sed matrimonium non dirimitur. 4.d.39.1.5m.

120 INFIDELITAS./Verum matrimonium est inter infideles, secundum quod matrimonium est in officium naturæ: & sm̃ quod est sacramentum habitu, non autem actu: ideo non est perfectum. 4.d.39.2.0./3.b.2./c./5.1m.

121 Matrimonium infidelium, non est omnino firmum, nisi ratificetur per fidem Christi. 4.d.39.5.1m./6.c.

122 Matrimonium infidelium, in gradibus prohibitis tantum ab ecclesia, tenet: non autem in gradibus prohibitis a Deo: quia subduntur statutis Dei, non autem statutis ecclesiæ. 4.d.39.3.3m.

123 Disparitas cultus diuersorum infidelium, impedit matrimonium, si prohibentur aliquo iure positiuo, non autem alio iure. 4.d.39.2.3m.

124 In lege veteri, Iudæi prohibebantur contrahere matrimonium cum Chananeis: quia Chananei debebant deleri: & Iudæi erant proni, ad ritus & mores eorum, propter conuersationem cum eis: sed cum aliis infidelibus, vbi non erat periculum, permittebantur sicut patet de Ioseph, Moyse, & Hester. 12e.q.105.4.6m./4.d.39.1. 1m./2m. Aaron.2. Adulterium.6.7. Fornicatio. 17.18. Isaac.1. Iudæi.9. Sponsalia.8.

125 Infidelitas impedit nunc matrimonium contrahendum cum fideli, & dirimit contractum si præcedit. 4.d.39. 1. 0./3.1m./4.3m./1c. Cor.7.lec.2.co.2./Lec.fi.co.fi.

126 Fidelis contrahens cum heretica baptizata, peccat: sed matrimonium tenet: cum fideli autem non baptizato, idest cathecumino, non tenet. 4.d.39. 1. 5m./L./1c. Cor.7.lec.3.co.3.

127 * Crimẽ vxoris ĩfidelis & blasphemãtis creatoris absoluit virũ a seruitute vxoris, si ãt blasphẽa vxor cõuerteret, añq̃ vir aliud m̃rimoniũ ꝯhẽt: redderet ei vir suus. 4.d.39.5.2m.

128 In primitiua ecclesia, licebat fideli, stare cum coniuge infideli, propter spem conuersionis: non autem nunc, propter metũ subuersiõis. 4.d.39.3.2m./1c. Cor.7.lec.3.fi.

129 Infidelis habens plures vxores, si baptizetur, debet stare cum prima tantum, etiam si sit repudiata, si est conuersa. 4.d.39.3.4m./.5m.

130 Fidelis recedens a coniuge infideli nitente contra fidem, potest contrahere matrimonium cum alia, non autem si velit cohabitare sine iniuria creatoris. 4.d.39.5.0./.6.c./.L.fi.

131 Potest etiam ingredi religionem, vel sumere ordines sacros: nec restituetur infideli si postea conuertatur, dum prius premoneatur. 4.d.39.5.4m.

132 Conuersus non debet emittere votum continentie, nec matrimonium contrahere, si sit probabilis spes de conuersione vxoris infidelis, ne difficilius conuertatur. 4.d.39.5.4m.

DIVORTIVM. 14.62.72.78.79.87.

133 Matrimonium non ratificatum, soluitur per sequens matrimonium, propter infidelitatem coniugis, non autem matrimonium ratificatum. 4.d.39.5.1m./.6.0.

134 Soluto matrimonio priori, per sequens matrimonium fidelis, indicitur infideli in pœnam, non posse contrahere, nisi conuertatur. 4.d.39.5.3m.

135 Matrimonium de lege nature, est indissolubile. 22e.q.154.2.c./.4.d.33.q.2.1.0./.d.38.q.1.ar.3.q.2.c./.ꝑ.3.c°.133./.L i°.4.c°.77.fi.

136 Matrimonium soluitur dupliciter. s. quo ad vinculum, & quo ad actum. 4.d.39.6.c./.1e. Cor.7.lec.2.co.1.

137 Matrimonium ratificatum, soluitur secundo modo, per infidelitatem, & fornicationem, non autem primo modo: sed tantum non ratificatum per primam. 4.d.39.6.b.2./.c.

138 Vir potest se separare ad tempus ab vxore, ppter alia crimina, q; propter infidelitatem vel fornicationem, ad castigationem eius. 4.d.39.6.c.fi./.3m./.5m.

139 Matrimonium ante carnalem copulam, est tantum spirituale vinculum: ideo soluitur per ingressum religionis, que est mors spiritualis, qua moriens seculo, viuit Deo. 4.d.27.q.1.ar.3.q.2.c./.q.3.0./.q.2.3.1m./.d.31.q.1.3.3m./.d.39.4.2m. Adulterium.7.

140 Non tamen intelligitur, mortuus seculo per religionis ingressum, ante professionem: sed post professionem. 4.d.27.q.1.ar.3.q.3.1m.

141 Resuscitatus redit ad possessiones, quia plene subduntur eius dominio, non autem redit ad suum matrimonium, nisi de nouo ꝯhat. 4.d.38.L./.d.39.4.2m./.Ro.7.co.2.fi./.1e. Cor.7.co.2./.lec.fi.co.2.fi./.He.11.co.32. Dispensatio.18.ĉ. Diuortium.o.

142 IN COMMVNI./.Matrimonium secundum, & tertium, & alia sequentia, sunt vera matrimonia, & licita, & sacramenta. 4.d.28. L.pu°./.4.d.42.q.3.3.0./.Ro.7.co.2./.1e. Cor.7.co.fi.

143 Dionysius nihil tractauit de matrimonio, nec de pœnitentia, nec de extrema vnctione: quia non intendebat de sacramentis tractare, sed de actibus hierarchicis. 4.d.2.q.1.2.6m./.d.14.q.1.ar.1.q.1.4m./.d.23.q.1.ar.1.q.1.3m. Aaron.2. Abraham.3.4.5.26. Consanguinitas.10.11. Sacramentum.43.46.87.153.142. Vicem.

144 Sicut in matrimonio carnali timet sponsus, ne coniux corrumpatur carnaliter ab alio, ita & Apostolus in hoc matrimonio spirituali timet, ne corrumpantur sensus aliquorum spiritualiter: scilicet sensus cordis, vel sensus spirituales. 2e. Cor. 11.lec.1.fi. Vsura.153.ĉ. Vxor.o. Zelus.2.3.5.

Matrix. Embrio.3. Matrimonium.56.

MATVRATIO est species digestionis, scilicet naturalis, qua digestum ad vltimam perfectionem naturalem perducitur. 4.d.11.q.2.ar.3.q.3.1m./.2m. Acetum. Puer.2.

Matutinale. Matutine.o. Vigilare.

1 MATVTINAE dicuntur de sero in aliquibus ecclesijs, in diebus solennibus. quol.5.fi. Angelus.314.ĉ.

2 Matutine licite dicuntur de sero, propter honestas causas, sicut & alia officia preueniri possunt, non autem propter sonnolentiam. ql.5.fi. Demon.20. Mane. Matutinale. Officium.11. Oratio.7.49. Tempus.44.

3 Immo non est simile, de preueniendo preceptum, & differendo: quia preceptum nullo modo quis transgredi debet vt preueniat: sed si transgressus fuit differendo: debet illud quantum potest implere, in quocunque tempore. 4.d.2.q.1.ar.3.4m. ℟ R fi°. Dubio. 863°.

Mauri. Error.11. Maxilla. Mandibula.

MAXIMVM per se, est causa aliorum, non autem maximum per accidens. Po^a.q.3.6.8m. Accidia.12. Alexander.1. Amor.54.55.56.62. Angelus.254.365.415. Appetitus.74. Assimilatio.13. Auaritia.20. Auxilium.1. Baptismus.32.82. Beatitudo.26. Beneficium.10.11.16. Bonitas.14.35.ĉ.59.60.141.ĉ.155.159.160.191.ĉ.237.238. Charitas.90. Causa.56.57. Cœlum.39.41. Clementia.7. Cõsideratio.1. Consuetudo.1. Cõtemplatio.3. Contrariũ.6. Contritio.6.7.29. Corpus.11.60. Credẽda. Dãnatio.30.42. Delectatio.8.9.55.56.90.ĉ. Demon.46.62.86. Deuotio.7. Deus.34.256.352.353. Distinctio.27. Doctrina.2. Dolor.17.34.42. Elephas.3. Error.2.5. Esse.52. Excommunicatio.8.22. Falsitas.6. Finis.69. Fortitudo.19.20.24.ĉ. Fortuna.4. Gedeon.3. Gratia.45.100. Gula.11. Honor.12.ĉ. Humilitas.28.29. Imaginatiua.2. Infidelitas.4.5.11. Intemperãtia.1. Inuidia.10. Ioannes.10.14. Ira.49. Iudicium.15.42. Iuramentum.30. Iustitia.45. Iustus.1.2. Lex.8. Liberalitas.14. Luciditas.2. Luxuria.7.23. Magnanimitas.1.2. Magnificentia.9. Maiestas.0. Mansuetudo.5. Maria.28. Martyrium.2. Materia.2. Metaphysica.9.16.22.30. Mihus. Miraculum.8.48.ĉ. Misericordia.15.45. Missa.18. Mors.15. Moyses.1. Nomen.62. Obligari.4. Occidere.19. Occupatio. Odium.19.20. Olfatus.1. Holocaustum.4. Oppositio.8.ĉ. Oratio.33. Patientia.3. Paupertas.5. Peccatum.134.135.220.236.257. Pœna.44.ĉ.72.ĉ. Perseuerantia.12. Pietas.4. Politia.3. Preceptum.74.110. Prelatio.6. Premium.7. Primum.2. Principium.6.7.27. Processio.17. Prophetia.11.16.53. Prudentia.65.83. Pulchritudo.5. Puritas.3. Religio.60. Rex.2. Sapientia.16. Scientia.149. Symbolum.11. Similitudo.23. Simonia.41. Simplex.4. Sobrietas.5. Spectacula.2. Tactus.5. Temperãtia.1.23.28. Tempus.28.44. Theologia.11.14. Timor.5.23.14. Tremor.2. Tristitia.15. Turbatio.1. Verecundia.5. Veritas.38. Virginitas.19.20. Virtus.30.ĉ.109.146.147.148. Vita.17.34.79. Vnio.21. Vnitas.42. Voluntarium.15. Vsura.19.55.138.198.264.313.

Meatus. Cete.5. Via.o.

Mechanica. Ars.11.12. Circunstantia.7. Festum.11.12. Officium.3. Operatio.22. Preceptum.46.ĉ. Sabbatum.6.ĉ.

Mœchia. Adulterium.o. Fornicatio.o. Luxuria.2. Preceptum.35.41.

Mediate. Angelus.24. Medium.o.

1 MEDIATOR Dei & hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autem sunt prophete, & sacerdotes vtriusque testamenti & angeli: non autem Spiritussanctus, * qa cum sit p oia Deo equalis, non põt dici mediator inter Deum & hoies: Christus aũt & si sit Deus, tñ est etiam homo. Nec demon, qa cum sit immortalis & miser, nõ cõiungere homines Deo intendit, qđ mediatoris est proprium, sed separare ab illo, & ad miseriam ducere. 3a.q.26.1.0./.3.d.19.ar.5.q.3.0./.Opus.3.c°.21./.Opus.60.c°.18. Gal.3.lec.7.fi.

2 Immo Christus cum sit Deus, non est mediator Dei & hominum. 3.d.19.ar.5.q.2.o./.L.fi.
☞ R fi°. Dubio.864°.

3 Christus s̄m q̄ homo, est mediator Dei & hominum, & secundum q̄ est persona composita: non autem secundum q̄ Deus. 3ª.q.26.2.o./.3.d.19.ar.5.q.2.o./.L.fi./.4.d.43.ā.2.q.1.c./.d.48.q.1.2.c./.Veri.q.29.4.9m./.5.5m./.1e.Thi.2.lec.1.fi./.2e.Thi.co.2. Balium. Intellectus.116. Maria.53. Sacerdos.41.42. Simonia.31.40.

Medicamentum. Medicina.o. Sacrificium.34.

Medicatiua. Indulgentia.3. Medicina.o.

1 MEDICINA duplex.s.remouens morbum, & promouens ad perfectam sanitatem: prima conuenit infirmis, secunda vero sanis. 3ª.q.80.4.2m./.4.d.9.ar.3.q.1.2m./.d.24.q.1.ar.3.q.1.3m.

2 Ars medicinę, est practica, vtpote ordinata ad operationem. Veri.q.2.8.c./.Trin.q.5.1.4m.
Immo est speculatiua. Trin.q.5.1.5m.
☞ R fi°. Dubio.864°.

2 Ars medicinę duplex, scilicet speculatiua, & practica. Veri.q.2.8.c.

3 Obiectum artis medicinę, est sanitas: quia nihil considerat, nisi in ordine ad eam. 22e.q.1.1.c. Ars.15. Confessio.15. Consolidatiuum. Delectatio.59.73. Aegritudo.3. Fractio.2. Ieiunium.39.40.43. Indulgentia.3.

4 Pro necessitate corporis, licet vti pretiosis medicinaliter: sed in pertinentibus ad solam decentiam honestatis, debemus esse contenti simplicibus. 3ª.q.51.1.3m. Iuramentum.6. Medicamentum. Medicatiua. Medicus.o. Oratio.52. Pœna.13.36.37.58.61. Pœnitentia.104. Physica.12.13. Temporale.3. Vomitus.o.

5 Medicinę conseruantes visum, faciunt videre. Potentia.q.3.7.c.

6 *Quandoq; medicina fortis, statim inducit sanitatem: sic & habitus corporales, possibile est causari ex vno actu, non autem habitus virtutum. 12e.q.51.3.c.fi.

1 MEDICVS accipiens in curam, infirmitatem desperatam: nulli facit iniuriam. 22e.q.71.3.1m.

2 Sapientis medici est, a leuioribus medicinis incipere, & minus periculosis. 4.d.18.q.2.ar.1.q.3.c.

3 Dicitur sapiens medicus, qui est certissimus in ijs quę sunt medicinę, & similiter sapiens faber: & sic de alijs, quia scientiā per quam aliquis est idoneus ad docendum, potest aliquis scire per certitudinem se habere. quol. 3. q.4.1.c./.Isa.3.co.1.

4 Vnus medicus ab alio medico curatur, non quidem inquantum est medicus, sed inq̄tum est infirmus. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.4m.fi.

5 Sapiens medicus, permittit minorem morbum, vel procurat, vt curet, vel vitet maiorem. 12e.q.101.3.3m./.22e.q.64.2.c./.q.162.6.3m./.4.d.33.q.2.ā.2.q.2.5m./.Veri.q.5.4.4m./.q.25.7.5m./.Ma.q.1.5.c.co.2.fi./.2e.Cor.12.lec.3.principio.

6 Sapiens medicus dimittit aliquem morbum non curatum, qui non possit curari, sine periculo maioris morbi. Veri.q.25.7.5m.fi. Dęmon.5. Dimittere. Malum.22. Medicina.o. Socrates.5.6.

7 Medicus procurat febrem, vt curet spasmum. 2e.Cor.12.lec.3.principio.

8 Medicus tenetur gratis curare pauperes, quādo nec per se, nec per alios magis coniunctos, nec per eos qui magis possent, valent curari. 22e.q.71.1.o.

9 Melior est medicus, qui efficaciori via, sanitatem inducit. Ce.lec.8.fi.

10 Subtiles medici, per pulsus deprehendunt interiores animę passiones. 2.d.15.q.1.3.4m./.Opusc.10.c°.38.fi.

11 Medicus quadam coactione vtitur in freneticum, qui eius curam non vult recipere: & huic similatur correctio prelatorum, quę habet vim coactiuam, non autem simpliciter correctio fraterna. 22e.q.33.6.1m.

12 Medicus dum videt vrinas, non minus potest considerare regulas artis de coloribus vrinarum: sic quando vnum duorum est ratio alterius, occupatio animę circa vnū, non impedit vel remittit occupationem eius circa aliud. 4.d.44.q.2.ar.1.q.3.3m.

13 Medici iudicant aliquem esse inuidum, vel tristem, vel lasciuum, vel aliquid huiusmodi, quorum indicia frequenter vera sunt: eo q̄ vt in pluribus, ratio passionibus succumbit, & ab eis deducitur, q̄uis non de necessitate, eo q̄ ratio imperium super passiones habet. 2.d.15.q.1.3.4m./.Opus.10.c°.38.fi. Intentio.12.

14 *Medicus non tanto magis sanat, q̄to maiores dat medicinas, sed q̄to medicina est magis pportionata morbo: sic nō oportet q̄ religio tanto sit perfectior, q̄to maiorem habet paupertatem: sed q̄to eius paupertas est magis proportionata fini communi & speciali. 22e. q.188.7.1m.

Medietas. Medium.o. Misericordia.3. Restitutio.16. Vsura.28.108.

Mediocre. Corpus.65. Loq.3. Magnanimitas.6. Magnificentia.9. Medium.o. Modestia.o. Tyrannus. 3. Vinum. 4.

Mediolanensis. Ambrosius.1.

Meditatio. Amicitia.26. Amor.57. Apertio.2. Charitas.91.144. Cogitatio.o. Contemplatio.4.8.15. Deuotio.5.6.7. Laus.21. Lingua.1. Memoria.16.22. Missa.5. Nomen.84. Officium.1. Oratio.64. Saluari. 8. Sapientia. 9. Speculatio. Vacare. Veritas.31. Virginitas.5.

1 MEDIVM ./.DIFFERENTIA.4. Medium rei triplex.s.arismetricum, geometricum, & musicum. Virt.q.1.13.7m. Accidens.26.90.91.92.102. Accidentaliter.3. Actio.67.100. Actus.7.19.35. Adam.20.27. Adiectiuum.14.

2 Medium coniunctionis duplex.s.medium congruentię, & medium necessitatis, dupliciter, s.causando, & consequendo. 3.d.2.q.2.ar.1.q.1.o. Admistio. Adoptio. 17.

3 MOTVS./.Medium in motu duplex.s.medium inter terminos eius, & medium inter mouens & id quod mouetur. Veri.q.4.1.3m./.4m. Aer.3.8.9.11. Agens.47. 49. 96. 101. Agere.29. Amor.8. Analogia.13. Angelus.24.86.91.129.151.301.327.364.461.559.573. Anima.14.98.100.104.105.161.207.214.259. Animal.12. Appetitus.58.62.65. Appropriatio.15. Archangeli. Argumentum.1. Ars.3.18. Assumere.34.48.51.52. Astutia.1.

4 Motus ad medium, & ad vltimum, si stetur in medio, differunt specie: si vero medium transitur, est vnus motus numero. Veri.q.22.14.2m. Auaritia.6. Audacia. 16.

5 Medium actionis duplex.s.dispositiuę, & perfectiuę. 3.d.13.q.2.1.3m. Augmentum.23. Baptismus.3. Bonitas.59.60.150. Canonizatio. Charitas.130. Causa.21.43.60. Cœlum.67.96. Cogitatiua.5.

6 Actio transiens, est realiter medium inter agens & passum, non autem actio immanens, nisi s̄m modum significandi. 1ª.q.54.1.3m./.1.d.37.q.3.2.3m./ Veri.q.8.6.1m./.Spiritu.4.6m. Cognitio.24.36.41.47.49.8.61.62. Color.8. Conclusio.5. Consequentia.3. Conseruatio.8. Consilium.3.6. Contradictio.3. Contrarium.43. Cor.6. Costa.7. Dęmon.100.101.107.108.109. Demōstratio.4.12.c. Determinatio.2. Deus.41.93.147.160.c.196.201.205.213.220.290.311.

436.&.446. Dies.6.8. Difficile.16. Dimidium. Dispositio.17. Donum.36.

7 Medium inqtum vltimum, potest immediate operari, non autem vt medium. 1.d.10.3.3m.

8 Inter habens & habitum, aliquando nihil est medium: aliquando tantum relatio: & aliquando aliquid per modum actionis & passionis, non autem actio vel passio: & sic est speciale predicamentum. s. predicamentum habitus. 12e.q.49.1.c.2m. Effectus.18.

9 In priuatiue oppositis non est medium, nisi per hoc q subiectum non est susceptiuum habitus. 2.d.40.5.c.co. 2. Elementum.10.11. Eleemosyna.4. Elicere.1. Esse. 13.38.84. Essentia.4. Aeternitas.27. Eucharistia.40. 127.195. Phantasia.3. Fatum.4.5. Fides.84.151. Finis.120.130. Forma.24.74.89.143. Formatio. Fortuna.6. Generatio.61. Gloria.11. Gratia.7.131. Graue. 5. Habilitas.1. Habitus.66. Homo.29.33. Ieiunium.7. Hierusalem.1. Ignis. 16. Infernus. 4.5. Instans. 5.6. &. Intellectus. 105. 106. 137. &. Intelligentia.2. Intentio. 27. Ius. 17. Liber. 13. 23. Litigium. 2. Locus. 10. 12.

10 Inter habitum & priuationem que est in priuari, & aliquid habitus relinquens, potest esse medium, circa proprium subiectum, sicut inter bonum & malum est actus indifferens: non autem inter habitum & priuationem que est in priuato esse, nihil relinquens de habitu. 12e. q.18.8.1m./quol.7.9.c. Lumen.11.12. Luna.6. Lux.13.24. Macula.7. Magnanimitas.5.26. Maria. 53.67. Matrimonium.9. Mediate. Meritum.15.41. Miraculum.8. Mistio.5. Motus.51. Naturale.11. Odor.4. Operatio.14.18. Oppositio.3. Oratio.51. Ordo. 47.75. Ornatus.1.11. Passio.14. Per.4.5. Physica.12. Preceptum.147. Priuatio.4. Processio.53. Prophetia. 39.65. Propositio.12. Prouidentia.38.48. Prudentia. 53.54.60. Punctus.5.

11 Extremum semper prius natura coniungitur medio, q alteri extremo, non autem semper prius tempore. 3.d. 2.q.2.ar.3.q.3.1m. Quantitas.28. Ratio.36.39.41. 46. Reatus.1. Reduplicatio.3. Relatiuum.13.

12 Inter substantiam & accidens quintum predicabile, datur medium: non autem vt accidens diuiditur contra substantiam. 1a.q.76.4.4m./q.77.1.5m./Spiritu.11.c. co.2./4m./5m./Anima.9.10m./quol.1.6.3m./Opusc. 23. co. 1./Opusc. 33. co. 2./Met. 11. lec. 12. co. 2. principio.

13 De medio syllogismi. Opusc. 50.0. Representatio.2. Reuelatio.6. Rota. Sacramentum.26. Samaria. Scientia. 14. 17. 25. 28. 30. 45. 46. 54. 98. Sensibile.10. Sensualitas.8. Significatio.3. Solertia.0. Successio. 1.

14 Aliquid est in medio dupliciter. s. in publico, & vt intimum. Psal.21.co.15. Tactus.11.&. Tempus. 15. Terra. 1. Tristitia. 18. 22. Vapor. 2. Velox. 3. Verbum. 63. Veritas. 32. Vestigium. 5. Visibile. 4. Visio. 20.

15 Deus est in medio, vel qa equaliter se habet ad omnes vel quia est in corde quod est in medio. Psal. 45. co.4. Vita. 25. 77. Viuere. 2. Vniuersale. 9. Voluntas. 2. Christus.211.

16 VIRTVTIS IN COMMVNI./Virtus non est medius, inter passiones fm essentias, sed fm effectum: quia constituit medium inter eas. 12e.q.59.1.1m./2.d. 27.1.5m./3.d.23.q.1.ar.3.q.2.1m./Virt.q.1.1.15m./ Ethi.2.lec.7.co.2.&./Lec.11.principio.

17 In passionibus accipitur medium, per hoc q attingitur recta ratio, in quo consistit ratio virtutis. 12e.q.17.1. 4m./5. 2m./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.c./Virt.q.4.1. 7m. Accidentaliter.3. Amor.177. Appropriatio.15. Litigium.2.

18 Medium virtutis non consistit in indiuisibili, sed habet aliquam latitudinem, in qua virtus saluatur. 4.d.15.q. 3.ar.1.q.2.1m./Virt.q.1.11.16m./13.16m./18m. Operatio. 18.40.

19 Medium virtutis, non est fm equidistantiam ab extremis.3.d.33.q.1.ar.3.q.1.2m./4.d.15.q.3.ar.1.q.2. 1m./Virt.q.1.13.13m./Ethi.2.lec.6.7.0. Virtus. 6.&. Vsura.28.284.

20 IN SPECIALI./Virtutes theologice habent medium per accidens. i. ex parte nostra, non autes per se. i. respectu Dei. 12e.q.64.4.0./22e.q.17.5.2m./3.d.33. q.1.ã.3.q.4.0./Virt.q.1.13.c.5m./19m./q.2.2.10m./ 13m./q.4.1.7m./Ro.12.co.4.

21 Quelibet virtus intellectualis, consistit in medio, per conformitatem intellectus ad res. s. in vero, cuius excessus est affirmatio falsa: defectus autem, est negatio falsa. 12e.q.64.3.0./4.1m./2m./3.d.33.q.1.ar.3.q.3.0./ Virt.q.1.13.c.5m./19m./q.4.1.7m. Abstinentia.5. Accidentaliter.3. Astutia.1. Constantia.7. Eustochia.1.

22 Virtus moralis, respectu materie est medium: sed respectu rationis, est extremum. 12e.q.64.1.1m./3.d.33.q. 1.ar.3.q.1.3m./Virt.q.1.13.2m./3m./4m./1m. Fides.84.151. Fortitudo.12.36. Ieiunium.6.23. Ira.9.

23 Medium virtutis moralis, attenditur fm rationem rectam in omni circunstantia, non autem fm qtitatem absolutam. 12e.q.64.1.2m./3m./22e.q.92.1.c./q.104. 2.2m./q.123.4.3m./q.147.1.2m./q.152.2.2m./q.153. 2.2m./q.186.3.3m./3a.q.46.6.2m./3.d.9.q.1.ar.1.q. 3.3m./d.33.q.1.ar.3.q.1.4m./4.d.15.q.3.ar.1.q.2. 1m./d.33.q.3.2.1m./2m./p.3.co.134.&./136.4m./ Ma.q.14.1.6m./q.15.1.9m./Virt.q.1.13.5m./6m./ 17m./Opusc.19.co.8.co.8.9./Ethi.2.lec.2.&./Lio.4. lec.6.co.2./Lec.8.co.2./Lec.11.pno. Liberalis. 3. Mansuetudo.3. Obedientia.2. Poenitentia.12.13. Prudentia.42.53.54.60. Scientia.13.14.25.26.45.50. 98. Solertia.0. Spes.71. Veritas.49. Vindicatio.2. Virginitas.24. Virtus.262.

24 Virtus moralis consistit in medio inter excessum, & defectum. 12e.q.64.1.0./4.1m./2m./22e.q.17.5.2m./q. 92.1.c./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.0./Virt.q.1.1.15m./13. 0./q.2.2.10m./13m./q.4.1.7m./Ethi.2.lec.7.co.2.&.

25 IVSTITIAE./Omne medium virtutis, est medium rationis: sed solius iustitie, medium est rei & rationis. 12e.q.64.2.0./22e.q.58.10.0./q.61.2.1m./3.d.33.q. 1.ar.3.q.2.0./4.d.14.q.1.ar.1.q.4.4m./d.15.q.1.ar. 1.q.2.0./Ma.q.13.2.c.&./Virt.q.1.13.7m./11m./ 12m./13m./17m./quol.6.10.c.

26 Esse medium ratione materie, conuenit iustitie, & ceteris virtutibus, non autem esse medium inter duo vitia: quia primum conuenit virtuti per se: fm autem per accidens. 2.d.27.1.5m./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.5m./Ma. q.13.1.4m./Virt.q.1.13.12m. Difficile.14.16. Fortuna.6.

27 Medium iustitie, est equalitas, quam constituit iustitia inter aliquos. 3a.q.85.3.2m.

28 Medium iustitie distributiue, sumitur secundum proportionem geometricam, commutatiue vero medium, sumitur secundum proportionem arismetricam. 22e. q.61.2.0./4.c.&./2.d.27.3.c./3.d.33.q.1.ar.3.q.2.c./ Virt.q.1.13.7m.

1 MEL est dulce, sed inflat: ideo prohibetur poni in sacrificiis veteris legis: quia potius significat suauitatem seculi, q charitatis. 4.d.11.q.2.ar.1.q.2.4m. Apis.5. Eucharistia.54. Fauus. Torcular.2.

2 Mel non offerebatur in sacrificijs Dei, quia offerebatur idolis: & ad excludendum omnes carnales dulcedines & voluptatem a sacrificantibus Deo. 12e.q.102.3.14m.

MELANCHOLIA, & humor ab undans circa cerebrum, & circa cor turbant reminiscen tiam: memoria vero impeditur in nanis, & senibus, & pueris. Memoria.c.8.0. Delectatio.27.75. Elephas.4. Energumin*.2. Incontinentia.5. Taurus. Vespere. Melchi. Maria.5.

MALCHISEDECH dicitur esse sine patre, matre, genealogia, pñº, & fine, quia scriptura non ponit: licet habuerit, quia fuit Sem, primogenitus Noe, vt Hebræi dicunt.3ª.q.22.6.3m./He.7.pñº./co.4. Abraham.22. Eucharistia.12.13.19.20. Heresis.144. Oblatio.17. Sacerdos.18.19. Sem.

* 1 MELIVS alio aliqd dicitur * simpliciter: quod tñ minus pprie recipit alicuius prędicationem, sicut cognitio patrię, est nobilior cognitióe vię, quę magis pprie, dicit fides. 22ᵉ.q.174.2.3m. Abstractio.11. Agens.107. Amor.29.104.107.113. Angelus.52.53. Anima.89. Appropinquatio.2. Attentio.2. Baptismus.39.191.220. Beneficius.22. Bonitas.98.178.179. Causa.45.46.87.č. Compositio.8. Commune.4.13.14. Crucesignatus.2. Deus.77.384.393.415.č. Doctrina.9. Dubitatio.5. Electio.32.34.č. Eleemosyna.24.34.35. Eucharistia.192.

2 Plura bõa, sunt meliora paucioribus bonis, si sunt eiusdem rationis: aliter non oportet. Ma.q.16.1.13m. Excedere. Excellentia. Finis.100. Fortitudo.22. Generatio.91. Gratia.45. Heresis.157. Imago.30. Indulgentia.10. Instrumentum.10. Intellectus.99.129. Interpretatio.3. Iuramentuz.30. Iustitia.61. Lex.118.150. Lumbardia. Lumen.8.16. Maledicere.1. Malitia.7. Mandatum.1. Matrimonium.60. Minister.6.

3 Quilibet tenetur ad melius, fm affectum, non autem fm actum: quia nolens esse melior, non potest esse sine contemptu. Matth.19.co.7. Missa.25. Mortuus.2. Mulier.3. Natiuitas.7. Nocere.5.6. Obedientia.24.25. Ordo.34. Passio.74. Peccatum.5.136. Pœna.23. Perfectio.84.č. Permissio.2. Persona.17.36. Politia.4. Professio.2.3. Redemptio.2. Religio.69.99.č.106. Reuocare. Sabbatum.14. Symbolus.5. Sinistrum.3. Suffragia.6. Susurratio.2. Tactus.10. Tarditas.3. Tentare.20. Theologia.21. Turtur.1.

4 Quilibet tenetur pręferre melius, minus bono in iudicãdo, nó aût in appetẽdo, & operãdo. Veri.q.23.8.9m. Vendere.10. Virginitas.18.č. Virtus.120.č. Vita.67. Votuz.8.71.79.80.81. Vsura.202.287. Christus.34. Melodia. Harmonia. Cantus.0. Cõsonantia. Iubilus. Laus.13.č. Musica.0. Sonus. Membrana. Cete.5.

1 MEMBRVM omne, & quęlibet potentia animę, operantur toti, & non sibi soli.12ᵉ.q.17.5.2m. Actus. E. Amor.140. Anima.121.275. Animal.36. Appetitus.49. Aquila.1. Articulus.2. Baptismus.142.161.180.č.

2 Diuersa membra fm se differunt specie, non autem respectu totius.4.d.49.q.4.4.5m. Benefacere.2. Beneficium.15. Bonitas.194. Capitale.1. Caput.0. Circuncisio.9.12.24. Cor.2. Corpus.32.72.73.

3 Membrum aridũ, potest participare actione ad extra, vt percutere, non autem actione ad intra, vt sentire.3.d.13.q.2.ar.2.q.2.c.fi./4.d.5.q.1.ar.2.q.1.3m. Damnatio.36. Deformitas. Diuisio.20. Ecclesia.2. Eleemosyna.14.15. Esse.46. Febris.1. Festuz.9. Fomes.7.12.13. Fortitudo.7. Habitus.57.60.61.62. Homo.33. Imperare.18. Infidelis.13. Intestina. Ira.49.

4 Caput est membrum, habens virtutes influendi in alia membra, & recipit ab alijs membris nutrimentum, & alia obsequia.3ª.q.8.1.6.7.8.c./3.d.13.q.2.1.6m.

5 Membra hominis non applicantur operi, nisi de consensu rationis.12ᵉ.q.74.7.0./q.77.7.c.fi. Iudas.2. Liberum.17. Lucia. Maria.38. Missa.13. Mutilatio. Oratio.88. Ordo.98. Pars.0.

6 Membra sępe significant interiores virtutes. Psal.31.co.3./Psal.33.co.10./Psal.36.co.11. Passio.50.68.71.77. Peccatuz.229.296.316. Politia.1. Puer.3.9. Restitutio.5. Resurrectio.17.

7 Membra naturalia, & instrumenta artificialia, in scripturis, significant operationes, quarum sunt principia.1ª.q.3.1.3m./Veri.q.22.10.2m./Psal.44.co.3. Schisma.6. Sponsa.7. Tactus.3.5.

8 Membra corporis naturalis, vel corporis mystici, quadrupliciter vniuntur.s. fm naturam, colligationem, formam, & influxum.3.d.13.q.2.ar.2.q.2.c. Tertulianus.

9 Membra mystica duplicia.s. membra Christi, & membra diaboli, Opus.58.cº.14.co.2.3.

10 * Christus nõ põt dici mẽbruz ecclesię, * qa fm qδ hõ, nõ recipit aliqd ab alijs mẽbris ecclesię, sed a solo Deo. Vnde nõ põt dici cõmẽbrũ fm qδ caput ecclesię dr ipse fm humanitatem, põt aũt dici mẽbruz fm humanitatez, fm qδ ipse est caput ecclesię fm diuinitatẽ.3.d.13.q.2.1.6m./4.d.49.q.4.3.4m. Timor.35. Tremor.2.

11 Angeli non sunt membra ecclesię, vt sponsa Christi est: licet pertineant ad vnitatez eius.4.d.49.q.4.4.1m. Vsura.144. Christus.56.106.

12 Peccatores quantumcunqz obstinati, in hac vita, possunt fieri membra Christi: ideo licet recipere ab eis beneficia, & ecõuerso: sed nõ p̃ charitatẽ.2.d.7.q.3.2.2m. Memento. Memini. Preceptum.45.80.103. Memini. Memento. Memoria.0. Mens.1.2. Memoratiuus. Memoria.0. Tarditas.3.

1 MEMORIA duplex.s. conseruatiua specierum tantum, alia cuius obiectum est preteritum vt preteritum: prima est potentia pure cognoscitiua, & est in parte intellectiua, secunda vero in parte sensitiua tantum. 1ª.q.77.8.4m./q.79.6.0./1.d.3.q.4.1.1m./2m./3.d.26.q.1.5.4m./4.d.14.q.1.ar.3.q.1.4m./d.17.q.2.ar.1.q.1.1m./d.44.q.3.ar.3.q.2.4m./d.50.q.1.2.6m./ℌ.2.cº.74.fi./Veri.q.10.2.0.

2 Memoria intellectiua est omnium temporum.3.d.26.q.1.5.4m./4.d.17.q.2.ar.1.q.1.1m./d.44.q.3.ar.3.q.2.4m./Opus.58.cº.2.q.2. Anima.307. Animal.39.54.69. Appropriatio.22. Aureola.75. Beatus.55. Cetus.1. Chirographum. Colere. Commemoratio. Confessio.40. Contritio.7.22.23. Delectatio.39.46. Descriptio. Eucharistia.243. Experientia.2. Phantasia.3. Festum.5.6. Fruitio.2. Habitus.50.51.

3 Memoria quę est altera pars imaginis, non est preteritorum: qa abstrahit ab omni tempore, cũ sit in intellectu, & nõ in parte sensitiua.1ª.q.79.6.2m./Opº.72.q.13.

4 Immo memoria intellectiua respicit preterita. Veri.q.10.2.0./Opus.72.q.13. ℞ R fiº. Dubio.865º.

5 Memoria sensitiua, est per se preteriti, ratione obiecti & actus: intellectiua vero, ratione actus tantum. 1ª.q.79.6.2m./3.d.26.q.1.5.4m./Veri.q.10.2.9m. Imago.9.27.28.29. Inuidia.13.

6 Memoria intellectiua, non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius: cuius actus est intelligentia, quę oritur ex memoria, sicut actus ex habitu.1ª.q.79.7.0./q.93.7.3m./ℌ.2.cº.74.fi./Veri.q.7.3.3m./q.10.3.0. Ira.41. Iudei.17. Melancholia. Memento. Memini. Memoratiuus. Mens.1.2.

7 Immo memoria, intelligẽtia, & voluntas, sunt tres potentię distinctę abinuicem: quia memoria est virtus retentiua specierum.1.d.3.q.4.1.0./Veri.q.7.3.3m. ℞ R fiº. Dubio.866º.

8 Philosophi non tractauerunt de memoria intellectiua, * qa accipiebãt potẽtias illas tñ, q̃ ordinãtur ad aliquez actus, pprietas aũt retentiua animę, nõ hz aliquẽ actuz, sed tñ retinere, qδ illi est loco actus. 1.d.3.q.4.1.3m.

9 Quælibet potentia animę, tenet habitum, & obiectum eius: inquantum seruatur in ea virtus memorię: vt prius in posteriori: quia memoria immediate sequitur essentiam animę. 1.d.3.q.4.1.5m.

10 Memoria sensitiua, est thesaurus specierum intentionalium. i. intentionum sensibilium, cum sensu acceptarum: cuius organum est in extrema parte capitis. 1a.q.78.4.c./.1.d.3.q.4.1.2m./.ꝑ.2.co.73.co.1./.Veri.q.10.2.c.1m./.q.18.8.c./.Anima.13.c.co.2./.Memoria.lec.3.co.4.prin°.

11 Motus memorię, est ab anima ad res: in aliis autem potentiis sensitiuis, est econuerso. Anima.13.c.co.2.fi.

12 Illud quod est in memoria, redit ad intelligentiam, non ita ꝙ eadem species numero, quę est in memoria, postmodum fiat in intellectu: sed per illum modum loquendi, quo phantasmata dicuntur fieri in intellectu. quol.8.4.3m.

13 Ea quę magna ęstimamus, magis memorię infigimus. 12e.q.47.2.3m.

14 Consuetudo multum operatur ad bene memorandum. 12e.q.50.3.3m./.22e.q.49.1.2m.

15 Illud quod scribitur, non de facili a memoria labitur: sed succurrit memorię. 1a.q.24.1.c./.He.12.lec.4.co.4.fi.

16 Necessarium est eosdem actus pluries reiterari, vt aliquid firmiter memorię imprimatur: quia meditatio confirmat memoriam, secundum philosophum. 12e.q.51.3.c./.22e.q.49.1.2m.

17 Reducere debemus deum in memoriam, quantum ad quatuor. s. quantum ad mirabilia quę fecit, ad venerandum: quantum ad beneficia quę dedit, ad regratiandum: quantū ad tormenta quę sustinuit, ad compatiendū: & quantum ad pręcepta quę dedit, ad obseruandum. Isa.43.fi.

18 Memoria & ira, nō sunt in animalibus imperfectis. Met.co.3./.Sensu.co.4. Occidere.12.

19 Memoria in angelis pōt poni, vt est in mente: non aūt vt est in sensu. 1a.q.54.5.2m. Petrus.4. Piscis.2. Poa.1.5. Pręceptum.45.80.103. Prudentia.24.48. Raptus.17. Recolere. Recordari.

20 Memoria intellectiua, manet in anima separata: non aūt memoria sensitiua, sed corrūpitur. 1a.q.77.8.4m./.q.89.6.1m./.4.d.44.q.3.ar.3.q.2.4m./.d.50.q.1.2.6m./.Aīa.19.16m. Reminiscētia.0. Scitia.25.94. Sensus.9.20.29. Spes.35.49. Tarditas.3. Temeritas.3. Tristitia.14. Virginitas.23. Virtus.59.

21 Memoria saluatoris si fuerit derelicta: tunc sequitur triplex malum. s. amissio gratię diuinę, subiectio potestatis diabolicę, & magna deformitas culpę. Opus.58.c°.2.prin°.

22 Documenta quatuor, ad bene memorandum, scilicet similitudines rerum assumere conuenientes, nec tamen omnino consuetas: ordinate eas disponere: sollicitudinem circa eas apponere & affectum adhibere: & eas frequenter meditari. 22e.q.49.1.2m./.Memoria.lec.5.fi.

Memoriale. Eucharistia.243.

Menander. Paulus.21.

1 **MENDACIVM** dicitur tripliciter. s. materialiter. i. dictum falsum: formaliter. i. voluntas falsum enunciandi: & effectiue, id est voluntas decipiendi. 22e.q.98.1.3m./.q.110.1.c./.3.d.38.1.c. Abraham.9.10. Accusatio.27.

2 Cupiditas fallendi, pertinet ad perfectionem mendacii: non autem ad speciem eius. 22e.q.110.1.c.3m./.3.d.38.1.5m.

3 Omne mendacium, est peccatum. 22e.q.69.1.2.c./.q.70.4.c./.q.150.3.c./.4.b./.q.111.1.c./.q.124.5.2m./.3.d.38.3.c./.Trin.9.c./.quol.7.vel.8.q.6.4.c./.ps.5.co.5. Fallere.1. Falsitas.19.c. Fucatio.

4 Peccatū mendacii, principaliter consistit in intentiōe fallendi. 3.d.38.1.2.c./.q̄l.6.q.9.3.c. Furtum.3.

5 Iocus, cōmoditas, & damnum, accidunt mendacio inquantum huiusmodi secundū gradus eius rōne finis: non autem inquantum est peccatū. 3.d.38.2.1m. Iactantia.2. Idolatria.2. Ironia.0. Mentiri.0.

6 Mendacium secundum se, diuiditur tantum in duas spēs. s. in iactantiam, & ironiam: secundum gradus autem eius rōne finis, diuiditur in perniciosum, iocosum, & officiosum: vel in octo gradus eius. s. quorū primus est in doctrina religionis: secundus quod nulli prosit, & obsit alicui: tertius quod prosit vni, & alteri obsit: quartus quod fit sola mentiendi fallendiq; libidine: quintus quod fit placendi cupiditate: sextus quod nulli obest, & prodest alicui ad conseruandam pecuniam: septimus quod nulli obest & prodest alicui: ad vitandum mortem: octauus quod nulli obest & prodest alicui, ad vitandum immundiciam corporalem. 22e.q.110.2.c./.3.d.38.2.5.c./. Opus.64.c°.25.26./.ps.5.co.5. Periurium.1.

7 Mendacium officiosum habet plus de ratione mendacii, ꝙ mendacium iocosum: quia habet plus de assertione, sed habet minus de malo. 3.d.38.5.3m.

8 Mendacium est peccatum mortale tantū tripliciter. s. secundum se, idest quando est contra charitatem dei vel proximi: ex intentione, & ratione scandali. 22e.q.69.1.2.c./.q.70.4.c./.q.110.4.c./.3.d.38.4.c./.4.d.16.q.4.ar.1.q.3.c./.quol.7.vel.8.q.6.4.c./.q̄l.9.14.c. Veritas.55.

9 Mendacium, per se, directe, & formaliter, opponitur virtuti, quę dicitur veritas. 22e.q.110.1.c./.2.c.

10 QVIS./.Dicens verum, credens se dicere falsum, dicit mendacium per se, & formaliter: non autem econuerso, nisi per accidens, & materialiter. 22e.q.110.1.c./.3.d.38.1.4m./.4.d.21.q.2.3.4m./.quol.6.17.c.| Calumnia.0.

Immo mentitur, sed non dicit mendacium. 3.d.38.1.1m. ┌R.fio.Du°.867°. Credere.13.

11 Intendens significare falsum nutibus, mendacium dicit. 22e.q.110.1.2m./.3.d.38.1.2m./.q̄l.6.q.9.3.c.

12 Mendacium verbo, vel facto vel nutibus, est ęqualiter peccatum. 22e.q.111.1.c.4m./.q̄l.6.q.9.3.c.

13 Mendacium non est semper in factis, sicut in verbis, quando significatur aliter ꝙ res sit: quia facta non ordinantur sic ad significandum, sicut voces. 3.d.38.3.5m./.Veri.q.23.3.1m. Dęmon.72.80.110. Fictio.1.3. Iacob.2. Iuramentum.14. Meretrix.6. Miraculum.41.44. Pręlatio.22. Religio.46.47. Simulatio. Testis.7.c.

14 Nullus debet dicere mendacium, vt ipse vel alius euadat mortē, vel immundiciam corporalem. 22e.q.110.3.4m./.q.113.1.3m./.3.d.38.L./.Ma.q.15.1.5m.

15 Si Iudas patriarcha, non seruasset promissum Thamar nurui eius, mendacium eius fuisset perniciosum. 4.d.33.q.1.ar.3.q.2.1m. Veritas.55.

16 EXCVSATI./.Dicere falsum in disputatiōe, non est mendacium, nisi asseratur. 3.d.38.5.1m. Fictio.1.3.

17 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere suo non est peccatum mortale, est perfectis peccatū mortale: nisi sit contra eorum votum, vel rōne scandali. 22e.q.69.1.2.c./.q.70.4.c./.q.110.4.5m./.3.d.38.4.4m.

18 Si res visa, vel audita, recitetur nō eodem modo, nec eisdem verbis, non est mendacium: vt patet in euangelio, & in aliis scripturis diuinis, in quibus nihil est fal

sum.22ᵉ.q.110.3.1ᵐ. Obstetrix.2.

19 Non seruans promissum,propter superueniens impedimentum,vel re mutata,excusatur a mendacio , vt sanctus Paulus . 22ᵉ.q.110.3.5ᵐ./. Ro.15.lec.3.co.3.fi. Prelatio.22.Thamar.

20 In sacra scriptura,aliqui laudantur dupliciter.s.vt exẽpla perfecte virtutis,vt Abraham & Iacob : & propter indolem virtutis,vt Iudith & obstetrices : primi excusantur a mendacio,quia figuraliter & prophetice locuti sunt,non autem secundi , licet verum dixerint mystice . 22ᵉ.q.110.3. 3ᵐ./.q.111.1.1ᵐ./. 2ᵐ./.3.d.38.3.1ᵐ./.4ᵐ./.quol.8.14.fi.

Mendax. Abraham.9.10. Credere.13. Iuramentũ.14.Mendacium.0.Miraculum.44.

MENDICITAS duplex.s.contraria voluntati,& & volũtaria:prima est occasio furti & periurii , nõ aũt secũda::ideo Christus elegit eam.22ᵉ.q.187.5.c./.3.q.40.3.1ᵐ./.5̃.3.cᵒ.133.135.co.3.4.5./.ql.17. 18.5ᵐ./. Opus.17.cᵒ.14.15.16./.Opus.19.cᵒ.9. Alexius. Religio.88.89.Turpitudo.2.Vsura.261.

Mœnia.Raab.2.

1 MENS dicitur a metiendo,vel a meminendo. 1ᵃ.q.79.9.4ᵐ./.1.d.3.q.5.c./. Veri.q.10.1.c. Accedere.1.Accidia.1.2.8.Actio.16.17. Adam.14.Adoratio.2.8. Aduentus.2.3.4.Angelus.317.332.378.454.604.Anima.17.c̃.100. Animus.Appetitus.89. Argumentum.1. Artificiale.6. Ascensus.Aureola.Baptismus.192.212.Beatitudo.102.Beneficium.16.Charitas.30.31. Cecitas.1.2.3. Conceptio.1.c̃.Contemplatio.0. Contrarium.16.c̃.

2 Mens dicitur tripliciter.s.natura intellectiua , intellectus,& memoria.1ᵃ.q.79.1.1ᵐ./.1.d.3.q.5.c./. Veri.q.10.1.c. Cõuersio.8.9.Cultus.1.2.c̃.12.c̃.Dãnatio.18.Delectatio.94. Demõ.82.96.Destinatio .Deuotio.1.c̃.10.c̃. Deᵘ.159.185.196.202.208. Dies.12. Effectus.7. Aeternitas.49. Euagatio. Euchaᵃ.244.245.Excessus.2.Extasis.0.Fatũ.4. Forma.138.167.B. Fortitudo.1.2.7.50. Gratia.2.115.c̃. 152. Gula.3.4.11.Habitudo.1.Hymnus.Idea.1.c̃.17. Ieiunium.10. Illabi . Imago.18.23.c̃. Importunitas. Innocentia.14.15.

3 Mens in anima nostra,dicit illud quod est altissimũ, in virtute eius.Veri.q.10.1.c.fi. Intellectus.0.Intentio.2.Ira.20.Iudicium.82.Iuramentum.14.Iustificatio.5.13.Laus.17.18.Lucerna.Lucia.Luxuria.1.16.22.24.Maria.53.Memoria.19.Mentale.Missa.4.Missio.25.Mulier.6.17. Mundus.5. Nomen.36. Notitia.0.Nubes.3. Oblatio.16. Obstinatio.0.Orõ.1.c̃.13.21.23.29.43.45.56.Organum.0.Paulus.12.

4 Mens vt in ea est imago,nominat potentiã animẽ: non autem essentiam animẽ,nisi inquantũ ab ea fluit talis potentia.Veri.q.10.1.0. Pax.6.Peccatũ.18.195.197.397.Perseuerantia.5. Preceptũ.45.c̃.111.c̃.Predestinatio.2.Prelatio.18.Premium.3.c̃. Promulgatio.1. Prophetia.15.16. 55.89. Purgatio.2. Quies.6.Raptus.M.Ratio.1.c̃.Sabbatum.2.Sacramentum.49.Sanctificatio.1.Sanctitas.5. Sanctus.7. Sanitas.8.9.Sapientia.22.c̃. Scientia.25.94. Seruitus.7.16.Sexus.3. Simonia.1.29.Sobrietas.5. Somnus.2.3.Speculum.4.

5 Notitia & amor,dupliciter comparantur ad mentẽ.s. primo vt ad amantem & cognoscentem : secundo vt ad cognitam & amatam:& sic excedunt mentem , & dissimiliter se habent ad cetera accidentia. Veri.q.24.4.13ᵐ. Spũs.4.5.Stratus.2.Studium.1.Testamentum.4.Vagatio.Verbositas.Verbum.M . Virginitas.3.c̃. Virtus.27.56.186.Visus.3.Vita.C. Vnctio.15. Vniuersale.1.Voluntas.0.Vox.12.

6 Aliquid inherens menti rationali,est maius ea secundum quid,non autem simpliciter : sed nihil subsistens preter deum,est maius ea.1ᵃ.q.16.6.1ᵐ.

MENSA in sacra scriptura triplex.s.mensa veteris legis,noue legis,& patrie cœlestis.ps.22.co.2.

Excõmunicatio.24.Sanctus.8.Christus.197.

MENSIS aprilis,est primus mensis apud Iudeos. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4ᵐ. Ieiunium.20.Iuppiter. Luna.4.Martius.Matrimonium.50. Menstruus.3. Neomenia.Pascha.3.Predicare.21.Septimus. Seruitus.10.Vsura.128.148.214.

1 MENSTRVVS sanguis,est in fœminis,loco seminis:& est propria materia corporis Christi & aliorum: non aũt semen fœmine . 3ᵃ.q.31.5.0./6. 3ᵐ./.q.32.4.c./.q.35.3.3ᵐ./.2.d.18.q.1.1. 2ᵐ./ d.30.L. 3ᵐ./.3.d.3.q.5.1.0./.d.4.q.2.1.c.2ᵐ./. Met.5.lec.2.co.5.fi. Anima.352.Basiliscus.Semen.1.6.

2 Immo ex sanguine menstruo,non formatur conceptus.3ᵃ.q.31.5.3ᵐ. R ñᵒ.Duᵒ.868ᵒ.

3 Sanguis menstruus,quem fœmine per singulos menses emittunt,habet impuritatẽ corruptiõis: nec est materia fetus,sed purgamentum eius.3ᵃ.q.31.5.3ᵐ.

4 Menstruum non est sanguis primo generatus ex cibis:sed est residuũ eius quod ab vltima digestiõe,nutritiua ministrat gñatiue.3ᵃ.q.31.5.c./3.d.3.q.5.1.5ᵐ.

5 Menstruum est potentia totum , secundum potentiam passiuam : sicut semen viri est potentia totum, secundum potentiam actiuam . 3ᵃ.q.31.5.1ᵐ./.6.c./.3.d.3.q.5.1.4ᵐ.

6 Menstrua habent formam sanguinis,propter indigestionem,ex defectu caloris.3.d.3.q.5.1.c.

7 Menstrua in fœminis incipiunt eodem tempore,quo semen in viris.s.circa ortum pilorum,& aliorũ signorum pubertatis.3.d.3.q.5.1.c.

1 MENSVRA duplex.s.intrinseca & extrinseca:prima est in quolibet mensurato subiectiue:secunda vero in vno solo.2.d.2.q.1.2.1ᵐ./.Veri.q.1.5.c.

Accidẽs.17.28.Actio.94.99. Actus.161.170. Addere.13. Adequatio.0.Albedo.1. Angelus.195.c̃. 238.Anima.11.12.Appetitus.9.Beatitudo.33.Bis. Bonitas.74.Campsoria.2.

2 Mensura intrinseca , est semper coeua mensurato, non autem mensura extrinseca.Veri.q.1.5.c. Charitas.107.c̃.

3 Mensura duplex.s.equiparata mensurato per replicationem:& ratio cognoscendi ipsum.1ᵃ.q.3.5.2ᵐ./. Opus.36.cᵒ.3.co.3. Cœlum.73.75.Commensuratio.0. Conceptio.5.Contemptus.1.3. Corpus.11. Creatio.46.c̃.

4 Mensura est illud,per quod cognoscitur quantitas rei: & est quid minimum,vel simpliciter,vt in numeris in quibus primo inuenitur:vel quo ad nos,vt in continuis:deinde primum in quolibet genere.12ᵉ.q.90.1.c./.1.d.8.q.4.2.3ᵐ./.Met.5.lec.6.co.7./. Liᵒ.10.lec.2.co.1./.Postᵉ.lec.36.co.3. Delectatio.105.Deus.57.127.Difficile.7.8.Diuisio.3.Donum.24.Duratio.0.Aeternitas.7.17.c̃. Euchaᵃ.279. Aeuũ.3.10.Fieri.5.Incipere.2.

5 Non oportet ꝙ omnis mensura sit omnino infallibilis,& certa : sed vt est possibile in genere suo.12ᵉ.q.91.3.3ᵐ./.q.97.1.2ᵐ. Indulgentia.17.Infinitum.7.Iustiãs.2.7.8.11.27.Intellectus.201.279.280.285. Ira.67.

6 Omnis mensura in suo genere,seipsa mensuratur.s. linea per lineam,& tempus per tempus. Potenᵃ.q.3.17.24ᵐ. Lex.3.c̃.62.154.155.160.Locus.4.15.c̃. Lux.9.Meritum.8.Modus.1.5. Motus.6.50.Numerus.5.6.52.24.

7 Oppositum videtur dicere, 1ª.q.66.4.5m./.1.d.3.1. pn°./.2.d.1.q.1.6.4m. ☞ R ñº.Duº.869º.

8 Mensura debet eẽ homogenea.i.eiusdem generis cũ mensurato.1ª.q.3.5.2m./.12ᵉ.q.19.4.2m.

9 Oppositum videtur dicere. Potenª.q.7.4.7m. ☞ R ñº.Duº.870º.

Peccatum.213. Pietas.16.

10 Mensura proxima proportionata mensurato, debet esse homogenea.i.eiusdem generis:nõ autem in aliis. 1ª.q.3.5.2m./.12ᵉ.q.19.4.2m. Princeps.16. Proportio.o. Prudentia.54. Quando.2. Quantitas.12. Regula.o.

11 In quibuscunq; est diuersa ratio cognoscendi: oportet esse diuersas mensuras.1.d.19.q.2.1.2m. Relatio.15.

12 Corporalia & spiritualia, inquantum conueniunt in permanentia essendi,possunt habere eandem mensuram.s.æuum.2.d.2.q.1.2.2m./.q.2.2.c. Refrenare. Sobrietas.1. Temperantia.1.6. Temporale.2. Tempus.3.15.

13 Oppositum videtur dicere.1ª.q.10.5. 1m./.2.d.2.q. 1.1.o./.Ma.q.16.4.19m./.quol.5.q.4.c.6. ☞ Duº.871º. R ñº.sicut Duº.586º.

14 Ratio naturalis, & principia ei naturaliter indita, sunt regulę generales,& mensurę omnium agendorum ab homine:non autem naturalium.12ᵉ.q.91.3. 2m./.Veri.q.1.2.c./.q.14.4.c. Tonus.5.6.18. 24. Vendere.18.

15 Immo res ordinatur ad rationem naturalem,vt mensura ad mensuratum.12ᵉ.q.64.3.c. ☞ Duº.872º. R ñº.sicut Duº.111º.

16 Secundum mensuram,per quam ęquale & inęquale communiter determinantur in rebus continuis,determinantur res, secundum q in vsum hominum veniunt:vt triticum,vinum,oleũ,& huiusmodi. Opus. 73.cº.2.6.

17 Mensura & pondera propria, pertinent ad quãlibet patriam.Opus.20.liº.4.cº.14. Veritas.2.10.

18 Deus & creatura, non habent eandem mensuram: quia non vniuocantur in aliquo,sicut omnes motus. 2.d.2.q.1.1.3m.

19 Magnitudo dei, non est terminabilis,nec mensurabilis a se, nec ab alio.1.d.19.q.1.1.4m. Virtus.19.32.142.192. Vnitas.8. Vsura.23.24.25.63. 74.77.148.191.193.199.

20 Vnitas est mensura numerorum tantum:ideo continetur in genere determinato, vt principium,non autem deus:quia est principium & mẽsura omnium rerum in quolibet genere.1.d.8.q.4.2.3m.

21 Ad hoc q aliqua mensurentur per aliquod vnum,nõ requiritur q illud vnum sit causa omnium eorum:sed q sit simplicius.1ª.q.10.6.4m.

22 Intellectus dei est mensura prima omnium rerũ non mensurata: res est mẽsura secunda mensurata: sed intellectus noster est mẽsuratus a rebus non mẽsurãs. 1ª.q.21.2.c./. 12ᵉ.q.93.1. 3m./.1.d. 19.q.5.2.2m./. §.2.cº. 12.2m./. Veri.q.1.2.8.10.c./. Poª.q.7.10. 5m./.Ro.3.co.2.5./.Periherªª.lc.3.co.2./.Lec.7.0.

23 Immo intellectus noster est proxima operis regula,& mensura.Veri.q.1.2.c./.q.14.4.c. ☞ Duº.873º. R ñº.sicut Duº.111º.

24 Cum dicitur deus mensurari sua ęternitate, accipitur ibi ratio mensurę,secundum apprehensionẽ nostram tantum.1ª.q.10.2.3m.

Mẽtale. Fortitudo.1.7. Mẽs.o. Ofo.1.31.52.79. Mentio. Dicere.6. Fornicatio.19.

1 MENTIRI est concretum, & mendacium,est abstractum:ideo dicens verum contra opinionem eius, mentitur:sed quod dicit,non est mendacium.3.d.38. 1.1m. Accusatio.26.27. Confessio.4. Diuitię.1. 9. Aequalitas.7.

2 Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.110.1.o./.3.d.38.1. 4m. ☞ Duº.874º. R ñº.sicut Duº.867º. Falsitas.19. Fides.8.11.23.24.28. Fucatio. Ironia.2. Iudith. Mendacium.o.

Mercantia. Mercatio. Mercator. Vsura.128.

Mercatio. Auaritia.9. Mercator. Negociatio.o. Vsura.128.162.

MERCATOR. Mercatores iterare possunt lucrũ ex mercatione,qd nõ possunt dantes mutuo.22ᵉ. q.78.1.o./.Opus.4.cº.24.5./.Opus.73.cº.9. Auaª.9. Campsoria.11.c̃. Negociatio.o. Seruitus.10. Vẽdere.8. c̃. Vsura.128.c̃.179.199.210.c̃.300. Vsus.8.c̃.

1 MERCENARIVS. Actus dicitur mercenarius,qui fit propter mercedem,non autem qui est circa eam.3.d.26.q.2.1.5m.

2 Facere aliquid propter tẽporale,facit actum mercenarium,nõ aũt propter beatitudinẽ.3.d.26.q.2.1.5m./. d.29.4.c./.4.d.15.q 2.ar.3.q.3.2m./.3m. Amor. 287. Merces.o. Prelatio.3.17. Vsura.145.259.

1 MERCES dicitur dupliciter.s.premium finale: & eẽ quo quis fit dignus laborãdo.1ᵉ.Thi.5.lec.3.co.2.

2 Bona tẽporalia, sunt merces predicatorum secundo modo:non aũt primo modo.1ᵉ.Thi.5.lec.3.co.2.

3 Merces dicitur dupliciter.s.cõmuniter.i. omne quod datur meritis:& proprie,idest aliquid extra hereditatem:primo modo prelatus potest & debet intendere mercedem,idest beatitudinem: non autem secundo modo, idest temporalia. 3.d.26.q.2.1. 5m./.d.28.4. c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.3. 2m./.Io.10.lec.3.co.2./. 1ᵉ. Cor.3.lec.2.principio. Aduocatus.8. Amicitia. 35. Amor.59.

4 Merces est terminus operis.12ᵉ.q.114.5.c./.3.d. 18. 2.c./.d.28.4.c. Decimę.25.29. Eleemosyna.36. 37. Histrionatus. Mercenarius.o. Mercimonia. Meritum.1. Oblatio.9.10. Pœnitentia.117. Prelatio.13. 14. Premium.o.

5 Merces est id quod recompensatur pro retributione operis:ideo reddere mercedem,est actus iustitię: sicut reddere pretium rei emptę.12ᵉ.q.114.1.c./. 3ª.q.49. 6.c./.3.d.18.2.c./.d.29.4.c. Recompensatio. Vsura.89.128.c̃.

Mercimonia. Campsoria.11.12. Merces.o. Tributum.1. Vsura.89.128.c̃.

1 MERCVRIVS raro videtur & est paruę quantitatis. Iob.38.co.8. Cœlum.25.26.27.

2 Mercurius scintillat. Ce.2.lec.12.co.2. Iuppiter. Planetę.1. Merc. Appetitus.49. Puritas.o.

1 MERETRIX hoc facit in mundo secundum Augustinum,quod facit sentina in mari,vel cloaca in palatio. Opus.20.liº.4.cº.14. Appetitus.18. Concubinatus.o. Datio.18. Debitũ.19. Decimę.25. Eleemosyna.14.15. Fornicatio.o. Lex.170.

2 Terrena ciuitas,vsum scortorum,licitam turpitudinẽ fecit,secundum Augustinum. Opus.20.liº.4.cº.14. Luxuria.13.14.

3 Meretrix debet permitti in ciuitate:quia secũdum ius positiuum,simplex fornicatio non prohibebatur: immo potius in pœnam,secundum antiquas leges,mulieres lupanaribus tradendę condemnabantur.4.d.33. q.1.ar.3.q.1.2.1.

4 Immo preualente Christiana religione,lex illa extirpata est.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2m. ☞ R ñº.Duº.875º.

5 Meretrix etiam nũc debet permitti,i.tolerari in ciui-

non contradicat in desponsatione. 4.d.27.q.1.ar.2.q.2.o./Opus.22.c°.1.

26 Consensus expressus per verba de futuro, nō facit matrimonium.4.d.27.q.1.ar.2.q.3.o./q.2.1.c.

27 Copula carnalis cum consensu per verba de futuro, facit matrimonium in foro ecclesiæ, non autem in foro conscientiæ. 4.d.28.2.o./quol.5.q.8.1.o. Bigamia.3.4.

28 Expressio per verba de præsenti, sine mutuo consensu interiori, non facit matrimonium. 4.d.27.q.1.ar.2.q.4.o./L.principio./d.28.2.c./d.29.L.fi. Iacob.9.10.11.

29 Consensus ad tempus per verba de præsenti, non facit matrimonium: quia consensus debet esse perpetuus formaliter, & non materialiter tantū.4.d.31.q.1.3.4m.

30 Contrahens per verba de præsenti cum vna sine consensu, sine quo cętera etiā cū coitu subsecuta frustrantur, fm Leonem Papam: & post cum consensu, per verba de præsenti contrahens cum alia: compellitur ab ecclesia redire ad primam: sed ipse potius debet pati excommunicationem, vel debet fugere. 4.d.27.q.1.ar.2.q.4.3m./quol.5.15.c.principio.

31 Consensus per verba de præsenti, inter personas legitimas, licet in occulto, facit matrimonium: quia tantum hęc duo sunt de essentia eius. 4.d.28.3.o./L./quol.5.15.o.

32 Immo matrimonium in occulto siue clandestinum prohibetur.4.d.28.3.c. R ñō. Dubio.856°.

33 Matrimonium clandestinum prohibetur, non quia sit contra essentialia matrimonij: sed quia causat multa mala.4.d.28.3.c.3m./4m./Opus.65.c°.9.co.2. Illegitimus.3.

34 Iuramentum additū consensui expresso per verba de futuro, non facit matrimonium.4.d.28.1.o. Maria.40.41.42. Raptus.1.4. Religio.98. Sacramentū.27. Sponsalia.1.3.8.10. Sponsus.1. Votum.18.26.

35 Parentes iurantes, vel promittentes futura matrimonia pro filiis, iurant sub conditione, si filiis placeat: & tenentur inducere eos ad hoc sine fraude.4.d.29.4.3m.

36 Qui coactus, iurat aliquem ducere in vxorem, tenetur ad matrimonium fm Augustinum & Ambrosium.3.d.39.ar.3.q.2.b.1.

37 Consensus faciens matrimonium, non est explicite in copulam carnalem, sed implicite, vt effectus in causa.4.d.28.4.o.

38 Consensus potest cogi per metū, non autē per vim: & vterq; tollit matrimoniū, si metus cadat in constantem virum, & non aliter. 3.d.39.ar.3.q.2.c.2m./4.d.29.o.

39 Immo nec per metum.4.d.29.4.o. R ñō. Dubio.857°.

40 Pater non potest cogere filium, vt consentiat ad matrimonium per pręceptum, sed potest inducere causam rationabilem: & tunc filius tenetur ad pręceptum, sicut ad causam. 22ᵉ.q.104.5.c./4.d.29.4.o./Opus.19.c°.5.co.3.fi.

41 Nullus tenetur consentire in matrimonium, vel contrahere matrimonium: quia est in pręcepto respectu cōmunitatis tantum.4.d.26.q.1.2.o./ỹ.3.c°.136.

42 AGENS./Quęlibet persona libera, potest sine consensu parentum, contrahere matrimonium, & intrare religionem.22ᵉ.q.22.8.2m./9.c./q.104.5.c./3ª.q.68.10.c./4.d.28.3.1m./d.38.q.1.ar.1.q.3.2m.

43 Matrimonium fieri potest per nuncium, vel per procuratorem: sed si pęnitet ante consensum alterius: non est matrimonium, etiam in foro ecclesię si probetur.4.d.29.L.

44 Matrimonium fm diuersos status, institutum est a lege naturę, Moysis, Christi, & a lege ciuili.22ᵉ.q.154.2.c./q.3m./4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c./d.26.q.2.2.o./d.34.1.4m./ỹ.3.c°.123.co.2. Accusatio.M.

45 Matrimonium magis subiacet statutis ecclesię, q̄ alia sacramenta: quia matrimonium non tantum est sacramentum, sed etiam est contractus.4.d.34.1.4m./d.36.5.c./d.40.4.2m. Iacob.o. Ioannes.9. Isaac.1. Iudęi.9.

46 FINIS./Finis matrimonii duplex.s.finis principalis.s.generatio & educatio prolis: & finis secundarius.s.mutuum obsequium. 22ᵉ.q.154.2.c./3ª.q.29.2.c./4.d.26.q.1.1.c./d.31.q.1.2.1m./d.33.q.1.1.2.3.c./q.2.o./d.40.3.4.c./ỹ.3.c°.123./1ᵉ.Cor.7.co.2. Concubinatus.3.4. Decor. Illegitimus.3.

47 Christus fuit finis & bonum matrimonii, quia ad hoc specialiter ordinabatur illud matrimonium, vt Christus susciperetur & educaretur: non autem filii nati de adulterio, vel filii adoptiui.4.d.30.q.2.3.4m.

48 Finis matrimonii duplex, scilicet finis per se, idest generatio & vitatio fornicationis: & finis per accidens, idest finis quem contrahens intendit: primus semper est bonus, secundus autem potest esse bonus & malus. 4.d.30.q.1.3.o. Innocentia.13. Sacramentum.148. Sponsalia.3. Vxor.1.

49 Finis matrimonii triplex.s.proles, fides, & sacramentum: primus conuenit ei, inq̄tum est animalis: secundus inq̄tum est hominis: & tertius inq̄tum est fidelis.4.d.33.q.1.1.c./ỹ.4.c°.78./1ᵉ.Cor.7.co.2.3.

50 ACTVS.144. Neuter coniugum tenetur immediate post contractum matrimonium, reddere debitum: sed dantur duo menses, ad deliberandum de religione, & ad pręparandas nuptias, & ne vilem habeat coniugem.4.d.27.q.1.ar.3.q.2.2m.

51 Matrimonium ante copulam carnalem, significat coniunctionem Christi ad animam per gratiam: sed post significat vnionē personalē.4.d.27.q.1.ar.3.q.2.3m.

52 Actus matrimonii, potest esse sine peccato, & meritorius.12ᵉ.q.4.1.1m./22ᵉ.q.153.2.o./2.d.31.q.1.1.3m./q.2.2.2m./3.d.12.q.3.ar.2.q.1.2m./4.d.26.q.1.3.4.o./d.31.q.2.1.o./ỹ.3.c°.126.127.fi°./Ma.q.4.1.17m./q.15.1.2.o./1ᵉ.Cor.7.co.4.fi./1ᵉ.Thes.4.co.2./He.13.co.2.fi. Abraham.3.4.5.26.

Immo actus matrimonii, semper est peccatū. 4.d.31.q.2.2.c.fi. R ñō. Dubio.858°.

53 Actus matrimonii, semper est peccatum saltem veniale: nisi excusetur propter bonum prolis, vel fidei, intentum actu, vel habitu.4.d.31.q.2.2.o. Affinitas.3.9. Bigamia.o. Debitum.14.c. Delectatio.24.c.

54 Actus matrimonii excusatur ne sit malus, sed bonus, propter tria bona.s.propter prolem, fidē, & sacramentum: & per tertium est actus sanctus. 2.d.20.L./4.d.26.q.1.3.4m./d.31.q.2.1.o./ỹ.4.c°.78./1ᵉ.Cor.7.co.6.

55 Actus matrimonii propter vitandam in se fornicationem, est peccatum veniale: non autem in coniuge: quia excusatur propter bonum fidei.4.d.31.q.2.2.2m. Eucharistia.212. Fornicatio.5.c. Hęresis.155.

56 Actus matrimonii cum pregnante, est peccatum veniale, nisi timeretur aborsus: quia matrix post impręgnationem clauditur: & vt Auicenna dicit, ex delectatione mouetur & aperitur 4.d.31.L. Ieiunium.7.

57 Actus matrimonii propter sanitatem, est peccatum, sicut & baptizari propter eam. 4.d.31.q.2.2.4m.

58 Actus matrimonii, est contra naturam dupliciter.s.vel extra vas debitum, & sic semper est peccatum mortale: vel contra situm naturalem: & sic non semper est peccatum mortale: sed est signum concupiscentię mortalis: sed est sine peccato, quando aliter fieri non potest,

propter indispositionem corporis.4.d.31.L.6. Illegitimus.3.

59 Sponsa admittens sponsum, credendo quod velit consumare, matrimonium, excusatur a peccato: nisi signa fraudis appareant.4.d.28.2.3m. Innocentia.13. Luxuria.5.9. Maleficium.1.2. Maria.41. Nuptię.0.

60 Sponsus cognoscens sponsam, & post contrahens matrimonium cum alia, non potest redire ad primam: nec tenetur eam dotare secundum aliquos, si sponsus sit melioris conditionis, vel signa fraudis sint euidentia: quia non videtur decepta, sed fingit se deceptam.4.d.28.1.4m. Ordo.M. Seruire.8.9. Sponsa.1. Sponsalia.7. Sponsus.1.

61 Immo compellitur ab ecclesia redire ad primam. 4. d. 27.q.1.ar.2.q.4.3m. R ño. Dubio.859o. Verecundia.5.

62 EFFECTVS. Matrimonium non imprimit characterem: sed conuenit cum imprimentibus eum, ratione inseparabilitatis, & potestatis corporalis, non autem spiritualis.4.d.31.q.1.3.5m.

63 Matrimonium impedit in multis perfectionem spiritualis vitę. Opusc.18.co.8.

64 Actus nostri, sunt causa sufficiens, ad inducendum proximum effectum matrimonii.s.obligationem, non autem in pœnitentia: ideo ad perfectionem sacramenti pœnitentię, oportet quod interueniat actus sacerdotis: non autem in matrimonio.4.d.28.3.2m.

65 Spirituale matrimonium Christi, repręsentatur per matrimonium carnale, quo ad fecunditatem: & per consecrationem virginum, quo ad incorruptionem. 4.d. 38. q.1.5.c./.d.39.6.1m.

66 In matrimonii sacramento, confertur gratia. 22e. q. 100.2. 6m./.4.d.2.q. 1.ar. 1.q.2. o./.d.26.q.2.3.o./.q. 4. co.77.

67 Gratia quę in matrimonio confertur, vt est sacramentum, directe ordinatur ad reprimendum concupiscentiam in actu eius.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.3m.

68 Matrimonium dat tria remedia contra concupiscentiam, scilicet reprimendo eam per gratiam, honestando eam per bona eius, & explendo actum eius. 4.d.26.q.2. 3.c.4m.

69 Immo remanet memoria delectationis, & inclinatio iterum experiendi.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c./.d.49. q.5.ar. 3.q.1.1m./.q.3.co.135.5m.
R ño. Dubio.860o.

70 Per matrimonium tollitur turpitudo culpę, remanente turpitudine pœnę.2.d.20.L./.4.d.26.q.1.3.3m./.4m.

71 Matrimonium indiget bonis excusantibus, quę sunt de ratione eius: quia causat iacturam rationis, & tribulationem carnis.4.d.31.q.1.1.o. Affinitas.o.

72 Bona quę excusant matrimonium, sunt tantum tria.s. proles, fides, non quidem fides virtus theologica, sed fides pars iustitię: & sacramentum, idest inseparabilitas.4. d.31.q.1.1.o./.d.33.q.1.1.c.4.q.4.co.77.6./.1e.Cor.7. co.3.principio.

73 Inter bona matrimonii, sacramentum est principalius, idest dignius, & essentialius secundum se: sed in suis principiis, proles est essentialius bonum, secundo fides, & tertio sacramentum.4.d.31.q.1.3.o. Baptismus.191. Maria.42.

74 IMPEDIMENTVM IN COMMVNI. In matrimonio sunt plura impedimenta, quam in aliis sacramentis: quia est duorum, habet causam in nobis: & est de minori bono.4.d.34.1.1m. Accusatio.M.

75 Ecclesia tripliciter se habet ad matrimonium, scilicet statuendo, puniendo, & iudicando: primo impedit & dirimit: secundo tantum impedit, & tertium neutrum. quol.5.q.8.1.6.

76 Quicquid impedit matrimonium in vno, impedit & in alio: quia matrimonium non potest claudicare. 4.d.29. ar.3.q.2.o. Adoptio.12.13. Adulterium.4.7. Affinitas.7.c.

77 Immo matrimonium claudicare potest.4.d.39.5.3m.
R ño. Dubio.861o.

78 Matrimonium claudicare potest, quo ad effectum, non autem quo ad vinculum: quia soluto vtrinque matrimonio, quandoque vni licet contrahere, & non alteri.4.d.39.5.3m.

79 Nullum impedimentum sequens matrimonium rite contractum, potest dirimere matrimonium: sed tantum impedimentum precedens. 4.d.34.1. 6m./.5.c./.d.36.3.c./. d.39.3.b. 2./.1m./.d.40. 4.6m./.d.42.q.1.1. 2m./.quol. 11.10.c./.Matth.19.co.4. Cognatio.o.Consanguinitas.10.11. Dispensatio.18.c.

80 Matrimonium factum propter quascumque causas finales, non impeditur ex hoc: sed tenet.4.d.30.q.1.3.o.

81 Non potest esse naturale impedimentum perpetuum in viro ad matrimonium, respectu vnius personę: & non respectu alterius: sed accidentale, vt abominatio mulieris.4.d.34.2.5m./.3.c./.quol.11.11.c. Diuortium.o. Fornicatio.5.c. Ioannes.9. Ordo.M. Raptus.1.4. Sponsalia.o. Votum.B. Vsura.98.106.

82 Impedimenta quę tantum impediunt matrimonium contrahendum, sunt duo.s.prohibitio ecclesię: & tempus feriarum. 4.d.32.ar.5.q.4.o./.d.34.1.o.

83 Impedimenta dirimentia matrimonium contractum, sunt sedecim, quę his versibus continentur: Error, conditio, votum, cognatio, crimen, Cultus disparitas, vis, ordo, ligamen, honestas: Si sis affinis, si forte coire nequibis: Hęc socianda vetant, connubia iuncta retractant.4.d. 34.1.o./.d.32.ar.5.q.4.o.

84 CONDITIO. Conditio apposita, non tollit libertatem matrimonii: quia conditio inhonesta abiicitur: & conditio de bonis simpliciter, auget ei honestatem: & conditio de vtilibus, est promissio dotis. 4.d.27.q.2.1.4m.

85 Conditio autem est duplex.s.honesta vel inhonesta, conditio honesta est, vt cum dicitur: accipiam te, si parentibus placeat: conditio inhonesta contingit dupliciter.s.vel quia est contraria bonis matrimonii, vt si dicat: accipiam te, si venena sterilitatis procures: vel non est contraria bonis matrimonii, vt si dicat: accipiam te, si meis furtis consentias.4.d.27.q.2.1.c.6.

86 Stante conditione de presenti, honesta, vel inhonesta stat matrimonium, nisi sit contra bona essentialia eius & cessante cessat: similiter & conditione necessaria de futuro: si autem sit conditio contingens, non facit matrimonium, sicut nec verba de futuro. 4.d.27. q.2. 1.c. 4m./.d.28.4.3m./.d.29.ar.3.q.3.o./.d.30.q.2.ar.1.q.2. 2m./.d.31.q.1.3.c.

87 Conditio de pœna, non stat: quia matrimonium debet esse liberum: nec potest exigi pœna ab eo qui non vult complere matrimonium.4.d.27.q.2.1.4m.

88 IMPOTENTIA. Quelibet perpetua impotentia coeundi, dirimit matrimonium contractum, non autem impotentia temporalis. 4.d.34. 2.o./.4. 3m./.quol. 11. 11.o. Affinitas.7.9.

89 Si impotentia est manifesta, vt in eunuchis, statim potest matrimonium separari: alias datur terminus ad cognoscendum, & conandum: & post iurant septem propinqui, quod credunt eos non posse: & tunc separantur.4.d.34.L.3m.

90 Ecclesia dat triennium, ad experiendum efficaciter, si impedimentum impotentię sit perpetuum.4.d.34.2.c.2m./. 3.c./.L.3m. Claustrum. Debitum.C.

91 Statur iuramento uiri asserentis se cognouisse uxorem, nisi ipsa probet oppositum, per aspectum sui corporis: non autem si uir neget: quia sic daretur facultas mille uiris, dimittendi uxores suas.4.d.34.L.5m.

92 Frigiditas,& quælibet impotentia,& seruitus ignoratę, impediunt matrimonium, non autem scitę. 4. d. 30, q.1.2.6m./.d.34.2. 4m./.d.36. 1.o./.d. 39.4.3m./.quol. 11.11.o.

93 Frigiditas in muliere,non impedit matrimonium, sed arctitudo eius impedit: cuius idem est iudicium sicut & frigiditas in viro.4.d.34.2.6m. Fractio.2.3.1 eiunium. 7.

94 Calor perpetuo impediens coitum,& quilibet alius defectus naturalis,dirimit matrimonium: & reducitur ad frigiditatem, quę magis & sępius impedit.4.d.34.2.2m.

95 Senes sunt sufficienter calidi ad coitum, non autem ad generationem: ideo permittitur eis matrimonium,vt est in remedium, non autem vt est in officium naturę. 4.d.34.2.3m./.quol.11.11.f.

96 Maleficium est tantum ad vnam personam, frigiditas vero ad omnes: ideo frigiditas in viro,impedit contra hi matrimonium cum alia,non autem maleficium.quol. 11.11.c.

97 Immo etiam maleficium est respectu omnium.4.d.34. 3.o./.L.6m. Rño.Dubio.862o.

98 Maleficium est aliquando respectu vnius personę tm, aliquando autem respectu omnium: & maleficium perpetuum dirimit matrimonium,non autem maleficium temporale.4.d.34.3.o./.L.6m./.quol.11.10.o./.11.c.

99 Sterilitas non impedit matrimonium, quia caret fine eius,vt est in officium naturę: non autem vt est in remedium.4.d.34.L.2m. Maleficium.1.c.

100 Lepra non impedit matrimonium,nec actum eius primum: nec dirimit matrimonium,sed dat aliqua grauamina quo ad actus eius secundos. 4. d. 36. 1. 6m./.1e. Cor.co.14.f.

101 Matrimonium non debet esse inter propinquos. 22e. q.154. 9.c./.4.d.40.3.o./.d.41. ar.2.q.1. o./.ar.5.q.1. o./.ꝑ.3.co.125.

102 ERROR./.Error,non quidem omnis,sed personę,vel conditionis,impedit matrimonium de iure naturali, & dirimit contractum.4.d.30.q.1.1.2.o./.quol.3.17.c.

103 Error infidelis de matrimonio, scilicet an sit sacramentum,vel licitum, non impedit matrimonium. 4.d.30. q.1.2.2m.

104 Error nobilitatis, vel dignitatis, non tollit matrimonium, nisi inquantum redundat in errorem personę. 4.d. 30.q.1.2.5m./.quol.3.17.c. Heresis.155.Infidelis.5. Obligari.6.7.Religio.52.53.54.

105 Furia & defectus ętatis, reducuntur ad defectum erroris.4.d.34.4.4m./.d.36.5.5m.

106 Furia pręcedens matrimonium,impedit matrimonium & dirimit: nisi furiosus habeat lucida interualla,quando contrahit,non autem furia sequens. 4.d.34.4.o./.L.f.

107 Carentes vsu rationis, vt pueri, & amentes, non possunt contrahere matrimonium. 4.d.25. q.2. ar. 1. q.2. c.2m.

108 Defectus ętatis.s.ante pubertatem, quę cõmuniter est in masculo,anno quartodecimo, in fœmina vero in anno duodecimo,impedit matrimonium & dirimit. 22e. q.189. 5.c./.4. d.25. q.2.ar.1. q.2.c.2m./.d. 27.q.2.2, 3m./.d.36.5.o./.quol.4.23.19m.

109 Pueri possunt se citius matrimonio obligare,q̃ religioni & aliis contractibus: quia ad matrimonium natura inclinat, & minus de ratione requirit. 4. d. 36. 5. 1m./.2m.

110 SERVITVS./.Seruitus ignorata, impedit & dirimit matrimonium,cum persona libera. 4.d. 30.q. 1.2.o./. d.36.1.o.

111 Seruitus vnius personę, ignorata vel scita, non impedit matrimonium cum alia persona serua. 4. d. 36. 1. 1m.

112 Libertas ignorata vel scita,non impedit, matrimonium. 4.d.36.1. 5m.

113 Seruus potest contrahere matrimonium, & vouere continentiam, nesciente domino eius, vel contradicente, non autem religionem ingredi, vel ordinem suscipere. 22e.q.88.8.2m./.q.104.5.c.f./.4.d.36.2.o.

114 Seruus ꝯhẽs mrimonium,volẽte dño,debet ꝑtermittere dñm,ꝑpter cõiugem: sed ecõuerso si dñs noluit: tñ prudenter * sunt multa cõsiderãda anteq̃ iudicet si seruus potius dño,q̃ vxori,debeat obedire 4.d.36.2.3m.

115 Seruus non debet vendi in regione longinqua,in grauamen sui matrimonii: sed dominus debet prohiberi. 4.d.36.2. 4m.

116 CRIMEN./.Sex crimina impediunt matrimonium contrahendum solum.s.incestus, vxoricidium, raptus alienę sponsę, susceptio proprii filii de fonte per dolum, interfectio presbyteri,& pœnitẽtia solennis. 22e.q.154. 7.3m./.4.d.35.L./.d.37.q.2.2.o./.quol.5.15.f./.Opus. 65.co.9.co.2.

117 Incestuosus cum consanguinea vxoris suę, potest reddere debitum, non autem potest exigere sine peccato: nec potest contrahere cum alia, post mortem vxoris: nisi dispensetur: tamen si cõtrahat, tenet matrimonium. 4.d.34.5.o./.L.6./.Opus.65.co.9.co.2. Accusatio. 13.c.Confessio.83.Dispensatio.19.Legitimatio.

118 Tria crimina dirimunt matrimonium contractum.s. coitus machinantis in mortem viri cũ effectu: datio fidei cum effectu,scilicet si vterque sciebat impedimentum: & contractus secundi matrimonii,stante primo vero: sed in secundo & tertio, requiritur pollutio. 4.d. 35.L./.d. 37.q.2.2.o./.d.41.ar.4.q.3.2m./.quol.5.15.f. Raptus.1.4.Vxor.1.

119 Contrahens matrimonium cum excõmunicata, peccat: sed matrimonium non dirimitur.4.d.39.1.5m.

120 INFIDELITAS./.Verum matrimonium est inter infideles,secundum q̃ matrimonium est in officium naturę: & sm q̃ est sacramentum habitu,non autem actu: ideo non est perfectum.4.d.39.2.o./.3.b.2./.c./.5.1m.

121 Matrimonium infidelium, non est omnino firmum, nisi ratificetur per fidem Christi.4.d.39.5.1m./.6.c.

122 Matrimonium infidelium, in gradibus prohibitis tantum ab ecclesia,tenet: non autem in gradibus prohibitis a Deo: quia subduntur statutis Dei,non autem statutis ecclesię.4.d.39.3.3m.

123 Disparitas cultus diuersorum infidelium,impedit matrimonium,si prohibentur aliquo iure positiuo,non autem alio iure.4.d.39.2.3m.

124 In lege veteri, Iudęi prohibebantur contrahere matrimonium cum Chananeis: quia Chananei debebant deleri: & Iudęi erant proni, ad ritus & mores eorum, propter conuersationem cum eis: sed cum aliis infidelibus, vbi non erat periculum, permittebantur sicut patet de Ioseph,Moyse,& Hester.12e.q.105.4.6m./.4.d.39.1. 1m./.2m. Aaron.2. Adulterium.6.7.Fornicatio. 17.18.Isaac.1.Iudęi.9.Sponsalia.8.

125 Infidelitas impedit nunc matrimonium contrahendum cum fideli,& dirimit contractum si pręcedit. 4.d.39. 1. o./.3.1m./.4.3m./.1e.Cor.7.lec.2.co.2./.Lec.f.co.f.

126 Fidelis contrahens cum heretica baptizata,peccat: sed matrimonium tenet: cum fideli autem non baptizato, idest cathecumino, non tenet. 4.d.39. 1. 5m./.L./.1e. Cor.7.lec.3.co.3.

127 * Crimẽ vxoris ĩfidelis & blasphemãtis creatorẽ absoluit virũ a seruitute vxoris,si ãt blasphẽa vxor cõuerteretur,a fidẽ vir aliũ mrĩmoniũ ꝯhẽt: redderet eivir suũ.4.d.39.5.2m.

128 In primitiua ecclesia,licebat fideli,stare cum coniuge infideli,propter spem conuersionis: non autem nunc,propter metũ subuersiõis.4.d.39.3.2m./.1e.Cor.7.lec.3.f.

129 Infidelis habens plures vxores, si baptizetur, debet stare cum prima tantum, etiam si sit repudiata, si est conuersa. 4.d.39.3.4m./.5m.

130 Fidelis recedens a coniuge infideli nitente contra fidem, potest contrahere matrimonium cum alia, non autem si velit cohabitare sine iniuria creatoris. 4.d.39.5.o./.6.c./.L.fi.

131 Potest etiam ingredi religionem, vel sumere ordines sacros: nec restituetur infideli si postea conuertatur, dum prius premoneatur. 4.d.39.5.4m.

132 Conuersus non debet emittere votum continentię, nec matrimonium contrahere, si sit probabilis spes de conuersione vxoris infidelis, ne difficilius conuertatur. 4.d.39.5.4m.

DIVORTIVM. 14.62.72.78.79.87.

133 Matrimonium non ratificatum, soluitur per sequens matrimonium, propter infidelitatem coniugis, non autem matrimonium ratificatum. 4.d.39.5.1m./6.0.

134 Soluto matrimonio priori, per sequens matrimonium fidelis, indicitur infideli in pœnam, non posse contrahere, nisi conuertatur. 4.d.39.5.3m.

135 Matrimonium de lege naturę, est indissolubile. 11e.q.154.2.c./.4.d.33.q.1.1.o./.d.38.q.1.ar.3.q.2.c./.ĝ.3.c°.133./.L.i°.4.c°.77.fi.

136 Matrimonium soluitur dupliciter. s. quo ad vinculum, & quo ad actum. 4.d.39.6.c./.1e.Cor.7.lec.2.co.1.

137 Matrimonium ratificatum, soluitur secundo modo, per infidelitatem, & fornicationem, non autem primo modo: sed tantum non ratificatum per primam. 4.d.39.6.b.2./.c.

138 Vir potest se separare ad tempus ab vxore, ppter alia crimina, q̃ propter infidelitatem vel fornicationem, ad castigationem eius. 4.d.39.6.c.fi./.3m./.5m.

139 Matrimonium ante carnalem copulam, est tantum spirituale vinculum: ideo soluitur per ingressum religionis, quę est mors spiritualis, qua moriens seculo, viuit Deo. 4.d.27.q.1.ar.3.q.2.c./.q.3.o./.q.2.3.1m./.d.31.q.1.3.3m./.d.39.4.2m. Adulterium.7.

140 Non tamen intelligitur, mortuus seculo per religionis ingressum, ante professionem: sed post professionem. 4.d.27.q.1.ar.3.q.3.2m.

141 Resuscitatus redit ad possessiones, quia plene subduntur eius dominio, non autem redit ad suum matrimonium, nisi de nouo ɔ̃hat. 4.d.38.L./.d.39.4.2m./.Ro.7.co.2.fi./.1e.Cor.7.co.2./.lec.fi.co.2.fi./.He.11.co.32. Dispensatio.18.c̃. Diuortium.o.

142 IN COMMVNI./.Matrimonium secundum, & tertium, & alia sequentia, sunt vera matrimonia, & licita, & sacramenta. 4.d.28.L.pu°./.4.d.42.q.3.3.o./.Ro.7.co.2./.1e.Cor.7.co.fi.

143 Dionysius nihil tractauit de matrimonio, nec de pœnitentia, nec de extrema vnctione: quia non intendebat de sacramentis tractare, sed de actibus hierarchicis. 4.d.2.q.1.2.6m./.d.14.q.1.ar.1.q.1.4m./.d.23.q.1.ar.1.q.1.3m. Aaron.2. Abraham.3.4.5.26. Consanguinitas.10.11. Sacramentum.43.46.87.153.148. Vicem.

144 Sicut in matrimonio carnali timet sponsus, ne coniux corrumpatur carnaliter ab alio, ita & Apostolus in hoc matrimonio spirituali timet, ne corrumpantur sensus aliquorum spiritualiter: scilicet sensus cordis, vel sensus spirituales. 2e.Cor.11.lec.1.fi. Vsura.253.c̃. Vxor.o. Zelus.2.3.5.

Matrix. Embrio.3. Matrimonium.56.

MATVRATIO est species digestionis, scilicet naturalis, qua digestum ad vltimam perfectionem naturalem perducitur. 4.d.11.q.2.ar.3.q.3.1m./.2m. Acerbum. Puer.2.

Matutinale. Matutinę.o. Vigilare.

1 MATVTINAE dicuntur de sero in aliquibus ecclesijs, in diebus solennibus. quol.5.fi. Angelus.314.c̃.

2 Matutinę licite dicuntur de sero, propter honestas causas, sicut & alia officia preueniri possunt, non autem propter somnolentiam. q̃l.5.fi. Dęmon.20. Mane. Matutinale. Officium.11. Oratio.7.49. Tempus.44.

3 Immo non est simile, de preueniendo preceptum, & differendo: quia preceptum nullo modo quis transgredi debet vt preueniat: sed si transgressus fuit differendo: debet illud quantum potest implere, in quocunque tempore. 4.d.2.q.1.ar.3.4m. R.6°. Dubio. 863°.

Mauri. Error.11. Maxilla. Mandibula.

MAXIMVM per se, est causa aliorum, non autem maximum per accidens. Po°.q.3.6.8m. Accidia.12. Alexander.1. Amor.54.55.56.61. Angelus.254.365.415. Appetitus.74. Assimilatio.13. Auaritia.20. Auxilium.1. Baptismus.32.82. Beatitudo.26. Beneficium.10.11.16. Bonitas.14.35.c̃.59.60.141.c̃.155.159.160.191.c̃.237.238. Charitas.90. Causa.56.57. Cœlum.39.41. Clementia.7. Cõsideratio.1. Consuetudo.1. Cõtemplatio.3. Contrariũ.6. Contritio.6.7.29. Corpus.11.60. Credẽda. Dãnatio.30.42. Delectatio.8.9.55.56.90.c̃. Dęmon.46.62.86. Deuotio.7. Deus.34.256.351.353. Distinctio.27. Doctrina.2. Dolor.17.34.42. Elephas.3. Error.2.5. Esse.52. Excommunicatio.8.22. Falsitas.6. Finis.69. Fortitudo.19.20.24.c̃. Fortuna.4. Gedeon.3. Gratia.45.100. Gula.11. Honor.12.c̃. Humilitas.28.29. Imaginatiua.2. Infidelitas.4.5.11. Intemperãtia.1. Inuidia.10. Ioannes.10.14. Ira.49. Iudicium.15.42. Iuramentum.30. Iustitia.45. Iustus.1.2. Lex.8. Liberalitas.14. Luciditas.2. Luxuria.7.23. Magnanimitas.1.2. Magnificentia.9. Maiestas.o. Mansuetudo.5. Maria.28. Martyrium.2. Materia.2. Metaphysica.9.16.22.30. Minus. Miraculum.8.48.c̃. Misericordia.25.45. Missa.18. Mors.15. Moyses.1. Nomen.62. Obligari.4. Occidere.19. Occupatio. Odium.19.20. Olfatus.1. Holocaustum.4. Oppositio.8.c̃. Oratio.33. Patientia.3. Paupertas.5. Peccatum.134.135.220.236.257. Pœna.44.c̃.72.c̃. Perseuerantia.12. Pietas.4. Politia.3. Preceptum.74.110. Prelatio.6. Premium.7. Primum.2. Principium.6.7.27. Processio.17. Prophetia.11.16.93. Prudentia.65.83. Pulchritudo.5. Puritas.3. Religio.60. Rex.2. Sapientia.16. Scientia.149. Symbolum.11. Similitudo.23. Simonia.41. Simplex.4. Sobrietas.5. Spectacula.2. Tactus.5. Temperãtia.1.23.28. Tempus.28.44. Theologia.11.14. Timor.5.23.24. Tremor.2. Tristitia.15. Turbatio.1. Verecundia.5. Veritas.38. Virginitas.19.20. Virtus.30.c̃.109.146.247.248. Vita.17.34.79. Vnio.21. Vnitas.42. Voluntarium.15. Vsura.19.55.138.198.264.313.

Meatus. Cete.5. Via.o.

Mechanica. Ars.11.12. Circunstantia.7. Festum.11.12. Officium.3. Operatio.22. Preceptum.46.c̃. Sabbatum.6.c̃.

Mœchia. Adulterium.o. Fornicatio.o. Luxuria.2. Preceptum.35.41.

Mediate. Angelus.24. Medium.o.

1 MEDIATOR Dei & hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autem sunt prophetę, & sacerdotes vtriusque testamenti & angeli: non autem Spiritussanctus, quia cum sit p oĩa Deo equalis, non põt dici mediator inter Deum & hoĩes: Christus aũt & si sit Deus, tñ est etiam homo. Nec dęmon, qa cum sit immortalis & miser, nõ cõiungere homines Deo intendit, qđ mediatoris est proprium, sed separare ab illo, & ad miseriam ducere. 3a.q.26.1.o./.3.d.19.ar.5.q.3.o./.Opus.3.c°.22./.Opus.60.c°.18.Gal.3.lec.7.fi.

2 Imo Christus cuz sit Deus, non est mediator Dei & hominum. 3.d.19.ar.5.q.2.o./.L.fi.
Rño. Dubio. 864°.
3 Christus fm q homo, est mediator Dei & hominum, & secundum q est persona composita: non autem secundum q Deus. 3ª.q.26.2.o./.3.d.19.ar.5.q.2.o./.L. fi./.4.d.43.ã.2.q.1.c./.d.48.q.1.2.c./.Veri.q.29.4.9ᵐ./. 5.5ᵐ./.1ᵉ.Thi.2.lec.1.fi./.2ᵉ.Thi.co.2. Balium. Intellectus. 116. Maria. 53. Sacerdos. 41.42. Simonia. 31.40.
Medicamentum. Medicina.o. Sacrificium.34.
Medicatiua. Indulgentia.3. Medicina.o.

1 MEDICINA duplex. s. remouens morbus, & promouens ad perfectam sanitatem: prima conuenit infirmis, secunda vero sanis. 3ª.q.80.4.2ᵐ./.4.d.9.ar.3.q.1.2ᵐ./.d.24.q.1. ar.3.q.1.3ᵐ.
2 Ars medicinę, est practica, vtpote ordinata ad operationem. Veri.q.2.8.c./.Trin.q.5.1.4ᵐ.
Imo est speculatiua. Trin.q.5.1.5ᵐ.
Rño. Dubio. 864°.
2 Ars medicinę duplex, scilicet speculatiua, & practica. Veri.q.2.8.c.
3 Obiectum artis medicinę, est sanitas: quia nihil considerat, nisi in ordine ad eam. 22ᵉ.q.1.1.c. Ars.15. Confessio.15. Consolidatiuum. Delectatio. 59.73. Aegritudo.3. Fractio.2. Ieiunium.39.40.43. Indulgentia.3.
4 Pro necessitate corporis, licet vti pretiosis medicinaliter: sed in pertinentibus ad solam decentiam honestatis, debemus esse contenti simplicibus. 3ª.q.51.2.3ᵐ. Iuramentum.6. Medicamentum. Medicatiua. Medicus.o. Oratio. 52. Pœna. 13.36.37.58.61. Pœnitentia. 104. Physica. 12.13. Temporale.3. Vomitus.o.
5 Medicinę conseruantes visum, faciunt videre. Potentia.q.3. 7.c.
6 *Quandoq; medicina fortis, statim inducit sanitatem: sic & habitus corporales, possibile est causari ex vno actu, non autem habitus virtutum. 12ᵉ.q.51.3.c.fi.
1 MEDICVS accipiens in curam, infirmitatem desperatam: nulli facit iniuriam. 22ᵉ.q.71.3.1ᵐ.
2 Sapientis medici est, a leuioribus medicinis incipere: & minus periculosis. 4.d.18.q.2.ar.1.q.3.c.
3 Dicitur sapiens medicus, qui est certissimus in ijs quę sunt medicinę, & similiter sapiens faber: & sic de alijs, quia scientiã per quaz aliquis est idoneus ad docendum, potest aliquis scire per certitudinem se habere. quol. 3. q.4.1.c./.Isa.3.co.1.
4 Vnus medicus ab alio medico curatur, non quidem inquantum est medicus, sed inqũtum est infirmus. 4.d.17. q.3.ar.3.q.4.4ᵐ.fi.
5 Sapiens medicus, permittit minorem morbum, vel procurat, vt curet, vel vitet maiorem. 12ᵉ.q.101.3. 3ᵐ./. 22ᵉ.q.64.2.c./.q.161.6.3ᵐ./.4.d.33.q.2.ã.2.q.2.5ᵐ./. Veri.q.5.4.4ᵐ./.q.25.7.5ᵐ./.Ma.q.1.5.c.co.2.fi./.2ᵉ. Cor.12.lec.3.principio.
6 Sapiens medicus dimittit aliquem morbum non curatum, qui non possit curari, sine periculo maioris morbi. Veri.q.25.7.5ᵐ.fi. Dęmon.3. Dimittere. Malum. 22. Medicina.o. Socrates. 5.6.
7 Medicus procurat febrem, vt curet spasmum. 2ᵉ.Cor. 12.lec.3.principio.
8 Medicus tenetur gratis curare pauperes, quãdo nec per se, nec per alios magis coniunctos, nec per eos qui magis possent, valent curari. 22ᵉ.q.71.1.o.
9 Melior est medicus, qui efficaciori via, sanitatem inducit. Ce.lec.8.fi.
10 Subtiles medici, per pulsus deprehendunt interiores animę passiones. 2.d.15.q.1.3.4ᵐ./.Opus.10.c°.38.fi.
11 Medicus quadam coactione vtitur in freneticum, qui eius curam non vult recipere: & huic similatur correctio prelatorum, quę habet vim coactiuam, non autem simpliciter correctio fraterna. 22ᵉ.q.33.6.1ᵐ.
12 Medicus dum videt vrinas, non minus potest considerare regulas artis de coloribus vrinarum: sic quando vnum duorum est ratio alterius, occupatio animę circa vnũ, non impedit vel remittit occupationem eius circa aliud. 4. d.44.q.2.ar.1.q.3.3ᵐ.
13 Medici iudicant aliquem esse inuidum, vel tristem, vel lasciuum, vel aliquid huiusmodi, quorum indicia frequenter vera sunt: eo q vt in pluribus, ratio passionibus succumbit, & ab eis deducitur, q̃uis non de necessitate, eo q ratio imperium super passiones habet. 2.d.15.q.1.3. 4ᵐ./.Opus.10.c°.38.fi. Intentio.12.
14 *Medicus non tanto magis sanat, q̃to maiores dat medicinas, sed q̃to medicina est magis proportionata morbo: sic nõ oportet q religio tanto sit perfectior, q̃to maiorem habet paupertatem: sed q̃to eius paupertas est magis proportionata fieri communi & speciali. 22ᵉ. q. 188.7.1ᵐ.
Medietas. Medium.o. Misericordia.3. Restitutio.16. Vsura.28.108.
Mediocre. Corpus.65. Loq.3. Magnanimitas.6. Magnificentia.9. Medium.o. Modestia.o. Tyrannus. 3. Vinum. 4.
Mediolanensis. Ambrosius.1.
Meditatio. Amicitia.26. Amor.57. Apertio.2. Charitas.91.144. Cogitatio.o. Contemplatio.4.8.15. Deuotio.5. 6.7. Laus.21. Lingua.1. Memoria. 16. 22. Missa.5. Nomen.84. Officium.1. Oratio.64. Saluari. 8. Sapientia. 9. Speculatio. Vacare. Veritas. 31. Virginitas.5.

1 MEDIVM ./.DIFFERENTIA.4. Medium rei triplex. s. arismetricum, geometricum, & musicum. Virt.q.1.13.7ᵐ.
Accidens.26.90.91.92.101. Accidentaliter.3. Actio. 67.100. Actus.7.19.35. Adam.20.27. Adiectiuum.14.
2 Medium coniunctionis duplex. s. medium congruentię, & medium necessitatis, dupliciter, s. causando, & consequendo. 3.d.2.q.2.ar.1.q.1.o. Admistio. Adoptio. 17.
3 MOTVS./.Medium in motu duplex. s. medium inter terminos eius, & medium inter mouens & id quod mouetur. Veri.q.4.1.3ᵐ./.4ᵐ. Aer.3.8.9.11. Agens. 47. 49. 96. 101. Agere.29. Amor.8. Analogia.13. Angelus.24. 86.91.129.151. 301.327.364.461.559. 573. Anima.14.98.100.104.105.162.207. 214.259. Animal.12. Appetitus.58.62.65. Appropriatio.15. Archangeli. Argumentum.1. Ars.3.18. Assumere. 34.48.51.52. Astutia.1.
4 Motus ad medium, & ad vltimum, si stetur in medio, differunt specie: si vero medium transitur, est vnus motus numero. Veri.q. 22.14. 2ᵐ. Auaritia.6. Audacia. 16.
5 Medium actionis duplex. s. dispositiuę, & perfectiuę. 3.d.13.q.2.1.3ᵐ. Augmentum.23. Baptismus.3. Bonitas.59.60.150. Canonizatio. Charitas.130. Causa.21.43.60. Cœlum.67.96. Cogitatiua.5.
6 Actio transiens, est realiter medium inter agens & passum, non autem actio immanens, nisi fm modum significandi. 1ª.q.54.1. 3ᵐ./.1. d.37.q.3. 2.3ᵐ./ Veri.q. 8.6.1ᵐ./.Spiritu.4.6ᵐ. Cognitio.24.36.41.47. 49.&.61. 62. Color.8. Conclusio.5. Consequentia.3. Conseruatio.8. Consilium.3.6. Contradictio.3. Contrarium.43. Cor.6. Costa.7. Dęmon. 100.101. 107. 108.109. Demõstratio.4.12.&. Determinatio.2. Deus. 41.93. 147. 160.&.196. 201.205. 213.220.290.311.

436.8.446. Dies.6.8. Difficile.16. Dimidium. Dispositio.17. Donum.36.

7 Medium inq̃tum vltimum, potest immediate operari, non autem vt medium. 2.d.10.3.3^{m}.

8 Inter habens & habitum, aliquando nihil est medium: aliquando tantum relatio: & aliquando aliquid per modum actionis & passionis, non autem actio vel passio: & sic est speciale prędicamentum. s. prędicamentum habitus. 12^{e}.q.49.1.c.2^{m}. Effectus.18.

9 In priuatiue oppositis non est medium, nisi per hoc q̄ subiectum non est susceptiuum habitus. 2.d.40.5.c.co.2. Elementum.10.11. Eleemosyna.4. Elicere.1. Esse.13.38.84. Essentia.4. Aeternitas.27. Eucharistia.40.127.195. Phantasia.3. Fatum.4.5. Fides.84.151. Finis.120.130. Forma.24.74.89.143. Formatio. Fortuna.6. Generatio.61. Gloria.11. Gratia.7.132. Graue.5. Habilitas.1. Habitus.66. Homo.29.33. Ieiunium.7. Hierusalem.1. Ignis.16. Infernus.4.5. Instans.5.6.8. Intellectus.105.106.137.8. Intelligentia.2. Intentio.27. Ius.17. Liber.13.23. Litigium.2. Locus.10.12.

10 Inter habitum & priuationem quę est in priuari, & aliquid habitus relinquens, potest esse medium, circa proprium subiectum, sicut inter bonum & malum est actus indifferens: non autem inter habitum & priuationem quę est in priuato esse, nihil relinquens de habitu. 12^{e}.q.18.8.1^{m}./quol.7.9.c. Lumen.11.12. Luna.6. Lux.13.24. Macula.7. Magnanimitas.5.26. Maria.53.67. Matrimonium.9. Mediate. Meritum.15.41. Miraculum.8. Mistio.5. Motus.51. Naturale.11. Odor.4. Operatio.14.18. Oppositio.3. Oratio.51. Ordo.47.75. Ornatus.1.11. Passio.14. Per.4.5. Physica.12. Preceptum.147. Priuatio.4. Processio.53. Prophetia.39.65. Propositio.12. Prouidentia.38.48. Prudentia.53.54.60. Punctus.5.

11 Extremum semper prius natura coniungitur medio, q̃ alteri extremo, non autem semper prius tempore. 3.d.2.q.2.ar.3.q.3.1^{m}. Quantitas.28. Ratio.36.39.41.46. Reatus.1. Reduplicatio.3. Relatiuum.13.

12 Inter substantiam & accidens quintum prędicabile, datur medium: non autem vt accidens diuiditur contra substantiam. 1^{a}.q.76.4.4^{m}./q.77.1.5^{m}./Spiritu.11.c.co.2./4^{m}./5^{m}./Anima.9.10^{m}./quol.1.6.3^{m}./Opus.23.co.1./Opus.33.co.2./Met.11.lec.12.co.2.principio.

13 De medio syllogismi. Opus.50.0. Reprę sentatio.2. Reuelatio.6. Rota. Sacramentum.16. Samaria. Scientia.14.17.25.28.30.45.46.54.98. Sensibile.10. Sensualitas.8. Significatio.3. Solertia.0. Successio.1.

14 Aliquid est in medio dupliciter. s. in publico, & vt intimum. Psal.21.co.15. Tactus.11.8. Tempus.15. Terra.1. Tristitia.18.22. Vapor.2. Velox.3. Verbum.63. Veritas.31. Vestigium.5. Visibile.4. Visio.20.

15 Deus est in medio, vel q̃a ęqualiter se habet ad omnes vel quia est in corde quod est in medio. Psal.45.co.4. Vita.23.77. Viuere.2. Vniuersale.9. Voluntas.2. Christus.211.

16 VIRTVTIS IN COMMVNI./ Virtus non est mediũ inter passiones s̄m essentiã, sed s̄m effectum: quia constituit medium inter eas. 12^{e}.q.59.1.1^{m}./2.d.27.1.5^{m}./3.d.23.q.1.ar.3.q.2.1^{m}./Virt.q.1.1.15^{m}./Ethi.2.lec.7.co.2.fi./Lec.11.principio.

17 In passionibus accipitur medium, per hoc q̄ attingitur recta ratio, in quo consistit ratio virtutis. 12^{e}.q.17.1.5^{m}./5.2^{m}./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.c./Virt.q.4.1.5^{m}. Accidentaliter.3. Amor.177. Appropriatio.15. Litigium.2.

18 Medium virtutis non consistit in indiuisibili, sed habet aliquam latitudinem, in qua virtus saluatur. 4.d.15.q.3.ar.1.q.2.1^{m}./Virt.q.1.11.16^{m}./13.16^{m}./18^{m}. Operatio.18.40.

19 Medium virtutis, non est s̄m ęquidistantiam ab extremis. 3.d.33.q.1.ar.3.q.1.2^{m}./4.d.15.q.3.ar.1.q.2.1^{m}./Virt.q.1.13.13^{m}./Ethi.2.lec.6.7.0. Virtus.6.8. Vsura.28.284.

20 IN SPECIALI./ Virtutes theologicę habent medium per accidens. i. ex parte nostra, non autẽ per se. i. respectu Dei. 12^{e}.q.64.4.0./22^{e}.q.17.5.2^{m}./3.d.33.q.1.ã.3.q.4.0./Virt.q.1.13.c.5^{m}./19^{m}./q.2.2.10^{m}./13^{m}./q.4.1.7^{m}./Ro.12.co.4.

21 Quęlibet virtus intellectualis, consistit in medio, per cõformitatem intellectus ad res. s. in vero, cuius excessus est affirmatio falsa: defectus autem, est negatio falsa. 12^{e}.q.64.3.0./4.1^{m}./2^{m}./3.d.33.q.1.ar.3.q.3.0./Virt.q.1.13.c.5^{m}./19^{m}./q.4.1.7^{m}. Abstinentia.5. Accidentaliter.3. Astutia.1. Cõstantia.7. Eustochia.1.

22 Virtus moralis, respectu materię est medium: sed respectu rationis, est extremum. 12^{e}.q.64.1.1^{m}./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.3^{m}./Virt.q.1.13.2^{m}./3^{m}./4^{m}./1^{m}. Fides.84.151. Fortitudo.12.36. Ieiunium.6.23. Ira.9.

23 Medium virtutis moralis, attenditur s̄m rationem rectam in omni circunstantia, non autem s̄m q̃titatem absolutã. 12^{e}.q.64.1.2^{m}./3^{m}./22^{e}.q.92.1.c./q.104.2.1^{m}./q.123.4.3^{m}./q.147.1.2^{m}./q.152.2.2^{m}./q.153.2.2^{m}./q.186.3.3^{m}./3^{a}.q.46.6.2^{m}./3.d.9.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./d.33.q.1.ar.3.q.1.4^{m}./4.d.15.q.3.ar.1.q.2.1^{m}./d.33.q.3.2.1^{m}./2^{m}./5.3.c^{o}.134.fi./136.4^{m}./Ma.q.14.1.6^{m}./q.15.1.9^{m}./Virt.q.1.13.5^{m}./6^{m}./17^{m}./Opus.19.c^{o}.8.co.8.9./Ethi.2.lec.2.fi./Li^{o}.4.lec.6.co.2./Lec.8.co.2./Lec.11.p^{o}. Liberalis.3. Mansuetudo.3. Obedientia.2. Pœnitentia.12.13. Prudentia.42.53.54.60. Sciẽtia.13.14.25.26.45.50.98. Solertia.0. Spes.71. Veritas.49. Vindicatio.2. Virginitas.24. Virtus.262.

24 Virtus moralis consistit in medio inter excessum, & defectum. 12^{e}.q.64.1.0./4.1^{m}./2^{m}./22^{e}.q.17.5.2^{m}./q.92.1.c./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.0./Virt.q.1.1.15^{m}./13.0./q.2.2.10^{m}./13^{m}./q.4.1.7^{m}./Ethi.2.lec.7.co.2.fi.

25 IVSTITIAE./ Omne medium virtutis, est medium rationis: sed solius iustitię, medium est rei & rationis. 12^{e}.q.64.2.0./22^{e}.q.58.10.0./q.61.2.1^{m}./3.d.33.q.1.ar.3.q.2.0./4.d.14.q.1.ar.1.q.4.4^{m}./d.15.q.1.ar.1.q.2.0./Ma.q.13.2.c.fi./Virt.q.1.13.7^{m}./11^{m}./12^{m}./13^{m}./17^{m}./quol.6.10.c.

26 Esse medium ratione materię, conuenit iustitię, & cęteris virtutibus, non autem esse medium inter duo vitia: quia primum conuenit virtuti per se: s̄m autem per accidens. 2.d.27.1.5^{m}./3.d.33.q.1.ar.3.q.1.5^{m}./Ma.q.13.1.4^{m}./Virt.q.1.13.12^{m}. Difficile.14.16. Fortuna.6.

27 Medium iustitię, est ęqualitas, quam constituit iustitia inter aliquos. 3^{a}.q.85.3.2^{m}.

28 Medium iustitię distributiuę, sumitur secundum proportionem geometricam, commutatiuę vero medium, sumitur secundum proportionem arismetricam. 22^{e}.q.61.2.0./4.c.fi./2.d.27.3.c./3.d.33.q.1.ar.3.q.2.c./Virt.q.1.13.7^{m}.

1 MEL est dulce, sed inflat: ideo prohibetur poni in sacrificiis veteris legis: quia potius significat suauitatem seculi, q̃ charitatis. 4.d.11.q.2.ar.1.q.2.4^{m}. Apis.5. Eucharistia.54. Fauus. Torcular.2.

2 Mel non offerebatur in sacrificijs Dei, quia offerebatur idolis: & ad excludendũ omnes carnales dulcedines & voluptatem a sacrificantibus Deo. 12^{e}.q.102.3.14^{m}.

MELANCHOLIA, & humor ab undans circa cerebrum, & circa cor turbant reminiscentia m: memoria vero impeditur in nanis, & senibus, & pueris. Memoria.c.8.o. Delectatio.27.75. Elephas.4. Energumin⁹.2. Incontinentia.5. Taurus. Vespere. Melchi. Maria.5.

MALCHISEDECH dicitur esse sine patre, matre, genealogia, pn°, & fine, quia scriptura non ponit: licet habuerit, quia fuit Sem, primogenitus Noe, vt Hebrei dicunt.3ª.q.22.6.3ᵐ./.He.7.pn°./.co.4. Abraham.22. Eucharistia.12.13.19.20. Heresis.144. Oblatio.17. Sacerdos.18.19. Sem.

* 1 MELIVS alio aliqd dicitur * simpliciter: quod tñ minus pprie recipit alicuius predicationem, sicut cognitio patrie, est nobilior cognitiōe vie, que magis pprie, dicit fides. 22ᵉ.q.174.2.3ᵐ. Abstractio.11. Agens.107. Amor.29.104.107.113. Angelus.52.53. Anima.89. Appropinquatio.2. Attentio.2. Baptismus.39.191.220. Beneficium.22. Bonitas.98.178.179. Causa.45.46.87.ĉ. Compositio.8. Commune.4.13.14. Crucesignatus.2. Deus.77.384.393.415.ĉ. Doctrina.9. Dubitatio.5. Electio.32.34.ĉ. Eleemosyna.24.34.35. Eucharistia.192.

2 Plura bōa, sunt meliora paucioribus bonis, si sunt eiusdem rationis: aliter non oportet. Ma.q.16.1.13ᵐ. Excedere. Excellentia. Finis.100. Fortitudo.22. Generatio.91. Gratia.45. Heresis.157. Imago.30. Indulgentia.10. Instrumentum.10. Intellectus.99.189. Interpretatio.3. Iuramentum.30. Iustitia.61. Lex.118.150. Lumbardia. Lumen.8.16. Maledicere.1. Malitia.7. Mandatum.1. Matrimonium.60. Minister.6.

3 Quilibet tenetur ad melius, fm affectum, non autem fm actum: quia nolens esse melior, non potest esse sine contemptu. Matth.19.co.7. Missa.25. Mortuus.2. Mulier.3. Natiuitas.7. Nocere.5.6. Obedientia.24.25. Ordo.34. Passio.74. Peccatum.136. Pœna.23. Perfectio.84.ĉ. Permissio.2. Persona.17.36. Politia.4. Professio.2.3. Redemptio.2. Religio.69.99.ĉ.106. Reuocare. Sabbatum.14. Symbolus.5. Sinistrum.3. Suffragia.6. Susurratio.2. Tactus.10. Tarditas.3. Tentare.20. Theologia.21. Turtur.1.

4 Quilibet tenetur preferre melius, minus bono in iudicādo, nō aūt in appetēdo, & operādo. Veri.q.23.8.9ᵐ. Vendere.10. Virginitas.18.ĉ. Virtus.120.ĉ. Vita.67. Votum.8.71.79.80.81. Vsura.202.287. Christus.34. Melodia. Harmonia. Cantus.o. Cōsonantia. Iubilus. Laus.13.ĉ. Musica.o. Sonus. Membrana. Cete.5.

1 MEMBRVM omne, & quelibet potentia anime, operantur toti, & non sibi soli. 12ᵉ.q.17.5.2ᵐ. Actus. E. Amor.140. Anima.121.275. Animal.36. Appetitus.49. Aquila.1. Articulus.2. Baptismus.142.161.180.ĉ.

2 Diuersa membra fm se differunt specie, non autem respectu totius.4.d.49.q.4.4.5ᵐ. Benefacere.2. Beneficium.15. Bonitas.194. Capitale.1. Caput.o. Circuncisio.9.12.24. Cor.2. Corpus.32.72.73.

3 Membrum aridum, potest participare actione ad extra, vt percutere, non autem actione ad intra, vt sentire.3.d.13.q.2.ar.2.q.2.c.fi./.4.d.5.q.2.ar.2.q.1.2ᵐ. Damnatio.36. Deformitas. Diuisio.20. Ecclesia.2. Eleemosyna.14.15. Esse.46. Febris.1. Festum.9. Fomes.7.12.13. Fortitudo.7. Habitus.57.60.61.62. Homo.33. Imperare.18. Infidelis.13. Intestina. Ira.49.

4 Caput est membrum, habens virtutes influendi in alia membra, & recipit ab alijs membris nutrimentum, & alia obsequia.3ª.q.8.1.6.7.8.c./.3.d.13.q.2.1.6ᵐ.

5 Membra hominis non applicantur operi, nisi de consensu rationis.12ᵉ.q.74.7.o./.q.77.7.c.fi. Iudas.2. Liberum.27. Lucia. Maria.38. Missa.13. Mutilatio. Oratio.88. Ordo.98. Pars.o.

6 Membra sepe significant interiores virtutes. Psal.31.co.3./.Psal.33.co.10./.Psal.36.co.11. Passio.50.68.71.77. Peccatum.229.296.316. Politia.1. Puer.3.9. Restitutio.5. Resurrectio.17.

7 Membra naturalia, & instrumenta artificialia, in scripturis, significant operationes, quarum sunt principia.1ª.q.3.1.3ᵐ./.Veri.q.22.10.2ᵐ./.Psal.44.co.3. Schisma.6. Sponsa.7. Tactus.3.5.

8 Membra corporis naturalis, vel corporis mystici, quadrupliciter vniuntur. s. fm naturam, colligationem, formam, & influxum.3.d.13.q.2.ar.2.q.2.c. Tertulianus.

9 Membra mystica duplicia. s. membra Christi, & membra diaboli. Opus.58.c°.14.co.2.3.

10 * Christus nō pōt dici mēbrum ecclesie, * qa fm qō hō, nō recipit aliqd ab alijs mēbris ecclesie, sed a solo Deo. Vnde nō pōt dici cōmēbrū fm qō caput ecclesie dr ipse fm humanitatem, pōt aūt dici mēbrum fm humanitatem, fm qō ipse est caput ecclesie fm diuinitatē.3.d.13.q.2.1.6ᵐ./.4.d.49.q.4.3.4ᵐ. Timor.35. Tremor.2.

11 Angeli non sunt membra ecclesie, vt sponsa Christi est: licet pertineant ad vnitatem eius.4.d.49.q.4.4.1ᵐ. Vsura.244. Christus.56.106.

12 Peccatores quantumcunqȝ obstinati, in hac vita, possunt fieri membra Christi: ideo licet recipere ab eis beneficia, & ecōuerso: sed nō ꝑ charitatē.2.d.7.q.3.2.2ᵐ. Memento. Memini. Preceptum.45.80.103. Memini. Memento. Memoria.o. Mens.1.2. Memoratiuus. Memoria.o. Tarditas.3.

1 MEMORIA duplex. s. conseruatiua specierum tantum, alia cuius obiectum est preteritum vt preteritum: prima est potentia pure cognoscitiua, & est in parte intellectiua, secunda vero in parte sensitiua tantum. 1°.q.77.8.4ᵐ./.q.79.6.o./.1.d.3.q.4.1. 1ᵐ./.2ᵐ./.3.d.26.q.1.5.4ᵐ./.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.4ᵐ./.d.17.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ./.d.44.q.3.ar.3.q.2.4ᵐ./.d.50.q.1.2.6ᵐ./.ꝫ.2.c°.74.fi./.Veri.q.10.2.o.

2 Memoria intellectiua est omnium temporum.3.d.26.q.1.5.4ᵐ./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ./.d.44.q.3.ar.3.q.2.4ᵐ./.Opus.58.c°.2.q.2. Anima.307. Animal.39.54.69. Appropriatio.22. Aureola.25. Beatus.55. Cetus.1. Chirographum. Colere. Commemoratio. Confessio.40. Contritio.7.22.23. Delectatio.39.46. Descriptio. Eucharistia.243. Experientia.2. Phantasia.3. Festum.5.6. Fruitio.2. Habitus.50.51.

3 Memoria que est altera pars imaginis, non est preteritorum: qa abstrahit ab omni tempore, cū sit in intellectu, & nō in parte sensitiua.1°.q.79.6.2ᵐ./.Op⁹.72.q.13.

4 Immo memoria intellectiua respicit preterita. Veri.q.10.2.o./.Opus.72.q.13. Rñº. Dubio.865°.

5 Memoria sensitiua, est per se preteriti, ratione obiecti & actus: intellectiua vero, ratione actus tantum. 1°.q.79.6.2ᵐ./.3.d.26.q.1.5.4ᵐ./.Veri.q.10.2.9ᵐ. Imago.9.27.28.29. Inuidia.13.

6 Memoria intellectiua, non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius: cuius actus est intelligentia, que oritur ex memoria, sicut actus ex habitu.1ª.q.79.7.o./.q.93.7.3ᵐ./.ꝫ.2.c°.74.fi./.Veri.q.7.3.3ᵐ./.q.10.3.o. Ira.41. Iudei.17. Melancholia. Memento. Memini. Memoratiuus. Mens.1.2.

7 Immo memoria, intelligētia, & voluntas, sunt tres potentie distincte abinuicem: quia memoria est virtus retentiua specierum.1.d.3.q.4.1.o./.Veri.q.7.3.3ᵐ. Rñº. Dubio.266°.

8 * Philosophi non tractauerunt de memoria intellectiua, qa accipiebāt potētias illas tm̄, q̄ ordināt ad aliquem actum, pprietas aūt retentiua anime, nō hȝ aliquē actum, sed tm̄ retinere, qō illi est loco actus.1.d.3.q.4.1.3ᵐ.

9 Quælibet potentia animę, tenet habitum, & obiectum eius: inquantum seruatur in ea virtus memorię: vt prius in posteriori: quia memoria immediate sequitur essentiam animę. 1.d.3.q.4.1.5m.

10 Memoria sensitiua, est thesaurus specierum intentionalium. i. intentionum sensibilium, cum sensu acceptarum: cuius organum est in extrema parte capitis. 1a.q.78.4.c./1.d.3.q.4.1.2m./2.2.c°.73.co.1./Veri.q.10.2.c.1m./q.18.8.c./Anima.13.c.co.2./Memoria.lec.3.co.4.prin°.

11 Motus memorię, est ab anima ad res: in aliis autem potentiis sensitiuis, est econuerso. Anima.13.c.co.2.fi.

12 Illud quod est in memoria, redit ad intelligentiam, non ita quod eadem species numero, quę est in memoria, postmodum fiat in intellectu: sed per illum modum loquendi, quo phantasmata dicuntur fieri in intellectu. quol.8.4.3m.

13 Ea quę magna ęstimamus, magis memorię infigimus. 22e.q.47.2.3m.

14 Consuetudo multum operatur ad bene memorandum. 12e.q.50.3.3m./22e.q.49.1.2m.

15 Illud quod scribitur, non de facili a memoria labitur: sed succurrit memorię. 1a.q.24.1.c./He.12.lec.4.co.4.fi.

16* Necessarium est eosdem actus pluries reiterari, vt aliquid firmiter memorię imprimatur: quia meditatio confirmat memoriam, secundum philosophum. 12e.q.51.3.c./22e.q.49.1.2m.

17 Reducere debemus deum in memoriam, quantum ad quatuor. s. quantum ad mirabilia quę fecit, ad venerandum: quantum ad beneficia quę dedit, ad regratiandum: quantū ad tormenta quę sustinuit, ad compatiendū: & quantum ad precepta quę dedit, ad obseruandum. Isa.43.fi.

18 Memoria & ira, nō sunt in animalibus imperfectis. Met.co.3./Sensu.co.4. Occidere.12.

19 Memoria in angelis pōt poni, vt est in mente: non aūt vt est in sensu. 1a.q.54.5.2m. Petrus.4. Piscis.1.Po°.1.5.Preceptum.45.80.103. Prudentia.24.48.Raptus.17.Recolere.Recordari.

20 Memoria intellectiua, manet in anima separata: non aūt memoria sensitiua, sed corrūpitur. 1a.q.77.8.4m./q.89.6.1m./4.d.44.q.3.ar.3.q.2.4m./d.50.q.1.2.6m./Aīa.19.16m. Reminiscētia.o. Scīētia.25.94. Sensus.9.20.19. Spes.35.49. Tarditas.3. Temeritas.3. Tristitia.14. Virginitas.23. Virtus.59.

21 Memoria saluatoris si fuerit derelicta: tunc sequitur triplex malum. s. amissio gratię diuinę, subiectio potestatis diabolicę, & magna deformitas culpę. Opus.58.c°.2.prin°.

22 Documenta quatuor, ad bene memorandum, scilicet similitudines rerum assumere conuenientes, nec tamen omnino consuetas: ordinate eas disponere: sollicitudinem circa eas apponere & affectum adhibere: & eas frequenter meditari. 22e.q.49.1.2m./Memoria.lec.5.fi.

Memoriale. Eucharistia.143.

Menander. Paulus.21.

1 **MENDACIVM** dicitur tripliciter. s. materialiter. i. dictum falsum: formaliter. i. voluntas falsum enunciandi: & effectiue, id est voluntas decipiendi. 22e.q.98.1.3m./q.110.1.0./3.d.38.1.0. Abraham.9.10. Accusatio.27.

2 Cupiditas fallendi, pertinet ad perfectionem mendacii: non autem ad speciem eius. 22e.q.110.1.c.3m./3.d.38.1.5m.

3 Omne mendacium, est peccatum. 22e.q.69.1.2.0./q.70.4.c./q.110.3.0./4.b./q.111.1.c./q.124.5.2m./3.d.38.3.0./Trin.9.c./quol.7.vel.8.q.6.4.0./ps.5.co.5. Fallere.1. Falsitas.19.c. Fucatio.

4 Peccatū mendacii, principaliter consistit in intentiōe fallendi. 3.d.38.1.2.c./ql.6.q.9.3.c. Furtum.3.

5 Iocus, commoditas, & damnum, accidunt mendacio inquantum huiusmodi secundū gradus eius rōne finis: non autem inquantum est peccatū. 3.d.38.2.1m. Iactantia.2. Idolatria.2. Ironia.0. Mentiri.0.

6 Mendacium secundum se, diuiditur tantum in duas spēs. s. in iactantiam, & ironiam: secundum gradus autem eius rōne finis, diuiditur in perniciosum, iocosum, & officiosum: vel in octo gradus eius. s. quorū primus est in doctrina religionis: secundus quod nulli prosit, & obsit alicui: tertius quod prosit vni, & alteri obsit: quartus quod fit sola mentiendi fallendiq; libidine: quintus quod fit placendi cupiditate: sextus quod nulli obest, & prodest alicui ad conseruandam pecuniam: septimus quod nulli obest & prodest alicui: ad vitandum mortem: octauus quod nulli obest & prodest alicui, ad vitandum immundiciam corporalem. 22e.q.110.2.0./3.d.38.2.5.0./Opus.64.c°.25.26./ps.5.co.5. Periurium.1.

7 Mendacium officiosum habet plus de ratione mendacii, quam mendacium iocosum: quia habet plus de assertione, sed habet minus de malo. 3.d.38.5.3m.

8 Mendacium est peccatum mortale tantū tripliciter. s. secundum se, idest quando est contra charitatem dei vel proximi: ex intentione, & ratione scandali. 22e.q.69.1.2.0./q.70.4.c./q.110.4.0./3.d.38.4.0./4.d.16.q.4.ar.1.q.3.c./quol.7.vel.8.q.6.4.0./ql.9.14.c. Veritas.55.

9 Mendacium, per se, directe, & formaliter, opponitur virtuti, quę dicitur veritas. 22e.q.110.1.0./2.c.

10 QVIS./Dicens verum, credens se dicere falsum, dicit mendacium per se, & formaliter: non autem econuerso, nisi per accidens, & materialiter. 22e.q.110.1.0./3.d.38.1.4m./4.d.21.q.2.3.4m./quol.6.17.c.| Calumnia.0.

Immo mentitur, sed non dicit mendacium. 3.d.38.1.1m. F R ño. Du°. 867°.

Credere.13.

11 Intendens significare falsum nutibus, mendacium dicit. 22e.q.110.1.2m./3.d.38.1.2m./ql.6.q.9.3.c.

12 Mendacium verbo, vel facto vel nutibus, est ęqualiter peccatum. 22e.q.111.1.c.4m./ql.6.q.9.3.c.

13 Mendacium non est semper in factis, sicut in verbis, quando significatur aliter quam res sit: quia facta non ordinantur sic ad significandum, sicut voces. 3.d.38.3.5m./Veri.q.23.3.2m. Demon.72.80.110. Fictio.1.3. Iacob.2. Iuramentum.14. Meretrix.6. Miraculum.41.44. Prelatio.22. Religio.46.47. Simulatio. Testis.7.c.

14 Nullus debet dicere mendacium, vt ipse vel alius euadat mortē, vel immundiciam corporalem. 22e.q.110.3.4m./q.113.1.3m./3.d.38.L./Ma.q.15.1.5m.

15 Si Iudas patriarcha, non seruasset promissum Thamar nurui eius, mendacium eius fuisset perniciosum. 4.d.33.q.1.ar.3.q.2.1m. Veritas.55.

16 EXCVSATI./Dicere falsum in disputatiōe, non est mendacium, nisi asseratur. 3.d.38.5.1m. Fictio.1.3.

17 Nec mendacium, nec aliquid quod ex genere suo non est peccatum mortale, est perfectis peccatū mortale: nisi sit contra eorum votum, vel rōne scandali. 22e.q.69.1.2.0./q.70.4.c./q.110.4.5m./3.d.38.4.4m.

18 Si res visa, vel audita, recitetur nō eodem modo, nec eisdem verbis, non est mendacium: vt patet in euangelio, & in aliis scripturis diuinis, in quibus nihil est fal

fum.22ᵉ.q.110.3.1ᵐ. Obstetrix.2.

19 Non seruans promissum, propter superueniens impedimentum, vel re mutata, excusatur a mendacio, vt sanctus Paulus. 22ᵉ.q.110.3.5ᵐ./. Ro.15.lec.3.co.3.fi. Prelatio.22.Thamar.

20 In sacra scriptura, aliqui laudantur dupliciter. s. vt exempla perfecte virtutis, vt Abraham & Iacob: & propter indolem virtutis, vt Iudith & obstetrices: primi excusantur a mendacio, quia figuraliter & prophetice locuti sunt, non autem secundi, licet verum dixerint mystice. 22ᵉ.q.110.3. 3ᵐ./.q.111.1.1ᵐ./. 2ᵐ./.3.d.38.3.1ᵐ./.4ᵐ./.quol.8.14.fi.

Mendax. Abraham.9.10. Credere.13. Iuramentū.14. Mendacium.0. Miraculum.44.

MENDICITAS duplex. s. contraria voluntati, & voluntaria: prima est occasio furti & periurii, nō aūt secūda: ideo Christus elegit eam. 22ᵉ.q.187.5.c./.3.q.40.3.1ᵐ./.§.3.cᵒ.133.135.co.3.4.5./.ql.17.18.5ᵐ./. Opus.17.cᵒ.14.15.16./.Opus.19.cᵒ.9. Alexius. Religio.88.89. Turpitudo.2. Vsura.261.

Mœnia. Raab.2.

1 MENS dicitur a metiendo, vel a meminendo. 1ᵃ.q.79.9.4ᵐ./.1.d.3.q.5.c./. Veri.q.10.1.c. Accedere.1. Accidia.1.2.8. Actio.16.17. Adam.14. Adoratio.2.8. Aduentus.2.3.4. Angelus.317.332.378.454.604. Anima.17.c̄.100. Animus. Appetitus.89. Argumentum.1. Artificiale.6. Ascensus. Aureola. Baptismus.192.212. Beatitudo.102. Beneficium.16. Charitas.30.31. Cecitas.1.2.3. Conceptio.1.c̄. Contemplatio.0. Contrarium.16.c̄.

2 Mens dicitur tripliciter. s. natura intellectiua, intellectus, & memoria. 1ᵃ.q.79.1.1ᵐ./.1.d.3.q.5.c./. Veri.q.10.1.c. Cōuersio.8.9. Cultus.1.2.c̄.12.c̄. Dānatio.18. Delectatio.94. Dæmō.82.96. Destinatio. Deuotio.1.c̄.10.c̄. Deᵒ.159.185.196.202.208. Dies.22. Effectus.7. Aeternitas.49. Euagatio. Euchaᵃ.244.245. Excessus.2. Extasis.0. Fatū.4. Forma.138.167.B. Fortitudo.1.2.7.50. Gratia.2.115.c̄.152. Gula.3.4.11. Habitudo.1. Hymnus. Idea.1.c̄.17. Ieiunium.10. Illabi. Imago.18.23.c̄. Importunitas. Innocentia.14.15.

3 Mens in anima nostra, dicit illud quod est altissimū, in virtute eius. Veri.q.10.1.c.fi. Intellectus.0. Intentio.2. Ira.20. Iudicium.82. Iuramentum.14. Iustificatio.5.13. Laus.17.18. Lucerna. Lucia. Luxuria.1.16.22.24. Maria.53. Memoria.19. Mentale. Missa.4. Missio.25. Mulier.6.17. Mundus.5. Nomen.36. Notitia.0. Nubes.3. Oblatio.16. Obstinatio.0. Orō.1.c̄.13.21.23.29.43.45.56. Organum.0. Paulus.12.

4 Mens vt in ea est imago, nominat potentiā animę: non autem essentiam animę, nisi inquantū ab ea fluit talis potentia. Veri.q.10.1.0. Pax.6. Peccatū.18.195.197.397. Perseuerantia.5. Preceptū.45.c̄.111.c̄. Predestinatio.2. Prelatio.18. Premium.3.c̄. Promulgatio.1. Prophetia.15.16. 55.89. Purgatio.2. Quies.6. Raptus.M. Ratio.1.c̄. Sabbatum.2. Sacramentum.49. Sanctificatio.1. Sanctitas.5. Sanctus.7. Sanitas.8.9. Sapientia.22.c̄. Scientia.25.94. Seruitus.7.16. Sexus.3. Simonia.1.29. Sobrietas.5. Somnus.2.3. Speculum.4.

5 Notitia & amor, dupliciter comparantur ad mentē. s. primo vt ad amantem & cognoscentem: secundo vt ad cognitam & amatam: & sic excedunt mentem, & dissimiliter se habent ad cetera accidentia. Veri.q.24.4.13ᵐ. Spūs.4.5. Stratus.2. Studium.1. Testamentum.4. Vagatio. Verbositas. Verbum.M. Virginitas.3.c̄. Virtus.27.56.186. Visus.3. Vita.C. Vnctio.15. Vniuersale.1. Voluntas.0. Vox.43.

6 Aliquid inherens menti rationali, est maius ea secundum quid, non autem simpliciter: sed nihil subsistens preter deum, est maius ea. 1ᵃ.q.16.6.1ᵐ.

MENSA in sacra scriptura triplex. s. mensa veteris legis, noue legis, & patrie cælestis. fs.22.co.2.

Excōmunicatio.24. Sanctus.8. Christus.197.

MENSIS aprilis, est primus mensis apud Iudeos. 4.d.15.q.3.ar.3.q.1.4ᵐ. Ieiunium.10. Iuppiter. Luna.4. Martius. Matrimonium.50. Menstruus.3. Neomenia. Pascha.3. Predicare.21. Septimus. Seruitus.10. Vsura.128.148.214.

1 MENSTRVVS sanguis, est in fœminis, loco seminis: & est propria materia corporis Christi & aliorum: non aūt semen fœminę. 3ᵃ.q.31.5.0./.6. 3ᵐ./.q.32.4.c./.q.35.3.3ᵐ./.2.d.18.q.1.1. 2ᵐ./.d.30.L. 3ᵐ./.3.d.3.q.5.1.0./.d.4.q.2.1.c.2ᵐ./. Met.5.lec.2.co.5.fi. Anima.352. Basiliscus. Semen.1.6.

2 Immo ex sanguine menstruo, non formatur conceptus. 3ᵃ.q.31.5.3ᵐ. Rñᵒ.Duᵒ.868ᵒ.

3 Sanguis menstruus, quem fœminę per singulos menses emittunt, habet impuritatē corruptiōis: nec est materia fetus, sed purgamentum eius. 3ᵃ.q.31.5.3ᵐ.

4 Menstruum non est sanguis primo generatus ex cibis: sed est residuū eius quod ab vltima digestiōe, nutritiua ministrat gñatiuę. 3ᵃ.q.31.5.c./.3.d.3.q.5.1.5ᵐ.

5 Menstruum est potentia totum, secundum potentiam passiuam: sicut semen viri est potentia totum, secundum potentiam actiuam. 3ᵃ.q.31.5.1ᵐ./.6.c./.3.d.3.q.5.1.4ᵐ.

6 Menstrua habent formam sanguinis, propter indigestionem, ex defectu caloris. 3.d.3.q.5.1.c.

7 Menstrua in fœminis incipiunt eodem tempore, quo semen in viris. s. circa ortum pilorum, & aliorū signorum pubertatis. 3.d.3.q.5.1.c.

1 MENSVRA duplex. s. intrinseca & extrinseca: prima est in quolibet mensurato subiectiue: secunda vero in vno solo. 2.d.2.q.1.2.1ᵐ./. Veri.q.1.5.c. Accidēs.17.28. Actio.94.99. Actus.161.170. Addere.13. Adequatio.0. Albedo.1. Angelus.195.c̄.238. Anima.21.22. Appetitus.9. Beatitudo.33. Bis. Bonitas.74. Campsoria.2.

2 Mensura intrinseca, est semper coęua mensurato, non autem mensura extrinseca. Veri.q.1.5.c. Charitas.107.c̄.

3 Mensura duplex. s. equiparata mensurato per replicationem: & ratio cognoscendi ipsum. 1ᵃ.q.3.5.2ᵐ./. Opus.36.cᵒ.3.co.3. Cœlum.73.75. Commensuratio.0. Conceptio.5. Contemptus.1.3. Corpus.11. Creatio.46.c̄.

4 Mensura est illud, per quod cognoscitur quantitas rei: & est quid minimum, vel simpliciter, vt in numeris in quibus primo inuenitur: vel quo ad nos, vt in continuis: deinde primum in quolibet genere. 12ᵉ.q.90.1.c./.1.d.8.q.4.2.3ᵐ./. Met.5.lec.6.co.7./. Liᵒ.10.lec.2.co.1./. Postᵉ.lec.36.co.3. Delectatio.105. Deus.57.127. Difficile.7.8. Diuisio.3. Donum.24. Duratio.0. Aeternitas.7.17.c̄. Euchaᵃ.279. Aeuū.3.10. Fieri.5. Incipere.2.

5 Non oportet q̄ omnis mensura sit omnino infallibilis, & certa: sed vt est possibile in genere suo. 12ᵉ.q.91.3.3ᵐ./.q.97.1.2ᵐ. Indulgentia.17. Infinitum.7. Instās.2.7.8.11.27. Intellectus.201.279.280.285. Ira.67.

6 Omnis mensura in suo genere, seipsa mensuratur. s. linea per lineam, & tempus per tempus. Potenᵃ.q.3.17.24ᵐ. Lex.3.c̄.62.154.155.160. Locus.4.15.c̄. Lux.9. Meritum.8. Modus.1.5. Motus.6.50. Numerus.5.6.18.24.

7 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.66.4.5m./.1.d.3.1. 5m./.2.d.1.q.1.6.4m. ☞ R ñº. Duº. 869º.

8 Mensura debet eẽ homogenea.i.eiusdem generis cũ mensurato.1ª.q.3.5.2m./.12ª.q.19.4.2m.

9 Oppositum videtur dicere. Potenª.q.7.4.7m. ☞ R ñº. Duº. 870º.

Peccatum.213. Pietas.16.

10 Mensura proxima proportionata mensurato, debet esse homogenea.i.eiusdem generis: nõ autem in aliis. 1ª.q.3.5.2m./.12ª.q.19.4.2m. Princeps.16. Proportio.0. Prudentia.54. Quando.2. Quantitas.22. Regula.0.

11 In quibuscunq; est diversa ratio cognoscendi: oportet esse diuersas mensuras.1.d.19.q.2.1.2m. Relatio.15.

12 Corporalia & spiritualia, inquantum conueniunt in permanentia essendi, possunt habere eandem mensuram.s.æuum.2.d.2.q.1.2.2m./.q.2.2.c. Refrenare. Sobrietas.1. Temperantia.1.6. Temporale.2. Tempus.3.15.

13 Oppositum videtur dicere.1ª.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.0./.Ma.q.16.4.19m./.quol.5.q.4.c.6. ☞ Duº.871º. R ñº. sicut Duº.586º.

14 Ratio naturalis, & principia ei naturaliter indita, sunt regulę generales, & mensurę omnium agendorum ab homine: non autem naturalium.12ª.q.91.3.2m./.Veri.q.1.2.c./.q.14.4.c. Tonus.5.6.18.24. Vendere.18.

15 Immo res ordinatur ad rationem naturalem, vt mensura ad mensuratum.12ª.q.64.3.c. ☞ Duº.872º. R ñº. sicut Duº.222º.

16 Secundum mensuram, per quam ęquale & inęquale communiter determinantur in rebus continuis, determinantur res, secundum q̃ in vsum hominum veniunt: vt triticum, vinum, oleũ, & huiusmodi. Opus. 73.cº.2.6.

17 Mensura & pondera propria, pertinent ad quãlibet patriam. Opus.20.liº.4.cº.14. Veritas.2.10.

18 Deus & creatura, non habent eandem mensuram: quia non vniuocantur in aliquo, sicut omnes motus. 2.d.2.q.1.1.3m.

19 Magnitudo dei, non est terminabilis, nec mensurabilis a se, nec ab alio.1.d.19.q.1.1.4m. Virtus.19.32.141.190. Vnitas.8. Vsura.23.24.25.63.74.77.148.191.193.199.

20 Vnitas est mensura numerorum tantum: ideo continetur in genere determinato, vt principium, non autem deus: quia est principium & mẽsura omnium rerum in quolibet genere.1.d.8.q.4.2.3m.

21 Ad hoc q̃ aliqua mensurentur per aliquod vnum, nõ requiritur q̃ illud vnum sit causa omnium eorum: sed q̃ sit simplicius.1ª.q.10.6.4m.

22 Intellectus dei est mensura prima omnium rerũ non mensurata: res est mensura secunda mensurata: sed intellectus noster est mẽsuratus a rebus non mẽsurãs. 1ª.q.21.2.c./. 12ª.q.93.1. 3m./.1.d. 19.q.5.2.2m./. §.2.cº. 12.2m./. Veri.q.1.2.&.10.c./. Poª.q.7.10. 5m./.Ro.3.co.2.6./.Periherᵃᵒ.lec.3.co.2./.Lec.7.0.

23 Immo intellectus noster est proxima operis regula, & mensura. Veri.q.1.2.c./.q.14.4.c. ☞ Duº.873º. R ñº. sicut Duº.221º.

24 Cum dicitur deus mensurari sua ęternitate, accipitur ibi ratio mensurę, secundum apprehensionẽ nostram tantum.1ª.q.10.2.3m.

Mētale. Fortitudo.1.7. Mēs.0. Ofo.1.31.52.79. Mentio. Dicere.6. Fornicatio.19.

1 MENTIRI est concretum, & mendacium, est abstractum: ideo dicens verum contra opinionem eius, mentitur: sed quod dicit, non est mendacium.3.d.38.1.1m. Accusatio.26.27. Confessio.4. Diuitię.1.9. Aequalitas.7.

2 Oppositum videtur dicere.22ª.q.110.1.0./.3.d.38.1.4m. ☞ Duº.874º. R ñº. sicut Duº.867º. Falsitas.19. Fides.8.11.23.24.38. Fucatio. Ironia.3. Iudith. Mendacium.0.

Mercantia. Mercatio. Mercator. Vsura.128.

Mercatio. Auaritia.9. Mercator. Negociatio.0. Vsura.128.161.

MERCATOR. Mercatores sperare possunt lucrũ ex mercatione, qđ nõ possunt dantes mutuo.12ª.q.78.1.0./.Opus.4.cº.24.6./.Opus.73.cº.9. Auaª.9. Cãpsoria.11.c̃. Negociatio.0. Seruitus.10. Vẽdere.8. c̃. Vsura.128.c̃.179.199.210.c̃.300. Vsus.8.c̃.

1 MERCENARIVS. Actus dicitur mercenarius, qui fit propter mercedem, non autem qui est circa eam.3.d.26.q.2.1.5m.

2 Facere aliquid propter tẽporale, facit actum mercenarium, nõ aũt propter beatitudinẽ.3.d.26.q.2.1.5m./.d.29.4.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.3.2m./.3m. Amor. 287. Merces.0. Prelatio.3.17. Vsura.145.259.

1 MERCES dicitur dupliciter.s.premium finale: & oẽ quo quis fit dignus laborãdo.1ª.Thi.5.lec.3.co.2.

2 Bona tẽporalia, sunt merces predicatorum secundo modo: non aũt primo modo.1ª.Thi.5.lec.3.co.2.

3 Merces dicitur dupliciter.s.cõmuniter.i. omne quod datur meritis: & proprie, idest aliquid extra hereditatem: primo modo prelatus potest & debet intendere mercedem, idest beatitudinem: non autem secundo modo, idest temporalia.3.d.26.q.2.1.5m./.d.28.4.c./.4.d.15.q.2.ar.2.q.3.2m./.Io.10.lec.3.co.2./.1ª.Cor.3.lec.2.principio. Aduocatus.8. Amicitia. 35. Amor.59.

4 Merces est terminus operis.12ª.q.114.5.c./.3.d.18.2.c./.d.28.4.c. Decimę.25.29. Eleemosyna.36.37. Histrionatus. Mercenarius.0. Mercimonia. Meritum.1. Oblatio.9.10. Pœnitentia.117. Prelatio.13.14. Premium.0.

5 Merces est id quod recompensatur pro retributione operis: ideo reddere mercedem, est actus iustitię: sicut reddere pretium rei emptę.12ª.q.114.1.c./.3ª.q.49.6.c./.3.d.18.2.c./.d.29.4.c. Recompensatio. Vsura.89.128.c̃.

Mercimonia. Campsoria.11.12. Merces.0. Tributum.1. Vsura.89.128.c̃.

1 MERCVRIVS raro videtur & est paruę quantitatis. Iob.38.co.8. Cœlum.25.26.27.

2 Mercurius scintillat. Ce.2.lec.12.co.2. Iuppiter. Planetę.1. Mere. Appetitus.49. Puritas.0.

1 MERETRIX hoc facit in mundo secundum Augustinum, quod facit sentina in mari, vel cloaca in palatio. Opus.20.liº.4.cº.14. Appetitus.18. Concubinatus.0. Datio.18. Debitũ.19. Decimę.25. Eleemosyna.14.15. Fornicatio.0. Lex.170.

2 Terrena ciuitas, vsum scortorum, licitam turpitudinẽ fecit, secundum Augustinum. Opus.20.liº.4.cº.14. Luxuria.13.14.

3 Meretrix debet permitti in ciuitate: quia secũdum ius positiuum, simplex fornicatio non prohibebatur: immo potius in pœnam, secundum antiquas leges, mulieres lupanaribus tradebãt & condemnabantur.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2.

4 Immo preualente Christiana religione, lex illa extirpata est.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2m. ☞ R ñº. Duº.875º.

5 Meretrix etiam nũc debet permitti, i. tolerari in ciui-

tate, vt vitetur peius malum.s.sodomia, adulterium, & huiusmodi: quia sapientis legislatoris est, minores transgressiones permittere, vt maiores caueantur: & in regimine humano illi qui pręsunt, recte aliqua mala tollerant, ne aliqua mala peiora incurrantur: vñ dicit Augu.in li.de ordi. Aufer meretrices de rebus humanis, turbaueris omnia libidinibus. 12ᵉ.q.101.3. 2ᵐ./.22ᵉ.q.10.11.c./.Opus.20.li°.4.c°.14. Magdalena.1. Membrum.12. Mendacium.15. Mulier.21. Oblatio.9.10. Raab.2. Turpe lucrum.1.

6 Meretrix potest sibi retinere, quod sibi datum est propter fornicationem: sed si superflue ad fraudem, vel dolum extorsisset, teneretur eidem restituere.22ᵉ.q.62.5.2ᵐ.

MERGVLVS significat gulosos: qui se delitiis immergunt.12ᵉ.q.102.6.2ᵐ./.co.3.

Meridies. Accidia.12. Coelum.24. Terra.9. Ventus.1.2.5.

Meritorium. Amor.65.130.194. Meritum.0.

1 MERITVM dicitur dupliciter.s.pprie.i. actio, cui iuste debetur merces: & improprie.i.quęlibet cõditio, quę facit aliquem dignum aliquo: vt ſtỹs Priami, meruit imperiũ, quia digna imperio fuit.3.d.18.2.c./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.c./.Veri.q.26.6.c./.Virt.q.1.1.2ᵐ. Benedictio.1. Certitudo.10. Dignitas.3. Emere.

2 Meritum duplex.s.congrui, & condigni.12ᵉ.q.114.6.o./.2.d.27.3.c./.3.d.4.q.3.1.2ᵐ./.6ᵐ./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.c./.He.6.co.10. Gratia.141.c̃. Pręde stinatio.36.

3 Meritum triplex.s.congrui, condigni, & interpretatum.3.d.18.2.c.

4 Ad meritum, tria requirũtur.s.status vię, dominium operis, & charitas.3.d.18.2.c./d.30.5.c./.Veri.q.29.6.8.c.

5 Immo ad meritum requirũtur tantum duo.s.gratia: & virtus.2.d.26.6.c.ſi. ℞ ſiº. Duº.876º.

6 Aliquid cadit sub merito dupliciter.s.simpl̃r, vt vltimus finis, & omne quod perducit ad eum: & secundũ quid.s.temporalia.12ᵉ.q.114.10.c.

7 Vt aliquid cadat sub merito, quatuor requiruntur.s.ꝙ pertineat ad beatitudinem, non habeatur, non debeatur, & posterius naturaliter.3.d.18.4.c.

8 Efficacia meriti, mensuratur ex tribus.s.ex charitate vel gratia, voluntate, & obiecto.1ᵃ.q.95.4.c./.12ᵉ.q.19.8.o./.2.d.29.4.c.

9 Actus humani habent rationem meriti ex duobus.s.principaliter ex ordinatione dei: secundario autem ex libero arbitrio.12ᵉ.q.114.4.6.c./.22ᵉ.q.2.9.c.

10 QVID./.Meritum importat ęqualitatem iustitię.3ᵃ.q.49.6.c. Actus.B.M.

11 Meritum non potest esse sine actu: quia requiritur ꝙ faciat quod debet qui meretur.12ᵉ.q.71.5.1ᵐ./.22ᵉ.q.79.3.4ᵐ./.2.d.35.3. 4ᵐ./.3.d.25.q.2.ar.1.q.1.c./.Ma.q.2.1.3ᵐ./.21ᵐ./.12.9ᵐ./.Virt.q.1.1.2ᵐ. Debitum.7.

12 Meritum est actio, qua iustum est, vt agenti aliquid detur.3ᵃ.q.49.6.c./.3.d.18.2.4.5.c./.d.30.5.c./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.o. Facere.9.c̃. Miraculum.31. Necessitas.9.

13 Ratio meriti, potest sumi ex duobus.s.ex habitu informante, & ex conditione actus, pręcipue quę est difficultas.2.d.24.lec.1.L. Politia.4. Pollutio.3.

14 Meritum consistit in hoc, ꝙ homo contemptis creatis, inhęreat deo: sed peccatum est econuerso.22ᵉ.q.104.3.o.

15 Habere oculum ad aliud q̃ ad deũ vt ad principalem finem, euacuat rõnẽ meriti, non si vt ad mediũ: & sic oratio est meritoria.4.d.15.q.4.ar.7.q.2.1ᵐ.

16 De necessitate meriti est certamẽ & conatus, ad aliqđ supra se: non autem contra impugnantem, quia hoc non fuit in angelis.2.d.29.4.2ᵐ.

17 Omne meritum est supra naturam: & omne demeritum est infra, & contra naturam.12ᵉ.q.71.2.o./.Veri.q.24.10.1ᵐ./.quol.5.2.o./.Ro.lec.8.co.2.ſi.

18 Posse peccare, non facit ad meritum: sed ad manifestationem eius. Veri.q.24.9.5ᵐ.

19 Oppositum videtur dicere.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o. ℞ ſiº. Duº.877º.

20 Meritum non diminuitur propter obligationem obedientię, si prompte fiat, maxime apud deum, qui nõ solum exteriora opera, verum etiam interiorẽ voluntatem videt.22ᵉ.q.104.1.3ᵐ./.q̃.3.cº.138.

21 QVO./.Mereri aliquo dicitur dupl̃r.s.formaliter.i.actibus. & vt principio.s.habitibus. 12ᵉ.q.55.1.3ᵐ./.2.d.27.1.4ᵐ./.3.d.23.q.1.ar.3.q.3.1ᵐ./.4.d.49.q.1.ã.4.q.4.3ᵐ./.q.5.1.3ᵐ./.Veri.q.26.1.c./.Virt.q.1.1.2ᵐ./.quol.5.2.ſi. Abraham.3.4.5. Actus.144.c̃.

22 Meremur aliquo dupliciter.s.principaliter.i.actibus: & secundario.i.potentiis, habitibus, & obiectis, vt principiis actuum. Veri.q.26.6.c. Ardere. Baptismus.160.161.168.178.191.228. Certitudo.10. Circuncisio.34.35.36. Descendere.8.

23 Naturalibus meremur.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c. Difficile.5.16. Diuitię.7. Ebrietas.14. Elementum.27.

24 Immo natura sibi relicta, potest demereri: non autem potest mereri.quol.5.2.c./.quol.6.6.1ᵐ. ℞ ſiº. Duº.878º.

25 Naturalibus meremur, & demeremur, vt principiis: non autem formaliter.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c./.quol.5.2.c./.quol.6.6.1ᵐ. Eleemosyna.34.36.37. Emere. Aequalitas.8. Eucha.ᵃ.131. Eunuchus. Excęcatio.6.7. Facere.9.

26 Habitibus nõ meremur nec demeremur: sed actibus.2.d.27.1.4ᵐ./.Ma.q.2.1. 21ᵐ./.2.9ᵐ./.5.8ᵐ./.Virt.q.1.1.2ᵐ.

27 Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.55.1.3ᵐ. ℞ ſiº. Duº.879º.

Fides.110.111.112.115.139. Gloria.6.

28 Actus naturales, subiecti imperio volũtatis, sunt meritorii: non autem determinati ad vnum, vt actus nutritiuę.2.d.39.q.2.1. 4ᵐ./.quol.4.21.o. Humilitas.19.

29 Meritum semper in voluntate consistit, sicut in causa imperante: non autem semper vt in eliciente, nec vt in subiecto, quia aliquando elicitur ab aliis potentiis.3.d.23.q.2.ar.3.q.1.3ᵐ.

30 Intellectus est susceptiuus culpę, quia potest aliqs mereri vel demereri per actum intellectus, inquantum est voluntarius. Ma.q.4.2.15ᵐ. Ieiunium.47. Incarnari.5.6. Indulgentia.10.24. Infidelis.8. Ingratitudo.12. Iudicium.63.

31 In actibus intellectus, & aliarum potentiarũ animę, non potest esse meritum, nec demeritum seu peccatum: nisi vt sunt a voluntate imperati.2.d.39.q.1.2.o./.3.d.23.q.2.ar.3.q.1. 3ᵐ./.4ᵐ./. Veri.q.14.3.5.6.ſi./.q.26.6.c. Iustitia.48.

32 Actus virtutum intellectualium, dicuntur esse meritorii, vt imperantur a voluntate, sine qua nullũ est meritum. Virt.q.1.7.5ᵐ.

33 Quęlibet opera virtutum quarũlibet, ex hoc meritoria sunt, ꝙ fiunt vt obediatur deo.22ᵉ.q.104.3.c.

34* Nõ fit idẽ act⁹ nũero, q̃ eẽ meritori⁹ btitudinis, & act⁹ btitudis q ẽ fruitio btã: cũ vn⁹ sit gřę ipsiciẽ, & ali⁹ gřę ɔsumatę.1ᵃ.q.62.4.c./.5.2ᵐ. Iustificatio.23.27.36.

35 Oppo^m vr dicere.2.d.5.q.1.1. 2.c.⁄. ql.8.vel.9.q.4. 3.0. ☞ Du^o.820°. R ſ^o. ſicut Du^o.154°. Lex.67.111.

36 Timor pœnę ęternę, eſt meritorius per ſe, vt eſt in voluntate: per accidens autem, vt eſt paſſio. Veri.q. 26.6.13^m.

37 Principium merendi, eſt ex parte animę: ſed corpus eſt inſtrumentum actus meritorii. 3^a.q.49.6.1^m. Liber.16. Lucia. Ludus.4.

38 Corruptio corporis, materialiter facit ad meritū, per patientiam voluntariam. Veri.q.24.9.6^m. Maria. 29. Martyrium.3.

39 Paſſionibus meremur, vt regulantur a ratione: & paſſionibus demeremur, inquantum ſunt contra rationē: nō autem ſecundum ſe. 12^e.q.24.1. 3^m.⁄.22^e.q. 2.1^m.⁄.2.d. 36.2.5^m.⁄. Veri.q.26.6.o.⁄. Ma. 15.⁄.q.10.1.1^m.⁄.q.12.1.1^m.

40 Paſſio corporalis martyrum, facit ad meritum prēmii accidentalis: non autem ad meritum prēmii eſſentialis, niſi inquantum eſt volita. 3^a.q.48.1.1^m.⁄. Veri. q.26.6.3^m. Matrimonium.52. Mors.16.17. Mortuus.o. Operatio.52.c. Oratio.M. Paupertas. 6.8. Poteſtas.15. Predeſtinatio.35.36. Predicare.5. Redemptio.4. Religio.47. Sacramentum.57.101. 134. Saluari.4. Sepultura.7. Simonia.25. Tribulatio. 22. Voluntas.74. Vſura.135.150.175. Vti.16. Chriſtus.M.

41 GRATIA.⁄. Gratia eſt principium meritorii operis, mediantibus virtutibus: ſicut eſſentia animę, eſt principium operum vitę, mediantibus potentiis eius. 12^e. q.114.4.2^m.⁄.3^a.q.49.6.c. Abraham.3.4.5. Adā. 42.84.85. Angelus.M. Baptiſmus.160.161.

42 Gratia eſt principium merendi remotum: charitas vero eſt principium merendi proximum. 3.d.30.5.1^m. Circunciſio.43.c.

43 Nullus poteſt ſibi mereri gratiam ex condigno, ſed ex congruo tantum. 12^e.q.114.5.o.⁄.22^e.q.177.1.3^m.⁄. 3^a.q.2.11.c.⁄.2.d. 27.4.o.⁄.5. 3^m.⁄.6.o.⁄.3.d.4.q.3.1. c.3^m.⁄.d. 18. ar.4.q.1.c.⁄.d.19.q.1. ar.1.q.1.o.⁄. ῦ.3. c^o.149.159.ſ.⁄. Veri.q.29.6.7.c.⁄. Io.10.lec.4. co.1.⁄. Eph.2.lec.3.co.2.⁄. He.6.co.10. Deus.198. Eleemoſyna.34.36.37.38.

44 Nullus purus homo, poteſt alteri primam gratiā mereri ex condigno, ſed tantum ex congruo. 12^e.q.114. 6.o.⁄.7.2^m.⁄.2.d. 27.6.o.⁄.3.d. 19.ar.5.q.3.5^m.⁄.4.d. 19.q.1.ar.2.q.1.c.2^m.⁄.q.2. 3^m.⁄.4.d. 45.q.2.ar.1.q. 1.c.⁄.1^e.Thi.4.lec.2.ſ.

45 Exiſtens in gratia, meretur ex condigno vitam ęternam ratione gratię: ſed tantum ex congruo ratione liberi arbitrii. 1^a.q.95.1.4^m.⁄.6^m.⁄. 12^e.q.114.3.o.⁄. 3^a.q. 48.1.c.⁄.2.d. 27.3.o.⁄.5.c.⁄.3.d.4.q.3.1. 1^m.⁄. 5^m.⁄. Ro.4.co.3.⁄.c^o.6.ſ.⁄.c^o.8.lec.4.co.1.ſ. Euchariſtia.131.

46 Homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratię: ſed non ſtatim augetur. 12^e.q.114.8.o.⁄.2.d. 27.5.o.

47 Oppoſitum videtur dicere.1.d.17.5.2^m. ☞ R ſ^o. Du^o.881°. Fides.110.111.112.115.139.

48 Aliquis per bona opera poteſt alteri mereri augmentum gratię.4.d.20.ar.2.q.3.c.

49 Omnis actus informatus gratia, eſt meritorius. 22^e. q.2.9.c.⁄.2.d.24.lec.1.L.3^m.⁄.3.d.18.5.c. Gratia. 16.20. 48.58.74.85. 125.128.139. 141. 142.143. 157.172.177. Habitus.47. Hęreſis.70.88.140.141.

50 Non tantum actus charitatis, ſed & actus aliarum virtutum, informati gratia, ſunt meritorii: tamen oportet ꝙ reducantur in finem charitatis, actu vel habitu. 2.d.40.5.3^m.⁄.3.d.18. 5.5^m. Incarnari.5.6. Iuſtificatio.23. Peccatum.416. Pœnitentia.106. Predeſtinatio.36. Prophetia.46. Rapt^o.15. Reputare. Reſiſtere.1. Sermo.3. Spes.39.40. Theologia.21.

51 Gratia non poteſt cadere ſub merito: quia eſt merendi principium. 3^a.q.2.11.c. Tribulatio.22. Virtus.16.142.144.150.

52 CHARITAS.41.50.⁄. Charitas non meretur, ſi eſſet ſine gratia. Veri.q.27.2.4^m.⁄.5.5^m. Actio.16.17. Adam.42.84.85.

53 Efficacia & radix merendi, eſt ex charitate: ſed ſingulę virtutes merentur prēmia ſingula. 12^e.q.114.4.o.⁄. 22^e.q.182.2.c.⁄.3.d. 18.5. 2^m.⁄.5^m.⁄.d.24. ar.3.q.3. c.⁄.d.30.5.o.⁄.d.35.q.1. ar.4.q.2.c.⁄.4.d.9. ar.3.q.3. c.ſ.⁄.d. 15.q.4.ar.7.q.2.c. 2^m.⁄.d.20. ar.2.q.3.o.⁄.d. 49.q.1.ar.4.q.4.o.⁄.q.5.1.c. 3^m.⁄. Veri.q.26.6.8^m.⁄. Poten^a.q.6.9.c.⁄. Mat.12.co.17.⁄. Ro.8.lec.5.pn^o.⁄. He.6.lec.3.co.2.prin^o.⁄.c^o.11.co.33.ſ. Amor. 32.33.65.130.

54 Radix merendi prēmium eſſentiale, eſt charitas: difficultas autem eſt radix, reſpectu prēmii accidentalis. 1^a. q.95.4.c.⁄. 22^e.q.182.2.1^m.⁄.4.d. 20.ar.2.q. 3.o.⁄.d. 26.q.1.4.1^m.⁄.4^m.⁄. Virt.q.5.3.ſ.⁄. Ro.8.lec.5. pn^o.⁄. 1^e.Cor.3.lec.2.co.1.ſ.

55 Prēmium reſpondens merito charitatis, quantūcunque paruę, eſt maius prēmio reſpondente actui, ratione ſui generis.4.d.49.q.5.1.5^m.

56 Alię virtutes ſine charitate merentur ex congruo prēmia, ſaltem temporalia. Poten^a.q.6.9.c. Beatitudo.19.107.108.129.

57 Nullius virtutis actus, eſt meritorius: niſi ſit informatus charitate. 12^e.q.114.4.3^m.⁄.22^e.q.2.9.1^m.⁄.q.83. 13.15.c.⁄.q.124.2.2^m.⁄.2.d.24.q.1.4.3^m.⁄.4^m.⁄.d.40. 5.c.2^m.⁄.3.d.18.2.c.⁄.d.30.5.3^m.⁄.4.d.15.q.1. ar.3.q. 4.o.⁄.q.4.ar.7.q.2.o.⁄. Veri.q.26.6.c.⁄. Virt.q.1.10. 4^m.⁄.q.2.3. 2^m.⁄. 3^m.⁄.9^m.⁄.1^e. Cor.2.lec.2.co.3.ſ.⁄. 1^e.Thi.4.co.7.⁄. He.6.lec.3.co.2.pn^o. Beatus.34. Charitas.88.135. Communicatio.6. Concupiſcētia. 19. Confeſſio.51. Contritio.13. Conuerſio.1.

58 Immo nec omnis actus informatus charitate. 22^e.q. 132.3.1^m. ☞ R ſ^o. Du^o.882°. Deſcendere.o. Gloria.6.

59 Non omnis actus voluntatis informatę a charitate, eſt meritorius, vt peccata venialia: ſed tantū qui ſunt ex charitate. 22^e.q.132.3.1^m.⁄. Ma.q.2.5.7^m.⁄. Virt. q.2.6.12^m. Incorporari.1. Matrimonium.52. Miraculum.31.

60 In habētibus charitatem, omnis actus eſt meritorius, vel demeritorius: poteſt tamen eſſe indifferēs, non habenti gratiam. 2.d.40.5.o.⁄. Ma.q.2.5.7^m. Oratio.16.17.53.c. Pœnitentia.106. 126. Raptus.15. Reſiſtere.1. Satiſfactio.13.29.

61 Meritum vitę ęternę, primo pertinet ad charitatem: ſecundo ad alias virtutes, ſecundum ꝙ actus earum imperantur a charitate. 12^e.q.57.1.c.2^m.⁄.q.114.4. o.⁄.3.d.30.5.o.⁄. Veri.q.14.5.5^m.⁄.1^e.Cor.2.lec.2.co. 3.ſ.⁄.1^e.Thi.4.co.6.ſ.

62 Quilibet actus charitatis, meretur vitam ęternam, & augmentum charitatis. 1^a.q.62.5.c.⁄. 12^e.q.114.7. 3^m.⁄.8.3^m.⁄.22^e.q.24.6.c.1^m.⁄.1.d. 17.q.2.3. 2^m.⁄.3. d.31.q.1.1.2^m. Virtus.16.101.197.250.262. Vita.35.8. Vnctio.19.

63 Vnus pōt ex charitate pro alio mereri, quo ad dimiſſionem pœnę.4.d.20.ar.2.q.3.3^m. Vnio.9.

64 Non habendo charitatem, nō meremur pœnam, quia ex carentia habituum nō meremur nec demeremur: ſed ei ponendo obſtaculum, ſ. omittendo, nec committendo, Ma.q.2.5.8^m.

65 COMPARATIO./.Nobilius est, habere aliquid ex merito, q̃ sine merito: & dignitas merendi maior est, q̃ gloria corporis. 3ª.q.19.3.c./.3.d.20. ar.1.q.2.c. Abraham.3.4.5.20. Adam.84.85. Amor.32.33.65.130.

66 Meritum condigni innititur iustitiae, sed meritum congrui, soli misericordiae. He.6.lec.3.co.1.f.

67 Meritum proprie dicitur respectu bonorum aeternorũ: & demeritum respectu malorũ aeternorũ.3.d.18.2.c.

68 Opus meritoriũ differt ab opere non meritorio, in q̃le agere, non autem in quid agere. Veri.q.24.1.2m.

69 Non oportet esse maius meritũ, vbi est maius certamen: sed vbi est magis legitimum.2.d.29.4.2m.

70 Quanto magis est arduum opus, tanto est magis meritorium ratione bonitatis: non autem ratione difficultatis, nisi per accidens ratione maioris conatus vel attentionis. 22ᵉ.q.27.8.3m./.2.d.29.4.c./.3.d.30.3.3m./.5.4m./.Veri.q.26.6.22m./.Virt.q.2.8.17m. Angelus.157.530.c̃. Apostoli.2.3.4.5. Concupiscentia.19. Debitum.3.7.

71 Meritum martyris etiam minimi, est maius secundũ genus operis, merito cuiuscunq; confessoris: non autẽ essentialiter.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.3m./.ar.5.q.3.c./.Veri.q.26.6.8m./.He.11.co.33./.cº.12.co.5.

72 Nõ omnia merita, vel demerita sunt aequalia. q̃.3.cº.139./.He.8.lec.3.co.2.

73 Meritum est aequale praemio vitae aeternae, aequalitate quãtitatis.12ᵉ.q.114.3.o./.Ro.8.lec.4.co.1.f.

74 Immo est aequale aequalitate proportiõis tantum.2.d.27.3.o./.3.d.18.2.c. ☞ R ñº. Duº.883º. Difficile.4.5.16.

75 Est aequale aequalitate quantitatis, inquantum est ex gratia dei, & virtute spiritus sancti: nam gratia spiritus sancti quam in praesenti habemus, & si non sit aequalis gloriae in actu, est tamen aequalis in virtute.12ᵉ.q.114.3.3m./.3.d.1.2.5m./.4.d.14.q.1.ar.2.q.1.4m./.ar.4.q.1.1m. Aequalitas.8.

76 Quantitas meriti, potest attendi ex duobus.s.ex difficultate & bonitate operis, & ex voluntate & charitate operantis.1ª.q.95.4.c./.3.d.24.ar.3.q.3.c.

77 Quanto maiori charitate & gratia, actus est informatus, tanto est magis meritorius.2.d.29.4.c.

78 Actus est magis meritorius dupliciter, sc3 ex genere operis.i.ab excellentiori virtute: & ex maiori charitate.quol.6.11.c. Fides.110.c̃.115.139. Gratia.18.75.121. Iudicium.71. Lex.67.111. Ludus.4. Miraculum.31. Politia.4.

79 Labor minor est magis meritorius q̃ labor maior tripliciter.s.vel ratione maioris charitatis: vel ratiõe nobilioris operis: vel ratione magis difficilis operis. 1ᵉ. Cor.3.lec.2.co.3.priñº. Praedicator.4.

80 Volũtas cum opere, magis meretur vel demeretur accidentaliter, q̃ voluntas sola: non autem essentialiter, nisi ratione triplicis inaequalitatis.s.numeri, continuati motus, & intensionis.12ᵉ.q.20.4.o./.2.d.40.3.o./.4.d.17.q.3.ar.5.q.2.2m./.L.2m./.d.49.q.5.ar.3.q.2.2m./.Ma.q.2.2.8m. Praemium.9. Prophetia.75.

81 Actus intensior paruae charitatis, est magis meritorius praemii accidentalis, q̃ actus remissus magnae charitatis: sed respectu praemii essentialis, est econuerso. 3.d.30.5.5m./.Veri.q.12.13.c./.Mat.12.co.17./.He.11.lec.8.co.2.

82 Qui ex charitate pro alio meretur, s. ãtem merito congrui, magis sibi meretur.4.d.20.ar.2.q.3.3m. Reputare.

83 Aliquis seruans tantum praecepta, magis meretur, q̃ alius seruans praecepta & consilia, ratione maioris charitatis, licet cõmuniter sit econuerso: sed ex genere operis, est semper econuerso.4.d.49.q.5.1.2m. Sacramentum.103. Timor.53.

84 Faciens bonum opus ex obedientia, magis meretur ex genere operis, q̃ faciens ad dictum fratris: licet possit esse econuerso, ratione maioris charitatis. quol.6.q.6.o. Virtus.262. Vita.60.63.c̃. Voluntarium.10. Voluntas.53.

85 Natura comparatur ad principium merendi.s.ad charitatem: sicut materia ad formam: fides autem, vt dispositio eius: ideo actus vtriusq; non est meritorius, nisi cũ charitate. 22ᵉ.q.2.9.1m./.3.d.30.3.5m./.4.1m./.Veri.q.29.6.c. Votum.21.22.

86 PRAEMIVM./.Idem potest esse meritum & praemium: sed non secundum idem, & respectu eiusdem.3.d.[illegible].2.2m. Autoritas.2. Beatitudo.78. Oppositum videtur dicere.1ª.q.62.4.c./.5.2m. ☞ R ñº. Duº.884º. Deus.198. Difficile.16. Pietas.14.

87 Meritum & praemium proprie debentur toti, non autem parti.4.d.44.q.1.ar.1.q.3.3m./.ar.2.q.1.3m.

88 Meritum est causa praemii. Veri.q.29.6.c. Eleemosyna.34.36.37. Aequalitas.8.

89 Oppositũ videtur dicere a simili.3.d.19.3.2m./.4m./.d.49.q.1.ar.3.q.3.o./.Veri.q.22.7.o. ☞ R ñº. Duº.885º.

90 Meritum est cã efficiens praemii, sed est ecõuerso in genere causae finalis. Veri.q.29.6.c. Eunuchus.

91 Praemium sine merito esse non potest, nec poena sine culpa.2.d.5.q.2.2.c. Indulgentia.8.10.24.25.

92 Immo & elementa dicuntur remunerari. Poª.q.5.9.9m. ☞ R ñº. Duº.886º.

93 Elementa non dicuntur remunerari secundum se, quia nec secundum se aliquid meruerunt: sed dicuntur remunerari, inquantum homines in eis remunerabuntur, prout.s.elementorum claritas, in gloriam electorum cedet. Poª.q.5.9.9m.

94 Praemium potest dari ante meritum, in iustitia commutatiua: non autem in iustitia distributiua. 2.d.27.4.2m./.quol.8.vel.9.q.4.3.c.

95 Praemium põt esse simul tẽpe cũ merito: non aũt simul natura.2.d.5.q.2.2.o./.quol.8.vel.9.q.4.3.o.

96 Immo nec simul tempore.1ª.q.62.4.c./.5.2m./.3ª.q.19.3.c./.3.d.18.4.c./.Veri.q.29.6.c. ☞ R ñº. Duº.887º.

97 Quilibet actus meritorius, habet aliquod praemium sibi adiunctum.2.d.5.q.2.2.1m./.3.d.34.q.1.5.2m.

98 Praemium duplex respondet merito.s. delectatio, & gloria: sicut culpae respondet duplex poena, scilicet concomitans, & illata.2.d.27.5.c.5m. Ingratitudo.12. Iudicium.57.63. Iustitia.48.67.75.85.87. Merces.1.3.4.

99 Praemium magis attribuitur cognitioni, q̃ amori: sed meritum econuerso.3.d.27.q.1.4.7m./.Veri.q.14.5.5m./.quol.8.19.f. Oratio.32.39.53.c̃. Paupertas.6.8. Peccatum.129.436. Politia.4. Potestas.15. Praedestinatio.35.36.

100 Praemium accidentale dicitur, ad quod directe merita non ordinantur: sed superadditur ex liberalitate retribuentis.2.d.11.q.2.2.1m.

101 Aliquis potest sibi mereri perseuerantiam gloriae, nõ autem vitae: sed vtranq; potest & aliis impetrare, per orationes.12ᵉ.q.114.9.o./.4.d.45.q.3.ar.1.q.1.c. Praedicare.5. Praemium.9. Prophetia.46. Resurrectio.9. Spes.40.

102 Bona temporalia, vt vtilia ad opera virtutum, per q̃ peruenitur ad gloriam, cadunt sub merito simpliciter: in se autem, secundum quid.12ᵉ.q.114.10.o./.22ᵉ.q.

122.5.4m. Suffragia.5.11.Vsura.10.Vtile.1.5

103 Quilibet agens in bonum vel malum personę vel cōmunitatis vel sui, meretur vel demeretur retributionem, ab vtroq; 12e.q.21.3.4.0./. 22e.q.59.3.2m./.q.64.5.c./.q.65.1.c.

104 Nullus meretur id quod iam habet. 1a.q.62.4.c./. 12e.q.114.5.c./. 3a.q.19.3.c./.2.d.5.q.2.2.c./.3.d.18.4.c./.Veri.q.29.6.0.

105 Nullus potest sibi mereri ex condigno, nec ex cōgruo, reparationem post lapsum. 12e.q.114.7.0./.2.d.27.4.3m./.6.c./.He.6.co.10.

106 Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.1.0./.d.28.4.0. Duo.888o. Rsio.sicut Duo.689o.

107 QVIS./.Homo potest aliquid mereri a deo secundum quid, presupposita dei ordinatione: non autem simpliciter. 12e.q.21.4.0./.q.114.1.0.

108 Immo ex solo libero arbitrio hoc potest.2.d.5.q.2.1.0./.d.28.4.0. Duo.889o. Rsio.sicut Duo.689o. A. Abraham.3.4.5. Accusatio.25.26. Achab. Adam.42.84.85. Aleator.3. Angelus.M. Baptismus.109.168.191.228. Beatitudo.78.107.124. Beatus.32.33.34. Benedictio.1. Conceptio.30.31. Contritio.13.29. Dæmon.41. Elementum.27. Eucharistia.131. Eunuchus. Gloria.6. Ieiunium.47. Incorporari.1. Infidelis.8. Maria.8.29. Misericordia.15.29.

109 Nullus meretur, nisi viator, & pro viatore tantum. 1a.q.62.9.0./.12e.q.13.4.2m./.q.182.2.2m./.3a.q.19.3.4m./.2.d.11.q.2.1.c./.3.d.18.2.c./.d.30.5.c./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.3m./.d.50.q.2.ar.1.q.6.0./. Veri.q.29.7.5m./.1c.Cor.15.lec.2.co.1.fi. Mors.16. Oratio.72. Passio.M. Peccatum.129.436. Pœnitentia.126. Potestas.15. Prophetia.46.

Immo etiam illi qui sunt in purgatorio merentur.4.d.21.q.1.ar.3.q.1.4m. Rsio.Duo.889o.

110 Patres veteris testamenti, meruerunt sibi introitum paradisi, quo ad personam, non autem quo ad naturam: ideo eis erat clausus.3.d.18.ar.6.q.1.2m. Raptus.15.c. Salomon.1. Somnus.4. Christus.M.

111 Post mortem, potest quis mereri premium accidentale, & remissionem culpę venialis, quādiu est aliquo modo viator.i.in purgatorio: non autem premium essentiale.4.d.21.q.1.ar.3.q.1.4m.

112 Meritum animę separatę vel demeritum, non potest augeri nec minui. 1a.q.62.9.c./.4.ꝯ.in fi.

113 Nec potest pœnitere & saluari, si sit in statu dānationis, quia ibi est ꝯsumatio malorum, maxime post diē iudicii: nō autē via merendi.4.d.50.q.2.ar.1.q.6.c./.4.ꝯ.c.93.95. Messias. Dæmon.21. Iudęi.18. Christus.0.

Messis. Vsura.206.

Meta. Charitas.138. Limites. Mensura.0. Terminus.

Metallum. Duratio.7. Aeneum. Aes.

1 METAPHYSICA tripliciter nominatur.s. metaphysica, vt est de ente: scientia diuina, vt est de deo: & philosophia prima, vt est de primis causis. Trin.7.c.fi./.Met.co.2.prino./.Lec.3.0./. Lio.2.lec.2.co.1./.Lio.6.lec.1.fi./.Lio.11.lec.7.fi.

2 Metaphysica considerat rationem entis absolute: alię autem scientię secundum determinationem aliquam, siue aliquod determinatum genus entis.2.d.3.q.3.2.c./.Met.4.co.1./.Phy.3.lec.5.prino.

3 SVBIECTVM./.Subiectum metaphysicę est ens, inquantum huiusmodi. Met.6.prino./.Lio.8.prino./.Lio.11.lec.7.fi.

4 Immo substantia est subiectum metaphysicę. Met.5.lec.6.prino./.Postr.lec.2.co.1. Rsio.Duo.890o.

5 Subiectum metaphysicę duplex, scilicet vt communiter consideratum in tota scientia, scilicet ens & vnum: & vt principaliter intentum, quia est principaliter ens, scilicet substantia. Met.5.lec.6. principio./.Lio.7.lec.1.0./.Lec.2.prino./.Lec.12.13.prino./.Lio.8.prino./.Lio.11.co.3.prino./.Lio.12.lec.4.0. Intellectus.155.

6 Eadem scientia.s.metaphysica, est de primo ente, & de ente inquātum ens. Met.3.lec.4.fi./.Lec.6.co.2./.Lio.4.co.1.2./.Lec.5.co.2./.Lio.6.lec.1.fi./.Lio.11.prino./.Lec.3.0./.Lec.7.co.2.fi./.fi.

7 Metaphysica considerat ens simpliciter, & ea quę sunt entis, procedens ex certis & indemonstrabilibus: logicus autem ex probabilibus. Opus.42.co.4./.Met.co.2./.Lec.2.co.3./. Lio.3.lec.4.5.6.fi./.Lio.4.co.1.2./.Lec.4.fi./.Lec.12.4.fi./.Lio.6.lec.1.0./.Lio.7.principio./.Lec.11.prino./.Postr.lec.5.co.2./.Lec.17.fi./.Lec.41.co.2.

8 Metaphysica tractat de materia, & de motu, & de singulis entibus sub communi ratione entis tantum. Trin.20.5m./.Met.3.lec.4.fi./.Lio.6.co.5.fi.

9 Metaphysica est maxime de separatis a materia: quia habent magis rationem entis: licet sit de omni ente. Opus.42.co.2.6./.Met.co.1.fi./. Lio.3.lec.4.fi./.Lec.6.co.2./.Lio.6.co.5./.Lio.11.co.1.2.fi.

10 Metaphysica est de separatis a materia: tamen non tractat de deo, & de angelis, vt de subiectis: sed vt de principiis sui subiecti tantum, Trin.17.20.0./.Met.co.2.

11 Metaphysica est de substantiis immaterialibus, inquantum tales substantię: de sensibilibus autem, vt substantię, vel vt entia tantum. 12e.q.66.5.1m./.Met.3.lec.4.fi./. Lec.6.co.2./. Lio.6.lec.1.fi./.Lio.7.lec.11.co.6./.Lio.11.co.2.3.fi./.Lio.12.lec.1.2.0.

12 Metaphysica considerat accidentia, sed principaliter substantias: quia sunt prima & principaliter entia. Met.4.co.2.4.fi./.Lio.5.lec.6.principio./. Lio.7.lec.1.0./.Lec.2.prino./.Lec.12.13.prino./.Lio.8.principio./.Lio.11.co.3.prino./.Lio.12.lec.1.0. Locus.4. Scientia.49.

13 COMPARATIO.2./. Metaphysica est nobilissima omnium scientiarum. Met.co.2.prino./.Lio.6.lec.1.fi./.Lio.11.lec.7.fi.

14 Metaphysica est ordinatiua aliarum scientiarum.2.d.3.q.3.2.c./.d.24.q.2.2.4m./.ꝯ.3.co.25.8m./. Ethi.6.lec.6.prino./.Met.co.1.2. Deus.183. Differentia.6. Diffinitio.7. Mathematica.5.

15 Omnes alię scientię ordinantur ad metaphysicam, sicut in finem. Met.lec.3.co.2.fi./.Lio.11.prino. Ordo.39.

16 Metaphysica est maxime speculatiua, & propter seipsam, & libera, & diuina. Met.lec.3.0./. Lio.2.lec.2.co.1.

17 Metaphysica est naturaliter prior aliis scientiis: sed quo ad nos, est econuerso. ꝯ.1.co.4.2m./. Trin.17.9m./.Met.lec.2.co.2.fi.

18 Omnes alię scientię, dependent a metaphysica: a qua capiunt sua pncipia. ꝯ.3.co.25.8m./.Trin.7.c.fi./.9m./.21.q.3.c./.Ethi.6.lec.6.pno./. Met.11.co.2./.Postr.lec.5.co.2./.Lec.17.co.2.

19 Metaphysica disputat contra negantes principia singularum scientiarum: quia omnia alia principia fundantur super principia prima, quę propriissime sunt metaphysicę. Met.4.lec.5.co.4./.Phy.lec.2.co.2.

20 Metaphysica est principaliter de primis principiis rerum. Met.2.prino./. Lio.6.prino./.co.5.fi./. Lio.7.prino./.Lio.8.prino./.Lio.11.co.2./.Lec.7.fi.

20 Metaphysica est scientia specialis, propter specialem rationem entis: cōis autem, vt impartiens perfectionem

omnibus scientiis propter communitatem entis.3.d.27.q.2.ar.4.q.2.c.1m./.Trin.17.6m./.Met.11.co.2./.Post.lec.41.co.2.

21 Metaphysica est maxime consideratiua veritatis, & considerat eam simpliciter: alię vero scientię, sunt tantum circa aliquod genus, seu partem entis. Met.2.prin°./.Lec.2.co.1./. Lec.5.prin°./. Li°.11.prin°./. Phy.3.lec.5.prin°.

23 Alię scientię, non sunt partes metaphysicę, nec subiecta earum sunt proprie partes subiecti metaphysicę, licet sint partes entis. Trin.17.6m. Physica.1.2.10.11.13.c̄. Processio.17. Sapientia.1.c̄.11.c̄.

24 Oppositum videtur dicere. Opus.42.c°.14. prin°./. Met.4.lec.1.fi./.Lec.2.fi./.Lec.5.co.2.3./.Li°.11.lec.4.fi. Rñ°.Du°.291°.

25 Nulla scietia tractat de aliquo particulari ente, inquantum est ens: nec de quidditate, vel diffinitione alicuius: quia vtrunq; est proprium metaphysicę. Met.6.co.2./.Li°.11.lec.7.co.1. Scientia.27.47.49.121.148.149.155. Subiectum.7.

26 Metaphysica considerat de substantia inquantũ substantia, & de omni substantia, secundum communem rationem substantię, & omnia accidentia substantię: particulares autem scientię, considerant particularia accidentia, particularium substantiarum. 2.d.3.q.3.2.c./.Spiritu.1.10. 13m./. Met.3.lec.6.co.2.prin°./. Li°.4.co.1.2.5./.Li°.6.co.2./. Li°.11.co.2.3./.Lec.2.principio.

27 Metaphysicus, dialecticus, & sophista, tractant de omnibus: ideo sunt circa idem, i. circa ens in communi. Met.4.lec.4.co.2./.Post.lec.20.co.3.prin°. Theologia.36.37.38.39.40.42.

28 Metaphysicus considerat existentiam rerum: non autem logicus, sed considerat modum prędicandi: ideo finis, agens, & omne quod respondetur ad quid, pertinet ad quidditatem secundum logicum, non autem secundum metaphysicum. Met.4.lec.4.co.2./.Li°.7.lec.13.co.2.fi./.Lec.15.co.3.

29 CAVSA./.Metaphysica ordinatur ad cognitionem dei, vt ad vltimum finem. p̄.3.c°.25.8m./. Met.co.2.

30 Metaphysica maxime considerat causam formalem & finalem, & aliquo modo causam mouentem. Met.lec.3.co.2.fi./.Lec.11.co.3./.Lec.12.fi./. Li°.3.lec.4.fi./.Li°.11.co.3./.Phy.co.2.

31 Metaphysica demonstrat, per causam efficientem, & finalem. Trin.20.7m.
Metaphonti. Pythagoras.3.

1 METAPHORA non sumitur secundum quącunq; similitudinem, sed secundum conuenientiam in illo, quod est propria ratione rei, cuius nomen transfertur. Veri.q.7.2.c. Adam.10. Angelus.111.117. Argumentum.6.7. Baptismus.227.

2 Nomen non dicitur proprie, sed metaphorice de eo, in quo non est tota ratio nominis: sed aliquid eius per similitudinem. 1a.q.13.9.c./.q.33.3.c. Cœlum.64. Delectatio.48. Dęmon.36. Deus.89.230.289.298. Dictio.3.

3 Idem nomen transfertur, ad significandum metaphorice, participans, participationem, & principium participationis. 1.d.34.q.3.2.4m. Dulcedo.1. Fictio.3. Fortitudo.37. Fructus.13.

4 Quę dicuntur metaphorice, non oportet secundum omnia esse similia. 3a.q.2.6. 1m./.q.8.1.2m./.q.46.4.1m./.q.48.3.1m./.q.76.6. 2m./.p̄.4.c°.37.fi./. Veri.q.7.2.5m./.q.10.10.6m./.q.12.6.fi./.q.17.2. 3m./.q.24.11.4m. Graue.9.10.

5 Ex eadem re, potest fieri metaphora ad cõtraria, propter diuersas proprietates eiusdẽ rei. 1a.q.33.1.1m & 1.d.34.q.3.2.4m./.4.d.17.q.1.ar.1.q.3.c. Ira.43. Iustitia.1.16. Locus.11.25. Lux.19. Nescire.1.

6 Metaphora in diuinis nõ debet sumi ex creaturis incorporeis, sed tantum ex sensibilibus: ideo deus in sacra scriptura, nunquam dicitur cherubin, nec seraphin. 1.d.34.q.3.2.3m. Nomen.61.65.74.78. Numerus.21.

7 Metaphora in diuinis, potius transfertur ex natura irrationali & vili, q̃ ex natura rationali & nobili, ad vitandum errorem. 1a.q.1.9.3m./.1.d.19.3. 2m./.d.34.q.3.1.c./.3.o./.Veri.q.10.7.9m./.Trin.22.1m./. Op°.60.c°.11.fi./.Dio°.4.lec.1.

8 Quę proprie dicuntur de deo, vere sunt in eo: non autem quę dicuntur metaphorice, sed per similitudinem proportionalitatis ad effectus. 1.d.45.4.c. Nutrire.3. Origenes.3.7. Passio.2. Pœnitentia.34. Perfectio.1.2. Poetica.1. Prędicari.40. Processio.2. Prudentia.23.24. Rectitudo.3. Sensus.37.c̄. Similitudo.o. Situs.5. Speculum.1. Stridor. Transumptio. Verbum.27.44. Vertigo.1. Virtus.76. Vita.1.2. Vsura.8.

9 Theologia vtitur metaphoris. 1a.q.1.9.o./.q.10.1.4m./.q.12.3. 3m./.q.13.3. 1m./.q.14.11.c./.q.19.11.c./.1. Prolo.5.o./.d.34.q.3.1.o./.d. 35.4.c./.p̄.3.c°.119./.Trin.8.o./. quol.4.q.1.o./. Opus.60.c°.11.fi./. Isa.Prolo.co.1.fi.
Metiri. Mens.1. Mensura.o. Metrum.
Metreta. Elephas.7.
Metropolis. Capharnaum. Corinthus. Samaria. Sion.1.
Metrum. Exameter. Liber.1. Mensura.o. Pausatio. Versus.
Metus. Baptismus.136. Coactio.7. Constantia.9. Formido. Inuoluntarium.3. Matrimonium.38.128. Necessitas.29. Pauor. Peccatum.201. Timor.o. Tremor. Trepidatio. Virtus.41.
Meum. Amor.116.117. Datio.7. Eucharistia.74.80. Inuocare.2. Laus.8. Mutuum.1.

1 MICHAEL est de ordine principatuum, vel archãgelorum. 1a.q.113.3.c./.2.d.10.L.

2 Michael est ille, cui commissus fuit ille populus iudęorum. Isa.10.co.3. Angelus.507. Antichristus.6.

3 Michael archangelus, est princeps ecclesię, sicut prius fuit princeps synagogę. 4.d.43.ar.2.q.3.2m.

1 MILES dicitur a mille, quia electus de mille: vel quia primo electi sunt mille a Romulo. Opus.20.li°.4.c°.10.

2 Miles antiquitus dicebatur, non solum eques: sed etiã quilibet pugnator ad vincendum. Ethi.lec.1.fi.

3 Milites sunt ad ornatum regis, sicut barba est ornatũ capitis. Isa.7.lec.3.co.3.

4 Politia Platonis & Socratis, habens ad plus, quinque millia milites, & ad minus mille reprobatur. Opus.20.li°.4.c°.10. Baptismus.127. Bellum.o. Character.30.45.46. Ciuilis.o. Cohors.o. Cõmilito. Circumcisio.o. Fortitudo.1.52.

5 Assumi debent ad pugnam, non tantum milites, sed etiam ciues, & pręcipue agricolę, & artifices, laboriosi: non autem timidi, corpulenti, senes, delicati, piscatores, aucupes, dulciarii, lentiones, nec operantes muliebria. Opus.20.li°.4.c°.10.

6 Officium militum est assistere regi, & fideliter ac constanter pugnare contra hostes pro patria: & hoc iurãt. Opus.20.li°.4.c°.24.F. Militans. Militaris. Militia. Obedientia.42.43. Politia.3.5.6. Pręcingi. Prędicator.1.

7 Miles in exercitu debet primo subdi duci, secũdo aliis coordinari: sed cõtrarium primi est grauissimum peccatum.

catum.12e.q.100.6.c.

8 Milites deserentes regem,& sequentes ducem auersum a rege,peccant.sicut contigit demonibus.ꝑ.3.co.109.co.3.

9 Miles secundum consilium Ioannis baptiste , neminem concutiat : contentus sit iustis stipendiis:& q nō vtatur officio militari ad ostentationem , sed ad vtilitatem ecclesie,& reipublice , & ad exercitium virium. 4.d.16.q.4.ar.2.q.3.c.

10 Milites debent habere vxores , secundum Aristotelem,quia proni sunt ad luxuriam:non autem secundum Platonem,ne pugna impediatur . Opus.20.li°.4.c°.14. Prelatio.20.Religio.97.

11 Milites charactere insigniūtur,quasi ad militiam deputati.3a.q.63.3.c.

Miliarium. Stadium.Terremotus.1.

Militis. Baptismus.127.Character.45.46. Domus.3.Ecclesia.1.Miles.0.Religio.97.Strutio.2. Tabernaculum.1.3.

MILITARIS ars , que est propter victoriam,ad quam ordinatur omne officium bellicum,ordinat artem equestrem , & naualem, & omnia huiusmodi,in suum finē . 22e.q.23.4.2m./.3.d. 27.q.2.ar.4.q.3.c./.Ethi.lec.1.fi. Amor.119.Bellum.0.Ciuilis.0. Fortitudo.1.7.Miles.0.Militans.Militia.0.Prudentia.47.Scientia.131.Sebastianus.Vxor.10.

1 MILITIA apud gentiles reputabatur sacra , sicut omnia communitatis : ideo ea quibus milites fiebant: dicebantur sacramenta.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.1m. Angelus.233. Gentiles.3. Miles.0. Pœnitentia.48.49.Regnum.3.

2 Negociatio est valde contraria militie : ideo secundū iura ciuilia , negociatio interdicitur militibus . 22e.q.40.2.c./.Opus.20.li°.2.c°.3.fi./.2e.Thi.2.co.2.fi. Religio.21.97.

3 Officia militie,& negociationis,& publicanorum.i.vectigalium,habent de propinquo peccatum annexum: tamen sine peccato quandoq; possunt exerceri , 4.d.16.q.4.ar.2.q.3.c.

1 MILLE est numerus cubus , cuius radix est decem. 4.d.43.ar.3.q.1.4m./.ꝑ.4.c°.83.fi. Amor.33. Chiliaste.Cohors.2.3.Lactitius.0. Legio, Miles.1.4.Politia.3.5.6.

2 Millia millium ministrantium , & assistentium deo. 1a.q.112.4.2m./.2.d.3.q.1.3.5m./.d.10.3.2m. Millenarius.Vsura.198.

MILVVS maxime insidians,significat fraudulentos. 12e.q.102.6.1m./.co.2.fi.

Mine.Baptismus.91.Comminatio.

MINERALIA nō nominātur in vniuersali productione rerum : quia sunt occulta,nec addunt aliquam dignitatem supra elementa.1a.q.69.2. 3m./.2.d.14.5.8m./.Po a.q.4.1.18m.

MINIMVM naturale datur,non autem minimum mathematicum . 2.d.14.1. 4m./.d.30.q.2.2.c. co.2./.Phy.lec.8.co.3./.Li°.6.lec.3.co.5. Ablutio. Angelus.142.285.427. Anima.137. Auaritia.20. Bonitas.59.69.191.Charitas.131.135.148.Consilium.2.Contrita. Corpus.63. Creatura.10.Decime.28. Deus.117.Distinctio.27.Fractio.4.Gratia.142.143.161.Iniustitia.10.Luxuria.13.Manipulus. Mensura.4.Meritum.71.Miraculum.8.Olfatus.2. Oppositio.11.Paruus.0.Passio.106. Peccatum.234.235. Pœna.72.Presumptio.6.Prophetia.59. Similitudo.23.Trinitas.4.Visus.11.

1 MINISTER ./.Ministri noui testamēti,sunt maioris dignitatis,q̄ ministri veteris testamenti.22e.q.87.1.c.fi./.q.174.4.3m. Absoluere.14. Abstinentia.8. Accipiter . Adiuuari . Angelus.233.420. 489.c̄.506.531.552.553.554.558.c̄.597. Annexū.0. Apostoli.24.27.Archidiaconus . Baptismus.38.110.c̄. Bn̄dictio.1.c̄.Campsoria.8.11.12.Columba.5. Confessio.75. Confirmatio.3.18.Consecratio.0. Correctio.6.7.8. Datio.32.33.34.Decime.1.c̄.15.c̄.

2 Que pertinent ad ministros noui testamenti,significātur per officia leuitarum,& per omnes profitentes aliquam perfectionem.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.2m. Diaconus.0.Dominatio.2. Ecclesia.13. Eleemosyna.14.Episcopus.1.12. Euangelium.7.8. Eucharistia.I.Exorcismus.2.c̄.Fœminalia. Festum.10. Gratia.71.72.88.c̄.Heresis.103.109.Iacob.6.11. Iudex.0.Iustitia.18.Lex.180.Menstruus.4.Mille.2.Ministerium.Miraculum.35.37.Oblatio.3.c̄.Occidere.7.Officium.1.c̄.12.c̄.Oratio.7. Ordo.56.73.93.c̄. Ornatus.8.c̄.Pœnitentia.72.123.126.Princeps.20.

3 Minister quilibet ecclesie,secundum aliquid gerit typum Christi:qui fuit exemplar omnium officiorū ecclesie.4.d.24.q.3. ar.2.q.1.3m. Religio.104. Resurrectio.7.45.47.52.

4 Ministri ecclesie agunt ad salutem in sacramentis,in virtute Christi tantum:Christus autem in virtute ꝓpria.Veri.q.29.4.2m./.5.3m.

5 Ministri qui applicantur diuinis ministeriis,habēt regiam dignitatem : ideo debent esse perfecti in virtute . 4.d.24.q.3.ar.1.q.1.c. Sacerdos.8.28.34. Sacramentum.B.Sacrilegium.5.Sapientia.10.

6 Melius est habere paucos ministros bonos,q̄ multos malos:& deus daret idoneos ministros sufficienter , si tantū digni promouerentur.4.d.24.q.1.ar.3.q.4.1m. Semen.8.13.Sepultura.4.7.

7 Minister in consecratione cuiuslibet materie,non habet alium actum,nisi verborum pronunciationem.4.d.8.q.2.ar.1.q.3.c.2m. Sigillum.Sobrietas.5.Stola.1.Subdiaconus.0.

8 In cultu dei,quedam fiūt per personas determinatas: aliqua vero a toto ministrorum collegio,vt dicere officium: ad primum datur ordo: ad secundum vero,corona clericalis.4.d.24.q.3.ar.1.q.2.c.

9 Quicunq; existens in aliquo peccato mortali , exhibet se ministrum ecclesie in aliquo spirituali , peccat mortaliter.3a.q.64.6.0./.4.d.5.q.2.ar.2.q.4.c./.d.19.q.2.ar.2.q. 2.c./.d. 24.q.1. ar.2.q.1.0./. ar.3.q.1. 5.0./.Ql.7.q.4.1.c./.Mat.7.co.2. Thurificatio.2.Vestis.5.6.Virginitas.16.Vsura.131.207. Xp̄s.52.167.211.

10 Oppositum videtur dicere.4.d.16.L. 6m./.d.17.q.2.ar.5.q.1.3m./.q.3.ar.1.q.4.c./.1e.Cor.11.lec.7.co.1.fi./.3. P Du°.892°. R n̄°.sicut Du°.796°.

11* Ministri altaris,dēnt hr̄e mētē *liberā ad sup̄na ꝯtēplāda:qđ significat̄ ꝑ rasurā capitis:iō nullis tēporaliū curis debēt implicari.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.b.2.

Ministrare.Minister.0.Seruire.0.

Ministerium. Accedere.3. Acolitus.3. Angelus.228.244.258.288.532.c̄.552.556.c̄.609.Archidiaconus.Beatitudo.70.Beatus.8.Clauis.8.Columba.5. Consecratio.4. Ecclesia.13. Exorcismus.11. Gloria.17.Infidelis.1.Minister.0.Natura.26.Obsequium . Ordo.74.Peccatum.259.262.263.Pœnitentia.126.Sacrificium.27.Seruitium.

Minor. Absoluere.17. Acolitus.4.6.7. Adoptio.6.Aleator.1.Amor.219. Benedictio.3. Charitas.89.Cohors.3.Corpus.64.65. Credere.21.28.29. Delectatio.99. Demonstratio.11. Diuisio.7. Dolor.8.54.Duratio.7.Eucharistia.218. Excommunicatio.1.19.28.Exorcismus.13.Fides.61.Filiatio.27.28.Forma.70,128,132.c̄.Heresis.38.Homo.16.Iacobus.1.In

ftrior. Infidelis.5. Labor.7. Liberalitas.2. Liberum.23. Lucifer. Malum.38. Medicus.2.5. Mendacium.7. Meritũ.79. Miles.4. Modus.4. Negligentia.9. Nobilitas.7. Obedientia.17.18.32. Oppositio.3. Ordo.50.77.78.86.c̃.96. Peccatũ.86.214.234.239. Pœna.60.67. Pœnitentia.135. Professio.4. Prophetia.59.75.78.c̃. Religio.45. Sanctificatio.5. Satisfactio.28. Syllogismus.5.6. Simonia.41. Spũs.19. Subiectio.10. Suspensio.2. Virginitas.23. Vsura.94.137.c̃.146.148.200. Christus.27.

Minoratio. Defectus.0. Subiectio.10. Vsura.94.137.c̃.146.148.200.214.215.

Minoritas. Missio.17. Christus.27.

Minuere. Alietas. Amor.224. Baptismus.105. Bonitas.148.159.200.235. Charitas.58. Concupiscentia.20. Damnatio.8.50. Debitum.7. Delitiosi. Dęmon.123. Difficile.4.5.13.19. Diminutio. Dispositio.25. Dolor.9.10. Eleemosyna.36.37. Fides.54.139. Habilitas.2. Ignorantia.4.24.c̃. Infirmitas.4.7. Minoratio. Minoritas. Natura.6. Passio.29. Peccatum.268. Pœna.91.92. Rebellio. Sacramentum.39. Tertulianus.2. Vendere.14. Vniuersale.19.c̃. Vsura.19.110. Vsus.7.10.

Minus. Aborsus.1. Absoluere.25. Accidens.119. Actio.99. Adulatio.4. Affectio.2. Amor.31.104.160.219. Angel°.46.61.268. Anima.206.237. Animal.10. Appropinquatio.1. Argumẽtũ.3.7. Assimilatio.17. Auditor.2. Augmẽtũ.17. Aureola.7. Beatitudo.18. Bñficiũ.24. Bonitas.178. Charitas.148. Circũcisio.1. Comedere.4. Cõe.12.13. Concupiscibilis.13. Cõfessio.59.76. Cõsanguinitas.7.8. Cõsensus.5. Constãtia.8. Cõtinentia.2.8. Corporalia.6. Credere.16. Dãnatio.31.32.43. Damnũ.1. Delectatio.60.99.214. Derisio.2. Deus.81.353. Esse.37. Eucha°.218.231.c̃. Exẽplar.2. Facere.?. Febris.1. Finis.16. Fornicatio.4. Furor. Homo.34. Ignis.11. Incõtinẽtia.7.8. Indulgentia.1. Instans.25. Intensio.0. Ira.8.41.74. Ironia.1. Iudicium.30. Iustitia.26. Lia. Ludus.9. Lumen.15. Luminare.5. Luxuria.13. Malitia.7. Malũ.19. Matrimonium.74.109. Medicus.2. Melius.1.4. Mendacium.7. Motus.6.57.86. Mulier.1. Nãle.18. Notũ.3.6. Numerus.25. Obediẽtia.25. Occidere.19. Oppositio.3. Pax.35. Pannificentia. Paruus.3.4. Pauor. Pax.24. Petrus.155.242.356.396. Pœna.60.67.91.92. Permissio.1.2. Pietas.5. Plumbũ. Potentia.28. Pręedicari.2.12. Pręsumptio.6.10. Priuatio.2.3. Proportio.11. Punctus.4. Purgatorium.6. Quãtitas.21. Raab.2. Raptus.10. Relatio.62. Scãdalũ.1. Sciẽtia.46. Solicitudo.1. Species.3. Tarditas.4. Tentare.4. Tempus.9. Timor.23. Tonus. Tribulatio.9. Tribus. Triumphus. Verbum.68. Verecundia.9. Veritas.13.54. Vinculum.1. Virtus.140.183.265. Visio.18.20. Visus.11. Vita.33. Vniuersale.2.23. Votũ.71. Vsura.73.74.139.140.146.c̃.165.171.174.c̃.191.194.196.198.201.203.219. Vsus.14. Vxor.12.

Mirabile. Admiratio.0. Angel°.89.165.444. Humilitas.14. Iustus.1. Liber.5. Miraculũ.1. Mirum.

MIRACVLOSVM. Ea quę miraculose fiunt, non dicuntur possibilia secundum naturam in qua fiunt: sed secundum intentionem facientis tantũ: non enim dicimus proprie loquendo, ꝙ cęcus possit fieri videns: sed ꝙ deus potest eum facere videntem. 4.d.49.q.2.7.c. Abraham.25. Accidens.79.86. Adam.92. Agilitas.4. Anima.137. Cęcus.6. Miraculum.0. Paulus.6.

MIRACVLVM quãq; sumitur, pro operatione mirabili. Spiritu.2.6m.

2 Miraculũ dicitur, quasi admiratione plenũ. i. qđ habet causam occultã simplr & omnibus. s. deũ. 1a.q.105.7.c./12e.q.113.10.c./2.d.18.q.1.3.0./꞉.3.co.101.pn°./Po°.q.6.2.c.pn°./Opus.60.c°.15.pn°./2a.Thes.2.co.6. Abraham.25. Iustus.1. Miraculosum. Mirum. Monstrum.1. Natura.43.45.

3 Miraculum non dicitur respectu potentię diuinę, sed respectu naturę quam excedit. 1a.q.105.8.0.

4 Miraculum proprie est pręter ordinem totius naturę creatę. 1a.q.110.4.c.2m./4m./q.114.4.c./2.d.18.q.1.3.0./4.d.17.q.1.ar.5.q.1.c./꞉.3.co.101.102./2a.Thes.2.lec.2.fi. Prophetia.9.13.50. Visus.5.

5 De ratione miraculi sunt tria. s. esse arduum. i. supra virtutem naturę creatę agentis: pręter spem naturę. i. ꝙ non habeat ad illud naturalem ordinem, sed ordinem obedientialem: & ꝙ fit insolitum. i. pręter modum eius consuetum. 1a.q.105.7.2m./12e.q.113.10.c./2.d.18.q.1.3.c.2m./3m./4.d.17.q.1.ar.5.q.1.c./Po°.q.6.2.0.

6 DIFFERENTIA. Miracula dicuntur, quia sunt supra naturam: signa vero, quia manifestant aliquid supernaturale: prodigia autem & portẽta, propter excellentiam. 22e.q.178.1.3m./Io.4.lec.7.co.2./2a.Cor.12.f./2a.Thes.2.co.6./He.2.co.4.

4 DIVISIO. Miraculum triplex. s. supra naturam, pręter naturam, & contra naturã. 2.d.18.q.1.3.c./Po°.q.6.2.3m./He.2.lec.1.fi.

8 Gradus miraculorũ triplex. s. maximus. i. quo ad substantiam facti: medius. i. quo ad illud in quo fit, & minimus. i. quo ad modum. 1a.q.105.8.0./12e.q.113.10.c./꞉.3.co.101.fi.

9 Operatio est miraculosa dupľr. s. ex parte materię, & ex parte agentis supernaturalis. 3.d.3.q.2.2.c.

10 QVAE SVNT. Prima institutio rerum fuit miraculosa, quo ad modum fiendi: quia per virtutem supernaturalem oportuit institui principia rerum, non autem quo ad proprietates consequentes naturas rerum. 2.d.18.q.1.2.5m. Abraham.25. Accidens.79.86.87.

11 Oppom vr dicẽ. 1.d.16.q.3.3.c. ℞ fi°.du°.893°. Adam.92.

12 Creatio animarum, vel aliorum, non est proprie miraculum. 1a.q.105.7.1m./12e.q.113.10.c./2.d.18.q.1.3.1m./2m./4.d.17.q.1.ar.5.q.1.c.1m./Po°.q.6.2.5m. Agilitas.4.

13 Creatio est maius miraculũ, ꝙ illuminatio cęci. Opus.37.c°.1.f. Anima.137.

14 Spũales effectus dei, vt iustificatio impii, & illuminatio, nõ sunt miracula, sed finis miraculoꝝ. 1a.q.105.7.1m./12e.q.113.10.0./3a.q.44.3.1m./3m./2.d.18.q.1.3.2m./4.d.17.q.1.ar.5.q.1.0./Po°.q.6.2.6m. Clamor.3. Claritas.15. Confirmatio.40. Conuersio.7.12. Costa.5.6. Deus.174.198.491. Eclipsis.

15 Ea quę naturaliter fieri possunt, sunt tripliciter miracula. s. propter excessum, ꝑpter horam determinatam. s. quando inuocatur deus, & quando vniuersaliter contingit. 2.d.12.q.1.3.c.

16 Incarnatio dei est miraculum miraculorum, ad quod omnia alia miracula ordinantur. 3.d.3.q.2.2.c./4.d.11.q.1.ar.3.q.3.c./꞉.4.c°.27.1m./Po°.q.6.2.5m./Io.2.lec.3.co.1./He.11.co.15.

17 Conceptio Christi ex virgine, fuit miraculosa. 3a.q.33.4.0./q.35.3.2m./3.d.3.q.2.1.1m./2m./4.d.11.q.1.ar.3.q.3.0./d.30.q.2.3.5m./Opus.3.c°.226./Isa.7.lec.2.co.2.prin°. Euangelium.10.

18 Natiuitas Christi fuit miraculosa. 3a.q.35.3.2m. Eucharistia.105.113.133.146.148. Habitus.28.

19 In natiuitate & passione Christi, ostẽsa sunt maxima

miracula, circa luminaria cœli: quia tunc maxime apparuit infirmitas humanitatis eius. 3a.q.44.2.3m.
Ieiunium.19. Innocentia.4. Ioannes.4. Lepra.1. Linea.5. Maria.55. Miraculosum. Monstrum.1. Mutatio.1.11. Palpabile.5. Paulus.6. Resurrectio.5. Scientia.73. Sensualitas.16. Virginitas.13. Virtus.265. Visio.5.24.

20 GRATIA. Gratia miraculorum, non est gratia habitualis, sed impressio transiens. 22e.q.178.1.1m. / ꝯ.3.co.154.fi. / Poa.q.6.4.c.

21 Gratia miraculorum, potior est, quam prophetia. Veri.q.12.13.6m. Apostoli.43.

22 Gratia miraculorum, confert commune beneficium. s. notitiam dei: sed gratia sanitatum, addit aliquid speciale. s. beneficium sanitatis: ideo ab inuicem distinguuntur. 12e.q.178.1.4m. Donum.44.

23 Gratia miraculorum, excellentissime data est animæ Christi, vt miracula faceret, & eam in alios transfunderet. 3a.q.13.2.c.3m. Gratia.137. Maria.27.55. Prophetia 9.13.50.

24 Operatio miraculorum, attribuitur gratiæ gratis datæ, vt principio proximo: fidei vero, vt virtuti disponenti ad hanc gratiam consequendam. 22e.q.178.1.o. / ꝯ.3.co.154. / Poa.q.6.4.c.fi. / 9.1m. / Opusc.3.co.222.

25 Immo attribuitur principaliter fidei. 22e.q.178.1.5m.
 R no. Duo.894o.

26 Fides non est sufficiens causa, ad miracula facienda: sed est dispositio quædam. Poa.q.6.9.19m.

27 VIRTVS. Operatio miraculorum attribuitur principaliter fidei vt virtuti disponenti, quibus cooperantur abstinentia & continentia. 22e.q.178.1.5m. / 1.d.43.q.1.2.3m. / Potena.q.6.9.o. / Opusc.60.co.15.co.2. / Io.9.lec.3.co.4. / 1e. Cor.13.co.3. / Gal.3. lec.2.co.4. / He.11.lec.6.co.3. Euangelium.10. Fides.22. Fortitudo.56.

28 In reliquiis sanctorum, & verbis diuinis, nõ est aliqua virtus vel forma, qua fiũt miracula. 22e.q.178.1.1m. / Opusc.34.co.1. Gratia.137. Virginitas.13.14.15.

29 Oppositum videtur dicere. 22e.q.96.4.3m. / quol.12.14.o. / Ro.lec.6.co.1.fi. / 1e.Cor.10.fi.
 R no. Duo.895o.

30 In reliquiis sanctorum, non est aliqua virtus vel forma, qua fiant miracula: sed fiunt a deo, vtente eis instrumentaliter. 22e.q.178.1.1m. / 3a.q.13.2.3m. / 1.d.43.q.1.2.3m. / ql.1.22.c. / Opusc.34.co.1.

31 Miracula diminuunt meritum fidei, nolentiũ credere, nisi per miracula. 3a.q.43.3.3m.

32 Miracula Christi de quibus est fides, fuerunt occulta: probantia vero fidem fuerunt manifesta. 3a.q.29.1.2m.

33 Discipuli Christi crediderunt in eum, antequam vidissent eum facere miracula. 3a.q.43.3.3m.

34 AGENS. Solus deus potest per se facere vera miracula. 1a.q.110.4.o. / q.114.4.c. / 12e.q.111.4.c. / q.113.10.c. / 22e.q.178.1.1m. / 2m. / 4.o. / 3a.q.43.2.c. / 4.c.3m. / q.78.4.2m. / 3.d.16.q.1.3.c. / ꝯ.2.co.3.2m. / Lio.3.co.102.103.154.co.3.pno. / co.4.pno. / Veri.q.27.3.c. / Poa.q.6.3.4.o. / Ma.q.16.9.o. / ql.2.q.4.1.4m. / Opusc.3.co.138. / Opusc.53.25m. / Io.9.lec.3.co.3.fi. / co.10.lec.5.co.1. / 1e.Cor.15.lec.6.co.3. / 2e.Thes.2.lec.2.co.3.

35 Omnia miracula fiunt ministerio angelorum. 1a.q.110.4.1m. / Opusc.11.ar.15.vsque.19. / Opo.53.22m. / 19m.

36 Sicut dono virtutum cœlestium homines sancti participant, inquantum miracula faciunt: sic dono potestatum participant inquantum dæmones eiiciunt. Poa.q.6.10.c.fi. Accidens.79.86. Angelus.245.252.

37 Angeli & alii sancti faciunt miracula ministrãdo, vel impetrando. 1a.q.110.4.1m. / 3a.q.13.2.3m. / q.78.4.2m. / 1.d.43.q.1.2.3m. / 2.d.18.q.1.3.5m. / ꝯ.3.co.103. / Potena.q.6.4.o. Apostoli.43. Bartholomæus.

38 Sancti faciunt miracula dupliciter. s. postulatione, & potestate. i. non præcedente oratione manifesta: tamẽ in vtrisque deus operatur principaliter, sancti autem instrumentaliter. 1a.q.117.3.1m. / 22e.q.178.2.1m. / 3a.q.84.3.4m. / ꝯ.3.co.103.co.2. / Poa.q.6.4.9.c. Confirmatio.40. Donum.44. Fides.22. Habitus.28. Helias.1.3.

39 Miracula Iosue, Isaiæ, & Heliæ, fuerunt maiora secundum substantiam, quam miracula Moysis: sed secũdũ modum est econuerso. 22e.q.174.4.2m. / Veri.q.12.14.3m. / 1e.Cor.13.co.3.fi. Ieiunium.19. Iustus.1. Maria.27. Missio.14. Natura.25.c.36.c. Occidere.22. Prophetia.9.13.20. Testis.13.

40 MALI. Miracula ad commendationem sanctitatis proprie fiunt tantum a sanctis: sed ad confirmationem doctrinæ, fiunt etiam a malis per veram fidem, & per nomen Christi. 1a.q.110.4.2m. / 22e.q.178.2.o. / 3a.q.43.1.4.c. / Poa.q.6.5.9m. / 9.7m. / ql.2.q.4.1.4m.

41 Miracula bonorũ, differunt a signis malorum quincupliciter. s. in efficacia, duratione, vtilitate, fine, & mõ. 1a.q.114.4.2m. / 2.d.7.q.3.1.2m. / Opusc.3.co.135.

42 Habens malam vitam, potest facere miracula, nõ autem prædicans falsum. 2e.Thes.2.co.6.fi.

43 Magi faciunt miracula, per priuatos contractus, idest per dæmones: boni vero per publicam iustitiam. i. per deum: sed mali Christiani, per signa publicæ iustitiæ, id est per nomen Christi, vel per aliqua eius sacramenta. 1a.q.110.4.2m. / q.114.4.3m. / 22e.q.178.2.3m. / Veri.q.27.3.c.prino.

44 Miraculum dicitur mendax tripliciter. s. primo quia deficit a ratione facti, vt in præstigiis: secundo quia deficit a ratione miraculi, vt in miris: tertio quia deficit a fine dei, vt in malis Christianis. 2e.Thes.2.lec.2.co.3.

45 Omnia miracula dæmonum sunt falsa, ratiõe rei, vel miraculi. 1a.q.110.4.2m. / 4m. / q.114.4.o. / 22e.q.178.2.c. / ꝯ.3.co.154. / Poa.q.6.5.o. / Ma.q.16.9.o. / Mat.24.co.11. / Io.10.lec.5.co.1.

46 Antichristus faciet aliqua vera miracula, quo ad naturam rei, virtute dæmonum: sed falsa quo ad rationem miraculi, & ad decipiendum. 1a.q.114.4.1m. / 22e.q.178.1.2m. / 2.d.7.q.3.1.1m. / Potentia.q.6.5.10m. / Opusc.11.ar.18. / Mat.24.co.11. / 2e.Thes.2.co.6.

47 Ioannes baptista nullum fecit miraculum, vt homines principaliter Christo attenderẽt. 3a.q.38.2.2m. / q.40.2.1m.
CHRISTVS.16.17.18.19.23.31.32.40.43.47.

48 Conuenientissimum fuit, vt Christus faceret miracula, vt ostenderetur eius gratia vnionis, & eius doctrina supernaturalis. 3a.q.43.1.o. / 4.c. / Opusc.2.co.7. / Opusc.3.co.135. / Opusc.11.ar.17. / Opusc.60.co.15.principio.

49 Christus faciebat miracula virtute diuina. 3a.q.13.2.c.3m. / q.43.2.c. / 3.2m. / 4.c. / q.44.3.3m. / 3.d.15.q.1.3.c. / d.16.q.1.3.c.4m. / 4.d.5.q.1.1.o. / Opusc.11.ar.17. Credere.11.16.30.

50 Christus faciebat miracula virtute propria, alii vero sancti, virtute aliena. 3a.q.43.4.o. / 3.d.15.q.1.3.c. / Mat.9.co.14. / Io.15.lec.5.co.2. Eclipsis. Iudæi.17. Passio.117.

51 Anima Christi, vt instrumẽtũ verbi sibi vniti, habuit

instrumentalem virtutem, ad omnes mutationes miraculosas, ordinabiles ad instaurationem rerum: non autem ad annihilationem rerum. 3ª.q.13.2.c.3m.

52 Immo potest annihilare omnem creaturam. 1ª.q.9.2.c./q.104.3.4.o./Veri.q.5.2.6m./Poª.q.5.3.4.o./quol.4.q.3.1.o. R fiº. Duº.896º. Sanguis.13. Sanitas.7.9.10.

53 Quę fiebāt a Christo miraculose, erant perfectissima. 3ª.q.44.3.2m./3m./q.46.6.c.

54 Miracula Christi, sufficienter ostendebant eum esse deum. 3ª.q.43.4.o./3.d.15.q.1.1.o./d.16.q.1.3.c./ 4.cº.55.8m./quol.2.6.4m./10.15.lec.5.co.2. Christus.94.

55 Christus cepit facere miracula in nuptiis, non autem prius: ne humanitas eius phantastica videretur. 3ª.q.36.4.3m./q.43.3.o./4.d.44.I./Opus.11.ar.18./ Io.lec.21.co.1./cº.2.lec.1.fi./cº.15.lec.5.fi.

56 Christus conuenientissime fecit miracula circa demones, angelos, cęlos, homines, bruta, & elementa. 3ª.q.44.o.

Mirari. Admiratio.o. Angelus.89. Mirum.

MIRVM simpliciter, idem est quod miraculum, non autem secundum q est mirum alicui. 1ª.q.105.7.c./ 2.d.18.q.1.3.c./Potenª.q.6.2.c./Opus.3.cº.138./ 2ª.Thes.2.lec.2.fi. Cęlum.72. Mare.3. Miraculum.44.

Misceri. Accidens.81.82. Deus.200. Eucharistia.55.c.102.c. Intellectus.92. Mistio.o. Prudentia.38.

Miscibile. Mistio.1.6.

Miserabile. Miseria.o. Misericordia.19.

MISERATIO est vsus, seu effectus misericordię quę est virtus. ps.24.co.3. Misericordia.15.18.

1 MISERIA non est quęcunq; defectus, sed tantum defectus naturę rationalis: quia opponitur felicitati. 1ª.q.21.4.c./22ª.q.30.1.c./4.d.46.q.2.ar.1.q.2.c./ Opus.3.cº.177./ps.24.co.3. Actus.161.

2 Quodlibet malum, additum principali miserię.s.recessui a deo, facit magis miserum: quia facit magis elongatum a deo. Ma.q.5.1.4m. Alleluia. Angelus. 396. Apertio.2. Beatitudo.27.c. Bonitas.119.

3 Miserum hominem faciunt tria.s.vel violentia: aut ętatis ignorantia: aut sexus impotentia. Isa.1.lec.5. co.2.prinº. Curuitas. Damnatio.16. Deus. 199. Dolor.36. Infelix. Lex.67. Libertas.7. Liberum. 21. Maria.18. Misericordia.1.9.29. Negocia. Pœnalitas. Pietas.7. Prędestinatio.28. Sanitas.8. Sedere.8. Christus.175.

4 Nullus potest velle miseriam: sed quilibet naturaliter eam fugit. 1ª.q.94.1.c./2.d.7.q.1.1.1m./d.25.2.c./ 4.d.49.q.1.ar.3.q.2.o./ 1.cº.80.2m./ Liº.3.cº.109.co.1.fi./ Veri.q.23.4.c./q.24.12.33m./ Poª.q.1.5.c.co.2./6.c./q.2.3.c./q.5.3.c.fi./q.16.5.c./Ma.q.3.3.c./q.6.c.co.4.7m./Opus.3.cº.177.

5 Oppositum videtur dicere a simili. 22ª.q.19.7.2m./ 3m./2.d.38.5.c./d.40.2.o. Duº.897º. R fiº. sicut Duº.1100º.

1 MISERICORDIA est compassio alienę miserię in corde: qua si possumus, subuenire compellimur. 1ª.q.21.3.c./22ª.q.30.1.c.2m./2.3.c./4.d.15.q.2.ar.1.q.1.c./d.46.q.2.ar.1.q.1.c./ ps.24.co.7./Mat.5.co.9.fi.

2 Misericordia vt est motus appetitus, regulatus ratione, est actus virtutis moralis, & virtutis specialis: non autem vt passio tantum. 12ª.q.59.1.3m./22ª.q.30.3.o./q.36.3.3m./3.d.23.q.1.ar.3.q.2.2m./4.d.15.q.2.ar.1.q.3.2m.

3 Misericordia vt virtus, est virtus moralis circa passiones: & reducitur ad medietatem, quę dicitur Nemesis: sed eas Aristoteles non ponit virtutes: quia vt passiones sunt, sunt laudabiles: tamen vt sunt ab aliquo habitu electiuo, sumunt rationem virtutis. 22ª.q.30.3.4m./Ma.q.10.2.8m. Actus.161. Beatitudo.154.c.

4 Misericordia secundum se, est maxima virtutum. 22ª.q.30.4.o. Clementia.10. Dalmatica.3.

5 Oppositum videtur dicere a simili. 22ª.q.161.5.c.fi. Duº.898º. R fiº. sicut Duº.711º.

6 Misericordia secundum se est maxima virtutum: nō autem quo ad habentem, nisi ille sit maximus. 22ª.q.30.4.o.

7 Inter omnes virtutes quę ad proximum sunt, misericordia est potissima: sicut etiam est potioris actus. 22ª.q.30.4.c.

8 Misericordia respicit terminum a quo: & ad rationalia tantum, est rationalium tantum, & preter debitū: bonitas vero respicit terminum ad quem, & ad omnia, & est omnium, & absolute. 4.d.46.q.1.ar.1.q.2.c./ps.24.co.4.

9 Liberalitas coniectat bonum, in dationibus communiter: misericordia vero secundum rationem specialem, scilicet vt est releuatio miserię alienę. 22ª.q.31.1.3m./q.117.5.3m./4.d.15.q.2.ar.1.q.3.c. Donatio.2.8.

10 Datio beneficii ex misericordia, procedit ex affectione ad eum cui homo dat: ideo misericordia pertinet ad charitatem, liberalitas vero ad pecuniam. 22ª.q.117.5.3m. Docere.2. Eleemosyna.1.4.5.c.

11 Longe melius, & humanius, & priorum sensibus accommodatius in Cęsaris laude locutus est Tullius, vbi ait: nulla de virtutibus tuis, nec admirabilior, nec gratior misericordia. 22ª.q.30.3.b. Gratitudo.2.

12 Misericordia potest precedere, & sequi iustificationē, & potest secum concurrere: quia operatur contra peccatum per modum satisfactionis, & per modum prępparationis. 12ª.q.113.4.1m. Ignorantia.24.

13 Misericordia est effectus charitatis. 22ª.q.28.pnº./q.32.1.c./q.36.3.3m. Inhumanitas.o.

14 Misericordia remittit pœnam ex passione: venia vero propter vtilitatem publicam: clementia autem, remissius iudicat de culpa. He.10.lec.3.co.3. Inuidia.14. Ira.72. Miserabile.

15 Motiua ad misericordiam, sunt tria maxime.s.mala contra naturam, contra spem, & contra merita alicuius. 22ª.q.30.1.c.

16 Defectus est ratio miserendi semper, propter vnionē amoris: vel propter possibilitatem patiendi similia. 22ª.q.30.2.o./3.d.27.q.3.3.c. Miseratio. Nemesis.2. Passio.69.70. Pietas.1.6.7.14.

17 Culpa inquantum huiusmodi, non est motiua ad misericordiam, quia est volita: sed est motiua vt est annexa alicui contra voluntatem. 22ª.q.30.1.1m. Princeps.17. Sabbatum.7. Sepultura.9.

18 Misericordia proprie non est ad se: nec ad personas multum coniunctas, vt ad parētes & filios: sed ad eos est dolor: & in iis durum est expulsiuum miserationis. * qa in iis nō miseremur pprie, s3 debem°: & dur qd patimur. 22ª.q.30.1.2m./q.32.9.3m./q.106.3.1m.

19 Iniurię illatę miserabilibus.s.pupillis & viduis, exaggerantur: quia magis opponuntur misericordię, & nocumenta sunt eis grauiora, quia non habent releuantem. 22ª.q.65.4.2m. Templum.14.

20 Amici, senes, sapientes, debiles, & timidi, maxime miserentur: non autem superbi, audaces, & contumelię dispositi. 22ª.q.30.2.o. Tribulatio.5. Tristitia. 3. Zelus.4.

21 Optima oratio pro misericordibus cuiuscunq; status.s. Dñs cõseruet eũ & viuificet eũ,& beatũ faciat eum in terra,& non tradat eũ in animã inimicorũ eius, Dñs opem ferat illi super lectũ doloris eius: vniuersum stratum eius, versasti in infirmitate eius.ps.40.co.3.

22 DEI./.Misericordia est in deo,secundum effectum,& secundum affectum voluntatis:non autem secundum passionem.1ª.q.21.3.o./.22ᵉ.q.30.2.1ᵐ./.4.d.46.q.2.ar.1.q.1.o./.ꝓ.1.cº.91.fi./.ps.24.co.6. Auxilium.7.Beneficium.17.

23 Misericordia dei,& bonitas eius,sunt idem re,& differunt ratione:& opus misericordię,magis appropriatur bonitati eius,q̃; potentię,vel scientię eius.4.d.46.q.2.ar.1.q.2.3.c./.ps.24.co.4./.ps.50.co.3.

24 Proprium opus dei est tantum vnum.s.benefacere & misereri:sed punire conuenit ei,propter culpã peccantis.22ᵉ.q.21.2.c./.Iob.40.co.6. Certitudo.20.Donum.38.Dulcedo.2.c̃.Eleemosyna.30. Excęcatio.5.Facies.2.

25 Deus dicitur omnipotentiam suam parcendo maxime & miserando manifestare: non tam quo ad substantiam facti,q̃; etiam quo ad licentiam faciendi.1ª.q.25.3.3ᵐ./.22ᵉ.q.30.4.c./.4.d.46.q.2. ar.1.q.3.1ᵐ. Gratia.149.

26 Deus semper miseretur,puniendo citra condignum: & pręmiando vltra condignum.1ª.q.21.4.1ᵐ./.4.d.15.L.prinº./.d.46.q.2.ar.2.q.1.o./.ar.3.q.1.1ᵐ./.q.3.4ᵐ./.d.50.q.2.ar.4.q.2.2ᵐ./.ps.47.co.6.

27 Misericordię dei magnum signum est,quando punit temporaliter.He.3.lec.2.co.4. Hęresis.139.Iudicium.43.45.

28 Deus agit misericordius cum vno,q̃; cum alio:secundum ꝙ actio eius terminatur ad effectum: nõ autem secundum ꝙ est ab agente.4.d.46.q.1.ar.2.q.4.2ᵐ. Iustificatio.35.43.44. Iustus.12.13.Leuiatan. Manus.4.Meritum.66.Misericors.Nomen.84.Oleum.2.Oratio.39.55.96.Pœnitentia.84.100.126.Pietas.1.6.7.14.

29 Misericordia dei dicitur dupliciter.s.repulsio miserię precedentis sine debito:& remotio cuiuscunq; defectus sine debito.1ª.q.23.1.3ᵐ./.1.d.40.q.2.3ᵐ./.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.1ᵐ. Psalmus.12.

30 Misericordia dei triplex.s.effectus sacramentorum.i.gratia:Christus:& fides Christi.ps.47.co.5. Redemptio.0.

31 Misericordia dei attenditur secundum tria.s.secundum prędestinationem,iustificationem,& glorificationem.Ro.9.lec.3.co.4.prinº.

32 Misericordia dei est infinita tripliciter.s.quia non coartatur angustiis diuitiarum, nec timore nocumenti, nec lege superioris:sicut misericordia nostra. Eph.2.lec.2.co.1.2. Reparatio.Resurrectio.9.

33 Misericordia dei magna est septupl'r.s.quia est incomprehensibilis,implens omnia,est in omnibus,est sublimis,ęterna,virtuosa,& vniuersalis.ps.50.co.3. Saluari.7.Spes.38.Timor.10.
Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.14.1.3ᵐ./.1.d.35.5.o./.d.36.q.1.1.1ᵐ./.ꝓ.1.cº.56.
℞ Duº.899º. R ñº.sicut Duº.475º.

34 Diuina misericordia mensuram non habet:sed semper superexaltat iudicium: & ideo scriptura non remouet eam prędicendo vt defuturam,sed imprecando vt iustam: dupliciter.s.ponendo imprecationem, & ironicę ponendo consilium ad euasionem. Isa.2.lec.3.prinº.

35 Deus facit misericordiã & bonitatẽ, in triplici genere hominũ.s.in genere peccantiũ corrigendo: pœnitentiũ dirigendo:& iustorum docendo.ps.24.co.5.

36 Misericordia dei debetur miserabilibus dupl'r.s.ex acceptatione dei quem imitantur,& ex oratione pauperum.ps.40.co.1.

37 Sperandum est de misericordia dei dupl'r.s.primo qa proprium dei est misereri:secundo quia omnium semper est misertus.ps.50.co.3.

38 CVM IVSTITIA./.In omni opere dei,est misericordia,& iustitia.1ª.q.21.4.o./.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.o./.ꝓ.2.cº.28./.Veri.q.28.1.8ᵐ./.Poª.q.5.4.6ᵐ./.ps.24.co.6./.Ro.15.co.4.

39 In omni opere dei,misericordia resultat ex parte dei superabundantis in bono:sed iustitia resultat ex parte operati,recipientis secundum suam proportionem.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.3.c. Ala.Annihilatio.13.14.Deus.448.

40 Deus agendo misericorditer,non agit contra iustitiã, nec econuerso. 1ª.q.21.3.1ᵐ./.3ª.q.46.2.3ᵐ./.4.d.46.q.1.ar.2.q.4.2ᵐ. Iudicium.43.45.Iustus.12.13.Meritum.66. Oratio.55.Passio.88. Peccatum.258.Pręsumptio.11.

41 In omni opere dei,misericordia supereminet iustitię.1ª.q.21.3.2ᵐ./.4.c.fi./.4.d.46.q.2.ar.2.q.3.o.

42 Opus iustitię dei,semper fundatur in opere misericordię,& ipsum pręsupponit.1ª.q.21.4.c./.q.25.3.3ᵐ./.ps.24.co.7.

43 Opus dei circa nos duplex.s.misericordię, & iustitię, quę causant in nobis spem,& timorem, quibus ignotis,non est nobis spes salutis.ps.27.co.4. Satisfactio.21.

44 Quicquid deus facit in nobis,est ex iustitia,vel veritate,vel misericordia:primum est altum:secundum altius:& tertium est altissimum.ps.35.co.2.

45 Maioris misericordię est, impios iustificare,q̃; iustos creare:sed sunt ęqualis potẽtię dei.3ª.q.43.4.2ᵐ.

46 Misericordię dei futurę,magnę sunt quadrupliciter.s.quia sunt intrinsecę,ęternę,perfectę,& in plures extensę.Isa.54.lec.1.fi.
Misericors.Misericordia.21.28.36.40.

1 MISSA dicitur,quasi transmissa.s.a populo ad deũ, & econuerso: vel dicitur ab emissione catecuminorum,& excommunicatorum.3ª.q.83.4.9ᵐ./.4.d.13.L.4ᵐ./.Opus.65.cº.2./.Opus.66.cº.1.c̃. Baptismus.116.

2 Ratio,& expositio eorum quę dicitur & fiunt in missa,& de singulis partibus missę. 3ª.q.83.4.5.o./.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.2ᵐ./.d.8.L./.d.12.L./.d.13.L./.d.15.q.4.ar.3.q.1.c./. Opus.65.cº.5.o./. Opus.66.o./.1ᵉ.Thi.2.co.2.prinº. Confessio.32.63. Ecclesia.14.Eucharistia.12.154.220.c̃.239.270.Officium.19.Sacramentum.77.

3 Defectibus & periculis in missa,sufficienter occurritur.3ª.q.83.6.o./.4.d.11.L./.d.13.L.

4 Debilitas vel ęgritudo,impedit a celebratione missę, propter impossibilitatem,vt in priuatis vsu oculorum vel digitorum,vel linguę: vel propter periculum,vt in morbo caduco, & alienatione mentis: vel propter abominationem,vt in lepra: sed lepra ordinem non tollit.3ª.q.82.10.3ᵐ.

5 In missa est obsecratio, vsque ad consecrationem,in qua est oratio.i.meditatio actorum a Christo:& post est petitio,& in fine missę est gratiarumactio.1ᵉ.Thi.2.co.2.prinº.

6 In missa dicitur oratio dominica,in sexto ordine partium missę,quia in sexta ętate dominus venit,qui eã nos docuit.Opus.66.o.

7 Audire missam,& cõionem accipere a peccatore non sententiato ab ecclesia,licet: qa suspẽsus est a deo quo ad se,non autem quo ad alios.3ª.q.82.9.c.

8 Celebrans missam in peccato mortali, vel inducens talem scienter, vel audiens missam precisi per sententiam ecclesię, vel notorii fornicarii, licet sustineatur a prelatis, peccat mortaliter. 3ª.q.82.9.o./4.d.5.q.2.ar.2.q.4.o./d.13.q.1.ā.3.q.3.o./d.24.q.1.ar.3.q.5.o./quol.10.vel.11.q.8.o.

9 Oppositum videtur dicere.4.d.16.I.6m./d.17.q.2.ar.5.q.1.3m./q.3.ar.1.q.4.c./1c. Cor.11.lec.7.co.1.fi.3. ⊢ Duo.900o. R fio.ficut Duo.796o.

10 Accipere pro missa aliquid, quasi pretium eius, est simonia: non aūt accipere quasi stipendium laboris.22e.q.100.2.2m./4.d.25.q.3.ar.2.q.1.4m.

11 Si tamen non habet alios sumptus, & non tenetur ex officio missam cantare pot, est accipere denarios, sicut conducticii sacerdotes faciunt: non quasi pretium missę, sed quasi sustentamentum vitę. 4.d.25.q.3.ar.2.q.1.4m.

12 REQUISITA./I.etitia & renouatio, sunt necessaria celebraturis missam: ideo premittitur ps. Iudica me deus, & discerne. & c̄. ps.42.co.3. Ablutio. Absoluere.38. Angelus.491.

13 Missa non debet celebrari, nisi pro membris ecclesię: nec in canone missę debet orari, nisi pro membris ecclesię.3ª.q.79.7.2m.

14 Missam licet dicere in loco non sacro, causa necessitatis.s.in itinere: vel propter destructionem ecclesiarum, sed cum altari portatili, & aliis necessariis: non autem aliter, nisi de licentia episcopi.3ª.q.83.3.o./4.d.13.q.1.ar.1.q.5.o./d.24.q.2.1.9m. Confessor.4. Crux.5. Eucharistia.6. Instructio. Introitus. Lepra.3.4.

15 Plures debent interesse missę solenni: sed in missis priuatis sufficit vnus.s.seruitor.3ª.q.83.5.12m. Officium.19.

16 QVANDO./Missa quotidie celebratur in ecclesia quincuplici ratione.s.quia semper oportet paratā esse medicinam contra quotidiana peccata: vt lignum vitę semp sit in medio paradisi: vt nobis quotidie Christus vniatur sacramentaliter, & nos ei spiritualiter, vt sit apud nos iugis memoria passionis Christi, vt vero agno loco typici agni quotidie vtamur ad vesperā, quem Iudęi ad vesperam conuertendi esurient.3ª.q.83.2.c.1m./4.d.13.q.1.ar.2.q.3.o.

17 Missa potest dici, quando incipit apparere aurora: non autem de nocte, nisi in natiuitate Christi, & in vigilia paschę, in principio noctis. 3ª.q.83.2.4m./d.13.q.1.ar.2.q.4.o. Anniuersarium. Eucharistia.182.214.215.

18 Hora missę in festis, est tertia: in profestis diebus est sexta, in ieiuniis nona: sed potest tardari, maxime tēpore ordinum.3ª.q.83.2.3m./4.d.13.q.1.ar.2.q.4.o.

19 Missa regulariter celebratur solēniter hora passionis Christi.s.ab hora tertia vsq; ad nonā.3ª.q.83.2.c.

20 Missę priuatę possunt dici a mane vsq; ad tertiā, vel vsq; ad nonam, in diebus ieiuniorū. 3ª.q.83.2.3m./4.d.13.q.1.ar.2.q.4.o. Parasceue.

21 In natali Christi, quilibet sacerdos potest dicere tres missas.s.primam in nocte, secundam in aurora, & tertiam in die, propter triplicem natiuitatem Christi.s. quarum vna est ęterna, quę quantum ad nos, est occulta, licet secundum se, sit in plena luce: alia est temporalis, sed spiritualis: qua.s.Christus oritur tanquam lucifer in cordibus nostris: tertia vero est temporalis & corporalis: secundum quam visibilis nobis processit ex vtero virginali carne indutus. 3ª.q.83.2.2m./5m.

22 Non licet alio die, plures missas ab eodem celebrari, pro pecunia, vel adulatiōe seculariū: sed tn̄ pro vrgenti necessitatē.3ª.q.83.2.5m./4.d.12.q.3.ā.1.q.4.1m.

23 Quando in vna die occurrūt diuersa beneficia dei cōmemoranda, vel impetranda pro viuis vel mortuis: oportet missam pluries celebrari, si adsit facultas, puta vnam pro festo, & aliam pro ieiunio, vel pro mortuis. 3ª.q.83.2.2m./4.d.13.q.1.ar.2.q.3.3m.

24 EFFECTVS./Multiplicatio missarum, multiplicat oblationem sacrificii, & multiplicat eius effectus: non autem multitudo hostiarum in vna missa: ideo sumēs multas hostias in vna missa, non percipiet maiorem effectum.3ª.q.79.7.3m.

25 Missa melioris sacerdotis, est melior, quo ad annexa: ideo melius est eam audire: licet quo ad sacramentū, & effectum sacramenti, omnes missę sint ęquales.3ª.q.82.6.o./4.d.13.q.1.ar.1.q.5.o.

26 Missa celebratur pro paruulis baptizatis, non quidem ad remissionem culpę, nec ad augmentum glorię: sed ad solatium viuorum, & ad commendandum redemptionis nostrę mysterium ad gratiarumactiones pro eis, & ad ostendendum ꝙ pertinent ad corpus Christi mysticum.4.d.4.I.fi./d.12.q.2.ar.1.q.2.2m.

27 Missa de requiem, magis prodest defunctis, ex parte orationum: sed hoc potest recompensari per maiorē deuotionem celebrantis, vel eius qui facit eam celebrari, vel per intercessionem sancti, in cuius veneratione missa celebratur.4.d.45.q.2.ar.3.q.1.5m.

MISSIO

1 MISSIO de ratione sua importat respectum missi ad mittentem, & ad aliquem terminum. 1ª.q.43.1.c./2.c.3m./1.d.15.q.1.1.c./q.3.1.3m. Absoluere.23. Apostoli.1.8.10.35. Apparere.2.c̄.

2 Missio non dicit gradum dignitatis, sed autoritatem principii in vno, respectu exeuntis ab eo. 1ª.q.43.1.1m./3ª.q.39.8.1m./1.d.15.q.1.1.3m./4m./q.2.o./5.4.co.8.co.9./23.co.2. Baptismus.87.

3 Missio visibilis in diuinis, est signum missionis inuisibilis factę, non quidem tūc, sed prius. 1ª.q.43.7.6m./1.d.16.2.5m./3.d.13.q.1.ar.2.q.3.3m. Datio.5.19.20.25.28. Emittere.

4 Missio visibilis non est alia essentialiter ab inuisibili missione spūs sancti, sed addit totam rationem manifestationis per visibile signum.1.d.16.1.c. Eucharistia.102.103.202.

5 Ad rationem missionis visibilis, tria concurrunt.s.ꝙ missus sit ab aliquo, & in aliquo secundum nouū modum, & ꝙ vtrunq; manifestetur visibili signo.1.d.16.1.c. Exorcismus.12. Hieronymus.1.

6 Ad missionem visibilem, duo oportet concurrere.s. ꝙ ibi concurrat gratię plenitudo in eos ad quos fit, & ꝙ illa ordinetur ad alios.1.d.16.2.c. Imago.41. Predicator.10. Restitutio.23. Theodosius.1. Vsura.224.

7 MITTENS./Mittere filium & spūm sanctum, conuenit cuilibet personę diuinę, & toti trinitati.1ª.q.43.8.o./1.d.15.q.3.o./Poª.q.10.4.14m.

8 Immo mittere non conuenit, nisi personę producenti secundum Athanasium, non autem secundum Augustinum. Potenª.q.10.4.14m.
⊢ R fio. Duo.901o.

9 Cum dicitur ꝙ spūs sanctus mittit filium, si in missione diuinę personę consideretur autoritas mittentis, ad personam missam, sic sola persona potest aliam personam mittere, a qua est persona missa: & secundum hoc, pater mittit filium, & filius spiritum sanctū, non autem spūs sanctus mittit filium: & sic loquitur Athanasius: si autem in missione personę diuinę consideretur effectus, ratione cuius, persona diuina mittitur, dicitur ꝙ cum effectus sit communis toti trini-

tati (nam tota trinitas operata est carnem Christi, & operatur sapientiam & charitatem in sanctis:) tunc potest dici, quod persona mittitur a tota trinitate: & sic intelligit Augustinus. Opusc.1.cº.14.

10 Spûs sanctus non mittit se proprie: quia missio dicit distinctionem mittentis a misso, secundum Prępositiuum & Altisiodorensem: sed mittit se improprie. i. dat se. 1ª.q.43.8.o./1.d.15.q.3.1.c.

11 Homo nullo modo potest mittere spûm sanctum. 1ª.q.83.8.c.fi./1.d.15.q.3.1.2^{m}.

12 Christus ante passionē eius, potuit mittere spûm sanctum, sed non debuit quadruplici ratione. s. propter discipulorum Christi indispositionem: propter diuini auxilii conditionem, propter dignitatis Christi cognitionem & considerationem, & propter vnitatem ecclesię conseruandam. Io.16.lec.2.fi.

13 Deus mittit aliquos tripliciter. s. per internam inspirationem, per exteriorem apparitionem, & per prelatos. Opusc.19.cº.6.co.12./cº.26./Io.lec.11.co.1.fi./Ro.10.lec.2.co.3.fi.

14 Signum triplex, quod deus mittit aliquem. s. veritas, autoritas scripturę sacrę, & miraculum. Ro.10.lec.2.co.3.

15 Quod Isaias dicit. Ecce ego, mitte me, non fuit pręsumptuosum: licet Moyses & Hieremias recusauerint, quia secundum Grego. vtrunque fuit ex radice charitatis. ille.n. Moyses, propter dilectionem dei, noluit perdere solatium contemplationis, iste propter dilectionē proximi, voluit mitti, vt prodesset: & tamen nec ille iussus pertinaciter recusauit, nec iste, prius quam purgatus aut requisitus esset, se obtulit. Isa.6.co.6.fi.

16 Saluator noster, discipulos ad prędicandum mittens, tria eis iniunxit. s. vt docerent fidem, imbuerent sacramentis, & ad obseruandum diuina mandata inducerent. Opusc.23.prinº.

17 MISSVS./Mitti secundum imperium, vel secundū consilium, non conuenit deo, quia dicit minoritatem: nec vbi non fuit prius, quia dicit recessum: sed secundum originem: & secundum nouum modū. 1ª.q.43.1.o./3.c./4.3^{m}./5.c.3^{m}./6.c./q.112.1.c.3^{m}./1.d.15.q.1.1.o./Ʒ.4.cº.23.co.2./cº.24.2^{m}. Angelus.88.c̄.244.447.548.c̄.555.c̄.

18 Mitti conuenit filio, & spûi sancto: sed nullo modo conuenit patri, nec trinitati. 1ª.q.43.4.8.o./q.112.1.c./3ª.q.39.8.1^{m}./1.d.15.q.2.o./q.3.1.c.6./2.2^{m}./3.d.25.q.1.2.1^{m}./Potenª.q.10.4.14^{m}. Apparere.2.c̄.

19 Mitti inuisibiliter, conuenit filio & spûi sancto, non autem patri. 1ª.q.43.5.o./1.d.15.q.4.1.o./Ʒ.4.cº.8.co.9./cº.23.co.2.

20 Mitti visibiliter vt donum, & vt sanctificationis indicium, conuenit spûi sancto: filio autem, vt sanctificationis autori. 1ª.q.43.7.o.

21 Missio visibilis spûs sancti, non est alia essentialiter a missione inuisibili: sed addit ei nouam rationem manifestationis per visibile signum. 1.d.16.1.c. Confessio.21. Cornelius.2. Dęmon.59. Emittere.

22 Missio filii & spûs sancti, distinguitur secundum originem: & secundū effectus illuminationis, & inflammationis: sed conueniunt in grā: nec vna pōt esse sine alia. 1ª.q.43.5.3^{m}./1.d.15.q.4.2.o./Ʒ.4.cº.23.co.2./Opusc.3.cº.14. Euchaª.102.103.104.202.

23 Missio filii est prior missione spûs sancti, rōne donorum, & exitus: sed ratione dantis, est econuerso. 3ª.q.7.13.c./1.d.15.q.4.2.2^{m}. Maria.46.

24 Missio filii, prior est ordine naturę, missione spûs sancti: sicut ordine naturę, spûs sanctus procedit a filio, & a sapientia dilectio. 3ª.q.7.13.c.

25 Missio filii dei triplex. s. in mente, in carne, & ad prędicandum. 3ª.q.42.1.o./1.d.15.q.3.1.c.

26 Non est missus Christus ad prędicandum: nisi ad oues quę perierunt domus Israel, quadruplici rōne. s. primo vt ostenderet impleri promissiones factas Iudęis, & non gentibus: secundo vt eius aduentus ostenderetur esse a deo: tertio vt Iudęis auferret calumniandi materiam: quarto quia Christus per crucis victoriā meruit potestatem, & victoriam, & dominium, super gentes. 3ª.q.42.1.o./3.d.1.L.4^{m}.

27 AD QVOS INVISIBILITER./Missio inuisibilis, non fit ad sacramenta: qa non fit, nisi respectu termini. 1ª.q.43.6.4^{m}./1.d.15.q.5.ar.1.q.1.2^{m}.

28 Missio inuisibilis, potest fieri ad omnes creaturas rōnales, nisi sint dęmones, vel alii damnati: non autem ad irrationalia. 1.d.15.q.5.ar.1.q.1.o. Angelus.244.569.570. Fides.59.

29 Missio inuisibilis fit ad omnes existentes in gratia. 1ª.q.43.6.o.

30 Ad patres veteris testamenti, facta est missio inuisibilis. 1ª.q.43.6.1^{m}.

31 Missio inuisibilis fit ad sanctos, in omni augmento gratię, secundum extensionem ad nouum effectum: non autem secundum intensionem. 1ª.q.43.6.2^{m}./1.d.15.q.5.ar.1.q.2.o.

32 Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o. R ñº. Duº. 902º.

33 Ad beatos facta est missio inuisibilis, in principio beatitudinis, non autem postea, quo ad intensionem grę: sed quo ad extensionem. i. quo ad aliqua mysteria, quę eis reuelantur de nouo, vsque ad diem iudicii. 1ª.q.43.6.3^{m}./1.d.15.q.5.ar.1.q.3.o.

34 Missio inuisibilis facta est ad Christum, in primo instanti suę conceptionis: & nulla vlterius. 1ª.q.43.6.3^{m}./7.6^{m}./1.d.15.q.5.ar.1.q.4.o.

35 Missio inuisibilis plenior fit post incarnationem, quam prius, secundum communem statum: licet in spāli fit econuerso. 1ª.q.43.7.6^{m}./1.d.15.q.5.2.o./Opusc.1.cº.17./Opusc.9.cº.33.

36 Per missionem inuisibilem fit, vt homo non sit in hoc mundo obiectiue, secundum intellectum & affectum: non aūt essentialiter. 1.d.15.q.5.3.o./Opusc.9.q.31.

37 AD QVOS VISIBILITER./Ad patres veteris testamēti, non fuit facta missio visibilis: qa prius debuit perfici missio visibilis filii, quam spûs sanctus manifestet eum. 1ª.q.43.6.1^{m}./7.6^{m}./1.d.16.2.o./Opusc.9.cº.35. Apostoli.8.10.35.

38 Missio visibilis primo facta est Christo, & post apostolis: quia per eos gratia in alios diffusa est, secundum quod per eos, ecclesia plantata est. 1ª.q.43.7.6^{m}./1.d.16.2.c. Apparere.2.c̄. Fides.59. Maria.46. Prędicare.20.

39 Ad beatam Mariam, facta est missio visibilis spûs sancti cum aliis, non autem spālis: quia gratia eius nō ordinabatur ad plantationem ecclesię, per doctrinam & sacramenta. 1.d.16.2.4^{m}.

40 Missio visibilis, facta est ad patres in primitiua ecclesia, vt ad fundatores ecclesię: non autem nunc, qa per eam firmamur. 1ª.q.43.7.6^{m}./1.d.16.2.2^{m}./3^{m}.

41 PER QVAE./Creatura secūdum quam fit missio visibilis, significat grām vt habitam: non autem vt futuram, sicut sacramenta veteris legis: nec causant gratiam: sicut sacramenta nouę legis. 1.d.16.1.3^{m}.

42 Ad Christū facta est missio visibilis spûs sancti bis. s. in baptismo in specie columbę, & in transfiguratione in nube lucida: sed & ad apostolos bis: primo in flatu, secundo in linguis igneis, propter multa mysteria. 1ª.q.43.7.6^{m}./3ª.q.39.6.4^{m}./q.72.2.

3^m./.1.d.16.3.0./.Io.lec.21.co.3./.c^o.2.lec.4.co.2.

43 Columba missa supra Christum, nõ fuit generata per coniunctionem maris & fœminę: sed fuit tunc formata virtute diuina. Io.1.lec.14.co.4. Angelus.552.555.c̃. Apostoli.1.10. Columba.2.c̃. Imago.41.

44 Natura humana in qua, & per quam, facta est missio visibilis filii dei, est illa ad quam fit missio: ideo filius dei est in ea nouo modo: non autem creatura secundum quam fit missio visibilis spiritus sancti. 1^a.q.43.7.1^m./.1.d.16.1.1^m.

45 Missio visibilis, non fit secundum visionem imaginariam, vt prophetia: nec secundum res prexistentes, vt sacramenta vtriusq; testamenti, sed sicut in signis, sicut flamma rubi, & columna ignea. 1^a.q.43.7.2^m./.3^a.q.39.8.2^m./.1.d.16.3.1^m.

MYSTERIUM./. Mysteria.i.secreta, a mystin quod est secretum. Isa. Prolo.lec.2.co.2.prin°. Abraham.27. Adam.8.11.c̃. Adoratio.6. Angelus.245.273.359.c̃. Baptismus.26.27. Benedictio.2. Cornelius.1.2. Corona.3. Credere.19.20.21.24.25. Descendere.12. Dispensatio.7. Eucharistia.37.80. Fides.133. Hęreditas.2. Iacob.2. Hieremias.1. Lex.116. Missa.26. Missio.33.42. Oratio.95. Paulus.30. Prophetia.80. Reuelatio.7. Sapiẽtia.44. Seraphin.6. Testamentum.11. Vestigium.11.

Mysticum. Allegoria. Angelus.454. Corpus.71.c̃. Ecclesia.2.5. Episcopus.16. Eucha^a.22.c̃. Iacob.2. Iudith. Membrum.8.c̃. Mendacium.20. Missa.26. Ordo.77.78. Potestas.9. Pręceptum.46. Sabbatum.5.2.5. Sacerdos.25.c̃. Sensus.37. Sepultura.12.

Mystin. Mysterium. Secreta.

Mitescere. Ira.81. Mansuetudo.o. Mitigatio. Mitis.

Mitigatio. Baptismus.203.204. Damnatio.50. Delectatio.53. Delinire. Dęmon.124. Dolor.30.31.33. Gemitus.2. Ira.47.48.58.80.81. Mãsuetudo.o. Mitescere. Mitis. Tristitia.17.c̃.

MITIS dicitur, qui semper fuit sine ira.s.pius, & humilis: sed mansuetus dicitur, qui de feritate reducitur ad hoc. ps.24.co.6. Beatitudo.144.c̃. Confessor.2. Ira.80.81. Mansuetudo.1. Mitescere. Mitigatio. Religio.106. Timor.33.

MITRA episcopi, habet duo cornua: & significat scientiam vtriusque testamenti.4.d.24.q.3.3.c.

Cidaris. Episcopus.13.14. Potestas.10. Mittere. Missio.o.

1 MISTIO est miscibilium alteratorum vnio.3.d.17.q.3.1.c./. Met.lec.14.co.2. Accidens.81.82.

2 Mistio non est, nisi eorum quę communicant in materia: vt nata sunt agere & pati adinuicem. p̃.4.c^o.35.3^m. Affinitas.5. Amor.58.

3 Mistio non fit, quando vnum totaliter dominatur alteri.2.d.30.q.2.2.c.co.3./. p̃.4.c^o.35.3^m./. Veri.q.13.3.1^m./. Trin.7.5^m. Angelus.67. Anima.96.104. Baptismus.60.61. Cœlum.66.131. Coitus.o. Commistio. Compositio.o.

4 Mistio cõuenit tantũ corpori diuisibili, alterabili, & corruptibili. p̃.2.c^o.55.prin°. Conseruatio.4.5. Corruptio.8. Delectatio.114. Deus.200. Duratio.7. Elementum.1.c̃.8. Eucha^a.55.66.102.c̃.191. Forma.25.48.132.149.150. Generatio.36. Hęresis.62. Impuritas.o. Intellectus.92. Magis.1.c̃. Matrimonium. A. Misceri. Miscibile. Necessitas.29. Panis.1. Permistio. Pluuia.2. Prudentia.38. Vniuersum.3.

5 Quandocunq; fit vera mistio, nihil retinet propriam qualitatem: sed totum recipit formam mediam. 2.d.30.q.2.1.c.co.5.

6 Miscibilia non manent, facta vera mistione.2.d.30.q.2.1.c.co.5./. p̃.4.c^o.35.3^m.

Moabitę. Amalechitę. Ruth.

Mobile. Accessus.2. Amor.252. Angelus.133.468. Anima.286. Apostoli.35.37. Cœlum.59.61. Contrarium.29. Creatio.46. Dispositio.23. Aeuum.3. Fatum.9. Flexibile. Habitus.2.3.31. Infinitum.25. Instans.1.2.11. Intellectus.216.217. Labor.7. Lingua.5. Materia.21. Moralis.2. Motor. Motus. B. Naturale.8. Operatio.37. Peccatum.80. Physica.3.c̃. Pietas.8. Relatio.40. Scientia.46.51. Tempus.4. Tremor.2. Vacuum.2.

1 MODALIS distinctio, per sensum compositum, & sensum diuisum, non tenet in terminis inseparabilibus. 1^a.q.14.13.3^m./. Veri.q.2.12.4^m./ q.6.3.8^m./ Op^9.40.0. Modus.2. Propositio.10.c̃.

2 Omnis propositio modalis de dicto, est singularis: de re autem, iudicatur secundum quantitatem subiecti. Opus.40.co.1.

Moderamen. Moderatio. Occidere.20.

Moderatio. Addiscere.2. Animus.2. Contritio.6. Delectatio.94. Iberalitas.4. Moderamen. Moderatiuum. Modestia.o. Modificari. Mors.24. Negociatio. Palpebrę. Potus. Principatus.1. Temperantia.9.18.25.31. Virtus.108.114.

Moderatiuum. Bonitas.207. Clementia.4.6. Contentio.1. Contritio.6. Discretio. Fortitudo.4.6.26.48. Gaudium.2. Infirmitas.5. Iuramentum.21. Iustitia.55. Magnanimitas.7. Moderamen. Moderatio. Modestia.1.4. Modificari. Perseuerantia.4. Principatus.1. Religio.81.87. Satisfactio.7. Studiositas.3. Temperantia.31.

Moderatum. Addiscere.2. Aduocatus.8. Moderatio. Moderatiuum. Modestia.4. Passio.73. Thelonæus. Vsura.56.

Moderni. Aduentus.9. Fides. 67. Firmamentum. Terra.10.

1 MODESTIA est vtus moderatiua passionum: ideo adiungitur temperantię vt virtuti principali: quia est circa difficillima. 22^e.q.143.o./.q.160.o./.2.d.44.q.2.1.3^m./.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.c. 3^m./. Titum.3.co.2. Beatitudo.142.

2 Modestia ẽ circa actiões interiores, & exteriores. 22^e.q.160.2.c.1^m./.q.168.1.o./.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.3^m.

3 Immo modestia est tantum in exterioribus gestibus.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.3^m. ℞ Rfi^o. Du^o.903θ.

4 Modestia moderatur exteriorem hominis vitam in incessu, habitu, & huiusmodi: sed epyichia moderatur obseruantiam verborum legis: potest tamen esse, q nomen epyichię apud Gręcos per quandam similitudinem transferatur ad omnes moderationes. 22^e.q.120.2.3^m. Eutropelia. Fructus.5. Imperator.6. Iustitia.55. Ornatus.4.

5 Partes modestię, a diuersis assignantur diuersimode. 22^e.q.106.2.2^m.

6 Partes modestię secundũ Andronicũ, sunt tres.s. bona ordinatio, quę discernit quę & quo ordine sunt agẽda: ornatus, qui seruat decentiã in agendis: & austeritas.s. in verbis. 22^e.q.143.c.fi./.q.160.2.fi./.q.168.1.c.fi./.3.d.33.q.3.ar.2.q.3.c. Scrutatio.

7 Partes modestię secundum Tullium, sunt quatuor.s. humilitas, studiositas, mansuetudo, & simplicitas: & secundum Aristotelem, etiam eutropelia. 22^e.q.160.2.c./.q. 161.4.o./.q.166.2.c.fi./.q. 168.2.c.fi./.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.3^m./.q.3.c.

8 Sub modestia continetur omnis moderatio motuum corporalium, & rerum exteriorum: & spei secũdũ Tullium. 22^e.q.143.4^m./.q.160.2.c./. Titum.3.co.2. Temperantia.9.13. Titus.

Modicum. Amor. 61. Angelus. 83. Augustinus. 2. Aurora. Baptismus. 6. Charitas. 73. Dies. 18. Eleemosyna. 19. 21. 22. Eucharistia. 198. Furtum. 2. Geometra. 1. 2. Ieiunium. 37. Iarum. Potus. Principium. 27. Sexus. 1. Sydera. Synderesis. 4. Stultitia. 2. Tactus. 11. Tarditas. 1.

MODIFICARI aliquo, dicitur dupliciter. s. formaliter, per proprium modum rei: & effectiue, ab eo qui dat modum omni rei. s. Deus. 1. d. 3. q. 2. 3. 3m. Addiscere. 2. Temperantia. 18.

Modius. Vsura. 106. 148.

1 MODVS mensurationem quandam importat. 3. d. 27. q. 3. 3. c. /. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 2. 6m.

2 Modus est determinatio rei, per nomen adiectiuum, vel aduerbium: & est triplex. s. subiecti, prędicati, & totius compositionis, a quo propositio dicitur modalis. Opusc. 40. pro°. Absoluere. 29. Accidens. 4. 59. 74. Accidentaliter. 3. Actio. 15. 98. Actus. 11. 14. 19. 20. 30. 44. 194. 200. Adam. 32. 79. Addere. 6. 8. Adiectiuum. 3. 12. Adinuentio. Adiurare. 3. Agens. 40. 63. 70. 106. Altitudo. 1. Amor. 7. 9. c. 196. 268. Angelus. 5. 9. 165. 222. 264. 301. 410. 418. 429. 503. 587. 626. Anima. 14. 61. 153. 203. 293. 317. 339. 360. Animal. 18. Annunciatio. 6. 8. Appetibile. Appetitus. 75. 79. Appropriatio. 5. Ars. 13. Ascendere. 8. 18. Assistere. 5. Assumere. 1. 11. 28. Auersio. 17. Baptismus. 38. 69. 71. c. Bestialitas. 1. Blasphemia. 22. Bonitas. 38. 161. 231. Charitas. 53. 57. 107. 108. Cœlum. 67. Cete. 5. Clementia. 5. Cognitio. 63. c. Comprehendere. 1. 4. Communicabile. 2. Communicatio. 1.

3 Modus rei duplex. s. substantialis, & accidentalis. Veri. q. 6. 5. 2m. /. q. 21. 6. 5m. /. 9m. Confessio. 28. 91. c. Confirmatio. 30. Conseruatio. 8. Consilium. 19. Contentio. 1. 2. Contingens. 10. Contrarium. 15. Contritio. 11. Contumelia. 4. Conuersio. 12. Corona. 3. 5. Credere. 12. Crudelitas. Cultus. 10. Datio. 15. Dęmon. 17. 102. c. Demonstratio. 11. Denominatio. 1. Deus. 39. 147. 338. Dictio. 3. Diffinitio. 8. 36. 44. Distantia. 7. Diuisio. 5. 13. Docere. 5.

4 Omnis modus inquantum modus, bonus est, sed malus ideo dr, qa minora sunt quam esse debuerat: aut qa nō iis rebus accōmodant, qb9 accōmodādā sunt: & iō dīr mala, qa sunt aliena & icōgrua, & ita dicit malus modus, vel mala spēs vel malus ordo. 1a. q. 5. 5. 4m. /. Veri. q. 21. 6. 10m. Doctor. 3. Doctrina. 1. Dominiū. 13. Donum. 6. 11. 22. Effectus. 10. Elephas. 8. Ens. 1. c. Enūciatio. 5. Aequoca. 3. c. Esse. 56. 78. 89. Aeternitas. 36. Eua. 1. Euangelium. 7. Eucharistia. 7. 89. 118. c. Excessus. 2. Exemplar. 5. Fides. 113. 131. Fieri. 1. Filiatio. 9. Finis. 77. 99. Flagellum. 3. Forma. 4. 47. 51. 68. Fortitudo. 33. 42. 43. 58. Fructus. 3. 4. Generatio. 29. 33. c. 51. 59. 67. 68. 72. Genus. 3. 5. Grammaticus. Gratia. 137. Habere. 3. 6. Habitus. 30. 60. 65. 82. Heroes. 2. Homo. 33. 39. Humilitas. 23. Iacob. 5. Iactantia. 5. Idea. 9. 11. Ieiunium. 13. 26. 40. Imaginatio. 3. Imago. 24. Imperfectio. 4. In. 15. Infinitum. 6. 23. Intellectus. 35. 116. 162. 176. 222. 231. c. Intentio. 23. 24. Ira. 3. 10. 17. 61. Iuramentum. 16. Ius. 3. 20. Iustificatio. 16. 35. 44. Legitimatio. 2. 3. Lex. 12. 41. 76. 118. Liberum. 15. Litigium. 2. Logica. 8. Loqui. 2. 3. Ludus. 4. 6. c. Lumen. 1. Magi. 11. 12. Magis. 1. Magnanimitas. 7. 22. Martyrium. 5. Materia. 39. Matutinę. 3. Medium. 6. 8. Mendacium. 18. Metaphysica. 28. Miraculum. 5. 8. 10. 11. 39. 41. Misericordia. 12.

5 In quolibet actu virtutis, oportet esse modum, ex commensuratione potentię ad obiectum. 3. d. 29. 1. c. Missio. 5. 8. 11. 39. 41. Modalis. 0. Moderatio. Moderatiuus. Modestia. 0. Modificari. Mors. 11. Motus. 25. 32. 57. 58. 81. Natura. 48. Necessitas. 5. Nimiitę. Nobilitas. 1. Numen. 18. 31. 60. Omnis. 3. Operatio. 8. 10. c.

6 Modus rei, est in ipsa re, consequens substantiam eius. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 2. 4m. Oppositio. 19. 20. Oratio. 74. Ordo. 4. 92. Papa. 9. Passio. 21. 87. 100. 120. 131. Peccatum. 177. Pœnitentia. 75. Perfectio. 10. Permissio. 2. Perseuerantia. 4. c. 9. Persona. 21. c. Pietas. 9. 10. Potestas. 13. Pręceptum. 36. 37. 71. 90. c. Prędicamentum. 6. Prędicari. 37. Primitię. 2. Princeps. 28. Principium. 2. Processio. 4. 9. 15. c. Pronomen. 5. Prophetia. 55. 57. c. 70. Propositio. 10. c. Prouidentia. 21. c. Prudentia. 5. Qualitas. 12. 14. 15. Quantitas. 13. c. Quiest. 2. Ratio. 28. 50. Regula. 6. Relatio. 51. 75. Religio. 44. Scientia. 59. c. 75. c. 110. 113. 114. 124. 125. 127. 145. 146. Scriptura. 12. 15. 16. Semen. 7. Sensus. 8. 9. 27. Sermo. 1. Significatio. 4. 5. Symbolum. 10. Similitudo. 9. Spes. 25. Spiritus. 20. Status. 8. Subiectio. 4. Subsanatio. Substantia. 8. Sum. Suppositum. 4. 10. Temperantia. 8. Tentare. 1. 6. 18. Tempus. 27.

7 Non ponitur modus in Deo, quasi qualitas eius. Potentia. q. 10. 2. 10m. Theologia. 13. 14. Verbum. 5. 30. 78. 79. 80. 85. Virtus. 3. 9. Visibile. 2. Visio. 9. Viuere. 0. Vnitas. 38. 51. Voluntas. 6. 38. 76. Votum. 18. Vsura. 3. 9. c. 28. 32. c. 44. 60. 124. 139. Christus. 14. 50. 196.

Moles. Cete. 2. 7. Deus. 78. Aequalitas. 10. 28. Quantitas. 13. 16.

Molestia. Alietus. Amor. 62. Delectatio. 64. Fortitudo. 18. Infestus. Mansuetudo. 2. Mulier. 12. Peccatum. 105. Vsura. 189. Molle. Mollicies. 2. Pertinacia. 2. Punctus. 6. Tabula. 2.

Mollescere. Delectatio. 60. Mollicies. 0. Mollificatio.

1 MOLLICIES proprie respicit defectum delectationum: sed delitię respiciunt causam impeditiuam earum. s. laborem vel aliquid tale: ideo delitię, sunt quędam mollicies. 22e. q. 138. 1. 2m. Concupiscibilis. 6.

2 Mollis dicitur, qui recedit a bono, propter tristitias causatas ex defectu delectationum: quasi cedens debili mouenti, non autem si graui mouenti cedat. 22e. q. 138. 1. c. Aegritudo. 4. Incōtinētia. 5. 6. Ludus. 6. 8. 10. 12.

3 Mollicies est vitium oppositum perseuerantię, & causatur dupliciter, scilicet ex consuetudine, & ex naturali dispositione. 22e. q. 138. 1. 0. /. 2. c. Luxuria. 9. 14. Mollescere. Mollificatio. Mulier. 6. 14. 16. c. Ornatus. 3. c. Pertinacia. 5.

4 Qui patiuntur muliebria, dicuntur molles, quasi mulieres effecti. 22e. q. 138. 1. 3m.

Mollificatio. Amor. 158. Mollescere. Mollicies. 0. Mulier. 0.

Momentaneum. Momentum. Instans. 0. Visio. 15.

MOMENTVM sumitur dupliciter, scilicet pro instanti, & pro tempore imperceptibili. 1a. Cor. 15. lec. 9. co. 1. Bonitas. 223. Instans. 0. Momentaneum. Nunc.

MONACHVS comedens carnes, non peccat mortaliter, nisi sit contra pręceptum prelati, vel comedat ex contemptu regulę, seu statuti. quol. 1. q. 9. 4. 0. Aduocatus. 9. Benedictio. 7. Canonicus. Cōfessio. 78. Consecratio. 14. c. Eleemosyna. 22. Episcopus. 23. 27. Obedientia. 34. c. 37. c. Professio. 0. Religio. 65. Regularis. 0. Sarabaitę. Vsura. 248.

1 MONARCHIA quadruplex declaratur, quo ad principium, finem, & durationem. s. dominium sacerdotale, regale, politicum, & iconomicum. Opusc. 20. L 1°. 3. c°. 10. 12. Princeps. 8.

2 In qualibet monarchia, ab initio seculi, tria se inuicem comitata sunt: scilicet diuinus cultus, sapientia scholastica, & potentia secularis. Opusc. 20. li°. 2. 6. /. Li°. 3.

c°.12. Christus.169.c̃.
Monasterium. Consecratio.11. Religio. 44. 48. 61. 86. 88.
1 MONETA propria debet haberi in qualibet patria. Opus.20.li°.2.c°.13. Campsoria.1.8.Heresis.29. Mors.10. Pecunia.Usura.211.c̃.214.c̃.
2 Cudentes falsam monetam, possunt iuste occidi in iudicio seculari,& rebus suis spoliari. 22ᵉ.q. 11.3. c./.4.d. 13.q.2. 3.c.
Monialis. Abbatissa.o, Consecratio. 14. Raptus.5. Tonsura.
Monitio. Admonitio. Interpellari. Lex.149. Matrimonium.1.131. Paterna. Predicare. 8. Premonitio. Princeps. 21.
Monastica. Legispositiua.3. Imprudentia.2. Moralis. 3. Politica.1. Prudentia.46.47. Scientia.134.
MONS generatur naturaliter,& corrumpitur naturaliter. Iob.9.co.fi. Antichristus.6. Cete.1. Generatio. 15. Grando. Iudicium.75. Iustus.12. Maledicere.4. Paradisus.10. Sal. Samaria, Samuel.1. Sion.3. Terra.8. Vapor. 6.
1 MONSTRUM contingit ex indispositione materie ut ex principio proximo,& ex cœlesti signo, ut ex principio remoto: ideo reducitur ad causas naturales: & nõ est miraculum.2.d.18.q.1.3.6ᵐ./.Veri.q.23.1.c./.Potentia.q.6.2.8ᵐ./.Ma.q.16.6.c.pñ°. Demon. 111. Natura.38. Sexus.2.
2 Monstra dicuntur peccata, inquantum sunt ex peccato in actu nature a fine ultimo, non autem a fine proximo. 12ᵉ.q.21.1.1ᵐ./.2ᵐ./.3.d.29.3.c.
Montanus. Heresis.68.108.116. Mons.
Mora. Angelus.472.c̃.527.c̃.541.c̃. Appellare.1. Delectatio.86. 87. Denunciatio.1. Immorari. Lex.173. Morari. Morosa. Peccatum. 96.97. Periculum.8.9. Prolixitas. Purgatorium.6. Usura.298. Uxor.19.
1 MORALIS philosophia habet hoc proprium.s.considerare operationes humanas, ut ordinantur adinuicem & ad finem Ethi.co.1. Actio.B.M. Actus.B.M. Angelus.519. Animal.71. Ars.35. Artificiale.5. Beatitudo.48. Beneficium.3. Bonitas.M. Circunspectio. Circunstantia.3.4.18. Debitum.4. Decime.2.c̃. Delectatio.78.c̃.108. Demonstratio.8.9. Differre.9. Doctrina.17. Ethica. Ethos. Finis.127. Fortuna.9.
2 Operatio humana ordinata in finem, vel homo voluntarie agens propter finem, est subiectum philosophie moralis: sicut motus vel res mobilis, est subiectum philosophie naturalis. Ethi.pñcipio. Habitus.M. Honor. 30. Inconsideratio. Iudicium.M. Iustitia.59. Lex.39. 84. Malum.M. Materia.49. Mos.o. Musica.2. Naturale.21.22. Obiectum.14. Ordo.39.40. Organum.5. Ornatus. 12. Passio. 67.c̃. Per se.9. Philosophia.o. Physica.15. Preceptum.M. Sabbatum.13. Scientia. 23.24. Sensus.37.c̃. Synderesis.1. Socrates.1.2.
3 Moralis philosophie pars triplex.s.monastica, iconomica,& politica. Ethi.co.2. Veritas.49. Virtus. M. Vox. 12.
4 Moralia specificantur ex fine.1ᵉ.q.48.1.2ᵐ./.2.d.34.2. 3ᵐ./.d.42.q.2.3.c.co.1. Usura.5.189.209.
5 In moralibus periculum est diuersa sentire & opinari. Opus.73. principio.
Morari. Immorari. Mora.
Morbus. Assumere.56. Damnatio.36.52.56. Dolor. 39. Aegritudo.o. Febrile. Febris.o. Ficus. Infirmitas. o. Medicina.1. Medicus.5. Missa.4. Mors.38. Vertigo.o. Vinum.7. Vitium.4.5. Unctio.10.17.
Mordere. Damnatio. 25. 50. Demon. 37. Morsus. Synderesis.6.9. Spina. Tribulatio.23. Vermis.2. Unctio.4.
Mori. Moriens. Mors.o. Mortuus.o. Pœna.79. Usura.181.
MORIENS licite requiritur, ut post mortem reuelet statum suum, nisi hoc fiat ex dubitatione in fide. quol. 3.q.9.2.0. Absoluere.6.26. Aranea.1. Ascendere.17. Aureola.15.16. Baptismus. 49.140.c̃.159. c̃. Confirmatio.20. Crucesignatus.o. Damnatio. 2.3. Eleemosyna.29. Eucharistia.194. Futurum.3. Innocentia.2.c̃. Martyrium. 4. 10.c̃. Matrimonium.139. Mori. Mortuus.o. Naturale. 16.17. Peccatum.440. Pœna.69.76.c̃. Suffragia.1.c̃. Unctio.4.25.27. Unicornis. Votum. 56.61.79.
Morosa. Cogitatio.10.c̃. Delectatio.84.c̃.111. Mora. Morari. Peccatum.96.97.
1 MORS & omnis defectus corporalis, & rebellio carnis ad spiritum, sunt pœna peccati primorum parentum, consequens pœnam principalem.s. subtractionem originalis iustitie. 12ᵉ.q.85. 5.0./.q.87. 7.c.1ᵐ./.q.94.5.2ᵐ./.q.100.8.3ᵐ./.q.102.5. 1ᵐ./.22ᵉ. q.153.2.1ᵐ./.2ᵐ./.3ᵐ./.q.164.0./.3ᵃ.q.1.4.2ᵐ./.q. 14. 1.c./.3.c.2ᵐ./.4.c.3ᵐ./.q.52.5.c./.2.d.28. 2.5ᵐ./.d. 30. q.1.1.0./.3.d.16.q.1.1.0./.2.4ᵐ./.d.21. q.1.2.c./.4. pᵒ lo.principio./.d.4.q.2.ar.1. q.3.0./.d.15.q.1. ar.4.q.2. 3ᵐ./.d.20.ar.1.3.3ᵐ./.d.43.ar.1.q.1. 5ᵐ./.p̃.4. c°.50. 1ᵐ./.52.55.11ᵐ./.78.1ᵐ./.Ma. q.4. 3.4ᵐ./.q.5. 4.0./. Opus.3.c°.197.198.199. 238.241.242./.Ro.5. lec.3. co.5./.He.9.fi.
2 Causa mortis,& aliorum defectuum corporalium in natura humana, est duplex.s.remota, idest contrarietas principiorum, & proxima.s.peccatum. 22ᵉ.q. 164. 1. 1ᵐ./.3ᵃ.q.14.3.2ᵐ./.q.15.2.1ᵐ./.He.9.fi. Absoluere.6. 26.
3 Mors ut iusta pœna, est a Deo, non autem ut est malum nature humane. 12ᵉ.q.85. 5.c.fi./.q. 94.5.2ᵐ./.q. 100.8.3ᵐ./.22ᵉ.q.164.1.4ᵐ./.He.9.fi. Abstinentia. 7. Adam.84. Angelus.593.
4 Mors ut pœna peccati originalis, principaliter pertinet ad animam, inquantum amisit virtutem conseruandi corpus a corruptione. Ma.q. 4.3. 4ᵐ. Anima. 123.c̃.233. Animal.79. Apostoli.44. Aranea.1. Cato. Cœlum.124. Cete.7. Condemnatus. Confessio.5. 32. Confessor.4. Congregatio.2. Contritio.8.13.20. Corruptio.10.15.
5 Mors & alij defectus, non sunt equaliter in omnibus, triplici ratione.s.propter peccata parentum, utilitatem filiorum,& diuersam complexionem.12ᵉ.q.85.5.1ᵐ./. q.87.7.1ᵐ./.22ᵉ.q.164.1.4ᵐ./.2.d.31.q.1.3. 5ᵐ./.3.d. 16.q.1.1.c./.Ma.q.5.4.c. Crucesignatus.o. Crux. 4. Decretum. Defunctus. Dispensatio. 19. Episcopus.27. Eucharistia.194. Eutices. Exorcismus.13. Fatum.5. Finis.35. Fortitudo. 17.18.20. Framea. Helias.1. Hereditas.4. Heresis.23. 24.30.31. Ieiunium. 21. Impœnitentia. Iudicium. 54.55. Lacus.2. Liber. 28. Lignum.4.
6 Nullus homo liberatur a necessitate moriendi, nisi per gratiam, sicut nec a causa eius: scilicet a peccato originali.2.d.28.2.5ᵐ./.3.5ᵐ. Malum.45. Mansuetudo.2. Maria.61. Martinus. Matrimonium.116.c̃. 139. Mendacium.14. Moriens. Natura.39. Naturale. 16. 17. Opprobrium.1. Occidere.6.c̃. Passio. 71. Pater. 21.
7 Primi parentes senescendo, inceperunt mori prima die qua peccauerunt, licet postea multum vixerint.22ᵉ. q.164.1.8ᵐ. Peccatum.5.106.c̃. Pœna.44. 80.c̃. Phase. Piscis.4. Pythagoras.7. Porta.2. Religio.73. 74. Resurrectio.55.56. Saluari.1. Somnus.1. Testamentum.2. Timor.22.50. Tribulatio.10. Via.12.
8 Ante resurrectionem, oẽs morientur. 12ᵉ.q.81.3.1ᵐ./.

3^{a}.q.46.11.1^{m}./.1.d.31.q.1.5.2^{m}./.4. d.43. ar.4.q.1. o./.q.2.c./.d.47.q.2.ar.3.q.1.3^{m}./.M a.q.4.6. 1^{m}./.Opus.3.cº.234.252./.1^{e}.Thes.4.co.7./.He.11.co.9.principio. Vindicatio.6.Vmbra.3. Vnctio.4.17.Votum.56.61. Vsura.60.81.97. 177.242.243. 253.276. Vxor.M.

9 Mors violenta accidit ex hoc, ꝙ nocumento illato, natura cedit. quol.1.q.2.2.c.

10 Poena mortis in presenti, non infligitur pro quolibet peccato mortali, sed tantum pro peccato inferente damnum irreparabile, vel pro horribili deformitate. 22^{e}. q.66.6.2^{m}./.q.108.3.2^{m}.

11 Nullus debet eripi de morte, contra iura. 22^{e}.q.10.11. 2^{m}./.q.59.4.3^{m}./.3^{a}.q.68.10.1^{m}./.quol.2.q.4.2.2^{m}.

12 Quilibet tenetur liberare proximum incidentem in latrones a morte, ſm conditionem & modum suum. quol.5.17.2^{m}.

13 Mors est duplex.s.corporalis, & spiritualis: & secunda est peior ꝙ prima, ratione loci, & amisse spei. Psal. 33.fi.

14 POENA./.Mors vt priuatio vite, vel vt terminus alterationis precedentis, est poena damni, non autem est poena sensus: nec affligit, nisi ratione alterationis precedentis. 22^{e}.q.164.1.7^{m}. Absoluere.6.26. Affinitas.13. Annihilatio.5. Dispensatio.19. Dolor.12.13. 38.č.44. Finis.35. Fortitudo.17. 18.20. Furtum.14. Futurum.3.5.

15 Mors inquantum priuat primum bonum hominis.s.esse, est maxima poenarum: sed inquantum priuat vitam malam, est remedium poenarum.4.d.44.q.3.ar.1.q.2.3^{m}./. Veri.q.26.6.8^{m}. Iudicium.54.55.

16 Mors est meritoria, licet sit poena: quia boni bene vtuntur bonis & malis, sicut mali male vtuntur & bonis, & malis. 22^{e}.q.164.1.6^{m}.

17 Mors illata, etiam pro criminibus, aufert totam poenam, pro criminibus debitam in alia vita, vel partem poene ſm quantitatem culpe, patientie & contritionis, non autem mors naturalis. 22^{e}.q.25.6.2^{m}./.4.d.20.ar.1.q.3.3^{m}./. d.21.q.1.ar.3.q.2.3^{m}. Laus.2. Meritum.111. Naturale.16.17. Poena.44.80.č. Vindicatio.6.

18 Mors & alij defectus nature, causant dolorem & timorem, quia sunt ꝯ naturam particularem. 12^{e}.q.42.2.3^{m}.

19 Mors ſm se, est odibilis naturaliter: sed est appetibilis, propter beatitudinem. 12^{e}.q.5.3. c./.3^{a}.q.46.6.c.4^{m}./. 3.d.17.L.2^{m}./.d.28. L./.4.d.49.q. 1.ar.1.q.4. 4^{m}./.ꝯ. 5.cº.48.6^{m}./.Virt.q.2.11.8^{m}./.Ethi.3.lec.18.fi.

20 Aliquis appetit mortem per accidens dupliciter.s. vel propter aliquod bonum acquirendum, vel propter aliquod malum vitandum: & similiter aliquis diligit mortem, non affectu, sed effectu. 3.d.17.L. 2^{m}./.d.28.L./. 4.d.15.L.7^{m}.

21 Quilibet tenetur mori, pro salute anime proximi certa: aliter est de consilio. 22^{e}.q.26.5.3^{m}./.3.d.29.ar.8.q. 1.2^{m}./.Virt.q.2.11.9^{m}./.Opus.18.cº.16.fi.

22 APPETERE.19.20.21. Exponere se, & suos, periculo mortis, pro liberatione persone per quam sustentatur ecclesia, vel respublica, est laudabile. 22^{e}.q.31. 6.c./.3.d.29.3.c./.4.d.15.q.2.ar.4.q.1.c. Amicitia. 41. Circuncisio.18.19. Ciuis.3. Episcopus.27. Felicitas.6. Innocentia.2.č. Martinus.

23 Virtuosus maxime tristatur de morte sua, quia priuatur maximo bono, quo maxime dignus est.s. vita, & virtutibus, secundum presentem vsum: licet quidam gaudeant, propter spem beatitudinis. 22^{e}.q.123.8.c./.3^{a}.q. 46.6.8^{m}./.3.d.15.q.2.ar.3.q.3.c./.d.28.L./.Ethi.3.lec. 18.fi. Martyrium.8.č. Matrimonium.116.č. Mendacium.14.

24 Dolendum est de morte amici, sed moderate, quadruplici de causa.s. primo propter defectum corporis deficientis: secundo propter discessum & separationem que dolorosa est amicis: tertio quia per mortem fit commemoratio peccati: quarto quia per mortem fit commemoratio mortis nostre. 1^{e}.Thes.4.lec.2.principio. Meritum.111. Necis. Peccatum.106. 192.202.204.377. 408.411.437. Porta. Vultus. Vxor.20.č. Vxoricidium. Christianus.

25 CHRISTI./.Decens fuit Christum mori. 3^{a}.q.50.1. o./.q.52.1.c./.ꝯ.4.cº.55.11^{m}./.quol.2.2.c./.Opus.2.cº. 7./.Opus.3.cº.234.238.fi./.Opus.60.cº.19.o. Adoratio.7. Agnus.4. Angelus. 593. Baptismus. 159.č. 183.187.189. Corpus.70.

26 Immo necessarium fuit Christum mori. 3^{a}.q.14.2.o.

℟ R fiº. Dubio.904º.

Crux.o. Descendere.5.8.11.

27 Christus habuit simpliciter necessitatem moriendi absolutam, etiam si non occideretur, ſm aliquos, sed ratione humanitatis tantum: necessitatem vero finis habuit etiam ratione persone. 3^{a}.q.14.2.o./.3.d.16.q.1.2. o./.d.18. 1.3^{m}./.4.o. Dolor.38.

28 Necessitas mortis nō erat sub humana voluntate Christi. 3.d.16.q.1.3.o. Eucharistia. 242. Heresis.13. 24.30. 31.

29 Nullius puri hominis vita vel mors, est in voluntate eius, nisi quo ad aliquam causam: sed semper est naturaliter: vtraque autem erat in voluntate Christi. quol.1.3. c./.Opus.3.cº.237./.Matth.27.co.19./.Io.10.lec.4.fi.

30 Mors Christi dicitur dormitio, quia non per violentiam, sed per propriam voluntatem mortuus fuit. Psal. 40. co.7.

31 Immo mors Christi fuit violenta. 3.d.21.L.

℟ R fiº. Dubio.905º.

32 Mors Christi fuit violenta, ex parte nature humane: licet persone eius non potuerit inferri violentia: sed quantum in occidentibus fuit: intulerunt mortem. 3^{a}.q. 14. 2.o./.q.46.3.2^{m}./.q. 47.1.o./.3.d.21. L./.quol. 1.3.fi./. Opus.3.cº.237.

33 Christus mortuus est ex obedientia, & charitate, triplici rōne.s. ratione iustificationis humane, ratione reconciliationis diuine, & ratione victorie Christi. 3^{a}.q. 47.2. o./.q.48.2.3.c./.q.49.1.c./.4.3^{m}./.q.51. 4.c./.q.53. 1.c. finº./.ꝯ.4.cº.55. 13^{m}./.16^{m}./.Opus.3.cº. 234./.Ro.5. lec.2.fi./.Lec.5.co.5.fi. Humilitas.19. Iudei.19.

34 In symbolo fidei dicit, ꝙ filius Dei est passus, mortuus, & sepultus. 22^{e}.q.1.8.c./.q.2.7.o./.3^{a}.q.50.2.b./.c.fi.

35 Christus non fuit debitor mortis, sed eam sustinuit, vt mortem nostram destrueret. 3.d.21.q.1. 2.c./.q.2.2.c. 1^{m}./.He.9.fi.

36 Mors Christi in fieri, causauit nostram salutem, merendo eam, non autem in facto esse: sed tantum effectiue, destruendo mortem anime.i. peccatum, & mortem corporis. 3^{a}.q.50.6.o./.q.51.1.2^{m}./.2.4^{m}./.4.c.2^{m}./.q. 53. 2.c.3^{m}./.q.56.1.4^{m}./.Gal.co.4. Latro.2.3. Occidere.18.19. Passio.85.č.

37 Mors Christi est causa efficiens gratie, & causa sufficiens salutis nostre. 3^{a}.q.50.6. o./.q.51.1.2^{m}./.2.4^{m}./. 4.c.2^{m}./.q.53.2.c.3^{m}./.q.56.1.4^{m}./.Gal.co.4. Poena.69.74.79.80.81.94.95.

38 Christus noluit mori ex morbo, nec in senectute: sed ex passione illata, & in iuuentute, ne inuitus, vel ex infirmitate putaretur mori. 3^{a}.q.46.3.2^{m}./.9.4^{m}./.q.51.3. c. Sacerdos.9.

39 Christus fuit simpliciter mortuus. 3^{a}.q. 50. 4.c./.5. c. 3^{m}./.3.d.21.q. 1.3.o./.quol.1. q.2.2. o./.q̄l.2.1.c.2^{m}./. quol.3.4.c.2^{m}./.Opus.3.cº.236.

40 Immo cum sit Deus, erat immortalis. Opus.2.cº.5.7.

℟ R fiº. Dubio.906º.

41 Licet Deus sit immortalis, tamen conuenienter confite mur, vnigenitum Dei verbum fuisse passum & mortuum: quia non hęc ei attribuimus, secundum naturam diuinam: sed secundum naturam humanam, quam pro nostra salute in vnitatem personę assumpsit. 22e. q. 1. 8. c. / Opus. 2. c°. 5. 7. Sacrificium. X. Satisfactio. 32. c̃. Sepultura. 10. c̃.

42 In morte Christi, fuit separata anima a corpore. 3a. q. 50. 3. b / c. 4m. / 4. c. 1m. / 6. c. / q. 52. 3. c. / q. 53. 1. 1m. / q. 54. 1. c. / 3. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 1. 1m. / 4m. / 2. 2m. / 3. b. 2. / q. 2. 1. 1m. / 3. c. / quol. 2. 1. c. / quol. 3. 4. c. / Opus. 3. c°. 236. 237.

43 In morte Christi, deitas non fuit separata ab anima eius. 3a. q. 50. 3. o. / 4. 1m. / q. 52. 3. c. / q. 53. 4. c. / 3. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 2. o. / quol. 2. 1. c. / quol. 3. 4. 1m. / Opus. 3. c°. 236. / Psal. 21. co. 2.

44 Nec a carne eius. 3a. q. 50. 2. o. / 3. 1m. / 4. 1m. / 6. c. / q. 52. 3. c. / q. 53. 1. 2m. / 4. c. / q. 76. 1. 1m. / 3. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 1. o. / q. 3. 4m. / ar. 3. q. 2. 1m. / d. 21. q. 1. ar. 1. q. 1. o. / Spiritu. 3. 5m. / quol. 2. 1. c. / quol. 3. 4. 1m. / quol. 4. 6. c. / Opus. 3. c°. 236.

45 Nec a sanguine eius. 3a. q. 25. 2. c. / quol. 5. q. 3. 1. c. Tabernaculum. 5. Christus. 2. 100. 175. 201. 214.

46 Nec ab aliqua parte eius, quę esset tunc de veritate naturę humanę. 3. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 3. 3m. / 4m. / d. 21. q. 2. 1. 4m.

Morsus. Dęmon. 37. Mordere. Porphyrio.

1 MORTALE vt dicit naturam cui conuenit mori, est differentia essentialis hominis. 2. d. 19. 3. 5m. / d. 32. q. 1. 3. 5m. / Opus. 3. c°. 157.

2 Oppositum videtur dicere. 4. d. 44. q. 2. ar. 1. q. 1. 1m. ☞ Rńo. Dubio. 907°.

Abstinentia. 7. Abstractio. 20. Adam. 74. Anima. 49. Apostoli. 10. Cor. 9. Culpa. 4. Cupiditas. Deus. 170. Gratia. 86. Incorruptibile. o. Letale. Martyrium. 11. Mortalitas. Peccatum. M. Resurrectio. 33. 34.

Mortalitas. Adam. 74. 75. Mors. o. Mortale. o.

Mortiferum. Adam. 81. Letale. Mortificatio. Pręceptum. 122.

Mortificatio. Angelus. 529. Cithara. Mortiferum. Operatio. 48. c̃. Peccatum. 167. 169. 436. Pœnitentia. 105. Sacrificium. 35. Vter.

1 MORTVVS patitur detrimentum, si tardetur executio eleemosynarum, quas prius mandauit fieri, non quidem quo ad meritum, nec vt puniatur: sed quo ad effectum remedij. 4. d. 45. q. 2. ar. 2. q. 2. 4m. / quol. 6. q. 8. 1. o. / 2. c. Adam. 53. Affinitas. 13. Ambrosius. 2. Angelus. 457. Anima. S. Anniuersarium. Apparere. 11. Aqua. 2. Beatitudo. 125. Caput. 7. Circuncisio. 18. 19. Corpus. 27. c̃. Damnatio. 2. 3. Dęmon. 72. 106. Descendere. 11. Desertum. Dispesatio. 19. Equus. 5. Eucharistia. 138. c̃. Felicitas. 6. Hęresis. 92. Indulgentia. 27. Innocentia. 3. Ioannes. 17. Ira. 48. Lamina. Lazarus. 2.

2 Tardans eleemosynas mortuorum, peccat: nisi forte tardet pater, vt venditis melius rebus, plures det eleemosynas. 4. d. 45. q. 2. ar. 2. q. 2. 4m. / quol. 6. q. 8. 2. o. Luctus. 1. Maria. 61. Martyrium. 8. Matrimonium. 139. c̃. Missa. 27. Moriens. Mors. o. Officium. 15. Operatio. 48. c̃. Ordo. 105. Passio. 121. 122. Pœna. 66. 73. 76. 77. 80. Pœnitentia. 105. c̃. Pythagoras. 7. Psalmus. 10. Purgatorium. 2. Restitutio. 21. Resurrectio. 25. 48. 49. Sanctus. 11. Sepultura. 1. c̃. Suffragia. o. Votum. 56. 61. 79. Vsura. 239.

1 MOS primo significat consuetudinem. i. frequentiam eorum quę sunt in potestate nostra: secundo actum, vel inclinationem appetitus humani, a natura, vel consuetudine, vel infusione. 12e. q. 58. 1. c. / 3. d. 23. q. 1. ar. 4. q. 2. c. / d. 33. q. 1. ar. 2. q. 3. 4m. / 4. d. 33. q. 3. ar. 2. q. 3. 2m. / Virt. q. 1. 10. 18m. / Ethi. 2. co. 1. fi. Actio. M. Actus. M. Ars. 1. 9. 17. 35. 49.

2 Genus moris incipit, vbi primo dominium voluntatis inuenitur. 2. d. 24. q. 3. 2. c. Bonitas. M. Catechismus. 7. Circunstantia. o. Cohors. 1. Consuetudo. o. Cultus. 11. 17. Defectus. 4. 7. c̃. Demonstratio. 8. Deus. 328. Differre. 9. Doctria. 17. Eleemosyna. 5. Ethica. Ethos. Finis. 127. 128. Hęresis. 5. 6. 11. Idolatria. 5. Infidelitas. 5. Malum. M. Materia. 49. Matrimonium. 124. Moralis. o. Officium. 13. 14. Ordo. 39. 40. Passio. 67. c̃. Peccatum. 31.

3 Mores in brutis, dicuntur per similitudinem, sea quę fiunt ab eis, ex passionibus appetitus. 12e. q. 24. 4. 3m. / q. 58. 1. c. / 3. d. 23. q. 1. ar. 4. q. 2. c. / d. 33. q. 1. ar. 2. q. 3. 4m. Per se. 9. Pręceptum. M. Pręedicator. 3. c̃. Prelatio. 13. c̃. Prophetia. 17. Ratio. 55. Religio. 41. Salomon. 3. Scientia. 23. 68. Scholaris. Sepultura. 2. 4. 6.

4 Mores diuinos debemus imitari. 22e. q. 10. 11. c. principio. / Opus. 62. o. Tribulatio. 18. Virtus. M. Vitium. o.

5 Quilibet debet conformari moribus eorum, inter quos conuersatur: nisi sint contra Deum. quol. 10. q. 6. 1. c. 1m. Vsura. 13. 103.

Mosuestenus. Hęresis. 100.

Motio. Commouere. Cor. 7. Intellectus. 221. Motus. 58. 60. Mutatio. o. Pręcipere. Prouidentia. 48. Saluari. 9.

1 MOTIVVM / Vis motiua sensitiua duplex, scilicet naturalis, & animalis. Opus. 43. c°. 5. o. Actiuum. Actus. 172. Agens. o.

2 Vis motiua naturalis est, quę non mouet per apprehensionem, nec est subiecta imperio rationis: & talis est virtus vitalis, & pulsatiua quę mouet arterias, & cor, secundum dilatationem & constrictionem: & huiusmodi virtus est in corde, sicut in proprio organo: vnde solum habet esse in animalibus perfectis, pulmonem & cor habentibus: & hęc vis per spirationem & respirationem est principium contemperandi calorem cordis & corporis. Opus. 43. c°. 5. Anima. 282. 290. 354.

3 Vis motiua animalis est, quę mouet per apprehensionem: & est triplex: quia quędam mouet per modum dirigentis, quędam per modum imperantis, & quędam per modum exequentis. Opus. 43. c°. 5. Animata. Appetitus. o. Apprehensio. 5. Beatitudo. 168. Circunstantia. 16. Clementia. 10. Credere. 30. Directiuum. Finis. 119. Homo. 27. Honor. 16. Iactantia. 4. Inductiuum. Intellectus. 213. 216. 228. 276. Ira. 18. c̃. Magi. 2. 12. Maledicere. 2. Misericordia. 15. c̃. Motus. A. Peccatum. 47. 74. Pœnitentia. 51. Relatio. 40. Sensus. 10. Substantia. 18. Temperantia. 11.

MOTOR necessario pręcedit mobile dignitate, nó autem duratione. 2. d. 2. q. 1. 3. 4m. / Potentia. q. 3. 18. 21m. Accidentaliter. 1. Actiuum. Agens. o. Angelus. M. Anima. 100. 103. c̃. 123. Calor. 7. 12. 16. 17. Charitas. 48. Cœlum. 133. c̃. Corpus. 36. Forma. 30. 31. 102. Graue. 1. c̃. Labor. 7. Liberum. 24. Motiuum. Motus. A. Passio. 45. Physica. 5. Potentia. 47. Prudentia. 74. Semen. 6. Vacuum. 2. Vsura. 259. 260.

Motum. Anima. 317. Mobile.

1 MOTVS non est ens completum, sed est via in ens, quasi existens inter potentiam puram, & actum purum. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 2. c. Actio. 25. 49. 50. 51. 56. 111. 121. 122. Annihilatio. 1. 2.

2 Motus importat relationem. 2. d. 1. q. 1. 5. 8m. Assimilatio. 3. Charitas. M. Cœlum. C. M. Creatio. 1. c̃.

3 Motus proprie, significat actum imperfectum mobilis: sed secundum similitudinem, predicatur de omni operatióe. 1a. q. 9. 1. 1m. / q. 14. 2. 2m. / q. 18. 1. c. / 3. 1m. / q. 19. 1. 1m. /

3m./.q.50.1.2m./.q.53.1.2m./.q.58.1.1m./.q.59.1.3m. q.73.1.c./.12e.q.31. 2.1m./.q.109. 1.c./.22e. q.179.1. 3m./.q.180.6.c./.3a.q.21.1.3m./.q.34.2.c./.1.d.37.q.4. 1.c.1m./.d.45.1.3m./.3.d.31.q.2.ar. 1.q.1.c./.4. d.17. q.1.ar.5.q.3.1m./.d.49. q.1.ar.2. q.3.2m./.ꝯ.1.c°.13. co.2./.Li°.2.c°.80.f./.Veri.q.4. 1.1m./.q. 24.1.14m./. q.28.9.11m./. Potentia.q.10.1.c./. Anima. 5. c.co.2./. Phy.7.lec.1.f./. Anima.3.lec.12.principio. Delecta tio.1.c. Diffidentia. Diuisio.17.18.19.

4 Omnis motus vel mutatio, est actus existētis in poten tia, inquantum huiusmodi.1a.q.9.1. c.1m./.1.d.8.q.3. 1.c./.ꝯ.1.c°.17.1m./.Phy.3.lec.2.0. Dubitatio.1. Ens.15. Eucharistia.106.c.113. Expectatio.2. Fides. 108.c.143.

5 Motus dicitur equiuoce, de operatione corporali, & spi rituali. 1a.q. 18.3.1m./.q. 53.1. 0./.q. 56. 1.3m./.1.d. 37.q.4.1.0./.2.d.5.q.1.1.2m. Generatio.7. 19. 24. Gratia.46. Iudex. 13. Mensura. 18. Metaphysi ca.8.28. 30.31.

6 Motus vniuocatur ad minus in intētione generis, ideo in omnibus motibus ordinatis adinuicem, est vna men sura cōmunis.2.d.2.q.1.1.3m. Moralis.2. Mutatio. 0. Mutatum. Passio.1.13.19.27.29.65.68. Physica.1. 3.c. Quantitas.32. Rota. Tempus. 4.7. 10.c. Terra. 13. Vacuum.2. Virtus.211.

7 Omnes species motus, equaliter conueniunt, in cōmu ni ratione motus.1.d.15.q.4.2.2m./.2.d.2.q.1.1.3m./. 3.d.33.q.2.ar.1.q.1.2m.

8 Omnis motus vel mutatio, sequitur aliquam potentia litatem.1a.q.9.1.c./.1.d.8.q.3.1.2.c.

9 DIVISIO./. Motus duplex.s. naturalis, & volūtarius: & de ratione vtriusq; est, ꝙ sit a principio intrinseco. 12e.q.6.1.3m./.4.5.c. Actus.4. 169. Aer.2.11. Amor.178.224. Angelus. M. Augmentum.1.5.6.9. 13. Charitas.66.74.c.115. Certitudo.11. Cessare.5. Concupiscibilis.5.c.10.11. Contemplatio.23. Cor.3. c. Delectatio.3. c.12.32.63.73. Demonstratio.15.16. Diffidentia. Dies.3.25. Diffinitio.23. Diuisio.17. Do lor. 19. Duratio.2. Esse. 47. 50. Aeternitas. 14. 20. 27. 36.

10 Motus naturalis est tantum ad vnam partem, & perfi citur quiete naturali, & est corporis existentis extra vbi naturale: voluntarius autem est ad opposita.1a.q.20. 1.c./.3.d.14.3.c. Eucharistia.106.c.113.118.136. Expectatio.2. Fieri.1.8.9. Forma.133. Generatio.7. 19.24. Graue.1.c. Heresis.146. Ignis.7. Illuminatio. 1.c. Imago.11. Inclinatio.4. Infidelis.10. Instans.2.6. c. Inuidia.4. Iustitia.21. Liber.14. Magi.2. Maledice re.2. Mare.2. Mathematica.3. Materia.35.36.44.45. Mensura.18. Meritum. 80. Misericordia.2. Mode stia.1.c.8. Mutatio.0. Natura.22. Peccatum.41.98. Primi. 0.

11 Motus dicitur naturalis dupliciter.s. a principio actiuo, vel a principio passiuo & materiali.12e.q.6.5.2m./.3a. q.32.4.c./.2.d.18. q.1. 2.c./.3. d.3.q.2. 1.6m./.4.d.43. ar.1.q.3. c.f./.ꝯ.3.c°. 21.7m./.Virt. q.1.8.17m./.Met. 7.lec.8.co.3./.Phy.2.co.2.pn°. Prouidentia.30. Relatio. M. Scientia.46. Velox.0.

12 Motus dicitur tripliciter naturalis.s. ex principio actiuo intrinseco, ex dispositione cum inclinatione ad contra rium, & fine ea. 2.d. 18. q.1. 2.c./.3. d.22. q.3. ar. 2. q. 2.c.

13 TERMINVS./ Motus reducitur ad genus sui termi ni, inquātum procedit de potentia ad actum: quia termi nus est in motu in potentia. 1a.q.62.4. 2m./.3a. q.62. 4.2m./. Potentia.q.3.3.8m./. Anima.7.3m. Actio. 56. Actus. E. Adęquari.1. Agens. 21.c.45. Amor. 178.204.205.206.226. 250.251.253. Annihilatio.1. 2. Auis.2. Bonitas.39. Concupiscibilis.5.c.10.11. Con trarium. M. Corruptum.1. Creatio.8.c. Creatura.33. 34. Dispositio.6.c. Diuisio.17.c. Dubitatio.1. Ens.15. Aeternitas.14.20.27.36. Ex.0. Fides.90.108.c. Fie ri.1.8.9. Finis.6. 118. 119. Generatio. 7.19. 24.32. 70. Ignis.7.

14 Motus reducitur ad genus sui termini, quo ad substan tiam suam: licet ponatur in predicamento passionis, in quantum importat ordinationem mouentis & mobi lis.3a.q.62.2.2m./.4.d.1.q.1.ar. 4.q.2.1m./. Potentia. q.3.3.8m./. Phy.3.lec.4.f. Illuminatio.1.c.

15 Motus abstrahit ab vtroq; termino.s. ab agente, & pa tiente.2.d.40.4.1m./.Phy.3.lec.4.co.4.f. Imago. 11.12. Instans.6.c.23.c. Intellectus 213. Intensio.3. Intentio.10. Iustificatio.5.6. Medium. 3.c. Memo ria. 11.

16 Impossibile est, motum esse in aliquo genere, cuius spe cierum ratio consistit in indiuisibili: vt substantia & fi tus. Phy.4.lec.7.co.1.f. Mutatio.4. Mutatum. Na tura.15.c. Naturale. 8. 10. Nihil. 1.4. Numerus. 18. Operatio.13. Passio.19. Physica.5. Pollutio. 1.6. 7. Principiatum. 1. Processio. 1. c. Qualitas. 7. c. 14. Quando.2.

17 Nullus motus denominatur a subiecto, sed a termino. 3a.q.35.1.2m. Quantitas.18.27.32.

18 Terminus motus duplex.s. res ad quam tendit, & quies in ea: & vterq; duplex.s. totius, & partis. 1a.q.56.6.c./. 12e.q.113.c./.q.12.2.0. Quies.1.c. Relatio.M. Scientia. 96. c. Sensualitas. 8. c. Seraphin. 2. Spes. 2. 17.

19 Ad hoc ꝙ aliquid sit terminus motus, requirītur duo.s. ꝙ habeat speciem, non autem ꝙ sit in via ad speciem, & ꝙ sit integrum. Ethi.lec.9.pn°. Successio.0. Tem pus.4.7. Transubstantiatio. Vox.4.

20 Vnitas cuiuslibet motus, consideratur principaliter ex termino. Posteriorum.lec.41.co.2.

21 Vnius motus non possunt esse plures termini ex eadē parte, nisi subordinati.12e.q.12.3.2m.

22 Abiectio termini a quo, & introductio termini ad quē, sunt vnus motus: & duplex mutatio. Veri.q.28.1.6.c.

23 SPECIES.16. Motus sumit species a termino, sed a pncipio habet ꝙ sit motus naturalis. ꝯ.2.c°.17.2m./. Poa.q.6.4.8.c. Diuisio.19.

24 Motus ratione sue speciei, requirit terminum, a quo, & terminum ad quem.4.d.12.q.1.ar.3.q.2.c.

25 Motus accipit speciem a termino ad quem, non autem a termino a quo. 1a.q. 23. 1. 3m. Natura. 15. c. 19.c.

26 DIFFERENTIA./. Omnium motuū corporaliū, subiectum primum est vnum, & fines sunt diuersi: sed in motibus spiritualibus est econuerso.ꝯ.3.c°.58.f.

27 Subiectum motus, est ens completum.i. ens in actu: subiectum vero mutationis, est ens in potentia. 2.d.1. q.1.2.c./. Potentia.q.3.2.c. Actio.4.33.36.49.50.51. 67.72.111.112.121.122. Actus. E. Amicitia.10. A mor.105.259.276. Aquila.1.

28 Motus existentis in potentia, est propter indigentiam suam, non autem motus existentis in actu, sed est pro pter indigentiam alterius.1a.q.53.1.3m.

29 Motus est actus imperfecti, sed operatio est actus per fecti.1a.q.18.1.c./.3. 1m./.q.53.1.2m./.q. 56.1.3m./.q. 58.1.1m./.q.59.1.3m./.q.73.2.c./.1.d.4.q.1.1. 1m./.d. 7.q.1.1.3m./.d.37.q.4.1. 1m./.2. d.11.q.2.1.c./. Ani ma.lec.6.co.3./.Lec.10.co.3. Contrarium. M. Fie ri.1.8.9. Ignis.7. Numerus.18. Primi.0.

30 In motu discreto, potest dici aliquid moueri in termi no a quo, & in termino ad quem, & in quolibet vbi in quo est mobile, quia successio diuersoꝝ vbi, dicitur mo

tus, non autem in motu cõtinuo. 1a.q.53.1.1m./.3.3m.

31 Quælibet pars motus continui, est motus, non autem in motu discreto. 1.d.37.q.4.1.3m./.2.2m.

32 Quando ex vna causa prouenıunt multi motus, tũc primus motus respicit necessario illud principalius qđ respicit causa: cæteri vero respiciunt principalius quod conuenit ei ſm propriam rationem. 12c.q.36.1.3m.

33 Motus, & partes eius, differunt specie: quia forma totius, & formæ partium, differunt specie. Virt.q.5.4.c./. Ethi.10.lec.5.co.2.

34 Motus qui fiunt per diuersa organa, differunt specie, vt ambulatio, & volatio. Ethi.10. lec. 5.co.2./. Met. 10. lec.11. principio.

35 Oppositum videtur dicere. Phy.7.lec.8.co.2.ſnº.
R ñº. Dubio. 508º.

36 Motus aquæ differt specie a motu terræ, & motus aeris, a motu ignis: quia vnus motus simplex, est tñ vnius corporis simplicis, & econuerso. Ce.lec.4.co.1.

37 COMPARATIO./. Motus dupliciter comparatur ad instrumenta, per quæ fiunt motus. ſ. vt ad principia actiua, & vt ad subiecta. Veri.q.22.10.2m.

38 Ante quodlibet mutatum esse, est moueri. 1.d.37.q.4.2.2m. Aer.2.10.11. Anima. M.

39 Philosophi secundum ordinem mobilium, posuerunt ordinem substantiarum separatarum. 4.d.45.q.1. ar. 1.q.1.c.

40 In nullo motu præter alterationem, abijcitur, vel imprimitur aliquid in mobili. 3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c.

41 Nomen motus & distantiæ, & omnium huiusmodi, deriuatum est a motu locali, ad omnes alios motus. 12c. q.7.1.c./.4.d.49.q.1.ar.4.q.3.c. Appetitus.17. 19.26.33.52.56.č.66.67. 71.72. 75.86. Calor.2.3.7. Continuum.3.

42 Sine motu locali, nullus alius motus potest esse. ȝ.3.cº. 82.5m./. Met.12.lec.6.ſ.

43 Motus localis est causa aliorum motuum. quol.3. 6.d. Dæmon.112.č. Descendere.10.

44 In motu locali includũtur omnes alij motus, vt in causa, propter primum motum: quia est causa omnis motus corporalis. 1.d.8.q. 3.3. 3m /. Phy.4. lec.16. co.1. ſ. Duratio 2. Eucharistia.118. Ex.4. Forma.133.

45 Motus localis est perfectior cæteris motibus. 1a.q.110. 3.c./.12c. q.180. 6.c./.2. d.12. 2.5m /. ȝ. 3.cº.82.5m./. Potentia.q.6.3.c./. Ma.q.16.10.1m. Generatio. 22. Illuminatio. 1. č. Infinitum. 25. Inuidia. 4. Locus. 22.č.

46 Motus localis, est primus. 1a.q.67.2.3m./.12c. q.182. 6.c./.4.d. 49.q.1. ar.4.q. 3.c./. ȝ.3. cº.82.5m./.102.ſ./. Potentia.q.6.3.c./. Ma.q.16.10.c./. Phy.8.lec.14.o. Luna.3. Mensura.18. Meritum.80. Mundus.7. Natura.19.č.

47 Nullus motus præter localem, est simpliciter continuus. 1.d.8.q.3.3.3m /. ȝ.2. cº.87.co. 3./. Phy.6. lec.5.co.8. 9./. Liº.8.lec.5.co.4.5./. Sensu lec.16.ſ. Processio.1.6. 46. Quies. 1. č. Rota. Spirituale. 10. č. Successio.o. Tempus.12.32.

48 Nullus motus potest esse perpetuus, nisi motus localis, nec etiam localis, nisi circularis. ȝ.3.cº.82.5m.

49 Per motum localem nihil acquiritur in mobili, sed tantum acquiritur aliquid extra. ſ. locus. 1a.q.110. 3.c./.2. d.7.q.3.1.3m./.d.8.2.c./.d.12.1.5m./.d.14.L.3m./.3.d. 15.q.2.ar.1.q.1.c./.d.22.q.3.1.1m./.4.d.11.q.1. ar.3. q.1.c./.d.44.q.2.ar.2.q.5.c./.ar.3.q.2.1m./.4m./.d. 47. q.2.ar.2. q.1.c./. ȝ.3.cº.82.5m /. Veri.q.26.1. c./. Potentia.q.6.3.c./. Ma.q. 16.10.c./. Met. 12.lec.6. co.3. ſ./. Phy.8.lec.14.ſ./. Ce.lec.6.co.3.

50 In motu proprie sunt duo. ſ. continuitas, & successio: ratione primi, motus mensuratur loco: ratione secundi, mensuratur tempore. 1.d.8.q.3.3.c.

51 MOVENS./. Nulla vis apprehensiua mouet, nisi mediante vi appetitiua. Veri.q.26.3.11m. Accessus. 2. Actio. 68.72.

52 Necesse est esse aliquod mouens, omnino immobile. 1a.q.2.3.c./.q.9.1.o./.q.75.1.1m./.1.d.18.q.3. 1.3m./. 2.d.24.q.2.3.pñº./.3.d.27.q.1.3.c./. ȝ.1.cº.13./. Met. 12.lec.6.o. Actus.37.

53 Motus semper ab immobili procedit, & ad aliquid quietum terminatur. 1a.q.79.8.c./.q.82.1.c.ſ./.q.84.1.3m./. q.115.3.c./. Veri.q.4.1.3m./.q.15.1.c./.q.16. 2.c./. Spiritu. 10. c./. Anima.3. lec. 15.ſ. Agens.o. Agere. 30.

54 Primum mouens in quolibet genere, est non motum in illo genere motus. 3a.q.12. 3.c./.q.22.4. c./.3.d.24. q.2.3.c. principio./.d.27.q.1.3.c./. Met.12.lec. 6.co.3. ſ. Amor. 164. 165. Angelus. M. Anima. M. Animal. M.

55 Deus mouet, sicut desideratum & intellectum, non quidem semper a moto, sed a seipso. 1a.q.105.2.2m.

56 Ordo communis diuinitus institutus hoc habet, vt corporalis creatura, ab ipso Deo moueatur spiritu mediante, licet possit quandoq; præter ordinem causarum secundarum, aliquid agere cum sibi placuerit, vt patet in operibus miraculosis. Opus.10.q.1.o. Apostoli. 35.37. Appetitus.16.č.33.42.50. Assentire.2.č. Calor.12.13.16.17.21.

57 Quanto mobile est propinquius primo motori, tanto est vn formius in motu imperfecto: quia est perfectius & magis in actu, & minus in potentia, & magis pro operatione quo ad modum agendi, non autem quo ad effectus. Veri.q.24.1.14m. Charitas. 25.48. 50. Causa.44.48. Cœlum. A. M. Cete.7. Cholera. Continentia. 17.

58 Motio primi mouentis, non recipitur eodem modo, in omni mobili: sed ſm proprium modum vniuscuiusq;. 1.d.8.q.3.1.4m./. Ma. q.3.2.c. Continuum. 2.3. Cor.3.č. Corpus.18.č.31.36.45.č. Cultellus.

59 In omnibus mouentibus ordinatis, virtus secundi, deriuatur a primo: quia secundus non mouet, nisi inquantum mouetur a primo. 12c.q.93.3.c./.q.109.1.c. Dæmon.27.53.č.97.č.112.č. Demonstratio.15.16.

60 In omnibus motoribus & mobilibus ordinatis, motor inferior habet motum proprium: & præter hoc, sequitur motum superioris motoris. 22c.q.2. 3.c./.4.d. 17.q.2. ar.2.q.2.c. Desiderium.3.4. Deus.315.č.

61 Inferius non necessario mouetur ad motum superioris, nisi referatur ad illud, vnica & simplici forma. Opus. 28.cº.2.co.2. Dolabrum. Ens.13.15. Ethica. Ex. 4. Excæcatio.1.7. Exemplum.2. Finis.34.36.136.

62 Res naturalis, dupliciter non potest ab aliquo moueri, scilicet propter impedimentum fortioris motoris: vel quia non subijcitur, ei quo ad illud. 12c.q.104.5.c. Forma.38.114. Fortitudo.41. Gratia.13. 25.46. 63. 69.č.84.150.154.

63 Omne quod mouetur, ab alio mouente mouetur. 1a. q. 2. 3. c./. 1. d. 45. 1. 3m./. ȝ. 1. cº. 13./. Met. 5. lec. 12. co.1.

64 In mouentibus & motis, non proceditur in infinitum. 1a.q.2.3.c./.q.51.3.3m./.4.d.40.1.1m./. ȝ. 1.cº.13.44. principio./. Met.2.lec.2.ſ./. Lec. 3.o./. Phy.7. lec.2.o./. Liº.8.lec.8.o./. Lec.10.ſ. Graue.3. Homo.37. Humanitas. 10.

65 Res intantum indiget moueri ab alio, inquantum est in potentia quo ad exercitium actus: vel quo ad determinationem obiecti. 1a.q.2.3.c./.12c.q.9.1.c.
Ignis.7.15. Imperare.o. Implere. Infinitum.25. Instrumentum.1.5.

66 Mouens & motum, oportet esse simul in principio tantum. 1.d.37.q.1.1.c./. Potentia.q.3.11.5m. Intellectus.42.216.c. Intentio.10.

67 Licet mouentis & moti sit vnus actus cõmunis.s.motus, tamen operatio vtriusq; est alia. ℥.2.c°.56.3m. Inuidia.4. Iudicium.85.

68 Impossibile est, motũ a pluribus motoribus esse vnũ, continuum, & regularẽ. ℥.1.c°.42.3m./. L i°.2. c°.56. 3m./. Phy.8.lec.21./. Lec.21. Iustitia.57. Iustificatio. 13.c.22.c. Labor.7. Leo.1. Liberum.24. Lux.2.19. 23.24. Medium.3.4.5.

69 Motum regularem, & semper continuum oportet esse a motore qui non mouetur per se, nec per accidens. ℥. 2.c°.89.f. Mollicies.2. Motor. Natura.18.c. Necessitas.1.7. Omnipotentia.4. Operatio.37.47. Oratio.45. Passio.29.53. Peccatum.41.98.105.131.133. 401.c. Pœnitentia.52.135. Perfectio.29. Pes. Physica.2.4.c. Potentia. A. Primi.o. Prudentia.74.

70 Omne mouens trahit ad se, vel pellit a se. 12e.q. 23.4.c./. Phy.7. lec.3.o./. L i°.8. lec.22, co.3. Ratio.56.

71 Omne mouens, dat moto tria.s. inclinationẽ, motũ, & quietem. 12e.q.23.4.c./.q.26.2.c./. Virt.q.4.3.c./. Opus.3.c°.107. Repente. Reptile.1. Sensualitas.10. c. Sensus.10.c. Seruitus.18. Spes.38. Spirituale.6.10. c. Subiectio.2.

72 Aliquid mouet ad perfectionem sui dupliciter.s. per inclinationem naturalem, vt in motu naturali, & per inclinationem appetitus animalis vel intellectualis. 4.d. 49.q.3.ar.1.q.1.c. Timor.1.2. Tragœdia.1. Trahere.o. Vacuum.2. Varo. Verbum.1.5.c.17.

73 In omni motu & mutatione, est duplex processus.s. inter terminos, & inter mouens & mobile. Potentia. q. 3.3.c. Virtus.4.115.161. Visibile.3. Visio.3. Visus. 4.7. Votum.1. Vsura.120.121.259.260. Vti.6.c. Christus.165.

74 MOVENS SE./. Omne mouens se, habet partes: ẽm quarum vnam, est in actu, & ẽm alteram est in potentia.1.d.8.q.3.1.3m./. ℥.1.c°.13.co.2./. Ma.q.2.11.8m. Spiritu.3.4m./. Anima. 9.6m./. Met.5. lec. 12. principio./. Phy.8.lec.9.10.o.

75 Omne mouens se, diuiditur in duas partes.s. in partem mouentem, & partem motam, quod conuenit tantum animatis.3a.q.32.4.c./.2.d.18.q.1.2.c.co.2.8./. ℥.1.c°. 13.co.2./. L i°.2.c°.64.4m./.67.1m./. L i°.3.c°.23.2m./. Veri.q.22.3.c./. Phy.8.lec.9.10.o. Agens.55. Animal.M. Finis.6.36. 119. Infidelis.8.10. Intellectus. 71.c.116.c.118. Iustificatio.22.c.

76 Idem ẽm diuersa, potest se mouere, non autem secundum idem. 12e.q.9.3. o./.q.51.2.2m./.22e.q.59.3.c./. Ma.q.2.11.8m./.q.6.20m.

77 Eorum quę mouentur a principio intrinseco, quędam mouent se, scilicet omnia quę cognoscunt finem, non autem alia.12e.q.6.1.c.

78 Mouentium se, quincuplex gradus, scilicet secundum executionem tantum, vt plantę: secundum formam imperfecte, vt fixa: vel perfecte, vt bruta: secundum finem aliquorum, vt homo: vel vniuersaliter, vt Deus. 1a.q. 18.3.c. Peccatum.41. Puer.7. Relatio.40. Vita. 1.c. Voluntarium.3.5.7.15.

79 MOBILE./. Subiectum motus localis, est ens completum in esse primo, & in omni proprietate intranea rei.2.d.12.1.5m.

80 Aliquid dicitur moueri secundum essentiam suam dupliciter, scilicet vel quia eius essentia est terminus motus per se: vel est aliquid coniunctum essentię, vt locus, vel quantitas: primum corrumpitur, non autem secundum.1.d.17.q.2.1.3m./. Virt.q.1.11.3m.

Accessus.2. Actio.36.80.81. Actus.11. Aer.2.10.c. Agens.18.19. Agere.14.30.31. Agilitas.2. Amor. 46.264.276. Angelus.M. Anima.226. Apis.2. Apostoli.11.15.35.37. Ars.10. Augurium.1. Bonitas.39. Cete.7.15. Cholera. Contrarium.M. Cor.2.c. Corpus.3.11.16. c.31.45.c. Corruptum.2. Creatio.7.c. 35.46. Cultus.3.B. Demon.27.113.

81 In omni natura, in qua differt operatio a substantia, oportet esse aliquem modum motus. 1a.q.9.2.o./.1.d. 8.q.3.1.4m. Desiderium.3. Deus.89.287. c.315. c.390. c. 440. Dies. 3. c. Diffidentia. Dispositio. 6.8. Dolor. 19.

82 Non omne quod mouetur, est corpus. 1.d.17. q.2. 1. 3m. Donum. 14. Elix. Eraclitus. Esse. 47.50. Aeuum.3.

83 Oppositum videtur dicere, secundum q; antiqui naturales posuerunt.1a.q.75.1.1m.f.

☞ R ẽo. Dubio.905°.

84 Non omne quod mouetur est corpus, nisi per se in motu naturali. 1a.q.75.1.1m./.1.d.17.q.2.1.3m. Fructus.11. Futurum.6.8. Graue.o. Habitus.2.c. Hęresis. 146. Homo. 37. Ignis. 7. Imperare. 7.18. Incipere. 2.

85 Dicimus corpus essentialiter moueri secundum locum, quia de loco ad locum eius subiectum transfertur. Virt. q.1.11.3m.

86 In omnibus rebus creatis est aliquid stabile ad minus materia prima, & aliquid mobile siue ad motum pertinens, vel ad operationem: & quantum ad vtrunq; res indigent gubernatione: alias in nihilum deciderent. 1a.q. 103.1. 2m. Inclinatio.4. Infinitum. 25. Instans. 2. c. Instrumentum. 1. 5. 11. Intellectus. 118. c. Iudicium. 85. Labor. 4. 7. Locus. 27. c. Luminare. 4. Luna. 3. Lux. 23. 24. Magi. 2. Materia. 21. 35. c. Natura. 4. 15. c. Nubes. 2.

87 Omne quod mouetur, manet secundum aliquid, & secundum aliquid transit: ideo est compositum. 1a.q. 9. 1.c. Ornatus.10. Passio.9. 25. 68. Pauor. Pes. Physica.1.4.c. Planetę.o. Processio.6. Prophetia.34. 57. Prudentia.9. Puer. 3.7. Purgatio.8. Quies. 1.c. Rota. Sacramentum. 28. Spes. 38. 45. 58. Stella.4. c. Stultitia. 1. 9.

88 Omne quod mouetur, suo motu acquirit aliquid, & pertingit ad aliquid, ad quod prius non pertingebat.1a.q.9.1.c. Subiectio.2. Tarditas.2. Tempus. 4.7. 10. c. Terręmotus.1. Vacuum. 2. Velox.o. Ventus. 4.

89 Aliquid mouetur in loco, sicut est in loco, scilicet vel per se, vel per accidens dupliciter: scilicet vel vt forma, vel vt corpus motum ad motum alterius. 4.d. 10. ar. 3.q.4.c. Virtus. 49. 54. 219. Visus. 4. 7.8. Vita.4. 26.

90 Nihil mouetur per accidens, moto eo in quo est, nisi sit in eo diffinitiue: ideo Deus non mouetur per accidens. 1. d.37. q.4. 1. 4m./.2.d.8. ar.4.q. 4.c./.4. d.10. ar.3. q.4.c. Voluntas. M. Vti.23. Christus. 150. 154. 159. 160.

91 Id quod est in aliquo, mouetur ad motum eius in quo est, secundum q; dependet ab eo, non autem aliter. Ma.q.2.11. 15m.

Mox. Animal. 36. 48. Puer. 6. c. Statim. Subito.

1 MOYSES secundum Dionysium, propter multam suam mansuetudinem, fuit dignus apparitione diuina: ideo mansuetudo debet maxime appeti. 22e.q. 157.4. ar.1./. Psal.14.co.5.f. Abstractio.19. Aer.13. Angelus.448.619. Animal.74.c.

2 Immo diuina essentia, non potest apparere alicui intellectui creato, sine lumine supernaturali, idest glorię. 1ª. q.12.2.c.1m./.5.o.

F Du°.910°. R n°. sicut Du°.486°.

Aureola. 24. Baptismus. 4. Circuncisio. 3. 15. Claritas. 5.

3 Moyses ostenditur Deum per essentiā vidisse, in quodam raptu: sicut & de Paulo dicitur, vt in hoc Iudęorum legifer, & doctor gentium ęquarentur, secundum Augustinum. Veri. q.10.11.1m. Confessio.19. Dauid. 1.

4 Moyses fuit sacerdos, quasi sacra dans: quia accepit sacra a Deo immediate, & ea primo dedit populo: non autem fuit sacerdos, ex officio offerendi. 4.d.19.L.1m. Deus. 171.172. Error.12. Festum. 1.c̄.6. Ieiunium. 15.16.18.19. Hieremias.2. Lex.V. Matrimonium. 44.124. Minister.1.c̄. Miraculum. 39. Naason. Occidere. 9.

5 Moyses non habuit faciem cornutam, sed radiantem. 2ª.Cor.3.lec.2.co.2. Paulus.13. Peccatum.252. 253. Preceptum.32.139. Prophetia.10.29.79.80.81. Raptus.11. Scriptura.17. Sensus.41. Transfiguratio. 2.3. Virginitas.35. Vsura.78.295. Vxor.13.c̄.

Muliebria. Fœmina. o. Miles. 5. Mollicies. 4. Mulier. o.

1 **MVLIER** facta est ex viro, quadruplici ratione. s. vt primus homo esset similis Deo, in ratione principij: vt eam plus diligeret: vt ei preesset: vt significaret q̄ Christus est principium ecclesię. 1ª.q.92.2.o. Abraham. 25. Absoluere. 9.

2 Mulier debuit produci seorsum, in prima rerum productione: vt esset maior discretio sexuum in hominibus: & vt vacent magis operationi nobiliori, scilicet contemplationi. 1ª.q.92.1.c. Accusatio. 13.23.24. Adam.66. 77.8.91.

3 Mulier facta fuit in adiutorium viri, quo ad generationem tantum, quia in alijs melius adiuuatur vir per virum, q̄ per mulierem. 1ª.q.92.1.c.pn°./.q. 98.2.b.2./. Opus.73.c°.17. Adoptio.6. Affectio.4. Amazones.o. Amor.239.270.

4 Mulier in statu innocentię, fuit imperfectior viro, & secundum corpus, & s̄m animam: non autē in statu glorię. 1ª.q.92.1.2m./.2.d.21.q.2.1.2m. Angelus. 458. Assumere.36.41. Baptismus.117.118.140.c̄. Bellum.9. Castitas.4.7.11.

5 In statu innocentię, fuissent tot mulieres, quot viri. 1ª. q.99.2.3m./.2.d.20.q.2.1.1m./.quol.3.q.11.o./.q̄l.5.q. 5.1.o. Cęcilia. Clauis.12. Circuncisio.27. Ciuis. 4. Cognatio.7.8. Coma.o. Conceptio.2.38.c̄. Costa. o. Debitum. 14.c̄.

6 In actu tentationis diaboli, mulier assumebatur quasi instrumentum tentationis ad deijciendum virum, quia mulier erat infirmior viro: vnde magis seduci poterat. 22ª.q.165.2.1m. Dealbora.1. Delectatio. 88.89. Dęmon. 98.

7 Mulier propter elationem precedentem, seducta est, vt crederet q̄ serpens haberet vsum loquendi, non quidem per naturā, sed supernaturaliter. 1ª.q.94.4.1m./. 2m./.12ª. q.89.3. 2m./.22ª. q.163. 1.4m./.4. 1m./.2.d. 22.q. 1.1. o./.L./.d. 23.q.2. 3.1m./.2m./.Veri. q.18.6. 3m./.1ª.Thi.2.f. Deuotio.12. Diana. Diuortium.o. Docere.5. Dominium.8.9.

8 Naturale est mulieri q̄ comam nutriat, propter dispositionem naturalem. s. humiditatem & inclinationē. 1ª. Cor.11.lec.2.co.2./.1ª.Thi.2.lec.2.co.3.F. Eua. o. Fœmina.o. Fornicatio.5.c̄. Heresis.117. Imago.22. 32. Incontinentia.6. Incubus. Lex.170. Luxuria.5.9. 14.20. Maleficium.4. Maria.2. Mas. Matrimonium. 1.2.81.c̄. Meretrix.o. Miles.5.10. Mollicies.4. Muliebria. Nubere. Nuptię.o. Occidere.16. Ordo.97.99. Ornatus. 1.c̄.

9 Mulieri dicitur esse naturale, concipere filium: quod tn̄ non potest naturaliter, nisi semine maris suscepto. Veri.q.24.10.1m.

10 Illud quod est contra hoc naturale, nihil prohibet esse perpetuum: sicut q̄ aliqua mulier, perpetuo absq; prole remaneat. Veri.q.24.10.1m. Papa.10. Pollutio.1. Princeps.6. Resurrectio.30. Semen.10.c̄. Sexus.o. Sirenę.

11 Mulier ignobilis sublimat se, si contrahat matrimonium cum nobili viro. Psal.12.co.1. Sobrietas.5. Subiectio.4.

12 Solent mulieres in tribus molestę esse viris, scilicet in contemptu virorum, in superfluo victu, & in superbię fastu. Isa.4.lec.1.principio. Tentare.14.c̄. Testis.7. Thomas.2. Verecundia.2. Vestis.7. Vir. Virginitas.13.c̄.

13 Aufertur mulieribus virorum solatium quantum ad quatuor, quibus delectantur mulieres: scilicet in virorū pulchritudine, in virorum fortitudine, in virorum dignitate, & in virorum iocunditate. Isa.3.lec.3.co.2. Vinum.6.

14 Arguit Deus mulieres dupliciter, scilicet de superbia, & de lasciuia. Isa. 3. lec. 3. principio. Vsura. 253. c̄.

15 Superbiam mulierum arguit Deus dupliciter. s. superbiam in corde, & superbię signum in corpore. Isa.3. lec.3.principio.

16 Arguitur lasciuia mulierum in quatuor, quibus homines ad lasciuiam prouocabant: scilicet in ipso visu, in lusu, in incessu, & in lasciuo ornatu. Isa. 5.lec. 3.principio.

17 Inspectio mulierum ordinatur ad aliquid noxium. s. ad concupiscendum. 22ª.q.167.2.c./.Iob.31.principio.

18 In mulieribus non est sufficiens robur mentis ad hoc vt concupiscentiis resistant. 22ª.q. 149.4. c./.q.165.2. 1m./.1ª.Cor.11.co.4.

19 Sanctificatus est tamen vir infidelis aliquando, per mulierem fidelem: idest aliquando contingit, q̄ vnus eorum, per alium conuertitur ad fidem: sicut Sissinnius per Theodoram Romę tempore Clementis conuersus est: & similiter mulier infidelis, per virum fidelem, idest per ipsius admonitionem & doctrinam. 1ª.Cor. 7.lec.2.co.2.

20 Non est crimen mulieris per violentiam violatę, si consensus non adsit. 22ª.q.64.5.3m.

21 Minus malum est, mulieribus carnaliter commisceri, q̄ in vilia declinare flagitia. Opus.20.li°.4.c°.14.

1 **MVLTIFORME** s̄m essentiam, est posterius vniformi: secundum respectus autem, est econuerso. Veri. q.5.2.2m. Deus.321.

2 Principium dicitur multiforme dupliciter. s. secundum essentiam, & s̄m effectus. Veri.q.5.2.2m. Perfectio. 42. Vniforme.

Multiloquium est filia gulę. 22ª.q.148.6.c./.Ma.q.14. 4.c. Scurrilitas.2.

Multiplicatio. Absoluere.31. Angelus.53.c̄.404. Anima.72.78.79. Animal.28. Anthropopathos. Augmentum.21. Beatus.46. Benedictio.8. Bonitas.21. Causa. 22. Circunstantia.25. Clamor.5. Costa.6.7. Forma. 33. Gaudium.2. Idem.3.4. Infinitum.2.3.6.12. Intellectus.16.143. Iterare. Iubilus.2. Lux.17. Maria.43. Mathematica.1. Missa.24. Nomē.43. Omnis.4. Operatio.28.c̄. Oppositio.1.4.5.19.c̄. Panis.2. Passio.9. Pluralitas.o. Processio. 5.20. Relatio.18.95. Sacramentum.

mentum.129.144.Spes.37.Templum.7.8.Tribus. Vita.41.Vsura.29.46.49. 50.51. 54.183. 186.256.292. 294.Vxor.9.
MVLTIPLICITAS non est in Deo. 1.d. 24.q.2. 1.c. Adam.63.64. Amor.113.Calcedonenses. Cecilia.Circunstantia.23.Consecratio.3. Corpus.32. Crux.4.5.Deus.6.310.Diuisio.12.Embrio.4. Aequiuoca.o.Error.11.Fatum.3.Idea.17. In.20. Malum. 63.Matrimonium.6.Nomen.32.38. Oratio.27. Ordo.12.Peccatum.298.c. Poena.12. Praedestinatio.38. Sensus.40.41. Simplex. 2.4. Simplicitas. Societas.1. Spiritus.10.Terra.2. Tyrannus.1. Verbum.17.Visio. 15.Vsura.7.Vxor.20.
MVLTITVDO preter multa, est tantum in ratione, sed multitudo in multis, est etiam in rerum natura. Potentia.q.3.16.16m. Accidentaliter.3. Actio.5.82. c.117. Actus.117.c. Addere.14. Adiectiuum.6. Adoratio.6. Afferre. Agens.89.90. Allicere. Amor.285. Angelus.55.67.211.219.346.402.404.466.482.503. 547.620. Anima.70.c.102.163.191.304. Animal.9. Apostoli.21.25. Auaritia.23. Baptismus.21. Beatitudo.18. Bonitas.227. Capitale.1. Caput.2. Charitas. 54.Causa.23.Caelum.27.Cereus.Cerimonia.6.8.Cete.5.6.7. Circunstantia.23. Ciuitas.1.c. Cogitatio.1. Cognitio.38.Collectiuum.Compositio.10.Commune.2.14.Communitas.o.Confessio.14.71.72.Consilium.13.Contrarium.24.Corpus.32.Creatura.7. Crimen.Damnatio.31.66. Debitum.18. Demonstratio. 13.Deus.3.310. Differre.2. Dilatari. Dispensatio.23. Dispositio. 21. Dissensio.4. Distinctio.2. Diuersitas.5. Diuinatio.1.Diuisio.8.Doctrina.2.Dulcedo.5. Ecclesia.4. Elementum.7.10. Eleemosyna.39. Elephas.3. Ens.19.a.b.28. Epicycli.2. Aequiuoca. 1.c. Esse.69. Aeternitas.17.41. Eucharistia. 11.80.88. Exemplar. 3.Experientia.2.Fides.19.113.Fieri.19.cri.Flumen. 2.Forma.19.c.45.133.144.147.Fortitudo.8.Fructus. 19. Galilea.2. Generale.1. Generatio.39.68. Genus. 46.Gratia. 105. Habitus.53. 54. 60. 77. Haeresis. 84. 150.Homo.33.c.40.41.Idea.18.45.Ieiunium.8. Iesus.5.Imperare.3.In.4.Indiuiduu3.6.Infernus.3. Infinitum.2.c.Insensibilitas.3. Intellectus. 16.17. 34.c. 53.c.175.Interio.10.12.Inuidia.11.Hipothetica.Ira. 6.7.Iustitia.82.Latria.3. Lex.38.56. Liberalitas.16. Litigiu3.1.Magdalena.4.Magnificentia.6. Matrimonium.33.Minister.6.Missa.15.22.c.Missio.42. Multum.Natura.39.Nomen.71.72.83. Officium.2. Opinio.4.Ordo.69.Pars.16.19.40.Paucu3.Pax.15. Peccatum.24.27.46.c.83.159.389.390.Poena.60.Perfectio.21. Persona.13.18.32.c. Pluralitas.o. Populus. Potentatus.Potentia.56.Praeceptum.8.71.152. Princeps.3.29.Principatus.8. Processio.5. Prudentia.29. Purgatoriu3.2. Relatio.27.28.95.97.Requiri.2.Scandalum.20. Scientia.3.123. Schisma.o. Seditio.1. Signum.5.Speculum.6.Spes.35.Suppositum.8.9.Templum.3.Trahere.2.Trinitas.4. Verbum.19.21. Veritas.40.45.Vinum.4. Virginitas.35. Virtus. 113.114. 124.Vita.41.Vnctio.22.Vnio.3.Vnitas.M. Vniuersale.14.24.Vniuersum.5.Vsura.29.87.178.188. 226. 300.Vxor. A.Christus.134.135.178.c.213.
Multoties. Crebrum. Frequenter. Quamplurimum. Saepe.
Multum. Agricultura.3. Amicitia.24. Angelus.53. 503. Apostoli.27. Assimilatio.12. Augmentum.16. Autoritas.3.Beatitudo.68.Cete.7. Debitum.18.Densitas.1.Deus.198.Eleemosyna.28.Eucharistia.228.Finis.16.Gratia.43.124.Insensibilitas.2.Intellectualis. 9.Inuidia.10.Ira.24.42. Lycurgus. Misericordia.18. Mors.7.Multitudo.Pax.12.Peccatum.280. Pluralitas.o.Plurimum.Pluuia.4.Potus.Sacerdos.17. Scientia. 90. Spes. 35. Tarditas. 1. Taurus. Temperantia. 6. Timor. 22. Valde. Venus. 2. Vsura. 148. 299. 300.
MVLVS potest generari ex equo & asina, quia sunt eiusdem generis proximi, licet differant specie. Veri. q. 3.8.4m. Potentia.q.3.8.16m. Met.7.lec.7.fi. Equus.1.
MVNDANA quelibet reducuntur ad tria.s.ad honores, ad diuitias, & ad delitias. 12e.q.108.3.4m.4.c. Aduena.2. Amor. 286. 287. Aqua. 5. Festum. 13. Lex. 172. Mundus.o. Oratio. 20. Papa.1.6.c. Religio. 86. 87. Timor. 45. 52. c. 63. 64. Vestis.6. Vinculum.2.
Mundare.Doctrina.5. Extersio. Fides.106. Lauare. Lepra.1.Lotio.Maria.18. Mundicia.o. Purgatio.o. Purificatio.Sacerdos.17.20.c. Sacramentu3.112. Verbum.74.Vestis.2.
1 MVNDICIA cordis duplex.s.ab affectionibus inordinatis per virtutes & dona appetitus, & a phantasmatibus & erroribus per donum intellectus: & haec est completiua visionis Dei: prima autem disponit ad eas. 22e. q.8.7.0. Animal.74.c. Aqua.3.4.Baptismus. 59.103.250.Beatitudo.158.c. Cibus.6.10. Circuncisio.47.c.Conscientia.20.Demon.89.Emundatio.Eucharistia.191.Gratus.2.Lepra.o. Oratio.20. Piscina. o.Purgatio.o.Reuerentia.5.Sacerdos.17.20.c. Sanctificatio.3.6.Sanctitas.2.5.6.Sanctus.o. Temperantia.20.Vestis.2.Virtus.240.241.
2 Omnia sunt munda secundum naturam, sed quaedam sunt immunda secundum significationem. Ro. 14.co. 11.17. Titum.co.10.
1 MVNDVS aliquando sumitur pro continentia visibilium tantum, & ita inter creaturas mundi quas homo excellit, non computatur angelus.1.d.3.L.lec.1. Abiectus. Adam.77. Afflictio. Agere.19. Angelus.3.c. Anima.72. Apostoli. 6.15.
2 Sicut omnes res vt completae, dicuntur vnus mundus, vel vnum vniuersum: sic res vt informes, dicuntur vna materia informis.2.d.12.1.2m.4.1m. Aristoteles. 7. 8. Benedictus. o. Cereus. 1. Demon.57.108. Ecclesia. 12.
3 Mundus tripliciter dicitur.s.mundus ratione suae creationis, perfectionis, & peruersitatis. Ma.q. 13.2.2m. 3m. Io.lec. 12.co.3. Euangelium.2. Gloria.14. Homo.16.17.Idolatria.4.Ignis.12.13.Luxuria.16.Mel. 1.Meretrix.
4 Aliquid est in mundo tripliciter.s.vt in loco, vt in toto, & vt in effectu. Io.lec.12.co.4. Missio.36.Mundana.Mundare.Mundicia.o. Odium.14. Oratio.20. Orbis.Papa.8.Pax.22.Phase.Planetae. Potestas.18. Princeps.8.25.
5 Esse in seculo vel in mundo, dicitur dupliciter.s.secundum praesentiam corporale3, & secundum affectu3 mentis. 22e.q.188. 2.3m. Purgatio.5.6.Ratio.14.Religio.73.74.Scenophegia. Seculum. Sinistrum. 2. Stultitia. 4. Templum. 9. Tentare. 2. 23. Theologia. 13. Timor. 45. 52. c. Verbum. 72. Vestis. 6. Via. 6. Visio. 15. Vniuersum.o.
6 Mundus est necessario vnus. 1a.q.47.3. o. Potentia. q.3.16.1m. Met.12.lec.7. co.9. fi. Lec. 9.fi. Ce.lec. 16.vsq3.lec.22.
7 Philosophi probant, quod si essent plures mundi oporteret esse plures primos motus, & plura tempora.1.d.37. q. 4.3 .c.
8 Ratio naturalis non potest reddi, distantiae, quantitatis, & figurae partium mundi.1.d.43. q.2.1.c.fi. Opus.

3.c°.97./.Causis.lec.11.fi./.Iob.5.co.2. Christus. 87.169.170.198.

9. Mundus factus est propter hominem. 4.d.47.q.3.ar.1.q.1.c.

10 Oppositum videtur dicere.2.d.1.q.2.3.o. Resp. Dubio.911°.

11 Mundus factus est propter hominez aliquo modo, nõ quidem vt principaliter intentum, sed vt omnia sint ei vtilia.2.d.1.q.2.3.o./.4.d.47.q.2.ã.1.q.1.c./.d.48.q.2.1.c./.3.3m./.6m./.ɔ̃.3.c°.112.fi./.Li°.4.c°.55.3m./.c°.fi.1m./.4m.

12 DEVS./.Mundus nõ est factus a casu, sed a solo Deo. 1ª.q.15.1.o./.q.47.1.o./.q.103.1.o./.Opus.3.c°.99.101. Deus.48.413.415.č. Dies.17. Aequinoctialis. Aetas.1.č. Fieri.5.Gloria.24.

13 Mundus habet esse post nõ esse, ex sola voluntate Dei. 1ª.q.46.2.o./.2.d.1.q.1.5.c./.d.2.q.1.3.c. pncipio./.ɔ̃.2.c°.34.37.fi./.Potentia.q.3.17.o./.quol.3.q.14.2.c./.Ce.lec.6.co.3.4. Heresis.46.82.104. Instans.14.21.22.

14 Anteq; esset, possibile erat mundũ esse potentia Dei, non autem potentia materie.1ª.q.9.2.c./.q.46.1.1m./.2.d.1.q.1.2.1m./.5.4m./.ɔ̃.2.c°.36.3m./.Potentia.q.3.1.2m./.14.c.5m./.17.10m./.q.5.3.c./.quol.5.1.c./.Opus.3.c°.98./.Opus.27.o.

15 Deus precessit mundum duratione eternitatis, non autem duratione temporis.1ª.q.46.1.8m./.2.d.1.q.1.5.7m./.Poª.q.3.14.6m./.17.20m. Iudicium.55.73. Lex.146.147.148. Missio.36.Pax.22.

16 Si mundus semper fuisset, non equaretur Deo in duratione. 1ª.q.46.2.5m./.2.d.1.q.1.5.2m./.Potentia. q.3.14.2m./.10m./.Opus.27.fi. Perfectio.12.č. Potestas.18. Predicare. 17.22. Prouidentia.46. Resurrectio. 4.41.

17 Mundus habet talem dimensionem, & talem durationez, ex sola voluntate Dei.2.d.2.q.1.3.c. pnº./.Potentia.q.3.14.15m./.17.o./.q.5.5.6.o./.Opus.3.c°.97./.Causis.lec.11.fi./.Ce.lec.6.co.4. Rex.4. Sepultura.10.Status.14.15.

18 Mundus finietur a Deo, nulla creatura cooperante, sicut etiam incepit.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.c. Terra.1.3.Timor.45.52.č.Varo.

19 Mundus necessario gubernatur ab vno.s.a Deo.1ª.q.103.1.3.o./.12ᵉ.q.91.1.c./.2.d.1.q.1.1.o./.ɔ̃.3.c°.64./.Veri.q.5.2.o./.3.c.

20 DVRATIO,7.14.vsq3.18. Facillima via, ad ostendendum Deum esse, & omnia esse ab eo, est ex suppositione nouitatis mundi. 1ª.q.46.1.6m./.2.d.2.q.1.3.2m./.ɔ̃.1.c°.13.co.6./.Li°.2.c°.37.fi./.Potentia.q.3.17.8m./.q.5.4.4m./.Met.12.lec.5.co.3./.Phy.8.lec.1.fi. Angelus.73.č. Aristoteles.7.8. Coelum.72.115.č.

21 Rationes false, arguentes eternitatem mundi, ponuntur.ɔ̃.2.c°.31.32.33. Claritas.1.3.Damnatio.39.

22 Solutiones earum ponuntur.1ª.q.46.1.o./.ɔ̃.2.c°.34.35.36./.Causis.lec.11.fi./.Met.12.lec.5.co.3./.Phy.4.lec.5.fi./.Li°.8.lec.2.o./.Ce.lec.6.co.3.4./.Lec.19.fi./.Gen.lec.7.fi. Aeternitas.12.13.39.

23 Rationes alique valent ad improbandum eternitatem mundi, & alique non valent.ɔ̃.2.c°.37.

24 Si mundus esset eternus, sequeretur necessario, animas esse infinitas, vel animam pluries vniri diuersis corporibus, vel esse vnum tñ intellectum omnium hominum. 1ª.q.46.2.8m./.2.d.1.q.1.5.10m./.ɔ̃.2.c°.79.3m.

25 Numerus annorũ mundi, non potest probari demonstratiue.4.d.43.ar.3.q.2.c./.quol.3.q.14.2.o.

26 Nouitas vel eternitas mundi, non potest probari demonstratiue.1ª.q.46.1.2.o./.2.d.1.q.1.5.o./.d.2.q.1.5.c.principio./.ɔ̃.2.c°.31.vsq3.39./.Poª.q.3.17.o./.quol.3.q.14.2.o./.quol.12.8.o./.Opus.3.c°.97./.Opus.60.fi./.Opus.72.q.14./.Phy.8.lec.2.fi. Heresis.46.82.104.Ignis.11.č. Incarnari.15. Innouatio. Lex.146.č.Poena.74.

27 Aristoteles nõ intendit demonstrare eternitatez mundi, sed disputatiue tantum procedere.1ª.q.46.1.c./.2.d.1.q.1.5.c./.Potẽtia.q.3.17.c.fi./.Met.12.lec.5.co.3./.Ce.2.co.2.principio.

28 Oppositum videtur dicere.Io.lec.6.fi./.Met.12.lec.7.co.3.principio./.Phy.8.lec.8.co.7. Resp. Dubio.912°.

29 Ante mundum fuit tempus, intelligitur fm imaginationem tantum.1ª.q.46.1.8m./.1.d.19.lec.1.L.pnº./.2.d.1.q.1.5.7m./.13m./.d.2.q.1.3.5m./.ɔ̃.2.c°.35.6m. Potentia.q.3.1.10m./.2.c./.14.6m./.17.20m./.19.5m./.Opus.3.c°.95.fi./.Met.12.lec.5.co.3. Predicare.17.22.Sacramentum.61.Vita.28.

30 Opiniones Aristotelis, Platonis, Democriti, Empedoclis, & Anaxagore, de productione mũdi, omnes sunt heretice. 2.d.1.q.1.5.c. principio./.Phy.8.lec.2.o./.Gen.lec.7.fi.

Munitio.Castra.Matrimonium.1.Princeps.19.

Munium.1.Cerimonia.1.Officium.1.č.Matrimonium.1.

1 MVNVS Deo oblatum quadruplex.s.feruentis dilectionis, deuote orationis, perfecte operationis, & debite oblationis.Isa.18.fi.

2 Munus datum vel acceptum pro re spirituali, quasi pretium eius, est simonia, non autem quasi stipendium: & est triplex munus.s.munus a manu, a lingua, & ab obsequio.22ᵉ.q.78.2.3m./.q.100.2.2m./.5.o./.4.d.25.q.3.ar.2.q.1.4m./.ar.3.o./.ql.5.q.11.3.b. Adoratio.14 Character.21. Dilatari. Donum.o. Hereditas.1. Magi.4.Oblatio.5.Preces.Pulchritudo.11.Religio.49.Simonia.8.17.Vsura.69.70.267.270.

3 Munus a lingua duplex.s.vel in actu eius, vt laus & preces, vel vt initium ab ea, vt fauor & amicitia.4.d.25.q.3.3.4m.

Murmur.Synderesis.5.č.

Murus.Iudei.31.Violatio.

Museus.Poetica.3.

1 MVSICA immutat affectum hominis tripliciter.s.per cantum doristicum.i.per primum vel secundũ tonum ad firmitatem: per frigium.i.per tertium tonum & quartum ad dulcedinem, & ad alta per ipolidium.i.per quintum & sextum tonum: alij vero additi sunt postea: tibia & tuba faciunt primum: lira & viola faciunt secundum: sed tertium faciunt psalterium & cithara. Psal.32.co.1.fi. Ambrosius.1.Arismetrica.1.Cantus.o. Medium.1.

2 Instrumenta musica, & cãtus, erant in veteri testamento: sed ecclesia assumpsit secundũ, quia morale est: non autem assumpsit primum, quia instrumenta illa figuralia sunt, & nimis occupant animum, & ipsum mouent ad corporales delectationem: ideo sunt ɔ̃ sapientiã: & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica: vt a corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati. 22ᵉ.q.91.2.4m./.Psal.32.co.2. Organum.o.Pythagoras.2.Vox.5. Mustum.Eucharistia.72.

1 MVTABILE dicitur tripliciter, scilicet subiectiue.s.ens in potentia, & vt terminus, scilicet forma. 1.d.8.q.3.2.3m.

2 Mutabile dicitur dupliciter.s.per potentiam in eo existentem, vel per potentiam existentem in alio. 1ª.q.9.2.c. Angelus.61.136.137. Beatitudo.126.Charitas.142.Causa.70.Creatura.16.Deus.88.321. Diuitie.9.Effectus.16.

3 Mutabilitatis principium & causa, est rei potentialitas, 1ª.q.9.1.c./.2.d.7.q.1.1.c. Aeternitas.1.č.27. Forma.34. Gratia.153. Instabilitas. Iustificatio.12. Mutatio.o. Nabuchodonosor.6. Nomen.14. Preceptum.129.

4 Philosophi non considerauerunt mutabilitatem, nisi eam que est scdm formam a causa mutabili. 1ª.q.44.2.c./.q.45.2.1m./.1.d.8.q.3.2.1m./.2m. Vanum. Vanitas. Veritas.47.

5 Angeli non sunt hac mutabilitate mutabiles, quantum ad id quod in eorum natura est. 1ª.q.44.2.c./.q.45.2.1m./.1.d.8.q.3.3.1m./.2m.

1 MVTATIO triplex. s. naturalis, miraculosa, & annihilatio. 3ª.q.13.2.c. Accidens.121.123.124.

2 Aliquid dicitur mutari dupliciter. s. subiectiue, & terminatiue. Veri.q.1.6.c.pnº. Acetum.2.

3 Omnis mutatio, vel est motus, vel est terminus motus successiui. 5.2.cº.17.fi. Actio.26.67. Actus.10.31.73. Amor.117. Angelus.122.579. Animal.29.30. Annihilatio.1.4. Appetitus.86. Beatitudo.126. Causa.70.103.104.

4 Omnis motus vel mutatio, est ad aliquid determinatum, & ex aliquo determinato eiusdem generis. 4.d.11.q.1.ar.1.q.3.c./.5.2.cº.17.2m. Circunstantia.14.16.č. Cognitio.70. Confessio.61.74. Contrarium.27.

5 Nihil potest esse vbi prius non fuit, nisi vel eo mutato, vel mutato alio in ipso. 3ª.q.75.2.c./.4.d.11.q.1.ar.1.q.1.c./.ar.2.c.fi. Cor.9. Corpus.21. Corruptio.3.11. Creatio.8.9.52. Creatura.15.16. Delectatio.31.

6 Omne quod quocunque modo mutatur, est in potentia, & manet quo ad aliquid, & quo ad aliquid transit, & est compositum, & acquirit aliquid prius non habitum. 1ª.q.9.1.c. Esse.49. Demon.100.101.102.109. Deus.19.20.21.287.č.317.č.321.390.č. Eleemosyna.11.

7 Omnis mutatio habet duos terminos, qui non possunt esse simul, quia omnis mutatio est in contingens. 1.d.37.q.4.3.c.5m./. Potentia.q.3.1.15m./.quol.9.9.c./.quol.11.4.c. Aeternitas.14.27.32. Eucharistia.107.108.109.113. Facere.1.

8 Mutatio accipit speciem & dignitatem a termino ad quem, non autem a termino a quo. 1ª.q.45.1.2m. Facies.1. Fatum.2.3.

9 In omni mutatione oportet aliquid idem esse sub vtroque termino, habens se nunc aliter quam prius. 1ª.q.45.2.1m./.5.2.cº.17.3m./. Potentia.q.3.2.c.4m. Fides.54. Fieri.o. Forma.34. Frequentia. Generatio.3.7.č.31.44.54.

10 Idem est prius subiectum mutationis simul, & post: termini ad quem. s. forme. 4.d.11.q.1.ar.3.q.1.3m. Habitus.26. Idem.7.8. Incarnari.17. Instans.23.č. Intellectus.164. Iustificatio.12. Lex.51.178.179. Liberum.30. Ludificatio. Miraculum.51. Motus.4.8.22.27.73. Mutabile.o. Mutatum. Nabuchodonosor.6. Opinio.5. Oratio.47. Passio.51. Perturbatio. Preceptum.129. Processio.6.13. Prophetia.46. Proprium.6. Quantitas.21.

11 Omnis mutatio possibilis fieri a quacunque creatura, potest fieri ab anima Christi, inquantum est instrumentum diuinitatis, non autem scdm se. 3ª.q.13.2.2m. Relatio. M. Sacramentum.10.39.50. Sapientia.11. Scientia.46. Sexus.1. Significatio.5. Stephanus.1. Successio.o. Tempus.15.20.23. Transfiguratio.1. Transmutatio. Transsubstantiatio. Tributum.4. Vendere.10. Veritas.47. Virtus.111.270. Votum.9. Christus.39.

MVTATVM esse, est pars motus discreti, & terminus motus continui. 1ª.q.53.2.3m./.1.d.5.q.3.1.2m./.d.37.q.4.1.3m./.2.2m. Idem.7.8. Incarnari.17. Mendacium.19. Motus.38. Promissio.4. Religio.61. Virginitas.28.

MVTILATIO membrorum est illicita, nisi fiat propter salutem totius corporis, non autem anime: vel nisi fiat per publicam potestatem, propter bonum cõmune. 22ª.q.62.2.1m./.q.65.1.c. Amputare. Bonitas.194. Deformitas. Detruncatum. Nasus. Ordo.97.98. Poena.56. Restitutio.5. Vnctio.16.

MVTVS & surdus a natiuitate, sunt insipientiores cecis: & omnis surdus a natiuitate, est mutus, non autem econuerso. Sensu.lec.2.fi. Aduocatus.9. Baptismus.122. Damnum.3. Matrimonium.25. Tacere.o.

1 MVTVVM datur, quando meum vel tuum, tibi vel mihi datur. Opus.73.cº.3.fi. Amicitia.1.31. Amor.248. Anima.155.270. Beneficium.3. Bonitas.95. Campsoria.1.9. Demon.34. Depositum.1.2. Elementum.22.

2 Mutuum est omne acceptum a Deo, vel a prelatis, vel a doctoribus: quod iustus reddit, non autem peccator. Psal.36.co.16. Eucharistia.82. Intellectus.215. Macarius. Matrimonium.19.26.č.46. Obedientia.38.

3 Dare mutuo, rem suam alteri, est actus proprius liberalitatis & gratie, & illud quod liberalitatem tollit, ipsum actum a natura sua auertit, & virtutem iustitie vniuersalis corrumpit. Opus.73.cº.4. Odor.4. Pliades. Priuatio.5.

4 Illa sola superabundantia, que ex mutuo, ratione mutui procedit, liberalitatem simul & iustitiam corrumpit: liberalitatem quidem, quia mutuum gratuitum fieri debet de natura mutui: quia mutuum datur, quando meum vel tuum, tibi vel mihi datur: iustitiam vero corrumpit: quia in mutuo, dati redditio designatur: & vbi plus redditur, inequalitas paritur. Opus.73.cº.3.fi. Reciprocum. Relatio.37. Relatum.9.10.12. Restitutio.12. Rixa.1. Seditio.1.2.

5 In mutuo transfertur numisma propter se tm̃, & non propter finem necessarium vite, de ratione mutui. Opus.73.cº.4. Sponsalia.10. Timor.57. Vsura.15.č.27.30.č.55.61.č.71.75.77.79.80.90.č.104.č.126.133.144.150.160.č.195.200.201.205.207.č.213.č.221.222.225.č.228.č.239.271. Vsus.17.18. Ingenitum.2. Seraphim.4.

NAASON princeps Iuda in deserto, exiuit cum Moyse de Aegypto: & interpretatur augurium, vel serpentinum. Matth.co.9.

1 NABVCHODONOSOR dicitur Lucifer. i. pulcher inter omnes alios reges, & dicitur mane oriri. s. ante omnes alios monarchas. Isa.14.co.2.

2 Cogitatio eius erat superba, quia cogitabat vsurpare que Dei sunt. s. scdm errorem gentilium, qui credebant homines in Deus mutari, & ex principibus fieri stellas: cogitabant ergo vsurpare diuinum locum, diuinum cultum, & diuinum actum. Isa.14.co.2.

3 Principes nationum improperantur Nabuchodonosor tria. s. primo poenam, quam inuenit, quantum ad mortem: quantum ad mortui humiliationem in anima & in corpore: & quantum ad mortui afflictionem in inferno: secundo improperantur ei gloriam quam amisit, quantum ad dignitatem, & quantum ad potentiam belli: tertio improperantur ei superbiam cordis, quam habuit, quantum ad superbam cogitationem, quantum ad peruersam intentionem, & quantum ad propositi frustrationem. Isa.14.co.2.

4 Insultatio etiam aliarum oĩum personarum fit ei triplic-

citer.s.quia improperantur ei culpam, quam commisit: sepulturam, quę corruit: & damnum, quod regno suo dedit. Isa.14. co.2.

5 Tota illa parabola ipsius Nabuchodonosor, mystice exponitur de diabolo, qui concutit regna, quasi minister poenę & incentor culpę: cuius potentia per Christum diminuta est: & in die iudicij ex toto in infernum detrahetur: qui voluit in cęlum conscendere, & ad ęqualitatem maiestatis diuinę venire, secundum quod exponitur in glosa. Isa.14.f.

6 Nabuchodonosor mutatus est in bestiam, secundum imaginatiuam suam, non autem secundum substantiam. Opus.20.lio. 2.co.f.co.2. Demon.100. 101.

7 Oppositum videtur dicere a simili. Ma.q.16.9.3m.
Contra Duo.913o. Rno.sicut Duo.446o.
Prophetia.87.Visio.5.24.

Nanus. Melancholia. Resurrectio.32.

Nares. Anthropospatos. Baptismus. 240. Bubalus. Exorcismus.12. Nasus.

Narratio. Amen.2. Insinuatio.0. Mendacium.18. Recitare. Scriptura. 15.16.

Nasci. Aborsus.2. Abraham.19.20. Actus.195. Auaritia.25. Generatio.91. Heresis.10. Inuidia.12. Lumbrici. Natiuitas.0. Natura.1. Oriri. Pars.8. Periculum. 1. Processio.32.54. Radix.2. Sacerdos.14.15. Semen. 13. Timor.27.28. Verbum.24. Vermis.2.

Nasica. Scipio.

NASVS. Abscisio nasi impedit a susceptione ordinis, de necessitate pręcepti, & non de necessitate sacramenti. 4.d.25.q.2.ar.2.q.4.c.f. Baptismus.240. Bubalus. Exorcismus.12. Nares. Subsannatio.

Natale. Missa.17.21.22. Natiuitas.0.

NATHAN propheta consuluit Dauid, quod ędificaret templum: postea autem a domino reprehensus, & quasi retractus, prohibuit hoc ipsi Dauid, ex parte Dei. quol. 12.27.1m. Natare. Porphyrio.

1 NATIVITAS est exitus a generante, coniuncto, a quo habet principia sufficientia: & dicitur oriri, ratione primi: nasci ratione secundi: & gigni ratione tertij. 1a.q.27.2.c. 3.d.8.1.c.principio. ar.4.q.1.c. Met.5.lec.3.pno.
Aborsus.0. Adam.72. Agere.22. Angelus.590. Animal.36.48. Baptismus.132.235. Circuncisio.26. Desertum.

2 Natiuitas duplex.s.in vtero.i.conceptio, & extra vterum. 3.d.3.q.1.ar.1.q.3.2m. d.8.1.6m. 4.d.42.q.1.2.1m.
Eucharistia.209. Fatum.1. Fides.59. Filiatio.5.6.17. Fortuna.7.8.9. Generatio.3.34.35.91. Heresis.10.36.

3 Natiuitas attribuitur alicui dupliciter.s.vt subiecto nascenti, & vt termino: primum conuenit tantum supposito, secundum autem formę & naturę. 3a.q.35.1.c. 2.c.3m. 4.c. 3.d.8.2.3.0. Imaginatio.3. Inuidia.12. Iudei.24. Legitimatio.1. Maria.5.10.11.12.13. Matrimonium.1.47. Mulier.3.5.9.10. Mutus. Nasci. Natum. Natura.1.21. Naturale.5. Nomen.14. Pars.8. Periculum.1. Pręceptum. 137. Primogenitus. 1. Processio.32.46.

4 Esse, fieri, & nasci proprie, conuenit tantum subsistenti, sed conuenit formis consequenter, accidentibus aut per accidens. 3a.q.35.1.0. 3.d.8.2.0. Prophetia.56. Puer. 6.c.17. Semen.13.21. Seruitus.9.10. Verbum.24.

5 Nasci & oriri conuenit omni & soli viuenti generabili, sed secundum similitudinem conuenit accidenti, aquę, & soli. 1a.q.27.2.c. 3.d.8.1.0. Met.5.lec.4.pno.

6 Fructus arborum, capilli, oua, & huiusmodi, dicuntur nasci, sed non dicuntur filij. 1a.q.27.2.c. 3a.q.32.3.c. 3.d.4.L.2m. d.8.1.5m. 2.1m.

7 Natiuitas hominis in die, melior est secundum astrologos, quam natiuitas in nocte. Iob.3.co.2.principio.

8 CHRISTVS. De Christi natiuitate propheta mystice ponit tria.s.primo natiuitatis principium, quod est triplex.s.cęlum rorans, quasi principium effectiuum.s.per opera trium personarum: quia pater ibi operatur, filium mittendo: filius carnem assumendo, & spiritussanctus conceptionem faciendo: secundum principium natiuitatis Christi, est nubes pluens: quod est principium pręparatiuum, in quo accipitur annunciantis angeli officium, prophetarum vaticinium, & iustorum desiderium: tertium principium natiuitatis eius, est terra germinans, quod est principium susceptiuum.s.beata Virgo: cuius aperiatur affectus, ad inueniendum gratię priuilegium: intellectus ad credendum angeli verbum: & vterus ad concipiendum Dei filium. Isa.45.f.

9 Secundo propheta ponit natiuitatis Christi ortum, qui comparatur rori, pluuię, & germini: quia Christus est ros ad refrigerandum, pluuia ad foecundandum, & germen ad fructificandum. Isa.45.f.

10 Tertio propheta ponit natiuitatis Christi fructum, qui est iustitia, quę cum Christo oritur tripliciter.s.quia eam operę impleuit: sermone docuit: & eam nobis in munere dedit. Isa.45.f. Abraham.19.20.

11 Natiuitas Christi ex parte matris fuit naturalis: sed ex parte operationis spiritussancti, fuit miraculosa: vnde beata Virgo est vera & naturalis mater Christi. 3a. q. 35.3.2m.f.

12 Christus potest dici bis natus. 3a.q.35.2.4m. 1.d.14.q. 1.2.4m. 3.d.8.ar.4.q.2.0. Actus.195. Assumere.0.

13 Natiuitas Christi duplex.s.natiuitas ęterna a patre, & natiuitas temporalis a matre. 3a.q.35.2.0. 5.c. 1.d. 14.q.1.2.4m. 3.d.8.ar.4.q.1.0. Vnio.2.16m. Conceptio.22. Dolor.42. Filiatio.4.6.17. Generatio.51.c.

14 Christus non fuit subiectus tempori in nascendo, sicut cęteri homines: sed elegit tempus quo conuenientissime nasceretur. 3a.q.35.8.0.

15 Christus natus est nocte, quia venit ad tenebras infirmitatis nostrę. 3a.q.83.2.2m. 4m. Genitus.2.3.

16 Christus natus est in Iudea, anno quadragesimosecundo imperij Octauiani, completa hebdomada sexagesimasecunda, cessante in Iudea regno & sacerdotio. Opus.20.lio.3.co.12.f. Heresis.36. Imperator.6. Miraculum.18.19.

17 Christus voluit nasci in Bethleem, in diuersorio, propter humilitatem: non autem in Hierusalem, nec Romę, nec Nazareth. 3a.q.35.7.0. q.46.10.1m. Matth. 2.co.6. Missa.17.21.22. Nazareth. Notio.14. Obstetrix.1. Pax.22.

18 Christus voluit nasci de populo Iudęorum, quia decebat eum nasci ex populo pollente speciali pręrogatiua sanctitatis. 12e.q.98.4.c.1m. 5.c. 3a.q.4.6.3m. Processio.32.54. Sacerdos.15. Christus.69.170.

19 Christus nasci debuit ex Virgine. 3.d.12.q.3.ar.2.q.1.0. contra.4.co.45. Opus.3.co.228. Opus.60.co.7. Matth.co.25.

20 Christus natus est per genitalia beatę Virginis, dummodo per hoc, perfectioni virtutis, nihil subtrahatur, secundum Hieronymum contra Heluidium: & cum dicit Ambrosius, quod Christus aperuit matris suę vuluam, hoc dicit exponens illud, quod euangelista de lege induxit: quod quidem, vt Beda dicit, consuetę natiuitatis more loquitur: non quod dominus sacri ventris ostium, quod ingressus sanctificauerat, egressus deuirginasse credendus sit: vnde illa adapertio, non significat reserationem communem claustri pudoris virginei: sed solum exitum prolis de vtero matris. 3a.q.28.2.1m. 4.d.30.q.2.3.2. 7.7m. quol.6.q.10.1.B.c.

21 Natura diuina nullo modo debet dici nata de Virgine.

nisi natura diuina sumatur improprie.s.pro persona. 3.d.8.3.o.

22 Natura humana in Christo, nõ est nata, sed est accepta per generationem: diuina vero natura, nullo modo, nisi improprie supponat, scilicet pro persona. 3.d.8.2.3.o./. Opus.1.c°.17.

23 OSTENSIO./. Natiuitas Christi, non debuit omnibus manifestari: sicut aduentus eius, nec tñ parentibus, nec omnibus occultari. 3ª.q.36.1.2.o./.q.39.8.3m.

24 Electi sunt conuenienter aliqui, de qualibet conditione hominum, quibus ostenderetur primo natiuitas Christi. 3ª.q.36.3.o.

25 Christus manifestauit natiuitatem suam, primo per alias creaturas, secundo autem per seipsum. 3ª.q.36.4.o. Stella.7.8.

26 Natiuitas Christi ostensa fuit per signa conuenientia.s. per angelos, per stellam, & per inspirationem. 3ª.q.36.5.o./.Opus.60.c°.7.

27 Natiuitas Christi fuit ostensa conuenienti ordine.s.primo pastoribus, secundo magis, tertio Symeoni & Annę. 3ª.q.36.3.6.o.

28 Quando Christus natus est, oleum fluxit Romę, & in Hispania, apparuerunt tres soles paulatim vniti. 3ª.q.36.3.3m.

29 Ostensa natiuitate Christi, Herodes turbatur ad dignitatem Christi, in figuram iudiciarię potestatis eius, & in figuram deiectionis diaboli: sed Iudęi turbantur, quia iniqui erant, & adulantes. 3ª.q.36.2.3m.

Natum. Agere.22. Anima.227.252.286. Animal.36.48. Apprehensio.5. Aptitudo. Audacia.12. Bonitas.73. Capax. Desperatio.14. Electio.18. Falsitas.15. Habilitas.o. Idoneus.o. Mistio.2. Priuatio.7.9.c. Vita.4. Vniuersale.24.

1 NATVRA dicitur a nascendo. 1ª.q.29.1.4m./.3ª.q.2.1.c./.3.d.5.q.1.2.c./.p̃.4.c°.35. Abraham.6. Abstractio.6. Accidens.6.21.29.30.65.67.98.108. Accidentaliter.5. Actio.41.42.43.44.67.96.104. Actus.166.184.189. Adam.5.51.64.79.82.94. Addere.1. Aduentus.6. Adulterium.7.9. Agens.N. Alius.o. Alteratio.10. Amicitia.25. Amor.N. Angelus.A. Anima.34.87.119.203.233.238.251.271.272.294.295.327.360. Animal.1.28.31.43.60.63. Apollinaris.2.c. Apostoli.31. Apparere.1.9. Appetitus.3.40. Approximatio.o. Aranea.2.

2 Natura est ratio artis diuinę, indita rebus, qua mouetur ad suos fines. p̃.3.c°.3./.Phy.2.lec.4.co.1.&./.Lec.12.&. Ars.20.c.25.27.30.31.38. Ascendere.2.3. Assimilatio.1.7.11. Assumere.4.5.8.11.c. Attigere.1.2. Auaritia.10. Auxilium.2.3. Baptismus.58.60.201.202. Barbarus.2. Beatitudo.8.13.124. Benefacere. Blasphemia. Bonitas.N. Calor.10.11. Campsoria.5.7.9. Carentia. Charitas.40.109.138. Caro.1.4. Causa.3.80. Cœlum.6.9.c.157. Certitudo.9.13.19. Circuncisio.47. Clausio. Cogitatio.5. Coitus.3. Comedere.1.3. Compositio.5. Cõmune.1.c. Cõmunicabile.1. Communicatio.1. Concupiscentia.6.c. Coniunctio.8. Consanguinitas.2.10. Conseruatio.1.13. Consuetudo.1. Cõtemplatio.7. Contritio.9.31. Conuenientia.1. Conuersio.2.12. Corpus.4.53.58.59. Corruptio.10.15. Creatio.1.2.13.43. Creatura.15.19.20. Credere.14.15.30. Cultus.3.B. Damnatio.6. Datio.16. Debilitatio. Defectus.4.6.15.16.

3 Natura non est serua, nec est domina, sed persona est serua vel domina, ratione naturę. 3ª.q.20.1.2m./.2.o. Delectatio.2.3.5.26.64.75.111. Descẽdere.12. Deus.32.c.66.67.79.123.194.201.242.266.275.316.328.408.411.422.437.c. Dicere.8.9. Differentia.1.6. Differre.4.5. Dispositio.26.32.33. Distinctio.13. Diuinatio.16. Docilitas.2. Dolor.25.33. Dominus.16. Ebrietas.3. Effectus.2. Electio.30. Ens.4.5.16. Aequalitas.15.16.23. Esse.1.c.65.c.71.c. Essentia.2.5.c. Aestimatiua.3. Aetas.5. Eua.1. Eucharistia.133. Exaltatio.1. Exclusio.6. Excõmunicatio.10.

4 Tota natura comparatur Deo, vt instrumentum, agenti pncipali. 12ᵉ.q.1.2.c./.q.6.1.3m./.4.d.5.q.1.2.c./.p̃.1.c°.44.4m./.Li°.2.c°.27.3m./.Li°.3.c°.100.2m./.5m./.Poª.q.3.7.c.co.3.4./.9.21m./.Iob.9.co.2.&./.c°.10.co.3. Factum.1. Phantasma.3. Fœmina.3. Fœmininum.o. Filiatio.7.8.30. Finis.60.93.94.126.c. Fomes.14. Forma.7.c.140. Fortuna.2. Frater.1. Futurum.6.7. Generatio.5.34.38.c.56.59. Genus.3.8.10.26.32.38. Gloria.17.22. Gratia.15.c. Graue.3.4. Heresis.77.85.90.91.105.141. Homo.2.5.7.8.20. Humanitas.2. Humidum.1.

5 Non omne quod habet creatura a Deo, est ei naturale, sed solum inditum ei, instituendo naturas. Veri.q.2.7.10m. Idea.21. Ieiunium.2.7.24.43.44.45. Iesus.1. Ignis.7.8. Ignorantia.16. Imaginatio.2. Imago.10.32.40. Impeccabilis.o. Imperare.15. Imprimere.3. In.9.10.27. Inclinatio.o. Inditum. Indiuiduum.10.14.16.41.

6 Quicquid alicui ex natura sua conuenit, & non ex alia causa, non est in eo minoratum & deficiens. p̃.2.c°.15.2m. Ingratitudo.6. Innocentia.8.13. Instinctus. Intellectualis.7.9. Intellectus.21.c.38.113.123.129.130.153.163.191.198. Intensio.1. Intentio.1. Hypostasis.1.5. Iudicium.42.59.c. Ius.o. Iustitia.13.65.80.86. Iustificatio.18.20. Labor.5. Lex.N. Liber.22. Liberalitas.9. Libertas.6. Liberum.21.29. Locus.11. Lumen.8.19. Maceratio.2. Magis.2. Magnes.1. Maledicere.4.5. Malum.N. Maria.61. Materia.26.27. Matrimonium.9.c.109.120.135. Medium.11. Membrum.8. Mens.2. Meritum.17.23.c.85.95.110. Metaphora.7.

7 Natura subiacet voluntati, quo ad extrinseca, non autẽ quo ad intima. Poª.q.3.5.4m. Miraculose. Miraculum.3.c. Miseria.1. Missio.24. Monstrum.2. Mors.2.3. Mortale.o. Mos.1. Motus.11.81. Mulier.7. Multitudo. Mundicia.2. Mutabile.5. Mutuum.4.5. Natiuitas.21.22. Naturale.o. Necessitas.8.20.21.

8 Omne perpetuum est per se intentum a natura, & nihil aliud. 1ª.q.98.1.c./.2.d.20.q.1.1.3m. Nemo. Nihil.1.4. Nigredo. Nobilitas.1. Nomen.28.40.c. Notitia.1. Notum.10.11. Numerus.13. Obedientia.31.

9 Quanto natura est altior, tanto emanans ex ea, est intimius ei. p̃.4.c°.11.pn°. Obiectum.9. Odium.4. Operatio.3.4.14.21.45. Opus.2.3. Oratio.39. Ordo.16.17.24.c. Pars.11. Particulare. Passio.30.67.68.93.113.115. Pater.10. Peccatum.1.2.166.180.183.285.c. Pœna.39.40.77.80. Pœnitentia.22.56. Perfectio.15.19.23.29.39.41. Persona.3.c.14. Plato.8. Pluuia.2. Pollutio.9. Possessio.1. Poª.4.15.33.37.

10 Vnus respondet semper naturę, sicut natura est vna.s. vel numero, vel specie, vel genere. 12ᵉ.q.10.1.3m. Preceptum.58.63.65. Predestinatio.15.16. Predicare.25.35.36. Processio.4.c. Prohibitio.6. Proprietas.1. Proprium.9. Propter.4. Puer.15. Qualitas.6. Quid.2. Relatio.52.77.c. Relatiuum.9.c. Reparatio. Resurrectio.18.22.26.27.32.34. Risibile. Sacerdos.8. Satisfactio.4. Semen.4. Seruitus.2. Sexus.5. Somnus.1. Species.4. Speculum.3. Spelunca. Sponsa.5. Status.4.c. Sterilitas.2. Stultitia.6.

11 Natura quo ad rationem speciei, est equaliter in quolibet suo indiuiduo, non autẽ quo ad perfectionem indiuidui. 2.d.32.q.1.3.c. Subiectum.1. Subsistentia.

6.9.Substantia.1.č.6.20.Superbia.1. Suppositū.1.č. Theologia.23.38.Timor.53.Traductio.2. Transferre. Tristitia.18.Turtur.3. Vendere.3.8.č. Veritas.16.17. Vestigium.7.Vindicatio.1.3.Virginitas.6.13.35. Vsura.19.44.45.51.53.55.56.60.73.77.80.90.91.93.99. 103. 105. 106. 111.126. 133.135. 146.č.164.178.č. 184. 189.č. 196.č.204. 205.229. 288.290. 292. 294. 295. 305.

12 Ex duabus naturis manentibus, nunq̃ fit vna natura. ℨ.4.c°.35.4m.

13 Oppositum videtur dicere.Veri.q.16.1. 16m./.quol.2. q.2.1.1m. ⸢Du°.914°. R ñ°.sicut Du°.365°.

14 Natura sumit principium a perfectis,ſm causam agentem & formalem,non autem ſm causam materialem, sed ab imperfectis. 22e.q.1.7.3m./.3a.q. 1.5.2m./.6.c./. Veri.q.18.2.c./.Spiritu.1.25m. Vsus.7.9.10.14.

15 Non potest esse,q̃ natura sit principium alicuius actionis vel motus,& non terminus eius,quia principia naturalia,sunt ad determinatos effectus,vltra quos se extendere non possunt. 4.d. 43. ar.1. q.3.c./.Veri. q.24. 10. 8m.

16 Oppositum videtur dicere a simili. Veri.q.29.3.6m. ⸢Du°.915°. R ñ°.sicut Du°.301°. Christus.H.

17 Effectus naturę,semper est naturalis: ideo omnis motus eius & actio,semper ad quietem naturalem terminatur:non autem motus voluntarius, ad quietem voluntariam:sed aliquando ad quietem naturalem. Veri. q.24.10.8m.

18 DIVISIO./.Natura dicitur dupliciter ſm aliquos.s.natura naturans.i.Deus ordinans naturas omnium , siue autor naturę, vel qui creauit omnes naturas , & vt instrumentum eius. 12e.q.1.2.c./.q. 6.1.3m./.q.26.1.c./. q.67.1.c.pn°./.1.d.1.q.4.1.1m./.4.d.49.q.3.ar.1. q.1. c./.Perihermenias.lec.14.co.4. Accidens.98. Adas. 5,81. Addere.1. Agere.30.č. Alimentū.1. Alteratio. 10. Amor.N. Appetitus.N. Attingere.0. Attributio. 4.5.7.Beatitudo.8.13. Benefacere.3. Blasphemia.17. Cognitio.5.7.19.55.B.58.61. Concupiscentia.6.10. Cooperari.4.Corruptibile.3.Datio.16.Debitum.3.

19 Natura dicitur dupliciter.s.quęlibet substantia vel accidens,& principium motus intrinsecus. 12e.q.10.1.c./. 1.d.17.q.1.1.8m. Dęmon.2.10.11.31.33.74.106.č. Dialectica.4. Difficile.1. Ebrietas.13. Ens.1.č.16.32. Aequalitas. 15.16.17. Esse.2.3. 43.71.73. Aetas.5. Factum.1.Finis.93. Futurum.6.7. Gratia.15.č.137. 138.č.Habitus.11.12.30.47.59.67.70. Homo.5.7.8. 20.27.Humanitas.3.Humidum.1.Impeccabilis. Inclinatio.0.Inditum.Ingratitudo.6.Innatum. Innocentia.8.13.Instinctus. Ius.0.Iustitia.13.65.80.86. Palpabile.4. Principium.10.č.

20 Natura ſm Boetium dicitur quadrupliciter.s.omne intelligibile,omnis substantia, principium intrinsecum motus,& essentia.2.d.37.q.1.1.c./.Opus.33.0. Priuatio.16.23. Prius.2.č. Processio. 4.č. Producere.2. Prophetia.38.65.Proportio.7.Prudentia.81. Putrefactio.1.Ratio.3.8.10.15.47.Recipere.6.7.Reduplicatio.2.6.Regula.2.Relatio.36.Relatum.9.č.Suppositum.1.č.Venatio.Virtus.N. Vita.12.13. Vmbra.1. Vnio.0.Vnitas.19.20.

21 Natura significat quadrupliciter, primo generationem viuentium.i.natiuitatem:secundo principium intrinsecum cuiuscunq; motus:tertio materiam & formam: & quarto essentiam cuiuscunq; rei. 1a.q.29.1.4m./.3a.q. 2.1.12.c./.3.d.5. q.1.2.c./.d. 22.q.3.ar.2. q.1.c./.ℨ. 4. c°.35.3m./.41.pn°./.Vnio.1.c. principio./.quol.2.4.c./. Met.5.lec.4.0./.Phy.2.lec.2.0. Vniuersale.0.Voluntarium.7.Voluntas.N.

22 Motus vel actio comparatur ad naturam tripliciter.s. vt ad principium & terminum simul , vt ad terminum tantum & neutraliter : primo modo est naturalis, non autem secundo vel tertio modo.4.d.43.ar.1.q.3.c.

23 De occultis operibus naturę.Opus.33.0.

24 Natura substrata intentioni vniuersalitatis , tripliciter considerari potest.s.vel absolute , vel prout est recepta in aliquo singulari sui generis, vel prout est in anima. Opus.42.c°.7.principio.

24 Aliquid est de natura alicuius dupliciter.s.absolute, & vt in aliquo particulari:primum conuenit cuilibet supposito illius naturę,non autem scdm. Po°.q.9.9.2m.

25 SVPRA.45.47.48. Supra facultatem naturę,est aliquid tripliciter.s.q̃tum ad substantiam facti , q̃tum ad id in quo fit, & q̃tum ad modum & ordinem faciendi. 12e.q.113.9.0./.3a.q.43.4.2m./.4.d.17. q.1.ar.5.q.1. 1m./.Opus.60.c°. 15./.10.14.lec.4.co.1. Abraham. 6. Adas.1.2.5.č. Amor.64. Autoritas.2. Conceptio. 32.Conuersio.5.Creatura.19.20.21.

26 Supra naturam sunt,quę Deus sibi reseruat fine naturę ministerio operanda , vel in operibus miraculorum, vel in reuelationibus, vel in institutionibus sacramentorum.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c. Fides.P.Heresis. 105.141.Meritum.17.

27 Quę sunt supra naturam,sola fide tenemus. 1a.q. 99. 2.c. Miraculum.6.7.Supernaturale.

28 Visio Dei est supra naturam animę rationalis,inq̃tum propria virtute ad eas peruenire non potest:sed est ſm naturam eius inq̃tum est capax eius: scientia vero increata,est ei supra nām omnibus modis.3a.q.9.2.3m.

29 Nulla natura potest supra se.i.in actum excedentem proportionem virtutis suę,sed potest in obiectum supra se.1a.q.11.1.5m.fi./.q.84.1.2m.fi./.12e.q.109.3.2m.

30 Oppositum videtur dicere a simili.Veri.q.29.3.6m. ⸢Du°.916°. R ñ° sicut Du°.301°.

31 Ad perfectionem naturę inferioris concurrunt duo.s. aliquid ſm motum proprium,& aliud supernaturali perfectione ſm motum naturę superioris.22e.q.2.3.c./.4.d. 17.q.2.ar.1.q.2.c.

32 Perfectio rationalis creaturę, non solum consistit in eo quod ei cōpetit ſm suam naturam,sed in eo etiam quod ei attribuitur,ex quadam supernaturali perfectione diuinę bonitatis.22e.q.2.3.c.

33 Supra naturam non potest agere natura dupliciter,vel quia forma inducta omnino a natura induci non potest:vel quia etsi talem formam possit in aliq̃ materiam inducere,non tamen in istam.Po°.q.1.3m.

34 Quod est naturę inferioris , non potest consequi proprium naturę superioris,nisi supernaturaliter per actionem illius naturę superioris. ℨ.3. c°. 52.53. 147.2m./. Opus.3.c°.105.fi.

35 In omnibus asserendis,sequi debemus nām,pręter tradita autoritate diuina,quę sunt supra naturam.1a.q.99. 1.c./.q.101.1.c./.2.d.2.q.2.1.c./.Veri.q.18.1.c.fi.

36 Contra naturam sumitur dupliciter.s.vt opponitur ei, quod est ſm naturam.i.conueniens naturę, & vt opponitur ei,quod est esse a natura:primo modo potest assuefieri,non autem secundo modo. 12e.q.71.2.2m. Aborsus.0. Adam.68. Affinitas.6.

37 Aliquid repugnat alicui naturę,ſm propriam rationem speciei,quod tamen conuenit ei ſm rationem generis. Phy.4.lec.12.co.5./.Li°.6.lec.3.co. 3./.Li°.7.co.3.f./. Lec.2.fi./.Li°.8.lec.5.co.4. Anima.114.119.č. Apparere.1. Ars.31.

38 Aliquid est contra primam intentionem naturę, quod non est contra secundam,vt corruptio, senium, omnis defectus, seruitus, fœmina, & monstra. 4.d.36.q. 1.1. 2m./.Veri.q.23.2.c. Auaritia.7. 10. Barbarus.

ſ. Cœlum.81. Concubinatus.4.

39 Nihil quod eſt contra naturam ſimpliciter, eſt in omnibus, vel in pluribus, ſed bene ſm quid, vt mors. Ma.q. 5.5.17m. Concupiſcibilis.7.c̃. Continentia.5. Conuerſio.5. Corruptio.10.15. Creatura.19.20.21. Culpa.4. Debilitatio.

40 Id quod eſt contra naturam, poteſt eſſe perpetuum, quando naturale non habet in ſe ſufficiens principium, non autem aliter. Veri.q.24.10.1m.

41 Nihil poteſt contra naturam ineſſe immutabiliter per cauſam poſitiuam, ſed tantum per cauſam priuatiuam, vt cęcitas, & pœna. Ma.q.16.2.2m./.3m. Delectatio.111. Dolor.25.31. Fœmina.3. Finis.127. Fornicatio.4.19. Fractio.2. Fructus.9.

42 Deus non facit ꝯ naturam. 3a.q.44.2.1m./.4.d.33.q.1.2.2m./.d.46.q.1.ar.2.q.2.3m./.ꝯ.3.co.100./.Poa.q.1.3.1m./.q.4.1.20m./.q.5.2.c./.q.6.2.3m./.Anima.21.10m./.Ce.lec.4.co.3.principio./.Ro.11.lec.3.fi./.He.2.lec.1.fi.

43 Immo Deus agit miraculoſe tripliciter.ſ.ſupra naturam pręter naturam, & contra naturam.2.d.18.q.1.3.c./.Poa.q.6.2.3m./.He.2.lec.1.fi.

☞ R fio. Dubio.917o. ſicut Duo.498o.

Generatio.34.38.40.50.

44 Deus agit contra naturam particularem, non autem contra naturam vniuerſalem. Veri.q.13.1.2m./.3m./.Potentia.q.6.1.1m./.3m.

45 Ea quę Deus facit pręter ſolitum curſum naturę, non ſunt contra naturam.12e.q.104.4.2m./.3a.q.44.2.1m./.1.d.42.q.2.2.4m./.4.d.33.q.1.2.2m./.d.46.q.1.ar.2.q.2.2m./.ꝯ.3.co.100./.Veri.q.13.1.2m./.3m./.Poa.q.1.3.1m./.q.4.1.20m./.q.5.2.c./.4.c.fi./.q.6.2.3m./.Anima.21.10m./.Ce.lec.4.co.3.principio./.Ro.11.lec.3.fi. Hęreſis.105.141.

46 Deus agit contra naturam.i.in oppoſitum illius ad quod poa naturalis inclinat, manente ipſa inclinatione, ſed ligata, non autem ꝯ potentiam obedientialem. Poa.q.1.3.1m. Idolatria.8. Ignis.7.8. Innaturale. Inſtans.20.

47 Si poteſtas maior, in tantum inualeſcat, quod mutet contrariam inclinationem in inclinationem propriam, tunc non erit aliqua repugnantia, vel violentia, ſicut quando agens fortius, corrumpendo corpus graue aufert ei inclinationem qua tendit deorſum: & ſic ferri ſurſum non eſt ei violentum, ſed naturale.12e.q.36.4.c. Iraſcibilis.4. Lex.54.c̃. Luxuria.9.12.c̃.

48 Sicut Deus non agit contra naturam, ſed contra ſolitum curſum naturę, ſic non agit contra virtutes, nec pręcipit contra eas, ſed ꝯ ſolitum modum earum. 22e.q.104.4.2m./.q.154.2.2m. Malum.49.50. Mare.3. Matrimonium.58. Meritum.17. Miraculum.7. Miſericordia.15. Mors.18. Mulier.10. Peccatum.1.12.18. Pœna.42. Prodigalitas.2.

49 Peccata ꝯ naturam, ſunt ꝯ Deum: ideo ſunt grauiora ſacrilegio, quanto ordo naturę, prior eſt quolibet ordine ſuperaddito.22e.q.154.12.1m./.2m. Riſibile. Seruitus.4.c̃. Sodomia.0. Timor.37.41. Triſtitia.6.

50 Omne peccatum eſt contra naturam hominis, quo ad differentiam eius, & aliqua etiam ratione generis, vt ſodomia, beſtialitas, & huiuſmodi. 12e.q.6.4.3m./.q.71.2.0./.q.94.3.2m./.22e.q.34.5.c./.q.154.1.c./.11.12.0./.4.d.41.ar.3.q.1.1m./.Ma.q.14.2.8m./.q.15.1.7m./.Ro.lec.8.co.1.fi./.Gal.5.lec.6.co.2.pno./.Col.3.co.3. Violentia.2.3.6. Voluntas.76. Vſura.18.55.80. Vxor.1.c̃.23.

1 NATVRALE eſt quod conuenit rei ſm ſubſtantiam eius.i.quod per ſe ineſt ei.12e.q.10.1.c.

2 Illud dicitur naturale alicui, quod conuenit ei ſm conditionem formę, qua conſtituitur in tali natura.2.d.39.q.2.1.c.

3 DIVISIO./.Naturale duplex.ſ.habens naturam, & conſequens naturam. 4.d.43.ar.1.q.3.c./.Ma.q.5.5.c./.Phy.2.co.3. Abſtractio.12.14. Accidens.26.53.57.79.107.120. Acetum.2. Actio.4.38.45.46.56.57. Actus.17.46.80.198. Adam.5.6.7.12.c̃.32.33.38.68. Adoptio.10.12.20.21. Aer.6.11. Affinitas.4. Affirmatio.3. Agens.N. Alteratio.7.8. Amicitia.13. Amor.N. Angelus.63.65.118.146.165.201.210.226.294.310.313.321.336.343.353.359.362.366.367.368.369.379.382.384.400.469.518.523.546.561.604. Anima.20.92.114.119.120.129.c̃.157.159.161.c̃.212.223.224.249.c̃.311.360.361. Animal.32.44.c̃.63.71.73. Annihilatio.4. Appetitus.N.

4 Naturale duplex.ſ.quod eſt a natura vt a principio actiuo, vel quia in natura eſt inclinatio ad recipiendum illud ab extrinſeco.12e.q.6.5.2m./.3.d.22.q.3.ar.2.q.1.c. Ariſmetrica.3. Artifex.2. Aſcendere.7. Aſſimilatio.8. Aſſumere.55. Aſtrologia.1.3. Attributa.12. Auaritia.10. Autoritas.2. Auxilium.3. Beatitudo.88.95.96.115. Bellatores.2. Bonitas.128.169.c̃.191.c̃. Calor.3.4. Capacitas.0. Caput.1. Carentia. Charitas.69.70.109.110. Cauſa.20.36. Cęcus.4.6. Cœlum.36.79.c̃.99. Certitudo.4.7.c̃. Cibus.2. Ciuis.3. Claritas.4.16. Coactio.8.

5 Naturale duplex.ſ.cauſatum ex principijs eſſentialibus rei, & quod habetur a natiuitate. 3a.q.2.12.0./.q.34.3.2m./.2.d.19.4.c̃. Cognitio.N. Coma.0. Comedere.1. Cõmutatio.1. Conceptio.11.c̃. Conceptus. Concupiſcentia.6.c̃. Concupiſcibilis.11.12. Confeſſio.4.14.c̃. Coniunctio.8.c̃. Conſanguinitas.2. Conſeruatio.2. Contemplatio.7.26. Continentia.5. Contrarium.22.26.30.34. Cor.4.9. Corpus.1.2.11.15. Corruptio.15. Coſta.5. Creatio.3.5.12.c̃. Credere.14.c̃. Damnatio.16.36.38. Defectus.4.6. Delectatio.73.c̃. Dęmõ.30.32.

6 Naturale duplex.ſ.quod cõuenit naturę generis, vel naturę ſpeciei ratione differentię.12e.q.94.2.c./.3.2m./.4.d.26.q.1.1.1m./.d.33.q.1.1.1m./.Ma.q.4.2.1m./.Ethi.5.lec.12.co.1.fi. Demonſtratio.8.9. Deſiderium.13.16. Deus.11.13.14.161.187.189.194.196.226.c̃. Dies.1.c̃. Diffinitio.4.c̃. Digeſtio.

7 Naturale duplex.ſ.ſm nãm ſpeciei, & ſm nãm indiuidui: & vtrunque eſt duplex.ſ.vel totus a nã, vel partim a nã & partim ab extrinſeco. 12e.q.51.1.c./.q.63.1.c./.Veri.q.25.6.4m. Diſpoſitio.35.39. Diſputatio.3. Diſtinctio.13.15. Diuitię.2. Donum.31. Duricies.2. Educi.1. Effectus.2.5.c̃. Enſiciatio.5. Epicycli.2. Aequalitas.15.16. Eſſe.3. Eua.1. Euchaa.89.105.107.121.147. Facere.5. Factum.1. Falſitas.12.13.14. Felicitas.4. Fides.85.86.113.115.134.139.142. Filiatio.10. Finis.23.135. Fomes.1.3. Forma.49.57.64. Futurũ.5.6.7.8.

8 Naturale duplex.ſ.ens mobile, & omne ens reale. 2.d.2.q.2.4m. Generatio.5.9.10. Gloria.4.22. Gratia.15.77. Graue.3.4. Habitus.27.73. Hęreſis.54. Homo.11.20. Honor.37. Humanitas.3. Illegitimus.4. Imperare.7. Inclinatio.0. Incorruptibile. Innatum. Innaturale. Innouatio. Intellectus.43.129.155.191.257.258.291.295. Intentionale.0. Inuoluntarius.5. Ira.23.32. Iraſcibilis.4. Ius.0. Iuſtitia.13.15.65.86. Iuſtificatio.18.20. Iuuentus.1. Legitimatio.3. Lex.N. Liberum.13.14.29. Linea.5. Lumen.17.c̃.

9 Naturale duplex.ſ.conſequens ex principijs ſpeciei, vel ad quod natura inclinatur & ordinatur.3.d.20.ar.1.q.1.1m./.4.d.26.q.1.1.c. Magi.7. Malum.N. Mane. Manſuetudo.7.c̃. Mare.2. Materia.13.22.27. Matrimonium.7.c̃.58.81.94.102. Maturatio. Membrum.7.8. Menſura.14. Meritum.7.23.c̃.

10 Naturale duplex.s.consequens formam, & consequens materiam: primum semper inest actu, non autem secundus, sicut quę pertinent ad motus. 12ᵉ.q.10.1.2ᵐ./3.d.22.q.3.ar.2.q.1.c./.Ma.q.5.5.c./.Ethi.5.lec.12.co.3.fi. Metaphysica.17. Minimus. Miraculum.3.5.c. Miseria.4. Mollicies.3. Mons. Monstrum. Moralis.3. Mors.2.3.9. Motus.9.c. Mulier.8.c. Mundus.8. Mutatio.1. Natura.2.5.15.17.22.40.46.

11 Naturale duplex.s.vel ad quod natura inclinat mediante cognitione, vel sine ea, sed vt causatum ex necessitate naturę.12ᵉ.q.41.3.0./.4.d.26.q.1.1.c./.ꝟ.3.cᵒ.122.2ᵉ.Cor.7.co.2.fi. Naturaliter. Necessitas.8.11.21.22. Negociatio.2. Nihil.1. Nitor.1. Nocere.8. Obedientia.30. Obiectum.12. Obligatio.5.6. Operatio.11.14.41.47. Ordo.33. Pars.12. Passio.3.6.29.98. Peccatum.1.12.18.21.30.38.64.65.66.195.244.327.351. Pœna.19.20. Physica.3. Pythagoras.1. Possessio.1.2.5. Potentia.10.11.15.31.45.51. Preceptum.23.26.30.125.130.

12 Naturale duplex.s.quod cuilibet rei a suo creatore imponitur, & causatum a principijs rei.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c./.d.33.q.1.1.4ᵐ./.ꝟ.4.cᵒ.52.co.3.fi. Prestigium.2. Presumptio.2.9. Primi.1. Primitię.1. Princeps.22. Principiatum.2. Principium.24.25. Prius.3.c. Processio.9.10.11.30.31.39.43.57. Promulgatio.1.2. Prophetia.18.27.65. Proprium.6. Prudentia.23.24.63.66.81. Pulsio. Qualitas.2.8. Quantitas.10.20.

13 Naturale homini duplex.s.ſm rationem, & condiuisus rationi.s.ſm sensum, vel ſm corpus.12ᵉ.q.31.7.0./.Ma.q.4.2.1ᵐ./.Virt.q.1.9.17ᵐ. Quies.2. Ratio.3.8.10.15. Reale. Respiratio.3. Resurrectio.5. Reuerentia.3.7. Sacramentum.48.49. Sacrificium.7. Salomon.2. Scientia.22.23.58.71.c.106.c.121.135. Sermo.4.21. Seruitus.2.c. Simulachrū. Synderesis.1.8. Sinesis. Solertia.1. Sors.4. Spes.69. Stare. Suppō.1.

14 Naturale duplex.s.causatum ex principijs naturę, & quasi propagatum cum natura: & sic originalis iustitia, & peccatum originale, dicuntur naturalia, non autem primo modo.1ᵃ.q.100.1.c.3ᵐ./.12ᵉ.q.81.2.c./.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c./.d.33.q.1.1.4ᵐ./.ꝟ.4.cᵒ.52.co.3.fi. Thales.1. Tarditas.2. Temperantia.26. Tempus.1.32. Terra.6.13. Theologia.1.11.40.41.44. Timor.31.41. Transferre.0. Transmutatio. Tributum.5.

15 Naturale duplex.s.quod per principia naturę acquiri potest, vt virtus politica, & consequens ex necessitate principiorum naturę. Veri.q.24.7.11ᵐ./.10.1ᵐ. Trinitas.5. Tristitia.21. Velox.2. Verbum.29. Veritas.29. Verum.2. Vindicatio.1.3. Virginitas.6.13. Virtus.N. Visio.5.8. Visus.5. Vita.33. Vnigenitus. Voluntas.N.

16 Mors & similes defectus, sunt pœna homini considerato in innocentia originali, non autem vt in suis principijs naturalibus tm̄: sed sunt defectus naturales.2.d.30.q.1.1.c.fi./.1ᵐ./.3.d.16.q.1.1.5ᵐ./.Ro.5.lec.3.co.4.

17 Esse ex nihilo, & indigere conseruatore, sunt defectus naturales, consequentes omnem creaturam, & nulli creaturę sunt pœna.2.d.30.q.1.1.c.fi. Votum.29.68.69. Vsura.5.19.48.80.150.183.196.225.230.249.251.283.287.296.

18 Bona naturalia secundum se, vt debentur naturę ex propriis principiis, non sunt diminuta in angelo, nec in homine per peccatum, sed vt ordinantur ad vltimum finem, in quantum sunt minus habiles ad ipsum.2.d.30.q.1.1.3ᵐ./.3.d.20.ar.1.q.1.1ᵐ.

19 Omne quod fit ab agente, cui naturaliter subditur patiens, est naturale: licet non sit ſm propriam naturam patientis.1ᵃ.q.105.6.1ᵐ./.12ᵉ.q.94.5.2ᵐ./.22ᵉ.q.2.3.c./.3ᵃ.q.44.2.1ᵐ./.2.d.14.5.4ᵐ./.d.30.q.1.1.4ᵐ./.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c./.d.33.q.1.1.4ᵐ./.ꝟ.3.cᵒ.100./.Veri.q.13.1.2ᵐ./.3ᵐ./.Poᵃ.q.1.3.1ᵐ./.q.4.1.20ᵐ./.q.6.1.17ᵐ./.Ma.q.5.5.4ᵐ./.Met.5.lec.5.co.2.fi./.Ro.11.lec.3.fi. Vsus.7.9.10.14. Vti.19.

20 Vnum naturale, non impedit totaliter naturale eiusdem rei. Veri.q.19.1.c.co.2.fi.

21 In nālibus & moralibus, nō querit̄ qd semp fiat, sed qd fiat, vt in pluribus.12ᵉ.q.84.1.3ᵐ./.q.96.1.3ᵐ./.6.c./.3ᵐ./.q.102.6.5ᵐ./.22ᵉ.q.88.9.10.c./.q.120.1.c./.q.147.4.c./.q.152.2.3ᵐ./.q.154.2.c.fi./.q.160.5.c./.4.d.15.q.3.ā.2.q.1.c./.ar.3.q.3.1ᵐ./.Veri.q.8.1.4ᵐ./.Ma.q.8.1.4ᵐ./.Virt.q.1.10.14ᵐ./.quol.3.11.14.c.

22 Immo naturale inest semper.22ᵉ.q.57.2.1ᵐ. Rñº. Dubio.91.fº.

23 Naturale inest semper, in solo habente naturam immutabilem.22ᵉ.q.57.2.1ᵐ./.4.d.26.q.1.1.3ᵐ./.3.d.33.q.1.2.1ᵐ./.Ethi.5.lec.12.co.3.

24 ⁂ Actus nālis semp sequtur in illis q̄ sunt determinata ad vnū, nisi ipediat̄: & ipedimētū cōtingit in minori parte. Sed volūtas, nō est nā q̄dā determinata ad vnū: & pręterea, hz ipedimētū semp sibi cōiūctū.s.carnē repugnātem, & ideo homo a volūtate boni simpliciter abducit̄ in id, qḋ est apparens bonum.2.d.39.q.2.1.3ᵐ.

25 Operationes occultę non communes, non sunt naturales, nec a cœlis. Opusc.34.0.

Naturaliter. Actio.4.46.58. Actus.38. Naturale.0.
Naualis. Ars.18. Militaris. Naufragium. Tabula.1.
Nauicula. Apostoli.19. Nauis.
Nauigans. Nauis. Vsura.212.213.
Nauis. Apostoli.19. Fulmen. Naualis. Naufragium. Nauicula. Nauigans. Piscis.3. Trahere.2.
Nazanzenus. Athanasius.2.

NAZARETH interpretatur flos: ideo Christus voluit ibi conuersari, non autem nasci: quia voluit florere per virtuosam conuersationem, non autem per originem carnis.3ᵃ.q.35.7.2ᵐ. Natiuitas.17.

Nazareus. Corona.5. Heresis.99. Professio.7. Sanctificatio.17.
Nebula. Nebulosum. Nubes. Vapor.5.
Nebulosum. Dies.21. Nebula. Nubes.

1 NECESSITAS duplex.s.absoluta, & conditionata: & hęc dupliciter.s.ex agente, & ex fine: & hęc dupliciter.s.vel simpliciter, vel quo ad bn̄ esse.1ᵃ.q.19.3.0./.8.1ᵐ./.q.41.2.5ᵐ./.q.82.1.c./.22ᵉ.q.58.3.2ᵐ./.q.83.13.c./.q.88.2.c./.6.1ᵐ./.q.141.6.2ᵐ./.q.186.5.5ᵐ./.q.189.2.2ᵐ./.3ᵃ.q.1.2.c./.q.14.2.c./.q.46.1.c./.q.65.4.c./.q.84.5.c./.1.d.6.1.0./.2.d.29.1.c./.3.d.16.q.1.2.c./.d.20.ar.1.q.3.c./.4.d.7.q.1.ar.1.q.2.c./.d.15.q.2.ar.1.q.4.c./.ar.4.q.1.c./.d.16.q.1.ar.2.q.4.c./.d.17.q.1.ar.2.q.3.c./.d.38.q.1.ar.1.q.2.c./.q.2.ā.2.q.1.1ᵐ./.ꝟ.2.cᵒ.29./.1 iº.3.cᵒ.138.principio./.Veri.q.17.3.c./.q.22.5.c./.q.23.4.1ᵐ./.q.24.1.13ᵐ./.Ma.q.15.4.8ᵐ./.quol.3.q.5.1.2ᵐ./.quol.4.q.12.1.4ᵐ./.Met.5.lec.5.0./.I iº.11.lec.6.co.4. Absoluere.37.40. Accidia.2. Actio.67. Actus.198. Amor.45.142.281.

2 Necessitas duplex.s.absoluta.i.ex causa priori.s.ex materia vel forma vel efficiente, & necessitas ex conditione, vel suppositiōe.i.ex causa posteriori.s.ex fine. Phy.2.lec.10.fi./.Lec.13.pnº. Analogia.17. Apostoli.6.7.

3 Necessitas duplex, scilicet necessitas consequentis, idest absoluta, & necessitas consequentię, idest conditionata. Veri.q.24.1.13ᵐ.

4 Necessitas ex fine duplex.s.necessitas absoluta.i.finē qua non potest aliquis viuere, & necessitas conditionata.i.quo ad decentem statum.22ᵉ.q.32.5.6.c./.4.d.15.q.2.ar.1.q.4.c./.ar.4.q.1.c. Baptismus.N.

5 Ex fine duplex necessitas sequitur, scilicet vt finis est in intentione, & vt est posterius in esse: prima necessitas est eodem modo ex fine, & ex agente: secunda vero est necessitas conditionata. ꝓ.2.c^{o}.29.6. Beatitudo.94.

6 Necessitas absoluta sumitur ex principiis essentialibus: quia conuenit rei secundum id quod est ei intimũ. ꝓ.2.c^{o}.29.

7 Immo necessitas absoluta est etiam a causis & efficientibus & mobilibus: sicut cum aliquis cogitur ab aliquo agente. 1^{a}.q.82.1.c./Met.5.lec.5.co.2.

☞ R ñ^{o}.Du^{o}.919°.

8 Necessitas absoluta, sumitur ex principiis essentialibus tripliciter: primo respectu non esse, ratione materiæ: vel respectu esse ratione formæ immaterialis: vel respectu formæ complentis totam potentiam materiæ: secundo respectu partium formæ vel materiæ: tertio respectu proprietatum. ꝓ.2.c^{o}.29.co.2.3. Bonitas.204.208.

9 Necessitas duplex, scilicet coactionis, & obedientiæ: prima tollit rationem laudis & meriti: non autem secunda. 22^{e}.q.58.3.2^{m}./q.81.6.3^{m}./q.186.5.5^{m}./ꝓ.3.c^{o}.138.prin^{o}./quol.3.q.5.1.2^{m}./2.1^{m}./3^{m}./quol.4.q.12.1.4^{m}.

10 Necessitas triplex. s. necessitas coactionis, necessitas absoluta, & necessitas ex suppositione: prima nullo modo conuenit deo: secunda tantum ad intra: tertia vero respectu effectuum, non quidem ex suppositione finis, sed ex suppositione alicuius in eo, scilicet præscientiæ eius, vel voluntatis immutabilis. 3.d.20.ar.1.q.3.c./Veri.q.23.5.c./ Po^{a}.q.3.15.11^{m}./ Met.12.lec.6.co.4. Campsoria.8. Cœlum.45.107. Contingens.1.4.5. Ieiunium.N. Matrimonium.8.9.86. Theologia.1. Votum.8.

11 IN QVIBVS./Necessitas a priori, est in mathematicis: in naturalibus autẽ a posteriori. Phy.2.lec.10.fi./Lec.13.prin^{o}./Post^{r}.lec.42.co.1. Abstinẽtia.3.8. Abstractio.7. Adoratio.6. Aduocatus.2.9. Aer.11. Agẽs.103.104.105. Amplex^{o}. Angelus.1.129.156.157. Anima.166.215.269.311.319. Animal.29.53. Armus. Ars.4.18. Ascẽdere.6. Assentire.5.6. Assumere.59. Attẽtio.3. Beatus.53. Bellum.7. Benefacere.1.2. Beneficium.6. Bonitas.204.208. Campsoria.8. Character.7.24.27. Charitas.91.144. Causa.2.3.4.17.31.60.71.72. Cereus.1. Cete.7.

12 In speculatiuis principium oportet esse necessarium, & ad priora sequuntur de necessitate posteriora: non autem in operatiuis. ꝓ.3.c^{o}.97.co.3. Cibus.2.8. Cimiterium. Circumcisio.10.18.24. Circunstantia.13. Cognatio.9. Cognitio.78. Comedere.6. Confessio.N. Confirmatio.12.29. Consecratio.14. Consilium.17. Consuetudo.2.3. Contẽplatio.10. Contractio.2. Contrarium.36. Contritio.9.11. Credere.N. Debitum.1.5.6. Defectus.7. Demonstratio.10. Deuotio.10. Deus.3.4.202.268.270.ẽ.280.318.373.450. Diaconus.2. Differẽtia.6. Diffinitio.3.11.74.

13 Necessarium est, quod in sua natura determinatum est ad esse tantum: impossibile autem ad non esse tantum: contingens vero ad neutrum: & duplex diffinitio eorũ improbatur. Phy.2.lec.8.co.1.fi./Periher^{10}.lec.14.co.2. Dispẽsatio.15. Dispositio.16.29.32.36. Diuersitas.2. Doctrina.12. Dolor.39. Donũ.31. Ecclesia.15.16. Electio.12.32. Eleemosyna.8.9.11.12.16.ẽ. Episcopus.14. Epistola. Ethica. Euangelium.9. Eucharistia.6.7.44.58.72.160.178.179.191.194.212.222.ẽ. Eustochia.2. Excommunicatio.32. Fama.3.4. Fides.76.91. Fieri.2.17. Finis.16.96.97.117.136.139. Forma.32.97.113.121. Fortitudo.1. Futurum.2. Generatio.44. Gratia.N. Gula.9. Habitus.32. Hebetudo.2. Hæresis.19.74.105.146. Iacob.7. Idea.2. Ieiunium.N. Illegitimus.4. Immobile.1.

14 Nulla res creata, est in se necessaria. Veri.q.23.1.2^{m}. Impugnare.2. Incarnari.2. Industria. Innocentia.18. Insensibilitas.1. Intellectualis.1. Intellectus.80.97.173.223.234.241.ẽ.303. Interpretatio.2. Iudicium.36.46.73. Iuramentum.2.5.6.32.33.34. Iustitia.83. Laurentius.1. Lex.71.78.81.142.149.168.479. Liberalitas.9.

15 Aliqua necessaria habent causam. 1^{a}.q.44.1.2^{m}./q.50.5.3^{m}./12^{e}.q.93.4. 4^{m}./1.d.6.1.c.fi./ꝓ.2.c^{o}.15.5^{m}./29^{m}./Po^{a}.q.5.3.c./ Met.2.lec.2.co.1.2./Li^{o}.5.lec.5.fi./Phy.8.lec.1.fi. Libertas.8.9. Liberum.8. Locus.19. Ludus.1. Magis.3. Mandatum.1. Matrimonium.9.86. Medicina.4. Medium.2. Meritũ.2.3.16.20. Missa.12.14.22. Mors.6.27.28. Motor. Motus.32.52.61. Mundus.6.7.19.24.ẽ. Mutuum.5. Nasus.

16 In creaturis sunt aliqua, q̃ simpliciter & absolute necesse est esse. ꝓ.2.c^{o}.29. Naturale.15.

17 Oppositum videtur dicere. Veri.q.23.1.2^{m}./Po^{a}.q.5.3.8^{m}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.920°. Negligentia.7.8.

18 Necesse est ea esse: quia in eis non est potentia ad non esse. s. materia: licet deus possit ea facere non esse. ꝓ.2.c^{o}.29./Po^{a}.q.5.3.c.12^{m}. Negociatio.1. Nomen.25. Notio.2. Obedientia.5.14. Obligatio.0. Officium.12.14.

19 Non omnia eueniunt de necessitate. Ma.q.16.7.14^{m}./15^{m}./16^{m}./18^{m}./Met.6.lec.2.3.0.

20 Necessitas quæ prouenit ex principio intrinseco, vt oẽ compositũ ex contrariis, necessario est corruptibile, est necessitas naturalis & absoluta. 1^{a}.q.82.1.c. Omissio.14.ẽ. Omnipotẽtia.5. Oportet. Oratio.N.

21 Immo necessitas naturalis sumitur a fine. Phy.2.lec.10.fi./Lec.13.prin^{o}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.921°. Ordo.68.87.94.97. Ornatus.2. Papa.5. Pars.28. Passio.85.ẽ. Peccatũ.51. Pœnitẽtia.6.99. Perfectio.62.75.80. Periculum.9. Persona.25. Politia.3. Posse.9. Possessio.4. Possibile.1.7.9. Po^{a}.59. Præceptum.2.7.25.26.65. Prædestinatio.40. Prædicator.8. Prælatio.7. Præsentia.2. Præteritũ.2. Princeps.8. Promulgatio.4. Prouidẽtia.14.18. Prudẽtia.31.35.57.58. Ratio.30.35. Relatio.36.

22 Non omnia de necessitate eueniunt. Met.6.lec.3.fi. Religio.88.89.106. Requiri.2. Respiratio.1.

23 Oppositum videtur dicere, cum omnia pertineant ad certitudinem diuinæ prouidentiæ, quæ falli non potest. 1^{a}.q.22.4.3^{m}. ☞ R ñ^{o}.Du^{o}.922°. Restitutio.3.8. Resurrectio.3.40. Rex.3. Sabbatũ.6.

24 Necessarium & contingẽs, consequuntur ens, inquantum huiusmodi. 1^{a}.q.22.4.3^{m}./ꝓ.3.c^{o}.72.2^{m}./Met.6.lec.3.fi. Sacramentum. N. Sacrificium.11.15.18.27. Saluari.7.ẽ.12. Sanctitas.5. Sanctus.6. Sapientia.6.29.44. Scandalum.15. Scientia.34.51.61.64.156. Sedere.2. Semen.4. Sensus.49.50. Sepultura.9. Sigillum. Syllogismus.2.7. Symbolum.2. Simonia.9. Sobrietas.5. Societas.2.5. Solertia.7. Sors.4.5. Spectacula.1. Speculũ.3. Spes.7.51. Sponsa.5. Status.3.11. Subiectio.2. Sufficiens. Talpa.

25 Necessarium & contingẽs sunt differẽtiæ veri: non autem boni: ideo magis possunt diuersificare intellectum q̃ voluntatem. 3.d.17.ar.1.q.3.3^{m}. Temperantia.7. Tentare.10.

26 Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.79.9.3^{m}.

☞ Du^{o}.923°. R ñ^{o}. sicut Du^{o}.1115°.

Theologia.8.Thus.1.Timiditas.Tribulatio.2.Turtur.2.Valetudo.Vas.3. Verbum.23. Veritas.21.22.31.Vestis.7. Virga.1. Virtus.15.88.112.144. 199.268.Vnctio.21.28.Vnio.8.10. Voluntas.46.53.71.81.Votum.5.7.8.Vox.2.3.

27 Necessitas effectus,dependet a dispositione agentis & patientis.p̃.2.c°.29.co.4.

28 Necessitas actionis immanentis,est tantum ex dispositione agentis:transeũtis autem etiam ex dispositione patientis.p̃.2.c°.29.co.4.

29 Necessitas coactionis absolute,causat omnino inuoluntariũ:& omnino excludit culpam:non autem necessitas conditionata vel mista.i.metus.12^e.q.6.4.c./.5.0./.6.1^m./.Ma.q.2.3.4^m./.Met.5.lec.5.co.2.

30 Quilibet in extrema necessitate vel sua vel alterius, pōt sine peccato auferre per vim,vel occulte, a quocunq;:quia tunc omnia sunt cõia.22^e.q.31.3.3^m./.q.32.7. 3^m./.q.62.5.4^m./.q.66.6. 1^m./.7.0./.q.110.3.4^m./.4.d.15.q.2.ar.1.q.4.1^m./.ar.4.q.2.2^m./.ar.5.q.1.c./.d.20.ar.1.q.2.b./.quol.5.q.9.1.c.

31 Necessitas non subditur legi.12^e.q.96.6.c.fi./.22^e.q.147.3.2^m./.4.c./.3^d.q. 80.8.c.fi./.4.d.15.q.3. ar.2.q.1.c. Vsura.2.31.38.48.c̃.53.76.80.100.127.135.154.162.173.177.183.184. 189.195.203.205.237.245.254.258.261.c̃.268.c̃.288.303.Vsus.6.

32 In subuentione necessariorum,plus tenetur homo filio,q̃; parenti:sed in honore,reuerentia,obedientia,& voluntate,est econuerso:quia honor filii,magis depen det ex honore patris,q̃; econuerso.22^e.q.32.3.4^m./.Virt.q.2.9.18^m.

33 In extrema aũt necessitate,magis licet deserere filios, q̃; parentes:quos nullo mõ deserere licet,propter beneficia.22^e.q.31.3.4^m./.Virt.q.2.9.18^m.

Necis.Constantia.9.Mors.o.

1 NEGATIO duplex.s.absoluta,& determinati generis.1.d.13.4.c./.d.28.q.1.1.2^m./.Met.4.lec.3.prin°. Accidens.92.Actus.20.Adam.31.83. Affirmatio.o. Angelus.9. Appetitus.18.Argumentum.3.Carentia.Cessare.3.Commune.12.Confessio.4. Contrarium.1.Copulatiua.Corpus.30.Defectus.1.6.25. Delictũ.2.Deus.87.152.Dictio.4.5.Diffinitio.36. Ens.17.18.19.Enũciatio.3.6.7.Eucharistia.217. Aeuum.5.Exceptiua. Exclusio.o. Excõicatio.24. Fallacia.4. Fama.3. Fides.19. Fieri.2. Generatio.44.Genus.24.Gratia.76.Heresis.37.39.68.94.139.145. Ignorantia.1.16.18.Impœnitentia.Imprudentia.1.Infidelitas.1.Infinitum.5.13.16.Ingenitum.1. Ira.81.Iudei.22.Malum.2.41. Matrimonium.91. Medium.21.Metaphysica.19.Nihil.2.

2 Negatio duplex.s.in genere principii,& negatio simpliciter.1.d.38.L. Nolo. Nomen.53.Non ens.o.Non esse.Non genitum. Non obedibile.Non potest. Non simile.Non uelle. Non uisum.Non uti. Omissio.2.

3 Causa negationis duplex.s.negatio causę, & positio contrarii.12^e.q.75.1.c. Perfectio.58.Persona.38.Petrus.2.3.Preceptum.17.c̃.49.113. Prepositiuus.Priuatio.8.14.Propositio.6.11.13.14.Puer.5.

4 Negatio nõ est proprie in specie,sed reducitur ad spẽm suę affirmatiuę.1^a.q.33.4.3^m./.12^e.q.71.6.1^m./.q.72.6.3^m./.22^e.q.79.3.1^m. Purgatorium.1.Religio.106.Restitutio.5.Resurrectio.2.Sãctificatio.5.

5 Omnis negatio fundatur in aliqua affirmatiõe,intellecta, vel imaginatiua: non autem semper in aliqua affirmatione reali.Ma.q.2.1.9^m. Sapientia.13.Scientia.16.Statutum.1.Theologia.12.34.Transgressio.1.4.

6 Omnis negatio de aliqua re, fundatur super aliquid existens in ea.12^e.q.72.6.c./.1.d.35.1.2^m./. Po^a.q.10.5.c.co.2.

7 Negatio non fertur extra terminum, cui additur per compositionem.3.d.22.q.1.2.4^m. Vacuum.1.Verbum.82.87.Veritas.24.25.54. Vnitas.7.25.27.29.34.Vniuersale.22.Christus.119.

8 Negatio confundit terminum sequentem tantum,& facit eum teneri simpliciter.1.d.4.q.1.3.4^m.

9 Coniunctio affirmationis & negationis nihil est,nec aliquem intellectum generat,sicut q̃ dicitur homo,& non homo simul acceptum, quasi in vi vnius dictionis.3.d.1.q.2.3.c.

NEGATIVE dicitur,quando res non habet aliquid quod est in alio,nec debet habere:p̃uatiua vero,quando caret eo quod debet habere. 1^a.q.12.4.2^m./.2.d.43.6.c./.4.d.49.q.2.5.4^m./.6.4^m./.Ma.q.3.7.c./.q.8.1.7^m./.Dio^s.4.lec.4.co.1.fi.

1 NEGLIGENTIA./.Negligens secundum Isidorũ dicitur,quasi nec eligens.22^e.q.54.2.c. Abscondere.4. Animal.83.Bonitas.228. Character.21.Circuncisio.20.Coitus.3.Contritio.23.Decime.27.Delectatio.29.Desperatio.7.Diffinitio.6.

2 Negligẽtia p̃tinet ad actum interiorem:ideo oritur ex accidia:sed pigritia & torpor pertinent ad executionem.s.prima tardando, & secunda remittendo.22^e.q.54.2.1^m. Docilitas.2.Eucharistia.76.162.164.c̃.Gratia.81.

3 Negligentia deficit ab actu precipiendi, per defectum promptę voluntatis:inconstantia vero quasi impedita ab alio.22^e.q.53.2.c.fi./.q.54.2.3^m. Ignorantia.4.7 14.Improuidentia. Imprudentia.o. Inaduertentia.

4 Negligentia est generale peccatum.22^e.q.54.1.o. Incontinentia.4.Incuria.Ingratitudo.6.

5 Immo negligentia importat defectũ solicitudinis quę est spẽlis actus rationis,& actus specialis virtutis.22^e.q.54.1.c. p̃ R fi^o.Du^o.924°. Iustitia.49.Officium.17.Omissio.o.Ornatus.3.

6 Negligentia est generale peccatum,ratione materię, id est ratione boni agendi,speciale vero, inquantum p̃uat actum rationis.s. solicitudinem. 22^e.q.54.1.o. Peccatum.9.122.159.295.Pœnitentia.105.Predestinatio.42.

7 Negligentia est p̃eccatum mortale dupliciter tantum, scilicet vel quando pretermittitur actus seu circunstantia necessaria ad salutem,vel ex contemptu. 22^e.q.54.3.o. Prudentia.35.Religio.2.Rex.7.Sacrificium.22.

8 Negligentia trahitur ad aliud genus peccati manifestius,quando pretermittitur aliquid necessarium ad salutem.22^e.q.54.3.3^m.

9 Amor minor,per defectum feruoris charitatis,causat negligentiam venialem: per defectum vero essentię charitatis,causat negligentiam mortalem. 22^e.q.54.3.c.1^m. Securitas.4.Somnus.1.Studium.3.Timor.39.

10 Negligentia directe opponitur solicitudini:ideo pertinet ad imprudẽtiã:sed opponitur timori,inquantũ timor excitat rationẽ contra negligentiam.22^e.q.53.fin°./.q.54.2.0./.Phil.4.co.3. Vsura.260.

11* Propter negligentiã considerandi nocumenta,q̃ cõse qui possent,imputantur homini ad pœnam,mala,quę eueniunt preter eius intentionẽ,si dabat operã rei illicitę.12^e.q.83.8.c./.q.74.3.2^m./.22^e.q.62.5.2^m./.4.d.16.q.3.c./.Ma.q.2.6.2^m./.6^m.

NEGOCIA secularia contingit dupliciter aliena tractare.s.seculariter,i,vel propter fauorem hominum,

vel propter lucra: & pie.i.in auxilium indigentium & miserorum: secundum est religiosum: non autem primum.22^e.q.18.3.2^m./.q.187.2.o./.q.188.2.2^m./. q.189.6.1^m./.Opuſ.17.c^o.16.co.2./.Ro.16.co.1.f./. 2^c.Thi.2.co.2. Acceptio.1. Aduocatus.8. Amor.62. Charitas.113. Circūſpectio. Comedere.4. Exordiū.3. Indeuotio. Infidelis.1. Histrionatus. Labor.3. Religio.87. Strutio.2.

1 NEGOCIATIO de ſe non eſt vitioſa: licet habeat turpitudinem: ideo licita eſt, ſi fit ad finem honeſtum vel neceſſarium.i.qp negociator lucretur moderate.ſ. vel ad ſuſtentationem ſuę domus, vel pauperum, vel cōmunitatis, non in feſto, iuſto contractu: & non ad cariſtiam.22^e.q.77.4.o./.4.d.16.q.4.ar.2.q.3.o. Commutatio.o. Decimę.9. Emere.

2 Commutatio naturalis, eſt licita clericis, non autem negociatio: quia fit ad lucrum terrenum, cuius debent eſſe contemptores: & eſt cum frequentia vitiorum: & nimis retrahit animum a ſpiritualibus, ad curas ſeculares.22^e.q.40.2.c./.q.77.4. 3^m./.q.187.2.o./.4.d. 16.q.4.ar.2.q.3.o. Mercantia. Mercatio. Mercator. Militia.2.3. Pœnitentia.48. Priuilegium. Vendere.o.

3 Non omnis vendens carius q̄ emit, eſt negociator: ſed tantū ſi ad hoc emat, vt carius vendat.22^e.q.77. 4.c.3^m./.q.87.2.1^m. Vſura.189.207.208.210.

1 NEMESIS non poteſt eſſe de bonis honeſtis: ſed de bonis temporalibus: & prohibetur a deo: quia temporalia ſunt quaſi nihil reſpectu ęternorum, licet ſecundum Ariſtotelem, Nemeſis ſit laudabilis.22^e.q.36.2. c.ſ./.ps.36.prin^o. Inuidia.14.

2 Nemeſis & miſericordia contrariantur ſecundum ęſtimationem: quia ſecunda dolet, ęſtimans aliquem indigna pati: ſed prima gaudet, ęſtimās aliquem digna pati, dolens indignis bene accidere, & vtrunq; eſt laudabile.22^e.q.30.3.2^m./4^m./.q.36.2.c./.ps.36.prin^o. Miſericordia.3. Zelus.4.

NEMO ex proprietate nominis, ſignificat nullum hominem: ſed ex vſu diſtribuit pro omni natura intellectuali.1.d.21.L. Athanaſius.2. Euchariſtia.202. Excommunicatio.8.25. Incarnari.14. Iudex.6. Lex.114. Miles.9. Tentare.24. Teneri.2. Veritas.46. Virtus.27.

Nemus. Vſura.158.159.172.199.181.ē.

NEOMENIA celebratur quolibet menſe, in nouitate lunę: ad commemorandum opus gubernationis dei: non autem in plenilunio, propter idolatriam: & figurabat illuminationem eccleſię per Chriſtum.12^e. q.102.4.10^m./.Col.2.lec.4.co.1.f. Feſtum.4. Maria.68.

Nepos. Adoptio.1.10. Aſſimilatio.17. Sem. Scipio. Spiritus.25.

Neptalim. Galilea.2. Nequeunt. Non poteſt. Vſura.261.

Nequitia. Iniquitas. Leuiatan. Pax.10. Puſillanimitas.5.

Nere. Fatum.10.

Neruus. Iacob.8. Pars.45.

Neſcientia. Angelus.322.428. Ignorantia.o. Ignoſcentia. Neſcire.o. Puer.11. Purgatio.1.

1 NESCIRE conuenit deo.1.d.36.q.1.2. c./.d.39.q.1.1.o.

2 Oppoſitum videtur dicere.1^a.q.14.15.2^m. PR ſi^o. Du^o.925°. A./.Du^o.478°.

3 Neſcire dicitur dupliciter.ſ.metaphorice, ideſt reprobare, & proprie.i.carere notitia: primum cōuenit deo reſpectu aliquorum, non aūt ſecundum.22^e.q.188.5. 8^m./.1.d.36.q.1.2.c./.1.d.22.q.2.1.b.1.

4 Neſcire illa quę quis poteſt, & tenetur ſcire, vitioſum eſt.1^a.q.12.4.2^m./.12^e.q.76.1.5^m./.4.3^m./.q.94.4.c. 2^m./.3^m./.22^e.q.16.2.3^m./.2.d.22.q.2.1.4^m./. Ma. q.3.7.12^m./.Iſa.5.lec.2.co.1./.1^c.Cor.14.f. Aſcendere.10. Beatus.7. Confeſſio.84.ē. Conſcientia.17. Dęmoniaci. Deus.144.146. Ebrietas.4. Eucha^a.190. Fides.149. Hęreſis.26. Ignorātia.o. Ignoſcent'a. Inſtans.21.22. Matrimonium.113. Neſcientia. Ordo.101. Promulgatio.55. Raptus.14. Scire.5. Simonia.32. Vſura.244.246.

Neſtorius. Aſſumere.49. Hęreſis.77.ē.93.132. Ioannes.19. Maria.34. Oratio.96. Proceſſio.49. Chriſtus.183.

1 NEVTRVM genus eſt informe & indeterminatū, ideo prędicatur de re perfecta & imperfecta, de re ſubſiſtente & non ſubſiſtente.1^a.q.31.2.4^m./.3.d.6.q.2. 1.c. Agens.83. Bonitas.139. Capacitas.1. Fœmininum.o. Idem.10. Intellectus.171. Ira.75. Natura.21. Neceſſitas.13. Nemo. Nullū. Seraphin.4. Verbum.26. Virtus.73. Vnio.1.

2 Neutrum adiectiuū ſubſtantiuatur: nō aūt maſculinū vel fœmininum.1.d.9.q.1.1.c.2^m. Chriſtus.8.

NEXVS amoris in diuinis, eſt proprium ſpiritus ſancti: ſed in communi, eſt appropriatum ei.1.d.31.q.3. 1.5^m. Amor.8. Annexum.o. Appropriatio.25. Coniunctio.o. Connexio. Cōnexum. Matrimoniū. 5.24.51.78.136.139. Spiritus.20.21. Vinculum.o. Vnio.o. Vnitas.56.

1 NIHIL fit ex nihilo naturaliter.i.per motum: ſed a deo fit aliquid ex nihilo per creationem. 1^a.q.45.2. 1^m./.p̄.2.c^o.16.f./.Po^a.q.3.1.1^m. Accidens. 121. Actus.193. Adam.31. Addere.1.20. Adoratio.3. Agere.1. Amor.62.198.215.280. Annihilatio.o. Auerſio.15. Baptiſmus.41.99.118. Beatus. 42. Bonitas.3.212.215.223. Character.21. Caſus.3. Catechiſmus.9. Cauſa.10.16.17.18.67. Cœlū.102. Cereus.1. Circunciſio.29. Cognitio.59. Comparatio.4. Comprehendere.3. Confeſſio.64. Coniunctio. 4. Conſeruatio.4.12. Contingens.4.

2 De nihilo facere aliquid, ſumitur quadrupliciter.ſ. vel negando totum, vel materiam tantum, vel ponendo ordinem temporis ad nihil, vel ordinē naturę tantū. Po^a.q.3.1.7^m./.14.16^m. Corruptio.4.12. Corpus.1. Creatio.10.12.52. Creatura.5.17. Damnatio.51.66. Datio.2.27. Defectus.12. Demonſtratio. 14. Denominatio.9. Deus.4.63.283.293.301.306. 325.435. Dici.2. Dictio.4. Diffinitio.1.41. Diſpoſitio. 1. Electio.34. Ens.6.36. Aequoca.1. Eraclit'. Eſſe. 19.29.33.94.98. Aeternitas.39. Euangelium.4. Euchariſtia.2.111. Excōmunicatio.11. Exorciſmus.13. Experientia.1. Phantaſma.3. Fides.26.27. Fieri.8. Forma.17. Fundamentum.5.

3 Maioris virtutis eſt, facere aliquid ex nihilo, q̄ facere ex contrario. 1^a.q.45.5.2^m./.2.d.1.q.1.3. 3^m./.4.d. 5.q.1.ar.3.q.3.4^m./.d.17.q.1.ar.5.q.1. 2^m./.p̄.2.c^o. 20.4^m./. Po^a.q.3.4.16^m. Furtum.13. Gedeon.3. Generatio.7.65. Genus.39. Gratia.11.70. 90. Hęreſis.100. Homo.18. Honeſtum.8. Honor.7. 28. Humilitas.14. Illuminatio.5. Infidelitas.10. Infinitum.2. Ingenitum.3. Inſtans.3.23. Intellectus. 98.108. Ira.24.55. Ius.10. Macula.4. Malum.17. Naturale.17. Nemeſis.1. Non ens.1. Non eſſe. Nullum. Obſcuritas.

4 Tendere in nihil, nō eſt proprię motus naturę, ſed eſt defectus eius: quia motus naturę, eſt ſemper in bonū. Poten^a.q.5.1.16^m. Peccatum.2.6.7.9.10. Prędeſtinatio. 8. Prędicare.9. Simplex. 3. Tentare.9. Terra.8. Totum.8. Tributum.6. Voluntas.

40.Christus.147.

1 NICOLAUS vnus de primis septem diaconibus, periit. ꝓ.3.c°. 124.fi/. quol.3.q.5.1. 5m./.1c.Thes. 1.co.1.

2 Beatus Nicolaus,aurum furtim in domo proiiciens, vitare voluit humanum fauorem,& verecundiam illius qui beneficium accepit:vt esset maius beneficium. 22c.q.107.3.4m. Ecclesia.12.Electio.31.

NYCTICORAX est acuti visus in nocte.i.significat eos q sunt astuti in tẽporalibus:& est hebetis visus in die.i.in spiritualibus.12c.q.182.6.1m./.co.3.

Nidificare.Vpupa.

NIGREDO dicitur priuatio,non quidẽ simpliciter, sed inquantum participat defectiue naturam generis. Met.11.lc.11.fi/.Sensu.lc.7.prin°. Congregatio.1.Coruus.1.Luna.7.Visio.17.

Necromantia.Dęmon.37.Diuinatio.14.Illusio.Loqui.7.Luxuria.19.Magi.1.8.c.Maleficium.0.

Nimis.Abbatissa.1.Accusatio.24.Amor.148.139. Attentio.4. Auaritia.19. Coitus.1. Comedere.4. Confessio.72.Contritio.6.Debitum.19. Delectatio.27. Ebrietas.1.Eructatio.1.Excedere.Gloria.7. Gula.6.8.Ieiunium.7.46.47.Leo.2.Maceratio.2.Musica.2.Negociatio.2. Nimium. Peccatum.381.Pertinacia.2.Pręsumptio.4.11.Puer.3.Pusillanimitas.6.Rex.9.Rixa.3.Sponsa.3.Vindicatio.3.Vsus.7.

Nimium. Anxietas.Nimis.

NINIVITAE speciali modo egerunt pœnitentiam: quibus aliquid fuit adiunctum fidei ,quam conceperãt ex prędicatione Ionę.3a.q.84.7.1m.

Nisi. Aborsus.1. Abraham.17. Absoluere.5.8.25.26.Absti etia.6.Accidẽs.9.67.68.88. Accusatio.7.17.18.Actio.46.64.66.Actus.174.184.197. Deus.177.Ens.14. Exceptiua . Exclusio.Fractio.3. Maria.62.Mulier.9. Nomen.21. Non ens.3. Notum.12.Nox.1. Numerus.21.24. Obedientia.40. Oblatio.2.Occidere.12. Officium.4. Omissio.9. Operatio.18.35.43.63.Oratio.39.84.85.89. Ordo.50.54.98.101.107.Origo.2.Ornatus.9.Paradisus.5.Pars.26.33.37.Passio.14.22.76.80.105.123. Peccatum.87.115.Pœna.23.35.66. Pœnitentia.34.99.Perfectio.35.85.Persona.42.Physica.10.Pietas.6. Pluralitas.2.Potentia.56.58. Pręhendatus. Pręceptum.101.126.Prędestinatio.8.29.31.Prędicamentum.2.4.Prędicare.7.9. Prędicari.21.38. Prędicator.5.9.Prelatio.6.Pręsumptio.14.Princeps.13. Simonia.24. Solus.0.Spiritus.18. Statutũ.1. Vsura.233.237. Christus.28.29.30.31.32.

Nissenus.Vsura.122.

Niti.Actio.57.Conatus.Deus.304.Hęresis.32. Initi.Matrimonium.130.Prouidentia.55. Renitentia.Ventus.4.

Nitidum.Confirmatio.35.Nitor.0.Vnctio.4.

1 NITOR animę duplex,scilicet ex refulgentia luminis naturalis rõnis:& ex refulgẽtia Dei.12c.q.86.1.c.

2 Nitor animę duplex.s.habitualis,& actualis:sicut duplex nitor corporis.s.intrinsecus,& extrinsecus . 12c.q.89.1.c. Baptismus.186.Decor.Macula.1.2.3. Nitidum.Pulchritudo.0.

NIX est aqua congelata:sicut pruina est ros congelatus.Iob.38.co.7. Claritas.20.Vapor.5.

1 NOBILITAS cuiuslibet rei,attenditur secundum modum & gradum suę naturę.ꝓ.1.c°.28.1m. Acceptio.4. Accidens.33. Actus.15. Adoratio.8. Agens.36. Amor.274.276. Angelus.61. 62.122. 253.504 626. Anima.3.27.45.73.277.301.330. Animal.18.36. Aureola.15.Charitas.41.45.66.110. Causa.45.46.65.c.Cœlũ.4.28.122.135.153.c.Cognitio.28.Commune.13.Concupiscibilis.2.4.Cõfirmatio.3.35.Corpus.27.59.73.Delectatio.91.101.

2 Omnis nobilitas cuiuscunq; rei,inest sibi secundũ suũ esse.ꝓ.1.c°.28.2m. Deus.185.Differentia.1. Dignitas.

3 Immo non ab eodem,aliquid dicitur ens simpliciter: & nobile seu perfectum simpliciter.1a.q.5.1.1m. R ñº.Duº.925º.

Distinctio.3. Elementum.1.2. Esse.36.37. Excellentia. Fides.147.158.160. Finis.34. Forma.51.70.173.Frui.9.Habitus.68.Herodius.1.Honor.11. Idoneus.2.Ignis.12. Intellectualis.8.9. Intellectus.98.188.189.190.199.c.Intestina.Isaias.2.Iudei.9.Iustitia.60.c.Iustus.3.Liberalitas.16.18. Libertas.10. Liberum.23.

4 DIVISIO./.Nobilitas rei duplex.s.nobilitas simpliciter dicta.i.secundum esse:& nobilitas secundũ quid.1.d.17.q.1.1.6m. Matrimonium.104.Meritũ.65.c.Metaphysica.13.c.Metaphora.7. Mulier.11. Ordo.15.Paradisus.2.Pars.21. Peccatum. 47.247. c.Perfectio.0.

5 Nobilitas rei duplex.s.simpliciter.i.secundum essentialia:& secundum quid.i.secundum accidentalia.Veri.q.22.10.c. Persona.17.c.Pythagoras.1.Prophetia.71.72.74.Proprietas.1.Proprium.2.9. Propter.7. Prudentia.59. Ratio.29.62. Sciẽtia.128.141. c.Sensus.27. Simplicitas.4. Spes.74.c.Theologia.31.Virtus.120.c.Vita.90.

6 In participantibus , quanto aliquid est compositius, non quidem materialiter , sed per receptionem plurium,tanto est nobilius:sed in participatiõibus est ecõuerso.1.d.17.q.2.2.b.2./Veri.q.20.2.3m./.q. 22.11. 16m./.Met.lec.13.fi.

7 Quod acquirit ęqualem perfectionem per se , vel per pauciora, nobilius est:non autem si acquirat minorẽ. 1a.q.77.2.0./.12c.q.5.5.2m./.1. Prolo.1. 3m./.2.d.26.1.3m. Vti.23.c.Christus.34.114.

8* Deus a principio nõ elegit sapiẽtes,potẽtes , aut nobiles , ne virtus fidei,sapientię , & potentię humanę attribueretur.Io.3.prin°.

1 NOCERE aliquid dicitur dupliciter.s.effectiue , vt culpa,& formaliter,vt pœna.2.d.35.1.3m./.d.37.q.3.2.5m. Accusatio.16. Adiurare.5.c. Adulatio.3. Affectio.1.Appetitus.71.Attentio.4. Auxilium.3. Baptismus.131.

2 Ratio nociuitatis,per prius inuenitur in culpa : q̃ in pœna.2.d.37.q.3.2.5m. Beneficium.9.Blasphemia.1.9.Claritas.5.14.Cognitio.78. Commutatio.3.Dęmon.49.57.119.Aestimatiua.1.4.Ficus. Gula.6.Hęresis.18.

3 De rõne pœnę est,ꝙ noceat agenti in seipso,culpę vero,in actione.1a.q.48.5.4m. Hypocrisis.3.

4 Pœna de ratione sui,semper importat aliquod nocumentum.4.d.46.q.1.ar.1.q.3.c. Ira.63.64.67.83. Lędere.0.Lęsio . Lusus.6.7.10.12. Maledicere.1.3.Misericordia.11.14.19.Mors.9.14.Noxium .Obseruantia.4.Occidere.11.

5 Ex hoc aliquid est nociuum, ꝙ per ipsum subtrahitur aliquod bonum.4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c. Odium. 9.Peccatum.181.182.213.224.225. 244.251. Pœna.47.51.Periculum.3. Pręsentia.3. Princeps.18. Prosperitas.2.Prudentia.24.

6 Prius est , quod nocet meliori , q̃ quod nocet peiori. 12c.q.39.4.3m. Religio.79.Sapientia.10. Scriptura.8.

7 Potestas nocendi est a deo , sed voluntas nocendi est a nobis , Iob.co.7./.c°.13.co.2./. c°.40.co.6./.

Io.7.lec.3.co.4./.2ª.Thi.5.co.5.fi./cº.4.co.8.fi.
Senator. Sensualitas.8.12. Sepultura.5. Spes.51. Talpa.
8 Naturalis inclinatio inest homini, ad repellendum nociua dupliciter.s.defendendo se, ne inferantur iniurie, & vlciscendo illatas.22ª.q.108.2.c. Timor.30. 33.Tribulatio.23. Tristitia.4.15. Verbum.21. Verecundia.3.8.Vilis.Vtilitas.6.
9 Demon nō potest homini nocere, quantum vult: sed quantum permittitur a deo. Iob.co.7./cº.12.co.2./ cº.40.co.6./Io.7. lec.3.co.4./2ª. Thi.3.co.5.fi./cº. 4.co.8.fi. Christus.157.
10 Diuina prouidentia protexit hominem in primo statu, ab omni nociuo. 1ª.q.97.2. 4m./3.d.3.q.1.ar.2. q.2.c.fi./ Veri.q.18.6.7m./q.24.9.c./ Ma.q.1.4.c. co.1.fi.
11 Non fuerunt aliqua notitia homini a principio: sicut sunt nunc per peccatum: que tamen ei prosunt ad humilitatem, & ad contemplationem. 1ª.q.69.2.2m./ q.72.6m./22ª.q.165.1.c./2.d.1.q.2.3. 4m./d.14.5. 7m./4.d.48.q.2.3.3m.
12 Homini dedit deus rationem, per quam conferendo, potest sibi inuenire remedia contra nociua. Isa.2.lec. 2.co.2.prinº.
Nociuum. Animal.43.44.45.Nocere.o.
NOCTVRNA dicebantur antiquitus diuisim: secundum tres vigilias noctis. 1ª.Cor.14.lec.6.co.1.
Demon.20. Pollutio.3.č.
Nodus. Serpens.5.
Noe. Arca.1. Ebrietas.9.č.
NOLO significat actum voluntatis affirmatum, sed ipsum volitum negatum: ideo non est contradictorium de volo: sed est eius contrarium. 12ª.q.6.3.2m./ 1.d.6.L./d.46.4.2m. Apostasia.1. Ars.49. Charitas.113.Correctio.17.Deus.270.314.Doctrina.3.Lex.108.Matrimonium.114. Melius.3.Miraculum.31.Mors.32.Noluntas.Nouelle. Pythagoras. 3.Preceptum.64.Reclamare.Sacerdos.14.Sepultura.10.Tyrannus.4.11.Voluntas.62. Votum.52.Vsura.127.155.Christus.153.
Noluntas.Nolo.Nonuelle.Voluntas.62.
1 NOMEN./.IMPOSITIO.56.59./ Nomē imponitur ab eo per quod res cognoscitur.s.a proprietate, vel ab operatione, si humanitus imponatur. 1ª.q.13.2.2m./8.c./q.12.2.c./ q.33.1.3m./3ª.q.37.2.c./4.d.27.q.1. ar.1.q.2.2m./ Poª.q.9.3.1m./Opus.60.cº.6.prinº. Abstractum.5.č. Actio.63. Actus.34.188. Adiectiuum.o. Analogia.o. Angelus.N. Anima.274.322. Apostoli.1. Attributa.14.15.16. Augmentum.18. Baptismus.2.35.č.247. Baro. Bonitas. 103. Charitas. 137.Cohors.1.Communicabile.3.4 Conscientia.6. Contemplatio.1.Cōtrarium.3.43. Creatio.19.Denominatio.o.
2 Vnumquodq; nominamus, sicut & cognoscimus.1ª. q.13. pnº./1.c./q.18.2.c./q. 32.2.c./12ª.q.7.1.c./ Virt.q.1.11.c.co.2. Differentia.19.Diffinitio. 21.31.36.40. Ebrietas.13. Ens.14.36. Episcopus.5. Aequiuoca.o.
3 Illos ex nomine vocamus, quos familiariter cognoscimus. Io.10.co.2. Etymologia. Exaltatio.2.
4 Quelibet res nomen habet a suo complemento.3ª.q. 60.2.3m./3.d.39.4.c. Falsitas.24. Frui.9. Fruitio.3. Gabriel.o. Genitor. Genus.17. Habere.3. Honestum.3. Iesus.o. Imperator.1.2. Indiuiduum.6.7. Intellectus.290. Intentio.25.27. Hypostasis.1.2.7. Ira.84. Iudicium.1. Ius.1. Iustificatio.1.č. Latria.2. Legitimatio.3. Lux.6. Maria.34. Materia.8.15. 51. Matrimonium.4.6. Mens.1.4. Metaphysica.1. Mineralia. Miraculum.40.43. Modus.2. Motus. 41. Nominale. Obiectum.14. Odium.20. Odor.3. Oratio.78.
5 Nomen sumptum ab aliquo defectu, denominat defectum circa complementum rei.3.d.35.4.c. Ordo.34. Passio.8.9. Paulus.1.2.11. Peccatum.296. Pena.75.93. Poenitentia.129. Penurium.2. Persona.2.č.12.38.
6 Quando in aliquo inuenitur perfecta ratio alicuius nominis, nullo modo predicatur illud nomen de eo, cum determinatione diminuente.3ª.q.23.4.c./q.32. 3.c.2m./3.d.4.q.1.ar.2.q.1.c.fi. Pietas.15. Pythagoras.1. Potentia.5.6. Potestas.1. Predestinatio. 1.5.30. Predicari.33. Predicator.1. Princeps.26. Principium.13.
7 Species aliquando nominatur ab eo quod est generis, propter perfectionem spēi: aliquando vero propter imperfectionem.4.d.27.q.1.ar.1.q.2.3m: Processio. 1.59. Proportio.1. Propositum.1.
8 Id a quo nomen imponitur, est quasi differentia constitutiua rei.1.d.4.q.1.1.c. Proprium.2.
9 In rebus per se notis nobis, idem est id a quo nomen imponitur, & id ad quod nomen imponitur. 1ª.q. 13.8.c.
10 Ratio nominis magis & principalius se tenet ex parte eius, ad quod nomen imponitur, q; ex parte eius, a quo nomen imponitur. 22ª.q.92.1. 2m./1.d. 23.1. 1m./2.d.13.2.c./Poª.q.9.3.1m./q.10.1.10m./ Periherᵃᵒ.lec.4.co.2.prinº.
9 Immo magis & principalius se tenet ex parte eius a quo nomen imponitur.1.d.2.3.c.co.2.fi./d.4.q.1.1. c./Veri.q.4.1.8m. Rñº.Duº.926º. Propter.7.Quid.1.Ratio.4.Sennacherib.
11 Nomen potest dupliciter considerari.s.secundum primam eius impositionem, & secundum extensionem eius ad alia ex vsu eius.1ª.q.67.1.c./22ª.q.57.1.1m. Simonia.19.Synonyma.Subsistentia.4.č.
12 Nomina singularium hominum, semper imponuntur ab aliqua proprietate ipsorum.3ª.q.37..2.c.
13 Nomina ponebantur in circuncisione, sicut nunc imponuntur in baptismo, quasi ante non fuerint. 3ª.q. 37.2.3m./q.70.3.3m.
14 Nomina diuinitus imponuntur quibusdam, a principio natiuitatis, ad designandum gratiam, quam a pricipio consequuntur: quibusdam vero mutantur, ad designandum eorum profectum. Ro.co.6. Suppositum.3.
15 Omne nomen impositum diuinitus alicui: significat aliquod donum gratuitum collatum ei.3ª.q.37.2.c. Io.lec.22.fi./Ro.Prolo.co.7. Thales.1.Templum.1.Verbum.45.Virginitas.2.28.Virtus.1.č.Vita.1.24.
16 Idem est nomen, per omnes casus, & numeros.quol. 4.17.b.12m. Vituperatio.1.Viti.4.10.
17 Hebrei ponunt nomina, loco pronominum. Ro.7. lec.4.co.2.
18 Nomen nō sequitur modum essendi qui est in rebus: sed vt res est in cognitione nostra.1ª.q.13.9.2m./q. 45.2.2m./.Periherᵃᵒ.co.3.fi./Lec.10.pnº.
19 Ratio nominis cuiuslibet rei, est in intellectu subiectiue: sed est in re vt in representato.1.d.2.3.0./Opus. 9.prinº.
20 Sapientis est non curare de nominibus. 1ª.q.54.4. 2m.fi./2. d.3.q.1.1.c.
21 In iis que apud nos sunt, nunq; nomen ab aliqua forma impositum, pluraliter dicitur, nisi propter pluralitatem suppositorum.3ª.q.3.7.3m.

22 Immo nomina substantiua dicuntur pluraliter, propter pluralitatem formę significatę. 1ª.q.36.4.7m./q.39.3.c./1.d.9.q.1.2.0./d.23.4.4m./d.25.4.c./d.29.4.c./3.d.1.q.2.4.6m./Poª.q.9.6.c.
   Rñº.Duº.927º.

23 QVID./Nomina sunt signa intellectualium conceptuum. Opus.9.q.1. Accidens.10.98. Actio.92. Actus.34. Antonomasia.1.

24 Omne nomen significat simplicem conceptum: oratio vero, significat cóceptum compositum. Periherᵃᵒ. lec.4.co.2.prinº.

25 Cum nomina sint signa rerum, & ipsas res nobiscum ferre non possimus in disceptatione veritatis ipsarum: ideo ipsis nominibus pro rebus vtentes, necesse habent scire, quid ipsa nomina significent. Opus.73. prinº. Apponere.2. Augmentum.18. Baptismus.2.35.č.147.

26 Nomen dicitur significare, rōne eius a quo nomen imponitur: supponere vero, ratione eius, cui nomen imponitur. 3.d.6.q.1.3.c. Bonitas.103. Confirmatio.21. Consideratio.2. Deitas.0. Dęmon.5. Diffinitio.3.9. Distantia.1. Dolus.4. Effectus.10. Episcopatus.1.č. Esse.84.85. Essentia.1.9. Aeternitas.6. Eubaᵃ.5. Excōmunicatio.26. Fieri.4. Hře.3. Heresis.116. Idea.20.č. Iesus.2.č. Importare. Incātatio. Indiuiduum.40.č. Infamia.2. Iustificatio.1.č. Materia.15. Metaphora.1.č. Nemo. Passio.31.59.60. Pater.8. Predestinatio.19.30. Predicari.33. Preteritum.3. Principium.13. Priuatio.15.16. Processio.1.59. Propositum.1. Proprium.2. Relatio.26.58. Rsm.6. Religio.17.82. Respectus. Sacerdos.41.

27 Nomen significat substantiam, idest id cui nomen imponitur: & significat qualitatem, idest id a quo nomen imponitur. 1ª.q.13.1.3m./1.d.2.L./d.22.1.3m./3.d.6.q.1.3.c. Scientia.1.6.136. Semen.1. Sensualitas.1.č. Significatio.1.č. Simonia.19. Synderesis.3. Synonyma. Spiritus.1.č. Studiositas.1. Tempus.41. Theologia.19. Totum.3. Trinitas.2.3.4. Verbum.45.79.č. Veritas.8. Virtus.1.č.89. Visio.1. Vnitas.1.č.40.89. Vox.9.č. Vsura.1.č. Vtile.4.

SIGNIFICATIO.14.15.19.22.vsque.27.35.53.54.57.58.60.61.62.67.68.69.72. vsque.75. 78.80.83.84.

28 Omne nomen significans naturam communem, potest supponere in concreto, pro quolibet eius supposito. 3ª.q.16.1.c.6./q.35.4.c.

29 Significatum nominis duplex, scilicet formale, idest illud cui nomen imponitur: & materiale, idest id in quo illud est. Poª.q.9.4.c.6./3.d.2.q.1.6.

30 Vt nomen aliquod, proprie conueniat alicui, requiruntur duo, scilicet ꝙ habeat significatum eius perfecte, secundum completum actum: & ꝙ sit vltimum. 2.d.9.4.c.

31 Ad vnitatem nominis requiruntur duo. s. vnitas modi significandi: & vnitas vocis. 1.d.41.5.3m./quol.4.170./quol.4.17.0./Periherᵃᵒ.lec.12.6.

32 Multiplicitas nominis, non attenditur secundum prędicationem: sed secundum significationem eius. 1ª.q.13.10.1m./Periherᵃᵒ.lec.12.6.

33 Nomen potest dupliciter considerari, scilicet secundum primam eius impositionem: & secundum extensionem eius ad alia, ex vsu eius. 1ª.q.67.1.c./2ᵉ.q.57.1.1m. Genus.3. Honestum.3. Indiuiduum.8.9.41. Intellectus.290. Iudicium.1.2. Latria.2. Matrimonium.1.č.

34 Rebus ordinatis, aliquid inest tripliciter. s. per proprietatem, per excessum, & per participationem: & a primo tantum res nominantur proprie. 1ª.q.108.5.c./Col.co.10.6. Vox.9.č.

35 DEVS./Christus habet sex nomina. s. nomen exprimens eius sapientiam diuinam & humanam: nomen exprimens eius potentiam diuinam & humanam: & nomen exprimens bonitatis eius affluentiam quantum ad diuinam & humanam. Isa.9.co.1º.

36 Sancti habēt nomē quadruplr. s. ex prędestinatione, ex amore dei, ex infusione gratię, & ex renouatione mentis. Isa.56.co.2.6.

37 Hoc nomen deus, dicitur ab ęthin, idest ardere, vel a theasthe, idest considerare, seu videre, vel a thein, idest currere vel fouere. 1ª.q.13.8.2.1./1.d.2.L.
Cōmunicabile.3.4. Confirmatio.21. Deitas.0. Deus.41. Filiatio.18.19. Iesus.1.č. Laus.22.

38 Hoc nomen deus, dicitur analogice, de deo vero, de deo falso, & de deo per participationem: non autem vniuoce, nec equiuoce. 1ª.q.13.9.10.0. Nuncupari. Quiest.0. Relatum.6.

39 Hoc nomen deus, non est nomen proprium, sed est nomen appellatiuum. 1ª.q.13.9.2m./3ª.q.35.4.3m.

40* Hoc nomē deus, est nomē opatiōis, quātū ad id a quo imponitur ad significandū, imponitur. n. ab vſu prouidētia rerum: sed tamē significat naturā dei. 1ª.q.13.8.0./1.d.2.L./d.18.5.6m./d.32.q.2.2.1m.

41 Hoc nomen deus, significat naturam diuinam, vt in habente. 1ª.q.13.9.2m.

42 Hoc nomen deus, importat essentiam, & suppositū: quia significat per modum perfecti, & per modum per se subsistentis. 1.d.4.q.1.2.c.

43 Et habet aliquid vniuersalis, scilicet predicari essentialiter de pluribus suppositis: & aliquid singularis, scilicet non multiplicari in eis. 1ª.d.13.9.0./q.39.4.1m./1.d.4.q.1.2.3m./d.21.q.2.1.4m./Poª.q.7.3.1m.

44 Hoc nomen deus, secundum rei veritatem, est incommunicabile. 1ª.q.13.9.c.2m.

45 Et per se supponit pro natura communi: sed ex adiuncto supponit pro persona: homo autem econuerso. 1ª.q.39.4.3m./6.1m.

46 Immo de se supponit pro persona, non autem pro essentia, nisi ratione diuinę simplicitatis. 1ª.q.39.4.5.0./3ª.q.16.1.c.6./1.d.4.q.1.2.0./Opus.1.cº.5./Io.lec.3.prinº.
   Duº.928º. Rñº.sicut Duº.367º.

47 Hoc nomen deus de se supponit pro persona, sed indistincte. 1ª.d.4.q.2.2.4m./5m./3.d.4.q.2.2.1m.

48 Hoc nomen deus, potest supponere pro omnibus & singulis personis diuinis. 1ª.q.39.4.0./3ª.q.16.1.c.6./q.35.4.c.3m./1.d.4.q.1.2.2m./3.d.4.q.2.2.c.3m.

49 Hoc nomen deus, tam secundum esse, ꝙ secundū modum significandi, idem est cum persona: quia significatur in concreto: quod tamen non est in aliis nominibus. Opus.9.q.8.

50 Nomina dei non exprimunt essentiam dei secundum quod est: sicut hoc nomen homo, exprimit essentiam hominis. 1ª.q.13.1.c./8.2m./Potenª.q.7.5.c.co.3.5m./6m.

51 DEI AD CREATVRAS./Deus est nominabilis a nobis ex creaturis & imperfecte: non autem secundum ꝙ in se est & perfecte. 1ª.q.13.1.0./q.28.2.2m./3m./1.d.2.L.5m./d.22.1.0./Poª.q.7.5.0./Dioº.co.5.

52 Nomina dei imponūtur a processibus diuinis ad creaturas: non autem ad significandum eos. 1ª.q.13.2.2m./Poª.q.7.5.3m.

53 Nomina dicta de deo affirmatiue & absolute, significant essentiam eius: non autem negatiua, vel relata ad creaturas. 1ª.q.13.2.0./4.6.c./1.d.30.2.0./Poª./

q.7.5.0. Abstractum.1.5.č. Analogia.2.7.č. Appropriatio.o. Attributum.o.

54 Omne nomē in diuinis, nō importans rationem principii, vel eius quod est a principio: vel importans principium ad creaturas, dicitur essentialiter. 1.d.30.2.0./. Veri.q.1.7.c. Donū.1.č. Esse.84.85. Exaltatio.2. Gabriel.1. Hypostasis.1.2.7. Persona.2.č.12.38.

55 Omne nomen causę in diuinis, dicitur essentialiter. Veri.q.10.13.c. Pronomen.2. Quiest.o. Spūs.1.č. Tetragrāmaton.

56 Omne nomen commune deo & creaturis, prius dicitur de deo q̃ de creaturis quo ad rem, sed econuerso, quo ad impositionem nominis. 1ª.q.13.3.c./6.0./q.33.2.4m./3.0./.1.d.22.2.c./3. 3m./d.25.2.c./d.34. 1.fi./. Potenª.q.7.5.8m./. Ma.q.1.5.10m./. Opusc.3.cº.27./Opusc.72.q.6./. Eph.3.lec.4.co.3. Trinitas.2.3.4.

57 Nomina importantia relationem ad creaturas, sunt cōmunia toti trinitati. 1.d.18.1.1m./. Ro.lec.4.fi.

58 Omne nomē dei, operationem in creaturā designās, cōmuniter toti trinitati conuenit. 3.d.4.q.1.1.c.

59 Omnia nomina dei, vel imponuntur ex remotione effectuum eius ab eo, vel ex habitudine dei ad eius effectus. ʒ.1.cº.12.fi.

60 Modus supereminentię quo perfectiōes sunt in deo, non potest a nobis significari, nisi per nomina negatiua. ʒ.1.cº.30.fi.

61 Nomina quę significant perfectionem absolute, sunt communia deo & creaturis: quę autem dicūt modum participandi, sunt propria creaturis: quę vero dicunt modum supereminentię, sunt propria deo. 1ª.q.13.3.1m./.5.3m./.1.d.19.q.2.1. 3m./d.22.2.c./d.34.q.3.2.3m./.d.35.1.2m./.d.42.q.2.1.c./.d.43.q.1.2.1m./.d.44.q.1.1.4m./.ʒ.1.cº.30./. Veri.q.4.1.c.8m./.10m./.q.5.8.3m./. Poª.q.7.5.8m.

62 Nomina creaturarum, quę significant deformitatem, vel defectum, maxime culpę, vt peccator, vel diabolus, nullo modo debēt dici de deo. 1.d.22.3. 3m./.d.34.q.3.2.2m./.2.d.44.q.1.1.4m.

63 Nomina dicta de deo absolute, dicuntur de eo ab ęterno: quę vero dicuntur per respectum ad creaturas, dicuntur de eo ex tempore. 1ª.q.13.7.0./.q.34.3.2m./.q.43.2.0./.1.d.14.q.1.1.5m./.d.30.1.0./.2.c./.d.37.q.2.3.c.3m./.d.38.4.1m./.3.d.32.3.0.

64 Nomina quę dicunt respectum ad creaturas, cōsequentem actiones immanentes, dicuntur de deo ab ęterno: si autem dicunt respectum consequentem actiones transeuntes, dicuntur de eo ex tempore. 1ª.q.13.7.3m./.q.14.15. 1m./.q.34.3. 2m./.1.d.35.5. 3m./.d.37.q.2.3.c.3m./.d.38.4. 1m./.3.d.32.3.0./. Veri.q.3.2.2m./.q.4.5.1m.

65 Omnia nomina dicta de deo metaphorice, vel causaliter tantum, prędicantur per prius de creaturis, q̃ de deo. 1ª.q.13.6.0./.q.33.3.c.

66 DIVISIO DIVINORVM./. Diuisio quadruplex, diuinorum nominum. s. quia vel deus nominatur per ea, quę translatiue dicuntur per similitudinem a creaturis sumptam: vel per id quod est propriū personę diuinę: vel per id quod est cōe pertinens ad vnitatem maiestatis dupliciter. s. vel secundū id quod in deo est, vel secundum acceptionem intellectus secūdū aliquā comparationem ad creaturas. 1.d.22.4.c.4m.

67 Deus tripliciter nominatur ex creaturis. s. vel connotando effectum, vel significando principium actus, vel significando aliquid repręsentatum in eis. 1ª.d.8.q.1.1.2m. Amor.5. Attributa.14.č. Deitas.1.2. Filiatio.17.18. Genitor.1. Iesus.o.

68 Nomen domini sumitur dupliciter. s. pro re, & pro signo eius. ꝭ 1.24.co.7./. ꝭs.39.co.4. Metaphora.3.č.

69 In diuinis nominibus, est quadruplex modus significādi. s. absolutum per modum absoluti, relatiuum per modum relatiui, absolutum per modū relatiui, & relatiuum per modum absoluti. 1.d.23.3.6m. Notio.4. Prędicari.38.č.

70 Simplex & vnica scientia dei, pōt nominari omnibus noibus nēę cognitiōis. 1ª.q.14.1.2m./.1.d.35.1.5m.

71 Multitudo nominum, & perfectionum, quę de deo dicuntur, non repugnant eius simplicitati. ʒ.1.cº.31./. 1 iº.2.cº.10.fi./. Opusc.3.cº.24.

72 Multa nomina dicta de deo, non sunt synonyma: q̃a significant idem, secundum diuersas ratiōes. 1ª.q.13.4.0./.1.d.2.3.c.co.3./.d.22.3.0./.ʒ.1.cº.31.35./. Poª.q.7.6.0./. Opusc.3.cº.25.34.

73 DIVINA IN COMMVNI./. Nullum nomē dicitur proprie de deo, quo ad modum significandi: sed tantum ratione significati. 1ª.q.13.3.0./.12.1m./.1.d.8.q.2.3.2m./.d.22.1.0./.d.29.1.1m./.d.33.1.c./.d.35.1.2m./.ʒ.1.cº.30./. Poª.q.7.5.0. Abstractum.1.7. Adiurare.8.

74 Nomina quę significant perfectiones absolute, dicuntur proprie de deo: quę autem dicunt modum participandi, dicuntur de deo metaphorice. 1ª.q.13.3.1m./.3m./.1.d.4.q.1.1.c./.d.22.2.c./.ʒ.1.cº.3c./. Poª.q.7.5.8m. Alienum.8.

75 Omnia nomina significantia absolute perfectionem, possunt affirmari de deo, propter eorum rationem, & negari, propter modum significandi. ʒ.1.cº.30.fi./. Poª.q.7.5.2m.

76 Omne nomen dicens perfectionem secundum differentiam, & imperfectionem secundum genus, conuenit deo quo ad rationem differentię, non aūt generis. 1.d.4.q.1.1.c./.d.8.q.4.3.c./. Poª.q.9.7.c.co.3.

77 Omnis imperfectio debet excludi a nominibus, secundum q̄ dicuntur de deo. 1ª.q.14.1.1m./.2m./.12ª.q.14.1.2m./.1.d.4.q.1.1.2.c./.d.8.q.2.3.1m./.q.4.3.c./.d.13.1.1m./.d.15.q.1.1.c./.d.33.2.c./.d.35.1. 5m./.2.d.25.1.1m./.d.44.q.1.1.4m./. Veri.q.2.1. 4m./.q.7.1.3m./. Poª.q.1.1.c./.q.7.5.2m. Amor.5. Filiatio.17.18. Infidelis.13. Processio.59.60.

78 Nomina passionum, quę important imperfectionē in suo formali, vt ira, tristitia, desiderium, & hmōi, nō dicuntur de deo, nisi metaphorice: alia vero dicuntur proprię, tamen sine passione, vt gaudium, & amor, & huiusmodi. 1ª.q.19.11.c./.q.20.1. 1m./. 2m./.3.d.32.1.1m. Pronomen.5. Quiest.1.2. Trinitas.2.3.

79 Quanto aliquod nomen est cōmunius, tanto conuenientius assumitur in diuinis. 1ª.q.13.11.c./.q.33.1.1m./. Poª.q.10.1.9m.

80 Omne nomen dei, significans remotionē, vel effectūs est cōe tribus personis. Dioª.2.lec.1.fi.

81 Nomina negatiua, verius dicuntur de deo, q̃ affirmatiua. 1ª.q.13.12.1m./.1.d.22.2.1m./.ʒ.1.cº.14./. Potenª.q.7.5.2m.

82 Omnia nomina negatiua reducuntur in diuinis vel ad vnitatem essentię: vel ad distinctionem personarū. 1.d.22.4.2m.

83 Nominibus dei debetur reuerentia, rōne rei significatę, quę est vna: non autem rōne vocum, quę sunt multę: ideo deus dicitur in singulari. 22ª.q.122.3.5m.

84 Nomen dei est honorandum septupliciter. s. quia est magnum ad timendum, sanctum ad venerandū, dulce ad meditandum, copiosum ad miserendum, efficax ad impetrandum, virtuosum ad saluandum, & occultum ad sciendum. Isa.56.co.2.fi.

NOMINALES antiq; reprobanē, 1ª.q.14.15.3m.

Mensura.4.5.22.23.Nomen.A.
Nominare. Accidens.98. Actio.90. Appellare.o. Nomen.o.Nuncupari.

NOMINATIVUS dicitur casus secundum stoicos & grammaticos: quia cadit a conceptione intellectus: rectus autem dicitur, quia principaliter aliquid significat. Periher^as^.lec.4.fi. Baptismus.38.

Nona. Ieiunium.36.37.46.Missa.19.20.

Nondum. Angelus.57.Circuncisio.40. Defectus.15. Fides.66.Humidum.1. Manducatio.2.Matrimoniũ. 11.Symbolum.8.

1 NON ENS est triplex.s.nihil, priuatio, & materia. Met.12.lec.2.fi. Accusatio. Affirmatio.3.4. Appetitus.21.

2 Aliquid dicitur non ens dupliciter.s.vel de cuius rõne est non esse, vt priuationes: vel quod non est in rerum natura, vt fictitia: primum non potest habere formam in intellectu, nec in imaginatione: sed secundum potest eam habere per similitudinem alterius. Veri.q.3. 4.6^m. Bonitas.137.138.

3 Nonens non est cognoscibile, nisi secundum q͂ fit per intellectum cognoscibile.i.ens rõnis.1^a.q.16.3.2^m. Causa.19.

4 Habẽs esse ab alio, est nonens secundum se, si sit aliud ab esse: non autem si sit idem. Po^a.q.3.13. 4^m./q. 10.1.15^m.

5 Ea que in seipsis non sunt, apud deum existunt, inquantum sunt precognita & preordinata ab eo.12^e. q.91.1.1^m. Creatio.12.43.54.Deus.138.309. 403.Dictio.4.Dispositio.15.Distantia.4. Electio.17. Ens.18.Enunciatio.1.Esse.94.98.

6 Non ens simpliciter, distat in infinitum ab esse. Veri. q.27.3.9^m./Po^a.q.3.4.c.co.1. Exemplar.4. Fieri.14.15.

7 Non ens simpl͞r distat ab esse p'us, q͂ a quolibet ente determinato, quodlibet ens. Veri.q.27.3.9^m./Po^a.q. 3.4.c.co.1. Filiatio.22.Generatio.2.3.70.Gloria.5.Intellectus.34.104.Malum.10.28. Necessitas. 8.13.Nonesse.

8 Nonens non habet causam, nisi causam per accidẽs. 1^a.q.104.3.1^m. Predestinatio.23.27.Priuatio. 14.15.17.Relatio.47.

9 Nonens potest esse causa per accidẽs, non autem causa per se.12^e.q.76.1.1^m. Verbum.57.Veritas. 15.Voluntas.43.Usura.18.

Nonesse. Accidens.92. Actor.1. Affirmatio.3.4. Anima.89. Annihilatio.o. Appetitus.30. Baptismus.118.Contingens.3.Creatio.12.43.54. Creatura.15.Deus.403. Esse.94.Eucha^a.120.Falsitas.16. Fictio.1.Fieri.14.15.Generatio.2.3.70. Incorporalia.Intellectus.103.104. Intendere.o. Mundus.13. Necessitas.2.13.18. Nonens.o. Possibilitas.2.Po^a. 50.Tempus.20.

NONGENITUM sumitur dupl͞r.s.negatiue tantum in genere principii: & sic est idem quod ingenitum, ideo conuenit soli patri in diuinis: & negatiue simpliciter, & sic conuenit etiam aliis.1.d.38.I. Ingenitum.1.

Non homo.Negatio.9.
Nonnaturale.Timor.41.
Nonobedibile.Peccatum.104.107.Ratio.54.
Nonordinabile. Actu. Actus.23.
Nonpotest. Deus.287.371.c͂.Fieri.3. Ignorãtia.22.
Nequeunt.Posse.7. Nonsimile.Gratia.153.

NON VELLE sumitur dupliciter.s.vel in vi vnius dictionis, vel in vi orationis: primum est infinitiuum verbi nolo, non autem secundum: & primum causat inuoluntarium, non autem secundum.12^e.q.6.3.2^m. Baptismus.115.Deus.270. Inuoluntarium.o.Nolo. Nonuoluntarium. Nonuisum.Fides.25.26. Nonuoluntarium. Ignorantia.3. Inuoluntarium.1. Nolo.Nonuelle. Nonuti.Habitus.67.

Nosce. Adam.1.c͂. Cognitio.o. Experientia.10.c͂. Intellectus.A. Intentio.9.Iudicium.26. Notitia.o. Notificatio. Rationale.1.5.6.Usura.244. Christus. 121.c͂.

Nostrum. Auris.Datio.29.Electio.17.Elementum. 18.Eucha^a.37.44.Phantasma.3.8.Fides.136.Gratia.85.87.Intellectus.54.128.Medium.20. Mensura.22.c͂.Periculum.1.Persona.28.Prius.12. Processio.56.65.Promulgatio.3.Prophetia.39.41. Prouidentia.46.48.Proximus.1. Prudentia.81. Relatio. 75.94.95.98.Resurrectio.3.54.55.Ritus. Verbum. 17.20.26.27.

Nota.Conscientia.21.De.1.5.Denotare. Deus.65. In.1.2.Iubilus.2.Notabiliter.Notamen. Notare.Verecundia.6.Usura.309.

Notabiliter. Bonitas.209.Contumelia.4. Derisio.1. Aetas.5.Nota.Ordo.98.Vendere.12.

Notamen.Nota.Vox.6.

Notare. Angelus.454. Aquila.1. Cõsideratio.o. De. 1.2.Designare.In.1.2.Nota.Notamẽ.Usura.302.

1 NOTITIA

dicitur quadrupliciter.s.natura, potentia, habitus, & actus cognoscendi.quol.7.vel.8.vel.11.4.c. Ascendere.8.Causa.109.Cognitio.o.Contumelia.1. Correctio.17.Damnatio.2.7.c͂.Demon.3.7.c͂. Deus.1.c͂. 138.139.151.Diffinitio.50. Experientia.10.c͂. Gloria.1.Habitus.50.68. Imago.9.27.Innocẽtia.18.c͂. Intellectus.A.Intẽtio.7.c͂.Lex.43.Liber.16.c͂.Matrimonium.25.34.Mens.5.Miraculum.22. Nescire. 3.Preceptũ.29.147. Procul. Scire.o. Scriptura.20. Verbum.6.12.15.30.Vox.6.Usura.270.

2 Ois notitia est bona.1^a.q.22.3.3^m./22^e.q.167.1.o.

3 Immo notitia circa scientias magicas, est mala.quol. 4.q.9.1.c. ℟ R͂ n͂o.Du^o.929°.

4 Omnis notitia de se est bona, sed aliqua est mala per accidens, vel per abusum.1^a.q.22.3.3^m./22^e.q. 167. 1.o./1.d. 19.q.5.1. 5^m./3.d.35.q.2. ar.3.q.3.o./ℨ. 1.c^o.70.5^m./71.8^m./Veri.q.2.5.4^m./q. 26.3. 6^m./ quol.4.16.o./Ethi.7.lec.13.co.2.prin^o./Met.12.lc. 8.co.3.fi./Anima.co.1.2.

5 Notitia qua anima nouit se per essentiam habitualiter, non est accidẽs: sed est essentia anime. Veri.q.10. 8.14^m./q.24.4.13^m./quol.7.vel.8.vel.11.4.o.

6 Oppositũ videtur dicere a simili. Anima.2.lec.6.fi./ I1^o.3.lec.8.co.1. ℟ R͂ n͂o.Du^o.930°. Notificatio. Absoluere.16.Hoc.Manifestatio.o. Notitia.o. Propalare. Promulgatio.3. Prophetia.45. Relatio.26.Satisfactio.8.

1 NOTIO est propria ratio cognoscendi personam diuinam.1^a.q.32.2.2^m./3.c./1.d.26.q.2.3.o. Actus.190.c͂.

2 Notiones, seu relatiões, & proprietates personales in abstracto, necessario sunt ponende in diuinis: contra Prepositiuum.1^a.q.32.2.o./q. 40.1.c./1.d.26.q.2. 1.o./d.33.2.c. Adiectiuum.11.c͂.Amor.1.c͂.Attributa.o.

3 Notiones in diuinis, non significantur vt res, sed vt rationes, licet sint ibi realiter.1^a.q.32.2.2^m./3.2^m./3^m./ 1.d.27.q.1.1.c./d.31.4.2^m./Opus.3.c^o.60. Datio.20.22.Dicere.4.

4 Eadem notio diuersis nominibus significatur, secundum diuersas rationes eius.1^a.q.34.2.3^m./1.d.18.1. 4^m./4.c.

5 Ad notionem requiruntur tria.s.origo, dignitas, & specificatio,

Spiratio.1ª.q.32.3.4m./.5m./.1.d.28.q.2.3.c. Heresis.12.121.Ingenitum.3. Innascibilitas.0.Numerus.21.Ordo.35.Prepositiuus.Processio.52.Relatio.71.86.ĉ.

6 Notiones in diuinis sunt tantum quinque.s.innascibilitas,paternitas,filiatio,communis spiratio,& processio: & omnes notiones, sunt relationes,preter primam: & omnes sunt proprietates, preter penultimam:sed tantum tres sunt personales,idest cõstituentes personas.s.secunda & tertia & quinta. 1ª.q.30.2.1m./.q.32.3.0./.1.d.26.q.2.3.0./.d.27.q.1.1.c./.d.28.q.1.0./.Poten².q.9.9.21m./.27m./.q.10.5.12m./.Opus.3.cº.58.59.

7 Deus non dicitur quinus propter quinque notiones, sicut dicitur trinus, propter tres personas, & vnus, propter vnam essentiam. 1ª.q.32.3.2m./.1.d.33.2.2m./.Opus.3.cº.60.

8 Notio in diuinis sumitur dupliciter, scilicet proprie, & communiter:secundo modo est vna notio commu nis filio & spiritui sancto,non autem primo modo.1.d.15.q.1.2.4m.

9 Tres notiones sunt in patre,due in filio,& vna tantũ in spũ sancto.Opus.3.cº.57.58.

10 Plures notiones patris,non distinguuntur realiter ab inuicem:quia non opponuntur relatiue: nec tamen vna predicatur de alia.1ª.q.32.3.3m./.1.d.26.q.2.3.6m./.d.27.q.1.1.c. 3m./.d.28.q.1.1.c./.d.31.q.3.1.2m./.d.33.2.2m./.Opus.3.cº.64.

11 Filius & spiritus sanctus non conueniunt in eadem notione,quia non conueniunt in aliquo speciali, sicut pater & filius.1ª.q.32.3.5m./.q.35.2.c./.1.d.26.q.2.3.c.5m. Spiritus.22.

12 Oppositum videtur dicere.1.d.15.q.1.2.4m.
 Rñº.Duº.931º.

13 Nulla notio sumitur ex hoc, q̃ nulla persona est a spũ sancto,quia hoc non est dignitatis,sicut q̃ pater a nullo fit.1ª.q.32.3.4m./.1.d.26.q.2.3.c.

14 Nulla notio sumitur a remotione processionis: sicut sumitur innascibilitas a remotione natiuitatis. 1ª.q.33.4.5m./.1.d.28.q.1.1.4m.

1 NOTORIVM triplex.s.per sentẽtiam conuicti,per confessionem in iure factam,& per euidentiam facti. 3ª.q.82.9.3m./.4.d.13.q.1.ar.3.q.3.c. Accusatio.28.Missa.8.Vsura.169.170.275.

2 Ars notoria,est illicita,quia fit per demones: & est inefficax ad scientiam acquirendam:quia nullus vnq̃ per demones scientiam acquisiuit, quia ad demones non pertinet illuminare intellectum.1ª.q.64.1.5m./.22ᶜ.q.96.1.0.

1 NOTVM per se,est cuius predicatum est de ratione subiecti: & hoc dupliciter,scilicet simpliciter:& quo ad nos.1ª.q.2.1.0./.q.17.3.2m./.q.85.6.c./.q. 87.1.1m./. 12ᶜ.q.94.2.c./.1.d.3.q.1.2.c./.4.d. 49.q.3.ar.5.q.1.c.principio./.ᵹ.1.cº.10.11./.Veri.q.10.12.0./. Potentia.q.7.2.11m./.Ebdo.lec.1.fi./. Lec.2. prinº./. Met.4. lec.5. co.2.fi./.Liº.11.lec.4.fi./.Post².lec.5.co.2./.Lec.19.principio./.ẽs.13.co.1. Accidentaliter.3.Acolitus.Angelus.441.Anima.173.Arismetrica.3.Assentire.5.6.Causa.108.ĉ.Cognitio.0. Conceptio.1.ĉ.Concupiscibilis.1. Delectatio.77.92. Demonstratio.6.Desiderium.6.ĉ.

2 Per se notum,dicitur dupl̃r.s.per nihil aliud notum, vt prima principia:vel notum non per accidẽs,1ª.q.87.1.1m. Deus.1.ĉ.353.Diffinitio.50. Esse.93.Fides.46.51. Forma.145.165. Habitus.50.68.Intellectus.9.

3 Vniuersalius est notius minus vniuersali,quo ad simplicem apprehensionem:sed est econuerso,quo ad inuestigationem vniuersalium proprietatum,& causarum. 1ª.q.85.3.0./. Met.lec.2.co.2.fi./. Phy.co.3./.Post².lec.4.fi. Intelligibile.2.3.

4 Singulare est prius, & notius vniuersali. Post².lec.4.fi. Intentio.9.Hypostasis.2. Irascibilis.2.Iudicium.76.

5 Oppositum videtur dicere.Phy.co.3.
 Rñº.Duº.932º.
 Lex.18.26.42.58.59.Liber.16.Nomen.9.

6 Singulare est prius, & est notius vniuersali, quo ad nos: & vniuersalius est notius minus vniuersali. 1ª.q.85.3.0./.Met.lec.2.co.2.fi./. Liº.5.lec.11.co.3.5./.Phy.co.3./.Post².lec.4.fi./.Lec.8.prinº. Noticia.0. Odor.1.3. Ordo.40. Peccatum.24. Preceptum.28. Principium.25. Scientia.15.ĉ. 111.135. Signum.1.Theologia.2.Totum.4.6. Veritas.20.26. Christus.137.

7 Veritatem esse in communi,est per se notum, etiam quo ad nos,non autem veritatem primam.1ª.q.2.1.3m./.Veri.q.10.12.3m.

8 Oppositum videtur dicere,quia cognitio eius est omnibus naturaliter inserta.1ª.q.2.1.1m.
 Rñº.Duº.933º.

9 Omnis demonstratio,est ex notioribus nobis. Ethi.lec.4.fi./.Anima.2.lec.3.prinº./. Post².lec.4.fi./.Lec.8.prinº.

10 In mathematicis eadem sunt notiora nobis, & nature. Ethi.lec.4.fi./. Met.7.lec.2.fi./. Anima.2.lec.3.prinº.

11 Non dicuntur aliqua notiora nature,quia natura cognoscat,sed quia sunt notiora secundum se,& secundum propriam naturam.Phy.co.3.

12 Cognitio non potest esse certa, nisi de per se notis vel per resolutionem ad per se nota.ᵹ.4.cº.54.3m.

Nouatiani.Heresis.14.
Nouem.Accidens.93.Angelus.225. Episcopus.14.Gratia.19.Paulus.23.Peccatum.296.

NOVISSIMVS virorum fuit Christus tripliciter, scilicet propter doloris acerbitatem, mortis turpitudinem: & impositi criminis magnitudinem. Isa.53.lec.2.fi.

Nouitas.Actio.67.122.Anima.16.Amor.54.225.Angelus.340.Baptismus.144. Creatio.24.Delectatio.29.Gloria.10. Innouatio. Mundus.10.ĉ.Neomenia.Nouiter.Nouum. Perfectio.10.Renouatio.Sanitas.7.
Nouiter.Anima.160.Costa.6.Nouum.0.

1 NOVITII in religione non debent grauari, secundum Ambrosium.Mat.9.co.7.8. Doctrina.12.

2 Facilius dispensandum est cum nouitiis & imperfectis,in ieiuniis,q̃ cum antiquioribus & perfectis,22ᶜ.q.147.4.5m./.q.189.1.4m.

NOVVM./.Omnia noua magis ad se nostram intentionem trahunt.4.d.49.q.3.2.3m. Addere.16.Adinuentio. Angelus.340.418.556.567. Anima.160.209.Animal.26.Augmentum.15. Causa.104.Cohors.1.Costa.6.7. Deus.195.322. Dimensio.6.Diuisio.8.Dolor.32.Duratio.9.Exactio.1. Eucharistia.80. Factum.0. Festum.2. Gratia.48. 49.77.81.163.Heresis.16.Iesus.4.Incipere.0.Inditum.Infidelis.1.Iuramẽtum.25.Iustificatio.49.Lex.121.ĉ.139.ĉ.Liber.27.Lumen.6.Lux.17.Matrimonium.141.Missio.4.5.17.21.31.33.34.Nouitas.Nouiter. Poenitentia.118.Religio.54.57.58. Religio.61.Sabbatũ.11.Sacerdos.10.24.ĉ.Symbolum.3.6. Stella.7. Testamentum.5.ĉ.

1 NOX post resurrectionem generalem,nullibi erit,nisi

in centro terrę, vbi erit infernus. 4. d. 48. q. 2. 3. 4m.
Apostoli. 38. Debitum. 26. Dęmon. 20. Dies. 6. 8. 14. Diluculum. Eucharistia. 195. 212. Ieiunium. 21. Luna. 1. 2. Lux. 25.

2 Nox & dies duplex. s. corporalis, & spiritualis: & hęc triplex. s. pręsentia, seu absentia Christi, gratię, & glorię. Io. 9. co. 4. / Ro. 13. lec. 3. co. 2. Maria. 66. 67. Missa. 17. 21. Natiuitas. 7. 13. Nycticorax. Nocturna. Raab. 2.

3 Nox significat primo obscuritatem. s. peccati, originalis, vel actualis, vel infidelitatis, vel ignorantię: secundo, horrorem. s. desperationis, vel tribulatiõis, vel damnationis: tertio quietem. s. contemplationis, vel amoris, vel confessionis, vel beatitudinis. Isa. 15. co. 1. fi. Sepultura. 14.

Noxium. Affectio. 1. Mulier. 17. Nocere. o.
Noy. Dauid. 4.

NVBERE non debet mulier, nisi vt sit mater. 4. d. 27. q. 1. ar. 1. q. 2. c. Aaron. 2. Debitum. 27. Diuortium. 3. Fornicatio. 9. Ioannes. 9. Matrimonium. o. Nuptię. o. Ordo. 108. Vxor. 14. 15. 17. 19.

1 NVBES vere eleuabunt sanctos in aere, in die iudicii: vel densitas lucis de corpore eorum resplendens. 4. d. 48. q. 1. ar. 4. q. 4. 3m. Apostoli. 36. 37. Arcus. 1. Auster. Cataractę. Cœlum. 18. 114. Circuncisio. 1. Aegyptus. Iustus. 12.

2 Cognitio nubium, est principium cognoscendi omnes impressiones a tis. Iob. 37. co. 4. Luna. 7. Lux. 10.

3 Nubes quadruplex, scilicet caro Christi, venter matris eius, mens sanctorum, & iudiciaria potestas Christi: quę habent pluuias, & leuitates suas. Isa. 19. principio. Missio. 42. Prophetia. 57. Sanctus. 9. Sonus. o. Tenebrę. 5. Titiones. Tonitruum. Vapor. 5.

Nudus. Balneum. Confessio. 53. Denudari. Dimensio. 15. 16. Forma. 98. 152. Generatio. 7. Intellectus. 299. Promissio. 3. Suspicio. 6.

NVGAE in ore sacerdotũ, sunt blasphemię & sacrilegium materialiter, non autem formaliter *ex eo tantum, quod sacerdotes sunt personę sacrę. 22e. q. 99. 3. 3m. / Ma. q. 2. 8. 5m. / Sabbatum. 15.

Nullibi. Locus. o. Nox. 1.

Nullum. Affinitas. 10. Bonitas. 215. Causa. 42. 104. Communicatio. 2. Conceptio. 7. Confessio. 47. 51. 55. Contradictio. 2. Creatio. 16. Delectatio. 87. 95. Dęmon. 95. Desertum. Desperatio. 13. Excommunicatio. 11. Furtum. 10. Illegitimus. 5. Nemo. Neutrũ. Nihil. o. Notio. 13. 14. Numantinus. Scipio.

Numerale. Actio. 82. Dispositio. 54. Distantia. 3. 7. Distinctio. 1. c̃. Aequalitas. 4. Numerus. 21. 22. Obiectum. 7. Vnitas. 9. 40.

Numeratum. Adiectiuum. 7. Numerus. 17. 18. 23. 24. Pręceptum. 31. 34. 35. 36. Tempus. 3. 6. Vsura. 185.

1 NVMERVS duplex. s. species quantitatis, & numerus transcendens. 1a. q. 30. 3. o. / Poa. q. 9. 5. c. 8m. / 9m. / 6. c. / 7. b. / c. / quol. 10. 1. o. / Met. 4. lec. 2. co. 3.

2 Numerus non est vnitates, sed est aliquid compositũ ex eis, quę non sunt in numero actu, sed potentia. Met. 7. lec. 13. fi.

3 Numerus est vnus specie, per seipsum: inquantum vltima vnitas eius, dat numero spẽm & vnitatẽ. Met. 8. lec. 3. co. 3. fi.

4 Immo quilibet numerus sortitur speciem a differẽtia sua, quę importat distinctionẽ formę. 1a. q. 31. 2. 2m. / q. 76. 1. c. Rño. Duo. 934o.

5 Numeri compositi dicuntur, qui eodem numero mensurantur: primi vero, vel simplices, vel incompositi dicuntur, qui sola vnitate mensurantur. Met. 5. lec. 15. co. 1. / Lio. 9. fi. Abstractum. 4. Accidens. 28. 38. c̃. Actio. 49. 50. 86.

6 Quorumlibet numerorum est vna mensura communis. s. vnitas, quę aliquoties sumpta, reddit quemlibet numerum: non autem omnium quantitatum continuarum, est vna mensura cõis. Met. 5. lec. 16. co. 4. Actus. 17. 166. Adam. 32. Addere. 13. 15. 16.

7 Numeri lineales, sunt sine ductu aliquo: superficiales autem sunt, qui semel in se vel in alio ducuntur: solidi vero, qui bis ducuntur. Met. 5. lec. 15. co. 1. fi. Adiectiuum. 8. Affinitas. 14. 15. Agens. 69. Albedo. 2. Amor. 8. 183. c̃. Analogia. 14.

8 Nullus numerus est primus, nisi numerus binarius. Met. 9. fi. Angelus. 186. 211. c̃. 513. 553. Anima. 56. 78. 79.

9 Binarius numerus, est principium & causa aliorũ numerorum: & triangulus est principium aliarum figurarum rectilinearũ. quol. 3. 6. d. / Met. 10. lec. 4. co. 2. fi. Annihilatio. 10. 12. Apostoli. 35. Aqua. 13. Arismetrica. 2. Assumere. 18. Augmentum. 10. 17.

10 Omnes numeri sunt imperfecti, donec venitur ad decem. He. 7. co. 3. Bestialitas. 1. Bis. Bonitas. 244. Calor. 8. Campsoria. 1. Charitas. 16. 17. Cœlũ. 151. Cereus. 1. Concilium. 4. Confessio. 40. Connumerari Contrarium. 5. Corpus. 28. c̃. 66.

11 Numerus denarius est numerus perfectus, quia consurgit ex partibus suis aliquotis. He. 7. co. 3. / Met. lec. 7. fi. / Lio. 12. lec. 7. prino. Corruptum. 2. Creatio. 50. Dauid. 1. 2. Decimę. 6. Deitas. 2. Demõstratio. 5. Diameter. Differentia. 15. 16. 17. Differre. 4. 5. 8. Dimensio. 15. 16. Distinctio. 1. c̃. 12. Diuisio. 1. c̃. Dolor. 10. Duratio. 2. Ecclesia. 6. 7. Eleemosyna. 38.

12 Numerus denarius est signum perfectionis, inquantũ est quodammodo terminus omnium numerorũ. 22e. q. 87. 1. c. / 3a. q. 31. 8. c. / 3. d. 3. q. 4. ar. 3. q. 1. c. / 4. d. 49. q. 5. ar. 2. q. 3. c. / He. 7. co. 2. fi. / Met. lec. 7. fi. Aequalitas. 1. c̃. Essentia. 7.

13 Numerus denarius est primus limes: & comprehendit in se omnium numerorum naturam, quia omnes alii numeri, sunt repetitio eius. Met. lec. 7. fi. Fides. 42. 67. 157. Finis. 33. Forma. 29. 33. 44. 137. Gratia. 29. 37. 112. Heresis. 2. 149. 150. Homo. 14. Idea. 45. Idem. 1. c̃. Incarnari. 16. Incorporari. 1. Indiuiduum. 6. 7. Infinitum. 7. 9. 27. Instans. 1. Ira. 69. Iustificatio. 11.

14 Centum est numerus perfectus, quia est quadratus, cuius radix est decem. 4. d. 43. ar. 3. q. 1. 4m. / d. 49. q. 5. ar. 2. q. 3. c. Linea. 4. Lux. 9. Mansuetudo. 1. Mathematica. 2. Mensura. 4. 5. 6. 10. Meritum. 80. Mille. 1. Mundus. 25. Natura. 10. Nomen. 16.

15 Numerus cubus est, qui resultat ex ductu alteri' in se, bis. Post'. lec. 15. co. 2. Numerale. Numeratum. Odium. 20. Peccatũ. 389. Pyramis. Pręceptum. 31. 34. 35. 76. 135. Prędestinatio. 44. Prophetia. 45. 91. Proportio. 2. 9. 12. 13. Quantitas. 15. 19. 22. 25. 26. Quaternarius. Quinq;. Rationale. 7. Relatio. 26. c̃. 63. Resurrectio. 11. c̃. 31. Sacramentum. 151. Sacrificium. 25.

16 Numerus absolutus, est in intellectu tantum. 1a. q. 30. 1. 4m. / 2. 5m. Sanitas. 6. Scientia. 97. c̃. 101. Senarius. o. Septem. Septenarius. Seraphin. 4. Sex. Symbolum. 11. Statua. o. Stella. 9. Subsistentia. 5. Suppositum. 8. Tempus. 2. 3. 7. 16. c̃. Ternarius. o. Tot. Totum. 12. Vnio. 1. Vnitas. 7. c̃. Vnũ. 2. Vsura. 25. 74. 77. 121. 199. 214. 216. 287. 288.

17 Numerus est in numeratis subiectiue, non autem localiter. quol. 11.1.1^m. Christus. 125.

18 Actus, motus, & operatio, tripliciter numerantur, s. subiecto, termino, & mensura. 3.d.8.ar.4.q.2.c.

19 Res quę in vsum hominis veniunt determinari possunt in ratione iusti & ęqui, secundum numerum, per quem ęquale & inęquale determinantur generaliter in rebus, quę discreto numero distinguuntur. Opus. 73.c^o.fi.

20 GRAMMATICAE. Numerus pluralis, frequenter ponitur pro numero singulari, in scriptura sacra. 22^e.q.82.2. 1^m./3^a.q.46.11.3^m./ Ma.q.48.1^m./ He.11.lec.7.co.4./Lec.8.co.3.prin^o.

21 IN DIVINIS. Termini numerales, transcendenter sumpti, sunt in diuinis: & significant ea de quibus dicuntur: addendo indiuisionem tantum: sed vt pertinent ad genus quantitatis: non dicuntur in diuinis, nisi metaphorice. 1^a.q.30.3.0./1.d.24.q.1.2.3.0./Poten^a.q.9.5. 8^m./9^m./7.0./quol.10.1.0. Deus. 37.261.359.366. Donum.10. Heresis.37.

22 Termini numerales in diuinis, sunt in plus q̃ essentia, vel relatio, vel motio, & significant vtrũq;, si addantur eis. 1^a.q.30.3. 1^m./1.d.24.q.1.4.0./3.d.6.q.2.1. 2^m./Po^a.q.9.4.14^m./7.c.12^m.

23 Numerus numeratus in creaturis, dicit totum & partes, non autem in diuinis: sed numerus absolutus, et in diuinis dicit totum & partes secundum rationem tantũ. 1^a.q.30.1.4^m./1.d.19.q.4.1.2^m./3^m./d.24.q.1.1.4^m./Po^a.q.9.5.6^m.

24 Numerus absolutus mensuratur etiam in diuinis secundum rationem: non autem numerus numeratus, nisi in creaturis. 1^a.q.30.2.5^m./1.d.24.q.1.2.4^m./ Persona.32.č. Relatio.63.87. Spiratio.2.č. Trinitas.2.č. Triplicitas.

25 Numerus diuinarum personarum, non est numerus simpliciter, sed numerus quidam: & habet plus de ratione numeri, q̃ numerus rationis: & minus de ratione numeri, q̃ numerus essentialis in creaturis, & q̃ numerus proprietatum accidentalium, quo ad distinctionem: sed habet minus quo ad perfectionem. 1.d.24.q.1.2.0. Veritas.40. Vnitas.9.

Numisma. Campsoria.2.3.6.8. Mutuum.5. Pecunia. Princeps.19. Simonia.25. Temporale.2. Vendere.1. Vsura.25.35.49.51.53.54.183.185.207.

Nunc. Abstractio.6.9. Actio.110. Adam.11.85. Adoratio.20. Affinitas.16.17. Amor.34. Angelus.H. Animal.64. Apostoli.13. Assumere.53. Baptismus.166.233. Beatus.34.53. Bonitas.190. Calor.2. Cœlum.73.116.124. Cidaris. Circumcisio.23. Claritas.1.3. Conceptio.23.č. Consanguinitas.11. Corpus.46. Creatio.48.49.50. Decimę.15. Delbora.1. Deliberatio.1. Ecclesia.6.7.10. Esse.96. Aeternitas.21.č. Eucharistia.115.116.179. Aeuũ.6.7. Experiẽtia.12.13. Fides.51. Fieri.9. Generatio.48. Gratia.38.57.58. Heresis.78.79.80.115. Hic. Ieiunium.18. Ignorantia.5. Illuminatio.3. Incipere.0. Incontinentia.7. Innocentia.12.14. Instãs.0. Irregularitas.4. Iustificatio.7.10. Matrimonium.128. Missio.40. Mutatio.9. Nocere.11. Nomen.13. Pœnitentia.36. Perfectio.66.67. Possessio.8. Primitię.1. Processio.54. Prudẽtia.32. Puer.12.č. Punitio.3. Quies.1. Regula.6. Resurrectio.27.34. Sacerdos.21. Scientia.46. Seruitus.16. Subiectio.5. Templum.7. Tempus.4.9. Voluntas.23.59. Christus.100.

NVNTIVS debet bene percipere dicta, bene referre, & vtrunque velociter. He.co.15. Angelus.569. Ira.14.46. Mansuetudo.7. Matrimonium.43.

Nuncupari. Deus.42. Nominare. Nomen.0. Nundinę. Forus.0. Vsura.213.214.215.

Nunquam. Phantasma.2. Forma.126.152. Geometra.1. Gratia.155. Heresis.142. Idea.31. Imaginatio.2. Imago.40. Infidelis.6. Instans.31. Intendere.1. Iudęi.20. Iustitia.62. Legitimatio.1. Liber.26. Malum.44. Maria.63. Materia.15. Metaphora.6. Natura.12. Nomen.21. Oratio.51. Passio.118. Pœna.41. Po^a.22.26. Sensus.44. Tempus.0.

1 NVPTIAE dicuntur a nubendo: quia in solennitate earum qua perficitur matrimonium, capita nubentium olim velabantur. 4.d.27.q.1.ar.1.q.2.c. Adulterium.0. Conuersio. Desponsatio. Epitalamica. Ioannes.9. Magnificentia.7. Maria.42.

2 Benedictio nuptialis, non est forma matrimonii, nec est de essentia eius: sed est sacramentale. 4.d.2.q.1.ar.1.q.2.2^m./d.26.q.2.1.1^m./d.28.3.2^m. Matrimoniũ. 4.43.50.59. Miraculum.55. Nubere.

3 Vxor prima benedicitur in nuptiis, non autem secunda. 1^e.Thi.3.lec.3.principio. Raptus.2.č. Sponsalia.2.

4 Immo etiam nuptię secundę benedicuntur. 4.d.28. L./d.42.q.3.2.2^m. R ñ^o. Du^o.935°.

5 Nuptię secundę benedicuntur, quando mulier est virgo: aliter autem non, propter defectum significationis. 4.d.28.L./d.42.q.3.2.2^m.

6 Dare aliquid pro matrimonio, vt est in officium, est licitum: non autem vt est sacramentum, vel pro benedictione nuptiarum, sed esset simonia. 22^e.q.100.2. 6^m./4.d.25.q.3.ar.2.q.1.2^m. Stuprum.3.

7 CELEBRARE. Non licet celebrare nuptias, ab aduentu vsq; ad octauam epiphanię, a septuagesima vsq; ad octauam paschę: & a tribus diebus ante ascensionem vsq; ad octauam pentecostes: propter communionem. 4.d.32.ar.5.q.4.0.

Nutrimentale. Humidum.1. Nutrire.0. Sanguis.12. Nutrimentum. Adeps.1. Nutrire.0.

1 NVTRIRE non conuenit formę, nec materię, quia omne nutriens conuertitur in nutritum, & manet. 3^a.q.77.6.c./4.d.11.q.1.ar.1.q.3.1^m./d.12.q.1.ar.2.q.5.c./1^e.Cor.11.lec.4.fi. Accidens.78. Adeps.1. Affectio.5. Alimentum.0. Amor.57. Anima.339.356.č. Animal.62. Appetitus.13. Aqua.6. Augmentum.7. Auis.1. Baptismus.147. Beneficiũ.10. Calor.4. Cibus.4. Ciconia.2. Educatio. Electio.36. Eucha^a.30.88. Fides.87. Filiatio.11. Fouere. Generatio.36. Honor.33. Humidum.1. Ieiunium.44.45. Lac. Manducatio.1. Membrum.4. Menstruus.4. Meritum.28. Mulier.8.

2 Nullum sensibile nutrit, pręter tangibile: sed sapor est signum alimenti conuenientis, & delectamentum eius. 22^e.q.141.5.0./ Anima.2.lec.5.co.2.prin^o./Lec.6.co.1./Li^o.3.lec.17.co.4. Nutrimentale. Nutrimentum. Peccatum.315.319. Puer.1. Religio.49. Resurrectio.21.22. Semen.3.4. Theologia.27. Vita.16.62. Vsura.219.220. 221.222. Christus.215.

3 Nutriri conuenit tantum animatis proprie: sed igni conuenit metaphorice. Anima.2.lec.9.co.3.

1 NVTVS dicuntur signa ad visum: sicut locutio ab auditu. 1^a.q.117.1.0./2.d.11.q.2.3.c. Angelus.148.441. Animal.69. Auditus.4. Confessio.55. Contumelia.1. Deus.327.č.441. Facultas. Matrimonium.25. Mendacium.11.12.13. Possessio.2. Christus.159.163.

2 Nutus pro verbis computantur. 4.d.27.q.1.ar.2.q.2.2^m.

OB præpositio. Cã.o. Propter.o. Vsura.214.
Obduratio. Auaritia.15. Deus. 427.c. Excæcatio.o. Furtum.3. Induratio. Inhumanitas.o. Reprobatio.o.
Obedibile. Obedientia.o. Peccatum.104.107.

1 **OBEDIENTIA** nõ est virtus theologica: sed est virtus moralis.22^e.q.104.2.2^m.

2 Obedientia est medium duorum vitiorum.s.inter superfluum & diminutum, sed superfluum eius, non est secundum quantum: sed secundum alias circũstãtias.s. vel cui non debet obedire, vel in quibus non debet. 22^e.q.104.2.2^m./2.d.44.q.2.1.1^m. Accedere.3. Actus.8. Animal.68.69. Cibus.7. Confessio.53.

3 Obediẽtia est pars iustitiæ specialis, sed improprie.22^e.q.4.7.3^m./q.104.2.2^m./2.d.44.q.2.1.c.3^m.

4 Proprium obiectum obediẽtiæ, est præceptum tacitũ vel expressum.i. voluntas superioris, quocunq; modo innotescat. 22^e.q.2.5. 3^m./q.104.2.c. 2^m./3^m./3. 1^m./1.d.15.q.1.1.3^m. Consilium.4. Contumax. Cor.4. Dauid.1. Dicẽ.6. Honor.33. Intellect^o.198.

5 Obedientia importat necessitatem, respectu eius quod præcipitur: & voluntatem respectu impletionis præcepti.3^a.q.47.2.2^m. Iustificatio.48. Meritum.10. 33.84. Miraculum.5. Obsequi. Obsequium. Obtẽperare. Oratio.3. Parere. Peccatum.103.104.107.188. Prælatio.19.26. Professio.2.c. Religio.34.c.65.96. 107. Subiectio.o.

6 **SVBIECTVM**.41.42.43./ Obedientia est in voluntate subiectiue.22^e.q.2.5.3^m.

7 **DIVISIO**./ Obedientia dicitur dupliciter.s.large.i. omnis executio cuiuscunq;, quod potest esse sub præcepto quacunq; intentione. & proprie.i.intendens specialem rationem obiecti.s.præcepti: primo modo est virtus generalis, secundo autem modo, est virtus specialis. 22^e.q.4.7.3^m./q.104.2.o./3. 1^m./2.d.35.2. 5^m./d.44.q.2.1.o./3.d.33.q.3.ar.4.q.3.1^m./ He.2. co.1.f.

8 Obedientia triplex.s.indiscreta, quæ.s.etiam in illicitis obedit: imperfecta sed sufficiens ad salutem, quæ.s.obedit in iis ad quæ obligatur: & perfecta, quæ.s.obedit in omnibus licitis: ad secundum tenetur quilibet, sed ad primam & tertiam nullus tenetur.22^e.q.104.5.3^m./ 2.d.44.q.2.3.c./quol.1.15.c./quol.10.10.c.

9 **EFFECTVS**./ Omnis obedientia est eadem in spẽ: sed causatur ex diuersis speciebus reuerentiæ. 22^e.q. 104.2.4^m. Accedere.3.

10 Obedientia debet esse ordinata, festina, perfecta, & discreta. Mat.1.f. Capacitas.1. Costa.5. Fides. 2.112. Gloria.17.

11 Homo per obedientiã fit perfectus, in vita contemplatiua & actiua. Io.11.prin^o. Eremitæ. Iustitia.22.

12 Abdicatio propriæ voluntatis per obedientiam, est via ad perfectionem. Opus.18.c^o.10. Iustificatio.48. Meritum.33.

13 Perfectio obedientiæ ex diminutione debiti, non est eius, secundum propriam rationem obedientiæ: sed est charitatis imperantis actum eius.2.d.44.q.2.1.4^m. Necessitas.9. Oratio.3. Passio.110. Perfectio. 64. Possibilitas. Potentia.10.13.20. Potentialitas. Præceptum.o. Præcipere.2. Saluari.8. Christus.93.154.c. 163.164.165.

14 Bonum necessarium ad salutem, non debet dimitti propter obedientiam: sed quodlibet aliud.22^e.q.104. 3.3^m./Opus.18.c^o.13.co.3.

COMPARATIO.2.3.12.13.14.32.33.35.36. 39.40.

15 Omnes actus virtutum, vt sunt in præcepto, pertinent ad obedientiam.22^e.q.104.3.2^m. Cor.4. Honor.18.c.33.

16 Obedientia non est prior aliis virtutibus, nec tempore, nec natura.22^e.q.104.3.2^m. Meritũ.20.33.84.

17 Obedientia est maior omni alia virtute morali: sed est minor virtutib^9 theologicis.22^e.q.104.3.o./ Phil. 2.lec.3.co.3.

18 Oppositum videtur dicere a simili. Virt.q.1.9.7^m. Du^o.936°. R so^o. sicut Du^o.287°.

19 Obedientia procedit ex reuerentia superiorum: ideo respectu prælati continetur sub obseruantia: sub pietate vero respectu parentum: sed respectu dei, pertinet ad deuotionem, quæ est principalis actus religionis. 22^e.q.104.3.4^m.

20 Obedientia respicit præceptum, sub ratione debiti, respectu superioris: sed iustitia legalis inquantum ordinatur ad bonum commune.2.d.44.q.2.1.5^m.

21 Obedientia generalis, requiritur ad fidem: sed obedientia specialis sequitur eã.22^e.q.4.7.3^m./q.104.3.2^m. Ratio.11.54.56. Saluari.8.

22 Charitas sine obediẽtia eẽ nõ põt.22^e.q.104.3.c.f.

23 Obedientia est vt mater omnium virtutum: quia causantur & conseruantur per actum eius: charitas vero vt finis. 22^e.q.104.2. 1^m./2.d. 44.q.2.1. 6^m./ Opus.18.c^o.12.

24 Omne bonum quantumcunque est bonum per se, per obedientiam fit melius. Opus.18.c^o.12./ Phil.2. lec.3.co.3.

25 Obedientia quanto minus habet de suo, tanto melior est sm apparentiã, nõ aũt apud deũ.22^e.q.104.2.3^m.

26 Obedientia corporis ad animã, erit maior in beatis quã fuerit in statu innocentiæ.2.d.21.q.2.1.2^m.

27 Obedientia præfertur omnibus sacrificiis.3^a.q.47.2.c.

28 **QVIS IN COMMVNI**./ Obedientia non conuenit personis diuinis secundum deitatem: quia obedientia importat gradum dignitatis: quod non conuenit deo.1.d.15.q.1.1.3^m./3.d.17.ã.3.q.1.c./ ẽ.1.c^o.93. co.2. Abraham.13. Adiurare.8. Angelus.148. Anima.362. Animal.63. 68.69.73. Apostoli.35. Appetitus.51.61.c.89. Deus.327.c.375. 376.441. Excæcatio.11. Fides.112. Gloria.17. Honor.27.33.

29 Omnis voluntas creaturæ tenetur obedire præceptis dei.22^e.q.104.4.5.o./q.154.2. 2^m./2.d.44.L. 7^m./ Io.2.co.4. Imperare.4.10.16.17.18. Intellectus.198. Maria.57. Meritum.33. Mors.33. Necessitas.32. Osee. Passio.110.

30 Quilibet tenetur iure naturali & diuino, obedire suo superiori.s.homo homini. 22^e.q.69.1.c./q. 88.10. 2^m./q.104.1.o./5.c.prin^o./6.2^m. Peccatum. 103. Prælatio.19.25.26. Sanctificatio.16. Seruire.1. 3. Simonia.38. Subditus.

31 Homo non tenetur obedire homini, in pertinentibus ad interiorem motum voluntatis, vel ad naturam corporis: sed deo. 22^e.q. 104. 5.c. 2^m./6. 1^m./q.122.4.3^m./q.186.7.1^m. Subiectio.o. Tristitia.18.

32 Maiori potestati magis est obediendum, quã minori, quæ totaliter subest ei, vel in quibus subest ei.22^e.q. 104.5.c./q.105.2.c./2.d.44.L.7^m./ Ro.13.co.2.f. Venire.3.

33 Subditus non tenetur in omnibus obedire suo superiori dupliciter, scilicet propter præceptum maioris potestatis: vel in quibus nõ subditur ei.22^e.q.69.3.1^m./ q.104.5.o./q. 186.2.c./3.d.25.q.2. ar.1.q.4. 3^m./ Ro.13.co.4.f.

34 SECVLARIS./. Seculares tenentur obedire prelatis suis spūalibus, in iis tantum que promiserunt in baptismo. 22^{e}.q.186.5.1^{m}./.2.d.44.q.2.3.5^{m}. Dominium.2.12.13. Ecclesia.o. Episcopus.o. Heresis.158. Imperator.9. Imperium.o.

35 Subditus non tenetur obedire prelato suo spūali, precipienti sibi, q̄ reuelet culpam fratris sui, omnino occultam: sed peccaret vterq; . 22^{e}.q.33.7.5^{m}./.q.70.1.c. 2^{m}./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.5^{m}./.q.2.4^{m}./.d.21.q.3.ar.1.q.1.2^{m}./. Ma.q.15.1.5^{m}./. Virt.q.3.2.13^{m}./.quol.1.q.8.2.o./.quol.4.q.8.1.o./.quol.10.q.11.2.o.

36 In iis que sunt de salute anime, magis est obediendum potestati spirituali, q̄ potestati seculari; sed econuerso in ciuilibus.2.d.44.L.q.7.4^{m}. Papa.6.7.

37 RELIGIOSI./. Religiosus per votum obedientie supponitur prelato suo, quantum ad generalem dispositionem vite sue, non autē quo ad omnes actus particulares: non autem potestati seculari, sed tantū quo ad aliquos actus speciales. quol.10.10.3^{m}. Benedictus.5. Dominium.2.12.13. Eremite.

38 Religiosi tenetur obedire suis prelatis in iis tantum, que in regula continentur directe.i.expresse: vel indirecte.i.implicite, vt mutua obsequia, & pœne, & huiusmodi.22^{e}.q.104.5.3^{m}./.q.186.5.4^{m}./.2.d.44.q.2.3.o./.quol.1.15.c./.quol.10.10.o. Imperium.o. Meritum.33. Mors.4. Perfectio.64.

39 Monachus magis tenetur obedire abbati q̄ episcopo, in statutis regule: sed econuerso in disciplina ecclesiastica.2.d.44.L.q.7.3^{m}.

40 Eremite & prelati religionum, tenentur obedire episcopis in omnibus sicut & alii: & specialiter in iis que sunt religionis: nisi sint exempti, qui tamen exempti, tenētur obedire summo pōtifici.22^{e}.q.67.1.3^{m}./.q.186.5.3^{m}.

41 Christiani tenentur obedire principibus secularibus, si habent iustum dominium, si licita precipiant, & de secularibus: aliter autem non. 22^{e}.q.104.6.o./.2.d.44.q.2.2.o./.quol.2.9.c. Religio.34.c̄.65.96.107. Sarabaite. Votum. A. Vsura.258.

42 Miles tenetur obedire duci, in rebus bellicis tantum: & seruus domino suo, in seruilibus: & filius patri, in rebus domesticis & disciplina: & quilibet superiori suo, secundum rationem superioritatis.22^{e}.q.104.5.o./.quol.2.9.o.

43 Miles debet magis obedire duci in rebus bellicis, & ciuis rectori in ciuilibus, q̄ patri: sed in rebus domesticis, est econuerso.22^{e}.q.26.8.3^{m}./.2.d.44.q.2.3.1^{m}./.L.q.7.1^{m}./.Virt.q.2.9.15^{m}.

Obedientiale. Actus.80. Costa.5. Miraculum.5. Obedibile. Obedientia.o. Potentia.10.13.20.

Obesse. Admonitio.5. Nocere.o. Prelatio.25.

Obest. Impedimentum.o. Vnctio.11.18.

Obiectiue. Anima.170.171. Attingere.1.2. Attributa.1. Bonitas.1.178. Missio.36. Obiectum.o. Quantitas.26. Scientia.48.

1 OBIECTVM nō est materia ex qua: sed ē materia circa quā: & obiectum habet rationem forme, inquantum dat speciem.12^{e}.q.18.2.2^{m}./.q.73.3.1^{m}. Abuti. Accidens.54.63. Actio.26.27.116. Actus.Ob. Affabilitas.2. Altitudo.o. Amicitia.9. Amor.Ob. Angelus.40.75.156.318.334.429.508. Anima.26.170.c̄.176.198.c̄.205.266.267.169.270.284.285.288.295.357. Appetitus.B. Ars.15. Attingere.1.2. Attributa.1. Audacia.6. Augmentum.10. Beatitudo.28.85.104.123.140. Beatus.4.40. Bellū.2. Bonitas.1.115.147.178.244. Charitas.Ob. Circunstantia.8.9.28. Coactio.3.

2 Proprium obiectum potētie vel habitus, est illud, sub cuius ratione formali omnia referuntur ad potentiam vel habitum.1^{a}.q.1.7.c.prin^{o}./.22^{e}.q.1.3.c./.3.d.27.q.2.ar.4.q.1.c.3^{m}./.q.2.c. Virt.q.2.4.7.c.

Cogitatio.11.13. Cogitatiua.3.4. Cognitio.1.c̄. Color.3.c̄. Complacentia.o. Comprehendere.2.c̄. Concupiscentia.1.c̄. Contemplatio.o. Contrarium.17.

3 Obiectum potentie vel habitus duplex.s.materiale & formale. 1^{a}.q.1.3.c./.22^{e}.q.1.1.c./.1.d.45.2.1^{m}./.d.48.2.c./.2.d.20.q.2.2.2^{m}. Delectatio.Ob. Denominatio.2. Deus.101.201.211.229.269.316. Difficile.18. Distinctio.9. Diuisio.5. Doctrina.15. Elicere.12. Aequalitas.11. Eucha^{a}.40. Facilitas.2. Falsitas.10. Phantasma.3.4. Fides.P. Fiducia.12.

4 In obiecto potentie, contingit considerare tria.s.formale, materiale, & accidētale eius.3.d.24.ar.1.q.1.c. Finis.3.30.107. Forma.29.95.130.166.168. Fortuna.6. Fruitio.4.c̄. Generale.1.2. Gratia.42. Habitus.8.11.14.34.77.

5 Formalis diuersitas obiecti, est secundum illam rationem, quam principaliter attendit habitus vel potentia.3.d.27.q.2.ar.4.q.1.c.3^{m}./.q.2.c. Homo.39. Illuminatio.12. Imaginatio.8. Imago.14. Implere. Infidelis.8. Infinitum.20.23.

6 Diuersitas formalis obiecti diuersificat potentias vel habitus, non autem diuersitas materialis. 1^{a}.q.1.3.c./.q.59.2.2^{m}./.3^{m}./.4.c./.q.77.3.c./.12^{e}.q.54.2.1^{m}./.q.57.2.2^{m}./.22^{e}.q.59.2.c.1^{m}./.1.d.48.2.c./.2.d.24.q.2.2.5^{m}./.3.d.24.ar.1.q.1.c./.d.26.q.2.ar.3.q.1.1^{m}./.d.27.q.2.ar.4.q.1.3^{m}./.q.2.c./.d.33.q.1.ar.1.q.1.c./. Veri.q.15.2.c.13^{m}./.14^{m}./.q.22.10.c./. Potentia.q.9.9.3^{m}./. Ma.q.8.2.c.co.1.&./.q.9.2.10^{m}./. Virt.q.2.4.c.13.6^{m}./. Anima.13.c.principio./.3^{m}./.quol.3.27.c./.Trin.17.c./.Ethi.5.lec.1.&./. Anima.2.lec.6.&./.Post^{r}.lec.41.co.3. Iniustitia.1.3. Intellectus.Q. Intentio.Ob.

7 Diuersitas materialis obiectorum, sufficit ad distinctionem numeralem actuum, non autem ad distinctionem specificam, sed tantum formalis. 3.d.27.q.2.ar.4.q.1.3^{m}. Inuidia.2.14. Ira.63.64.65. Ius.2. Iustitia.14.18. Latria.3.4.6. Libertas.6. Liberum.Ob. Lux.15.16. Māsuetudo.2. Materia.25. Medicina.3. Memoria.5.9.15.22. Meritum.8.22. Missio.36.

8 Obiectum duplex, scilicet terminus a quo, & terminus ad quem: ideo deus potest esse obiectum irascibilis potentie primo modo, non autem secundo modo. Ma.q.8.3.4^{m}. Modus.5. Motus.65. Natura.29.30. Obedientia.4.7. Obiectiue. Odium.Ob. Operatio.7.c̄. Oratio.55.92. Passio.35.43.c̄. Peccatum.60.c̄.91.c̄.109.c̄.403.404.419. Pœnitentia.3.c̄. Permissio.4.

9 Diuersitas obiecti duplex, scilicet secundum naturam eius: & secundum virtutem agendi: prima causat materialem diuersitatem passionum, secunda vero causat diuersitatem formalem & specificam. 12^{e}.q.23.4.c./.q.30.2.c. Perseuerantia.2. Potentia.15.16.64.

10 Ratio obiecti diuersa, secundum vniuersale & particulare, vel secundum totum & partem: facit vnam artem, vel vnam virtutem, esse principalem respectu alterius.22^{e}.q.50.3.c. Processio.46.62.67. Prophetia.Ob. Proportio.1. Prudentia.Ob. Quantitas.15.26.

11 Obiecta diuersorum generū equaliter, semper sunt diuersarum potentiarum: non autem si sint diuersorum generum inequaliter.12^{e}.q.8.2.2^{m}. Ratio.12.28.39.41. Relatio.99. Religio.12. Resurrectio.36.

Sapientia.11.13.Scandalum.8.Scientia.Ob.

12 Quęlibet potentia naturaliter comparatur ad suũ obiectum.Po^a.q.10.2.4^m. Sensualitas.8.9.15. Sensus.Ob.Spes.Ob.

13 Potentia superior, respicit vniuersaliorem rationem obiecti:q̃; potentia inferior.1^a.q.1.3.2^m./.q.59.4.c./.q.77.3.4^m./.q.78.1.c./.3.d.33.q.1.ar.1.q.1.c./. Po^a.q.2.6.2^m. Successio.7.Superbia.4.11.Tactus.21.Timor.Ob.Totum.13.

14 Habitus moralis & eorum actus, nominantur & speci ficantur ex obiecto,& fine proprio. 12^e.q.12.2.c./.q.21.1.2^m./.22^e.q.19.3.4.5.c./.q.23.4.c./.q.24.4.c./.q.25.1.c./.q.47.5.11.c./.q.50.2.3.c./.q.59.2.c. 1^m./.q.81.3.c./.q.174.1.c.

15 Obiectum operationis terminat & perficit eam:& est finis eius.1.d.1.q.2.1.2^m./.d.3.Lec.2.L. Tristitia.4.5.

16 Quãdo ratio obiecti,& obiectum materiale,sub vno actu referuntur ad potentiam & habitum: tunc non distinguuntur potẽtię vel habitus vtriusq;.12^e.q.57.2.2^m. Verbũ.1.c̃.32.Virtus.Ob.Visio.9.c̃.16.Visus.8.Vita.18.Vniuersale.9.Voluntas.9.Vti.A.

17 Non semper obiectum actionis humanę, est obiectũ potentię actiuę,sed potentię passiuę aliquando: nec semper obiectum potentię actiuę,est effectus eius: sed quandoq; est materia eius circa quã.12^e.q.18.2.3^m. Christus.142.192.

Obiicere. Accusatio.24.Obiectum.0.Oppositio.0.
Obiurgari. Prelatus.28.

1 OBLATIO est omne quod exhibetur in cultu dei: sacrificiũ vero est, si inde fiat aliquod sacrum consumendum.22^e.q.85.3.3^m./.q.86.1.c./.ps.39.co.6. Abraham.17.24. Absoluere.16.

2 Data pauperibus, non dicuntur sacrificia, nisi improprie, inquantum dantur propter deum: nec dicuntur oblationes.22^e.q.86.2.1^m.

3 Ad oblatiões aliquis tenetur quadrupliciter.s.ex conuentione precedenti, deputatione, indigẽtia ministrorum,& consuetudine: non aũt ex pręcepto legis.22^e.q.86.1.0. Adam.86. Agnus.1.5.

4 Oblatio debita tertio & quarto modo, est voluntaria, quo ad quantitatem,& speciem rei: & non ex necessitate pręcepti.22^e.q.86.1.c.fi.

5 Oblationes & munera sunt de omnibus: hostia vero tantum de animalibus.He.9,lec.2.co.3. Angelus.628. Animal.77.78.

6 Oblatio animalis cęci & claudi reddebatur illicita tripliciter.s.ratione dei, contemptus,& voti.12^e.q.102.3.7^m./.22^e.q.86.3.3^m.

7 Oblatio in noua lege, potest fieri de qualibet re, pręter q̃ de iniuste acquisitis: non autem in veteri lege, propter significationem.22^e.q.86 3.0.
Canis.1.Confessio.19.Cultus.12.13. Decimę.2.3.26. Eleemosyna.1.c̃. Eucharistia.O.Fœmina.1.Latria.9.

8 A Iudeis oblata per vsuram acquisita, non possunt licite retineri.Opus.21.co.2. Libamina.Loth.1.Machabęi.

9 Oblatio de mercede prostibuli, prohibetur in lege veteri, propter immundiciam: in noua vero lege, propter scandalum.12^e.q.102.3. 7^m./.22^e.q.32.7.2^m./.q.86.3.1^m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.3.1^m. Magi.4. Martyrium.13.Membrum.12.

10 Immo a peccatoribus quantumcunque obstinatis in hac vita licet accipere beneficia,& econuerso.2.d.7.q.3.2.2^m. ꝑ Du^o.937°. R fi^o sicut Du^o.543°.

11 Non dantes oblationes debitas, possunt puniri per subtractionem sacramentorum: non tamen a sacerdote cui debentur, ne sacerdotes videantur per sacramentorum exhibitionem aliquid exigere: sed puniri possunt per superiorem aliquem.22^e.q.86.1.3^m. Missa.14.Offerre. Piscis.4. Predicare.7. Primitię.2.3.Sacerdos.19.43.44. Sacramentum.115.124. Sacrificium.0.

12 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.9.ar.5.q.1.c. ꝑ R fi^o.Du^o.938°.
Samuel.2.Sanguis.68.

13 Oblationes ad solos sacerdotes pertinẽt, vel pro se, vel pro pauperibus, vel ꝓ cultu diuino.22^e.q.86.2.0.

14 Religiosi possunt recipere oblationes tripliciter.s.vt pauperes, vt ministri,& vt curati, si parochię sint eorum.22^e.q.86.2.2^m.

15 Oblationes non consecratę, possunt cedere in vsum laicorum, per dispensationem sacerdotum, sed oblationes consecratę non.22^e.q.86.2.3^m. Sponsalia.4. Subdiaconus.0. Thus.1.Turpe lucrum. Vsura.69.70.370.

16 Oblatio parua, cum humili mente,& pura dilectione, purgat peccata venialia,& mortalia.22^e.q.50.3.2^m.

17 Oblatio Melchisedech figurabat sacrificiũ nostrũ quo ad materiam: sed quo ad passionem Christi figurabat agnus,& alia sacramẽta veteris legis.3^a.q.61.3.3^m./.4.d.1.q.1.ar.2.q.4.1^m./.d.8.0.1.ar.2.q.3.0.

1 OBLIGARI potest vnus pro alio, in iis tantum ad quę omnes tenentur.3^a.q.71.1.3^m./.4.d.6.q.2.ã.2.q.3.2^m./.d.38.q.1.ar.2.q.1.4^m. Accusatio.9.19. Amor.76.c̃.Charitas.153.Clericus. Confessio.N. Conscientia.19.Conseruatio.13. Consilium.21.Cõtractus.Credere.N.Debitum.0. Decimę.13. Denunciatio.2.Deus.327.c̃. Dolor.36. Donum.38. Eleemosyna.8.9.12.16. Episcopus.22.c̃. Furtũ.13. Heresis.158.Iacob.5.Ieiunium.N. Ignorantia.33. Iuramentum. A.Lex.1.4.9.12.91.113.169.Matrimonium.19.41.64.108.109.Meritũ.20.Obediẽtia.8.29.c̃.Oblatio.3.c̃.Obnoxiũ.Officium.17.c̃.Holocaustũ.4.Omissio.9.Ordo.97.100.Pater.21.Peccatum.45.196.266.Perfectio.65.83.c̃.53.

2 Pręceptum non obligat anteqũ sit diuulgatum.12^e.q.90.4.2^m./.3^m./.4.d.3.ar.5.q.3.c. Persona.21. Pręceptum.3.4.9.c̃.20.22.130. 140.141.142.145.147. 149.150. Prędicare.1.5. Prelatio.16. 25.26. Professio.0.Promissio.3.4.Promulgatio.3.5. Reatus.2.Regula.6. Religio.40.55.56.57.61.c̃.72.98.104.Sacramentum.49.61.76.c̃. Saluari.12.Sciẽtia.62.c̃.Simonia.23.35.c̃.Sponsalia.4. Status.1.6.Tempori.0.Testis.1.Tributum.5.6.Votum.L.Vsura.23.35.c̃.55.91.270.277.

3 Obligatio fit homini, verbo exteriori: deo autem, verbo interiori.22^e.q.88.1.c./.4.d.38.q.1.ar.1.q.1.c.

4 Homo maxime deo obligatur ad fidelitatem, ratione dominii,& beneficiorum.22^e.q.88.3.c.1^m.

5 Ex qualibet promissione, fit obligatio iuris naturalis, secundum honestatem: nõ autem iuris ciuilis.22^e.q.88.3.1^m.

6 In fine primi septẽnii, homo incipit esse aptus, ad promittendum aliquid in futurum:& pręcipue ad quę ratio naturalis inclinat: non autem ad obligandum se perpetuo.22^e.q.10.22.0./.4.d.27.q.2.3.c.

7 In fine secundi septennii, homo potest se obligare, de pertinentibus ad propriam personam.s.vel ad religionem, vel ad coniugium: sed post tertium septennium, etiam de aliis.22^e.q.88.8.1^m./.q.104.5.c.fi./.4.d.27.q.2.3.c./.quol.3.11.0.

8 Homini secundum leges, constituitur potestas se obligandi,& disponendi de rebus suis, post vigintiquinq;

annos.4.d.17.q.1.3.c.
1 OBLIQVI sunt transitiui, secundum grāmaticos: & constructio transitiua exigit diuersitatem construcli, saltem secundum rationem.1.d.34.q.1.2.a.1.
2 Omnis constructio obliqui, potest exponi per præpositionem cum casuali.1.d.34.q.1.2.a.3. Angelus.139. Anima.174. Apud.1. Deus.357. Diffinitio.20.27. Aeternitas.5. Impersonale. Per.6. Trinitas.2. Ventus.4.
1 OBLIVIO non potest esse in anima separata: nec in homine post diem iudicii. 4.d.50.q.2. ar.2.q.1. 3m. Adam.81. Cognitio.71. Confessio.41.49.63. Contritio.23. Ignorantia.26. Infernus.7. Ingratitudo.6.10.
2 Dicitur deus oblitus, quādo nō retribuit. Isa.38.co.1. Ira.38. Malum.61. Opinio.5. Paruipensio.1. Prudentia.44. Scientia.94. Tempus.43.
Obloqui. Detractio.o. Exprobratio. Maledicere.o.
Obnoxitas. Carentia.
Obnoxium. Conceptio.32. Debitum.o. Decimæ.16. Eleemosyna.14.ē. Obligari.o. Peccatum.322. Satisfactus.10. Teneri.o.
Oboletica. Vsura.52. Obolus. Vsura.51.
OBRIZVM. Aurum obrizum, est aurum rubrū, quod optimum est. Isa.13.co.2.
OBSCVRITAS intellectus triplex.s. ex esse ex nihilo, ex discursu, & ex peccato: prima est in omni intellectu creato: secunda est tantum in homine, etiam in statu innocentiæ: tertia est tantum in homine post peccatum.1a.q.94.1.3m./.22e.q.5.1. 2m./.2.d.23.q.2.1.3m. Animal.51. Barbarus.2. Dionysius.3.4. Aenigma.o. Iudei.18. Iudiciū.86. Lex.56. Luna.5.ē. Nox.2.3. Obtenebratum. Obūbratio. Offuscatio. Parabola. Sensus.49. Somnium.1. Speculū.5. Via.4. Vsura.279.
OBSECRATIO fit triplici de causa.s. causa humilitatis, amoris, & reuerentiæ. Ro.12.prin°. Adiurare.2. Missa.5. Oratio.10.30.
Obscœnum. Flagitiosus. Ludus.7.11. Munus.2.
Obsequi. Obedientia.o. Obtemperare. Parere.
Obsequium. Amor.61. Ascendere.6. Concubinatus.5. Deus.294. Eleemosyna.3. Honor.19. Matrimonium.46. Membrum.4. Ministerium. Obedientia.o. Obtemperare. Religio.42.43. Sacrificium.4. Seruire.o. Seruitium.o. Simonia.17. Theologia.30.

1 OBSERVANTIA est sub pietate: sicut pietas est sub religione: & est virtus specialis, per quam honorantur personæ in dignitate constitutæ. 22e.q.80.c./.q.102.o./q.103.3.c. Charitas.128. Cerimonia.2.ē. Circuncisio.4.5.

2 Obseruantia directe respicit personam excellentem: ideo secundum diuersas rationes excellentiæ, diuersas species habet. 22e.q.104.2.4m. Consilium.16. Dies.18. Dulia.2. Episcopus.23. Fides.146. Honor.o. Ieiunium.17. Ira.11. Iustitia.19.22. Lex.21.24.29.118.157. Malū.38. Maria.20. Modestia.4. Obedientia.19. Paulus.17. Perfectio.69. Præceptum.56.105.139.145. Religio.40.41. Sabbatum.8.13. Sacramentum.116.142.

3 Exhibere honorē personis in dignitate cōstitutis, contingit dupliciter.s. vel ratione propriæ personæ, vel respectu boni communis: primum pertinet ad obseruantiam: secundum vero ad pietatem: ideo pietas est dignior obseruantia. 22e.q.101.3.o. Seruare. Superstitio.3. Virtus.40. Votum.29. Vsura.188.280. Christus.194.

4 IN MENTE. Obseruare est diligenter cōsiderare, vel ad nocendum, vel ad implendum, vel ad imitandum, vel ad cauendum. Ro.16.lec.2.prin°.
Obstaculum. Impedimentū.o. Meritum.64. Obex. Obstare.
Obstare. Contradictio.o. Contra resistentia. Cōtrarium.o. Corpus.45. Damnū.3. Mendaciū.10. Obex. Obstaculum. Vsura.137.143.161.
1 OBSTETRIX non fuit in natiuitate Christi: sed mater eius, omnia per se fecit.3a.q.35.6.3m.
2 Obstetrices hebræorum, fuerunt remuneratæ a deo, propter piū affectum earum: non aūt propter mendacium, licet fuerit mendaciū officiosum. 22e.q.114.10.2m./. 22e.q.110.3. 2m./.4. 3m./.3.d.38.3. 2m./.4m./.4.3m./.quol.7.vel.8.q.6.4.2m.
1 OBSTINATIO duplex.s. secundum quid, & simpliciter: prima est in hac vita: secunda vero in damnatis tantū.2.d.11.q.1.4.6m./.4.d.20.ar.1.q.1.c./. Veri.q.23.7.6m./.q.24.11.o./.quol.10.16.c. Angelus.427. Blasphemia.22. Character.47. Continentia.3. Dānatio.41.45. Dæmon.16. Deus.425.427. Excæcatio.o. Impœnitentia. Infernus.7.
2 Nullus est viator, qui mentis obstinationem non possit deponere.1.d.48.3.2m./.2.d.7.q.3.2.2m./.d.11.q.1.4.6m./.Veri.q.23.7.6m. Inobedientia.o. Iuberum.16. Membrum.12. Obduratio. Pertinacia.o. Pharao. Synderesis.9.
3 Peccare mente obstinata, aggrauat peccatum, & dicitur peccatum in spiritum sanctum: cuius triplex est causa.s. longa consuetudo peccandi, incredulitas de iustitia dei, & seductio inimici.22e.q.88.6.c.fi./.Op°.58.c°.12.
OPHTALMIA est via in cæcitatem. Ma.q.1.1. 2m. Cæcitas.o.
Obtemperare. Epyikeia.6. Obedientia.o. Obsequi. Parere.
Obtenebratum. Damnatio.66. Obscuritas. Obūbratio. Offuscatio. Præceptum.33.
Obtinere. Impetrare. Oratio.40.ē. Similitudo.11.12. Spes.51. Timor.1.
Obuiare. Adiurare.7. Experientia.6. Oppositio.o. Periculum.7. Resistere.o. Triumphus. Votum.79.80. Prouisio.
Obumbratio. Cæcatio. Offuscatio. Oratio.20. Ratio.3.4. Velamen.
Occare. Fatum.10.
1 OCCASIO duplex.s. data, & accepta.4.d.38.q.2.1.4m./.Ma.q.3.1.13m./.quol.4.q.12.1.3m./.Ro.7.lec.2.co.3.fi. Angelus.478. Bonitas.144. Causa.12.13. Correctio.17. Damnatio.51. Damnum.2. Desperatio.10. Fœmina.3. Fornicatio.8.9. Iactantia.5. Incontinētia.3. Lex.107. Magi.10.11. Mammona. Martyrium.14. Mendicitas. Pax.12.13. Peccatum.161.162. Pœna.95. Præceptum.23. Religio.73.74. Rixa.4. Saluari.15. Scandalum.1.ē. Superbia.30.31. Tentare.6.11. Theologia.11. Transumptio. Virtus.108. Vsura.162.
2 Non debet dari occasio agēdi iniuste.22e.q.78.4.o./.q.124.1.3m./.Opus.21.q.5.fi./.Opus.67.3m.
Occidēs & oriens. Adoratio.7. Arcturus. Cœlū.24.91. Luna.1. Ordo.103. Oriens. Resurrectio.8. Templum.9. Terra.9. Ventus.2. Venus.1.
1 OCCIDERE animalia bruta, non est peccatū, nisi hoc fiat in damnum proximi: quia animalia bruta sunt, viuūt, & cōseruātur propter hominē.22e.q.64.1.o./.2.c. 3m./.3.2m./.1.d.39.q.2.2.c./.3.3.c°.112.fi. Abrahā.13.14. Absoluere.10. Anaxagoras. Aial.79. Basiliscus.

Bõitas.10.Cere.12.Eucha^a.232.Finees.Gabaonitę.

2 Bruta occidi,mãdatur a deo,in dãnũ dñorũ suorũ, & ad detestationẽ peccati, & ad exemplum.12^e.q.105.2.11^m./.22^e.q.108.4.3^m./.Veri.q.24.2.6^m. Hęresis.29.Homicida. Homicidium.0.Interficere. Lamech.Lex.107.Magi.6.Matri^m.116.ĉ.Mors.0.

3 Occisio animalium in sacrificiis,erat vtilis,non quidẽ secundum se, sed sextuplici ratione secundum glosam.s.vt deo quis animalia offerret potius q̃ idolis: ad flagellandum durum inquantum erant ad satisfactionem: ad instruendum insipientem ratione significationis: ad ostensionem delicti & humanę infirmitatis: ad manifestationem & testimonium gratię:& ad futurorum significationem.12^e.q.102.3.5^m./.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.2^m./.Ro.12.co.3.

4 PECCATORES./.Nulli licet occidere peccatores, nisi autoritate principis.22^e.q.64.3.0./.5.2^m./.3^m./.7.c./.q.65.1.c.2^m./.4.d.37.q.2.1.0./.22^e.q.10.8.c,fi./.11.0.

5 Occidere peccatores ad bonum communitatis,est licitum: quando potest fieri sine periculo bonorum.12^e.q.100.8.3^m./.22^e.q.25.6.2^m./.q.64.2.0./.3.6.c./.q.65.1.c./.q.108.1.3.0./.q̃.3.c^o.146./.Po^a.q.1.6.4^m./.Virt.q.2.8.10^m./.Ro.12.lec.3.co.4.fi. Congregatio.1.Eustrati^a.1.Finees.Heliseus.Lex.180.Periurium.5.Rebellio.3.

6 Mors inflicta per iudicem peccatori,prodest ei si conuertatur,ad culpę expiationem: si vero non conuertatur,prodest ei ad terminationem:quia per hoc tollitur ei potestas amplius peccandi.22^e.q.25.6.2^m. Sacramentum.143.

7 Minister iudicis occidẽs latronẽ condẽnatũ ad mortẽ, nõ peccat.4.d.37.q.2.1.2^m. Sacrificium.X.

8 Occidere iustum,est grauius peccatum,q̃ occidere iniuste petõrem.22^e.q.64.6.2^m. Sacrilegiũ.8.Testis.6.

9 Moyses occidens ęgyptium,nõ peccauit:quia vel hoc fecit ex inspiratione dei, vel defendnedo iniuriatum, vl põt dici q̃ Aug.in qu.exo.fcm̃ moysis gdẽ vitiosuz fuisse:fuisse tamẽ signũ virtutis eius,q̃ postm liberaturus erat.22^e.q.60.6.2^m. Tyrannus.4.10.11.Vxor.20.ĉ.Vxoricida.Vxoricidium.

10 Clericis non licet occidere peccatores,licet hoc liceret sacerdotibus veteris legis.22^e.q.64.4.0./.q.70.1.3^m./.4.d.25.q.2.ar.2.q.2.0.

11 Occidens etiam volentem hoc,facit iniuriam occiso, & deo,& reipublicę:ideo David damnauit dicentem, occidi Saul.3^a.q.47.6.3^m.

12 Occidere se quacunq; de causa, semper est peccatum mortale:nisi hoc fiat ex inspiratione dei, sicut Sanson, per quẽ deus miracula faciebat:& sicut quędam sanctę mulieres,quarum memoria in ecclesia celebratur.22^e.q.59.3.2^m./.q.64.5.0./.q.124.1.2^m./.3^a.q.47.6.3^m./.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.6^m./.He.11.co.28.fi.

13 Occidens se,facit iniuriam deo,inquantum est aliquid dei.s.creatura & imago eius:& iniuriam ciuitati vel communitati,inquantum est pars eius: ideo punitur secundum legem diuinam,& secundum humanã sententiam,carentia sepulturę.22^e.q.59.3.2^m./.q.64.5.c./.3^a.q.47.6.3^m.

14 BONOS./.Nullo modo licet occidere innocentẽ, nisi de mandato dei.12^e.q.94.5.2^m./.q.100.8.3^m./.22^e.q.64.6.0./.q.104.4.2^m./.q.154.2.2^m./.3^a.q.47.6.3^m./.Po^a.q.1.6.4^m./.Opus.9.q.86./.He.11.lec.4.co.3.fi. Aborsus.1.Baptismus.108.Blasphemia.9.Ebrietas.14.Gabaonitę.Homicidium.0.Interficere.Lex.107.Martyrium.11.14.

15 Innocentes occidi,non est malum deo, qui est autor vitę & mortis,& in cuius conspectu nullus est innocẽs: est tamen malum homini.Opus.9.q.86. Tyrannus.10.Vindicatio.6.Vxor.M.

16 Percutiens seu occidens pręgnantem,est homicida:& est irregularis, si sequatur mors eius, vel mors foetus animati anima rationali.22^e.q.64.8.2^m.

17 Grauius peccat occidens iniuste hominem corporaliter,q̃ occidens eum spũaliter:quia primum intẽdit, & causat sufficienter:non autem causat sufficienter secundum,quod tamen est peius.12^e.q.73.8.3^m./.22^e.q.73.3.c.2^m./.q.115.2.1^m.

18 CHRISTVS./.Christus occisus fuit ab aliis,& non a se:nisi indirecte,non impediendo,cum posset.3^a.q.22.2.1^m./.q.46.3.2^m./.q.47.1.0./.q.50.1.2^m./.q.51.3.c. Crucifigi.0.Crux.4.6.Eucharistia.232.Passio.111.

19 Peccatum occidentium Christum fuit maximũ, quo ad pontifices & Iudam:minus vero quo ad alios.3^a.q.47.4.2^m./.6.0.

20 IN COMMVNI./.Occidens inuadentem se,defendẽdo se cum moderamine inculpatę tutelę,nec intendens mortem eius,non peccat.22^e.q.64.7.0./.4.d.25.q.2.ar.2.q.2.2^m./.3^m. Corruptio.8.Heliseus.Lamech.Ordo.97.

21 Quilibet occidens hominẽ,etiam defendẽdo se,& quilibet participans in causa sanguinis,est irregularis.22^e.q.40.2.c.fi./.q.64.7.3^m./.q.108.4.2^m./.4.d.25.q.2.ã.2.q.2.2^m./.3^m./.d.32.1.1^m.

22 Occidens hominem a casu, non est homicida, nec est irregularis: si dabat operam rei licitę, & adhibuit debitam diligentiam.22^e.q.64.8.0./.4.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^m.

1 OCCVLTATIO quãdoq; est causa peccati.s.vtendo ea ad peccatum,vt in furto,fraude,& dolo: quandoq; vero est circunstantia diminuẽs peccatum rõne verecundię,vel contra scandalum.22^e.q.66.3.1^m.

Aarun.3.Abscondere.4.Accusatio.13.30.Admiratio.1.3.Aduentus.7.ĉ.Adulatio.4.Aduocatus.6.7.Angelus.165.431.Apostoli.25.Bartholomeus.Beatitudo.103.Beneficium.4.7.Blasphemia.3.Cataractę.Causa.40.Celare.Cerimonia.4.Clam.Clandestinum.Claritas.10.11.Confessio.85.ĉ.Cõtumelia.3.Correctio.6.ĉ.Demon.72.78.ĉ.Denunciatio.1.Detractio.0.Doctrina.1.2.Dulcedo.8.Eucha^a.213.ĉ.Excõmunicatio.25.Exprobratio.Fallere.3.Fama.3.4.Fatuus.Fornicatio.10.Fucatio.Furtim.Furtiue.Furtum.1.9.Ignotum.Insinuatio.2.Iudicium.28.29.30.53.Latere.Magi.7.ĉ.Maria.39.Matrimonium.31.32.Mineralia.Miraculum.2.32.Natiuitas.23.Naturale.25.Necessitas.30.Nomen.84.Obedientia.35.Operatio.14.Peccatum.25.43.Poenitentia.95.Prelatio.10.Reuelatio.0.Sacrificium.22.Scandalum.15.Scriptura.10.Secreta.Signaculum.Signum.1.8.9.Symbolum.Simonia.35.38.40.Susurratio.1.Tacitum.Tentare.1.Tenebrę.4.Timor.33.34.Transumptio.Virginitas.28.Votum.64.

2 Occulta simpliciter,non subduntur iudicio humano sed soli iudicio diuino.quol.4.12.0. Vsura.124.

OCCVPATIO auaritię,ẽ maxima,& grauissima.ps.38.co.6. Angelus.127.Auaritia.8.9.10.Beatitudo.12.Charitas.113.Cęcitas.1.Cogitatio.2.Coniunctio.4.Cura.0.Aenigma.2.Impedimentum.2.Inuadere.Liberum.1.Musica.2.Organum.5.Peccatum.149.Perfectio.59.66.Prophetia.17.Restitutio.16.Resurrectio.38.Scientia.60.88.Votum.45.

Occurrere.Correctio.3.Demon.78.Iuramentum.30.Missa.3.23.Prouidentia.1.Sacramentum.92.Sem.Thomas.5.

1 OCIOSVM verbum, est magis peccatum, q̃ factum ociosum.2.d.40.5.c.principio./.8m. Castitas.11. Delectatio.41.

2 Verbum ociosum, quod plerunq; est peccatum veniale, potest etiam esse peccatum mortale. 12e.q.72.5.1m.ff. Ignorantia.6. Inutile. Iocosum. Labor.2. Laus.21. Magnanimitas.18. Sabbatum.14.15. Somnolentia. Tenebrę.3. Vanum. Verbum.22.23.

OCIVM opponitur ordini rerum in suum finem, non autem ordini signi ad suum signatum.2.d.40.5.c.

Octaua. Animal.78. Beatitudo.134. Circuncisio.12.18.19. Festum.9. Ieiunium.32. Nuptię.7. Resurrectio.1. Stadium.3.

Octauianus. Imago.43. Imperator.5.6.7. Iulius. Natiuitas.16.

Octo. Animal.78. Casus.5. Excommunicatio.31. Festum.4.9. Luxuria.16. Mendacium.6. Octaua. Ornatus.12. Peccatum.159. Prędicator.1. Septem.

Octuaginta. Vsura.166.

1 OCVLVS./.Oculi pertinent ad inuentionem, per quas non habetur fides: aures autem vt aperiantur ad verbum Dei, licet sm Augustinus, nomen visus ad omnes alios sensus extendatur. 4.d.1.q.1.ar.1.q.3.1m./.d.6.q.2.ar.1.q.1.c./.q.3.3m. Agens.112. Aorosia. Baptismus.140. Cete.3. Claritas.12.13. Damnatio.66. Deus.223.224.225. Eucharistia.79.141.ć.

2 Oculi debent inclinari ad Deu; quadrupliciter.s.per fidei adhęsionem: per spei expectationę;: per amoris contemplationem: & per glorię fruitionem. Isa.17.ff. Fascinatio. Fletus. Intentio.7. Ira.49.50. Lia. Lux.12. Meritum.15. Odium.11. Prędicare.12. Pręstigium.o. Prophetia.55. Radix.3. Superbia.34. Talpa. Tentare.23. Verecundia.10. Videre. Visibile.o. Visio.o. Visus.1.2.5.6.12.

Odibile. Mors.19. Odiosus. Odium.o.

Odiosus. Auaritia.19. Imperator.2. Odibile.

1 ODIVM est dissonantia appetitus animalis, vel appetitus rationalis, ad apprehensum vt disconueniens: sicut amor est consonantia eius, ad conueniens. 12e.q.29.1.2.c./.2.d.5.q.1.3.2m. Accusatio.14. Amor.61.216.218.219.226.ć.271.

2 Odium non potest esse vitium capitale, quia amor veri boni, & odium veri mali, sunt primę passiones, sed apparentis, sunt vltimę. 22e.q.34.5.o./.6.c./.q.158.7.2m. Angelus.482.ć. Auditor.2. Concupiscentia.3. Damnatio.30.31. Demon.51.

3 Odium potest esse prima passio, non autem potest esse primum peccatum, sed vltimum. 22e.q.34.5.o./.6.c./.2.d.5.q.1.3.2m.

4 Omne odium in proximum quo ad naturam vel gratiam, est peccatu;, non autem odium in proximu; quo ad culpam.22e.q.25.6.o./.34.3.o./.Psal.24.co.11. Desiderium.8. Detractio.3. Dolor.23. Excommunicatio.11. Fortitudo.24.

5 Odium est maximum peccatum contra proximu;, quo ad inordinationem peccantis: sed actus exterior est maximum peccatum, quo ad nocumentu;. 22e.q.34.4.o. Inuidia.5.7. Ira.18.62.ć. Passio.39. Scandalum.8. Suspicio.5.

6 Odium est subiectiue in concupiscibili. 1a.q.81.2.3m./.12e.q.23.1.c.2m./.2.4.c./.3.d.26.q.1.2.c.ff./.Ma.q.8.3.6m./.Anima.3.lec.14.co.2.ff. Vindicatio.4.

7 OBIECTVM./.Odiens tristatur de quolibet bono inimici, non autem inuidens, sed tantum de bono in quo excellit inimicus. Ma.q.10.2.1m.

8 Bonum sub ratione boni non potest odiri, nec in vniuersali, nec in particulari: sed verum & ens, possunt odiri in particulari tripliciter.s.vt verum est causaliter & originaliter in ipsis rebus: vel vt est in cognitione ipsius hominis, vel vt est in intellectu alterius, non autem possunt odiri in vniuersali. 12e.q.29.5.o./.22e.q.34.1.c. Delectatio.30. Detractio.3. Imperator.2.

9 Sicut bonum est obiectum amoris, sic & malu; est obiectum odij. 12e.q.29.1.o. Ingratitudo.11. Ira.64. Iustus.10.

10 Omne impediens a beatitudine, debet odiri. 22e.q.26.7.1m./.q.34.3.1m./.Virt.q.2.9.c./.Ephe.5.co.16. Malum.21. Mors.19. Odibile. Odiosus. Passio.39.60. Poenitentia.132. Persecutio. Porta.2. Pręceptum.95.139.

11 Lux non potest odiri ab oculo per se, sed inq̃tum excęcat oculum infirmum.2.d.5.L. Rixa.3.4.5. Stultitia.8.

12 Nullus potest se odire, nisi per accidens.s.ratione obiecti mali quod videtur bonum, vel conuerso, & ratione sui quod videtur principale & non est. 12e.q.29.4.o./.22e.q.25.7.o./.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.2m./.3.d.27.L.principio./.d.28.4.5m./.Psal.10.co.4./.Ephe.5.co.16. Tribulatio.7. Veritas.58. Visio.15. Vxor.20.22.

13 Dissonantia est causa odii, & conuenientia est causa amoris.12e.q.29.1.2.5.c./.2.d.5.q.1.3.2m. Amor.61.216.218.219.226.ć.233. Damnatio.14.18. Ira.57.68.69. Pręceptum.95. Veritas.58.

14 Mundus odit sanctos.i.mali homines, odiunt sanctos triplici de causa.s.dissimilis conditionis, displicentis correctionis, & zeli.i.inuidię. Io.15.lec.4.co.3.

15 Odium cõuenientius ponitur oriri ex accidia, q̃ ex ira: quia prius & directius oritur odium ex tristitia, ex qua etiam ira causatur.22e.q.34.6.o./.q.158.7.2m.

16 CAVSA./.Deus non potest odiri sm se, sed oditur a damnatis & malis, sm effectus eius, qui interdum eorum voluntati contrariantur. 1a.q.60.5.5m./.22e.q.13.4.o./.6.2m./.q.34.1.o./.2.d.5.L./.q.1.3.2m./.4.d.48.q.1.3.2m./.d.50.q.2.ar.1.q.5.o./.ar.2.q.2.1m./.Veri.q.22.2.3m./.q.28.5.2m./.Matth.13.co.13./.Io.5.lec.8.co.1./.c°.15.lec.5.co.1.ff./.Ro.8.lec.2.co.2.principio. Amor.26.27.281. Auersio.22.23. Damnatio.14. Desperatio.4. Ingratitudo.11. Inuidia.5.7.

17 Odium & inuidia in malis respectu Dei, presupponunt in angelo malo, voluntatis prauitate;.2.d.5.q.1.3.2m.

18 Odium proximi, est prius odio Dei, sed dilectio Dei, est prior dilectione proximi.22e.q.34.6.2m.

19 Odium Dei, est grauissimum omnium peccatorum, & est grauius, q̃ infidelitas. 12e.q.73.4.3m./.22e.q.34.2.o./.q.39.2.3m. Inuidia.5.7. Malum.21. Porta.2. Stultitia.8.

20 Odium Dei, maxime est peccatum in spiritumsanctu;, sm q̃ peccatum in spiritumsanctum, nominat aliquod genus speciale peccati: sed odium Dei non numeratur inter species eius, quia est in omni specie eius. 22e.q.34.2.1m.

21 Deus nihil odit, nec odire potest aliquid, quadruplici ratione.s.quia voluntas Dei ad malum inclinari non potest: quia aliis a se, vult vt in eis sit suę bonitatis similitudo: quia a primo ente, omnia alia originem essendi assumunt, & quia omnia agentia, suo modo suos effectus amant: sed dicitur Deus odire aliquos secundum similitudinem dupliciter.s.ex hoc q̃ Deus amando res, volens earum bonum esse, vult p̃rium bono.s.malum non esse, & ex hoc q̃ Deus vult aliquod maius bonu;, quod esse nõ potest sine priuatione minoris boni, & sic dicitur odire. p̃.1.c°.96.97.

22 Deus odit peccatores, inq̃tum non vult eis bonum vitę ęternę: sed amat omnes creaturas, inq̃tum vult eis aliquod bonum. 1a.q.20.2.4m./.q.23.3.1m./.d.19.ar.

5.q.1.0./.§.3.c°.157.2m./c°.6./Veri.q.28.2.c.6./ Psal.5.co.5.

1 ODOR non est fumalis euaporatio, quia sentitur a remotissimis a vulturibus.2.d.2.q.2.2.5m./4.d.44.q.2.ar.1.q.4.3m./. Anima.2.lec.20.0. Ambra. Animal.62. Aquila.1. Baptismus.239.140.

2 Odor consistit in sicco aereo, aliqualiter contemperato: sapor autem in humido aqueo, aliqualiter digesto. Anima.2.lec.19.co.4.principio.

3 Differentiæ & nomina odorum, sumuntur a saporibus, vt a similibus notioribus. Anima.2.lec.19.co.3.ff. Cete.10. Effectus.21.

4 Odores, & soni grij, mutuo se impediunt in medio, & a ventis deferuntur, non autem colores. Anima.2.lec.20.co.1.

5 Odor erit in corporibus beatorum in summo, & percipietur ab olfatu, sine aliqua euaporatione. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.c.3m. Elementum.19. Flos.1. Ieiunium.44. Olfatus.0. Passio.14. Sapor. Sensibile.6.7. Odorabile. Odor.0. Odoriferum. Passio.14.

Odoriferum. Olfatus.0. Odor.0. Odorabile. Thurificatio.0. Thus.0. Vestis.2.

OFFENDENS aliquem, peccat contra amicitiam, non impendendo affectum debitum: & peccat contra iustitiam, rem debitam subtrahendo. 4.d.14.q.2.ar.1.q.2.c./d.15.q.1.ar.1.q.2.1m./ar.3.q.1.2m. Commutatio.2.3. Incarcerare. Offensa. Holocaustum.4. Pœnitentia.189.297.

Offendiculum. Offendens. Offensa. Peccatum.159. Scandalum.0.

OFFENSA Dei est infinita, ex parte auersionis, sed est finita, ex parte conuersionis, & nostri actus. 12æ.q.87.4.c.2m./3a.q.1.2.2m./3.d.1.q.1.2.5m./4.d.14.q.2.ar.1.q.1.4m./d.15.q.1.2.1m./d.17.q.1.ar.3.q.1.c.2m./q.1.ar.4.q.1.5m./q.3.ar.1.q.1.2m./d.46.q.1.3.c.6./6m./Veri.q.28.2.c./Ma.q.2.9.5m./11m./15m./Opus.3.c°.188. Abraham.17. Contritio.23. Culpa.0. Gratia.157. Iustitia.20. Laus.16. Manumissus. Nocere.0. Offendens. Offendiculum. Peccatum.48.159.187.189.297.360. Pœnitentia.12.21.69. Scandalum.2. Tribulatio.19.

OFFERRE./. Deus per prius acceptat offerentem, quam ea quæ offeruntur. 2.d.26.3.c.principio./Veri.q.27.5.c./1æ.Cor.8.co.3.principio./He.11.co.8. Abraham.17.24. Absoluere.26. Adam.86. Angelus.491.618. Animal.78.c. Canis.1. Cultus.8.9. Decimæ.1.c. Eucharistia.11.c.55.185.255.280. Fœmina.1. Gratus.0. Immolari. Latria.9. Legitimatio.3. Libamina. Loth.1. Magi.4. Mel.0. Moyses.4. Oblatio.0. Holocaustum.3. Passio.131. Piscis.4. Subdiaconus.2.4. Templum.12. Voluntas.64. Votum.3.40. Vsura.202.

Officialis. Angelus.233. Officium.0. Princeps.20.26.

Officiosum. Commoditas. Matrimonium.2. Mendacium.5.c. Obstetrix.2.

1 OFFICIVM sapientis duplex. s. veritatem Dei meditari & docere, & errores contra eam impugnare. §.1.c°.1.6./1æ. Thi.3.6. Abstinentia.3. Adulterium.7. Alleluia. Amictus. Angelus.24.140.221.227.237.241.243.250.260.360.576.609.612. Annexum.1. Apis.3. Apostoli.4. Ars.46. Aureola.19. Baptismus.147. Confessio.97.

2 Omnia officia humana, pertinentia ad singulares personas, cum quibuscunq; ordinibus angelorum similitudinem habeant, diriguntur per vltimum ordinem, inquantum participat virtutes superiorum: sed illa officia quæ ad multitudinem pertinent, diriguntur per principes vel archangelos: & ideo homo in prelatione constitutus illuminatur ab angelo inferiori, de ijs quæ ad statum personæ suæ pertinent, sed ab angelo principe, de ijs quæ spectant ad regimen multitudinis. 1a.q.113.2.1m./2.d.11.q.1.2.4m. Contemplatio.10. Correctio.6.7.8. Credere.29. Diaconus.0. Differentia.25.

3 Omnia officia humana, ex quibus homines licite victum lucrantur, siue manibus, siue pedibus, siue lingua fiant, intelliguntur sub opere manuali. 22æ.q.187.3.c. Doctrina.9. Dux. Electio.34. Episcopus.23. Exorcismus.3.4.5. Exorcista. Fama.1.2. Idoneus.0. Hieremias.2. Illegitimus.1.2. Imaginatio.1. Incarnari.7. Innocentia.13.

4 Homo potest inuitus compelli ad sumenda officia secularia, nec dari debent, nisi bonis. Opus.21.c°.3. Iudas.1. Iudicium.29.30. Legatus.2. Manus.3. Matrimonium.1.2.11.14.16.95.99.120. Miles.6. Militaris.

5 Quilibet obligatur ad exequendum officium quod accepit. 3a.q.67.8.c. Militia.3. Minister.2.c. Moyses.4. Munium. Nuptiæ.6. Ordo.79.83.91.96. Peccatum.247. Politia.4. Potestas.17. Prædicare.4. Prædicator.3.

6 Peccatum veniale non reddit indignum ad aliquod officium exequendum. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.1m./Ib.3m. Prelatio.3.7.10.16.18. Prophetia.91. Psalmistatus. Reputare. Sacerdos.43. Sacramentum.47.66. Satrapæ.

7 Quodlibet peccatum mortale, reddit indignum ad quodcunq; officium spirituale, & ad executionem eius, manente peccato. 4.d.24.q.1.ar.3.q.1.c./quol.7.vel.8.q.4.1.c. Scientia.60.63.65.66. Sepultura.4. Simonia.11.23.26.

8 Oppositum videtur dicere. s. si immineat necessitas. 4.d.16.I.6m./d.17.q.2.ar.5.q.1.3m./q.3.ar.1.q.4.c./1æ.Cor.11.lec.7.co.1.6./3.

Du°.939°. R 6°.sicut Du°.796°.

Sobrietas.5. Spirituale.2. Status.2.3. Statutum.1.

9 Quicunq; indigne vtitur officio, peccat mortaliter quolibet actu, etiam tangendo ex officio aliquod sacrum. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.c./d.24.q.1.ar.3.q.5.0. Tacere.3. Thurificatio.2. Valetudo. Vendere.16. Vsura.310.

10 Oppositum videtur dicere. 22æ.q.33.5.6./q.60.2.3m./Matth.7.co.2./10.8.co.3.

Du°.940°. R 6°.sicut Du°.796°.

11 DIVINVM./. Diuinum officium in septem horas canonicas distinguitur. s. in matutinum, primam, tertiam, sextam, nonam, vesperas, & completorium. Opus.3.c°.257./Opus.65.c°.2.pn°. Clericus. Completorium. Dies.8. Matutinæ.0. Missa.0.

12 Omnes ex canonum statuto, tenentur diebus festis, interesse diuinis officijs. 4.d.15.q.4.ar.1.q.3.c.

13 Officium debet dici, secundum consuetudinem suæ ecclesiæ, licet quo ad Deum non referat, qui psalmi vel qui hymni dicantur. quol.1.q.7.1.0. Minister.8. Missa.0. Operatio.22. Oratio.7.49. Psalmus.10.11. Sepultura.2.4.

14 Clericus ex hoc quod est clericus, precipue in sacris constitutus, tenetur ad officium horis canonicis: sed vt beneficiatus in hac ecclesia, tenetur ad officium secundum morem illius ecclesiæ. 4.d.15.0.4.ar.1.q.3.c./quol.6.0.5.2.0./Opus.63.c°.2. Simonia.22.23.36. Statutum.1. Turtur.4. Vigilare.

15 Clericus beneficiatus, existens in scholis, tenetur ad ordinarium officium mortuorum, secundum consuetudinem ecclesiæ suæ, non autem ad officium mortuorum extraordinarium. quol.6.q.5.2.0. Obtenebratum.

16 Prebendatus in duabus ecclesijs, tenetur ad vnum tantum officium: & rationabilius tenetur ad officium te-

desę dignioris, vel illius cuius maiorem gradum habet. quol.1.q.7.1.o.

17 Omittenti diuinum officium, non debet iniungi pro pœnitentia, ꝙ illud idem dicat quod omisit, propter inconguitatem horę vel temporis: sed debet iniungi alia pœnitentia pro negligentia, puta vt dicat septem psalmos, vel vnum psalterium, vel aliud amplius, ſm ꝙtitatem delicti.quol.3.q.13.2.o.

18 Oppositum videtur dicere a simili.4.d.2.q.1.ar.3.4^m. ꝑ Du°.941°. R ñ°.sicut Dubio.863°.

19 Dicens officium in ecclesia, propter distributiones sicut propter principalem finem, peccat mortaliter, per simoniam, non autem si vt sunt sibi necessarię ad victum, vel quasi stipendium.22^e.q.100.2.2^m./4.d.25.q.3.ar.2.q.1.4^m./quol.4.q.12.1.c.fi./quol.7.vel.8.q.6.1.o./1^e.Cor.9.lec.5.fi. Offirmatus. Rixa.3.

OFFVSCATIO lunę, non est propter interpositionem vel vmbram alicuius rei, sed ex hoc ꝙ est vltimum cœlum: ideo conuenit cum vltimo elemento.s.cum terra: nec vnꝗ offuscatio lunę remouebitur. 1^a.q.102.1.1^m./Ce.2.lec.12.co.3.4. Lex.56. Lumen.15. Obscuritas. Obtenebratum. Obumbratio. Christus.116.

OLEA ſm Papiam, est fructus oliuarum, sed ſm expositionem glosę, videtur poni pro ipsa arbore. Isa.17.lec.1.fi.

1 OLEVM tantum oliuarum, proprie dicitur oleum: alii vero liquores, dicuntur oleum per similitudinem tantum.3^a.q.72.2.3^m./4.d.7.q.1.ar.2.q.2.4^m./d.23.q.1.ar.3.q.1.c. Baptismus.56.237. Cereus. Confirmatio.6. Dispositio.16. Iustum.13. Mensura.16. Natiuitas.28. Rex.10. Sacrificium.34. Sepultura.6. Simonia.22. Spiritus.16.

2 Oleum significat gratiam & misericordiam Dei.12^e.q.102.3.13^m./3^a.q.72.2.0./4.d.7.q.1.ar.2.q.2.0./Io.8.pn°. Torcular. Vnctio.o. Vsura.74.185.

1 OLFATVS hominis, non percipit nisi excellentias odorum, propter maximam humiditatem cerebri. 1^a.q.91.3.1^m./q.115.5.1^m./4.d.44.q.1.ar.2.q.4.3^m./Anima.2.lec.19.pn°. Homo.32. Odor.o. Sensibile.2.6. Sensus.18. Temperantia.23.24.

2 Olfatus beatorum immutabitur tantum spiritualiter, & percipiet omnes differentias odorum, etiam minimas. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.3^m.

Oligarchia. Principatus.2.

Olim. Affinitas.15.17. Antiquitus. Cinis.1. Consanguinitas.11. Corona.5. Deus.325. Liber.2. Nuptię.5. Patresconscripti.

Olympum. Cœlum.60.

Oliua. Confirmatio.6. Iustus.13. Oleum.1. Vnctio.4.

Oliuetum. Antichristus.6. Iudicium.77.

Olla. Prophetia.56. Samuel.3.

1 HOLOCAVSTVM dicitur, quasi totum incensum, ab olon quod est totum, & cauma, quod est incendium. Isa.1.lec.4.co.1.fi.

2 Holocaustum est, dare se totum Deo: ideo summe placet Deo.22^e.q.186.3.6^m./5.1^m./6.c.3^m./7.c./8.b./Opus.19.co.5.fi./Psal.19.co.2.fi./Psal.39.co.6.7.

3 Holocaustum in lege veteri, totum comburebatur: & offerebatur specialiter Deo, ob reuerentiam maiestatis, & amoris bonitatis eius. 12^e.q.102.3.8^m./10^m./He.10.co.3. Abrenunciatio.

4 Inter omnia sacrificia, holocaustum erat perfectissimum: secundum vero locum in sanctitate, tenebat hostia pro peccato: tertium hostia pro gratiarum actione: quartum hostia ex voto, quia homo maxime obligatur Deo: primo propter eius maiestatem: secundo propter offensam: tertio propter beneficia recepta: quarto propter beneficia sperata: ideo de primo sacrificio nihil comedebatur: secundum comedebatur tantum a sacerdotibus in atrio, & ipsa die sacrificii: tertium comedebatur vbiꝗ in Hierusalem, ea die: quartum vero comedebatur etiam in crastino.12^e.q.102.3.10^m./He.10.co.3. Fœmina.1. Oblatio.o. Offerre. Religio.23. Sacerdos.1. Sacrificium.23.33.

Olon. Holocaustum.1. Vsura.28.

Olofernes. Iudith.

Homelia. Diaconissa.

1 OMISSIO importat pretermissionem boni debiti, in ordine ad legem diuinam vel humanam, vel in ordine ad proximum: primo modo opponitur iustitię legali: secundo vero modo, iustitię speciali.22^e.q.79.3.c.

2 Omissio non requirit aliquem actum, sed consistit in sola negatione actus debiti. 12^e.q.71.5.0./22^e.q.54.2.2^m./q.79.3.0./2.d.35.3.0./d.41.q.2.1.4^m./Potentia.q.1.6.9^m./q.11.1.6^m./Ma.q.2.1.0.

3 Omissio dicitur, per defectum actus debiti, auersio vero, per recessum a fine.2.d.41.q.2.ar.2.q.3.2^m.

4 Peccatum omissionis non fundatur in aliquo actu, sed in potentia ad actum. 2.d.35.3.6^m./Ma.q.2.1.4^m./9^m.

5 Omissio est voluntaria, quia est in potestate voluntatis, non autem per actum voluntatis.12^e.q.71.5.2^m./2.d.35.3.5^m./d.41.q.2.1.4^m./Ma.q.2.1.2^m. Causa.16.17. Confessio.38.

6 Ad rationem omissionis, requiritur ꝙ aliquis non faciat bonum: quod conuenit Deo. Potentia.q.1.6.9^m./10^m.

7 In peccato omissionis, requiritur aliquis actus voluntarius vt causa, non autem vt de essentia eius. Ma.q.2.1.0.

8 Omissio pertinet ad actum exteriorem, & est effectus negligentię, & opponitur iustitię.22^e.q.54.2.2^m. Correctio.17. Damnatio.3. Debitum.12. Ignorantia.13. Ingratitudo.9. Lex.3. Ludus.6.7. Meritum.64.

9 Omissio non habet rationem culpę, nisi ſm ꝙ opponitur precepto affirmatiuo: ideo non est peccatum, tempore obligationis, quo iterato, iteratur peccatum. 12^e.q.71.5.3^m./q.75.2.5^m./22^e.q.79.3.3^m./2.d.22.q.2.1.4^m./d.35.3.3^m./Veri.q.23.7.7^m./q.24.12.c./Ma.q.2.1.11^m./q.3.7.12^m.

10 Omissio vt opponitur iustitię legali, est generale peccatum, speciale vero, vt opponitur iustitię speciali. 22^e.q.79.3.0./2.d.5.q.1.3.4^m. Negligentia.o. Officium.17.18. Peccatum.3.24.223.241.

11 Omissio non est peccatum originale, sed est peccatum actuale. 22^e.q.79.3.1^m./2.d.22.q.2.1.2^m./d.35.3.2^m./Ma.q.3.7.c.fi. Predicare.4.5.6. Preterire. Pretermissio. Somnus.5.

12 Peccatum omissionis, & peccatum commissionis, differunt specie materialiter, non autem formaliter. 12^e.q.72.6.0./2.d.42.q.2.2.0. Transgressio.o. Vigilare. Vsura.258.

13 Peccatum omissionis est pura priuatio, non autem peccatum transgressionis. Ma.q.2.1.4^m./9.c. Oppositum videtur dicere.12^e.q.71.5.c. ꝑ R ñ°. Dubio.942°.

14 Omissio eius quod fieri debet, & quod specialiter precipitur, est speciale peccatum: sed vt dimittitur aliqua circunstantia necessaria actui, est conditio consequens omne peccatum. 2.d.5.q.1.3.4^m./d.22.q.1.1.6^m.

15 Omissio secunda, fuit in primo peccato angeli, & Adę, & Eug: vel non tenebantur tunc cõferre, quia pote-

cant aliter vitare peccatum. 2.d.5.q.1.3.4m./d.22.q.1.1.6m.

15 Oppositum videtur dicere a simili. 2.d.20.q.2.3.5m./d.28.2.0. ℞ Du°.943°. R ñ°.sicut Du°.689°.

17 Omissioni debetur pœna damni, & pœna sensus, ratione radicis ex qua procedit, licet non necessario habeat actualem conuersionem ad bonum commutabile.22e.q.79.4.4m.

18 Generale est omni sacramento, q si omittatur aliquid de substantia sacramenti, oportet illud reiterari. 1a.q.38.6 c./4.d.2.q.2.4.c. 4m./d. 3.ar.2.q.3.0./d.5. q.2.ar.1.q.1.0./ar.2.q.2.0.

Omnifariam. Fructus.22. Multiplicitas.

Omnino. Accidēs.101.121. Actus.19. Angelus.152. Appetitus. 32. Baptismus. 116. 117. Beatitudo. 76. Beatus. 30. Bonitas. 3. Causa. 16. 17. Cœlum. 74. 75. Contemplatio. 11. Correctio. 17. Corruptibile. 5. Dęmon. 85. Deus. 64. 82. 286. 287. 288. Dispensatio.9.10. Enunciatio.1. Eucharistia. 167.216. 217. Fides.128. Finis.20. Forma.41.50.100. Hęresis.94. 98. 121. Ignorantia. 1. Iris.1. 4. Lex. 95. Libertas. 12. Limbus.2. Maria.62. Matrimonium.121. Memoria.22. Mensura. 5. Motus.52. Necessitas.29.Obedientia.35. Pars.44. Peccatum.113. Penitus. Pertinacia.1. Prophetia.5. Prudentia. 67. Sapientia.11. Scandalum. 4. Simpliciter. 1. Totaliter. 0. Tergiuersari. Virginitas.7. Vnum.2. Voluntas.53.Vsura.187. 216. Vxor. 4.

1 OMNIPOTENTIA non potest communicari creaturę.22e.q.178.1.1m./3a.q.13.1.c./1.d.43.q.1.2.0./3 .d.1.q.1.2.2m./d.14.4.0./.Potentia.q. 3.4.0. Baptismus.53. Creatio. A. Deus.350. 358.369. Iudicium. 46.

2 Oppositum videtur dicere a simili.2.d.1.q.1.3.0./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5m.
℞ Du°.944°. R ñ°.sicut Du°.409°.

3 Filius Dei est omnipotens,& est ęqualis patri in omnipotentia.1a.q.42.6.0./1.d.20.1.2.0.

4 In anima Christi non fuit omnipotentia simpliciter, nec respectu motus creaturarum, nec respectu proprię voluntatis,nec respectu proprij corporis. 3a.q.13.0./q.21.1.1m./1.d.43.q. 1.2.2m./3.d.1. q.1.2.2m./d. 14.4.0. Misericordia.25.

5 Omnipotentia Dei non excludit impossibilitatem & necessitatem a rebus.1a.q.25.3.4m. Virtus.68.75.

1 OMNIS non designat totum integrale, sed totum in q̄titate.1.d.30.q.2.1.1m. Anima.42. 57.159. 194. 200.

2 Oppositum videtur dicere a simili.1a.q.8.2.3m./3a.q.90.2.c./4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c./p̄.2.c°.71.
℞ R ñ°.Du°.945°.

3 Omnis non significat vniuersale, sed significat modum vniuersalitatis. Perihermenias.lec.10.co.5.ß. Dici.3.In.9.22.Infinitum.20.31.Innocentia.21.Intellectus.266.301.Ius.16.17.18.Lex.42.43.150.

4 Omnis importat diuisionem subiecti, & multiplicationem sub eo: ideo incongrue additur termino singulari vel prędicato,non autem li,solus. 1.d. 21.q.2.,1.1m./Met.5.lec.9.co.2./.Perihermenias.lec.10.ß.
Liber.14.15.29.Iiberalitas.17.Iogica.8.9.Peccatum.20. Prędicari. 6. 7. Premium.7. Princeps.3.10.Prudentia.20. Scriptura.13. Theologia.37. Voluntas.71. Homogeneum. Accidens.28.Mensura.8.c̄. Pars.19. 39.40.Totum.8.Voluntas.19.

Onerosum.Difficile.7.Grauamen.Onus.Pondus. Sacramentum. 130.

ONOCENTAVRVS est medius asinus, & medius equus: vel illud animal est dęmonis monstrum potius q̄ naturale. Isa.34.ß.

ONOCROTALVS est auis orientis, habens rostrum longum, & in faucibus habens felliculos, in quibus primo ponit cibum,& post horam ponit in ventres, & significat auaros.22e.q.102.6.1m.co.3.

Onus.Grauamen. Onerosum. Peccatum.159. Pondus.Sacerdos.20.Sponsa.1.Votum.41.

Opacum. Ignis. 5. Illuminatio. 6. Luciditas. 2. Luminare.1.

Opera. Ars.45.Campsoria.8. Consilium.2.19.20.23. Ieiunium.27. Mercenarius. Missa. 11. Occidere. 22. Operarii. Peccatum.245. Ratio. 35. Scientia.122.c̄. Simonia.11. 12.13.

Operabile. Appetitus.92.Opera.

Operarii.Decimę.29.Ieiunium.27.Labor.0. Mercenarius. Opera.

1 OPERATIO dicitur quilibet actus rei, etiam si non exterius transeat.2.d.12. I.ß.

2 Oppositum videtur dicere.22e.q.134.2.c.1m./2m./3.d.4.I.ß. ℞ R ñ°.Du°.946°.
Abraham.5. Abscondere.3. Abstinentia.4. Abstractio.21.22. Accidens.34.79. Accidia.1. Actio.0. Actus.0. Adam.64. Adeps.3. Adoratio.8. Adulterium. 9. Agens.0. Agere.0. Agilitas.0. Aggredi. Agricultura.0. Amicitia.26.32. Amor. 117. 145. 178. 193. 249.250. Andragathia. Angelus.F. Anima.Q. Animal.15.' Apis.2. Apostoli.16. Apparere.11. Appetitus.75.95. Applicatio.1. Apprehensio.2.3. Appropriatio.8.c̄.15. Aquila.1.

3 Operatio non recipit speciem ab operante, sed a principio operationis. 3a. q.19. 1.3m./.Veri. q.20.1. 2m./.Anima.2.7m.

4 Oppositum videtur dicere. Ethi.10.lec.5.co.2.
℞ Du°.946°. R ñ°.sicut Du°.908°.
Ars.1.2.10.c̄.25.c̄. Artifex.0. Assimilatio.5.12.15. 15. Assumere.57. Attigere.3. Attributa.17.18. Augmentum.22. Aureola.1.3.4.23. Balneus. Baptismus. A. Beatitudo.1.3.28.49.c̄. 78.80.89.127.138. Beatus.4.Blasphemia.14. Bonitas.4.5.21.48.50.64.104. 143.173.187.196.247.Caput.3. Character.6.Charitas.E.Catechismus.9.Causa. E.Cautela. Cerebrum. Cerimonia.3.Certitudo.9.Cessare.1.2.Circulus.3.4. Circuncisio. E.Circunstantia.1.c̄.Chirothecę. Cogitatio.1.2.4. Comparatio.1. Comprehendere.2. Communicatio. 5.6. 7. Conceptio. 3.11. 26. 36. Conclusio.1.5.6.

5 Omnis operatio,motus quidam dicitur. 1a.q.73.2.c./2.d.12.I.ß./.Anima.2.lec.1.co.4.ß./. Posteriorum. lec. 41.co.1. Coniunctio. 2. Conseruatio.5. 9.10. Consilium.1.11. Contemplatio. 1.3.c̄. 12.c̄. Continentia.18.Conuersio.1.Cor.10.

6 Operatio est vltima perfectio rei. 1a.q.73. 1.c./12e.q.3.2.c./1.d.1.q.2.2.2m./d.35.5.c./2.d.15.q.3.1. c.ß./4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./d.49.q.1.ar.2.q.2.c./p̄.3.c°.113. 1m./.Ethi. lec.9. co.1. Corpus.32.Creatio. A. Creatura.21. 23.24. 34. Credere.4.33. Dalmatica.3. Damnatio.2.8. Delectatio. 6.22. 24.c̄. 50. 51.52.62.63.78.Dęmō.53.c̄.96.c̄.Descēdere.9.De°. Oper.Dies.11.c̄.Differentia.22. Difficile.2.5.9.c̄.15. Diffinitio.37.

7 Perfectio operationis, consistit in tribus.s.in obiecto, habitu,& delectatione.2.d.38.2.c. Dispositio.25. c̄. Diuinatio.12.13.Docere.1. Doctor.3. Doctrina.11. Dolus.3.4.Dominium.4.5.6.7.Donum.24.33. Dos. 4.Duratio.2.Elementum.6.13.Eleemosyna.1. Episcopatus.0. Esse.16.32.38.65.71.90.91. Ēntia.5. Aeternitas.41. Eucha°.38,82,111,166. Eustochia.2. Exem

plum.2. Executio.0. Experientia.7.8.11.c. Facere.0.

8 Perfectio operationis dependet ex quatuor.s.ex genere,principio,obiecto, & forma,idest modo eius.ꝑ.1.c°.100.2m. Facilitas.2. Falsitas.21. Phantasia.4. Phantasma.2. Foecunditas. Felicitas.3. Festum.11.12. Fides.7.130. Filiatio.23.24.37. Finis.2.3.4.6.28.29.30.37.41.c.63.65.77.78.109.113.119.124.125. 134.c. Firmitas. Forma.6.30. 31.45. 59.121. Fortitudo.43.c.55.59.60. Fructus.9.c. Frui.9. Gazophylatium.2. Generatio.51.57. Gentilis.3.

9 Perfectio prima,idest forma se habet ad operationem in duplici ordine.s.vt terminus,& vt eliciens.2.d.37.q.3.2.2m. Gigantes. Gloria.6.17. Gratia.5.c.25.26.32.c.68.70.84.85.90.115.c.162.166.c. Gratiarũ actio.4. Gratus.0. Habitus.1.2.11.12.16.24.c.32.37.47.c.53.54.59.61. 77.81. Helias.3. Heresis.8.56.70.71.74.93.99.105.130. 141.146.157. Hieronymus.1. Homo.12.29.30.39.c. Honor.21. Idea.1.2.6.c. Ieiunium.7.27. Ignorantia. 2.6. Imperfectio.2. In. 8. 9. Incipere.2.c. Indiuiduum. 10.29. Infidelis.1. Infinitum. 23.

10 Operatio pluribus modis impediri potest q̃ perfici:quia non perficitur nisi omnibus eius causis concurrentibus: sed impeditur per defectum singularum causarum eius. 4.d.49.q.3.ar.3.q.3.3m. Iniustitia.5.6. Instans. A. Instrumentum.3.c. Intellectus. A. Psal. Ira.1.5.39.49.c. Ius.3. Iustitia. A. Iustificatio.8.19.c.35.39.40.45. Iustus.1. Labor.0. Latere. Laus.3.4.14.18.22. Legislator.3. Leuatio. Lex.25.33.54.55.87.88.118. Loqui.7. Luxuria.2.c.17.18. Magi.7.c. Magnanimitas.22.27. Magnificentia.1. Martyrium.1.c. Medius.7. Melius.3.4. Membrum.1.3.5.7. Mensura.22.23. Merces.1.3.c. Meritum.0. Miles.5.

11 Quęlibet res,habet naturalem inclinationem,ad suam operationem. Met.co.2.ff. Miraculum.1.9.14.c.54.c. Misericordia.23. Moralis.1.2. Motus.1.3.5.17.c.67.81. Mulier.2. Natura.23. Naturale.25. Obiectus.9.16. 17. Officium.3. Opera. Operatum. Opinio.8. Opus.0. Oratio. 51. 65. Organum. 5. Paradisus. 6. Pars.21.29. Passio.17.31.32.45.49.54. Pax.15. Peccator.4. Peccatum. 41. 98. Poenitentia. 114. Per.0. Perfectio.5.6.8.16.18. 30.36. Perseuerantia.2. Persona.16. Pharao. Philosophia.2. Physica. 5. Pietas.1.6.7.10.c.15. Posse.9. Potentatus. Potentia.3.11.12. 19. c.37. c.57. c.61. Pręceptum. 46. 65. c. 127. 153. 154.

12 Modus operandi cuiuslibet rei,sequitur modum essendi eius.1a.q.89.1.c./. Anima.2.7m. Pręcipitatio.1. Pręd estinatio.43.46.48. Prędicator.1.2.3.4.5. Pręlatio.3. Pręmium.5. Pręsumptio.13. Primi.0. Processio.12. Professio.9. Prophetia.9. 17. Propositum.0. Propter.4. Psallere. 1. Psalterium. 1. Prudentia.16. 33. c.60. 62.c. 75. Psalterium. 1. Puer. 8. Pulchritudo.12. Puritas.1. Pusillanimitas.7. Quies. 4.8. Ratio. A. Rectitudo. 2. Relatio. 38. 40. 42 . 75. Religio. 66. 71. 88. 93. B. 99. Resistere. 2. 6. Reuelatio.11.

13 Sicut vnitas motus,requirit vnitatem termini, sic vnitas operationis requirit vnitatem obiecti. 1a.q.58.2.c. Sabbatum. 5.8. Sacerdos. 25. 26. 27. Sacramentum.27.38.49.c.62.c.100.105.117.132.133.134.140. Sacrificium.14. Sanctus.2.3.6.7. Sapientia.29. 45. Satisfactio. A. Scientia.61.115.c. Segnities. Semen.6.17. Sensualitas.15. Sensus.9. Sepultura. 7.9. 11.12. Syllogismus.5.6.7. Similitudo.11.12. Situs.5. Sobrietas.5. Solidum. Solus.1.10.

14 Omnis operatio naturę, terminatur ad vnum semper,& procedit vel ab vno principio intrinseco,s.a forma rei naturalis, vel ab agente extrinseco, vt in occultis operibus naturę.12c.q.95.5.c./.ꝑ.3.c°.53. 4m./. Opus.34.0. Somnium.3. Somnus.4.5. Species.5. Spes.45.58.67. Spirituale.11.12. Spiritus.28. Status.3. Suffragia.0. Temperantia.10. Templum.12.15. Tentare.6. Tempus. A. Timor.39.53. Trahere.2. Tribulatio.6. Tristitia.2.16.

15 Operatio suppositi,non est de integritate vnitatis eius, sed sequitur eam. 3a.q.19.1.4m./.quol.8.vel.9. q.2.1.2m. Vas.1.

16 Ex quolibet vno particulari operę proprio,probatur tota virtus agentis.3a.q.43.4.3m. Verbum.7.34.43.57.58. 66.

17 Ab vna virtute finita, non potest procedere nisi vna operatio. 3.d.37. q.3.2.c. Verecundia.6. Veritas. 35.

18 Operatio est quasi medium inter operans & operatũ: ideo dupliciter potest considerari.s.respectu operantis, & respectu operati.1a.q.36.3.c./.1. d.37.q.3. 1.5m./.2.3m./.q.4.2.c./.2.d.13.5.c./.3.d.35.q.1.ar.2.q.1.c./.4.d.46.q.1.ar.2.q.4.c./.q.2.ar.1.q.2.c./. Spiritu.4.6m. Vestigium.11. Vestis.3. Virginitas.11. Virtus. A. Vis. Vita.2.4.c.12.24.

19 Operatio est vna dupliciter.s.vel respectu operati, vel respectu operantis.ꝑ.2.c°.56.2m. Viuere.0. Vmbra.3. Voluntarium.15. Voluntas. A. Votum.20.c. Vsura.1.89.263.264.296. Vti.2.4.10.16.c.

20 Dico autem operationem vnam, non ex parte eius in quod terminatur actio, sed secundum q̃ egreditur ab agente.ꝑ.2.c°.56.2m.

21 DEI.33.50.51. In quolibet opere Dei, ea quę prima sunt,perfectionem habent:quia s̃m Boetium,natura a perfectis principium sumit. Veri.q.18.2.c.pn°.

22 Per opus manuale in lege veteri, itelligitur omnis operatio licita pro victu. 22c.q.187.3.c./.3.d.37.ar.5.q.2.2m./.quol.7.17.c.ff./. Matth.12.co.4.

23 Opera spiritualia quę directe sunt ad communem vtilitatem populi,& quibus stipendia debentur a populo,nec tenentur laborare manibus,talia exercentes, sunt quatuor, scilicet iudicare, prędicare, diuina officia, expositio sacrarum scripturarũ & huiusmodi. quol.7.18.0./. Opus.19.c°.5.0.

24 Nullum opus est acceptum Deo, nisi virtuosum. 22c.q.88.2.c.3m.

25 Opus acceptabile Deo duplex.s.opus meritorium, & virtus moralis ex genere & ex bona intentione:secundum potest facere existens in peccato mortali, non autem primum.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.1m.

26 Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.45.q. 2.ar.1.q.3.0. Du°.947°. R ñ°.sicut Du°.796°.

27 Omnes operationes satisfactorię, reducuntur ad tria, scilicet ad eleemosynam, ieiunium, & orationem.12c.q.108.3.4m./.4.c./.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.0./.q.2.ar.1.q.1.2m./.3m. Christianus. Christus.50. 108.143.145.160.190.

28 DIVISIO.18.19.49. Nulla operatio potest multiplicari,nisi ex obiectis,principijs,operantibus,vel tempore. Anima.3.c.co.2.

29 Operationum quędam est actio,& quędam est passio. 2.d.15.q.5.3.4m./.ꝑ.3.c°.22.1m./. Spiritu.5. 0./. Anima.12.c.principio.

30 Operatio ferme duplex.s.informatio subiecti, & eius vsus actio:quarum secundam participat subiectus,non autem primam.4.d.5.q.1.2.4m.

31 Natura communis,diuersimode operatur in diuersis,secundum conditionem vniuscuiusq; rei. 1. d. 7. q. 1. 2. 3m.

32 Operatio semper terminatur ad illud quo fit vt instru-

mento, non quo fit, vt principio formali. quol. 10. q. 4.a.1.2m.

33 Opus Dei quadruplex.s.opus creationis, recreationis, gubernationis,& glorificationis. Psal.prolo.co.1. Opus. o.

34 Opus dicitur impurum dupliciter.s.ratione carnalis affectus,& ratione inanis glorię. Psal.17.co.23.

35 Nihil potest eleuari ad altiorem operationem, nisi per fortificationem virtutis: & hoc dupliciter.s.vel per intensionem eiusdem virtutis, vel per additionem virtutis alterius speciei.2̃.3.co.53.4m.

36 Oppositum videtur dicere a simili. Veri.q.29.3.6m. ☞Duo.948o. Rño.sicut Duo.301o.

37 OPERANS.3.18.19. Operatio non attribuitur mobili,sed mouenti.12e.q.111.2.c. Actio.o. Agens.o. Agere.6.

38 Illud tantum potest esse causa operationis,quod aliquo modo,naturam in esse conducit.2.d.15.q.1.3.c.pno.

39 Vbicunq; sunt operationes proprię,ibi oportet esse propria principia earum.4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c.co.2.

40 Virtus est media inter operationem,& essentiam operantis: ideo oportet q vtraq; proportionetur essentię. quol.6.q.2. 1.c.fi.

41 Cuiuslibet rei naturalis vel artificialis,totius vel partis, est aliqua propria operatio, quę est proprium bonum eius. 4.d.4. q.1. ar.1. q. 1. c./2̃. 4. co. 36. 1m./Ethi, lec.10.o.

42 Oppositum videtur dicere a simili.12e.q.111.2.c. ☞Rño.Dubio. 949o.

43 Nihil per se operatur,nisi subsistens.1a.q.75.2.3.c./3a. q.19.1.3m./q.20.1. 2m./1.d.4.q. 1.2.1m./d. 10.q.1. 1.c./d. 35.1. c./4.d.12. q.1.ar. 2.q. 1.c./Poa. q.9.1. 3m./Anima.co.4./quol.7.vel.8.vel.11.q.2.c.

44 Quęlibet res est propter suam operationem: & operatio est finis cuiuslibet rei creatę. 1a.q.65. 2.c./q.105.5. c./12e.q.3.2.c./q.49.3.c.3m./4.1m./3a.q.9. 1.c.1m./ q.32. 4.c./2̃. 3.co. 113. 1m./Veri. q.19. 1.c./Virt.q. 1.1. c.

45 Operatio attribuitur hypostasi, vt operanti: naturę autem,vt principio operationis. 22e.q.58.2. c./3a.q.19. 1.3m./q.20.1.2m./1.d.5.q.1.1.c./d.7.q.1.1. 2m./Veri.q.20.1.2m./Vnio.1.16m./Spiritu.2.2m.

46 Nihil potest operari, fm q est tm in potentia, sed fm q fit actu per aliq; formam.Opus.53.principio.

47 Omnis operatio corporis, vel est a naturali qualitate corporis, vel ab anima mouente corpus. 12e.q. 50.1. c./2.d.21.q.1.2.5m./d.24.q.3. 2.c.

48 MORTVA./Opera hominis dicuntur viua,quę fiunt & sunt cum charitate: mortua vero dicuntur,quę fiunt sine charitate: sed opera mortificata dicuntur,quę fiunt cum charitate,& non sunt cum ea,propter sequens peccatum mortale. 3a.q. 89. 4.5.6. o./2.d.27.4.3m./4.d. 14.q.2.3.o./d.21.q.1.ar.1.q.1.3m./He.6.co.2.fi. Abdicatio. Aureola.1.3.23.

49 Opus dicitur mortuum dupliciter.s.effectiue, vt peccatum,& priuatiue,vt operatio sine gratia.3a.q.89.6.c.

50 Opus operans, potest esse mortuum, non autem opus operatum, quia non est opus hominis, sed Dei. 4.d.4. q.3.ar.2.q.3.1m. Baptismus. A.C.E. Brachium. 1.Credere,26.Damnatio.2.8.50. Imperfectio.2. Labor.o. Loqui.7.

51 Sacramentum baptismi sine charitate,est opus Dei, & non hominis,etiam in ficto: ideo non est opus mortuū. 3a.q.69.10.1m. Magnanimitas.22.27.Magnificentia.1.Martyrium.10.Matrimonium. A. Medius. 5.6.7.Melius.4. Membrum.1.5.7. Mensura.22.23. Merces.o.Meritum.4.9.c.21.56.84.c.Natura.23. Naturale.25.26.Obiectum.15.17.

52 Opera bona facta in charitate, transeunt actu, & manent merito: ideo possunt mortificari. 3a.q.89.4.1m./4.d.14.q.2.ar.3.q.2.1m./q.3.c.3m./5.c./d.17.q.1.ar. 3.q.5.2m. Officium.3.Opus.o.Pars.29.Peccatum.1.c.21.c.32.c.143. 268.316.409. Per.o. Perfectio.12.16.28.30.36.Potentia.A.Propositum.o.Religio.71.Sabbatum.5.c.

53 Peccatum mortale, mortificat opera iusta prius facta quo ad meritum vitę ęternę, non autem quo ad remissionem culpę & quo ad satisfactionem. 3a.q.88.1.3m. Sacramentum.140.Satisfactio.o.

54 Opera mortua sunt meritoria,non quidem proprie.i. ex condigno: sed quasi similitudinarie.i.ex congruo: & hoc respectu triplicis boni.s.consecutionis bonorum temporalium, dispositionis ad gratiam, & assuetudinis bonorum operum. 3a.q.89. 6.3m./4.d. 15. q.1. ar. 3.q. 4.o./Ma.q.2.5.7m. Spes.45.Spiritus.28. Vti. 2.4. c.

55 Oppositum videtur dicere.2.d.27.4.c. ☞Rño. Dubio.950o.

56 Opera mortua valent ad habilitatem gratię, & ad abundantiam bonorum temporalium: sed principaliter habent honestatem,iocūditatem, & pulchritudinem quandam in quibus pręcipue eorum pręmium consistit. 2.d.27. 4.c.

57 Opera mortificata reuiuiscunt per pœnitentiam,non autem opera mortua. 3a.q.89.5. 6.o./4.d. 14.q.2.3.o./ d.15.q.2.ar.3.q.1.3.o./d.17.q.2.ar.1.q.3.o./d. 21.q. 1.1.6m./quol.5.q.11.1.o./1e.Thes.3.co.2./He.6.co. 2.fi./co. 9.fi.

58 Immo etiam opera mortua, cum sint meritoria. Ma. o.2.5.7m. ☞Duo.951o. Rño.sicut Duo.950o.

59 Per pœnitentiam mortificantur peccata in se,& quo ad peccantem,non autem opera meritoria,per sequens peccatum mortale.3a.q.89.5.1m./4.d.22.q.1.1.6m.

60 Opera mortua non viuificantur per pœnitentiam quo ad meritum,nec quo ad satisfactionem.3.d.23.q.4.ar. 4.q.3.1m./4.d.15.q.1.ar.3.q.3.o./He.6.co.2.

61 Opera satisfactionis pœnitentię sacramentalis mortua.i.facta in peccato mortali,sicut est de oratione & similibus,oportet q iterentur.4.d.15. q.1.ar.3. q.3.3m.

62 Immo oratio vocalis vel mentalis est satisfactoria, quia vtraq; pœnam habet.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1m./q.4.ar. 7.q.1.o. ☞Rño.Dubio.952o.

63 Opera satisfactionis pœnitentię sacramentalis mortua,quę non relinquunt aliquem effectum in satisfaciente, postq; actus transijt,oportet q iterentur: quę autem relinquunt post se effectum in satisfacientibus, postq; actus satisfactionis transijt, sicut ex ieiunio manet carnis debilitatio, & ex eleemosynis largitis, manet diminutio substantię, non oportet q iterentur, quia quantum ad id quod de eis manet per pœnitentiam, Deo acceptę sunt.4.d.15.q.1.ar.3.q.3.3m.

64 Oppositum videtur dicere a simili, quia Deus est quasi per prius acceptans offerentem,q; ea quę offeruntur.2. d.26.3.c.principio./Veri.q.27.5.6.c./2e. Cor.8.co.3. principio./He.11.co.2. RRño.Dubio.953o.

Operatiuum. Actiuum. Anima.297. Ars.o. Artifex. o.Brachium.1.Conclusio.1.5.6.Esse.90.Eustochia.2. 3.Factiuum. Fides.7. Habitus.53.c.61.c. Idea.6.30. 39.Lex.33.Mathematica.5.Necessitas.12. Potentia. 81.88.89.

Operatum. Actio.47. Operatio. 18. 19. Oratio. 65. Per.2.Voluntas. A.

Operculum.Cete.3.

Oppidum.Castra.Cete.Cerimonia.1.

Opinatiua. Imaginatiua.o. Opinio.o. Prudentia.14. Scientificum.o.

1 **OPINIO** est actus intellectus, declinantis in vnam partem contradictionis, cu3 formidine alterius: vnde opinio est quoddam debile & infirmum sm philosophum. 1^a.q.79.9. 4^m./.22^e. q.1. 4.c./.q.2.1.c./.9.2^m./.q.67.3.c. Actus.120. Amicitia.43. Amor. 68.

2 Opinio non potest esse de aliquo viso per sensum, vel per intellectum.22^e.q.1.4.c. Angelus.95. Aristoteles.3. Auditor.1. Augmentum.11. Beatitudo.31. Cœlum.6.54. Cognitio.47.70. Cõmunicabile.3. Contradictio.4. Dęmon.89. Docilitas.1. Elementum.25. Eucharistia.88. Exemplum.3. Falsitas.19. Fides.14.152. 148.149.150.211. Fortuna.0. Futurum.2. Gloria.12. Habitus.6.7. Hęresis.22.77.c̃.

3 Opiniones ꝯdictoriorum, non sunt contradictorię, sed sunt contrarię. 1^a.q.17. 4.1^m./.3^m./.12^e.q. 53.1.c./.q. 64.3.3^m./.q.77.2. 3^m./. Ma.q.3. 9.5^m./. Met. 4.lec.5. co.4.5.fi./. Li^o.11.lec.5.co.1. Iactantia.1. Ioannes.20. Liber.27. Locus.6. Magnanimitas.26. Mendaciũ.10. Mentiri. Moralis.5. Mundus.30. Origenes. 4. Prębenda. Prouidentia.12. Prudentia.14. Rhetorica. 1. Scandalum. 16. Scientia. 25. 74. 93. Scientificum. 0.

4 Opinio multorum est vera, vel simpliciter, vel sm partem.12^e.q.5.3. 3^m./.4.d. 49.q.1.ar.1.q.1.1^m. Scholaris. Scriptura.17. Seruitus.15. Suspicio.2. Verecundia.6.11. Vituperatio.2.

5 Opinio vera, tripliciter amittitur. s. mutatione rei, obliuione, & ratione in oppositum. Anima.3.lec.5.fi.

6 Opinio & suspicio, possunt esse veri & falsi: ideo non sunt virtutes intellectuales, quia illę sunt tantum veri. 12^e.q.55.4.c./.q.57.2. 3^m./.3.1^m./. Veri. q.14.8. c./.q. 18.6.c./. Virt.q.1.2.c.

7 Aliquis potest simul habere scientiam veram, vel opinionem veram de vno ꝯdictorio in habitu, & falsam de altero ꝯdictorio in actu, vel econuerso: non autem vtranq; simul in actu. 1^a.q.47.1.3^m./. Ma.q.3.9.5^m./. Posteriorum.lec.44.co.5.fi.

8 Opinio falsa, est operatio defectiua intellectus, ex defectu alicuius principij cognoscendi, & in nobis sępe ex indebita ratiocinatione. Ma.q.16.6.c. ꝑncipio./. Opus. 72. principio.

9 Habens malam opinione3 de proximo, sine causa sufficienti, contemnit eum, & iniuriatur ei. 22^e.q. 60. 3. 2^m./4.0.

10 Non est necessarium, ꝙ quicquid aliquis dicit, hoc mente suscipiat, vel opinetur. Met.4.lec.6.co.1. Oportet. Absoluere.23. Abstinẽtia.8. Abstractio.15. 27. Accidens.21.27.110. A. Accidia.2. Accusatio.5. Actio.16.87.98. Actus.30. Ada3.23.24. Agens.29. 38.65.100.113. Agere. 13.24. Amicitia.33. Amor. 94.108. Analogia. 3.20. Angelus.34. 75. 110. 162. 259.473. Anima.95.172.245.251. Animal.39. Area.3. Attribui. Baptismus. 59. 155. Beatitudo. 136. 155. Causa.23.39.69.87. Cœlum.33. Chrisma.1. Circunscribere.1. Cognitio.15.18. Compositio.2. Contrarium.22. Corpus.32. Credere.24. Defectus.26. Delectatio.25. Deus.199. Dicere.6. Diffinitio.27. Dispositio.49. Distinctio.4.26. Donum.12. Effectus.12. Electio.37. Elementu3.4. Eleemosyna.12. Ens.28. Epyichia.8. Esse.53.72.84.85. Exemplar.5. Facere.7. Felicitas.3. Fides.66. Filiatio.5.6. Finis.79.99.126. Fortitudo.25.41. Forus.1. Fruitio.9. Generatio.5.9.38.68. 70. Genus.30.31.32. Gratia.39. Habitus.41.80. Ide3. 3. Ieiunium.13.14. Imaginatiua.2. Incipere.2. Indiuiduum.35. Intellectus.55.82.112.176. Intentio.6. Interpretatio.2. Iustificatio.27. Locus.18.29. Logica.5. Magnificentia.6. Materia.36.46. Matrimonium.64. Melius.2. Mensura.5.11. Meritum.50.69. Metaphora.4. Miraculum.10. Missa.23. Missio.6. Modus.5. Motus.66.69.81. Mundus.7. Mutatio.9. Necessitas. 0. Omissio.18. Operatio.39.40.63. Oratio.101. Ordo. 4. Pax.45. Passio.10.108.118. Peccatum.417. Pœna. 61. Pœnitentia.25. Periculum.2. Pessimum.0. Potentia.44.59. Pręceptum.25.148. Prędicari.7.28. Prędicator.9. Primum.2.4.5. Principatus.1. Processio.66. Propositio.5. Prudentia.35. Sacerdos.34. Sanctificatio.8. Sanguis.12. Satisfactio.6.10.20. Scientia.128. 133. Secundum ꝙ ipsum.3. Sequi. Situs.4. Templum. 2. Tempus. Virginitas.22. Virtus.17. 184. 229. 230. Visio. 24. Vitium. 9. Vnctio. 5. Vsura. 37. 70. 195. 196.258.303.

Opportunitas. Beneficiu3.1. Commoditas. Congruu3. Consilium.6. Decentia. Iudicium.45. Locus.7.

1 **OPPOSITIO** in sui ratione includit distinctionem. 1^a.q.28.3.c.

2 **CONTRADICTIO**./. Omnia opposita pertinent ad idem genus, vel per se, vt in contrarijs & relatiuis, vel per reductionem, vt in cęteris.2.d.35.3.c.1^m. Acceptio. 6. Accidia. 9. 10. 11. Adoptio. 9. Adulterium. 7. Affabilitas. 4. Affirmatio. 5. Agens.103. Ambitio. 1.

3 Oppositio quęlibet, ꝙto plus habet de medio, tanto est minor: quia minus habet de contradictione. Opus.37. co.1. Anima.126.290. Apyrochalia. Assentire.6. Astutia.1. Auaritia.25.c̃. Audacia. 1.4.6. Bonitas. 109.c̃. Charitas.106.156.157. Causa.51. Cęcitas.3. Certitudo.21. Clementia.1.2.11. Cognitio. 23. 74. Concupiscentia.4. Confessio.11. Cõfirmatio.29. Consequentia.2. Contritio.19. Corpus.4. Correctio.9.22. Culpa.3.4. Delectatio.74. Deus.373.382.383. Dissensio.1. Distinctio. 14.c̃. Doctrina. 15. Eucharistia. 87. Ex.4. Falsitas.23. Feruor.5.

4 Oppositio contradictionis, nõ causat distinctione3, sed sequitur eam. Potentia.q.10.5.c.co.2. Fides.161. Fiducia.12.

5 Oppositum videtur dicere.1^a.q.28.3.c.

R fi^o. Dubio.954°.

Fieri.2.3.4. Fomes.6.12. Fortitudo.36. Futurum.3. Gratia.52.114.185.186. Gratitudo.4. Habitus.10. Hebetudo.1. Hęresis.33. Homo.17. Honor.17. Humilitas 15.22.26. Idolatria.1.c̃. Ignorãtia.27. Illiberalitas. Impauiditas. Impugnare.0. Inconsideratio. Infidelitas.1. Ingratitudo.8.9. Iniustitia.1. Insania. Insensibilitas. 0. Insidię. Intẽsio.2.3. Inuolũtariũ.2.5. Hypocrisis.4.5. Ira.1.2.17.78.c̃. Iracũdia.1. Irreligiositas.1.2.4. Iuramentum.20. Iustitia.38.45. Lex.44.54. Liberalitas.7. Libertas.1. Ludere.2.8. Luminare.4. Luna.8. Magnanimitas.9.10.13. Malum.21.40. Matrimonium. 91. Medium.9. Mendacium.9. Miseria.1. Misericordia.19. Mollicies.3. Natura.36.c̃. Negligentia.10. Notio.10. Ocium. Omissio.1.8.9.10. Opinio.5. Optimu3. Ordo.42. Panificẽtia. Passio.63.64. Pax.11.15. Peccatum.3.59.c̃. 232.c̃.432. 435.436. Pœnitentia.111. 112. Perfectio.50. Pertinacia.3.

6 In qualibet oppositione, intelligitur contradictio: quia est prima & maxima oppositio, & est causa omnis oppositionis. 1.d.5.q.1.1.1^m./. Opus.37.c^o. 1./. Met.10. lec.7. co.2. principio. Pessimum.0. Possessor. Possibile. 9. Potentia. 15. 44. Pręceptum. 95. 103. Pręsumptio.2.c̃. Priuatio.8. Prodigalitas.6. Pusillanimitas.1.c̃. Religio.5. Res.3. Sacrilegium.2. Scandalum. 9. Securitas. 3. 4. Seditio. 0. Speculum. 5. Studiositas. 3. Stultitia. 2. 3. 7. 10. Successio.2. Tarditas.4. Verum.3. Virginitas. 24. Virtus. 145. c̃. Vitium. 10.

7 PRIVATIO./. Priuatio prius opponitur esse, quam habitui, ratione contradictionis, sed econuerso ratione inhærentiæ. Opus. 37. co. 3.

8 Oppositio priuatiua est oppositio maxima. Opus. 37. c°. 1.

9 Immo oppositio contradictionis est maxima. 1. d. 5. q. 1. 1. 1m. ☞ R ñº. Dubio. 955º.

10 Oppositio priuatiua est maxima, post contradictionem. Opus. 37. c°. 1.

11 RELATIO./. Oppositio relatiua, est oppositio minima. Opus. 37. c°. 3. Astutia. 1. Delectatio. 68. 74. 108. Ex. 1. 4.

Oppositum videtur dicere a simili. 1. d. 24. q. 1. 4. c. ☞ R ñº. Dubio. 956º.

Iactantia. 6. Prophetia. 6. Relatio. 17.

12 In relatiue oppositis, includitur contradictio. 1. d. 5. q. 1. 1. 1m. Virtus. 148. c. Vnitas. 38. c.

13 Oppositum videtur dicere. Poª. q. 7. 8. 14m. ☞ R ñº. Dubio. 957º.

14 Oppositio relationis dupliciter differt ab alijs oppositionibus: quia semper vnum aliorum oppositorum remouet alterum: & semper vnum est imperfectum respectu alterius, non autem in relatiuis. 1ª. q. 40. 2. 3m./. 1. d. 26. q. 2. 2. c./. Potentia. q. 7. 8. 4m./. q. 8. 1. 13m.

15 Nulla oppositio est in diuinis, præter oppositionem relatiuam. 1ª. q. 40. 2. 3m./. 1. d. 26. q. 2. 2. c./. Potentia. q. 7. 8. 4m./. q. 8. 1. 13m.

16 IN COMMVNI./. Aliquid opponitur alteri dupliciter. s. in generali, & in speciali. Veri. q. 2. 15. 4m. Affirmatio. 5. Apyrochalia. Cœlum. 87. Densitas.

17 Opposita possunt prædicari de eodem, secundum diuersa, non autem secundum idem. 3ª. q. 16. 4. 1m. Dispositio. 9. 11. 12. Epyichia. 8. Furtum. 5.

18 Sicut propositum in proposito, ita & oppositum in opposito: tenet, tantum in proprijs. Ma. q. 4. 6. 6m./. q. 13. 4. b. 2. Gratia. 114. 185. Homo. 31. Honor. 17. Humilitas. 35. c. Infidelitas. 11. Iustitia. 38. 45. Matrimonium. 91. Mendacium. 9. Peccatum. 232. 435.

19 Quot modis dicitur vnum oppositorum, tot modis dicitur & reliquum. 22ᵉ. q. 92. 2. 1m. Pœnitentia. 111. 112. Pessimum. 0.

20 Oppositum videtur dicere a simili. 1ª. q. 40. 1. 1m. ☞ R ñº. Dubio. 958º.

Possibile. 9. Remissio. Schisma. 2. Vniuersale. 17.

21 Quod modis dicitur vnum oppositorum, tot modis dicitur & reliquum: tenet tantum in oppositis in quibus est eadem ratio multiplicationis. 22ᵉ. q. 92. 2. 1m.

22 Cognitio vnius oppositi, non tollitur per cognitionem alterius oppositi, sed magis iuuatur. 1ª. q. 14. 10. c./. 22ᵉ. principio./. Met. 7. lec. 16. co. 3.

OPPRIMERE./. Tripliciter aliqui opprimebant populum Dei. s. principes rapiendo per violentiam: mulieres pertrahendo ad concupiscentiam, vel etiam ad idolatriam: & prophetæ decipiendo per adulationis astutiam. Isa. 3. lec. 2. co. 1. Fornicatio. 9. Stuprum. 2. Tyrannus. 0. Verecundia. 7.

1 OPPROBRIVM est impositio criminis, contra honorem alicuius, vel vt confundatur, vel abijciatur, vel moriatur. Psal. 34. co. 5./. Psal. 38. co. 8./. Psal. 41. fi. Contumelia. 0. Humilitas. 59. Sterilitas. 2. Verecundia. 4.

2 Opprobrium seu vituperium, est testimonium de defectu alicuius, & præcipue secundum aliquam culpam. 22ᵉ. q. 144. 3. c.

3 Tanto quis grauius fert opprobrium, quanto est de re de qua plus gloriatur. Psal. 41. fi. Vituperatio. 0.

4 Sicut honor est præmium virtutis, sic opprobrium est pœna peccati. Psal. 38. co. 8.

Optare. Affectio. 0. Desiderium. 0. Iudg. 17. Maledicere. 1. 3. Vsura. 200.

Optatiuus. Appetitus. 0. Baptismus. 38. Benedictio. 2. Bonitas. 37. Dicere. 3. Maledicere. 1. 3.

Optimates. Ordo. 47. Princeps. 16.

1 *OPTIMO opponitur pessimum, secundum Philosophum. 22ᵉ. q. 34. 2. b./. 4. a. 2./. Ethi. 7. lec. 7. co. 2.

2 *Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 39. 4. 1m./. 22ᵉ. q. 118. 7. 1m./. q. 162. 6. 1m./. 7. 3m./. 3. d. 33. q. 2. ar. 1. q. 3. 4m./. Ma. q. 8. 1. 2m./. 3m./. q. 13. 3. 1m. ☞ R ñº. Dubio. 291º. 1018º.

Optimum. Abstinentia. 3. Angelus. 308. Bigamia. 8. Bonitas. 24. Corpus. 33. Delectatio. 8. 9. Difficile. 3. Dispositio. 30. Electio. 35. Homo. 32. Intellectus. 280. Laus. 17. Magnificentia. 6. Misericordia. 21. Ordo. 40. Pœnitentia. 29. Pessimum. 2. Politia. 2. Possessio. 9. Potestas. 14. Præceptum. 133. Præstantius. Principatus. 3. 6. Propositum. 5. Tactus. 14. Tempus. 28. Valetudo. Virtus. 9. 40. Vita. 31. 45.

Opulentia. Abundantia. Iactantia. 5. Pax. 18. Vbertas.

1 OPVS creationis mundi, est quo ad esse, opus autem distinctionis, est quo ad virtutes in communi: sed opus ornatus, est quo ad specialia, vel extrinseca. 1ª. q. 65. principio./. q. 70. 1. c./. q. 74. 1. 0./. 2. d. 13. 1. c./. 4. c. 3m./. d. 14. 5. 0./. d. 15. q. 1. 1. c./. Opus. 20. c°. 13./. He. 4. co. 3. principio. Artifex. 4. Cessare. 1. c. Contemplatio. 22. Creatio. 13. Dies. 11. c. Executio. Finis. 77. Fructus. 9. 11. 12. Iustitia. 77. 88. Operatio. 33. 34. 48. c. Oratio. 65.

2 Opus creationis præcessit natura, non autem tempore, opus distinctionis, secundum Augustinum: secundum alios autem etiam tempore. 2. d. 13. 4. 1m. Peccatum. 32. 33. 70. Perfectio. 12. 13. Plantæ. 1. 2. Psalmus. 1. 3.

3 Opus creationis fuit ante omnem diem natura, non autem tempore secundum Augustinum: secundum autem alios, etiam tempore. 1ª. q. 74. 1. 1m./. 2. d. 13. 4. 1m. Sabbatum. 5. c. Sacramentum. 140. Senarius. 2. Successio. 5. Terra. 14.

4 Opus Dei a tenebris incepit, quæ tempore fuerunt ante lucem secundum alios, non autem secundum Augustinum. 2. d. 13. 4. 1m.

1 ORATIO est actus rationis practicæ. s. quia est vel petitio decentium a Deo, vel ascensus mentis in Deum. 22ᵉ. q. 83. 1. 0./. 3. 1m./. 3ª. q. 21. 1. c. 2m./. 2. 0./. 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 1. 0./. q. 2. c. 2m. Ascensus. Assistere. 2. 6. 7.

2 Oratio est actus virtutis. s. latriæ, non autem est actus doni intellectus. 22ᵉ. q. 83. 3. 0./. 15. c./. 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 2. 0./. ar. 5. q. 1. 2m. Deprecatio. 0. Exordium. 0. Ioannes. 20. Materia. 50. 51. Nomen. 24. Non velle. Significatio. 0.

3 Oratio est quodammodo desiderii nostri interpres apud Deum. 22ᵉ. q. 83. 1. 1m./. 3. c. 2m./. 9. c. principio./. 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 1. 2m. Simonia. 12. Soliloquium. Statutum. 1. Turtur. 4. Vacare. Verbum. 37.

4 Fletus, vel gemitus, non est oratio, sed est fundamentum orationis. 4. d. 15. q. 4. ar. 1. q. 2. 3m.

5 NECESSITAS. 61. 63. Oratio necessaria est post baptismum, propter impugnantia interius & exterius. 3ª. q. 39. 5. c. fi./. 4. d. 18. q. 2. ar. 1. q. 2. 2m./. quol. 7. 18. c. co. 3. fi./. Psal. 16. co. 5./. Isa. 4. fi./. Ro. 12. lec. 2. co. 6.

6 Oratio est in præcepto religionis, quo ad ipsum petere: sed quo ad recte aliquid desiderare, cadit sub præcepto charitatis. 22ᵉ. q. 83. 3. 2m.

7 Oratio est in præcepto determinato ad horas canonicas, quo ad ministros ecclesiæ: sed est in præcepto indeterminato

terminate quo ad actos.4.d.15.q.4.ar.1.q.3.0./.Opusc. 3.c°.257. Officium.11.2.

8 DIVISIO.33. Conueniens est orare: & triplex error circa orationem reprobatur.s.ponentium ꝙ res humanę, non reguntur diuina prouidentia: & ponentium omnia etiã in rebus humanis ex necessitate contingere, siue ex immutabilitate diuinę prouidentię, siue ex necessitate stellarum, siue ex connexione causarum: & ponentium dispositionem diuinę prouidentię variabilem esse.1ª.q.22.2.c./.22ᵉ.q.83.2.0./.4.d.15.q.4.ar.1.q.3.2.2ᵐ./.3ᵐ./.Veri.q.5.2.c./.Opusc.3.c°.255.

9 Error quincuplex circa orationem reprobatur. 1ª.q.22.2.c./.ꝫ.3.c°.96./.Dionysius.3.co.2. Argumentum.5.

10 Partes integrales orationis ſm Apostolum sunt quatuor.s.obsecratio, oratio, postulatio, & gratiarum actio: vel laus Dei, & supplicatio, ſm Ambrosium: partes vero eius subiectiuę.i. species eius sunt tres.s.supplicatio, postulatio, & insinuatio.22ᵉ.q.83.17.0./.4.d.15.q.4.3.0./.1ᵉ.Thi.2.co.1.2.

11 Species orationis perfectę in grammatica, sunt quinq3: scilicet enunciatiua, deprecatiua, imperatiua, interrogatiua, & vocatiua: prima pertinet ad logicum, aliæ vero ad rhetorem, poetam, & grammaticum, sed diuersimode. Perihermenias.lec.7.co.1./.2.fi.

12 QVALIS./.Oratio tam priuata ꝙ publica, debet esse vocalis, quadruplici ratione.s. vt homo excitet seipsum ad deuote orandum: vt intentionē custodiat ne mens euagetur: vt ex quadam redundantia ab anima in corpus ex vehementi affectione inconsiderate mens in fletus, suspiria, iubilos, & voces prorumpat: vt quasi ad redditionem debiti homo Deo seruiat, ſm illud totum qđ ex Deo habet.i. non solum mente, sed etiam corpore: quod pręcipue competit orationi, ſm ꝙ est satisfactoria.22ᵉ.q.83.12.0./.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.2ᵐ./.4.d.15.q.4.ar.2.q.1.0. Abscondere.2. Adoratio.0. Contemplatio.8.

13 Clamor orationis est in corde, & non in voce. Psal. 30.fi./.Ro.8.lec.3.co.3. Deprecatio.2. Deuotio.9.10. Eleemosyna.26.34.

14 Oratio debet continuari, ꝙdiu deuotio potest conseruari.22ᵉ.q.83.14.0./.4.d.15.q.4.ar.2.q.2.0. Tempus.44.

15 Oratio debet semper durare, ſm virtutem, non autem ſm essentiã.22ᵉ.q.83.14.0./.4.d.15.q.4.ar.2.q.3.0./.Ro.lec.5.co.4./.Col.co.3.fi./.co.6.pincipio./.1ᵉ.Thes.5.lec.2.co.2.fi. Thurificatio.1. Turtur.4. Vas.3. Vnctio.7.

16 REQVISITA.54. Fides, spes, & charitas, pręexiguntur orationi, ratione propria orationis, & ratione latrię.22ᵉ.q.83.15.c./.4.d.15.q.4.ar.1.q.2.4ᵐ.

17 Oratio est meritoria, si ex charitate fiat. 22ᵉ. q. 83. 7. 2ᵐ./.15.0./.4.d.15.q.4.ar.7.q.2.0./.q.3.c.3ᵐ. Adoratio.2.4.5.

18 Oratio semper habet efficaciam impetrandi, si habeat quatuor conditiones.s.si fiat pie, ad salutem, pro se, & perseueranter.22ᵉ.q.83.7.2ᵐ./.15.2ᵐ./.16.c./.4.d.15.q.4.ar.7.q.3.0./.ꝫ.3.c°.96./.Opusc.7.pn°./.Matth.7.co.4./.Io.14.lec.4.fi./.c°.16.lec.6.co.2./.Dionysius.3.co.16. Attentio.0. Benefacere.2. Excommunicatio.2. Genuflexio. Leuatio. Meritum.101.

19 Omnes conditiones orationis, requisitę ex parte orantis.s.fides, confidentia, humilitas, paupertas, & feruor, includuntur in hoc ꝙ dicitur pie.4.d.15.q.4.ar.7.q.2.c./.ꝫ.3.c°.96. Tempus.44. Vagatio.1.

20 Oratio requirit tria.s. munditiam sensualitatis a carnalibus & a mũdanis affectionibus, & ne intellectus obumbretur caligine phantasmatum, & ordinationem voluntatis in Deum, per charitatem & deuotionem. Dionysius.3.co.3.

21 Oratio debet esse ex corde, anxia, recta, ad Deum, & assidua. Psal.26.co.8.

22 Oratio debet habere tria.s.clamorē, iustitiam, & ꝙ totum bonum attribuatur Deo. Psal.4.pn°.

23 Conditio quadruplex necessaria in qualibet oratione.s. eleuatio mentis in Deũ, fiducia impetrandi, gratiarum actio, & petitio.22ᵉ.q.83.17.c./.Phil.4.co.3./.1ᵉ.Thi.2.co.1.2.

24 Oratio debet habere septem conditiones.s. ꝙ sit perfecta, humilis, continua, deuota, vigilans, instans, & charitatiua.22ᵉ.q.83.15.c./.Ephe.6.lec.5.pn°.

25 In oratione debent esse tria.s.attentio, rectitudo, & deuotio. Psal.3.co.3./.Psal.26.co.8./.Dionysius.3.co.3.

26 Oratio debet esse assidua, grata, & vigilans. Col. 4. principio.

27 Oratio debet esse tempestiua, continua, multiplex, & perfecta. Col.lec.3.principio.

28 Oratio debet esse assidua, pura, & quieta.1ᵉ.Thi.2.lec.2.co.2.

29 Tria faciunt orationem commendabilem, scilicet eleuatio mentis in Deum, continuatio, & lachrymę. Psal. 38.co.10.

30 Omnes orationes ecclesię, habent quatuor.s.inuocationem Dei, commemorationem beneficij Dei, petitionem, & obsecrationem. 22ᵉ.q.83.17.c./.Phil.4.co.3.fi./.1ᵉ.Thi.2.co.1.fi.

31 Oratio non requirit locum de necessitate, quia potest fieri mentaliter in omni loco, non autē vocaliter, propter inanem gloriam, sed requiritur locus, ad bene esse. 1ᵉ.Thi.2.lec.2.co.2.

32 EXAVDIBILIS./.Tria faciunt orationē esse exaudibilem.s.bonitas Dei, suffragia sanctorum, & meritum proprium. Psal.19.co.1.

33 Oratio obedientis Deo, patientis, & orantis pro inimicis, pręcipue exauditur. Psal.37.co.10.

34 Oratio rectę intentionis, semper exauditur, non autem oratio prauę intentionis, vel iniustę petitionis. Psal.17.co.32.

35 Orationes peccatorum reprobantur dupliciter.s.ꝙtum ad fictum deuotionis signũ, & ꝙtum ad orationis prolixitatem inanem. Isa.1.lec.5.principio. Angelus.491.627.628. Misericordia.36. Paschasius.1. Stephanus.2.

36 Oratio non exauditur, quando orans, vel ille pro quo oratur, vel ipsa petitio, non placent exauditori. 22ᵉ.q.83.15.2ᵐ./.Psal.21.co.16.

37 Oratio malorum exauditur, & fructuosa est, vel propter deuotionem eorum pro quibus fit, vel inꝙtum fit in persona ecclesię.3ª.q.82.6.c./.7.3ᵐ./.2.d.40.4.5ᵐ./.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2ᵐ./.d.15.q.4.ar.2.q.2.2ᵐ./.d.19.ar.2.q.2.4ᵐ.

38 Immo fructuosa est, ex parte malorum orantium.4.d.45.q.2.ar.1.q.3.0. ꝑ Rñº. Dubio.959°.

39 Oratio peccatoris, inꝙtum ex bono desiderio naturę fit, exauditur ex misericordia Dei, & nõ ex merito peccatoris, non autem inquantum peccator, nisi ad vindictam.22ᵉ.q.83.16.0./.q.178.2.1ᵐ./.Potentia.q.6.9.5ᵐ./.Io.4.lec.3.co.3.4.

40 Oratio petentis contra salutem, vel contra gloriam Dei, magis exauditur non obtinendo, ꝙ si obtineret quod petitur.22ᵉ.q.83.15.2ᵐ./.16.c./.4.d.15.q.4.ar.7.q.3.2ᵐ./.5ᵐ.

41 EFFECTVS.65.103. Effectus orationis duplex.s. expulsio tristitię per maximam delectationem, & augmentum spei. Psal.41.fi. Absoluere.40.

42 Valor orationis duplex.s.ad impetrandum, & ad merendum: & cęteris paribus, primus est maior orando

pro se, & pro alio: secundus autem, secundum maiorem charitatem. quol.7. vel.8.q.5.1.0. Amor.57. Argumentum.5. Ascensus. Castitas.11.

43 Effectus orationis triplex. s. meritum, impetratio, & spiritualis refectio mentis. 22^e.q.83.13.15.c./. Opus.7.co.1./.1^e.Cor.14.lec.3.co.2. Deuotio.9.10. Eleemosyna.26.32.33.34. Gratia.85. Peccatum.177. Prędestinatio.35.

44 Per orationem appropinquamus Deo. 22^e. q. 83. 1. 2^m./. Dionysius.3.co.2. Protectio. Prouidentia.59. Resistere.3.

45 Oratio pręeminet alijs actibus virtutis religionis post deuotionem, quia religio per orationem, mouet intellectum hominis in Deum, & tradit homo mentem suam Deo, subijciendo sibi eam per reuerentiam, & pręsentando eam Deo. 22^e.q.83.3.1^m./.3^m.

46 Oratio fit ad excitandum affectum nostrum, non autem ad docendum Deum. 22^e.q.83. 2.0./.9. 5^m./.12.c.1^m./.q.88.1.c./.4.d.15.q.4. ar.1.q.3. 2^m./.3^m./. ar.2.q.2.3^m./.3.c^o.95.119./. Opus.3.c^o.257./. Psal.2. co.4. Simonia.12.16.

47 Oratio fit, non quidem ad mutandum dispositionem diuinę prouidentię, sed ad impetrandum quod Deus disposuit. 1^a.q.23.8.c./.22^e.q.83.2.0./.3.c^o.95.119./. Opus.3.c^o.257. Statutum.1. Suffragia.3. Thurificatio.1. Vacare. Vagatio.1.

48 Oratio causat solicitudinem, feruorem, seruitium Dei, gaudium, & auxilium. Ro.12.lec.12.co.6.

49 Orationes fiunt in horis canonicis, ad salutem ecclesię: vt auertatur ira Dei a populo, & vt orantes sint quasi precibus dimicantes, & quasi diuinę sententię resistentes. 22^e.q.83.14.0./.4.d.18.q.2. ar.1.q.2. 2^m./. quol.7.18.c.co.3.6./. Psal.16.co.5./. Isa.4.6./. Luc.18.1./. Ro.12.lec.2.co.6.

50 Vnus homo potest per orationem alij impetrare primam gratiam. 4.d.45.q.2.ar.1.q.1.c.1^m.

51 Licet vnus homo impetret alteri vitam ęternam per orationem, nunquam tamen hoc fit, nisi mediantibus proprijs operibus illius. 4.d.45.q.2.ar.1.q.1.1^m.

52 Oratio vocalis vel mentalis, est satisfactoria, si fit in charitate: quia vtraque pœnam habet, & vtraque est medicina. 4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1^m./.q.4.ar.7.q.1.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.15. q.1.ar.3.q.3.3^m. Du^o.960°. R si^o. sicut Dubio.952°.

MERITVM.17.33.39.42.43.63.78.

53 Meritum orationis exigitur, ad supplendum defectum aliorum meritorum nostrorum, quę non sufficerent sine oratione. 4.d.15.q.4.ar.7.q.2.3^m. Beatus.8. Meritum.15.101. Miraculum.38. Operatio.27. Paschasius.

54 Oratio principaliter innititur charitati, quo ad efficaciam merendi: fidei vero, quo ad efficaciam impetrandi. 22^e.q.83.15.3^m.

55 Oratio ordinatur ad duo. s. ad obiectum proprium. i. ad id quod petitur, & ad finem, idest ad vitam ęternam: ideo habet duplicem efficaciam. s. efficaciam impetrandi, respectu primi, & efficaciam merendi respectu secundi: primum pertinet ad misericordiam vel liberalitatem: secundum vero ad iustitiam. 22^e.q.83.15.2^m./.16.2^m./.q.178.2.1^m./.4.d.15.q.4.ar.7.q.3.c./.d.45.q.2.ar.1.q.1.c./.q.3.3.4^m./. Po^a.q.6.9.5^m.

56 Qui non attendit, vel non intelligit orationem, habet quidem meritum, non autem consolationem. 22^e.q.83.13.c./.1^e.Cor.14.lec.3.co.2.6.

57 Ex virtute orationis Christi, baptismus habet meritum regni cœlestis. 3^a.q.39.5.c.6.

58 PETENDA.85.100. In oratione peti debent aliqua determinata, propter attentionem & cognitionem nostri desiderii, & vt feruentius fiat. 22^e.q.83.5.0./.4.d.15.q.4.ar.4.q.1.0./. Opus.3.c^o.140. Festum.6. Macarius. Paschasius.

59 Impetratio orationis, potest se extendere ad omnia illa quę subsunt potentię Dei ordinatę. 4.d.45. q.2. ar.1.q.1.1^m.

60 Nihil debemus petere in oratione, nisi in ordine ad beatitudinem. 22^e.q.17.2.2^m./.q.83.4.5.c./.6.0.

61 Temporalia possunt peti in oratione, sicut & desiderari, non quidem principaliter: sed vt necessaria. 22^e. q.83.6.0./.4.d.15.q.4.ar.4.q.7.0.

62 Hoc pręcipue petendum est, in oratione, vt Deo vniamur. 22^e.q.83.1.2^m.

63 Oratio petentis liberari ab omni peccato per Deum, est tripliciter commendabilis: scilicet ratione petiti necessarii, ratione Dei non propter merita, & ratione vniuersalitatis. Psal.38.co.7.

64 ORANS.81. Orans primo desiderat: secundo meditatur verba: tertio proponit ea: sed exaudiens facit econuerso. Psal.5.co.2.

65 Orans in oratione non est tantum agens instrumentale, sed etiam agens principale: ideo efficacia orantis, non est tantum ex opere operato sicut est in sacramentis: sed etiam ex opere operante. 4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2^m. Angelus.491.627.628. Ascensus.

66 Orare non conuenit personis diuinis, quia non habent superiorem, nec distinguuntur in essentia, ratione cuius fit oratio. 22^e.q.83.10.0./.3. d.17.ar.3.q.1.c./.4.d.15.q.4.ar.6.q.1.0./.q.2.1^m./. Trin.12.3^m. Assistere.6. Beatus.32.

67 Orare est proprium rationalis creaturę: ideo non conuenit brutis. 22^e.q.83.10.0./.4.d.15.q.4.ar.6.q.3.0. Excommunicatio.2. Heresis.106. Indulgentia.29. Hypocrisis.2. Macarius. Miraculum.38. Paschasius. Sacerdos.36.

68 Sancti in patria orant pro nobis, non autem pro se. 22^e.q.83.11.0./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.0. Sacramentum.69.101. Sacrificium.34. Sepultura.1.6.7. Spiritus.15. Stephanus.2.

69 Orans deuote sanctos, fit dignus. s. vt sancti orent pro eo. 4.d.45.q.3.2.5^m.

70 AD QVOS./. Oratio proprie fit ad Deum tantum, vt a quo debet expectari quod petitur: ad sanctos autem fit deprecatio. 22^e.q.83. 4.0./.4. d.15. q.4. ar.5. q.1.0./.d.38. q.1. ar.1. q.1. 4^m. Baptismus. 48.51.52.53.

71 Oratio ad Deum, tripliciter differt ab oratione ad hominem: scilicet quia per orationem ad hominem, interponitur, vt desiderium orantis, & necessitas exprimatur: sed orando ad Deum, non intendimus necessitates nostras aut desideria, Deo manifestare, qui omnium est cognitor: per orationem ad hominem interponitur, vt deprecati animus ad concedendum flectatur: sed oratio ad obtinendum a Deo, est homini necessaria, propter seipsum qui orat: vt scilicet ipsemet suos defectus consideret, & animum suum flectat, ad feruenter & pie desiderandum, quod orando sperat obtinere: ad orationem quę fit ad hominem, pręexigitur familiaritas: per quam sibi deprecandi aditus pateat: sed ipsa oratio quę ad Deum emittitur: familiares nos Deo facit, dum mens nostra eleuatur ad Deum, & quodam spirituali affectu, Deo colloquitur, in spiritu & veritate ipsum adorans: & sic homo familiaris effectus, orando aditum sibi parat, vt iterum fiducialius oret: & propter hoc in oratione diuina, assiduitas & petitionum frequentia, non est importuna, sed reputatur Deo accepta: in oratione vero, quę ad hominem fit, petitionum assiduitas redditur importuna. Opus.3.c^o.257.

72 Oratio soli Deo porrigitur, vt per eum implenda, sanctis vero & angelis & hominibus, vt per eos impetranda suis meritis & precibus, & non vt Deus eas per eos cognoscat. 22^{e}.q.83.4.o.

73 Deus oratur, inquantum est beatus: ideo oratur ratione essentialium attributorum, non autem ratione attributorum personalium. 4.d.15.q.4.ar.5.q.3.o./ar.6.q.1.c.

74 Spiritussanctus oratur in ecclesia, non quidem per modum orationis: quia magis conuenit ei peti ab alio vt donum.4.d.15.q.4.ar.5.q.3.2^{m}.

75 Oratio non debet fieri ad sanctos qui sunt in purgatorio, vel in hoc mundo, sed tantum supplicatio, vel petitio.22^{e}.q.83.4.3^{m}./11.3^{m}./4.d.15.q.4.ar.5.q.2.o.

Immo oratio facta est ad sanctum Paschasium existentem in purgatorio, & exaudita est. 4.d.15.q.4. ar.5.q.2.3^{m}. Respondet.s.Tho.in loco allegato dicens, quod in miraculis attenditur precipue deuotio & fides orantis: & quia ille Paschasius propter excellentiam meritorum credebatur esse in patria: ideo orabant ad illum: & talis oratio propter fidem orantium exaudiebatur tunc, vt vita illius approbaretur, non quod ille in purgatorio existens, pro alijs oraret, quo precibus eius illorum oratio vim haberet imperrandi.

PRO QVIBVS.18.36.42.68.69.93.vsq3.96.

76 Sancti debent interpellari, vt orent pro nobis. 2.d.17.6.2^{m}./4.d.45.q.3.2.o.

77 Vtile est orare sanctos inferiores quincuplici ratione, licet superiores sint plus accepti Deo.s.primo ex hoc, quod aliquis quandoque maiorem habet deuotionem, ad sanctum minorem, quam ad sanctum maiorem: ex deuotione autem maxime dependet orationis effectus: secundo propter fastidium tollendum, quia assiduitas vnius rei fastidium parit: & per hoc quod diuersos sanctos oramus, quasi in singulis nouus feruor excitatur: tertio quia quibusdam sanctis datum est in aliquibus specialibus causis precipue patrocinari: sicut sancto Antonio, ad ignem infernalem: quarto vt omnibus honor debitus exhibeatur a nobis: quinto quia plurium orationibus aliquando impetratur, quod vnius oratione nō impetraretur. 22^{e}.q.83.11.4^{m}./4.d.45.q.3.2.2^{m}.

78 Sancti orantur nominibus proprijs, propter tria.s.quia hoc meruerunt, plus nobis innotescunt, & propter fidem resurrectionis insinuandam. 22^{e}.q.83.11.5^{m}.

79 Sancti cognoscunt in verbo, orationes nostras ad eos, etiam mentales, sicut & omnia alia que ad eos pertinent. 1^{a}.q.107.1.3^{m}./22^{e}.q.83.4. 2^{m}./3^{a}. q.10.2.c./2.d.11.q.2.3.4^{m}./4.d.15.q.4.ar.5.q.1.3^{m}./d.45.q.3.1.o./Veri.q.8.4.12^{m}.

80 Sancti orant pro nobis dupliciter.s.expresse, & interpretatiue, sicut sanguis Christi.4.d.45.q.3.3.o.

81 Sancti orantes pro nobis, semper exaudiuntur quo ad eos, sed quandoque impediuntur ex parte nostri, quo ad orationem interpretatiuam tm̃.4.d.45.q.3.3.o.

82 Orandum est pro omnibus, quia charitas est ad omnes, & specialiter orandum est pro dominis. 1^{e}.Thi.2.co.1.

83 Quilibet debet orare, & desiderare bona pro alijs, sicut & pro se. 22^{e}.q.83.7.o./3^{a}. q.21.3.3^{m}./4. d.15.q.4.ar.4.q.3.o.

84 Quilibet tenetur orare in communi, pro suis inimicis non autem in speciali, nisi in aliquo casu speciali, sicut in necessitatis articulo. 22^{e}.q.83.8.o./3.d.30.2.c./Virt.q.2.8.c.fi. Angelus.501.627.628.Baptismus.48.

85 Orandum est pro omni peccatore viatore, vt conuertatur, & pro iustis vt perseuerent, triplici ratione.s.quia multorum preces facilius exaudiuntur: vt ex multis gratia agatur Deo de beneficiis, que conferuntur iustis, que etiam in vtilitatem multorum vergunt, vt maiores non superbiant, dum considerant se minorum suffragijs indigere: sed non impetratur, nisi pro predestinatis. 22^{e}.q.31.2.1^{m}./q.83.7.3^{m}./4.d.46.q.2.ar.3.q.2.2^{m}./Veri.q.24.11.8^{m}./Ma.q.3.15.3^{m}. Benefacere.2.Confessio.62.Eleemosyna.26.33.Gratia.85.Indulgentia.19.

86 Non est orandum pro damnatis, nec pro beatis, nec pro pueris in limbo: sed pro iis, qui sunt in purgatorio. 2.d.43.L.2^{m}./3^{m}./4.d.45.q.2.2.o./Ma.q.3.15.3^{m}. 1^{e}.Cor.15.lec.4.co.1.fi. Misericordia.21.

87 Orationes facte pro paruulis baptizatis defunctis non sunt suffragia: sed gratiarum actiones. 4.d.4.L.fi.

88 Orandum est pro excommunicatis, sed non inter orationes pro membris ecclesie. 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.1^{m}./2^{m}. Missa.5.6.13.23.26.27.

89 Orandum est pro infidelibus, licet non prosit eis, nisi conuertantur. 22^{e}.q.31.2.1^{m}./4. d.18.q.2.ar.1.q.1.1^{m}./Ro.10.co.1.fi.

90 CHRISTVS./Christus orauit secundum humanitatem tantum, triplici ratione.s.vt ostenderet se esse hominem, propter exemplum, & quod esset a Deo. 22^{e}.q.83.10.1^{m}./3^{a}.q.13.4. 3^{m}./q.21.1. o./2.c./q.43. 2.2^{m}./q. 53.4.2^{m}./3.d.17. ar.3. q.1.o./4.d. 15.q 4. ar.6.q.2. 1^{m}./Trin.12.3^{m}./Io.11.lec.6.co.2.fi. Angelus.501. Gratia.85.Misericordia.21.

91 Oratio Christi pertinet ad sacerdotium eius. 3^{a}.q.22.4.1^{m}.

92 Oratio Christi quo ad obiectum fuit sensualitatis, non autem quo ad actum. 3^{a}.q.21.2.o./4. c.4^{m}./3. d.17.ar.3.q.3.o./Opus.3.c^{o}.240./Opus.7.o.

93 Christus orauit pro se, & pro nobis, quo ad bona corporis: sed quo ad bona spiritualia, orauit pro nobis, non autem pro se. 3^{a}.q.21.3.o./q.22. 4.1^{m}./3.d.17. ar.3.q.2.o./Opus.7.o./Io.12.lec.4.co.2.

94 Christus dupliciter orauit pro se.s.exprimendo affectum sensualitatis, vel voluntatis vt natura, quo ad passionem transferendam, & secundum rationem quo ad gloriam corporis: & sic omnis oratio eius pro se & pro nobis & voluntas impleta est, non autem primo modo. 3^{a}. q.21.3.4.o./3.d.17.ar.3.q.3.4.o./Opus.3.c^{o}.240./Opus. 7.o./Psal.21.co.4./Io.12.lec.4.co.2./He.5. co.5. Sudor.Vita.30.Vox.1.

95 Christus orat pro nobis dupliciter.s.petendo seu volendo, & representando patri humanitatem suam, cum mysteriis eius. Ro.8.lec.7.co.2./He.7.lec.4.co.3.

96 Non dicitur, Christe ora pro nobis: sed Christe exaudi nos, vel miserere nobis, propter errorem Arrii & Nestorii. 4. d. 15. q. 4. ar. 6. q.2. 1^{m}./d. 45. q. 3. 2. 3^{m}.

97 Christus docuit dirigere orationem dominicam ad patrem, quia pater est principium totius deitatis, non de principio.4.d.15.q.4.ar.5.q.3.1^{m}.

98 DOMINICA./Oratio dominica exponitur. 22^{e}.q.83.9.o./3.d.34.q.1.6.o./Opus.3.c^{o}. 254.vsque fi./Opus.7. o.

99 Petitiones orationis dominice sunt septem secundum Matheum.s.sanctificetur etc. Sed secundum Lucam, sunt quinque. 22^{e}.q.83.9.4^{m}./5^{m}.

100 Oratio dominica est perfectissima, quia cōtinet omnia desideranda, & ordinem eorum: & informat omnes affectus. 22^{e}.q.83.9.c.prin^{o}. Beatitudo.143.

101 Non oportet vti tantum verbis orationis dominice, sed oportet intendere tantum ad ea impetranda, que in ipsa continentur. 22^{e}.q.83.14. 3^{m}./4.d. 15.q.4.ar.2.q.2.2^{m}.

102 Non parcens, vel non habens peccatum, non peccat, dicendo orationem dominicam: quia dicitur in persona ecclesie. 22^{e}.q.83.16.3^{m}./3.d.30.L./4.d.16.L.fi./Opus.7.c^{o}.9.fi. Peccatum.374.

103 Oratio dominica valet ad remissionem culpę venialis & mortalis. 12^e.q. 74. 8.6^m./.2.d. 24.I.lec. 2.principio./.Veri.q.15.4.1^m.

104 VOCALIS.7.12.13. Oratio vocalis, est q̃titas discreta.3^a.q.60.8.o./.4.d.3.ar.2.q.4.1^m.

Oratius.Virtus.41.

Oratiuus.Theologia.13.14.

Orbis. Amazones.1.Cœlum.136.140.147. Euangelium.2. Mundus.o. Roma. 3. Stella. 3. Thomas. 1. Vniuersum. o.

Orbitas. Bestialitas.2.

Hordeum. Eucharistia.61.

Ordinabile. Actu. Actus.13. Bonitas.47. Lex.171. Miraculum.51. Ordo.2. Peccatum.416. Potentia.31.

Ordinarius. Abbatissa.1. Appellare.3. Episcopus.o. Exemptus. Iudicium.23.c̃.37.c̃.Officium.14.15.

1 ORDINATIO Dei, de nulla creatura frustrari potest, quia deficiens ab vno ordine, labitur in alium ordinem.1.d.6.1.3^m./.Veri.q.24. 10.10^m. Absoluere.1. Accusatio.27. Acolitus. Actio.16.17.48. Actu. Actus.23.24.47.54.79.82.160. Adiurare.1. Affinitas.2. Agens. 25.92.93. Agere.7. 23. 30.c̃. Amor. 169.217. Angelus.140. 227.229. 260.339.381. 383. 413.433.443.447.588. Anima.72.159.233.295. Annexum.o. Annichilatio.9. Appetitus.21.39.c̃. Aqua. 19. Ars.4.5.10.c̃.47. Artificiale. Baptismus.139.199. 250. Beatitudo. 130. 140. Beatus.8. Bonitas.53.70. 183.247. Character.11.21. Charitas.6.62.151. Caro. 4. Catechismus.9. Causa.19.20.21.82.69. Cœlum.80. 110. Certitudo.5.8.18. Cibus.5. Circuncisio.1.2.4.43. Ciuilis.2. Clauis.4. Cognitio.54.B.78. Concupiscentia.17. Confessio.17. Consanguinitas.4. Consecratio. 1.4. Consilium.24. Contemplatio.12. Coordinatio. Creatura.24.25.26.27.30. Cultus.11.13.15. Cura.3. Damnatio.24. Debitum.1. Deceptio. Delectatio.51. 52. Dęmon.6.13.58. Depositum.2. Detractio.5. Deus. 375.376.430. Difficile.16. Dispositio.12.35.49. Dominatio.3. Dominium.8.11. Effectus.12.19.20. Electio. 27. Ens.15. Episcopus.3. Eucharistia. 75.93.161.238. 244.253. Excęcatio.5. Exorcismus.9. Facere.8. Feruor.1. Finis.59.84.96.c̃. Forma.133. Generatio.23. 74. Gloria.5. Gratia.36.118.123.124.125. Gratiarum actio.5. Gratiosus. Habitus.59. Hęresis.20. Homo.34. Honor.13.26. Idea.26.45. Imperare.2.12.15. Incarnari.7. Incipere.3. Indulgentia.5. Infinitum.20. Iusidię. Instrumentum.6.7. Intelligibile.2. Intellectus.83. 159.164.278. Intentio.12. Ira.84. Iudicium.5. Iustitia.16.18.44.51.77.85. Labor.2. Laus.13. Lectoratus.1.5. Lex.9.78.79.80.92.165. Liberum.11.29. Litera.2. Malitia.9. Mansuetudo. 10. Matrimonium. 47.67. Medicina.3. Memoria.22. Mendacium.13. Meritum.5.9.98. Metaphysica.14.15.29.

2 Omnis ordinatio est rationis.22^e.q.58.4.2^m./.q.83.1. c./.q.88.1.c./.4.d.38. q.1.ar.1.q.1. c./.§.2. c^o.24.3^m./. Veri.q.6.1.c./.q.23.13.o./.Virt.q.2.9.2^m./.Ethi. principio./.Li^o.2.lec.3.6. Miles.7. Militaris. Miraculum.51. Missio.39. Modestia.6. Moralis.1.2. Motus. 6.14. 59.60. Mulier.17. Natura.18. Naturale. 9.18. Numen.34. Obedientia.10.20. Oratio.20. 55.59. Ordinabile. Ordinatiuum. Ordinator. Ordinatrix. Ordo. 33.59. Passio.70. Paulus.29. Pax.13. Peccatum.39. 52.85 152. Pœna.58. Pœnitentia.4. 15. 133. Perfectio.7.26.29.45.49.

3 Ad hoc q̃ aliqua sint ordinata, duo requiruntur. s. ordo ad debitum finem, & proportio ad ipsum finem.12^e. q.102.1.c. Philosophia.2. Physica.5. Potentia.7.8. 9.16.17.30.c̃.57. Pręceptum.6.37.65.76.112.116.

4 Totum quod est homo & totum quod potest, & quod habet, est ordinandum in Deum. 12^e.q.21.4.3^m. Pręcipere.

5 Ordinare & iudicare alios, est tantum prelatorum: sed ordinare actus proprios, conuenit cuilibet homini.22^e. q.45.5.2^m. Prędestinatio.1.c̃.18.35. Prędicare. 14. Prelatio.15. Primi. 2. Primum. 2. Priuatio. 4. Prius.o. Promissio.1.2. Prophetia.11.43.44.54.56. Propter.5.6. Prouidentia.1.c̃.23.49.c̃. Prudentia.2. 31.33.c̃. Psalmus.4. Pudicitia.2. Purgatio.5. Ratio. 11.34.44.c̃.50. Regere.1.14. Regula.1.2.5. Religio. 1.18.38.93.c̃. Reprobatio.1. Reuerentia.2.5. Sacramentum.3. 82.91.109. 113.114. Sanctificatio. 3.11. Sanctus.5. Sapientia.1.17.c̃.32.35.c̃. Scientia.2.119. 131.c̃.141.c̃. Signum.5. Simonia. 3.22.26.35.37.c̃. Statutum.1. Stella.9. Studium. 6.8. Subdiaconus.1. 2. Successio.4. Suffragia.7. Suum.1. Tabernaculum. 5. Temperantia.9.19. Theologia.4.20.21.38. Veritas. 9. Virtus.14.c̃.81. Vita.62.73.85. Vsura.154.

6 IN SACRIS./.In ordinatione sua, sacerdos accipit calicem cum vino, & patenam cum pane. 4.d.24.q.2. ar.1.q.2.co.1.6./.2.6^m.

7 Ordinatus per saltum ex malitia, debet deponi: si vero ignoranter, debet imponi pœna ab episcopo, q̃ interim careat executione, donec pretermissum ordinem recipiat.4.d.25.I.principio.

Ordinatiuum. Metaphysica. 14. Ordinabile. Ordinatio. o.

Ordinator. Architriclinus. Episcopus.12.14.16.c̃.

Ordinatrix. Theologia.4.

1 ORDO in ratione sua includit tria. s. rationem prioris & posterioris, distinctionem, & originem.22^e.q.26.1.c./.6.c.6./.1.d.20.3.c. Abstractio.15. Accidens.4.16. Actio.65.111. Actus.33.51. 64. Agens. 56. Amor.8.103.c̃. Angelus. Q. Anima. 232.266.317. Animal.14.62. Annexum.1. Annuciatio.6. Antecę. Antichristus.2. Apparere.2. Appetitus. 19. 21. 39. Archangeli. Artifex. 3. 4. Artificiale.4. Assentire.3. Assumere.51. Auersio.10.13. Beatitudo.138. 140.

2 Ad hoc q̃ aliqua habeant ordinem, requiruntur tria. s. q̃ vtrumq; sit ens, distinctum, & ordinabile ad aliud. Potentia.q.7.11.c./.q.10.3.c. Bonitas.38.57.c̃. 71.155.161.180.194.200. Caput.1. Charitas. P. Cathegorica. Causa.14.22.49.81.c̃.102. Cœlum.40.89. Certitudo.5. Cherubin.o. Circunstantia.17. Cognitio.53.54. Collectiuum. Compositio.10. Coniunctio. 11. Consequentia.1. Contemplatio.14. Contrarium. 6. Contritio.11. Corpus.33. Correctio.11.14. Creatura.18.22. Credere.9. Crimen. Cura.1.c̃. Damnatio. 6. Debitum.1. Delectatio. 17.

3 Ordo semper dicitur respectu principij.1^a.q.21.3.c./.q. 42.3.c./.1.d.20.3.c./.quol.5.q.10.1.c. Denominatio.10. Determinatio.4. Deus.18.43.244.246.288. 375.376.378.406.411. Dispensatio.11. Dispositio.3.4. 26.33.35. Distinctio.7.25.34. Dominium.1. Donum. 15. Effectus.1.12.15.19. Electio.3.25. Elementum. 24. Aequiuoca. 9. Eucharistia. 26. 27. 28. 29. 93. 107. Ex. 1. 2. Excommunicatio. 10. 11. Falsitas. 4. Fatum. 1. 6. Fides. 17. Fieri. 4. 10. 11. Finis. 6. 59. 76. 78. Flagellum.3. Forma. 45. 48. 72. 93. 95. 148. Fructus.7. Frui.8.

4 Vbicunq; est aliquod principium, oportet q̃ sit aliquis ordo, quia ordo includit in se aliquem modum prioris & posterioris, quę dicuntur s̃m relationem ad aliquod principium.22^e.q.26.1.c./.6.c.6. Gratia.18.128. 132. Habitus.13.37. 43.44.59. Hęresis.105. Homo. 18.34. Idea.29. Imago.5.34. Incarcerare. Indigentia.1. Infinitum.31. Intellectus.204.207. Irascibilis.4.

Iudicium.15. Iustitia.1.2.79.82.88. Iustificatio.1.18.c̃. Legislator.4.5. Lex.8.9.10.36.60.72.78.c̃.129. Liber.15. Libertas.6. Liberum.25. Linea.3. Locus.6.c̃.

5 Impossibile est, aliquã rem omni ordine destitui, etiã actum peccati.2.d.37.q.1.1.5ᵐ. Loth.1. Maledicere.4. Malitia.9. Malum.12.13.55. Materia.10.19.26. Miraculum.4.5. Missio.24.

6 Omnis prioritas s̃m ordinem naturę, reducitur ad ordinem causę & causati.4.d.17.q.1.ar.4.q.1.c.

7 In iis inferioribus, est ordo per se & ordo per accidens: sed in superioribus.i. in cœlis & in angelis est tantũ ordo per se. Spiritu.8.c./.quol.3.6.d. Modestia.6.c̃. Modus. Motus.4. Natura.49. Necessitas.5.27. Nihil.2. Ocium. Omissio.1. Operatio.9. Oratio.60.100. Ordinabile. Ordinatio.0.

8 Ordo per se, est in speciebus, non autem in indiuiduis eiusdem speciei, sed tantum ordo per accidens. 1.d.12.ar.2.2ᵐ./. Spiritu.8.c.co.2./.quol.3.6.d./. Causis. lec.1.co.3.4. Pars.27.c̃. Passio.62.c̃. Pax.1.16.

9 Ordo realis non potest esse, vbi non est distinctio realis: sed tantum ordo s̃m rationem. Potentia.q.10.5.c./.5.12ᵐ. Peccatum.1.54.152.167.177.178.203.308.355.363. Pœna.52. Pœnitentia.16.17.52.86. Perfectio.28.41.42.

10 Forma vniuersi consistit in distinctione & ordine partium eius.p̃.2.cᵒ.38.5ᵐ.

11 Videre ordinem vniuersi, & dispositionem diuinę prouidentię, est valde delectabile. Psal.26.co.4.

12 Ordo rerum est ex diuersitate formarum, quę est propter multitudinem rerum.p̃.3.cᵒ.97. Perturbatio. Positio.

13 Oppositum videtur dicere a simili. Opus.30.lec.7. ☞ R ñᵒ. Dubio.961ᵒ. Possessio.4.

14 Ordo finium, est secundum ordinem agentium: quia omne agens ordinat effectum suum ad aliquem finẽ. 12ᵉ.q.109.6.c./.2.d.38.1.c./.p̃.3.cᵒ.17.6ᵐ./. Potentia.q.7.2.10ᵐ./. Ma.q.1.1.c. Potentia.7.8.9.16.17.30.c̃.57.c̃.

15 Ordo actionum, est secundum ordinẽ agentium.s. nobilior a nobiliori, & prima a primo.4.d.8.q.1.ar.3.q.1.c./.p̃.2.cᵒ.21. principio./. Liᵒ.3.cᵒ.97.co.2. Precceptum.63. Prędestinatio.13.16.20. Pręsumptio.9. Prius.1.2.7.

16 Ordo pœnę ad culpam, est a Deo, non autem ordo culpę ad naturam.2.d.3.q.2.1ᵐ. Processio.1.18.20. Professio.2.3.

17 Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ.q.88.2. 1ᵐ./.4.d.38.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ. ☞ Duᵒ.962ᵒ. R ñᵒ. sicut Duᵒ.717ᵒ.

18 Sicut ordo rationis recte, est ab homine: sic ordo naturę est a Deo.22ᵉ.q.154.12.1ᵐ. Prophetia.63. Proportio.10. Propter.5. Prouidentia.1.2.17.20.23.38.49.c̃. Prudentia.79. Qualitas.5.10. Rectitudo.1.2. Relatio.1.20.37. Relatum.11. Religio.1.61.71. Sacramentum.152. Situs.0. Spes.80. Status.2. Super.2. Tentare.16.18. Tempus.16.17. Thurificatio.2. Trinitas.4. Vbi.2. Vestigium.9. Vexatio. Virtus.25.30.c̃.81.172.193.272. Vnctio.2. Vniuersale.2. Vnitas.12. Vniuersum.2. Voluntas.30. Vsura.276. Vti.23. Vtile.3.7. Christus.59.

19 Ordo est tantum rationis vt ordinantis, sed est in voluntate vt in potentia ordinata. Virt.q.2.9.2ᵐ.

20 DIVISIO./. Ordo tot modis dicitur, quot modis & principium.s. s̃m situm, s̃m intellectum, & s̃m singulas quatuor causas. 1ᵃ.q.21.3.c./.q.42.3.c./.1.d.20.3.c./.quol.5.q.10.1.c. Affinitas.2. Antequam. Asſentire.3. Assumere.51.

21 Ordo duplex.s. ordo verus, & ordo imaginarius. 3ᵃ.q.28.3.1ᵐ./.4.d.30.q.2.3.1ᵐ./. Met.12.lec.5.co.3./. Phy.8.lec.2.f. Bonitas.38.58.59.71.155.161.180.194.200. Caput.1. Categorica. Causa.19.c̃.49.81. Cœlum.89.

22 Ordo duplex, scilicet ordo formę, & ordo materię. 3ᵃ.q.62.6.3ᵐ./.q.78.4.c. Cherubin.0. Cognitio.53.54.78.

23 Ordo dicitur dupliciter.s. relatio, & gradus faciens eã. 1ᵃ.q.108.2.1ᵐ./.2.d.9.1.2ᵐ./.4.d.24.q.1.ar.1.q.2.4ᵐ. Commune.12. Coniunctio.11. Consequentia.1. Contrarium.6. Damnatio.6. Delectatio.107. Deus.246. Effectus.15.

24 In rebus est ordo duplex, scilicet a principio, & ad finem.3ᵃ.q.6.1.1ᵐ./.2.d.38.1.2.c./.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./. Veri.q.5.1.9ᵐ.

25 Ordo vniuersi duplex.s. ordo creaturarum adinuicem, & ordo creaturarum ad Deum. 1ᵃ.q.21.1.3ᵐ./.q.47.3.c./.q.103.2.3ᵐ./.12ᵉ.q.111.5.1ᵐ./.22ᵉ.q.39.2.2ᵐ./.1.d.39.q.2.1.c.fi./.d.44.2.c./.d.47.4.c./.2.d.1.q.2.3.c./.d.15.q.3.3.c./.d.38.1.2.c./.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c./.4.d.19.q.2.ar.2.q.1.c./.d.46.q.1.ar.2.q.1.c./.p̃.1.cᵒ.78.3ᵐ./. Liᵒ.3.cᵒ.98./. Veri.q.5.1.9ᵐ./.3.c./. Poᵃ.q.1.2.1ᵐ./.q.5.4.2ᵐ./.q.7.9.c./. Spiritu.8.c./. Ro.13.co.2.fi./. Ethi.pñᵒ./. Met.12.lec.9.co.1.2. Elementũ.24. Aequiuoca.9. Finis.6.59.78.109.111. Forma.35.48.72.84.95.148. Infinitum.31.

26 Ordo duplex.s. ordo naturę, & ordo temporis seu generationis. 12ᵉ.q.62.4.c./.q.83.3.2ᵐ./.3ᵃ.q.6.1.c./. Ma.q.4.3.c.fi.

27 Ordo naturę duplex.s. via generationis & temporis, in causa materiali, ab imperfecto ad perfectũ, & via perfectionis & intentionis in aliis causis, a perfecto ad imperfectum.1ᵃ.q.85.3.1ᵐ./.quol.5.q.10.1.c.pñᵒ.

28 Ordo naturę duplex.s. s̃m gradus dignitatis, & s̃m rationem causalitatis. Opus.60.cᵒ.1.co.20. Iustitia.1.2.79.c̃.82. Materia.10. Pars.27.c̃. Pœna.52.58. Principium.4.8.9. Relatio.1.5.20.c̃.

29 Ordo naturę inter aliqua, potest dupliciter attendi.s. per modum naturę, qui non distinguitur p̃ modum intellectus, vt in diuinis: & per modum naturę, vt ab eo distinguitur: & habet tria.s. quia natura non pręexigit aliam processionem, producit aliquid in similitudinem sui, & est tantum ab vno. Poᵃ.q.10.2.11ᵐ.

30 Ordo temporis duplex.s. vel accipiendo tempus proprie, idest vt est duratio rei temporalis, vel improprie, idest vt aliquid est prius alio generatiõe, & sic esse prius generatione, continetur sub eo quod est esse prius tempore: sed non econuerso. Met.7.lec.13.co.3.fi.

31 Ordo temporis, idest generationis dicitur dupliciter, scilicet vel cum aliquid dicitur prius alio generatione, cuius generatio est in alio tempore q̃ generatio alterius: vel quia vnum generatur per se, & non ad generationem alterius: sed alterum generatur ad generationem illius: & sic primo modo ea, quę non habent ordinem ad generationem alicuius, licet sint priora tempore, non tamen sunt priora generatione: sicut equus qui heri fuit, non est prior generatione proprie, asino hodie existente, licet sit prior tempore. Met.7.lec.13.co.3.fi.

32 IN DIVINIS./. In diuinis est ordo naturę s̃m originem, sine prioritate, s̃m q̃ vna persona est ab alia. 1ᵃ.q.42.3.0./.1.d.7.q.1.1.1ᵐ./.d.12.1.0./.d.20.3.0./. Potentia.q.10.3.c. Actus.191.199. Amor.8. Apparere.2. Deus.77.146.375.c̃.406.411.

33 Ordo naturę in diuinis, non est ex hoc q̃ natura ordinetur: sed quia ibi est ordo s̃m naturalem originẽ. 1ᵉ

q.42.3.3m./.1.d.20.3.6m. Distinctio.7.25.34.35. Gradus.1. Heresis.37.105. Hierarchia.1. Incarcerare. Iustitia.1.2.79.c.82.

34 Ordo originis in diuinis, melius nominatur ordo nature, q̃ ordo essentie, quia natura importat ratione principii, non autem essentia. 1a.q.42.3.4m./.1.d.20.3.6m. Origo.2.3. Processio.1.20.23. Relatio.87.88.

35 Ordo in diuinis, significat notionem originis in communi, non autem in speciali.1a.q.42.3.1m./.1.d.20.3.4m. Trinitas.4.

36 SPIRITVALIVM.86.87. Ordo substantiarum spiritualium, sufficit ad influxum vnius in aliam quol. 3.q.3.2.c.6. Amor.99.103.c. Angelus.Q. Anima.233.266.317. Annunciatio.6. Antichristus.2. Archangeli. Charitas.118.c. Coelum.40.

37 Id quod in corporalibus facit situs, in spiritualibus facit ordo quol.3.q.3.2.c.6. Cherubin.2. Cognitio.52. 53. Correctio.11. Crimen. Demon.4.5.6.58. Dispositio.4. Dominatio.2.3. Dominium.1. Eucharistia.28.c.

38 Cognitio ordinis, est solius intellectus & rationis. Ethi.pno.

39 Ordo quadrupliciter comparatur ad rationem.s.cognoscendo tantum, faciendo in primo actu, vel in actibus voluntatis, vel in re exteriori. Primus ordo pertinet ad physicam, ad scientias mathematicas, & ad metaphysicam. Secũdus ad rationales scientias. Tertius ad scientiam moralem. Et quartus ad artes. Ethi. pno. Habitus.44. Hierarchia.0. Idea.29.45. Imago.8.34. Infinitum.8. Intellectus.164.204.c.278.c. Iudicium. 35. Loth.1. Maria.52. Motus.21. Poenitentia. 86. Principatus.10. Processio.18. Professio.2.3. Seraphin.5.

40 Optimus ordo in studẽdo & addiscendo, erat antiquitus.s. a facilioribus & magis notis nobis.3.d.35.q.1. ar.2.q.3.c.6./. Trin.17.3m./.9m./.10m./. Causis.pno./. Ethi.6.lec.7.co.4.

41 Alius est ordo in accipiendo scientiam, q̃ in tradendo, quia in primo itur a signis ad res, sed in secundo fit ecõuerso.1.d.1.L.2m. Virtus.25.c.81.172.192.272.

42 Quando signa & res sunt eiusdem ordinis, prius tractari debet de signis q̃ de rebus. Cuius oppositum est in theologia.1.d.1.L.2m.

43 HOMINIS./. Homo subditur triplici ordini.s. rationis, hominis gubernãtis temporaliter vel spiritualiter, & dei.12e.q.72.4.c./.q.87.1.c./.3m./.3.c.

44 Quicquid est contra secundum ordinem, est contra primum & tertium: & quicquid est contra primum, est cõtra tertium, & non econuerso: quia primus includit secundum, & excedit eũ, & tertius vtrũq.12e.q.72.4.o.

45 Peccatum est contra hos tres ordines. Ideo punitur triplici poena scilicet remorsu conscientie, poena humana, & poena diuina.12e.q.72.4.o./.q.87.1.c./.3m./.3.c. Damnatio.6. dispensatio.11. Eustratius.2. Gratia.17. 18.132. Homo. 18.34. Iustificatio.20. 21. Lex.171. Libertas. 6. Pax. 1. 16. Perturbatio. Predestinatio.13.24.

46 Ordo in populo quadruplex.s. principum ad ciues, ciuium adinuicem, ad extraneos, & ad domesticos. 12e. q.104.4.c. Presumptio.9. Professio.2.3. Prudentia.79. Regere.0. Religio.1.

47 Omnes ordines ciuitatum reducũtur ad tres ordines.s. ad supremos.i. ad optimates, ad infimos.i. ad vulgus: & ad medios.i. ad honorabiles.1a.q.108.2.0.

48 ECCLESIAE./. Ordines ecclesie non sunt a natura.4.d.24.q.1.ar.1.q.1.3m. Benedictio.1. Clauis. 4.10.11. Consecratio.1.4.

49 Deus posuit ordines in ecclesia, ad pulchritudinem eius, vt homines sint cooperatores dei in tradendo sacramenta.4.d.24.q.1.ar.1.q.1.0./.§.4.co.74. Cultus. 10. Episcopus.12.14. Heresis.20. Manus.2.3. Matrimonium.12.

50 AGENS. 88. 90.91. 66. Nullus ordo potest conferri, nisi ab episcopo, preter quatuor ordines minores, de licentia pape, a solo sacerdote. 3a.q.65.3.2m./. 4.d.7.q.3.ar.1.q.2.3.0./.d.13.q. 1.ar.1. q.2.0./.d. 24. q.3.3.c./.d.25.q.1.1.0./.quol.11.7.c. Poenitentia 99. Potestas.12. Sacramentum.35.46.152.153. Schisma.7. Simonia.22.30.36.c.

51 Quod traditur in sacramento ordinis.s. potestas spiritualis, deriuatur ab eo qui dat scilicet ab episcopo, sicut potestas imperfecta a potestate perfecta. Non autem in aliis sacramentis, sed tantum deriuatur a deo.4.d.24. q.1.ar.1.q.4.5.0.

52 Efficacia sacramenti ordinis principaliter residet penes dispensatorem eius. Non autem in aliis sacramentis, sed in materia.4.d.24.q.1.ar.1.q.5.c.

53 Episcopus qui renunciauit loco, & non officio, potest conferre ordines minores, & de licentia episcopi, etiam maiores.4.d.25.L.pno.

54 Ea que sunt ordinis, non possunt cõmitti, nisi habenti ordinem.22e.q.187.1.c.

55 Oppositum videtur dicere.4.d.24.q.2.2.9m. PR so.Dubio.963o.

56 Deus potest auferre ordinem collatum. Non autem episcopus, quia non est minister auferendi, sicut conferendi. Nec dedit ordinem, sed deus.3a.q.82.8.c./.2m./. 4.d.13.q.1.ar.1.q.4.2m.

57 Quilibet promouens indignum ad ordines, peccat mortaliter, quia agit cõtra honorem dei, & p̃ bonũ ecclesie. 4.d.24.q.1.ar.3.q.4.0.

58 ESSENTIA./. Ordo ecclesie in hominibus, est sacramentum, non autem ordo in angelis.4.d.24.q.1.ar.1. q.3.0./.§.4.co.74.co.2. Baptismus.139.156.

59 Ordo ecclesie, est signaculum ecclesie ad pulchritudinem eius, per quod spiritualis potestas traditur ordinatis.4. d.24.q.1.ar.1.q.1.2.0./.§.4.co.74. Consecratio. 4.19. Corona.1. Episcopus.7. 16. Eucharistia. 161. Psalmistatus.

60 Character interior, est esentialiter & principaliter sacramentum ordinis.4.d.24.q.1.ar.1.q.2.1m. Sacerdos.9.18.27.30.33.38.c.

61 Sacramentum ordinis habet materiam, ad determinãdum potestatem traditam potius, q̃ ad causandũ eam. Ideo materia eius non benedicitur, vt claues & candelabra, & huiusmodi.4.d.24.q.1.ar.1.q.5.0.

62 Tactus materie est de essentia ordinis, sed magis porrectio eius.4.d.24.q.1.ar.1.q.5.3m. Sacramentum. 35.46.152.153.

63 In forma eius exprimitur vsus eius, & traditio potestatis eius p verbũ imperatiuũ.4.d.24.q.1.ar.1.q.4.0.

64 Vsus potestatis, est effectus potestatis in genere cause efficientis. Et sic non habet, q in diffinitione ordinis ponatur: sed est quodammodo causa, in genere cause finalis. Et ideo secundum hanc rationem, potest poni in diffinitione ordinis.4.d.24.q.1.ar.1.q.4.3m.

65 In sacramento ordinis, porrectio materie magis est de essentia sacramenti, q̃ tactus. Tamen ipsa verba forme videntur ostendere, q tactus materie sit de essentia sacramenti, quia dicitur. Accipe hoc vel illud.4.d.24. q.1.ar.1.q.5.2m.

66 Quamuis ordo in suo nomine, non exprimat aliquod materiale elementum, tamen ordo non confertur sine aliquo materiali elemento. 4.d. 24. q.1. ar.1.q. 3.1m.

67 Diffinitio quam magister de ordine ponit: scilicet q ordo est signaculum quoddam ecclesie, per quod spiritua-

si potestas tra situr ordinato, conuenit ordini, secundum quod est ecclesię sacramentum. 4. d. 24. q. 1. ar. 2. q. 2. c.

68 DIVISIO. Ordines ecclesię attenduntur & distinguuntur, secundum potestatem dispensandi sacramenta, non autem secundum distinctionem gratię gratum facientis, quę non est de necessitate eorum. 4. d. 24. q. 1. ar. 1. q. 1. 3^m. / ar. 3. q. 3. o.

69 Ordines ecclesię sunt multi, triplici de causa: scilicet ad commendationem sapientię dei: ad auxilium infirmitatis humanę: & ad profectum hominum vt omnes sint dei cooperatores, quo nihil diuinius secundum Dionysium. 4. d. 24. q. 2. ar. 1. q. 1. o. / ℨ. 4. c°. 73.

70 Diuisio ordinis ecclesię, non est diuisio totius integralis, nec totius vniuersalis, sed totius potestatiui. ideo omnes sunt vnum sacramentum, cuius plenitudo est tantum in sacerdotio. 4. d. 24. q. 2. ar. 1. q. 1. 2^m.

71 Ordines ecclesię sunt septem, secundum septem respectus ad eucharistiam, non autem secundum gratias gratisdatas, nec secundum dona, nec secundum actus Hierarchicos. 4. d. 24. q. 2. ar. 1. q. 2. o. / ℨ. 4. c°. 74. 75. / Opusc. 65. c°. 8.

72 Omnes ordines ecclesię, secundum se, sunt sacri. Sed tantum tres sunt sacri, ratione materię sacrę, circa quam habent actum suum: scilicet sacerdotium, diaconatus, & subdiaconatus. 4. d. 7. q. 3. ar. 1. q. 3. c. / d. 24. q. 2. ar. 1. q. 3. o. / d. 37. q. 1. 1. c. / 4^m. / ℨ. 4. c°. 75.

73 In primitiua ecclesia, erant tantum tres ordines scilicet episcoporum, presbyterorum, & ministrorum. 1^e. Thi. 3. pn°. / I. ec. 2. co. 3. pn°.

74 EFFECTVS. In sacramento ordinis, confertur excellentia potestatis, in diuinis ministeriis. 3^a. q. 84. 4. c. Absoluere. A. Acolitus. o.

75 Per quemlibet ordinem, aliquis constituitur super plebem, in aliquo gradu potestatis ordinatę ad sacramentorum dispensationem immediate, vel mediate. 4. d. 24. q. 1. ar. 2. q. 1. c. / 3^m. / q. 2. c. 2^m. Apostasia. o. Character. 11. 28. c.

76 In sacramento ordinis, per quod homo fit dispensator cęterorum sacramentorum, confertur gratia gratum faciens, & maior quam in baptismo. 4. d. 24. q. 1. ar. 2. q. 1. o. / d. 26. q. 2. 3. c. fi. / ℨ. 4. c°. 74. co. 2.

77 Ordines minores, nullum actum habent super corpus christi verum: nec super mysticum, per quem conferatur gratia. 4. d. 7. q. 3. ar. 1. q. 3. c.

78 Oppositum videtur dicere. 22^e. q. 40. 2. c. / ℨ. 4. c°. 74. fi.
R 6°. Du°. 964°.
Confirmatio. 27. 34.

79 Omnis ordo inquantum sacramentum, ordinatur ad eucharistiam, non autem inquantum est officium quoddam. 22^e. q. 40. 2. c. / 4. d. 24. q. 3. ar. 2. q. 2. c. / 2^m. / d. 25. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / ℨ. 4. c°. 74. fi. Clauis. o. Cultus. 10.

80 In quolibet ordine omnia dona spiritus sancti dantur, licet singula singulis adaptentur. 4. d. 24. L. 2^m. Diaconus. 6.

81 Remota preparatio suscipientium sacramenta, fit per inferiores ordines: non autem preparatio proxima, sed per sacerdotem tantum. 4. d. 24. q. 2. 2. 1^m. Excommunicatio. 14. Fœcunditas. Lectoratus. o. Pœnitentia. 15. Subdiaconus. o. Votum. 16. 21.

82 Quilibet ordo quanto est dignior, tanto plures actus habet & proximiores circa eucharistiam, quorum proximior est principalis. 4. d. 24. q. 2. 2. o. / ℨ. 4. c°. 74. / 75.

83 Actus quatuor minorum ordinum, possunt exerceri per alios non ordinatos, sed non ex officio. 4. d. 24. q. 2. 2. 9^m.

84 Ordo datur contra ignorantiam, non quidem in suscipiente ordinem, sed quia suscipiens ordinem, preficitur, vt eam pellat a plebe. 4. d. 24. q. 1. ar. 2. q. 1. 1^m.

85 Ordo datur contra ignorantiam, vt scilicet ordinati sint docti, & sint doctores aliorum. 4. d. 4. q. 3. ar. 2. q. 3. 2^m.

86 TEMPVS. In septennio possunt dari omnes ordines minores. Subdiaconatus in tempore discretionis. Diaconatus circa vigesimumprimum annum, precipue in religiosis. Sacerdotium in vigesimoquinto anno. Episcopatus autem in trigesimo anno. 4. d. 25. L. fi. Cofirmatio. 24. 27. 34. Episcopus. 7. 12. 16. 25.

87 Pueri ante annos discretionis, possunt licite ordinari ad quatuor ordines minores: non autem ad alios ordines. Et hoc propter preceptum ecclesię, non autem ex necessitate ordinis. 4. d. 7. q. 3. ar. 2. q. 2. c. / d. 25. q. 2. ar. 1. q. 2. o.

88 Ordines sacri possunt dari tantum in sabbatis quatuor temporum, & in sabbato ante dominicam de passione, & in vigilia resurrectionis. Sed papa dat subdiaconatum in dominicis diebus, & in festis precipuis, in quibus episcopi dant quatuor minores. 4. d. 25. L. fi.

89 Festa precipua, in quibus episcopi dant quatuor ordines minores, pertinēt ad diē dominicū. 3^a. q. 83. 2. 3^m.

90 Omnes minores ordines, possunt simul eodem die dari: non autem duo ordines sacri: nec vnus ordo minor cum ordine sacro. 3^a. q. 65. 3. 2^m. / 4. d. 25. L.

91 Episcopi debent consecrari in die dominico, licet in precedenti die sint facti sacerdotes. 4. d. 24. q. 3. ar. 2. q. 2. b. 2. / d. 25. L.

92 QVIS. 86. 87. Aliquis male suscipit ordines dupliciter: scilicet primo ex parte dantis: scilicet vel heretici, vel simoniaci, vel aliter separati ab ecclesia: vel non sui episcopi, sine licentia episcopi proprii: vel sub ratihabitione, vel episcopi qui renunciauit officio & loco. Secundo ex parte modi scilicet, vel furtiue. i. accipiendo duos sacros ordines vno die, vel vnum sine licentia, vel per saltum. 4. d. 25. L. pn°.

93 Suscipiens ordinem furtiue, deponitur in pœnam. Et solus papa potest cum eo dispensare, si super hoc sit lata excōmunicatio. Si vero non est lata excōicatio, etiam episcopus potest, precipue in minoribus ordinibus, vel si claustrum intrauerit. 4. d. 25. L. pn°.

94 Suscipiens ordines in peccato mortali, peccat mortaliter, quia sanctitas vitę requiritur de necessitate precepti ecclesię, non autem de necessitate sacramenti. 4. d. 24. q. 1. ar. 2. q. 1. o. / ar. 3. q. 1. o.

95 Oppositum videtur dicere a simili. 22^e. q. 33. 5. fi. / q. 60. 2. 3^m.
R 6°. sicut Du°. 796°.
Du°. 965°.

96 Episcopus qui renunciauit loco, & non officio, potest conferre ordines minores, & de licentia episcopi etiam maiores. 4. d. 25. L. pn°.

97 REQVISITA. Ad ordines aliqua requiruntur tripliciter: scilicet vel de necessitate sacramenti, vt sexus viri: vel de necessitate precepti ecclesię, vt libertas, non esse homicidam, claritas famę, nō pœnitens publice, nec illegittimus, & vsus rationis quo ad ordines sacros: vel de honestate, vt ętas quo ad ordines minores. 4. d. 25. q. 2. o. Archidiaconus.

98 Defectus membri non impedit susceptionem ordinis nisi inferat maculam notabilem, vel periculum. 4. d. 25. q. 2. ar. 2. q. 4. o. Clericus. Cura. 1. 2. 3. Episcopus. 16. 25. Excommunicatio. 10. Heresis. 113. 116. Matrimonium. 12. 113. 131.

99 Mulier nullius ordinis est capax: quia habet statum subiectionis. sed potest habere prophetiam, & alia dona dei. 4. d. 25. q. 2. ar. 1. q. 1. o. / ar. 2. q. 1. 4^m.

Minister.o. Missa.4. Nasus. Occidere.10. 16.21.22. Officium.o.

100 Serui,& aliis obligati, non debent ordinari: tamen si fiat, suscipiunt ordinem, non autem executionem. 4.d.25.q.2.ar.2.q.1.o./.d.36.2.5m. Ordinatio.6.7. Pœnitentia.99. Scientia.65. Simonia.22.30.c.

101 Seruus ordinatus, sciente domino eius, & nō reclamante, fit ingenuus: si vero dominus nesciat, episcopus vel præsentans eum scienter, tenentur domino in duplum: si autem nesciant, redigetur in seruitutem: nisi possit se redimere.22c.q.189.5.c./.4.d.25.q.2.ar.2.q.1.5m. Virginitas.16.Votum.82.

102 MATRIMONIVM./.Ordo sacer impedit matrimonium contrahendum, apud omnes: & vsum eius apud Latinos, propter votuꝫ continentię annexum ei: sed non apud Grecos. 4.d.37.q.1.1.0./.2. 5m./.Opusc.65.c°.9.co.2. Bigamia.o.

103 Non tamen ordines non sacri, sed secundum statutum ecclesię occidentalis, vsus matrimonij impedit executionem omnis ordinis, & aufert priuilegium clericale, & beneficium ecclesiasticum.4.d.37.q.1.1.4m./.Opusc.65.c°.9.co.2.

104 Nullum preiudicium potest fieri vxori, ex ordine sacro quem maritus eius suscepit: ipsa ignorante vel contradicente.4.d.37.q.1.1.c./.2.0. Matrimonium.12.131.Votum.19.82.

105 Matrimonium non impedit susceptionem ordinis sacri, nec eius executionem, vxore mortua, vel consentiente: si vero vxor contradixit, impedit executionem, non autem susceptionem ordinis sacri. 4.d. 37.q.1. 2.0.

106 Vir suscipiens ordinem sacrum, non potest exigere debitum matrimonii, sed tenetur reddere: vxor auteꝫ potest vtrunqꝫ, sed non tenetur reddere, si ignorauit, vel contradixit.4.d.37.q.1.2.1m.

107 Vxor consentiens viro, ꝙ suscipiat ordinem sacrum, tenetur vouere perpetuam continentiam, non autem tenetur ingredi religionem, nisi timeat sibi de periculo castitatis: non autem si vir fecit votum simplex, ipsa consentiente.4.d.37.q.1.2.1m.

108 Greci non debent suscipere ordines sacros, sine consensu vxorum: si vero vxores consentiant, non possunt in perpetuum alteri nubere.4.d.37.q.1.2.3m./.4m.

109 RELIGIONIS./.Ordo fratrum predicatoruꝫ, habet cautissimam & securissimam formam profitendi. 22c.q.186.9.1m./.quol.1.q.9.4.c. Professio.2.3.

1 ORGANVM./.Philosophus dicit, neqꝫ fistulas ad disciplinam esse adducendum, neqꝫ aliquod aliud artificiale organum, puta citharaꝫ, & si quid tale alter est: sed quęcunqꝫ faciunt auditores bonos.22c.q.91.2.4m.

2 Organis vel instrumentis musicis, non est vtendum in ecclesia: quia huiusmodi musica magis animuꝫ mouent ad corporalem delectationem, ꝙ per ea formetur interius bona dispositio: & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, vt a corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati. 22c.q.91. 2.4m./.Psal. 32.co.2. Actus.25.73.

3 Immo in veteri testamento, vsus erat talium instrumentorum.22c.q.91.2.4m.

Rſo. Dubio.966°.

Angelus.149.

4 In veteri autem testamento, vsus erat talium instrumentorum, tum quia populus erat magis durus & carnalis: vnde erat per huiusmodi instrumenta prouocandus, sicut & per promissiones terrenas: tum etiam quia huiusmodi instrumenta corporalia, aliquid figurabant. 22c.q.91.2.4m.fi./.Psal.32.co.2. Anima.26.51.52.144.179.247.248.260.263.275.277.280.243.Animal.15.37. Appetitus.63.75.Cantus.4. Cœlum.158. Coactio.3.Cogitatiua.5.Concupiscibilis.10.Corpus.32.Diffinitio.37.Phantasia.1.3.Phātasma.1.8. Imaginatiua.4.Intellectus.172.191.Liberum.26.

5 Sed dicis, in veteri testamento erant musica instrumenta: & cantica vocis: quare ergo ecclesia illa dimisit, hęc vero assumpsit?duplex ratio assignatur: prima quia illa instrumenta erant figuralia, sm autem ꝙ Deus laudatur mente & voce, est morale: alia ratio habetur ex verbis philosophi, qui dicit, ꝙ contra sapientiam est, ꝙ homines instruantur in lyris & musicis: quia occupant animum in sui operatione: sed simplici debent esse musica contenti: & ideo subtrahuntur in ecclesia instrumenta musica, vt a corporalibus retrahantur, diuinis laudibus mancipati. Psal.32.co.2. Lumen.8.11. Manus.1. Memoria.10. Motus.34. Musica.o. Passio.43.50.51. Peccatum.41. Puer.8. Resurrectio.19. Semen.17.20. Sensus.2.10.15.29. Tactus.3.5.6.12. Trāsmutatio. Virtus.181. Vnctio.26.

Oriens. Adoratio.8. Cœlum.24. 52. Dies.16. Iudicium.75. Magi.3. Onocrotalus. Oratio.31. Paradisus.10. Resurrectio.8. Templum.9. Terra.9. Ventus.2.

Orientalis. Oriens. Vnctio.38.

1 ORIGENES errauit, sequendo opiniones philosophorum antiquorum: ideo sm eum, angeli sunt corporei.1a.q.32.1.1m./.q.51.1.1m./.12c.q.5.4.c./.Ma.q.16.1.c.7m./.Spiritu.5.1m. Anima.91. Heresis.42.c.

2 Origenes fuit fons Arrianoruꝫ.1a.q.34.1. 1m./.Trin.12.c.

3 Origenes & Arrius dicunt, ꝙ verbuꝫ in diuinis, dicitur tantum metaphorice, & non proprie.1a.q.34.1.1m.

4 Origenes dicit, ꝙ Deus est causa nostri velle, quo ad principium eius tantum.s.quo ad voluntatem, non autem sic ꝙ faciat nos velle hoc vel illud.3.3.c°.89. pn°. Magdalena.1.

5 Et ꝙ nulla substantia post trinitatem diuinam, sine corpore potest subsistere.2.2.c°.89.fi.

6 Et ꝙ anima est eiusdeꝫ spēi cuꝫ angelis. 2.4.c°.32.1m.

7 Et ꝙ omnia dicta in sacris scripturis, de pœnis damnatorum, debent intelligi metaphorice & spiritualiter tantum. Veri.q 26.1.c. co.1.f.

Originale. Adam.41.44.58.c. Anima.89.163. Aucto.10. Conceptio.32.37.c. Fomes.6.13. Iustitia.72.c. Iustificatio.9. Naturale.16. Odium.8. Pars.27. Peccatum.N. Pœna.76.c. Christus.227.

Originaliter. Actus.18. Ars.29.

1 ORIGO non significatur vt aliquid intrinsecum, sed vt via a re ad rem: ideo non potest esse primum distinctiuum personarum in diuinis. 1a.q.40.2. o./.Potentia.q.8.3.c./.q.9.4.15m./.q.10.2.co.1. Actio.111.112. Actus.191.

2 In diuinis non potest esse alius ordo, nisi ordo originis. 2.4.c°.14.6./.Potentia.q.10.3.c./.5.c.co.3. Adam.86. Amor.8.

3 Ordo originis dupliciter conuenit Deo.s.respectu creaturarum, & respectu personarum diuinarum. 1a.q. 41.1.1m. Ars.29. Charitas.53. Corpus.55. Distinctio.23.30. Donuꝫ.3.4.5. Aeternitas.11. Expectatio.4. Finis.95. Generatio.3.

4 Omnis origo designatur per aliquem actum. 1a.q.41.1.c.1m. Gratia.77. Habitus.82. Imago.6.14. Indigentia.5. Intellectus.205. Iuramentum.5. Missio.17.22. Nazareth. Notio.5. Ordo.1.32.c. Oriri. Peccatum.40.148.c.154.155.316. Principium.15. Professio.20.c. Puer.15. Ratio.10. Relatio.89. Religio.27. Sacerdos.5.23. Sacramentum.141. Traductio.1. Verbum.28. Vsura.79.214. Vsus.10.

5 Doctores aliquando vtuntur origine pro relatione. Po^a.q.8.3.13^m./.14^m.

ORIRI proprie non conuenit inanimatis.3.d.8.1.3^m./.3^m. Blasphemia.11. Capitale.3.6. Cecitas.2. Contentio.4. Contumelia.7. Curiositas.2. Desperatio.7.10. Discordia.3. Phantasia.3. Flumen.2. Genus.32. Gratia.6. Gula.10. Hieronymus.1. Idolatria.10. Imago.9. Imprudentia.4. Inconstantia.2. Infidelitas.7. Intellectus.175. Litigium.1. Luna.1. Luxuria.18. Memoria.6. Menstruus.7. Natiuitas.1.5. Negligentia.2. Odium.15. Origo.0. Peccatum.154. c.399. Planete.1.2. Presumptio.3.4. Principatus.5. Principium.2.15. Processio.20.c.32. Pusillanimitas.6. Ratio.2. Relatio.76. Religio.27. Rixa.4. Superbia.30. Superstitio.6. Timor.27.28. Venus.1. Verbositas. Virtus.79.159. Vitium.8. Vsura.7.175.221.226. Zelotypia.

1 ORIZON est circulus terminans visum, & hemispherium coeli superius, & principium inferioris. Causis.lec.2.6.

2 Homo est orizon omnis creature.3. Prolo./.c.4.c^o.55.3^m. Anima.47. Polus.

Ornamentum. Episcopus.14. Liberalitas.18. Magnanimitas.23. Ornatus.0.

1 ORNATVS exterior, est indicium conditionis humane: ideo excessus, & defectus, & medium eius, reducuntur ad virtutem veritatis.22^e.q.169.1.3^m. Animal.19.20. Dies.23.24.25. Dos.1. Fucatio. Modestia.6. Opus.1. Ornamentum.

2 Ornatus & delitie sunt necessarii tripliciter. s. propter infirmitatem, consuetudinem, & dignitatem.4.d.15.q.2.ar.3.q.1.3^m./.Mat.11.co.4.

3 In ornatu & aliis exterioribus, non est peccatum secundum se: sed ex inordinato vsu. s. vel contra consuetudinem, vel ex intentione vane glorie, vel mollitiei, vel solicitudinis, vel negligentie, contra que est triplex virtus, scilicet humilitas, per se sufficientia, & simplicitas.22^e.q.169.1.0./.q.187.6.c./.quol.10.14.0./.Opus.58.c^o.8./. Mat.11.co.4./.1^e. Thi.2.lec.2.co.3.4. Paulus.4.29. Perfectio.12.61.68.c. Planete.3.

4 Ornatus virorum vel mulierum, mensurandus est ad modum & mensuram persone, & ad intentionem: si enim mulieres portant ornamenta decentia secundum statum & dignitatem suam, vt moderate se habeant in factis suis, secundum consuetudinem patrie: erit actus virtutis modestie, que ponit modum in incessu, statu, habitu, & in omnibus motibus exterioribus: & poterit esse meritorius, si fit cum gratia: similiter si faciat, vt placeat decenter viro suo quem habet, vel quem accipere debet: & vt vir suus ab aliis mulieribus retrahatur. Isa.3.6.

5 Si autem portant ornamenta pretiosiora quam deceat ipsas, erit arrogantia, vel erit etiam quid deformatum vitio luxurie, si faciat ad prouocandum ad concupiscentiam sui. Isa.3.6.

6 Mulier vel vir ornans se, vt prouocet alios ad concupiscentiam, peccat mortaliter: non autem semper si ornet se ex leuitate vel vanitate propter iactantiam.22^e.q.169.2.c./.Opus.58.c^o.8. Pulchritudo.7.13. Religio.81. Sacramentum.82.

7 Mulier potest ornare se licite, vt placeat viro suo: no autem mulieres que non habent viru, nec volunt habere, nec sunt in statu habendi.22^e.q.169.2.0./.Isa.3.6./.1^e. Cor.7.lec.7.co.1.2. Sacrilegium.5.

8 Ornatus pretiosarum vestium, in ministris altaris, vel in constitutis in dignitate, non est peccatum: quia fit ad gloriam dei, & non ad gloriam ipsorum.22^e.q.169.1.2^m./.quol.10.14.0./.Mat.11.co.4. Sepultura.6. Temperantia.9.

9 Ars eorum, quibus homo potest bene & male vti, est licita: vt ars faciens ornatus: nisi forte inueniendo superflua, & curiosa.22^e.q.169.2.4^m. Terra.14.15. Vestis.0. Christus.205.

10 Quelibet res pertinet ad ornatum illius loci, in quo mouetur: & non in quo quiescit.2.d.14.5.6^m./.d.15.q.2.2.0.

11 Ornatus supremi coeli, primo ponitur in sacra scriptura: secundo medii elementi: tertio infimi.2.d.15.q.1.1.c./.He.4.co.3.

12 Expositio literalis, figuralis, & moralis, octuplicis ornatus pontificis legalis, & quadruplicis ornatus sacerdotum.12^e.q.102.4.9^m.

13 Expositio omnium ornatuum prelatorum, & ministrorum ecclesie.4.d.24.q.3.3.0.

Orphanus. Vsura.224.

ORPHEVS fuit pulcherrimus concionator, ita quod homines bestiales reducebat ad ciuilitatem. Anima. lec.12.co.3.6. Poetica.3.

Orthogonium. Quadratum.

Ortus. Paradisus.2. Vsura.218.

Os. Adeps.3. Apertio.1. Blasphemia.14. Cete.9.20. Clamor.2. Dolus.0. Eucharistia.197. Excomunicatio.24. Exorcismus.12. Gratiarumactio.4. Heresis.7. Ira.5. Laus.13.c. Loqui.0. Nuge. Paulus.11. Pax.15. Peccatum.32.33.34.70.71.220.243. Psallere.1. Reptile.1. Scriptura.17. Subsannatio. Testamentum.12. Verbum.17.c.34. Veritas.35. Vocale. Votum.5.44. Vox.0.

1 OSCVLVM triplex. s. fraudis, libidinis, & sanctitatis. Ro.16.lec.1.6./.2^e. Cor.6./.1^e. Thes.6. Amplexus.

2 Osculum secundum quod fit principaliter causa libidinis, est peccatum mortale, si fit de mortali ex genere suo: non autem si fit de veniali secundum suum genus.12^e.q.74.10.0./.q.108.3.2^m./.22^e.q.154.4.c./. Veri.q.15.4.c./.Ma.q.15.2.18^m./.Ephe.5.co.3.6. Impudicitia.

1 OSEE propheta excusatur a fornicatione: quia debuit obedire precepto dei.12^e.q.94.5.2^m./.q.100.8.3^m./.22^e.q.104.4.3^m./.q.154.2.2^m./.3.d.37.4.3^m./.Po^a.q.1.6.4^m./.Ma.q.3.1.17^m./.q.15.1.8^m. Prophetia.94.

2 Oppositu videt dicere.12^e.q.100.8.0./.3.d.37.4.0. Du^o.967°. Rsi^o. sicut Du^o.518°.

OSSA significant virtutes, precipue interiores, & viros perfectos.ps.31.co.2./.ps.33.co.10. Apostoli.32. Elephas.5. Eucharistia.123. Homo.6. Indiuiduum.24. Pars.45. Perfectio.81.

Ostensio. Accidens.69. Admiratio.3. Affectio.5.6.7. Amor.67.94. Angelus.57.77. Apparitio.0. Appropriatio.1.10. Artifex.4.5. Bartholomeus. Claritas.10. Corporalia.4. Correctio.2.c. Corripere. Damnatio.10. Demonstratio.4. Diapsalma. Doctrina.1.14. Duplicitas.1. Expectatio.4. Falsitas.20. Fictio.1. Fides.93. Finis.84. Fortitudo.50. Gradus.3. Gratia.90. Habitus.28. Incarnari.4.18. Intellectus.120. Hypocrisis.2.6. Iudicium.71.77. Iuramentum.6.8. Lex.12. Liber.16.29. Liberalitas.8.15. Loqui.4.5. Loth.1. Maleficium.4. Manifestatio.0. Martyrium.2. Miraculum.19.48.54. Missa.26. Moyses.4. Mundus.20. Oratio.90. Obstinatio. Paradisus.9. Paupertas.7. Poenitentia.60. Posse.5. Predicare.14. Probatio.0. Prophetia.87. Propositum.5. Resurrectio.46. Sabbatum.11. Sepultura.3.10. Soler-

da.5.Speculum.3.Spes.81. Templum.4. Tentare. 21.23.Trāsfiguratio.1. Vestigium.0.Vsura.96.154. 196.197.184.Christus.171.
Ostentatio, Cantus.4. Fictio.0. Fingere, Gloria. Hypocrisis.0.Miles.9.Ostensio. Superbia.33.Vana, gloria.Vita.30.Vsura.17.
Ouatio.Triumphus.

1 OVIS habet quatuor vtilitates.s.quia imolatur, pascit, lac & lanam dat: ideo furans ouem: quatuor reddit.12ᵉ.q.105.2.9ᵐ. Animal.81.Malum.59. 68.Missio.26.Vsura.218.ē.285.

2 Oues & hircos Aegyptii colebant: quia demones in eorum figura apparebant.12ᵉ.q.102.3.2ᵐ.
Ouum.Heresis.61.Ieiunium.42.Natiuitas.6.
OZA erat tantum leuita: ideo percussit eum deus quia tetigit arcam, quod solis sacerdotibus licebat. 22ᵉ.q.33.4.1ᵐ./.4.d.19.q.2.ar.2.q.3.2.3.3ᵐ.

PAVLVS.1. Pacatio.Tribulatio. 4. Pacificatus. Aduentus.6. Pacatio.
Pacificus. Pacatio. Pax.0. Regere.14. Sacerdos.1. Sacrificium. 33.Turtur.2.
Pacisci. Anniuersariū. Pactū.0.

1 PACTVM duplex.s.pactum tacitum, vel pactum expressum. Ma.q.13.4. 13ᵐ./. Opus.21.q.4.
Fœdus.

2 Pactum cum demonibus initum, expressum vel tacitum prohibetur. primo precepto decalogi.22ᵉ.q.122. 2.3ᵐ./.3.4.c. Pacisci. Paulus.19. Religio.19. Retributio.1. Superstitio.6. Testamentum.2.ē. Vsura.64 ē.214.
Paganus. Agricultura.2. Barbarus. Fides.24.59. Gentilis.0. Incredulitas. Infidelis.0. Infidelitas.0. Lex.52.ē.113. Mahumetus. Matrimonium.120. ē.Passio.92. Religio.80.Sarraceni. Templum.4.6. Terra.2.
PAGINA sacra dicitur liber, propter septem: scilicet grandis, propter grāde contentum: signatus, quantum ad visum: inuolutus, propter multiplicem sensum: amarus, propter laboris studium: dulcis quantum ad affectum: volans quantum ad intellectum: & viuificans, quantum ad fructum. Isa.8.lec.1.fi.
Lex.D.Theologia.0. Palam.Contumelia. 3.Manifestatio.0.Prophetia.10.
Pallatium.Meretrix.1.Princeps.24.
Pallidus.Timor.37.

1 PALLIVM succedit loco rōnalis.4.d.24. q.3.3.5ᵐ. Cōsecratio.2.

2 Pallium significat torquem, quam solebant accipere, legitime certantes.4.d.24.q.3.3.c.fi.7ᵐ.

3 Pallium datur archiepiscopis, in signum priuilegiate potestatis, que tamen est eiusdem generis, cum potestate episcoporum.4.d.24.q.3.3.c.fi.7ᵐ.
Palle.Consecratio.2.Corporalia.1.

1 PALPABILE quodlibet est tangibile, & non econuerso.4.d.44.q.2.ar.2.q.6.c. Apparere. 9.Corpus.51.

2 Palpatio non pertinet ad tactum, vt discretiuus est contrariorū.s.calidi, & frigidi, & huiusmodi: sed vt est discretiuus corporum solidorum.3.d.21.q.2. ar.4.q. 2.2ᵐ. Heresis.86.

3 Corpus dicitur palpabile ex duobus, scilicet ex qualitatibus tangibilibus, & q̄ resistat tangenti: primū deficit ipsis cœlis: secundum aeri, 3ᵃ.q.54.2.2ᵐ./.4.d. 44.q.2.ar.2.q.6.c.

4 Omne palpabile, est corruptibile per naturam: licet sit incorruptibile per gloriam.3ᵃ.q.54.2.2ᵐ./.3.d. 21.q. 2.ar.4.q.2.2ᵐ./.4.d.44.q.2.ar.2.q.6.c.1ᵐ.

5 Sicut corpus gloriosum, habet in potestate sua videri & non videri sine miraculo: sic & palpari.3.d.21.q.2. ar.4.q.2.1ᵐ./.4.d.44.q.2.ar.2.q.6.c.2ᵐ.
PALPEBRAE moderantur visum: ideo significant discretionem, que moderatur sapientiam humanam.ps.10.co.4. Palpitatio.Ira.50.
Palpo. Adulatio.0. Damnum.3.
Paludes. Baptismus.63.

✱1 PANIS./. Per commistionem farine & aque, & vstionem ignis, potest consequi forma aliqua substantialis, per quam panis, est panis. 4.d.11.q.1. ar.1. q.3.3ᵐ. Accidens.69.ē. Animal.81.Bucella.Comedere.6.Corpᵒ.68.Eucharistia.51.ē.246.Fractio. 1.Ordinatio.6.Pascha.1.Sacramentum.124.Sacrificium.34.38.Successio.6.Verbum.70.Christus.198.

2 Conuersio panum & multiplicatio eorum facta per Christum, fuit per additionem materie nouiter create.1ᵃ.q.92.3.1ᵐ./.3ᵃ.q.44.4. 4ᵐ./.2.d.18.q.1.1.c./. d.30.q.2.1.c.co.2./.Mat.14.co.8.

3 Immo fuit per conuersionem materie preiacentis sicut & multiplicatio coste.2.d.18.q.1.1.c./.L.fi.
R fiᵒ.Duᵒ.968ᵒ.

4 Panis sacramentalis dat nobis quinq;.s.culpe veniā, morti vitam, confirmat ad pugnam confertat ad viā, & facit preguftare ipsam gloriam.Isa.4.co.3.
Pannus. Eucharistia.56. Stratus.1. Vsura.158.ē.

1 PAPA habet plenitudinem pontificalis potestatis, sicut rex in regno: sed episcopi assumuntur in partem solicitudinis, quasi iudices singulis ciuitatibus prepositi. 1ᵃ.q.112.2.2ᵐ./. 22ᵉ.q.89.9.3ᵐ./.3ᵃ.q.72.11. 1ᵐ./.4.d.20.ar.4.q.3.c./.quol.4.13.c./. Opᵒ.1.cᵒ.65. ē./.Opus.20.liᵒ.3.cᵒ.10. Absoluere.12. Apostoli.9. Baculus.2. Bigamia.9. Cōmunicatio. 6.7. Concilium.3.4.

2 Papa solos episcopos vocat fratres: alios autem vocat filios.4.d.20.ar.4.q.3.c./.2ᵉ.Cor.co.2. Confessio.31.47.91.

3 Papa potest abolere infamiam iuris, sed dicitur non posse, quia aliquando non expedit: vel intelligitur nō posse: loquendo de infamia facti: vel loquitur de infamia irrogata per iudicem ciuilem, sicut dicit Gratianus.22ᵉ.q.68.4.3ᵐ. Clauis.19.Confirmatio. 17. Decime. 17.19. Dispensatio. 8.ē. Ecclesia.13. Emunitas. Episcopus.7.15.17.26.ē. Excommunicatō.12.26.30.ē.Fides.43.44.54.Heresis.158. Ignorantia.33.Incendiarius.Indulgentia.12.29. Iudiciū. 37.ē.56.

4 Erroneum est dicere, papam vicarium Christi, non habere vniuersalis ecclesie primatum.1ᵃ.q.112.2.2ᵐ. fi./.Opus.1.cᵒ.65.

5 Subesse pape, est de necessitate salutis. Opus.1.cᵒ. 66. Iuramentum.30.Legatus.0.Legitimatio. Leo.1.Martyrium.12.Obedientia.40. Ordo.50.88. 93. Parochialis. Pastor. Paulus.8. Potestas. 8.ē. Religio.83.

6 Quilibet rex Christianus, tenetur subiici pape, sicut Christo.Opus.20.cᵒ.14.co.2./.Liᵒ.3.cᵒ.10.
Schisma.0.Sedes.

7 Leo papa, propria sponte, se subdidit iudicio imperatoris: & Christus hominibus. 22ᵉ.q.64.5. 2ᵐ./.q. 67.1.2ᵐ.

8 Dominus Papa, pro necessitate vnius patrie, potest accipere subsidium ab aliis partibus mundi: cuius ratio est: quia ecclesia est sicut vnum corpus: videmus autem in corpore naturali, q̄ natura quando deficit

virtut in vno mẽbro, subministrat ei, honores & virtutes accipiens ab aliis membris. 1^e. Cor. 11. lec. 2. f. / Phil. fi.

9 Bona ecclesię sunt papę aliquo modo, nõ autem omni modo. 4. d. 25. q. 3. 3. 2^m. Syluester. o. Symbolum. 3. 10.

10 Papa scribens mulieribus dicit: dilectis in Christo, viris autem, simpliciter dicit, dilectis filiis. 1^e. Thi. 4. fi. Simonia. 15. 41. Studium. 6. Suffraganeus, Vicem. Votum. 57. 75. 76. 79. c.

PAPYRVS est genus iunci, de quo fiebant capsellę ad portandas literas, vel arundines tam magnę: quod de eis fiebant naues, vt legitur in historia Alexãdri: a pyr quod est ignis. I sa. 18. co. 1.

Par. Absoluere. 8. Adiurare. 4. Adulterium. 4. Affinitas. Albedo. 2. Amor. 108. Benefacere. 4. Cœlum. 87. Cęteris. Compar. Contrarium. 19. Diuortium. 2. Eleemosyna. 24. Aequale. Aequalitas. o. Oratio. 42. Paulus. 16. Peccatum. 254. Relatum. 9. 10. Votum. 60. Vsura. 191. 281. 284. Christus. 13.

1 PARABOLA est sententia habens obscuram similitudinem. 1^a. q. 1. 10. 3^m. / quol. 8. q. 6. 1. c. / ps. 48. co. c.

2 Parabola est sermo similitudinarius, qui aliud dicit, & aliud significat. I sa. 14. co. 1. Docere. 4. Metaphora. o. Prophetia. 57. Sensus. 48.

1 PARADISVS triplex. s. terrestris, cœlestis, & spũalis. i. visio dei. 1^a. q. 102. 1. b. / 22^e. q. 175. 3. 4^m. / 3^a. q. 52. 4. 3^m. / 3. d. 18. ar. 6. q. 2. 1^m. / d. 22. q. 2. ar. 1. q. 3. 3^m. / 4. d. 20. L. 5^m. / Veri. q. 18. 1. 15^m.

2 TERRESTRIS. / Paradisus terrestris, est locus corporeus in oriente, vt in nobilissimo loco: & interpretatur ortus. 1^a. q. 102. 1. o. / 22^e. q. 84. 3. 3^m. / 2. d. 17. q. 3. 2. o. / 3. d. 9. q. 1. ar. 3. q. 3. 3^m. Anima. 225. c. 134. 214. Additus. o. Ascendere. 15. 17. Baptismus. 154. 155. 159. 166. Cœlum. E. Clausio. Confessio. 56. Flumen. 2. Gladius. 1.

3 Et est locus conueniens habitationi humanę: quia habet aerem temperatum & tenuissimũ, & plantas semper floridas. 1^a. q. 102. 2. o. / 4. c. / 2. d. 29. 5. c. / Opus. 3. c^o. 192. Helias. 4. Hęresis. 107. Maria. 58. 61.

4 Et est vicinus terrę, secundum situm: sed dicitur pertingere ad globum lunę, secundum similitudinem: quia in eo est perpetua temperies aeris. 1^a. q. 102. 1. 1^m. / 2. d. 17. q. 3. 2. 2^m. Meritum. 110. Peccatum. 353. Pœnitentia. 97.

5 Eua facta est in eo, sicut etiam fuissent filii, nisi parentes peccassent: non autem Adam factus est in eo: sed postea positus est in eo. 1^a. q. 102. 4. o. Purgatio. 9. Sanguis. 15. Transfiguratio. 3.

6 Animalia bruta non habitant ibi, sed dispositione dei adducta sunt ad Adam in paradiso: serpens vero, operatione diaboli. 1^a. q. 102. 2. 2^m. / 2. d. 17. q. 3. 2. 1^m.

7 Adam conuenienter est eiectus de eo, propter peccatum. 22^e. q. 164. 2. o. / 2. d. 29. 5. o.

8 Per peccatum hominis, clausa est ianua paradisi terrestris, in signum clausionis ianuę paradisi cœlestis. 3^a. q. 49. 5. c. / 3. d. 18. ar. 6. q. 2. 1^m.

9 Paradisus terrestris non est frustra post peccatum hominis: quia ostendit bonitatem dei, & damnum peccati primi hominis. 1^a. q. 102. 2. 3^m. / 22^e. q. 164. 2. 4^m. / 2. d. 29. 5. 1^m.

10 Paradisus terrestris non potest adiri propter impedimenta montium, vel marium, vel ęstuantis regionis: ideo non potest a nobis cognosci, nisi per reuelationem scripturę. 1^a. q. 102. 1. 2^m. / 3^m. / 22^e. q. 164. 2. 5^m. / 2. d. 17. q. 3. 2. 3^m.

Paramenta. Eucharistia. 161. Parare. Abdicatio. Abrahã. 5. Cõfessio. 53. Cõsiliũ. 12. Decimę. 12. Dęmon. 70. Dispositio. o. Eucha^a. 192. 200. 201. 202. Fides. 132. Grã. 39. 40. 93. Gula. 4. Ioãnes. 5. Iudiciũ. 45. Maria. 29. Perfectio. Pręparatio. Scũs. 8. Sarracę. Virginitas. 22. Vsura. 76. 194. 243. 284.

PARASCEVE. / Tunc non consecratur eucharistia: quia significat passionem Christi, quę tunc celebratur, tamen a sacerdote sumitur corpus Christi sine sanguine, propter periculum ne effunderetur, si reseruaretur. 3^a. q. 83. 2. 2^m. / 4. d. 12. q. 3. ar. 2. q. 2. 3^m. / d. 13. q. 1. ar. 3. q. 3. 2^m.

Parcere. Baptismus. 208. Crucęsignatus. 1. Ignoscentia. Indulgẽtia. o. Misericordia. 25. Oratio. 102. Peccatum. L. Religio. 43. Tribulatio. 23.

Parcitas. Auaritia. 13. Temperantia. 9.

Parentes. Accusatio. 16. 17. Amor. 114. 115. 123. Angelus. 487. Anima. 80. c. Assimilatio. 14. c. Baptismus. 127. 128. 140. 141. 142. 146. 151. Barbarus. 2. Benefacere. 4. Beneficium. 6. 10. c. Ciconia. 2. Conceptio. 32. Cõseruatio. 13. Dęmõ. 53. 54. 55. 56. Derisio. 1. Aequiualens. Filiatio. 1. c. Generatio. 39. c. 40. Honor. 10. c. 27. 33. c. Idem. 8. Illegitimus. 1. 3. c. Imaginatio. 9. Imago. 4. 40. Lex. 46. Maria. 3. c. 10. 11. 12. 13. Matrimoniũ. 35. 40. 42. Misericordia. 18. Mors. 7. 21. Natiuitas. 23. Necessitas. 32. 33. Obedientia. 19. Paradisus. 5. 8. Pater. o. Peccatum. 301. 323. 324. 328. 333. 337. 343. Pœna. 38. 55. 84. Pietas. o. Puer. 4. 16. Raptus. 1. c. Religio. 8. 52. 53. 57. 73. c. Restitutio. 8. Saluari. 5. Sanctificatio. 2. Stuprum. o. Votum. 32. c. Vsura. 60. 183. 261.

Parere. i. obedire. Confessio. 53. Contumax. Excommunicatio. 29. Obedientia. o.

Parere. i. partum edere. Assiduitas. Cãpsoria. 8. Delectatio. 29. Dolor. 42. Familiaritas. 2. Generatio. 62. Hęresis. 97. Innocẽtia. 16. 17. Lia. Maria. 34. 43. 57. Mutuum. 4. Partus. Prędestinatio. 42. Virginitas. 13. Vsura. 6. 19. 22. 27. 28. 35. 54. 226.

Paries. Prophetia. 56. Parificari. Adęquari. Assimilatio. 1. 3. Par. Christus. 125.

Parisiensis. Campsoria. 1.

Pariter. Par. Parificari. Simul. Votum. 60. Vsura. 208.

Parochia. Campsoria. 5. Vsura. 194.

PAROCHIALIS. / Sacerdos proprius non solum est sacerdos ecclesię parochialis: sed etiam episcopus vel papa: ad quos etiam magis pertinet cura eius, q̃ ad sacerdotem parochialem. Opus. 19. c^o. 4. co. 18. Beneficium. 20. c. Cura. o. Curatus. Eucharistia. 222. Forus. 2. Parochia.

Parochianus. Confessio. 65. 8. 73. c. Decimę. 23. Episcopus. 3. Excommunicatio. 12. Forus. 2. Hęresis. 78. c. Parochia. Parochialis. Plebanus. Religio. 43. 104.

1 PARS. / Partes sunt in quas materialiter diuiditur totum. 3^a. q. 90. 1. c. Accidens. 121.

2 Totũ non est suę partes, sed ex suis partibus. 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 3. 3^m. / L. pn^o. / 4. d. 16. q. 1. ar. 1. q. 3. 2^m.

3 Oppositum videtur dicere. 1^a. q. 85. 3. 2^m.

R ñ^o. Du^o. 969°.

4 DIVISIO. / Pars triplex. s. integralis, subiectiua, & potentialis: & similiter totum triplex. s. integrale, vniuersale, & potestatiuum. 1^a. q. 76. 8. c. / q. 77. 1. 1^m. / 12^e. q. 54. 4. 2^m. / 22^e. q. 48. c. / q. 80. c. / q. 120. 2. c. / q. 128. c. / q. 143. c. / 3^a. q. 90. 2. 3. c. / 1. d. 3. q. 4. 2. 1^m. / 2. d. 9. 3. 1^m. / d. 44. q. 2. 1. 3^m. / 3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 3. 1^m. / q. 3. ar. 1. q. 1. c. / 4. d. 16. q. 1. ã. 1. q. 3. c. / Spũ. 11.

2m./.Anima.10.c./.quol.10.q.5.1.c./.Isa.co.1.f.

5 Partes subiectiuę, non sunt de perfectione totius vniuersalis: sed est perfecte in qualibet eius parte, perfecta ratio eius simul & ęqualiter. 3a.q.90.3.c./.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.b.1.

6 Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.54.3.2m./.q.55.4.2m./.2.d.27.2.2m./.Virt.q.1.2.d.
 Du°.970°. R ñ°. sicut Du°.973°.1157°.

7 Pars integralis duplex. s. essentialis, & quantitatiua. 1a.q.8.2.3m./.3a.q.90.2.c./.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c./.§.2.c°.71.

8 Partes substantię duplices. s. secundum quantitatem & secundum rationem: primis conuenit fieri, & nasci, & subsistere in potentia vel in actu: non aũt secũdis. 3.d.8.2.1m. Agere.28. Amor.102. Angelus.28.42.78.80.105.127.223.233.449.584. Asa.16.17.30.31.52.c̃. 107.118.146.227.228.231.275.303.339.348.349.319. Animal.14.c̃.37.68.

9 Partes continui, ante diuisionem habent esse in potentia tantum: sed post diuisionẽ habent esse in actu. 4.d.10.ar.3.q.3.1m.

10 Diuisio potentialis, facit plures vnius corporis partes: diuisio autem actualis, facit plura corpora. quol.1.q.10.1.c. Austeritas. Causa.90. Esse.5.9. Essentia.2.9. Forma.7.28.41. Genus.27.28.29. Hoc aliquid. Indiuiduum.16.30. Materia.9.16.17.38.51.

11 SPECIEI./.Partes essentiales, semper sunt diuersarum rationum, & habent ordinem naturę: & quandoq; etiam temporis. 4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c.

12 Partes essentiales naturaliter, sunt materia & forma: sed logicę, sunt genus & differentia. 3a.q.90.2.c./. Anima.10.c.

13 Partes speciei dicuntur, inquantum participant formam, & proprietates speciei: sed dicuntur partes materię, inquantum sunt ex materia: ideo sunt eędem secundum rem, & differunt ratiõe. 1a.q.119.1.2m./.2.d.30.q.2.1.c.co.6.2m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.4.c./.q.5.2m.

14 Partes vt speciei, semper manent, sed vt materię, semper fluunt & refluunt. 1a.q.119.1.2m./.2.d.30.q.2.1.c.co.6.2m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.4.c./.q.5.2m. Animal.14.c̃. Apostoli.15. Bonitas.7.39.c̃. Ciuitas.5.

15 Partes quantitatis sunt partes materię. 3a.q.90.2.c. Diffinitio.27.37.47.48.49.50.51. Diuisio.14.

16 Vbicunq; est multitudo ex parte materię, ibi est ratio partium. 3a.q.90.1.c. Genus.27.28.29. Indiuiduum.16.30.

17 Aliqui per partem speciei, vel per carnem secundum spẽm, intellexerunt id, quod primo accipit speciem humanam, quod sumitur a generante, & hoc dicunt semper manere. 1a.q.119.1.2m. Motus.18.33.c̃.74.75. Peccatum.107.304.404.

18 Sed hoc est contra intentionem philosophi dicentis, q sicut in vnoquoq; habentium speciem in materia: ita & in carne hoc est secundum spẽm, & illud secundum materiam. 1a.q.119.1.2m. Pœnitentia.6.7.79.c̃. Persona.15. Prędicari.11.c̃.29.36.

19 Situs partium diuersarum specierum & essentialium, aufert identitatem earum, & totius: non autem in homogeneis, vt sunt caro & ossa in homine: & partibus accidentalibus, vt sunt capilli & vngues. 4.d.44.q.1.ar.1.q.3.0.

20 Omnis pars est propter totum, & quodlibet indiuiduum, est propter suam speciem. 1a.q.65.2.c./.q.70.2.c./.12e.q.92.1.c./.22e.q.62.2.5.c./.q.65.1.c./.§.3.6a.64.9m./.11.2.co.2.

21 Omnis pars est propter suum actum: & pars ignobilior, est propter partem nobiliorẽ: sicut sensus, propter intellectum, & pulmo propter cor, & omnes partes sunt propter perfectionem totius, sicut & materia propter formam: partes enim sunt quasi materia totius. 1a.q.65.2.c./.q.70.2.c.

22 Vna pars est in potentia ad aliam, sicut materia ad formam: vel oẽs partes sunt in potentia respectu totius. 1a.q.3.7.c./.Phy.2.lec.5.co.2.f.

23 Immo omnes partes dicuntur in potentia esse in toto, non respectu totius, sed vt per se sint actu. Met.7.lec.14.co.10.f. R ño. Du°.971°.

24 A parte totum intelligit propheta, secundum regulam Ticonii. Isa.7.lec.2.co.2.

25 Bonum totius est finis cuiuslibet partium eius: & bonum commune est finis singularum personarum in communitate. 22e.q.58.9.3m./.q.65.1.c.

26 Bonitas cuiuslibet partis, est in proportione ad suum totum: nec totũ potest bene cõsistere, nisi ex partibus sibi proportiõatis. 12e.q.92.1.3m./.22e.q.47.10.2m.

27 ORDO./.Partes sunt priores toto originaliter: sed completiue, est econuerso. 3.d.2.q.2.ar.1.q.3.c. Artifex.3.

28 In quolibet toto, necesse est esse vnam partem principalem, & prędominantem: & formalem, a qua totum vnitatem habet. 22e.q.49.6.1m. Cœlum.23.24.33.34.146.147. Ciuitas.5. Claritas.8. Duratio.5. Epychia.1.3.4.

29 Partes totius non habentis vnitatem, nisi vnitatem ordinis, habent propriam operationem, quę non est totius: vt multitudo ciuilis, vel domestica: non autem in aliis. Ethi.co.2. Feruor.2.c̃. Finis.76. Sanguis.2.3.9.c̃. Separatio.1.2.

30 Partibus potentialibus adest totum, secundum totã essentiam eius: non autem partibus integralibus: immo repugnat rationi eorum. 3a.q.90.3.c./.quol.10.5.6. Situs.0. Vbi.2.

31 Omnes partes integrales, habẽt aliquem ordinem. s. vel ordinem situs, vel virtutis, vel temporis. 3a.q.90.3.3m./.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c.

32 Vna pars integralis, potest continere totum virtualiter: sicut fundamentum totum ędificium, non autem essentialiter. 3a.q.90.3.2m.

33 Pars & totum semper pertinent ad eandẽ scientiã: nisi in habentibus solũ vnitatem ordinis. Ethi.co.2.

34 In successiuis ex qualibet parte põt concludi totum, qđ de nulla parte prędicatur. 4.d.16.q.1.ã.1.q.3.2m.

TOTVM.20.21.22.27.28.29.30.32.33.34.46.

35 Vniuersalius est totum & pars, respectu minus vniuersalis. 1a.q.85.3.2m. Adoptio.7. Adoratio.8.22.

36 Oppositũ videtur dicere a simili. Phy.2.lec.5.co.2.f.
 Du°.972°. R ñ°. sicut Du°.359°.

Aer.1.2.10. Affabilitas.3. Affectio.1. Agens.107. Agere.28. Agonia.2. Alteratio.12. Amazones.1. Andragathia. Angelus.28.42.78.80.105.117.233.449.507. Anima.30.31.52.c̃.57.c̃.60. Animal.17.18.37.68. Apli.15. Appetitus.49. Arismetrica.1. Articul°.2. Artifex.3. Asperũ. Assumere.P. Audacia.13. Aureola.6.14. Baptism°.142.238.240.241. Bonitas.7.39.c̃.57.177.202.206. Charitas.81.89.107. Causa.90. Cautela. Cayphas. Cœlũ.18.23.30.33.34.122. Certitudo.14. Circuncisio.12. Ciuitas.5. Claritas.8. Clemẽtia.12. Cogitatio.3. Cogitatiua.2. Cognitio.17.37.49.77. Color.1. Cõpositio.11. Confessio.15.62. Cõiũctio.10. Cõsideratio.2. Cõtẽplatio.8.9.16. Cõtinẽtia.8.9. Cõtritio.10.11.28.35. Copulatiua. Cur.5. Cõp°.4.5.53. Corruptibile.4. Crux.52.

37 Totum denominatur a proprietate partis : quando proprietas,non potest conuenire , nisi illi parti.3ª.q. 56.8.c./.3.d.11.2. 4m./.3.c./.d.21.q.1.3. 5m./. Vnio. 3.c.fi./.Opus.39.cº.5.co.1. Decimę.8.Delectatio.23.67.Desperatio.14. Diaconissa. Dialectica.3. Differentia.10.Diffinitio.37.c̃.10. Diluculum. Disciplina.Dispositio.3.4.Distantia.3.4.Distinctio.16.Diuersitas.11.Diuisio.2.c̃.14.Dolor.5.Domus.2.Dubitatio.1.Electio.29.Elementũ.24. Eleemosyna.7.9.

38 Nulla pars separata a toto,habet perfectionem naturę.Spũ.2.5m. Epyichia.1.c̃.Aequitas.1.Esse. 5.9.Essentia.2.9.Aestimatiua.2.Eucharistia.75.81. 116.126.Eupsychia. Eustochia.1. Eutropelia . Exclusio.5.Expellere . Phantasia.1.4.Feruor.2. Fides. 146.Fieri.20.21.Finis.76.Finitum.3.Forma.7.28. 41.43.139.140.141.144. Fortitudo.1.2.8.9.16.27. 34.35.Fractio.4.Fruct⁹.14. Generatio.7.11.27.33. Genus.3.27.29.33.

39 Partium integralium quãtitatis,quędam sunt eiusdẽ rationis vt in homogeneis:quędam vero diuersarum rationũ,vt in heterogeneis.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c./. d.44.q.1.ar.1.q.3.0. Geometra.3. Habitus. 40.55.60. Hoc aliquid . Homo.1.2.33. Honor.23. Humidum.1.Humor.Ignorantia.2.32.Illegitimus. 1.Imaginatio.3.Imaginatiua.5. Imago.9.39.Imperare.3.Imprudentia.2.Incommunicabilitas. Indiuiduum.6.7.30.31.35.

40 Partes totius heterogenei carẽt forma totius,vt multitudo:non autem in homogeneis,vt continuum.1ª. q.11.2.2m.

41 De ratione totius sunt duo.s.q̃ esse eius causetur a partibus:& q̃ sit esse omnium,quia partes non habẽt proprium esse.3.d.6.q.2.3.c. Indiuisibile.1. Infinitum.25.27. Intellectus.56.Intentio.6. Interpretatio.3. Ioannes.20. Hypostasis.4.Ira.13. Iustitia.1.12.c̃.16.19.20.23.38.43.Iustificatio.1. Iustus. 3.4.10.Legatus.1. Lenia . Leuitę . Legispositiua.3. Lex.35.Liberalitas.19.20. Libertas.3. Logica.3.5. Luciditas.1.Luna.6.Malum.9.13. Maria.6.Materia.9.16.17.38.49.51. Matrimonium.72. Memoria.1.10.Meritum.37.87.

42 Esse totius , non est esse alicuius partis eius.12ª.q.4. 5.2m. Methaphysica.15.22.23.24. Miraculum.9.

43 Immo esse totius,est esse omnium partium eius.3.d. 6.q.2.3.c. ℟Rñº.Duº.973º. Misericordia.39.

44 Destructo toto,vel desinit pars esse omnino , vel habet aliud esse:quia esse totius,non est esse alicuius partis,preter esse animę rationalis.12ª.q.4.5.2m. Missa.2.27.Modestia.5.c̃.Moralis.3.Mors.17.32. 46.Motus.10.18.21.31.33.74.75.Mundus.8.Mutatum. Necessitas.8.Nomen.10. Numerus.11.23. Obedientia.3. Obiectum.10. Operatio.41. Opinio. 1.4.Oratio.10. Ordo.10. Papa.1.4.8. Participare. 0.Passio.23.61.Peccatum.304.402. Pœna.63.99. Pœnitentia. Per. Perfectio.12.26. Perseuerantia.8. Persona.15.Physica.4.5. Pietas.18.19. Planetę.3. Politia.2.Politica.2.Positio . Preceptum.111.113. Precipitatio.1.Predestinatio.7.Predicari.12.13.15. 16.29. Preuaricator.1. Primitię.2. Principatus.6. Processio.16.Producere.3.

45 Partes quę sunt actu in toto , oportet esse quantitatis determinatę:vt caro,os,& nerui in animali : non autem partes in potentia : vt sunt partes continui. Phy.lec.8.co.3. Propositio.11.15.Prudentia.148. Quantitas.4.12. Ratio.41. Rectitudo.6. Restitutio.2.17.Resurrectio,19.Sanitas.7. Satisfactio.10.Scientia.41.Seditio.1.2.Semen.2.14. Senarius.2.4.Sententia.2.Separatio.1.Significatio.7.10. 11.Symbolum.11.Simpliciter.2. Sinistrum.2.4.Stadium.3. Sternutatio . Substantia.6.14. Tabernaculum.4.Tactus.6.14. Temperantia.3.8.9.c̃.13.Templum.9. Tempus.34.Terra.3.Testis.12. Totum.0. Traductio.2.Tractare.2.Transumptio . Veritas.53. Vertex.Vestigium.5. Virilitas . Virtus.27.175.228. Vngues.Vnitas.26.40.Voluntas.82. Vsura.13.165. 207.208.259.261.266.Vtile.1.Christus.45.47.178.

46 SPIRITVALITER./.In diuinis est ratio totius & partis:secundum rationem tantũ.1ª.q.30.1.4m./. 1.d.19.q.4.0./.L.lec.2. prinº./.d.25.1.2m.fi./.3.d.6. q.2.3.4m./.Dioº.2.prinº. Agonia.2. Alteratio. 12.Amazones.1.Expellere.Fortitudo.16.27.
Oppositum videtur dicere a simili.2.d.3.q.3.2.c.fi.
℟Duº.974º. Rñº.sicut Duº.475º.
Imperare.3.Ioannes.20.Meritum.37.87. Preuaricator.1.Prudentia.1.4º.Christus.44.45.47.

47 In deo est ratio habẽtis partes,vt ratio senarii, & partium eius : non autem aliquid habens partes.quol.7 vel.8.1.4m.

48 Pars animę dicitur dupliciter.s.potentia animę , & pars potentię eius.3ª.q.46.7.c./.Veri.q.15.2.2m.

49 Partium potentialium,vna includit in se vim omniũ aliarum 4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c.

50 In quantitate virtutis , non est ratio totius,nec partis integralis.1.d.19.q.4.1.1m.

Parsimonia.Ieiunium.31.

Partiale. Affectio.1.3. Partialitas . Participare.1. Pœna.12.Christus.178.

Partialitas . Angelus.41.De.5. Expellere . Sacramentum.24.

Particeps.Participare.0.Vsura.266.272.

1 PARTICIPARE nihil aliud est, q̃ aliquid ab alio partialiter accipere . Met.lec.10.co.1.fi./. Ce.2. lec.18.co.2.fi. Accedere.2. Accidens.84. Actio. 15.34. Adoptio.2. Agẽs.34. Agilitas.4. Amor.19. 85. Analogia.2. Angelus.109. 210.261.390. 546. 611.617.Anima.130.311.c̃.323. Animal.51.Appetitus.25.78.87.c̃. Augmentum.13.15.c̃.

2 Aliquid participat aliquo tripliciter , scilicet realiter, intentionaliter , & subseruiendo.Col.lec.4.fi. Aureola.14.

3 Participari aliquid,dicitur dupliciter.s.vel illud quod est de substantia participantis , vt genus: vel non de essentia eius,vt ens . quol.2.q.2.1.c. Baptismus.157.124.187. Beatitudo.58.84.85.96. Beatus.2.

4 Immo ens est de ratione participantis,& omnis entis.12ª.q.94.12.c./.1.d.19.q.5.2.1m./. Met.4.lec.1. co.1. ℟Duº.975º. Rñº.sicut Duº.513º. Bonitas.3.6.7.24. 92.185.186. Character.13.19. Charitas.16.18.55.146.Causa.41.

5 Aliquid participatur tripliciter.s.primo vt accidens a subiecto vel forma a materia : secundo vt superius ab inferiori : tertio vt causa ab effectu : & sic esse aliquid participat , non autem primo vel secundo modo . Ebdo.lec.2.co.1. Cayphas.Cœlum.7.9. 64.97.157. Certitudo.9. 11. Cognitio.56. Communicabile.0.Communicatio.0. Communicatiuus. Communio . Conuenientia.0. Corpus.43. Damnum.3.Deitas.1.Denominatio.3.Deus.13.42.331. Diaconissa.

6 Quod participatur,non predicatur per se de participante.Ebdo.lec.3.co.1./.Met.7.lec.3.fi. Differentia.11,Dolabrum , Dominatio.1, Dominicus.1.

Electio.18. Ens.27. Episcopus.11. Esse.10.29.33.35.36. Aestimatiua.2.

7 Omne participatum a superioribus in inferiora, & omne superius, est vt formale, respectu inferiorum. 1ª.q.75.5.4m./.3.d.17.q.2.ar.4.q.3.2m./. Post².lec.16.co.1./.Liº.2.lec.7.co.1./.Lec.8.prinº./.f. Aeternitas.17.29.37.c̃.Euchaª.168.183.

8 Oppositū videtur dicere a simili. Phy.2.lec.5.co.2.f. Duº.976º. Rñº. sicut Duº.359º. Aeuum.1.2. Excōmunicatio.P. Expectatio.3. Experientia.5. Forma.3.135. Genus.11.12.13. Gratia.19. Habere.6. Habitus.60.65.

9 Omne participans, comparatur ad participatum, vt potentia ad actum. quol.3.20.c. Heresis.42. Honor.27. Imprudentia.2. In.22. Inobedientia.2. Intellectus.126. Iudicium.17. Lectoratus.7. Lex.2.31.62.72.77.

10 Omne participans est in potentia: ideo nō potest conuenire sibi esse: quia esse est actus: sed cōuenit ei quod est. ꝓ.1.cº.38. Magis.1.2.3.4.5. Magnanimitas.3. Malum.3. Maria.32. Martyriū.16.17. Membrum.3.10. Metaphora.3. Miraculum.36.

11 Omne quod est tale per participationem: subditur ei quod est tale per essentiam & vniuersaliter. 1ª.q.96.1.c. Nigredo. Nobilitas.6. Nomen.34.38.61. Obedientia.42.43. Occidere.21. Officium.2. Operatio.30. Pars.13. Participium. Passio.42. Predicari.23. Prudentia.38.69. Pulchritudo.10. Puritas.2. Ratio.6.

12 Omne participans & omne participatum, est posterius eo, quod est illud per essentiam. 1ª.q.3.8.c.f./.ꝓ.1.cº.22.f./.38. Resurrectio.21. Sacerdos.13.19. Sacrificium.9. Sapientia.1. Scientia.157. Securitas.1. Sensus.30.44. Sigillum. Similitudo.4.c̃. Synderesis.4. Verum.3. Virtus.207.218.254. Vita.9. Vniuocum.3.

13 Omne quod est tale per participationem, causatur ab eo quod est tale per essentiam. 1ª.q.8.1.c./.q.44.1.c.1m./.q.61.1.c./.q.75.5.1m./.q.79.4.c./.ꝓ.2.cº.15./.Poª.q.3.5.6.c./. Ma.q.3.2.c./. Opus.3.cº.124.f./. Ephe.co.5.f.

14 Creaturę participant bonitatem dei, non quidem secundum partem, sed secundum similitudinem & imitationem. 1ª.q.75.5.1m./.2.d.17.q.1.1.6m. Voluntas.3.4.83. Votum.75. Christus.54.175.

15 Per pticipationē nihil dicitur de deo. ꝓ.1.cº.32.5m.

16 Sed tantum essentialiter & non per participationem, dicitur aliqd de deo. ꝓ.1.cº.32.5m./.6m./.38.39.3m./.45.3m./.60.3m./.Liº.1.cº.8.2m./. Anima.6.2m.

Participium. Ens.21.39. Predestinatio.30. Predicari. Preteritum.3. Tempus.41. Verbum.77.88.

Particula. Articulus.2. Eucharistia.183. Pars.0.

PARTICVLARE dicitur, quia in eo particularizatur natura cōmunis, secundū virtutem essendi in pluribus: non autem secundum rationē eius. 1.d.23.2.4m. Abrenunciatio. Actus.36. Agens.49.103. Agibile. Amor.93.94. Angelus.394.575.577.585. Anima.175. Appetitus.59.65.81.91.92. Ars.48. Artificiale.5. Bellū.1. Bōitas.28.47.98.148. Cā.82. Cerimonia.6. Cogitatiua.1.2.3.4. Cognitio.48.c̃. Cōclusio.5.6. Cōfessio.40.c̃.82. Cōsequētia.3. Consideratio.3.4. Cōtrariū.7. Corruptio.15. Creatura.24. Cura.7. Defectus.22. Demon.3.44. Deus.112.113.124.132.271.336.337.338. Differentia.9.16. Doctrina.9.10. Enunciatio.3.c̃. Esse.21. Error.3. Aestimatio.1.2. Aestimatiua.3. Exilium. Experientia.2.c̃. Foemina.3. Fides.63. Fieri.3.5. Finis.115. Fortitudo.20.40. Heresis.11. Idea.38.39. Iesus.2.4. Ignorantia.22.30. Imaginatiua.3. Incontinentia.7. Indiuiduū.0. Intellectus.37.38.48.c̃.79.82.88.100. c̃.128.142.153.165.c̃.178.287. Iudiciū.2.17.31.32.54.55.73. Iustitia.2.38.c̃.43. Iustificatio.1. Legislator.5. Lex.33.35.c̃.62.140.156.171.173. Liber.18.21.24.c̃. Metaphysica.2.8.25.c̃. Mors.18.22. Natura.24.c̃. Naturale.7. Obedientia.37. Obiectum.10. Odiū.8. Operatio.10.c̃.16. Particulatū. Peccatum.136.137.139.143.146.149. Persona.3.c̃. Potentia.43.53. Preceptum.41. Predicari.5.31.c̃.37. Priuatio.23. Prouidentia.48.54.55. Prudentia.32.82. Ratio.14. Religio.69. Resolutio. Rixa.1. Sacramentū.69. Scientia.2.13.27.47.c̃.98.c̃.129.130.133. Sensibile.0. Sensualitas.7.8. Sententia.1. Syllogismus.5.6. Synderesis.8. Singulare. Substantia.1.c̃. Suppositum.0. Vendere.8.18. Virtus.41. Vita.84. Vmbra.1. Vniuersale.1.c̃.15.c̃. Vniuocum.3. Voluntas.78.79.80. Votum.75. Vsia. Vsura.29.192. Vsus.13. Vtile.5.6. Christus.40.c̃.54.78.

Particulatum. Angelus.259. Particulare.

Partim. Angelus.125.126. Donum.11. Forma.61. Naturale.7. Possessio.9. Preceptum.47.

Partus. Generatio.62. Heresis.97. Innocētia.16.17. Maria.57. Parere. Vsura.27.49.54.207.215.

PARVIFICENTIA est vitium oppositum magnificentię: & est circa magnos sumptus: ideo est minus vitium q̃ illiberalitas. 22ᵉ.q.135.1.0. Apyrocalia. Banausia.

1 PARVIPENSIO habet tres species, scilicet despectum, impedimentum voluntatis, & contumeliam. 12ᵉ.q.47.2.c.

2 Signa paruipensionis sunt quatuor, scilicet oblitio, denunciatio mali, gaudium de malo, & impedimentum voluntatis. 12ᵉ.q.47.2.3m. Ira.36.c̃. Tentare.9. Vilificatio.

Paruitas. Paruum.0. Peccatum.27. Spes.44. Subtilitas.1.

Parum. Augustinus.2. Aurora. Baptismus.6. Corpus.63. Eucharistia.59. Experientia.5. Forma.117. Generatio.47. Inuidia.11. Ira.24. Iudiciū.87. Leo.2. Magnanimitas.12. Modicum. Mortuus.2. Princeps.7. Rarum.1. Scientia.129. Soporari. Spes.35. Sponsalia.6. Visio.20. Vita.40.

1 PARVVLI habent quatuor conditiones: quę omnes in Christo paruulo excellentissime inueniuntur. s. puritas, humilitas, amabilitas, & placabilitas. Opª.60.cº.2.co.2. Missa.26. Oratio.87. Paruus.0. Puer.0.

2 Christus dicitur paruulus quadrupliciter. s. natiuitate propter ętatem: possessione propter paupertatē, corde propter humilitatem: & morte propter mortis vilitatem. Isa.9.lec.1.f. Sanctificatio.2.

1 PARVVS dicitur aliquis tripliciter. s. ętate, humilitate, & sensu. He.2.lec.3.f./.cº.5.lec.1.co.4. Anima.349. Animal.27. Audacia.19. Baptismus.51.c̃. Charitas.77.102. Ciminilis. Contritio.30. Corpus.48. Densitas.1.

2 Paruus, tripliciter dicitur. s. abiectus, humilis, & simplex. Mat.11.co.14. Deus.82. Doctrina.16. Eleemosyna.19. Eucharistia.125. Ibices. Ira.17. Magnanimitas.10.13. Magnes.3. Maius. Maledicere.1. Malum.22. Mercurius.1. Meritum.55.81. Minimum. Oblatio.16. Paruuli. Piscis.3. Puer.0. Simonia.8.41. Tarditas.1. Vindicatio.3. Vsura.52. Christus.102.

3 Omne paruum est magnum relatiue: & non econuerso: & omne minus est maius, & non econuerso. 1.d.19.q.3.1.2m.

4 Oppositum videtur dicere: quia etiam magnum dicitur ad aliquid, quod est esse maius. Ce.3.lec.3.co.3.
Rño. Duo. 977o.

1 PASCHA dicitur quadrupliciter. s. agnus paschalis: panes azimi: prima dies azimorum, & omnes septem dies azimorum. 3^{a}.q.46.9.1^{m}./.q.74.4.1^{m}./.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.o./.ꝫ.4.c^{o}.68./.10.13. prin^{o}./.1^{e}. Cor.lec.2.co.3.

2 Expositio omnium, quę fiebant circa agnum paschalem. 12^{e}.q.102.5.2^{m}./.3^{m}. Agnus.2.3. Baptismus.79.

3 Pascha celebrabatur mense primo, ad commemorandum beneficium liberationis ex Aegypto: & significabat passionem & resurrectionem Christi. 12^{e}.q.100.5.2^{m}./.q.102.4.10^{m}./.5.2^{m}./.10.13. prin^{o}./.1^{e}. Cor.5.lec.2.co.3. prin^{o}.

4 Pascha incipiebat in vesperis quartędecimę lunę. 3^{a}.q.46.9.c.1^{m}./.q.74.4.c.1^{m}.

5 Festum passionis, & resurrectionis Christi, succedit festo paschę. 12^{e}.q.103.3.4^{m}. Cereus.1. Circuncisio.33. Confirmatio.47. Eucharistia.11.20. Festum.14. Ieiunium.16.33. Missa.17. Nuptię.7.

PASCASIVS existēs in purgatorio, nō orabat ꝓ aliis: sed oratio aliorum ad eum facta, exaudita est propter fidem orantium. 4.d.15.q.4.ar.5.q.2.3^{m}.

Pascere. Abiectus. Manus.4. Ouis.1. Pastor. Prelatio.23. Raptus.10. Vpupa.

Passibile. Adam.50. Iracundia.2. Passibilitas. Passio.79.

PASSIBILITAS proprie non conuenit omni corpori: sed tantū corruptibili. 3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c. Adam.48.c̄.74. Aer.4. Angelus.597. Caro.1. Dānatio.38. Defectus.22. Eucharistia.137. Flos.1. Passibile: Passio.17. Paulus.18. Qualitas.9. Subtilitas.2. Christus.86.

1 PASSIO dicitur dupliciter. s. improprie. s. omnis receptio: & proprie. i. cum abiectione alicuius: & hoc dupliciter: vno modo propriissime, quando. s. aliquid remouetur ab aliquo, quod conuenit sibi secundum naturam, aut secundum propriā inclinationē, sicut cum aqua frigiditatem amittit per calefactionem, & cum homo ęgrotat aut tristatur: secundo modo minus proprie dicitur aliquis pati ex eo ꝙ aliquid ab ipso abiicitur, siue sit ei cōueniens, siue non conueniens: & sic dicitur pati, non solum qui ęgrotat, sed etiam qui sanatur: & non solum qui tristatur, sed etiam qui lętatur, vel quocunque modo aliquis alteretur, vel moueatur. 1^{a}.q.14.2.2^{m}./.q.75.2.c./.q.79.2.c./.q.97.2.c./. 12^{e}.q.22.1.c./.q.41.1.c./.1.d.37.q.4.1.2^{m}./.2.d.5.q.1.1.2^{m}./.d.19.3.c./.d.35.1.5^{m}./.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c./.4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c./. Veri.q.26.1.3.c./. Virt.q.1.11.11^{m}./.quol.2.vel.9.q.7.1.c./. Met.3.lec.9.co.1./. Lec.12.prin^{o}./. Li^{o}.5.lec.12.co.1.fi./.2./. Anima.2.lec.11.co.1.2. Accidēs.17.93. Actio.22.29.30.49.50.68.83.121. Actus.91.134. Adam.48.c̄. Agens.12.36.c̄. Alteratio.1.10. Amor.132.133. Apostoli.30. Assumere.6.

2 Passio dicitur tripliciter. s. communiter. i. omnis receptio: & proprie. i. cum abiectione alicuius: & metaphorice. i. omnis impeditio in suo cōuenienti. Veri.q.26.3.c. Beatitudo.138. Coelum.88.89.102.126.

3 De ratione passionis proprie dictę, est abiectio qualitatis naturalis, & impressio qualitatis extraneę, & contrarię. 12^{e}.q.22.1.c./.q.31.1.3^{m}./.q.35.1.c./.q.41.1.c./.2.d.35.5.c./.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c.2^{m}./. Veri.q.26.8.c./. Spū.1.12^{m}. Confessor.4. Contrarium.17. Dānatio.38. Delectatio.74. Dęmon.F. Demonstratio.12.16. Detrimentum.

4 Pati cum abiectione & transmutatione est proprium materię: ideo non inuenitur nisi in compositis ex materia & forma. 12^{e}.q.22.1.1^{m}./.4.d.15.q.2.ar.1.q.1.c. Deus.50. Difficile.2. Ens.15. Eucharistia.140. Figura.7.

5 Passio duplex. s. realis, & intentionalis seu spiritualis: secunda semper pertinet ad perfectionem patientis: ideo fuit in corpore Adę ante peccatum. 1^{a}.q.95.2.2^{m}./.q.97.2.c./.12^{e}.q.22.1.o./.q.31.1.3^{m}./.35.1.c./.q.41.1.c./.2.d.19.3.1^{m}./.d.35.5.c./. Veri.q.26.8.c. Fortitudo.45. Generatio.11.47. Genus.8. Hęresis.136. Hieremias.1.

6 Passio duplex. s. spūalis, & naturalis. 2.d.6.3.6^{m}./.d.33.q.2.1.3^{m}./.5^{m}./.4.d.44.q.3.ar.1.q.3.o./.d.50.q.2.ar.3.q.1.3^{m}. Illuminatio.5. Laurentius.3. Lumen.1.2.9. Medium.8. Meritum.39.40.

7 Passio duplex. s. corruptiua, & perfectiua. 1^{a}.q.95.2.2^{m}./.q.97.2.o./.2.d.19.3.o./.d.20.q.1.1.2^{m}./.d.23.q.2.3.c./.d.29.3.c./.4.d.44.q.2.ā.1.q.4.1^{m}./. Ce.lc.8.co.1. Motus.14. Operatio.29. Passibile.

8 De ratione potentię, quo ad primam nominis impositionem est, non posse pati: ideo potens dicitur, non potens pati, etiā si nihil possit agere. 1.d.42.q.1.1.c. Passibilitas. Passum. Pati. Patiens.

9 Omne quod patit̄ & mouetur ab alio: disponitur per actum agentis, multiplicatum qualitate, quę habitus nominatur. 12^{e}.q.51.1.c.

10 Vt qualitas causetur in passiuo: oportet ꝙ actiuum totaliter vincat passiuum. 12^{e}.q.51.3.c. Peccatum.275.

11 Passio ad defectum pertinet: quia est rei secundum ꝙ est in potentia. 1^{a}.q.25.1.c.1^{m}./.12^{e}.q.22.2.1^{m}./.1.d.42.q.1.1.c./.2.d.19.3.o./.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c./. Spiritu.1.16^{m}. Forma.15.18.22. Potentia. Prophetia.2. Propositio.16.

12 Passio improprie dicta. s. omnis receptio, conuenit omni enti in potentia. i. cuilibet creaturę. 12^{e}.q.22.1.1^{m}./. Veri.q.26.1.c.

13 Non omne moueri, est proprie passio, sed cōmuniter & large: sicut nec corruptio. 2.d.35.5.c./.3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c.1^{m}. Qualitas.8.9. Quantitas.29. Recipere.1. Relatio.14.15.40.60. Restitutio.2.

14 Res non patiūtur realiter ab aliquo sensibili: nisi mediante aliquo tangibili: sed visibile & audibile, & odorabile, coniungitur nobis, per aliquid sui. 3.d.15.q.2.ar.3.q.1.c./.4.d.49.q.3.ar.5.q.2.c./. Met.co.6.fi./. Ce.2.lec.14.co.2.prin^{o}./. Anima.2.fi./. Li^{o}.3.fi. Scientia.40.43. Subiectum.8.10. Theologia.38. Tristitia.1.6.

15 Omne quod proprie patitur, est corpus. 3.d.15.q.2.ar.1.q.1.c./. Veri.q.26.1.2.c./. Ethi.2.lec.5.co.1.fi.

16 Nullum corpus proprie pōt, pati, pręter corpus corruptibile. 3.d.15.q.2.ar.1.q.1.o./. Veri.q.26.1.c.

17 Magnitudo passionis non tantum dependet ex virtute agentis: sed etiam ex passibilitate patientis. 12^{e}.q.22.3.2^{m}.

18 Passio duplex, scilicet generis, & speciei. Opus.30.lec.10.fi. Visibile.2. Vniuersale.16. Voluntas.8. Christus.86.

19 Passio sumit speciem ab actu, qui est terminus motus. 12^{e}.q.1.3.c./. Phy.2.lec.2.fi.

20 Passio duplex. s. passio innata, & passio illata. 3^{a}.q.81.4.o./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.2^{m}./.d.33.L./.4.d.11.q.3.3.o./.ar.4.q.1.o.

21 Passiones sanctorum illatę, prosunt ecclesię, per modum exhortationis & exempli: non autem per modū redemptionis. 3^{a}.q.48.5.3^{m}./.1^{e}. Cor.lec.2.co.4.fi./. Col.1.fi./.1^{e}. Thl.2.co.4.

22 ANIMAE IN COMMVNI./. Passio proprie non conuenit animę, nisi per accidens, sed soli composito corruptibili conuenit per se. improprie vero conuenit omni enti in potentia. 12ᵉ.q.22.1.0./.3.d.15.q.2.1.0./. Veri.q.26.1.2.c. Actus.91.133. Adā.48.57. Affectio.0. Agibile. Amor.20.175.176.209.&.221. Angelus.154.230. Anima.206.217.316.

23 Passio magis proprie est in parte appetitiua, q̃ in parte apprehensiua. 12ᵉ.q.22.2.0./.q.41.1.c./. 3ª.q.15.4.c./.3.d.15.q.2.ar.1.q.2.c./.d.26.q.1.1.c./. Veri.q.26.3.c.18ᵐ./. Dioᵉ.2.lec.5.co.1./. Ethi.2.lec.5.co.1.&./. Periherᵃᵉ.lec.2.co.3. Animal.66.71. Appetitus.65.86. Auaritia.16. Audacia.14.19. Beatitudo.138. Beatus.35. Compassio.

24 Passio est magis proprie in appetitu sensitiuo, q̃ in appetitu intellectiuo.1ª.q.20.1.1ᵐ./. 12ᵉ.q.22.3.0./.q.41.1.c./.22ᵉ.q.58.9.c./.3ª.q.15.4.c./.3.d.15.q.2.ar.1.q.2.0./.d.26.q.1.1.0./.4.d.49.q.3.ar.1.q.2.0./. Veri.q.26.3.0./. Virt.q.1.4.5.c./. Ethi.lec.5.co.1.2. Coniunctio.10. Consilium.25. Contemplatio.10. Cor.11. Damnatio.26.31.38. Difficile.2. Dolor.1.&. Aegritudo. Error.3. Aestimatio.0. Aestimatiua.0. Exemplum.2. Phantasia.3.5. Fascinatio.

25 Omnis motus appetitus sensitiui, dicit passio: & precipue ille qui in defectum sonat.12ᵉ.q.35.1.c./.q.41.1.c. Fortitudo.6.16.44.45. Futurum.9. Gaudiū.0. Hebetudo.0. Heresis.11. Homo.37.39. Ignorantia.3.22.

26 In passionibus animę, est aliquid quasi materiale.s. transmutatio corporis, & aliquid quasi formale.s. ex parte appetitus.1ª.q.20.1.2ᵐ./.q.75.3.3ᵐ./.12ᵉ.q.22.2.3ᵐ./.q.37.4.c./.q.44.1.c./.q.45.3.c./.q.48.2.c./.4.d.49.q.3.2.c./.ꝭ.1.cᵒ.89.2ᵐ./. Ma.q.12.1.c. Incontinentia.3.4.5.7.11. Infirmitas.5. Iniustitia.4. Intellectus.176.

27 Omnis passio irascibilis, est alicuius futuri. 3.d.26.q.1.2.4ᵐ. Ira.P. Iracundia.2. Irascibilis.2. Iudicium.11.12. Iustitia.29.43.47. Lex.68.69. Liberalitas.3. Liberum.30. Luxuria.22. Malitia.8. Malum.33.

28 Passiones animę diuersimode sunt in peccatoribus & iustis: perfectis & imperfectis, in Christo, Adam, & beatis. Veri.q.26.8.c. Medicus.10. Medium.16.&. Meritum.39.&. Misericordia.1.2.3.14.21.22.

29 In omni passione animę, aliquid additur, vel minuitur a naturali motu cordis. 12ᵉ.q.24.2.2ᵐ./. Veri.q.26.8.c. Mos.3. Nomen.78. Obiectum.9. Odiū.2.3. Peccatum.37.119.146.221.240. Poena.25.

30 Passiones animę tanto vehementius impellunt, quanto magis sequuntur inclinationem naturę.22ᵉ.q.155.2.c. Poenitentia.41.42. Perseuerantia.4. Perturbatio. Precipitatio.1. Prodigalitas.1. Prudentia.64. Ratio.11.

31 Nomina passionum animę quandoq; sumuntur pro simplici operatione voluntatis.1ª.q.20.1.1ᵐ./.q.59.4.2ᵐ./.q.64.3.c./.q.82.5.1ᵐ./. 12ᵉ.q.22.3.3ᵐ./.22ᵉ.q.18.1.c./.1.d.8.lec.3.L.prinᵒ./.d.34.q.2.ar.1.q.1.c./.3.d.15.L.2ᵐ./.d.20.q.1.5.0./.d.27.q.2.1.c./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./.d.15.q.2.ar.1.q.1.4ᵐ./.d.17.q.2.ar.1.q.2.1ᵐ./.d.44.q.3.ar.3.q.2.5ᵐ./.ꝭ.2.cᵒ.79.&./. Veri.q.25.3.c.&.7ᵐ./.q.26.3.3ᵐ./.6.13ᵐ./.15ᵐ./.16ᵐ./.9.5ᵐ./.7ᵐ./. Ma.q.10.2.2ᵐ./.q.12.1.9ᵐ./.2.1ᵐ./.3ᵐ./.4ᵐ./.quol.12.8.1ᵐ./. Anima.lec.10.co.3. Repente. Scandalum.4. Seruitus.2.

32 Oppositum videtur dicere.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1ᵐ. ℟ R ñᵒ. Duᵒ.978ᵒ.

Synderesis.6. Spes.1.4.73. Sustinere. Temeritas.1. Temperantia.18.19.21. Timor.1.13.16. Tristitia.1.6.15.22. Turbatio.1. Virtᵉ.46.47.48.64.76.96.137.150.161.211.222.&.233.241. Volūtas.8.71.58.69. Vsus.7. Christus.85.86. Zelus.4.

33 Passio animę, vt passio, habet principium ab exteriori: sed vt est voluntaria, habet principium ab interiori.3ª.q.48.1.1ᵐ.

34 Omnis passio animę inclinat cum impetu in suum obiectum.22ᵉ.q.27.2.c.

35 Obiecta passionum animę, se habent ad eam vt formę, a quibus specificantur: ideo quicquid est causa obiectorum, est & causa passionum.12ᵉ.q.44.1.c./.4.d.49.q.2.2.c.

36 DIVISIO./. Anima dupliciter dicitur tota pati.s. secundum essentiam suam.i. corpore patiente & disposi ... ad separationem ab anima: & secundum omnes eius potentias.3ª.q.46.7.8.0. Concupiscentia.1.2. Concupiscibilis.2. Delectatio.7.22.74.

37 Distinctio omnium passionum animę.3.d.26.q.1.3.c./. Veri.q.26.4.c./. Ethi.2.lec.5.co.2. Fortitudo.6.16.44.45.

38 Passiones animę quadrupliciter distingui possunt: primo, respectu boni & mali: secundo ab extra vel intra: tertio totaliter vel secundum aliquid: quarto vt passio intensa vel remissa. Veri.q.26.8.c. Infirmitas.0. Ira.1.26.54.79.83.

39 Omnes passiones animę reducuntur ad vndecim species.s. sex in concupiscibili, idest amor, odium, desiderium seu concupiscentia, fuga vel abominatio: delectatio vel gaudiū, dolor vel tristitia: sed alię quinq; sunt in irascibili.s. spes, desperatio, timor, audacia, & ira.12ᵉ.q.23.4.0./.q.25.3.4.c./. Ethi.2.lec.5.co.2. Irascibilis.2.

40 Oppositū videtur dicere de amore.12ᵉ.q.26.1.2.0. ℟ R ñᵒ. Duᵒ.979ᵒ.

Luxuria.22.&.

41 Passiones principales animę sunt quatuor: quarum duę sunt finales simpliciter.s. gaudium & tristitia: & duę finales in genere.s. spes & timor.12ᵉ.q.25.4.0./.q.84.4.2ᵐ./.22ᵉ.q.123.11.1ᵐ./.q.141.7.3ᵐ./. Veri.q.26.3.10ᵐ./.5.0.

42 Omnes passiones animę, reducuntur ad has quatuor principales, sicut species ad genus: vel imperfectum ad perfectum, vel sicut effectus ad causam: & participās ad participatum.12ᵉ.q.25.4.c.&./.3.d.26.q.1.4.5ᵐ.

43 Passio animę duplex.s. perfecta & imperfecta: tunc dicitur esse passio perfecta, per quam anima perturbatur, quando passio sensitiuę partis pertingit vsq; ad inmutandum rationem a rectitudine sui actus.s. vt sequatur passionem, & non habeat liberum arbitriū super eam.3ª.q.46.7.3ᵐ.

44 Potentię animę pati possunt dupliciter.s. passione propria.i. a suo obiecto: & passione aliena.i. sui subiecti.3ª.q.46.7.8.c./. Opus.3.cᵒ.239.

45 Anima dupliciter patitur per accidens passione corporis: primo eo q̃ passio incipiat a corpore, & terminetur ad animam, vt est eius forma: secundo econuerso vt anima est vt motor corporis. Veri.q.26.2.3.9.c.

46 Prima passio dicitur corporalis: secunda vero dicitur passio animalis. Veri.q.25.9.c.

47 Causa passionū animę assignari potest dupliciter.s. ex parte obiecti, & ex parte subiecti.12ᵉ.q.43.1.2.c./.q.45.3.c./.q.46.5.c.

48 Quęlibet passio animę, dupliciter potest considerari.s. secundum propriam rationē, & vt passio: primo modo prius est in anima, q̃ in corpore: sed secundo modo est

do est econuerso. Veri.q.26.2.5m./.7m. Medium.6.16.c. Meritum.39.c.

49 Passio corporalis tripliciter potest attribui potentię animę: primo vt potentia radicatur in essentia animę: secundo vt ex passione impeditur actus potentię animę: tertio vt eam percipit: primum & secundum conuenit omni potentię animę: tertium vero tactui. Veri.q.26.3.9.c.

50 Passiones corporales tripliciter deriuantur ad potentias animę.s.vel inquantum radicantur potentię in essentia animę: vel lęso organo: vel vt passio apprehenditur. Veri.q.26.3.c.

51 Intellectus dupliciter patitur passione corporis.s.vt intellectus est in essentia animę: & vt iuuatur a potentiis organicis. 3.d.15.q.2. ar.3.q.2.2m./. Veri.q.26.3.c.

52 Passiones animę vincunt rationem tripliciter.s.distrahendo, inclinando in contrarium rationi, & ligando mutatione corporali, sicut somnus & ebrietas ligant eam. 12e.q.77.2.o./.6.c./. Ma.q.3.9.c. Obiectum.9.

53 Passio appetitus sensitiui, non potest directe trahere, vel mouere voluntatem, sed indirecte dupliciter.s.per abstractionem: & ex parte obiecti impediendo iudiciũ rationis per fortem imaginationem. 12e.q.77.1.o./. 22e.q.156.1.c./.3a.q.46.7.3m.

54 Passio tripliciter se habet ad actum voluntatis, scilicet vt obiectum: vt principium, excitando ad similem actum, vel ad contrarium: & vt effectus. Veri.q.26.6.c.

55 DIFFERENTIA./. Passiones diuersarum potentiarum, differunt genere: quę autem sunt diuersorum obiectorum eiusdem potentię: differunt specie tantũ. 12e.q.23.1.o./.q.54.1.o./. Veri.q.26.4.c.

56 In passionibus animę, est duplex contrarietas.s.secundum diuersitatem obiectorum.i.boni & mali: & secundum accessum & recessum ab eodem termino: prima tantũ est in passionibus concupiscibilis, sed vtraq; est in passiõibus irascibilis. 12e.q.23.2.o./.q.40.4.o./.q.45.1.2m./.3.d.26.q.1.3.c./. Veri.q.26.4.o.
Cholera. Concupiscentia.1.2. Difficile.2. Incontinẽtia.1.c. Lex.68.69.

57 Immo contrarietas boni & mali, est propria passionibus concupiscibilis: sed contrarietas possibilis & impossibilis est propria passionibus irascibilis. 3.d.26.q.1.3.c.3m./.5m. FR fio. Duo.980o.

58 Omnis passio irascibilis, significat motum tantum: sed passionum concupiscibilis, quędam significant motum: & quędam quietem. 12e.q.23.4.c./.q.25.1.o./.3.c.

59 Nomina omnium passionum animę, possunt sumi dupliciter.s.absolute, & vt recedunt a ratione: primo modo sunt passiones: secundo autem modo sunt vitia. 12e.q.45.1.1m./.q.59.1.2m./. 22e.q.127.1.c.3m.

60 Nomina passionum animę, quarum obiectũ est malum, aliquando significant vitia, quorum obiectum est malum, vt odium, ira, inuidia, & audacia: quarum autem obiectum est bonum, significant virtutes, vt spes, & amor. 22e.q.127.1.3m.

61 Passiones animę, magis proprie dicũtur respectu mali, q̃ respectu boni: & ab extra, q̃ ab intra: & secundum totum, q̃ secundum partem: & intense, q̃ remisse. Veri.q.26.8.c.

62 ORDO./. Ordo omnium passionum animę. 12e.q.25.o. Auaritia.16. Cholera. Aestimatiua.o.

63 Omnis passio cuius obiectum est bonum, est naturaliter prior, passione sibi opposita, cuius obiectum est malum. 1a.q.20.1.c./.12e.q.25.2.3.c./.22e.q.141.3.1m./. Ma.q.10.3.5m. Malitia.8. Malum.33. Peccatum.143.148.

64 Omnis passio cuius obiectum est bonum vel conueniens simpliciter, est in concupiscibili: si autem obiectum eius est vt difficile vel arduum.i.cum determinatione quantitatis, est in irascibili: similiter & opposite harum. 12e.q.23.1.c./.q.25.1.c./.q.40.1.c./.q.46.3.c./.3.d.30.q.1.2.c.&./.3.c. prino./. Veri.q.26.4.c./. Ethi.2.lec.5.co.1.f. Preceptum.55. Prudentia.44. Radix.2.

65 Passiones irascibilis, sunt posteriores passionibus concupiscibilis, quę significant motum: sed sunt priores iis, quę significant quietem. 12e.q.25.1.o./.q.40.1.c./.22e.q.141.3.1m./.3.d.26.q.2.ã.3.q.2.c./. Veri.q.25.2.c./. Ma.q.4.2.12m./.q.8.1.20m./.3.22m.

66 Omnis passio irascibilis, terminatur ad passiones concupiscibilis: & incipit ab eis. 1a.q.81.2.c./.12e.q.23.1.1m./.q.25.1.o./.3.c./.q.40.1.4.c./.q.41.2.3m./.q.46.3.2m./.q.65.1.3m./.q.82.3.2m./.q.84.4.2m./.q.100.5.6m./.22e.q.41.2.1m./.q.118.6.c./.3.d.26.q.1.2.5m./.3.c./.q.2.ar.3.q.2.c./.d.27.q.1.3.4m./. Veri.q.25.2.7m./.3.4.c./.q.26.3.10m./.4.c./. Ma.q.4.2.12m./.q.8.1.20m./.3.22m./.q.11.4.3m./. Ethi.2.lec.5.co.2./. Anima.3.lec.14.co.2.f. Turbatio.1.

BONAE VEL MALAE 43.54.57.82.83.

67 Passionum animę, quędam sunt bonę, & quędam sunt malę secundum speciem suam, inquantum sunt in genere moris: non autem inquantum sunt in genere naturę. 12e.q.24.4.o./. 22e.q.158.1.c./.4.d.15.q.2.ar.1.q.1.4m./.d.50.q.2.ã.4.q.3.3m./. Ma.q.10.1.o. Agibile. Angelus.154.290. Animal.71. Audacia.19. Beatus.52. Blasphemia.17.23.

68 Passiones animę, & motus membrorum, inquãtum imperantur a voluntate, vel non prohibentur, sunt bonę vel malę moraliter: non autem secundum se. 12e.q.24.1.o./.q.59.1.c. 2m./.22e.q.35.1.1m./.q.158.2.c./.2.d.36.2.o./. Ma.q.10.1.1m./.q.12.2.1m./.3.c.

69 Passiones aliquę dicuntur laudabiles, inquantũ sunt signa & effectus bonę voluntatis: vt verecũdia & misericordia. Veri.q.26.6.15m. Concupiscentia.5. Contra passum.2. Contrarium.17. Difficile.14.18.21. Error.3. Aestimatiua.3.

70 Passiones secundum q̃ ordinantur a ratiõe, sunt laudabiles, vel vituperabiles; non autem secundum se. 12e.q.24.1.3m./.2.o./.q.45.1.1m./.q.50.1.c./. 22e.q.35.1.1m./.q.125.1.o./.q.127.1.o./.q.158.1.o./.2.c.1m./.2.d.36.2.o./.4.d.46.q.2.ar.1.q.1.2m./. Veri.q.26.6.7.o./. Ma.q.10.1.1m./.q.12.2.1m./. Ethi.2.lec.5.co.3.4. Exemplum.2.

71 Ex passionibus animę, etiam respectu boni, quidam moriuntur. Veri.q.26.8.10.c. Exorcismus.13.

72 Omnis passio animę, secundum Stoicos est mala: nõ autem secundum Peripateticos. 12e.q.24.2.o./.q.59.2.3.o./. 22e.q.123.10.c./.q.158.1.1m./.3a.q.15.4.2m./.q.46.6.2m./. Veri.q.26.8.2m./. Ma.q.12.1.c./. Iob.co.9./.co.3. principio./.co.6.co.1.2./. Io.11.lec.5.co.2.f./.co.12.lec.4. prino./.co.13.lec.4. pno./. Ethi.lec.16.co.2.f./. Lio.2.lec.3.co.3.f./. Phy.7.lec.6.co.2.f.

73 Omnis passio animę secũdum Stoicos.s.inordinata, tollit, vel diminuit bonitatem actus: sed secũdum Peripateticos aliqua.i.moderata, auget eam: sicut etiã actus membrorum. 12e.q.24.3.o. Fortitudo.6.16. Ignorantia.3.22.

74 Omnis passio animę, preueniens iudicium rationis, diminuit bonitatem actus: sed passio consequẽs, per redundantiam est signum melioris actus: per electio-

tem alia, facit actum meliorem. 12^{e}.q.24.3.1^{m}./.q.77.6.2^{m}./.q.59.2.3^{m}./. 22^{e}.q.2,10.c./. Veri.q.26.7.o./.Ma.q.3.11.o./.q.12.1.c. Incontinentia.3. Infirmitas.5.8. Iniustitia.4.

75 Passio preueniens iudicium rationis, diminuit peccatum: sequens vero auget peccatum, vel significat actum. 12^{e}.q.24.3. 3^{m}./.q.47.2.c./.q.77.6.o./. Veri.q.26.7.o./.Ma.q.3.11.o. Membrum.5.12. Meritum.39.

76 Passio totaliter tollens vsum rationis, totaliter excusat a peccato: nisi fuerit voluntaria in sua causa, non autem alia. 12^{e}.q.77.7.o./.8.3^{m}./.Ma.q.3.10.c.
Peccatum.37.96.119.143.146.149.227. Pœna.15. Pœnitentia.1.37.41.42. Perseuerantia.4. Preceptum.55. Precipitatio.1. Prohibitio.3. Prophetia.17. Prudentia.44.64. Qualitas.7.8. Radix.2. Sapientia.35. Scientia.89. Tristitia.15. Verecundia.1. Virtus.46.c.64.76.107.137.151.221.c.240. Voluntas.58.69.71.

77 Nulla inclinatio passionis vel habitus, ita vehemens est, quod ei ratio non possit resistere, si remaneat vsus rationis. 12^{e}.q.10.3.o./.q.77.7.8.c./.q. 80.3.o./.22^{e}.q.155.3. 3^{m}./.q.156.1.c./.q. 175.2.2^{m}./. Ma.q.3.10.o./.Ethi.3.lec.17.fi./.Veri.q.24.12.c.

78* Immo in repentinis * hō cōiter agit s$\bar{m}$ habitū: nisi multa deliberatiōe se cohibeat, s$\bar{m}$ Aristo. Veri.q.14. 12.c. Du^{o}.981°. R$\bar{n}$^{o}.sicut Du^{o}.371°.

79 ANIMA CHRISTI./. Anima Christi fuit passibilis dupl$\bar{r}$.s.passiōe corporali, & passiōe animali: sicut & anima n$\bar{r}$a.3^{a}.q.15.4.c./.10.c. 3^{m}./.3.d.15.q.2.ā.1.q.3.o./.Veri.q.26.8.o. Adeps.2. Agnus.3.c.

80 Tota anima Christi, s$\bar{m}$ essentiam, & secundum o$\bar{e}$s potentias eius, secundum quod sunt in essentia anime, patiebantur: non aūt ex parte obiecti, nisi potētie inferiores.3^{a}.q.46.7.o./.3.d.15.q.2. ar.1.q.3.o./.ar.3.q.2.o./.Veri.q.26.3.1^{m}./.9.o./.q$\bar{l}$.7.5.o./.Opus.3.c^{o}.239. Amor.20.197. Arrius. Crux.o.

81 Passiones in anima Christi, non ferebantur ad illicita, nec preueniebant actum rationis: nec impediebatur iudicium rationis, sicut fit in nobis.3^{a}.q.15.4.o./.6.c./.q.19.2.c.fi./.q.46.7. 3^{m}./.q.48.o. 2^{m}./.q.49.4.3^{m}./.3.d.15.q.2.ar.1.q.3.1^{m}./.L.p$\bar{n}$^{o}./.d.18.5.4^{m}./.d.20.ar.1.q.1.2^{m}./.ar.3.1^{m}./.ar.4.q.2.1^{m}./. Veri.q.26.8.o./. Opus.3.c^{o}.239.fi./. Opus.60.c^{o}.18. co.4./. Mat.26.co.17./. Io.11.lec.5.co.2.fi./.c^{o}. 12.lec.4.prin^{o}./.c^{o}.13.lec.4.prin^{o}.

82 Passio Christi fuit bona simpliciter, & mala secundum quid.3^{a}.q.22.2.2^{m}./.q.47.3.3^{m}./.4.2^{m}./.6.3^{m}./.3.d.20.ar.5.q.2.o. Dolor.27.c. Eclipsis. Aequinoctialis.2. Eucharistia.21.242. Fides.106. Fruitio.12.13. Heresis.93. Inebriari.

83 In passione Christi, actio displicuit: passio grata fuit. 3^{a}.d.20.ar.5.q.2.b.

84 Acerbitas passionis Christi, causabat in eo timorem, tristitiam, & dolorem. 3^{a}.q.7.6.o./.q.15.7.o./.3.d.15.q.2.ar.2.q.3.o./. Opus.60.c^{o}.18. Oratio.94. Redundantia. Sacrificiū.40. Timor.13. Christus.202.203.

85 CONVENIENTIA./. Passio Christi fuit necessaria, non quid$\bar{e}$ absolute, nec ex coactione, sed ex triplici fine.s.liberatiōis nostre, exaltatiōis Christi, & p$\bar{d}$iffinitiōis dei.3^{a}.q.46.1.o./.3.d.20.ā.1.q.3.o./.ā.4.q.1.o./.Opus.2.c^{o}.7. Cœna. Credere.25. Deus.250.

86 Possibile fuit deo, liberare hominem, sine passione Christi: si non presupponatur prescientia eius. 3^{a}.q.46.2.o./.q.56.1. 2^{m}./.3.d. 20.ar.4.q.1.o./. Opus.1.c^{o}.17. Eucharistia.2.21.130.168.242.243.249.c.253.273.

87 Non fuit alius modus conuenientior redemptiōis nostre, q$\bar{u}$ per passionem Christi. 3^{a}.q.46.3.o./.3.d.18.ar.6.q.3.c./.d.20.ar.4.q.2.o./.quol.2.2.o. Maria.25.45.61. Miraculū.19. Missio.12. Mors.25.c.

88 Liberatio hominis per passionem Christi, fuit maioris misericordie & iustitie, q$\bar{u}$ si deus remisisset peccata, sine satisfactione.3^{a}.q.46.1. 3^{m}./.3.d.20.ar.1.q.2.o./.$\bar{p}$.4.c^{o}.55.19^{m}.

89 Christus fuit passus conuenienti tempore.s.luna quintadecima, hora sexta, in iuuētute.3^{a}.q.46.9.o./.10.c. Ordo.88. Parasceue. Pascha.5. Petrus.1.6.7. Phase. Psalmus.8.9. Scriptura.3. Thomas.1.

90 Christus passus est in loco conuenienti, scilicet in Hierusalem, quadruplici ratione: scilicet quia primo Hierusalem erat locus a deo electus, ad sacrificia sibi offerenda, figurantia Christi passionem: secundo quia virtus passionis Christi, ad totum mundum erat diffundenda, & Hierusalem erat in medio terre, vnde dicitur vmbilicus terre: tertio quia hoc maxime conueniebat humilitati Christi, quod in loco tam celebri, confusionem pati nō recusauit: quarto vt ostenderet a principibus populi exortam esse iniquitatem occidentium Christum, qui principes in Hierusalem morabantur. Et passus est extra portam, triplici ratione: scilicet primo vt veritas respenderet figure, quia vitulus & hircus pro peccato, extra castra comburebantur: secundo vt per hoc daret exemplum nobis, exeundi a mundana cōuersatione: tertio ne Iudei subtraherent sacrificium salutare, nec putares pro illa tm̄ plebe oblatū s$\bar{m}$ Chris. nec in tēplo passus est, sed in caluaria. 3^{a}.q.35.7. 1^{m}./.q.46.10.o./.q.83.3. 1^{m}./.Opus.60.c^{o}.18.co.2./.Mat.2.co.6.

91 Ibi in monte Christus passus est, vnde nobis omnia bona proueniunt: vel quia ibi Christus iudicabit. Isa.25.co.1.

92 Passio Christi conuenienter incepit a Iudeis, & finita est a gentilibus: sicut etiam effectus eius. 3^{a}.q.47.4.o.

93 CAVSA./. Passio Christi attribuitur supposito diuino, non quidem ratione nature diuine, sed nature humane.3^{a}.q.46.12.o./.$\bar{p}$.4.c^{o}.14./.55.14^{m}.

94 Christus passus est non quidem ab intrinseco, sed ab extrinseco, omnes passiones: non quidem omnes secundum speciem, sed secundum genus tripliciter.s. ab omni homine, in omni re, & secundum omnem sensum.3^{a}.q.46.5.o./.q.48.2.c.

95 Pater tradidit Christum passioni ex charitate: similiter ipse Christus vt deus & vt homo: sed Iudas ex cupiditate: Iudei ex inuidia: Pilatus autem ex timore. 3^{a}.q.47.3.o./.6. 2^{m}./.3.d.20.ar.5.q.1.o./. quol.1.3.fi./.Mat.26.co.2./.Ro.4.fi./.c^{o}.8.lec.6.fi. Hieremias.1. Iustificatio.36.42. Latro.2. Laurētius.3. Maria.25.45.61.

96 Passio Christi vt saluatiua, erat volita deo & sanctis: Iudeis aūt, vt erat afflictiua Christi.3^{a}.q.18.5.c./.q.47.6. 3^{m}./.1.d.48.2. 4^{m}./.L./.$\bar{p}$.4.c^{o}.55.15^{m}./.Veri.q.23.8.4^{m}./.5^{m}. Miraculum.19. Missio.12.

97 Passio Christi fuit ei voluntaria, & subiecta sue volūtati.3^{a}.q.46.6.9.c./.q.47.1.o./.Op^{9}.3.c^{o}.337.338.

98 Christus, & mater eius, & quilibet sanctus, volebat voluntate deliberata passionem Christi: licet voluntas naturalis dissentiret. 3^{a}.q.15.6. 4^{m}./q.18.5.c./q.23.8. 5^{m}./.q.47.1.o./.2.c. 2^{m}./.6. 3^{m}./.1.d.48.4. 3^{m}./.3.d.15.q.6. 2^{m}./.L./.Veri.q.23.8. 4^{m}./.5^{m}./q.26.9.7^{m}. Mors.25.c. Oblatio.17. Pascha.5.

99 Omnes actiones, & passiones Christi, operabātur instrumētaliter, in virtute diuinitatis: ad salutem huma

nam.3ª.q.48.6.c./.q.49.1.c.fi./.q.56.1.3^{m}./.Ro.4.fi. Pœnitentia.100.129.

100 MERITVM./.Passio Christi,rõne diuinitatis eius, agit per modum efficientię,ratione voluntatis animę eius, per modum meriti:& in carne Christi:per modum satisfactionis, inquantum liberamur a reatu pœnę, vt a seruitute culpę:per modum redemptionis,& vt reconcilians nos deo, per modum sacrificii. 3ª.q.48.6.3^{m}./.q.62.5.c. Accidens.84.

101 Christus per passionem suam,meruit nobis salutem ęternam.3ª.q.46.3.c./.q.48.1.o./.6. 3^{m}./.q.49.1.c./.q.50.6.c./.q. 56.1.4^{m}./.2. 4^{m}./.q.61.1.2^{m}./.q. 62.5.p./.3.d.18.5.o./.4.d.1.q.1.ar.4.q.3.o./. Veri.q.26.6.20^{m}./.Ro.4.fi. Additus.o. Autoritas.2.Baptismus.88.109.164.166.177.178. 180.183.184.185.186.187.190.191.230.

102 Per passionem Christi omnia impedimenta salutis ablata sunt, & omnia bona sunt nobis data,quo ad meritum.3ª.q.48.1.2^{m}./.3.d. 18.ar.4.q.3.o./.d. 21.q.2.1.c./.d.22.q.3.1. 4^{m}./.4.d.47.q.1.ar.1.q.1.c./.d.48.q.1.1.c.

103 Passio Christi habuit aliquem effectum:quem non habuerunt pręcedentia merita,propter genus operis: non autem propter maiorem charitatem.3ª.q.48.1.3^{m}./.q.49.6. 2^{m}./.3.d.18.ar.6.q.3.o./. Veri.q.26.6.20^{m}./.21^{m}. Beatitudo.124.Confessor.4.Confirmatio.32. Descendere.5.9. Euchaª.2.21.130.168.242.243.249.c.253.273.

104 Christus per passionem suam meruit exaltari quadrupliciter, scilicet per resurrectionem,ascensionem, sessionem ad dexteram patris, & iudiciariam potestatem. 3ª.q.49.6.o./.3.d. 18.ar.4.q.3.o.
Heresis.93. 136. Humilitas.19. Maria.25.45.61. Missa.19. Peccatum.353.Propositio.16.17. Psalmus.8.9. Redemptio.o. Sacramentum.6.61.101.103.104.116.

PECCATVM.75.76.88.

105 Nullius peccati remissio,nec salus,potest fieri,nisi per passionem Christi.3ª.q.69.1.2^{m}./.q.73.5.c./.4.d.17.q.3.ar.1.q.1.c.

106 Vna minima passio Christi,suffecisset pro omni peccato.3ª.q.46.5.3^{m}./.6. 6^{m}./.3.d.20.3.4^{m}./.6^{m}./.ꝯ.4.cº.74.co.2./.Opus.3.cº.238.fi. Iustificatio.36.42.Martyrium.5.14.18.Pœnitentia.129.

107 Christus sua passione,nos a peccatis liberauit causaliter.i.instituit causam,qua possent quęcunq; & quandocũq; peccata remitti.3ª.q.49.1.3^{m}. Sacerdos.1.c.Sacrificium.X.Sanguis.7.c.Satisfactio.32.c.

108 Passio Christi est causa vniuersalis in remissione peccatorum:quam oportet singulis applicari, per baptismum,pœnitentiam,& alia sacramenta. 3ª.q.49.1.4^{m}./.q 52.1.2^{m}./.8.2^{m}./.q.61.1.2^{m}./.q. 62.5.6.c./.q.69.1.3^{m}./.ꝯ.4.cº.55.26^{m}./.56.1^{m}. Redemptio.o.Redundantia.Christus.86.
Immo passio Christi est causa propria remissiõis peccati.3ª.q.49.1.o. ☞ Rñº.Duº.982º.

109 Passio Christi est propria causa remissionis peccati tripliciter.s.prouocando ad charitatem, redimendo, & instrumentaliter operando. 1ª.q.56.2.4^{m}./.q.79.3.c./.3ª.q.49.1.o./.2.3.c./.4.c.2^{m}./.5.c./.q. 52.5.c./.q.56.2.4^{m}./.q. 62.5.c./.q.69.1. 2^{m}./.3^{m}./.q.79.3.c./.3.d.19.1.o./.L.prinº.

110 Per passionem Christi liberati sumus de potestate diaboli,victi per humilitatem,obedientiam,& pœnã Christi:& satisfaciendo pro culpa, fecit nos coniunctos,domesticos,& filios dei:ideo passio eius dupliciter habet rationem redemptionis.s.quia inquantum nos a potestate diaboli eripuit,dicitur nos redemisse: sicut rex regnum occupatũ ab aduersario per laborem certaminis:inquantum vero deum nobis placauit,dicitur nos redemisse:sicut pretium soluens satisfactionis pro nobis,vt a pœna & a peccato liberaremur.3ª.q.48.4.o./.6.3^{m}./.q.52.1.c./.3.d.19.ar.4.q.1.o.

111 Passio Christi,vt a volũtate eius,fuit satisfactio pro omni peccato,etiam occidentium eum: non autẽ vt ab alio,nec secundum se. 3ª.q.22.2.2^{m}./.3.c./.q.39.5.3^{m}./.q.48.2.2^{m}./.q.49.4.3^{m}./.q.57.6.2^{m}./.q.69.3.c./.7.1^{m}./.3.d.18.5.4^{m}./.d.19.1.o./.ar.5.q.1.3^{m}./.L.pñº./.d.20.ar.1.q.1.2^{m}./.ar.3.1^{m}./.ar.4.q.2. 1^{m}./.4.d.3.L.6./.d. 4.q.2.ar.2.q.6.o./.d. 17.q.3. ar.5.q.3.1^{m}./.d.18.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./.ꝯ.4.cº.55.23^{m}./.24^{m}./.71.co.3./.72.co.2./.Ro.5.lec.2.fi.

112 Passio Christi fuit quasi pretium, per quod liberati sumus a seruitute diaboli, peccati, & pœnę. 3ª.q.48.4.c.

113 Per passionem Christi,liberati sumus a peccato communi totius naturę,quo ad culpam,quo ad reatũ pœnę,& a propriis peccatis singulorum.3ª.q.49.5.c./.q.52.5.c.2^{m}./.q.86.4.3^{m}.

114 Christus per passionem suam,reparauit, & liberauit nos ab omnibus defectibus causatis per peccatum.ꝯ.4.cº.79.1^{m}./.82.1^{m}.

115 Passio Christi sufficienter abstulit peccatum originale,quo ad personam,& quo ad naturam. 3ª.q.49.5.c./.4.d.4.q.2.ar.1.q.3.c.1^{m}.

116 EFFECTVS./.Christus patiendo,omnia pręcepta veteris legis moralia,cerimonialia,& iudicialia impleuit.3ª.q.47.2.1^{m}. Additus.o.

117 In passione Christi,tria aruerunt, quę prius floruerant.s.miracula,doctrina,& fama.ps.21.co.11.
Amor.67. Arrius.

118 Nunquã sine fide passionis Christi, potuit esse salus: ideo semper oportuit esse aliquod repręsentatiuũ eius hominibus.3ª.q.73.5.c.

119 Passio Christi efficienter operata est nostram salutẽ, vt causa instrumentalis:sed deus vt causa pncipalis.3ª.q.48.6.o./.q.49.1.c./.Ro.4.fi.

120 Passio Christi fuit nobis salutifera tripliciter.s.per modum exẽpli,meriti,& efficientię.Opus.3.cº.238.&./.1ª.Cor.lec.2.co.4. Baptismus.88.109.161.163.164.166.177.178.180.183.184.185.186.187.190.191.192.194.230.Dęmon.70.95.

121 Passio Christi,est causa salutis omnium:sed applicata est mortuis,per descensum Christi ad inferos:sicut & viuis per sacramenta.3ª.q.52.1.2^{m}. Deus.255.256.Dolor.27.c.Eclipsis. Eucharistia.2.20.21.35.242.243.249.c.253.273.277.280. Hieremias.1.

122 Passio Christi non saluat, nisi configuratos: 12ª.q.85.5.2^{m}./.3ª.q.49.1. 4^{m}./.3.2^{m}./. 3^{m}./.5.c./.q.52.1.3^{m}./.7. 8.c./.q.79.2. 1^{m}./.7. 2^{m}./.3.d.19. ar.1.q.2.4^{m}./.q.2.o./.ar.3.q.1.4^{m}./.q.2.c.1^{m}./.d.22.q.2.ar.2.q.4.2^{m}./.ꝯ.4.cº.55.25^{m}./.72.co.2./.Ma.q.4.6.7^{m}./.Ro.8.lec.3.fi./.lec.4.prinº. Inebriari.Maria.45.Paulus.5.11.12.18.Pœnitentia.100.

123 Passio Christi non fuisset satisfactoria, nisi fuisset voluntaria,& ex charitate.Veri.q.26.9.10^{m}.

124 Per passionem Christi & per mortem eius, reconciliati sumus deo patri. 3ª.q. 48.4.c./.q. 49.2.c./.4.o./.3.d.19.ar.5.q.1.o. Pręceptum.122.Raptus.13.

125 Per passionem Christi,tripliciter sumus liberati,de potestate diaboli,scilicet quia inquantum passio Christi est causa remissionis peccatorum:inquantum nos deo reconciliauit:& inquantum in passione Christi, diabolus excessit modum potestatis sibi traditę a deo,machinando in mortem Christi,qui nõ habebᵗ

meritum mortis, cum esset absq; peccato. 3ª.q.48.4.c./.q.49.2.o./.2.d.19.2.o./.3.d.19.2.o./.Veri.q.29.7.9ᵐ./.Opus.60.cº.18.co.8./.He.2.lec.4.co.1.

126 Per passionem Christi, dupliciter sumus liberati a reatu pœnę. s. vel directe, inquantum passio Christi fuit sufficiens & superabundans satisfactio, pro peccato humani generis: exhibita autem satisfactione sufficienti, tollitur reatus pœnę: vel indirecte inquantum passio Christi, est causa remissionis peccati: in quo fundatur reatus pœnę. 3ª.q.22.3.c./.q.48.6.3ᵐ./.q.49.3.o./.q.52.5.c./.q.86.4.3ᵐ./.3.d.19.3.o./. Veri.q.29.7.5ᵐ. Sacramentum.104.116.120.150. Sanctificatio.16.

127 Passio Christi operata est nostram salutem proprie: remouendo mala, sed resurrectio eius, inchoando bona & exemplariter. 3ª.q.53.1.3ᵐ./.q.56.1.4ᵐ./.2.4ᵐ./.q.62.5.3ᵐ./.3.d.21.q.2.1.3ᵐ./.4ᵐ./. Opus.3.cº.247.

128 Christus per passionem suam, initiauit ritum Christianę religionis. 3ª.q.62.5.c./.q.63.3.c. Satisfactio.32.c̃.

129 Passio Christi est causa nostrę glorificationis, quo ad terminum a quo, i. pœnalitates: sed resurrectio eius, quo ad terminum ad quem. i. gloriam. 3.d.19.ar.3.q.2.3ᵐ. Velum.1. Christus.55.

130 Christus per passionem suam, aperuit nobis ianuam cœli: sed per ascensionem suam, introduxit nos in possessionem eius. 3ª.q.49.5.o./.q.79.2.c. 1ᵐ./.3.d.18.ar.6.q.2.3.o./.d.19.3.o./.d.22.q.3.1. 4ᵐ./.4.d.3.L.fi./.d.4.q.2.ar.2.q.6.o./.d.17.q.3.ã.5.q.3.1ᵐ./.d.18.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ./.Veri.q.29.7.9ᵐ.

131 Christus per passionem suam, consecutus est gloriam resurrectionis: non autem ex vi sacrificii, quod offeretur per modum satisfactionis: sed ex deuotione, qua ex charitate humiliter passionem sustinuit. 3ª.q.22.4.2ᵐ.

132 In passione Christi, cogitanda sunt quatuor. s. dilectio eius, reamando: amaritudo eius, compatiendo: fortitudo eius, aduersa patienter sustinendo: & vtilitas eius gratias agendo. Opus.58.cº.1.2./.Isa.57.fi./.He.12.co.3.

Passiuum. Actus.37.38. Aer.4. Agens.P. Alteratio.8. Amor.68. Anima.187.c̃.360. Apollinaris.2.c̃. Appetitus.1. Auerrois.2. Consilium.25. Cor.8.c̃. Creatio.3.19.20.21.44.45. Dæmon.1.2.118.c̃. Densitas. Deus.343.c̃. Difficile.2. Elementum.18.23. Generatio.23.61. Graue.2. Habitus.23. Intellectus.4.c̃.10.163.216.262.c̃. Lex.10. Malum.41. Motus.1.11. Passibile. Passio.10. Passus. Possibile.5.9. Potentia.P. Propositio.8. Prouidentia.36. Ratio.22. Scandalum.3.c̃. Subtilitas.2.

Passiuus. Iudicium.11.12. Passio.X. Passiuum. Fatio.o. Vsura.595.c̃.

Passus. Accedere.1. Gressus. Milliariũ. Stadium.1. Pasta. Eucharistia.68.

PASTOR ecclesię & fundamentum eius, principaliter dicitur Christus: secundario autem cęteri prelati. 3ª.q.8.6.3ᵐ. Baculus.o. Cathedra.1. Episcopus.o. Natiuitas.27. Papa.o. Parochianus. Prędicator.1. Prelatio.o. Christus.201.210.

PATENA quę continet corpus Christi, & calix qui continet sanguinem eius, inunguntur & consecrantur. 4.d.24.q.2.3.c. Benedictio.5. Consecratio.4.c̃. Ordinatio.6.

1 PATER /. IN DIVINIS /. prius dicitur de deo, q̃ de creatura. 1ª.q.33.2.4ᵐ./.1.d.24.L.fi./.Eph.3.lec.4.co.3. Abias. Abraham.19. Accidens.114. Actio.6. Actor.o. Actus.193. Adęquari.o. Adoptio.4.10.15.16. Aduentus.6.9.

2 Paternitas est tantum in viuentibus, & cognoscentibus: Eph.3.lec.4.co.2. Affinitas.14. Alienum.9. Alius.4.

3 Ad patrem requiruntur tria. s. q̃ producat de substantia eius, simile sibi in specie, & principaliter. 3.d.4.q.2.1.4ᵐ./.L.

4 Probatur per autoritates vtriusq; testamenti, q̃ pater proprie dicatur in diuinis. ꝑ.4.cº.2.

5 Paternitas in deo & creaturis, non est eiusdem rationis vniuoce, sed analogice. 1ª.q.31.3.3ᵐ./.1.d.22.q.1.1.5ᵐ. Amor.11.c̃.116.117.120.122.126. Anima.27. Apollinaris.1. Apparere.5. Actor.o. Appropriatio.11.12.15.21.c̃.

6 Pater prius dicitur personaliter, q̃ essentialiter. 1ª.q.33.3.o. Affimilatio.3.c̃.14.c̃. Assumere.12.c̃. Autoritas.3. Balneum. Baptismus.27.35.36.46. Beatitudo.124. Beneficium.6.10.c̃. Blasphemia.17.

7 In diuinis essentia est pater, si li pater tenetur substantiue, non autem si tenetur adiectiue. 1ª.q.39.5.5ᵐ./.6.c./.1.d.5.q.1.1.3ᵐ./.d.27.L.prinº./.d.33.4.c.fi./.L.5ᵐ./.d.34.L.prinº./.3.d.5.L.fi. Character.23. Charitas.154. Circuncisio.3.17. Coęquale.o. Cognatio.1.7. Conceptio.3.17.32.38. Coniunctio.6. Consanguinitas.5.8.c̃.

8 Pater est magis proprium nomen personę patris, q̃ genitor vel generans. 1ª.q.33.2.o./.q.40.2.c./.3ª.q.60.7.2ᵐ./.q.66.5.7ᵐ./.4.d.3.ar.2.q.2.5ᵐ. Conseruatio.13. Corpus.55. Correctio.13.18. Creatio.33.34. Datio.27. De.6. Descendere.3. Deus.38.39.120.121.355.c̃. Dicere.2.4. Dignitas.1. Distinctio.36. Aetas.6. Eucharistia.170. Fides.107. Filiatio.2.c̃. Finis.66. Fruitio.7. Furtum.13. Genealogia.1. Generatio.52.c̃. Generatiua.

9 Paternitas in diuinis, inquantũ est constitutiua personę patris, sic est prior secundum intellectum: q̃ generatio. Poª.q.10.3.c.

10 Immo pater in diuinis, nullo modo est prior filio, nec duratione, nec natura, nec dignitate, nec intellectu, neque secundum id quod absolutum est, neque secundum id, quod est ad aliquid. 1.d.9.q.2.1.c.

Rᵉ fiº. Duº. 983º.

Genitor.

11 Paternitas in diuinis, est principium formale, eliciens generationem. 1.d.28.q.1.2.4ᵐ. Genitus.2. Gloria.17. Gratia.84. Heresis.36.38.40.42.55.64.84.98.103. Humilitas.19. Idem.10. In.16.c̃. Infernus.1.

12 Potentia generandi in diuinis est essentia dei, sub ratiõe relatiõis, scilicet paternitatis. 1.d.7.q.1.2.c.3ᵐ./.d.11.3.o./.d.13.2.3ᵐ./.Opus.72.q.28. Infidelis.4.5. Ingenitum.o. Innascibilitas.o. Iudęi.7. Iudicium.41.

13 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.41.5.o./.Potenª.q.2.2.o. Rᵉ fiº. Duº. 984º.

Iuramentum.28. Ius.21. Iustitia.90. Legitimatio.3. Lex.149. Liber.20. Limbus.o. Manducatio.2. Mansuetudo.10. Matrimonium.2.35.40.42. Malchisedech. Meritum.110. Missio.7.18.c̃.37.40. Natiuitas.13. Necessitas.32.33. Non genitum.

14 Pater eodem. i. paternitate, est quis, & pater. 1ª.q.40.3.2ᵐ./.1.d.9.q.2.1.3ᵐ./.d.12.1.1ᵐ./.d.26.q.1.2.4ᵐ./.Potenª.q.8.4.2ᵐ. Notio.6.10.11.13. Omnipotentia.3. Oratio.95.97. Parentes. Passio.95.104.129.

15 Pater non eodem est pater, & deus: sed eodem est

dem,& sciens.1.d.33.1.3m./.L.B./.Veri.q.2.3.7m./. Poa.q.8.2.14m. Paterna monitio. Paternus. Patruus. Peccatum.323.č.328.337. Poena.38. Poenitentia.39.84. Per.7.

16 In diuinis paternitas non est sapiens, nec pater, nec innascibilis, si sumantur adiectiue.1.d.33.4.c.

17 Pater noster,& percussio pectoris, quãuis sint sufficiens satisfactio pro veniali peccato,& non pro mortali: tamen etiam ad dimissionem peccati mortalis valent: vnde etiam pro mortalibus, pater noster, dicere debemus,& pectus tondere.2.d.24.L.f. Persona.36. Pietas.3.č.8.12. Possibile.7.

18 Pater noster.i.oratio dñica. Opus.3.co.67./.Opus.3.0. Predicari.39.44. Primogenitus.1. Process.60.29.č.

19 Paternitas est in angelis, secundum actus hierarchicos: sicut magister est pater discipuli. 1a.q.45.5.1m./. Eph.3.lec.4.co.2. Propositio.18. Proprium.10. Raptus.1. Relatio.24.40.41. Religio.9. Sacramentum.133. Saliua. Samuel.1. Sapientia.48.č. Satisfactio.25. Scipio. Sedere.3.4.5. Senten.2.3.14. Senator.2.3.

20 Filius est res patris, quo ad corpus,& quo ad exteriora: non autem quo ad animam.2.d.33.q.1.2.c. Sepultura.3. Seruitus.9. Symbolum.8.č. Solus.6.č. Speculum.2. Spiratio.0. Spiritus.19.č. Spõsa.8. Stuprum.0. Subiectio.10.

21 Quilibet debet magis liberare patrem a morte, q̃ extraneum: etiam si extraneus eum similiter liberasset. 3.d.29.6.5m. Testamentum.1. Titus. Transfiguratio.2. Trinitas.11.12. Verberare. Verbum.52.56.62.63. Virginitas.13. Visio.10. Vnctio.30.B.36. Vnitas.54.56. Votum.33.č. Vox.1. Vsura.60.98.231.248. Christus.27.198.219.221.č.227.

PATRES CONSCRIPTI dicebãtur olim consiliarii, quia scribebantur. 1a.q.24.1.c./.Opus.20.lio.4.co.26.

Patere. Cõparatio.3. Datio.15.č. Embrio.3. Fictio.3. Gloria.17. Infamia.0. Iudicium.35. Manifestatio.0. Matrimonium.124. Mendacium.18. Ostensio. Raab.2. Vsura.77.163.193.218.276.281.

Paterna monitio. Amor.120. Ius.21. Lex.149. Pater.0. Primogenitus.2.

Paternus. Amor.120. Pater.0. Patrinus.

Pati. Actio.4. Agere.22. Imprimere.0. Intellectus.66.67.152.162. Passio.0. Passiuum. Passum. Patiens. Patientia.0. Recipere.1. Sustinere. Tolerare. Vsura.90.

PATIENS duplex.s.cooperans agenti,& non cooperans. quol.7.vel.8.q.2.1.c. Absoluere.B. Accidẽs.74. Actio.4.50.60.69.71.83.88.107. Actiuum. Actus.21.187. Agens.F. Agere.15. Amicitia.38. Amor.166. Animal.106.217.287.č.341. Aristoteles.6. Assumere.6. Damnatio.26. Defectus.3. Dęmon.125.č. Detrimentũ. Differẽtia.22. Dispositio.31. Dolor.10. Forã.45. Fortitudo.27. Ignis.10. Infirmitas.1. Iniustitia.7.8. Intellectus.4.č.216.152.161.č. Intentio.22. Maria.62. Matrimonium.30. Mediũ.6. Misericordia.16. Mistio.2. Mollities.4. Mors.17. Mortuus.1. Motus.B. Naturale.19. Necessitas.27.28.29. Nemesis.2. Oratio.33.94. Passio.0. Pati. Patientia 0. Peccatum.19. Poena.22.26. Periculum.9. Potentia.P. Processio.6. Propositio.8.9.16. Purgatio.10. Scandalum.4. Scriptura.6. Virginitas.13. Virtus.257. Vnicornis. Voluntarium.5. Vsura.27. Zelotypia. Zelus.1.

1 PATIENTIA dicitur dupliciter.s.habitus,& delectatio in actu eius: primo modo est virtus, sed secundo modo est fructus.22e.q.136.1.3m.

2 Patientia est virtus, conseruans bonum rationis contra tristitiam. 12e.q.66.4.2m./.22e.q.128.c./.q.136.1.0./.5.c./.3.d.33.q.3.ar.3.q.1.c.3m./. He.10.lec.4.co.3. Beatitudo.152.165. Charitas.90. Constantia.4. Expectatio.3.

3 Patientia proprie, importat tolerantiam tribulationum, cum quadam ęquanimitate: sed diutina expectatio bonorum absentium ei attribuitur: licet hoc maxime sit longanimitatis. Ro.8.lec.5.co.3./. He.10.lec.4.co.3.

4 Pati tristia ad malum finem, non est proprie patientia: sed est duritia.22e.q.136.1.2m. Fortitudo.15.č.34.35.55. Fructus.5. Hebetudo.2. Importabile. Iustitia.41. Lenia. Lex.135. Longanimitas.1.

5 Patientia non est potissima virtus, sed est inferior omni virtute theologica & cardinali. 12e.q.66.4.2m./.22e.q.136.2.0.

6 Ad patientiam pertinet longanimitas & constantia: inquantum dilatio boni, quę est longanimitatis,& labor in continua executione boni, habent rationẽ mali contristantis.22e.q.136.5.c. Martyrium.1.14. Meritum.38. Mors.17.

7 Patientia est radix & custos virtutum, solum remouendo prohibens.22e.q.136.2.3m. Oratio.33.94. Patiens.

8 Patientia, vt virtus, non potest haberi sine charitate & gratia.22e.q.136.3.0. Peccatum.278. Poenitentia.21. Pręceptum.114. Pręmium.8. Proximus. Sufferre. Sustinere. Temperantia.5.14. Tolerari. Tribulatio.4.č.16.22.

9 Patiẽtia ẽ in ↄcupiscibili subiectiue.22e.q.136.4.2m.

10 Actus patientię in patria, nõ est sustinere, sicut est in via: sed est frui bonis acquisitis per eam.22e.q.136.1.1m./.3.d.33.q.1.4.c.2m./.3m./.6m.

Patria. Amor.35.45.47.48.49.103.č. Amplexus. Angelus.547. Aristoteles.9. Beatitudo.20.28.34.68.č.76.117.118.119.130.133. Beatus.10. Bellum.2. Character.12.19. Charitas.8.38.39.103.117.122. Claritas.4.č. Cogitatio.5.6. Cõsuetudo.5. Dedię.12.20.23.25.28. Delectatio.102. Donum.32.33.34.36.37. Dos.3. Eustratius.1. Expellere. Fides.68.69. Fortitudo.41.53. Galilęa.1. Gloria.19.č. Gratia.14.37.38. Ieiunium.42. Iustitia.56. Lex.168. Mensa. Miles.6. Oratio.68. Papa.8. Patientia.10. Paulus.15. Pietas.3.4.21. Pythagoras.1. Pręceptum.78.120. Primitię.1.2. Roma.3. Sabbatum.2. Status.5.7. Templum.9. Theologia.24.25. Terra.4.5. Tyrannus.10.11. Vita.35.83. Vti.19. Christus.85.86.

Patriarcha. Concubinatus.2.3. Aetas.6. Iudęi.1.

PATRITII dicebantur, qui Romanę reipublicę curam gerebant. Opus.20.lio.4.co.26.co.2.

Patrimonium. Beneficium.23. Bonitas.218. Corona.4. Pythagoras.1. Simonia.17. Vsura.194.

Patrinus. Amor.128. Anadochus. Baptismus.I.č. Catechismus.7.8. Paternus.

Patrociniũ. Aduocatus.3.4. Antonius.2. Auxiliũ.0. Munus.2. Simonia.13. Suffragia.0.

Patronus. Feudum. Iuspatronatus. Simonia.3. Spirituale.2.

1 PATRVVS & pater possunt esse in eodem gradu consanguinitatis, respectu vnius personę: & respectu alterius, possunt esse in diuersis gradibus.4.d.40.q.1.2.5m./.6m.

Paucum. Accidens.105. Accidentaliter.3. Angelus.368.633. Anima.349. Bonitas.201. Causa.14. Ce

ct.19. Contingens.6. Dānatio.31. Diaconus.6. Doctrina.1. Fortuna.1. Lex.162. Malum.35.37. Medius.2. Minister.6. Nobilitas.7.8. Parum. Pœna.74. Purgatio.10. Sapientia.44. Scientia.146. Seditio.2. Semen.23. Subtilitas.1. Tarditas.1. Vnitas.30. Vniuersale.23. Vsura.280. Vsus.10.

Paulatim. Angelus.311. Bonitas.224. Gloria.7. Ieiunium.28. Lex.105. Natiuitas.28. Vsura.189.

PAVLINVS ex abundātia charitatis, spū dei actus, vendidit se in seruum: sed hoc non debet trahi in exēplum.4.d.25.q.2.ar.2.q.1.3m.

PAVLVLVM dicitur aliquid vel modicum dupliciter, scilicet vel respectu ęternitatis, vel respectu temporis quo fiebat afflictio populi dei. Isa.10.co.5.

1 PAVLVS sub his literis, non potest esse nomen Hebręum: quia hebręi non habent. P. literam. Ro. Prolo.co.6. Abstractio.19.

2 Paulus sic nominatur a Sergio Paulo proconsule: vel propter profectum: vel quia Iudęi sunt binomii. Ro. Prolo.co.6.f.

3 Paulus fuit aliquando reprobus, secundum dispositionem diuinę sententię: non autem secundū dispositionem diuini consilii. Veri.q.6.6.6m. Antonomasia.2. Apostoli.1. Apparere.10. Balbutiēs.2. Barnabas. Charitas.113.132. Cœlum.65. Conuersio.3.7.

4 Paulus erat instructus in propria lingua, quo ad superaddita per artem humanā ad ornatum & elegantiam locutionis: non autem in lingua aliena. 22e.q.176.1.1m./He.co.3.prin°. Correctio.10.15.

5 Paulus conuersus fuit, anno quo Christus passus est. 2e.Cor.12.co.1.fi./Gal.2.prin°.

6 Paulus in sua conuersione, habuit voluntatē actualem contrariam gratię: ideo celebratur vt miraculosa. 12e.q.9.6.3m.fi./q.112.2.2m./q.113.10.c/2.d.18.q.1.3.2m./4.d.4.q.3.ar.2.q.1.3m./d.17.q.1.ar.2.q.5.1m./Veri.q.28.3.19m.

7 Oppositum videtur dicere. Ma.q.6.c.co.4.3m.
Du°.985°. Rn°. sicut Du°.372°.
Deus.170.171.172.318.319.

8 Paulus in sua conuersione, vidit Christum corporaliter.3a.q.57.6.3m./1e.Cor.9.co.1.

9 Paulus in raptu vidit essentiam dei, sine lumine glorię. Veri.q.10.11.c.1m. Dionysius.1.

10 Oppositū videtur dicere.1a.q.12.2.c.1m./5.0/22e.q.174.5.1m./q.175.3.2m./3a.q.45.2.c.
Du°.986°. Rn°. sicut Du°.486°.

11 Paulus portauit nomen Christi tripliciter. s. in corpore, secundum conuersationem & passionem eius: in ore: & in scripturis. Ro. Prolo.co.3. Fides.2.47.c. Hęresis.88. Matrimonium.144. Mendacium.19. Moyses.3. Oratio.10.

12 Paulus imitatur Christum tripliciter. s. in deuotione mentis: solicitudine subditorum: & tolerantia passionis.1e.Cor.11.co.1.f. Raptus.13.c. Reuelatio.13. Simonia.25. Stephanus.2.

13 Paulus pfert se & alios apostolos, Moysi.22e.q.174.4.3m./Veri.q.12.14.5m./2e.Cor.3.lec.2.0.

14 Paulus tripliciter excellit cęteros apostolos. s. quia nullus per tot loca prędicauit, laborando manibus: & nullus tot persecutiones & tribulationes pertulit. 1e.Cor.15.co.6.

15 Paulus sextupliciter excellit cęteros apostolos. s. quantum ad specialem electionem: secretorum dei cognitionem: malorum perpessionem: virginalem integritatem: bonorum operationem: & maximam scientiam, qua emicuit.2e.Cor.12.lec.3.co.1.

16 Paulus fuit par Petro, in executione autoritatis: non autem in autoritate regiminis. Gal.2.lec.3.prin°.

17 Paulus vere, ac iuste reprehendit Petrum in obseruatione legalium: quia cogebat gentes, non quidem imperio, sed suę conuersationis exemplo, iudaizare: quia secundum q Leo papa dicit, validiora sunt exēpla, q verba. 12e.q.103.4.2m./22e.q.33.4.2m./q.43.6.2m./4.d.1.q.2.ar.5.q.3.c/d.19.q.2.ar.3.q.1.1m./d.38.q.2.ar.3.q.2.2m./Gal.2.lec.2.0/c°.5.co.2.3.

18 Paulus in bulla papę, ponitur a dextris, Petrus autem a sinistris: quia Paulus vocatus fuit a Christo impassibili, Petrus vero a Christo adhuc passibili. Gal.co.3.

19 Paulus & quidam alii sancti, leguntur aliqua fecisse per dęmones: non quidem ex pacto cum dęmonibus inito, sed virtutem dei in eos exercentes.2.d.7.q.3.2.2m./1e.Cor.5.co.3.

20 EPISTOLAE./Paulus allegat verbū Arati poetę. s. genus dei sumus: & in ipso viuimus, mouemur, & sumus.1a.q.1.8.2m./Titum.lec.3.f.

21 Paulus allegat dictum Menandri poetę, secundum Hieronymum. s. corrumpunt bonos mores colloquia mala.1e.Cor.15.lec.4.fi./Gal.3.lec.6.co.1.

22 Paulus allegat dictum Epimenidis poetę. s. Cretenses semper mendaces, malę bestię, ventres pigri. Gal.3.lec.6.co.1./Titum.lec.3.fi.

23 Paulus fuit Romę, annis fere nouem: & in principio scripsit epistolam ad Philemonem: in fine vero, secundam epistolam ad Timotheum. Phil.fi. Fructus.1. Lex.109.

24 Epistolę eius, & psalmi Dauid, frequentantur in ecclesia, ad spem venię: & quia continent quasi totam theologiam.3a.q.83.4.c.pri°./fi. Prolo.co.1./Ro. Prolo.co.3.

25 Epistolę eius quę habentur in canone, sunt quatuordecim. s. vna ad Romanos, duę ad Corinthios, vna ad Galathas, vna ad Ephesios, vna ad Philippēses, vna ad Colossenses, duę ad Thessalonicēses, duę ad Timotheum, vna ad Titum, vna ad Philemonem, & vna ad Hebręos: quarum decem scripsit ecclesiis: quatuor vero prelatis & dominis. Ro. Prolo.co.5.

26 Epistolam ad Romanos scripsit de Athenis, secundum Augustinum: de Corintho autem, secundum Hieronymum: quia forte incepit eam ibi, sed hic eam compleuit. Ro. Prolo.co.6.

27 Epistolę eius ad Corinthios, sunt priores tempore scripturę, q epistolę eius ad Romanos: sed dignitate & vtilitate est econuerso. Ro. Prolo.co.5.6./Phile.fi.

28 Paulus scripsit Corinthiis quandam aliam epistolam, quę non habetur in canone. 1e.Cor.5.lec.3.principio/2e.Cor.lec.5.principio/Col.fi. Lucas.

29 Epistola ad Hebręos, est epistola Pauli: sed translata fuit de Hebręo in Grecum a Luca: & est ordinatior omni alia scriptura. He.co.2.3.

30 Epistola eius ad Hebręos, continet fere omnia mysteria veteris testamenti. He.f.

PAVOR immobilitat cor: ideo differt secundum magis & minus a timore faciente motum eius, secundum Aristotelem. Isa.8.lec.2.co.1. Metus. Timor.0.

Pauperies. Paupertas.0. Virtus.41.

1 PAVPERTAS duplex, scilicet paupertas ex coacta necessitate, & paupertas ex propria voluntate. c.3.c°.134.f/Opus.20.li°.4.c°.15. Aduocatus.2. Aliet°. Animal.82. Beatitudo.68.135.161. Bonitas.202.203. Cathena.

2 Pauperes ex necessitate, & pauperes non voluntarii,

non sunt eligendi ad regimen reipublicę: quia sunt corruptores politię. Opus. 20. li^{o}. 4. c^{o}. 15. 20.
Concordia. Consilium. 14. Egere. Decimę. 15. 16. 24. Diuitię. 4. 6. 10. Electio. 38.

3 Paupertas spiritus, includit duo, scilicet abdicationem temporalium rerum, quę fit spiritu, idest propria voluntate, per instinctum spiritus sancti (vt Ambrosius & Hieronymus exponūt) & contritionem superbię, secundum q paupertas spiritus intelligi potest exinanitio inflati & superbi spiritus (vt Augustinus exponit.) 22^{e}. q. 19. 12. c. / 3. d. 34. q. 1. 4. c. Eleemosyna. o. Episcopus. 23. 25. Heresis. 110. c.

4 Paupertas voluntaria commendatur. 3^{a}. q. 40. 3. o. / 5. 3. c^{o}. 131. vsq; 136. / quol. 7. 18. 5^{m}. / 6^{m}. / Op^{o}. 20. li^{o}. 4. c^{o}. 15.

5 Paupertas voluntaria, est indicium maximę humilitatis. 22^{e}. q. 19. 12. c. / 3^{a}. q. 40. 3. 3^{m}. Ieiunium. 6. 23. 28. Indigentia. o. Iudicium. 33. 64. 69. 71. Medicus. 8. Mendicitas. Misericordia. 36. Negociatio. 1. Oblatio. 2. 3. 13. 14. 16.

6 Paupertas meretur regnum, & diuitias spirituales: & humilitas meretur exaltationem, & dignitates cœlestes. Potentia. q. 6. 9. c. Oratio. 19. Pauperies. Perfectio. 61. 68. c. Pietas. 1. 6. 13. 14. 17. 19. Predicare. 7. 8. 9. Predicator. 6. 10. Princeps. 23.

7 Christus voluit esse pauper quadruplici ratione: primo quia paupertas voluntaria conuenit predicatori: secundo ne videretur predicare ex cupiditate: tertio vt nos faceret diuites spiritualiter: quarto vt virtus dei maior ostenderetur. 3^{a}. q. 35. 7. c. / q. 40. 3. o. / 5. 4. c^{o}. 55. 12^{m}. / Opus. 17. c^{o}. 15. / Opus. 20. li^{o}. 3. c^{o}. 15. Prodigalitas. 5. Religio. 30. c. 48. 49. 86. 93. 101.

8 Paupertas confert septem bona. s. peccatorum recognitionem, virtutum conseruationem, cordis quietē, desiderii impletionē, spūalium bonorum dulcedinem, meritorum exaltationem, & cœlestem hereditatem. Isa. 48. 6. Restitutio. 22. Sepultura. 6. Simonia. 12. Testis. 7. Turtur. 2. Virtus. 41. Visio. 15. Vsura. 1. 90. 136. 189. 221. 243. 261. 281. 283. 313. Christus. 202.

PAVSATIO triplex. s. coma, colon, & periodus: & fit tripliciter. s. in prosa, metro, & capitulo. Isa. Prolo. lec. 1. co. 1. 25.

1 **PAX** est tranquillitas ordinis, maxime in voluntate. 12^{e}. q. 70. 3. c. / 22^{e}. q. 29. o. / 3. d. 17. q. 1. 3. 5^{m}. / 4. d. 49. q. 1. ar. 2. q. 4. o. / Mat. 5. co. 12. / Io. 14. lec. 8. co. 1. / Phil. 4. co. 4. Amicitia. 43. Amor. 177. Appropriatio. 16. Beatitudo. 81. 127. c. 161. c. Bellum. 2. Charitas. 128. 151. Cetus. 1. Dissensatio. 20. Dissensio. 1. Episcopus. 10.

2 Pax non est virtus, sed est effectus virtutis. s. charitatis. 22^{e}. q. 29. 3. 4. o. Fortitudo. 22. 23. Fructus. 1. 5.

3 De ratione pacis est duplex vnio. s. diuersorum appetentium: & appetituum eiusdem appetentis, & respectu eiusdem appetibilis. 22^{e}. q. 29. o. 4. 2^{e}. Thes. fi. Osculum. Lex. 85. 149. Pacificus. Preceptū. 95. Predicare. 16. Symbolum. 8.

4 Pax est finis omnium donorū. Ro. lec. 4. fi. / 2^{e}. Cor. co. 2. fi. / Col. lec. 1. fi. / 1^{e}. Thes. co. 2. prin^{o}. / 2^{e}. Thes. co. 1. fi. / Titum. co. 4.

5 De ratione pacis sunt tria. s. distinctio, terminus, & stabilitas. Dio^{o}. 11. co. 2.

6 Pax sanctorum est serenitas mentis, tranquillitas animi, simplicitas cordis, vinculum amoris, & cōsortium charitatis. Io. 14. lec. 8. co. 1. Tranquillitas. Vnio. 8. 10. Christus. 211. Zelus. 8.

7 Pax qualitercunque accipiatur, habet rationem finis, in gloria ęterna, in regimine, & in conuersatione. 2^{e}. Cor. co. 2. fi.

8 DIFFERENTIA. / Pax magis dicitur quantum ad remotionem discordię, q; quantum ad vnionem: sed concordia dicitur econuerso. 3^{a}. d. 27. q. 2. 1. 6^{m}. Asylum. Possessio. 4. Seditio. 4.

9 Pax includit concordiam, addens vnionem eiusdem appetentis, vltra vnionē diuersorum appetentiū, quā dicit concordia. 22^{e}. q. 29. 1. c. Suspensio. 1.

10 Perfectio gaudii est pax, quo ad duo importata per pacem, scilicet quo ad quietem a perturbantibus, & quo ad sedationem a fluctuatione desiderii. 12^{e}. q. 70. 3. c.

11 Pax terrena est communis bonis & malis: sed mali vtuntur ea ad cultum dęmonum, & ad lasciuiam, sed boni ad opposita. 1^{e}. Thi. 2. co. 2. fi.

12 Pax reipublicę, est secundum se bona, & multo plura prohibet, scilicet homicidia, sacrilegia, & huiusmodi, q; occasionentur ex ea, & plures bene ea vtuntur. 22^{e}. q. 113. 5. 3^{m}.

13 Pax Christi ordinatur ad vitam ęternam, & est pax vera & perfecta: quia est interius & exterius: pax vero mundi ordinatur ad temporalem prosperitatē: ideo est causa peccati, est simulata & imperfecta: quia est exterius tantum. Mat. 10. co. 20. / Io. 14. lec. 7. fi.

14 In pace triplici transiuit Christus. s. in pace carnis ad spiritum, quam habuit: in pace hominis ad proximū, quam docuit: & in pace mundi ad deum, quam fecit. Isa. 41. lec. 5. fi.

15 Paci opponuntur multa vitia. s. discordia in corde, contentio in ore, schisma, rixa, & bellum in opere. 22^{e}. q. 34. 37. 39. prin^{o}.

16 DIVISIO. / In homine est triplex pax, sicut & triplex ordo. s. ad deum, ad se, & ad proximum. Io. 14. lec. 8. prin^{o}. / Ro. 10. lec. 2. co. 4. prin^{o}.

17 Pax beatorum est pulchra tripliciter. s. quia non est falsa, nec interrupta, sed est plena. Isa. 32. fi.

18 Tria faciunt pacem in presenti. s. contemptus temporalis opulentię, subiugatio carnalis concupiscentię, & contemplatio diuinę sapientię. Isa. 26. co. 3. Predicare. 16.

19 Tria faciunt pacem in futuro. s. bonorum vbertas, malorum securitas, & immobilitas. Isa. 26. co. 3.

20 Pacem futuram, tria faciunt appetibilem. s. firmitas diuinę potentię, puritas conscientię, & remotio hostilis nequitię. Isa. 32. fi.

21 Deus est pacis dator, amator, autor, & habitator. 2^{e}. Cor. fi. / He. 13. lec. 3. co. 4. prin^{o}. Deus. 442. Lex. 85. 149.

22 Christus in ortu suo fecit pacem totius mundi: vt significaret veram pacem. 3^{a}. q. 35. 8. 1^{m}. / Ps. 45. co. 1. / Eph. 2. lec. 5. prin^{o}.

23 Pax causatur ex iustitia, subtrahendo occasiones litigiorum, & tumultuū. 22^{e}. q. 29. 3. 3^{m}. / q. 180. 2. 2^{m}. / Mat. 5. co. 12.

24 Pax habetur a minor vel ab ęqualiter potente, pugnando: non autem a potentiori, sed subdendo se ei humiliter. Iob. 9. co. 1. fi. Preceptum. 95. Princeps. 3. Suspensio. 1. Templum. 4. Vsura. 86. 236. Vxor. 4.

25 APPETITVS. / Omnia appetunt pacem. 22^{e}. q. 29. 2. o. / 3. d. 27. q. 1. 3. 5^{m}. / 4. d. 49. q. 1. ar. 2. q. 4. o. / Veri. q. 22. 1. 12^{m}. / Dio^{o}. 11. lec. 1. o.

26 SVBIECTVM. / Pax perfecta est tantum in beatis: sed pax imperfecta est in viatoribus. 22^{e}. q. 29. 2. 4^{m}. / Io. 14. lec. 8. co. 1. fi. / Phil. 4. co. 4.

27 Pax vera est tantum in bonis, & bonorū: apparens autem est in malis. 22^{e}. q. 29. 2. 3^{m}. / Mat. 5. co. 12.

3°.Thi.2.co.2.fi.

28 Pax vera non est in nobis,sine gratia gratum facien te,sed tantum pax apparens.22°.q.29.3.1m. Princeps.3.

Peccabilis. Adam.P. Angelus.P. Charitas.142. Heresis.24. Impeccabilis.o. Posse.9. Prouidentia. 58.59.

PECCARE est voluntate auerti a deo.1a.q.94. 1.c. Abraham.8.c. Adam.58.64.c. Adiurare. 10. Admonitio.3. Aduocatus.1.5. Amicitia.39. Amor.112. Angelus.470.c. Apostoli.20. Auditor. 2.Beat°.31.Beneficiū.22.23.25. Blasphemia.15.26. c.Bonitas.208.209. Charitas.142. Circuncisio.20. Circunstantia.19.20.Clauis.6.15. Clericus.Confes sio.29.43.64.74.83. Conscientia.18. Contritio.12. 24.Cōuersio.7.Correctio.6.7.8.16.20. Crimē.Dā natio.18.c.Dauid.1.Decime.20.25.27. Defect°.17. Delinquere.Demon.42.c.Depositū.4.Deus.M.Do cere.9.Ebrietas.5.Electio.33. Episcopus.18.c.Er ror.9.Aestimatio.1.Eucharistia.150.152.154.155. 212.c.Excōmunicatio.27.c.Exemptus. Fallacia.5. Fama.1.Festum.11.12. Finees.Finis.139.Flos.2. Fornicatio.13.Furtum.8.Gedeon.o.Gētilis.4.Glo ria.6.Gratia.70.76.Gula.9.Heresis.138.152.Hero des.Iacob.1.9.10.11.Idolatria.4. Ieiuniū.7.29.34. Iepthe. Ignorantia.19.20.Impedimentum.3.Im portabile. Incarnari.3. Incontinentia.[illegible] Indul gentia.16.Infidelis.9.11.Infirmitas.6. In[illegible]titudo. 7.Intentio.20.21.Iudei.12.c.Iudex.1.2. Iudicium. 48.Iuramentum.24.36. Laus.2.Lex.180. Lucifer. Machabei.Magi.20.c.Malitia.o.Malum.M.Mar cus.1.Maria.59.60. Miles.8. Minister.9.10.Mi sericordia.35. Missa.8. Monachus.Mors.7.Mor tuus.2. Obstinatio.3. Occidere.7.9.10. Odium.5. Offensa. Officium.9.19.Operatio.54. Oratio.102. Ordo.57.94. Paradisus.5. Peccabilis. Peccator.o. Peccatum.1.c.18.c.116.c.117.c.416.c. Poena.13. 95.Poenitentia.10.42. Posse.7.9. Preceptum.140. 149. Presumptio.11.12. Princeps.14.Professio.3. Vsura.71.161.c.260.c.

1 PECCATOR dicitur dupliciter.s.propter pecca tum preteritum,& propter propositum peccandi.3a. q.68.4.c. Absoluere.5. Amicitia.39. Amor.32. 33.34.88.150. Annihilatio.13. Ars.48.49. Auer sio.5.12. Baptismus.115.c. Benefacere.3. Certitu do.2.4.Circunstantia.19.20.Clauis.6.15.Contem ptus.5.Demon.88.96.Donum.43.Eleemosyna.13. 14.15. Aestimatio.1. Eubulia.2. Eucharistia.P. Familiaritas. Festum.11.12. Finis.139. Fruitio. 10.11.Gratia.70.76.82. Hereditas.3. Heresis.138. 152. Infirmitas.o. Intentio.20.21. Iudei.12.c.Iu dex.1.2.Iustus.10.Laus.2.Lex.180.Malum.5.9.c. Membrum.12.

2 Peccator proprie est,vel qui ex habitu peccat:vel ex proposito.ps.27.co.2. Miraculum.40.c.Missa. 9.c.Mutuum.2.Nomen.62.Occidere.7.9.20.Odiū. 14.16.22. Oratio.36.c.85.c. Passio.28. Pax.27. Peccabilis.Peccatrix.

3 Sic enim est peccator ex habitu,sicut cantor ex arte, vel officio.Isa.Prolo.lec.2.fi. Peccatum.19.77. 183.188.195.198.200.249.369.385. Poena.65.69. Poenitentia.10.41.42.Perfectio.88.Petrus.3.Posse. 9.Prouidentia.32.

4 Emendatio dicitur reuersio peccatoris ad statū recte operatiōis,que est correptiōis finis.4.d.19.q.2.1.4m. Prudentia.22. Publicatio.3. Puluis.o. Punitio.o. Radix.3.Religio.59.60. Resistere.4.6. Responsio. Reuerentia.10.c.Sacerdos.37.Satisfactio.7.19.Sa turitas.Synderesis.9. Suffragia.9.12. Temporale. 3.Tribulatio.18.19.Vendere.16.17.Vindicatio.4.6. Vsura.272.

PECCATRIX.Magdalena.1.Peccabil.Petrō.o.

PECCATVM QVII.98.218.246. 249.341.360.361. 387.388.389.391.392.400.418.

1 PECCATVM est actus deuians ab ordine debi ti finis,contra regulam nature,rationis,vel legis eter ne.1a.q.63.1.c./.12°.q.21.1.o./.2.2m./q.71.6.c. 1m./3m./q.72.1.c.3m./.22°.q.162.1.c./q.168.4.c./. 1.d.48.3.c./.2.d.35.1.c./.1.o./.ē.3.c°.109.110./.Ve ri.q.24.7.c./.q.25.5.c./. Ma.q.2.1.c./.9.2m./q.3.1. c./.q.4.2.10m./.q.7.1.c./.q.14.1.c. Actus.23.175. c.180.181.Adiurare.10.Adoratio.29.30. Auersio. o.Cibus.7.9.Crimen.Culpa.o.Culpabile.

2 Peccatum ex parte actus,est natura,substātia,& res: sed ratione inordinationis,est nihil.2.d.37.q.1.1.o./. Ma.q.2.1.4m./.quol.1.q.9.1.o. Defectus.Deli ctum.o.Diuinatio.11.Duratio.8. Error.5.6. Falla cia.5.Falsitas.21.

3 Omne peccatum est aliquo modo actus: vel pprius, sicut actuale:vel alterius, sicut originale:vel priuatiue,vt omissio.2.d.35.4.o./. Ma.q.2.1.o. Fi ctio.1. Fornicatio.2.3.4.13. Generatio.50.Gloria. 11.Gratia.114.

4 Peccatum non est pura priuatio.12°.q.72.1.2m./.q. 75.1.c. 1m./q.85.5.3m./. Veri.q.28.6.c./. Ma.q.2. 2.4m./.9.c. 2m./.6m./. 14m./.11. 13m./.12.2m./.q.4. 2.10m. Ignorantia.7.10.14.c. Immunditia.2. 3.Impoenitentia.

Oppositum videtur dicere.Ma.q.2.9.2m./.6m. R sō.Du°.987°.

5 Peccatum est mors anime.i.priuatio gratie effectiue,& nō essentialiter.Ma.q.2.9.2m./.6m./.11.13m./. 12.2m./.q.4.2.10m./.20m. Imprudentia.o.Im pugnare.o.Inconsideratio.Incontinentia.7.

6 Peccatum est nihil dupliciter.s.causaliter, priuando gratia & gloria:& ratione inordinationis.Ma.q.2.1. 4m. Ingratitudo.1.3.4.5.13.18.Inuidia.3.Ioco sum.Hypocrisis.1.2.3.5.Ira.1.8.16.22.Ironia.1.

7 Peccatum nihil aliud est,q; deficere a bono,quod con uenit alicui,secundum naturam suam.12°.q.109.2. 2m./.8.c.

8 Omnis defectus debiti actus habet rationem pecca ti.22°.q.64.1.c./. Veri.q.24.7.c. Iuramen tum.19.23.

9 Peccatum nihil aliud est,secundum Augustinum, q; neglectis rebus eternis temporalia sectari.12°.q.71. 6.2.3.3m./.22°.q.104.3.c.

10 Peccatum nihil aliud est:q; vtendis frui, & fruendis vti,secundum Augustinum.12°.q.71.6.2.3.3m.

11 Peccatum est dictum,vel factum,vel concupitū,con tra legem eternam,secundum Augustinū.12°.q.71. 6.o./.q.76.2.1m./.2.d.35.2.c.3m./.Ma.q.2.1.c.2m.

12 Omne quod est contra naturalem inclinationem, est peccatum:quia contrariatur legi nature.22°.q.133. 1.c./.q.142.1.c.

13 Peccatum est preuaricatio legis diuine, & coelestium inobedientia preceptorum, secundum Ambrosium. 12°.q.109.4.c./.22°.q.79.2.2.1.1m./.2.d.35.2.c.5m. Lex.14.57. Ludus.10.Luxuria.4.10. Macula.15. Malum.M.Marcus.1.

14 Peccatum est voluntas retinendi, vel consequendi, quod iustitia vetat.12°.q.71.6.2.2./.2.d.35.2.c.4m./. Ma.q.2.2.2m. Mendacium.3.c.Meritum.14. 18.25.26.27.39.59.60.80.103. Monstrum.2.Nat ra.50.Omissio.o.

15 Omnĕ peccatum est voluntarium. 12^e.q. 71.5.c./6.c. 2^m./q.73.6.c./q.74. 1.2.3.c./q.76. 3.c.2^m./4.c.2^m./ q.77.6.c./q.80.1.c./q.87.2.c./q.88.3.1^m./22^e.q. 10. 2.c./q.34.2.4.c./q.46.2.2^m./q.64.8.c./q.118.4. c./2. d.41.q.2.0./ỹ.3.c^o.4./Veri.q.15.3.2^m./ M a.q.1.4.c. 3^m./2^m./q.2.1.2^m./2.0./10.3^m./q.3.8.c./11.3^m./q. 4.1.6.c./quol.4.21.c. Pœna.13.25. Pœnitentia. P.Syllogismus.7. Tenebrę.2.4.

16 Ex hoc est aliquid peccatum, quia repugnat virtuti. 22^e.q.107.1.c.

17 In quolibet peccato, est aliquid virtutis, quia non possunt simul corrumpi, omnes circumstantię virtutis. 12^e. q.73.2.c.fi./2.d.42.q.2.5.2^m./Veri.q.24.10.11^m.

18 Peccatum est contra naturam mentis rationalis integrę, licet sit quasi naturale postq; peccauit. Veri.q. 24. 10.1^m./2^m./3^m./5^m./12.32^m. Virtus.156.158. 180.183.268. Vsus.2.

19 DIVISIO.386.393.395. Ratio formalis peccati duplex.s.ŝm intentionem peccantis.i.illud, ad quod conuertitur, & ŝm rationem mali.i.bonum a quo recedit: primum diuersificat speciem peccati, non aũt scdm. 22^e. q.10.5.1^m. Abscondere.4. Acceptio.6. Accidia.3.

20 Peccatum non dicitur vniuoce, de omni peccato: sed prius de actuali, q; de originali: & prius de mortali, q; de veniali. 12^e.q.88.1.1^m./3.1^m./2.d.35.2.2^m./d.42.q. 1.3.0./L.lec.1.fi./M a.q.7.1.1^m. Accusatio.3. Adam.78.c̃. Adeps.3.

21 Peccatum duplex.s.peccatum actuale, & peccatum quasi naturale.3^a.q.8.5.1^m./2.d.31.q.1.1.c.fi./3.d.13.q.3. ar. 2. q. 2. 4^m./Veri. q. 24. 10. 1^m./. 2^m./3^m./. 5^m./. 12. 32^m.

22 Peccare contingit aliquem dupliciter.s.vel in se quo ad actum peccati: vel in sua causa.22^e.q.30.1.c./q.150.1. 4.c./q.154.5.0./4.d.33.L./M a.q.15.2.9^m.

23 Peccatum sumitur tripliciter.s.pro actu, macula, & reatu.2.d.36.5.2^m. Adulatio.2.3. Ambitio.1. Apostasia.1.

24 Peccatum duplex.s.transgressionis, & omissionis: & secundum est ignotius primo, propter multas circunstantias. Psal.18.co.12./Psal.24.co.4. Ars.43. c̃. Auaritia.2.3.6.7.8. Capitale.0. Circuncisio.20. Circunstantia.7.c̃.

25 Peccatum duplex.s.occultum, & publicum: secundum est corrigendum publice, non autem primum.3^a.q.55. 1.1^m./M a.q.3.2.1^m./quol.11.12.0./Matth.co.16./ Gal.2.lec.3.co.2./1^e.Thi.5.lec.3.co.3.principio./Titum,4.c. Cogitatio.8.10.c̃.

26 Immo denunciatio semper debet fieri, in peccatis occultis.22^e.q.33.7.0. ┌ R ŝ^o. Dubio.988°. Conscientia.21.

27 Peccatum est ignotum tripliciter, scilicet propter cęcationem, multitudinem, & subtilitatem vel paruitatem. Psal.18.co.12.

28 Peccatum dupliciter contingit in actibus humanis.s.ex natura facti, vt in malis ex genere, & ex abusu boni. 1^a.q.48.6.c./3 d.38.1.c./4.d.16.q.3.ar.2.q.2.c. Contritio.18.c̃. Correctio.18.19.20. Delictum.0. Dęmon.60.61. Denunciatio.1.

29 Peccare dicitur dupliciter.s.habere peccatum, & exire in actum peccati. 2.d.28.2. 1^m./Veri.q. 22.5. 7^m./q. 24.1.10^m./12^m.

30 Peccatum triplex, scilicet contra Deum, contra se, & ꝓ proximum.12^e.q.72.4.0./Psal.25.co.2. Excęcatio.3.6.7. Gentilis.1.

31 Peccare contingit dupliciter, scilicet in Christo, idest in moribus, & in Christum, idest in fidem: sicut peccat in lege, qui est in ea, sed in legem, qui est extra. 1^e.Cor.8. lec.2.co.2. Ieiunium.7.34.39. Infidelis.8.c̃. Infidelitas.1. Insensibilitas.

32 Peccatum triplex.s.cordis, oris, & operis.22^e.q.162.4. 4^m./4.d.16. L.2^m./d. 38.q.2.1.3^m./Psal.9. co.15./Ro.13.lec.2.fi. Inuestigatio.2. Iustus.3. Lex.57. 93. Malum.61. Operatio.47.

33 Diuisio peccati, in peccatum cordis, oris, & operis, est ŝm diuersa instrumenta: diuisio autem peccati, in corde, facto, & consuetudine, est ŝm processum.4.d.16.L.2^m. Pœna.38.

34 Peccatum oris, contingit tripliciter.s.maledicendo, iniuriando, & decipiendo. Psal.9.co.15.

35 Peccatum rationis potest dici dupliciter.s.ŝm se, & ex parte voluntatis.2.d.24.q.3.3.c.

36 Peccatum dicitur speciale dupliciter, vel quia est circa specialem materiam, vel propter specialitatem actus extendentis se ad omnem materiam, vt omnia vitia circa actum rationis. 22^e.q. 54. 1.c./q.99.2.0.

37 Peccatum voluntatis circa finem, contingit dupliciter.s. ex passione, & ex malitia.2.d.7.q.1.2.c.co.2.

38 Peccatum duplex.s.carnale, & spirituale: primum perficitur in delectatione naturali, idest ŝm tactum: secundum vero in delectatione animali. 12^e.q. 72.2. 0./q. 73.5.c./22^e.q.118.6.c.

39 Peccatum carnale dicitur dupliciter.s.circa delectationem carnis, & circa ea quę ordinantur ad hoc.4.d. 15. q.1.ar.4.q.3.2^m.

40 Peccatum dicitur carnale dupliciter.s.ŝm consumationem, & ŝm originem: primo modo sunt tantum gula & luxuria: secundo autem modo omnia. 12^e.q.72.2. 0./1^e.Cor.6.lec.3.co.3.fi./2^e.Cor.7.co.1./Gal.5.lec. 5.co.2.

41 Motus carnis duplex.s.ex qualitate organi tantum, vel ex imaginatione: secundus est peccatum, non autem primus.2.d.21.q.1.2.5^m./d.24.q.3.2.c./d.41.q.2.1.5^m. 3.d.39.q.2.1.4^m./quol.4.21.0.

42 Immo primus motus sensualitatis, nõ habet ꝙ sit peccatum, nisi inquantum iudicio rationis reprimi potest.22^e. q.154.5.c.principio. ┌ Du^o.989°. R ŝ^o.sicut Du^o.372°. Sensualitas.13. Frinni.1. Votum.3.65.c̃.

43 Peccatum alterius, fit proprium quadrupliciter.s.imitando, consulendo, consentiendo, & dissimulando. Psal.18.fi.

44 Peccatum tripliciter dicitur funiculus, vanitas, vinculum, & plaustrum: funiculus.s.quia trahit hominem ad peccati exemplum, ad peccandi vsum, & ad ęternę mortis interitum: vanitas, quia deficit ab imitatione diuinę veritatis, a consecutione sperati finis, & a duratione longi temporis: vinculum, quia nectit intellectum ne videat, manus ne bona faciant, pedes ne proficiant: plaustrum, quia opprimit seruitutis onere, cordis timore, & conscientię inquietudine. Isa.5.lec.2.fi.

45 Obligatio ad peccatum, contingit dupliciter.s.agendo contra legem, vel ꝓ conscientiam.quol.7.vel.8.q.6.3. c.

46 MVLTA IN EO. In peccato sunt tria.s.propositum, conatus, & effectus. Psal.7.fi.

47 In peccato sunt duo.s.pronitas, & motiuum: primum est plus in creatura ignobiliori: secundum autem in nobiliori.1^a.q.63.7.c. Anima.73.

48 In peccato ex parte auersionis sunt tria.s.auersio, offensa, & reatus. Veri.q.28. 2.c./Psal.31. principio./ Ro.4.lec.1.fi.

49 In quolibet peccato sunt duo.s.materiale.i.substantia actus, & formale, idest inordinatio eius. 12^e.q. 71.6.c./ q.72.1.8.c./q. 75.1.c. 1^m./4.1^m./q. 79.2.c./q. 87.4. 3^m./6.c. Lingua.5.6.

50 In vno peccato, cõtingit esse multas deformitates.22^e. q.154.1.2^m./2.d.22.q.1.1.c./d.33.L./4.d.38.q.2.ar.

2.q.2.c./.Veri.q.23.7.2m./.M a.q.2.6.12m.

51 In quolibet peccato, necesse est esse defectum circa aliquem actum rationis.22e.q.54.1.2m.

52 Vna specialis ratio peccati, potest esse in diuersis generibus peccatorum: inquantum ordinantur ad fines vnius peccati.22e.q.99.2.2m./.3.2m./.q.107.2.2m.

53 In peccato sunt duo.s.inordinatio actus iniurians deo: & macula sequens. 12e.q.87.4.3m./.6.c./.4.d.14.q.2.4.c./.Psal.31.co.1.

54 In quolibet peccato sunt duo.s.macula culpę, & reatus pœnę.3a.q.22.3.c.

55 IN SPIRITVMSANCTVM ./. Peccatum in spiritumsanctum, est peccare ex electione mali, & tantum ex malitia quę est cum contemptu bonorum impedientium peccatum.22e.q.14.1.3.4.c./.q.105.2.2m./.2. d. 43. 1.c./.2.0./.3. d.38. 5. 4m./. M a. q. 3. 14.0./. Matth.12.co.15. Blasphemia.12.c̄. Dęmon.47.51.Heresis.17.Impugnatio.3.Inobedientia.4.Insanabile.Iudęi.36.44.45.

56 In omni peccato, generaliter contemnitur deus, in suis preceptis. sed hoc peccatum, vt speciale peccatum, est contemptus doni, quo homo retrahitur a peccato: non autem peccatum sequens ex eo.22e.q.118.5.3m./.3a.q.88.4.c. fi./.2.d.43.2.1m./.3m./.3.c./.4.c. fi. Obstinatio.3.Odium.20.Peccatum.131. Pręsumptio.2.c̄.Puer.5.Simonia.5.

57 Illud peccatum dicitur generale, quod priuat conditionem requisitam in qualibet virtute. sed hoc peccatum est speciale, ratione specialis contemptus.22e.q.14.1.3m./.4.d.16.q.4.ar.1.q.2.c.

58 Oppositum videtur dicere a simil. 12e. q. 84. 1. c. 2m./.2.c.

☞ Duo.990o. R fio.sicut Duo.1144o.

59 DIFFERENTIA.21. Peccata non distinguuntur secundum differentiā boni & mali.M a.q.8.1.12m. Actus.147.c̄.Circunstantia.7.c̄.

60 Peccata differunt specie, secundum obiecta: non autem ratione inordinationis. 12e.q.72.1.0./.2.c./.3.4.0./.5.1m./.8. c./.q. 73.3.c. fi./.1m./. 4. c./.q.79.2. 3m./.22e.pno./.q.39. 2.c./.2. d. 42.q.2. ar.2. q.1. 2m./.q. 2. c./. M a.q.2.6.c./.q.14.3.c./.Psal.50.co.2. Crimen. Delictum.2.Differre.9.Dissensio.2.c̄.Frequentia.Iniquitas.Intentio.20.21.

61 Peccata differunt specie, secundum fines, non autem secundum causas agentes. 12e.q.72.3.0./.22e.pno./.2.d.22.q.1.1.c. Immo differunt spē, secundū diuersa motiua.12e.q.72.8.9.c.

☞ R fio.Duo.991o.

Luxuria.12.c̄.

62 Idem est, peccata differre specie, secundum obiecta, & secundum fines.12e.q.72.1.1m./.q.74.2.1m. Malum.42.

63 Ad speciem peccati non sufficit malitia finis remoti quem respicit voluntas intendens: sed exigitur etiam malitia finis proximi, quem respicit voluntas eligens: sicut & ad bonitatem actus.2.d. 40.2.c.3m./.4.d. 16.q.3.ar.1.q.2.3m.

64 In peccatis est duplex differentia.s.materialis.i.secundum naturalem speciem peccati: & formalis.i.secundū ordinem ad vnum finem proprium 12e.q.72.6.c./.1e. Thi.2.fi./.He.3.lec.3.co.1.fi. Meritum.14. Negligentia.8.Nequitia.Omissio.4. Pœna.38.

65 Nullum quod est pręter intentionem peccantis, dat speciem peccato.12e.q.72.1.8.c./.3a.q.88.4.1m.

66 Immo aliquando variatur species peccati: sine eo ꝙ intentio feratur ad ipsam circunstantiam.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.

☞ Duo.992o. R fio.sicut Duo.347o.

67 Circunstantię non possunt aggrauare peccatum in infinitum.22e.q.110.4.5m./.2.d.7.q.1.2.c.

68 Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ar.2.q.4.5.0./. M a.q.2.8.0./. Opus.12.ar.6.

☞ R fio.Duo.993o.

69 Diuisio peccati, in peccatum contra deum, contra se, & contra proximū, est specifica: quia est secundum obiecta. 12e.q.72.4.0./.2.d.42.q.2.ar.2.q.3.0./. Psal.25.co.2.

70 Peccata cordis, oris, & operis, non differunt secundum species completas, sed secundum gradus eiusdem speciei.12e.q.72.7.0./.q. 100. 5.6.c./.22e.pno./.2.d.42.q.2.ar.2.q.1.0. Perfectio.48.

71 Immo sunt tres species.3a.q.90.3.1m.

☞ R fio.Duo.994o.

72 Peccatum cordis, & oris, non distinguuntur a peccato operis, quando sunt simul.12e.q.72.7.3m.

73 Peccata non differunt specie, secundum precepta legis: quia non habent speciem ex parte auersionis, sed ex parte conuersionis.12e.q.72.6.2m./.5.1m./.q.73.1.c./. 22e.q. 10.5.1m./.4.d. 16.q.3.ar.2. q.4.5m./. M a.q.2.6.c.

74 Peccata differunt specie, secundum superabundantiā, & defectum, propter diuersa motiua, & sunt contraria. 12e.q.72.8.0./. M a.q.2.6.c./.q.14.3.0.

75 Differentia peccati, secundum mortale & veniale, vel secundum alios reatus, non est specifica.12e.q.72.5.0./.q.88.1.2.0./.1.d.17.q.2.5.c./.2.d.42.q.1.3.0./.4.d.16.q.3. ar. 2. q.4.5m./.ꝧ.3. co. 139. fi./. 143. 1m./. M a.q.7.1.0.

76 Peccatum mortale differt a veniali in infinitum, ex parte auersionis, non autem ex parte conuersionis. 12e.q.72.5.1m./.q.87.5.1m./.4.d.16.q.3.ā.2.q.4.5m./.d.21.q.1.ar.2.q.2.1m.

SVBIECTVM.90.vsq.97.100.vsq.114.289.301.vsq.317.348.368.356.

77 Omne peccatū est in voluntate, vt in subiecto.12e.q.74.1.0./.4.d.18.q.1.ā.2.q.1.2m./.ꝧ.3.co.109.fi./. M a.q.7.1.16m./.Matth.15.co.4.5. Contemptus.5.

78 Immo non omne peccatum est in voluntate, vt in subiecto, sed vt in causa, per se vel per accidens.2.d.22.q.2.1.1m./.d.24.q.3.2.2m./.d.31.q.2.1.4m./.d.44.q.1.1.1m./. Veri.q.15.3. 3m./. M a. q.2.2. 2m./. Virt.q.1.5.10m. ☞ R fio.Duo.995o.

79 Subiectum peccati duplex scilicet subiectum primum, & subiectum proximum. Voluntas est subiectum primum omnis peccati: proximum vero, sunt diuersę potentię.12e.q.10.2.c./.2.d.41.q.2.2.0./.d.42.q.1.1.5m./. Veri.q.25.1.c.1m./.Virt.q.1.5.9m. Hebetudo.1.

80 Omnis potentia mobilis a voluntate, potest esse subiectum peccati, licet principaliter sit in voluntate.12e.q.74.2.0./.3.c./.q.83. 1.c./.2.d.44.L.2m./. M a.q.2.2.3.0./.q.4.2.14m./.5.c./.6.c.7m./.q.7.6.c. Honor.8. Ieiunium.7.Meritum.31.

81 Peccatum est in voluntate, vt in causa.12e.q.74.1.2.0./.q.75.3.c./.q.80.1.c./.2. d.22.q.2.1. 1m./.d. 24.1.2.5m./.q.3.2. 2m./.d.31.q.2.1.4m./.d. 39.q.1.1.0./.2.c./.d.41.q.2.0./.d.44.q.1.1.1m./.L.2m./. M a.q.2.2.0.

82 Voluntas est p se causa actus peccati, sed per accidens causat eius inordinationem.i.pręter intentionem.12e.q. 75. 1. 0./. Veri. q. 24.10.3m./.7m.

83 Vnitas & multitudo peccatorum, sumitur tantum, secundum vnitatem & multitudinem actus voluntatis. 2.d.42.q.1.1.0

84 In quolibet volente sub deo, potest esse peccatum voluntatis: si in sua natura consideretur.1a. q.63.1.c./.ꝧ.3.co.109.co.3.

85 Peccatum in homine contingit dupliciter: scilicet vel quia voluntas proprium bonum non ordinat in deum

actu vel habitu: vel quia appetitus inferior non regulatur secundum appetitum superiorem. In dęmonibus autem contingit tantum primo modo.ꝯ.3.c^{o}.109.fi./.110./.139.fi.

86 Ille in quo est minor dispositio ad peccatum, plus potest peccare.2.d.6.q.1.1.o. Voluntas.14.c.

RATIO. 1.2.6. 18.21.32.35. 36.42. 49.50.51. 53. 60.69. 70.72. 82.88.90. vsq3.97. 103.104. 107.112. 121.122.123.127.128.136. vsq3.139. 143.146. 149. 159.164.166.167. 168.170. 177.178. 180.186. 192. vsq3.195.197.198.200.201.202. 205. 227.243. 245. 246. 250. 276. 279. 280. 284. 359. 363. 373. 401. vsq3.405.413.414.441.

87 Peccatum non potest esse in voluntate, nisi cum ignorantia intellectus. 1^{a}.q.63.1.4^{m}./.12^{e}.q.58.2.c./.q. 77. 2.c./. 22^{e}.q. 22.2. o./.q. 51.3.2^{m}./.q. 53.2.c./.1.d. 46. 2.2^{m}./.L.4^{m}./.2.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.2.1.1^{m}./.d.21.q. 2.1.5^{m}./.d.22.q.1.1.1^{m}./.q.2.2.c.co.1. fi./.d.24.q.3.3. c.1^{m}./.d.30. q.1.3. 5^{m}./.d. 39.q.1.1. 4^{m}./.L. pn^{o}./.d. 42.q.2.1.7^{m}./.d.43.1.3^{m}./.3.d.31.q.1.1.c./.4.d. 18.q. 1.ar. 2.q.1. 2^{m}./.d.38. q.2.1. 2^{m}./.ꝯ.3. c^{o}. 108.pn^{o}./. 110./.Li^{o}.4.c^{o}.69.3^{m}./.91.5^{m}./.95.2^{m}./.Veri.q.15.3. 2^{m}./. 6^{m}./.q.24.8. 10.c./. M a.q.1.3.c.fi./. q.3.9. o./.q. 16.2.4^{m}./.6.1^{m}./.13^{m}./.24^{m}.

88 Peccatum in actu liberi arbitrii, contingit dupliciter: scilicet eligendo malum ex ignorantia: vel eligendo inordinate bonum ex inconsideratione. 1^{a}.q.63.1.4^{m}.

89 Peccatum essentialiter consistit in actu liberi arbitrii. 12^{e}.q.77.6.c.

90 Ratio habet a voluntate esse subiectum peccati. M a. q.4.5.c.5^{m}.

91 Peccatum est in ratione dupliciter: scilicet errando circa illud quod potest & debet scire facta promulgatione: vel non regendo potentias inferiores. 12^{e}. q.74.5. 6.o./.q. 90.4. 2^{m}./.3^{m}./.2. d. 24.q.3.3.c.1^{m}./. Veri.q. 17.3.c./.quol.1.q.9.5.o.

92 In primo instanti creationis, non potest mens peccare. Et peccatum est in ratione, non quia in ea completur: sed in voluntate consequente rationem.3.d.17.ar. 5.q.3.2^{m}./.d.18.3.4^{m}.fi.

93 Peccatum mortale, est in ratione, non semper vt in subiecto. sed vt in dirigente: in voluntate autem vt in imperante.2. d.41.q.2.2. 1^{m}./.3.d. 17.ar.1.q.3. 2^{m}./. d.27.q.2.3.2^{m}.

94 Peccatum mortale & veniale, possunt esse in ratione dupliciter: scilicet secundum se, & secundum ꝙ regit potentias inferiores. 12^{e}.q.74.9.10.o./.2.d.24.q.3.3.4.5. 6./. Veri.q.15.3.o./.q.6^{m}./.q. 24.8.9.c./. M a.4.7.1.c. 12^{m}./.13^{m}./.17^{m}./.5.o.

95 Omne peccatum mortale, est in ratione consentiente, nõ autẽ semper, vt in eliciẽte.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.5^{m}.

96 Peccatum morosę delectationis, est in ratione dupliciter: vel deficiendo directione interiorũ passionũ animi, vel in directiõe exteriorũ actuũ. Deficit aũt in directiõe passionũ dupliciter: primo impando illicitas passiones, alio modo non reprimendo motus passionuꝫ illicitos. 12^{e}.q.73.8.c./.q.74.6.o.

97 Peccatum ipsius consensus in actum, est tantum in ratione superiori: sed consensus in delectationem, potest esse in ratione superiori, & inferiori. 12^{e}.q.15.4.o./.q. 74.7.o./.8. 1^{m}./.2.d. 24.q.3.1.4.o./. Veri.q.15.3. 4.5. o./.M a.q.15.2.9^{m}. Cogitatio.10.c. Impugnare.4. Prouidentia.58. Sensualitas.13. Somnus.4.

SENSVALITAS. 94.136.139.144.146.149.159. 161.164.166.167. 168.180. 192.193. 195.197. 205. 227. 240.250. 288.290.291. 311.314. 315.316. 326. 332.334.335.340.404.419.

98 Non omnis motus sensualitatis primus, idest naturalis, est peccatum. 12^{e}.q.74.3.o./.2.d.24.q.3.2.o./. M a^{o} q.3.3.8^{m}./.q.7.6.6^{m}./.8^{m}./.quol.4.21.o. Absoluere.9. Adeps.3. Appetitus.63. Concupiscibilis. 6.7.8. 10. Delectatio.106.

99 Sensualitas tenet locum serpentis, quia inclinat ad peccatum. 1^{a}.q.81.1.3^{m}./.3.1^{m}./.12^{e}. q.74.3.2.2./.22^{e}.q. 165.2.b./.3^{a}.q.18.2.3^{m}./.3.d.17. ar.1.q.2.4^{m}./. Veri. q.25.1.4^{m}. Dęmon.60.Gula.1.11.

100 In sensualitate, potest esse peccatum subiectiue. 12^{e}. q.74.3.o./.2.d. 24.q.3.2.o./.d. 31.q.2.1. 4^{m}./. Veri.q. 25.5.o./.M a.q.7.1.14^{m}./.15^{m}./.6.o. Infidelis.8. 10. Primi.1. Pollutio.o.

101 In sensualitate potest esse peccatum veniale, non autem mortale. 12^{e}. q.74.3. 4^{m}./.4. o./.q. 89. 5.c./.2.d. 24.q.3.2.3^{m}./.4.c./.6.4^{m}./. Veri.q. 15.5. 3^{m}./.q.25.5. o./.M a.q.7.1.c.co.2.fi./.6.o./.8.c./.quol.4.22.c.

102 Peccatum mortale, potest esse subiectiue in concupiscibili, & irascibili.2.d.24.q.3.2. 3^{m}./.3.d.27.q.2.3. 2^{m}./. Virt.q.1.4.1^{m}./.quol.4.21.22.c.

103 Obedire imperio rationis, & esse subiectum peccati, cõuenit sensualitati hõis, nõ aũt sensualitati bruti. 12^{e}. q.74.3. 3^{m}./.2. d.24.q.3.2. 1^{m}./.5^{m}./. M a.q.7.3.^{m}6.

104 Defectus traductus, in non obedibilibus rationi, non habet rationem culpę, sed pœnę: quia non sunt susceptiua culpę: scilicet corpus hominis, & potentię vegetatiuę. M a.q.4.2.c.5^{m}.

105 Peccatum actuale, est in generatiua, non sicut in subiecto, sed materialiter: inquantum concupiscibilis, motum eius imperat. 12^{e}. q.17.8. 3^{m}./. 2. d.31. q. 2.2. 1^{m}./.3^{m}./.5^{m}.

106 Peccatum sensualitatis, manet post mortem, secundum ꝙ redundat in totum.2.d.24.q.3.2.6^{m}.

107 Peccatum actuale, non potest esse in parte non obediente rationi, sed bene infectio naturę. 12^{e}.q.83.1. c./.4. 2^{m}./. 2.d. 31. q.2.2. 1^{m}./. M a.q.4. 2.c./. 15^{m}./. quol.4.21.c.

NATVRALE. 1.2. 7.12. 18. 21. 38. 84. 98. 107. 166.194.243.284.334.349.350.351.

108 Omne peccatum, fundatur in aliquo appetitu naturali. M a.q.8.2.c.pn^{o}. Abraham.P. Achaz.1. Actus.175.178.181.

109 Peccatum non potest esse in appetitu naturali, subiectiue.2.d.24.q.3.1.o./.quol.4.q.11.1.o. Adam. P. Adiurare.10.

110 Omnis voluntas sub deo, potest secundum se, habere peccatum. 1^{a}. q.63. 1.c./.ꝯ.3.c^{o}.109.co.1.fi. Aduocatus.1.

111 Immo impeccabilis potest fieri aliqua creatura a deo. 1^{a}. q.63. 1. c./. 1. d. 39. q. 2. 2. c./. 4^{m}./. 2. d. 23. q.1.1.o.

Du^{o}.996°. R fi^{o}.sicut.Du^{o}.723°.

112 Esse susceptiuum felicitatis, virtutis, & peccati, est proprium hominis. Ideo proprium subiectum horum, est anima rationalis. M a.q.4.3.5.c. Angelus.P. Anima.89. Antichristus.3. Apli. P.

113 Nullus homo, pręter Christum, & matrem eius, fuit omnino sine peccato actuali. 3.d. 3. L. lec.1. fi./.d. 13. q. 1. 1. 5^{m}./. Opus. 3. c^{o}. 131./. Opus. 7. c^{o}. 6./. Psal.40. co.8./. Psal.45. co.5./.1^{a}.Thes.5./.He.9.lec. 1.fi. Ars.45.c. Assumere.

114 Christus nullum habuit peccatum. 3^{a}. q.14. 3. o./. q.15. 1. o./.5.1^{m}./. 2^{m}./. q. 22. 4.1^{m}./.q. 27. 3. c./. q. 28. 1. c./. q. 31. 7. o./. q. 34. 1. 2^{m}./. q. 39.1. c./. 2. 2^{m}./.q. 40. 2. 1^{m}./. q. 50. 2. c./. 3. d. 3. q.1. ar. 2. q. 1.c. fi./. q.2. 3^{m}./. d. 12. q. 2. 1. 1^{m}./. d. 13.q. 1.1. 5^{m}./. ar. 2. q. 1. c. f./ L. lec. 1. fi./.d. 17. ar. 3. q.2. 2^{m}./.d.21.q. 1.2.c./.4.d.14.q.1.ã.3.q.3. 2^{m}./.quol.4. q.11.1.o./.Psal.14.co.2./.Psal.15.co.5./.Isa.11.pn^{o}.

Beatus. 30.31. Cælum.15. Circumstãtia.19. Clauis. 6.15. Conceptio.32.

115 Christus non habuit potentiam peccandi, nisi improprie.i. potentiam qua alij peccant.3. d.12.q.2.2.o./.d. 13.q.1.ar.2.q.1.c.ſ.

116 Christus non potuit peccare, vt viator: nec vt comprehensor, nec vt deus. tamen si voluisset, peccare potuisset.3.d.12.q.2.1.o./.d.13.q.1.1.5m./.4.d.14.q.1.ar.3. q.3.2m. Culpa.3. Dæmon. P. Deus. M. Error.5. 6.9.12. Fomes.5.8.15. Gedeon.1.2. Gratia.153. Hæresis.74.142.152.č. Iepte. Ignorantia.15.č. Impeccabilis. Inuidia. Iustitia. Laus.1.7. Lucifer. Malum.59.č. Maria. P. Meritum.31. Peccator.o. Pœna.42. Pœnitentia.35. Posse.9. Status. 16. Stratus.2 Virginitas. 31. Virtus.268. Vsura.258.270.272. Zacharias.2.

CAVSA. 6.22. 37.47. 55.61.62. 63.74.78.80. 81. 82.85.86.99. 105.115.116. 184.200. 211. 216. 227. 311.314.328. vsq;334. 336. 337.338.340. 342. 345. 351.359. 361. 362.363.385.416. 418.424. 425. 428. vsq;433.

117 Peccatum, vt est actus, habet causam per se: sed ratione inordinationis, habet causam per accidens tantum.12e.q.75.1.o./.2.4.c./.1m./.q.77.4.c./.2.d.35.1.c. Adam.8.79. Adoratio.29.30. Adulatio.1.2. Adulterium.9. Amor.149.214.

118 Nullum peccatum dicitur perse malũ, nisi propter corruptionem alicuius circunstantiæ. 4.d.9.ar.3.q.3. 3m. Auaritia.16.17.

119 Nullus peccat secundum ꝙ patitur, sed solum secundũ ꝙ agit.4.d.38.q.2.ar.2.q.2. 4m. Baptismus.118. 119.133.213.
Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.
R fio. Dubio.997o.
Beatitudo.108.

120 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoq; ex ignorãtia vel infirmitate.22e.q.162.2.c.1m./.2m./. q.186.9.23m./.3a.q.88.4.c./.Ma.q.2.1.10m.
Blasphemia.206. Capitale.o. Cæcitas.1. Clauis.3.

121 Causa primi peccati non est malum, sed bonum.s. voluntas cum absentia alterius boni.s. regulæ rationis, vel legis diuinæ. 1a.q.49.1.1m./.3m./.q.63.1.4m./.12e.q. 75.1.c./.3m./.22e.q.163.1.2.c./.2.d.35.3. 4m./.ſ.3. co. 10. ſ./.108.109. 110./. Ma.q.1.3. c./.q.16.2.c./.1m./. 4m. Coitus.6. Confessio.43.81. Contemptus.5. Debitum.24.26.

122 Omne peccatũ est ex aliquo errore, & cõtemptu negligentiæ.1.d.46.2.2m./.I.4m./.3.d.31.q.1.1.c.

123 Non omne peccatum fit ex contemptu, sed quandoq; ex ignorantia, vel infirmitate. sed peccandi consuetudo implicat dei contẽptum. 12e.q.105.2. 9m./.22e.q. 162.2.c.1m./.2m./.4.4m.ſ./.q.186. 9.3m./.3a.q.88.4. c./.Ma.q.2.1.10m.

124 Peccare ex aliquo, est illud esse primum principium peccati. Ma.q.3.12.5m./.11m./.16m. Dæmon.31.44. č.53.8.65.

125 Quod aliquis non possit vitare peccatum, potest intelligi dupliciter.s. vel quia cõfirmatus est in malo: vel quia diu persistere non potest quin ruat in peccatum.12e.q. 109.8.o. Deus.155.422. Disputatio.6. Dissensio.4. Ebrietas.1.2.3.4.5.7.8.9.č.

126 Peccatum trahunt aliqui super se quantum ad tria.s. primo quantum ad contemptum cõminationis diuini iudicij, propter sententiæ dilationem, & propter diuini iudicij elongationem: secundo quantum ad excusationem peccati: tertio quantum ad præsumptionem peccantis. Isa.5.lec.2.co.2.

127 Vanitas quantum ad excusationem peccati est triplex: scilicet quantum ad effectum, quantum ad intellectum, & quantum ad effectum. Isa.5.lec.3.pno.

128 Præsumptio peccandi est de tribus: scilicet de sapientia cordis in speculatiuis & practicis: de potentia corporis ad peccandum: & de auctoritate ad iustificandum. Isa. 5.lec.3.prino. Eleemosyna.13.č. Aestimatio.1. Eucha a.57.74.76.157.č.161.

129 Principium peccati duplex.s. primum & vniuersale.i. voluntas: & principium proprium & proximum.s. aliæ potentiæ.22e.q.10.2.c.

130 Voluntas est causa alicuius peccati dupliciter.s. per se.i. imperando, & per accidens.i. non impediendo, vel non reprimendo cum possit & sic est causa peccati primorum motuum.22e.q.154.5.c. pno./.2.d.24.q.3.2.2m. Excæcatio.3.4.6. Phantasia.5.

131 Peccatum est in sola voluntate, vt in primo mouente, sed in aliis viribus, vt in imperatis & motis. Ma.q.7. 1.16m./.6.2m.

132 Propria & per se causa peccati, est voluntas: aliæ vero causæ, sunt quasi extrinsecæ & remotæ.12e.q.73.6.c./. q.80. 1.c.3m./. Veri.q.24. 10.3m./. Ma.q.3.3.c.ſ./.7. 5m. Fictio.1. Fides.160. Finis.139. Fomes.8.9. 11.12. Fucatio. Fundamentum.5.

133 Nihil exterius, est causa sufficiens peccati: sed tantum suadens, vel mouens appetitũ sensitiuum. 1a.q.115.4. c./.12e.q. 73.8.3m./.q.75.3.o./.q.80.1.3.o./.22e.q.43. 1.3m./.q.73.3.c.2m./.q.115.2.1m./.2m./.4.d.15.q.1.ſ. 2.q.3.2m./.d.38.q.2.1.4m./.ar.2.q.1.3m./.q.3.c./.Ma. q.3.3.o./.4.c. Gloria.5.

134 Aliquis potest sufficienter impelli a dæmone in actum peccati, non autem in peccatum. 12e.q.80.3.o./. Ma. q.3.3.9m./.4.c./.q.16.11.10m./.12.10m./.Opus.60.co. 18.co.12.

135 Aliquis quandoq; committit aliquod peccatum, secundum effectum, & non secundum affectum.22e.q.162. 2.2m.

136 Causa interior peccati duplex scilicet proxima.i. ratio & voluntas, & causa remota.s. imaginatio & appetitus sensitiuus.12e.q.75.2.o./.3.c./.22e.q.10.2.o.

137 Sciens peccat, non considerando in particulari vel in actu, quod scit in vniuersali vel in habitu, vnde dicitur quis ex certa malitia, vel ex industria peccare, quasi sciẽter malum eligens.12e.q.78.1.c.ſ./.Veri.q.15.3.6m./. q.24.2.10.c./. Ma.q.3.9.o./. Virt.q.1.6. 1m./.q.2.12. 11m./. Ro.7.lec.3.co.2.pno./.1e.Thi.2.ſ.

138 Peccatum non est in cogitationibus, nisi secundum ꝙ per eas, homo inclinatur ad malum, & retrahitur a bono. Ma.q.3.3.7m.

139 Causa peccati triplex, scilicet motiuum: idest bonum apparens, defectus regulæ, & perficiens. Primum pertinet ad sensus, & ad appetitum sensitiuum. Secundum ad rationem. Tertium autem ad voluntatem.12e.q.75. 2.3.c. Heresis.135.60.74.114.152.č.

140 Causa efficacissima peccati duplex: scilicet amor bonorum temporalium, & timor pœnæ.12e.q.77.4.c.3m./. He.2.lec.4.co.2.ſ.

141 Propria & per se causa peccati, est ex parte conuersionis ad commutabile bonum.12e.q.75.1.c./.q.77.4.c./. 6.1m./.8.2m./.q.84.1.1m./.4.d.14.q.2.5.3m.
Iacob.1.č. Idolatria.5.9.č. Ieiunium.7. Ignorãtia.o. Impedimentum.3.

142 Imo est ex parte auersionis ab incommutabili bono. 4.d.15.q.1.2.1m./.Ma.q.5.2.c.
Duo.998o. R fio. sicut Duo.255o.

143 Causa peccati triplex, scilicet passio, habitus vitiosus, & falsa æstimatio de particulari eligibili, ex passione, habitu, vel ignorantia. 22e.q.14.1.c.ſ./. Veri.q.24.10.c./. Ma.q.3.12.c. Incontinentia. 1.7. Infidelitas. 1. 2. 6.7. Infirmitas.4.č.

144 Peccatum veniale causatur ex corruptione carnis, sicut ex causa prima, non autem sicut ex causa proxima. 2. d.24.q.3.5.5m.

145 Inclinans ad peccatum, est duplex. s. per se, vt habitus & dispositio ex peccato, & per accidens. s. remouendo originalem iustitiam. i. peccatum originale. * Nec tamen debet dici, q peccatum originale sit habitus infusus, aut acquisitus per actus, nisi primi parentis, non autem huius personę: sed per vitiatam originem renatus. 12e.q.82.1.3m./.2.2m./.2.d.33.q.1.3.2m. Ingratitudo.14. Insanabile. Intimiditas. Inuestigatio.2.

146 Omne peccatum contingit ex defectu scientię in vniuersali, vel in particulari, in habitu vel in actu, ex intentione vel occupatiõe, vel infirmitate, vel passione. 12e. q.77.2.c./.Ma.q.3.9.0. Inuidia.4. Iocosum. Iosaphath. Iustus.3.4.

147 Peccatum trahit ad aliud peccatum dupliciter. s. priuando gratia fortificante, p̃ peccatum, & disponendo ad peccatum. Veri.q.22.5.6m. Lex.15.180. Lingua.5. 6. Litigious.2. Lucifer. Magi.10.11.12. Malitia.0. Meritum.18.19. Militia.3.

148 Origo peccati triplex. s. peccatum pręcedens, habitus corruptus, & passio. 2.d.42.q.2.1.c./.Veri.q.24.8.9. 10.c. Missa.8.c.

149 Origo peccati, contingit ex duplici defectu rationis. s. ex errore circa bonum in particulari, & ex passione sensualitatis impediente iudicium rationis. Veri.q.24.8.9.10. c. Monstrum.2. Negligentia.9. Occidere.1. Occultatio. Officium. 19.

150 Oppositum videtur dicere. 2.d.20.q.2.3.5m./.d. 28.2. o. ℞ Duo.999o. R ñ° sicut Duo.687o. Omissio.7.15.

151 Origo peccatorum, attenditur ẽm inclinationes ad finem, quę est ex parte conuersionis. 22e.q.73.3.3m. Pax.13.

152 Quando vnum peccatum ordinatur ad finem alterius peccati, idem ẽm eandem rationem, est finis vtriusque, sed non eodem ordine: quia vnius est finis proximus, alterius vero remotus. Ma.q.8.1.14m. Pollutio. 4.9. Posse. Preceptum.154.

153 Vnum peccatum, est causa alterius peccati, in quadruplici genere causarum. s. in genere causę efficientis, materialis, finalis, & formalis. 12e.q.75. 4.0./.q.84. 0./.2. d. 36.1.0./.d.42.q. 2.1.3. 5.c./.Ma.q. 8.1.c./.Ro. lec.7. co.5.6. Predestinatio.22.

154 Vnum peccatum, potest oriri ex diuersis peccatis, sed principalius, ex quo sępius consueuit, propter propinquitatem ad finem eius. 22e.q.72.4.c. Predicare. 4.6. Primi.o. Radix.o. Religio.47. Satisfactio.2. Scãdalum.3.c.

155 Ex minori vitio, potest oriri maius peccatum, sicut ex ira homicidium, & blasphemia. 22e.q.73.3.3m. Sensualitas.10.11.

156 Homo non debet facere vnum peccatum, vt vitet aliud peccatum. 22e.q.113.1.3m. Spectacula.3. Superbia.2.13.c.16.

157 Ea quę sunt communia omni peccato, non geminant peccatum, nec deformitatem eius. Veri.q. 23.7. 2m./. 3m. Vagatio.

158 Tria inducunt ad peccatum. s. inane gaudium, induratio ad spiritualia, & abundantia temporalium. Psal.50. co.16. Vestis.6.

159 Ad peccatum impellunt octo. s. debilitas virium, per tepiditatem & instabilitatem bene operandi: onus peccatorum, per negligentiam pœnitendi: multitudo hostium: lubricitas viarum, per incuriam: varietas offendiculorum: ignorantia: exempla malorum: & pondus corporum, per delitias. 1e. Cor. 10. lec. 1. fi. Virtus. 11. Votum.8. Vsura.57. Vtl.22. Christus.49.

160 Causa peccati quadruplex, scilicet adulatio, contemptus Dei, pręsumptio, & permissio Dei. Psal.9.co.11.

161 Causę proximę peccati sunt tres. s. libido ex consuetudine, vel actu peccati relicta: reliquię preteriti peccati: & exteriores occasiones, vt locus, & mala societas: quę tolluntur per satisfactionem, qua debilitatur fomes, qui est causa remota peccati. 4.d.15.q.1.ar.1.q.3.1m.

162 Immo fomes est proprie & primo, radix omnium peccatorum. 2.d.43.1.2m.

℞ Duo.1000o. R ñ°. sicut Duo.1144o.

163 Istę causę peccati, non sunt sufficientes, sed sunt occasiones tantum. 1a.q.115.4.c./.2.d.36.1.2m./.4.d.15.q. 1. ar. 1.q. 3.2m./.d. 38.q. 2.1. 4m./.ar. 2.q. 1.3m./.q. 3. 2m.

164 Causa siue occasio peccandi carnaliter triplex. s. ęstimatio maior de delectatione q̃ sit: desiderium experiendi ex curiositate: & memoria delectatiõis. 4.d.49. q.5.ar. 3.q.1.1m.

165 Ex eo peccatum conualescit, ex quo homo inclinatur ad peccatum. 2.d.42.q.1.1.c.pño.

166 Quia per operationes sensus homo peruenit ad actus rationis: ideo plures sequuntur inclinationes naturę sensitiuę, q̃ ordinem rationis: plures enim sunt qui assequuntur principium rei, q̃ qui ad consumationem perueniunt: ex hoc autem vitia & peccata in hominibus proueniunt, q sequuntur inclinationem naturę sensitiuę, contra ordinem rationis. 1a.q.49.3. 5m./.q.115. 4. c./.12e.q.71.2.3m./.p̃.3.co.26.18m./.Ma.q.1.3.17m./. Psal.18.co.11.

EFFECTVS. 1.5.6. 53.54. 106.134.135.147. 152. vsq. 157.221.222. 224.225.305. 306.310. 312.313. 314.315.317. vsq. 325. 325.328. 330.338.339. 341. 343. 344.346. 348.349. 350.351. 355.359. 364.365. 366. 369.380. 381.385.397. 398.399. 406.407. 409. 414.418.420.423.429.434. vsq. 437.440.

167 Peccatum corrumpit animam, quo ad ordinem rationis, non autem essentiam, nec potentias eius. 2.d.7. q. 2.1.c. principio./.d. 35.5.0./.d. 36.3.c./.Ma. q.2.11.0. Absoluere.18.20.22.27.34. Accusatio.3.7.23.30.31. Actus.23. Adam.P.

168 Sicut concupiscentia ẽcta, est destitutio virium inferiorum a iustitia originali, sic malitia contracta in voluntate. Ma.q.4.2.7m.

169 Per peccatum Adę, humanum genus incurrit duo mala. s. mortem, ex separatione a fonte vitę, & infirmitatem, ex destitutione diuinę gratię: vnde per peccatum homo amisit dona gratuita. 4. principio./.Opus. 3.co. 144.co.226.co.1. Amor.194.

170 Natura humana, magis corrupta est per peccatum, quo ad appetitum boni, q̃ quo ad cognitionem veri. 12e.q. 109.2.3m.

171 Peccata hominum, sunt impedimenta humani boni. 1a.q.63.2.1m.fi./.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.

172 Immo peccata hominum aliquando aliquod bonum figurant. 22e.q.88.2.2m./.4.d.38.q.1.ar.1.q.3.3m.

℞ Duo.1021o. R ñ°. sicut Duo.1002o.

173 Nemo debet gaudere de peccatis, quia ex eis proueniãt bona: quia horum non sunt causa, sed impedimenta. 4. d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.

174 Immo peccatum cedit in bonum hominis. 12e.q. 87. 2.1m. ℞ R ñ°. Dubio.1002o. Anima.73.88.163. Animal.64.68.79.

175 Peccatum cedit in bonum hominis, non quidem ẽm se, sed qa homo fit humilior, & cautior ex peccato suo, & aliorum. 12e.q.87.2.1m./.2m.

176 Si nullus homo peccasset, vniuersum genus humanum, melius esset. 1.d.46.3.6m. Apostoli.19.

177 Priuatio modi, speciei, & ordinis, vt sunt in bono virtutis & gratię, sunt effectus peccati: non autem in alijs. 12ᵉ.q.85.4.o./.Virt.q.1.8.12ᵐ.

178 Homo peccando, recedit ab ordine rationis: ideo perdit dignitatem humanam, & incidit in seruitutem bestiarum. 22ᵉ.q.64.2.3ᵐ./.2.d.35.5.c. Baptismus. 131.133. Beatitudo.125. Bonitas.148.149.200.216. Charitas.101.102.104.105.

179 In quolibet peccato, est aliquid virtutis, quia non potest corrumpere omnes circunstantias virtutis. 12ᵉ.q.73.2.c.fi./.4.d.42.q.2.5.2ᵐ. Clauis.15. Clausio. Confessio.4.47.92. Coniunctio.4. Conscientia.5. Contemptus. 5.7.

180 Effectus peccati triplex, scilicet priuatio gratię, reatus ex auersione, & dispositio ad similes actus peccati, ex conuersione.2.d.32.q.1.1.c./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ. Conuersio. 5. Culpa. 4. 6. Cultus. 14. Damnatio. 2.3. 28.

181 Peccatum singularis personę, non nocet, nisi sibi. 3ᵃ.q. 19.4.1ᵐ./.q.82.6.3ᵐ. Debitum.12.19.24.

182 Peccatum non nocet Deo, licet sit contra Deum. 12ᵉ. q.21.4.1ᵐ./.q.47.1.1ᵐ./.q.73.8.2ᵐ./.22ᵉ.q.88.2.c./.2.d.42.q.2.ar.2.q. 2.1ᵐ./.4.d. 15.q.1.ar.1.q. 3.4ᵐ./.ar. 4.q.1.c. Defectus.o. Dęmon.93. Deus.205. Ebrietas.9.14.

183 Peccans videtur contemnere Deum dupliciter, scilicet vt iudicem, & vt testem. Psal.50.co.5. Aenigma. 3. Eucharistia.212.č.275.č.

184 Omnia peccata, sunt improperia Dei quodammodo, inquantum per ea lex Dei contemnitur. Ro.15.co. 2. principio. Excęcatio.o.

185 Peccatum causat quadruplicem diuisionem.s.discordię a proximo, contrarię affectionis a seipso, auersionis a Deo & dissimilitudinis a sanctis. Isa.59.fi. Excommunicatio.21.č. Fama.1. Fermentum.2. Filiatio.13. Flos. 2. Fornicatio.20. Gloria.6.7.

186 Effectus peccati duplex.s.inquinatio affectus ad terrena, & inordinatio eius per auersionem a Deo./.Opus. 3.cᵒ.226.co.1./.Psal.50.co.8.11.

187 Peccatum transit actu, & manet effectu.s.reatus maculę, & offensę Dei. 12ᵉ.q.109.7.c./.q. 113.2.3ᵐ./.3ᵃ.q. 62.2.2ᵐ./.5.c./.q.89.4.1ᵐ./.4.d.14.q.1.ar.1.q.6.3ᵐ./. q.2.ar.3.q.2.1ᵐ./.q.3.3ᵐ./.d.17.q.1.ar.3.q.5. 2ᵐ./.q. 2.ar. 1.q.1. 1ᵐ./.d.18.q.1. ar.2.q.3. 1ᵐ./.Ma.q.2.1. 11ᵐ./.2.14ᵐ./.q.7.10.6ᵐ. Gratia.15.č.41.51. 59.114.153.183.167.č.

188 Peccator per affectum peccati, amicitiam Dei violauit per inobedientiam diuinę legis, honorem Deo debitum subtraxit.4.d.14.q.2.ar.1.q.2.c./.ar.3.q.2.1ᵐ. Hęresis.18.45.107.114. Ieiunium.21.39. Iepte. Ignorantia.23.

189 Ex primo amittit gratiam, & incurrit offensam: ex secundo meretur pœnam.4.d. 14.q.2.ar. 1.q.2.c./.ar. 3. q.2. 1ᵐ.

190 Peccatum facit inueterascere, redigendo in seruitutem veteris Adę. Psal.6. co.6. Imago. 40. Incarnari. 3.

191 Peccata ducunt ad tenebras damnationis. Io. 13. lec. 3.co.3.fi. Infirmitas. 4. Ingratitudo. 1. č. Insanabile.

192 Vulnus quadruplex, causatur in anima, primo ex peccato Adę, sed consequenter ex aliis peccatis.s.infirmitas in irascibili, concupiscentia in concupiscibili, ignorantia in ratione, & malitia in voluntate: ad quę sequitur alia duo.s.dolor, & mors. 12ᵉ.q.85. 3.o./.5. c./.Ma.q. 2.11.c.fi./.Gal.3.co.19.fi. Interdictum. Hypocrisis. č. Irregularitas.1.č. Iudei.12.č. Iudicium.29.30.

193 Peccatum impedit intellectum, voluntatem, & virtutem executiuam. Psal.37. co.7. Iustitia.12.15. 15.49.86.

194 Peccatum dupliciter deprimit.s.premendo, ne videantur superiora, sed infima, & humiliando. 12ᵉ.q. 87.2. 1ᵐ./.Psal.37.co.5.

195 Homo per peccatum, incurrit triplex detrimentum.s. deordinationem mentis, reatum pœnę, & debilitatem boni naturalis. 12ᵉ.q.109.7. c./.3ᵃ.q. 22.3.c./.p. 4.cᵒ. 72.co.1.fi./.Psal.6.co.2. Iustus.3. Lex.93.100.101. Libertas.12. Liberum.21.

196 Obligatio duplex causatur ex peccato.s.seruitus diaboli, & reatus pœnę. 3ᵃ.q. 48.4.c. 3ᵐ. Limbus.6. Lumen. 16.

197 Effectus peccati quadruplex in mente.s.infirmitas, cęcitas, instabilitas, & indeuotio. Io.5.co.2. Macula. o.

198 Peccator per peccatum, est dupliciter insipiens, corruptus, abominabilis, & inutilis. Psal.13.co. 1.3. Malitia. 1.

199 Deformitas duplex causatur ex peccato.s.priuatio gratię, & priuatio innocentię: prima tollitur per pœnitentiam, non autem secunda, sed tegitur.4.d.18.q.1.ar.2. q.2.o./.Psal.31.co.2. Mors.1.č. Nocere.1.2. Obscuritas. Officium.6.č. Operatio.49.

200 Homo per peccatum, vendit quatuor.s.animi virtutem, cœlestem hęreditatem, animę libertatem, & diuini amoris honorem. Isa.50.fi.

201 Peccatum quadrupliciter fatigat.s.propter solicitudinem excogitando, propter labores exequendo, propter confusionem conscientię, & propter frustrationes spei. Isa.46.fi. Opprobrium.1.2. Ordo.44.45. Paradisus.5.7.8.9. Passio.114. Pœna.o.

202 Peccatum est amarum quadrupliciter.s.ex remorsu conscientię, defectu dulcedinis diuinę, planctu pœnitentię, & metu mortis. Isa.24.fi. Pœnitentia.33.44.105. Pręceptum.93.94. Pręscriptio. Punitio.2.3.4. Purgatio.1.6. Reatus.o.

203 Ad affectum peccati, tria per ordinem consequuntur scilicet delectatio, cogitatio, & gloriatio. Psal.51. co.1. Reprobatio.o.

204 Peccatum est via ad mortem, mors autem, est via ad infernum. Psal.17.co.3. Sacrificium.22. Saluari.15. Separatio.4. Seruitus.11.č. Simonia. 18.č. Spina.o. Subiectio.4.7. Superbia.31.35. Templum.15. Tentare.6. Tenebrę.4.

205 Peccatum in pręsenti, habet quatuor.s.seductionem, concupiscentiam, infamiam, & inquietudinem: sed in futuro habet quatuor pœnas.s.ineuitabilitatem malorum, impossibilitatem bonorum, pœnas sensuum, & dęmones inquietantes, molestantes, & affligentes. Psal. 10.fi. Vendere.4.8. Vermis.2. Vertigo.o. Vindicatio.2.6. Virginitas.11.29.30. Virtus.u. Vsura.275.

206 In peccato mortali decedentes, statim ad infernalia supplicia trahuntur. Opus.2.cᵒ.9. Vti.16.17.18.22. Christus.49.82.

207 Incorrigibilitatem peccati ostendit Deus tripliciter remouens triplicem correctionis modum.s.illum qui est per diuinum flagellum, illum qui est per proximi consilium vel auxilium, & illum qui est per humanum studium. Isa.1.lec.3.principio.

208 Incorrigibiles peccati comparat Deus Sodomę & Gomorrhę dupliciter.s.propter peccati similitudinem, & propter peccati publicationem. Isa.1.lec.4.prᵒ.

209 GRAVITAS.127.vsq3.257. Grauitas peccati, principaliter est ex obiecto, seu fine. 12ᵉ.q.73.3. o./4. 5.9. c./.q.74.9.c./.22ᵉ.q.74.2.1ᵐ./.Ma.q.5.2.6ᵐ.

210 Grauitas & species peccati, magis attenditur ex fine, quam ex mali obiecto.22ᵉ.q.74.2.1ᵐ. Ablutio. Absorbi.1.

211 Ratio principalis, grauitatis peccati, est ex auersione a Deo. 12^e.q.73.3.2^m./.5.c./.q.77.6.1^m./.q.100.6.c./.22^e.q.10.3.c./.q.20.3.c./.q.21.1.1^m./.q.34.2.c./.q.39.2.c./.q.73.3.3^m./.q.118.5.c./.q.148.5.2^m./.q.150.3.c./.q.162.6.c.2^m./.4.d.9.ar.3.q.3.c./.quol.5.q.10.2.c. Absoluere.25. Actus.180. Adam.63.65.66.67.

212 Quodlibet peccatum habet aliq; quantitatem, fm suum genus, cui potest addi, vel subtrahi, ratiõe alicuius adiuncti.3.d.38.5.c.

213 Quantitas peccati non mensuratur ex nocumento facto, sed ex voluntate contra charitatem agentis.22^e.q.13.3.1^m./.4.d.18.q.2.ar.1.q.3.1^m. Adulatio.4. Adulterium.2.c̃. Animal.83. Apostasia.1.3.4. Auaritia.20.c̃. Auersio.16.17. Augmentum.19.

214 Quamuis minor delectatio, quandoq; sit in maiori culpa, tamen ibi semper est maior elatio. 4.d.20. ar.2.q.1.1^m.

215 Quantitas peccati, ex parte Dei infinita est, sed ex parte boni quod corrumpit, idest naturę, finita est.3. d.1.q.1.2.5^m.

216 Grauitas peccati duplex.s.ex parte peccati, & ex parte peccantis ex maiori contemptu.22^e.q.94.3.c./.q.116.2.2^m./.q.142.3.c./.3^a.q.80.5.c./.2.d.42.q.2.5.c.fi./.Ma.q.2.10.c./.1^e.Cor.11.lec.7.co.2.fi. Baptismus.40. Beneficium.25. Blasphemia.2.8.9.18.19. Concupiscentia.12. Concupiscibilis.12.13. Contemptus.3.5.c̃. Corripere. Detractio.1.

217 Confirmationem in peccato, ostendit Deus quadrupliciter.s.per peccati consuetudinem: per peccati promptitudinem: ex peccati successione: & q̃tum ad peccatorum magnitudinem. Isa.1.lec.2.fi. Ebrietas.7. Eucharistia.52.70.74.153.154.161. Euentus.

218 Grauitas peccati duplex.s.fm speciem, quę est ex obiecto, & fm circumstantiam. 22^e.q.10.3.1^m./.q.39.2.c./.q.163.3.4.c./.3^a.q.80.5.c./.2.d.21.q.2.2.c./.d.33.L.2^m./.d.42.q.2.5.c.fi./.Ma.q.2.10.c./.q.15.2.6^m./.1^e.Cor.11.lec.7.co.3.

219 Defectus debitę circunstantię, aggrauat peccatum, & appositio eius, alleuiat ipsum.12^e.q.73.7.0./.4.d.16.q.3.ar.2.q.1.0.

220 Peccata verborum, maxime ex affectu, & intentione loquentis, pensanda sunt. 22^e.q.72.2.c.3^m./.q.73.2.c./.q.75.1.c./.q.76.3.c.fi. Excusatio.1. Fermentum.2. Festum.11. Fornicatio.4.5. Gloria.6.7. Graue.9. Humilitas.32.

221 Omne peccatum dupliciter consideratur.s.fm affectum, & fm effectum. Ma.q.8.2.c.fi. Ignorantia.1.19.20.26. Impoenitentia.

222 Grauitas peccati triplex.s.ex materia vel obiecto, ex parte peccantis, & ex effectu consequente. 22^e.q.148.3.0./.2.d.33.L.2^m./.Ma.q.2.10.c. Incontinentia.7.c̃. Infidelis.11. Infidelitas.5. Infirmitas.4.6.7. Inobedientia.5.

223 Grauitas peccati magis attenditur in abusu rei, q̃ in omissione debiti vsus.1^a.q.48.6.c./.22^e.q.155.12.4^m. Insanabile.

224 Grauitas peccatorum in proximum, est per se ex maiori nocumento.s.contra maius bonum, sed per accidens ex deliberatione. 22^e.q.34.4.0./.q.73.3.c./.q.74.2.c./.q.154.3.0./.Ma.q.2.10.c. Iudas.1. Libido. Lingua.6. Malum.15.c̃.

225 Quando peccatum est cõmissum, iam totam suam q̃titatem habuit: nec accrescit ei aliquid quo ad rationem culpę ex affectu consequente: licet accrescat aliquid, quo ad pœnam accidentalem: quia plures habebit rationes dolendi in inferno, de pluribus malis, ex suo peccato cõsecutis.4.d.17.q.2.ar.2.q.4.2^m./.Ma.q.2.2.8^m.

Obstinatio.3. Primi.0. Proclamare. Pusillanimitas.5. Raptus.5. Sacramentum.78. Sacrificium.40. Sacrilegium.5. Scandalum.12. Seditio.3. Vermis.2. Vsura.81.

226 COMPARATIO./. Non omnia peccata, sunt ęqualia, in grauitate. 12^e.q.73.2.0./.2.d.42.q.2.5.0./.5.3.c^o.139./.Ma.q.2.9.0./.Matth.11.co.2.

227 Gradus quadruplex, grauitatis peccati.s.per passiones, ignorantiam, malitiam, & contumaciam.12^e.q.105.2.9^m./.22^e.q.162.2.c.1^m./.2^m./.q.186.9.3^m./.3^a.q.88.4.c./.Ma.q.2.1.10^m. Abursus.1. Abscondere.4. Acceptio.6.7.

228 Peccata quę consistunt in actuali contemptu Dei, sunt grauiora peccatis, in quibus non est contemptus Dei, nisi ex consequenti, & quasi interpretatiue.12^e.q.73.8.2^m./.4.d.9.ar.3.q.3.c. Accidia.5. Adam.65. Adulatio.4.

229 Peccatum in quo Deus in seipso contemnitur, est grauissimum: post, in quo contemnitur in sacramentis, pręcipue in eucharistia: tertio in membris suis: quarto in pręceptis suis, quod cõmune est omni peccato mortali. 22^e.q.20.3.0./.q.21.1.1^m./.q.39.2.c./.q.110.2.c./.q.148.3.c./.q.150.3.c./.q.154.3.c.3^m./.3^a.q.80.5.c./.4.d.9.ar.3.q.3.c./.1^e.Cor.11.lec.7.co.2.fi. Adulterium.3.c̃. Apostasia.4. Auaritia.25.c̃. Auersio.16.c̃. Bestialitas.1. Blasphemia.8.c̃. Charitas.148.

230 Peccata contra Deum, sunt secundum genus suum grauissima. Ma.q.2.10.c. Circumstantia.10.c̃. Complacentia.2.

231 Peccatum in spiritumsanctum, est grauissimum.22^e.q.14.3.0./.q.21.1.4.0./.q.130.2.0./.q.133.1.c./.Ma.q.8.3.1^m. Concupiscentia.12.

232 Peccata opposita virtutibus theologicis, sunt cęteris grauiora, fm genus suum.22^e.q.20.3.0.

233 Peccatum q̃to plus repugnat oppositę virtuti, tanto est grauius.22^e.q.116.2.c./.q.119.3.c. Concupiscibilis.2.c̃.

234 Maximum peccatum, opponitur maximę virtuti, principaliter & directe: sed minimum extensiue. 12^e.q.73.4.0./.Ma.q.2.10.0. Confessio.43.44. Contemptus.4. Contritio.7. Cõtumelia.5. Corripere. Defectus.11. Dęmon.42.48.67.

235 Immo principale vitium, non opponitur principali virtuti.12^e.q.39.4.1^m./.q.84.4.1^m./.22^e.q.118.7.1^m./.q.142.3.1^m./.q.162.6.2^m./.7.3^m./.4^m./.2.d.22.q.1.1.2^m./.3.d.33.q.2.ar.1.q.3.4^m./.Ma.q.8.1.3^m./.22^m./.q.13.3.1^m.

F Du^o.1003°. R fi^o. ficut Du^o.292°.

Derisio.1.2. Desperatio.4. Dissensio.2.c̃. Ebrietas.2.3.7.

236 Omne peccatum, opponitur prudentię: sed non est grauissimum, nisi opponatur in aliquo maximo.22^e.q.55.2.3^m./.q.119.3.3^m.

237 Peccata contra pręcepta primę tabulę, sunt cęteris grauiora.12^e.q.110.6.c./.quol.1.18.a.1./.q̃l.5.q.10.2.0.

238 Quanto voluntas est maior, vel finis peior, tanto peccatum est grauius: in aliis autem causis peccati, est oppositum.12^e.q.73.6.0.

239 Grauitas peccati, est maior, de maiori bono, quod corrumpitur, vel contemnitur: minor autem de maiori bono quod amatur. 12^e.q.100.6.c./.22^e.q.39.2.c./.q.105.2.c./.q.118.5.c.1^m./.q.150.3.c./.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.4^m.

240 In quolibet genere peccati, grauius est quod fit ex habitu: quia fit ex maiori libidine.22^e.q.156.3.c./.3.d.38.5.c./.4.d.9.ar.3.q.2.1^m.

241 Peccatum transgressionis, est grauius delicto.i.peccato omissionis. Psal.24.co.3./.Gal.6.principio.

242 Peccata carnalia, sunt minus grauia, licet turpiora, q̃ spiritualia. 12^{e}. q.73. 5.o/.22^{e}.q. 116.2. 2^{m}./q. 142.4. 2^{m}./q.144.2.4^{m}./q.154.3.o/q.162.6.3^{m}./4.d.9.ar. 3.q.5.c/d.33.q.1.ã.3.q.2.3^{m}./Veri.q.25,6.2^{m}./Isa. lec.6.fi/Ephe.5.lec.5.principio.

243 Grauius est peccare opere, q̃ ore: & ore, q̃ corde. 12^{e}.q. 100.6.c.fi.

244 Nocere sibi est grauius peccatum, q̃ nocere proximis, in re non subiecta voluntati: scilicet in naturalibus, vel spiritualibus: in alijs autem econuerso. 12^{e}.q.73.9.2^{m}. Eucharistia.52.c̃.70.74. 153.154. 161.228.c̃. Euentus. Excommunicatio.22.34.

245 Nocumentum intentum, vel preuisum, vel per se consequens peccatum, aggrauat illud directe, non autem si per accidens consequatur: sed imputatur ei ad pœnam, si dabat operam rei illicite, propter negligentiam considerandi. 12^{e}.q.73.8.o/2.d.33.q.1.2.c. Excusatio.o. Fornicatio.4.5. Furtum.7.14. Gula.9. Heresis. 18.66.67. Homicidium.1.2. Humilitas.15.22. Idolatria.6. Ignorantia.o. Importabile. Incarnari.9. Infidelitas.4.5. Infirmitas.7. Inobedientia. 5. Hypocrisis.5. Ira.62. Ironia.1. Iudas.3. Lamech. Libido. Lingua.o. Loth.o. Lucifer. Ludus.9.10.12. Luxuria. 7.8.12.c̃. 20. Maledicere.2.3. Malitia.7. Malum.19.38.58. Miles.7.8. Natura.49.50. Occidere.8.19. Ociosum.1. Occupatio. Odium.3.5.19.20. Ordo.5. Presumptio.2.4 10. Schisma.3.c̃. Superbia.13.c̃. Susurratio.2. Tentare.4.8.13. Timiditas. Transgressio.3. Verecundia.5.9. Vxor. 23.

246 Peccatum aggrauatur ex tribus. s. ex peccati specie, ex peccati nouitate, & ex peccati publicatione. Isa. 3. lec. 2. principio.

247 STATVS/. Peccatum aggrauatur ex conditione persone, contra quam peccatur tripliciter: primo si sit coniuncta Deo, virtute, vel officio: secundo si sit sibi coniuncta natura, vel beneficio, vel aliter: tertio si sit coniuncta proximo, tangendo plures: vt persona publica, vel famosa. 12^{e}.q.73.9.o/22^{e}.q.58.10.3^{m}./q.61.2.3^{m}./8. c/q.63.4. 2^{m}./q.65.4.o/3^{a}. q.80.5.c/3.d. 1.q.1.2. 5^{m}./d.20.2.c/4.d.17.q.2. ar.3.q. 1.4^{m}./Opus.3. c^{o}. 238.fi/Psal.12.co.1/Ro.2.lec.2. co.1/1^{e}. Cor.11. lec.7.co.2.fi/3. Adam.63.65.c̃. Apostasia.1.4. Auaritia. 14. Blasphemia. 26. Delectatio. 106. Dissensio. 4.

248 Si aliquis nobilis, mulier vel homo, aliquam turpitudinem faceret, esset peccatum magis ignominiosum, q̃ si faceret vnus rusticus. Psal.12.co.1. Eleemosyna. 13.14.15. Episcopus.31. Exemptus.o.

249 Dignitas persone peccantis, non transfert peccatum in aliam speciem, nisi ratione inobedientie, vel voti, & huiusmodi. 12^{e}.q.89.3.c/q.110.4.5^{m}./Ma.q.2. 8.1^{m}./5^{m}./q.7.7.c.principio. Fornicatio.5. Gratia.41. Impugnare. 1.

250 Excellentia persone peccantis, aggrauat peccatum ex deliberatione: sed alleuiat peccatum ex surreptione. 12^{e}. q.73.10.o/q 89.3.5.c/q.102.3. 11^{m}./22^{e}.q.100. 1. 7^{m}./Ma.q.7.10.5^{m}./Psal.24.co.4/He.10.co. 15.fi. Incarnari. 9.

251 Omne peccatum ꝯ proximum, est etiam ꝯ Deum. 12^{e}. q.72.4.o/22^{e}.q.105.2.c/4.d.15.q.1.ar.5.q.1.c. Infidelis.11.

252 Homo grauius peccat, post dationem legis Moysis, q̃ ante. 12^{e}.q.98.1.2^{m}./3. d.40.3.c.fi/4. d.38.q.1.ar.2.q. 1.3^{m}./Ro.2.lec.2.co. 4/c^{o}.4. lec.2.fi/c^{o}.5.lec. 6.co. 3/c^{o}.7.lec.2.co.3.fi/co.4. principio/co. 5/1^{e}. Cor. 3.lec.2.co.1.fi/2^{e}. Cor.3.lec.2.co.2.principio. Infirmitas.7. Inobedientia.5. Insanabile. Interdictum. Iudas. 3.

253 Homo grauius peccat in noua lege, q̃ in lege veteri. 12^{e}.q.106. 2.2^{m}./4. d.20. ar.2.q.1.2^{m}./Psal.12.co. 1/Ro.2.lec.2.co.4. Iudicium.29.30. Iustificatio. 5. Magi. 11. Matrimonium. 10. Meritum. 18. Miles.7. 8.

254 Baptizatus grauius peccat, q̃ nõ baptizatus ceteris paribus. 12^{e}.q.106.2.2^{m}./22^{e}.q.10.3.3^{m}./4.d.38.q.1. ar.2.q.1. 3^{m}./Ma.q.3.13.1^{m}./q. 7.3.17^{m}./8.b/10. 2.lec. 2.co. 5/c^{o}. 8.co. 2/Ro.8. co.1. fi/Gal.4. co. 9/1^{e}. Thi.5.co.2/He.10.co.15. Militia.3. Minister.9. Natura.49.50. Obstinatio.2. Odium.3.c̃.

255 Clericus in sacris, plus peccat in eodem genere peccati, q̃ religiosus non in sacris. 22^{e}.q.184.8.c.fi/4.d. 14.q. 1.ar.5.q.3.3^{m}.

256 Peccatum religiosi, grauius est, peccato secularis tripliciter: scilicet ratione voti, ratione contemptus, & ratione scandali: in alijs autem est econuerso. 22^{e}.q. 186. 10.o. Passio. 75. Peccatum. 248. Pœna. 51. Periurium. 5.

257 Religiosus peccans ex contemptu, fit pessimus, & maxime incorrigibilis. 22^{e}.q.186.10.3^{m}. Predicare.4. Presumptio.2.4.10. Reuerentia.9.c̃. Status.7. Superbia. 13. Transgressio. 3. Verecundia. 5. 9. Vxor.23.

LIBERATIO.55.324.334.347.352.353.354.355. 371. vsq3.377.409.410.411.438.

258 Deus liberat aliquos a peccatis, sed non omnes, vt appareat misericordia & iustitia Dei. p̃.3.c^{o}.161.

259 Delere peccatum formaliter, conuenit gratie, effectiue principaliter soli Deo, dispositiue insufficienter puro homini, sufficienter Christo, instrumentaliter sacramentis. 3^{a}.q.16.11.3^{m}./3.d.19.ar.1.q.1.c/4.d.14.q.2. 4. c/d.17.q.2.ar.5.q.1.1^{m}./d.18.q.1.ar.1.q.1.c/ar. 3. q.1.c.fi/1^{m}./2^{m}. Ablutio. Abscondere.4. Absoluere.o. Adam.60. Aduentus.8.9.

260 Nullus potest liberari a peccato, nisi per Christum. Psal. 48.co.3.4. Afflictio. Agnus.4. Animal.79.83. Appropriatio.27.

261 Peccata solus Deus remittere potest. Opus.3.c^{o}.146. Aqua.5.21. Attritio.1. Auersio.13.

262 Immo homo ea remittere potest. 3^{a}.q.84.3.3^{m}.

Rño. Dubio.1004°.

Auxilium.7.

263 Solus Deus remittit peccata, per autoritatem, homines autem, per ministerium. 3^{a}.q.84.3.3^{m}./1.d. 14.q. 3.1^{m}./3.d.10. q.1.ar.1. q.1.3^{m}./4.d.5. q.1.o/d.14. q.2.4.c/d. 18.q.1. ar.1.q.1. c/I.2^{m}./Veri.q. 27.3. 1^{m}./5^{m}./quol. 2. 16. 2^{m}./ Opus. 3. c^{o}. 147/ Opus. 22.o.

264 Deus potest remittere peccata, sine pœna. 22^{e}.q.67.4 2^{m}./3^{a}.q.46.2.3^{m}./3.d.20.ar.1.q.3.3^{m}.

265 Peccatum remitti, nihil aliud est, q̃ peccatum non imputari. Ma.q.7.11.c.

266 Homo peccando, obligatus erat ad pœnam Deo, sicut summo iudici, sed diabolo tanq̃ tortori: ideo debuit redimi Deo, & non diabolo. 3^{a}.q.38.4. 2^{m}./3^{m}. Baptismus. 11. 16.44. 104. 153. 194.195. 196.198. 202.206.210. 230.

267 Duo concurrunt ad liberationem a peccato. s. gratia Dei principaliter, & liberum arbitrium cooperans. 4.d. 17.q.1.2.o/Veri.q.24.10.c.

268 Per gratiam statim tollitur macula & reatus, non autem dispositio ad peccatum, sed minuitur, & per consuetudinem bonorum operum tandem consumitur. 2. d. 32.q.1.1.c/2^{e}. Cor.13.co.12. Blasphemia.19. 21.23.24.25. Charitas.128.142.148. Cessare.

269 Omnia peccata, in hac vita sunt remissibilia. 1^{a}.q.69. 2.c/Opus.3.c^{o}.148.149. Circuncisio.6.c̃.27.40.c̃.

270 Oppositum videtur dicere. 12^e.q.14.3.0./q.118.5. 3^m./.3^a.q.86.1.2^m./.3^m./.2.d.43.4.0./.I.3^m./.Veri. q.24.11.7^m./. Ma.q.3.14.15.0./.quol.2.q.8.1.0./. Matth.12.co.12./.13./.Ro.2.co.5.

Du^o.1005°. R ñ^o. ficut Du^o.151°.

271 Peccata mortalia non dimittuntur post hanc vitam: venalia vero dimittuntur. Ma.q.7.11.16^m./. Opus.3. c^o.175. Clauis.1.3.c.20.21.Compunctio.Communicatio.4. Concupiscentia.12. Confessio.1.c.12. 23.24.36.c.43.c.57.c.85.86.

272 Peccatum quodlibet dicitur remitti quo ad duo.s.quo ad culpam,& quo ad reatum. & secunda remissio, potest esse sine pœna.3^a.q.22.3.c./.4.d.16.q.2.ar.1.q.1.c. Confirmatio.3.41.42. Coniectura.3. Contritio.1.7. 12.18.c.36.Corripere.

273 Remissio peccatorũ primo attribuitur fidei,scdo charitati,tertio pniæ.4.d.22.q.1.ar.3.q.3.0. Couperari.4.

274 Per charitatem consequimur veniam peccatorum.3^a. q.49.1.c. Crimen.Culpa.5.c. Damnatio.4.28. Decimæ.4.13.

275 Ad remissionem cuiuslibet peccati requiritur, quod totaliter dimittatur affectus eius. Exigitur autem ad remissionem peccati mortalis, perfectior pœnitentia: vt scilicet homo actualiter,peccatum mortale commissum detestetur,quantum in ipso est,vt.s.diligentiam adhibeat ad rememorandum singula peccata mortalia, vt singula detestetur. Sed ad remissionem cuiuslibet peccati venialis, requiritur quedã virtualis displicentia.3^a. q.87.1.c./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./.d.21.q.2.1.3^m./.ꝑ. 3.c^o.158.Denunciatio.0.Descendere.8.

276 Summum remedium contra peccatum, est redire ad cor:& conuertere illud in dilectionem dei. Virt.q.2.12. 19^m. Desperatio.10.

277 Remedium triplex contra peccatum, & contra diabolum:scilicet spiritualis lętitia,deuota oratio,& bona operatio. Psal.12.co.3. Difficile.21.

278 Remissio peccatorum habetur per tria scilicet per tribulationes cum patientia, per humilitatem, & per labores, Psal.24.co.10. Dimittere.

279 Duo pręseruant a peccato.s.timor dei, & amor veritatis. Psal.11.co.2. Dispositio.25. Dolor.12.24.31. 35.Donum.41.

280 Multũ valet ad vitanda peccata,& ad bona operanda, cogitare iudicia dei. Psal.17.co.21. Ebrietas.8.9. Eleemosyna.30.31.39. Episcopus.31. Eucharistia.P. Excommunicatio.34. Exorcismus.13. Fama.1. Festũ. 4.c.Fides.106.107.

281 Inutilitas remedii contra peccatum ostenditur tripliciter,s.quantum ad sacrificiorum oblationes:festorum celebrationes,& diuinas orationes.Isa.1.lec.4.co.1. Fundamentum.3.Gratia.P. Heresis.114. Ieiunium. 2.3.9.10.19.Ignorantia.E.Illegittimus.3. Immunditia.2.3.Immunitas.Imprecationes.Impugnare.1.Incarnari.2.9.c.14.Indulgentia.Infidelitas.10. Ingratitudo.6.11.17.Intentio.19.Iustificatio.0. Iustus.9.11. Lex.100.101.Libertas.7.Luctus.2.Ludus.12. Macula.10.14. Mansuetudo.8. Manus.4. Martyrium.8. Matrimonium.68.69.70. Membrum.12.

282 Tria ponit deus contra peccatum.s. primo remedium efficax,in fuga mali, per purgationem pręteriti, & per cautelam futuri, corde mala non cogitando, cogitata opere non implendo,& incepta non perficiendo: & in sequela boni.s.vt bonũ addiscãt, in ordine ad seipsum, & in ordine ad proximum, & vt opere compleant: in subueniendo miseris violentia,gratis ignorantia, & sexus impotentia. Secundo ponit remedii effectum, in quo est promittentis obligatio,malorum cessatio a duobus generibus peccati.s.ex amore incendente, & ex timore mortificante:& bonorum restitutio. Tertio poni pœnam contra contemptum.s. ponendo contemptus, cõminando vindictę gladium,& ostẽdendo esse immutabile dei iudicium. Isa.1.lec.5.6. Meritum.59.111. Misericordia.12.14.Missa.26. Mors.6.36. Necessitas.29.Oblatio.16.Occidere.2.Holocaustum.4.Operatio.53.Oratio.63.103.Passio.P.Paupertas.8.Pœna. 20.97.c. Pœnitentia.P. Potestas.2.3.4.6.7. Preceptum.16.46.80.137.Pręseruatus. Punitio.6. Purgatio.1.2.3.Puritas.2.3. Quies.7. Religio.43. Resistere.1. Resurrectio.50.54. Sabbatum.2.Sacerdos.1.11. 12.17.Sacramentum.P. Sacrificium.13.22.c.26.27. c.33.36.41.Saluari.6.Sanctificatio.0. Satisfactio.16. Scriptura. Sepultura.7. Seruitus.11.16. Suffragia.6. 11.Superbia.35.Tenebrę.2. Timor.39.40. Turtur.2. Venia.Verbum.76.Verecundia.7.Veritas.34. Virtus. 259.Visio.15.Vita.65.66.Vitare.Voluntas.52.c.Vsura.138.250.313.Vti.16.c.Christianus. Christus.166. 167.168.

283 ORIGINALE.3.20.145.168. Peccatum originale,est habitus.s.languor naturę.i. inordinata dispositio ex dissolutione harmonię originalis iustitię.12^e.q.82. 1.0./.2.d.30.q.1.3.2^m./.Ma.q.4.2.4^m.

284 Peccatum originale, est habitus corruptus, non pura priuatio:quia dicit priuationem originalis iustitię,& inordinatam dispositionem partium animę. 12^e.q.82.1. 1^m./.2.d.30.q.1.3.2^m./.Ma.q.4.2.0. Actus.182. c.Adam.71.c.Anima.88.89.163.

285 Peccatum originale,est habitus:quia est inordinatio naturę,non autem actuale peccatum: quia est inordinatio actus. 12^e.q.82.1.2^m./.1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.1.1. 2^m./.Veri.q.20.1.2^m./.Ma.q.4.2.4^m. Annihilatio.14.Auaritia.16.

286 Peccatum mundi dicitur peccatum originale, quod est cõmune toti mundo,sm glosam. Opus.10.ar.28.6. Auersio.20.21.

287 Peccatum originale,est peccatum naturę: sed peccatum actuale,est peccatum personę. 1^a.q.100.1.c./.12^e.q. 74.3.2^m./.q.80.1.c./.q.81.1.0./.q.82.1.2^m./.3^a.q.8.5. 1^m./.2.d.20.q.2.3. 1^m./.d.30.q.1.2.c.6./.1^m./.d.31.q. 1.1.b./.5^m./.4.d.1.q.2.ar.6.q.1.c./.d.15.q.1.2.5^m./.ꝑ. 4.c^o.52.co.2. Ver.q.25.7.0./. Potentia.q.3.9.3^m./. 4^m./.Ma.q.4.1.0./.q.5.2.c./. Ro.5.lec.3.co.2.3. Immo peccatum originale,sicut & alia vitia,est contra naturam,12^e.q.81.2.c.

R ñ^o. Dubio.1006°.

Baptismus.16.153.c.

288 Formale eius,ẽ priuatio originalis iustitię:materiale vero,est cõcupiscentia.i.inordinatio partium animę.12^e. q.82.3.0./.2.d.30.q.1.3.c./.4^m./.d.31.q.2.1.3^m./.d. 32.q.1.1.1^m./.3^m./.4^m./. Ma.q.3.7.c.6./.q.4.2.0./.4. 2^m./.6.16^m.

289 Nullus defectus in ratione,vel in parte sensibili,dicitur peccatum originale:nisi concupiscentia,& priuatio originalis iustitię.2.d.30.q.1.3.4^m./.5^m. Btitudo.114.

290 Peccatum originale,dicitur iniquitas: quia per ipsum, vires aię recedũt ab ęqlitate innocentię. Psal.31.co.2.

291 Concupiscentia habitualis duplex scilicet habitus carnis,ex frequenti concupiscentia habituali, inclinans ad cõcupiscendũ:& pronitas vel habilitas ad hoc,ex subtractione originalis iustitię. Secũda est pctm originale materialiter:nõ aũt prima. Ma.q.4.2.4^m./.q.7.3.17^m.

292 Peccatum originale,respectu personę,sine respectu ad naturam,est pœna tantum:sed respectu Adę,habet rationem culpę. Ma.q.4.2.c.co.2./.4^m./.7^m./.3.c.6.

293 Si homo formaretur ex digito, vel aliter, sine semine viri,haberet omnes defectus naturę sicut alii: sed non haberet ratiões culpę vel pœnę,12^e,q.81,4.0./.2.d.31.

q.1.1.3m./.d.33.q.1.1.4m./.3.d.1.q.1.ar.1.q.2.2m./. Ma.q.4.7.o.

294 Peccatum originale, est voluntarium, per voluntatem Adæ tantum. 12æ.q.80.1.c./.q.81.1.2m./.22æ.q.108.4.c./.3a.q.84.2.3m./.2.d.30.q.1.2.c./.d.31.q.1.1.c./.2.c.3m./.q.1.2.1.4m./.d.32.q.2.1.c./.2.5m./.d.33.q.1.1.2m./.q.2.1.2m./.d.35.a.2.2m./.3.c./.d.41.q.2.1.6m./.4.d.4.q.3.ar.2.q.1.1m./.d.17.q.2.ar.2.q.2.o./.ꝫ.4.co.52.co.2.fi./.Potentia.q.3.9.3m./.Ma.q.4.1.c.1m./.2.4m./.5m./.6.12m./.Ro.5.lec.3.co.2.3. Cibium.

295 Immo est voluntarium etiam in aliis: quia qui puniuntur pro peccato originali, non puniuntur pro peccato alterius: sed pro suo quod quisq; incurrit. Ma.q.4.1.19m./.q.5.1.2m./.11m.

☞ R ñº. Duº. 1006º.

296 Peccatum originale, habet nouem nomina scilicet originale, fomes peccati, concupiscentia, concupiscibilitas, languor, tyrannus, lex peccati, lex carnis, & lex membrorum. 3a.q.23.3.c./.2.d.30. L.2m. Circuncisio. 7.8.9.11.32.41.45.47. Clausio.

297 Et est infinitum tripliciter: scilicet ratione dei offensi, boni amissi.s.dei, & naturæ corruptæ.3.d.20.2.c.

298 Et est multiplex in virtute, quia virtualiter continet omnia peccata. 12æ.q.82.2.1m./.2.d.33.q.1.3.1m./.4.d.22. L.2m./.2.c.pñº./. Ma.q.4.8.1m./. Psal.50.co.7./.Ro.4.co.4./.cº.5.lec.3.co.3.fi. Conceptio.18.32.37.39.40. Confessio.33.

299 Oppositum videtur dicere. 12æ.q.84.1.c.2m./.2.c.

☞ Duº. 1007º. R ñº. sicut Duº. 1144º.

Confirmatio.41.

300 Et est vnum numero, in vno homine, sed in omnibus est vnum specie. 12æ.q.182.2.o./.2.d.33.q.1.3.o./. Ma.q.4.1.c.fi./.2.c.pñº./.8.1m./. Psal.31.co.2./. Ro.4.co.4./.cº.5.lec.3.co.3.fi. Contritio.19.

301 Omnis defectus in natura prolis, a peccato primi parentis, in susceptiuo culpæ: habet rationem peccati originalis. Ma.q.4.2.4m.

302 Peccatum originale, est æqualiter in omnibus hominibus: sicut & relatio ad peccatum Adæ, & priuatio iustitiæ originalis. 12æ.q.82.4.o./.2.d.32.q.1.3.o./. L.4m. Damnatio.3.4. Decimæ.13. Defectus.16.21.c. Dæmon.93. Deus.253.254.

303 Et fuit in Adam, vt in causa principali, in semine vero instrumentaliter: sed in anima subiectiue: in carne autem vt pœna, non vt culpa. 12æ.q.83.1.o./.2.d.18.q.2.1.3m./.d.30.q.1.2.4m./.d.31.q.1.1.2m./.4m./.q.2.1.o./.d.33.q.1.3.4m./. Veri.q.25.6.c./.q.27.6.2m./. Ma.q.4.2.14m./.3.4.o./. Ro.5.lec.3.co.2.3. Eucharistia.44. Fides.107. Fomes.8.

304 Anima secundum quod est pars humanæ naturæ, est subiectum peccati originalis, quod consequitur totam naturam humanam. Ma.q.4.1.c.2m./.3.c.

305 Si anima vniretur carni, non ad constituendum naturam, sed sicut angelus corpori assumpto, non inficeretur peccato originali. Potentia.q.3.9.3m.

306 Anima inficitur peccato originali: ex vnione eius ad corpus. Veri.q.28.3.14m./. Ma.q.16.2.15m./.4.21m.

307 Peccatum originale, prius est in essentia animæ, quam in potentiis eius. 12æ.q.83.2.o./.3.c./.2.d.31.q.2.1.o./.2.4m./.Veri.q.25.6.c./.q.27.6.2m./. Ma.q.4.4.o.

308 Et prius est ordine naturæ in anima, quam in carne: sed ordine generationis & temporis, est econuerso. 12æ.q.83.1.3m./.3.3m./. Ma.q.4.3.c.fi.

309 Et contrahitur in infusione animæ rationalis. 12æ.q.83.1.4m./.3a.q.27.1.4m./.2.d.32.q.2.1.1m./.2m./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.2m./. Potentia.q.3.9.3m./. Ma.q.5.1.14m. Hæresis.71. Hircus. Ignorantia.12.13. Incarnatio.9.14.

310 Et prius inficit voluntatem, quam alias potentias. 12æ.q.83.3.o./.4.1m./.2.d.30.q.1.3.c.4m./. Veri.q.25.6.c./.q.27.6.2m./. Ma.q.4.5.o.

311 Culpa originalis, essentialiter est in essentia animæ, vel in parte intellectiua, vbi est originalis iustitia: sed causaliter est in generatiua, concupiscibili, & tactu. Veri.q.25.6.c.

312 Omnes defectus virtutum possunt reduci ad peccatum originale, inquantum includuntur in carentia originalis iustitiæ, quæ totam animam perficiebat. 22æ.q.53.1.2m./.2.d.33.q.1.3.4m.

313 Omnes potentiæ animæ, sunt corruptæ per illud. Sed quæ concurrunt ad generationem, dicuntur etiam infectæ: scilicet concupiscibilis, generatiua, & tactus. 12æ.q.83.4.o./.2.d.24.q.2.5.5m./.d.31.q.1.2.o./.3.c./.4.d.31.q.1.1.1m./. Veri.q.25.6.c./. Ma.q.4.2.12m./.5.1m.

314 Infectio peccati originalis est prius vt in causa, in potentia generatiua, vt exequente actum generationis: in concupiscibili vt imperante: & in tactu, vt nunciante, non autem vt in subiecto. Ma.q.4.5.1m.

315 Infectio peccati originalis & actualis, aliquo modo conuenit generatiuæ. Nutritiuæ vero, tantum actualis, etiam materialiter tantum. Sed neutrum augmentatiuæ. 2.d.31.q.2.2.5m.

316 Peccatum originale præcipue est in membris genitalibus, quantum ad originem: sed consumatur in operationibus animalibus, quo ad rationem culpæ. 4.d.3.ar.4.q.1.3m. Ingratitudo.15. Iuuentus.1.

317 Concupiscibilis, in nobis est plus corrupta, quam irascibilis. Sed in Adam fuit econuerso. 2.d.31.q.2.2.o./. Veri.q.25.6.o./. Ma.q.2.3.5m./.q.4.2.12m./.4.5m.

318 Infectio peccati originalis, pertinet ad culpam, corruptio vero ad pœnam. Veri.q.25.6.c. Lex.15.16.24. Maleficium.2.

319 Nec contrahitur per actum nutritiuæ, sed generatiuæ. 2.d.31.q.1.1.5m./.q.2.2.o./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.2m. Maria.53.c.59.c.

320 Nec est in semine in actu, sed in virtute. 2.d.18.q.2.1.3m./.4m./.d.30.q.1.2.4m./.d.31.q.1.1.2m./.d.33.q.1.3.4m./.ꝫ.4.cº.52.co.2.fi./. Ma.q.4.1.12m./.6.11m./. Ro.5.lec.3.co.2. Mors.1.c.4.6. Naturale.14. Nox.3.

321 Et traducitur ad omnes, qui fuerunt in Adam, secundum rationem seminalem: non autem ad alios. 1a.q.100.1.c./.12æ.q.81.3.4.o./.3a.q.15.1.2m./.q.31.1.3m./.6.1m./.7.c./.8.o./.q.52.7.2m./.q.68.9.c./.2.d.30.q.1.2.c.fi.1m./.q.2.2.c.co.2./.d.31.q.1.2.o./.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.fi./.q.4.2.o./.ꝫ.4.cº.50./.52./. Ma.q.4.6.7.o./.quol.6.q.5.1.o./.quol.8.5.3m./.q.9.1.o./. Matth.co.25.fi./.Io.3.lec.1.fi./. Ro.5.lec.3.co.4. Omissio.11. Passio.115. Pœna.76.c.

322 Caro Christi in patribus, fuit obnoxia peccato originali. 3a.q.31.1.3m./.7.o./.8.3m./.3.d.3.q.4.1.o./. L.lec.2.pñº./.Isa.11.co.1.fi./. Lec.2.pñº.

323 Secundum fidem catholicam est tenendum, quod primum peccatum primi hominis, scilicet peccatum originale, originaliter transit in posteros: contrarium autem, est hæresis Pelagiana: vt patet per Augustinum, in pluribus suis libris. 12æ.q.81.1.c.pñº./.3.c.

324 Secundum fidem catholicam, firmiter est tenendum, quod omnes homines præter solum Christum, ex Adam deriuati, peccatum originale ex Adam contrahunt. Alioquin non omnes indigerent redemptione, quæ est per christum: quod est erroneum. 12æ.q.81.3.c.pñº./.ꝫ.4.cº.83.co.2.

325 Ideo non secundum fidem catholicam, sed erroneum est dicere quod aliquis præter solum christum, fuerit sine peccato originali. 12æ.q.81.3.c./.3a.q.27.2.c.2m./.4.&

43.ar.4.q.1.3m.¶.5.4.c°.50.81./. M a.q.4.6. c/. quol. 6.6.c. Pœnitentia.73.74.87.104.112.

326 Nec potest esse in aliquo cum veniali, sine peccato mortali.12e.q. 89.6.0./.3a.q.90.4. 3m./.2.d.28.3. 5m./.d. 42.q.1.5.7./.4.d.45.q.1.3.6m./. Veri.q.24.12. 2m./.q. 28.3.4m./.M a.q.5.2.8./.q.7.10.8m. Preceptū.137.

327 Corpora habentium tantum peccatū originale, erunt passibilia post resurrectionem. Sed non patientur: quia non erit agens naturale. 2.d.33.q.2.1. 5m./. M a.q.5. 2.5m. Radix.2. Resurrectio.9.

328 Peccatum originale, per propagationem carnis, a primo parente traducitur.2.d.31.q.1.1.0./.M a.q.4.1. 0./.Ro 5.lec.3.co.2.3.

329 Infectio eius, nullo modo causatur a deo: sed ex solo peccato Adę, per carnalem generationem. 12e.q.83. 1.4m./.2.d.32.q.2.1.0./. M a.q.4.3.1m. Sacramentum.43.46. Sanctus.11.

330 Peccatū originale, magis cōtrahitur ab Adam, q̄ a proximo parente. ¶.4.c°.52.6./.M a.q.4.6.15m./.8.16m.

331 Peccatum originale, quo ad culpam, est a patre: sed quo ad pœnalitates, est a matre.3a.q.70.2.4m./.3.d.3. q.1.ar.2.q.1.c./.d.15.q.1.3. 5m./.4.d.1.q.2.ā.2.q.2.c. Satisfactio.6.

332 Peccatum originale, non potest causari per se, per illud quod est personę: sed tantum per illud quod est naturę.s.per actū generationis.2.d.31.q.1.1.5m./.Veri. q.25.6.c./.M a.q.4.1.7m./.Ro.5.lec.3.co.2.

333 Peccatum originale causatur in anima, ex infectione seminis, ad cuius traductionē traducitur, & non animę. 2.d.18.q.2.1.3m./.d.30.q.1.2.3m./.Ro.5.lec.3.co.2.

334 Caro est sufficiens causa materialis, peccati originalis: non autem peccati actualis. M a.q.4.1.3m.

335 Peccatum originale habet duplicem processum: scilicet a carne ad animam, secundū ordinem generationis: & ab essentia animę ad potentias eius, secundum ordinē naturę.12e.q.83.3.2m./. M a.q.4.4.c.

336 Causa peccati originalis, est tantum vna.s.priuatio originalis iustitię.12e.q.82.2.c.

337 Concupiscentia in patre, est causa peccati originalis in prole: non autem de essentia eius. Sed concupiscentia in filio, est causa materialis, & de essentia eius. M a.q. 4.2.11m.

338 Ex actu naturę, quo causatur peccatum originale, relinquitur fomes, priuatio gratię, & reatus pœnę.s.carentia visionis dei. 2.d. 32.q. 1. 1.c./. M a. q. 5.1. 9m./. 10m./.2.c.

339 Peccatum originale, nullam indispositionem impeditiuam effectus baptismi.i.gratię, causat in voluntate.4. d.4.q.3.ar.2.q.1.1m.

340 Libido habitualis.s.fomes, est causa peccati originalis: Non autem libido actualis: sed est signum habitualis. 12e.q. 82.4.3m./.2.d.31.q.1.1.3m./. 5m./.d. 32.q.1.3. 1m./.M a.q.4.6.16m.

341 Peccatū originale, causat culpā, reatū, & carentiam diuinę visionis.2.d. 32.q.1.1.c./.4.d.1. q.2.ar.4.q.2.c.

342 Infectio peccati originalis, causatur in instanti: licet actio seminis, non sit in instanti. M a.q.4.6.13m.

343 Persona primo.i.in Adam, infecit naturam, peccato originali: sed in aliis hominibus est econuerso. 3a.q.8. 5.1m./.2.d.31.q.1.1.c./. Veri.q.25.6.5m./. M a.q.4.4. 5m./. Ro.5.lec.3.co 3. Vnctio.12.Christus.52.

344 Persona, primo infecit naturam, per peccatum originale. Secundo, natura infecit personam. Sed Christus primo reparat personam: secundo naturam. 3a.q.69.3. 3m./.4.d.4.q.2.ar.1.q.3.c./.M a.q.4.4.5m

345 Infectio quę est in semine, ante infusionem animę, sicut non habet rationem culpę originalis, sic nec pœnę. 2.d.31.q.1.1.4m.

346 Peccatum quod originaliter contrahitur, licet sit minimum grauitate reatu pœnę: est tamen maximum communitate. Opus.10.ar.28.

347 Et quantum ad hoc potest dici, q̄ Christus principaliter venit tollere originale peccatum. Opus.10.ar.28.

348 Defectus ex culpa Adę prouenit ad totam animam. M a.q.4.4.c.

349 Peccatum originale non inficit animam, nisi in quantum aīa est pars naturę infectę. Potentia.q.3.9.3m./. 4m./.M a.q.4.1.c.2m./.3.2m./.Ro.5.lec.3.co.2.3.

350 Peccatum originale corrumpit naturam, quantum ad id quod naturę est: alia vero peccata, quantum ad id solum, quod personę est.12e.q.81.2.c. 3m./.3.d.1.q.1.2. 3m./.¶.4.c°.52.co.2.

351 Peccatum originale est culpabile, respectu Adę: sed est naturale, respectu naturę destitutę. ¶.4.c°.52.co.3.

352 In omni statu naturę, post peccatum, fuit aliquod remedium, contra peccatum originale.3.d.1.q.2.4.3m./. 4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c./.ar. 6.q.1.1.c./.d.4. q.3. ar.1.q. 1.c./.M a.q.5.5.5m.

353 Peccatum originale, tolli non potuit, nisi per Christum. Ideo solus christus meruit apertionem ianuę paradisi: sed per passionē tantū.2.d.28.2.5m./.3. 5m./.3.d.18. ar. 6.q. 2. 3.0./.4. d.1.q.2. ar. 6. q.1.c./.d. 4.q.2. ar. 2.q.6.0.

354 Peccatum originale dimissum, non potest reiterari, nec macula eius redire. 2.d. 31.q. 1.1. 5m./.d. 32. q.1.1. 2m.L./.pn°.

355 Peccatum originale, adueniente gratia, transit reatu: & manet actu quo ad fomitem.12e.q.74.3. 2m./.q.81.3. 2m./.2.d.32. L.2m./.M a.q.4.2.10m./.quol.4.22.1m./. Ro.4.co.4.c°.7.lec.2.co.3.

356 Peccatum originale est minus voluntarium quocunque peccato actuali. 3a.q.1.4.c./.2.d.33.q.2.1. 2m./.3.d.1. q.1.2.6m./.Veri.q.25.6.4m./.M a.q.5.1.9m./.Opus.3. c°.202./.203.

357 Peccatum originale, respectu naturę est grauius veniali: sed respectu personę, est econuerso. 3a.q.1.4.c.1m./. 2. d.33.q.2.1. 2m./.3. d.1.q. 1.2. 6m./.4.d. 15.q.1.2. 5m./.M a.q.5.1.9m./.Opus.10.ar.28./.Opus.11.ā.23.

VENIALE. 14.15.17.20.28.31.37.75. 76.78. vsq; 85.87.vsq;.94. 96. 101.110. 121.122.123.126. vsq; 132. 136. 140.vsq;.144.146.151.158.159. 160.169. 170.180. 183.vsq;.187.192.193. 196. 199.200. 203. 207. 208. 213.216.220.221.224. 227. 228.229. 239. 240. 250. 256.257.267.271. 275.277.279.282. 284. 310. 311.326.339.356.357. 396. 397.398. 402.408. 413.416.419.421.422.

358 Peccatum veniale, dicitur tripliciter.s.ex causa, euentu & genere. 12e.q.77.8. 1m./.q.88. 2.0./.2. d.21.q.2.3. 5m./. L./.d.24.q.3.6. 7m./.d.41.q. 1.4.0./.4.d.17.q.3. ar.5.q.1.2m./. M a.q.3.16.5m./.q.7.1.c./.7.1m./.2m. Absoluere.8. Actio.17.

359 Peccatum dicitur veniale ex causa, secundum q̄ priuat, vel diminuit voluntarium, per ignorantiā, vel impotentiam.12e.q.77.8. 1m./.q.88.2.c./.4.d.16.q.3.ar. 2.q.2.4m. Amplexus. Angelus.485. Apostoli.20. Aqua.21. Auaritia.5. Auersio.2.3.

360 Peccatum veniale, proprie non habet rationem offensę. M a.q.7.2.10m. Baptismus.200.213. Blasphemia.5.7.Charitas.59.ē.

361 Peccatum veniale non habet simpliciter & perfecte rationē peccati, sed est quasi dispositio ad illud. 12e.q. 88.1.1m./.2.d.35.2.2m./.d.42.q.1.3.0./.4.d.4.q.2. ar. 1.q.1.3m./.d.43.ar.1.q.1.3m./.Veri.q.25.5.c.6./. M a. q.7.1.1m./.5.4m./.6.7m.

362 Et contingit ex corruptione fomitis.12e.q.89.3.c./.2. d.24.q.3.5.5m./.4.d.21.q.1.ar.3.q.1.2m./. 5m.

363 Et contingit semper, vel propter imperfectionē actus, vel propter inordinationem circa ea quę sunt ad fines: & vtrunq; propter defectum ordinis. 12^e.q.72.5.c./. q.87.2.5.o./. q.88.2.c./q. 89.3.c./.2. d.42.q.1.4.o./. M a.q.7.1.o./.3.c.fi.

364 Peccatum veniale, non tollit gratiam, sed stat cum ea. 4.d.22.q.1.ar.3.q.1.1^m. Circunstantia.14. Complacentia.o.

365 Peccatum veniale, non contrariatur virtuti. M a.q.7.6.1^m. Confessio.34.61.62.63.80. Confessor.1. Conscientia.14.17.

366 Peccatum veniale, nullam proprie maculam causat in anima, sed impedit actus virtutum. 12^e.q.89.1.o./.3^a. q.87.2.3^m./.4.d.16.q.2.ar.1.q.2.3^m./. q.2.3^m./.q.3.1^m./.ar.2.q.1.1^m./.M a.q.7.11.c./. Psal.14.co.2. Contentio.1. Contritio.20.24.ĉ.

367 Homo potest quandoq; esse sine peccato veniali in hac vita: sed non diu.3^a.q.79.4.2^m./.3.d.3. L.lec.1.fi./.4. d.12.q.2.ar.2.q.1.1^m./.d.21.q.2.1.4^m./. M a.q.7.13. 4^m. Correctio.8. Culpa.6. Cupiditas.

368 Peccatū veniale, non potest esse, in non habente vsum liberi arbitrii. 3^a.q.87.2.c./.p̄.4.c^o.50.1^m./.6^m./. M a. q.5.2.8^m./.q.7.10.8^m.

369 Peccans venialiter, recidiuat, & simulat.i. est fictus dispositiue, & imperfecte: non autem simpliciter.12^e.q. 75.2.2^m.

370 Quędam venialia, sunt maioris adhęrentię, q̃; alia: secūdum q̄ affectus, eis magis inclinatur, & fortius in eis figitur.4.d.21.q.1.ar.3.q.3.c. Damnatio.53. Decor. Delectatio.87.ĉ. Detractio.1. Ebrietas.4. Eucharistia.275.ĉ. Excommunicatio.27.

371 Peccatum veniale, non potest dimitti, q̃diu voluntas ad illud manet. 3^a.q. 87.1. c1^m./.2. 2^m./.3. 2^m./.4.d. 16.q.1.ar.2.q.1.4.o./.q.2.ar.1.q.1.o./.ar. 2.q.2.3^m./. d.21.q.2.1.3^m./.M a.q.7.11.3^m./.4^m./.12.4^m. Feruor.4.5.

372 Remissio peccati venialis, non comparatur sanationi: quia in eo nō est aliqua destitutio, nec debilitatio virtutis, sicut in infirmitate corporis: sed est in eo dispositio ad hoc.4.d.16.q.2.ar.1 q.2.1^m. Gloria.6.9. Gratia.163.ĉ.178.179. Iacob.9.

373 Vnus actus charitatis potest delere omnia venialia sine actuali cogitatione eorum. 3^a.q.87.1.o./.4.d.16.q.2. ar.2.q.2.1^m./.d.21.q.2.1.c./. M a.q.7.11.3^m./.12.o. Imprudentia. 1. Indeuotio. Ingratitudo. 4.5.13.16. Iocosum.

374 Aliquid causat remissionem venialium tripliciter.s. causando gratiam, vt omnia sacramenta nouę legis vel detestando peccata, vt confessio generalis, & oratio dominica: vel reuerendo diuina, vt benedictio episcopalis, quęlibet vnctio sacramentalis, & huiusmodi. 3^a.q. 87.3.o./.4.d.16.q.2.ar.2.q.4.o./.d.17.q.3.ā.3.q.3.o./. d.18.q.2.ar.3.q.1.3^m./.d.21.q.2.1.2. o./.d.24. L.lec. 2./.M a.q.7.12.o. Ludus.10.12. Luxuria.5. Machabęi. Macula.1. Maledicere.2. Malitia.6. Maria.53.ĉ.

375 Ingressus ecclesię consecratę, delet peccata venialia. 3^a.q.83.3.3^m./.q.87.3.c. Matrimonium.53.55. 56.57. Meritum.59.111. Negligentia.9. Oblatio. 16. Oratio.102. Pœna.86.ĉ. Pœnitentia. 69.ĉ.87. 114. 125.126. Permissio.2.

376 Nulla satisfactio, est taxata pro veniali. Sed iniungitur aliquid, magis ad deuotionem excitandam, & contritionem, q̃; ad satisfactionem.4.d.16.q.2.ar.2.q.3.o. Primi.o. Purgatio. 1.2.3. Ratio.59. Sacr̄m.108.ĉ.

377 Probabile est, q̄ statim post mortem, remittatur culpa peccati venialis. M a.q.7.11.16^m. Scandaluȝ.11. 14. Sensualitas.12.13. Surreptio. Suspicio.4. Timor. 61.62. Transgressio.2.

378 RESPECTV MORTALIS. Vnum veniale pōt esse capitale, respectu duoruȝ venialiū, non aūt respectu mortaliū.2.d.42.q.2.3.2^m./. M a.q.9.2.5^m. Actio. 7. Adā.58. Amor.194. Amplexus. Angelus.485. Auaritia.5. Circūstātia.14. Clausio. Delectatio.88.89.

379 In quolibet genere peccati mortalis, sunt quędam peccata venialia: propter imperfectionem actus.12^e.q.35. 3.c./.q.36.3.c./.q.162.5.c./.2. d.24.q.3.4.c./.d.42.q.1. 4.c./.Veri.q.15.4.2^m./. M a.q.10.2.c./.3^m./.q.11.3.c./. q.12.4.c./.q.13.2.c./.q.14.2.c. Ebrietas.4. Eucharistia.275.ĉ. Gratia.163.ĉ.

380 Peccatum veniale, disponit ad mortale per se, & per accidens, quia frequens venialium iteratio, disponit ad illam placentiam venialium, in qua consistit peccatum mortale: eo q̄ secundum q̄ habitus ex consuetudine generatur & augetur, secundum hoc delectatio & pronitas crescit.12^e. q.74.4.3^m./. q.88.3.4.o./.22^e. q.24. 10.c. fi./.12.1^m./ q. 43.7.5^m./.q.132. 4.3^m./ q. 186.9. c./.1.d.17.q.2.5.c.fi./.2.d.21.q.2.3.1^m./. L.3^m./ d.24. q.3.6.c.fi./.6^m./.3.d.38. L.2^m./.4.d.21. L.3^m./. Veri.q. 16. 6.16^m./. M a.q. 7.1. 7^m./.3.c./. 1^m./. 3^m./.6. 5^m./. q.14.2.c.

381 Quodlibet peccatum mortale, secundum rationem specialem, contrariatur charitati. Non autem veniale: sed omnia secundum vnam rationem tantum, disponunt ad contrarium charitatis.s. nimis inhęrendo temporalibus.4.d.21.q.2.1.c./.L.3^m. Iacob.9.

382 Peccatum veniale, comparatur ęgritudini: mortale vero morti.12^e.q.72.5.c./.p̄.3.c^o.139.fi.

383 Licet virtus secundum habitum, non corrumpatur nisi per peccatum mortale: tamen actus eius corrumpitur & impeditur etiam per veniale. 12^e.q.89.1.c./.22^e.q. 133.1. 2^m./.4.d. 16.q.3. ar.2.q.4.1^m./.q. 4.ar.1. q.3. 1^m./.M a.q.14.2.2^m./.3^m. Imprudentia.1.

384 Peccatum mortale, est contra preceptum dei, non autem veniale: sed est pręter preceptum. 12^e.q.74.9.c./. q.88.1.1^m./.22^e.q.105.1.1^m./.4.d.16.L.fi./. M a.q.7. 1.1^m./.8^m. Indeuotio. Infidelis.9. Ingratitudo. 4.5.13.16.

385 Frequenter non vitans peccatum mortale, vitat aliquod veniale: ad quod non habet tantum incitamentum. 4.d.33.q.1.ar.3.q.2.1^m.

386 Peccatum veniale, & mortale, differunt genere.12^e.q. 88.2.c./.2.d.24.q.3.6.6^m./.d.42.q.1.4.c./. M a.q.1.8.c.

387 Immo sunt quandoq; eiusdēȝ speciei.12^e.q.72.5.1^m. R fi^o. Dubio.1008°.

388 Aliquid non mortale simpliciter, potest in aliquo casu esse peccatū mortale. M a.q.3.10.4^m. Inuidia.4.

389 Peccatum veniale ex genere, potest fieri mortale ex intentione, non idem numero, nec multa simul.12^e.q. 88.2.c./.4.o./.6.c.1^m./.2.d.24.q.3.5.2^m./.6.o./.d.42.q. 1.4.c. 2^m./.4.d.21. L.3^m./. M a.q.7.1. c.5^m./.3.o./.q. 14.2.c./. Psal.39.co.10. Ludus.10. Maledicere.2. Matrimonium.53.ĉ.116.ĉ.126. Meritum.59.111.

390 Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c. Du^o.1009°. R fi^o. sicut Du^o.347°. Negligentia.7.9. Oblatio.16.

391 Consensus in veniale ex genere, est veniale. Sed consensus in veniale, propter imperfectionem actus facit mortale. 12^e.q.74.8.2^m./.9.c.3^m./. q.88.5. 1^m./.2.d. 24.q.3.4.5.o./. d.42.q.1.4.c./. Veri.q.15.4.2^m./. M a. q.7.3. 4.c./.5. c.8^m./.q.15.2. 16^m./. quol. 7.q.6. 5.c./. quol.10.q.8.2.3^m. Odiosum.2. Officium.6.17. Omissio.o.

392 Peccatum veniale, potest fieri mortale per subtractionem, propter imperfectionem actus: non autem propter additionem.12^e.q.88.2.c./.6.o. Oratio.103. Pœna.11. Permissio.2.

393 Peccatum veniale & mortale differunt, sicut reparabile, & irreparabile. 12e.q.72.5.c./Ma.q.7.1.0.
394 Oppositum videtur dicere. 1a.q. 69.2. c./Opus.3. co. 148.149. ┌Duo.1010o. Rño. sicut Duo.1008o.
395 Peccatum veniale & mortale differunt, sicut reparabile, & irreparabile, per principium interius: quia veniale dicit defectum circa ea quę sunt ad finem: sed mortale dicit defectum ab vltimo fine. 12e.q.72.5.c./q.87.2.5.0./q.88. 1.0./5.c./22e.q. 24.10.c. fi./3.3.co. 139.fi./143./Ma.q.7.1.0./3.c.fi./7.c.fi./9.c./11.c./Opus.3.co.178.
396 Peccatum veniale non dicitur esse maioris adhęrentię, quam mortale, quia s. diuius in anima maneat, sed quia difficilius vitatur. 4.d.16.q.2.ar.1.q.2.2m. Pœnitentia.73.74. Pollutio.4.8.9.
397 Per peccatum mortale, omnino mens auertitur a Deo, sed per veniale retardatur affectus hominis, ne prompte feratur in Deum. 3a.q.87.1.2.c. Preceptum.149.
398 Per quodlibet peccatum veniale vel mortale, deordinatur voluntas hominis, per immoderatam conuersionem ad bonum creatum. 3a.q.87.1.c./2.3m.
399 Vnum peccatum mortale, potest oriri ex veniali. 22e.q.13.4.3m./q.105.1.2m.
400 Ante baptismum, non possunt esse venialia, sine mortalibus. 12e.q. 89. 3.6. 0./3a.q. 90. 4. 3m./Ma.q.5.2.8m.
401 In ratione superiori, dupliciter potest esse peccatum veniale. s. quando consentit in veniale ex genere, vel quando habet subitum motum infidelitatis, sine consensu. 12e.q.74.10.0./2.d.24.q.3.5.0.
402 Immo suprema pars rationis practicę, non potest esse deordinata, nisi per peccatum mortale, non autem per veniale. 2.d.21.q.2.3.6m. Prohibitio.5. Prudentia.34. Purgatorium.7.8. Ratio.59. Sabbatum.5. Sacramentum.109.c.
403 Immo motus rationis superioris, in illud quod est veniale ex genere, est peccatum veniale: similiter si fit mortale ex genere circa proprium obiectum ante deliberationem, s. infidelitas ex surreptione, quę cum deliberatione, est peccatum mortale. 12e.q.74.9.10.0./2.d.24.q.3.5.0./Veri.q.15.5.0./Ma.q.7.1.c.co.1.fi./12m./3,17m.5.0. ┌Rño. Dubio.1011o.
Suspicio. 4. Timor. 61. Transgressio. 2. Vituperabile. Vituperatio.0.
404 Ratio superior, circa obiectum 'potentię inferioris', vt sensualitatis, sicut in delectationibus sm carnem, non habet motum, nisi deliberatum: ideo semper est mortale, si fit de mortali: non autem si fit de veniali. 12e.q.74.10.0./2.d.24.q.3.1.c.4m./5.c.fi./3m./Veri. q.15.5.c. Vnctio.10.c.
405 Peccatum rationis superioris, est per hoc, quod deflectitur a rationibus ęternis. i. relinquit legem Dei, vel actu tantum faciendo contra eam, vt in veniali, vel etiam habitu, vt in mortali. 2.d. 14.q.3.5.1m./Ma. q.7.1,17m./5.0.
406 Peccatum veniale, displicet Deo, sed non facit, peccantem displicere ei: mortale vero facit vtrunque. 4.d.16.q.2.ar.1.q.2.3m.
407 Nullus debet peccare venialiter, ne alius peccet mortaliter. 22e.q.25.4.c.2m./q.43.7.5m./q.110.3.4m./4.d.9.ar.4.q.2.3m./d.38.q.2.ar.4.q.2.c.2m.
408 Quilibet debet potius mori, & preeligere omnem pœnam in generali, quam peccare non solum mortaliter, sed etiam venialiter. 22e.q.110.3.4m./4.d.15.q.2. ar.3.q.3.3m./d.17.q.2.ar.3.q.1.4m./d.18.q.1.ar.4.q.3.1m./d. 29. 1. 2m./quol. 1.q. 5. 1. 0./quol. 10. vel. 11. q.4.3m.
409 Peccatum veniale non impedit remissionem peccati mortalis, nisi impediendo opus pœnitentię, ne fit pœnitentię. 4.d.16.q.4.ar.1.q.3.1m./q.4.0.
410 Vnum veniale, potest remitti sine alio veniali, non autem sine quolibet mortali. 3a.q.87.4.0./q. 90.4.3m./4.d.16.q.2.ar.1.q.2.3.0.
411 Peccatum veniale remittitur post mortem in purgatorio, quo ad culpam & pœnam, non autem mortale. 1a.q.64.2.c./2.d.43. L. principio./4. d.16. q.1.ar. 2.q.4.1m./5.ar.2.q.2.2m./d. 21.q.1.ar. 3.q.1.2. 0./q.3.3m./Ma.q.3. 15.c./q.7. 11.0./Opus.3.co. 178. 183.184./Matth.12.co.14.

MORTALE. 20.75. 76.93.94.95. 101. 102. 271.275.326.

412 Quicquid fit in contemptum Dei, & quicquid in sui ratione importat contemptum Dei, est peccatum mortale. 22e.q.38.3.c./q.68.3.c. Acedia.4. Accusatio.0. Actus.23. Adam.58.194. Adoratio.29.30. Adulatio.3. Aduocatus.1.5. Ambitio.1.
413 Nullus actus sine consensu rationis, est peccatum mortale. 12e.q.15.0./q.74.5.1m./22e.q.35.3.c./2.d.24.c.3.4.c./d.42.q.1.4. c./3.d.33. q.2.ar. 4.q.2. 5m./4.d.29.1.c./Veri.q.15.4.2m./5.c./q.24.12. 26m./Virt.q.2.12.14m./quol.4.21.22.c./Ro.8.co.1.fi. Amor.194.214.217. Amplexus.
414 Actus procedens ab habitu peccati mortalis, nō est peccatum mortale, nisi fit perfectus per consensum rationis. Ma.q.7.3.17m./Ro.8.co.1.fi.
415 Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c. ┌Duo.1012o. Rño. sicut Duo.997o.
416 Omnis actus humanus, non relatus in Deum, actu vel habitu, ex parte agentis est peccatum mortale, non autem ex parte actus. 12e.q.88.1.2m./3.3.co.109.fi./110.139.fi./Ma.q.9.2.c./Col.3.lec.3.fi.
417 Non oportet, quod existens in peccato mortali, peccet quolibet actu suo. Ma.q.2.5.7m.
418 Intendens peccare mortaliter, semper peccat mortaliter. 22e.q. 110.4.c./Ma. q.2.2.8m./quol. 7. vel. 8.q.6.5.c.
419 Materiale in peccato mortali, dicitur tripliciter, scilicet obiectum, actus exterior, & conuersio: primum & secundum possunt esse in sensualitate, non autem tertium. Veri.q.25.5.10m. Apostoli. 20. Appetitus. 96.
420 Actus peccati mortalis, potest aliquando esse figura alicuius boni. 22e.q.88.2.2m./4.d.38.q.1.ar.1. q.3.3m./He.11.co.29.
421 Actus qui de se esset peccatum mortale, fit virtuosus, propter aliquam circunstantiam. 4.d. 1.q. 2.ar. 5.q.3.3m./Potentia.q.1.6.4m. Auaritia.5.27. Auditor.2.
422 Cuicunque peccato mortali homo vult adherere, sumens baptismum, dicitur fictus, fictione includente omne peccatum. 3a.q.69.9.3m. Auersio. 2.5.6.7. 17.18. Baptismus.44. 113. 114. 116. 118.119.200. c. 213.
423 Omne quod fit propter mortale, est mortale. 12e. q.88.2. 4.6. c./22e.q.110.4.c./q. 154.4. c./Veri. q.15.4.c.fi./Ma.q.2.8.c./q.14.2.c./Ephe. 5.lec.2.fi.
Bellum. 6. Blasphemia. 5.7. 14. c. Bonitas. 102.109.
424 Peccatum in iis, sine quibus recte seruatis, non remanet subiectio hominis ad Deum, & fœdus humanę societatis, est mortale. 2.d.42.q.1.4.c. Charitas.104.c. Cibus.9.
425 Omne quod est contra preceptum Dei, est peccatum mortale, nisi forte propter imperfectionem actus. 12e.q. 74. 10.0./Ma. q.7.1. 1m./6m./q. 12.3. c./q. 13.4.bis.

426 Omne peccatum mortale, est contra preceptum Dei. 22^e.q.68.3.c.ff./Ma.q.7.7.c./4.d.16.1.ff./q.12.3.c./q.14.2.14^m./1^e.Cor.12.co.2.ff.

427 Oppositum videtur dicere.22^e.q.148.2.1^m.
R ſiº. Dubio.1012º.

428 Aliquid dicitur peccatum mortale dupliciter.ſ.ſecundum ſpeciem ſuam, & ex ſua cauſa. 22^e.q.154.4.c. principio.

429 Non omne peccatum mortale, directe contrariatur preceptis decalogi: ſed tantum, iniuſtitiam continens.22^e.q.148.2.1^m.

430 Quilibet agens contra debitum iuſtitie, peccat mortaliter.22^e.q.69.1.c./q.70.4.c.

431 Qui eſt in peccato mortali, diligit habitualiter aliquid ſupra Deū.22^e.q.68.3.c.ff./1.d.1.q.4.1.4^m./Ma.q.7.1.20^m./Virt.q.2.6.c.7^m.

432 Omne peccatum mortale, contrariatur charitati, non autem ſpei, vel fidei.12^e.q.71.4.c./22^e.q.24.10.c./12.c.4^m./3^a.q.87.1.c./3.d.27.q.2.ar.4.q.4.o./d.38.4.c./4.d.16.q.2.ar.1.q.1.2^m./d.46.q.1.3.c./Ma.q.7.1.c./Virt.q.2.6.c./q.3.1.1^m. Circunſtantia.7.c. Complacentia.o.Cōicatio.4.6.7.Cōcubinatus.1.2.4.

433 Omnis actus contra charitatem, eſt peccatum mortale. 12^e.q.87.3.c./q.88.2.c./22^e.q.13.2.c./q.35.3.c./q.59.4.c./q.66.6.c./q.76.3.6^m./q.105.1.c./q.110.4.c./q.111.4.c./q.112.2.c./q.115.2.c./q.132.3.c./3.d.38.4.c./4.d.33.q.1.ar.3.q.2.c./ꝑ.3.c^o.139.ff./Ma.q.7.1.c./q.10.2.c./q.11.3.c./q.14.2.c. Concupiſcibilis.8.c.

434 Quelibet virtus vt virtus.i.informata charitate, expellitur per quodlibet mortale, non autem inq̄tum eſt habitus.12^e.q.63.2.2^m./q.65.3.c./q.71.4.o./q.73.1.2^m./2.d.42.q.1.2.4^m./5^m./q.2.5.5^m./3.d.36.5.4^m./Ma.q.14.2.3^m. Confeſſio.4.c.35.c.49.60.c.70.c.83.85.97. Confeſſor.1.2.3. Confirmatio.36.37.39. Conſcientia.14.17.

435 Per quodlibet peccatum mortale, tollitur per ſe virtus ei oppoſita: ſed ex conſequenti, & quaſi per accidens: tolluntur quelibet alia inq̄tum connexa ei.2.d.42.q.1.2.4^m./q.2.5.5^m. Contemptus.4.c.Contentio.1. Contritio.24.25.30.

436 Per quodlibet peccatum mortale, deperit quicquid virtuti debebatur: & omnia merita mortificantur. 22^e.q.132.3.1^m./3^a.q.89.4.o./3.d.36.5.1^m./4.d.14.q.2.ar.3.q.2.o./d.21.q.1.ar.1.q.1.3^m./d.22.q.1.1.6^m. Contumelia.4.Correctio.6.7.9.14.c.Corripere. Culpa.2.3.4.6. Cupiditas. Damnatio.2.4.18.20.21.27. David.o. Debitum.22.24.c.

437 ✱Peccatū mortale q̄tū ad aliqd eſt ſiſe egritudini,& q̄tū ad aliqd e ſiſe morti: & hoc eſt iq̄tū ſeparat a Deo, q vita eſt aie: egritudini aūt, inq̄tū habitudo reuocatiōis ad vitā & ſanitatē, remanet in peccāte, licet talis egritudo.i.peccatū de ſe inducat damnationē eternaꝫ. 12^e.q.72.5.c./2.d.43.2.5^m./Ma.q.7.7.14^m. Decime.12.20.25.Decor.Delectatio.87.88.89.

438 Nullum mortale, poteſt remitti ſine alio: quia omnia mortalia ſunt connexa in auerſione, non autem in conuerſione.12^e.q.73.1.o./3^a.q.86.3.o./3.d.36.5.o./4.d.15.q.1.ar.3.q.1.c./d.16.q.2.ar.1.q.2.c./d.18.q.2.ar.5.q.3.1^m.

439 Immo peccata non ſunt connexa.12^e.q.73.1.1^m.ff.
R ſiº. Dubio.1013º.
Demon.41.c.65.79.92.93.96.97.104.119. Depoſitum.4.5.Deriſio.1.2.Detractio.1.Deuotio.13.14. Diſcordia.2.Diſputatio.6.Docere.9.12.

440 Morienti in peccato mortali, non manet aliquod premium, poſt hanc vitam.4.d.21.q.1.ar.1.q.1.3^m.
Ebrietas.1.4.5. Electio.33. Eleemoſyna.15.29.30.31. Error.5.6. Euchariſtia.P. Excommunicatio.19.21.22.23.27.Excuſatio.1.2.3. Fatue. Fides.107. Finis.139.Fucatio. Furtum.2. Gloria.9.10. Gratia.P. Gula.4.Hereſis.1.2.29.153.c.Homicidium.o.Iacob.9.Iactantia.3. Idolatria.5.6.7. Ieiunium.29. Iepte.Ignorantia.13.22. Imprudentia.1.3. Indeuotio. Indulgentia.7.15.16. Infidelis.9.10.11. Infirmitas.2.8. Ingratitudo.3.4.5. Iniuſtitia.10. Inobedientia.3.c. Inuidia.4.Hypocriſis.3.Ira.17. Iudex.1.2. Iudicium.29.30.Iuramentum.36.37. Iuſtitia.49. Iuſtus.9. Laqueus.Laus.18. Lex.12. Litigium.o. Loth.o. Lucia. Ludus.10.Luxuria.5.c.Machabei. Macula.1. Maledicere.1.2.Matrimonium.56.c.116.c.126.127.Mendacium.8.15.17.20.Miniſter.9.10.Miſſa.7.c. Monachus.Mors.10.17.Negligentia.7.9. Oblatio.9.10.16. Occidere.12. Officium.7.8.9.10.19. Operatio.48.c. Opus.4.Oratio.102.103.Ordo.57.94.95.

441 Queſtio dubia, de peccato mortali, periculoſiſſime determinatur.Ma.q.3.7.c./quol.8.vel.9.q.7.2.c.
Poena.80.c.

442 Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 22^e.q.10.7.o./2^e.Thi.2.lec.2.f. R ſiº. Dubio.1014º.
Poenitētia.44.73.87.124.Perfectio.61.66.67.Periuriū 4.Petrus.3.Predicare.4.6.Prelatio.10. Princeps.13.c.Profeſſio.2.3.Prohibitio.4.c.Prolixitas.Prudentia.34.Puer.5. Puſillanimitas.4. Ratio.58.59. Religio.77.Rixa.3.Sabbatum.5.6. Sacramentuꝫ.46.76.110. Saluari.35.Sanctificatio.5.9.c. Sapientia.32. Satiſfactio.9.19.Scandaluꝫ.11.13.Seditio.3. Senſualitas.13. Somnus.5.Spectacula.3.Speculum.4.Sponſalia.5.Superbia.12.Surreptio.Suſpenſio.2.Suſpicio.4. Thamar. Templum.15. Teſtis.8. Timor.39.40.45.61.62.72. Tranſgreſſio.2. Vendere.8.12. Virtus.156.158.189.258.Vituperabile.Vnctio.11.Voluntas.50. Votuꝫ.30. Vſura.18.81.156.161.c.211.Vſus.7.Vxor.122. Zacharias.2. Pectinare.Votum.74.
Pectus. Armus.Lamina. Tremor.2.
Pectuſculum. Armus. Peculatus. Furtum.14.

1 PECVNIA .i. intelligitur omne illud, cuius pretium eſtimari poteſt pecunia. 22^e.q.78.2.c./q.100.2.5.c./q.117.2^m./q.118.2.2^m./Ma.q.13.1.c.ff.6^m./Ethi.4.co.1.ff. Campſoria.8.Deceptio. Denarij.Electio.38. Iudei.35.46. Liberalitas.1.c. Magnificentia.2.Miſericordia.10.Miſſa.10.11.22.Numiſma. Prodigalitas.o. Prudentia.80. Reſtitutio.12.15. Sacrilegium.8. Simonia.24. Statutum.1. Temperatio.26. Vendere.1.9.

2 Pecunia non poteſt vendi in mutuo, pro pecunia ampliori, q̄ ſit quantitas pecunie mutuate, que reſtituenda eſt. 22^e.q.78.2.4^m.principio./Opuſ.73.c^o.13.
Vſura.V.Vſus.15.
Pecus. Animal.75.c. Beſtia. Brutum. Iumentum.
PEDAGIA iuſte exiguntur, & tranſeuntes tenentur ea ſoluere, pro ſecuritate viarum.Opuſ.20.li^o.2.c^o.12. Militia.3.Theloneus.Tributum.
Pedagogus.Baptiſmus.147.Conſcientia.5.Lex.112.
Pediſequa. Gratia.87.
Pedites.Cohors.2.3.Pes.Stadium.2.
Peierare.Iuramentum.36.Periurium.o.
Peius. Abſcondere.4. Antichriſtus.3. Bonitas.144. Correctio.16. Credere.33. Deterior. Homo.32. Incontinentia.7.8.11. Ingratitudo.12. Interpretatio.3. Lumen.16. Malum.17.59.60.Meretrix.5.Mors.13. Nocere.6. Peccatum.238. Scandalum.20. Theologia.21. Vſura.55.
Pelagius.Fides.74.Gratia.74.162.Hereſis.69.c.
Pellere. Expellere. Impellere, Motus.70. Ordo.84. Euſio.

Pellis. Caro. 3. Certe. 4. 9. Circumcisio. 9. Talpa. Vter.

1 POENA. DIVISIO. 20. 65. 81. Pœna duplex, scilicet pœna sensus, idest afflictiua, & pœna damni, idest carentia diuinę visionis. 12ᵉ. q. 87. 4. c. 6. 22ᵉ. q. 79. 4. 4ᵐ. 3ᵃ. q. 46. 6. 3ᵐ. q. 52. 2. 2ᵐ. 2. d. 34. 2. c. co. 2. 3. d. 22. q. 2. ar. 1. q. 1. c. 4. d. 15. L. principio. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 3. o. 3. 3. cᵒ. 145. L iᵒ. 4. cᵒ. 90. 3ᵐ. 4ᵐ. M a. q. 5. 2. c. 6. 1ᵉ. Thes. co. 3. 6. 2ᵉ. Thes. co. 4. principio. Beatus. 49. 50. 51.

2 Pœna sensus, debetur culpę, ratione inordinatę conuersionis: sed pœna damni, ratione auersionis. 12ᵉ. q. 87. 4. o. 22ᵉ. q. 79. 4. 4ᵐ. 4. d. 15. L. principio. d. 44. q. 3. ar. 2. q. 1. c. 3. 4. cᵒ. 90. 3ᵐ. Clauis. 1. 20. Communicatio. 4. Confessio. 58.

3 Pœna damni duplex. s. carentia diuinę visionis, & priuatio societatis sanctorum. 2ᵉ. Thes. co. 4.

4 Omnis pœna est a Deo, vel agente, vt pœna sensus, vel non agente, sed permittente, vt pœna damni. 2. d. 36. 3. 1ᵐ. d. 37. q. 1. 1. c. 6.

5 Pœna duplex, scilicet pœna emendatoria, seu purgatoria: & pœna vltimę damnationis, seu externunás. Anima. 21. 20ᵐ.

6 Pœna duplex, scilicet pœna assumpta, & pœna inflicta: & vtraq; affligit cor, & cogit corpus. Psal. 14. co. 10.

7 Pœna peccati duplex. s. per inflictiones contrarij, & per subtractiones boni conuenientis: prima est a Deo agente: secunda vero, a Deo non agente. 22ᵉ. q. 19. 1. 3ᵐ. 2. d. 32. q. 2. 1. c. 2. 2ᵐ. d. 36. 3. 1ᵐ. d. 37. q. 3. 1. o. M a. q. 1. 1. 1ᵐ. Congregatio. 1. Corripere. Crimen. Culpa. 5. 7. Excęcatio. 4. 6. Indulgentia. 8. Iudex. 0. Iudicium. 36.

8 Pœna peccati duplex. s. pœna concomitans. i. remorsus conscientię, & pœna inflicta. 2. d. 5. q. 2. 2. 1ᵐ. d. 27. 5. c. 3. d. 34. q. 1. 5. 2ᵐ.

9 Pœna peccati duplex. s. quę infligitur, vt flagella, & pœna consequens: contra secundam, datur sacramentum, non autem contra primam. 4. d. 2. q. 1. ar. 1. q. 3. o. Manens. Meritum. 97. Ordo. 45.

10 Pœna peccati duplex. s. pœna taxata, & pœna consequens: prima commensuratur culpę, non autem secunda. 22ᵉ. q. 164. 1. 4ᵐ. M a. q. 5. 4. c. 3ᵐ. 4ᵐ.

11 Pœna consequens peccatum duplex. s. per se, & per accidens. 12ᵉ. q. 73. 8. o. 2. d. 33. q. 1. 2. c.

12 Vnius peccati, est tantum vna pœna adęquata, & plures partiales multipliciter. 22ᵉ. q. 39. 4. 3ᵐ. q. 99. 4. 2ᵐ. 4. d. 15. L. 1ᵐ.

13 QVID. Omnis pœna, est medicina, sed non semper respectu peccantis. 12ᵉ. q. 87. 2. 1ᵐ. 3. 2ᵐ. 22ᵉ. q. 39. 2. 1ᵐ. 4. 3ᵐ. q. 66. 6. 2ᵐ. q. 68. 1. c. q. 108. 3. 2ᵐ. 4. c. 2. d. 36. 3. 3ᵐ. d. 42. q. 1. 2. c. 3. d. 19. ar. 3. q. 2. c. 6. 4. d. 46. q. 1. 3. 3ᵐ. 3. cᵒ. 144. co. 2. M a. q. 2. 10. 4ᵐ. Opus. 3. cᵒ. 122. 173. Carentia. Cęcitas. 1. Communicatio. 3. Concupiscibilis. 7.

14 Omnis pœna, est corruptio, ab aliquo agente: & passio grammaticę. 2. d. 35. 1. 4ᵐ. 5ᵐ. 6ᵐ. Ecclesiasticus. 3. Gratia. 52. Ignorantia. 7. 16. Incarcerare. Infidelitas. 1. Iudex. o. Laqueus. Lex. 21. 26. 29. 108. Malum. 39.

15 Omnis pœna, est corruptio agentis, & omnis culpa est corruptio actionis. 1ᵃ. q. 48. 5. 6. o. 12ᵉ. q. 21. 1. 3ᵐ. M a. q. 1. 4. c. 6ᵐ. 8ᵐ. 5. c. q. 3. 7. c. Matrimonium. 70. Natura. 41. Nocere. 1. 3. 4. Peccatum. 104. 293.

16 Idem contingit esse culpam & pœnam, sed non secundum eandem rationem. 2. d. 36. 3. c. M a. q. 1. 4. 1ᵐ. 3ᵐ. 3ᵐ. q. 10. 1. 5ᵐ. Ro. lec. 7. co. 4. 5. Pręceptus. 5. Reatus. o. Vocatio. 4. Voluntas. 53. Vti. 16. 19.

17 De ratione pœnę est, q; sit contraria voluntati. 1ᵃ. q. 8 5. c. q. 64. 3. c. 12ᵉ. q. 87. 2. 6. c. 22ᵉ. q. 18. 3. c. 2. d. 36. 3. c. q. 41. q. 2. 2. 5ᵐ. 4. prolo. co. 2. d. 18. q. 2. ar. 5. q. 2. c. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 4. c. 3. 3. cᵒ. 141. M a. q. 1. 4. c. 1ᵐ. 2ᵐ. d. 4. 5. 6ᵐ. Anima. 21. 21ᵐ. Opus. 3. cᵒ. 122.

18 De ratione pœnę sunt tria. s. q; sit contra voluntatem, propter culpam, & passio ab extrinseco. 12ᵉ. q. 46. 6. 2ᵐ. M a. q. 1. 4. o. Opus. 3. cᵒ. 122.

19 Pœna repugnat triplici voluntati. s. actuali, habituali, & inclinationi eius naturali. M a. q. 1. 4. c. 11ᵐ. q. 5. 3. 3ᵐ. Opus. 3. cᵒ. 123.

20 QVALIS. Nulla pœna est volita absolute, sed ex conditione dupliciter. s. qua acquiritur bonum, vt satisfactio & martyrium: & sine qua non, vt mors naturalis & purgatio: sine qbus ad bonum optatum peruenire non potest. 12ᵉ. q. 87. 6. c. 4. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 4. o. Appetitus. 29. 30. Beatus. 49. 50. 51.

21 Pœna est bona simpliciter, & mala s̃m quid. i. huic. 22ᵉ. q. 19. 1. c. M a. q. 1. 1. 1ᵐ. 18ᵐ. q. 16. 2. c. pri°.

22 Pœna respectu patientis est mala, sed respectu punientis iuste, est bona. M a. q. 1. 4. 9ᵐ. 5. 12ᵐ. Blasphemia. 18. 19.

23 Peccatum non est pœna, nisi per accidens: & hoc dupliciter: scilicet ratione antecedentis, quia deseritur a Deo, & ratione cõsequentis, quia perditur melius. 12ᵉ. q. 87. 2. o. 22ᵉ. q. 36. 2. 4ᵐ. 1. d. 46. 2. 4ᵐ. 2. d. 36. 3. o. M a. q. 1. 4. 1ᵐ. Ro. lec. 7. co. 5. 6.

24 Macula quo ad causam, scilicet peccatum, diuiditur contra pœnam, non autem quo ad priuationes, quo ad pœnam concomitantem, sed bene quo ad pœnam inflictam. 4. d. 18. q. 1. ar. 2. q. 1. 4ᵐ. Detrimentum. Duratio. 8. 9. Heresis. 48.

25 Pœna concomitans culpam duplex. s. priuatio gratię per peccatum, prius, & priuatio gratię sequens, separatio a Deo, inordinatio agentis, & anxietas passionis & laboris: sed a prima dicitur peccatum esse pœna, magis q; a secunda: quia a prima dependet peccatum, sed secunda dependet ab eo. M a. q. 1. 4. 5ᵐ. Infirmitas. 1. Iniustitia. 6. Iuramentum. 13. Latro. 3. Opprobriũ. 4.

26 Omnis culpa, rationem mali & defectus habet, s̃m q; est ab agente: non autem pœna: sed vt est in patiente. 2. d. 37. q. 3. 1. c. 2ᵐ. 2. c.

27 Puniri non est culpa, sed fieri reum pœna. 12ᵉ. q. 87. 1. 2ᵐ. 2. d. 36. 4. c. M a. q. 1. 5. c. principio.

28 Ratio addendi pœnam pœnę, est incorrigibilitas populi. Isa. 9. lec. 2. co. 1. Peccatum. 196. 205. 225. 264. 266. 292. 338.

29 Pœna presens & futura, in eo qui non corrigitur, vnam pœnam constituunt. 4. d. 15. L. principio. Seueritas. Suffragia. 5.

30 Pœna peccato proportionatur, s̃m acerbitatem, in iudicio diuino, & humano. 12ᵉ. q. 87. 3. c. 4. c. 3ᵐ. Traian°.

31 Ratio omnium pœnarum veteris legis exponitur. 12ᵉ. q. 105. 2. 9ᵐ. 10ᵐ. 11ᵐ. 12ᵐ. Vetustas.

SVBIECTVM. 1. 2. 4. 8. 13. 15. 17. 18. 19. 21. 22. 23. vsq; 29.

32 Idem oportet esse subiectum pœnę & culpę. 2. d. 31. q. 1. 1. 4ᵐ. Accusatio. 12. 19. 20. 23. 25. 26. Animal. 70.

33 Pœna est in solis habentibus voluntatem. 2. d. 31. q. 1. 1. 4ᵐ. d. 35. 1. c. M a. q. 1. 4. c. Opus. 3. cᵒ. 145. Annihilatio. 13.

34 Homo non est susceptiuus pœnę, nisi in q̃tum est habens voluntatem, quę est primum subiectum pœnę & culpę: licet possit puniri in qualibet parte. 2. d. 41. q. 2. 2. 5ᵐ. M a. q. 4. 5. c. Auersio. 13. 14. 19. Baptismus. 131.

35 Pœna non debetur iuste, nisi propter culpam. 12ᵉ. q. 87. 7. o. 2. d. 30. q. 1. 2. c.

36 Omnis pœna vt pœna, infligitur tantũ pro culpa propria, & preterita: sed vt satisfactio, vel vt medicina, infligitur etiam pro culpa aliena. 12ᵉ.q.87.7.8.o./.22ᵉ.q.108.4.o./.3ª.q.14.1.3ᵐ./.2.d.5.q.2.2.c./.d.30.q.1.2.o./.d.35.1.c./.d.36.4.o./.4.d.14.L.6./.d.15.q.1.ar.4.q.2.3ᵐ./.d.20.ar.2.q.3.o./.d.46.q.1.ar.2.q.3.o./.q.2.ar.2.q.2.3ᵐ./.ꝑ.3.cᵒ.141./.Ma.q.1.4.c. Bonitas. 53.216. Capitale.1. Clauis.1.20. Clementia.4.6. Cõmunicatio. 4.

37 Nullus punitur pœna animę, nisi pro culpa propria, qa pœna animę non est medicina. 12ᵉ.q.87.8.o./.22ᵉ.q.108.4.c.1ᵐ./.4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c./.q.2.ar.2.q.2.3ᵐ. Confessio.7.26.27.61.81. Congregatio.1.

38 Filius punitur pœna corporali, pro culpa parentum, & serui pro dominis, inquãtum sunt aliquid eorum, non autem pœna spirituali: nisi culpa aliorum fiat eis propria, ratione consensus, vel imitationis, vel consultationis, vel dissimulationis. 12ᵉ.q.81.1.1ᵐ./.2.1ᵐ./.q.87.8.o./.22ᵉ.q.108.4.1ᵐ./.3ᵐ./.q.164.1.4ᵐ./.3ª.q.82.6.3ᵐ./.2.d.30.q.1.2.6ᵐ./.d.33.q.1.2.o./.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.3ᵐ./. Ma.q.4.1.19ᵐ./.8.6ᵐ./.7ᵐ./.8ᵐ./.9ᵐ./.12ᵐ./.15ᵐ./.q.5.4.c./.ql.12.24.1ᵐ./.Psal.18.6./.Isa.14.co.3.6./.Io.9.co.1.6./.co.3.pnᵒ. Contritio.12.18.35.c. Contumelia.1. Crimen. Culpa.5.7. Dęmon.F.

39 Pœnam semper precedit peccatum in natura, sed non semper in persona puniti. 12ᵉ.q.87.7.o./.4.d.15.L.q.2.1ᵐ./.d.46.q.1.ar.2.q.3.o./.Ma.q.1.4.c. Detrimentum. Deus.252.253.254.313.426. Episcopus.31. Error.2.3. Feces. Fides.107. Filiatio.13.14. Fomes.3.5. Furtum.14. Generatio.41. Heresis.25.c. Imago.40. Incarcerare. Infernus.1.3. Infirmitas.1.2. Interdictum. Inuoluntarium.2. Irregularitas.o. Iudęi.18.c. Iudicium.36. Iuramentum.13.

40 Carentia diuinę visionis, est pœna consequens personam, non autem naturã, nisi ratione personę. 2.d.32.q.1.2.c.

41 Habituali dispositioni, vel priuationi, nunq; debetur pœna sensus, sed tantum pœna damni. Ma.q.5.2.c.6. Laqueus. Latro.3. Lex.12.118. Liberare.2. Limbus.3.6. Macula.8.11.14. Maledicere.3.5.

42 Qui est in peccato, nõ habet gustũ sanũ, sed affectũ infectum, amore sui inordinato: ideo reuocatur a peccato p pœnas contrarias suę naturę, & suę voluntati: & non dulcedine diuinę bonitatis. 22ᵉ.q.108.3.o./.4.d.14.q.1.ar.2.q.1.c.3ᵐ. Manens. Matrimonium.68.70.87.134. Meritum.36.63.64.91.98. Mors.1.3.4.10.14.c. Naturale.16.17. Nocere.1.2.3.4. Obedientia.38. Omissio.17. Opprobrium.4. Oratio.52. Ordinatio.7. Ordo.93. Passio.100.110.122.113.126. Peccatum.43.49.178.189.264.284.292.293.318.338. Pœnitentia.12.13.71.117.127. Preceptum.6.43.135. Predestinatio.22. Predicare.5. Princeps.11.29. Raptus.5. Reatus.o. Reprobatio.2. Restitutio.7. Sanctificatio.1. Satisfactio. P. Schisma. 6.8. Simonia. 21.29.c. Sponsa. 3. Sterilitas. 2. Subiectio. 4. Superbia. 37. Temporale.3.

43 In iudicio humano, nullus debet puniri pœna personali, nisi pro culpa sua, sed tantum pœna damni, triplici ratione. s. vel ex hoc q aliquis ineptus redditur sine sua culpa, ad aliquod bonum habendum vel consequendũ: vel quia bonum in quo damnificatur: non est propriũ bonum, sed cõmune: vel quia bonum vnius, dependet ex bono alterius. 22ᵉ.q.108.4.2ᵐ./.2.d.33.q.1.2.4ᵐ./.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.3ᵐ./.Ma.q.4.8.2.15. Tentare.14. Teneri.1. Thomas.4. Timor.14. Tyrannus.8. Tormentũ. Verecundia.11. Vindicatio.4. Vnctio.15. Vsura.10.84.c.90. Vxor.15. Christus.175.c.

COMPARATIO.10.67.68.70.71.72.73.

44 Inter pœnas corporales, potissima est mors, & inter pœnas spirituales, debilitas rationis. ꝑ.4.cᵒ.52. principio. Animal.70.

45 Non omnes pœnę sunt ęquales, nec premia sunt ęqualia. 12ᵉ.q.73.2.c./.ꝑ.3.cᵒ.58.142./.Ma.q.2.9.c. principio./.3ᵐ./.He.8.lec.3.co.2. Bonitas.53.216. Circuncisio.9.48. Crux.6. Damnatio. P. Defectus.16.20.21.

46 Maxima pœna est, separari a Deo. 12ᵉ.q.88.6.c.6./.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.4ᵐ./.d.46.L. principio./.Anima.21.c.6./.Psal.26.co.9.

47 Maxima pœna, est priuatio beatitudinis: secunda, priuatio virtutum: tertia, inordinatio potentiarum animę: quarta, nocumentum corporis: quinta, amissio bonorum exteriorũ. ꝑ.3.cᵒ.141.1ᵐ./.Ma.q.5.1.3ᵐ./.quol.2.13.2.1.

48 Maxima pœna est, impediri ab eucharistia. 4.d.9.ar.4.q.3.c. Deus.252.253.254.313.426. Duratio.8.9.

49 Oppositum videtur dicere. 4.d.14.q.1.ar.5.q.1.1ᵐ./.2ᵐ. P Duᵒ.1015ᵒ. R ſiᵒ. sicut Duᵒ.378ᵒ.

50 Grauitas pœnę duplex. s. ex parte boni priuati, & ex parte puniti, cui illud bonum est magis propriũ. Ma.q.5.1.3ᵐ.

51 Grauior pœna imponitur quadrupliciter. s. propter grauius peccatum, consuetudinem, pronitatem, & nocumentum. 12ᵉ.q.105.2.9ᵐ./.22ᵉ.q.39.2.1ᵐ./.4.d.20.ar.2.q.1.c./.Ma.q.10.4ᵐ. Eucharistia.279.280. Excęcatio.3.6. Excõmunicatio.22. Idolatria.8.

52 Ordo & differentia pœnarum, est sm ordinem & differentiam bonorum. 4.d.17.q.2.ar.3.q.1.4ᵐ./.ꝑ.3.cᵒ.141.1ᵐ. Infernus.1.2.3.

53 Pœna differt tripliciter a culpa, scilicet primo: quia culpa est malum ipsius actionis, pœna autem est malum agentis: secundo per hoc q est secundum voluntatem, & contra voluntatem esse: tertio per hoc q culpa est in agendo, pœna vero in patiẽdo. Ma.q.1.4.c.6./.1ᵐ./.3ᵐ./.5.c./.Opus.3.cᵒ.175. Iniustitia.6. Lapidatio. Limbus.3. Maledicere.1.3. Malum.39.40.47.56.57. Manens.

54 In foro Dei, semper redditur pœna, sm quantitatem culpę, non autem semper in foro humano. 4.d.20.ar.2.q.1.c./.Ma.q.2.10.4ᵐ./.quol.1.q.9.2.c. Misericordia.14. Mors.15. Ordo.16.45. Preceptum.43. Sacrilegium.8. Schisma.5.8.

55 Lex vetus, pœna mortis, punit peccata ꝯ Deum, homicidium, irreuerentiam ad parentes, adulterium, incestum, & furtum hominis. Aliarum autem rerum, pœna damni. 12ᵉ.q.105.2.12ᵐ./.22ᵉ.q.66.6.2ᵐ. Supplicium. Suspensio.2. Timor.54.

56 Pœnam talionis in percussoris mutilationibus, & falso testimonio, lex vetus infligit: in aliis vero flagella vel ignominiam. 12ᵉ.q.105.2.10ᵐ./.22ᵉ.q.66.6.2ᵐ.

57 Pœna sensus taxata, debetur tantũ conuersioni actuali, non autem concomitans. Ma.q.5.4.4ᵐ.

58 EFFECTVS./.Pœna ordinat culpam dupliciter. s. satisfaciendo, & vt medicina sanans, vel resecans. 4.d.4.q.2.ar.1.q.2.2ᵐ./.Opus.3.cᵒ.122.173.

59 Pœna septem dierum in veteri lege, non expiabat pœnam pro peccato, sed irregularitatem, sicut alia sacrificia. 4.d.20.ar.2.q.1.2ᵐ.

60 Pœna post remissiones culpę, imponitur duplici de causa. s. ad soluendum debitum, & ad remedium: quo ad primum, debet imponi sm q̃titatem culpę: sed quo ad secundũ, pro minori culpa, imponitur maior pœna, triplici ratione. s. difficultatis, periculi, & multitudinis. 12ᵉ.q.105.2.9ᵐ./.4.d.20.ar.2.q.1.o./.quol.1.q.9.2.1ᵐ. Baptismus.180.208.222.230.231. Cęcitas.1.

61 Post absolutionem, oportet pro quolibet peccato, aliquam pœnam satisfactoriam remanere vt medicinã, contra peccatum. 4.d.18.q.1.ar.3.q.2.3^{m}.

62 Ex vi clauiũ, aliquid de pœnis singulorum peccatorũ, proportionaliter dim ttitur. 4.d.18.q.1.ar.3.q.2.3^{m}.

63 Christus ex autoritate poterat totam pœnam, vel partem dimittere, sicut volebat, nõ autem al i. 22^{e}.q.83.4.2^{m}./.4.d.18.q.1.ar.3.q.4. 3^{m}./.d.20.ar.3.q.1.b.1. Clementia.4.6. Confessio.59. Corripere. Deus.252.253.254. Dolor.43. Error.6. Fides.101. Gratia.161.165. Idolatria.8. Infirmitas.1. Lex.21.29. Liberare.0. Macula.14. Meritum.36.

64 Deus tardat pœnas pro peccatis, duplici ratione. s. vt prędestinati conuertantur: & vt iudicia eius appareãt iusta. 22^{e}.q.10.11.c.fi./.fs.7.co.7.

65 Deus & ecclesia puniunt peccatores dupliciter. s. flagellando, & auxilia subtrahendo, vt per humilitatem redeant ad deum. 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.c. Nocere.1. Origenes.7. Peccatum. 140.190.195. 196.205.264.293.318. Pœnitentia.71. Princeps.11. Prohibitio.2. Sanitas.7. Satisfactio.37. Seruile. Seruitus.17.18. Temporale.3.

66 PVRGATORII./. Post hanc vitam, nullos habebit pœnam corporalem, nec spiritualem: nisi pro culpa sua. 22^{e}.q. 108.4.c./.4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c./. Ma.q.5.4.5^{m}.

67 Si imponitur hic minor pœna, q̃; sit debitum peccati, restat pœna in purgatorio: si autẽ maior, tenetur eam hic complere, sed non ibi: si vero ęqualis, nulla pœna restat ibi. 4.d.20.ar.2.q.2.0./.quol.3.q.13.1.c. Aduentus.9. Angelus.528.

68 Pœna in purgatorio, semper taxatur secundũ quantitatem peccati: quia tantum est ad soluendum debitum. 4.d.20.ar.2.q.1.c. Confessio.59.

69 Pœnitenti in fine vitę, restat aliqua pœna, qua punitur post mortem in purgatorio: nisi tanta sit contritio, q̃ totaliter pœnam purget. 4.d.20.ar.1.q.3.0./. Opus.3.c^{o}.105.106.185. Infirmitas.1. Macula.14. Origenes.7.

70 Pœna purgatorii purgat a reatu pœnę, soluendo pœnam. 4.d.21.q.1.ar.3.q.2.0./. Opus.3.c^{o}.183.184.

71 Pro eadẽ culpa, grauius quis punitur in purgatorio, q̃; hic, ratione alterius feri, tamen proportionaliter. 4.d.20.ar.1.q.3. 2^{m}./.d.21.q.1.ar.1.q.3. 2^{m}./.d.47.q.2.ar.3.q.2.5^{m}./. Ma.q.7.10.7^{m}. Religio.43.

72 Minima pœna purgatorii, est maior, q̃; maxima pœna hic. 3^{a}.q.46.6.3^{m}./.4.d. 20.ar.1.q.3.2^{m}./.d.21.q.1.ar.1.q.3.0.

73 Acerbitas pœnę in purgatorio, correspondet quantitati culpę: diuturnitas vero, radicationi culpę. 4.d.21.q.1.ar.3.q.3.0./.d.46.q.1.3.c. 2^{m}./.q.2.ar.2.q.1.2^{m}./. Ma.q.7.10.2^{m}. Satisfactio. 14.15.

74 In fine mundi, acerbitas pœnę purgatorii, recompensabit diuturnitatem eius: & habebunt pauca purganda, pręuiis purgati tribulationibus. quol.2.14.4^{m}.

75 Pœna purgatorii, nominatur tantũ ignis: q̃a principaliter est ad purgandũ reliquias peccati. 4.d.21.q.1.ã.1.q.2.2^{m}./.d.50.q.2.ar.3.q.1.2^{m}./. Isa.fi.

76 ORIGINALE./. Mortui cum solo peccato originali, non puniuntur pœna sensus. 3^{a}.q.1.4.2^{m}./.2.d.33.q.2.0./.d.42.q.2.1.0./.4.d.4. L.fi./.d. 6.q.1. ar.1.q.1.c./.d.16.q.1.ã.2.q.2.0./.d.43.ã.1.q.2.2^{m}./. Ma.q.5.1.3.0./.4.5^{m}.

77 Mortui cum solo peccato originali, nullum defectum habent, in perfectionibus, & bonitatibus, quę naturam humanam ex principiis suis consequuntur. 2.d. 33.q.2.1.c./.4.d. 4.L.fi./. Veri.q.26.1. 11^{m}./. Ma.q.5.3.c.

78 Nec habent aliam pœnam, pręter carentiam diuinę visionis. 2.d.33.q.2.1.c./.4.d.4.L.fi./. Veri.q.26.1. 11^{m}./. Ma.q.5.3.0.

79 Pœna originalis peccati, non est, morte detineri: sed mori: quam soluunt moriendo, decedentes in originali. 4.d.43.ar.1.q.2.4^{m}. Annihilatio.1.14. Baptismus.180.198.201.107.108.130.131.

80 Si per impossibile, aliquis moreretur in originali, cũ veniali fine mortali, puniretur ęternaliter pœna sensus pro veniali: quia ęternitas pœnę concomitatur carentiam gratię, ex qua prouenit ęternitas culpę. 2.d.42.q.1.5.7^{m}./.4.d.45.q.1.3.6^{m}./. Ma.q.5.2.8^{m}./.q.7.10.8^{m}. Beatitudo.125. Fides.107.

81 Pœna ęterna debetur peccato originali, non ratione grauitatis, sed ratione subiecti priuati gratia. 12^{e}.q.87.5. 2^{m}./.2.d.33.q.2.1. 2^{m}./.3.d.19. ar.3.q.1.c./. Ma.q.5.1.10^{m}.

82 Pœna duplex debetur peccato originali. s. carentia diuinę visionis, inquantum inficit personam: mors, rebellio, & huiusmodi, inquantum inficit naturam. 3^{a}.q.52.5.c./.2.d.32.q.1.2.c./.3.d.19.3.0./.4.d. 46.q.2.ar.2.q.1.3^{m}./. Ma.q.5.1.4^{m}.

83 Sola carentia diuinę visionis, est per se pœna peccati originalis: alię vero consequuntur per accidens. 2.d.33.q.1.3.3^{m}./.d.42.3.3^{m}./. Ma.q.5.0. Imago.40. Mors.1.c. Naturale.16.17. Peccatum.94.169.385. Rebellio.1.

84 Omnes pœnę pro peccato primorum parentum, declarantur. 22^{e}.q.164.2.0./.2.d.29.5.0.

85 Minor pœna debetur pctõ originali, q̃; veniali. 3^{a}.q.1.4.2.1./.2.d.33.q.2.1.2^{m}./.4^{m}./. Ma.q.5.1.3^{m}.

86 VENIALE.85.88.954. Peccatum veniale fine gratia.i.cum originali, vel mortali, punitur ęternaliter pœna sensus, in inferno. 12^{e}.q.87.5.3^{m}./.2.d.33.q.2.1.2^{m}./.d.42.5.6^{m}./. 7^{m}./.4.d.21.q.1. ar.2.q.3.0./.d.22.q.1.1.5^{m}./.d.45.q.1.3.6^{m}./. Ma.q.5.2. 8^{m}./.q.7.1.14^{m}./.10.0./. Opus.3.c^{o}.187.

87 Pœna sensibilis debetur peccato veniali. 4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c.

88 MORTALE./. Pœna temporalis debetur peccato veniali, ęterna vero mortali. 12^{e}.q.72.5.c./.q.87.2.5.0./.q.88.2.4.c./.q.109.7.c./. 3^{a}.q.86.4.0./.2.d. 24.q.3.6.c.fi./.d.42.q.1.5.0./.3.d. 19.3.0./.4.d. 46.q.1.3.0./.$\tilde{g}$.3.c^{o}.143.144./. Io.4.c^{o}.85.1^{m}./.92. 2^{m}./.93./. Ma.q.1.5.15^{m}./. 18^{m}./.q.7.1.c./.q.11.10.c./. Opus.3.c^{o}.185.188./. Ro.2.lec.2.co.1.

89 Pœna inferni non affligeret, non habentem reatum pœnę, etiam si esset ibi: quia non agit, nisi vt instrumentum diuinę iustitię. 3.d.22.q.2. ar.2.q.1. 3^{m}./. Ma.q.5.2.5^{m}. Angelus.528. Anima.141. Appetitus.30. Auersio.19.

90 Pœna inferni duplex. s. ignis & frigoris, correspondet duplici radici peccati, scilicet amori, & timori. 4.d.15.L.prin°.

91 Pœna inferni quo ad aliquid augetur, & minuitur, vsq; ad diem iudicii. 4.d.22.q.1.1.5^{m}.

92 Oppositũ videtur dicere a simili. 22^{e}.q.13.4.2^{m}./.4.d.21.q.1.ar.2.q.3.c. 2^{m}./.d.50.q.2. ar.1.q.6.0./. L. prin°. P̃ Du°.1016°. R fi°.sicut Du°.275°. Baptismus.180.198.201.107.108.130.132. Bonitas.216. Confessio.58.81. Eucha^{a}.279. Fides.107.

93 Pœna inferni, est ad affligendũ: ideo nominatur omnibus, quę hic nos affligere consueuerunt. 4.d.21.q.1.ar.1.q.2.2^{m}./.d.50.q.2.ar.3.q.1.0. Indulgentia.8.26. Lex.180. Macula.14. Martyrium.12.15.

94 Peccato veniali non debetur pœna simpliciter, sed purgatio corporis: scilicet mors, & incineratio, & purgatio animę. s. ignis purgans. 4.d.43.ar.1.q.1.3^{m}.

95 Omnis pœna, preeligenda est nō solum peccato mortali, sed etiam peccato veniali: tamen nullus tenet se, nec alium, in speciali de hoc, propter periculum: quia descendere in talibus ad singula, est inducere hominē in tentationem, & prębere occasionem peccandi. 12ᵉ. q. 110. 3. 4ᵐ. / 4. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 3. 3ᵐ. / d. 17. q. 2. ar. 3. q. 1. 4ᵐ. / d. 18. q. 2. ar. 4. q. 3. 1ᵐ. / d. 29. 2. 2ᵐ. / quol. 5. q. 5. 1. 0. / quol. 11. q. 9. 3ᵐ.

96 Peccato veniali, non debetur pœna carentię diuinę visionis simpliciter, nec ad tempus: sed per accidens, ratione pœnę debitę. quol. 2. 13. 1ᵐ.

97 Remissa per pœnitentiam, culpa mortali, & pœna ęterna, quandoq; remanet pœna temporalis. 12ᵉ. q. 87. 6. 0. / 3ᵃ. q. 86. 4. 0. / 2. d. 42. 2. 5ᵐ. / 4. d. 14. q. 2. ar. 1. q. 2. 0. / d. 17. q. 3. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. / ar. 5. q. 1. c. / q. 3. 2ᵐ. / d. 18. q. 1. ar. 1. q. 1. 3ᵐ. / ar. 2. q. 3. 0. / ar. 3. q. 2. c. / d. 20. ar. 1. q. 2. 3ᵐ. / q. 3. 0. / d. 35. 6. 2ᵐ. / ͠p. 3. cº. 158. 5ᵐ. / Liº. 4. cº. 72. co. 2. 3. 91. 5ᵐ. / Opus. 3. cº. 185. 186. / He. 6. co. 3.

98 Cessante culpa, & macula, & reatu, quo ad deum, manet pœna ecclesię. 4. d. 35. 6. 2ᵐ. / d. 37. q. 2. 1. c. 6.

99 Absolutio ex vi clauium, delet partem pœnę: non autem totam, nisi ex vi magnę contritionis: vel per confessionem sępius iteratam. 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. / ar. 5. q. 2. c. 2ᵐ. / d. 18. q. 1. ar. 3. q. 2. 0. / d. 20. ar. 1. q. 2. 3ᵐ. / q. 3. 0. / quol. 2. 6. / quol. 3. 28. c. Peccatum. 266. 375. 408. 411. Pœnitentia. 73. 117. 120. 127. Prędestinatio. 2. Religio. 43. Sacerdos. 34. Sacrilegiū. 8.

POENALE est aliquid, inquantum est contra voluntatem. 1ᵃ. q. 48. 5. c. / q. 64. 3. c. / 12ᵉ. q. 87. 2. 6. c. / 22ᵉ. q. 18. 3. c. / 2. d. 41. q. 2. 2. 5ᵐ. / 4. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 4. c. / d. 46. q. 1. ar. 2. q. 3. 0. / ͠p. 3. cº. 141. / Ma. q. 1. 4. c. / q. 5. 3. 3ᵐ. Humilitas. 9. Ieiunium. 11. 19. 22. Infernus. 2. Inuoluntarium. 1. Pœna. 0. Pœnalitas. Puer. 9. Satisfactio. 14. 20. Turpitudo. 1.

Pœnalitas. Circūcisio. 46. Difficile. 6. Iustitia. 71. Misericordia. 0. Passio. 129. Peccatum. 331. Satisfactio. 14. Christus. 175.

Pendere. Latro. 3. Suspensio. 0.

Pœnę, Quasi. Penes. Actio. 50. Actus. 150. Apud. 0. Flagellum. 3. Iuxta. Ordo. 52. Vsura. 169.

Penetratio. Amor. 255. 258. Contemplatio. 5. Intellectᵒ. 197. Puer. 3. Seraphin. 5. Subtilitas. 0. Vnctio. 4.

1 POENITENTIA vt ē dolor voluntatis, cum electione recta, est virtus, vel actus eius: non autem vt passio. 3ᵃ. q. 85. 1. 0. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. 0. / q. 6. 5ᵐ. / ar. 3. q. 1. c. 2ᵐ. / q. 2. 4. 0. Baptismus. 225. 248. Confessio. 1.

2 Pœnitentia est virtus specialis: quia habet materiam generalem, sub ratione speciali. s. omnia peccata, vt emendabilia per actum hominis. 3ᵃ. q. 85. 2. 0. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. 3. 4. 0.

3 Pœnitentia est virtus moralis, & nō theologica: quia obiectum eius est peccatum, non autem deus, sed est spes eius. 3ᵃ. q. 85. 3. 1ᵐ. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 0. / d. 17. q. 2. ar. 2. q. 4. c. / ar. 3. q. 2. b. Fundamentum. 3. Lamentum. 3. Matrimonium. 99. Niniuitę.

4 Philosophi nihil tractauerunt de pœnitētia: quia considerauerunt virtutes, secundum ꝙ ordinant hominē, ad bonū humanum: non aūt vt ordinant homines ad deum. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 3. 4ᵐ. Peccatū. 159. 202. 275. 408. Planctus. Sanitas. 7. 8. Tabula. 1.

5 Pœnitentia est quodāmodo spēs vindicatiuę iustitię: quia pœnitentia est tantum sui ad deū: vindicatiua vero iustitia, est & sui & alterius ad alterū. 4. d. 15. q. 1. ar. 1. q. 3. c. Tonsura. Vestis. 6. Visum. 77.

6 Pœnitentia est spēs iustitię commutatiuę: licet cōtineat aliquid, de qualibet virtute. 3ᵃ. q. 85. 3. 0. / 4. c.

7 Immo pœnitentia non est spēs seu pars subiectiua iustitię: sed pars eius potentialis. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 4ᵐ. / q. 5. 0. / ar. 3. q. 3. c. / d. 17. q. 2. ar. 2. q. 4. c. / ar. 3. q. 2. b. ☞ R ñº. Duº. 1017º.

8 COMPARATIO. / Pœnitentia, & vindicatiua, continentur sub iustitia cōmutatiua. 3ᵃ. q. 85. 3. 3ᵐ.

9 Diffinitio quincuplex, virtutis pœnitentię. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 6. 0.

10 Pœnitentia secundum ꝙ est virtus, importat detestationem peccati: cum proposito abolendi illud, secundū conditionem status peccantis. 3ᵃ. q. 85. 1. 1ᵐ. / 3. c. / 4. d. 16. q. 1. ar. 2. q. 1. 0.

11 Pœnitentia dicitur gratia, nō quidē essentialiter: sed quia cōueniunt in effectu: qa vtraq; iustificat, & gratū deo reddit. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. 2ᵐ. / q. 2. 4. c.

12 Pœnitentia, & iustitia vindicatiua, constituunt medium in offensis, in puniendo aliquas, & aliquas non: sed omni offensę proportionando pœnam. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 4ᵐ.

13 Pœnitentia ponit medium, inquantum infert debitā pœnam pro qualibet culpa, secundum acceptationem dei. 3ᵃ. q. 85. 3. 2ᵐ. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 4ᵐ.

14 Pœnitentia duplex. s. interior. i. cōtritio, & exterior. i. satisfactio. Ro. 11. lec. 4. co. 4.

15 Pœnitentia secundum ꝙ homo se habet, vt recipiēs gratiam, est sacramentum: sed vt habitus infusus, ordinatus ad actum rectum, est virtus. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. c. 1ᵐ. / d. 16. q. 1. ar. 1. q. 1. c.

16 Pœnitentiam ordine naturę, simpliciter precedunt, virtutes theologicę. 3ᵃ. q. 85. 6. 0.

17 Immo pœnitentia est prior charitate. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. 0. ☞ R ñº. Duº. 1018º.

18 Pœnitentia est dolor, de peccato preterito: sed verecundia est timor, de turpi futuro. 3ᵃ. q. 85. 1. 2ᵐ. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. 5ᵐ. / q. 5. 4ᵐ. / d. 17. q. 2. ar. 1. q. 1. 4ᵐ. / ar. 4. q. 1. 1ᵐ. Baptismus. 8. c. 248. Debitū 12. Euchaᵃ. 31. 46. 162. 193.

19 Pœnitentia sufferet difficilia, voluntarie assumpta: patientia vero, ab alio illata. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 5. 5ᵐ. Fornicatio. 12.

20 Afflictio pœnitentię, non est proprie martyrium, quę excedit ipsum diuturnitate: sed exceditur ab ipso intensione. 4. d. 49. q. 5. ar. 3. q. 2. 5ᵐ.

21 Pœnitentia est in reo, secundum voluntatē eius, pro offensa dei: sed iustitia vindicatiua, est in iudice, contra voluntatem rei, & pro offensa in cōi. 3ᵃ. q. 85. 3. 0. / q. 90. 2. c. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 6. c. / d. 16. q. 1. ar. 1. q. 2. c. Fundamentum. 3. Impœnitentia.

22 Pœnitentia, secundum ꝙ est actus virtutis, requiritur ante baptismum, quę sit prior baptismo, tempore vel natura: non aūt vt sacramentum. 3ᵃ. q. 6. 0. / q. 84. 2. 2ᵐ. / 6. 2ᵐ. / q. 90. 4. 1ᵐ. / 4. d. 16. q. 1. ar. 2. q. 1. 0.

23 Pœnitentia reddit debitum deo, ratione subtracti: latria vero, ratione accepti. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 5. c. / d. 15. q. 1. 2. c.

24 Pœnitentia est posterior natura & tempore, fide, spe, & timore seruili: sed est prior charitate, & cęteris virtutibus. 3ᵃ. q. 85. 6. 0. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. 0.

25 Dissensus dicit renitentiā, ad peccatū futurū: ideo nō oportet ꝙ pertineat ad pœnitentiā: quia pœnitētia dicit displicentiā peccati pteriti, cū proposito emēdationis in futurū. 4. d. 14. I. 6ᵐ. / d. 16. q. 1. ā. 2. q. 4. 2ᵐ.

26 Pœnitētia vtitur tēperantia ad finē suum. 3ᵃ. q. 85. 3. 4ᵐ. / 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 5. 3ᵐ. Ingratitudo. 11.

27 Pœnitentia imperat actum latrię: & fortitudo, actum temperantię. 4. d. 15. q. 4. ar. 7. q. 1. 2ᵐ. Matrio-

monium.64.Niniuitę.

28 Detestatio, vel displicentia peccati absolute; est actus cuiuslibet virtutis: sed vt expiabile per eam, quo ad culpam & reatum, est actus pœnitentię virtutis. 3ª.q.85.2.1m./.3.c./.4.d.14.q.1.ar.1.q.3.c.3m./.ar.3.q.4.c./.d.16.q.1.ar.2.q.1.0. Peccatum.173.

29 Pœnitentia est optima res, in genere declinationis a malo: non aūt simpliciter. 4.d.14.q.1.ar.1.q.6.6m.

30 Primus actus pœnitētię .s. cōtritio, se habet vt vltima dispositio ad gratiam consequendā: alii vero actus pœnitentię, procedunt iam ex gratia & virtutibus. 3ª.q.89.1.2m./.2.c. Religio.19.50.107.108. Virtus.77.

31 Omnis effectus absolutionis pœnitentię, impeditur per indispositionem voluntatis: non autem in sacramētis imprimētib⁹ characterē. 4.d.22.q.2.ar.2.q.3.c.

32 Pœnitere est dolor interior: sed pœnitentiam agere, est hoc exterius demonstrare. 4.d.22.q.2.ar.3.q.3.2m./.Mat.3.co.2.

33 Pœnitentia, & gaudium, circa idem .s. de peccatis, contrariantur: non autem gaudium de pœnitentia, vel de venia sperata. 3ª.q.84.9.2m./.4.d.14.q.1.ar.4.q.2.0./.d.17.q.2.ar.1.q.1.5m.

34 SVBIECTVM./. Pœnitentia non est subiectiue in deo, nisi metaphorice. ℟.1.c⁰.89.9m./.91.fi./.Li⁰.1.c⁰.25./.Li⁰.3.c⁰.96.fi./.Ro.11.lec.4.co.3.fi. Abraham.28. Amor.32.33.34. Angelus.511. Antioch⁹. Bonitas.111. Caim. Cilicium. Confessio.28.

35 Pœnitentia non fuit in Christo, actu nec potētia: sicut nec materia eius .s. peccatum. 3ª.q.84.7.4m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.1.1m./.4.d.14.q.1.ā.3.q.3.2m./.d.22.q.2.ar.3.q.3.3m. Damnatio.27. Debitum.7. Donum.41. Episcopus.28.31.

36 Pœnitentia est in beatis, secundū habitū, & secundum actum agendi gratias: non autem dolor sicut nunc in nobis. 4.d.14.q.1.ar.3.q.3.0./.q.4.4m.

37 Pœnitentia vt virtus est subiectiue in voluntate: sed vt passio, est in concupiscibili. 3ª.q.85.4.0./.4.d.14.q.2.ar.3.q.1.0./.q.4.c.

38 Pœnitentia est in innocentibus secundum habitum: non autem secundum actum. 1ª.q.95.3.c./.3.d.36.2.5m./.4.d.14.q.1.ar.3.q.2.0./.d.17.q.3.ar.1.q.2.2m. Eucharistia.46.161.193. Gedeon.1. Hęresis.30. Ie pte. Innocentia.12.18. Ira.74. Ludus.6.

39 Pœnitēs recurrit ad deum: sicut seruus, filius, & vxor, ad dominum, patrem, & virum: ad sacerdotem autē, sicut ad vicariū dei. 3ª.q.85.3.c./.4.d.15.q.1.ar.5.q.1.c./.d.16.q.1.ar.1.q.2.c.1m. Machabęi. Matrimonium.43. Misericordia.35.

40 Esau non vere pœnituit: quia non doluit de peccato, sed de damno. 3ª.q.86.1.1m./.4.d.14.q.2.ar.1.q.1.2m./.He.12.co.14.

41 Nullus pōt pœnitere, nisi cessante passione, vel remoto habitu, quo malum finē eligebat. 2.d.7.q.1.2.c.fi.

42 Peccans ex passione, cessante illa, est pœnitens: nō autem peccans ex malitia. 2.d.7.q.1.2.c.co.2./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2m.

43 Habens veram pœnitentiam, potest eam deserere: tamen pœnitentia requirit propositum perseuerādi. 3ª.q.84.10.0./.4.d.14.q.1.ar.4.q.1.0./.d.22.I.3m.

44 Vera pœnitentia potest amitti per quodlibet peccatū mortale sequēs, ꝓp flexibilitatē liberi arbitrii. 3ª.q.84.10.c./.4.d.14.q.1.ā.4.q.1.0./.d.22.I.3m. Niniuitę. Pœna.69. Salomon.4. Spectacula.1.2. Votum.32.

45 MODVS./. Pœnitentia debet esse continua, secundū habitum: non autem secundum actum: quia non potest. 3ª.q.84.9.0./.4.d.14.q.1.ar.4.q.1.0.

46 Pœnitentia interior debet durare, vsq; in finem vitę: non autem exterior. 3ª.q.84.8.0./.9.1m./.4.d.22.q.2.ar.4.q.1.2.0.

47 Pœnitentia est possibilis in fine vitę, quādiu durat liberum arbitrium: sed est difficilis, & rara. 22ᵉ.q.14.3.3m./.4.d.14.q.2.5.5m./.d.20.ar.1.q.1.0./.He.12.cō.14. Abscondere.4. Confessio.28. Contritio.8. Ludus.6. Spectacula.0.

48 Exercitia militię, negociationis, & publicanorū, possunt haberi a pœnitētibus, licet laudabilius euitētur ab eis. 22ᵉ.q.188.3.4m./.4.d.16.q.4.ar.2.q.3.0.

49 Militia secularis, interdicitur pœnitētibus: sed quę, est propter deū, imponitur eis qñq;. 22ᵉ.q.188.3.3m.

50 CAVSA.56.59./. Pœnitentia quo ad habitum est tantū a deo: sed dispositiue est a nobis, per timorē seruilem vt plurimū, licet in aliquibus inchoetur ex amore. 3ª.q.85.5.0./.4.d.14.q.1.ar.2.q.1.0./.q.2.c. Impœnitentia. Ingratitudo.11. Pręsumptio.12.

51 Actus pœnitentię est a timore seruili, vt a primo motiuo affectus: a timore filiali vero, vt a pncipio immediato & proximo. 3ª.q.85.5.c.

52 Sex actus per ordinem, concurrunt ad causandum in nobis pœnitentię actus .s. operatio dei conuertentis cor, motus fidei, spei, charitatis, timoris seruilis, & filialis. 3ª.q.85.5.0. Psalmus.7. Religio.50.60.61.90. Satisfactio.15.

53 Fides est principium pœnitentię: ideo quod est pœnitentię: etiā fidei attribui pōt 4.d.14.q.2.4.2m.

54 Christus sacramento pœnitentię non est vsus ad se, nec ad alios: quia vt sacramentorum dominus, effectum sacramenti sine sacramentalibus prębebat. 3ª.q.84.5.3m./.7.4m./.4.d.22.q.2.ar.3.q.3.3m./.d.23.q.1.ar.1.q.3.2m.

55 Pœnitentia figurabatur in veteri lege per diuersos ritus expiationū. 12ᵉ.q.102.5.3m./.4.d.2.q.1.2.5m.

56 SACRAMENTVM./. Pœnitentia in generali est a natura: sed cum aliqua determinatione, est a lege veteri: a noua vero, vt sacramentū nouę legis. 3ª.q.84.7.0./.q.86.6.4m./.4.d.22.q.2.3.0. Bonitas.111. Cilicium. Confessio.30.

57 Pœnitentia est sacramentum. 3ª.q.84.1.0./.4.d.14.q.1.ar.1.q.1.2.4.0./.d.22.q.2.ar.3.q.2.0.

58* Pnīa fuit post pctm̄: nō āt añ: * añ Xp̄m, & si fuerit necīa, nō tn̄ fuit sacrm̄ sicut est mō: lʒ eēt aliqd sīle & ante Christi aduentū: Aliquis vcʒ modus agendi pœnitentiam. 4.d.22.q.2.ar.3.q.2.c.

59 Christus fuit institutor sacramenti pœnitentię, & partium eius: non autem Ioānes baptista: sed fuit denūciator. 4.d.16.I.3m./.d.17.q.3.ā.1.q.5.0./.ar.3.q.1.5m. Eucharistia.46. Innocentia.12.

60 Et fuit institutum a Christo, dando claues: sed ostendit efficaciam eius post resurrectionē. 3ª.q.84.7.0./.4.d.22.q.2.ar.3.q.3.0.

61 Sacramentum pœnitētię, est tantum vnum. 4.d.22.q.2.ar.2.q.1.0.

62 Et necessarium est solis habentibus peccatum. 3ª.q.65.1.c./.2.4m./.4.c./.q.85.5.0./.6.c./.4.d.14.q.2.5.0./.I.prin⁰./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c./.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./.℟.4.c⁰.71. Matrimonium.12.64.

63 Sacramentum pœnitentię, potest & debet iterari. 3ª.q.84.10.0./.4.d.14.q.1.ar.4.q.3.0./.He.6.co.3.

64 Pœnitētia inquantum est sacramentum: perficitur in confessione. 4.d.17.q.3.ar.5.q.1.c. Sacramentum.9.28.43.46.111.153.

65 Sacramentum pœnitentię, non requirit impositionē manus, nec signum crucis. 3ª.q.84.4.0./.℟.4.c⁰.71 Satisfactio.10.

66 Remissio peccatorū, est res tm̄, in sacramēto pœnitentię: actus vero exteriores pœnitētis, & absoluētis, sunt sacrm̄ tantū: sed pnīa interior, est sacrm̄, & res sacri

& secundũ totũ simul, est cã tertii: sed scdm & tertiũ, est causa primi. 3ª.q.84.1.3m./4.d.22.q.2.1.0.

67 MATERIA.55.75.80./. Hoc sacramentum, non consistit in consecratione materię: nec in vsu materię consecratę, sicut alia sacramẽta. sed in remotione materię.s.peccati. 3ª.q.84.3.c./4.d.14.q.1.ar.1.q.1.2m./d.18.q.1.ar.3.q.1.c. Baptismus.148. Confessio.33. Pręsumptio.12.

68 In sacramento pœnitentię, & matrimonii, nõ est materia corporalis, sicut in aliis sacramentis: sed actus humani sensibiles, sunt ibi loco materię. 3ª.q.84.1.1m./2m./4.3m./7.c./q.85.1.1m./q.86.4.3m./6.c./q.89.1.2m./q.90.1.0./2.c./4.d.7.q.1.ã.2.q.1.c./d.14.q.1.ar.1.q.1.1m./2m./4m./d.16.q.1.ar.1.q.1.0./q.2.1m./q.3.c. 3m./q.4.c./d.17.q.3.ar.3.q.2.1m./q.4.c./d.22.q.2.ar.1.q.1.c./ar.2.q.1.2m./q.2.0./d.24.q.1.ar.1.q.5.c./d.26.q.2.1.3m.

69 Dolor corporalis, vel sensibilis, vel fletus, potest esse materiale in pœnitentia: & redditum deo pro offensa.4.d.14.q.1.ã.1.q.6.2m./q.2.3m./ã.3.q.1.c.2m.

70 Materia vel obiectũ pœnitentię duplex.s.proxima.i.actus pœnitentis: & remota.s.peccata.3ª.q.84.2.0./q.90.1.3m.

71 Pœnitentia non est de pœnis, nisi large.i.dist licentia: qa pœna simpl' diminutionẽ dicit: & iõ de malis pœna potest esse dolor, nõ aũt cõtritio, seu pœnitentia.4.d.17.q.2.ar.2.q.1.0.

72 Materia pœnitentię adhibetur a deo interius instituta: non autem a ministro, sicut in aliis sacramẽtis: sed tantum complet absoluendo.3ª.q.84.1.2m./3.c./4.4m./4.d.16.q.1.ar.1.q.2.1m. Sacrm.9.27.46.84.

73 Pœnitẽtia est aliquo modo de quolibet genere peccatorum: sed est de peccato mortali proprie & principaliter: de veniali proprie & non principał: de originali vero, improprie. 3ª.q.84.2.3m./7.3m./4.d.16.q.1.2.0./d.22.q.2.ar.2.q.1.3m./Ma.q.7.11.3m./4m.

74 Nullus tenetur ad pœnitentiam de peccato veniali, quia sine ea remittitur: licet non in hac vita.3ª.q.87.1.0./2.2m./4.d.16.q.1.ar.2.q.4.0./q.2.ar.2.q.3.c. Sacrificium.18.26. Votum.32.

75 FORMA.80./. Quę sunt ex pte pœnitẽtis.s.verba & facta, sunt materia huius sacramẽti: q̃ vero sunt ex parte sacerdotis, se habẽt per modum formę.3ª.q.84.3.c.1m./4.3m./7.c./q.86.6.c./q.89.1.2m.

76 Pœnitentia inquantum est sacramentum, habet formam verborum: non aũt vt virtus.4.d.1.q.1.3.5m. Absoluere.21.22.29.30.

77 Forma huius sacramenti, est absolutio, quę non requirit tantam determinationem verborum, sicut alia sacramenta.4.d.1.q.1.3.5m./d.14.q.1.ar.1.q.1.2m./d.22.q.2.ar.2.q.2.0.

78 Forma huius sacramẽti, est hęc: absoluo te: sed alia.s. in nomine patris &c. & omnia alia, quę in absolutione dicuntur, sunt ad bene esse. 3ª.q.84.3.0./4.d.22.q.2.ar.2.q.3.0./Opus.22.0.

79 PARS.59.114.128./. Sacramentum pœnitentię, habet partes: non autem vt virtus: nec alia sacramenta.3ª.q.90.1.0./4.d.16.q.1.ar.1.q.1.4.0.

80 Partes eius materiales, sunt tres.s.contritio, cõfessio, & satisfactio: sed partes eius essentiales, & cuiuslibet sacramenti, sunt materia & forma.3ª.q.90.2.0./4.d.16.q.1.ar.1.q.2.4.0./d.17.q.3.ar.3.q.4.c./d.22.q.2.ar.1.q.2.3m./2c. Cor.7.co.5.

81 Hę partes pœnitentię, sunt partes eius essentiales: non autem subiectiuę, nec potentiales.3ª.q.90.3.0./4.d.16.q.1.ar.1.q.3.0.

82 Contritio, confessio, & satisfactio, sunt actus pœnitentię virtutis, & non partes eius. 3ª.q.90.1.2m./4.d.16.q.1.ar.1.q.4.0./d.17.q.3.ar.2.q.3.0.

83 Partes omnes pœnitentię, sunt in pœnitentia interiori, secundum propositum: & in exteriori realiter: pręter contritionem, quę est interius re, & exterius vt in signo.4.d.22.q.2.ar.1.q.2.3m. Confessio.1.2.14.81.85.86.

84 Partes pœnitentię adaptantur tribus attributis diuinis.s.contritio misericordię vel bonitati: confessio sapientię: & satisfactio potentię.4.d.17.q.3.ar.2.q.3.3m. Contritio.3.4.10.11.28.29.

85 Contritio est prima pars pœnitentię, efficaciam aliis partibus prębens: ideo iudicatur de tota pœnitẽtia, sicut de contritione.4.d.17.q.3.ar.2.q.3.3m.

86 Ordo virtutis & temporis, est inter partes pœnitẽtię integrales.3ª.q.90.3.3m./4.d.16.q.1.ar.1.q.3.c.

87 Pœnitentia ante baptismum, pœnitẽtia peccatorum mortalium, & pœnitentia venialium, sunt partes.i.species virtutis pœnitentię: non autem sacramenti pœnitentię. 3ª.q.90.4.0./4.d.16.q.1.ar.2.q.1.5.c./Mat.3.co.2.fi.

88 Satisfactio dicitur fructus pœnitentię: quia est vltima pars eius.3ª.q.90.2.3m./4.d.16.q.1.ar.1.q.2.4m.

89 SOLENNIS./. Pœnitentia publica, põt imponi cuilibet, & a quolibet, & potest iterari.4.d.14.q.1.ar.5.q.3.c. Absoluere.7.23.

90 Immo imponens pœnitentiam publicam, pro peccato occulto, reuelat confessionem.4.d.9.ar.5.q.1.c. R ñº. sicut Duº.178º.

91 Pœnitẽtia publica, põt imponi a simplici sacerdote, & iterari, & ẽt clericis.4.d.14.L.10m./q.1.ar.5.q.3.c.

92 Pœnitentia solennis, quandoq; ponitur pro publica: ideo varie loquuntur doctores.4.d.14.L.10m./q.1.ar.5.q.3.c.

93 Omnis pœnitẽtia solẽnis est publica, & nõ ecõuerso: & ritus eius exponitur.4.d.14.q.1.ar.5.q.3.0.

94 Pœnitentia quędã debet esse publica & solẽnis, quadruplici ratione.s.vt peccatum publicum, publicam habeat medicinam: & quia maxima confusione in hoc mundo etiam dignus est, qui grauissimum scelus commisit: & vt sit aliis in terrorem: & vt sit ad exemplum pœnitendi, ne desperent qui in grauibus peccatis detinentur.4.d.14.q.1.ar.5.q.1.0. Baptismus.8.9.12.15. Coma. Confessio.85.86. Episcopus.25. Euchaª.162.193. Forus.1.

95 Pœnitentia solẽnis, exit forum occultum, quo ad executionem: non autem quo ad confessionem, & iniunctionem.4.d.14.q.1.ar.5.q.1.2m.

96 Pœnitentia solennis, non debet iterari triplici ratione.s.ne ex iteratione, pœnitentia vilescat: & propter significationẽ: & quia solennizatio est quasi quędam professio perpetuo pœnitentiam cõseruandi.3ª.q.84.10.2m./4.d.14.q.1.ar.5.q.2.0./L.10m. Matrimonium.116. Ordo.97.

97 Pœnitentia hęc, est figura expulsionis Adę de paradiso: & quasi professio perpetuę pœnitentię.4.d.14.q.1.ar.5.q.3.b./c.

98 Et potest imponi fœminis, & viris non clericis, a solo episcopo: & pro turbatione totius ciuitatis.4.d.14.q.1.ar.5.q.3.0./d.19.q.1.ar.3.q.2.c./d.20.L.fi.

99 Pœnitens solenniter, non debet ordinari, quadruplici ratione.s.propter dignitatem ordinum istorum: propter timorem recidiui: propter scandalum vitandum quod posset in populo oriri ex memoria precedentium peccatorum: & quia non haberet frontem alios corrigendi, cum peccatum eius fuerit publicum: & ordinans debet priuari potestate hac, nisi in necessitate, vel consuetudine, ad ordines minores tantum.3ª.q.89.1.3m./4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3m.

EFFECTVS IN COMMVNI.11.31.66.74.

100 Pœnitentia ratione gratię & misericordię dei: est infinitę efficacię, per passionem Christi: sed finitę, ratione actus eius. 4.d.14.q.1.ã.4.q.1.1m./q.2.ar.1.q.1.4m./d.15.q.1.2.1m./d.17.q.1.ar.5.q.2.3m./q.3.1m./ꝑ.4.cº.72.co.2. Accusatio.25.

101 Pœnitentia interior, vt actus virtutis, est causa pœnitentię exterioris: non autem vt pars sacramenti: sed effectus, & significatũ eius. 4.d.22.q.2.ar.1.q.2.1m./2m. Aureola.21. Baptismus.184.195.211.248. Charitas.148. Confessio.43. Confirmatio.33.

102 Pœnitentia reuocat omnes defectus, restituendo in pristinam gratiam. 3ª.q.89.2 2m./4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3m./d.37.q.2.2.4m.

103 In sacramento pœnitentię, gratia infunditur, per quã fit remissio peccatorum. 3ª.q.89.1.c./4.d.17.q.3.ar.3.q.1.c./ar.5.q.1.c.

104 Pœnitentia ex prima sui institutione, respicit preteritum: sed ex consequenti vt medicina preseruans, respicit futurum: & similiter satisfactio. 3ª.q.84.8.1m./4.d.14.q.1.ar.1.q.6.4m./d.15.q.1.ar.1.q.3.3m./ar.4.q.1.c./q.2.3m./q.2.ar.2.q.2.1m./q.4.ar.7.q.1.c./d.17.q.2.ar.2.q.4.c./d.20.ar.2.q.1.c. 3m./q.2.2m./q.3.c./quol.3.q.13.1.c.

105 Dignitas amissa per peccatum, est triplex. s. filiatio dei per gratiam: innocentia, & dignitas ecclesiastica: prima restauratur per pœnitentiam, non autem secunda: sed aliquid maius quandoq; nec tertia, quadrupliciter. s. si vere non pœniteat, vel negligenter, vel propter irregularitatem, vel propter scandalum. 3ª.q.89.3.0./3.d.31.q.1.ar.4.q.1.2m./4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3m./d.19.q.1.ar.3.q.2.2m./d.37.q.2.2.4m. Fructus.16. Gratia.101.

106 Pœnitentia restaurat omnia merita priora, secundũ gradũ charitatis sequentis. 3.d.31.q.1.ar.4.q.3.2m./4m./ Gal.5.lec.2.co.2.fi. Indulgentia.8.9.26. Ira.40. Luctus.2. Matrimoniũ.64. Passio.108. Pœna.9.

107 In pœnitentia, non queritur sola reintegratio equalitatis iustitię, sicut in iustitia vindicatiua: sed magis reconciliatio amicitię. 3ª.q.90.3.c. Perfectio.19. Psalmus.7.

108 Adam per pœnitentiam quam egit, potuit recuperare omnia dona personalia: non autem dona communia toti naturę humanę. 2.d.29.2.5m./ Ma.q.4.6.19m./Opus.3.cº.204.

RESPECTV PECCATI. 2.3.12.13.18.21.25.29.33.57.61.66.67.69.73.74.87.

109 Adam per pœnitentiam deleuit peccata sua: non autem nostra. ꝑ.4.cº.52.fi./ Ma.q.4.6.19m./ Opus.3.cº.204./Ro.5.lec.3.co.3.fi.

110 Pœnitentia principaliter instituta est contra actualem culpam. 4.d.23.q.1.ar.2.q.1.1m. Abscondere.4. Accusatio.23. Baptismus.105.153.209.210.211.219.231.232. Confessio.1. Culpa.8. Eucharistia.46. Fructus.16.

111 Pœnitentia expellit effectiue quodlibet peccatum, formaliter vero, suum oppositum tantum. s. impœnitentiam. 3ª.q.85.2.1m./3m./4.d.14.q.1.ar.1.q.3.1m./ar.3.q.1.1m./q.2.ar.1.q.1.c. Fundamentum.3. Heresis.114. Impœnitentia. Hypocrisis.5. Ira.40.

112 Omnis virtus expellit formaliter. i. per actum primũ, peccatum sibi oppositum: sed tantum pœnitentia, expellit effectiue. i. per actum secundum, omne peccatũ. 3ª.q.85.2.3m./4.d.14.q.1.ar.1.q.3.1m./q.2.ã.1.q.1.c. Irremissibile. Operatio.59.60.ẽ.

113 Pœnitentia interior, non habet efficaciam contra peccatum, nisi ex suppositione propositi pœnitentię exterioris, & absolutionis: licet tempore precedat. 4.d.22.q.2.ar.1.q.2.1m./q.3.c.

114 Pœnitentia operatur, ad peccati venialis dimissionẽ, quo ad omnes suas partes: inquantum est virtus, & inquantum est sacramentum. 4.d.16.q.1.ar.2.q.3.c.

115 Proximus effectus pœnitentię, est absolutio a peccatis. 4.d.28.3.2m. Peccatum. 159.199.273.376.409.438.

116 Homo in primo instanti suę pœnitentię, consequitur remissionem peccatorum. 3ª.q.84.8.1m. Pœna.60.69.97.

117 Merces pœnitentię, est plena remissio peccatorum, quo ad culpam & pœnam. 3ª.q.84.9.1m./q.89.1.c.

118 Per pœnitentiam liberamur a peccato, & restituimur in statum pristinum: sed per eam non exhibetur aliquid de nouo, pertinens ad cultum dei. 3ª.q.63.6.c. Religio.19.50.60.61.90.107.108. Resurrectio.9. Saccus. Sacerdos.34.

119 Omne peccatum viatoris, deleri potest per pœnitentiam, non autem damnatorum. 3ª.q.86.1.0./q.87.1.0./4.d.14.q.2.ar.1.q.1.0./d.16.q.1.ar.2.q.3.0./ꝑ.3.cº.156./Opus.3.cº.146. Sacramentum.64. Satisfactio. P. Tabula.1.

Immo aliquod peccatum viatoris, est irremissibile. 22ᵉ.q.14.3.0./q.118.5.3m./2.d.43.4.0./L.3m. P Duº.1019º. R fiº.sicut Duº.151º.

120 Pœnitentia liberat ab omnibus defectibus culpę, non autem pœnę. 4.d.19.q.1.ar.3.q.2.2m.

121 Per pœnitentiam contrahitur quoddam fœdus, inter sacerdotem & mulierem confitentem, simile cognationi spirituali, vt tantum peccet eam carnaliter cognoscens, ac si esset sua spiritualis filia: & hoc ideo, quia maxima familiaritas est inter sacerdotem & confitentem: & ob hoc ista prohibitio contrahendi matrimonium est inducta, vt tollatur peccandi occasio. 4.d.42.q.1.2.c.8m./Opus.64.cº.22.0. Vsura.84.259.274.313.

122 Remissio culpę, est effectus pœnitentię virtutis: sed principalius pœnitentię sacramenti, & principalius gratię, ꝙ̃ sacramenti, & principalius charitatis & fidei: ꝙ̃ pœnitentię virtutis. 3ª.q.86.6.0./4.d.14.q.2.ar.1.q.1.0.

123 Remissio culpę est effectus pœnitentię, principaliter ex vi clauiũ in ministris: secundario ex vi actus ipsius pœnitentis. 3ª.q.86.6.c./q.89.1.2m.

124 Peccatum mortale, potest remitti, sine sacramento pœnitentię, non autem sine virtute pœnitentię. 3ª.q.86.2.0./3.c./q.87.1.c./4.d.14.q.2.5.0./d.16.q.1.ar.2.q.1.0.

125 Peccatum veniale potest remitti sine sacramẽto pœnitentię, non autem sine aliquali actu virtutis pœnitentię, explicito vel implicito. 3ª.q.87.1.0./2.2m./3m./3.c.

126 Peccatum quo ad inordinationem, remittitur per virtutem pœnitentię: sed quo ad maculam remittitur formaliter per gratiam, & per omnes virtutes gratia informatas: efficienter vero a deo: instrumentaliter, per omnia sacra nouę legis: meritorie, a Christo inquantum homo: ministerio vero a sacerdote. 4.d.14.q.2.4.0. Sacramentum.64.108.ẽ. Satisfactio.23.ẽ.32.ẽ.

127 Pœnitentia tollit totam culpam, sed non semper totum reatum. i. debitum totius pœnę. 3ª.q.67.3.3m./q.69.10.3m./q.86.4.0./4.d.4.L.5m./d.14.q.2.1.0./2.c./d.15.L.10m./Ro.11.lec.4.co.4./He.6.co.4. Tabula.1.

128 Pœnitentia non tollit omnes reliquias peccati actua-

sis,i.defectus consecutos,nisi pœnitentia iam perfecta secundum omnes eius partes.3ª.q.86.4.3ᵐ./.5.0./.4. d.14.q.2.ar.1.q.3.0./.1ᵉ.Cor.11.lec.7.co.1.6.

129 Sacramentum pœnitentiæ,habet efficaciam ad remissionem peccatorum,ex virtute nominis Christi,patientis & resurgentis.3ª.q.84.4.c./.5.3ᵐ./.7.c./.q.86. 1.c.6./.6.3ᵐ./.ꝫ.4.cº.72.co.2. Tonsura.Vsura.84. 259.274.313.

130 Remota per pœnitentiam auersiõe,remanet inordinata conuersio ad bonũ creatum.3ª.q.86.4.1ᵐ./.5.c.

131 Pœnitentia liberat ab omnibus defectibus culpæ,non autem pœnæ.4.d.19.q.1.ar.3.q.2.2ᵐ.

132 Actus pœnitentiæ quadruplex.s.odire peccata,plangere,delere peccata pterita:& propositũ emẽdatiõis in futurum.4.d.14.L.6ᵐ./.d.16.q.1.ar.2.q.4.2ᵐ.

133 RESPECTV VIRTVTVM./.Nulla bona restaurantur per pœnitentiam,nisi per accidens,remouendo prohibens.s.peccata:ad quod,de ratione sui ordinatur.4.d.14.q.2.ar.3.q.1.c. Debitum.12. Fundamentum.3.Heresis.114.Prudentia.84.

134 Oẽs virtutes & gratiæ,restaurantur per sacramẽtũ pœnitentiæ:non autem per virtutem pœnitentiæ.22ᵉ. q.152.3.3ᵐ./.3ª.q.89.1.c./.4.d.14.q.2.2.4.0./.d.37. q.2.2.4ᵐ.

135 Nec restaurantur semper in gradu priori,sed in maiori,vel minori,secundum gradum motus pœnitentiæ. 3ª.q.89.2.0./.5.3ᵐ./.3.d.31.q.1.4.0./.4.d.14.L. 14ᵐ. Spectacula.2.3.Virginitas.31.Visio.15.

136 Solus deus est per se causa virtutũ infusarũ:sed pœnitentia,& actus nostri,sunt causa earum per accidens. 4.d.14.q.2.2.0.

POENITENTIALE./.In foro pœnitẽtiali,de correctione peccati agitur:maxime inquantũ peccatũ est cõtra legẽ dei.4.d.18.q.2.ar.2.q.1.2ᵐ./.Opᵒ.73.cº. 20. Absoluere.0.Casus.6.Cõfessio.0.Forus.0. Officiũ.17.Pœnitẽtia.0.Psalmus.7.Vsura.113.

Pœnitibile.Ira.74.Pœnitẽtia.S. Penitus.Accusatio.13.Omnino. Strutio.1.Reptile.1.Pœnosum.Afflictio.Confessio.58.Delectatio.63.Humilitas.9.Pœna.0.Pœnale.

Pensare.Abrahã.5.Eleemosyna.28.Peccatũ.210. Restitutio.15.Scitia.141.Vsura.71.Vsus.14.17. Pensio.Campsoria.8.

PENTECOSTES,erat festũ ꝓ bñficio datæ legis, significans aduentũ spũs sancti:cuius festũ succedit ei. 12ᵉ.q.102.4.10./.q.103.3.4ᵐ. Baptismus.79. Confirmatio.47.Festum.4.Ieiunium.32.Nuptiæ.7. Penultimum.Notio.6. Penuria.Tribulatio.2. Pepuciani.Eucharistia.55.

1 PER quandoq; significat situm,quandoq; habitudinẽ causæ formalis,materialis,vel causæ extrinsecæ,præcipue efficientis.He.co.5./.Postᵉ. lec.10.prinº.

2 Per,significat aliquam causam operationis,in suo casuali dupliciter.s.vt exit ab agente,& vt terminatur ad operatum.1ª.q.36.3.c./.1.d.32.q.1.1.c./.2.d.13. 5.c./.Veri.q.5.8.13ᵐ./.Ro.11.lec.5.co.3.6./.He.co. 5. A vel Ab.0.Aduocatus.2.

3 Cum dicitur aliquis per aliquem operari:hæc præpositio,per,semper designat in suo casuali,aliquam causam,vel principium actus.1ª.q.36.3.c.prinº./.1.d. 32.q.1.1.c./.Poᵃ.q.10.4.c.co.3.6. Amor.12. 13.Angelus.620.Appropriatio.28.29.

4 Per,significat causam mediam,sed aliquando habitudinem formæ,per quam agens operatur.1ª.q.39.8. c./.q.45.6.2ᵐ./.1.d.12.3.4ᵐ./.6.41.L.6./.Ro.11.lec. 5.co.3.6. Baliuus.Causa.2.c.108.111.Circunstantia.4.Clausio.Cognitio.14.15.

5 Hæc præpositio,per,solet denotare causam mediam vel principium de principio.1ª.q.45.6.2ᵐ.

6 Per,significat autoritatẽ in recto,& aliqñ in obliquo. 1ª.q.36.3.c./.1.d.12.3.4ᵐ./.Ro.11.lec.5.co.3.6.

7 Pater operatur per filium:& non ecõuerso.1ª.q.36. 3.c.4ᵐ./.q.45.6.2ᵐ./.1.d.12.3.4ᵐ./.2.d.13.5.0./. He.co.6. Deus.98.124.182.c.443.Ex.5.Per se. 0.Processio.34.38.43.Propter.2.Spiritus.28.

1 PER ACCIDENS non cadit in diuisionem.4.d. 9.ar.2.q.3.3ᵐ. Accidens.13.21.22.85.101.102. 103.104.105.107.108.c. Actus.47.73.158.177. Agens.7.9.Agere.28.Amor.227.230.233.Angelus.74.101.103.114.149.495. Anima.19.63.206. 226.230.c.239.275.280.Appetitus.30.Baptismus. 175.211.Bonitas.50.129.131.144. Causa.6.c.15. c.24.45.Cœlũ.29.111.140.148.158.Certitudo.19. Circũcisio.7.40.48.Cognitio.44.Concordia.1.Confessio.16.Conseruatio.3.6.7.Cõtemplatio.21.Contradictio.3.Contrarium.9.10.21.40. Corruptio.5. 10.13.14.Delectatio.45.57.63.70.77.81.110.Desperatio.2.6.Deuotio.8.Deus.225.313.426.c.Difficile. 4.Diffinitio.6.21.42.Dimensio.17.Discordia.2.Diuersitas.4.Diuisio.16.Effectus.18.19.20.Ens.8.26. Enũciatio.7.Esse.2.24.50.Aeternitas.24.Euchaª. 136.190.Exẽplar.6.Falsitas.5.c.14. Fides.21.159. Finis.116.Fomes.4.Forma.119.130.Fortitudo.6. 49.Fortuna.1.Generatio.29.82.Genus.26.Gratia. 158.Graue.6.Habitᵘˢ.31.56.74.76.Hẽsis.19.Ignorãtia.4.30.Incipere.4.Infinitum.25.33.Intellectus. 171.Intẽtio.1.Ira.16.77.Iudiciũ.9.Ius.7.Lex.10. Liberũ.25.36.Luxuria.3. Maledicere.1.Malũ.12. 23.c.32.Matrimoniũ.48.Maximum.Medium.20. Mendaciũ.10.Meritũ.36.70. Modus.4.Mors.20. Motus.69.89.90.Natiuitas.4.Nõ ens.9.Notitia.4. Notum.2.Odium.12.Ordo.7.8.Passio.22.45.Peccatum.78.82.117.130.145.224.245.380.435.Pœna.11.23.83.96.Pœnitentia.133.136.Perfectio.25. 79.Periculum.2.Per se.0.Physica.3.Posse.9.Potestas.16.Prædicamentum.4.Prædicare.A.Præteritũ. 1.Primum.2. Proportio.5.Propter.2. Quantitas. 32.Ratio.58.Reatus.3.Relatiuum.5.Religio.72. Rixa.4.Sapientia.11.

2 Ea quæ sunt p accidens,nõ cadunt sub cõsideratione scientiæ.2.d.24.q.2.4.6ᵐ./. Met.4.co.1./.Met.6. lec.2.co.1./.2.6./.Postᵉ.lec.42.0. Scandalum. 7.Scientia.11.12.43.53.60. Schisma.5.Sensibile. 1.c.Sensus.15.Sinistrum.3. Spes.34. Studiositas.3. Studium.7. Vinum.5.Virginitas.9. Vnitas.10.11. Vniuersale.18. Voluntas.35.39. Votum.17.Vsura. 76.136.190.195.205.302.304.309. Vsus.3. Christus.20.

Peragere.Columba.5. Sacramentum.100. Vsura.257.

Per alios.Affinitas.11. Amor.4.Balious.Mandatum.1.Matrimonium.43.Medicus.8.Per se.4.Præceptum.147.Promulgatio.5.

Per aliud.Accidens.98. Amor.172. Esse.99.Per accidens.0.

* PERCEPTIO,experimentalem quandam notitiam significat.1ª.q.43.5.2ᵐ.

Percipere.Abstractio.16. Aduertere. Affectio.2. Amor.225.Angelus.343.435.559. Apprehẽsio.0. Contemplatio.9.Decimæ.9.Delectatio.29.c.Dolor. 21.Euchaª.43.164.Experientia.11. Fortitudo.44. Fructus.6.Hereditas.1.Illuminatio.12.Intellectus. 38.87.157. Martyrium.16. Missa.24. Notitia.0. Nuncius.Ordo.5.Olfatus.0. Passio.49. Prophetia.55.Prudentia.24. Sapientia.36. Sacramentum.

80.Sensus.11.Simonia.32.Synderesis.6.Testamentum.1.2. Tristitia.19. Visus.10. Vsura.98.99.106.149.188.219.263.291.298.

PERCVRRERE est expedite in finem currendo deuenire. Isa. Prolo.co.1.f. Thomas.1.

Percussio. Angelus.450. Excommunicatio.31. Fulmen. Membrum.3. Occidere.16. Oza. Pœna.74. Phase. Rixa.1. Sanguis.13. Sepultura. Sonus. Thomas.4. Tonitruum. Ventus.4. Verberare. Visus. Christus.216.

PERDERE aliquid contingit tripliciter: primo si illud corrumpatur: secundo si subiectum eius: tertio si auferatur. Io.10.lec.5.co.5. Amitti.0. Apostasia.5. Charitas.60. Delere. Deus.386.č. Eucharistia.252. Exactio.5. Humidum.0. Infidelis.4. Isaac.1. Magnanimitas.14. Peccatũ.178. Pœna.13. Redemptio.1. Tribulatio.20. Virginitas.10. Votum.23.

Perducere. Absorsus.2. Dispositio.27. Gubernare.1. Infidelitas.6. Maturatio. Meritum.6. Rectitudo.5. Vnctio.33.

Perdurare. Malum.65. Obstinatio. Perseuerantia.0.

Peregrinus. Aduena.0. Extraneus. Hostes. Ieiunium.27. Preceptum.136. Predicare.9.11. Sabbatũ.10. Scenophegia. Votum.41.42.48.76.

Perfectibile. Anima.25. Perfectio.39. Potentia.56.

PERFECTIO

/.DIVISIO.28.29.30.68.69.79.

1 PERFECTIO dicitur dupl'r.s. proprie,& trãsumptiue, sicut dicitur quandoq; perfectus latro, non quidem proprie & simpliciter, sed quasi transumptiue & secundum quid. 12^e^.q.55.3. 1^m^./.q.91.1.c.6./.22^e^.q.14.4. 1^m^./.q.45.1. 1^m^./.q.47.13.c./.q.91.1. 1^m^./.q.116.1.c.3^m^./.2.d.44.q.1.1. 2^m^./.3.d.38.1.5^m^./.quol.4.21.2^m^./. Met.5.lec.17.co.1.f.

2 Perfectio duplex.s. simpliciter dicta,& secundũ quid: sicut actus malus perfectior est in malitia q̃ potentia mala: quia in actu malo est malitia simpliciter, sed in potentia ad malum, est malitia secundum quid.2.d.44.q.1.1.2^m^. Abdicatio. Abstractio.10.16. Accidens.71.96. Adoptio.3.7.21. Amor.4.170.197.260.277.279.284.

3 Perfectio duplex.s. habentis speciem,& non habentis speciem: prima est finis rei, non autem secunda.4.d.49.q.3.ar.4.q.3.2^m^./.p̃.3.c^o^.26.co.3.

4 Perfectio duplex, scilicet specifica,& indiuidualis: & aliquid est de perfectione specifica, vt semen: & aliquid de perfectione indiuiduali, vt cibus.2.d.18.q.1.1.3^m^. Antichristus.2. Appropriatio.15. Assumere.24.

5 Perfectio duplex.s. prima.i.forma substantialis:& secunda.i.forma accidentalis. 1^a^.q.73.1.c./.12^e^.q.4.2.1^m^./.5.c./.3^a^.q.29.2.c./.2.d.34.4.c./.4.d.49.q.3.ar.4.q.3.2^m^./.Veri.q.1.10.9^m^.

6 Perfectio duplex.s. prima.i.substantia rei:& secunda.i.finis, siue operatio:& prima est causa secundę.1^a^.q.73.1.c./.Veri.q.1.10.9^m^.

7 Perfectio duplex est in qualibet re.s. qua in se subsistit.& qua ad res alias ordinatur.3.d.27.q.1.4.c.pn^o^.

8 Perfectio duplex.s. prima.i.esse:& secunda.i.operatio: quę est maior prima. Gal.5.lec.6.co.3.f.

9 Perfectio vniuersi duplex.s. essentialis,& accidentalis: prima est in speciebus: secunda in indiuiduis & animabus.1.d.44.2. 6^m^./.2.d.3.q.1.4.3^m^./.d.17.q.2.2.6^m^./. p̃.2.c^o^.82.3^m^./. Veri.q.5.3.c.f./.2^m^./. Iob.7.lec.2.prin^o^.

10 Perfectio vniuersi duplex, scilicet secundum statum presentem,& futurę nouitatis.1^a^.q.73.1.c./.4.d.48.q.2.5.3^m^.

11 Perfectio duplex.s. totalitatis,& finis: prima conuenit diei sextę, in primis operibus dei: sed secunda diei septimę. 1^a^.q.73.1.c. 2^m^./.3^a^.q.29.2.c./.2.d.15.q.3.1.c. Aureola.1.14.23. Capilli. Cœlum.47.97.118.120.133.

12 In primus operibus dei, fuit duplex perfectio.s. secundum partes mundi,& secundum partes partium. He.4.co.3.prin^o^. Cibus.3.

13 Prima perfectio pertinet ad opus creationis & distinctiõis: secũda vero, ad opus ornatus. He.4.co.3.pn^o^.

14 Perfectio virtutis duplex.s. quo ad illud quod est sibi proprium:& quo ad illud quod est virtutis superioris, imperantis actum eius.2.d.44.q.2.1.4^m^. Complere. Conceptio.14. Constitutio. Costa.2. Deus.70.71.78.79.128.194.243.268.435. Dimensio.1. Dispositio.6.9.11.39. Distinctio.8.16. Diuersitas.7. Dolor.25. Elementum.8. Aeternitas.1. Excellentia. Finis.2.25.38. Fruitio.8.11.12. Luna.1. Maturatio. Processio.54. Virtus.75. Vngues.

15 TRIPLEX./. Perfectio dicitur tripliciter.s. simpliciter, secundum naturam,& secundum tempus.12^e^.q.98.2.1^m^./.22^e^.q.161.1.4^m^./. Virt.q.2.1c.11.c.

16 Perfectio triplex, scilicet secundum essentiam,& secundum esse,& secundum operationem.1.d.1.q.3.1.c./.2.d.15.q.3.1.c.

17 Perfectio triplex.s. secundum esse, secundum accidentia,& secundum finem.1^a^.q.6.3.c. Bonitas.1.7.50.66.75.77.85.

18 Perfectio triplex.s. dispositionis, formę,& finis. 3^a^.q.27.5.2^m^./.4.d.2.q.1.2.3.c./.d.7. prin^o^./.d.8.q.1.ar.3.q.1.2^m^.

19 Perfectio triplex.s. naturę, gratię,& glorię.1^a^.q.73.1. 1^m^./.3.d.1.q.1.4. 1^m^./.4.d.39.2.c./.d.48.q.2.5.3^m^. Caput.1.

20 Perfectio virtutis triplex.s. secundum speciem, statum,& modum: prima conuenit prudentię & sapientię: secunda requiritur ad felicitatem: tertia ad beatitudinem.3.d.34.q.1.4.c.co.1. Communicabile.2. Confirmatio.3.

21 Vnius perfectibilis, possunt esse multę perfectiones: quando vna non perficit totaliter & immediate, potentiam eius. Veri.q.14.5.6^m^./.q.15.2.12^m^./.q.18.4.8^m^./.9^m^. Corpus.32.č.

22 Gradus perfectionis quincuplex.s. quia supremum in entibus est, quod habet perfectum bonũ sine operatione vt deus: secundum est, quod habet perfectũ bonum per vnum vel per paucos motus, vt angelus: tertium est, quod acquirit perfectum bonum per multas operationes, vt homo: quartum est, quod non potest acquirere perfectum bonum vllo modo: sed acquirit ad primum per paucos motus, vt bruta perfecta, vel per vnum tantum, vt bruta imperfecta: & infimum est, quod nihil horum potest acquirere:& propter hoc non habet participatum aliquem motum, vt plantę. 1^a^.q.77.2.c./. 12^e^.q.3.2. 4^m^./.q.5.7.c./. Veri.q.8.3.12^m^./. Virt.q.1.8. 9^m^./.q.2.1.15^m^./. Dio^o^.13.lec.1.0./.Ce.2.lec.18.0. Creatura.29. Defectus.15. Differentia.9. Diffinitio.14.25.41.

23 Perfectio quadruplex.s. perfectio naturę, scientię, gratię,& glorię. Isa.18.f. Dispositio.11.14.17.18. Distinctio.8.16. Duratio.3. Aequalitas.15. Forma.93.117.125.129. Habitus.68.82. Integrum. Intellectus.39.95.156.188.205. Iustitia.80. Labor.5. Nomen.61.74.77. Operatio.6.č. Potentia.36.č.61. Producere.1. Prudentia.5.37.54. Puer.6.č. Ratio.10. Senarius.1.2. Simplicitas.4. Tempus.39. Ternarius. Vir.

24 COMPARATIO./.Vna perfectio, est maior alia dupliciter.s.simpliciter, & secundum statum.4.d.8.q.1.ar.2.d.1.2^{m}. Abraham.2. Actio.78. Actus.74.156.

25 Omnis creatura, secundũ q̃ est perpetua, est de essentiali perfectione vniuersi: de accidentali vero, secundũ q̃ est corruptibilis. 1^{a}.q.23.7.c./.2.d.20.q.1.1.3^{m}./. Veri.q.5.3.c.fi.2^{m}./.Opus.3.c^{o}.171.fi./. Iob.7.lec.2.prin^{o}. Adam.18.38.45.

26 Homo ordinatur ad perfectionem vniuersi, vt pars essentialis eius: quia anima eius non continetur virtute in elementis, nec in cœlis. Potentia.q.5.10.c.fi. Admiratio.3. Adoratio.6.14. Agens.26.41.44.45.49.57.

27 Vltima perfectio cuiuslibet rei, est in consecutione finis.1^{a}.q.103.1.c./.12^{e}.q.55.1.c./.22^{e}.q.184.1.c.

28 Prima perfectio.i.forma rei: se habet ad secundam.i. ad operationem, in duplici ordine: quia terminat & elicit eam.3^{a}.q.29.2.c./.2.d.37.q.3.2.2^{m}. Agere.8. Amicitia.2.36.42. Angelus.99.248.500.611. Anima.3.17.30.113.114.115.157.210.262.266.295.303.310.c̃.348.359. Animal.13.14.15.21.48.67. Apostoli.1.c̃.12.16.

29 In omnibus naturis ordinatis, duo concurrunt ad perfectionem naturę inferioris.s.aliquid secundũ motum proprium, & aliquid secundum motum naturę superioris.22^{e}.q.2.3.c. Appetitus.28. Ars.5. Assimilatio.14.17. Benedictus.3. Causa.53.56.57.62.86.

30 Ad introductionem perfectionis, requiruntur duo.s. q̃ operatio agentis ęquetur ei, & dispositio subiecti.1.d.17.q.2.3.4^{m}. Cherubin.1. Circulus.2. Cognitio.37.c̃. Comprehendere.5. Coniunctio.6. Contemplatio.9. Creatura.29. Damnatio.27. Delectatio.47.101. Desiderium.10. Deuotio.12. Differentia.8. Diffinitio.14.25.41. Donum.15.18.21.22. Euangelium.3. Eucharistia.1.47.48.155.242. Fides.2. Filiatio.37.39.

31 Vnumquodq; secundum q̃ est perfectum, est bonum, & in actu.1^{a}.q.4.pri^{o}./.1.c./.q.5.1.3.c./.12^{e}.q.3.2.c.

32 Primum principium in genere causę efficientis oportet esse perfectissimum: nam perfectum dicitur, cui nihil deest, secundum modum suę perfectionis. 1^{a}.q.4.1.c.fi. Finis.2.25.c̃. Formas.c̃. Fortitudo.59. Generatio.24.30.36.68. Generatiua. Genus.40. Gloria.22.c̃. Gratia.4.44.108.113.

33 Perfectio vnius rei, secundum vnam rationem, potest perfici ab alio, secundum aliam rationem.2.d.27.2.1^{m}. Heroes.2.

34 Immo virtus est bona & perfecta seipsa, & non per aliam bonitatem.12^{e}.q.55.4.1^{m}.

P Du^{o}.1020°. R fi^{o}.sicut Du^{o}.1171°.

35 Perfectio rei, non impeditur, nisi tollatur aliquid de essentialibus.quol.8.vel.11.q.2.1^{m}. Homo.24. Humidum.1. Immundicia.2. Incontinentia.1. Infidelis.5. Infidelitas.2. Infinitum.30. Instrumentum.11.13.c̃. Intellectualis.8. Intellectus.60.71.90.98.117.176.188.189.191.c̃.298. Intensio.2. Iudei.12. Lex.68.129.145.

36 Vltima perfectio cuiuslibet rei, est operatio eius. 12^{e}.q.3.2.c./.4.d.8.q.1. ar.1.q.1.1^{m}. Liberalitas.8.12. Liberum.16. Magis.5. Malum.9.10.12. Maria.26.38.42.58.62. Martyrium.2. Matrimonium.13.

37 Vltima perfectio rei, est coniungi suo principio.2.d.18.q.2.2.c.fi./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^{m}. Mendacium.2. Metaphysica.13.21. Miraculum.53. Motus.45.c̃.57. Mundus.3. Natura.11.14.31. Nobilitas.7.

38 Tanto aliquid perfectius est: quanto magis suę perfectioni subiicitur. Ro.co.7. Nomen.30.41. Oblatio.17. Holocaustum.4. Operatio.6.c̃.21. Oratio.10. Ordo.12. Pœnitẽtia.30.128. Persona.4.36. Physica.3.

39 Perfectio gratię, potior est perfectione naturę ex parte perficientis, non autem ex parte perfectibilis, sed econuerso. Veri.q.27.3.24^{m}. Potentia.15.26.29.36.56.60.61. Preceptum.78.80. Predicari.11. Predicator.5. Prelatio.3. Princeps.1. Principium.6. Proprietas.1. Summum.3. Virtus.1.c̃.75.81. Vita.15.17.74.

40 Species preeminens, ratione differentię addentis perfectionem supra genus, est simpliciter nobilior specie preeminentię ratione generis: si vero addat imperfectionem: est econuerso. Veri.q.12.12.c.prin^{o}. Viuificare.1. Vsura.174.203.274.275.299. Christus.73.c̃.83.c̃.130.

41 IMPERFECTVM.40./. Perfectum est prius imperfecto, ordine naturę & perfectionis: sed econuerso ordine temporis, & generationis.1^{a}.q.85.3.1^{m}./.3^{a}.q.1.5.3^{m}./.6.c./.2.d.1.q.1.c./.d.4.3.1^{m}./.3.d.1.q.1.4.5^{m}./.d.27.q.1.4.2^{m}./. Ma.q.4.3.c.fi./.Virt.q.4.3.c./.q̃l.5.q.10.1.c./.Met.lec.12.fi./.Ce.lec.4.co.4. Actio.30.48.105.107. Adam.18.38.

42 Immo est aliquod principium multiformę, & tamen cum sit compositum, est posterius principio vniformi ordine naturę, cum tamen omne principium sit perfectius principiato. Veri.q.5.2.2^{m}.

P R fi^{o}. Du^{o}.1021°.

Admiratio.3. Adoptio.3.7.21. Adoratio.14. Amor.4. Animal.21.c̃. Bonitas.1.7.c̃.16.40.49.50.66.67.75.76.82.144.145.173.235. Causa.56.57.62.86. Circulus.2. Continentia.9. Contrarium.25. Culpa.6.

43 Semper imperfectum est propter perfectũ.1^{a}.q.105.5.c. Delectatio.4.101. Deus.129. Differre.6.

44 Perfecta bonitas est in iis quę sunt ad finem, si per se sufficiunt inducere ad finem: imperfecta vero, si tantum aliquid cooperari possunt.12^{e}.q.98.1.c. Dispositio.9.49. Exemplar.2.6.7. Felicitas.3. Fides.77. Filiatio.37.39.

45 In omni genere, imperfectũ reducitur ad genus perfecti. Phy.3.lec.1.fi./.Li^{o}.5.lec.3.co.1.

46 In omni genere est perfectum & imperfectum: quia semper vnum contrariorum est imperfectum, respectu alterius. Phy.3.lec.1.fi.

47 Adueniente perfecto, non manet imperfectum, quando imperfectio est de rõne eius.12^{e}.q.67.3.6.c./.22^{e}.q.4.4.1^{m}./.3.d.35.q.1.ar.3.q.3.1^{m}./.1^{e}.Cor.13.lec.3.co.3.fi. Finis.2.25.c̃. Generatio.24.30.36.68.

48 Vel quando sunt eiusdem sp̃ei.3.d.14.ar.1.q.5.2^{m}. Generatiua. Genus.40. Humidum.1. Iacob.10.

49 Vel si ordinentur ad idem. 3.d.31.q.2.1.0./.1.1^{m}./.4.d.1.q.2.ar.5.q.1.c. Idea.41.43. Imago.3.5.6.13.17. Immundicia.2. Imperfectio.2.3.5. Infidelis.5. Infdelitas.2. Ingratitudo.5. Instrumentum.11.13.c̃. Intellectus. 60.71.90. 98.117. 176.188.189.191.c̃.298. Ioannes.20. Iudicium. 14.15.52.68. Lex.43.95.c̃.145. Liberum.16. Lumen.15.18. Magis.5. Malum.9.10.12. Mendacium.2. Motus.45.c̃.57. Natura.11.14.31.

50 Vel quando sunt opposita. 1^{a}.q.58.7. 3^{m}./.q.62.7.1^{m}./.12^{e}.q.67.3.c./.5.2^{m}./.6.c./.3^{a}.q.9.3.1^{m}./. Veri.q.20.1.8^{m}.

51 Vltima perfectio hominis, consistit in quietatione intellectus, & voluntatis. Opus.3.c^{o}.149. Nobilitas.2.3. Ordo.12. Peccatum.38.70.414. Pœna.77. Pœnitentia.

Pœnitentia.128. Prędicari.11. Prius.6. Producere. 1. Prouidentia.4. Vinum.8.

SPIRITVALIS STATVS.84.85.

52 Aliquis dicitur perfectus dupliciter.s.habendo perfectionem,& statum eius.22ᵉ.q.184.4.c./.quol.1.q.7.2.2ᵐ./.quol.3.17.c./.Opus.19.cᵒ.17.1ᵐ./. Mat.19.co.12.prinᵒ. Apostoli.Per.Baptismus.164.167.Baptismus.41.Charitas.112.145. Deuotio.12.

53 Ad statum perfectiōis requiritur obligatio perpetua ad seruitutem dei,cum aliqua solennitate.22ᵉ.q.184.4.5.6.c./.8.5ᵐ.

54 In statu perfectionis,sunt soli professi solenniter religionem,& episcopi.22ᵉ.q.184.4.5.6.o./.quol.1.q.7.2.2ᵐ./.quol.3.q.6.3.o./. Opus.18.cᵒ.18.19.23.27./.Mat.19.co.12. Deus.194.229.238.250.268. Donum.15.Episcopus.8.

55 Status episcoporum est perfectior statu religiosorum: quia episcopi sunt perfectiores,hi autem perfecti.22ᵉ.q.184.5. 3ᵐ./.7.8.o./.q. 185.8.c./.q.186.3. 5ᵐ./.q.188.1.3ᵐ./. quol.3.q.6.3.c./. Opus.18. cᵒ.20.21./.Mat.19.co.12./.1ᵉ.Thi.3.co.2.prinᵒ.

56 Status religiosorum est perfectior statu curatorum,& archidiaconorū. 22ᵉ.q.184.8.o./. quol.1.q.7.2.2ᵐ./.quol.3.q.6.3.o./.Opus.18.cᵒ.23./.Mat.19.co.12. Euangelium.3.6.9.Eucharistia.1.50.240. Felicitas.3.Fides.77.

57 Perfectio hominis est,vt contemptis temporalibus, spiritualibus inhęreat.12ᵉ.q.99.6.c.fi. Gratia.44.Imago.6.Inuidia.4.Mattheus.1.Minister.2.5.6.Opus. Pietas.15. Professio.1. Religio.17.c̄.28.29.66.c̄.103.106.

58 Quandocunq; aliquid ad perfectionem pertinens,negatur de deo,intelligendum est secundum excessum,& non secundum defectum.1.d.35.1.1ᵐ.

59 Nihil perfectionis deperit occupatis pro aliis:quia charitas supplet.ꝑ.3.cᵒ.135.co.1.

60 DIVISIO./.Perfectio spiritualis duplex.s. perfectio intellectus,ad bene iudicandum:& perfectio affectus, ad inhęrendum totaliter deo per charitatem.1.Prolo.2ᵐ./.1ᵉ.Cor.1.co.2.fi./.He.5.fi. Antichristus.2.Ascendere.18.

61 Perfectio duplex.s.interior, in dilectiōe dei & proximi:& exterior,vt virginitas, & voluntaria paupertas.He.6.co.1.fi.

62 Perfectio charitatis duplex.s.necessaria,cauēs ab omni peccato mortali:& supererogationis,abstinens etiā a licitis.Virt.q.2.11.o./.Col.1.fi. Gratia.57.58.77.108.113.122.153.156.

63 Perfectio charitatis triplex.s.ex parte diligibilis, diligentis,& per exclusionem repugnantis:prima conuenit soli deo : secunda beatis : tertia viatoribus.22ᵉ.q.24.8.o./.q.44.4.2ᵐ./.3ᵐ./.q.184.2.o./.3.d. 27.q.3.4.o./.d.29.q.1.ar.8.q.1.o./. Virt.q.2.10.11.o./. Opus.18.cᵒ.5.6.7.

64 Perfectio charitatis attenditur tam secundū dilectionem dei,q; proximi.Opus.18.cᵒ.3.

65 Perfectio charitatis,ex parte diligentis triplex.s.secūdum actum,studium,& habitum:prima conuenit solis beatis:secunda perfectis viatoribus:tertia omnibus habentibus charitatem, & ad eam omnes tenentur.22ᵉ.q.24.8.o./.q.44.4.2ᵐ./.3ᵐ./.q. 184.2.o./.q. 186.2.2ᵐ./.3.d.29.q.1.ar.8.q.2.o./.Virt.q.2.10.1ᵐ./.11.o./.Ephe.6.lec.4.co.1.fi./. Phil.3.lec.2.co.3./.Lec.3.prinᵒ./.Col.1.fi.

66 Impedimentum perfectionis triplex.s.peccatum mortale,occupatio,infirmitas & grauitas corporis:primū & secundum possunt vitari nunc:non autem tertiū: sed tantum a beatis. Virt.q.2.10.c./. Opus.19.cᵒ.2.co.2.

67 Immo primum non potest vitari nunc.12ᵉ.q.109.8.o./.ꝑ.3.cᵒ.60./.1ᵉ. Cor.12.co.2.fi./.He.10.co.12. Duᵒ.1022ᵒ. Rñᵒ.sicut Duᵒ.629ᵒ.

68 REQVISITA./.Aliquid est annexum perfectioni charitatis dupliciter.s.vt preambulum, sicut paupertas:vel vt effectus,sicut cura animarum. quol.1.q.7.2.2ᵐ. Abdicatio.Abraham.2.Obedientia.8.11.12.13.Sacerdos.12.39.Sacramentum.70.c̄.141.

69 Ad perfectionem,aliquid pertinet tripliciter.s.essentialiter,vt obseruantia preceptorum charitatis:consequenter,vt consilia:& instrumentaliter,vt paupertas, continentia,& huiusmodi. 22ᵉ.q.184.3.c./.q.186.2.c./.ꝑ.3.cᵒ.130.fi. Sacrificium.26.Saluari.18.

70 Ad perfectionem requiruntur quatuor.s.sentire quę dei sunt,exercitium,consuetudo eius,& recta discretio.He.5.fi. Solitudo.

71 Paupertas voluntaria non est perfectio,sed instrumentum eius. 22ᵉ.q.19.12.1ᵐ./.q.184.7. 1ᵐ./.q.186.6.1ᵐ./.q.186.1.3ᵐ./.2.c./.3.c.fi./.q. 188.7.c.1ᵐ./.8.c./.ꝑ.3.cᵒ.130.133./.Virt.q.2.11. 5ᵐ./.quol.1.14.2ᵐ./.quol.4.24.c.2ᵐ./.Opus.18.cᵒ.21./.Mat.19.co.11. Spes.80.Status.3.15.Virginitas.8.Vita.48.71.

72 Perfectio spiritualis vitę,simpliciter attenditur secundum charitatem:secundum quid autem, in omni illo quod spirituali vitę coniungitur.Opus.18.cᵒ.2.

73 Paupertas voluntaria est efficax exercitiū perueniendi ad perfectionem charitatis.22ᵉ.q.186.3.4ᵐ.

74 Abdicatio proprię volūtatis per obedientiam,est via ad perfectionem.Opus.18.cᵒ.10.

75 Perfectiones quę non necessario connectuntur charitati,possunt esse sine ea,& econuerso:vt habitus intellectus,grę gratis datę,& huiusmodi.Veri.q.12.5.o.

76 Ad perfectionem fidei, tria requiruntur.s.rectitudo, certitudo,& promptitudo.Io.4.lec.5.co.1.

77 IN QVIBVS./.Perfectio vitę Christianę,simpliciter attenditur secundum charitatem: sed secundum quid, secundum alias virtutes. 22ᵉ.q.184.1.o./.2.3.c./.q.189.1.1ᵐ./.3ᵃ.q.46.3.c./.ꝑ.3. cᵒ.135.co.1./.ql.1.q.7.2.2ᵐ./.quol.3.q.6.3.o./. quol.5.19.o./. quol.8.6.c./.Opus.17.cᵒ.6./.Opus.18.cᵒ.1.3./. Phil.3.lec.2.co.3. Amor.42.49.56.93.94.130.170.197.260.279.284.

78 Perfectio vitę essentialiter consistit in preceptis : sed instrumentaliter in consiliis.22ᵉ.q.184.3.o./.ꝑ.3ᵒ.cᵒ.130./.quol.4.24.2ᵐ./.Opus.17.cᵒ.6.

79 Perfectio vitę,principaliter & per se consistit in interioribus,precipue in charitate:sed secundario & per accidens,in exterioribus,vt in virginitate & paupertate:& hoc tripliciter.s.remouendo impedimenta,vel vt effectus charitatis,& vt perfectio pœnitentię.22ᵉ.q.81.7.c./.q.186.7.1ᵐ./. Virt.q.2.11. 5ᵐ./.quol.1.q.7.2.2ᵐ./.quol.3.q.6.3.c./. quol.4.24.c.2ᵐ./. quol.5.18.19.c./.Mat.19.co.11./.Ro.12.co.3.fi. Angelus.52.c̄.265.266.270.271.351.373.382.425.

80 Homo tunc est perfectus,quando est paratus ad vtrūq; bonum necessarium,& supererogationis.2ᵉ.Thi.3.fi.

81 Viri perfecti intelliguntur per ossa,in sacra scriptura: vel fortitudo.ps.33.co.10./.ps.41.fi. Apostoli.2.c̄.18.Assimilatio.14.Beatitudo.1.c̄.27.28.67.c̄.76.88.89.90.93.99.109.118.127.128.Castitas.4.Cognitio.Per.Confirmatio.11.44. Familiaritas.1.Felicitas.3.

82 OBLIGATIO./.Quilibet tenetur tendere ad perfectionem ex precepto:non autem tenetur esse perfectus.22ᵉ.q.186.2.2ᵐ./.3.d.29.ar.8.q.2.o./.1ᵉ. Cor.13.lec.fi.co.1./.He.6.co.1.fi. Auaritia.27.Ciuitas.2.Difficile.22.Imperfectio.2.

83 Homo debet semper esse incipiens, secundum estimationem, respectu maiorum, nõ autem secundum perfectionem. He.6.prin°.

84 Perfecti in charitate, tenentur ad id quod melius est: non autem qui sunt in statu perfectionis. quol.1.q.7.a.2m. Iudex.8.

85 Habens perfectam charitatem, vel existens in statu perfectionis, non tenetur plus aliis, ad opera perfectionis, nisi ex voto, vel cura. 22e.q.110.4.5./.3.d.19.ar.8.q.3.o./.quol.1.q.7.2.2m. Lex.68.95.112. Mendacium.17.20.

86 * Oẽs tenẽtur ad pfectionẽ, *q̃ est p intẽtionẽ.i.vt pfecte diligat deũ, q̃uis nõ teneãt eã hr̃e: s3 ad pfectionẽ q̃ est ẽm obiecta.i.vt pfecta faciat, si teneẽ qs simplr, neq; tendere, neq; eam habere: sed tenetur eam non contemnere.3.d.29.ar.8.q.2 o./.Col.1.fi.

87 Qui nõ est perfectus in virtutibus moralibus, indigne sumit officium prelationis, vel predicationis.3a.q.41.3.1m./.3.d.35.q.1.ar.3.q.3.c. Predicator.3. Princeps.24. Professio.1. Religio.66.c̃. Scãdalũ.33.

88 Perfectis licet punire malos, si presunt, vel procurare punitionem. Opus.19.c°.18./.ps.17.co.30.

89 Perfecti debent tolerare iniurias proprias, secundum preparationem animi, non autem cõmunes, dei, proximi, vel status. 22e.q.108.1.2m./.4m./.q.188.3.1m./.q̃l.5.q.13.1.o./.Opus.19.c°.17. Vituperatio.3.

90 Perfecti debent resistere, detractoribus suis. 22e.q.72.3.o./.q̃l.5.q.13.1.o./.quol.9.vel.10.q.6.2.o./. Opus.19.c°.16.22.

91 Perfectis licet sua repetere, vel non dare, sicut et imperfectis. 22e.q.43.8.o./.4.d.38.q.2.ã.4.q.3.o./.Virt.q.3.2.16m./.Opus.19.c°.17./.1e.Cor.6.lec.2.prin°. Adam.50. Addere.8. Alteratio.5. Amor.214. Cœlum.87.88. Episcopus.11. Mediũ.5. Passio.7. Perfectio.o. Potentia.56. Religio.34.

Fortitudo.24.60. Paulus.14.

Abscondere.1. Accidens.96. Actio.85. Agens.2.8. Agere.7. Amor.138.264.277. Angelus.260.270.399.417.418.425.c̃. Anima.87.113.312. Animal.27.37. Ars.1.5. Assentire.4. Assimilatio.7. Baptismus.37.75. Cõfirmatio.26.30.33. Consilium.18. Delectatio.50. Diaconus.5. Donũ.14.18.21.22.34. Eucha.a.1.50.238.240. Excandescentia. Factibilia. Forma.140.171. Fortitudo.59. Fruitio.2. Gratia.115.c̃.133. Habitus.82. Hierarchia.4. Illuminatio.11. Infidelitas.2. Instrumentũ.13. Intellectus.94.126. Lumen.15.18. Missio.37. Motus.10. Nuptie.1. Obiectum.15. Operatio.10. Ordo.84. Peccatum.38.139.312. Perfectio.o. Prophetia.18.63. Prudentia.37. Sacramentum.38.39.82.97.102.114. Scientia.67. Societas.1. Subiectio.1. Virtus.52.55.76.100.196.256. Vnctio.22. Votum.5. Cohors.1. Christus.165. Perfrui. Fortitudo.53. Frui.o. Perfusus. Adoratio.21.24.

Perhibere. Lex.115. Testis.o. Affectio.4. Confirmatio.13. Decor. Infidelis.1. Medicus.2. Peccatũ.441.442. Periculum.o.

1 **PERICVLVM** ex ipso facto nascẽs, facit illud factum nõ expedire, non autem periculum nascens ex defectu nostro. 22e.q.88.4.2m.

2 Expediens est ascendere equum, quãuis periculũ immineat cadendi de equo: alioquin oporteret ab omnibus bonis cessare: que etiam per accidens ex aliquo euentu possunt esse periculosa. 22e.q.88.4.2m. Adiurare.7.

3 Quascunq; res magnas aggredi, videtur periculosum esse, qa in iis deficere, est valde nociuũ. 22e.q.128.3m.

4 Imminere periculum peccatoribus ostenditur remouendo tria. s. presumptionem de diuina misericordia, confidentia de propria potentia: & remedium ex idolorum fiducia. Isa.2.lec.3.co.1. Angelus.596. Audacia.21.

5 Exponere se periculis corporalibus, propter bona spiritualia, est laudabile: sed ecõuerso, est vitiosum. quol.3.9.fi./.12.4m./.17.1m./.2m./.3m./.quol.8.13.c. Aureola.10. Baptismus.134.142.145. Campsoria.8. Caro.3. Circuncisio.18.

6 Immio non semper est vitiosum, sed aliquando licitum, & dispensabile, secundũ iuristas. 22e.q.88.11.o. p Du°.1023°. R fi°.sicut du°.1208d.

7 Periculis rerum humanarum est obuiandum per res humanas: non autem per hoc, q res diuine conuertantur in vsum humanum per dispensationem indebitam. 22e.q.88.11. 1m./.quol.3.9.fi./.12.4m./.17.1m./.2m./.3m./.quol.8.13.c. Communicatio.4. Confessio.5.8.32.73. Correctio.10. Damnum.2. Debitum.15.18. Denunciatio.1. Desperatio.4. Episcopus.24.29.31. Error.5. Eucharistia.183.210. Familiaritas.1. Fortitudo.2.3.12.28.59.60. Gloria.7. Heresis.31. Hieronymus.1.

8 Periculum est in mora quandoq;. 12e.q.96.6.c.fi. Iactura. Ignorãtia.20. Inuocare.2. Iudith. Lepra.3.

9 Si sit subitum periculum, non patiens tantam moram, vt ad superiorem recurri possit: ipsa necessitas dispensationem habet annexam, quia necessitas non subditur legi. 12e.q.96.6.c.fi. Lex.173. Luxuria.24. Magi.6. Magnanimitas.16. Matrimonium.124. Missa.4. Moralis.5. Mors.22. Necessitas.30.31. Occidere.5. Ordo.98.107. Parasceue. Pœna.60.95. Periculosum. Perire. Predicare.4. Prelatio.6. Presumptio.14. Puer.4. Raab.2. Religio.76.105. Restitutio.15. Reuelatio.4. Scandalum.15. Sponsalia.5. Thomas.5. Torneamentum. Vendere.10.13. Vnctio.25.27. Votum.9.71.73.79.c̃. Vsura.88.93.c̃.145.c̃. Vxor.13.

Perihermenias. Consideratio.2.

Periodus. Fatum.5. Fausatio. Scriptura.22. Seculũ.

Peripatetici, Aristoteles.2. Passio.31.37. Tristitia.8.

Perire. Amor.57. Angelus.453. Cor.10. Hieronymus.1. Linea.2. Malum.13. Missio.26. Nicolaus.1.

Peritia. Aduocatus.5. Doctrina.o.

Peritus. Doctor.o. Vsura.113.116.

1 PERIVRIVM est mendacium, iuramento firmatum.3.d.39.4.o. Auaritia.15. Blasphemia.9. Culpa.4. Irreligiositas.3.

2 Periurium habet principaliter nomẽ & speciem a falsitate: secundario, a defectu iustitie: tertio, a defectu iudicii. 22e.q.98.1.o./.q.123.3.3m./.3.d.39.4.o. Iuramentum.23.34.36. Mendacium. Mendicitas. Preceptum.43. Testis.8.

3 Periurium omne, semper est peccatum, contrarium religioni. 22e.q.98.2.o.

4 Periurium semper est peccatum mortale: licet ex ioco sit, vel ex lapsu lingue, si perpẽdit qui iurat. 22e.q.70.4.c./.q.98.3.o./.3.d.39.ar.5.q.1.o.

5 Periurium est grauius homicidio: & tenet locum secundum peccatorum, post idolatriam. q̃l.1.q.9.2.o.

6 Iurans verum, quod putat esse falsum: vel iurans falsum, quod putat esse verum: est periurus. 22e.q.98.1.3m./.3.d.39.4.1m./.3m.

7 Periurium promissorium, est infame ipso iure: assertorium vero, per sententiam tantũ. 22e.q.98.3.2m. Perlegere. Ioannes.15.

Permanentia. Annihilatio.12. Diuturnitas. Dura-

tio.o. Esse.50. Aeternitas.14.19.20.23. Fieri.1.14. Firmitas. Impoenitentia. Lumen.2. Manens. Mensura.12. Permanere. Permansio. Prophetia.1. Qualitas.12. Saturnus.2. Tempus.39. Virtus.143.
Permanere. Ignis.10. Permanentia.
Permansio. Coelum.50.c̃. Permanentia. Permanere. Perseuerantia.o.

1 PERMISSIO duplex, scilicet de minus malo, & de minus bono: prima est tantum in lege veteri: secunda vero est etiam in noua. 4.d.26.q.1.4.3m.4.1e. Cor.7.co.5.fi. Affinitas.10. Anima.139. Arca.2. Cadere.1. Defectus.11.

2 Modus permissiōis quadruplex.s.non precipere melius: non prohibere minus malum, vt veniale: non cohibere: & non punire.4.d.33.q.2.ar.1.q.2.c.
Demon.54.56.65.99.117.120. Deus.297.300.301.314. Dispensatio.22. Eucha^a.182.

3 Lex humana, dicitur aliqua permittere, non quasi ea approbans: sed quasi ea dirigere non potens. 12e.q.93.3.3m. Exactio.5.

4 Bonum est in actu permissionis diuine: non autem in obiecto eius, sicut in aliis quatuor signis diuine voluntatis. Veri.q.1.8.4m. Excommunicatio.23. Fascinatio. Infidelis.1. Inuocare.2. Iudei.6.10.11. Iudicium.39. Iustus.8. Lex.26. Maleficium.1. Malum.22.66. Matrimonium.95.124. Medicus.4. Meretrix.3.4.5. Missa.17.c̃. Peccatum.160. Poena.4. Prouidentia.58. Superbia.35. Tentare.15. Tyrannus.4. Vertigo.o. Vsura.87. Vxor.1.11.
Permistio. Actus.19. Cōmistio.o. Eucharistia.103.103.104. Limus. Mistio.o. Vsura.209.221.222.

PERMVTATIO beneficii ecclesiastici, propter commodum spirituale, est licita, de licentia episcopi: non autem propter commodum temporale: quia est simonia.22e.q.100.1.5m./4.d.25.q.3.3.8m.
Camposoria.o. Cōmutatio.o. Mutatio.o. Simonia.19. Vsura.31.40.46.88.92.169.191.196.c̃.
Perniciosum. Cultus.17. Damnum.o. Idolatria.3. Mendacium.6.15.
Perpendere. Abraham.17.26. Accusatio.17. Aduertere. Aduocatus.6. Confessio.70. Coniicere. Equus.3. Iudex.5. Percipere. Periurium.4. Presumptio.1.13.14. Perpetrari. Committere. Vsura.259.
Perpetuum. Accidens.107. Accusatio.16. Adoptio.5.13. Affinitas.9. Anima.17. Bōitas.124. Coelum.19.72.73.76. Cibus.3. Conceptio.33. Continentia.19. Degradatio. Demon.23. Dos.1. Elementum.4. Aetas.2. Aeternitas.o. Foeminalia. Forma.154. Gratia.138. Indulgentia.23. Iudei.44. Iuge. Iustitia.7.14. Lex.108. Lombardia. Maleficium.1. Matrimonium.29.81.c̃.98. Motus.48. Mulier.10. Natura.8.40. Obligari.6. Ordo.107.108. Paradisus.4. Poenitentia.97. Perfectio.25.53. Politia.4. Posse.1. Prouidentia.22. Religio.33.61.64.104. Semper. Vniuersale.19.20.21.22. Votum.28.41.76.82.

PERPLEXVS aliquis esse potest ex suppositione: non autem simpliciter. 12e.q.19.6.3m./3a.q.64.6.3m./q.82.10. 2m./2.d.39.q.3.3. 5m./4.d.9.ar.3.q.1.3m./d.12.q.3.ar.2.q.2. 2m./d.19.q.2. ar.2.q.2.2m./d.24.q.1.ar.3.q.5.1m./. Veri.q.17.4.8m./quol.3.q.12.2.1m./Ro.14.lec.2.co.3./Gal.5.lec.1.fi.
Dubitatio.3.

1 PER SE sumptū positiue, magis denominat, q̃ per accidens: priuatiue autem ecōuerso. Veri.q.1.5.14m.
Abstractum.3.

2 Omne quod est per se, est de essentia rei: vel consequitur principia essentialia eius. Po^a.q.10.4.c.pn^o. Accidens.29.30.31.48.51.52.67.85.101.102.107.108.114.115. Actio.109. Actus.41.158.177. Affectio.6. Agens.7.9.63.65. Agere.28.

3 Quod conuenit alicui per se, non potest separari ab eo.1^a.q.50.5.c./q̃.2.c^o.54.2m./. Anima.14.c.pn^o. Albedo.1.

4 Per se dicitur dupliciter. s. vt distinguitur contra per accidens, & vt distinguitur contra per aliud.i.primo. Phy.7.co.3. Amicitia.20.23.

5 Formę conuenit esse per se: non autem materię vel composito, sed per formam.1^a.q.50.5.c./q.75.6.c./q.90.2.1m./q.104.1.1m./q̃.2.c^o.54.2m. Amor.178.230.250. Analogia.18. Angelus.59.101.114. Anima.53.54.63.106.239.286.315.

6 Omne quod inest non per se, reducitur ad aliquid, qđ inest per se. 12e.q.10.1.c./4.d.8.q.1. ar.1.q.1.c./Perihe^{ar}.lec.14.co.3.fi.

7 Immo omne per accidens, reducitur ad causam per accidēs: quia oportet effectum proportionabiliter referre ad causam suam.q̃.3.c^o.92.o./. Perihe^{ar}.lec.14.co.3.fi. FRa^o.Du^o.1014°. Apostoli.27. Assimilatio.22. Baptismus.175.211. Beatitudo.21. Bonitas.50.67.92.131. Capitale.1.

8 Hęc est per se, Sortes est homo: quia si sortes diffiniretur, poneretur in eius diffinitione homo. Met.co.7. Causa.2.c̃.14. Coelum.118.158. Circulus.1. Cogitatio.7. Cognitio.6. Concordia.1. Conseruatio.3.6.7. Contemplatio.21. Contradictio.3. Contrarium.9.40. Corruptio.5.13.14. Deitas.1. Delectatio.61.70.76.80.88. Demonstratio.11. Deuotio.8. Deus.12.58.59.76.101.225.268.430. Dici.3. Differentia.14.20. Difficile.4. Diffinitio.15.16.21.33. Dimensio.2.17. Discordia.2. Dispositio.27. Distinctio.4. Diuersitas.4. Diuisio.9.11. Dolor.10. Ecclesia.4. Effectus.19.20. Elementum.19. Ens.9.11.36. Esse.28.50. Aeternitas.50. Eucharistia.136. Euentus. Feudum. Fides.21.46.51.159. Fieri.4. Finis.16.36.116. Fomes.4. Forma.12.c̃.19.c̃.119.130. Fortitudo.2.35.49. Generatio.29.36.74.81. Genus.24.26.29. Gratia.106.158. Graue.6.8. Habitus.10.31.56.74.76. Heresis.18.73. Idea.3. Incontinentia.3. Indiuiduum.10.23.39. Infinitum.25.33. Instans.20.25. Instrumentum.15. Intellectus.41.136.171. Intendere.1. Intensio.1. Intentio.17.19. Hypocrisis.4. Ira.16.77. Iudiciū.17. Iuramentū.6. Maledicere.1. Malum.19.23.32.33. Materia.38. Matrimonium.48. Maximū. Memoria.5. Mendacium.6.9.10. Miraculū.34. Mot^o.69.80.83. Nā.8. Nāle.1. Nobilitas.7. Nomen.42.45.46.47. Non ens.4.8.9. Notum.o. Obedientia.24. Obstetrix.1. Odium.11. Operatio.43. Oppositio.2. Ordo.7.8.

9 In moralibus, intentum dicitur per se: & quod est prēter intentionem, dicitur per accidens.22e.q.37.1.c./q.39.1.c./q.43.3.c./q.59.2.c./q.64.7.c./q.150.2.c.
Ornatus.3. Participare.6. Passio.22. Peccatum.117.118.132.141.145.245.332.435. Poena.11.83. Poenitentia.136. Perfectio.44. Persona.15. Physica.3. Potentia.40. Preceptum.28.139. Predicari.1.c̃.18.19. Preteritum.1. Primum.2. Priuatio.20. Prius.5.10.11. Proportio.2.5.7.16. Propositio.2.16.17. Prouidētia.16.33. Pulchritudo.10. Qualitas.3. Quantitas.16.32. Quies.2. Ratio.58. Reduplicatio.4.5. Relatio.54. Reuelatio.2.

10 Id quod alicui secundum se considerato inest per accidens, potest ei per se inesse aliquo adiuncto. Veri.q.12.11.1m. Scandalum.3.7.12. Sciētia.41.43. Schisma.2. Secundum q̃ ipsum.o. Senarius.3. Sensibile.o. Signum.13. Syllogismus.3. Simplicitas.

4. Simpliciter. 3. Spes. 41. 45. Spirituale. 8. Subsistentia. 1. 7. Substantia. 9. 10. 13. 16. 23. 29. 34. Sufficiens. Tempus. 15. 24. 31. Teneri. 3. Timor. 17. 28. 30. Totum. 1. Visibile. 2. Vsura. 24. 31. Vsus. 3. 6. Christus. 2. 22.

PERSECVTIO duplex. s. a bonis, ex amore, & zelo, & ad bonum: & a malis, ex odio, & ad malum. ps. 17. co. 30./. Gal. 4. lec. 8. co. 1. Abscondere. 1. Aduersantia. Altare. 4. Antichristus. 5. Apis. 5. Arcus. 2. Beatitudo. 154. Calcaneus. Cete. 12. Episcopus. 29. Idolatria. 5. Imperator. 8. Iudei. 45. Iudiciũ. 88. Paulus. 14. Symbolum. 8. Tribulatio. 18.

Per se sufficientia. Beatitudo. 21. Ornatus. 3. Temperantia. 9.

1 PERSEVERANTIA est in ratione bene considerata, stabilis & perpetua permansio, secundũ Andronicum. 22ᵉ. q. 128. c./. 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 1. c.

2 Perseuerantia est virtus specialis, habens speciale obiectum. s. opus laboriosum, vt tristabile diuturnitatis. 22ᵉ. q. 137. 1. o./. 2. c. 1ᵐ./. 2ᵐ./. q. 138. 1. c./. 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 1. 4ᵐ./. q. 4. 1ᵐ. Amor. 75. 169. Angelus. 353. 456. Annihilatio. 6.

3 Immo non est virtus. 12ᵉ. q. 58. 3. 2ᵐ.
 ┌ R ñᵒ. Duᵒ. 1025ᵒ.

Aureola. 22. Constantia. 3. c̃. Continentia. 12. 13.

4 Perseuerantia vt est virtus, moderatur aliquas passiones. s. timorem fatigationis, aut defectus, propter diuturnitatem: non autem perseuerantia, de qua loquitur philosophus. 22ᵉ. q. 137. 2. 2ᵐ. Difficile. 12. Dos. 1. Fortitudo. 26. 34. 35. Gratia. 74. 127. 180.

5 Perseuerantia dicitur tripliciter. s. habitus mẽtis quo firmiter statur contra tristitias: habitus de proposito perseuerandi: & continuatio boni, vsque ad finem vitę. Primo & secundo modo, est virtus infusa: non autem tertio modo. 1ᵃ. q. 95. 3. 4ᵐ./. 12ᵉ. q. 109. 10. c./. 22ᵉ. q. 128. 5ᵐ./. q. 137. 1. o./. 2. 2ᵐ./. 4. c./. 2. d. 29. 3. 2ᵐ./. d. 43. 3. 3ᵐ./. 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 1. 4ᵐ./. d. 36. 2. 4ᵐ./. Veri. q. 24. 13. 3ᵐ. Importabile. Manifestatio. 1. Meritum. 101. Mollicies. Oratio. 18. 85.

6 Perseuerantia primo & secundo modo, fuit in Adã. non autem tertio modo. 1ᵃ. q. 95. 3. 4ᵐ./. 12ᵉ. q. 109. 10. 3ᵐ./. 22ᵉ. q. 137. 4. 2ᵐ./. 2. d. 29. 3. 2ᵐ. Pœnitentia. 43. c̃. Pertinacia. 3. Peruicax.

7 Persistere in bono, vsque in finem, ex propria intentione finis, est proprium perseuerantię: sed conuenit cuilibet virtuti, inquantum est habitus. 22ᵉ. q. 137. 1. 3ᵐ./. q. 138. 2. 3ᵐ.

8 Perseuerantia est pars potentialis, annexa fortitudini. 22ᵉ. q. 128. c. 5ᵐ./. 6ᵐ./. q. 137. 3. o./. 3. d. 33. q. 3. ar. 3. q. 1. 2. 4. c.

9 Perseuerantia conuenit cum temperantia in materia. s. circa delectationes tactus: sed magis conuenit cum fortitudine: & principalius in modo, inquantum firmat contra difficultatem diuturnitatis. 22ᵉ. q. 137. 2. 1ᵐ. Pręceptum. 114. Pręsumptio. 12.

10 Perseuerantia non est in appetitu sensitiuo: sed in ratione. 12ᵉ. q. 58. 3. 2ᵐ./. 22ᵉ. q. 53. 5. 3ᵐ. Tunica.

11 Immo est in irascibili. 22ᵉ. q. 137. 2. 2ᵐ.
 ┌ Duᵒ. 1026ᵒ. R ñᵒ. ficut Duᵒ. 1030ᵒ.

12 Commendatio de bene gestis, maxime prouocat ad perseuerantiam. He. 10. lec. 4. prinᵒ.

13 Bonum hominis, est in quantitate charitatis tantum: sed pręcipue in perseuerantia eius. Ro. 8. lec. 6. co. 2. Persistere. Constantia. 3. c̃. Continentia. 12. 13. 19. Gratia. 181. 182. Perseuerãtia. o. Temperãtia. 4. 35. Persoluere. Vsura. 100. 165. 198. c̃. 214. 276. Persolutio. Vsura. 200.

1 PERSONA dicitur a personãdo in theatris, cum laruis. 1ᵃ. q. 29. 3. 2ᵐ./. 1. d. 23. 3. c. fi./. 1ᵐ./. Poᵃ. q. 9. 3. 1ᵐ.

2 Persona non est nomen intentiõis, sed rei. 1ᵃ. q. 30. 4. c./. 1. d. 23. 3. o./. d. 25. 1. c. 8ᵐ./. Poᵃ. q. 9. 2. 2ᵐ. Abstinentia. 8.

3 Nomen personę, non est impositum ad significandũ indiuiduum, ex parte naturę, sicut aliquis homo: sed rem subsistentem in rationali natura. 1ᵃ. q. 30. 4. c. Acceptio. o. Accusatio. 15. 20. Adam. 65. Addere. 18. Adoptio. 1. Baptismus. 101. Bellum. 1. 2. 8.

4 Persona significat id, quod perfectissimum est in tota natura. s. subsistens in rationali natura. 1ᵃ. q. 29. 3. c./. Poᵃ. q. 9. 3. c. Clausio.

5 Persona significat substantiam particularem: ad dignitatem pertinentem: ideo est tantum in natura intellectuali. 1ᵃ. q. 29. 3. 2ᵐ./. 1. d. 23. 1. c. fi./. 3. d. 2. q. 1. 1. c. Collegium. Credere. 24. Diffinitio. 31. 40. Dispensatio. 7. 10. 23. Dubitatio. 5.

6 Persona est rationalis naturę, indiuidua substantia: secundum Boetium. 1ᵃ. q. 29. 1. o./. 3. c. 2ᵐ./. 4ᵐ./. 4. c./. q. 34. 3. 1ᵐ./. 3ᵃ. q. 2. 2. c./. 2. d. 25. 1. o./. Poᵃ. q. 9. 2. o./. Vnio. 1. c. Exordium. 3. Filiatio. 7. 8. Fomes. 14. 15. Fornicatio. 4. 6.

7 Subsistentia in diffinitione personę, accipitur in communi, secundum quod diuiditur in substantiam primam & secundam. 1ᵃ. q. 29. 1. 2ᵐ./. 1. d. 25. 1. 7ᵐ./. Poᵃ. q. 9. 2. 7ᵐ./. 8ᵐ. Furtum. 7. Humilitas. 18. Incestus. Incõmunicabilitas. Inquirere. 2. 3. Ioãnes. 6. 8.

8 Immo substantia ibi sumitur pro supposito, non autẽ pro essentia. 1ᵃ. q. 30. 1. 1ᵐ. ┌ R ñᵒ. Duᵒ. 1026ᵒ.

9 Persona est hypostasis, distincta proprietate, ad dignitatem pertinente, secundum magistros. 1ᵃ. q. 29. 3. 2ᵐ./. 4ᵐ./. 1. d. 25. 1. c. fi.

10 De ratione personę est, quod comprehendat omnia quę in re sunt. 3. d. 5. q. 1. 3. c. 3ᵐ.

11 De ratione personę, sunt tria. s. subsistere, ratiocinari, & indiuiduum esse. 1. d. 25. 1. c./. 2. d. 3. q. 1. 2. c. Hypocrisis. 1. 3. Hypostasis. 6. Ironia. 2. Iuramentũ. 25. 36. Iustitia. 2. Lex. 26. 160. 161.

12 IN COMMVNI./. Forma significata per nomen personę, non est essentia, vel natura: sed est personalitas. 1ᵃ. q. 39. 3. 4ᵐ./. 1. d. 25. 4. c./. Poᵃ. q. 9. 6. o. Abstinentia. 8. Acceptio. o. Accusatio. 8. Actus. 14. Adam. 65. Admonitio. 5. Aduocatus. 8. Alius. 1. 2.

13 Persona est communicabilis multis naturis, non autem multis suppositis. 3ᵃ. q. 3. 1. 2ᵐ. Angelus. 222. 233. 581. c̃. 626.

14 Omne subsistens in natura intellectuali, vel rationali, est persona. ꝯ. 4. cᵒ. 35. 1ᵐ./. Poᵃ. q. 9. 1. 2. o./. Vnio. 1. 2. c./. Opus. 3. cᵒ. 215. 216. Anima. 77. Antichristus. 1. Apostoli. 1. Apparere. 8. 9. 10. Auaritia. 14. Baptismus. 38. 148. 101. 102. Beatitudo. 124. Bellũ. 1. 2. 8. Bonitas. 44. Circuncisio. 47. Clausio. Cognatio. 9. Concilium. 2.

15 Illud quod non existit per se, non est persona, vt accidentia, partes, & humanitas Christi. 1ᵃ. q. 29. 1. 2ᵐ./. 5ᵐ./. q. 75. 4. 2ᵐ./. 3ᵃ. q. 2. 2. 3ᵐ./. q. 16. 12. 2ᵐ./. 3. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c./. Poᵃ. q. 9. 2. c. 13ᵐ./. Vnio. 2. c. 3ᵐ./. 10ᵐ./. quol. 9. 2. c./. Opus. 3. cᵒ. 216./. Ro. lec. 3. co. 5. Confessio. 36. Consanguinitas. 3. 4. 6. 9. Contritio. 6. Eleemosyna. 11. Esse. 43. 44. 46. 69. Euangelium. 9. Eucharistia. 25. Excommunicatio. 19. Exordium. 3. Fœmininum. o. Fornicatio. 4. 6. Fortitudo. 40. Gratia. 139. Homo. 33. 34. 35. 40. Honor. 25. Humilitas. 18. Incestus. 1. Incommunicabilitas. Indiuiduum. 8. 10. 38. 42. 43. Ioannes. 6. 7. Hypocrisis. 1. 3. 9. Ira. 42. Ironia. 2. Irregularitas. 1. Iudicium. 26. 42. Lex. 26.

87.160.161. Litigium.1. Luxuria.24. Maledicere.2. Maria.61. Matrim.31.42.c. Meritum.103.110. Minister.8. Misericordia.18. Natura.3. Officiu.2. Pax.25. Passio.115. Pater.9.10. Patruus. Peccatu.216.244.c.287.292.332.343.c.

16 Vnitas psonę, requirit vnitatẽ esse cõpleti, & personalis: quia est de constitutione eius, nõ aũt operatio.3ª.q.19.1.4m. Pœna.39.40.43.81. Prędestinatio.26. Priuatio.23. Priuilegium. Prophetia.91. Punitio.1. Reuelatio.4. Reuerẽtia.2. Sacerdos.30.31.36. Sacramẽtũ.69. Sacrilegiũ.4.5.6. Sanctificatio.9. Seraphim.4. Seruitus.2. Symbolum.4. Status.1.2.6. Subsistentia.3.6. Suffragia.9. Translatio. Veritas.52. Violatio. Vnctio.38. Vnitas.18. Votũ.71.73. Vsura.96.c.136. Vsus.6. Vtile.6. Christus. Per.

17 IN DIVINIS. Persona proprie conuenit deo, & nobilius, q̃ creaturis.1ª.q.29.3.o./.1.d.23.2.o./.Poª.q.9.3.o. Actus.24.190.c.

18 Persona predicatur analogice de deo, & creaturis.1ª.q.29.4.4m./.1.d.25.1.o. Adam.65. Addere.18.

19 Persona per prius predicatur de deo, q̃ de creaturis, quantum ad rem significatam: sed econuerso, quo ad modum significandi.1.d.25.2.c.3m. Adiectiuũ.11.c. Adoratio.14.c. Agiographę.2. Alius.2.4. Amor.1.c.

20 Persona in diuinis, est diuinę naturę incõmunicabilis existẽtia: secundum Ricardum de sancto victore.1ª.q.29.3.4m./.1.d.23.2.3m./.d.25.1.6m./.8m./.Poª.q.9.2.12m. Angelus.448.555.565.c. Apparere.2.9. Appropriatio.o.

21 Persona in diuinis, significat relationem, per modum substãtię.1ª.q.28.4.o./.q.30.1.c./.q.33.2.1m./.q.34.3.1m./.q.39.1.c. 1m./.1.d.23.3.o./.Poª.q.9.4.o./.6.2m. Assumere.2.4.c. Attributa.12. Baptismus.46.49. Causa.62.

22 Persona etiam in diuinis, dicitur ad se, & non ad alterum: propter modum significandi. 1ª.q.29.4.1m./.1.d.23.4.3m./.5m./.Poª.q.9.4.2m./.3m./.13m./.6.2m. Coęquale, Coniunctio.1.3. Datio.25.26. Deus.24.27.37.100.363.433. Dicere.9.

23 Trinitas, essentia, & quęlibet res demonstrabilis, est persona secundum grammaticos.1ª.q.39.8.6. Dici.1. Distinctio.22.c.

24 Essentia dei, non est persona, quia non est incommunicabilis, quia prędicatur de pluribus: licet sit indiuidua: secundum rem. Poª.q.9.2.12m.

25 In diuinis personã & essentia, sunt idem re, & differũt rõne.1ª.q.3.3.o./.q.39.1.o./.q.40.1.c./.3ª.q.16.5.1m./.q.17.1.c./.2.3m./.1.d.25.L.3m./.d.34.q.1.1.o./.2. 1m./.3.d.5.q.1.ar.1.q.2.c./.q.3.c./.d.6.q.2.2.2m./.Vnio.1.c.2m./.4m./.2.7m./.3.2m./.quol.2.4.c. Diuinum. Donum.2.4.5. Dos.2. Ens.37. Euchaª.114. Exclusio.9. Finis.17.66.

26 Persona addit supra essentiam dei secundum intellectum: quia essentia potest intelligi sine persona, nõ autem econuerso.3ª.q.3.3.3m./.q̃l.7.vel.8.vel.11.q.3.1.3m. Fruitio.6. Generatio.74.85.89. Gradus.1. Habere.2. Hierarchia.3. Incõmunicabilitas.

27 In diuinis, personę differunt seipsis. Poª.q.8.1.6m./.3.10m./.Opus.9.q.64. Indigentia.3. Indicium.57.

28 Cognitio personarum diuinarum, est nobis necessaria, ad recte sentiendum de creatione: sed principalius de salute nostra.1ª.q.32.1.3m.

29 In diuinis, essentialia possunt abstrahi a personis, cognitione imperfecta: non autem cognitione beata.3ª.q.3.3.o./.Opus.3.q.62. Lumen.25. Mediator.3. Mors.27.32. Natiuitas.21.22. Nomen.45.c. Ordo.32.c. Origo.o. Pater.8. Prędestinatio.25.45.46.49. Predicari.25.37.38.39. Processio.23.27.46.66. Producere.1.2. Pronomen.4.

30 In personis diuinis, nõ est debitum proprie: quia debitum importat obligationem: sed Ricardus de sancto victore, accipit debitum pro esse ab alio. Poª.q.10.4.8m. Satisfactio.37. Sedere.6. Societas.4. Solus.4. Spirituale.11. Subiectio.9.

31 Immo deus est debitor, rõne promissi.2.d.27.2.3m. ... Duª.10.7º. Rñº. sicut Duº.431º. Suppositum.12. Trinitas.5.9.c.

32 PLVRALITAS. In diuinis, est pluralitas personarum.1ª.q.30.1.o./.1.d.2.4.o./.2̃.4.cº.5.26./.Poª.q.9.5.o./.Opus.3.cº.50.

33 Immensitas dei non excludit pluralitatem personarum in diuinis.quol.7.vel.8.vel.11.q.3.1.o. Adiectiuum.11.12.

34 Hęc pluralitas personarum, est realis.1.d.2.5.o. Blasphemia.13. Conceptio.19. Coniunctio.1. Deitas.2. Aequalitas.18.c.

35 Pluralitas personarum in diuinis, non facit compositionem cum essentia: quia sunt idem secundũ rem: nec inter se, quia comparantur vt distincte. 1.d.8.q.4.1.4m./.d.34.q.1.1.4m./.Potenª.q.2.1.3m./.q.9.1.10m. Idea.2.4. Imago.33.35.38.

36 Essentia diuina, est eodem modo absoluto in tribus personis, non melius, nec perfectius: non autem eodẽ modo relatiuo: quia est in patre, vt non accepta: in filio, vt accepta per generationem: & in spũ sancto, vt accepta per processionem. Opus.9.q.11. Indiuiduum.43. Nomen.43.c.55.80. Notio.o. Numerus.21.c. Obedientia.28. Oratio.66.

37 Persona in diuinis, prędicatur pluraliter, de pluribus personis.1ª.q.30.1.o./.q.39.3.4m./.1.d.23.4.o./.Potenª.q.9.5.15m./.19m./.6.o. Prędicari.37.38.39.44. Principium.14.15. Prioritas. Relatio.D. Spiritus.6.c.

38 Communitas huius nominis, persona, non est realis, nec intentionis, nec negationis: sed rationis.1ª.q.30.4.o./.1.d.25.3.o./.Poª.q.8.3.11m./.q.9.4.4m. Sponsa.5. Subsistentia.7.11.12. Substantia.1.2.34.36. Sum. Suppositum.12. Vestigium.1.2.3.4. Vnio.14.c. Vnitas.51.52.53.

39 TRES.13. In diuinis, sunt tantum tres personę.1ª.q.30.2.o./.q.31.1.o./.q.41.6.o./.1.d.2.4.o./.d.10.5.o./.d.33.2.1m./.2̃.4.cº.26./. Potenª.q.9.9.o./.Opus.4.cº.56.60. Appropriatio.10.c. Blasphemia.13. Deus.228.

40 Tres personę, sunt vnus deus: & deus est tres personę: & est trinitas. 1ª.q.39.3.6.o./.1.d.4.q.2.2.5m./.Trin.12.o.

41 Tres personas, dicimus esse vnam essentiam: non autem ex, vel de eadem essentia.1ª.q.39.2.o./.q.41.3.3m./.1.d.25.L.3m./.d.34.q.1.3.3m. Ens.37. Fruitio.6. Heresis.41.116.132.133.134. Imago.33.35.38. In.19.

42 Hęc non conceditur, tres personę, sunt essentię: quia forma non designatur, nisi per duos genitiuos, vel per vnum genitiuum habentem vim duorum. 1ª.q.39.2.c.4m./.1.d.34.q.1.2.4m. Innascibilitas.1. Lumen.25. Mediator.3.

43 Hęc est vera: tres personę, sunt vnius essentię, & genitiuus construitur in habitudine causę formalis.1ª.q.39.2.o./.1.d.25.L.3m./.d.34.q.1.2.o. Missio.7.8. Nomen.80.82. Symbolum.11. Spũs.6.9. Subsistentia.7.9.11.12. Trinitas.o.

44 Hęc conceditur: essentia est trium personarum: non aũt hęc: deus est trium personarum: nec tres personę,

sunt vnius dei.1ª.q.39.2.c./.1.d.34.q.1.2.2m.
Veritas.40.Christus.6.c.178.c.

45 Hec cōceditur. Tres persone sunt in eadem essentia: quia, in, potest denotare habitudinem cause formalis continentis.1.d.34.q.1.2.3m.

46 Persone diuine, sunt plures res.1ª.q.30.1.c./.q.39.3.3m./.1.d.25.4.0./.d.34.L.prin°./.Po°.q.9.5.14m.

Personale. Alius.1.2.3. Amor.1.c. Attingere.3. Attributa.11. Decime.14.23.25. Deus.24. Donum.2.4. Aequalitas.23. Esse.43.69. Exclusio.9. Fortitudo.40. Generatio.40.60. Idea.24. Imago.14. In.12. Innascibilitas.1. Iuramentum.25. Maria.61. Matrimonium.51. Notio.1.c. Oratio.73. Poena.43. Poenitentia.109. Persona.9.16. Personaliter. Pronomen.1. Proprietas.2. Proprium.10. Qui est.3. Sanctificatio.1. Sapientia.45. Satisfactio.25. Schisma.4. Sepultura.10. Vnctio.19. Vnio.22. Vsura.275.289.290. Christus.60.c. Personalitas. Assumere.2.13. Persona.12.

Personaliter. Amor.1. Deus.100. Generatio.89. Ioannes.6.8. Libere.19. Pater.6. Persona.0. Personale. Verbum.47.48.49.60. Veritas.39. Christus.21.

Personare. Persona.1.

Perspectio. Intellectus.192. Lumen.21. Solertia.2.c. Perspectiua. Arismetrica.1. Astrologia.0. Physica.11.

Perspicacitas. Angelus.273. Demon.7.8. Gnomi. Solertia.2.c. Speculatio.2.

Persuasio. Angelus.154.156. Consilium.19. Correctio.4. Demon.64. Exhortatio. Fides.76.87.138. Gratiosus. Iudei.45. Loqui.3.5. Spes.19.33. Voluntas.68.

1 **PERTINACIA** Pertinax scd̄m Isidorum est, qui tenet imprudenter suum propositum, quasi omnino tenax.22ª.q.138.2.c./.4.d.29.2.c. Admonitio.3. Constantia.7.8. Continentia.8. Correctio.4.20. Gloria.10. Heresis.1.4.9.25.26.27.29.c.32.

2 Pertinax assimilatur incontinenti, & molli: quia nimis appetit aliquam delectationem, & fugit tristitiā.22ª.q.138.2.2m.

3 Pertinacia opponitur perseuerantie, scd̄m excessum: mollicies autem scd̄m defectum.22ª.q.138.2.c.

Hieremias.2. Ignorantia.8. Infernus.7. Obstinatio.0. Peruicax. Pertinere. Abdicatio. Abstinentia.6. Accidens.68. Actus.62.c.171.c. Admonitio.1. Adulterium.1.2. Alimentum.1. Altare.3. Ambitio.2.3. Amicitia.36. Amor.229. Andragathia. Angelus.234.297.409.579. Anima.254.281. Animal.19. Antecedens.2. Apostoli.18. Appetitus.38. Appropriatio.15.18. Arca.3. Archidiaconus.4. Augurium.1. Baptismus.4.77.85.240. Beatitudo.130. Bonitas.91.119. Charitas.64.77.145.147. Catechismus.5.6.7. Cerimōia.3. Cognitio.44.51.54. Cōmutatio.1. Comprehendere.8. Communicabile.1. Concupiscibilis.8. Confessio.3.88. Consensus.4. Conseruatio.13. Consideratio.1. Constantia.1.2. Contemplatio.18. Corpus.41. Damnatio.51. Delictum.1. Diffinitio.40. Dignitas.4. Donum.33. Ecclesia.8.11. Ens.5. Esse.43.44.73. Euangelium.5.6.9. Eucharistia.39.156.c. Fallere.2. Fides.21.38.127.130.160. Finis.81. Fortitudo.21. Gratia.27. Heresis.12. Humilitas.5. Idea.27. Ignorantia. Improuidentia. Iniustitia.6. Innocentia.20.21. Lex.64. Matrimonium.1.2. Membrum.11.12. Mendacium.2. Meritum.7. Minister.2. Officium.2. Parochialis. Peccatum.318. Poenitentia.25.118. Perfectio.13.58. Physica.2. Posse.4. Potestas.18. Preceptum.58.105.107.109.117.151. Precipere.2. Predestinatio.6.26. Predicare.1.c.15. Prelatio.9. Primitie.3. Princeps.4.c. Prius.12. Processio.32. Prophetia.27. Religio.40. Requi.0. Sanguis.12. Scholaris. Vsura.168.244.

Pertingere. Agens.54. Anima.130.c. Attingere.0. Causa.12. Cogitatio.2. Cognitio.33.34. Comprehendere.1.c. Effectus.10. Elementum.18. Eucharistia.92.96. Fides. Gratia.86. Intellectus.240. Motus.88. Paradisus.4. Peruenire. Ratio.28. Resistere.1. Scientia.88. Sensus.26. Symbolum.4. Summum.4. Veritas.46.

Pertractare. Theologia.29. Pertrahere. Beatus.8. Ira.60.

PERTVRBATIO est mutatio ordinis, & equalitatis, in ratione: ex immoderata passione inferiorum potentiarum, que nō fuit in Christo, nec in aliquo sapiente.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.2m./.ar.3.q.2.4m.

Blasphemia.11. Homo.37. Ira.49.56. Pax.10. Timor.35. Tyrannus.9.

Peruenire. Animal.44. Appetitus.25. Ars.3. Augmentum.23. Beatitudo.89.c. Cogitatio.2. Cognitio.33.34. Confessio.89. Contemplatio.9. Defectus.15. Deuenire. Dolor.32. Eucha°.257. Felicitas.4. Flagellum.2. Fortitudo.59. Fruitio.13. Furtum.13. Gratia.127.146. Ieiunium.35. Iustus.2. Meritum.102. Natura.18. Peccatum.166. Perfectio.22.57. Peruentio. Promulgatio.5. Raritas.1. Religio.26. Resurrectio.32. Sapientia.21. Virtus.2. Visio.15.

Peruentio. Beatitudo.1.c.29.c. Comedere.4. Finis.96.c. Gratia.127.145. Peruenire terminus.

PERVERSVS est, qui non sequitur quod debet.s. voluntatem dei. Psalmus.17.co.30. Amor.91.93. Auersio.0. Continentia.3. Fama.3. Fides.160. Heresis.18.25.c.32. Infidelis.6. Intellectus.88. Hypocrisis.5. Iudicium.23. Mundus.3. Sacramentum.73. Sodomia.2. Somnium.1. Stultiloquium. Subuertere. Vinculum.2. Vsura.189.

PERVICAX est idem quod pertinax, qui in suo proposito ad victoriam perseuerat.22ª.q.138.2.c. Pertinacia.0.

PES dexter, est fortior ad motum, q̄ sinister: sed ad fixionem, est econuerso. Et humerus dexter est fortior sinistro ad motum: sed ad portandum, est econuerso. Ce.2.lec.2.co.3.8. Baculus.1. Conditionalis.2. Costa.4. Elephas.5. Herodius.2. Iacob.7. Lotio. Pedites. Porphyrio. Sacramentum.124. Sandalia. Scandalum.2. Virginitas.34. Vnctio.26.

1 **PESSIMVM** non oportet, q̄ opponatur optimo.12ª.q.39.4.1m./.q.84.4.1m./.22ª.q.118.7.1m./.q.162.6.2m./.7.3m./.3.d.33.q.2.ā.1.q.3.4m./. Ma.q.8.1.2m./.3m./.q.13.3.1m. Apostasia.4. Bigamia.8. Ingratitudo.10. Peccatum.257.

2 Oppositum videtur dicere.12ª.q.73.4.0.22ª.q.34.2.b./. Ma.q.2.10.0.

Du°.1028°. R 6°. sicut Du°.292°.

Potestas.14. Tyrannus.1. Verecundia.15.

PETITIO populi dei tria continet.s. quia ponitur idoneitas petētiū: postulatur pacis beneficium: & allegatur pacis meritum. Isa.25.co.1. Abraham.8. Achaz.1. Affectio.5. Attentio.1. Beatitudo.143.c. Beneficium.10. Cathedra.2. Confessio.70.73. Debitum.15.c. Decime.17.19.20.22. Eucharistia.101.217. Excommunicatio.11. Exordium.3. Fornicatio.10.15. Gedeon.2. Insinuatio.1. Missa.5. Oratio.0. Postulatio. Purgatorium.10. Religio.106. Restitutio.6. Signum.14. Tentare.10. Thomas.4. Votum.57.63. Vsura.105.165.167.313. Vxor.22. Zacharias.2. Petitorium. Accusatio.24.

PETRA in deserto, fuit aliquid materiale: significãs Christum. 1^{a}.q.102.1.4^{m}.
Ibices. Lapis. Maria. 70.

1 PETRVS volens impedire passionem Christi, non peccauit: quia passio Christi poterat & placere laudabiliter, & displicere, sm diuersa. Et tunc scandalum ibi sumitur large, pro quolibet impedimento alicui prestito in via aliqua, quam prosequi intendit. 4.d.38.q.2.ar.2.q.1.2^{m}. Amor. 68. Apostoli. o. Centurio. Clauis. 10. Confirmatio. 40. Cornelius. 2.

2 Petrus credidit, ꝙ prenunciatio Christi, de negatione sua, esset comminatio tantum. 2.d.4.2.1^{m}. Correctio. 10.15.

3 Petrus negando Christum, peccauit mortaliter. 22^{e}.q.14.12.2^{m}./. Virt.q.2.6.2^{m}./. quol. 8. vel. 9.q.7.1.o./. Psal. 36.co.18.

4 Petrus quoties recordabatur Christi, totus resoluebatur in lachrymis: ita ꝙ genę eius, videbãtur adustę. Matth. 9.co.7.fi./. Io. 13.lec.2.co.5.fi. Ecclesia. 13. Eucharistia. 76. Heresis. 105. Ioannes. 9. Iustitia. 87. Magdalena. 4.

5 Petrus primus inter apostolos predicauit Romę, & cum magno fructu. non autem simpliciter: sed Barnabas prius. Ro. prolo. co.6./. c^{o}.15.lec.3.co.1.fi. Paulus. 16.17.18. Raptus. 11. Transfiguratio. 2. Vita. 59.

6 Petrus post mortem Christi, vixit annis fere triginta septem Io. 21.lec.4.prin^{o}. Christus. 10.

7 Imo vixit post mortem Christi annis quadraginta. Gal. 2.prin^{o}. ꝑ Rñ^{o}.du^{o}.1029.

Phanos. Prophetia. 9.

PHARAO non poterat facere opus bonum ex genere, & bona intentione: non simpliciter, sed propter obstinationem, ex desertione gratię dei. 4.d.17.q.1.ã.2.q.2.1^{m}. Deus. 427.428.430. Iudei. 31. Magi. 7. Membrum. 12. Prophetia. 87.

Phari. Fatum. 2. Prophetia. 8.9.

PHARISEVS interpretatur diuisus. Io. 3.prin^{o}. Baptismus. 150. Iudei. 22. Preceptum. 8.139.

PHASE significat quincuplicem trãsitum: scilicet de mũdo, de Aegypto, de morte, de uitiis, & trãsitum angeli percutientis. Io. 13.prin^{o}. Pascha. o.

Pheleas. Possessio. 6. Phiala. Admistio.

Philemon. Paulus. 23. Philipponus. Ioannes. 20.

1 PHILIPPVS qui predicauit Samarię, nõ fuit vnus de duodecim apostolis: sed vnus de septem diaconis. 4.d.2.q.2.4.1^{m}.

2 Oppositum videtur dicere. Io. 12.lec.3.co.1.fi. ꝑ Rñ^{o}.du^{o}.1030°.

Predicator. 8. Philo. Liber. 2.

1 PHILOSOPHIA & rhetorica, licent predicatori, & doctori ecclesiastico, instrumentaliter: non autem principaliter. Opus. 19.c^{o}.14./. 1^{e}. Cor. lec.3.prin^{o}./. Col. 2.lec.1.fi. Admiratio. 4. Auerrois. 1. Augustinus. 2.

2 Sicut motus vel res mobilis, est subiectum philosophię naturalis: sic operatio humana ordinata in finẽ, vel homo voluntarie agens propter finem, est subiectum philosophię moralis. Ethi. prin^{o}. Creatio. 5.6.7.35. Doctor. 5. Epicycli. 2. Metaphysica. o. Moralis. o. Physica. o. Princeps. 25. Religio. 81. Scientia. 16. Socrates. 1.2. Stupor. 2. Theologia. 20. 21.37.c.

1 PHILOSOPHVS./. Duo sunt genera philosophorũ. s. Ionici, in Grecia: & Italici, in magna Grecia. i. in Apulia, & Calabria, quorum princeps fuit Pythagoras, de Samnio Calabrię. Met. lec.7.co.2.fi. Actus. 27. Amor. 176. Angelus. 308. Animus. Appetitus. 25. Artificiale. 6. Autoritas. 3. Beatitudo. 117. Bestialitas. 1. Cœlum. 136.140.141. Cognitio. 22. Comparatio. 3. Contemplatio. 1.5.26.28. Creatio. 5.6.7.35. Deus. 193. Diffinitio. 7.8. Doctor. 5. Ens. 13. Felicitas. 3.6. Memoria. 8. Motus. 39. Mundus. 7. Mutabile. 4. Organum. 1. Origenes. 1. Pœnitentia. 4. Perseuerantia. 4. Pythagoras. 2.3. Politia. 5. Sapientia. 2.31. Scientia. 8.79. Socrates. 4. Sodomia. 2. Tẽpus. 29. Theologia. 11.39.44. Virtus. 181.195. Vsura. 5.20.

2 Philosophum vel physicus nominamus, qui de rebus philosophatur, siue naturaliter, siue mathematice, siue theologice. Opus. 73.c^{o}.1.

PHILOTIMIA est virtus, in concupiscibili, circa honores absolute, innominata latine. 12^{e}.q.60.5.c./. 22^{e}.q.129.2.c. Virt. 225.

1 PHYSICA est de iis tantum: quę sunt in motu & materiã. Trin. 17.c./. 18.o./. Opus. 42.c^{o}.14.prin^{o}./. Met. 6.co.4./. Phy. prin^{o}.

2 Tractare de anima separata, non pertinet ad physicã, sed tantum ad metaphysicam. Met. 6.co.4.fi.

3 Physica tractat de anima, & de aliis formis naturalibus: quia sunt mobiles per accidens: & quia sunt perfectiones mobilium per se. Trin. 18.6^{m}./. Opus. 42.c^{o}.14.prin^{o}./. Met. 6.co.4. Accidens. 120. Actio. 97. Angelus. 63.

4 Physica tractat de tota terra, ratione quietis: & de eius partibus, ratione motus. Trin. 18.6^{m}. Astrologia. 10.

5 Physica tractat de primo motore, non vt de subiecto, vel parte subiecti: sed vt de termino, ad quem perducit, nec secundum se, sed vt est motor. Trin. 18.3^{m}. Continuum. 1. Corpus. 1.2.11. Corruptibile. 2. Demonstratio. 8.15.

6 Ens mobile, est subiectum physicę. Opus. 15.c^{o}.17.fi./. Opus. 42.c^{o}.14.prin^{o}./. Met. lec.2.co.3./. Li^{o}.6.co.3.fi./. Li^{o}.11.lec.4.fi./. Li^{o}.12.lec.2.prin^{o}./. Phy. prin^{o}./. Ce. co.1.fi. Diffinitio. 7.13.23.24. Aequiuoca. 6.

7 Immo corpus mobile, est subiectũ eius. veri.q.14.8.16^{m}./. Met. co.2./. Post^{r}. lec.2.co.1.fin./. Lec.25.pri^{o}./. Lec.41.co.2. Finitum. 2. Genus. 20. Idolatria. 4. Intellectus. 155. Mathematica. 5.

8 Immo mot^{9} vel res mobilis, ẽ subiectũ ei^{9}. Ethi. pri^{o}. Moralis. 2. Ordo. 39. Processio. 15. Pru^{a}. 51.61.70.

* Immo ens mobile est subiectũ physicę. i. libri physicorum, & non totius philosophię naturalis phy. pri^{o}. ꝑ Rñ^{o}.du^{o}.1031°.

9 QVALIS./. Physica, & quęlibet ei^{9} ps, est speculatiua. Trin. 17.5^{m}./. Met. 6.co.3.4./. Li^{o}.11.lec.7.co.1.fi.

10 Physica esset prima phylosophia, si non essent, nisi sensibilia. Met. 3.lec.4.fin./. Lec.6.co.2./. Li^{o}.4.lec.5.co.2./. Li^{o}.6.co.3.6./. Li^{o}.11.lec.7.fi. Forma. 94.95. Impossibilitas. 2. Naturale. o. Necessitas. 11.

11 Physica subalternatur metaphysicę, sicut perspectiua geometrię. Opus. 42.c^{o}.14.prin^{o}.

12 Medicina, alchimia, agricultura, & huiusmodi, subalternantur physicę, ratione medii: non autem ratione subiecti. Trin. 17.5^{m}. Scientia. 16.17.22.24.47.51.120.121.148. Terra. 13. Theologia. 1.28.

13 Physica accipit immediate principia sua a metaphysica: nõ autem medicina, sed a physica. veri.q.9.1.3^{m}.

14 In physica iudicandum est scdm sensum, in mathematica secundum imaginationem: sed in metaphysica, & in diuinis, secundũ intellectum. Trin. 22.o./. Met. 6.co.1. Tractare.

15 Immo in physica iudicandum est secundum rationē: discurrere enim a causis in causata, vel econtrario, nō est sensus, sed solum intellectus. Met.6.co.1.

☞ Rño. Du°.1032°.

Physon. Flumen.2. Phitia. Amicitia.7.

1 PYTHON hebraice, dicitur os abyssi. Isa.8.lec.3.co.2. Adiurare.5.c. Demon.72. Diuinatio.o.

2 Python s̄m Hieronymum dicitur, qui habet demonē in ventre. Isa.8.lec.3.co.2. Incantatio.o.

3 Pythones (secundum Hieronymū) dicuntur ab Apolline, q hoc genus artis inuenit, per quod videtur mortui resuscitari: & de futuris aliqui videntur aliqua predicere. Isa.8.lec.3.co.2. Ludificatio.

4 Pythones sunt arreptitii, dicti a pythone, idest Apolline, autore diuinationis. 22^e.q.95.3.c./. Isa.8.lec.3.co.1.s.

5 Samuel (secundū Augustinum) vere apparuit pythonisse: dispēsatiōe dei: vel diabolus in similitudine eius. 1^e.q.89.8.2^m./.22^e.q.95.4.2^m./.q.174.5.4^m.

Phua. Sennacherib.

Pictura. Animal.7.8. Imago.41.42.43. Scutum. Vmbra.3.

1 PIETAS a vulgo sumitur pro actibus misericordie: quia deus testatur, hos actus sibi fieri: & ex hoc deus dicitur pius. 22^e.q.101.1.2^m./.3.d.34.q.3.ar.2.q.1.2^m./.4.d.15.q.2.ar.1.q.3.1^m./.Trin.10.c./.1^e.Thi.4.co.5.

2 Pietas est specialis virtus. 22^e.q.101.3.o. Baptismus.208. Canonizatio. Cathena.

3 Pietas principaliter est ad parentes, & ad patriam: in quibus includuntur omnes consanguinei, ciues, & amici & p̄ria. 22^e.q.80.1.c./.q.101.1.o./.2.3^m./.3.c./.q.102.1.3.c./.q.121.1.2^m./.q.122.5.1^m./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c.2^m./.1^e.Thi.4.co.5. Titū.co.3. Clementia.1.10. Cultus.4. Dulia.2. Falsitas.24.

4 Religio exhibet cultum deo, pietas autem parentibus & patrie: quia eis homo maxime debitor est, post deū. 22^e.q.60.3.c./.22^e.q.101.1.c./.3.1^m./.2^m./.q.102.1.3^m./.q.106.1.c./.q.122.5.c./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c.2^m./.p̄.3.c°.128.co.1.s./.1^e.Thi.4.co.5./.Titum.co.3. Heresis.157. Iustitia.22.23.24.56. Latria.2.

5 Pietas debetur deo: quia cultus parentum includitur in cultu dei, sicut minus in maiori. 22^e.q.101.1.1^m./.3.2^m./.q.102.1.1^m./.q.103.3.1^m./.q.106.1.c.1^m./.Titum.co.3./.c°.2.lec.3.co.2. Lex.131. Obedientia.19.

6 Opera pietatis, non debent pretermitti propter religionem, nisi impediant eam: quia iam non essent opera pietatis. 22^e.q.101.4.o. Obseruantia.1.3. Politia.7. Preceptum.51. Religio.4.8.9. Roma.3. Sanctitas.8.

7 Immo tractare negocia secularia pie.i.in auxiliū indigentium & miserorū, est religiosum. 22^e.q.18.3.2^m./.q.187.2.o./.q.188.2.2^m./.Opusc.19.c°.13./. Ro.16.co.3.s./.2^e.Thi.2.co.2. ☞ Rño. Du°.1033°. Statutum.1.

8 DONVM /. Donum pietatis, est habitualis dispositio anime: qua prompte mobilis est a spiritu sancto, ad habendum filialem affectum ad deum, vt ad patrem. 22^e.q.121.1.c. Beatitudo.144.c.156.c.169.170. Clementia.1. Confessor.2.

9 Pietas vt donum, consistit in quadam beneuolentia, supra modum humanū ad omnes: sed pro latria, consistit in quadam deuotione ad deum. 3.d.9.q.1.ar.1.q.1.4^m. Donum.28. Eleemosyna.5.

10 Pietas operans modo humano, est virtus: sed operās modo diuino, est donū. 3.d.34.q.3.ar.2.q.1.o.

11 Pietas vt virtus, idest latria, colit deum ratione debiti: donum vero, ratione dignitatis dei. 3.d.34.q.3.ar.2.q.1.1^m.

12 Pietas, donum, colit patrem deum: sed vt virtus, colit patrem carnalem. 22^e.q.121.1.o.

13 Donum pietatis, colit deum: & consequenter que dei sunt.s.sanctos, sacram scripturam, & pauperes. 22^e.q.121.1.3^m.

14 Pietas donum, subuenit proximis, ratione dei: vt qa sunt filii dei, vel ad imaginem eius. misericordia vero, rōne alicuius humani. 3.d.34.q.3.ar.2.q.1.2^m.

Gratiosus. Indigentia.6. Sapientia.42.

15 Donum quo aliquis, propter reuerentiam dei, operatur bonum ad omnes, perficiens vim appetitiuam, in iis que ad alterum sunt, conuenienter pietas nominatur. 12^e.q.68.4.c.s./.2^m.

16 Donum pietatis, est vnus habitus, dirigens in omni communicatione ad alterum, propter vnam mensuram. 12^e.q.68.4.c.s./.3.d.34.q.1.2.c.co.2.5./.q.3.ar.2.q.3.o.

17 Religio est potior, virtute pietatis: sed est inferior dono pietatis. 22^e.q.121.1.2^m.

18 Pietas que est donum, est supra iustitiam, & supra omnes partes eius. 3.d.34.q.1.2.8^m.

19 Pietas donum, cōmunicat bona proximis, quantum deo est acceptum: sed iustitia & partes eius, quantum debet, vel expedit. 3.d.34.q.1.2.c.co.2.

20 Pietas & timor dei, manifestant fidem, & sapientiā. 22^e.q.45.1.3^m.

21 Actus doni pietatis in patria, est honor dei, & honor sanctorum adinuicem. 22^e.q.121.1.3^m./.3.d.3.q.3.ar.2.q.3.o. Piger. Aequus.1. Pigritia.

1 PIGNVS facit spem habendi rē, & trā valet. 12^e.q.114.3.3^m./.Ma.q.9.2.9^m./.1^e.Cor.1.s./.c°.5.co.4.

2 Sed res pleniori iure possidetur.s.vt sua: non autem pignus. 2^e.Cor.5.co.4. Arra.1.2. Vsura.17.67.98.99.106.178.195.

Pigritia. Ignauia. Impedimentum.2. Negligentia.o. Piger. Pusillanimitas.1. Segnities. Scientia.88. Tenebre.3.

Pilatus. Iudicium.56. Passio.95.

Pili. Capilli. Generatio.34.37. Menstruus.7. Saccus. Sacramentum.124. Terra.8.

PILOSVS /. Animalia pilosa sunt, vt vulpes, lupi, & hmōi: vel homines syluestri pilosi & hispidi, qui a quibusdā dicuntur nō veri homines: sed figurā hominis habere: vel pilosi.i.demones incubi, in tali figura assumentes corpora: & domus desertas, tales frequentantes sunt, qui & ambulant per noctē, & inquietant homines diuersis modis. Isa.13.co.3./.c°.34.s.

Pingere. Animal.7. Imago.41.c. Fictura. Scutum.

Pingue. Adeps.o. Aranea.1. Baptūs.171. Calor.4. Cete.4.13. Corpulenti. Deuotio.4. Phlegma. Luxus.13. Semen.13. Taurus. Thus.1. Verbum.70.

PYRAMIS est primus numerus in solidis: sicut triangulus in superficiebus. ps.6.prin°./. Met.10.lec.4.co.2.s./. Anima.lec.4.co.3.s.

Piscator. Miles.5. Stupor.3. Venatio.

1 PISCINA triplex fuit in Hierusalem.s.probatica, ad sacrificia, munda pro cōmunitate, & immūda extra ciuitatem ad lauandum. Isa.7.co.2.

2 Prima piscina conuenit cum baptismo: quia sanat, & hoc supernaturaliter: & differt ab eo tripliciter, quia sanat per angelum, semel, & vnum. Io.5.co.3.

1 PISCIS /. Pisces sunt ex aqua, quo ad grossius eius: ideo immerguntur: aues autem, quo ad subtilius: ideo eleuantur in aere. 2.d.15.q.2.1.3^m. Animal.13.19.20. Cete.8.10.11.12. Dies.14. Ieiunium.41. Reptile.1.

2 Pisces carent memoria, ſm Baſilium, non autem ſm Auguſtinum: & communiter ſunt animalia imperfectiora terreſtribus animalibus. 1ª.q.72.1m. Stupor.3. Venatio.

3 Quidam piſcis paruus, retinet nauim. ꝑ.3.cº.99.2m.

4 Piſces non offerebantur in templo, quia ſunt magis alieni a conuerſatione hominum, ꝙ alia animalia: & cito moriuntur, qñ ſunt extra aquam. 12ᵉ.q.102.3.3m.

5 Vt includantur omnia huiuſmodi, quę habent aliquod ſpeciale inter piſces, ſubiungit ſcriptura: creauit Deus cete grandia. 1ª.q.70.4m./2.d.15.2.1.3m. Pitacus. Ebrietas.14.

1 PYTHAGORAS nobilis, & diues, reliquit patrimonium ſuis, & dedit ſe ſpeculationi naturalium, dicens cœlum eſſe patriam ſuam. Ethi.6.lec.6.ſi. Anima.110. Ariſtoteles.5. Philoſophus.1. Plato.3.

2 Pythagoras fuit poſt ſeptem ſapientes, & ante Ariſtotelem: primus nominat ſe philoſophum: pulchra documenta dat Cortone: & per muſicam refrenauit luxurioſum, ſm Tullium. Opuſ.20.liº.4.cº.21.22./Met.lec.3.co.2.principio.

3 Pythagoras noluit profiteri, ſe eſſe ſapientem, ſed amatorem ſapientię. 22ᵉ.q.186.2.1m. Politia.8. Scriptura.25. Terra.1.

4 Pythagoras poſuit duas coordinationes. ſ. primam decem bonorum. i. quia poſuit ibi, finitum, impar, vnum, dextrum, maſculum, quieſcens, rectum, lumen, bonum, triangulum ęquilaterum: & ſecundam decem malorum, quia poſuit ibi, infinitum, par, multitudinem, ſiniſtrum, fœminam, motum, obliquum, tenebras, malum, & altera parte longius. 1.d.1.q.1.1.c./d.34.2.1m./ꝑ.2.cº.40.ſi./Liº.3.cº.8.3m./Potentia.q.3.6.c./Ma.q.1.1.11m./Ethi.1.lec.7.co.1.ſi./Met.lec.8.co.2./Liº.11.lec.9.co.4./Phy.3.lec.3.ſi.

5 Pythagoras ſm Hieronymum, filiam habuit tantę pudicitię, vt virginitatem ſeruans, choro ſimul virginum iam prę eſſet, eaſq; caſtitatis inſtruxit doctrina. Opuſ.20.liº.4.cº.21.ſi.

6 Pythagoras in ſua politia, tradidit magis ordinata ad regimen animę ꝙ corporis, qua regulata, corporalia facilius diſponuntur. Opuſ.20.liº.4.cº.22.ſi.

7 Pythagoras moritur Metaponti, cuius domus fit templum, & pro Deo colitur. Opuſ.20.liº.4.cº.21.

Placare. Oratio.47.49.100.c. Reconciliatio. Sacrificium.133.

PLACERE hoibus, propter fauorē humanum, eſt peccatum, non autem, ſi hoc fit ad gloriam Dei. 22ᵉ.q.115.1.1m./Ma.q.9.1.c.1m./2m./Opuſ.19.cº.19./Ro.12.lec.3.co.5.pnº./cº.15.co.10./1ᵉ.Cor.4.co.1.ſi./cº.10.ſi./Titum.2.co.5./1ᵉ.Theſ.2.co.2.ſi. Affectio.3. Complacentia.0. Conſenſus.3.7. Dulcedo.2. Gratioſus.0. Infidelis.8. Laus.17. Maria.39. Martirius. Oratio.36. Pollutio.4.9. Pulchritudo.4. Verbum.38. Votum.22.37.

Placidus. Adulatio.1. Placitum. Cauſa.113. Conceptus. Placere. Teſtamentum.4.

Plaga. Euchariſtia.134.c. Pſalmus.8. Vulnus.

PLAGIVM eſt furtum hominis, & punitur in veteri lege, pœna mortis. 12ᵉ.q.105.2.10m./22ᵉ.q.66.6.2m. Furtum.14.

Planctiuus. Magnanimitas.20.

Planctus. Fletus. Flumen.1. Gemitus.0. Lachrymę. Luctus.0. Oratio.29. Peccatum.202. Pœnitentia.132. Planctiuus. Rugitus.

1 PLANETAE tardiores ſole. ſ. Saturnus. Iupiter, & Mars incipiunt apparere, ante ortum ſolis: Luna vero tantum in ſero: quia eſt velocior ſole. Venus autem & Mercurius, quandoq; in mane, quandoq; in ſero, quia aliquando velocius, aliquando tardius mouentur, ꝙ ſol. Iob.38.co.8. Artificiale.7.

2 In planetis, retrogradatio, ſtatio, & directio, cauſatur ex diuerſis motibus diuerſorum mobilium, ſi dentur ecentrici epicycli, ſm Ptolemęum, ſm diuerſitatem polorum. Poª.q.6.6.9m./Met.12.lec.7.co.4.

3 Candelabrum habens ſeptem lucernas, in ſeptem calamis, in auſtrali parte templi, ſignificat ſeptem planetas, illuminantes totum mundum, quorum curſus, eſt nobis ex auſtrali parte. 12ᵉ.q.102.4.6m.co.2. Cœlum.25.26.27.59.61. Contrarium.32. Lux.18. Scintillare. Stella.5.

PLANTATIO infidelis triplex. ſ. auari, luxurioſi, & ſuperbi. Iſa.17.ſi. Arbor.1. Miſſio.38.39. Planta.0. Prelatio.23.

1 PLANTAE./Productio plantarum tertia die, pertinet ad opus diſtinctionis, non autem ad opus ornatus. 1ª.q.69.2.1m./2.d.14.5.6m./d.15.q.1.1.1m. Anima.354.

2 Plantę (ſm Auguſtinum) productę ſunt die tertia, cauſaliter tantum: ſm alios autem, productę ſunt in actu. 1ª.q.69.2.0./q.70.1.c.ſi./q.71.c.ſi./q.72.c.1m./q.74.2.c./q.102.1.5m./2.d.14.5.6m.

3 Plantę habent ſimul potentiam generationis, actiuam & paſſiuam: ſed abſolute, dicuntur mares vel fœminę, a prędominio. 1ª.q.92.1.c./3ª.q.32.4.c./3.d.3.q.2.1.c./d.8.1.c./1ᵉ.Cor.6.lec.3.co.3.pnº./Ephe.5.ſi.

4 Ad productionem plantarum, ſufficiunt virtutes elementorum, ſine alio ſemine. 2.d.15.q.1.1.2m. Animal.55.67. Cœlum.131. Conceptio.4. Forma.92. Fructus.9.13.18. Generatio.23. Homo.17. Luminare.2. Luna.1. Motus.78. Plantare. Prouidentia.40. Spina.1. Terra.14.

1 PLATO ſapientiſſimus omnium, fertiliſſime aſſecutus eſt doctrinam Socratis. Opuſ.20.liº.4.cº.4.co.1.ſi.

2 Solus Plato, amore veritatis contemplandę, abſtinuit ab omni delectatione venerea: pro quo ſacrificauit, non quaſi reputans hoc peccatum, ſed cedens errori ciuium. 22ᵉ.q.152.2.3m. Agens.75.

3 Plato venit Tarentum, in Italiam, audire Architam, diſcipulum Pythagorę. Met.lec.10.pnº.

4 Plato vidit librum Geneſis, & expoſuit aliquid eius. 1ª.q.66.1.5m./q.74.3.4m./2.d.3.q.1.4.1m./Poª.q.4.1.2m. Anima.106.189. Ariſtoteles.1.3.4.5.6. Ars.50. Auguſtinus.1. Bellum.9. Corpus.30.

5 Plato poſuit ideam ſeparatam entis, & vnius, & boni, ſummum Deum. 1ª.q.6.4.c.

6 Plato dixit, ideas non eſſe a Deo. 2.d.1.q.1.1.c.ſi./I.principio. Delectatio.2. Dionyſius.6. Fatum.10. Forma.103. Idea.7.8.9.13.28.36.38.40.43.44.45. Idolatria.4. Materia.40. Miles.4.10. Mundus.30. Socrates.3.4.

7 Plato & Anaxagoras, dixerunt, Deum non eſſe cauſam materię primę. 2.d.1.q.1.1.c.ſi./I.principio. Tres. Vxor.2.

8 Platonici dixerunt, ꝙ Deus creauit angelos, & per ipſos naturas corporeas. Col.lec.4.co.3.

Plauſtrum. Currus. Peccatum.44.

Plebanus. Cura.0. Parochialis.0. Religio.104.

Plebs. Epiſcopatus.2.c. Ordo.75. Vulgus.

Plenilunium. Dęmon.84. Luna.1. Lux.25. Neomenia.

Plenitudo. Abſtractio.16. Accidens.84. Actio.115. Antichriſtus.3. Ariſtoteles.3. Baptiſmus.198.230. Beatus.41.43. Cherubin.5. Conceptio.28.30. Confirmatio.25.39.45.52. Contingens.10. Corpus.43. Dęmon.40. Docere.8. Dolor.39. Epiſcopus.3.6.12. Eru-

ctatio.1.Eucharistia.147.148.133.Excellentia. Fides. 51.70.117.131. Fortitudo.53. Heresis.93. Indulgentia.12.Iudicius.45.57.Letitia.Liber.1.Luna.1. Lux. 25. Manus.3. Maria. 16.20. 32.51. Martyrium.18. Matrimonium.141. Miraculum.2. Missio.6.35.Poenitentia. 117. Pignus.2. Politia.7. Potestas.8.9. Promissio. 3. Quasi. Christus. 52. 72. c̃. 93. 97. 118. 132. 139.

PLIADES sunt septem stelle, propinque mutuo, in capite Tauri: quarum vna vix videtur. Iob.38.co.7.f. Plinius. Cete.2.

PLVMBVM est grauius ferro, quia habet plus de terrestri: sed est minus durum: quia aqueum eius, est minus congelatum. Phy.4.lec.14.f. Aurum.2.

Plurale. Adiectiuum.6.11. Nomen.21.22. Numerus. 20. Persona.37. Pluralitas.0. Predicari.37.40.

1 PLVRALITAS materialis, a nullo agente est intenta vt finis: quia tendit in infinitum quod repugnat fini. 1ª.q.47.3.2m./.q.50.4.4m. Abraham.28. Accidentaliter.3. Actio.82.c̃. Addere.14. Aer.5. Alteritas. Amicitia.19.41.42.

2 Impossibile est, aliquid plurificari, nisi per additionem differentie, vel per receptionem in diuersis, vel q̄ vnus recipiatur, & non aliud. Opus.30.lec.7. Angelus. 51.c̃. 107. 108. 109.215.267.c̃.436. 583. Anima.9. 244.276.277.317.346.347. Animal.2. Assumere.20. c̃. Attributa.8.16. Baptismus.43.44.120.121. Beatitudo.78.137. Beatus.38. Bonitas.183.201.227. Causa.64.74. 75.88. Coelum.62. Coequale.1. Cognitio. 46. Compositio.4. Cumprehensor.1. Conceptio.31. Commune.0. Contingens.6. Corpus.68. Creatio.33. 54. Deitas.2. Delectatio.77. Deuotio.9. Deus.65.143. 146. 147. 237. 247. 413. 414. Dialectica.1. Dies.21. Diffinitio.14. Dispositio.21. Diuersitas.5. Diuisio.15. Effectus.17.18. Electio.36. Ens.28.37.38. Enunciatio.3. Essentia.6. Aeternitas.17. Eucharistia. 4.152. 182. Exclusio.3. Fides.17. Fieri.19. Finis.52. Forma. 48.54.55.56.68.76.146.147. Fructus.14.22. Genus. 9.33. Gratia.28.36.177. Heresis.17. Hierarchia.2. Homo.40.41. Idea.17.18.21.22.24.45. Ieiunius.40. In. 4.7. Indiuiduum.11. Indiuisibile.1. Indulgentia. 23. 25. Infinitum. 6. Instrumentum. 13. Intellectus.34. 53.c̃. 156. c̃.243. Irregularitas.4. Laus.21. Linea.5. Magnanimitas. 20. Malum.37. Matrimonium. 74. 129. Melius.2. Mendacium.7. Missa.15.21.c̃. Mortuus.2. Motus.21.32.68. Mundus.7.24. Natura.39. Naturale.21.22. Nobilitas.6. Nomen.21. 22. 43. 48. 71.83. Notio.10. Ordo.82. Pars.10. Particulare. Pax. 12. Peccatum.166.225.247. Poena.12. Persona.32.c̃. Plurale. Pluries. Plus. Possessio.10. Potentia.57. Preceptum.124. Predicari.10.c̃.24. c̃.33.37. Prelatio.8. Principatus.5.9. Prudentia.67. Relatio.17.c̃. 95.97. Religio.84.98.99.100. Simplex.2. Vsura.185. Vxor. P. Pluries. Bibere. Ieiunium.40.45. Indulgentia.23.

Plurimum. Docere. 12. Docilitas. 2. Exemplum. 2. Lex.127. Vnctio.9.

Plus. Abstractio.11. Amor. 28.c̃. Campsoria. 8.9. Causa.75.c̃. Creatura.30. Decime.15. Delectatio.77. Demon.84. Diffinitio.13. Distātia.7.8. Doctor.5. Elementum.20. Esse.94. Exemplum.2. Fides. 147. Finitum.1. Futurum.3. Genus.33. Heresis.18. Ieiunius. 15. Indulgentia.25. Ira.8. 74. Iuramentum.16. Iuriste.0. Lia. Liberalitas.7. Luxuria.20. Magis.0. Maledicere.2. Manicheus.1. Mendacium.7. Miles.4. Mulier.1. Mutuum.4. Necessitas.33. Nonens.7. Numerus.22.25. Oppositio.3. Opprobrium.3. Oratio.77.78. Peccatum.47.233.255.317. Perfectio.85. Plumbum. Potentia.27. Vsura.74.76.77.91.93.94.95.105.107. 109.133.135.139.146.c̃.151.152.164.165.166.168. 169. 171.173.174.179.182.191.192. 193.196. 197. 198.199.200. 204.205. 214.282. Christus.139. 171.

1 PLVVIA causatur effectiue a sole, sed materialiter, ex vapore humido terre, & aquarum. quol.3.q. 14.1. c./. Psal.17.co.14.16.

2 Aque pluuiiales, causantur ex vaporibus aqueis, & paruz ex vaporibus mistorum, qui ex vi nature, resoluuntur in veras aquas: ideo in eis potest esse baptismus. 3ª.q.66. 4.5m. Cornicula. Demon.113. Formica. Iris.3. Ros. Vapor.5. Ventus.5.

3 Sicut pluuia generatur in aere, sic generantur fontes in terra per calore & vapore inclusos in ea. Psal.17.co.16.

4 In Aegypto, & terris multū calidis, non sunt pluuie: qa siccant vapores humidi ex qbus pluuie gñant: & ideo in estate sunt pluuie rariores, vincēte sole p̄p ppinquitatē & desiccāte vapores: quo elongato in hyeme, fiūt pluuie frequētiores, ex magna eleuatione vapo͞r, q̄ sunt materia pluuie. quol.3.q.14.1.c. Traductio.4. Eps.13.

1 POETICA vtitur metaphoris, propter defectum rei, de qua est: theologia vero, propter excessum. 1ª.q.1.9. 1m./.12e.q.101.2.2m./.1.prolo.5.3m. Oratio.11. Paulus.20.21.22.

2 Poetarum est, inducere ad virtutes, per docentes representationes. 12e. Thi.4.co.4.f./. Posteriorum.co.2.

3 Poete theologizantes, ante septem sapientes, fuerunt. Orpheus. Museus. Linus, & Hesiodus. Met.lc.3.co.2. f./.Lec.4.co.4./.Lec.5.f./.Liº.3.lec.11.co.1./.Liº.12. lec.5.co.4./. Anima.lec.12.co.2.f. Marcus.1.1.

1 POLITIA perfecta est illa, in qua, membra capiti conformia, non discordāt ab inuicem. Opus.20.liº.4.cº.23.

2 Consiliarij, & rectores sunt necessarij, & sunt optime pars politie. Opus.20.liº.4.cº.11.14.25. Bellum.9.

3 In omni politia, semper sunt necessarij milites: ideo maxime honorantur, priuilegiantur, & soli coronantur. Opus.20.liº.4.cº.25.f. Ciuilis.0. Ciuilitas. Ciuis.0. Corpus.37. Miles.4.

4 Politia dans officia, & honores vicissim, vnicuiq; secundum merita, melior est, q̄ dans perpetuo. Opus.20.liº. 4.cº.7.8.

5 Politia Hippodomij philosophi, habens tantus, decem millia ciues distinctos in milites, agricolas, & artifices, reprobatur. Opus.20.liº.4.cº.11. Princeps.7.f. Principatus.2.f. Prudentia.61.

6 Politia eius, diuidens possessiones tripliciter. s. in sacris, militibus, & agricolis, laudatur, preter tertium. Opus. 20.liº.4.cº.12.

7 Precepta eius iudicialia, plena sunt pietate. Opus.20. liº.4.cº.16.

8 Politie Lacedemoniorum, Cretensium, Calcedoniensium, & Pythagore, comparantur adinuicem, & reprobantur. Opus.20.liº.4.cº.14.vsq.24. Regere. 13.15. Vilis.

1 POLITICA est principalior, q̄ iconomica, & hec, q̄ monostica. Ethi.6.lec.7.co.2. Charitas.54.

2 Legispositiua, est principalis pars politice. Ethi.6.lec.7. co.2. Circunstantia. 29. Ciuilis.0. Commutatio.1.

3 Politica felicitas, consistit in actu supreme virtutis, qua politicus rector, ciuitatem gubernat. Opus.20. liº.4.cº. 23. Congregatio.1. Homo.11. Imperator.3. Imprudentia. 2. Prudentia. 46. 47. 61. Scientia. 134. 152 c̃.

4 Politica communicat bonum, inferioribus, artibus, & virtutibus: & legem ponit, quis, quam debeat exercere, quantum, & qualiter. 4.d.25.q.1.1.c. Virtus.74.240.243.244.245.

Pollere. Cohors. 1. Natiuitas. 18. Ornatus. o. Pulchritudo. Sanctificatio. 8.

1 POLLVTIO est immundicia seu corruptio corporalis, in viro vel muliere, ex decisione & motu seminis proueniens. 4.d.9.ar.4.q.1.c./.d.33.q.3.1.c.6m. Baptismus. 202. 203. 206.

2 Pollutio causata ex concupiscentia delectationis, pertinet ad luxuriam: sed vt causatur ex abundantia humoris, est filia gulę. Ma.q.14.4.3m./.q.15.4.1m.

3 Pollutio nocturna, magis iudicatur, quo ad rationem meriti vel demeriti, sm principium, quod est in dormiendo, quam sm terminum, qui est in vigilando: nec reputatur quis euigilasse, quousque perfecte vsum liberi arbitrij recuperauerit. 1a.q.94.4.4m./.4.d.9.ar.4.q.1.5m. Dispensatio. 19. Eucharistia. 199. Gula. 3. Immunditia. o.

4 Pollutio nocturna, non fit peccatum, ex placentia eius: quia non est causa eius. 4.d.9.ar.4.q.1.5m.

5 Pollutionis nocturnę, triplex potest esse causa, scilicet immoderantia cibi & potus: incuria seu immundicia mentis: & illusio dęmonum. 4.d.9.ar.4.q.2.o./.Opusc.64.co.16.

6 Dicunt medici, quod sine libidinosa delectatione, & carnis commotione, nullus proprie potest pollui vigilando. Opusc.64.co.17.

7 Non omnis emissio humoris carnalis, est proprie pollutio. s. quando in vigilia ex infirmitate vel absque vlla cōmotione carnis, & absque cogitatione immunda, & sine delectatione, & quasi insensibiliter, humor carnalis egreditur. 22e.q.151.1.4m./.4.d.9.ar.4.q.3.o./.Opusc.64.co.18.

8 Propter pollutionem, non semper vitanda est sacramenti altaris perceptio: nisi credatur euenisse occasione vitiosa. 4.d.9.ar.4.q.2.3.o./.Opusc.64.co.17.18.

9 Placentia pollutionis nocturnę propter delectationem, est peccatum veniale, si fit ex surreptione, non autem creditur peccatum si fit propter naturę exonerationem, vel alleuiationem. 4.d.9.q.4.1.5m./.Opusc.64.co.17. Matrimonium. 118.

10 Placentia pollutionis, propter delectationem, est peccatum mortale, si fit cum deliberante consensu, & pręcipue cum appetitu futuri. 4.d.9.q.4.1.5m. Somnium. 1. Somnus. 4.5. Voluntas. 74.75.

POLVS vterque videtur sub ęquinoctiali, quia orizon eorum, secat ęquinoctialem recte in vtroque polo. Iob. 9. co. 4. Cœlum. 22.92. Planetę. 2. Stella. 5.

POMA./.De pomis collium ęternorum. 1a.q.10.3.c./.1.d.8.q.2.2.3m./.Dionysius. 4. lec. 4. co. 1./.Ro. 16. lec. 2. co. 4. Adam. 81.

Pompa. Iactantia. o. Marca. Ornatus. 5.c. Prelatio. 3. Vanum.

PONDVS./.Secundum pondus per quod ęquale & inęquale determinantur specialiter in alijs rebus, quę nec numero, nec mensura, ita prompte possunt ęquari & diuidi, sicut pręcipue sunt metalla & ęra: determinantur res, sm quod in vsum hominis veniunt. Opusc.73.co.2.f. Campsoria. 1. Damnatio. 36. Graue. o. Lux. 9. Marchio. Onus. Peccatum. 159. Princeps. 19. Socrates. 1. Verecundia. 8. Vsura. 23.

Ponere. Abstractum. 3. Accidens. 25.91. Actio. 67. Actus. 165. Adiectiuum. 7. Admistio. Adoratio. 20. Alleluia. Amor. 124.211.259. Analogia. 20. Angelus. 121.284.468. Anima. 109.121.296. Animus. Aristoteles. 3.7. Artificiale. 2. Augmentum. 1.c. Baptismus. 43. Beatitudo. 130.136. Bestialitas. 1. Bis. Bonitas. 111.241. Campsoria. 8. Capitale. 9. Charitas. 51. 58. Cathegorica. Causa. 2.c. Clamor. 2. Coitus. 3. Complacentia. 1. Concupiscentia. 4. Confessor. 4. Conscientia. 2. Consilium. 22. Contumelia. 2. Cupiditas. Datio. 21. De. 3. Defectus. 7. Determinatio. 4. Deus. 37. Dici. 2. Dictio. o. Diffinitio. 8. Elementum. 29. Ens. 15. Episcopus. 8. Aequalitas. 6.26. Ethica. Eucharistia. 57.58. 59. Felicitas. 6. Fortitudo. 36. Generatio. 59. Genus. 39. Gloria. 9. Gula. 4. Habitus. 3.15. Hebręi. 2. Hęresis. 131. Idea. 36.c. Idolatria. 2. Iepte. Immisericordia. In. 6. Infernus. 6. Ingenitum. 3. Innascibilitas. 2. Intellectus. 242. Interpretatio. 2. Iudicium. 31.32. Litera. 1. Locus. 4. Ludus. 10. Lumen. 21. Magnanimitas. 22. Manichęus. 3. Marcus. 2. Maria. 62. Materia. 34.50. Mel. 1. Memoria. 19. Meritum. 64. Misericordia. 3. Modus. 7. Motus. 14.34.83. Negatio. 3. Nihil. 2. Nomen. A. Notio. 2. Numerus. 20. Odium. 15. Onocrotalus. Ordo. 49. Ornatus. 1.11. Paradisus. 5.c. Paulus. 18. Pœnitentia. 12.13. Per se. 8. Pythagoras. 5. Plato. 5. Politica. 4. Positio. Potentia. 21. Pręceptum. 4.43. Prędestinatio. 4.8. Prędicari. 8.36. Prelatio. 27. Priuatio. 15. Processio. 39. Professio. 3. Propositio. 15. Prudentia. 33.62. Pudicitia. 2. Punctus. 1. Puritas. 3. Raptus. 8. Relatio. 8.c. Relatum. 8. Religio. 61.63.85. Satisfactio. 3. Scientia. Sepultura. 9. Simonia. 25. Situs. 1. Solertia. 5. Solicitudo. 7. Spes. 55. Spirituale. 2. Spiritus. 8. Stratus. 1. Subdiaconus. 1. Subiectio. o. Successio. Thurificatio. Tributum. 4. Verbum. 17. Veritas. 21.22. Virtus. 37. Vnctio. 11. Vnitas. 7. Vocatio. Votum. 42. Christus. 119.141.183.

Pontifex. Aaron. 1. Adiurare. 10. Alexander. 1. Confirmatio. 46. Consecratio. 17. Chrisma. 3. Cidaris. Dignitas. 4. Episcopus. o. Fluxus. Obedientia. 40. Occidere. 19. Ornatus. 12. Papa. o. Pontificale. Potestas. 10.

Pontificale. Dignitas. 4. Papa. o. Pontifex. Potestas. 10.

Popularis. Populus. Pręceptum. 135. Vulgare. Vulgus.

POPVLVS est multitudo hominum, iuris consensu, & vtilitate communicans, sociata. 1a.q.31.1.2m./.12e.q.105.2.c./.Psal. 3. co. 3. Adinuentio. Angelus. 491. 619. Apostoli. 43. Aqua. 17. Cathedra. 3. Ciuis. 3. Ciuitas. 5. Dauid. o. Eucharistia. 19.183. Instructio. Iudęi. o. Iudith. Moyses. 4. Necessitas. 18. Missa. 1. Operatio. 23. Oratio. 49. Ordo. 46.47. Popularis. Prędicare. 18. Prelatio. 27. Principatus. 3.8. Princeps. 3.14. Prophetia. 93. Propitiatorium. Roboam. Sacerdos. 33.41.42. Sacramentum. 121. Sacrificium. 29. Turba. Vsura. 181.

Porcus. Ara. Dęmon. 117. Raptus. 10. Vsura. 219.

PORETANVS./.Poretani dicunt, creaturas esse bonas simpliciter, sola bonitate Dei, non autem sm quid. Veri. q. 21.4.c. Gilbertus. Hęresis. 121. Suffragia. 14. Trinitas. 10.

PORPHYRIO habet vnum pedem latum ad natandum, & alium fissum ad ambulandum: solo morsu bibit, omnem cibum aqua tingens: ideo significat inobedientes. 12e.q.102.6.1m.f.

Porphyrius. Dęmon. 2.

Pori. Porositas. Terręmotus. 3.

Poro. Prudentia. 3.

POROSITAS./.In speciebus corporis Christi in sacramento, est ibi porositatem inuenire. 4.d.12.q.1.ar.3.q.2.2m. Pori.

Porrectio. Bucella. Character. 39. Oratio. 72. Ordo. 62.

1 PORTA ecclesię triplex. s. doctores, iustitia, & cogitationes bonę. Psal. 9. co. 8. Apertio. 2. Cete. 9. Clauis. 3. Ianua. Passio. 90.130.

2 Porta mortis quadruplex. s. heretici, sensus, odium ver bi Dei, & tentatio. Psal. 9. co. 7.
Portatile. Altare. 4. Missa. 14.
Portare. Acolitus. Angelus. 87. Baculus. 2. Baiulare. Corpus. 47. Doctrina. 8. Equus. 1. Ferre. Gerere. Iudei. 5. Maria. 29. Paulus. 11. 14. Pes. Predicare. 9. Reliquie. Satisfactio. 30. Scipio. Subdiaconus. 2. Teutare. 24. Terremotus. 5. Votum. 44. 48. c. Vsura. 158. 162.

PORTENTVM, idest mirum, quod sua magnitudine portendit. Isa. 8. lec. 3. co. 2. Miraculum. 6. Mirum. Prodigium.
Portio. Bonitas. 102. c. Pars. o. Primogenitus. 2. Vsura. 220. 272.

POSITIO duplex, scilicet predicamentum, idest ordo partium in loco, & differentia quantitatis. 12e. q. 45. 1. 3m. / Trin. 19. 3m. / Opus. 42. co. 19. f. Argumentum. 4. Cœlum. 146. Defectus. 7. Diffinitio. 10. Elenchus. Negatio. 3. Priuatio. 8. Situs. o. Stare. Vbi. 2. Vnitas. 14. 21.
Positiuum. Absolutum. 2. Circuncisio. 34. 36. Decime. 6. Deus. 127. Dispensatio. 16. Effectus. 15. 16. Fomes. 1. Gratia. 146. Ius. 15. 20. 21. Iustitia. 22. Lex. H. Macula. 3. Matrimonium. 123. Natura. 41. Per se. 1. Preceptum. H. Prohibitio. 4. Seruitus. 5. c. Vnitas. 2. 4. c. Vsura. 86. 87.

1 POSSE / In perpetuis non differt posse & esse: scilicet potentia passiua. Potentia. q. 1. 1. 6m. / q. 3. 14. 14m. Absoluere. 1. c.
Immo esse est ipsa actualitas omnium, & non potentia passiua. 1a. q. 3. 4. c. / q. 4. 1. 3m. / Pot. q. 7. 2. 9m. ☞ R fo. Dubio. 1034o.

2 Intelligendum est fm potentiam passiuam, non autem fm actiuam: potentia enim passiua, actui non coniuncta, corruptionis principium est: & ideo sempiternitati repugnat: effectus vero actiue potentie, actu non existens, perfectioni cause agentis preiudicium non affert, maxime in causis voluntarijs: effectus enim non est perfectio potentie actiue, sicut forma potentie passiue. Potentia. q. 3. 4. 14m. f.

3 Non intelligitur aliquis posse facere: quod non licite facere potest. 22e. q. 187. 3. c.

4 Posse in creatura, pertinet ad actionem, & receptionem. Opus. 9. q. 81. Abstractio. 5. 17. 18.

5 Posse potentie actiue pertinet ad actionem, & posse potentie passiue pertinet ad receptionem. Opus. 9. q. 81.

6 Hoc verbum potest, habet vim ampliatiuam. 1a. q. 25. 5. 2m. Admonitio. 5. Agens. 87. Angelus. 470. c. Apostoli. 20. Assimilatio. 10. Baptismus. 32. Corpus. 44. Defectus. 2. 8. 14.

7 Illud possumus, quod de iure possumus: vnde dicitur illud esse non posse, quod conuenienter esse non potest: ideo exponitur: non potest. i. nō debet. 3a. q. 74. 7. 1m. / 4. d. 11. q. 2. ar. 4. q. 2. 1m. / Virt. q. 5. 2. c. f. Deus. 340. c. 369. c. Dispensatio. 8. c.

8 Dicitur ille aliquid non posse, qui non potest illud de facili. 3a. q. 86. 1. 2m. f. Dominium. 8. 9. Eustratius. o. Gratia. 60. 62. Heresis. 106. Idea. 27. Ieiunium. 12. 30. Ignorantia. 16. Imaginatio. 3. Impossibilitas. o. Licita. o. Meritum. 24.

9 Posse peccare, pertinet ad laudem per accidens, inquantum ostendit opus quod laudatur, ex necessitate factum non esse. 3. d. 12. q. 2. 1. 2m. Nescire. 4. Peccabilis. o. Peccatum. 17. 35. Pœnitentia. 41. Periculum. 2. Pharao. Possessio. 3. 6. 7. Possibile. o. Potentia. o. Potestas. o. Preceptum. 144. 147. 148. Princeps. 6. 9. Promulgatio. 5.

1 POSSESSIO rerum exteriorum, quo ad vsum, est homini naturalis, non autem quo ad naturam earum, 22e. q. 66. 1. co. / ȝ. 3. co. 22. f. / 127. f.

2 Possidere, est habere rem ad nutum & ad plenum, & sine defectu: ideo scientia diuina, non est humana possessio. 1. d. 2. L. f. / d. 8. q. 2. 1. 6m. / 4. d. 49. q. 2. 7. 12m. / Veri. q. 7. 7. c. / q. 1. 5. 1. c. co. 2. / Ma. q. 13. 1. c. / Met. lec. 3. co. 2. Abraham. 8.

3 Possessiones dicuntur facultates: quia sunt in dominio possidentis. 2. d. 24. q. 1. 1. 2m. Alienum. 4. c. Auaritia. 12.

4 Possidere aliquid quasi proprium, est licitum, & necessarium, triplici ratione. s. solicitudinis, ordinis, & pacis. 22e. q. 66. 2. co. / ȝ. 3. co. 127. f. / Opus. 20. lio. 4. co. 4. Bonitas. 104. 112. c. Datio. 7. Dauid. 2. Decime. 25. Delectatio. 21.

5 Communitas possessionum, dicitur esse de iure naturali: quia diuisio earum, est fm ius humanum tantum. 12e. q. 94. 5. 3m. / 22e. q. 66. 2. 1m. / 7. c. Dignitas. 3. Dominium. 14. Episcopus. 24. 30. Aeternitas. 1. Exactio. 1. 5. Feudum. Finis. 37. 55. Infidelis. 4.

6 Possessiones temporales, non debent, nec possunt distribui equaliter singulis, contra Phaleam & Lycurgum. Opus. 20. lio. 4. co. 9.

7 Possessiones Iudeorum, non poterant vendi, ne sortes confunderentur: preter domos vrbanas: quia non erant sorte diuise. 12e. q. 105. 2. c. 3m. Innocentia. 10. Irascibilis. 3. Liberalitas. 2. Magnanimitas. 17. Mansuetudo. 9. Matrimonium. 141.

8 In primitiua ecclesia, possessiones vendebantur, non autem nunc: quia Hierusalem erat delenda. ȝ. 3. co. 135. principio. / Gal. 2. lec. 2. f.

9 Optimum est, quod possessiones sint distincte: sed vsus partim sit communis, & partim per voluntatem possessorum communicetur: sicut statutum est in lege veteri. 12e. q. 105. 2. c. / 22e. q. 66. 2. c. Passio. 130. Pignus. o. Politia. 6. Preceptum. 135.

10 Propter irregularitatem possessionum, plures ciuitates destruuntur, vt philosophus dicit: ad quod lex vetus triplex apposuit remedium. s. vel vt fm numerum hominum, possessiones equaliter diuiderentur: vel vt possessiones non in perpetuum alienentur, sed certo tempore ad suos possessores reuertantur, vt non confundantur sortes possessionum: vel vt ad huiusmodi confusionem tollendam proximi succedant morientibus. 12e. q. 105. 2. c. 3m. Princeps. 10. Restitutio. 1. Simonia. 32. Tempus. 36. Tributum. 6. Thesaurus. o. Vsura. 117. 240. Vsus. 2. c.
Possessiuum. Possessio. o. Pronomen. 5.

POSSESSOR malefidei, prescribit fm ius ciuile: nō autem secundum ius canonicum: sed tantum possessor bonefidei: etiam si post prescriptionem sciat oppositum. quol. 12. 25. o. Dominium. o. Habitus. 68. Possessio. 1. c. Simonia. 32.
Possessorium. Accusatio. 24.

1 POSSIBILE sumitur dupliciter. s. vt diuiditur contra necesse: & vt cōmune ad necesse & ad contingens. 1a. q. 41. 4. 2m. / ȝ. 3. co. 86. 6m. / Met. 9. lec. 4. co. 1. f.
Actus. 189. Adā. 7. Addere. 16. Amor. 179. 235. Anima. 131. 278. 283. Appetitus. 32. Beatitudo. 12. Benedictus. 5. Cœlum. 121. Compossibilia. Contritio. 8. Deus. 204. 385. c. 404. Duratio. 5. Electio. 6.

2 Aliqua possibilia, sunt incompossibilia. Ma. q. 6. 16m. Aeternitas. 12. 13. Forma. 44. 54. 55. 56. 57. 146. 147.

3 Possibile, vel impossibile duplex. s. simpliciter & absolute, & ex suppositione. 3a. q. 46. 2. c. / quol. 9. 16. c. Honor. 3.

4 Possibile vel impossibile absolute, dicitur per conuenientiam, vel repugnantiam terminorum: non autem

possibile secundum aliquam potentiam. 1a.q.25.3.c. 4m./.q.46.1.1m./.1.d.42.3.0./.3. d.1.q.2.3.c./.ꝫ.1. c°. 82. co.2./. Opus.3.c°.98. Incarnari.1.3.

5 Possibile & impossibile dicuntur tripliciter.s.secundũ potẽtiã actiuã vel passiuã:&in eo qđ aliqd facere posse dr̃,vel fieri:alio mõ nõ ẽm aliquã potentiã,sed ẽm se ipsũ:sicut p repugnãtiã terminorũ,vel cõueniẽtiã posse, vl̃ ĩpoſſe aliqd dr̃ eẽ.3° dr̃ ẽ potẽtiã mathematicã,vt ĩ geometricis, 1a.q.25.3.c.4m./.q.46.1.1m./.1.d.42.q. 2.3.0./.ꝫ.2.c°.36.3m./. Potentia.q.1.3.c./.q.3.1.2m./. 14.c./.17.10m./.q.5.3. c./.Met.5.lec.12.co.5./.Li°.9. co.2. Intellectus. P.Iustus.9.Lex.150.168.

6 Possibile vel impossibile secundum potentiam,iudicatur secundum causas inferiores tantum. 1a.q.25.3.4m./. 1.d.42.q.2.3.0./.Potentia.q.1.4.0./.q.6.1.11.

Mensura.5.Misericordia.16.Mundus.14.27.28.Mutabile.o.Mutatio.11.Passio.57.86.Posse.o. Possibilitas.o. Potentia.23. Spes.13.14.33.c̃.65. Terra.3. Transumptio.Vacuum.1.Verecundia.15.Vsura.205.

7 IN DEO /. Libere spiritussanctus procedit a patre, non tamen possibiliter,sed ex necessitate. Potentia.q. 10.2.5m. R ſi°. Du°.1035°.

8 Immo nihil prohibet generationem filii, & processiones spiritussancti,computari inter possibilia diuinę potentię. Potentia.q.2.5.3m.

9 Possibile contentum sub necessario,conuenit deo:non autem oppositum ei,quia sequitur potentiam passiuaꝫ. 1a.q.41.4.2m.

10 Propositio de possibili, distinguitur tantum in formis separabilibus.1.d.38.5.5m./.quol.12.4.2m.

1 POSSIBILITAS duplex,in omni creatura.s. secũdum illud quod habet.i. dependentia ab alio. secundũ totum,& secundum formam: & secundum illud quod non habet.i.receptibilitas.1.d.8.q.3.2.c. Aptitudo.Capacitas.o. Aequiualens.Incõpossibilitas. Misericordia. 16.

2 In aliqua re, non est possibilitas ad non esse dupliciter scilicet si sit immaterialis, vel materia non sit in potentia ad aliam formam. Potentia.q.5.4.1m. Pœnitentia. 47. Posse.o. Possibile.o. Pręceptum. 4. Receptibilitas.

Adam.76.c̃.Peccatum.223.c̃.Sacerdos.23.

POSTERIUS /. Aliquẽ effectũ cõtingit eẽ posterius suo principio dupliciter.s.ex parte agentis, & ex parte actionis.1a.q.42.2.c. Absolutum.o. Accessus.2. Accidens. Accidentaliter.4. Accusatio. 18.22. Actio.72. Actus.76.77. Affinitas.9. Amor.105. Analogia.o. Angelus.2.200.288.326.360.461. Anima.123.125. c̃. Animal.48. Apis.5. Apostoli.20.29. Apparere.7. 10. Appellare.2.4. Appropriatio. 5. Ascendere.16. Cœlum.23.24.146.Claritas.11.Compositio.3.Commune.9.11.Contrarius.42.Creatio.3. Delectatio.29. Dispositio.47.49. 51. Diuisio.o. Eucharistia. 6.41.87. 164. Aeuus.10.Exorcismus.9.Finis.5.Generatio.18. Habitus.37. Memoria.9.10. Meritum.7. Multiforme.1.Pœna.61.66.Pœnitentia.24.58.Prędestinatio. 9.36.Primogenitus.1.Principium.1.28. Prioritas.o. Prius.o. Prophetia.77. Propter.1.4. Signum.10. c̃. Vnitas.Vniuersale.2.c̃.

Debitum.16. Delectatio. 29. Legitimatio. 3. Posterius. Vsura.258.

POSTPRAEDICAMENTUM est,quod consequiẗ diuersa genera.12e.q.49.1.c. Habitus.19.23.

POSTULATIO importat quandam protensionem desiderii in id, quod petitur.& addit supra petitionem communiter dictam,determinatum petitum.s. finem. 4.d.15.q.4.ar.3.q.1.c.3m. Amor.167.Ira.40. Miraculum. 37.38. Oratio. 10. Petitio. Spiritus.15. Vocatio.o. Vsura.313.

POTENS dicitur,non potens pati: etiam si nihil possit agere.1.d.42.q.1.1.c. Accipiter. Actio.70. Alexander.2. Dominatio.o. Dominiũ.o.Gryphus. Iudicium.146.Iustitia.50.70.Magi.1.Pax.24.Potẽtatus. Potestas.o. Vsura.195.

POTENTATUS est multitudo potentię, vel opus validum dominationis. Psal.18.co.4. Alexander.2.Honor.21.Potens. Potestas.o.

1 POTENTIA significat id qđ est pricipiũ, non aũt relationẽ eius.1a. q.41.5. 1m./.1.d.7.q.1.2.c./. Po°.q.1.1.3m./.q.1.2.c.

2 Potentia dicitur esse principium actionis. 1.d.42.q.1. 1.2m./.2.c./.Potentia.q.2.1.6m./. Anima.12.c.pn°.

3 Ratio potentię consistit in hoc,ꝙ sit proximum principium operationis,& non primum. 1.d.45.3.2m.

4 Immo potentia aliquando accipitur pro qualibet proprietate rei,consequente naturaꝫ eius.1.d.3.q.4.1.5m. ☞ R ſi°. Dubio.1036°.

5 Hoc nomen potentia, primo impositum est ad significandum potentiam actiuam:secundario vero deuolutum est ad potentiam passiuam.1.d.42.q.1.1.0./.Potentia.q.1.1.c. Ars.12. Essentia.4. Memoria.7.

6 De ratione potentię,quo ad primam impositioneꝫ est, non posse pati.1.d.42.3.1m.

7 DIVISIO IN COMMUNI /. Potentia creaturę duplex.s.ad esse,& ad agere. prima se tenet ex parte materię: secunda vero ex parte formę. 12e.q.55.2.c./. ꝫ.2.c°.25.1m. Actus.P. Amor.140. Annihilatio.4.Capacitas.o.Comedere.1.Damnatio.24.25.

8 Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.17.3.c./.4.d. 17.q.1.ar.4.q.1.c./.Veri.q.28.7.8.c. ☞ Du°.1037°. R ſi°.sicut Dubio.524°.

9 Potentia duplex.s.potentia absoluta, & potentia ordinata. 1a.q.9.2.c./.q. 25.5. 1m./.q.104.3. 4.0./. 12e.q. 112.3.1m./.1.d.42.4.2m./.3.d.1.q.2.3.c./.d.2.q.1.1.c. pn°./. 4. d.46.q.1.ar.2.q.1. 2m./.q.2.0./.Veri.q. 5.2. 6m./.q.13.1. 4m./. Potentia.q.1. 5. 5m./.q. 5.3. 4.0./. quol.4.4.c./.q.3.1.0. Deus.P.Durities. Effectus. 1.Esse.56.57.63.90.Essentia.4.

10 Potentia creaturę duplex.s.naturalis, & obedientialis. 1a.q.115.2.4m./.3a.q.1.3.3m./.q.11.1.c./.1.d.42.q.2. 2.4m./.2.d.1.q.1.2.c./.3.2m./.d.18.q.1.2.c./.3.d.1.q.3. 3.4m./.d.2.q.1.1.c./.q.2.ar.2.q.3.3m./.d.3.q.2.1.1m./. 4.d.8.q.2.3. 4m./. Veri. q.8.4. 13m./.12.4m./. q.12.3. 18m./.q.29.3.3m./. Potentia.q.1.3. 1m./.q.6.1.18m./. Virt.q.1.10.13m. Finitum.3.

11 Potentię naturales non habent habitũ,nec aliquid supadditum:quia operanẗ circa aliqua determinata.12e.q. 49.4.2m./.q.50.1.3.4.c./.2.d.23.q.1.1.c./.1m./.ar.3.q. 1.1m./.d.27.1.c.2m./.3.d.14.ar.1.q.2.3m./.Veri.q.14. 10.14m./.q.20.2.6m./.Virt.q.1.1.c.

12 Potentia duplex.s. imperans, & exequens. 1a.q.115. 2.4m. Miraculum.3.

13 Potentia duplex.s.rationalis,& irrationalis.dico auteꝫ potentiam rationalem siue humanam ipsam rationeꝫ, vel quę rõni obediat.12e.q.8.1.2m./.Veri.q.26.3.7m.

14 Proprium est potentię rationalis, esse ad opposita.i.ad oppositas actiones.Sed esse ad alia opposita, est commune eis & aliis.Veri.q.26.3.7m.

15 Potentia rationalis est ad opposita, sed non ęqualiter: quia ad vnum naturaliter, ad alterum vero,secundum ꝙ a perfectione ꝓprię naturę deficit.2.d.39.q.2.2.1m.

16 Potentię rationales sunt ad opposita, respectu eorum tantum,quę sunt sub conuenienti obiecto earum. 12e. q.8.1.2m./.4.d.49.q.1.ar.3.q.2.1m.

17 Potentię rationales sunt ad opposita, respectu earum tantum,ad quę non naturaliter inclinantur.s. non re-

spectu finis.1ª.q.62.8.2m./.12ᵉ.q.62.8.2m./.2.d.7.q.1.1.1m./.4.d.49.q.1.ar.3.q.2.1m.

18 Oppositorum eadem est poª.12ᵉ.q.8.1.1m.
Oppositũ videtur dicere a simili. 1ª.q.94.3.1m./.12ᵉ.q.63.4.3m./.2.d.30.q.2.1.7m./.Virt.q.1.10.2m.
Duº.1038º. R fiº.sicut Duº.19º.

19 ACTIVA RESPECTV PASSIVAE./.Poª duplex.s.actiua & passiua.4.d.44.q.2.ar.1.q.1.2m.

20 Potentia actiua, vel passiua duplex.s.ligata, & libera: & forma ligat potentiam materię, dominando ei totaliter, vel imperfecte.4.d.14.q.2.ar.1.q.1.2m.

21 Potentia passiua informatur ex obiecto suo, sed actiua ponit formam suam circa obiectum.2.d.32.1.4m.

22 Potentia passiua, nunq̃ fit actiua, nisi materia fit forma.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.c. Agens.51.55.72.88.

23 Non est possibile, q̃ eadem potentia sit actiua, & passiua.1ª.q.79.10.c./.Anima.3.lec.3.fi. Angelus.42. Aptitudo.

24 In creatura potest esse potentia passiua infinita, nõ autẽ actiua. Opus.9.q.81. Baptismus.242. Corruptũ.1.

25 Oppositum videtur dicere.1.d.17.q.2.4.c.
R fiº.Duº.1039º.

26 Potentię immateriales possunt recipere perfectionem in infinitum, non autem potentię materiales, quia terminantur per materiam.1.d.17.q.2.4.c.

27 Potentia immaterialis q̃to plus recipit de bonitate, tanto fit capacior in infinitum, non autem potentia materialis.22ᵉ.q.24.7.c./.1.d.17.q.2.4.c. Dęmon.90.c̃. Factum.1. Finitum.1. Formatiua. Frui.1.c̃. Habilitas.0. Homo.40. Incipere.3.

28 In potẽtiis actiuis, arguitur affirmatiue: qui potest maius, potest & minus: in passiuis autem econuerso. 1. d. 46.L.3m./.2.d.21.q.2.3.3m./.d.30.L.fi. Indiuisibile.2. Infinitum.19.22.c̃. Intellectus.141.192. Intentio.22. Iudicium.1.20. Lex.13. Mutabile.1.2. Obiectum.0. Pax.20. Plantę.3. Possibilitas.2. Possibile.0. Religio.13. Vsus.0. Christus.163.c̃.

29 Habitus nunq̃ est in potentia actiua, sed tantũ in potentia passiua, qua est perfectior. Poª.q.1.1.4m.

30 Frustra est in natura aliqua potentia actiua, cui non respondet aliqua potentia passiua, s̃m Aristoteles.s.si potentia actiua sit ad finẽ, non si non sit ad finem, sed sit ipse finis, sicut potentia Dei. Poª.q.1.2.a.1.1m.pnº.

31 Vel philosophus loquitur in nono metaphysicę, de potentia actiua naturali, ordinabili ad finem: sed potentia Dei est extra hunc ordinem: ipse est enim, ad quẽ hęc omnia ordinantur: ideo non est frustra si ei non respondeat potentia passiua. Poª.q.1.2.1m.fi.

32 Ordo & differentia potentiarum passiuarum, in eodem passiuo: est s̃m ordinem & differentiam potentiarum actiuarum eis correspondentium. Virt.q.1.10.13m.

33 Cuilibet potentię passiuę, correspondet potentia actiua in natura.2.d.12.1.c./.d.20.q.2.1.c.co.3./.3.d.2.q.1.ar.1.q.1.c./.d.26.q.1.2.c./.4.d.41.ã.1.q.3.c.fi./.p̃.2.cº.20.4m./.cº.59.14m./.Liº.3.cº.45.co.1./.Virt.q.1.10.13m.

34 Quęlibet poª passiua, se extendit ad ea tantum, ad quę se extendit poª actiua eiusdem generis. 3.d.26.q.1.2.c./.p̃.2.cº.59.14m./.Liº.3.cº.45./.Veri.q.18.2.5.c.

35 Potentia passiua, sequitur ens in potentia, sed actiua ens in actu, quia vnunquodq̃ agit, inq̃tum est in actu, & patitur, inq̃tum est in potentia.p̃.2.cº.7.8.1m./.Potentia.q.5.4.1m./.Opus.3.cº.19.

36 Nulla poª passiua potest exire in actum, nisi sit perfecta, per formã sui actiui.3.d.14.ar.1.q.2.c./.Trin.1.c.

37 ACTIVA./.Potentia actiua cuiu slibet rei, sequitur formam eius, quę est principium agendi, & naturam eius. 3ª.q.13.1.c. Actio.68.

38 Impossibile est, alicuius creaturę essentiam, esse suam potentiam operatiuam. Spiritu.11.c. Agens.32.51.55.57.72.88.95.109.114.

39 Immo aliqua potentia creaturę, dicitur sua essentia, & econuerso. Spiritu.11.7m.fi.
Duº.1040º. R fiº.sicut Duº.197º.

40 Omnis poª actiua, est principium operationis, non autem semper respectu alicuius producti, quia primũ conuenit ei per se: secundum vero accidit ei. Poª.q.2.2.c. Angelus.35.443.466.610.630. Annihilatio.9. Appropriatio.10.c̃.15.22. Assimilatio.10. Aureola.6. Brachium.1. Character.3.8.c̃.26. Causa.59. Cognitio.52. Comedere.1. Contingens.3. Cornu.

41 Quęlibet potentia actiua, q̃tumcũq̃ imperfecta, potest in aliq̃ operationem.22ᵉ.q.129.2.c.

42 Potentię actiuę, artes, & habitus, qui sunt circa finem: imperant iis qui sunt circa ea quę sunt ad finem. 1ª.q.82.4.c./.12ᵉ.q.9.1.c./.22ᵉ.q.81.1.1m./.5.1m./.4.d.15.q.4.ar.1.q.1.3m./.d.18.q.2.ar.4.q.1.1m./.p̃.3.cº.64.1m./.Ma.q.6.c.co.2.fi./.q.8.2.c.co.2. Creatio.19.21.24.25.26.27.29.30. Creatura.10.26. Defectus.2. Delectatio.8.9.10.

43 In omnibus potentiis actiuis ordinatis, illa poª quę respicit finem vniuersalem, mouet potentias, quę respiciunt fines particulares. 1ª.q.82.4.c./.12ᵉ.q.9.1.c./.q.65.3.1m./.q.114.4.1m./.22ᵉ.q.23.4.2m./.q.26.7.c.f./.q.40.2.3m./.q.47.11.3m./.Virt.q.2.3.c.fi. Deus.P. Difficile.1.2.7.c̃. Durities.2. Ebrietas.4. Elicere.1. Esse.48.56.62.

44 Aliqua poª actiua, se habet ad p̃ria, sed non de necessitate producit effectum. Ma.q.6.16m. Fœmina.1.3. Fides.8.162. Finis.51.111.102.119.122. Forma.P. Fortuna.4. Frui.2.3.8. Generatio.9.26. Generatiua. Habitus.1.c̃.5.24.36.38.c̃.44.47.61.81. Homo.40. Honor.21. Imperare.4.18. In.12.18. Incarnatio.18. Iberum.2.3. Materia.12.13. Peccatum.404. Pœnitentia.84. Posse.0. Potens. Potentatus. Potestas.0. Veritas.32. Virtus.1.c̃. Vis. Christus.F.

45 Potentia actiua, est propter effectum, in artificialibus, & in humanis, non autẽ in naturalibus, nec in diuinis. Veri.q.2.10.3m./.Poª.q.1.1.13m.

46 PASSIVA./.Potentia passiua vt sic, non potest esse principium, alicuius actionis. 1.d.45.3.c./.quol.10.5.c. Accidens.55.66.111.

47 Illud tantũ dicitur esse in potentia, in aliquo absolute, quod potest educi de materia, ab vno motore. 1.d.42.q.2.3.c./.2.d.19.1.c. Actio.55.68.87. Actus.F. Adædere.16. Amor.140.231. Angelus.55.c̃.149.156.192.c̃.315.334.466.487.630.632. Animal.6. Annexum.2. Annihilatio.4. Appetitus.1.3. Appropinquatio.1. Aptitudo. Ars.12.41.42.

48 Omnis creatura, habet aliquid de poª.1.d.8.q.3.2.c. Assimilatio.6.15.18.22. Beatitudo.28.

49 Omnis potentia receptiua, de se, diuisibilitatem habet s̃m q̃ est determinata ad vnum, quod fit per actũ terminantem.2.d.3.q.3.1.c.fi. Bonitas.8.59.86.87.88.163.192.

50 De ratione potentię passiuę est, habere se ad esse, & ad non esse. Iob.4.co.5.pnº. Causa.85.97.

51 Frustra est potentia, quę non reducitur ad actum, s̃m Auerroim.s.si non correspondeat ei potentia actiua, quę ipsam possit reducere ad actum, non autem si correspondeat.p̃.2.cº.22.4m./.Veri.q.18.2.c./.Potentia.q.1.2.a.1.1m.

52 Vel si non reducatur poª naturalis, non autem si non poª obedientialis. Veri.q.8.4.13m./.Anima.1.16m. Cœlum.2.3.11.16.73.158. Cogitatiua.0. Cognitio.16.25.c̃.38.39.41.48.52.53.59.75. Color.8. Compo

ctio.1.Concupiscentia.7.Conscientia.1.Contemplatio.11.Contingens.3.7.Cõuenientia.1.Cor.12. Corpus.9.Creatio.Creatura. Defectus.2. Delectatio.8.9. 20.Dęmon.32. Differentia.1.7.10.11. Dispositio.13. 21.Diuisio.8.Donus.25.Educi.0.Electio.1.2.3. Ens. 8.13.Esse.21.56.57.63.90. Aestimatiua.1.2. Aestimatio.2. Aeternitas.12.13.32. Experientia.13. Factum.1.Fides.8.59. Finitum.3.Fluxus.3.

53 Vel si nõ reducatur in genere siue in specie, sm aliquod indiuiduum eius, non autem si non sm quodlibet indiuiduum eius. 1a.q.19.6.1m./q.25.4.3m./1.d.46.1.0./3.d.17.ar.2.q.1.2m./d.32.2.c.4m./Veri.q.23.2.0. Forma.P.Generatio.26.64.71.Gradus.4.Gratia.156 Habitus.5.Idea.40.41.Imago.9.Incorruptibile.Indeterminatus.Indiuisibile.2.Infinitum.2.19.Intellectus. 2.c.106.Intelligibile.4.Linea.2.Lux.13.Malus. Maria.59.Materia.11.12.29.41.c.Memoria.6.7.Menstruus.5.Meritum.22.29.31.45.Modus.5. Motus.4. 8.13.27.51.74.Mundus.14.

54 Vel si res per eam suum consequatur complementum, non autem si non consequatur. Poa.q.5.5.7m. Mutabile.1.2.3. Mutatio.6. Necessitas.8. Notitia.1. Numerus.2. Obiectum.3.c. Pars. 45. Participare.9. Passio.11.c. Peccatum.80.91.115.

55 Vel si non reducatur ad actum primum, non autem si non ad secundum.2.d.27.1.3m./3.d.12.q.3.ar.1.q.1. c./4.d.4.q.2.ar.2.q.1.3m./d.44. q.1.ar.2.q.1.1m./3. 4.co.88./ql.10.q.4.1.3m.fi. Poenitentia.35.44. Perfectio.21.22. Perturbatio. Plantę.3. Posse.0. Possibile.4.5.6.7. Possibilitas.0. Potentiale. Potestas.0. Potestatiuum.Qualitas.1. Sensus.1.7.

56 Vel si non reducatur ad actum secundum accidentales, non autem si non ad primum, qui est propter secundum: quia potentia passiua, perfectibilis multis perfectionibus ordinatis, perfecta per vltimas, non dicitur imperfecta, licet alię perfectiones non insint. 4.d.49. q. 2.5. 5m./Veri.q.8.4.13m. Species.2.Vniuersale.23.

57 ORDO.32./ Quanto poa est altior vel superior, tanto ad plura se extendit. 1a.q. 65.3.c./Poa. q.2.6. 2m./q.3.7.c.co.3.fi./Ma.q.16.6.c./Virt.q.5.4.c./Spiritu.3.c.fi./Anima.13.4m./quol.3.6.c./Met. 6.lec.3. co.4. Accidens.55. Actus.P.

58 In potentiis ordinatis, quicquid potest poa inferior, potest & superior, nisi sit ad defectum.1a.q.57.2.c./q.86. 2.4m./q.110.2.2m./12e.q.74.7. c.fi./4.d.5.q. 2.ar.1 q.2.c./ar.3.q.2.2m./d.15.q.4.ar.6.q.2.2m./Veri.q.2. 6.1m./q.10.6.5m./q.15.1.2m./Poa.q.1.6. 8m./Anima.10.20m. Angelus.35.44.c.Anima.P.

59 In omnibus potentiis ordinatis, oportet q vbi terminatur actus prioris potentię, ibi incipiat actus secundę. 4.d.49.q.2.7.7m.

60 In omnibus potẽtiis & habitibus ordinatis, vltima perfectio reseruatur supremę, in genere illo. 12e.q. 5.6. 1m./q.15.4. c.1m./q.57. 6.c./q. 74. 7. c./q. 98.3.c./ 22e.q.47.11.3m./3a.q.72. 11.c./4.d.7.q.3. ar.1.q.2. c./3.2.co.41.4m./3.3.co.25.co.3./Opus.3.co.93.fi. Beatitudo.28.Conscientia.1.

61 Acquisitio, vel amissio alicuius eorum ad quę aliquid est ęqualiter in potentia, non est proprie perfectio, vel corruptio.2.d.35.5.c.3m.

62 Ad ea quę sunt diuersa genere, ex ęquo se habentia, ordinantur diuersę potentię animę, non autem aliter. 12e.q.8.2.2m.

63 Oppositum videtur dicere.12e.d.56.2.c./q.60.5.c. Dua.1041o. R 60.sicut Duo.1173o. Defectus.2.12.14. Diffinitio.30.

64 Quantitas discreta & extensiua potentię, est respectu obiectorum, sed q̃titas continua & intensiua, est respectu gradus, & operationis. Poa.q.1.2.c. Dispositio. 13.21. Distinctio.9.11. Elicere.1. Aestimatiua.1.2. Facere.8.Gradus.4.Gratia.156.Idea.40.41. Imaginatiua.1.c.Imago.26.Memoria.6.7.Perturbatio. Priuatio.7.Posse.0.Potestas.0.Ratio.16.

Potentiale. Andragathia. Angelus.46. 55. Anima. 255.Austeritas.1.Continentia.9.Defectus.12. Epyichia.1.3.Fiducia.4.Fortitudo.9.34.35. Imprudentia. 2.Liberalitas.19. Pars.4.9.10. 30.49. Poenitentia.7. 81. Perseuerantia.8. Prędicari. 11. Potentia.0.

Potentialitas. Angelus. 55. 56. Appropinquatio. 1. Contingens.3.Forma.82. Laus.2. Materia.0. Motus.8.Mutabile.3.Poa.0.Potentiale.

1 POTESTAS proprie, nominat potentiam actiuam, cum aliqua preeminentia.4.d.24.q.1.ar.1.q.2.3m. Absoluere.14.15.27.28.31.

2 Potestas excellentię humanitatis Christi in sacramentis, consistit in quatuor principaliter. s. in hoc q meritum & virtus passionis eius operatur in sacris, & in eius nomine, sacra sanctificantur, & ex eius institutione, sacra virtutes obtinent, & ipse effectum sacrorum sine exteriori sacro potuit conferre. 3a.q.64. 3.4.c./q. 84.5. 3m./7. 4m./4.d.2.q.1.ar.4.q.4.c./d.4.q.3.ar.3.q.5. c./L./d. 5.q.1.1.c./d.17.q.1.ar.3.q.1.1m./q.3.ar.2. q.1.c./d. 18.q.1.ar.3.q.4.3m./Opus.20.lio.3.co.10.fi./Io. lec. 21.co.4./1e.Cor.lec.2.co.8.fi./co.11.lec.5.co.1.fi. Actus.P. Adam.64. Adoptio.8.9. Aduentus.6.9.

3 Christus potuit, hanc potestatem aliis communicare. 3a. q.64.4.0./4.d.5.q.1.2.0./ar.3.q.2.0. Angelus. 42.179.284.577.615.

4 Hęc potestas, nulli pure creaturę communicata est.3a. q.64.4.1m.3m./q.72.1.1m./4.d.5.q.1.ar.4.q.4.c./d. 5.q.1. ar.3.q. 1.2.0./L./d.7.q.1. ar.3.q.1.1m./2m./ Opus.20.lio.3.co.10.15. fi./Io.lec.21. co.4./1e.Cor. lec.2.co.4.

5 Propria potestas Christi in baptismo duplex. s. diuina, & excellentię sm humanitatem: secundam cõmunicare potuit, non autem primam.3a.q.64.4.0./1e. Cor.lec. 2.co.4. Apostoli.23.30. Apparere.1. Aqua.5. Baptismus.156.209. Beatitudo.41. Character.2.8.26.

6 Potestas autoritatis in remissione peccatorum, nulli creaturę potest communicari. 4.d.5. q.1. ar.3. q.1. 0./1e. Cor.lec.2.co.4.

7 Oppositum videtur dicere.2.d.1.q.1.3. 0./4.d.8. q.2. 3.4m. Duo.1042o. R 60.sicut Duo.410o. Claritas.11.Clauis.1.c.

8 Papa habet plenariam potestatem, spiritualem & temporalem, a qua omnis alia potestas dependet: ideo est rex & sacerdos.2.d.44.q.7.c. 4m./L./Opus.20. lio.3. co.10.18.19.fi. Confessio.23.Consensus.3.Cooperari.4. Dęmon.q. Deus.P.Dolor.26.

9 Papa, per hoc q est episcoporum summus, non habet plenitudinem potestatis, per respectum ad corpus Christi verum: sed per respectum ad corpus Christi mysticum.4.d. 7.q.3.ar.1.q.3.c./d.25.q.1.1.3m. Dominatio.3.Dominium.1.c. Eleemosyna.3.7.10.11. Episcopus.P.

10 In qualibet potestate, datur exterius aliquod visibile signum: sicut regi, datur corona & sceptrum: & pontifici mitra, baculus, & annulus.4.d.4.q.1.ar.2.q.1.2m. Esse.21. 57. Executio.0. Exorcismus.7.c. Facultas. Phantasma.2.8.Felicitas.7.

11 Omnis potestas spiritualis, datur cum aliqua consecratione.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.2m. Gloria.15.17.Honor.21.32.Humilitas.19.

12 Potestas ordinis sm se, extendit se ad omnia peccata, & ad omnes homines, non autem iurisditio.4.d.19.q.1. ar.3.q.2.3.c./d.20.ar.1.q.2.c./d.24.q.3.ar.2.q.1.c.

Idoneus.2. Imperare.10. Indulgentia.12. Infidelis.1.2.3. Infirmitas.4.8.

13 Potestas tripliciter consideratur.s.secundum se, quo ad modum acquirendi, & quo ad vsum. Primo modo, est a deo vniuersaliter & semper: non aút secundo & tertio modo. Ro.13.co.2. Iudiciaria. Iudicium. P. Iuramentum.28. Iustitia.50. Lex.175. Liberare.1.

14 Bonus vsus potestatis, ad regendum alios, est optimus: & abusus eius est pessimus. 12^e. q.2.4.2^m./.22^e. q.65.3.1^m.

15 Abutens potestate sibi data: meretur eam amittere. 12^e.q.2.4.2^m./.22^e.q.65.3.1^m. Libertas.1.3.7.8.10. Magi.1.

16 Potestates malorum sunt eligendę per accidens, inquantum etiam sunt ad bona. & essent magis eligendę, si essent bonorum tantum. 3.d.12.q.2.2.5^m.
Maleficium.1. Matrimonium.62. Miraculum.36.38. Nocere.7. passio.104.110.123.125. Potentia.A.

17 Officium potestatum cœlestium, est arcere dęmones.1^a.q.108.6.c.fi./.q.110.1.2^m.fi./.q.113.3.c./.2.d.7.q.3.2.1^m./.d.9.3.c.co.2./.d.11.q.1.2.2^m./.3^m./.5.3.c^o.80.co.3.fi./. Potentia.q.6.10.c.fi./. Opus.3.c^o.126./. Collec.4.0.

18 Potestates habent actum, circa pertinentia ad tranquillitatem totius mundi, inquantum habent potestatem non limitatam.2.d.10.3.3^m.

19 Potestas diaboli duplex.s.qua impugnat, & qua victos detinet.3.d.19.2.c. Potestatiuum. Regere.14. Rex.0. Schisma.7.8. Sensualitas.9.10. Subiectio.0. Votum.33.37.75. Vsura.186.207.233.234.258. Christus.163.c.
Potestatiuus. Angelus.42.223. Ordo.70. Potentia.0. Potestas.0. Votum.13.
Potior. Actio.56. Actus.150. Agens.98. Alexander.1. Andragathia. Aqua.10. Aureola.10. Baptismus.81. Character.42. Charitas.43.66. Causa.87. Cognitio.38.40.53. Conceptio.42. Confessio.71.73. Consecratio.2. Continentia.10. Damnatio.32. Demonstratio.8.9. Epychia.6. Excommunicatio.23. Humilitas.21. Imago.30. Ingenitus.4. Intellectus.190. Hyperdulia. Irascibilis.2. Iustificatio.2.3.50. Magis.0. Maleficium.2. Maria.17. Matrimonium.30. Mel.1. Metaphora.7. Miraculum.21. Misericordia.7. Ordo.61. Peccatum.408. Perfectio.39. Pietas.17. Presumptio.7. Principatus.9. Raab.2. Religio.100. Sacramentum.19. Sacrificium.37. Virtus.231. Voluntas.9. Vsura.200.287.
Potissimum. Charitas.43. Demonstratio.8.9. Deus 34. Dispensatio.16. Genus.33. Hyperdulia. Iustitia.23. Lex.139. Macula.5. Matrimoniú.96. Maximú. Natura.39. Per se.2. Patiëtia.5. Pœna.44. Potior. Seruitus.1.4. Virtus.66.237. Vnitas.41. Vsura.287.

POTVS moderatus vini, multum confert, & modicus excessus multum lędit, etiam plus q̃ excessus cibi, ꝗ cũ vsum rationis impediat. vinum enim multum epotum irritationem, & iram, & ruinas multas inducit. 22^e.q.149.1.0. Continentia.18. Ebrietas.0. Eucharistia.7.84.130.c.183.c.194.c. Gula.0. Fames.1. Ieiuniũ.41.45. Libamina. Sacrificium.34. Sanguis.4. Sensualitas.9. Sobrietas.0. Temperantia.23. Venter.
Practicũ. Angelus.323.c. Ars.12. Assimilatio.12. Beatitudo.20.49.50.53.68.117.135. Causa.59. Cognitio.5.51.78. Conclusio.15. Conscientia.3. Deus 126.132.136.137.149. Error.1.2. Aestimatio.3. Fructus.20. Habitus.73. Idea.19.20.27.30. Ignorantia 27. Intellectus. Prę. Iudicium.2. Lex.5.c.37. Medicina.2. Necessitas.10. Oratio.1. Peccatum.402.403. Principium.18.26. Processio.18. Prouidentia.31. Ratio.23.32.33.36.39.40.41.45.c. Sapiẽtia.25.28. Scientia.5. Scientificum.1. Theologia.10.14.25. Veritas.19. Virtus.76.198.c. Vita.A. Christus.116.
Prandium. Eucharistia.37.198. Ieiunium.28.36.37.
Prauum. Continentia.1.3.9. Delectatio.85.86.87. Deus.421. Disputatio.6. Fraus. Ignorantia.1. Iustitia.49. Malitia.0. Malignus. Malum.0. Odium.17. Oro.34. Seruire.2. Sterilitas. Tẽperãtia.5. Vinculũ.1.
Prę. Ante. Gula.8. Presumptio.1.
Preacceptio. Electio.9. Preeligere. Presumptio.1.
Deus.11. Eleemosyna.9. Fides.38. Perfectio.68. Preceptũ.100.105.106. Restitutio.2. Sensualitas.2.
Prebenda. Campsoria.5. Vsura.194.

PRAEBENDATVS in duabus ecclesijs, non peccat, nisi hoc sit contra legem, vel contra eius conscientiam certam, vel dubiam, quol.7. vel.8.q.6.3.0./. quol.8. vel.9.q.7.2.0. Beneficium.19.c. Bonitas.102.c. Officium.17.c. Restitutio.14.
Datio.0. Dęmon.41. Doctrina.12. Pœna.95. Pœnitentia.54.85. Prestare. Satisfactio.2. Scandalum.1. Subdiaconus.1. Vnctio.13.
Precedere. Absoluere.18. Accusatio.5.6.9. Admonitio.3.4.5. Aduentus.7. Affinitas.12. Agens.66.85. Alteratio.7. Amor.140. Angelus.479.529. Annexum.1. Anima.85. Antecedens.0. Antecessio. Antichristus.4. Assumere.11. Baptismus.179.236. Beatitudo.164. Charitas.88. Catechismus.2.c. Concupiscentia.14. Confessio.16. Conscientia.14. Correctio.9. Denunciatio.1. Desiderium.9. Deus.296. Dispositio.36.39. Electio.23.25.30. Aequalitas.7. Eucharistia.30. Exorcismus.2. Expectare.2. Factum.1. Finis.29. Forma.92. Generatio.19. Gratia.74. Gutta. Ignis.12. Ignorantia.26. Instans.13.14.26.31. Intellectus.227. Iustitia.20. Iustificatio.29.35. Lectoratus.3. Malitia.2. Manducatio.2. Matrimonium.79.106.125. Miraculum.38. Misericordia.12.29. Mors.14. Motor. Mulier.7. Mundus.15. Oblatio.3. Opus.2. Ordo.91. Passio.103. Peccatum.148. Pœna.39. Pœnitentia.16.17.113. Preceptum.96. Predestinatio.51. Prius.0. Propositio.7. Prudentia.63. Relatio.87.88. Sacramẽtum.143. Salomon.1. Symbolum.6. Somnium.2. Somnus.4. Spes.48. Virtus.261. Voluntas.56. Vsura.276.c. Vti.23. Christus.64.
Precellere. Creatura.29. Precedere. Prĕire.
Preceptiuus. Imperare.0. Precipere. Prudentia.79. Scriptura.15. Theologia.13.

1 PRAECEPTVM importat applicationem legis ad ea quę ex lege regulantur.12^e.q.90.2.1^m.

2 De ratione precepti est, ꝙ importet ordinem ad finem: inquantum precipitur id quod est necessarium, vel expediens ad finem.12^e.q.99.1.c.

3 Preceptum proprie, importat rationem debiti. 12^e.q.99.1.5.c./.q.100.5.1^m./.9.c./.22^e.q.44.1.c./.q.56.1.1^m./.2^m./.q.122.1.c./.q.152.2.1^m./. Potentia.q.10.4.8^m./.quol.4.q.10.2.c.quo.5.q.10.1.c./. Psal.18.co.9. Abraham.13.14.

4 In quolibet precepto sunt consideranda duo.s.finis, & possibilitas. 12^e.q.13.3.3^m./.quol.7.17.9^m./.quol.10.q.11.1.3^m. Accidia.11. Accusatio.3. Adã.68. Admonitio.2.5. Architector. Confirmatio.18. Cõsilium.12.c. Decimę.1.6.7.15. Delictũ. Deus.295.297. Dispensatio.0. Dominatio.3. Eleemosyna.6.9.c. Eucharistia.48.193. Finis.63. Heresis.69.152. Imperare.0. Inobedientia.15. Interpretatio.2. Iussio.0. Lex.9.11.12.16.19.37.c.50.76.81.83.84.91. Mandatum.0. Martyrium.13. Matutinę.3. Meritum.83. Natura.48. Obedientia.4.7.15.20. Obligari.2. Omissio.9. Peccatum.13.434.c.

4 Non omnia posita in lege, sunt sub precepto. 12^{e}. q. 186.9.2^{m}. Perfectio.69.78.81. Prelatio.7. Prohibitio.1.

5 Illud tantum cadit sub precepto legis proprie, pro quo poena legis infligitur. 12^{e}.q.100.9.c. Promulgatio. 2.5. Prudentia. 79.

6 Omnia precepta cuiuscunq; legis, sunt ordinata ad aliquod bonum inducendum, vel malum tollendũ. quol. 7.17.9^{m}. Ratio. 52.

7 Precepta sunt inequalia, & disparia, propter autoritatem precipientis, vel propter dignitatem, vel necessitatem rerum preceptarum. M a.q.2.9.c.fi.

8 Multi errores phariseorum, de preceptis diuinis. 12^{e}.q. 108.1.2^{m}.4^{m}. Sacramentum.49. Scientia.62.c. 150.c. Stultitia.7. Superbia.2.4. Via.1. Vsura.251.

DIFFERENTIA.6.7.32.34.70.71. 72.83.90. 91. 92.120.121.124.125.126.129.130.142.

9 Preceptum duplex, scilicet obligans singulos de cõmunitate, vel cõmunitatem tantum. 22^{e}.q.152.2.1^{m}.4. d.26.q.1.2.c.p̃.3.c^{o}.136.1^{m}.fi. quol.7.17.c. Baptismus.N. Benedictus.5. Decretum.

10 Preceptum quadruplex. s. prime necessitatis, secunde necessitatis, tertie necessitatis, & quarte necessitatis. Opus.61.c^{o}.1. Delictum.2.

11 Precepta prime necessitatis sunt, sine quibus Dei similitudo non saluatur, que a pn^{o} naturaliter obligant, & in generali & in speciali: & contra que omnino dispensari non potest, nec ab homine, nec a Deo: & tale preceptum est, diligere Deum. Opus.61.c^{o}.1. Excõmunicatio.27. Ieiunium.29.c.

12 Precepta secunde necessitatis sunt, que a pn^{o} & naturaliter obligant in generali, & non in speciali: vt est satisfacere pro peccatis. Opus.61.c^{o}.1.

13 Precepta tertie necessitatis sunt, que ex actu humano obligant, sicut votum: vel que obligant quosdam, sed non omnes: aut etiam omnes in casu, sicut consilia. Opus.61.c^{o}.1. Inconstantia.1. Isaac.1.

14 Precepta quarte necessitatis sunt, que prelati ecclesiarum instituunt. s. que instituit Papa in ecclesia, aut archiepiscopus in prouincia sua: aut episcopus in diocesi sua: aut abbas in abbatia sua. Opus.61.c^{o}.1.

15 Preceptorum, aliud absolutum, & aliud conditionatũ. Opus.61.c^{o}.47.

16 Preceptorum noue legis, aliud est naturale, & illud precipitur, quia est bonum: & aliud est positiuũ, & illud est bonum, quia precipitur. Opus.61.c^{o}.48.

17 Precepta affirmatiua, non distinguuntur a negatiuis, quando se includũt. 12^{e}.q.100.4.2^{m}. 22^{e}.q.22.2.3^{m}. q.44.3.3^{m}. q.62.8.1^{m}. Iustificatio.47.49.

18 Precepta negatiua legis, prohibent actus peccatorum, qui sunt s̃m se mali, nec vnq; vllo modo, aliquo tempore, vel loco, possunt bene fieri: affirmatiua vero, sunt de actibus virtutum. 22^{e}.q.33.2.c.

19 Preceptorum diuersitas, non significat diuersitatem habitus, sed diuersitatem actus, quia non dantur de habitibus virtutum, sed de actibus earum. 22^{e}.q.31.4.1^{m}. q. 44.2.1^{m}. Lex.38.39.49. Religio.25.58. Transgressio.1.2. Via.1.

20 Precepta affirmatiua obligant semper, sed non ad semper, negatiua vero obligant vtroq; modo. 12^{e}.q.71.5. 3^{m}. q.88.1.2^{m}. q.100.10.c. 2^{m}. 22^{e}.q.3.3. c. q.33. 2.c. q.79. 3.3^{m}. q. 140.2.2^{m}. 2. d.22.q.2.1. 4^{m}. d. 24.L.fi. d.35.3.3^{m}. d.41.q.1. 2.4^{m}. 3.d.25. q.2.ar. 1.q.2.3^{m}. d.36.6.c. 4.d. 15.q.2.ar. 1.q.4.c. d. 17.q. 3.a.1.q.4.c.3^{m}. d.19.q.2. ar.2.q.1. 3^{m}. M a.q.2.1. 11^{m}. q.7.1.8^{m}. 10.9^{m}. q.16.4.12^{m}. Virt.q.3.1.c. quol.1.11.c. quol.3.14. fi. Ro.10.lec.2. co.1. fi. c^{o}. 13.lec.2.co.2. Gal.6.pn^{o}. 2^{e}. Thi.2.lec.4.co.1.

21 Omne preceptum affirmatiuum, habet annexum preceptum negatiuum. 22^{e}.q.44.3.3^{m}. 4.d.15.q.2. ar.1. q.4.3^{m}.

22 Preceptum dupliciter amittit obligationem, scilicet ratione impossibilis, vel si finis eius sine eo haberi potest. 12^{e}.q.13.3.a.3. 3^{m}. 22^{e}.q.64.6.3^{m}. quol.7.17.9^{m}. quol.10.10.3^{m}.

NATVRAE.16.30.31.58.59.61.64.

23 Precepta iuris naturalis, prohibent ea, que s̃m se sunt mala: sed precepta iuris positiui, prohibent etiam occasiones maloruʒ. 4.d.15.q.3. ar.1.q.4.c. ar.2.q. 1.c. q. 4. 1^{m}.

24 Precepta noue legis, sunt maiora q̃ veteris, quo ad explicationem, & manifestationem, non autem quo ad substantiam. 12^{e}.q.107.3.2^{m}.

25 Precepta Dei, sunt de eo, quod est de necessitate salutis, s̃m se: ideo quolibet casu, obseruari illa oportet, non autem precepta ecclesie. 22^{e}.q.147.4.1^{m}. 4.d.15. q.3. ar.2.q.1.1^{m}.

26 Precepta ecclesie, sunt satisfactoria, non autem precepta legis nature: quia sunt tantum de necessariis ad salutem. 4.d.15.q.3.ar.1.q.5.2^{m}.

27 In lege humana, precepta posteriora preiudicant prioribus: sed in diuinis, est econuerso. Io.7.lec.2.co.6.

DECALOGI IN COMMVNI.105.106. 107. 123.

28 Precepta decalogi, sunt quasi prima, & cõmunia legis principia, per se nota. 12^{e}.q.100.3. 3^{m}. 5.6^{m}. 22^{e}.q. 122.3.4^{m}. 4.c. 5.1^{m}. 2^{m}. 3^{m}. 6.1^{m}. 2^{m}. q.140.1. 3^{m}. q.170.1.3^{m}. 2.1^{m}. Actus.168. Catholica. Conscientia.19. Consilium.12.c.16.24.

29 Precepta decalogi sunt, que statim ex primis principiis, vel ex fide, innotescunt hominibus. 12^{e}.q.100.3. o. 5. 1^{m}. 6.11. c. 22^{e}.q. 122. 1.c. 3.d. 37.ar.2. q.1.3.c. M a.q.14.2.c.14^{m}. q.15.2.3^{m}. Dispensatio.0. Heresis.69.152. Imprudentia.1.

30 Precepta decalogi, sunt de iis, q̃ naturalis ratio dictat. Veri.q.14.11.8^{m}. Iudei.20.21. Lex.18.119.131.

31 Inter precepta decalogi, non numerantur prima cõmunissima precepta legis nature, nec ea que diligenti inquisitione indigent. 12^{e}.q.100.3.c. 5. 1^{m}. 11. c. 22^{e}.q. 56.1.c. 3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}. L.pn^{o}. Irreligiositas.1. Matrimonium.19.40.41.109.

32 Precepta decalogi, sunt immediate a Deo, alia vero p̃ Moysen, vel per alios. 12^{e}.q.100.3.c.1^{m}. 6.b. 11.c. 3.d.37.1.3^{m}. M a.q.15.2.3^{m}. Meritum.83. Oblatio.3. Osee. Peccatum.56.131.229.237.381.384.425. 426.429.

33 Precepta decalogi, sunt scripta, quadruplici ratione. s. primo quia per contrariam consuetudinem qua multi in peccato precipitabantur, iam apud multos ratio naturalis obtenebrata erat: secundo quia etsi in aliquibus vigebat ratio, tamen amor boni in eis deficiebat: vnde per q̃dam coactionem legis obligatorie, ad bonum inducendi erant: tertio vt ad opera virtutis non soluʒ natura inclinaret, sed etiaʒ reuerentia diuini imperii: quarto vt magis memorie tenerentur, & frequentius in cogitatione versarentur. 1^{a}.q.241.c. 3.d.37.1.0.

34 Precepta decalogi, diuersimode a diuersis numerãtur, & distinguuntur. 12^{e}.q.100.4.5.0. 3.d.37.L.pn^{o}.

35 Sufficientia decem preceptorum decalogi. 12^{e}.q. 100. 5.0. 3.d.37.ar.2.q.2.0. p̃.3.c^{o}.120.fi. 118.

36 Precepta decalogi, conuenienti modo traduntur: quia in eis maxima sapientia continetur. 12^{e}.q.100.7.0. 3. d.37.ar.2.q.1.0.

37 Precepta decalogi, conuenienter ordinantur. 12^{e}. q. 100.6.0. 3.d.37.ar.2.q.3.0. Principatus.8. Scientia.62.c.

38 Omnia quę sunt in doctrina veteris testamenti, ordinantur ad precepta decalogi, vsq; ad finem. 22^{e}.q. 56. 1.3^{m}. Simonia.7.

39 Omnia alia precepta moralia veteris legis, reducuntur ad precepta decalogi. 12^{e}.q.100.3. 11.o./.22^{e}.q. 122. 6.2^{m}./.3.d.37.ar.2. q.1.c./.Ma.q.14.2. 14^{m}./.quol.7. 17.8^{m}. Superstitio.6.Vita.56.Vxor.1.4.11.

40 Omnia precepta moralia legis diuinę, continentur in preceptis decalogi.12^{e}.q.100.3.o./.3.d.37.ar.2.q.1.c./.3.o./.quol.7.17.8^{m}.

41 SINGVLA /. Singula precepta decalogi, declarantur. 22^{e}.q.122.o./.3.d.37.ar.2.q.2.o. Abraham.13.14.

42 Ratio tantum in primo & tertio precepto redditur: qa alia sunt pure moralia, & sine determinatione. 12^{e}.q. 100.7.2^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.3^{m}.

43 Premium ponitur tantum in primo & quarto precepto, quia videbantur inutilia: pœna vero, ponitur tantum in primo & secundo, ratione pronitatis: erant autem homines proni ad idolatriam, propter generalem consuetudinem gentium: & sunt proni ad periurium, propter frequentiaʒ iuramenti.12^{e}.q.100.7.3^{m}./.4^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.5^{m}./.Ephe.6.co.2. Abscondere. 4.Accidia.11.Adam.68.Blasphemia.10.

44 Peccatum falsę doctrinę, prohibetur secundo precepto decalogi.12^{e}.q.100.5.3^{m}./.11.c.

45 In solo tertio precepto, ponitur, memento, ratione beneficij preteriti, vel propter determinationem eius.12^{e}. q.100.7.5^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.3^{m}.

46 Preceptum tertium mystice, quo ad cessationem a peccatis, & quietem mentis in Deum, est generale: sed vt per ipsum prohibentur ad literaʒ opera seruorum.i.opera mecanica, est preceptum speciale: sub opere autem manuali, intelligũtur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur, siue manibus, siue pedibus, siue lingua fiant. 22^{e}.q.122.4.1^{m}./.q. 187. 3.c./.3. d.37.ar.5.q.2.2^{m}./.quol.7.17.c.fi./.Matth.12.co.4. Amor.93.Concupiscentia.22.Cultus.16. Delectatio. 61.85.91.

47 Et erat partim morale, & partim cerimoniale. 12^{e}.q. 100.3.2^{m}./.7.2^{m}./.5^{m}./.22^{e}.q. 122.4. 1^{m}./.3.d.37. ar. 2.q.2.3^{m}./.ar.5.q.2.o./.quol.2.q.4.3.c./.Isa. 56.co.1./. Matth.23.co.12.

48 Precepto tertio, vt est morale, precipitur quies mentis in Deo, cui cõtrariatur tristitia mentis de bono diuino. 12^{e}.q.100.5.c.fi./.22^{e}.q.35.3.1^{m}.

49 Omnia precepta decalogi, preter tertium & quartum, sunt negatiua: quia negatio est cõmunior affirmatione. 12^{e}.q.100.7.1^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.c./.Ro.13.lec.2.co. 2./.Ephe.6.co.1.fi. Delictum.Festum.11.Furtuʒ. 12.Gula.7.

50 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.44. 3.3^{m}./.4.d. 15.q. 2.ar.1.q.4.3^{m}. ℞ fi°.Dubio.1043°.

51 Tria prima pręcepta decalogi, sunt de actionibus religionis, quartuʒ est de pietate: reliqua vero de iustitia cõiter dicta.22^{e}.q.122.1.c./.2.c.1^{m}./.3.4.5.6.c. Heresis.152.153.Honor.9.10.11.33.34.Imprudentia.1.

52 Inter precepta decalogi, non dantur precepta de prudentia: sed tantum in prophetis, & in noua lege.22^{e} q.56.1.o.

53 Intellectus & scientia fidelium, sunt in preceptis legis Dei: ideo nõ dantur de eis precepta in decalogo, sed in sequentibus.22^{e}.q.16.2.1^{m}. Latria.7.Lex.18. Luxuria.2.Matrimonium.40.Sabbatum.o.Testis.12.

54 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.16.2.o./.q.46. 2.3^{m}. ℞ fi°.Dubio.1043°.

55 In decalogo, ponitur preceptum de passionibus ipsius concupiscibilis, non autem irascibilis: quia precepta decalogi sunt prima.12^{e}.q.100.5.6^{m}.

MORALIA IN COMMVNI. 39. 40. 42. 47. 48.124.125.126.130.138.153.

56 Precepta quę inducunt, ad obseruantiam legis, presupponunt legem: ideo non possunt esse prima, nec ponuntur in decalogo.22^{e}.q.170.2.2^{m}. Actus.168.Charitas.56.121.128.Cerimonia.5.c.Cõscientia.19.Consilium.13.Correctio.3.11.

57 Precepta quę prohibent concupiscentias, sunt duo, fm rationes speciales: vnum vero, fm rationem cõmunem. 12^{e}.q.100.4.3^{m}.

58 Omnia precepta moralia, pertinent ad legem naturę, sed diuersimode.12^{e}.q.49.3.2^{m}./.4.c./.q.100.1. o./.q. 104.1.c./.Matth.23.co.11. Dauid.1.Decimę.1. 6.7.15.28.Eleemosyna.8.c. Euangelium.4. Iustificatio. 48.

59 Precepta moralia, seruari debent semper ab omnibus: quia sunt de lege naturali.12^{e}.q.98.5.c./.4.d.2.q.1.ar. 4.q.1.2^{m}./.Matth.23.co.11.

60 In iis ad quę homo tenetur ex ratione, sufficit preceptum de faciendis: in quibus etiam intelligitur prohibitio vitandorum.22^{e}.q.22.1.3^{m}.

61 Precepta legis cuiuscunq;, dantur de actibus virtutum. 12^{e}.q.107.1.2^{m}./.ꝯ.3. co.115.3^{m}./.116.3^{m}./.1^{e}.Thilec.2.co.2.

62 Precepta Dei sunt lucida, quod tamen nõ esset: nisi haberent rationabilem causam.12^{e}.q.102.1.b.

63 Precepta moralia & nouę legis, habent rationabilem causam fm suam naturam, non autem veteris, sed tantum in ordine ad aliud significandum, vel excludenduʒ. 12^{e}.q.102.1.o.

64 Illud preceptum, quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris: intelligitur, eadem proportione seruata.4.d.33.q.1. 1.7^{m}./.Opus.73.c°.17.

65 Operari manibus licita & necessaria victus, est in precepto de iure naturali: sed cessare ab opere manuali licito & necessario: est facere aliter, q̃; naturę ordo exigit.22^{e}. q.187.3.c.1^{m}.

66 Labor manualis, est in precepto cõmunitatis, non auteʒ singulis, nisi quando quis sine eo non potest licite viuere.22^{e}.q.187.3.c.1^{m}.fi./.quol.7.17.o.

67 Operari sine tristitia, & delectabiliter ratione finis, cadit sub pcepto legis Dei, non autem ex habitu. 12^{e}. q. 100.9. 3^{m}.

68 Immo etiam ex habitu.12^{e}.q.109.2.5.o. ℞ Du°.1044°. ℞ fi°.sicut Du°.1045°.

69 Lex vetus, continet pcepta moralia.i.de actibus virtutum.12^{e}.q.98.5.c./.q.99.2.o./.3.2^{m}./.4.c.

70 Lex diuina, dat pcepta moralia, de actibus omniuʒ virtutum, obligando, vel consulendo, non autem lex humana.22^{e}.q.100.2.o.

71 Omnia pcepta legis, sunt vnum, ratione finis: sed sunt multa, secundum diuersitatem rerum ad finem. 12^{e}.q. 99.1.o. Lex.49.c.76.84.96.113.131.138.142. 171.Natura.48. Obedientia.15. Oratio. 6.7. Passio. 116.Ratio.52.

72 Modus virtutis triplex.s.scienter, voluntarie, & ex habitu: primus est de pcepto legis diuinę, & humanę: secundus diuinę tantum: tertius nullius.12^{e}.q.96.3.2^{m}./. q.100.9.o./.22^{e}.q.44.1.1^{m}./.4.1^{m}./.8.c./.2. d.28.3.c./. 3.d.36.6.o./.4.d.15.q.3.ar.4.q.1. 3^{m}./.Veri.q. 24.12. 16^{m}./.14.2^{m}./.3^{m}./.7^{m}./.Ma.q.2.5.7^{m}. Virtus. 88.112.212.c.

73 Immo etiam tertius est de pcepto legis diuinę. 12^{e}. q. 109.2.5.o. ℞ fi°.Dubio.1045°. Vsura.251.

CHARITAS.105.106.116.125.127.143.

74 Maximum pceptuʒ, datur de charitate. 22^{e}.q.44.1.o./. ꝯ.3.c°.116.117. Amor.65.Charitas.56.121.128.

75 Preceptum de dilectione Dei, exponitur. 22^e.q.44.4.4.0./3.d.27.L.2^m./.Virt.q.2.10.1^m. Catholica.

76 Precepta charitatis, non numerantur inter pcepta decalogi: quia omnia alia in eis includuntur, & ad hec ordinantur. 12^e.q.100.3.1^m./.11.c./.22^e.q.22.2.1^m./.q.23.4.3^m./.q.44.1.3^m./.q.110.4.2^m./.5.c./.q.122.1.4^m. Correctio.3.11.

77 Tota lex, in pcepto charitatis impletur. 12^e.q.99.1.2^m./.q.105.2.1^m./.ꝑ.3.c^o.125.fi./.Ro.13.lec.2.co.1.fi./.Gal.5.co.9.fi. Eleemosyna.8.9. Finis.35.88. Lex.18.41.

78 Preceptum de dilectione Dei, perfecte impletur in patria tantum: sed imperfecte in via. 22^e.q.44.6.0./3.d.27.q.3.4.0./.Virt.q.2.10.c.1^m./.quol.4.q.12.2.1^m./.Opuf.18.c^o.5.6.7.15.

79 Immo etiam perfecte impletur in via. Opuf.4.co.4./.Opuf.15.c^o.15. ☞ R fi^o. Dubio.1046°.

80 Ad perfectam impletionẽ eius, requiruntur quatuor. s. recogitatio beneficiorum Dei, & excellentię eius, vitatio peccati, & terrenorum. Opuf.4.co.4.

81 Precepta charitatis, sunt tantum duo. s. de dilectione Dei, & proximi. 12^e.q.99.1.3^m./.22^e.q.44.2.3.0./.ꝑ.3.c^o.116.117./.Virt.q.2.4.6^m./.Ro.13.lec.2.co.1.fi./.Gal.5.co.9.fi.

82 Precepta charitatis, sunt duo explicite, & vnum implicite: quia vnum includitur in alio. 12^e.q.99.1.2^m./.22^e.q.44.2.c./.q.58.1.6^m.

83 Precepta de dilectione Dei & proximi, sunt prima, & primo intenta: alia vero secunda, & finis secundarius. 12^e.q.100.3.1^m./.11.c./.22^e.q.44.1.c./.q.189.1.5^m./.ꝑ.3.c^o.116.117./.quol.5.q.10.1.c.

84 Dilectio proximi, & omnia sine quibus ipsa non seruatur, cadunt sub pcepto. 22^e.q.32.5.c.

85 Preceptum de dilectione proximi, conuenienter traditur: quia tangit rationem dilectionis, & modum, non quidem equalitatis, sed similitudinis tripliciter. s. ſm finem, regulam, & propter se. 22^e.q.44.7.0./.Ro.13.lec.2.co.4./.Gal.5.co.10.

86 Dilectio proximi ex pcepto debet esse vera, recta, sancta, & efficax. 22^e.q.44.7.c./.Opuf.42.c^o.14.

87 Precepta legis data sunt, vt homines instruantur ad dilectionem Dei & proximi. 12^e.q.99.1.2^m./.3^m./.2.d.28.3.c.

88 In precepto quo debemus diligere proximum, etiam sancti angeli continentur: a quibus tanta nobis officia impenduntur misericordię. Opuf.10.ar.10.fi. Martyrium.13. Meritum.52.c.

89 Nullum pceptum datur de dilectione sui, vel corporis proprij: quia hec semper manent, & includuntur in dilectione Dei & proximi. 12^e.q.100.5.1^m./.4^m./.22^e.q.44.3.1^m./.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.3^m./.3.d.28.L./.d.37.ar.2.q.2.4^m./.4.d.15.q.2.ar.6.q.1.c./.Virt.q.2.7.10^m. Perfectio.69.78.

90 Modus virtutis. s. operari ex charitate, est de pcepto speciali charitatis, non autem de aliis pceptis, nec modus aliarum virtutum. 12^e.q.100.9.10.0./.22^e.q.44.1.1^m./.4.1^m./.8.c./.2.d.27.q.3.4.0./.d.29.1.4^m./.d.36.6.0./.Veri.q.23.7.8^m./.q.24.12.16^m./.Ma.q.2.5.7^m. Vita.56.

91 Immo dilectio Dei & pximi, est sub pcepto legis, quo ad substantiam operis, nõ autem ſm q̃ elicitur ab habitu charitatis. 12^e.q.96.3.2^m./.2.d.28.3.0./.3.d.37.6.c.1^m./.4.d.15.q.3.ar.4.q.1.3^m./.Veri.q.24.12.15^m./.16^m./.14.2^m./.3^m./.7^m./.Ma.q.2.5.7^m.

☞ R fi^o. Dubio.1047°.

92 Modus charitatis ſm q̃ est actus eius, est in pcepto, nõ autem ſm q̃ est modus aliarum virtutum. 12^e.q.100.9.10.0./.22^e.q.44.1.1^m./.4.1^m./.8.c./.3.d.27.q.3.4.0./.d.29.2.4^m./.d.36.6.0./.Veri.q.23.7.8^m./.q.24.12.16^m./.Ma.q.2.5.7^m./.Opuf.17.c^o.6.

93 Homo in statu innocentię, poterat sine gratia, seruare omnia pcepta Dei, quo ad substantiam actus, non autem quo ad modum eius. s. q̃ fiat ex charitate: sed post peccatum, neutro modo. 12^e.q.109.4.0./.5.2^m./.Veri.q.24.14.0.

94 Immo homo etiam post peccatum, potest sine gratia, seruare omnia pcepta Dei, quo ad substantiam actus. 2.d.28.3.0./.d.41.L.5^m.

☞ R fi^o. Dubio.1042°.

95 Precepta specialia, dantur de effectibus charitatis. s. de gaudio, pace, & beneficentia, propter tardiores: licet includantur in pceptis charitatis: similiter contra opposita charitatis. s. contra odium, accidiam, inuidiam, discordiam, & scandalum. 22^e.q.44.3.2^m./.3^m.

96 FIDES.29.116./. In lege diuina, non datur pceptum de fide simpliciter, sed de quibusdam credendis: quia fides pcedit pcepta. 12^e.q.100.4.1^m./.22^e.q.16.1.0./.q.22.1.c./.ꝑ.3.c^o.118.

97 Tria genera hominum sunt non exercitati in pceptis. s. pueri: ad fidem nouiter conuersi: & peccatores. Opuf.17.2.c.

98 In lege diuina, datur pceptũ de confessione fidei, & de doctrina eius. 22^e.q.16.1.4^m.

99 In lege diuina, dantur pcepta, contra corrumpentia fidem. 22^e.q.16.1.3^m./.ꝑ.3.c^o.118.fi.

100 Inter pcepta legis diuinę, q̃dam sunt pambula legi: sicut pcepta de fide & spe: & q̃dam de substantia legis. 22^e.q.22.1.c.

101 SPES.100./. Precepta de spe, non potuerunt primo dari, nisi per modum promissionis: sed postea pcipiendo. 22^e.q.22.1.0./.2.c.

ALIAE VIRTVTES.6.18.19.36.51.52.53.55.57.59.61.63.69.70.72.90.92.127.139.153.154.

102 In lege Dei, non datur pceptum contra desperationẽ: quia intelligitur in pcepto spei: sicut dehonoratio parentũ, intelligitur in quarto pcepto. 22^e.q.22.1.3^m./.2.3^m.

103 In lege Dei, dantur conuenienter pcepta, de intellectu, & scientia, quo ad doctrinam disciplinam, vsum, & memoriam. 22^e.q.16.2.0./.q.46.2.3^m./.q.49.1.2^m.

104 In lege Dei, dantur pcepta de timore filiali, non autem de seruili, sed tantum ponuntur comminationes. 22^e.q.22.2.0.

105 Timor filialis, est quasi genus ad dilectionem Dei, & principium omnium q̃ pro Dei reuerentia obseruantur: ideo simul dantur pcepta, de timore filiali, & de dilectione Dei: quia vtrunq; est pambulum ad exteriores actus, qui pcipiuntur in lege, ad quos pertinent pcepta decalogi. 22^e.q.22.2.0. Accusatio.3. Adam.68. Confessio.91. Consilium.12.

106 Timor filialis, est pambulum ad legem, non sicut extraneum, vel extrinsecum, sed sicut principium legis: sicut etiam dilectio: ideo de vtroq; dantur pcepta: quasi principia communia totius legis. 22^e.q.22.1.1^m. David.1.

107 Omnia pcepta decalogi, pertinent ad prudentiam: inquantum est directiua omnium actuum virtuosorum. 22^e.q.56.1.c./.2.3^m.

108 In lege Dei, dantur pcepta, contra vitia prudentię inquantum sunt contra iustitiam. s. astutia, fraus, & dolus. 22^e.q.56.2.0.

109 Moralia in tantum sunt determinabilia lege. i. in pcepto, inq̃tum pertinent ad iustitiam. 12^e.q.99.5.1^m. Lex.135.172.

110 Precepta legis, maxime & principaliter, sunt de iustitia: quia ipsa principaliter attendit rationẽ debiti. 12^e.q.99.5.1^m./.q.100.2.c./.3.3^m./.22^e.q.56.1.1^m./.2.0./.

q.122.1.0./q.140.1.3m./q.148.2.1m.

111 In lege Dei, dantur pręcepta de fortitudine, & de partibus eius. 12e.q.100.11.3m./22e.q.140.0.

112 Pręcepta legis diuinę, dantur de fortitudine, & de alijs virtutibus: śm ꝙ cōuenit ordinationi mentis in Deuз. 22e.q.140.1.c. Oratio.6.7.49.

113 In lege Dei, dantur conuenienter pręcepta negatiua, contra vitia opposita temperãtię, & partibus eius. 12e.q.100.11.3m./22e.q.170.0.

114 In lege Dei, dantur pręcepta, de perseuerantia, & patientia, non autem de magnanimitate & magnificentia, sed dantur consilia. 22e.q.140.2.1m.

115 In lege Dei non datur pręceptum contra pręsumptionem, quę opponitur magnanimitati: quia intelligitur in pręcepto timoris. 22e.q.22.2.3m.

116 Omnes virtutes, de quarum actibus dantur pręcepta, ordinantur ad purificandum cor, vel ad bonaз conscientiam, vel ad rectam fidem, quę requiruntur ad diligendum Deum. 22e.q.44.1.c.

117 CERIMONIALIA.47./. Quędaз cerimonialia, erant ante legeз, non quidem ex pręcepto legis Dei, sed ex ratione humana p instinctum Dei. 12e.q.103.1.0./He.7.co.2.fi. Baptismus.6.87.c. Cerimonię.0. Euangelium.4. Iudaizare. Iustificatio.47.48.

118 Lex vetus continet pręcepta cerimonialia.i. quę specialiter pertinent ad cultum Dei. 12e.q.99.3.0./4.5.c./q.101.1.2.4.c./q.103.1.c.3m./q.104.1.0./q.108.2.c./22e.q.122.1.2m./quol.2.8.c./quol.4.13.c.

119 Omnia pręcepta cerimonialia, habebant causam rationabilem. s. literalem & figuralem. 12e.q.102.0./Ro.4.lec.2.co.2.3.

120 Pręcepta cerimonialia, erant figura Christi, ecclesię, & patrię cęlestis: sed lex noua est tantuз figura patrię. 12e.q.101.2.0./q.103.1.c. Lex.18.66.96.104.113.123.124.130.135.138. Passio.116. Primitię.0.

121 Pręcepta cerimonialia, erant figuralia, primo & per se: iudicialia vero erant ex cōsequenti tantum. 12e.q.104.2.0./3.c./22e.q.87.1.c. Sacrificium.16.c.

122 Pręcepta cerimonialia legis, fuerunt viua, vsqз ad passioneз Christi, sed mortua deinceps: mortifera vero post diuulgationem euangelii. 12e.q.103.3.4.0./q.104.3.c./22e.q.86.4.1m./q.87.1.c.fi./q.93.1.0./q.94.3.5m.2.d.44.q.2.2.3m./4.d.1.q.1.5.0./d.2.q.1.ar.4.q.3.c./quol.2.8.c./quol.4.13.c./Matth.8.co.3./Ro.2.lec.4.co.4.principio./co.14.co.2.4./Gal.2.co.3.fi./co.5.co.1.2./Col.2.fi.

123 Pręcepta cerimonialia, & iudicialia, sunt determinationes moralium, & etiam pręcepta decalogi: sed non ponuntur in decalogo. 12e.q.122.1.2m.

124 In lege veteri sunt plura pręcepta cerimonialia, ꝙ iudicialia: & plura pręcepta moralia respectu proximi, ꝙ respectu Dei. 12e.q.104.1.3m./4.d.2.q.1.ar.4.q.1.2m./quol.2.8.c.

125 Pręcepta cerimonialia, & iudicialia, sunt determinatiua pręceptorum decalogi, ex vi institutionis tantum: sed moralia, ex vi naturalis instinctus. 12e.q.100.11.2m./quol.2.8.c.

126 Lex vetus, non continet alia pręcepta, nisi moralia, cerimonialia, & iudicialia. 12e.q.99.4.c./5.0./quol.2.q.4.3.c./Gal.5.co.9.fi./He.7.co.5.

127 Colere Deum, est actus virtutis: ideo pertinet ad pręceptum morale: sed determinatio eius, ad cerimoniale. 12e.q.99.3.2m.

128 In iis quę ordinant ad Deum, quędam sunt moralia, quę ipsa ratio fide formata dictat, sicut Deum esse amandum, quędam vero cerimonialia, quę non habent vim obligationis, nisi ex institutione diuina. 12e.q.104.1.3m.

129 Pręcepta moralia fuerunt scripta in lapide, non autem iudicialia, nec cerimonialia: quia mutanda erant. 3.d.37.1.2m./4.d.2.q.1.ar.4.q.1.2m.

130 Pręcepta cerimonialia & iudicialia, obligant ex lege tantum: moralia vero etiam śm se, ex dictamine rationis. 12e.q.100.11.c.2m./q.104.1.c./4.2m.

IVDICIALIA.121.124.125.126.128.129.130.

131 Lex vetus, continet pręcepta iudicialia, idest determinationes iustitię seruandę inter homines. 12e.q.99.4.0./5.c./q.101.1.c./q.103.1.c./q.104.1.0./q.108.2.c./22e.q.87.1.c./q.122.1.2m./ꝫ.3.c°.128./quol.2.8.c./quol.4.13.c.

132 Pręceptum iudiciale quadruplex, scilicet respectu principum, conciuium, domesticorum, & extraneorum. 12e.q.104.4.0.

133 Pręcepta iudicialia, optime tradita sunt, de principibus, & regibus Iudęorum. 12e.q.105.1.0. Decimę.6.15.c.28.

134 Similiter de domesticis, idest de coniugibus & filiis, & seruis. 12e.q.105.4.0. Iudaizare. Iustificatio.48.

135 Similiter de conuictu populariū, & de possessionibus Iudęorum statuendo iudices, ordinem iudicii, numeruз testium, & pœnas. 12e.q.105.2.0.

136 Similiter de extraneis.i. de peregrinis, aduenis, vicinis, & hostibus. 12e.q.105.3.0.

137 In lege veteri, duplex erat pręceptum, de prole nata. s. generale, quo ad omnes filios & filias.i. sacrificiuз ad expiationem peccati originalis, & holocaustum, ad consecrationeз prolis, & speciale, de primogenitis: & vtrunqз seruatum fuit circa Christum infantem. 3a.q.37.3.c.

138 Non sunt aliqua pręcepta iudicialia, ordinantia hominem in seipso: sed omnia talia sunt moralia. 12e.q.104.1.3m.

139 Circa iudicialia pręcepta dupliciter scribę & pharisei errabant. s. primo quideз quia quędaз quę in lege Moysis erant tradita tanꝙ permissiones ęstimabant esse per se iusta. s. repudium vxoris, & vsuras accipere ab extraneis: & ideo dominus prohibuit vxoris repudiuз & vsurarum acceptioneз: alio modo errabant, credentes quędaз quę lex vetus instituerat facienda propter iustitiaз, esse exequenda ex appetitu vindictę, vel ex cupiditate temporalium rerum, vel ex odio inimicorum: quorum opposita dominus docet. 12e.q.108.3.2m. Lex.84.113.138. Passio.116. Politia.7. Sacrificium.31.

140 Pręcepta iudicialia, post Christum non obligant, nec seruans ea, peccat: nisi seruet, vt obligatus ex lege. 12e.q.104.3.0./q.108.1.c./2.c.4m./22e.q.62.3.1m./q.87.1.c./4.d.15.q.1.ar.5.q.2.5m./quol.2.q.4.3.c./quol.4.13.c./He.7.co.6.

HOMINIS.13.14.16.18.22.23.25.26.27.32.70.72.117.

141 Intentio legislatoris duplex. s. pręcepti, & finis eius, prima obligat, non autem secunda. 12e.q.100.9.2m./2.d.28.3.c./3.d.36.6.c.fi.

142 Pręceptum positiuum, magis obligat ex intentione legis, ꝙ ex verbis. 4.d.15.q.3.ar.1.q.4.3m./d.19.q.2.ar.3.q.1.1m. Accusatio.3. Appetitus.66. Benedictus.5. Confessio.24.27.90. Confirmatio.18. Cōscientia.19. Consilium.12.17.20.

143 Pręcepta iuris positiui, non se extendunt vltra intentionem pręcipientis, * quę est finis pcepti, hęc autem est charitas. 12e.q.96.6.c./4.d.17.q.3.ar.3.q.4.5m. Debitum.20. Decimę.6. Dispensatio.6.11.22. Eucharistia.193. Excommunicatio.27. Finis.63.

144 Legislator, suo pręcepto non exigit ab homine, totum quod potest. 4.d.15.q.3.ar.2.q.4.c. Fornicatio.12.

145 Pręceptum legislatoris tunc solum non obligat, quan-

do obseruatio precepti intentionem eius euacuat, vel impedit. 12^e.q.96.6.c./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.c. Ieiunium. 12. 23.&c. Inobedientia.5. Iustitia.54. Iustificatio.48.

146 Precepta communis statuti, non eodez modo obligant omnes: sed sm quod requiritur ad finem, quem intendit legislator.12^e.q.96.6.c./.22^e.q.147.3.2^m. Lex.H. Matrimonium.40.Obedientia.0.Oratio.6.7.49. Ordo.87.92. 94.

147 Nullus ligatur precepto, nisi mediante notitia eius: ideo nullus ignorans, tenetur ad aliquod preceptum, nisi teneatur, vel potuerit scire illud inquantum in eius notitiaz, illud preceptum deuenit per alios, vel deuenire potest promulgatione facta. 12^e.q.90.4.c.2^m./.Veri. q.17.3. c./.quol.1.q.9.3.0.

148 Legislator non potest aliquod preceptum ponere, quod non oporteat in aliquo casu pretermitti. 12^e.q. 96.6.c./. 22^e.q.147.3.2^m./.4.c./.4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c.

149 Transgrediens precepta, contemnendo autoritatem legislatoris, vel sic quod impediatur finis quem intendit, peccat mortaliter: non autem si ex rationabili causa, precipue in casu, quo legislator decerneret non esse seruandum.12^e.q.96.6.c./.22^e.q.147.3.2^m./.4.c.

150 Preceptum ecclesie, habet eandem obligandi efficaciaz, quam & preceptum diuinum. 4.d.40. 4.b.1./.1^m. Politia.7.

151 Ad principes seculares, pertinet dare precepta, ad vtilitatem communem in temporalibus: ad prelatos autem ecclesiasticos in spiritualibus.22^e.q.147.3.c. Precipere.0. Prelatio.7. Professio.3. Prouidentia.3. Prudentia.41.79. Religio.1.76. Restitutio.6.

152 Prelati debent abstinere a multitudine preceptoruz.12^e. q.107.4.c./.22^e.q.105.1.3^m. Scientia.150.153. Votum. 10.

153 Prelatus non potest precipere, nisi ad vtilitatem subditi, vel ecclesie, vel bonorum morum. Ph le.lec.1.fi.

154 Prelatus non est dns, sed dispensator, non in destructionem, sed in edificationem: ideo non potest precipere peccata: nec prohibere opera virtutum.22^e.q.88.12.2^m.

155 Precepta legis humane, diuersificantur, sm diuersitatez cōmunitatum.12^e.q.100.2.c./.q.104.3.2^m./.q. 107.1. c./.22^e.q.140.1.c.

156 Magnis viris, non de facili debet fieri preceptum. 1^e. Cor.162.lec.2.co.1.

157 Quandoq; prelati religiosorum precipiunt, vel communiter omnibus, vel alicui specialiter, vt si quis sit corrigendus, ei dicatur: & tunc intelligendum est preceptum fiane: saluo ordine fraterne correctionis. 22^e.q. 33.7. 2.5./.5^m.

158 Prelatus religiosorum, non habet potestatez precipiendi aliquid super occultis: nisi inquantum per aliqua indicia manifestantur, puta per infamiam, vel per aliquas suspiciones, in quibus casibus potest prelatus precipere, eodem modo sicut & iudex secularis, vel ecclesiasticus potest exigere iuramentum de veritate dicenda. 22^e. q. 33.7.5^m.

PRECES pro indigno, sunt simoniace, & sunt munus a lingua, non autem pro digno. 22^e.q.100.5.3^m./. 4.d.25.q.3.3.4^m. Festum.6. Macarius. Munus. Oratio. 0. Predestinatio. 35. Putr. 4. Resistere. 3. Traianus.

Precessio. Antecessio. Predestinatio.49.51.

PRAECINGI est seruitorum, accingi militum, succingi viator, & decingi ad quietem. Psal.44.co.5.

Pretiosum. Apostoli.33. Medicina.4. Ornatus. 4.5. Reuerentia.8.

1 PRAECIPERE est actus rationis, quia importat motionem, cum quadam ordinatione.22^e.q.47.8.3^m. Adiurare.11. Appetitus.66. Architector. Cultus.16. Dauid.1. Dominatio.2.3. Finis.63. Imperare.0. Inconstantia.1. Inobedientia.1.2.5.Ira.75.Isaac.1.Latria.7.Legislator.5.Lex.26.82.91.127.138.139. 171. Nasus. Negligentia.3. Obedientia.5.35.41. Omissio. 14.Permissio.2. Preceptum.0.Prelatio.9.26. Professio.3.Prudentia.40.41.

2 Recte precipere, & ratione vti, semper se concomitantur: quia ad preceptum rationis, sequitur obedientia virium inferiorum, quod pertinet ad vsum.22^e.q.48.4^m. Sabbatum.1. Simonia.35.

1 PRAECIPITATIO est operatio p impetum voluntatis, vel passionis, sine prudentia, & partibus eius.22^e.q.8.6.1^m./.q.53.3.0./.5.c./.q.127.1.2^m.

2 Precipitatio est speciale peccatum, propter speciales actum rationis qui pretermittitur.s.consilium: licet posset inueniri in quolibet genere peccatorū.22^e.q.54.1.2^m./. Ma.q.15.4.c. Equus.3. Impetus. Imprudentia. 2. Luxuria.16.

3 Precipitatio contrariatur dono consilii, & prudentie. 22^e.q.53.3.1^m./.q.127.1.2^m. Preceptum.33. Prudentia.35.Ratio.52. Stultitia.10.Tarditas.4.Temeritas.1. Precipue. Precipuum. Presertim.

Precipuum. Agnus.1.2.3. Angelus.436. Animal.29. Apostoli.2. Aristoteles.3. Assistere.7. Beatus.45. Beneficium.17. Bonitas.226.230. Cecilia. Cohors.1. Conscientia.7. Contemptus.5. Credere.19. Cultus.15. Delectatio.55.56. Donum.40. Dux. Eucharistia.11. Fama.1. Filiatio.2. Finis.202. Fortitudo.17.40. Generatio.44. Gloria. 8. Habitus.71. Humilitas.3.21. Imago. 31.a.b.36. Inuidia.2. Hypocrisis.2. Ira.59. Lacrymae. Laus. 19. Luxuria.25. Magnificentia.2. Maximum. Meritum.13. Metaphysica.9. Miles.5. Obligari.4.6. Officium.14. Opprobrium.2. Oratio.55.62. Ordo.86. 88.89. Ossa. Passio.25. Peccatum.229.316. Per.1. Perseuerantia.13. Preceptum.110.149. Precipue. Presertim. Primitie.3. Principale. Principaliter. Prodigalitas.5. Prouidentia.50. Prudentia.83. Pudicitia. Pulchritudo.5. Religio.34.37. Resistere.6. Restitutio.23. Sacerdos.19. Sacrificium.36. Sanctificatio.11. Sanctus. 2. Scientia.75.90. Societas.5. Stultitia.2. Verbum.18. 68. Veritas.20. Virtus.5. Visus.10. Vsura.89.172.224. Christus.39.175.

1 PRAECISIO. Esse cōmune sicut in intellectu suo non includit aliam additionem: ita non includit in intellectu suo precisionem additionis: quia si hoc esset, nihil posset intelligi esse, in quo super esse aliquid adderetur. Opus.30.c^o.4.co.1. Baptismus.116.

2 Forma totius, cum precisione aliorum, est quoddaz totum, complectens materiam & formam. 1^a.q.76.8.c./. Anima.10.6^m./.Opus.30.lec.4.fi. Costa.1. Excōmunicatio.0. Forma.43. Heresis.0. Missa.7.8. Ordo.92. Sacramentum.78. Scandalum.16. Schisma.0. Separatio.4. Suspensio.2. Vnitas.40.

PRECIVM rerum venalium, non est semper determinatum punctualiter: sed in estimatione. 22^e.q.77.1. 1^m. Abraham.17. Amor.172. Aqua.1. Arra.1. Campsoria.2. Circūcisio.40. Merces.5. Missa.10.11. 22. Passio.112.&c. Pecunia. Predicare.12. Redemptio. 3. Sanguis.8.&c. Satisfactio.14. Sepultura.4. Seruitus. 10. Simonia.0. Spirituale.1.2. Statutum.1. Temporale.2. Testis.12. Vendere.0. Vsura.16. 17.108. 130.&c. 148.194. 196.200.&c.214. &c.285.286. 288.305. Vsus. 10. Christus.101. Preclari. Aristoteles.6. Iudei.9. Iustinus. Precludere. Exsufflare. Statutum.1.

PRECO veritatis, Ioannes baptista fuit institutus a Deo. Veri.q.14.11.5^m.

Precogitatio. Euentus. Intentio. 3. 7. c. Premeditatio. Voluntas. 38.
Precognitum. Adam. 64. Auis. 2. Cognitio. 15. c. Enthimema. Non ens. Preintelligi. Scientia. 13. c. Signum.
Preconcipere. Artifex. 3. Precogitatio. Preintelligi.
Preconsiliatio. Incontinentia. 2. 11.
PRAEDA licite capit ab hostibus, vel malefactorib⁹. in ijs q ipsi iniuste abstulerāt. 22ᵉ. q. 66. 8. o. Accipiter. Bellū. 6. Filiatio. 13. 14. Infidelis. 1. 3. Iudei. 36. 43. c.

1 PRAEDESTINATIO est quędam pordinatio Dei ab ęterno, de ijs q per gratiam Dei fienda sunt in tempore. 3ᵃ. q. 24. 1. c.

2 Predestinatio est ratio transmissionis creaturę rationalis, ad vitam ęternam, in mente Dei. 1ᵃ. q. 23. 1. 2. c. / 3ᵃ. q. 24. 1. c. / 3. d. 7. q. 3. ar. 2. q. 1. c. / 3. 3. fi. / Veri. q. 6. 1. c. / ql. 11. 3. c. pn°. fi. / Ro. lec. 3. co. 1. Certitudo. 24.

3 Predestinatio est pscientia, & pparatio gratię in psenti, & glorię in futuro. 1ᵃ. q. 23. 2. 3ᵐ. / 4ᵐ. / 22ᵉ. q. 174. 1. c. / 1. d. 40. q. 1. 2. c. / Ro. 8. lec. 6. co. 3.

4 Gratia ponitur in diffinitione eius, nō quia sit de essentia eius, sed quia importat respectum ad gratiam. 1ᵃ. q. 23. 2. 4ᵐ. / 1. d. 40. q. 1. 1. 4ᵐ.

5 Predestinatio sm rationem sui nominis, non potest saluari in speculatione tantum: ideo diffinitur per propositum & pparationem. 1. d. 40. q. 1. 2. c. fi.

6 Predestinatio pertinet ad scientiam practicam. 1. d. 40. q. 1. 2. c. fi. / Veri. q. 6. 1. o.

7 Predestinatio est pars prouidentię. 1ᵃ. q. 23. 1. 2. 3. 4. 6. 8. c. / 1. d. 40. q. 1. 1. c. 4ᵐ. / 3. 3. fi. / Veri. q. 6. 1. c. / quol. 12. 4. c.

8 Predestinatio nihil ponit in pdestinato, nisi effectum eius. 1ᵃ. q. 23. 2. o. / 1. d. 40. q. 1. 1. o.

9 Predestinatio, ex parte pdestinati, importat tria. s. φ illud ad quod est, aliquando conueniat ei per gratiam, & post. 3. d. 7. q. 3. 1. c.

10 DIFFERENTIA. / Differentia scientiæ, sapientiæ, præscientiæ, prouidentiæ, dispositionis, prouidētiæ, & pdestinationis. 1ᵃ. q. 23. 3. c. / 1. d. 35. L. pn°. / d. 40. q. 1. 2. c. / 3. 3. c°. 163. / Veri. q. 6. 1. o. / Ro. 8. lec. 6. co. 3. fi.

11 Prædestinatio præsupponit præscientiam, & dilectionem. Veri. q. 6. 1. c. / quol. 11. 3. c.

12 Prouidentia, prauidentia, præscientia, & prædestinatio, sunt tantum temporalium: scientia vero & sapientia, sunt etiam æternorū. 1. d. 35. L. pn°. Character. 45. Certitudo. 24. Distō. 15. Electio. 24. c. Excæcatio. 5.

13 Aliquid potest exire ab ordine diuinæ prouidentiæ, qūtum ad id quod intentum est, non autem ab ordine pdestinationis. 1. d. 40. q. 1. 2. c. fi. / d. 47. 4. c.

14 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 100. 8. 2ᵐ.
Du°. 1049°. R fi°. sicut Du°. 498°.

15 Prædestinatio est tantum respectu eorum, quæ sunt supra facultatem naturæ. s. gratiæ, & gloriæ: prouidentia vero respectu omnium. 1. d. 35. L. principio. / d. 40. q. 1. 2. c. / q. 2. c. 7ᵐ. / q. 4. 1. c. / Veri. q. 6. 1. c. / Ro. lec. 3. co. 3. / Ephe. co. 7.

16 Prædestinatio est tantum consequentium gloriam, q respicit exitum & euentum ordinis: sed prouidentia, respicit ordinem tantum. Veri. q. 6. 1. c.

17 Prædestinatio est tantum habentium voluntatem: sed prouidentia est omnium. 1. d. 40. q. 1. 2. c. / q. 4. 1. c.

18 Prædestinatio addit supra prouidentiam, ordinationes ad exequendum, & præscientiam de exitu rei. 1. d. 40. q. 1. 2. c.

19 Prouidentia sm rationem sui nominis, potest saluari in speculatione tantum, non autem prædestinatio: ideo diffinitur prædestinatio, per propositum & præparationem. 1. d. 40. q. 1. 2. c. Liber. 15. c.

20 Prædestinatio est tantum hominum, & eorū quæ pertinent ad salutem: sed prouidentia dicit vniuersaliter ordinem in finem: ideo est omnium, & de omnibus. Veri. q. 6. 1. c.

21 Prædestinatio proprie, est tantum de bonis: præscientia vero, est etiam de peccatis. 22ᵉ. q. 174. 1. c. / Veri. q. 6. 1. 10ᵐ. / ql. 5. 2. c. / Ro. 8. lec. 6. co. 3. fi.

22 Prædestinatio est causa gratiæ, & gloriæ: sed reprobatio est causa derelictionis, & pœnæ æternæ, non autem culpæ. 1ᵃ. q. 23. 3. 2ᵐ. / 1. d. 40. q. 4. 1. o. / Veri. q. 6. 1. c. fi. / 15ᵐ. / ql. 5. 2. c. / Ro. 9. lec. 2. fi. / lec. 4. co. 3. 4.

23 QVORVM. 15. 16. 21. / Prædestinatio potest esse non entium, non autem destinatio. Veri. q. 6. 1. c.

24 Prædestinatio est aliquorum dupliciter. s. finis: & conferentis, idest gratiæ & gloriæ: vel consequentis finem. 1. d. 40. q. 2. c.

25 Prædestinatio non conuenit omnibus, sed tantū consecuturis gloriam per gratiam. 1. d. 40. q. 2. o. Liber. 15. c. Maria. 50.

26 Prædestinari proprie, conuenit personæ tantum, non autem naturæ. Ro. lec. 3. co. 4. pn°. Nomen. 36.

27 Prædestinatio est tantum entium aliquando. 1ᵃ. q. 23. 3. 2ᵐ. / 4. 2ᵐ. / 1. d. 40. q. 2. 1ᵐ. Prophetia. 5. 41. 52. 62.

28 Prædestinatio conuenit angelis, sicut & hominibus: licet nō fuerint miseri. 1ᵃ. q. 23. 1. 3ᵐ. / 1. d. 40. q. 2. c. 3ᵐ.

29 Prædestinatio non est de gratijs gratis datis, nisi improprie. Ro. lec. 3. co. 2. Reprobatio. 1.

30 Beati sunt prædestinati participialiter, non autem nominaliter. 1. d. 40. q. 2. 4ᵐ.

31 Prædestinatio non conuenit creaturæ irrationali, nisi abusiue. 1ᵃ. q. 23. 1. 2ᵐ. / 1. d. 40. q. 1. 1. c. 4ᵐ.

32 EFFECTVS. 8. 22. / Conueniens est Deo, homines prædestinare. 1ᵃ. q. 23. 1. o. / 3. 3. fi.

33 Prædestinatio certissime, & infallibiliter consequitur suum effectum. 1ᵃ. q. 23. 3. 3ᵐ. / 6. o. / 8. 3ᵐ. / Veri. q. 6. 3. o. / ql. 11. 3. c. / ql. 12. 4. o. / He. 12. lec. 4. co. 4. fi.

34 Prædestinatio non potest impediri. 1ᵃ. q. 23. 8. 3ᵐ. Misericordia. 31. Oratio. 85. Pœna. 64.

35 Prædestinatio iuuatur precibus sanctorum, & suis, & alijs bonis operibus, ex parte effectus eius, non autem ex parte ordinationis diuinæ. 1ᵃ. q. 23. 8. o. / 1. d. 41. 4. o. / 3. d. 17. ar. 3. q. 1. 3ᵐ. / 4. d. 45. q. 3. 3. 5ᵐ. / Veri. q. 6. 6. o.

36 Præscientia meritorum, non est causa prædestinationis vniuersaliter: tamen vnus effectus eius, est ratio finalis alterius effectus eius prioris, & causa meritoria effectus posterioris. 1ᵃ. q. 23. 5. o. / 1. d. 41. 3. o. / 3. 3. c°. 163. / Veri. q. 6. 2. o. / 10. 15. lec. 3. co. 3. / Ro. lec. 3. co. 3. / c°. 8. lec. 6. co. 4. / c°. 9. lec. 3. co. 2. 3. / Ephe. co. 7. 15. fi.

37 Voluntas Dei est causa efficiens, & finis prædestinationis, ex parte totius effectus eius. 1ᵃ. q. 23. 5. o. / 1. d. 41. 3. c. / 3. 3. fi. / Ephe. co. 7.

38 Error multiplex circa effectus prædestinationis. 1ᵃ. q. 23. 5. 8. c. / Veri. q. 6. 6. c. / 10. 15. lec. 3. co. 3.

39 IN COMMVNI. / Prædestinatio est æterna. 3ᵃ. q. 24. 1. 2. c. / 3. o. / 4. c. 1ᵐ. / 1. d. 44. 4. 4ᵐ. / 3. 3. fi. / Ro. 8. lec. 6. co. 3.

40 Præscientia, prouidentia, prædestinatio, & huiusmodi, non imponunt necessitatem omnibus rebus: nec auferunt contingentiam ab eis. 1ᵃ. q. 22. 4. o. / q. 23. 1. 1ᵐ. / 3. 3ᵐ. / 6. c. / 22ᵉ. q. 171. 6. 1ᵐ. / 1. d. 39. q. 2. 2. c. / d. 40. q. 3. c. / 2. d. 27. 2. 2ᵐ. / 3. 3. c°. 69. 70. 71. 174. co. 3. fi. / c°. 84. Veri. q. 2. 12. c. / q. 24. 1. 13ᵐ. / Ma. q. 16. 7. 15ᵐ. / ql. 10. vel. 11. 3. o. / quol. 12. 4. 1ᵐ. / Opus. 2. c°. 10. / Opus. 3. c°. 138. 139. / Met. 6. lec. 3. co. 7. 8. / Perihermenias. lec. 14. co. 4. 5. 6.

41 Prędestinati non sunt certi communiter, de sua prędestinatione. 1ª.q.23.1.4m./.Veri.q.6.5.o./.Io.10.lec.5.co.3.

42 Licet aliquibus ex speciali priuilegio, sua pdestinatio reueletur, non tamen conuenit, vt reueletur omnibus: qa sic illi qui non sunt pdestinati desperarent: & securitas, in pdestinatis, negligentiam pareret. 1ª.q.23.1.4m./.1.d.16.1.5m./.Psal.50.co.1.fi.

43 Reuelat Deus hoc aliquando aliquibus, ex speciali priuilegio: vt securitatis gaudium etiam in hac vita in eis incipiat, & confidentius & fortius, magnifica opera prosequantur, & mala pręsentis vitę sustineat. 12ª.q.112.5.o./.1.d.16.1.5m. Amor.32.33.34. Certitudo. 18.24. Filiatio.36.39. Publicatio.3. Reuelatio.10.č. Saluari.11.

44 Numerus pdestinatorum est certus, & determinatus formaliter, & materialiter Deo, non autem nobis. 1ª.q.23.7.o./.1.d.40.q.3.o./.Veri.q.6.co.4.o.

45 CHRISTVS./.Prędestinatio cõuenit Christo, & personę Christi, inq;tum subsistit in natura humana, non autem vt subsistit in natura diuina: nec fm se, nec conuenit naturę humanę, nec naturę diuinę. 3ª.q.24.1.o./.1.d.40.q.2.c.fi./.5m./.Ro.lec.3.co.4.

46 Prędestinatio communiter, pro pręscientia: & prędestinatio proprie, vt est gratię vnionis in persona, conuenit naturę humanę Christi: sed vt est gratię vnientis Deo, per operationem, conuenit tantum personę, licet ratione naturę humanę. 3.d.10.q.3.1.o.

47 Prędestinatio Christi, differt a nostra, ratione terminorum & subiectorum, non autem ratione pdestinantis: ideo conuenit eis analogice, non autem vniuoce. 3.d.10.q.3.2.o. Filiatio.36.39.

48 Prędestinatio Christi, est causa efficiens, formalis, exemplaris, & finalis pdestinationis nostrę, ratione effectus, non autem ratione operationis Dei. 3ª.q.24.3.4.o./.3.d.10.q.3.3.o./.Ro.lec.3.co.2.fi.

49 In pdestinatione Christi, non est antecessio ęternitatis ad personam, nec gratię ad gloriam, vt in angelis, nec naturę ad gratiam, vt in nobis: sed personę, & naturę diuinę ad naturam humanam. 1.d.40.q.1.c.

50 PROPOSITIO./.Christus pdestinatus est esse filius Dei, non autem proprie factus est filius Dei. 3ª.q.24.1.2m./.3.d.7.q.3.1.o./.Ro.lec.3.co.4.

51 Christus fm q̃ homo, prędestinatus est, esse filius Dei: quia prędestinatio quo ad pręcessionem, & effectum, idest gratiam, conuenit Christo, ratione humanę naturę tantum. 3ª.q.24.2.o./.3.d.10.q.1.ar.1.q.3.o./.p̃.4.cº.9.2m.

52 Christus fm q̃ filius Dei, pdestinatus est esse homo, tamen magis proprie dicitur econuerso. 3ª.q.24.2.3m.

53 Homo pdestinatus est, esse filius Dei, & econuerso. 3ª.q.24.2.3m./.3.d.7.q.3.1.o./.ar.2.q.1.o.

54 Humana natura non est pdestinata, esse filius Dei, sed vt assumatur a filio Dei. 3.d.7.q.3.1.c.

55 Filius Dei pdestinatus est, esse filius Dei, fm euidentiã, non aũt fm rei veritatem. 3.d.7.q.3.ar.2.q.2.o.

56 Hęc est falsa, filius Dei est pdestinatus: sed hęc est vera, filius Dei inq;tum homo, est pdestinatus. 3.d.7.q.3.ar.2.q.3.o./.p̃.4.cº.9.2m.

Prędiale. Decimę.14.18.23.25. Feudum.

Prędicabile. Medium.12. Vniuersale.o. Vniuocum.1.

Prędicamentale. Genus.22. Prędicamentum.o.

1 PRAEDICAMENTVM./.Sufficientia decẽ pdicamentorum, & distinctio eorũ. Met.5.lec.7.co.2.fi./.Physicorum.3.lec.4.co.7.8.

2 In nullo prędicamento est aliquid, nisi res extra animam. Potentia.q.7.9.c. Accidens.9.11. Actio.2.51. Consideratio.2.

3 Ad esse in pdicamento accidentis, requiritur compositio rationis.i.ex genere & differentia, non autem compositio realis, sed tantum in pdicamento substantię. Veri.q.27.1.8m. Creatio.20. Deus.52.č. Dispositio.13. Ens.1.3.8.č.15. Genus.o. Gratia.106.

4 In creaturis, vnum pdicamentum accidit alteri: ideo ex duobus pdicamentis, non potest fieri vnum, nisi per accidens: non autem in diuinis. Potentia.q.2.2.2m. Habitus.18.19.23. Locus.4.5. Motus.13. Prędicamentale. Positio. Principium.6.9.

5 Immo ex rebus duorum pdicamentorum fit vnũ per se. Veri.q.21.1.11m. Rñº. Dubio.1050º.

6 Prędicamentum quodlibet accidentium, dicit imperfectionem, fm propriam rationem generis, pter relationem: ideo in diuinis, sunt tantum duo modi pdicandi, scilicet substantię & relationis. 1ª.q.28.1.c./.2.o./.1.d.8.q.4.3.o./.d.22.3.2m./.d.33.1.5m./.quol.11.4.c. Qualitas.1. Relatio.1.4.9.17.25.46.49. Substantia.o.

1 PRAEDICARE idest euangelium recitare in ecclesia, quod est linguis loqui, pertinet ad diaconum: ad sacerdotes autem pertinet exponere, & exhortari, quod est prophetare. 3ª.q.67.1.1m./.4.d.5.q.2.ar.1.q.2.2m./.d.6.q.2.ar.2.q.2.c.

2 Prędicare, est principalissimus, & proprius actus episcopi, & dignior q̃ baptizare. 3ª.q.67.1.1m./.2.1m./.q.71.4.3m.

3 Non licet pdicare, nisi prelato, vel ex autoritate eius. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.4m./.quol.12.28.o. Abiectus.

4 Periculum de pdicatione omissa, non imminet, nisi eis quibus commissum est officium pdicandi. 22ª.q.10.12.5m./.Veri.q.27.3.14m./.Opusc.19.cº.3.co.3./.Gal.6.lec.1.fi./.He.13.lec.3.co.1.

5 Obligatorum ad pdicandum, non pdicans meretur pœnam: pdicans autem inuite, nihil meretur: sponte vero cum sumptu, meretur: qui autẽ pdicat sine sumptu, habet gloriam. 1ª.Cor.9.lec.3.fi. Apostoli.15.16.27.43.

6 Quicunq; in pdicatione falsum dicit, fidem quantum est in se euacuat: & ita peccat mortaliter. 4.d.20.ar.3.q.2.b.2.

7 Prędicans potest viuere, de eleemosynis sponte oblatis, non autem de datis coacte, nisi sit plalatus. 22ª.q.188.4.4m./.1ª.Cor.9.co.8. Aureola.19.č. Cantus.5. Charitas.112.113. Catechismus.7. Confirmatio.40. Credere.15. Docere.o.

8 Prędicantibus licet accipere eleemosynam ab vsurariis dupliciter.s.si monent eos ad restitutionem, vel si non habent aliunde, & egent. quol.12.30.o. Doctrina.o. Festum.5. Ieiunium.7. Indulgentia.18. Iustificatio.15. Lectoratus.5.7.

9 Vadens ad pdicandum, nihil debet secum portare, nisi pro collegio, vel pro pauperibus. Io.13.lec.5.co.2.principio. Membrum.12. Niniuitę. Officium.1.5.7.8. Operatio.23. Paulus.14. Paupertas.7. Perfectio.87. Petrus.5. Philippus.o. Prędicator.o. Prelatio.16.17. Religio.78.č.95.96.99. Symbolum.1.

10 Ad pdicandum mouent tria.s.instinctus fidei, stimulus zeli, & magnitudo pmij. Isa.41.fi.

11 QVID./.Pradicare, & bonũ iter impediuntur a diabolo, & quandoq; a Deo. Ro.lec.5.co.6./.cº.15.lec.3.principio.

12 Pradicare in spe temporalium, est licitum, non autem propter spem eorum, sed gratis ex parte pdicantis, non autem ex parte dantium, & sine ptio, non autẽ sine stipendio. 4.d.25.q.3.ar.2.q.3.4m./.5m./.quol.2.q.6.2.o./.1ª.Cor.9.co.6./.fi. Ecclesia.11.14.

13 Prędicatio debet fieri propter gloriam Dei, & salutem hominum, non autem propter lucrum, vel laudem propriam. Ro.10.lec.2.co.4.fi.

14 Omnis prędicatio, debet ad duo ordinari. s. ad ostendendum magnificentiam Dei, prędicando fidem: & beneficia eius, accendendo ad charitatem. Psal.47.fi. Euangelium.2. Festum.5. Fides.59.75.c̃. Gratiarum actio.4. Infidelitas.10.

15 Prędicans debet dicere ea, quę pertinent ad eos quibus prędicat, non autem quę ad alios. Ro.3.lec.2.co.5.fi.

16 Materia prędicationis duplex. s. vtile ad vitam pręsentem, & ad futuram. i. triplex pax. s. quia annunciant pacem, quam Christus fecit inter hominem & Deum, pacem habendam cum omnibus hominibus: & ea, per quę homo potest habere pacem in semetipso. Ro.10. lec.2.co 4.fi.

17 Ante finem mundi, euangelium Christi prędicabitur in toto mundo, quo ad ędificationem ecclesię. Ro.10.lec. 3.co.1.fi./.Col.co.4.fi. Miraculum.42. Saluari.15. Simonia.25.26. Solicitudo.4. Stella.8. Tuba.2. Turtur.5. Verbum.66.c̃. Vita.29.31.67.

18 CHRISTVS /. Prędicans populo stat, clericis autẽ vel religiosis, sedet: sicut Christus docens turbas, stabat, docens vero discipulos, sedebat. Math.5.co.1.fi./.Io.7.lec. 5.pn°. Apostoli.6.c̃.27. Festum.5. Lingua.8. Loqui.5. Missio.26. Roboam. Christus.94.

19 Christus non debuit pręrmittere ꝑdicationem, propter scandalum Iudęorum. 3ª.q.42.2.o.

20 Christus & Apostoli, a principio ꝑdicauerunt Iudęis tantum, quadruplici ratione. s. vt ostenderet per suum aduentum impleri promissiones antiquitus factas Iudęis, non autem gentilibus: vt eius aduentus ostenderetur esse a Deo: vt Iudęis auferret calumniandi materiã: & quia per crucis victoriam meruit potestatem & dominium super gentes. 3ª.q.42.1.o /.3.d.1.L.4ᵐ.

21 Christus ꝑdicauit annis tribus, & quasi mensibus tribus: & vixit annis trigintatribus, & mensibus tribus. 3ª.q. 39.3.o /.q.43.3.c /.4.d.43.ar.3.q.2.2ᵐ./.d.44.L.principio /.Io.2.principio /.Lec.2.co.3.principio /.c°.7.lec. 4.co.1.

22 Verbum Christi, ꝑdicatum est in toto mundo post tres annos, ab ascensione eius, vel ante destructionem Hierusalem. Psal.17.co.12./.Psal.44.co.8./.Matth.24.co. 5.fi./.Col.co.4.fi.

1 PRAEDICARI /. PER SE.44./. Prędicari per se, est ꝑdicari sm propriam rationem, non aũt propter identitatem rei. Poª.q.8.2.6ᵐ. Abstractum.8.9.

2 Nihil ꝑdicatur essentialiter, cum magis & minus in accidentibus. Virt.q.1.11.c.co.3./.4ᵐ.

R sᵒ. Duᵒ.1051ᵒ.

3 Oppositum videtur dicere a simili, quia charitas augetur essentialiter. 12ᵉ.q.52.1.o./.q.66.1.o./.22ᵉ.q.24.4. o./.1.d.17.q.2.1.o.

4 Quicquid ꝑdicatur de ꝑdicato, ꝑdicatur de subiecto, intelligitur in ꝑdicatis per se. Poª.q.8.2.6ᵐ.

5 Quicquid ꝑdicatur de aliquo, sicut vniuersale de particulari, potest supponere pro eo, non autem in aliis. 1ª.q. 39.5.4ᵐ./.1.d.5.q.1.1.2ᵐ.

6 Omne quod ꝑdicatur primo, etiam per se ꝑdicatur: & omne per se, ꝑdicatur de omni, & non econuerso. Posteriorum lec.9.principio.

7 In propositionibus per se, oportet ꝙ quicquid est in ꝑdicato, conueniat per se subiecto, non tamen sm omne quod includitur in eo, sed sm aliquid. 3.d.10.q.1. ar.1. q.2. c./.ar.2. q.3. c./.d.12. q.1.1. 6ᵐ./.d.22. q.1.2. c./. Met.5.lec.18.co.2.

8 Homo ꝑdicatur per se de Sorte, quia si Sortes diffiniretur: poneretur homo in eius diffinitione. 1ª.q.76.1.c. co.1./.3.d.10.q.1.ar.1.q.2.1ᵐ./.2ᵐ./.Met.co.9./.Liº. 5.lec.18.co.2. Accidens.109.112.c̃.119. Actus. 199.200. Adiectiuum.4.5.6.11.c̃.

9 Aliquid ꝑdicari de alio, contingit dupliciter. s. essentialiter, & participatiue. quol.2.q.2.1.c.

10 Tripliciter ꝑdicatur aliquid de pluribus. s. vniuoce, ęquiuoce, & analogice. Opus.31.c°.3.co.3.

11 Totum vle, adest cuilibet parti eius, & sm esse & sm perfectionem, & proprie prędicatur de parte sua, non autem totum integrale: totum autem potentiale, aliquo modo. 1ª.q.77.1.1ᵐ./.1.d.3. q.4.2.1ᵐ./.2.d.9. 3. 1ᵐ./.4.d.16.q.1.ar.1.o.3.c.2ᵐ./.Spiritu.11. 2ᵐ./.8ᵐ./. quol.10.5.fi. Affirmatio.5. Albedo.2. Animal. 7.8. Attributa.15.16. Baptismus.57.

12 Pars subiectiua, est de qua ꝑdicatur essentialiter totum, sm vnam rationem, vel sm prius & posterius: & est in minus. 22ᵉ.q.120.2.c.

13 Totum vniuersale non ꝑdicatur in singulari, de pluribus partibus suis simul sumptis. 4.d.16.q.1.ar.1. q.3.c. Bonitas. 72.

14 Nihil predicatur vniuersaliter de singulari, sed tantum de vniuersali. Met.5.lec.9.co.2.

15 Totum integrale, prędicatur aliquo modo, de omnibus partibus suis simul sumptis, licet improprie: sed nullo modo de singulis simpliciter & proprie. 1ª.q. 77. 1.1ᵐ./.Phy.lec.3.co.3.

16 Nulla pars integralis prędicatur de suo toto. 1ª.q. 77. 1.1ᵐ./.1.d.3.q.4.2.1ᵐ./.d.25. 1.2ᵐ. principio./.2. d.9. 3.1ᵐ./.3.d.7. q.1.1. c./.Opus.30. co.3./.Met.7. lec.9. co.1.fi./.Lec.12.co.3.

17 Quę prędicantur per accidens, prius prędicantur de indiuiduis, ꝙ de vniuersalibus: in prędicatis vero per se, est econuerso. Met.5.lec.6.co.1.fi./.Lec.9.co.1.et.2.

18 Prima substantia prędicatur per se de seipsa, & per accidens de superiori: sed nullo modo de inferiori. Met. 7.lec.2.co.1. Commune.13. Cõtradictio.1. Deificatus. Determinatio.4. Deus.36. 37. Differentia.2. c̃. Dominicus.2. Duo.1. Effectus.10. Ens.33.c̃. Epykia.4. Esse.36.37. Factum.3. Generale.1. Genus.5.c̃. Homo.9. Humanitas.4. Intellectus.56. Iustitia.4. Locus.5. Medium.12. Metaphysica.28. Motus.3. Neutrum.1. Nomen.43.63.65. Oppositio.17. Pars.34. Persona.24.37. Prędicamentum.6. Propositio.5.7.10.12. Quantitas.5. Rationale.3. Species.4. Substantia.6.16. 19. Sum. Veritas.12.19. Virtus.178. Vnio.11. Vniuersale.3.c̃.

PER ACCIDENS.9.17.

19 Nullum per accidens, prędicatur vniuersaliter: sed tantum quę per se prędicantur. 1ª.q.51. 1.c./.Met.5. lec. 9.co.2. Causa.57.107. Ens.3.5.33.c̃.

20 Quę attribuuntur eidem, sm diuersas formas, prędicantur de se inuicem per accidens. ꝓ.2.c°.57.1ᵐ./.Anima. 11.c.co.1.fi.

21 Inferius non prędicatur de superiori, nisi per accidens. 1ª.q.39.6.2.2./.1.d.30.1.2.2./.ꝓ.2.c°.57.1ᵐ. Aequiuoca.2.11.12.c̃.

22 In prędicatione per accidens, non contingit processus in infinitum. Met.4.lec.7.co.6.fi./.Posteriorum.lec.33. o. Esse.2.

23 Prędicatio per accidens triplex, scilicet accidentis de subiecto, subiecti de accidente, & accidentis de accidente. Met.4. lec.7.co. 6./.Liº.5.lec. 2.co.6.fi./.Lec.6. co.1. 2./.Lec.7.co.1./.Lec.9.co. 1./.Posteriorum. lec.31.fi./. Lec.33.co.1.fi. Genus.5.c̃. Locus.5. Materia. 48. 49. 50. Metaphysica. 10. 28. Pars. 34. Participare. 6.

24 IN COMMVNI. Id qđ actu, vel intellectu, de pluribus prędicari non poteſt, eſt ſingulare. 3.d.2.L.fin. Abſtractum.o. Analo^a.o. Animal.7.8. Attribui.

25 Prędicata rõnis, q̃ pertinent ad nãm, nõ ꝓdicantur de ſuppoſito in creaturis: nec in diuinis. 3.d.11.4.c.

26 Quod prędicatur ſm prius & poſterius: non ꝓdicatur vniuoce. p̃.1.c^o.32.fi. Cathegorica.

27 Immo cũ aliqñ ęqualiter ꝓdicent̃ aliqua oibus, vt ens & vnum: ꝓdicantur vniuoce. Met.10.lec.4.co.2.
  Du^o.1051°. Rñ^o. ſicut Du^o.549°.

28 De quocunq; prędicatur genus vniuoce, vel denominatiue: oportet aliquam ſpeciem eius ſic ꝓdicari. Met. lec.14.co.3.

29 Genus & differentia, non ꝓdicantur de aliqua parte integrali. Opuſ.42.c^o.10.11. Cauſa.56.107. Enunciatio.6.

30 Differentia non ꝓdicatur de aliquo, de quo non ꝓdicatur genus. Opuſ.42.c^o.10. Excluſio.6.9. Factum. 3. Maſculinum.1.

31 De vniuerſali ꝓdicatur aliquid quadrupliciter. ſ. modo ꝓdicandi ipſius vniuerſalis, ſingularis, indefiniti, & particularis. Sed tripliciter tantum de ſingulari. ſ. vel ſm ꝙ cadit in apprehenſione: vel ratione naturę cõis: vel rõne ſui ipſius. Periher^ae.lec.10.co.2.3. Nomẽ.32. Pars.34. Peccatum.20. Reduplicatio.3.5.6. Solus.0. Species.4. Sba.6.15.19. Suppoſitio.2. Verbũ.82.84.

32 Signum vniuerſale, in prędicato impropriè ponitur: & propoſitionem facit eſſe impoſſibilem: alia vero ſigna impropriè ponuntur in ꝓdicato: non autem falſe. Periher^ae.lec.10.fi. Viuum. Vniuerſale.3.

33 Nomen nõ eſt aptum ꝓdicari de pluribus dupliciter. ſ. quia ſignificat formam, vt eſt in hac materia, vel non aptam recipi in materia. Periher^ae.lec.10.co.1.fi.

34 Subiectum non reſtringitur per prędicatum, ratione ſignificationis: ſed tantum ratione temporis conſignificati. 1^a.q.39.4.2.2.

35 Terminus in ſubiecto poſitus, tenetur materialiter. i. pro ſuppoſito: ſed in prędicato tenetur formaliter. i. pro natura. 1^a.q.13.12.c./.q.31.3.2^m./.3^a.q.16.7.4^m./.9.c.3^m./.10.c.2^m./.q.17.1.3^m./.1.d.4.q.2.2.c./.3.d.1.q.2.5.5^m./.d.5.L.fin./.d.6.q.1.3.3^m./.q.2.1.7^m./.d.11.2.3^m./.d.22.q.1.2.c./. Periher^ae. lec.8.co.2.prin^o./.lec.10.co.5.

36 Immo terminus a parte prędicati poſitus, ad quẽ terminatur actus verbi, non' tenetur formaliter: ſed materialiter. 3.d.1.q.2.5.2^m./.3^m./.4^m./.5^m.
  Rñ^o. Du^o.1052°.

37 IN DIVINIS. Verba & participia, nullo modo prędicantur in diuinis ſingulariter de pluribus perſonis, ſed tñ pluraliter: quia ſignificant per modum actus, vt eſt inhęrens. 1.d.9.q.1.2.c./.d.11.4.c.

38 Quicquid in diuinis prędicatur de perſona, prędicatur de eſſentia, & econuerſo: niſi in iis in quibus differunt inter ſe. 1.d.5.q.1.1.5^m.
Abſtractum.9. Accidens.112.c̃. Actus.195.220. Adiectiuum.4.11.12.14. Attributa.15.16. Bonitas. 78. Coęquale.1.

39 In diuinis, perſona prędicatur de eſſentia, & econuerſo. 1^a.q.39.6.0./.1.d.4.q.2.2.0./. Vnio.1.12^m. Deificatus.

40 Dicta de deo metaphoricè, pñt ꝓdicari de eo, ſinglr, & pluraliter. Dio^s.2.lec.4.co.2.fi. Deus.81.

41 Relatio ſecundum propriam rationem. i. ſecundũ ꝙ refertur ad aliud, ꝓdicatur in diuinis: non aũt ſm rationem cõem. ſ. ſcõm ꝙ inhęret ſubo. 1^a.q.28.1.1^m.

42 In diuinis, nihil ꝓdicatur per accidẽs. 1.d.4.q.2.2.3^m. Dictio.3.

43 Immo eſſentia prędicatur per accidens de perſona, & ecõuerſo. Po^a.q.8.2.6^m. Rñ^o. Du^o.1053°.

44 Hęc ꝓdicatio, deus eſt pater, & econuerſo, eſt per ſe, & nullo modo per accidens. Nec ſicut ſuperioris, de inferiori, nec econuerſo, ſed per identitatẽ. 1^a.q.39.6.2^m. Dionyſius.2. Diuinum. Ens.3.22.34.36.37.40. Filiatio.20. Nomen.38.43. Notio.10. Participare.15. Pater.1.2.6.7. Perſona.18.19.24.28. Prędicamen^m.6. Relatio.75.82.97. Sus. Tẽpus.39.40. Chriſtus. Prę.

1 PRAEDICATOR hẽt octo nomina. ſ. miles, vinitor, paſtor, bos, arator, triturator, ſeminator, & architectus templi. 1^e. Cor.9.co.3.7.

2 Prędicator dicit̃ turba ꝗncupli rõne. ſ. quia excitat ad vitę ſtatũ: hortat̃ ad ſpũale bellũ: nũciat viri inceſſum: vocat ad vitę conſilium: & inuitat ad dei feſtum. Iſa. 48.fi. Aureola.19.c̃. Cantus.5. Charitas.113.

3 Prędicator honorat officiũ ſuum duplr. ſ. bonis moribus, & operibus ſupererogationis. Ro.11.lec.2.co.3.

4 Prędicatores eccleſię, cuſtodiũt & excolũt ipſam eccleſiam, meritis & doctrinis. Iſa.61.co.2.prin^o.

5 Nullus debet fieri ꝓdicator, niſi prius purgatus, & virtute ꝑfectus. 3^a.q.41.3.1^m./.3.d.35.q.1.ã.3.q.3.1^m.

6 Prędicator debet eſſe abſolutus a cura rerum ſecularium. 3^a.q.40.3.c. Catechiſmus.7. Credere.29. Docere.0.

7 Prędicator nõ debet ſemper eſſe in publico, ſicut nec Chriſtus. 3^a.q.40.1.3^m.

8 Duo ſunt neceſſaria prędicatori, quę ſignificantur per Philippum & Andream. ſ. eloquentia, & bona operatio. Io.12.lec.3.co.2.princ^o.

9 Prędicator veritatis, nõ debet dicere fabulas: tñ non ops eas reuocare, niſi pp ſcãdalum. Opuſ.12.0.

10 Sumptus debentur ꝓdicatoribus, a mittentibus eos. 22^e.q.187.4.2^m./.5.5^m./.quol.7.18.c./. Opuſ.19.co.9./. Ro.15.lec.3.co.3. Fides.59.73.c̃. Gratiarum actio.4. Ieiunium.7. Indulgentia.28. Merces.2.3.5. Officium.1.c̃. Paupertas.7. Perfectio.86.87. Philoſophia.1. Prędicare.0. Prelatio.0. Profeſſio.2.3. Religio.95.96.99.

11 PRAEDICATORVM ordo, habet cautiſſimam & ſecuriſſimam formã profitendi. 22^e.q.186.9.1^m./. quol.1.q.9.4.c. Vita.30.40.72.

Prędicatum. Affirmatio.2. Cathegorica. Communicatio.2. Contradictio.1. Corruptibile.1. Determinatio.4. Deus.71. Dici.2.3. Ens.5. Enunciatio.6. Eſſe.2. Excluſio.6.9. Intellectus.56. Modus.2. Notum.1. Omnis.4. Prędicari.0. Propoſitio.2.5.7. Proprium.3. Propter.6. Reduplicatio.5.6. Relatiuum. 12. Simpliciter.6. Solus.2.c̃. Subiectum.7. Verbum. 83. Viuum.2. Vniuerſale.14. Chriſtus.11.21.44.c̃.

Prędicere. Annunciare.0. Aſtrologia.4. Demon. 75.c̃. Diuinatio.0. Euchariſtia.82.c̃. Futurum.0. Imprecatio. Ioachim. Prenunciare. Prophetia.49. Vſura.28.314. Prędiffinitio. Neceſſitas.10. Paſſio. 85. Preſcientia.

Prędiligere. Ioannes.10.c̃. Vita.59.

Prędītus. Veſpertilio.

Prędominari. Anima.260. Animal.11.35. Calor. 5. Corpus.35. Delbora.2. Elementum.4.5. Forma. 70. Pars.28. Plantę.3. Virtus.36.

Pręeligere. Euchariſtia.113. Pœna.95. Prędeceptio. Pręſumptio.1. Propoſitio.1.

Pręeminere. Anima.300. Dolor.7. Iudicium.71. Oratio.45. Perfectio.40. Poteſtas.1. Religio.99.c̃. Sanctus.1.2.

Preeſſe. Abbatiſſa.0. Angelus.284. Bonitas.189. 210. Capitulum. Cohors.1. Congregatio.1. Delbora.0. Dies.13. Luna.1.2. Mulier.7. Perfectio.40.

Prelatio.o. Ratio.13. Preexigere. Electio.30 Exigere. Latria.3. Oratio.16. Processio.39. Relio. 68. Sacramentum.113. Vita.52. Preexistere. Accipere.2. Anima.337.351. Appetitus.95. Ars. 22. Augmentum. Causa.24. Descendere.12. Dies. 13. Elementum.26. Eucharistia.90.92.109. Genus. 30. Habitus.69. Malum.44. Materia.1. Missio.45. Preiacēs. Principium.12. Reduplicatio.1. Sponsa.5. Virtus.220. Prefatū. Deus.11. Gallici. Preambulū. Predicere. Prefectus. Dominium.o. Infidelis.1. Prelatio.o. Princeps.o. Rector.o. Preferre. Electio.27. Gloria.8. Inuidia.9. Magdalena.4. Melius.4. Obedientia.27. Paulus.13. Religio.7.22. Restitutio.8. Stultiloquium. Verbum.72. Preferri. Angelus.286. Beneficium.6. Doctor.4. Inuidia.9. Melius.4. Prelatio.o. Prudentia.77. Verbum.72. Virtus.204.

Prefigurare. Agnus.3.5. Hieremias.1. Prophetia.o. Testamentum.8. Pregnans. Aborsus.o. Baptismus.89.158. Matrimonium.56. Occidere.16.

Pregustatio. Eucha^a.33.258. Prelibatio.

Preiacens. Cœlum.84. Costa.6. Creatio.15. Eucharistia.9.

Preintelligi. Actus.197. Circunstantia.22.23. Debilitatio. Dimensio.13. Precognitum.

Preire. Antecessio. Cōductio.10. Dispositio.16. Dux. Precedere. Preoccurrere. Preuolatio.

Preiudicium. Confessio.92. Debitum.20. Dispensatio.3. Dominium.11. Lex.49. Ordo.104. Preceptum. 27. Virginitas.34. Votum.62.67. Vsura.195.

1 **PRAELATIO** quelibet, est a deo. Nō autē abusus eius: nec eius vsurpatio. 1^a.q.96.2. 3^m./2.d.44.q.1.2.o./q.2. 2.c./. Ro.13.co.1.fi./. Opus.20.c^o.1. vsq3.8./. I i^o.4. principio.

2 Prelatus est propter ecclesiam, & nō econuerso. Col. fi. Aaron.3. Abbatissa.o. Accusatio.29. Admonitio. 5. Angelus. Pre.

3 Licet appetere opus, & perfectionem episcopatus & prelationis, non autem ipsam ratione gradus, vel honoris, vel diuitiarum. 22^e.q.185.1.2.o./. quol.2.q.6.1. o./. quol.3.q.4.1.o./. quol.5.q.11.2.o./. quol.6.q.13. 3.o./. quol.12.18.o./. Opus.18.c^o.22./.1^e. Thi.3.co. 1.2. Benedictus.5. Beneficium.20.c̄. Bonitas.185. 203.c̄.210. Cantus.5. Capitulum.

4 Triplex ratio recusationis respectu officii prelationis quantum est de se: scilicet impedimentum deuote contemplationis: dulcis affectionis, & spiritualis exultationis. 22^e.q.185.1.3^m./.2.1^m./.3^m./. I sa.3.lec.1.fi.

5 Non licet iurare, nec vouere, ꝙ prelationem nō sumat, nec totaliter resistere. 22^e.q.185.1.3^m./.2.o./.3.d.39. ar.3.q.1.3^m./.4.d.29.4.4^m./. quol.5.q.11.2.o.

6 Maximum periculum est prelatorum, triplici ratione: scilicet quia prelatis incumbit sacramenta dispensare, que non nisi mundi tractare debent: & quia debent reddere rationem de propriis, & de alienis inquantum pertinent ad eos. 4.d.17.q.3.ar.3.q.4.4^m./. veri.q.27.3.14^m./. He.13.lec.3.co.1.

Charitas.113. Confessio.69.71.72.78.97. Congregatio.1. Conscientia.19.

7 Prelati ex necessitate precepti, tenentur ad ea que sunt proprii officii. 1^e. Thi.co.2.

8 Prelati pluribus indigent, ꝙ̄ subditi. 1^e. Thi.co.2. Correctio.2.c̄.13.17.18.

9 Duo pertinent ad prelatum. s. cohibere docentes falsa, & populum, ne eis intendat. 1^e. Thi.co.3.

10 Prelatus existens in peccato mortali, etiam occulto, corripiendo, vel quicquid aliud officii sui faciendo, peccat mortaliter: non autem hoc agens vt frater. 22^e.q. 33.5.o./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.o.

11 Ex hoc ipso ꝙ prelati dissimulant, videntur annuere. 22^e.q.147.4.c.fi.

12 Prelatorum culpam ponit propheta quincupliciter: scilicet quantum ad defectum in regimine, in preuisione periculorum, in correctione vitiorum, in admonitione agendorum, in spoliatione rerum, & in scientie perfectione. Subditorum autem culpam erga prelatos, vel communiter culpam omnium, ponit propheta tripliciter: scilicet quantum ad subditorum proprias voluntatem, quod pertinet ad superbiam: quantum ad eorum cupiditatem, quod pertinet ad auaritiam: & quantum ad eorum voluptatem, quod pertinet ad luxuriam. I sa.56.fi.

13 BONI./. Bonus pastor quadrupliciter differt a malo. s. quantum ad nomen, intentionem, affectum, & solicitudinem. Io.10.lec.3.o.

Correctio.10. Corripere. Credere.29. Cura.4. Deserere. Dispensatio.4.15.16.17. Doctor.4. Dominiū.8. 9.10.13. Dulia.o.

14 Signa boni prelati sunt tria. Primum sumitur ex parte ostiarii: scilicet ꝙ quis ab eo introducatur ad Christum. Secundum sumitur ex parte ouium: scilicet ꝙ oues ei obediant. Tertium sumitur ex bonis actibus ipsius pastoris. Et est quadruplex actus eius. Primo ꝙ oues cognoscit. Secundo ꝙ eos educit. i. segregat a societate impiorum. Tertio quia iam eductas ab impiis, & inductas in ouile, iterum educit eas ex ouili. s. in salutem aliorum. Quarto, autem eas precedit, exemplo bone conuersationis. Io.10.co.3.4.

15 Prelati in religione ordinantur, vt status religionis, secundum statuta regule conseruetur. 2.d.44.q.2.3.c.

16 Predicare, ex officio conuenit prelatis, religiosis autem ex commissione. 22^e.q.187.4.2^m.

17 Predicans falsa est lupus, predicans propter lucrum vel pompam, est mercenarius: sed predicans propter gloriam dei, est pastor. 2^e. Cor.4.co.1.fi. Electio.19. 27.33.c̄. Episcopus.o. Euangelium.9. Factum.4. Honor.18.c̄. Impedimentum.

18 Ad idoneum prelatum, requiruntur tria: scilicet fortitudo mentis & corporis, sapientia diuina & humana, & autoritas. I sa.3.prin^o.

19 In prelato requiruntur tria. s. obedientia, scientia, & gratia. Io.21.lec.3.prin^o.

Infidelis.1.c̄.13. Inquirere.3.

20 Prelatus comparatur militi, propter subsidium, agricole propter verbum, pastori propter exemplum. 1^e. Cor.9.co.3.

21 Quilibet prelatus debet tria subditis: scilicet doctrinam, exempla, & subsidia temporalia. 2^e. Cor.13. co.2.fin.

22 Prelatus nullo modo debet velle, ꝙ per mēdacia procurentur aliqua bona. 2^e. Thes.2.co.2. Iudicium. 37.c̄. Luna.1.2.

23 Prelatis debentur sumptus a subditis, si eos defendāt, plantent, & pascant spiritualiter. 1^e. Cor.9.co.3./. c^o. 11.lec.2.fi.

Magdalena.4. Medicus.11. Merces.2.3.4. Missa.8. Missio.13. Monachus. Mutuum.2. Obedientia.o. Officium.2. Ordinatio.5. Ornatus.12.13. Pastor. Paulus.25. Perfectio.87. Preceptum.152.c̄. Predicare.1.3.q.5.7. Preesse. Premium.7. Proclamare.o. Regere.9. Religio.24.44.76.77. Restitutio.24. Reuerentia.9.10. Sacerdos.16. Sacramentum.47. Scientia.63.66. Simonia.15.17.19.41. Solicitudo.4. Subditus.

24 Prelatus potest dupliciter considerari: scilicet aut secundum

cundum q iudicio prçsidet. Et sic dicere peccatum fratris plato, est dicere ecclesię. Aut secundum q est extra iudicium existens. Et sic dicere plato, non est dicere ecclesię, sed personę q potest prodesse, & non obesse: quia nullus potest magis prodesse, q prçlatus. 22[e].q.33.c.4[m]./4.d.19.q.2.ar.3.q.2.4[m]. Subiectio.3. Thomas.5.

25 Sicut exemplar deitatis, primo imitantur angeli, secundo alię creaturę: sic prælati primo imitentur Christum, secundo eos imitentur alii. 1[e]. Cor.11.co.1. Vilis. Vita.40.72. Votum.37.44.45.75.c. Vsura.177.178.248.

26 Subditi debent sequi prælatos dupliciter: scilicet facta eorum imitando, & eorum dictis obediendo. 1[e]. Cor.11.co.2.

27 Prælatus si solus quæratur: debet fugere, & curam gregis alii cõmittere. Si autem quęritur totus grex, debet præponere vtilitatem & salutem gregis, saluti corporis sui. 1[a]. Cor. lec. fin. co. 1. fin./.2[e]. Cor. 11. fin.

12 Tunc prælatus inordinate videtur tangi: quando irreuerenter obiurgatur, vel etiam quando ei detrahit: & hoc significatur per cõtactum montis & archę damnatus a deo. 22[e].q.33.4.1[m]./4.d.19.q.1.ã.2.q.2.3[m]./. vir.q.3.1.18[m]./Gal.2.lec.3.prin[o]./.Col.fi./.He.12. lec.4.co.2.fi.

Prælibatio. Intellectus.300. Prægustatio.
Prælium. Bellum.o. Dimicare. Tuba.
Præmeditatio. Dolor.9. Præcogitatio.
Premere. Peccatum. 194.
Præmittere. Absoluere.40.
Antecessio. Eucharistia.79.164. Luminare.2. Missa.12. Pręponere. Restitutio.22. Syllogismus.3. Testis.5. Vas.3.

1 **PRAEMIVM** est, id quod redditur alicui, in bonum eius. 3.d.29.4.c. Abraham.5. Aduocatus.8. Amor.32.59.

2 Præmium duplex. s. essentiale & accidentale. 2.d.15. q.2.2.1[m]./4.d.12.q.2.ar.1.q.2.o./.veri.q.26.6.8[m]./. Ma.q.1.3.8[m].

3 Præmium essentiale beatitudinis, consistit in actu intellectus, sed delectatio eius in voluntate. 1[a].q.26.2. o./3.c./.12[e].q.3.4.o.

4 Præmium essentiale, consistit in gaudio de deo. Ma.q.2.2.8[m]./.Ro.8.lec.5.prin[o]. Angelus.228.409.506.528.531.533.541. Anima.141. Aurea. Aureola.o. Beatitudo.7.83.102.129.131.c. Beatus.13.14. Bonitas.173.216.

5 Præmium accidentale, est gaudium de bonis operibus. Ma.q.2.2.8[m]./.Ro.lec.5.prin[o].

6 Per comparationem ad præmium accidentale, magis meretur qui non solum vult aliquid propter deum dare, sed dat. Ma.q.2.2.8[m].

7 Præmium boni prælati, est maximum inter omnia præmia. Matth.24.co.25.fi.
Character.45.

8 Violenter corrupta, habebit duplex præmium, vt dicit beata Lucia. s. virginitatis, & patientię. 22[e].q.124.4.2[m]./.4.d.39.ã.3.q.2.3[m]./.4.d.49.q.5.ã.3.q.1.4[m]./. veri.q.26.6.11[m]. Charitas.77.78.135. Damnatio.61.

9 In retributione præmiorum, inęqualia debentur inęqualibus meritis: non autem in cõstitutione rerum. 1[a].q.47.2.3[m]./.q.65.2.3[m]./.12[e].q.114.3.o./. Potentia.q.3.16.19[m]. Eleemosyna.28. Aequalitas.8. Fides.101. Fructus.2. Gratia.128.129.157. Hæresis.76. Honor.1.3.41. Indulgentia.10. Iudicium.59.68. Iustitia.75.85.87. Iustus.8.13. Lex.26.29. Malum.67. Merces.o. Meritum.P. Misericordia.36. Opprobrium.4. Peccatum.440. Pœna.45. Præceptum.43. Prælatio.23. Princeps.1.2.12. Punitio.2. Religio.47. Sarraceni. Securitas.1. Sinistrum.5. Speculum.4. Suffragia.5.6.11. Tacere.3. Tyrannus.11. Visio.15. Voluntas.28.53. Vsura.10. Christus.103.c.201.

Præmonitio. Admonitio.o. Matrimonium.131. Monitio.
Prænosticum. Sacramentum.b.
Prænunciare. Dæmon.76. Diuinatio.o. Hieremias.1. Petrus.2. Python.o. Prophetia.o. Sacramentum.119.
Præoccurrere. Præcedere. Præire. Voluntas.57.
Præordinatio. Mattheus.1. Non ens.5. Prædestinatio.1. Præeligere. Prçponderare. Præponere.

PRAEPARARE locum cœli, conuenit quincupliciter ascensioni Christi: scilicet primo dando locum fidei. Secundo demonstrando eis viam eundi. Tertio pro eis orando. Quarto sursum attrahendo. Quinto spiritum sanctum eis mittendo. Io.14.co.3.fi. Abdicatio. Acolitus.2. Amor.93.94. Angelus.511.512. Architector. Baptismus.7.9.164.197.246.248. Beatitudo.19. Benefacere.1. Charitas.28. Circuncisio.1.2.4.16. Conceptio.3.36. Consilium.13. Conuersio.1. Dęmon.27. Dispositio.o. Electio.19. Episcopus.12. Facere.8.10. Forma.113. Fortitudo.47. Gratia.40.54.c.124.174.175.176.
Ieiunium.35. Intellectus.179.261. Ioannes.5. Iustificatio.27.28.29. Liberalitas.5. Mansuetudo.4. Maria.15.53. Martyrium.13. Matrimonium.50. Ordo.4.66. Perfectio.89. Prædestinatio.3.4.7. Requiri.1. Sabbatum.7. Sanctus.8.

Pręparatiuus. Angelus.512. Pręparare.
Præponderare. Amicitia.30.34. Angelus.55. Beneficium.6. Eleemosyna.11. Pręferre. Voluntas.57.
Pręponere. Angelus.285.586. Malitia.7. Papa.1. Prçlatio.27. Pręsumptio.1. Scientia.68.

PRAEPOSITIO./. Pręposiționes sunt transitiuę.1.d.33.3.a.1. A, vel ab, o. De, o. Obliquus.2. Per.3.5. Propter.o.

PRAEPOSITIVVS dicens, affirmatiuam & negatiuam, simul esse falsas, improbatur. 1[a].q.39.4.5[m]./.1.d.4.q.1.3.4[m]. Exorcismus.13. Hęresis.121. Missio.10.33. Notio.2. Relatio.22. Suffragia.6.12.

Pręposițus. Angelus.233. Pręfectus. Pręlatio.o.
Pręputium. Caro.3. Circuncisio.9.14.c. Genitalia.
Prærogatiua. Ioannes.10.11. Natiuitas.18.
Præsbyter. Baptismus.112. Cura.1. Diaconus.2. Episcopus.5. Matrimonium.116. Ordo.75. Presbytera. Religio.51. Sacerdos.o. Testis.1.

PRAESBYTERA dicitur vidua, quia præsbyter, idem est q senior. 4.d.25.q.2.ar.1.q.1.c.fin.
Abbatissa.o.
Clauis.12. Ordo.99.

Præscientia. Adam.8. Amor.34. Angelus.361.396. Certitudo.24. Deus.303.349.381. Iustitia.87. Liber.23. Necessitas.10. Passio.85. 86 Prædestinatio.

3.10.11.12.18.21.36.40.42.46. Prophetia.31.33.52. Prouidentia.23. Reprobatio.2.6.

PRAESCRIPTIO non firmat ea quę sine pecca to non possunt fieri, nec esse.4.d.41.ar.5.q.1.2m./. quol.12.25.0. Possessor.

1 PRAESENTIA ./. Illud proprie dicitur pręsens, cu ius essentia pręsentatur sensui, vel intellectui 1a.q.8.3.c.2m./.3.d.24.ã.2.q.3.4m. Absens. Abstractio. 15.18. Academici. Alleluia. Amicitia.14. Amor. 53.180.223. Angelus.491. Anima.159.170.171.173. Annexum.1. Auxilium.3. Baptismus.119.196. Beatitudo.28.34. Benedictio.3. Character.45. Cogitatio.3. Colere. Delectatio.5.12.31.37.39.46. Dęmon.88. Diuturnitas.

2 Pręsentia, necessitatem quandam habent: quia ne cesse est Sortem sedere, dum sedet.22æ.q.49.6.c.

✻3 Pñtia Xpi ✻ i carne cũ hoib⁹ post resurrectionẽ, pote rat eẽ nociua dupl̃r. p⁹ fidei: qa videtes eũ i forma ser ui, in q̃ erat minor p̃re, nõ ita de facili credidissent p̃ri ęqualẽ. 2⁹ quãtũ ad dilectionem: quia non solum spiri tualiter eũ diligerent, sed ẽt carnaliter: corporaliter cõ uersando cum illo.3.d.22.q.3.1.5m. Dolor.6.15. Electio.28. Enunciabile.1. Eucharistia.175. Falsitas. 10. Felicitas.6. Flagellum.3. Furtum.14. Futurum.1. 4.7.8. Gratia.90.119. Ieiunium.3. Ierusalem.2. Imperare.16. In.12.c̃. Insipientia.2. Intellectus.23.38. 58.65. Ira.28.53. Iudas.1. Iuramentum.12.24. Iustus.9. Luna.2. Luxuria.16. Matrimonium.26.c̃.86. Mors.10.23. Mox. Mundus.5. Pax.18. Peccatum. 205. Pœna.29. Prędicare.16. Promulgatio.5. Prope.2. Prophetia.24.25. Prouidentia.1. Prudentia. 31. Remedium. Reuelatio.11. Sacramentum.6. Sanctus.7. Sensus.18.20.21. Septimus. Spes.63. Spiritus.14. Stupor.2. Temperantia.7. Tempus.38.39. Timor.23.24.31.47. Tribulatio.4.8. Tristitia.4.14. Virtus.144.233.235.260.266.269. Visitatio.2. Vita. 44.69. Vmbra.3. Voluntas.58. Vsura.10. Vti.16. Christus.140.141.214. Passio.25. Peccatũ.229. 316. Perfectio.79. Perseuerantia. 13. Primitię.3. Vsura.89.172.224.

1 PRAESERVATVS ab aliq̃, dicitur purgatus: vel liberatus. 3a.q.32.4.1m./.q.52.2.2m./.4.d.15.q.2.ar. 2.q.1.1m.

2 Oppositum videtur dicere.4.d.43.ar.4.q.1.3m. p̃ Rñ⁹. Du⁹.1054⁰.

Baptismus.175.197. Charitas.141. Eleemosyna.31. Eucha.273. fama.1. Helias.1. Liberare.2. Limbus. 6. Peccatũ.279. Pœnitentia.104.133. Simplicitas.2. Angelus.283. Prelatio.0. Regnum.2. Bonitas.98. Melius.0. Optimum.

Pręstare. Aduocatus.3.4. Angelus.519. Aqua.19. Concedere. Concessio. Conuersio.3. Datio.0. Finis. 114. Gratia.93.94. Petrus.1. Prębere. Scandalum.1.

1 PRAESTIGIVM est diuinatio per dęmones, ingerentes se visui, vel auditui hominum: quia pręstringit oculos. 22æ.q.95.3.c.prin⁹.q.178.1.2m./. Dęmõ. 110. Phantasia.6. Miraculum.44.

2 Formę apparentes in pręstigiis, sunt tantum in sensu communi ab imaginatiua, vel per res naturales impressę. 1a.q.114.q.2m./.22æ.q.178.1.2m./.2.d.8.5. 4m./.6m./. Potentia.q.6.5.c.fin./. Ma.q.16.9.2m./. 3m./.11.0.

Agens.106. Electio.0. Finis.94.134. Prudentia.62. 63.66. Virtus.15. Adesse. Assistere.5. Astare.

1 PRAESVMPTIO aliquando sumitur in bono, quasi pre aliis sumptio: & aliquando in malo.22æ. q.21.2.6m./.q.70.3.2m./.1.prolo.L.co.1.

2 Pręsumptio in malo, dicit immoderantiam: q̃d dupliciter.s. supra vires proprias, vel cõtra iustitiam dei. Prima opponitur magnanimitati: secunda vero, est species blasphemię, in spiritum sanctum. Ideo grauior est q̃ prima. 22æ.q.21.1.4.0./.q.130.2.0./.q.133.1. c./. Ma.q.8.3.1m.

3 Pręsumptio prima, oritur ex inanigloria: secunda vero ex superbia.22æ.q.21.4.0. Ambitio.1. Appo nere.1. Blasphemia.21.

4 Pręsumptio secunda, oritur ex nimio amore sui.22æ. q.21.1.2m./.3m. Concupiscentia.3. Conuicere. Debitum.20. Deuotio.5.

5 Pręsumptio secunda, habet conuersionem ad bonum commutabile: & auersionem a deo, attribuendo diuinę virtuti quod ei non conuenit. 22æ.q.21.1.3m. Error.5. Eucharistia.184. Fortitudo.15. Gloria.7. 10. Heresis.31. Humilitas.25.c̃. Infirmitas.6.

6 Pręsumptio prima, opponitur magnanimitati, scd̃m excessum: licet apparenter secundum defectum, inquãtum est aliquando de minimis, quę magna videntur. 22æ.q.130.prin⁹./.2.0./.q.133.1.c. Inuestigare.2. Magnanimitas.9. Peccatum.160. Perpendere.

7 Pręsumptio secunda, opponitur charitati, vel potius dono timoris.22æ.q.130.2.1m.

8 Pręsumptio magis opponitur spei, q̃ timori: quia spei contrariatur, ratione proprię differentię: timori vero, ratione generis: & contrarietas ad timorem, est apparentior.22æ.q.21.3.0.

9 Pręsumptio est contra ordinem naturalem. Ideo semper est peccatum.22æ.q.130.1.0. Preceptio.

10 Pręsumptio secunda, est minus peccatum, q̃ desperatio.22æ.q.21.2.c.

11 Pręsumptuosus peccat, non estimando nimis misericordiam dei: sed contẽnendo iustitiam eius. 22æ.q.21. 2.c.2m./.q.130.2.1m./.q.163.4.3m./.2.d.43.3.2m.

12 Peccare cũ proposito perseuerandi in peccato, sub spe venię, dicitur presumptio. Non autem si fit cum proposito pœnitendi: sed alleuiatur.22æ.q.21.2.3m./.2.d. 22.q.1.3.5m. Preceptum.115. Preeligere. Publicatio.3. Pusillanimitas.3.5. Quiescere.2.

13 Aggredi opus vltra vires, ex confidentia ad vires humanas, est presumptio. Non autem si fiat in spe diuini auxilii.22æ.q.21.2.1m./.1.prolo.L.co.1. Ratihabitio. Religio.59. Spes.16.71. Superbia.8. Suspitio.3. Verecundia.6.

14 De quolibet debet presumi bonum: nisi appareat, contrarium: nec sit in periculum alterius. 22æ.q.70.3.2m. Absolutum.3. Accidens.86. Actio.45. Addere. 3. Adoptio.18. Agens.54.94. Amor.224. Angelus.226. Annexum.1. Ars.25.26. Aureola.2. Bonitas.75. Character.24.27. Charitas.60. Cã.78. Circũstãtia.18. Cõfessio.16.17.60. Coopari.1. Creatio.12.c̃. Debitũ.10. Dolor.15. Donũ.19. Epyichia.5 Aequoca.8. Euch.83.140. Fieri.5. Fomes.1. Generatio.4. Grã.70. Idolatria.2. Impare.1. Ingenitũ.3. Intellectus.221. Intẽtio.7. Ira.42. Iusti.80. Lex.11 75. Meritũ.107. Misericordia.41. Odium.17. Preceptum.56. Predestinatio.0. Priuatio.15. Propositũ.1. Prouidentia.36. Questio.2. Relĩo.17.18. Sacramentũ.130. Sapientia.38.40. Satisfactio.16. Spes.23. 40.43.56.70.72. Virtus.252.254.270. Vti.10. Eleemosyna.12. Vsura.107.124. Abraham.21. Accidens.61.110. Agens.54.72. Agere.19. Alienum.4.5. Angelus.325.382. Anima.7.8. 119.291. Aial.21. Ars.35. Auersio.12. Baptismus.21. Barnabas. Btitudo.148. Bonitas.24. Casus.2. Cã.10. Celũ.15.91.131. Circũstãtia.19. Coactio.8. Cõcordia.1. Cõsecra⁹.17. Corp⁹.64. Crea⁹.

57.Creatura.24.Defectus.16.Dęmõ.74. Deus.100. Eleemosina.12.21. Ens.27. Esse.19.72. Aeternitas.39. Eucharistia.177. Exactio.1. Exclusio.0. Excommunicatio.11. Feruor.4. Forma.154.160. Fortuna.1.2.9. Hęresis.120.124. Honor.21. Idea.38.42. Immundicia.3. Imperare.11. Imperatur.9. Imperfectio.4. Incantatio. Incommunicabilitas. Indiuiduum.32. Infinitum.2. Ingratitudo.13. Iniustitia.4. Intentio.19. Irascibilis.4. Iustitia.77.85. Lex.71. Ludus.1. Lumbardia. Malum.24.25.53.54. Mansuetudo.2. Maria.42. Materia.8. Mens. Miraculum.4.5.7. Misericordia.8. Motus.47.48.60. Multitudo. Natura.35.43.44. Notio.6. Oblatio.7. Oppositio.15. Ordo.50. Pars.44. Passio.16. Peccatum.65.66.113. Pœna.78. Pœnitentia.83. Per se.9. Politia.6. Possessio.7. Preceptum.49.50. Prędicamentum.6. Priuatio.23. Prouidentia.54. Qualitas.12. Quantitas.10. Resurrectio.6. Risibile. Sacramentum.77.100. Satisfactio.19.20. Scientia.16. Sensus.32. Theo^{a}.1. Transgressio.2. Vsura.18.55.80.

Pręterire. Omissio.0. Pretermissio. Trásgressio.0.

1 PRAETERITVM non fuisse, est impossibile per accidens, respectu rei secundum se, sed vt pręteritum, est impossibile per se. 1.d.42.q.2.2.3^{m}.

2 Omne pręteritum est necessarium. 22^{e}.q.49.6.c./.1.d.28.5.4^{m}. Benedictio.1. Beneficium.18. Contritio.20. Delectatio.46.

3 Verba & participia pręteriti temporis, restringunt nomen substantiuum sibi adiunctum, ad supponendum pro pręteritis. 3.d.7.q.3.1.a.4. Deus.385.c̃. Dolor.6. Enunciabile.1. Eucharistia.275. Fundamentũ.3. Futurum.1.4. Gratia.119. Ingratitudo.11.c̃. Ira.28. Iuramentum.12. Iustus.9. Liberum.8. Memoria.1.2.5. Oratio.103. Peccator.1. Peccatum.29. Pœna.36. Pœnitentia.18.25.104.132. Pręceptum.45. Primitię.4. Processio.54. Prophetia.29.31. Prudentia.31.84. Religio.60. Sacramentum.6. Satisfactio.19.20. Symbolum.8. Spes.35. Tempus.39.40. Virtus.279. Christus.140.145.

Prętermissio. Amor.62. Angelus.156. Baptismus.51.52. Dies.18. Insensibilitas.1. Interpretatio.2.5. Iuramentum.22.24. Lex.39.40. Lotio. Matrimonium.114. Missa.4.8.9. Negligentia.1.7. Omissio.0. Ordinatio.7. Pietas.6.7. Preceptum.148. Pręcipitatio.2. Prędicare.19. Professio.3. Raptus.10. Simonia.23.24. Statutum.1. Transgressio.0. Vexatio.

Pręualere. Autoritas.3. Consuetudo.7.

* 1 PRAEVARICATOR est, * q̃ maliciose impedies punitionẽ peccati, aduersaȝ partẽ adiuuat, p̃dita cã sua. 22^{e}.q.68.3.c.fi. Accusatio.4. Chirographum.

2 Differentia pręuaricationis a calumnia & tergiuersatione. 22^{e}.q.68.3.0.

3 Non omnis abscondens vera crimina, pręuaricatur, sed tantum qui fraudulenter abscondit ea, de quibus accusationem proponit, colludens cum reo, proprias probationes dissimulando, & falsas excusationes admittendo. 22^{e}.q.68.3.2^{m}.

Pręueniens. Animal.33. Dominiũ.4. Fides.9. Gratia.22.30.31.34.35. Intellectus.240. Ira.25. Matutinę.0. Passio.74.75.81. Pręuidentia. Futurum.6. Gratia.137. Ioseph.1. Prędestinatio.12.17. Tribulatio.9.

Pręuisum. Peccatum.245. Christus.154. Pręmius. Admonitio.2.c̃. Correctio.11.c̃. Dies.16. Gratia.87. Iustificatio.34. Pœna.74. Pręuolatio. Incontinentia.2.5. Priamus. Dignitas.3. Meritum.1.

Priapus. Circumcisio.12. Gradus.3. Sacerdos.21.

Prima. Absoluere.38. Confessio.36. Symbolum.8.

Primaria. Agens.29. Primum.0.

1 PRIMI motus dicuntur dupliciter: scilicet primo primi. i. naturales sine imaginatione, & secundo primi. i. primi motus sensualitatis, ex imaginatione: secundi sunt peccata, sed leuissima: primi vero nullo modo. 2.d.24.q.3.2.0./.d.41.q.2.1. 5^{m}./.3.d.39.q.2.1. 4^{m}./.quol.4.21.0. Appetitus.63. Concupiscentia.6. Concupiscibilis.11. Dęmon.60.61. Desiderium.4. Imperare.18.

2 Primus motus secundum q̃ dicitur peccatum veniale, est motus appetitus in aliquod inordinatum delectabile. 3.d.15.1./.q.8.1^{m}./.4.d.26.q.1.4.5^{m}. Infidelis.10. Inuidia.4. Obedientia.31. Operatio.47. Passio.49.50.68. Peccatum.41.42.98.130.168. Pollutio.3. Sensualitas.8.c̃. Surreptio. Voluntas.74.75.

1 PRIMITIAE erant de pręcepto cerimoniali, quo ad determinationem, in communi vero de iure naturali, nunc autem de pręcepto ecclesię, secundum consuetudinem patrię. 22^{e}.q.86.4.0. Ieiunium.31. Magi.4. Primitiua. Sacrificium.32. Christus.77.

2 Quantitas primitiarum, non fuit determinata in lege: quia erant per modum oblationis: de cuius ratione est esse voluntarium, & secundum Hieronymum, alii qui dabant quadragesimam partem, alii sexagesimã, sed nunc statur consuetudini patrię. 22^{e}.q.86.q.3^{m}.

3 Primitię pertinent ad quoddam genus oblationum, in vsum sacerdotum, in recognitionem beneficii dei: scilicet fructuum terrę, & debet esse aliquid pręcipuum de fructibus terrę. 22^{e}.q.86.4.c.

4 Primicię sunt signa pręteriti beneficii dei. s. terrę promissę Israel, & totius terrę, toti humano generi, & fructuum: sed cerimonialia, proprie erant signa futuri. 22^{e}.q.86.4.1^{m}./.2^{m}.

Primitiua. Baptismus.233.234. Diaconus.6. Electio.31. Eucharistia.179. Matrimonium.128. Missio.40. Ordo.73. Possessio.8. Primitię.0. Religio.27.28. Christus.168.

1 PRIMOGENITVS dicitur primo natus, licet nullus post eum sit. Ideo Christus est primogenitus Marię. 3^{a}.q.28.3.4^{m}./.4.d.30.q.2.3.2^{m}./. Opus. 3.c^{o}.232./.Matth.1.fi.

2 Omnes primogeniti, erant sacerdotes in veteri testamento, & habebant duplicem portionem in hęreditate paterna. 12^{e}.q.103.1.3^{m}./.22^{e}.q.87.1.3^{m}./.4.d.2.q.1.2.4^{m}./.He.7.co.1.fi./.c^{o}.12.co.13. Iacob.1.2. Preceptum.137. Vnigenitus. Christus.206.

Primordia. Arbor.2. Primordialiter. Adam.45.

Principaliter. Religio.8.

1 PRIMVM dicitur dupliciter. s. primum simpliciter, & primum in genere. 12^{e}.q.6.1.1^{m}./.2.d.1.q.1.1.c. Abraham.6.18.19. Absoluere.38. Abstractum.3. Accidens.27.48.99. Actio.47.65.72.73.104.111. Actus.1.c̃.15.46. Adam.1.24.c̃.42.c̃.58.69.76. Agens.16.22.25.54.68.69.93.94.c̃. Agere.19.28. Alteratio.2. Amor.212. Analogia.17.20. Andreas. Angelus.52.133.206.207.208.318.319.374.420.458.472.c̃.487.522.527.529.542.c̃. Anima.22.52.64.101.102.194.c̃.238.268.352. Animal.14.26.37. Apostasia.1. Appetitus.24.42. Aqua.13. Architriclinus. Assumere.54. Attributa.1.15.16.

2 Primum in per se ordinatis, oportet esse maximum, non autem primum per accidens. 22^{e}.q.163.3.3^{m}.

Baptismus.22.109.171.172.175.187.217. Beatitudo.140.141.167. Bigamia.8. Blasphemia.2.26. Bonitas.16.39. Calor.1.16. Character.1. Causa.P. Cęcitas.1. Cœlũ.P. Chiliastę. Circumcisio.12. Cognitio.

81.Comes.Commune.4.Conceptio.9.24.ĉ. Concupiscentia.6.11. Concupiscibilis.2.11. Confessio.63.Conseruatio.6.Contemplatio.4.6.Continentia.9.Contrarium.5.6.Cor.1.2.3.Corpus.6.63. Creatio.39.40.46.51.Credere.10. Cultus.5. Dalmatica.1.Dęmon.46.47.53.ĉ.60.61. Desiderium.4. Deuotio.8. Deus.103.177.190.269.316.444. Dici.3.4. Dies.15.ĉ.Differentia.14. Differre.3. Diffinitio.21. Dissensio.2.3.4.Dispositio.40.47. Distinctio.4.8.10. Doctor.1.Dolor.23.24. Dominatio.2. Effectus.15.21.Elementum.10.17.Ens.29.31. Error.1.2.Esse.5.7. Aeternitas.8.38. Ethica. Eucharistia.92.250. Aeuum.3.4. Excandescētia. Fallere.1.Falsitas.2.4.5.Phantasia.3. Fatum.9. Fides.27.29.31.ĉ.94.95.100.159.

3 Primum in constitutione est vltimum in resolutione. Opus.44.c°.2. Finis.1.5.76.78. Fomes.9.10.Forma.6.63.ĉ.92.102.125.152.166.175.Fūdamentum.1. Generatio.7.18. Genus.8.15.18.32.ĉ. Gratia.2.4.129.137.159. Habitus.10.23.59.70.73. Hęresis.16.27.30.31. Iacob.10. Imago.40. Immundicia.1.3. Imperare.11.15.18. Imperator.9. Indiuiduum.8. Infidelis.1.8.9.10. Instans.13.ĉ.21. Instrumētum.7. Intellectus.30.ĉ.51.52.71.90.101.148.163.214.218.223.228.245.246.295.297. Intentio.23.ĉ.Ius. Iustificatio.19.ĉ.35. Lectoratus.1.2.5.Legislator.4.Lex.38.42.49.50.51.53.76.Libertas.1.Liberum.29. Linea.1.3. Locus.6.19. Lux.7.10.19.Magis.1.2.6.

*4 Primum * in vnoquoq; gñe,ē cā eoꝝ q̄ sūt post.3.d.27.q.1.4.2^{m}./.Ma.q.3.3.6^{m}.Malū.15.ĉ.39.Manumissus. Marcus.2. Maria.68. Materia.2.ĉ.18.ĉ. Matrimonium.14.21.23.30.60.100.118.129. Mensis. Menstruus.4. Mensura.1.4.22.23. Meritum.44.61.Metaphysica.1.6.12.17.19.20. Miles.1.7. Miraculum.44. Missio.17.23.24.26. Mors.1.7.13.15.Motus.44.46.58.Moyses.4.Mulier.1.2. Mundus.7. Natiuitas.1.3. Natura.36.38. Nicolaus.3.Nocere.2.10.Nomen.33. Notum.2.7. Numerus.5.8.13. Nuptię.3. Obligari.6. Odium.2.3.18. Omissio.1.

5 Primum oportet includi in secundo: & in secūdo inueniri id quod est primi.veri.q.22.5.c. Onocrotalus. Operatio.30. Oppositio.6. Oratio.11. Ordo.31.Origo.1. Pascha.1.3. Peccatum.19.44.46.58.121.124.129.130.131.144.237.273.301.328.343.344. Pœna.7. Pœnitentia.30.85.112.116. Perfectio.3.5.ĉ.20.28. Per se.4. Persona.7. Petrus.5. Physica.5.Pyramis.Pythagoras.2. Plato.7. Potentia.3.5.7.40. Potestas.5.13. Pręceptum.11.28.29.31.51.55.56.83.101.121. Pędicari.6.18.Primi.0. Primogenitus.0. Principium.1.5.ĉ.16.18.ĉ. Processio.1.Prophetia.9.23. Proportio.1.12. Propositio.7. Proprium.7. Prudentia.81.82. Psalmus.10. Puer.16. Qualitas.6.13. Quantitas.1.3. Qui est.1. Ratio.10.14.34.Recipere.1. Religio.30.126. Repręsentatio.1.Resistere.1. Resurrectio.44.48.Rex.10. Rixa.4. Sacramentum.83.103. Sacrificium.11. Scientia.16.85. Schisma.4. Secundum ꝙ ipsum.4. Senarius.1.3. Sensibile.2. Seraphin.5. Seruitus.4. Signum.14.Symbolum.8.Synderesis.1. Sion.3.Solus.1.Sphęra.Spes.73. Sponsalia.6. Subalternum. Subiectio.3. Subiectum.3.4. Subiecta.5.6.7.8.14. Successio.5.Superbia.1.19.Thales.1.Theologia.21.44.Temeritas.1.Tempus.7.10.11.ĉ.24.37. Timor.17.68.Totum.15.Tractare.2.Triangulus.0.Verbum.33.37.38.Veritas.14.20.23.31.34.36.Vindicatio.5. Virtus.24.75.77.Visus.7.Vita.5.35.36.Viuificare.2. Vnio.8.Vnitas.25. Vniuersum.15. Voluntarium.8. Voluntas.19.24.Votum.1.Vsura.3.4.6. Vsus.6.15. Vti.8. Vxor.1.6.17.23. Christus.52.56.59.60.

1 PRINCEPS bonus, habebit maius pręmium in cœlo, q̄; quilibet de subditis eius. Opus.10.c°.10.

2 Pręmium boni principis, non est gloria humana, nec aliquid terrenum: sed vita beata & ęterna. Opus.10.c°.78./.Ro.13.co.6.fi./co.8.prin°.

3 Finis omnis boni principis, est pax multitudinis, & bene viuere.s.secundum virtutem. Opus.10.c°.2.14.15./.Li°.3.c°.3./. Psal.44.co.10./. Ro.13.co.6.fi./. Ethi.5.lec.11.co.2.fi. Adoptio.6.9. Angelus.233.577.578.ĉ. Archidiaconus.

4 Studium boni principis triplex, contra triplex impedimentum boni communis.s.de successione hominum & substitutione illorum qui diuersis officiis pręsunt: vt sicut per diuinū regimen in rebus corruptibilibus, quia semper eadem durare non possunt prouisum est, vt per generationem alia in locum aliorum succedant, vt vel sic conseruetur integritas vniuersi: ita per regis studiū conseruetur subiectę multitudinis bonū, dū sollicite curat, qualiter alii in deficientium locum succedant. Secundo vt suis legibus & pręceptis, pœnis, & pręmiis, homines sibi subiectos ab iniquitate coerceat, & ad opera virtuosa inducat, exemplum a deo accipiens, qui hominibus legem dedit: obseruantibus quidem mercedes, transgredientibus pœnas retribuēs. Tertio vt multitudo sibi subiecta, contra hostes tuta reddatur. Nihil enim prodesset interiora vitare pericula, si ab exterioribus defendi non posset. Opus.10.c°.15.fi. Architriclinus.

5 Ad bonum principem requiritur ꝙ sit virtuosus simpliciter: non autem ad bonum ciuem.12^e.q.92.1.3^{m}. Aristoteles.2. Ars.46.50. Baro. Bellum.5. Dominatio.0. Dominium.0. Hierarchia.3. Impedimentum.3. Legislator.0. Lex.173.176.ĉ. Officium.2.

6 Ad bonum virum pertinet, posse principari, & bene subiici. Ideo in virtute boni viri, includitur virtus principis. Sed virtus principis differt spē a virtute subditi, sicut virtus viri & mulieris. 22^e.q.47.11.1^{m}./.2^{m}. Philosophus.1. Politia.0. Principatus.0. Sacerdos.4. Scipio. Vita.40.

7 COMPARATIO./.Princeps bene regens, prospere & diu regnat, tyrānus āt parū. Opus.10.c°.10.11.

8 Omnes magni principes & monarchi, cum humilitate subiugauerunt mundum & cum superbia amiserūt dominium. Opus.10.Li°.3.c°.14. Aaron.1. Dominium.0. Lex H. Michael.0. Pręceptum.132.133. Regnum.0. Religio.91. Reuerentia.8. Rex.0.

9 Princeps potest accipere bona subditorum dupliciter tantum.s.ratione delicti, & pro bono cōmuni. Opus.10.Li°.3.c°.11.co.3./.Ro.13.co.7.

10 Omnia sunt principum ad gubernandum, nō autem ad dandum aliis, vel sibi: & leges tales sunt tyrannicę: nec absoluunt in conscientia. quol.12.25.fi.

11 Principes sunt instituti: vt qui amore virtutis nō prouocantur ad vitandum malum, & faciendum bonum, ad hęc cogantur timore pœnę.3.d.40.2.c./.Ro.5.lec.6.co.3./.c°.13 co.4.prin°. Sacerdos.4. Scandalum.20. Sobrietas.5. Theloneum.

12 Et etiam vt ad bonum, per pręmia alliciant.3.d.40.2.c./.Ro.5.lec.6.co.3./.c°.13.co.5.prin°.

13 MALVS./.Princeps auferens per vim aliena, rapinā committit, & tenetur restituere: nisi sit s̄m iustitiam, pugnando, vel puniendo.22^e.q.66.8.c./.3^{m}. Animal.83. Bellum.5. Corsica. Despoticum. Gentilis.3. Interdictum. Iudęi.9.18. Lumbardia. Seruile.

14 Princeps dupliciter peccat, accipiendo tributa.s.si nõ procuret vtilitatem populi: vel si vi capiat supra leges & facultatem. Ro.13.co.7.

15 Peccatũ pncipũ arguit de⁹ q̃drupl̃r.s.ostẽdẽdo eos esse infideles in officii sui executione, q̃ ad suã vtilitatem & nõ ppli exequũt: trãsgressores i malefico℞ receptões eos ostẽdẽdo, & auxiliũ eis pstãdo: corruptos i mune℞ receptione: & iniq̃s in paupe℞ repulsiõe. Isa.1.co.5.

16 Principum nequitia describitur tripliciter.s.quantum ad blasphemiã oris: quantum ad duplicitatem cordis: & quantum ad crudelitatem operis. Isa.32.co.1.

17 REQVISITA / Princeps debet regere ciues cũ misericordia: hostes autem cum seuera iustitia. Psal.2.co.8 / Psal.32.co.3 / Psal.44.co.7.10.

18 Ad bene cõmorãdũ in aliq̃ cõitate, reqrunt̃ duo.s.habere se bene ad principẽ.i.cũ fidelitate, reuerentia, & famulatu: ad socios aũt reddẽdo cuilibet debita, & nulli nocendo.12ᵉ.q.100.5.c. Exac⁰.0. Interp̃ta⁰.1.2.3.

19 Princeps debet habere munitiones fortes, stratas securas, numisma proprium, mensuras, & pondera. Opus.20.Li⁰.2.c⁰.11.12.13.14.

20 Princeps debet abũdare ministris, & officialib⁹, sm̃ diuersitatẽ pncipatuũ. Opus.20.li⁰.2.c⁰.8.pn⁰./c⁰.10.

21 Princeps monẽd⁹ est ad tria.s.ad veritatẽ, hũilitatẽ, & correctionẽ. ps.2.co.9. Ius.H. Iusti^a.12. Legislator.0.

22 Princeps debet abũdare diuitiis nãlib⁹, & artificialib⁹. Opus.20.li⁰.2.c⁰.5.6.7. Preceptũ.151. Stipendia.

23 Priceps debet puidẽ paupib⁹ de erario publico, & vacatẽ diuino cultui. Opus.20.li⁰.2.c⁰.15.16. Tribu^m.0.

24 IN COMMVNI / Sanctis licet commorari in curiis principum, ad promouendum bonos, & ad impediendum malos: non autem propter voluptates.22ᵉ.q.187.2.3^m / Opus.19.c⁰.21 / Phyl.si. Accusatio.12.26.27. Communicatio.3. Demon.5.6.38.91.c.

25 Principes mũdi triplices, sm̃ triplicẽ sapiaз hũanã.s. principes huius seculi.i.reges & potẽtes seculares: demones: & ipsi phi, qui quasi principes se exhibuerũt hominibus in docẽdo. Et triplex est sapia mũdi.s.legalis, philosophia, & magica.1ᵉ. Cor.2.co.3.fi./lec.2.prin⁰. Hierarchia.3. Legitimatio.2. Obediẽtia.41.

26 Exponit nomina principum, dignitatum, & officialium, sub regibus, & sub imperio. Opus.20.li⁰.3.c⁰.21.22./Li⁰.4.c⁰.26.27.28. Occidere.4. Papa.6. Religio.91. Restitutio.13. Satrapę. Vilis.

27 IVDAEORVM / Deus reseruauit sibi institutionẽ summi principis, & regis Iudęorum: quia habebat specialem curam eorum.12ᵉ.q.105.1.1^m.

28 Deus non dedit Iudęis principes, & reges a prin⁰, sed tantum modum eligendi.s. secundum iudicium dei, & de gente sua: & modum se habendi.12ᵉ.q.105.1.2^m. Aaron.1. Iudęis.9.18.

29 Diuisio regni israel, & multitudo regũ, magis conuenit eis in pœnam, pro dissensionibus multis p̃ regnum Dauid iustum: q̃ ad eo℞ profectum.12ᵉ.q.105.1.3^m.

30 Principibus Iudęorum, non sunt deputati cibi sicut sacerdotibus, ne superbirent, nec ambirent. 12ᵉ.q.105.1.4^m.

Principale. A.1. Acolitus.1.3.4.6. Actio.36.76.77.78.80.81.85.88. Actus.179. Adoratio.2. Agens.B. Agnus.1.2.3. Amor.108. Anima.242.269.339.354. Aial.28. Apostoli.29. Appetit⁹.81.85. Architector.Arisme^a.1. Ars.34.39. Astrolo^a.2.3. Aua^a.24. Auda^a.14. Baptũs.110.149.155.193.194.199.247. Beatitudo.131. Bonitas.16.20.199. Calor.3.21. Capitale.0. Caracter.36. Charitas.34. Causa.17.40.c.73. Cœlum.151. Circuncisio.12. Circunstantia.5. Comedere.4. Concubinatus.3. Constantia.5. Cooperari.1.4. Credere.22. Damnatio.41. Deuotio.3. Diffinitio.27. Distinctio.30. Diuitię.3. Docere.3. Doctor.1. Elecmosyna.27. Episcopus.21. Eucharistia.88.148. Exclusio.4. Fides.19. Filiatio.6. Finis.21.c. Forma.138. Fortitudo.21.30.46.48.54. Gratia.71.109.112.131. Hereditas.1. Homo.22. Ostium. Humor. Imago.32. Incarnari.9. Instrumentum.11.c. Intellectus.9.42.148.181.296. Inuidia.14. Ira.32. Iudicium.42. Iustitia.33. Iustificatio.36.40. Latria.5. Legispositi^a.1. Lex.50. Liberalitas.6. Lignum.3. Logica.1.13. Luxuria.1. Macula.3. Matrimonium.46. Meritum.13. Metaphysica.3.12. Miraculum.38.47. Modestia.1. Mors.14. Motus.20. Natura.4. Obediẽtia.19. Obiectũ.10. Odium.12. Officium.19. Oratio.65. Ordo.52.60. Pars.28. Passio.41.42. Peccatum.154. Pœnitentia.73.110. Perseuerantia.0. Persona.28. Politica.1.2.3. Predicare.2. Predicari.18. Processio.15.18.51.67. Prodigalitas.4. Prophetia.9.12.63.24.45. Propositio.15. Propter.3. Prudẽtia.1.14.16.50.52. Religio.15.40.72.77. Requiri.2. Restitutio.17. Resurrectio.52.54. Sacerdos.25.27.28. Sacramentum. A. sapientia.21. Satisfactio.14. Sciẽtia. A. Scriptura.18. Sensus.38. Sermo.1. Signum.9. Symbolum.11. Sternutatio. Studiositas.2.3. Subdiacon⁹.4. Suffragia.3. Sursum. Temperantia.2.11.16.17. Theologia.4.8.10.18.20.22.29.30. Timor.6.43. Tres. Veritas.21.22. Virtus.14.41.106.108.150.155.235.c. Vita.45.77. Vnctio.10.11. Vniuersum.3. Voluntas.33.39.42. Vsura.17.30.269. Vti.9. Vtile.7. Vxor.4. Principalitas. Beatitudo.131. Principale. Principaliter.

PRINCIPALITER dicitur dupliciter.s.primordialiter: & completiue.¹ Ma.q.2.3.c.

Absoluere.28. Actus.49.163.178.179. Adam.64. Aer.1. Amicitia.33. Amor.83. Angelus.21.588. Anima.317. Appetitus.81.85. Astrologia.2.3. Baptismus.194.199. Beatitudo.27.29.30.53. Bellum.6. Bonitas.67.73.165.215.216. Character.17.36. Catechismus.7. Certitudo.9. Circuncisio.7.43.45. Conseruatio.6. Contemplatio.15. Contumelia.1.7. Correctio.5. Creatio.29. Cultus.10. Debitum.11. Decor. Demon.26. Desperatio.7. Deus.332. Dicere.2. Dictio.3. Difficile.18. Discordia.3. Dispositio.22. Diuitię.8. Docere.3. Dolus.2. Ecclesia.8. Elecmosyna.28. Ens.15. Exorcismus.3.4.5. Fides.19.56.79.133. Fiducia.11. Finis.34.95. For^a.138.167. B. Formatio. Fortitudo.13.17.18.29.56. Fructus.3. Generatio.23.60. Grammaticus. Gratia.55.116.134.147. Habitus.52.59. Heresis.5.7.12. Homo.23. Humilitas.4.10. Iacob.9. Idea.24. Ieiunium.10. Imago.9.25.31. Incarnari.9. Intellectus.294. Iustitia.18. Lex.78.129.139. Luxuria.1. Magnificentia.7. Martyrium.1. Matrimonium.2. Mediator. Mendacium.4. Meritum.9.22. Metaphysica.5.12.20. Miraculum.38.47. Mors.4. Motus.20. Nominatiuus. Obiectuз.5. Operatio.56. Oratio.24.61. Ordo.52.60. Pastor. Pater.3. Peccatum.80.154.209.234.259.267. Pœna.75. Pœnitentia.73.110. Perfectio.79. Periuriũ.2.9. Perseuerãtia.9. Philosophia. Pietas.3. Potestas.2. Preceptum.110. Processio.15.67. Prodigalitas.4. Prophetia.9.12.23.24.45. Prudentia.16. Rectitudo.5. Regnum.4. Religio.94.100. Sabbatum.6. Sacramentum.14.22.23. Sanctificatio.9. Sapientia.24.25.29. Scientia.41.42. Scriptura.18. Seditio.3. Signum.11. Studiositas.3. Studium.1. Temperantia.11.16.17. Tentare.14. Terremotus.1. Theo^a.10.18.20. Timor.54.76. Verbum.40.62. Verecundia.3. Veritas.27.39. Vindicatio.4. Virginitas.25. Virtus.108.150. Vsura.301.

Ciuitas.4. Dñsus.o. Dñsus.o. Priceps.o. Pricipat⁹.o.

1 **PRINCIPATVS** duplex.s.politicus .i. liberorum, & despoticus.s.seruorum. Primum oportet esse moderatū. Opus.20. Li°.2.c°.89./. Li°.4.c°.16./. 25. Despoticum. Dominium.o. Hircus. Lumbardia. Politia.o. Princeps.o. Regere.o. Regnum.o.

2 Bonus principatus triplex.s.regalis, aristocratia, & timocratia. Et triplex principatus malus.s.tyrānis, oligarchia, & dmocratia.12ᵉ.q.95.4.c./.q.105.1.c./.22ᵉ.q.61.2.c./.Opus.20.c°.1./.Li°.4.c°.1.

3 Principatus regalis est optimus. 1ᵃ.q.103.3.c./.12ᵉ.q.105.1.2ᵐ./.22ᵉ.q.50.1.2ᵐ./.ꝯ.1.c°.42.fin./. Opus.20.c°.2.vsq;.8./.Li°.2.c°.9. Seruile. Christus.170.171.172.

4 Principatus regalis, est propter bonum populi, tyrannicus autem est propter bonum tyranni. 1ᵃ.q.92.1.3ᵐ./.q.96.4.c./.22ᵉ.q.42.2.3ᵐ./.2.d.44.q.1.3.c./.Opus.20.co.1.fi./.Li°.3.c°.11./. Io.10.lec.3.co.2./.He.lec.4.co.1.fi./.Ethi.5.lec.11.co.2.fi.

5 Tyrannis sępius oritur ex principatu plurium, q̄; ex principatu vnius. Opus.20.c°.5./.Li°.4.c°.8.co.2.

6 Optimus principatus est, in quo omnes habent aliquā partē. Et cōponit ex regno, in q̄tū vnus p̄est: & aristocratia, inq̄tū multi p̄cipant̄ s̄m virtutē, & dimocratia.i.principatus poli, in quo p̄pls, sibi eligit p̄ncipē. 12ᵉ.q.95.4.c./.q.105.1.0.

7 Omnis principatus, & omne dominium est a deo. 2.d.44.q.1.2.0./.q.2.2.c./. Opus.20. Li°.3.c°.1. vsq;.8./.Li°.4.c°.1.prin°./.6./. Ro.13.co.2.3.

8 Principatus est necessari⁹in omni multitudine. Opus.20.c°.1./.Psal.44.co.10.

9 Vnus homo non debet habere plures principatus, sed potius econuerso. Opus.20. Li°.4.c°.20.fi.

10 Principatus dicuntur in angelis, quia principātur omnibus cœlestibus principibus, diuinas iussiones explentibus. Sed archangeli dicuntur qui principantur soli ordini angelorum. 1ᵃ.q.108.5.4ᵐ./.ꝯ.3.c°.80.co.4./. Col.co.4.fin. Angelus.284.577.ĉ.616. Archangeli. Dęmon.5.6.38.ĉ.91.ĉ. Dominatio.3. Hierarchia.3. Michael.1. Officium.2.

1 **PRINCIPIATVM** est cōstitutū in esse p prinᵐ. Iō nō conuenit lineę respectu puncti, nec motui, respū termini a quo.3.d.11.1.5ᵐ.d.12.1.1ᵐ./.d.29.1.1ᵐ. Amor.10. Filiatio.22. Perfectio.42. Processio.2. Relatio.99.

2 Principium quo ad relationem, est simul naturaliter cum principiato: sed id quod, est principium, est naturaliter prius eo.1ᵃ.q.42.3.2ᵐ./.1.d.9.q.2.1.3ᵐ.

3 Principium est prius tēpore principiato dupliciter.s. ex parte actionis successiue, vel agentis imperfecti, vel eligentis tēpus.1ᵃ.q.42.2.c./.Io.lec.3.co.7. Similitudo.6. Vnitas.40. Voluntas.20.

4 Apud Grecos filius & spiritus sanctus, dicuntur principiati, non autem apud Latinos.1ᵃ.q.33.1.2ᵐ./.Po⁹.q.10.1.9ᵐ.

1 **PRINCIPIVM** sumitur a prioritate, sed non significat eam. 1ᵃ.q.33.1.3ᵐ./.1.d.29.1.1ᵐ./. Po⁹.q.10.1.10ᵐ. A. vel Ab.2.

2 Principium est id a quo aliquid procedit, quocūq; modo, & econuerso.1ᵃ.q.33.1.c. Abuti. Accidens.51.52.53.58.94.96.110.

3 Principium est communius causa, & causa elemento. 1ᵃ.q.33.1.1ᵐ./.1.d.29.1.c./.2ᵐ.3.d.11.1.5ᵐ./. Po⁹.q.10.1.9ᵐ./. Opus.1.c°.2.fi./. Opus.31.co.3./. Met.5.co.1./.Phy.co.2. Actio.32.47.53.54.55.56.58.63.75.82.90.100.102.104.ĉ.

Immo quędā sunt q̄ se cōsequuntur ad inuicē cōuertibiliter, sicut principium & causa. Met.4.lec.2.prin°./. Rñ°.Du°.1055°.

4 Causa & principium sunt idem re conuertibiliter, & differunt ratione. Met.4.lec.2.prin°./.Li°.5.co.1.fi. Actor.1. Actus.7.10.18.37.59.73.74.156. Adam.51.82.89. Addere.13. Admiratio.4. Adoratio.9. Aer.13. Agens.59.68.73.76.84.95. Agere.29. Alteratio.8. Amor.10.137. Angelus.64.127.175.176.216.331.336.360.361.384.402.420.455.456.471. Anima.13.37.64.87.88.189.202.215.216.238.247.262.280.335.253. Animal.26.44.46.

5 Non omne principium, est primum principium.12ᵉ.q.6.1.1ᵐ./.q.9.4.1ᵐ. Animata. Annihilatio.5. Anniuersarium.

6 Primum principium in quolibet genere, est perfectissimum.3.d.27.q.1.4.2ᵐ. Appetitus.28. Appropriatio.22.23. Aqua.2.

7 Primum principium simpliciter est vnum tantum, sed plura sunt, secundum diuersa genera causarum.2.d.1.q.1.1.0./.d.2.q.1.1.0./.Po⁹.q.3.6.0.

8 Omnium rerum corruptibilium & incorruptibilium, sunt eadem principia extrinseca, non autem intrinseca, nisi analogice. veri.q.15.2.9ᵐ./. Met.3.lec.10./.11./.14.fi./.Li°.11.lec.2.co.2.fi./.Li°.12.lec.4.0. Arismetrica.3. Ars.22.30. Assentire.2.5.ĉ. Assumere.12. Attentio.3. Autoritas.1. Beatitudo.54. Bonitas.16.20.199. Caput.3. Charitas.82.130. Cœlum.89.137. Certitudo.4. Cibus.6. Cogitatio.2.8. Cultus.6. Conclusio.3.4. Concupiscibilis.8.9. Coniunctio.11. Conscientia.6. Consilium.4. Contraᵐ.26. Contritio.18. Cor.2.3.7. Corpus.26.64.65. Corruptio.16. Creatio.46.47.51. Credere.16.

9 Diuersorum generum generalissimorum, sunt diuersa principia secundum esse, sed sunt eadem secundum analogiam. Subalternorum autem sunt eadem, secundum communitatem illius generis. Ma.q.8.1.13ᵐ./. Met.12.lec.4.0. Cultus.5. Damnatio.14. Datio.1.21. De.2.4. Delectatio.19. Deus.40.56.57.131.239.275.276.315.341.345.382. Dialectica.4. Dies.9.11. Differentia.14. Diffinitio.4. Distantia.7. Distinctio.13.30. Docere.3. Dolor.23. Dominium.2. Donum.8.20. Dos.8. Ebrietas.2.3. Elementum.23. Embrio.3. Ens.7. Error.1.2. Esse.9.ĉ.40.65.ĉ.87.ĉ.97. Essentia.4.5.8. Aestimatiua.3. Aeternitas.8.11.24.28.30. Eua.1. Eucharistia.48. Experientia.11. Facilitas.2. Fœmina.2. Fides.39.48.49.51.92.95.142. Figura.7. Finis.81.108.134. Fomes.1. Forma.30.67.102.136.141.156.165. Generatio.3.16.ĉ.23.60.65.66.69. Genus.21.24.33. Gratia.65.ĉ.115.ĉ. Graue.1.ĉ. Habitus.1.11.12. Heresis.49.84.93. Idē.7. Illuminatio.7. Imago.32.43. Incarnari.6.ĉ.15. Ingenitum.1. Innascibilitas.2. Intensio.1. [illegible] C. Ius.17. Iustitia.56.65.78. Iustificatio.29. [illegible] 63.76.146. Liber.15.20. Liberum.24. Logica.1[illegible] Luxuria.25. Magnanimitas.25. Malum.18. Marcus.2. Mas. Matrimonium.73. Melchisedech. Membrum.7. Mensura.14.20.ĉ. Meritum.21.22.25.37.47.42.85. Metaphysica.10.18.19.20. Metaphora.3. Miraculū.10.11.24.25. Missa.17. Missio.2.33. Monarchia.1. Monstrum.1. Mors.2. Motus.9.11.12.23.66.77. Mulier.1. Multiforme.0. Mutabile.3. Natiuitas.1. Natura.14.15.16.19.20.21.22.40. Naturale.4.5.9.ĉ. Necessitas.6.7.8.20.21. Negatio.2. Nocere.11. Numerus.9. Operatio.3.8.14.18.32.39.45. Oratio.97. Ordo.3.4.20.24. Origenes.4.

10 Quicquid conuenit alicui, causatur a principiis naturę suę, vel ab aliquo prin°. extrinseco. Opus.30.lec.7.co.1. Orizon.1. Passio.33. Pater.11. Paulus.26.

Peccatum.

Peccatum.117.c.166.395.Pœna 77.Pœnitentia.53. Perfectio.42.Per se.2.Pollutio.3.Posterius.Po^a.1. 2.3.4.37.40.Preceptum.28.29.105.106.Predicare. 20.Princeps.28.Producere.5.Pronomen.5.Prouidentia.15.46.Psalmus.7.13.Ratio.34.36.57.Relatio.7.86.99.Resurrectio.5. Sacrificium.8.Sequi.Superbia.14.c.Tempus.21.29.30.32.Tristitia.6.16.Velox.2.3. Virtus.5.7.91.Vis.Visio.8. Vita.11.19.24. 51.54. Vnctio.23. Vnitas.7.c. Vsura.165. Vsus.7. Christus.C.

11 DIVISIO./.Principia rerum naturalium sunt tria.s.materia, forma, & priuatio.Opusc.31.prin^o./.Phy.lec.14.o.

12 Si principia alicuius nature, adiungatur rei per se existenti, rationem suppositi non habebunt. Rem tamen nature constituunt in supposito, sed non suppositum. Opusc.42.c^o.13.co.2.

13 IN DIVINIS./.Graeci indifferenter vtuntur nomine cause, sicut nomine principii in diuinis: non autem latini.1^a.q.33.1.1^m./.3.d.11.1.5^m./.Po^a.q.10.1.8^m

14 In diuinis vna persona est principium alterius, non autem causa.1^a.q.33.1.o./.q.36.4.o./.1.d.12.2.1^m./. d.29.1.o./.2.d.13.L.fi./.3.d.11.1. 5^m./. Po^a.q.3.13. 5^m./.q.10.1.8^m./.10^m./.Opusc.1.c^o.2.

15 Deus est principium persone diuine, & creaturarum: secundum vnam rationem com̃em analogice: que prius dicitur de persona diuina, similiter origo.1.d.29.2.o. De^x.40.56.57.131.239.275.276.315.341.349.302.

16 COGNITIO./.Principium in diuinis & in creaturis, dupliciter cognoscitur.s.vt primum, & vt principium. 1^a.q.33.4.c./.1.d.26.q.2.3.o./.d.28.q.1.1.o.

17 Non omne principium cognoscendi, est principium essendi.1^a.q.85.3.4^m./.Veri.q.2.3.6^m./.q.3.3.7^m. Agibile.Angelus.175.

18 Primum principium in speculatiuis est.Non contingit idem simul esse & non esse. In practicis autem est.Bonum est prosequendum: malum vero est fugiendum. 12^e.q.94.2.c./.22^e.q.1.7.c./.3.d.37.ar.2.q.2.2^m./. Met.4.lec.5.co.4. Ars.22.30.

19 Primum principium omnium scientiarum est circa quod non contingit errare: nec supponitur, nec demonstratur, sed naturaliter cognoscitur. Met.4.lec.5.co.3.4./.Li^o.11. lec.5.co.1. Cognitio.20.31.62.65.77. Conceptio. 14.Conclusio.3.4.Contemplatio.2.

20 Immo cognitio eius fit in nobis ex preexistenti cognitione. Post^y.co.2.

☞ R fi^o.Du^o.1056°.

Credere.16.

21 Primum principium potest demonstrari ad hominem, non autem simpliciter. Met.4.lec.5.6. Diffinitio.48.Falsitas.2.5.

22 Prima principia appropriantur mathematicis scientiis, quia eis manifestius vtuntur, resoluentes ad hec omnes suas demonstrationes. Ideo certius demonstrant. Met. 4.lec.5. prin^o. Geometria.3. Habitus.1.5.11.12. 16.51.59.69.c.81. Heresis.49.71.Idea.9.c.20.30. Imaginatiua.1.Inconstantia.1. Indiuiduum.P.Intellectus.43.55.57.74.90.96.213.229.230.245.246. 248.261.267.268.295.297.298. Iudicium.14. Ius. 17.Lex.42.51.53.63.153.Liber.15.Logica.10.Materia.2.Mensura.14.20.c.Metaphysica.10.18.c.Necessitas.6.c.20.21.Nomen.14.54.67.

23 Error triplex, circa principia rerum.2.d.1.q.1.1.6.c. Notum.2.Nubes.2.Opinio.8.Peccatum.395. Physica.13.Principiatum.o.Priuatio.20.Prius.2.13.Processio.o. Prudentia.81.82. Puer.13.15. Quantitas. 4.5. Ratio.25.33.34.36.54.57. Sacramentum.61. Sapientia.12.13. Scientia.A.Scire.1.2. Sensus.25. Significatio.6.Similitudo.6.12.31. Simonia.11.Simplex.2. Synderesis.8. Sinesis.Spes.52. Spiritus.1 r. 22.A.B.

24 Principia speculatiua, cognoscuntur per alium habitum naturalem, quam conclusiones: quia principia per intellectum, conclusiones vero per scientiam. 22^e.q.47.6.c./. q.49.2.1^m./.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.3^m./. Post^y.lec.36. co.3./.Li^o.2.f.

25 Sicut in ratione speculatiua, sunt quedam vt principia, quorum est intellectus, & conclusiones, quarum est scientia: ita in ratione practica, vt principia naturaliter nota, sunt fines virtutum moralium: quia finis se habet in operabilibus, sicut principium in speculatiuis: & quedam sunt in ratione practica, vt conclusiones eorum que sunt ad finem.22^e.q.47.6.c./.Veri.q. 16.1.c.Status.6.10.Stupor.2.Subiectio.10.Substantia.30. Superbia.14.c.Tempus.14.21.26.29. Theo^a.4.7.8. 18.34.35.38.Timor.74.Verbum.29. Verecundia.10. Veritas.20.26.39.45. Vestigium.5. Virtus.5. Vis. Vnitas.7.c.49.50.52.56. Vniuersale.8. Vnum.2. Voluntarium.1.8.Voluntas.20.21.59.74. Vsura.165. Christus.192.

26 In speculatiuis, principium est forma, & quod quid est, in practicis autem finis.p.3.c^o.97.co.3.

27 Modicus error in principiis, seu ignorantia ipsorum, maximum in prosecutione in finem generat errorem. Opusc.30.prin^o./.Opusc.73.c^o.1.prin^o.

28 Nihil refert, vtrum ille qui docet proponendo vel interrogando, procedat de principiis communibus ad conclusiones. Vtrobique enim animus audientis certificatur de posterioribus per priora.1^a.q.84.3.3^m./.q.117. 1.o./.Post^y.lec.1.2.o.

PRIORITAS nullo modo est in diuinis.1^a.q.36. 3.3^m./.q.42.3.o./.1.d.9.q.2.1.o./.d.12.1.o./.2. 1^m./. 3^m./.d.15.q.4.12.2^m./.Po^a.q.10.1.10^m./.3.c./.Op^o. 1.c^o.3. Actus.197. Commune.4.9.10.11. Habitus.37.81.In.4.23.26.Ordo.1.6.32. Principium.1. Prius.o.Processio.56.Propter.1.Relatio.75.
Priscianus.Heresis.96.
Priscilla.Heresis.68.111.
Columba.5. Delecta^o.19. Deuo^o.10.Manumissus. Pœnitentia.102.118.Pus.o.

1 PRIVATIO duplex.s.in priuari, & in priuato esse: prima est contraria habitui: non autem secunda. Ma.q.1.1.2^m./.q.2.9.c.

2 Priuatio secunda suscipit magis & minus: quia ponit aliquid, quod est de ratione eius: non autem prima.12^e. q.73.1.o./.q.82.4.c./.Ma.q.2.9.c. Concilium. 2.Corruptio.16.Culpa.1. Damnatio.41. Defectus. 1.c.25.Docere.5.

3 Priuatio suscipit magis & minus, secundum suas causas, non autem secundum se. 1^a.q.11.4.1^m./.q.49.3.3^m./. 12^e.q.22.2.1^m./.2.d.27.L./.d.25.4.3^m./.d.32.q.1.3. c./.d.42.q.2.5.c.fi./.4.d.16.q.3.a.2.q.1. 3^m./.d.18.q. 2.ar.3.q.3.2^m./.d.44.q.2.a.1.q.2.c.2^m./.d.49.q.5.a. 5.q.3.2^m./.p.3.c^o.9.5^m./.Veri.q.22.9.c.8^m./.Po^a.q. 1.3.12^m./.Ma.q.1.1.13^m./.Met.10.lec.7. prin^o. Aegritudo.1.Energuminus.2.Ens.7.18. Excommunicatio.6.7.9.Expectare.1.Generatio.16.17.Genus 24.Idea.35.Ignorantia.1.8.10. Illegitimus.1.2.Imprudentia.1.Ingratitudo.12.Insania. Intellectus.51. Lex.26.Malum.2.3.6.9.19.32.34.c.42.45.52.c.68. Materia.40.Non ens.1.oppositio.7.c.

4 Priuatio duplex.s.ordinata ad subiectum imediate, & mediante for^a.Met.8.lec.5.fi./. Li^o.10.lec.7.co.3.f.

5 HABITVS./.A priuatione prima, fit mutua conuersio ad habitum, non autem a secunda. Met.8.lec.5.fin./. Li^o.10.lec.7.co.3.f. Auersio.20.

6 Oppositum videtur dicere.Ma.q.2.12.2^m.

☞ R fi^o.Du^o.1057°.

Cęcitas.1.Desperatio.1.Deus.87.383.
7 Priuatio tollens potentiam, tollit totaliter habilitates ad habitum: non autem priuatio tollens actum. Ma. q.2.12.2m. Aegritudo.1.Ens.7.18.
8 Priuationes & negationes differunt specie sm differentias habituum, & positionum oppositorum, & specificantur per habitus oppositos. 22e.q.107.2.c./3.d. 36.q.1.2.o./4.d.16.q.3. ar.2.q.3.c./q.4.ar.1.q.2.c. Fieri.2.Gloria.6.7.8.
9 Ad rónem priuationis cuiuscunque, tria requiruntur. s. habitus subiectū. & habilitas.2.d.12.L./d.34.5.c.
10 Priuatio non semper est nata fieri circa subiectum sui habitus. Veri.q.21.2.1m. Gratia.52.93.c.155.c. Hereditas.2.
11 Oppositum videtur dicere. 1a.q.48.3.c./2.d.34.4.c. Rño. Duo.1058o.
Honor.11.Imperfectio.3.
Imprudentia.1. Infidelis.1.3.13. Ira.81. Iudicium. 26.86.Luna.8.Macula.P.Medium.9.10.Non ens. 1.Omissio.13. Operatio.49. Oratio.12. Peccatum. 4.c.57.145.147.167.173.177.189.c.199.283.c.336 338.359.Pœna.3.24.25.41.46.c.50.81. Pœnitētia. 99.Per se.1.Prudentia.29.Securitas.3. Simonia.31 Societas.3. Stultitia.2.3. Suspensio.2. Tenebrę.1.2. Timor.17.Vnitas.26.29.33.
12 Priuatio est carentia eius quod est aptum natum haberi. Et hoc tripliciter. s. vel ab eo, vel ab alio eiusdem spēi, vel a quocunque. Et tertia tm̄ est in diuinis.1a.q. 33.4.2m./1.d.13.4.c./d.28.q.1.1.2m./L. prino./ Poa.q.9.7.11m.
13 Immo nulla priuatio est in diuinis.1a.q.49.3.2m./1. d.43.q.1.1.c./2.d.34.1.3m./4.c.
R ño. Duo.1059o.
14 Priuatio est negatio, circa determinatum subiectum. 1a.q.17.4.c./2.d.12. L.d.34.4.c./ 2m./. Poa.q.3.6 7m./Met.5.lec.12.co.3.6. Adoptio.7. Angelus. 9.529. Anima.24.211. Audacia.1. Aureola.16.Bonitas.121.131.132.134.143.147. Carentia Cœlum. 2.Circūcisio.34.35.36.Cognitio.74.75. Commune. 14. Cōmunicatio.3. Contrarium.43. Deus.87.383. Dictio.4. Diffinitio.36. Effectus.15.16. Ens.7.18. Aequalitas.6. Aeuum.5. Excōmunicatio.6.c. Fieri. 2.Forma.125.Genus.24.Hereditas.2. Heresis.4.Infidelis.13.13. Infinitū.5.13.16. Intellectus.52. Ira. 81.Iudicium.26.86.Luna.8.Materia.8. Miraculum. 43.Missa.4.15.20.Mors.1.14.15.Natura.41.Negatiue.Negligentia.6.Nigredo.Priuilegium.Sanctificatio.5.Scientia.80.Torneamentum.
15 Priuatio quantum ad illud quod significatur per nomen, est non ens: & presupponit subiectum, & habilitatē subiecti ad formā, cui' est priuatio.2.d.12.L.3m.
16 Contractum significat aliquam naturam in subiecto, non autē priuatio. 1a.q.17.4.c./Met.10.lec.7.co.3.
17 Nulla priuatio, tollit totaliter esse.1a.q.11.2.1m.
18 Nulla priuatio est de essentia alicuius entis in genere collocati.2.d.40.1.3m.
19 Immo priuatio est principium per se, & est in genere. 12e.q.72.6.3m./2.d.1.L.2m./Poa.q.3.1.16m.
R ño. Duo.1060o.
20 Priuatio est principium per se fiendi, nō autem essendi.2.d.1.L.2m./Poa.q.3.1.16m.
21 Nulla priuatio est intenta ab aliquo agente. 1a.q.19. 9.c./q.49.1.c./2.d.1.q.1.1.2m./d.35.5.4m./. L.pno d.37.q.3.1.2m./. p̄.3.co.4.5./. Met.8.lec.5.co.3.fin.
22 Oppositum videtur dicere. Poa.q.3.6.13m.
R ño. Duo.1061o.
23 Priuatio est preter intentionem naturę particularis, & est de intentione naturę vniuersalis. Potentia. q.3.5.13m.

PRIVILEGIVM est priuata lex: quia respicit singulares personas: sed commune est ad multa negocia. 12e.q.96.1.1m. Cinis.2. Conceptio.18. Magdalena.3.Maria.7.Ordo.103. Pallium.3.Politia.3. Predestinatio.42.Reuelatio.11.Tributum.5.

1 PRIVS dicitur dupliciter: scilicet ordine perfectionis, & generationis. 1a.q.85.3. 1m./12e.q.62.8. 2m./3.d.27.q.1.4. 2m./. Virt.q.4.3. c./quol.5.q.10.1.c. Absolutum.1. Accessus.0. Accidēs.26. Accusatio.18.24. Actio.16.72. Actus. 38.75.76.77.179.
2 Prius, ordo, & principium sextuplex. s. magnitudinis, temporis, cognitionis, vel saltem ordine intellectus, naturę, intentionis, & executionis.3.d.3.q.4.ar.1.o./ ar.2.c.2m./L.prino./ Io.lec.3.co.6.prino./ Met.5. lec.11.o. Adam.80. Affirmatio.3.
3 Prius natura, dicitur dupliciter. s. secundū causam materialem, & magis secundum alias causas. 22e.q.1.7. 3m./Veri.q.9.3.6m./quol.5.q.10.1.c.prino.
4 Semper id qđ est naturalius, est prius. 12e.q.49.2.c. Agens.35.79.96.100.101.103. Agere.23. Amor. 118.175.
5 Quod inest rei ex se, prius est secundum naturam, q̄ id quod habetur ab alio.2.d.1.q.1.2.c./.5.16m.
Analogia.2.3.7.8.9.18.
6 Imperfectum est prius tempore perfecto in eodem. Sed in diuersis est econuerso, & natura in vtrisque.1a. q.82.3.2m./q.85.3.1m./q.94.3.c./12e.q.62.4 c./3a q.1.5.3m./6.c./3.d.1.q.1.4.5m./d.26.L.3m./. Ma. q.4.3.c.6./Vir.q.4.3.c./13m./quol.5.19.c./Opus.3. co.20./ Opus.31.co.5./ 1e. Cor.11.lec.3.co.1./1e. Thi.2.lec.3.co.1.fin./Met.co.4./ Lec.4.co.5./ Lec. 13.6. Angelus.2.196.200.326. Anima.159.209. 262.279.297. Animal.34.79. Apostoli.8.
7 Ea quę non habent ordinem ad generationem alicuius, licet sint priora tempore, non tamen sunt priora generatione: sicut equus qui heri fuit, non est prior generatione asino, hodie existente, licet sit prior tempore. Met.7.lec.13.co 4.6. Appropriatio.5. Assumere.11.31.34.50.c. Audacia.7.8. Auersio.8.13.14. 22.23.24.Baptismus.134.136.Beatus.50.Bigamia. 6. Bōitas.82.92.105.128.247. Charitas.20.40.120. Causa.21.43.54.65.c.81.c.Circuncisio.18. Circunstantia.25.Cognio.53.76.Cōpositio.1.Cōe.4.9.11. Concupiscibilis.1. Confirmatio.7. Consanguinitas. 11.Consideratio.3.Consilium.3. Cōtingens.7.Corpus.28.29.70.Creatio.3.12.19.43. Culpa.3.Damnatio.28.35.Datio.30. Debitum.16.21. Delectatio. 29.107.Deus.31.256.285.362.Dicere.6. Diffinitio. 47.48.50. Dispositio.49.51. Distantia.1. Distinctio. 19.Diuisio.0. Dominium.12. Donum.15. Duratio. 6.Educi.1.Effectus.15.Electio.23.25.27.Embrio.4 Ens.22.31.c.Epychia.4.Episcopus.4.
8 Omne prius generatione, est prius tempore, & non econuerso.Met.7.lec.13.co.4. Esse.35.41. Aetas. 1.5.Aeternitas.27.
9 Illud a quo non conuertitur subsistendi cōsequentia, est prius natura: non autem tempore. quol.4.q.12.2. 16m. Eucharistia.26.c.43.270. Aeuum.10. Exorcismus.2.7. Factum.1.Fides.112.Fieri.1.9.Filiatio. 7.Forma.46.60.91.100.122.Frui.8.Fundamentum. 0.Generatio.7.18.Genus.34.40.41.Gloria.18.Gratia.135.148.Gratus.1.Graue.8.Habitus.37.81.Humanitas.2.Iacobus.2.Idea.39.Imago.33.c.Imperare.4.In.4.23.26.Incipere.1.3.Indiuiduum.4.16. Indiuisibile.2.Infinitū.34.Ingratitudo.16.Instans. 42.c.31.Intellect'.216.c.Ioānes.15.Ira.68.Iustitia

26.62.69. Iustifica°. 1ª.2. 2. ex.97. M alú.19.56. M aria.10.11.39.40.47. M ã.47. M fimo^m.13.131.134. M ediú.11. M emo^a.9. M etaphy^a.17. M ichael.3. M ira^m.55. M issio.3.17.23.24.35.37. M õtu°.0. M otõ.

10 Prius duplex.s.per se,& per accidens. 22^e.q.4.7.c. Motus.82. Mutatio.6.10. Natura.49. Necessitas.2, 11.12. Nocere.2.11.

11 Semper qđ est per se, est prius eo quod est per aliud. 1^a.q.20.1.c./.3^a.q.84.6.c. Nomen.56.65. Notum. 4.5.6. Obedientia.16. Odiũ.15.18. Operatio.53. Oppositio.7. Ordo.1.č.32.42.75. Pars.27. Passio.62.č. Pater.1.6.9.10. Paulus.27. Peccatũ.307.č. Pœna. 25. Pœnitẽtia.16.17.22.24.106.113.135. Persõ°.41 Persona.17.č. Petrus.5. Po^a.32. Praceptũ.27. Pradestina°.36. Pradicari.12.17.26.27. Pradicatur.5. Principiatum.2.3. Principium.1.28. Prioritas. Pristinum. Processio.50.56. Propter.1.4. Quãtitas.25. Quies.1.3. Relatio.75. Religio.55. Reminiscentia.

12 Prius quo ad nos,est prius via generatiõis, in iis quæ ad actiones pertinent.4.d.2.q.1.3.c.prin°.

13 Prius est,qđ est propinquius alicui prin°. Virt.q.4.3. c./.quol.5.q.10.1.c.prin°./.M et.5.lec.11.prin°. Resurrectio.11.12.21.22.46 48. Sacramentum.18. Sapientia.54. Satisfactio.14. Scientia.46.85.115. Semen.18.20. Sẽsualitas.3. Signũ.2.3. Symbolũ.6. Similitudo.25. Sp̃s.4. Spes.69.č. Spũs.3. Subsistentia. 4. Sba.20.21.31.32. Successio.3.4. Tabernaculum.5. Templum.3.4. Tempus.7.8.26. Veritas.3. Vinũ.8. Virtus.130.138.139. Vita.49.60.61. Vnitas.37. Vniuersale.1.2. Voluntas.23.56.60. Votũ.7.13.43.59. Vsura.2.3 58.176.č. Vti.14.24.

14 Remoto priori, remouetur posterius, sequens tñ ex eo:nõ aũt si sequatur etiam ex alio. 12^e.q.15.2.2^m. Proauus. Assimilatio.18.
Probabile. Accusatio.16. Confessio.73. Debitũ.28. 29. Demonstratio.2.13. Eleemosyna.12. Epicycli.0. Aequinoctialis.1. Iepthe. Incarnari.3. Infernus.6. Iudicium.82. Luna.1. Matrimonium.43.132. Peccatũ. 377. Probatio.0. Processio.15. Prudentia.79. Puer. 4. Raptus.14. Resurrectio.8. Rhetorica.1. Stella.7. Suspicio.3. Theologia.11. Testis.7. Votum.28. Vsura.148.173.
Probatica Piscina.0.

1 **PROBATIO** querit rationẽm facti,& tangit cor:sed examinatio quærit factũ,& tangit corpus. Psal.16.co.2.
Accusatio.3.9.16.25. Actus.11. Apparere.9. Baptismus.129. Dæmon.116. Denũciatio.2. Deus.94.188. Diffinitio.18. Docere.8. Epicycli.0. Esse.84. Ferrum. 2. Fides.47.č. Fornicatio.6. Fractio.2. Hæresis.19. Ignorantia.8. Iudex.4. Iudicium.26.61. Manifestatio.0. Manus.4. Mathematica.3.č. Matrimonium. 43.91. Miraculum.32. Mundus.20.č.26.č. Operatio.16. Ostensio. Pater.4. Prauaricator.3. Probabile. Prouidentia.50. Ratio.9. Resurrectio.47. Scientia.16.17.28. Scire.5. Sepultura.13. Signum.1.13. Spirituale.4. Spiritus.10. Substantia.17. Suspicio.3. Theologia.11.34. Terra.2.6.13. Testis.4.7. Tractare.1. Tribulatio.15. Tristitia.10. Veritas.24. Votum. 64. Vsura. 89.136.148.173.199.200.č.205.214. 248.253.265.

2 Deus probat hominem,probando rectitudinem,examinando firmitatem, visitando,corrigendo,& consolando. Psalmus.16.co.2.
Probitas animi. Imperator.5.
Problema. Propositio.1.

1 **PROCESSIO**./. Processionis nomen. primo conuenit motui locali: ex quo transfertur ad omnem ordinem ex aliquo,& ad omnem emanationem. Po^a. q.10.1.c.prin°./.4.13^m. Accusatio.18. Actio. 65.106.119.120. Aduocatus.5.7.

2 Processio dicitur dupliciter.s.motus processiuus animalium,& eductio principiati a prin°. p^a est in diuinis metaphorice tñ,secunda vero proprie. 1^a.q.27.1.0./. 1.d.11.1.6^m./.d.13.1.0./.d.14.q.1.1.c./. §.4.c°.11./. Po^a.q.10.1.0. Amor.7.9.č.268.269.

3 Processio duplex.s.ab extra,& ab intra. p^a semper est per motum ad diuersum,& contra rationẽ primi principii:non autem secunda. Idea secunda cõuenit deo, non autem prima. 1^a.q.27.1.0./. Po^a.q.10.1.0. Angelus.162. Charitas.153. Cognitio.31.

4 Modus quo aliquid ab aliquo pcedit, est duplex.s.in similitudine spẽi,& diuersitate spẽi: vt in omni agente æquiuoce. Et hic semper est in inferiorem speciem.4. d.41.ã.1.q.5.c. Compositio.16. Cõceptio.1. Correctio.1. Crimen. Debitum.26.

5 In qualibet natura creata,sunt multi modi processionum: sed non communicatur natura, per quemlibet eorum. Po^a.q.9.9.13^m.
Delectatio.26.29. Deuotio.14. Deus.316.341. Dos. 7. Effectus.11. Enthyme^a. Eua.1. Factibilia. Fides. 113.162.

6 Processus duplex in omni vera mutatione.s.inter vtrunq; terminum,& inter agens & patiens: sed dissimiliter dupliciter in moueri,& in facto esse. Po^a.q.3. 2.3.c. Generatio.37. Gula.10.11. Honestum.4.5. Imago.3. Misericordia.10.

7 Procedens tripliciter deficit a specie producentis.s.propter æquiuocam generationem, propter impuritatem extraneæ naturæ, & propter defectũ agentis. Opus. 3.c°.43. Motus.13.64.73. Mutuum.4. Natura. 14. Obedientia.19. Omissio.17.

8 Processio localis,est in aliquid, vt in terminũ motus: non aũt processio a câ. 1.d.11.1.6^m./.d.13.1.3^m./.d. 14.q.1.1.c./. Po^a.q.10.1.4^m. Operatio.14.17. Peccatum.335.414. Pœnitentia.30. Prædicari.22. Principium.2. Producere.0.

9 Procedere naturaliter,dicitur propter naturalem habitudinem ad principium, sed procedere per modum naturæ, est produci sicut producit natura. Po^a.q.10. 2.4^m./.7^m. Prudentia.82. Relatio.36.č. Scurrilitas.3. Semen.20. Sepultura.4. Simonia.24. Spes. 41. Statutum.1. Superstitio.5.6. Suspicio.1. Theologia.8. Tentare.11. Thurificatio.2. Thus.2. Vindicatio.5.

10 Processio naturalis,est principium & origo, cuiuslibet alterius processionis. Po^a.q.10.5.c.6. Virtus.180. 251. Vnitas.35.36.

11 Omne procedens naturaliter ab aliquo,est ei simile,& æquale in natura: nisi sit defectus agentis, vel materiæ. 3.d.11.1.c. Voluntarium.3.

12 Simplex non potest procedere a diuersis secundum essentiam,& secundum operationem. 1.d.11.1.7^m./. Po^a.q.10.4.15^m./.19^m.

13 Omnis processio creaturæ,est per motum, vel mutationem: non autem in diuinis. 1^a.q.27.1.1^m./.1.d. 13.1.1^m. Zelus.7.

14 Omne procedens a deo in diuersitate essentiæ,deficit a simplicitate dei:nec tamen ex hoc incidit in compositionem. 1.d.8.q.5.1.c.

15 INTELLECTVS./. Processus dicitur rationalis tripliciter,s.ex terminis vel propositiõibus cõibus: ex pbabilibus, & ex proportionatis rõni.s.ex effectibus & sensibilibus: primus cõuenit tñ metaphysicæ, & logicæ docẽti, secũdus oi sciẽ, p logicã vtentẽ, terti° pñce pncipalr. Trin.2.1.q.1.0. Accusa°.27. Aduocat°.6.7

Angelus.392. Asa.182.204.214. Argumentū.1.4.

16 Processus rationis duplex.s.via compositionis, & via resolutionis.12^c.q.14.5.0./.Met.2.co.2.
Arismetrica.3.

17 Procedere intelligibiliter, conuenit maxime metaphysicę, quia est de iis a quibus incipit omnis processus intellectus, & ad quæ terminatur omnis resolutio eius. Trin.21.q.3.0. Aristoteles.5. Ars.4.30.40. Beatus.8. Cogitatio.2. Cognitio.31. Conceptio.5.c̄.14. Conscientia.17.18. Consilium.3.4. Correctio.1. Demonstratio.0. Deuotio.14. Deus.316. Dialectica.4. Enthymema.2. Felicitas.3. Fides.113.160. Finis.134. Honestum.4.5. Inductio.1. Intellectus.132.233. Intelligentia.2. Intelligibile.3. Logica.8. Mathematica.3.c̄. Mundus.27.28. Ordo.38.c̄. Peccatū.414. Principium.C. Progredi. Ratio.3.8.34.51.57. Scientia.124.135. Syllogismus.0. Verbum.1.c̄.9.15.c̄.29.39. Virginitas.23. Virtus.104. Voluntas.47.48.

18 Processus rationis practicę quadruplex: secundū quadruplicem ordinem.s.apprehensionis, intentionis, compositionis, & sustentationis, cui proportionatur quadruplex ordo rationis speculatiuę: scilicet a cōmuniori, a toto ad partes secundum materiam, a simplicioribus & a principalioribus partibus ad secundarias. Ce. prin^o. Vsura.116.

19 IN DIVINIS./. In diuinis sunt tantum duę processiones.s.verbi & amoris: secundum ꝙ deus sui essentiam, veritatem & bonitatem intelligit & amat.1^a.q.27.3.5.0./.q.28.4.c./.q.36.1.c./.q.37.1.c./.q.41.6.c./.1.d.13.2.0./.d.27.q.2.ā.2.q.2.c./.2^m./.ꝯ̄.4.c^o.19.27./.Po^a.q.9.9.c.co.2./.q.10.2.0./.4.c./.Opus.2.c^o.2.3. Actus.190.c̄. Apparere.3. Causa.68. Datio.20.c̄.

20 Solus ordo processionum ſm originem, multiplicat processiones in diuinis. Po^a.q.10.2.c.fi./.4.c.

21 Omnia quę important respectum originis, absolute dicuntur de processione diuina: non autem repugnantia consubstantialitati, coęternitati, & independentiæ. 1^a.q.27.2.2^m./.3.d.11.1.3^m.

22 Processiones in diuinis, distinguuntur per relationes, & modos originis, nō autem seipsis: nec per esse a natura & voluntate. 1^a.q.27.3.0./.1.d.13.2.0./.d.27.q.2.ar.2.q.2.2^m./. Po^a.q.9.4.15^m./.9.20^m./.25^m./.q.10.2.0. Nomen.52.

23 *Cū dr̄ ꝓcedere psona p modū nāę vel volūtatis, non pōit in deo modus q sit q̄litas diuinę subę supadita, s; ondit̄ silitudis cōparatio īter ꝓcessiōes i diuinis, & ꝓcessiones quę sunt in rebus creatis. Po^a.q.10.2.10^m. Producere.0. Relatio.75.76. Notio.6.14.

24 In diuinis eadem est processio per modum naturæ, & per modū intellectus, quia vtraq; est vt ab vno. Po^a.q.9.9.20^m./.q.10.2.11^m./.24^m./.25^m.

25 Processio & relatio in diuinis, sunt idem realiter: & distinguuntur tantū ratione. Po^a.q.10.3.c./.5.12^m. Sapientia.48. Temporale.1.

26 Processiones in diuinis, distinguuntur per principia, & per terminos.i.per relationes. 1.d.13.1.3^m./.4^m./.Po^a.q.10.2.c.co.1.fi.

27 Relationes vt relationes in diuinis, per processiones distinguuntur, & consequuntur eas, sed vt formę proprię personarum, est econuerso. 1.d.13.2.4^m.

28 Processio in diuinis, cōparat̄ ad generationem, vt cōe ad propriū: non aūt sicut genus ad spēm. 1.d.13.3.c.

29 Procedere in alterum, conuenit patri in diuinis: non autem procedere ab altero. Po^a.q.10.2.13^m.

30 Filius procedit a patre naturaliter. ꝯ̄.4.c^o.11.co.6./.Po^a.q.3.13.c./.15.c./.13^m./.16.9^m./.q.5.3.c.fi./.q.10.2.4^m./.5^m./.4.c.co.1.fin./.17^m./.5.c.co.4./.Opus.9.q.22. Generatio.37.67. Verbum.43.

31 Processio filii, est p nām patris. Ideo est ei coęternus, consubstātialis, & indepēdens: nō aūt creaturę, quę procedunt p volūtatē dei. 1^a.q.41.2.c./.q.42.2.c./.3.d.11.3.3^m./.ꝯ̄.4.c^o.11./.Po^a.q.2.3.c./.q.3.13.0./.Opus.3.c^o.41.

32 Omnia q̄ pertinēt ad generationē viuoꝝ, dr̄r in processiōe filii dei, vt oriri, nasci, gigni, et gnari. 1^a.q.27.2.2^m./.3.d.8.2.4.q.1.c./.d.11.1.3^m./.ꝯ̄.4.c^o.11.co.6.7.

33 Heresis Valentini, ꝙ filius dei procedit, vario mō prolationis.i.ad extra. 1^a.q.34.2.2^m.

34 Cum dicitur ꝙ filius procedit vt verbū, & vt ars qua pōt pater omnia producere: & ꝙ spiritus sanctus procedit vt amor, quo amore vult ea producere, duplicem habet intellectum.s.quia potest intelligi ꝙ pater filio potest, & ꝙ spiritu sancto velit. Et sic falsum est. Potest etiā intelligi, ꝙ pater possit producere, filio: et velit producere, spiritu sancto. Et sic verum est: quia oīa producit per filium, & spiritum sanctū. Opus.9.q.23.

35 SPIRITVS SANCTI./. Spūs sanctus procedit a pr̄e & filio, quia aliter nō posset distingui a filio. 1^a.q.36.2.0./.1.d.11.1.0./.d.13.2.c.fin./.ꝯ̄.4.c^o.24.25./.Po^a.q.10.4.5.0./.Opus.1.c^o.24.vsq.54./.Opus.3.c^o.49./.Io.15.lec.5.co.3.4./.c^o.16.lec.4.fi. Gal.4.lec.3.co.1.2./.Titum.3.co.5. Amor.7.9.c̄. Distinctio.36. Donum.3.6. Generatio.37.67.

36 Spiritus sanctus procedit ab eis, inquantum sunt plures agentes: & inquantum sunt vnum, in vi spiratiua. 1^a.q.36.4.1^m./.1.d.11.2.3.0./.d.12.2.0./.3.c./.ꝯ̄.4.c^o.24./.Po^a.q.10.2.15./.Opus.1.c^o.21.fi./.Opus.3.c^o.48./.Opus.9.q.25.26.

37 Oppositum videtur dicere. 1.d.29.4.2^m.
☞ Du^o.1062°. Rn̄^a, sicut Du^o.1133°. Ioannes.19. Missio.24.

38 Spiritus sanctus procedit a patre per filium: sed filius non spirat per patrem. 1^a.q.36.3.0.

39 Processio filii, est per modū nāę & intellectus, inq̄tum nō prēexigit aliā: ꝓcessio vero spūs sancti est p modum volūtatis & amoris: inq̄tū prēexigit aliam. Po^a.q.10.2.c.fi./.7^m./.11^m. Persona.36. Possibile.7.8.

40 Vel quia processio filii, est per modum similitudinis, non autem alia. Po^a.q.10.2.11^m.

41 Vel inquantum processio filii, est ab vno tm̄: processio vero alia, est a duobus. Po^a.q.10.2.11^m.

42 Vel quia filius est tm̄ a non procedente, sed spūs sanctus est etiam a procedente. Po^a.q.10.2.7^m.

43 Spiritus sanctus procedit per modum voluntatis, sed filius per modum naturæ, & intellectus. 1.d.27.q.2.ā.2.q.2.c.2^m./.Opus.9.q.12.

44 Immo sicut deus pr̄ filiū nō volūtate, sed nā ꝓduxit, ita de spiritu sancto sentiendum est. Opus.9.q.12.
☞ Rn̄o. Du^o.1063°.

45 Spiritus sanctus procedit per modum voluntatis, quia procedit vt amor, sicut & filius procedit per modum intellectus, inquantum procedit vt verbum. Sicut tamen verbum procedit naturaliter a deo dicente, ita & amor similiter a deo amante. Opus.9.q.12.fi.

46 Processio spiritus sancti, assimilatur processiōi causati a causa, vt persona, sed vt amor, motui locali, quia tēdit in alterum, vt obiectum: sed processio filii, est tantum primo modo. 1.d.13.3.2^m./.d.14.q.1.1.c.1^m.

47 Oppositum videtur dicere. Po^a.q.7.7.10^m.
Spiritus.20.25. ☞ Rn̄o. Du^o.1064°.

48 Hæresis Arrii, ꝙ spiritus sanctus procedit a patre & filio, vt creatura vtriusq;. 1^a.q.27.1.c.

49 Hæresis Nestorii & Theodorici, ꝙ spiritus sanctus nō procedit a filio. 1^a.q.36.2.3^m./.Po^a.q.10.4.24^m./.5.c.co.4.

50 Spiritus sanctus, nō magis procedit a patre, q̄ a filio,

net firm:hec plenius.1ª.q.36.3.2m./.1.d.12.1.0./L./.Opus.9.q.27.29 30.
51 Spiritus sanctus dicitur principaliter & proprie procedere a patre: propter autoritatem in patre: nō autem magis proprie.1ª.q.36.3.2m./.1.d.12.2.3m./.L.
52 Spiritus sanctus,& quicquid est in eo,est a patre & filio,eadem processione,& eodem modo absoluto: non autem s̄m omnem habitudinem vel respectum.1.d.12.2.4m./.Opus.9.q.27.
53 Spiritus sanctus procedit a patre immediate, & mediante filio,ratione suppositi:non autem ratione virtutis medię.1ª.q.36.3.1m./.
54 Spiritus sanctus procedit a patre, iā nato filio:si li,iā, dicit nunc ęternitatis.& li nato,dicit perfectionem natiuitatis:non autem si li,iam,dicit,nunc temporis,& li nato,dicit preteritionem.1.d.12.L.prinº.
55 FILII.30.31.32.33.34./. Processio filii, est per actum intellectus:sed processio spiritus sancti,ast per actum voluntatis. 1ª.q.27.2.c.fi./.3.c./.q.28.4.1m./.q.34.2.c./.q.45.7.c./.1.d.13.2.1m./.p̄.4.cº.11./.Poª.q.2.3.c.fi./.11m./.q.8.1.11m.
56 Generatio filii est prior processione spiritus sancti,secū dum nostrum modū intelligendi: non autem s̄m rē.1.d.12.1.0./.L.prinº./.d.15.q.4.2.2m.
57 Spiritus sanctus,ita naturaliter & a natura procedit a patre, sicut & filius. 1ª.q.41.2.3m./.6.c./.q.42.2.c./.Poª.q.2.3.c.fi./.q.9.9.24m./.q.10.2.4m./.5m./.4.c.co.1.fi./.5.c.co.4./.Opus.9.q.12.
58 Essentia diuina, sub rōne notiōis cōis quę dicitur c̄ōispiratio,est prinm processionis sp̄us sancti:non vt spirans,s3 vt vis spiratiª.1.d.11.3.c./.Poª.q.10.2.15m.
59 Processio spiritus sancti, triplici ratiōe nominatur tm̄ processio.s.ex habitudine rei amatæ ab amante per amorem. 1ª.q.27.4.3m./.q.28.4.c./.q.37.1.c./.1.d.13.3.2m./.3.d.11.1.3m.
60 Emanatio,proprietas,& relatio spiritus sancti,nominatur eodē nomine.s.spiratio, pp defectū nominū.1ª.q.36.1.c./.q.37.1.c./.1.d.18.4.c./.Poª.q.10.2.16m.
61 Eadem emanatione & processione, spiritus sanctus est deus & donum,non autem relatione, vel proprietate.1.d.18.4.0.
62 TEMPORALIS./. Processio spiritus sancti dicit̄ æterna,respectu obiecti æterni: sed vt tendit in obiectum creatum,cui deus confert aliquid, dicitur temporalis.1ª.q.43.2.0./.1.d.14.q.1.1.0.
Datio.20.28.Missio.0.Temporale.1.Virtus.251.
63 Respectus processionis temporalis ad creaturam,non est realiter in spiritu sancto, sed in creatura.1.d.14.q.1.1.2m./.2.c./.3m./.q.2.1.c./.1m.
64 Spiritus sanctus procedit a seipso,p̄cessione tēporali.1ª.q.43.2.3m./.1.d.15.q.3.1.c.fi./.4m./.d.16.1.c.
65 Spiritus sanctus datur nobis,in processione eius temporali.1.d.14.q.2.1.0.
66 Processio temporalis,includit ęternam. Ideo oportet ꝙ a quo persona procedit temporaliter, procedat etiā ęternaliter.1.d.11.L.2m./.d.14.q.1.1.c.
67 Processio ęterna & temporalis, sunt tantū vna processio, ratione respectus ad principium quem principaliter importat: sed sunt duę ratione duplicis respectus ad obiecta. 1ª.q.43.2.c./.3m./.1.d.14.q.1.2.0./.L./.d.16.1.c.
68 Processio temporalis, dicitur signum ęterni, ratione effectus: qui est similitudo amoris æterni,1.d.14.q.1.1.2m.
Processiuum. Animal.39.Processio.0.
1 PROCLAMARE licet in capitulis religiosorum de leuibus quę famę non derogant, sine admonitione secreta,non autē de graui, 22ᵉ.q.33.7.4m./.Vitt.q.3.2.8m. Reclamare.
2 Non videtur esse probabile,ꝙ ea quę sunt in consuetudine religiosorum,sint contra precepta Christi. Cōsuetum est autem in religionibus ꝙ in capitulis aliqui proclamātur de culpis,nulla secreta admonitione pręmissa. Sed huiusmodi proclamationes,sunt quasi quędam commemorationes,potius oblitarum culparum, quam accusationes vel denunciationes. 22ᵉ.q.33.7.a.4./.4m.
3 Si essent tamen talia, de quibus frater infamaretur, contra preceptum domini ageret, qui per hunc modum proclamando, peccatum fratris publicaret.22ᵉ.q.33.7.4m.
Procliuus. Confessio.91.Pronus.
1 PROCONSVLES dicti sunt coadiutores consulum,quasi proiecti siue adiecti consulibus. Nec consulatu fungebantur simpliciter, sicut nec procurator fungitur cura curatoris siue actoris.Opus.20.liº.4.cº.26.co.2. Paulus.1.
2 Vel proconsul dicebatur assessor,qui vice consulum iudicabat.Opus.20.liº.4.cº.26.co.2.
Procreatio.Creatio.0. Producere.0. Tempus.33.
PROCVL dicuntur esse quędam a notitia nostra dupliciter.s.ex parte ipsorum,sicut futura contingentia, & ex parte nostra,sicut illa in quorum cognitione accidit difficultas,propter nostrum defectum,& non propter ea,cum sint maxime cognoscibilia, & perfectissime entia,sicut res intelligibiles, & pręcipue ęternę.Ver.q.12.2.c./.q.18.5.4m. Cognitio,18,25. Prophetia.8.Propositio.1.Prudentia.3.
Procurare. Absorsus.1.Princeps.14.23.
Procurator.Iudicium.63.Liberalitas.2.5.Matrimonium.43. Medicus.5.7. Perfectio.28. Prelatio.22. Princeps.14.23.Proconsules.1.Procreare. Religio.75.86. Saluati.15. Seditio.3. Sepultura.3.4. Simonia.23.Via.8.Vomitus.1.
Prodere. Aduocatus.6.Indicare. Mā̄ifestatio.0,Proditio. Proditor. Reuelatio.0.
Prodesse. Adiurare.5. Admonitio.5. Baptismus.48.178.Damnatio.48.c̄. Diuitię.6.7.Eucharistia.241.c̄. Ficus.Ieiunius.12.Iustus.3.4. Labor.2.3.Missa.24.c̄.Mutuum.0.Nocere.11.Oratio.87.89. Passio.21.116.c̄.Prelatio.24. Proficere. Religio.44.73.c̄.96.Sacerdos.36. Sepultura.5.c̄.Subuenire. Suffragia.0.
1 PRODIGALITAS est circa passiones pecunię,sicut deficiens:non autem sicut superabundans in eis.22ᵉ.q.119.1.1m.
2 Prodigalitas dicitur esse contra naturam: quia habet immoderatam emissionem rerum,repugnantem naturę.12ᵉ.q.32.6.2m.
3 Prodigus,sępe excedit in dando pp voluptates: non tñ semper.22ᵉ.q.119.1.3m. Auaritia.21.c̄.
4 Prodigalitas semp est peccatū:nō p̄ncipalr̄ pp q̄titatem:sed p̄p inordinationem dandi, quibus non debet dari,& p̄pter quę,& sicut debet.22ᵉ.q.19.1.0./.3.1m.
5 Prodigus peccat in se,& in proximum: pręcipue clerici,consumentes bona pauperum. Similiter auarus.22ᵉ.q.119.3.1m.
6 Prodigalitas oppōitur liberalitati.22ᵉ.q.117.prinº./.q.118.prinº./.q.119.1.2.3.c. Illiberalitas.Liberalitas.12.
Prodigium. Miraculum.6. Portentum.
Prodire. Angelus.463. Ethica. Exitus.0
Proditio. Auaritia.15. Eucharistia.232. Preuaricator.1.Prodere.Proditor.Reuelatio.0.
PRODITOR ē sicut venator,tēdēs insidias & fraudes.fs.7.fi. Auariª.15.Iudas.1,2,3. Prodē. Prodº.

1 PRODUCERE personas in diuinis, non est perfectionis absolute, sed relatiue. Opus.9.q.5. Accidens.51.121.122. Actio.101. Actus.89. Addi.89.c. Aer.2. Agens.43.76.87.89.90. Angelus.pro. Anima.p. Animal.16. Ars.7.41.42. Artifex.4. Causa.67. Coelum.84. Coseruatio.10. Creatio.0. Creatura.10. Demon.11.106.107. Deus.243.c.341.421.c. Dicere.6.c. Dies.17.23.24.25. Effectus.16.19. Elementu.26. Elicere.0. Esse.71. Factum.0.

2 IN DIUINIS & in creaturis, aliqd pducit dupliciter. s. per potentiam naturalem, in similitudinem naturæ eius qui producit: & per potentiam rationalem, in similitudinem spēi intelligibilis.1.d.7.q.1.1.c. Opus.3.c°.52. Fieri.5. Filiatio.5.6. Forma.103.c. Generatio.16. Gigantes. Gratia.99.100. Homo.24. Luminare.2.3. Luna.1. Lux.21. Mineralia. Miraculum.10. Missio.8. Mulier.1.2.3. Mundus.9.c.30. Pater.3. Platę.0. Po^a.40.44. Processio.0. Procreatio. Prouidentia.13. Sacramentum.93. Sapientia.55. Scriptura.20. Spina.1. Stella.1.7.8. Successio.5. Virtus.222. Vsura.48.126.133. Christus.222.

3 In productione rerum a deo, est triplex debitum. s. respectu vniuersi, vnius creaturæ ad aliam, & partium vel proprietatum.p.2.c°.29.

4 Oppositum videtur dicere. 1^a.q.21.1.4^m./.4.d.15.q.1.a.3.q.4.1^m./.d.46.q.1.a.2.q.1.4^m.
 . Du°.1065° R ñº. sicut Du°.431°.

5 Res a principio fuerunt productę, in statu perfecto: vt essent principia aliorum.1^a.q.94.3.c.

Pro & contra. Anniuersarium. Baptus.130.c.249. Beatus.45. Benefacere.1. Beneficium.20. Circunstantia.17. Consciētia.7. De.3. Gratia.139. Immisericordia. Oratio.pro. Promissio.2. Pudicitia.2. Puer.4. Raptus.3.8. Relatiuum.6. Satisfactio.p. Sepultura.1.3.4.5.6.7. Simonia.8.31. Spes.24. Suffragia.0.

Profectus. Aquila.1. Laus.7. Nomen.14. Paulus.2. Proficere.

Proferre. Anima.113. Prolatio. Pronunciare.

Proferri. Baptismus.51.c. Eucharistia.74.c.85.86.116. Fides.130.150. Hæresis.15. Iudicium.7.11.24.61. Litera. Processio.33. Prolatio. Prophetia.51. Sacramentum.34.38.39.40.

1 PROFESSIO ./. Nullus profitetur perfectionē, sed statū perfectionis. Virt.q.2.11.12^m. Adoratio.5. Assistere.7.

2 RELIGIONIS ./. Profitens, nō vouet seruare, quicquid est in regula: sed vitam regulares: vel viuere fm regulam, qđ est cautius: vel obedientiam fm regulam nō obligando se ad culpam: vt in religione ordinis fratrum prędicatorum, qđ est melius. 22^e.q.186.9.1^m./. quol.1.q.9.4.c. Baptismus.8. Canonizatio. Character.47. Catechismus.3. Circucisio.1.2.4.5.12.37.

4 In ordine fratrum prædicatorum, est cautissima, & securissima forma pfitendi: qua nō promittit quis se seruare regulam, sed obedientiam fm regulam. Vnde, ex voto obligatur ad seruandum ea, quæ ponuntur in regula, tanq̃ præcepta: & quæ prelatus fm tenorē regulę sibi pręcipere voluerit. Cętera vero quæ non continentur in regula sub præcepto, nō cadunt directe sub voto. Vnde ea prætermittens, non peccat mortaliter. quol.1.q.9.4.c. Consecratio.14.15.19. Debitū.27. Fides.130. Fornicatio.16. Infamia.2. Iuristę.2. Mrīmoniū.139.140. Minister.2. Ordo.109. Pnīa.36.97. Perfectio.54. Pythagores.1.2.3. Protestatio. Religio.40.61.c.73.74.75. Sacramentum.34.

4 Votum simplex de maiori religione, non obligat post professionem in minori. 22^e.q.189.8.3^m.

5 Professio facta ante annos pubertatis, s. ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, non tenet, propter ecclesię statuta. 22^e.q.88.9.c.3^m./.q.189.5.c.1^m./.3^m./.4.d.27.q.1.ar.3.q.3.3^m./.q.2.2.c./.quol.3.q.5.1.1^m./.2^m./.qđl.4.q.12.1.19^m.

6 SIGNUM ./. Habitus dari consuetus tantum professis, licet differat tātū per benedictionem ab aliis, inducit professiones: nō aūt alius.4.d.38.q.1.a.2.q.3.2^m.

7 Nazarei profitebantur quandā perfectionem, deponentes comam. 22^e.q.186.6.b./.4.d.24.q.3.a.1.q.1.2^m.

8 Honor quem sanctis exhibemus, quędam professio fidei est. quol.8.vel.9.q.8.0. Votum.A.

9 Exteriora opera hoīs, sunt quasi professio interioris hoīs: ideo si nō cōcordēt, est fictio.1^e. Thi.2.lec.2.fi.
Profestis. Missa.18.

1 Proficere. Adam.32.42. Affectio.1. Amor.49. Angelus.412.418.539. Augmentum.9. Aureola.4. Baptismus.48.178. Charitas.112. Cognitio.37.38. Crescere. Dæmon.18.19. Descendere.12. Deus.185. Aetas.5. Ficus. Iuramentum.30. Laus.7. Lex.112.

2 Nomen.14. Ordo.69. Paulus.2. Perfectio.52.c. Princeps.11.12. Prodesse. Profectus. Purgatio.3. Religio.21.75.106. Sacrificium.16. Saluari.10. Status.9. Vita.63. Vsura.8. Christus.79.146.
Proficisci. Seruitus.5.
Proficuum. Affectio.1. Proficere. Vtile.0.
Profunditas. Apertio.1. Aqua.12. Causa.64. Cere.15. Heresis.84. Illuminatio.6. Luxuria.15. Mare.1. Soporari. Subtilitas.1. Transumptio.
Progredi. Beatitudo.138. Cognitio.22. Contemplatio.9. Delectatio.29. Ecclesia.8. Felicitas.3. Gratia.80. Peccatum.33. Processio.0. Resurrectio.23.
Proœmium. Exordium.0. Prologus. Rhetor.

1 PROHIBITIO duplex. s. coactionis, & pręcepti. 1^e. Cor.6.lec.2.co.4.

2 Prohibitio legis, bene dispositos inducit ad bonū, per amorem virtutis: malos autem per pœnas.3.d.40.2.c./. Ro.5.lec.6.co.3.

3 Prohibitio incitat concupiscentiam tripliciter. s. rōne ardui, ratione clausę passionis, & ratione importunitatis. 12^e.q.98.1.2^m./. Ro.5.lec.6.co.2. Accusatio.24. Adeps.1. Aduocat^s.9. Aleator.1. Angelus.255.501. Baptismus.95.104.

4 Omne peccatum est malum, quia prohibitum iure naturali: non autem iure positiuo. 12^e.p.71.6.4^m.
Cibus.7.c. Communicatio.4. Concupiscentia.22. Correctio.16. Delectatio.84.85. Dæmon.22. Deus.297. Dimensio.10. Dispensatio.20.

5 Ius diuinum directe prohibet tantum peccatum mortale: sed indirecte veniale. 3.d.38.4.5^m./.d.40.1.5^m. Ecclesia.14. Eucharistia.216.c. Excommunicatio.24. Fornicatio.2. Furtum.11.12. Gradus.3. Ieiunium.34.42. Ignorantia.14.30. Immundicia.2. Impedimentum.0. Imperator.3.7. Incestus.1. Interdictum. Irreligiositas.2. Iudęi.44. Lex.26.44.82.93.100.128.136. Licita.0. Luxuria.1.3. Magi.10.c. Malum.25.26.38.58. Matrimonium.32.33.74.c.115.122.c. Mel.1. Mulier.10. Nemesis.1. Oblatio.6.9.10. Passio.68. Patientia.7. Pax.12. Pœnitentia.133. Permissio.2. Possibile.8. Pręceptum.18.23.44.57.60.139.154. Sabbatum.5.c. Sanguis.12. Scipio. Scrutatio. Seruitus.8. Simonia.19. Solicitudo.6.7.8. Sors.5. Species.5. Superstitio.6. Testis.7.c. Thomas.2.5. Torneamentum. Vestis.7. Vetitum. Vindicatio.5. Virtus.84. Vsura.72.73.79.c.84.c.256.258.306.c. Vsus.7. Vxor.5.

6 Prohibitio ligni scientię boni & mali, fuit pter figuram. s. pp euētus futurum, quia post eius esum, hō pec-

experimentum pœnę didicit, quid interesset inter obedientiæ bonum, & inobedientiæ malum: non autem propter naturam arboris mali. 1ª.q.102.1.4m./.12ᵉ.q.102.1.2m./.Opus.3.cº.194.

Proijcere. Eucharistia.233. Homicim.3. Nicolaus.2. Sydera. Velox.3.

Prolabi. Bellatores.2.

Prolatio. Dearticulatio. Dicere.o. Dici.o. Hæresis.15. Litera.o. Loqui.o. Processio.33. Proferri.

Proles. Aborsus.o. Adulterium.4. Anima.339. Coitus.7. Concubinatus.3. Fœtus. Filiatio.o. Fornicatio.13. Imaginatio.9. Matrimonium.1.č.46.č. Mulier.9.10. Peccatum.301.337. Præceptum.137. Semen.12.13.21. Seruit°.9. Tact°.13. Tps.33. Vxor.1.4.10

PROLIXITAS temporis, non potest dare actui rationem peccati mortalis, nisi aliud interueniat: quia non est circunstantia aggrauans in infinitum. Veri.q.15.4.c. Alleluia. Diu. Diuturnitas. Prolongatio. Vsura.134.199.č.

Prologus. Argumentum.1. Exordium.o. Proœmiū.

Prolongatio. Differri. Dilatio. Prolixitas. Vsura.77.100.133.č.141.č.

Promereri. Eleemosyna.30.č. Meritum.o. Xps.87.

1 PROMISSIO est actus rationis: quia est enunciatio, & ordinatio alicuius. 22ᵉ.q.88.1.c./.4.d.38.q.1.ã.1.q.1.c.

2 Promissio est ordinare, qd facere pro alio debeat gratum ei. Sed comminatio est contra alium. 22ᵉ.q.88.1.2.5.c. Abraham.8.18.19.20. Adam.10.64. Angelus.545. Baptismus.12.23. Bonitas.229. Cœtus.1. Confirmatio.13. Debitum.9. Dæmon.21. Fallere.1. Fides.146. Gratiarūactio.3. Hæresis.68. Honor.11. Iudęi.18. Iudicium.69. Iuramētum.12.19.21.27.29. Lex.26.104.106.111.112.123.č. Matrimonium.84.139.140. Mendacium.15.19. Obedientia.34. Obligari.5.6. Periurium.7. Præceptum.101. Primitię.4. Professio.o. Prophetia.5. Regnum.6. Sponsalia.1.8. Sponsus.1. Theologia.13. Testamentum.1.4. Votum.o. Vsura.98.145.175.313.

3 Promissio nuda.i.non habens aliquid additum ad cōfirmationem: non habet vim plenam obligandi deo, nec homini. 22ᵉ.q.88.3.1m./.4.d.38.q.1.ã.1.q.1.c.

4 Promissū nō debet seruari, si est illicitū qd ꝓmittit: vel si sint mutatę ꝯdōnes psonaꝝ, vel negocioꝝ. Ad hoc ergo qd hō suare dēat qd ꝓmisit, opꝫ ūt sit licitū qd ꝓmittitur, & qd oīa immutata permaneāt. 22ᵉ.q.110.3.5m./.Ro.15.lec.3.co.3.fi.

Promouere. Amicitia.33. Artifex.3. Baptismus.99.100. Bonitas.228. Confirmatio.11. Episcopus.12.25. Lepra.3. Medicina.1. Minister.5.6. Ordo.57. Princeps.24. Prouidentia.20. Simonia.35.41. Vsura.96.256.160.

Promptitudo. Aquila.1. Promptus.

Promptus. Audacia.21. Charitas.85. Correctio.17. Deuotio.2. Facilitas.o. Habilitas.o. Habitus.32. Iustitia.6. Ira.31.42. Liberalitas.2. Lotio. Magnanimitas.16. Martyrium.1.2.5. Negligentia.3. Peccatum.497. Perfectio.76. Pietas.8. Promptitudo. Rex.7. Sanctus.2. Satisfactio.30. Solertia.o. Timor.34. Virtus.182.

1 PROMVLGATIO legis naturę, fit ex hoc qp deus inserit eam mentibus hominum naturaliter custodiendam. 12ᵉ.q.90.4.1m.

2 Promulgatione non indigent pręcepta communia legis naturę: & credere in deum. 12ᵉ.q.100.4.1m. Confessio.20.

3 Promulgatio fit vbo & scripto. Et vtroq; mō ꝓmulgatio legis æternę est æterna, ex pte dei, nō aūt ex pte nostra. 12ᵉ.q.91.1.2m. Diuulgatio.o. Excōicatio.5. Ignorantia.33. Ius.4. Lex.7. Obligari.2. Pctm.91.

4 Promulgatio legis, necessaria est ad hoc, qp lex habeat vim obligandi. 12ᵉ.q.90.4.o./.4.d.3.ã.5.q.3.c.

5 Promulgatio obligat absentē, sicut & pñtem: inq̃tus ꝓmulgatio ad eū puenit, vel potuit puenir̄ p alios. Futuros āt obligat p scripturas. 12ᵉ.q.90.4.2m./.3m./.2.d.24.q.3.3.c.1m. Propalare. Præceptū.147. Vnctio.1.

Pronitas. Cōcupiscia.19. Facilitas.o. Habilitas.o. Inclinabilitas. Inclinatio.o. Peccatū.47.340. Pœna.51. Præceptū.43. Procliuus. Pron°. Radix.2. Schisma.5.

1 PRONOMEN facit q̃nq; demōstrationē simplicē, nō ꝑsonalē. q̃l.3.25.fi./.q̃l.5.8.fi. Hebręi.2. Hoc.

2 Mos est hebraici sermonis, vt vtatur nominibus pro pronominibus. Vt pete tibi signum a dño deo tuo.i.a me. Vel est verbum dei: & non prophetę. Vel est verbum dei per inspirationem, & verbum prophetæ per denunciationem. Isa.7.lec.2.prin°. Ro.7.lec.4.co.2.

3 Pronomina demonstratiua dicuntur de deo, ēm qp faciunt demonstrationem ad intellectum: non autē ad sensus. 1ª.q.13.1.3m./.1.d.22.1.3m.

4 Pronomina demōstratiua, ad personā, vel hypostasis, vel suppositū referuntur. ꝓ.4.cº.34.co.2.fi.

5 Pronomina possessiua, coniunguntur nominibus dei, quę significant rationem principii efficientis, vel finalis, vel exemplaris: non autem nominibus dei, quæ significant per modum formæ inhęrentis. 1ª.q.36.1.3m./.1.d.19.5.c. Relatiuum.2.7.

Pronunciare. Dearticulatio. Docere.8. Eucharistia.166. Lectoratus.6. Minister.7. Prolatio. Tempus.29. Verbum.24. Votum.5.

Pronus. Bellatores.2. Cognitio.2. Ebrietas.5. Inclinatio.o. Iudęi.27.30.32. Malitia.1. Matrimonium.124. Meritum.20. Miles.10. Pręceptum.43. Procliuus. Pronitas. Vsura.184. Vxor.12.23.

Propagatio. Affinitas.2. Angelus.487. Cessare.1. Consanguinitas.1.2. Generatio.40. Iustitia.65. Naturale.5.14. Peccatum.311.316.328.č.332.č.

Propalare. Baptismus.179. Iudicium.61. Manifestatio.o. Promulgatio.o. Visio.15.

PROPASSIO, est passio inchoata in appetitu sensitiuo, nō vltra procedens: sicut in Xpo fuit. 3ª.q.15.4.c./.6.2m./.7.1m./.3.d.15.I.8m./.Veri.q.26.8.c.

1 PROPE est de°, qū subuenit bonis, & punit malos: lōge aūt, qū cessat. He.3.co.8. Aer.3. Appropinquatio.o. Approximatio.o. Apud. Cerimonia.1. Grando. Immobile.2. Magi.3. Motus.57. Propinquum.

2 Deus est prope quadrupliciter.s. pręsentia maiestatis, per gratiam, per exauditionē, & per remunerationē. Phyl.4.co.3. Proximum. Spirituale.5. Vultus.

Propere. Gula. Prophetabile. Prophetia. B.

1 PROPHETIA nō est virtus. 3.d.25.q.2.ã.4.q.1.4m./.Veri.q.14.3.11m./.1ᵉ.Cor.14.lec.6.co.2.fi.

2 Prophetia non est habitus, nec qualitas permanens, sed vt passio transiens. 12ᵉ.q.68.3.3m./.22ᵉ.q.171.2.o./.q.174.3.2m./.q.176.2.3m./.ꝓ.3.cº.154.fi./.Veri.q.12.1.o./.13.3m./. Potentia.q.6.4.fi./.q̃l.12.27.1m. Abstractio.17.23.

3 Prophetia non est gratia gratum faciens; sed gratis data. 12ᵉ.q.68.3.3m./.Veri.q.12.14.5m./.Opus.3.cº.222./.1ᵉ.Cor.13.co.1.3.

4 Prophetia est diuina inspiratio reꝝ, futura imobili veritate denūtiās, ēm Cassiodoꝝ. 22ᵉ.q.171.3.a.1./.6.b./.Veri.q.12.3.c.fi./.11.o./.1ᵉ.Cor.14.co.2. Interpretatio.4

5 Omnis promissio dei cum iuramento, est prophetia prędestinationis, & oīno immutabilis. He.3.lec.2.fi./.cº.6.lec.4.co.3./.cº.7.lec.4.prin°.

6 Prophetia ẽ ꝗ̃rs visiõis, opposita appitiõi. Isa.1.pri°.

7 Prophetia dicitur auditus, & non visus: quia fit per aliqua signa, quæ habent modum locutionis. Psal.50.co.10.

8 Propheta dicitur quasi ꝓcul phans, vel procul videns: inquantum cognoscit vel loquitur ea quę sunt procul a cõmuni hominum sensu, cum quibus conuersatur, & cõmunicat in statu vię.3ª.q.7.8.o./.Veri.q.12.1.c.

9 Prophetia principaliter & primo cõsistit in cognitiõe. Ideo dicitur a phanos. Secundario consistit in locutione. Ideo dicitur a fari. Tertio consistit in operatione miraculoꝝ, ad ꝯfirmatiõnẽ eius. 22ᵉ.q.171.1.o./.2.c./.q.174.3.3ᵐ./.4.c./.3ª.q.7.8.o.Veri.q.12.1.o./.Isa.1.prin°./.1ᵉ.Cor.14.co.2.prin°./.He.11.co.29.f.

10 De ratione prophetię, non est ęnigmatica cognitio, qa Moyses fuit propheta: & tñ deum palam, & non per ęnigmata vidit.3ª.q.7.8.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere.Veri.q.9.12.13.c.
Du°.1066°. R ñ°.sicut Du°.486°.

11 Prophetia reducitur ad maxima bona, & ordinatur ad rectitudinem vitę.Veri.q.12.3.5ᵐ.

12 REQVISITA./.In prophetia sunt duo.s.repręsentatio, & iudiciũ de visis, quod est principalius, & completiuꝫ eius, sine quo non est.22ᵉ.q.173.2.c./.q.176.2.1ᵐ./.Veri.q.12.3.1ᵐ./.7.9.12.13.c.

13 Ad prophetiam requiruntur quatuor.s.similitudo corporalis in imaginatione, lumẽ supernaturale, audacia, & miracula.Veri.q.12.3.c./.1ᵉ.Cor.14.co.2.

14 Ad prophetiaꝫ, requiritur lumen intellectuale supernaturale.22ᵉ.q.171.2.c.

15 Ad prophetiaꝫ reqritur inspiratio, quo ad mentis eleuationem: & reuelatio, quo ad perceptionem diuinorum.22ᵉ.q.171.1.4ᵐ./.ꝓ.3.c°.154.co.1.

16 Ad prophetiam requiritur maxima mentis eleuatio, ad contemplationem spiritualium.22ᵉ.q.172.4.c./.Veri.q.12.5.c.

17 Bonitas morum, quo ad refrenationem passionum, & remotionẽ occupationũ exteriorum, requiritur ad prophetiam.22ᵉ.q.172.4.o./.Veri.q.12.5.o.

18 Dispositio naturalis, non requiritur ad prophetiam, quia deus simul remouet indispositionem, disponit & perficit.22ᵉ.q.171.3.o./.Veri.q.12.4.o.

19 Prophetia potest haberi sine charitate, & sine gratia gratum faciente.22ᵉ.q.6.2.3ᵐ./.q.172.4.c./.Veri.q.12.3.15ᵐ./.5.c./.Opus.3.c°.222./.1ᵉ.Cor.13.co.3.

20 OBIECTVM./.Obiectũ ꝓphetię, ẽ illud qđ est in cognitione diuina, supra facultatem humanam.22ᵉ.q.174.2.c./.Ro.12.lec.2.co.2.

21 Prophetia non habet deum pro obiecto, sed res temporales.3.d.13.q.2.ã.4.q.1.4ᵐ./.d.24.a.1.q.1.3ᵐ./.ar.2.q.1.4ᵐ./.Veri.q.14.8.13ᵐ.

22 Omnia quorum cognitio potest esse vtilis ad salutem, sunt materia prophetiæ: cetera vero sunt extranea a materia eius.Veri.q.12.2.c.

23 Prophetia est de omnibus. Sed primo & principaliter est de futuris contingentibus: scđo de existẽtibus supra vniuersalem cognitionem hominũ: tertio respectu alicuius.22ᵉ.q.171.3.o./.q.172.1.c.f./.4ᵐ./.5.c./.q.176.2.3ᵐ./.q.178.1.1ᵐ./.Veri.q.12.2.c./.2.o./.Isa.1.pri°./.Ro.12.lec.2.co.2.f./.1ᵉ.Cor.14.co.2. Abuti. Chaiphas. Heresis.40.63.108.

24 * Prophetię sunt principaliter de futuris. * Sũt tñ ẽt de pręsentibus, q̃ tñ sunt ꝓcul a cognitiõe nõ oĩum hominũ, sed quorũdã ẽm sensũ, vel ẽm intellectũ, vt heliseus cognouit q̃ giezi pñs fecerat, & sunt ẽt de occultis oĩbus hoĩb⁹ n aliter: vt mysteriũ trinitatis. sunt ẽt de mysterio Xp̃i sub nomine hominũ, & tunc excedunt veritatẽ historiæ.22ᵉ.q.171.3.c./.Psal.21.co.1.

25 Prophetę sic loquebantur de pręsentibus, ꝙ intendebant etiam futura significare. Po°.q.4.1.c.co.1.fin./.quol.8.vel.11.q.6.1.5ᵐ.

26 Christus voluit habere testimonia a prophetis, quadruplici ratione.s.primo quia deus vult aliquos testes habere, non ꝙ ipse eorum testimonio indigeat, sed vt eos nobilitet, quos constituit testes. Secũdo quia Christus sic luxit mundo per miracula, quę quidem, quia in tempore facta erant, temporaliter transierunt, neq; peruenerunt ad omnes. Tertio quia homines sunt diuersę conditionis, & diuersimode ad diuinitatis cognitionem perducti & dispositi, ẽm Origenem. Quarto quia si homines infirmi intellectus veritatẽ & cognitionem dei in seipsa capere non possunt: voluit deus eis condescendere, & illuminare quosdã homines de diuinis pię aliis, vt ab eis humano modo cognitionem de diuinis acciperent, quorum cognitionem in seipsis attingere nõ valebant secundum Chrysostomũ. Io.lec.10.co.2.

27 Omnia ꝓphetabilia, sũt nõ cognoscibilia ab hoĩe, nisi per reuelationem dei. Sed quæ pertinent ad sapiẽtiã, & scientiam, & interpretationem sermonũ, pñt naturalr cognosci ab hoĩe.22ᵉ.q.171.3.2ᵐ./.q.172.1.c.f.

28 Prophetę non vident omnia prophetabilia, sed tantum ea quæ sibi specialiter reuelãtur.22ᵉ.q.171.4.o./.Veri.q.12.1.5ᵐ./.Ro.15.lec.3.co.4.prin°.

29 Aliqua prophetia est de preterito: sicut in genesi. Et in aliqua ponitur preteritum pro futuro, propter certitudineꝫ prophetię.22ᵉ.q.171.3.b./.2.d.1.q.1.5.c./.Isa.2.lec.3.co.1.

30 COGNITIO.21.22.23.26.27.28./. Prophetę nõ vident deũ per essentiã.22ᵉ.q.171.2.c./.4.c./.3ᵐ./.q.173.1.o./.Veri.q.12.1.c./.6.o./.7.c./.Ps.50.co.9.

31 Prophetę vident in speculo æternitatis, seu intelligentiarum, siue in libro præscientię dei causaliter, non autem formaliter.22ᵉ.q.173.1.c.f./.1ᵐ./.2ᵐ./.Veri.q.12.6.o.

32 Prophetę habent certissimam & distinctam cognitionem de visis per spiritum prophetiæ: non autem de habitis p instĩctũ dei.22ᵉ.q.171.5.o./.ꝓ.3.c°.154.co.1./.3./.6./.Veri.q.12.1.15ᵐ./.16ᵐ.

33 Prophetiæ nullo modo potest subesse falsuꝫ: sicut nec præscientię dei.22ᵉ.q.171.6.o./.q.172.1.c./.5.3ᵐ./.6.2ᵐ./.Veri.q.12.3.c./.10.7ᵐ.

34 Propheta proprie cognoscit se moueri a deo, ad aliquid ęstimandũ, vel significandum verbo vel facto, nõ tamen oĩa quæ per hoc intendit deus.22ᵉ.q.173.4.o.
Abstractio.13. Assistere.6. Comminatio.1.

35 Magni laboris est ẽm Hieronymũ, ꝓphetas intelligere: nec facile est, quẽpiam posse iudicare de interpretatiõe, nisi intellexerit anteq; legerit. Isa.plo.lec.2.co.2.

36 Immo ẽm Hieronimũ, dicitur Isaias ad liquidũ dicere, vniuersa Xp̃i & ecclię mysteria. Isa.plo.lc.2.co.2.
R ñ°.Du°.1066°.

37 Verum est ꝙ Isaias dicit ad liquidũ, quantũ ad quędã mysteria principaliora. Isa.prolo.lec.2.co.2.

38 Prophetia simpliciter dicta.i.supra vniuersalem cognitionem hominum, nõ potest esse a natura, sed tñ ex reuelatione dei: prophetia vero ẽm quid.i.de aliquibus in suis causis: potest esse a natura, sꝫ fallibiliter.22ᵉ.q.172.1.o./.3.c./.Veri.q.12.3.o./.4.c. Fides.85.

39 Prophetia, & alię illuminationes, & reuelationes, sũt nobis a deo, mediantibus angelis.1ª.q.111.1.o./.22ᵉ.q.172.2.o./.ꝓ.3.c°.154.co.1./.Veri.q.12.8.o./.13.c.f./.Isa.6.co.2.f./.Matth.2.lec.3.fin./.Lec.4.co.5.f./.1ᵉ.Cor.14.co.2.

40 Aliqs cessante prophetica illustratione actuali, dicitur ꝓpheta, ex deputatiõe dei, & ex habilitate remanẽte

ad facilius illustrari.22^e.q.173.2.4^m./.Veri.q.12.1.0./.
Maledicere.1.4. Mendacium.19.20.

41 Prophetia prędestinationis,completur sine arbitrio nostro causante,non autem sine eo consentiente. 3^a.q.30.1.1^m./.3.d.3.q.3.ar.1.q.1.3^m./.Veri.q.12.10.6^m.

42 Finis prophetię, est manifestatio alicuius veritatis existentis supra hominem. 22^e.q.174.2.c.2^m./.6.c.
Scientia.64.

43 Omnis prophetia ordinabatur ad cognitionem Dei,& ad fidem: quia Deus est finis omnis prophetię. Veri.q.14.8.13^m.

44 Omnis prophetia ordinabatur ad Christum. Veri.q.12.14.5^m. Simonia.1.Christus.198.

45 Liber regum,principaliter est scriptus ad notificandum dicta & facta prophetarum: ideo numeratur inter libros propheticos.Ro.11.co.1.fi.

46 Prophetia comminationis, mutatur tantum, quando merita mutantur: tamen semper impletur in aliquo sensu. 4.d.46.q.2.ar.3.q.1.3^m./.ꝫ.3.c^o.154.co.3.fi./.Isa.34.lec.2.co.1.

47 DAEMONVM./.Prophetia fm qd,potest esse a dęmonibus,non autem prophetia simpliciter.22^e.q.172.5.0./.ꝫ.3.c^o.154.co.4.

48 Prophetia dęmonum,non fit per illuminationes, vt diuina, sed per visionem imaginariam vel sensibilem: nec est semper vera,sicut prophetia diuina. 22^e.q.172.5.2^m./.3^m./.ꝫ.3.c^o.154.co.4.fi.

49 Prophetę dęmonum,qñqz prędicunt vera ex inspiratione diuina,& aliquando per dęmones. 22^e.q.172.6.0./.q.174.5.4^m./.ꝫ.3.c^o.154.co.4.5.

50 DIVISIO./.Prophetia dicitur quinquepliciter.s.habens similitudines tantum, vel lumen tantum faciens miracula,habens hęc omnia, exponens, prophetans, & legens.1^e.Cor.14.co.3./.Titum.lec.3.co.2.fi.

51 Prophetans dicitur dupliciter.s.annūcians reuelata sibi a Deo, & proferens in ecclesia scripturas sacras. 1^e.Cor.11.lec.2./.co.1.2.c^o.14.co.3.

52 Species prophetię triplex.s.comminationis, prędestinationis,& prescientię.22^e.q.174.1.0./.Veri.q.12.10.0./.Matth.co.32.

53 Triplex prophetia, scilicet Dei, hominis, & dęmonis. Ro.lec.2.co.1.

54 Prophetia fit dupliciter.s.per influxum luminis tm, & per species impressas,vel aliter ordinatas. 22^e.q.173.2.0./.ꝫ.3.c^o.154.co.1./.Veri.q.12.7.0.

55 Modus prophetię triplex,fm triplicem potentiam cognoscitiuam.s.fm oculos corporis, fm spiritum imaginarium,& fm intuitum mentis.22^e.q.174.1.3^m./.Veri.q.12.7.c./.Psal.co.3.

56 Prophetis repręsentātur aliqua quadrupliciter.s.in sensu exteriori,sicut Daniel vidit scripturam in pariete, & Samuel audiuit verba: vel per formas in imaginatione diuinitus impressas, sicut in cęcis natis similitudines colorum: vel per formas diuinitus ordinatas, sicut Ieremias vidit ollam accensam: vel per species in intellectu, sicut in scientia infusa Salomoni & apostolis.22^e.q.173.2.0./.3.c./.Veri.q.12.7.c.

57 Modus prophetię septuplex,fm differētias influxus.s.extasis,visio,somnium,per nubem, vox de cœlo, parabola,& repletio sancti spiritus.22^e.q.174.1.3^m./.Veri.q.12.7.c./.Psal.co.3.

58 Gradus prophetię imaginarię,distinguitur quadrupliciter.s.per somnium & vigiliam,per signa,si loquens videtur vel non, & fm dignitatem apparentis. 1^a.q.12.11.1^m./.22^e.q.174.3.0./.4.d.49.q.2.7.2^m./.Veri.q.12.13.0./.14.c./.1^e.Cor.13.lec.4.co.2.

59 Gradus prophetię īpropriē dictę duplex.s.minimus.i.fm operationem exteriorem, vt Sanson: & visio de naturalibus,vt Salomon.22^e.q.174.3.c./.Veri.q.12.13.c./.He.7.co.11.fi./.c^o.11.lec.7.co.2.

60 Actus prophetię duplex,scilicet principalis, idest visio: & secundarius,idest denunciatio.22^e.q.176.2.c./.Veri.q.12.9.13.c.

61 DIFFERENTIA.34.48.49./. Veri prophetę,trupliciter differunt a falsis prophetis.s.agente,fine,& certitudine.22^e.q.175.5.3^m./.2.d.7.q.2.1.2^m.

62 Prophetia prędestinationis,semper impletur: non autem prophetia comminationis. 1^a.q.19.7.2^m./.22^e.q.171.6.2^m./.q.174.1.c./.2.0./.4.d.46.q.2.ar.3.q.2.3^m./.ꝫ.3.c^o.154.co.4./.Veri.q.12.10.0./.Isa.38.pn^o./.Ro.3.co.4./.c^o.14.co.1.8./.He.6.lec.4.co.3. Fides.85.155.Missio.45.Prędicare.1.

63 Prophetia assimilatur visui,fides autem auditui: qa prima facit distincte cognosci omnia prophetabilia, nō autem secunda: qa prima perficit intellectum in se: secunda vero in ordine ad effectū.3.d.23.q.2.ar.4.q.1.4^m./.d.24.ar.1.q.3.4^m./.Veri.q.12.1.16^m./.q.14.3.11^m.

64 Prophetia pręnunciat substantiam facti,euangelista vero recitat modum expletionis.2.d.11.q.2.4.c.

65 Prophetia naturalis,est media inter prophetiam diuinam,& somnium.Veri.q.12.3.c.fi.

66 Omnis prophetia de quacunqz re, est eiusdem speciei, quia est per vnum formale.s.per lumen diuinum. 22^e.q.171.3.3^m.

67 Oppositum videtur dicere.1^a.q.1.1.2^m.
℟ Du^o.1067°. R 6°.sicut Du^o.1111^e.

68 In prophetia attenduntur tria.s.autor,modus,& materia.Isa.prolo.principio.

69 In prophetia attenditur autor in dicentis imperio, minister in scribentis actu, & officium ministri in visionis priuilegio.Isa.prolo.pn^o.

70 Modus in prophetia ostenditur tripliciter.s.quando primo est ibi visionis explanatio per similitudinis adaptationem,per sententię expressiones,& per verboꝝ venustatem: secundo quando est ibi explanationis ratio, qa in tabulis legis ad explanandum: in tabulis cordis lapidei,ad confutandum: & in tabulis cordis carnei & mollis,ad instruendum: tertio quando est ibi explanationis vtilitas: quia est ibi finis legis, idest Christus, finis pręcepti,idest charitas, & finis vitę, idest mors. Isa.prolo.co.1.fi.

71 COMPARATIO./.Prophetia est simpliciter excellentior dono linguarū,triplici ratione.s.qa consistit in ipsa illuminatione mentis,qa pertinet ad rerum notitiam,& qa est vtilior.22^e.q.176.2.0./.1^e.Cor.14.10.
Hieronymus.1.Interpretatio.4.

72 Prophetia intellectualis visionis, est nobilior q̃ imaginaria, nisi respectu reuelandi, per similitudinem corporalem,qa tunc est econuerso.22^e.q.174.2.0./.3.c.fi./.4.c.1^m./.5.c./.q.176.2.c.1^m./.3^a.q.30.3.1^m./.Veri.q.12.12.0./.Isa.1.co.1.fi.

73 Prophetia magis proprie dicitur de imaginaria,q̃ de intellectuali.22^e.q.173.2.c.fi./.q.174.2.3^m./.3.c./.Veri.q.12.12.c.10^m.

74 Prophetia imaginaria,de supernaturali veritate,est nobilior intellectuali, de cognoscibilibus humana ratione. 22^e.q.174.2.3^m./.3.c./.q.176.2.1^m./.Veri.q.12.12.c.10^m. Ioannes.82.Isaias.2.c̃.Miraculum.21.Missio.37.Pręceptum.52.

75 Maior in prophetia,potest esse minor in merito.Veri.q.12.14.5^m. Reuelatio.7.c̃.Samuel.3.

76 Nullus propheta sciuit omnia futura circa se,nisi Christus.Ro.15.lec.2.co.4./.Phile.fi.

77 Prophetia q̃to est vicinior Christo,tanto est maior, & magis post,q̃ ante: licet in quolibet statu,pœna sit maior alijs.1^e.q.57.5.3^m./.22^e.q.174.6.0./.Veri.q.12.14.1^m.

78 Idem propheta, non est semper in eodes gradu prophetię: sed quandoq; in maiori, & quãdoq; in minori. 22e. q.174.3.2m./.Veri.q.12.13.3m.

79 Moyses fuit ceteris prophetis simpliciter maior, licet fm qd sit minor aliquo. 22e.q.174.4.0./.Veri.q.12.9.2m./. 14.0./.Isa.6.co.3.

80 Prophetia Dauid ex propinquo, attingit ad visionem Moysis maiorem, quo ad cognitionem diuinitatis: sed econuerso, in cognoscendo & exprimendo mysteria incarnationis Christi. 22e.q.174.4.1m./.Veri.q.12.14. 1m./.2m.

81 Dauid fuit maior propheta, q̃ Isaias & Ieremias, contra rabi Moysen. Veri.q.12.12.6m./.13.c./.14.2m./.Opusc.20.li°.3.co.2.fi.

82 Ioannes baptista, fuit maior propheta Moyse, & ceteris prophetis veteris testamenti. 22e.q.174.4.3m./.Veri.q.12.12.3m./.14.5m.

83 QVIS.75.vsq.82./. Prophetia nõ conuenit Deo, nec beatis, nec angelis. 22e.q.173.1.c./.q.174.5.0./.3a.q.7.8.c./.q.31.2.c./.1e.Cor.13.lec.3.co.1.

84 Prophetia fuit in Christo, inq̃tum fuit viator. 22e.q.174.5.3m./.3a.q.7.8.0./.q.31.2.0./.Psal.44.co.8./. Matth.co.4./.Io.4.lec.6.co.1.fi./.c°.6.lec.2.pn°./.c°.9.lec.1.co.4./.He.co.19.

85 Oppositum videtur dicere. Veri.q.20.6.c.
  R sũ°. Dubio.1068°.
  Abraham.1.18. Assistere.6. Balaam.

86 Ille cuius tantum intellectus illuminatur ad iudicandũ visa ab alijs, sicut Ioseph & Daniel, est propheta. 22e.q.173.2.c./.Veri.q.12.7.c. Caiphas. Credere.29. Deus.172. Heresis.40.64.108. Hieronymus.2. Ioachim.

87 Ille cui ostenduntur similitudines, sine lumine intelligentię, sicut Pharao, vel Nabuchodonosor, vel Balthasar, non est proprie propheta. 22e.q.173.2.c./.Veri.q.12.7.c.1m./.10.14m./.12.c./.1e.Cor.14.co.2.3./. He.11.lec.7.co.2.

88 Abraham, Isaac, & Iacob, fuerunt prophetę. 22e.q.174.6.c. Isaias.2.c̃. Iudei.8.31. Lex.19.

89 Dauid habuit prophetiam, quo ad intuitum mentis, sine imaginaria visione. 22e.q.174.4.1m./.Psal.co.3. Magdalena.3.

90 Oppositum videtur dicere. 22e.q.174.2.3m./.Veri.q.12.12.c.10m. R sũ°. Dubio.1069°.
  Magi.2. Maria.27.

91 Mediator.1. Mendacium.20. Ordo.99. Preceptum.53. Prędicare.1. Salomon.2. Sexus.3. Sibylla. Theodosius.1.

92 Omnes numerati, inter prophetas, habuerunt prophetiam imaginariam, de supernaturali veritate, & habebant officium prophetandi, & loquebantur in persona Dei, non autem agiographe. 22e.q.174.2.3m./.Veri.q.12.12.c.10m. Vnctio.29.30. Christus.137.

93 QVANDO./.Omni tempore fuerunt prophetę, etiam in nouo testamento. 22e.q.95.2.3m./.q.174.6.0./.1e.Cor.14.co.2.

94 Prophetę fuerunt maxime in abundantia, tempore regum: quia tunc populus erat liber: ideo instrui debebat de agendis. 22e.q.174.6.2m.

95 Prophetię inceperunt scribi per Isaiam & Osee, quando Roma condita fuit. 22e.q.174.6.2m./.Ro.lec.2.co.1.

Propiciari. Propiciatorium.

PROPICIATORIVM erat tabula super alas cherubin, quia exinde Deus propiciabatur populo. 12e.q.102.4.6m. Christus.197.

Propinquitas. Affinitas.8. Amor.103.c̃. Carus.

Propinquum. Accidens.4. Actio.69. Actus.51.137.148. Agens.79.16. Agere.9.10. Amor.84.113.8. Angelus.230. Anima.5.284. Animal.55. Appetit°.67. Approximatio.0. Attributa.10. Baptismus.57. Beatitudo.19. Bonitas.97. Charitas.49. Causa.21.52.c̃. Coelum.94. Circunstantia.5.6. Cõceptio.7.15. Concupiscibilis.8.9. Consanguinitas.1.2. Contrarium.41. Corpus.36. Damnatio.31. Delectatio.22.c̃.104. Dispositio.50. Distantia.2.6. Electio.37. Eleemosyna.24. Eucharistia.190. Ex.5. Figura.2. Finis.22. Forma.145. Humilitas.30. Imago.5. Immediate. Intellectus.27.28.29.137.203. Litera.4. Luciditas.2. Luminare.5. Magnanimitas.3. Matrimonium.85.89.101. Militia.3. Motus.57. Peccatum.154. Pliades. Primus.13. Prope.0. Prophetia.80. Restitutio.16. Sanctificatio.7. Spes.81. Spirituale.5. Tactus.7. Tentare.6.8. Velox.1. Virtus.46.179. Vniuersale.17. Voluntas.19.

Proponere. Accusatio.24. Angelus.432. Demon.64. Destinare. Deus.317. Docere.3. Fides.20.75.c̃. Lex.127.142. Manifestatio.1. Oratio.64. Preuaricator.3. Principium.28. Repręsentatio.0. Sacramentum.124. Voluntas.68.

1 PROPORTIO fm primam nominis impositionem significat habitudinem q̃titatis ad q̃titatem, fm determinatum excessum, vel adequationem: sed transfertur ad significandum habitudinem quorumcunq;: sicut materię ad formam, potentię ad actum, obiecti ad potentiam, finiti ad infinitum, & creaturę ad creatorem. 1a.q.12.1.4m./.3.d.1.q.1.3m./.4.d.49.q.2.ar.1.q.1.6m./.p̃.3.c°.54.fi./.Veri.q.2.3.4m./.11.c./.q.8.1.7m./.q.8.1.6m.q.23.7.9m./.q.26.1.7m./.Potentia.q.6.7.6m./.q.7.10.9m./.Trin.2.3m./.quol.10.17.1m./.Ethi.5.lec.5.principio./.Posteriorum.lec.12.co.1.fi. Actus.30.180. Admistio.

2 Omnium q̃titatũ finitarum, est aliqua proportio, non tamen proportio numeralis. Met.5.lec.16.co.4.

3 Proportio proprie, non est finiti ad infinitũ, nec creaturę ad creatorem: sed proportionalitas. s. similitudo proportionum. 1a.q.12.1.4m./.3.d.1.q.1.3m./.4.d.49.q.2.ar.1.q.1.6m./.Veri.q.2.3.4m./.11.c./.q.3.1.7m./.q.23.7.9m./.quol.9.vel.10.q.8.1m.

4 Non omnis finiti ad omne finitum, est proportio: sed tantum eiusdes generis & rationis. 2.d.24.q.3.6.3m./.d.41.q.1.5.1m. Agens.11.15.28.58.85.116. Amicitia.6. Amor.242. Analogia.4. Angelus.190.224. Anima.17.111. Appetitus.19. Assimilatio.4.12. Baptismus.248. Bonitas.176.201. Cerebrum. Circunstantia.3. Cognitio.42. Complacentia.2. Cõmensuratio. Conuenientia.0. Corpus.64.65. Cultus.18. Debitum.1.14. Deformitas. Deus.86. Diameter. Dispositio.33. Diuisio.1.7. Duratio.7. Effectus.13.14. Aequalitas.1.4.8.9. Finis.25.104.105.106.132. Forma.72.73.93.97.133. Generatio.5.

5 Omnis causa per se, est proportionata effectui, non autem causa per accidens. 2.d.21.q.1.3.c. Gratia.197. Honor.8. Ieiunium.6.7. Imago.5.8. Instrumentum.5.10. Intellectus.170. Intelligibile.1. Iustificare.17. Lex.28.169. Magnanimitas.1. Magnificentia.3. Medium.28. Mensura.10.12. Meritum.74.75. Metaphora.8. Misericordia.39. Natura.29. Operatio.40.

6 Cognitio sensitiua, non se extendit ad proportionem vnius ad alter. 22e.q.58.4.c. Ordinatio.3. Pars.26.

7 Inter animam & corpus, oportet esse proportionẽ, sicut potentię ad actum, non autem vt conuenientiũ in vna natura, vel in vna proprietate. 2.d.30.q.1.1.7m./.3.d.16.q.1.5.3m./.Veri.q.26.1.7m. Poena.30.57.62.71. Poenitentia.18. Preceptum.64. Processio.15.

18. Pulchritudo. 1.6. Pusillanimitas. 7. Quando. 1. Quātitas. 22. Religio. 100. 101. 108. Retributio. 1. Satisfactio. 21.

8 Proportio ad Deum per naturę similitudinem, non est in potestate voluntatis nostrę: similiter nec proportio capacitatis gratię: quia hęc ei preexistit a creatione: vnde relinquitur, ꝙ in ipsa voluntate sit appropinquare Deo per affectum & desiderium, & ordinari ad gratiā per remotionem impedimenti, quod quidem impedimentum est peccatum: & ideo per displicentiam peccati & affectum ad Deum, se aliquis ad gratiā preparat. 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q. 2. c. ſ. Sensus. 23. Similitudo. 4. ſ. Spes. 57. 59. Suum. 2. Tactus. 14.

9 Diuersitas proportionum triplex, scilicet secundum genus, speciem, & numerum. 2. d. 9. 3. 5m. Triplicitas. Vacuum. 2. Vbi. 3.

10 Quorumcunq; duorum est aliqua proportio, & aliquis ordo, ibi vnum eorum est ab altero, vel ambo a tertio. 3. 1. c°. 16. 9m.

11 Omnis proportio est ad minus inter duo, quia nihil sibi ipsi proportionatur. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 1. c. Virtus. 38. 51. 97. 127. 162.

12 Argumentum a commutata proportione, fit a primo ad tertium, & a secundo ad quartum terminus. quol. 1. q. 10. a. 1m. / Posteriorum. lec. 12. co. 1. ſ.

13 Et tenet tantum in numeris, & magnitudinibus. 3. d. 34. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. / Veri. q. 27. 7. 4m. / q. 29. 8. 7m. / Posteriorum. lec. 12. co. 2. pn°. Vsura. 27. 284.

Proportionalitas. Analogia. 4. Assimilatio. 12. Metaphora. 8. Pœna. 61. 71. Proportio. 3. Similitudo. 3. 4. 7. 8. Vsura. 284. Proportionari. Proportio. 8. 9.

1 PROPOSITIO sumitur dupliciter. s. pro eo qđ preeligit, & pro problemate. Psal. 48. co. 2. Actus. 186. c̄.

2 Propositio per se dupliciter. s. cuius predicatum est de ratione subiecti, & causa eius, vel econuerso. Anima. 24. lec. 14. pn°. Affirmatio. o.

3 Propositio est tripliciter nō intelligibilis. s. ex parte intelligentis, ex parte rei secundum se, & respectu alicuius. Trin. 15. 1m.

4 Veritas propositionis duplex. s. rei, & signi. 1a. q. 16. 8. 3m. / 1. d. 19. q. 5. 3. 5m. / Veri. q. 1. 6. 2m. / 10. b. 4. / Perihermenias. lec. 3. ſ.

5 Ad veritatem propositionis, sufficit ꝙ predicatum aliquo modo conueniat subiecto: sed ꝙ sit propositio per se, oportet ꝙ conueniat ei sub ratione formę subiecti. 3. d. 11. 4. 6m. / d. 12. q. 1. 1. 6m. / d. 22. q. 1. 2. c. Albedo. 2. Conclusio. 2. 5. Copulatiua.

6 Multę propositiones affirmantur, dum negantur. 3. 2. c°. 32. Demonstratio. 11. Enunciatio. o. Esse. 1. 2. Exceptiua.

7 Propositiones primę, dicuntur immediate, quia predicatum coniungitur subiecto, non per virtutem alterius causę precedentis. 1. d. 12. 3. 4m. / Posteriorum. lec. 23. co. 1. Exclusiuo. o. Forma. 49. Habitus. 74. Homo. 8. 9. Immobile. 1. Indiuiduum. 19.

8 Propositio actiua, semper conuertitur in passiuam in actionibus immanentibus, non autem in transeuntibus, nisi grammaticaliter propter impedimentum, vel libertatem patientis. 4. d. 38. q. 2. ar. 3. q. 1. 2m. Intellectus. 17. 56. 57. 77. Lex. 5. Materia. 48. c̄.

9 Immo in propositionibus, de actionibus immanentibus, non potest fieri conuersio passionis in actionem vel econuerso, accepta re exteriori sm ꝙ in se est. 1. d. 40. q. 1. 1. 1m. ☞ Rſ°. Dubio. 1070°.

10 MODALIS. / Propositio nō dicitur modalis, nisi modus predicetur, & dictum subijciatur. Opus. 40. pn°. Modalis. o. Modus. 2.

11 Propositio modalis dicitur affirmatiua vel negatiua, propter affirmationem vel negationem modi. Opus. 40. co. 1. ſ. Per se. o. Persona. 17. c̄. Possibile. 4. 5. 10. Predicari. o. Processio. 15. c̄. Syllogismus. o. Socrates. 5. 6. Veritas. 17. 19. c̄.

12 Propositio modalis duplex. s. de dicto, & de re. s. quādo modus mediat inter partes dicti. Opus. 40. co. 1. ſ.

13 IN DIVINIS. / Propositiones affirmatiuę vere, possunt formari de Deo. 1a. q. 13. 12. o. / 1. d. 4. q. 2. 1. o. / 3. 1. c°. 36. Accidens. 114. 115.

14 Propositiones affirmatiuę de Deo, dicuntur incompactę vel inconuenientes, propter modum significandi. 1a. q. 13. 12. 1m. / 1. d. 4. q. 2. 1. 2m. / d. 22. 2. 1m. / d. 34. q. 3. 1. c. / Po a. q. 7. 5. 2m. Assumere. 16. Deus. 15. 65. 114. Distinctio. 29. Filiatio. 28.

15 Cum dicitur Deus sciuit aliqd esse futurum contingens, non ponitur ibi contingens, nisi vt materia verbi, & nō vt pars principalis propositionis. 1a. q. 14. 13. 2m. Generatio. Pro. Notio. 7. Persona. 39. c̄. Predestinatio. Pro. Solus. o. Christus. Pro.

16 Hęc propositio, Deus est passus, non est per se, licet sit vera. 3. d. 11. 4. 6m.

17 Oppositum videtur dicere. 1a. q. 3. 6. c. ſ. ☞ Rſ°. Dubio. 1071°.

18 Hęc propositio est vera, filius Dei est filius essentię patris, si li, essentię, construatur formaliter, nō autem si construatur effectiue. Col. co. 7.

1 PROPOSITVM non nominat simpliciter actum voluntatis, sed presupponit actum cognitionis ostendentis finem, in quem voluntas tendit. 1. d. 40. q. 2. 2. 2m. Affectio. o. Aureola. 13. 22. Baptismus. 90. c̄. 132. c̄. 159. 179. 188. 210. c̄. Cessare. 3. Confessio. 20. 60. Contritio. 1. 2. 3. 25. 26. Conuersio. 7. Destinare. Doctor. 3. Dolor. 24. Dulcedo. 4. Electio. 1. 21.

2 Propositum est actus voluntatis deliberate. 22e. q. 88. 1. c. Eucharistia. 272. 277. Eunuchus. Excōmunicatio. 23. Firmitas. Fortuna. 1. 9. Fructus. Impœnitentia. Incōstantia. 1. Instabilitas. Intentio. o. Maria. 40. Oppositio. 18.

3 Propositum pro facto reputatur. 1a. q. 23. 2. 2m. / 4. d. 20. ar. 1. q. 1. 3m. Peccator. o. Peccatum. 46. Pœnitentia. 10. 31. 43. 83. 101. 113. 132.

4 Oppositum videtur dicere. 4. d. 15. q. 3. ar. 1. q. 1. 1m. ☞ Du°. 1072°. Rſ°. sicut Du°. 1202°.

Perseuerantia. 5. Pertinacia. 1.

5 Propositum optime manifestatur per operationem. Psal. 48. co. 2. Peruicax. Prædestinatio. 19. Præsumptio. 12. Sacramentum. 53. 80. 81. Satisfactio. 16. 22. Schismos. Spes. 40. 78. Verbositas. Virginitas. 3. 9. 11. 22. 31. 34. Virtus. 59. Voluntas. o.

6 Propositum operandi, operatur in virtute rei propositę, qua cessante, cessat effectus eius. Psal. 31. co. 4. Votum. 5. 21. 22. Vsura. 1. 187. 209.

1 PROPRIETAS. / Quanto natura aliqua nobilior est in aliquo, tanto proprietas eius, perfectius ab eo participatur. 2. d. 25. 4. c.

2 Filiatio in diuinis, est proprietas personalis filij, qua vt ita dicam, indiuiduatur. Po a. q. 2. 1. 10m. / 4. c. Actio. 6. 34. 76. Actus. 197. Adiectiuum. 12. c̄. Agilitas. 1. Amor. 250. Angelus. 243. 612. Anima. 249. c̄. Aqua. 1. Bonitas. 799. 217. Caput. 2. Cecilia. Cœlum. 59. Cogitatio. 3. Columba. 1. Conuenientia. 1. Densitas. 1. Deus. 27. 34. 63. c̄. 231. Differētia. 22. Diffinitio. 14. Distinctio. 28. Do m. 3. 6. Dulia. 2. Fœmininum. o. Ferrum. 1. Filiatio. 17. Forma. 45. Gñatio. 38. c̄. Heresis. 121. Idea. 2. 20. Ignis. 8. In. 19. Infinitum. 22. Inascibilitas. 1. Intellectus. 2. 9. 202. Metaphora. 5. Miraculum. 10. Motus. 79. Necessitas. 8. Nemo. Nomen. 1. 12. 34.

c./.Veri.q.5.2.3.6.c. Prudentia.1.2.3.50. Punitio.3.

10 Error quincuplex, circa diuinam prouidentiam. Dionyſius.3.co.2. Regere.2. Religio.52.53. Rex.1.10. Saluari.10.15.

11 Error ſextuplex, circa diuinam prouidentiam. 1.d.39.q.2.2.c. Sors.4.

12 Opinio Platonis, de triplici prouidentia, ſm Gregorium Nicenum.ſ. prouidentia ſummi Dei, q primo & principaliter prouidet rebus ſpiritualibus, & conſequenter toti mundo q̃tum ad genera, ſpecies, & cauſas vniuerſales: prouidẽtia qua prouidetur ſingularibus generabilium & corruptibilium: & hanc attribuit dijs q circueunt cœlos.i.ſubſtantiis ſeparatis, quę mouent corpora cœleſtia circulariter: & prouidentia quę eſt rerum humanarum quam attribuebat dęmonibus, quos Platonici ponebant medios inter nos & deos: vt narrat Auguſtinus. 1^a.q.22.3.c./.q.103.6.1^m./.ɔ̃.3.c^o.76.

13 DIFFERENTIA./.In prouidentia creaturę, poteſt contingere defectus dupliciter.ſ.ex parte prouidentis, & ex parte prouiſi: in diuina vero, tantum ſecundo modo. Veri.q.5.5.c. Barnabas. Cura.3.4.6.7. Diſpoſitio.4.5. Electio.28.29. Epiſcopus.25. Fatum.0. Idea.26.27.

14 Modus contingentię & neceſſitatis, cadit ſub prouiſione Dei, & non ſub prouiſione creaturę. 1^a.q.22.4.3^m./.ɔ̃.3.c^o.94.co.4.

15 Lex ęterna, non eſt prouidentia Dei, ſed principium eius. Veri.q.5.1.6^m.

16 Sicut ad prouidentiam pertinet proſpicere per ſe conueniens fini, ſic ad circumſpectionem, an ſit conueniens fini, ſm circunſtantias. 22^e.q.49.7.3^m.

17 Ars Dei, dicitur reſpectu productionis rerum: diſpoſitio autem reſpectu rerum inter ſe: ſed prouidentia reſpectu ordinis in finem. 1^a.q.22.1.c.fi./.Veri.q.5.1.9^m. Prędeſtinatio.1.7.10.c.40.

18 Prouidentia Dei, ſe extendit ad neceſſaria, non autem prouidentia hominis. 1^a.q.22.2.3^m./.4.3^m./.q.103.1.3^m./.12^e.q.93.4.0./.22^e.q.49.6.c.

19 Prouidentia & diſpoſitio, pertinent ad ſcientiam, voluntatem, & potentiam Dei, ſed diuerſimode. 1.d.39.q.2.1.1^m./.ɔ̃.3.c^o.73.74./.Veri.q.5.1.0. Reprobatio.1. Tranſumptio.

20 Prouidentia Dei, eſt eorum quę promouent in finem: ſed diſpoſitio eſt de ordine rerum ad finem, & inter ſe: ſcientia vero eſt cognitio finis, & cęterorum. 1.d.39.q.2.1.c./.2.d.11.q.1.3.c./.Veri.q.5.1.0.

21 Prouidentia Dei duplex.ſ.approbationis, & conceſſionis: prima eſt bonorum tantum, ſecunda vero malorum. Veri.q.5.4.c.1^m.

22 Aliquid ſubeſt prouidentię Dei dupliciter.ſ.propter ſe, & propter aliud: primo modo ſubſunt ſola perpetua, ſecundo autem modo indiuidua corruptibilia. 1^a.q.103.5.2^m./.ɔ̃.3.c^o.112.113.1^m./.Veri.q.5.3.4.6.c./.Iob.7.lec.2.principio.

23 Bonum & malum, ſubiacent diuinę prouidentię, vt pręſcita & ordinata: ſed bonum, vt intentum, non autem malum. 1^a.q.22.2.2^m./.1.d.39.q.2.2.c.fi./.1^m./.Veri.q.5.4.0.

24 Mala & defectus, non cadunt ſub prouidentia approbationis, ſed ſub prouidentia conceſſionis. Veri.q.5.4.c.1^m.

25 QVORVM./.Omnia ſubiacent diuinę prouidentię, ſed diuerſimode. 1^a.q.8.3.c./.q.22.2.3.0./.q.23.1.c./.q.103.5.0./.q.113.6.c./.12^e.q.91.2.c./.q.93.1.4.5.c./.1.d.39.q.2.2.0./.d.40.q.4.1.c./.2.d.11.q.1.4.c./.d.37.q.3.1.c./.ɔ̃.3.c^o.1./.64.94.111./.Veri.q.5.2.4.0./.Pſal.12.9.fi./.Opuſ.3.c^o.124.132.133./.Iob.prolo.Pſal.23.co.1.2./.Pſal.30.co.8./.Matth.10.co.17./.Cauſis.lec.20.0./.Matt.6.lec.3.co.6.7. Animal.82. Arcus.3. Aſſiſtere.5. Aſtare. Beatitudo.92.

26 Prouidentia Dei non eſt reſpectu finis q̃cquid eſt in eo, eſt finis, & non ad finem. 1^a.q.22.1.c.fi./.12^e.q.93.4.0./.Veri.q.5.2.c.fi.

27 Prouidentia Dei, eſt omnium ſingularium, etiam contingentium. 1^a.q.22.2.0./.q.103.5.0./.1.d.39.q.2.2.c./.ɔ̃.3.c^o.71.fi./.72.73.113.3^m./.Veri.q.5.3.4.0./.Opuſ.3.c^o.132.vſq.136./.Opuſ.15.c^o.12.vſq.16./.Iob.11.co.1.

28 Rationalis creatura, ſpeciali modo ſubeſt diuinę prouidentię. 1^a.q.22.2.4^m./.5^m./.q.103.5.2^m./.q.113.2.c.fi./.q.116.1.c./.12^e.q.91.2.c./.22^e.q.83.2.c./.1.d.40.q.1.2.c./.q.4.1.c./.2.d.11.q.1.1.c./.ɔ̃.3.c^o.111.112.113.114.142./.Veri.q.5.5.6.0./.Opuſ.3.c^o.145.146.210.249./.Iob.0./.Matth.10.co.17. Conſilium.9. Creatura.31.c. Hęreſis.145. Ignis.15. Maria.56. Nocere.10. Nomen.40. Oratio.47.

29 Electiões hũanę, ſubſunt diuinę pũidẽtię pp ſcita vt ſunt pũiſores, & pp liberũ arbitriũ: ſic tñ vt pũidẽtia hoĩs ſit ſub pũidẽtia Dei, tãq̃ cã particularis, ſub vli. 1^a.q.22.2.4^m./.ɔ̃.3.c^o.90.113.114.140./.Veri.q.5.5.0.

30 Omnes motus, & actiones, & corruptiones, ſubiacent diuinę prouidentię. 1^a.q.22.2.2^m./.q.103.5.1^m./.12^e.q.93.1.5.c./.Veri.q.5.4.0.

31 Prouidentia proprie non eſt in ſpeculatiuis, ſed tantum in practicis. 22^e.q.49.6.2^m.

32 Boni ſubſunt diuinę prouidentię propter ſe, mali vero propter alios tantum, vt bruta. 1^a.q.22.2.4^m./.q.23.7.0./.Veri.q.5.7.0.

33 Bruta ſubduntur diuinę prouidentię per ſe, & in ſingulari, ſed propter aliud tantum, & actus eorum. 1^a.q.22.2.5^m./.q.103.5.2^m./.12^e.q.93.5.c./.Veri.q.5.6.0./.Iob.7.lec.2.pn^o./.Matth.10.co.17. Prędeſtinatio.1.c.7.10.c.18.40. Regere.0. Regnum.2.

34 Alexander dicit, q ſm Ariſtotelem, Deus habet prouidentiam de iſtis inferioribus. Ce.2.lec.14.fi. Roma.3. Sepultura.3.

35 GVBERNATIO./.Prouidentia Dei eſt ęterna, ſed gubernatio eſt temporalis. 1^a.q.22.1.2^m./.1.d.39.q.2.1.1^m./.ɔ̃.3.F. Angelus.90.247.c.571.

36 Prouidentia eſt tantum in intellectu, licet pręſupponat voluntatem finis: ſed gubernatio paſſiua, eſt in gubernatis: actiua vero in gubernante. 1^a.q.22.1.3^m./.q.23.2.4.c. Barnabas. Dęmon.85.103.111. Deus.321.375.c. Fatum.1.c. Gubernatio.0.

37 Certitudo prouidentię Dei, non deficit a ſuo effectu, neq; a modo eueniendi, quem prouidit. 1^a.q.22.4.3^m.

38 Deus prouidet omnibus immediate, quo ad rationem ordinis: ſed mediate, quo ad executionem eius, quę dicitur gubernatio. 1^a.q.22.3.0./.q.103.6.0./.q.116.2.c./.2.d.11.q.1.1.c./.ɔ̃.3.c^o.76.77.83.94.co.2./.Opuſ.3.c^o.133. Idea.26.27.

39 Prouidentia Dei regit corpora ſuperiora, per ſuperiores intellectuales ſubſtãtias, & corpora inferiora, per inferiores. ɔ̃.3.c^o.80.1^m.

40 Prouidentia Dei, regit bruta per homines, & plantas, & alia, per animalia: & omne imperfectius, per perfectius, & in eodem homine, & in diuerſis. ɔ̃.3.c^o.81. Lex.58.65.77. Mundus.19. Vniuerſum.6.

41 Prouidentia diuina, gubernat creaturas ſpirituales inferiores, p ſuperiores. 1^a.q.110.1.c./.ɔ̃.3.c^o.79.82.1^m./.83./.Opuſ.3.c^o.125.128./.Iob.co.3.

42 Et creaturas corporales, per ſpirituales. 1^a.q.22.3.c./.q.63.7.c./.q.108.2.1^m./.q.103.6.0./.q.110.0./.q.113.1.c./.q.113.1.c./.2.d.14.3.0./.4.d.43.ar.2.q.3.c./.d.45.q.1.ar.1.q.1.0./.ɔ̃.3.c^o.78.80.1^m./.83./.Veri.q.5.8.0./.Opuſ.3.c^o.125./.Opuſ.10.ar.1.vſq.16./.Opuſ.20.co.3./.Iob.1.co.3./.c^o.9.co.4.fi.

43 Et corpora inferiora, p corpora superiora. 1ª.q.113.1. c./q.115.3.o./4.d.43.ar.2.q.3.c./ar.3.q.1.c./ʒ̄. 3.cº. 81.82.83./Veri.q.5.8.c./9.o./Poª.q.3.6.c.fi./quol.6. 19.c./Opus.3.cº.128./Opus.10.co.3.

44 Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.2.3.o./d.13.1.4m. ☞ Duº.1075º. R ñº.sicut Duº.333º.

45 Non autem actus humanos gubernat per corpora cœlestia, nec p aīas cœlo℞. ʒ̄.3. cº. 85. 88./Veri.q.5.10.o.

46 Deus gubernat mundum bonitate, quia est principium prouidentię vt finis: * sic tñ vt libere moueat hoīem p lib. Arbi. inuitādo ad bonū p pr̄emiū, retrahendo, a malo, p timorē pœnæ. 1ª.q.103.1.5.c.2m./Vi.q.5.c.12m.

47 Finis gubernationis rerum a prouidentia Dei, est aliquid extra totum vniuersum, s. ipse Deus. 1ª.q. 103.2. o./3.4.c.

48 Effectus gubernationis a prouidentia Dei, est vnus ex parte finis: sed ex parte mediorum, sunt duo in generali, s. conseruatio & motio in finem, in particulari vero sunt innumerabiles nobis. 1ª.q.103.4.o.

49 ORDO. / Deus per prouidentiam suam, ordinat inferiora in superiora. Opus.3.cº.149. Arcus.3. Credere.3. Ordinatio.1.č. Ordo.11.

50 Ordo vniuersi, & pręcipue cœlorum, probat prouidentiam Dei. Psal.8.co.3.4. Pr̄edestinatio.13.16.č.

51 Deus potest facere contra ordinem prouidentię suę. ʒ̄. 3.cº.95.

52 Oppositum videtur dicere. ʒ̄.3.cº.100. ☞ R ñº. Dubio.1076º.

53 Deus potest facere ꝯ ordinem prouidentię suę, ex parte rerum, non autem vt est a Deo. ʒ̄.3.cº.95.

54 Nihil potest contingere pr̄eter ordinem gubernationis prouidentię Dei vniuersaliter, sed tantum respectu alicuius causę particularis. 1ª.q.22.2.1m./q.103. 7.o./2. d.6.1.3m.

55 Nihil potest niti contra vniuersalem gubernationem diuinę prouidentię, sed tantum contra aliquod particulare. 1ª.q.103.8.o./ʒ̄.3.cº.94.co.2.

56 EFFECTVS. / Ad prouidentiam Dei non pertinet subtrahere defectus, corruptiones, & mala, a rebus. 1ª. q.22.2.2m./q.23.3.c./q.48.2.c.3m./12ᵉ.q.10. 11.c./ 2.d. 39.q. 2.2. c.co. 2./1m./2.d. 23.q.1.2. c./d.34.1. 5m./ʒ̄.3.cº.68./veri.q.5.4.4m./Poª.q.3.6.4m./Ma. q.13.4.6m./Opus.3.cº.143.144. Cauere. Pr̄edestinatio.7.10.14.č. Punitio.3. Saluari.10.15.

57 Prouidentia Dei non excludit a rebus contingentiam, nec casum, nec fortunam, nec liberum arbitrium. 1ª.q. 19.8.o./q.22.2.1m./4.o./q.23. 1.1m./3. 3m./6.c./q. 103.7.2m./3m./12ᵉ.q.10.4.o./22ᵉ.q.83. 2.c./q.171. 6.1m./1.d.39.q.2.2. o./2.d.11.q. 1.1.5m./d.23.q.1. 2.c./d.25.1.2m./4.d.38.q.2.ar.1.q.1.1m./ʒ̄.3.cº.69. 70.71.93.fi./94./Ma.q.6.c.co.4./3m./q.16.7. 15m./ Opus.3.cº. 141. 142./Opus.15.cº. 15./Matth.2.co. 3./Met.6.lec.3.co.6.7.

58 Ad diuinam prouidentiam pertinet, ꝙ permittat hominem tentari, & peccare. 1ª.q.23.3.o./22ᵉ.q. 165.1. o./2.d.11.q.1.4.c./d.23.q.1.2.o. Spes.38.

59 Immobilitas diuinę prouidentię, non excludit vtilitatem orationis. 1ª.q.23.8.o./22ᵉ.q.83.2.c./ʒ̄.3.cº.95./Veri.q.6.6.c./Dionysius.3.co.2.

Prouincia. Angelus.577.578.581.615.616. Samaria. Votum.81.

Prouisio. Amor.264. Bonitas.184. Illegitimus.4. Prouidentia.1.7.13. 14.16. Solicitudo.4. Votum. 79. 80. Vsura.106.256.

Prouisor. Cura.3.5. Prouidentia.29.

Prouocatio. Amicitia.27. Excitare. Factum.4. Incentiuum. Incitare. Inductiuum. Ira.36.č. Organum.4.5. Ornatus.1.3.č. Passio.109. Perseuerantia.12. Princeps.11. Spectacula.2.3. Tentare.3.8.

Abstinentia. 8. Angelus. 508. Anima. 176. Causa. 17. Comparatio. 3. Deus.402. Aequiuoca. 12. Genus.16. Hoc. Intellectus.129. Inquantum. Lex.87. Vsura.86. Vt.

Proximum. Apud.o. Prope.o. Propinquum. Proximus. o.

1 PROXIMVS noster, est omnis homo, & angeli sancti, non autem dęmones. Ro.13.lec.2.co.3.8. Accidēs.4. Accidia.10. Acolitus.4.5. Actus.51.148. Adulterium.2.8. Agens.7.9.16.51. Agere.9.10. Amor.62. č.79.č.103.č.111.č.161.č. Anima.326. Appetitus. 67. Attributa.10. Auaritia.7. Baptismus.57.58. Beatitudo.73.138. Bellum.2. Blasphemia.3. Charitas.116. 145. Causa. Pro. Circunstantia.5.6. Clementia.9. Cōceptio.7.15.16. Concupiscibilis.8. Confessio.8. Conseruatio.6. Corpº.36. Correctio.18. Delectatio.22.č.104 Discordia.2. Aedificare.o. Eleemosyna.3.č. Euchaª. 231. Finis.22.63.č. Fomes.9.10. Fornicatio.4. Fortitudo.16.43. Genus.18. Gloria.2.3.8.14. Gratia.4. Hęresis.8. Honor.9. Humilitas.16. Iactantia.3. Imago.5. Ingratitudo.11. Iniquitas. Intellectus.279.280. Inuidia.7.14. Hypocrisis.6. Ira.77. Irascibilis.3. Iustitia.29. č. Iustificatio.3. Lex.83.143.144. Matrimonium.64. Mensura.22.23. Meritum.42. Miraculum.24. Misericordia.7. Monstrum.o. Mors.1.12.21. Mulus. Occidere.1. Odium.4.5.7.18. Omissio.1. Opinio.9. Ordo. 66.81. Pax.16. Peccatum.30.79. 129.136.144.152. 161.185.224.244. 247.251.330. Pœnitentia. 51.70. 115. Perfectio.61.89. Pietas.14.19. Poª.3. Pr̄eceptū. 81.č.124. Prodigalitas.4.5. Propinquum. Proximus. Publicatio.o. Ratio.5. Reatus.4. Religio.97. Restitutio.20. Rixa.4. Sacramentum.141. Sacrificium.4. Saluari.18. Scandalum.o. Semen.5. Sensualitas.3.8. Superbia.27. Tactus.4. Temperantia.19. Tentare.8. Tribulatio.1. Virtus.51.77. Vita.52.55.57.62. Vitium.6. Vsura.72. 73.76.80.84. 108.188. 195.214. 259.260. 274.278. Vxor.10. Christus.207.č. Zelus.4.

2 Patientia & humilitas, multum iuuant ad amicitiam proximi. Opus.4.cº.7.

1 PRVDENTIA. / Nomen prudentię sumitur a prouidentia, sicut a principaliori eius parte: qa omnia reqsita ad prudentiam necessaria sunt, vt aliqd ordinetur in finem. 22ᵉ.q.49.6.1m. Astutia.1.2. Beatitudo.20.51.

2 Nomen prudentię sumitur a prouidēdo, quod etiam ad mala extendi potest: & ideo licet prudentia simpliciter dicta in bono accipiatur: aliquo tamen addito potest accipi in malo. 22ᵉ.q.55.1.1m.

3 Prudens dicitur quasi porro vidēs, idest procul videns. 22ᵉ.q.47.1.c.

4 Prudentia simpliciter dicta, est virtus, non improprie sicut virtutes intellectuales, sed proprie. 12ᵉ.q.57.5.3m./ q.61.1.c./22ᵉ.q.47.4.o./q.55.1.1m.

5 Prudentia est generalis regula, & perfectio virtutum moralium, dans eis modum & formam. 22ᵉ.q.166.2.1m./ 3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./d.27.q.2.ā.4.q.2.c./q.3.c.1m./ Virt.q.1.6.c.fi. Cautela.

6 Prudentia est virtus generalis causaliter, non autem essentialiter. 22ᵉ.q.53.2.c./3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./d. 33. q.2.ar.1.q.2.c.2m./Virt.q.1.12.23m.

7 Prudentia est virtus specialis, propter speciales rationes formalis obiecti. 22ᵉ.q.47. 5.o./q. 53.2.c./3.d. 9.q.1. ar.1.q.2.c./d.27.q.2.ar.4.q.2.1m./d. 33.q.1.ar. 1.q. 2.o./q.2.ar.1.q.3.2m. Discretio. Eustochia.1. Legispositiua.o.

8 Prudentia est virtus intellectualis sm essentiam, sed moralis secundum materiam. 12ᵉ.q. 58.3.1m./q.61.

1.c./.22^e.q.181.2.3^m./.3.d.23.q.1.ar.4.q.2.3^m./.d.33.q.2.ar.1.q.3.c.6^m./.Virt.q.1.6.6^m./.12.14^m./.q.5.1.3^m./.2.14^m. Magnanimitas.25.

9 Prudentia est amor, quia ab eo mouetur ad actus, non autem essentialiter.22^e.q.47.1.1^m. Negligentia.10.Precipitatio.1.3.Rectitudo.4.Sapientia.17.c.Solertia.0.Solicitudo.3.Vigilantia.Virtus.101.206.216.217.c.

10 Prudens fm qd, est q bene ratiocinatur, ad aliquem finem: simpliciter autem, q ad totam vitam.12^e.q.57.4.3^m./.22^e.q.47.2.1^m./.q.55.1.2.5.c.

11 SVBIECTVM./.Prudentia est in intellectu subiectiue.1^a.q.22.1.3^m./.12^e.q.56.2.3^m./.3.c./.q.61.2.c./.q.66.1.c./.q.85.3.c./.22^e.q.47.1.0./.3.3^m./.5.6.c./.10.3^m./.3.d.27.q.2.3.3^m./.ar.4.q.3.2^m./.Ma.q.4.5.4^m./.Virt.q.5.1.c.fi. Apis.2.Ars.15.c.

12 Prudentia non est tantum in intellectu, sicut scientia & ars, sed habet aliqd in appetitu.s.rectitudinem.12^a.q.22.1.3^m./.12^e.q.56.2.3^m./.3.c.fi./.q.57.4.c./.22^e.q.47.1.2^m./.13.2^m./.16.2^m./ Ethi.6.lec.4.fi./.Lec.7.co.2.

13 Prudentia est tantum in ratione practica subiectiue.12^e.q.57.3.c./.22^e.q.47.2.0./.1.d.1.q.1.2.2^m./.3.d.33.q.2.ar.4.q.4.0./.Virt.q.1.6.0./.7.c. Confessor.2.

14 Prudentia & ars, sunt in opinatiua parte animę, & circa obiectum contingens aliter se habere.12^e.q.57.4.3^m./.5.3^m. Correctio.5.

15 Prudentia, synesis, & gnomi, sunt in cogitatiua, vt dicitur intellectus.i.vt habet absolutum iudicium de singularibus: sed eubulia, est in ea vt est rō.i.vt discurrit. Eth.6.lec.9.fi. Hieronymus.1.Princeps.4.Puer.13.14.Rectitudo.4 Rex.2.

16 Prudentia non consistit in sensu exteriori, sed in sensu interiori: non principaliter, sed per applicationem ad opus.22^e.q.47.3.3^m./.q.49.1.1^m./.2.3^m./.Ethi.6.lec.7.fi.

17 Prudentia est in Deo, respectu aliorum, non autem respectu sui.1^a.q.22.1.c.1^m./.p̄.1.c^o.93.

18 Christus habuit plenitudinem prudentię, fm donum consilii.3^a.q.11.1.3^m. Senectus.2.

19 Prudentia infusa, est in omnibus existentibus in gratia: sed prudentia acqsita, non est in iuuenibus.22^e.q.47.14.0./.q.51.1.3^m.

20 Nullus sufficit sibi, quo ad omnia, in iis quę sunt prudentię: ideo etiam maiores oportet in iis esse dociles.22^e.q.49.3.c.3^m.

21 Prudentia non est in seruis & subditis, inqntum huiusmodi: sed inqntum conuenit eis regere se per rationem.22^e.q.47.12.0./.q.49.3.3^m./.q.50.2.c.

22 Prudentia proprie non est in peccatoribus, sed tantum quędam falsa similitudo eius.22^e.q.47.13.0./.q.50.3.2^m./.q.51.1.3^m./.Virt.q.5.2.c.3^m.

23 Prudentia non conuenit brutis, nisi metaphorice.s.inquantum instinctu naturali aguntur sagaciter.1^a.q.22.2.c.4^m./.q.55.3.3^m./.q.96.1.c.4^m./.12^e.q.3.6.c./.q.13.2.3^m./.22^e.q.47.15.3^m./.1.d.15.q.4.1.3^m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.4.c./.p̄.3.c^o.35.fi./.Veri.q.15.1.c.co.2./.q.24.2.c./.Ethi.6.lec.6.co.1.fi./.Lec.7.fi./.Met.co.6./.Sensu.co.3./.Memoria.principio. Malum.22.Virtus.41.

24 Immo prudentia est in brutis, etiam in brutis imperfectis, & memoriam non habentibus, cum prudentia sit naturalis ęstimatio de conuenientibus prosequendis & nociuis fugiendis: & animalia etiam imperfecta percipiant naturaliter id quod nociuum est, & conueniens. Met.lec.1.co.3./.Anima.3.lec.5.co.2.

PR fi^o.Dubio.1077°.

25 OBIECTVM.7.8.14./. Agibile fm qd est contingibile, est propria materia prudentię: sed vt agibile, est materia aliarum virtutum.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./.d.33.q.2.ar.2.q.1.0./.q.2.c.

26 Agibile vt obiectum rationis, idest sub ratione veri, est materia prudentię: sed vt obiectum appetitus, idest sub ratione boni, est materia aliarum virtutum.22^e.q.47.5.c.3^m.

27 Prudentia non est circa altissimam causam simplr, sed circa bonum humanum.22^e.q.47.2.1^m.

28 Prudentia proprie non est de fine, sed de iis quę sunt ad finem.22^e.q.33.1.2^m./.q.47.1.2^m./.6.c./.15.c.fi./.q.49.6.c./.q.56.1.c.3^m./.Veri.q.5.1.c.

29 Prudentia se habet ad bonum priuatum & ad bonum commune.i.extendit se ad regimen sui: & multitudinis.1^a.q.22.1.c./.22^e.q.47.10.0./.q.49.3.3^m.

30 Prudentia non solum considerat vniuersalia, sed etiam singularia.22^e.q.47.3.0./.15.c./.q.49.2.1^m./.5.2^m./.7.c.

31 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanę vitę, proprie pertinent ad prudentiam, non autem necessaria, nec preterita, nec presentia.22^e.q.49.6.c.

32 Prudentia recte iudicat de singulis agibilibus vt nunc: ideo prudentia multum confert ad virtutes, non autem scientia practica, sed tantum in vniuersali.3.d.33.q.2.5.1^m./.d.35.q.1.ar.3.q.2.2^m./.Virt.q.1.6.1^m./.Ethi.6.lec.7.fi.

33 ACTVS./.Actus prudentię est aliqua ordinate disponere ad finem.1^a.q.22.1.c./.22^e.q.49.6.0./.7.c./.Veri.q.5.1.c.

34 Prudentia carnis, est peccatum: qa ponit finem in bonis carnis: & est mortale, si sit ibi vltimus finis: aliter est veniale.22^e.q.55.1.2.0. Abstractio.10.Accusatio.10.Aduocatus.7.Apis.2.Ars.14.c.Astutia.1.2.

35 Quędam vitia manifeste contrariantur prudentię, ex defectu eius, vel eorum quę ad eam requiruntur vt imprudentia, precipitatio, seu temeritas, inconsideratio, & inconstantia: aliqua vero fm falsam similitudinem, & abusum reqsitorum ad prudentiam: vt astutia, prudentia carnis, dolus, fraus, solicitudo temporalium, & futurorum.22^e.q.21.3.c./.q.53.pn^o./.1.c./.q.55.pn^o./.3.8.c. Beatitudo.20.51.Bonitas.243.Consilium.7.28.Correctio.5.Delectatio.55.56.

36 Peccatum habens similitudinem prudentię, est contra prudentiam dupliciter.s.ordinando studium rationis ad finem non vere bonum, sed apparentem, vt prudentia carnis: vel vtendo non veris viis, sed simulatis, vt astutia.22^e.q.55.3.c. Electio.9.28.29.

37 Prudentia perficit actum rationis & voluntatis.1.d.1.q.1.2.2^m. Felicitas.1.Finis.84.c.95.Gratus.2.Insania.

38 Actus prudentię, miscetur actibus omnium aliarum virtutum: qa ex ea rectitudinem electionis participant: ideo ab ea dependent.22^e.q.47.5.2^m./.q.53.2.c./.q.55.2.3^m./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./.d.33.q.2.3.c./.4.d.17.q.3.ar.4.q.4.c./.Virt.q.1.12.16^m./.23^m.

39 Opus prudentis est, esse bene consiliatiuum.22^e.q.49.5.c. Iudicium.7.21.23.Lex.69.Iustus.2.

40 Actus rationis practicę, & prudentię triplex.s.consiliari, iudicare, & precipere, q est pncipalis actus prudentię.1^a.q.22.1.1^m./.3^m./.q.23.4.c./.12^e.q.57.6.c./.q.58.5.3^m./.q.61.3.c./.q.65.1.c./.22^e.q.47.8.0./.9.c.1^m./.10.16.c./.12.3^m./.13.c./.q.48.c./.q.51.2.0./.q.53.2.c.1^m./.3.d.33.q.2.3.0./.Virt.q.1.12.26^m./.q.5.1.c./.Ro.8.lec.1.fi./.Eth.2.lec.8.co.2. Malum.22.Matrimonium.114.Peccatum.236.Preceptum.53.107.108.Precipitatio.0.Puer.13.14.

41 Per

41 Per prudentias, aliquis pręcipit aliis & sibi. 22^{e}.q.47. 12.3^{m}./.q.49.3.3^{m}./.q.50.2.3^{m}.

42 Consiliari nō est immediatus actus prudentię: sed mediante eubulia. 1^{a}.q.22.1.1^{m}./.12^{e}.q.57.6.1^{m}./.22^{e}.q.51.2.o.

43 Laus prudētię, nō cōsistit in sola cōsideratione: sed in applicatiōe ad opus. 22^{e}.q.47.1.3^{m}./.3.4.c./.16.c.3^{m}.

44 Prudentia corrumpi potest per passiones: non autem per obliuionem, licet per eam impediri possit. 12^{e}.q.53.1.c./.22^{e}.q.47.16.o./.veri.q.18.7.6^{m}. Ratio.50. Regere.2. Studiositas.1. Virtus.118. Vita.46.

45 DIVISIO./. Prudentia triplex. s. falsa, imperfecta, & perfecta, prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum & vltimum finem. 22^{e}.q.47.13.c./.q.55.1.2.o./.3.1^{m}./.q.94.1.2^{m}. Cautela. Eugnomosyna. Eustochia.1.

46 Species prudentię tres, secundum tres fines. s. prudētia simpliciter dicta, quę ordinatur ad bonum propriū, quę a quibusdam dicitur monastica, quasi vnius tantū gubernatio: alia autem est Iconomica, quę ordinatur ad bonum cōe domus, vel familię: tertia Politica, quæ ordinatur ad bonū cōmune ciuitatis vel regni. 12^{e}.q.67.6.4^{m}./.22^{e}.q.47.11.o./.q.48.1.c.2^{m}./.q.53.2.c./. Solicitudo.3.4. Vigilantia.

47 Species prudentię quinque. s. monastica, Iconomica, politica, militaris, & regnatiua. 22^{e}.q.48.c.2^{m}./.q.50.o./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.ar.1.q.4.o./. Ethi.6.lec.7.o.

48 Partes integrales eius, sunt octo. s. memoria, rō, intellectus, docilitas, eustochia. i. solertia, prouidentia, circūspectio, & cautio. 12^{e}.q.56.5.3^{m}./.q.57.6.4^{m}./.22^{e}.q.48.o./.q.49.o./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.art.1.q.1.2.4.o./. Met.co.5./. Memoria. principio.

49 Partes eius potentiales, sunt tres. s. eubulia, synesis, & gnomi. 3^{a}.q.11.1.1^{m}./.12^{e}.q.57.6.o./.22^{e}.q.49.c.ō./.q.51.o./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.ā.1.q.3.4.o./. Virt.q.1.12.26^{m}./.q.5.1.c.

50 Prouidentia est cōpletiua formalis & principalis pars prudentię, alię vero quasi māles ad ipsam reducuntur. 1^{a}.q.22.1.c./.22^{e}.q.49.6.o./.3.d.33.q.3.art.1.q.1.c.3^{m}./.q.4.c. principio./. Veri.q.5.1.c.

51 Physica, dialetica, rhetorica, & politica, sunt partes prudentię largę dictę, & etiā proprię, & continentur sub prudētia, quo ad vsum & exercitiū, nō āt quo ad obm. 22^{e}.q.48.c./.3.d.33.q.2.ā.2.q.1.1^{m}./.q.3.ā.1.q.4.o.

52 COMPARATIO./. Prudentia est principalis in virtutibus moralibus, & directiua oium, charitas vero vt imperans, & coniungens fini. 3^{a}.q.85.3.4^{m}./.3.d.27.q.2.3.3^{m}. Ars.14.č.24. Astutia.1.2. Charitas.16. Discretio, Fides.160. Finis.84.95. Ignorātia.27.

53 Medium determinatur per prudentiam ostensiue, & directiue, sed per virtutes morales executiue, & inclinatiue. 3.d.23.q.1.ar.4.q.2.4^{m}. Insania, Insipientia.o. Iustitia.60.62. Magnanimitas.25. Negligētia.10. Peccatum.236.

54 Idem est medium prudentię vt regulantis & mensurantis, & virtutis moralis, vt regulatę & mensuratę. s. rectitudo ratiōis. 12^{e}.q.64.3.c./.virt.q.1.13.c.co.1.ſi. Perfectio.20. Ratio.50.62. Rex.2. Sapientia.17.18.19.20.21.

55 In omnibus moralibus, est eadem virtus dirigens. s. prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiua. 12^{e}.q.60.1.1^{m}./.3.d.33.q.1.ā.1.q.1.3^{m}./. Virt.q.1.12.21^{m}.

56 Nulla virtus moralis, potest esse sine prudentia. 12^{e}.q.57.5.o./.q.58.4.o./.q.65.1.o./.2.c./.4.c.1^{m}./.q.68.5.c./.q.73.1.2^{m}./.22^{e}.q.47.4.c./.q.51.2.c./.q.141.1.2^{m}./.2.d.23.q.2.2.c.ō./.3.d.27.q.2.art.4.q.3.2^{m}./.d.33.q.1.5.1^{m}./.d.36.1.c.2^{m}./. Veri.q.14.6.c./. Virt.q.1.6.c./.q.5.2.c./.quol.12.23.o./. Ethi.6.lec.11.o. Sciētia.120.129.163.164.

57 Prudentia vltra virtutes morales, est maxime necessaria ad bene viuendum. 12^{e}.q.57.5.o./.22^{e}.q.51.3.3^{m}./. Virt.q.1.6.c.

58 Prudentia nō potest esse in aliquo, sine virtutibus moralibus. 1^{a}.q.22.1.3^{m}./.12^{e}.q.57.4.c./.q.58.5.o./.q.65.1.2.c./.q.73.1.c.2^{m}./.3.d.36.1.c./. Veri.q.5.1.c.11^{m}./. Virt.q.5.2.c./.6.c. Tales.2. Virtus.198.

59 Prudentia est nobilior cęteris virtutibus moralibus. 12^{e}.q.61.2.1^{m}./.q.66.1.c./.2.o./.22^{e}.q.23.6.c./.q.47.6.3^{m}./.q.56.1.1^{m}./.q.123.12.o./.q.141.8.o./.3.d.33.q.2.5.o./. Virt.q.5.1.11^{m}./.3.c.co.3.

60 Prudentia est inuentiua medii, in virtutibus moralibus. 12^{e}.q.66.3.3^{m}./.22^{e}.q.47.7.o./.3.d.33.q.2.3.c./.4.d.15.q.1.ar.1.q.2.3^{m}./. Virt.q.1.13.c.

61 Sicut omnis virtus moralis, relata ad bonum cōmune, dicitur legalis iustitia, sic prudentia relata ad bonum cōmune, dicit politica. 22^{e}.q.47.10.1^{m}./.11.c.1^{m}./.q.50.2.3^{m}./.q.58.6.c.3^{m}.

62 Prudentia dirigit virtutes pstituēdo finē, & eligēdo ea quę sunt ad finem. 12^{e}.q.66.3.3^{m}./.3.d.33.q.2.3.c.

63 Pręstitutio finis, pręcedit actum prudentię, & aliarum virtutum moralium, & pertinet ad rationem naturalem. 3.d.33.q.2.2.3.c.

64 Inclinatio in finem rectum, est electio, & actus virtutum moraliū. Sed discretio eoꝝ quibus hoc bonū rōnis cōsequi possumus in operationibus & passionibus, est actus prudētiæ. 22^{e}.q.47.1.2^{m}./.3.d.33.q.2.3.c.

65 Experimentū prudentię nō acquiritur ex sola memoria, sed ex exercitio recte pcipiendi. 22^{e}.q.47.16.2^{m}.

66 Ratio nālis pstituit finem, virtutibus moralibus, non autem prudentia, sed disponit de iis quæ sunt ad finem. 1^{a}.q.22.1.1^{m}./.22^{e}.q.47.6.o./.7.c./.3.d.33.q.2.3.c.

67 Prudentia hoīs nō est oīno certa, propter variabilitatem singularium, sed est vt in pluribus. 22^{e}.q.47.3.2^{m}./.9.2^{m}./.q.49.1.c./.5.2^{m}./.q.51.1.2^{m}.

68 Cum per prudentiam aliquid recte agimus, ad finem alicuius virtutis moralis, ille actus est principaliter illi⁹ virtutis. 22^{e}.q.33.1.2^{m}.

69 Quęlibet virtus moralis, participat actus prudentię, quia formaliter complet in eis rationem virtutis. 12^{e}.q.58.2.o./.4.d.15.q.1.art.1.q.2.3^{m}./.q.3.art.1.q.3.3^{m}./. Virt.q.1.12.16^{m}./.

70 Prudentia pręsupponit virtutes morales, per quas appetitus se habet ad bonum. 1^{a}.q.22.1.3^{m}.

71 Prudentia ponitur in diffinitione virtutum moraliū, quia dependent ab ea. 22^{e}.q.23.4.1^{m}./.q.47.5.1^{m}./.q.50.1.1^{m}./. Virt.q.1.12.16^{m}.

72 Omnia quę sunt virtutū moralium, pertinent ad prudentiam, sicut ad dirigentem. 22^{e}.q.50.1.1^{m}.

73 Electio potest attribui prudentię cōsequenter, inquātum eam dirigit per consiliū, quod magis proprie pertinet ad prudentiam. 22^{e}.q.47.1.2^{m}./.2.c.

74 Prudentia est motor, & auriga omnium virtutū moralium. Ideo quęlibet cum motu proprio, habet aliqd de motu eius. 4.d.17.q.2.ar.2.q.4.c.

75 Prudētia adiuuat omnes virtutes, & in omnibus operatur. 22^{e}.q.47.5.2^{m}./.6.3^{m}./.q.119.3.3^{m}.

76 Prudentia & iustitia, sunt generales respectu omnium virtutum, sed fortitudo & temperantia respectu adiunctarum eis tantum. 3.d.33.q.2.ar.1.q.3.2^{m}.

77 Prudētia & synesis, pręferuntur eubulię. 12^{e}.q.68.7.c./.22^{e}.q.51.2.c.2^{m}.

78 Solertia eodem modo reducitur ad prudentiam, sicut eubulia. 3.d.33.q.3.ar.1.q.4.c.

79 Gnomi & synesis, iudicant probabiliter de inuentis p

consilium, sed prudentia imponit huius ordinem iudicii inferioribus, qa preceptiua est. 3.d.34.q.1.2.c.co.2.
80 Maioris prudentie est, pecunias vtiliter expendere, q̃ eas vtiliter conseruare, vel custodire: quia plura sunt attendenda circa vsum pecunie, qui assimilatur motui, quã circa conseruationem que assimilatur quieti. 22ᵉ.q.117.4.1ᵐ.
81 CAVSA. Prudentia non est in nobis a natura, nisi quo ad principia eius, que sunt nobis magis cõnaturalia, quã prima principia speculationis. 22ᵉ.q.47.15. o. q.49.1.2ᵐ. 2.1ᵐ. 3.2ᵐ. 2.d.23.q.2.2.c.fi. Veri.q.18.7.7ᵐ.
82 Ratio prudentie procedit a duplici intellectu. s. primorum principiorum vniuersalium, & alicuius singularis. s. finis particularis. 22ᵉ.q.49.2.1ᵐ.3ᵐ.
83 In iis que pertinent ad prudentiam, homo maxime indiget erudiri, precipue a senibus prudentibus. 22ᵉ.q.49.3.c.
84 Prudentia infusa, restituitur per pœnitentiã, non autẽ prudentia acquisita, sed tollitur actus cõtrarius, in quo proprie consistit peccatum imprudentiæ. 22ᵉ.q.53.1.3ᵐ. Senectus.2. Pruina. Nix.
1 PSALLERE spiritualiter, est gaudendo gratias agere deo, corde, ore, & operibus. Psal.9.co.6. Psal.12.fi. Cantus.o.
2 In ascensione Christi, fuerunt duo genera psallentiũ. s. apostolorum, & angelorum. Psal.46.co.3. Sapientia.17.c̃.
3 Quia sacris angelorũ solenniis interesse nõ possumus, nõ debet nobis deuotionis tempus transire in vacuũ: sed quod psallendi officio subtrahitur, scribendi studio cõpensetur. Opus.15.prolo. Psallin. Psalterium.1.
PSALMISTATVS non est ordo, sed est officiuz ordini lectorum annexum. s. cantoria. 4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.co.1.3ᵐ.
1 PSALMVS est canticum, quod cantabat Dauid, vel cãtari faciebat ad psalterium. Psal.2.co.2. Psal.3.co.5.
2 Dauid fecit oẽs psalmos. Sed quos ipse cantauit corã arca, intitulantur ei, alii vero cantantibus. ps.38. pnᵒ.
3 In eis omnia opera dei, omnes historie veteris testamenti, & omnia quæ ad fidem incarnationis Christi pertinent, sic lucide tanguntur, sicut in euangelio. 3ᵃ.q.83.4.c. principio. Psal. principio. Ambrosius.2. Diapsalma. Officium.13. Paulus.24.
4 Psalmi in hebreo, ordinantur secundum ordinem litterarum. Psal.2.co.1. Scriptura.15.
5 Titulus quadruplex psalmorum Dauid. Psal.3. co.5.
6 Tituli psalmorum, facti sunt ab Esdra, secundum ea quæ tunc agebantur, & partim secundum ea quæ contigerunt. Psal.6. principio.
7 IN PARTICVLARI. Psalmi pœnitentiales sunt septem, propter septem dona sancti spiritus, per quæ quis pœnitet. Et omnes incipiunt a luctu & terminantur ad letitiam. Psal.6. principio. Psal.31.fi. Laus.13.c̃. Missa.11. Officium.13.
8 Psalmi qui prolixe loquũtur de passione Christi, sunt quinq;. s. vigesimusprimus, trigesimusquartus, quinquagesimusquartus, sexagesimusoctauus, & centesimusoctauus, propter quinq; plagas, vel propter quinq; effusiones sanguinis eius. s. in eius circuncisione, flagellatione, spinarum punctiune, clauorum fixione, & lateris apertione. Psal.21. principio.
9 Primus versus psalmi trigesimitertii. s. Benedicã dominũ in omni tempore: semper laus eius in ore meo, dicitur in sexta, quia tunc passus est Christus, qui est nobis causa laudis. Psal.33.co.2.
10 Psalmus quadragesimusprimus, dicitur in officio baptismi, & mortuorum, quia per hec venit ad sententiã vite eterne. Psal.41.co.2.
11 Psalmus quadragesimusquartus, cõtinet laudes Christi, matris eius, apostolorum, & virginum. Ideo cantatur in officiis eorum. Psal.44.fi.
12 Psalmus quinquagesimus, plus cæteris frequentatur, quia implorat misericordiam & veniam, quod conuenit omnibus. Psal.50. principio.
13 Primus versus psalmi sexagesimioctaui. s. Deus in adiutorium meum intende, domine ad adiuuandum me festina, valet contra omnes tentationes. Ideo dicitur in principio omnium horarum, quia tunc diabolus tentat. Psalmus.37.fi.
1 PSALTERIVM est instrumentũ decem chordarũ. Significat decalogum. Tãgitur manu a superiori. Sed cithara ab inferiori. Et dicitur a psallin. i. manu tangere. s. bona operatione, propter spem eternorum. Psal.2.co.2. Psal.32.co.2. Musica. Offm.13. Psalmus.1.
2 Translatio psalterii triplex. Prima tempore Apostolorum, correcta a Hieronymo. Alia ab eo de greco. Tertia, de hebreo. Psal.co.4.
Pseudo. Balbutiens.2.
Ptolemeus. Luminare.4. Planete.2. Stella.4.
Pubertas. Affinitas.9. Impubes. Matrimonium.107. c̃. Menstruum.7. Professio.5. Puer.o. Religio.57. Votum.33.c̃.
PVBLICANVS ẽ, q vectigalia publica exigit. 4.d.16.q.4.ã.2.q.3.c. Militia.3. Pœnitẽtia.48. Vsura.162.
1 PVBLICATIO peccati propter iactantiam, vituperatur, sed propter emendationes, laudatur. 4.d.14.q.1.ar.2.q.4.3ᵐ. Abscondere.4. Absoluere.38. Accusatio.22.24. Admonitio.o. Affinitas.7.8.9.10 Confessio.62.c̃. Correctio.10.13.15. Credere.19. Criminator. Delbora.2. Detegere. Dispensatio.21. Docere.5. Aerariuz. Eucharistia.216.217.218.c̃. Famosus. Infamia.o. Infidelis.1.3. Iudicium.30. Iuramentum.14.36.37. Iustitia.21. Legitimatio.1.3. Lepra.3. Lex.7.160.162. Malum.60. Manifestatio.o. Medium.14. Miraculum.43. Misericordia.14. Oratio.12. Peccatum.25.26.147.
2 Sacra scriptura publicat tantum vnum peccatum Dauid, ne faciliter publicentur peccata proximi. Psal.50.co.2 Pnia.89.c̃. Prædestinatio.42. Prædicator.7. Princeps.23. Publicanus. Rixa.1.2. Sacrificium.22. Scholaris. Simbolus.2.6.c̃. Simonia.40. Societas.4. Testis.1.7. Tomas.5. Tyrannus.6.10. Turtur.4. Vendere.13 c̃. Via.1. Vita.29.30. Votum.17. Vsura.85.275.309. Vtile.6.
3 Deus publicauit peccatum Dauid, ne præsumant iniusti, nec desperent peccatores. Psal.50.co.1.fi.
Publius. Scipio.
Pudenda. Genitalia. Gradus.3. Sacerdos.22.
1 PVDICITIA dicitur a pudore. Et est precipue circa signa venereorũ. Castitas vero circa venerea. 22ᵉ.q.143.c. q.151.4.o.
2 Pudicitia ordinatur ad castitatẽ, non quasi virtus ab ea distincta, sed sicut exprimens circumstantiam eius. tamen aliquando vnũ pro alio ponitur. 22ᵉ.q.151.4.c.
Pudor. Temperantia.59. Virginitas.12.
PVDOR dicitur tripliciter. s. verecũdia, castitas, & cõpositio exterior. 3.d.33.q.3.ar.2.q.1.4ᵐ. Fractio.2.3. Pudicitia.1. Verecundia.o.
Puella. Amazones.2. Herodes. Professio.5. Pubertas. Puer.o. Raptus.1.c̃. Votum.33.c̃.
1 PVER firmato puerperio, & infusa aia rõnali, nihil accipit a mr̃e, nisi nutrimentũ. 4.d.6.q.1.ã.1.q.2.2ᵐ.
2 Puer dicitur, qui delectatur in vanis, senex autem in maturis. Psal.36.co.18 Affinitas.9. Agilitas.4.

3 Pueri impediuntur in vsu membrorum & rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Vnde pueri de nouo loqui incipientes, appellant omnes viros patres, & fœminas matres: posterius autẽ determinant vnũquodq;, secundum philosophum. 1ª.q.99.1.o-/-q.101.2.o-/-2.d.20.q.2.1.5m-/-2.o-/-4.d.27. q.2.1.c-/-§.2.cº.594-/-Vi.q.18.8.o-/-Phy.co.2. Angelus.591. Amma.89.163. Animal.44.45. Apostoli. 41. Athanasius.1. Augmẽtũ.22.23. Autoritas.3. Baptismus.31.126.ẽ.140.ẽ.159.ẽ.169.226.235.ẽ. Beatitudo. 225. Benedictus.2.3. Blasphemia.26. Castitas.1. Catechusmus.8. Circuncisio.18.ẽ. Concupiscentia.21. Confirmatio.13.14.18.ẽ. Consuetudo.1. Defectus.15. Dæmon.94. Descendere.3.6. Deus.254. Aetas.1.2. Eucharistia.55.142.ẽ.208.209. Fornax. Heliseus. Heresis.71.75.139. Ieiunium. 26. Impubes. Infernus.1. Infidelis.4.5. Iudicium.70. Iuramentum.34. Iustificatio.50. Lex.122. Limbus.1. Magi.6.

4 Probabile est, q ante circuncisionem, parentes fideles pro paruulis suis in periculis constitutis, aliquas preces deo funderent, vel benedictiones eis darent, sicut etiã adulti pro se. 3ª.q.70.4.2m-/-4ql.27.6.8.1.4ql.6.4.1m. Mimo m.105.107.ẽ. Melschola. Missa.26. Oratio.87. Ordo.86.87.97. Paruulus. Peccatum.317. Pœna.76.ẽ. Pubertas. Puella. Pueritia. Puerile. Religio.57.58. Resurrectio.21. Sacramentum.27. Saluari.4.5. Sanctificatio.2. Sanctus.11. Sapientia.44. Semẽ.22. Suffragia.12. Testis.7. Virtus.100. Vnctio.25. Voluntarium.12.ẽ. Votum.33.ẽ. Christus.171.172.

5 Puer ante septennium damnatus est, secundũ Gregorium, quia peccauit mortaliter, propter peccatũ blasphemię, licet quidam negent vtrunq;, nisi in visione. 4.d.27.q.2.2.2m.

6 INNOCENTIAE -/- Pueri in statu innocẽtię, mox nati, non habuissent perfectam quantitatem. 2.d. 20. q.2.1.o-/-Veri.q.18.7.4m.

7 Nec habuissent sufficientem virtutem, ad omnẽ motum. 1ª.q.99.1.o-/-2.d.20.q.2.1.o. Adam.44.71.ẽ.

8 Sed tunc per gratiam cofertabantur forte organa: vt essent idonea ad operationes animę. Vi.q.19.8.10m.

9 Et habuissent infirmitatem, quo ad perfectum vsum membrorum, non autem pœnalem. 1ª.q.99.1. 1m-/-2.d.20.q.2.1.4m-/-Veri.q.18.8.c.

10 Nec habuissent scientiam, sed sine difficultate acquisiuissent, inueniendo, vel discendo ab aliis. 1ª.q.101.1.o-/-2.d.20.q.2.1.3m-/-2.o-/-Veri.q.18.7.o. Generatio.45.ẽ. Innocentia.2.3.4.

11 Nec ignorantiam, sed simplicem nescientiam. 1ª. q. 101.1.2m-/-Veri.q.18.7.3m.

12 Nec perfectum vsum rationis, seu vsum liberi arbitrii habuissent, sed tamen perfectiorem q̃ nunc. 1ª.q.101.2.o-/-2.d.23.q.2.1.c-/-Veri.q.18.8.o.

13 Habuissent tamen prudentiam, & principia vniuersalia iuris naturalis, & alia principia vniuersalia, multo magis qui nunc. 1ª.q.101.1.3m-/-2.d. 23.q. 2.2.c-/-Veri.q.18.7.c.6m. Mulier.3.4.5.9.

14 Tunc habuissent omnes virtutes propter iustitiam originalem. Vi.q.18.7.c.8. 2m.

15 Et habuissent defectus consequentes naturam humanam ex principio originis, non autem ex parte termini. 1ª.q.99.1.3m-/-2.d.20.q.2.1.c.

16 Tunc omnes postea generassent, & non tantum primi parentes. 1ª.q.99.2.3m.

17 Tunc natę fuissent fœminę, & non soli masculi. 1ª.q. 99.2.o.

Pueritia. Benedictus.3. Aetas.1. Puer.o.
Puerile. Concupiscentia.21. Puer.2.
Puerpera. Genitrix.
Puerperium. Abortus.1. Puer.1.
Pugil. Vnctio.1.30.B.
Pugna. Angelus.594. Animal. 40. Aureola.6. 10.15.25. Auxilium.6. Baptismus.242. Bellum.o. Charitas.82.131. Certamen. Confirmatio.28.31. Contẽplatio.22. Decertare. Dimicare. Delectatio. 21.40. Dæmon.T. Dux. Eucharistia.258.ẽ. Exercitus. Fortitudo.1.4.ẽ.17.ẽ. 46.ẽ. Impugnare.o. Ira.76. Lex.135. Martyr.38.62. Meritum.16.69. Miles.o. Pax.24. Princeps.13. Robur. Sabbatum.6.10. Seditio.2.5. Tẽtare.o. Timor.10. Virginitas.23. Vnctio.15.35.

1 PVLCHRITVDO requirit tria. s. integritatem, proportionem debitam, & claritatem. 1ª.q.39.8.c-/-22ª.q.145.2.c-/-q.180.2.3m-/-1.d.3. lec. 1. 1-/-d.31. q.2.c.4m-/-1ª.Cor.11.l.2.co.1-/-Dio°.4.l.5. co.1.8.

2 DIFFERENTIA -/- Pulchritudo & sanitas, dicuntur ad aliquid. Ideo non sunt eiusdẽ rationis in omnibus. Psal.44.co.4. Byssus. Acceptio.1.4. Actus.142. Amicitia.7.

3 Pulchrum habet rationem causę formalis, bonũ autem, rationem causę finalis. 1ª.q.5.4.1m. Amor.55.237.

4 Pulchrum est cuius apprehensio placet: bonum vero quod placet. Ideo sunt idem re, & differunt ratione. 1ª.q.5.4.1m-/-12ª.q.27.1.3m-/-22ª.q.145. 2.1m-/-1. d.31.q.2.4m-/-Veri.q.22.1.12m-/-Dio°.4.lec.5.8. Appropriatio.17.24. Aquila.1. Augmentum. 9.16. Aureola.1.8. Bonitas.63. Capharnauz. Decor. Eua.2. Forma.92.133. Formosus. Fucatio. Gratio.48.

5 Pulchrum pręcipue pertinet ad visum, & auditũ, quia sunt maxime cognoscitiui, nõ autem ad alios sensus. 12ª.q.27.1.3m.

6 Sensus delectantur in pulchris, quia sunt eis similes. s. in proportione debita. 1ª.q.5. 4.1m. Habitus. 28. 60. Iacob.9.

7 Species est pulchritudo interior: sed decor est pulchritudo ornatus exterioris. Isa.53. principio. Imperator.5. Innocentia.7. Lasciuia. Luxuria.17.25. Malus.13. Maria.8.9. Ornatus.3.5.ẽ. Terra.15. Visio.o.

8 HOMINIS -/- Quilibet homo, amat pulchrum, sed spiritualis spirituale, & carnalis carnale. Psal.25.co.4. Actus.22.113.142.166.

9 Pulchritudo & decor virtutis hominis, ex ratione est. 22ª.q.116.2.2m-/-q.142.2.4.c-/-q.145.2.c-/-q.180.2.3m. Castitas.7.

10 Pulchritudo est in vita contemplatiua per se, & essentialiter, in virtutibus vero moralibus, participatiue. 22ª.q.180.2.3m.

11 Candor animę iustificatę, excedit omnem pulchritudinẽ corporalẽ. Psal.50.co.9. Cherubin.1. Creatura.8.

12 Pulchritudo domus dei triplex. s. bonorum operum, diuinorum munerum, & ipsorum sanctorum. Psal. 25.co.3. Ecclesia.8. Honestum.1. Ieiunium.8. Isaias.2. Nitor.o. Operatio.56. Ordo.49. Orpheus. Pax.17. Pythagoras.2. Prosperitas.1. Status.3. Temperãtia.1.28. Virginitas.19. Christus.205.

13 CHRISTI -/- Christus est pulcher, seu formosus quadrupliciter. s. splendore deitatis, figura vnionis, calore virtutum, & ornatu conuersationis. Isa.63.co.2.

14 Pulchritudo Christi, excedens omnem aliam pulchritudinem, est quadruplex, scilicet deitatis, iustitię, & veritatis, sanctę conuersationis, & corporis eius. Psal. 44.co.4.

Pull°. Animal.48. Auis.1. Coru°. Turtur.1. Vsura.399
Pulmo. Audacia.20. Cete.7.
Pulpa. Tactus.5.
Pulsio naturalis, semper est a pellente, & tractio

ralis ad trahentem, non autem voluntarie. Ma.q.16. 3.20m./. Phy.7.lec.3.co.3. Animal.38.
Pulsus. Medicus.10. Pulsio.

1 PVLVIS dispergitur tripliciter. s. quia tenuis & siccus, secundo a vento, tertio ab impellente ventum. Psal. 34.co.3.
2 Puluis significat peccatorem tripliciter. s. quia terrę nō adheret nisi in superficie, in se diuisus est, & siccus. Psal.1.co.2. Fundaliter. Pretium.

1 PVNCTVS non ponitur in diffinitione lineę in cōmuni, sed tantū finite & recte. 1a.q.85.8.2m.
2 Punctus est de diffinitione lineę, non autem de essentia eius. Opus.36.principio./. Post.lec.10.co.1. Anima.62. Applicatio.1.
3 Punctus fluens, causat lineam. Illa superficiem. Hæc corpus.4.d.41.ar.1.q.5.c./. Anima.lec.11.co.1 fi. Deus.57.
4 Punctus additus lineę, non facit maius, nec remotus, facit minus. quol.7.9.2m./. Met.3.lec.12.co.3. Elix. Finis.19. Indiuisibile.0. Instans.12. Linea.1.2.5. Materia.38. 39. Principiatum.1. Stella.3. Vnitas.14.
5 Inter duo puncta eiusdem lineę, cadit linea media, nō autem diuersarum. Veri.q.28.2.10m.
6 Punctus non est grauis, nec leuis, nec rarus, nec densus, nec durus, nec mollis. Ce.3.lec.3.co.2.3. Pungere. Baculus.1. Intentio.6. Stimulus. Tribulatio.9. Tribulus.

1 PVNITIO inquantum pertinet ad iustitiam publicam, est actus iustitię cōmutatiuę, vindicatiuę vero inquantum pertinet ad immunitatem personę singularis. 22e.q.80.1m./.q.108.2.1m. Aaron.3. Accusatio.6.10. Alienum.7. Anima.141. Animal.70. Baptismus.208. Capitale.1. Cōmutatio.3. Cōfessio. 59. Corpus.31. Correctio.0. Crudelitas. Damnatio. P. Dauid.2. Debitum.26. Delectatio.43. Dęmon.59. 124. Denunciatio.2. Filiatio.13.14. Flagellum.3. Grauе.10. Hieronymus.2. Immisericordia. Indulgentia. 3. Inebriari. Ira.4.42. Iudęi.36.c̃. Iudex.0. Iudicium. 68. Iuramentum.14. Ius.9.
2 Omnes actus humani, puniuntur, vel pręmiantur a deo. §.3.co.140./. Opus.3.co.173. Iustitia.85. Lex. 26.29.93.170. Licita.3. Malū.65. Marchion. Matrimonium.75. Misericordia.24.26.27.35. Mortuus. 0. Oblatio.11.12. Ordo.16.45. Peccatū.295. Pœna. 22.27.32.c̃.50.55.65.66.69.71.76.80.86. Pœnitentia.12. Perfectio.88. Permissio.2.
3 Deus punit nunc aliqua peccata, vt appareat prouidētia eius, non autem omnia, ne subtrahatur iudiciū generale. 1e. Cor.11.lec.7.co.5.fi. Princeps.4.11.17.29. Raptus.5. Remissio. Scandalum.20. Schisma.5.8. Sepultura.4. Simonia.14.21.29.c̃.37. Sinistrum.5. Tacere.2. Tyrannus.4.c̃. Tribulatio.3. Vindicatio. Vsura.86.c̃.258.312. Vxor.11.c̃. Zacharias.
4 Deus punit malos, per bonos & malos angelos, bonos autē per malos tantū. 22e.q.164.1.4m./.4.d.21. q.1.ar.1.q.5.fi./. Ma.q.16.9.3m./. Iob.1.co.7./. Psal. 34.co.4./.10.9.co.2./. He.11.lec.6.co.2.
5 Crudeles ad puniendum dicuntur tripliciter. s. quantū ad animositatem, quantum ad rapacitatem, & quantum ad seueritatem. Isa.5.lec.4.co.1.
6 Ratio punitionis diuinę assignatur tripliciter in hominibus. s. quantū ad simulationem in opere, quantū ad malitiam in corde, & quantum ad falsitatē in ore. Isa. 9.lec.2.co.2.

PVPILLA significat Christū, & alam. ps.16.co.6. Pupillus. Misericordia.19. Vsura.223.c̃.
Purgamentum. Menstruus.3.

1 PVRGATIO duplex. s. per gratiam a culpa, & per lumē doctrinæ a nescia. 3a.q.27.3.3m./.2.d.9.2.1m./. 4.d.5.q.1.2.5m./. Dio.lec.2.0. Afflictio. Angelus. 260.417.425.c̃.558.559. Baptismus.192.202. Depuratio. Descendere.7.
2 Purgatio mentis triplex. s. ab errore, phātasiis, & a culpa. 1.d.2.L. Deus.159. Diaconus.5. Fides.91.97. 106. Hierar.4. Illuminatio.10.11. Iudei.23. Iudi. 44. Maria.10.c̃.53.c̃. Oblatio.9.10.16. Fe.5.20. 66.c̃.74.94.
3 Ad purgationem voluntatis, quinq; pertinent. s. conuersio ad bonū incōmutabile, auersio a bono cōmutabili, collatio in bono, firmatio in eo, & pfectus. Dio. co.9. Predicator.5. Preseruatus. Purificatio. Tribulatio.4. Virtus.240.241.
4 Figura & ratio lsalis omnis immūditiæ, & purgationis in lege veteri. 12e.q.102.5.4m./.5m./.6m./.7m./.6. 1m./.q.103.2.0. Vnctio.14. Vri.16. Christus.55.
5 IN FINE./. Tota purgatio, & innouatio mūdi in fine, ordinabitur ad purgationem & innouationem hominis.4.d.47.q.2.ar.1.q.1.c.2m./.ar.3.q.3.c./. Opus. 3.co.152.
6 Mundus. i. elementa purgabūtur in fine, ab omni corruptione & infectione causata ex peccatis hominum. 4.d.47.q.2.ar.1.q.1.0./.q.2.c./.ar.2.q.2.c.fi./.ar.3.q. 2.3m./.q.3.0./.d.48.q.2.3.1m./.§.4.fi./. Ro.8.lec.4. co.3./. He.12.lec.5.co.2.fi.
7 Elementa existentia in corporibus hominum purgabuntur per ignem.4.d.47.q.2.ar.3.q.2.3m. Damnatio.39. Circuncisio.1.41.c̃.
8 Cœli purgabuntur per solam cessationem motus, non autem per actionem purgantis. 4.d.47.q.2.ar.2.q.1. 0./.q.3.4m./.§.4.fi./. He.12.lec.5.co.2.fi. Ignis.11.c̃. Immunditia. Puritas.0. Reubarbarum. Sacramentū. 64.97.98.129. Vnctio.14.
9 Infernus non purgabitur, nec paradisus terrestris, nec cœlū empyreum.4.d.47.q.2.ar.2.q.1.3m./.q.3m./.4m.
10 Electi cito purgabuntur, primo quia pauca habebunt purganda, secundo quia voluntarie, tertio quia intensius patientur.4.d.45.L.fi./.d.47.q.2.art.3.q.2.5m./. quol.2.q.7.2.4m.

1 PVRGATORIVM negare, est erroneum, & a fide alienum.4.d.21.q.1.ar.1.q.1.0./.§.4.co.91.fi./. Opus.1.co.34.fi./.co.62./. Opus.2.art.9./. Opus.3.co. 152.172.183.184.
2 Locus purgatorii duplex, sēm φ consonat magis sanctorū dictis, & reuelationi factę multis. s. cōis, coniunctus inferno, sed superior eo: & specialis sēm dispēsatione dei, in diuersis locis ad instructionem viuorū, vel ad subueniendum mortuis. 4.d.21.q.1.ar.1.q.2.c. 3m./. Anima.125.c̃. Confessio.59. Contritio.13. Descendere.6.c̃. Eucha.276.c̃.280. Heresis.107.
3 Idem est ignis inferni, & purgatorii, sicut est idem locus.4.d.21.q.1.ar.1.q.2.0. Infernus.1. Mansiones.
4 Ignis purgatorii est æternus secundum substantiam, sed est temporalis secundum effectum. s. purgationis. 4.d.21.q.1.ar.1.q.2.1m. Meritum.111.
5 Animæ in purgatorio purgantur a sola Dei iustitia, sed deducuntur illuc ab angelis, dęmones autem comitantur & assistunt.4.d.21.q.1.ar.1.q.5.0. Mors. 16.17. Oratio.75. Paschasius. Peccatum.377.411. Pœna.5.20.66.c̃.71.c̃.
6 Aliquis in purgatorio diutius moratur, qui minus affligitur, & econuerso.4.d.21.q.1.ar.3.q.3.1m. Satisfactio.13. Spes.27.
7 In purgatorio diutius torquentur aliis, secundum φ affectus aliquorum, ad venialia fuit magis immersus.

4.d.21.q.1.ar.3.q.3.o./d.46.q.1.3.c.
8 Qui sunt in purgatorio, non possunt peccare venialiter, quia non habent fenites ex quo causatur.4.d.21.q.1.ar.3.q.1.2m.
9 Existens in purgatorio est viator secundum quid, inquantum retardatur a beatitudine, non autem simpliciter.4.d.45.q.2.ar.1.q.2.3m.
10 Qui sunt in purgatorio, sciunt se esse liberandos, quia non peterent suffragia.4.d.21.q.1.ar.1.q.4.c.
Suffragia.o.
Purificatio. Praeceptum.116. Purgatio. Puritas.o. Sacramentum.124.
1 PVRITAS conscientię, consistit in duobus, s. in opere bono, & in intentione recta. 2e.Cor.lec.4.co.1. Adam.70. Aer.5. Agnus.4. Amictus. Amor.40.41.194. Analogia.10. Angelus.210.290.315. Animal.7. Apostoli.41.42. Auaritia.6. Baptismus.243. Bucella. Cogitatio.10. Confessio. 47.53. Delectatio. 101.106. Depuratio. Deus.32.34.68. Ebur. Aegritudo.1. Electio.31. Ens.14. ęquiuoca.5.9. Fermentum. 1. Fides.91.97.106. Finis.83. Flos.1. Forma.63. Generatio.2.40. Gratia.71. Habitare. Habitus.36.38. Hęresis.88.116. Impuritas.2. Incarnari.5. Indulgentia.29. Intellectus.88.264. Ioannes.13. Lac.2. Liberalitas.13. Malum.2.20. Mansuetudo.9. Maria. 28.30.51.59. Meritum.44. Mors.29. Motus.1. Oblatio. 16. Omissio.13. Oratio.28. Pax.20. Peccatum.4.259.284. Potestas.4.
2 Puritas augetur per recessum a peccato, charitas autē & bonitas, per accessum ad terminum. 1.d.17.q.2.4.4m./d.44.3.3m. Praeceptum.42.116. Proprium.3. Purgatio.o. Purificatio. Quantitas.10. Reuelatio.6. Sacrm.50. Sāctificatio.o. Satisfactio.23. Synderesis. 4. Virtus.240.241. Visio.15. Vita.65. Vnctio.32.
3 Maxima puritas fuit beatę Agnetis, quę in lupanari posita, virginalem puritatem seruauit. quol. 3.17.3m. Christus.79.105.
1 PVSILLANIMITAS potest tripliciter considerari. s. secundum se, ex causa eius. s. ignorantia, timore, pigritia, & ira: & effectu eius. s. subtrahendi se. primo modo opponitur directe magnanimitati, secundo solicitudini, tertio similiter.22e.q.133.2.o.
2 Pusillanimitas secundum defectum, opponitur humilitati, inquantum applicat animum ad vilius quam decet: sed directius opponitur magnanimitati, quia fugit magna.22e.q.162.1.3m. Accidia.8. Inuidia.10.
3 Pusillanimitas est contraria magnanimitati secundū defectum: presumptio autem secundum excessum. Ideo vtraqꝫ est peccatū.22e.q.130.principio./q.133.o./q.162.1.3m.
4 Pusillanimitas est peccatum mortale, & quandoqꝫ veniale.22e.q.133.1.2m.
5 Pusillanimitas secundum speciem propriam, est grauius peccatum presumptione, quę dicitur nequissima, ratione suę causę, scilicet superbię.22e.q.133.2.4m.
6 Pusillanimitas oritur ex superbia, quia nimis innititur sensui proprio.22e.q.133.1.3m. Superbia.5.
7 Pusillanimus est, qui recusat exequi operationem sibi proportionatam.22e.q.133.1.c.
Puta. Sicut.o. Vt.
Putare. Alienum.7. Cogitatio.o. Inuentio. Mors. 38. Periuriū.6. Pollutio.3. Reputatio. Scriptura.17. Vsura.256.260.
Putredo. Foetor. Innocentia.8.9. Putrefactio.o. Sacrificium.35. Vermis.2.
1 PVTREFACTIO fit, per expulsionem caloris naturalis, a calore extraneo. Psal.13.co.2. Animal. 21.ē. Corruptio.7.8. Foetor. Innocētia.8.9. Putredo.
2 Putrefactio cuiuscunqꝫ corporis, prouenit ex infirmitate naturę eius, non potentis amplius corpus continere in vnum.3a.q.51.3.c.

QVADRAGESIma. Ieiuniū.15.ē.42. Primitię.2.
QVADRATVM ē fga rectilinea orthogonia, hñs oīa latera eq̄lia. Met.l.8.co.3./Anima.2.lec. 3.co.1. Diameter. Numerus.14.
Quadrupes. Animal.82.
Quadruplum. Vsura.189. Zacheus.
Quale. Aliquale. Beatitudo.101. Charitas.19. Confessio.65.ē. Confirmatio.14. Deus.63.ē. Finis.128. Iudicium.8. Lex.28. Meritum.68. Oratio.12.ē. Substantia.19. Tempus.10. Veritas.51. Virtus.1.ē.24.ē. Vniuersale.3. Christus.116.
Qualiscunqꝫ. Beatitudo.96. Differre.2.6.
1 QVALITAS proprie, importat modū .i. determinationem, substantię, vel secundum quod potentia materię determinatur ad esse substantiale, & sic est differentia substantię. Vel ad esse accidentale, & sic est differentia accidentalis & prędicamentum qualitatis.12e.q.49.2.c. Accidēs.85.93. Actio.100.101. Aer.4.ē. Agēs.46.
2 Qualitas animę vel corporis duplex. s. naturalis, & superueniens.1a.q.83.1.5m./12e.q.17.7.2m./q.49.2.c./2.d.25.1.5m./Ethi.3.lec.12.principio. Alteratio. o. Amor.251. Anima.253.360.361. Assimilatio.4. Augmentum.3.ē.9.ē. Beatitudo.101. Bonitas.78. Calor.1.ē. Character.4. Coelum.120.121. Concupiscibilis.10. Conseruatio.4. Contrarium. 6.25. Corpus.52. Deformitas. Delectatio.29. Deus.131.400.401. Diffinitio.23. Dispositio.23. Dos.4. Effectus.21. Elementum. Q. Ens.3.5.15. Enunciatio.4. Aequalitas.5. Factum.3. Figura.1. Finis.128. Forma.149.150. Frigiditas. Gratia.12.77.106. Habitus. 1.ē.23.53. Imitatio. Innouatio. Intellectus.176. Lumen.8. 12. Luna.4.
3 Qualitatis, non est qualitas per se, nec per accidens.4.d.8.q.1.ar.2.q.1.1m./Virt.q.1.3. 7m. Lux.2.3.4. Magis.6.
4 Oppositum videtur dicere a simili.2.d.27.2.1m. Dubium.107.8m. Rño, sicut Duo.1171o. Mistio.5. Modus.7.
5 DIVISIO./ Distinctio & ordo specierum qualitatis. 12e.q.49.2.c./q.50.1.2m./4.d.4.q.1.art.1.q.1.c./Ma.q.7.2.4m./3.4m./Virt.q.1.1.c.
6 In prima specie qualitatis, dicitur bene vel male, facile & difficile: quia est modus & determinatio subiecti secundum naturam, quę est finis generationis. 12e.q.49.2.c.1m./3.3m./q.50.1. 3m./2.3m./. Nomen. 25. Operatio.47. Palpabile.2.3. Passio.9.10.
7 In secunda & tertia specie qualitatis, dicitur facile vel difficile fieri, cito transiens vel diuturnum, non autem bene vel male: quia motus & passiones non habent rationem finis.12e.q.49.2.c. Peccatum.41.42. Politica.4. Processio.23. Prophetia.2.
8 Secunda & tertia species qualitatis dicunt modum & determinationem subiecti, secundum actiones & passiones naturales, vel sensuales. 12e.q.49.2. c./q. 50.2.3m.
9 In tertia specie qualitatis, est tantum passio & passibilis qualitas.3a.q.63.2.2m.
Quantitas.3.4.8.13.18.28. Rño.14.66.
10 Qualitates tertię speciei, semper habent ordinem ad transmutationem corporalem, quam inferunt, & a qua

78 Idem propheta, non est semper in eodẽ gradu prophetię: sed quandoq; in maiori, & quãdoq; in minori, 22^{e}. q. 174. 3. 2^{m}. / Veri. q. 12. 13. 3^{m}.

79 Moyses fuit cęteris prophetis simpliciter maior, licet ſs qd sit minor aliquo, 22^{e}. q. 174. 4. o. / Veri. q. 12. 9. 2^{m}. / 14. o. / Isa. 6. co. 3.

80 Prophetia Dauid ex propinquo, attingit ad visionem Moysis maiorem, quo ad cognitionem diuinitatis: sed econuerso, in cognoscendo & exprimendo mysteria incarnationis Christi. 22^{e}. q. 174. 4. 1^{m}. / Veri. q. 12. 14. 1^{m}. / 2^{m}.

81 Dauid fuit maior propheta, q̃ Isaias & Ieremias, contra rabi Moysen. Veri. q. 12. 12. 6^{m}. / 13. c. / 14. 2^{m}. / Opus. 20. li^{o}. 3. co. 2. fi.

82 Ioannes baptista, fuit maior propheta Moyse, & cęteris prophetis veteris testamenti. 22^{e}. q. 174. 4. 3^{m}. / Veri. q. 12. 12. 3^{m}. / 14. 5^{m}.

83 QVIS. 75. vsq; 82. / Prophetia nõ conuenit Deo, nec beatis, nec angelis. 22^{e}. q. 173. 1. c. / q. 174. 5. o. / 3^{a}. q. 7. 8. c. / q. 31. 2. c. / 1^{e}. Cor. 13. lec. 3. co. 1.

84 Prophetia fuit in Christo, inq̃tum fuit viator. 22^{e}. q. 174. 5. 3^{m}. / 3^{a}. q. 7. 8. o. / q. 31. 2. o. / Psal. 44. co. 8. / Matth. co. 4. / Io. 4. lec. 6. co. 1. fi. / c^{o}. 6. lec. 2. pn^{o}. / c^{o}. 9. lec. 2. co. 4. / He. co. 19.

85 Oppositum videtur dicere. Veri. q. 20. 6. c.
ꝑ R fi^{o}. Dubio. 1068°.
Abraham. 1. 18. Assistere. 6. Balaam.

86 Ille cuius tantum intellectus illuminatur ad iudicandũ visa ab alijs, sicut Ioseph & Daniel, est propheta. 22^{e}. q. 173. 2. c. / Veri. q. 12. 7. c. Caiphas. Credere. 29. Deus. 172. Hęresis. 40. 64. 108. Hieronymus. 2. Ioachim.

87 Ille cui ostenduntur similitudines, sine lumine intelligentię, sicut Pharao, vel Nabuchodonosor, vel Balthasar, non est proprie propheta. 22^{e}. q. 173. 2. c. / Veri. q. 12. 7. c. 1^{m}. / 10. 14^{m}. / 12. c. / 1^{e}. Cor. 14. co. 2. 3. / He. 11. lec. 7. co. 2.

88 Abraham, Isaac, & Iacob, fuerunt prophetę. 22^{e}. q. 174. 6. c. Isaias. 2. c̃. Iudai. 8. 31. Lex. 19.

89 Dauid habuit prophetiam, quo ad intuitum mentis, sine imaginaria visione. 22^{e}. q. 174. 4. 1^{m}. / Psal. co. 3. Magdalena. 3.

90 Oppositum videtur dicere. 22^{e}. q. 174. 2. 3^{m}. / Veri. q. 12. 12. c. 10^{m}. ꝑ R fi^{o}. Dubio. 1069°.
Magi. 2. Maria. 27.

91 Mediator. 1. Mendacium. 20. Ordo. 99. Praceptum. 52. Prędicare. 1. Salomon. 2. Sexus. 3. Sibylla. Theodosius. 1.

92 Omnes numerati, inter prophetas, habuerunt prophetiam imaginariam, de supernaturali veritate, & habebant officium prophetandi, & loquebantur in persona Dei, non autem agiographe. 22^{e}. q. 174. 2. 3^{m}. / Veri. q. 12. 12. c. 10^{m}. Vnctio. 29. 30. Christus. 137.

93 QVANDO. / Omni tempore fuerunt prophetę, etiam in nouo testamento. 22^{e}. q. 95. 2. 3^{m}. / q. 174. 6. o. / 1^{e}. Cor. 14. co. 2.

94 Prophetę fuerunt maxime in abundantia, tempore regum: quia tunc populus erat liber: ideo instrui debebat de agendis. 22^{e}. q. 174. 6. 2^{m}.

95 Prophetię inceperunt scribi per Isaiam & Osee, quando Roma condita fuit. 22^{e}. q. 174. 6. 2^{m}. / Ro. lec. 2. co. 1.
Propiciari. Propiciatorium.

PROPICIATORIVM erat tabula super alas cherubin, quia exinde Deus propiciabatur populo. 12^{e}. q. 102. 4. 6^{m}. Christus. 197.
Propinquitas. Affinitas. 8. Amor. 103. c̃. Carus.
Propinquum. Accidens. 4. Actio. 69. Actus. 51. 137. 148. Agens. 7. 9. 16. Agere. 9. 10. Amor. 84. 115. 8. Angelus. 230. Anima. 5. 184. Animal. 55. Appetit^{9}. 67. Approximatio. o. Attributa. 10. Baptismus. 57. Beatitudo. 19. Bonitas. 97. Charitas. 49. Causa. 21. 52. c̃. Cœlum. 94. Circunstantia. 5. 6. Cõceptio. 7. 15. Concupiscibilis. 8. 9. Consanguinitas. 1. 2. Contrarium. 41. Corpus. 36. Damnatio. 32. Delectatio. 22. c̃. 104. Dispositio. 50. Distantia. 2. 6. Electio. 37. Eleemosyna. 24. Eucharistia. 190. Ex. 5. Figura. 2. Finis. 22. Forma. 145. Humilitas. 20. Imago. 5. Immediate. Intellectus. 27. 28. 29. 137. 203. Litera. 4. Luciditas. 2. Luminare. 5. Magnanimitas. 3. Matrimonium. 83. 89. 101. Militia. 3. Motus. 57. Peccatum. 154. Pliades. Prius. 13. Prope. o. Prophetia. 80. Restitutio. 16. Sanctificatio. 7. Spes. 81. Spirituale. 5. Tactus. 7. Tentare. 6. 8. Velox. 1. Virtus. 46. 179. Vniuersale. 17. Voluntas. 19.
Proponere. Accusatio. 24. Angelus. 432. Dęmon. 64. Destinare. Deus. 317. Docere. 3. Fides. 20. 75. c̃. Lex. 127. 147. Manifestatio. 1. Oratio. 64. Praeuaricator. 3. Principium. 28. Repraesentatio. o. Sacramentum. 124. Voluntas. 68.

1 PROPORTIO ſm primam nominis impositionem significat habitudinem q̃titatis ad q̃titatem, ſm determinatum excessum, vel adęquationem: sed transfertur ad significandum habitudinem quorumcunq;: sicut materię ad formam, potentiæ ad actum, obiecti ad potentiam, finiti ad infinitum, & creaturæ ad creatorem. 1^{a}. q. 12. 1. 4^{m}. / 3. d. 1. q. 1. 3^{m}. / 4. d. 49. q. 2. ar. 1. q. 1. 6^{m}. / Š. 3. c^{o}. 54. fi. / Veri. q. 2. 3. 4^{m}. / 11. c. / q. 3. 1. 7^{m}. / q. 8. 1. 6^{m}. q. 23. 7. 9^{m}. / q. 26. 1. 7^{m}. / Potentia. q. 6. 7. 6^{m}. / q. 7. 10. 9^{m}. / Trin. 2. 3^{m}. / quol. 10. 17. 1^{m}. / Ethi. 5. lec. 5. principio. / Posteriorum. lec. 12. co. 1. fi. Actus. 30. 180. Admistio.

2 Omnium q̃titatũ finitarum, est aliqua proportio, non tamen proportio numeralis. Met. 5. lec. 16. co. 4.

3 Proportio proprie, non est finiti ad infinitũ, nec creaturę ad creatorem: sed proportionalitas. s. similitudo proportionum. 1^{a}. q. 12. 1. 4^{m}. / 3. d. 1. q. 1. 1. 3^{m}. / 4. d. 49. q. 2. ar. 1. q. 1. 6^{m}. / Veri. q. 2. 3. 4^{m}. / 11. c. / q. 3. 1. 7^{m}. / q. 23. 7. 9^{m}. / quol. 9. vel. 10. q. 8. 1^{m}.

4 Non omnis finiti ad omne finitum, est proportio: sed tantum eiusdẽ generis & rationis. 2. d. 24. q. 3. 6. 3^{m}. / 4. d. 42. q. 1. 5. 1^{m}. Agens. 12. 15. 28. 58. 85. 116. Amicitia. 6. Amor. 242. Analogia. 4. Angelus. 190. 224. Anima. 17. 111. Appetitus. 19. Assimilatio. 4. 12. Baptismus. 248. Bonitas. 176. 201. Cerebrum. Circunstantia. 3. Cognitio. 42. Complacentia. 2. Cõmensuratio. Conuenientia. o. Corpus. 64. 65. Cultus. 18. Debitum. 1. 14. Deformitas. Deus. 86. Diameter. Dispositio. 33. Diuisio. 1. 7. Duratio. 7. Effectus. 13. 14. Aequalitas. 1. 4. 8. 9. Finis. 25. 104. 105. 106. 132. Forma. 72. 73. 93. 97. 133. Generatio. 5.

5 Omnis causa per se, est proportionata effectui, non autem causa per accidens. 2. d. 21. q. 1. 3. c. Gratia. 1. 97. Honor. 8. Ieiunium. 6. 7. Imago. 5. 8. Instrumentum. 5. 10. Intellectus. 170. Intelligibile. 1. Iustificare. 17. Lex. 28. 169. Magnanimitas. 1. Magnificentia. 3. Medium. 28. Mensura. 10. 12. Meritum. 74. 75. Metaphora. 8. Misericordia. 39. Natura. 29. Operatio. 40.

6 Cognitio sensitiua, non se extendit ad proportionem vnius ad alterũ. 22^{e}. q. 58. 4. c. Ordinatio. 3. Pars. 26.

7 Inter animam & corpus, oportet esse proportionẽ, sicut potentię ad actum, non autem vt conuenientiũ in vna natura, vel in vna proprietate. 2. d. 30. q. 1. 1. 7^{m}. / 3. d. 16. q. 1. 1. 3^{m}. / Veri. q. 26. 1. 7^{m}. Pœna. 30. 57. 62. 71. Pœnitentia. 12. Pręceptum. 64. Processio. 1. 5.

18. Pulchritudo. 1. 6. Pusillanimitas. 7. Quando. 1. Qualitas. 22. Religio. 100. 101. 102. Retributio. 6. Satisfactio. 21.

8 Proportio ad Deum per naturę similitudinem, non est in potestate voluntatis nostrę: similiter nec proportio capacitatis gratię: quia hęc ei preexistit a creatione: vnde relinquitur, q in ipsa voluntate sit appropinquare Deo per affectum & desiderium, & ordinari ad gratiā per remotionem impedimenti, quod quidem impedimentum est peccatum: & ideo per displicentiam peccati & affectum ad Deum, se aliquis ad gratias preparat. 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q. 2. c. fi. Sensus. 23. Similitudo. 4. c. Spes. 57. 59. Summ. 2. Tactus. 14.

9 Diuersitas proportionum triplex, scilicet secundum genus, speciem, & numerum. 2. d. 9. 3. 5m. Triplicitas. Vacuum. 2. Vbi. 3.

10 Quorumcunq; duorum est aliqua proportio, & aliquis ordo, ibi vnum eorum est ab altero, vel ambo a tertio. 5. 2. c°. 16. 9m.

11 Omnis proportio est ad minus inter duo, quia nihil sibi ipsi proportionatur. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 1. c. Virtus. 38. 51. 97. 127. 162.

12 Argumentum a commutata proportione, fit a primo ad tertium, & a secundo ad quartum terminus. quol. 1. q. 10. 2. 1m. / Posteriorum. lec. 12. co. 1. fi.

13 Et tenet tantum in numeris, & magnitudinibus. 3. d. 34. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. / Veri. q. 27. 7. 4m. / q. 29. 8. 7m. / Posteriorum. lec. 12. co. 2. pn°. Vsura. 27. 284.
Proportionalitas. Analogia. 4. Assimilatio. 12. Metaphora. 8. Pœna. 61. 71. Proportio. 3. Similitudo. 3. 4. 7. 8. Vsura. 284. Proportionari. Proportio. 8. 9.

1 PROPOSITIO sumitur dupliciter. s. pro eo qđ preeligit, & pro problemate. Psal. 48. co. 2. Actus. 126. c.

2 Propositio per se dupliciter. s. cuius predicatum est de ratione subiecti, & causa eius, vel econuerso. Anima. 2. lec. 14. pn°. Affirmatio. o.

3 Propositio est tripliciter nō intelligibilis. s. ex parte intelligentis, ex parte rei secundum se, & respectu alicuius. Trin. 15. 1m.

4 Veritas propositionis duplex. s. rei, & signi. 1ª. q. 16. 8. 3m. / 1. d. 19. q. 5. 3. 5m. / Veri. q. 1. 6. 2m. / 10. b. 4. / Perihermenias. lec. 3. fi.

5 Ad veritatem propositionis, sufficit q predicatum aliquo modo conueniat subiecto: sed q sit propositio per se, oportet q conueniat ei sub ratione formę subiecti. 3. d. 1. 4. 6m. / d. 12. q. 1. 1. 6m. / d. 22. q. 1. 2. c. Albedo. 2. Conclusio. 2. 5. Copulatiua.

6 Multę propositiones affirmantur, dum negantur. 5. 2. c°. 32. Demonstratio. 11. Enunciatio. o. Esse. 1. 2. Exceptiua.

7 Propositiones primę, dicuntur immediate, quia predicatum coniungitur subiecto, non per virtutem alterius causę precedentis. 1. d. 12. 3. 4m. / Posteriorum. lec. 23. co. 1. Exclusio. o. Forma. 49. Habitus. 74. Homo. 8. 9. Immobile. 1. Indiuiduum. 19.

8 Propositio actiua, semper conuertitur in passiuam in actionibus immanentibus, non autem in transeuntibus, nisi grammaticaliter propter impedimentum, vel libertatem patientis. 4. d. 38. q. 2. ar. 3. q. 1. 2m. Intellectus. 17. 56. 57. 77. Lex. 5. Materia. 48. c.

9 Immo in propositionibus, de actionibus immanentibus, non potest fieri conuersio passionis in actionem vel econuerso, accepta re exteriori sm q in se est. 1. d. 40. q. 1. 1. 1m. ℟ Rñº. Dubio. 1070°.

10 MODALIS. / Propositio nō dicitur modalis, nisi modus predicetur, & dictum subijciatur. Opus. 40. pn°. Modalis. o. Modus. 3.

11 Propositio modalis dicitur affirmatiua vel negatiua, per affirmationem vel negationem modi. Opus. 40. co. 1. fi. Per se. o. Persona. 17. c. Possibile. 4. 5. 10. Predicari. o. Processio. 15. c. Syllogismus. o. Socrates. 5. 6. Veritas. 17. 19. c.

12 Propositio modalis duplex. s. de dicto, & de re. s. quādo modus mediat inter partes dicti. Opus. 40. co. 1. fi.

13 IN DIVINIS. / Propositiones affirmatiuę vere, possunt formari de Deo. 1ª. q. 13. 12. c. / 1. d. 4. q. 2. 1. c. / 5. 1. c°. 36. Accidens. 114. 115.

14 Propositiones affirmatiuę de Deo, dicuntur incompactę vel inconuenientes, propter modū significandi. 1ª. q. 13. 12. 1m / 1. d. 4. q. 2. 1. 2m. / d. 22. 1. 1m. / d. 34. q. 5. 1. c. / Poª. q. 7. 5. 2m. Assumere. 26. Deus. 15. 65. 114. Distinctio. 29. Filiatio. 28.

15 Cum dicitur Deus sciuit aliqd esse futurū contingens, non ponitur ibi contingens, nisi vt materia verbi, & nō vt pars principalis propositionis. 1ª. q. 14. 13. 3m. Generatio. Pro. Notio. 7. Persona. 39. c. Predestinatio. Pro. Solus. o. Christus. Pro.

16 Hęc propositio, Deus est passus, non est per se, licet sit vera. 3. d. 11. 4. 6m.

17 Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 3. 6. c. fi. ℟ Rñº. Dubio. 1071°.

18 Hęc propositio est vera, filius Dei est filius essentię patris, si li, essentię, construatur formaliter, nō autem si construatur effectiue. Col. co. 7.

1 PROPOSITVM non nominat simpliciter actū voluntatis, sed presupponit actum cognitionis ostendentis finem, in quem voluntas tendit. 1. d. 40. q. 2. 2. 1m. Affectio. o. Aureola. 13. 22. Baptismus. 90. c. 132. c. 159. 179. 188. 210. c. Cessare. 3. Confessio. 20. 60. Contritio. 1. 2. 3. 15. 26. Conuersio. 7. Destinare. Doctor. 3. Dolor. 14. Dulcedo. 4. Electio. 1. 21.

2 Propositum est actus voluntatis deliberate. 22ª. q. 88. 1. c. Eucharistia. 272. 277. Eunuchus. Excōmunicatio. 23. Firmitas. Fortuna. 1. 9. Fructus. Impœnitentia. Incōstantia. 1. Instabilitas. Intentio. o. Maria. 40. Oppositio. 18.

3 Propositum pro facto reputatur. 1ª. q. 23. 2. 3m. / 4. d. 20. ar. 1. q. 1. 3m. Peccator. o. Peccatum. 46. Pœnitentia. 10. 31. 43. 83. 101. 113. 132.

4 Oppositum videtur dicere. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 1. 1m. ℟ Duº. 1072°. Rñº. sicut Duº. 1202°. Perseuerantia. 5. Pertinacia. 1.

5 Propositum optime manifestatur per operationem. Psal. 48. co. 2. Peruicax. Praedestinatio. 19. Praesumptio. 12. Sacramentum. 53. 80. 81. Satisfactio. 16. 22. Schismos. Spes. 40. 78. Verbositas. Virginitas. 3. 9. 11. 22. 31. 34. Virtus. 59. Voluntas. o.

6 Propositum operandi, operatur in virtute rei propositę, qua cessante, cessat effectus eius. Psal. 31. co. 4. Votum. 5. 21. 22. Vsura. 1. 187. 209.

1 PROPRIETAS. / Quanto natura aliqua nobilius est in aliquo, tanto proprietas eius, perfectius ab eo participatur. 2. d. 25. 4. c.

2 Filiatio in diuinis, est proprietas personalis filij, qua vt ita dicam, indiuiduatur. Foª. q. 2. 1. 10m. / 4. c. Actio. 6. 34. 76. Actus. 197. Adiectiuum. 13. c. Agilitas. 1. Amor. 250. Angelus. 243. 613. Anima. 249. c. Aqua. 3. Bonitas. 799. 217. Caput. 2. Cecilia. Cœlum. 59. Cogitatio. 3. Columba. 1. Conuenientia. 1. Densitas. 1. Deus. 27. 34. 63. c. 234. Differētia. 22. Diffinitio. 14. Distinctio. 28. Domª. 3. 6. Dulia. 2. Fœmininum. o. Fertus. 1. Filiatio. 17. Forma. 45. Generatio. 38. c. Heresis. 121. Idea. 2. 20. Ignis. 8. In. 19. Infinitum. 12. Innascibilitas. 1. Intellectus. 2. 9. 202. Metaphora. 5. Miraculum. 10. Motus. 79. Necessitas. 8. Nemo. Nomen. 1. 12. 14.

Notio.0.Notum.0.Numerus.15.Pars.13.37.Po^a.4. Processio.60.61. Producere.3. Proportio.7. Rō.25. Relatio.21.86.87.88.99.Seraphin.0.Vsura.168.169. 175.Vsus.13.Christus.46.47.51.

1 PROPRIVM est de genere accidentium 12^e.q.83.12.3^m./.ꝑ.1.c^o.32.3^m. Absoluere.26.Accidens.5.12.15.17.48.51. 52.53.64.92.94.Accipere.1. Actio.18.36.47.58.81. 85.88.113.Adam.48.64.79. Adiectiuum.4. Adoratio.21.Affectio.5.Agēs.17.30.35.97. Agere.30.33. Agiographe.2.Allegoria.Alteratio.1.4.11.12. Amicitia.3.32.35.37. Amor.5.22.87.101.171.209.222. 230.233.258.282. Analogia.15. Angelus.39.47.68. 117.198.241.327.331.332.345.346.363.364.374. 388.393.430.433.437.442.483.487.498.559.578. 605.619.c̃. Anima.4.15.40.41.128.186.207.208. 217.223.237.242.249.c̃.251.265.269.285.339. Animal.47.59.61. Apparere.2.10. Appetitus.27.41.56. 64. Apprehensio.5. Appropriatio.2.3.5. Aqua.1.Aquila.1. Ardere. Ars.24.48. Ascendere.3. Astrologia.1. Baptismus.160.161.Benedictus.2.Cāpsoria.2. Causa.4.41.Cœlum.120.Circunscribere.2.Cognitio.4.50.

2 Proprium non addens aliquid nobilitatis supra cōmune,non habet proprium nomen,sed nominatur nomine cōmunis. 12^e.q.111.1.3^m./.22^e.q.9.2.c./.q.50.2.1^m./.q.161.1.1^m./.1.d.13.3.c./.3.d.9.q.2.1.1^m./.d.35.q.2.ar.3.q.1.c./.4.d.15.q.4.ar.2.q.1.2^m./.d.27.q.1.ar.1.q.2.3^m./.d.41.ar.4.q.1.2^m./.Veri.q.6.1.9^m. Color.2.Cōmune.3.6.7.9.Contrarium.32.Contritio.18. 20.21.Cooperari.4. Creatio.2. Delectatio.23.40.c̃. Dęmon.57.Demonstratio.6.7.10. Deus.1.22.27.34. 41.58.396.397.Dialectica.4.Diaphanum.0.Differentia.1.22. Diffinitio.5.34. Distinctio.28. Diuisio.4.12. Dolabrum.Dolor.7.Dolus.1.Dulia.2. Effectus.12.13. 14.Ens.26.Episcopus.6. Aequiuoca.5.Esse.6.16.53. 63.74.80.Eucharistia.94.103.157.Excōmunicatio.29 Fabula.2.Facere.2.4.Fides.36.105.Filiatio.18.Finis. 4.65.134.Forma.45.89.Fortitudo.10.

3 Proprium dicitur dupliciter.s.ex parte subiecti.i.cui soli conuenit,vel ex parte prędicati.i.purum,vel verum. 1.d.8.q.1.1.1^m. Genus.5.6.8.16.Gratia.109.Gratiarū actio.2.Gula.2.Habitus.16.Homo.29.Honor.12.19. 26.Humilitas.5.Idea.2.10.Ignis.2.3.5.7.8.In.8.Indiuiduum.10.35.Intellectus.2.9.27.c̃.113.203. Logica.4. Matrimonium.116.Merces.3. Metaphysica.19. 35.Metaphora.1.2.5.8.Miraculose.Mutuum.3.Natura.5.34.

4 In omni re,proprium accidens est aliud ab essentia eius, & est posterius ea, ordine generationis & perfectionis. 12^e.q.2.6.c./.q.83.2.3^m./.Veri.q.21.1.11^m.
Oppositum videtur dicere. Spiritu.11.7^m.ſ.
 ꝑ Du^o.1073°. R ſo^o.sicut Du^o.197°.

5 Proprium dicitur dupliciter.s.ſm ꝙ diuiditur contra cōmune,& ſm ꝙ diuiditur ꝯ alienum.Opus. 19.c^o.4.co. 18./.Psal.18.ſ. Nomen.1.12.34.39.74.Notū.3.11. Pater.8.Peccatum.43.64.85.112.132.141.160.403. Poena.50.Pœnitentia.20.73.Perfectio.1.14.19.Perseuerantia.7. Persona.19.30.31. Possessio.4. Po^a.4. 15.Potestas.1.Pręceptum.3.5.

6 Proprium fluit a subiecto, sine mutatione, sed per naturalem resultantiam.1^a.q.77.6.3^m. Prędestinatio. 50.Prędicamentum.6.Prędicare.2.Prędicari.15.Prelatio.7.Præsumptio.2.Primitię.4.Princeps.19. Processio.2.27.28.51.

7 Subiectum potest intelligi,sine proprio accidente,p primam operationem intellectus, non autem per secundam: sed per vtranq; potest intelligi sine communi accidente,etiā inseparabili.1.d.26.L./.Spiritu.11.7^m./. Anima.12.7^m. Proprietas. Prouidentia.31.

8 Oppositum videtur dicere.4.d.10.ar.2.q.3.3^m.
 ꝑ Du^o.1074°. R ſo^o.sicut Du^o.760°.

9 Creatura est propria Deo, ſm dominium, non autem ſm naturam.Opus.1.c^o.25. Prudentia.4.22.25.28. 31.43.73.74.84. Pusillanimitas. 5.6. Qualitas.1.13. Quantitas.13.Quiest.0.Raptus.6.10. Ratio.17.28. 32.49.Reduplicatio.6.Regere.1.Regula.3. Relatio. 6.58.99.Religio.32.65.72.Rex.2.Rota. Sabbatum. 6.Sanctificare.Sanctificatio.1. Significatio.1. Solus.2. Subiectum.8.Substantia.22.24.Tempus.5.36.Trinitas.3.Visibile.2.Vsura.19.23.c̃.Vsus.12.

10 In diuinis propria essentialia patris, sunt etiam ꝓpria filio,non autē propria personalia.Opus.1.c^o.7.Vti.9.

1 PROPTER, aliquando denotat causā posteriorē in esse.s.finalem,& aliquando causam priorem.s.materialem vel efficientem.Potentia.q.5.5.3^m. Aaron. 3.Actus.90.Agēs.71.98.Agē.4.c̃.Amicitia.15.20. 23.33.37.38.42. Amor.43.44.53.54.55.167.237. 251. Amplexus. Anaxagoras. Angelus.20.21.71. 180.238. Anima.343. Animal.36.40.53.67.68.74. 78.82. Anthropospatos. Apostoli.15.18.19.30.35.37. 42. Apparere. Appetitus.24. Aqua.7. Aquila.1. Ars. 46.Ascendere.12. Assentire.2. Assimilatio.22. Auaritia.10. Audacia.20. Aureola.16.21.25. Baptismus. 25.27.123.134.152.Beatitudo.97.125.Beatus.2. Bellum.6. Beneficium.18. Bestia. Bonitas.4.21.52.146. 228.Campsoria.3.Capitale.7.

2 Propter se duplex.s.quod diuiditur contra per aliud, & contra per accidens: primo modo finis diligitur propter se: virtutes autem secundo modo.22^e.q.145.1.1^m./.1.d.1.q.2.1.3^m./.Gal.5.lec.6.co.1.ſ. Charitas.35.73. 113.145.Cathedra.3.Causa.0.Cęcitas.1.Coelum.98. 150.151.Cete.7.Cibus.8.Cinis.1.Circuncisio.16.Circunstantia.4.5.16.23.Cognitio.25.33.Coitus.2.3.4. 5.Coma.Comedere.4.6.Cōmutatio.1. Communicatio.4.Confessio.32.41.79.97.Confirmatio.8.44.Consanguinitas.10. Consecratio.12. Constantia.3.5.8.9. Contēplatio.22.Conuersio.5.Corporalia.5. Corpus. 29.32.34.46.47.Correctio.6.7.8.10.15.Corruptio.2. Creatura.22.c̃.Crimen.Dānatio.3.4.8.66.Datio.18.

3 Propter alterum,duplex.s.propter finem principalem, & cui prouenit aliqua vtilitas,primum est vilius, non autem secundum,1.d.37.q.4.1.2^m./.2.d.1.q.2.3.0./.d. 15.q.1.1.6^m. Dauid.2.Debitum.18.26. Delectatio. 28.c̃.75.c̃.112.113. Dęmon.62.78. Demonstratio.1. 8.Deprecatio.2.Desperatio.1.6.Detractio.1.4.5. Deuotio.12.Deus.270.284.Diaconus.6.Dies.14. Differentia.17.Difficile.1.11.21.Diffinitio.18. Dignitas.1. Dilatari.Dimittere.Dispensatio.7.20. Disputatio.1.6. Distinctio.3.10.Diuortium.3.Doctrina.1.3.7.Dolor. 38.39. Dubitatio. 4. Ebrietas. 14. Ecclesia. 15. Electio. 7. 9. c̃. 18. Eleemosyna. 1. 3. 15. Aenigma.2. 3. Enunciatio. 2. Epicurus. Episcopatus. 4. Episcopus.14.26.29.Epistola. Aequnoctialis.1.Error.3. Aeternitas.17.Eucharistia. 28.131.155.183. Aeuum.4. Excōicatio.11.20.29.Exorcismus.5.Exordium.1.Expectatio.2.Experientia.7. Fama.1.2. Familiaritas.0. Fascinatio.Fœmina.3.Fermentum.3.Fides.143. Figura.13.Filiatio.13.14.Finis.0.Forma.46.77.79.Fornicatio.9.16.18.Fortitudo.5.44.45.Fortuna.1.Fructus. 20.Gfiatio.39.Gentiles.3.Gloria.6.7.8.14. Grāmaticus.Gratia.84.Gregorius.Gula.9.

4 Propter alterū.i.propter operationem, vel cōseruationem, vel quod est post esse, est posterius: sed propter alterū.i.ꝓpter esse, est prius tēpore, & posterius natura. ꝫ.1.c^o.87.ſ. Helias.6.Haereditas.2.Haeresis.11.45. 72.105.Homo.18.c̃.26.Honestum.9.Honor.13.27.c̃.

Humilitas.20.Hircus.Iacob.1.9.Iacobus.2. Ieiunius, 50.29.31.Iepte.Ignis.17. Ignorantia.4.20.33. Imago.34. Impedimentum.2. Imperator.5.6. Incarnari. 8.16.Incontinentia.4.c.Indulgentia.8.9.Intentio.1. c.Ioannes.8.10.c. Ioseph.3.Ira.C. Irregularitas.1. 3.Iudei.11.44.Iudicium.29.30.57.Iudith.Iuramentum.2.4.Ius.7.Iustificatio.37.Latere.Laus.9.Legitimatio.3.Leo.2.Lepra.3.4.

5 Propter quod vnumquodq; & illud magis: intelligitur tantum in ijs quę sunt eiusdem ordinis, sicut in eodem genere causę: puta si dicatur φ sanitas est desiderabilis, propter vitam, sequitur φ vita sit magis desiderabilis: si autem accipiantur ea quę sunt diuersorum ordinum, non habet veritatem: vt si dicatur φ sanitas est desiderabilis, propter medicinam, non ideo sequitur φ medicina sit magis desiderabilis: quia sanitas est in ordine finium, medicina autem in ordine causarum efficientium. 1a.q.87.2.3m./.q.88.3.2m./.Veri. q.10. 9.3m./.Posteriorum.lec.6.fi. Lex.88.97.111.Logica.11. Luminare.5. Lutia.2. Manumissus. Maria. 57.62.Martyrium.10.Materia.37.Matrimonium.2. 46.c.Matutinę.1. Mendacium.19.20. Menstruus.6. Merces.1.c.Meretrix.6. Meritum.20. Metaphysica. 16.21.Metaphora.5.Militaris.Miraculum.6.15. Misericordia.14.15.16.Missa.4.14.21.Mollicies.2.Moralis.2. Mors.5.19.20. Motus.28.44.62. Moyses.1. Mulier.7.8. Mundus.11.Mutilatio.Mutuum.5.Natiuitas.17.Necessitas.33.Negocia.Neomenia. Nomen. 7.21.22.75.Notio.7. Nuptię.5.7. Obedientia.14.33. Oblatio.2.7.9.Obstetrix.2. Occidere.1. Officium.17. 18. Offuscatio. Olfatus.1. Holocaustum.4. Operatio. 44.48.Oratio.5.31.37.38.58.63.78.90.96. Ordo.12. 13.87.102.Ornatus.2.c. Paradisus.7.8.10. Parasceue. Pars.20.21.Paschasius.Passio.103.Paulus.2.

6 Vel intelligitur, quando prędicatum est diuersum in vtroq; & in essentialiter ordinatis.1.d.12.2.2m./.Causis.co.3.4. Peccator.1. Peccatum.24.27.Pœna. 18.35.Pœnitentia.44.49.Per.0.Perfectio.43.44.Periculum.5.Permutatio.Persona.22. Pharao. Pietas. 6.15.c.Placere.Poetica.1.Pollutio.8.c.Possessio.10. Potentia.45.Pręceptum.7.43.45.85.95.139. Pręcipitatio.2.Prędicare.12.13.19. Prędicari.1. Prędicator. 9.Prelatio.2.17.20.Princeps.24. Principatus.4.Propter quid. Prouidẽtia.22.29.32.33.Scientia.138.146. Signum.13.Syllogismus.3.Situs.3. Sodomia.2.Theologia.2. Transumptio. Vnitas.56. Votum.50.Vsura. 32.c.38.Vsus.10.

7 Vel non semper secundum idem nomen, & ẽm eandem rationem, & formaliter: sed intelligitur aliquid nobilius, & virtualiter sicut in ęquiuocis.2.d.15.q.1.2.4m. 4.d.41.ar.1.q.1.1m./.Veri.q. 10.9.3m./.Met.2. lec.2. pno./.Posteriorum.lec.6.fi.

Propter quid.Causa.0.Cur.Demonstratio.1.Quęstio. 1.3.Solertia.3.6.

Propugnator.Sexus.7.Christus.101.

Propugnatrix. Concupiscibilis.3. Delectatio. 21. Sexus.7. Prorogare.Prolongatio.

1 PRORVMPERE./.Homo, prorumpit facile, ad manifestandum conceptum cordis.22c.q.72.7.c.

2 Iracundus in verba contumeliosa prorumpit. 22c. q. 72.7.c. Filiatio.34.Hilaritas.Lachrymę. Turpiloquium.Hymnus.

Prosa.Pausatio.

Prosecutio. Anima.239. Animal.45. Appetitus.17. 68.Cauere.Electio.13.21.Error.4.Executio.0. Fortitudo.32. Futurum.8.Intellectus.284.Petrus.1.Principium.18.27.Prudentia.24.Reuelatio.11.Scandalum. 4.Scriptura.6. Solicitudo.1.2. Virtus.58. Vnctio.23. Voluntas.34.61.

1 PROSPERITAS temporalis, & decor corporis, cõparantur flori, quia cito transeunt. Psal.29. co.4. 5. Psal.36.co.1.3.

2 Licet tristari de gloria, & prosperitate inimici, inquantum est nociua.22c.q.36.2.0./.q.158.1.3m./.3.d.30.1.4m./. Ma.q.10.2.1m./.7m./.Virt.q.2.1.10m. Aduersantia. Amicitia.16. Amor.54. Fundamentum.3.Honestum.3. Inuidia.5.6. Ira. 39. Iudei. 12. Lucerna. Princeps.7.Rex.3.

Prospicere. Factum.4.Prouidentia.16.

Prostibulum.Lupanar.Meretrix.0.Oblatio.9.

Prostituere. Fornicatio.9. Prostibulum.

Prostratio. Adoratio.5. Genuflexio. Latria. 9. Oratio.0.

PROTECTIO./.Protegit nos Deus per quatuor.s. per spiritum obumbrantem, per compunctionem humiliantem, per veritatem illuminantem, & per ecclesiam iuuantem.quol.7.18.c.co.3.fi./.Isa.4.fi. Auxilium. 0.Defendere.Oratio.49. Apostoli.43. Arma. Charitas.28. Defendere. Excommunicatio. 7. Manus. 4. Nocere. 10. Saluari. 1. 9. Scenophegia. Vestis. 2. Via.6.8.

Protensio. Duratio. 2. Expectatio. 1. Extendere. Postulatio.

Protestatio. Baptismus.8.96.97.Canonizatio. Cerimonia.Circuncisio.12.Cultus.1.Fides.1.130. Latria. 8. Professio.0. Religio.5.8. Sacramentum.2.3. Sacrificium.1.5.Simonia.6.Superstitio.1.

Prouectus.Doctor.3.

Prouenire. Accidens.57. Affinitas.8. Agẽs.81. Amicitia. 34.35. Animus.2. Beatitudo.12. Confessio.43. Differentia.16. Diuinatio.12. Euentus. Ingratitudo.5. Motus.32. Necessitas.20.21. Peccatum.173.174.348. Pollutio.1. Propter.3. Prouentus. Putrefactio.0. Ritus. Verbum. 7.15. Vsura. 5. 14. 21. 95. 204. 205. 290.c.

Prouentus. Prouenire. Vsura. 179. 180. 188. 192. 290.294.

Prouerbium.Vulgare.Hieronymus.1.

1 PROVIDENTIA

importat respectum quendam alicuius distantis, ad quod ea quę in pręsenti occurrunt, ordinanda sunt.22c.q.49.6.c.

2 Prouidentia est ratio ordinis in finem. 1a.q. 22.1. 0./. 2.c./.q.23. 1.c./.1.d. 39.q. 2.1. 0./.ꝑ.3.co. 77./.Veri.q. 5.1.0.

3 In recta ordinatione ad finem, quę includitur in ratione prouidentię, importatur rectitudo consilij, iudicij, & pręcepti, sine quibus recta ordinatio in finem, esse non potest.22c.q.49.6.3m. Arcus.3.Cautela.Credere.3.Cura.7.Dispositio.4.5.

4 Prouidentia perfecte conuenit Deo. 1a.q. 22. 1.0./.ꝑ. 3.co.94.co.2. Electio.28.29.Episcopus.29. Factum.1.c.

5 Prouidentia Dei, habet certitudinem.1a.q.22.4.2m./. 3m./.1.d.39.q.2.1.0./.ꝑ.3.co.92.co.2.pno. Gubernatio.2.3.

6 Prouidentia Dei, habet aliquam rationem.s.communicationem suę bonitatis, ẽm beneplacitum voluntatis suę.ꝑ.3.co.94.97.fi.

7 Deus prouidet cuilibet rei, ẽm eius conditionem. ꝑ.4. co.56.1m./.57. Idea.26.27.Oratio.47.Prędestinatio.7.18.

8 Error duplex, circa diuinam prouidentiam. 1a.q.116. 3.c.fi./.ꝑ.3.co.94.96.co.2.3.97. 6./.98.fi. Princeps. 23.

9 Error triplex, circa diuinam prouidentiam.1a.q.22.2.

c./.Veri.q.5.2.3.6.c.Prudentia.1.2.3.50. Punitio.3./

10 Error quincuplex,circa diuinam prouidentiam. Dionysius.3.co.2. Regere.2. Religio.52.53.Rex.1.10. Saluari.10.15.

11 Error sextuplex,circa diuinam prouidentiam. 1.d.39.q.2.2.c. Sors.4.

12 Opinio Platonis,de triplici prouidentia, ẽm Gregorium Nicenum.s.prouidentia summi Dei, q primo & principaliter prouidet rebus spiritualibus,& consequenter toti mundo q̃tum ad genera, species, & causas vniuersales: prouidẽtia qua prouidetur singularibus generabilium & corruptibilium: & hanc attribuit dijs q circueunt cęlos.i.substantiis separatis,quę mouent corpora cœlestia circulariter : & prouidentia quę est rerum humanarum quam attribuebat dęmonibus, quos Platonici ponebant medios inter nos & deos: vt narrat Augustinus. 1^a.q.22.3.c./.q.103.6.1^m./.ꝯ̃.3.c^o.76.

13 DIFFERENTIA./.In prouidentia creaturę, potest contingere defectus dupliciter.s.ex parte prouidentis,& ex parte prouisi: in diuina vero, tantum secundo modo. Veri.q.5.5.c. Barnabas.Cura.3.4.6.7.Dispositio.4.5.Electio.28.29.Episcopus.25.Fatum.0.Idea.26.27.

14 Modus contingentię & necessitatis, cadit sub prouisione Dei,& non sub prouisione creaturę.1^a.q.22.4.3^m./.ꝯ̃.3.c^o.94.co.4.

15 Lex ęterna, non est prouidentia Dei, sed principium eius.Veri.q.5.1.6^m.

16 Sicut ad prouidentiam pertinet prospicere per se conueniens fini,sic ad circumspectionem, an sit conueniens fini,ẽm circunstantias.22^e.q.49.7.3^m.

17 Ars Dei,dicitur respectu productionis rerum: dispositio autem respectu rerum inter se: sed prouidentia respectu ordinis in finem. 1^a.q.22.1.c.fi./.Veri.q.5.1.9^m. Prędestinatio.1.7.10.c̃.40.

18 Prouidentia Dei,se extendit ad necessaria, non autem prouidentia hominis.1^a.q.22.2.3^m./.4.3^m./.q.103.1.3^m./.12^e.q.93.4.0./.22^e.q.49.6.c.

19 Prouidentia & dispositio,pertinent ad scientias, voluntatem,& potentiam Dei,sed diuersimode. 1.d.39.q.2.1.1^m./.ꝯ̃.3.c^o.73.74./.Veri.q.5.1.0. Reprobatio.1.Transumptio.

20 Prouidentia Dei,est eorum quę promouent in finem : sed dispositio est de ordine rerum ad finem, & inter se : scientia vero est cognitio finis, & cęterorum. 1.d.39.q.2.1.c./.2.d.11.q.1.3.c./.Veri.q.5.1.0.

21 Prouidentia Dei duplex.s.approbationis,& concessionis: prima est bonorum tantum, secunda vero malorum. Veri.q.5.4.c.1^m.

22 Aliquid subest prouidentię Dei dupliciter.s.propter se, & propter aliud: primo modo subsunt sola perpetua,secundo autem modo indiuidua corruptibilia. 1^a.q.103.5.2^m./.ꝯ̃.3.c^o.112.113.1^m./.Veri.q.5.3.4.6.c./.Iob.2.lec.2.principio.

23 Bonum & malum,subiacent diuinę prouidentię,vt pręscita & ordinata: sed bonum, vt intentum, non autem malum.1^a.q.22.2.2^m./.1.d.39.q.2.2.c.fi./.1^m./.Veri.q.5.4.0.

24 Mala & defectus, non cadunt sub prouidentia approbationis, sed sub prouidentia concessionis. Veri. q. 5.4.c.1^m.

25 QVORVM./.Omnia subiacent diuinę prouidentię, sed diuersimode.1^a.q.8.3.c./.q.22.2.3.0./.q.23.1.c./.q.103.5.0./.q.113.6.c./.12^e.q.91.2.c./.q.93.1.4.5.c./.1.d.39.q.2.2.0./.d.40.q.4.1.c./.2.d.11.q.1.4.c./.d.37.q.3.1.c./.ꝯ̃.3.c^o.1./.64.94.111./.Veri. q.5.2.4.0./.q̃l.12.9.fi./.Opusc.3.c^o.124.132.133./.Iob. prolo.Psal.23.co.1.2./.Psal.30.co.8./.Matth.10.co.17./.Causis.lec.20.0./.Mat.6.lec.3.co.6.7. Animal.82.Arcus.3.

Assistere.5.Astare.Beatitudo.92.

26 Prouidentia Dei non est respectu sui: q̃quid est in eo, est finis,& non ad finem.1^a.q.22.1.c.fi./.12^e.q.93.4.0./.Veri.q.5.2.c.fi.

27 Prouidentia Dei,est omnium singularium,etiam contingentium.1^a.q.22.2.0./.q.103.5.0./.1.d.39.q.2.2.c./.ꝯ̃.3.c^o.71.fi./.72.73.113.3^m./.Veri. q.5.3.4.0./.Opusc.3.c^o.132.vsq3.136./.Opusc.15.c^o.12.vsq3.16./.Iob.11.co.1.

28 Rationalis creatura,speciali modo subest diuinę prouidentię.1^a.q.22.2.4^m./.5^m./.q.103.5.2^m./.q.113.2.c./.q.116.1.c./.12^e.q.91.2.c./.22^e.q.83.2.c./.1.d.40.q.1.2.c./.q.4.1.c./.2.d.11.q.1.1.c./.ꝯ̃.3.c^o.111.112.113.114.142./.Veri.q.5.5.6.0./.Opusc.3.c^o.145.146.210.249./.Iob.0./.Matth.10.co.17. Consilium.9.Creatura.31.c̃.Heresis.145.Ignis.15.Maria.56.Nocere.10.Nomen.40.Oratio.47.

29 Electiões hũanę,subsunt diuinę ꝓuidẽtię ꝓ prescita vt sint ꝓuisores, * ꝓp liberum arbitriũ: sic tñ vt ꝓuidẽtia hoĩs sit sub ꝓuidẽtia Dei, tãq̃ cã particularis, sub vli. 1^a.q.22.2.4^m./.ꝯ̃.3.c^o.90.113.114.140./.Veri. q.5.5.0.

30 Omnes motus,& actiones, & corruptiones, subiacent diuinę prouidentię.1^a.q.22.2.2^m./.q.103.5.1^m./.12^e.q.93.1.5.c./.Veri.q.5.4.0.

31 Prouidentia proprie non est in speculatiuis, sed tantum in practicis.22^e.q.49.6.2^m.

32 Boni subsunt diuinę prouidentię propter se,mali vero propter alios tantum,vt bruta.1^a.q.22.2.4^m./.q.23.7.0./.Veri.q.5.7.0.

33 Bruta subduntur diuinę prouidentię per se,& in singulari,sed propter aliud tantum,& actus eorum. 1^a.q.22.2.5^m./.q.103.5.2^m./.12^e.q.93.5.c./.Veri.q.5.6.0./.Iob.7.lec.2.pñ^o./.Matth.10.co.17. Prędestinatio.1.c̃.7.10.c̃.18.40.Regere.0.Regnum.2.

34 Alexander dicit,ꝙ ẽm Aristotelem, Deus habet prouidentiam de istis inferioribus.Ce.2.lec.14.fi. Roma.3.Sepultura.1.

35 GVBERNATIO./.Prouidentia Dei est ęterna, sed gubernatio est temporalis.1^a.q.22.1.2^m./.1.d.39.q.2.1.1^m./.ꝯ̃.3.fi. Angelus.90.247.c̃.571.

36 Prouidentia est tantum in intellectu,licet presupponat voluntatem finis: sed gubernatio passiua,est in gubernatis: actiua vero in gubernante.1^a.q.22.1.3^m./.q.23.2.4.c. Barnabas.Dęmon.85.103.111.Deus.321.375.c̃.Fatum.1.c̃.Gubernatio.0.

37 Certitudo prouidentię Dei, non deficit a suo effectu, neq; a modo eueniendi,quem prouidit. 1^a.q.22.4.3^m.

38 Deus prouidet omnibus immediate, quo ad rationem ordinis: sed mediate,quo ad executionem eius, quę dicitur gubernatio. 1^a.q.22.3.0./.q.103.6.0./.q.116.2.c./.2.d.11.q.1.1.c./.ꝯ̃.3.c^o.76.77.83.94.co.2./.Opusc.3.c^o.133. Idea.26.27.

39 Prouidentia Dei regit corpora superiora, per superiores intellectuales substãtias,& corpora inferiora,per inferiores.ꝯ̃.3.c^o.80.1^m.

40 Prouidentia Dei, regit bruta per homines, & plantas, & alia, per animalia : & omne imperfectius, per perfectius,& in eodem homine,& in diuersis.ꝯ̃.3.c^o.81. Lex.58.65.77.Mundus.19.Vniuersum.6.

41 Prouidentia diuina,gubernat creaturas spirituales inferiores,ꝑ superiores.1^a.q.110.1.c./.ꝯ̃.3.c^o.79.82.1^m./.83./.Opusc.3.c^o.125.128./.Iob.co.3.

42 Et creaturas corporales,per spirituales.1^a.q.22.3.c./.q.63.7.c./.q.102.2.1^m./.q.103.6.0./.q.110.0./.q.112.1.c./.q.113.1.c./.2.d.14.3.0./.4.d.43.ar.2.q.3.c./.d.45.q.2.ar.1.q.1.0./.ꝯ̃.3.c^o.78.80.1^m./.83./.Veri. q.5.8.0./.Opusc.3.c^o.125./.Opusc.10.ar.2.vsq3.16./.Opusc.20.co.3./.Iob.1.co.3./.c^o.9.co.4.6.

43 Et corpora inferiora,ꝑ corpora superiora.1ª.q.113.5.c./q.115.3.o./4.d.43.ar.2.q.3.c./ar.3.q.1.c./ʒ.3.cº.81.82.83./Veri.q.5.8.c./9.o./Poª.q.3.6.c.fi./quol.6.19.c./Opus.3.cº.128./Opus.10.co.3.

44 Oppositum videtur dicere.2.d.2.q.2.3.o./d.13.1.4m.
ꝑ Duº.1075º. R fiº.sicut Duº.333º.

45 Non autem actus humanos gubernat per corpora cœlestia, nec ꝑ aīas cœlo℞. ʒ.3. cº. 85. 88./Veri.q.5.10.o.

46 Deus gubernat mundum bonitate, quia est principium prouidentię vt finis: * sic tñ vt libere moueat hoīem ꝑ lib. Arbi.inuitãdo ad bonū ꝑ prępmiū,retrahendo,a malo,ꝑ timorē pœna℞.1ª.q.103.1.5.c.2m./Ve.q.5.c.12m.

47 Finis gubernationis rerum a prouidentia Dei, est aliquid extra totum vniuersum.s.ipse Deus.1ª.q. 103.2.o./3.4.c.

48 Effectus gubernationis a prouidentia Dei, est vnus ex parte finis: sed ex parte mediorum,sunt duo in generali.s.conseruatio & motio in finem, in particulari vero sunt innumerabiles nobis.1ª.q.103.4.o.

49 ORDO./Deus per prouidentiam suam, ordinat inferiora in superiora.Opus.3.cº.149. Arcus.3.Credere.3.Ordinatio.1.ē.Ordo.11.

50 Ordo vniuersi,& pręcipue cœlorum, probat prouidentiam Dei.Psal.8.co.3.4. Prędestinatio.13.16.ē.

51 Deus potest facere contra urdinem prouidentię suę. ʒ.3.cº.95.

52 Oppositum videtur dicere.ʒ.3.cº.100.
ꝑ R fiº.Dubio.1076º.

53 Deus potest facere ꝯ ordinem prouidentię suę, ex parte reruꝫ,non auteꝫ vt est a Deo.ʒ.3.cº.95.

54 Nihil potest contingere pręter ordinem gubernationis prouidentię Dei vniuersaliter, sed tantum respectu alicuius causę particularis.1ª.q.22.2.1m./q.103.7.o./2.d.6.1.3m.

55 Nihil potest niti contra vniuersalem gubernationem diuinę prouidentię,sed tantum contra aliquod particulare.1ª.q.103.8.o./ʒ.3.cº.94.co.2.

56 EFFECTVS./Ad prouidentiam Dei non pertinet subtrahere defectus,corruptiones, & mala,a rebus. 1ª.q.22.2.2m./q.23.3.c./q.48.2.c.3m./22e.q.10.11.c./1.d.39.q.2.2.c.co.2./1m./2.d.23.q.1.2.c./d.34.1.5m./ʒ.3.cº.68./veri.q.5.4.4m./Poª.q.3.6.4m./Ma.q.13.4.6m./Opus.3.cº.143.144. Cauere.Prędestinatio.7.10.14.ē.Punitio.3.Saluari.10.15.

57 Prouidentia Dei non excludit a rebus contingentiam, nec casum,nec fortunam,nec liberum arbitrium. 1ª.q.19.8.o./q.22.2.1m./4.o./q.23.1.1m./3.3m./6.c./q.103.7.2m./3m./12e.q.10.4.o./22e.q.83.2.c./q.171.6.1m./1.d.39.q.2.2.o./2.d.11.q.1.1.5m./d.23.q.1.2.c./d.25.2.2m./4.d.38.q.2.ar.1.q.1.1m./ʒ.3.cº.69.70.71.93.fi./94./Ma.q.6.c.co.4./3m./q.16.7.15m./Opus.3.cº.141.142./Opus.15.cº.15./Matth.2.co.3./Met.6.lec.3.co.6.7.

58 Ad diuinam prouidentiam pertinet, ꝙ permittat hominem tentari,& peccare.1ª.q.23.3.o./22e.q.165.1.o./2.d.11.q.1.4.c./d.23.q.1.2.o. Spes.38.

59 Immobilitas diuinę prouidentię,non excludit vtilitateꝫ orationis.1ª.q.23.8.o./22e.q.83.2.c./ʒ.3.cº.95./Veri.q.6.6.c./Dionysius.3.co.2.

Prouincia.Angelus.577.578.581.615.616. Samaria. Votum.81.

Prouisio.Amor.264.Bonitas.184.Illegitimus.4.Prouidentia.1.7.13.14.16. Solicitudo.4. Votum.79.80.Vsura.106.256.

Prouisor.Cura.3.5.Prouidentia.19.

Prouocatio.Amicitia.27.Excitare.Factum.4.Incentiuum.Incitare.Inductiuum.Ira.36.ē.Organum.4.5.Ornatus.1.3.ē.Passio.109.Perseuerantia.12,Princeps.11.Spectacula.2.3.Tentare.3.8.

Abstinentia.8.Angelus.508.Anima.176.Causa.17. Comparatio.3. Deus.402. Aequiuoca.12.Genus.16.Hoc.Intellectus.129.Inquantum.Lex.87.Vsura.86.Vt.

Proximum.Apud.o.Prope.o. Propinquum. Proximus.o.

1 PROXIMVS noster,est omnis homo,& angeli sancti,non autem dęmones.Ro.13.lec.2.co.3.fi. Accidēs.4.Accidia.10.Acolitus.4.5.Actus.51.148.Adulteriuꝫ.2.8.Agens.7.9.16.51.Agere.9.10.Amor.62.ē.79.ē.103.ē.111.ē.161.ē.Anima.326.Appetitus.67.Attributa.10 Auaritia.7.Baptismus.57.58.Beatitudo.73.138.Bellum.2.Blasphemia.3.Charitas.116.145.Causa.Pro.Circunstantia.5.6.Clementia.9.Cōceptio.7.15.16.Concupiscibilis.8.Confessio.8.Conseruatio.6.Corpº.36.Correctio.18.Delectatio.22.ē.104 Discordia.2. Aedificare.o. Eleemosyna.3.ē.Euchaª.231.Finis.22.63.ē.Fomes.9.10.Fornicatio.4.Fortitudo.16.43.Genus.18.Gloria.2.3.8.14.Gratia.4.Hęresis.8.Honor.9. Humilitas.16. Iactantia.3. Imago.5.Ingratitudo.11.Iniquitas.Intellectus.279.280. Inuidia.7.14.Hypocrisis.6.Ira.77.Irascibilis.3.Iustitia.29.ē.Iustificatio.3. Lex.83.143.144. Matrimonium.64.Mensura.22.23.Meritum.42.Miraculum.24. Misericordia.7.Monstrum.o.Mors.2.12.21.Mulus.Occidere.1.Odium.4.5.7.18.Omissio.1.Opinio.9. Ordo.66.82. Pax.16. Peccatum.30.79.129.136.144.152.161.185.224.244.247.251.330. Pœnitentia.51.70.115.Perfectio.61.89.Pietas.14.19.Poª.3. Pręceptū.81.ē.124.Prodigalitas.4.5. Propinquum. Proximus.Publicatio.o.Ratio.5.Reatus.4.Religio.97. Restitutio.20.Rixa.4.Sacramentum.141.Sacrificium.4.Saluari.18.Scandalum.o.Semen.5.Sensualitas.3.8. Superbia.27.Tactus.4.Temperantia.19.Tentare.8.Tribulatio.1.Virtus.51.77.Vita.52.55.57.62. Vitium.6.Vsura.72.73.76.80.84.108.188.195.214.259.260.274.278.Vxor.10.Christus.207.ē.Zelus.4.

2 Patientia & humilitas, multum iuuant ad amicitiam proximi.Opus.4.cº.7.

1 PRVDENTIA./Nomen prudentię sumitur a prouidentia, sicut a principaliori eius parte: qa omnia reqsita ad prudentiam necessaria sunt, vt aliqd ordinetur in finem.22e.q.49.6.1m. Astutia.1.2.Beatitudo.20.51.

2 Nomen prudentię sumitur a prouidēdo, quod etiaꝫ ad mala extendi potest: & ideo licet prudentia simpliciter dicta in bono accipiatur: aliquo tamen addito potest accipi in malo.22e.q.55.1.1m.

3 Prudens dicitur quasi porro vidēs, idest procul videns.22e.q.47.1.c.

4 Prudentia simpliciter dicta,est virtus,non improprie sicut virtutes intellectuales,sed proprie.12e.q.57.5.3m./q.61.1.c./22e.q.47.4.o./q.55.1.1m.

5 Prudentia est generalis regula,& perfectio virtutuꝫ moralium,dans eis modum & formam.22e.q.166.2.1m./3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./d.27.q.2.ā.4.q.2.c./q.3.c.1m./Virt.q.1.6.c.fi. Cautela.

6 Prudentia est virtus generalis causaliter, non auteꝫ essentialiter.22e.q.53.2.c./3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./d.33.q.2.ar.1.q.2.c.2m./Virt.q.1.12.23m.

7 Prudentia est virtus specialis, propter speciales rationeꝫ formalis obiecti. 22e.q.47.5.o./q.53.2.c./3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./d.27.q.2.ar.4.q.2.1m./d.33.q.1.ar.1.q.2.o./q.2.ar.1.q.3.2m. Discretio.Eustochia.1.Legispositiua.o.

8 Prudentia est virtus intellectualis s̄m essentiam, sed moralis secundum materiam.12e.q.58.3.1m./q.61.

1.c./.22^e.q.181.2.3^m./.3.d.23.q.1.ar.4.q.2.3^m./.d.33.q.2.ar.1.q.3.c.6^m./.Virt.q.1.6.6^m./.12.14^m./.q.5.1.3^m./.2.14^m. Magnaninitas.25.

9 Prudentia est amor, quia ab eo mouetur ad actus, non autem essentialiter.22^e.q.47.1.1^m. Negligentia.10. Precipitatio.1.3. Rectitudo.4. Sapientia.17.c. Solertia.0. Solicitudo.3. Vigilantia. Virtus.101.206.216.217.c.

10 Prudens sm qd, est q bene ratiocinatur, ad aliquem finem: simpliciter autem, q ad totam vitam.12^e.q.57.4.3^m./.22^e.q.47.2.1^m./.q.55.1.2.5.c.

11 SVBIECTVM./. Prudentia est in intellectu subiectiue.1^a.q.22.1.3^m./.12^e.q.56.2.3^m./.3.c./.q.61.2.c./.q.66.1.c./.q.85.3.c./.22^e.q.47.1.0./.3.3^m./.5.6.c./.10.3^m./.3.d.27.q.2.3.3^m./.ar.4.q.3.2^m./.Ma.q.4.5.4^m./.Virt.q.5.1.c.fi. Apis.2. Ars.15.c.

12 Prudentia non est tantum in intellectu, sicut scientia & ars, sed habet aliqd in appetitu.s.rectitudinē.41^a.q.22.1.3^m./.12^e.q.56.2.3^m./.3.c.fi./.q.57.4.c./.22^e.q.47.1.2^m./.13.2^m./.16.2^m./.Ethi.6.lec.4.fi./.Lec.7.co.2.

13 Prudentia est tantum in ratione practica subiectiue.12^e.q.57.3.c./.22^e.q.47.2.0./.1.d.1.q.1.2.2^m./.3.d.33.q.2.ar.4.q.4.0./.Virt.q.1.6.0./.7.c. Confessor.2.

14 Prudentia & ars, sunt in opinatiua parte animę, & circa obiectum contingens aliter se habere.12^e.q.57.4.3^m./.5.3^m. Correctio.5.

15 Prudentia, sinesis, & gnomi, sunt in cogitatiua, vt dicitur intellectus.i.vt habet absolutum iudicium de singularibus: sed eubulia, est in ea vt est rō.i.vt discurrit. Eth.6.lec.9.fi. Hieronymus.1. Princeps.4. Fuer.13.14. Rectitudo.4. Rex.2.

16 Prudentia non consistit in sensu exteriori, sed in sensu interiori: non principaliter, sed per applicationem ad opus.22^e.q.47.3.3^m./.q.49.1.1^m./.2.3^m./.Ethi.6.lec.7.fi.

17 Prudentia est in Deo, respectu aliorum, non autem respectu sui.1^a.q.22.1.c.1^m./.p̄.1.c^o.93.

18 Christus habuit plenitudinē prudentię, sm donū consilii.3^a.q.11.1.3^m. Senectus.2.

19 Prudentia infusa, est in omnibus existentibus in gratia: sed prudentia acqsita, non est in iuuenibus.22^e.q.47.14.0./.q.51.1.3^m.

20 Nullus sufficit sibi, quo ad omnia, in iis quę sunt prudentię: ideo etiam maiores oportet in iis esse dociles.22^e.q.49.3.c.3^m.

21 Prudentia non est in seruis & subditis, inqtū huiusmodi: sed inqtum conuenit eis regere se per rationē.22^e.q.47.12.0./.q.49.3.3^m./.q.50.2.c.

22 Prudentia proprie non est in peccatoribus, sed tantum quędam falsa similitudo eius.22^e.q.47.13.0./.q.50.3.2^m./.q.51.1.3^m./.Virt.q.5.2.c.3^m.

23 Prudentia non conuenit brutis, nisi metaphorice.s.inquantum instinctu naturali aguntur sagaciter.1^a.q.22.2.c.4^m./.q.55.3.3^m./.q.96.1.c.4^m./.12^e.q.3.6.c./.q.13.2.3^m./.22^e.q.47.15.3^m./.1.d.15.q.4.1.3^m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.4.c./.p̄.3.c^o.35.fi./.Veri.q.15.1.c.co.2./.q.24.2.c./.Ethi.6.lec.6.co.1.fi./.Lec.7.fi./.Met.co.6./.Sensu.co.3./.Memoria.principio. Malum.22. Virtus.41.

24 Immo prudentia est in brutis, etiam in brutis imperfectis, & memoriam non habentibus, cum prudentia sit naturalis ęstimatio de conuenientibus prosequendis & nociuis fugiendis: & animalia etiam imperfecta percipiant naturaliter id quod nociuum est, & conueniens. Met.lec.1.co.3./.Anima.3.lec.5.co.2.

☞ R fi^o. Dubio.1077°.

25 OBIECTVM.7.8.14./. Agibile sm q̄ est consiliabile, est propria materia prudentię: sed vt agibile, est materia aliarum virtutū.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./.d.33.q.2.ar.2.q.1.0./.q.2.c.

26 Agibile vt obiectum rationis, idest sub ratione veri, est materia prudentię: sed vt obiectum appetitus, idest sub ratione boni, est materia aliarum virtutum.22^e.q.47.5.c.3^m.

27 Prudentia non est circa altissimam causam simplr, sed circa bonum humanum.22^e.q.47.2.1^m.

28 Prudentia proprie non est de fine, sed de iis quę sunt ad finem.22^e.q.33.1.2^m./.q.47.1.2^m./.6.c./.15.c.fi./.q.49.6.c./.q.56.1.c.3^m./.Veri.q.5.1.c.

29 Prudentia se habet ad bonum priuatum & ad bonum commune.i.extendit se ad regimen sui: & multitudinis.1^a.q.22.1.c./.22^e.q.47.10.0./.q.49.3.3^m.

30 Prudentia non solum considerat vniuersalia, sed etiā singularia.22^e.q.47.3.0./.15.c./.q.49.2.1^m./.5.2^m./.7.c.

31 Futura contingentia, ordinabilia per hominem ad finem humanę vitę, proprie pertinent ad prudentiam, non autem necessaria, nec pręterita, nec pręsentia.22^e.q.49.6.c.

32 Prudentia recte iudicat de singulis agibilibus vt nunc: ideo prudentia multum confert ad virtutes, non autem scientia practica, sed tantum in vniuersali.3.d.33.q.2.5.1^m./.d.35.q.1.ar.3.q.2.2^m./.Virt.q.1.6.1^m./.Ethi.6.lec.7.fi.

33 ACTVS./. Actus prudentię est aliqua ordinate disponere ad finem.1^a.q.22.1.c./.22^e.q.49.6.0./.7.c./.Veri.q.5.1.c.

34 Prudentia carnis, est peccatum: qa ponit finem in bonis carnis: & est mortale, si sit ibi vltimus finis: aliter est veniale.22^e.q.55.1.2.0. Abstractio.10. Accusatio.10. Aduocatus.7. Apis.2. Ars.14.c. Astutia.1.2.

35 Quędam vitia manifeste contrariantur prudentię, ex defectu eius, vel eorum quę ad eam reqruntur vt imprudentia, pręcipitatio, seu temeritas, inconsideratio, & inconstantia: aliqua vero sm falsam similitudinem, & abusum reqsitorum ad prudentiam: vt astutia, prudentia carnis, dolus, fraus, solicitudo temporalium, & futurorum.22^e.q.21.3.c./.q.53.pn^o./.1.c./.q.55.pn^o./.3.8.c. Beatitudo.20.51. Bonitas.243. Consilium.7.28. Correctio.5. Delectatio.55.56.

36 Peccatum habens similitudinem prudentię, est contra prudentiam dupliciter.s.ordinando studium rationis ad finem non vere bonum, sed apparentem, vt prudentia carnis: vel vtendo non veris viis, sed simulatis, vt astutia.22^e.q.55.3.c. Electio.9.28.29.

37 Prudentia perficit actum rationis & voluntatis.1.d.1.q.1.2.3^m. Felicitas.1. Finis.84.c.95. Gratus.2. Insania.

38 Actus prudentię, miscetur actibus omnium aliarū virtutum: qa ex ea rectitudinē electionis participant: ideo ab ea dependent.22^e.q.47.5.2^m./.q.53.2.c./.q.55.2.3^m./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c./.d.33.q.2.3.c./.4.d.17.q.3.ar.4.q.4.c./.Virt.q.1.12.16^m./.23^m.

39 Opus prudentis est, esse bene consiliatiuum.22^e.q.49.5.c. Iudicium.7.21.23. Lex.69. Luctus.2.

40 Actus rationis practicę, & prudentię triplex.s.consiliari, iudicare, & pręcipere, q est pncipalis actus prudentię.1^a.q.22.1.1^m./.3^m./.q.23.4.c./.12^e.q.57.6.c./.q.58.5.3^m./.q.61.3.c./.q.65.1.c./.22^e.q.47.8.0./.9.c.1^m./.10.16.c./.12.3^m./.13.c./.q.48.c./.q.51.2.0./.q.53.2.c.1^m./.3.d.33.q.2.3.0./.Virt.q.1.12.26^m./.q.5.1.c./.Ro.8.lec.1.fi./.Eth.2.lec.8.co.2. Malum.22. Matrimonium.114. Peccatum.236. Preceptum.52.107.108. Precipitatio.0. Fuer.13.14.

41 Per prudentias, aliquis precipit aliis & sibi. 22^e.q.47.12.3^m./.q.49.3.3^m./.q.50.2.3^m.

42 Consiliari nō est immediatus actus prudentię: sed mediante eubulia. 1^a.q.22.1.1^m./.12^e.q.57.6.1^m./.22^e.q.51.2.0.

43 Laus prudētię, nō cōsistit in sola cōsideratione: sed in applicatiōe ad opus. 22^e.q.47.1.3^m./.3.4.c./.16.c.3^m.

44 Prudentia corrumpi potest per passiones: non autem per obliuionem, licet per eam impediri possit. 12^e.q.53.1.c./.22^e.q.47.16.0./.veri.q.18.7.6^m. Ratio.50. Regere.2. Studiositas.1. Virtus.218. Vita.46.

45 DIVISIO./. Prudentia triplex.s.falsa, imperfecta, & perfecta, prima est ad malum, secunda ad finem particularem, tertia ad verum & vltimum finem. 22^e.q.47.13.c./.q.55.1.2.0./.3.1^m./.q.94.1.2^m. Cautela. Eugnomosyna. Eustochia.1.

46 Species prudentię tres, secundum tres fines.s.prudētia simpliciter dicta, quę ordinatur ad bonuʒ propriū, quę a quibusdam dicitur monastica, quasi vnius tantū gubernatio: alia autem est Iconomica, quę ordinatur ad bonuʒ cōe domus, vel familię: tertia Politica, quæ ordinatur ad bonū cōmune ciuitatis vel regni. 12^e.q.67.6.4^m./.22^e.q.47.11.0./.q.48.1.c.2^m./.q.53.2.c./. Solicitudo.3.4. Vigilantia.

47 Species prudentię quinq;.s.monastica, Iconomica, politica, militaris, & regnatiua. 22^e.q.48.c.2^m./.q.50.0./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.ar.1.q.4.0./.Ethi.6.lec.7.0.

48 Partes integrales eius, sunt octo.s.memoria, rō, intellectus, docilitas, eustochia.i.solertia, prouidentia, circūspectio, & cautio. 12^e.q.56.5.3^m./.q.57.6.4^m./.22^e.q.48.0./.q.49.0./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.art.1.q.1.2.4.0./.Met.co.5./.Memoria.principio.

49 Partes eius potentiales, sunt tres.s.eubulia, synesis, & gnomi. 1^a.q.22.1.1^m./.12^e.q.57.6.0./.22^e.q.49.c.8./.q.51.0./.q.53.2.c./.3.d.33.q.3.ā.1.q.3.4.0./.Virt.q.1.12.26^m./.q.5.1.c.

50 Prouidentia est cōpletiua formalis & principalis pars prudentię, alię vero quasi māles ad ipsaʒ reducuntur. 1^a.q.22.1.c./.22^e.q.49.6.0./.3.d.33.q.3.art.1.q.1.c.3^m./.q.4.c.principio./.Veri.q.5.1.c.

51 Physica, dialetica, rhetorica, & politica, sunt partes prudentię largę dictę, & etiā proprię, & continentur sub prudētia, quo ad vsuʒ & exercitiū, nō āt quo ad obm. 22^e.q.48.c./.3.d.33.q.2.ā.2.q.2.1^m./.q.3.ā.1.q.4.0.

52 COMPARATIO./. Prudentia est principalis in virtutibus moralibus, & directiua oīum, charitas vero vt imperans, & coniungens fini. 3^e.q.85.3.4^m./.3.d.27.q.2.3.3^m. Ars.14.c.24. Astutia.1.2. Charitas.86. Discretio, Fides.160. Finis.84.95. Ignorātia.27.

53 Medium determinatur per prudentiam ostensiue, & directiue, sed per virtutes morales executiue, & inclinatiue. 3.d.33.q.1.ar.4.q.2.4^m. Insania, Insipientia.0. Iustitia.60.62. Magnanimitas.25. Negligētia.10. Peccatum.236.

54 Idem est medium prudentię vt regulantis & mensurantis, & virtutis moralis, vt regulatę & mensuratę.s.rectitudo ratiōis. 12^e.q.64.3.c./.virt.q.1.13.c.co.1.8. Perfectio.20. Ratio.50.62. Rex.2. Sapientia.17.18.19.20.21.

55 In omnibus moralibus, est eadem virtus dirigens.s.prudentia, quia eadem est ratio veri in eis, non autem eadem ratio boni. Ideo non est eadem virtus appetitiua. 12^e.q.60.1.1^m./.3.d.33.q.1.ā.1.q.1.3^m./.Virt.q.1.12.21^m.

56 Nulla virtus moralis, potest esse sine prudentia. 12^e.q.57.5.0./.q.58.4.0./.q.65.1.0./.2.c./.4.c.1^m./.q.68.5.c./.q.73.1.2^m./.22^e.q.47.4.c./.q.51.2.c./.q.141.1.2^m./.2.d.23.q.1.2.c.8./.3.d.27.q.2.art.4.q.3.2^m./.d.33.q.1.5.1^m./.d.36.1.c.2^m./.Veri.q.14.6.c./.Virt.q.1.6.c./.q.5.2.c./.quol.12.23.0./.Ethi.6.lec.11.0. Scietia.120.129.163.164.

57 Prudentia vltra virtutes morales, est maxime necessaria ad bene viuendum. 12^e.q.57.5.0./.22^e.q.51.3.3^m./.Virt.q.1.6.c.

58 Prudentia nō potest esse in aliquo, sine virtutibus moralibus. 1^a.q.22.1.3^m./.12^e.q.57.4.c./.q.58.5.0./.q.65.1.2.c./.q.73.1.c.2^m./.3.d.36.1.c./.Veri.q.5.1.c.11^m./.Virt.q.5.2.c./.6.c. Tales.2. Virtus.198.

59 Prudentia est nobilior cęteris virtutibus moralibus. 12^e.q.61.2.1^m./.q.66.1.c./.2.0./.22^e.q.23.6.c./.q.47.6.3^m./.q.56.1.1^m./.q.123.12.0./.q.141.8.0./.3.d.33.q.1.5.0./.Virt.q.5.1.11^m./.3.c.co.3.

60 Prudentia est inuentiua medii, in virtutibus moralibus. 12^e.q.66.3.3^m./.22^e.q.47.7.0./.3.d.33.q.2.3.c./.4.d.15.q.1.ar.1.q.2.3^m./.Virt.q.1.13.c.

61 Sicut omnis virtus moralis, relata ad bonum cōmune, dicitur legalis iustitia, sic prudentia relata ad bonuʒ cōmune, dicit̄ politica. 22^e.q.47.10.1^m./.11.c.1^m./.q.50.2.3^m./.q.58.6.c.3^m.

62 Prudentia dirigit virtutes pstituēdo finē, & eligēdo ea quę sunt ad finem. 12^e.q.66.3.3^m./.3.d.33.q.2.3.c.

63 Prestitutio finis, precedit actum prudentię, & aliarum virtutum moralium, & pertinet ad rationem naturalem. 3.d.33.q.2.2.3.c.

64 Inclinatio in finem rectum, est electio, & actus virtutum moraliū. Sed discretio eoꝝ quibus hoc bonū rōnis cōsequi possumus in operationibus & passionibus, est actus prudētiæ. 22^e.q.47.1.2^m./.3.d.33.q.2.3.c.

65 Experimentū prudentię nō acquiritur ex sola memoria, sed ex exercitio recte pcipiendi. 22^e.q.47.16.2^m.

66 Ratio nālis pstituit finem, virtutibus moralibus, non autem prudentia, sed disponit de iis quæ sunt ad fineʒ. 1^a.q.22.1.1^m./.22^e.q.47.6.0./.7.c./.3.d.33.q.2.3.c.

67 Prudentia hoīs nō est oīno certa, propter variabilitatem singularium, sed est vt in pluribus. 22^e.q.47.3.2^m./.9.2^m./.q.49.1.c./.5.2^m./.q.51.1.2^m.

68 Cum per prudentiam aliquid recte agimus, ad finem alicuius virtutis moralis, ille actus est principaliter illi* virtutis. 22^e.q.33.1.2^m.

69 Quęlibet virtus moralis, participat actus prudentię, quia formaliter complet in eis rationem virtutis. 12^e.q.58.2.0./.4.d.15.q.1.art.1.q.2.3^m./.q.3.art.1.q.5.3^m./.Virt.q.1.12.16^m./.

70 Prudentia presupponit virtutes morales, per quas appetitus se habet ad bonum. 1^a.q.22.1.3^m.

71 Prudentia ponitur in diffinitione virtutum moraliū, quia dependent ab ea. 22^e.q.23.4.1^m./.q.47.5.1^m./.q.50.1.1^m./.Virt.q.1.12.16^m.

72 Omnia quę sunt virtutū moralium, pertinent ad prudentiam, sicut ad dirigentem. 22^e.q.50.1.1^m.

73 Electio potest attribui prudentię cōsequenter, inquātum eam dirigit per consiliū, quod magis proprie pertinet ad prudentiam. 22^e.q.47.1.2^m./.2.c.

74 Prudentia est motor, & auriga omnium virtutū moralium. Ideo quęlibet cum motu proprio, habet aliqd de motu eius. 4.d.17.q.2.ar.2.q.4.c.

75 Prudētia adiuuat omnes virtutes, & in omnibus operatur. 22^e.q.47.5.2^m./.6.3^m./.q.119.3.3^m.

76 Prudentia & iustitia, sunt generales respectu omniuʒ virtutum, sed fortitudo & temperantia respectu adiunctarum eis tantum. 3.d.33.q.2.ar.1.q.3.2^m.

77 Prudētia & synesis, preferuntur eubulię. 12^e.q.68.7.c./.22^e.q.51.2.c.2^m.

78 Solertia eodem modo reducitur ad prudentiam, sicut eubulia. 3.d.33.q.3.ar.1.q.4.c.

79 Gnomi & synesis, iudicant probabiliter de inuentis p

consilium, sed prudentia imponit huius ordinem iudicii inferioribus, qa preceptiua est. 3.d.34.q.1.2.c.co.2.

20 Maioris prudentię est, pecunias vtiliter expendere, quam eas vtiliter conseruare, vel custodire: quia plura sunt attendenda circa vsum pecunię, qui assimilatur motui, quã circa conseruationem quę assimilatur quieti. 22^e.q.117.4.1^m.

21 CAVSA./. Prudentia non est in nobis a natura, nisi quo ad principia eius, quę sunt nobis magis cõnaturalia, quã prima principia speculationis. 22^e.q.47.15.co./.q.49.1.2^m./.2.1^m./.3.2^m./.2.d.23.q.2.2.c.fi./. Veri.q.18.7.7^m.

22 Ratio prudentię procedit a duplici intellectu.s. primo rum principiorum vniuersalium, & alicuius singularis .s. finis particularis. 22^e.q.49.2.1^m.3^m.

23 In iis quę pertinent ad prudentiam, homo maxime indiget erudiri, pręcipue a senibus prudentibus. 22^e.q.49.3.c.

24 Prudentia infusa, restituitur per pœnitentiã, non autẽ prudentia acquisita, sed tollitur actus cõtrarius, in quo proprie consistit peccatum imprudentiæ. 22^e.q.53.1.3^m. Senectus.2. Pruina. Nix.

1 PSALLERE spiritualiter, est gaudendo gratias agere deo, corde, ore, & operibus. Psal.9.co.6./. Psal.12.fi. Cantus.0.

2 In ascensione Christi, fuerunt duo genera psallentiũ .s. apostolorum, & angelorum. Psal.46.co.3. Sapientia.17.c̃.

3 Quia sacris angelorũ solenniis interesse nõ possumus, nõ debet nobis deuotionis tempus transire in vacuũ: sed quod psallendi officio subtrahitur, scribendi studio cõpensef. Opus.15.prolo. Psallin. Psalterium.1.

PSALMISTATVS non est ordo, sed est officium ordini lectorum annexum.s. cantoria. 4.d.24.q.2.ar.1.q.2.c.co.1.9^m.

1 PSALMVS est canticum, quod cantabat Dauid, vel cãtari faciebat ad psalterium. Psal.1.co.1. Psal.3.co.5.

2 Dauid fecit oẽs psalmos. Sed quos ipse cantauit corã arca, intitulantur ei, alii vero cantantibus. ps.38.pn^o.

3 In eis omnia opera dei, omnes historię veteris testamenti, & omnia quæ ad fidem incarnationis Christi pertinent, sic lucide tanguntur, sicut in euangelio. 3^a.q.83.4.c. principio./. Psal. principio. Ambrosius.2. Diapsalma. Officium.13. Paulus.24.

4 Psalmi in hebreo, ordinantur secundum ordinem litterarum. Psal.1.co.1. Scriptura.15.

5 Titulus quadruplex psalmorum Dauid. Psal.3.co.5.

6 Tituli psalmorum, facti sunt ab Esdra, secundum ea quæ tunc agebantur, & partim secundum ea quæ contigerunt. Psal.6. principio.

7 IN PARTICVLARI./. Psalmi pœnitentiales sunt septem, propter septem dona sancti spiritus, per quæ quis pœnitet. Et omnes incipiunt a luctu & terminantur ad letitiam. Psal.6. principio./. Psal.31.fi. Laus.13.c̃. Missa.12. Officium.13.

8 Psalmi qui prolixe loquũtur de passione Christi, sunt quinq;.s. vigesimusprimus, trigesimusquartus, quinquagesimusquartus, sexagesimusoctauus, & centesimusoctauus, propter quinq; plagas, vel propter quinq; effusiones sanguinis eius.s. in eius circuncisione, flagellatione, spinarum punctione, clauorum fixione, & lateris apertione. Psal.21. principio.

9 Primus versus psalmi trigesimitertii.s. Benedicã dominũ in omni tempore: semper laus eius in ore meo, dicitur in sexta, quia tunc passus est Christus, qui est nobis causa laudis. Psal.33.co.2.

10 Psalmus quadragesimusprimus, dicitur in officio baptismi, & mortuorum, quia per hęc venif ad fontem vitę ęternę. Psal.41.co.2.

11 Psalmus quadragesimusquartus, cõtinet laudes Christi, matris eius, apostolorum, & virginum. Ideo cantatur in officiis eorum. Psal.44.fi.

12 Psalmus quinquagesimus, plus cæteris frequentatur, quia implorat misericordiam & veniam, quod conuenit omnibus. Psal.50. principio.

13 Primus versus psalmi sexagesimioctaui.s. Deus in adiutorium meum intende, domine ad adiuuandum me festina, valet contra omnes tentationes. Ideo dicitur in principio omnium horarum, quia tunc diabolus tentat. Psalmus.37.fi.

1 PSALTERIVM est instrumentũ decem chordarũ. Significat decalogum. Tãgitur manu a superiori. Sed cithara ab inferiori. Et dicitur a psallin.i. manu tangere.s. bona operatione, propter spem ęternorum. Psal.2.co.2./. Psal.32.co.2. Musica. Offm.13. Psalmus.1.

2 Translatio psalterii triplex. Prima tempore Apostolorum, correcta a Hieronymo. Alia ab eo de greco. Tertia, de hebreo. Psal.co.4.

Pseudo. Balbutiens.2.

Ptolemęus. Luminare.4. Planetę.1. Stella.4.

Pubertas. Affinitas.9. Impubes. Matrimonium.187.c̃. Menstruus.7. Professio.5. Puer.0. Religio.57. Votum.33.c̃.

PVBLICANVS ẽ,q vectigalia publica exigit.4.d.16.q.4.ã.1.q.3.c. Militia.3. Pœnitẽtia.48. Vsura.262.

1 PVBLICATIO peccati propter iactantiam, vituperatur, sed propter emendationes, laudatur.4.d.14.q.1.ar.2.q.4.3^m. Abscondere.4. Absoluere.38. Accusatio.22.24. Admonitio.0. Affinitas.7.8.9.10 Confessio.62.c̃. Correctio.10.13.15. Credere.19. Criminator. Delbora.2. Detegere. Dispensatio.21. Docere.5. Aerarius. Eucharistia.216.217.218.c̃. Famosus. Infamia.0. Infidelis.1.3. Iudicium.30. Iuramentum.14.36.37. Iustitia.21. Legitimatio.1.3. Lepra.3. Lex.7.160.162. Malum.60. Manifestatio.0. Medium.14. Miraculum.43. Misericordia.14. Oratio.12. Peccatum.25.26.147.

2 Sacra scriptura publicat tantum vnum peccatum Dauid, ne faciliter publicentur peccata proximi. Psal.50.co.2 Pnia.89.c̃. Predestinatio.42. Predicator.7. Princeps.23. Publicanus. Rixa.1.2. Sacrificium.22. Scholaris. Simbolus.2.6.c̃. Simonia.40. Societas.4. Testis.1.7. Tomas.5. Tyrannus.6.10. Turtur.4. Vendere.13 c̃. Via.1. Vita.29.30. Votum.17. Vsura.85.275.309. Vtile.6.

3 Deus publicauit peccatum Dauid, ne præsumant iusti, nec desperent peccatores. Psal.50.co.1.fi.

Publius. Scipio.

Pudenda. Genitalia. Gradus.3. Sacerdos.22.

1 PVDICITIA dicitur a pudore. Et est pracipue circa signa venereorũ. Castitas vero circa venerea. 22^e.q.143.c./.q.151.4.0.

2 Pudicitia ordinaf ad castitatẽ, non quasi virtus ab ea distincta, sed sicut exprimens circunstantiam eius. tamen aliquando vnũ pro alio ponitur. 22^e.q.151.4.c. Pudor. Temperantia.5.9. Virginitas.12.

PVDOR dicitur tripliciter.s. verecũdia, castitas, & cõpositio exterior.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.4^m. Fractio.2.3. Pudicitia.1. Verecundia.0.

Puella. Amazones.2. Herodes. Professio.5. Pubertas. Puer.0. Raptus.1.c̃. Votum.33.c̃.

1 PVER formato puerperio, & infusa aĩa rõnali, nihil accipit a mr̃e, nisi nutrimentũ.4.d.6.q.1.ã.1.q.1.2^m.

2 Puer dicitur, qui delectatur in vanis, senex autem in maturis. Psal.36.co.18 Affinitas.9. Agilitas.4.

3 Pueri impediuntur in vsu membrorum & rationis, propter nimiam humiditatem cerebri. Vnde pueri de nouo loqui incipientes, appellant omnes viros patres, & fœminas matres: posterius autẽ determinant vnũquodq;, secundum philosophus. 1ª.q.99.1.o./q.101.2.o./2.d.20.q.2.1.5m./2.o./4.d.27.q.2.2.c./3.2.cº.59./ti.q.18.8.o./Phy.co.2. Angelus.591. Anima.89.163. Animal.44.45. Apostoli.41. Athanasius.1. Augmẽtũ.22.23. Autoritas.3. Baptismus.31.126.ĉ.140.ĉ.159.ĉ.169.226.235.ĉ. Beatitudo.225. Benedictus.2.3. Blasphemia.26. Castitas.1. Catechusmus.8. Circuncisio.18.ĉ. Concupiscentia.21. Confirmatio.13.14.18.ĉ. Consuetudo.1. Defectus.15. Dęmon.94. Descendere.3.6. Deus.354. Aetas.1.2. Eucharistia.55.142.ĉ.207.209. Fornax. Heliseus. Heresis.72.75.139. Ieiunium.26. Impubes. Infernus.1. Infidelis.4.5. Iudicium.70. Iuramentum.34. Iustificatio.50. Lex.122. Limbus.1. Magi.6.

4 Probabile est, q̃ ante circuncisionem, parentes fideles pro paruulis suis in periculis constitutis, aliquas preces deo funderent, vel benedictiones eis darent, sicut etiã adulti pro se. 3ª.q.70.4.2m./q̃l.27.6.8.1.q̃l.6.4.1m. Mimo m.105.107.ĉ. Melchsolia. Missa.26. Oratio.87. Ordo.86.87.97. Paruulus. Peccatum.317. Pœna.76.ĉ. Pubertas. Puella. Pueritia. Puerile. Religio.57.58. Resurrectio.21. Sacramentum.27. Saluari.4.5. Sanctificatio.2. Sanctus.11. Sapientia.44. Semẽ.22. Suffragia.12. Testis.7. Virtus.100. Vnctio.25. Voluntarium.12.ĉ. Votum.33.ĉ. Christus.171.172.

5 Puer ante septennium damnatus est, secundũ Gregorium, quia peccauit mortaliter, propter peccatũ blasphemię, licet quidam negent vtrunq;, nisi in visione. 4.d.27.q.2.2.1m.

6 INNOCENTIAE./ Pueri in statu innocẽtię, mox nati, non habuissent perfectam quantitatem. 2.d.20.q.2.1.o./Veri.q.18.7.4m.

7 Nec habuissent sufficientem virtutem, ad omnẽ motum. 1ª.q.99.1.o./2.d.20.q.2.1.o. Adam.44.71.ĉ.

8 Sed tunc per gratiam cofertabantur ferre organa: vt essent idonea ad operationes animę. ti.q.29.8.10m.

9 Et habuissent infirmitatem, quo ad perfectum vsum membrorum, non autem pœnalem. 1ª.q.99.1.1m./2.d.20.q.2.1.4m./Veri.q.18.8.c.

10 Nec habuissent scientiam, sed sine difficultate acquisiuissent, inueniendo, vel discendo ab aliis. 1ª.q.101.1.o./2.d.20.q.2.1.3m./2.o./Veri.q.18.7.o. Generatio.45.ĉ. Innocentia.2.3.4.

11 Nec ignorantiam, sed simplicem nescientiam. 1ª.q.101.1.2m./Veri.q.18.7.3m.

12 Nec perfectum vsum rationis, seu vsum liberi arbitrii habuissent, sed tamen perfectiorem q̃ nunc. 1ª.q.101.2.o./2.d.23.q.2.2.c./Veri.q.18.8.o.

13 Habuissent tamen prudentiam, & principia vniuersalia iuris naturalis, & alia principia vniuersalia, multo magis quã nunc. 1ª.q.101.1.3m./2.d.23.q.2.2.c./Veri.q.18.7.c.6m. Mulier.3.4.5.9.

14 Tunc habuissent omnes virtutes propter iustitiam originalem. ti.q.18.7.c.&.2m.

15 Et habuissent defectus consequentes naturam humanam ex principio originis, non autem ex parte termini. 1ª.q.99.1.3m./2.d.20.q.2.1.c.

16 Tunc omnes postea generassent, & non tantum primi parentes. 1ª.q.99.2.3m.

17 Tunc natę fuissent fœminę, & non soli masculi. 1ª.q.99.2.o.

Pueritia. Benedictus.3. Aetas.1. Puer.o.
Puerile. Concupiscentia.21. Puer.2.
Puerpera. Genitrix.
Puerperium. Aborsus.1. Puer.1.
Pugil. Vnctio.1.30.B.
Pugna. Angelus.594. Animal.40. Aureola.6.10.15.25. Auxilium.6. Baptismus.242. Bellum.o. Charitas.82.131. Certamen. Confirmatio.28.31. Contẽplatio.22. Decertare. Dimicare. Delectatio.21.40. Dęmon.T. Dux. Eucharistia.258.ĉ. Exercitus. Fortitudo.1.4.ĉ.17.ĉ.46.ĉ. Impugnare.o. Ira.76. Lex.135. Marię.58.62. Meritum.16.69. Miles.o. Pax.24. Princeps.13. Robur. Sabbatum.6.10. Seditio.2.5. Tẽtare.o. Timor.10. Virginitas.23. Vnctio.15.35.

1 PVLCHRITVDO requirit tria. s. integritates, proportionem debitam, & claritatem. 1ª.q.39.8.c./22ª.q.145.2.c./q.180.2.3m./1.d.3.lec.1. L./d.31.q.2.c.4m./1ª.Cor.11.f.2.co.1./Dioª.4.I.5.co.1.&.

2 DIFFERENTIA./ Pulchritudo & sanitas, dicuntur ad aliquid. Ideo non sunt eiusdẽ rationis in omnibus. Psal.44.co.4. Abyssus. Acceptio.1.4. Actus.142. Amicitia.7.

3 Pulchrum habet rationem causæ formalis, bonũ autem, rationem causæ finalis. 1ª.q.5.4.1m. Amor.55.237.

4 Pulchrum est cuius apprehensio placet: bonum vero quod placet. Ideo sunt idem re, & differunt ratione, 1ª.q.5.4.1m./12ª.q.27.1.3m./22ª.q.145.2.1m./1.d.31.q.2.4m./Veri.q.22.1.12m./Dioª.4.lec.5.&. Appropriatio.17.24. Aquila.1. Augmentum.9.16. Aureola.1.8. Bonitas.63. Capharnaũ. Decor. Eua.2. Forma.92.133. Formosus. Fucatio. Gratio.48.

5 Pulchrum pręcipue pertinet ad visum, & auditũ, quia sunt maxime cognoscitiui, nõ autem ad alios sensus. 12ª.q.27.1.3m.

6 Sensus delectantur in pulchris, quia sunt eis similes. s. in proportione debita. 1ª.q.5.4.1m. Habitus.28.60. Iacob.9.

7 Species est pulchritudo interior: sed decor est pulchritudo ornatus exterioris. Isa.53. principio. Imperator.5. Innocentia.7. Lasciuia. Luxuria.17.25. Malũ.13. Maria.8.9. Ornatus.3.5.ĉ. Terra.15. Visio.o.

8 HOMINIS./ Quilibet homo, amat pulchrum, sed spũritualis spirituale, & carnalis carnale. Psal.25.co.4. Actus.22.113.142.166.

9 Pulchritudo & decor virtutis hominis, ex ratione est. 22ª.q.116.2.2m./q.142.2.4.c./q.145.2.c./q.180.2.3m. Castitas.7.

10 Pulchritudo est in vita contemplatiua per se, & essentialiter, in virtutibus vero moralibus, participatiue. 22ª.q.180.2.3m.

11 Candor animę iustificatę, excedit omnem pulchritudinẽ corporalẽ. Psal.50.co.9. Cherubin.1. Creatura.8.

12 Pulchritudo domus dei triplex. s. bonorum operum, diuinorum munerum, & ipsorum sanctorum. Psal.25.co.3. Ecclesia.8. Honestum.1. Ieiunium.8. Isaias.2. Nitor.o. Operatio.56. Ordo.49. Orpheus. Pax.17. Pythagoras.2. Prosperitas.1. Status.3. Temperãtia.1.28. Virginitas.19. Christus.205.

13 CHRISTI./ Christus est pulcher, seu formosus quadrupliciter. s. splendore deitatis, figura vnionis, calore virtutum, & ornatu conuersationis. Isa.63.co.2.

14 Pulchritudo Christi, excedens omnem aliam pulchritudinem, est quadruplex, scilicet deitatis, iustitię, & veritatis, sanctę conuersationis, & corporis eius. Psal.44.co.4.
Pullª. Animal.48. Auis.1. Coruª. Turtur.1. Vsura.299
Pulmo. Audacia.20. Cete.7.
Pulpa. Tactus.5.
Pulsio naturalis, semper est a pellente, & tractio

rasis ad trahentem, non autem voluntarie. M a.q.16.3.20m./. Phy.7.lec.3.co.3. Animal.38.
Pulsus. Medicus.10. Pulsio.

1 PVLVIS dispergitur tripliciter.s.quia tenuis & siccus, secundo a vento, tertio ab impellente ventum. Psal.34.co.3.

2 Puluis significat peccatorem tripliciter.s.quia terrę nõ adhęret nisi in superficie, in se diuisus est, & siccus. Psal.1.co.2. Punctaliter. Pretium.

1 PVNCTVS non ponitur in diffinitione lineę in cõmuni, sed tantũ finite & recte.1a.q.85.8.2m.

2 Punctus est de diffinitione lineę, non autem de essentia eius. Opus.36.principio./. Post.lec.10.co.1. Anima.62. Applicatio.1.

3 Punctus fluens, causat lineam. Illa superficiem. Hæc corpus.4.d.41.ar.1.q.5.c./. Anima.lec.11.co.1.fi. Deus.57.

4 Punctus additus lineę, non facit maius, nec remotus, facit minus.quol.7.9.2m./. Met.3.lec.12.co.3. Elix. Finis.19. Indiuisibile.o. Instans.12. Linea.1.2.5. Materia.38.39. Principiatum.1. Stella.3. Vnitas.14.

5 Inter duo puncta eiusdem lineę, cadit linea media, nõ autem diuersarum. Veri.q.28.2.10m.

6 Punctus non est grauis, nec leuis, nec rarus, nec densus, nec durus, nec mollis. Ce.3.lec.3.co.2.3. Pungere, Baculus.1. Intentio.6. Stimulus. Tribula.8.9. Tribulus.

1 PVNITIO inquantum pertinet ad iustitiam publicam, est actus iustitię cõmutatiuę, vindicatiuę vero inquantum pertinet ad immunitatem personę singularis.22e.q.80.1m./.q.108.2.1m. Aaron.3. Accusatio.6.20. Alienum.7. Anima.141. Animal.70. Baptismus.208. Capitale.1. Cõmutatio.3. Cõfessio.59. Corpus.31. Correctio.o. Crudelitas. Damnatio. P. Dauid.2. Debitum.26. Delectatio.43. Dęmon.59.124. Denunciatio.2. Filiatio.13.14. Flagellum.3. Graue.10. Hieronymus.2. Immisericordia. Indulgentia.3. Inebriari. Ira.4.42. Iudęi.36.c̃. Iudex.o. Iudicium.68. Iuramentum.14. Ius.9.

2 Omnes actus humani, puniuntur, vel pręmiantur a deo.℥.3.c°.140./. Opus.3.c°.173. Iustitia.85. Lex.26.29.93.170. Licita.3. Malũ.65. Marchion. Matrimonium.75. Misericordia.24.26.27.35. Mortuus.o. Oblatio.11.12. Ordo.16.45. Peccatũ.295. Pœna.22.27.32.c̃.50.55.65.66.69.71.76.80.86. Pœnitentia.12. Perfectio.88. Permissio.2.

3 Deus punit nunc aliqua peccata, vt appareat prouidẽtia eius, non autem omnia, ne subtrahatur iudiciũ generale.1e. Cor.11.lc.7.co.5.6. Princeps.4.11.17.29. Raptus.5. Remissio. Scandalum.20. Schisma.5.8. Sepultura.4. Simonia.14.21.29.c̃.37. Sinistrum.5. Tacere.2. Tyrannus.4.c̃. Tribulatio.3. Vindicatio. Vsura.86.c̃.158.312. Vxor.11.c̃. Zacharias.

4 Deus punit malos, per bonos & malos angelos, bonos autem per malos tantũ.22e.q.164.1.4m./.4.d.21.q.1.ar.1.q.5.fi./. Ma.q.16.9.3m./. Iob.1.co.7./. Psal.34.co.4./. Io.9.co.2./. He.11.lec.6.co.2.

5 Crudeles ad puniendum dicuntur tripliciter.s. quantũ ad animositatem, quantum ad rapacitatem, & quantum ad seueritatem. Isa.5.lec.4.co.1.

6 Ratio punitionis diuinę assignatur tripliciter in hominibus.s.quantũ ad simulationem in opere, quantũ ad malitiam in corde, & quantum ad falsitatẽ in ore. Isa.9.lec.2.co.2.

PVPILLA significat Christũ, & aiam.Ps.16.co.6. Pupillus. Misericordia.19. Vsura.223.c̃. Purgamentum. Menstruus.3.

1 PVRGATIO duplex.s.per gratiam a culpa, & per lumẽ doctrinę a nescia.3a.q.27.3.3m./.2.d.9.2.1m./.4.d.5.q.1.2.5m./. Dio.lec.2.o. Afflictio. Angelus.260.417.425.c̃.558.559. Baptismus.192.202. Depuratio. Descendere.7.

2 Purgatio mentis triplex.s.ab errore, phãtasiis, & a culpa.1.d.2.L. Deus.159. Diaconus.5. Fides.91.97.106. Hierar.4. Illuminatio.10.11. Iudei.23. Iudim.44. Maria.10.c̃.53.c̃. Oblatio.9.10.16. Pe.5.20.66.c̃.74.94.

3 Ad purgationem voluntatis, quinq; pertinent.s.conuersio ad bonũ incõmutabile, auersio a bono cõmutabili, collatio in bono, firmatio in eo, & pfectus. Dio.co.9. Prędicator.5. Pręseruatus. Purificatio. Tribulatio.4. Virtus.240.241.

4 Figura & ratio lẽalis omnis immũditię, & purgationis in lege veteri.12e.q.102.5.4m./.5m./.6m./.7m./.6.1m./.q.103.2.o. Vnctio.14. Vti.16. Christus.55.

5 IN FINE./. Tota purgatio, & innouatio mũdi in fine, ordinabitur ad purgationem & innouationem hominis.4.d.47.q.2.ar.1.q.1.c.2m./.ar.3.q.3.c./. Opus.3.c°.152.

6 Mundus.i.elementa purgabũtur in fine, ab omni corruptione & infectione causata ex peccatis hominum.4.d.47.q.2.ar.1.q.1.o./.q.2.c./.ar.2.q.2.c.fi./.ar.3.q.2.3m./q.3.o./.d.48.q.2.3.1m./.℥.4.fi./. Ro.8.lec.4.co.3./. He.12.lec.5.co.2.fi.

7 Elementa existentia in corporibus hominum purgabuntur per ignem.4.d.47.q.2.ar.3.q.2.3m. Damnatio.39. Circuncisio.1.41.c̃.

8 Cœli purgabuntur per solam cessationem motus, non autem per actionem purgantis.4.d.47.q.2.ar.2.q.1.o./.q.3.4m./.℥.4.fi./. He.12.lec.5.co.2.fi. Ignis.11.c̃. Immunditia. Puritas.o. Reubarbarum. Sacramentũ.64.97.98.129. Vnctio.14.

9 Infernus non purgabitur, nec paradisus terrestris, nec cœlũ empyreum.4.d.47.q.2.ar.2.q.1.3m./.q.3m./.4m.

10 Electi cito purgabuntur, primo quia pauca habebunt purganda, secundo quia voluntarie, tertio quia intensius patientur.4.d.45.L.fi./.d.47.q.2.art.3.q.2.5m./. quol.2.q.7.2.4m.

1 PVRGATORIVM negare, est erroneum, & a fide alienum.4.d.21.q.1.ar.1.q.1.o./.℥.4.c°.91.fi./. Opus.1.c°.34.fi./.c°.62./. Opus.2.art.9./. Opus.3.c°.152.172.183.184.

2 Locus purgatorii duplex, sm quod consonat magis sanctorũ dictis, & reuelationi factę multis.s.cõis, coniunctus inferno, sed superior eo: & specialis sm dispẽsationem dei, in diuersis locis ad instructionem viuorũ, vel ad subueniendum mortuis.4.d.21.q.1.ar.1.q.2.c.3m./. Anima.125.c̃. Confessio.59. Contritio.13. Descendere.6.c̃. Eucha.276.c̃.280. Hęresis.107.

3 Idem est ignis inferni, & purgatorii, sicut est idem locus.4.d.21.q.1.ar.1.q.2.o. Infernus.1. Mansiones.

4 Ignis purgatorii est æternus secundum substantiam, sed est temporalis secundum effectum.s.purgationis.4.d.21.q.1.ar.1.q.2.1m. Meritum.111.

5 Animæ in purgatorio purgantur a sola Dei iustitia, sed deducuntur illuc ab angelis, dęmones autem comitantur & assistunt.4.d.21.q.1.ar.1.q.5.o. Mors.16.17. Oratio.75. Paschasius. Peccatum.377.411. Pœna.5.20.65.c̃.71.c̃.

6 Aliquis in purgatorio diutius moratur, qui minus affligitur, & econuerso.4.d.21.q.1.ar.3.q.3.1m. Satisfactio.13. Spes.27.

7 In purgatorio diutius torquentur aliis, secundum quod affectus aliquorum, ad venialia fuit magis immersus.

4.d.21.q.1.ar.3.q.3.o./d.46.q.1.3.c.

8 Qui sunt in purgatorio, non possunt peccare venialiter, quia non habent fomitez ex quo causatur. 4.d.21. q.1.ar.3.q.1.2m.

9 Existens in purgatorio, est viator secundum quid, inquantum retardatur a beatitudine, non autem simpliciter. 4.d.45.q.2.ar.1.q.2.3m.

10 Qui sunt in purgatorio, sciunt se esse liberandos, quia non peterent suffragia. 4.d.21.q.1.ar.1.q.4.c. Suffragia.o.

Purificatio. Praeceptum.116. Purgatio. Puritas.o. Sacramentum.124.

1 PVRITAS conscientiae, consistit in duobus.s. in opere bono, & in intentione recta. 2c. Cor. lec.4.co.1. Adam.70. Aer.5. Agnus.4. Amictus. Amor.40. 41.194. Analogia.10. Angelus.110.290.315. Animal.7. Apostoli.41.42. Auaritia.6. Baptismus.245. Bucella. Cogitatio.10. Confessio.47.53. Delectatio. 101.106. Depuratio. Deus.32.34.68. Ebur. Aegritudo.1. Electio.31. Ens.14. aequiuoca.5.9. Fermentum. 1. Fides.91.97.106. Finis.83. Flos.1. Forma.63. Generatio.2.40. Gratia.71. Habitare. Habitus.36.38. Haeresis.88.116. Impuritas.1. Incarnari.5. Indulgentia.29. Intellectus.88.264. Ioannes.13. Lac.2. Liberalitas.13. Malum.2.20. Mansuetudo.9. Maria.28. 30.51.59. Meritum.44. Mors.29. Motus.1. Oblatio. 16. Omissio.13. Oratio.28. Pax.20. Peccatum.4. 259.284. Potestas.4.

2 Puritas augetur per recessum a peccato, charitas autem & bonitas, per accessum ad terminum. 1.d.17.q.2.4. 4m./d.44.3.3m. Praeceptum.42.116. Proprium.3. Purgatio.o. Purificatio. Quantitas.10. Reuelatio.6. Sacrum.50. Sactificatio.o. Satisfactio.23. Synderesis. 4. Virtus.140.241. Visio.15. Vita.65. Vnctio.32.

3 Maxima puritas fuit beatae Agnetis, quae in lupanari posita, virginalem puritatem seruauit. quol. 3.17. 3m. Christus.79.105.

1 PVSILLANIMITAS potest tripliciter considerari.s. secundum se, ex causa eius.s. ignorantia, timore, pigritia, & ira: & effectu eius.s. subtrahendi se. primo modo opponitur directe magnanimitati, secundo solicitudini, tertio similiter. 22c.q.133.2.o.

2 Pusillanimitas secundum defectum, opponitur humilitati, inquantum applicat animum ad vilius quam decet: sed directius opponitur magnanimitati, quia fugit magna. 22c.q.161.1.3m. Accidia.8. Inuidia.10.

3 Pusillanimitas est contraria magnanimitati secundum defectum: praesumptio autem secundum excessum. Ideo vtraque est peccatum. 22c.q.130. principio./q.133. o./q.162.1.3m.

4 Pusillanimitas est peccatum mortale, & quandoque veniale. 22c.q.133.1.2m.

5 Pusillanimitas secundum speciem propriam, est grauius peccatum praesumptione, quae dicitur nequissima, ratione suae causae, scilicet superbiae. 22c.q.133.2.4m.

6 Pusillanimitas oritur ex superbia, quia nimis innititur sensui proprio. 22c.q.133.1.3m. Superbia.5.

7 Pusillanimus est, qui recusat exequi operationem sibi proportionatam. 22c.q.133.1.c.

Puta. Sicut.o. Vt.

Putare. Alienum.7. Cogitatio.o. Inuentio. Mors. 38. Periuriu.6. Pollutio.3. Reputatio. Scriptura.17. Vsura.256.260.

Putredo. Foetor. Innocentia.8.9. Putrefactio.o. Sacrificium.35. Vermis.2.

1 PVTREFACTIO fit, per expulsionem caloris naturalis, a calore extraneo. Psal.13.co.2. Animal. 21.c. Corruptio.7.8. Foetor. Innocetia.8.9. Putredo.

2 Putrefactio cuiuscunque corporis, prouenit ex infirmitate naturae eius, non potentis amplius corpus continere in vnum. 3a.q.51.3.c.

QVADRAGESIMA. Ieiuniu.15.c.42. Primitiae.2.

QVADRATVM est figura rectilinea orthogonia, habens oia latera aequalia. Met.l.8.co.3./. Anima.2.lec. 3.co.1. Diameter. Numerus.14.

Quadrupes. Animal.82.

Quadruplum. Vsura.289. Zacheus.

Quale. Aliquale. Beatitudo.101. Charitas.19. Confessio.65.c. Confirmatio.14. Deus.63.c. Finis.128. Iudicium.8. Lex.28. Meritum.68. Oratio.12.c. Substantia.19. Tempus.10. Veritas.51. Virtus.1.c.24.c. Vniuersale.3. Christus.116.

Qualiscunque. Beatitudo.96. Differre.2.6.

1 QVALITAS proprie, importat modum .i. determinationem, substantiae, vel secundum quod potentia materiae determinatur ad esse substantiale, & sic est differentia substantiae. Vel ad esse accidentale, & sic est differentia accidentalis & praedicamentum qualitatis. 12c.q.49.2.c.

Accides.85.93. Actio.100.101. Aer.4.c. Ages.46.

2 Qualitas animae vel corporis duplex.s. naturalis, & superueniens. 1a.q.83.1.5m./12c.q.17.7.2m./q.49.2. c./2.d.25.1.5m./Ethi.3.lec.12. principio. Alteratio. o. Amor.251. Anima.253.360.361. Assimilatio.4. Augmentum.3.c.9.8. Beatitudo.101. Bonitas.78. Calor.1.c. Character.4. Coelum.120.121. Concupiscibilis.10. Conseruatio.4. Contrarium.6.15. Corpus.52. Deformitas. Delectatio.29. Deus.131.400. 402. Diffinitio.23. Dispositio.23. Dos.4. Effectus.21. Elementum. Q. Ens.3.5.15. Enunciatio.4. Aequalitas.5. Factum.3. Figura.1. Finis.128. Forma.149. 150. Frigiditas. Gratia.12.77.106. Habitus.1.c.13. 53. Imitatio. Innouatio. Intellectus.176. Lumen.2. 12. Luna.4.

3 Qualitatis, non est qualitas per se, nec per accidens. 4. d.8.q.1.ar.2.q.1.1m./Virt.q.1.3.7m. Lux.2.3.4. Magis.6.

4 Oppositum videtur dicere a simili. 2.d.17.2.1m. Dubium.107.8m. Resp. sicut Du.o.1171o. Mistio.5. Modus.7.

5 DIVISIO./ Distinctio & ordo specierum qualitatis. 12c.q.49.2.c./q.50.1.3m./4.d.4.q.1.art.1.q.1.c./ Ma.q.7.2.4m./3.4m./Virt.q.1.1.c.

6 In prima specie qualitatis, dicitur bene vel male, facile & difficile: quia est modus & determinatio subiecti secundum naturam, quae est finis generationis. 12c.q. 49.2.c.1m./3.3m./q.50.1.3m./2.3m./. Nomen.23. Operatio.47. Palpabile.2.3. Passio.9.10.

7 In secunda & tertia specie qualitatis, dicitur facile vel difficile fieri, cito transiens vel diuturnum, non autem bene vel male: quia motus & passiones non habent rationem finis. 12c.q.49.2.c. Peccatum.41.42. Politica.4. Processio.23. Prophetia.2.

8 Secunda & tertia species qualitatis dicunt modum & determinationem subiecti, secundum actiones & passiones naturales, vel sensuales. 12c.q.49.2.c./q.50. 1.3m.

9 In tertia specie qualitatis, est tantum passio & passibilis qualitas. 3a.q.63.2.2m. Quantitas.3.4.8.13.18.28. Reso.14.66.

10 Qualitates tertiae speciei, semper habent ordinem ad transmutationem corporalem, quas inferunt, & a qua

causantur.4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c.

11 Tertia species qualitatis, non est nisi in sensibili parte animæ.4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c. Sanitas.1.5.6. Scientia.1.3.

12 Omnis qualitas sensibilis, dicitur esse in actu dupliciter, scilicet dum actu sentitur, aut dum est in actu, pręter sonum, qui nó dicitur esse actu, nisi dum sentitur: quia non permanet sicut alię. Anima.2.lec.16.co.1. Sensibile.10. Sensus.22. Similitudo.4.29. Sõm.3.

13 Singulę quatuor primæ qualitates tertię speciei, sunt proprię singulis quatuor elementis. Sensu.lec.10.co.2.principio. Tactus.12.14.

14 Quarta species qualitatis, est modus vel determinatio subiecti, secundum quantitatem, quę secundum sui rationem, est sine motu, & sine ratione boni vel mali. Ideo in ea non est bene vel male, cito vel tarde transiens.12^{e}.q.49.2.c. Vendere.8.

15 Licet sint alii modi qualitatis, tamen omnes reducuntur ad has quatuor species.4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c.

Qualitercunq;. Incarcerare. Instans.5. Pax.7. Potentia.41.

Quãdiu. Absoluere.18. Adoptio.13. Amicitia.39. Angelus.5.591. Anima.130. Animal.38. Conseruatio.4. Creatura.6. Decimę.25. Diuortium.3. Duratio.1. Fastidium. Fornicatio.17. Generatio.49. Ieiunium.26. Iris.4. Iudei.12. Meritum.111. Oratio.14.15. Peccatum.371. Pœnitentia.47. Sacramentũ.76. Vsura.181.187.

Quamplurimum. Frequenter. Multoties. Vsura.87.

1 QVANDO, est proportio relicta ex tẽpore.4.d.16.q.3.ar.1.q.1.c./. Met.5.lec.7.co.2./. Lec.16.co.1.fi./. Libro.11.lc.12.principio./. Phy.3.lec.4.co.5./. L1^{o}.5.lec.3.co.1. Accidens.93. Actio.123. Admonitio.3. Aliquando. Amicitia.33. Angelus.158. Campsoria.4. Cœlum.117. Circunstantia.4.26.27.28. Cognitio.76. Conceptio.41.42. Confessio.Q. Confirmatio.13. Conscientia.17.18. Consequentia.2. Consilium.11. Contrarium.39. Cor.5. Corona.4. Correctio.3. Debitum.15. Delphinus. Delictum.1. Dæmon.78.120. Denominatio 11. Differre.5. Diffinitio.2.26. Dispensatio.22.23. Eadem. Effectus.6.7. Eleemosyna.15. Essentia.7. Aeternitas.36. Eucharistia.103.142.c̃.189.212. Fieri.13. Finis.69.96. Fortitudo.42. Gloria.5. Gratiosus. Habitus.47. Homo.37. Iactantia.3. Instrumentum.13. Intellectus.116. Interrogare. Ira.41. Iudex.12. Iuramentum.24. Iustitia.47. Laus.18. Lepra.1. Lex.39.40. Liberalitas.7. Luna.6. Magis.1. Magnificentia.6. Maleficium.1. Maria.13. Matrimonium.18. Medicus.8.12. Mendacium.8. Miraculum.1. Missa.1.6.c̃. Mistio.3. Motus.56. Natiuitas.14.c̃. Negligentia.7.8. Nomen.7. Nuptiæ.5. Obiectum.16. Occidere.5. Oratio.36. Ordo.86.c̃. Pars.37. Peccatum.72. Perfectio.48.50. Piscis.4. Præceptum.17. Quandocunq;. Quandoq;. Tẽpus.0. Vbi.1.2. Vsura.7.9.60.61.83.145.183.

2 Motus, est in quando, vt in mensurante, non autem vt in termino.1.d.8.q.3.3.1^{m}.

Quandocunq;. Actio.118. Angelus.5. Exorcismus.7. Finis.74.122. Mistio.5. Passio.107. Perfectio.58. Quando. Vsura.75.80.83.183.227.

Quandoq;. Aliquando. Aliquoties. Conscientia.2.7.17.18. Aeternitas.2. Interdũ. Quãdo. Quãdocũq;.

1 QVANTITAS est prima post substã tiam.12^{e}.q.52.1.c.co.2./.3^{a}.q.77.2.c./.4.d.12.q.1.art.1.q.3.c./.Ʒ.4.c^{o}.63.co.2./. Opus.41.c^{o}.1./. Opus.42.c^{o}.18.19.20./. Met.5.lec.13.co.2./. Phy.7.lec.2.co.2.fi. Abortus.2. Accidens.16.26.85.93.

2 Error antiquorum, scilicet q̃ quantitas est substantia.3^{a}.q.77.2.c^{o}./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c.fi./. Met.5.lec.5.co.2.fi./. Lec.8.principio./. Lec.14.co.2./. L1^{o}.10.lec.5.co.3.

3 Quantitas & qualitas, sunt prima accidentia cõsequẽtia substantiam.3^{a}.q.77.2.c. Actio.99.

4 Quantitas consequitur substantiam ex parte materię, & qualitas ex parte formę.3^{a}.q.90.2.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3.c.fi.1^{m}./.ar.2.q.1.c./. Potentia.q.9.7.c.co.3./. Met.5.lec.7.co.1.fi. Adam.64. Addere.17. Admistio. Adoratio.23. Adulterium.2.

5 Quantitas dimensiua, depẽdet a materia sensibili secundum esse, non autem secundum rationem. Ideo in prędicando & subiiciendo, accipit modum substantię, idest in abstracto & substantiuo, & modum accidẽtis, idest in concreto & adiectiuo.4.d.12.q.1.art.1.q.3.2^{m}./. Met.5.lec.14.co.2. Aduocatus.5. Amor.251.252. Angelus.9.130.194.211.518. Anima.18.63.232.360. Apostoli.6. Arismetrica.2.

6 Ratio quantitatis, consistit in diuisibilitate.1.d.17.q.2.1.c./.d.19.q.1.1.1^{m}./. Potentia.q.9.7.b.4./. Met.5.lec.14.principio.

7 Remota quantitate, omnis substantia esset indiuisibilis.Ʒ.4.c^{o}.65.fi. Auersio.17. Augmentum.2.3.12.17. Baptismus.53.115.

8 Omnes species quãtitatis, ex ratione suę speciei, habẽt imperfectionem, non autem omnes species qualitatis. Potentia.q.9.7.b.4./.c.co.3.

9 Species quantitatis, distinguuntur secundum modos diuisionis. Po^{a}.q.9.7.b.4./. Met.5.lec.6.co.8./. Lec.14.co.1.2.

10 Omnes species quantitatis, sunt mathematica quędã, pręter tempus & locum, quę sunt pure naturalia. Potentia.q.9.7.c.co.3.

11 Quantitas debita alicui speciei, non est determinata, secundum aliquod indiuisibile: sed habet aliquã latitudinem.3^{a}.q.33.2.2^{m}./.3.d.3.q.5.2.3^{m}./.4.d.44.q.1.ar.3.q.2.c./. Met.5.lec.17.co.2./. Anima.2.lec.8.fi. Beneficium.11. Bonitas.64.218.

12 Sola quantitas habet diuisionẽ in partes proprias post sbam. Met.5.l.14.fi. Character.7. Charitas.22.155.

13 Quantitas duplex. s. molis, & virtutis, quę ex genere suo non est quantitas, sed qualitas, vel forma substantialis.1^{a}.q.42.1.1^{m}./.1.d.17.q.2.1.c./.d.19.q.1.1.1^{m}./.q.4.1.1^{m}./. veri.q.8.14.19^{m}./. vt.q.1.11.c.10^{m}. Causa.61.64. Cœlum.22.74.94.

14 Quantitas virtutis, est idem cum ipsa virtute.1.d.17.q.2.1.3^{m}. Circunstantia.18. Cognitio.45.46. Commune.10.13. Conatus.

15 Quantitas virtutis duplex. s. secundum numerũ obiectorum, & secundum intensionem actus super idẽ obiectum. Prima est sicut cõtinua, secũda vero sicut discreta.22^{e}.q.24.4.1^{m}./.1.d.17.q.2.1.2^{m}./. Virt.q.1.11.10^{m}. Conceptio.24. Confessio.83. Confirmatio.49.

16 Quantitas triplex. s. perfectionis virtutis, & molis. prima conuenit per se omni formæ, nó autem secũda & tertia, sed per accidens.1^{a}.q.42.1.1^{m}./.1.d.17.q.2.1.2^{m}./.Ʒ.1.c^{o}.43.pncipio./. Ma.q.7.2.c./. Virt.q.1.11.10^{m}./. Phy.8.lec.10.co.7.fi. Consanguinitas.6.

17 Quantitas virtualis attenditur primo quidem in radice, idest in ipsa perfectione formæ vel naturæ, secundo attenditur in effectibus formę, idest secundum esse, & secundum operationem.1^{a}.q.42.1.1^{m}./.2^{m}.

Conseruatio.2.6. Contactus.1. Contemptus.6.7. Contrarium.5.6. Contritio.8.21. Corporalia.6. Corporeitas.1. Corporeum.

18 Quantitas & qualitas, sunt accidentia in subiecto manentia. Religio vero & actio non significantur vt in

subiecto manentia, sed vt in transitu ad aliud. Po^a.q. 7.8.c./.9.7^m./.q.8.2.c.fi. Corpus.5.10.48.63.64.65.

19 Quantitas corporalis, habet aliquid inquantum quantitas.s. distinguibilitatem secundum situm, vel secundum numerum, & aliquid inquantum forma actu.s. distinguibil tatem sm subiectū tantū. 22^t.q.24.5.1^m.

20 Cuilibet quantitati mathematicę finitę, potest fieri additio, non autem quantitati naturali.3^a.q.7.12.1^m.

21 Quantitas continua, est diuisibilis in infinitum, sed nō augetur in infinitū. Ideo qlibet cōtinuo potest dari minus, nō aūt mai^o.1.d.19.q.3.1.2^m./.Phy.3.l.9.11.0.

22 Quantitates incommensurabiles dicuntur, quarū non est vna mensura cōmunis.i. quarū proportio, non est sicut numeri ad numerum. Met.lec.3.fi./.Lec.16.co.4./.Sensu.lec.7.co.2./.Post^r.lec.4.co.3./.Perhier^{ae}.lec.4.co.2.fi. Costa.7.

23 Numerus est prior quantitate continua. Trin.14.6^m.

24 Immo numerus causatur ex diuisione quantitatis cōtinuę, & sequitur eam.1^a.q.30.3.c./.Potentia.q.9.7.c.co.3. R fi^o. Du^o.1079°.

25 Numerus est prior formaliter quantitate cōtinua, sed materialiter econuerso. Trin.14.6^m. Creatio.54. Creatura.21.

26 Quantitas actu quadruplex.s.intensiua, obiectiua, tēporis, & numeri.4.d.16.q.3.ar.1.q.2.6^m. Credere.18. Cultus.18. Debitū.14. Decimæ.6.7. Deformitas. Dęmon.42.94. Dęmoniaci. Demonstratio.16. Deus.78.c.237.396.400.401.402. Difficile.22. Dimensio.o. Dispositio.40. Distinctio.5.27. Diuersitas.6.9. Diuisio.1.c. Doctrina.12.16. Donum.43. Duratio.7. Elementum.5.20.21. Ens.19.28. Enunciatio.4. Aequalitas.o. Esse.47.62.

27 Quantitas non impedit actionem formę, nisi per accidens, sed iuuat.~~.3.c^o.69.co.4. Eucharistia.53.59.60.99.100.c.117.119.124.c.197. Excōicatio.25. Excusatio.2. Feruor.5. Fides.58.60.162. Fieri.18. Figura.1.c. Finis.19.100.

28 Quantitas non agit, nisi mediante qualitate. 4.d.12.q.1.ar.2.q.1.c. Forma.12.13.45.70.125.c.141.151.c. Genus.41.

29 In solo genere quantitatis, aliqua significantur vt substantia, & alia, vt passiones. Met.5.lec.14.6./.Lec.15.co.2.fi. Gloria.20.

30 Quantitas dimensiua, nō est in deo, sed tantum quantitas virtualis.1^a.q.28.4.c./.q.42.1.1^m. Gratia.93. Habitus.14.34.64.65.

31 Immo quādam species quantitatis dimensiuę, quo ad rationem differentię, sunt in deo, & per consequens ęqualitas similiter.1.d.19.q.1.1.4^m./.d.24.q.1.1.1^m. Du^o.1080°. R fi^o, sicut Du^o.555°.

Homo.26. Ieiunium.6. Ignis.16. Ignorantia.19.20.36. Imaginatio.4.5.6.7. Imaginatiua.3. Immo^t.2. Indiuiduum.2.c.20.27.32.c. Indulgentia.6.15.17. Infinitum.14.c. Ingratitudo.16.17. Innocentia.7. Inobedientia.5. Instrumentum.10. Intellectus.25.260. Intentio.16. Hypostasis.7. Ira.72. Iudicium.33.39. Iustificatio.16.17. Labor.7. Lectoratus.7. Lex.25.68.150. Linea.o. Locus.o. Lumen.4.14.c. Luminare.5. Lux.6. Macula.14. Magis.1. Magnanimitas.26. Magnitudo.o. Maius. Maledicere.2. Mare.3. Materia.28.c.32.34. Matutinę.3. Mediū.23. Membrum.12. Mensura.4.16.19. Mercurius.1. Meri^m.55.69.72.73.74.76.77. Modalis.2. Mors.17.32. Motus.57.80. Mundus.8.17. Mutabile.5. Natura.9.49. Nobilitas.6. Nocere.9. Nomen.79. Numerus.1.6.21. Obedientia.7.24.25.37. Oblatio.4. Omnis.1. Oppositio.3.19.20.21. Opprobrium.3. Ordo.82. Pars.7.c.15.39.40.45.50. Passio.30.64. Pax.8. Peccatum.212.c.225.233.238.c.316.350. Poena. C. Perfectio. C. Perseuerantia.13. Pietas.5.19. Politica.4. Positio. Potentia.24.c.57.64. Prędestinatio.13. Prędicabile.6. Primitię.2. Prodigalitas.4. Proportio.1.c. Puer.6. Quantitas.14. Reatio.13.c.37.38.66. Resurrectio.18.22.32. Ros. Satisfactio.10.21.29. Scientia.11.12.85.c.101. Spirituale.8.c. Statutum.1. Tactus.15.16. Tempus.15. Ter^a.6.c. To^m.o. Tristitia.14. Videre.o. Virginitas.23. Vsura.1.47.73.78.94.97.129.c.173.191.194.c.204.205.223.233.236.253.260.263.274.275.284.285.291.294.295.302.305.313. Vsus.13.

32 Quantum per accidens, dupliciter.s. accidens quantū per se, ratione subiecti in quo sunt, vt album & musicum, & diuisum per aliud, vel magis per posterius, vt motus & tempus. Met.5.lec.14.fi.

Quantuncunq;. Angelus.254. Fractio.3. Potentia.41. Votum.81. Vsura.154.

Quare. Angelus.473. Causa.o. Cur. Iustificatio.38. Organum.5. Vsura.58.111.117.

QVARTA dies creationis.1^a.q.70.1.c. Bonitas.202. Dies.23. Vsura.165.

Quasi. Actio.71. Adoratio.5. Agēs.29.65. Agere.13. Agiographę.2. Antichristus.5. Archidiaconus. Alienum.4. Anima.47.214.242. Astare.345. Bestialitas.1. Causa.17. Cohors.1. Diffinitio.3. Ens.14. Esse.89. Expetere. Fere. Habitus.80. Intellectus.9. Introitus. Iustitia.18.39.65.66. Latro.1. Lex.76.180. Liberum.29. Lingua.1. Malignus. Manipulus. Matrimonium.1. Miraculū.2. Missa.1.10.11. Modus.7. Mollicies.2.4. Motus.1. Mulier.6. Negligentia.1.3. Nemesis.1. Nomen.8.13. Operatio.18. Papa.1. Passio.16.112. Paulus.24. Peccatum.18.21.132.228.361.435. Poenę. Poenitentia.97. Perfectio.2.32. Pertinacia.1. Possessio.4. Praeceptum.28.105.106. Prædicare.21. Pręsumptio.1. Quodammodo. Sanguis.15. Virginitas.23. Vsura.20.126.

QVATERNARIVS numerus, significat vitam actiuam, quia est corporum: ternarius autem contemplatiuam, propter tres potentias animę. Psal.6. pn^o. Resurrectio.1.

Quatuor. Contemplatio.14. Legitimatio.3.

Quaternarius. Vsura.148.216.

Quęrere. Accidēs.57. Actus.170. Agēs.98. Amor.193. Bonitas.64.177.228. Delectatio.93. Damō.72.75.78.83. Dulcedo.8. Eua.2. Expetere. Finis.93.106. Gloria.5.14.16. Inquirere.o. Iuramentum.6. Latere. Logica.11. Iudicra. Magnanimitas.12.21. Martyrium.14. Naturale.21. Poenitentia.107. Prælatio.27. Probatio.1. Quęstio.o. Quid. Radix.3. Requirere. Scientia.40. Solicitudo.6. Sors.3. Testamentum.12. Virtus.245. Votum.43. Vsura.27.38.113.126.165.175.

1 QVAESTIO quadruplex.s. an est, quia est, quid est, & propter quid est. Et duę primę reducuntur in eandem, & alię duę in vnā aliam. Met.7.lec.fi.o./.Post^r.2.lec.1.0. An est. Confessio.42.c.82. Cur. Disputatio.2. Doctrina.12. Dulce^o.8.

2 In qualibet quęstione, quęritur aliud de alio, & semp præsupponitur aliquid manifestum. Met.7.lec.fi.o. Aenigma.1. Ens.5.

3 In omni quęstione propter quid, quęritur de causa. Met.lec.4.principio./.Li^o.5.lec.2.co.2.fi./.Li^o.7.lec.fi.principio. Esse.67.84.85.

4 Temporibus nostris, audiuimus multas cōtrouersias, inter doctores, non solū in naturalibus quęstionibus, verum etiam in moralibus, in quibus periculum est, diuersa sentire & opinari. Opus.73.principio.

9 Quæstio rhetoris, secundum quodlibet genus causæ, respicit bonum vel malum: quia in iudiciali attenditur præmium vel pœna: in demonstratio, laus vel vituperium: In deliberatiuo, vtile ad agendum. 4.d.16.q.3.ar.1.q.1.1m. Metaphysica.28. Peccatum.441.442. Quærere. Quid. Scientia.69.c.

Quæstus. Furtum.12.

QVIA, assumitur tripliciter, scilicet causatiue, terminatiue, & pro signo. Io.10.lec.4.co.3. An est. Anima.192. Demonstratio.1.6.16. Esse.66.67. Quæstio.1. Scientia.138. Vti.14.

1 QVID./.duplex, scilicet quid nominis, & quid rei. 1a.q.2.2.2m./.3.d.24.ar.1.q.2.2m./. Trin.23. c./. Posteriorum.lec.2.co.2.

2 Quid, quærit de natura, & aliquando de supposito. 1a.q.29.4. 2m./.q.31.2. 4m./.1.d.23. 3.4m./. Potentia.q.9.4.1m. Absolute.3. Amor.117.153. Angelus.9.10.62.89. Anima.192.302. Beatitudo.1.c.101. Circunstantia.1.4. Cognitio.3.11.21. Corruptio.6. Cura.4. Dæmon.1.21. Deus.35.180.210. Diffinitio.2.3.9. Ens.1.c.21. Esse.43.64.66.69.84. Eucharistia.112. Excommunicatio.34. Falsitas.7.14. Felicitas.4. Forma.76. Fortitudo.42. Generatio.32. Genus.16. Humilitas.19. Ignorantia.3.9. Imago.21. Incontinentia.1. Indigentia.2. Infinitum.18.19. Intellectus.44.199. Inuoluntarium.3. Ius.21. Iustitia.61. Lex.27. Liber.17.23. Luxuria.8. Malum.34. Manna. Mens.6. Mensura.4. Meritum.6.68. 102.107. Metaphysica.28. Natura.39. Nobilitas.4.5. Nomen.25. Obstinatio.1. Passio.82. Pœna.21. Perfectio.77. Politica.4. Poretani. Quæstio.1. Quidditas. Quis. Scientia. 54.55.138. 146. Signum.13. Syllogismus.3. Simpliciter.5. Tempus.1.c. Theologia.23. Transumptio. Vsura.1.c.213.276. Quidam. Numerus.25.

QVIDDITAS de ratione sua non est simplex, nec composita. 2.d.3.q.1.1.c. Accidens.120. Angelus.318.391. Cogitatiua.3.4. Conceptio.14. Contractio.1. Ens.21. Essentia.0. Esse.80. Falsitas.5.7. Felicitas.2.4. Forma.7.40. Intellectus.21.c.110.111.129. Metaphysica.25.28. Quid.0. Substãtia.1.c.9.c.25.c. Virtus.1.c.176.

1 QVIES ./. De ratione quietis est, quod mobile similiter se habeat nunc & prius. 1a.q.53.2.3.c./. Met.4.lec.4. co.3. Agens. 45. Amor.253. Angelus.469. Anima.130.c. Animal.34. Appetitus.40. Ascendere.7. Beneficium.16.

2 Quies naturalis, est finis naturalis motus, & per se intenta a natura. 1.d.40.q.4.2.1m. Bonitas.194. Cœlum.115.c. Contemplatio.10.23. Contrarium.33.34. Delectatio.12.13.41. Dies.28. Expectatio.1. Fiducia.5. Graue.5. Limbus.2.3.

3 Quies est prior motu via intentionis, & posterior via executionis, quia est finis eius. 12e.q. 25. 1.c. Ludus.2.8.

4 Quies dicitur dupliciter, s. cessatio operis, & cõplementum desiderij. 1a.q.73.2.3.c./.2.d.15.q.3.2.c. Motus.10.18.71. Natura.17. Nox.3. Passio.58.65. Paupertas.8. Pax.1.10. Physica.4. Præceptum.46.48. Præcingi. Quiescere.0.

5 Quies voluntatis duplex. s. desiderij, & motus. Prima conuenit viatoribus iustis. Secunda vero beatis tantum. 1.d.1.q.4.1.5m. Quietatio. Quietum. Religio.26.29. Requies. Requiescere. Sabbatum.2. Sanctus.7.8. Serenitas. Temperantia.19.

6 Quies duplex. s. in temporalibus, & spiritualibus. A requie mentis homo egreditur ad primam, & ad secundam ingreditur. He.4.co.2.

7 Quies triplex. s. temporalis, conscientiæ, & æternæ gloriæ. He.3.lec.2.f. Tempus.14.18.23. Tranquillitas. Vindicatio.4. Vita.30.

8 Quies quadruplex. s. a motu, labore, operatione, & in vltimo fine. Tertia & quarta conuenit Deo, non autem prima. 2.d.15.q.3.2.c.

1 QVIESCERE in toto tempore aliquo, est esse in eo in quolibet instanti illius temporis, etiam in vltimo. 1a.q.53.3.c. Abscondere.1. Agens.45. Angelus.469. Anima.130.c. Animal.34. Appetitus.40. Beatitudo.99. Cœlum.122. Comprehendere.8. Cor.5.7. Delectatio.11. Desiderium.15.18. Effectus.7. Finis.109. Intentio.22. Ornatus. Quies.0.

2 Homo debet quiescere quadrupliciter. s. a peccato, a cursu vagandi, ab immoderato appetitu, & a præsumptione intellectus. Isa.30.co.2.

3 Spiritussanctus manet, seu quiescit in filio tripliciter. s. sm vim spiratiuam, sm humanitatem, & sm amorem. 1a.q.36.2.4m./.1.d.11.1.2m./. Potentia.q.10.4.18m. Quietatio. Requies. Requiescere. Sapientia.45. Sedere.9. Speculum.6. Stratus.2. Verbum.30.

1 QVI est, est proprium nomen Dei, & primum. 1a.q.13.11.0./.1.d.8.q.1.1.3.0./. Potentia.q.2.1.c./.q.7.5.c.f.1m./.q.10.1.9m./. Dionysius.5.lec.3. principio.

2 Hoc nomen, qui est, magis proprium nomen Dei est, quam Deus, ex parte eius a quo nomen imponitur, & quantum ad modum significandi, sed quo ad id ad quod nomen imponitur, est econuerso. 1a.q.13.11.c.1m.

3 Qui est, appropriatur filio Dei, ratione tantum adiuncti. s. ratione liberationis figuratæ. Et est personale sm relationem determinatam, essentiale vero sm relationem indeterminatam. 1a.q.39.8.f.

Quietatio. Amor.174.177.253. Beatitudo.99. Comprehendere.8. Delectatio.11. Dulcedo.1. Effectus.7. Quies.0. Quiescere.0. Religio.23.

Quietum. Effectus.7. Motus.53. Oratio.18.

Quin. Absoluere.24. Angelus.256. Dæmon.95. Forma.153. Gratia.181.

Quincuplum. Vsura.189.

Quingenti. Cohors.3. Quinquagenarius.

QVINQVAGENARIVS dicitur, qui habet sub se quingentos quinquagintaquinque pedites, equestres autem sexagintasex, vt quilibet eques certum numerum peditum habeat. Opus.20.lio.4.co.27.

Quinquaginta. Quinquagenarius. Vsura.239.

Quinque. Absoluere.7.23. Accidens.92. Animal.81. Augmentum.25. Bos. Confessio.74. Dies.24. Eclipsis. Euangelium.7. Eucharistia.258. Excommunicatio.24.32. Felicitas.7. Fides.14. Filiatio.38. Flagellum.3. Flumen.1. Forma.25. Fortitudo.7.45. Gloria.20. Gratia.127. Gula.8. Hæresis.133. Ieiunium.20. Indulgentia.5. Ira.50. Iudicium.45. Iustitia.22. Lex.15.18. Locus.4. Luxuria.17.24. Manens. Medium.12. Miles.4. Miraculum.41. Missa.16. Motus.78. Notio.6.7. Oratio.9.11.77.99. Passio.39. Pœnitentia.9. Perfectio.22. Phase. Præparare. Quinquaginta. Quinta. Resurrectio.35.

QVINTA dies creationis. 1a.q.70.1.c./.q.71.0.

Amor.58. Dies.24. Quinque. Vsura.165.

Quinus. Notio.7.

Quis. Circumstantia.4. Pater.14 Quid.0.

Quoad. Abstinentia.3. Confirmatio.3. Contemplatio.27. Excæcatio.3. Quo ad nos. Sterilitas.2.

Quo ad nos. Contemplatio.27. Delectatio.91. Deus.12.93.201. Dextrum. Differentia.18. Finis.55. Notum.1.3.4.7.9.10. Scientia.24.115. Signum.1.

Quodammodo. Anima.42.71.120. Causa.17. Cœlum.40.89. Dolabrum. Feruor.3. Forma.74. Generatio.60. Gratia.157. Infinitum.20. Intellectus.129.

Ira.6. Iudicium. 11. Numerus. 12. Peccatum. 184. Pœnitentia.5.

QVOD est, est suppositum habens esse, non autem materia. 1.d.8.q.5.2.c./.ꝭ.2.c°. 53./. Spiritu. 1.8^m. Accidens.23.89. Angelus.27.31. ĉ.43.45. Anima.58. Beatitudo.9. Compositio. 6. 7. Esse. 81. Fides. 30. Forma.18.50. Generatio.16.75. Idea.3. 10.11.22. Quo est. 1.

QVOD quid est. Anima.192. Contingens.10. Diffinitio.0. Esse.66. Essentia.0. Intellectus. 21. Principium.26. Quid. Quidditas.

1 QVO est, & quod est, in solo Deo non differunt. 1^a.q. 29.4.1^m./.3^a.q.3.2.3^m./.3.1^m./.q.17.1.c./.1.d.8. q.4. 1.2^m./.q.5.1.2.c./.d. 19.q.4.1. 4^m./.d.33.1.c. 2^m./.d. 34. q. 1. 1.c./.2.d. 2. q.1. 1.c.ẜ./. Potentia. q. 9. 4.c. ẜ./.16^m.

2 Oppositum videtur dicere. 1^a.q.3.3.c.
ꝑ Du°.1081°. R ẜ°, sicut Du°.114°.
Abstractum.7. Accidens.23.89.

3 In compositis ex materia & forma, quo est, dicitur tripliciter. s. forma partis, forma totius, & esse. 1.d.8.q.5. 2.c./.ꝭ.2.c°. 53./. Spiritu. 1. 8^m./. Opusc.54.0. Angelus.43.45. Anima.58. Compositio. 6.7. Esse.73. Eucharistia.13.111.275. Excæcatio.3. Excommunicatio.3. Falsitas.15. Fides.42.43. 59.75.76.77. Finis. 26.64. Forma.6.18.50.165. Generatio.16.69.75. Habitus.25.80. Idea.22. Intellectus.132.
Quomodo. Circumstantia.4.
Quondam. Ecclesia.16. Olim.
Quot. Affinitas.7. Angelus. 56. 192. Anima.313. Mulier.5. Oppositio.19. Ordo.20. Vsura.3.216.
Quotidie. Beneficium.14. Eucharistia.17.179.181. Iuge. Missa.16.
Quoties. Indulgentia.25. Petrus.4. Replicari.
Quotiescunq;. Eucharistia.163.
Quotus. Consanguinitas.7.
Quousq;. Ieiunium.14. Pollutio.3.

1 RAAB interpretatur fames, vel latitudo, & significat ecclesiam. Matth.co.10.

2 Raab fuit carnaliter meretrix. Sed nuncij Iosue exploratores, potius ingressi sunt domum eius, quia domus talium, patent de nocte, & omnes indifferenter recipiũt, & domus eius adhærebat mœnijs ciuitatis, ad fugam & minus periculum. Vel erat tantum spiritualiter meretrix. i. idolatra. Matth.co.10.ẜ./. He.11.co.16.
Rabanus. Cœlum.58.60.
Rabi. Error.12. Prophetia.81.

RACHA, est interiectio irascẽtis. 22^e.q.158.5.3^m./. Ma.q.12.5.c.ẜ. Fatue. Ira.5.

RACHEL, interpretatur videns Deum. Et significat ecclesiam. Matth. 2.co.15. Decor. Iacob.9. Religio.16.
Radi. Abijcere. Coma. Corona. 3. Dæmon. 87.
Rasura. Sacramentum. 124. Tondere. Tonsura. Vsura. 4.

RADIVS solis fuisset ab æterno, si sol fuisset ab æterno. 2.d.1.q.1.5.15^m. Cœlum.43. Facies.3. Lucidi-tas.1. Lumen.6.7. Luminare.1. Lux.5. Moyses.5. Sion.3. Speculum.5.

1 RADIX./. Aliqua dicuntur ad similitudinem radicis arboris, quæ ex terra trahit alimentum, vel quæ alimentum præstat toti arbori. 12^e.q.84.1.c. Actio.43. Angelus.463. Anima.144. ĉ.245. 247. 248. Auaritia.17.18.

2 Radix peccati, non est actus peccati, nec habitus, sed est passio, vel pronitas ad eam, nascens ex peccato originali. 2.d.42.q.2.1.c.2^m./.2.c.

3 Radix peccati, ex parte peccantis est tantum vna: sed ex parte eorum quæ quæruntur, sunt tria. s. concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum & superbia vitæ. Ex parte autem boni cõmutabilis & mali, sunt duo. s. cupiditas, & timor. 2.d.42.q.2.1.0./.4.d.15.q.1. ar.4. q.3.c. Capitale.8. Charitas.9.10.101. Concupiscibilis.8.9. Deus.359.360. Differentia.14. Donum.19. Honestas. Honestum.5. Humidum.0. Imago.9. Infidelitas.11. Intellectus.8.211. Libertas.4. Meritum.8. 53.54. Mille.1. Numerus.14. Omissio.17. Passio.45. 50. Patientia.7. Pœna.73.90. Rixa.4. Sensus.25. Superbia.2.16. 17.18. Tristitia.12. Vindicatio.5. Virtus. 53.120. Voluntas.54.55. Vsura.12. 221.291. Christus.110.198.215.
Ramus. Charitas.10. Superbia.17.
Rama. Magi.7.

RANCOR est indignatio, contra ✱ omnes, & maxime prælatos detinentes hominem inuitum in spiritualibus bonis, quæ ipsum contristant, & etiam contra omnes ad spiritualia bona inducẽtes. 22^e.q. 35.4.2^m./. Ma.q.11.4.c. Accidia.8. Amaritudo.

RAPACITAS continetur sub violentia, cum sit species eius. Quæ violentia, est filia auaritiæ. 22^e.q. 118. 8.c.3^m. Canis.2. Furtum.3.
Rapere. Deprædari. Furari. Surripere. Venus.2.3.

RAPHAEL est de vltimo ordine angelorum. 2. d.10.L.

RAPINA per se est peccatum, quia est auferre per vim, rem alienam iniuste. 22^e.q.66.8.0. Adam.81. Alienum.7. Bellum.6. Contumelia.5. Decimæ.26.27. Deprædari. Dominium.17. Excommunicatio.12.17. Furtum. 4.ĉ.9. Infidelis.2.3.6. Necessitas.30. Princeps.13.14.16. Raptor. Raptus.1.ĉ. Satrapæ. Vsura. 122.ĉ.231.ĉ.285.287.289.ĉ.303.ĉ.
Raptor. Rapina. Raptus.1.ĉ. Vsura.246.248.

1 RAPTVS vt est species luxuriæ, est quando puella de domo patris violenter abducitur, vt corrupta matrimonio habeatur: siue ei, siue parentibus violentia inferatur. 22^e.q.154.1.c./.7.0./.4.d.41.ar.4.q.1. c.ẜ./.2.c. 6^m./. Ma.q.15.3.c.

2 Raptus quandoq; est cum stupro, & quandoq; sine eo, vt in raptu viduæ, vel nuptæ, vel corruptæ. Et quãdoq; stuprum est sine raptu: si defloretur virgo sine vi. 22^e. q.154.7.0. Luxuria.9.13. Matrimonium.116. Rapina. Raptor.

3 Raptus plerunq; concurrit cum stupro, Ideoq; quandoq; ponitur vnum pro alio. 22^e.q.154.7.1^m. Sponsa. 4.

4 Rapta potest duci in matrimonium, si ipsa vel parentes consentiant. 22^e.q.154.7.3^m./.4.d.41.ar.4.q.3.3^m.

5 Raptus monialium, grauius sm leges punitur. s. capitali pœna. 22^e.q.154.10.2^m.

6 MENTIS./. Raptus mentis proprie, est eleuatio mentis ad supernaturalia a Deo, cum abstractione a sensibus. 22^e.q.175.1.0./. Veri.q.13.1.0./.2. 9^m./.2^e. Cor. 12.co.4.

7 Extasis dicit simpliciter excessum mentis, sed raptus addit violentiam. 22^e.q.175.2.1^m. Abstractio.14. ĉ. cœlum.65.

8 Excessus mentis, extasis, & raptus, sumuntur pro eodem. Et hoc dupliciter, scilicet vel secundum intentionem tantum, & sic conueniunt omni amanti Deum & contemplanti, vel secundum actualem abstractionem a sensibus, & sic sunt in communi vsu. Veri.q. 13.2. 9^m./.2^e. Cor. 12. co. 3. ẜ. Deus. 171. 172. He-

Ifas.3.Moyses.3.

9 Raptus ratione causę, potest pertinere ad vim appetitiuam, non autem ratione termini, sed tantum ad vim cognitiuam. 22ᵉ.q.175.2.o.

10 Homo fit extra se, ſm appetitum dupliciter. s. eleuando se per intellectum ad diuina, pretermissis sensibilibus, sicut Paulus: vel econuerso. s. infra se, seipsum pręcipitando: sicut ille qui porcos pauit, sub semetipso cecidit. Et neutro modo est proprie raptus. Sed minus primo modo: quia est sine violentia: licet vterq; excessus, possit esse causa raptus in vi cognitiua. 12ᵉ.q.28.3.c./. 22ᵉ.q.175.2.2ᵐ.

11 Raptus mentis ad diuina triplex. s. per similitudines imaginarias, per effectus intelligibiles, & per essentiam Dei. Primus conuenit Petro, & Ioanni euangelistę. Secūdus Adę & Dauid. Tertius vero Paulo & Moysi. 22ᵉ.q.175.3.1ᵐ./.Veri.q.13.2.9ᵐ./.2ᵉ. Cor.12. co.5.

12 Oppositum videtur dicere, quo ad tertium modum. 1ᵃ.q.12.2.c.1ᵐ./.5.o.

Dubio.1082°. Rñº.sicut Duº.486°.

13 Paulus fuit raptus, in die suę cōuersionis, in anno passionis Christi. s. circa fines imperij Tiberii. 2ᵉ. Cor.12. co.3.fi./.Lec.2.principio.

14 Paulus nesciuit, an eius anima in raptu fuerit separata a corpore: licet probabilius sit φ non fuerit separata. 22ᵉ.q.175.5.4ᵐ./.6.o./.Veri.q.13.5.o./.2ᵉ.Cor. 12.co.7.

15 Paulus in raptu, fuit in statu merendi. Sed non merebatur actu, quia tunc habuit actum charitatis patriæ. s. fruitionem contra quosdam. Veri.q.13.2.6ᵐ.

16 Paulus in raptu, fuit beatus ſm actum, non autem ſm habitum. Sed fidem habuit econuerso. Ideo erat tunc viator. 22ᵉ.q.24.8.1ᵐ./.q.175.3.3ᵐ./.5.1ᵐ./.6.3ᵐ./. q.180.5.c./.2.d.11.q.2.4.4ᵐ./.4.d.49.q.2.7.c.4ᵐ./. 5ᵐ./.Veri.q.13.2.c.5ᵐ./.6ᵐ./.3.11ᵐ./.5.5ᵐ./.6ᵐ./.q. 18.1.13ᵐ./.2ᵉ.Cor.12.co.6.

17 Paulus post raptum, memor fuit eorū quę viderat in diuina essentia, per species relictas ex eo. 1ᵃ.q.12.9.2ᵐ./. 22ᵉ.q.175.4.3ᵐ./.3.d.14.ar.1.q.4.3ᵐ./.Veri.q.8.5. 5ᵐ./.6ᵐ./.q.13.3.4ᵐ./.2ᵉ.Cor.12.co.7.

18 Finis raptus Pauli fuit, vt esset idoneus testis, futurę gloriæ. Veri.q.13.3.8ᵐ./.5.6ᵐ.

Rarefactio. Augmentum.2.č. Cete.b. Raritas.o.

1 RARITAS vltima ad quam materia potest peruenire, est raritas ignis. 2.d.14.1.4ᵐ./.d.30.q.2.1.c.co. 4./.Potentia.q.4.1.5ᵐ.

2 Raritas & subtilitas non sunt vniuocę in cœlis, & in inferioribus. 2.d.2.q.2.2.5ᵐ./.d.14.2.4ᵐ./.Ce.2.lec. 10.fi. Delectatio.27.Deus.399.Pœnitentia.47.Punctus.6.Rarum.o.Subtilitas.2.Vsura.164.

Rarius. Fornicatio.19.Pluuia.4.

Raro. Accidens.103.105. Blasphemia.26. Casus.2. Contingens.6.Delectatio.34. Aegyptus. Fœmina.4. Futurum.2. Incontinentia.6. Intentio.19. Lex.51. Mercurius.1. Naturale.24. Rarum.o. Vita.41. Vsura.280.

1 RARVM est, in quo parum est de materia, sub magnis dimensionibus. Densum autem econuerso. 2.d.30. q.2.1.c.principio. Cete.6. Corpus.42.48. Delectatio.27.34. Homicidium.3.Raritas.o.

2 Rarum & densum, sunt contraria, & reducuntur ad excellentiam & defectum, sicut ad quędam vniuersalia. Phy.lec.9.o.

3 Sicut diuersitas speciei in animalibus, cognoscitur ex diuersitate figurarū, sic & in elementis ex diuersitate rari & densi. 4.d.3.ar.3.q.2.c.fi.

Rasura. Abiicere. Radi. Tondere. Vsura.4.

Ratificatio. Confirmatio. C. Matrimonium.121.135. 137. Ratihabitio. Ratum.

Ratihabitio. Consensus.o. Eleemosyna.21. Ordo. 91. Pręsumptio.1.13. Ratificatio. Ratum. Simonia. 31. Vsura.255.č.

1 RATIO dicitur quadrupliciter. s. virtus cognitiua, causa, supputatio, & aliquid simplex, abstractum a multis: quæ omnia cōueniunt Deo. Dionysius.7.lec.5.principio.

2 Ipse intellectus diuinus & angelicus, ratio, nominatur. 1.d.3.q.1.2.4ᵐ./.6.2ᵐ.

3 Ratio sumitur dupliciter. s. stricte & proprie, ſm φ nomen rationis sumitur ab inquisitione & discursu, vel ſm φ ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturę, vt dicit Isaac, φ ratio oritur in vmbra intelligentię, & sic rationale, est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio cōmuniter siue metaphorice. s. pro qualibet cognitione virtutis non impressę in materia, & sic rationale cōmuniter cōuenit Deo, & angelis, & hominibus. 1ᵃ. q.29.3.4ᵐ./.q.51.1.2ᵐ./.q.62.8.2ᵐ./.22ᵉ.q.49.5.3ᵐ. 1.d.25.q.1.1.4ᵐ./.d.33.1.3ᵐ./.2.d.3.q.1.2.4ᵐ./.6. 2ᵐ. Absoluere.33. Abstinentia.1.6.8. Accidens. 11.14.15.20.35.46. Actio.5.16.74. Actor.1.

4 Ratio dicitur dupliciter. s. id quod est in ratiocinante. i. actus rationis vel potentia, & vt est nomen intentionis. s. diffinitio vel argumentatio. 1.d.33.1.3ᵐ. Actus.11.26.35.39.41.45.64.79.160.161.162.176. 179. Adam.21.56.89.č.

5 Ratio rei dicitur tripliciter. s. quę nō habet fundamentum in re, neq; proximum, neq; remotum, sicut ratio chimerę, & alia fictitia, & ratio rei ratiocinantis, qua cognita sunt in cognoscente ſm modum cognoscentis, & ratio rei rationabilis. 1ᵃ.q.16.3.2ᵐ./.22ᵉ.q.1.2.c.principio./.6.2ᵐ./.1.d.30.3.c./.d.41.L./.3.d.15.q.2.ar.3. q.2.c.3ᵐ.fi./.d.33.q.1.ā.1.q.1.2ᵐ./.Veri.q.26.9.7ᵐ./. Ma.q.8.3.2.10.

6 Ratio dicitur dupliciter. s. per essentiam, & per participationem. 3ᵃ q.18.2.c.1ᵐ./.3.d.17.ar.1.q.2.3ᵐ.

7 Ratio sumitur dupliciter. s. vt est virtus animę, & vt est ratiocinatio & supputatio. Phil.fi. Addere.1.2. 6.7.8.13.č.

8 Ratio sumitur dupliciter, scilicet vt ratio, & vt natura. Et vtrunq; dupliciter, scilicet vel vt ratio fundatur in natura, vel vt natura dicitur absolute, & ratio dicitur ad aliquid. 3.d.15.q.2.ar.3.q.2.c./.d.33.q.1.ar.1. q.1.2ᵐ./.Veri.q.26.9.7ᵐ. Affirmatio.2. Agens. 12.35.70.

9 Ratio dupliciter inducitur, ad aliquid probandum. s. vel sufficienter, sicut in scientia naturali inducitur ratio sufficiens ad probandum φ motus cœli semper sit vniformis velocitatis, vel quæ non sufficienter probet aliquā radicem, sed quę radici iam positę, ostendat congruere consequentes effectus: sicut in astrologia ponitur ratio ecentricorum & epicyclorum. 1ᵃ.q.32.1.2ᵐ. Amor. 10.181.182.183.218.220.243.263.284.285.610. 624. Analogia.9.11.12.14.15. Angelus.32.33.187. 230.327.342.351.352.364.374.388.392.403.418. 425.453. Anima.94.146.198.200.č. Animal.43. Ars.2.3.4.č. Artificiale.5.6. Beneficentia.1.

10 Ratio hominis est perfecta dupliciter. s. perfectione naturali. i. lumine rationis, & perfectione supernaturali. i. virtutibus theologicis: quarum prima, perfectius habetur: sed secunda est maior. 12ᵉ.q.68.2.c. Creatio. 1.č.14.20.31.47. Denominatio.1. Diffinitio.18. 445. Fides.8.75.85.96. Forma.53.č.117.Genus. 4.Gratia.35.Homo.6. Idea.5.6.11.19.21.23.29. 30.Idem.2.

11 Ratio bene ordinatur per actus omnium virtutum dupliciter.s.vel in se,per virtutes intellectuales, vel circa interiores passiones seu exteriores operationes,per virtutes morales.12^{e}.q.100.2.c. Imperfectio.5.Iustificatio.38.Lux.15.Organum.5.Pars.8.13.46. Peccatum.90.91.92.107.149.152.202.249.360.368.381.405.Pœna.17.Persona.25.

12 Rationes intellectę,habent duplicem firmitatem.s.sui esse a subiecto,& suę veritatis ab obiecto.1.d.2.3.5^{m}. Probatio.1.Processio.3.Qualitas.14. Quantitas.5.6. Regula.1.2.

13 Aliquid pręfuit in rationibus causalibus dupliciter.s. vt fiendum a Deo tantum, vt corpus hominis, vel a creatura.1^{a}.q.71.1.1^{m}./q.91.2.4^{m}./q.92.4.3^{m}.

14 Rationes seminales,primo sunt in verbo Dei,sm rationes ideales: secundo in elementis mundi,vt in causis vniuersalibus: tertio in causis particularibus: quarto in seminibus.1^{a}.q.115.2.c.

15 QVID./Ratio,est natura intellectualis obumbrata.1.d.3.4.c.4^{m}. Agens.70.Agere.5.13.Altare.3.

16 Ratio quandoq; comprehendit duas potentias.s.vim apprehensiuam & affectiuam,siue intellectum & voluntatem.3.d.33.q.2.ar.1.q.3.3^{m}./ar.3.q.2.c./ar.4.q.3.c.fi.2^{m}./Veri.q.22.10.2^{m}./11.1^{m}./12^{m}. Anima.85.119.146.163.167.č.222.265.294.310.561. Aristoteles.7. Ars.1.č. Assumere.7.35. Attribui. Attributa.1.3.6.9.10.11.14.18. Auersio.1.7.8.9.

17 Ratio corrupta,non est ratio, sicut falsus syllogismus non est syllogismus proprie.2.d.24.q.3.3.3^{m}. Aureola.14.

18 Semper remoto aliquo de ratione alicuius, remouetur illud.12^{e}.q.67.5.o./22^{e}.q.18.2.c./3^{a}.q.86.4.1^{m}./1.d.26.q.2.1.3^{m}./4.d.22.q.2.ar.3.q.2.c./$\tilde{5}$.4.c^{o}.32.2^{m}./35.fi./Veri.q.4.2.c.fi./q.24.10.14^{m}./Virt.q.4.4.c./quol.3.4.c. Beatitudo.7.21.33.101.102.123.132.140.Beatus.4.5.6.Beneficientia.1.Beneficium.9.25.Bonitas.34.61.66.72.75.82.90.91.94.96.103.104.105.143.162.č.222.č.Cogitatiua.o.Conceptio.5.č.38.Deus.11.147.187.281.č.Fieri.8. Finis.6.11.15.19.39.43.45.46.50.84.91.94.95.98.108.119.134.

19 Ratio cuiuslibet rei significata per nomen, est conceptio quam significat nomen.Opus.9.q.1.

20 Virtutes naturales inquantum sunt originatę a rationibus idealibus,possunt dici rationes:non autem inquantum sunt in materia corporali.1^{a}.q.115.2.1^{m}./2.d.18.q.1.2.1^{m}. Habere.3.Indiuiduum.4.9.Instans.1.4. Intellectus.25.Intentio.2.10. Notio.1.3.4. Numerus.23.č.Obliqui.1.Oppositio.19.Ordo.9.Persona.14. Prędicari.25.Pręlatio.6.Priuatio.2.9.

21 Rationes ideales possunt dici causales, & non seminales:seminales autem possunt dici causales.1^{a}.q.115.2.4^{m}. Propter.7.

22 Rationes seminales sunt virtutes rerum,actiuę & passiuę.1^{a}.q.115.2.o./2.d.7.L./d.13.1.c./d.18.q.1.2.o./Veri.q.5.9.8^{m}. Prudentia.11.č.33.č.43.48.54.55.63.64.66.Reuerentia.3.Vsura.49.149.197.

23 DIFFERENTIA./Ratio & intellectus non sunt idem:quia ratio quandoq; est recta, & quandoq; non recta, tam in speculatiuis quam in practicis: sed intellectus semper est rectus.1.d.1.q.1.1.4^{m}./2.d.24.q.3.3.3^{m}. Abstractum.1. Accidentaliter.3. Adulatio.4.

24 Immo ratio dicitur esse semper recta.Ma.q.7.5.6^{m}. ☞ R ñº. Dubio.1083º.

25 Ratio dicitur esse semper recta dupliciter, scilicet vel respectu principiorum,vel quia non errat ex proprietate sui sicut phantasia, sed tantum ex defectu sui. Ma.q.7.5.6^{m}.

26 Ratio & intellectus sunt realiter eadem potentia.1^{a}.q.79.8.o./q.83.4.c.2^{m}./12^{e}.q.49.5.3^{m}./q.83.10.2^{m}./3^{a}.q.18.3.2^{m}./2.d.24.q.3.3.2^{m}./Veri.q.15.1.o./q.16.1.c.fi./Anima.3.lec.14.fi. Affirmatio.2. Agere.5.23.Agonia.o.

Oppositum videtur dicere. Posteriorum principio. ☞ Duº.1084º. R ñº.sicut Duº.43º.

27 In quibusdam magis acceleratur rationis vsus in vno quam in alijs.4.d.27.q.2.2.7^{m}. Animal.43.44.45.47. Apyrochalia. Appetitus.25.51.56.58.59.61.č.66.73.89. Auersio.8.9.Auris.Baptismus.92.č.102.132. Beatus.46.Bonitas.180.Charitas.10.Caro.2.Castitas.3.Causa.30.36.81.Cœlum.1.22.27.Certitudo.4.Circuncisio.12.Circunstantia.17.18.25.Ciuilis.1. Clauis.2.Cognitio.25.32.43.Complacentia.2.Compositio.15.Comprehendere.1.3.6.Cómune.1.3.7.9. Communicabile.3.4.Conceptio.5.č.Conclusio.1.2. Concupiscentia.9.č.Cócupiscibilis.7.č.Conscientia.5.8.13.Consensus.o.Constantia.8.9.Cósuetudo.2.3.5.Continentia.3.6.8.č.Contractio.1.Contrarium.16.17.18.Cor.4.Corporeitas.2.3.Creatio.1.3.4.5.20.31.47.Credere.5.14.č.30.Culpa.4.Cura.3.Datio.4.Debitum.3.11.12.

28 Ratio & sensus,differunt obiecto, sed ratio & intellectus differunt in solo modo cognoscēdi.Ideo ratio pertingit ad perfectiones intellectus, non autem sensus ad perfectiones rationis.1^{a}.q.59.1.1^{m}./q.79.8.3^{m}./12^{e}.q.51.1.1^{m}./2.d.9.8.1^{m}. Dęmon.65.Denominatio.11.Deus.11.28.63.122.147.153.159.184.187.199.204.238.245.249.253.257.259.284.285.334.338.341.345.347.361.Dialectica.4. Difficile.8.14. Diffinitio.o. Dispositio.4. Disputatio.3. Distinctio.2.9.15.34.35.37.Diuersitas.12.Diuisio.3.4.9.10.19.20.21. Dolor.5.31.Donum.8.9.14.38.Dubitatio.1.Eadem. Ebrietas.1. Energuminus.2. Ens.R. Aequalitas.6.21.č.Error.3.5.Esse.49.80. Essentia.5. Aestimatio.1.2. Aestimatiua.2.4. Aeternitas.8.28. Eucharistia.108.109.Factum.2. Falsitas.2.14. Fides.14.18.21.29.38.85.86.99.112.115.132.141.č.Fieri.1.8.Filiatio.17.25.Forma.21.88.166. Fortitudo.5. Fortuna.5.Fructus.9.11.Frui.1.Fruitio.13.

29 Semper quod est ratio alterius,se habet ad illud vt formale ad materiale.Ma.q.2.2.5^{m}./11^{m}. Futurum.1.4.

30 Certitudo rationis,est ex intellectu,sed necessitas rationis,est ex defectu intellectus.22^{e}.q.49.5.2^{m}.

31 Duę rationes eiusdem rei,non demonstrant duo esse: sed dupliciter,quid est: sicut de puncto potest dici, quid est,sicut principium:&,quid est,vt finis, propter diuersam rationem principij & finis. Po^{a}.q.8.2.11^{m}. Gratia.34.35.Habere.3.Habitus.59.78.

32 Ratio practica est causatiua & apprehensiua rerum, speculatiua vero est tantum apprehensiua.22^{e}.q.83.1.c. Hæresis.56.Honestum.4.9. Honor.23. Idem.2.3.Ieiunium.6.29.In.22.26.Inconstantia.1.4. Indiuiduum.4.9.Indiuisibile.1.2.

33 Ratio practica dicitur recta,sm quod conformiter se habet ad rectos fines,& ad appetitum rectum. Sed speculatiua,ad prima principia.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.c. Infidelitas.2.Infirmitas.3.5.Ingenium.o. Innocentia.4.Insania.Insensibilitas.Insidię. Instrumentum.4. Intellectus.25.34.č.57.61.189.291.Intētio.2.10.Intimiditas.Ius.2.6.13.16.Lex.5.146.Locº.3.Logos. Luxuria.22.24.Malum.7. Medium.17. Mensura.3.5.11.14.22.23.24.Meritum.9.13.39.č.

34 Nihil firmiter cōstat sm rōnem speculatiuā,nisi p resolutiones ad pma pncipia indemōstrabilia:nec sm rōnē practicam:nisi p ordinationem ad vltimum finem,q est bonum cōe.12^{e}.q.90.2.3^{m}./$\tilde{5}$.4.c^{o}.54.3^{m}. Metaphora.1.2.

Multitudo. Peccatum. 90. 401. č. Pœna. 16. 26. Perfectio. 33. Persona. 3. 6. 11. 12. 25. 38. Perturbatio. Potentia. 3. 6. Pręceptum. 2. 41. 57. 60. 85. 117. 139. Pręcipere. 2. Pręcipitatio. 0. Prædestinatio. 2. 5. 6. 36. Prędicamentum. 3. 6.

35 Ratio practica est circa operabilia singularia, & contingentia, non autem circa necessaria, sicut ratio speculatiua. 12ᵉ. q. 91. 3. 3ᵐ. Prędicari. 4. 12. 25. 41. Principium. 4. 12. Proportio. 4. Propositio. 2. 5. Prouidentia. 2. 5. 6. 8. 28. č. Pulchritudo. 2. 3. 4. 9. Purgatio. 4. Rationale. 6. 7. Rebellio. 1. 2. Reduplicatio. 1. Regere. 1. Regula. 1. 2. Relō. H. Rẽm. 3. 10. 11.

36 Omnis ratio speculatiua vel practica, incipit ab aliquo principio, & per media, venit ad conclusionem. Sed tripliciter differũt. s. quia principium in speculatiuis est forma, & quod quid est, in operatiuis vero finis, quod quandoq; est forma, quandoq; aliquid aliud: principiũ etiam in speculatiuis, semper oportet esse necessarium, In operatiuis autẽ quandoq; est necessarium, quãdoq; autem non. Similiter in demonstratiuis, semper posteriora, ad priora de necessitate sequuntur, non autem in operatiuis semper, sed tunc solum, quando ad finẽ, nõ nisi per hanc viã perueniri potest. 3. 3. cᵒ. 97. co. 3.

37 Ratio superior & inferior, possunt esse speculatiuę & practicę, ratione diuersorum. Veri. q. 15. 2. c. 8. / 6ᵐ. Religio. 31. 65.

38 Ratio superior & inferior, sunt realiter eadem potentia, quæ respectu ęternorum, dicitur superior, sed respectu temporalium, dicitur inferior. 1ᵃ. q. 79. 9. 0. / 12ᵉ. q. 74. 7. c. / 2. d. 24. q. 2. 2. 0. / 3. d. 15. q. 2. ã. 3. q. 2. c. / d. 17. ar. 1. q. 3. 2ᵐ. / Veri. q. 15. 2. 0. / Ma. q. 7. 5. c. Res. 1. 3. Sapientia. 2. 14. Sacrificium. 0. Synderesis. 4. 8. Veritas. 2. 3.

39 Ratio superior & inferior, non differunt secundũ diuersa obiecta, sicut practicum & speculatiuum, sed per diuersa media. 1ᵃ. q. 79. 9. c. / 2. d. 24. q. 2. 2. c. 3ᵐ. / 3. d. 17. q. 1. 3. 2ᵐ.

40 Ratio superior dupliciter inhęret ęternis. s. considerã do ea secundum se, & vt regulas agendorũ cõsulendo. Ideo est speculatiua & practica. 1ᵃ. q. 79. 9. c. / 12ᵉ. q. 74. 9. c. / 22ᵉ. q. 45. 3. c. / 2. d. 24. q. 2. 2. c. 3ᵐ. / q. 3. 3. 4ᵐ. / Veri. q. 26. 9. 7ᵐ. / Ma. q. 7. 5. c.

41 Ratio superior, respicit ęterna vt obiecta, & vt media, ideo est speculatiua & practica, & pertinet ad cognitionem tantum. Sed partes imaginis, pertinent etiã ad affectiuam, & sunt tantum speculatiuę, & respiciunt deum, vt obiectum tantum. 2. d. 24. q. 2. 2. 3ᵐ.

42 Sicut appetitus sensitiuus eleuatur per regimẽ rationis supra se, sic ratio superior per lumen fidei. 2. d. 24. q. 3. 5. c.

43 Ratio superior, dirigit rationem inferiorem. 2. d. 24. q. 2. 2. c. 4ᵐ. / q. 3. 1. 5ᵐ. / 4. 1ᵐ.

44 Ratio inferior, regulat sensualitatem, & seipsam. 2. d. 24. q. 3. 1. 5ᵐ. / 4. 1ᵐ.

45 ACTVS. / In ratione, sunt duo. s. actus, vt intelligere & ratiocinari, & aliquid constitutum per actũ eius triplex. s. primo diffinitio, secundo enunciatio, tertio syllogismus vel argumẽtatio. 12ᵉ. q. 90. 1. 2ᵐ. Actio. 16. 17. 43. Adam. 21. 22. 56. Adoptio. 19. Agiographę. 2. Agoᵉ. 2. Aia. 85. 94. 163. 169. 222. 294. 362. Animal. 45. Appetitus. 25. 51. 56. 58. 61. 73. Apprehẽsio. 3. 4. Ars. 10. č. Artificiale. 5. Assentire. 0. Auersio. 0. Auris. Baptismus. 92. č. 102. 131. Barbarus. 0. Bonitas. 101. Castitas. 3. Cœlum. 35.

46 Aliquis actus attribuitur rationi dupliciter. s. immediate, & mediante voluntate. Veri. q. 15. 3. c. Circunstantia. 17. 18. Cogitatio. 2. Coitus. 4. 5. 6. Cõmunicabile. 4. Conscientia. 0. Consensus. 0. Contẽplatio. 9. Corpus. 37. Creatio. 1. 4. 5. 12. 20. Delectatio. 54. 86. 87. 94. 111. Difficile. 14. Dispensatio. 5. Dolor. 32. Eucharistia. 208. Feruor. 1. Finis. 6. 11. 15. 19. 39. 84. 92. 94. 98. 107. 119. 134. Fortitudo. 5. Gẽtilis. 4. Heresis. 56. Homo. 37. č. Honestum. 4. 9. Humilitas. 26.

47 Apphẽsio rõnis duplex. s. iudiciũ sine discussione, vel iudiciũ cũ discussione. Primã sequit̃ volũtas vt nã. Secundã vero volũtas deliberata. 2. d. 24. q. 3. 1. c. Imago. 30. Imperare. 0. Imperfectio. 5. Imprudentia. 1. 3.

48 Actus duplex attribuitur rationi inferiori, respectu terrenorum. s. delectatio, & deliberatio. Superiori vero, secundus tantum. 2. d. 24. q. 3. 1. c. Incontinentia. 1. 6. 9. Infidelitas. 2. 8. 9. Infirmitas. 3. 5. Innocentia. 4. Inquirere. 1.

49 Ratio superior habet actum directe circa propriam mãns. i. circa rõnes æternas, sed indirecte circa tpalia, de qbus iudicat ẽm rõnes ęternas. Veri. q. 15. 3. 5ᵐ. / 5. c. / q. 26. 9. 7ᵐ. Insania. Insensibilitas. 1. Intellus. 2. Ira. 1. 8. 10. 16. 17. 22. č. 46. 54. 56. 60. 74. 75. Irascibilis. 4. Iudicium. 7. č. 41. Iustitia. 9. 36. 45. 58. 64. 79.

50 Ratio & prudentia ordinant actus humanos tripliciter. s. dando eis modum, firmitatem, & rectitudinem. 3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 3. c.

51 Ratio etiam secundum ꝙ est speculatiua, habet duos actus. Primus est componere & diuidere, secundus est discurrere. 4. d. 15. q. 4. art. 1. q. 1. c. Iustificatio. 27. 30. Latere. Legislator. 2. Lex. 3. č. 34. 35. 37. 42. 58. č. 74. 79. 99. 127. 153. č. Libertas. 4. Liberum. 4. 9. 26. Logica. 2. č. Lumen. 3. Luxuria. 22. Macula. 2. Magnanimitas. 2. 26.

52 Actus rationis practicę quadruplex. s. intellectus. i. recta ęstimatio de fine, consilium, iudicium, & præceptũ. Defectus primi est, cæcitas mentis. secundi inconsideratio. tertii pręcipitatio, & quarti inconstantia. Ma. q. 15. 4. c. Malum. 1. 7. 54.

53 Applicatio ad opus, est finis rationis practicę. 22ᵉ. q. 47. 1. 3ᵐ. / 3. c. Mansuetudo. 7. Materia. 16. Matrimonium. 71. 106. č.

54 Ratio est primum principium omnium actuum humanorum, & omnia alia principia eorum, obediunt rationi, sed diuersimode. 12ᵉ. q. 58. 2. c. / q. 90. 2. c. / q. 100. 1. c. / q. 102. 1. 3ᵐ. Medium. 17. 22. č. Misericordia. 2. Mundus. 8. 21. 23. Naturale. 13. Negligentia. 2. 4. 5. 6. 10.

55 Quilibet actus rationis, se extendit ad quamlibet materiam moralem. 22ᵉ. q. 54. 1. c. Nitor. 1. Oratio. 1. 92. 94.

56 Ratio habet vim mouendi, a voluntate, quia ex hoc ꝙ aliquis vult finem, ratio imperat de iis quæ sunt ad finem. 12ᵉ. q. 17. 1. c. / q. 90. 1. 3ᵐ. Obligari. 6. 7. Ordinatio. 2. 3. Ordo. 38. č. Passio. 52. 53. 59. 68. 74. č. Patientia. 2.

57 Omnis inquisitio, rationis procedit a simplici intuitu principiorũ per intellectum, & terminatur ad ipsum per resolutionẽ. 1ᵃ. q. 79. 8. c. / 12. c. / 12ᵉ. q. 91. 2. 2ᵐ. / q. 100. 1. c. / 22ᵉ. q. 8. 1. 2ᵐ. / q. 154. 11. c. / 3. d. 35. q. 1. ã. 2. q. 2. c. / Veri. q. 15. 1. c. / Virt. q. 1. 8. c. co. 2. / q̃l. 8. 4. c. Pctm̃. 1. č. 87. č. 104. 167. 289. 293. 401. č. 412. 413. 414. Pœna. 44. Perseuerãtia. 1. 10. Persona. 38. Perturbatio. Pręcipitatio. 2. Prędestinatio. 2. 5. 6. 36. Prędicamentum. 3. 6. Processio. 15. č. 25. Promissio. 1.

58 Rõ cõtristat̃ dupl̃r. s. ꝑ se & directe, ꝑ ꝑrium. i. ꝑ solũ pctm̃ mortale, & ꝑ accñs & indirecte, ꝑ irã. Ma. q. 12. 3. 7ᵐ. Puer. 2. č. Religio. 31. 65. Reuerẽtia. 2. 3. 5. Sapientia. 2. 14. Sensualitas. 8. 13. Spõsalia. 7. Volũtas. 1. 24. 27. 28. č. 45. č. 64. č. 78. 82. č. Vsura. 49. 197.

59 IN COMMVNI. / Nihil contrariatur rationi, nisi peccatũ mortale, sz veniale, est pter rõnẽ. Ma. q. 12. 3.

5^{m}.9^{m}. Absoluere.33. Abstinentia. 1.6.8. Accidens.110. Addere.0. Agiographę.2. Aliquis. Analogia. 9.11.12.14.c. Angelus. 127.403.425.453.610.624.

60 Viuere pręter rationem dupliciter contingit.s. contra rationem, & supra rationem. Primum est malum, non autem secundum. Trin.9.5^{m}. Approchalia. Argumentum. 1.2. Aristoteles. 7. Artificiale. 5. Assentire.7. Autoritas.2.3. Bonitas. 38.66. 69.71. 74.75.79.82.90.91.96.100.136.143.162.164.174.179.180.233.234.247. Defectus. 10.17. Denominatio.11.

61 Idem potest esse ratio diuersorum excedens, vt diuina essentia, non autem adęquata. 1^{a}.q.14.6.3^{m}./q.55.3.3^{m}./2.1.c^{o}.54./Veri.q.2.1.c.fi./4.2^{m}./q.8.10.13^{m}./11.6^{m}./Potentia.q.3.16.5^{m}./12^{m}.

Deus.377. Ens.8.16.c.32. Festum.3. Fides.14.18.21.c. Fructus.9.11. Homo.37.c. Ira.2.c.46.54.c.74.75. Iustitia.1.36.64. Latere. Lex.3.c. Libertas.4. Liberum.4.9.26. Lucia. Lumen.3. Magnanimitas.2.26. Malum.1.7.54. Medium.17.22.c. Membrum.5. Meritum.39. Misericordia.2. Missa.1. Opinio.5. Ordo.18.c. Passio.52.53.59.68.78.c. Peccatum.Q. Processio.15.c.25. Puer.3.c. Relatio. H. Religio.5.31.65. Sacramentum.27.31.48. Sacrificium.17. Sanctificatio.3. Sanctitas.4. Sapientia.26.27.33.36. Scientia.30.31.45.94.102.105.108.119.117.128. Scientificum. Scurrilitas. Sensualitas.6.7.8.13.14. Sensus.4.6.10.13.16. Sepultura.12. Seruitus.1. Seueritas. Significatio.1. Signum.2.10. Syllogismus.5.6. Similitudo.1.2.8.15. Simplex.1.4. Simplicitas.1. Synderesis.2.3.4.8. Synonyma. Somnus.4.c. Spes.19.61. Spina.2. Sponsalia.7. Status.11. Studium.3. Subsistentia.7. Substantia.19.20. Successio.3.6. Superbia.2.18.21. Suppositum.8.c. Tabernaculum.4. Tactus.3. Temeritas.1.3. Temperantia.7.16.20. Tenebrę.4. Terra.1. Testis.7. Theologia.11.12.36.37. Timor.35.40.50.52. Totum.1. Transcendentia. Tribulatio.7.8. Trinitas.5. Tristitia.12.18. Varo. Venia. Verbum.4.10.24.c. Verecundia.13. Veritas.1.c.8.28. Verum. Vestigium.3. Virtus.7.12.17.19.28.39.47.53.57.81.90.92.93.98.102.105.111.120.125.161.172.179.187.205.207.208.209.210.211.214.216.219.220.224.229.241.256.258. Vita.25.51.76.77. Vitium.8.11. Vnio.6.13. Vnitas.2.7.8.23.27.28.39.43.45.51.52.59. Vniuersale.15. Vniuocum.2. Vocatio.3. Voluntarium.2.5.11.14.15. Voluntas.2.20.24.29.43.63.64.76.83. Votum.1.34.36. Vsura.206. Vsus.6.7. Vti.6. Vxor.6. Christus.70.81.151.152.153.154.156.158.174.176.

62 Ratio est nobilior, virtute morali acquisita. 12^{e}.q.51.2.3^{m}./q.63.2.3^{m}./Virt.q.1.9.14^{m}.

Ratiocinabile. Ratio.5.

Ratiocinatio. Adam.28. Discursus. Error.1. Experientia.2. Inquirere.0. Opinio.8. Persona.11. Prudentia.10. Ratio.4.45.c. Scientificum.0.

Ratiocinium. Prelatio.6. Prudentia.10. Ratio.4.45.c. Religio.55.

Rationabile. Amplexus. Debitum.18. Discretum. Epicycli.1. Matrimonium.40. Officium.16. Preceptum.61.116.149. Ratio.9. Votum.28.71.

1 **RATIONALE** dicitur dupliciter ✠ primo quidem sumitur stricte & proprie, secundum quod ratio dicit quandam obumbrationem intellectualis naturę, ex eo quod non statim veritatem agnoscit, sed inquirendo per discursum inuenit, & ita rationale, est differentia animalis, quo modo, nec Deo competit, nec angelis. Quandoque autem sumitur cōmuniter pro qualibet cognitione virtutis non impressę in materia, & sic communiter conuenit Deo, angelis, & hominibus. Illa enim substantia, intellectualis dicitur proprie, cuius tota cognitio, secundum intellectum est: cognoscit enim subito quę sibi offeruntur sine discursu, Anima vero, cum discursu: & ideo non proprie intellectualis, sed ratiōalis dicitur. 1^{a}.q.51.1.2^{m}./22^{e}.q.83.10.2^{m}./1.d.25.q.1.1.4^{m}./2.d.3.q.1.2.4^{m}./6.2^{m}./Potentia.q.9.2.10^{m}./Spiritu.2.12^{m}. Adoptio.19. Agere.5. Amor.15.58. Angelus.60.c.498. Anima.0. Animal.1.4. Appetitus.1. Assimilatio.1.c.10. Attingere.3. Beatitudo.8.13. Beneuolētia.2. Bonitas.1. Coniunctio.2. Contemplatio.7. Creatura.23.c. Debitum.18.

2 Rationale conuenit Deo & angelis supereminenter. 1^{a}.q.29.3.4^{m}./22^{e}.q.83.10.2^{m}./1.d.25.q.1.1.4^{m}./2.d.3.q.1.2.4^{m}./d.24.q.2.2.0. Dęmon.1. Desiderium.13.15. Deus.186.206. Dominium.5.c. Ens.28. Episcopus.13. Filiatio.35. Finis.39. Habere.2. Heresis.36. Homo.0. Ieiunium.24.29. Impuritas.2. Indiuiduum.10. Intellectus.25. Intentio.4.c.

3 Rationale vt differentia, non pręedicatur de anima hominis.3.d.22.q.1.1.1^{m}. Lex.31.c.59.78. Logica.2.3.4.5. Maledicere.4.

4 Rationale dicitur dupliciter.s. per essentiam, & per participationem. 1^{a}.q.18.2.2^{m}./3.0./4.5.c./12^{e}.q.50.4.c./3.d.17.ar.1.q.3.0./4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./Opus.3.c^{o}.239. Matrimonium.40. Mens.2.6. Metaphora.7.8. Miseria.1. Misericordia.8. Missio.28.c. Oratio.67. Ordo.39.40. Pallium.1.

5 Rationale per participationem duplex.s. per similitudinem actus, & per obscuram consonantiam. 3.d.27.q.1.4.3^{m}./Virt.q.1.10.11^{m}. Peccatum.18. Persona.3.c. Potentia.13.c.50.62. Predestinatio.2. Processio.15.c. Producere.2. Prouidentia.28. Ratio.3.

6 Rationale & sensibile, vt sunt differentię, sumuntur ab anima rationali, & ab anima sensitiua, non autem a potentia rationis, & potentia sensus: licet per has noscantur. 1^{a}.q.76.3.4^{m}./q.77.1.7^{m}./3.c./12^{e}.q.110.4.4^{m}./1.d.3.q.4.2.5^{m}./d.25.q.1.1.4^{m}./4.d.44.q.1.ar.1.q.2.3^{m}./Veri.q.10.1.6^{m}./q.24.6.4^{m}./Potentia.q.9.2.10^{m}./Spiritu.2.12^{m}./11.3^{m}./Anima.12.8^{m}./19.2^{m}./Opus.3.c^{o}.158.fi. Scientia.29.119. Similitudo.11. Subsistentia.6. Via.3. Virtus.97.c. Vniuersum.5.6.

7 Remoto rationali, remanet viuum, non quidem idem numero propter destructionem subiecti, sed idem ratione. Ma.q.2.9.12^{m}. Voluntarium.14. Voluntas.0. Vti.22. Christus.135.

Ratum. Ratificatio. Ratihabitio. Res.1. Simonia.32.

Readamatio. Amor.248.

Reale. Absoluere.31.32.33. Abstractum.1.2. Actio.34.35.105. Addere.1. Alimentum.2. Amor.152.154. Angelus.299.327. Anima.121.219.240. Ars.15.16. Attributa.7.9. Beatitudo.132. Charitas.1.59. Cœlum.69. Contrarium.37. Datio.6. Deus.28.29.250.345. Differre.10. Differentia.6. Distinctio.23.c.33.34. Diuisio.20. Dominium.2.3. Dos.4. Ens.1.c. Aequalitas.6.21.23. Eucharistia.49.121. Aeternum.6. Fieri.1. Finis.38. Forma.41. Generatio.69.71. Gratia.35. Habere.3. Idea.14. Instans.1.3.4.7.9.11. Intellectus.2.13.15.64.195.271.c. Intentionale.0. Iustitia.4. Iustificatio.12. Liberum.4. Logica.3. Lumen.9. Malum.1.3.9. Materia.40. Medium.6. Memoria.6.7. Naturale.8. Negatio.5. Notio.3.10. Ordo.9. Participare.2. Passio.5.14. Pœnitentia.83. Persona.34.38. Predicamentum.3. Pro-

essio.25.Ratio.26.38. Relatio.G. Relatum.3.4.8. Res.1.Sensibile.6.9.Similitudo.2.Spes.52.Spirituale.2.Substantia.33.Totum.8.9. Verbum.10. Virtus.239.Vnio.12.13.16.Vnitas.19.27.34.51. Voluntas.6.Vsura.74.295.

Reamare. Passio.132. Readamatio.

1 REATVS sumitur aliqñ pro culpa; & aliqñ pro pœna, quia est medium quodammodo inter vtrunq;.2.d.42.q.1.2.c.

2 Reatus est obligatio ad pœnam, propter peccatum.2.d.30.q.1.2.c./d.32.q.1.1.c./d.42.q.1.…c./3.d.36.5.2m./4.d.14.q.2.ar.1.q.2.c./d.21.q.1.ar.3.q.2.c.
Absoluere.41. Accusatio.23. Auersio.18. Circuncisio.42. Chirographũ. Clauis.3. Contemptus.7. Dãnatio.28. Demon.48. Fides.107. Fomes.0. Inclinatio.1. Ingratitudo.16.17. Lamech.

3 Reatus pœnę, est effectus peccati per accidens tantũ; & dispositiue.12e.q.87.1.0. Lex.180. Macula.7.8. Maria.61. Passio.30.34.100.113.126. Peccatũ.23.48.54.75.180.187.195.196.268.272.338.341.355. Pœna.70.89.98.

4 Causa proxima reatus, est defectus inductus per peccatum, sed causa remota, est actus peccati.2.d.42.q.1.2.1m. Pœnitentia.28.127.

5 Non omnium peccatorum est idem reatus.3a.q.88.1.c./2.d.32.q.1.2.4m./3.d.36.5.2m. Rebellio.1. Sacerdos.12.

6 Reatus manet post actum peccati.12e.q.87.6.0./2.d.42.q.1.2.0./4.d.14.q.2.ar.3.q.2.1m./Veri.q.28.2.2m. Sacramentum.130. Satisfactio.15. Vnctio.15.
Rebaptizari. Athanasius.1. Baptismus.80.118.136.137.138.139.142.247. Eucharistia.226.

1 REBELLIO virium inferiorum ad rationem, consecuta est ex peccato. Opus.3.c°.193. Contumax. Fomes.12. Inobedientia.0.

2 Rebellio concupiscibilis & irascibilis ad rationem, minui potest p virtutes, non autẽ potest tolli, nisi virtute Dei. Virt.q.1.4.7m./10.14m. Mors.1. Pœna.82. Renitentia. Reniti. Repugnare. Resistere.2.3.4.5.6.

3 Rebellis & contumax, semper occidebatur, in veteri lege.12e.q.105.2.9m.

RECEDERE a Deo, contingit tripliciter. s. per infidelitatẽ, per malos mores, & per apostasiã. Psal.17.co.33. Abrahã.6. Absens. Accedere.1.2. Accessus.0. Accidia.2. Apostasia.0. Audacia.6. Baptismus.214. Beatitudo.32. Bonitas.131. Cerę.4. Contrarium.27. Cõtumax. Corpus.41. Defectus.15. Demon.123. Desperatio.1. Elongatio. Aeternitas.14. Eucharistia.96. Flagellũ.3. Forma.125. Fuga. Incõtinentia.1. Inobedientia.1. Intẽsio.3. Interpretatio.1. Luxuria.23. Magi.6. Magis.4. Manens. Materia.14. Matrimonium.130. Missio.17. Mollities.2. Omissio.3. Passio.56.59 Peccatũ.19.178.290. Puritas.2. Refugere. Resurrectio.23. Similitudo.26. Spũs.3. Spes.62. Venire.1.23.
Recens. Eucharistia.209. Receptaculum. Anima.96.125.ĉ.172. Damnatio.5. Receptibilitas. Capacitas.0. Indiuiduum.23. Possibilitas.1.
Receptio. Angelus.372. Miseria.14.37. Vsura.107.
Receptiuum. Actus.84. Anima.172. Homo.5.
Recidere. Heresis.23.24. Relapsus.
Recidiuare. Confessio.50. Derisio.3. Ingratitudo.11.ĉ. Operatio.48.57. Peccatum.369. Recidere. Relapsus. Verbum.73.

1 RECIPERE, pati, & huiusmodi, dicuntur ęquiuoce de intellectu, & de materia prima.1a.q.50.2.2m./2.d.3.q.1.1.3m./d.5.q.1.1.2m./d.17.q.1.2.2m./3. 2.c°.16.8m./ Anima.6.c. fin°./5m./6m./ Opus.30.lec.7.co.2. Absoluere.18. Accipere.3. Actio.99. Actus. Admittere. Agens.16.50.101. Aleator.3. Amazones.3. Angelus.84.222.372.610. Anima.10.14.161.172.281. Appetitus.52. Ascendere.8. Assimilatio.2.4. Assistere.2. Baptũs.194. Cãpsoria.1. Capacitas.0.

2 Recipere, & retinere, vel conseruare, in immaterialibus contingit ẽm idem, non autem in rebus materialibus. Veri.q.15.1.c.8./ Anima.13.c.co.2.15m.
Character.24.ĉ. Cœlum.57.67.70. Clauis.1. Cognitio.40. Compositio.116. Confirmatio.36. Corpus.41.

3 Nihil recipit ẽm suum formale, sed tantum ẽm suum materiale.1.d.19.5.c./Veri.q.9.1.12m. Cultus.2.10. Datio.30.

4 Illud quod non recipitur in alio, est infinitum.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.c. Decimę.19. Demon.98. Determinatio.1. Deus.23. Disputatio.3. Diuersitas.12. Donũ.39.41. Effectus.1.10. Eleemosyna.15. Episcopus.4. Esse.5.60. Eucharistia.41.154. Phãtasma.4. Forma.21.23.35.51.60.88.ĉ.121.125.144.151.170. Gratia.173. Gratiarumactio.1. Heresis.30. Homo.5.

5 Receptum est eiusdẽ virtutis, in recipiente, & dante, in omni generatione vniuoca, non autẽ in aliis, propter defectum dantis, vel recipientis.1.d.20.2.3m./4.d.44.q.3.ar.1.q.3.2m. Illuminatio.10. Imperfectio.4. Indiuiduum.21. Indulgentia.23. Instrumentũ.19. Intellectus.148.218.249.254. Intensio.4. Intentio.20. Iudicium.68. Iuramentum.35. Lex.11.

6 Non omne receptiuum, oportet esse denudatum ab omni natura determinata, sed tantum a natura recepti.1a.q.75.2.c./2.d.17.q.2.1.4m./Veri.q.22.1.8m. Anima.3.4m. Liberalitas.2. Luciditas.2. Lumen.1.5.8. Materia.14.37. Membrum.4.10.12. Misericordia.39. Mistio.5. Naturale.4. Nobilitas.6. Obligatio.14. Holocaustũ.4. Operatio.3. Ordinatio.7. Passio.1.2.12. Peccatũ.369. Pœnitentia.15. Pluralitas.2. Po a.26.27.49.ĉ. Predicari.33. Raab.2. Relatio.62. Religio.51.ĉ. Reuelatio.4. Sacerdos.13. Sacramẽtũ.55. Sensus.15. Simonia.32.37. Sion.3. Speculũ.5. Spirituale.5. Spiritus.17. Sufficiens. Tributum.3. Veritas.13. Virtus.80. Vita.67. Vnctio.11. Votũ.43. Vsura.68.94.99.105.ĉ.139.148.149.170.171.173.178.179.181.188.189.192.195.202.207.213.216.267.272.273.278. Vsus.14. Vxor.15.

7 Aliqd dicitur recipi vel haberi dupliciter. s. vt distinctũ essentialiter a recipiente, vt forma in materia, vel non distinctum, vt natura in supposito. Potentia.q.2.1.3m. Christus.98.148.
Reciprocum. Amor.248. Ipsum. Mutuum.0. Se.
Recitare. Heresis.132.133. Insinuatio.0. Mendaciũ.18. Narratio. Predicare.1. Prophetia.64.
Reclamare. Accusatio.16. Affinitas.11. Cõtradictio.0. Dissensus. Matrimonium.25.43.113.ĉ. Ordo.97.104.105.106. Proclamare.0. Recusare. Reniti. Votum.37.58. Recogitatio. Cognitio.15. Contritio.23. Memento. Preceptũ.45.80. Recolere. Verecundia.7. Recognitio. Confessio.24. Gratitudo.0. Iacob.5. Latria.6. Paupertas.8. Primitię.3.4.
Recolere. Beneficium.14.
Recompensatio. Amicitia.18. Beneficiũ.2.3.4.5.6. Eleemosyna.33.36.37. Gratia.22. Gratitudo.1.4. Ingratitudo.6. Merces.0. Meritum.1. Missa.27. Pœna.74. Premiũ.0. Remuneratio. Restitutio.5. Retributio.0. Satisfactio.2. Statutũ.1. Vendere.8.12. Vsura.63.ĉ.93.100.104.105.108.ĉ.145.152.167.178.181.193.200.212.220.222.253.263.265.

RECONCILIATIO est amicitię reparatio.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.c. Auersio.13. Conseruatio.13.14. Diuortium.3. Fornicatio.9.10. Passio.124.135. Pœnitentia.107. Placare. Redemptio.5. Vxor.13.18.

Reconditum. Akaré.1.
Reconfirmari. Baptismus.139.
Recordari. Beatus.55. Colere. Comminiscor. Contritio.13. Memoria.o. Petrus.4. Recolere. Reminiscentia.o.
Recreatio. Character.140.2. Eutropelia. Imago.17.c. Iocosum. Ludus.3.c. Operatio.33. Regeneratio. Sabbatum.11. Sepultura.6. Solatium. Trinitas.13. Tristitia.20.
Rectificatio. Iustitia.12.13. Rectitudo.o.
Rectilinea. Numerus.9. Quadratum.

1 RECTITVDO duplex.s.circa exteriora,& quę dicit debitum ordinem ad finem, & ad legem Dei. Prima est iustitię, secunda vero, est omnis virtutis. 12ª.q.55.4. 4m.4.2.d.27.2.4m. Absoluere.13. Actio.16.19. Actus.5.6.165. Amor.66.138. Angelus.139. Anima.174. Appetitus.9.96. Apud.1. Ars.2.3.4.14. Beatitudo.74. Bellum.5. Bonitas.59.101.170.

2 Rectitudo in opere, vel intentione dicitur, sm quod opus ab agente egrediens, non exit ordinem debiti finis.2.d.41.q.1.1.c. Caligę. Charitas.117. Certitudo.17.23. Cithara. Continentia.3. Corpus.19.21.24. Cura.5. Deus.332.357. Diffinitio.20. Directe. Docilitas.1. Electio.4.9. Elix. Aestimatio.2. Aeternitas.5. Euangelium.6. Eucharistia.146. Fides.24.115.118. Finis.54.82.83.87.132. Fomes.6. Gaudium.2. Gratia.7.39.63.169. Heresis.11. Homo.12.13.

3 Rectitudo dicitur metaphorice, de iustitia respectu legis, vel pręcepti: de bonitate respectu finis: & de veritate respectu rei & intellectus.1.d.19.q.5.1.4m. Honestum.4.5. Humilitas.26. Ieiunium.6. Inconsideratio. Intellectus.186.301. Intentio.9. Ira.2.8. Iudiciū.2.21.c. Iustitia.1.9.10.12.13.39.45.66. Iustificatio.1.2. Lex.42. Linea.5. Magnanimitas.2. Medium.17.23. Oratio.6.21.25.34. Ordo.18. Peccator.4. Peccatum.424. Poenitentia.1.15. Perfectio.70.76. Persona.28. Polus. Pręceptum.86.116. Pręcipere.2. Probatio.2. Prophetia.11.17. Prouidentia.3. Prudentia.82.38.54.64. Punctus.1. Puritas.1. Ratio.23.25.33.90.52. Rectificatio. Rectus. Regula.2. Rite. Sanitas.7. Sapientia.33. Scandalum.1. Scientia.117. Sententia.3. Seueritas. Simplicitas.3. Studium.3. Superbia.5. Tarditas.4. Triangulus. Verbum.66. Verecundia.8. Veritas.26. Virt°.15.27.121.174.202.207. 217.234.243. Vita.37. Voluntas.64.

4 Rectitudo appetitus duplex.s.intrinseca,& respectu artificiatorum. Primam facit prudentia, secundam vero ars. Ideo ars non est virtus moralis, sicut est prudentia. 3.d.33.q.2.ar.1.q.3.6m. Vsura.200.203.

5 Rectitudo vitę & intentionis duplex.s.perducens ad vltimum finem, & quę est ex genere, fine, & circunstantijs debitis. Prima nō potest esse sine fide, & gratia gratumfaciente, sed tantum secunda, non tamen sine gratia gratuita.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.3m./.4m.

6 Rectitudo diminui potest, sm quod rectum in aliqua parte curuatur. Ma.q.2.11.14m.

1 RECTOR multitudinis ad hoc intēdere debet, vt pacis vnitatem procuret. Opus.20.li°.1.c°.2.

2 Rectores sunt caput vniuersitatis ciuilis, ex quo totum corpus dependet. Opus.20.li°.3.c°.11.fi. Ciuitas.3. Dispensatio.23. Imperator.3. Obedientia.43. Politia.2. Politica.3. Pręfectus. Princeps.o. Senator.1. Sexus.7. Vita.40.

Rectus. Apud.1. Deus.157. Diffinitio.20. Impersonale. Nominatiuus. Per.6. Trinitas.2. Christus.46.
Recuperare. Adam.54. Amicitia.39. Annihilatio.10.13. Aureola.25. Cibus.2.3.5. Confessio.43. Corruptum.1. Deus.386.387.388. Eucharistia.120.251.252. Gratia.50. Hæresis.49. Homo.22. Humidum.o. Incarnari.2.8. Innocentia.1. Iudai.20. Iustitia.72. Meritum.105. Peccatum.344. Poenitentia.100.c. Reconciliatio. Redemptio.o. Religio.29. Restauratio. Simonia.10. Virginitas.10.11.32.33. Voluntas.75. Vsura.161.162.163.200.
Recurrere. Absoluere.26. Confessor.70.73. Damnū.3. Excommunicatio.11. Lex.173. Poenitentia.39.84. Periculum.9. Scientia.69. Tyrannus.10.11.
Recuruum. Inclinatio.4. Reflecti.
Recusare. Electio.32. Hieremias.2. Reclamare. Reniti. Pusillanimitas.7.
Redamatio. Amor.148.
Redarguere. Correctio.o. Corripere. Delectatio.43. Elenchus. Increpatio. Iudicium.29.30.
Reddere. Actio.58. Actus.108. Arra.1. Bos. Charitas.85. Ciuitas.1. Clementia.9. Cognatio.9. Comedere.4. Contemplatio.19. Debitum.14.c. Delectatio.60. Aequiualens. Exactio.5. Phantasma.7. Fornicatio.14. Gratitudo.1. Gratus.2. Habitus.2. Honor.10. Idoneus.o. Ieiunium.7. Iepte. Infidelis.4. Ingratitudo.10. Intellectus.179. Ius.1. Iustitia.7.32.42. Lex.54. Ludus.12. Luxuria.19. Matrimonium.50.117. Merces.5. Mundus.8. Mutuum.4. Oblatio.6. Officium.6. Ouis.1. Poena.54. Poenitentia.11.69. Pręceptum.42. Prelatio.6. Pręmium.1. Princeps.18. Recōpensatio. Redditus. Redemptio.1. Religio.3. Restitutio.o. Rhetor. Satisfactio.2.3. Sepultura.12. Seruitus.8. Virtus.29. Vita.38. Votum.27.57.c.63. Vsura.27.228.c. Christus.113.
Redditus. Exactio.5. Reddere. Restitutio.13. Vsura.98.156.183.184.188.194.195.196.

1 REDEMPTIO Christi, reddit nobis totum quod perdidimus in Adam, non quidem simul, sed omnia tempore suo.2.d.31.q.1.2.1m. Abraham.17. Angelus.487. Aqua.17. Assumere.57. Baptismus.187. Canis.1. Datio.16. Eucharistia.44. Fides.65.66.

2 Per redemptionem humani generis, Christus vniuersaliter totam creaturam reparauit, & meliorauit. 4.d.48.q.1.1.c. Heresis.136.

3 Ad redemptionem requiruntur duo.s.solutio,& pretium. Et vtrumque immediate conuenit soli Christo, sed principaliter toti trinitati.3ª.q.48.5.o./.3.d.19.ā.4.q.2.o. Incarnari.8. Missa.16. Mors.36. Ordo.101. Passio.21.85.c.109.110.

4 Christus vt Deus, dicitur redemptor per autoritatem, sed vt homo, merendo per effectum humilitatis, * & sic competit ei sm quod homo, in quantum per humilitatem passionis, nobis remissionem meruit peccatorum. 4.d.5.q.1.1.2m. Peccatum.258.c.

5 Christus est redemptor noster dupliciter.s.liberando a diabolo, & reconciliando nos deo.3ª.q.48.6.3m./.3.d.19.ā.4.q.1.o./. Ro.3.lec.3.co.1.fi. Restō.12. Sāguis.7.c. Satisfactio.13.c. Stipendia. Vexatio. Vsura.100.
Redigere. Accidens.121. Nihil.o. Ordo.101. Peccatum.190.

REDIRE debet homo ad cor quadrupli'r.s.quasi ad iudicij solium, vt se discutiat: quasi ad vitæ principium, vt se custodiat: quasi ad diuinæ locutionis auditorium, vt diligenter attendat: & quasi ad diuinorum eloquiorum thesaurum, vt eum abscondat & possideat. Isa.46.fi. Beatitudo.139. Corruptum.2. Crucesignatus.2. Ecclesia.12. Eucharistia.88. Exitus.2. Exufflatio. Fornicatio.14. Heresis.23.24.30.31. Ingratitudo.11.c. Macula.16. Matrimonium.30.60.141. Peccatum.276.354. Poena.65. Po°.15. Reuerti. Sanguis.12. Templum.14. Ventus.4. Votum.62. Vsura.177.199.

Reduci. Abstractus.3. Accidens.9. Actus.59.80.85. Agens.30. 49.68. 94. Angelus. 118.180. 181.334. 454.559. Anima.238.239.251. Attributa.18. Beatitudo.136. Beneficiu3.9. Bestialitas.1. Capitale.8. Character.3. Causa.20.64. Cœlum. 78.110. Color.8.9. Consilium.14. Continentia.9. Corruptio.1. Cura.5. Defectus.24. Dæmon.112. Deus.52.c̃. 199.263. 354. Dispositio.41.42.43. Donum.13. Embryo.1. Ens.15. 31. Error.18. Fides.2. Finis.96.c̃. Forma.89.90. Genus.24.25.26.29. Gratia.2.100.106. Habitus.50. Hæresis.2. Imprudentia.2. In.6.14. Ingratitudo.10. Instrumentum.15. Intellectus.257. Interrogare. Interpretatio.4. Iustitia.81. Latria.4.5. Lex.27.29.38. Logica.1. Luxuria.11. Mansuetudo.2. Manumissus. Matrimonium.94.105. Meritu3.50. Misericordia.3. Mitis. Monstrum.1. Motus.13.c̃. Mundana. Negatio.4. Nomē.82. Operatio.27. Oppositio.2. Ordo.6.47. Ornatus.1. Orpheus. Passio.39.41. Peccatum.312. Perfectio.45. Per se.6.10. Praceptum.39. Prophetia.11. Prudentia.50.78. Qualitas.15. Quæstio.1. Sacramentum.54. Sciẽtia.99.100.105.111. Simplex.4. Somnolentia. Speculatio. Tactus.14. Temperantia.12. Transumptio. Veritas.20. Vestigium.5. Virtus.243. Vitiu3.10. Vnitas.40. Voluntas.55. Vsura.92.

REDVNDANTIA fit in corpus, ex iis quæ sunt in anima, nisi in Christo patiente, * in quo illa naturalis habitudo quæ est animæ ad corpus, subiacebat voluntati diuinitatis ipsius, ex qua factu3 est, quod beatitudo remaneret in anima, & non deriuaret ad corpus: sed caro pateretur quæ conueniunt naturæ passibili. 12ᵉ.q. 3.3.c. 3ᵐ./.q.4.6.c./.q.75. 4. 1ᵐ./.2ᵐ./.22ᵉ.q. 175.4. 1ᵐ./.2ᵐ./.3ᵃ.q.14.1.2ᵐ./.q.15.5. 3ᵐ./.6.c./.9.3ᵐ./.q. 19.3.3ᵐ./.q.28.2.3ᵐ./.q.45.2.c.1ᵐ./.q.46.2.c.2ᵐ./.8.c.2ᵐ./.q.49.6.3ᵐ./.q.54.2.c./.q.79.1.3ᵐ./.1.d.1. q.1. 1.2ᵐ./.3.d.15.q.2.ã.1.q.3.3ᵐ./.ar.2.q.1.c./.q.2.2ᵐ./.ar.3.q.1.1ᵐ./.3ᵐ./.q.2. 5ᵐ./.q.3.c. 2ᵐ./.4ᵐ./.d.18. 3. 5ᵐ./.4.d.17.q.2.ar.3.q.1.c./.d. 44.q.1.ar.3. q.4.3ᵐ./. Veri.q.10.11.3ᵐ./.q.13.3.3ᵐ./.q.26.8. 10ᵐ./.10. o./. quol.1.q.2.2.c./.quol.7.vel.8.vel.11.q.2.1.c.2ᵐ./. Opus.3.cº.238.239.245. Anima.131.c̃.228.285. Aureola.8. Beatitudo.77. Claritas.6.17.18. Contritio.9. Cor.7. Corpus.38. Delectatio.61. Dolor.5. Feruor.2. 3. Gratia.38. Helias.6. Iustitia.40. Maria.15.c̃. Matrimonium.204. Passio.74. Peccatum.106. Superbia.1.c̃. Tactus.8. Tristitia.18.

1 REDVPLICATIO quandoq; dicit concomitantiam, & quandoq; rationem præexistentes. Ma.q. 1.2.2ᵐ./.3.6ᵐ. Agere.11. Phantasma.7.

2 Reduplicatio potest denotare, quodlibet genus causæ, suppositum, naturam, & accidens. 3.d.10.q.1.ar.1.q. 1.c. Homo.5.9.

3 Quod reduplicatur, est per quod prædicatum conuenit subiecto. Ideo aliquo modo est idem vtriq;, sicut medium in syllogismo affirmatiuo. 3.d.10.q.1.ar.1.q.1. c. Honor.3.28.34. Humilitas.27. Iacob.5. Idea.5. 30.37. Ieiunium.22. Iesus.4. Imago.11.

4 Reduplicatio requirit locutiones per se veras. 3.d.10. q.1.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.1.2ᵐ./.d.11.4.6ᵐ. Imperare.4.9.18.

5 Illud quod reduplicatur, comparatur ad prædicatum, sicut ad illud quod consequitur per se ad ipsum, ad subiectum vero, sicut in quo includitur. 3.d.10.q.1. ar.1. q.1.c. In.1.3. Infinitum.27. Infirmitas.0. Inquantum. Iudicium.3. Lex.45.61.62.158. Linea.3.

6 Terminus reduplicatus, sumitur quandoq; pro supposito, sed magis proprie pro natura, quã sumitur in vi prædicati. 3ᵃ.q.16.10.11.12.0. Locus.11. Lucifer. Memoria.1. Metaphysica.3.10.11. Secundum quod Specatiue. Christus.18.31.32.

7 Quod conuenit alicui cum reduplicatione, non semper conuenit ei simpliciter sine ea. 3ᵃ.q. 16.10. 3ᵐ./.3. d. 11.3.3ᵐ.

Refectio. Aqua.17. Beatus.36. Cibus.o. Dulcedo.8. Eucharistia.33.244.258.275. Experientia.10.c̃. Fructus.2. Intellectus.202. Oratio.41.43.56. Potus. Sanctus.7.8. Statua.2. Christus.199.

Referre. Absoluere.22. Actus.18.172. Differentia.o. Nuncius. Relatio.o. Testamentum.8. Vti.10.12.

Referri. Actus.18.172. Ars.10. Aureola.16. Deus. 381. Experientia.12.13. Honor.8. Imperare.4. Incõtinentia.3. Laus.18. Martyrium.7. Motus.61. Obiectum.2.16. Officium.13. Prædicari.41. Pronomen.4. Relatio.o. Relatiuum. o. Relatum. Sacramentum. 85. Sacrificiu3.4.8.c̃. Sanctitas.4. Scientia.56. Temperantia. 14.20. Verbum.62. Vsura.44. 45. 185. 191. Vsus. 4.

REFLECTI supra se, conuenit animæ dupliciter * vno modo s̃m quod potentia cognoscitiua, cognoscit naturam sui, vel eorũ quæ in ipsa sunt: alio modo anima reflectitur super actus, cognoscẽdo illos actus esse. 3.d.23.q.1.2.3ᵐ./. Opus.29.principio. Actio.19.20. 21. Actus.5.6.72. Amor.144. Anima.174.175.289. Inclinatio.4. Intellectus 37.40.51.61.221.237. Refluxus. Reflorere. Flos.2.

Refluxus. Mare.2. Pars.14.

Refrenare. Austeritas.1. Bria. Concupiscentia. 25. Confessio.43. Consanguinitas.10. Continentia.9. Delectatio.94. Difficile.14. Donare. Frenum. Humilitas. 2.16. Infirmitas.6. Ira.41. Maceratio.o. Pythagoras. 2. Prophetia. 17. Reprimere. Sobrietas.1. Studiositas.3. Temperantia.1.14. Virtus.150.

Refrigerium. Damnatio.47. Doctrina.8.

Refrigescere. Appetitus.75.

Refugere. Abominatio. Abhorrere. Derelinquere. Deserere. Dolor.19. Fuga. Seruitus.3.14. Timor.13. 18.34.43. Vitare. Christus.157.

REFVGIVM Christi triplex. s. mons, nauis, & desertum. Matth.5.principio.

Refulgentia. Nitor.1.

Refundere. Feruor.3. Refundi. Restitutio.17.

Refundi. Feruor.3. Refundere.

Refutare. Regere.3. Renunciatio. Repellere.

Regale. Principatus.4.c̃.

Regeneratio. Baptismus.174. 175.203. Recreatio. Christus.106.

1 REGERE & gubernare, est propriæ rationis. 22ᵉ.q. 47.12.c. Absoluere.13. Amor.151. Angelus.579. Animal. 52.

2 Regere est actus prouidentiæ. 4.d.49. q.1.ar.2. q.5.c. Appetitus.73. Beneficium. 23. Ciuitas.3. Concubinatus.3.

3 Deus comminatur regiminis subuersionem tripliciter. s. quia subtrahuntur ab officio regiminis idonei, præficiuntur indigni, & refutantur vocati. Isa.3. principio. Concupiscentia.9. Corpus.37. Creatura.30. Cura.5. Dispensatio.23. Despoticum.

4 Aufert Deus idoneum ad regiminis officium, tripliciter. s. q̃tum ad potestatem, q̃tum ad sagacitatẽ, & q̃tum ad autoritatem. Isa.3.principio.

5 Potestas ad regendum & ad compescendum insolentias, in tribus cõsistit. s. prĩo in fortitudine corporis, quo ad complexionis vigorem, membrorum robur, & cibi multitudinem. Secundo in constantia cordis. Tertio in exercitio bellicæ artis. Isa.3.co.1.

6 Sagacitas seu sapientia ad regendum, habetur tripliciter. s.

ter.s.humana institutione,diuina inspiratione, & dæmonis reuelatione.Isa.3.co.1.

7 Autoritas in regimine necessaria ad reuerentiã, consistit in tribus.s.in officii dignitate,in morũ honestate, & in vultus maturitate.Isa.3.co.1. Electio.35.38. Gubernare.Intellectus.220.

8 Vtiles & necessarii sunt aliqui principibus ad regimen populi tripliciter.s.vel ad expediendũ dubia negocia, vel ad faciendum ędificia,vel ad instruendum diuina. Isa.3.co.1.

9 Sunt autem indigni prelatione regiminis dupliciter, scilicet quantũ ad defectũ sapientię & ætatis,& quantum ad defectum virtutis.Isa.3.co.2.

10 Effectus regiminis in pturbatione populi est triplex: scilicet vniuersalis dissensio,amicitię dissolutio, & ordinis confusio.Isa.3.co.2.

11 In excusatione rationabili electi ad regimẽ,sunt tria: scilicet impotentia ad repellendum nociua: impotentia ad supplendum defectum: & impotentia ad fouendum vel conseruandum necessarium.Isa.3.co.2. Lumbardia.Officium.2.Paulus.16.Pax.7.

12 Causa renunciationis officii regiminis duplex.s.causa pxima.i.pœna,& cã remota.i.culpa. Isa.3.&c.2.pno.

13 Omnis regens politice,instituitur per electionem, nõ autem omnis rex,sed per successionem.Opus.20.lio.3.co.10./Lio.4.co.1.Peccatum.91.93.99.Politia.2. Politica.3.Potestas.14. Princeps.1.č. Principatus. 6.č.Prouidentia.25.č.33.39.40.

14 Regimen cõitatis est, vt ordinate & pacifice, bonum cõmune dispensetur, aliquo sententiante,imperante, & defendente. Primum adaptatur potestatibus cœlestibus,secundum dominationibus, & tertiũ virtutibus. 2.d.9.3.c.co.2. Prudentia.21.68. Ratio.11.40.42.43.44.Regnũ.o.Senator.o.Seruitus.6.Sponsa.5.Temeritas.1.Tyrannus.4.9.

15 In omni regione,ciuitates reguntur politice,circũscripta potẽtia regis,& imperatoris.Opus.20.lio.4.co.2. Tributum.1.Vniuersum.2.6.Votum.47.

Regia.Iudęi.9.Minister.5.Sedere.3.

Regimen.Regere.o.

Regina.Amazones.1.Capitale.9.Superbia.10.

Regio.Cete.13.Mrimoniũ.115.Paradisus.10. Regere.15.Rex.9.Syria.Trãsferre.Vsura.152.244.272

Regitiuus.Regula.4.Semen.18.

Regium.Ficus.Imperator.2.Iudęi.9.Minister.5.

Regnare.Animal.79.Regnum.o.

Regnatiua.Legis positiua.1.Prudentia.47.

1 REGNVM,a regendo dicitur.Ideo qui alios sub sua prouidentia habet,dicitur habere regnũ. 4.d.49.q.1. ar.2.q.5.c.Abstinentia.6.Achab.Aditus.o.Alexãder.2.3. Angelus.233.579. Animal.79. Arra.3. Assimilatio.5.Baptismus.154.155.166. Beatitudo. 15. Charitas.60. Chiliastę. Clauis.1.3. Emere. Aeternitas.41.Excõmunicatio.4.Gladius.1.

2 Regnum debilitatur,ex præsidentis defectu in sapientia vel iustitia,& ex defectu subditorũ in obedientia. Ma.q.7.7.9m.Hęresis.2.72.73.Interdictũ.Iudiciũ. 49.Natiuitas.16.Oratio.54.Papa.1.Paupertas.6. Princeps.7.29.

3 Ecclesia militans,vel ecclesia triumphans, dicitur regnum dei,antonomatice.4.d.49.q.1.ar.2.q.5.c. Principatus.6.

4 Regnum dei principaliter est in interioribus, consequenter in iis, sine quibus illa non possunt esse, non autem in indifferentibus.12e.q.108.2.1m./4.d.15.q. 3.ar.1.q.4.1m./Ro.12.co.3.fi./.co.14.lec.2.co.4.fi. Prudentia.44.Regnare.Rex.o.

5 Regnum cœlorum dicitur quadrupliciter.s.Christus, sacra scriptura,ecclesia militans,& ecclesia triumphãs. Matth.3.co.2.fi. Sanctus.8.Tentare.23. Tyrannis. 2.4.Votum.80.81.

6 Regnum cœlorum non promittitur in veteri testamento.Matth.3.co.2.fi./Ro.10.co.3.

1 REGVLA actuum humanorum duplex.s. humana ratio, & lex ęterna.s. deus.✠Sicut etiaz est duplex regula voluntatis hominis.s.regula regulans.i.voluntas diuina, & regula regulata.i.voluntas vnius hominis, respectu voluntatis alterius.Nam voluntas vnius hominis, secundum se considerata,non est regula voluntatis alterius,sed inquantum voluntas proximi, est hęrere voluntati dei, quod fit per consequens regula secundum primam regulam.12e.q.19.4.0./q.21.1.c./q.63.2.4.c./q.71.6. c./q.74.7.c./q.90.1.c./22e.q.3.6.c./q.8.3.3m./q. 17.1.c./q.19.7.c./q.23.3.6.c./q.37.1.1m./q.45.2. o./q.154.2.2m./3.d.23.q.1.1.c./d.25.q.2.ar.1.q.4. 2m./Ma.q.16.2.c.fi./Virt.q.1.13.c./q.5.2.c./Iob. 23.co.3.principio. Abstinentia.1.

2 Regula actuũ humanoꝝ,nõ est q̃libet ratio, sed ratio recta.2.d.24.q.3.3.3m. Actio.74.Agens.59.

3 Idem potest esse regulans cõmune, respectu diuersorum specie, vt fides, non autem proprium. 2.d.41.q. 1.1m. Angelus.258.

4 Diuersitas regulantis & regualati, nõ demonstrat diuersitatem potentię,sed diuersitatẽ habitus,quia vnus habitus est regitiuus alterius. 2.d.24.q.2.2.4m. Anima.222.Appetitus.9.Auersio.8.9.Bonitas.74. Consecratio.18.Contemptus.1.Delectatio.94.105. Dęmon.46.Dispositio.26.Epyichia.4. Honestum.4. 5.Humilitas.12.Intellectus.201.279.285.

5 Aliquid continetur in regula dupliciter.s.vt finis,idest actus virtutum,& vt exercitiũ exterius.i. tria vota.s. obedientię,paupertatis,& continentię, ad quę omnia alia ordinantur.22e.q.186.9.c. Ira.11.Iudicium. 21.Iustitia.1.36.Legislator.2. Lex.3.č.20.35.48. 62.3 54.160.Magnanimitas.26.Mensura.o. Meritum.39.Misericordia.2.Motus.68.69. Obedientia. 38.39.Peccatum.1.85.121.139. Præceptum. 1.25. Prælatio.15.Professio.2.3.Prudentia.5. 54. Ratio. 11.40.42.č.Regulare.Regularis.o. Religio.61.68. 77.Sapientia.14.Satisfactio.9.Symbolum.10.Subditi.Superbia.1.21.

6 Antequam essent regulę,quę nunc sunt, erat aliquis modus viuendi,approbatus ab ecclesia, obligãs ad certum tempus sicut nunc.4.d.38.ar.2.q.3.3m. Temperantia.7. Virtus.81.142.165.190. Vitiositas. Voluntas.19.Votum.14.č.Vsura.166.

Regulare.Missa.19.Regula.o.Regularis.o.

1 REGVLARIS./Canonici regulares & monachi, ad paria censentur.Opus.19.co.2.co.7.

2 Oppositum videtur dicere.22e.q.189.8.2m. ☞Rñº,Duº.1085º.

3 Intelligendũ est ꝙ ad paria censentur in illis quę sunt cõmunia omni religioni, sicut viuere sine proprio,abstinere a negociationibus, & ab officio aduocandi in causis,& huiusmodi. Alias possent aliqui similiter concludere, ꝙ canonici regulares tenerentur abstinere a lineis indumentis, quia monachi ad hoc tenentur. Opus.19.co.2.co.7.

4 Vtraq; religio.s.monachorum & canonicorum regularium,ordinatur ad opera vitę contemplatiuę, inter quæ,præcipua sunt ea quę agũtur in diuinis mysteriis, ad quæ ordinatur directe, ordo canonicorum regularium,quibus per se cõpetit ꝙ sint clerici religiosi. Sed ad religionẽ monachorũ,non per se competit, vt sint clerici religiosi: vt habetur in decretis. Et ideo quam-

nis ordo monachorũ, sit arctioris obseruantię, si monachi essent laici, liceret transire ab ordine monachorum, ad ordinẽ canonicorũ regulariũ, nõ autẽ econuerso: vt habetur in decretis, vbi dicitur. Mandamus & vniuersaliter interdicimus, ne quis canonicus regularis professus, nisi (quod absit) publice lapsus fuerit, monachus efficiatur. Sed si monachi sint clerici, sacris mysteriis obsequentes, habent id quod est canonicorũ regulariũ, cũ maiori arctitudine. Et ideo trãsire licitũ erit de ordine canonicorũ regulariũ, ad ordinẽ mõachorũ, petita tñ superioris licẽtia, vt dicitur in decretis. 22a.q.189.8.1m.

5 Nõ sequitur, si monachus nõ habet officiũ docẽdi, ꝙ officium docendi accipere nõ possit. Dato tamen ꝙ monaco docere nõ liceat, nõ sequitur ꝙ canonicis regularibus nõ liceat docere cũ canonici regulares, inter clericos cõputentur, vt habetur in decretis. Opus. 19. c°. 2. co. 7. Canonicus. Coelum. 90. Episcopus. 13. Missa. 19. Motus. 68. 69. Professio. 2. Regula. 0.

REGVLVS dicitur volans, non propter hoc ꝙ habeat alas, sed quia insilit in faciem hominis propter velocitatem ad malefaciendum. Isa. 30. co. 1.

Rehabere. Vxor. 16.

Reintegratio. Integrum. Pœnitentia. 107.

Reiteratio. Aqua. 22. Athanasius. 1. Baptismus. 55. 80. 118. 136. 137. 138. 139. 142. 147. Circuncisio. 22. Confessio. A. Consecratio. 8. Donatus. Intentio. 14. Iterare. Macula. 16. Omissio. 9. 18. Operatio. 63. Peccatum. 354. Pœnitentia. 63. 89. 91. 96. Reduplicatio. 0. Replicari. Sacramentum. 145. Vnctio. 27.

Relapsus. Hęresis. 23. 24. 30. 31. Lapsus. Recidiuare.

1 RELATIO

est ordo vnius rei ad aliam. Poa. q. 7. 9. c. 7m. / 10. 11. c.

Ad aliquid. Addere. 7. 9. 10. Agens. 48.

2 Omnis relatio est dependentia. ȝ. 2. c°. 12. fi. / Veri. q. 21. 1. c. co. 1. fi. / Poa. q. 7. 1. 9m. Amor. 251. 253.

3 Oppositum videtur dicere. ȝ. 4. c°. 14. prin°. / Poa. q. 9. 4. 10m. ☞ Rñ°, Du°. 1085°.

4 Relatio sm esse eius, est aliquid, non autẽ sm rationem eius, sed est ad aliquid. Alia vero prędicamenta, sunt aliquid vtroq; modo. 1a. q. 28. 1. 2. c. / 1. d. 20. 1. c. / d. 26. q. 2. 1. c. / d. 30. 1. c. / 3. d. 8. 5. c. /, Veri. q. 1. 5. 15m. / Poa. q. 2. 5. c. / q. 7. 8. c. / q̄l. 1. q. 2. 1. c. / quol. 7. 4. fi. / quol. 8. vel. 9. q. 2. 3. c. Bonitas. 41. 61. 150. Character. 2. Compositio. 16. Coniunctio. 10.

5 Relatio realis, est eorum quæ ad inuicem habent ordinem & inclinationem. 1a. q. 28. 1. c. / Potentia. q. 7. 9. c. 1m. / 7m. / 10. c.

6 Relatio habet esse reale ex causa respectus, propriam vero rationem generis vel speciei, habet ex respectu. 3. d. 8. 5. c. 2m. / quol. 1. q. 2. 1. c. / q̄l. 8. vel. 9. q. 2. 3. 3m. / quol. 12. 1. c. Consanguinitas. 3. Cõsensus. 5. Creatio. 20. Ens. 17. Generatio. 51. Hierarchia. 1. 2. Oppositio. 11. c̃. Ordo. 23. Poa. 1. Prædicamentum. 6. Prędicari. 41. Similitudo. 1. 2. 20. 21.

7 Relatio non potest esse principiũ, nec terminus actionis. 4. d. 1. q. 1. ar. 2. q. 4. c.

8 SVBIECTVM secundum rationem eius, nihil ponit in subiecto. 1a. q. 28. 1. 2. c. / 1. d. 8. q. 4. 3. c. / d. 20. 1. c. / d. 26. q. 2. 1. c. / 2. 3m. / d. 30. 1. c. / d. 33. 1. c. / Veri. q. 1. 5. 15m. / Poa. q. 2. 5. c. / q. 7. 8. c. / q. 8. 2. c. / quol. 7. 4. fi. Denominatio. 7. c̃. Genus. 43.

Oppositum videtur dicere. ȝ. 2. c°. 13.

☞ Rñ°, Du°. 1086°. Intellectus. 20. 107. 169.

9 Relatio secundum esse eius, inhęret subiecto, secundũ vero rationem eius, tantum assistit. 1a. q. 28. 1. 1m. / 2. c. / q. 39. 1. c. / q. 40. 1. c. / 1. d. 33. 1. c. / Poa. q. 7. 8. c. / 9. 7m. / q. 8. 2. c. Quantitas. 18. Successio. 6.

10 Relatio habet debilissimũ esse, secundũ ꝙ est in subiecto, quia non ponit in eo aliquid absolutum, sed tantũ per respectũ ad aliud. 1. d. 8. q. 4. 3. 4m. / Poa. q. 7. 9. c. Poa. / q. 8. 1. 4m. / q. 9. 5. 2m. / 14m. / Phy. 3. co. 2.

11 Relatio sm ꝙ est in sbo, facit cõpositionẽ cũ eo, quia aliud est esse relationis, & sbę quę refertur. 1. d. 20. 1. c. / d. 21. q. 1. 2. c. / d. 33. 1. c. fi. / 2. 3m. / Poa. q. 8. 1. 5m.

12 FVNDAMENTVM. 58. 61. / Fundamentũ relationis, est causa eius in subiecto. 1. d. 2. 1. 8m.

Actio. 119. Bonitas. 61. Cõsensus. 5. Aequalitas. 6.

13 Fundamẽtũ relationis & causa eius, est quãtitas. 1. d. 26. q. 2. 1. c. 3m. Matrimonium. 5. 6. Seruitus. 2.

14 Omnis relatio fundatur in qualitate, vel quantitate, vel actione vel passione. 1a. q. 28. 4. c. / 1. d. 26. q. 2. 2. 4m. / 3. d. 5. q. 1. art. 1. q. 1. c. / d. 8. 5. c. / ȝ. 4. c°. 24. co. 3. / Poa. q. 7. 9. 10. c. / q. 8. 1. c. / Phy. 3. co. 2. fi.

15 Fundamentũ relationis triplex. s. quantitas, actio vel passio, & mensura. Met. 5. lec. 15. 0. Vbi. 2.

16 De ratione relationis realis sunt duo. s. fundamentũ, & respectus ad aliud. 1. d. 26. q. 2. 1. 3m. / d. 33. 1. c.

17 DIVISIO / Relatio pręsupponit distinctionẽ aliorum generum, non autem distinctionem sui generis, sed facit eam. Potentia. q. 8. 3. 12m.

18 Relatio quę est accidens, pręsupponit distinctionem suppositorum, non autem relatio subsistens. s. diuina, sed eam fert secum. 1a. q. 40. 2. 4m. / Poa. q. 10. 3. 4m. Character. 1. Relatiuum. 0. Similitudo. 1. 2.

19 Relatio duplex. s. realis, & rationis. 1a. q. 28. 1. c. / 1. d. 20. 1. c. / d. 26. q. 2. 1. c. / d. 33. 1. c. / Veri. q. 2. 2. 1m. / q̄l. 9. 4. c. / Opus. 3. c°. 53. Simplex. 2.

20 DIFFERENTIA / Differentia & ordo relationum ad inuicem sumuntur a differentia & ordine fundamentorum. 1. d. 26. q. 2. 2. 4m. / 3. d. 8. 5. c.

21 Relationes oppositę, possunt esse eiusdem, respectu diuersorum, non autem proprietates absolute. 4. d. 8. q. 1. ar. 2. q. 1. 1m.

22 Relationes differentes specie, non possunt terminare eãdem relationẽ in specie, ȝ Prępositiuũ. 1a. q. 32. 2. c.

23 Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius, sunt multæ. 3a. q. 35. 5. 3m. Differre. 1.

24 Relatio in patre, differt specie a relatione in matre. 3a. q. 35. 5. 3m. / 3. d. 8. 5. c.

25 Substantia diuina potest esse relatio, non autem substantia in genere. 1. d. 4. q. 1. 1. 3m. / ȝ. 4. c°. 14. co. 4. / Poa. q. 8. 2. 1m. / Opus. 3. c°. 54.

26 Relatio in vtroq; termino differt numero, & etiam specie, si differunt nomine. 1. d. 27. q. 1. 2m. / 4. d. 27. q. 1. ar. 1. q. 1. 4m.

27 Vnitas & pluralitas specifica relationum, sumitur ex causa, numeralis autem ex subiecto, nulla vero ex terminis. 3a. q. 35. 5. c. / q̄l. 1. 2. c. / q̄l. 9. 4. c. / Opus. 3. c°. 220. Forma. 68. Verbum. 31. 38. 40. Veritas. 9. 25. Immo relationes multiplicantur secundum rem, sm fundamenta. 3. d. 8. 5. 0. / d. 21. q. 1. ar. 1. q. 2. 5m.

☞ Rñ°, Du°. 1087°.

28 Omnis patientis ad agens, est relatio realis, & econuerso, si bonum eius oriatur ex hoc, vt in omni agente vniuoco & moto, non autẽ in deo. Poa. q. 7. 10. c.

29 Idem ad seipsum, non refertur aliqua relatione reali. 1a. q. 42. 1. 4m. / q. 45. 3. 2m.

30 Relatio realis, requirit distinctionem suppositorum, non autẽ relatio rationis. 1a. q. 13. 7. c. / q. 42. 1. 4m. / 1. d. 26. q. 2. 2. c.

31 Relatio identitatis numeralis, est relatio rationis tantum, generica vero & specifica, est relatio realis. 1a. q. 13. 7. c. / q. 28. 1. 2m. / 4. 1m. / q. 42. 1. 4m. / 1. d. 26. q. 2. 1. 2. c. / d. 31. q. 1. 1. c. / Veri. q. 1. 5. 15m. / q. 2. 2. 1m. / Poa. q. 7. 11. c. / Met. 5. lec. 9. co. 3. principio. / Phy. 5.

sec.3.co.5.

32 Alia ratione refertur dominus ad seruum, & seruus ad dominum. 1ª.q.13.8.1m./.22ª.q.81.1. 3m./.3ª.q.20.1.2m./.2.c./.Opusc.61.cº.5.

33 REALIS. 28.93. Relatio est ens reale, licet non omnis. 1ª.q.13.7.c./.q.28.1.c./.1.d.26.q.2.1.c./.d.33.1.c./.Poª.q.7.10.c.

34 Relatio nō est ens reale, nisi ex fundamento. 1.d.26.q.2.1.c./.2.3m./.4m./.d.30.3.3m./.d. 33.1.c./.3.d.8.5.c./.ql.1.q.2.2.c./.ql.9.4.c. Agens.48. Distinctio.23.30. Aequalitas.6.23. Esse.46. Filiatio.26. Forma.68.

35 Relatio realis, requirit duo extrema realia. 1ª.q.13.7.c./.q.28.1.2m./.4.1m./.1.d.26.q.2.1.2.c./.Veri.q.1.5.15m./.q.2.2.1m. Hierarchia.2.

36 Necesse est, quod procedens & id a quo procedit, quando sunt eiusdem naturę, sint in eodem ordine, & habeant relationes reales. 1ª.q.28.1.c./.Poª.q.8.1.c.fi./.3m.

37 In iis tantum, in quibus est eadem ratio ordinis ex vtroque termino, est mutua relatio realis, vt in omni relatione consequente quantitatē. 1ª.q.13.7.c./.q.28.1.c./.1.d.30.3.2./.3m./.Poª.q.7.10.c.

38 Omnis relatio consequens propriam operationē, vel potentiam, vel quantitatem alicuius rei, est relatio realis, & econuerso. 5.4.cº.14.co.3.

39 Quando vnū relatiuorum dependet ex altero, & non econuerso, relatio est realis, tantum in dependente. 1ª.q.28.1.c./.1.d.8.q.4.1.3m./.d.39.q.1.2.2m./.3.d.5.q.1.1.c./.Veri.q.1.5.15m./.q.4.5.c./.q.21.1.c./.Poª.q.3.3.c./.q.7.1.9m./.10.c./.11.c./.q.8.1.3m. Locus.10. Matrimonium.5.c. Motus.2. Ordo.4. Pctm.301. Poª.1.

40 Relationes consequentes actionem & passionē, sunt reales in vtroque termino, vt motiuum & mobile, pater & filius. 1ª.q.13.7.c.

41 Relatio quæ innascitur ex motu vtriusque extremi, est realis in vtroque extremo, vt filiatio & paternitas. 4.d.41.ar.1.q.1.3m.

42 Relationes cōsequentes tantū operationē intellectus in rebus, sunt relationes rationis tantum: sed quæ sunt inter verbum & intellectum, sunt relationes reales. 1ª.q.13.7.c./.q.28.1.4m./.4.1m. Rlm.3.4. Scientia.56. Verbum.49. Veritas.9.25.

43 Relatio scientię ad scibile, est relatio realis, econuerso autem, est relatio rationis tantū. 1ª.q.6.2.1m./.q.13.7.c./.3ª.q.35.5.3m./.1.d.8.q.4.1.3m./.d.20.1.c./.d.26.q.2.1.c./.d.30.1.2m./.3.3m./.d.40.q.1.1.2m./.3.d.1.q.1.1.1m./.d.5.q.1.ar.1.q.1.c./.d.8.5.5m./.5.2.cº.12.2m./.Liº.4.cº.14.co.3./.Veri.q.1.5.15m./.16m./.q.4.5.c.prinº./.q.21.1.c./.Poª.q.3.3.c./.q.7.1.9m./.10.c.5m./.11.c.fi./.q.8.1.3m./.ql.1.q.2.1.c./.Met.5.l.15.o./.Liº.10.lec.9.co.3.4./.Lec.10.co.1.6./.Phy.5.lec.3.co.5. Vsura.35.38. Vsus.5.

44 In quibus differt intellectus & intellectum, volens & volitum, potest esse relatio realis scientię ad scibile, voluntatis ad rem volitā, nō autē in deo. 1ª.q.28.4.1m.

45 Relatio amantis & amati, est relatio realis, in vtroque termino. 1.d.30.3.3m.

46 RATIONIS. 42.43.93./.In relatione sunt aliqua secundum rationem tantum, nō autem in aliquo alio genere. 1ª.q.28.1.c./.Veri.q.1.5.15m./.ql.9.4.c.

47 Omnis respectus ad non ens, est relatio rationis tantum. 1ª.q.13.7.c./.1.d.24.q.1.3.1m./.d.26.q.2.1.c./.d.30.3.3m./.5.2.cº.12.3m./.Veri.q.1.5.15m./.Poª.q.3.1.7m./.3.5m./.q.7.11.c. Addere.7.c. Anima.215. Apprehensio.4.

48 Omnis relatio ad ens tantum in potentia, est relatio rationis tantum. 5.2.cº.12.3m. Creatio.20. Ens.17. Genus.42.43.

49 Relatio rationis, circuit omne genus, veri.q.21.1.3m. Habitus.53. Medium.8. Verbum.49. Vnitas.39.40.

50 Relatio rationis non est inhęrens. 1ª.q.28.1.c./.1.d.33.1.c./.Poª.q.8.2.c.fi. Vnum.1.

51 Relatio rationis duplex. s. inuenta per intellectum & attributa rebus, alia consequens modum intelligendi. Poª.q.7.11.c.2m.

52 Relatio rationis contingit quadrupliciter. s. vel quando ralatio non habet aliquid in rei natura, supra quod fundetur. Et inde est, quod quandoque contingit, quod relatio est realiter in vno, & non in alio, quia in vno habet modum quēdam supra quem fundatur, quem non habet in alio: sicut est in omnibus illis relationibus, quibus deus ad creaturam refertur, quæ quidem realiter sunt in creatura, & non in deo. Vel quando relatio nō habet aliquam realem diuersitatem inter extrema, sicut relatio identitatis. Et ideo hæc nihil ponit secundū rem, sed solum secundū rationem, vt cum dicitur, idem eidem idem. Vel quando designatur relatio aliqua entis ad non ens, vt cum dicitur, quod nos sumus priores iis qui futuri sunt. Vel quando ponitur relatio ipsius relationis. Ipsa enim relatio per seipsam refertur, & non per aliam relationē. Et hos vltimos duos modos, ponit Auicenna; sed primi duo possunt extrahi, etiam ex verbis philosophi. 1ª.q.13.7.c./.1.d.26.q.2.1.c./.5.2.cº.12.3m./.Veri.q.1.5.15m./.Poª.q.7.11.c.

53 MVTATIO.7./.Rō relationis, depēdet ex termino, sicut & motus, sed eē eius, depēdet ex sbo. 3ª.q.2.7.2m.

54 Relatio nō terminat motū per se, sed cōsequitur motum per se. Nec potest innasci realiter de nouo, nisi per motum. 1.d.9.1.2m./.3.d.2.q.2.ar.2.q.3.c./.5.3.cº.62.9m./.Poª.q.7.8.c. Augmentum.17.

55 Relatio innascitur aliquando, ex motu vtriusque termini, & aliquando ex motu alterius termini tantū. 3ª.q.2.7.c./.1.d.41.5.1m./.2.d.1.q.1.5.8m./.3.d.1.q.1.ar.1.q.1.1m./.d.5.q.1.ar.1.q.1.c./.4.d.41.ā.1.q.1.3m./.Veri.q.8.9.3m./.Ru.lec.2.fi./.Phy.5.lec.3.co.5.

56 Relatio non incepit de nouo, nec desinit, sine mutatione alterius relatiuorum. 5.3.cº.61.9m.

57 Relatio realiter potest alicui de nouo aduenire, sine mutatione eius. 1ª.q.13.7.c./.3ª.q.16.6.2m./.1.d.26.q.2.1.3m./.d.30.1.c./.d.41.5.1m./.2.d.1.q.1.5.8m./.3.d.1.q.1.ar.1.q.1.1m./.4.d.41.ar.1.q.1.3m./.Poª.q.7.8.c.5m./.9.1m./.ql.1.q.2.1.c./.ql.8.vel.9.q.2.3.c./.Gal.4.co.4.fi./.Phy.5.lec.3.co.4.5.

58 Relatio relatiuorū sm esse, non efficitur de nouo sm esse, nisi per acquisitionē fundamenti. Nec relatio relatiuorum sm dici, nisi acquiratur illud quod importatur per nomen. 2.d.1.q.1.5.8m. Motus.2.

59 Omnis relatio incipiens ex tempore, ex aliqua mutatione causatur. 3ª.q.2.8.c.

60 Actionis & passionis, inquantū implicant motū, sunt aliud a relationibus quæ ex eis cōsequūt. 1ª.q.41.1.2m.

61 Relatio realis, dupliciter destruitur. s. destructo fundamento, & cessante respectu, corrupto termino. 1.d.26.q.2.1.3m./.4.d.41.ar.1.q.2.c./.Poª.q.7.9.7m.

62 Relatiōes nō recipiūt magis & minus. 12ª.q.82.4.c.

63 Relatio eadem numero, est in omnibus, simul trahentibus idem. 3ª.q.35.5.3m.

64 Relatio secundum actum, requirit duo extrema in actu existere. 1.d.30.1.c.

65 Aliquando ex parte vnius extremi, est tantum vna relatio, & ex parte alterius multę. 3ª.q.35.5.3m.

66 COMPARATIO./.Non omnium quorum est relatio, est comparatio, sed tantum quorum est relatio secundū vnā quantitatē, vel qualitatē. Poª.q.7.8.2m.

67 Nulla relatio refert ad se, nec ad aliā per aliā relationē, sed per seipsam. 1ª.q.42.1.4m./.q.45.3.2m./.1.d.8.q.5.1.c./.d.26.q.2.1.c./.d.30.3.3m./.d.31.q.1.1.c.

2.d.1.q.1.2.5m./.ꝫ.2.co.18./.ꝟ.q.1.5.15m./.Poa.q.3.3.2m./.q.7.9.2m./.11.c. Absolutū.0.Cōpositio.16. Denoiatio.7.8.9. Fictio.3. Genus.43. Oppō.11.ć.

68 Relatio habet esse postremum & imperfectissimum, quia praexigit esse aliorum accidentium, & dependet ab aliquo exteriori. ꝫ.4.co.14.co.4. Principiatum.2. Situs.1. Verbum.28. Vnum.1.

IN DIVINIS INTRINSECE.18.25.28.44.

69 In diuinis est duplex relatio.s.relatio realis, & relatio rationis.1.d.33.1.c./.Potentia.q.1.1.1m./.q.8.1.c. Actus.194.

70 In diuinis sunt quaedam relationes reales. 1a.q.28.1.0./.1.d.26.q.2.1. 0./.d.33. 1.c./.ꝫ.4.co. 14. co. 3. fi./. Potentia.q.2.6.c./.q.8.1.0./.Opus.3.co.53. Adiectiuum.12.13. Adoratio.12. Attributa.10. Autoritas.1. Deus.335.ć.

71 In diuinis sunt tantum quatuor relationes reales,scilicet paternitas,filiatio,spiratio,& processio. 1a.q.28.4.0./.q.30.1.c./.2.c.1m.

72 Relatio in diuinis nō excludit absolutū.i.nō depēdēs, sed absolutum.i.nō relatus ad aliud. Poa.q.9.4.10m.

73 Relatio in diuinis non est totum vniuersale, nec oēs simul,sunt aliquid maius,q̄ vna tantū.1a.q.42.4.3m. Distinctio.22.ć.

74 Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.3.2.c.fi.
   ☞ Duo.1088o. Rńo,sicut Duo.475o.
   Aequalitas.6.23. Exitus.1.

75 Relatio in diuinis,potest tripliciter considerari.s.vt relatio absolute,vt diuina cōstituens personas, tertio vt operatio. Primo modo sequitur operationē & processionem,ſm nostrum modū intelligendi: secundo econuerso: tertio sunt simul. 1a.q.40.4.0./.1.d. 26. q.2.2. 1m./.d.27.q.1.2.0./. Potētia.q.8.3.c.7m./.q.10.3. 0./. Opus.3.co.63. Generatio.51.56.61.64.73.

76 Oriri vel procedere, nō conuenit relationibus diuinis. 1a.q.28.3.3m. Gilbertus. Hęresis.121. Notio.0. Numerus.22.

77 Relationes in diuinis,non faciunt cōpositionem cum essentia. Poa.q.9.5.15m./.19m./.q.10.1.12m. Oppositio.11.ć.

78 Relatio & eētia in diuinis,sunt idē reaſr, & differūt rōe.1a.q.28.2.0./.q.29.4.c./.q.39. 1.c./.q.40.1.c.1m. q.41.5.2m./.q.42.6.3m./.1.d.2. 5.c./.d.4.q.1.1. 3m./. d.7.q.1.2.3m./.d.8.q.4.1.4m./.d.19. q.4.1. 4m./.q.5. 3.1m./.d.20.1.c./.d.26.q. 2.1 4m./.d. 33. 1.0./.4. c./. L./.d.34.q.1.1.4m./.ꝫ.4.co.14.co.2. 3./.Poa.q. 2. 1. 3m./.12m./.2.2m./.4.14m./.5.c./.6m./.q.7.1.4m./.5m./. 6m./.q.8.1.1m./.7m./.8m./.2.0./.3.c.fi./.4m./. 7m./.q.9. 4.11m./.5.c.fi./.13m./.14m./.15m./.q.10.1.12m./.3.c./. 5.12m./.quol.6.1.0./.Opus.3.co. 54./.65./.67./. Opus. 9.q.6./.10.16.lec.4.fi.

79 Relatio in diuinis,vt comparatur ad essentiam,est ratio tantum,sed vt comparatur ad terminum, est res. 1.d.2.5.0./.d.19.q.4.1.4m./.Poa. q.8.1. 1m./.q. 9. 5. 14m./.Opus.9.q.6. Origo.5. Persona.21.22.36. Predicamentum.6.

80 Relatio in diuinis,vt cōparatur ad essentiā, est similis relationi identitatis, non autē vt cōparaē ad terminū. 1a.q.28.1.2m./.1.d.26.q.2.1.2m./.Poa.q.8.1.2m. Predicari.41. Processio.52.ć.60.61. Qui est. Rm.6.

81 Relationes diuinę,nō cōsequunē motū,ſȝ cōicationes naturę.1.d.33.3.3m./.Poa.q.8.1.3m. Subsistētia.10.

82 Relationes in diuinis , prędicantur de essentia in abstracto,non autem in concreto.1.d.33.3.2m. Verbum.28.31.39.40.49.

83 Relationes sunt in essentia dei,ꝑ idētitatē tantuȝ,sed in ꝑsonis,vt in supposito.1a.q.40.1.2m./.1.d.33.3.0.

84 Relationes in diuinis,sunt realiter ipsę personę,& in personis.1a.q.30.2.1m./.q.32.2.c.2m./.q.40. 1.0./.2. c.1m./.q.41.6.c./.q.42.3.2m./.1.d.26.q.2.1.0./.d.27. q.1.1.5m./.d.33.2.0./.Poa. q.8. 1. 6m./.3.c./.q. 9. 4. 16m./.17m./.5.c.fi./.Opa.3.co.58./.66.67. Vnitas. 46.

85 Relationes diuersę specie in diuinis,nō faciunt differre specie personas. Poa.q.9.4.c./.5.18m.

86 Relationes in diuinis,& ꝓprietates,& notiones,sunt idē re,sed differunt ratione,quia vt referuntur,dicunē relationes, sed dicuntur proprietates , vt conueniunt vni soli personę: notiones vero,vt sunt principia formalia notificandi personas. 1.d.26.q.2.3.0./.Poa.q. 10.5.12m./.Opus.3.co.64.

87 Relationes in diuinis,& proprietates, & notiones,tripliciter differunt.s.significatione,ordine intelligēdi, & numero.1.d.26.q.2.3.c./.Poa.q.10.5.12m.

88 Relationes in diuinis,ordine itelligēdi,ſcedūt ꝓprietates,& illę,notiōes.1.d.26.q.2.3.c./.Poa.q.10.5.12m.

89 Relatio in diuinis,vt origines,sunt idem re, & differunt ratione,quia origines significātur ꝑ modū actus, vt generatio,relationes vero vt forma. 1a.q.40.2.c./. q.41.1.2m./.Poa.q.10.3.c./.Opus.3.co.64.

90 DEI AD CREATVRAS./. Aliquę sunt relationes dei ad creaturas. 1.d.14. q.1.1. c. fi./.ꝫ. 2. co. 11./.Poa.q.7.8.0. Accidens.116. Assumere.6.

91 Sed non sunt realiter in deo,nec extra deuȝ, nec ipse deus.1a.q.13.7.c.fi./.2m./.4m./.q.28.1.3m./.4. c./.1.d. 2.3.c.co.2.ꝓno./.d.9.L.q.2.2m./.d.26.q.2.3.1m./. d. 30.1.1m./.2m./.2.1m./.3.0./.L./.d.31.5.2m./.d. 33. 1. c.4m./.d.35.L.fi./.3.d.2.q.2.art.2.q.3. 2m./.d.5.q. 1. ar.1.q.1.3m./.ꝫ.2.co.12.13./.Veri.q.3. 2.8m./. Poa. q.7.10.0./.Opus.3.co.219.

92 Immo sunt realiter in creatura. 1a.q.6.2.1m./.q. 13. 7.0./.q.28.1.3m./.4.c./.q.45.3.1m./.3a.q.2. 7.0./.1. d. 8.q.4.1.3m./.d.9.L.q.2.2m./.d.14. q. 1. 1. 2m./.2. c. 3m./.q.2.1.c.1m./.d.22.3.c./.4.3m./.d.26.q.2.1.c./. d. 30.2.4m./.d.33.1.c.4m./.d.36.q.2.2.2m./.2.d.1. q.1. 2.5m./.3.d.1.q.1.ar.1.q.1.1m./.d.2.q.2. art. 2. q. 3. 2m./.d.5.q.1.art.1.q.1.c.3m./.d.7.q.2.1.c./.d. 8. 5.c. fi./.d.32.3.c./.veri.q.4.5.c./.Poa.q.3.3.c./.q.7.1.9m./. 9.10.11.0./.quol.1.2.0./.quol.8.vel.9.4.0./. Opus.3. co.219. ☞ Rńo. Duo.1085o.
   Creatio.20. Creatura.3.ć. Deus.46.58.77.395. 419.

93 Nec sunt reales,ſȝ rōnis tm̄.1a.q.6.2.1m./.q.13.7.0./. q.28.1.3m./.q.32.2.c.fi./.q.45.3.1m./.3a.q.35.5.c./.1. d.8.q.4.1.3m./.d.30.1.1m./.3.0./.L.fi./.2.d.1.q. 1. 2. 5m./.3.d.5.q.1.ar.1.q.1.c./.d.8.5.0./.4.d.41.art.1. q. 1.3m./.ꝫ.2.co.13.14./.Veri. q.1.5. 15m./. q. 4. 5. c./. Poa.q.3.3.c./.q.7.1. 9m./.9.10.11. 0./.quol.1. 2. 0./. quol.8.vel.9.q.2.3.0./.Opus.3.co.220.fi.
   Dominium.3.5. Donum.7. Exitus.1.

94 Relationes dei ad creaturas,sunt etiam in deo, secundum rationem & intellectum nostrum,& angelicum, & diuinum.1a.q.13.7.2m./.4m./.3.d.32.3.c./.d.36. q. 2.2.2m./.d.37.q.1.2.1m.

95 Relationes dei ad creaturas,nō multiplicanē in intellectu dei,sicut in intellsu nr̄o.1a.q.28.4.2m. Fcn̄.1.2.

96 Relationes dictæ de deo ex tempore, non sunt creator,nec creatura. Nec ratio est falsa,quia fundatur super relatione creaturæ ad creatorem. 3.d.5.q.1.ar.1. q.1.3m. Fatum.3. Fides.130. Filiatio.16. Honor.8. Idea.14.15.

97 Nō derogat simplicitati diuinę,q̄ multę relationes dei ad creaturas,prędicentur de deo. 1a.q.32.2.c.fi./.1.d. 8.q.4.1.3m./.ꝫ.2.co.14./.Poa.q.7.8.c. Nomen.53.ć.57.60. Verbum.49.62. Vnio.13.

98 Deus non pōt habere relationē ad nos,nisi per modū principii.s.efficientis,finis,& formę exēplaris, nō autē formæ inhęrentis,nec materiæ.1.d.18.5.c.

99 Proprium spiritus sancti.s.amor, habet duplicem relationem ad creaturā.s.vt ad obm,& vt ad principiatū. Filius autē hʒ secūdā relationeʒ tm̄.1.d.15.q.4.1.2m.

1 RELATIVVM duplex.s.s̄m esse,& s̄m dici.1a.q.13.7.1m./.1.d.26.q.2.1.c.4m./.d.30.2.c./.2.d.1.q.1.5.8m./.Veri.q.21.6.c./.Poa.q.7.10.11m. Absolutum.o. Addere.4. Creatura.3. Denominatio.7.8.9. Deus.335.c. Differre.1.

2 Relatiua secundū esse dicuntur, quando nomina imposita sunt,ad significandum ipsas relationes. Poa.q.7.10.11m. Distinctio.33.

3 In relatiuis secundum dici,& secundū esse,est aliquando relatio realis,& aliquando relatio rationis.1.d.30.3.4m./.Poa.q.7.10.11m.

4 Diuersitas relatiuoꝝ triplex.s.realium in vtroqꝫ termino,vel in altero tantū,vel in neutro. 1a.q.13.7.c./.1.d.30.3.3m./.Phy.5.lec.3.co.4.ſi. Diuisio.21. Exclusio.7.8. Habitus.53. Idem.1. Ipsum. Maius.2.

5 Relatiuum per accidens triplex.s.ratione generis,vel subiecti,vel cōcreti. Met.5.lec.15.ſi. Nomē.53.ē.59.

6 Relatiuum in diuinis,dicitur quadrupliciter.s.quod refertur secundum nomen suum,causans vel consequēs relationem,implicans eam, & quod ponitur pro ea. 1a.q.13.7.1m./.1.d.5.q.1.2.2m. Notio.10. Oppositio.11.ē. Paruus.3.4. Persona.36.

7 Relatiua,tā aduerbia q̄ pnoīa,idē suppositū referūt. Ꝥ.4.co.34.ſi. Producere.1. Relatio.39.56.58.

8 Posito vno relatiuorum,ponitur aliud, sed non semper realiter. Poa.q.7.10.12m. Res.4.Se. Spiritus.8. Tarditas.1.

9 Relatiua nō sunt simul nā,nisi æqualiter mutuo referātur.1a.q.13.7.6m./.Poa.q.7.8.1m. Vnitas.39.40.

10 Illa tantuꝫ relatiua,sunt simul natura,quę pari ratione,mutuo referuntur. Nec tamen quo ad subiecta,sed tantum relationes. Poa.q.7.8.1m./. Met.10.lec.9.ſi.

11 Relatiua non sunt simul natura, propter ordinem rerum,sed tantum per hoc,ꝙ vnum est de intellectu alterius,& econuerso.1a.q.13.7.6m.

12 Relatiua consequuntur se mutuo in esse, non autem in aliis prædicamentis.1.d.21.q.1.2.c.

13 Relatiua ex æquo, sunt vt contraria, & mediata, & eiusdem generis, non autē relatiua ex vna tantū parte. Met.10.lec.9.co.3./.Pc.10.co.1.ſi./.Lec.11.co.2. Relatuꝫ. Deus.419. Fictio.3. Fides.130. Habitus.53. Intellectus.19.20.107.169. Nomen.69. Peccatum.416. Prudentia.61. Referri. Relatio.58.72. Rl'm.9.12. Scientia.1.2. Significatio.10. Simplex.2. Vsura.77. Vsus.10. Relaxatio. Dispensatio.2. Releuare. Depositū.4. Misericordia.1.8.11.19. Spiritus.14. Religare. Religio.2.

1 RELIGIO importat ordinem ad deuꝫ,ad quem ordinat hominem.22e.q.81.1.o./.q.94.1.1m. Abraham.17. Adoratio.o.

2 QVID./. Religio dr̄ a frequēti electione diuini cultus. Vel dicitur ab iterata electione dei negligenter amissi. Vel dicitur a religando.22e.q.81.1.c./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c./.Trin.10.c./.Opus.18.co.12./.Opus.19.co.2.principio. Apostasia.2. Charitas.130.

3 Religio est virtus,reddens debitum honorē deo. 12e.q.60.3.c./.22e.q.80.c./.q.81.2.o./.5.c./.q.82.2.c./.q.83.3.c./.q.84.1.c./.q.89.4.1m./.q.97.3.c./.q.98.2.c./.q.101.1.c./.q.103.3.c./.q.122.3.4.c./.q.186.1.c./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c./.Opus.19.co.4. Cultus.4.5. Deuotio.3. Eusebia. Falsitas.24. Gratitudo.1. Irreligiositas.o.

4 Religio est alia virtus a pietate.22e.q.101.3.2m./.q.102.1.1m. Iuramentum.1. Iustitia.22.64. Latria.o.

5 Religio est vna virtus, quia exhibet reuerentiam deo sub vna ratione.s.vt deus est primū principium creationis & gubernationis rerum.22e.q.81.3.o./.4.1m./.2m. Obedientia.19. Obseruantia.1. Oratio.2.6.16.45.50. Passio.128. Periurium.3.

6 Religio ceteris virtutibus imperat. 22e.q.81.1.1m./.4.1m./.8.1m./.q.88.5.c./.q.186.1.c.2m. Pars.4.6.7.11.17.

7 Religio pfert alijs virtutib9 moralib9.22e.q.81.6.o./.q.88.6.c./.q.183.2.c./.Ꝥ.3.co.138.co.1.ſi./.q̄l.6.11.c.

8 Sicut religio est quædam protestatio fidei,spei, & charitatis,quibus homo primordialiter ordinatur in deum, sic pietas est quædam protestatio charitatis, ad parentes & patriam. 22e.q.101.3.1m. Præceptum.51. Reuerentia.3.4. Sacrilegium.2.

9 Sicut religio,per excellentiam dicitur pietas, sic latria dicitur dulia,inquantū deus est excellēter pater & dn̄s. 22e.q.103.3.1m./.q.106.1.1m./.3.d.9.q.2.1.1m. Sāctitas.3.4. Superstitio.2. Tētare.12. Virginitas.20.

10 Omnia illa per quæ deo reuerētia exhibetur, pertinēt ad religionem.22e.q.83.3.c. Votum.2.

1 Religiosi non subiiciunt se homini,propter hominem, sed propter deum.22e.q.81.1.5m.

12 In religione considerantur duo.s.cultus dei, & deus. Primum est materia & obiectum eius, secundū vero, est finis eius.22e.q.81.5.o./.Virt.q.1.12.11m.

13 Religio est in voluntate. Ideo ordinat actus aliaꝝ potentiaꝝ,ad dei reuerentiā.22e.q.83.3.1m./.q.88.5.c.

14 Omnes actus eius,pertinent ad cultū dei, vel seruitutem eius. Primum respicit excellentiā dei,secundū vero,subiectionem hominis.22e.q.81.3.2m.

15 Religio habet duplices actus.s.elicitos, vt sacrificare, adorare,& huiusmodi: & impatos.s.act9 aliaꝝ ṽtutū. 22e.q.81.1.1m./.q.85.3.o./.q.186.1.2m./.q.188.2.c.

16 Religio hʒ duplices actus.s.interiores, vt pncipales & p se,& exteriores,vt secūdarios,& pp īteriores.22e.q.81.7.o./.q.82.pno./.q.84.2.o./.q.85.2.c./.Ꝥ.3.co.119.

17 STATVS./. Religio nominat statum perfectionis. 22e.q.186.1.o./.quol.5.21.c.

18 Status religionis,ordinatur ad perfectioneꝫ charitatis, sicut ad finem. 22e.q.186.7.1m./.2.c./.q.187.2.c./.q.188.2.7.c./.quol.4.24.o.

19 Religio est status pniæ,exercitiuꝫ & schola pfectionis. 22e.q.186.1.4m./.2.c./.3.c.5m./.5.c./.q.187.6.c./.q.188.1.c./.q.189.1.c.3m./.q̄l.3.13.c./.quol.4.q.12.1.7m./.2.6m./.24.5m./.Opus.18.co.8./.Opus.19.co.2.ſi. Benedictus.3.4. Canonicus. Doctor.3. Infamia.2. Nouitii.o. Oro.45. Petrū.255.256.257. Perfectio.54.

20 Status religionis,significat ✱ p sicomoꝝ.i.ficum fatuā, quā ascendit Zacheus,vt Iesuꝫ videret.quol.4.q.12.1.22m. Prędicare.14. Prelatio.15.16.

21 Status religionis, est spiritualis militia proficientibus, & exercitium tyrocinii incipientibus. quol.4.q.12.1.18m. ✱ Nam ordines sacri praexigunt sanctitateꝫ: sed status religionis est exercitium quoddam, ad sanctitatem assequendam. Vnde pondus ordinuꝫ imponendū est parietibus, iam per sanctitatem desiccatis: sed pondus religionis desiccat parietes.i.homines ab humore vitiorum.22e.q.189.1.3m.

22 Status religionis,prefertur eleemosynis, & virginitati secularium,quia viuentes in monasteriis ad hoc ꝙ inhereant deo,postponunt propriam voluntatē,& omnia quę possunt habere. Sed virgines ad hoc postponunt venereas voluptates. Et ideo virginitas nō simpliciter est maxima virtutum. 12e.q.98.5.2m./.3m./.22e.q.152.5.b./.c./.q.186.8.c./.quol.3.q.5.2.2m.

23 Status religionis potest cōsiderari tripliciter.s.vt exercitium tendendi ad perfectioneꝫ charitatis, vt quietās, & vt holocaustum.22e.q.186.7.c. Regularis.o.

24 Status religionis, est securior statu plator, qa ignorantia non imputat religiosis, sicut plato. Mat.19.co.12.

25 Difficilius seruant pcepta dei in seculo, q̃ in religione. 22e.q.189.1.5./ q̃l.4.q.12.1.c.co.4.22m./.2.3m./.9m

26 Difficilius per vitam secularem, q̃ per religionez, peruenitur ad amplexus Rachelis. i. ad quietem contemplationis. quol.4.q.12.1.16m.

27 Omnis religio, sumpsit originem a discipulis Christi. 22e.q.188.7.c.fi./.quol.4.23.2m./.1e.Cor.16.co.1.

28 In primitiua ecclesia, omnium christianorũ erat perfectissimus perfectionis status: ad cuius vitę exemplar, omnes religiones sunt institutę. quol.4.23.c.co.1.

29 Nihil de perfectione religionis deperit, gerẽtibus solicitudinem temporalium pro confratribus: quia quod videntur amittere de quiete, recuperant in obsequio charitatis. 3.3.c°.135.3m.

30 REQVISITA./. Voluntaria paupertas, requiritur vt primum fundamentum, ad perfectionem religionis. 22e.q.186.3.o./ 4.c.1m./. Opus.18.c°.8./. Opus. 19.co.5. Diuitię.10. Mors. Negocia. Oratio.45. Perfectio.68.c̃. Pietas.6.7.

31 Religio viuentium in paupertate, de labore manuuz suarum, defenditur, contra rationes impugnantium eam. 3.3.c°.132./.135.co.2.3.

32 Habere aliquid propriũ, repugnat pfectioni religionis, nõ autẽ habere aliqd in cõi: sed aliqualiter impedit, si superabundet. 22e.q.188.7.o. Professio.2.3. Votũ.1.

33 Ad perfectionem religionis, requiritur perpetua continentia. 22e.q.88.11.c.fi./.q.186.4.o./. Opus.18. c°.9./. Opus.19.co.5./. 1o.prolo.lec.2.co.2.

34 Obedientia requiritur ad * perfectionẽ religionis: quia cũ religio sit disciplina & exercitium tendendi ad perfectionẽ, necessaria ẽ directio alicuius q̃si magistri, quẽ oia sequatur proficiens qđ fit per obedientiã ad maiores. 22e.q.186.5.o./. Opus.18.c°.11./. Opus.19.co.5.

35 Votũ triplex, requirit ad pfectionẽ religionis. s. votuz paupertatis, continentię, & obedientię. 22e.q.108.4.c./.22e.q.186.6.o./. 3.3. c°. 130./. Opus. 18. c°. 12./. 18./. Opus.19.co.5.

36 Perfectio religionis integratur ex predictis tribus votis. 22e.q.186.7.o./.q. 188. 1. 2m./.2.2m./. Virt.q. 2. 11.5m./. Opus.18.c°.18./. Opus.19.co.5.fi.

37 Votum obedientię est pracipuum, inter tria vota religionis. 22e.q.186.8.o./.q.188.7.1m.

38 Interiores actus virtutũ, nõ cadũt sub voto religionis, sz religio ad eos ordinat, vt ad finẽ. 22e.q.186.7.1m.

39 Ad religionẽ requirit subtractio ipedimẽtiũ hoiez, ne totaliter ferat ad fuitiũ dei. 22e.q.186.4.c./. Op°.19.co.5.

40 Omnes obseruãtię religionũ, ordinantur ad tria principalia vota, ad quę etiam pertinet habitus, vt signum obligationis. Ideo simul datur, vel benedicitur cum professione. 22e.q.186.7.2m./.q.188.1.2m.

41 Religiosi, salua vitę & religionis suę obseruãtia, omnibus se debent conformare. 1e.Cor.9.lec.4.fi.

42 INGRESSVS./. Per ingressum religionis, homo totaliter se mãcipat, dei obsequiis. 22e.q.189.3.c.3m. Calix.2. Episcopus.10.

43 In ingressu religionis, recipit tanta gratia, quãta recipitur in baptismo, & remittitur ois poena. Sed hoc nõ est quia talis ex se a satisfactione absoluat, sed qa eo ipso q sui voluntatẽ etiã in seruitutẽ redigit pp deũ, plenariẽ iam pro omni peccato satisfecit, quã chariorẽ habet oibus rebus mundi, de quibus tantũ potest dare, q eleemosynis oia pctã sua redimeret, etiam quantuz ad poenã. 22e.q.189.3.3m./.4.d.4.q.3.ar.3.q.3.3m./. Fornicatio.16. Heresis.110.c̃.156.157. Iuramẽtũ.23.

44 Cõsiliũ vel magna deliberatio, nõ requirit ad ingressum religionis ßm se, nec quo ad vires: sed quo ad impedimenta, vel modos religionis per doctrinã maiorũ, ab iis qui pperantur prodesse, vt de ingressu religionis frequenter cõtingit, ex ignito sermone predicationis, vel ex virtuosa operatione, & excellenti vita doctoris. 22e.q.189.10.o./. Opus.20.li°.4.c°.21.

45 Habens votum, vel iuramentum minoris religionis, licite inducitur ad maiorem, non autem econuerso, nisi dispensetur. 22e.q.189.9.3m.

46 Non licet inducere aliquem ad religionem, per falsam doctrinam. 22e.q.189.9.c./.quol.5.q.12.2.c.

47 Inducens alios ad religionem, non peccat, si fiat sine violentia, simonia, & mendacio, sed magnum pręmiũ meretur. 22e.q.189.9.o.

48 SIMONIA.61./. Licet dare, vel accipe aliqd, pro victu in monasterio, si non sit sufficiens, non autẽ pro ingressu religionis, qa simonia est. 22e.q.100.3.4m./. 4.d.25.q.2.ar.2.q.2.7m. Matrimoniũ.42.50.84.87. 109.113.131. Obligari.1.7. Ordo.17. Sponsalia.10.

49 Licet nutrire pauperes ad religionem, vel allicere munusculis, licet non sit licitum ex pacto aliquid dare vel recipere pro ingressu monasterii. 22e.q. 189. 9. c./.q. 100.3.4m./.quol.4.q.12.1.c.fi.17m.

50 Ingressus religionis, nemini potest imponi pro poenitentia. Et canones in oppositum, sunt de consilio. 4. d.16.L.4m./.quol.3.q.5.3.c.

51 RECIPIENDI./. Presbyteri curati & archidiaconi, possunt sine licentia ingredi religionez. 22e. q.184. 6.8.c.4m./.q.189.7.o./. Opus.12. c°.30./. Matth. 19. co.12. Canonicus. Episcopus.22.23.26.27.28. Fornicatio.16. Habitus.20.21.22.

52 Nõ licet parẽtibus ingredi religionez, nisi prouiso, q filii educari possint. 22e.q.189.6.c. Illegitimus.1.5.

53 Nõ licet filiis ingredi religionẽ, si parentes sine eis comode viuere non possint. 22e.q.189.6.o./.q. 101. 4. 3m./.4m./.4.d.32.q.2.ar.4.q.2.2m./.quol.3.q.6.3.o./. q̃l.9.vel.10.q.5.1.o./. Matth.4.co.15./.c°.15.co.2.fi.

54 Seruus nõ pot recipi in religione, inuito dño eius. 22e. q.88.8.2m./.4m./.q.189.5.c./.6.2m./.4.d.36.2.5m.

55 Obligatus debitis, prius debet soluere, quantuz potest, & tunc potest ingredi religionem, licet nõ possit omnia soluere. 22e.q.189.6.3m.

56 Recipiens ad religionem, obligatum ad debita, tenetur ea soluere. 4.d.38.q.1.ar.3.q.1.7m.

57 Puer ante pubertatem potest recipi in religione, de consensu parentum, sed post, etiam eis inuitis. 22e.q. 88.8.2m./.9.o./.q.189.5.o./.quol.3.q.5.1.o./.quol. 4. q.12.1.o./. Opus.17.c°.3. Matrimonium.42. 50. 84.87.109.113.131. Obligari.7.

58 Non exercitati in pceptis dei, debent recipi ad religionẽ. 22e.q.189.1.o./. q̃l.4.q.12.1.o./.2.c./. Opus.17.o.

59 Facilius conuertuntur ad religionem peccatores, quã presumentes de sua innocentia. 22e.q.189.1.1m.

60 Peccatores sunt maxime attrahendi ad religionez, vt pro peccatis pręteritis poenitentiaz agant, & futura caueant. quol.3.q.5.3.o.

61 Recepti simoniace scienter post conciliũ generale, repelluntur a suo monasterio, sine spe restitutionis, & ad perpetuaz poenitentiã, in arctiori regula debent poni, vel in alio loco eiusdez ordinis, si arctior ordo non inuenitur. Si vero ante, debent poni in alio eiusdẽ. Vel si non potest, sint in eodem, ne vagentur, sed in loco inferiori. Si autem ignoranter, postq̃ renunciauerunt, pñt de nouo recipi, mutatis locis. 22e.q.100.6.5m.

62 OBLIGATIO VOTI./. Obligare se voto, ad ingressum religionis, est laudabile secundum se. 22e. q. 88.9.o./.q.189.2.o./.quol.3.q.5.1.o./.quol.4.q.12.1. c.fi./. Opus.17.c°.12.13. Benedictus.3.4.5. Consilium.12.c̃. Decimę.19. Episcopus.22.23.26.27.28.

63 Vouens ingredi religionem, tenetur intrare quã citius potest, nisi posuerit terminũ. 22^{e}.q.88.3.2^{m}./.q.189.3.o./.quol.3.12.o. Habitus.30.21.22. Indulgentia.24.25.26. Matrimonium.109.

64 Vouens ingredi religionem, non tenetur ibi perpetuo manere, nisi hoc intenderit. 22^{e}.q.189.4.o.

65 Eadẽ ratio est de monachis, & de aliis religiosis, quo ad cõmunia omni religioni, non autem quo ad propria monacorum. 22^{e}.q.188.2.2^{m}. Obedientia.37.ĉ. Perfectio.81.ĉ. Professio.o.

66 Religiosi non tenentur habere perfectam charitatẽ, sed ad hoc tendere, & ad hoc operaẽ dare. 22^{e}.q.186.2.c.1^{m}./.9.c./.Virt.q.2.11.12^{m}. Religiosi. Tributum.5.6. Votum. A.

67 Nec ad ea quę consequuntur perfectionem charitatis, sed ad hæc tendere, non contẽnendo. 22^{e}.q.186.2.c.

68 Nec ad omnia exercitia, per quæ venitur ad perfectionẽ, sed tantũ ad taxata secundũ regulã suã. 22^{e}.q.186.2.c.

69 Nec ad omnia consilia de particularibus melioribus, sed ad essentialia religioni. 22^{e}.q.186.2.3^{m}./.4.d.1.q.2.ar.6.q.2.3^{m}.

70 Nec ad alia q̃ seculares, nisi quę ad eorũ vota pertinẽt. 22^{e}.q.110.4.5^{m}./.q.187.3.o./.3.d.17.q.3.art.1.q.4.c./.d.29.ar.8.q.3.c./.d.38.4.4^{m}./.4.d.17.q.3.art.1.q.4.c.fi./.d.38.q.2.ar.4.q.3.c.fi./.Virt.q.2.11.12^{m}./.q̃l.1.q.7.2.2^{m}./.quol.7.17.10^{m}./.quol.9.4.o./.quol.10.10.b./.Opus.19.c^{o}.4.co.7./.c^{o}.17.1^{m}.

71 Nec ad opera manualia, plusq̃ seculares, nisi ad quę tenentur ex statutis ordinis sui. 22^{e}.q.187.3.o./.ÿ.3.c^{o}.135.co.2.3./.quol.7.17.10^{m}./.18.o./.Opus.17.fi./.Opus.19.c^{o}.7./.8.co.8.9./.Io.6.lec.3.co.2.fi.

72 Religiosus factus episcopus, non absoluitur a tribus votis religionis, quia nihil debet habere proprium, sed est dispensator cõmunium bonorum ecclesiæ. Sed per accidens non tenetur obedire, si superiorem non habeat, sicut nec abbas. 22^{e}.q.88.11.4^{m}./.q.185.8.o.

73 Professi religionem, mortui sunt mundo, & viuunt deo. Vnde non sunt reuocandi ad vitam humanam, occasione cuiuscunq̃ euentus. 22^{e}.q.88.11.1^{m}. Oppositum videtur dicere.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.3^{m}. Du^{o}.1090°. R fi^{o}, sicut dubio.1208°.

74 *Nec religiosos oportet exire claustrum, ad corrigendum deliquentes. 22^{e}.q.33.2.4^{m}.fi.

75 Professus non debet exire religionem, vt parentibus subueniat, sed procuret eis sicut potest cũ licentia. 22^{e}.q.101.4.4^{m}./.q.189.6.1^{m}./.quol.3.q.6.2.o./.quol.9.vel.10.q.5.1.o.

76 Religiosus nullo modo reuelare debet secretum sibi cõmissum, etiam præcipienti sibi prelato, nisi vergat in infamiã vel in periculũ aliorum. quol.1.15.o./.16.d.

77 Transgressio regulæ, quo ad tria vota principalia religionis, est peccatum mortale, non autem quo ad alia, nisi propter præceptum vel contemptum. In quibus tamen aliis vt est silentium, solitudo, abstinentię, & vigiliæ graues, possunt prelati in religione ipsi secum dispensare, sicut & cum aliis. 22^{e}.q.88.11.4^{m}./.q.185.8.o./.q.186.9.o./.q.188.5.c./.q.d.38.q.1.ar.4.q.1.5^{m}./.quol.1.q.9.4.o.

78 LICITA./.Licet religiosis, ex cõmissione prędicare, & similia. 22^{e}.q.187.1.o./.4.2^{m}./.Opus.18.fi./.Opus.19.c^{o}.4.5.6.

79 Licet eis discurrere, causa prædicationis, non autẽ ex inconstantia, leuitate, cupiditate, vel causa nocendi. Opus.19.c^{o}.12. Accusatio.29.30. Cõmendatio. Confessio.78. Confessor.1.ĉ. Contumelia.6. Eleemosyna.22. Episcopus.22.23.26.27.28.

80 *Religiosis cõpetit principaliter intendere studiis litterarum pertinentium ad doctrinam, quę est secundum pietatem. Aliis autem doctrinis intendere, non pertinet ad religiosos, quorum tota vita, diuinis obsequiis mancipatur, nisi inquantum ordinantur ad sacram doctrinam. 22^{e}.q.188.5.3^{m}./.Opus.19.c^{o}.13. Epistola.

81 Licet eis ornare prędicationes suas, eloquẽtia, & philosophia, non quidem principaliter, nec ad iactantiaẽ, sed ad vtilitatem. Opus.19.c^{o}.14./.1^{e}.Cor.lec.3.co.1./.Col.2.lec.1.fi. Indulgentia.24.25.26. Monachus.

82 Licet eis assumere nomen, rem, & actum magisterii, & appetere ipsum moderate. Opus.19.c^{o}.4.5.6.

83 Licet eis esse de collegio doctorũ seculariũ, & collegiuẽ potest ad hoc compelli per Papam. Opus.19.c^{o}.5.

84 In eodẽ collegio religiosorũ, possunt esse plures magistri, si sint idonei. Opus.19.c^{o}.4.fi. Negocia. Oblatio.14.

85 Licet eis gaudere, de factis a deo magnifice per eos, non ponendo ibi finem. Opus.19.c^{o}.20.

86 Licet eis aduocare pro monasterio, pro pauperibus, & viduis, non autem propter aliquod mundanum. 22^{e}.q.71.2.o./.q.188.3.2^{m}.

87 Licet eis tractare negocia secularia, moderate, cum licentia, ex charitate, non autem ex cupiditate. 22^{e}.q.18.3.2^{m}./.q.187.2.o./.q.188.2.2^{m}./.q.189.6.1^{m}./.Opus.19.c^{o}.11./.Ro.16.co.1.fi./.2^{e}.Thi.2.co.2. Ordo.86. Perfectio.83.

88 Licet eis viuere de eleemosynis, quasi debitis eis dupliciter. s. ratione necessitatis triplicis. i. infirmitatis, egestatis, & cõsuetudinis: & ratione operis quadruplicis. s. prędicationis, altaris, studii, & donationis omnium bonorum suorum monasterio. 22^{e}.q.187.4.o./.Opus.19.c^{o}.9. Pręceptum.152.153.154. Prædicare.18. Prædicator.10. Prelatio.15.16.20.

89 Licet eis mẽdicare pro humilitate, necessitate, vel vtilitate, non autem ex cupiditate, sicut secularibus. 22^{e}.q.187.5.o./.ÿ.3.c^{o}.135.co.3.4.5./.quol.7.18.5^{m}./.Opus.17.c^{o}.14.15.16./.Opus.19.c^{o}.9. Princeps.18.24. Regularis.3.5. Tributum.5.6.

90 Licet eis vti vilibus vestibus, ad contemptum seculi, ad pœnitentiam, & humilitatem. 22^{e}.q.169.1.2^{m}./.q.187.6.o./.Opus.19.c^{o}.10. Strucio.2.

91 Religiosis militibus, licet bellũ facere, autoritate principis, nõ autẽ autoritate ꝓpria. 22^{e}.q.188.3.4^{m}./.4.2^{m}.

93 DIFFERENTIA./.Religiosi dicuntur dupliciter. s. cõiter oẽs qui per fidem colunt deum, & specialiter, qui totam vitam suam dedicant cultui diuino. 22^{e}.q.81.1.5^{m}./.q.188.1.1^{m}./.2.2^{m}. Prędicare.18.24.

93 Gradus religionis triplex, cui competit triplex gradus paupertatis. s. quia primũ & summũ gradũ in religionibus tenent, quę ordinantur ad docendũ & prędicandum, quę propinquissimę sunt perfectioni eorũ. secundum autẽ gradũ tenent illę, quę ordinantur ad contẽplationẽ. tertius est earũ quę occupanẽ circa exteriores actiones. 22^{e}.q.188.6.c./.7.o. Regularis.5.

93 Religionum aliquę ordinantur ad opera vitæ contẽplatiuę, aliquę vero ad opera vitę actiuę. 22^{e}.q.188.2.o./.3.4.5.c./.Opus.19.c^{o}.2.

94 Religiones sunt diuersę, principaliter secundum fines, secundario secundum exercitia. 22^{e}.q.188.1.o.6.c.

95 Quędam religio, conuenientissime instituta est, ad prędicationes, confessiones, & alia huiusmodi spiritualia. 22^{e}.q.188.4.o./.Opus.19.c^{o}.2./.6.

96 Et ad studium, quia illud illuminat, remouet errores, prodest ad prędicandũ & huiusmodi, domat luxuriam & auaritiam, & valet ad obedientiaẽ. 22^{e}.q.188.5.o.

97 Et aliqua ad militandum, non quidẽ propter aliquid mundanum, sed ad defensionem diuini cultus, & proximi. 22^{e}.q.188.3.o./.4.2^{m}./.5^{m}.

98 COMPARATIO./.In qualibet religione, cõtrahitur matrimonium spirituale ad Christuẽ, sed in vna

est obligatio ad plura quam in alia. 4.d.27.q.1.ar.3.q.1.3m./.d.38.q.1.ã.3.q.3.b.1. Apostasia.2. Benedict°.3.4

99 Sũmum gradus in religionibus tenent, quae ordinantur ad docendum & praedicandum, secundum vero quae ad contemplandum, tertium autem quae ad opus extrinsecum. Et in singulis praeminent, quae sunt ad altiorem actum in eodem genere, vel ad plura, vel quae habent statuta conuenientiora ad suum finem consequendum, nõ autẽ quae est arctior. 22ᵉ.q.188.6.o./.q.189.8.2m./. Opusc.19.c°.2.fi. Canonicus. Contemplatiuus.o.

100 Religio principaliter est melior, cuius finis est potior, idest ad maius, vel ad plura, secundario autẽ, quae melius proportionatur fini. 22ᵉ.q.188.6.o./.q.189.8.c./. Opusc.19.c°.2.fi. Esus.26.27.28. Monachus.

101 Religio tanto perfectior est sẽm paupertatem, quanto habet eam magis proportionatam suo fini. 22ᵉ.q.188.7.c.1m./.ĉ.3.c°.133.fi./.vt.q.2.11.5m./. Opusc.17.c°.14.15.16./.Opusc.19.c°.8.co.7. Oratio.45.49.

102 Religio ordinata ad actiones corporales, esset imperfecta, si careret diuitiis in cõmuni, non autem aliae. 22ᵉ.q.188.7.c./.q.189.8.2m./.ĉ.3.c°.133.135.co.1. Peccatum.255.256.257. Perfectio.55.56.

103 Religio solitariorum, est perfectior quam socialis, sed periculosissima est imperfectis. 22ᵉ.q.188.8.o.

104 Religiosi sunt similes episcopis, in obligatione perpetua: plebani vero & archidiaconi sunt similes episcopis vt coadiutores & ministri. quol.3.q.6.3.5m./. Mat.19.co.12. Regularis.o.

105 Nullus religiosus debet expelli de religione, si velit corrigi. Nam leuissima religio, est maior satisfactio qualibet alia satisfactione taxata. 4.d.16.L.4m./. quol.3.13.c./.quol.12.37.o.

106 Transire de vna religione in aliam, non est laudabile sẽm se, quia facilius proficitur in prima, & relicti scandalizantur, nisi forte propter magnã vtilitatẽ, vel necessitatem. Sed laudabiliter transitur tripliciter. s. zelo perfectioris religionis, vel quae melius seruatur, licet sit mitior, vel propter infirmitatem. In primo debet peti licẽtia, propter humilitatẽ, sed negari nõ potest: tamẽ si nõ constet, requiritur iudiciũ superioris, sicut & in secundo, sed in tertio requiritur dispensatio. 22ᵉ.q.189.8.o./.4.d.27.q.1.ar.3.q.1.3m./.d.38.q.1.ã.4.q.3.2m.

107 Nulla satisfactio aequipollet poenitentiae religiosorum. 22ᵉ.q.189.3.3m./.Virt.q.2.11.5m./.quol.3.q.5.3.o./. Opusc.18.c°.12.

108 Status secularium, periculosior esse dicitur, quam religionis status. 22ᵉ.q.189.1.5m.fi./.quol.3.13.fi.

109 Vitandi sunt religiosorum discursus. 4.d.27.q.3.3.c.

RELIGIOSI crucifixi cum Christo dicuntur, qui quaelibet arctioris disciplinae instituta subeunt, secundum Bedam. 3ᵃ.q.46.11.c. Obedientia. R. Religio.

Relinquere. Abdicatio. Abiicere. Abrenunciatio. Apostoli.18. Character.21. Certe.11. Consilium.9. Creatio.21. Derelinquere. Deserere.o. Deus.184.192. Eucharistia.196. Generatio.31. Haeresis.22.24.30.31. Ingratitudo.16. Iudex.8. Iustificatio.38. Lex.150. Medium.10. Meritum.24. Operatio.63. Peccatum.161.338.405. Pythagoras.1. Quando.1. Raptus.17. Religio.106. Sacramentum.56. Scandalum.15.ĉ. Seruitus.14.

RELIQVIAE sanctorum, vel diuina verba, licite portantur suspensa ad collũ, si portentur ex fiducia dei & sanctorũ, quorũ sunt reliquiae. Si autem circa hoc attendatur aliquid aliud vanum, puta quod vas in quo sunt, esset triangulare, aut aliquid aliud huiusmodi, quod nõ pertineret ad reuerentiam dei & sanctorũ, esset superstitiosum & illicitum. 22ᵉ.q.96.4.3m./.quol.12.14.o./. Ro.6.co.1.fi./.1ᵉ.Cor.10.fi. Absoluere.41. Adoratio.18. Cinis.1. Eucharistia.144.196.197. Miraculũ.30. Peccatum.161. Poena.75. Poenitentia.127.128. Sacrilegium.5. Vnctio.11.12.15. Votum.74.

Reliquũ. Absoluere.34. Alius.o. Alterum. Oppõ.19.

Relucere. Angelus.331. Speculum.3.

Remanere. Absoluere.41. Accidens.16.121. Actio.62. Addere.4. Aia.117. Causa.79. Coelũ.118.ĉ. Compositio.10. Creatio.21. Dãnatio.21.66. Deuotio.9. Differentia.15. Distinctio.26. Donũ.33.ĉ. Finis.79. Macula.11. Maria.25. Matrimoniũ.70. Mulier.10. Passio.77. Pctm.424. Poena.61.97.98. Poenitentia.1.30. Prophetia.40. Rationale.7. Sacramentum.51. Scientia.93. Votum.61. Vsura.168.207.

REMEDIVM duplex, contra malum. s. impediens futurũ, & remouens malum praesens. 12ᵉ.q.42.6.1m. Abscõdere.4. Amor.57. Aqua.19. Castitas.11. Circuncisio.33.ĉ. Corruptio.8. Daemon.70. Esus.31. Exemplum.1. Fractio.2. Gratia.166. Innocentia.13. Intemperantia.2. Interpretatio.3. Ludus.2. Matrimonium.54.ĉ.68.ĉ.95.99. Mors.15. Mortuus.o. Pctm.279.ĉ.352. Poena.50. Possessio.10. Princeps.4. Sacramẽtum.111.114.143. Satisfactio.31. Sepultura.10. Superbia.36. Timor.23.24. Tyrãnus.5. Tristitia.17.19.20. Vnctio.9. Vomitus.1. Votum.79. Vsura.261.

1 REMINISCENTIA est inquisitio eius, quod excidit a memoria, & prior ea est tantũ in parte sensitiua, & tantum in hoie. 1ᵃ.q.78.4.c.fi.5m./.12ᵉ. q.74.3.1m./.2.d.25.1.7m./.ĉ.2.c°.79.5m./. Io^a.q.9.9. 2m./. Aia.13.c.co.2.fi./. Memoria. Sc.5.co.3./. Lec.7. co.3. fi. Exemplum.1. Melancholia. Memoria.o.

2 Ex parte memoratiuae, non solũ habet homo memoriam, sicut caetera aialia, in subita recordatione praeteritorum, sed etiam habet reminiscentiã, quasi syllogistice inquirendo praeteritorum memoriã, sẽm indiuiduales intentiones. Et illam eminentiam habet cogitatiua & memoria in hoie, non per id quod est proprium sensitiuae partis, sed per aliquã affinitatem & propinquitatem ad rationem vniuersalem, sẽm quandã refluentiã. Et ideo non sunt aliae vires, sed eaedem, perfectiores quã sint in aliis animalibus. 1ᵃ.q.78.4.c.fi.5m. Tarditas.3.

REMISSIO in puniendo, opponitur directe crudelitati, nõ autẽ saeuitiae. Nec est vitiũ, nisi sit cõtra iustitiã. 22ᵉ.q.159.23m. Absoluere.39. Accusatio.12. Act°.101. Affectio.1. Angelus.40. Appropriatio.27. Baptismus.11.12. Blasphemia.19.24.25. Clauis.20. Cõfessio.23.24.26. Cõfirmatio.3.41.42. Cõtritio.16.ĉ. Culpa.6. Damnatio.53. Donum.41. Eucharistia.80. Exorcismus.13. Forma.125.ĉ. Gratia. F. Indulgentia.7.8.26. Ingratitudo.14.16. Intẽsio.o. Ira.80. Iudex.9. Iustific°.8.9.11.12.18.24.35. Macula.10.14. Magis.o. Maius.1. Meritum.81.111. Minus. Misericordia.14. Negligentia.2. Operatio.53. Oratio.41.ĉ.103. Passio. F. Peccatum. I. Poena.60.97.99. Poenitentia.66.109.ĉ. Potestas.6. Religio.43. Sacrificiũ.13.27. Saluari.6. Verbum.76. Vendicatio.2. Vnctio.10.ĉ. Volũtas.53. Vsura.165.313. Christus.166.167.

Remorsus. Cõscientia.o. Damnatio.27.29.50. Dolor.44. Flagellum.1. Interrogare. Ordo.45. Peccatũ.202. Poena.8. Synderesis.o. Spina.2. Vermis.2.

Remotio. Absoluere.o. Accidens.16. Actio.111. Actus.51. Aditus.2. Affinitas.17. Agens.7.9.98. Angelus.391.501. Artifex.3. Baptismus.57.58.83.95.104.196.210.211. Bigamia.1. Blasphemia.1. Bonitas.120.ĉ.141.148.ĉ.199. Chatechismus.9. Causa.6.9.11.14.52.ĉ.61.64.79. Circuncisio.9.17.33.ĉ. Clementia.9. Conceptio.7. Conseruatio.3. Contemplatio.4.18. Contrarium.41. Defectus.7. Delectatio.24.63.104. Daemon.32. Desperatio.6. Deus.182. &

Dies.22. Differentia.15. Dispositio.14.33. Distantia.0. Distinctio.32. Enunciatio.5.7. Ex.5. Exorcismus.12.14. Facilitas.1. Fames.2. Fieri.8. Finis.21.22.78.93.96.&c. Forma.49.62.72.75.89. Fortitudo.16. Genitus.3. Genus.18. Gratia.36.116. Graue.6. Habitus.29.57. Humilitas.30. Ignis.5. Ignorantia.6.22.31. Inuoluntarium.2. Hypocrisis.6. Irregularitas.4. Iustitia.29. Iustificatio.3. Lepra.3.4. Magi.3. Malum.25. Mansuetudo.4. Maria.54. Medicina.1. Meritum.41. Misericordia.9. Monstrum.1. Mors.2. Nomen.59.60. Notio.14. Odor.1. Offuscatio. Oppositio.14. Ordo.56. Passio.127. Patientia.7. Pax.8.10. Peccatum.136.152.161.169.178. Pœnitentia.41.67.70.130.133. Perfectio.35. Prius.14. Prophetia.17.18. Punctus.4. Quantitas.7. Ratio.18.34.57. Rationale.7. Reatus.4. Religio.39.96. Remedium. Resurrectio.32. Sacramentum.81.144. Saluari.1. Semen.12. Sensualitas.3.8. Separatio.0. Sermo.3.33. Spes.34. Subtrahere. Tribulatio.1. Via.6.9.10. Vindicatio.5. Virginitas.9.11. Virtus.46.77.84. Visus.11. Vitium.6. Vnctio.20. Vnitas.32. Vniuersale.17. Voluntarium.4. Vxor.20. Christus.20.

REMVNERATIO. Bona facta sine gratia, remunerátur in præsenti.22^e.q.83.16.0.q.178.2.1^m. 3^a.q.82.6.c.7.3^m.2.d.27.q.1.4.c.d.40.4.5^m.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2^m.d.15.q.4.ar.1.q.2.2^m.d.19.ar.2.q.2.4^m.d.45.q.2.ar.1.q.3.0. Potentia.q.6.9.5^m.10.4.lec.3.co.3.4. Elementum.17. Obstetrix.1. Premium.0. Prope.2. Recompensatio.

REMVNERATOR. Inquirentibus se, Deus remunerator est,22^e.q.2.5.b.3^a.q.56.2.3^m. Remuneratio. Retributio.3.

Remurneratio. Synderesis.5.6.

Remutuare. Commutatio. Vsura.68.

Renati. Baptismus.0. Character.6. Regeneratio.

Renes. Vnctio.26.

Renitentia. Contradictio.0. Pœnitentia.25. Rebellio.0. Reniti.

RENITI. Licet votum eorum, qui sunt alterius potestati subditi, non sit firmum, sine consensu eorum, quibus subijciuntur, non tamen peccant vouendo, qa in eorum votis intelligitur debita conditio.s.si suis superioribus placuerit, vel si non renitantur.22^e.q.88.8.4^m.3^a.q.28.4.0.4.d.30.q.2.ar.1.q.1.0.q.2.3^m.L.3^m. Matth.co.20.fi. Contradictio.0. Dissensio.0. Dissensus. Pœnitentia.25. Ratihabitio. Rebellio.0. Reclamare. Renitentia. Resistere.0. Votum.37.

Renouatio. Angelus.329. Aquila.1. Cœlum.119. Claritas.1. Dæmon.37. Hæresis.46. Innouatio. Missa.12. Nomen.36. Sanitas.7.

Renuere. Contemptus.1. Imperator.5. Recusare. Refutare. Schisma.1. Schismatici.1.

Renunciatio. Abdicatio. Abrenunciatio. Corona.4. Ordo.92.96. Refutare. Regere.11.12. Religio.61. Simonia.41.

Reor. Cogitatio.0. Res.1.

Reordinari. Baptismus.139.

REPARATIO. Reparari naturam humanam post lapsum, fuit congruentissimum ex parte Dei: qa in hoc manifestatur misericordia, potentia, & sapientia eius, & ex parte naturæ humanæ, & vniuersi.3^a.q.1.1.c.3.d.20.ar.1.q.1.0. Adam.54. Amicitia.39. Angelus.488. Annihilatio.10.12. Baptismus.212. Corruptum.1. Deus.386.387.388. Dies.14. Eucharistia.180.250.251. Gratia.50.117. Habitus.39. Homo.21.22. Incarnari.2.8.9. Innocentia.1. Instauratio. Iudæi.20. Iustitia.72. Meritum.105. Passio.11.111.114. Peccatum.344.393. Pœnitentia.105.etc.

Reconciliatio. Redemptio.2. Restauratio.0. Restitutio.2. Resurrectio.55. Simonia.10. Status.11. Tributum.1. Virginitas.11.32.

Repati. Passio.0. Resistere.2.

Repellere. Accusatio.16.17.18. Auxilium.3. Doctrina.16. Dominium.12. Eucharistia.234. Expellere. Fortitudo.5.6. Misericordia.29. Nocere.18.12. Refutare. Religio.105. Spes.11. Testis.7. Vsura.309.

Rependere. Commutatio.3. Remutuare.

REPENTE. aliquis motus conuenit nobis dupliciter.s.ex impulsu passionis, vel ex inclinatiõe habitus. Veri.q.24.12.c.co.2. Consuetudo.2. Fortitudo.19. Liberum.9. Solertia.2.7. Subito. Summum.4. Timor.23.

Repetere. Reptile.1.

Reperiri. Angelus.56. Genus.32. Inuentio. Resistere.2. Vestigium.1. Vsura.98. Vxor.22.

Repetere. Aleator.2. Doctrina.12. Expellere. Iuramentum.20. Numerus.13. Perfectio.91. Simonia.33. Vsura.100.187.226.233.

Repletio. Damnatio.66. Eructatio.1. Implere. Prophetia.57. Vas.2.

Replicari. Alleluia. Iterare. Iterum. Mensura.3. Quoties. Reiteratio. Toties.

Reponi. Bonitas.104. Consecratio.12. Formica. Gazophylatium. Reportare. Vsura.86.

Reprehendere. Correctio.0. Martyrium.8. Paulus.17. Transferre.2. Vsura.78.&c. Vsus.9.

1 REPRAESENTATIO. Repræsentare aliquid, est similitudinem eius continere. Est aũt duplex rei similitudo, vna quæ est factiua rei, sicut quæ est in intellectu practico, & p modum huius similitudinis, primum potest repræsentare secundum. Alia est similitudo accepta a re cuius est, & per hunc modum, posterius repræsentat primum, & non econuerso, liber autem vitæ, non hoc modo, sed primo modo vitam repræsentat. Veri.q.7.5.2^m. Abraham.23. Abstractio.15. Adoratio.21.22. Agnus.3.5. Angelus.72.73.362.390. Animal.47. Ars.7. Attingere.2. Baptismus.192. Bonitas.1.7. Causa.112. Delectatio 46. Deus.180.&c.215. Diffinitio.2. Effectus.4.11. Episcopus.1.10. Eucharistia.11.44.130.168.273. Exemplar.3.6. Explicare. Fabula.0. Falsitas.9.10. Fides.136. Flectio.0.

2 Repræsentatio in speculo, est ad res immediate, sed in libro mediante cognitione. Continentur enim in libro, figuræ quæ sunt signa vocum, quæ sunt signa intellectuum, quæ sunt similitudines rerum: in speculo autem ipsæ fermæ rerum resultant: in Deo vero, resultant vtroque modo rerum species, inquantum ipse cognoscit res, & cognoscit se cognoscere eas: & ideo ratio speculi, & ratio libri, ibi inueniuntur. Veri.q.7.1.14^m. Fingere. Generatio.68. Gratia.101. Idea.0. Idolatria 9. Imaginatio.1. Imago.26.33.34.38. Intellectus.137.152. Laus.17. Liber.17.24. Litera.4. Matrimonium.65. Nomen.19.67. Oratio.95. Ordo.101. Passio.118. Poetica.2. Prophetia.12.29.56.87. Proponere. Similitudo.5.23. Speculum.0. Templum.8.

3 Nulla creatura perfecte repræsentat essentiam Dei. Veri.q.2.1.c.6. Trin.2.c. Tentare.23. Testamentum.9. Vestigium.0. Visio.10. Vmbra.1. Voluntas.57.67. Vox.1.

Reprimere. Amictus. Baptismus.168. Cerimonia.8. Compressio. Concupiscentia.17. Constrictio. Contumelia.6. Deprimere. Humilitas.2.26.&c. Infirmitas.8. Lex.99. Matrimonium.67.68.70. Peccatum.96.&c. Refrenare. Restrictio. Subtrahere.

1 REPROBATIO Dei, est pars prouidentiæ, respectu eorum qui exciderunt a beatitudine: sicut prædesti-

natio, respectu eorum qui diuinitus ordinantur ad eas. 1ª. q. 23. 3. c./. 1. d. 40. q. 1. 1. c./. 3. 3. cº. 6./. Ro. 9. lec. 2. 6. Angelus. 488. Animal. 70. 74. č. Bellum. 9. Cain. 1. Conceptio. 42. Derelinquere. Deus. 417. č. Donum. 43. Electio. 20. Excæcatio. 4. Heresis. 36. Improbatio. Induratio. Iudicium. 81. Ludus. 3. Magi. 11. 12. Manicheus. 3. Miles. 4. Necessitas. 13. Nescire. 1. Nominales. Obduratio. Oratio. 8. 9. Paulus. 3. Politia. 5. 8. Prędestinatio. 22.

2 Reprobatio addit supra præscientiam, voluntatem permittendi peccare, & inferendi pœnam ęternę damnationis. 1ª. q. 23. 3. c./. 1. d. 40. q. 4. 1. c. 2ᵐ. Scire. 5. Theologia. 34.

3 Reprobatio Dei, non subtrahit aliquid de potentia reprobati. Ideo dicit impossibilitatem cōditionatam ad gratiam, non autem absolutam. 1ª. q. 23. 3. 3ᵐ.

4 Deus reprobat aliquos homines. 1ª. q. 23. 3. o./. 4. c./. 3. 3. 6./. Ro. 9. lec. 2. 6.

5 Signum reprobationis est, nunquam a Deo flagellari. Psal. 37. co. 11./. 106. 3ª.

6 Reprobati seu prę̨sciti, possunt demereri in via. quol. 5. 2. o. Vsura. 17. 257.

Repromissio. Abraham. 18. Circuncisio. 27.

1 REPTILE est animal, cuius corpus, non multum eleuatur a terra per instrumenta motus, sed repit vi costarum, vt serpens, vel vi ānulorum vt ānulosa, vel vi oris, vt quidam vermis, vel vi penularum, vt pisces. 1ª. q. 72. 2ᵐ./. 2. d. 15. q. 2. 2. 3ᵐ.

2 Reptilium quędam sunt aquatica, & quędam terrestria: ideo cōmemorantur in scriptura cum vtroq; elemento. 1ª. q. 71. o./. q. 72. 1ᵐ./. 2. d. 15. q. 2. 2. 3ᵐ.

Repudium. Accusatio. M. Diuortium. o. Fornicatio. 9. etč. Liber. 28. Matrimonium. 129. 133. č. Pręceptum. 139. Vxor. 11. č.

Repugnare. Admiratio. 1. Anima. 24. 25. Appetitus. 50. Auaritia. 21. Baptismus. 216. č. Consensus. 6. Contradictio. o. Contrarium. o. Deus. 310. 372. Dolor. 26. Fides. 160. Fieri. 3. Hoc aliquid. Honestum. 8. Impugnare. o. Infidelitas. 1. Infinitum. 15. Iustans. 23. Intellectus. 48. Iustificatio. 16. Lex. 165. Natura. 37. Nomen. 71. Pars. 30. Peccatum. 16. 233. Pœna. 19. Perfectio. 63. Pluralitas. 1. Possibile. 4. 5. Processio. 21. Prodigalitas. 2. Religio. 32. Remurmuratio. Renitētia. Reniti. Resistere. o. Simplex. 4. Synderesis. 9. Statutum. 2. Theologia. 12. 34. Timor. 41. Tristitia. 6. Virtus. 224. Vsura. 80. Vti. 19. Christus. 47. 158.

REPVTATIO./. Quilibet se debet reputare altero inferiorem merito, sed non officio. Ordines autem ecclesię, officia quędam sunt 4. d. 24. q. 1. ar. 1. q. 1. 2ᵐ./. Matth. 3. co. 10. Abraham. 17. Angelus. 108. Baptismus. 180. Caput. 6. Credere. 13. Fornicatio. 2. Humilitas. 15. 27. Infidelis. 6. Ingratitudo. 10. Ira. 71. Irregularitas. 2. 3. Iustificatio. 45. Lex. 57. Magnanimitas. 12. Mammona. Militia. 1. Plato. 2. Pollutio. 3. Putare. Verecundia. 15. Voluntas. 51. 52. 53. 75.

Reqes. Dęmon. 72. Dies. 28. Finis. 114. Limbus. 2. 3. Missa. 27. Quies. o. Quiescere. o.

Requiescere. Delectatio. 41. Lilium. Quies. 6. Sabbatum. 11. Requirere. Querere. Requiri. 2.

1 REQVIRI ad aliquid, contingit quadrupliciter. s. vt preparans, perficiens, coadiuuans, & concomitās. 12ᵉ. q. 4. 1. c. Absoluere. 21. 26. 27. 51. Accusatio. 28. Actio. 32. 108. Actus. 156. Admiratio. 1. Adoratio. 4. 6. Aer. 11. Agens. 19. 28. 43. 55. 114. Agere. 23. Alteratio. 9. 10. Amicitia. 6. Angelus. 54. 166. Anima. 111. 313. 349. Animal. 15. Ars. 9. 17. 35. Assimilatio. 1. Baptismus. 91. č. Beatitudo. 67. č.

2 Quandocunq; multa requiruntur ad vnum, necesse est, vnum eorum esse principale. 12ᵉ. q. 49. 6. 1ᵐ. Bellum. 3. 5. Bonitas. 243. Charitas. 87. Ceruus. Ciuitas. 3. Cognitio. 21. 27. 42. 43. Confirmatio. 48. Consiliū. 6. 11. Contactus. 2. Contemplatio. 10. 13. 20. Contingens. 3. Contradictio. 1. Contrarium. 41. Contritio. 13. 20. 21. 22. 24. 26. Cōuersio. 1. 2. Creatio. 26. Crimen. Dalmatica. 2. 3. Datio. 4. Delectatio. 31. 93. Dæmon. 72. 75. 78. 83. Denunciatio. 2. Deus. 335. Diameter. Difficile. 13. 16. 17. Diligentia. Dispensatio. 19. Dispositio. 21. 29. 33. 46. Distantia. 2. Distinctio. 6. Docere. o. Doctrina. 12. Dolor. 21. Electio. 9. 35. Aequalitas. 4. 8. Eucharistia. 6. 161. 191. 198. Exigere. Fides. 20. 75. Filiatio. 34. Finis. 132. Forma. 121. 142. Fortitudo. 47. Forum. 1. Generatio. 9. 29. Genus. 4. Gratia. 55. 163. Gratitudo. 3. Idolatria. 12. Imago. 6. 8. Imprimere. 2. Instrumentum. 2. 6. Intellectus. 38. Ira. 32. Iudex. 3. Iudicium. 7. 23. 24. Iustitia. 21. Iustificatio. 25. č. Lectoratus. 6. Liberum. 26. Locus. 17. Materia. 44. Matrimonium. 25. 109. 118. Meritum. 4. 5. 7. 11. Moriens. Motus. 19. 24. Mulier. 2. Necessitas. o. Nomen. 30. 31. Notio. 5. Obedientia. 21. Omissio. 2. 6. 7. Oportet. Oratio. R. Ordinatio. 3. Ordo. 2. 97. č. Pater. 3. Peccatum. 57. 275. Pœnitētia. 22. 43. 65. 77. Perfectio. 20. 30. 53. 68. č. Persona. 16. Pręceptum. 80. 116. 146. Pręedicamentum. 3. Prælatio. 18. 19. Pręmium. 9. Princeps. 5. 18. Priuatio. 9. Prophetia. 12. č. Prudētia. 1. 35. Relatio. 64. Reqrete. Sacerdos. 12. Sacramentum. 7. 25. 27. 33. Sanctitas. 6. Satisfactio. 13. 28. 31. Seueritas. Scientia. 9. 41. 96. Sensibile. 3. Significatio. 5. Similitudo. 2. 5. Simonia. 16. Societas. 5. Status. 2. Tentare. 2. Testis. 1. 2. 3. Timor. 11. Transmutatio. Vendere. 2. Veritas. 17. Vincere. Virginitas. 16. Virtus. 37. 107. 112. 218. 272. Visio. 13. 20. Vnctio. 28. Voluntarium. 2. Votum. 5. 72. 81. Vox. 4. Vsura. 97. 244. 293. Christus. 63.

1 RES dicitur dupliciter. s. a reor reris, & sic conuenit omni enti, etiam enti rationis, & a ratus rata ratum, & sic conuenit tantum enti reali. 1. d. 25. 4. c./. 2. d. 37. q. 1. 1. c. 6. 4ᵐ. Abdicatio. Abominatio. Abstractio. 14. Acceptio. 2. 7. Accidens. 5. 11. 19. 20. 110. 117. Accidia. 1. Accusatio. 24. Actio. 5. 9. 15. 22. 58. 80. 118. Actualitas. 1. Actus. 148. 194.

2 Res dicitur dupliciter. s. cōmuniter pro omni ente, & sic omne signum, est res, sumitur etiam magis stricte, pro eo qđ est res tantum, & non signum, & sic contra signum diuiditur. 1. d. 1. 1. q. 1. 2ᵐ. Adam. 81. Addere. 19. 20. Adiectiuum. 12. Adoratio. 21. 22. 23. Affirmatio. 2.

3 Res & signum, ex opposito diuiduntur, non quidem per oppositas res, sed per oppositas rationes. 4. d. 1. q. 1. ar. 1. q. 2. 1ᵐ. Amor. 202. 246. Analogia. 7. 8. Angelus. 32. č. Appetitus. 7. 27. Bonitas. 4. 6. 14. 49. 63. 99. 104. 141. Conceptio. 5. č. Consideratio. 3. 4. Deus. 28. č. 137. 241. 296. 406. č. Ens. 1. 3. 4. 8. 16. 21. 36. Falsitas. o.

4 Res est vnum de transcendentibus. Ideo est communis, & indifferens, ad absolutum & relatiuum. 1ª. q. 39. 3. 3ᵐ./. 1. d. 2. 5. 2ᵐ./. d. 34. L. principio. Modalis. 2. Natura. 2. 21. Operatio. 1. č. Ordo. 12. č. Physica. 2. Predicamentum. 2. Princeps. 4. Propositio. 3. 4. 9. 12. Relatio. 5. Sacramentum. 4. č. 41. 139. Veritas. 4. č. Vsura. 16. 64.

Resecare. Pœna. 56. Reserare. Apertio. o. Deflorare. Deuirginare. Natiuitas. 10.

RESERVARE sibi potest aliqua superior, in quibus inferiori iudicium non committat. 4. d. 19. q. 1. ar. 3. q. 2. c. 3ᵐ. Absoluere. 4. 7. 10. č. 23. Bonitas. 219. Excommunicatio. 26. 31. Lex. 103. Natura. 26. Fa-

rascere. Potentia.43. Princeps.17. Vsura.73.
Residere. Importunitas. Ordo.52. Quiescere.0.
Residuum. Menstruus.4. Semen.3.4. Superfluum.
Resilire. Spes.44.
Resipiscere. Excómunicatio.5. Hæresis.27.

1 **RESISTERE** peccato, est vitare illud, sed vincere peccatum, est pertingere ad actum meritorium. Primum potest esse sine gratia, non autem secundum. 2.d.28.1.6m. Actio.123. Adam.46. Agonia.1. Anima.24. Auxilium.3.6. Charitas.82.86.c.131. Concupiscentia.13. Conseruatio.2. Consideratio.1. Contemptus.0. Continentia.9. Contradictio.0. Cótraresistentia. Contrarium.0. Contumax. Difficile.2.15. Fides.114. Fortitudo.50.

2 Resistentia duplex in actióe reperitur. s. in agente contrario, & ex indispositione subiecti. Sed prima contingit tantum, qñ agens repatitur. 4.d.11.q.1. ar.3.q.3. 2m./.d.17.q.1.ar.5.q.1.2m. Gratia.76. Hæresis. Impugnare.4. Incontinentia.3. Inobedientia.0. Ira.42. 76. Luxuria.26. Mansuetudo.10. Membrum.8.

3 Resistere Deo, nihil potest efficaciter, sed tñ ſm voluntatem. s. vel peccando, vel etiam oratione, quasi precibus dimicando, & sic quasi diuinę sententię resistendo. quol.7.18.c.co.3.&./.Psal.16.co.5./.Ro.12.lec.2.co.6.

4 Resistens Deo quadruplex. s. infideles, impatiétes, impœnitentes, & inobedientes. Isa.50.8. Mulier.17. Oratio.49. Palpabile.3. Passio.77. Perfectio.90. Prælatio.5. Prouidentia.50.51. Pugna.

5 Cófidentia resistendi Deo, deprimitur dupliciter. s. qñtum ad superbiam cordis, & qñtum ad nobilitatem generis. Isa.2.lec.3.co.1. Refrenare. Renitentia. Rixa.2. Sensualitas.13. Sermo.4.

6 Duo pręcipue resistunt Christo. s. dęmones vel peccatores impedientes spiritualia, & Iudęi detrahentes operationi eius & contradicentes doctrinę eius. Psal.16.co.5. Temperantia.1.25. Tentare.9.

7 Corpus gloriosum, potest resistere cuilibet alteri corpori. Sed ei nullus corpus non gloriosum potest resistere. 3.d.21.q.2.ar.4.q.2.3m. Timor.16. Vacuum.2.

RES naturæ. Forma.8. Indiuiduum.9.42. Christus.16.17.

RESOLVTIO per intellectus duplex. s. formę a materia, & vniuersalis a particulari. Poa.q.3.4.16m./.Opus.3.co.62. Abstractio.1.c. Accidens.102. Aceruus.2. Cinis.0. Consilium.3. Corruptio.0. Diffinitio.47. Diuisio.2. Dolor.12. Fletus. Generatio.15.18. Intellectus.90.172. Iudicium.14. Ludus.7. Notum.12. Petrus.4. Pluuia.2. Principium.22. Processio.16.17. Ratio.34.57. Scientia.118.124. Semen.12. Syllogistiuus.4. Solertia.6. Vapor.1. Verbum.77. Virginitas.9.11.31. Resonantia. Animal.51.

Respectiuum. Absolutum.0. Commune.9. Relatus.0. Respectus.0.

1 **RESPECTVS** diuersi Dei ad creaturá, sunt in Deo ab æterno. 1a.q.13.7.3m./.Poa.q.3.1.2m./.q.8.1.0. Absolutum.0. Actio.93. Addere.7.8.9.10. Amor.99. Angelus.388. Anima.87. Apprehensio.4. Assumere.6. Attributa.13.

2 Aliquod nomen, importat respectum aliquem dupliciter. s. vt ad subiectum cui inhęret, & vt ad id quod extra est, sicut scientia inqñtum est relatio, non est scientis, sed scibilis, ſm philosophum. Poa.q.8.2.c.principio. Auersio.1. Bonitas.63. Charitas.16.25. Causa.21. Cogitatio.2. Cognitio.11.39. Commune.9. Contrarium.23.25. Creatura.3. Denominatio.7.8.9. Dicere.2. Donum.7. Aequiuoca.9. Forma.4.68.166.168. Futurum.1. Generatio.56. Habitudo.0. Habitus.9.10. Hæresis.16. Idea.6.14.15.23.24. Locus.10. Macula.3. Missio.1.c. Modus.4. Multiformę.1. Nomen.51.c. Obedientia.20.42. Obseruátia.3. Ordo.71. Potentia.49. Prædestinatio.4.15. Processio.21.52.63.67. Producere.3. Prophetia.23. Propositio.3. Proprium.9. Prouidentia.1. Ratio.41. Relatio. Relatus.0. Religio.1. Respectiuum. Respicere. Scientia.1. Somnus.2. Spes.68. Suppositum.2. Timor.17. Valetudo. Verbum.41.c. Veritas.9.25. Virtus.91.

Respicere. Absoluere.28. Actio.37.93. Actus.148. Adam.23. Anima.87. Assumere.6. Audacia.3. Baptismus.202. Bonitas.63. Charitas.6. Causa.21.42. Circumstantia.17. Comparatio.3. Creatio.1. Desperatio.1.2. Determinatio.4. Aequiuoca.7. Finis.40.c.96.c. Fomes.14. Fortitudo.56.60. Gratiarum actio.1. Hæresis.5. Honor.12. Idea.21.39. Ira.63.64.73. Iustitia.20.21. Iustificatio.14.15. Laus.3. Lex.8. Longanimitas.2. Macula.5. Magnanimitas.8. Misericordia.8. Mollities.1. Motus.32. Obedientia.20. Obiectum.13. Pœnitentia.104. Potentia.43. Prædestinatio.16. Priuilegium. Quęstio.5. Ratio.41. Religio.14. Reuerentia.2. Spes.59.67. Temeritas.1. Timor.17.18.48.54. Verecundia.3. Virtus.7.252. Vituperatio. Vocatio.3. Vsura.89.230.290.

1 **RESPIRATIO** est necessaria animali respiranti, quia sine respiratione, viuere non potest. Met.5.lec.5.pno. Alitus. Anhelitus. Causa.17. Cete.7.

2 **CONCAVSA** ./. Respiratio dicit necessaria vitę, ſm q dicitur aliquid necessarium, sine quo non potest aliquid viuere, aut esse, quod licet non sit principalis causa rei, est tamen quędam concausa. 4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./.Met.5.lec.5.principio. Expiratio. Flatus. Ieiunium.41. Spiritus.1. Stadium.1.

3 Ipsa respiratio, etsi non sit causa vitę, est tamen concausa, inqñtum cooperatur ad contemperamentum caloris naturalis, sine quo non est vita. Met.5.lec.5.principio. Vox.3.5.

Resplendere. Actus.142. Lucere. Splendor.

RESPONSIO pulchra cathecumini, christiani, & iusti, cótra gentiles, iudęos, & peccatores. s. Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Psal.41.0. Agens.35. Annihilatio.13. Attributa.5.6. Aureola.3. Beatitudo.141. Contritio.17. Correspondere. Defectus.15.16. Diffinitio.2. Duratio.8.9. Fructus.20. Gratus.2. Intellectus.17.116. Meritú.55.98. Metaphysica.26. Natura.10. Poa.51. Verbú.33. Virtus.32.36. Vocatio.1.

Respublica. Bellum.7. Ciuis.3. Eleemosyna.11. Excómunicatio.10. Fortitudo.4. Miles.9. Mors.22. Pax.12. Roma.1. Senator.2. Vsura.114.289.290.

Restare. Pœna.67.69.

1 **RESTAVRATIO** populi Dei tripliciter exponitur. s. qa Hieronymus & omnes sancti nostri, exponút de restauratione facta p Christum, & de Christo, vt sic figuratiue dictum. Quidam autem magistri exponunt de Ezechia vel Iosia, similiter figuratiue accipientes literam. Iudæi vero exponunt de suo messia quem expectant, volentes cuncta ad literas intelligere. Sed hęc vltima expositio stulta est & fabulosa. Secunda est extorta. Sed prima est simpliciter vera. Isa.11.principio.

2 Describitur restaurator Christus tripliciter. s. qñtum ad natiuitatem, qñtum ad sanctitatem, & qñtum ad dignitatem. Isa.11.pno. Adam.54. Annihilatio.10.11.12. Cibus.2.3.5. Confessor.43. Corruptus.1. Deus.386.387.388. Euchaa.89.180.251.252. Gratia.50. Homo 21.22. Humidus.0. Ideę.9. Incarnari.2.8. Innocétia.1. Iudæi.20. Iustitia.27. Lignum.2. Meritum.105.

Peccatum.344. Pœnitentia.105.&.133. Recuperare. Redemptio.1.2. Sapientia.55. Simonia.10. Vinum. 8. Virginitas.11.32.33.

Restituibile. Restitutio.5.&.

1 RESTITVTIO est actus iustitiæ cõmutatiuę, quia nihil aliud videtur esse, q̃; aliquem statuere in possessionem rei suę. 22ª.q.62. principio./.q.62.1.0./.1.5.c. Abraham.25. Iustitia.72. Prudentia.84.

2 Restitutio non est pars satisfactionis, sed pręambulum eius: quia prima reparatio est in rebus, secunda in actionibus & passionibus. 4.d.15.q.1.ar.5.q.1.0.

3 Restitutio male ablati, est de necessitate salutis, q̃tum possibile est. 22ª.q.62.2.0./.q.79.3.2m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.0./.quol.12.26.0. Vsura.228.&.

4 Restitutio proprie, est tantum debiti, & in rebus exterioribus, qa supponit identitatem, sed transfertur etiaз ad actiones & passiones. 22ª.q.62.1.1m./.2m.

5 DE QVO./.Quando res nõ est restituibilis, sicut membrum mutilatum, debet fieri recompensatio, quantum possibile est. 22ª.q.62.2.1m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.c.2m. Ablatum. Accusatio.24. Bos. Damnum.3.4. Decimę.26. Depositum.4.5.

6 Restitutio debet statim fieri, vel dilatio peti ab eo qui potest concedere vsum rei, quia implicat pręceptuз negatiuum * quod obligat semper, & ad semper. 22ª.q.33.2.c./.q.62.8.0./.4.d.17.q.3.ar.1.q.4.3m. Eleemosyna.14. Fama.4. Furtum.8. Iustitia.72.

7 Ante sententiam iudicis, sufficit restituere simplum, sed post eam, tenetur etiam ad pœnaз pro culpa. 22ª.q.105.2.9m./.22ª.q.62.3.0./.4.c./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.5m.

8 Restitutio pręfertur subuentioni parentuз, nisi in extrema necessitate. 22ª.q.31.3.3m./.q.32.7.3m./.q.62.5.4m./.Opusc.73.cº.18. Iudęi.35.&.45. Matrimonium.131. Meretrix.6. Pœnitentia.102.105.118.&. Prędicare.8. Religio.61. Vsura.279.&.

9 QVIS./.Qui rem alienam accepit iniuriose, vel ad sui vtilitatem, tenetur restituere, etiam si amisit eam. 22ª.q.62.6.0. Ablatum.

10 Quicunq; est causa, iniuste acceptionis, directe vel indirecte, tenetur ad restitutionem. 22ª.q.62.7.c. Aduocatus.1. Aleator.0.

11 Qui habet rem alienaз, tenetur restituere, ratione rei, qui vero eam abstulit, tenetur restituere, ratione actionis iniuriosę. 22ª.q.62.6.c.1m. Alienum.7. Baptismus.107. Bellum.6. Bonitas.210.211. Bos. Campsoria.1.

12 Qui accipit mutuo pecuniam, vt redimat se a latronibus, tenetur eam restituere creditori suo. quol.5.q.9.1.0.

13 Principes tenentur ad restitutionem, si latrones increscant, quia redditus quos habent, sunt quasi stipendia, vt conseruent iustitiam. 22ª.q.62.7.c.3m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.3.c. Damnum.3.4. Eleemosyna.13.14. Exactio.2.3.

14 Impediens aliquem iniuste, ne acquirat prębendam, tenetur ad restitutionem ad arbitrium boni viri, non autem si iuste impedit. 22ª.q.62.2.4m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.3m. Fama.4. Princeps.13. Simonia.31.33.&.

15 Suffodiens semina, vel tenens pecuniam creditoris, vltra terminum pręfixum, tenetur restituere: non quidem totum lucrum possibile, sed ſm ęstimationeз, pensatis periculis, laboribus, & expensis. 22ª.q.62.4.1m./.2m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.4m.

16 Inueniens aliquid, quod de propinquo fuit alicuius, non habentis illud pro derelicto, tenetur ad restitutionem, non autem si nunq̃ fuerat alicuius, vt gemmę in littore, vel tantum antiquitus, vt thesauri, sed conceduntur occupanti, tamen ſm leges ciuiles, medietas debetur domino agri. 22ª.q.66.5.2m. Votum.63.

17 Quando vnus totum restituit, alij non tenentur principali, sed debent refundere partem suam soluenti totum. 22ª.q.62.6.3m./.7.2m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.3.c. Vsura.71.117.118.121.142.227.&.

18 Restitutio potest fieri per confessorem secrete, ne crimen detegatur. 22ª.q.62.6.2m./.Opusc.73.cº.16.fi.

19 CVI./.Restitutio semper debet fieri ei, a quo aliquid ablatum est. 22ª.q.62.5.0./.4.d.15.q.1.ar.5.q.4.0./.Opusc.67.0./.Opusc.73.cº.17.18.

20 Restitutio & satisfactio, quę debetur proximo, nõ est in arbitrio sacerdotis, quia non est vicarius proximi, sed Dei. 4.d.15.q.1.ar.5.q.1.c.

21 Si is cui restitui debet aliquid, mortuus est, debet dari heredibus eius. 22ª.q.62.5.3m./.Opusc.73.cº.17.18.

22 Si vero ignotus sit, debet dari pauperibus, pręmissa diligenti inquisitione. 22ª.q.62.5.3m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.4.1.2m.

23 Si autem sit multum distans, debet ei mitti, pręcipue si sit res magni valoris, vel debet deponi. 22ª.q.62.5.3m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.4.2m. Simonia.32.34. Vsura.118.121.140.&.276.&.295.&.

24 Quando prelatus iniuste concedit res ecclesię debet restitui ecclesię, vt deueniant ad successorem eius. 22ª.q.62.5.5m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.4.4m.

Restrictio. Adiectiuum.1.2. Antonomasia.1. Appetitus.75. Constrictio. Esse.61. Prędicari.34. Prętęritum.3. Refrenare. Reprimere. Saphyrus.1.

Resultare. Accidens.29.53. Angelus.174. Bonitas.104. Cõpositio.13.14. Phantasma.6. Figura.1. Forma.150. Intellectus.159. Litera.2. Misericordia.39. Numerus.15. Proprium.6. Speculum.6. Veritas.42. Vnio.1. Resumere. Transfiguratio.3.

1 RESVRRECTIO significatur per octauam, triplici ratione. s. ad excludendum quorundam falsam opinionem, propter duplicem vitam. s. actiuam & contemplatiuam, quarum vna significatur per quaternarium, & alia per ternarium, & quia resurrectio octaua ętate erit. 12ª.q.102.5.1m./.3ª.q.70.3.3m./.Psal.6. principio./.Ro.4.lec.2.co.2.fi. Adam.49. Alleluia.

2 Error quadruplex, negantium resurrectionem. 4.d.43.ar.1.q.1.c./.1ª.Cor.15.lec.5.principio. Angelus.507.

3 Resurrectio nostra, futura est de necessitate. 4.d.43.ar.1.q.1.0./.d.44.q.1.ar.1.q.2.c./.ꝯ.4.cº.78.79.80./.1ª.Cor.16.co.7.8.9. Anima.141.151. Baptismus.139.186.243. Beatitudo.76.86. Bigamia.7. Charitas.148.

4 Et erit tantum in fine mundi, cessante motu cœli. 4.d.43.ar.3.q.1.0./.q.2.c./.q.4.1m./.Iob.19.co.3.fi.

5 Et erit miraculosa simpliciter. s. ex parte principii supernaturalis. i. Dei, sed erit naturalis ſm quid. s. ratione termini. 1ª.q.105.7.2m./.2.d.18.q.1.3.3m./.d.30.1.fi./.4.d.43.ar.1.q.3.0./.ꝯ.4.cº.91.fi./.Potentia.q.6.2.c.4m./.Opusc.3.cº.156./.1ª.Cor.15.lec.5.principio./.co.3. Chiliastę. Cinis.2. Circuncisio.12. Dies.17. Dolor.43. Fides.47.48. Gratia.168.187.

6 Omnes pręter Christum, simul tempore resurgent, non autem dignitate. 1ª.Cor.15.co.13./.1ª.Thess.4.fi. Heresis.114.

7 Resurrectio nostra erit in instanti, quo ad illud quod fiet virtute Dei, non autem quo ad illud quod fiet per ministerium angelorum, sed in tempore imperceptibili. 4.d.43.ar.3.q.3.0./.1ª.Cor.15.lec.8.co.2. Ioannes.17. Iudęi.22. Lactantius.3.

8 Et probabiliter erit in crepusculo, sole existente in oriente, & luna in occidente, sicut fuerunt creati. 4.d.43.ar.3.q.4.o. Lazarus.2. Miraculum.48.c. Mors.8. Nox.1. Oratio.78. Pascha.3.5. Septem. Sepultura.1.3.13. Status.12. Tuba.3.

9 Omnes resurgentes, cognoscent omnia & singula peccata, & merita propria & aliena, in breui tempore, virtute Dei: & tamen beati non dolebunt, nec erubescent de suis peccatis, sed gaudebunt de misericordia Dei, & de sua pœnitentia: * propter hoc tamen quod damnati aliorum peccata perspicient, eorum confusio non minuetur, neque supplicium, sed magis augebitur. 4.d.43.5.o. Vsura.158.

10 Omnes homines resurgent. 4.d.43.ar.1.q.2.o./ℨ.4.c°.80.81./Opusc.3.c°.43. Accidens.16.38. Cinis.o. Costa.8.

11 Resurget quilibet homo idem numero, & quælibet anima assumet corpus idem numero, quod prius habuit. 4.d.44.q.1.a.1.q.1.2.o./ℨ.4.c°.80.81./ Anima.19.5m./.13m./quol.10. vel.11.q.6.o./Opusc.3.c°.155.157./Iob.19.co.4./1c.Cor.15.lec.5.co.2.fi./Lec.9.co.1.2. Idem.7. Ioannes.17. Iudici.22. Martyrium.16.

12 Resurget eadem numero humanitas, quæ prius fuit. 4.d.44.q.1.ar.1.q.2.2m./ℨ.4.c°.81.2m./quol.11.6.4m./Opusc.3 c°.158.

13 Quod est de constitutione corporis humani, resurget in eo. 4.d.44.q.1.ar.2.q.2.c.

14 Eadem materia, & eisdem dimensionibus numero, cum eadem anima, erit idem homo numero qui resurget, & non alius. Opusc.3.c°.155.157.

15 Immo accidens idem numero, non potest transire de subiecto in subiectum. Potentia.q.3.7.c.co.1.

16 Immo corpus prius viuum, & postea mortuum, non est idem numero, propter diuersitatem formæ, sed est idem identitate materiæ. 3a.q.25.6.3m./q.50.5.c.1m. per R fi°. Dubio.1091°.

17 Omnia membra, resurgent eadem numero, quæ prius. 4.d.44.q.1.ar.2.q.1.o./q.2.2m./ℨ.4.c°.81.4m./91./Potentia.q.5.10.9m./quol.7.12.c./Opusc.3.c°.160.

18 Quicquid pertinet ad integritatem humanæ naturæ, resurget in homine. 2.d.23.q.2.2.4m./d.30.q.2.1.c.fi./4.d.44.q.1.ar.2.q.1.2.o./ar.3.q.4.2m./q.2.ar.2.q.1.c./quol.5.5.c./quol.8.5.o./Opusc.3.c°.161.162.

19 Partes essentiales, & organicæ, resurgent in eodem situ quo prius, non autem partes materiales, nec accidentales. 4.d.44.q.1.ar.1.q.3.o.

20 Totum quod materialiter fuit in homine, quo ad totalitatem speciei, resurgat: non autem quo ad totalitatem materiæ. 4.d.44.q.1.ar.2.q.5.o./ℨ.4.c°.81.4m./quol.8.4.c.fi./Opusc.3.c°.163.164./Matth.10.co.19.

21 Vnumquodque resurget in eo in quo magis participat virtutem speciei. Et si æqualiter, tunc resurget in eo in quo prius fuit sicut in nutrito carnibus humanis, & Deus supplebit in alio aliunde, vt in pueris. 2.d.30.q.2.1.7m./.2.6m./4.d.44.q.1.ar.2.q.4.o./L.5m./ℨ.4.c°.81.5m./Opusc.3.c°.163.164.

22 Quicquid habitum est a generantibus, & de addito per nutritionem, quantum fuerit vtile ad complendam quantitatem, & de priori, resurget, non autem quicquid fuit in corpore, de veritate humanæ naturæ. 2.d.30.q.2.1.c.fi./4.d.44.q.1.ar.2.q.4.5.o./ℨ.4.c°.81.4m./quol.5.q.3.1.c./quol.8.5.c.fi./Opusc.3.c°.161.163.164. Sanguis.9.c. Sexus.5.

23 Humiditas triplex est in homine. s. recedens a perfectione huius indiuidui, & tendens ad corruptionem, vt vrina, sudor, & sanies, vel ad conseruationem speciei in alio, vt semen & lac. Secunda tendens ad vltimam perfectionem: tertia iam perfecta: ideo resurget. s. gluten, & secunda si habet determinatam formam. s. quadruplex humor: non autem ros. i. quæ incipit transmutari, nec cambium. i. quæ in progressu iam dealbatur, nec prima. 4.d.44.q.1.ar.2.q.2.o. Vngues.

24 Semen resurget in genito tantum, quia fuit de perfectione eius, & non de perfectione generantis. 4.d.44.q.1.ar.2.q.4.2m./ℨ.4.c°.80.fi.

25 Embria mortua ante infusionem animæ rationalis, non resurgent. 4.d.44.q.1.ar.2.q.4.5m.

26 QVALES./Homo resurget, sine omni defectu humanæ naturæ. 4.d.44.q.1.ar.3.q.1.o./ℨ.4.c°.82.86.88.89./quol.7.12.c./Opusc.3.c°.161./1c.Cor.13.lec.3.co.1.fi./c°.15.lec.9.fi. Adam.48.49.50. Agilitas.o. Cantus.1. Claritas.11. Corpus.31.38.c.

27 Corpora resurgentium, erunt eiusdem naturæ sicut nunc. ℨ.4.c°.85. Costa.8. Damnatio.36.c. Dos.o. Gloria.22.

28 Corpora resurgentium, sequentur conditionem animarum. Veri.q.24.11.c.fi.

29 Boni resurgent sine omni deformitate, non autem mali. 4.d.44.q.3.ar.1.q.1.o./ℨ.4.c°.86.co.1.fi./89./quol.7.12.o./1c.Cor. principio./c°.15.lec.8.fi.

30 Omnes resurgent in suo sexu. s. virili, & fœmineo in fœminino. 3.d.12.q.2.ar.1.q.1.2m./4.d.44.q.1.ar.3.q.3.o./q.4.2m./ℨ.4.c°.88./quol.10.8.3m./Opusc.4.lec.4.fi./Matth.22.co.10.fi. Gratia.168.187.

31 Omnes resurgent in ætate iuuenili, non quidem quo ad numerum annorum, sed quo ad staturam. 3a.q.46.9.4m./4.d.44.q.1.ar.3.q.1.o./q.2.1m./ℨ.4.c°.83.1m./2m./88.4m./5m./89. Gustus.3. Hæresis.86.114.149. Labor.4. Palpabile.o.

32 Non omnes resurgent in æquali quantitate sed in quantitate peruenissent, natura non errante, remoto superfluo, vt in gigantibus, & suppleto defectu vt in nanis. 4.d.44.q.1.ar.3.q.2.o./q.3.c./L.3m./ℨ.4.c°.81.4m./87.1m. Peccatum.267.327.

33 Omnes resurgent immortales, & incorruptibiles, etiam secundum corpus. 1a.q.97.3.c./4.d.43.ar.2.q.1.4m./ar.3.q.1.c./d.44.q.2.ar.1.q.1.1m./q.3.ar.1.q.2.o./q.3.c./d.48.q.2.1.c./ℨ.4.c°.82.85.86.1m./89./Potentia.q.5.10.o./quol.7.11.o./Opusc.3.c°.157.167.181./Opusc.53.12m./13m./Ro.8.lec.2.fi./1c.Cor.15.lec.9.fi./Lec.18.co.1.2./Causis.lec.5.fi. Sacramentum.13. Sanctificatio.1. Sexus.5. Tactus.14. Virginitas.17. Visus.11.12.

34 Natura mortalitatis, nõ auferetur a resurgentibus, sed erunt eiusdem speciei, sicut nunc. 3a.q.54.2.2m./4.d.33.q.3.1.1m./d.44.q.2.ar.1.q.1.1m./2m./ℨ.4.c°.85.88./Potentia.q.5.3.8m./9m./10m./quol.10.vel.11.q.6.1m./Opusc.3.c°.157./Io.20.lec.6.co.1.fi./1c.Cor.15.lec.9.co.1.2.

35 Corpora sanctorum, post resurrectionem erunt impassibilia proprie, ex dominio animæ supra corpus, & magis, in magis beatis, & non natura quinti corporis, vt quidam dicunt, quia corpus quintum, non venit materialiter ad cõpositionem corporis humani. Et impossibile est dicere, quod aliqua virtus qualis est virtus corporis cœlestis, transferat corpus humanum ad proprietatem gloriæ, qualis est impassibilitas corporis gloriosi, cum immutationem corporis humani Apostolus attribuat virtuti Christi. Et etiam non potest natura cœlestis ita dominari in corpore humano, quin natura elemẽtaris remaneat, cui ex essentialibus suis principiis, passibilitas inest. 1a.q.97.3.c./4.d.44.q.1.ar.2.q.1.2.o./d.47.q.1.ar.3.q.3.2m.fi./ℨ.4.c°.86.co.2./Opusc.3.c°.170.171.

36 Hęc impassibilitas, nõ tollet sentire, sed omnes sensus beatorum, simul erunt in actu proprio, per immutationem spiritualem ab obiecto exteriori. 12ᵉ.q.3.3.c./.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.4.o./.ꝑ.4.cᵒ.86.co.2.

37 Tunc non erit vsus ciborum, venereorũ, somni, & huiusmodi. 1ᵃ.q.97.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.o./.q.2.ar.1.q.4.c.fi./.2ᵐ./.ꝑ.4.cᵒ.83.87.fi./.Potentia.q.5.9.c./.Opus.3.cᵒ.159.160./.1ᵉ.Cor.6.lec.2.fi./.lec.3.co.2.principio./.cᵒ.15.co.13.18.25.

38 Occupatio vitę actiuę, non erit tunc, sed vitę contemplatiuę.ꝑ.4.cᵒ.83.fi./.Opus.3.cᵒ.164./.Iob.19.co.4./.1ᵉ.Cor.15.co.30.

39 Resurrectionẽ bonorũ ponit propheta tripliciter.s. quantum ad reparationem actus, q̃tum ad illuminationem intellectus, & q̃tum ad directionem affectus. Isa.42.lec.2.co.2.

40 CHRISTI./.Necessarium fuit Christum resurgere, quincuplici ratione.s.ad cõmendationem diuinę iustitię, ad confirmationem fidei nostræ, ad subleuationem nostrę spei, ad informationem vitæ fidelium, & ad complementum nostrę salutis. 3ᵃ.q.53.1.o./.2.c./.3.1ᵐ./.3.d.21.q.2.1.o. Aditus.1. Alleluia. Anima.134. Apparere.7.9.

41 Christus conuenienter resurrexit tertia die, & non statim, nec in fine mundi, ad confirmationem fidei, de humanitate & deitate eius.3ᵃ.q.51.4.o./.q.53.2.o./.3.d.21.q.2.2.o./.d.22.q.1.ar.2.q.1.1ᵐ./.4.d.43.ar.3.q.1.8ᵐ./.Opus.3.cᵒ.243./.Psal.15.co.6./.Io.2.lec.3.co.2.fi. Ascendere.8.c. Baptismus.186. Cibus.1. Comedere.2. Dies.17.

42 Christus resurrexit mane diluculo. 3ᵃ.q.51.4.3ᵐ./.q.53.2.3ᵐ./.q.83.2.4ᵐ./.3.d.21.q.2.2.6ᵐ./.4.d.43.ar.3.q.4.c./.Opus.3.cᵒ.243. Festũ.9. Fides.47. Flos.2. Gloria.15. Humilitas.19. Ordo.88. Pascha.3.

43 Corpus Christi resurrexit gloriosum & integrum, cũ qualibet parte eius.3ᵃ.q.54.2.3.o./.q.55.6.4ᵐ./.quol.5.q.3.1.o./.Opus.3.cᵒ.245. Pœnitentia.60. Sanguis.9.c.

44 APPARITIO./.Resurrectio Christi non debuit primo manifestari omnibus, sed gradatim. Et primo mulieribus: ✳ vt mulier quę primo nuncium mortis ad hominem detulit, primo etiam vitam resurgentis Christi, in gloria, nunciaret: & similiter vt ostẽderetur, quo ad assequendam gloriam, nihil facere sexuũ differentiam: sed si maiori charitate ferueant, maiori etiam gloria refulgebunt in regno beatoꝝ. 3ᵃ.q.36.2.c./.q.55.1.o./.Opus.3.cᵒ.245./.1ᵉ.Cor.15.co.3. Apostoli.29. Apparere.7.8.9.10. Ascendere.9.16. Cicatrices.3. Corpus.51.70.

45 Nec immediate ✳ ipsa resurrectio debuit ab hominibus videri, sicut eius ascensio, ex eo quod Christus nõ rediit resurgendo, ad vitam cõmuniter hominibus notam, sed ad vitam immortalem & Deo conformem: Et quia quæ supra hominem sunt, per angelos debent nunciari hominibus: ideo resurrectio Christi debuit ꝑ angelos hominibus nunciari.3ᵃ.q.55.2.o. Dos.9. Iacobus.2.

46 Christus post resurrectionem suam, apparuit pluries, vt ostenderet veritatem resurrectionis. Sed non conuersatus est cum discipulis suis continue, sicut prius, vt ostenderet gloriam suam.3ᵃ.q.55.3.o./.3.d.21.q.2.3.c./.d.22.q.3.ar.2.q.3.c./.Io.20.lec.6.ꝑncipio./.cᵒ.21.ꝑnᵒ. Iustificatio.41.42. Pascha.3.5. Passio.104.114.127.129.131. Sanguis.9.c.

47 Christus cõuenienter & sufficienter ꝓbauit resurrectionem suã, duplici testimonio.s.angeloꝝ & sacrę scripturę, & argumẽtis.i.signis euidentibus. 3ᵃ.q.55.5.6.o./.3.d.21.q.2.3.4.o./.Opus.3.cᵒ.245. Thomas.1.2.3.

48 CAVSA./.Christus fuit primus resurgens simpliciter. Sed aliqui prius s̃m quid, q̃a iterum mortui sunt. 3ᵃ.q.27.3.c.fi./.q.53.3.o./.q.56.1.c.3ᵐ./.4.d.43.ar.3.q.1.3ᵐ./.Opus.3.cᵒ.243.246.247.fi./.Matth.27.co.21./.1ᵉ.Cor.15.co.11./.Col.lec.5.co.1. Angelus.507. Iustificatio.41.42. Pœnitentia.129.

49 Qui cum Christo resurrexerunt, mortui sunt iterum, s̃m Augustinum & Hieronymum, licet Hieronymus aliquando videatur dicere ꝙ non.3ᵃ.q.53.3.2ᵐ./.4.d.43.ã.3.q.1.3ᵐ./.Matth.27.co.21./.1ᵉ.Cor.15.co.12.

50 Sicut nullus potest liberari a morte spirituali, nisi per gratiam Dei, ita nec a morte corporali nisi per resurrectionem diuina virtute factam.4.d.43.ar.2.q.1.c.

51 Immo ex solo libero arbitrio potest qs liberari a morte spirituali.s.a peccato mortali.2.d.5.q.2.1.o./.d.28.2.o./.4.o. ⌐Duᵒ.1092ᵒ. Rñᵒ.sicut Duᵒ.679ᵒ.

52 Causa resurrectionis generalis triplex.s.principalis.i.Deus: instrumentalis.i.humanitas Christi: & quasi ministerialis.i.angeli.1ᵉ.Thes.4.lec.2.co.2.

53 Christus s̃m diuinitatem, fuit causa suæ resurrectiõis, non autem s̃m humanitatem.3ᵃ.q.53.4.o./.Psal.40.co.9./.Io.2.lec.3.co.2./.Ro.4.fi.

54 Resurrectio Christi, est causa efficiens & exemplaris resurrectionis nostrę, quo ad corpora, & quo ad animas per gratiam, tamen virtute principalis causę.s.iustitiæ Dei.3ᵃ.q.54.2.c./.q.56.1.2.o./.q.59.2.c.fi./.q.62.5.1ᵐ./.3.d.21.q.2.2.1ᵐ./.2ᵐ./.4.d.43.ar.2.q.5.o./.q.2.c./.ar.3.q.1.1ᵐ./.d.45.q.1.ar.3.q.3.2ᵐ./.d.48.q.1.1.5ᵐ./.L./.ꝑ.4.cᵒ.78./.Veri.q.27.3.7ᵐ./.q.29.4.1ᵐ./.Opus.3.cᵒ.146./.Iob.19.co.3.fi./.1ᵉ.Cor.15.co.8./.1ᵉ.Thes.4.co.4.

55 Resurrectio Christi, est causa exemplaris reparationis vitæ nostræ, & mors Christi, destructionis mortis nostrę: licet vtraq̃ sit causa effectiua vtriusq̃.3ᵃ.q.56.1.4ᵐ./.q.62.6.1ᵐ./.3ᵐ./.Ro.4.fi.

56 Exemplaritas resurrectionis Christi proprie se extendit tantũ ad bonos, licet efficientia eius proprie se extendat ad resurrectionem tam bonorum q̃ malorum. 3ᵃ.q.56.1.3ᵐ.

57 Omnes resurgentes, conformabuntur Christo, in similitudine speciei, non autem in similitudine glorię, sed tantum boni.4.d.43.ar.1.q.2.3ᵐ./.5ᵐ./.ar.2.q.1.4ᵐ. Resuscitatus. Baptismus.139. Bigamia.7. Confessio.22. Dæmon.110. Lazarus.2. Matrimonium.141. Resurrectio.49. Traianus.

Retardari. Angelus.563. Anima.130.131.132. Contritio.26. Peccatum.397. Purgatorium.9.

Retentiua. Appetitus.13. Auaritia.22. Experientia.2. Imago.29. Memoria.6.c. Retinere.

Rete. Stupor.

RHETOR reddit auditores attentos dupliciter.s.ex parte auditoꝝ, & ex parte dicendoꝝ. Psal.42.ꝑnᵒ. Circunstantia.29. Contentio.1. Oratio.11.

1 RHETORICA est ex coniecturis ad suspicionem: quia q̃nq̃ non fit cõplete fides, vel opinio, sed suspicio quędã: q̃a non totaliter declinatur ad vnam partem ꝯdictionis, licet magis declinetur in hanc, q̃ in illã: sed dialectica est ex probabilibus ad opiniones. 22ᵉ.q.48.c.fi./.Posteriorum.co.3. Contentio.1. Exordium.o. Gratitudo.o. Philosophia.1. Prudẽtia.51.61. Quęstio.5. Religio.81.

2 Immo rhetorica est scientia, ad rationalem philosophiam ptinens. Fostᵗ.co.3. ⌐Rñᵒ. Duᵒ.1093ᵒ.

Reticere. Confessio.44. Fama.3. Tacere.o.

Retinere. Auaritia.22. Bonitas.209. Bubalus. Consilium.29. Experientia.2. Furtum.10. Imago.29. Infirmus.3. Liberalitas.8. Lotio. Memoria.8. Meretrix.6. Mistio.5. Peccatũ.14. Piscis.3. Recipere.2. Verbũ.

95.Vsura.87.108.111.123.126.129.253.290.293.297. Retractare.Eutices.2.

Retrahere. Angelus.600. Anima.245. Appetitus.31.Blasphemia.18.21.23.Contemplatio.19.Episcopus.31.Graue.8.Impedimentum.0.Ira.51.Laus.16.Negociatio.2.Organum.2.5.Peccatum.138.Reuocare. Seruire.4. Temperantia.8. Timor.73. Virtus.120.254.

1 RETRIBVTIO proportionalis, ex debito legali, si est ex pacto, pertinet ad iustitiam commutatiuam: si vero ex debito honestatis, pertinet ad virtutes gratiæ, siue ad gratitudinem.22^e.q.106.1.2^m. Amicitia.2.Beneficium.1.4.Eleemosyna.3.36.37.

2 Retributio quadruplex.s.mali pro bono, vel econuerso, mali pro malo, & boni pro bono. Prima conuenit tantum malis, secunda tantum bonis, tertia & quarta vtrisque. Psal.37.fi. Gratia.21.Ingratitudo.10. Iudicium.63.Iustitia.75.Merces.5.

3 Retributio Dei duplex.s.pro bonis impletis, & pro beneficijs.3^a.q.56.1.3^m./4.d.43.ar.1.q.1.1^m./d.45.q.2.ar.1.q.1.1^m./d.47.q.1.ar.3.q.2.3.0./5.3.c^o. 140./Opus.3.c^o.153.252./Psal.1.co.3./Psal.17.co.12./Ro.2.lec.2.co.1.2./c^o.14.co.8./1^e.Cor.5.fi./2^e.Cor.4.co.fi./c^o.5.co.7.Gal.6.co.1.fi./He.10.co.17.Meritum.100.103.Premium.9.Recompensatio.Retributiuus.Suffragia.0.

Retributiuus.Magnanimitas.20.Retributio.0.Retro.Cœlum.23.24.146.Contrarium.30.41. Dextrum.Posterius. Retrogradatio.Planetæ.2.

REVBARBARVM est bonum, indutum purgat choleram.1^e.Thi.4.co.6.principio.

1 REVELATIO addit supra visionem, intelligentiam visorum. 2^e.Cor.12.co.1.fi. Accusatio.7.c. Angelus.294.359.413.567.

2 Tripliciter aliquid cognoscitur.s.per reuelationem, per seipsum, & hoc certitudinaliter, & coniecturaliter per aliqua signa.12^e.q.112.5.c.

3 Reuelatio est occulta, vel manifesta tripliciter.s.ratione potentiarum, signorum, & visus. Iob.4.co.3.fi. Anima.156.160. Apostoli.9. Arra.2.3. Baptismus.47.Charitas.124.Cognitio.6.Cóprehensor.2.Confessio.R.Correctio.18.19.Credere.12.

4 Reuelare secreta, in malum personæ, est contra fidelitatem, nisi vergat in periculum aliorum, vel nisi propter bonum cōe, pro quo, nullum debet recipi secretum. 22^e.q.68.1.3^m./q.70.1.2^m./quol.1.15.c. Damnatio.24.Demon.3.10.12.13.14.15.16.17.21.

5 Reuelatio Dei, fit ad inferiores per superiores, sicut ad hoies per angelos.22^e.q.2.6.c. Depositū.4.Deus.198.

6 Nullus vnquam purus homo, habuit reuelationem a Deo, nisi mediantibus angelis. 1^a.q.98.3. c./3^a.q.55.2.c./2.d.8.6.c./Anima.18.13^m./Isa.6.co.2.fi./Matth.2.lec.3.fi.Diuinatio.1.Donum.42.Experientia.13.

7 Plura, & excellentius de mysteriis gratiæ reuelata sunt angelis & apostolis, quam prophetis.1^a.q.57.5.3^m. Fides.27.59.126.

8 Fides nostra innititur reuelationi, apostolis & prophetis factæ, non autem alij reuelationi. 1^a.q.1.8. 2^m./22^e.q.172.6.1^m. Futurum.5.

9 Multis gentilibus, reuelationes factæ sunt de Christo, vt patet de Sibylla.22^e.q.2.7.3^m./q.172.6.1^m./3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^m./Veri.q.14.11.4^m. Galilea.1.Gratia.169.170. Hæresis.13.151. Iacobus.3. Infantia.2.Infernus.6.

10 Potest aliquis scire, se habere gratiam, per reuelationem.12^e.q.112.5.c. Ioannes.6.Iustificatio.43.

11 Reuelat Deus hoc aliqñ aliquibus, ex speciali priuilegio, vt securitatis gaudium etiam in hac vita, in eis incipiat, & confidentius & fortius magnifica opera prosequantur, & mala præsentis vitæ sustineant.12^e.q.112.5.c.4^m./5^m./4.d.16.1.5^m.

12 Non tñ reuelat hoc omnibus, ne.s.nō prædestinati desperent, & ne securitas, in prædestinatis negligentiam pariat.1^a.q.23.1.4^m./4.d.16.1.5^m.

13 Reuelatum fuit Paulo, quod esset in gratia. 12^e.q.112.5.c. Manifestatio.0.Missio.31.33.Moriens.Natura.26.Obedietia.35.Paradisus.10.Prodere.Prophetia.15.22.27.28.38.c.Purgatorium.2.Religio.76. Sapientia.8.Scientia.106.107.Scire.6.Simonia.38.39.Signaculum.Theologia.11.16.22.39. Testamentum.8.10.Virtus.185.Christus.137.

Reuerberatio.Speculum.5.6.

1 REVERENTIA proprie, est timor initialis & castus, tñ capi potest in bono, & in malo, sicut etiam cōfusio.i.erubescentia.Psal.34.co.17.

2 Reuerentia directe respicit personam excellentem: ideo secundum diuersas rationes excellentiæ, diuersæ sunt species eius.22^e.q.104.2.4^m./3.d.9.q.2.1.2.0. Amen.2.Baptismus.59.129. Benefacere.5. Campsoria.10.Centurio.2.Consanguinitas.10.

3 Reuerentia Dei in cōmuni, est de dictamine rationis naturalis, non autem determinatio eius. 22^e.q.81.2.3^m.Contemplatio.10.13.Corpus.47.Correctio.10.Cultus.11.13.15.Deuotio.Docilitas.Dulia.0.Eucharistia.181.Familiaritas.2.Honor.16.28.33. Humilitas.20.25. Imperator.9. Ioseph.3. Iuramentum.1.17.34.Latria.0.

4 Reuereri est actus timoris, sed vt debet Deo, est actus latriæ.22^e.q.81.2.1^m./3.d.9.q.1.ar.1.q.1.3^m.La^a.14.

5 Homo debet Deo amorem, reuerentiam, & huiusmodi: sibi munditiam, & ordinationem sui sub ratione.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.c. Lex.105.Luxuria.19.Maledicere.2. Necessitas.32. Nomen.83.84. Obedientia.9.19.Obsecratio.Holocaustum.3.Oratio.45. Peccatum.374. Pietas.15. Præceptum.105.Princeps.18. Religio.3.5.10.13.Reuereri.

6 Christus secundum quod homo, præ cæteris habuit pleniorem affectum reuerentiæ ad Deum.3^a.q.7.6.c.fi./He.5. lec.1.fi. Rex.7.Sacramentum.129.Sanctificatio.4.Sanctus.10.Senectus.3.Sepultura.6. Seruitus.17. Sors.5.Superbia.2.34.

7 Reuereri homines ratione alicuius diuini in eis.s.gratiæ, virtutis, vel naturalis imaginis Dei, est laudabile, non autem vt sunt contrarij Deo.12^e.q.19.3. 1^m./q.25.1.1^m./3.d.9.q.2.3.0. Tentare.12.13.Timor.14.65.c.

8 Quæ habent aliqñ excellentiam, solent haberi in reuerentia, non autem omnia: ideo consuetudo hominum inoleuit, vt reges & principes, quos oportet in reuerentia haberi a subditis, & preciosioribus vestibus ornentur, & etiam ampliores, & pulchriores habitationes habeant, & propter hoc oportuit vt aliqua specialia tempora, & speciale tabernaculum, & specialia vasa, & speciales ministri ad cultum Dei ordinarentur in lege, vt per hoc animi hominum, ad maiorem Dei reuerentiam adducerentur.12^e.q.102.4.c. Thurificatio.2.Virtus.254.Vita.28.

9 Maior reuerētia debetur subdito bono, quam prælato malo secundum se, sed ratione prælationis, est econuerso.3.d.9.q.2.3.3^m.

10 Reuerentia & honor duliæ, debetur prælato peccatori, non tamen dū est in actu peccati, sed ante, vel post.3.d.9.q.2.3.2^m.

11 Honor & reuerētia, nō debentur dæmonibus, nec alijs damnatis, nec irrationalibus.3.d.9.q.2.3.c.5^m./6^m.

Reuereri. Alexander.1. Honor.0. Maria.61. Reuerentia.0. Reuersio. Peccator.4.
Reuerti. Angelus.141. Ceruus.2. Dęmon.25. Hęresis.31. Redire. Reuersio. Vsura.244.245.266.276.
Reuiuiscere. Operatio.57.60.
REVOCARE debet doctor doctrinas suam, retrahentem ex se a meliori, non autem si hoc fit ex indispositione audientium. quol.5.q.12.2.0. Absoluere.0. Audacia.15. Episcopus.28. Gilbertus. Gratia. 155. Ioannes.9. Prędicator.9. Religio.73.74. Retractare. Votum.80.81. Reuolutio. Luna.7.
Reus. Culpabilis. Fornicatio.14. Hęresis.29. Idolatria.11. Iudicium.65. Pœna.17. Pœnitentia.21. Pręuaricator.3. Reatus.0. Testis.7. Vsura.55.271.302.
1 REX dicitur, cui committitur vniuersalis gubernatio: iudex vero, cui committitur speciale iudicium. Psal.2.co.9. Abagarus. Abraham.18. Angelus.233. Ascendere.6. Balíuus. Character.30. Consecratio. 14.16. Elephas. 1, 2, 3. Fortitudo. 52. Galilea.2.
2 Prudentia & iustitia, sunt maxime proprię regi. 22ᵉ. q.50.1.1ᵐ. Imago.41. Imperator.2.3. Indulgentia. 29.
3 Vt rex prosperetur in regno, necessaria sunt duo. s. q diligatur, & ei credat. Opus.20.cº.10./ Psal.44. co.7.
4 Rex in regno, debet esse sicut Deus in mũdo, & sicut anima in corpore. i. iustus, & clemẽs. Opus.20.cº.12.
5 Deus autem, est rex magnus tripliciter. s. vniuersalitate, ęternitate, & autoritate dominii. Psal.46.co.2.
6 Rex seruit Deo dupliciter. s. vt homo, bene viuendo, & vt rex, leges iustas ferendo. Psal.2.co.9.
7 Omnes reges soliciti ad reuerentiam Dei, habuerunt felicem exitum: qui autem neglexerunt, fuerunt infelices. Opus.20.liº.2.ß. Interdictum. Iudęi.9.25. Legispositiua.1. Miles.6.7.8. Minister.5. Papa.1.6.
8 Reges debent subijci sacerdotibus, sicut fuit apud romanos & gallos, licet fuerit ecõuerso apud aliquos gentiles & hebręos. Opus.20.cº.14. Potestas.10. Praeceptum.132.133. Princeps.0. Prophetia.45.93. Regere.0. Regnum.0.
9 Rex in construendo ciuitatem, consequitur glorias, si eligat regionem temperatam: quia multum confert ad sanitatem, & ad longam vitam, ad intellectus, animo sitatem, & ciuilem vitam. Sed regio nimis calida, facit vigere ingenio, & deficere sanguine: nimis autem frigida, facit econuerso. Opus. 20. cº. 13./ Liº. 2. cº. 1.2.3. Roma.0. Sacerdos.4. Samaria. Samuel.2. Sobrietas. 5. Tyrannus. 2. Tributum.0. Vnctio. 37. c. Christus. 169. c.
10 Clodoueus primus christianus inter reges francorum, vngitur oleo delato per columbam desuper. Opus.20. liº. 2. ß.
RICARDVS de sancto Victore. Articulus.1. Cogitatio.1. Persona.20.
Ridiculum. Anima.20. Risus.
Rigare. Christus.212.
Rigidus. Dominatio.1.
Rigor. Annihilatio.14. Fornicatio.15. Rigidus.
RISIBILE addit aliquam naturam extraneam supra hominem, quę est pręter essentiam hominis. Veri. q.1.5.20ᵐ./ q.21.1.11ᵐ. Proprium.0.
RISVS erit in beatis. quol.10. vel.1.6.1ᵐ. Ira.39. Ridiculum.
Rite. Baptismus.169. Confessio.47. Matrimonium. 79. Mos.0. Rectitudo.0. Ritus. Sacramentum.100. Scientia.67. Votum.30.
RITVS Iudęorum, tolerantur ab ecclesia, propter figuram, in testimonium nostræ fidei, non autem ritus aliorum infidelium, atq; hæreticorum, nisi vt vitetur maius malum, quia. s. ad vitandum scandalum, vel dissidium, quod ex hoc posset prouenire, vel vt facilius conuertantur. 22ᵉ.q.10.11.0. Baptismus.38.77. 169.215. Consecratio.18. Dæmon.81. Eucharistia. 214. Fides.136. Lepra.1. Matrimonium.124. Mos. 0. Passio.128. Pœnitentia.55. Rite. Sacramentum. 12.39.147. Secta.
1 RIXA est contradictio in factis. s. mutua percussio, & particulare bellum, sine autoritate publica: sed contentio * importat q̃dam contradictionem verborum, in verbis. 22ᵉ.q.41.1.c./ q.42.1.c. Ira.20. Iurgium. Pax.10.15. Seditio.2.3.
2 Qui publica potestate inuadunt, non rixantur, nec peccant, sed qui eis resistunt, iniuste se defendendo. 22ᵉ. q. 41. 1. 3ᵐ.
3 Rixa inuadentis iniuste, est semper peccatum mortale, sed in defendente, nullum est peccatum: * vel veniale. s. quando aliq; leuis motus, odij vel vindictę se immiscet, vel mortale. s. quãdo offirmato animo, ex odio contra impugnantem insurgit, ad eum occidendum, vel eum grauiter lędendum. 22ᵉ.q.41.1.0./ q. 42.2.c.
4 Rixa oritur proxime ex ira, sed ex concupiscentia, sicut ex prima radice, & iactantia occasionaliter, & ex odiu per accidens. 22ᵉ.q. 37. 2. 1ᵐ./ q. 41. 2. 0./ q. 158. 7. c.
5 Odium & discordia, sequuntur ex rixa, in rixantibus. 22ᵉ.q.41.2.5ᵐ. Robertus. Gallici.
ROBOAM, interpretatur impetus. Et significat Christum, qui impetu prædicationis, populum conuertit. Matth.co.3.
ROBVR ad pugnam, est maius in fœminis, q̃ in masculis auium & bestiarum, in hominibus autem est econuerso. Opus.20.liº.4.cº.5.6.pnº. Affinitas.8.11. Baptismus.42. Bellum.3. Bonitas.196. Confirmatio. 28.29.31. Eucharistia. 275. Fiducia.5. Fortitudo.0. Generatio.48. Innocentia.7. Lex.59. Mulier.18. Sobrietas.5. Theologia.27. Timor.30. Vehemens.
Rogare. Debitum.15.18. Oratio.0. Preces.
1 ROMA expulsis regibus, multum creuit in republica, sub consulibus, quia consules intenti erant ad bonum cõmune. Opus.20.cº.4. Adoratio.19. Antonomasia.0. Asylum. Cerimonia.1. Cohors. Comes. Conceptio.42. Episcopus.17. Eucharistia.76. Hæresis. 14. Imperator.2. Indulgentia.11. Iudæi.17.20. Magi.6. Mulier.18. Natiuitas.17.18. Paulus.23.26.27. Petrus.5. Prophetia.94. Rex.8. Scipio. Scutum. Senator.0. Stephanus.1.
2 Romani expulerunt Tarquinium regem suum, propter tyrannidem eius & filiorum, & Domitianum. Opus.20.cº.6.co.3.
3 Deus prouidit dominium orbis romanis, propter zelum patrię, sanctissimas leges, & pietatem. Opus.20. liº.3.cº.4.5.6.16./ Liº.4.cº.7.co.1. ß./ cº.15.co. 2./ cº.17.co.1.ß./ cº.19.ß./ cº.23.ß./ cº.25.pnº./ ß.
Testis.2. Vinum.6. Vxor.1.22.
Romulus. Asylum. Miles.1. Senator.3.
ROS & pluuia, differunt sola quantitate. Iob. 38.co. 7. Nix. Resurrectio.23. Vapor.5.
Rosa. Baptismus. 67.
Rostrum. Honocrotalus.
ROTA mouetur circa medium sui, sed non circulariter proprie, quia motus eius componitur ex eleuatione & depressione. Ce.lec.3.co.2.ß.
Rotundum. Circulus.1. Figura.10. Scutum. Sphęra. Stella.2.3.4. Terra.10.c.
Rubedo. Ebur. Rubrum. Timor.37.
Rubeus. Rutilus.

Rubrum.

Rubeum. Circuncisio.1. Mart.4.
Rubus. Missio.45.
Rudimenta. Documentum. Lectoratus.5.
Rudis. Angelus.308.619. Disputatio.7. Lac.2.
Ruere. Correctio.17. Gratia.181. Labi. Ruina. Superbia.35. Rugatum. Subsannatio.

RVGITVS est vox leonis & vrsi, propter vehementiam doloris, vel famis. Ideo significat vehementiam tristitiæ & fletus. Psal.37.co.7.

Ruina. Cadere. Homo.21.22. Lapsus. Ruere. Scandalum.1.č.
Rumor. Tumultus.
Rusticitas. Nobilitas.8. Rusticus. Vilis.0.
Rusticus. Peccatum.248. Rusticitas, vilis.0.

RVTH Moabitis, quę mulier virtutis erat, significat ecclesiam de gentibus. Et conuersa ad deum, intrauit ecclesiã, licet esset Moabitis.12ᵉ.q.105.3.1ᵐ./. Matth. co.10.ß.

Rutilus. Rubeus. Splendidus. Stella.10.
Rutus. Eructuatio.0. Eucharistia.162.196.

1 SABBATVM inter cętera festa, tantum precipitur in decalogo, quia figurabat generalia beneficia dei, scꝫ creationis, & beatitudinis. 12ᵉ.q.100.5.c.2ᵐ./.q.102.4.10ᵐ./. 22ᵉ.q.122.4.c.3ᵐ.

2 Sabbatum precipitur Iudęis triplici ratione, scilicet propter auaritiam, vt vacent diuinis. Secundo ne errent circa creationem. Tertio vt significet triplicem quietẽ, scilicet Christi in sepulchro, mentis a peccatis, & beatorũ in patria.12ᵉ.q.100.5.2ᵐ./. q.102.4.10ᵐ./.q.105.2. 9ᵐ. ß./.22ᵉ.q.122.4.0./.2.d. 7.q.1.3.2ᵐ./.d.15.q.3.3.c./.3.d. 37.5.0./. Isa.56. co. 1.ß./.Iob.3.co.2.ß./.Isa,56.co,1.ß./.Col. 2.lec.4. co. 8.ß. Baptismus.79. Dies.18.27.28.

3 Nulla dies erat intantum celebris, sicut sabbatum, quo ad cessationem ab operibus.4.d.11.q.2.ar.2,q.3.4ᵐ. Festum.2.č.11.12. Ordo.88.

4 Quilibet dies azimorum, veniens in sabbato, dicebatur magnus dies sabbati, propter duplex festum. 4.d. 11.q.2.ar.2.q.3.5ᵐ.

5 Opera seruilia, prohibita in sabbato, mystice sunt peccata, sed ad literã sunt opera seruorum, idest mæcanica.22ᵉ.q.187.3.c./.3.d.37.art.5.q.2.2ᵐ./.quol.7. 17. c.ß./.Matth.12.co.4.
Preceptum.50.č.66. September. Septimus.

6 Opera seruilia prohibita in sabbato, sunt principaliter peccata mortalia, secundũ opera propria seruorũ: non autẽ peccata venialia, nec opera quę sunt ad cultũ dei nec opera spiritualia, nec necessaria ad salutem corporis, vel animę, vel rerũ exteriorũ.12ᵉ.q.100.8.4ᵐ./.q. 107.2.4ᵐ./.22ᵉ.q.40.4.0./.q.122.4.3ᵐ./.3ᵃ./.q.40.4. 3ᵐ./.5ᵐ./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ./.Matth.12.co.4.

7 Opera misericordię, secundum aliquos non sunt seruilia. Ideo licuit pręparare sabbato aromata pro Christo. Vel pręparauerunt ante & post. 4.d.11.q.2.art. 2. q.3.4ᵐ.

8 In obseruantia sabbati, sanctificatio est finis: sed præceptum est cessare ab opere seruili.i.mæcanico.22ᵉ.q. 122.4.3ᵐ./.3.d.37.ar.5.q.2.2ᵐ./.Matth.12.co.4.

9 Circuncisio & sacrificia, licebãt Iudęis in sabbato.22ᵉ. q.122.4.3ᵐ./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ.

10 Licuit Machabeis in sabbato pugnare: Helię fugiẽti itinerare, Apostolis euellere spicas.12ᵉ.q.100.8. 4ᵐ./. 22ᵉ.q.40.4.0./.q.122.4.3ᵐ./.3ᵃ.q.40.4.3ᵐ.

11 Christus operabatur in sabbato, triplici ratione, scilꝫ vt recrearet, nouam creaturam faceret, & ostenderet se posse aliqua, quę lex non poterat, scilicet benedicere, sanctificare, opera consumare, & requiescere. Io.5. lec.2.co.1.

12 Christus non soluebat sabbatum, nisi secundum apparentiam.12ᵉ.q.107.2.4ᵐ./.3ᵃ.q.40.4.1ᵐ.

13 Obseruatio sabbati, inquantum cerimonialis.i. quo ad taxationem temporis cessauit, non autem inquantum moralis.2.d.15.q.3.3.c.ß./.3.d.37.ar.5.q.2.0.

14 Iudęi melius facerent, laborare sabbato, quã ludis & ocio vacare: * ideo magis contra hoc preceptũ agit, qui peccat in die festo, q̃ qui aliud corporale opus licitũ facit.22ᵉ.q.122.4.3ᵐ.

15 Seneca derisit sabbata Iudęorum, quia non vacabant diuinis, sed nugis, & inutilibus.3.d.37.ar.5.q.1.1ᵐ.

Sabelius Heresis.36.37.

SACCVS est vestis aspera, de pilis caprarũ.i.cilicĩũ. Et significat carnem Christi, & pœnitentiaꝫ in nobis. Psal.19.ß./.Psal.34.co.9.

Sacer. Sacrum. Sepultura.7.8.

1 SACERDOS./.CHRISTVS.17.18. 24.25.32./.Sacerdos fuit Christus simul, & hostia pacificorum, & hostia pro peccato, & holocaustum. 3ᵃ.q.22.1.2.0./.q.84.7. 4ᵐ./.ß. 4.cᵒ.75.co.2.

2 Christus est sacerdos, secundum ꝙ homo, non autem secundum ꝙ deus.3ᵃ.q.22.3.1ᵐ.

3 Sacerdos dicitur, quasi sacra dans. Sed Christus fuit sacerdos, sicut sacerdotium instituens.4.d.4.q.1.ar.3. q.5.1ᵐ./.d.19.L.1ᵐ. Character.13.30.32.39. Oratio.91. Vnctio.24.č.

4 Christus simul fuit sacerdos, rex, & legislator, nõ autẽ alii homines. 3ᵃ. q.22. 1.3ᵐ./.q.31.2.c.2ᵐ./.q. 59.4. 1ᵐ./.Opus.20.liᵒ.3.cᵒ.12.ß./.Psal. 2.co.6. 7./. Psal. 44.co.10./.Matth.co.4./.22./.He.lec.4.ß.

5 Christus est totius sacerdotii origo.3ᵃ.q.50.4. Christus.203.

6 In Christo est diuini sacerdotii plenitudo. 3ᵃ.q.63.6. 0./.4.d.4.q.2.ar.3.q.5.c.

7 Christus dedit potestatem sacerdotalem, quia ipse habuit potestatis plenitudinem in sacramentis, quasi ea instituens, & efficaciam prębens. 4.d.4.q.1.art.3. q. 5.c./.d.24.q.2.3.2ᵐ.

8 Christus excellentius angelis, habuit potestatem sacerdotalem, quia fuit maior eis, sm̃ vtrãq; naturã, & angeli fuerunt ministri sacerdotii eius.3ᵃ.q.22.1.1ᵐ.

9 Christus in triduo mortis fuit sacerdos, quia sacerdotium conuenit homini ratione animæ.i. in qua est character ordinis.* Vnde per mortem, homo non perdit ordinẽ sacerdotalẽ, multo minus Christus q̃ est totius sacerdotii origo.3ᵃ.q.50.4.5ᵐ./.3.d.22.q.1.1.4ᵐ.

10 Christo nõ conuenit suscipere in se characterem, vel effectum sui sacerdotii, quia ipse est fons totius sacerdotii, nisi secundũ quid.s. ratione impassibilitatis suę. 3ᵃ.q.22.4.0./.4.d.4.q.1.ar.3.q.5.0.

11 Sacerdotium Christi manet in ęternum, ratione consumationis & finis.s. beatitudinis sanctorum, nõ autẽ ratione expiationis, vel passionis Christi, nisi virtualiter.3ᵃ.q.22.5.0./.6.c./.q.63.5.c./.3.d.22.q.1.1.4ᵐ.

12 Sacerdotium Christi facit duo, quę requirũtur ad perfectam emundationem peccatorum.s. gratia quo ad culpam, & satisfactio, quo ad reatum.3ᵃ.q.22.3.0.

13 Homo fit particeps sacerdotii Christi, ꝑ oĩa sacramenta, percipiendo aliquem effectum eius.3ᵃ.q.63.6.1ᵐ.

14 Christus noluit nasci de sacerdotibus, ne videretur idẽ sacerdotium eius, & vetus, sed vetus erat figura eius. 3ᵃ.q.22.1.2ᵐ.

15 Oppositum videtur dicere, 3ᵃ.q.31.2.1ᵐ.

Respo. Dubio.1094°.

16 VETERIS LEGIS.14./. Sacerdotium ante legem, erat tantum secundum determinationem humanam * quę hanc dignitatē primogenitis attribuebat. 12ᵉ.q.103.1.3ᵐ./.4.d.2.q.1.2.4ᵐ.

17 Sacerdotium veteris legis, fuit figura sacerdotii Christi, sed multum distans, quia nec ęternum, nec mundans peccata.3ᵃ.q.22.1.1ᵐ./.4.c.3ᵐ./.5.c.2ᵐ./.6.c/.4.d.17.q.3.ar.1.q.5.2ᵐ. Aaron.1.3. Abraham.1.18.22. Animal.83. Armus. Cidaris. Clauis.9.ĉ. Eucharistia.185. Phinees. Gratia.90. Iudęi.9. Lepra.1. Libamina. Moyses.4.

18 Sacerdotium Christi, dicitur secundum ordinē Melchisadech, quia excellentia eius ad sacerdotium legale, figurabatur per illud.3ᵃ.q.22.6.0. Natiuitas.16. Occidere.10. Holocaustum.4. Ornatus.12. Oza. Frimitiæ.3. Primogenitus.2.

19 Sacerdotium Christi, quo ad oblationem, expressius figurabatur per sacerdotium legis, quā per sacerdotium Melchisadech, scʒ in effusione sanguinis. Sed quo ad participationem & effectum eius, in quo pręcipue attenditur excellentia eius, est ecōuerso.3ᵃ.q.22.6.2ᵐ./.q.61.3.3ᵐ./.4.d.8.q.1.ar.2.q.3.0. Princeps.2. Sacrʒ.59.120.123. Sacrificiū.26.27.28.2.9. Sāuel.2.

20 Sacerdos veteris legis, erat immundus triplici ratione scilicet vt esset sub onere legis, ne supbiret, & propter figurā noui sacerdotii.4.d.1.q.1.ar.5.q.3.2ᵐ.

21 Sacerdos veteris legis * lauabat manus & vestimēta, post sacrificium vitulæ rufę, Nu.19. ne cum manibus sanguinolentis, & cinerosis, alia tangeret: & quia sacrorum, ad cōmunia omnibus, non debet esse cōmistio. Vnde etiam vncti chrismate, manus lauant & abstergunt.4.d.1.q.1.5.q.3.2ᵐ.

22 Indictus est sacerdotibus veteris legis, fœminalium vsus, ad tegmen pudendorum, ad excludendum idolatriam in sacris Priapi.12ᵉ.q.102.4.7ᵐ.ß. Stuprum.3.4. Vnctio.21.

23 Sacerdotium leuiticum, deriuabatur ad posteros, secūdum originem carnis. 12ᵉ.q.102.6.11ᵐ./.q.105.1.4ᵐ./.3ᵃ.q.31.8.4ᵐ.

24 NOVAE.20./. Sacerdotes nouę legis, tenent locum septuaginta discipulorum Christi. 22ᵉ.q.184.6.1ᵐ./.q.188.4.5ᵐ./.3ᵃ.q.67.2.2ᵐ./. Phil.co.2. Absoluere.0. Actus.111. Aduocatus.9. Angelus.491. Apostoli.29. Baptismus.3.4.94.98.111. Benedictio.1.ĉ. Character.32.39. Casula. Catechismus.7. Clauis.0. Confessio.12.ĉ.19.20.21.23.65.ĉ.

25 Sacerdos habet duos actus.s. principalem circa corpus Christi verum, & secundariū circa corpus Christi mysticum, & secundus dependet a primo. 4.d.24.q.1.ar.3.q.2.1ᵐ./.q.2.2.8ᵐ./.3.b./.c.2ᵐ./.q.3.ar.2.q.1.c./.ꝑ.4.c°.74.75.

26 Sacerdos qui non tenetur aliis pręlatione, vel subiectiōe, potest licite cessare ab actibus circa corpus Christi mysticum, non autem circa corpus Christi verum. 4.d.13.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ. Confessor.0. Confirmatio.17. Credere.29. Decimę.16. Diaconus.2.4.5. Dispensatio.12. Epus.1.3.4.6.7.10.11.12.14.16.31. Eucharistia.I. Excōmunicatio.12.13.29.

27 Ad actum principalem sacerdotis cooperantur tantū tres ordines superiores, ad secundarium autem, etiam inferiores.4.d.24.q.2.2.8ᵐ. Exorcismus.3.4.5. Gratia.88.89.90. Heresis.113.159. Ieiunium.30. Illuminatio.8. Indulgentia.0. Lectoratus.4.

28 Ministri comparantur ad sacerdotē, sicut secundariū, & instrumētale agēs, ad agēs principale. 3ᵃ.q.71.4.c.

29 Quicquid pertinet ad diaconum, potest fieri per sacerdotem, quia potestas eius est supra potestatem diaconi.4.d.5.q.2.ar.1.q.2.c./.d.6.q.2.art.2.q.2.c.3ᵐ./.d.24.q.1.ar.2.q.5.c. Lepra.3.4. Manus.2.3. Matrimonium.17.64. Mediator.1.2.

30 Solus sacerdos potest gerere personā Christi, & totius ecclesiæ.4.d.24.q.2.2.2ᵐ. Missa.21.25. Nugę.

31 Sacerdos nouę legis, operatur in persona Christi. 3ᵃ.q.22.4.c. Oblatio.11.13.14.15. Occidere.10. Ordinatio.6.

32 Solus sacerdos potest dispensare sacramēta, in quibus confertur gratia.4.d.7.q.3.ar.1.q.1.c./.d.17.q.3.art.3.q.1.c./.d.18.q.2.ar.2.q.2.c. Ordo.50.70.72.81.86.ĉ. Parochialis. Pœnitētia.75.91. Potestas.8. Prędicare.1. Religio.43.

33 Omnia sacramenta quę cōmuniter toti populo dispēsantur.i. quę non faciunt gradum super alios, conferūtur per sacerdotes.4.d.13.q.1.ar.1.q.2.c. Restitutio.20. Rex.8. Sacramentū.B. Satisfactio.12. Scientia.64.ĉ. Sigillū.2. Stola.0. Subdiaconus.1.4.6.7.

34 Pœnam satisfactoriā in pœnitentia, oportet taxari ad arbitriū sacerdotis vicarii dei, non autē satisfactiones quę debēt pximo.4.d.15.q.1.art.5.q.1.c./.d.16.q.1.ar.1.q.2.c.1ᵐ. Virginitas.26. Vnctio.21.ĉ.34.

35 Peccatum sacerdotis arguit deus dupliciter.s. in corruptione veritatis doctrinę, & in remissione seueritatis disciplinę. Isa.1.lec.6. principio.

36 Intercessio mali sacerdotis ex propria persona, non habet efficaciam, sed tantum in persona ecclesię, vel vt minister ecclesię, ex merito Christi. Sed debet prodesse vtroqʒ modo.4.d.19.q.1.ar.2.q.2.4ᵐ.

37 Sacerdos vt peccator, participat effectum sui sacerdotii, non autem vt sacerdos.3ᵃ.q.22.4.1ᵐ.

38 Oēs sacerdotes, sūt ęquales, quo ad potestatē ordinis, nō autē quo ad iurisditionē.4.d.19.q.1.ar.3.q.3.3ᵐ.

39 Ordo sacerdotis, est continuus ordini episcopi. Ideo participat ab eo aliquid, de perfecta virtute. 4.13.q.1.ar.1.q.2.2ᵐ./.ar.3.q.2.c.

40 IN COMMVNI./. Bonus laicus, dicitur sacerdos spiritualiter, non autem quo ad ordinem. 3ᵃ.q.82.1.1ᵐ./.4.d.13.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ./.2ᵐ./.d.24.q.1.ar.3.q.3.1ᵐ. Actus.24. Angelus.491. Iuramentum.34. Mediator.1.2. Nugę. Oblatio.11.13.14.15.

41 Sacerdos inquantū medius, inter deū & hoiem, habet nomen angeli.3ᵃ.q.22.4.1ᵐ. Prædicare.1.

42 Proprium officium sacerdotis, est esse mediatorem, inter deum & populum.3ᵃ.q.22.1.c.1ᵐ./.4.c./.q.26.1.0./.q.82.3.c./.3.d.19.ar.5.q.2.0./.d.15.q.2.ar.1.q.4.0. Rex.8.

43 In officio sacerdotis, possunt considerari duo.s. oblatio sacrificii, & consumatio.3ᵃ.q.22.5.c./.6.2ᵐ.

44 In oblatione sacrificii cuiuscunqʒ sacerdotis, sunt duo .s. sacrificium, & deuotio. Sed effectus proprius sacerdotii est quod sequitur ex sacrificio.3ᵃ.q.22.4.2ᵐ. Scientia.64.ĉ. Theologia.44.

Sacerdotale. Delbora.0. Iudęi.9.

Sacramentale. Absoluere.21.22.34.35.38. Angelus.489.491.493. Aqua.18. Baptismus.4.22ĉ.233. Character.32.43.46. Catechismus.1. Clauis.7. Confessio.5.12.ĉ.61.65.ĉ. Consecratio.1.2.14. Corpus.15. Eucharistia.39.84.96.103.104.169.ĉ.270. Exorcismus.1. Gratia.36.102.ĉ.107.ĉ. Heresis.137. Indulgentia.7. Lex.124.138.142. Matrimonium.17. Nuptiæ.2. Operatio.61. Peccatum.374. Pœnitentia.54. Sacramentum.14.56.65.82.87.144.145. Sanctificatio.13. Satisfactio.4. Schisma.7. Sponsalia.1. Tenebrę.5. Virginitas.26. Vnctio.33.36.

SACRAMENTVM quincupliciter diffiniē. 4.d.1.q.1.1.0. Aqua.18.19.

2 Sacramenta sunt protestationes fidei. 3^{a}.q.62.6.c.&.4.q.72.5.2^{m}./4.d.1.q.1.ar.2.q.3.o./q.4.c./d.2.q.2.ã.1.q.3.2^{m}./d.17.q.3.ar.1.q.2.c./Gal.2.lc.4.co.2.

3 Sacramenta sunt quædam actiones hierarchicæ, ordinatę ad diuersos effectus spirituales.4.d.7.q.1.ar.1.q.1.c. Actus.187. Anulus.

4 Sacramentum est in genere signi, quia est rei sacræ signum.3^{a}.q.60.1.o./4.d.1.q.1.ã.1.q.1.o./ar.3.1^{m}./ar.4.q.1.1^{m}./d.3.q.1.ar.1.q.1.3^{m}. Baptismus.82.97.183.187.223. Benedictio.7. Character.6.9.10. Catechismus.1. Cerimonia.7.

5 Sacramentum proprie, non est signum cuiuslibet rei sacræ, sed tantum rei sacrę sanctificãtis homines. 12^{e}.q.101.4.c./q.102.5.c./3^{a}.q.60.2.o./q.64.2.o./3.c./4.d.1.q.1.ar.1.q.1.o./d.2.q.1.2.4^{m}./d.8.q.1.art.1.q.1.c./d.14.q.1.ar.1.q.1.c.

6 Sacramentum est signum passionis Christi, gratię, & glorię. Ideo est cõmemoratio pręteriti, demonstratio pręsentis, & prognosticus futuri. 3^{a}.q.60.3.o./4.d.1.q.1.ar.1.q.1.4^{m}./ar.3.c. Circuncisio.1.3. Confessio.15.90. Confirmatio.1.2.5. Consecratio.1.4.

7 In sacramentis requiruntur res determinatę, ex institutione dei. 3^{a}.q.60.5.o./7.c.

8 Sacramentuz proprie, semper est aliqua res sensibilis. 3^{a}.q.60.4.o./q.61.1.c./q.64.2.2^{m}./4.d.1.q.1.ar.1.q.1.o./ar.2.q.1.o./ar.3.c./d.14.q.1.art.1.q.1.c./ꝫ.4.c^{o}.56./Io.3.co.4.

9 In sacramentis habentibus materiaz corporalẽ, actus humani non sunt de essentia sacramentorum, sed dispositiue se habent ad sacramenta. 3^{a}.q.84.1.1^{m}.

10 Res & verba, sunt de essentia sacramenti, non autẽ facta, sed pertinent ad vsum, vel ad dispensationem eius, vel reducuntur ad res.4.d.1.q.1.3.2^{m}. Contritio.28.31. Elementum.29. Eucharistia.3.ẽ. Exorcismus.1. Fides.16. Herẽsis.138.

11 Res & verba sunt vnũ sacramentũ, inquantũ conueniunt in vno.s.in significando, vel causando.3^{a}.q.60.6.2^{m}./q.62.4.4^{m}./q.86.6.c./4.d.1.q.1.3.1^{m}./d.23.q.1.ar.1.q.2.c./ꝫ.4.c^{o}.56./Veri.q.27.4.10^{m}. Matrimonium. 11.ẽ.19.24.45.54.62.65.103.110.142.143. Militia.1. Nuptię.6. Peccatum.219. Pœnitentia.54.56.ẽ.64.79.ẽ.101. Serpens.3. Spirituale.1.2. Tenebrę.5. Vxor.10.

12 MATERIA.9.10.65.92.93.94./ Significatio rei sacramentalis, est de essentia sacramenti, & habetur sufficienter per materiam eius. Ideo significatio addita ex ritu, est de solennitate, & non de essentia eius 4.d.13.q.1.ar.2.q.6.2^{m}. Accidens.69.ẽ.

13 Res sacramenti duplex.s.res contenta.i.gratia, & nõ cõtenta.i.resurrectionis gloria. 1^{e}.Cor.lec.2.prin^{o}./c^{o}.12.principio./c^{o}.15.principio.

14 Institutio materię sacramentalis, attenditur principaliter, quantum ad significationem rei contentę. 4.d.3.ar.3.q.1.4^{m}./ar.4.q.3.c.

15 Sanctificatio materię, est de necessitate sacramenti, in aliquibus sacramentis, vt in cõfirmatione & extrema vnctione: & in aliquibus est de solennitate tantum, vt in baptismo, & matrimonio. 3^{a}.q.66.3.5^{m}./q.72.3.o./4.d.2.q.1.ar.1.q.2.2^{m}./d.5.q.2.ar.1.q.1.3.c./ã.2.q.5.2^{m}./d.7.q.1.art.2.q.3.o./d.23.q.1.art.3.q.2.o./Veri.q.27.4.10^{m}. Baptismus.59.

16 Materia sacramentorum, necessario benedicitur, pręter baptismũ & eucharistiam: quia hæc per vsum Christi benedicta sunt. 3^{a}.q.72.3.o./4.d.2.q.1.art.1.q.2.2^{m}./d.5.q.2.art.1.q.1.3.c./d.7.q.1.art.2.q.3.o./d.23.q.1.ar.3.q.2.o./Veri.q.27.4.10^{m}.

17 Materia sacramenti indiget duplici benedictione. Prima cum instituitur, secũda in vsu. 3^{a}.q.65.3.2^{m}./q.72.3.2^{m}./4.d.7.q.1.art.2.q.3.3^{m}./art.3.q.3.1^{m}./d.23.q.1.ar.3.q.2.1^{m}./ar.4.q.1.3^{m}. Materia.48. Ordo.52.61.62.70.

18 In omnibus sacramentis, indigentibus materia sanctificata, prius materia sanctificatur per episcopuz. 3^{a}.q.72.3.o./4.d.23.q.1.ar.3.q.3.c.

19 Vsus materię sanctificatę, est potior sanctificatione eius, in genere causæ finalis, sed econuerso in genere causæ efficientis.4.d.23.q.2.ar.1.q.3.2^{m}. Pœnitentia.M. Porositas. Vnctio.4.

20 Illa quibus hoĩes coĩus vtuntur, debent sumi pro mã, vel pro forma sacramentoꝝ. 3^{a}.q.60.5.3^{m}.&./7.2^{m}./q.66.5.7^{m}./q.74.1.3.c./quol.1.q.6.1.c.

21 In sacramentis, res sensibiles, sunt vt materia, & verba vt forma. 3^{a}.q.60.6.c.2^{m}./7.c./q.90.2.c./4.d.1.q.1.3.1^{m}.

22 In sacramentis, principalius est forma, quã materia.4.d.3.ar.2.q.2.c.

23 Forma debet principaliter significare illud, vnde est efficacia in sacramẽtis, materia vero effectũ immediate consequentem vsum eius.4.d.3.ar.4.q.3.2^{m}.

24 In sacramentis indigentibus materia sanctificata, manet virtus sacramenti in materia partialiter post vsuz eius, in aliis autem nihil. Veri.q.27.4.10^{m}.

25 Quãtũcunq; applicetur mã sine forma, & aliis requisitis, nõ sequitur effectus, quia in oĩbus sacramentis virtus consistit in mã & forma simul. Veri.q.27.4.10^{m}.

26 In omni sacramẽto est aliqua operatio spiritualis, mediante materiali operatione, quę eam significat. 4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c.

27 Omnia sacramenta quæ non requirunt actum suscipientis, possunt dari pueris, & aliis vsu rationis carentibus, nõ autẽ quę requirunt actus tales, vt pœnitẽtia, matrimoniũ, & ẽpatus.4.d.25.q.2.ar.1.q.2.c.

28 Sacramenta quorũ effectus nõ dependet ab opere humano, habent mãm sensibilẽ, vt baptismus & confirmatio, nõ autẽ si dependet: sicut matrimoniũ, & pnia. 3^{a}.q.84.1.1^{m}./4.d.7.q.1.ar.2.q.1.c./d.17.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./d.22.q.2.ar.1.q.1.c./d.24.q.1.art.1.q.5.c.

29 Sacramenta determinantia ministrum vtroq; modo, scilicet de necessitate sacramenti, & de necessitate solennitatis, exigunt materiam sanctificatam, non autẽ alia sacramenta.4.d.7.q.1.ar.2.q.3.c.

30 Omne sacramentum est simplex ratione effectus principalis, & virtutis sacramẽtalis, sed quo ad materiale, potest esse compositum.4.d.16.q.1.ar.q.1.1^{m}.

31 Sacramenta in quibus confertur superabundans gratia, habent materiam corporalem, nõ autem alia. 3^{a}.q.84.1.1^{m}.

32 FORMA. 10.11.20.vsq. 23.25.34.93./ Forma determinata verborum, requiritur in sacramentis. 3^{a}.q.60.7.o.

33 In sacramentis requiruntur verba. Sed expressius significant in lege noua, quã in lege veteri. 3^{a}.q.60.6.o./4.d.1.q.1.3.o./Veri.q.27.4.10^{m}.

34 Formę sacramentorũ, sunt quędã fidei professiones.4.d.3.ar.2.q.4.c. Absoluere.21.22.29.30.

35 Forma verborũ in sacramẽtis, cõsistit in tribus.s.in significatione, integritate, & ordine.4.d.3.ar.2.q.4.c.

36 Virtus & efficacia causandi, & significandi sacramentorum, est in rebus ex forma verborum. 4.d.1.q.1.3.o./d.3.ar.1.q.1.3^{m}.

37 In forma cuiuslibet sacramenti, oportet exprimi illud, in quo substantia eius consistit. 3^{a}.q.72.4.c./4.d.8.q.2.ar.1.q.2.c./q.4.3^{m}.

38 Proferẽs corruptè verba sacralia, si ex industria hoc faciat, nõ videt intẽdere facere, qđ facit ecclesia: & ita non videt perfici sacrm. Si autẽ hoc faciat ex errore,

vel lapsu linguę, si sit tanta corruptio, quę omnino au ferat sensum locutionis, nõ videt perfici sacramentum; cum pręcipue corruptio fiat in principio dictionis: vt pro, patris, dicat, matris. Si vero non totaliter aufera tur sensus locutionis: vt in nomine patrias, pro in no mine patris, nihilominus perficit sacramentum. licet enim mutetur sonus sensibilis, remanet tamen intelli gibilis. 3^{a}.q.60.7.3^{m}./4.d.3.ã.2.q.2.6^{m}./d.6.L.3^{m}. Apostoli.24.25. Baptismus. F. Confirmatio. 8.9.

39 Addens, minuens, transponens, mutans, vel interrũ pens formam sacramentorum, perficit sacramentum: nisi intendat contra ritum ecclesię, vel nisi principalis sententia mutet. 3^{a}.q.60.8.0./4.d.3.ar.2.q.2.3.4.0. Eucharistia. 84. Pœnitentia. 56. c̃. 101. Virginitas. 28. Vnctio. 5.

40 Formę sacramentorum, habent virtutem significan di, ex hoc ꝙ proferuntur, non autem ex hoc ꝙ audiun tur. 4.d.43.ar.1.q.2.2^{m}.

41 NECESSITAS. 14.15.16.17.19.62.121./ Sacra menta sunt necessaria ad salutem humani generis: tri plici ratione. s. qa sunt illa ꝫ quę homo ex sensibilibus de spiritualibus eruditur, per quæ affectum qui sensibi libus subiicitur, in dei reuerentiam refert, & per quæ circa ea in honorem dei exercitatur. 3^{a}.q.61.1.0./3. c./4.d.1.q.1.ar.2.q.1.0./ꝯ̃.3.c^{o}.119./ Li^{o}.4.c^{o}.55. & 56. Adulterium. 4.7.

42 Sacramenta fuerunt necessaria, tempore legis naturæ post peccatum, sed indeterminata. 3^{a}.q.60.5.3^{m}./q. 61.3.0./4.d.1.q.1.ar.2.q.3.0.

43 Ante legem scriptam, erant tria sacramenta necessi tatis. s. pœnitentia, matrimonium, & sacramentum fi dei, contra peccatũ originale. 4.d.1.q.1.ar.2.q.3.2^{m}./ d.8.q.1.ar.2.q.1.c Baptismus. N. Confirmatio. 12. Cultus. 10. Dispensatio. 15.

44 Necesse fuit, ꝙ per legem Moysis adderẽtur sacramẽ ta determinata, supra sacramenta legis naturæ. 3^{a}.q. 60.5.3^{m}./q.61.3.0./4.d.1.q.1.ar.2.q.4.0. Dispu tatio. 6. Exorcismus. 1.8. Indeuotio. Innocentia. 2. 12.13.18. Manducatio. 2.

45 Necesse fuit, ꝙ in lege noua, essent alia sacramẽta, ꝗ̃ in lege veteri. 3^{a}.q.60.6.3^{m}./q.61.4.0./4.d.1.q.1.ã. 2.q.5.0./d.2.q.1.ar.4.q.1.0./ꝯ̃.4.c^{o}.57. Omissio. 18. Ordo. 68.87.97. Voluntas. 51.52.53.54. Vsura. 275.

46 Sacramenta simpliciter necessaria ad salutẽ, sunt tan tum tria: *primo quidẽ baptismus cuilibet personæ singulari simpliciter & absolute: pœnitentia vero post mortale peccatum: Sacramentum ordinis autem, est necessarium ecclesię: quia vbi non est gubernator, cor ruet populus pro. xi. Alia vero sacramenta, necessa ria, sunt, vt melius habeatur finis. i. salus per gratiam. ita quod non peccat quilibet ea non accipiens, nisi ea contemnat iniquo animo. 3^{a}.q.62.2.c./q.65.4.0./q. 72.1.3^{m}./4.d.7.q.1.ar.1.q.2.0./q.3.ar.2. q.1.0./d. 8.q.1.ar.2.q.1.c.2^{m}./d.12.q.3.art.1.q.1.4.c./art.3. q.1.2^{m}./q.2.c./d.23.q.1. arti.1. q.3.1^{m}./arti. 3. q. 1.3^{m}./q.2.arti.1.q.1.c./q.2.2^{m}./arti.2. q.3. 2^{m}./d. 38.3.3^{m}.

47 Sacramenta ecclesiæ, debent manifestari, triplici ra tione, scilicet quia pertinent ad honorem dei, ad salu tem humanam, & ad officium prelati & doctoris. 1^{a}. Cor. principio.

48 AGENS PRINCIPALE. 7.11.14.17.18 19. 26.28.85./ Sacramenta sunt de iure diuino. Non au tem de iure naturali, quia sunt supra rationis natura lis dictamen. 4.d.17.q.3.ar.1.q.2.c.

49 Sacramenta legis naturę, non obligabant ex pręce pto dei, sed secundũ mentẽ cuiuslibet celebrabant. 3^{a}. q.60.5.3^{m}./q.61.3.2^{m}./q.70.2.1^{m}./4.d.1.q.2.ã.6. q.3.c./d.2.q.1.2.4^{m}./art.4.q.4.2^{m}./q.2. art.1.q.3. 2^{m}./d.22.q.2.ar.3.q.2.c. Accidens. 69.

50 Hominis puri non est sacramenta mutare, nec insti tuere, nec ab eis absoluere. 4.d.2.q.1.ar.4.q.4.c./d.3. ar.2.q.2.c./d.7.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./d.17.q.3.art.1.q. 5.c. Angelus. 489. c̃. Apostoli. 22. c̃. Baptismus. 116. Clauis. 8.

51 Solus deus est institutor sacramentorum. Quę autem per homines instituta sunt, pertinent ad solennitatẽ. Quę vero a Christo, necessaria sunt. 3^{a}.q.64.2.0./q. 83.3.8^{m}./4.d.3.q.1.art.2.q.2.c./d.5.q.1.1.0./d.13. q.1.ar.2.q.6.1^{m}./3^{m}. Disputatio. 6.

52 Solus deus operatur vt causa principalis, ad effectum interiorem sacramentorum, sed homo & sacramen ta, instrumentaliter tantum. 3^{a}. q.64.1. 5.0./9.c./ q. 84.3.3^{m}./4.d.1.q.1.arti.4.q.4.c.6./d.5.q.2. ar.2. q.2.0.

53 *Sacramenta operantur vt instrumenta diuinę mise ricordiæ iustificantis: dei autem est respicere ad homi nis cor. 1^{a}.q.57.4.0./2.2^{e}.q.44.1.c./q.106.5. 3^{m}./2. d.26.3.c.prin^{o}./4.d.27.q.1.ã.2.q.4.3^{m}./ Veri.q.27. 5.6.c./ Virt.q.2.11.19^{m}./quol.4.9.c. prin^{o}./ Isa.46. & /2^{e}. Cor.8.co.prin^{o}./ He.11.co.8.

54 Sacramenta si essent causa fine qua non, si nihil om nino faciant ad inducendum effectum, vel disponen do, vel meliorando vel huiusmodi, secundum hoc, sa cramenta essent causa per accidens sanctificationis. Hoc autem non videtur sufficere, ad saluandũ dicta sanctorum. 4 d.1.q.1.ar.4.q.1.c. Eucharistia. 20. 96. Fides. 16. 54.103. Gratia. 99. Iustificatio. 37. Lex. 142.

55 Sacramenta sunt causę, aliquo modo efficientes, & ali quo modo disponentes tali dispositione, quę dispositio est necessitas: nisi sit impedimentum ex parte recipiẽ tis. Et hoc videtur magis theologis & dictis sanctorũ conueniens. 4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.

56 Sacramentalia non pertinent ad gratię interioris ne cessitatẽ, sicut sacramenta. Ideo Christus reliquit eaꝫ fidelibus instituẽda pro arbitrio suo. 1.2^{e}.q.108. 2.2^{m}.

57 Christus vt deus, operatur per autoritatem, ad interio rem effectum sacramentorum, sed vt homo merito rie, & efficienter, vt instrumentum principale. 3^{a}.q. 64.3.0./4.c./4.d.5.q.1.1.0./q.2.ar.2.q.2.0.

58 Omnia sacramenta nouę legis, sunt immediate insti tuta a Christo. 1.2^{e}.q.108.2.c.2^{m}./3^{a}.q.64. 3. c./q. 66.6.c./q.72.1.1^{m}./4.d.2.q.1.art.4.q.4.0./d.4.q.1. ar.3.q.5.0./d.7.q.1.ar.1.q.1.1^{m}./d. 23.q.1.ar.1. q. 3.0./ꝯ̃.4.c^{o}.71.co.3./1^{e}. Cor.lec.2.co.3.& /c^{o}.11.le. 5.co.1.fi. Matrimonium. 64. Natura. 26. Pœniten tia. 54.56.91.114. Potestas. 2.3.4.

59 Virtus Christi operatur in sacramentis, per modum sanationis, & expiationis cuiusdam. 3^{a}.q.52.8.2^{m}.

60 Christus nullum sacramentum exhibuit, quod ipse nõ accepit in exemplum. 4.d.22.q.2.ar.3.q.3.3^{m}./d.23. q.1.ar.1.q.3.2^{m}.

61 Sacramenta nouę legis, non debuerunt institui a prin cipio mundi, sed ante passionem Christi, quo ad docu mentum, & post eam, quo ad obligationem. 4.d.2.q. 1.ar.4.q.2.3.0. Sacerdos. 11.13. Scientia. 68. c̃. Spi rituale. 1. Vnctio. 2. Christus. 109.

62 MINISTER. 94.101.102.103./ Quodlibet sacra mentum determinat sibi agens principale, de necessi tate sacramenti, ministrum vero, aliqua de necessita te solennitatis tantum, aliquã vero vtroqꝫ modo. 4.d. 7.q.1.ar.2.q.3.c. Absoluere. 12.

63 Soli ministri ecclesiæ, possunt conferre sacramenta, pręter baptismum. 4.d.7.q.3.art.1.q.1.c./d.13.q.1.

ar.3.q.1.0./4.d.23.q.1.ar.1.q.1.c.

64 Omnium sacramentorum institutorum principaliter, ad purgationem peccatorum, scilicet baptismi, pœnitentię, & extremę vnctionis, proprius minister est sacerdos. Et in sacramentis habentibus materiam corporalem, est duplex actus ministri, scilicet sanctificatio materię, & applicatio eius, non autem in pœnitentia. 4.d.16.q.1.ar.1.q.2.1m./d.24.q.2.2.1m.

65 Sanctificatio materię & ministri, est de necessitate sacramenti quandoq;, vt in confirmatione. Vel materiæ tantum, vt in baptismo. Vel ministri tantũ, vt in pœnitentia. Ideo tota vis sacramentalis, est in vtroq; cõiunctim in primis. Sed in secundis est in materia. In tertiis autem tantum in ministro. 4.d.18.q.1.ar.3.q.1.c./d.20.ar.1.q.3.3m./d.22.q.2.ã.1.q.1.3m./Veri.q.27.4.18m.

66 Nullius sacramenti dispensatio, conuenit laico, ex officio. 4.d.13.q.1.ar.3.q.1.0./d.23.q.2.ar.1.q.1.c.
Angelus.489.c̃.

67 Fides ministri, nõ est de necessitate sacramentorũ. 3a.q.64.9.0./4.d.6.q.1.ar.3.q.2.0. Annexum.0.

68 Deuotio ministri, aliquid operatur impetrando, non quidem effectum sacramentorum, sed aliquid annexũ ei. 3a.q.64.1.2m./q.82.6.c./4.d.5.q.2.ar.2.q.3.0.
Apostoli.24.27. Casula.

69 Orationes quæ fiunt in collatione sacramentorũ, fiunt in persona totius ecclesię, & non in psona alicuius particularis. 3a.q.64.1.2m./4.d.23.q.2.ar.1.q.1.1m.

70 Intentio ministri, requiritur ad perfectionem sacramẽtorum. 3a.q.60.8.c./q.64.8.0./4.d.6.q.1.ar.2.q.1.0./d.7.q.3.ar.1.q.1.3m./d.8.q.2.ar.4.q.3.1m./d.30.q.1.3.3m. Confessio.75. Dalmatica.1. Diaconus.0. Episcopus.7.8.12.

71 Intentio virtualis, sufficit ad perfectionem sacramentorũ. Sed minister debet conari ad actualẽ intentionẽ: licet non totaliter sit in potestate hominis. 3a.q.64.8.3m./4.d.6.q.1.ar.2.q.1.4m./. Eucharistia.L. Gratia.173. Illuminatio.8. Lex.136. Mel.2.

72 Intentio ecclesię, expressa in forma sacramenti, sufficit ad perfectionem eius, nisi contrarium exprimatur exterius. 3a.q.64.8.2m./4.d.6.q.1.ar.2.q.1.2m.
Minister.4.7.9.10.

73 Peruersitas intentionis, respectu sacramenti expressa, tollit veritatem sacramenti, non autẽ respectu sequentiũ. 3a.q.64.10.0./q.74.2.2m./4.d.6.q.1.ar.2.q.2.0./d.11.q.2.ar.1.q.3.1m./d.30.q.1.3.3m.

74 Sacramenta conferri possunt per malos ministros. 3a.q.64.5.0./9.c./4.d.5.q.2.ar.2.0./d.7.q.3.ar.1.q.1.2m./d.24.q.3.ar.3.q.5.3m./5̃.4.co.76. Missa.8.25. Nasus. Oblatio.11. Ordo.49.58.60.61.65.66.68.79.94.

75 Actus bonus vel malus ministri, nihil diuersificat de efficacia sacramentorum. 4.d.10.ar.2.q.2.c.
Pœnitentia.72.132.

76 Quamdiu minister ecclesiæ qui est in peccato mortali, sustinetur ab ecclesia, subditus eius debet ab eo sacramenta accipere: quia ad hoc est ei obligatus. 3a.q.64.6.2m./4.d.24.q.1.ar.3.q.5.3m./quol.11.ar.8.
Scientia.68.c̃. Stola.0. Thurificatio.2.

77 Tamen prę̃ter articulum necessitatis, non est tutus eũ inducere, ad aliquid sui ordinis exequendum, durante tali conscientia, quam tamen deponere posset, quia in instanti, gratia emundat. 3a.q.64.5.2m./4.d.24.q.1.ar.3.q.5.3m. Vnctio.11.c̃.

78 Hęretici pręcisi ab ecclesia, seruantes formam ecclesiæ, conferunt sacramentum, non autem rem sacramenti. Sed grauiter peccant dantes, & recipiẽtes. Si vero nõ seruent formam, nihil conferunt. 3a.q.64.9.2m./3m./q.82.5.0./7.2m./8.9.0./4.d.6.q.1.ar.3.q.1.3.0./d.19.q.1.ar.2.q.2.3m./d.25.q.1.2.0.

79 EFFECTVS.3.5.6.19.27.28.30.36.65.75.114.117.144.145./Effectus sacramentorum duplex. s. principalis. i. gratia, & secundarius. s. character, vel aliquis ornatus animæ, in sacramentis in qbus nõ imprimitẽ character. 3a.q.62.pnº./4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c. Absoluere. E. Actº.287. Baptũs.78.81.187.215.223.224.

80 Effectus principalis sacramenti, põt haberi sine actuali perceptione eius sacramentali, nunq; vero sine proposito eius. Et pie credi potest, q̃ quantũ ad vltimos effectus sacrorũ, summus sacerdos supplet defectũ, & q̃ non permittit ita latere, quia periculũ ecclesię iminere posset. 4.d.17.q.3.ã.1.q.1.0./d.23.q.1.ã.2.q.1.1m./d.24.q.1.art.2.q.3.2m./5̃.4.cº.71.co.3./ q̃l.4.10.0.

81 Res vltima sacramẽti est quã efficit, non tñ vt est in actu, sed etiã vt est in ꝓposito. 4.d.22.q.2.ar.1.q.3.c.

82 Quando plures actiones ordinantur ad vnũ effectus, in illa quę pficit effectuꝫ principalẽ, cõsistit essentialiter sacramentũ, non autẽ in eis quę ad hoc disponunt, vel remouent impedimentũ, vel ornãt, sed sunt sacramẽtalia. 3a.q.60.2.3m./4.d.7.q.1.ar.1.q.1.c./d.23.q.1.ar.1.q.1.c. Character.6.32.c̃. Cognatio.2. Confessio.43. Confirmatio. E. Contritio.28.

83 Sacramenta pertingunt instrumentaliter ad effectũ in anima, qui primo correspõdet eis. s. ad characteres, vel aliud loco eius: nõ autẽ ad vltimũ effectũ. s. ad gratiã, nisi dispositiue. 4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./q.4.c.ß.

84 Omne sacramentum efficit quod figurat significando. Ideo in oibus sacramẽtis nouę legis, oportet esse res, & verba. i. materiam & formã. 4.d.23.q.1.ar.4.q.1.c

85 Significatio quę refertur ad effectuꝫ sacramenti, est de necessitate eius, non autẽ quę refertur ad causam principalem effectus eius. 4.d.1.q.2.art.3.q.3.c./d.27.q.3.3.3m./d.30.q.2.2.2m. Deuotio.13. Ens.14.15. Eucharistia.169.247.254.

86 Fundamentum cuiuslibet legis, consistit in sacramentis. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.1m./d.23.q.1.ar.1.q.3.c.
Fides.103.

87 Illa quibus aliquid fit sanctum. i. subiectuꝫ sanctitatis, dicuntur sacramenta simpliciter, non autẽ illa quibus fit aliquid sanctum. i. deputatum ad sanctum, sed sunt sacramentalia. 4.d.8.q.1.ar.1.q.1.c. Gratia.38.c̃. Induere. Iustificatio.36.42.50. Matrimonium. E.

88 In quolibet sacramẽto, mouetur suscipiens ad aliquaꝫ sanctitatem. 4.d.22.q.2.ar.1.q.1.c. Miraculuꝫ.43. Misericordia.30.

89 Virtutes augentur, per omnia sacramenta. 4.d.12.q.2.ar.1.q.1.1m. Missio.27.39.45. Operatio.53. Oratio.65. Ordo. E.

90 Quodlibet sacramentum, est principaliter institutum, ad vnum effectum quẽ figurat, licet habeat alios consequenter. 4.d.23.q.1.ar.2.q.1.c.

91 Vbi occurrit specialis effectus gratię, ibi ordinatur speciale sacramentum, quia sacramẽta nouę legis ad hoc ordinantur. 3a.q.72.1.c.

92 Proprius effectus cuiuslibet sacramenti, sumitur secũdum similitudinem proprię materiæ. 4.d.12.q.2.ã.1.q.1.c./d.23.q.1.ar.2.q.1.c.

93 Omne sacramentum producit suum effectum virtute formę & matérię. 3a.q.86.6.c. Passio.121. Pœnitentia.31.54.101.114.

94 Significatio in sacramentis, est ex parte materię, sed efficacia ex parte formę. 4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c./d.22.q.2.ar.2.q.2.0.
Immo vtrunq; habet a forma. 4.d.3.ar.1.q.1.3m.
F. Rºº, Duº.1094º.
Sacerdos.13. Satisfactio.10.

95 Forma debet principaliter significare illud, vnde est efficacia in sacramentis: materia vero, effectũ immediate consequentem vsum eius.4.d.3.ar.4.q.3.2m.

96 Nullum sacramentum efficit rem significatã, non contentam in eo, sed bene contentam.4.d.26.q.2.1.4m.

97 Diuersa sacramenta, diuersimode purgant, illuminãt, & perficiũt. 3a.q.65.1.3m./.4.d.2.q.1.ar.1.q.1.2m./.d.7.q.3.ar.1.q.2.b.2./.2m./.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m. Visibile.4. Vnctio.E. Votum.20.

98 In sacramento nouę legis, est illuminatio gratię, cum purgatione. 3a.q.65.1.3m./.4.d.2.q.1.2.c./.d.5.q.2.ar.1.q.2.c.

99 Licet homo nõ possit dare gratiam, potest tamen dare gratię sacramentum, per quod fit remissio peccatorum. Opus.22.co.2.co.3.prino./. Ro.lec.5.co.5.

100 Omne sacramentum, preter extremam vnctionem, habet aliquem effectum, semper consequentẽ ex operatione ministri, omnibus quę sunt de essentia sacramenti, rite peractis.4.d.23.q.1.ar.4.q.2.c.

101 Effectus sacramenti, non impetratur oratione ecclesię, vel ministri, sed ex merito passionis Christi. 3a.q.64.1.2m.

102 Omnis efficacia sacramentorũ, descendit a Christo. 3a.q.60.prino./.q.66.6.c./.q.84.1.1m./.7.c./.4.d.6.q.1.ar.3.q.2.c./.d.23.q.1.art.3.q.2.3.c./.p̃.4.co.56.fi./.57./.76./.78.1m./. Veri.q.29.4.2m./. Virtu.q.1.1.2m./. Titum.3.co.5.

103 Efficacia & virtus sacramentorum, est ex deo, vt a causa principali, sed est ex passione Christi, vt a prima causa meritoria, & vt ab instrumento coniuncto, ex fide vero, vt a continuante instrumentum agenti principali.3a.q.49.1.4m./.q.61.1.1m./.q.62.5.0./.6.c./.q.64.1.2m./.2.0./.7.c./.q.84.7.c./.q.86.1.c.fi./.3.d.19.ar.1.q.2.4m./.4.d.1.q.1.ar.2.q.3.c./.ar.4.q.3.0./.d.3.q.1.art.2.q.1.2.c./.d.5.q.2.art.2.q.1.0./.q.2.c./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c. Christus.166.

104 Passio Christi dicitur sacramentum, quia sanctificat nos.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c.

105 Sacramenta dupliciter operantur, scilicet dum habentur in voto, idest in proposito, secundo & plenius, duz actu sumuntur. quol.4.q.7.1.c.

106 Sacramentum consequitur virtutem spiritualem, ex benedictione Christi, & applicatione ministri, ad vsuz sacramenti.3a.q.62.4.3m./.q.63.6.1m.

107 Christus, a sacramentis nihil accepit. 4.d.2.art.3.q.1.1m./.d.7.q.3.ar.2.q.1.c./.d.11.q.3.1.c.

108 CONTRA PECCATVM.129.130./. Omnia sacramenta sunt instituta contra aliquem defectum. 3a.q.65.1.c./.4.d.2 q.1.ar.1.q.1.0./.ar.2.c./.L./.d.4.q.1.ar.1.q.2.c.

109 Nullum sacramentũ ordinatur specialiter, contra peccatuz veniale.3a.q.65.1.8m./.4.d.2.q.1.ar.1.q.4.0./.d.16.q.1.ar.2.q.3.1m./.d.17.q.3.ar.3.q.3.2m./. Ma.q.7.11.14m. Absoluere.18. Aqua.19. Excõmunicatio.2.c. Oblatio.11.

110 Omne sacramentum tollens peccatum mortale, potest tollere veniale, quo ad culpam, & quo ad dispositionem ad mortale.4.d.2.q.1.ar.1.q.4.0.

111 Commune est omni sacramento, ꝙ per illud exhibetur remedium aliquod, cõtra peccatum, per hoc ꝙ gratiam confert.3a.q.63.6.c.

112 Per omne sacramentum, sanctificatur homo, idest mundatur a peccato, quod fit per gratiam. 3a.q.65.6.2m. Passio.108.121. Peccatum.259.374. Pœna.9. Pœnitentia.103.114.123.124.125.126.129.136. Simonia.20.30. Tenebræ.5.

113 Sacramenta quę preexigunt gratiam in suscipiente, non ordinantur directe contra culpam.4.d.2.q.1.art.1.q.4.1m. Vsura.275.

114 Sacramenta ecclesię ordinãtur ad duo, scilicet ad perficiendum hominem in cultu dei, & in remedium contra peccatum.3a.q.65.1.c./.4.d.2.L.

115 Sacramenta in tempore legis naturę, erant tantum tria, scilicet sacrificia, decimę, oblationes, & huiusmodi.4.d.1.q.1.ar.2.q.3.c.fi./.d.2.q.1.2.4m.

116 Sacramenta legis naturę in generali, significabant sacramenta nostra, & causam ipsorum, & passionem Christi.4.d.2.q.1.2.4m./.5m.

117 Sacramenta legis naturę, ex opere operato, non habebant aliquam efficaciam, sed tantum ex fide. 4.d.2.q.1.ar.4.q.4.2m.

118 VETERIS LEGIS.33.43.44.53.117.137.149.150.153./. Sacramẽta veteris legis proprię dicuntur, quę significabant sanctitatem Christi, non quidem vt in se est, sed vt per eam sanctificamur.3a.q.60.2.2m.

119 Et erant prenuncia Christi venturi. 3a.q.60.6.3m./.q.61.3.b./.4.c./.q.62.6.c.fi. Agnus.0. Angelus.399.

120 Passio Christi est causa finalis sacramentorum veteris legis, quia fuerunt instituta ad eam significandam. 3a.q.61.3.1m.

121 Sacra & sacramenta veteris legis, figurabant sacra & sacramenta nouæ legis: & obseruantię veteris legis, conuersationẽ populi nouę legis, quæ omnia ad Christum pertinent.12e.q.101.4.1m./.4m. Baptismus.5.83.250. Character.34.

122 Sacramenta veteris legis erant plura, propter diuersitatem cerimoniarum, & sacrificiorum.3a.q.65.1.4m.

123 Sacramenta veteris legis erant tria, scilicet circũcisio, agnus paschalis, & consecratio sacerdotum. Col.2.lec.4.principio.

124 Sacramenta veteris legis, quo ad omnes erant tria, scilicet circuncisio, esus agni paschalis, & purificatio a quibusdam immundiciis, vt expiatio a peccatis. Sed quo ad ministros, etiam erant alia tria, scilicet consecratio sacerdotum, oblatio victimarum, esus panum propositionum, & huiusmodi, & ablutio manuum & pedum, & rasio pilorum. 12e.q.102.5.c./. Col.2.lec.4.principio.

125 Et disponebant ad sacramenta nouę legis.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.1m.

126 Sacramenta veteris legis sanctificabant, mancipando ad diuina, non autem emundando, nec confirmando. 3a.q.62.6.2m./.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.1m. Cerimoniæ.7. Circuncisio.1.3.34.35.37.38.48.

127 Et nihil interius efficiebant. Ideo dicuntur, iustitia carnis.3a.q.72.5.3m. Confirmatio.45.46.

128 Oppositum videtur dicere.4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c. Duo.1095o. Rño, sicut Duo.342o.343o.344o. Gratia.90.96.

129 Nec purgabant a culpa, sed ab immunditia, idest ab irregularitatibus, & impedimentis, quę multiplicabantur a lege, propter timorem & reuerentiam dei. 12e.q.102.5.4m./.5m./.6m./.q.103.2.0./.3a.q.37.4.3m./.q.89.4.1m./.4.d.1.q.1.ar.5.q.3.0./.d.19.q.1.ar.1.q.1.3m./. Ro.11.lec.4.co.2./. He.8.co.5.fi./.co.9.cu.1./. Lec.2.co.3.

130 Nec diluebant peccata, quo ad maculam, sed reatum, inquantum erant onerosa, tamen præsupposita gratia.3a.q.62.6.2m./.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.5m. Missio.41.45. Oblatio.17. Vnctio.20.

131 Ratio literalis & figuralis omnium sacramentorum veteris legis exponitur.12e.q.102.5.0.

132 Sacramenta veteris legis, nihil conferebant ex opere operato.4.d.4.q.1.ar.4.q.1.2m. Oppositum videtur dicere.4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c.

P Du^{a}.1096^{a}. R $\bar{n}$^{o}, sicut Du^{o}.143°.

133 Nec iustificabant, sed significabant fidem, qua iustificabantur patres antiqui. 12^{e}.q.98.2. 4^{m}./.q.103. 2.o./. q.107.1.3^{m}./.3^{a}.q.62.6.o./.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.3^{m}.

134 Nec erant meritoria ex se, sed ex fide, & deuotione.4. d.1.q.1.ar.5.q.2.o.d.2.q.1.ar.4.q.4.2^{m}.

135 Nec habebant in se, aliquam spiritualem virtutē operatiuas spiritualis effectus. 3^{a}.q.62.6.c.fi./.q.63.1.3^{m}. 4.d.4.q.1.ar.4.q.1.2^{m}.

136 DIVISIO./. Sacramentum dicitur tripliciter, non quidem equiuoce, sed analogice, scilicet sacrum secretum, iuramentum, & signum rei sacræ. 3^{a}.q.60.1.c./. 3.d.19.L.4^{m}./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c.
Corpus.14. Votum.20.

137 Diuisio sacramenti, in sacramenta veteris legis & nouæ, est diuisio analogi, & non diuisio generis in species. Et primo conuenit sacramentis nouæ legis. 4.d. 1.q.1.ar.1.q.3.5^{m}.

138 Diuisio sacramenti in rem tantum, sacramentum tantum, & rem & sacramentum, non est diuisio in partes integrales, quia primum non est de essentia eius. 4. d. 24.q.1.ar.1.q.1^{m}.

139 Sacramenta consistunt in tribus essentialiter, scilicet in verbis, & rebus, & in factis, idest in vsu, vel dispensatione.4.d.1.q.1.3.2^{m}.

140 In sacramento sunt duo, scilicet opus operans, idest vsus sacramenti, & opus operatum, idest ipsum sacramentum.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.c.

141 In quolibet sacramento sunt tria, scilicet origo, perfectio, & finis duplex, scilicet proximus, idest sanctificatio, & finis vltimus, scilicet vita ęterna. 3^{a}.q.60.3.c./. 4.d.1.q.1.ar.1.q.3.c.

142 DIFFERENTIA./. Differētia inter sacra, sacramenta, sacrificia, & obseruantias. 12^{e}.q.101. 4.o./. Col.2.lec.4. principio.

143 Multa signa gratiæ, in lege naturę pręcesserunt, quæ non dicuntur sacramenta: quia sacramēta sunt ad remedium, non autem illa, vt diluuium, occisio Abel, & huiusmodi.4.d.2.q.1.2.4^{m}.
Confessio.1.c.46.c.75.90. Consecratio.1.

144 Sacramenta nouę legis, conferunt gratiam, non autem sacramentalia, sed remouent contrarias dispositiones, & impedimenta. Ideo secundum ea multiplicantur. 12^{e}.q.108.3.2^{m}./.3^{a}.q.71.3.2^{m}./.4.d.6.q.2.art.3. q. 2.1^{m}./.d.7.q.1.art.1.q.1.c./.d.8.q.1.arti. 1.q.1.c./.d. 23.q.1.ar.1.q.1.c./.$\bar{p}$.4.c^{o}.57./.Ma.q.7.12.c.1^{m}.
Lex.138.141. Missio.27.41.45.

145 Sacramenta & sacramentalia, quę habent effectum perpetuum, non possunt iterari, quę vero nō habent, possunt iterari.3^{a}.q.66.3.3^{m}.fi./.q.82.8.1^{m}./.4.d.7.q. 3.ar.3.q.3.o./.d.23.q.2.ar.4.q.1.c./.d.24.q.1.ar.1.q. 2.b.1./.d.42.q.3.2.1^{m}.

146 COMPARATIO./. Commune est omnibus sacramentis, quod consistunt in rebus sensibilibus, inuisibilē gratiam significantibus.4.d.1.q.1.3.c.

147 Sacramenta ecclesię sunt antiquiora sacramentis Iudæorum, quo ad ritum & figurā, sed est econuerso quo ad institutionem.4.d.8.q.1.ar.1.q.3.2^{m}./.L.2^{m}.

148 Sacramenta quatuor dicuntur magna, scilicet baptismus, ratione effectus, cōfirmatio ratione ministri, eucharistia ratione contenti, & matrimonium ratione significati.3^{a}.q.65.3.4^{m}./.q.67.2.5^{m}./.4.d.1.q.1.ar. 1. q.3.o./.Ephe.5.fi. Adulterium.4.8. Altare.1.

149 In sacramentis veteris legis, quæ ordinabātur ad hominum sanctificationem, nihil erat sine rationabili causa.12^{e}.q.102.5.b.

150 Sacramenta legis naturę, non erant figura sacramentorum veteris legis, sed passionis Christi.4.d.8.L.2^{m}.
Angelus.399. Baptismus. 81.153.187.224. Confirmatio.3. Eucharistia.3.26.c.40.c.54.131. Missa.25. Ordo.51.52.66.79.

151 Numerus & sufficientia septem sacramentorum nouę legis.3^{a}.q.65.1.o./.4.d.2.q.1.2.o./$\bar{p}$.4.c^{o}.58./.1^{e}. Cor. principio.

152 Ordo sacramentorum, nouæ legis exponitur. 3^{a}. q. 65.2.3.o./.q.67.2.3^{m} /.4.d.2.q.1. 3.o./.d.7.q.1.ar.1. q.3.o./.Ephe.5.fi. Pœnitentia.22.31.56.c.72.76. 77.79. Sacrilegium.5. Vnctio.2.

153 Sacramenta nouę legis, tripliciter se habent ad sacramenta veteris legis, scilicet essentialiter, vt matrimonium, pœnitentia, & ordo: figuraliter, vt baptismus, & eucharistia, & neutraliter, vt alia.12^{e}.q.102.5.3^{m}./.4. d.2.q.1.2.4^{m}./.5^{m}./.d.2.q.2.ar.2.q.1.c.

154 Speciale est in sacramentis nouæ legis, quod consistant in rebus & verbis, triplici ratione, scilicet quia ab ipsa Christi passione fluxerunt: quia non solum sunt signa futurorum, sed etiam pręsentium & pręteritorum: & quia gratiam continent ex sanctificatione, quæ fit per verbum dei.4.d.1.q.1.3.o.

SACRIFICIVM

1 SACRIFICIVM proprie dicitur aliquid factum ad honorem debitum soli deo, ad eum placandū.22^{e}. q.81.4.1^{m}./.3^{a}.q.22.2.c./.q.48.3.c./.Psal.19.co.1.
Abrenunciatio. Eucharistia.2.3.5.12.13. Immolari.

2 Sacrificium exterius, est signum sacrificii interioris, quo quis se offert deo.3^{a}.q.82.4.c./.$\bar{p}$.3.c^{o}.120.co.2.fi.

3 Omne quod deo exhibetur, vt spūs feratur in deū, potest dici sacrificium.3^{a}.q.22.2.c./.q.48.3.c. Latria.9.

4 Oīa obsequia proximis facta, inquantū ad deū referuntur, dicuntur sacrificia.22^{e}.q.188.2.c. Missa.24.

5 Sacrificium nihil aliud est, nisi protestatio interioris deuotionis & fidei. 22^{e}. q.85.2.c./. 3^{a}.q. 22.2.c./. Psal. 49.co.8./.Ro.2.co.2.prin^{o}. Oblatio.1.2. Passio. 100.131. Plato.2. Sacerdos.43.44. Sacramentum. 115.142.

6 Sacrificiū debet offerri soli deo. 12^{e}.q.102.3.c./.22^{e}. q.84.1.1^{m}./.q.85.2.o./.q.94.2.c./. 3^{a}.q.48.3.c./.$\bar{p}$.3. c^{o}.120.co.2.fi./.Psal.28.co.2./.Ro.lec.7.fi.
Sanctitas.4. Templum.12.

7 Offerre deo sacrificium in communi est de iure naturali, sed determinatio eius, est de iure diuino, & humano.22^{e}.q.85.1.o.

8 Sacrificia sensibilia instituta sunt, non propter indigētiam dei, sed vt homo se & omnia sua referat in deū, vt in finem, principium, & dominum omnium. 12^{e}. q.102.2.c.1^{m}./. 22^{e}.q. 30.4. 1^{m}./.q. 81.6.2^{m}./. 7. c. 2^{m}./.q.85.2.c./.$\bar{p}$.3.c^{o}.119. principio./.Isa.lec.4.fi.

9 Quicunque offert sacrificium, debet esse sacrificii particeps.3^{a}.q.82.4.c.

10 DIVISIO.23./.Sacrificiū duplex.s.interius, & exterius.22^{e}.q.85.2.c./.3.2^{m}./.4.c./.3^{a}.q.22.2.c./.q.82. 4. c./.Psal.16.co.7./.ps.50.co. 15./.Ro.12.co.2. prin^{o}.

11 Ad primum omnes tenentur. Ad secundum vero, soli subditi legi, nisi necessarii actus virtutum. 22^{e}.q. 85.4.o. Adeps.1.2.

12 In quolibet sacrificio, considerantur quatuor, scilicet cui, a quo, quid, & pro quibus offertur.3^{a}.q.22.3.1^{m}./. q.48.3.c.

13 Homo indiget sacrificio propter tria.s. pp remissionē peccati, cōseruationē gratię, & adeptionē glorię. Quę oia dātur nobis, per humanitatē Christi.3^{a}.q.22.2.c.
Armus. Religio.14.15.16.43. Sanguis.8.

14 Homo tripliciter exhibet corpus suum, sacrificium & hostiam deo.s.per martyrium, per austeritatem, & per opera iustitiæ & diuini cultus, 22^{e}.q.85.3. 2^{m}./.Ro. 12.co.2.fi.

15 IVDAEORVM.36.38./.Sacrificia, oblationes, & huiusmodi, ante legem Moysis, erãt necessitatis in cõmuni, sed erant voluntatis in speciali. 12e.q.103.1.o./. 3a.q.60.5.3m./.q.61.3.2m./.q. 70.2.1m./.4.2m./.4.d. 1.q.1.ar.2.q.3.2m./.q.2.ar.6.q.3.o.

16 Pręcepta de sacrificiis, non sunt data Iudęis, nisi post idolatriam. 12e.q.102.3.c./. Psal.39.co.7./.Isa.lec.4. 6./.He.10.co.4.

17 Ratio literalis & figuralis omnium sacrificiorum in lege veteri, exponitur. 12e.q.102.3.o. Adam.86. Adeps.1.2. Agnus.o.

18 Sacrificia, & pœnitentiæ, necessario determinantur in lege veteri, quo ad omnes circunstantias. 4.d.1.q.1. ar.2.q.4.o.

19 Lex vetus, in multis diminuit cultũ corporalem: ideo statuit ꝙ sacrificia, non offerrentur de quolibet, nec in omni loco. 12e.q.101. 3.3m./.4.1m./.4m./.q. 102. 4. 3m. Animal.74.c̃. Beneficium.18. Canis. Cerimoniæ.7. Decimę.3.15. Eucharistia.185. Fœmina.1. Fœminalia. Fermentum.3. Festum.4. Iacob.6. Immunditia.2. Isaac.2. Iuge. Libamina. Mel.o. Pœna.59. Piscina.o. Pręceptũ.137. Samuel.3. Synagoga. Thurificatio.2. Thus.o. Turtur.2.

20 Esus adipum, * & sanguinis, in sacrificiis Iudęorum, erant prohita: sed sanguis effundebatur ad crepidines altaris, ad honorem dei: adeps vero, adurebatur igne, & hoc ad euitandũ idolatriam. Libabant enim idolatræ, sanguinem victimarum, & comedebant adipes. Secũdo ad informationem humanæ vitę, vt horrerẽt homicidia. Esus autem adipum prohibebatur, ad vitandam lasciuiam, & delitias, quę in cibis habetur. 3a. ratio ad reuerentiam dei. 4a. quia significabatur effusio sanguinis Christi: adeps autẽ abundantiã nutrimenti demonstrat, & pinguedinem significat charitatis. 12e. q.102.3.8m.

21 COMPARATIO./.Sacrificia veteris legis, non erant deo accepta, secundũ se, sed quia figurabant passionem Christi, & sacrificiũ interius.s. deuotionẽ, & ne offerrent ea idolis. 12e.q.102.3.o./.4. 3m./.5. 4m. prin°./.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.1m./.2m./. Psal.26. co.2./. Psal.39.co.7./. Psal.50.co.15./.Isa.lec.4.6./. He.10. co 3.4.5.

22 Sacrificium in lege veteri, erat publica protestatio peccati. Ideo non fiebat pro peccato negligentię, nec pro aliis peccatis interiorum actuum, quia erant occulta. 12e.q.54.3.3m. Abrenunciatio. Cerimonię.7. Cultus.10.12.

23 Sacrificium triplex in lege veteri.s. oblatio pro peccato, holocaustum, & victima, vel hostia. 12e.q.102.3. 8m./.9m./. Psal.39.co.6./.Isa.lc.4.pn°./.He.10.co.3. Decimę.3. Eucharistia.12. Iacob.6.

24 Sacrificia veteris testamenti, significabant passionem Christi, sed oblationes significabant dispositionẽ Christi patientis.s. voluntarie. 3a.q.47.2.1m./.q.48.3.o./. 4.d.2.q.1.2.4m.

25 Vtraq; significabant eucharistiam, prima quidem quo ad significatũ, secunda vero quo ad numerũ, & vsum. 12e.q.101.4.1m./.4.d.2.q.1.2.4m./.5m./.d.8.q.1. ar. 2.q.2.c.

26 Primum, scilicet oblatio pro peccato, conuenit pœnitentibus, secundum perfectis, & tertiũ proficientibus. 12e.q.102.3.8m.

27 Primum erat de necessitate remissionis peccati, vnde incẽdebatur vna pars, & alia erat sacerdotis, quia expiatio fit a deo, per ministerium sacerdotum. 12e.q. 102.3.8m./.He.10.co.3. Latria.9. Laus.20. Obedientia.27. Occidere.3.

28 Tertium erat ex debito beneficii vel accepti, vel accipiendi, pro gratiarum actione, vel pro salute & prosperitate offerentium, quorum tertia pars erat, secunda sacerdotum, & prima incẽdebatur deo. 12e.q.102. 3.8m./.He.10.co.3.

29 Sacrificium pro peccato totius populi, vel sacerdotis, totum comburebatur, ne aliquid peccati in eis remaneret. 12e.q.102.3.8m./ He.10.co.3.

30 Sacrificia erant instituta, ad satisfactionem pro peccatis propriis. Ideo per ea non oportet tolli peccata. 4. d.1.q.2.ar.4.q.2.2m.

31 Lex vetus, nulla sacrificia pręcipiebat fieri pro peccatis cordis, * quia cerimonialia, & iudicialia, magis manum quã animum cohibebant, non autem moralia. 3.d.40.2.o. Holocaustum.1.4.

32 Primitiæ, erant oblationes, non autem sacrificia, quia nihil sacrũ fiebat circa eas. 22e.q.85.3. 3m./.q.86.4.o.

33 Sacrificium de inanimatis, dicebatur oblatio. De animatis autem, ad placandum deum, dicebatur holocaustum. Sed pro emundatione peccati, sacrificiũ pro peccato, pro beneficiis vero dei, sacrificium pacificorum. He.10.co.3.

34 De iis quæ veniunt in vsum hominis de terrę nascentibus, sunt cibus, potus, condimentum, & medicamentum. De primo offerebatur in sacrificium panis. De secundo, vinum. De tertio oleum, & sal. De quarto, thus, quod est aromaticum, & consolidatiuum. Primo, significatur caro Christi. Secundo, sanguis eius. Tertio, gratia. Quarto, sciẽtia. Quinto, oratio. 12e.q. 102.3.13m. Pœna.59. Piscis.4.

35 Sal offerebatur in sacrificiis, quia impedit corruptionẽ putredinis. Et significat discretionẽ sapientię, & mortificationem carnis. 12e.q.102.3.14m.

36 Sacrificium expiationis, erat solennissimum. Et erat pręcipua figura eucharistię, quo ad Christum passum, sicut omnia sacrificia veteris legis. 3a.q.73.6.c.

37 CHRISTI.13.21./. Potissimũ sacrificiũ est, quo Christus se obtulit deo. Ideo omnia sacrificia veteris legis, erant ad figurandum hoc vt perfectũ per imperfecta, quorũ rationes sumi debẽt ex eo. 12e.q.102.3.c.

38 Licet in sacrificiis veteris legis, nõ sumeretur caro humana, sed aliorum animaliũ, tamen caro Christi, est verum sacrificium, quadruplici ratione.s. quia ex eo ꝙ est caro humanę naturę, caro congrue pro hominibus offertur. Et ex eo ꝙ erat passibilis & mortalis, apta erat immolari. Et ex hoc ꝙ erat sine peccato, efficax erat, ad emundanda peccata. Et ex eo ꝙ erat caro ipsius offerentis, erat deo accepta, propter charitatem, suam carnem offerentis, secundum Augustinum. 3a. q.48.3.1m. Eucharistia.3.c.241.c̃.255.280. Oblatio.17. Passio.83.84.

39 Passio Christi, fuit verum sacrificium. 3a.q. 47.2.c. 1m./.4.2m./.q.48.3.o./.6. 3m./.q. 49. 4.c./.q. 73. 4.c. 3m./.q.83.1.c.

40 Occisio Christi, fuit sacrificiũ, respectu voluntatis eius. Non autem quo ad voluntatem occidentium, sed grauissimum peccatum. 3a.q.22.2. 2m./.q.47.4. 2m./.q. 48.3.3m./.2.d.40.q. 1.4.a. 1.1m./.3.d.20.ã.5.q.2.b. Præceptum.137.

41 Sacrificium Christi fuit efficacissimum, ad delendum peccata, ratione deitatis. 3a.q.22.3.2m.

1 SACRILEGIVM est oẽ quod fit ad irreuerentiã rei sacrę. 22e.q.99.o./.q.154.10.3m. Absoluere.9.

2 Sacrilegium est speciale peccatum, oppositum religioni. 22e.q.99.2.o. Furtum.14. Irreligiositas.3. Luxuria.11.

3 Sacrilegium est sine aliis peccatis, quando non est alia deformitas, nisi violatio rei sacræ. 22e.q.99.2.3m. Natura.27.49.

4 Species eius sunt tres, scdm triplicem rationem sanctitatis. s. personarum, locorum, & aliarum rerum. 22^e.q.99.3.o./q.154.10.3^m.

5 Et grauius est contra personam, q̃ contra locum. Sed grauissimum est contra sacramenta, secundo contra vasa sacra, tertio contra imagines, & reliquias sanctorum, quarto cōtra ornatus rei sacrę, quinto contra res ministrorum ecclesię. 22^e.q.99.3.c.

6 Omne peccatum personę sacrę, est sacrilegium materialiter, non autem formaliter, nisi sit directe contra sanctitatem eius, puta si virgo Deo dicata fornicetur. 22^e.q.99.3.3^m. Nugę. Pax.12.

7 Quęlibet species luxurię, scdm q̃ violat aliquid pertinens ad cultum Dei, est sacrilegium. 22^e.q.154.10.o.

8 Pœna sacrilegij scdm æqualitatem, est excommunicatio. Sed quia hæc non timetur, additur decapitatio scdm leges, & pœna pecuniaria, scdm canones. 22^e.q.99.4.o./q.154.10.2^m.

Sacrosancta. Sacrum. Violatio.

SACROSMOS est quędam species tropi, qui dicitur esse quædam plena odio, & hostilis irrisio. Isa. 8. lec.2.co.1.

Sacrum. Acolitus.5. Adoratio.6. Agricultura.2. Annexum.o. Character.11. Cerimonię.2. Cimiterium. Circuncisio.12. Circunstantia.9.26.27. Confirmatio.48. Debitum.22.25.26. Dęmō.6. Dispensatio.17. Doctrina.2.&c. Gradus.3. Irreligiositas.1. Iurisię.2. Matrimonium.131. Militia.1. Missa.14. Moyses.4. Oblatio.1. Officium.9.10.14. Ordo.72.86.&c.92. Peccatum.255.&c. Politia.6. Sacer. Sacerdos.3.21.22. Sacramentum.4.121.136.142. Sacrificium.32. Sacrilegium.o. Scriptura.o. Sepultura.7.&c. Serpens.3. Simonia.3.&c. Spirituale.2. Sterilitas. Subdiaconus.1.3.5. Templum.10. Theologia.40. Tyrannus.3. Vas.3. Verbum. S. Violatio. Violentia.5.6. Vnctio.9. Vsura.7.14.30.82.

Saducęi. Iudęi.22.

Sagacitas. Animal.52. Astutia.o. Prudentia.23. Solertia.o.

1 SAGITTA Dei, significat tria. s. tribulationem, contritionem, & verbum Dei. Psal.37.co.2. Amazones.2. Apostoli.36.

2 Doctores comparantur sagittis, propter feruorem spiritussancti in eis. Psal.17.co.18.

1 SAL est species terrę. Similiter alumen, & sulphur. Et inueniuntur montes de sale. Sensu.lec.10.co.1. Animal.77. Baptismus.141. Dęmon.101. Exorcismus.12. Sacrificium.34. Saliua. Salsedo.

2 Sal impedit corruptionem putredinis. 1^a.q.104.2.c./12^e.q.102.3.14^m.

Salamandra. Ignis.10.

Salarium. Allicere. Campsoria.8.

Salathiel. Zorobabel.

Salire. Saltus. Christus.214.

SALIVA, significat verbum patris, & saporem intimę contemplationis. Io.9.lec.1.fi. Baptismus.141. Eucharistia.196.197.

SALMANASAR./Falsum est, q̃ idem dicatur Salmanasar, & Senacherib. Sed regnante Salmanasar iam sene, filius eius Senacherib erat in exercitu: & ideo idem exercitus erat vtriusq;. Vnde loquitur scriptura de tota illa vastatione quę facta est per illos reges Assyriorum quasi de vno persecutore, propter vnitatem regni. Isa.8.lec.2.co.1.

1 SALOMON non meruit sapientiam in somniis, sed fuit signum præcedentis desiderij. 12^e.q.113.3.2^m./22^e.q.154.5.1^m./4.d.9.ar.4.q.1.1^m./Veri.q.28.3.7^m. Consecratio.20. Encenia. Exorcismus.14. Galilea.2. Maria.5.

2 Somnus Salomonis, non fuit naturalis, sed fuit prophetica visio. 12^e.q.113.3.2^m./22^e.q.173.2.c./Veri.q.28.3.6^m.

3 Salomon ex instinctu Dei, certius cęteris iudicauit de moribus, & de naturis rerum. Veri.q.12.12.c.

4 POENITENTIA./Salomon in fine cognouit errorem suum, & pœnitens, fecit ecclesiasten, vt Hieronymus dicit. Opus.20.li^o.3.c^o.8.

5 PECCATVM./Dominus iuste voluit, q̃ reges Iuda paterentur damnum, propter culpam Salomonis. Sed ipsi male, & propter supbiam cordis hoc fecerunt: quia nolebant dare consueta. Isa.8.lec.2.principio. Prophetia.56.59. Scriptura.15. Templum.6.&c.

SALSEDO maris, causatur ex admistione terræ, & adustione solis. 2.d.14.5.5^m./Meteorom.li^o.2°.trac.1.ca^o.2°./trac.2°.c^o.3°.

Saltare. Herodes.

Saltem. Attentio.3. Benefacere.2. Ciuitas.4. Confessor.1. Deus.232. Difficile.13. Dolor.19. Eleemosyna.18. Eucharistia.167. Innocentia.12. Scientia.55. Vniuocum.2. Vsura.135.275.

Saltus. Ordinatio.7. Ordo.92. Salire.

1 SALVARI est conseruari in bonis, sed liberari, est remoueri a malis. Psal.7.co.1. Abiectus. Actio.16. Adinuentio.

2 Salus duplex. s. vera, a veris malis, & falsa a malis secundum quid. s. a malis temporalibus. Psal.19.co.4./Io.4.lec.5.fi.

3 Saluari nullus potest, nisi per Christum. 3^a.q.61.3.c.2^m./4.c./q.68.1.o./2.c./q.73.5.c./q.84.5.c./4.d.1.q.2.ar.6.q.1.c./d.17.q.3.ar.5.q.4.o./§.4.c^o.72.co.2./Veri.q.28.4.7^m./Ma.q.4.8.12^m./Psal.32.co.12./Ro.5.lec.5.co.5./He.11.lec.2.co.5.fi. Amicitia.39. Amor.45.62.112.151.170. Analogia.9. Angelus.532. Anima.268. Apostoli.6.&c. Appropriatio.21. Ascendere.14. Asylum. Assumere.25. Augustinus.1. Baptismus.90.123.159.160.161.167.225.226. beneficium.17. Charitas.140.145. Circuncisio.41. Comedere.4. Confessio.8.26.56.

4 Ad salutem venitur dupliciter. s. merito Christi, vt pueri, & stulti, & merito proprio, addito ad meritum Christi, per actum fidei. 22^e.q.124.1.1^m./3.d.25.q.2.ar.1.q.1.c.pn^o./4.d.10.ar.2.q.3.1^m./Virt.q.1.1.2^m. Confirmatio.12.8.

5 Pueri antiquorum, saluabantur in fide parentum. 3^a.q.34.3.c./q.70.4.2^m./quol.2.7.c.fi./quol.6.4.1^m. Consilium.17.20. Credere.14.&c. Cura.5. Debitum.13.16.23. Deus.311. Doctrina.9.11. Dulcedo.4. Electio.18.&c. Episcopus.21.24.26. Euangelium.9.10. Eucharistia.37.44.48.130.178.239.255. Excęcatio.5.

6 Euangelium tripliciter saluat. s. remittendo peccata, dando gratiam, & gloriam, per tria. s. per fidem, confessionem, & sacram scripturam. Ro.lec.6.co.1. Fides.91.&c. Gratia.23.145. Hebetudo.2. Hæresis.23.24.30.31.99. Ieiunium.23.&c. Iesus.4.5. Impugnare.2. Industria. Infirmitas.1. Iudith. Iustitia.86.87. Iustificatio.38.

7 Ad salutem duo sunt necessaria. s. timor, & spes. Primum causatur ex potentia Dei, secundum vero, ex misericordia eius. Psal.32.co.12. Iustus.3.8. Laus.20. Lex.81.166. Liber.4.15.&c. Liberare.o. Medium.18. Minister.4. Misericordia.43.

8 Item duo. s. subiectio voluntatis ad Deum per obedientiam, & iugis meditatio de Deo. Psal.1.co.1.fi./Psal.32.co.8. Mors.21.36.37. Mutilatio. Negligentia.7.8. Nomen.84. Obedientia.14.36. Oratio.18.49.51.

9 Item tria. s. gratia Dei, motio eius, & protectio eius.

Psal.31.co.6. Passio.85.&c. 101.&c.118. Persona. 28. Praeceptum.25.26.

10 Item tria.s.gratia,gubernatio,& spiritualis profectus. Psal.17.co.6. Praedestinatio. 19. 20. Praedicare. 13. Praelatio.27.

11 Item tria.s.praedestinatio, vocatio, & iustificatio. Io. 10.lec.4.co.2. Prophetia.22. Religio.41. Restó.3.

12 In necessarijs ad salutem,tenemur intellectus nostrus conformare intellectui Dei,vt in ijs quae sunt fidei.1ª. q.1.8. 2m./.1.prolo.3. 5m./.d.48.3.1m./.3.d. 23.q.2. ar.4.q.1.3m.

13 In necessarijs ad salutem,Deus nunquam deest, nec vnquam defuit homini,nisi ex culpa eius.12ª.q.98.2.4m./.22ª. q.177.1.c./.q.178.1.c./.1.d.48.3.1m./.3.d.25.q. 2.ar. 1.q.1.1m./.2m. Resurrectio.54. Sabbatum.6. Sacramentum.41.&c.

14 Quolibet tempore, instructi sunt homines diuinitus de agendis,inquantum expediebat ad salutem electorum. 22ª.q.174.6.c.fi.3m.

15 Ex diuina prouidentia,procurantur multae occasiones salutis hominibus,vt praedicationes,exempla,actus virtutum pro loco & tempore, aegritudines, flagella, & etiam peccata.12ª.q.87.2.1m./.2m./.quol.1. 7.c.3m./. Ro.10.lec.2.co.1.fi. Sacrificium.28.

16 Oppositum videtur dicere quo ad peccata. 4.d.17.q. 2.ar.4.q.1.4m.

F Du°.1097°. R ñ°. sicut Du°.1002°.

Sapientia.44. Satisfactio.33. Scientia.68.&c. Sensus. 43. Sepultura.11. Societas.5. Stephanus.2.

17 Promittit Deus salutem dupliciter.s.contra perplexitates, & contra poenae grauitates.Isa.9.co.1. Temperantia.6. Verbum.66.&c. Via.8. Virginitas.13. Virtus.12. Vita. 61. Votū.79. Vsura.186.195.220.256.258.275. 277.

18 Non est de necessitate charitatis,quod aliquis exponat proprium corpus,pro salute proximi,nisi quando tenetur eius saluti prouidere, sed est de perfectione charitatis. 22ª.q.26.5.3m./.Virt.q.2.11.9m. Christus.108.

Saluatiuum. Passio.96.120.

Sallustius. Vindicatio.3.

1 SALVATOR./.Isaias describit saluatorem quantum ad tria.s.quantum ad receptionem,quantum ad nominationem,& quantum ad potestatem.Isa.9.co.2.

2 Recepimus saluatorem tripliciter.s.in nostram naturam in eius natiuitate, in nostram notitiam in patris attestatione,in diuinam reuerentiam per eius passionem.Isa.9.co.2. Iesus.o. Liber.4. Christus.o.

SALVTATIO angelica exponitur.Opus.8.o. Annunciatio.o.

Saluiferum. Euangelium.10. Passio.120. Saluari.o.

SAMARIA est ciuitas metropolis,media inter Iudaeam & Galileam, a qua, tota prouincia denominatur,quam Somer rex israel, constituit in monte. Io. 4.co.3. Philippus.o.

Samnium. Philosophus.1.

Samosatenus. Haeresis.88.

1 SAMVEL ex patre fuit de tribu Leui, sed ex matre de tribu Iuda, & ex loco de monte Ephraim. He.7. lec.3.co. 3.fi.

2 Samuel non fuit sacerdos: sed egit aliquid sacerdotis,offerendo sacrificium,& vngendo reges.He. 7.lec. 3.co.3.

3 Samuel audiebat verba. Ideo prophetia eius, fuit dignior ea quae fit per figuras & similitudines,sicut per illam Hieremiae.Veri.q.12.13.c.fi. Daemon.7. Python.5. Prophetia.56.

4 Si voluntate Dei,ipsa anima Samuelis, Sauli euentum belli praenunciauit, Deo sibi hoc reuelante, pertinet ad rationem prophetiae. Non autem est eadem ratio de sanctis,qui sunt modo in patria. 22ª.q.174.5.4m.

5 * Dici etiam potest, quod non fuerit anima Samuelis, sed daemon ex persona eius loquens,quem sapiens,Samuelem nominat,& eius praenunciationem, prophetiam, secundum opinionem Saulis & astantium, qui ita opinabantur.22ª.q.172.6.2m./.q.174.5.4m.

Sanari. Conualescere. Doctrina.5. Aegritudo.3. Incontinentia.7. Peccatum.372. Poena.58. Piscina.2. Sanitas.o. Vnctio.10.17.20. Sancitum. Lex.76.

Sanctasanctorum. Templum.9. Velum.o.

SANCTIFICARE est proprium Dei. contra.4.c°.17. 3m./.Ro.lec.3.co.5.fi. Sanctificatio.o.

1 SANCTIFICATIO duplex, scilicet totius naturae humanae, ab omni corruptione culpae & poenae in resurrectione,& personalis,in sola mēte. 3ª. q.27.2.4m. Angelus.599. Baptismus.83.84. Confirmatio.7. Consecratio.14. Dies.19.20.27.

2 Sanctificatio duplex.s.adultorum per proprium actum, & paruulorum,secundum fidem parentum, vel ecclesiae. Prima est perfectior quam secunda.3ª.q.34.3.c./.q.70.4. 2m. Eucharistia.19.29.31.39.41.50. Exorcismus.7. Gratia.97.98. Haeresis.36. Maria.5.

3 Sanctificari dicitur tripliciter.s.mundari a peccato,cōfirmari in bono,& deputari ad cultum Dei. Et tamen tertius conuenit caeteri ratione.22ª.q.81.8.c./.q.62. 6.2m./.q.63. 6.2m./.1.d.15.q.5.ar. 1.q.1.1m./.2.d.15.q.3. 3.c./.4. d.1.q.1.ar.5.q.1.1m./.d.4.q.1.ar.4.q.2.c./.d.7.q.2.ã. 2.q.1.1m. Missio.20. Mulier.18. Sabbatum.8.11.

4 Sanctificatio tabernaculi, & vasorum eius literaliter fuit,vt haberetur in reuerentiam. Sed figurabatur spiritualis sanctificatio fidelium.12ª.q.102.4.9m. Sacramentum.5.9.15. 16.17. 18.24. 29.65. 87.104. 112. 118.126.141. Symbolum.5.

5 Sanctificari dicitur tripliciter.s.ex minus sancto,ex nō sancto priuatiue,& ex non sancto negatiue. Et tantum tertium conuenit Christo, * qui factus est sanctus ex non sancto,secundum hominem,non quidem priuatiue, vt.s.aliquando fuerit homo,& nō fuerit sanctus,sed negatiue,qa.s.quando non fuit homo, non habuit sanctitatem humanam:& ideo simul factus est homo,& sanctus homo.3ª.q.34.1.2m./.1.d.15.q.5.ar.1.q.4.2m./.3. d.3. q.5.3.o. Templum.9.11.

6 Effectus sanctificationis duplex.s.mundatio a peccato,& confirmatio in bono.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c./.4.d. 7.q.1.ar.2.q.1.1m.

7 Secundum gradus propinquitatis ad Christum, fuit gradus sanctificationis.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.c.fi.

8 Sanctificatio a peccato,transit ad omnes per Christum,sicut peccatum per Adam: ideo oportuit,quicquid ad eum pertinebat speciali sanctitate pollere.4.d.1.q.2.ã.2.q.1.c.

9 IN VTERO./.Quae sunt praeter leges communem, non sunt principaliter ad subueniendum vni personae, sed ad insinuationem & commendationem gratiae,vt sanctificatio in vtero. 3ª.q. 27.6.c. Conceptio.25.41.42. Maria.10.&c.

10 Non est credendum, aliquos esse sanctificatos in vtero,de quibus non loquitur scriptura.3ª.q.27.6.c.

11 Illi praecipue sanctificati sunt in vtero, qui immediatius ordinati sunt, ad significandum sanctificationem Christi.3ª.q.27.6.o./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.o.

12 Hieremias,& Ioannes baptista,non fuerunt sanctificati,ante infusionē animae rationalis. 3ª.q.27.2.1m./. 2.d.3.q.1.1.c.principio.

13 Sanctificatio in vtero,ligat fomites,vt inclinat ad mortale peccatum,non autem respectu venialis. Sed sanctificatio sacramentalis,neutraliter.3.d.3.q.1. ar.2.q. 1.4m./.4.d.6.q.1.ar.1.q.2.o.

14 Sanctificati in vtero, creduntur non peccasse mortaliter de cętero. 3ª. q. 27. 6. 1m. / 3. d. 3. q. 1. ã. 2. q. 1. 4m. / Ma. q. 7. 7. 8m.

15 Baptismus excedit sanctificationem in vtero extensiue, ratione characteris, & configurationis. Sed ecōuerso intensiue, propter maiorem gratiam. 4. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 3. 1m.

16 Sanctificati in vtero, debent baptizari, vt suscipiant characterem, quo Christo configurentur: & ita per susceptionem characteris, alijs membris Christi configurarentur, etiam corporaliter, & vt quasi deputentur ad percipienda diuina: tertio propter bonum obedientię, quia praeceptum de baptismo omnibus est datum, & ab omnibus debet impleri, nisi articulus necessitatis sacramentum excludat. 3ª. q. 68. 1. 3m. / 4. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 3. o.

17 Nazargi, per quos significantur perfectissimi, sanctificabantur voto. 22e. q. 186. 6. b.

Sanctimonialis. Abbatissa. o. Monialis.

1 **SANCTITAS** proprie dicitur, per respectum ad Deum, cuius scilicet homo seruat iusta quo ad Deum. Ro. 12. co. 3. Adoratio. 6.

2 Sanctitas est ab omni immunditia, libera, & perfecta, & immaculata munditia. 1. d. 10. 4. 4m. / 3. d. 3. q. 1. 1. c. pnº. / Dionysius. 12. co. 2.

3 Sanctitas est specialis virtus. s. religio, sed est generalis imperio. 22e. q. 81. 8. 1m. Consecratio. 2. Eucharistia. 48. Ioannes. 6.

4 Sanctitas refert omnia virtutum opera in Deum, vel per haec disponit ad cultum Dei: ideo differt tantum ratione a religione, quę est circa pertinētia specialiter ad cultum Dei, vt in sacrificijs. 22e. q. 81. 8. o. Ioseph. 3. Hypocrisis. 2. Iustitia. 22. Maria. 29.

5 Sanctitas, importat duo necessaria ad applicationem mentis ad Deum. s. munditiam, & firmitatem. 22e. q. 81. 8. o. Matrimonium. 13. Miraculum. 40. Natiuitas. 18. Holocaustum 4. Ordo. 94. Osculum. Sacramentum. 87. 88. 118.

6 Ad sanctitatem requiritur triplex gradus munditię. s. libertas ab immūditia, perfectio, & immaculatio. Dionysius. 12. co. 2.

7 Describitur Christi sanctitas ſm tria. s. primo ſm habitus gratuitos necessitatis in tribus. s. quātum ad quietem, quātum ad multitudinem in vniuersitate donorum, & quātum ad eorum plenitudinem: secundo describitur ſm rectitudinem operis pręcipue in iudicando, qđ est opus regis in tribus. s. ostendendo solertiam in discernendo, iustitiam in exequendo, & constantiam in perseuerando: tertio describitur ſm effectum rectitudinis ſm duo, scilicet primo ſm magnorum mansuetudinem, quātum ad tria. s. quātum ad habitationem, quātum ad gubernationem, & quātum ad comestionem: secundo ſm paruorum securitatem. Isa. 11. lec. 2. co. 3.

8 Sanctitas consistit in tribus. s. in carnis maceratione, spiritus deuotione, & affectus pietate. Psal. 34. co. 8. Sacrilegium. 4. 6. Sanctificatio. 8. Sanctus. o. Simonia. 27. Temperantia. 20. Testis. 2.

1 **SANCTVS** quilibet habet aliquam pręeminentiam, ſm specialem vsum alicuius virtutis. Iob. co. 6. pnº. Adoratio. 20. Aduentus. 6. 9. Altare. 4. 7. Amor. 168. 169. Angelus. 413. Anima. 134. 139. 165. 166. Antichristus. 5. Apostoli. 2. 3. Aqua. 5.

2 Vnus sanctus pręcipue laudat de vna virtute, & alius de alia, propter excellentiorē promptitudinem ad actum vnius virtutis, quā ad actum alterius. 12e. q. 66. 2. 2m. / 3. d. 37. 2. 1m. / 4. 5m. / Virt. q. 5. 3. o. / Iob. co. 6. pnº. Aquila. 1. Ascendere. 16. 17. Beatitudo. 33. 124. Beatus. o. Benedictio. 1. Beneficium. 15. Bestialitas. 1. Bonitas. 216. 248. 249.

3 Sancti quadruplicem prerogatiuam consequuntur a Deo. s. quia sunt electi per prędestinationem, firmati per gratię infusionem, recti per dilectionem, & serui per operationis debitum. Isa. 45. lec. 1. 6. Canonizatio. Cantus. 1. Castitas. 11. Cetus. o. Cibus. 11.

4 Pręparat Deus sanctis tria. s. locum ęternę quietis, regnum ęternę dignitatis, & mensam ęternę consolationis. Isa. 64. 6. Claritas. 8. Clauis. 14. Comedere. 6. Conceptio. 42. Confessor. 4. 5. 6. Cōtemplatio. 28. Credere. 10. Damnatio. 30.

5 Aliquid dicitur sanctum dupliciter. s. simpliciter & ſm se. i. subiectum sanctitatis, & ſm quid. i. quod ad hoc ordinatur. 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. c. Dæmon. 90. Descendere. 5. 5. ē. Deuotio. 11. Deus. 184. ē. 196. ē. Doctor. 5. Dos. 3. Electio. 18. ē.

6 Vnitas triplex est necessaria sanctis. s. vnitas amoris, concordię, & cooperationis. Phil. 1. 6. Eucharistia. 158. 171.

7 Sancti habent quatuor delitias in pręsenti. s. lumen Dei, bona opera, virtutes, & quietem mentis. Et habent quatuor delitias in gloria. s. plenam Dei visionem, perfectam dilectionem, copiosam refectionem, & eminentem autoritatem. Isa. 51. co. 1. 6. Festum. 7. 8. Fides. 2. 107. 138. Fortitudo. 41. 53. Gazophylatium. 2. Gloria. 16. 19. ē. Habitare. Hęresis. 106. 107. 112. 136.

8 Deus parauit sanctis quatuor. s. locum ęternę qetis, regnum ppetue dignitatis, mensam diuinę refectionis, & lucernam diuini luminis. Isa. 64. 6. Ieiuniū. 35. Lepte. Ignis. 21. Imago. 35. 42. In. 12. Indulgentia. 8. 15.

9 Sancti dicuntur nubes, propter cōuersationis sublimitatem, doctrinę fœcunditatem, & spiritualis consolationis vtilitatem. He. 12. pnº. Inebriari. Infamia. 2. Ioānes. 3. Iudicium. 66. Iustus. o. Laurentius. 3. Laus. 9. 22. Lex. 59. 67. 109. 125. Liber. 15. ē. Lilium. Limbus. o. Lucerna. Maria. 15. 16. 27. 51. 61. ē. Martyrium. 12. Matrimonium. 54.

10 Seruimus sanctis, non quasi obnoxii eis, sed virtute reuerentię, qa sunt nostri doctores per doctrinam, vel administrationem, vel intercessionem, & exemplum. 3. d. 9. q. 2. 3. 7m. Mendacium. 19. Miraculum. 30. 35. ē. 50. ē. Missa. 27. Missio. 28. ē. Nomen. 15. 36. 84. Nubes. 1. 3. Occidere. 12. Odium. 14. Oratio. 32. 68. ē. 71. Passio. 21. 96. 98. Paulus. 19. Paupertas. 8. Peccatum. 185. 327. Pœna. 3. Perfectio. 52. ē. Pietas. 13. 21. Pręceptum. 86. Prędestinatio. 35. Princeps. 24. Proximus. 1. Pulchritudo. 12. 13. 14. Purgatorium. 2. Reliquię. Resurrectio. 35. Roma. 3. Sacerdos. 11. Sacramētum. 87. Sacrilegium. 5. Sanctasanctorum. Sanctificatio. 5. 9. ē. Sanctitas. o. Satisfactio. 25. Scenophegia. Scriptura. 4. Scutum. Sedere. 6. 7. Sensualitas. 7. Sensus. 50. Sepultura. 7. ē. Seruitus. 15. 18. Symbolum. 5. Sion. 3. Societas. 4. 5. Stella. 9. Subsistentia. 8. Suffragia. 12. Tacere. 3. Templum. 1. 10. ē. Theologia. 11. Timor. 45. Velum. o. Vestis. 1. 2. Violatio. Virginitas. 17. Vita. 38. Vnctio. 36. Vnio. 10. Votum. 6. 9. Vsura. 231. 307. Christus. 67.

11 Corpora sanctorum habebunt dotem impassibilitatis, non autem corpora puerorum, mortuorum tantum cum peccato originali. 2. d. 33. q. 2. 1. 3m. / 5m. / Ma. q. 5. 2. 5m.

SANDALIA quę tegunt pedes episcopi, significant contemptum terrenorum. 4. d. 24. q. 3. 3. c. Episcopus. 13. 14. Sane. Scientia. 156.

1 **SANGVIS** non declinatur in plurali, tamen aliquando dicitur pluraliter, ad expressionem peccati. Psal. 50. co. 14. Accidens. 81.

2 Sanguis non est actu pars, sed est totum in potentia. 3ª.q.31.ar.1.1ᵐ./.6.c./.3.d.3.q.5.1.4ᵐ./.4.d.11. L.4ᵐ. Adeps.1. Adoratio.21. Anima.213.214. Aqua.17. Arrius. Audacia.20. Baptismus.56.219.č.248. Ceres.4. Circuncisio.9. Coitus.1. Consecratio.8. Cōtemplatio.10. Diaconus.2. Eucharistia.4.6.č.20.55.61.č. 80. 101. č.123. 138. 162. 175. 183. 184. 185. 199. 212.255.

3 Sanguis est de integritate humanę naturæ. 1ª.q.119. 1.c./.3.d.54.3.c./.4.d.44.q.1.ar.2.q.2.c./.quol.5. 5.c.

4 Sanguis triplex.s.cibi & potus, hominis, & feminis. Psal.25.fi./.Psal.50.co.14. Herodius.2.

5 Sanguinei sunt amatiui. Ideo iecur dicitur cogēs amare, quia generat sanguinem.12ᵉ.q.48.2.1ᵐ. Humidum.1. Ira.14.51.52. Laurentius.3. Luna.7. Menstruus.0. Mors.45. Occidere.21. Oratio.80.

6 Sanguis in lege veteri, effundebatur, ad crepidinem altaris, vt Iudæi horrerent effundere sanguinem. Et qa vita est a Deo. Et pro effusione sanguinis Christi. 12ᵉ.q. 102.3. 8ᵐ./.6. 1ᵐ. Parasceue. Paterna. Psalmus.8. Rex.9. Sacerdos.19.21. Sacrificium.34. Saphirus.0. Satisfactio.37. Semen.5.č. Subdiaconus. 2. Testis.6. Torcular.2. Vestere.

7 CHRISTI.6./. Effusio sanguinis Christi, figurata est in effusione sanguinis omnium iustorum. He. 12. lec.4. fi.

8 Sanguis Christi, est pretium redemptionis nostrę, qđ Christus obtulit Deo, non autem diabolo. 3ª.q.48.4. 3ᵐ./.5.c./.q.49.5.1ᵐ./.quol.5.5.c.fi./.1ᵉ. Cor.6.fi./.1ᵉ. Thi.2.lec.1.fi.

9 Totus sanguis Christi, qui ad veritatem humanæ naturę pertinebat, in passiōe eius effusus pro redemptione humani generis, ad corpus Christi redit, & resurrexit cuȝ eo, triplici ratione.s.quia passus est in perfectissima ętate: in qua maxime ea quę in homine inueniuntur, ad veritatem humanę naturę pertinere videntur, tanq̄ ad maximam perfectionem adducta, & ex merito passionis: sicut & illę partes sanctorum martyrum, in quibus passionem pro Christo sustinuerunt, quendam priuilegiatum fulgorem, in resurrectione habebunt, & ex ipsa virtute passionis in qua humanuȝ genus sanctificauit: quia humanitas Christi, salutiferam virtutem habuit, ex virtute verbi sibi vniti, s̄m Damascenum.3ª.q.54.3.1ᵐ./.quol.5.q.3.1.0.

10 Sanguis Christi in passione effusus, qui maxime fuit salubris, fuit diuinitati vnitus: ideo oportuit, φ in resurrectione, iungeretur aliis humanitatis partibus, sicut & verum corpus eius.3ª.q.52.3.1ᵐ./.quol. 5.q.3. 1.c.fi.

11 Sanguis Christi in passione effusus, sacer dicitur, s̄m illud. Quam sacer cruor perunxit, fusus agni corpore. quol.5.q.3.1.2. 1.

12 Cum Christus ante passionem comederit & biberit, nihil prohibet in eo fuisse aliquem sanguinem nutrimentalem, qui ad veritateȝ humanæ naturę non pertineret, & quem non oporteret ad corpus eius in resurrectione redire. quol.5.q.3.1.c.

13 Sanguis vero qui in quibusdam ecclesiis pro reliquiis obseruatur, fluxit miraculose, de quadam eius imagine percussa.3ª.q.54.3.3ᵐ./.quol.5.q.3.1.c.fi.

14 Vel etiam alias, ex corpore Christi est effusus, * vt tamen non pertinens ad integritatem naturę: sed aliqs sanguis nutrimentalis, vel necdum digestus perfecte, sic vt iam esset de substantia nutriti. quol. 5. q. 3. 1.c.fi.

15 Anima irrigata dulcedine sanguinis Christi, est quasi paradisus Dei, propter tria.s.propter virtutum fertilitatem, cordis dulcedinem, & conscientiæ serenitatem. Opus.58.c°.31.co.2.fi.

Sanies. Resurrectio.23.

1 SANITAS est de prima specie qualitatis, causata ex humoribus adęquatis.12ᵉ.q.49.2.c.1ᵐ./.3ᵐ./.4. c./.q.50.1.c. fi./. Veri.q. 27.1.4ᵐ. Animal.77. Augmentum. 9. Bonitas. 191. Cibus.7. Contemplatio.10. Contritio.8. Conualescere.

2 Sanitas quandoq; fit ab intrinseco tantum, aliquando ab intrinseco & extrinseco simul, nunq̄ autem ab extrinseco tantum. ℨ.4.c°.71.co.1.

3 Sanitas est tantum in animali. 1ª.q.16.6.c./.1.d.19. q.5.2.1ᵐ. Debitum.16. Doctrina.5. Aegritudo. 3. Oppositum videtur dicere a simili.4.d. 14.q.1.ar.3.q. 1.c./. Veri. q.14. 4.7ᵐ.

Dubio.109°. R. ñ°. sicut Do°.1173°.

5 Cibus denominatur sanus, a qualitate sibi inhęrente. Veri.q.1.4.c.fi. Aestimatio.2. Forma.133. Gratia. 2.120.121.127.177. Gustus.2. Habitus. 8.28. 60. 64. Incontinentia.7. Infirmitas.1. Iuramentum.18. Manus.4. Matrimonium. 50.

6 Eadem numero sanitas, est in animali, & in aliis, nec alia sanitas est medicinę, & vrinę, q̄ sanitas animalis, quam medicina facit, & vrina significat. 12ᵉ.q. 20.3. 3ᵐ. Medicina.0. Miraculum. 22. Pœna. 42.58. Pulchritudo. 2.

7 Sanitas & nouitas eius, significant iustitiam, quæ est rectitudo partium animę, & integritatem gratię, & naturę: sicut languor & nouitas eius, significant culpas & pœnam: ideo sanatio & renouatio animę, sunt iustificatio per gratiam, & ablatio omnis pœnę per gloriaȝ. 4.d.17.q.1.ar.1.q.3.0. Rex.9. Sacramentum.59. Satisfactio.37. Sensualitas.16. Socrates.5.6.

8 Sanitas mentis est duplex.s.a culpa per gratiam fidei, & ab omni miseria, per gloriam. Veri.q.10.11.9ᵐ.

9 Christus quencunq; curauit, totum sanauit.s.mente, & corpore. 3ª.q.44. 3.3ᵐ./.q. 86.5. 1ᵐ./.4. d.15. L. 9ᵐ.fi.

10 Dicitur ille non posse sanari, qui non potest de facili sanari. Potest tamen hoc fieri, per virtuteȝ diuinę gratiæ, quę etiam interdum in profundum maris se conuertit.22ᵉ.q.33.2.1ᵐ./.3ª.q.86.1.2ᵐ.fi. Vnctio.10. 16.17.20.25.

Sanson. Occidere.12. Prophetia.58.

Saphyra. Correctio.15.

1 SAPHYRVS habet vim restringendi sanguinem. Opus.34.co.3.

2 Saphyrus curat apostemata, ex influxu cœli. Spiritu.2. c.co. 3.

SAPERE./. Insitum aliquid æternum mente sapimus, non in hoc mundo sumus, s̄m Augustinuȝ. Hoc verum est ex parte obiecti, in quod eleuamur, quod est supra mundum, & supra tempus. Sed ex parte nostra qui eleuamur, cum simus temporales & in hoc mundo, sic gratia temporalis est. Opus.9.q.31. Bonitas. 226. Eustratius.2. Intellectus.83. Sapidum. Sapientia.0. Stultitia.5. Vespertilio. Vsura.139.

Sapidum. Sapere. Sapientia.o. Sapor. Verbum.75.

1 SAPIENTIA qua formaliter sapientes sumus, est quędam participatio diuinę sapientię, quę Deus est. 22ᵉ.q.23.2.1ᵐ. Abiectus.

2 Sapientia s̄m philosophos, est tantum cognoscitiua s̄m theologos vero, est etiaȝ directiua. 22ᵉ.q.19.7.c./. q.45.2.0. Accedere.3. Aqua.4.

3 Sapientia iudicat de omnibus, & ordinat, quia considerat altissimas causas. 12ᵉ.q.57.2.c. 1ᵐ./.q.66. 5.c. 1ᵐ./.5. principio./. I.1°. 2.c°. 24.0./. Ethi. principio./. Met.lec.2.0. Charitas.60. Contemplatio.4.7.25.

Doctrina.16. Eustratius.2.

4 Sapientia dicitur dupliciter fm philosophus.s.vniuersalis, & particularis. Sapientia vniuersalis est virtus, quę est vltimus in omnibus artibus & scientiis. Et ista est per quam homo ponitur in cognitione nobilissima rum rerum, substantiarum.s.separatarum, vel spiritualium. Et hęc fm philosophum est metaphysica, & fm nos est theologia. Sed sapientia particularis est virtus per quaꝫ homo ponitur in vltimo cuiuscunq; artis, vt medicinę. Isa.3.co.1.fi. Experientia.6. Felicitas.1. Fides.50. Finis.84. Habitus.33. Humilitas.31. Idoneus.2. Incorporalia.3. Insipientia.1. Intellectus.83. Iudex.3. Iudicium.5.19.20.21.22, Iustitia.50. Lac.2.

5 Sapiens simpliciter, est qui cognoscit altissimam causam simpliciter: sed sapiens in aliquo genere, est qui scit altissimam causaꝫ in illo genere. 1ª.q.1.6.c./.22ᵉ.q.9.2.c./.q.45.1.c./.q.47.2.1ᵐ./.3.d.35.q.2.ar.1.q.2.c./.ꝫ.co.2./.Liº.2.cº.28.3ᵐ./.Isa.3.co.1.fi./.Ro.8.lec.2.principio./.1ᵉ.Cor.3.lec.2.co.3./.Ephe.5.lec.6.fi./.1ᵉ.Thi.2.lec.7.co.2. Liber.2. Magi.1. Medicus.2.c. Misericordia.20. Monarchia.2. Musica.1. Nomen.20. Officium.1.

6 Auditus est necessarius cuilibet homini, quia nullus est per se sapiens perfecte. Psal.43.co.1.

7 Acquisitio sapientię, per inspirationem, est velox, & facilis, per studiuꝫ vero est difficilis, & tarda. Psal.44.co.2. Organum.1.5. Palpebrę. Perturbatio. Philosophia.0. Philosoph⁹.0. Pythagoras.2.3. Plato.1. Poetica.3. Prędestinatio.12. Prędatio.18. Princeps.15. Prophetia.27. Regnum.1. Sapere. Senectus.3.

8 Sapientia tripliciter habetur.s.institutione humana, inspiratione diuina, & reuelatione diabolica. Isa.3.co.1./.Psal.44.co.2. Seruitus.6. Studium.5. Stultitia.3.4.10.11. Thales.0.

9 Aliqui meditantur sapientiaꝫ quadrupliciter.s.credendo Christo, acquiescendo sapientibus, psallendo Deo, & docendo, vt iusti. Psal.36.co.22. Tribulatio.14. Turbatio.2.

10 Sapientia simpliciter, semper est bona, sed fm quid est mala, & est triplex.s.terrena, animalis, & diabolica. 22ᵉ.q.45.1.1ᵐ./.q.46.1.2ᵐ./.q.55.1.3ᵐ./.q.113.1.1ᵐ. Tristitia.8. Verecundia.8.

11 Sapientia increata, est omnino immutabilis, licet sapientia creata mutetur per accidens.i.ex parte subiecti, non autem per se.i.ex parte obiecti. Veri.q.11.1.10ᵐ. Virtus.198. Vsura.174.

COMPARATIO.17.vsq.21.

12 Omnis sapientia est scientia, inq̃tum est de conclusionibus, sed differt a cęteris scientiis, inq̃tum est de principiis. 12ᵉ.q.57.2.1ᵐ./.4ᵐ./.22ᵉ.o.9.2.c./.1.prolo.3.c./.d.34.q.2.3ᵐ./.d.35.1.3ᵐ./.Trin.1ᵐ./.6ᵐ./.Ethi.6.lec.5.fi. Contemplatio.25. Fides.150. Insipientia.1. Metaphysica.0. Perfectio.20. Pietas.20. Pręceptum.36.

13 Sapientia vtitur principiis, non soluꝫ concludendo ex eis, sicut aliæ scientiæ, sed iudicando de eis, & disputando contra negantes ea. 1ª.q.1.8.c./.12ᵉ.q.53.2.1ᵐ./.2ᵐ./.q.66.5.4ᵐ./.3.d.35.q.1.ar.4.q.1.1ᵐ./.Ethi.6.lec.5.fi./.Met.3.lec.5.fi./.Liº.4.lec.5.co.2.fi./.Liº.11.lec.4.o./.Posteriorum.lec.20.fi. Prędestinatio.12. Prophetia.27. Prudentia.0. Sacrificium.35. Scientia.73. Templum.13. Theologia.36.41.

14 Sapientia continet sub se scientiaꝫ & intellectuꝫ. 12ᵉ.q.57.2.2ᵐ./.1.prolo.3.c.fi./.Ethi.6.lec.5.fi.

15 Sapientia est tantuꝫ vna, licet scientię sint multę. 12ᵉ.q.57.2.c.fi. Verbum.30. Virtus.194.c.

16 Sapiētia est maxima inter omnes virtutes intellectuales, iudicans & ordinans eas. 12ᵉ.q.57.2.2ᵐ./.q.66.5.o./.q.68.7.c./.Ethi.pn⁹./.Liº.6.lec.6.7.o.

17 DIFFERENTIA./.Differentia inter sapientiam, scientiam, intellectum, artem, & prudentiam. 12ᵉ.q.57.2.3.4.o./.Ethi.6.lec.2./.Met.co.12.fi./.Posteriorum.1.fi.

18 Sapientia dirigit alias virtutes intellectuales, prudentia vero morales. 3.d.34.q.1.4.c.co.1. Felicitas.1. Finis.84.

19 Sapientia in rebus humanis, est prudentia. 1ª.q.1.6.c./.22ᵉ.q.47.2.1ᵐ./.3.d.35.q.2.ā.4.q.2.c./.Ro.8.lec.2.principio./.1ᵉ.Cor.lec.3.co.4./.Ephe.5.lec.6.fi. Gratus.2. Idoneus.2. Medicus.2.c. Perfectio.20. Thales.0.

20 Prudentia non imperat sapientię, sed econuerso. Nec est de altissimo, sicut sapientia. Sed imperat de ordinatis ad sapientiam. Ideo est ministra eius. 12ᵉ.q.66.5.1ᵐ./.Ethi.6.fi. Venus.2.

21 Prudentia est de iis, per quę peruenitur ad felicitateꝫ, sed sapientia est de obiecto eius. Et actus eius in hac vita non est perfecta felicitas, sed est inchoatio eius: qa est actus imperfectus, respectu sui obiecti principalis, scilicet Dei. 12ᵉ.q.66.5.2ᵐ./.3ᵐ./.Anima.16.c.co.3.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.lec.3.co.4.

22 DONVM./.Dona sapientię & scientię, nihil aliud sunt, q̃ quędam perfectiones mentis humanę, secundum quas disponitur ad sequenduꝫ instinctum spiritus sancti, in cognitione diuinorum, & humanorum. 12ᵉ.q.68.5.1ᵐ./.22ᵉ.q.8.5.c. Angelus.273. Armus. Beatitudo.16.c.

23 Sapientia data a Deo, est donum spiritussancti, sed sapientia acquisita per studiuꝫ humanum, est virtus intellectualis. 1ª.q.1.6.3ᵐ./.22ᵉ.q.45.1.o./.4.1ᵐ./.2ᵐ./.3.d.35.q.2.ar.1.q.1.o. Character.29. Charitas.42.60.126.143.151. Deus.165. Donum.9.35.

24 Donum & virtus sapientiæ, principaliter est de diuinis, secundario vero de aliis, iudicando per regulas diuinas. 12ᵉ.q.57.2.c./.22ᵉ.q.9.2.c./.3.d.35.q.2.ar.1.q.2.o./.ꝫ.3.cº.154.co.1.fi. Flumen.1. Fons.1. Habitus.33. Intellectus.193.198.

25 Virtus sapientię, est tantum speculatiua, sed donuꝫ sapientiæ est speculatiuuꝫ principaliter, & secundario practicuꝫ. 1ª.q.64.1.c./.22ᵉ.q.107.c./.q.45.3.o./.6.3ᵐ./.3.d.35.q.2.ar.1.q.3.c.

26 Ratio speculatiua, quo ad apprehensionem, perficitur dono intellectus, & quo ad iudicium, dono sapientię. Sed ratio practica quo ad primuꝫ perficitur dono consilii, & quo ad secundum, dono scientię. 12ᵉ.q.68.4.c.

27 Donum sapientię, est in ratione superiori, donum autem scientiæ, in ratione inferiori. 1ª.q.79.9.c./.22ᵉ.q.45.5.c./.2.d.24.q.2.2.c.fi.

28 Homo per donum sapientię, vnitur altissimis causis, transformatus in earuꝫ similitudinem * per modum, quo quis adhærens Deo, vnus spiritus est. 1.Cor.6. vt sic quasi ex intimo sui, de aliis iudicet & ordinet, non solum cognoscibilia, sed etiam actiones humanas, & passiones. 3.d.34.q.1.2.c.co.1.fi.

29 Donum sapientię est principaliter circa diuina, cuꝫ delectatione causata de eis per dilectionem, sed donum intellectus est indifferēter circa omnia apprehensa q̃tum est de se. Nec habet delectationem, nisi causatam ex congruentia operationis ad operantem. 3.d.3.q.2.ar.2.q.3.c.2ᵐ.

30 Augustinus loquitur de sapientia, q̃tum ad suam causam.s.q̃tum ad charitatem, ex qua etiam sumitur nomen sapientiæ quę est donum, fm ꝙ saporem quendam importat. 1ª.q.43.5.2ᵐ./.3ᵐ./.22ᵉ.q.45.2.1ᵐ.

31 Talis expositio.s.ꝙ sapiētia dicitur quasi sapida scien

tia,non conuenit,nisi ſm nomen quod habet ſapientia,in latina lingua. In græco autem non competit, & ferte nec in aliis linguis. Vnde potius videtur nomen ſapientię ibi accipi pro eius fama, qua a cunctis commendatur.1ª.q.43.5.2m./3m./22ᵉ.q.45.2.2m.

32 Donum ſapientiæ,dirigit hominis intellectum & affectum:ideo ei tanq; directiuo,correſpōdent duo dona.ſ. intellectus in intellectu,& timor in affectu. 12ᵉ.q.68. 4.5m. Ioannes.13.Iudicium.19.20.21.Iac.2.Manifeſtatio.2.Maria.27.

33 Rectum iudicium de diuinis ex inquiſitione rationis, eſt virtutis ſapientię,doni vero eius ſm connaturalitatem.1ª.q.1.6.3m./12ᵉ.q.68.1.4m./22ᵉ.q.45.2.c./3.d.34.q.1.2.c.co.1.ſi./d.35.q.2.ar.1.q.1.c.

34 Iudicium per modum inclinationis, eſt doni ſapientiæ,ſed per modum cognitionis tantum,eſt theologię. 1ª.q.1.6.3m./22ᵉ.q.45.2.c.

35 Donū ſapientię iudicat & ordinat actiones & paſſiones humanas, & alia cognoſcibilia. 3.d. 34.q. 1.2. c. co. 1. ſi.

36 Intellectus habet duos actus.ſ.percipere, & iudicare, ſm rationes diuinas & humanas. Primū eſt doni intellectus,ſecundum doni ſapientię,& tertiū doni ſcientię.22ᵉ.q.8.6.o./q. 9.2.o./q. 45.2.3m./3.d. 35.q.2. ar.2.q.3.o. Pœnitentia.84.

37 Donum ſapientię,eſt excellentiſſimum, inter ſeptem dona ſpiritusſancti,ſed eſt inferius charitate.12ᵉ.q.68. 7.c./1.d.17.lec.1.L.ſi./Col.3.lec.3.co.2. Pietas. 15.20.Præceptum.36. Prælatio.18.19. Salomon.1. 2.Virtus.198.

38 Sapientia acquiſita, poteſt eſſe cum peccato mortali, non autem donum ſapientię,ſicut nec charitas,quam præſupponit.22ᵉ.q.45.4.o.

39 * AD FIDEM./.Sicut ſe habet ſapientia,quę eſt virtus intellectualis,ad intellectum principiorū,quia quodammodo comprehendit ipſū, ita ſe habet ſapientia quę eſt donum,ad fidem, quę eſt cognitio ſimplex articulorū, quę ſunt principia totius chriſtianæ ſapientiæ. Procedit enim ſapientię donum, ad q̄dam deiformē contemplationem,& quadāmodo explicitam,articulorum,quam fides ſub quodā modo inuoluto, tenet ſm humanum modum.3.d.35.q.2.ar.1.q.1.1m.

40 Fides aſſentit veritati diuinę ſm ſe,ſed donū ſapientiæ iudicat ſm eam : ideo præſupponit fidem. 22ᵉ. q. 45.1.2m.

41 Fides eſt initium ſapientię ſm eſſentiam,timor autē ſeruilis,eſt vt diſpoſitio eius, ſed filialis,vt primus effectus eius.22ᵉ.q.19.7.o./q.45.6.3m.

42 Donum ſapientiæ, q̄nq; dicitur pietas, & timor Dei, quia * ſicut pietas quę pertinet ad cultum Dei,eſt manifeſtatio fidei,inq̄tum per cultus Dei proteſtamur fidem,ita etiam pietas manifeſtat ſapientiam,& ꝓpter hoc dicitur qđ pietas,eſt ſapientia,& eadē ratione,timor.per hoc enim oſtenditur qđ homo habet rectum iudicium de diuinis,qđ Deū timet,& colit. 22ᵉ.q.45. 1.3m./3.d.3.q.2.ar.1.q.1.2m.

43 Donum ſapientiæ,quo ad ſuam cauſam, eſt in voluntate,ſed ſm eſſentiā eſt in intellectu. 22ᵉ.q.45.2.o./ 3.d.35.q.2.ar.1.q.3.o.

44 Donum ſapientiæ,q̄tum eſt neceſſarium ad ſalutem, eſt in omni habente gratiā:ſed eſt in pueris & amentibus,habitualiter tantū: ſed quo ad ſecreta myſteria, & directionem aliorū,eſt in paucis,quia eſt gratia gratis data.12ᵉ.q.68.5.1m./22ᵉ.q.45.5.o.

45 IN DIVINIS./.Sapientia in diuinis ſemp eſt eſſentialis,& nunq; eſt perſonalis & propria,ſed appropriatur,qa non ſignificatur ꝑ modus exeuntis,ſicut amor, ſed ꝑ modus qeſcentis in ſubiecto.1ª.q.34.1. 2m./q. 37.2.1m./q.39.7.2m./1.prolo. ſnᵒ./d.10.1. 3m./d. 32.q.1.1.1m./q.2.2.1m./ꝟ.4.cᵒ.12.ſi. Angelus.273.

46 Sapientia in diuinis, dicitur dupliciter.ſ.eſſentialis, & genita.1ª.q.34.1.2m./1.d.9. L.pnᵒ./d. 32.q. 2.o./ L./ꝟ.4.cᵒ.12.13.pnᵒ./1ᵉ.Cor.lec.3.ſi. Appropriatio.10.11.16.17.Aqua.4.

47 Sapientia vt ſupponit pro eſſentia,non dicitur genita,nec ingenita: ſed vt ſupponit pro hypoſtaſi, dicitur genita vel ingenita,tamen ſemper ſignificat eſſentiā. 1ª.d.32.q.2.2.c.1m. Creatura.8.10.

48 Sapientia patris dicitur dupliciter.ſ.eſſentialis, quę eſt in ipſo, & quę procedit ab eo.1ª.q.39.7.2m./1.d.32. q.2.1.1m.

49 Pater eſt ſapiens,ſapientia eſſentiali, non autem ſapientia genita.1ª.q.37.2.1m./q.39.7.2m./1.d.32.q. 2.1.1m./q.2.1.o./Ro.ſi./1ᵉ.Cor.lec.3.ſi. Debitū. 10.Deus.102.384.447.Effectus.1.Hæreſis.105.

50 Pater eſt ſapiens,vt concipiens verbum,filius autem, vt verbum conceptum,quia verbum eſt conceptio ſapientis. Potentia.q.9.9.6m.

51 Filius eſt ſapientia patris.1ª.q.39.7.2m./1.prolo. ſn: cipio./ꝟ.4.cᵒ.12.1ᵉ.Cor.lec.3.ſi.

52 Filius eſt ſapiens formaliter,ſapientia tantū eſſentiali,effectiue vero,ſapientia ingenita tantum,ſed ſeipſo vel per ſe,ſapientia genita.1ª.q.39.7.2m./1.d. 32.q. 2.2.o. Idea.12.13.Incarnari.18.

53 Sapientia Dei tripliciter ſumitur.ſ.pro cognitione, ꝑ verbo,& pro effectu eius.ꝟ.4.cᵒ.12.13.co.2. Inuocare.2.Iudex.3.Iuſtificatio.43.Manifeſtatio.2. Miſſio.14.Ordo.69.Pater.16.Pax.18.

54 Sapientia in diuinis & in creaturis,comparatur tripliciter ad verbum.ſ.vt idem,vt prius,& vt poſterius.1. d.34.q.2.2m.

55 Per ſapientiam Dei,& ꝑ filiū eius,manifeſtantur ſecreta Dei: ꝑducuntur opera Dei:reſtaurantur, & perficiuntur.1.prolo.principio. Pœnitentia. 84.126. Prædeſtinatio.12.39.Reparatio.Tentare.10. Tranſumptio.Chriſtus.115.

56 Deus loqtur ſapientiā ſuam,quando infundit eā in mente,ſed ſcribit eam in irrationalibus. Pſal.44.co.3.

SAPOR conſiſtit in humido aqueo, aliqualiter digeſto.Odor vero,in ſicco aereo,aliqualiter contemperato: ideo non ſemper ſibi adinuicē conformantur. Anima.2.lec.19.ſi. Bonitas.226.Contrarium.6.Dulcedo.1.Elementum.19.Fermentum.2. Guſtus.3. Nutrire.2.Odor.1.3.Saliua.Sapidum.Tactus.2.

SARA./.Abraham.9.10.25.26.Mendacium.20.

SARABAITAE ſunt monachi,ſine obedientia:iđ non approbantur,licet ſint laborioſi.22ᵉ.q.186.5.3m.

SARACENI & Iudęi fabulantur, ꝙ præmia iuſtorum,ſint voluptates carnis.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.4m./ ꝟ.3.cᵒ.27.ſi./Liᵒ.4.cᵒ.83.co.3.ſi./1ᵉ.Cor.15. lec.5. co.1./Lec.7.ſi. Error.11.12.

Sarad.Senacherib. Sardinia.Corſica. Sargon.Senacherib. Sartago.Chriſtus.148. Sata.Vſura. 170.204.Vſus.10. Satagere.Infamia.2.

Sathan. Aſſiſtere.3.4.5.

SATHANAS./.Petrus in euangelio dicitur ſathanas.i.aduerſarius,inq̄tū bona ſua voluntate ex pietate,bonæ voluntati Chriſti aduerſabat. 1.d.48.L.1m.

Satietas.Bonitas.196.224.Doctrina.5. Euchariſtia. 245.Maria.69.Saturitas.

Satis.Gabriel.2.Litera.4.Multum.Satiſfactio.o. Satrapę.Vſura.216.229.

1 SATISFACTIO,eſt actus virtutis,materialiter & formaliter,elicitiue quidem,iuſtitiæ vindicatiuę: imperatiue vero,eſt actus charitatis.4. d.15.q.1. ar.1.q.1. 2.o./q.3.c. Concupiſcentia, 17.18. Dulcedo, 3.

Episcopus.31.Pœnitentia.83.Vita.65.

2 Satisffactio tripliciter diffinitur.s.q̄ est recompensatio iniurię illatę, s̄m ęqualitatem iustitię. Vel s̄m Anselmum: est debitum honorem Deo reddere. Vel s̄m Augustinuȝ: est peccatoꝝ causas excidere & eoꝝ suggestiōibus, aditū nō prębere.4.d.15.q.1.ā.1.q.2.1m./.q.3.o.

3 Satisffacere proprie est in actionibus, & reddere est in rebus exterioribus, licet q̄nq; vnum pro alio ponatur. 4.d.15.q.1.ar.1.q.2.c./.ar.5.q.1.c.

4 IMPOSITIO./.Confessor laudabiliter imponit pœnitenti. Quicquid boni feceris, sit tibi in remissionem peccatoꝝ: q̄a dupliciter valet talis iniunctio.s.ex natura operis, & ex vi clauiuȝ: ideo est satisffactio sacramentalis.quol.1.q.13.1.o. Absoluere.26. Bonitas.196.

5 Nulla satisffactio debet impōi nouiter baptizatis,* q̄a sunt totaliter liberati per passionem Christi, & satisffactionem illius, cui configurantur in baptismo: & ideo iniuria fieret eius passioni, quasi ipsa nō esset sufficiens satisffactio pro peccatis baptizatoꝝ.3a.q.49.3. 2m./.q.68.5.o./.6.c./.2.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./.3.d.19.ar.3.q.2.1m./.L.3m./.4.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./.ꝯ.4.c°.58./.Ro.11.lec.4.co.4.5. Circuncisio.48.Contritio.17.

6 Nulla satisffactio debet imponi pro peccato originali: nec de eo debet esse pœnitentia proprie, sed large.i.displicentia.4.d.16.q.1.ar.2.q.2.o.

7 Pœnitentias canonum, non oportet semper imponi: sed debent moderari, s̄m conditiones peccati, & peccatoris.4.d.16.L.fi./.d.18.q.1.ar.3.q.4.c./.d.20.ar.2.q.1.2m. Difficile.6. Eleemosyna.9.33.34. Eucharistia.162.280.Ieiunium.10.11. Indulgentia.8.c̄. Macula.13.14. Misericordia.12. Operatio.53.60.c̄. Oratio.52. Peccatum.161.376. Pœna.20.26.36.51.58.60.61.67.71.79.

8 Satisffactio grauis, non debet imponi, ne spiritus frangatur: sed notificari debet pœnitenti, vt bene agendo, assuefiat ad maiora.4.d.18.q.1.ar.3.q.4.o./.d.20.ar.2.q.2.3m./.quol.3.q.13.1.o. Pœnitentia.14.31.36.55.80.c̄.104.126. Preceptum.16.

9 Satisffactio septēnis pœnitentię, non exigitur pro quolibet peccato mortali, sed est regula communis pluribus.4.d.20.ar.2.q.1.2m.

10 Satisffactio vt pars sacramenti, sufficit ad expiandum pœnam pro peccatis, non auteȝ ex q̄titate pœnę: ideo oportet eam imponi.4.d.17.q.3.ar.1.q.1.4m./.ar.3.q.1.3m./.ar.5.q.1.c. Restitutio.2. Sacerdos.34. Vsura.236.259.274.

11 Satisffactio iniuncta a confessore, dupliciter valet.s.ex natura operis, & ex vi clauiuȝ: ideo plus valet, q̄; facta ex propria voluntate.quol.3.28.c.

12 Siue sacerdos se habeat discrete, in impositione pœnitentię, siue non, nihil ibi diuersificatur, quo ad efficaciaȝ absolutiōis, cōfessionis, & cōtritiōis.4.d.20.ar.2.q.2.c.

13 QVIS.4.11.20.37. Satisffactio requirit opus meritoriuȝ: ideo pœna purgatorii non est satisffactoria, nisi large.i.pœnę debitę solutio.4.d.17.q.2.ar.4.q.3.3m./.ꝯ.3.c°.158.5m.

14 In satisffactiōe, bōitas actus est q̄d p̄ncipalius, q̄; pœnalitas.4.d.15.q.2.ā.2.q.2.2m./.d.45.q.2.ar.3.q.1.2m.

15 Pœnitens, p̄ satisffactioneȝ consequtur p̄fectuȝ effectuȝ g̃rę, q̄a liberatur totaliter a reatu peccati. 3a.q.90.3.2m./.4.d.16.q.1.ar.1.q.2.3m./.d.17.q.3.ā.4.q.1.2m.

16 Ex proposito satisffaciendi, g̃ra confertur, licet satisffactio actualis, gratiam pręsupponat. 3a.q.90.3.2m./.d.16.q.1.ar.1.q.2.3m./.d.17.q.3.ar.4.q.1.2m.

17 OBLIGATIO./.Quilibet tenetur ad satisffactioneȝ iniunctam ei a confessore non errante, si adsit facultas.4.d.16.L./.d.17.q.2.ar.1.q.1.8m./.d.18.q.1.ar.3.q.4.o./.quol.3.q.13.1.c. Confessio.19.27.28.81.85.86.Contritio.1.3.17.Fortis.1.Furtum.8.

18 Homo nō potest satisffacere de vno peccato, sine alio. 3a.q.86.3.o./.4.d.15.q.1.ar.3.q.1.o. Gratia.157. Religio.19.43.50.60.61.90.107.108. Restitutio.2. Sacrificium.30.

19 Homo post contritionem de peccatis pręteritis, peccans mortaliter, non potest satisffacere, nisi prius pœniteat.4.d.15.q.1.ar.3.q.2.o./.d.20.ā.2.q.3.c. Stuprū 2.Tribulatio.22.Volūtas.51.52.53. Vsura.308.309.

20 Satisffactionem oportet fieri per opera pœnalia, ratione peccatoꝝ pręteritorum, & ratione futuroꝝ. 4.d.15.q.1.ar.4.q.1.o./.ꝯ.3.c°.158.

21 Homo potest satisffacere Deo, s̄m ęqualitatem p̄portionis, per acceptationem infinitę misericordię Dei, non auteȝ s̄m ęqualitatem q̄titatis offensę.3a.q.1.2.2m.q.85.3.o./.q.90.2.c./.4.d.15.q.1.2.o./.ā.3.q.2.c.

22 Satisffactio in proposito, causat gratiam, sed in executione auget eam, sicut & baptismus. 3a.q.90.2.2m./.2.d.21.q.1.2.5m./.d.33.L.3m./.4.d.16.q.1.ar.1.q.2.3m./.d.17.q.1.ar.1.q.1.1m./.ar.5.q.1.c.

23 PRO ALIO./.Nulla pura creatura, potuit satisffacere Deo, pro natura humana. 3a.q.1.2.2m./.q.46.1.3m./.q.49.5.1m./.2.d.33.L.fi./.3.d.1.q.1.2.c.6m./.8m./.9m./.d.18.ar.6.q.2.6.o./.d.19.L.fi./.d.20.2.o./.4.d.15.q.1.2.5m./.d.48.q.1.1.3m./.ꝯ.4.c°.54.fi./.55.21m./.Veri.q.26.6.2m./.q.29.7.c.7m./.Opus.2.c°.7./.Opus.3.c°.205.206.207.233./.He.2.co.10.fi.

24 Satisffactio pro se, vel satisffactio pro alio, dicitur pretium quoddam.3a.q.48.4.c.

25 Adam & alii sancti patres, satisffecerunt pro peccatis suis, s̄m q̄ peccatum corrumpit bonum personale, nō s̄m q̄ corrumpit naturam.3a.q.49.5.1m./.q.62.5.o./.2m./.2.d.21.q.2.1.5m./.d.33.L.3m./.3.d.1.q.1.2.7m./.ꝯ.4.c°.52.fi./.Opus.3.c°.204.

26 Vnus homo, potest satisffacere p̄ alio, in q̄tuȝ sunt vnū in charitate.3a.q.14.1.c./.q.48.2.1m./.4.d.20.ar.2.q.3.o./.ar.3.q.1.c./.ar.4.q.1.c./.ar.5.q.3.2m./.d.45.q.2.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.2.c./.ꝯ.3.c°.158.fi./.L.1°.4.c°.55.1.1m./.19m./.20m./.Veri.q.29.7.c./.He.2.lc.4.co.2.fi.

27 Nullus potest conteri, vel confiteri pro alio, sicut potest satisffacere, quia hoc est extra, illa vero sunt intra, quia pertinent ad bonitatem gratię, vel ad culpaȝ. 3a.q.48.2.1m./.4.d.20.ar.2.q.3.2m.

28 Minor pœna requiritur, in satisffactione pro alio, q̄; in satisffactione pro se, propter maiorem charitatem. 4.d.20.ar.2.q.3.c.

29 Satisffaciens pro alio, non satisffacit pro se, quia illa q̄titas pœnæ, non sufficit ad vtrunq;: sed sibi meretur aliquid maius dimissione pœnę.s.vitam ęternaȝ.4.d.20.ar.2.q.3.3m./.d.45.q.2.ar.1.q.4.o.

30 Non debet permitti, q̄ aliquis pro alio satisffacit, nisi pro impotente, vel indisposito ad prompte portanduȝ pœnam.4.d.20.ar.2.q.3.c.

31 Ad satisffaciendum pro alio, non requiritur impotentia pro illo alio, quo ad debitum, sed tantum vt satisffactio est in remedium.4.d.20.ar.2.q.3.c.

32 CHRISTVS./.Satisffactio pro tota natura humana, debuit fieri per morteȝ Christi, quia debuit esse vniuersalis, & exemplar cuiuslibet alterius.3.d.20.3.o./.ꝯ.4.c°.55.19m./.20m./.Veri.q.29.7.6m./.Opus.3.c°.238.fi./.Ro.3.lec.3.co.2.fi. Baptismus.180.

33 Passio Christi causauit nostraȝ saluteȝ, p̄ modū satisffactionis.3a.q.43.1.3.c./.4.2m./.q.48.2.o./.4.c./.6.3m./.ꝯ.4.c°.55.19m.c̄. Gratia.85.157.Iustificatio.35. Mors.17.Passio.88.100.108.111.c̄.131.Pœna.26.

34 Hæc satisffactio, fuit superabundans. 3a.q.48.2.c.2m./.4.c./.q.49.3.c./.q.68.5.1m./.q.69.2.c./.ꝯ.4.c°.55.23m.

35 Christus per mortem suam sufficienter satisfecit pro peccatis humani generis, etiã si essent plura. 3a.q.46.6.c.4m./.6m./.q.48.2.o./.q.49.1.3.c./.q.68.1.c./.q.69.2.c./.q.86.4.3m./.4.d.4.q.1.ar.1.q.2.c./.d.18.q.1.ar.2.q.2.c.2m./.Opusc.3.co.238.fi./.Ro.11.lec.4.co.4./.Col.lec.6.co.1. Sacerdos.12.34.

36 Christus satisfecit pro tota natura humana sufficienter, non autẽ efficaciter. 3a.q.46.1.3m./.q.79.7.2m./.3.d.13.q.2.ar.1.q.2.5m./.d.19.ar.1.q.1.4m./.q.2.o./.4.d.8.q.2.ar.2.q.3.7m./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c.1m./.d.47.q.1.ar.3.q.1.c./.q̃.4.co.55.7m./.72.co.2./.Veri.q.26.6.20m./.q.29.7.4m./.quol.2.14.16.c./.Matth.20.co.12./.1e.Thi.2.lec.1.fi./.He.2.lec.3.co.1./.co.9.fi. Sanguis.9.&.Christus.102.173.

37 Vna gutta sanguinis Christi fusa in circuncisione, vel quęcunq; pœna eius, plene satisfecit, ratione personę eius, non autem fm genus operis. 3a.q.46.6.6m./.3.d.20.3.3m./.6m./.quol.2.2.o./.quol.5.q.3.1.o./.5.c.fi./.Opusc.3.co.238.fi.

SATRAPAE dicũtur principes, quasi satis parati ad officium, vel satis rapientes. Opusc.20.Lio.3.co.22.principio.

SATVRITAS iustorum triplex. Et triplex fames peccantium.s.corporalis, verbi Dei, & beatitudinis. Psal.36.co.12. Beatitudo.151.168.169. Bonitas.224. Satietas.

1 SATVRNVS infrigidat, ex propria virtute & natura, consequente speciem eius.2.d.14.1.3m. Cœlum.25.26.27. Iudęi.3.20.

2 Saturno res fixas & permanentes, attribuunt astrologi.1a.q.104.2.c. Iupiter. Lex.18. Planetę.1. Saxum. Cete.4. Lapis. Virtus.41.

1 SCANDALVM proprie, est dictũ vel factuʒ, minus rectuʒ, prębens alijs occasionem ruinę. Sed scandalum large sumitur pro quolibet impedimento, alicui pręstito, in via aliqua, quam prosequi intendit. 22e.q.43.1.o./.4.c./.4.d.38.q.2.ar.1.q.1.c.2m./.q.2.1.o./.quol.4.23.3m./.Matth.15.co.5.fi./.Ro.7.lec.2.co.3./.co.14.lec.2.principio. Contentio.1. Fama.1. Infamia.2. Offendiculum.

2 Scandalon grece, offensio dicitur latine, vel ruina, vel impactio pedis.22e.q.43.1.o./.4.c./.4.d.38.q.2.1.o./.quol.4.23.3m./.Isa.8.lec.3.principio./.Matth.15.co.5.fi./.Ro.7.lec.2.co.3./.co.14.lec.2.principio. Petrus.1. Religio.106.

3 Scandalum duplex.s.actiuum.i.omne inductiuũ peccati, intentum, vel non intentum.s.peccatum vel simile ei, & passiuum.i.ruina peccati ex dicto vel facto alterius.22e.q.43.1.4m./.2.c./.4.d.38.q.2.1.1m./.2m./.4m./.ar.2.q.1.3.c./.quol.4.23.3m./.Matth.15.co.6./.Ro.7.lec.2.co.3./.co.14.lec.2.co.3. Ruina. Christus.212.

4 Scandalum passiuum, non est omnino passio, sed est actio patientis cooperantis agenti.4.d.38.q.2.ar.2.q.1.3m./.q.2.4m.

5 Scandalum actiuum, quandoq; est sine passiuo, quandoq; econuerso, & quandoq; simul.22e.q.43.1.4m./.2.c./.4.d.38.q.2.ar.2.q.1.c./.ar.4.q.1.c./.Ro.7.lec.2.co.3.

6 PECCATVM./.Omne scandaluʒ est peccatuʒ, sed actiuum quidem dantis, passiuum vero sumentis.22e.q.43.2.o./.4.d.38.q.2.ar.2.q.1.o./.ar.4.q.1.c./.Ro.14.lec.2.co.4.

7 Scandalum actiuum per se.i.intentum, est speciale peccatum, non autem per accidens, nec scandalum passiuum.22e.q.43.3.o./.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.o./.q.3.c. Abscondere.4. Adulatio.3. Disputatio.6. Litigius.2. Mendacium.8.17.

8 Scandalum actiuum intentum, est speciale peccatum formaliter, ex parte finis, & habitus imperantis.s.odij, non autem materialiter ex parte obiecti, & habituum elicientium, nec etiam scandalum non intentum.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c.1m. Praeceptum.95.

9 Scandalum actiuum est peccatum oppositum ędificationi proximorum.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.c.2m. Vsura.242.264.269.277.295.

10 Scandalum actiuum est sine alio peccato, quando factum vel dictum, non est peccatum, sed habet speciem mali.22e.q.43.3.2m./.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.1m.

11 Vtrunq; scandalum.s.actiuum & passiuum, est veniale & quandoq; mortale.22e.q.43.4.o./.4.d.38.q.2.ar.2.q.3.o./.ar.3.q.2.c.

12 Scandalum actiuum, est per se grauius peccatum scandalo passiuo, sed aliquando est econuerso.4.d.38.q.2.ar.2.q.1.3m.

13 Scandalum actiuum vel passiuum, non conuenit perfectis, nisi de veniali, sed imperfectis etiam de mortali.22e.q.43.5.6.o./.4.d.38.q.2.3.o.

14 Omne scandalum causatur ex aliquo scandalo actiuo sui, non autem semper ex peccato alterius.22e.q.43.6.1m./.4.d.38.q.2.ar.3.q.1.2m.

15 RELINQVENDA./.Bona spiritualia necessaria, non debent dimitti propter scandalum: alia vero debent occultari, vel differri, si sit ex ignorantia, donec doceatur, nisi sit periculum. Non autem post, nec si est ex malitia.22e.q.43.7.7.8.o./.3a.q.42.2.o./.4.d.38.q.2.ar.4.q.2.o./.Virt.q.3.1.3m./.Matth.15.co.6./.Ro.14.lec.3.co.2. Aaron.3. Cibus.8. Condemnatus. Confessio.10.

16 Omne quod habet speciẽ mali, fm opinionem eoruʒ qui tolerantur ab ecclesia, est relinquendum propter scandalum, non autem si habeat speciẽ mali, fm opinionem pręcisorum ab ecclesia. Ro.14.lec.2.co.2. Contumelia.6. Correctio.6.7.8.9.22. Furtum.8. Infidelis.13.

17 Veritas nullo modo deseri debet, propter scandalum passiuum aliorum.22e.q.43.7.2m./.3a.q.42.2.c.1m./.4.d.21.q.3.3.4m./.d.38.q.2.ar.4.q.1.o./.Matth.15.co.6.fi./.Ro.14.lec.3.co.2.fi./.1e.Cor.8.lec.1.fi./.Gal.2.lec.3.co.1.2.

18 Confessio fidei, quo ad non determinata, debet differri propter scandalum, non autem quo ad determinata. Ro.14.lec.3.co.3.

19 Bona temporalia propria, debent deseri, propter scandalum ex ignorantia vel infirmitate, vel scandalum sedari, non autem si sit ex malitia, nec aliena nobis cõmissa.22e.q.43.8.o./.4.d.38.q.2.ã.4.q.3.o./.Ro.14.lec.3.co.2. Iudicium.24.29.30. Lex.174.

20 Punitio non debet deseri propter scandalum, nisi sequatur peius, propter multitudinem peccantium, vel propter potentiam principum.22e.q.33.6.o./.q.43.7.1m./.q.108.1.5m./.3.1m./.4.d.38.q.2.ar.4.q.1.1m./.quol.10.15.1m./.Met.13.co.16. Oblatio.9. Occultatio. Peccatum.256. Pœnitentia.105. Prędicare.19. Prædicator.9. Ritus. Thomas.5. Virginitas.17.18. Scapulę. Humerus. Vnctio.37. Sceleratus. Asylum. Eucharistia.178. Peccator.0. Scelus. Hieronymus.1.

SCENOPHEGIA erat festum tabernaculorum per dies septem, propter beneficiuʒ deductionis, & protectionis in deserto. Et significat peregrinationeʒ sanctorum in hoc mundo. Cui nunc succedit festum consecrationis ecclesię.12e.q.102.4.10m./.q.103.3.4m./.Io.7.co.1.fi./.Lec.2.co.1.2./.Lec.5.principio. Sceptrum. Potestas.10. Scipio.

SEVERITAS est virtus inflexibilis, circa inflictionem pœnarum, quando recta ratio requirit hoc. 22^e. q.157.2.1^m./.2^m./.q.159.2.1^m. Clementia. 1.2.11. 12. Epyichia.8. Feritas, Iudicium.43. Lex.130. Marchio. Sæuitia.
Accusatio.34. Clementia. 1.2.11.12. Crudelitas. Leo.1. Lupus. Remissio. Seueritas. Vindicatio.2. Scæuola. Hieronymus.1.
SCIBILE dicitur secundum potentiam, scientia vero, secundum actum vel habitum. Ideo nō sunt simul natura. 1^a.q.13.7.6^m. Dependere.0. Genus.22. Scientia. B.f. Subiectum.2. Christus.125.
Scienter. Aduertere. Aduocatus.1.4. Concordia.1. Confessio.51. Delictum.1. Dispensatio.19. Dolus.0. Ebrietas.5.13. Excōmunicatio. 25.26. Gula.4.5.6. Malitia.0. Matrimonium.92.111.116.126. Missa. 8. Ordo.101. Peccatum.137. Perpendere. Preceptū. 72. Religio.61. Simonia.41. Sponte. Studiosus. Vendere.8. Voluntarium.0. Vsura.225.227.257.261.ē.

1 SCIENTIA significat qualitatem simplicē, quā consequitur quidam respectus. 1^a.q.13.7.1^m./.q.14.1.1^m./.12^e.q.54. 4.0./.1.d.30.2.c./. Veri.q.4.5.c./.q.21.6.c.
Adam.21. Arismetrica.2. Consilius.4. Dialectica.1. 2. Fides.144. Habitus.C. Hierarchia.1.

2 Immo scientia est collectio specierum, ordinatarū ad cognoscendum. 3^a.q.12.2.c./.3.d.14.ar.3.q.4.c.3^m./. 5.1.c^o.56.5^m./. Veri.q.10.2.c.fi./.q.20.2.c.fi./.q.24. 4.8^m./. Opusc.9.q.81. R ñ^o. Du^o.1095°. Idea.29. Ignorantia.22.24.28.

3 Scientia est qualitas simplex, relata ad multa secundum vnum. 12^e.q.54.4.0. Lex.157. Logica.1.11. Magi.9.ē. Possessio.2.

4 Scientia est relatiuū, secundum dici. Po^a.q.7.4.9^m. Præceptū.53.103. R so.43.44. Theo^a.0. Virtus.H.

5 Scientia est assimilatio intellectus, ad rem scitam, per speciem intelligibilem, quę est similitudo rei intellectę. 1^a.q.14.2.2^m./. Po^a.q.7.5.c.co.3.

6 Scientia potest nominare habitum, & actum. 1.d.14. q.2.4.4^m.

7 Scientia plus dicit, quā illuminationem.f. comprehensionem eorum ad quorum visionem illuminatio dirigebat. Ideo scientia pertinet ad perfectionem. 4.d.4. q.2.ar.2.q.3.2^m.

8 Aristoteles aliquando large accipit scientiā.f. pro qualibet certitudinali cognitione, & aliquando proprie.f. secundum q̄ diuiditur contra intellectū, prout dicitur, scientia est conclusionum, intellectus vero principiorum. Post^a.lc.5.co.2.prin^o./.Lec.6.co.1./.Lec.44.co.2.fi.

9 Ad scientiam requiruntur tantū tria.f. potentia actiua cognoscentis, qua de rebus iudicat, res cognita, & vnio vtriusq;. Veri.q.1.9.10.c./.q.2.1.b.3.

10 Oppositum videtur dicere. 5.2.c^o.56.2^m./. Veri. q.8. 1.13^m. Du^o.1100°. R ñ^o, sicut Du^o.794°.

11 Quātitas intēsiua, est essentialis scientię, nō autē quātitas extensiua, sed p accidens. Veri.q.20.4.10^m./.14^m.

12 Immo scientia augetur secundum se, per additionem. 12^e.q.49.4.c./.q.52.2.c. Du^o.1101°. R ñ^o, sicut Du^o.1099°.

13 Scientia particularis, proprie est, quæ fit per medium particulare. 1.d.35.5.2^m.

14 PRINCIPIVM.71.72.103.106.135.145./. Diuersæ scientię, procedunt ex diuersis principiis & mediis. 12^e.q.54.2.2^m./.2.d.24.q.2.3.5^m.
Actus.106.107.

15 Omnis scientia habetur per aliqua principia per se nota, & per consequens visa. 22^e.q.1.5.c.
Artifex.4. Causa.58. Certitudo.4.

16 Nulla scientia probat principia sua, sed probat alia ex eis. Nec disputat contra negantes ea, preter primam philosophiam. 1^a.q.1.8.c./. Met.3.lec.5.0./. Li^o.4.lc. 1.co.4.fi./. Phy.lec.2.co.2./. Post^a.lec.20.fi.
Demonstratio.8.9.16. Deus.372. Dialectica.4.

17 Immo in physica, philosophus disputat contra negantes sua principia. Phy.lec.2.co.2.
R ñ^o. Du^o.1101°.

18 Cognitio causarum subiecti generis scientię, est finis, ad quē generatio scientię pertingit. Met.co.2./. Li^o. 4.co.2./. Li^o.6.principio./. Li^o.11.lec.7.principio.
Fides.142.143.144.147.148. Habitus.68.ē.

19 Eiusdem scientię est, cōsiderare aliquod genus, & proprias eius causas. Met.co.2./. Li^o.4.co.2./. Li^o.6.principio./. Li^o.11.lec.7.principio.

20 Scientia acquisita, est in cognitione primorum principiorum, sicut in principiis actiuis. 1.d.17.q.1.3.c./. 2. d.24.q.2.4.3^m./. Veri.q.16.2.c./.q.17.1.1^m./.quol.3. 26.fi./.quol.8.4.c./. Phy.2.lec.5.fi./. Post^a.lec.3.prin^o.

21 Immo est in eis sicut in principiis materialibus. Phy. 2.lec.5.co.2.fi. R ñ^o. Du^o.1103°.
Idea.8.

22 Scientia vtitur principiis alterius scientię, cui se habet ex additione, vt geometria, respectu arismetricę, & naturalis respectu mathematicę. Ce.lec.3.co.2./. Post^a. lec.17.0. Metaphysica.10.ē.

23 In scientiis mathematicis, principia manifestātur inductione, in naturalibus sensu, in moralibus consuetudine, & in artibus experientia. Ethi.lec.11.fi.

24 Omnis sciētia est ex principiis certioribus quo ad nos, sicut physica: vel secundum naturam, sicut mathematica: vel superficialiter exquisitis vt in pluribus, vt scientia moralis. Met.9.co.1.

25 Habens memoriter conclusiones geometrię, non per media geometrica, non habet scientiam geometrię, sed opinionem. Virt.q.2.13.6^m.

26 Tota virtus demōstrationis, depēdet ex medio. Ideo diuersa media, sunt sicut diuersa principia actiua, secundum quę, habitus scientiarū diuersificantur. 12^e. q.54.2.2^m. Principium.16.ē. Prudentia.81.82. Puer.13. Sapientia.13.ē.

27 Nulla scientia particularis, vtitur primis principiis, in sua cōitate acceptis, sed quantum se extendit subiectū eius, sed tantum methaphysica. Met.11.lec.4.0.

28 In diuersis conclusionibus vnius scientię, sunt diuersa media per quę probantur. Ideo homo potest scire aliquas conclusiones sine aliis, sicut & media. 22^e.q.5.3. 2^m. Theologia.8.12.18.34.35.

29 Scientia demonstratiua, dicitur iudicatiua, inquantum per resolutionem in prima principia, de veritate inquisitorum diiudicat. 22^e.q.53.4.c.

30 Ratio formalis obiecti scientię, est medium demonstrationis. Virt.q.2.13.6^m.
OBIECTVM.9.30.60.103.125.139.145.147./.

31 Formalis ratio scibilis, accipitur secundum principia, ex quibus aliquid scitur. Post^a.lec.41.co.3.

32 Idem est subiectum principiorum, & totius scientiæ, quia tota scientia, virtute continetur in eis. 1^a.q.1.7. c./.12^e.q.3.6.c./.22^e.q.4.1.c./. He.11.co.3.

33 Omne quod scitur, est aliquo modo. 1^a.q.14.9.0./. 3^a.q.10.3.c./.1.d.35.5.3^m./.d.38.4.0./.d.39.q.1.3. 4^m./. Veri.q.2.2.12^m.

34 Omne scitum a nobis, est necessarium, non autē omne scitum a deo. 1^a.q.14.13.3^m./.1.d.38.5.0.
Adam.32.64. Arismetrica.2.

35 Omne scitum, est aliquo modo visum per intellectū. 22^e.q.1.5.c.4^m. Ars.8.9. Bonitas.117. Cœlum. 317. Ciuilis.0. Cohors.1.

36 Idem est subiectum principiorum, & totius scientię: cum tota scientia virtute cótineatur in principiis. 1ª. q.1.7.c. Conscientia.1.Contentio.1.

37 Subiectum scientię sicut & obiectũ potentię duplex.s. materiale,& formale.1ª.q.1.7.c./.Phy.2. lec.5.co.2. 8. Defectus.5.Dæmon.57.

38 Formalis ratio subiecti scientię,sicut & obiecti poten tiæ duplex,scilicet ex parte rei,& ex parte nostra.22ª. q.1.2.c. Demonstratio.16.

39 Subiectum scientię duplex.s.adequatum, quod prædi catur de omnibus consideratis per se in illa scientia,& principale seu subiectũ attributionis,quod in ea prin cipaliter consideratur , & ad quod referuntur omnia quę in illa scientia considerantur, & ad illud ordinan tur. Met.5.lec.6.principio.

40 Subiectum scientię est illud,cuius passiones & causas quærimus.Met.co.2./.Post².lec.2.co.1. Dependere.0.

41 Subiectum scientię potest habere duplices partes.s.ex quibus componitur,& subiectiuas. Sed primæ princi paliter requiruntur & per se.Post².lec.41.co.2.

42 Subiectum scientiæ,comparatur ad eam tripliciter.s. quia cótinet omnia quę sunt in ea, principaliter in ea intenditur eius cognitio, & distinguit scientiã ab om nibus aliis.1.prolo.4.c.

43 Quęlibet scientia considerat, per se accidentia sui sub iecti,nó autẽ quę insunt ei per accidens.Met.4.co.1.

44 Sic se habet,subiectum ad scientiam , sicut obiectum ad potentiam vel habitum.1ª.q.1.7.c.

45 Materialiter scita,sunt conclusiones:formalis vero ra tio sciendi,sunt media demonstrationis,per quæ con clusiones cognoscuntur.22ª.q.1.1.c./.Post².I.2.co.1.

46 Scientia est variabilis quadrupliciter. Primo per gene rationem vel corruptionem, diminutionẽ vel augmẽ tum scientiæ. Secundo ex parte actus, cósiderando in actu,quod prius considerabatur in habitu,vel in potẽ tia,vel nunc vnum,& post aliud,vel ab vno discurrẽ do in aliud. Tertio secũdum modum.s.clarius, vel mi nus clare , ex diuerso medio , vel acutiori ingenio. Quarto mutatione obiecti.Veri.q.2.13.c. Deus.139. 141.152.330. Diffinitio.44. Dispensatio.19. Doctri na.12. Aeternitas.41. Fides.4.143.

47 Omnis scientia, vel est circa intelligibilia tantum : vt metaphysica. Vel circa imaginabilia in particulari , & intelligibilia in vniuersali , vt mathematica. Vel circa sensibilia & intelligibilia: vt physica. Vel ex vniuersa libus principiis ad particularia , vt scientiæ practicę. Met.6.co.1. Habitus.68.ĉ.Hieronymus.0. Igno rantia.5.6.8.14.22.27.33.Immunitas. Infinitum.7.

48 Scientia est tantum de vniuersalibus : quia de indiui duis & singularibus non est scientia obiectiue.2.d.24. q.2.4.6m./.Veri.q.2.13.8m./.Met.2.lec.3.co.2./.Li°. 7.lec.14.co.5./.Li°.11.lec.8.0./.Anima.2.lec.12.co. 1.8./.Post².lec.16.8. Intellectus.155.176.

49 Immo metaphysica considerat etiam de singulis enti bus.Trin.107.6m. ℞ 8°.Du°.1104°. Iosias.Ira.67.Iuramentum.36.Lignum.1. Logica. 23.Loqui.1. Matrimonium.92.100.ĉ.118. Meta physica.2.ĉ.Mitra.

50 Habitus scientię,non est singularium , nisi secundum ꝙ continentur in principiis vniuersalibus. 2.d.24. q. 2.4.6m. Nomen.24.Pars.33.

51 Scientia est de mobilibus & contingentibus,secundũ ꝙ in eis est aliquid necessarium vel vniuersale. 1ª.q. 84.1.c.3m./.q.86.3.0./.ĉ.2.c°.64.10m./.Veri.q.15.2. 3m./.Trin.18.4m./.Ethi.6.lec.1.8./.Lec.3.co.1. 8./.3. prin°./.Ce.3.prin°./.Post².lec.16.8./.Lec.42.co.1. Peccatum.91.146.Per accidens.2. Præceptum. 53. 147.Prędestinatio.12.Principium.16.ĉ.Prohibitio. 6.Prophetia.27.56.76.

52 Solę scientiæ practicę,sunt circa contingentia,inquã tum huiusmodi.s.in particulari. 12ª.q.6. prin°./.ĉ.3. c°.75.8m./.Ethi.6.lec.3.co.3.principio.

53 Scientia nó est de iis quę sunt per accidẽs.s.quæ sunt a casu,vel a fortuna. Nec de cognitis per sensus, scz de singularibus.2.d.24.q.2.4.6m./.Met.6.lec.2.co.1. 2. 8./.Posteriorum.lec.42.0. Prouidentia.5. Relatio. 43.44.Scire.0.Vendere.8.

54 De qualibet re ad sciẽdum an est,oportet vti pro me dio quid nominis , non autem quid rei, quia sequitur quęstionem an est.1ª.q.2.2.2m./.Posterio℞. lec.2.co. 2.Verbum.28.Vniuersale.20.

55 De nulla re sciri potest,an est, nisi de ea sciatur , quid est,saltem confuse. 1ª.q. 2.2.2m./.3.d.24.art. 1.q.2. 2m./.Trin.23.c./.Posteriorum.lec.2.co.2.

56 Scientia vt scientia,refertur ad scibile,sed vt accidens, refertur ad scientem.3.d.8.5.5m./.Veri.q.3.3.c./.q.4. 5.c./.Poª.q.7.5.5m./.Met.5.lec.16.8.

57 SCIENS.26.56.100./. Habitus scientię, est in in tellectu possibili,non autem in intellectu passiuo,con tra Auerroim. 12ª.q.50.4.0./.q.51.3.c./.ĉ. 2. c°. 59. co.4.8./.72.co.4.5./.74.8.

58 Non omnes homines habent scientiam, licet natura liter desiderent eam,quia non student. 2.d.22.q.2.1. 5m./.Met.co.3.

59 Ad debitum modum scientis, nouem requiruntur.s. scire humiliter sine inflatione: sobrie sine prẹsumptio ne:certitudinaliter sine hęsitatione: veraciter sine erro re:simpliciter sine deceptione: salubriter cum charitate & dilectione: vtiliter cum proximorum ędificatione: li beraliter cum gratuita cómunicatione, efficaciter cum bona operatione.1ª.Cor.8.co.2.8.

60 Scire & discere,per accidens est malum, ex parte sciẽ tis dupliciter.s.propter occupationem impedientẽ offi cium eius,vel propter contẽptũ diuino℞. Ex parte ve ro obiecti tripliciter.s.vel quia inclinat ad malũ vt ars magica,vel quia excedit, vel quia est quid inutile. 1ª. q.22.3.3m./.22ª.q.167.1.0./.3.d.35.q.2.ã.3.q.3.0./. ĉ.1.c°.70.5m./.7m./.8m./.Veri.q.2.5.4m./.quol.3.22. c./.quol.4.16.c.

61 Scientia triplex est necessaria homini.s.credendorũ, desiderandorum,& operandorum.Opus.4.principio. Adam.21.22.23.25.26.61.64.

62 Quilibet tenetur scire explicite,mandata decalogi. Ve ri.q.14.11.9m./.Ma.q.3.7.c. Angelus.1. Anima. 147.ĉ.

63 Quilibet tenetur scire communiter credenda,cómunia iuris præcepta,& ea quę ad eius statũ, vel ad eius offi cium pertinent. 12ª. q.76.2.c./.2.d.22.q.2.1.c./.4.d. 24.q.1.ar.3.q.2.0./.Ma.q.3.7.c. Apostoli.6.7.13. 14.23. Cherubin.1.Clauis.2.5.

64 Omnes tenentur scire ea quę sunt de necessitate salu tis,& quę mandat Christus,apostoli, & prophetę. 1ª. Cor.14.8. Cognitio.22.23.

65 In suscipiente ordinem,non requiritur scientia totius sacræ scripturæ,sed tanta, ꝙ dirigi possit in actu eius. 4.d.24.q.1.ã.3.q.2.0./.Veri.q.2.5.4m./.quol.4.16.c. Concordia.1.Confessio.51.84.91.ĉ.Cófessor.1.Cre dere.10.14.ĉ.Delictum.1.

66 Scientia legis dei,sic annexa est officio sacerdotali , ꝙ simul cum eo iniungitur.22ª.q.16.2.3m. Demon.3.ĉ.17.23.

67 Sacerdotibus sine cura , sufficit , si tantum de scientia habeant,ꝙ ea quę ad sacramentum perficiẽdũ spectãt, rite seruare possint.4.d.24.q.1.ar.3.q.2.1m. Deus.128.148.ĉ.230,233. Ebrietas.4. Excómunica tio.25.Gula.5.Habitus.8.Hierarchia.1.

68 Qui aliis præponuntur, curam animarum habentes, tenentur scire ea, quę ad doctrinam fidei, & morus pertinent. 4.d.24 q.1.ar.3.q.2.c.1^m.

69 Tamen nõ tenentur scire omnes difficiles quęstiones, sed tenentur ad superiores recurrere. 4.d.24.q.1.art. 3.q.2.1^m. Hieronymus.2. Ignis.17. Ignorantia.8. 10.22. Impedimentum.2. Innocentia.17.c̃. Iudiciũ. 40. Lectoratus. 6. Matrimonium.118. Medicus. 3. Ordo.101. Pater.15. Peccatum.88.137.146. Possessor. Prælatio.18.19. Prudentia.12. Puer.10.

70 Episcopi tenentur scire ea quę difficultatem in lege facere possunt: & tanto magis, quanto in maiori gradu collocantur. 4.d.24.q.1.ar.3.q.2.1^m.fi.3^m. Purgatorium.10. Simonia. 27.36.41. Superbia.29. 32. Vespertilio. Virtus.98. Vsura.257.264.267. 268. Christus.108.112.c̃.126.127.145.

71 ACQVISITIO.10.56. Scientia acquisita, est habitus naturalis, quia inest vnicuiq; homini quoddã principium scientię. s. lumen intellectus agẽtis, per qđ cognoscuntur statim a principio naturaliter, quędam vniuersalia principia omnium scientiarum. 1^a.q.117. 1.c.1^m./.12^e.q.51.4.c./.q.113.10. 3^m. Abstinentia.8. Abstractio.8.
Immo scientia est per proprium ingenium & studiũ. 1^a.q.117.1.o./.12^e.q.51.4.c./.q.113.10. 3^m./.Post^r. co.4. R fi^o.Du^o.1105°.
Adã.11.c̃. Addiscere.o. Allicere. Angelus.289.301. c̃.502. Anima.147.c̃.188.c̃.303. Antecedẽs.3. Assentire.2. Augmentum.9.10. Beatus.13. Bellum.3. Cognitio.22.23.37. Conscientia.1.3. Cõtemplatio. 18. Credere.16. Demonstratio.16. Deus.158.

72 *Homo meditãdo acquirit scientiã. 1^a.q.62.9.1^m./. 12^e.q.51.3.c./.22^e.q.15.3.1^m./.q.49.1.2^m.

73 Sciẽtia vel sapiẽtia acqsita p pp.iũ ingeniũ & studiũ quod est a deo, est naturalis. Si vero aliter, vt in apostolis, est miraculosa. 1^a.q.117.1.1^m./. 12^e.q.51.4.c./. q.113.10.3^m. Docere.7. Experientia.2.3.4.7. Fides.76.78.c̃. Geometra.o. Habitus.66.71.c̃.

74 Vna demonstratio, facit habitum scientiæ. Sed opinio non fit ex vno argumento dialectico, sed ex pluribus congregatis. 1.d.17.q.2.3.4^m./.Virt.q.1.9.11^m.
Idea.8. Ignorantia.8. Impedimentũ. 2. Intellectus. 134.135.162. Lignum.1. Magi.9.c̃.

75 Modus acquirendi scientiam duplex. s. præcipuus per inuentionem, & secundarius per doctrinã. 1^a.q.117. 1.c./.3^a.q.9.4.1^m./.ʒ.2.c^o.74 fi./.Veri.q.11. 1. c. co. 3./.Virt.q.1.9.9^m./ quol.8.4.c. Notorium.2. Ordo. 39.c̃. Possessio.2. Præceptum.53.

76 Scientia tripliciter acquiritur. s. doctrina, studio, & inspiratione. Dionysius.2.o. Processio.15.c̃. Prophetia. 56. Puer.10.

77 In generatione scientiæ nostræ, prius est cognoscere magis cõmune, quã minus cõmune. Posteriorum. lec. 4.co.2. Sacrificium.34.

78 Oppositum videtur dicere, quia prius sunt nobis nota minus cõia. Opus.53.fi. R fi^o.Du^o.1106°. Signum.12.

79 Scientia humana, a signis ad res, & a sensibilibus ad intelligibilia procedit, sicut experientia docet, & autoritas philosophica cõfirmat. Opus.73.c^o 1. principio./. Phy.7.lec.6.fi. Spes.34. Studiositas.4. Studium.o. Tempus.13.43. Theologia.1.22.27.

80 In acquisitione scientię, concurrunt duo. s. expulsio cõtrarii, vel priuationis, & consumatio eius per lumen, & per species. 2.d.9.2.c.

81 Cæcus a natiuitate, nõ potest habere scientiam de coloribus. 1^a.q.84.3.c.fi./.4.b./.c.6./.q.111.3. 1^m./.2^m./. ʒ.2.c^o.81.co.5.fi./.Veri. q.19.1.c.co. 2./.Ma. q.7.2. 6^m./. Anima.15.c.co.2./.Met.5.fi.

82 In statu innocentię, homo non acquisiuisset scientiam ex sensibus. 3^a.q.61.2.o./.4.d.1.q.1.ar.2.q.2.o.
Oppositum videtur asserere. 1^a.q.101.1.o./.2. d. 20. q.2.2.o. R fi^o.Du^o.1107°.

83 Disciplina quę est receptio cognitionis ab alio, requiritur ad scientiã. 12^e.q.4.1.c./.22^e.q.189.1.4^m./ Met. 4.lec.5.co.2./.Post^r.lec.1.co.2.
Oppositum videtur dicere. 1^a.q.117.1.c./.Veri. q.11. 1.c.co.3./.quol.8.4.c. R fi^o.Du^o.1107°.

84 Nullus vnquam per dęmones scientiã acquisiuit. 1^a. q.64.1.5^m./.22^e.q.96.1.c./.q.172.5.2^m. Christ^o.137.

85 Ille qui in aliqua scientia, acquirit per primam demonstrationem, scientiam conclusionis vnius, habet quidẽ habitum, sed imperfecte. Cum vero acquirit per aliquã aliam demonstrationem, scientiam conclusionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus, sed habitus qui prius inerat fit perfectior, vtpote ad plura se extendens. 12^e.q.151.4.3^m./.q.54.4.3^m./.q.65.1.1^m.

86 Immo geometra pauco studio, acquirit habitum scientię de plusione, quã nunq; cõsiderauit. 12^e.q.65.1.1^m.

87 Et tota vna scientia, cõtinet diuersas particulares sciẽtias, respectu diuersarum conclusionum. Veri.q.8. 16. 4^m. R fi^o.Du^o.1108°.

88 Multi impediuntur a scientia acquirenda tripliciter. s. propter indispositionem, occupationes, & pigritiem. 12^e.q.61.5.3^m./.22^e.q.2.4.c./.q.172.3. 2^m./.ʒ.1. c^o. 4./Met.co.3.

89 Iuuenes impediuntur in acquisitione & vsu scientiæ, propter duplices motus in eis. s. augmenti, & passionum. Phy.7.lec.6.co.4.f.6.

90 Virtutes morales, & pręcipue castitas, multum faciũt, ad acquisitionem & vsum scientiarũ. 22^e.q.15.3.c./. q.96.1.2^m./.q.148.6.c./.q. 180.2. o./.2. d. 7. q. 2. 2. 6^m./.d.39.L./.4.d.33.q.3.3.c.

91 IN COMMVNI. In qualibet scientia acquirenda, vitiosum est multũ immorari, circa extranea, vt in geometria, non per media geometrica. Virt.q.2. 13.6^m./.Ethi.lec.11.co.2.

92 Discursus in acquisitione scientię duplex est in scientia nostra. s. secundum successionem vnius post alterum, ex notis ad ignota procedens, & secundum causalitatem, per vnum in alterum. 1^a.q.14.7.c./.q.58. 3.o./.q.117.1.c./.3^a.q.11.3.c./.1.d.36.q.2.1.4^m./.Veri.q.2.3.2^m.

93 Opinio est dispositio ad scientiam, qua acquisita, potest remanere cognitio etiam per syllogismum dialecticũ. 3^a.q.9.3.3^m.

94 Scientia quadrupliciter tantũ amittitur. s. ratione excidente a mente, corrupto sciente vel scito, vel obliuione. 1^a.q.89.5.c./.Post^r.lec.13.co.2.

95 Scientia augetur secundum se, per additionem. 12^e. q.49.4.c./.q.52.4.c.

96 VNITAS. Ad vnitatem scientiarum, requiritur & sufficit vnitas primorum principiorum, non quidẽ simpliciter, sed in genere, quã sequitur vnitas generis subiecti formalis. Post^r.lec.41.o. Augmentũ.18. Dialectica.o. Motus.20. Theologia.5.9.

97 Sciẽtia est vna numero, a subiecto in quo est, sed vna est in specie a scibili. 1^a.q.117.1.c./.1.d.37.lec.2.L.fi./. Posteriorum.lec.41.co.2.

98 Vnitas scientię generica, specifica, vel numeralis, sumitur ab vnitate generica, specifica, vel numerali sui medii. 12^e.q.54.2.2^m./.1.d.35.2.4^m./.Post^r.lec.41.fi.

99 In scientia contrariorũ eadem ratio est cognoscendi vtrũq;: quia vnũ p aliud cognoscitur. 12^e.q.54.2.1^m.

100 Intellectus est vna potentia, in qua tamen sunt diuersarum scientiarum habitus. 12^e.q.54.1.b.

101 Quantitas scientiæ attenditur non solum secundũ numerum scibilium, sed etiam secundum claritatem cognitionis. 12ᵉ.q.52.o./3ᵃ.q.10.2.3ᵐ./ Veri.q. 20.4. 10ᵐ./14ᵐ. ☞137.147.

DIFFERENTIA. 9.39.42.59.60.61.76.125.

102 Diuersa ratio cognoscibilis, inducit diuersitatem scientiarum. 1ᵃ.q.1.1.2ᵐ./12ᵉ.q.57.2.c./3.d.14.ar.3.q.4.2ᵐ./d.33.q.1.ar.1.q.1.c.

103 Diuersitas scientiarum, sequitur ad diuersitatẽ primorum principiorum in genere, & generis subiecti formalis. Postᵛ.lec.41.co.2.3.

104 Oppositũ videtur dicere a simili.3ᵃ.q.9.4.3ᵐ./ Ania. 18.2ᵐ. ☞Duᵒ.1109ᵒ. Rñᵒ,sicut Duᵒ.1110ᵒ.

105 Scientia rerum in verbo & in propria natura, nõ sunt eiusdem speciei, nec eiusdem rationis.3.d.14.art.1.q.q.5.1ᵐ. Credere.10.

106 Scientia quę habetur per reuelationem, & scientię humanitus inuentę, differunt secundũ genus. Vnde theologia quę ad sacram scripturam pertinet, differt ſm genus ab illa theoᵃ, quę pars philię ponitur. 1ᵃ.q.1.1.2ᵐ.

107 Immo omnes habitus qui sunt in eadem potentia, sunt eiusdem generis, licet differant specie, propter differentiam obiectorum formalium. 12ᵉ.q.54.1.1ᵐ. ☞Rñᵒ.Duᵒ.1110ᵒ.

108 Scientia infusa, & scientia acquisita, sunt diuersarum rationũ. Vnde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicę disciplinę tractant, secundum ꝙ sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis, & aliam scientiam tractare, secundum ꝙ cognoscuntur lumine diuinę reuelationis. 1ᵃ.q.1.1.2ᵐ./3ᵃ.q.9.4.3ᵐ.
Dependere.o. Dialectica.o.

109 Immo scientia Adæ, quę fuit per species a deo infusas, fuit eiusdem rationis, cum scientia nostra, quę est per species acquisitas. 1ᵃ.q.94.3.1ᵐ./q. 117.1.1ᵐ./12ᵉ.q.51.4.c./q.13.10.3ᵐ. ☞Rñᵒ.Dubio.1111ᵒ. Natura.18.

110 Genera scibilium, distinguuntur secundum diuersum modum cognoscendi, qui est secundum diuersum modum diffiniendi, vel cum materia, vel sine materia. Met.6.co.4./Phy. prinᵒ./ Anima.lec.2.fi./ Postᵛ. lec.41.co.3.fi.

111 Scientia quę non potest reduci ad principia naturaliter nota, non est eiusdem speciei cum aliis, nec vniuoce dicitur scientia.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.c.

112 Alię sunt scientiæ de rebus, aliæ de intentionibus intellectus.℥.4.cᵒ.11.co.2./ Postᵛ.lec.20.co.2.

113 Scire in vniuersali, & in particulari, non diuersificat scientiam, quo ad rem scitã, a qua habitus habet vnitatem, sed quo ad modũ sciendi. Veri.q. 14.12.1ᵐ. Vniuersale.8.

114 Oppositũ videtur dicetur. 1ᵃ.q.80.2.2ᵐ./Veri. q.15.1.c.6ᵐ. ☞Duᵒ.1112ᵒ. Rñᵒ,sicut Dubio.766ᵒ.

SPECVLATIVA ET PRACTICA.52.154

115 Scientię speculatiuę, non sunt de essentiis substantiarum separatarum, quia omne scitum est cõpositum ex prioribus secundum naturam, & quo ad nos. Met. 7.lec.14.co.5./ Posteriorum.lec.41.co.2.fi.

116 Consideratio scientiæ speculatiuę, non se extendit vltra virtutem suorum principiorum.i. vltra quã cognitio sensitiua ducere potest. 12ᵉ.q.3.6.c.

117 Contra rectitudinẽ scientię, contingit peccari dupliciter in speculatiuis.s. vel inducendo rationem ad conclusionem falsam, apparentem veram, vel arguendo ex falsis, quæ videntur vera. 22ᵉ.q.55.3.c.

118 In speculatiuis scientiis, demonstratiua scientia dicitur iudicatiua, inquantum per resolutionẽ in prima principia intelligibilia de veritate inquisitorum diiudicatur. 22ᵉ.q.53.4.c./ Postᵛ.prolo.co.2.

119 In speculatiuis est alia rationalis scientia, ordinata ad inquisitionem inuentiuam.s. dialetica, & alia scientia demonstratiua, determinatiua veritatis. 22ᵉ.q.51.2.3ᵐ./ Ethi.co.2./ Met.lec.5.co.2.

120 Omnes scientię demonstratiuę continentur sub physica, vt ponitur pars prudentię large, vt includit etiam scientiam speculatiuam. 22ᵉ.q.48.c.co.2.
Artifex.4. Beatitudo.55.ĉ. Causa.56.ĉ. Ciuilis.o. Dialectica.1. Habitus.33.

121 Sciẽtia speculatiua triplex.s. naturalis, mathematica, & metaphysica, secundum triplicem abstractionem a materia.s. secundum esse tantum, ſm rationem tantum, ſm esse & rationem simul. 1.prolo.3.c./Trin. 17.c./ Met.6.lec.1.fi./ Phy.prinᵒ./ Sensu.principio.

122 Scientię speculatiuę sunt bonę & honorabiles, practicę vero, laudabiles tantum. Anima.co.2.
Idea.17. Ignorantia.17.

123 Scientiæ speculatiuę, sunt nobiliores practicis. Met. co.12.19./ Liᵒ.11.l.7.fi. Logica.1. Mathematica.5.

124 Scientię speculatiuę procedunt modo resolutorio: practicę vero, modo compositiuo. Ethi.lec.3.co.1.fi./ Posteriorum prolo.co.2.

125 Scientia dicitur speculatiua vel practica tripliciter.s. ratione sciti, modi, & finis. 1ᵃ.q.14.16.c./ Veri.q.3.3.o.

126 Finis scientiæ speculatiuę, est cognitio sui subiecti, practicę vero, constructio eius. Postᵛ.lec.41.co.2.

127 Scientia de non operabili, est speculatiua tantũ: ordinata vero ad operationem, est practica tantum: speculatiua vero, rõne modi vel finis, est ſm q speculatiua & practica. 1ᵃ.q.14.16.c./ Veri.q.2.8.c./q.3.3.o.

128 In omnibus scientiis vel artibus speculatiuis vel practicis, altior ordinatiua aliarum, oportet ꝙ consideret rationes vniuersaliores. 2.d.3.q.3.2.c.principio.

129 Scientia speculatiua, nihil facit ad virtutes morales, practica autẽ in vli, parũ, sed practica in particulari.i. prudentia, multũ.3.d.33.q.2.5.1ᵐ./d.35.q.1.ar.3.q.2.2ᵐ. Prędestinatio.6.12. Prudentia.12.32.

130 Omnis scientia operatiua, tanto perfectior est, quanto magis considerat particularia, in quibus actus est. 1ᵃ.q.22.3.1ᵐ.

131 Scientiarũ practicarũ illa est dignior, quę ad vlteriorẽ finem ordinatur, vt ciuilis militari. 1ᵃ.q.1.5.c.

132 Omnes fines scientiarum practicarum ordinantur ad beatitudinem ęternam, sicut ad vltimum finem. 1ᵃ.q.1.5.c. Theologia.10.

133 Scientię operatiuę, sunt incertissimę, quia oportet ꝙ considerent multas singularium circunstantias. Met. lec.2.co.3.

134 Scientia practica triplex.s. monastica seu ethica, iconomica, & politica. 22ᵉ.q.47.11.b./q.48.2ᵐ.

135 SVBALTERNATIO./ Scientia duplex.s. subalternans, & subalternata. Prima procedit ex principiis per se notis, lumine naturalis intellectus, secunda vero, ex principiis per se notis, in scientia superiori. 1ᵃ.q.1.2.c.1ᵐ./6.2ᵐ./ Trin.6.7ᵐ.

136 Scientia subalternans & subalternata, vniuocantur.i. conueniunt in nomine generis, & aliquando in nomine speciei. Posteriorum lec.25.co.2.

137 Scientia subalternata, non habet perfecte rationem scientię, nisi continuetur cum scientia subalternante. Veri.q.14.9.3ᵐ.

138 Scientia subalternata dicit tñ, quia: sed scientia subalternans dicit, ꝓp quid. Postᵛ.lec.25.o./ Pe.41. prinᵒ.

139 Scientia subalternatᷓ dupl̃r.s. qñ subiectũ eius, est species subiecti alterius, vel quando se habet vt materiale ad formale. Opus.42.cᵒ.14./ Postᵛ.lec.25.principio.

140 Scientia subalternata, non est de principiis, sed de cõclusionibus. Veri.q.14.9.3ᵐ.

141 COMPARATIO.11.42.// Omnis scientia principaliter pensanda est ex fine.1.prolo.3.c.
Actus.120.Ars.8.11.c̃.Assentire.2.

142 Illa scientia est aliarum rectrix & gubernatrix, sub cuius fine, aliarum fines continentur.1.prolo. q.1.1.c./. Met.prolo.principio.
Immo omnium rerum est vnus vltimus finis, in quo omnia conueniunt.12ᵉ.q.1.8.c.
☞ Rᶠ ſiº.Dubio.1113º.

143 Intellectus qui est habitus principiorum, est nobilior quã scientia conclusionum. 12ᵉ.q.51.2. 3ᵐ./.q.57.2. 2ᵐ./.q.63.1.3ᵐ./.q.68.7.c.

144 Scientia est nobilior cognitione sensus, & omni alia cognitione rei habentis causam, Posteriorum.lec.42.fi.
Astrologia.2.3.

145 Vna scientia est dignior alia dupliciter.s.ratione nobilioris subiecti, vel quia certior. 1ᵃ.q.1.5.c./.12ᵉ. q.66. 5.3ᵐ./. Anima.co.2.

146 Vna scientia est certior alia tripliciter.s.quia dicit propter quid, nec est de materia sensibili, & est ex paucioribus, vt arismetrica respectu geometriæ. Met.lec.2. co.3.principio./. Posteriorum.lec.41.co.1.2.
Bellum.3.Ciuilis.0.Demonstratio.16.

147 Scientia dicitur maior alia dupliciter, scʒ quia certior, vel quia plurium.1.d.37.lec.2.L.fi.
Dialectica.0.Fides.51.111.143.c̃.

148 Illa scientia est cõmunior alia, cuius subiectum est cõmunius, vt metaphysica, quã physica. Posteriorũ. lec. 41.co.2. Idea.29.

149 Scientia est maxime intellectualis, quę est de maxime intelligibili: & hoc tripliciter, scilicet ratione causalitatis, vniuersalitatis, & immaterialitatis, quæ omnia, maxime conueniunt metaphysicę. Met.co.1.2.
Ignorantia.5.6.8.27.

150 Ad scientiam architectonicam, pertinent duo.s.præcipere scientię inferiori, & vti ea ad suum fineʒ. Ethi. lec.2.co.2./.Liº.6.fi.

151 Aliqua scientia imperat aliis, tanquã architectonica, vtendo.1ᵃ.q.1.5.b./.2ᵐ./.1.prolo.q.1.1.c./.5̃. 3.cº.50.fi./. Met.principio./.1ᵉ.Cor.4.co.2.
Intellectus.17.Iudicium.40.Logica.6.c̃.Mathematica.5.Metaphysica.2.5.c̃.26.c̃.

152 Immo imperare, est actus rationis, & non scientię. 12ᵉ.q.17.1.0. ☞ Rᶠ ſiº.Dubio.1113º.
Prophetia.27.

153 Ciuilis pręcipit omnibus scientiis & artibus, sed speculatiuis quo ad exercitium actus, non autem quo ad determinationem actus, sicut practicis.22ᵉ.q.47.2.2ᵐ./. 3.d.35.q.1.ar.4.q.1.3ᵐ./.Ethi.lec.2.co.2./.Liº.6.fi.
Prudentia.12.32.

154 Ciuilis vtitur omnibus artibus & scientiis practicis, ad suum finem, non autem speculatiuis. Ethi.lec.2.co. 2./.Liº.6.fi.

155 Ciuilis est principalissima, in genere actiuarum, metaphysica vero, respectu omnium simpliciter, quia considerat finem totius vniuersi. Ethi.lec.2.fi./.Liº.6.lec. 6.7.0./.Lec.11.fi./.Met.co.19./.20./.Liº.11.lec.7.fi./. Posteriorum.lec.17.fi.
Sapientia.13.c̃.Sensus.39. Stultitia.10. Theologia. 31.c̃.Verbum.28.30.Virtus.H.

156 DONVM.+ Scientia est donum necessarium, ad iudicium discernendi credenda a non credendis, sicut donum intellectus, ad sane capiendum credenda. 22ᵉ.q. 8.6.c./.q.9.1.0. Apostoli.6.7.12. Assumere.34. Beatitudo.146.c̃.155.168.Consilium.4.23.29.

157 Scientia quę est donum, nõ est discursiua, quia est participata similitudo scientię dei.22ᵉ.q.9.1.1ᵐ.
Credere.10.

158 Donum hoc, est tantũ circa res humanas, vel creatas, quia est certitudo iudicii, per causas secundas.22ᵉ.q.8. 6.c./.q.9.2.0./.4.c./.3.d.35.q.2.ar.3.q.1.0.
Donum.9.Fides.4.33.87.111.143.c̃.Habitus.28.

159 Et est principaliter speculatiuũ, & secũdario practicum, sicut & fides.22ᵉ.q.8.6.c./.q. 9.3.0./.q.52.2.2ᵐ.

160 Immo est tantum practicum.3.d.35.q.2.ar.3.q.1.0.
☞ Rᶠ ſiº.Duº.1114º.
Intellectus.293.298.

161 Donum scientiæ, est in omnibus habentibus charitatem, non autem prout est gratia gratis data.s. ad instruendum fideles, & ad confutandũ aduersarios. 1ᵃ. q.1.6.3ᵐ.fi./.12ᵉ.q.58.5.1ᵐ./.2ᵐ./.22ᵉ.q.9.1.2ᵐ.
Præceptum.53.103.Prophetia.59.

162 Dona intellectus & scientiæ, correspondent fidei. 22ᵉ. q.1.prinº./.q.8.prinº. Sapientia.22.26.27.36.

163 Donum scientiæ, nõ directe correspondet prudentiæ, sed per quandam extensionem, eam adiuuat: * donũ autem consilii, directe respondet prudentiæ, sicut circa eandem existens.22ᵉ.q.52.2.2ᵐ.

164 Donum scientię, iudicat cum certitudine de agendis, non autem prudentia. Ideo differunt. 3.d.34.q. 1.2. c.5ᵐ./.d.35.q.2.ar.3.q.2.c. Theoᵃ.4.5.15.16.17.

1 SCIENTIFICVM & ratiocinatiuũ, nõ sunt idem quod ratio superior & inferior: quia scientificum est tantum speculatiuum, & est de deo & de creaturis.1ᵃ.q.79.9. 3ᵐ./.2.d.24.q.2.2ᵐ./.Veri.q. 15. 2. 3ᵐ./.Ethi.6.lec.1.co.2.fi.

2 Scientificum & ratiocinatiuum seu opinatiuum, sunt diuersæ potentię animæ.s.ratio vniuersalis.i.intellectus possibilis, & ratio particularis.i. cogitatiua. 2.d. 24.q.2.2.1ᵐ./.3.d.17.art.1.q. 3. 3ᵐ./.Veri.q. 15. 2. 3ᵐ./.Anima.12.c.fi./.Ethi. 6.lec.1. fi./. Lec.2.co.2./. Anima.3.lec.15.co.3./.Lec.16.co.3.

3 Immo sunt vna & eadem potentia animæ.s.intellectus possibilis.3ᵃ.q.79.9.3ᵐ. ☞ Rᶠ ſiº.Duº.1115º.
Scindi. Actio.85. Angelus.78.Baptismus.141. Fissum. Scissura.Velum.2.
Scintilla.Synderesis.4.

SCINTILLARE videntur stellæ, propter distantiam, non autem quidam planetę. Ce.2.lec.12.co.5. 2./.Posteriorum.lec.23.co.1.fi. Mercurius.2.Sol.5.

SCIPIO est virga, quã princeps portat in manu cũ sceptro, quasi semper victor, sicut tres Romani.s.Publius, Cornelius, Scipio Africanus, cuius pater cęcus, ibat cũ baculo in forũ, & Scipio Nasica frater eius, q prohibuit destrui Carthaginem, & Lucius Cornelius Numantinus, nepos primi.Opus.20.liº.4.cº.26.fi.

1 SCIRE contingit dupliciter.s.simpliciter.i.in se, & secundum quid.i.in alio: sicut scire partes in toto, accidens in subiecto, & effectus in causa. Posteriorum.lec.4. prinº. Academici. Accusatio.16. Angelus.276. Antecedens.3.Beatitudo.125.Causa.56.57.58.Cœlum.117.Cognitio.27.51.Confessio.72.84.92.Confessor.1.Coniectura.0. Conscientia.17.18. Contradictio.4.Dæmon.23.57.83.Deus.15.35.118.c̃. 230. 231.174.Ebrietas.4.Esse.85.Aeternitas.41. Fides. 121.c̃.Gratia.170.Ignorantia.5.8.10.22.c̃.33. Immunitas. Infernus.6. Intellectus.53. Iosias.Ira. 67. Iudicium.14.Iuramentum.36.

2 Scire proprie, est tantum conclusionum, sed intelligere principiorum, Large vero, est econuerso.3.d.28.6. c./.Posteriorum. lec. 5.co.2. principio./.Lec.6.co.2./. Lec.44.co.2.fi. Lectoratus.6.Magi.9.10.11.12. Medicus.3.Nescire.0.Nomen.25.

3 Scire cõtingit plura, itelligere vero vnũ.1ᵃ. q.85.4.0. Peccatum.91.137.Possessor.Preceptum.147.

4 Non omne scire pertinet ad receptiones, sed scire intellectus possibilis humani. Scire autem intellectus diuini, non est per receptionem. Opus.9.q.814. Opus. 53.o. Reuelatio.2.10. Sapientia.5. Syllogismus.3. Tentare.1. Theologia.23.

5 Scire metaphorice, est approbare, & nescire, est reprobare.1.d.36.q.1.2.c. Terra.6. Ventus.1.57.

6 Scire contingit tripliciter. s. per reuelationem, certitudinaliter per seipsum, & per coniecturas signorum. 22^e.q.112.5.c./4.d.44.q.3.ar.2.q.3.o. Veritas.1. Virtus.89. Vsura.2. Christus.124.126.

SCISCITARI a diuinis, est peccatum, & inquirere a demonibus de futuris quę non habent causas determinatas in natura, & precipue quę fiunt ex libero arbitrio, est apostasia a fide, vt dicit Augustinus. Isa. 3.lec.3.fi. Diuinatio.o.

1 SCHISMA est separatio, propria sponte & intentione, ab vnitate ecclesię, renuens subesse Papę, & cõmunicare membris ecclesię. 22^e.q.39.1.o./4.c./4.d. 13.q.2.1.1^m. Clauis.17. Cõmunicatio.4. Eucharistia.153.154. Excõmunicatio.25.

2 Schisma per se, idest ex intentione, est speciale peccatum, oppositum vnitati ecclesię. Et dicitur a scissura animorum.22^e.q.39.1.o.

3 Schisma est maximum peccatorum in proximũ.22^e. q.39.2.3^m. Ioannes.19. Pax.4.15. Sacramentum.78. Seditio.4.5.

4 Schisma est primum peccatum multitudinis, superbia vero & cupiditas, est primum peccatum personale. 1^e.Cor.11.lec.4.co.1.fi.

5 Infidelitas secundum se, est grauius peccatum schismate, sed per accidens est econuerso. Sed in lege veteri, schisma grauius fuit punitum, propter pronitatem, & ignorantiam Iudęorũ.22^e.q.39.2^m.o./4.d.13.q.2. 2.4^m./Ma.q.2.10.4^m. Separatio.4.

1 SCHISMATICI proprie dicũtur, qui propria spõte & intentione, separant se ab vnitate ecclesię, renuẽtes subesse Papę, & cõicare membris ecclesię. 22^e.q. 39.1.4.c./4.d.13.q.2.1.2^m. Schisma.o.

2 Potestas spiritualis duplex. s. sacramentalis, & iurisdictionis. Prima manet in hæreticis, & schismaticis s̃m essentiam, non autem s̃m vsum. Ideo possunt ordinare & consecrare, non autem absoluere, excõicare, dare executionem ordinum, gratias, vel indulgentias, quia iurisditio confertur per simplicem iniunctionem hominis.22^e.q.39.3.o./3^e.q.64.9.2^m./3^m./4.d.17.L.6./ d.25.q.1.2.o./quol.12.16.o.

3 Schismatici conuenienter puniuntur duplici pœna. s. excõmunicatione, & coerceri per potestatẽ secularem. 22^e.q.39.4.o.

SCHISMOS grece, furor latine dicitur. Et significat velocitatem irę, & firmitatẽ propositi, ad vindictã. Ideo dicit primam & tertiã sp̃em irę. 22^e.q.46.8.2^m. Scissura. Scindere. Schisma.2.

Scire. Alexander.2.

Schola. Disputatio.6. Officiũ.15. Religio.19. Scholaris. Scholastica.

SCHOLARIS vel auditor, in iis quæ pertinẽt ad fidem, & bonos mores, vel ad id quod publice tenetur, secundum autoritatem ecclesiæ, nullus excusatur ab erroris vitio, si sequatur erroneam opinionem alicuius magistri.quol.3.q.1.2.o. Auditor.o. Schola.

Scholastica. Monarchia.2.

Scortum. Meretrix.2.

Scriba. Preceptũ.139. Scribere. Scriptura.o. Vxor.19

Scribere. Aureola.20. Scriba. Scriptura.o.

1 SCRIPTVRA sacra, est ostium tripliciter, scilicet quia introducit ad deum, conseruat a peccatis, & arcet hereticos. Io.10. principio.

2 Sacra scriptura, dicitur liber grandis, signatus, inuolutus, amarus, dulcis, volans, & viuificans. Isa.8.lec.1.fi.

3 Sacra scriptura, dicitur cor Christi, quia manifestat illud. Et obscura erat ante passionem eius, sed post eã, est aperta. quol.12.27.o./ Psal.21.co.11.

Accusatio.2.15. Adã.10.26. Ambrosius.2. Amor. 242. Anthropospatos. Apertio.1.

4 Sacra scriptura, dicitur sancta tripliciter. s. a spiritu sancto, a materia, & ab effectu. Ro.lec.2.co.1./2^e. Thi. 3.fi. Apostoli.12.c.25. Apponere.1. Arcus.1. Argentum.2. Argumẽtum.6.7. Ascriptio. Aureola.6. 19.20.21. Autoritas.3. Baptismus.6.

5 Principalis autor eius, est spiritus sanctus. 1^a.q.1.10. c./p̃.4.c^o.17.11^m./Po^a.q.4.1.c./quol 7. vel.8. vel. 11.q.6.1.5^m./3.c./Psal.prolo.co.3./Psal.5.co. 7./ Psal.44.co.2./Isa. prin^o./2^e. Thi.3.fi./He.3. lec.2. principio. Beatitudo.136. Castitas.11. Cœlum.55. Cereus.1. Circuncisio.13. Confessio.55. Confirmatio.8. Conscriptio. Contumelia.1. Credenda. Credere.31. Denunciatio.2. Descriptio. Dicere.5. Dionysius.1. Docere.8.c. Doctor.o. Doctrina.o.

6 Tentabimus cum confidentia diuini auxilii, ea quæ ad sacram scripturam pertinent, breuiter ac lucide prosequi, secundũ q̃ materia patietur. 1^a.prolo./1. prolo./ p̃.1.prolo. Ecclesiasticus.2. Ethos.

7 Scriptura sacra, sic debet exponi, q̃ ab infidelibus non irrideatur. 1^a.q.1.9.2^m./q.68.1.c.principio./2.d.12. 2.c.fi./Po^a.q.4.1.c.principio.

8 Asserere aliquid esse de sacra scriptura, quod non est, multum nocet. 1^a.q.68.1.c./Potentia.q.4.1.c.principio./Opus.9.principio.

9 Nullum falsum potest esse in sacra scriptura. Potentia.q.4.1.c.co.1./quol.12.27.1^m./ Titum. 3. co.7./ Met.2.lec.5.co.1.fi.

10 Furtum spirituale est deprauando sacram scripturã, & occultare verum intellectum eius. Adulterium vero spirituale est, trahere eam ad alienum sensum, vel finem. Psal.49.co.10./2^e.Cor.2.fi./c^o.4.co.1.fi. Euangelium.7.10.

11 Sacra scriptura * vtiliter est difficilis: maior enim est attentio ad difficilia perscrutanda, & tollitur similiter superbiendi occasio, ex difficultate assequendi veritatẽ scripturę: ac per hoc veritas fidei, ab irrisione infideliũ defenditur. quol.7.ar.14.2^m./vel.q.6.ar.1.2^m.

12 Scriptura veteris testamenti, vtitur quolibet modo loquendi. He.co.4. Fides.39.62.63.100.101. Fieri. 13. Frater.1.

13 Consuetudo sacrę scripturę est, aliquãdo loqui de malis, sicut de omnibus. Ro.3.lec.2.co.2./ Phil.2.lec.4. co.2.fi.

14 Non omne dictum indefinite in sacra scriptura, debet vniuersaliter intelligi. Ma.q.3.14.c.co.2. Gazophylatium.2. Heresis.13.131.151. Hieronymus.2. Illuminatio.9. Imprecationes. Ioannes.15.16. Iudicium. 25.26. Iuramentum.3.4.15. Iuristę.o. Ius.2. Laus. 21. Lectoratus.6. Lex.139.159. Liber 2.c.15.c.17. Litera.o. Limbus.3. Lumen.22.

15 Modus sacrę scripturę quadruplex: scilicet narratiuus in historiis: admonitiuus, exhortatiuus, & preceptiuus in lege & libris Salomonis: disputatiuus in Iob: deprecatiuus & laudatiuus in psalmis. Psal. prolo.co.1.

Magi.2. Matthęus.2. Melchisedech. Membrum. 7. Mendacium.18.20. Mensa. Missio.14. Natura.35. Nobilitas.8. Numerus.20.

16 In omnibus quę scriptura per modum narrationis historice tradit, est pro fundamento tenenda veritas hi-

ftorie, & desuper spirituales expositiones fabricandę. 1ª.q.102.1.c.⁊ Poª.q.6.7.c.prinº.⁊ quol.3.30.c. Operatio.23. Origenes.7. Papa.10.

17 Quod ergo dicitur, ꝙ deus loquebatur Moysi, facie ad faciem, secundum opinionem populi, loquitur scriptura, qui putabat Moysen ore ad os loqui cum deo. 12ᵉ. q.98.3.3ᵐ. Pater.4. Paulus.11.23.25.26.28.29. Perfectio.81. Pietas.13. Preceptum.0. Promulgatio. 3.5. Prophetia.14.45.51.56.94. Publicatio.2. Regnum.5. Religio.80. Resurrectio.47.

18 Aliqua in sacra scriptura exponuntur tantũ de Christo: aliqua principaliter de Christo, & secundario de aliis. Ephe.5.6. Sacramentum.43. Saluari.6. Sanctificatio.10. Sapientia.56. Scientia.65.66. Sẽsus.37. č. Spiritus.18. Tabula.2. Tẽpus.29. Testis.13. Theologia.0. Titulus. Verbum.35.č.43. Virtus.185. Vsura, 7.14.30.44.78.č.81.82.86.116.126.131.259.289.

19 Effectus sacrę scripturę quincuplex.s. docere veritatẽ, arguere falsitatem, eripere a malo, inducere ad bonũ, & perducere ad perfectũ. 2ᵉ. Thi.3.6. Vxor.15.19.

20 IN COMMVNI.⁊ Sicut scriptura libri, est signũ eorum quæ fienda sunt, ita notitia dei, est quoddam signum apud ipsum, eorum qui sunt perducendi ad vitam. 1ª.q.24.1.c.

21 Duę offensę in scripturis hominum inueniuntur.s. error contra ipsam veritatem, sicut in doctrinis hęreticorum contra fidem inuenitur, de quibus certum est, ꝙ falluntur in ratione humana, quia argumenta contra fidem, non sunt fundata super prima principia, vel super lumen naturale, quia deus, & fidem & naturalem scientiam homini tradidit. Est & alia offensa in scripturis, & quidẽ satis frequẽs.s. difficultas deueniendi in mentem autoris, quod dicitur esse vitium a quolibet studioso. Opus.72. principio.

22 Distinctiones tres in scripturis, scilicet coma, cola, & periodus. Isa. prolo lec.2. principio.

23 Distinctiones in scripturis sunt ad similitudinem corporis humani, quia partibus vnius membri respondẽt comata, quia coma idem est quod decisio vel diuisio: ipsis membris respondent cola, quia colon interpretatur membrum: sed toti corpori respõdet periodus, quia periodus dicitur circulatio, a peri quod est circum, & odos quod est via. Isa. prolo.co.1.

24 Sumuntur autem istę distinctiones in scripturis tripliciter.s. primo secundum Isidorum in versibus, coma est, quando post duos pedes, sequitur vna syllaba quæ est pars alterius pedis: quia tunc deciditur pes vnus. cola autem, quando accipiuntur sine syllaba sequẽte, sed periodus quando tota sententia metrice tradita, completur. Secundo modo in prosa secundum Isidorum & Tullium, coma est, quãdo imperfectę orationes pausatim proferuntur, & tunc dicitur subdistinctio: cola vero, quando perfectę orationes cũ pausa proferuntur, quamuis perfecta non sit sententia: & tunc dicitur distinctio: sed periodus quando ex pluribus orationibus constat perfecta sententia. Tertio modo sumitur coma a Rabano pro capitulo vno, dicens. In superiori coma prouocabat ad pœnitentiam, idest in superiori capitulo. Isa. prolo. lec.2. principio.

25 Pythagoras & Socrates, nihil scripserunt, quia fuerũt excellentissimi doctores. 3ª.q.42.4.c.

26 ✱In sacra scriptura cõmuniter, duplex est disceptatio: prima de ipsa verum veritate, alia de sensu literæ. Ad primã, duo sunt vitanda, primum ne aliquid falsum asseratur, pręcipue quod veritati fidei cõtradicat. Secundum ne quicquid rerum aliquis esse crediderit, statim asserat, illud ad veritatem fidei pertinere. Circa secundam, duo etiam sunt vitanda: primum, ne quod patet esse falsum, dicat in verbis scripturę: Secundum autem, ne quis ad vnum sensum sacram scripturam sic cogere velit, quod alios sensus qui in se veritatem continent, & salua litera, possunt scripturę aptari, a sacra scriptura, asserat alienos. Hoc enim pertinet ad dignitatẽ scripturę, vt sub vna litera, plures sensus possit habere. Pot.q.4.1.c.

Scrupulus. Conscientia.11.12. Delictum.16. Erroneum. Vsura.83.

SCRVTATIO diuinorum, cum intentione veniẽdi ad finem inquisitionis.s. comprehendendo, prohibetur, non autem scrutatio diuinorum cum modestia. Veri.q.5.2.11ᵐ. Arca. Confessio.82. Hęresis.31. Inquisitio.0. Inuestigatio.0.

Scrutinium. Confessio.81. Scrutatio.

1 SCVRRILITAS est iocularitas, ex defectu rationis, nõ valentis cohibere gestus exteriores. 22ᵉ.q.148. 6.c.⁊ Ma.q.14.4.c. Gula.3. Luxuria.6.16.18.

2 Scurrilitas pertinet ad verba, ratiõe inhonestatis, multiloquiũ vero, ratione superfluitatis. 22ᵉ.q.53.5.4ᵐ.⁊ q.148.6.c.

3 Scurrilitas procedit ex actu gulę, non autem ex actu luxurię, sed ex volũtate eius. Ideo pertinet ad vtraq;. 22ᵉ.q.148.6.3ᵐ.

SCVTVM rotundum depingitur in capite sanctorũ, sicut Romani quando triũphabant de hostibus. Psal. 5.6. Apostoli.43. Cete.6. Ieiunium.13.

SE, est relatiuũ reciprocum. Ideo magis dicit vnitatẽ suppositi, quã ille terminus, idem. 3ª.q.3.2.1ᵐ.⁊ 1.d. 4.q.1.3.3ᵐ.⁊ Poª.q.9.8.5ᵐ. Amor.S. Finis.27. Generatio.88.89. Gloria.3.14. Intellectus.38.47. 74. Mensura.6. Negociatio.1. Pœnitentia.54. Periculum.5. Persona.22.27.35. Potestas.13. Pręceptum. 17.25.64.85.138. Pręcipere.2. Pędicari.18.19.20. Propter.2. Prudentia.17. Puer.4. Relatio.29.67. Reputatio. Scire.1. Sensus.12.34.35.

SEBASTIANVS vtiliter latitabat sub veste militari, in domo Diocletiani: vt deficientes in tormentis confortaret. 22ᵉ.q.10.10.2ᵐ.

Secare. Actio.22. Diuisio.0. Polus. Sera.

SECRETA sunt magnalia dei tripliciter.s. magnitudine, & dignitate eorum, & ineptitudine aliorũ. Isa. 24.6. Abscondere.0. Admonitio.2.3.5. Angelus. 418. Apocripha. Arca.0. Clam. Clandestinum. Confessio.53.85.č. Correctio.6.č. Denunciatio.1. Doctrina.1.2. Lepra.3. Occultatio. Proclamare.0. Religio. 76. Restitutio.18. Reuelatio.0. Sacramentũ.136. Sapientia.44. Secretarius. Signaculum. Turtur.4.

Secretarius. Commentarius.

Secta. Aristoteles.2. Hęresis.8.111. Iudęi.22. Ritus.

Sectari. Peccatum.9. Sequi.

Sectus. Sera.

Secularis. Accusatio.19. Aduocatus.9. Allicere. Collegium. Ecclesiasticus.3. Hæresis.23.24.30.31. Indeuotio. Iudiciũ.I. Lex.H. Monarchia.2. Negocia. Negociatio.2. Obedientia.34.č. Officium.4. Peccatum. 255.256. Pœnitentia.49. Praceptum.151. Prędicator.6.7. Religio.22.č.41.70.č.87. Schisma.8. Secularis. Seditio.5. Simonia.13. Structio.2. Suspensio.1. Vendere.16. Vespertilio. Vxor.22.

SECVLVM nihil est aliud, nisi periodus cuiuslibet rei, pro quo aliquando ponitur ęuum, vel æuiternum. 1ª.q.10.2.2ᵐ.⁊ 6.1ᵐ.⁊ 2.d.2.I.⁊ 4.d.1.q.2. art.5. q. 1ᵐ.⁊ Ro.11.6.⁊ Ephe.2.⁊ 2.co.2.6.⁊ Phil.6.⁊ 2ᵉ. Thi. co.6.prinº.⁊ He.co.5.6.⁊ Ce.lec.21.co.3.

Angelus.101. Dęmon.68. Hæresis.84.150.157. Iacob.7. Luxuria.16. Matrimonium.139.140. Mel.

Monarchia.2. Mundus.5. Religio.25.26.90. Stultitia.8. Votum.41.44.61. Vpupa.

Secum. Absoluere.25.72.73. Adiectiuum.7. Amicitia.37. Charitas.150. Damnatio.29. Debitū.17. Dæmon.123. Eps.23. Misericordia.12. Prędicare.9. Relatio.18. Soliloquium. Vinculum.1. Virtus.59.93.

Secundarius. Apostoli.29. Appetitus.81. Arismetrica.1. Ars.39. Cooperari.1.

Secundum. Actio.47. Actus.1.č.15. Affinitas.16. Agens.24.č. Angelus.296. Anima.253. Cōceptio.9. Cooperari.1. Credere.4. Decor. Deus.288.297. Dies.19.20. Differre.3. Dispositio.44. Distinctio.10. Dolor.23. Dominatio.2. Fallacia.5. Fatum.3.4.7.8.9. Finis.21.40.83.109. Forma.138.165. Formatio. Fortitudo.13.18.21.29.46.49.54. Fructus.3. Gratia.55.97.98. Habitus.52. Hęresis.5.7.31. Homicidium.2. Iacob.9. Iactantia.1.6. Imago.32. Indiuiduum.8. Intellectus.148.181.294. Intentio.27.č. Iustitia.18. Iustificatio.49. Lectoratus.4. Legislator.4. Lex.39.50.124.139. Liberalitas.5. Liberum.29. Logica.8. Luxuria.1. Magis.6. Malum.27. Matrimonium.14.21.46.118. Mensura.22. Meritum.9.22.61. Miles.7. Motus.59. Natiuitas.23. Natura.38. Nuptię.3.4.5. Obligari.7. Holocaustum.4. Pastor. Paulus.23. Pœnitentia.112.123. Perfectio.2.5.č.28.72.79. Periurium.2.5. Persona.7. Potentia.59. Pręceptum.83. Primi.0. Primum.5. Professio.2.3. Religio.16.94.100. Sacerdos.27.28. Sacramentum.79. Scientia.158. Substantia.8.č. Tabula.1. Templum.5. Visibile.2. Vsura.22. Vxor.4.

Secundum ꝙ. Inquantum. Prout. Vt.

1 SECVNDVM ꝙ ipsum, & prędicari per se, & vniuersaliter, se habent ex additione. Posterio. lec.9.co.1. principio. Datio.34. Finis.14.71.

2 Immo per se, & secundum ꝙ ipsum, sunt idē. Post°. lec.11.co.1. ⸿ R fi°. Du°.1116°. Flagellum.2. Forma.12. Fortitudo.25.

3 Secundum ꝙ ipsum oportet non excedere illud cui conuenit, sed ei esse conuertibile. Ideo impossibile est, aliquid vnum, duobus conuenire, & conuenire vtriq; secundum ꝙ ipsum. p̄.2.c°.15.1m./. Posteriorum. lec.11.co.1. Honor.20.26.37. Ignorantia.14.

4 Omne quod conuenit alicui secundum ꝙ ipsum, conuenit ei per aliquam causam: quia quod causam non habet, est primum & immediatum. Ideo est per se & secūdum ꝙ ipsum. p̄.2.c°.15.1m./. Posteriorū. lec.11. co.1. Indiuiduum.35. Mendacium.6.9. Potestas.12.13. Pręceptum.18.23.130. Prędestinatio.52.53. Simpliciter.2.5. Spēs.2.3. Vestigiū.7. Christus.7.30. Securis. Actio.25.

1 SECVRITAS perfecta, pertinet ad pramium virtutis. Sed securitas secundum participationem, est conditio alicuius virtutis.22ę.q.129.7.3m. Animal.80. Audacia.1. Beatus.41. Caini.2. Cautela. Epyichia. 1. Experientia.9. Fiducia.5.11. Fortitudo.34.53. Iudicium.28. Lętitia. Pax.19. Pedagia. Prędestinatio.42. Princeps.19. Professio.3. Religio.24.

2 Securitas non est idem quod fortitudo, sed est conditio eius, & magnanimitatis, si fit quando, & in quibus debet.22ę.q.129.7.1m./.2m./. Reuelatio.11. Solicitudo.1. Via.6. Votum.73. Vsura.257.

3 Securitas opponitur timori, priuatiue tantum, audacia vero contrarie.12ę.q.45.1.1m.

4 Securitas magis opponitur timori, quā pertineat ad spem. Nec causat negligentiam, nisi inquantum diminuit ęstimationem ardui.12ę.q.46.8.1m.

Sedare. Furtum.8. Pax.10. Quietatio. Scandalū.19.

1 SEDERE. In verbo sessionis, tria importari solent, scilicet autoritas, stabilitas, & humilitas.3.d.22.q.3.ā.3.q.2.c./.q.3.1m./. He.lec.2.co.4.fi.

2 Necesse est Sortem sedere, dum sedet.22ę.q.49.6.c. Animal.18. Cœlum.33.34. Humilitas.19. Passio.14.

3 Sedere ad dexteram patris in beatitudine eius, vel habere regiam & iudiciariam potestatem, conuenit soli Christo, secundum vtranq; naturam.3a.q.57.2.3m./.q.58.0./.3.d.22.q.3.ar.3.q.2.3.0./. Opus.3.c°.247./. Matth.20.co.5./. He.co.1./.10./. Lec.6. principio./.c°.8.co.1./.c°.co.10.6.fi. Prędicare.18. Pręsentia.2. Sedes. Situs.5. Christus.219.

4 Pater nullo modo sedet ad dexteram filii, nec ad dexteram spiritus sancti, nec filius, sed econuerso.3a.q.58.2.3m.

5 Sedere ad dexteram patris, conuenit spiritu sancto, secundum veritatem, inquantum est æqualis ei. Sed non appropriatur ei ęqualitas, nec sessio dextrę, sed filio.3a.q.58.2.3m./.3.d.22.q.3.ar.3.q.3.4m.

6 Beata Maria astat a dextris dei. Sed non sedet ibi, quia nō est exaltata ad ęqualitatem dei, nec ad vnionem eius in persona.3.d.22.q.3.ar.3.q.3.3m.

7 Quilibet sanctus, est constitutus ad dexteram dei. Sed non sedet ibi, quia habet beatitudinem, sed non cum dominatiua potestate, quasi propriam & connaturalem.3a.q.58.4.2m./. He.lec.2.co.5.

8 Nullus sedet ibi in sinistra, quia ibi nulla est sinistra, idest nulla miseria.3a.q.58.1.2m.

9 Deus sedet & quiescit in thronis, dum eos in seipso quiescere facit.2.d.9.3.c.co.2.

10 Deus sedet super thronos, sicut super sedem iudicii, super cherubin vero, sicut super cathedras magisterii. Isa.37.co.1.fi.

Sedes Apostolica. Cathedra.0. Decimę.19. Excommunicatio.30. Papa.0. Sedere.0.

1 SEDITIO & schisma, continentur sub discordia.s. partium multitudinis ad inuicē.22ę.q.42.1.1m./.3m. Tyrannus.3.9.37.co.1.fi.

2 Seditio, est speciale peccatū.s. mutua impugnatio inter partes multitudinis, vel præparatio ad pugnam. Rixa vero est vnius ad vnum, vel paucorum ad paucos. Sed bellum est inter diuersas multitudines. Et vtrunq; est pugna in actu, non pręparatio.22ę.q.42.1.0. Vultur.

3 Seditio est semper de se peccatum mortale. Et est grauius rixa. Et principaliter est in procurantibus: secundo, in sequentibus, non autem in defendentibus bonū commune.22ę.q.42.2.0.

4 Seditio opponitur vnitati, & paci multitudinis.22ę.q.39. principio./.q.42.1.2.c.

5 Seditio opponitur vnitati temporali, & seculari: schisma vero, spirituali. Prima est cum prępartione ad pugnam, non autem aliud.22ę.q.42.1.2m.

SEDVCERE dicitur dupliciter.s. proprie.i.a veritate & bono, & improprie.i.a falsitate & malo. Secundum conuenit Christo, non autem primum. Io.7. lec.2.co.2. principio.

Mulier.6.7. Peccatum.205. Stuprum.2.

Segetes. Vsura.104.

SEGNITIES est fuga operationis, & ex timore laboris.1a.q.41.4.0./.q.44.4.3m./.3.d.26.q.1.c./.3.c.fi. Ignauia. Pigritia. Timor.42.

SEM fuit Melchisadech, occurrens Abrahę, nepoti suo, secundū glosam, quia Hebrę idicunt ipsum Melchisadech fuisse Sem primogenitū Noe. Et tunc quādo Abraham habuit victoriam, erat annorum trecentorum nonaginta. He.7. principio.

Semel. Angelus.354. Dæmon.26. Deuotio.9.10. Ele

phias.7. Eucharistia.86.179. Gratia.138. Heresis.61. Indulgentia.23. Infirmitas.6. Legitimatio.1. Magnificentia.7. Numerus.7. Piscina.2. Senectus.4. Voluntas.50.

1 SEMEN extenso nomine, dicitur non solum sperma, sed etiam menstruum. 1ª.q.115.2.3m.2.d.18.q.1.2.4m. Affinitas.3.5. Anima.15.84.337.338.351. Animal.21. Assimilatio.15.18. Aureola.4. Calor.19.20.21. Coitus.o. Conceptio.33.38.

2 Semen non fuit aliqua pars in actu, respectu generantis, sed in potentia totum sm potentiam actiuam. 1ª.q.119.2.o.2.d.18.q.2.3.c.d.20.q.1.2.4m.d.30.q.2.2.o.3.d.3.q.5.1.4m.4.d.40.1.4m.d.44.q.1.ar.2.q.4.o.2.1.c°.84.2m.87.2m. Potentia.q.3.9.9m.12.o. Ma.q.4.6.14m. Concubinatus.o. Consecratio.8. Demon.98. Error.10. Eucharistia.199.212. Formatio. Formatiua. Fractio.3. Fructus.2. Generatio.28.39.44.č. Germen. Germinare.

3 Semen est de superfluo alimenti. 1ª.q.119.2.c.2.d.18.q.2.3.c.d.20.q.1.2.5m.d.30.q.2.2.o.4.d.44.q.1.ar.2.q.4.o. Potentia.q.3.9.9m.12.5m.8m. Ma.q.4.6.14m. Gigantes. Heresis.87. Imaginatio.9. Maria.3.4.5.

4 Semen est superfluum, respectu nutritiue, sed est necessarium, quo indiget natura ad generationem. 22ª.q.153.3.1m.2.d.18.q.1.1.3m.d.20.q.1.2.5m.d.30.q.2.2.c.fi.3.c°.121.pn°.122.co.1. Ma.q.15.1.4m. Menstruus.o. Mulier.9.

5 Illud quod proxime couertitur in semen, est sanguis. 4.d.40.1.4m. Peccatum.293.303.316.320.321.333.342.345.

6 Semen est album, quia est spumosum, vt possit continere spiritum vitalem, in quo est virtus formatiua vt forma, sed magis vt motor. 1ª.q.118.1.3m.2.d.18.q.2.3.c.2.c°.87.co.2. Li°.4.c°.46.co.1. Potentia.q.3.9.9m.11m.11.4m. Ma.q.4.1.12m. Matth.co.29.fi. Perfectio.4. Planete.4. Pollutio.o. Ratio.13.14.22.č. Restitutio.15.

7 Similis modus traductionis seminis est in homine, & in alijs animalibus. 2.d.18.q.2.3.4m.

8 Semen agit ad generationem, vt instrumentum anime generantis. Ma.q.4.1.15m.17m.3.c.5m.

9 Semen masculi, non occurrit ad generationem, sicut materia in compositione geniti, sed sicut agens. 3ª.q.28.1.5m.q.31.5.c.2.d.18.q.2.3.c.co.2.3.d.3.q.5.1.c.d.4.q.2.1.c.2m.4.c°.44.co.1.fi.co.2.fi.ql.6.18.fi.quol.2.5.3m. Met.5.lec.2.co.5.fi. Resurrectio.23.24.

10 Semen mulieris nihil facit ad generationem prolis: ideo aliquę concipiunt sine eo. 3ª.q.31.5.3m.q.35.3.3m.3.d.3.q.5.1.c.d.4.q.1.1.c.2m.

11 Immo semen foemine, se habet actiue. 3ª.q.31.5.3m.q.32.4.c.q.35.3.3m.4.c°.44.co.1.fi. Matth.co.29.fi.

℟ R ñº. Dubio.1117º.

12 Semen fœminæ, est imperfectum in genere seminis, propter imperfectionem virtutis fœminę, quia fœmina se habet actiue, in pręparatione materię, non autem in conceptione prolis. Et semen fœminæ resoluitur cũ concupiscentia, sicut & semen maris. 3ª.q.31.5.3m.q.32.4.c.3.q.35.3.3m.4.c°.44.co.1.fi. Matth.co.29.fi. Sanguis.4.

13 Semen maris, in suam substantiam trahit materiam a matre ministratam, quasi in sui cõplementum: ideo completa generatione, ipsum semen immutatum & completum, est proles quę nascitur. 4.c°.44.co.1.fi.

14 Filius est de substantia patris, quia semen sm potentiam actiuam, est potentia totum, licet non sit actu aliqua pars patris. 1ª.q.119.2.1m.2.d.18.q.2.3.c.co.2.d.30.q.2.2.b.1.c.co.4.3.d.3.q.5.1.4m. Potentia.q.3.12.10m.

15 Semen ante animationem, est viuens tantum in potentia, sed per animam, fit viuens actu. 2.d.18.q.2.3.c.co.2.2.c°.56.fi.87. principio.fi. Potentia.q.3.9.9m.fi.12.o. Timor.38. Traductio.4.

16 Virtus animę, quæ est in semine, per spiritũ qui est in semine, format corpus in generatióe. 3ª.q.32.1.1m.2.c°.87.co.2.3.

17 Virtus formatiua seminis, dicitur intellectus, quia operatur sine organo. 1ª.q.118.1.3m.2.d.18.q.2.3.c.fi. Poª.q.3.9.28m. Opus.53.20m.

18 Virtus quæ prius fuit in semine, vt formatiua corporis, manet post aduentum animæ rationalis, vt regitiua corporis, sicut etiã spiritus, in quo tota fere substantia spermatis conuertitur. 2.c°.87.co.2.fi. Potentia.q.3.9.16m.11.8m.

19 Immo virtus illa desinit esse, dissoluto semine, & euanescente spiritu qui inerat. 1ª.q.118.1.4m.

℟ R ñº. Dubio.1118º.

20 Secundum ꝙ proceditur in perfectione organorum, sm hoc anima incipit magis ac magis esse actu in semine, quę prius erat in potentia. 2.d.18.q.2.3.c.fi.

21 Ex corruptione seminis, contingit defectus in corpore, & in anima prolis, sicut qui a natiuitate naturaliter sunt stolidi. 2.d.30.q.1.2.3m.4m.4.c°.51.4m. Ma.q.16.6.c. principio.

22 In pueris non est semen, quia conuertitur in augmentum. 2.d.30.q.2.2.b.3. Virginitas.9.11.31. Vsura.29.

23 Homines pingues, & animalia magna vt elephas, pauci sunt seminis, & paucę generationis, quia conuertitur in pinguedinem & substantiã. 1ª.q.119.2.c.fi.2.d.30.q.2.2.b.fi.

SEMINALE. Adam.89.90. Amor.243. Anima.85. Conceptio.38. Ratio.13.14.22.č.

Seminarium. Virtus.125.

Seminator. Predicator.1.

Semiplenum. Accusatio.9.

Semita. Via.1.

Semitonium. Tonus.

SEMPER. Accidens.103.105. Accipere.4. Actio.4.16. Actus.77.122. Addere.3.16. Adiurare.9. Affirmatio.5. Agens.81.107. Agere.24. Alteratio.7. Amazones.1. Amor.29.175.187.225.266.286.287. Angelus.H. Anima.114.170.173.216. Apertio.1. Appetitus.43.44.74. Appropriatio.3. Ars.8. Auaritia.2.14. Audacia.9. Augmentum.4. Aureola.21. Auxilium.6. Baptismus.232. Beatus.41.49.55. Blasphemia.5. Bonitas.184. Capacitas.1. Character.20. Charitas.81. Causa.13.32.94. Cicatrices.3.4. Circunstantia.16. Cõmune.11.14. Concupiscibilis.10. Confirmatio.49. Constructio. Contritio.11.33. Corpus.48. Corsica. Creatura.11. Damnatio.17. Damnum.2. Datio.6. Defectus.13.26. Delectatio.67. Demon.60.69.70.123. Denominatio.1. Denunciatio.1. Detrimentum. Deus.132.213.300.302. Differre.1. Differentia. Diffinitio.3. Dispositio.47.49.51. Distinctio.6. Diuinatio.10. Diuisio.12. Diuortium.1. Dolor.19. Donũ.7. Dormiens. Effectus.12. Electio.14. Elicere.2. Esse. Aestimatio.1. Aeternitas.o. Eucharistia.200. Aeuiternum. Aeuũ.o. Exemplar.2. Executio. Fides.96.99. Finis.103. Flagellũ.22. Forma.4.135. Fructus.17. Fucatio. Furtum.2. Generatio.27.91. Genus.5.9.40. Gloria.9. Gratia.26. Gula.1. Heresis.30.92.155. Homicidiũ.1. Idem.2. Ignorantia.18. Illu-

minatio. 12. Imaginatiua.2. Imago. 36. Imperare. 11. Iniustitia.2.8. Instans.5. Instrumentum.7. Intellectus.52.79.260.303. Intentio.19. Inuoluntarium. 2. Ioseph.2. Hypocrisis.1.3.5. Ira.10.17.22.63. Ironia.1. Iudei.12. Iudicium.12. Ius.7. Iustitia.26.28. Iustificatio.29. Iustus.9. Lex.39.109. Luna.5. Lux. 25. Macula.14. Magis.4. Malum.63. Mare.3. Maria.64. Materia.1. Matrimonium.48.53. Medium. 22. Mendacium. 13. Mensura.2. Meritum.39.43. Misericordia.16.26.37. Mitis. Mors.29. Motus.53. 55.69. Mundus.16. Natura.10.17. Naturale.10.21. 23.24. Negatio.5. Nihil.4. Nomen.12. Obiectus.11. 17. Occidere.12. Operatio.14.31. Oppositio.14. Oratio.15.18. 34.81. Ordo.3. Ornatus.6. Paradisus.3. Pars.11.14.33. Passio.5.18. Peccatum.93.95.214. 363.404.418. Poena.13.39.54.68. Poenitentia.127. 135. Per.3. Perfectio.43.46.83. Periurium.3.4. Perpetuum. Politia.3. Potentia.40. Potestas.13. Praeceptum.20.59.89. Praecipere.2. Pretium. Praedicator.7. Praesumptio.9. Priuatio.10. Prius.1. Processio.3.4. Prodigalitas. 3.4. Prophetia. 48. 62. Propositio. 8. Propter.7. Quaestio.2. Rapina. Ratio.18.23.29.47. Rebellio.3. Reduplicatio.7. Relatum.8. Restitutio. 19. Rixa.3. Sacramentum.8.100. Sapientia.10.45. 47. Sapor. Satisfactio.7. Scipio. Seditio.3. Sempiternum. Senator.3. Sensus.15. Syllogismus.3. Similitudo.1. Simulatio. Synderesis.6.7.8. Sinistrus. 3. Sol.5. Solus.5. Spes.41.59. Stella.3. Studium.4. Successio. 1. Superbia.1.10.27. Tetare.3.11. Timor.26.62.63. Thurificatio.1. Venter. Verbum.60.83. Via.8. Virginitas.32.35. Virtus.5.91.259. Visio.24. Vita.30. Vnctio.17. Vniuersale.22.24. Vocatio.3. Voluntas.44. Votum.8. Vsura. 50. 107. 121. Vti.12. Christus.1. 156. 159.

Sempiternum. Actio.4. Beatus.41. Electio.14. Aeternitas.0. Letitia. Perpetuum. Semper. Vita.21.

SENACHERIB habuit quoque alia nomina.s. Sargun, Phua, Salmanasar, Tegalfalasar, & Sarad. Isa. 20. pno. Salmanasar.

1 SENARIVS numerus, est primus numerus perpetuus. He.4.co.3.fi.

2 Senarius numerus, dicitur numerus perfectus, ratione partium, quia consurgit ex omnibus suis partibus aliquotis: ideo congruit perfectioni vniuersi, & operum Dei in sex diebus, 1a.q.74.1.c./2.d.15.q.3.1. 1m./4. d.49.q.5.ar.2.q.3.c./He.4.co.3.

3 Senarius.i.cõmunis natura senarii, cui primo & per se conuenit perfectio, est perfectus sine aliis, & est creatura: sed vt est in intellectu Dei, est idea eius, & Deus, quol.7.vel.8.1.0. Pars.47.

4 Substantia senarii, non est bis tria, sed semel sex, cuius partes, sunt vt materialis dispositio eius. 4. d. 8. q.2. 3.7.

1 SENATOR, a consulendo & tractando dicitur, quia consulit, & nulli nocet: ideo comprehendit rectores & consiliarios. Opus.20.lio.4.co.25. Consiliarius. Consul. Rector.0. Tribuni.

2 Senatores, dicti sunt patres, propter diligentem curam regiminis, quia ipsi gubernabant rem publicam, sicut pater filios. Opus.20.lio.4.co.25.

3 Senatores semper fuerunt, postquam a Romulo instituti sunt. Opus.20.lio.4.co.26.co.1.

SENECA fuit stoicus: ideo impugnat Aristotelem. 22e.q.123.10.2m./Opus.20.lio.3.co.15.principio. Animus.2. Idolatria.5. Sabbatum.15. Terraemotus. 6. Turbatio. 2.

1 SENECTVS est vltima etas, durans aliquod tantum, sicut om̃s alie aetates, 4.d.43.ar.3.q.2.c./4.d.47.q.1.ar.3.q.3.3m./Potentia.q.5.6.1m./He.9.lec.5.co.3.fi. Adoptio.4. Auaritia.10. Daniel.1. Defectus.15.

2 Senectus disponit ad contemptum delectationum, & ad prudentiam, iuuentus autem ad opposita: sed quandoque est econuerso. Titum.2.co.1.2.3.

3 Senectus habet reuerentiam, non quidem propter defectum corporis, sed propter sapientiam existimatam in eis, ex antiquitate.4.d.44.q.1.ar.3.q.1.1m. Delectatio.27.99. Aetas.1.6. Honor.27. Incarnari.16. Inueterascere. Inuidia.11. Matrimonium.95.

4 Senes sunt increduli, quia saepe experti sunt falsitatem: tristes sunt, & impatientes. Titum. 2.co.2. Melancholia. Miles.5. Misericordia.20. Mors.7.38. Natura.38. Peccatum.190. Prudentia.83. Puer.2. Sobrietas.5. Spes.36. Verecundia.15. Vsura.192.

5 Senes sunt suspiciosi, & amant vinum, propter frigiditatem: sed anus magis, & sunt fabulosi.22e.q.60.3.c./Titum.2.co.3.

Senex. Adoptio.4. Senectus.0.

Senior. Presbytera.

Senium. Aetas.6. Natura.38. Senectus.0.

1 SENSIBILE duplex.s.per se, & per accidens: sensibile per se duplex.s.proprium, & cõmune.1a.q.17.2.c./q. 78.3. 3m./4.d.49.q.2.2.c./Anima.2.lec.13.0./Lio. 3.co. 3./Lec.6.co.1.fi. Abstractio.3.4.5.6.11.14. Accidentaliter.3. Adam.14.24.c. Alteratio.4. Amor.58. 219.283. Angelus. 343.347. 399.587. Anima. 42. 123.265. Apis.2. Appetitus.69.

2 Similitudo sensibilium, est in sensu tripliciter.s.primo & per se, respectu sensibilium propriorum, per se sed non primo, respectu cõium, & per accidens tm̃, respectu sensibilium per accidens.1a.q.17.2.c. Argumentum. 2.6. Aristoteles.5. Assimilatio.11. Character.10. Cõcupiscentia.1.2. Concupiscibilis.2. Contemplatio.19. Contritio.35.36. Damnatio.64.65. Delectatio. 2.3. 5.47.72.99.106.

3 Sensibile per accidens, requirit tria.s.quod accidat sensibili per se, apprehendatur a sentiente, & statim.4. d.49. q.2.2.c./Anima.2.lec.13.co.2.fi. Deus.205. Diffinitio.23. Dolor.5.12.28. Dulcedo.9. Elementum.29. Aenigma.2. Eucharistia.146. Experientia.3. Falsitas.8. Felicitas.4. Forma.25.164.173.168. Fructus. 6.13. Gustus.0. Ignis.18. Imaginatio.1.

4 Nulla substantia est sensibilis per se.2.d.13.2.c./Anima.2.lec.14.co.4. Imaginatiua.5. Imperare.16. Innocentia.18. Intellectus. 131.133. 173.181.186. 265.266. Intelligibile.3. Iudicium.12. Lex.19. Libido. Limbus.6. Manifestatio.2.

5 Sensus in actu, est sensibile in actu. 1a.q. 14. 2.c./q. 55.1.2m. Maria.9. Materia.34. Memoria.10. Metaphysica. 11. Metaphora.6. Nutrire. 2. Passio.14. Peccatum.129. Poena.87. Poenitentia.68.69. Physica.10. Processio.15.

6 Sensibilium aliqua vniuntur sensui realiter, vt gustabile, aliqua per similitudinem tantum, vt tangibile, caetera vero neutraliter.4.d.9.ar.1.q.1.c. Prophetia. 48. Qualitas.11.12. Quantitas.5. Raptus.10. Rationale.6. Sacramentum.8.21.28.146. Sacrificium.8.

7 Sensibilium aliqua inmutant sensum, spiritualiter tantum, vt color: quaedam materialiter, vt gustabile & tangibile: alia vero vtroque modo. 1a.q. 67. 1.c./q. 78.3. c./2.d.24.ar.2.q.1.c./Met.co.3. Scientia.47.146. Sensibilitas. Sensus.21.24.28.30.

8 Imm0 omne sensibile immutat sensum realiter & naturaliter.2.d.13.3.c.

F Dubio.1119o. R.6o. sicut Duo.727o.

Signum.5.11.

9 Omne sensibile coniungitur sensui, ẽm similitudinem tantum, preter tangibile, quod coniungitur tactui realiter. 4.d.8.q.1.ar.3.q.1.2.c./.d.9.ar.1.q.1.c./.d.49.q.3.ar.5.q.2.c./ M a.q.14.4.1^m./ A nima.3.lec.17.co.1. Syllogismus.4. Tactus.7.12.

10 Nullius sensibilis excellẽtia corrumpit animal, nisi mediantibus quali tatibus tangibilibus. M et.co. 5./ A nima.3.lec.17.o. Temperantia.26.27. Terra.7. Totum.4.6. Visio.5.č.13. Visus.10. Vnitas.14.

Sensibilitas. Sensibile.o. Sensualitas.1.

SENSITIVVM. Actus.131. Agonia. 2. Amor. 156.157.171. Anima.S. Animal.1.6. Animus. Appetitus.S. Apprehensio.5. Beatitudo.80. Cogitatiua. 2. Cognitio.43.78. Concupiscentia.1. Contritio.5.č. 9.36. Dęmõ.3.35. Deus.223. Dolor.o. Aestimatiua. 1.2. Phantasia.3. Forma.24. Homo.2.30. Imperare.18. Intellectus.165.168.179. Memoria.1.2. Passio.23.24. Peccatũ.166. Proportio.6. Rationale.6. Sensualitas.1.2.4.5.6. Sensus.7.12. Superbia.28. Tactus.6. Tempus.34. Trãsmutatio. Transumptio. Turbatio.1.4. Virtus.12. Visio.5.č.25. Christus.160.

Sensuale. Qualitas.8. Sensualitas.o.

1 SENSVAIITAS proprie, nominat potentiam appetitiuam tantum, sensibilitas vero, cõprehendit omnes vires sensitiuas. s. apprehẽsiuas, & appetitiuas. 2.d.24.q.2.1.c. Adeps.1.3. Anima.222. Appetitus.S.

2 Aliquid pertinet ad eam dupliciter. s. vt pręambulum, sicut apprehensiue sensitiue: & essentialiter, vt appetitiue tantum. 1^a.q.81.1.1^m./2.d.24.q.2.1.2^m./ Veri. q.25.1.1^m.

3 Aestimatiua proxime se habet ad sensualitatem, sed imaginatiua, & alię priores, se habent remotę. 2.d.24.q.2.1.c.2^m.

4 Sensualitas dicitur a sensu, & est vis appetitiua, sensitiuę partis. 1^a.q.81.1.o./ Veri. q.25.1.o. Carnalis. Caro.o.

5 Sensualitas non nominat simpliciter vnam potentiam, sed vnam ẽm genus. s. appetitiuam sensitiuam. 1^a.q.80.2.c./2.d.24.q.2.1.3^m./ Veri.q.25.2.o. Dolor.31. Dubitatio.1. Iustus.10. Oratio.20.92.94. Peccatum. S. Primi.o. Ratio.41.44. Sensuale.

6 Sensualitas nominat appetitum sensitiuum, vt indistinctus, incõpletus & depressus est: ideo non potest esse subiectum virtutis, sed perpetuę corruptionis: ideo differt tñ ratione a concupiscibili & irascibili, qa nominant idem, sed opposito modo. 1^a.q.81.3. 1^m./12^e.q.74.3.2^m./2.d.24.q.2.1.3^m./q.3.2. 3^m./3.d.33.q. 2.ar.4.q.2.2^m./ Veri.q.25.2.c./5.8^m. Tribulatio.8.

7 Nomine sensualitatis, doctores sancti, vtuntur pro ratione inferiori, quia ratio attendit corporalia in vniuersali, sicut illa in particulari. 2.d.24.lec.2.L.fi. Voluntas.2.5.16.24. Christus.151.154.156.158.

8 Motus & appetitus ptinentium ad corpus, est a sensualitate pxię & in particulari: sed imediate & in vli, est a rõne iferiori. 2.d.24.q.2.1.2^m./6i.q.25. 1.3^m./10^m.

9 Motus sensualitatis tendit in duo. s. in delectabile ẽm sensus exteriores, & in nociua vel conuenientia vt cognita per ęstimationem tñ. 2.d.24.q.2.1.c.fi.

10 Singuli motus sensualitatis, sunt in potestate nostra, nõ autem oẽs simul. 12^e.q.74.3.2^m./22^e. q.154.5.c./2.d.24.q.3.2.c.fi./4^m./d.41.q.2.1.5^m./ Veri.q.25.4.2^m./5.6^m./ M a.q.7.6.8^m./q.12.2.6^m./ql.4.21.o.

11 Immo etiam omnes simul, vt videtur dicere a simili. 2.d.5.q.2.1.o./d.28.3.4.o.

Du^o.1120°. R ñ^o. sicut Du^o.689°.

12 Non omnis motus sensualitatis est peccatum veniale, sed tantum tendens in illicitum. 3.d.15.L.q.2.1^m./4.d.26.q.1.4.5^m./ Veri.q.25.5.7^m.

13 Ratio tripliciter se habet ad motum sensualitatis, de genere peccati mortalis. s. vt imperans vel cõsentiens, vt resistens, & neutraliter: primo modo peccat mortaliter: tertio venialiter, non autem secundo, sed meretur. 22^e.q.154.5.c./ M a.q.7.6.6^m.

14 Contrarietas sensualitatis ad rationem, causatur in nobis ex tribus, non autem in Christo. s. primo ex diuersitate volitorũ, secundo qa sensualitas in suum volitum, effrenate. i. sine regimine rationis fertur: tertio ex hoc qđ sensualitas effrenate tendens in suum volitum, retardat motum rationis, & impedit, vel ex toto, vel ex parte. 3.d.17.ar.2.q.2.c.

15 Obiectum sensualitatis ppriũ, est res bona, vel conueniens sensui, ad esse vel operari, nõ autem bonitas, quia non apprehenditur a sensu. Veri.q.25.1.c.6^m.

16 Sensualitas non potest sanari a corruptione fomitis, nisi per miraculum: qđ tñ non fit in hac vita quadruplici ratione. s. qa ipse Deus ẽm ordinem suę sapientię sic disposuit: & qa donum gratię quę p Christum nobis confertur, q̃uis sit efficacius, q̃ peccatum primi hominis, nõ tñ ordinatur ad remouendum corruptionem prędictam, quæ est naturæ, sed ad remouendum culpam psonę: sim iliter etiam huiusmodi corruptio q̃uis sit cõtra statum naturę primitus institutę, est tñ consequens principia naturę sibi relictę. Est etiã homini vtile ad vitandum elationis vitium, vt sensualitatis infirmitas maneat post baptismum. 12^e.q.74.3.2^m./ Veri.q.25.7.o.

1 SENSVS est po^a passiua. 1^a.q. 79.3. 1^m./2.d. 30.2.c./3.d.14.ar.1.q.2.c./ꝯ.2.c^o.56.co.2./ Veri. q.26.3.4^m./ Anima.4.5^m./ Anima.3.lec.3.fi. Abstractio.o.

2 Sensus est virtus corporea: ideo est cognoscitiuus corporalium tantum, & non spiritualium. 1^a.q.12.3.c./4.3^m./q.85.1.c./12^e.q.3.3.c./22^e.q.46.3.c. 3^m./ Anima.2.lec.14.co.3.

3 Non datur sensus agẽs. 1^a.q.79.3. 1^m./ Spiritu.9.c./10.17^m./ Anima.4.5^m./ Anima.3.lec.3.fi. Adam. 24. Adeps.1.3. Angelus.150.151.289.504. Anima. S. Animal.1.4.5.6. Beatitudo.47. Bonitas.164.194. Cęcitas.2.3. Cognitio.o.

4 Sensus est quędam deficiẽs participatio intellectus. 1^a.q.77.7.c. Contingens.8. Deus.192.199.200. Eucharistia. 33.

5 Immo differunt realiter. 1^a.q.84.6.c./ Anima.3.lec.4.o. Dubio.1121°. R ñ^o. sicut Du^o.766°. Exorcismus.11. Phantasia.2.6.

6 Sensus quoq; sumitur pro iudicio rationis. 22^e. q. 46.3.c.3^m./ Phil.lec.2.co.1. Habitus.69.74. Homo.28.31.32. Imaginatio.3.č. Imaginatiua.2.5. Memoria.1.č.19. Naturale.13. Prophetia. 56. Ratio.18. Rationale.6. Tristitia.6.7.14.

7 DIVISIO./ Sensus dicitur tripliciter. s. natura sensitiua, potentia, & actus. 1^a.q. 79.1.1^m./ quol.7. vel.8. vel. 11.4.c.

8 Sensus exteriores sunt tantum quinq;, ẽm quinq; modos immutationis ab obiectis. s. visus, auditus, olfatus, gustus, & tactus. 1^a. q.78. 3.o./2.d. 2. q.2. 2.5^m.6./ Anima.13.c.co.3./ Anima.3.lec.7.o.

9 Sensus interiores ẽm Aristotelem, sunt tantum quatuor, ẽm quatuor modos operationum. s. sensus communis, imaginatiua, æstimatiua in aliis animalibus siue cogitatiua in homine, & memoria sensitiua, licet sint quinq; ẽm Auicennam. s. sensus cõmunis, imaginatiua, phãtasia, ęstimatiua, & memoria sensitiua. 1^a.q.78.4.o./ Anima.13.c.co.3.

10 OBIECTVM./ Obiectum sensus, est corpus motiuum organi sensus: ideo secundum diuersas rationes mouendi, oportet sensus potentias diuersificari,

Veri.q.25.3.c. Abijcere. Amor.150. Delectatio. 3.5.39.47.75.&.90. Dulcedo.9. Forma.145.172.

11 Sensus est tantum corporalium perceptiuus. Anima. 2.lec.14.co.3.fi. Intellectus.S.Lumen.12.

12 Nulla potentia sensitiua, se extendit ad Deum, quia sensus temporalia non transcendit. Virt.q.4.2.c.1m. Trinitas.15.

13 COMPARATIO. Sensus non apprehendit rationem essendi, nec intentionem entis, nec formam substantialem, nisi per accidens, sed tantum accidentia sensibilia. 1a.q.57.1.2m. q.67.3.c. q.75.6.c.fi. 1.d. 19.q.5.1.6m. Matth.7.lec.2.fi.

14 Sensus non potest cognoscere substantiam. 12e.q.31. 5.c. 3.d.23.q.1.2.c. 4.d.10.ar.4.q.1.3m. d.11.q.1. ar.1.q.2.1m. 2m. d.12.q.1.ar.1.q.2.2m. Anima. 2.lec.14.co.4.

15 Sensus non potest cognoscere vniuersalia, quia non potest recipere formam immaterialem, quia semper recipit in organo corporali. 1a.q.12.4.c. q.85.1.c. 12e.q.5.1.1m. q.19.3.c. q.29.6.o. 1.d.19.q.5.3. 3m. 2.d.19.1.c.co.1.fi. ℥.1.c°.44.1m. Li°.2.c°. 25.2m. 74.co.2.fi. Veri.q.25.1.o. Virt.q.1.12. 18m. Met.5.lec.11.co.3.fi. Anima.2.lec.12.co.1. fi. Posteriorum.lec.42.co.1.fi.

16 Nullus sensus discurrit a causis ad effectus, nec econuerso, sed tantum intellectus. 1a.q.58.4.5.o. q.85.5. o. Met.6.co.1.fi.

17 Sensus non potest plura simul sentire, nisi vt vnum. quol.8.vel.11.2.1m.

18 Experientia de obiecto absenti sumitur per tres sensus.s.visum, auditum, & olfatum, per tactum vero de præsenti extrinseco, de intrinseco autem per gustum. Psal.32.co.17.

19 Sensus dupliciter immutantur.s.interius, & exterius ab obiecto. 1a.q.111.4.c.

20 Sensus exterior apprehendit tantum rem præsentem, interior autem etiam absentem. 1a.q.78.4.c.6m. q. 81.3.3m. 12e.q.15.1.c. q.17.7.3m. q.35.2.2m. 4. d.49.q.3.ar.1.q.4.c.

21 Sensus non sentit, nisi in præsentia obiecti sensibilis. 3.d.14.ar.1.q.2.c. 4.d.44.q.2.ar.3.q.2.c. d.49.q.3. ar.1.q.4.c.

22 Quilibet sensus corrumpitur ab excellentia sui obiecti, & tangibilium qualitatum. Anima.8.c. Met.co. 5. Anima.3.lec.7.o.

23 Sensus consistit in proportione: ideo corrumpitur ab excellentia sui obiecti. Anima.3.lec.2.fi. Lec.7.fi.

24 Obiectum sensus cõmunis, est ipsum sensibile, quia cum sit vna potentia, extendit se ad omnia obiecta quinque sensuum exteriorum. 1a.q.1.3.2m.

25 Sensus cõmunis, non est cõmunis vt genus, sed vt radix & principium sensuum exteriorum: vel vt respicit obiectum sub vniuersaliori ratione formali. 1a.q.1.3. 2m. q.78.4.1m.

26 Sensus cõmunis, fertur in omnia sensibilia, secundum vnam cõmunem rationem, ad quam nullus sensuum propriorum, pertingere potest. 1a.q.1.3.2m. Veri.q.1 1.3m.

27 Sensus cõmunis, est nobilior sensu proprio, ... liori modo recipit ✱ quam sensus proprius ... quod virtus sensitiua consideratur in ... in radi ...

28 Sensus cõmunis, cognoscit differentias sensibilium diuersorum generum, & intentiones sensuum, non autem sensus proprius. 1a.q.14.2.1m. q.57.2.c. q.78. 4.2m. Anima.2.lec.13.co.2.principio. Li°.3.lec. 2.3.o.

29 Sensus cõmunis, imaginatiua, æstimatiua, & memoratiua, a quibus immediate accipit intellectus, habent organa sua in cerebro. Veri.q.18.8.c.5m.

30 Sensus proprius discernit inter cõtraria sensibilia, inquantum participat aliquid de virtute sensus cõmunis: sed vltimum iudicium & vltima discretio, pertinet ad sensum communem, qui iudicium aliorum perficit. 1a.q. 78.4.2m.fi. Anima.3.lec.3.fi.

31 Sensus formati, habent propriam operationem.s.iudicium de propriis obiectis, sed iudicium eorum, sensus cõmunis perficit. 1a.q.78.4.2m.fi. 2.d.26.2.c. quol. 7.vel.8.q.2.1.c. Anima.3.lec.3.fi.

32 ACTVS. Sentire & intelligere, sunt actiones immanentes. 1a.q.14.2.1m. q.54.2.c. 12e.q.31.5.c. 1.d. 40.q.1.1.1m. ℥.1.c°.100.2m. Li°.2.c°.1. Li°.3. c°.20.2m. Veri.q.8.6.c. Potentia.q.10.1.c. Abijcere. Abstractio.1. Actio.22. Adeps.3.

33 Immo sentire non est totaliter remotum a genere actionũ ad extra. 1a.q.27.5.c. Met.5.lec.16.co.5.fi.

☞ Rfio. Dubio.1122°.

34 Sensus iudicat, & cognoscit se sentire. Veri.q.1.9.c. q.10.9.c. Potentia.q.3.7.c. Amor.150.171. Angelus.150.151.

35 Oppositum videtur dicere. 1a.q.14.2.1m. q.78.4. 2m. q.87.3.3m. 2.d.19.1.c.co.1.fi. 3.d.23.q.1.2. 3m. ℥.2.c°.65.4m. Anima.lec.8.co.1.

☞ Rfio. Dubio.1123°.

Anima.42.224.237.278.303.341.&. Animal.5.33. 54. Apis.1.2. Appetitus.4.&.57.95. Auersio.19. Bonitas.164.194. Capitale.7. Caput.5. Cæcitas.2.3. Cœlum.22. Cæte.4.10. Concupiscibilis.1. Consilium.4. Contemplatio.6. Cor.2. Corpus.60. Curiositas. Damnatio.52. Delectatio.5.29.47.70.72.91.97.105. Dæmon.110. Demonstratio.1.2. Deus.193. Æstimatiua.1.2.4. Eucharistia.33.181. Exorcismus.11. Experientia.1. Falsitas.3.7.8.9. Phantasia.2.6. Phantasma.2. Febris.1. Fides.22.80. Forma.145.172.178 Futurum.5.6.8.

36 Sentire non semper accipitur pro actu sensus, sed quandoque pro actu intellectus, secundum quod intellectus quandoque sensus dicit. 1a.q.54.5.1m. 12e.q.46.3.c.3m. 4.d.44.I.fi. Gustus.3. Habitus.52.69.74. Hebetudo.o. Hoc. Homo.28.31.32. Imaginatio.o. Imaginatiua.2.5. Imperare.16.17. Infernus.1. Intellect°.25. 99.128.&.156.&.163. Iudicium.13. Maria.9.38.62. Membrum.3. Memoria.10.19. Moralis.5. Mors.14. Odor.5. Omissio.17. Opinio.2. Passio.94. Peccatum. 13.166.205. Pœna.1.76.80.87.89.93. Perfectio.70. Persona.28. Physica.14. Porta.2. Præsentia.1. Præstigium.2. Pronomina.3. Prophetia.56. Proportio.6. Pulchritudo.5.6. Pusillanimitas.6. Qualitas.12. Raptus.6.8. Ratio.28. Resurrectio.36. Scientia.23.53. 144. Sensibile.7.&. Sensibilitas. Syllogismus.4. Stultitia.3.6.9. Tactus.o. Temperantia.22.23.24. Timor. 31. Totum.4.6. Virtus.265. Visus.o. Vnctio.26. Vnitas.37. Christus.154.

37 THEOLOGIA. Sensus theologiæ duplex.s.literalis vel historicus, quem voces significant, & spiritualis vel mysticus, quem res habent. Et est triplex, allegoricus.i.figuratiuus, tropologicus.i.moralis, & anagogicus.i.cœlestis. 1a.q.1.10.o. 12e.q.102.2.c. 1.prolo. 5.c.fi. 4.d.21.q.1.ar.2.q.1.3m. ar.3.q.2.3m. quol.7. vel.8.vel.11.q.6.1.2.o. Gal.4.lec.6.co.3. Adã.10.

38 In sacra scriptura, preter principalem sensum, quem autor intendit, possunt alij sensus, nō incongrue aptari. 1ª.q.1.9.2m.+10.1m.+q.102.1.c.+4.d.21.q.1.ar. 2.q.1.3m.+ar.3.q.2.3m.+ Potētia.q.6.7.c.principio.+quol.3.30.c. Allegoria.

39 Nulla alia scientia vel scriptura; preter sacram scripturam, habet sensus spirituales, sed tantum literalem. 1ª.q.1.10.c.+ Potentia.q.4.1.c.principio.+quol. 7.vel.8.vel.11.q.6.3.0. Argumentum.2.6. Fabula.1. Fictio.3. Intellectus.159. Lex.106. Litera.2.3.

40 Multiplicitas istorum sensuum, non facit æquiuocationem, nec aliq; speciem multiplicitatis. 1ª.q.1.10.1m.+quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.1m. Metaphora.o. Modalis.1. Paruus.1. Persona.28. Prophetia.8.46. Solus.8.c.

41 Moyses, & alij autores, intendebant plures sensus sub eadem litera designare. Potentia.q.4.1.c. principio.+quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.5m. Stultitia.3.6.9. Scriptura.1.c. Vsura.188.

42 Non omnia dicta sacrę scripturę, exponi possunt per omnes quatuor sensus, sed aliqua per tres, aliqua per duos, & aliqua per vnum tantū. quol.7.vel.8.vel.11.q.6.2.5m.

43 Omnis virtus, quę potest salua circunstātia literę, aptari diuinę scripturæ, est sensus eius. Potentia. q.4.1.c. co.1.ft.

44 Sensui literali, sacrę scripturę, nunq̄ potest subesse falsum. 1ª.q.1.10.3m.+ Potentia.q.4.1.c.principio.

45 Sensus literalis est, quem autor sacrę scripturę intendit. 1ª.q.1.10.c. Christus.18.

46 Sensus spiritualis, sacrę scripturæ, fundatur super literalem, & eum præsupponit. 1ª.q.1.10.c.1m.+quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.1m.+3m.

47 In vna litera sacrę scripturę, sunt plures sensus literales. 1ª.q.1.10.c.6+ Gal.4.lec.6.ft.

48 Sensus parabolicus, continetur sub literali, non autem figura eius. 1ª.q.1.10.3m.+12ª.q.102.2.1m.+ Veri.q.12.10.14m.+quol.7.vel.8.vel.11.q.6.2.1m.+3.c.+ Gal.4.lec.6.ft.

49 Nihil continetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod scriptura non tradat alicubi manifeste per sensum literalem. 1ª.q.1.9.2m.+10.1m.+quol. 7.vel. 8.vel.11.q.6.1.3m.

50 In quolibet sancto, sunt quinq; sensus spirituales, s̄m similitudinem sensuum corporalium, s̄m Origenem, sed tantum tactus ratione necessitatis. s. quia visus spiritualis est, vt videamus Deum: auditus, vt audiamus quę loquitur: odoratus, per quem odoremus bonum odorem Christi: gustus, vt gustemus eius dulcedinem: & tactus, vt palpemus cum Ioanne verbum vitę.3.d.13.L.+ Phil.2.co.3.

1 **SENTENTIA** est applicatio iuris, ad particulare factū. 12ª.q.96.1.1m.+22ª.q.67.1.c.+4.d.35.3.1m.+ Ethi.6.lec.7.co.1.ft.

2 Sentētia est determinata acceptio alterius partis contradictionis.3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c. Appellare.2. Concilium.2. Conclusio.1. Confessio.4.92. Contumax. Decretum. Error.7. Excōmunicatio.28.33. Fides.150. Furtum.9. Interpretatio.3. Isaias.2. Iudex.6.7. Iudicium.6.7.24.62. 64.82.83. Iustitia.21. Liber.29. Magister. Maledicere.1.

3 Sententia debet esse efficax, per potestatem defendentem, & recta, aliquo dirigente, & imperante.2. d.9.3.c.co.2. Missa.7.8. Mutatio. Notorium. Oratio.49. Parabola. Paulus.3. Periurium.7. Regere.14. Restitutio.7. Sacramentū.39. Simonia.13. Sponsalia.10. Stultiloquium. Votum.63. Vsura.202.311.

4 In sententia debent seruari tria. s. benignitas, discretio, & certitudo. 1o.8.co.3. Sentina. Meretrix.1. Seorsum. Agens.97. Mulier.2. Separatim. Separabile. Accidens.94. Actio.38. Materia.4. Separatim. Seorsum. Separatio.o.

1 **SEPARATIO** dat vtriq; partium totalitatem, & in continuis, dat esse actu.3.d.5.q.3.3.3m. Abduci. Abstractio.o. Accidens.94. Actio.27.34. Actus. 181. Amor. 58.61. Anathema. Angelus. 32.175. 176.349. Anima.13.114.c.

2 Separata a materia s̄m esse dicuntur, quæ nunq̄ possunt esse in materia, vt Deus & intelligibiles substantię, & quę possunt esse sine materia, vt transcendentia, quia non dependent a materia s̄m esse. Met.co. 2.+ Phy.co.1. Aqua.13. Aristoteles. 5. Arrius. Beatitudo.29. Bonitas.57.79. Charitas.90. Cœlum. 40. 139. Coniunctio. 4. Conscientia. 8. Corruptio. 5.7.

3 Separatio est delectabilis dupliciter. s. inq̄tum tollitur contrarium perfectioni rei, vel inq̄tum aliqua vnio fit. 12ª.q.36.3.2m.+3m. Culpa.6. Damnatio.43. David.3. Deus.401. Dimensio.9.10.11. Dispensatio.18. Diuelli. Diuisio.o. Diuortium.o. Excōmunicatio.1.c. Felicitas.4.5. Forma.1.24.35.69.161.c. Heresis.39. Instrumentum.1. Intellectus. 27.83. 124.125. 136. 137.242.269. Intelligentia.1. Ioannes.9. Iudicium. 83. Malum.26. Matrimonium.89.138. Metaphysica.9. Mors.42.c. Motus.39. Ordo.92. Pars.39. Peccatum.169. Pœna.25.46. Per se.3. Plato.5. Possibile. 10.

4 Homo separatur ab ecclesia quadrupliciter. s. per peccatum, excōmunicationem, schisma, & heresim. Psal. 26.co.4. Precisio.1. Raptus.11.12. Scientia.115. Schisma.o. Seorsum. Sponsa.5. Status.8. Susurratio. 2. Timor. 14. 66. Torcular. 1. Christus. 37. 38. 138.145.

Sępe. Afferre. Agiographę.2. Amen.3. Angelus. 453. Argumentum.4. Arrogantia.2. Baptismus.18. Capitale.6. Concupiscentia.11. Crebrum. Differentia.4. Frequenter. Frequentia. Fulmen. Futurum.2. Hebræi.1. Infirmitas.6. Intentio.19. Iris.4. Iudęi.9. Liber.26.27. Matrimonium.94. Membrum.6. Multoties. Opinio.8. Peccatum.154. Pœna.99. Pluuia. 4. Principatus.5. Prodigalitas.3. Senectus.4. Signū. 8. Terręmotus.

SEPTEM.+ Pręsens vita & lex vetus significatur p septem: sed per octo significatur futura gloria, & testamentum nouum. Psal.prolo.co.5. Angelus.61. Aquila.1. Arcturus. Bestialitas.1. Capitale.8. Castitas.11. Cœlum.59.61. Columba.1. Contradictio.1. Coruus.1. Domū.10.c. Eleemosyna.38. Excōmunicatio.31. Generatio.44. Gloria.10. Gratus.2. Humilitas.6. Ieiunium.26. Iudicium.62. Iustitia.22. Matrimonium.89. Misericordia.33. Nicolaus.1. Nomen. 84. Officium.17. Oratio.24.99. Ordo.71. Pascha.1. Paupertas.8. Pœna.59. Philippus.1. Pythagoras.2. Planetę.3. Pliades. Poetica.3. Psalmus.7. Sacramentum.151. Scenophegia. Superbia.2. Thales.1.

SEPTEMBER est quasi totus solennis, apud Iudęos, sicut & septimus dies. 12ª.q.102.4.10m. Consecratio.20. Festum.5.6. Septimus.

SEPTENTRIO habet multum de auro, propter frigus. Iob.37.co.5.ft. Aquilo. Cœlum.24. Terra.9. Ventus. 1.5.

SEPTENARIVS numerus, vniuersitatem significat. 12ª.q.102.5.5m. Donum.10.c. Sacerdos.24. Vitium.12.

SEPTENNIVM. Affinitas.9. Argumentum.26.

25. Ieiunium. 25. Matrimonium. 102. Obligari. 6. c. Ordo. 86. Professio. 5. Puer. 5. Satisfactio. 9. Sponsalia. 6. Votum. 35. Vsus. 6.

SEPTIMANA. Hebdomada. Septimus.

SEPTIMVS dies mensis, hebdomada, annus, & septimana, erant sabbata Iudæorum. Psal. prolo. co. 5. / Col. 2. co. 12. Dies. 11. c. September. Status. 6.

Septuagesima. Nuptiæ. 7.

Septuplex. Fornicatio. 9.

Septuplum. Claritas. 9.

Sepulchrum. Altare. 1. Angelus. 458. Archurus. Dies. 8. Sabbatum. 2. Sepultura. 0. Triduo.

1 SEPVLTVRA inuenta est, ne horror & fœtor sit viuis, & ad fidem resurrectionis futuræ, & vt oretur pro defunctis 4. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. / d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 0. Abraham. 15. 16. 17. Baptismus. 189. Caput. 7. Cimiterium.

2 Mos cuiuscunq; gentis in sepultura, & in officijs eius, seruari debet. 3a. q. 51. 2. 2m. Dies. 8. Ecclesia. 16.

3 Sancti patres procurauerunt sepulturas, pro suis corporibus sepeliendis, vt ostenderent, ea pertinere ad prouidentiam Dei, & ad resurrectionem. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 2m. Funus. Immersio. Sepulchrum. Statutum. 1.

4 Terra non consecrata in sepulturas, potest emi in sepulturas: & sepultura iam cõsecrata, potest vendi ratione materiæ, in necessitate ecclesiæ, sicut & calix consecratus ratione materiæ: non autem potest vendi ratiõe cõsecrationis, vel officij, vel concessionis in funere alicuius, vt. s. aliqs pro pecunia ibi sepeliatur: tñ nõ dantes oblationes debitas pro sustẽtatione, possunt cõpelli dare s̃m cõsuetudinem, & possunt puniri p sacramentorum subtractiones, non p sacerdotem cui sunt oblationes faciendæ, ne videatur p sacramentorum vel sacramẽtalium exhibitione, aliqd exigere, sed p aliquem superiorem. 22e. q. 86. 1. 3m. / q. 100. 2. 4m. / 3. 2m. / 4. 1m. / 3m. / 3m. / 4. d. 45. q. 3. ar. 2. q. 2. 1m. / q. 3. 1m. / 2m.

5 Sepultura non confert mortuo quo ad spiritũ, sed quo ad honorem eius, & pium affectum viuorum: ideo pro ea quidam commendantur. 22e. q. 32. 2. 1m. Torneamentum. Vsura. 275. 307.

6 Quæ sunt ad ornatum sepulturæ, prosunt viuis ad solatium, non autem defunctis: nisi per accidens, inqũtum excitant viuos, vt orent pro eis, vel inqũtum pauperes recreantur, vel ecclesia decoratur, vel dantur ad reuerentiam Dei, vt cera, oleum, & huiusmodi. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. c. 1m.

7 Locus sacer, prodest sepulto, nõ ex opere operato, sed ex opere operante: inqũtum ipse dum viueret, hoc meruit vel alij pro eo, vt sancti illius loci, & ministri frequentius & specialius orent pro eo. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. c. 4m.

8 Sepultura in loco sacro, non nocet impio, nisi inqũtum eam sibi indignam procurauit, propter humanam gloriam. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 5m.

9 Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiæ, sed solum ea quæ sunt euidentioris necessitatis. 22e. q. 32. 2. 1m.

10 CHRISTI / Christus noluit crucifigi, vbi sepultus est Adam. i. in Hebron, sed in Caluariæ locum cõmunem damnatorum, vt ostẽderetur q̃ crux Christi, est in remedium, contra peccatum totius mundi, & non tantum contra peccatum personale Adæ. 3a. q. 46. 10. 3m.

11 Sepultura Christi, operata est efficienter nostram salutem, sicut & mors eius. 3a. q. 51. 1. 2m. / 2. 4m. Caluariæ. Dies. 8.

12 Christus fuit sepultus conuenienti modo, & redditur ratio literalis, & mystica omnium gestorum circa hoc, 3a. q. 51. 2. 0. Tit.

13 Christus fuit conuenienter sepultus, ad probandum veram eius mortem, ad spem resurrectionis nostræ, & ad exemplum q̃ abscondamur a turbis. 3a. q. 51. 1. 0. / 2. 4. c. / q. 52. 4. c. / Opus. 3. c°. 241. 242. Triduo.

14 Christus fuit in sepulchro, tantum vna die vsuali, & duabus noctibus. i. triginta sex horis. 3a. q. 51. 4. 0. / q. 52. 4. c. / q. 53. 2. c. / Opus. 3. c°. 243. / 1e. Cor. 15. co. 1.

15 In sepulchro Christi, nullus fuit ante, vel post Christum sepultus. Io. 7. co. 2.

SEQVI rem in qua aliquid est, non oportet, nisi causetur ex principiis eius. Veri. q. 1. 2. 5m. Actio. 16. 37. 118. Actus. 98. Adam. 74. Affinitas. 10. 12. 15. Affirmatio. 3. 4. 5. Amor. 165. 101. 224. 233. 240. Angelus. 464. 465. Anima. 73. 238. 268. Animal. 47. Antecedẽs. 0. Apollinaris. 2. Apostoli. 17. Appetitus. 4. c. 44. c. 65. 83. 93. Assentire. 5. Audacia. 9. 13. Auditor. 1. Auersio. 8. Augustinus. 1. Bigamia. 4. Blasphemia. 21. Bonitas. 6. Campsoria. 3. Charitas. 88. Causa. 2. Cœlum. 107. Cognatio. 9. Conceptio. 31. Conclusio. 3. Concupiscentia. 12. Confessio. 16. Consequentia. 0. Constitutio. Contingens. 2. Correctio. 5. 16. Credere. 9. Culpa. 5. Dauid. 2. Defectus. 14. 21. Delectatio. 114. Dæmon. 46. Desiderium. 6. 9. Deus. 332. Diapsalma. Differentia. 10. 21. Dionysius. 5. 6. Dispositio. 32. 36. 39. Diuisio. 15. Doctor. 5. Dolor. 31. Donum. 14. Ebrietas. 5. 8. 9. Electio. 5. Episcopi. 2. Epyichia. 8. Esse. 67. 84. Eucharistia. 30. 195. 252. Euentus. Fides. 19. Finis. 29. Forma. 109. Fractio. 3. Generatio. 50. Gratia. 59. Gustus. 1. Habitus. Hæresis. 5. 6. 35. Homo. 30. Humilitas. 5. Iacob. 10. Ignis. 12. Ignorantia. 7. 28. c. Imitatio. Incipere. 3. Infidelis. 5. Ingratitudo. 16. 17. Instans. 1. 31. Instrumentum. 7. Intellectus. 226. 227. Intentio. 19. Inuoluntarium. 1. Ioannes. 19. Ira. 30. 59. Iuristæ. Iustificatio. 28. 35. Lucas. Macula. 9. Magi. 2. Malum. 43. Marcus. 2. Matrimonium. 79. 106. 133. 134. 142. Memoria. 9. Miles. 0. Misericordia. 12. 21. Motus. 8. 60. Mundus. 24. Natura. 35. Naturale. 24. Necessitas. 5. 12. Negatio. 8. Nomen. 18. Obedientia. 21. Occidere. 16. Omissio. 14. Operatio. 9. 12. 15. 48. 59. Oppositio. 4. 5. Origenes. 1. Passio. 30. Peccatum. 9. 53. 166. 192. Pœna. 25. Pœnitentia. 44. 106. Peruersus. Possibile. 9. Potentia. 35. 37. Præceptum. 53. Præcipere. 1. Prælatio. 25. Prius. 14. Ratio. 47. Relatio. 75. Resurrectio. 28. Rixa. 5. Sacerdos. 44. Sacramentum. 25. 73. Sapientia. 22. Scandalum. 20. Scientia. 96. 103. Scholaris. Sectari. Seditio. 3. Seruitus. 9. 13. Significatio. 4. Solus. 5. Somnus. 3. 4. Tactus. 10. Terra. 2. Tyrannus. 9. Tributum. 6. Tristitia. 1. 18. Vestigium. 7. 8. Voluntas. 8. 80. Votum. 53. Vsura. 51. 118. 169. 204. 214. 230.

SERA lignea, sectus est Isaias, a Manasse: sed Hieremias, & Zacharias filius Ioiadæ, lapidati sunt. He. 11. co. 4. Seraph. Seraphin. 4.

1 SARAPHIN interpretantur ardentes, seu accendentes. 1a. q. 63. 7. 1m. / 9. 3m. / q. 108. 5. 5m. / q. 109. 1. 3m. / 2. d. 9. 3. c. co. 1. / 5̃. 3. c°. 80. co. 2. / Veri. q. 9. 2. 1m. / Opus. 3. c°. 126. / Col. lec. 4. co. 4. fi. Angelus. 558. 559. Cherubin. 2.

2 Seraphin dicit̃ ab incendio, s̃m tres proprietates ignis scilicet motus continui sursum, excessus feruoris, & lucis. 1a. q. 108. 5. 5m.

3 Seraphin dicuntur incendentes, non quia influant habitum charitatis, sed quia illuminant de iis quæ ad amorem charitatis pertinent. 2. d. 9. 4. 5m. Dæmon. 5. Fruitio. 2. 3. Metaphora. 6.

4 Cherubin & seraphin p. N. sunt neutri generis, & numeri pluralis: & sic significant totum vnum angelorum ordinem. Per. M. vero scriptum, est masculini generis, pluralis numeri, & significat plures personas vnius ordinis. sed Cherub & Seraph, sunt masculini generis, singularis numeri, & significat vnam tantum personam illius ordinis. 2. d. 9. 4. 7^{m}. / Isa. 6. co. 3.

5 Seraphin est primus ordo primę hierarchię angelorum, quia in amando est completissima vnio ad Deum, quę facit iteriora amati penetrare. 1^{a}. q. 63. 7. 1^{m}. / 9. 3^{m}. / q. 108. 5. 5^{m}. / q. 109. 1. 3^{m}. / 2. d. 9. 3. c. co. 2. / ℨ. 3. c^{o}. 80. co. 2. / Veri. q. 9. 2. 2^{m}. / Opusc. 3. c^{o}. 126. / Col. lec. 4. co. 4. fi.

6 Imagines cherubin & seraphin, fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultum vt adorarentur, sed ad mysterium. 12^{e}. q. 102. 4. 6^{m}. co. 1. fi.

SERENITAS est quies aeris, & tráquillitas est ges maris. Met. 5. lec. 6. fi. Anima. 214. Iris. 2. Pax. 6. Sanguis. 15.

Sergius. Paulus. 2. Christus. 149.

Sericum. Festum. 10.

1 SERMO. / Loquelę sunt linguę principales, sermones autem sunt varietates idiomatum, in eadem lingua, vel modi loquendi. Psal. 18. co. 3. Baptismus. 76. 141. Docere. 0. Helias. 3. Idioma.

2 In sermone est aliqua gratia gratis data, ad efficaciter loquendum, sicut donum linguarum, ad posse intelligi a diuersis. 22^{e}. q. 177. 1. 0.

3 Gratia sermonis, dupliciter subtrahitur. s. vel propter culpam auditoris, vel pędicatoris, & bona opera vtriusque non merentur eam, nisi remouendo impedimenta eius. 22^{e}. q. 177. 1. 3^{m}. / Psal. 50. co. 15. Interpretatio. 0. Laus. 1. Lingua. 0. Logos. Loqui. 0. Maria. 1. 49. Pędicare. 0. Pędicator. 0. Prophetia. 27. Vsura. 56. 183.

4 Sermo dicitur durus dupliciter. s. quia resistit intellectui vel quia resistit voluntati. Io. 6. lec. 8. principio.

Sero. Dies. 7. č. Elephas. 7. Luna. 1. Matutinę. 0. Planetę. 1. Sol. 5. Tarditas. 0. Vesper.

1 SERPENS / Comestio serpentis, liberat a lepra. 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 1. 2^{m}. Adam. 64. Demoniaci. Maleficium. 4.

2 Per euaporationem fumi cuiusdam, trabes domus videntur serpentes. 2. d. 8. 5. 4^{m}. Mulier. 7.

3 Serpens ęneus, erat signum rei sacrę, sicut nunc imago crucis, quę ponitur tantum ad repræsentandum, nó autem erat sacramentum. 4. d. 1. q. 1. ar. 1. q. 1. 3^{m}. Paradisus. 6. Peccatum. 99. Reptile. 1. Serpentinus. Sirenę.

4 Et laudabiliter fuit ablatus, quia habebat speciem mali. s. idolatrię, licet esset bonus fm se, ex sui institutione. quol. 4. q. 12. 1. 13^{m}.

5 Diabolus dicitur serpens quadruplici ratione. s. propter renouationis ingenium, propter incedendi modum, propter venenosum morsum, & propter inuolutionis nodum. Isa. 27. fi.

Serpentinum. Naason. Serpens. 0.

Serua. Ancilla. Debitum. 20. Natura. 3.

Seruare. Abraham. 5. Apostoli. 9. Auis. 1. Baptismus 215. 233. 234. Contritio. 8. Contumelia. 4. Correctio. 14. Custos. Diuitię. 6. Epyichia. 7. Fallere. 1. Gabaonitę. Heresis. 69. Herodes. Indiuiduum. 17. Indulgentia. 25. Iudaizare. Iudæi. 4. 12. 44. Iudicium. 31. Iuramentum. 23. č. Lex. 173. Maria. 40. Martyrium. 11. Memoria. 1. 9. Mendacium. 15. 19. Meritum. 83. Modestia. 6. Puritas. 3. Obseruantia. 0. Peccatum. 424. Præceptum. 59. 64. 93. 131. 140. Professio. 2. 3. Promissio. 4. Promulgatio. 1. Religio. 25. 106. Sacramentum. 78. Sanctitas. 5. Scientia. 67. Sententia. 4. Sepultura. 2. Sobrietas. 1. Sponsalia. 5. Tributum. 3. Virginitas. 3. Votum. 29. 38. 65. 70. 74. Vsura. 143. 161. 199. 211.

Seruile. Ars. 11. 12. Baptismus. 206. Corpus. 37. Despoticum. Dominium. 9. Ignobilitas. Mœcanica. Obedientia. 42. Sabbatum. 5. č. Seruitus. 17. 18. Timor. S.

Seruilitas. Seruitus. 0. Seruus. Timor. 58. 59.

1 SERVIRE Deo, est cómune omni virtuti: sed exhibere ei aliquid in signum seruitutis, est proprium latrię. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. 2^{m}.

2 Seruire Deo propter temporalia, est praue intentionis. Iob. co. 6. fi. / c^{o}. 2. principio. Amor. 62. Baptismus. 36. Coniunctio. 6. Contemplatio. 10. č. Corpus. 37. 61. Cultus. 4. Deseruire. Deus. 100. Iumentum. Ministrare. Oratio. 26. 48. 49.

3 Qui seruit homini, sufficit quod ei subijciatur obediendo in licitis: sed qui seruit Deo, oportet quod subijciatur ei interius, bonum affectum habendo. 22^{e}. q. 104. 5. 0. / Psal. 2. co. 9. Perfectio. 53. Religio. 39. Rex. 6. Sanctus. 10. Simonia. 17. Vsura. 263.

4 Copula carnalis, retrahit animum a seruitio Dei, propter vehementiam delectationis, & solicitudinem. 22^{e}. q. 186. 4. c.

Seruitium. Ancilla. Cultus. 4. Ministerium. Obsequium. Oratio. 48. 49.

Seruitor. Minister. 0. Missa. 15. Fracingi.

1 SERVITVS. / Seruus dicitur ad dominum: ideo vbi est specialis ratio dominii, oportet esse specialem rationem seruitutis. 22^{e}. q. 81. 1. 3^{m}. / q. 104. 5. 0.

2 Relatio seruitutis & dominii, fundatur super actione & passione: ideo proprie non cóuenit naturę, sed personæ secundum naturam. 3^{a}. q. 20. 1. 2^{m}. / 2. c. Aduentus. 9.

3 Seruitus naturaliter refugitur, quia est impeditiua boni vsus potestatis. 12^{e}. q. 2. 4. 3^{m}. Alexius. Angelus. 181. Ars. 11.

4 Seruitus est contra naturam, quo ad primam intentionem naturæ, non autem contra secundam: quia naturalis ratio ad hoc inclinat, & hoc appetit natura, vt quilibet sit bonus: sed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat, vt ex peccato pœnam reportet. Et sic seruitus in pœnam peccati intruducta est. 12^{e}. q. 94. 5. 3^{m}. / 4. d. 36. 1. 2^{m}. Baptismus. 36. 206. Charitas. 113. Cato. Ciuis. 1. Ciuitas. 5. Corpus. 37. Debitum. 20.

5 Seruitus est de iure positiuo, sed a iure naturali prosiscitur, sicut determinatum ab interminato. 4. d. 36. 1. 3^{m}. / 2. c.

6 Seruitus quæ est de iuregentium, est naturalis, non quidem absolute, sed ratione vtilitatis consequentis, scilicet quod quis regatur a sapiente, & iuuet eum. 12^{e}. q. 94. 5. 3^{m}. / 22^{e}. q. 57. 3. 2^{m}. Deseruire. Deus. 294. 395. Dominium. 9. Dulia. 0. Eleemosyna. 19. Emancipatus. Famulatus. 1. Fides. 69. Filiatio. 8. 9. Gabaonitę. Hæresis. 103. 104. Ignobilitas. Ira. 40. Iudęi. 44.

7 Homo est seruus alterius hominis fm corpus: non autem fm mentem. 22^{e}. q. 104. 5. c. 2^{m}. / 6. 1^{m}. / q. 122. 4. 3^{m}. Iumentum. Iustitia. 90. Lex. 37. 132. Mancipatus. Manumissus. Matrimonium. S. Ministerium. Natura. 3. 38. Obedientia. 42. Ordo. 97. 100. 101.

8 Vir potest se in seruitutem dare ℨ voluntatem vxoris, non autem econuerso: tamen tenetur ei debitum reddere, etiam prohibente eius dño. 4. d. 36. 3. 0. Paulinus. Pœna. 38. Pœnitentia. 39. Præceptum. 136. Principatus. 1. Prudentia. 21. Religio. 14. 54.

9 Proles sequitur matrem in seruitute & libertate, quia ea ptinent ad corpus, quod est a matre: sed in honore, hereditate, & huiusmodi, proles sequitur patrem, sm iura diuina, canonica, & ciuilia, licet in quibusdam terris, non subiectis imperio, proles sequatur deteriorem conditionem. 4.d.36.4.0./.Ma.q.4.8.a.15. Sabbatum.5.c. Seruilitas. Seruire.o. Subiectio.o.

10 Vernaculus. i. in seruitute natus, vel seruus emptus ad seruitium Iudeorum, si fiat Christianus, liberatur a seruitute, nullo pretio dato. Si vero infidelis existens sit emptus ad mercationem, tenentur per statutum ecclesie infra tres menses, exponere eum venditioni: nec in hoc iniuriam facit ecclesia. 22[e].q.10.10.c. Testis. 7. Tributum. 6. Triumphus. Vendere. 17. Verberare. Vindicatio. 6. Vita, 67. Vsura, 246. 248. 259. 263.

11 SPIRITVALIS./.In spiritualibus est duplex seruitus & duplex libertas. s. peccati, & iustitie. 22[e].q. 183. 4.c. Cathena. Contemplatio. 10.

12 Seruitus triplex. s. peccati, hominis, & Dei. 22[e].q.122. 4.3[m]./.q.183.4.c./.Psal.33.fi./.Io.8.lec.4.co.3.principio./.Ro.6.lec.4.co.2.fi.

13 Seruitus peccati, non dicit coactionem, sed inclinationem ad sequens peccatum: vel dicit defectum virtutis naturalis. Veri.q.24.1.7[m].

14 Homo iuste relictus est a Deo, in seruitute diaboli, licet ille iniuste inuaserit eum. 3[a].q.46.3.3[m]./.q.48.4.2[m]./.q.49.2.c./.3.d.20.ar.4.q.2.2[m]. Demon.90. 118.119. Fides.69. Fomes.12. Heresis.103. Ieiunium.9. Latria.6.

15 Seruitus peccati, est vere seruitus, sed est libertas sm opinionem tantum: seruitus autem Dei, est econuerso. 22[e].q.183.4.c./.Ro.6.lec.4.co.3.principio. Passio.100.112. Peccatum.178.190.196. Poenitentia.38. Perfectio.53. Seruire.o.

16 Seruitus Dei non tollit seruitutem humanam, quia nunc per Christum liberamur a seruitute, quo ad animam tantum, in futuro autem, etiam quo ad corpus. Titum.2.co.5. Status.1. Timor. S. Vsura.246.248. 259.263.

17 Seruitus Dei duplex. s. bona, & mala: prima causatur a timore reuerentie: secunda vero, a timore poene. Io. 15.lec.3.co.1.fi./.Lec.4.co.3./.Phil.co.1.fi.

18 Seruitus Dei duplex, vna. s. timoris, quia est causa alterius mouentis, alia amoris, quia est causa alterius finis. Et hec conuenit sanctis, non autem prima. 3.d.9. q.1.ar.1.q.1.1[m]./.Io.15.lec.3.co.1.fi./.Ro.co.1.fi./.Gal.5.co.9./.Titum.co.2.principio.

SERVVS, est organum animatum, sm philosophum. 4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c. Angelus.181. Conseruus. Seruilitas. Seruire.o. Seruitus.o.

Sessio. Passio.104. Sedere.o.

Seth. Magi.2.

Sex. Absoluere.12. Accidia.8. Actio.4. Amor.191. Animal.26. Aqua.1. Concilium.4. Contemplatio. 9. Dies.2. Fides.2.16. Fortitudo.34. Heresis.84. Ira. 20. Iustitia.22. Legio. Legitimatio.2. Lingua.6. Litera.4. Luxuria.9. Matrimonium.116. Passio.39. Poenitentia.52. Senarius.4. Transcendentia. Vsura, 194.

Christus.119.191.

Sexagesimus. Fructus.17. Primitie.2.

Sexaginta. Cohors.3.

SEXTA dies creationis. 1[a].q.70.1.c./.q.72.0./.q.90. 4.c./.q.91.4.5[m]./.Potentia.q.3.10.1[m]./.Ma.q.16.4. 16[m]. Accidia.12. Adam.90. Animal.26. Crucifixus.1. Dies.25. Ieiunium.36. Illegitimus.1. Illuminatio.9. Missa.18. Passio.89. Psalmus.9. Vsura.289.

Sextupliciter, Paulus.15.

1 SEXVS ./.Modica mutatio, facit diuersitates sexus. 2.d.20.q.2.1.2[m]./.Met.10. lec.12.fi.

2 Diuersitas sexuum in eodem, vel in diuersis, causatur ex virtute coelesti, & ex dispositione materie. 1[a].q.115. 3.4[m]./.Veri.q.5.9.9[m]./.Met.10.lec.12.fi.

3 Prophetia potest conuenire mulieri, quia attenditur sm mentem illuminatam a Deo, ex qua non est diuersitas sexuum. 22[e].q.177.2.2[m]./.1[a].Cor.14.lec.1. co.1./.1[a].Thi.2.lec.3.co.1.fi. Baptismus.117.163. Beatus.43. Confirmatio.19.20. Ermaphroditus. Innocentia.7. Mulier.2. Ordo.97.99. Resurrectio.17.30.

4 Christus non debuit assumere carnem, per commistionem sexuum. 3.d.12.q.3.ar.2.q.1.0.

5 Sexus debuit assumi a Christo, non quidem ad vsum, sed ad perfectionem nature, sicut erit in omnibus, post resurrectionem. 3.d.12.q.3.ar.1.q.1.0.

6 Christus non debuit assumere vtrunque sexum, quia hoc esset monstruosum, & irrationabile. 3.d.12.q.3.ar.1. q.1.1[m].

7 Christus potuit assumere sexum foemineum, sed non decuit, quia venit vt doctor, rector, & propugnator humani generis. 3.d.12.q.3.ar.1.q.1.3[m]./.q.2.0./.L.fi.

SI, coniunctio conditionalis.o. Coniunctio.11.

SIBYLLA expresse prophetauit de Christo. 22[e].q. 2.7.3[m]./.q.172.6.1[m]./.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3[m]./.Veri. q.14.11.4[m]. Fides.67. Imperator.5. Reuelatio.10.

Siccitas. Animal.36. Cete.6. Desiccabile. Elephas.4. Exiccare. Fames.1. Flamma. Fumus. Ignis.2. Ims.1.3. Leo.1. Odor.2. Pluuia.4. Puluis.o. Sapor. Sydera. Sonus. Vapor.o.

Sicilia. Corsica. Gallici. Terremotus.6.

1 SICVT, importat similitudinem, non autem equalitatem. 1[a].q.60.4.2[m]./.Virt.q.2.9.9[m]./.Io.17.lec.5.co. 1.fi. Amor.169. Angelus.315. Fortitudo.25.42.

2 Sicut, quandoque dicit equalitatem, & quandoque similitudinem tantum. Io.10.lec.4.principio./.c[o].15.lec.2. principio. Puta. Vt.

SYDERA duplicia. s. volantia propter materias siccam modicam, & discontinuam, & proiecta, de materia humida. Psal.17.co.8. Astrologia.o. Astrum. Coelum.51.56.57.59.60. Diuinatio.15. Fatum. Fumus. Stella.o.

1 SIGILLVM est, quo in aliqua re est forma sigillata & impressa. Virt. q.1.9.c.fi. Signare. Virtus. 208.209.

2 Sigillum confessionis, conuenit tantum sacerdoti, vt est minister Dei. Tamen alij in necessitate, participant aliquid de actu eius, & de actu clauis. Et tenentur celare, quis proprie loquendo, sigillum confessionis non habeant. 4.d.2.q.3.ar.1.q.3.0./.ar.2.4[m]. Confessio. R.

SIGNACVLVM, dicitur dupliciter. s. expressum signum, habens similitudinem rei, & signum occultans secretum, reuelandum amicis. Ro.4.lec.2.co.1.

Circuncisio.8. Ordo.59. Signum.o. Virginitas.9.34.

SIGNARE, duo significat. s. claudere sub sigillo, & expressionem figure. Isa.8.lec.3.co.1. Designare. Signatum.

Signatum. Animal.47. Conceptio.5. Corpus.55. Effectus.11. Eucharistia.135. Forma.23. Indiuiduum. 18. Instans.5. Ocium. Poenitentia.101. Scriptura.20. Signare. Signum.o. Simplicitas.1. Tentare.23.

1 SIGNIFICATIO proprie dr, respectu rationis nominis, suppositio vero, respectu eius cui conuenit nomen, si directe continetur sub eo, copulatio autem, si indirecte. 3.d.6.q.1.3.c./.Potentia. q.9.4.c. Abiicere. Abiutio, Abstractum, 5.6.7. Accidens.10.65.71.84.

Accipere,

Accipere. Acolitus. Actus. 8.191.194.195. Adeps. 3. Adiectiuum.3.4.7.8.12.13. Adoratio.7. Affirmatio.3. Agnus.5. Alietus. Alius.1.2. Alleluia. Altare. 1.c̃. Amen.o. Amictus. Amor.103. Ampliatio. Angelus.397.449.611. Animal.79. Annulus. Aptio.1. Apostoli.10. Apud.o. Aqua.14.17. Aquila.o. Ara. Aranea.1.

2 Terminus singularis, idem significat & supponit secundum sophistas, non autem terminus cõmunis. 1^{a}.q. 39.4.2.1. Arbor. 1. Arca.o. Arcus.o. Argentum. 2. Assumere.6.25. Attributa.14. Bacculus.o. Baptismus.76.163.164.167.244. Benedictio.8. Bethleem. Bonitas.94. Brachium.1. Calcaneus. Caligę. Canis. 1. Caput.2. Charadrion. Casula. Cathegorica. Causa.13. Cerimonia.8. Cete.2. Ciconia.1. Cignus. Circuncisio.3.7.10.11.

3 Nomen non significat, nisi mediante conceptione intellectus.1^{a}.q.13.1.c./4.c.1^{m}./9.2^{m}./Veri. q.2.1.c. 6./Po^{a}.q.7.6.c./q.8.1.c.co.2./q.9.5.c.
Cithara. Collectiuum. Columba.1.2. Conceptio.5. Conceptus. Confirmatio.27. Connotare. Consecratio.1. Consideratio.2. Consignificare. Cornicula. Cornu. Coruus.2. Creatura.27. Cultus.6. Currere. Dalmatica.2.3. Datio.23. Decimę.4.6.13. Delictum.1. Dęmon.37.38.103. Denotare.

4 Modus significandi, sequitur modum intelligendi. 1^{a}. q.45.2.2^{m}. Designare. Deus.58.147.297. Diapsalma. Dici.3. Dictio.o. Differentia.10. Diffinitio.3.20. 24.46. Dignitas.1. Dominatio.1. Donec. Duricies.1. Ebur. Egere.1. Ens.1.2.4.36. Enunciatio.5. Aequoca.1.2.3.12. Esse.1.2.76. Essentia.1.9.12. Aeternitas.6.17.29.36.41. Etymologia. Ethos. Eucharistia. 77.83.121.132.168.185. Excessus.1. Exorcismus.6. 12. Exufflatio.

5 Ad proprietatem locutionis, requiritur res significata, & modus significandi.1^{a}.q.39.4.5.c. Facere.3. Fallere.2. Falsitas.14. Fauus. Fœminalia. Fœmininum. 2. Fermentũ.o. Festũ.9. Fictio.3. Fides.100. Figura. o. Filiatio.17. Fimbria. Finis.15. Flos.1. Framea. Fructus.14. Futurum.1. Galilea.1. Gazophylatiũ.o.

6 Variatio dictionis in principio, mutat significationes, & variatio in fine, mutat consignificationem apud latinos. Sed apud grecos, mutat in verbis, etiam in principio.3^{a}.q.60.7.3^{m}. Generatio.51. Genus.43. Gladius.1. Grãmatica. Gratia.84. Gryphus. Habere.3. Herodius.2. Hircus. Homo.84. Idea.22.c̃. Idem.1. Ieiunium.35.

7 Nomen totius, non significat partes, nisi materialiter. 3.d.2.q.1.6./L.prin^{o}./d.6.L. Hierusalem.2. Iesus.1.4.5. Impersonale. Incipere.1. Inclinatio.5. Indiuiduum.8. Infernus.3. Intellectus.159.164. Intelligentia.1. Intẽtio.2.18. Ioãnes.20. Hypothetica. Ira. 9. Iris.o. Iubilus.2.3. Iudicium.2. Ius.1. Iustificatio. 4. Lacus.2.

8 Plus est in significatione nominis compositi, q̃ in significationibus componentium.3.d.10.q.1.ar.2.q.3. 3^{m}./quol.8.14.1^{m}. Laqueus.1. Lazarus.1. Leuiatan. Lex.136. Lia. Libanina. Lignum.1. Lilium. Logica.13. Logos. Lotio. Lucerna. Luna.7. Lupus. Lutum. Maledicere.4. Manipulus. Manna. Manus.3. 5. Matrimonium.19.20.51.

9 Significatio est essentialis enunciationi. Veri. q. 1. 6. 4^{m}. Medium.6. Mel.1. Membrum.6.7. Mendacium.11.13. Mergulus. Metaphora.o. Miluus. Minister.2. Missio.41. Mitra. Mos.1. Motus.2.3. Mulier.1. Mundicia.2. Natura.21. Nolo. Nomen. S. Nominatiuus. Numerus.21.22. Nuptię.5. Oblatio.7. Oleum.2. Onocrotalus. Oratio.11. Ordo.35. Origo. 2. Ossa. Pallium.2. Palpebrę. Parasceue. Pascha.3. Passio.15.60. Pax.22. Pœnitentia.101. Pentecoste. Per.o. Persona.4.5.12.19.21.22. Petra. Phase. Planetę.3. Ponere.o. Porphyrio. Po^{a}.1.5.

10 Significatio orationis relata ad rem significatam, est simplex, inquantum significat vnum.s.compositionẽ. Licet relata ad partes orationis, videatur cõposita, tñ significationes earũ, sunt vt dispositio materialis ad significationem totius.4.d.8.q.2.2.7^{m}. Praceptũ.19. 63. Prędicari.33.34.37. Prędicator.8. Principium.1. Priuatio.15.16. Pronomina.5. Prophetia.25.34. Proportio.1. Propositio.14. Psalterium.1. Pupilla. Puluis.2. Quantitas.18.19. Quaternarius. Quiest.2. Raab.1. Rachel. Relatio.87.89. Religio.20. Res.1. Resurrectio.1. Roboam. Rugitus. Ruth.

11 Significatio orationis, est tota simul, & eam complet vltima particula eius.4.d.8.q.2.3.6^{m}./7^{m}. Sabbatum.2. Saccus. Sacramentum. 12.c̃.32.c̃.85. 94. 95. 118.c̃. Sacrificium. 24.25.34.35. Sagitta.1. Salina. Sanctificatio.11.17. Sandalia. Sanitas.7. Sapientia. 45.47. Scenophegia. Scientia. 1. Schismos. Sensus. 37. Septem. Septenarius. Seraphin.4. Signum.o. Simonia.28. Sinistr.4. Synonyma. Sitis. Solus.3. Spes. 17. Spina.2. Siritus. 2.3. Stare. Status.1. Stola.o. Stratus.2. Strucio.2. Stultiloquium. Subsistentia.7. Substantia.5. Sum. Suppositum.3.4. Templum.6.9. Tempus.39. Trinitas.2.4. Triplicitas. Thurificatio.o. Thus.1. Turtur.3.c̃. Verbum.1.c̃.36.37.44.48.c̃. Veritas.8.14.17.18.19. Vermis.1. Verum.2. Vespertilio. Vestis.4. Virginitas.14.15. Virtus.1.c̃. Visio.1. Vita. 1. Vnctio.1.4.34. Vnicornis. Vnitas.51. Vniuersale. 3. Vnum.1. Voluntas.6. Vox.o. Vsura.107. Vsus.1. Vter. Vxor.4.10. Christus.9.

1 SIGNVM quantum est in se, importat aliquid manifestuz quo ad nos, quo manuducimur in cognitionem alicuius occulti. 4.d.1.

2 De ratione signi, nõ est prius vel posterius in natura, sed tantum esse nobis pręcognitum. Veri.q.9.4.5^{m}. Abrahã.8. Acham.o. Actio.106. Actus.169. Adoratio.6. Aductus.7. Affectio.5.6. Amor.67.94. Angelus.441.c̃. Animal.47. Argumentum.2. Assumere.25. Auis.2. Aurora. Baptismus.167.243. Character.2.4.11.12.21.47. Cã.48. Cidaris. Circuncisio.8. 27.48. Cogitatio.7.11. Cognitio.6. Colomba.2. Coma. Conceptio.5. Conceptus. Confirmatio.9.23. Cõiectura.1.3. Corpus.55. Crux.5. Cultus.17. Debitus. 15. Dęmon.8.9.21.81. Demonstratio.1. Deus.297. c̃. Dies.2. Diuisio.21.

3 Signum est prius signato, & quandoq; econuerso, & aliquando simul. Isa.7.lec.2.co.2. Dolus 4. Donum.44. Effectus.11. Eucharistia.11.20.38.45.120. 130.135.168.273. Figura.1.2. Fornicatio.6. Gedeõ. o. Grãmatica. Gratia.101.102. 170. Hęresis.23. 24. 30.31. Honor.6.14.27. Humilitas.10. Imago.5. Immunias. Incantatio. Incarnari.4. Indicia.

4 Signi potest esse signum, respectu diuersorum, & sub vt est in alia specie, non autem in eadem specie.3^{a}.q. 48.3.2^{m}./1.d.1.L.1^{m}./4.d.8.q.1.art.2.q.1. 1^{m}./q. 2.3^{m}. Intelligibile.3. Iocunditas. Ira.50. Iris.o. Ironia.2. Iudęi.5. Iudicium.84.c̃. Iuuentus.2. Laus. 2. Lex.112. Lingua.1. Mahumetus. Manifestatio. 2. Materia.35. Matrimonium.25.58.59.60.

5 Signum multorum ordinatorum ad vnum, non est ambiguum & fallax, sed est certum.3^{a}.q.60.3.1^{m}. Menstruus.7.

6 Falsitas est in signo, cum deficit adęquatio tripliciter, scilicet cum significatur plus esse quã est, vel esse quod non est, vel esse id cuius contrariũ est. Opus.61.c^{o}.52.

Miraculum.6.41.43. Misericordia.27. Missio.3.4.5. 21. Monstrum.1. Natiuitas.26. Nomen.25.68.

7 Aliquando per modum substantię, aliquando per modum accidentis substantię, aliquando per modū actus, & aliquando per modum accidentis actui, signū attribuitur rei. Opus.73.c°.1. Numerus.12. Nutrire.2. Nutus. Ocium. Ordo.41.42.59. Pallium.3.

8 Signum quandoq; dicitur causa, s. quando est notior effectu. Sed sępius dicitur de effectu, & diuiditur cōtra causam. Tamen ideo potius dicit scriptura, vt luminaria sint in signa, quā in causas, vt occasionem idolatrię tolleret. 1ª.q.70.a.2.2m./.2.d.15.q.1.a.2.1m./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.5m./.d.47.q.2.ar.1.q.1.c./.2.3m./.3.3m./.3.3.c°.112.fi./. Libro.4.c°.55.3m./.97.1m./.4m./. Veri.q.9.4.5m./. Poª.q.5.9.c. Paradisus.8. Paruipensio.2. Passio.69.74. Peccatum.340. Oppositum videtur dicere. Poª.q.7.7.10m.

Du°.1124°. R fi°, sicut Du°.471°.

Pœnitentia.65.101. Permissio.4. Potestas.10.

9 Causa principalis, non potest proprie dici signū effectus, licet occulti, & causa sit sensibilis, & manifesta, sed tantum causa instrumentalis.3ª.q.62.1.1m.

10 Ratio signi, prius conuenit effectui, quā causæ quę est ratio essendi tantum. Sed econuerso, si sit ei ratio etiā significandi. Veri.q.4.1.7m. Prædicari.32. Prælatio.14. Primitię.4. Processio.68. Prophetia.7.58. Propositio.4. Pudicitia.1. Quia. Religio.40.

11 Signum primo & principaliter, conuenit sensibilibus. Non autē intelligibilibus, nisi vt sunt manifestata per sensibilia.3ª.q.60.4.1m./. Veri.q.9.4.4m. Reprobatio.5. Reputare. Res. Resurrectio.47. Reuelatio.2.3. Sacramentum.4.5.6.11.136.143. Sacrificium.1.

12 Cognitio signorū, est via ad res, in eo qui accipit sciētiam ex signis. Sed in significante, est econuerso.1.d.1.L.2m./. Veri.q.12.7.5m. Salomon.1. Scire.6. Scriptura.10. Serpens.3. Seruire.1. Signaculum. Signatum. Significatio.0. Syllogismus.3.

13 Si aliquis probaret, ꝙ omne elementatū est corruptibile, per hoc ꝙ videtur tempore antiquari, esset probatio per signum. Non autem per se, neq; propter quid. Post.ᵛ.lec.14.fi. Simplicitas.1. Simulatio. Sōnium.3. Somnus.4. Superbia.34. Suspicio.2. Tributum.2. Verbum.18.21. Verecundia.5. Veritas.14. Verum.2. Vsura.226.275.314. Vti.15. Zacharias.2.

14 PETITIO SIGNI./. Petere signum a deo, contingit dupl̄r. s. ad explorandū potestatē dei, vel veritatem dicti eius, & ad instructionē. Primū est peccatum tentationis dei, nō autem secundum.22ᵉ.q.97.2.3m. Silentium. Baptismus.53. Episcopus.23. Hęresis.84. Religio.77. Reticere. Tacere.0.

Siligo. Eucharistia.62. Silla. Hieronymus.1.

1 SYLLOGISMVS dialecticus, est ex probabilibus.

Post.ᵛ.co.3. Canis.2. Conclusio.0. Consideratio.2. Demonstratio.0.

2 Immo est ex necessariis, cū dialectica sit scientia, & nō opinio. Met.4.lec.4.co.2.fi. R fi°. Du°.1125°. Diffinitio.8.11.

3 In syllogismis qui fiunt per signa, conclusionem quæ est per se, nō scit aliquis per se, neq; propter quid, etiā si præmissę essent semper, nō per se. Post.ᵛ.lec.14.fi. Dormiens. Elenchus. Enthymema. Inductio. Ratio.17.35.43.45.

4 Syllogismus erroneus, non est vere syllogismus, sed est quędam sensibilis demonstratio, vel resolutio in sensum. Opus.47.co.1.fi.

5 In agendis, fit syllogismus, cuius maior est a synderesi, & minor a ratione superiori, sed conclusio est cōscientia.2.d.24.q.2.4.c./.q.3.3.c./. Veri.q.17.2.c. Reduplicatio.3. Scientia.93.117. Syllogizare.

6 In agendis, fit syllogismus, cuius maior vniuersalis, est intellectus practici, minor vero particularis, est rationis particularis.i.cogitatiuę, conclusio autem est in electione operis.22ᵉ.q.76.1.c./.q.90.1.2m./.4.d.50.q.1.3.8m./. Veri.q.10.5.c.fi.

7 Syllogismus necessario est in quolibet actu virtutis, & peccati. Sed temperatus & intemperatus, syllogizant ex triplici propositione, continens autem, & incontinens, ex quadruplici propositione, sed diuersimode. 12ᵉ.q.77.2.4m./.2.d.24.q.3.3.c./. Ma.q.3.9.7m.

CIRCVLARIS ELENCHVS.

8 Syllogismus circularis fit ad ostēsionē conuertibilitatis cōclusionū. Ce.2.lec.15.co.3.fi./. Post.ᵛ.lec.14. prin°.

9 Syllogismus elenchus inducitur ad redarguendum aliquam falsam positionem. Met.4.lec.6.fi.

Syllogizare. Angelus.349. Syllogismus.0.

SILOE, est quidam fons, qui nascitur ad pedes montis Sion, cuius aquę p oras ebulliūt, & per vias vadūt. Vñ significant reges Iuda, qui qñq; boni & potētes, qñq; mali erāt & imbecilles. Et tñ legitime & quiete regnauerunt, comparatione regum Israel, qui omnes cogebant populum ad idola. Isa.8.lec.2.principio.

Sylua. Baptūs.123. Desertū. Fides.59. Homicidiū.3. Vsura.170.199.202.203.204.205. Vsus.10.

1 SYLVESTER Papa, excōmunicauit eos a quibus exulauit, non quidē ex vindicta, sed ex zelo dei.22ᵉ.q.108.1.4m. Altare.4.

2 Syluester fuit primus papa, qui obedientiā habuit ab impatoribus. Op°.20.li°.3.c°.16.17. Martyriū.12.

1 SYMBOLVM, importat similitudinē, & collectionem quadruplicē. s. credentiū, prędicantiū, credendorū, & beneficiorum.3.d.25.q.1.ar.1.q.3.4m.

2 Necesse fuit edere plura symbola, contra diuersas hæreses. Nec differunt, nisi ꝙ explicatur in vno, implicitum in alio.22ᵉ.q.1.9.2m./.10.1m./.2m./.3.d.25.q.1.ar.1.q.3.2m./. Poª.q.10.4.13m.

3 Edere nouum symbolum, pertinet tantum ad Papā, sicut & cętera pertinentia ad totam ecclesiam.22ᵉ.q.1.10.0./.q.11.2.3m./. Potentia.q.10.4.13m.

Fides. A. Spes.56.

4 In symbolis, dicitur credo in deum, in persona ecclesię, cuius fides est formata, quę inuenitur in oībus illis, qui sunt numero & merito, de ecclesia: & vt siqui fideles, fidem formatam nō habent, ad hanc formā pertingere studeant.22ᵉ.q.1.9.3m./.3.d.25.q.1.2.4m.

5 In symbolo apostolorum, melius dicitur, sanctam ecclesiam, quā in sanctam ecclesiam. Tamen si dicatur, in sanctam ecclesiam, intelligitur in spiritum sanctū, sanctificantē eam.22ᵉ.q.1.9.5m./.3.d.25.q.1.2.5m.

6 In quolibet concilio, compositum est aliquod symbolum, non quidem aliud a prȩcedenti, sed explicans aliquid implicitum in priori, contra nouam hęresim.1ª.q.36.2.2m./. Poª.q.10.4.13m.

7 In symbolo patrū, nihil explicatur de descensu Christi ad inferos, quia nullus error exortus est contra hoc.22ᵉ.q.1.9.4m./.3.d.25.q.1.2.8m.

8 Symbolum patrū, publice cantatur in missa, quia editum fuit, fide iam manifestata, & ecclesia pacē habente, & est declarans symbolum apostolorum, editū tempore persecutionis, fide nondum propalata. Ideo symbolum apostolorum occulte dicitur in prima, & in cōpletorio, quasi contra tenebras errorum præteritorum & futurorum.22ᵉ.q.1.9.6m./.3.d.25.q.1.ar.1.q.3.4m.

9 Symbolum patrum, dicitur statim post euangelium, quasi expositio eius. Illud autem symbolum Athana

sti, dicitur in prima, quasi expulsis iam hereticorum tenebris. Et vtrunq; dicitur tantum in diebus, in quibus hoies magis cōsueuerūt venire ad ecclesiā, & in quibus solēnizatur aliqd de ptinentibus ad articulos fidei. 3^{a} q.83.4.c./3.d.25.q.1.art.1.q.3.4^{m}/.4.d.8.L.co.3.

10 Athanasius composuit manifestationem fidei, nō quidem per modum symboli, sed per modum doctrinæ, licet autoritate Papę, habeatur vt regula fidei, quia in tegrā fidei veritatē, breuiter cōtinet. 22^{e}.q.1.10.3.3^{m}.

11 Symbolum eius, diuiditur in duas partes, secundū duas naturas, in vna persona Christi, contra quas, tempore eius, maxime insurrexerunt hęreses. Alia vero symbola, non sunt ex principali intentione contra hæreticos. Ideo diuiduntur in tres partes, sm numerum triū personarum in diuinis. 3.d.25.q.1.ar.1.q.3^{m}.

Simeon. Natiuitas.27.

Similari. Assimilatio.0. Medic^{o}.11. Sise. Silitudo.0.

Simile. Actio.4.107. Adęquari.0. Agens.50.72.c. Aleator.1. Ars.27. Amor.108. Assimilatio.3. Causa.36.c. Cœlum.97.156. Confessor.5. Cōsimile. Cornelius.3. Correctio.17. Delectatio.42. Deus.85. Ens.13.14.15. Eucharistia.104. Excusatio.2. Fractio.1. Generatio.26.43. Grando. Gratia.135. Habitus.39.60. Ignis.11. Imperfectio.2. Inclinatio.3. Iustificatio.23. Loqui.6. Malum.31. Maria.40. Materia.5. Matutinę.3. Metapho^{a}.4. Misericordia.16. Mulier.1. Naturale.16. Passio.54. Pater.3. Peccatum.180. Similari. Similiter. Similitudo.0. Superior.0. vsura.137.163.186.273.295.301.

Similiter. Animal.45. Campsoria.5. Simile. Similitudo.0. Vsura.192.

1 **SIMILITVDO** est relatio ęquiparantię, non tamen semper denominat vtrunq; extremorum, sed tantum quando forma est ęqualiter & eadē ratione in vtroqs extremorum. 1^{a}.q.4.3.4^{m}/.q.42.1.3^{m}/.1.d.19.q.1.2.c./d.35.4.6^{m}/.d.48.1.4^{m}/.ƺ.1.c^{o}.29./Veri.q.2.11.1^{m}/.q.23.7.11^{m}/.Po^{a}.q.7.7.10^{m}. Actio.4.107.

2 Similitudo duplex.s.relatio realis, & relatio rationis. Prima requirit distinctionem realem, non autē secunda, sed distinctionem rationis tantum. Veri.q.2.2.3^{m}.

3 Similitudo duplex.s.participationis eiusdem formę, & proportionis. 1^{a}.q.4.3.0./q.14.3.2^{m}/.Veri.q.4.4.2^{m}/.Po^{a}.q.7.7.4^{m}.

4 Similitudo duplex.s.proportionalitatis, & per participationē eiusdem qualitatis. Prima est inter corporalia & spiritualia, non autem secunda. 1.d.34.q.3.1.2^{m}/.4.d.1.q.1.ar.1.q.5.3^{m}/.d.45.q.1.ar.1.q.1.2^{m}. Actus.12.13.14.

5 Similitudo duplex.s.repręsentationis, & secundū conuenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens & cognitū, nō autē secūda. 1^{a}.q.85.8.3^{m}/.q.88.1.2^{m}/.1.d.34.q.3.1.4^{m}/.4.d.49.q.2.1.7^{m}/.Veri.q.2.3.9^{m}/.5.5^{m}/.7^{m}/.13.1^{m}/.q.4.4.2^{m}/.q.8.11.3^{m}. Adā.14.64. Adęquari.1. Agēs.28.70.71.c.81.115.

6 Similitudo duplex.s.vt principiū, & vt principiatum. Prima dicitur exēplar, secunda vero imago. 1^{a}.q.35.1.1^{m}/.ƺ.4.c^{o}.11.co.4./Veri.q.7.1.11^{m}/.5.2^{m}.

7 Aliqua dicuntur similia dupliciter.s.participando vnā formam, & secundum ꝙ vnum imitatur alterum, sm proportionalitatem. Prima sunt cōposita. Ideo nulla creatura est sic similis deo, sed solū secundo modo. 1^{a}.q.4.3.0./q.44.3.1^{m}/.1.d.34.q.3.1.2^{m}/.d.35.4.6^{m}/.d.48.1.c./2.d.16.1.3^{m}/.ƺ.1.c^{o}.29./Libro.4.c^{o}.7.11^{m}/.Veri.q.2.11.0./q.23.7.10^{m} Po^{a}.q.3.4.9^{m}/.q.7.7.0./Psal.34.co.7. Agere.9. Alienum.8. Amicitia.2. Amor.108.152.176.193.194.230.c.242. Angelus.174.178.301.331.357.c.

8 Similitudo creaturæ ad deum duplex.s.secundum participationem alicuius bonitatis dei, & secundum proportionalitatem. 2.d.16.1.5^{m}/.3.d.2.q.1.art.1.q.1.3^{m}/.Po^{a}.q.3.4.9^{m}/.6.25^{m}. Animal.5.121.156.324.360. Animal.71. Anthropospatos.

9 Similitudo creaturę ad deum duplex.s.ad intellectum dei, & ad essentiam eius. Primo modo, forma * intellecta per deum, est vnius rationis cum re intellecta, licet non habeat eundem modum essendi: quia forma intellecta, est tantum in intellectu, forma autem creaturę, est vt in re. Scdo modo sm qd ipsa diuina essentia, est omnium rerū similitudo superexcellens, & non vnius rationis. Et ex hoc modo similitudinis, contingit quod bonum, & huiusmodi, prædicantur cōiter de deo & de creaturis, nō autē primo modo. Po^{a}.q.7.7.6^{m}. Appetitus.2.3.4. Appropriatio.2.3.20.21.

10 Similitudo pdestinatorum ad filiū dei duplex.s.imperfecta, sm aiam & sm corpus.i.per gratiā, & perfecta vtroqs modo.i.per gloriā. Ephe.co.6.prin^{o}. Approximatio.0. Ars.7.13.18.27. Artifex.1. Assimilatio.0.

11 Similitudo triplex creaturę rationalis ad deum.s.secūdum esse naturę, secundum cognitionem, & secundum potestatem operandi ad beatitudinem obtinendā. 22^{e}.q.163.2.0./Po^{a}.q.9.9.c.fi Attingere.3. Augmentum.18. Beatitudo.19.96. Bonitas.1.2.5.14.21.

12 Primas duas habuit angelus a principio, & tertiā appetiit. Sed homo, tantum primam habuit in sua creatione, & reliquas appetiit. 22^{e}.q.163.2.0./Po^{a}.q.9.9.c.fi. Caput.2. Character.2.6. Charitas.16. Causa.24.36.c.52.96. Cœlum.97.99.156.

13 Similitudo creaturę ad deū, deficit a similitudine vniuocorum dupliciter.s.quia non est per participationem vnius formę, sed est per essentiam de deo, & per participationem de creaturis, & quia est eminentius in deo. Po^{a}.q.7.7.2^{m}. Certitudo.9. Circuncisio.9.

14 Nō dicimus deū esse similem aliis rebus, sicut neqs dicimus hoiem esse similē suę imagini. Dio^{o}.9.lc.3.co.1.

15 Verbum, idea, deus, & quęlibet causa, dicitur large similitudo.i.exemplar creaturę, & effectus, non autem proprię. 1^{a}.q.35.1.1^{m}/.q.57.2.2^{m}/.Veri.q.4.4.2^{m}. Cognitio 1.61. Cohors.1. Cōmunicabile.3. Conceptio.6. Conformitas.1. Coniunctio.1.

16 Similitudo conuenit verbo* inquantū ipsum est qdam similitudo rei intellectę, sicut genitū est similitudo generantis: sed ad amorē pertinet, non quod ipse amor sit similitudo, sed inquantum similitudo, est principium amandi: & ideo genitū.s.verbū, est principium amoris. 1^{a}.q.27.4.2^{m}. Contemplatio.6. Contradictio.4.

17 Similitudo in diuinis, aliter pertinet ad verbum, & aliter ad amorem. 1^{a}.q.27.4.2^{m}.

18 Immo ipse amor non est similitudo. 1^{a}.q.27.4.2^{m}/.3^{m}/.ƺ.4.c^{o}.23.fi. ⌐ R fi^{o}. Du^{o}.1126°.

19 Similitudo aliter pertinet ad verbū, & aliter ad amorem. Nam ad verbum pertinet, inquantum ipsum est quędā similitudo rei intellectę, sicut genitum est similitudo generātis. Sed ad amorē pertinet, nō ꝙ ipse amor sit similitudo: sed inquātū similitudo est prin^{m} amādi. Vnde nō sequit ꝙ amor sit genitus: sed ꝙ genitū verbum est prin^{m} amoris. 1^{a}.q.27.4.2^{m}. Creatura.4.8.

20 Similitudo & dissimilitudo in diuinis, attenditur sm essentiam, non autem sm relationes. 1^{a}.q.36.4.3^{m}.

21 Silitudo & vnio, psit eē rlones æquiparātię in creaturis, nō aūt īter deū & creaturā. 3.d.5.q.1.ā.1.q.1.2^{m}.

22 Quęlibet res est silis deo, & imitat eū, sʒ imperfecte. Veri.q.2.1.c.fi/.11.1^{m}. Deus.13.84.85.86.93.188.

23 Minima similitudo est creaturę ad deum, secundū cōuenientiam in natura, & est maxima in repręsentari expressissime, Veri.q.2.3.9^{m}.

minatio. 13. Imaginatiua. 2. Imago. 36. Imperare. 11. Iniustitia. 2. 8. Instans. 5. Instrumentum. 7. Intellectus. 52. 79. 160. 303. Intentio. 19. Inuoluntarium. 2. Ioseph. 2. Hypocrisis. 1. 3. 5. Ira. 10. 17. 22. 63. Ironia. 1. Iudei. 12. Iudicium. 12. Ius. 7. Iustitia. 26. 28. Iustificatio. 29. Iustus. 9. Lex. 39. 109. Luna. 5. Lux. 25. Macula. 14. Magis. 4. Malum. 63. Mare. 3. Maria. 64. Materia. 1. Matrimonium. 48. 53. Medium. 14. Mendacium. 13. Mensura. 2. Meritum. 39. 43. Misericordia. 16. 26. 37. Mitis. Mors. 29. Motus. 53. 55. 69. Mundus. 16. Natura. 10. 17. Naturale. 10. 21. 23. 24. Negatio. 5. Nihil. 4. Nomen. 12. Obiectu3. 11. 17. Occidere. 12. Operatio. 14. 32. Oppositio. 14. Oratio. 15. 18. 34. 81. Ordo. 3. Ornatus. 6. Paradisus. 3. Pars. 11. 14. 33. Passio. 5. 18. Peccatum. 93. 95. 214. 363. 404. 418. Pœna. 13. 39. 54. 68. Pœnitentia. 127. 135. Per. 3. Perfectio. 43. 46. 83. Periurium. 3. 4. Perpetuum. Politia. 3. Potentia. 40. Potestas. 13. Pręceptum. 20. 59. 89. Pracipere. 2. Pretiu3. Pręedicator. 7. Pręsumptio. 9. Priuatio. 10. Prius. 1. Processio. 3. 4. Prodigalita3. 3. 4. Prophetia. 48. 62. Propositio. 8. Propter. 7. Quęstio. 2. Rapina. Ratio. 18. 23. 29. 47. Rebellio. 3. Reduplicatio. 7. Relatum. 8. Restitutio. 19. Rixa. 3. Sacramentum. 8. 100. Sapientia. 10. 45. 47. Sapor. Satisfactio. 7. Scipio. Seditio. 3. Sempiternum. Senator. 3. Sensus. 15. Syllogismus. 3. Similitudo. 1. Simulatio. Synderesis. 6. 7. 8. Sinistru3. 3. Sol. 5. Solus. 5. Spes. 41. 59. Stella. 3. Studium. 4. Successio. 1. Superbia. 1. 10. 27. Tẽtare. 3. 11. Timor. 26. 62. 63. Thurificatio. 1. Venter. Verbum. 60. 83. Via. 8. Virginitas. 32. 35. Virtus. 5. 91. 259. Visio. 24. Vita. 30. Vnctio. 17. Vniuersale. 22. 24. Vocatio. 3. Voluntas. 44. Votum. 8. Vsura. 50. 107. 121. Vti. 12. Christus. 1. 156. 159.

Sempiteruum. Actio. 4. Beatus. 41. Electio. 14. Aeternitas. o. Lętitia. Perpetuum. Semper. Vita. 21.

SENACHERIB habuit quoq; alia nomina. s. Sargon, Phua, Salmanasar, Tegalfalasar, & Sarad. Isa. 20. pn°. Salmanasar.

1 SENARIVS numerus, est primus numerus perpetuus. He. 4. co. 3. fi.

2 Senarius numerus, dicitur numerus perfectus, ratione partium, quia consurgit ex omnibus suis partibus aliquotis: ideo congruit perfectioni vniuersi, & operum Dei in sex diebus. 1ª. q. 74. 1. c./2. d. 15. q. 3. 1. 1m./4. d. 49. q. 5. ar. 2. q. 3. c./He. 4. co. 3.

3 Senarius. i. cõmunis natura senarii, cui primo & per se conuenit perfectio, est perfectus sine aliis, & est creatura: sed vt est in intellectu Dei, est idea eius, & Deus, quol. 7. vel. 8. 1. o. Pars. 47.

4 Substantia senarii, non est bis tria, sed semel sex, cuius partes, sunt vt materialis dispositio eius. 4. d. 8. q. 2. 3. 7.

1 SENATOR, a consulendo & tractando dicitur, quia consulit, & nulli nocet: ideo comprehendit rectores & consiliarios. Opus. 20. li°. 4. c°. 25. Consiliarius. Consul. Rector. o. Tribuni.

2 Senatores, dicti sunt patres, propter diligentem cura3 regiminis, quia ipsi gubernabant rem publicam, sicut pater filios. Opus. 20. li°. 4. c°. 25.

3 Senatores semper fuerunt, postq; a Romulo instituti sunt. Opus. 20. li°. 4. c°. 26. co. 1.

SENECA fuit stoicus: ideo impugnat Aristotelem. 22ᵉ. q. 123. 10. 2m./Opus. 20. li°. 3. c°. 15. principio. Animus. 2. Idolatria. 5. Sabbatum. 15. Terręmotus. 6. Turbatio. 2.

1 SENECTVS est vltima ętas, durans aliq̃n tantum, sicut oẽs alię ętates. 4. d. 43. ar. 3. q. 2. c./d. 47. q. 1. ar. 3. q. 3. 3m./Potentia. q. 5. 6. 1m./He. 9. lec. 5. co. 3. fi. Adoptio. 4. Auaritia. 10. Daniel. 1. Defectus. 15.

2 Senectus disponit ad contemptum delectationum, & ad prudentiam, iuuentus autem ad opposita: sed quandoq; est econuerso. Titum. 2. co. 1. 2. 3.

3 Senectus habet reuerentia3, non quidem propter defectum corporis, sed propter sapientiam existimatam in eis, ex antiquitate. 4. d. 44. q. 1. ar. 3. q. 1. 1m. Delectatio. 27. 99. Aetas. 1. 6. Honor. 27. Incarnari. 16. Inueterascere. Inuidia. 11. Matrimonium. 95.

4 Senes sunt increduli, quia sępe experti sunt falsitate3 tristes sunt, & impatientes. Titum. 2. co. 2. Melancholia. Miles. 5. Misericordia. 20. Mors. 7. 38. Natura. 38. Peccatum. 190. Prudentia. 83. Puer. 2. Sobrietas. 5. Spes. 36. Verecundia. 15. Vsura. 192.

5 Senes sunt suspiciosi, & amant vinum, propter frigiditate3: sed anus magis, & sunt fabulosi. 22ᵉ. q. 60. 3. c./Titum. 2. co. 3.

Senex. Adoptio. 4. Senectus. o.

Senior. Presbytera.

Senium. Aetas. 6. Natura. 38. Senectus. o.

1 SENSIBILE duplex. s. per se, & per accidens: sensibile per se duplex. s. proprium, & cõmune. 1ª. q. 17. 2. c./q. 78. 3. 2m./4. d. 49. q. 2. 2. c./Anima. 2. lec. 13. o./Li°. 3. co. 3./Lec. 6. co. 1. fi. Abstractio. 3. 4. 5. 6. 11. 14. Accidentaliter. 3. Adam. 14. 24. c̃. Alteratio. 4. Amor. 58. 219. 283. Angelus. 343. 347. 359. 587. Anima. 42. 123. 265. Apis. 2. Appetitus. 69.

2 Similitudo sensibilium, est in sensu tripliciter. s. primo & per se, respectu sensibilium propriorum, per se sed non primo, respectu cõium, & per accidens tñ, respectu sensibiliu3 per accidens. 1ª. q. 17. 2. c. Argumentu3. 2. 6. Aristoteles. 5. Assimilatio. 11. Character. 10. Cõcupiscentia. 1. 2. Concupiscibilis. 2. Contemplatio. 19. Contritio. 35. 36. Damnatio. 64. 65. Delectatio. 2. 3. 5. 47. 72. 99. 106.

3 Sensibile per accidens, requirit tria. s. ꝙ accidat sensibili per se, apprehendatur a sentiente, & statim. 4. d. 49. q. 2. 2. c./Anima. 2. lec. 13. co. 2. fi. Deus. 105. Diffinitio. 23. Dolor. 5. 12. 28. Dulcedo. 9. Elementu3. 29. Aenigma. 2. Eucharistia. 246. Experientia. 3. Falsitas. 8. Felicitas. 4. Forma. 25. 164. 173. 168. Fructus. 6. 13. Gustus. o. Ignis. 18. Imaginatio. 1.

4 Nulla substantia est sensibilis per se. 2. d. 13. 2. c./Anima. 2. lec. 14. co. 4. Imaginatiua. 5. Imperare. 16. Innocentia. 18. Intellectus. 131. 133. 173. 181. 186. 265. 266. Intelligibile. 3. Iudicium. 12. Lex. 19. Libido. Limbus. 6. Manifestatio. 2.

5 Sensus in actu, est sensibile in actu. 1ª. q. 14. 2. c./q. 55. 1. 2m. Maria. 9. Materia. 34. Memoria. 10. Metaphysica. 11. Metaphora. 6. Nutrire. 2. Passio. 14. Peccatum. 189. Pœna. 87. Pœnitentia. 68. 69. Physica. 10. Processio. 15.

6 Sensibilium aliqua vniuntur sensui realiter, vt gustabile, aliqua per similitudinem tantum, vt tangibile, cętera vero neutraliter. 4. d. 9. ar. 1. q. 1. c. Prophetia. 48. Qualitas. 11. 12. Quantitas. 5. Raptus. 10. Rationale. 6. Sacramentum. 8. 21. 28. 146. Sacrificium. 8.

7 Sensibiliu3 aliqua inmutant sensum, spiritualiter tantum, vt color: quędam materialiter, vt gustabile & tangibile: alia vero vtroq; modo. 1ª. q. 67. 1. c./q. 78. 3. c./2. d. 24. ar. 2. q. 1. c./Met. co. 3. Scientia. 47. 146. Sensibilitas. Sensus. 21. 24. 28. 30.

8 Immo omne sensibile immutat sensu3 realiter & naturaliter. 2. d. 13. 3. c.

ꝑ Dubio. 1119°. R 6°. sicut Du°. 787°.

Signum. 5. 11.

9 Omne sensibile coniungitur sensui, sm similitudinem tantum, preter tangibile, quod coniungitur tactui realiter. 4.d.8.q.1.ar.3.q.1.2.c./.d.9.ar.1.q.1.c./.d.49.q.3.ar.5.q.2.c./.Ma.q.14.4.1m./.Anima.3.lec.17.co.1. Syllogismus.4. Tactus.7.12.

10 Nullius sensibilis excellētia corrumpit animal, nisi mediantibus quali tatibus tangibilibus. Met.co.5./.Anima.3.lec.17.0. Temperantia.16.17. Terra.7. Totum.4.6. Visio.5.c.13. Visus.10. Vnitas.14. Sensibilitas. Sensibile.o. Sensualitas.1.

SENSITIVVM. Actus.131. Agonia.2. Amor.156.157.171. Anima.S. Animal.1.6. Animus. Appetitus.S. Apprehensio.5. Beatitudo.80. Cogitatiua.2. Cognitio.43.78. Concupiscentia.1. Contritio.5.c.9.36. Demō.3.35. Deus.123. Dolor.o. Aestimatiua.1.2. Phantasia.3. Forma.24. Homo.2.30. Imperare.18. Intellectus.165.168.179. Memoria.1.2. Passio.13.14. Peccatum.166. Proportio.6. Rationale.6. Sensualitas.1.2.4.5.6. Sensus.7.11. Superbia.18. Tactus.6. Tempus.34. Trāsmutatio. Transumptio. Turbatio.1.4. Virtus.11. Visio.5.c.15. Christus.160. Sensuale. Qualitas.8. Sensualitas.o.

1 SENSVALITAS proprie, nominat potentias appetitiuas tantum, sensibilitas vero, cōprehendit omnes vires sensitiuas.s. apprehēsiuas, & appetitiuas. 2.d.24.q.2.1.c. Adeps.1.3. Anima.222. Appetitus.S.

2 Aliquid pertinet ad eam dupliciter.s. vt preambulum, sicut apprehensiue sensitiue: & essentialiter, vt appetitiue tantum. 1a.q.81.1.1m./.2.d.24.q.2.1.2m./.Veri.q.25.1.1m.

3 Aestimatiua proxime se habet ad sensualitatem, sed imaginatiua, & alie priores, se habent remote. 2.d.24.q.2.1.c.2m.

4 Sensualitas dicitur a sensu, & est vis appetitiua, sensitiue partis. 1a.q.81.1.0./.Veri.q.25.1.0. Carnalis. Caro.o.

5 Sensualitas non nominat simpliciter vnam potentiam, sed vnam sm genus.s. appetitiuam sensitiuam. 1a.q.80.2.c./.2.d.24.q.2.1.3m./.Veri.q.25.2.0. Dolor.31. Dubitatio.1. Iustus.10. Oratio.20.92.94. Peccatum.S. Primi.o. Ratio.42.44. Sensuale.

6 Sensualitas nominat appetitum sensitiuum, vt indistinctus, incōpletus & depressus est: ideo non potest esse subiectum virtutis, sed perpetue corruptionis: ideo differt tm ratione a concupiscibili & irascibili, qa nominant idem, sed opposito modo. 1a.q.81.3.1m./.12e.q.74.3.2m./.2.d.24.q.2.1.3m./.q.3.2.3m./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.2m./.Veri.q.25.2.c./.5.8m. Tribulatio.8.

7 Nomine sensualitatis, doctores sancti, vtuntur pro ratione inferiori, quia ratio attendit corporalia in vniuersali, sicut illa in particulari. 2.d.24.lec.2.L.fi. Voluntas.2.5.16.24. Christus.151.154.156.158.

8 Motus & appetitus ptinentium ad corpus, est a sensualitate pxie & in particulari: sed imediate & in vli, est a rōne iferiori. 2.d.24.q.2.1.1m./.Vi.q.25.1.3m./.10m.

9 Motus sensualitatis tendit in duo.s. in delectabile sm sensus exteriores, & in nociua vel conuenientia vt cognita per estimationem tm. 2.d.24.q.2.1.c.fi.

10 Singuli motus sensualitatis, sunt in potestate nostra, nō autem oēs simul. 12e.q.74.3.2m./.22e.q.154.5.c./.2.d.24.q.3.2.c.fi./.4m./.d.41.q.2.1.5m./.Veri.q.25.4.1m./.5.6m./.Ma.q.7.6.8m./.q.12.2.6m./.ql.4.21.0.

11 Immo etiam omnes simul, vt videtur dicere a simili. 2.d.5.q.2.1.0./.d.28.3.4.0.

℞ Du°.1120°. Rsō. sicut Du°.689°.

12 Non omnis motus sensualitatis est peccatum veniale, sed tantum tendens in illicitum. 3.d.15.L.q.2.1m./.4.d.26.q.1.4.5m./.Veri.q.25.5.7m.

13 Ratio tripliciter se habet ad motum sensualitatis, de genere peccati mortalis.s. vt imperans vel cōsentiens, vt resistens, & neutraliter: primo modo peccat mortaliter: tertio venialiter, non autem secundo, sed meretur. 22e.q.154.5.c./.Ma.q.7.6.6m.

14 Contrarietas sensualitatis ad rationem, causatur in nobis ex tribus, non autem in Christo.s. primo ex diuersitate volitorum, secundo qa sensualitas in suum volitum, effrenate.i. sine regimine rationis fertur: tertio ex hoc q sensualitas effrenate tendens in suum volitum, retardat motum rationis, & impedit, vel ex toto, vel ex parte. 3.d.17.ar.2.q.2.c.

15 Obiectum sensualitatis pprium, est res bona, vel conueniens sensui, ad esse vel operari, nō autem bonitas, quia non apprehenditur a sensu. Veri.q.25.1.c.6m.

16 Sensualitas non potest sanari a corruptione fomitis, nisi per miraculum: qd tn non fit in hac vita quadruplici ratione.s. qa ipse Deus sm ordinem sue sapientie sic disposuit: & qa donum gratie que p Christum nobis confertur, qūuis sit efficacius, qꝫ peccatum primi hominis, nō tn ordinatur ad remouendum corruptionem predictam, que est nature, sed ad remouendum culpam psone: sm i liter etiam huiusmodi corruptio qūuis sit cōtra statum nature primitus institute, est tn consequens principia nature sibi relicte. Est etiā homini vtile ad vitandum elationis vitium, vt sensualitatis infirmitas maneat post baptismum. 12e.q.74.3.2m./.Veri.q.25.7.0.

1 SENSVS est poa passiua. 1a.q.79.3.1m./.2.d.30.2.c./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.ꝯ.2.co.56.co.2./.Veri.q.26.3.4m./.Anima.4.5m./.Anima.3.lec.3.fi. Abstractio.o.

2 Sensus est virtus corporea: ideo est cognoscitiuus corporalium tantum, & non spiritualium. 1a.q.12.3.c./.4.3m./.q.85.1.c./.12e.q.3.3.c./.22e.q.46.3.c.3m./.Anima.2.lec.14.co.3.

3 Non datur sensus agēs. 1a.q.79.3.1m./.Spiritu.9.c./.10.17m./.Anima.4.5m./.Anima.3.lec.3.fi. Adam.24. Adeps.1.3. Angelus.150.151.289.504. Anima.S. Animal.1.4.5.6. Beatitudo.47. Bonitas.164.194. Cecitas.2.3. Cognitio.o.

4 Sensus est quedam deficiēs participatio intellectus. 1a.q.77.7.c. Contingens.8. Deus.192.199.200. Eucharistia.33.

5 Immo differunt realiter. 1a.q.84.6.c./.Anima.3.lec.4.0. ℞ Dubio.1121°. Rsō. sicut Du°.766°. Exorcismus.11. Phantasia.2.6.

6 Sensus qnqꝫ sumitur pro iudicio rationis. 22e.q.46.3.c.3m./.Phil.lec.2.co.1. Habitus.69.74. Homo.28.31.32. Imaginatio.3.c. Imaginatiua.2.5. Memoria.1.c.19. Naturale.13. Prophetia.56. Ratio.28. Rationale.6. Tristitia.6.7.14.

7 DIVISIO./.Sensus dicitur tripliciter.s. natura sensitiua, potentia, & actus. 1a.q.79.1.1m./.quol.7.vel.8.vel.11.4.c.

8 Sensus exteriores sunt tantum quinqꝫ, sm quinqꝫ modos immutationis ab obiectis.s. visus, auditus, olfatus, gustus, & tactus. 1a.q.78.3.0./.2.d.2.q.2.2.5m.6./.Anima.13.c.co.3./.Anima.3.lec.7.0.

9 Sensus interiores sm Aristotelem, sunt tantum quatuor, sm quatuor modos operationum.s. sensus communis, imaginatiua, aestimatiua in aliis animalibus siue cogitatiua in homine, & memoria sensitiua, licet sint quinqꝫ sm Auicennam.s. sensus cōmunis, imaginatiua, phātasia, estimatiua, & memoria sensitiua. 1a.q.78.4.0./.Anima.13.c.co.3.

10 OBIECTVM./.Obiectum sensus, est corpus motiuum organi sensus: ideo secundum diuersas rationes mouendi, oportet sensus potentias diuersificari.

Veri.q.25.3.c. Abijcere. Amor.150. Delectatio. 3.5.39.47.73.c.90. Dulcedo.9. Forma.145.172.

21 Sensus est tantum corporalium perceptiuus. Anima. 2.lec.14.co.3.f. Intellectus.S. Lumen.12.

22 Nulla potentia sensitiua, se extendit ad Deum, quia sensus temporalia non transcendit. Virt.q.4.2.c.1^{m}. Trinitas.15.

23 COMPARATIO./. Sensus non apprehendit rationem essendi, nec intentionem entis, nec formam substantialem, nisi per accidens, sed tantum accidentia sensibilia. 1^{a}.q.57.1.2^{m}./.q.67.3.c./.q.75.6.c.fi./.1.d.19.q.5.1.6^{m}./.Matth.7.lec.2.fi.

24 Sensus non potest cognoscere substantiam. 12^{e}.q.31.5.c./.3.d.23.q.1.2.c./.4.d.10.ar.4.q.1.3^{m}./.d.11.q.1.ar.1.q.2.1^{m}./.2^{m}./.d.12.q.1.ar.1.q.2.2^{m}./.Anima.2.lec.14.co.4.

25 Sensus non potest cognoscere vniuersalia, quia non potest recipere formam immaterialem, quia semper recipit in organo corporali. 1^{a}.q.12.4.c./.q.85.1.c./.12^{e}.q.5.1.1^{m}./.q.19.3.c./.q.29.6.o./.1.d.19.q.5.3.3^{m}./.2.d.19.1.c.co.1.fi./.§.1.c^{o}.44.1^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}.25.2^{m}./.74.co.2.fi./.Veri.q.25.1.o./.Virt.q.1.12.18^{m}./.Met.5.lec.11.co.3.fi./.Anima.2.lec.12.co.1.fi./.Posteriorum.lec.42.co.1.fi.

26 Nullus sensus discurrit a causis ad effectus, nec econuerso, sed tantum intellectus. 1^{a}.q.58.4.5.o./.q.85.5.o./.Met.6.co.1.fi.

27 Sensus non potest plura simul sentire, nisi vt vnum. quol.8.vel.11.2.1^{m}.

28 Experientia de obiecto absenti sumitur per tres sensus.s.visum, auditum, & olfatum, per tactum vero de praesenti extrinseco, de intrinseco autem per gustum. Psal.32.co.17.

29 Sensus dupliciter immutantur.s.interius, & exterius ab obiecto. 1^{a}.q.111.4.c.

30 Sensus exterior apprehendit tantum rem presentem, interior autem etiam absentem. 1^{a}.q.78.4.c.6^{m}./.q.81.3.3^{m}./.12^{e}.q.15.1.c./.q.17.7.3^{m}./.q.35.2.2^{m}./.4.d.49.q.3.ar.1.q.4.c.

21 Sensus non sentit, nisi in presentia obiecti sensibilis. 3.d.14.ar.1.q.2.c./.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.c./.d.49.q.3.ar.1.q.4.c.

22 Quilibet sensus corrumpitur ab excellentia sui obiecti, & tangibilium qualitatum. Anima.8.c./.Met.co.5./.Anima.3.lec.7.o.

23 Sensus consistit in proportione: ideo corrumpitur ab excellentia sui obiecti. Anima.3.lec.2.fi./.Lec.7.fi.

24 Obiectum sensus cõmunis, est ipsum sensibile, qa cum sit vna potentia, extendit se ad omnia obiecta quinq; sensuum exteriorum. 1^{a}.q.1.3.2^{m}.

25 Sensus cõmunis, non est cõmunis vt genus, sed vt radix & principium sensuum exteriorum: vel vt respicit obiectum sub vniuersaliori ratione formali. 1^{a}.q.1.3.2^{m}./.q.78.4.1^{m}.

26 Sensus cõmunis, fertur in omnia sensibilia, sm vnam cõmunem rationem, ad quam nullus sensuum ppriorum, pertingere potest. 1^{a}.q.1.3.2^{m}./.Veri.q.15.1.3^{m}.

27 Sensus cõmunis, est nobilior sensu proprio, quia nobiliori modo recipit * q sensus proprius, propter hoc quod virtus sensitiua consideratur in sensu cõmuni vt in radice, & minus diuisa, & quia ad sensum communem, perueniunt immutationes omnium sensuum ppriorum, & proprius * sensus, est nobilior suo obiecto, propter virtutem sensitiuam, vnde nobiliori modo recipit.i.sine materia, licet sensibile, sm quid sit nobilius, inquantum est actu album vel dulce &c. ad quod est sensus proprius in potentia. Anima.3.lec.3.fi.

28 Sensus cõmunis, cognoscit differentias sensibilium diuersorum generum, & intentiones sensuum, non autem sensus proprius. 1^{a}.q.14.2.1^{m}./.q.57.2.c./.q.78.4.2^{m}./.Anima.2.lec.13.co.2.principio./.Li^{o}.3.lec.2.3.o.

29 Sensus cõmunis, imaginatiua, estimatiua, & memoratiua, a quibus immediate accipit intellectus, habent organa sua in cerebro. Veri.q.18.8.c.5^{m}.

30 Sensus proprius discernit inter cõtraria sensibilia, inquantum participat aliquid de virtute sensus cõmunis: sed vltimum iudicium & vltima discretio, pertinet ad sensum communem, qui iudicium aliorum perficit. 1^{a}.q.78.4.2^{m}.fi./.Anima.3.lec.3.fi.

31 Sensus formati, habent propriam operationem.s.iudicium de propriis obiectis, sed iudicium eorum, sensus cõmunis perficit. 1^{a}.q.78.4.2^{m}.fi./.2.d.26.2.c./.qđl.7.vel.8.q.2.1.c./.Anima.3.lec.3.fi.

32 ACTVS./. Sentire & intelligere, sunt actiones immanentes. 1^{a}.q.14.2.1^{m}./.q.54.2.c./.12^{e}.q.31.5.c./.1.d.40.q.1.1.1^{m}./.ꝗ.1.c^{o}.100.2^{m}./.Li^{o}.2.c^{o}.1./.Li^{o}.3.c^{o}.20.2^{m}./.Veri.q.8.6.c. Potentia.q.10.1.c. Abijcere. Abstractio.1. Actio.12. Adeps.3.

33 Immo sentire non est totaliter remotum a genere actionũ ad extra. 1^{a}.q.27.5.c./.Met.5.lec.16.co.5.fi.

☞ R ñ^{o}. Dubio.1122°.

34 Sensus iudicat, & cognoscit se sentire. Veri.q.1.9.c./.q.10.9.c./.Potentia.q.3.7.c. Amor.150.171. Angelus.150.151.

35 Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.14.2.1^{m}./.q.78.4.3^{m}./.q.87.3.3^{m}./.2.d.19.1.c.co.1.fi./.3.d.23.q.1.2.3^{m}./.ꝗ.2.c^{o}.65.4^{m}./.Anima.lec.8.co.1.

☞ R ñ^{o}. Dubio.1123°.

Anima.42.224.237.278.303.341.c. Animal.5.33.54. Apis.1.2. Appetitus.4.c.57.95. Auersio.19. Bonitas.164.194. Capitale.7. Caput.5. Cecitas.1.3. Coelum.22. Cete.4.10. Concupiscibilis.1. Consilium.4. Contemplatio.6. Cor.2. Corpus.60. Curiositas. Damnatio.52. Delectatio.5.29.47.70.72.91.97.105. Demon.110. Demonstratio.1.2. Deus.193. Aestimatiua.1.2.4. Eucharistia.33.181. Exorcismus.11. Experientia.1. Falsitas.3.7.8.9. Phantasia.2.6. Phantasma.2. Febris.1. Fides.22.80. Forma.145.172.175 Futurum.3.6.8.

36 Sentire non semper accipitur pro actu sensus, sed quandoq; pro actu intellectus, sm q intellectus quandoq; sensus dicit. 1^{a}.q.54.5.1^{m}./.22^{e}.q.46.3.c.3^{m}./.4.d.44.L.fi. Gustus.3. Habitus.52.69.74. Hebetudo.o. Hoc. Homo.28.31.32. Imaginatio.o. Imaginatiua.2.5. Imperare.16.17. Infernus.1. Intellect^{9}.25.99.128.c.156.c.163. Iudicium.13. Maria.9.38.62. Membrum.3. Memoria.10.19. Moralis.5. Mors.14. Odor.5. Omissio.17. Opinio.2. Passio.94. Peccatum.13.166.205. Poena.1.76.80.87.89.93. Perfectio.70. Persona.28. Physica.14. Porta.2. Praesentia.1. Prestigium.2. Pronomina.3. Prophetia.56. Proportio.6. Pulchritudo.5.6. Pusillanimitas.6. Qualitas.12. Raptus.6.8. Ratio.28. Resurrectio.36. Scientia.23.53.144. Sensibile.7.c. Sensibilitas. Syllogismus.4. Stultitia.3.6.9. Tactus.o. Temperantia.22.23.24. Timor.31. Totum.4.6. Virtus.265. Visus.o. Vnctio.26. Vnitas.37. Christus.154.

37 THEOLOGIA./. Sensus theologiae duplex.s.literalis vel historicus, quem voces significant, & spiritualis vel mysticus, quem res habent. Et est triplex, allegoricus.i.figuratiuus, tropologicus.i.moralis, & anagogicus.i.coelestis. 1^{a}.q.1.10.o./.12^{e}.q.102.2.c./.1.prolo.5.c.fi./.4.d.21.q.1.ar.2.q.1.3^{m}./.ar.3.q.2.3^{m}./.qđl.7.vel.8.vel.11.q.6.1.2.o./.Gal.4.lec.6.co.3. Adã.10.

38 In sacra scriptura, preter principalem sensum, quem autor intendit, possunt alij sensus, nō incongrue aptari. 1ª.q.1.9.2m./.10.1m./.q.102. 1.c./.4.d.21.q. 1.ar. 2.q.1.3m./.ar.3.q.2.3m./. Potētia.q.6.7.c.principio./.quol.3.30.c. Allegoria.

39 Nulla alia scientia vel scriptura, præter sacram scripturam, habet sensus spirituales, sed tantum literalem. 1ª.q.1.10.c./. Potentia.q.4.1.c.principio./.quol. 7.vel.8.vel.11.q.6.5.0. Argumentum.2.6. Fabula.1. Fictio.3. Intellectus.159. Lex.106. Litera.2.3.

40 Multiplicitas istorum sensuum, non facit æquiuocationem, nec aliq̃ speciem multiplicitatis. 1ª.q.1.10.1m./.quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.1m. Metaphora.0. Modalis.1. Parum.1. Persona.28. Prophetia.8.46. Solus.8.c̃.

41 Moyses, & alij autores, intendebant plures sensus sub eadem litera designare. Potentia.q.4.1.c. principio./.quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.5m. Stultitia.3.6.9. Scriptura.1.c̃. Vsura.188.

42 Non omnia dicta sacrę scripturę, exponi possunt per omnes quatuor sensus, sed aliqua per tres, aliqua per duos, & aliqua per vnum tantū. quol.7.vel.8.vel.11.q.6.2. 5m.

43 Omnis virtus, quę potest salua circunstātia literę, aptari diuinę scripturæ, est sensus eius. Potentia. q.4.1.c. co. 1. fi.

44 Sensui literali, sacrę scripturę, nunq̃ potest subesse falsum. 1ª.q.1.10.3m./. Potentia.q.4.1.c.principio.

45 Sensus literalis est, quem autor sacrę scripturę intendit. 1ª.q.1. 10.c. Christus.18.

46 Sensus spiritualis, sacrę scripturæ, fundatur super literalem, & eum præsupponit. 1ª.q.1.10.c.1m./.quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.1m./.3m.

47 In vna litera sacrę scripturę, sunt plures sensus literales. 1ª.q.1.10.c.fi./. Gal.4.lec.6.fi.

48 Sensus parabolicus, continetur sub literali, non autem figura eius. 1ª.q.1.10.3m./.12ª.q.102.2. 1m./. Veri.q.12.10. 14m./.quol.7. vel.8.vel. 11.q.6.2. 1m./.3. c./. Gal.4.lec.6.fi.

49 Nihil continetur sub sensu spirituali, necessarium fidei, quod scriptura non tradat alicubi manifeste per sensum literalem. 1ª.q.1.9. 2m./.10.1m./.quol. 7.vel. 8.vel.11.q.6.1.3m.

50 In quolibet sancto, sunt quinq; sensus spirituales, s̃m similitudinem sensuum corporalium, s̃m Origenem, sed tantum tactus ratione necessitatis. s. quia visus spiritualis est, vt videamus Deum: auditus, vt audiamus quę loquitur: odoratus, per quem odoremus bonum odorem Christi: gustus, vt gustemus eius dulcedinem: & tactus, vt palpemus cum Ioanne verbum vitę. 3.d.13.1./. Phil.2.co.3.

1 SENTENTIA est applicatio iuris, ad particulare factū. 12ª. q.96.1.1m./.22ª.q.67.1.c./.4.d.35.3.1m./. Ethi.6.lec. 7.co. 1.fi.

2 Sentētia est determinata acceptio alterius partis contradictionis. 3.d.23.q.2.ar.2.q.1.c. Appellare.2. Concilium.2. Conclusio.1. Confessio.4.92. Contumax. Decretum. Error.7. Excōmunicatio.28.33. Fides.150. Furtum.9. Interpretatio.3. Isaias.2. Iudex. 6.7. Iudicium.6.7.24.62. 64.81.83. Iustitia.21. Liber.29. Magister. Maledicere.1.

3 Sententia debet esse efficax, per potestatem defendentem, & recta, aliquo dirigente, & imperante. 2. d.9.3. c.co.2. Missa.7.8. Mutatio. Notorium. Oratio.49. Parabola. Paulus.3. Periurium.7. Regere.14. Restitutio.7. Sacramentū.39. Simonia.13. Sponsalia.10. Stultiloquium. Votum.63. Vsura.202.311.

4 In sententia debent seruari tria. s. benignitas, discretio, & certitudo. Io.8.co.3. Sentina. Meretrix.1. Seorsum. Agens.97. Mulier.2. Separatim. Separabile. Accidens.94. Actio.38. Materia.4. Separatim. Seorsum. Separatio.0.

1 SEPARATIO dat vtriq; partium totalitatem, & in continuis, dat esse actu. 3.d.5.q.3.3.3m. Abduci. Abstractio.0. Accidens.94. Actio.27.34. Actus. 181. Amor. 58.61. Anathema. Angelus. 32.175. 176.349. Anima.13.114.c̃.

2 Separata a materia s̃m esse dicuntur, quæ nunq̃ possunt esse in materia, vt Deus & intelligibiles substantię, & quę possunt esse sine materia, vt transcendentia, quia non dependent a materia s̃m esse. Met.co. 2./. Phy.co.1. Aqua.13. Aristoteles. 5. Arrius. Beatitudo.29. Bonitas.57.29. Charitas.90. Cœlum. 40. 139. Coniunctio. 4. Conscientia. 8. Corruptio. 3.7.

3 Separatio est delectabilis dupliciter. s. inq̃tum tollitur contrarius perfectioni rei, vel inq̃tum aliqua vnio fit. 22ª.q.36.3.2m./.3m. Culpa.6. Damnatio.43. Dauid.3. Deus.401. Dimensio.9.10.11. Dispensatio.18. Diuelli. Diuisio.0. Diuortium.0. Excōmunicatio.2.c̃. Felicitas.4.5. Forma.1.24.33.69.161.c̃. Hęresis.39. Instrumentum.1. Intellectus. 27.83. 124.125. 136. 137.242.269. Intelligentia.1. Ioannes.9. Iudicium. 83. Malum.26. Matrimonium.89.138. Metaphysica.9. Mors.42.c̃. Motus.39. Ordo.92. Pars.39. Peccatum.169. Pœna.25.46. Per se.3. Plato.5. Possibibile. 10.

4 Homo separatur ab ecclesia quadrupliciter. s. per peccatum, excōmunicationem, schisma, & heresim. Psal. 26.co.4. Pręcisio.1. Raptus.11.12. Scientia.115. Schisma.0. Seorsum. Sponsa.5. Status.8. Susurratio. 8. Timor, 14. 66. Torcular, 1. Christus. 37. 38. 138.145.

Sępe. Afferre. Agiographę.2. Amen.3. Angelus. 453. Argumentum.4. Arrogantia.2. Baptismus.18. Capitale.6. Concupiscentia.11. Crebrum. Differentia.4. Frequenter. Frequentia. Fulmen. Futurum.2. Hebræi.1. Infirmitas.6. Intentio.19. Iris.4. Iudęi.9. Liber.26.27. Matrimonium.94. Membrum.6. Multoties. Opinio.8. Peccatum.154. Pœna.99. Pluuia. 4. Principatus.5. Prodigalitas.3. Senectus.4. Signū. 8. Terręmotus.

SEPTEM./. Pręsens vita & lex vetus significatur p septem: sed per octo significatur futura gloria, & testamentum nouum. Psal. prolo.co.5. Angelus.61. Aquila.1. Arcturus. Bestialitas.1. Capitale.8. Castitas.11. Cœlum. 59.61. Columba.1. Contradictio.1. Coruus.1. Donū.10.c̃. Eleemosyna.38. Excōmunicatio.31. Generatio.44. Gloria. 10. Gratus.2. Humilitas.6. Ieiunium.26. Iudicium.61. Iustitia.22. Matrimonium.89. Misericordia.33. Nicolaus.1. Nomen. 84. Officium.17. Oratio.24.99. Ordo.71. Pascha.1. Paupertas.8. Pœna.59. Philippus.1. Pythagoras.2. Planetę.3. Pliades. Poetica.3. Psalmus.7. Sacramentum.151. Scenophegia. Superbia.2. Thales.1.

SEPTEMBER est quasi totus solennis, apud Iudęos, sicut & septimus dies. 12ª.q.102.4.10m. Consecratio.10. Festum. 5.6. Septimus.

SEPTENTRIO habet multum de auro, propter frigus. Iob.37.co.5.fi. Aquilo. Cœlum.24. Terra.9. Ventus. 1.5.

SEPTENARIVS numerus, vniuersitatem significat. 12ª.q.102.5.5m. Donum.10.c̃. Sacerdos.24. Vitium.12.

SEPTENNIVM. Affinitas.9. Argumentum. 22.

25. Ieiunium. 35. Matrimonium. 108. Obligari. 6. 8. Ordo. 86. Professio. 5. Puer. 5. Satisfactio. 9. Sponsalia. 6. Votum. 35. Vsus. 6.

SEPTIMANA. Hebdomada. Septimus.

SEPTIMVS dies mensis, hebdomada, annus, & septimana, erant sabbata Iudæorum. Psal. prolo. co. 5. / Col. 2. co. 12. Dies. 11. 8. September. Status. 6.

Septuagesima. Nuptiæ. 7.

Septuplex. Fornicatio. 9.

Septuplum. Claritas. 9.

Sepulchrum. Altare. 1. Angelus. 458. Arcturus. Dies. 8. Sabbatum. 2. Sepultura. 0. Triduo.

1 SEPVLTVRA inuenta est, ne horror & fœtor sit viuis, & ad fidem resurrectionis futuræ, & vt oretur pro defunctis 4. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. / d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 0. Abraham. 15. 16. 17. Baptismus. 189. Caput. 7. Cimiterium.

2 Mos cuiuscunque gentis in sepultura, & in officijs eius, seruari debet. 3a. q. 51. 2. 2m. Dies. 8. Ecclesia. 16.

3 Sancti patres procurauerunt sepulturas, pro suis corporibus sepeliendis, vt ostenderent, ea pertinere ad prouidentiam Dei, & ad resurrectionem. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 2m. Funus. Immersio. Sepulchrum. Statutum. 1.

4 Terra non consecrata in sepulturas, potest emi in sepulturas: & sepultura iam cōsecrata, potest vendi ratione materiæ, in necessitate ecclesiæ, sicut & calix consecratus ratione materiæ: non autem potest vendi ratiōe cōsecrationis, vel officij, vel processionis in funere alicuius, vt. s. aliquis pro pecunia ibi sepeliatur: tñ nō dantes oblationes debitas pro sustētatione, possunt cōpelli darē secundum cōsuetudinem, & possunt puniri per sacramentorum subtractionem, non per sacerdotem cui sunt oblationes faciendæ, ne videatur per sacramentorum vel sacramētalium exhibitione, aliquid exigere, sed per aliquem superiorem. 22e. q. 86. 1. 3m. / q. 100. 2. 4m. / 3. 2m. / 4. 1m. / 1. 1m. / 3m. / 4. d. 45. q. 3. ar. 2. q. 2. 1m. / q. 3. 1m. / 1. 3m.

5 Sepultura non confert mortuo quo ad spiritū, sed quo ad honorem eius, & pium affectum viuorum: ideo pro ea quidam commendantur. 22e. q. 32. 2. 1m. Torneamentum. Vsura. 275. 307.

6 Quæ sunt ad ornatum sepulturæ, prosunt viuis ad solatium, non autem defunctis: nisi per accidens, inquantum excitant viuos, vt orent pro eis, vel inquantum pauperes recreantur, vel ecclesia decoratur, vel dantur ad reuerentiam Dei, vt cera, oleum, & huiusmodi. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. c. 1m.

7 Locus sacer, prodest sepulto, nō ex opere operato, sed ex opere operante: inquantum ipse dum viueret, hoc meruit vel alij pro eo, vt sancti illius loci, & ministri frequentius & specialius orent pro eo. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. c. 4m.

8 Sepultura in loco sacro, non nocet impio, nisi inquantum eam sibi indignam procurauit, propter humanam gloriam. 4. d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 5m.

9 Sepulturam non ponit Christus inter opera misericordiæ, sed solum ea quæ sunt euidentioris necessitatis. 22e. q. 32. 2. 1m.

10 CHRISTI. / Christus noluit crucifigi, vbi sepultus est Adam. i. in Hebron, sed in Caluariæ locus cōmunem damnatorum, vt ostēderetur quod crux Christi, est in remedium, contra peccatum totius mundi, & non tantum contra peccatum personale Adæ. 3a. q. 46. 10. 3m.

11 Sepultura Christi, operata est efficienter nostram salutem, sicut & mors eius. 3a. q. 51. 1. 2m. / 2. 4m. Caluariæ. Dies. 8.

12 Christus fuit sepultus conuenienti modo, & redditur ratio literalis, & mystica omnium gestorum circa hoc. 3a. q. 51. 2. 0. Tit.

13 Christus fuit conuenienter sepultus, ad probandum veram eius mortem, ad spem resurrectionis nostræ, & ad exemplum quod abscondamur a turbis. 3a. q. 51. 1. 0. / 2. 4. c. / q. 52. 4. c. / Opusc. 3. c°. 241. 242. Triduo.

14 Christus fuit in sepulchro, tantum vna die vsuali, & duabus noctibus. i. triginta sex horis. 3a. q. 51. 4. 0. / q. 52. 4. c. / q. 53. 2. c. / Opusc. 3. c°. 243. / 1e. Cor. 15. co. 3.

15 In sepulchro Christi, nullus fuit ante, vel post Christum sepultus. Io. 7. co. 2.

SEQVI rem in qua aliquid est, non oportet, nisi causetur ex principiis eius. Veri. q. 1. 2. 3m. Actio. 16. 37. 118. Actus. 98. Adam. 74. Affinitas. 10. 12. 15. Affirmatio. 3. 4. 5. Amor. 165. 101. 224. 233. 240. Angelus. 464. 465. Anima. 73. 238. 268. Animal. 47. Antecedēs. 0. Apollinaris. 2. Apostoli. 17. Appetitus. 4. 8. 44. 8. 65. 83. 93. Assentire. 5. Audacia. 9. 13. Auditor. 1. Auersio. 8. Augustinus. 1. Bigamia. 4. Blasphemia. 21. Bonitas. 6. Campsoria. 3. Charitas. 88. Causa. 2. Cœlum. 107. Cognatio. 9. Conceptio. 31. Conclusio. 3. Concupiscentia. 12. Confessio. 16. Consequentia. 0. Constitutio. Contingens. 2. Correctio. 5. 16. Credere. 9. Culpa. 5. Dauid. 2. Defectus. 14. 21. Delectatio. 114. Dæmon. 46. Desiderium. 6. 9. Deus. 332. Diapsalma. Differentia. 20. 21. Dionysius. 5. 6. Dispositio. 32. 36. 39. Diuisio. 15. Doctor. 5. Dolor. 31. Donum. 14. Ebrietas. 5. 8. 9. Electio. 5. Epicedi. 2. Epychia. 8. Esse. 67. 84. Eucharistia. 30. 195. 252. Euentus. Fides. 19. Finis. 29. Forma. 109. Fractio. 3. Generatio. 50. Gratia. 59. Gustus. 1. Habitus. Hæresis. 5. 6. 35. Homo. 30. Humilitas. 5. Iacob. 10. Ignis. 12. Ignorantia. 7. 28. 8. Imitatio. Incipere. 3. Infidelis. 5. Ingratitudo. 16. 17. Instans. 1. 31. Instrumentum. 7. Intellectus. 226. 227. Intentio. 19. Inuoluntarium. 2. Ioannes. 19. Ira. 30. 59. Iuristæ. Iustificatio. 28. 35. Lucas. Macula. 9. Magi. 2. Malum. 43. Marcus. 2. Matrimonium. 79. 106. 133. 134. 142. Memoria. 9. Miles. 0. Misericordia. 12. 21. Motus. 8. 60. Mundus. 24. Natura. 35. Naturale. 24. Necessitas. 5. 12. Negatio. 8. Nomen. 18. Obedientia. 21. Occidere. 16. Omissio. 14. Operatio. 9. 12. 15. 48. 59. Oppositio. 4. 5. Origenes. 1. Passio. 30. Peccatum. 9. 53. 166. 192. Pœna. 25. Pœnitentia. 44. 106. Peruersus. Possibile. 9. Potentia. 35. 37. Præceptum. 53. Præcipere. 1. Prælatio. 25. Prius. 14. Ratio. 47. Relatio. 75. Resurrectio. 28. Rixa. 5. Sacerdos. 44. Sacramentum. 25. 73. Sapientia. 22. Scandalum. 20. Scientia. 96. 103. Scholaris. Sectari. Seditio. 3. Seruitus. 9. 13. Significatio. 4. Solus. 5. Somnus. 3. 4. Tactus. 10. Terra. 2. Tyrannus. 9. Tributum. 6. Tristitia. 1. 18. Vestigium. 7. 8. Voluntas. 8. 80. Votum. 53. Vsura. 51. 118. 169. 204. 214. 230.

SERA lignea, sectus est Isaias, a Manasse: sed Hieremias, & Zacharias filius Ioiadæ, lapidati sunt. He. 11. co. 4. Seraph. Seraphin. 4.

1 SARAPHIN interpretantur ardentes, seu accendentes. 1a. q. 63. 7. 1m. / 9. 3m. / q. 108. 5. 5m. / q. 109. 1. 3m. / 2. d. 9. 3. c. co. 1. / §. 3. c°. 80. co. 2. / Veri. q. 9. 2. 2m. / Opusc. 3. c°. 126. / Col. lec. 4. co. 4. 8. Angelus. 558. 559. Cherubin. 2.

2 Seraphin dicitur ab incendio, secundum tres proprietates ignis scilicet motus continui sursum, excessus feruoris, & lucis. 1a. q. 108. 5. 5m.

3 Seraphin dicuntur incendentes, non quia influant habitum charitatis, sed quia illuminant de iis quæ ad amorem charitatis pertinent. 2. d. 9. 4. 5m. Dæmon. 5. Fruitio. 2. 3. Metaphora. 6.

4 Cherubin & seraphin p.N. sunt neutri generis, & numeri pluralis: & sic significant totum vnum angeloruȝ ordinem. Per. M. vero scriptum, est masculini generis, pluralis numeri, & significat plures personas vnius ordinis: sed Cherub & Seraph, sunt masculini generis, singularis numeri, & significat vnam tantum personam illius ordinis. 2. d. 9. 4. 7m. / I sa. 6. co. 3.

5 Seraphin est primus ordo primę hierarchię angelorum, quia in amando est completissima vnio ad Deum, quę facit iteriora amati penetrare. 1a. q. 63. 7. 1m. / 9. 3m. / q. 108. 5. 5m. / q. 109. 1. 3m. / 2. d. 9. 3. c. co. 2 / 5. 3. co. 80. co. 2 / Veri. q. 9. 2. 2m. / Opus. 3. co. 126 / Col. lec. 4. co. 4. fi.

6 Imagines cherubin & seraphin, fuerunt in templo Salomonis, non quidem ad cultuȝ vt adorarentur, sed ad mysterium. 12c. q. 102. 4. 6m. co. 1. fi.

SERENITAS est quies aeris, & trãquillitas est quies maris. Met. 5. lec. 6. fi. Anima. 214. Iris. 2. Pax. 6. Sanguis. 15.

Sergius. Paulus. 2. Christus. 149.

Sericum. Festum. 10.

1 SERMO / Loquelę sunt linguę principales, sermones autem sunt varietates idiomatum, in eadem lingua, vel modi loquendi. Psal. 18. co. 3. Baptismus. 76. 141. Docere. o. Helias. 3. Idioma.

2 In sermone est aliqua gratia gratis data, ad efficaciter loquendum, sicut donum linguarum, ad posse intelligi a diuersis. 22c. q. 177. 1. o.

3 Gratia sermonis, dupliciter subtrahitur. s. vel propter culpam auditoris, vel prędicatoris, & bona opera vtriusq; non merentur eam, nisi remouendo impedimenta eius. 22c. q. 177. 1. 3m. / Psal. 50. co. 15. Interpretatio. o. Laus. 1. Lingua. o. Logos. Loqui. o. Maria. 1. 49. Prędicare. o. Prędicator. o. Prophetia. 27. Vsura. 56. 183.

4 Sermo dicitur durus dupliciter. s. quia resistit intellectui vel quia resistit voluntati. Io. 6. lec. 8. principio.

Sero. Dies. 7. c. Elephas. 7. Luna. 1. Matutinę. o. Planetę. 1. Sol. 5. Tarditas. o. Vesper.

1 SERPENS / Comestio serpentis, liberat a lepra. 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 1. 2m. Adam. 64. Dęmoniaci. Maleficium. 4.

2 Per euaporationem fumi cuiusdaȝ, trabes domus videntur serpentes. 2. d. 8. 5. 4m. Mulier. 7.

3 Serpens ęneus, erat signum rei sacrę, sicut nunc imago crucis, quę ponitur tantum ad repręsentanduȝ, nõ autem erat sacramentum. 4. d. 1. q. 1. ar. 1. q. 1. 3m.

Paradisus. 6. Peccatum. 99. Reptile. 1. Serpentinus. Sirenę.

4 Et laudabiliter fuit ablatus, quia habebat speciem mali. s. idolatrię, licet esset bonus ẜm se, ex sui institutione. quol. 4. q. 12. 1. 13m.

5 Diabolus dicitur serpens quadruplici ratione. s. propter renouationis ingenium, propter incedendi modum, propter venenosum morsum, & propter inuolutionis nodum. I sa. 27. fi.

Serpentinum. Naason. Serpens. o.

Serua. Ancilla. Debitum. 20. Natura. 3.

Seruare. Abrahaȝ. 5. Apostoli. 9. Auis. 1. Baptismus 215. 233. 234. Contritio. 8. Contumelia. 4. Correctio. 14. Custos. Diuitię. 6. Epychia. 7. Fallere. 1. Gabaonitę. Hęresis. 69. Herodes. Indiuiduum. 17. Indulgentia. 25. Iudaizare. Iudęi. 4. 12. 44. Iudicium. 31. Iuramentum. 23. c. Lex. 175. Maria. 40. Martyrium. 11. Memoria. 1. 9. Mendaciuȝ. 15. 19. Meritum. 83. Modestia. 6. Puritas. 3. Obseruantia. o. Peccatum. 414. Pręceptum. 59. 64. 93. 131. 140. Professio. 2. 3. Promissio. 4. Promulgatio. 1. Religio. 25. 106. Sacramentum. 78. Sanctitas. 1. Scientia. 67. Sententia. 4. Sepultura. 2. Sobrietas. 1. Sponsalia. 5. Tributum. 3. Virginitas. 3. Votum. 29. 38. 65. 70. 74. Vsura. 143. 161. 199. 211.

Seruile. Ars. 11. 12. Baptismus. 106. Corpus. 37. Despoticum. Dominium. 9. Ignobilitas. Mœcanica. Obedientia. 42. Sabbatum. 5. c. Seruitus. 17. 18. Timor. 8.

Seruilitas. Seruitus. o. Seruus. Timor. 58. 59.

1 SERVIRE Deo, est cõmune omni virtuti: sed exhibere ei aliquid in signum seruitutis, est proprium latrię. 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. 2m.

2 Seruire Deo propter temporalia, est praue intentionis. Iob. co. 6. fi. / co. 2. principio. Amor. 62. Baptismus. 36. Coniunctio. 6. Contemplatio. 10. c. Corpus. 37. 61. Cultus. 4. Deseruire. Deus. 100. Iumentum. Ministrare. Oratio. 16. 48. 49.

3 Qui seruit homini, sufficit q ei subijciatur obediendo in licitis: sed qui seruit Deo, oportet q subijciatur ei interius, bonum affectum habendo. 22c. q. 104. 5. o. / Psal. 2. co. 9. Perfectio. 53. Religio. 39. Rex. 6. Sanctus. 10. Simonia. 17. Vsura. 263.

4 Copula carnalis, retrahit animum a seruitio Dei, propter vehementiam delectationis, & solicitudineȝ. 22c. q. 186. 4. c.

Seruitium. Ancilla. Cultus. 4. Ministerium. Obsequium. Oratio. 48. 49.

Seruitor. Minister. o. Missa. 15. Pręcingi.

1 SERVITVS / Seruus dicitur ad dominum: ideo vbi est specialis ratio dominii, oportet esse specialem rationem seruitutis. 22c. q. 81. 1. 3m. / q. 104. 5. o.

2 Relatio seruitutis & dominii, fundatur super actione & passione: ideo proprie non cõuenit naturę, sed personæ secundum naturam. 3a. q. 20. 1. 2m. / 2. c. Aduentus. 9.

3 Seruitus naturaliter refugitur, quia est impeditiua boni vsus potestatis. 12c. q. 2. 4. 3m. Alexius. Angelus. 181. Ars. 11.

4 Seruitus est contra naturam, quo ad primam intentionem naturæ, non autem contra secundam: quia naturalis ratio ad hoc inclinat, & hoc appetit natura, vt quilibet sit bonus: sed ex quo aliquis peccat, natura etiam inclinat, vt ex peccato pœnam reportet. Et sic seruitus in pœnam peccati introducta est. 12c. q. 94. 5. 3m. / 4. d. 36. 1. 2m. Baptismus. 36. 106. Charitas. 113. Cato. Ciuis. 1. Ciuitas. 5. Corpus. 37. Debitum. 20.

5 Seruitus est de iure positiuo, sed a iure naturali prosiciscitur, sicut determinatum ab interminato. 4. d. 36. 1. 3m. / 2. c.

6 Seruitus quæ est de iuregentiuȝ, est naturalis, non quidem absolute, sed ratione vtilitatis consequentis, scilicet q quis regatur a sapiente, & iuuet eum. 12c. q. 94. 5. 3m. / 22c. q. 57. 3. 2m. Deseruire. Deus. 294. 395. Dominium. 9. Dulia. o. Eleemosyna. 19. Emancipatus. Famulatus. 1. Fides. 69. Filiatio. 8. 9. Gabaonitę. Hæresis. 103. 104. Ignobilitas. Ira. 40. Iudęi. 44.

7 Homo est seruus alterius hominis ẜm corpus: non autem ẜm mentem. 22c. q. 104. 5. c. 2m. / 6. 1m. / q. 122. 4. 3m. Iumentum. Iustitia. 90. Lex. 37. 132. Mancipatus. Manumissus. Matrimonium. 8. Ministerium. Natura. 3. 38. Obedientia. 42. Ordo. 97. 100. 101.

8 Vir potest se in seruitutem dare ꝯ voluntatem vxoris, non autem econuerso: tamen tenetur ei debituȝ reddere, etiam prohibente eius dño. 4. d. 36. 3. o. Paulinus. Pœna. 38. Pœnitentia. 39. Pręceptuȝ. 136. Principatus. 1. Prudentia. 21. Religio. 14. 54.

9 Proles sequitur matrem in seruitute & libertate, quia ea ptinent ad corpus, quod est a matre: sed in honore, hereditate, & huiusmodi, proles sequitur patrem, fm iura diuina, canonica, & ciuilia, licet in quibusdam terris, non subiectis imperio, proles sequatur deteriorem conditionem. 4.d.36.4.0./.Ma.q.4.8.a.15. Sabbatum.5.c. Seruilitas. Seruire.0. Subiectio.0.

10 Vernaculus.i. in seruitute natus, vel seruus emptus ad seruitium Iudęorum, si fiat Christianus, liberatur a seruitute, nullo pretio dato. Si vero infidelis existens sit emptus ad mercationem, tenentur per statutum ecclesię infra tres menses, exponere eum venditioni: nec in hoc iniuriam facit ecclesia. 22^e.q.10.10.c. Testis. 7. Tributum. 6. Triumphus. Vendere. 17. Verberare. Vindicatio. 6. Vita, 67. Vsura. 246. 248. 259. 263.

11 SPIRITVALIS./.In spiritualibus est duplex seruitus & duplex libertas. s. peccati, & iustitię. 22^e.q. 183. 4.c. Cathena. Contemplatio. 10.

12 Seruitus triplex. s. peccati, hominis, & Dei. 22^e.q.122. 4.3^m./.q.183.4.c./.Psal.33.6./.Io.8.lec.4.co. 3. principio./.Ro.6.lec.4.co.2.fi.

13 Seruitus peccati, non dicit coactionem, sed inclinationem ad sequens peccatum: vel dicit defectum virtutis naturalis. Veri.q.24.1.7^m.

14 Homo iuste relictus est a Deo, in seruitute diaboli, licet ille iniuste inuaserit eum. 3^a.q.46.3.3^m./.q. 48.4. 2^m./.q.49.2.c./.3.d.20.ar.4.q.2.2^m. Dęmon.90. 118.119. Fides.69. Fomes.12. Hęresis.103. Ieiunium. 9. Latria.6.

15 Seruitus peccati, est vere seruitus, sed est libertas fm opinionem tantum: seruitus autem Dei, est econuerso. 22^e.q.183.4.c./.Ro. 6.lec.4.co.3. principio. Passio.100.112. Peccatum.178.190.196. Pœnitentia.38. Perfectio.53. Seruire.0.

16 Seruitus Dei non tollit seruitutem humanam, quia nunc per Christum liberamur a seruitute, quo ad animam tantum, in futuro autem, etiam quo ad corpus. Titum.2.co.5. Status.1. Timor.S. Vsura.246.248. 259.263.

17 Seruitus Dei duplex. s. bona, & mala: prima causatur a timore reuerentię: secunda vero, a timore pœnę. Io. 15.lec.3.co.1.fi./.Lec.4.co.3./.Phil.co.1.fi.

18 Seruitus Dei duplex, vna. s. timoris, quia est causa alterius mouentis, alia amoris, quia est causa alterius finis. Et hęc conuenit sanctis, non autem prima. 3.d.9. q.1.ar.1.q.1.1^m./.Io.15.lec.3.co. 1.fi./.Ro. co.1.fi./.Gal.5.co.9./.Titum.co.2. principio.

SERVVS, est organum animatum, fm philosophus. 4.d.4.q.1.ar.1.q.1.c. Angelus.181. Conseruus. Seruilitas. Seruire.0. Seruitus.0.

Sessio. Passio.104. Sedere.0.

Seth. Magi. 2.

Sex. Absoluere.12. Accidia.8. Actio.4. Amor.191. Animal.26. Aqua.1. Concilium.4. Contemplatio. 9. Dies.2. Fides.2.16. Fortitudo.34. Hęresis.84. Ira. 20. Iustitia.22. Legio. Legitimatio.2. Lingua.6. Lite 12.4. Luxuria.9. Matrimonium.116. Passio.39. Pœnitentia.52. Senarius.4. Transcendentia. Vsura. 194. Christus.119.191.

Sexagesimus. Fructus.17. Primitię.2.

Sexaginta. Cohors.3.

SEXTA dies creationis. 1^a.q.70.1.c./.q.72. 0./.q.98. 4.c./.q.91.4.5^m./.Potentia.q.3.10.1^m./.Ma.q.16.4. 16^m. Accidia.12. Adam.90. Animal.26. Crucifixus.1. Dies.25. Ieiunium.36. Illegitimus.1. Illuminatio.9. Missa.18. Passio.89. Psalmus.9. Vsura.289.

Sextupliciter. Paulus.15.

1 SEXVS./.Modica mutatio, facit diuersitatem sexus. 2. d.20.q.2. 1.2^m./.Met. 10. lec.12.fi.

2 Diuersitas sexuum in eodem, vel in diuersis, causatur ex virtute cœlesti, & ex dispositione materię. 1^a.q.115. 3.4^m./.Veri.q.5.9.9^m./.Met.10.lec.12.fi.

3 Prophetia potest conuenire mulieri, quia attenditur fm mentem illuminatam a Deo, ex qua non est diuersitas sexuum. 22^e.q.177.2. 2^m./.1^e.Cor.14. lec.1. co.1./.1^e.Thi.2.lec.3.co.1.fi. Baptismus.117.163. Beatus.43. Cófirmatio.19.20. Ermaphroditus. Innocentia.7. Mulier.2. Ordo.97.99. Resurrectio.17.30.

4 Christus non debuit assumere carnem, per cómistionem sexuum. 3.d.12.q.3.ar.2.q.1.0.

5 Sexus debuit assumi a Christo, non quidem ad vsus, sed ad perfectionem naturę, sicut erit in omnibus, post resurrectionem. 3.d.12.q.3.ar.1.q.1.0.

6 Christus non debuit assumere vtrunq; sexum, qa hoc esset monstruosum, & irrationabile. 3.d.12.q.3. ar.1. q.1.1^m.

7 Christus potuit assumere sexum fœmineum, sed non decuit, quia venit vt doctor, rector, & propugnator humani generis. 3.d.12.q.3.ar.1.q.1.3^m./.q.2.0./.L.fi.

SI, coniunctio conditionalis.0. Coniunctio.11.

SIBYLLA expresse prophetauit de Christo. 22^e.q. 2.7.3^m./.q.72.6.1^m./.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.3^m./.Veri. q.14. 11. 4^m. Fides.67. Imperator.5. Reuelatio. 10.

Siccitas. Animal.36. Cete.6. Desiccabile. Elephas.4. Exsiccare. Fames.1. Flãma. Fumus. Ignis.2. Iris.1.3. Leo.1. Odor.2. Pluuia.4. Puluis.0. Sapor. Sydera. Somnus. Vapor.0.

Sicilia. Corsica. Gallici. Terręmotus.6.

1 SICVT, importat similitudinem, non autem ęqualitatem. 1^a.q.60.4.2^m./.Virt.q.2.9.9^m./.Io.17.lec. 5.co. 1.fi. Amor.169. Angelus.315. Fortitudo.25.42.

2 Sicut, quandoq; dicit ęqualitatem, & quandoq; similitudinem tantum. Io.10.lec.4. principio./.c^o.15.lec.2. principio. Puta. Vt.

SYDERA duplicia. s. volantia propter materiam siccam modicam, & discontinuans, & proiecta, de materia humida. Psal.17.co.8. Astrologia.0. Astrum. Cœlum.51.56.57.59.60. Diuinatio.15. Fatum. Fumus. Stella.0.

1 SIGILLVM est, quo in aliqua re est forma sigillata & impressa. Virt. q. 1. 9.c. fi. Signare. Virtus. 208.209.

2 Sigillum confessionis, conuenit tantus sacerdoti, vt est minister Dei. Tamen alij in necessitate, participant aliquid de actu eius, & de actu clauis. Et tenentur celare, qũuis proprie loquendo, sigillum confessionis non habeant. 4.d.2.q.3.ar.1.q.3.0./.ar.2.4^m. Confessio. R.

SIGNACVLVM, dicitur dupliciter. s. expressum signum, habens similitudinem rei, & signum occultans secretum, reuelandum amicis. Ro.4.lec.2.co.1.

Circuncisio.8. Ordo.59. Signum.0. Virginitas.9.34.

SIGNARE, duo significat. s. claudere sub sigillo, & expressionem figurę. Isa. 8.lec.3. co.1. Designare. Signatum.

Signatus. Animal.47. Conceptio.5. Corpus.55. Effectus.11. Eucharistia.135. Forma.23. Indiuiduum. 18. Instans.5. Ocium. Pœnitentia.101. Scriptura.20. Signare. Signum.0. Simplicitas.1. Tentare.23.

1 SIGNIFICATIO proprie dr, respectu ratiõis nois, suppositio vero, respectu eius cui conuenit nomen, si directe continetur sub eo, copulatio autem, si indirecte. 3.d.6.q.1.3.c./.Potentia. q.9.4.c. Abiicere. Ablutio. Abstractum.5.6.7. Accidens.10.65.71.84.

Accipere,

Accipere. Acolitus. Actus. 8.191.194.195. Adeps. 3. Adiectiuum.3.4.7.8.12.13. Adoratio.7. Affirmatio.3. Agnus.5. Alietus. Alius.1.2. Alleluia. Alkare. 1.č. Amen.o. Amictus. Amor.203. Ampliatio. Angelus.397.449.611. Animal.79. Annulus. Aptio.1. Apostoli.10. Apud,o. Aqua.14.17. Aquila.o. Ara. Aranea.1.

2 Terminus singularis,idem significat & supponit secūdum sophistas, non autem terminus cōmunis. 1ª.q.39.4.2.1. Arbor. 1. Area.o. Arcus.o. Argentum. 2. Assumere.6.25. Attributa.14. Bacculus.o. Baptismus.76.163.164.167.244. Benedictio.8. Bethleem. Bonitas.94. Brachium.1. Calcaneus. Caligę. Canis. 4. Caput.2. Charadrion. Casula. Cathegorica. Causa.13. Cerimonia.8. Cete.2. Ciconia.1. Cignus. Circuncisio.3.7.10.11.

3 Nomen non significat,nisi mediante conceptione intellectus.1ª.q.13.1.c.4.c.1m.4.9.2m.4.Veri. q.2.1.c. &4.Poª.q.7.6.c.9.q.8.1.c.co.2.4.q.9.5.c. Cithara. Collectiuum. Columba.1.2. Conceptio.5. Conceptus. Confirmatio.27. Connotare. Consecratio.2. Consideratio.2. Consignificare. Cornicula. Cornu. Coruus.2. Creatura.27. Cultus.6. Currere. Dalmatica.2.3. Datio.23. Decimę.4.6.13. Delictum.1. Dęmon.37.38.103. Denotare.

4 Modus significandi,sequitur modum intelligendi. 1ª.q.45.2.2m. Designare. Deus.58.147.297. Diapsalma. Dici.3. Dictio.o. Differentia.10. Diffinitio.3.20. 24.46. Dignitas.1. Dominatio.1. Donec. Duricies.1. Ebur. Egere.1. Ens.1.2.4.36. Enunciatio.5. Aequoca.1.2.3.12. Esse.1.2.76. Essentia.1.9.12. Aeternitas.6.17.19.36.41. Etymologia. Ethos. Eucharistia. 77.83.121.132.168.185. Excessus.1. Exorcismus.6. 12. Exuflatio.

5 Ad proprietatem locutionis,requiritur res significata, & modus significandi.1ª.q.39.4.5.c. Facere.3. Fallere.2. Falsitas.14. Fauus. Fœminalia. Fœmininum. 2. Fermentū.o. Festū.9. Fictio.3. Fides.100. Figura. o. Filiatio.17. Fimbria. Finis.15. Flos.1. Framea. Fructus.14. Futurum.1. Galilea.1. Gazophylatiū.o.

6 Variatio dictionis in principio, mutat significationes, & variatio in fine,mutat consignificationem apud latinos. Sed apud grecos,mutat in verbis,etiam in principio.3ª.q.60.7.3m. Generatio.51. Genus.43. Gladius.1. Grāmatica. Gratia.84. Gryphus. Habere.3. Herodius.2. Hircus. Homo.84. Idea.22.č. Idem.1. Ieiunium.35.

7 Nomen totius,non significat partes,nisi materialiter. 3.d.2.q.1.6.4.L.prinº.4.d.6.L. Hierusalem.2. Iesus.1.4.5. Impersonale. Incipere.1. Inclinatio.5. Indiuiduum.8. Infernus.3. Intellectus.159.164. Intelligentia.1. Intētio.2.18. Ioānes.20. Hypothetica. Ira. 9. Iris.o. Iubilus.2.3. Iudicium.2. Ius.1. Iustificatio. 4. Lacus.2.

8 Plus est in significatione nominis compositi, q̄ in significationibus componentium.3.d.10.q.1.ar.2.q.3. 3m.4.quol.8.14.1m. Laqueus.1. Lazarus.1. Leuiatan. Lex.136. Lia. Libanina. Lignum.1. Lilium. Logica.13. Logos. Lotio. Lucerna. Luna.7. Lupus. Lutum. Maledicere.4. Manipulus. Manna. Manus.3. 5. Matrimonium.19.20.51.

9 Significatio est essentialis enunciationi. Veri. q.1.6. 4m. Medium.6. Mel.1. Membrum.6.7. Mendacium.11.13. Mergulus. Metaphora.o. Miluus. Minister.2. Missio.41. Mitra. Mos.1. Motus.2.3. Mulier.1. Mundicia.2. Natura.21. Nolo. Nomen. S. Nominatiuus. Numerus.21.22. Nuptię.5. Oblatio.7. Oleum,2. Onocrotalus. Oratio.11. Ordo.35. Origo. 2. Ossa. Pallium.2. Palpebrę. Parasceue. Pascha.3. Passio.15.60. Pax.22. Pœnitentia.101. Pentecoste. Per.o. Persona.4.5.12.19.21.22. Petra. Phase. Flanetę.3. Ponere.o. Porphyrio. Poª.1.5.

10 Significatio orationis relata ad rem significatam, est simplex,inquantum significat vnum.s.compositionē. Licet relata ad partes orationis,videatur cōposita, tñ significationes earū,sunt vt dispositio materialis ad significationem totius.4.d.8.q.1.2.7m. Praeceptū.19. 63. Pręgdicari.33.34.37. Pręgdicator.8. Principium.1. Priuatio.15.16. Pronomina.5. Prophetia.25.34. Proportio.1. Propositio.14. Psalterium.1. Pupilla. Puluis.2. Quantitas.18.29. Quaternarius. Quies.2. Raab.1. Rachel. Relatio.87.89. Religio.20. Res.2. Resurrectio.1. Roboam. Rugitus. Ruth.

11 Significatio orationis,est tota simul, & eam complet vltima particula eius.4.d.8.q.2.3.6m.4.7m. Sabbatum.1. Saccus. Sacramentum. 12.č.32.č.85.94.95. 118.č. Sacrificium. 24.25.34.35. Sagitta.1. Salina. Sanctificatio.11.17. Sandalia. Sanitas.7. Sapientia. 45.47. Scenophegia. Scientia. 1. Schismos. Sensus. 57. Septem. Septenarius. Seraphin.4. Signum.o. Simonia.28. Sinistra.4. Synonyma. Situs. Solus.3. Spes. 17. Spina.2. Siritus. 2.3. Stare. Status.1. Stola.o. Stratus.2. Strucio.2. Stultiloquium. Subsistentia.7. Substantia.5. Sum. Suppositum.3.4. Templum.6.9. Tempus.39. Trinitas.2.4. Triplicitas. Thurificatio.o. Thus.1. Turtur.3.č. Verbum.1.č.36.37.44.48.č. Veritas.8.14.17.18.19. Vermis.1. Verum.2. Vespertilio. Vestis.4. Virginitas.14.15. Virtus.1.č. Visio.1. Vita. 1. Vnctio.1.4.34. Vnicornis. Vnitas.51. Vniuersale. 3. Vnum.1. Voluntas.6. Vox.o. Vsura.207. Vsus.1. Vter. Vxor.4.10. Christus.9.

1 SIGNVM quantum est in se, importat aliquid manifestū quo ad nos, quo manuducimur in cognitionem alicuius occulti. 4.d.1.

2 De ratione signi, nō est prius vel posterius in natura, sed tantum esse nobis pręcognitum. Veri.q.9.4.5m. Abrahā.8. Acham.o. Actio.106. Actus.169. Adoratio.6. Aductus.7. Affectio.5.6. Amor.67.94. Angelus.441.č. Animal.47. Argumentum.2. Assumere.25. Auis.2. Aurora. Baptismus.167.243. Character.2.4.11.12.21.47. Cā.48. Cidaris. Circuncisio.8. 27.48. Cogitatio.7.11. Cognitio.6. Columba.2. Coma. Conceptio.5. Conceptus. Confirmatio.9.23. Cōiectura.1.3. Corpus.55. Crux.5. Cultus.17. Debitus. 15. Dęmon.8.9.21.81. Demonstratio.1. Deus.297. č. Dies.2. Diuisio.21.

3 Signum est prius signato, & quandoq; econuerso, & aliquando simul. Isa.7.lec.2.co.2. Dolus 4. Donum.44. Effectus.11. Eucharistia.11.20.38.45.120. 130.135.168.273. Figura.1.8. Fornicatio.6. Gedeō. o. Grāmatica. Gratia.101.102.170. Hęresis.23.24. 30.31. Honor.6.14.27. Humilitas.10. Imago.5. Immunias. Incantatio. Incarnari.4. Indicia.

4 Signi potest esse signum, respectu diuersorum, & sub vt est in alia specie,non autem in eadem specie.3ª.q. 48.3.2m.4.1.d.1.L.1m.4.4.d.8.q.1.art.2.q.1.1m.4.q. 2.3m. Intelligibile.3. Iocunditas. Ira.50. Iris.o. Ironia.2. Iudęi.5. Iudicium.84.č. Iuuentus.2. Laus. 2. Lex.112. Lingua.1. Mahumetus. Manifestatio. 2. Materia.35. Matrimonium.25.58.59.60.

5 Signum multorum ordinatorum ad vnum, non est ambiguum & fallax,sed est certum.3ª.q.60.3.1m. Menstruus.7.

6 Falsitas est in signo, cum deficit adęquatio tripliciter, scilicet cum significatur plus esse quā est, vel esse quod non est, vel esse id cuius contrariū est, Opus.61.cº.52.

Miraculum.6.41.43. Misericordia.27. Missio.3.4.5.21. Monstrum.1. Natiuitas.26. Nomen.25.68.

7 Aliquando per modum substantię, aliquando per modum accidentis substantię, aliquando per modū actus, & aliquando per modum accidentis actui, signū attribuitur rei. Opusc.73.c°.1. Numerus.12. Nutrire.2. Nutus. Ocium. Ordo.41.42.59. Pallium.3.

8 Signum quandoq; dicitur causa.s.quando est notior effectu. Sed sępius dicitur de effectu, & diuiditur cōtra causam. Tamen ideo potius dicit scriptura, vt luminaria sint in signa, quā in causas, vt occasionem idolatrię tolleret. 1^{a}.q.70.2.2^{m}./.2.d.15.q.1.2.1^{m}./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.5^{m}./.d.47.q.2.ar.1.q.1.c./.d.48.q.2.1.c./.2.3^{m}./.3.3^{m}./.5.3.c°.112.fi./.Libro.4.c°.55.3^{m}./.97.1^{m}./.4^{m}./.Veri.q.9.4.5^{m}./.Po^{a}.q.5.9.c. Paradisus.8. Paruipensio.2. Passio.69.74. Peccatum.340.
Oppositum videtur dicere. Po^{a}.q.7.7.10^{m}.
☞ Du°.1124°. R fi°, sicut Du°.471°.
Pœnitentia.65.101. Permissio.4. Potestas.10.

9 Causa principalis, non potest proprie dici signū effectus, licet occulti, & causa sit sensibilis, & manifesta, sed tantum causa instrumentalis. 3^{a}.q.62.1.1^{m}.

10 Ratio signi, prius conuenit effectui, quā causæ quę est ratio essendi tantum. Sed econuerso, si sit ei ratio etiā significandi. Veri.q.4.1.7^{m}. Prædicari.32. Prælatio.14. Primitię.4. Processio.68. Prophetia.7.58. Propositio.4. Pudicitia.1. Quia. Religio.40.

11 Signum primo & principaliter, conuenit sensibilibus. Non autē intelligibilibus, nisi vt sunt manifestata per sensibilia. 3^{a}.q.60.4.1^{m}./.Veri.q.9.4.4^{m}. Reprobatio.5. Reputare. Res. Resurrectio.47. Reuelatio.2.3. Sacramentum.4.5.6.11.136.143. Sacrificium.1.

12 Cognitio signorū, est via ad res, in eo qui accipit sciētiam ex signis. Sed in significante, est econuerso. 1.d.1.L.2^{m}./.Veri.q.12.7.5^{m}. Salomon.1. Scire.6. Scriptura.10. Serpens.3. Seruire.1. Signaculum. Signatum. Significatio.0. Syllogismus.3.

13 Si aliquis probaret, ꝙ omne elementatū est corruptibile, per hoc ꝙ videtur tempore antiquari, esset probatio per signum. Non autem per se, neq; propter quid. Post^{r}.lec.14.fi. Simplicitas.1. Simulatio. Sōnium.3. Somnus.4. Superbia.34. Suspicio.2. Tributum.2. Verbum.18.21. Verecundia.5. Veritas.14. Verum.2. Vsura.226.275.314. Vti.15. Zacharias.2.

14 PETITIO SIGNI./. Petere signum a deo, contingit dupl̄r.s.ad explorandū potestatē dei, vel veritatem dicti eius, & ad instructionē. Primū est peccatum tentationis dei, nō autem secundum. 22^{e}.q.97.2.3^{m}.
Silentium. Baptismus.53. Episcopus.23. Hęresis.84. Religio.77. Reticere. Tacere.0.
Siligo. Eucharistia.62. Silla. Hieronymus.1.

1 SYLLOGISMVS dialecticus, est ex probabilibus. Post^{r}.co.3. Canis.2. Conclusio.0. Consideratio.2. Demonstratio.0.

2 Immo est ex necessariis, cū dialectica sit scientia, & nō opinio. Met.4.lec.4.co.2.fi. ☞ R fi°. Du°.1125°. Diffinitio.8.11.

3 In syllogismis qui fiunt per signa, conclusionem quæ est per se, nō scit aliquis per se, neq; propter quid, etiā si præmissę essent semper, nō per se. Post^{r}.lec.14.fi. Dormiens. Elenchus. Enthymema. Inductio. Ratio.17.35.43.45.

4 Syllogismus erroneus, non est vere syllogismus, sed est quędam sensibilis demonstratio, vel resolutio in sensum. Opusc.47.co.1.fi.

5 In agendis, fit syllogismus, cuius maior est a synderesi, & minor a ratione superiori, sed conclusio est cōscientia. 2.d.24.q.2.4.c./.q.3.3.c./.Veri.q.17.2.c. Reduplicatio.3. Scientia.93.117. Syllogizare.

6 In agendis, fit syllogismus, cuius maior vniuersalis, est intellectus practici, minor vero particularis, est rationis particularis.i.cogitatiuę, conclusio autem est in electione operis. 22^{e}.q.76.1.c./.q.90.1.2^{m}./.4.d.50.q.1.3.8^{m}./.Veri.q.10.5.c.fi.

7 Syllogismus necessario est in quolibet actu virtutis, & peccati. Sed temperatus & intemperatus, syllogizant ex triplici propositione, continens autem, & incontinens, ex quadruplici propositione, sed diuersimode. 12^{e}.q.77.2.4^{m}./.2.d.24.q.3.3.c./.M 2.q.3.9.7^{m}.

CIRCVLARIS ELENCHVS.

8 Syllogismus circularis fit ad ostēsionē conuertibilitatis cōclusionū. Ce.2.lec.15.co.3.fi./.Post^{r}.lec.14. prin°.

9 Syllogismus elenchus inducitur ad redarguendum aliquam falsam positionem. Met.4.lec.6.fi.
Syllogizare. Angelus.349. Syllogismus.0.

SILOE, est quidam fons, qui nascitur ad pedes montis Sion, cuius aquę p oras ebulliūt, & per vias vadūt. Vñ significant reges Iuda, qui qñq; boni & potētes, qñq; mali erāt & imbecilles. Et tñ legitime & quiete regnauerunt, comparatione regum Israel, qui omnes cogebant populum ad idola. Isa.8.lec.2.principio.
Sylua. Baptūs.123. Desertū. Fides.79. Homicidium.3. Vsura.170.199.202.203.204.205. Vsus.10.

1 SYLVESTER Papa, excōmunicauit eos a quibus exulauit, non quidē ex vindicta, sed ex zelo dei. 22^{e}.q.108.1.4^{m}. Altare.4.

2 Syluester fuit primus papa, qui obedientiā habuit ab impatoribus. Op^{a}.20.li°.3.c°.16.17. Martyriū.12.

1 SYMBOLVM, importat similitudinē, & collectionem quadruplicē.s.credentiū, prędicantiū, credendorū, & beneficiorum. 3.d.25.q.1.ar.1.q.3.4^{m}.

2 Necesse fuit edere plura symbola, contra diuersas hæreses. Nec differunt, nisi ꝙ explicatur in vno, implicitum in alio. 22^{e}.q.1.9.2^{m}./.10.1^{m}./.2^{m}./.3.d.25.q.1.ar.1.q.3.2^{m}./.Po^{a}.q.10.4.13^{m}.

3 Edere nouum symbolum, pertinet tantum ad Papā, sicut & cętera pertinentia ad totam ecclesiam. 22^{e}.q.1.10.0./.q.11.2.3^{m}./.Potentia.q.10.4.13^{m}.
Fides. A. Spes.56.

4 In symbolis, dicitur credo in deum, in persona ecclesię, cuius fides est formata, quę inuenitur in oībus illis, qui sunt numero & merito, de ecclesia: & vt si qui fideles, fidem formatam nō habent, ad hanc formā pertingere studeant. 22^{e}.q.1.9.3^{m}./.3.d.25.q.1.2.4^{m}.

5 In symbolo apostolorum, melius dicitur, sanctam ecclesiam, quā in sanctam ecclesiam. Tamen si dicatur, in sanctam ecclesiam, intelligitur in spiritum sanctū, sanctificantē eam. 22^{e}.q.1.9.5^{m}./.3.d.25.q.1.2.5^{m}.

6 In quolibet concilio, compositum est aliquod symbolum, non quidem aliud a precedenti, sed explicans aliquid implicitum in priori, contra nouam hęresim. 1^{a}.q.36.2.2^{m}./.Po^{a}.q.10.4.13^{m}.

7 In symbolo patrū, nihil explicatur de descensu Christi ad inferos, quia nullus error exortus est contra hoc. 22^{e}.q.1.9.4^{m}./.3.d.25.q.1.2.8^{m}.

8 Symbolum patrū, publice cantatur in missa, quia editum fuit, fide iam manifestata, & ecclesia pacē habente, & est declarans symbolum apostolorum, editū tempore persecutionis, fide nondum propalata. Ideo symbolum apostolorum occulte dicitur in prima, & in cōpletorio, quasi contra tenebras errorum præteritorum & futurorum. 22^{e}.q.1.9.6^{m}./.3.d.25.q.1.ar.1.q.3.4^{m}.

9 Symbolum patrum, dicitur statim post euangelium, quasi expositio eius. Illud autem symbolum Athana-

sti, dicitur in prima, quasi expulsis iam hæreticorum tenebris. Et vtrunq; dicitur tantum in diebus, in quibus hoies magis cõsueuerũt venire ad ecclesiã, & in quibus solẽnizatur aliqd de ptinentibus ad articulos fidei. 3ª. q.83.4.c.4.3.d.25.q.1.art.1.q.3.4m. 4.d.8.L.co.3.

10 Athanasius composuit manifestationem fidei, nõ quidem per modum symboli, sed per modum doctrinæ, licet autoritate Papæ, habeatur vt regula fidei, quia in tegrã fidei veritatẽ, breuiter cõtinet. 22ª.q.1.10.3.3m.

11 Symbolus eius, diuiditur in duas partes, secundũ duas naturas, in vna persona Christi, contra quas, tempore eius, maxime insurrexerunt hæreses. Alia vero symbola, non sunt ex principali intentione contra hæreticos. Ideo diuiduntur in tres partes, ẽm numerum triũ personarum in diuinis. 3.d.25.q.1.ar.1.q.3m.

Simeon. Natiuitas. 27.

Similari. Assimilatio.o. Medic°. 11. Sise. Silitudo.o.

Simile. Actio. 4.107. Adæquari.o. Agens. 50.72.c. Aleator. 1. Ars. 27. Amor. 108. Assimilatio. 3. Causa. 36.c. Cœlum. 97.156. Confessor. 5. Cõsimile. Cornelius. 3. Correctio. 17. Delectatio. 42. Deus. 85. Ens. 13.14.15. Eucharistia. 104. Excusatio. 2. Fractio. 1. Generatio. 26.43. Grando. Gratia. 135. Habitus. 39. 60. Ignis. 11. Imperfectio. 2. Inclinatio. 3. Iustificatio. 23. Loqui. 6. Malum. 31. Maria. 40. Materia. 5. Matutinæ. 3. Metaphoª. 4. Misericordia. 16. Mulier. 1. Naturale. 16. Passio. 54. Pater. 3. Peccatum. 180. Similari. Similiter. Similitudo.o. Superius.o. vsura. 137. 163.186.273.295.301.

Similiter. Animal. 45. Campsoria. 5. Simile. Similitudo.o. Vsura. 192.

1 **SIMILITVDO** est relatio æquiparantiæ, non tamen semper denominat vtrunq; extremorum, sed tantum quando forma est æqualiter & eadẽ ratione in vtroq; extremorũ. 1ª.q.4.3.4m. q.42.1. 3m. 1.d.19.q.1. 2.c. d.35.4.6m. d.48.1.4m. ʒ.1.c°. 29. Veri. q.2. 11.1m. q.23.7.11m. Foª.q.7.7.10m. Actio. 4.107.

2 Similitudo duplex. s. relatio realis, & relatio rationis. Prima requirit distinctionem realem, non autẽ secunda, sed distinctiones rationis tantum. Veri.q.2.2.3m.

3 Similitudo duplex. s. participationis eiusdem formæ, & proportionis. 1ª.q.4.3.o. q.14. 3.2m. Veri.q.4. 4. 2m. Foª.q.7.7.4m.

4 Similitudo duplex. s. proportionalitatis, & per participationẽ eiusdem qualitatis. Prima est inter corporalia & spiritualia, non autem secunda. 1.d.34.q.3.1.2m. 4.d.1.q.1.ar.1.q.5.3m. d.45.q.1.ar.1.q.1.1m.

Actus. 12.13.14.

5 Similitudo duplex. s. repræsentationis, & secundũ conuenientiam in natura. Prima requiritur inter cognoscens & cognitũ, nõ autẽ secũda. 1ª.q.85.8.3m. q.88. 1.2m. 1.d.14.q.3.1.4m. 4 d.49.q.2.1.7m. Vi. q.2. 3.9m. 5.5m. 7m. 13.1m. q.4.4.2m. q.8.11.3m.

Adã. 14.64. Adæquari. 1. Agẽs. 28.70.71.c.82.115.

6 Similitudo duplex. s. vt principiũ, & vt principiatum. Prima dicitur exẽplar, secunda vero imago. 1ª.q.35. 1.1m. ʒ.4.c°.11.co.4. Veri.q 7.1.11m. 5.2m.

7 Aliqua dicuntur similia dupliciter. s. participando vnã formam, & secundum ꝙ vnum imitatur alterum, ẽm proportionalitatem. Prima sunt cõposita. Ideo nulla creatura est sic similis deo, sed solũ secundo modo. 1ª. q.4.3.o. q.44.3.1m. 1.d.34.q.3.1.2m. d.35.4.6m. d.48.1.c. 2.d.16.1.3m. ʒ.1.c°. 29. Libro. 4. c°. 7. 11m. Veri.q.2.11.o. q.23.7.10m Foª.q.3.4.9m. q. 7.7.o. Psal.34.co.7. Agere. 9. Alienum. 8. Amicitia. 2. Amor. 108.152.176.193.194.230.c.242. Angelus. 174.178.301.331.357.c.

8 Similitudo creaturæ ad deum duplex. s. secundum participationem alicuius bonitatis dei, & secundum proportionalitatem. 2.d.16.2.5m. 3.d.2.q.1.art. 1.q.1. 3m. Poª.q.3.4.9m. 6.25m. Animal. 5.121.156. 324.360. Animal. 71. Anthropospatos.

9 Similitudo creaturæ ad deum duplex. s. ad intellectum dei, & ad essentiam eius. Primo modo, forma * intellecta per deum, est vnius rationis cum re intellecta, licet non habeat eundem modum essendi: quia forma intellecta, est tantum in intellectu, forma autem creaturæ, est vt in re. Scdo modo ẽm qꝺ ipsa diuina essentia, est omnium rerũ similitudo superexcellens, & non vnius rationis. Et ex hoc modo similitudinis, contingit quod bonum, & huiusmodi, prædicantur cõiter de deo & de creaturis, nõ autẽ primo modo. Foª.q.7.7. 6m. Appetitus. 2.3.4. Appropriatio. 2.3.20.21.

10 Similitudo pdestinatorꝫ ad filiũ dei duplex. s. impfecta, ẽm aĩam & ẽm corpus. i. per gratiã, & perfecta vtroq; modo. i. per gloriã. Ephe.co.6.prin°. Approximatio.o. Ars. 7.13.18.27. Artifex. 1. Assimilatio.o.

11 Similitudo triplex creaturæ rationalis ad deuꝫ. s. secũdum esse naturæ, secundum cognitionem, & secunduꝫ potestatem operandi ad beatitudineꝫ obtinendã. 22ª. q.163.2.o. Poª.q.9.9.c.fi Attingere. 3. Augmentum. 18. Beatitudo. 19.96. Bonitas. 1.2.5.14.21.

12 Primas duas habuit angelus a principio, & tertiã appetiit. Sed homo, tantum primam habuit in sua creatione, & reliquas appetiit. 22ª.q.163.2.o. Poª.q.9. 9.c.fi. Caput. 2. Character. 2.6. Charitas. 16. Causa. 24.36.c.52.96. Cœlum. 97.99.156.

13 Similitudo creaturæ ad deũ, deficit a similitudine vniuocorum dupliciter. s. quia non est per participationeꝫ vnius formæ, sed est per essentiam de deo, & per participationeꝫ de creaturis, & quia est eminentius in deo. Foª.q.7.7.2m. Certitudo. 9. Circuncisio. 9.

14 Nõ dicimus deũ esse simileꝫ aliis rebus, sicut neq; dicimus hoiem esse similẽ suæ imagini. Dio°. 9. lc. 3. co. 1.

15 Verbum, idea, deus, & quælibet causa, dicitur large similitudo. i. exemplar creaturæ, & effectus, non autem propriæ. 1ª.q.35.1.1m. q.57.2.2m. Veri.q.4.4. 2m. Cognitio 1.61. Cohors. 1. Cõmunicabile. 3. Conceptio. 6. Conformitas. 1. Coniunctio. 1.

16 Similitudo conuenit verbo * inquantũ ipsum est qdaꝫ similitudo rei intellectæ, sicut genitũ est similitudo generantis: sed ad amorẽ pertinet, non quod ipse amor sit similitudo, sed inquantuꝫ similitudo, est principium amandi: & ideo genitũ. s. verbũ, est principiuꝫ amoris. 1ª.q.27.4.2m. Contemplatio. 6. Contradictio. 4.

17 Similitudo in diuinis, aliter pertinet ad verbum, & aliter ad amorem. 1ª.q.27.4.2m.

18 Immo ipse amor non est similitudo. 1ª.q.27.4.2m. 3m. ʒ.4.c°.23.fi. ☞ R fi°. Du°. 1126°.

19 Similitudo aliter pertinet ad verbũ, & aliter ad amorem. Nam ad verbum ꝑtinet, inquantum ipsum est quędã similitudo rei intellectæ, sicut genituꝫ est similitudo generãtis. Sed ad amorẽ pertinet, nõ ꝙ ipse amor sit similitudo: sed inquãtũ similitudo est prinm amãdi. Vnde nõ sequiẽ ꝙ amor sit genitus: sed ꝙ genitũ verbum est prinm amoris. 1ª.q.27.4.2m. Creatura. 4.8.

20 Similitudo & dissimilitudo in diuinis, attenditur ẽm essentiam, non autem ẽm relationes. 1ª.q.36.4.3m.

21 Silitudo & vnio, psit eẽ rlones æquiparãtiæ in creaturis, nõ aũt ĩter deũ & creaturã. 3.d.5.q.1.ã.1.q.1.2m.

22 Quælibet res est silis deo, & imitaẽ eũ, ꝫ impfecte. Veri.q.2.1.c.fi. 11.1m. Deus. 13.84.85.86.93.188.

23 Minima similitudo est creaturæ ad deum, secundũ cõuenientiam in natura, & est maxima in repræsentari expressissime. Veri.q.2.3.9m.

24 In qualibet similitudine creaturę ad deum, est maior dissimilitudo, quã similitudo. 1.d.19.lec.1. L.3m./.d.33.1.2m./.Veri.q.1.10.7m. Distantia.2.6. Distinctio.35. Effectus.7. Aequalitas.4.5.12.17.26.

25 *In rebus creatis, cõtingit esse similitudinem dei, secundum quãcunq; perfectionem participatã: Et quãto perfectio est nobilior, tãto similitudo est expressior. Contingit autem, vt aliquid similitudinem dei amittat, quantum ad vlteriorem perfectionem, quod quantum ad primam perfectionem, similitudinem retinet: sicut patet in peccato. Quia in actu peccati, est aliqd similitudinem diuinam retinens, puta corporalis delectatio, vel aliquid huiusmodi a summo bono exemplatum, quãuis non sit ibi similitudo summi boni quę est per gratiam.2.d.37.q.1.2.4m. Aequiuoca.5.9. Esse.87.88. Aetas.9.

26 Quęlibet res accedit ad similitudinem dei, secũdum ꝙ est in actu, & recedit ab ea, secundum ꝙ est in potentia.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.c./.p̃.3.co.97.co.1. Eua.2. Eucharistia.255. Excusatio.2. Facere.7. Phantasma.1. Fatum.6.7. Felicitas.3. Feruor.3. Figura.8.9. Filiatio.5.6.37.c̃. Finis.25. Forma.3.17.135.c̃.159.c̃. Fortitudo.43. Generatio.26.c̃.37.43.67.68. Gratia.135.146. Habitus.25.39.60. Hęresis.39. Hircus. Idea.5. Ignis.11. Imago.0. Imperfectio.2. Inclinatio.3. Indiuiduum.9. Induere. Intellectus.8. Intentio.22.c̃. Ira.52. Isaias.2. Iustitia.90. Iustificatio.23. Lex.47.

27 Similitudo creaturę ad deum, & artificiati ad artefices, est secundum ꝙ implent illud, quod de eis est in intellectu & voluntate causæ. Poa.q.3.16.5m./.17.6m. Liber.24. Loqui.6. Lux.10.12. Malus.31. Materia.5.37. Medicus.11. Memoria.1.c̃. Metaphora.1.2.8. Mos.3. Motus.3. Natiuitas.5. Nonẽs.2. Odium.21. Officium.2. Oleum.1. Parabola. Paradisus.4. Participare.14. Peccatum.180. Python.5. Pręceptum.85. Processio.4.5.11.40.68. Producere.2. Prophetia.13.50.54.56.72.87. Proportio.3. Prudentia.22.35.36. Pulchritudo.6. Quies.1. Radix.1. Raptus.11. Relatio.80. Religio.104. Repręsentatio.1. Resurrectio.57. Sacramentum.92. Samuel.3 Sapientia.28. Scandalum.3. Scientia.157. Semen.7. Sensibile.2.6.9. Sensus.50. Sicut.0. Signaculũ. Signum.0. Symbolum.1. Simile. Similiter. Simonia.6. Simulachrũ.1. Sirenę. Superior.0. Tanq̃. Tẽpus.41. Traductio.4. Trinitas.15. Vapor.1. Venus.3. Verbum.24.64.65. Vestigium.1.2.3.7. Vinum.1. Visio.6. Vita.74. Vmbra.3. Vnitas.8. Vox.5. Vsura.6.21.22.43.186.214.221. Christus.39.132.

28 IN COMMVNI./. Vbicunq; est similitudo, ibi est distinctio. 1.d.2.L.8m./.d.7.q.2.2.2m./.d.19.q.1.1.2m./.3m./.d.40.2.4m./.d.41.ar.1.q.3.2m./.d.48.1.c./.3.5m.

29 Similitudo & dissimilitudo attẽditur, nõ solũ sm qualitatem eandẽ vel diuersam, sed etiam sm eundẽ vel diuersum modum participandi.12e.q.52.3.c.

30 Conceptio intellectus, est similitudo rei intellectę. 1a.q.27.2.c.fi./.p̃.4.co.11.

31 Species intelligibilis nostri intellectus, non potest esse similitudo principiorum indiuidualium. 1a.q.14.11.1m./.12.c. Simon. Adiurare.11. Hęresis.104. Loqui.7. Simonia.28.

1 **SIMONIA** est studiosa voluntas, emendi vel vendendi aliquod spirituale, vel ei annexum ei.22e.q.100.1.0./.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.0./.3.c.

2 Immo annexũ spirituali, licet vendere aliquo modo.22e.q.100.1.6m./.4.0./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.0.

P R fo. Dubio.1127a.

3 Annexũ spirituali duplex. s. dependens ex re spirituali, vt beneficia ecclesiastica, & ordinatum ad aliquod spirituale, vt vasa sacra, & ius patronatus. Secundum licet vendere aliquo modo, vt vasa sacra ratione materię, in necessitate ecclesię, nõ autẽ primũ: quia esset simonia.22e.q.100.1.6m./.4.0./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.0.

4 Simonia est mala, quia est super materiam indebitã: quia res spiritualis, non est venalis, quia est impretiabilis, sine dominio, & gratis data. 22e.q.100.1.2.c./.4.d.25.q.3.ar.2.q.1.c. Dñium.17. Irreligiositas.3.

5 Simonia nõ est pctm̃ in spũs sctũm. 22e.q.100.1.2m.

6 Simonia est hæresis, grauior hęresi Macedonii, quo ad exteriorem protestationem, & similitudinem. 22e.q.100.1.1m./.4.d.13.q.2.1.3m./.d.25.q.3.ã.1.q.2.0.

7 Simonia est grauissimum peccatum, in genere contractus pecuniarum, non autem simpliciter, sed attingit peccata contra pracepta primæ tabulæ. quol.5.q.10.2.2m.

8 QVIS./. In paruis muneribus, est simonia quo ad deum, non autem quo ad ecclesiam, siquid spirituale detur, vel fiat pro eis.4.d.25.q.3.3.1m.

9 Quicunq; pro aliquo cõmodo temporali, dat aliquod spirituale, vel annexum ei, simoniam committit. 4.d.25.q.3.3.c.

10 Dare spirituale pro recuperanda re sua, est simonia. 4.d.25.q.3.3.2m. Abraham.16.17. Anniuersarium. Ars.43.c̃.

11 Actus est spiritualis dupliciter. s. ratione principii. i. domi vel officii, & ratione finis. Primum licet vẽdere, nõ autem secundum, quia simonia esset.22e.q.100.3.0./.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.0./.quol.7.vel.8.q.6.1.0. Baptismus.249. Beneficium.25.

12 Oratio est spiritualis vtroq; modo. Ideo nõ debet imponi pro pretio, quia esset simonia. Sed licet dare eleemosynam pauperibus vt orent. 22e.q.100.3.2m./.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.2m. Cimiterium.

13 Licet vendere iustum patrocinium, & iustum consiliũ. Non autem verum iudicium, idest sententiam, nec verum testimoniũ, quia ad hæc tenentur iudex & testis, non autem aduocatus, vel iurisperitus. Ideo esset simonia in causa spirituali, nõ autem in causa seculari.22e.q.71.4.0./.q.100.3.3m./.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.9m.

14 Accipere pecuniam, vt quis non reuelet, vel puniat peccatum, ad quod tenetur, est simonia.4.d.25.q.3.ã.2.q.2.6m.

15 Papa potest incurrere simoniam, sicut & alii. Et grauius est peccatum, quanto papa est maior: quia non est dominus spiritualium, sed dispensator. 22e.q.100.1.7m./.4.d.25.q.3.3.2m.

16 Ante collationem beneficii, licet episcopo subtrahere, de fructibus eius, ad pios vsus. Sed requirere ab eo cui confert est simonia.22e.q.100.4.3m./.4.d.25.q.3.3.9m.

17 Si clericus impendat prelato obsequium honestum, idest ad spiritualia, fit dignus ecclesiastico beneficio. Nõ autem si sit inhonestum, vel ad carnalia, idest ad vtilitatem consanguineorum, vel patrimonii eius, sed est munus ab obsequio, & simonia. 22e.q.100.5.1m./.4.d.25.q.3.3.6m. Datio.18. Dominium.17. Ecclesia.16. Eleemosyna.16.

18 Dare aliquid aduersariis, ne impediant in beneficio ecclesiastico, ante acquisitum ius, est simonia, non autem post.22e.q.100.2.5m./.4.d.25.q.3.ar.2.q.1.7m. Iacob.1. Indulgentia.5. Mensa.10.11. Munus.0. Nuptię.6. Officium.19.

19 Permutatio vel transactio beneficii ecclesiastici sine licentia, est simonia, quia nomine emptionis & vendi-

tionis, phibetur omnis contractus spiritualium nó gratuitus. Sed cũ licẽtia prelati, & ex causa vtili vel necessaria, sunt licitę. 22^{e}. q. 100. 1. 6^{m} /. 4. d. 25. q. 3. 2. 8^{m}.

20 Accipere aliquid temporale pro sacramentis, est simonia. Nec consuetudo excusat. Non autem accipere ad sustentationem. 22^{e}. q. 86. 1. 3^{m} /. q. 100. 2. o /. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 1. o. Permutatio. Preces. Sepultura. 4. Spirituale. 1. 2. Statutum. 1.

21 Exigere aliquid pro absolutione ab excõicatione, quasi pretiũ absolutionis, est simonia, nó autẽ quasi pœnã pro culpa. 22^{e}. q. 100. 2. 3^{m} /. 4. d. 25. q. 3. ã. 2. q. 1. 6^{m}.

22 Exigere aliquid pro consecratione, benedictione, ordinibus, chrismate, oleo sancto, vel alio spirituali, est simonia, nisi accipiatur vt stipendia. 22^{e}. q. 100. 2. 4^{m} /. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 2. o.

23 Accipere aliquid pro dispensatione, cõmissione, correctione, doctrina ex officio spirituali, festo faciendo, vel pretermittendo, etiam ad sustentationes, est simonia: qa ex officio ad ea obligant̃, & stipẽdia habẽt. Tamẽ visitãtes, possunt accipere procurationes. 22^{e}. q. 100. 3. 3^{m} /. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 2. 6^{m} /. 5^{m}. Vsura. 69. 87.

24 Statutum de nõ fienda processione in funere, nisi dentur tot, est illicitum & simoniacum, nõ autem qp processio fiat, si tot dentur. 22^{e}. q. 100. 3. 2^{m}.

25 Predicare pro pecunia, sicut pro pretio eius, est simonia. Non autem sicut pro re predicata, qua meretur dans pecuniam, & subuenitur indigentibus: sicut Paulus predicauit pro collectis. Sed in hoc non debet poni finis. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 2. 4^{m}.

26 Dare vel accipere aliquid quasi pretium, pro predicatione, prophetia, oratione, officio, & huiusmodi actibus spiritualibus, est simonia. Non autem accipere pro sustentatione, secundum ordinationẽ ecclesię, vel consuetudinem approbatas, non exigendo ab inuitis per subtractionem spiritualium, sed per superiorem. 22^{e}. q. 100. 3. o /. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 2. o /. q. 3. 2^{m}.

27 Hypocrita non videtur esse simoniacus, quia non dat spirituale propter tẽporale, sed demonstrat sanctitatẽ, & furatur laudẽ. 22^{e}. q. 100. 5. 4^{m} /. 4. d. 25. q. 3. 3. 6^{m}.

28 Emptores spiritualium, imitantur Simonem magum in actu, venditores autem in intentione: quia voluit emere vt venderet. Giezi vero tantum vẽdidit. Ideo secundi possunt dici simoniaci, & giezitę, primi vero, simoniaci tantum. 22^{e}. q. 100. 1. 4^{m} /. 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 1. 4^{m}.

29 POENA /. Simonia mentalis, & quodlibet aliud peccatum interius, nullam pœnam ecclesiasticaȝ incurrit, sed diuinam. 22^{e}. q. 100. 6. 6^{m} /. 4. d. 25. q. 3. art. 1. q. 1^{m}. Datio. 18.

30 Simonia & alia peccata, tollunt gratiam, & executionem ordinum. Non autem tollunt sacramentum, nec impediunt susceptionem eius. 22^{e}. q. 100. 6. 1^{m}.

31 Emens aliquid simoniace, punitur priuatione cuiuslibet rei talis. Dantes autem vel mediantes, puniuntur infamia & depositione si sint clerici, sed laici excommunicatione. 22^{e}. q. 100. 6. o.

32 Recipiens beneficium simoniace, tenetur restituere illud, & omnes fructus qui potuissent percipi, a diligenti possessore, deductis expensis, licet alius dederit pro eo nesciente, preter fructus consumptos bona fide, nisi fuerit inimicus eius, vt impediret eum, vel nisi contradixerit, nec post ratum habuerit. 22^{e}. q. 100. 6. 3^{m} /. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 3. c.

33 Dans pecuniã simoniace, non potest eam repetere, licet recipiens, eam teneat iniustę. 22^{e}. q. 100. 6. 1^{m}.

34 Res simoniaca, debet restitui ecclesię, in cuius iniuriaȝ data ẽ, nisi totũ collegiũ sit in culpa. 22^{e}. q. 100. 6. 4^{m}.

35 Nullus debet ordinari ab epõ simoniace promoto, etiã occulto, licet precipiat vel excõicet. Et si ordinetur, nõ potest exequi, nisi dispensetur, licet ignoraret. Si vero epũs sit aliter simoniacus occultus, quilibet potest ordinari ab eo. 22^{e}. q. 100. 6. 2^{m} /. 4. q. 25. q. 3. ã. 1. q. 3. 2^{m}.

36 Per simoniam fit defectus in ipsa ordinatione, non autem in homicidio. Ideo sufficit qp ordinatus sit immunis ab homicidio. Sed immunis a simonia, est suspensus, cum sciuerit. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 3. 1^{m}.

37 Recipiens ordinem simoniace, punitur per depositionem, si constiterit. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 3. c.

38 Sciens epũm esse simoniacũ, non manifestũ iuridice, debet ei obedire sumendo ordines ab eo, si non potest subterfugere. Nõ autem ab eo manifesto iuridice, quia tunc suspensus est, etiam quo ad alios, occultus vero, quo ad seipsum tantum. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 3. 1^{m}. Excõmunicatio. 25. Nuptię. 6. Preces. Ordo. 92.

39 Immo nullus debet sibi obedire, recipiẽdo ordines ab eo, quacunq; ex causa. 22^{e}. q. 100. 6. 2^{m}.

R ñ^{o}. Dubio. 1128°.

40 Suscipiens ordinem sacrum simoniace, etiam occulte, suspensus est quo ad se, & quo ad alios. Sed dans ordinem, vel dans siue recipiens beneficium, vel medians, publici, sunt suspensi vtroq; modo. Occulti vero, sunt suspensi primo modo tantum. 22^{e}. q. 100. 6. 1^{m} /. 2^{m} /. 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 3. c. 2^{m}. Religio. 61. Spirituale. 1. 2. Vsura. 69. 87.

41 Solus papa potest dispensare, cum promoto simoniace scienter. In aliis autẽ casibus, epũs post renunciationem, facit quadruplicẽ dispensationẽ. s. paruam. i. quo ad cõmunionem laicam: magnam, vt sit in suo ordine in alia ecclesia: maiorem, vt sit in eadem in minoribus: maximam vero, vt in eadem ecclesia, in qua aliquid simoniace acquisiuit, maiores ordines exequatur, non tamen qp prelationes accipiat. 22^{e}. q. 100. 6. 7^{m}.

42 *Preces porrigens pro seipso vt assequatur beneficiuȝ ecclesiasticum, si sit pauper & alias idoneus, & beneficium sit sine cura animarum, nõ censetur simoniacus: si autem beneficium sit cum cura animarũ, nullo modo licet: sed ex eo censetur indignus, & ea ratione repellendus tanquã presumptuosus. 4. d. 25. q. 3. 3. 4^{m} /. 22^{e}. q. 100. 5. 3^{m}.

43 *Statutum de non facienda re, seu negocio spirituali, nisi detur tantum, est simoniacum. infra. Verbo. Statutum. 1 /. 8. 24.

1 SIMPLEX secundum rem vndecuplex, & simplex secundum rationẽ triplex. Opus. 28. c^{o}. 5. 6.

2 Quãto aliqd est simplicius, tanto est virtuosius, & principius pluriũ, & multiplicius relatũ. ꝧ. 2. c^{o}. 14 /. Veri. q. 5. 2. 2^{m} /. q. 8. 14. 23^{m} /. Po^{a}. q. 7. 8. c. Absoluere. 10. 23. Abstractio. 2. Accidẽs. 100. Actus. 20. Addẽ. 19.

3 Simplex aut totum cognoscitur, aut nihil. 1^{a}. q. 58. 5. c /. q. 85. 6. c /. 22^{e}. q. 2. 2. 2^{m} /. ꝧ. 3. c^{o}. 118. 3^{m} /. Met. 7. lec. 15. co. 5. 6 /. L i^{o}. 9. lec. 13. co. 3. 6 /. Post^{r}. 2. lec. 7. co. 2. Adoptio. 3. 9. Affirmatio. 3. 4. 5. Agens. 75. Amor. 178. Angelus. 49. 122. 399. Anima. 321. Apostoli. 14. Beatus. 7. Bonitas. 44. 45. Campsoria. 9. Cœlum. 13. 22. Cessare. 3. Cogitatio. 3. Compositio. 8. Confessio. 53. Confirmatio. 17. Cõscientia. 18. Consideratio. 2. Contrarium. 1. Conuersio. 3. Creatio. 38. 52. Debitum. 27. Delectatio. 114. Deuotio. 12. 63. 64. Deus. 138. 139. 151. 273. 310. Differre. 3. Diuersitas. 5. Dulcedo. 5. Elementuȝ. 14. Episcopus. 10. Error. 11. 12. Esse. 34. Forma. 8. 9. 50. 99. 133. 150. Fornicatio. 5. Genus. 41. Habitus. 53. Heresis. 26. 39. Ignorantia. 1. 8. Ingenitum. 2. Intellectus. 45. 47. 65. 77. 83. 145. Iuramentum. 13. Luxuria. 2. Medicina. 4. Motus. 36. 61. Nomen. 20. 24. 70. 71. Notum. 3.

Numerus.5.Ordo.107.Organum.5.Paruus.2.Passio.31.Pœnitentia.91.Possibile.3.Processio.12.14.18.Pronomen.1.Puer.11.Quidditas.Ratio.1.57.Sacramentum.30.Sapientia.39.Scientia.1.3.Schisma.7.Significatio.10.Simplicitas.0.Simpliciter.0.Simplum.Sponsalia.4.Theologia.5.Transgressio.4.Transumptio.Visio.7.Vnitas.35.Vniuersum.3.Vniuocum.1.Votuʒ.14.c.23.25.51.54.56.57. Christus.124.126.152.180.

4 Pluralitas rationuʒ,non repugnat maxime vnitati & simplicitati,nisi quę reducitur ad diuersitates rei. Ideo conuenit deo, licet sit omnino simplex. 1ª.q.3.o4.q.9.1.c.q.25.1.c.q.28.2.c.Veri.q.3.2.5m.

1 SIMPLICITAS ad virtutem veritatis pertinēs, dicitur simplicitas,quia non tendit in diuersa: veritas autem dicitur, inquantum signa concordant signatis. Ideo simplicitas & veritas, differunt tantum ratione. 22ª.q.109.2.4m.q.111.3.2m.
Amor.250. Apostoli.41.42.

2 Simplicitas est virtus, ad quā pertinet directe præseruare se a deceptione.22ª.q.111.3.2m. Assistere.2.

3 Simplicitas facit intentionem rectam, nō quidem directe,quia hoc facit omnis virtus,sed indirecte.s.excludendo duplicitatem,per cuius oppositum dicitur. 22ª.q.109.2.4m. Deus.510.Modestia.7.Nomen.46.Ornatus.3.Pax.6.Processio.14. Relatio.97. Simplex.0.Simpliciter.0.Temperantia.9.Turtur.5.

4 Simplicitas per se non est causa nobilitatis,sed perfectio.4.d.11.q.2.ar.1.q.1.1m.

1 SIMPLICITER dicitur dupliciter.s.absolute.i.secundum naturā suaʒ,siue sine adiuncto, & totaliter.i.vniuersaliter siue omnino. 22ª.q.58.10.2m.q.109.4m.3ª.q.50.5.c. Absolute.0. Accidēs.33. Actio.84.89.115. Actus.122. Adam.70. Agēs.36. Alius.2.3. Altitudo.2. Amor.34.153.224. Analogia.18. Angelus.9.10.52.62.442. Anima.89.302. Appetitus.49.69. Ars.1.10. Artificiale.2. Assistere.1. Auaritia.20. Aureola.5.10. Baptismus.213.248. Barbarus.1.Beatitudo.76.126.

4 Simpliciter & proprie dicitur aliquid tale,quod conuenit ei secundum seipsum.i.quod est tale secūdum totum,magis quā si secundum partem. Vnio.3.c.fi.Bigamia.9.Blasphemia.9. Bonitas.45. 50.65.68.82.85.87.96.119.137.139.144.157.163.190.213.214. Campsoria.3. Charitas.41. Causa.73. Certitudo.12.Ciuis.1.Coactio.1.7.Comparatio.6. Compositio.10.Confirmatio.3.Corruptio.6. Cura.4. Datio.30.Delectatio.91. Dæmon.46.88. Demonstratio.3.Deus.5.12. Dispositio.30.Doctrina.9.Dolor.4. Domus.2.Electio.35. Eleemosyna.10. Ens.10. Epyichia.8.Esse.24.34.Eucharistia.113.

5 Simpliciter & per se dictum, intelligitur de eo quod per prius dicitur. Perhiᵉʳ.lec.5.co.4. Excedere.Excōmunicatio.34.Exemplar.7. Falsitas.12.13.14.17.Fides.38.Fieri.19.Finis.55.Forma.76.170. Fornicatio.5.11. Fructus.7. Fruitio.3.8.9. Generatio.2.89.Habitus.5.Honestum.8.Humilitas.18.19.Ignorantia.3.Imago.21.

4 Simpliciter dictum,intelligitur quādoqʒ de eo,de quo dicitur per posterius,ratione adiuncti,sicut ens in alio, intelligitur de accidente.Veri.q.7.5.3m. In.10.Incarnari.2.Indigentia.2.Infidelis.11. Infinitus.6.18.31.Intellectus.199.200.216.Intelligibile.3.Inuoluntarium.3.Ius.21.Iustitia.61.Iustificatio.10.Latro.1.Laurentius.3.

5 Vnūquodqʒ dicitur simpliciter, vt est in actu,sm quid vero,vt est in apprehensione,22ª.q.6.6.c. Lex.17.Liber.13.26.27.Liberalitas.16.17.Liberū.15.Lumē.25.Lux.9. Luxuria.8. Macula.13. Magnanimitas.17.Malum.15.16.17.34.39.51.Materia.29. Matrimoniū.84.Mens.6.Mensura.4.Meritū.6.102.107.Metaphysica.2.7.22.26.Miraculū.2.Mirum.Mors.27.39.Motus.47.Natura.39.Necessitas.1.16.Negatio.2.8.Nigredo.Nobilitas.3.4.Nonens.6.7. Nongenitum.Notum.1.Numerus.24.25.Obstinatio.1.Opotētia.4.Opinio.4.Papa.10.Passio.41.64.82. Peccatum.361.369.388. Pœna.21.94.96. Pœnitentia.16.17.29.Perfectio.1.2.15.24.40.77.Perplexus. Petrus.5. Pharao.Porretani.Possibile.3. Preceptuʒ.96.Primū.1.Princeps.5. Principium.7. Prophetia.38.47.56.79.Propositum.1.Prudentia.10.27. Purgatorium.9. Raptus.7. Reduplicatio.7. Resurrectio.5.48.Sacramentum.46.87.Sanctus.5. Sapiētia.5.10.Scientia.96.155.Scire.1.Sensualitas.5. Simonia.7.Solus.1.Stultitia.5.Superbia.23.Trāsgressio.3.Trinitas.4.Vendere.12.Veritas.59. Virginitas.20.Virtus.24.41.49.54.124.137.141. 169.174.248.249.Vita.60.Viuificare.1.Vltimum.2.Vnitas.16.Vniuersale.20.Voluntarium.8.

6 Sicut simpliciter ad simpliciter,ita magis ad magis, & maxime ad maxime, tenet tantum in prędicatis per se.p̄.3.cº.27.7m.139.fi.Ma.q.3.1.14m.Virt.q.2.11.5m.q.4.1.16m. Votum.43.68.Vsura.89.90.116.152.154.168.173.174.177.178.180.198.101.213.236.276.Vsus.5.13.Vxor.23. Christus.12.21.27.70.114.130.165.189.
Simplicius.Cœlum.22.Deus.63.
Simplum.Restitutio.7.Vsura.289.
Simul. Accidēs.39.c.46. Actio.4.89. Actus.55.56.65.c.181. Adam.90. Affirmatio.1. Alienū.2. Amicitia.3. Amor.218. Angelus.79.82.107.108.109.319.362.363.379.391.436.566. Anima. 9. 87. 91.244.304. Annihilatio.15. Antecedens.1. Appellare.3. Aptitudo.Baptismus.120.279.Beatitudo.42.Bonitas.126.227.Character.18.Causa.52.97.98. Cœlum.84.Cognitio.23.47.Cōprehensor.1.Concauuʒ.Contrarium.40.Contritio.7. Corpus.14.15.39.40.72. Creatio.46. Daniel.1. Delectatio.3.67.96. Dæmon.42. Deus.109.136.383.453. Dimensio.10.11.Dispositio.52.53.Diuisio.19.c.Dolor.19.35.Donuʒ.29.Duratio.5. Aeternitas.1.20. Eucharistia.107. Fides.143. Fieri.1.5. Finis.52.53. Forma. 54.55.56.57.144.146. 147. Fornicatio.11. Fruitio.6. Gratia.58.Ieiunium.28.Ignis.10.In.7.Indiuisibile.1.Intellectus.53.c.156.296.Intentio.10.12. Iudicium.47.86.88.Liber.23.Locus.20.Materia.13.Meritus.95.96.Motus.66.Mutatio.7.10.Mutuuʒ.4. Opinio.7.Ordo.90.Pars.5.Peccatum.17.72.389.Pœnitentia.66.Plantę.3.Preceptum.110.Prędicari.13.15.Præpositiuus.Principiatum.2.Principium.18.Redemptio.1.Relatio.63.73.75.Rlm.9.10.11.Religio.40.Resurrectio.6.36.Sacerdos.1.4.Sacramentum.25.Sanitas.2.Scandalum.5.Scibile.Scientia.65.Sēsualitas.10.Sensus.17.Significatio.11. Signum.3.Sodomia.3.Spina.1.Spirituale.10.Spōsalia.7.Terremotus.1.Totum.9.Virginitas.11.Virtus.271. Visus.5.Vita.30.Vocatio.3.Vsura.118.181.182.194.Vxor.1.8.Christus.59.

1 SIMVLACHRVM dicit̄,quod fit ad similitudineʒ alcuius rei naturalis, sed idolum ad nullius rei similitudinem.1ª.Cor.8.co.3.

2 Qd̄ dr̄ de simulachris Hierusalē,cū tn̄ de Hierusalem abstulerit idola Ezechias,dr̄ vel quia forte aliqua idola remāserūt occulte,quę inuenit in parte ciuitatis quā tradidit regi Sobna scriba,vel quia vocat simulachra,

illa quę erant in ornatu templi. Isa. 10. co. 2. Loqui.

SIMVLATIO proprie, est mendacium in signis factorum exteriorū. Ideo semper est peccatū. Sed large, sumitur pro fictione. 22ᵉ. q. 111. 1. o. Astutia. 1. 3. Athanasius. 1. Ciuitas. 1. Derisio. 3. Dissimulatio. Fictio. o. Hypocrisis. o. Malum. 60. Pax. 13. 17. Peccatum. 369. Prudentia. 35. 36. Verbum. 71. Verecundia. 6. Virtus. 20. Vpupa.

Simultas. Eucharistia. 107. Simul.

SYNAGOGA fiebat in diuersis locis, ad doctrinam: templum autem tantum in vno loco, ad sacrificium. Et vtriq; succedit ecclesia. 12ᵉ. q. 102. 4. 3ᵐ.

Ecclesia. 6. Michael. 3. Sion. o.

Sinaxis. Eucharistia. 5.

Sincathegorica. Cathegorica. Solus. o.

1 SYNDERESIS non est potētia, sed est habitus naturalis primorū principiorū moraliū. 1ᵃ. q. 79. 12. o. / 13. c. fi. / 3ᵐ. / 12ᵉ. q. 94. 1. 2ᵐ. / 22ᵉ. q. 47. 6. 1ᵐ. / 3ᵐ. / 2. d. 7. q. 1. 2. 3ᵐ. / d. 24. q. 2. 3. o. / 4. c. 3ᵐ. / q. 3. 3. 5ᵐ. / d. 39. q. 3. 1. c. / 3. d. 33. q. 2. ar. 4. q. 4. c. / Veri. q. 16. 1. o. / 2. 4ᵐ. Conscientia. 2. 6. 8. 9. 13.

2 Synderesis est aliud a ratione superiori, quia est supra totam rationem. Ideo dicitur aquila. 2. d. 24. q. 3. 3. 5ᵐ. / d. 39. q. 3. 1. c. 2ᵐ. / Veri. q. 16. 1. 9ᵐ.

3 Synderesis nō noiat rōnem superiorē, nec inferiorem, sed aliquid cōiter se habēs ad vtrāq;. Veri. q. 16. 1. 9ᵐ.

4 Synderesis dicitur scintilla, quia est modica participatio intellectualitatis respectu angeli, & quia est purior & suprema pars rationis. 2. d. 39. q. 3. 1. c. / Veri. q. 16. 1. c. / q. 17. 2. 3ᵐ.

5 Actus synderesis est, remurmurare malo, & inclinare ad bonum. 1ᵃ. q. 79. 1. c. / Veri. q. 16. 1. 12ᵐ. / 2. c.

6 Synderesis semper remurmurat in peccante. Sed non percipit, propter inclinationem habitus, vel impetum passionis. 2. d. 39. q. 3. 1. 4ᵐ. / Veri. q. 16. 3. c. 1ᵐ. / 3ᵐ.

7 Oppositū videtur dicere. 2. d. 20. q. 2. 3. 5ᵐ. / d. 28. 2. o. Du°. 1129°. Rñ°, sicut Dubio. 796°.

8 Synderesis in infidelibus est integra quo ad lumen naturale. Sed est cęca lumine fidei. Ideo nō remurmurat iis quę sunt cōtra fidē. Vel semper murmurat in vli, non autē in hoc particulari, propter errorē rōnis. 2. d. 39. q. 3. 1. 3ᵐ. / Veri. q. 16. 3. 2ᵐ. Error. 1. Iudiciū. 17. Syllogismus. 5. Vertex. Virtus. 57.

9 Synderesis remurmurat culpę in dānatis, etiam dęmonibus, sed voluntas obstinata repugnat. 2. d. 7. q. 1. 2. 3ᵐ. / d. 39. q. 3. 1. 5ᵐ.

10 Synderesis non pōt errare, nec peccare. 2. d. 24. q. 3. 3. 5ᵐ. / d. 39. q. 3. 1. c. fi. 1ᵐ. / 5ᵐ. / Veri. q. 16. 2. o. / q. 17. 2. c.

11 Synderesis nunquā extinguitur. i. nunq; amittitur. 2. d. 24. q. 2. 3. 5ᵐ. / d. 39. q. 3. 1. o. / Veri. q. 16. 3. o.

SINE qua non. Charitas. 19. 47. Causa. 15. c. Peccatum. 424. Prophetia. 12. Prouidentia. 3. Regnum. 4. Restitutio. o.

Synesis est virtus beneiudicatiua de agibilibus, ſm legē cōem: gnomi vero, ſm altiora principia. s. iuris naturalis, ideo est altior. 1ᵃ. q. 22. 1. 1ᵐ. / 12ᵉ. q. 57. 6. o. / 22ᵉ. q. 48. c. fi. / q. 51. 3. 4. o. / q. 53. 2. c. / 3. d. 33. q. 3. ar. 1. q. 3. o. / Virt. q. 1. 12. 26ᵐ. / q. 5. 1. c. Consiliū. 21. Iudicium. 7. Prudentia. 15. 49. 72. 78. 79.

Singillatim. Eucharistia. 259.

SINGVLARE aliquando large accipitur pro quolibet inferiori: sicut si species dicatur singulare sub genere contentum. Aliquando vero proprie, pro indiuiduo. Phy. lec. 1. co. 3. / Post°. lec. 12. co. 1. prin°.

Actus. 182. c. Adam. 34. Adiectiuum. 6. 11. Amicitia. 7. Amor. 101. Angelus. 387. c. 536. 584. Anima. 159. Apostoli. 1. Coęquale. 1. Cognitio. 51. Conclusio. 5. 6. Credere. 12. Deus. 112. 124. 167. 271. 274. Diffinitio. 4. 22. 39. 40. Dispensatio. 7. Dissensio. 4. Ens. 37. Enunciatio. 3. 6. 7. 8. Aequiuoca. 13. 14. Genus. 1. Habitus. 71. Heresis. 4. 37. 131. Homo. 5. 6. 33. Iacobus. 2. Imaginatio. 5. In. 15. Indiuiduū. o. Inductio. Intellectus. 17. 48. 49. 50. 51. 293. Intēperātia. 2. Ira. 70. Iudicium. 54. 55. Iustitia. 2. Modalis. 2. Nomen. 22. 43. 83. Notū. 6. Numerus. 20. Officiū. 2. Omnis. 4. Peccatū. 181. 247. Persona. 3. c. Predicari. 11. 13. 14. 15. 24. 31. 37. 40. Priuilegiū. Prouidentia. 22. 27. 33. Prudentia. 15. 30. 67. 82. Ratio. 350. Scientia. 33. c. 57. c. 131. Significatio. 2. Syllogismus. 6. Singularitas. Soliloquium. Substantia. 21. Suppositum. 3. Theologia. 22. Vniuersale. 1. c. 16. 18. Votum. 12. c. 41. Vsura. 5. Christus. 40. 58. 59. 60. 140. 141. 145.

Singularitas. Accidens. 65. Singulare. o.

Singuli. Actus. 45. Angelus. 284. 388. 507. 580. c. Anthropospatos. Apostoli. 8. Beatitudo. 130. 137. Beneficium. Cœlū. 27. Cere. 3. Cōceptio. 19. Confessio. 81. Contritio. 7. 22. Dici. 1. Distātio. 1. Dos. 2. Esse. 78. Eucharistia. 116. 135. 183. c. 254. Excōmunicatio. 18. Fructus. 21. Gratia. 167. 169. 178. 179. 183. Honor. 12. Idea. 21. Liber. 18. 24. 25. 29. Menstruū. 3. Meritū. 53. Metaphysica. 8. 19. Missa. 2. Nomen. 48. Operatio. 18. Ordo. 20. 80. Papa. 1. Pars. 25. Passio. 108. 110. Pœna. 66. 95. Possessor. 6. Preceptum. 19. 49. c. 66. Predicari. 14. 15. 37. Prudentia. 31. Punitio. 1. Qualitas. 13. Religio. 99. Resurrectio. 9. Scientia. 48. 49. Sensualitas. 10. 11. Speculū. 6. Tactus. 14. Testamentum. 8. Virtus. 175. 271. Vxor. 9. Christus. 83.

1 SINISTRVM & dextrum, & alię differentię situs, sunt tripliciter in rebus inanimatis, respectu nostri. Ce. 2. lec. 2. co. 3. principio.

2 Dextra pars mūdi, est australis, sinistra vero, aquilonaris. 12ᵉ. q. 102. 4. 6ᵐ. co. 2. Amazōes. 2. Anial. 17. c.

3 Dextra ſm se, melior est, quā sinistra semp & vbiq;. Sed per accidens contingit aliud in ambidextris. 4. d. 33. q. 1. 2. 1ᵐ. Cœlū. 23. 24. 146. Cōtrariū. 42. Dextrū. Manipulus. Paulus. 18. Sedere. 8. Stola.

4 Pars dextra, significat bona spiritualia, & sinistra, bona temporalia. 12ᵉ. q. 102. 4. 6ᵐ. co. 2.

5 Sinistra dei, est potentia eius, qua punit malos, & dextera, qua pręmiat iustos. Vel est Christus. Psal. 20. co. 4. / Psal. 47. co. 6.

Synodus. Episcopus. 14. Christus. 119. 191.

SYNONYMA dicuntur nomina significantia idem, secundum eandem rationem. 1ᵃ. q. 13. 4. 1ᵐ. / 1. d. 2. 3. c. co. 3. / 5. 1. c°. 35. / Po°. q. 9. 7. 13ᵐ. / quol. 4. 17. c. fi. / Opus. 3. c°. 25. Nomen. 72.

Sinus. Ascendere. 16. Descēdere. o. Infirmus. 1. Lymbus. o. Christus. 219.

1 SION erat arx Hierusalem, quę erat metropolis Iudeę. Ro. 11. lec. 4. co. 1. fi.

2 Deus habitabat in Sion materiali, quia ibi colebatur. Sed verius habitat in Sion spirituali, idest in ecclesia. Psal. 9. co. 6.

3 Sion. i. ecclesia Iudeorū, dicitur mons sanctus, quia prima recepit radios fidei. Psal. 2. co. 5.

SIRENAE ſm aliqs sunt serpentes cristati & alati, vel sunt pisces maris, similes mulieribus: vel sunt aues dulciter canentes. Isa. 13. fi.

SYRIA est regio, a Capharnaum vsq; ad mare magnum. Matth. 4. co. 16. fi. Maria. 1.

Sissinius. Mulier. 18.

Sistere. Delectatio. 89. Stare.

Sistole. Pauor. Timor. 2.

SITIS significat desiderium, cum anxietate. Psal. 41. co. 1. Appetitus. 14. Fames. o. Timor. 38.

1 SITVS vel positio, addit supra vbi, tantum ordinem determinatum partium, qui nihil aliud est, nisi relatio determinata partium ad inuicem. Met.5.lec.7.co.2./.Lec.16.co.1.fi./.Li°.11.lec.12.prin°./.Phy.3.lec.4.co.5./.Li°.5.lec.3.co.1.
Accidens.93. Angelus.95. Applicatio.1. Aqua.8. Cœlum.23.24.53.122.146.Corpus.16.48.

2 Situs est ordo partium corporalium, secundum locus. quol.3.7.fi. Deformitas.Demonstratio.16.Dextrū. Dimensio.4. Dispositio.13. Eucharistia. 128.135. Ignis.17.Indiuiduum.37.Linea.3.4. Matrimonius. 58.Motus.16.

3 Situs elementorum duplex, scilicet secundum propriā naturam, & propter animalia. Po^a.q.4.1.4^m./.9^m./.10^m. Ordo.20.37.

4 Non oportet esse eundem situm in homine, & in vniuerso.2.d.14.1.2^m. Paradisus.4.Pars.19.31.

5 Quæ pertinent ad situm, dicuntur de deo metaphorice: vt sedere, & stare.1^a.q.3.1.4^m. Per.1.Positio. Quantitas.19. Resurrectio.19.Sinistrum.1. Spiritualē.9.18.Stella.9.Super.Sursum. Tractare.2. Vbi.1. Vnitas.14.21.

1 SOBRIETAS proprie est circa potus inebriatiuum: Large vero, est circa omnem materiam: quia sobrius dicitur, quasi briam.i.mensuram seruans.22^e.q.143.c.pn°./.q.149.1.0. Abstinentia.o.Bria. Ebrietas.o.

2 Immo sobrietas est circa cibos.2.d.44.q.2.1.3^m. F. Rñ°.Dubio.1130°.

3 Sobrietas est specialis virtus.22^e.q.149.2.0. Delectatio.94.Inebriari.

4 Sobrietas est subiectiue in concupiscibili. Virt.q.1.4. c.fi. Temperantia.9.

5 Sobrietas est maxime necessaria iuuenibus, quia in eis viget cōcupiscentia. Mulieribus autem, quia in eis deficit robur mentis. Senibus vero & eõis, omnibus ministris ecclesię, & regibus, ppter officia, & operationes eorum.22^e.q.149.4.o./.1^e.Thi.2.lec.1.co.3.
Sociale. Apud.1.Cenobitę.Cōmunitas.Homo.11. Societas.o.

1 SOCIETAS est adunatio hominum, ad aliquid perficiendum. Ideo multiplicatur secundum illud. Opus.19.c°.5.co.3.fi. Abstinentia.3. Amor.117.176. Apud.o. Associare. Auis.1. Beatus. 41. Cenobitę. Ciuitas.1.Cōmeare.Comedere.6.Conitari.

2 Societas hominum, est necessaria in ciuitate, ratione animę & corporis.Opus.20.li°.4.co.2.3. Commune.o.Communitas.

3 Nullus potest cogi ad societatem priuatam, sed bene ad cōmunem.Opus.19.c°.5.co.3.fi. Costa.4.Gloria.21.Homo.11.

4 Bona societas quadruplex.s.diuinarum personarum, angelorum, beatorum, & iustorum: Et societas malorum quadruplex.s.demonum, malorum in publico, hypocritarum, & damnatorum.1^e.Cor.10.co.10. Malum.63.Meritum.103.Peccatum.161.424.Pœna.3.Populus. Princeps.18. Religio.103. Solus.1. Superstitio.5.Valetudo.Vsura.80.210.259.

5 Societas sanctorum, inter cętera pręcipue requiritur ad salutem.1^e.Cor.7.co.11. Vxor.6.

1 SOCRATES ditissimus Thebanus, abiecit magnū pondus auri, vt Athenis vacaret philosophię. 22^e.q.186.3.3^m.

2 Socrates desperans de veritate capienda, totum se ad philosophiam moralem contulit. Spiritu. 10. 8^m./.Met.lec.10.co.1.

3 Socrates fuit magister Platonis, & discipulus Archelai, auditoris Anaxagorę. Spiritu.10.8^m./.Met.lec.10.co.1.

4 Socrates & Plato, fuerunt dediti virtutibus, supra cęteros philosophos. Opus.20.li°.4.co.4. Aristoteles.1.3.

5 Medicus sanat per se Socratem, cui accidit esse hominem. Met.lec.1.co.5. Bellū.9.Cōe.o.Miles.4.

6 Immo ista est per se. Socrates est homo. Et quod conuenit alicui per se, non potest separari ab eo.1^e.q.50.5.c./.§.2.c°.54.2^m./.Anima.14.c.principio. F. Rñ°.Du°.1131°.
Plato.1.Scriptura.25.

1 SODOMIA, idest coitus masculorum, est species luxurię contra naturam.22^e.q.142.4.3^m.fi./.q.154.11.0./.12.4^m./.3^a.q.70.2.1^m./.3.d.37. L.4^m./.4.d.1.q.3.ar.1.q.3.o./.d.41.ar.4.q.2.4^m./.q.3.o./ Ma.q.15.2.7^m./.3.c./.Ro.lec.8.co.2. Culpa.4. Fornicatio.19.Idolatria.8.Luxuria.9.c̄.Natura.50.

2 Hoc vitium sodomiticum, ipse philosophus dicit accidere dupliciter.s.propter vitiosam naturam, & peruersam consuetudinem.Opus.20.li°.4.c°.14.

3 Sodomia & idolatria simul inceperunt, & simul creuerunt.4.d.1.q.2.ar.1.q.3.o./.Ro.lec.8.co.2.

1 SOL est fons totius luminis, illuminans omnia corpora superiora, & inferiora.22.q.47.5.2^m./.q.58.6.c./.2.d.13.c.fi./.4.2^m./.d.15.q.1.1.4^m. Accidia.12. Aurora.Calor.13.c̄.Cœlū.16.27. Claritas.9.10. Deus.197.Dies.o.Effectus.7. Aequinoctialis.2.Halo. Heresis.53.Iris.3.4.Iudicium.76.86.Iuppiter. Lumen.3.c̄.16.Luminare.o.Luna.2.c̄. Lux. 2. 18.c̄. Maria.68.Natiuitas.7.28.Planetę.1.Pluuia.1.Radius.Resurrectio.8. Salsedo. Species.5. Speculum.5.Stella.3.Superior.Terra.5.10.13.Terręmotus.1.Vapor.1. Venus.1.

2 Sol aliqualiter influit in omnia corpora. 22^e. q. 47. 5. 2^m. Vermis.1.

3 Sol propter distantiam loci, non eundem caloris effectum habet in Dacia, quem habet in Aethiopia. 1^e. q.115.6.2^m.

4 Sol est maior omni corpore cœlesti. Dionysius. 4.lec.3.co.2./.Met.12.lec.7.co.3.

5 Sol videtur circumgyrari in mane & in sero, propter vapores. Semper autem videtur scintillare, propter excellentiam luminis. Ce.2.lec.12.co.2.3.
Solatium.Graue.10.Lex.112.Missa.26.Oratio.56.c̄.Sepultura.6.Tacere.2. Tribulatio.4.7.c̄. Tristitia.17.19.20.Via.7.Visitatio.1.

SOLENNITAS vnicuiq; adhibetur, secundū conditionem eius, & tantum cum quis totaliter mancipatur alicui rei.22^e.q.88.7.c. Absoluere.7.23. Baptismus.77.78.79.85.112.113.Beneficium.15.18. Confessor.4.Cōfirmatio.47.Consecratio.2. Credere.19. Dies.4.10.17.Eucharistia.37.161.Festum.o. Forus.3.Heremitę.Iuramentum.15.16.Matrimoniū.116. Matutinę.1.Missa.15.19.Nuptię.1. Pœnitētia.89. c̄.Perfectio.53.54. Sabbatum.o. Sacramentum. 12. 15.29.51.62.Sacrificium.36.September. Symbolus. 9.Votum.14.c̄.23.55.68.c̄.Vsura.219.221.
Solere. Animal.81. Assuefactio. Assuescere. Consuetudo.o.Fatum.2.Solitus.Vsus.o.

1 SOLERTIA non est virtus, quia se habet ad bonum & ad malum, & magis dependet ex naturali ingenio, quā ex assuetudine.22^e.q.49.4.o./.4.d.33.q.3. art.1.q. 4 c./.Posteriorum.lec.44.fi. Docilitas.1.Eucharistia.o. Gnomi.Improuidentia.

2 Solertia est subtilitas quędam, in non perfecto tempore medii, secundus Aristotelem. Vel est habitus, ex repentino inueniens quod conuenit.22^e.q.48.c./.3.d.

33.q.3.ar.1.q.4.c./.Posteriorum.lec.44.f. Inconstantia. Inventio. Iudicium.13.c.

3 Solertia est quędam subtilis, & facilis, & prompta coniecturatio medij, propter quod aliquid euenit, & hoc quando non habet magnū tempus ad perspiciendū. Posteriorum.lec.44.c.f.

4 Solertia est quędam perspicacitas, velociter apprehendendi mediū, quod contingit ex naturali aptitudine, & exercitio. Posteriorum.lec.44.f.

5 Aristoteles posuit diuersa exempla solertię, vt ostendat, ꝙ in omnibus habitibus itellectualibus, possit esse solertia. Posteriorum.lec.44.f. Prudentia.41.48.78. Sagacitas. Solicitudo.2. Vsura.191.194.196.

6 Solers videns causas medias, cognoscit & vltimas, in quas fit vltimo resolutio, per quas cognoscit propter quid. Posteriorum.lec.44.f.

7 Solertia valet ad bene consiliandum, sed necessaria est in repentinis.22^e.q.49.4.2^m.

1 SOLICITVDO est studium adhibitum ad aliquid cōsequendū, quod maius est, vbi est timor, & minus est, vbi est securitas. 22^e.q.47. 9.3^m./.q.55. 6.c./.Matth. 6.co.11. Amor.160. Aquila.1. Confessio.72.74. Consilium.7. Diligentia.

2 Solicitus dicitur quasi solers citus, quia ex solertia animi, velox est ad prosequendum agenda. 22^e.q.47.9.c./.q.49.4.c. Diuitię.4. Docilitas.1. Episcopus.31. Inuigilare. Liberalitas.2. Memoria.22. Negligentia. 5.6.10 Oratio.48.

3 Solicitudo pertinet ad prudentiam, 22^e.q.47. 9.0./.q.48.1^m./.q.53.pn^o.q.54.2.c. Ornatus.3.

4 Solicitudo bona octuplex. s. prelationis, prędicationis, discretionis, compassiōis, deuotionis, circunspectionis, actionis, & prouisionis. 1^e.Cor.7.lec.7.f. Papa.1. Paulus. 12. Peccatum.201. Possessio.4. Prudentia. 35. Pusillanimitas.1.

5 Solicitudo triplex dissuadetur. s. ad vxorem, ventrem, & bursam. 1^e.Cor.7.lec.7.principio. Rex.7. Seruire.4. Solertia.o.

6 Solicitudo quę dicit diligentiam querendi quod deest, est cōmendabilis: sed quæ dicit anxietatem animi, cū timore & defectu spei, prohibetur.ꝑ.3.c^o.135.co,2.5./.quol.7.17.7^m./.quol.10.q.11.1.0. Studiositas.o. Tempus.44. Timor.35. Vigilantia.

7 Solicitudo temporalium, est illicita tripliciter. s. si in eis ponatur finis, vel superfluum studium, vel timor. 12^e.q.108.3.5^m./.22^e.q.55.6.0./.q.83.6.2^m./.q.188.7.c./.4.d.15.q.2.ar.1.q. 4.4^m./.ꝑ.3.c^o. 135.f./.quol. 7.17.7^m./.quol.10.q. 11.1.0./.Phil. 4.co.3./.Matth. 7 co. 11./.Io. 13.lec. 5.co. 1.f. Vinculum. 2. Vsura. 220. 222.

8 Solicitudo de futuris prohibetur, nisi immineat tempus eorum.22^e.q.55.7.0./.q.188.7.2^m./.ꝑ.3.c^o. 134.3^m./.c^o.135.f.

SOLIDVM corpus, potest assumi ab angelis, non in quo appareant omnes operationes vitę.3.d. 21.q.2.ar.4.q.2.4^m. Altare.1. Angelus.C. Elephas.5. Firmitas. Firmum. Numerus.7. Palpabile.2. Pyramis. Vanum. Vsura.289.c.

Solidus. Vsura.165.166.

SOLILOQVIVM est locutio hominis cū Deo singulariter, vel secum tantum: quod conuenit laudanti & oranti. Psal.prolo.co.2.

1 * SOLITARIVS./.Homo potest solitarius viuere dupliciter. s. vel quasi societatem humanā non ferens propter animi sęuitiam, & hoc est bestiale, vel per hoc ꝙ totaliter diuinis rebus inhęret, & hoc est supra hominem: & ideo philosophus dicit in primo politicorū, ꝙ ille qui aliis nō cōmunicat, aut est bestia, aut Deus. i. diuinus. 12^e.q.51.1.c.f./.22^e.q.88.8.5^m. Anacorita.

2 * Si autem absq; pręcedenti exercitio, solitaria vita assumatur, est periculosissima, nisi per diuinam gratiā suppleatur, ꝙ in aliis per exercitium acquiritur: sicut patet de beatis Antonio & Benedicto.22^e.q.188.8.c.f. Religio.103. Solitudo. Solus.1. Tentare.20.

SOLITVDO non est essentia perfectionis, sed est instrumentum congruum contemplationi, non autem actioni.22^e.q.188.8.o. Castitas.11. Episcopus.23. Heremitę. Hęresis. 37. Obedientia.40. Religio. 77. 103. Solitarius. Solus. 1. 6. Tentare. 20. Vita. 29. 30. 39.

SOLITVS./.Animal. 81. Assuefactio. Assuescere. Baptismus.16.17. Consuetudo.o. Decimę.23. Fatuū. 2. Liber.28. Natura.48. Pallium.2. Per.5. Solere. Verecundia.2. Vsura.219.221. Vsus.o.

Soliuagus. Turtur.4.

Soluere. Absoluere.30. Dānū.64. Admistio. Angelus.559. Baptismus.43.61. Charitas.153. Circuncisio 40. Clauis.1.c. Continentia.19. Debitum.17. Decimę.6.22.c. Dęmon.55. Dirimere. Diuortium.o. Fractio.o. Genealogia.2. Ieiuniū.46.c. Innocentia.14. 15. Iudex.5.c. Lex.108. Limbus.6. Matrimonium. 133.c. Pedagia. Pœna.60.68.70.79. Redemptio.3. Religio.55.56. Restitutio.o. Sabbatum.12. Satisfactio.13. Sponsalia.9.10. Statutum.1. Theologia.12. Tributum.o. Vnio.4. Votum.41. Vsura.94.165.166. 167.214.276.277.303.

Solū. Abrahā.5. Actio.31.106. Actus.148. Agiographę.1. Alienum.5. Baptismus.177.222. Beatitudo.83.96. Beatus. 55. Babylonia. Character.34.35. Charitas.62. Catechismus.9. Cœlum.146. Coęquale.1. Cogitatio.8. Comparatio.4. Conclusio.3. Confessio.8. Contemptus.4. Contrarium.25. Correctio. 3. Degradatio. Dęmon.9. Deus.245. Differre.2. Diffinitio.7. Distinctio.8. Diuinatio.2. Diuisio.11. Doctor 3. Duratio.1. Eadem. Electio.18. Embryo.3. Excommunicatio.15. Experientia.7. Falsitas.4. Forus.1. Generatio.72. Importabile. Lex.34. Logica.4. Manus. 3. Materia.29. Matrimonium.116. Memoria.8. Miles.2. Natura.5. Patientia.7. Peccatum.119. Pręceptum.145. Scientia.101. Sepultura.9. Similitudo.29. Solus.2. Tantum. Vsura.34.50.84.85.240.290.294.

1 SOLVS, remouet consortium dupliciter. s. vel simpliciter. i. solitarius. s. qui nō est cum alio eiusdem naturę, vel conditionis, vel respectu alicuius: primo modo stat cathegorematice, sed secundo modo sincathegorematice.1^a.q.31.3.4.0./.1.d.21.q.1.1.c. Absoluere.2.12. Actus. 73.154. Adoptio. 19. Adulatio.1. Affectio.6. Agens. 49. 72. Agere.5. Agiographę. Alienum. 4. Alteratio.1. Angelus. 315. 317. 398. 549.560.575.617. Anima.56.82.90.163. Animal. 55. Annihilatio.8. Appetitus.24.48. Argumentum. 6. Ars.22. Ascendere.8. Assimilatio.2.6. Attingere. 3. Aureola.5.22.

2 Solus, proprie determinat tantum subiectum, solum, autem, & tantū, possunt congrue addi subiecto & pręadicato.1^a.q.31. 3.2^m./.4. c./.1.d. 21.q.2.1.c. Baptismus.32. Beatitudo.89.115.125. Beatus.3. Benedictio.2. Bonitas.2.28.37.162. Campsoria.3. Capacitas.4. Character.37. Charitas.50. Cœlum.115. Cidaris. Circuncisio.25.27.40.46. Circūstantia.10. Clauis.3.13. Coactio.3. Cogitatio.7. Cognitio.78. Columba.2. Conceptio.17. Concilium.3. Concupiscentia.6. Confessio.24.65. Confirmatio.17. Coniunctio. 3. Consecratio.17. Conseruatio, 12. Contritio. 27. Corona. 6.

3 Solus, potest addi prędicato, si significetur vt subiectum alicui naturę, vel proprietati, licet sit dispositio subiecti. 1.d.21.q.2.1.o. Corpus.39.57. Creatio.23.42. Creatura.33. Cultus.3.B. Cura.4. Damnatio.4. Delectatio.93. Dęmon.108.113. Desperatio.1.2. Deus.30.64.66.76.77.88.93.181.196.223.366.289.306.315.325.326.363.390.411. Differentia.16. Diffinitio.10.38. Dispensatio.7.c. Docere.3. Dolor.14. Dominium.5. Dulia.1. Ecclesia.13. Electio.4. Eleemosyna.20. Episcopus.6.8.12. Esse.12.46. Aeternitas.37. Eucharistia.85.105.151.185. Exceptiua. Exclusio.0. Excōmunicatio.12.

4 Solus, potest addi huic prędicato, Deus, quia significat naturam in se subsistentem, etiam nulla distinctione personarum intellecta, non autem li, homo.1.d.21.q.2.1.c.4m. Exitus. Festum.10. Fides.54.61.62.63.75.c. Filiatio.35. Finis.87. Fomes.1. Forma.148. Fructus.15.17. Fundamentum.2. Generatio.53.54. Gloria.16. Gratia.66.71.93.179.186. Habere.2. Habitus.76. Hęresis.9.40.78.115.135. Honor.6.19.23.35. Hostium. Idea.34. Illabi. Imago.17. Immunditia.3. Implere. In.12.22. Indiuiduum.8.10.29.41. Indulgentia.12.18. Infernus.1. Ingratitudo.9. Intellectus.80.111.198.227.266.301. Inuoluntarium.2. Ioannes.16.20. Ira.36. Iudicium.42.62.69.76. Ius.18. Iustitia.52.55. Iustificatio.15. Iustus.2.7. Latria.9. Lex.39.78.111. Liberalitas.14. Liberum.17.

5 Hęc propositio proprie non conceditur, Trinitas est Deus solus, quia, li, solus, ex parte prędicati sequens suum substantiuum, semper implicat solitudinem. 1.d.21.q.2.1.2m. Lignum.1. Ludus.1.12. Malum.39. Manus.2. Maria.39. Mediator.1. Medicina.4. Medium.25. Membrum.1. Mensura.1. Meritum.66.80.108. Miraculum.33.34. Mundus.13.17. Mutuum.4. Natiuitas.5. Natura.27. Naturale.23. Nisi. Nongenitum. Numerus.5. Oblatio.13. Omissio.2. Omnis.4. Oratio.73. Ordo.38.93. Oza. Papa.2. Pars.33. Passio.22. Peccatum.131.159.263.329.353. Pœna.76.77.83.

6 Hęc proprie non conceditur, Pater, vel Trinitas, est solus Deus, nisi ex parte prędicati intelligatur aliqua implicatio.1a.q.31.3.2m.

7 Oppositum videtur dicere.1.d.21.q.2.0.
R nº. Dubio.1132º.
Pœnitentia.62.98.107.136. Perfectio.54.63.65. Plato.2. Politia.3. Poretani. Porphyrio. Pręceptum.45. Prælatio.27. Principatus.10. Processio.20. Proprium.3. Prouidentia.22. Prudentia.43. Puer.17. Purgatio.8. Purgatorium.5. Quantitas.12.29. Quo est.1. Ratio.28.58. Redemptio.3. Relatio.86. Ros. Sacerdos.30. Sacramentum.52.c.63. Sacrificium.1.6.11. Sanctificatio.1. Scientia.52. Sedere.2. Simonia.41. Status.11. Subditus. Subiectio.3. Superbia.16.28.

8 Hęc propositio, solus Deus est pater, cathegorematice est falsa: sed syncathegorematice est vera in triplici sensu, & est falsa in vno sensu. s. formaliter & communiter.1a.q.31.q.3.3m./.1.d.21.q.1.1.5m. Suspicio.6. Tantum. Thales.1. Templum.1. Tempus.31. Theologia.29. Thomas.1.2. Totum.15. Vbique.1. Vendere.1. Verbum.55. Veritas.39.

9 Hęc propositio, solus pater est Deus, & alię similes, cathegorematice sunt falsę: sed syncathegorematice sunt verę in duplici sensu, & falsę in vno sensu.1a.q.31.4.o./.1.d.21.q.1.2.o./.Matth.11.co.15.R. Vespertilio. Vicem. Virginitas.26. Virtus.84.237.149.250. Visio.21. Visus.9. Vituperatio.2. Vnctio.22. Vnigenitus. Vnio.19.

10 Hęc propositio, solus Deus creat, vel generat, vel est Deus, & alię similes, sunt falsę cathegorematice: sed sunt verę syncathegorematice, in duplici sensu.1a.q.31.3.o./.1.d.21.q.1.1.o. Voluntarium.14. Votum.6.14.76. Vsura.42.73.76.191.224.237.240.271.297. Vsus.8. Christus.106.195.

SOLVTIO./. Absoluere.30. Redemptio.3. Soluere. Timor.38. Vsura.100.128.c.133.c.146.148.157.167.198.c.228.c.

SOLVTVS./. Fornicatio.1. Separatio.0. Soluere. Solutio. Somer. Samaria.

1 SOMNIVM dicitur aliquid quadrupliciter. s. propter vanitatem, breuitatem, obscuritatem, & peruersitatem. Isa.29.co.1.R. Adam.56.

2 Causa somniorum duplex. s. interior. i. pręcedens cogitatio, vel dispositio corporis, & exterior. s. aer, cœlum, dęmon, & Deus per angelos.22e.q.95.6.o./.q.154.5.c./.q.172.1.2m./.3a.q.80.7.c./.2.d.7.q.2.2.6m./.4.d.9.ar.4.q.2.o./.Ma.q.3.4.c./.Opus.28.cº.2.co.3./.Iob.4.co.4. Diuinatio.14.15. Furtum.3. Pollutio.3.4.

3 Somnium quandoque est causa futurorum euentuum. s. inducendo ad operandum, & quandoque est signum eorum. s. quando idem est causa vtriusque.22e.q.95.6.c./.q.154.5.c./.2.d.7.q.2.2.6m. Prophetia.57.58.65. Salomon.1.2. Visio.25. Vmbra.3.

SOMNOLENTIA & ociositas, vt reducuntur ad torporem, sunt filię accidię.22e.q.35.4.3m. Matutinę.2. Ocium. Torpor.

1 SOMNVS sextuplex, scilicet naturæ, mortis, negligentiæ, culpæ, contemplationis, & gloriæ. Io.11. lec.3. principio./.Ro.13. lec.3. principio.

2 Mens habet duos respectus. s. ad superiora a quibus illustratur, & ad corpus respectu cuius ligatur in somnis: non autem respectu pręmij, sed fit liberior quam in vigilia.4.d.9.ar.4.q.1.2m./.Veri.q.12.3.2m./.q.28.3.6m. Abstractio.12. Adam.56.

3 Intellectus, in somno potest conuerti in Deum: non autem voluntas, quia sequitur iudicium rationis.4.d.9.ar.4.q.1.3m./.Veri.q.28.3.6m.

4 In somnis nullus potest mereri, nec demereri, quia tunc non potest haberi perfectum iudicium rationis: sed potest esse signum pręcedentis meriti, vel peccati.1a.q.84.8.o./.q.94.4.4m./.22e.q.154.5.o./.4.d.9.ar.4.o.1.o./.q.2.c./.Veri.q.28.3.6m./.7m. Anima.224. Baptismus.134. Cęte.4. Cognitio.40. Dormire. Eucharistia.195. Futurum.3. Mors.30.

5 Somnus potest esse peccatum mortale, vel saltem occasio peccati mortalis, scilicet quando ex hoc omittitur illud, quod quis facere debet, vel fit aliquid quod inclinat ad malum.22e.q.71.5.c./.Ro.13.lec.3.co.5. Passio.52. Resurrectio.37. Salomon.1.2. Soporari. Tristitia.20. Vespere. Vigilare. Visio.7.12.

6 Somnus dicitur esse dimidium vitę, & secundum somnum, non differt felix ab infelice, nec virtuosus a vitioso.4.d.44.q.2.ar.1.q.3.c.pnº./.Veri.q.20.2.2m./.Anima 8.c./.Met.12.lec.8.co.1.R./.Phy.7.lec.6.co.4.
Sonare. Indulgentia.6. Passio.25. Sonitus. Sonus. Timor.69. Virtus.1.
Sonitus. Faber. Sonare. Sonus.

SONVS octupliciter causatur, ex octuplici percussione vaporis sicci inclusi in nubibus, scilicet si sic inflammatus vapor, percutiat latera nubis & non scindat, tunc micat non clare: aliquando etiam sine inflammatione, & per consequens sine coruscatione fit sonus quasi tumultuans, & hoc fit cum percutit non inflammatus in lateribus nubis: si autem percutiat la-

tera & scindat, tamen cum difficultate quadam, & hoc in parte grossiori nubis, tunc est terribilis sonus quasi aliquis, pannum immensę latitudinis scinderet: & tunc visus fulguris, siue coruscationis est curuus, quia non recte egreditur de nube: aliquando scindit nubem vir tute magna, & quasi subito, & totus simul egreditur, & tunc sonat sicut vesica aliqua inflata: vel si vter infla tus frangeretur super caput alicuius, & percutit aerem percussione fortissima: aliquando vapor ille siccus, ex inflammatione crescit, & querens maiorem locum, fa cit dissoluere nubem subito, & sonare, ad modum viri dium lignorum in igne: aliquando etiam non valens exire extinguitur, & tunc sonat ad modum ferri can dentis in aqua extincti: aliquando facit diuersa forami na in locis nubis minus spissis, & tunc facit sonus quasi sibili, sicut ventus quando exit per foramina: aliquan do ante q; incendatur, erumpit de nube, & tunc sonat sicut folles fabriles, cum sufflant. Psal. 17. co. 15. fi.

Animal. 62. Cantus. o. Cœlum. 112. 113. 114. Faber. Indulgentia. 6. Infamia. 2. Iubilus. 3. Loqui. 6. Mare. 4. Odor. 4. Qualitas. 12. Sensibile. 7. Sonare. Sonitus. Tonus. Triumphus. Verbum. 21. Vox. 4.

SOHISTA dicitur dupliciter, scilicet apparens dialecticus, & dialecticus verus; sed apparens demonstrator. Posteriorum. lec. 13. co. 2. pn°. Dialectica. 2. 3. Metaphysica. 27. Significatio. 2.

SOFORARI dicitur, qui multum & profunde dormit: dormire vero, qui parum. Psal. 3. co. 4. Dormiens.

SORDES. / Baptismus. 203. Ignorantia. 6. Immunditia. Tenebrę. 3.

Suror. Abraham. 9. 10. Amor. 127.

1 SORS proprie dicitur, cum aliquid fit, vt considerato eius aduentu, aliquid innotescat. 22ᵉ. q. 95. 3. 8. c. / Opusc. 25. co. 3. fi. / Ephe. lec. 3. principio. / Col. co. 8. principio. Aaron. 2. Campsoria. 1. Diuinatio. 14. 15. Duellum. Homo. 3. Mathias. Possessio. 7.

2 Sors in scriptura sacra, duobus modis accipitur. s. pro signo dato, per quod distinguuntur res confusę abinuicem, & pro officio, vel re propria, iuste possessa vel debita, in diuisione aliquarum personarum, vel possessionum: sicut vocantur sortes filiorum israel, iustę possessiones, distinctę cuilibet tribui, vel personę assignatę. Opusc. 73. c°. 8.

3 Sors triplex. s. diuinatoria, diuisoria, & consultoria: prima quęritur cognitio futuri: secunda habendi: tertia faciendi. 22ᵉ. q. 95. 8. c. / quol. 12. 36. o. / Opusc. 25. c°. 2. 3. / Ephe. lec. 5. co. 2. / Col. co. 6. fi.

4 Sortes fiunt de rebus humanis, ad nos pertinentibus, excedentibus prouidentiam nostras, non autem de necessarijs, nec de naturalibus. Opusc. 25. co. 1. / 3. fi.

5 Sors cuius euentus expectatur ex stellis, est vana & falsa: si autem a fortuna, est vana tantum sors diuisoria: si vero a diabolo, est illicita, & prohibetur sm canones: sed si expectatur a Deo, non est mala sm se, licet sit peccatum quadrupliciter, scilicet si fiat sine necessitate, vel sine reuerentia, vel in terrenis, vel in electionibus ecclesiasticis. 22ᵉ. q. 95. 8. c. / quol. 12. 36. o. / Opusc. 25. c°. 4. 5. / Ephe. lec. 5. o. / Col. co. 8. 6. Vsura. 15. 67. 93. 107. 212.

6 Hoc dicitur sorti accidere in contractibus, quod nō pertinet ad proprietatem sortis. Opusc. 73. c°. 8.

7 Vsus proprius rei, & fructus eiusdem, non accidunt sorti, quia qui habet proprietatem in aliqua re siue possessionem, habet & vsum, & fructum illius de iure. Opusc. 73. c°. 8.

8 Qui emit agrum vel equum, vt plus percipiat in fructibus vel in vsu, ratione fructuum agri, & ratione vsus equi quem emit, nihil accipit plus q; accidat sorti, quia totum est de sorte. s. fructus & vsus. Opusc. 73. c°. 8. Vsura. 67. 93. 107. 112. c. 168. 174. 178. c. 192. c. 196. c. 204. 207. 215. c.

Sortes. Aequiuoca. 13. Esse. 44. 45. Per se. 8. Pradicari. 8. Pręsentia. 2. Sedere. 2.

Sortiri. Actio. 37. Angelus. 165. Circuncisio. 44. Compositio. 10. Homo. 3. Species. 2. 3. Virtus. 43. Vsus. 5.

Spado. Adoptio. 5.

Spasmus. Medicus. 7.

Spatium. Cœlum. 20. 58. Cete. 11. Locus. 6. Stadius. o. Vacuum. o.

Speciale. Abraham. 18. Abstinentia. 2. Abstractum. 8. Accidia. 5. Adoptio. 6. Affabilitas. 1. 2. Amicitia. 8. 9. Amor. 19. 93. 94. Angelus. 451. 507. 607. 608. 616. Annexum. o. Antonius. o. Apostasia. 1. Apostoli. 7. Articulus. 2. Astutia. 1. Auaritia. 12. Beatitudo. 101. 141. c. Beneficientia. 2. Beneficium. 9. Blasphemia. 20. 21. Bonitas. 231. Charitas. 4. 5. 6. Castitas. 2. 4. Cœlum. 78. Circunstantia. 17. Commune. 4. Conceptio. 19. Confessio. 50. Consecratio. 14. Contritio. 23. Cultus. 5. Denominatio. 5. Deuotio. 2. Difficile. 12. Destructio. 2. Donum. 42. Eleemosyna. 30. Epychia. 3. Aequalitas. 2. Esse. 49. Eubulia. 1. Eupsychia. Excommunicatio. 7. Fictio. 1. Fides. 129. Forma. 17. Fornicatio. 2. 3. Fortitudo. 8. Generale. 2. Gratia. 118. Gratitudo. 1. Habere. 4. Homo. 36. Iacob. 5. Iacobus. 2. Impœnitentia. Imprudentia. 3. In. 15. Inconsideratio. Inconstantia. 1. Indiuiduum. 10. Infidelis. 1. Ingratitudo. 3. 11. 18. Iniustitia. 1. Innocentia. 2. Inobedientia. 1. Insensibilitas. 2. Iocunditas. Hypocrisis. 2. Iustitia. 17. 18. 30. 80. Iustificatio. 3. 48. Iustus. 5. 6. Latria. 3. 6. Legitimatio. 2. Magnanimitas. 21. Magnificentia. 1. Maria. 15. Matrimonium. 47. Medium. 8. Metaphysica. 21. Miraculum. 22. Misericordia. 2. 9. Missio. 35. 39. Natiuitas. 18. Negligentia. 5. 6. Niniuitę. Notio. 11. Obedientia. 3. 7. 21. Obseruantia. 1. Odium. 20. Holocaustum. 3. Omissio. 1. 10. 14. Oppositio. 16. Opus. 1. Oratio. 82. 84. Ordo. 55. Peccatum. 36. 52. 57. 381. Pœna. 95. Pœnitentia. 2. Perseuerantia. 2. Pietas. 2. Pręceptum. 57. 95. 118. 137. Pręcipitatio. 2. Prędestinatio. 42. Princeps. 27. Priuatio. 12. Producere. 2. Prophetia. 28. Prouidentia. 28. Prudentia. 7. Purgatorium. 2. Qualitas. 5. 8. Religio. 94. Reuelatio. 11. Rex. 1. Sacramentum. 154. Sacrificium. Sacrilegium. 2. Sanctificatio. 15. Sanctitas. 3. 4. Sanctus. 1. Scandalum. 8. Schisma. 2. Seditio. 2. Sepultura. 7. Seruitus. 1. Sobrietas. 3. Specialitas. Species. o. Superbia. 16. 17. Temperantia. 1. Timor. 1. Transgressio. 1. Ventus. 1. Veritas. 50. Vindicatio. 1. Virginitas. 1. Virtus. 17. 40. 229. Voluntas. 50. Vsura. 38. 54. 56. 170. 215. 310. Vsus. 5.

Specialitas. Abraham. 18. Peccatum. 36. Speciale. Species. o.

1 SPECIES duplex, scilicet natura cōmunicabilis pluribus indiuiduis immediate, secundum nomen & rationem ęqualiter participatam, vt homo, & intentio quiescēs in anima, vt species in anima. 1ᵃ. q. 13. 9. o. / 1. d. 25. 3. o. / 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 4. c. / quol. 3. 6. d.

Abstractio. 6. 15. Accidens. 17. 38. 39. 40. 41. 64. 65. 94. 96. 97. 101. Accidia. 6. Acetus. 1. Actio. 4. 37. 42. 52. 53. 55. 78. 79. 82. 104. 118. Actus. 7. 14. 30. 39. 45. 46. 48. 50. 70. 127. 138. 151. 153. Adam. 21. 65. Addere. 8. 15. 16. Admiratio. 4. Admistio. Adoptio. 6. Adoratio. 29. Adulterium. 1. 8. Aer. 8. 9. Agens. 10. 12. 29. 86. 91. Agere. 32. c. Alea. Alteratio. 3.

2 Vnumquodq; sortitur speciem sm actum, & non sm potentiam, sed sm formam, in compositis ex materia & forma. 1ª.q.53.1.c.4.12ª.q.1.3.c. Ambra. Amicitia.11. Amor.101. Angelus. 50.c.118. 141.174. 177.178.187.224.301.327.328.c.335.337.338.341. 342.343. 362.364. 375.c.387. c.403.404. 443.493. 514.568.570.580. Anima.15.30.37. 53.54.55.56. 75.76. 78.79. 149.c. 152.162. 167.c.171. c.181.c. 192.193.209.252.c.335. Animal.2.16.24.c. 28.83. Annunciatio.5. Apostoli.10. Apparere.6.10. Appropriatio.17. Artifex.1. Assimilatio.1.2.4.10.c.16. 21. Astrologia.1. Astutia.1. Attributa.11. Auaritia. 13.14. Auerois.2. Augmentum.3.13.17.

3 Illud sm quod, aliquid sortitur speciem, oportet esse fixum & stans, quasi indiuisibile: & quicquid attingit illud, sub illa specie continetur, & quicquid recedit ab eo in plus vel minus, pertinet ad aliam speciem perfectiorem vel imperfectiorem. 12ª.q.52.1.c. Baptismus. 28.60.61.66. Blasphemia.20.c. Bonitas.38.55.161. Calor.8.9. Campsoria.1.3. Character.3.4. Caro.5. Causa. 32.c. 42.103. Cœlum.5.62.95. Circunstantia.14.15. Cognitio.4.38.44. Compositio.10. Concupiscentia.8.10. Concupiscibilis.7.12. Confessio.36. Conseruatio.4. Constantia.2. Contemplatio.9. Contrarium.20.c. Corpus.5. Corruptum.2. Creatio.40. Creatura.33. Credere.9. Delectatio.66.68. Desiderium.13. Deus.53.55.93.98.173.192.215.229. 232. 238.328.414.417.c. Differre.4.6.7.9. Differentia.9. 10.12.16.17.24. Difficile.12. Diffinitio.4.22. 28.38. 50.51. Dignitas.3. Dimensio.3. Dispositio. 11.13.48. 54. Distinctio.12. Diuersitas. 3.4.10. Diuinatio.12. 13.14. Diuisio.6.10. 12.19.c. Dolor.14. Dumus.2. Donum.9. Dulia.0.

4 In eadem specie, non potest esse aliquid, prius alio natura, quia quęlibet species prædicatur ęqualiter de suis indiuiduis. quol.3.6.d.4.Met.7.lec.9.f. Ebrietas. 6. Effectus.10. Elementum.2. Embryo.1. Aequalitas.19.20. Aequiuoca.11.c. Esse.6.82.90.91. Essentia.8. Eucharistia.40.45.62.c.123.125.126.130.131. 133.142.163.183.189. Excãdescentia. Fhantasia.2. Phantasma.6.c. Fatue. Fermentũ.2. Fides.67.129. 152. Figura.2.8.9. Filiatio.1.3.4.5.6. Forma.15.27. 29.38.44.48.55.56.80.87.88.94.126.128.129. 135. Fornicatio.9. Fortitudo.8.54. Frequentia. Furtũ.3. 6. Gaudium.4. Generatio.33.c.43.60.74. Genus.1.c. 10.11.12.16.37.40.42. Gratia.35.107.112.118. Gula.8. Habitus.11.13.14.17.69.78. Hæresis.1. Hierarchia.5. Homo.3.7.8.36.40. Honor.12. Humidum.1. Iacob.5.9. Iacobus.2. Iactantia.2.6. Idea.10.26.36. c. Ignis.1.2. Ignorantia.20. Illuminatio.12. Imaginatio.0. Imago.4.5. Impugnare.3. In.15. Incontinentia.2. Indiuiduum.12.14.15.16.17.19.30.35. Indiuisibile.2. Infidelis.11. Infidelitas.3. Infinitum.7.9. Ingratitudo.2. Inobedientia.2. Insensibilitas.2. Instrumentũ.4.11. Intellectus. S. Intentio.1. 20.c. Iocunditas. Hyperdulia. Ira.7. Irreligiositas.3. Iustitia. 17.25. Latria.5. Legispositiua.1. Lex.45.95. Liberalitas.20. Linea.1.3. Locus.3.4. Ludus.12. Lumbrici. Lux.4.12. Luxuria.9. 11.13.14. Magis. 1.5. Magnes.1. Malum.37. Materia.8. Maturatio. Mediũ. 4. Membrum.2. Memoria.1. 10. Mendacium.2.6. Meritum.1. Missio.42. Modus.4. Motus. S. Mulus. Mutatio.8. Natura.10.11. Naturale.6.7.9. Negatio. 4. Nomen.7. Numerus.1.2.4. Obedientia.9. Obiectũ. 1. Oblatio.4. Obseruantia.2. Odium.20. Omissio.12. Operatio.3.35. Oratio.10.11. Ordo.8. Origenes.6. Pars.11.c. Paruipensio.1. Passio.19. 35.39.55.67. 94. Pater.3. Peccatum.19. 52.c.177. 210.218.249. 300.387. Pœnitẽtia.5.6.7.9.87. Perfectio.3.4.9.10. 40.48. Periurium.2. Porositas. Prędicari.28. Pręsumptio.2. Princeps.6. Priuatio.8. Processio.28. Prophetia.6.52. 54.56. 58.66.67. Proportio.9. Prudentia. 46.47. Pulchritudo.7. Pusillanimitas.5. Qualitas.5.c. Quantitas. 8.9. 10.11. Rapacitas. Relatio.6. 20.c. 85.c. Raptus.1. Raritas.1. Regula.3. Reuerentia.2. Resurrectio. 23. Sacramentum.137. Sacrilegium.4. Saturnus.1. Scandalum.10.16. Scientia.2. 80.105.c. 139. Sensus.40. Signũ.4. Similitudo.31. Sortiri. Speculũ.2.5. Stella.6. Statutũ.1. Subsistentia.4.5. Substantia.8.30.31.36. Superbia.7.8. Superstitio.3. Tactus.4. Temeritas.2. Tempus.5.6.31. Tenebrę.5. Timor.42. Totum.10. Triplicitas. Tristitia.3. Vendere. 8. Verbum. 1.2. 3.32. Verum.2. Virtus.45.47.164. 165.166. Visio.6.17.24. Visus.5.6. Vitium.6. Vltimum.2. Vnio.1.4.5. Vnitas.9. Vniuersum.3. Votũ. 38. Vox.9. Vsura. 27. 74.77. 92. 93.126. 127.305. Christus.36.117.133.

5 Nihil prohibet esse aliquam speciem in aliquo genere, quæ aliqualiter operetur in omnibus speciebus eiusdẽ generis, sicut sol influit in omnia corpora. 22ª. q. 47. 5. 2m.

6 IN ANIMA. Species proprie est pulchritudo interior. Isa.53. principio. Decor. Pulchritudo.7.

Specificari. Iniustitia.3. Passio.35.

Specificatiue. Iniustitia.3. Inįtum. Moralis.4. Notio.5. Priuatio.8. Reduplicatio.0. Species.0. Specificari. Vniuersum.3.

Specificum. Corpus.43. Costa.2. Distinctio.1. Obiectum.7.9.14. Perfectio.4. Species.0. Specificari. Specificatiue.

SPECIOSVS. Formosus. Species. 6. Pulchritudo.7.

1 **SPECTACVLA** de vtilibus & necessariis ad vitã, vt venationes, distrahunt animum, & debent vitari a pœnitente, licet sint licita, cum debitis circunstantiis. 22ª.q.167.2.c.2m.4.d.16.q.4.ar.2.q.2.0.

2 Spectacula turpiũ, vitanda sunt ab omnibus, sed maxime a pœnitẽtibus. 22ª.q.102. 6.8m.4.q. 167.2.3m.4. 4.d.16.q.4.ar.2.q.2.0.

3 Inspectio spectaculorum turpium, & ad peccata prouocantium studiosa, est prohibita, & est peccatum, & est mortale quandoq; : vnde & cõmistionem animalium diuersę speciei, prohibet lex, ad tollendaz vniuersaliter occasionem concupiscentię. Animalia enim diuersaꝝ specierum, non cõmiscentur de facili, nisi hoc per homines procuretur: & sic in aspectu coitus animalium, excitatur homini, concupiscentię motus: vnde etiã in traditionibus Iudæorum, prohibitum inuenitur, vt Rabi Moyses dicit, vt homines auerterent oculos, ab animalibus coeũtibus. 22ª.q.102.6.8m.4.q.167.2.c.2m.4. 4.d.16.q.4.ar.2.q.2.c. Curiositas.1.

Spectare. Officium.2. Scientia.67. Spectacula.0.

Specula. Speculatio.1.

1 SPECVLATIO dicitur a speculo, non autem a specula: & reducitur ad meditationem, quia est visio causę per effectum. 22ª.q.180.3.2m. Angelus.323. Ars.11.c. Assimilatio.12. Beatitudo.56.c.58. Charitas.126. Cogitatio.10. Cognitio.5.51.78. Contemplatio.0. Dęmon.11. Deus. 126.136. 137. 140. 144. 179.184.239. Dialectica.1.2. Error.1.2. Aestimatio. 3. Eustochia.2. Gula.11. Habitus.33.73. Hebetudo. 1. Idea.19.20.27.30. Intellectus. Prę. Iudiciũ.2. Logica.1. Medicina.2.

2 In principiis primis speculatiuis, qui perspicatioris intellectus est, plures conclusiones in eis videt. 2.d.12.8.

c.principio. Meditatio. Metaphysica.16. Necessitas.12. Physica.9. Pythagoras.1. Practicum.o. Prędestinatio.19. Principium.18.24.c̃. Processio.18. Prouidentia.31. Prudentia.81. Ratio.23.24.32.c̃.51. Sapientia.25.26. Scientia.S. Scientificum.1. Superbia.32. Theologia.10. Veritas.26. Virt^{9}.76.198.199.200.204.205. Visio.22. Vita.C. Christus.116.132.201.

1 SPECVLVM proprie, est tantum in materialibus, sed metaphorice est in spiritualibus, quia repręsentant sicut illud. Veri.q.12.6.c. Angelus.290.

2 Speculum habet species a re cuius est species, & est post rem: ideo non conuenit Deo, respectu creaturaruz, nec patri respectu filii, sed econuerso. Exemplar autem est ante rem: ideo conuenit Deo. Veri.q.12.6.c. Anima.202. Basiliscus. Cognitio.24. Contemplatio.1.

3 Diuina essentia, est speculum voluntarium, quia in eo non videtur, nisi quod ipse vult ostendere: speculuz vero materiale ex necessitate naturę repręsentat omnes formas in eo relucentes.2.d.11.q.2.2.4^{m}./.L. Deus.93.203.205.239. Lumen.9. Prophetia.31.

4 Homo in speculo mentis, debet contemplari quinq̃.s. peccata, supplicia, beneficia Dei, mandata Dei, & pręmia. Isa.21.co.2.fi./c^{o}.26.co.3.pn^{o}. Repręsentatio.2. Veritas.42. Visio.6.19.

5 In speculo opposito directe radio solis, nō apparet species oppositi corporis, quia reuerberatio non fit nisi ad corpus obscurum: ideo plumbum apponitur vitro, licet non impediatur receptio eius.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.5^{m}.

6 In speculo fracto, resultant multę imagines, quia habet multas superficies, causantes singulas reuerberationes, quia non habent ibi esse quiescens.3^{a}.q.76.3.c./.4.d.10.q.1.ar.3.q.3.c.

Spelta. Eucharistia.62.

SPELVNCA est ab arte, cauerna vero est a natura, vel aliquo accidente. He.11.fi. Abraham.15.16.17.

SPHAERA est prima figura corporea, continens tantum vnam superficiem: sed circulus est prima figura plana, habens tantum vnam lineaз. Ce.2. lec.5.o. Cœlum.o. Figura.10. Firmamentum. Ignis.5. Luminare.4. Stella.2.3.4. Terra.7.8.10.c̃.

Sperare. Actus.170. Aduentus.o. Amor.178. Campsoria.1. Correctio.16. Fornicatio.17. Infirmitas.6. Inuentio. Limbus.5. Misericordia.37. Holocaustum.4. Peccatum.96. Pœnitentia.33. Religio.44. Spes.o. Timor.31. Tribulatio.20. Vsura.61.69.72.74.77.79.95.146.169.171.181.182.188.191.192.193.207.208.214.225.253. Vsus.14.18. Christus.95.

SPHAERICA./. Figura.10. Sphęra.o.

Sperma. Animal.23. Coitus.o. Semen.o.

SPERNERE./. Aspernari. Bonitas.228. Contemptus.o. Luctus.2. Superbia.11.25.

1 SPES est passio.3.d.26.q.1.1.o. Certitudo.17.c̃. Donum.35. Expectatio.o. Fiducia.1.2.5.6.7.8.

2 Spes dicit motum appetitus in bonum cōmensuratuз appetenti.3.d.26.q.1.2.c.fi. Fortitudo.14.

3 Spes est extensio appetitus in appetibile.3.d.26.q.1.1.o./.q.2.2.c. Magnanimitas.3.4.5. Misericordia.15.

4 Spes dicitur quincupliciter.s.passio, virtus, certitudo, eius obiectum, & actus.3.d.26.q.2.1.3^{m}. Passio.29.41. Peccatum.201.

5 Spes est virtus.22^{e}.q.17.1.o./.3.d.26.q.2.1.o./.Virt.q.4.1.o. Pręceptum.100.c̃. Prędicare.12. Securitas.4.

6 Spes est virtus theologica.12^{e}.q.62.3.o./.22^{e}.q.17.5.o./.q.18.1.b./.2.4^{m}./.3.d.26.q.2.2.o./.Virt.q.4.fi.6^{m}./.7^{m}./.2.c.4.c.6^{m}./.16^{m}./.1^{e}.Cor.13.lec.2.4.fi. Solicitudo.6. Sperare. Virtus.137.192.

7 Spes virtus est necessaria. p̃.3.c^{o}.153./.Opus.3.c^{o}.256./.1^{e}.Cor.13.fi.

8 Spes potest esse informis.i.sine charitate.12^{e}.q.65.4.o./.5.2^{m}./.3.d.26.q.2.ar.3.q.2.o./.4.d.14.q.1.ar.2.q.2.2^{m}./.Virt.q.2.6.10^{m}./.q.4.3.2^{m}./.8^{m}./.10^{m}.

9 Spes informis, non est virtus.12^{e}.q.65.4.o./.5.2^{m}./.3.d.26.L.3^{m}./.d.36.2.c.2^{m}./.4.d.14.q.1.ar.2.q.2.1^{m}./.Virt.q.4.3.8^{m}.

10 OBIECTVM.55.57.59. Obiectuз principale spei est gloria animę, non autem gloria corporis, sed obiectum secundarium.22^{e}.q.17.5.1^{m}./.q.18.2.4^{m}./.3^{a}.q.7.4.1^{m}.

11 Spes habet duplex obiectum.s.bonum expectatuз, & auxilium Dei.12^{e}.q.40.7.c./.q.42.1.c./.q.62.4.3^{m}./.22^{e}.q.1.3.1^{m}./.q.17.2.4.5.c./.6.3^{m}./.7.c./.q.18.2.c./.q.19.1.c./.3^{a}.q.7.6.1^{m}./.Ma.q.8.3.1^{m}./.Virt.q.4.1.c. Amicitia.39.

12 Obiectum eius habet quatuor conditiones.s.bonum, arduum, futurum, & possibile.12^{e}.q.40.1.o./.2.5.6.7.8.c./.q.41.2.c./.q.42.3.c.3^{m}./.22^{e}.q.17.1.7.c./.q.18.1.1^{m}./.2.c.3^{m}./.q.20.4.c./.q.21.1.c./.q.144.1.c./.3.d.26.q.1.2.c.fi./.Virt.q.4.1.4.c. Arbor.2. Charitas.18. Correctio.3.16.17. Desperatio.1.6. Enoch. Fiducia.o. Finis.73. Fortitudo.14.

13 Obiectum spei, non est possibile, vt est differentia veri, sed vt possibile, dicitur sm̃ aliq̃ potentiam.12^{e}.q.40.3.2^{m}. Gloria.23.

14 Spes potest esse de actu virtutis, q̃ est in potestate nostra.12^{e}.q.42.3.3^{m}. Humilitas.22.32. Infirmitas.6. Inuentio. Ira.53.

15 Spes est tantum eorum quę non habentur a sperante.3^{a}.q.7.8.2^{m}./.9.1^{m}. Iustus.7. Limbus.4.5. Matrimonium.132. Passio.60. Pœnitentia.33.

16 Spes & pręsumptio, sunt de malo abusiue, pro inordinato timore.22^{e}.q.21.3.1^{m}. Pignus.1. Prędicare.12. Pręsumptio.2.c̃.

17 Spes directe respicit proprium bonum, non auteз bonum alienum, quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatum mobili.12^{e}.q.17.3.c. Psalterium.1. Spiritus.14. Timor.11.15.20.31.48.49.56.75. Tribulatio.20.

18 Spes virtus, habet Deum pro principali obiecto.3.d.26.q.2.1.5^{m}./.2.c./.ar.5.q.1.1^{m}./.q.2.c./.L.q.1.3^{m}.

19 Rationes plures persuasiuę, ad habendam spem de Deo. Opus.3.c^{o}.250.

20 Sperare licet in homine, vt in causa secundaria, non autem vt in causa principali, sed tantum in Deo.22^{e}.q.17.4.o./.5.c./.q.25.1.3^{m}./.p̃.4.c^{o}.7.18^{m}.

21 Proprium & principale obiectum spei virtutis, est beatitudo ęterna, secundarium autem, sunt alia bona.22^{e}.q.17.2.4.o./.5.c.1^{m}./.q.18.2.c.3^{m}./.3.d.26.q.2.2.c.fi./.2^{m}./.ar.5.q.1.1.1^{m}./.2^{m}./.L.q.1.3^{m}./.Virt.q.4.1.4.c.fi.

22 Spes est de beatitudine, vt de vltimo fine, sed est de gratia, vt de ducente ad finem.12^{e}.q.69.2.1^{m}./.3.c.

23 Spes absolute, est tantuз de bono proprio, sed vt pręsupponit amorem, potest aliquis alteri sperare vitam ęternam.22^{e}.q.17.3.o./.q.18.2.3^{m}./.3.2^{m}./.3^{a}.q.7.4.3^{m}./.3.d.26.L.fi./.Virt.q.4.4.c. Vsura.61.69.75.76.80.91.96.100.104.151.179.180.210.212.213.215.244.253.265.271.

24 Spes iusti, respectu proprii boni, & pro se, nunq̃ deficit, sed tantum respectu alioꝝ. Phile.fi.

25 SVBIECTVM./. Spes & desiderium, nullo modo sunt in Deo. p̃.1.c^{o}.89.7^{m}. Angelus.524.526.

Beatus.1.2.Descendere.7.

26 Nec est in beatis.12^{e}. q.67.4.5. o./.22^{e}.q.18.2. o./.3.c./.q.19.11.3^{m}./.3.d.26.q.2.4.4^{m}./.ar.5.q.2.o./.d.31.q.2.ar.1.q.2.3.o./.d.33.q.1.4. 1^{m}./.d.34.q.2.ar.3.q.4.2^{m}./.Veri.q.27.5.8^{m}.fi./.Virt.q.4.4.o./.q.5.4.10^{m}.

27 Nec in damnatis, sed tantum in viatoribus hic, vel in purgatorio, vel in limbo patrum. 22^{e}.q.18.3. o./.3.d.26.q.2.ar.5.q.3.4.o.

28 Spes est subiectiue in potentia appetitiua, non autem in cognoscitiua.12^{e}.q.40.2.o./.22^{e}.q.18.1.c./.3.d.26.q.1.1.c./.q.2.2.c./.Virt.q.4.2.c. Desiderium.8.Iudas.2.Lazarus.1.Limbus.4.Christus.92.95.

29 Spes est in irascibili subiectiue.1^{a}.q.59.1. 2^{m}./.12^{e}.q.23.1.2.c./.q.40.1.b./.c.3^{m}./.3.d.26.q.1.2.5.o./.q.2.2.1^{m}./.ar.3.q.2.c./.Ma.q.11.1.6^{m}./.Virt.q.4.1.c./.Anima.3.lec.14.co.2.fi.

30 Spes virtus est subiectiue in voluntate.1^{a}.q.59.4.3^{m}./.q.82.5.2^{m}./.22^{e}.q.18.1. o./.3.d.26. q.1.5.o./.q. 2.2.c./.Veri.q.25.3.5^{m}./.Virt.q.1.5.c.fi./.12^{m}./.q.4.2.o.

31 Sperantes cum Dei adiutorio in operibus nostris, primam offensam.s.errorem contra ipsam veritatem euasisse, alteram.s.difficultatem deueniendi in mentem autoris, quantum possibile est, vitare desideramus. 1.prolo./.q.1.principio./.Opus.72.principio.

32 In brutis est spes passio, & desperatio. 12^{e}.q.40.3.o./.3.d.26.q.1.1.c.

33 CAVSA./.Aliquid est causa spei dupliciter.s.faciendo aliquid esse possibile, vt diuitiæ, fortitudo, & omne augens potestatem hominis, vel faciendo æstimationem de possibili, vt doctrina, & persuasio: sed experientia est causa spei vtroq; modo, licet sit causa defectus eius tantum secundo modo.12^{e}.q.40.5.o./.q.42.5.1^{m}./.q.45.3.c. Amor.235.Appetitus.31.Baptismus.12.Concupiscentia.3.Confessio.56.

34 Stultitia & experientia, sunt causæ spei per accidens, remouendo scientiam, qua vere æstimatur aliquid non esse possibile.12^{e}.q.40.5.3^{m}./.6.c.fi./.3^{m}. Correctio.3. Enoch. Fides.101. Fiducia. 7. Misericordia. 43.Oratio.41.Paulus.24.

35 Iuuentus est causa spei, quia parum habet de præterito & memoria, & multum de futuro, & multos spiritus: ideo cor ampliatur, & fiunt animosi, sed parum experti.12^{e}.q.40.6.o.

36 Senes deficiunt spe, propter experientiam, quæ facit æstimationem impossibilis.12^{e}.q.40.5.2^{m}.

37 In ebrijs, sunt duæ causæ spei.s.inconsideratio, & caliditas, & multiplicatio spirituum propter vinum.12^{e}.q.40.6.o./.q.45.3.c.

38 Tria maxime mouent ad sperandum in Deo.s.prouidentia, misericordia, & potestas Dei. Psal.20.co.4./.Psal.50.co.2.

39 Spes quo ad rem speratam, est ex gratia & meritis, sed quo ad habitum, est tantum ex gratia.22^{e}.q.17.1.2^{m}./.3.d.26.q.2.1.3^{m}./.Virt.q.4.1.1^{m}. Peccatum.96. Pignus.1.Præsumptio.2.12.Saluari.7. Sepultura.1.13.Timor.11.15.31.

40 Spes præsupponit merita in proposito, non autem in actu.12^{e}.q.62.4.2^{m}./.q.65.4.c./.3.d.26.q.2.ar.3.q.1.1^{m}./.Virt.q.4.1.3^{m}.

41 Spes semper procedit ex gratia, vel habita, vel expectata, non autem semper ex habita.12^{e}.q.62.4. 2^{m}./.2.d.43.5.4^{m}./.4.d.2.q.2.2.3^{m}.

42 Spes adipiscendi per alium, est cum expectatione, non autem per se. Phil.co.8. Tribulatio.11.16.

43 Spes præsupponit amorem, & desiderium rei speratæ. 22^{e}.q.128.6^{m}.

44 EFFECTVS./.Spes extendit se in Deum, ratione diuinæ largitatis, a quo resilit donum timoris, ex consideratione propriæ paruitatis.3.d.26.q.2.1.4^{m}.

45 Spes per se adiuuat operationem dupliciter.s.ratione obiecti, & ratione effectus.s.delectationis.12^{e}.q.40.8.o. Admiratio.5.

46 Spes supra expectationem, addit certitudinem.3.d.26.q.1.3.1^{m}./.q.2.1.2.c. Amor.235.236. Audacia.6.9.c.

47 Spes addit supra desiderium, quendam conatum, & eleuationem animi, ad consequendum bonum arduum. 12^{e}.q.25.1.c./.q.46.1.c.

48 Spes præcedit gaudium, & causat illud.12^{e}.q.25.1.c. Baptismus.16.99. Charitas.61.146.150.154. Confessio.18.

49 Spes diuiditur contra memoriam, ratione delectationis, quæ est effectus vtriusq;, non autem secundum essentiam. 3.d.26.q.1.1.2^{m}. Consilium.7.

50 Spes eleuat affectum hominis, ad summum bonum, vt adipiscendum. Virt.o.2.2.5^{m}. Correctio.3.16. Delectatio.35.c.

51 Habens spem, sperat Deum consequi, & per ipsum omnia necessaria, quantumcunq; difficilia obtinere, & omnia nociua quantumcunq; difficilia repellere.3.d.26.q.2.2.2^{m}. Expectatio.o. Fiducia.7. 8.Ira.12.39.42.53.78. Iustus.7. Matrimonium.128.132. Miraculum.5.

52 Spes facit inhærere Deo, vt principio beatitudinis, fides autem, vt principio cognoscendi veritatem, charitas vero, propter seipsum: ideo distinguuntur realiter.22^{e}.q. 17.6.o./.q.23.6.c./.3.d.26.q.2.ã.3.q.1.o./.Virt.q.2.3.c./.q.4.3.9^{m}. Modestia.8. Mors.13.23.Oratio.16.41. Pœnitentia.52. Præsumptio.13. Religio.8.44.61. Saluari.7.Tristitia.14.Verecundia.7. Virtus.59.Visio.15.

53 Spes etiam informis, aliquo modo facit tendere in Deum, sed nullo modo fides informis.3.d. 26.q. 2.ar.5.q.4.2^{m}. Vnio.7.

54 DIFFERENTIA./.Spes est tantum de æternis, fides autem est etiam de temporalibus. Po^{a}.q.6.9.10^{m}. Amor.180.Fiducia.5.6.Fornicatio.17.

55 Spes est tantum de ijs quæ ad se pertinent, non autem fides.3.d.26.L.fi./.q.2.ar.5.q.4.2^{m}. Humilitas.22.24.32.

56 Expectatio ponitur in symbolo, non quia sit proprius actus fidei, sed quia est actus spei, præsupponens fidem. 22^{e}.q.17.6.2^{m}.

57 Spes & fides, de subiectis humanæ potestati, non sunt virtutes: sed de iis quæ sunt supra facultatem naturæ humanæ, excedunt omnem virtutem, homini proportionatam.12^{e}.q.62.3.2^{m}.

58 Spes est principium fortitudinis, & omnium operationum quæ ad arduum sunt, & fides omnium quæ ad cognitionem pertinent, charitas vero omnium quæ ad bonum tendunt.3.d.26.q.2.2.2^{m}./.d.27.q.2.ar.4.q.1.2^{m}.

59 Spes directe respicit proprium bonum, non autem alienum, quia significat motum. Motus autem semper est ad proprium terminum proportionatum mobili: sed amor est directe ad alium, quia est vnio amantis ad amatum, & vnio est distinctorum.22^{e}.q.17.3.c.

60 Spes proprie, est tantum de bono, nisi forte abusiue, timor autem est tantum de malo.12^{e}.q.23.2.c.fi./.q.40.1.c./.4.1^{m}./.q.42.5.1^{m}./.q.67.4.2^{m}./.22^{e}.q.21.3.1^{m}. 3.d.26.q.1.3.c./.Virt.q.4.1.c.

61 Spes & timor sunt contrarii, si consideretur tantum propria ratio irascibilis.s.difficile: disparati vero sunt, si considerentur genera difficilis.3.d.26.q.1.3.3^{m}.

62 Spei contrariatur desperatio, secundum accessum & recessum a bono, timor autem, secundum contrarietatem boni & mali.12^{e}.q.40.4.o./.q.45.1.2^{m}./.22^{e}.q.128.6^{m}./.q.129.6.2^{m}./.3.d.26.q.1.3.3^{m}.

63 Spes est tantum de futuro, sed gaudium est de præsenti, 12^{e}.q.40.1.c./.3.d.26.q.1.3.c./.Virt.q.4.1.c. primo

spio./.Opus.3.c°.162.

64 Spes est tantum de arduo, sed desiderium & concupiscentia, de bono absolute. 12ᵉ.q.25.1.c.&./.q.40.1.o./.3.d.26.q.1.3.c./.Virt.q.4.1.c./.Opus.3.c°.162. Magnanimitas.3.5.

65 Spes est tantum de possibili, desperatio autem de impossibili. 12ᵉ.q.23.2.c.&./.q.40.1.c.3ᵐ./.4.0./.3.d.26.q.1.1.c./.Virt.q.4.1.c.

66 Spes virtus est circa arduum diuinum, non autem magnanimitas, sed circa humanum. 22ᵉ.q.17.5.4ᵐ./.3.d.26.q.2.2.4ᵐ.

67 Spes respicit arduum assequendum auxilio alterius, sed magnanimitas vt aliquid suę potestatis. s. operationes magnorum. 22ᵉ.q.17.5.4ᵐ.

68 Expectatio spei, dicit respectum ad auxilium Dei, siue speratum differatur siue non, non autem dicit dilationem, sicut expectatio longanimitatis. 22ᵉ.q.17.5.3ᵐ.

69 COMPARATIO./.Spes est de principaliori bono, quam concupiscentia, & delectatio tactus, quę sunt vehementiores & naturaliores. 22ᵉ.q.141.7.3ᵐ.

70 Spes & desperatio, praesupponit desiderium. 12ᵉ.q.40.1.c./.4.3ᵐ./.7.c./.q.41.2.3ᵐ./.Opus.3.c°.162.

71 Spes est media inter praesumptionem & desperationem. 12ᵉ.q.64.4.3ᵐ./.22ᵉ.q.17.5.2ᵐ./.Virt.q.1.13.19ᵐ./.q.4.1.7ᵐ.

72 Amor non habiti, praesupponit spem, & spes desiderium: ideo spes est media inter vtrunque. 12ᵉ.q.40.1.c./.3.d.26.q.1.ar.3.q.2.0.

73 Spes est prima passio irascibilis, secunda desperatio: tertia timor: quarta audacia, quinta & vltima, ira. 12ᵉ.q.23.4.c./.q.25.3.0.

74 Spes est nobilior virtutibus moralibus, quo ad obiectum. s. Deum, non autem quo ad modum, sed econuerso. 12ᵉ.q.67.4.1ᵐ./.3.d.33.q.1.4.1ᵐ. Amor.178.179.224. Audacia.6.9.č. Charitas.49.50.52.59.146.

75 Sicut se habet spes ad magnanimitatem, sic & timor ad fortitudinem. 22ᵉ.q.129.7.c./.3.d.26.q.2.4ᵐ.

76 Spes est maior fide. Virt.q.5.3.c.co.2. Certitudo.16.č. Concupiscentia.3. Finis.73.75. Fortitudo.15. Longanimitas.2.

77 Fides absolute est prior spe. 12ᵉ.q.62.4.c./.22ᵉ.q.4.7.c.2ᵐ./.q.17.6.2ᵐ./.7.0./.3.d.23.q.2.5.0./.Virt.q.2.3.15ᵐ.

78 Spes est prior fide, non in esse, sed in proposito: ideo spes dicitur introducere ad fidem. 22ᵉ.q.4.7.2ᵐ./.3.d.23.q.2.5.3ᵐ.

79 Spes & timor ducunt ad charitatem, per modum cuiusdam dispositionis. 22ᵉ.q.17.3.c.3ᵐ. Peccatum.432. Poenitentia.24.

80 Spes est prior charitate, via generationis, sed ordine perfectionis, est ecóuerso. 12ᵉ.q.62.4.0./.q.65.5.2ᵐ./.22ᵉ.q.17.8.0./.3.d.26.q.2.ar.3.q.2.0./.L.3ᵐ./.Virt.q.2.3.15ᵐ./.q.4.3.0. Pręsumptio.1. Timor.5.11.15.20.31.56.75.76.

81 Spes & charitas sunt propinquiores fini, quo ad consecutionem eius, quam fides: sed econuerso quo ad ostensionem finis. 3.d.23.q.2.5.2ᵐ./.3ᵐ. Virtus.137.192.193. Spica. Animal.81. Sabbatum.50. Christus.198.

1 SPINA./.Spinę & tribuli, producti sunt simul cum alijs plantis, sed non fuissent nociui ante peccatum. 1ᵃ.q.69.2.1ᵐ./.22ᵉ.q.164.2.c.1ᵐ./.2.d.14.5.7ᵐ. Iustus.11. Christus.214.

2 Spina significat remorsum conscientiae, spinam dorsi, superbiam, rationem, & peccatum. Psal.31.co.3.

1 SPIRATIO communis, est res subsistens, sed non alia, quam paternitas & filiatio. 1.d.26.q.2.3.6ᵐ. Amor.14. Notio.6.

2 Spiratio actiua est eadem numero, in patre & filio. 1ᵃ.q.36.3.1ᵐ./.2ᵐ./.4.1ᵐ./.1.d.11.1.7ᵐ./.2.3.0./.4.1ᵐ.3ᵐ./.d.12.2.2ᵐ./.3.c./.d.29.3.c. Processio.36.37.38. Quies.8. Spiritus.8. Verbum.38.

3 Quamuis filius habeat a patre hoc quod spirat spiritumsanctum, nihilominus tamen non est hoc diuersum in patre & filio, quia eandem virtutem spiratiuam quam pater habet, filio cómunicat: & ideo per illam ęqualiter spiritumsanctum spirant. 1.d.12.2.2ᵐ./.2.d.13.5.0.

4 Pater & filius, sunt duo spirantes, sed vnus spirator. 1ᵃ.q.36.4.7ᵐ.

5 Immo sunt etiam duo spiratores. 1.d.11.4.0./.d.12.3.c./.d.29.4.2ᵐ. P R ⁿᵒ. Dubio.1133°.

1 SPIRITVALE duplex. s. p essentiam vt gratia & virtus, & p causam, vt sacraméta quę sunt causa gratię: & ista inquantum sunt corporalia quędam, habent species quod emi vel vendi possint, quamuis non ex hoc quod sunt spiritualia, nō autem spirituale primum. 4.d.25.q.3.ar.1.q.1.3ᵐ./.q.3.3ᵐ. Abraham.16. Acceptio.7. Accidens.68.69. Accidia.0. Accusatio.7. Acolitus.5. Actio.22.34. Actus.71. Affectio.4.7. Alimentum.2. Alteratio.11. Amicitia.38.41. Amor.128.150.270. Angelus.0. Anima.20.21. Annexum.0. Anniuersarium. Applicatio.1. Approximatio.0. Aqua.4. Arma. Ars.43.č. Auaritia.3.6. Auersio.16. Aureola.23. Baptismus.174.175.203. Beatitudo.29. Beatus.56. Benefacere.1. Beneficium.19.č.

2 Spirituale quod sub pretio poni non debet, est duplex. s. res sacra, vt sacra, & actus alicui competens, ex officio sacro: & duplex annexum. s. primo spirituali, vt vasa sacra, vel scdo, vt decimę, & iuspatrónatus: & in vtroque est simonia quo ad spiritualitatem. 4.d.25.q.3.ar.2.q.3.c./.ql.8.11.c. Bonitas.5. Campsoria.11.12. Canonizatio. Character.6.45.46. Charitas.128. Casus.5. Causa.36. Coelum.64. Cibus.1. Cognatio.0. Confessio.83. Confirmatio.1.11.28.31.49.č. Corporalia.6. Creatura.15.č. Damnatio.38.62. Defectus.7. Delectatio.54.57.77.90.91.93.94.95.96.99. Dęmon.48.67.94. Detrimētū. Deus.363.400.402. Diuitię.1. Doctor.1. Doctrina.11. Dolor.5. Ecclesia.17. Effectus.7. Aegritudo.3. Electio.33. Eleemosyna.24.37. Ens.14. Eps.11. Eucha.ᵃ.40.145.168.č.223.230.239.250.251.254.

3 Formatio creaturę spiritualis duplex. s. per gratiam, & per gloriam. Potentia.q.4.1.16ᵐ. Excommunicatio.7. Festum.13. Fides.12.13.91.č.154. Finis.54.81.č. Flagellum.0. Forma.9.10. Fornicatio.18. Frenum. Fructus.2.č. Gladius.2. Gloria.4. Gratia.123.134.136. Gustus.0. Hebetudo.1. Hęresis.44. Honestum.1. Ieiunium.1. Iesus.4. Illuminatio.9. Immateriale. Immunditia.2. In.5. Incorporeum. Indulgentia.5.28.29. Inebriari. Influere. Instrumentū.0. Intellectualis.0. Intellectus.93. Intelligentia.1. Intentionale. Israel. Iudęi.20. Iudicium.39. Iuramentum.33.34.

4 Spiritualis substantia dicitur esse in loco dupliciter. s. vel per applicationem virtutis limitatę, vt angelus, vel non limitatę, vt Deus. 1ᵃ.q.52.1.c.pnᵒ. Laus.9. Lex.105.106.129.135. Lignum.1. Lumen.8.9.10.11.17.č. Lux.6. Luxuria.11. Magdalena.1. Malum.67. Manducatio.2. Matrimonium.62.65. Mensura.12.13.18. Minister.9.10. Miraculum.14. Mors.13. Motus.5.9.26. Munus.0. Negociatio.2. Nemesis.0. Nicticorax. Obedientia.34.č. Officium.7.8. Olfactus.2. Operatio.23. Oratio.43.93. Ordo.36.č.51.59. Origenes.3.7. Paradisus.1. Passio.5.6. Paupertas.6.7.8. Peccatum.38.155.158.277.

5 Spiritualia sunt propinquiora Deo, quam corporalia: ideo angeli recipiunt abundantius de diuina bonitate. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c./.Spiritu.2.c.

Pœna.38.44.66.Perfectio.51.&. Periculum.7. Permutatio.Potestas.8.11.Præceptuʒ.151.Prelatio.23. Prophetia.15.16.Prouidētia.41.42.Psallere.1.Pulchritudo.8.Quies.6.Raab.2. Rationale.o. Religio.21.78.95.98.Resistere.6.Resurrectio.36. Sabbatuʒ.6.Sacerdos.40.Sacramentum.3.25.135. Saluari.10. Sanctificatio.4. Sanctus.9. Scandalum.15. Scientia.115.Schisma.7.8.Scriptura.10.16.Seditio.5. Sensibile.7.Sen[illegible].2.37.&.Separatio.2.Seruitus.11. Similitudo.4.Simonia.o.Sion.2.Speculum.1.

6 Substantia spiritualis excedit corporalem,dignitate naturę,non autē virtute agendi.quol.10. vel.11.1.3m. Spiritualitas.

7 Substantiæ spirituales, fm esse suum, non dependent a corpore.4.d.45.q.1.ar.1.q.1.c. Sponsa.6. Status.1. 7.9.

8 In substantijs incorporeis non est totalitas q̄titatis, nec per se,nec per accidens:nec totalitas fm perfectaʒ rationem essentię.1a.q.8.2.3m./.Spiritu.4.o. Statutum.1. Stultitia.3. Substantia.17.18.35. Summum.3.

9 Substantia spiritualis absoluta est a q̄titate, & situ, & loco: sed substantia corporalis,limitata est terminis q̄titatis,& situ,& loco.1.d.37.q.1.1.c./.q.2.1.c. Temperantia.6.Templum.7.9.Temporale.o.

10 Substantia spiritualis,est simul in eodem situ cum corpore moto,non autem est corpus.1.d.37.q.1.1.c.

11 Nulla substantia spiritualis potest esse in corpore, nec in loco,nisi per operationes qua operatur, vel dans ei suum esse formę,vt anima, vel esse personæ, vt persona filij Dei,vel aliud esse,vt Deus in omnibus creaturis,vel aliquid prēter esse.f.motuʒ,lumen, & huiusmodi:& sic angelus est in loco.1.d.37.q.3.1.c.&. Tempus.33. Tenebræ.3. Transmutatio. Vermis.2. Visibile.4.

12 Substantia spiritualis non est in loco,nisi per operationem,& per consequens,virtus & essentia eius in loco est.1.d.37.q.2.1.c./.q.3.1.c.5m./.3.c./.q.4.1.c.&./2.c./.2.d.6.3.c.1m./.d.8.2.5m. Visio.8.Visus.8.12. ¶Vita.C. Vnctio.3.16. Vsura.92.294.295. Vtile.7. Christus.84.106.138.199.200.209.

Spiritualitas. Aureola.4.23.Charitas.130.Doctrina.3.Fructus.2.Spirituale.o.Vita.28.Christus.106.

1 **SPIRITVS** ./.Nomen spiritus, videtur esse sumptuʒ, a respiratione animalium.1a.q.36.1.c./.ʒ̄.4.c°.22.pn°.

2 Spiritus dicitur de corporeis & incorporeis, quia nomen eius est impositum ad significandum subtilitateʒ naturæ alicuius.1.d.10.4.c. Accedere.3. Amor.128.150. Angelus.577. Anima.43.104. Antonius.1. Anthropospatos. Apparere.11.

3 Spiritus prius dicitur de incorporeis, q̄ de corporeis, ratione significationis,sed econuerso, ratione impositionis.1.d.10.4.c. Auxilium.1.Clamor.5.Concupiscentia.3.Cōscientia.5.Corpus.42.58.67. Damnatio.5.Delectatio.22.27.Deus.392.Diana.Festuʒ.13. Flamma. Fortitudo.50. Generatio.28. Hęresis.49. Humilitas.2.32. Imaginatiua.9. Incarnari.14. Liber.9.10.Maceratio.1.Mors.1. Paupertas.3. Prophetia.32.55.Sacrificium.3.Sanctitas.8. Satisfactio.8.Semen.6.16.18.19.Sepultura.5.Spes.35.37.Stridor.Verbum.33.Vertigo.o.Vitium.4.

4 **DIVISIO**./.Spiritus dicitur sextupliciter.f.aer vel ventus,corpora beatorum,animę beatorum,virtus imaginatiua,mens,& Deus.1a.q.41.3.4m./.1.d.10.4.c./.2.d.24.q.2.4.1m./.3.d.2.q.2.ar.1.q.2.c./.ʒ̄.4.c.22.principio.

5 Spiritus dicitur tripliciter,f.superbia, voluntas, & spiritusſanctus.Matth.5.co.5.&.

6 Spiritus vt nominat subtilitatem naturæ, est cōmune tribus personis: sed dupliciter conuenit tantum spirituisancto: * primo quidem ex ipsa cōmunitate eius quod dicitur spiritussanctus: secundo vero ex propria significatione: naʒ nomen spiritus in rebus corporeis, impulsionem,& motionem significare videtur.flatum enim & ventuʒ, spiritum vocamus. Est autem ꝓpriuʒ amoris,quod moueat,& impellat volūtatē amantis,in amato.Sanctitas aūt,illis rebus attribuitur quę in Deū ordinantur:quia igitur persona diuina, procedit ꝑ modum amoris,quo Deus amatur:ideo conuenienter spiritussanctus,amor & persona huiusmodi nominatur.1a.q.36.1.o./.1.d.10.4.o.

7 **SANCTVS**./.Spiritussanctus, in vi duarum dictionum,est cōmune toti trinitati: sed in vi vnius dictionis,est proprium nomen tertię personæ ex vsu ecclesię,duplici ratione.f.ex ipsa cōmunitate eius quod dicitur spiritussanctus, & ex propria significatione spiritus & amoris.1a.q.36.1.o./.22c.q.14.1.c./.1.d.10.4.o./.ʒ̄.4.c°.19.&./.Ma.q.3.14.c./.Opuf.3.c°.46.47. Adoptio.16.17.19. Amor.5.&.181. Angelus.578.586.603.604. Apostoli.7.&. Arra.2.3. Assumere.23.25.48.52.Baptismus.28.190.

8 Et ponitur pro relatiuo, non ex nomine, sed ex vsu ecclesiæ:nisi vt spiratus.1a.q.36.1.2m. Blasphemia.12.&.Charitas.110.141. Columba.1.2. Conceptio.18.&.Confirmatio.15.25.45.Datio.19.&. Delbora.2. Dæmon.51.Deus.363.

9 Et est persona subsistens.ʒ̄.4.c°.18./.Opuf.3.c°.48. Digitus.Donum.o.Euangeliuʒ.5.Finis.66. Fructus.o.Generatio.65.67.Gratia.84.86. Hęresis.1.13.36.43.68.103.104.116.151.Homo.37.Imago.16.Impœnitentia.

10 Spiritumsanctuʒ esse,& non esse creaturaʒ,sed Deuʒ, probatur multipliciter.1a.q.27.1.c./.q.41.3.c.4m./.ʒ̄.4.c°.15.vsq3.23./.Opuf.3.c°.45.46.47.48./.1c.Cor.3.lec.3.co.1. Ingenitum.1.4.Inobedientia.4.Iudiciuʒ.41.Lex.25.139.&.Liber.19.Magi.1.2.4. Maria.39.53.Mediator.1.2.Missio.o.Paulinus. Peccatum.55.Pentecoste.Persona.36.

11 Natura diuina,vt voluntas,est principium spiritussancti,non autem vt natura.1.d.13.3.4m. Pietas.8. Possibile.7.8.Præsumptio.2.

12 Spiritussanctus subito aduenit mentibus hominum.12c.q.113.7.b./.Opuf.17.c°.13.

13 Spiritussanctus datur tripliciter: primo incipientibus, in principium viuificationis, in lauacrum renouationis,& in priuilegiuʒ renouationis: secundo datur proficientibus,ad instruendum intellectum,ad reficienduʒ affectum,& ad adiuuandum actum: tertio datur perfectis,in beneficium libertatis,in vinculuʒ vnitatis, & in pignus hęreditatis.Isa.44.lec.1.&.

14 De effectibus spiritussancti.ʒ̄.4.c°.20.21.22. Prophetia.57. Proprium.10. Sagitta.2. Sapientia.22. Scriptura.4.5.

15 Spiritussanctus dicitur postulare pro nobis gemitibus inenarrabilibus,quia nos postulare facit.4.d.15.q.4.ar.6.q.1.3m.

16 Spiritussanctus dicitur oleum,quia supereminet, illuminat,fouet,diffunditur,& suauis est.Psal.44.co.10. Symbolum.5.

17 Et effunditur vbiq;, & potest ab omnibus recipi, nisi impediat malitia eorum.Psal.18.co.6. Status.10. Virtus.251.

18 Spiritus domini,in scriptura, non nisi pro spiritusancto consueuit poni:qui aquis superferri dicitur,nō quidem corporaliter, sed sicut voluntas artificis superfertur

tur materię, quam vult seruare. 1ª.q.64.3.3m./.4m./.q.66.1.5m./.q.74.3.4m./.ʒ.4.cº.20. 2m./cº.23. 4m./.Poª.q.4.1.2m./.Psal.23.co.2.

19 RESPECTV FILII./. Error Macedonii & Arrii, ꝙ spiritus sanctus est creatura, & minor patre & filio.ʒ.4.cº.16.fi./.Poª.q.9.9.c./.q.10.2.c.prinº./.Ro.8.lec.5.co.4. Actor.2. Appropriatio.11.14.ē.Baptismus.18.Conceptio.18.19.22.Distinctio.36.

20 Spiritus sanctus ex modo suę processionis, est nexus & vnio,& vinculum patris & filii.1.d.10.3.0.

Eucharistia.111.

21 Pater & filius vniuntur spiritu sancto, qui vnit eos formaliter, non autem efficienter. 1.d.10.3.3m./.d.32.q.1.1.4m. Fides.105.Finis.66.Gn̄tio.65.67.Hęresis.103. Imago.16. Ioannes.19. Iudiciū.41. Liber.19.

22 Pater & filius, sunt vnum principium spiritus sancti, vnitate notionis cōmunis.1ª.q.35.1.c./.q.36.4.0./.1.d.11.4.3m./.d.12.2.c.1m./.3m./.d.29.4.0./.ʒ.4.cº.25.fi./.Opus.1.cº.11.fi./.Opus.9.q.25./.Io.8.le. 3.co.3./.cº.15.lec.3.fi.

Immo pater & filius non conceduntur cōiter esse idē principium spiritus sancti, quia ratione articulationis, includitur vnitas suppositi, licet quidā concedant, quia non ponit vnitatem absolutam, sed respectu eius cui additur, quia est adiectiuum. 1ª.q.36.4.6m./.1.d.29.4.3m./.Opus.9.q.56. ꝑ R fiº.Dubio.1134º.

Mediator.1.2.Nexus.Notio.8.9.11.12.13.Ofo.74.

23 Profecto adest spūs scūs, qui in affluentia delitiaꝝ dei, in spe futurę beatitudinis, omnia praesentia deliniret aspera,& omnia grauia releuaret, secundum Augustinum.Opus.17.cº.13. Persona.36. Principiatū.4.Processio.S.Quiescere.3.

24 Greci cōiter dicunt, spiritū sanctū esse imaginem patris & filii, nō autē Latini.1ª.q.35.2.c.1m.Relatio.99.

25 Spiritus sanctus nō est nepos, quia nō procedit eodē modo a filio, sicut filius a patre. Poª.q.10.4.5m.

26 Filius in pluribus conuenit cum patre, quā cum spiritu sancto, non autem magis. Opus.9.q.55.

Scriptura.4.5.6.

27 Spiritus sanctus, quandoq; intelligitur nomine Christi.Opus.1.cº.14. Sedere.4.5.Stella.7.Timor.68.Verbum.55.64.66.ē. Virtus.251. Vita.26. Vnitas.56.Christianus.Christus.198.222.

28 Spiritus sanctus operatur per filiū, sm humanitatem, non autem secundum diuinitatem.Opus.1.cº.16.

Spissitudo.Densitas.o.Inspissatio.Vinum.4.

Splendidus.Magi.5.Rutilus.

Splendor.Calor.18.Claritas.19.20. Corpus.41.54. Filiatio.18.Illustratio. Illustris. Lux.5.Pulchritudo.13.Splendidum.Stella.7.Christus.105.

Spolia.Vsura.170.ē.

Spoliare. Accusatio.24.Deprędari.Furtum.o.Hęresis.29.Spolia.Spoliari.Spoliator.

Spoliari.Hęresis.29.Spolia.Spoliare.Spoliator. Vsura.251.259.291.292.

Spoliator.Spolia.Spoliare.Vsura.251.252.305.

Spondere.Promissio.o.Sponsa.o.Spōsio.Spōsus.1.

1 SPONSA. Fit im a sponsa sponso, pro onere matrimonii, dicitur dos.Quod autem dat sponsus sponsę, dicitur donatio.4.d.49.q.4.1.c. Desponsatio. Epithalamica.Matrimonium.59.60.116.Nuptię.o.

2 Vsus dotis, pertinet ad sponsum, dominium autem ad sponsam.4.d.49.q.4.1.1m. Sponsalia.o.Sponsus.o.

3 Spōsus dat dotē sponsę duplr.s.pp nimiū affectū eius ad sponsam,& in pœnā sponsi.4.d.49.q.4.1.c.

4 Auferens sponsam propriam per vim, excusatur a crimine raptus, licet peccet, violentiam inferendo. 22ª.q.154.7.4m.

5 CHRISTI./. Sponsa improprie dicitur humanitas eius, quia habet aliquem actum sponsę, quia inseparabiliter iungitur, inferior est, & regitur a verbo. Non autem proprie, quia deest triplex conditio necessaria: scilicet conformitas naturę, distinctio personarum, & pręexistens separatio.4.d.49.q.4.3.c.2m.

Annulus. Ecclesia.2.6. Fides.91.107. Luxuria. 11. Membrum.11.

6 Anima nostra, nō potest esse sponsa, nisi Christi, quia cum dęmone fornicatur, nec est ibi matrimonium spirituale.4.d.42.q.3.2.2m. Virginitas.14.

7 Christus dicitur sponsa, quia assumit personam sponsę, non autem ꝙ sit sponsa, vel membrum eius. 4.d.49.q.4.3.3m.

8 Pater spōsi.i.Christi, est tantū psona patris. Sed pater sponsę.i.ecclesię, est tota trinitas.4.d.49.q.4.1.2m.

1 SPONSALIA sunt quędam sacramentalia matrimonii, sicut exorcismus baptismi.4.d.27.q.2.1.6m.

2 Sponsalia sunt promissio futurarum nuptiarum. Et fiunt absolute quadrupliciter. s. nuda promissione, datis arris sponsalitiis: annuli subarratione, & interueniente iuramento. Et fiunt cum conditione quincupliciter, scilicet, quia aut est conditio honesta de bonis simpliciter, aut de bonis vtilibus per modum dotis, aut de bonis vtilibus per modum pœnę, aut conditio inhonesta, contraria bonis matrimonii, aut inhonesta non contraria bonis matrimonii.4.d.27.q.1. ar.2.q.3.c./.q.2.1.0./.quol.4.23.19.

3 Stante conditione honesta, stant sponsalia, & cessante conditione, cessant: nisi interim consensus de praesenti, vel carnalis copula fuerit subsecuta, eo ꝙ tales vidētur recessisse a conditione. Si vero sit conditio inhonesta, vel contraria bonis matrimonii, non contrahuntur sponsalia. Si autem non sit contraria, stant sponsalia, sed ista conditio abiicitur.4.d.27.q.2.1.c.4m.

4 Sponsalia obligant, sicut votum simplex.4.d.38.q.1.ar.3.q.2.1m. Accusatio.21.

5 Ecclesia non cogit seruare sponsalia, propter periculū. Tamen frangens ea, sine legitimo impedimento, peccat mortaliter.4.d.27.q.2.1.2m.

6 Sponsalia possunt contrahi tantum vtroq; contrahentium existente in fine primi septennii, vel post, vel parum ante.4.d.27.q.2.2.0./.quol.4.23.19m.

Affinitas.7.8.9.10.11.

7 Idem tempus determinatur in masculo & fœmina ad sponsalia, non autē ad matrimoniū, quia simul incipiunt vti ratione, nō autē gñatione.4.d.27.q.2.2.3m.

8 Sponsalia possunt contrahi cum infideli, si promittat conuerti ad fidem, non autem matrimonium.4.d.39.1.3m. Debitum.17.Sponsa.o.

9 Sponsalia pp q̄scunq; crimen superueniens, solui possunt.4.d.39.6.5m. Sponsus.o.Votum.19.54.

10 Sponsalia dirimuntur ipso iure duplr.s.si alter ingreditur religionē, vel contrahit cū alia matrimoniū. Sed sextuplr dirimitur ꝑ sñiam.s.si alter non cōparet, vel fiat ifirmus, vel affinis, vel fornicator, vel deficiat ętate, vel mutuo se absoluant.4.d.27.q.2.3.0./.d 39.6.5m.

11 Spōsalia Christi & ecclesię, primo initiata sunt in incarnatione Christi. Psal.44.principio.

Sponsio.Spondere.Sponsa.o.Spōsalia.o.Spōsus.1.

1 SPONSVS dicit duplr.s.cōtrahens sponsalia, per verba de futuro, a sponsione matrimonii, & contrahens matrimonium, quasi spondens actum eius. 4.d.27.q.2.1.6m. Charitas.154. Epithalamica. Episcopus.6. Iustus.9. Matrimonium.59.60. Spondere. Sponsa.o.Sponsalia.o.Virginitas.16.

2 Exultatio sponsi ecclesię quadruplex.s.quantū ad mi-

raculorum operationem, quantum ad gloriosam resurrectionem, quantum ad cœli ascensionem, & quantũ ad totius mundi venerationem. Isa.4.co.4.

Spontaneum. Sponte. Voluntarium.o. Vsura.102.

Sponte. Confessio.20.53. Dęmon.78. Iudicium. 34. 56. Lex.175.c. Libens. Papa.7. Prędicare.57. Sacramentum.38.39. Sacrificium.24. Scienter. Schisma.6.

Spontaneum. Voluntarium.o. Votum.4.

Spuma. Semen 6. Spurius. Degenerare. Illegitimus.1.4. Sputum. Baptismus.140. Eucharistia. 196.197. Exorcismus.12. Lutum. Saliua.

Squama. Cete.6.

Stabilimentum. Amor.198. Stabilis.

STABILIS in bono, dicitur dupliciter. s. inchoatiue, vt quilibet iustus viator, & perfecte. s. quilibet beatus, quadruplici ratione. s. vel quia impeditur exterius, vel ex immutatione rerum habitarum, quia hoc semper idem manet, vel quia sine solicitudine, vel ex quiete a labore conquirendi. Psal.4.f. Perseuerantia.o.

Stabulum. Ara.

1 STADIVM est spatiũ centũuigintiquinq; passuum. Et dicitur a stido, quia Hercules tantum currens, postea stabat, & respirabat. 1ª. Cor.9.lec.2.c.4.

2 Stadium est spatium, quo pedites currunt, quod Hercules dicitur statuisse. 1ª. Cor.9.lc.2.co.4. Terra.10.

3 Stadiũ est octaua pars milliarii. Io.11.lec.4.co.1./.1ª. Cor.9.lc.5.co.1.fi./.Ce.2.f. Stagnũ. Calix.1.

STARE significat positionem naturalem hominis, cũ immobilitate. 22ª.q.183.1.o. Accusatio.17. Angelus.89. Antecedens.1. Aqua.2. Distinctio.14. Elephas.4. Aeternitas.26.30. Extare. Fides.150. Materia.50. Matrimonium. 10.86.87.91. 118.128. 129. Medium.4. Motus.86. Peccatum.364. Perseuerantia.5. Prędicare.12. Primitię.2. Sistere. Situs.5. Solus.1. Species.3. Sponsalia.3. Stadium.1. Statio.

Statim. Adam.69. Angelus. 78.311.4.71.474. 4. 75.529.543.589. Aia.124.c. Appetitus.75. Ascendere.12.17. Baptismus.88. 129.159.160. 201. 206. Benedictus.3. Beneficium.1. Causa.3.4.60.69. Confessio.32. Cor.10. Correctio.17. Credere.31. Dęmõ. 41.67. Descendere.5. Deus.255. Dispẽsatio.19. Empyreum. Eucharistia.198. Facilitas.2. Forma.59. Incontinenti. Infirmitas.6. Matrimonium.118. Meritum.46. Peccatum.268.377. Praeceptum.29. Restitutio.6. Resurrectio.41. Sensibile.5. Symbolũ.9. Subito. Suffragia.7. Votum.27. Vsura.137.159.298.299.

Statio. Indulgentia.11. Planetę.2. Stare.

1 STATVA dupliciter considerari potest. s. vt substantia, & vt artificiale quoddam. Primo modo est eadem numero bis facta, non autem secundo modo. 4.d.44. q.1.ar.1.q.2.4m. Dęmon.100.101. Imago.10.

2 Statua ex eadem materia refecta, est eadem numero, secundum Augustinum, non autem secundũ Aristotelem. 4.d.44.q.1.ar.1.q.2.4m./.quol.11.6.3m.

Statuere. Infidelis.13. Institutio. Restitutio.1. Statutum.o. Stadium.2.

Statura. Homo.12.14. Resurrectio.31.

1 STATVS proprie pertinet ad libertatẽ vel seruitutem, in temporalibus vel spiritualibus, quia significat immobilitatem & obligationẽ personæ hominis. 22ª.q.183.1.o./.4.c./.q. 184. 4.c./.q.186.6.c./.quol.3.17.c. Abstractio. 8. Accidens.84.

2 Officium dicitur respectu actus, gradus autem secundum ordinẽ superioritatis, status vero requirit immobilitatem, in conditione personæ. 22ª.q.183.1. 3m./.3.o. Adam.1.24.c. Agilitas.4. Agricultura.1. Amor.70.

3 Diuersitas statuum & officiorum, est in ecclesia: quia pertinet ad perfectionem eius, ad necessitatem operum eius, ad dignitatem & ad pulchritudinem eius. 22ª.q. 183.2.3.o. Angelus.257.357.522.537.596. Anima.24.73.124. Animal.56. Apostoli.18.

4 Status naturę humanæ duplex, scilicet naturæ integrę, & naturę corruptæ. 1ª.q.94.2.c./.12ª.q.14.2.c./.q.109. 2.8.c./.3.d.29.ã.8.q.1.o. Aureola.5.24. Baptismus. 212. Beatitudo.14.130. Beatus.5.c. Benedictus. 3. Bonitas. 201. Cantus.1.

5 Status hominum triplex. s. veteris legis, nouæ legis, & patrię. 12ª.q.101.1.c./.q.103.3.c./.q.106.4. 1m./.3ª. q.53.2.c.fi./.quol.7.15.c. Character.12. Circuncisio.33. Cõmendatio. Consecratio.14. Constantia.9. Corona.1. Credere.23.

6 Status hominis, quadruplex. s. a principio vsq; ad septimũ annum, secundus a septimo anno vsq; ad quartumdecimum, tertius a quartodecimo anno vsq; ad vigesimumprimum, & quartus deinceps. In primo statu, nulli contractui homo aptus est: in secundo alicui de futuro, non perpetuo: in tertio alicui etiam perpetuo, quo ad propriam personam, sed in quarto alicui quo ad omnia, etiam exteriora. 22ª.q.24.9.c./.4.d.27. q.2.2.c.

7 Status naturę humanæ secundum corpus triplex, scilicet corporalis, animalis, & spiritualis. Et status secundum animam quadruplex: scilicet ante peccatum, post peccatum, ante gratiam, sub gratia, & in gloria. 3ª.q.53. 2.c.fi./.3.d.16.L. Cultus.3.B.13.

8 Status animæ distinguitur dupliciter. s. secundum diuersum modum essendi secundum naturam. s. animę separatę, & coniunctę: & secundũ integritatẽ naturæ, & corruptionem. 1ª.q.94.2.c. Cura.1. Dęmon.54. Deus.180. Differentia.25. Dñium.8. Donum.41.44.

9 Status vitę spiritualis triplex. s. incipientium, proficientium, & profectorũ. 22ª.q.24.9.o./.q. 183.4.o./. Psal. 24.co.5./.Isa.44.co.2.f. Eleemosyna.11. Aetas.1. Eucharistia.48. Exactio.1. Fides.65.66. Filiatio. 10.

10 Spiritus sanctus datur ad tria huic triplici statui. s. incipientibus, proficientibus & perfectis. Sed incipientibus in principium viuificationis, in lauacrum renouationis, & in priuilegium adoptionis. Proficientibus vero ad instruendum intellectum, ad reficiendum affectũ, & ad adiuuandum actum. Perfectis autem in beneficium libertatis, in vinculum vnitatis, & in pignus hæreditatis. Isa.44.co.2.f.

11 In statu legis naturę, necessaria erat fides aliquorum, supra rationem, & post lapsum, fides de reparatione. 4.d.1.q.1.ar.2.q.3.c. Generatio.45.c. Gradus.2. Gratia.43.44.178.179. Haeresis.111. Ieiunium. 21. 26. Innocentia.6.c. Iudas.1.

12 Status post hanc vitam duplex. s. ante resurrectionem vniuersalem, & post. 12ª.q.67.1.3m. Iudęi.12.

13 In statu glorię, nihil erit figurale, ad cultum dei pertinens, sed solum gratiarum actio, & vox laudis. 12ª.q. 101.2.c./.q.103.3.c./.22ª.q.13.4.c. Iudicium.85. Ius.8. Iustitia. 12.39. Iustificatio.5. Lex. 116. 117. 145.147. Libertas.6.

14 Diuersi status mundi, comparantur diuersis ætatibus vnius hominis. 4.d.4.q.3.ar.1.q.1.c./.d.40.I.

Limbus.1. Maria. 50. Matthęus.1. Matrimonium. 44. Meritum.4. Misericordia.21. Missio.35. Mulier. 4.5. Necessitas.4.

15 Status mundi, potest variari dupliciter. s. secundum diuersitatem legis, & secundum diuersos gradus perfectionis, sub eadem lege. 12ª.q.106. 4.c. Nocere. 10. Obedientia.16. Obscuritas. Officium.2. Ordo.99. Ornatus.7. Peccator.4. Peccatum.247.c.352. Pœnit-

fectia.10.58.102.118. Perfectio.10.20.24.52.&.84.85 89. Preceptū.93.94. Prelatio.15. Producere.5. Prophetia.8.77. Puer.6.&. Raptus.15.16. Religio.17.&. Scientia.63. Suffragia.5. Summū.0. Tabernaculū.5. Templuz.6.9. Tempus.28. Testamentum.8. Timor.51. Trinitas.13. Valetudo. Via.3. Virginitas.2. Virtus.183. Vsura.314. Vxor.7. Christus.54.139.

16 Christus secundum aliquid fuit in triplici statu.s.innocentię, peccati, & glorię.3ª.q.13.3.2m.

Statuere. Ordinatio.0. Statutum.1.

1 STATVTVM negatiuum de non fienda re spirituali, nisi dentur tot, est illicitum & simoniacum. Vnde illicita esset ordinatio, si in aliqua ecclesia statueretur, ꝙ non fieret processio in funere alicuius, nisi solueret certam pecunię quantitatem. Non autem statutum affirmatiuum.s.ꝙ res spiritualis fiat si tot dentur: quia primo modo per tale statutum, praecluderetur via gratis officium pietatis aliquibus impendendi, non autem secundo modo: quia per hoc non precluderetur via illud aliis exhibendi. Et prima ordinatio habet speciem exactionis, secunda autem habet speciem gratuitę recompensationis.22ª.q.100.3.2m./4.d.25.q.3.ar.2.q.2.c.1m./.2m. Cognatio.2. Confessio.30. Constitutio. Dies.4.18. Dispensatio.11.16. Ecclesia.10.11. Eucharistia.178. Gentilis.1.2. Institutio. Iudęi.5. Iuramentum.26.

2 Si aliquid de se repugnantiam habet, ad ius naturale, non potest voluntate humana fieri iustum, puta si statuatur ꝙ liceat furari, vel adulterium cōmittere.22ª.q.57.2.2m. Lex.12.110. Matrimonium.16.23.44.45.75.122. Obedientia.39. Officium.12. Ordo.103. Possessio.9. Preceptum.135. Prelatio.15. Religio.91.99. Sacrificium.19. Sepultura.4. Seruitus.10. Simonia.24. Thurificatio.2. Vsura.205.

1 STELLA /. Productio stellarum, conuenienter describitur quarta die.2.d.15.q.1.0. Angelus.241. Apostoli.35. Artificiale.7.

2 Omnes stellę, sunt sphericę figurę. Ce.2.lec.13.co.1./. Lec.16.0. Arcturus. Astrologia.4. Cœlum.10.18.45.&. Firmamentum.

3 Stellę habent circulos & orbes seu sphęras. Sed circulus solis, & circulus lunæ, se intersecant, non semper in eisdem punctis: vt patet per ecclipsim. Ce.2.lec.13.co.1.2. Heresis.148. Lumen.2. Luminare.0. Lux.18.25. Magi.2.5.

4 Stellę secundum Ptolemæum, mouentur in suis sphęris, non autem secundum Aristotelē.1ª.q.70.1.3m./.2.d.14.L.fi./d.15.q.1.1.2m./.Ce.lec.3.co.2.fi./.Li°.2.lec.11.12.13.14.0. Maria.1. Natiuitas.26. Planetę.0. Pliades. Scintillare.

4 Planetę & stellę fixę, mouentur super polos zodiaci, & super polos æquinoctialis. Met.12.lec.5.co.6.fi. Sors.5.

6 Stellę secundū diuersos aspectus & coniunctiones, imprimunt ad determinatas species. Et cum effectus cœlestium corporum, sequātur determinatos situs & aspectus eoruz, si ex virtute corporum cœlestium, ignis ille purgationis mundi generaretur, esset notum tempus illius purgationis, considerantibus motus astrorum. Quod autoritati scripturę repugnat.2.d.15.q.1.1.c./.4.d.47.q.2.ar.1.q.3.c.

7 Stella apparens magis in natiuitate Christi, non fuit de cœlis, sed fuit spiritus sanctus, vel angelus in illa specie, vel probabilius de nouo creata: non in cœlo, sed in aere vicino terrę, quincuplici ratione.s.tum quia nulla alia stella, hac via incedit. Hęc enim stella ferebatur a septentrione in meridiē. Ita enim iacet Iudęa ad psidem, vnde magi venerūt. Tū apparet hoc ex tēpore. Non enim solum apparebat in nocte, sed etiā in meridie. Quod non est virtutis stellę, sed nec etiam lunę. Tum quia quandoq; apparebat, & quandoq; occultabatur. Tum quia nō habebat continuum motum, sed cum oportebat ire magos, ibat: quando autem oportebat stare, stabat. Tum quia sursum manens, partum virginis demōstrabat, & deorsum descēdens, hoc faciebat.3ª.q.36.7.0./Opus.60.c°.7.pn°./. Mat.2.co.4.

8 Nō debet predicari, ꝙ hęc stella apparuit in figura crucis, vel hominis, vel crucifixi, quia non est certū. Opus.12.principio.

9 Sancti dicuntur stellę septempliciter.s.propter numerum, situm, gradum, splendoris rutilum, ordinatū motum, visum, & figurę circulum. Isa.14.co.3.fi.

10 Per stellas cœli intelliguntur principes, per solem rex, & per lunam regina. Isa.13.co.2.

1 STEPHANVS fuit lapidatus, ex licentia Romanorum, vel in mutatione magistratuum, *quando communiter multa illicita vsurpantur, quę alio tempore quieto non ferent. Io.18.lec.5.fi.

2 Si Stephanus non orasset, forte Paulus non esset saluus.1.d.41.4.2m. Andreas.

Stercus. Vpupa.

1 STERILITAS triplex.s.prauę actionis, sacræ contemplationis, & tēporalis tribulationis. Isa.54.co.2. Abraham.26.

2 Maledictio sterilis in veteri testamento non erat culpę, sed pœnę, nō tantum quo ad defectum naturę, sed etiam quo ad infamiam, quia opprobrio habebatur.4.d.33.I.prin°. Matrimonium.99.

Sterlingi. Campsoria.1. Vsura.214.216.

Sternere. Stratus.0.

STERNVTATIO causatur ex cōmotione cerebri, quod est principalis pars capitis. Iob.41.lec.2.prin°.

Stillare. Eucharistia.162.

Stimulus. Baculus.1. Remorsus.

STIPENDIA principum, sunt redditus eoruz.22ª.q.62.7.c./.Ro.6.lec.4.co.4. Allicere. Legatus.1. Miles.9. Missa.10.11. Operatio.23. Predicare.12. Restitutio.13. Simonia.20.&. Sumptus. Testis.12.

Stips. Baculus.1. Consanguinitas.1.7. Veritas.27.

Stirps. Arabes. Assumere.32. Maria.3.4.5.

Stoici. Bonitas.215. Nominatiuus. Passio.72.73. Seneca. Tristitia.8.16.

1 STOLA in sinistro humero diaconi, significat applicationem ad ministerium in sacramentis. Sed in vtroq; humero sacerdotis, significat plenam potestatem dispensandi sacramenta.4.d.24.q.3.3.c. Alleluia. Superhumerale.

2 Succintorium quo ligatur stola cū alba, significat amorem honestatis in episcopis.4.d.24.q.3.3.c.

Stolidus. Semen.21.

STRAGOMATA. Insidię.

STRAMENTVM. Dispositio.17.

STRATA. Princeps.19.

1 STRATVS est id quod sternitur, vt panni. Sed lectus est illud quod subtus ponitur. Tamen vnum ponitur pro alio. Psal.6.co.5.

2 Lectus significat conscientiam, stratus autem peccata in conscientia, & omne illud in quo mens quiescit. Psal.4.co.3./. Psal.6.co.5.

Strenuitas. Andragathia. Idoneus.1.

Stricte. Delictum.1. Manipulus. Ratio.3. Restrictio. Via.1.

STRIDOR dentium in damnatis spiritibus, intelligitur metaphorice, in corporibus autem proprie. ꝫ.4.c°.90.fi.

Stringere. Amor.193.

1 STRVTIO habet pennas accipitris. Nec volat, immo pedibus graditur, sȝ currit velocius equo. Iob.39. co.3.6./.Isa.13.co.3.

2 Strutio significat militantes deo, & negociis secularibus se implicantes. 12e.q.102.6.1m.co.2.6.
Studere. Amor. 151. Studiositas.o. Studiosus. Studium.o.

1 STVDIOSITAS./. Studiositatis nomen, deriuatur ad omnes virtutes, inquantum cognitio prudentiæ ad eas pertinet. 22e.q.166.2.1m.

2 Studiositas est virtus, cuius principalis materia est cognitio, secundario autē alia. 22e.q.160.2.c./.q.166.o. diligentia.

3 Et est virtus moralis, quia principaliter refrenat, & moderatur appetitum cognoscendi. Sed per accidens impellit contra laboreȝ studii. 22e.q.166.2.o./.q.167.1.c. Gula.8. Ieiunium.7.47. Modestia.7. Solertia.o. Solicitudo.o. Studium.o.

4 Studiositas non est directe circa cognitionem, sed circa appetitum cognitionis acquirendę. 22e.q.166.2.c. 2m./.q.167.1.c.

5 Studiositas opponitur curiositati. 22e.q.160.2.c./.q.161.prin°./.q.166.prin°. Temperantia.13.
Studiosus. Adiurare. Gula.8. Scienter. Simonia.1. Studiositas.o. Studium.o.

1 STVDIVM importat vehementem applicationeȝ mētis ad aliquid, & principaliter ad cognitionem, secundario autem ad ea in quibus homo per cognitionem dirigitur. 22e.q.166.1.c. Amor.151.

2 Studium doctrinæ, est exercitium scientię. Isa.prolo. lec.2.co.2.

3 Studium & appetitus scientię secunduȝ rectam rationem, est aliquid virtutis. Si excedat, est curiositas. Si deficiat, est negligentia. Ma.q.8.1.c.co.2.

4 Studium debet semper incipere a faciliori, nisi cognitio eius dependeat a difficiliori. Trin.21.q.2.3m.
Apostoli.12. Aquila.1.

5 Studium sapientię, summę cōmendatur. 22e.q.188.1.c./.ȝ.1.c°.2./.Ebdo.plo. Castitas.11. Docilitas.o.

6 Ordinatio studii, subest Papę. Opus.19.c°.5.6.
Gazophylatium.o. Geometra.1. Hieronymus.2.

7 Circa studium cōtingit per accidens quadrupliciter curiositas, superbia, & alia vitia: licet omne studium fm se sit bonum. s. vno modo, inquātum per studium minus vtile retrahuntur aliqui a studio quod eis ex necessitate incumbit. Alio modo inquantum studet aliquis addiscere ab eo a quo non licet. Tertio quando homo appetit cognoscere veritatem circa creaturas, non referendo ad debitum finem. s. ad cognitionem dei. Quarto modo inquantum aliquis studet ad cognoscendam veritatem, supra proprii ingenii facultatem, quia per hoc homines de facili in errores labuntur. 22e.q.167.1.c. Impedimentum.2. Laus.21. Logica.8. Ordo.40. Perfectio.65. Princeps.4. Prudentia.36. Religio.80.88.96. Sapientia.7.23.38. Scientia.58.90. &c. Symbolū.4. Solicitudo.1.7. Studiositas.o. Theologia.7. Tempus.43. Veritas.31.33.34. Vsura.189.

8 Studium & curiositas, dicuntur pertinere ad carnem vel ad auaritiam, ratione cognitionis eorum ad quę illę inclinant. 22e.q.166.1.2m./.3m.

1 STVLTITIA dicitur a stupore, quia stultus est, qui propter stuporem non mouetur. 22e.q.46.1.2.c.

2 Stultus precipue videtur, qui deficit in summa iudicii, scilicet secundum altissimam causam, non autem si deficiat circa aliquid modicuȝ. 22e.q.46.1.1m./.2.c.
Amens. Contumelia.7. Fatuę. Fatuitas. Humilitas.9. Insipientia.o.

3 Stultitia importat hebetudineȝ sensus spiritualis: fatuitas autem totalem priuationem eius. Ideo prima opponitur contrariæ sapientię, secunda vero priuatiuę. 22e.q.8.6.1m./.q.46.1.o.

4 Stultitia duplex, sicut sapientia duplex. s. mūdi, & dei. Prima sapientia decipit, non autem secunda. 22e.q.46.1.2m./.3m./.q.113.1.1m.

5 Non moueri iniuriis, eo q terrena non sapiant, pertinet ad stultitiam mundi. Si vero ex stupore, pertinet ad stultitiam simpliciter. 22e.q.46.1.4m.
Saluari.4. Spes.34.

6 Stultitia ex immersione sensus in terrenis, est peccatum, non auteȝ si ex defectu naturę: vt in amentibus. 22e.q.46.2.o./.3.c.

7 Stultitia opponitur preceptis de contemplatione veritatis. 22e.q.46.2.3m.

8 Stultitia est filia luxurię, continens odium dei, & desperationem futuri seculi, quia fastidiunt deum, & dona eius. 22e.q.46.3.o.

9 Stultitia ex impedimento corporali, causatur ex ira, ex luxuria vero, inquantum est ex immersione sensus in terrenis. 22e.q.46.3.3m./.Iob.5.principio.

10 Hebetudo, stultitia, ignorantia, & precipitatio differunt, quia prima opponitur intellectui, secunda sapientię, tertia scientię, & quarta cōsilio. 22e.q.8.6.1m.

11 Stultitia conuenit superbis, sicut humilibus sapientia. Iob.5.principio.
STVLTILOQVIVM significat peruersam sentētiam verborū, per quæ quis prefert delectationes luxurię aliis bonis. 22e.q.153.5.4m. Gula.3. Luxuria.18.
Stupefacere. Stupor.o.

1 STVPOR causatur ex insolita imaginatione. 22e.q.41.4.c.6. Admiratio.o. Stultitia.1.5. Stupefacere.

2 Admiratio est principium philosophandi, sed stupor est impedimentum philosophicę considerationis quo timetur iudicare in presenti, & inquirere in futuro. 12e.q.41.4.c.6.5m. Timor.42. Trepidatio.

3 Quidam piscis, tentus in rete, stupefacit manus piscantis, non autem stupefacit rete, sed aliter alterat illud. 2.d.15.q.1.2.6m./.Veri.q.5.9.17m./.Phy.7.lec.4.prin°./.Ce.2.lec.10.co.4.prin°.

1 STVPRVM est illicita virginis defloratio, sub cura parentū. 22e.q.154.1.c./.6.o./.4.d.41.ar.4.q.1.2.c./.Ma.q.15.3.c. Adulteriū.3. Constantia.9. Luxuria.7.9.11.13. Raptus.2.3.

2 Stupruȝ fit deformius, ex duplici iniuria sibi annexa. s. virginis seductę. vel vi oppressę, & patris. Et fm legē reus tenetur satisfacere vtriq;. 22e.q.154.6.3m.

3 Filia sacerdotis etiam non nupta, deprehensa in stupro, lapidabatur in veteri testamento, in aliis autem tantum nuptę. 3e.q.29.1.4m./.4.d.30.q.2.arti.1.q.3.4m.

4 Immo filia sacerdotis comburebatur, alię vero lapidabantur. 3e.q.29.1.4m.
R fi°. Du°. 1135°.

Suadere. Exhortatio. Lex.14. Peccatum.133. Persuasio. Suggestio.
Suauitas. Amor.153. Anima.215. Animal.77. Cete.10. Confessor.2. Fructus.6. Mel.o. Spōs.16. Teda.
SVBALTERNVM genus non est in angelis, sed tantum primum genus substantię, & vltima differentia. Opus.42.c°.5.6. Physica.11.12. Principium.9. Scientia.135.c. Theologia.2.43.

1 SVBDIACONVS accipit vrceolū plenum: quia habet actum super contentum eius, quia vtitur aqua & vino, ad ponendum in calice, & prebet aquam manibus sacerdotis & diaconi. Acoliti vero habent actuȝ

super vrceum: & non super contentum eius .4.d.24. q.3.a.2.6m./.7m.
Character.41. Euangelium.8. Lectoratus.4.

2 Subdiaconus quãdo ordinatur, accipit calicem vacuũ de manu epi, quia portat vasa corporis & sanguinis domini, & oblationes in altari ponit. i. ordinat materiam eucharistiç in vasis sacris. 4.d.24.q.2.arti.1.q.2. c./.2.3m./.4m./.6m.

3 Subdiaconus primo admittitur ad sacra tractanda: & ad doctrinã nouç legis annunciandã. 4.d.24.q.3.3.c.

4 Actus principalis eius est, oblationes populi ponere in altari, vel offerre diacono, cuius actus principalis est offerre eas sacerdoti. Ideo ordo eius est superior. Sed ferre crucem secundum consuetudinem aliquarum ecclesiarum, vel legere epistolam, sunt actus subdiaconi secundarii. 4.d.24.q.2.2.3m.
Manipulus. Ordo. 72.86.c.

5 Subdiaconi habent ministerium super vasa sacra, & super dispositionem materiç non consecratç. 4. d. 24. q.2.2.6m./.3.5m./.5.4.c°.75.6.

6 Subdiaconus habet actum super calicem, & non super contentum eius, sed bene sacerdos. 4.d.24.q.2.2. 6m./.7m.

7 Sacerdos directe habet potestatem, super corpus Christi, subdiaconus vero super vasa tantum, sed diaconus super corpus in vase cõtentũ. 4.d.34. L.6./q.2.3. 5m.

SVBDITI debent prçlatos imitari in hoc solum, in quo prçlati imitantur Christum, qui est infallibilis regula veritatis. 1ª. Cor.4.lec.3.co.1.6./c°.11.co.1.6./. 1ª. Thes.co.4./.2ª. Thes.3.co.3. Absoluere.7.8. Accusatio.29. Actio.99. Adiurare.4. Aposthasia.1. 5. Appetitus.64. Benedictus.5. Clauis.18. Confessio. 42.67.c.72.97. Correctio.10. Cura.7. Dãnatio. 42. Daniel.1. Dçmon.95. Deus.375.376. Dispositio.27. Dominium.11.12.13. Epus.15. Aeternitas.14. Exactio.5. Excõmunicatio.29. Fatum.8. Fides.57. Fiducia.8. Finis.39. Forus.2. Imperare.4.10.16.18. Inferior. Infidelis.1. Inquirere.3. Iudicium.39.c. Iuramẽtũ.28. Iustitia.18. Lex.9.11.24.25.27.80. 130.137. Mãsuetudo.8. Mare.2. Maria.28.38.43.50. 59.63. Matrimonium. 45.122.141. Miles.7. Naturale. 19. Necessitas.31. Obedientia.0. Ordo.43.99. Papa.5.6. 7. Participare.11. Paulus.12. Pax.24. Periculum.9. Prçceptum.134. Prçlatio.8.20.21.23.26. Princeps. 1.6.9.13.14. Prouidentia.22.c. Prudentia.11. Regnum.2. Reuerentia.9. Sacramentum.76. Sacrificiũ. 14. Subesse. Subiacere. Subiectio.0. Superbia.21. Tyrannus.4.11. Virga. Virtus.203. Vsura. 158. Christus.170.
Subdiuisio. Contrarium.24. Diuisio.0.
Subesse. Actus.35. Beatitudo.92. Caro.2. Dæmon. 82. Eucharistia.146. Fides.28. Infirmitas.7.8. Intentio.17. Lex.79. Obediẽtia.32. Oratio.59. Prophetia. 33. Prouidentia.22.c. Schisma.6. Sensus.44. Studiũ. 6. Subsistentia.4.5.7. Substãtia.12. Timor.5.26. Virtus.170. Vmbra.3.
Subiacere. Angelus.267. Appetitus.63. Assistere. 5. Cœlũ.38.104. Clauis.7. Cor.4. Esse.47. Infidelis.1. 13. Lex.13. Matrimonium.45. Natura.7. Prouidentia.22.c. Subditi. Subesse. Temporale.1. Tempus.24. 34. Vinum.7. Voluntas.75. Christus 175.c.

1 SVBIECTIO ./.Quælibet res pficitur per subiectionem ad suum superius. 1ª2ª.q.92.1.c./. 2ª2ª.q.81.7.c./.3.d.34. q.1.2.7m./q.2.ar.1.q.2.2m./. Veri.q.14.3.8m.
Actus.43. Alteratio.10. Angelus.349. Animal.68. Annihilatio.1. Appetitus.51.61.c. Auris. Bonitas. 163.167. Caro.2. Cœlum.38. Clauis.19. Colere. Coma. Cor.4. Corpus.37.38.43.67.

2 Mouens, necessario causat motum in mobili, totaliter ei subiecto, nõ autem in aliis. 1ª.q.82.2.2m./.2ª2ª. q.83.1.c. Corruptio.16. Cultus.4.7. Cura.3.7. Deuotio.12. Deus.377. Dominium.0. Donũ.5. esse.47. 50. Filiatio.8.

3 Subiectio duplex, scilicet per volũtatem subditi, & per voluntatem domini. Prima cõuenit solis bonis, secunda vero etiam malis. Ephe.lec.9.co.1. 6./. Phil.2.lec. 3.co.2./. He.lec.6.co.1.6./c°.10 co.7. Hæresis.96. Honor.0. Humilitas.1.3.16. Infidelis.1. Inuoluntarium.1. Iudiciũ.56. Iustitia.64. Lex.11.64. c.79.175. c. Maria.43. Meritum.28.

4 Subiectio mulieris ad virum, inducta est in pœnam mulieris, propter peccatum. Vel non est per modum seruitutis, sed gubernationis. 2ª2ª.q.164.2.c.1m./.2.d. 18. L. prin°. Natiuitas.14. Natura.7. Ordo.43.99. Passio.97. Peccatum.144.424.

5 Omnia sunt nunc subiecta deo & Christo, secundum potestatem, sed post iudicium, per finalem impletionẽ voluntatis eius. 3ª.q.20.1.3m./.q. 59.4.2m./. Ro.14. co.8.6./.1ª. Cor.15.co.14./. He.lc.6.co.1.6./c°.2.co. 5.prin°./. Lec.2.6./c°.10.co.7. Religio.14. Reuerentia.9. Sacerdos. 26. Saluari.8. Serua. Seruire.3. Seruitus.0.

6 Prima subiectio hominis ad deum, est per fidem. 2ª2ª. q.16.1.c. Spes.57. Subditi. Subesse.

7 Homo dicitur esse dei dupliciter, scilicet per subiectionem potestati eius, & per vnionem charitatis. Secundum desiit per peccatum, nõ autem primum, nec alio modo. 3ª.q.48.4.1m. Subiacere. Subiicere. Superbia.25.

8 Subiectio Christi & cuiuslibet alterius hominis ad deũ triplex, scilicet secundum gradum bonitatis, potestatem, & obedientiam. 3ª.q.20.1.0. Suppositum. 10. Tributum.2. Vnicornis. Votum.47. Vsura.109.

9 Christus fuit subiectus sibiipsi, secundum naturam humanam, non autem secundum naturam diuinã, nec secundum aliam personam. 3ª.q.20.2.0.

10 Omnia quæ ponunt subiectionem, vel minorationẽ Christi, intelliguntur secundum naturam assumptã, vel ad commendationem principii in patre. 1ª.q.42. 4.1m./.q.43.7.1m./.3.d.11.1.2m./.d.17.ar.3.q.1.c.
Subiectiua. Continentia.9. Fortitudo.8. Pars.4. Prædicari.12. Scientia.41.
Subiectiue. Abstinentia.9. Accidens.73.124. Actio. 59.60. Anima.163.314.c. Continentia.14. Imprudentia.2. Infidelitas.8. Mutabile.1. Mutatio.2. Nomen.19. Numerus.17. Obedientia.6. Odium.6. Oratio.10. Pars.5. Patientia 9. Peccatum.100.103.109. 113.303. Pœnitentia.S. Subiectiua. Subiectum.0.

1 SVBIECTVM duplex, scilicet subiectum naturç, & subiectum locutionis. 3.d.1.q.2.5.4m./.d.6.q.1. ar.1. q.2.c. Accidens.S. Actio.S. Actus.22.43. Adiectiuum.7. Affirmatio.2. Agens.19.55. Aliquis. Alteratio.9.10.

2 Subiectum duplex, scilicet subiectũ inhçsionis, & subiectum scibile. 1ª.q.117.1.c./.1.d.37.lec.2.L./. Posteriorum.lec.15.co.2./. Lec.17.co.1./. Lec.41.co.2.
Amor.183.c. Angelus.48.206. c.402. Anima.16. 55.247.261.263.264.311. Annihilatio.1.4. Appetitus.73. Aptitudo. Ars.15. Attributa.9. Audacia.18. Augmentum.8.c. Beatitudo.85.123. Bis. Bonitas. 124.139.145.148.162. Calor.8.21. Character.14.c. Charitas.S. Castitas.1.8.9.

3 Subiectum sumitur dupliciter, scilicet pro genere, & pro substantia quæ substat. Et sic est idem subiectum omnium qualitatum tangibilium, non autem primo

modo. Anima.2.lec.22.co.1. Cathegorica. Cœlum.38. Certitudo.3.14. Clauis.18.19. Coactio. 3. Cognitio.47. Complacentia.2. Cõmunicatio.8. Concupiscentia. 1.10. Conscientia.20. Consecratio. 13. Continentia.9.14.17. Contradictio.1. Contrarium. 11.38.40.41. Corpus.11.13.21.67. Creatio.3.52. Damnatio.50. Delectatio.S. Demonstratio.12. Denominatio.2. Determinatio.4. Deus.383. 396. 397. 400.401. Dici.2.c. Differre.4.5. Diffinitio.24.25.32. 33.35. Dispõ.S. Diuisio.12. Ens.16. Enunciatio.3.6.

4 Subiectum duplex.s.subiectum primum, & subiectum secundarium. Veri.q.25.5.1m./ Met.5.lec.18.co.2./ Post.lec.2.10.11. Epychia.4. Esse.51. Aeternitas.23. Eucharistia.92.93.94.107.109. Ex.1. Exclusio.5. Falsitas.4. Fides.S. Fieri.4.10.11. Finitum.3. Flagellum.2. Fomes.8. Forma.S. Fortitudo.S. Fortuna.6. Fruitio.13. Fundamentum.o. Generatio. 7. 14.31. Genus.22. Gratia. S. Habilitatio.o. Habitus. S. Humilitas.12.c. Idea.42. Ignorantia.15.c. Illuminatio.3. Imprudentia.2. In.3. Indiuiduum.32.c. Infidelitas.2. Infinitum.12. Instans.1.4.23.30. Instrumentum 5. Intellectus.136.141.171.186.192.143. 252. Intensio.1.4. Intentionale.o. Ira.21.c. Iustitia.S. Liberalitas.10. Libertas.4. Locus.17. Luxuria.21. Magnanimitas.11. Magnificentia.4.5. Malũ.32.c. Mansuetudo.6. Materia.o. Matrimonium.6. Medium.9.

5 Omne subiectum comparatur ad id cuius est subiectum: vt potentia ad actum. Spiritu.1.1m.

6 Subiectum est in potentia ad esse accidentale, materia vero, ad esse substantiale. Sed vnum ponitur pro alio. Anima.2.co.4./ Opus.31.prin. Mẽsura.1. Meritum.29.60. Metaphysica.3.4.5.10.23.25. Modalis.2. Modus.2. Moralis.2. Motus. B. Mutatio.2.10 Natiuitas.3. Notum.1. Numerus.12. Omnis.4. Operatio.30. Participare. 5. Passio.43.44.47. Peccatũ.S. Pœna.32.c.81. Pœnitẽtia.S. Perdere. Perfectio.30. Phia.2. Phica.1.c. Prædestina.47. Prędicari.4.6.7. 10. 12.23.34.35.41. Priuatio.4.c.15. Propõ.2.5.7. 10.12. Proprium.o. Prudẽtia. S. Qualitas.1.6.8.14.

7 Dici de subiecto, & esse in subiecto, sunt idem metaphysice, non autem logice. Met.7.lec.13.co.3.

Quantitas.5.18.19. Ratio.12. Rationale.7. Reduplicatio.5. Relatio.S. Rm.5.10. Resistere.2. Sacramentum.87. Sanctus.5. Sapientia.11.45. Scientia. B.S. Sobrietas.5. Solus.o. Spes.25.c. Substantia.9. Superficies.o. Suppositum.1. Theologia.15.c. Tenebrę.1. Tristitia.7. Verbum.85. Virtus.S. Visus.5. Vnctio.15. Vnitas.3.10.11. 21. Vniuersale.14. Vsura. 124. Christus.21.

8 Subiectum est causa effectiua proprię passionis, quia proprium fluit a subiecto. 1.q.77.6. 3m./ Post.lec. 10.co.2.

9 Immo subiectum est causa materialis eius. 1.q.77. 1.5m.

10 Immo proprię passiones, sunt propria accidentia subiecti per se, & simul producuntur a simili. 1.q.15.3. 4m./q.77.1.5m.

R ñ. Du.1136.

Subiicere. Annexum.1. Annihilatio.1. Contẽptus. 1. Esse.71. Humilitas.16.20. Impuritas.2. Inuoluntarium.1. Iustitia.64.c. Materia.47. Motus.62. Oratio.45. Papa.6. Perfectio. 38. Princeps.6. Religio. 11. Rex.8. Subesse. Subiacere. Subiectio.o. Subiectũ. o. Subiugatio.

Subintellecta. Cointellectum. Consignificare. Christus.47.

SVBITATIO./ Cõparatio motus irascibilis & concupiscibilis, quantum ad subitationem. 22.q.156.4./ Veri.q.25.6.3m.

SVBITO dicitur, quod fit in indiuisibili tẽporis. Phy. 3.lec.2.prin.

Amor.175. Angelus.78.311. 474. 543.589. Anima.125.283. Animal.36.48. Annihilatio.7. Ascendere.12. Baptismus.88.159.160. 161. 201.206. Beneficium.1. Causa.66. Cœlum.124. Citius. Confessio.32. Cõuersio.7. Cor.10. Credere.31. Dęmon.59.67. Defendere.5. Deus.255. Empireum. Eucharistia.224.257. Eustochia.3. Facilitas.2. Forma.132. Instans.o. Incontinenti. Mox. Nunc. Statim. Velox.o. Venus.3. Christus.154.

Subiugatio. Amazones.1. Pax.18. Princeps.8. Subesse. Subiicere.

Subiunctiuus. Baptismus.38.

Sublimitas. Altitudo.o. Angelus.230. Apostoli.35. Aquila.1. Cõtẽplatio.9. Misericordia.33. Sãctus.9.

Summergere. Aqua.14. Immersio.

Subordinatum. Actio.64.66. Actus.67. Agens.66. 90. Motus.21.

SVBSANNATIO & irrisio, conueniunt in fine. Sed differunt in modo: quia prima fit naso rugato, secũda vero fit ore, idest in verbo & cachinis. 22.q.75. 1.1m./ Psal.2.co.4. Irrisio.

Subscriptio. Legitimatio.3.

Subsequens. Gratia.30.31.34.35.

Subseruire. Appetitus.13. Fides.26. Participare. 2. Seruire.o. Subsequens.

Subsidium. Auxilium.o. Charitatiuum. Honor.34. Indulgẽtia.21. Papa.8.9. Prelatio.15.20. Vti.16.10

1 **SVBSISTENTIA** dicitur, cuius act. est subsistere, idest per se existere. 1.q.29.2.c./1.d.23.1.c.

Abstractum.4.5.7. Accidens.23.

2 Formę seu naturæ materiales, non subsistunt. Po.q. 2.1.c./q.9.3.5m./ Spiritu.2.8m.

Actio.99. Actus.186. Agens.75.

3 Omne subsistens est tantum vnum numero. 1.q.41. 6.c./q.44.1.c./q.54.1.c./q.75.7.c./ 2.c.51. 1m./ 2m./ Po.q.9.3.5m./ Spiritu.8.c./ Opus. 15. c. 13. co.2./ Causis.lec.4.co.2./ Lec.9.6./ Phy.8.L.10.co.9.

Alteratio.10.

4 Nomen subsistentię, prius conuenit generibus & speciebus de predicamento substantię, quã indiuiduis. 1. d.23.q.1.1.0./d.26.q.1.1.4m.

Amor.2. Angelus. 26.27.314. Anima.12. 48.75. 215. 325. 333. 353. Apud.1. Bonitas.44. Calor.1.

5 Immo genera & species dicuntur subsistere, ratione indiuiduorum, scilicet inquantum subsistere cõuenit indiuiduis, ex hoc quod sunt sub eis. 1.q.29.2.4m./ Po. q.9.1.5m.

R ñ. Dubio.1137.

Consistere. Corruptio.12.13. Creatio.39.41.

6 Subsistens vt nominatur nomine intentionis, dicitur suppositum. Si autem nomine rei, dicitur subsistentia, inquantum subsistit, sed dicitur res naturę, inquantum naturæ communi supponitur. Sed vt substat accidentibus, dicitur substantia vel hypostasis. Et inquantum rationalis, dicitur persona. 1.q.29.2.c./3.d.6.q.1.ar. 1.q.1.c./ Po.q.9.1.0.

De.4. Deus.16.19.23.58. 401. Ens.7. Esse.4.7. Existere. Finis.25.

7 Subsistere conuenit deo, ratione eius ad quod significandum nomen imponitur, scilicet per se esse, nõ autem ratione eius a quo nomen imponitur, scilicet sub esse, nisi secundum quod essentia subest ipsi esse secundum rationem. 1.q.14.1.1m./q.29.3.3m./q. 39. 1. 3m./ 1.d.23.2.3m./d.26.q.1.1.2m./ Po.q.9.3.6m.

9 Subsistentia non nominat aliquid distinctum. Ideo proprie non predicatur in diuinis pluraliter, licet quã

doq; dicatur pluraliter secundum vsum sanctorum.1.d.26.q.1.1.4m.

9 Natura diuina de se est subsistens, etiam nó intellecta distinctione personarum, nó autem natura humana. 1.d.21.q.2.1.c.fi./3.d.6.q.2.2.2m./d.9.q.1.art.3.q.2,2m./Poa.q.9.5.13m. Forma.7.21.č.47.50.77.111.160.161.Hoc aliquid.Homo.9.

10 In diuinis sunt plures res subsistentes, si relationes cósideretur: & vna res subsistens, si essentia considere tur. p.4.co.14.co.2.fi. Honor.23.Indiuiduum.10.25.Hypostasis.3.6.7.Mens.6.Natiuitas.3.4.Neutrū.1.Nomen.41.

11 Omne quod est in deo, subsistit: & tamen ibi non sunt nisi tres subsistētes.1a.q.30.1.2m./2.c./q.34.2.1m./1.d.23.4.3m./d.26.q.2.3.6m./Poa.q.9.9.23m. Operatio.43.Origenes.5.Pars.8.Perfectio.7.Persona.3.4.11.14.Prędestinatio.45.Prius.9.Relatio.18.Solus.4.Spiratio.1.Spiritus.9.Substantia.1.4.6.10.12.14.23.27.Suppositum.2.3.10.Vanum.Verbum.26.Vnitas.9.52.Christus.180.

12 Sicut dicimus in diuinis, tres personas, vel tres subsistentias, sic Gręci dicunt tres hypostases. Non autem tres substantias, propter errorem. 1a.q.29.2.3m./q.30.1.c.1m./1.d.23.1.5m./d.26.q.1.1.1m./Potētia.q.9.2.8m.

1 SVBSTANTIA dicitur quadrupliciter.s.essentia cuiuscunq; rei, indiuiduum substantiæ, substantia secunda, cómune vtriq;.1.d.25.1.7m./3.d.5.q.1.2.c. Absolute.1.Accidēs.11.12.16.20.26.27.28.50.65.68.74.75.85.90.91.92.98.118.Accidentaliter.6.

2 Substantia dicitur dupliciter.s.essentia seu quidditas, & suppositum. 1a.q.29.2.c./3a.q.2.6.3m./1.d.9.q.1.1.1m./d.23.1.c.co.2./5m./3.d.5.q.1.2.c./Poa.q.9.1.c./quol.3.4.1m./Met.5.lec.8.0./Lio.7.lc.2.co.1./Lec.13.prino./Lio.10.lec.4.fi.

3 Substantia, subsistentia, & essentia, sumuntur dupliciter, scz vt quo, & vt quod.1.d.23.1.c.co.2./d.25.1.3m./Poa.q.9.1.5m./9m.

4 Substantia, subsistentia, & essentia, distinguūtur secundum triplicem actum.s.substare, subsistere, & esse, quorum esse est cómune omni enti: sed substare & subsistere, est cómune tantum substantiæ. 1a.q.29.2.c./1.d.23.1.c.co.2./Poa.q.9.1.c.4m. Actio.1.4.34.49. Actus.45.74.164.193.Adiectiuum.3.č. Alimentū.0. Alius.0. Alteratio.11.12. Amor.58.150.168. Analogia.1.9.Argumentum.5.

5 Substantia dicitur dupliciter.s.res primi prædicamenti, idest materia, forma, & compositum, & significans quid.2.d.37.q.1.1.c. Augmentum.5.Baptismus.79.Beatitudo.4.25.Bonitas.221.Causa.89.Cœlus.42.119.121.134.Circunstantia.3.4.15.Contritio.16.Credere.39.

6 Substantia dicitur dupliciter.s.vt diuiditur contra accidens, & vt genus. Prima prędicatur de partibus substantiæ, non autem secunda, nec de natura humana in Christo, nec de aliquo non subsistenti.3.d.6.q.1.ā.1.q.1.1m./Opus.42.co.10.11m. Deus.425.Diuisio.19.Elementum.19.Eleemosyna.32.Ens.10.11.12.20.32.č.Esse.86.č.Aetas.2.Aeuu3.3. Facere.6.Fatū.3.Fides.12.81.Filiatio.6.Idea.43.Innouatio.

7 Substantia dicitur dupliciter, scilicet substantia prima, & substantia secunda. Potentia.q.9.2.6m. Malum.33.Metaphysica.5.9.č.Peccatum.49.

8 Diuisio substantiæ in primam & secundam, est diuisio analogi, in diuersos modos essendi, non autem est diuisio generis in species. Poa.q.9.2.6m.

9 QVID. Substantia est res, habens quidditatem, cui debetur esse per se, & non in alio, scz subiecto.1a.q.3.5.1m./3a.q.77.1.2m./1.d.8.q.4.2.2m./2.d.3.q.1.5.c./4.d.12.q.1.ar.1.q.1.2m./3m./p.1.co.25.fi./Poa.q.7.3.4m./quol.8.vel.9.q.3.1.2m./Opus.42.co.4.5.10. Absolute.1.Accidentaliter.2.Agere.2.Angelus.26.27.29.30.32.45.63.349.361.393.

10 De ratione substantię est, q subsistat, quasi ens per se.2.d.3.q.1.1.1m. Anima.20.21.37.153.279.Animal.62.Augmentum.17.Baptismus.79. Cœlus.17.40.119.121.134.Contrarium.5.Contritio.16.Conuersio.10.11.12.Cor.9.Corpus.11.23.35.Credere.29.David.3.Deus.56.č.402.425.Differre.8.Diffinitio.35.41.Dimensio.10.11.12. Distinctio.11.Diuisio.19.Ens.10.11.12.14.20.32.č.Esse.2.14.53.74.80.83.88.89. Aeternitas.30.Eucharistia.81.88.93.95.96.103.104.127.Aeuum.3.Facere.6.Fatum.3.Felicitas.4.5. Fides.12.81.43.44. Forma.91.111.155.161.Generatio.71.č.

11 Substantia dicitur, cuius actus est, substare accidentibus.1.d.23.q.1.1.c.fi. Gratia.173.Heresis.58.Idē.4.Ignis.17. Innouatio. Hypostasis.2.7. Iustificatio.11.34.Luminare.3.Malum.33.Metaphysica.5.Miraculu3.8.39.Misericordia.25.Modus.6.Motus.14.16.39.81.Nomen.27.Omissio.18.Origenes.5.Participare.3.Pater.3.Peccatum.2.49.Perfectio.6.

12 Substantia dicitur, vt est sub accidētibus, vel vt subest naturę cómuni. Subsistētia vero, sub esse suo.1.d.23.1.3m./2.3m. Persona.5.6.7.21.

13 Per se existere, non est diffinitio substantię, quia per hoc non demonstratur quidditas eius, quę non est suū esse.1a.q.3.5.1m./4.d.12.q.1.art.1.q.1.2m./3m./Poa.q.7.3.4m./quol.9.5.2m. Preceptum.74.91.93.94.100.Prędicari.18.Prophetia.64.Quantitas.1.č.

14 Nulla pars integralis, potest dici substantia prima, vel hypostasis.1a.q.29.1.5m. Relatio.11.Sacramentum.37.Scientia.115.

15 Nulla prædicatio est in substantia, secundum metaphysicum, sed bene secundum logicum.Opus.42.co.9.fi. Semen.13.14.18.23.

16 Aliquid predicatur per se de prima substantia, scilicet ipsamet, aliquid per accidens de superiori substantia. Met.7.lec.2.co.1. Senarius.4.

17 Substantias aliquas esse spirituales, incorporeas, & immateriales, probatur. Poa.q.6.6.c./Ma.q.16.1.c./Spiritu.5.0./Opus.3.co.74./Met.3.lec.9.fi./Lio.11.lec.2.co.1.fi./Lio.12.lec.5.0. Sum.Testis.4.Tetragrámaton.Vsia.1.

18 Quanto substantia intellectualis est altior, tanto habet virtutem motiuam vniuersaliore3.Ma.q.16.1.14m. Vsura.91.294.295.

19 Quicquid nostra ratio facit circa substantiam, est accidens, & non substantia. Ideo substantia dicitur prędicari in quale.Opus.42.co.7.9.14.15.

20 Substantia est prior accidente, tempore, natura, & secundum rationem. Ma.q.4.4.c.fi./Met.7.co.3.4./Lec.13.co.3.fi./Lio.12.lec.1.0./Lec.5.prino.

21 Substantia est prior accidēte tempore.i.generatione. Met.7.lec.13.co.3.fi. Vsus.10.14.

22 Immo substantia & accidentia propria simul producuntur.1a.q.77.1.5m. Duo.1138o. Rfio, sicut Duo.1136o.

23 Substantia vniuersalis non subsistit, nisi ratione substantiæ singularis, quæ per se subsistit. Met.5.lec.8.fi.

24 Substantię nihil est contrarium ratione formę, vel materię, vel compositi, sed tantum ratione dispositionis subiecti, Met.11.lec.12.co.1.2./Phy.lec.10./12.fi.

Li°.5.l.3.co.2./.Ce.l.6.co.5.fin°./.Sēsu.l.10.co.2.fi.

35 IN GENERE./. Nihil est directe in genere substātię, nisi habens complete aliquā naturam. 3.d.6.q.1. ar.1.q.1.1m./.Opus.42.c°.4. Abstractum.3.

36 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.110.4. 3m./.4m./.2. d.3.q.1.6.c.
Du°.1139°. Rñ°, sicut Du°.173°.
Angelus.29.30.63.

37 Omne quod est in genere substantię, potest dici vsia, siue vniuersale, siue particulare.1.d.23.1.1m.
Applicatio.1.Aqua.13.

38 Tantum compositum est in genere substātię. 2.d.37. q.1.1.c. Artificiale.1.2.Bonitas.221. Conuersio. 11.Creatio.16.Deus.53.c̄.

39 Omne quod est per se in prædicamento substantię, est compositū ex esse & essentia, nō autem ex materia & forma.1ª.q.3.5.c./.1.d.8.q.4.2.c./.2.d.3.q.1.1, 1m./. 5.c./.Veri.q.27.1.8m./.Po°.q.7.3.4m./.quol.3.20.fi./. Spū.1.10m./.23m./.Opus.42.c°.4.5.7. Elemētū.19. Essina.32.Ens.22.Aequalitas.5.Forma.8.Genitū. 2.Genus.11.12.Idea.43.Idem.1.Indiuiduū.8.39.c̄.

30 Materia & forma, sunt in genere substantię, vt principia eius, non autem vt species.2.d.3.q.1.1.1m./.Veri. q.27.1.8m. Spū.1.23m./.Opus.30.fi./.Op°.42.c°.4. Infinitum.12.Influere. Intellectualis.0. Intellectus. 22.242.257.269.Intelligētia.1.Hypostasis.2.7. Lex. 36.Magus.5.Materia.8.Medium.12. Metaphysica. 3.4.9.c̄.Motus.16.81.Natura.19.20.

31 Substantia prius conuenit indiuiduis substantiis, quā generibus & speciebus eius.1.d.23.q.1.1.c. Naturale.1.Nomen.27.Ordo.36.

32 Oppositū videtur dicere.1.d.23.1.0./.d.26.q.1.1.4m. Du°.1140°. Rñ°, sicut Du°.1137°.
Peccatum.2.Prædicamentum.3.Prędicari.18. Prouidentia.39.Purgatorium.4.Relatio.11.25.Sensibile.4.Sensus.13.14.Separatio.2.Spirituale.4.c̄.

33 Genus substantię, nullam habet vnitatem realem, sed bene animal, & alia genera substantiæ. Opus. 42. c°. 7./.9./.14.15.Statuta.1.Subalternū. Subiectum.3.6. Subsistentia.4.c̄.12.Substantiale.Superior.Tēpus.2. Timor.51.58.c̄.Totus.10.11. Verbū.80.Vestigiū.9.

34 Quicquid est in genere substantię per se existēs, habet rationem hypostasis vel suppositi. 3.d.2.q.2. art.3. q.1.c. Virginitas.28.

35 Substantię materiales & immateriales, corruptibiles & incorruptibiles, conueniunt tantum in genere logico.2.d.3.q.1.1.2m./.Opus.42.c°.6.prin°./.c°.14. Visibile.4.Visio.12.Vita.33.Vnitas.3.16. Vniuersale.3.Vsia.1.Christus.9.138.145.

36 Hypostasis verbi dei, inquantum est hypostasis naturę humanę, est in genere substantię, & in specie hominis. 3.d.6.q.1.ar.1.q.1.2m.
Substātiale. Accidēs.16.76. Accidētaliter.2. Amor. 151. Anima.3. Augmentum.17. Beatitudo.37. Dimissio.12.Ens.3.5. Esse.2.83. Eucharistia.95. For. 8. Modus.6.Substātia.0. Substātiuari.Neutrū.1. Substantiuum. Adiectiuum.0. Alius.1.Ens.37. Neutrum.1.Nomen.22. Pater.7. Pręteritum.3. Quantitas.5.Solus.5.Substantiuari.
Substare. Aestimatiua.3. Indiuiduum.8.25. Hypostasis.2.7.Subiectum.3.Subsistentia.6. Substātia. 4.11. Substernere.Esse.61.
Subterfugere.Simonia.38.Vitare.

1 SVBTILITAS dicitur a virtute penetrandi. Et conuenit corpori dupliciter.s.ex paruitate profunditatis & latitudinis, non longitudinis, & ex paucitate materię. Ideo rarū dicitur subtile.4.d.44.q.2.ar.2.q.1.c.

Aquila.1.Astutia.0.Corpus.39.c̄.Deus.81. Diuinatio.15.Doctrina.3.Dos.5.Elementum.5.21. Ignis. 17.Intellectus.38.Mahumetus.Medicus.10.Peccatum.27.Piscis.1.Raritas.2.Solertia.2.3.Spiritus.4. 6.Tactus.10.Terræmotus.1. Timor.34. Vapor.2.3. Visus.8.

2 Quanto aliquid est magis subtile, est magis actiuum: quia habet plus de forma. Et magis grossum, est magis passiuū, quia habet plus de materia.2.d.8.1.principio./.Phy.lec.11.co.4. Vsura.21.
Subtrahere. Abstinentia.1. Actio.11. Addere.15. Agēs.34.Annihilatio.7.Bonitas.199.216.235. Cœlum.111.Cessare.3.Cōtinentia.17.Dānatio.50.Dānum.5.Debitum.12.Deus.417. Excæcatio.1.Excōmunicatio.7.9.10.Habilitas.2. Ieiunium.7.11. Imisericordia.Impedimentum.0.Ingratitudo.12.Intellectus.303.Iustitia.86.Legitimatio.1.Lex.51.Liberalitas.19.Mors.1.Nocere.5.Oblatio.11.Offensa. Organū.2.5.Pax.23.Pētr.188.212.291.393. Pœna.7.38.65.Pœnitētia.23.Prędestinatio.40.Prouidētia.56.c̄. Punitio.3. Pusillanimitas.1. Religio.39. Remotio. Reprobatio.3.6. Sermo.3. Simonia.16. 26.Superbia.37.Valetudo.Venire.1.Vsura.64.
Subtus.Stratus.1.

SVBVENIRE conuenit tripliciter.s.recipiendo fugientem, assistendo in tribulatione, & exterius auxiliādo.Psal.45.prin°.

Adiuuari. Aduocatus.2.c̄. Amicitia.39.40.Auxilium.0.Baptismus.161. Benefacere. 5.Campsoria.8.Cura.4. Eleemosyna.0. Honor.24. Humanitas.1.Iuramentū.6.Misericordia.1.9.Mutuum.0. Necessitas.30.32. 33. Pietas.14. Prodesse. Purgatorium.2.Religio.52.c̄.75.Restitutio.8.Sanctificatio.9.Simonia.25.Succurrere.
Subuertere.Hęresis.18.Matrimonium.128.Peruersus.Seducere.

1 SVCCESSIO est propria motui, cuius est medium. Et cōtingit semper propter indispositionem materiæ. p̄.2. c°.19.

Adoptio. 7.9. Alteratio.7.9. Angelus.115. 116.183.186.329.Cętus.2.Cogitatio.2.5. Creatio. 50.Deus.17.

2 Successio & tempus est in omni motu & mutatione, propter oppositionem terminorum. 1.d.34.q.4. 3.c. Dies.18.Diuisio.17.Ecclesia.13.Episcopus.9. Aeternitas.20.22.28.Festuz.2.7.Fides.43.98.99. Fluxus. 0.Gloria.19. Gratia.53. Illegitimus.1.3. Infinitum. 32.Maria.68.Motus.30.50.

3 Tota ratio successionis, cōsistit in priori & posteriori. 1.d.37.q.4.3.c.

4 Successio est in succedentibus, sicut ordo in ordinatis. 3ª.q.75.4.1m./.4.d.11.q.1.art.3.q.1.3m.
Pallium.1.

5 Producere successiue, contingit tantum in iis quę sunt ex materia. Ideo successio non est in prima rerū creatione. Po°.q.3.18.10m.

6 Conuersio eucharistię, non ponit aliquem actum imperfectum, sed ponit successionem, cuius relatio secundum rem, est in pane, non autem in corpore Christi, nisi secundum rationem.3ª.q.75.4.1m./.4.d.11.q.1. ar.3.q.1.3m. Pentecoste.Regere.13.

7 Successio & transitus in operationibus angelorum, est diuersorum obiectorum, non autem respectu eiusdē. Sed in nostris, est vtroq; modo.Opus.36.co.3.
Scientia.92.Synagoga.Successiuum. Tempus.9.20. Timor.15.Vicissitudo.Vsura.150.242.

8 In damnatis est pœnarum successio. Sed gloria sanctorum, est sine successione, 12ᵉ.q.67.4.2m./.22ᵉ.q. 18.2.2m.

Successiuum. Alteratio.7.9. Angelus.115.116.197. Annihilatio.12. Baptismus.162. Circuncisio.11. Dies.12. Esse.5. Fieri.1.14. Forma.131. Imperfectio 1. Instans.15. Intellectus.54. Mutatio.3. Pars.34. Principiatum.3. Regere.13. Scenophegia. Synagoga. Successio.o. Tempus.9.20. Transubstantiatio. Vita.21.
Successor. Episcopus.9. Restitutio.14. Vsura.150. 242.244.246.
Succingi. Episcopus.14. Præcingi. Stola.2.
Succubus. Dæmon.98. Gigantes. Incubus.
Succumbere. Succubus. Tentare.4.
Succurrere. Adiuuari. Auxilium.o. Descriptio. Mutuum.o. Subuenire. Suffragia.o.
Sudarium. Manipulus.
SVDOR Christi factus est sanguineus in oratione, in die cœnę. 4.d.11.q.2.ar.2.q.4.2m. Affectio.5. Campsoria.8. Innocentia.8. Resurrectio.23.
Sufferre. Comportare. Patientia.o. Pœnitentia.19.
Sustinere. Tolerare.
SVFFICIENS per se duplex. s. non recipiens additionem boni, vt Deus, & continens omnia necessaria, vt beatitudo. 1a.q.26.1.1m./.12c.q.3.2.2m./.3.2m./ q.4.7.2m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.4m./. Ethi.lec.9.fi. Absoluere.26. Actio.17.37. Actus.148. Adeps.2. Amor.170. Angelus.146.254.305. Anima.278. Animal.23.42. Baptismus.73.91.93.103.168.179. 224.225. Beatitudo.14.21.134. Beneficium.22. Bonitas.14. Causa.2.3.4.59.60.69. Cerimonia.7. Certe.13. Coactio.2. Coltus.7. Cõtingens.3. Contritio. 22.23.24. Correctio.21. Credere.18.30. Dæmon.65. 116. Descendere.8. Deus.76.188.250.326. Difficile. 18. Dos.1. Ecclesia.4. Electio.34.35. Eleemosyna. 38. Episcopus.29. Aequalitas.4. Aequiualens. Eucharistia.145.221. Finis.120.123. Gratia.29.71.118. 119.145.157.161. Hæresis.99.115.136. Honor.3. Ieiunium.7.28. Imaginatiua.5. Imago.4. Implere. Indiuiduū.17. Ingratitudo.6. Intellectus.38.176.225. Ira.47. Iustificatio.29. Lex.149. Martyrium.7. Matrimonium.64.95. Miraculum.26.54. Minister.6. Missa.3.15. Mors.37. Mulier.17. Natiuitas.1. Natura.40. Obiectum.7. Opinio.9. Oratio.53. Ornatus.3. Passio.106.115. Peccatum.133.163.259.334. Perfectio.44. Per se sufficientia. Plantę.4. Præceptū.35. 60. Prædicamentum.1. Propositio.5. Prudentia.20. Puer.7. Ratio.9. Religio.48. Restitutio.7. Resurrectio.47. Sacramentum.12.71.72. Satisfactio.10.28. 29.35.36. Scientia.67.69.96. Seruire.3. Simonia.36. Temperantia.9. Theologia.26. Testis.2. Valetudo. Verbum.11. Virginitas.35. Virtus.92.94.173.251. 253.272. Vita.43. Votum.41. Vox.4. Vsura.162. Christus.108.
Suffodiens. Restitutio.15.
SVFFRAGANEVS non consecrat archiepiscopum: nec episcopus papam, sed hunc hominem, vt fit archiepiscopus vel papa, virtute Dei, & vt ministri Dei: ideo fit a maiori. He.7.co.8.principio. Episcopus.15.

1 SVFFRAGIA /. Consuetudo suffragiorum ecclesię pro mortuis, incepit ab apostolis. 4.d.45.q.2.ar.1.q.2.b.2./ c.4m.
2 Suffragia prosunt mortuis, sicut & viuis. 4.d.15.q.1. ar.5.q.3.2m./.d.45.q.2.ar.1.q.2.o. Apostoli.25. Auxilium.o.
3 Inter suffragia pro mortuis, principale est eucharistia: secundo eleemosynę: tertio oratio: quarto cętera bona. 4.d.45.q.2.ar.3.q.1.o.
4 Suffragia ecclesię, valent ad tria. s. ad augmentum gratię, custodiam virtutum, & defensionem ab hoste. 4.d. 18.q.2.ar.1.q.2.2m./.quol.7.18.c.co.3.fi./. Psal.16. co.5./. Ro.12.lec.2.co.6. Damnatio.50. Excommunicatio.3. Gratus.2.
5 Suffragia vnius, valent alijs ex intentione & charitate facientis, quo ad premium accidentale, vel ad diminutionem pœnę, merendo pro eo: non autem quo ad statum glorię, nisi impetrando, & pro viatore tantum. 4.d.18.q.2.ar.1.q.1.2m./.d.45.q.2.ar.1.q.1.2.o./.ar. 2.q.2.o./.q.3.c./.ar.3.q.3.c./.ar.4.o./.quol.2.q.7.2.c./. quol.7.vel.8.q.5.2.c./.1c. Cor.15.lec.4.co.1.fi. Indulgentia.27.
6 Suffragia plus valent meliori, quam ei pro quo fiunt quo ad charitatem & gaudium, & plus si fiant pro pluribus, vel pro omnibus, quam si pro vno tantum, secundum Prępositiuum: sed quo ad expiationem, est econuerso. 4.d.45. q.2.4.o./.quol.2.q.7.2.o./.quol.7.vel.8.q.5.2.o.
7 Suffragia ordinata a moriente, statim ei valent, quo ad opus operans eius: non autem quo ad opus exequentis, nec ex opere operato, nisi sint impleta. 4.d. 45.q.2.ar.2.q.2.4m. Missa.26.c. Mortuus.o. Oratio.32.68.c.87. Patrocinium.
8 Mortui defraudantur in temporalibus. i. suffragiis, ex culpa executorum, non autem quo ad æternam retributionem, sed tantum ex propria culpa. 4.d.45.q.2. ar.2.q.2.4m. Purgatorium.10. Sepultura.1.c. Suspensio.2.
9 Suffragia peccatoris, prosunt mortuis, ex opere operato in persona eius, sed etiam ex opere operante in persona ecclesię, vel ex opere imperantis, licet magis prosunt suffragia bonorum. 3a.4.82.6.c./.2.d.42. 4.5m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2m./.d.19.q.1.ar.2.q.2. 4m./.d.45.q.2.ar.5.q.3.o.
10 Oppositum videtur dicere. 2.d.40.4.5m.
Dubio.1141o. Rsio. sicut Duo.959o.
11 Et prosunt facientibus, quo ad meritum vitę ęternę, non autem quo ad expiationem. 4.d.45.q.2.ar.1. q.4.o.
12 Damnatis suffragia nihil prosunt, contra Prępositiuum, Poretanos, & Altisiodorensem: nec pueris in limbo, nec beatis: sed tantum existentibus in purgatorio. 2.d.43.L.2m./.3m./.4.d.45.q.2.2.o./.Ma.q.3.15. 3m./.1c. Cor.15.lec.4.co.1.fi.
13 Oppositum videtur dicere. 3a.q.89.6.3m./.4.d.15.q. 1.ar.3.q.5.o./.d.45.q.1.3.9m.
Dubio.1142o. Rsio. sicut Duo.426o.
14 Suffragia quę supersunt ei pro quo fiunt, dantur a Deo indigenti. 4.d.45.q.2.ar.4.q.3.2m.
Suggestio. Adam.64. Angelus.410.487. Dæmon.54. 63. Persuasio. Satisfactio.2. Suadere. Tentare.o.
Sugillare. Circuncisio.12. Irrisio.
Sui. Adoptio.6. Adoratio.26. Amor.8. Angelus. 27.297. Assumere.35. Auaritia.19. Augmentum.9. Balneum. Bonitas.65. Cœlum.148. Cibus.4. Claritas. 10.11. Cõmendatio. Confessio.36.c. Delectatio.57. 65. Denominatio.8. Donum.4. Electio.23. Aeuum. 9. Facies.1. Feruor.2. Gula.10. Honor.25. Humilitas.9.12. Imago.24. Indiuiduū.30. Inquirere.2. Intellectus.176.236. Iudex.10.11. Iuramentū.13.28. Iustitia.47. Lex.4.144. Liber.14. Libertas.1.2. Liberum.26. Mansuetudo.5. Materia.10. Matrimonium. 93. Meritum.55.103. Metaphysica.10. Motus.13. 14.70.74.c. Odium.12. Oppositio.1. Ordo.92. Pœnitentia.5.104. Præceptum.89. Prelatio.27. Prouidentia.16.26.33. Prudentia.17.20.41. Pusillanimitas.5. Ratio.25. Redemptio.1. Relatio.17. Restitutio.9. Reuerentia.5. Rota. Scandalum.14. Signum.4.

Suum. Tempus.28. Theologia.30. Trinitas.15. Verbum.30. Visio.3. Vita.63. Vniuocum.1.3. Votum.37. Vsura.54.103.111.156.310. Christus.47.

Sulphur. Baptismus.62. Ignis.5. Sal.1.

1 SVM, es, est, significat substantiam per modum actus: ideo prędicatur pluraliter de tribus personis diuinis. 1. d.2. L.8m. / d.11.4.c. Esse.0.

Sumere. Actus.33.197. Adam.52. Alimentum.2. Angelus.30. 55. 604. Anima. 327. Antecedens.2. Argumentum.3.6.7. Assumere.1. Augmentum.2. Baptismus.112. Beatitudo.103. Blasphemia.3. Bonitas.224. Capitale.7. Causa.58. Concedere.1. Contemplatio.9. Creatio.21.50. Debitum.24. Defectus.1. Dęmon.56. Dici.2. Differentia.5.6. Eucharistia. S. Excōmunicatio.23. Exorcismus.9. Fama.1. Fieri. 16. Hęresis.138. Idolatria.12. Infidelis.7. Ludus.6. Lux.17. Magis.0. Matrimonium. 113.116. 131. Metaphora.1.6. Miraculum.1. Missa.14. Monialis. Necessitas.21. Oblatio.1. Odor.3. Officium.4. Peccatum.83.412. Perfectio.26. Per se.1. Persona.7.8. Pietas.4. Prędicari.13.15. Prelatio.5. Presumptio.1. Principium.1. Propositio.1. Prudentia.2. Quia. Religio.27. Sacramentum.105. Sacrificium.37. Scandalum.5.6. Simonia.38. Spiritus.1. Tentare.1. Totum.8.9. Transumptio. Verbum.33.35.

Summa. Amor.42. Cōfirmatio.32. Eucharistia. 258. Stultitia.2. Vsura.98.177.181.

1 SVMMVM malum non datur.1a.q.49.3.0. / q. 103. 7.1m. / 22e.q.172.6.c. / 2. d.1.q.1. 1.1m. / d.34. 1.c. / 2.c. / 4.d.44.q.3.ar.1.q.4.1.2m. / ꝙ.3.co.13. 15. / Potentia.q.3.6.0. / Opus. 15.co.16. Abraham.22. Adiurare.10. Amor.58.

2 Immo aliquid est summe malum.1.d.17.q.2.2.c. / 4. d.14. L.12m.

℣ Duo.1143o. R ℞o. sicut Dubio.837o.

Angelus.255.498. Appetitus.23. Assimilatio. 13. Beatitudo.6.65. Bonitas.35.36.37.59.141.142.143. 191.192.237. Character.30. Charitas.32.55.145. Delectatio.8.9. Deus.246. Dolor.17.34. Fides.29. Finis.66. Fruitio.6. Gabriel.1. Humilitas.18. Infinitum. 30. Iudex.3. Iulius. Laus.17. Liberalitas.15. Libertas.5. Malum.15.16.17.19.39.

3 Summum & infimum in vita humana, potest accipi dupliciter, scilicet per comparationem status ad statum, tam in spirituali vita, ꝙ in seculari: vel per comparationem graduum, qui sunt perfectio vnius hominis. 22e. q.189.1.2m. / quol. 5.21.c.6. Maria.26. 28. Obedientia.40. Odor. 5. Holocaustum.2. Peccatum.166. 276. Plato.5. Potestas.9. Princeps.27. Religio.99. Spes.50. Studium.5. Veritas.38.39.

4 Vnus homo repente fit summus, cum incipit ab altiori gradu sanctitatis, ꝙ sit summum ad quod pertingit perfectio alterius hominis. quol.5.21.c.6. Virtus. 248. Christus.72.87.

Sumptuosus. Sumptus. Virtus.41.

Sumptus. Expensa. Liberalitas.1.5. 6.21. Magnificentia.1. 2.6. 7.9. Paruificentia. Prędicare.5. Prędicator. 10. Prelatio. 23. Stipendia. Sumptuosus. Vsus. 15.

Suo modo. Actio.15. Angelus. 587. Virtus.69.

1 SVPER, significat tria, scilicet directum situm, iuxta, & post. 22e.q.89.2.1m. / 4. d.21.q.1. ar.2.q. 1.2m. / Psal.23.co.2.3. Actio.41.73. Actus.72. Adam.41. Addere.1. Amicitia.1. Amor.40.41.55.70.76. Angelus. Pię. S. Antonius. 2. Apostasia. 5. Aqua.7. Ars.25. Ascendere.4.5. Causa.78. Cœlum.31.32. 33.34.45.92. Cete.3. Confessio.67. Confirmatio.13. Contrarium. 43. Corruptio. 2. Desuper. Differentia.6. Dominium.0. Episcopus. S. Eucharistia.164. Excessus.1. Helias.6.

2 Super, quandoq; significat ordinem causę materialis, & aliquando excessum. Psal.49.co.4. Iesus.5. Impersonale.1n.9. Infidelis.1.2. Infinitum.25. Intentio.27. Ioseph.1. Iudicium.58.59. Iurisditio.0. Lamina. Lux.17. Maria.15.16.52.59. Metaphysica.19. Negatio.6. Ordo.77.93. Sacerdos.33. Sedere.10. Subdiaconus.5.6. Supra. Veritas.57. Vnctio.23. Vox.1. Vsura.212.233.265.

Superabundantia. Auaritia.22. Contrarium.15. Excedere. Fortitudo.6.44. Humilitas.22. Iris.3. Misericordia.39. Mutuum.4. Peccatum.74. Prodigalitas.1. Religio.32. Sacramentum.31. Satisfactio.33.34.36. Superbia.1.6.22.23.24.25. Vendere.12. Vsura.0.

Superactiua. Deus.344.

Superaddere. Angelus.551. 605.607. Anima.295. Cōmunicabile.1. Defectus.22. Esse. 89. Forma.43. Lex.18.98. Meritum.98. Natura.49. Paulus.4. Potentia.11. Votum. 5. Vsura.145.

Superare. Actus.77.78. Beatus.39.40. Claritas.20. Diffidentia. Tribulatio.10. Vincere. Christus.87.

1 SVPERBIA dicitur dupliciter. s. vt supergreditur regulam rationis, & quilibet excessus: prima semper est mala: secunda vero, quandoq; est bona. 22e.q.162.1.1m. / Ma. q.8. 2.17m. / Psal.46.co.2.

2 Superbia dicitur tripliciter. s. inclinabilitas ad superbiendum, ex flexibilitate naturę, vel corruptione fomitis actualis: elatio contra pręceptum, vel inordinatus appetitus excellentię in quacunq; re: & tertio inordinatus appetitus excellentię, cui debetur honor & reuerentia: prima est initium vel radix omnis peccati: secunda est generale peccatum: tertia vero, est peccatum speciale, & est vnum de septem capitalibus. 12e.q.84. 2.0. / 22e.q.162.2.8. 0. / 2.d.5.q.1. 3.c. / d.42. q.2.3. 1m. / Ma.q.8.1.1m. / 16m.

3 Genus duplex superborum, scilicet efferentium se supra alios, & arrogantium sibi aliquid supra se. 22e.q.33.5. c. / Iob.40.co.2.

4 QVID. / Superbia proprie, est inordinatus appetitus excellentię, cui debetur honor & reuerentia. Vel superbia proprie respicit defectum subiectionis hominis ad Deum, fm. s. ꝙ aliquis se extollit supra id, quod est sibi praefixum fm diuinam regulam vel mensuram. 12e. q.84.2.0. / 22e.q.77.5.c. / q. 132.4. c. / q.162.1. 0. / 2. 3.c.2m. / 4.5.6.c. / Ma.q.8.2.c.3m. / 7m. Apostasia.1. Aquila.1. Austeritas.3.

5 Appetitus excellentię rectus, est magnanimitatis, excedens, est superbię, deficiens est pusillanimitatis. Ma. q.8.2.c.co.1.

6 Superbia magis est in appetitu excellentię, ꝙ in ęstimatione. 22e.q.162.3.0. / 2.d.21.q.2.1.1m. / d. 42.q. 2.4.1m. / Ma.q.8.3.7m. Aquila.1. Bestialitas.1. Capitale. 9. 10. Docilitas.2. Elatio. Hęresis. 2. 10. Humilitas.2.

7 Species superbię sunt quatuor, fm Gregorium. s. vel cum aliquis existimat bonum quod habet ab alio, ac si haberet a seipso efficienter, vel meritorie: vel cum aliquis attribuit sibi maius bonum ꝙ habeat: vel prout excellentior aliquis redditur ex hoc ꝙ bonum aliquod excellentius cęteris possidet, & sic aliis despectis, singulariter vult videri. 22e. q.162.4. 0. / 2.d.42.q.2. 4.0. / Ma.q.8.4.0. / 1e. Cor.4.lec.2.co. 3. / 1e. Thi. 3.co.1. 6. Iactantia.2. Ingratitudo.2. Inobedientia.2.

8 Excusatio peccati, pertinet ad tertiam speciem superbię, pręsumptio vero ad quartam. 22e.q.162. 4.3m. / Ma.q.8.4.4m. / 5m. / 6m.

9 Gradus superbiæ sunt duodecim, sm Bernardum, oppositi duodecim gradibus humilitatis: scilicet curiositas per quam aliquis curiose vbiq; & inordinate circunspicit: leuitas mentis, per quam, scilicet homo superbe se habet in verbo: inepta letitia qua homo est facilis & promptus in risu: iactantia non tacens vsq; ad interrogationem: singularitas per quam, scilicet aliquis sanctior alijs vult apparere, arrogantia per quam: scilicet homo se alijs præfert: præsumptio per quā aliquis reputat se sufficientem ad maiora: defensio peccatorum, simulata confessio, per quam, scilicet aliquis non vult subire pœnas pro peccatis quæ simulate confitetur: rebellio despiciens obedire: libertas per quam, scilicet homo delectatur libere facere quod vult: peccandi consuetudo, quæ implicat Dei contemptum. 22ᵉ.q.162.4.4ᵐ.

10 Superbia proprie, semper est peccatum. 22ᵉ.q.162.7.o. Intimiditas.1. Inuidia.12. Præsumptio.3. Spina.2. Spiritus.5.

11 Superbia secundum se, est speciale peccatum, ratione specialis obiecti: sed est peccatum generale, sm redundantiam duplicem. s. finis, & contemptus legis. 22ᵉ.q.162.7.o.5.1ᵐ./.8.c./.Ma.q.8.2.o. Studium.7.

12 Superbia sm genus suum, est peccatum mortale, præter actus eius imperfectos, idest sine consensu deliberato. 22ᵉ.q.162.5.o./.4.d.33.q.1.ar.3.q.2.3ᵐ.

13 COMPARATIO./. Superbia est grauissimum omnium peccatorum, ex parte auersionis, non autem ex parte conuersionis. 22ᵉ.q.162.6.o./.7.4ᵐ./.Psal.18.fi./.2ᵉ.Cor.12.co.11.

14 Superbia est initium omnis peccati, ex parte auersionis, concupiscentia vero, ex parte conuersionis. 12ᵉ.q.84.2.c./.4.4ᵐ./.2.d.42.q.2.1.7ᵐ./.Ro.lec.8.co.4.fi./.cº.7.lec.2.co.2./.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.1.fi.

15 Superbia est initium omnis peccati, non actu, sed aptitudine. 22ᵉ.q.162.2.o./.5.1ᵐ./.7.1ᵐ./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c.

16 Superbia & auaritia inq;tum sunt specialia peccata, sunt radices omnium peccatorum. 12ᵉ.q.84.1.c.2ᵐ./.2.c./.22ᵉ.q.117.1.1ᵐ./.Ma.q.8.1.1ᵐ./.16ᵐ./.17ᵐ./.2.c.fi./.14ᵐ./.q.14.4.2ᵐ./.q.15.4.2ᵐ./.Iob.4.co.1./.Ro.7.lec.2.co.2./.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.2ᵉ.Cor.12.co.11.fi./.1ᵉ.Thi.6.co.5.fi. Antichristus.4. Auersio.24. Bestialitas.1. Dissensio.4.

17 Oppositum videtur dicere, quia actus vel habitus non habet rationem radicis, sed rami. 2.d.5.q.1.3.c.1ᵐ./.d.22.q.1.1.7ᵐ./.d.42.q.2.1.c.2ᵐ./.3.1ᵐ.

℟ Rñº. Dubio.1144º.

Peccatum.175. Radix.3. Schisma.4. Timor.73.74.

18 Superbia vt initium omnis peccati, & cupiditas vt radix omnium malorum, sunt idem re, & differunt ratione. 2.d.42.q.2.1.7ᵐ.

19 Superbia est primum omnium peccatorum, & principium eorum. 22ᵉ.q.162.7.o./.1ᵉ.Cor.1.lec.4.co.1.fi.

20 Superbia est regina omnium vitiorum. 12ᵉ.q.84.4.4ᵐ./.22ᵉ.q.132.4.c.1ᵐ./.q.153.4.2ᵐ./.q.162.8.c./.2.d.42.L.2ᵐ./.Ma.q.8.1.c./.2.c.fi./.14ᵐ./.3.13ᵐ.

21 Superbia est in omni peccato, sm effectū, scilicet non velle subdi regulæ superioris, non autem secundū affectum, idest secundū actualem contemptū Dei. Ma.q.8.2.c.fi./.d.o.

22 Superbia inordinate appetit excellentiam, sed inanis gloria manifestationem eius: ideo non sunt idem: sed prima causat secundam. 22ᵉ.q.132.4.c./.q.162.8.2ᵐ.

23 Superbia tendit inordinate ad magna simpliciter, magnanimitas vero, sm rectam rationem, sed vanagloria, in magnum exterius. 2.d.42.q.2.4.c.

24 Superbus anhelat ad superabundantiam fortitudinis, ideo vult videri audax. 22ᵉ.q.162.7.5ᵐ./.2.d.42.q.2.4.c.

25 OPPOSITIO./. Superbia opponitur magnanimitati sm excessum, inq;tum tendit ad magna inordinate: sed directius opponitur humilitati, inq;tum subiectionem aspernatur. 22ᵉ.q.162.1.3ᵐ./.5.c. Humilitas.15.30.32.

26 Superbia corrumpit solam humilitatem, per directam contrarietatem: cęteras autem virtutes corrumpit per abusum. 1ᵃ.q.63.2.5ᵐ.fi./.22ᵉ.q.162.2.3ᵐ./.Ma.q.8.2.c.1ᵐ.

27 Superbia semper contrariatur dilectioni Dei, & aliquando dilectioni proximi. 22ᵉ.q.162.5.2ᵐ.

28 SVBIECTVM./. Superbia est subiectiue in irascibili, non solum sensitiua, sed etiam in voluntate. 22ᵉ.q.162.3.o./.Ma.q.8.3.o./.Virt.q.1.5.10ᵐ. Adã.62.c. Angelus.480.c. Antichristus.4. Dæmon.50.58.68. Equus.1. Iuuentus.1. Taurus. Vnicornis.

29 CAVSA./. Homo superbiuit de scientia & potentia: ideo conuictus est de ignorantia per idolatriam, & de impotentia, p transgressionē legis. 12ᵉ.q.98.2.3ᵐ./.6.c./.4.d.1.q.1.ar.5.q.1.4ᵐ./.d.2.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./.§.4.cº.55.9ᵐ./.Ru.3.lec.3.fi./.cº.5.lec.6.co.3./.2ᵉ.Cor.12.lec.3.co.1./.Gal.3.lec.7.co.1.fi./.cº.4.co.3.fi./.Ephe.lec.4.fi./.Titum.cu.4. Diuitiæ.4.

30 Superbia oritur ex virtutibus per accidens tantum, i. occasionaliter. 22ᵉ.q.162.5.3ᵐ. Iactantia.2.

31 Omnium aliorum peccatorum occasio, solet esse aliquis defectus, superbia vero sumit fundamentum ex perfectione. 2.d.22.q.1.1.c.fi.

32 EFFECTVS./. Superbia directe impedit cognitionem practicam, non autem speculatiuam, nisi indirecte. 22ᵉ.q.162.3.1ᵐ. Adeps.3. Aquila.2. Blasphemia.11. Contumelia.2. Correctio.9. Dæmon.50.58.68. Difficile.21. Fictio.2. Hæresis.2. Humilitas.15. Iactantia.2.3.4.5. Importabile. Infidelitas.7. Inuidia.12. Ira.36. Iustitia.49. Laus.8. Misericordia.20.

33 Aliquis actus attribuitur superbiæ vel iræ, vel alijs vitiis tripliciter, scilicet directe & essentialiter, vt appetere excellentiā: antecedenter, vt æstimare se magnū: & consequenter, vt verba vel facta ostētationis. Ma.q.8.3.7ᵐ./.10ᵐ./.11ᵐ./.4.3ᵐ./.4ᵐ./.7ᵐ. Præsumptio.3. Princeps.8.29.30. Pusillanimitas.5.6. Radix.3. Spina.4. Stultitia.11. Temeritas.1.2.

34 Extollentia oculorum, est signum superbiæ, excludendo reuerentiam, & timorem. 22ᵉ.q.161.2.1ᵐ.

34 Deus permittit ruere in luxuriam, vt liberet a superbia. 12ᵉ.q.79.4.c./.q.87.2.1ᵐ./.q.98.2.3ᵐ./.22ᵉ.q.161.6.3ᵐ./.4.d.18.q.2.ar.1.q.2.c./.Matth.13.co.8./.2ᵉ.Cor.12.co.11.fi. Vnicornis.

36 REMEDIVM triplex contra superbiā, scilicet consideratio propriæ infirmitatis, magnitudinis Dei, & imperfectionis propriorum bonorum. 22ᵉ.q.162.6.1ᵐ. Difficile.21. Humilitas.15.30.32. Lex.97. Paupertas.3. Peccatum.175. Princeps.8. Scriptura.11. Timor.73.74.

37 POENA superborum quadruplex. s. confusio, destructio, claræ famæ amissio, & subtractio a visu rei dilectæ. Iob.40.co.3. Beatus.54.

Superbire. Elatio. Sacerdos.10. Superbia.o. Taurus.

Supercrescere. Vsura.o.

Supereminere. Asterum. Caligo. Eminentia. Misericordia.41. Nomen.60.61. Rationale.2. Spiritus.16. Superare.

Supererogatio. Consiliū.17.20. Eleemosyna.9. Excedere. Fortitudo.55. Perfectio.62.80. Prædicator.2. Vsura.277. Zacheus.

Superesse. Suffragia.14.

Superexcedere. Charitas. 40. Excedere.
Superexcellentia. Animal. 66. Vsura. 8.
Superferri. Spiritus. 18.
Superficiale. Numerus. 7. Superficies. o.

1 SVPERFICIES est proprium & per se subiectum colorum. 12ᵉ. q. 56. 1. 3ᵐ. / 3ᵃ. q. 74. 2. c. / 1. d. 12. q. 1. ar. 2. q. 1. 1ᵐ. / 4. d. 10. ar. 4. q. 1. c. / Veri. q. 25. 5. 1ᵐ. / Met. 5. lec. 18. co. 2. / Posteriorum. lec. 10. 6. Accidens. 48. Albedo. 2. Asperum. Delphinus.

2 Oppositum videtur dicere. Virt. q. 2. 3. 2ᵐ. / Anima 13. 8ᵐ. / Met. 4. lec. 7. co. 6. / Posteriorum. lec. 34. ptᵒ
Duᵒ. 1145ᵒ. Rñᵒ. sicut Duᵒ. 20ᵒ.

3 Superficies est accidens substantię corporalis. Posteriorum. lec. 2. co. 2. Illuminatio. 6. Locus. 2. 3. 4. 6. 19. Pyramis. Paulus. 2. Punctus. 3. Scientia. 24. Speculum. 6. Sphęra.

Superfluitas. Abstinentia. 7. Superfluum.
Superfluum. Abstinentia. 7. Austeritas. 2. Bonitas. 68. Clericus. Comedere. 4. Cultus. 18. Elemosyna. 6. Exclusio. 6. Innocentia. 8. 9. Intestina. Iustitia. 26. Lac. 1. Ludus. 11. Meretrix. 6. Obedientia. 2. Ornatus. 9. Resurrectio. 32. Scurrilitas. 2. Semen. 3. 4. Sollicitudo. 7. Tarditas. 4. Verbum. 22. 23. 71. Veritas. 49. Virtus. 96.
Supergredi. Pręsumptio. o. Superbia. 1.
Superhumanum. Virtus. 136.

SVPERHVMERALE & stola, idem significant: ideo episcopus vtitur stola, loco superhumeralis. 4. d. 24. q. 3. 3. 4ᵐ.

Superinductio. Macula. 1.
Superior. Absoluere. 8. 16. 23. 26. Accidens. 14. 30. 67. 108. Accolitus. 4. Accusatio. 18. Actio. 68. Actus. 82. 83. Adiurare. 2. 3. 4. 10. Affectio. 3. Agẽs. 20. 92. 97. 106. Agere. 30. c̃. Amor. 155. 264. Angelus. S. Anima. 149. 222. 228. 267. 284. 285. 303. 312. 313. Appetitus. 50. 64. Assimilatio. 5. Attingere. o. Beatitudo. 29. Beatus. 38. Bellum. 8. Character. 28. Cœlum. 24. 33. 34. 139. 142. 144. Clauis. 19. Clementia. 3. Comprehensor. 1. Confessio. 69. 70. 73. 76. 77. Consanguinitas. 7. Corpus. 16. Correctio. 3. 17. Creatio. 35. Creatura. 1. Dęmon. 42. 73. 82. 90. 118. Diffinitio. 10. Dispensatio. 22. Dominium. 12. Electio. 32. Elementum. 24. Epyichia. 4. Episcopus. o. Esse. 75. Excommunicatio. 11. Fallacia. 4. Finis. 112. Fruitio. 13. Gentilis. 4. Habitus. 13. 14. 64. Hęresis. 104. Homo. 18. 21. 23. 26. Honor. 29. c̃. 33. Imago. 22. Imperare. 15. In. 22. Incipere. 1. Infidelitas. 9. Infinitum. 22. Intellectus. 181. 188. 204. 257. Iudex. 10. Iudicium. 8. 35. 37. c̃. 56. Iuramentum. 20. c̃. Iurisditio. 2. Iustitia. 64. Laus. 6. Lex. 177. Liber. 13. Misericordia. 32. Motus. 60. 61. Natura. 31. Obedientia. o. Obiectum. 13. Oblatio. 11. Officium. 2. Oratio. 66. 77. Ordo. 7. Orizon. 1. Participare. 5. 7. Peccatum. 25. 97. 194. c̃. 401. Perfectio. 14. 29. Periculum. 9. Potentia. 57. 58. Prędicari. 18. 21. 44. Prelatio. o. Prouidentia. 41. c̃. Psalterium. 1. Purgatorium. 2. Ratio. 37. Religio. 72. 106. Reseruare. Reuelatio. 5. Sacerdos. 27. Sapiẽtia. 27. Scientia. 68. 69. 135. 137. Syllogismus. 5. Simonia. 25. Synderesis. 2. 3. 4. Sol. Somnus. 2. Status. 2. Subdiaconus. 4. Subiectio. o. Superbia. 21. Superius. o. Testis. 1. Theologia. 8. 33. Timor. 12. 34. Tyrannus. 11. Vapor. 2. 4. Virtus. 161. Viuum. 1. Votum. 29. 37.
Superioritas. Obedientia. 42. Superior. Superius. o.

1 SVPERIVS habet similitudinem cum inferiori, vt sol cum igne, & in Deo est similitudo omnium rerũ, & sm accidens, potest esse aliqd simile substantię, similitudine quę est inter causatum & causam, 1ᵃ. q. 57. 2. 2ᵐ. / 1. d. 3. q. 2. 1. o. / q. 3. c. / 3. 2. cᵒ. 3. / Poᵃ. q. 7. 7. 4ᵐ.

2 Immo superius vel Deus nullo modo est similis creaturis, nec causa suis causatis. 1ᵃ. q. 4. 3. 4ᵐ. / 1. d. 19. q. 5. 2. c. / d. 35. 4. 6ᵐ. / d. 48. 1. 4ᵐ. / 2. 1. cᵒ. 29. / Veri. q. 2. 11. 1ᵐ. / q. 23. 7. 11ᵐ. / Poᵃ. q. 7. 7. 10ᵐ.
Duᵒ. 1146ᵒ. Rñᵒ. sicut Duᵒ. 471ᵒ.

Superior. Vsura. 178. 260.
Superlatiuum. Excessus. 1.
Supernaturale. Adam. 2. 6. 14. 32. 92. Agiographę. o. Amor. 64. 158. 196. Anagogicus. Angelus. 82. 313. 321. Auxilium. 8. Beatitudo. 125. Cognitio. 5. Corruptibile. 3. Costa. 5. Dæmon. 9. 99. Deus. 187. 194. 196. 197. 220. Donum. 31. Eucharistia. 105. Fides. 115. Finis. 23. 60. 84. Fortitudo. 58. Gratia. o. Habitus. 18. Ignis. 14. Innouatio. Intellectus. 257. 289. c̃. Lignum. 3. Lumen. 27. Miraculum. o. Moyses. 2. Mulier. 7. Piscina. 2. Prophetia. 3. c̃. 14. Raptus. 6. Ratio. 10. Resurrectio. 5. Supra. Vincere. Virtus. 74. 85. 164. 184. c̃. Visio. 5. 24.
Supernum. Hęresis. 104. Superius. o.
Superplenum. Beatus. 40.
Superseminare. Vsura. 126.

1 SVPERSTITIO est quędam protestatio infidelitatis. 22ᵉ. q. 94. 1. 1ᵐ. / q. 97. 4. c. / q. 100. 1. 1ᵐ. Augurium. o. Diuortio. 7.

2 Superstitio est vitium, religioni oppositum sm excessum. 22ᵉ. q. 92. 1. o. / q. 94. 1. c. / q. 95. 1. c. / q. 122. 3. c. / q. 138. 2. b. / 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 2. 3ᵐ. Hęresis. 3. Iciunium. 34. Incantatio. Irreligiositas. 2. Reliquię.

3 Species eius sunt quatuor. s. cultus Dei inordinatus, idolatria, diuinatio, & obseruatio vana. 22ᵉ. q. 92. 2. o. / q. 94. 1. o.

4 Ad superstitiones pertinet omnis idolatria, & omnis acceptio auxilij dæmonum ad aliquid faciendum vel cognoscendum. 22ᵉ. q. 95. 2. c.

5 Quicquid procedit ex societate dęmonuꝫ cum hominibus, superstitiosum est. 22ᵉ. q. 95. 2. b. Tentare. 17.

6 Omnis superstitio oritur ex aliquo pacto cum dęmonibus inito, expresso, vel tacito: ideo prohibetur primo precepto. 22ᵉ. q. 122. 2. 3ᵐ. / 3. 4. c.

Superuenire. Angelus. 398. Finis. 20. 128. Frequentia. Legatus. 2. Magnanimitas. 24. Maria. 15. 16. 35. Mendacium. 19. Qualitas. 2. Sponsalia. 5. 9.
Superuiuere. Martyrium. 12. Vsura. 139.
Supplere. Baptismus. 49. 81. 127. 146. 222. Epyichia. 5. Eucharistia. 165. Generatio. 90. Indulgentia. 3. Lex. 52. 73. Oratio. 53. Perfectio. 59. Resurrectio. 21. 32. Recompensatio. Vsura. 92.
Supplicatio. Oratio. 10. 75.

SVPPLICIVM. / Duplicia sunt supplicia Dei. s. q̃tuꝫ ad pœnã corporis, & animę, sicut & culpa vtriusq; est. Isa. 40. co. 1. Pœna. o. Punitio. o. Speculum. 4. Tormentum.

Supponere. Conscientia. 17. Interpretatio. 3. Obedientia. 37. Pœnitentia. 113. Perplexus. Pręsupponere. Subiectio. o. Subiicere. Suppositio. o. Vsura. 128.
Supportatio. Comportare. Importabile. Patientia. o. Sufferre. Sustinere. Tolerare.

1 SVPPOSITIO duplex. s. naturalis, & accidentalis. 3. d. 1. q. 2. 4. 6ᵐ. Adiectiuum. 9. Anima. 181. Articulus. 2. Bonitas. 46. Deitas. 3. Deus. 267. Aequiuoca. 2. Esse. 71. Finis. 16. Fomes. 1. Forma. 113. Generatio. 85. Hypothetica. Materia. 50. Mẽdus. 20. Necessitas. 1. 2. 4. 8. 10. Negatio. 1. Nomen. 26. 28. 43. c̃. Possibile. 3. Pręsupponere. Preteritum. 3. Restitutio. 4. Sapientia. 47. Sensus. 46. Significatio. 1. 2. Supponere. Theologia. 36. Christus. 21.

2 Suppositio ponitur aliquando in prædicato, tam confusa, quàm determinata. 1ª. q. 36. 4. 4m. 1. d. 5. q. 1. 1. 3m.

1 SVPPOSITVM duplex. s. naturę, & locutionis. 3. d. 1. q. 2. 5. 4m. / d. 6. q. 1. ar. 1. q. 2. c.

2 QVID / Suppositum & res naturę important duo. s. respectum ad naturam cõmunem, & aliqd subsistens, cui inest ille respectus. 3. d. 10. q. 1. ar. 2. q. 3. c.

3 Suppositum est nomen secundæ intentionis, significans habitudinem particularis, ad naturam cõmunem, inquantum in ea subsistit. 3. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / d. 10. q. 1. ar. 2. q. 3. c. Accidens. 44. 65. Actio. 95. 96. Actus. 4. 182. č. 200. Adiectiuum. 2. 4. 6. č.

4 Natura dicitur constituere suppositum, fm modum significandi, non autem fm rem, etiam in compositis. quol. 2. q. 2. 2. 3m. Agens. 96. 112. Agere. 29. Alius. o. Angelus. 32. 33. Bonitas. 41. 84. 90. Cathegorica. Collectiuum. Creatio. 41.

5 In compositis differunt suppositum & natura. 1ª. q. 3. 3. c. / q. 29. 2. 3m. / 3ª. q. 16. 5. 1m. / 1. d. 5. q. 1. 1. c. / d. 25. 1. 3m. / 2. d. 3. q. 1. 1. c. / 3. d. 5. q. 1. 3. c. / ꝯ. 4. cº. 55. 4m. / Poª. q. 2. 1. c. / q. 7. 4. c. / q. 9. 1. c. / Vnio. 1. c. principio. / 3. 14m. / Anima. 17. 10. 10m. / Met. 7. lec. 11. & / Iº. 8. lec. 3. co. 2. / Anima. 3. lec. 8. co. 1. 2. Determinatio. 4. Differre. 4. Aequalitas. 7.

6 Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 3. 3. c.
Dubio. 1147º. Rñº. sicut Duº. 114º.
Aequiuoca. 7. Esse. 4. 7. 59. Exclusio. 5. 7.

7 Nulla natura habet esse, nisi in supposito suo. 3. d. 2. q. 2. ar. 3. q. 1. c. Fœmininum. o. Finis. 12. Forma. 21. 49. Homo. 7.

8 In creaturis non possunt esse multa supposita, in eadem numero natura, qa in eis natura cõicatur, fm rationem tantum, non autem fm esse. 1. d. 2. 4. 1m. / d. 4. q. 1. 2. 2m. / 3. d. 7. q. 1. 1. 5m. / Poª. q. 2. 1. c. 8m. / q. 7. 3. 1m. / q. 9. 5. 13m. / 19m. / 22m. / Vnio. 3. c. / quol. 3. 9. 27m. Idem. 1. Indiuiduum. 8. 40. č. Hypostasis. 4. Iustitia. 16. Masculinum. Natiuitas. 3. Natura. 24.

9 Immo in eis natura cõicatur fm rem. 1ª. q. 13. 9. c.
Dubio. 1148º. Rñº. sicut Duº. 367º.
Nomen. 28. Operatio. 15. 43. 45. Persona. o. Prędicari. 17. 24. 25. 35. Principium. 12. Pronomina. 4. Quid. 2. Quod est. Recipere. 7. Reduplicatio. 2. 7. Relatio. 18. 30. Relatiuum. 7. Singulare. Subsistentia. 6. Substantia. 2. 34.

10 IN DIVINIS / In diuinis suppositum dicitur, quasi sub alio positum, non quidem fm rem, sed fm modum significandi, quia ibi est res subsistens. 1ª. q. 39. 1. 3m. / 1. d. 26. q. 1. 1. 3m. / d. 34. q. 1. 1. 3m. / 3. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 2. 2m. Articulus. 2. Assumere. 29. 30. 35.

11 In Deo suppositum & natura, sunt idem re, & differunt fm modum significandi. 1ª. q. 3. 3. o. / 3ª. q. 2. 2. c. / 1. d. 2. 4. 2m. / d. 4. q. 2. 2. c. 1m. / d. 7. q. 1. 1. 2m. / 3. d. 5. q. 1. 3. c. / d. 11. 4. c. / Vnio. 1. c. 2m. / 4m. / quol. 2. 4. c. Deus. 66. 67. 439. Aequalitas. 7. Generatio. 73. 85. Hęresis. 132. 133. 134. Natiuitas. 3. 21. 22. Nomen. 28. 47. Passio. 93. Persona. c.

12 Persona filij Dei, est suppositum naturę humanę. 3ª. q. 16. 1. 2. 3. c. / 3. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / Vnio. 2. 4. o. Prædicari. 25.

13 Singulare & proprium in Christo est, esse vnum suppositum, in duabus naturis. Vnio. 3. c. Processio. 53. Relatio. 75. č. Vnio. 15. Vnitas. 9. Christus. 6. č. 31. 32. 40. 47.

Supputatio. Computatio. Ratio. 7.

Supra. Abraham. 6. Actor. 1. Addere. o. Agens. 114. Agere. 30. č. Aglographę. o. Amicitia. 27. Amor. 19. 172. č. 274. Angelus. 28. 146. 164. 183. 184. 185. 452. 516. 523. 542. 577. Anima. 22. 283. Annunciatio. 4. Arrogantia. o. Charitas. 132. Castitas. 4. Causa. 82. 86. Cœlum. 25. č. 33. 44. 56. Certitudo. 23. Cogitatiua. 2. Columba. 2. 3. 4. Cõplacentia. 1. Consanguinitas. 2. Consensus. 5. Contemplatio. 27. Contemplatiuus. 1. Cõuersio. 5. 12. Creatura. 19. 20. Credere. 14. 30. Dęmon. 38. Desuper. Difficile. 11. Dispositio. 29. Donum. 21. Dubitatio. 1. Elementum. 6. Eleemosyna. 10. Episcopus. 5. Esse. 21. Aeternitas. 42. Excõicatio. 12. Phantasma. 6. Fides. 8. 38. Finis. 27. Fomes. 1. Fortitudo. 58. Gratia. 108. 137. 139. 140. Hęresis. 104. Homicidium. 6. Honor. 8. 21. Humilitas. 11. 32. Iactantia. 1. In. 9. Intellectus. 93. 126. 206. 237. Inuestigatio. 2. Lex. 127. Limbus. 1. Meritum. 16. 17. Mineralia. Miraculum. 6. 7. Missio. 45. Natura. S. Negatio. 6. Ordo. 47. Peccatum. 431. Perfectio. 40. Persona. 16. Pietas. 9. 18. Postulatio. Prędestinatio. 15. 18. Præsumptio. o. Princeps. 14. Prophetia. 10. č. 42. Proprium. 2. Ratio. 61. Reflecti. Reprobatio. 2. Reuelatio. 1. Risibile. Sacerdos. 19. Sacramentum. 44. 48. 88. Simonia. 4. Synderesis. 2. Situs. 1. Socrates. 4. Spes. 46. 47. 57. Status. 11. Super. Superbia. 3. Supernaturale. Tempus. 34. Timor. 34. Verberare. Veritas. 24. Virtus. 85. 168. Vita. 37. Vnitas. 14. 29.

Supremum. Acolitus. 6. Angelus. 242. 244. 477. 561. Anima. 265. Annunciatio. 4. Cœlum. 25. č. 40. 44. Cerebrum. 2. Aestimatiua. 2. Firmamentum. Gabriel. 2. Imperator. 1. Iudex. 9. Iudicium. 6. Ordo. 47. Peccatum. 402. 403. Politica. 3. Potentia. 60. Synderesis. 4. Superior. Superius. o. Terra. 7. Vapor. 3. Vertex. Virginitas. 19. Virtus. 256. Voluntas. 82.

Surdus. Aduocatus. 9. Mutus.

SVRREPTIO rationis duplex, scilicet opposita deliberationi, & opposita electioni: prima est peccatum veniale tantum: secunda vero, potest esse peccatum mortale. Ma. q. 7. 3. 6m. / quol. 8. vel. 9. q. 7. 1. 1m. Bonitas. 210. Somnium. 12. 13. Infidelitas. 9. Maledicere. 2. Peccatum. 250. 402. 403. Pollutio. 3. 9. Primi. o.

SVRSVM, est principalior differentia situs, non autem dextrum, quadruplici ratione. s. quia non minorem differentiam habet pars quę est sursum, ad eam quę est deorsum, quàm ea quę est anterius, ad eam quę est posterius, & quia sursum & deorsum inueniuntur in omnibus corporibus animatis, tam animalibus quàm plantis, & quia sursum est principium longitudinis quę est prior, & quia est vnde incipit motus, non solum augmenti, sed etiam localis. Ce. lec. 2. co. 3. Amor. 57. Animal. 32. Ascendere. 7. Cœlum. 23. 24. 146. Contrarium. 30. 42. Dextrum. Graue. 8. Homo. 28. Ignis. 7. 20. In. 7. Seraphin. 2. Supra.

Suscipere. Absoluere. 40. Accedere. 3. Aduocatus. 1. 3. č. Anadochus. Argumentum. 17. Baptismus. 188. Character. 7. Cherubin. 1. Cognatio. 2. Cor. 8. b. Delectatio. 114. Deus. 441. Diaphanum. 1. Difficile. 7. Dispositio. 51. Episcopus. 8. Esse. 53. 74. Eucharistia. S. Forma. 125. č. Irreligiositas. 4. Liberum. 23. Magis. o. Matrimonium. 47. 113. 116. 131. Medium. 9. Meritum. 30. Mulier. 9. Nasus. Ordo. 81. 84. 92. 93. 94. 95. 98. 100. 104. č. Peccatum. 104. Pœna. 32. 34. Priuatio. 2. 3. Sacerdos. 10. Sacramentum. 27. 113. Sanctificatio. 16. Scientia. 65. Simonia. 30. č. Vita. 33. Votum. 16. Vsura. 222. Christus. 77.

Suscitare. Dæmon. 106. Resurrectio. o. Traianus.

1 SVSPENSIO / Potestas secularis suspendit latro

nem, ad pacem ciuitatis. 2.d.9. 3.c. co.2. Charitas. 145.

2 Suspensio, est minor pœna spiritualis, q̃ excommunicatio, quia non priuat suffragiis ecclesię: ideo infligitur alicui sine peccato eius. 4.d.16.q.2.ar.3.q.2.2m. Clauis.17. Contemplatio.26. Eucharistia.218. Excõmunicatio.14.18.33. Fornax. Missa.7.8. Precisio. Reliquię. Simonia.36. 38.39.40. Traianus. Votum. 61. Vsura.308.310.311.

1 SVSPICIO vitium importat, quæ q̃to plus procedit, est magis vitiosa. 22ᵉ.q.60.3.c. Accusatio.16.17.

2 Suspicio est opinio mali, ex leuibus signis. 22ᵉ.q.60.3.4.c. Coniectura. 0. Debitum. 20. 21. Dæmon. 17.21. 22.

3 DIVISIO. Suspicio triplex, scilicet violenta, probabilis, & presumptuosa. 4.d.9.ar. 5.q.2.c. Eucharistia.213.c. Fornicatio.6.

4 Gradus suspicionis triplex. s. leuis dubitatio, certa estimatio, & condemnatio iudicialis: prima est peccatum veniale: secunda est peccatum mortale, si est de graui: tertia est peccatum mortale, pertinens ad iniustitiam. 22ᵉ.q.60.3.o. quol.12.25.o

5 Suspicio contingit tripliciter. s. ex propria malitia, ex odio, & ex experientia. 22ᵉ.q.60.3.4.c. Iudicium. 33. Opinio.6.

6 Violentę suspiciones fornicationis, si probentur, fornicatio videtur probata, vt si inueniantur soli, nudi, horis, & locis suspectis. 4.d.35.3.4m. Rhetorica.1. Senectus.5. Thurificatio.2.

Suspirium. Gemitus.1. Luctus.2.

Sustentatio. Animal. 62. Apostoli. 32. Baculus.1. Cognitio.78. Decimę. 4. 6. Eucharistia. 251. Finis. 93. Forma. 77. Fundamentum.0. Mors.22. Negociatio.2. Processio. 18. Simonia. 20.c. Virtus. 170. Christus.215.216.218.

SVSTINERE est difficilius tripliciter, q̃ aggredi: & importat passionem corporis, & actiones animę. 22ᵉ.q.123.6.1m.2m. Amor. 193. Baptismus.120. Deliciosi. Dubitatio.1. Eustratius.0. Fortitudo.38.40.46.54. 59. 60. Importabile. Infirmitas.1. Lumbardia. Missa. 8. 9. Mors. 22. Passio. 131. 132. Patientia. 4. 10. Reuelatio.11. Sacramentum.76. Thomas.5. Tolerare. Tribulatio.16. Virginitas.23. Christus. 87.

1 SVSVRRATIO est ad separationem amicitię: detractio vero, ad denigrationem famę: ideo differunt fine, sed conueniunt in materia & forma. s. in occulta maledictione. 22ᵉ.q.74.1.o. q.75.1.c. Ro. lec.8.co. 4. Bilinguis. Contumelia.3.

2 Susurratio est grauius peccatum detractione, & contumelia, quia amicitia est melior quolibet alio bono exteriori. 22ᵉ.q.74.2.o. Criminator. Detractio.3. Inuidia.5. Maledicere.3.

1 SVVM dicitur alicuius, quod ad ipsum ordinatur. 1ᵉ.q.21.1.3m. Abraham. 9. 11. 17. Absoluere.7. 13. Abstinentia.8.

2 Suum vniuscuiusq; dicitur, quod ei secundum proportionis æqualitatem debetur. 22ᵉ.q. 58. 11. c. Accidens. 33. Actio. 15. Actus. 71. 72. Aleator. 2. Alexius. Alienum. 2. Amicitia. 15. Amor. 8. Anima.142. Benedictus.5. Bonitas.207.211. Campsoria. 8. Causa. 99. Circuncisio. 28. Confessio.70. Conscientia. 17. Depositum. 4. Dolor. 8. Dominium. 5. 6. Ens. 15. Episcopus. 24. Esse. 21. 80. Eucharistia.175. Expellere. Furtum.8. Humilitas.16. Iacob.1. Ignorantia.2. Intellectus.37. 46.114.153. Iudei.46. Iustitia.7.32.42. Iustus.3. Labor.6. Latria. 3. Lex.176. Liberalitas.1. Magnes.1. Mors.22.23. Motus.13.14. Mutuum.3. Obiectum.25. Officium.13. Peccatum.225.232. Pœnitentia.109. Pertinacia.1. Peruicax. Pignus.2. Posterius. Potentia. 21. Predestinatio.19. Redemptio.1. Restitutio.17. Sacrificium.38. Veritas.16. Vsura.69. Vti.22.

1 TABERNACVLum Dei, significat ecclesiã militantem, sed domus vel templum Dei, significat ecclesiam triumphantem. 12ᵉ.q.102.4.2m. Psal.29. principio. Psal.41. co. 5. Psal. 22. co. 2. Psal.45.co.5.

2 Tabernaculum significat tria. s. defensiones Dei, humanitatem Christi, & totam dispositionem ecclesię. Psal. 18.co.5. Psal.26.co.6. Psal.29.pn°. Altare.2.3. Animal.80. Festum.4. Maria.65.

3 Tabernaculum quincuplex. s. carnalis concupiscentię, temporalis vitę, contemplationis ecclesię militantis, & ecclesię triumphantis. Isa.22.f. Sanctificatio.4. Scenophegia. Templum.2.6.7.c.

4 Ratio tabernaculi in veteri lege, & distinctio partium eius, & templi, declaratur. 12ᵉ.q. 102. 4.o. He. 9. co. 1.f.

5 Totus status prioris tabernaculi, ordinabatur ad figurandum mortem Christi. 12ᵉ.q.102.4.5m.

TABESCERE est effectus corruptionis. s. exiccatio: & est triplex. s. corporis, deuotionis, & voluptatis. Psal.38.co.10. Exiccare.

1 TABVLA secunda post naufragium peccatorum, est pœnitentia, & verecundia. 3ᵉ.q.84.6.o. 4.d.2.q.1.3. 5m. d.14.q.1. ar.2.q.4.o. d.16.q.4.ar.1.q.1.1m. Dispensatio. 10. Peccatum. 237. Propitiatorium. Simonia. 7.

2 Tabulæ triplices, scilicet legis lapidei cordis, & cordis mollis seu carnalis, diuersimode scribuntur. Isa. principio.

1 TACERE dicendum, & loqui tacendum, est peccatum. 12ᵉ.q.73.1.3m. Psal.31. co.2. Accusatio. 16.18. Episcopus.23. Fama.3.

2 Deus dicitur tacere dupliciter, scilicet nõ puniendo malos, & non consolando bonos. Psal.38.f. Ira.37. 56. Mutus.

3 Tacere non cõuenit sanctis quadrupliciter, scz pp accensum desiderium, euidens verum, iniunctum officium, & expectatum premium. Isa.62.f. Reticere. Silentium. Tacitum. Timor.56.

Tacitum. Dæmon.79. Damnatio.7.c. Obedientia.4. Occultatio. Pactum.0. Superstitio.6. Tacere.0. Vsura.69.c.

1 TACTVS est sensus eorum ex quibus componitur animal, & per quę corrumpitur. Veri.q.26.3.c.co.1.f. Adoratio.21. 24.

2 Tactus est sensus alimenti, gustus autem est discretiuus saporum. 22ᵉ.q.141.5.1m. Amplexus. Angelus. 116.

3 Tactus vt est in alijs membris q̃ in lingua, distinguitur a gustu, & secundum diuersam rationem immutationis. 1ᵉ.q.78. 3.3m. Anima. 2.lec. 21. principio. Lec.22.f. Anima.106. Animal.5.55. Baptismus. 192. Capitale.7. Caput.5.

4 Tactus est vnus genere, & est plures specie, secundum plures contrarietates: vel omnes huiusmodi conueniunt in vno genere proximo, sed innominato. 1ᵉ.q. 78.3.3m. Anima.2. lec.22.co. 1.2. Corruptio. 26. Contactus.0.

5 Tactus maximè viget in pulpis digitorum. 4. d. 23. q. 2. ar. 3. q. 2. c. Continentia. 7. Corpus. 22. 34. 60.

6 Tactus est fundamentum omnis sensus, & est per totum corpus, sicut & organum eius: & eo dicitur aliquid sensitiuum. 1ª. q. 76. 5. c./. q. 91. 1. 3m./. 3. 1m./. 4. d. 49. q. 3. ar. 5. q. 2. c./. Veri. q. 22. 5. c./. Ma. q. 5. 5. c. co. 2./. Met. co. 5./. Anima. 2. lec. 19. co. 1. fi. Delectatio. 47. 97. Diaconus. 3. Dolor. 7. Elementum. 22. Eucharistia. 33. 103. 129. 159. 160. Ferrum. 2.

7 Discretio inter sensibilia diuersorum generum, attribuitur tactui, inquantum est fundamentum ceterorum sensuum, & est propinquior sensui communi, non autem inquantum est sensus proprius. Anima. 3. lec. 3. co. 2. Gula. 2. Heresis. 138. Homo. 32.

8 Quicquid delectationis vel lesionis contingit in tactu, redundat in omnes alios sensus. 4. d. 49. q. 3. ar. 5. q. 2. c./. Veri. q. 22. 5. c. Immunditia. 1. Impudicitia. Incontinentia. 1. Insensibilitas. 3. Locus. 11. Ordo. 62.

9 Tactu immobilitato, omnes alii sensus immobilitantur, vt in somno. Anima. 8. c. Palpabile. 2. Passio. 49.

10 Subtilitas tactus, sequitur equalitatem complexionis & ideo quanto quis est melioris tactus, tanto melioris est intellectus. 1ª. q. 76. 5. c./. 2. d. 1. q. 2. 5. c./. d. 32. q. 2. 3. c./. Anima. 8. c./. Anima. 2. lec. 19. co. 1./. Sensu. lec. 9. co. 1.

11 Tactus non impeditur per suum medium. s. per aeres vel aquas, quia faciliter immutantur, quando sunt modice quantitatis. Anima. 8. c./. Anima. 2. lec. 23. co. 2. Peccatum. 38. 311. 313. 314. Perseuerantia. 9. Resurrectio. 36. Sensibile. 6. 9.

12 Organum & medium tactus, non possunt denudari suo obiecto, sicut in aliis sensibus, quia qualitates tangibiles, sunt differentie corporis, inquantum corpus. 1ª. q. 91. 1. 3m./. Veri. q. 22. 1. 8m./. Anima. 8. c./. Anima. 2. lec. 19. co. 2./. Lec. 2. co. 3. 4.

13 Proles in ventre matris, antequam habeat animam rationalem, sentit per tactum. 3ª. q. 34. 2. 3m. Sensus. 18. 50.

14 Tactus corporum gloriosorum, est delectabilissimus: quia qualitates tangibiles eorum, sunt reducte ad medium proportionis secundum quod côuenit optime complexioni humanæ, in singulis partibus: non autem ad medium rei, secundum equidistantiam ab extremis. 4. d. 44. q. 2. ar. 2. q. 6. 3m. Spes. 69. Tangere. Tangibile. Temperantia. 14. 15. 21. 22. 23. 24. 25. Thomas. 2. Tristitia. 6. Visus. 10.

15 DIVISIO./. Tactus duplex. s. quantitatis, & virtutis. 1ª. q. 75. 3m./. q. 105. 2. 1m./. 1. d. 37. L. lec. 1. fi./. q. 3. 1. c. fi./. 4. d. 44. q. 3. ar. 3. q. 3. 7m./. 2. 2. c°. 55. 3m./. Veri. q. 28. 3. c./. Potentia. q. 6. 7. 11m./. 12m./. Ma. q. 16. 10. 3m./. quol. 2. 13. 0.

16 Differentia triplex, inter vtrunque tactum: scilicet primo quia tactu virtutis, id quod est indiuisibile, potest tangere diuisibile, quod in tactu corporeo non potest accidere: secundo quia tactus quantitatis est solum secundum vltima, tactus autem virtutis, est ad totum quod tangitur: tertio quia in tactu quantitatis qui fit secundum extrema, oportet esse tangens extrinsecum ei quod tangitur, & non potest incedere per ipsum, sed impeditur ab eo: tactus autem virtutis qui competit substantiis intellectualibus, cum sit ad intima, facit substantias tangentem esse intra id quod tangitur, & incedentem per ipsam, absque impedimento. 2. 2. c°. 55. co. 1. fi.

Talaris. Tunica.

Talio. Accusatio. 12. 19. 20. 25. 26. Iudex. 5. Pœna. 56. Testamentum. 11. Vindicatio. 6.

Talis. Actio. 17. Actus. 12. 39. Addere. 4. Amenitas. Animal. 95. Appetitus. 54. Campsoria. 12. Cœlum. 3. Comparatio. 6. Confirmatio. 14. Conscientia. 12. Delectatio. 78. Esse. 51. Eucharistia. 143. 161. Finis. 128. Forma. 47. Generatio. 2. Magis. 1. Maria. 59. Mens. 4. Metaphysica. 11. Missa. 8. Mollicies. 1. Mundus. 17. Naturale. Organum. 1. Participare. 11. 13. Preceptum. 138. Princeps. 10. Raab. 2. Simonia. 31. Simpliciter. 2. Statutum. 1. Tempus. 20. Theologia. 17. Veritas. 51. Virtus. 179. Viuere. 2. Voluntas. 59. Votum. 47. 74. Vsura. 7. Vsus. 7.

TALPA est de genere animalium imperfectorum: & videtur habere oculos sub pelle, sed visus non est ei necessarius, & terra noceret. Anima. 3. co. 2.

TALVS significat extremitatem vite. 4. d. 24. q. 3. 3. c. Tunica.

Tam. Vsura. 102. 295.

Tandiu. Animal. 38. Descendere. 11.

TANQVAM, sumitur dupliciter. s. similitudinarie, & expressiue. Anima. co. 2. Alienum. 7. Falsitas. 10. Gratia. 105. Iactantia. 4. Magi. 4. Magnanimitas. 12. Sicut. Vsura. 81. 82. 230.

Tandem. Angelus. 455. Assimilatio. 17. Demum. Dispositio. 23. Finaliter. Peccatum. 268. Vinum. 8.

Tangere. Amor. 153. Contactus. 0. Diaconus. 3. Elementum. 22. Embryo. 3. Eucharistia. 33. 177. Officium. 9. Oza. Peccatum. 247. Preceptum. 85. Probatio. 1. Psalterium. 1. Sacerdos. 31. Tactus. 0. Tangibile. Thomas. 2.

Tangibile. Calor. 17. Cœlum. 121. Cibus. 4. Corpus. 52. Diaconus. 3. Immunditia. Insensibile. 3. Nutrire. 2. Palpabile. 1. 3. Passio. 14. Probatio. 1. Psalmus. 3. Sensibile. 6. c. Sensus. 13. 22. Subiectum. 3. Tactus. 7. 12. 14. Tangere.

TANTVM./. Hoc aduerbium tantum, cum sit exclusiuum, potest poni ex parte subiecti, & ex parte predicati: possumus enim dicere: tantum Sortes currit. i. nullus alius currit: & Sortes currit tantum. i. nihil aliud facit. 1ª. q. 31. 3. 2m. Ab. 2. Actio. 17. Adam. 76. Angelus. 159. 394. 582. Anima. 97. 221. 232. 278. 315. 347. Exclusio. 0. Fatum. 7. Finis. 100. Idea. 27. 36. 43. 44. Imaginatio. 5. Imago. 16. Peccatum. 40. 315. 381. Pœna. 41. 57. 69. Pignus. 1. Planete. 1. Possessio. 5. Possibile. 6. Praeceptum. 9. 26. 42. 43. 45. 52. 63. 72. 78. 81. 120. 121. 125. 130. Praedestinatio. 15. 16. 17. 20. 21. 27. Principium. 7. Priuatio. 12. Professio. 6. Publicatio. 2. Solum. Solus. 0. Vsura. 236.

1 TARDITAS./. Velox, & tardum dicitur relatiue, sicut magnum & paruum, multum & modicum, seu paucum. quol. 4. q. 13. 1. 9m.

2 Quanto aliquid est maius, tanto velocius mouetur naturaliter, & tardius violenter. Ce. 2. lec. 11. co. 3. Angelus. 563.

3 Tardi ad inueniendum, & ad discendum, sunt meliores memoratiui, quam reminiscitiui, veloces autem econuerso. Memoria. co. 1. fi. Anima. 221. Cœlum. 90. 94. Citius. Concupiscibilis. 5. Diuturnitas. Eustochia. 3. Ieiunium. 46. Luna. 3. Magnanimitas. 18. Missa. 18. Mortuus. 0. Negligentia. 2. Pœna. 64. Planete. 1. Preceptum. 95. Qualitas. 14.

4 Tarditas superflua, minus opponitur rectitudini consilii, quam precipitatio, quia oportet consiliari tarde. 22ª. q. 53. 3. 3m. Sapientia. 7. Velox. 0.

Tarentum. Plato. 3.

Tarquinius. Roma. 2.

TAVRVS est animal melancholicum, ideo multum tenet iram: & si pinguis sit, multum generat, & superbit. Psal. 21. co. 9. Pliades.
Taxare. Indulgentia. 12. Peccatum. 376. Pœna. 10. 57. 68. Religio. 68. 108. Sabbatum. 13. Sacerdos. 34. Vsura. 220. 222.
Taxillus. Aleator. Auaritia. 13.
1 TEDA est quoddam lignum, quod accensum, emittit suauem odorem. Iob. 41. lec. 2. principio.
Tedium. Accidia. 0. Angelus. 554. Dæmon. 49.
TEGALFALASAR. Senacherib.
Tegere. Amictus. Arma. Caro. 3. Peccatum. 199. Sandalia. Tegmen. Visibile. 4.
Tegmen. Sacerdos. 22. Tegere.
Tela. Aranea. 0.
1 TEMERITAS. Temere fieri dicũtur, quę ratione non reguntur, vel ꝓpter impetus voluntatis, vel passionis, vel ex cõtemptu: & hoc ꝓprie est temeritas, quę causatur ex superbia: ideo continetur sub pręcipitatione, quę respicit vtrunq;, sed magis primum. 22^{e}. q. 53. 3. 2^{m}. Arrogantia. 0. Audacia. 0. Debitum. 25. 26. Imprudentia. 2. Iudex. 5. Iudicium. 18. 23.
2 Temeritas siue pręcipitatio, est defectus consilij, & species imprudentię. 22^{e}. q. 53. 2. 5. c. 6. Prudentia. 35.
3 Defectus docilitatis, vel memorię, vel rationis, pertinet ad temeritatem, seu pręcipitationem. 22^{e}. q. 53. 2. c. 6. Temperamentum. Causa. 17. Temperantia. 0.
1 TEMPERANTIA est virtus, & est virtus specialis, si sumatur antonomatice, vt refrenat a maxime allicientibus: sed est virtus generalis cõmuniter. 22^{e}. q. 141. 1. 2. 0. 4. 1^{m}. q. 186. 1. c. Virt. q. 1. 12. 23^{m}. Animus. 2. Beatitudo. 167.
2 Temperantia est virtus cardinalis. 12^{e}. q. 61. 0. q. 66. 1. 4. 0. 22^{e}. q. 141. 7. 0. 3. d. 33. q. 2. 1. 0. Virt. q. 1. 12. 24^{m}. 25^{m}. 26^{m}. q. 5. 1. 0. Continentia. 9. 11. Contritio. 36. Litigiũ. 1. Modestia. 1. Prudẽtia. 76. Rex. 9.
3 Temperantia & omnes partes eius, denominantur a defectu, in quo consistit laus earum, sicut fortitudo & omnes partes eius & laus earum consistit in excessu. 22^{e}. q. 146. 1. 3^{m}. 5. 3. c^{o}. 27. 7^{m}. Ma. q. 2. 6. c. co. 1. Virt. q. 1. 12. c. co. 2. 3. 13. 13^{m}.
4 Laus eius magis est in vincendo delectationes, q̃ in persistendo contra impetus earum. 22^{e}. q. 138. 2. 3^{m}.
5 Non est de ratiõe temperantię, excludere omnes prauas concupiscentias, sed ꝙ temperans non patiatur eas sic vehementes & fortes sicut patitur nõ temperatus. Veri. q. 25. 7. 3^{m}. 4^{m}. q. 26. 8. c. 6. 2^{m}. Virt. q. 5. 1. 6^{m}. Timor. 9. 76.
6 Temperantia mensuram accipit, ex conseruatione salutis corporalis & multo magis ex conseruatione salutis spiritualis. 22^{e}. q. 141. 6. 3^{m}. 4. d. 15. q. 3. ar. 1. q. 4. c. Virtus. 225. 238.
7 Necessitas huius vitę, est regula temperantię. s. vt rebus vtamur, ad necessitatem vitę pręsentis. 12^{e}. q. 63. 4. c. 22^{e}. q. 141. 6. 0. q. 142. 1. c. 4. d. 15. q. 3. ar. 1. q. 4. c. Ma. q. 14. 1. 1^{m}.
8 Modus temperantię & omnium partium eius, est in retrahendo a delectationibus corporis. 22^{e}. q. 141. 2. 3. c. q. 161. 1. 4. c. Virt. q. 1. 12. c. co. 2.
9 DIVISIO. Partes eius integrales, sunt verecundia, & honestas: partes vero subiectiuę, sunt abstinentia, sobrietas, castitas, & pudicitia: partes autem potentiales seu adiunctę, sunt continentia, humilitas, mansuetudo seu clementia, modestia, bona ordinatio, ornatus, austeritas, parcitas, seu per se sufficientia, & moderatio, seu simplicitas. 22^{e}. q. 143. 0. 145. 4. 0. q. 146. 1. 3^{m}. q. 157. 3. 0. q. 160. 1. 0. q. 161. 4. 0. 3. d. 44. q. 2. 1. 3^{m}. 3. d. 33. q. 3. 2. 0. Austeritas. 5.
10 Verecundia non est pars temperantię, quasi intrans essentiam eius, sed quasi dispositiue se habens ad eam. 22^{e}. q. 144. 4. 4^{m}. Continentia. 9. 10. 11. Delectatio. 27. 83. 106. Insensibilitas. 2.
11 Verecundia principalius pertinet ad temperantiam, ratione motiui. s. turpis, & non ratione timoris, secundario vero ad alias virtutes. 22^{e}. q. 144. 1. 2^{m}. 4. 4^{m}. Iustitia. 60. 61. 62.
12 Eutrapelia reducitur ad temperantiam, vt ei adiuncta. 2. d. 44. q. 2. 1. 3^{m}. Virt. q. 1. 12. 26^{m}. q. 5. 1. 5^{m}.
13 Studiositas est pars temperantię adiuncta, seu potentialis: & comprehẽditur sub modestia. 22^{e}. q. 166. 2. 0.
14 Patientia non est pars temperantię, quia patientia firmat in bono contra tristitias illatas ab alio, hęc autem circa tristitias tactus, refrenando. 22^{e}. q. 136. 4. 2^{m}. Modestia. 1. Pręceptum. 113. Virginitas. 19.
15 OBIECTVM. Obiectum temperantię, est bonum delectabilium in concupiscentijs tactus, sm̃ modum rationis, vel legis diuinę. 12^{e}. q. 63. 4. c. Concupiscentia. 19. Delectatio. 27. 83. 106. Fortitudo. 6. 16. Ieiunium. 4.
16 Temperantia principaliter intendit cohibere delectationes, sed consequenter intendit vti eis sm̃ rationem: actum vero exteriorem magis imperat, q̃ eliciat. 3. d. 33. q. 3. 2. 5^{m}. Ira. 55. Litigium. 1.
17 Temperantia principaliter est circa cõcupiscentias, & delectationes: secundario autem circa tristitias de absentia delectabiliũ. 12^{e}. q. 35. 6. 3^{m}. 22^{e}. q. 21. 1. 1^{m}. q. 23. 4. 2^{m}. q. 95. 3. 2^{m}. q. 141. 3. 0. q. 147. 2. 3^{m}. Ethi. 3. lec. 19. co. 1.
18 Temperantia directe modificat passiones concupiscibilis, quę tendunt in bonum, & ꝯsequenter oẽs alias. 22^{e}. q. 141. 3. 1^{m}. Lumbardia. Vinum. 4. Virtus. 41.
19 Temperantia habet passiones pro materia, quietem animi, pro fine proximo: sed hanc ordinat vlterius in Deum, quem habet pro fine vltimo. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 2^{m}. Virt. q. 5. 4. c. 2^{m}. 5^{m}.
20 Temperantia mundiciam operatur, sed non habet rationem sanctitatis, nisi referatur in Deũ. 22^{e}. q. 81. 8. 2^{m}.
21 Propria materia temperantię, sunt passiones, circa delectabilia tactus. 1^{a}. q. 59. 4. 3^{m}. 12^{e}. q. 61. 3. c. 22^{e}. q. 157. 1. c. 3. d. 33. q. 2. ar. 1. q. 2. 0. 4. d. 49. q. 3. ar. 5. q. 2. c. q. 5. ar. 3. q. 2. 4^{m}. 8^{m}. Virt. q. 1. 12. 23^{m}. 26^{m}. q. 5. 1. c. fi.
22 Temperãtia principaliter est circa delectatiões tactus, quo ad vsum, nõ aũt quo ad iudicium. 22^{e}. q. 151. 3. 1^{m}.
23 Temperantia proprie est circa maximas delectatiões, scilicet tactus. i. in cibo, potu, & venereis: secundario autem circa delectationes aliorũ sensuum. 12^{e}. q. 60. 5. c. 22^{e}. q. 141. 4. 5. 0. 7. c. q. 143. c. q. 149. 1. c. q. 151. 3. 0. q. 153. 1. 1^{m}. q. 155. 2. c. q. 156. 2. c. q. 162. 1. 0. q. 166. 1. c. 2. c. 2^{m}. 2. d. 44. q. 2. 1. 3^{m}. 5. d. 33. q. 3. ar. 2. q. 2. 0. Virt. q. 5. 1. c. fi. 4. c.
24 COMPARATIO. Temperãtia principaliter est circa delectationes tactus: secundo gustus: tertio olfatus: quarto aliorum sensuum. 22^{e}. q. 141. 5. 0.
25 Temperantia est circa delectationes tactus, moderando eas, non autem continentia, sed resistendo eis. 22^{e}. q. 155. 3. 1^{m}.
26 Temperantia est circa cõcupiscentias naturalium delectationum, nõ autem liberalitas, quia cõcupiscentia & delectatio pecunię, nõ est naturalis, sed animalis: ideo liberalitas non ptinet ad temperantiam. 22^{e}. q. 117. 5. 1^{m}.
27 Temperantię est refrenare delectationes sensibiles, nõ autem amicitię. i. affabilitatis, sed causare delectatiões rationis in conuictu. 22^{e}. q. 114. 2. 2^{m}. Clementia. 5. Continentia. 10. Difficile. 12.

28 Integritas, tranquillitas animi, decor, & honestas, maxime conueniunt temperantiæ, inter cæteras virtutes. 22^e.q.141.2.1^m./.2^m./.3^m./.8.1^m./.q.143.c./ q. 145. 4.0./.q.151.5.c./.q.180.2.3^m./.4.d.33.q.3.5.1^m.
Donum.21. Aequinoctialis. Honor.24. Insensibilitas.2. Iustitia.60.61.62. Pœnitentia.26.27. Perseuerantia.9. Prudentia.76. Syllogismus.7. Timor.76. Virtus.77.

29 Temperantia est principalior virtus, mansuetudine & humilitate. 22^e.q.141.7.2^m./.3^m./. Virt.q.1.12. 26^m.

30 SVBIECTVM. Temperantia non potest conuenire deo. 4.d.46.q.1.ar.1.q.1^m./.§.1.c^o.,92.
Animal.66.

31 Temperantia & fortitudo, vt virtutes humanæ, non sunt in angelis, sed tantum vt operantur moderate & firmiter. 1^e.q.59.4.3^m./. Virt.q.5.2.16^m.
Delectatio.27.83.106. Ludus.6. Mansuetudo.7.

32 Temperantia est subiectiue in concupiscibili. 1^e.q. 59. 4.3^m./.12^e.q.61.2.c./.q.66.1.c./.q.85.3.c./.22^e.q.58. 5.2^m./.9.c./.3.d.33.q.2.ar.3.q.1.0./.4.d.33.q.3.3.c./. Veri.q.24.4.c.fi./. Ma.q.4.5.4^m./. Virt.q.1.4.c. principio./.fi./.5.c.fi./.10.11^m./.q.5.1.c.fi./. Ethi.3.lec. 19. principio. Paradisus.2.3. Christus.88.
Temperies. Paradisus.3.4.
Tempestas. Cete.3.15. Delphinus. Ventus.5.
Tempestiuum. Diluculum. Mane. Oratio.27.

1 TEMPLVM vel altare, soli deo dedicatur, licet nominetur in honore sanctorum. 22^e.q.85.2.3^m./.§.4.c^o.17.1^m.

2 Templum vel tabernaculum oportuit fieri, non quidẽ propter deum, sed propter homines, vt excitaretur deuotio, & cognitio dei. 12^e.q.102.4.1^m.
Alexander.1. Angelus.494. Asylum.

3 Antequam esset templum, fuit permissum populo Hebræorum, construere multa altaria, in diuersis locis, contra legem dei: ideo pie destructa sunt ꝑ Ezechiam, impie vero per Achab, & per Iezabel. Ro.11.co.2.fi.

4 Templum fuit ædificatum a Salomone, in loco ostenso Abrahæ. Non autẽ prius, ne gentes appropriarent illud sibi, vel destruerẽt: tertia vero ratio est, ne quælibet tribus vellet habere locum illum in sorte sua: & propter hoc orirentur inter eos lites & iurgia. 12^e.q. 102.4.2^m. Consecratio.1.4.20.

5 Templum fuit secundo ædificatum quadragintasex annis. Vel primo quo ad præparationem, vel quo ad conceptionem corporis Christi, vel ecclesiæ. Io.2.lec. 3.co.3. Encenia. Figura.13. Piscis.4. Velum.o.

6 Gentiles cooperati sunt Iudæis, in constructione templi. Non autem in constructione tabernaculi, quia primum significat statum legis nouæ, secundum vero, statum veteris legis. 12^e.q.102.4.2^m. Vnctio.29.

7 Templum vel tabernaculum, erat tantum vnum, ad exclusionem idolatriæ, & quia cultus corporalis, s͠m se non erat deo acceptus, sicut cultus spiritualis. Ideo multiplicantur ecclesiæ & altaria nunc. 12^e.q.102.4.3^m.

8 Sicut in vnitate templi vel tabernaculi, repræsentabatur vnitas dei, vel ecclesiæ, sic in distinctione eorum repræsentabatur distinctio rerum sub deo. 12^e.q. 102. 4. 3^m./.4^m.

9 Pars orientalis in templo, vel tabernaculo, significat mundum corporalem, vel vetus testamentum. Sed pars occidentalis, idest sanctasanctorum, significat substantias spirituales, vel patriam cœlestem, vel statũ hũc. 12^e.q.102.4.4^m./.5^m./.6^m.

10 FIGVRALITER. Omne quod inhabitat deus, est templum eius. s. ipse deus, domus sacra, homo fidelis, & quælibet creatura. 1^e. Cor.3.lec.3.principio.
Ecclesia.o. Planetæ.3. Synagoga. Tabernaculũ. 14.

11 Christus & mater eius, sunt templum & tabernaculũ dei. Psal.17.co.4.

12 Anima iusti dicitur templũ dei quadrupliciter. s. quia in ea deus adoratur, sacrificia offerũtur, deus operatur, eam sanctificat, & in eam descendit. Psal.10.co.3.

13 Fideles dicuntur templum dei, propter deuotionem, cœlum autem, propter sapientiam. Psal.10.co.3.

14 Templum triplex, sc3 vir iustus, ecclesia, & cor, altare primi, est cor, secundi Christus vel fides, tertii misericordia. Primum altare circundatur, redeundo ad cor, secundum contemplando, tertium vero, desiderando. Psal.25.co.3.

15 Templum dei, violatur dupliciter. s. per falsam doctrinam, & per peccatum mortale corrumpendo se vel alios opere vel exemplo. 1^e.Cor.3.lec.3.co.2.

1 TEMPORALE dicitur dupliciter. s. subiacens tempori, vel incipiens in tempore. Primum non conuenit processioni dei, vel gratiæ eius, sed tantum secundum. 1.d.14.q.1.1.4^m./. Opus.9.q.31. Abdicatio. Abiectus. Abiicere. Acceptio.7. Accidens.116.
Achab. Amicitia.39. Amor.112.194. Angelus.355.
Anima.164. Bonitas.T. Canonizatio. Charitas.73. Confessio.26.58. Confirmatio.49. Corona.4. Corporalia.6. Damnatio.53. Datio. 19.20. 28. Delbora.1. Dignitas.4. Dolor.24.44. Electio. 21.33. Eleemosyna.37. Eructuatio.2. Aeternitas.5. Eucharistia. 212. Excommunicatio.12.17.

2 Omnis cõmodi temporalis pretium, potest numismate mensurari. 4.d.25.q.3.3.c. Fama.1. Festum.4. Fides.155. Filiatio.52. Finis.93. Frenus. Generatio. 55.56. Gratia.31.162. Hæreditas.o. Hæresis.10. Iesus.4. Imprecationes. Impuritas.2. Indulgẽtia. 5.29. Infidelis. 3.13. Iudicium. 39. 49. Iuramentum. 33. Laus.2. Lex.79.85.106.108.128.129.135. Liberus. 25. Macula.2.14. Matrimonium.29.83.88.98. Merces.2.3. Meritum.6.56.102.

3 Mala temporalia, infliguntur impiis in pœnam, non autem iustis, sed in medicinam. 12^e.q.114.10.3^m.
Misericordia.27. Natiuitas.13. Nemesis.1. Nycticorax. Operatio. 54.55.56. Oratio.61. Ordo.43. Paupertas.3. Pax.13.18. Peccatum.9.104.158.181. Pœna 88.c. Perfectio.57. Permutatio. Possessio.6. Potestas.8. Præceptum.139. Prædestinatio.12. Prædicare. 12. Prædicator.6. Prælatio.20.21.22. Processio. T. Prophetia.21. Prosperitas.1. Prouidentia.35. Prudentia.35. Purgatorium.4. Quies.6.7. Ratio.38.49. Religio.29. Saluari.2. Seditio.5. Sensus.12. Seruire. 2. Simonia.o. Solicitudo.7. Spes.54. Status.1.

4 Fides non est de aliquo temporali, vt de obiecto, sed vt pertinet ad veritatem æternam. 22^e.q.4.6.1^m./.3. d.23.q.2.ar.4.q.2.1^m./. Veri.q.14.12.o.
Sterilitas. Suffragia.8. Tabernaculum.3. Tempus.38. Terrenum. Timor.71. Tribulatio.9.18.20. Verbum. 22. Vocatio.1.3. Votum.27.41. Vsura.12.188. Vxor. 12. Christus.169. Zelus.59.

1 TENTARE est sumere experimentũ de aliquo, an sciat, vel possit, vel velit. Quod contingit sextupliciter. s. verbis, factis, aperte, occulte, expresse, & interpretatiue. 1^e.q.114. 2.o./.22^e.q.97.1.o./.2.d.21.q.1.1.o./. Psal.26.co.1./. 1^e.Thes.3.co.1.fi./. He.3.co.7.fi.
Achaz. Agatha. Auxilium.6. Charitas.82.131.

2 Ad perfectam rationem tentationis, tria requiruntur, primo vt per tentationem, alicuius dubii cognitio accipiatur. Secundo vt hoc sit intentum ab eo qui tentat. Tertio vt ipsemet qui tentat, cognitionem illius rei accipere velit: & secundum hunc modum inuenitur tentatio in hominibus, secundum quod homo, ho-

minē tentat, vt experimentum sumat scientię, vel alterius quod in ipso est. Alia vero dicitur tētatio, in qua saluantur duo ex his. s. manifestatio ignoti, & intentio eius. Et hoc modo tentare dicitur deus: vt patet in tētatione Abraham, quo palā fieret qualis esset in obedientia & fide, quod deus intendebat. Sed tertia conditio defuit. Non enim vt sciret eius fidem quę illi notissima semper fuit, euȝ tentasse dictus est, sed vt esset aliis ad exemplum, id ostensum est in ea tentatione. Alia vero tentatio in vno tantuȝ dictorum saluatur, scilicet manifestatio tentati, & sic dicitur caro tentare vel mundus, quibus virtus tentati cognoscitur. 2. d. 21. q. 1. 1. o.

3 Tentatio ad prouocandum ad culpam, semper est peccatum in tentante, non autem semper in tentato. 1^{a}. q. 48. 5. 3^{m}. / 2. d. 21. q. 1. 1. 2^{m}. Contritio. 12. Dęmon. T. Dialectica. 4. Disputatio. 7.

3 * Impugnatio humanæ virtutis, tentatio dicitur, hoc autem est vel a principio intrinseco. s. ex corruptione carnis: & sic dicitur tentatio a carne: vel a principio extrinseco, & hoc dupliciter, quia illud quod exterius est, vel impugnat per modum obiecti, & sic est tentatio a mundo, cuius rebus, corda hominū alliciuntur ad peccandum, vel per modum agentis qui trahit ad peccandum persuadendo, terrēdo, blandiendo, & sic de aliis, & sic dicitur esse tentatio ab hoste scilicet, diabolo, & a membris eius. s. hominibus malis ad peccatum prouocantibus. 3. d. 21. q. 1. ar. 1. c.

4 Quanto quis maiori tentationi succumbit, tanto minus peccat. 12^{e}. q. 73. 5. c. / 6. 2^{m}. / q. 77. 6. b. / 22^{e}. q. 162. 6. 1^{m}. / 2. d. 22. q. 2. 2. 5^{m}. Explorator. Lupus. Luxuria. 25. Maria. 8. 62. Pœna. 95.

5 Omnis tentatio, est ex amore alicuius boni creati, vel timore mali contrarii, causato ex amore. Virt. q. 2. 10. 4^{m}.

6 Occasio tentationis duplex. s. ex parte hominis. i. propinquare peccato, & ex parte diaboli. s. bonum opus. Prima debet vitari, non autem secunda, exēplo Christi. 3^{a}. q. 41. 2. 2^{m}. Prouidentia. 58. Psalmus. 13.

7 Tentatio per se non est appetenda, quia non est vtilis, nec bona, nisi per accidens. s. per auxilium gratiæ dei, sȝ est mala de se. 3^{a}. q. 41. 2. 2^{m}. / 2. d. 21. q. 1. 3. o. Resistere. 1. Scriptura. 6. Signum. 14.

8 Tentatio a carne, grauior est, quā tentatio ab hoste, quia proximior est tentato. 2. d. 21. q. 1. 2. 2^{m}.

9 Aliquis dicitur resistere tentationi dupliciter. s. si non vincatur, idest si non consentiat, & vincens eam, idest paruipendens eam quasi nihil. 3. d. 31. q. 1. 3. c. Suggestio.

10 DEVM. / Tentare deum expresse, est petere aliquid ab eo, vel aliquid facere: vt exploret eius sapientiam, pietatem, vel potestatem. Interpretatiue vero, est sine necessitate, & vtilitate, cōmittere se deo in factis, vel in petitionibus. 22^{e}. q. 53. 4. 1^{m}. / q. 97. 1. o. / 2. c. fi. / 3^{m}. / 3^{a}. q. 41. 4. 1^{m}. / 2^{a}. Cor. 11. fi. / He. 3. co. 7. fi. / c^{o}. 11. co. 25. Abraham. 8.

11 Tentare deum, semper est peccatum, quia omnis tentatio procedit ex ignorantia, vel ex dubitatione. 1^{a}. q. 112. 2. c. / 22^{e}. q. 97. 2. o. Adiaz. Agatha. Gedeon. 1. 2. Irreligiositas. 3. Iudęi. 26.

12 Tentatio dei, & quęlibet alia irreuerentia eius, opponitur religioni, & est spēs irreligiositatis. 22^{e}. q. 97. 3. o.

13 Superstitio, est grauius peccatum tentatione dei, quia magis est contra reuerentiam dei. 22^{e}. q. 97. 4. o.

14 ADAM. / Adam tentatus fuit a diabolo principaliter, sed a muliere instrumentaliter. Nec fuit pœna, quia sine difficultate poterat resistere. 22^{e}. q. 165. 1. 3^{m}. / 2. 1^{m}. Dęmon. 53. c. Dęmoniaci. Maleficiū. 4.

15 Conueniens fuit, ꝙ deus permitteret hominem tentari a dæmone, in statu innocentię, & iuuari faceret ab angelis bonis. 22^{e}. q. 165. 1. o. Maria. 8. 9. 38. 61. Mulier. 6. Pœna. 95.

16 Ordo tentationis eius, fuit conueniens. 22^{e}. q. 165. 2. o. / 3^{a}. q. 41. 4. c. Signum. 14.

17 CHRISTVS. / Christus voluit tentari, quadruplici ratione: scilicet vt nobis daret auxilium, cautelam, exēplum, & fiduciam. 3^{a}. q. 41. 1. o.

18 Modus & ordo tentationis Christi, conueniens fuit. 3^{a}. q. 41. 4. o.

19 Non omnis tentatio Christi, legitur facta in deserto, licet quidam hoc asserant, scilicet imaginarie. Alii dicunt Hierusalem dici desertum. 3^{a}. q. 41. 2. 3^{m}.

20 Christus debuit tentari in deserto, quia diabolus magis tentat solitarios, & tendentes ad meliora. 3^{a}. q. 41. 2. o.

21 Christus voluit tentari post ieiunium, quia ieiunium est arma contra tentationes, & occasio, & ostendit infirmitatem humanam. s. famem. 3^{a}. q. 41. 3. o.

22 Christus fuit tentatus in quadraginta diebus ieiunii, preter illas tres tentationes, quas habuit post ieiuniuȝ. 3^{a}. q. 41. 3. 2^{m}.

23 Diabolus tentans ostendit Christo regna, signando digito, non autem oculis Christi aliquid repręsentando. 3^{a}. q. 41. 4. 7^{m}.

24 Christus agebat, vt tunc a nemine videretur, licet diabolus portans, crederet videri Christum ab omnibus. 3^{a}. q. 41. 4. 7^{m}.

1 TEMPVS non est quid mathematicum, sed naturale. 2. d. 2. q. 1. 2. c. prin^{o}. / Po^{a}. q. 9. 7. c. co. 3. Ampliatio.

2 Tempus non est idem numero, cum aliquo accidente in substantia fundato. 2. d. 12. 5. 2^{m}. Angelus. B. Augmentum. 13.

3 Tempus non est numerus abstractus, sed est numerus numeratus. 1^{a}. q. 10. 6. c. / 2. d. 2. q. 1. c. prin^{o}. Corpus. 54.

4 Motus est alteratio mobilis, secundum diuersa vbi, sed tempus est fluxus ipsius nunc, secundum ꝙ alternatur ratione. 1^{a}. q. 10. 4. 2^{m}.

5 Tempus habet esse perfectum extra animaȝ, quod debetur ei secundum rationeȝ proprię speciei. Opusc. 44. c^{o}. 2. Duratio. 2. 3.

6 Immo temporis ratio, completur ex actione animæ numerantis. 2. d. 12. 5. 2^{m}. / Opusc. 44. o. / Phy. 4. lec. 22. co. 2. 3. F R fi^{o}. Dubio. 1149°.

7 Tempus quo ad suū quasi materiale, fundatur in motu, scilicet prius & posterius, sed formale eius, completur per actū animę numerantis. Ideo nō esset tēpus, si non esset anima. 1. d. 19. q. 2. 1. c. / q. 5. 1. c. prin^{o}. / d. 37. q. 4. 3. c. / 2. d. 12. 5. 2^{m}. / Opusc. 44. o. / Phy. 4. lc. 22. co. 3. Ens. 6. Aeternitas. 17. 20. 22. Instans. T. Locus. 4. Momentum. Mundus. 29.

8 In tēpore, est aliquid quasi formale. s. numerus prioris & posterioris, & aliquid materiale, per qō est tēpus cōtinuū. 1. d. 37. q. 4. 3. c. Quātitas. 10. 26. 32. Vbi. 1. 2.

9 De ratione temporis, sunt duo. s. ꝙ accipiantur ad minus duo vel tria nunc, inter quę est tempus, vel tempora continuata per vnum nunc, & ꝙ sint succedentia. 1. d. 19. q. 2. 1. c. / d. 37. q. 4. 3. 5^{m}.

10 SVBIECTVM. / Tempus est in primo motu cœli, sicut in subiecto, & primo mensurato. 1^{a}. q. 10. 6. c. / 1. d. 37. q. 4. 3. c. / 2. d. 2. q. 1. 2. c. / d. 12. 5. 2^{m}.

11 Accidit tempori, esse numerum motus firmamenti, inquantuȝ est primus motus, quia si alius motus esset primus, esset numerus eius. 1^{a}. q. 66. 4. 3^{m}.

12 Tempus cōparatur ad primum motuȝ, vt mensura, &

vt accidens ad subiectum, ad alios autem motus, vt mensura tantum. 1ª.q.10.6.c./.2.d.2.q.1.2.c./.4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./.co.2./.Spiritu.9.11m.

13 Tempus est vnum, ab vnitate motus primi mobilis, non autem ab vnitate materię primę. 1ª.q.10.6.c./.3ª.q.75.7.1m./.1.d.19.q.5.2.2m./.2.d.2.q.1.2.c./.Opus.36.co.1.

14 Vnitas & pluralitas tēporis & instantis, accipitur tantum secundum primum motum cœli, qui est principiū omnis motus & quietis. 3ª.q.75.7.1m.

15 Tempus mensurat per se omnem mutationē, cuius termini habent medium quantitatis dimensiuę, vel virtutis. 1.d.37.q.4.3.c. Anima.21.22. Cœlum.73.74.75. Cessare.4. Circuncisio.13.ĉ. Coquum. Cōtinuum.3.

16 Tempus duplex, scz numerus prioris & posterioris in motu cœli, mensurans oēm motū continuuz habentez ordinem ad motum cœli, & numerus prioris & posterioris in quocunq;. 1ª.q.85.4.1m./.1.d.8.q.3.3.4m./.d.19.q.2.1.4m./.d.37.q.4.3.c./.2.d.2.q.1.1.4m./.d.3.q.2.5m. Creatio.46.48.49. Deus.296. Diuisio.16. Aeternitas.17. Aeuum.9. Ex.2.

17 Continuitas accidit tempori, ratione motus. Ideo tēpus mensurans motum non continuū, nec habentem ordinē ad motū continuū cœli, non est continuū. 1ª.q.53.3.0./.q.61.2.2m./.q.63.6.4m./.q.85.4.1m./.12ᵉ.q.113.7.5m./.1.d.8.q.3.3.4m./.d.19.q.2.1.c./.d.37.q.4.3.c.ß./.2.d.2.q.1.1.4m./.d.3.q.2.5m.ß./. Veri.q.8.4.15m./.7 3m./.quol.2.q.3.c./.quol.9.9.c.ß./.quol.10.vel.11.4.c./.Opus.36.cº.1./.Met.lec.10.ß.
Fieri.1. Lex.146.ĉ.168. Mensura.6. Motus.50.

18 Quies cœli non mensurabitur tempore, quia tempus non mensurat quietem primo, sed secundario. Poª.q.5.5.10m. Mūdus.15.17.29. Natiuitas.14. Pœna.96. Preceptum.18. Presentia.0. Preteritum.3. Prius.6.7. Processio.61.ĉ. Prolixitas. Propter.4. Quantitas.26.31. Quies.0. Regula.6. Relatio.56.59.96. Sponsalia.7.

19 ESSE.5.6.7./. Esse prius generatione, cōtinetur sub eo quod est esse prius tempore, sed non econuerso. Met.7.lec.13.co.3.ß. Angelus.H. Anima.21.22. Auaritia.14. Cœlum.73.74. Cessare.4. Circuncisio.4.ĉ. Dici.2. Doctrina.18. Ecclesia.6.7.10.

20 Successio de esse ad non esse per annihilationē, mensuratur tali tempore, quali & creatio, non autem suo. 2.d.2.q.1.1.7m./.d.12.5.3m. Enūciatio.4. Aeternitas.14.28.35.36. Ex.1. Fœmina.3. Fides.43. Fieri.5

21 Tempus non mensuratur alio tempore, nec fieri eius: quia totum esse eius est in fieri. Ideo incipit in principio temporis, vt in principio: nō autem vt in mensurante. 1ª.q.66.4.5m./.1.d.3. L.prinº./. Poª.q.3.17.24m./.25m. Generatio.47.ĉ.91. Heresis.78.ĉ.115. Incarnari.15. Incipere.2. Indiuisibile.1. Ioannes.3.19. Ius.14. Materia.26. Matrimonium.12.19.83.

22 Oppositum videtur dicere. Poª.q.3.17.24m.
℞ fiº. Dubio.1150º.
Medium.11. Mensura.6.7. Meritum.95.96.104. Natiuitas.15. Nihil.2. Nomen.63.64. Nondum. Nunquam. Ordo.26.27. Pars.11.31.

23 Esse corruptibilium, non mensuratur ęternitate, sed tempore: quia tempus mensurat ea, etiam si actu non mutentur, sicut & quietem. 1ª.q.10.4.3m./.5.c.
Paulus.27. Prius.6.8.9. Redemptio.1. Substantia.20.21. Successio.2. Thales.1.

24 Tēpus est per se mensura motus primi. Ideo nō mensurat esse, nisi fm ꝙ subiacet variationi, ex motu cœli. 1ª.q.10.4.3m./.12ᵉ.q.31.2.c./.1.d.19.q.2.1.4m./.4.d.17.q.1.ar.5.q.3.3m./.q.2.arti.1.q.3.3m./.d.49.q.3.arti.1.q.3.0./. Poª.q.5.1.2m./.4.1m./.quol.4.5.c./.Phy.2.lec.20.co.7. Testamentum.6. Virtus.120.

25 Immo accidit tempori, esse mensuram motus firmamenti. 1ª.q.66.4.3m.
℞ fiº. Duº.1151º.

26 Tempus non mensurat, nisi habentia principiū & finē sui esse in tempore, quia etiaz motus cœli, fm quālibet circulationes est huiusmodi. 1ª.q.19.4.c./.1.d.19.q.2.1.c.ß./.d.30. L.principio.
Vita.24. Vniuersale.22.

27 Tempus non mensurat, nisi quæ aliquo modo sunt in loco, quia tempus consequitur motum localem. ℥.2.4 cº.94.ß.

28 Tempus vel dies alicuius rei dicitur, quando res est in optimo statu, & in maximo sui posse. 1ᵉ. Cor.3.lec.2.co.8.

29 OPERATIO./. Scriptura diuina creationem rerū, in indiuisibili factam pronuntiat dicens. In principio creauit deus cœlum & terram. Quod quidez principiū Basilius principium temporis exponit, quod oportet esse indiuisibile: vt fm phm probatur. 1ª.q.46.3.c./.℥.2.cº.19.ß. Aborsus.2. Abraham.5.7. Accipere.4. Actus.76. Aduentus.7. Alleluia.

30 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.46.3.1m.
℞ Duº.1152º. ℞ fiº, sicut Duº.129º.
Alteratio.7. Ampliatio. Angelus.H.

31 Omnes & solę operationes, quę expectant in futurum aliquid ad complementum suę speciei, sunt per se in tempore. 12ᵉ.q.31.2.0./.4.d.17.q.1.art.5.q.3.1m./.3m./.q.2.ar.1.q.3.3m./.d.49.q.1.ar.2.q.3.c./.q.3.ar.1.q.3.c. Animal.27. Annexum.1. Apprehensio.3. Assentire.11. Augmentum.13. Baptismus.24.79.163.179. Benefacere.1. Campsoria.1. Charitas.145. Circunstantia.7.ĉ. Comedere.4. Concilium.4. Confirmatio.15.ĉ. Consilium.6. Cornelius.1. Corpus.46.61.65.

32 Actio est in tempore dupliciter. s. vel propter principium eius: vt actiones rerum naturalium, vel propter terminum, vt actiones angelorum in res temporales. ℥.3.cº.61.3m. Creatio.46.ĉ. Debitum.22.ĉ. Delectatio.110. Demon.1.69.70.

33 Tempus procreationis carnalis & spiritualis est quincuplex. s. cōceptionis, alitionis, emissionis, lactationis, & ablactationis. 22ᵉ.q.189.1.4m./.qḻ.4.q.12.2.a.9. Deus.454. Diuisio.13. Duratio.2. Eucharistia.161. Factum.1. Fœmina.3. Fœminalia.

34 Pars nostra intellectiua secundū se est supra tempus, Sensitiua vero, subiacet tempori. Ideo transmutatur secundum cursum eius. 12ᵉ.q.53.3.3m. Fieri.1.5. Generatio.47.ĉ.91. Gloria.12. Gratia.135. Gratitudo.3. Habitus.57. Heresis.78.ĉ.115. Ieiunium.T. Ignorantia.19. Incarnatio.15. Indulgentia.13. Innocentia.1. Intellectus.92.121. Histrionatus. Iudicium 45.76.85. Iustificatio.29. Lex.97.145.ĉ. Liberum.25. Longe. Lumbardia. Luxuria.15. Maria.25. Matrimonium.138. Matutinę.0. Memoria.1.ĉ.
Menstruus.3.7. Meritum.95.96. Missa.18. Motus.50. Obedientia.16. Officium.7. Omissio.4. Operatio.28. Opus.2.ĉ. Ordo. Q. Passio.89. Peccatum.308.310. Pœna.96. Pœnitentia.22.86.113.

35 Intellectioni nostrę, adiacet tempus, ratione phantasmatum, quo ad secundam operationem intellectus, non autem quo ad primam. 1ª.q.85.5.2m./.12ᵉ.q.113.7.5m./.1.d.8.q.2.2.c./.d.38.3.3m./.2.d.15.q.1.3.1m./.4.d.49.q.3.arti.1.q.3.0./.℥.2.cº.94.ß./.Veri.q.8.14.12m./.Opus.36.co.1.
Perfectio.15.41.ĉ. Preceptum.18.46. Predestinatio.1. Predicari.34. Preteritum.0. Principatus.3. Prius.

6.č. Psalterium.2. Quando.1. Resurrectio. 4.6.7.8. Sabbatum.13. Sacramentuȝ.42.115. Saluari.13.14. Signum.13. Symbolum.8. Solertia.2. Solicitudo.7.8. Subito. Traductio.3. Trāsire.1. Velox.0. Vendere.10. Virtus.112. Votū.24.44.č. Vsura.92.č.107,č.146.č. 308. Vsus.10.14. Christus.54.59.64.142.

36 IN COMMVNI./. Tempus commune est, nec est propria possessio alicuius, sed a deo datur æqualiter. Opus.73.c°.4. Aborsus.2. Aduentus.7.

37 Tempus fluit ab æuo, non quidem effectiue, sed exemplariter: vt inferius a suo digniori, inquantum æuum magis accedit primo exemplari.2.d.2.q.1.1.2^{m}. Charitas.73.82.145. Cete.3. Coæuum. Concilium.4. Credere.23.24. Datio.19.

38 A quocūq; tēpore determinato vsq; ad p̄sens, est tēpus finitū.2.d.1.q.1.5.17^{m}. Donec. Ecclesia.6.7.

39 Perfectio permanens, magis significatur per tempus præsens, quā per præteritum: sed in successiuis, est econuerso. Ideo in diuinis, quæ significantur per modum actus, verius dicuntur in præterito, quā in præsenti, & verius in præterito perfecto, quā in præterito imperfecto, sed econuerso in aliis. 1.d.8.q.2.1.4^{m}./.5^{m}./.d.9.q.2.2.0. Aeternitas.5.č. Innocentia.1. Longe.

40 Verba omnium temporum, vere dicuntur de deo.1ª.q.10.2.4^{m}./.q.13.1.3^{m}./.q.42.2.4^{m}./.1.d.8.q.2.3.0./.d.9.q.2.2.0./.p̄.4.c°.23.co.1./.Io.co.5. Mundus.21.č. Prædicari.34. Prophetia.92.č. Quies.1.3. Sponsalia.6.č.

41 Quædam nomina significant tempus, verba vero & participia cum tempore, sed aduerbia, habitudinē temporis.1ª.q.13.1.3^{m}./. Perhiermenias.lec.4.co.1.fi.

42 Diuersitas temporum non diuersificat veritatem.4.d.2.q.2.ar.1.q.2.2^{m}. Temporale.0.

43 Tempus per se causat obliuionem, sed per studiū causat scientiam.4.d.50.q.2.ar.2.q.1.3^{m}./. Ethi.lec.11.co.1./. Phy.4.lec.20.co.2./. Lec.22,0. Verbum.48. Vniuersale.2.

44 Tempus matutinum, est maxime aptum orationi & contemplationi, quia tunc cor est liberum a solicitudine. Psal.5.co.3.

Tenacitas. Auaritia.13. Pertinacia.0.

Tendere. Aduena.1. Amor.183.205. Angelus.466. Anima.132. Appetitus.16.č.40.43. Bonitas.T. Charitas.36.61. Contemplatio.27. Cor.12. Creatura.16.č. Delectatio.12. Fides.151. Finis.27.65.72.84.123. Humilitas.2.11.32. Imperfectio.2. Intellectus.212. Lex.30. Liberum.11. Lōganimitas.1. Magnanimitas.1.2. Motus.18. Nihil.4. Perfectio.82. Pluralitas.1. Processio.46.47. Proditor. Propositum.1. Religio.23.66.67. Resurrectio.23. Sensualitas.9.12. Simplicitas.1. Spes.53.58. Superbia.23.25. Temperantia.18. Tentare.20. Voluntas.16.

1 TENEBRAE possunt dici tripliciter, scȝ subiectuȝ lucis, humilitas, & priuatio eius. Primo modo & secundo, sunt entia, & creatæ a deo, non autem tertio modo.1ª.q.66.1.c.5^{m}./.2.c.fi./.q.68.3.c./.q.69.1.c./.q.74.3.4^{m}./.2.d.12.1.3^{m}./.d.13.3.1^{m}./.p̄.4.c°.13.fi./. Poª.q.3.6.16^{m}./.q.4.1.2^{m}./. Psal.23.co.2./. Psal.32.co.6. Caligo.0. Cœlum.55.

2 Tenebræ triplices, scilicet ignorantiæ, culpæ, & æternæ damnationis, a quibus liberat Christus. Isa.13.fi./. Io.8.lec.2.co.1.

3 Tenebra spiritualis, idest ignorantia, facit tria, sicut & corporalis, scilicet sordes, ocium, & pigritiem. Dioª.4.lec.4.co.1.fi.

4 Peccata dicuntur tenebræ, triplici ratione, scilicet, quia carent lumine rationis, sunt in tenebris, idest in occulto, & ducunt ad tenebras damnationis. Io.13. lec.5.co.3.fi. Creatura.23.25.č. Damnatio.9.42.66. Dies.16. Exorcismus.13. Ieiunium.21. Infernus.1.2. Macula.5. Natiuitas.15. Opus.4. Symbolum.8. Vespere. Visibile.1. Visio.20.

5 Tenebræ dei & nubes quadruplices, scilicet humanitas Christi, species sacramentales, fides, & mali, per quos tenebra operatur. Psal.17.co.16.

6 Tenebræ opponuntur luci priuatiue, non autem contrarie. Ma.q.1.1.5^{m}.

Tenebræ. Accidētaliter.3. Accusatio.28. Actus.186.187. Angelus.55.57. Auditor.1. Baptismus.L. Cōprehendere.4. Contractus.1.2. Deus.147. Diuitiæ.3. Fides.73. Forma.89. Fortitudo.52. Fruitio.2. Generatio.53. Homicidium.2. Ieiuniū.6. Infamia.1. Ira.9. Liber.23. Luminare.4. Magnanimitas.26. Mansuetudo.2. Matrimonium.80.117.122.126. Memoria.0. Missio.1. Modalis.1. Natura.27. Nomen.10. Holocaustum.4. Oppositio.18.21. Peccatum.99. Periurium.5. Pertinatia.1. Potentia.7. Professio.5. Proportio.3. Religio.99. Restitutio.7.9.č. Sacerdos.24. Scriptura.16. Simonia.33. Simpliciter.6. Taurus. Teneri. Tentio. Verbum.18. Virtus.7. Vnitas.13. Vsura.29.133.169.177.

1 TENERI ad aliquid dicitur dupliciter, scilicet per obligationem ad pœnaȝ, & per carentiā finis. Veri.q.23.7.8^{m}. Absoluere.26.

2 Ad impossibile nemo tenetur.22ᵉ.q.79.3.1^{m}./.q.82.3.2^{m}./.q.105.1.3^{m}.

*Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.13.5.ā.3.3^{m}.

Rñº, sicut Duº.283º.

Abstinentia.4. Accusatio.9. Aduocatus.1.2. Aleator.0. Amor.46.119. Anniuersariū. Auditor.1. Baptismus.N. Bellum.6. Benefacere. Bonitas.210. Charitas.72.121. Circuncisio.26. Clericus. Comprehendere.4. Confessio.N. Confessor.1. Cōfirmatio.19. Conscientia.17.19. Conseruatio.13. Contractus. Credere.N. Damnatio.20.č. Dānum.2.č. Debitum.0. Decimæ.1.6.č. Deus.335.č. Diuitiæ.7. Dominium.13. Donuȝ.41. Aedificare.2. Eleemosyna.8.16.č. Episcopus.26.č. Eucharistia.163.167.179. Exactio.5.

3 Ad aliquid tenemur directe, quod per se est in potestate nostra, indirecte vero, quod faciēdo, aliquid quod est in potestate nostra habemus.1.d.48.3.c.

Fama.3.4. Fides.60. Fornicatio.10.12.14. Furtum.8. Ieiunium.18.22.č. Ignorantia.10.33. Illegitimus.4. Inquirere.3. Iuramentum.18. Lex.33. Matrimonium.35.36.40.41.60.61.80.117.126. Medicus.8. Melius.3. Meretrix.6. Mors.12. Necessitas.30.31.33. Negatio.8. Nescire.4. Obedientia.8.29.č. Oblatio.3. Obligatio.0. Officium.4.11. Omissio.15. Operatio.23. Oratio.84. Ordo.101.106.107. Papa.6. Pedagia. Pœna.67.

4 Ad illud proprie dicitur aliquis teneri, quod si non facit, peccat.1.d.48.3.c. Pœnitentia.62.74. Perfectio.65.82.č. Præceptum.60.147. Prædicari.35.36. Prælatio.7. Princeps.27.č. Religio.30.č.62.č. Restitutio.0. Sacerdos.26. Sacrificium.11. Saluari.18. Satisfactio.13.č. Scientia.62.č. Seruitus.8. Simonia.13. Stupor.2.3. Testis.1.č. Tributum.6. Vendere.8. Votum.23. Vsura.218.č. Vxor.12. Zacheus.

Teneritas. Dulcedo.0. Ioannes.13. Lachrymæ. Tenuis.

Teneritudo. Animal.78. Ioannes.13. Teneritas.

Tenor. Professio.3

Tentio. Comprehendere.4. Tenere.

Tenuis. Debilitatio. Paradisus.3.4. Pulsus.1. Teneritas. Vinum.4.

Tepiditas. Feruor. 5. Peccatum. 159.
Ter. Appellare. 4. Consecratio. 20. Encenia. Eucharistia. 179. Tres.
TERTIA dies creationis. 1ª. q. 69. 1. 2. c. principio. Adoptio. 7. Affinitas. 16. Amazones. 1. Amor. 8. Analogia. 3. Aqua. 9. Augmentum. 22. Crucifigi. 1. Dies. 22. Eadem. Eucharistia. 102. Excandescentia. Excomunicatio. 19. Febris. 2. Heresis. 115. Ieiuniu. 26. Innocentius. Lux. 4. Missa. 18. 19. 20. Plantę. 1. Politia. 6. Resurrectio. 41. Tertiana. Terra. 14. Vsura. 165. 124.
TERREBINTHVS quędam arbor est, generatiua resinę, sm Isidorum, quæ in Damasci partibus magna est, & in Grecia est parua. Isa. 6. fi.
Tergere. Manipulus.
TERGIVERSARI, est ab accusatione omnino desistere inordinate. 22ᵉ. q. 68. 3. c. 3ᵐ.
Accusatio. 4. Dorsum. Preuaricator. 2.
Terminari. Terminus.
Terminatiue. Forma. 54. Mutatio. 2.
Terminus. Accidens. 60. Actio. 44. 49. 50. 56. 64. 66. 97. Actus. 22. 28. 37. 195. 196. Agens. 45. 101. Albedo. 1. Alteratio. 5. 6. Ampliatio. Amor. 204. c. Angelus. 9. 83. 125. 126. 456. 487. Anima. 18. 88. Annihilatio. 4. Apponere. 2. Ascendere. 8. Assumere. 3. 6. 12. Augmentū. 8. Auersio. 1. Beatitudo. 0. Bis. Charitas. 76. Circulus. 4. Cognitio. 19. Color. 5. Conceptio. 1. Conclusio. 2. Confinium. Consilium. 4. Contractus. 1. Contemplatio. 24. Contentio. 4. Contrarium. 4. Contritio. 17. Corpus. 10. Creatio. 9. Datio. 5. Determinatio. 0. Deuotio. 11. Deus. 102. Dies. 6. c. Diffinitio. 1. Dimensio. 1. c. Dispositio. 6. Dominium. 1. Esse. 5. Aestimatiua. 3. Eucharistia. 90. c. Ex. Exclusio. 1. Extremu. Facere. 3. Fallacia. 6. Foemina. 4. Fieri. 1. 10. 11. Figura. 1. 2. Finiri. Finis. 11. c. 40. c. 129. Forma. 17. 34. 94. 165. Generatio. T. Gratia. 54. 80. Heresis. 47. 48. Incipere. 3. Indiuiduum. 36. Indiuisibile. 1. Instans. 24. 25. 26. Intellectus. 213. Intentio. 3. Inuestigare. 1. Ioannes. 1. Irascibilis. 2. Iustificatio. 11. 16. 24. 42. Limitatio. Limites. Materia. 38. Matrimonium. 89. Medium. 3. Mensura. 19. Merces. 4. Misericordia. 8. 28. Mors. 14. Motus. T. Mutatio. 0. Mutatum. Natiuitas. 3. Natura. 17. 22. Negatio. 7. 8. Numerus. 12. 18. 21. 22. Obiectum. 8. 10. Omnis. 4. Operatio. 9. 13. 14. Orizon. 1. Passio. 45. 56. 66. 129. Pax. 5. Per. 2. Perfectio. 28. Physica. 5. Pollutio. 3. Possibile. 4. 5. Po^a. 26. 49. 59. Predestinatio. 47. Predicari. 35. 36. Principiatu. 1. Processio. 6. 15. Proportio. 12. Psalmus. 7. Fuer. 15. Puritas. 2. Quando. 2. Quia. Raptus. 9. Ratio. 34. 57. Reduplicatio. 6. Relatio. 7. 26. 27. 28. Rōm. 4. 8. Religio. 63. Restitutio. 15. Resurrectio. 5. Se. Significatio. 2. Spirituale. 9. Successio. 2. Tēpus. 15. 32. Terminatiue. Transire. 0. Tristitia. 6. Verbū. 35. Via. 9. c. Virtus. 37. 45. 211. 270 Vocatio. 3. Vsura. 100. 157. c. Vti. 12. c. Christus. 30.
TERNARIVS numerus, est numerus perfectus, 22ᵉ. q. 70. 2. c. / 3ª. q. 53. 2. c. / He. 4. co. 3.
Tres. Trinarius.

1 TERRA est in medio totius mundi, licet Pythagorici dixerint, ignem esse in medio. Ce. 2. lec. 20 / 26. 0 / 1. Mete. trac. 4. c°. 1. co. 4 / Psal. 3. co. 1. fi.

2 Terram esse inanimatam, multipliciter probatur, contra rationes Alexandri sequentis errores gentilium, qui attribuebant terrę cultum deitatis. Ce. 2. lc. 18. fi. Abraham. 17. Adā. 92. Aer. 3. 10. Amor. 58. 194. Angelus. 147. Anima. 34. Animal. 10. c. 19. 20. 42. Apostoli. 37. Aqua. 7. Argentum. 1. Ascendere. 8. Baptismus. 23. Bethleē. Cerēus. 1. Cete. 14. Coetus. Chiliastę. Cimeteriu. Corpus. 35. Dęmon. 115. 121. Descendere. 13. Ecclesia. 16. Eucharistia. 160. Flumē. 2. Fortitudo. 41.

3 Non est possibile, aliam esse terram, pręter istam. Et eadē ratio est, de aliis partibus mundi. 1ª. q. 47. 3. 3ᵐ. Grando. Hierusalem. 2. Infernus. 4. Iudęi. 6. Iudiciu. 81. Iustificatio. 16. Limus. Luna. 8. Manichęus. 2. Mansuetudo. 9. Mare. 3. Materia. 14. Motus. 36. Offuscatio. Paradisus. 0. Physica. 4. Plumbum. Pluuia. 0. Primitię. 3. Puluis. 2. Radix. 1. Reptile. 0. Sal. Salsedo. Seruitus. 9. Stella. 7. Talpa. Tempus. 29. Terręmotus. 0. Terręstris.

4 Terra quadruplex debet habitari, scilicet patrię, per desiderium: conscientię, per discussionem: ecclesię, per cōfessionem fidei & vnitatē: & carnis, per virtutes. Psal. 36. co. 2. Vapor. 1. Velox. 1. Vermis. 1. Vespertilio. Vnctio. 38. Vsura. 202. 203. 204. 215. 219. 294.

5 Patria coelestis, dicitur terra, ratione firmitatis, & illuminationis a sole. i. a deo. Psal. 36. co. 6 / 24.

6 QVANTITAS. Quantitas terrę a superficie eius vsq; ad centrū eius, sciri potest naturaliter. Opus. 10. ar. 42 / Opus. 11. ar. 25 / Opus. 53. 14ᵐ.

7 Tota terra, non habet sensibilē q̄titatem, respectu supremę sphęrę, respectu cuius, est vt cētrū. 3. c°. 57. 2ᵐ. / Opus. 9. q. 98 / Met. 4. lec. 9. fi / 1. Mete. c°. 3. co. 4. Dies. 22. 25. Elephas. 4. Fortitudo. 41.

8 Quantitas montium, nihil est, in comparatione quantitatis terræ, sicut pilus in sphęra. Ce. 2. lec. 27. co. 2.

9 Longitudo terræ, est ab oriente in occidens, quia est maior distantia, quā a septentrione ad meridiem, quæ est latitudo eius. Iob. 38. co. 5. fi.
Luciditas. 2. Maledicere. 4. Mare. 3.

10 Rotunditas terrę, secundum antiquos, est stadioru. 400000. Secundum modernos vero, est. 180000. Sol autem, est. 160. maior terra. Ce. 2. fi.
Vapor. 1. Velox. 1.

11 Terra est immobilis, & rotūda, seu sphęrica. Ce. 2. lec. 20. vsq; fi.

12 Oppositum videtur dicere a simili, quo ad mobilitatē. Ma. q. 16. 9. 7ᵐ. / fi.
P R fi°. Dubio. 11 52°.

13 Astrologus demonstrat terram esse rotundam, per eclipsim solis, & lunę: naturalis vero per motum grauium ad centrum. 1ª. q. 1. 1. 2ᵐ. / 12ᵉ. q. 54. 2. 2ᵐ. / 2. d. 24. q. 2. 2. 5ᵐ. / Phy. 2. lec. 3. fi / Post^x. lec. 41. fi.

14 Per opus ornatus tertię diei creationis, aufertur duplex infermitas terrę, scilicet coopertio per aquas, & defectus plantarum. 1ª. q. 66. 1. 0 / q. 69. 2. c.

15 Terra sicut dicitur inanis & vacua, quia deerat ei duplex pulchritudo, scilicet vna quam habet ex hoc q̄ est aquis discooperta, alia quam habet ex hoc q̄ est ornata herbis & plantis, ita eius formationē expressit scriptura per hoc q̄ dicit, & appareat arida. 1ª. q. 66. 1. c. 1ᵐ. / 5ᵐ. / q. 67. 4. c / q. 68. 3. c / q. 69. 1. c. 1ᵐ. / 2. c / q. 74. 3. 4ᵐ / 2. d. 12. L. 3ᵐ. / 3. 4. c°. 13. fi / Po^a. q. 3. 6. 16ᵐ. / q. 4. 1. c. 2ᵐ / 7ᵐ / Spiritu. 1. 4ᵐ. / Psal. 23. co. 24 / Psal. 32. co. 6.

16 * Terræ interiora, in ęstate sunt frigidiora, propter hoc quod caliditas aeris, frigiditatem terrę circunstat, & ideo frigiditas congregatur interius: econtrario, hyeme, circunstante frigore, calor qui fuerat estate in terra, a circunstante frigore, ad interiora impellitur. Quo fit vt fontes, ęstate calescente frigescant, hyeme autem calescant. 1. Met. tract. 3. c°. 2. co. 9.
Terrasancta. Hierusalem. Votum. 41.

1 TERRAEMOTVS causatur principaliter a deo, secundario autem a vento impellente alium ventum

intra terram. Ideo non potest esse simul in tota terra, sed per ducenta milliaria ad plus, & per quadraginta dies, & q̃q; per aunum. Et euaporat sole subtiliante. Psal. 12. co. 6. 9. 2. Meteor. trac. 3. c°. 2. & 3. / multa.

2 In terræmotu terra videtur tremere, quia non mouetur tota terra, nec de loco ad locum, sed in se. Iob. 38. co. 4. Psal. 17. co. 6.

3 Et fit sepe in locis cauernosis, iuxta mare, quia vnda maris per frigus claudit poros terre, & impellit vapores & includit interius. ps. 17. co. 9.

4 Tranquillitas ventorum, est ante terræmotum. Sed post eum, flant, quia exeunt de terra. Psal. 17. co. 9. / 2. Meteor. trac. 3. c°. 2. co. 4.

5 *Sed cõtrarium patet ad sensum: vt. s. flantibus ventis, fiant terræmotus. Rñº quod hoc non est irrõnabile, secundum Arist. Quia tota exhalatio nõ colligitur in vno loco, nec vento, sed diuiditur in plures ventos, & ita exhalatio talis, partim potest exire foras, & ex ea fieri possunt venti, partim vero manere intus, & ex hac fieri terremotus. Si ergo contingat alteram partem exhalationis propelli ad terram, altera remanente in aere, tunc fit ventus existente terremotu, sed tales terræmotus, sunt minores & debiles, quia causa eorum. s. exhalatio, est diuisa. 2°. Met. trac. 9. c°. 2. co. 4.

6 In terræmotu vapor continue exit de terra. Ideo animalia que portant caput iuxta terram, inficiũtur, quia vapor ille venenosus est. Psal, 17, co, 9.
Generatio. 15. Vapor. 2.

7 *Neque aqua (vt dixit Democri.) neq; terra, possunt esse causa terremotus, sed spiritus. i. exhalatio sicca, manens intra terrã, & mota cũ violẽtia vt feratur extra. Quia terra est corpus grauissimum & non mouetur, nisi a corpore quod potest facere magnam violentiam, quod potest exhalatio sicca, cũ maxime sit motiua. 2. Meteor. c. 2. trac. 3. co. 3.

8 *Neq; æstate, neq; hyeme, sed frequentius autũno & vere fiunt terremotus, & pluuiosis ac æstuosis temporibus. Quia his cõmuniter generantur exhalationes: illis vero, & si generentur, vel extinguuntur a frigore in hyeme, vel estate, a ferti callido exterminantur, vel pellitur ad oppositum / Ibidem. co. 7.

9 Terremotus secundum Senecam, diuisit Siciliã a Calabria: & Hispaniam ab Africa. Psal. 19. co. 9.
Terrenascentia. Sacrificium. 34.
Terrenum. Abiectus. Afflictio. Amor. 61. Aqua. 5. Arra. 3. Charitas. 90. 113. Cete. 2. Energuminus. 2. Felicitas. 7. Iudicium. 49. Lex. 137. Luctus. 2. Manicheus. 2. Meretrix. 2. Negatio. 2. Paradisus. o. Pax. 11. Peccatum. 186. Princeps. 2. Ratio. 38. 49. Sandalia. Sapientia. 10. Sors. 5. Stultitia. 4. 5. 6. Terrestris. Verbum. 74. Vespertilio. Christus. 90.
Terreri. Magi. 6. Terror.
Terrestris. Anima. 134. Animal. 12. 13. Ascendere. 17. Cete. 2. Energuminus. 2. Helias. 4. Ignis. 2. 5. Incontinentia. 5. Mansuetudo. 9. Paradisus. o. Piscis. 2. Plũblũ. Purgatio. 9. Reptile. 2. Terrenũ. Trãsfigura°.
Terreum. Altare. 1. 2. Terrenum. Terrestris.
Terribilis. Aduentus. 10. Continẽtia. 11. Dubitatio. 1. Fortitudo. 10. Inconstantia. 2. Prophetia. 45.
Terror. Angelus. 453. 455.

1 TERTVLLIANVS hereticus dixit, q̃ anima rationalis, habet figuram corpoream, & membra corporea, sicut habet corpus. 2. d. 30. q. 2. 1. c. co. 1. fi. / Ro. 7. lec. 4. co. 1. / 2ª. Cor. 4. co. 10. 11.

2 Error eius, q̃ anima crescit, crescente corpore, sed nõ minuitur. 2. d. 30. q. 2. 1. c. co. 1. fi.

3 Heresis eius, & Vadrianorum, siue Anthropomorphitarum, qui figurant deum, corporalibus lineamentis. 22ª. q. 188. 5. c. / 3. 1. c°. 10. fi. / Spiritu. 5. 6.

1 TESTAMENTVM proprie, est percipiende hereditatis institutio filiis a patre. Ideo primo pertinet ad promissiones, secundo ad mandata, que se habent sicut via ad consequendam hereditatem promissam. 3ª. q. 78. 3. 3m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 2. q. 3. 1m. Adoratio. 20. Alę. Angelus 447. 568. Arca. o. Cerimonia. 5. c. Clauis. 9. Episus. 30. Eucharistia. 11. 80. 170. 171. Festum. 2. c. Fides. 104. Heresis. 42. 63. 64. 100. Intestatus. Ioannes. 1. 2. Irregularitas. Legitimatio. 3. Missio. 30. 37. Prophetia. 81. 92. 93. Scriptura. 12. Testari. Vsura. 143. 176.

2 Testamentum dicitur dupliciter. s. quodlibet pactum testibus confirmatum, & dispositio hereditatis percipiende, non confirmata, nisi per mortem. 1ª. Cor. 11. lec. 6. co. 3. / Gal. 4. co. 19.

3 DEI. / Testamentum dei est pactum initũ cũ deo, in lege, & baptismo. Psal. 43. co. 7. Ala. Apparere. 4 Fauus. Fœmina. 1. Ieiunium. 18. 21. Lex. o. Liber. 16. 25. 29. Mansuetudo. 10. Mediator. 1. Musica. 1. Paulus. 30. Preceptum. 38.

4 Testamentum dei quincuplex. s. pactuз dei, lex noua, veritas testata, testatio mentis. i. manifestatio, vel certitudo, & placitum. i. causa. Testimonia vero dei, sunt omnis promissio dei, vel lex vetus, & omne quod sumitur a re extranea, ad faciendam fidem. Psal. 24. co. 6. Regnum. 6.

5 NOVVM. 4. / Nouum testamentum, est finis veteris testamenti. Psal. 39. prinº. Acultus. 8. Adoratio. 7. 20. Angelus. 447. 568. Apostoli. 4. Arca. o. Cerimonia. 5. c. Cidaris. Dispensatio. 14. Ecclesia. 6. Eps. 27. 30. Euangelium. o. Eucharistia. 11. 18. 170. 171.

6 Omni tempore, fuerunt aliqui pertinentes ad nouum testamentum. 12ª. q. 106. 3. 2m.
Fœminalia. Fides. 104. Figura. 12. 13.

7 Omnes quibus data fuit lex gratie, pertinẽt ad testamentum nouũ. 12ª. q. 106. 1. 3m. / q. 107. 1. 2m. / 3m. / 22ª. q. 108. 1. 3m. / 3ª. q. 8. 3. 3m. / 3. d. 40. arti. 4. q. 1. 1m. / q. 2. 2m. / Io. 13. lec. 7 co. 2. fi.
Immolari. Irregularitas. Lectoratus. 5.

8 Status noui testamenti, prefiguratus est in generali, per statum veteris testamenti, non autem referendo singula singulis. 4. d. 43. ar. 3. q. 2. 3m.
Lex. o. Lotio. Meritum. 110. Minister. 1. 2. 3. 4. Mitra. Organum. 2. c. Pater. 4. Paulus. 30.

9 Que fiebant in veteri testamẽto, imperfecte representabant ea que sunt in nouo testamento. 4. d. 24. q. 3. ar. 1. q. 1. c.

10 In nouo testamento, facta est manifestior reuelatio, quã in veteri testamento. Veri. q. 12. 14. 5m.
Preceptum. 38. Primogenitus. 2. Prophetia. 77. 82. 92. 93. Psalmus. 3. Sacrificium. 17. 21. c. 37. c. Septeз. Sterilitas. Templum. 2. c. Tuba. 1. Thurificatio.

11 Omnes homines noui testamenti, cantant canticum nouum, idest mysteria Christi, in veteri autem, canticum vetus, idest talionem, & limbum. Psal. 39. co. 2. Vestis. 3. Christus. 196.

12 In nouo testamento, homines inducuntur ad tria, scз ad confessionem oris, timorem dei, & ad querendam gloriam dei. Psal. 21. co. 15.
Testatio. Episcopus. 27. 30. Pietas. 1. Testamentum. o. Vsura. 143. Testiculi. Timor. 38.
Testificatio. Conscientia. 11. Fides. 1. c. 22. Iuramentum. 8. Testis. o. Votum. 4.
Testimonium. Accusatio. 22. Falsum testimonium. Fides. 70. 85. 136. 137. Furtum. 3. Gloria. 17. Honor. 1. c. Iudei. 4. Iuramentũ. 3. Lex. 6. 115. Mandatuз. 2.

Opprobrium.1.Pœna.56.Testamentum.4.Testificatio.Testis.o.Verecundia.8.Votum.5.63. Vsura.175.

1 **TESTIS** esse, quilibet tenetur ad liberandũ, non autem ad condemnandum, nisi requiratur a suo superiori, & iuridice.i.in manifestis, & de quibus est infamia.22ᵉ.q.70.1.o./.3.3ᵐ.

Accusatio.9.14.22. Admonitio.4.

2 Ad testimoniũ requiruntur duo vel tres testes, & sufficiunt, nisi in epis, presbyteris, diaconibus, & clericis romanę ecclesię, propter sanctitatem, dignitatem, & aduersarios.22ᵉ.q.70.2.o./.quol.4.12.o./.10.8.lec.2.co.3./.He.10.co.14.fi. Conscientia.11.Contestatio. Correctio.12.ẽ.Fides.22.85.136.Fornicatio.6.

3 In testibus requiruntur tria, quæ habuerunt testes nostræ fidei, scʒ dignitas, curiositas, & concordia. Psal.47.co.3.

4 Discordia testium, non aufert efficaciam probationis, nisi sit in circunstantiis, quę variant substantiam facti. 22ᵉ.q.70.2.2ᵐ.

5 Testis debet dicere certum pro certo, & dubium pro dubio. Nec peccat mortaliter errans, pręmissa diligentia.22ᵉ.q.70.4.1ᵐ. Gloria.17.Honor.1.ẽ.Iudęi.4. Iudicium.47.65.Iuramentum.2.3.8.14.

6 Clericus non potest iuste cogi, vt sit testis in causa sanguinis, quia non conuenit ei, cooperari, ad occisionem hominis.22ᵉ.q.70.1.3ᵐ.

Lex.110.Legitimatio.3.Mãdatum.2.Peccatũ.183.

7 Testis repellitur quadrupliciter, scʒ primo propter culpam: vt infideles, infames, & rei publico crimine, qui etiam accusare non possunt. Secundo propter defectum rationis: vt pueri, amentes, & mulieres. Tertio propter affectum: vt inimici, coniuncti, & domestici. Quarto propter conditiones, vt serui, & pauperes, & quibus imperari potest, de quibus probabile est, q̃ de facili possunt induci ad testimonium ferendum contra veritatem.22ᵉ.q.70.3.o.

8 Falsum testimonium habet triplicem deformitatem, scilicet periurii, iniustitię, & mendacii. Ideo est peccatũ mortale ex prima & secunda deformitate, non autem ex tertia.22ᵉ.q.70.4.o.

Pœna.56.Pietas.1.

9 Per prohibitionem falsi testimonii, prohibetur omne mendacium.3.d.37.ar.2.q.1.2ᵐ.

Pręceptum.135.

10 Per prohibitionẽ falsi testimonii, prohibentur oĩa peccata locutionis.22ᵉ.q.122.6.2ᵐ. Prophetia.28.

11 Falsi testes contra iustos, sunt falsi doctores, & adulatores.Psal.26.fi.

Raptus.18.Resurrectio.47.

12 Testes accipiunt, nõ quasi pretium testimonii, sed quasi stipendium laboris, expensas ab vtraq; parte, vel ab inducente.22ᵉ.q.71.4.3ᵐ.

Ritus.Simonia.13.Suspicio.6.Testamentum.8.

13 Deus dat testimonium quadrupliciter, scilicet per scripturas, inspirationes, miracula & homines. Psal.49.co.5.

14 Testes fuerunt adhibiti ad scripturam, sicut fit in priuilegiis, & non ad accessum vxoris prophetę. Et etiam si ad hoc fuissent adducti, non esset magis contra honestatem, vt videtur, quã factuʒ de fornicatione Osee. Isa.8.lec.1.fi.Testificatio.Testimonium. Thomas.2. Transfiguratio.2.Votum.4.5.63.

TETRAGRAMMATON est nomen proprium Dei, impositum ad significandum substantiaʒ Dei, vt est incõmunicabilis. 1ᵃ.q.13.9.c.fi./.11.1ᵐ.

Textus.Vsura.188.

1 **THALES** fuit primus inter septem sapientes, quorum nomina & tempora ponuntur, & solus tractauit de naturalibus. Met.lec.4.co.3./.Anima.lec.4.co.2./.Lec.12.fi.

Diogenes.Tribulatio.14.

2 Thales & Anaxagoras dicti sunt sapientes, non autẽ prudentes, quia non curabant de humanis. Ideo Thales fuit derisus a vetula. Ethi.6.lec.6.fi.

Thalmud.Fabula.2.Iudęi.23.24.

THAMAR non excusatur a peccato, nec Iudas fornicans cum ea.22ᵉ.q.154.2.3ᵐ./.4.d.33.q.1.art.3.q.2.1ᵐ./.q.3.c./.Ma.q.15.1.6ᵐ.

Mendacium.15.

Theaste.Nomen.37.

Theatrum.Cantus.4.Persona.1.Theologia.44.

Thebanus.Socrates.1.

Thelesis.Christus.153.

THELONEVS est licitus, si fit autoritate principis, ad vtilitatem cõmunem, & moderatus.4.d.16.q.4.ã.2.q.3.c.fi.Matthæus.1.Pœnitentia.Tributum.o.

Theodoricus.Ioannes.19.Processio.49.

Theodorus.Assumere.40.Heresis.100.

1 **THEODOSIVS** Augustus, misit ad Ioannem, in Aegypti heremo prophetaʒ famosuʒ, & certissimum victorię nuncium accepit.22ᵉ.q.174.6.3ᵐ.

2 Theodosius senior tantę reuerentiæ fuit ad ecclesiam: vt beato Ambrosio prohibente eidem ingressum ecclesiæ, non fuerit ausus ecclesiam intrare, quin potius excõmunicauit eum, quia consensit in necem multitudinis thessalonicę, eo q̃ suum iudicẽ occidissent. Quod totum princeps catholicus patienter tulit. Et tandem durissime reprehẽsus ab ipso, publicam prius egit pœnitentiam, quã publicum haberet ecclesię ingressum. Opus.20.liᵒ.3.cᵒ.17.

1 **THEOLOGIA** est doctrina necessaria homini, pręter scientias naturaliter inuentas ab eo. 1ᵃ.q.1.1.o./.22ᵉ.q.2.3.4.o./.1.prolo.1.o./.p̃.1.cᵒ.4.6./.Veri.q.14.11.o.

Disputatio.o.Docere.4.9.10.Doctor.o.Doctrina.o.Episcopus.21.

2 Cum finis vltimus sit supra cognitionem naturę, inclinatio in finem quæ fit in nobis per virtutes theologicas, non potest per naturalem rationem cognosci, sed per reuelationem diuinam. Et ideo dicuntur theologicę, quia diuino sermone sunt nobis manifestatę. Vnde philosophi nihil de eis cognouerunt.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c.fi. Fides.3.4.39.62.78.87.Intellectus.71.

3 Theologia est sapientia.1ᵃ.q.1.6.o./.1.prolo.3.o./.2.prolo.principio./.p̃.2.cᵒ.4.fi.

Iuristę.o.Metaphora.o.Paulus.24.

4 Theologia est sapiẽtia, scientia, intellectus, caput, principalis, & ordinatrix omniuʒ scientiaꝝ.1.prolo.3.c.fi.

Possessio.2.Scriptura.o.

5 Theologia est velut quædam impressio diuinæ scientiæ, quę est vna, & simplex omnium.1ᵃ.q.1.3.2ᵐ.

6 Theologia est scientia nobis diuinitus reuelata. 1ᵃ.q.1.2.2ᵐ./.22ᵉ.q.188.8.c.fi./.1.prolo.3.q.2.1ᵐ.

Sensus.37.ẽ.Virtus.Th.

7 Immo theologia est scientia acquisita per studium, laborem, & motum intellectus, scilicet per incipientium eruditionem, prouectorum instructionem, & impedimentorum euitationeʒ. 1ᵃ.prolo.o./.1.prolo.q.1.3.c.

P Rĩᵒ.Dnᵒ.1153ᵒ.

8 Theologia est scientia, procedens ex principiis per se notis in scientia superiori, scilicet dei & beatorum.1ᵃ.q.1.2.o./.6.1ᵐ./.2ᵐ./. 22ᵉ.q.1.5.2ᵐ./.1. prolo.3. o./. Veri.q.14.9.3ᵐ./.Trin.6.o.

9 Theologia est vna scientia, 1ᵃ.q.1.3.4.o./.1.prolo.2.o./.3.4.c./.5.2ᵐ.

10 Theologia est scientia practica, sed magis & principalius speculatiua. 1ª.q.1.4.o./.5.c./.1.prolo.ar.3.q.1.o.

11 Theologia est scientia argumētatiua. Et maxime proprium eius est, arguere ex autoritate sacrę quidem scripturę proprie & ex necessitate, aliorum vero sanctorum probabiliter, philosophorum autem, quasi extraneę, rationibus vero naturalis rationis ad aliquā manifestationem, non autem ad probandam fidem. 1ª.q.1.8.o./.1.prolo.5.o./.Trin.5.7.o.

12 Theologia disputat contra negantes, si aliquid de sacra scriptura concedant, soluēdo tantum rationes eorum. 1ª.q.1.8.c.

13 Modus eius est relatiuus, oratiuus, narratiuus, cōminatorius, promissorius, & preceptiuus. 1.prolo.5.o.

14 Modus in theologia, est artificialissimus, quia est maxime congruus materię eius. 1.prolo.5.1m.

15 DE QVIBVS./. Deus est subiectum theologię. 1ª.q.1.7.o./.1.prolo.4.1m.

16 Immo ens diuinum reuelabile, est subiectum theologię. 1ª.q.1.2m./.3.c.2m./.4.c./.1.prolo.4.o.
 ꝑ R ñº. Duº. 1154º.

17 Deum esse subiectum theologię, verum est, cum formalis ratio obiecti in theologia sit a deo. Et tale verū est subiectum. Aliud vero de iis quę materialia sunt in subiecto, intelligi potest, & nō id dicendum esse subiectum dicimus, nisi forte per accidens. Sed diximus alibi id esse subiectum, quia reuerētię doctoꝝ qui talia dixerunt, in aliquo derogare oderimus. Opus.72.q.1.

18 Theologia non tractat de deo & de creaturis æqualiter, sed de deo principaliter, de creaturis autem, vt referuntur ad deum, vt ad principium vel finem. 1ª.q.1.3.1m./.7.c./.2.prolo.prinº./.ꝙ.2.cº.4.

19 Theologia nō est de angelis, nec de aliis creaturis, vt de subiecto, sed ad manifestationem subiecti. Trin.10.3m./.8m.

20 Theologia principalius agit de diuinis, quā de actibus humanis, de quibus agit, secundum ꝙ per eos homo ordinatur ad perfectam dei cognitionē. 1ª.q.1.4.c.fi. Circunstātia.29. Fides.78. Homo.36. Intellectus.31. Iuristę.o. Sapientia.34.

21 Theologia considerat actus humanos tripliciter. s. primo vt per eos homo ad beatitudinem ordinatur, secundo vt in eis est bonum & malum melius & peius, tertio vt sunt meritorii. 12ę.q.2.7.c.3m. Virtus.T.

22 Theologia non tractat principaliter de singularibus, sed vt sunt in exemplum vitę, & in cōmendationem virorum, per quos nobis reuelata est. 1ª.q.1.2.2m./.1.prolo.3.q.1.2.1m.
 Vsura.1.5.14.21.30.44.81.82.116.120.

23 Ad ea quæ cōsiderantur de deo in theologia, vtimur effectibus eius. s. naturę vel gratię, loco diffinitionis, quia de deo nō possumus scire quid est. 1ª.q.1.7.1m.q.2.2.2m./.q.3.prinº./.q.12.12.c.3m./.13.1m./.q.13.8.2m./.ꝙ.1.cº.3.co.1./.41.32.fi./.Ro.lec.6.co.5.

24 Finis theologię inquantum est practica, est beatitudo æterna. 1ª.q.1.4.c.fi./.5.c.

25 Finis theologię vltimus, est contemplatio primę veritatis in patria. 1ª.q.1.4.c.fi./.5.c./.1.prolo.3.c.1m.

26 COMPARATIO./. Theologia est perfecta & sufficiens, ad omnem perfectionem humanam, propter efficaciam diuini luminis. 1.prolo.3.c.

27 Theologia illuminat intellectū, nutrit & roborat animam, & mouet affectum, alię vero scientiæ illumināt tantum. He.5.lec.2.co.2.fi.

28 Theologia tractat, de consideratis in diuersis scientiis physicis. 1ª.q.1.3.2m./.4.c. Apostoli.1.

29 Theologia inquantum est principalis omnium scientiarum, aliquid in se habet, de omnibus scientiis. Ideo non solum res, sed etiā nominum significationes pertractat. 1.d.22.I.prinº. Cognitio.67.68.

30 Theologia imperat oībus scientiis, quasi principalis, & vtitur oībus in obsequium sui, quasi vsualis. 1.plo.1.c.

31 Theologia est dignior cęteris scientiis. 1ª.q.1.5.o./.ꝙ.2.cº.4.fi.
 Immo metaphysica est dignior cęteris scientiis, cum sit ordinatiua aliaꝝ scientiarum. 2.d.3.q.3.2.c./.d.24.q.2.2.4m./.ꝙ.3.cº.25.8m./. Ethi.6.lec.6. principio./. Met.co.1.2.
 Immo logica est dignior cęteris scientiis, cum sit ars artium. Postᵉ.prinº. ꝑ R ñº. Duº.1155º.

32 Theologia est dignior cęteris scientiis, proper nobilitatem materię, certitudinem, & altiorem finem. 1ª.q.1.5.o./.ꝙ.2.cº.4.fi.

33 Theologia non accipit aliquid ab aliis scientiis, vt a superioribus, sed vtitur eis vt inferioribus, ꝓpter nos. 1ª.q.1.5.2m./.8.c./.ꝙ.2.cº.4.fi.

34 Theologia non probat principia, aliarum scientiarum, sed iudicat de eis, & reprobat quicquid eius veritati repugnat. 1ª.q.1.6.2m. Deus.159.c. Fides.3.4. Fiducia.8. Ordo.42. Poetica.1.

35 Theologia non accipit principia sua, nec supponit ea ab aliqua scientia humana, sed accipit ea immediate a deo. 1ª.q.1.5.2m./.6.1m./.1.prolo.1.c.1m./.2.c./.ꝙ.2.cº.4./.Trin.6.c./.20.o.

36 Theologia est de rebus, secundum ꝙ cognoscuntur lumine reuelationis diuinæ: metaphysica vero, secundum ꝙ cognoscuntur lumine rationis. 1ª.q.1.1.2m. Possessio.2.

37 Theologia est de omnibus, non in cōmuni, vt metaphysica, sed secundum proprias rationes. 1. prolo.2.c.

38 Philosophi considerant creaturas, vt sunt in propriis naturis, ideo proprias causas & passiones inquirunt: theologia vero, vt exierunt a primo principio, & vt ordinantur in vltimum finem, scilicet in deum. 2.prolo.prinº./.ꝙ.2.cº.4.

39 Philosophia primo tractat de creaturis, & vltimo de deo, sed theologia econuerso. ꝙ.2.cº.4.fi.

40 Theologia sacra, differt secundum genus, a theologia naturali, idest a metaphysica. 1ª.q.1.1.2m.

41 Oppositum videtur dicere. 12ę.q.54.1.1m.
 ꝑ Duº.1156º. R ñº, sicut Duº.1110º.

42 Theologia est magis diuina, & magis sapientia, quā metaphysica. 1ª.q.1.6.c./.1.prolo.3.c. Sapientia.21.c.

43 Theologia vię, subalternatur theologię beatorum. 1ª.q.1.2.c.1m./.Trin.6.5./.7m.

44 Theologia gentilium triplex, scilicet ciuilis, fabularis, & naturalis. Prima est sacerdotum in templis: secunda poetarum in theatris: tertia vero philosophoꝝ in mundo. Ro.lec.7.fi.

TEOPHRASTVS secundum aliquos, fecit librū de lineis indiuisibilibus. Ce.3.lec.3.co.1.
 Theologia. Cultus.5. Eusebia. Latria.o.
 Theorochos. Maria.34.

1 THESAVRVS./. Diuitię effusę, nō sunt thesaurus, sed tantum diuitię congregatę in vno. Col.2.co.2.

2 Thesaurus licite possidetur ab ecclesia. Io.13.lec.5.co.1. Bonitas.204. Credere.6. Phantasia.2. Gazophylatium.1. Lex.46. Memoria.1.10. Restitutio.16. Timotheus. Paulus.25. Thocos. Vsura.183.c. Tholetanum. Donatus.

1 THOMAS ante passionem Christi, fuit cęteris apostolis debilior, sed postea fortior, quia solus percurrit orbem terrarum. Io.11.lec.3.fi.

2 Et iubetur tangere Christū, vt sit testis resurrectionis eius, licet crederet solo affectu, Magdalena vero pro-

hibetur, quia mulier erat. 3ª. q. 54. 4. 2m. / q. 55. 6. 3m. / 3. d. 21. q. 2. ar. 4. q. 3. 3m.

3 Thomas aliud vidit, aliud credidit. 22ᵉ. q. 1. 4. 1m. / 3ª. q. 55. 5. 3m. / 3. d. 21. q. 2. 3. 2m. / He. 11. lec. 1. fi.

4 Thomas petijt pœnam sui percussoris, propter Deus, non autem ex zelo vindictę. Virt. q. 2. 8. 14m.

5 Thomas Cantuariensis, sustinuit scandalum publicus, vt occurreret maiori periculo. s. libertatis ecclesiæ, ✱ & repetiit res ecclesiarum, cum scandalo regis. 22ᵉ. q. 43. 8. b. 4. d. 38. q. 2. ar. 4. q. 3. b. 1. / 5m. Pręlatus. 27. Turus. Fornicatio. 11.

1 THVRIFICATIO nō cessauit in nouo testamento, quia significat deuotionem orationis, non vt futuram, nec vt effectum eius, sed vt semper habendam. 3ª. q. 83. 5. 2m. / 3. d. 37. ar. 5. q. 3. 1m. / 4. d. 1. q. 2. ar. 5. q. 1. 3m. / d. 11. q. 2. ar. 2. q. 3. 7m. Oratio. 49. Sacrificium. 34.

2 Vtimur thurificatione, non ex statuto legis veteris, sed ecclesię, ad reuerentiam eucharistię, & ad repræsentationem effectus gratię: ideo primo fit altari, quod significat Christum, secundo omni homini per ordines, quia gratia deriuatur a Christo ad fideles, officio ministrorum. 3ª. q. 83. 5. 2m. Thus. o.

1 THVS offerebatur in sacrificiis veteris legis, ad significationem deuotionis necessarię offerentibus, & bonę famę, quia pingue & odoriferus est. 12ᵉ. q. 101. 3. 14m. Thurificatio. o.

2 Nec ponebatur in sacrificio zelotypię, quia non procedebat ex deuotione, sed magis ex suspicione. 12ᵉ. q. 102. 3. 14m. Tibia. Elephas. 7. Musica. 1. Tyberius. Imperator. 7. Raptus. 13. Tiburtinus. Imperator. 5. Tigris. Flumen. 2.

TIMIDITAS est peccatum, leuius intemperantia, ratione peccantis, triplici ratione & obiecti siue materiæ necessarioris. s. quia timidus est minus compos suæ mentis, & peccatum eius est minus voluntarium dupliciter. s. cum principium eius sit ab exteriori impellente, atq; minus circa singularia, & minus de facili potest contra timiditates remedius adhiberi. 22ᵉ. q. 142. 3. o. / Ethi. 2. lec. 22. co. 1. 2. Fortitudo. 15. Misericordia. 20. Timor. o. Timocratia. Principatus.

1 TIMOR inter cęteros animę motus, post tristitiam, magis obtinet rationes passionis, & est specialis passio. 12ᵉ. q. 41. 1. 2. o. Admiratio. 4. Coactio. 1. Concupiscentia. 4. Datio. 16. Formido. Fortitudo. 4. 10. 11. 15. 24. Fundamentum. 3.

2 Timor in communi, est desiderium, idest motus appetitus, secundum fistolem mouens. 3. d. 34. q. 2. ar. 1. q. 1. o. Honor. 30. 32.

3 Timor est amor causaliter, non autem essentialiter. 3 d. 34. q. 2. ar. 1. q. 3. 3m. Ioseph. 3. Matrimonium. 38. Metus.

4 Timor est tristitia, non quidem essentialiter, sed ratione obiecti tristantis si sit pręsens. 12ᵉ. q. 41. 1. 3m. Passio. 40. 41. 42.

5 Timor eorum quę sunt sub homine, pertinet ad infirmitatem hominis, non autem timor Dei, sed est maxime perfectionis. 3. d. 34. q. 2. ar. 1. q. 2. 3m. Pręceptum. 115. Stupor. 2. Tremor. Trepidatio. Verecundia. 3.

6 Timor non est virtus theologica, qa non habet Deus pro principali obiecto, sicut amor, sed malum. 22ᵉ. q. 19. 9. 2m. / 3m. / 3. d. 23. q. 1. 5. 1m. / Virt. q. 1. 12. 11m.

7 SVBIECTVM / Timor pertinet ad appetitum sensitiuum. 12ᵉ. q. 41. 1. c. / 22ᵉ. q. 7. 1. c. Animal. 66. Cor. 13. Defectus. 16.

8 Timor nullo modo est in concupiscibili, sed in irascibili. 12ᵉ. q. 23. 1. c. / q. 41. 2. 3m. / q. 42. 3. 2m. / q. 43. 2. 3m. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. fi. / Ma. q. 11. 2. 6m. / Anima. 3. lec. 14. co. 2. fi.

9 Vis appetitiua perficitur contra concupiscentiam inordinatam delectabilium, dono timoris: ideo timor correspondet temperantię. 12ᵉ. q. 68. 4. c. fi. / 1m. / 4m. / 22ᵉ. q. 141. 1. 3m.

10 Decertantes non timent propter potentiam decertandi, sed propter defectum eius. 12ᵉ. q. 43. 2. 3m. Dæmon. 35.

11 Decapitandi non timent, quia non habent spem euadendi, quæ requiritur ad timorem. 12ᵉ. q. 42. 2. c. fi. / q. 43. 2. c. 2m. / 3ª. q. 15. 7. c.

12 Timor nullo modo est in Deo, quia Deus non habet superiorem. 22ᵉ. q. 19. 11. 2m. / 5̄. 1. cº. 89. 8m.

13 Habitus & actus doni timoris, & passio eius, fuit in Christo, secundum ꝙ appetitus eius, refugiebat lęsionem corporis, non autem incertitudo futuri, nec vitium timiditatis actu, nec habitu. 3ª. q. 7. 6. o. / q. 15. 7 o. / 3. d. 15. q. 2. ar. 2. q. 3. o. Desiderium. 8. Ioseph. Iudicium. 30. 88.

14 Timor filialis, est in beatis, quo ad actum reuerendi Deum, non autem quo ad actum timendi separationem a Deo: nec timor seruilis. i. de pœnis, est in eis. 12ᵉ. q. 67. 4. 2m. / 22ᵉ. q. 19. 11. o. / 3. d. 34. q. 2. ar. 3. q. 2. 1m. / q. 4. o. / Veri. q. 26. 8. c. fi. / Virt. q. 4. 4. 2m. / Iob. 26. fi. / Psal. 18. co. 10.

15 Timor est in damnatis, propter successionem pœnarum, non tamen proprie, quia sunt sine spe. 12ᵉ. q. 67. 4. 2m. / 3. d. 31. q. 2. ar. 1. q. 2. 1m. / Psal. 18. co. 9.

16 OBIECTVM / Obiectum timoris, est malum futurum, difficile, cui resisti non potest. 12ᵉ. q. 41. 1. o. / 2. 4. c. / q. 42. 2. 3. 5. c. / q. 43. 1. c. / q. 44. 2. c. 3m. / 22ᵉ. q. 19. 11. c. / q. 123. 3. c. / q. 144. 1. c. / 2. c. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. fi.

17 Timor primo & per se respicit malum, vt proprium obiectum: bonum autem, vt habet respectum ad malum duplex. s. priuans bonum, vel inflictum a bono. 12ᵉ. q. 42. 1. o. / q. 43. 1. 1m.

18 Timor respicit duo, scilicet malum quod refugit, & bonum quod sua virtute potest infligere malum. 12ᵉ. q. 42. 1. c. / q. 43. 1. 1m. / 22ᵉ. q. 19. 1. c. / 3ª. q. 7. 6. o. / Ro. 8. lec. 3. co. 2.

19 Deus timetur, non quidem vt malum, sed quia infligit malus pœnę. 12ᵉ. q. 42. 1. c. / 22ᵉ. q. 19. 1. o. / 9. 2m. / 3. d. 34. q. 2. ar. 2. q. 1. 2m. Agonia. 1. Correctio. 16. Debitus. 15. Diffidentia. Dolor. 44. Erubescentia. Fortitudo. 4. 10. &c. Humilitas. 2. 15. 22.

20 Deus est obiectum timoris, ratione iustitiæ, spei vero ratione misericordiæ. 22ᵉ. q. 19. 1. 2m. / 3. d. 26. q. 2. 1. 4m.

21 Timor est de malo naturę, non autem proprie de malo culpę, nisi ratione exterioris causæ. s. seductionis & huiusmodi. 12ᵉ. q. 42. 2. 3. o. / 22ᵉ. q. 144. 1. c. Magnanimitas. 16. Meritum. 36. Nomen. 84. Ordo. 107. Perseuerantia. 4.

22 Malum naturæ, dupliciter non timetur. s. quando est multum distans, vel quando est ineuitabile. 12ᵉ. q. 42. 2. o. / 6. 2m. Princeps. 11.

23 Insolita, & repentina, maxime timentur, quia videntur esse maiora mala, & minus remediabilia. 12ᵉ. q. 42. 5. o. / q. 48. 3. 3m. Sacrilegium. 8. Segnities. Spes. 60. 61. 62. 63. 65. Verecundia. 3. 4. 12. Virtus. 114. Voluntas. 42.

24 Quæ non habent remedium, quādo sunt in pręsenti, maxime timentur de futuro, non autem si carent re-

medio,dum sunt futura.12^{e}.q.41.6.o.

25 Malum quod timetur, semper est a causa extrinseca. 12^{e}.q.42.3.c.3^{m}./.4.c. Votum.52.Vsura.140.200. 214.215. 216.

26 CAVSA.25.63. Timor vt est a causa extrinseca, idest vt est passio consequens phantasiam mali imminentis,potest timeri,non autem sm quod subest voluntati.12^{e}.q.42.4.o. Amor.165. Angelus.453. Apprehensio.2.Confessio.73.Debitum.15. Dolor.9.44. Fides.2.101.102.

27 Timor oritur ex fuga mali,quę oritur ex desiderio boni : ideo timor dicitur desiderium.12^{e}.q.41.2.3^{m}.

28 Timor perse nascitur ex amore, sed per accidens causat amorez.12^{e}.q.43.1.1^{m}./.22^{e}.q.123. 4.2^{m}./.q.25. 2.c./.q.126.1.c./.q.175.2.3^{m}. Humilitas.15.Lex. 105.Liberalitas.4.Misericordia.20.43.

29 Amor est causa timoris,dispositiue,& materialiter,sed illatiuum mali,est causa timoris effectiue.12^{e}.q.43.1. o./.2.c./.22^{e}.q.19.9.3^{m}./.Psal.18.co.9.

30 Defectus est cā timoris,dispositiue,& mãliter, ex parte timentis,sed ex parte eius q timet,virtus & robur est cā per se,p accidens autez defectus.s.ignorantia,iniustitia, lęsio, vel timor lęsionis. 12^{e}.q. 43.2.o./.Psal.26. co.1. Mors.18.Pręceptum.106.115.Reuelatio.4. Saluari.7.Sapiētia.32.41.42.Supbia.34.Virtus.114.

31 Sensus non apprehendit futurum , sed ex apprehensione pręsentis,animal mouetur instinctu naturali, ad timendum,vel sperandum futura.12^{e}.q.41.1.3^{m}.

32 Timor consequitur desperationem vincendi . 12^{e}. q. 45.3.c. Vsus.14.

33 Mites,& astuti,occultant iram,& nocent improuisos: ideo magis timentur,q̃; acuti : * quia qui habent iraz acutam,non occultant eam, & ideo nocumenta ab illis illata , non ita sunt repentina , quin pręuideantur. 12^{e}.q.42.5.2^{m}.

34 EFFECTVS.46./. Timor causat contractionez caloris,& spirit9s,ab exterioribus ad interiora : sed propter frigus causatum ex imaginatione,refugiunt a corde,& a superioribus ad inferiora: sed ira facit econuerso,propter calorem & subtilitatem spirituum : ideo timor supra fugam & abominationez, addit q̃;dam depressionem animi,propter difficultatem mali : sed ira facit promptos,& audaces ad inuadendum.12^{e}.q.25. 2.c./.q.44.1.3.o./.q.45.4.1^{m}./.3^{m}. Annunciatio.8. Appetitus.75. Audacia.6.13.15.

35 Timor impedit opationez exteriorez, ex parte membrorum,propter defectum caloris,sed confert ei ex parte animę, per solicitudinem, nisi perturbet rationem, propter excessum.12^{e}.q.44.4.o. Baptismus.136. Coactio.1.Confessio.18.Consiliuz.7.Desperatio.10.

36 Timor facit tacere, quia contrariatur formationi vocis.12^{e}.q.44.1.2^{m}. Dolor.9.44.Excessus.2.Experientia.12.13.

37 Timor facit pallere,sed verecundia,rubere: quia obiectum primi , opponitur naturę , & appetitui animali: obiectum autem secundi,opponitur secundo tantum. 22^{e}.q.44.1.3^{m}./.3^{a}.q.72.9.c./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2.c./. Psal.43.co.7./.Ethi.4.lec.17.principio .

38 Timor causat sitim, solutionem ventris, emissionem vrinę,& seminis,propter contractionem ventris,& testiculoruz.12^{e}.q.44.3.1^{m}. Iustificatio.33.34.Iniquefactio. Meritum.36. Passio.95. Pauor. Peccatum. 279. Pœna.90. Pœnitentia. 50.8. Pietas.20. Princeps.11.Pusillanimitas.1.Radix.3.Reuerentia.1.4. Saluari.7.Seruitus.17.18. Spes.44. Temperãtia.11. Tentare.5.Tremor.o.Tristitia.22.

39 Timor Dei, operatur ad vitationem omnis peccati, etiam negligentię.22^{e}.q.54.2.4^{m}.

40 Timor qui est sm rationem,excusat totaliter a peccato,non autem timor inordinatus,sed diminuit peccatum,inq̃tum est inuoluntarius.22^{e}.q.125.4.o.

41 DIVISIO./.Timor duplex.s.naturalis.i.de malo corruptiuo,& non naturalis.i.de malo contristatiuo non repugnante naturę.12^{e}.q.41.3.o.

42 Species timoris sunt sex.s.segnities, erubescentia,verecundia,admiratio,stupor,& agonia.12^{e}.q.41.4.o./. 22^{e}.q.19.2.1^{m}./.3.d.26.q.1.3.c.fi./.d.34.q.2.ar. 1.q. 2.6^{m}./.Veri.q.26.4.7^{m}. Admiratio.4.

43 Quilibet timor habet duos actus.s.actum principalem quem elicit.i.refugere malum,& actum imperatuz. s. facere vel dimittere aliquid.3.d.34.q.2.ar.3.q. 2.3.c. Defectus.16.Solicitudo.o.

44 Timor duplex.s.filialis , & seruilis. 12^{e}.q. 67.4. 2^{m}./. 22^{e}.q.7.1.c./.q.22.2.o./.Virt.q.4.4.2^{m}.

45 Timor quadruplex.s.humanus vel mundanus, seruilis,initialis,& filialis siue sanctus seu castus. 22^{e}.q.19. 2.c./.3.d.34.q.2.ã.1.q.2.o./.Virt.q.2.10.13^{m}./.Psal. 18.co.9./.Psal.21.co.15./.Ro.8.lec.3.co.2.3.

46 Timor & pauor,differunt sm magis & minus: timor enim facit motuz cordis sm stulem , sed pauor quasi immobilitat cor.1 sa.8.lec.2.co.2.

47 COMPARATIO./.Timor & tristitia,habent conuenientiam in malo:sed differunt,quia primum est de futuro & arduo,secundum autem de præsenti & absolute.12^{e}.q.42.3.2^{m}./.3^{a}.q.15.7.c. Amor.178.Audacia.6.13.8.Concupiscentia.4.

48 Timor magis respicit rationem difficilis,q̃; spes. 12^{e}.q. 44.2.3^{m}. Diffidentia.

49 Ea quę augent spem, diminuunt timorem , vt experientia,& omne augens potestatem.12^{e}.q.42.5.1^{m}.

50 Timor vt inordinatus mortis tantum.i.timiditas,opponitur fortitudini, non autez timor qui est sm rationem:nec timor inordinatus aliarum rerum,quia includitur in quolibet peccato. 22^{e}.q. 125. 2.o. Dolor.4. Erubescentia. Fides.102. Fiducia.5.6.12. Fortitudo.10.8.24.36.42.Fundamentum.3. Honor. 32. Impauiditas.

51 Timor initialis & filialis,differunt sm status,sicut imperfectum & perfectum,non autem essentialiter. 22^{e}. q.19.8.o./.3.d.34.q.2.ã.1.q.2.3^{m}./.ar.3.q.2.o./.Ro. 8.lec.3.co.2. Longanimitas.2.Misericordia.32. Negligentia.10.

52 Timor mundanus & humanus , pro eodem computantur , quia conueniunt in vna ratione auertendi a Deo.22^{e}.q.19.2.5^{m}.

53 Timor mundanus & humanus , differunt secundum speciem naturæ , sed sunt in eodem gradu secundum meritum & demeritum.3.d.34.q.2.ar.1.q.2.4^{m}. Pauor. Pœnitentia.24.36.58. Pietas.20. Præsumptio.14. Reuerentia.1. Securitas. 3.4. Solicitudo.1. Spes.16.Tristitia.1.

54 SERVILIS./.Timor mundanus vel humanus respiciunt pœnam auertentem a Deo, sed timor seruilis & initialis,pœnam trahentem ad eum,seruilis principaliter,alius secundario.22^{e}.q.19.2.4^{m}.

55 Timor seruilis & filialis non sunt idem secunduz substantiam,sed differunt essentialiter , & specifice. 22^{e}.q. 19.2.3^{m}./.5. o./.3.d.34. q.2.ar.3. q.1. o./.Ro. 8.lec. 3.co. 2.

56 Timor filialis,non contrariatur virtuti spei,sed sibi mutuo cohęrent,& se inuicez perficiunt.22^{e}.q.19.9.1^{m}./. 3.d.26.q.2.1.4^{m}.

57 Timor seruilis,ex amore sui causatur.22^{e}.q.19.6.c. Charitas. 156. 157. Datio. 16. Defectus. 16. Fides. 101. 102.

58 Timor seruilis,manet cum charitate,quo ad substan-

stam eius, non quo ad seruilitatem. 22^e.q.19.6.o/.8. 2^m/.10.c/.3.d.23.q.3.ar.4.q.1.2^m/.d.34.q.2.ar.2. q.1.c/.q.3.o/.Veri.q.14.7.2^m/.q.28.4.3^m. Finis. 138. Fortitudo.24.

59 Timor seruilis sm suam substantiam est bonus, sed seruilitas eius est mala. 22^e.q.19.4.o/.7.9.c/.3.d.34.q.2.ar.2.q.1.c/.q.2.o/.Ro.8.lec.3.co.3. Iustificatio. 34. Meritum.36. Pœnitentia.18.24.50.č. Perseuerantia.2.4.

60 Vsus & actus timoris seruilis, potest esse bonus & malus.3.d.34.q.2.ar.2.q.2.o. Preceptum.104.

61 Timor non est peccatum sm se, sed vt est inordinatus: & tunc est peccatum mortale, & quandoque veniale. 22^e. q.125.3.o/.4.c/.q.126.1.o. Princeps.11. Radix. 3. Sapientia.41. Seruitus.17.18. Spes.16.

62 Timor seruilis, semper cum peccato mortali habetur. 4.d.28.4.5^m.

63 Timor mūdanus, semper est malus, quia causatur ab amore semper malo.s. ab amore mundano. 22^e. q. 19.3.o/.9.c/.3.d.34. q.2.ar.1.q.3. c/.L.lec.2. q.1/. Psal.18.co.9/.Ro.8.lec.3.co.2. principio.

64 Timor mundanus, est tantum in hoc mundo. Psal. 18.co.9.

65 FILIALIS/. Timor filialis, & timor castus, sunt idem. 22^e.q.19.2.3^m/.3.d.34.q.2.ar.1.q.2.c/.ar.3.q.1.c. Charitas.128.156.157. Defectus.16. Experientia.12. 13. Ioseph.3. Iustificatio.33.34. Lex.105. Peccatum. 140.176.179.

66 Timor filialis h3 duos actus.s. reuereri Deum, & timere separationem ab eo. 12^e.q.67.4.2^m/.4t.q.4.4.2^m/. Psal.18.co.9. Pœnitentia.50.č. Preceptum.53. 60.64.104. Reuerentia.1.4. Sacramentum.129. Saluari.7. Sapientia.41.42. Seruitus.17.18. Testamentum.12.

67 Timor filialis augetur, aucta charitate: seruilis vero diminuitur secundum actum eius, non autem secundum substantiam.22^e.q.19.10.o/.3.d.34.q.2.ar.3.q.3.o/. Psal.18.co.10.

68 DONVM/. Timor filialis, siue castus, est primum donum, inter septem dona spiritussancti, non autem timor mundanus vel humanus, nec seruilis: licet sit a spiritusancto.22^e.q.19.9.o/.12.1^m/.3.d.34.q.2.ar.1.q. 3.o/.ar.2.q.1.o/.Ro.8.lec.3.co.2.

69 Donum timoris, sonat in magnam excellentiam, sm quod importat reuerentiam ad Deum.3.d.34.q.1.2.7^m/. q.2.ar.1.q.3.2^m. Beatitudo.169. Donum.21. 28. Experientia.12.13. Pietas.20.

70 Actus doni timoris in beatis, est habere reuerentiam ad Deum.12^e.q.67.4.2^m/.3.d.34.q.1.3.6^m.6/.Virt. q.4.4.2^m.

71 Ad donum timoris pertinet, omnia temporalia ex reuerentia diuine maiestatis despicere. 3.d.34.q.1.2.c. co.3/.3.6^m.6/.4.c.co.3. Presumptio.14. Sapientia.41.42.

72 Timor qui est speciale donum, potest inueniri in omnibus actibus virtutum, sicut & superbia in omni peccato. Ma.q.8.2.5^m.

73 Donum timoris, eminentius retrahit a malis, propter reuerentiam Dei, quam virtus moralis.12^e.q.68.4.4^m.

74 Donum timoris, datur contra superbiam: nec tamen est humilitas, sed est principium eius.22^e.q.19.9.4^m.

75 Donum timoris, correspondet spei. 22^e. q.17. principio/.q.19. principio. Spes.44.

76 Donum timoris, principaliter correspondet spei: secundario autem temperantie.22^e.q.141.1.3^m.

Tingere. Porphyrio. Typus. Minister.3.

Tyrannicus. Lumbardia. Princeps. M. Principatus. 2.č. Tyrannis. Tyrannus.o.

Tyrannis. Princeps. M. Principatus.2.č. Roma.5.2 Tyrannicus. Tyrannus.o.

1 TYRANNVS multipliciter vituperatur, qa est pessimus principatus eius. Opus.20.c^o.3. Antichristus.5.6. Corsica.

2 Regnum faciliter degenerat in tyrannidem, propter magnam potentiam eius, ex crudelitate & auaritia, nisi regis sit perfecta virtus. 12^e.q.105.1.2^m. Eustratius.1. Lumbardia. Lupus. Peccatum.196.

3 Tyranni, ciuitates desolantes, sacra predantes. i. magna per vim auferentes, sunt iniusti, non autem illiberales, quia illiberalitas, est circa mediocres pecunias. 22^e.q.118.6.4^m. Presumptio.o.

4 Deus permittit tyrannus regnare, in damnum eorum, & ad punitionem malorum.2.d.44.q.1.2. 2^m/.3^m/. 5^m/.Opus.20.li^o.3.c^o.7.8. Princeps.M. Tyrannicus. Tyrannis. Titus.

5 Multa remedia, dantur contra tyrannos. Opus. 20. c^o.6.8. Vsura.97.

6 Promittit Deus exaltationem populi sui, contra tyrannorum oppressionem tripliciter.s. primo prosperitatem in temporalibus, quantum ad honorem hominum, quantum ad abundantiam fructuum, & quantum ad letitiam cordium: secundo sanctitatem in spiritualibus, ponendo sanctitatis diuulgatum nomen, quod magis alliciebat cupidos glorie, ponendo sanctificatorum signum, & ponendo sanctificationis modum: tertio securitatem ab hostibus, ponendo diuinam protectionem sub similitudine nubis & tabernaculi, quod protegit nos contra solis estum per vmbram, contra tempestatis impetum prebens securitatem, & contra pluuiarum stillicidium protegens per absconsionem. Isa.4.co.2.

7 Tyranni onerant preceptis, affligunt pœnis, & spoliant rebus. Isa.9.co.1.

8 Multe pœne tyrannorum in hac vita, declarantur. Opus.20.c^o.11.12.13.

9 Perturbatio regiminis tyrannici, non habet rationem seditionis, nisi sic inordinate fiat, quod maius detrimentum sequatur: sed tyrannus est magis seditiosus, 22^e. q. 42.2.3^m.

10 Non licet occidere, vel inuadere tyrannos, nisi p publicam potestatem, licet principatus eorum sit iniustus. 22^e. q.42.2.3^m/.2.d.44.q.2.2.5^m/.Opus.20.c^o.6.8.

11 Qui ad liberationem patrie, occidit tyrannum, laudatur, & premiatur, quando vi vsurpat dominium, nolentibus subditis, vel in consensum coactis, quando non est recursus ad superiorem, sm Tullium.2.d.44.q.2.2.5^m.

Tyrocinium. Religio.12. Tyrus. Galilea.2.

TITIONES habent duplicem causam sue generationis.s. fumum ascendentem, & contra resistentiam, in nube. Psal.17.co.13. Fumus libro primo Meteorum.trac.2.c.1.fol.6.col.1.

TITVLVS triplex consueuit scribi, scilicet in sepulchro, in domo, & pro triumpho, sicut in cruce Christi. Psal. 15. principio. Dominium. 16. Intitulari. Psalmus.5.6. Vsura.15.

TITVS, & pater eius, scilicet Vespasianus, fuerunt modestissimi imperatores, sed frater eius fuit tyrannus. Opus.20.c^o.6.co.3.

Tolerare. Comportare. Conceptio.41.42. Fides.136. Fortitudo.34. Heresis.25.27. Infidelis.1.13. Martyrium.14. Meretrix.3.č. Patientia.o. Paulus.11.12. Perfectio.89. Permissio.o. Ritus. Scandalum.15.č. Sofferre. Sustinere.

Tollere. Agens.34. Allenum.8. Auferre. Baptismus. E. Beatitudo. 123. 170. Bonitas.148.č. Causa.97. Circuncisio.E. Clauis.20.21. Cognitio.12. Contemplatio.11. Contrarium.15. Damnatio.28. Defectus.6.

Desiderium.1.Deus.250.Difficile.4.c̄. Dimensio.6.c̄. Dolor. 26. Ebrietas. 1. 9. 12. Fortitudo. 5. Gratia. 115.133. Habilitas.2. Ieiunium.47. Ignorantia.22. 24.30.Impedimentum.0.Incarnari.9. Infirmitas.1. 4. Ingratitudo. 12.c̄. Iudæi.44. Ius.13. Iustitia.13. Laus.21.Lex.50.Liberalitas.9. Maleficium.1. Matrimonium. 70. Missa.4. Mutuum. 3. Necessitas.9. Passio.52.72.76.102.115. Peccatum. L. Pœnitentia. E. Perfectio.35.Præceptum.6.56.Priuatio.7.17. Prudentia.84. Rebellio. 2. Resurrectio. 36. Sacramentum. 38. Sacrificium.30. Separatio.0. Seruitus. 16.Simonia.29.c̄.Vagatio.Virginitas.11.28.c̄. Virtus.161.162.Vita.49.50.Vitiositas.Votum.31. Vsura.0.Vxor.4.

Tondere. Attondere. Radi. Rasura. Tonsura. Vsura. 4.

1 TONITRVVM non est extinctio ignis in nube, sed fit ex percussione vaporum infra nubem. Psal. 17.co. 14. Cœlum.114.Sonus.

2 *Exhalatio calida & sicca, eleuata cum vapore humido, q̄tus ad partes subtiles dispergitur in aere supra locum frigidum per virtutem calidi: pars vero grossior, quia propter grossitiem non eleuatur in altum, includitur in partibus aeris frigidi coagulantis nubem & in nube, segregata tamen a frigiditate partium nubis, & illa exhalatio sic in nube inclusa, propter frigiditatem nubis, exitum quærit, & mouetur huc & illuc, & facit magnam percussionem frangendo latera nubis: & ex tali percussione & fractione, causatur sonus qui vocatur tonitruum, quod est sonus factus propter collisionem violentam exhalationis siccę ad latera nubis, a frigido propellente.2°.Meteo.trac.4.ca.1.

3 *Prius videtur coruscatio q̄ audiatur tonitruum, licet prius generetur tonitruum, quia visus præuenit auditum.Ibidem.in fi.

4 *Sicut fulmen diuidit corpora quę tangit, ita similiter tonitruum: non tamen mediante sono, sed diuidit mediante spiritu, idest exhalatione segregata a nube: quæ incidens alicui corpori, plerunq; diuidit illud: sed non exurit, quia non est ita subtilis & incensa sicut fulmen. Ipsum autem fulmen diuidit mediante motu exhalationis: exurit autem & colorat propter ignitionem. Ibidem.

5 *Tonitruum quandoq; fit sine lapidis casu, quandoq; lapis antefertur tonitruo, quandoq; autem cum fulmine antefertur lapis, vel aliud huiusmodi deorsum, q̃ vel est generatum in nube ab exhalatione calida digerente humidum aqueum nubis: sicut patet in decoctione laterum: vel a vento circulari sursum est eleuatum, licet lapis huiusmodi non sit fulmen, nec semper feratur cum fulmine. Ibidem.co.4.

TONSVRA fit monialibus, quia sumunt dignitatem virilem, & lamentum pœnitentiæ. 1ª.Cor. 11.lec. 2. co.3. Abijcere. Attondere. Clericus. Corona.3.5. Equus.2.Tondere.Votum.62.Vsura.4.

TONVS diuiditur in duo semitonia inęqualia, quorum minus est diesis, mensura sonorum. Met.5.lec. 6.co. 7./.Iº.10.lec.2.fi./.Posteriorum.lec.36.co.3.fi. Musica.1.

1 Torcular significat ecclesiam, & martyrium, propter separationem bonorum a malis, & animę a corpore. Psal.8.principio.

2 De torculari, idest de cruce Christi, fluxerunt quinq; scilicet sanguis ad redimendum, aqua ad emundandum, oleum ad sanandum, mel ad consolidandum, & vinum ad confortandum. Isa.63.co.3.fi.

TORMENTVM, Iudex iuste infligit innocenti accusato, ad inquirendum veritatem. Iob.10.co.2. Cruciatus.Martyrium.16.17.Sebastianus.Torqueri. Vindicatio.6.7.

TORNEAMENTVM, idest inordinata & periculosa exercitia, prohibentur priuatione sepulturę ecclesiasticę, non autem astiludia. 22ᵉ. q.40. 1. 4ᵐ. Duellum.

Torpor. Accidia.8.Negligentia.2.Somnolentia.

Torqueri. Damnatio.31.43.Eucharistia.211. Peccatum.276. Purgatorium.6.7.Tormentum.

Torques.Pallium.2.

Torrens.Inebriari.

Tortor. Peccatum.276.Torqueri.

Tot. Affinitas.7. Angelus. 56.191. Anima.313. Dolor.10. Mulier.5. Numerus.0. Oppositio.19. Ordo. 20. Paulus. 14. Simonia. 24. Statutum. 1. Vsura. 194.216.

Totalitas. Anima.63.Locus.10.Perfectio.11. Spirituale.8.Stultitia.2.3.Totaliter.Totum.11.13.

Totaliter. Absoluere.28. Affectio.1. Amor.38.193. Angelus.34.466. Anima.323. Animal.62. Baptismus.32.Bonitas.199.Cibus.2.Cognitio.69.Comedere.4.Conceptio.42. Concupiscentia.14.15. Confessio.31.51.Consilium.20.Contritio.23.Corona.3. Corpus.38.Credere.29.Deus.189.206.Diffinitio.1; Ebrietas.8.9. Eucharistia.55. Exorcismus.10. Forma.23.103. Generatio.29. Ignorantia.22. Incontinentia.9.10.Infinitum.32.Ira.53.60.Iris.3.Iustitia. 13.Lex.50.Locus.20.Maria.13. Mistio.3. Naturale.20.Obedientia.32.Omnino. Passio.76. Peccatum. 175.Pœna.69.Pœnitentia.120.127. Perfectio.21. Potentia.10.11.20.Prelatio.5.Priuatio.7.17.Religio.39.42.Sacramentum.71.Satisfactio.15.Sensus. 33.Simpliciter.1.Solennitas.Subiectio.2.Timor.40. Totalitas.Totum.0.Ventus.4.Vsus.7.Christus.14.

Toties.Indulgentia.23.

1 TOTVM triplex, scilicet q̄titatiuum, rationis vel essentię, & totum potentiale vel virtutis: secundum & tertium conuenit formis per se: primum vero, per accidens tantum.1ª.q. 76.8. c./.p̄. 2.cº.71.1ᵐ./.Spiritu.4.c./.Anima.10.c. Actus.24. Adam. 79.94. Adoptio.15. Adoratio.11. Agens. 10.29.88.107. Agere.19. Amor.102.266. Analogia.9. Angelus.28.81.127. 128.135. 146.147. 162. 223.230.311. 315.449.577.601. Anima.16.52.65. 72.132.224. 231.255.348. Animal.14. Aqua.7.23. Artificiale.5. Assumere.44.51.55. Auerrois.1. Augmentum.23. Baptismus.125. Beatitudo.4. Benedictus.1. Beneficium.13.Bonitas.148.Caput.6.7. Character.31.Charitas.86.Causa.33.Cœlum.63.Certitudo.4.Cete.13.Cinis.3.Ciuis.3.Clausio.

2 Totum duplex, scilicet ante partes, & ex partibus. Dionysius.2.co.2. Cognitio.69.Columba.2.Communicatio. 6.7. Conceptio.19. Conclusio.4. Confessio. 27.51.62.Confirmatio.32.Consanguinitas.7.Contemplatiuus.2.Cor.10.Corpus.4.Corruptibile.Creatio.32.Creatura.22.Damnatio.15. Damnum.3. Dæmon.115.Deus.71. Dici.1. Differentia.10. Diffinitio.50.51. Dispositio.3. 4. Domus.2. Dos.2. Ebrietas.8.9. Ecclesia.12. Effectus.3. Elementum.24.26. Eleemosyna.33.

3 Nomen totius, non significat partes, nisi materialiter. 3.d.2.q.1.fi./.I.p̄nº./.d.6.I. Ens.6. Esse.5. Essentia.9. Aeternitas.1.20. Euangelium.2. Eucharistia. 91.92.103.107.116.119.122.179. Exorcismus.5. Fides.12. Finis.63.74.75. Forma.28. 41.43.48. 111. Fortitudo.1. Fruitio.13. Futurum.1. Genealogia.2. Generatio.6.11.Genus.29.

4 Totum integrale sensibile, est nobis notius suis parti-

bus, secundum sensum. Phy. principio. Geometra.3. Gloria.17. Gratia.85. Gratiarumactio.4. Habitus.47. Heresis.20. Homo.16.31. Honor.23. Humanitas.2. Humidum.1. Idea.41. Idolatria.4. Ieiunius.36. Ignorantia.2.32. Imaginatio.3. Imago.9. Imperare.3. Indiuiduu3.2. Instans.4. Instrumentu3.4. Intellectus.298. Interdictum. Ioannes.5. Iudei.8. Iudicium.41. Iustitia.21.

5 Totum diffinibile, est nobis notius suis partibus diffinientibus. Phy. principio. Iustificatio.2. Laus.18. Lex.18. Libertas.4. Liberum. 6. Locus.20. Lux.8. Malum.37. Mare.3. Maria.161. Materia.49. Medium.15. Membrum.1.2. Menstruus.5. Meritu3.87. Metaphysica. 5. Metaphora. 2. Minister. 8. Miraculum.15.

6 Totum sensibile magis cōmune, est nobis notius sm sensum, q̄ minus commune. Phy. principio. Missio.9. Mistio.5. Modus.2. Mors.17. Motus. 18.33. Mundus. 4. Mutilatio. Natura. 4. Naturale.7. Necessitas. 8.

7 Totum intelligibile magis commune. i. magis vniuersale, est nobis magis notum, sm intellectum. Phy. principio. Nihil.2. Nomen.57. Numerus.23. Obiectu3.10. Holocaustu3.2.3. Omnis.1. Operatio.16. Oratio.10. Ordinatio.4. Ordo.70. Pars.0. Passio.61. Paulus.24. Pax.22. Peccatum.106. Pœna.99. Pœnitentia. 66. 79. c̄. Persona. 4. 5. Petrus. 4. Physica. 4. Planetę.3. Possibile.1. Possibilitas.1. Potestas.18.

8 Totum homogeneum, nihil includit quod non includat quęlibet pars eius, nec differt secundum identitatem earum & totius, nec per consequens a suis partibus. 1ª.q.11.2. 2m./.4.d. 44.q.1. ar.1.q.3. c./.p̄.4.cº. 66.ß. Praeceptum.77.c̄.

9 Immo quodlibet totu3 essentiale vel integrale, differt realiter ab omnibus suis partibus, etiam simul sumptis. Met.7.lec.10.co.2./. Lec.14.co.10.ß.

☞ Rñº. Dubio.1157º.

Prędestinatio.32.37. Pradicare.17.22.

10 Totum substantiale, est in qualibet parte totum, sicut tota natura & species aquę, est in qualibet parte aquę, non autem totum q̄titatiuum, sed pars in parte, sicut locatum in loco. 1ª.q.8.2.3m./.p̄.4. cº.69.ß. Prędicari.11.c̄.

11 In substantijs incorporeis, non est totalitas per se, nec per accidens, nisi sm perfectam rationem suę essentię. 1ª.q.8.2.3m./.q.10.1.3m./.q.76.8.c. Prelatio.27. Primitię.4. Processio.18. Prouidentia.47. Prudentia.10. Purgatio.5. Quiescere. 1. Quo est. Radix.1. Redemptio.1.2. Relatio.73.74. Religio.92. Restitutio. 15. Resurrectio. 18. 22. Sacerdos.10. Sacramentum.61.

12 Omne totum est maius sua parte, in q̄titate dimensiua & numerali, non autem in q̄titate virtuali. 1. d.3. L.lec.2.ß. Sacrificium.29. Sanctificatio.1. Sanguis. 2.3. Sanitas.7.8. Satisfactio.32.36.37. Scientia.26. 32. Semen.2.14. Separatio.1. September. Sepultura. 10. Seraphin.4. Significatio.7.c̄. Symbolum.3. Simonia. 34.

13 Totalitas quantitatis dimensiuę, est respectu partium, non autem totalitas q̄titatis virtualis, sed est respectu obiectorum vt in potentijs animæ. 1.d.3. L.lec.2.ß. Simplex. 3. Synderesis .2. Socrates. 2. Sol.1. Spirituale. 8.

14 Virtus totius potentialis, est in vna parte eius complete, in alijs autem diminute. 1ª.q.77.1.1m./.12ª.q.57. 2.2m./.4.d.15.q.2.ā.2.q.2.c./.d.24.q.2.ā.1.q.1.2m./. d.38.q.1.ar.2.q.2.c./.d.44.q.3.ar.3.q.1.4m.

15 Id solum se toto agit, quod sm se totum, est in actu, quod non est, nisi actus insulti & primi. s. Dei. Potentia.q.3.1.c. principio./.4.c.ß. Successio.3. Tabernaculum. 4. 5. Tactus.6. Tempus.21. Terra.1. 3.7. Terręmotus. 1.2.

16 Immo etiam angelus, se toto agit, idest mouetur sm totam virtutem suam, in id quod agit. 1ª.q.62. 6.0./. q.63.8.3m./.1.d.17.q.1. 3.4m./.4. d.4.q.2. ar.3.q.5. 1m./.Veri.q.24.10.c./.Matth.25.co.9.

☞ Duº.1158º. Rñº. sicut Duº.125º.

Traductio. Triduo. Vicarius. Virtus.27. Vnctio.19. Vnitas.40. Vniuersum.0. Votum.15. Vox.1. Vsura. 28. Christus.8.14.53.84.105.169.193.195.215. Trabs. Serpens.2.

1 TRACTARE de dimensionibus secundum se, & probare eas esse tantum tres, pertinet ad mathematicum, a quo id accipit physicus. Ce.lec.2.co.2. Accusatio.24. Cognitio.23. Consideratio.0. Eucharistia. 28.c̄. Humilitas.4. Matrimonium.143.

2 In libro de cœlo, tractatur tantu3 de partibus vniuersi, quæ primo & per se habent situm in eo. Ce.co.3. Memoria.8. Metaphysica.8.10.25.27. Negocia. Ordo.42. Pœnitentia.4. Physica.3.c̄. Religio.87. Senator.1. Subdiaconus.3. Thales.1. Theologia.18. Tractio. Iudei.31. Pulsio. Trahere.0.

Tractus. Alleluia. Animal.38.

Tradere. Adoratio.19. Amicitia.42. Apostoli.24.25. Character.1. Charitas.130. Cato. Cultus.2. Deuotio.2. Diaconus.5. Doctor.3. Euangelium.7. Excommunicatio.7. Fides.19. Heresis.23.31. Illuminatio.8. Iuramentum.16.36.37. Lex.12. Loth.1. Natura.35. Oratio.45. Ordo.41.49.59. Passio.95. Pręceptū.36. Scriptura.16. Sensus.49. Theologia.18. Virtus.185. Votum.18.

Tradi. Pręceptum.74.110.

1 TRADVCTIO dicit duo. s. origines, & diuisionem: & dicitur proprie in generatione animatorum. 2. d.18. q. 2. 1. c.

2 Natura humana traducitur, non sm se totam, sed sm aliq̄ eius partem. s. sm carnem, non autem sm animam. Ma.q.4.1.c.co.1.ß./.2m./.3.c.1m./.2m. Adam.76.c̄.82.84. Anima.80.c̄.338.

3 Animam rationalem non esse ex traduce, non erat per ecclesiam determinatu3 tempore Augustini. Ro. 14.lec.3.co.2.ß. Deriuatio. Deus.187. Generatio. 38.41.42. Peccatum.305.c̄. Semen.7. Christus.

4 Lepra, podagra, & similes infirmitates, traducuntur cum semine, quia sunt in eo secundum dispositionem virtutum, non autem in actu. 2.d.30.q.1.1.3m./.4m./. Potentia.q.3.12.7m.

1 TRAGOEDIA./. Dicitur aliquando aliquid in quadam tragœdia, idest cum quadam magnificatione verborum, ad admirationem mouendam. Phy. 6.lec.11. co. 2.ß.

2 Verus tragœdus, est falsus lector, secundum Augustinum. 1ª.q.17.1.1m.

1 TRAHERE est mouere aliquid ad se tripliciter, scilicet sicut finis, vt locus locatum, vel alterando, vt generans, vel motu locali tantum. Phy.7.lec. 3.co.2. Accidentaliter.4. Admistio. Aduentus.8. Affinitas. 8. Aleator.1.2. Allicere. Amicitia.5.18. Amor.19. 277. Angelus.60. Anima.12.255. Animal.38. Approbatio. Assumere.2. Attrahere. Charitas.58. Causa.71. Circuncisio.17. Circunstantia.26.27. Conclusio.4. Corpus.13. Fatum.10. Ignis.20. Imperator.1. Inimicus. Ira.55. Iudei.31. Iudicium.65. Lex.105. Magnes.0. Motus.70. Negligentia.8. Nouum. Passio.73. Paulinus. Peccatu3.24.241. Pulsio. Radix.1.

4 Cor timentibus maximè tremit, & quę connectuntur pectori, vt vox, labium inferius, mandibula inferior, brachia, manus: quia calor deserit cor, & descendit ad inferiora, vel quia hęc membra sunt mobiliora, sicut & genua. 12ᵉ. q. 44. 3. 3ᵐ. Audacia. 15. Ira. 50. Terręmotus. 2. Tremere. Trepidatio.

TREPIDATIO vel dubitatio, est idem quod agonia, quę est timor infortunij, & causatur ex certitudine, sicut stupor ex inassuetudine, & admiratio ex magnitudine rei. 3. d. 26. q. 1. 3. c. ſ. Agonia. o. Metus. Timor. o. Tremor.

TRES esse Deos, inęquales & principales, Platonici & Origenes dicunt. Trin. 12. c. Accidens. 24. Actus. 26. Adam. 81. Agilitas. 4. Amalachitę. Amen. 2. Angelus. 217. 218. Assumere. 18. c. Auxilium. 5. Beneficium. 10. Consilium. 14. c. Contemplatio. 8. Conuiuium. Cura. 5. David. 3. Decimę. 15. Deus. 146. Dies. 57. Dispositio. 21. Diuitię. 4. Docere. 8. Doctrina. 15. Donatio. 1. Dosius. 16. Aestimatio. 2. Eucharistia. 191. Exaltatio. 2. Exordium. 2. Fatum. 10. Fides. 64. 65. Filiatio. 11. Finis. 66. Fornax. Fructus. 1. 4. Fruitio. 3. Generatio. 28. Gloria. 23. Gratitudo. 4. Habitus. 11. 32. 33. Helias. 1. Humilitas. 6. Idoneus. 2. Ieiunium. 10. Ignis. 2. Imago. 6. Incorporari. 2. Infernus. 1. Infidelitas. 3. Ioannes. 7. Ira. 19. Iudęi. 19. 32. Iudicium. 23. Iuramentum. 7. Labor. 3. Legitimatio. 3. Lex. 84. Litera. 4. Logica. 5. Locus. 7. Ludus. 7. Lumē. 25. Lupus. Luxuria. 11. Malum. 46. Manducatio. Manifestatio. 1. Maria. 51. 56. Matrimonium. 3. Memoria. 7. Meritum. 4. Miraculum. 5. Misericordia. 15. 31. Missa. 21. Missio. 4. 5. Modestia. 6. Monarchia. 2. Motus. 71. Mundana. Natiuitas. 28. Nocturna. Notio. 5. 6. 7. 9. Nuptię. 7. Obiectum. 4. Operatio. 7. 17. Oratio. 10. 20. c. Ordo. 1. 47. 72. Paruipensio. 1. Passio. 117. Pater. 3. Pax. 5. 18. 19. 20. Peccatum. 46. Poena. 18. Poenitentia. 80. Perfectio. 15. c. Persona. 11. Praeceptum. 55. 57. Prędestinatio. 4. 9. Prelatio. 18. c. Princeps. 21. Quaternarius. Senarius. 4. Symbolum. 11. Spes. 38. Status. 10. Subsistentia. 12. Ternarius. Tractare. 1. Triangulus. o. Trinitas. o. Vsura. 23. Christus. 9. Treueris. Baculus. 2.

1 TRIANGVLVS, primo habet tres angulos, ęquales duobus rectis. Posteriorum. lec. 12. ſ.

2 Et hoc demonstratur. Met. 9. lec. 12. o. Numerus. 9. Pyramis. Tribuere. Arrogantia. 1. Iustitia. 7. Tributum. o. Vsura. 23.

1 TRIBVLATIO duplex. s. prima. i. in corpore, & remota. i. in rebus exterioribus. Psal. 21. co. 9.

2 Tribulatio dicitur necessitas triplex. s. quia est vtilis, ex penuria, & per vim. Psal. 24. co. 10. Affectio. 5. Afflictio. Aqua. 14.

3 Deus quincupliciter dat flagella tribulationum. s. quia isti quinq; modi, distinguuntur penes bona, quę ex poenis a Deo inflictis in praesenti, homines cōsequuntur, quae sunt a Deo intenta: hoc autem bonum, aut est in altero, & sic est quartus modus: aut in eo qui punitur: & sic vel est ordo iustitiae, qui semper diuino flagello adiunctus est: & hoc cum precisione aliorū, est in quinto modo: aut est vtilitas quam ipse flagellatus consequitur: quę quidem potest esse vel q̄tum ad recessum a malo, & sic est modus tertius: vel in ordine ad bonum aut conseruandum, & sic est secundus modus, aut augendum, & sic est primus modus. 2. d. 36. 4. a. 1. / 4. d. 15. L. 2ᵐ / Ma. q. 5. 4. c. ſ. / Io. 9. co. 2. ſ. Bonitas. 216. c. 249. Exemplum. 1.

4 Causa patientię in tribulatione triplex, scilicet vindicta Dei, pacatio hostis, & purgatio vitae. Iob. 1. ſ. / c°. 7. ſ. / Psal. 36. co. 23. / Psal. 37. co. 10. / Isa. 21. ſ. Flagellum. Iosias. Iudęi. 12.

5 Deficere in tribulationibus, contingit tripliciter. s. corpore, impatientia, & emendatione. Psal. 38. co. 10.

6 Deus dat homini tribulationes, vt fortior sit ad operādum. Io. 15. co. 2. Ieiunium. 18. c.

7 Homo in tribulatione, conseruatur quincuplici virtute, scilicet reuerentia Dei, firmitate animi, ratione patientię, amore honesti, & odio turpis. Iob. 4. co. 1. ſ. Iudicium. 54. Laus. 9. Liberare. o. Matrimonium. 71. Peccatum. 278.

8 In tribulatione commouetur ratio, voluntas, & sensualitas: & aufertur omne bonum vitę pręsentis. Psal. 30. co. 4.

9 Tribulationes preuisę, minus pungunt, quia bona vel mala temporalia cognita, minora videntur, q̄ ignota. Iob. 16. co. 2. ſ. Poena. o. Reprobatio. 5.

10 Tribulatio superans irreparabiliter, dicitur mors: quę vero superatur, dicitur dormitio. Psal. 3. co. 4.

11 Tribulatio dat spem venię, per experimentum ꝓprię virtutis, & purgationem a poena. 4. d. 17. q. 3. ar. 5. q. 4. 2ᵐ.

12 Tribulationes amantur, non propter se, sed propter spiritualia. He. 10. lec. 4. co. 2.

13 Sancti sustinent tribulationem, propter terrorem malorum, & propter augmentum meriti. 2ᵉ. Thes. lec. 1. ſ.

14 Sapienti grauissimum est tribulari cum irrisione, & tribulationes non debent amari, nisi propter aliud. Iob. 1. ſ. / He. 10. co. 19. 20. / c°. 11. co. 24.

15 Misericordes quandoq; tribulantur, ad eorum correctionem, vel humiliationem, vel probationem. 12ᵉ. q. 108. c. ſ. / Iob. 7. ſ. / Psal. 40. co. 3.

16 Tribulatio debet patienter sustineri, propter experientiam beneficiorum Dei, & propter spem futurorum. Psal. 32. ſ. / 2ᵉ. Cor. 4. co. ſ. Ieiunium. 19. 20. 22. 26. 35. 39. Ignis. 21. Iosias. Patientia. 3. Paulus. 14. Poena. 74. Sagitta. 1. Thales. 2.

17 MVNDANI / Mundani in tribulatione angustiantur, non autem iusti. 2ᵉ. Cor. 4. lec. 3. co. 1. ſ.

18 Iustus dupliciter tribulatur a malis. s. temporali persecutione, & malis moribus. Psal. prolo. ſ. / Psal. 3. co. 2. / Psal. 33. co. 18.

19 Mali per tribulationes iustorum, intendunt offensionem corporalem, Deus autem purgationem ab omni carnalitate. Psal. 26. co. 2.

20 In tribulatione confunduntur mali, quia perdunt spe rata, scilicet temporalia, non autem iusti. Psal. 36. co. 13. Nox. 3. Sterilitas. 1.

21 Tribulatio impij grauior est, q̄ tribulatio, iusti. Iob. 21. co. 1. Temporale. 3. Tribulus. Vmbra. 3.

22 Tribulationes quibus Deus punit peccatores, sunt meritorię & satisfactorię, si patienter acceptentur, non autem aliter. 12ᵉ. q. 87. 6. c. ſ. / 4. d. 15. q. 1. ar. 4. q. 2. o.

23 Nullus est sic crudelis, qui tribulatis & humiliatis noceat, sed parcit, quia canis etiam non mordet hominem iacentem. 12ᵉ. q. 47. 4. a. 1 / Psal. 37. co. 10.

TRIBVLVS est herba pungitiua, a qua dicitur tribulatio, quia pungit. Psal. 3. co. 2. / Psal. 24. co. 9. / Ro. 8. lec. 7. co. 3. / 2ᵉ. Thes. lec. 1. ſ. Spina. Tribunal. Tribuni. Tronus. 1.

TRIBVNI plebis, iudicabant excessus consulum & senatorum: ideo loca eorum vocabantur tribunalia. 2ᵉ. Cor. 5. lec. 2. ſ. Cohors. 1.

TRIBVS Iuda, plus cęteris tribubus multiplicatᵃ, sed tribus Leui, cęteris minus, & hoc quia ex tribu iuda futuri erant reges, q debebant pugnare, tribus autem leui preordinata erat ad diuinū officium & sacerdotium,

ad quod pauciores sufficiunt: & ideo non erat multiplicanda. Matth.1.co.2.fi. Aaron.2.Galilea.2.Iudei.7.9.Leuitę.Maria.3.Samuel.1.

1 TRIBVTVM est, quod principi tribuitur, pro generali regimine: vectigal vero, quod tribuitur pro reparatione & custodia de mercimoniis. Ro.13.lec.1.fi. Decimę.29.Honor.32.Pedagia.Princeps.M.Theloneus.

2 Tributum soluitur de agris, & vineis: census vero, de capite, in signum subiectionis. Matth.17.co.14.

3 Domini recipiunt tributa & vectigalia, ad seruandum iustitias. Opus.20.li^{o}.3.c^{o}.5.co.2./.c^{o}.11.co.3./.Li^{o}.4.c^{o}.20.co.1./.Ro.13.co.6.7.

4 Tributa & vectigalia poni, vel mutari possunt, per Imperatorem tantum vel regem. Opus.20.li^{o}.3.c^{o}.20.co.2.

5 Clerici, & vacantes diuinis, liberi sunt a debito tributorum, & vectigalium, priuilegio principum, & equitate naturali, sicut & apud gentiles. Ro.13.co.6.fi.

6 Tributum soluere dominis, non tenentur sequentes vitam apostolicam, nihil possidendo, nisi sint serui.2.d.44.q.2.2.1^{m}./.Matth.17.co.14.

TRIDVO Christus fuit totus in sepulchro, non autem totum. 3ª.q.52.3.o./.Opus.3.c^{o}.236. Corpus.66.Dies.14.Eucharistia.138.c.Immersio. Sacerdos.9.Sepultura.14.Christus.2.3.7.

Triennium. Amalechitę. Matrimonium.90.

Trinarius.Quaternarius.Ternarius.Tres.

1 TRINITAS ./.Trinitatem non esse in diuinis, est impossibile.1ª.q.31.1.o./.2.d.1.q.1.5.c./.Opus.3.c^{o}.30. Abraham.23.

2 Nomen trinitatis, significat vnitatem essentiæ in recto, & numerum personarum in obliquo, quo ad etymologiam, sed quo ad significationem, est econuerso. 1ª.q.31.1.1^{m}./.1.d.24.q.2.2.o. Adoptio.14.15. Adoratio.11.Apostoli.15.Assumere.1.

3 Nomen trinitatis, includit omnia propria personarum, implicite tantum.1.d.22.4.1^{m}./.d.24.q.2.2.1^{m}. Attributa.12.

4 Nomen collectiuum, significat multitudinem simpliciter, idest diuisorum per essentiam, & vnitatem minimam.s.vnitatem ordinis, sed trinitas econuerso. 1ª.q.31.1.2^{m}./.q.39.5.6^{m}./.1.d.24.q.2.2.3^{m}. Baptismus.27.45.109.Character.29.31.

5 Per rationem naturalem, non potest veniri in cognitionem trinitatis personarum. 1ª.q.32.1.o./.q.39.7.c./.q.93.6.4^{m}.1.d.3.q.1.4.o./.Ꝯ.1.c^{o}.14./.Veri.q.10.13.o./.Fo^{o}.q.9.5.c./.Trin.4.o./.Ro.lec.6.fi. Cœlum.64.65.Columba.2.Conceptio.19.

6 Bonitas Dei, per effectus potest intelligi, sine trinitate personarum, non autem in visione beata.22ª.q.2.8.3^{m}./.Potentia.q.7.4.8^{m}.

7 In fide trinitatis, includitur fides vnitatis, & non econuerso.4.d.3.ar.4.q.2.2^{m}. Creatio.32. Credere.20.Deus.228.

8 Trinitas non est trina, quia essent tres trinitates. 1ª.q.31.1.5^{m}. Dici.1. Dos.2. Effectus.3. Gratia.83.152.

9 Trinitas est in vnitate, & econuerso, idest tres personę sunt in vna essentia, & econuerso, 1ª.q.31.1.4^{m}. Imago.34.Iudicium.41.

10 Deus est trinitas, contra Foretanos.1ª.q.39.6.1^{m}. Missio.7.18.Nomen.57.c.58.63.76.Origenes.5.

11 Pater non est trinitas.1ª.q.3.1.1^{m}./.q.39.6.1^{m}./.1.d.4.q.1.2.5^{m}./.d.24.q.1.2.2^{m}. Persona.T.

12 Pater non est aliquid trinitatis, sed aliquis. 1.d.19.q.4.1.3^{m}. Redemptio.3. Solus.5. Spiritus.7.8. Sponsa.8.

13 Trinitas creata, cōfiguratur trinitati creanti & recreanti secundum imagines, & distinguitur a non configuratis, secundum statum fidei.4.d.4.q.1.ar.2.q.2.o. Tres.Triplicitas. Vestigium.o.Visio.12.Vox.1.Christus.121.223.

14 Anima nostra repræsentat trinitatem personarum, in suprema sui portione tripliciter.s.memoria, intelligentia, & voluntate: scilicet trinitatem personarum in vnitate essentię, trinitatem potentiarum in vna mente, & originem seu ordinem, in origine seu ordine potentiarum.Opus.61.c^{o}.47.

15 Similitudo trinitatis, est in anima nostra, secundum quandam cognitionem, etiam secundum sensum: sed imago, tantum in cognitione Dei, vel sui, vt est imago Dei.Veri.q.10.7.c.1^{m}./.q.25.3.4^{m}.

Trinus. Amicitia.15. Amor.167.Baptismus.74.75. Notio.7.Trinitas.8.

TRIPLICITAS non conuenit Deo, quia non significat absolute numerum sicut trinitas, sed significat comparationem inęqualitatis, quia est species proportionis inęqualis. 1ª.q.31.1.3^{m}./.1.d.19.lec.2.fi./.I.fi.

Tristabile. Animus.2.Infirmitas.6.Lachrymę. Perseuerantia.2. Tristitia.o.

Tristare. Animus.2.

Triste.Delectatio.29.45.Tristitia.4.5.

1 TRISTITIA est passio animalis, media inter duas passiones irascibilis, quia sequitur timores, & prior est ira, quam etiam causat.12ª.q.25.1.c./.q.42.3.1^{m}./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.c. Accidia.1.5.6.Concupiscentia.3.Dolor.o.Gaudium.3.

2 Tristitia est dupliciter mala, scilicet secundum se, quæ est de malo apparenti, & vero bono, & secundum effectus.s.de vero malo, sed immoderata impediens bonam operationem.22ª.q.35.1.c. Inuidia.1.3.13.Nomen.78. Passio.35.Præceptum.5.67.84.Timor.1.4.47.

3 Species eius, secundum applicationem ad extraneum, sunt quatuor.s.misericordia, inuidia, anxietas vel angustia, & accidia. 12ª.q.35.8.o./.q.41.4.1^{m}./.22ª.q.35.4.3^{m}./.3.d.26.q.1.3.c.fi./.Veri.q.26.4.6^{m}. Turbatio.1.Vpupa.Zelus.4.

4 OBIECTVM tristitię, est malum proprium præsens.12ª.q.35.8.c./.q.36.1.c.1^{m}./.Ma.q.11.1.c. Longanimitas.2.

5 Tristitia est de bono alterius, inquantum est malum sibi quadrupliciter, scilicet nocendo, carendo, excedendo, & quia est indignus.12ª.q.36.1.2.c. Liberalitas.7. Odium.15.Perseuerantia.2.5.Prosperitas.2.Timor.1.4.47.Tristabile.

6 SVBIECTVM./.Dolor est de repugnante ad naturam corporis, apprehenso per tactum, incipiens in lęsione corporis, & terminatus in apprehensione: ideo est in sensu subiectiue, & est passio corporalis: sed tristitia est de repugnante appetitui apprehenso interius, incipiens in apprehensione, & terminatur in affectione, & est in appetitu sensitiuo, & est passio animalis.12ª.q.42.3.2^{m}./.3ª.q.15.6.c./.q.46.6.c./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.c./.Veri.q.26.3.9^{m}./.4.4^{m}.

7 Tristitia est subiectiue in concupiscibili.12ª.q.23.1.c.1^{m}./.2.c./.3.d.26.q.1.2.c.fi. Damnatio.7.c.Difficile.11.Dolor.o.

8 Tristitia cadit in virtuosum, secundum peripateticos, non autem secundum stoicos. Ethi.lec.16.c^{o}.3.principio./.Li^{o}.3.lec.8.fi. Gregorius.

9 Nulla tristitia secundum stoicos est vtilis ad aliquid: ideo quęlibet tristitia, secundum eos est vitanda.3ª.q.46.6.2^{m}./.Ro.9.co.1.fi. Liberalitas.7.Magnanimitas.14.Mors.14.c.Nomen.28.Passio.39.Senectus.4.Vpupa.

10 Tristitia dicitur esse in deo, inquantum accidunt aliqua contraria, amatis & approbatis ab eo. 3.1.c°.91.f.

11 Vera tristitia fuit in Christo. 3ª.q.15.6.o./.7.c. 2m./. 9.c./.q.46.6.o./.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.o./.Veri.q.26.8. c.f./.7m./.8m./.Ma.q.8.3.6m./.q.11.1.6m./. Opus. 3. c°.239./.Matth.26. co.27./.Io. 12. lec.4. prin°./.c°. 13.lec.4.principio./.Ro.9.co.1.f.

12 Tristitia fuit in ratione inferiori Christi, non autem in ratione superiori, nisi secundum quod radicatur in essentia animæ. 3ª.q.46.8.o./.3.d.15.q.2. arti.3.q. 2.c. 5m./. Opus.3.c°.239.

13 CAVSA./. Omnis defectus corporalis disponit ad tristitiam.22ᵉ.q.35.1.2m. Amor.258.261.262. Beatus.52.Charitas.149.150.Damnatio.7.c.Deuotio.8.Gaudium.3.Infirmitas.Inuidia.1.3.13. Inuoluntarium.2.Mollicies.2.Mors.23.

14 Ex spe & memoria malorum, causatur tristitia, sed non tanta, quanta a sensu præsentium.22ᵉ.q.30.1.3m. Passio.39.Vespere.

15 EFFECTVS./. Tristitia inter omnes animæ passiones, maxime corpori nocet.12ᵉ.q.37.4.o./.q.41.1. c./.d.4.d.15.q.2.ã.3.q.2.c. Addiscere.2. Affectio.2. Aggrauatio. Amor.226.239. Anima.140. Curiositas.Delectatio.T.Desperatio.7.Difficile.11. Ira.12. 13.28.35.38.39.48.68.74.Lachrymæ. Magnanimitas.2.Odium.15.Rugitus.

16 Tristitia impedit omnem operationem, de qua est, sed auget eam operationem, cuius est principium. 12ᵉ.q. 37.2.3.o./.q.39.3.3m./.q.59.3.2m.

17 MITIGATIO./. Contemplatio ueritatis, mitigat tristitiam & dolorem, etiam in cruciatu, ratione delectationis.12ᵉ.q.38.4.o. Continentia.12.13.

18 Virtus moralis, directe mitigat tristitiam interiorem, constituendo medium in ea, non autem dolorem exteriorem, quia non obedit rationi, sed sequitur naturam corporis, sed mitigat indirecte, per redundantiam. 3ª.q.46.6.2m. Fortitudo.24.26.29.42.49.

19 Amici condolentes, mitigant tristitiam, quia uidentur comportare * tristitiæ onus cum illo, & quia in eo se percipit ab eis amari, quod est delectabile: delectatio aūt omnis, mitigat tristitiā.12ᵉ.q.38.3.o./. Iob.2.f./. c°.16.co.1.f./.Ro.13.lec.3.co.3. Gemitus.o.Ira. 35.Oratio.41.Patientia.2.4.Perseuerantia.56.Pertinacia.3. Præceptum.5.67.84. Temperantia. 17.c. Vestis.6.Virtus.214.221.

20 Somnus, balneum, & omnia recreantia, mitigant tristitiam.12ᵉ.q.38.5.o./.Psal.29.co.3.

21 Omne animal naturaliter fugit tristitiā.22ᵉ.q.34.6.c.

22 * Passio concupiscibilis, importans quietem in malo, scilicet tristitiam, media est inter duas passiones irascibilis: sequitur enim timorem. Cum enim occurrerit malum quod timebatur, causatur tristitia. Præcedit autem motum iræ. Quia cum ex tristitia præcedente, aliquis insurgit in vindictam, hoc pertinet ad motum iræ.12ᵉ.q.25.1.c.

Triticeus. Eucharistia.63.66.67. Frumētum. Triticeum. Triticum. Eucharistia. 62.c. Frumentum. Mensura. 16.Triticeus.Vsura.185.191.

Triturator. Prædicator.1.

TRIVMPHVS duplex.s.maior, dict° laureatus, qui fiebat in curru, & victor coronabatur lauro. Et minor, idest ouatio.s.in equis. Et dicitur a triplici sono.s.populi obuiantis, captiuorum: & serui. Psal.19.f.

Baptismus.127.Cœtus.1.Domus.3.Ecclesia.1.Fornicatio.1.Hierusalem.2. Regnum.1.3.5.Scutum.Tabernaculum.1.Titulus.Vxor.10.

1 THRONVS, est sedes regis, cathedra magistri, & tribunal iudicis. He.lec.4.principio.

2 Throni dicuntur angeli, respectu quotidiani iudicii dei, cuius sunt executores, & promulgatores. Sed homines respectu vltimi, erunt assessores cum Christo. 4.d. 47.q.1.ar.2.q.3.2m. Dæmon.5.Fruitio.2.3.Sedere.9.10.

3 Tertius & infimus ordo primæ hierarchiæ angelorum, est thronorum, quia in sessione importatur vnio, sed contactū solum.2.d.9.3.c.co.2./.Opus.3.c°.126./. Col.Ic.4.f.

4 Throni dicuntur, propter quatuor conuenientias ad sedes materiales, quia eleuantur super terrā, firmantur, sedentē suscipiūt, & apertæ sunt desup. 1ª.q.108.5.6m.

5 Deus sedet super cherubin, & super thronos, quia etiā sedet super seraphin, qui sunt super eos. Nā sm Dionysium, nihil possidetur ibi singulariter, sed quod est inferiorum, attribuitur etiam superioribus eminenter. Vnde proprietatem thronorum, eminētius habet cherubin. Vel sedet deus super thronos, sicut super sedem iudicii, super cherubin autē sicut super cathedrā magisterii, quia cherubin interpretatur plenitudo scientiæ, & congrue inde dicebantur dari responsa. Isa.37.co.1.

TROPICVS duplex, scilicet æstiualis, & hyemalis. Met.lec.3.f. Tropologicus. Sensus.37.c.

1 TVBA in veteri testamento, diuersimode congregabat ad cōsilium, ad prælium, & ad festum.4.d.43.art.2.q.2.c.f./.1ᵉ.Cor.15.lec. 8.co. 2. f./.1ᵉ.Thes.4.co.6.

2 Prædicator dicitur tuba, quia inuitat ad vitam, bellum, consilium, festum, & indicat incessum viti. Isa.58.f.

3 Tuba gñalis iudicii, est vox Christi, & apparitio eius. Et erit instrumentalis causa resurrectionis. 4.d.43.ã. 2.q.2.o./.1ᵉ.Cor.15.lec.8.co.2.f./.1ᵉ.Thes.4.co.7. Tueri. Bellum.7. Custos. Defendere. Hæresis.31. Tullius. Cicero. Insinuatio.2. Iustitia.22. Modestia. 7.8.Tyrannus.11.

TVMOR mentis, obstaculum est veritatis. Isa.9.lec. 2.co.1. Inflatio.Ira.20.

TVMVLTVS est locutio confusa, & præcipue locutio multorum simul. Isa.17.lec.2.co.1.

Inquietudo. Pax.23. Rumor.

Tunc. Aduentus.9. Alexander.2. Amor.22. Angelus.529. Anima.149. Assumere.19.21. Baptismus. 52.Cidaris.Cognitio.58. Cōclusio.3.Confessio.4.8. Cōfirmatio.45.Cōsanguinitas.11.Cōscientia.7. Consensus.5.Cōtradictio.1.Credere.17.Dānatio.14.Debitū.15.18.23.Decor.Dæmon.84.Deus.401.Dies.9. Eucharistia.145.Fides.66.Fieri.12.13.Finis.69.Generatio.45.c. Ieiuniū.46.Innocentia.5.c. Irregularitas.4.Iudicium.85.88.Matrimonium.40.Miraculū. 19.Missio.3.Mors.46.Necessitas.30.Obiectum.16. Occidere.9.Omissio.15.Parasceue.Perfectio.62.80. Præceptum 29.141.c.Prophetia.24.Psalmus.6.Puer.7.c.Raptus.15.16. Religio.40. Resurrectio. 21. 22.Tempus.o.Timor.61.Voluntas.59.Vsura. 61.c. Vsus.7.Christus.3.

TVNICA episcopi, significat perseuerantiam, sicut & tunica talaris Ioseph.4.d.27.q.3.3.c.

Episcopus.13.14.Manipulus.

Turba.Populus.Prædicare.18.Sepultura.13.

1 TVRBATIO./.Aliquid dicitur turbari, quando cōmouetur. Ideo omnis passio sensitiua, dicitur turbatio, & maxime tristitia.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.2m.

Apostoli.19.Cognitio.70.Deus.250.Fletus. Impedimentum.o.Intestina.Maria.49.

2 Turbatio non cadit in sapientem, triplici de causa, secundum Senecam, scilicet quia fortius non perturbatur a debiliori. Sed virtus est fortior malitia. Et nullus perturbatur nisi de hoc quod bonum suum perdit: vel bonum suum diminuitur. Sed sapiens non perdit bo-

na sua; néc ei possunt auferri, q̃ sunt bona animæ, qa bona corporis nõ reputat sua. Et fortuna nihil eripit, nisi quod dedit, sed nõ dedit virtutẽ. Ergo ipsam auferre nõ potest. 3.d.15.q.2.ar.2.q.1.2.2./q.2.1^{m}./4^{m}.

3 Christus voluit turbari, ad instructionem fidei, & ad exemplum vitæ. 3.d.15.q.2.ar.2.q.1.2^{m}./Io.12.lec.4.prin^{o}./c^{o}.13.lec.4.principio.
Melancholia. Peccatum.178. Pœnitentia.98.

4 Turbatio fuit in appetitu sensitiuo Christi, secundum iudicium rationis tantum. 3.q.15.q.2.ar.2.q.1.2^{m}./Io.12.lec.4.prin^{o}./c^{o}.13.lec.4.prin^{o}.
Turonensis. Vsura.216.

1 TVRPELVCRVM dicitur, ratione finis, quia tales contractus, non sunt vt in pluribus, propter vitę necessitatem seu vtilitatem, sed propter diuitiarũ augmentationem, quã cupiditas facit, quæ non habet finem. Et ideo rationem vitii habent. Opus.73.c^{o}.8.
Auaritia.13. Decimæ.25.c̃. Eleemosyna.14.15. Furtum.3.12. Tẽperantia.11. Vsura.153.173.195.205.

2 Turpelucrum est species auaritiæ. 22^{e}.q.118.8.4^{m}.

TVRPILOQVIVM est filia luxurię, quia luxuriosi, quorum est cor turpibus delectationibus plenum & concupiscentiis, de facili ad turpia verba prorumpunt. 22^{e}.q.153.5.4^{m}. Luxuria.18.

1 TVRPITVDO duplex. s. voluntaria, & inuoluntaria. Prima est vitiosa, non autem ardua, sed secunda est penalis & ardua. s. vituperium. 22^{e}.q.144.2.c.
Actus.142. Adulatio.4. Campsoria.10. Cõcupiscentia.21. Concupiscibilis.13. Corripere. Doctrina.15. Dolor.38. Error.2. Erubescentia. Fucatio. Furtũ.3.12. Honor.24. Ignominia. Incontinentia.1. Intestina. Ira.39. Labor.3. Latere. Ludus.6. Luxuria.18. Materia.14. Matrimonium.70. Meretrix.2. Negociatio.1. Peccatum.242. Pœnitentia.18. Spectacula.1.2. Tribulatio.7. Turpelucrum.o.

2 Turpitudo duplex. s. inhonestatis, & exterioris defectus. Secunda est in humilitate & mendicitate, nõ autem prima. 22^{e}.q.187.5.4^{m}./Psal.43.co.6.
Turpiloquiũ. Verecundia.o. Visio.25. Vsura.55.127.

1 TVRTVR est melior pullis eius, in columbis autem, est econuerso. 12^{e}.q.102.3.3^{m}. Animal.81.c̃.

2 Turtur & columba, erant sacrificia pauperum, in holocaustis, propter volatus altitudinem, & in hostiis pro peccato, non autem in pacificis, quia non erant necessitatis. 12^{e}.q.102.3.9^{m}./3^{a}.q.37.3.c.4^{m}.

3 Turtur & columba, sunt in copia in Iudęa. Et significant coniunctionẽ duarũ naturarũ in Christo, castitatem & charitatem. 12^{e}.q.102.3.2^{m}./3^{a}.q.37.3.4^{m}.

4 Turtur soliuaga, significat contemplationẽ, & secretas orationũ lachrymas. Sed colũba gregalis vitã actiuã, & orationes ecclesię publicas. 3^{a}.q.37.3.4^{m}.

5 Turtur significat prędicationes, & confessionem fidei, per suam loquacitatem. Sed columba significat simplicitatem & mansuetudinem. 3^{a}.q.37.3.4^{m}.
Tuscia. Vsura.158. Tuscus. Cohors.1.
Tussis. Baptismus.53. Tutela. Occidere.10. Vsura.223. Tutor. Tutela. Votum.35. Vsura.227.
Tutum. Sacramentum.77. Securitas.o. Vsura.211.
Tuum. Amicitia.15. Amor.162. Mutuum.4.

VACARE

1 VACARE deo cõtingit tripliciter, scilicet lectione, oratione, & meditatione. 4.d.15.q.4.ar.1.q.2.1^{m}. Amor.62. Ebs.8. Hæresis.157. Mulier.2. Princeps.23. Sabbatum.2.c̃. Socrates.1.2. Tributũ.5. Vginitas.37.

2 VACVVM non fuit ante creationem, néc post: quia vacuum non est tantum negatio, sed priuatio. i. spatium capax corporis sine corpore. Nec fuit possibile, nisi potentia creantis. 1^{a}.q.46.1.4^{m}./2.d.1.q.1.5.4^{m}./1. Meteo.c.2.co.1.
Acolitus.1. Cete.11. Eucharistia.133. Subdiaconus.2. Terra.15.

2 Si motus esset in vacuo, non esset in instanti, propter resistentiam mobilis ad motorem, & proportionem vtriusq;. 4.d.44.q.2.ar.3.q.3.2^{m} Phy.4.lec.12.0.
Vadere. Alexander.1. Ambulare. Anima.125.c̃. Gradi. Hęresis.107. Indulgentia.23. Ire. Itinerans. Iustus.11. Prædicare.9.
Vadriani. Tertullianus.

1 VAGATIO mentis in oratione, tollit fructum eius. Et est peccatum, ex proposito tantum. 22^{e}.q.83.13.3^{m}. Accidia.8. Coitus.7. Confessio.74. Euagatio.

2 Et est filia accidię. 22^{e}.q.35.4.2^{m}./3^{m}./Ma.q.11.4.c. Importunitas. Quiescere.1. Religio.61.99. Vagum. Verbositas.
Vagũ. Baculus.1. Indiuiduũ.18. Turtur.4. vagatio.o.
Valde. Ambra. Cete.9. Dionysius.4. Fortitudo.8. Gedeon.3. Iustus.1. Militia.2. Ordo.11. Periculũ.3. Veritas.46. Valde. Excõmunicatio.24.
Valentinus. Assumere.41.42. Hęresis.82.24. Marcion. Processio.49.
Valere. Absoluere.5. Accusatio.3.22. Agricultura.3. Animal.81. Beatitudo.68. Cõmunicatio.6. Consequẽtia.3. Eleemosyna. Eucharistia.254.c. Exemplũ.2. Exorcismus.13. Imperfectio.2. Incipere.1. Indulgentia.15. Lex.108. Martyrium.3. Medicus.8. Mundus.23. Operatio.56. Oratio.42. Peccatum.280. Pignus.1. Valetudo. Vsura.61.73.c̃.
Valerius. Vinum.6.
Validum. Leo.1. Potentatus.

VALETVDO corporis, accipitur in duplici statu, scz ſm sufficientiã, habito respectu ad ea quę incũbunt vel ex officio, vel ex societate eorũ ad quos conuiuit, necessario agenda, & ſm optimã corporis dispositionem. Primo modo, necessariũ ad valetudinem corporis subtrahi non debet. Sed secundo modo laudabiliter subtrahi potest. 4.d.15.q.3.ar.1.q.2.3^{m}. Abstinentia.3.c̃. Conualescere. Ieiunium.7. Valere. Validum.
Vallari. Iudicium.36.
Vallis. Grando. Iudicium.77.
Valor. Ambra. Augustinus.2. Baptismus. Cete. Creatura.7. Dionysius.4. Facilitas.1. Doctor.5. Eleemosyna.30. Indulgentia.o. Iustus. Oratio.12.c̃.42. Periculum. Prodesse. Psalmus.13. Religio.80.96. Restitutio.23. Satisfactio.33.34.46. Scurrilitas.1. Solertia.7. Suffragia.o. Vendere. Vnctio.E. Vsura.V. Vsus.8.c̃.

VANVM dicitur tripliciter. s. non subsistens sed falsum, non solidum vel firmum sed mutabile, & nõ cõsequens finem. Ma.q.9.1.c./ps.11.co.3./ps.38.co.5. Addere.19. Baptismus.250. Beatus.54. Capitale.8.c̃. Cassum. Cogitatio.2.5.11.c̃. Dęmon.80. Diuitiæ.9. Frustra. Gloria.5.c̃. Iactantia.4. Inane. Incantatio. Iustus.11. Liberare.1. Maledicere.4. Otiosum.o. Ornatus.3.6. Petrũ.44. Puer.2. Somnium.1. Sors.5. Superstitio.3. Verbum.22.23. Vitium.8. Votum.77.

1 *VAPOR est quędam disgregatio aquę, idest aqua rarefacta, & ita aer circa terram est plenus aqua, & ideo dicitur vapor. 1. Meteo.ca.4.co.3.

2 *Vapor qui sursum fertur per virtutem caloris, deseritur a caliditate quę eum sursum ferebat. Vno modo per hoc quod id quod erat subtilius & calidius in vapore, eleuatur vlterius ad superiorem locum exhalationis siccæ: & sic residua pars vaporis, remanet frigi-

ta. Alio modo per hoc quod calor qui est in vapore, extinguitur propter hoc quod lunge eleuatur a terra in aere qui est supra terram, vbi deficit calor, propter hoc quod radii reuerberati a terra, in immensum spar guntur. Et sic deficiente calore calefaciente & eleuante vaporem aqueum, vapor aqueus redit ad naturam suam, coadunante etiam frigiditate loci: & sic infrigidatur, & infrigidatus, inspissatur, & inspissatus cadit ad terram, factus aqua, grando, nix, vel pruina. 1. Meteo. trac. 3. c°. 1. co. 4. 5. 6. c.

3 Vapor duplex. s. calidus & humidus, resolutus a terra humida, per calorem solis, similis aeri, alius calidus, & siccus, resolutus a terra sicca, similis igni, plus quã primus ascẽdens, & dicitur fumus, vel hypercauma. Psal. 17. co. 8. 9. 14. 15.

4 Vapor siccus triplex s. subtilis, grossus, & medius, primus ascendit superius, & causat accensionem, secundus causat terręmotum, sed tertius est ventus. Psal. 17. co. 9. Amidum. Basiliscus. Generatio. 15. Halo. Iris. 4. Pluuia. 1. 3.

5 Vapor vel exhalatio sicca & calefacta, sed nõ sic subtiliata q possit ascendere ad supremum locũ, est materia venti. Psal. 17. co. 10.

6 Vapor siccus inclusus in vapore humido densato superius per frigus inflãmatus, faciliter causat fulgura, & coruscationes. Psal. 17. co. 14.

Serpẽs. 2. Sol. 5. Sonus. Terręmotus. 1. 3. 5. Tonitruũ.

7 Vapor humidus, est materia nebulæ, roris, caliginis, pluuiæ, grandinis, & niuis. 2. d. 6. 3. 3m. ps. 17. co. 14.

8 Vapor non ascendit ad cacumina quorundam montium. 1a. q. 68. 2. c. s.

9 *Vapor est medius inter aerẽ & aquam, quia est exhalatio resoluta ex aqua, secundum quã aqua subtiliatur & eleuatur: & subtiliatus, transit ad naturaȝ aeris. 1. Meteo. trac. 3. c°. 1. co. 5. c.

10 *Cum lumen quod apparet in aere, discontinuatur ex aliquo obscuro & nigro, quod est propter aliquem vaporem magis spissum, profunditas quædam & apertura videtur in cœlo. Cum enim vapor ille interrũpat lumen, magis inspissatur. Et ex talibus hiatibus, excidunt quandoq; titiones ignei, quasi calido expulso a frigore vaporem inspissante. Et quando vapor huiusmodi, magis inspissatur, maiorem ostendit hiatum, quia album separatur a nigro: cum autem fuerit contrarium, solus hiatus & apertura videtur. Meteo. li°. 1. trac. 2. c°. 2. c°. 3.

Varietas. Accidens. 43. 124. Addere. 3. 6. 15. Ambiguum. Angelus. 52. Cœlum. 17. 104. Circunstantia. 16. c. Cognitio. 30. 70. Commutabile. Corpus. 48. Creatura. 15. 16. Damnatio. 47. Deus. 88. 135. Diuersitas. Doctrina. 18. Essentia. 7. Forma. 34. Idea. 18. Idem. 7. Intentio. 20. 21. Ius. 14. Lex. 147. Luna. 4. Multiplicatio. 0. Mutabile. 0. Mutatio. 0. Peccatum. 159. Pœnitentia. 92. Processio. 49. Prudẽtia. 67. Scientia. 46. Sermo. 1. Significatio. 6. Status. 15. Tempus. 24. Testis. Transmutatio. Venus. 3. Virginitas. 28.

VARRO secũdum Augustinũ dixit q deus est anima mundi, motu & ratione mundum gubernans. 1a. q. 1. c. Ro. lec. 7. s. Deus. 48. Idolatria. 4.

1 VAS quãdoq; dicitur instrumentũ operandi aliquid. 3a. q. 62. 3. 1m. Annexum. 0. Apostoli. 44. Benedictio. 5. Consecratio. 4. Delectatio. 89.

2 Vas diciturafiquid quadrupliciter. s. ratione cõstitutionis, repletionis, vsus, & fructus. Ro. prolo. 0. Episcopus. 14. Matrimonium. 58.

3 Vasa sacra, in necessitate ecclesiæ, quo ad materiam tantum, possunt vendi integra, ad vsum ecclesiæ. Si autem vendantur ad alium vsum, frangantur, præmissa oratione. Non autem vendi possunt, ratione cõsecrationis: vt scilicet pro ea aliquid plus exigatur, qa simonia esset. 22e. q. 100. 4. c. 2m. 3m. 4. d. 25. q. 3. 2. 2. q. 3. 1m. 2m. Sacrilegium. 4. 5. Sanctificatio. 4. Sepultura. 4. Simonia. 3. Spirituale. 2. Subdiaconus. 1. 5. c. Vnctio. 19. Vsura. 17. Vastia. Bestia. Vbertas. Abundantia. Maria. 70. Pax. 19. Verbum. 70.

1 VBI, denominatur ab extrinseco, scȝ a loco, & quandoq; denominatur a tempore. 5. 2. c°. 13. 2m. Accidens. 93. Angelus. 438. Anima. 3. 205.

2 Vbi, consistit in relatione rei ad locum: & quando, in relatione ad tempus. Sed positio, ordinem partium importat: habitus vero, relationem habentis ad habitum. Met. 5. lec. 6. co. 1. s. Ascendere. 10. Beatitudo. 138. Caput. 7. Cœlum. 11. 16. Circunstantia. 4. Cognitio. 55. c. Contrarium. 2. Corruptio. 4. Decimæ. 13. Difficile. 17. Ecclesia. 16. 17. Electio. 31. Error. 5. Eucharistia. 128. 132. 135. Fornicatio. 1. Fortitudo. 42. Generatio. 70. Gratiarumactio. 1. Incipere. 3. Ingratitudo. 6. Iudicium. 77. Locus. 5. 18. 27. Matrimonium. 124.

3 Vbi, est proportio locati ad locum. 4. d. 16. q. 3. ar. 1. q. 1. c. Met. 5. lec. 7. co. 2. Lec. 8. co. 1. s. Meritum. 69. Missio. 17. Motus. 10. 30. 37. c. Mutatio. 5. Mutuum. 4. Ordo. 9. Peccatũ. 311. Po°. 59. Situs. 1. Tempus. 4. Ventus. 1. Vsura. 113.

Vbicunq;. Indiuiduum. 35. Lex. 88. Materia. 35. 36. Pars. 16. 29. 40. Vbiq;. 0. Virtus. 17. 73. Vsura. 113.

1 VBIQVE eẽ, ꝯuenit soli deo. 1a. q. 8. 2. 4. 0. q. 16. 7. 2m. q. 52. 2. c. q. 112. 1. c. 1. d. 37. q. 2. 0. q. 3. 2. c. q. 4. 1. 1m. 5. 3. c°. 68. Li°. 4. c°. 17. 16m. quol. 10. vel. 11. 1. 0. Dionysius. 3. co. 3. Altare. 1. Aqua. 1. Bonitas. 186. Dionysius. 5. Eucharistia. 132. Ius. 7. Iustitia. 28. Locus. 24. 25. 26. Medium. 15. Holocaustũ. 4. Sinistrum. 3. Spiritus. 17.

2 Esse vbiq;, non conuenit deo ab æterno. 1. d. 37. q. 2. 3. 0. Vniuersale. 22. Christus. 6. 7. 14.

Vectes. Descendere. 9.

Vectigal. Militia. 3. Pedagiuȝ. Princeps. 9. 10. 13. 14. Publicanus. Theloneus. Tributum. 0.

Vegetius. Cohors. 0.

Vegetabile. Amor. 58. Vegetatiuum.

Vegetatiuum. Abstractio. 21. Anima. V. Forma. 25. Impare. 18. Pctm. 104. 107. Vegetabile. Christ°. 160.

Vehemens. Amor. 193. Anima. 245. 285. Audacia. 9. Causa. 70. Coitus. 2. 4. 5. Cõtemplatio. 11. 26. Debitum. 19. 20. Delectatio. 75. 89. Difficile. 21. Feruor. 2. Fides. 24. Fortitudo. 0. Impetus. Incontinentia. 4. 8. Malum. 20. Maria. 38. Rugitus. Seruire. 4. Spes. 69. Studium. 1. Temperantia. 5.

Velatum. Angelus. 399. Velum. 0. Velle. Actio. 22. Amor. 191. 192. 197. Velleitas. Voluntas. A.

VELLEITAS quæ secundum quosdam est voluntas incompleta, est de impossibili, quia. s. aliquis vellet illud, si esset possibile. Voluntas autem completa non est nisi de possibili, quod est bonuȝ vol᷑ntatis. 12e. q. 13. 5. 1m. 3a. q. 21. 4. c. 2. d. 30. q. 1. 1. 6m. d. 33. q. 2. 2. 2m. 4. d. 14. q. 1. art. 1. q. 6. 3m. d. 17. q. 2. art. 1. q. 1. 3m. d. 43. ar. 4. q. 1. 2m. Ma. q. 16. 3. 9m.

Libertas. 3. 4. Origenes. 4. Voluntas. 9.

1 VELOX. Terra & quodlibet graue, quanto magis descendit, tanto velocius mouetur, quia tanto magis grauitas eius confortatur, propter propinquitatem eius ad proprium locum. Ce. lec. 17. s. Acceleratum. Amor. 193. Angelus. 174. Anima. 221. Apostoli. 35. 37. Aquila. 1. Aurora. Cœlum. 90. 94. Citim. Cito. Citus.

Concupiſcibilis.5.Doctrina.8.Excandeſcentia.

2 Motus naturalis eſt velocior in fine,& tardior in principio,motus autem violentus eſt ecõuerſo. 12^{e}.q.35.6.c.2^{m}./.℥.1.c^{o}.42.3^{m}./.Li^{o}.3.c^{o}. 82.ſi./.He.10. lec.2.ſi./.Ce.lec.17.ſi./.Li^{o}.1.lec.8.o. Generatio.40. Herodius.2.Incõtinentia.4.5.Intellectus.240. Ira.1.Luna.3. Nuncius. Planetæ.1. Sapientia.7. Schiſmos.Solertia.4.

3 Motus animalis & motus cuiuſcunq; proiecti, velocior eſt in medio loci & temporis,quã in principio vel fine.Ce.2.lec.8.co.2. Solicitudo.2.Strucio.1.Subito.Tarditas.o.Chriſtus.213.

1 VELVM templi duplex.ſ.interius ante ſctãſctõrum, & exterius.Secundum ſciſſum eſt in paſſione Chriſti, non autẽ primũ.12^{e}.q.102.4.4^{m}./.Matth.27.co.10.

2 Velũ templi habebat quatuor colores, per quos quatuor elementa deſignantur, quę nos impediunt a diuinis.ſ.byſſum per quod deſignatur terra, quia byſſus.i. linum de terra naſcitur:purpuraſ, per quã ſignificatur aqua.Fiebat enim purpureus color ex quibuſdã conchis,quę inueniuntur in mari: hyacinthum,per quem ſignificatur aer, quia habet aereum colorem : & coccũ bis tinctum per quem deſignatur ignis. Vel per colores eius quatuor, deſignantur quatuor virtutes.ſ.quia velum erat ornatum byſſo,ad deſignanduʒ carnis puritatem:purpura autem ad figurandũ paſſiones, quas ſancti ſuſtinuerunt pro deo: coccu bis tincto,ad ſignificandum charitatem geminam dei & proximi.Hyacintho auteʒ ſignificabatur cœleſtis meditatio.12^{e}.q.102.4.4^{m}./.8^{m}. Conſecratio.12.16.Nuptię.1. Velatum.Virginitas.16.27.28.

Vena.Argentum.1.

Venale.Hæreſis.104. Pretium. Simonia.1.2.3.&c.

Vendere.o.Vſura.67.148.

VENATIO. Aucupium & piſcatio ſunt a natura. Ideo ſunt ſecundum ſe licita.1^{a}.q.96.1.c./.22^{e}.q.64.1.o./.℥.3.c^{o}.22.ſi./.Opuſ.20.li^{o}.2.c^{o}.6./.Li^{o}.3. c^{o}.9. Proditor.Spectacula.1.

1 VENDERE./.Emptio vel venditio, non ſolum conſiſtit in datione,& acceptione pecunię,ſed omnium quorum pretium poteſt numiſmate menſurari.4.d.25.q.3.3.c.

Abraham.16.17.Alchimia.3. Annexum.1. Arra.o.Ars.43.&c. Campſoria.2. Criminilis. Cimiterium. Cõmutatio.1.2. Datio.16. Deceptio. Decimæ.22. Eccleſia.16.17.Feudum.

2 Ad emptionẽ & vẽditionẽ requirũtur duo.ſ.quãtitas pretii,& deputatio eius.ql.2.2.c./.Opuſ.3.c^{o}.238.ſi.

3 Pretium rerum venalium, conſideratur ſecundũ vſuʒ hominis, non autem ſecundum gradum naturæ rerũ.22^{e}.q.77.2.3^{m}.

4 In illis eſt peccatum, quę bis vendunt, quod patet in iis quorum vſus, non eſt aliud a re ipſa. In quibus rebus,qui rem vendit,vel mutuat, cum in huiuſmodi tranſeat dominium ad accipientem,vel rem bis vendit, & eſt in venditionibus ad credentiam dum plus pro dilatione volunt accipere, vel vendunt quod non eſt. Et vtrunq; eſt vſurarium & peccatum. 22^{e}.q.78.1.o./.3.d.37.6.o./.Ma.q.13.4.o./.quol.3.q. 7. 2. o./.Opuſ.4.c^{o}.24.ſi.

5 In domo autem ſunt duo.ſ.ſubſtantia & vſus. Sed aliud eſt habere domum,& aliud vti domo. Vnde ſeparatim poſſum vſuʒ vendere, ſine domus venditione, & ita in omnibus aliis huiuſmodi. Vnde ſi aliqua ſunt,quę conſiſtant in ipſo vſu tantum, & vſus eoruʒ eſt diſtractio,non poteſt fieri id quod de domo.22^{e}.q.78.1.o./.Opuſ.4.c^{o}.24.ſi.

6 Denariis vero vtimur diſtrahendo, & frumento cõſumendo,& ideo ſi vſum vendis,bis vendis. 22^{e}.q.78.1.o./.Opuſ.4.c^{o}.24.

7 Vendere ad terminum, ſm iuſti pretii quantitatem, non eſt vſura. Si autem cęteris paribus, fiat vltra iuſti pretii quantitatem propter temporis expectationem, eſt peccatuʒ vſurę.22^{e}.q.78.1.o./.2.7^{m}./. Opuſ.4.c^{o}.24.ſi./.Opuſ.21.o./.Opuſ.67.o./.Opuſ. 73.c^{o}. 8./.10. $prin^{o}$. Hęreſis.104.Iacob.1.Ioſeph.1.

8 Vendens ſcienter rem quę deficit in ſpecie ſubſtantię, quantitate,vel qualitate,peccat. Non autem vendens ignoranter. Sed cum ſciuerit, tenetur recompenſare. 22^{e}.q.77.2.0.

9 Contractus emptionis & venditionis impeditur, ſi vna res vendatur pro alia,non autem ſi vna pecunia detur pro alia ęquiualens.4.d.30.q.1.2.7^{m}.

Matrimonium.115.Mercantia. Mercatio. Mercator. Militia.2.Mortuus.2.

10 Vendere carius quã emit,eſt licitum,meliorãdo rem, vel ſi mutetur pretium ratione loci, vel temporis, vel propter periculum transferendi,vel faciendi fieri. 22^{e}.q.77.4.5^{m}. Negociatio,o.Paulinus. Peccatum.200.Poſſeſſio.7.8.

11 Illa ſuperabundantia quę ex iuſta permutatione ſeu venditione accidit, non habet vitium inequitatis. Alias non fuiſſet venditio vel permutatio iuſta. 22^{e}.q.77.4.1^{m}./.Opuſ.73.c^{o}.3.

Sepultura.4.Seruitus.10.Simonia.o.

12 Vendere rem plus notabiliter, quã valeat ſimpliciter ſibi,vel ipſi vendenti,non licet, quamuis lex humana permittat citra dimidium.22^{e}.q.77.1.o./.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.c./.quol.2.q.1.2.c./.q.5.2.o.

Spirituale.1.Vas.3.

13 Vendens non tenetur dicere publice vitium rei, nec in particulari, niſi propter damnum, vel periculum. 22^{e}.q.77.3.o./.quol.2.q.5.2.o.

Venale.Venditor.Vſura.15.&c.

14 Venditor non tenetur dicere ementibus abundantiaʒ venalium futuram per aduentum aliorum mercatorum,nec minuere pretium.22^{e}.q.77.4.3^{m}.

15 Beneficia eccleſiaſtica vendi non poſſunt, 4.d.25. 1. 2^{m}./.Opuſ.4.c^{o}.24.ſi. Vſus.8.&c.

16 Vendere officia ſecularia,licet:dummodo talibus vendantur de quibus poſſit præſumi ꝙ ſint utiles ad talia officia exercenda, & non tanto uendantur pretio officia,ꝙ recuperari nõ poſſint ſine grauamine ſubditoꝝ. Sed tamen non expedit ea uendere, uel quia contingit frequenter, ꝙ illi qui eſſent magis idonei,ad huiuſmodi officia exercenda ſunt pauperes,ita ut ea emere nõ poſſint: uel quia etſi etiam ſint diuites,illi qui meliores ſunt, talia officia non ambiunt,nec inhiant ad lucra ex officio acquirenda. Vnde ſequitur ꝙ ut plurimum,illi officia ſuſcipiant,qui ſunt peiores,ambitioſi, & pecuniæ amatores,quos etiam probabile eſt,ſubditos opprimere,& etiam cõmunitatis cõmoda, non ſic fideliter procurare.Quare magis uidetur expediens,ut bonos homines & idoneos ad ſuſcipiendũ officia principes eligant,quos etiam inuitos ſi neceſſe fuerit compellant, quia per eorum bonitatem & induſtriam maiora bona accreſcent cõmunitati, quam de prædicta officiorum uenditione acquirere ualeant.Opuſ.4.c^{o}.24.ſi./.Opuſ.21.c^{o}.2.

17 Peccator ſe uendit in ſeruum peccati, precio proprię uoluntatis implendę. Ro.7.lec.3.co.1.ſi.

18 Menſuras uenalium,oportet eſſe diuerſas, in diuerſis locis,& eas inſtitui,publica autoritate,uel conſuetudine.22^{e}.q.77.2.2^{m}.

Vẽdicare. Appropriatio.o.Virginitas.19. Virtus.40.

Venenum.Hypoſtaſis.2.Iuſtus.11.Terręmotus.5.

Veneratio. A mor. 50. Honor. 0. Honorabile. Missa. 27. Nomen. 84. Reuerentia. 0. Christus. 103.

Venerea. Animal. 63. Bonitas. 226. Carnalis. Castitas. 1. č. Continentia. 1. č. Delectatio. 37. 55. č. Impudicitia. Lex. 13. Luxuria. 1. č. Plato. 2. Pudicitia. Resurrectio. 37. Temperantia. 23. Venus. 0. Verecundia. 5. Virginitas. 4. č. Virtus. 40.

Venetiæ. Auaritia. 9. Lumbardia. Maritima.

VENIA debetur alicui dupliciter. s. vel ei quod indulgetur. i. peccatum tantum, vel ei quod est indulgendi ratio, vt infirmitas & huiusmodi, non autem peccatū. 2. d. 42. q. 1. 3. 2m. Adam. 58. Angelus. 487. Apostoli. 20. Charitas. 98. č. 128. Confessio. 56. č. Contritio. 36. Eucharistia. 212. č. Ira. 40. Misericordia. 14. Paulus. 14. Peccatum. L. Pœnitentia. 33. Præsumptio. 12. Psalmus. 12. Veniale. Peccatum. V.

1 VENIRE deus dicitur, quando dona largitur, recedere vero, quando subtrahit ea. Iob. 9. co. 4. / c°. 10. co. 3. 6. Aduena. 1. Aduentus. 0. Angelus. 371. Animal. 44. Auster. Baptismus. 14. 64. Cœlum. 157. Cognitio. 31. 76. Corpus. 64. Costa. 7.

2 Deus dicitur venire ad nos tripliciter. s. implendo nos suis effectibus, illuminando, & adiuuando. Io. 14. lec. 7. co. 3. prin°. Debitum. 26. Dæmon. 80. č. Deus. 182. 183. 188. Elementum. 3. Finis. 4. Helias. 6. Hæresis. 109. Ignis. 3.

3 Nos venimus ad deū tripliciter. s. capiendo dona eius, contemplādo, & obediendo. Io. 14. lec. 7. co. 3. prin°. Incarnari. 0. Intellectus. 36. Ioannes. 7. Iudicium. 66. Legislator. 4. Luxuria. 15. Magi. 3. 4. Manens. Mensura. 16. Natiuitas. 15. Numerus. 10. Plato. 3. Psalmus. 10. Ratio. 36. Religio. 67. 108. Sabbatū. 4. Sacrificiū. 34. Saluari. 4. Scrutatio. Sex°. 7. Trāsfiguratio. 3. Trinitas. 5. Vestigium. 1. 3. Votum. 17. 21. Vsura. 19.

VENTER adulteræ, potantis aquam zelotypiæ, semper intumescebat. 22e. q. 103. 2. 3m. / 2. d. 18. q. 1. 3. c. Angelus. 591. 592. 599. Baptismus. 140. 141. 142. Diabolus. Maria. 7. 10. Nubes. 3. Onocrotalus. Sāctificatio. 11. Solicitudo. 5. Tactus. 13. Timor. 38. vter°. Vēturus. Baptismus. 14. Futurus. 0. Scrm. Venire. 0.

1 * VENTVS. / Exhalatione duplici existente per actionem solis & astrorum, vaporosa. s. ex humore super natante in terra, vt maris, fluuiorum, pluuiarum. Altera exhalante per desiccationem terræ quæ dicitur fumus, ea quæ humidior est, materia est pluuiarum: sicca vero exhalatio, ventorū est causa atq; prinm. 1°. Meteo. trac. 2. c. 1. co. 2. 3. č.

2 * Venti & si fiant ab exhalatione fumosa & sicca quæ motu recto sursum eleuatur, motus tamen ventorū non est rectus, sed obliquus, quia flant super terras ab vna parte in aliam procedentes: ex eo quod aer superior mouetur circulariter secundum motum cœli. Et licet in illo aere superiori non sint venti, sed in aere inferiori, qui est infra altitudinem mōtium supremorum, tamen iste aer participat aliquod de motu superioris, licet ea circulatio non cōpleatur: quo fit vt venti moueantur in latus. 2. Meteo. c. 2. trac. 2. co. 9.

3 * Venti secundum naturam sunt calidi, quia ventus est multitudo exhalationis siccæ & calidæ circa terrā motæ, sed videntur frigidi, quia mouent secum aerem existentem quandoq; plenum multo frigidū vapore: vt ex septentrionalibus partibus. Sicut flatus ab ore efflatus, in principio est calidus, licet non multum appareat propter paucitatem, longe tamen ab ore, est frigidus eadem causa qua & venti. s. quia propellit aerē frigidum. 2. Meteo. trac. 3. ca. 2. co. 9.

4 * Sicut sub polo arctico & nostro habitabili, flant venti apud nos noti, qui nō perueniunt ad habitantes sub polo antarctico, sic etiam necesse est dicere quod generentur & flent ibi alii venti, qui non perueniunt vsq; ad nos. 2. Meteo. trac. 2. c. 2. co. 10.

5 Ventus quilibet, potest sciri in generali vnde incipit, & vbi finitur: vt auster a meridie in aquilonem, & boreas econuerso, non autē in speciali. Io. 3. lec. 2. co. 1. Dæmon. 113. Fœmina. 3. Hæresis. 86. Mare. 4. Odor. 4. Puluis.

6 Venti oriētales, flant mane, deinde meridionales, sed versus vespere, venti occidentales. Iob. 37. co. 3.

7 Adunata nube ex vento australi, quandoq; propter nimium calorē fructus vitis destruuntur. Isa. 25. co. 1.

8 Ventus mouetur oblique, quia nititur ascendere. Sed percutitur a frigore. Nec redit directe inferius, quia nō vincitur totaliter. Psal. 17. co. 10.

Spiritus. 4. Terræmotus. 1. 4. Vapor. 1. 3.

9 Venti meridionales causant pluuias & tempestates, septentrionales autem, causant frigus. Iob. 37. co. 3.

1 VENVS oriens ante solem, dicitur lucifer, occidens autem post eum, dicitur vesperus. Iob. 37. co. 8. Castitas. 1. č. Cœlum. 25. č. Circuncisio. 12. Continentia. 1. Delectatio. 84. Iuppiter. Planetæ. 1. Plato. 2. Religio. 39. Resurrectio. 37. Temperantia. 23.

2 Venus agit ex insidiis, & furatur intellectum multum sapientis. 22e. q. 55. 8. 1m. Virginitas. 4. č. Vulpis.

3 Venus dicitur ab Aristotele dolosa, & corrigia eius varia, secundum quandam similitudinem, inquantum. s. hominem subito surripit, sicut & in dolis agitur, non tamen per astutias, sed magis per violentiam concupiscentiæ & delectationis. 22e. q. 55. 8. 1m.

Venustas. Decor. Indoles. Isaias. 2.

Ver. Vsus. 10. Verax. Veritas. 48.

VERBERARE hominem, nulli licet, nisi habenti potestatē supra eū: vt pater supra filium, & dñs supra seruū. 22e. q. 65. 2. 0. / q. 72. 2. 2m. Bonitas. 194. Constantia. 9. Excōicatio. 31. Incarcerare. Percussio. Verbum. 17. Vindicatio. 6. Violentia. 4. Vsura. 295.

VERBOSITAS, curiositas, importunitas, inquietudo, & instabilitas loci vel propositi, pertinent ad euagationē mētis. Ideo oriūtur ex accidia. 22e. 35. 4. 3m. Luxuria. 18. Multiloquium. Scurrilitas. Stultiloquiū. Verbotenus. Dæmon. 79. Diuinatio. 8.

1 VERBVM mentis nihil aliud est, quā conceptio intellectus, quæ est operatio. i. ipsum intelligere, vel species intellecta. 1. d. 27. q. 2. 1. 3. c.

2 Oppositum videtur dicere. ℥. 1. c°. 53. / Li°. 4. c°. 11. co. 1. 6. / Po°. q. 8. 1. c. / q. 9. 5. c. / Spiritu. 9. 6m. / quol. 5. q. 5. 2. 0. / Opus. 53.

℟ Du°. 1159°. R6°, sicut Du°. 751°.

Angelus. 441. Dicere. 1. 5. Dici. 1. Intellectus. 30.

3 Verbum potest dici forma, vel species intelligibilis, sicut constituta per intellectum, sicut forma artis inuenta per intellectum. quol. 5. 9. c. 6.

4 Verbum proprie importat rationem formæ exēplaris, quia est ars. 1°. q. 3. 82. / 2. d. 12. 5. 5m.

5 Verbum nihil aliud dicit, quā emanationem quandam ad intellectum, per modum manifestantis. 1. d. 27. q. 2. 1. c. 6. 3m.

6 Verbum nihil aliud est, quā acceptio quædam, actualis notitiæ nostræ. quol. 4. q. 4. 1. c.

CORDIS. 13. 14. 15. 37.

7 Verbum cordis, importat aliquid procedens ab intellectu: vt constitutum per operationem eius. 1°. q. 27. 1. c. 6. / q. 28. 4. 1m. / q. 34. 1. c. / Spū. 9. 6m. / dl. 5. q. 5. 2. c.

8 Verbum est ipsum intellectum, & id quod concipitur. 1°. q. 22. 1. c. / q. 28. 4. 1m. / q. 34. 1. c. / ℥. 4. c°. 10. 11. co. 2. / 4. / Veri, q. 4. 1. c. 1m. / 9m. / 2 c. / Po°. q. 8. 1. c. /

q.9.5.c./.Opus.3.c°.37.38./.Io.principio.

9 Quicunq; intelligit, ex hoc ipso ꝙ intelligit, procedit aliquid intra ipsum, scilicet verbũ.1ª.q.27.1.c./. Poª.q.8.1.c./.q.9.5.9.c.

10 De ratione eius, non tantum est manifestatio, sed etiã processus realis.℘.4.c°.11.co.4./.Veri.q.4.2.c.

11 Immo videtur sufficere processus secundum rationẽ.1.d.27.q.2.2.0.

☞ Rñº. Dubio.1160ᵒ.

12 Notitia est de essentia eius. Non autem amor, sed est quasi concomitans illud. Veri.q.4.3.3m.

13 Verbum in anima, sine actuali cognitione esse non potest.1ª.q.93.7.c.3m./.Veri.q.10.3.c.

14 Esse verbi interius concepti, est ipsum intelligi. ℘.3.c°.11.co.3.

15 Verbum cordis, significatum verbo oris, est conceptio rei intellectę, ex ui intellectiua proueniens, vel ex eius notitia ꝑcedens.1ª.q.27.1.2.c./.q.28.4.1m./.q.34.1.0./.q.107.1.c./.12ᵉ.q.93.1.2m./.℘.4.c°. 11.co. 2.3./. Poª.q.8.1.c.co.2./.q.9.5.9.c./.ql.4.6.c./.Opus.53.

16 Nihil implicans, contradictionem, potest dici verbum.1ª.q.25.3.c.fi./.1.d.42.q.2.2.c./.quol.5.q. 2.1.c./. ql. 8.vel.q.1.1m.

VOCALE.24.25.26.33.34.35.36.68.

17 Verbum vocale in nostra lingua, impositum est a corporali motu.s.a verberatione aeris, sed ad significandum omne quod dicitur interius vel exterius. 1.d.27.q.2.1.1m. Absoluere.21.22.30.35. Accusatio.15. Actus.142. Adulatio.1.2. Alleluia.

18 Verba tenent pręcipuum locũ inter signa, quibus homo aliquid significat alteri. 22ᵉ. q.55.4.2m./.q. 72.1.c./.q.110.1.2m./.3ª.q.60.6.c.1m./.2m.

19 Multa verba ad idem pertinentia, dicunt vnum verbum. Ma.q.3.14.c.co.2.

20 Verbis vtimur ad hominem, vt ei manifestemus nostros conceptus: ad deum autem, vt nos vel alios excitemus, 22ᵉ.q.91.1.c.

21 Verba vt signa, inferunt multa damna: & in verbo, homo facile delinquit. Sed ſm suã essentiaꝫ, i. vt soni, nõ nocent nisi auditui.s.clamãdo.22ᵉ.q.72.1.1m./.q.89.2.c.fi. Amicitia.2, Angelus.441. Anima.413.

22 Verba dicuntur vana tripliciter.s.ratione falsitatis, superfluitatis, & instabilitatis.i.de tẽporalibus. Psal.11.co.3. Artificiale.7. Attentio.0. Baptismus.F. Character.39.42. Confessio.9. Cõtumelia.1. Doctrina. 17. Dolus.0. Aenigma. Eupychia.6. Eructuatio.2. Eucharistia.74.80.83.112.166. Exẽplum.2. Fides.99. Hęresis.15.94. Honor.14. Interpretatio.1.2. Iocosum. Ironia.0. Histrionatus. Iubilus.1. Iudith. Leo.1. Litigiuꝫ.0. Loquacitas. Loq.0. Matrimoniũ.15.c̃. Mendacium.12.c̃. Minister.7. Modestia.4.6. Obligari.3. Ociosum.0. Paulus.4. Peccatum.135. Poenitentia.56.77. Preceptum.142. Promulgatio.3.5. Prorumpere.0. Rixa.1.2. Scurrilitas.2. Sedere.1. Sponsalia.2. Sponsus. Stultiloquium. Subsannatio. Superbia.9. Tragœdia.0. Turpiloquium. Veritas.8.51. Votum.1.3.c̃. Vsura.144. Vxor.3.

23 Verbum ociosum est, quod caret intentione pię vtilitatis, aut iustę necessitatis.2.d.40.5.8m./.4.d.9.art.4.q.2.3m.

MENTALE.44.64.

24 Verbum mentale, scilicet secundum ꝙ distinguitur in intellectu, dicitur concipi, sed verbum vocale, scilicet secundum ꝙ pronunciatur extra, potest per quandaꝫ similitudinem dici nasci.3.d.8.1.6m.

Angelus.441. Idea.24.25.29.

25 Verbum mentis, est causa efficiens verbi vocalis, & finis eius. Veri.q.4.1.c.

26 Verbum nostrę mentis manet, non autem verbũ vocale, Sed neutrum subsistit. Verbum vero diuinũ manet & subsistit. 1ª.q.37.1.2m./.1.d. 27. q. 2. 1. 2m./. Poª.q.10.1.5m.

27 Verbum dei est tantum vnum, perfectũ, & idem quod essentia, ideo est filius. Non autem verbum nostrum, nisi metaphorice, quia est multiplex, imperfectum, & accidens.1ª.q.27.2.2m./.q.33.2.3m./. q.34.2. 1m./.3.c./.℘.4.c°.10.11./.veri.q.4.4.c./.Poª.q.2.1.c.fi./.q.8.1.c.fi./.q.9.5.9.c./.ql.4.q.4.1.c./.Opus.2. c°.3./.Op°.3.c°.41./.52./.56. Intellectus.13.30.41.62.83.105.

28 DIFFERENTIA./. Verbum importat relationes originis a dicente: scientia vero importat relationem ad scibile.1.d.27.q.2.2.c.

29 Verbum mentale principiorum scientię, est naturale, & naturaliter procedit ab intellectu, nõ autem verbuꝫ mentale conclusionum.℘.4.c°.11.co.6.

30 Verbum dicit emanationẽ intellectus ad exitũ, in manifestationẽ sui, sed notitia & sapiẽtia significat aliquid per modum manentis & quiescentis in eo cuius sunt. 1.d.27.q.2.2.1m./.℘.4.c°.12. Relatio.40.81.

31 Verbũ potest dici absolute, nõ autẽ ars, quia dicit respectũ ad artificiata.1.d.27.q.2.3.0. Similitudo.15.

32 Diuersitas obiectorum, diuersificat speciem verbi, & amoris.1ª.q.93.8.c. Veritas.8.51.

33 DIVISIO./. Verbum duplex.s.verbum uocale, & uerbum mentale. Primo respondet spiritus corporalis, secundo uero spiritus intimi amoris. 1ª.q.27.1.c./.1.d.11.1.4m./.Poª.q.1.3. 9m./.quol. 8. uel. 9. 1. 1m./. Matth.co 25./.Io.prinᵒ.

34 Verbũ triplex.s.uerbũ cordis, oris, & operis. Et similiter triplex dicere. Ma.q.3.14.c.1m./.Opus.53.

35 Verbum triplex.s.uerbum cordis, uocis, & habẽs imaginem uocis.1ª.q.27.1.c./.1.d.27. q.2.1.c./. Veri. q.4.1.c.

36 Verbũ proprie dicitur tripliciter.s.conceptus mentis, vox significatiua eius, & imaginatio uocis. Improprie uero, dicitur uerbum, res significata, uel effecta uerbo. 1ª.q.34.1.c./.℘.4.c°.13.co.2./.Veri.q.4.1.c.

37 Verbum cordis duplex.s.uerbum constitutum per primam operationem intellectus, & uerbum constitutuꝫ per secundam. Primum significatur per terminus, secundum uero per orationem. Veri.q.4.2.4.c./. Poª.q.9.5.c./. Spiritu.9.6m./.quol.5.q.5.2.c.

38 Verbum duplex.s.rei quę placet, & rei quę displicet. Primum est perfectum, & spirat amorem, non autem secundum.1.d.27.q.2.1.c.fi.

39 Verbum est alicuius dupliciter.s.vt dicentis: & vt manifestati. Et sic procedit a primo. Nõ autem a secũdo, nisi scientia sit a re. ℘.4.c°.13.co.2./.Veri.4.4 4.7m.

40 Verbum habet respectum duplicem.s.ad dicentem, & ad dictum. Et hoc dupliciter.s.principaliter, & consequenter. Veri.q.4.5.c.fi.7m.

IN DEO./.26.27.28.

41 In deo oportet ponere uerbum. Opus.3.c°.37.

Adoratio.15. Angelus.296.327.c̃.339.357.c̃.504.

42 Verbum dei respectu creaturarum est exemplar, sed respectu dei est imago.℘.4.c°.11.co.4.

43 Verbum dei dicitur dupliciter.s.conceptus intellectus eius, & explicatio diuini conceptus per opera exteriora.℘.4.c°.13.co.2./.Opus.3.c°.38.

44 Verbum ut significat conceptum mentis, est in deo proprie, secundum alias uero significationes eius, est in deo metaphorice tantum. 1ª.q.34.1.c. 1m./.q. 36.2.5m./.1.d.27.q.2. 1.0./.℘.4.c°.11.co. 3./.Veri.q. 4. 1.0./.Poª.q.8.1.c.fi./.He.co.8.fi.

Apollinaris.2.c̃. Appropriatio.25. Assimilatio.6.7. Assumere.54. Cogitatio.5.

45 Res significata per nomē verbi, cōuenit proprie deo, non autem interpretatio eius, idest illud a quo imponitur. 1.d.27.q.2.1.1m.

46 IN DIVINIS est tm̄ vnū verbū. 1a.q.27. 5.3m./. q.34.3.c./.1a.q.41.6.o./.1.d.27.q.2. 2.6m./.ℨ.4.c°. 13.26m./.Veri.q.2.1.c.fi./.q.4.4.c.5m./.Po°.q.2.1.c. fi./.q.8.1.c.fi./.q.9.5.c./.9.c.1m./.ql.4.q.4.1.c./.Opus. 2.c°.3./.10.co.2./.He.lec.2.co.3.fi.

47 Verbum in diuinis proprie, dicitur personaliter tantū, non autem essentialiter. 1a.q.34.1.o./.12a.q.93.1. 2m./.Veri.q.4.2.o./.4.4m./.Po°.q.9.9.7m./.quol.4. 4.1.o./.Opus.1.c°.11.

48 Immo dicitur etiā essentialiter.1.d.27.q.2.2.o./.Veri.q.4.2.9m./.10m.11m./.Opus.3.c°.41.
P R fi°. Dubio.1161°.

49 Verbum ut dicit relationem rationis, dicitur essentialiter, sed ut dicit relationem realem sicut est in vsu, dicitur personaliter tantum. 1.d.27.q.2.2.o./.Veri.q.4. 2.9m./.10m./.11m./.Opus.3.c°.41. Conceptio.20. Debitum.13. Descendere.12. Deus.100.139.

50 In deo, uerbū est eiusdem essentiæ cum patre, & æquale, & eiusdem naturę. Opus.3.c°.41. Dicere.1.5.

51 In deo, uerbum non differt a patre, secundum tempus, nec secundum speciem. Opus.3.c°.43. Esse.6. Fides.70.99. Filiatio.15.ē.

52 In deo, uerbum dei comparatur ad deum, sicut filius ad patrem. Opus.3.c°.39. Forma.139. Futurus.1.

53 Verbum est in diuinis ab ęterno, & non tantum ratione incarnationis eius. 1a.q.34.3.2m./.1.d.27.q.2. 3.5m./.ℨ.4.c°.11.co.3./.Opus.3.c°.42. Generatio.67. Hęresis. X.

54 Verbum & imago s̄m Grecos, indifferēter conuenit filio & spiritui sancto, nō autem s̄m Latinos, sed tantū cōuenit filio. Veri.q.4.3.c.1m./.2m./.He.lec.2.co.3.fi.

55 Verbum in diuinis proprie, conuenit soli filio, figuratiue autem conuenit spiritui sancto, inquantum manifestat filium. 1a.q.34.2.o./.q.37.1.c./.1.d.27.q.2.art.2. q.1.o./.d.32.q.3.1.c./.veri.q.4.2.4m./.3.o./.Po°.q.9. 9.7m./.8m./.q.10.4.4m./.Opus.1.c°.11./.13. Idea.24.25.29. Laus.15.ē. Lumen. Miraculum.51. Oratio.79. Origenes.3.

56 Deus eodem modo, dicit se, & omnia alia, etiam creaturas. 1a.q.34.3.3m./.3.o./.q.37.2.c.3m./.12a.q.93.1. 2m./.1.d.27.q.2.ar.2.q.2.3m./.3.3m./.d.32.q.1.o./.q. 2.1.c./.ℨ.4.c°.13.co.2./.veri.q.4.2.3m./.4.o./.Po°.q. 9.9.13m./.ql.4.q.4.1.c./.Opus.2.c°.3./.10.co.2. Ratio.12.ē. Saliua. Sapientia.54. Scientia.105.

57 Verbum dei respectu nonentium, est expressiuum tantum, sed respectu entium, est etiam factiuum. 1a.q.34. 3.5m./.veri.q.2.8.4m. Sponsa.8. Substantia.36. Visio.10. Vnio.14.ē.

58 Verbum dei respectu creaturarum, est expressiuum, & operatiuum, sed respectu eorum quæ sunt in deo, est expressiuum tantum. 1a.q.34.3.c.

59 Creatura proprie, non potest dici verbum dei, sed vox verbi. 1.d.27.q.2.ar.2.q.2.3m.

60 Verbum in diuinis, siue essentialiter dicatur, siue personaliter, aliquando dicit respectum ad creaturas, nō autem semper. 1.d.27.q.2.3.o.

61 Verbum in diuinis, dicit respectum ad creaturam in aptitudine, non autem in actu. 1.d.27.q.2.3.5m.

62 Verbum principaliter refertur ad patrem, & quasi per se, sed ad creaturas refertur consequenter, & quasi per accidens. 1a.q.34.3.o./.1.d.27.q.2.2.o./.Veri.q.4.5. o./.quol.4.q.4.1.1m.

63 Verbum est mediū inter patrem & creaturā, non autem inter deum & creaturam. Veri.q.4.1.2m.

64 Verbum dei secundum generationem ęternam, assimilatur verbo mentali, sed secundum generationem temporalem, idest secundum incarnationem, assimilatur verbo vocali respectu spiritus sancti. 1.d.11.1. 4m./.ℨ.4.c°.46.1m./.Veri.q.4.1.12m./.Opus.1.c°. 18./.Opus.3.c°.22.fi./.Matth.co.25.fi.

65 Verbum incarnatum, est simile verbo vocali, quo ad manifestationem, sed est dissimile, quia caro non dicitur verbum sicut vox. Veri.q.4.1.6m./.12m.

66 SACRA./. Verba dei sunt vtilia sexuplicitet, scilicet ad illuminationem intellectus, ad dulcedinē affectus, ad accensionem amoris, ad rectitudinem operis, ad adeptionem glorię, & ad instructionem aliorum. Isa. 49.co.1.fi. Absoluere.21.22.

67 Verbum abbreuiatum, intelligitur dupliciter, scilicet vel illud verbum euangelii, de dilectione dei & proximi, in qua vniuersa lex pendet, & prophetę, vel verbum incarnatum. Isa.10.co.5.

68 Verba significantia aliquid deuotionis, excitant mentes, & precipue minus deuotas. Sed verba pertinentia ad alia distrahunt mentem, & impediunt deuotionem. 22a.q.83.12.2m.
Adaꝫ.10. Adinuentio. Alleluia. Apostoli.9.ē.14.ē.

69 Verba dei, faciunt emarcere concupiscentiam carnis. Psal.37.co.2. Attentio.0. Aureola.4.10.

70 Verbuꝫ dei est panis vberrimus, artus, & pinguis. Isa. 30.4.fi. Baptismus.240. Character.39.42.

71 Verba dei sunt sine superfluitate, firma, verissima, sicut argentum sine macula, simulatione, & infectione. Psal.11.fi.

72 Verba dei prasternuntur omnibus rebus mundi, idest diuitiis, & voluptatibus. Psal.18.co.10.
Charitas.91.144. Confirmatio.49. Credere.64.101. Doctrina.2.ē. Ecclesia.14. Aenigma.1. Euangeliuꝫ. o. Eucharistia. 74.80.82.112.166. Experientia. 12. Fructus.2. Helias.3. Hieremias.1. Isaias.2. Laus.1. 13.ē. Lex.104. Minister.7. Oculus. Oratio.64. Organum.5. Porta.2. Prędicare.0. Prelatio.20. Prophetia.34. Reliquię. Reuelatio.14.

73 Gradus triplex malorum hominum, in audiendo verba dei, scilicet gradus non audientium, non acceptantium, & recidiuantium. Io.8.lec.7.co.1.fi.
Sacramentum. F. Sagitta.1. Samuel.3. Saturitas.

74 Verba Christi mundant quadrupliciter. s. instruendo contra errores, inflamando contra terrenos affectus, per baptismum, & per fidem. Io.15.co.2.fi.
Signum.14. Vsura.314.

75 Verba Christi, erāt virtuosa ad cōmouēdū, sapida ad delectandū, & vtilia ad retinendū. Io.7.lec.6.co.2.

76 Verba euangelii, saluant omnes tripliciter, scilicet remittendo peccata, causando gratiam, & dando gloriā. Et hoc tripliciter, scilicet per fidem, confessionem, & scripturam. Ro.lec.6.principio.

77 GRAMMATICAE./. Omne verbum resoluitur in hoc verbum. Sum, es, est: & in suum participiū. Met.5.lec.7.co.1. Absoluere.36.

78 Verbum significat actionem, idest per modum actionis, de cuius ratione est, q̄ inhęreat. Periher°°. lec.5. co.2.prin°. Aduerbium.

79 Proprium verbi est, significare actioneꝫ, sicut propriū nominis est, significare rem aliquam, quasi per se existentem. Periher°°.lec.5.co.1.
Amor.199. Artificiale.7. Baptismus. F. Cohors.1. Impersonale. Nouellę. Ordo.63.

80 Actio potest significari tripliciter, scilicet per nomen, vt res, per verba, vt actus egrediens a substantia & inherens ei, & per verba infinitiui modi, s̄m q̄ inherentia est res quędam. Periherminias.lec.5.co.1. Posse.6.

81 Nulla enunciatio fit sine verbo, vel sine casu verbi, licet aliqua enũciatio sit sine nomine expresso. Perihermen.lec.8.co.1.fi./.Lio.2.principio.

82 Enunciatio cathegorica, dicitur affirmatiua vel negatiua, ratione verbi tantum. Perihermen.lec.8.co.1.fi.
Prędicari.36.

83 Verbum semper ponitur ex parte prædicati, nisi sumatur in vi nominis. Perihermen.lec.5.co.2.prin^{o}.
Pręteritum.3.

84 Omnis prædicatio essentialis vel accidentalis, fit per verbum, ratione compositionis importatę per ipsum. Perihermen.lec.5.co.2. Tempus.40.c̃.

85 Verba infinitiui modi, in subiecto habent vim nominis. Ideo sumunt articulos in græco, & in vulgari latino. Perihermen.lec.5.co.1.

86 Verba infinitiui modi, possunt accipi vt verba, ratione concretionis, sed vt nomina secundum ꝙ significant quasi res quasdam. Perihermen.lec.5.co.1.

87 Verbum infinitum, non potest poni in enunciatione, quia facit eam negatiuam. Perihermen.li^{o}.2.co.2.

88 Verba & participia dicuntur de deo, ratione ęternitatis, quę continet omne tempus. 1^{a}.q.13.1.3^{m}.
Vere. Amen.1. Veritas.o. Verum.o.

1 VERECVNDIA non est virtus proprie, sed large, inquantum est passio laudabilis. 22^{e}.q.144.1.o./.3.d.23.q.1.ar.3.q.2.2^{m}./.4.d.14.q.1.art.1.q.2.5^{m}./.d.15.q.2.art.1.q.1.4^{m}./.d.50.q.2.ar.4.q.3.3^{m}./.Veri.q.26.6.15^{m}. Adunatio.4.

2 Verecundia est passio laudabilis in iis qui facile solent declinare in actus turpes: vt iuuenes & mulieres. 1^{e}.Thi.2.lec.2.co.3. Confessio.53. Erubescentia. Infirmitas.6.8. Nicolaus.2. Occultatio. Passio.69. Pœnitentia.18. Pudicitia.o.

3 Verecundia est timor turpitudinis exprobrabilis. Et principaliter respicit vituperium. Sed respicit culpam consequẽter. Et hoc dupliciter. s. cessando, & celando. 22^{e}.q.116.2.3^{m}./.q.144.1.c.2^{m}./.2.o./.4.c./.4.d.14.q.1.ar.1.q.2.5^{m}./.d.17.q.2.ar.1.q.1.4^{m}./.arti.4.q.1.1^{m}./.Veri.q.26.4.7^{m}./.6.15^{m}./.psal.43.co.6. Pudor.

4 Verecundia non est timor de ipso actu peccati, sed de turpitudine, vel ignominia, vel cõuitio, vel opprobrio. 12^{e}.q.41.4.c.2^{m}./.3^{m}./.q.42.3.4^{m}.

5 Homines maxime verecũdantur de actibus venereis, etiã in matrimonio, & de signis eorũ. 12^{e}.q.151.4.c.

6 Verecundia nõ est de operibus virtutum, nisi per accidens, ratione falsę opinionis, vel propter notam præsumptionis, vel simulationis. 22^{e}.q.144.2.3^{m}.
Resurrectio.9. Tabula. Temperantia.9.10.11. Timor.37.42. Vituperatio.3.

7 Verecundia est de tribus. s. cum aliquis opprimitur ab hoste, vel frustratur spe, vel recogitat peccata quæ fecit. Psal.24.principio.

8 Verecundia est ab iis, quorum testimonium est maioris ponderis, propter certitudinem ex rectitudine iudicii. s. a sapientibus & virtuosis, vel ex cognitione, scilicet a notis & coniunctis, vel propter effectum nocentis vel iuuantis. 22^{e}.q.144.3.o.

9 Aliqua peccata grauiora, sunt minus verecundabilia, quæ tamen sunt minus turpia, vel quia se habent in excessu tpalis boni. 22^{e}.q.116.2.3^{m}./.q.144.2.4^{m}.

10 Verecundia est principium emendationis, quia in principio erubescimus oculos hominũ, in fine vero, oculos rationis & dei. 22^{e}.q.144.4.4^{m}./.Psal.6.co.7.

11 Verecundia est de turpi actu. Erubescẽtia vero, est de conuitio. Ideo prima est de turpi in se, secunda vero est de turpi in opinione. Vel prima est de culpa, secunda vero de pœna. 3.d.26.q.1.3.c.fi./.Vi.q.26.4.7^{m}.

12 Verecundia celat turpem actum, sed erubescentia cessat a turpi actu. Vel vtraq; propter timorem vituperii. 22^{e}.q.144.2.c.fi.

13 Verecundia iacit prima temperantię fundamenta, secundum Ambrosium, inquantum. s. incutit horrorẽ turpitudinis. 22^{e}.q.144.4.4^{m}./.Psal.6.co.7.

14 Ex sępius verecundari, causatur virtus, qua vitantur turpia, nõ autẽ virtus qua quis verecundetũ, tñ sic dispo nit, ꝙ verecundaretur, si turpia ageret. 22^{e}.144.1.5^{m}

15 Verecundia non est in pessimis, quia peccatum nõ reputant vt turpe. Nec est in virtuosis, & senibus, quia non apprehendunt illud possibile sibi, nec est difficile eis ad vitandum. 22^{e}.q.144.4.o./.Psal.43.co.7./.1^{e}.Thi.2.lec.2.co.3.

16 Verecundia conuenit senibus & virtuosis conditionaliter tantum. s. quia verecundarentur, si aliquid turpe agerent. 1^{a}.q.95.3.c.fi./.22^{e}.q.144.4.c.1.5^{m}./.4.c.

17 Carent verecundia homines, in peccatis profundati, quibus sua peccata non displicent, sed magis de eis gloriantur. 22^{e}.q.144.4.c.

VERERI./.Quidã sunt, qui non verentur alios cõtristare. 22^{e}.q.116.1.c. Amicitia.33. Animus.2. Litigium.1. Reuerentia.o. Timor.o.
Vergere. Accusatio.7. Iuramentum.22. Religio.76.78. Reuelatio.4. Votum.38.
Veridicus. Magnanimitas.20.21. Veritas.48.
Verificari. Affirmatio.1. Fieri.20.21.
Verisimile. Iudicium.82. Probabile. Vsura.146.

1 VERITAS octupliciter diffinitũ. 1^{a}.q.16.1.c.fi./.1.d.19.q.5.1.c.fi./.Veri.q.1.1.c.fi.1^{m}. Addere.8.c̃. Aduocatus.7.

2 Ratio veritatis consistit in adęquatione rei & intellectus. 1^{a}.q.21.2.o./.1.d.19.q.5.1.c./.Veri.q.1.1.c./.3.5.8.10.c./.Virt.q.2.9.1^{m}. Alimentum.1. Angelus.95. Articulus.1. Assentire.3.4.5.7. Beatitudo.17. Blasphemia.22. Chimera.o. Cibus.8.

3 Ratio veritatis, prius est in itellectu, quã in rebus. 1^{a}.q.16.1.o./.1.d.19.q.5.1.c./.Veri.q.1.2.o.
Cogitatio.1.c̃.

4 Veritas fundatur in re, sed ratio eius completur per actionem animę. 1.d.19.q.5.1.c.5^{m}./.2.3.c./.Veri.q.1.1.c./.5.11^{m}.

5 Veritas magis fundatur in esse rei, quã in essentia rei. 22^{e}.q.109.1.c./.1.d.19.q.5.1.c.7^{m}./.Veri.q.1.5.18^{m}./.19^{m}.

6 Immo etiam res dicitur vera vel falsa, sicut dicitur aurum verum vel falsum. Perihermen.lec.3.co.1.
☞ R fi^{o}. Dubio.1161°.

7 Dicuntur tamen res aliquę verę vel falsę, per comparationem ad intellectum nostrum, non quidem essentialiter vel formaliter, sed effectiue, inquantum, scilicet natę sunt facere de se veram vel falsam ęstimationẽ. Perihermen.lec.3.co.1.

8 Nomine veritatis, non exprimitur ratio conceptionis, sicut nomine verbi mentis, licet veritas sit concepta. Veri.q.1.7.3^{m}.

9 Veritas dicit relationem, qua esse ordinatur ad intellectum, sicut bonitas ad appetitum. 1^{a}.q.16.1.3.c./.1.d.8.q.1.3.c./.d.19.q.5.1.2^{m}./.Veri.q.1.1.c.
Conditionalis.o. Consideratio.1. Contemplatio.14.c̃. Dæmon.75.76. Ens.6. Enunciatio.7.8.

10 Veritas non est mensura, sed est cõmensuratio & adæquatio. 1.d.19.q.5.2.2^{m}. Epychia.8.

11 Ad veritatẽ cuiuslibet rei pertinet, ꝙ est completiuũ eius per formam, & per se pertinet ad completionem eius, quol.8.5.c. Esse.1. Essentia.10. Eucharistia.85. Fallere.1. Falsitas.1.3. Finis.75. Fractio.2. Hęresis.2.84.138.

12 Veritas prędicatur analogice, de omnibus veris. 1.d. 19.q.5.1.c.2.1m. Humilitas.31.

13 Vnum verum, non contingit esse magis vel minus verum, q̃ aliud, quo ad equalitatem, quę non recipit magis & minus, sed quo ad esse: sicut magis entia, sunt magis vera. Virt.q.2.9.1m. Idea.7. Immobile.1. Imperare.11.

14 Veritas dicitur primo de intellectu, de enunciatione vero, inq̃tum est signum eius: de re autem, vt de causa eius. 1a.q.16.7.8.c./.1.d.2.3.c.co.1./.d.19.q.5.1.c./. Perihermenias.lec.7.principio. Impugnare.2.3. Indiuiduum. Intellectus.19.102.

15 Veritas nonentium, vt chimerę, vel aliorum huiusmodi, est tantum in intellectu, & ab eo causatur. 1a.q.16.3.2m./.5.3m./.7.4m./.1.d.3.3.c.co.2./.d.19.q.5.1.c.5m./.d.30.3.c./.Veri.q.1.5.2m./.8.0./.q.2.8.5m./.q.3.4.2.6./.6m./. Potentia.q.7.6.c./. Met.12.lec.2.fi. Iudicium.16. Iudith. Laus.18. Lex.56. Lumen.17.

16 Nulla creatura est sua veritas. g̃.3.c°.51./. Veri.q.1.4.4m. Magnanimitas.20.21. Mansuetudo.4. Martyrium.7.9.

17 Ad veritatem locutionis, requiritur res significata, & modus significandi. 1a.q.39.4.5.c. Metaphysica.22. Missio.14.

18 In dubijs quorum veritas agnita salutaris est, vt incognita periculum ingerit humanę saluti, admodum vtile est veritatem inuestigare. Opusc.73.prolo.pn°. Mors.46. Nomen.25. Notum.7. Peccatum.279. Prędicator.9.

19 Veritas enunciabilium, non est aliud q̃ veritas intellectus, quia enunciabile vt est in intellectu, habet per se veritatem: sed in voce est verum, quia significat veritatem intellectus, non autem per veritatem in enunciabili existentem. 1a.q.16.7.c.

20 Veritas enunciationis, reducitur in ipsa principia per se nota: sicut in primas causas, & pręcipue in primo principio. 1.d.19.q.5.1.c.co.2.

21 Veritas propositionis, s̃m necessitatem & contingentiam, non variatur ex posito materialiter, sed ex principali compositione, in qua fundatur veritas propositionis. Veri.q.2.12.7m.

22 Oppositum videtur dicere a simili. Posteriorũ. lec.9. principio. F R ñ°. Dubio.1163°.

23 Veritas dicitur primo de cõpositione & diuisione intellectus: secundo de diffinitionibus: tertio de rebus: quarto de homine: de vocibus autem: sicut de intellectu. Veri.q.1.3.c.

24 Veritas propositionis negatiuę, consistit in diuisione, non autem in compositione: tamen fundatur, supra veritatem affirmatiuę, quia nulla negatiua probatur, nisi per affirmatiuam. 1.d.19.q.5.1.1m.

25 Veritas rerum existentium, includit in ratione eius entitatem earum, & respectum ad intellectum: veritas autem negationum, dicit secundum tantum. Veri.q.1.8.c. Prophetia.4. Propositio.4.5. Rectitudo.3. Sanguis.2.c̃. Seducere. Signum.14. Spes.52. Temporale.4. Tempus.42. Testamentum.4. Testis.0. Theologia.17. Virginitas.23. Vita.78.c̃. Vsura.1.

26 Eadem est veritas, & rectitudo cõmunium principiorum apud omnes, & ęqualiter nota: sed in ratione speculatiua, eadem est, non autem ęqualiter nota in conclusionibus: in practica vero ratione, nec est eadem, nec ęqualiter nota. 12e.q.94.4.c. Christus.17.

27 Stips, & fructus, pertinent ad veritatem naturę arboris, non autem folia principaliter, vt videtur, sed ad conseruationem eius. quol.8.5.c.

28 DIVISIO./. Res denominantur verę, triplici veritate, s. veritate intellectus Dei, & veritate hominis extrinsece, & veritate inherente rei, quę nihil aliud est, q̃ entitas rei adęquata intellectui, vel adęquans sibi intellectum. Veri.q.1.4.c.fi./.5.6.c. Baptismus.239.

29 Veritas triplex. s. cognitionis naturalis, infusę, & acquisitę. 1a.q.60.1.3m. Cibus.8. Cogitatio.1.c̃. Cognitio.16.c̃.

30 Veritas in intellectu, diuersificatur dupliciter tantum, scilicet diuersitate cognitorum, & modo cognoscendi diuerso. Veri.q.1.5.c.

31 Homo pertingit ad cognitionem veritatis tripliciter, scilicet capiendo a Deo, ab homine, & per studium: primo est necessaria oratio: secundo auditus: tertio meditatio. 22e.q.180.3.4m. Intellectus.19.20.102.c̃. Lumen.17.c̃. Propositio. Tempus.42.

32 Iudicare aliquo de veritate, dicitur dupliciter, scilicet vt medio, & vt potentia. Spiritu.10.8m./.10m. Tragœdia.2.

33 Veritas quadruplex, scilicet vitę, doctrinę, iustitię, & locutionis. 1a.q.16.4.3m./.q.21.2.2m./.22e.q.109.3.3m./.4.d.38.q.2.ar.4.q.1.c./.d.46.q.1.ar.1.q.3.0./. Psal.11.co.2./. Psal.30.fi.

34 Veritas triplex. s. doctrinę, gratię, & ęternitatis: prima liberat ab errore: secunda a peccato: tertia a corruptione. Io.8.lec.4.co.1.fi.

35 Veritas duplex. s. oris, & operis. Io.8.lec.6.co.1.fi.

36 IN DIVINIS./. Veritas est in intellectu Dei proprie & primo: sed in intellectu nostro, est proprie & secundario: in rebus autem est secundario, & improprie. 1a.q.16.7.8.c./. Veri.q.1.4.0.

37 Deus est veritas. 1a.q.16.5.0./.12e.q.3.7.c./.q.93.1.3m./.22e.q.27.4.c./.g̃.1.c°.1.60.61.1m./. Li°.3.c°.51./. Opusc.3.c°.105./. Io.14.lec.2.co.1.fi. Angelus.408.411. Anima.194.c̃. Appropriatio.19. Argumentum.4. Ars.24.

38 Deus est summa, maxima, & prima veritas. 1a.q.16.5.c./.1.d.19.q.5.1.c.fi./.g̃.1.c°.62. Articulus.1. Attributa.6.

39 Veritas in diuinis, sumitur dupliciter. s. proprie, idest ęqualitas intellectus Dei, ad essentiam eius principaliter, & ad creaturas consequenter, & metaphorice, idest summa imitatio principii: primo modo dicitur tantum essentialiter: secundo autem personaliter, & conuenit soli filio. 1a.q.16.5.2m./.q.39.8.c./. Veri.q.1.7.0. Beatitudo.17.26. Credere.3. Deus.177.c̃. Aeternitas.40. Falsitas.4.12.18.20.24.

40 Veritas trium personarum in diuinis, est tantum vna numero ex parte rei, sed sunt multę, in intellectu nostro. 1.d.19.q.5.3.1m./. Veri.q.1.5.18m./.19m. Fides.29.31.123.146. Gratia.169. Hęresis.84.138. Intellectus.299.c̃. Iuramentum.7.8.9.

41 Veritas prima, est in s̃te animę large. i. s̃m q omnia intelligibilia & incorporalia, dicuntur esse vnius generis. Veri.q.1.4.15m. Iustitia.74. Iustus.225. Misericordia.44. Prędestinatio.55.56. Prophetia.4. Pulchritudo.13.14.

42 Anima non iudicat de omnibus rebus, s̃m q̃cunq; veritatem, sed s̃m primam veritatem, inq̃tum resultat in anima, sicut in speculo, s̃m prima intelligibilia. 1a.q.12.11.2m./.q.16.6.1m./.q.84.5.c./.q.88.3.1m./.12e.q.93.2.c./.22e.q.173.1.2m./.4.d.49.q.2.7.8m./.g̃.3.c°.47./. Veri.q.1.4.5m./.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.8.c.fi./.11.12m./. Spiritu.10.8m./.9m./.10m./. quol.10.7.0.

43 Omnis veritas est a Deo. 1a.q.16.5.3m./.1.d.19.q.5.1.c.fi./.2.d.28.5.1m./.d.37.q.1.2.1m./. Veri.q.1.8.0.

44 Veritas prima est finis omnium desideriorum, & actionum nostrarum. 22e.q.4.2.3m./.g̃.1.c°.1.fi. Sapientia.40.

45 Omnes res sunt verę vna veritate.s.Dei,sicut principio effectiuo,& exemplari:sed multis formaliter.1ª.q.16.6.o.⁊12ᵉ.q.93.1.3ᵐ.⁊1.d.19.q.5.2.o.⁊Veri.q.1.4.5.8.o.⁊q.21.4.5ᵐ.⁊q.27.1.7ᵐ.⁊Anima.3.1ᵐ.⁊quol.9.vel.10.q.4.1.o.⁊Psal.11.co.2.

46 Sine lumine Dei,nemo valet ad lumen veritatis vsquequaq; pertingere.Opus.73.prolo. Sedere.3.5.

47 Quęlibet veritas,pręter primam,est aliquo modo mutabilis.1ª.q.16.8.o.⁊1.d.19.q.5.3.o.⁊Veri.q.1.4.3ᵐ.⁊6ᵐ.⁊6.o.⁊quol.10.4.c. Subditus.Transumptio.Vere.Verum.o.Christus.74.

48 VIRTVS.⁊Veritas qua quis dicit verum, & qua verax dicitur,est virtus:non autē qua verū dicitur,sed est obiectum & finis virtutū.1ª.q.16.4.4ᵐ.⁊q.17.1.c.⁊22ᵉ.q.109.1.o.⁊3.d.34.q.1.2.c.co.2.⁊4.d.16.q.4.ar.1.q.2.c.⁊d.17.q.3.ar.2.q.3.c.⁊Veri.q.1.3.12ᵐ. Anaxagoras.Apostoli.7.Apparere.9.Ars.45.Blasphemia.22.Confessio.3.14. Contentio.1.

49 Hęc virtus non est virtus theologica, nec virtus intellectualis,sed est virtus moralis:& medium eius est inter superfluum & diminutum: & hoc dupliciter.s.ex parte actus,& ex parte obiecti.22ᵉ.q.109.1.3ᵐ.⁊2.d.44.q.2.1.1ᵐ.

50 Et est specialis virtus.22ᵉ.q.109.2.o.⁊4.d.16.q.4.ar.1.q.2.b.⁊c.

51 Ad virtutem veritatis pertinet, tales se exhibere exterius per signa exteriora.s.per verba & facta, qualis est.22ᵉ.q.109.1.c.3ᵐ.⁊2.c.⁊3.1ᵐ.⁊3ᵐ.⁊q.110.1.c.⁊q.111.1.3.c.⁊q.168.1.3ᵐ.⁊q.169.1.3ᵐ.

52 Loquens veritatē non potest vinci, quia veritas non variatur ex differentia personarū.Iob.13.co.4.pnº.

53 Hęc virtus est pars annexa iustitię, quia vtraq; est ad alterum, & vtraq; ęqualitatem constituit: sed iustitia sm debitum legale,veritas autē sm debitum morale.22ᵉ.q.109.3.o.⁊Veri.q.1.5.12ᵐ. Doctrina.14.

54 Et declinat plus in minus q̄ in maius,non quidē negando uerum, sed affirmando. 22ᵉ. q. 109. 4. o.⁊q.129.3.5ᵐ.

55 Veritas despectos facit claros & fortes, sed mendaciū facit opposita istorum.Io.9.lec.3.co.2. Epyichia.8.Eraclitus.Fabula.o.Fallere.1.Falsitas.9.21.23. Fides.130.146.Gloria.12.Heresis.1.Lactantia.6.Impugnare.2.3.Hypocrisis.4.Iustitia.22. Magnanimitas.20.21.Mansuetudo.4.Martyrium.7.9. Mendaciū.9.c̄. Ornatus.1. Pręco. Prędicator.9. Princeps.21.Simplicitas.1.Tormentum.Virtus.225.

56 IN COMMVNI.⁊Veritas uitę, est communis ad quamlibet uirtutem.22ᵉ.q.109.2.3ᵐ.

57 Omnis homo a natura non degenerans, ueritatem amat, & eam scire super omnia desiderat. Opus.73.prolo.pnº. Accusatio.9. Aduentus.8.10. Aduocatus. 7. Affirmatio. 1. Alchimia. o. Alimentum. 1. Amen.2.Anima.3. Argumentum.4. Assentire.2.Credere.3.Dęmō.11.76.Dies.18.Doctor.2.3.Esse.1.Falsitas.o.Fides.15.29.31.52.146.Fieri.20.21.Iuramentum.7.c̄.Locus.6.Lucia.Officium.1.Plato.3.Prophetia.39.c̄.Ratio.34.50.

58 Veritas amatur per se,sed oditur per accidens.12ᵉ.q.29.5.o.⁊22ᵉ.q.15.1.3ᵐ.⁊1.prolo.L.co.2.8. Resurrectio.24.46.Scandalum.15.c̄.Scientia.23.102.117.Scriptura.9.Sensus.37.c̄.Symbolum.10.Socrates.2.Stultitia.7.Tristitia.17.Verum.o.

59 Veritas creata est maior anima,sm quid, ut perfectio eius,non autem simpliciter.1ª.q.16.6.1ᵐ.

1 VERMIS generatur sine coitu, ex terra, per actionem solis:& significat Christum. Psal.21.co.6. Damnatio.29.

2 Vermis damnatorū,non erit materialis,sed spiritualis.i.remorsus conscientię, nascens de putredine peccati.2.d.39.q.3.1.5ᵐ.⁊4.d.50.q.2.ar.3.q.2.o.⁊c̄.40.cº.89.6.⁊Poª.q.5.9.13ᵐ.⁊Psal.3.13.c.⁊quol.7.uel.8.uel.11.q.5.3.o.⁊Opus.3.cº.179.⁊Opus.12.ar.41. Eucharistia.88.Flagellū.Generatio.34.37. Reptile. Vernaculus.Seruitus.10.

Versari.Beatitudo.18.Forma.94.Grammatica.

Versio.Cōuersio.o.Eutropelia.Impmere.3.Luna.6.

Versus metricus. Carmen. Conceptio.2. Confessio.53. Damnum.3. Excommunicatio. 24. 32. Gula.8. Liber. 1. Misericordia. 21. Passio. 83. Psalmus. 9. 11. 13.

VERTEX corporis, est suprema pars eius:& uertex animę,est suprema pars eius:& hoc dupliciter.s.uel tota pars intellectiua,uel synderesis.Veri.q.16.2.3ᵐ. Baptismus.244.Vnctio.34.

Vertibile. Angelus.61.Vertibilitas.Volubile.

Duplicitas.Vertibile.

1 VERTIGO.⁊Spiritus uertiginis est quędam infirmitas ex permissione Dei:sed metaphorice,est spiritus erroris,ad modum eius qui patitur uertiginem. Isa.19.co.2.principio. Missa.4.

2 Huiusmodi infirmitates & defectus peccati, proueniūt hominibus,ex quibusdam particularibus causis.Opus.3.cº.226.co.2.

1 VERVM dicitur dupliciter.s.uerum ueritate essentię, & uerum ueritate proprietatum.1ª.q.68.4.c.⁊22ᵉ.q.77.2.1ᵐ. Abraham.5. Accidens.23. Addere.2.c̄. 12. Agens.115. Agere. 25. Agnus.5. Alchimia.o. Alienum.4.7. Amen.2. Amicitia.5.27.29.31. Analogia.21. Anima. Animal.7.8.9.81.Antec̄.Antiochus.Apollinaris.4.Appetitus.18.Aqua.15.Argumentum.4. Assentire.3. Assumere.42. Astutia.1.Balaa.Baptismus.37. beatitudo.65.Bonitas.v.Charitas.45.Causa.46.Ciuitas.1.Claritas.15.Cognitio.12.Columba.3.4.Comedere.2.Conceptio.15.16.

2 Verum dicitur dupliciter.s.uerum ueritate signi, & uerum ueritate naturalis speciei.quol.3.q.2.3.c. Conclusio.3. Conditionalis. Congregatio.2. Corpus.70.c̄.Costa.6.Credenda.Credere.3.Delectatio.81.Dęmon.75. 76. 78. 107. Demonstratio.14. Deus.274. Dialectica.2.Dies.18. Differentia.24. Diuinatio.16. Diuitię.1.Doctor.2.3. Doctrina.18. Dolor.28. Dominatio.1.Dominium.12.Dubitatio.5. Ecclesia.2.5. Effectus.5.6. Enunciabile.2. Enunciatio. 7.8. Ens. 21.29. Episcopus.16. Eraclitus. Aeternitas.37.Eucharistia. 24. 110. 120. 142. 172. c̄. 246. Fabula. o. Fictio. 1. Fides. 15. 31. 35. c̄. 52. 133. 156. Filiatio. 21. 28. Fruitio. 11.

3 Verum dicitur tripliciter.s.ut diuiditur contra falsum, contra figuram,& contra participans.Io.lec.12.principio.⁊cº.6.lec.4.principio. Gaudium.2. Generatio.30.87.c̄.Gratia.169.Homo.10.Honestum.8.Humilitas.15.Iacob.10. Ieiunium.15. Imago.24. Impersonale.Impugnare.2.3.In.21.Infamia.2. Intellectus.19.20.

4 Ens est de ratione ueri, non autem econuerso: ideo uerum non potest intelligi,non intellecto ente, sed bene econuerso,non autē uero non existente. 1ª.q.16.3.3ᵐ.⁊1.d.19.q.5.1.2ᵐ.⁊3.4ᵐ.⁊Veri.q.1.1.3ᵐ.⁊5.5ᵐ. Intentio.26.Ioachim.Ioannes.17. Hypothesis ca.Ira.83.Irreligiositas.2.Iustitia.19.Latria.1. Lex.164.166.Locus.6.Loqui.6.Lucia.Maleficiū.3.Maria.33.42.Matrimonium.118.Medium.21.Mendacium. 10. Mentiri. Metaphora. 8. Miraculum. 34. 40. 45. c̄. Mistio. 5. Mos. 5. Necessitas. 25. Nomen. 38. 81. Nubes. 1. Odium. 8. Opinio. 4. 5. 6.

7. Ordo. 11. 27. Paulus. 17. Pax. 13. 21. 27. 28. Peccatum. 170. Pœnitentia. 44. Periurium. 6. Persona. 43. Python. 5. Pluuia. 2. Potestas. 9. Preceptum. 86. Predestinatio. 55. 56. Prepositiuus. 1. Preuaricator. 2. Processio. 6. Prophetia. 4. 15. 49. Propositio. 4. Propriuȝ. 3. Prudentia. 25. 26. 32. Reduplicatio. 4. Sacerdos. 25. 26. Sacramentum. 33. 37. Sacrificium. 20. Saluari. 2. Scientia. 23. Scriptura. 9. Sepultura. 13. Seruitus. 9. 11. 13. Syllogismus. 4. Simonia. 13. Sion. 2. Solus. 8. Sophista. Spes. 13. 14. Tacere. 3. Tempus. 39. Tragædia. 2. Transcendentia. Transumptio. Tristitia. 2. Verbum. 71. Veritas. o. Virtus. 225. Visio. 15. Vnitas. 4. 5. Votum. 61. Vsura. 113. Vsus. 13.

Vesicula. Generatio. 44.

Vespasianus. Ioannes. 17. Titus.

VESPERE causat tristitiam, quia est hora melancholiæ & tenebrarum, quæ contristant: sed mane lętificat, quia est hora sanguinis & lucis. Psal. 39. co. 3.

Agnus. 1. Angelus. 324. č. Cognitio. 47. Dęmon. 20. Dies. 1. 6. č. Ieiunium. 18. 21. Iuge. Luna. 1. Sero. Ventus. 2. Venus. 1.

VESPERTILIO circa terram volat: ideo significat preditos scientia seculari, qui sola terrena sapiunt. 12ᵉ. q. 102. 6. 1. ſi.

Vesta. Luxuria. 19.

1 VESTIGIVM trinitatis, est similitudo creatoris, reperta in creatura, ducens confuse in cognitionem eius. 1. d. 3. q. 2. 1. o. / q. 3. c.

2 Immo nullo modo Deus est similis creaturis. 1ᵃ. q. 4. 3. 4ᵐ. / 1. d. 19. q. 1. 2. c. / d. 35. 4. 6ᵐ. / d. 48. 1. 4ᵐ. / ꝯ. 1. cᵒ. 29. / Veri. q. 2. 11. 1ᵐ. / q. 23. 7. 11ᵐ. / Potentia. q. 7. 7. 10ᵐ.

Dubio. 1164ᵒ. Rñº ficut Duº. 471ᵒ.

3 In ratiõe eius sunt tria. s. similitudo, imperfectio, & ꝙ per illud venitur confuse in cognitione eius cuius est: ideo magis proprie dicitur respectu personarum, ꝙ̃ respectu essentiæ Dei. 1. d. 3. q. 2. 1. c. 3ᵐ.

4 Et attenditur ſm appropriata, per quę veniri potest in trinitatem personarum. 1ᵃ. q. 45. 7. 1ᵐ. / 1. d. 3. q. 2. 1. 3ᵐ.

5 Tres partes eius, diuersimode assignantur a diuersis, quę tamen reducuntur ad principium, medium, & finem. 1ᵃ. q. 5. 5. o. / q. 45. 7. o. / 1. d. 3. q. 2. 2. o. / Potentia. q. 9. 9. c. ſi.

6 Et representat causam vt causam tantum, imago autem repræsentat etiam quo ad formaȝ causę. 1ᵃ. q. 45. 7. c. / q. 93. 6. c. / 1. d. 3. q. 3. c. / ꝯ. 4. cᵒ. 25. ſi. Filiatio. 38. Inuestigatio. 1.

7 Imago sequitur animam, ſm ꝙ est intellectualis, vestigium autem, vt est natura creata: sicut enim gratia, licet gratia dicatur similitudo perfecta, respectu aliarum. 1. d. 3. q. 2. 3. 1ᵐ. / 2ᵐ.

8 Vestigiuȝ trinitatis est in creatura, ſm ꝙ imitatur perfectiones Dei, seu consequitur esse perfectum. 1ᵃ. q. 5. 5. o. / q. 45. 7. o. / 1. d. 3. q. 2. 2. 3. c.

9 Vestigium trinitatis est in qualibet creatura, inquantum est creata, habens formam & ordinem, licet proprie sit tantuȝ in indiuiduis substantię. 1ᵃ. q. 45. 7. o. / q. 93. 6. c. / 1. d. 3. q. 2. 3. o. / ꝯ. 4. cᵒ. 25. ſi. / Potentia. q. 9. 9. c. ſi.

10 In corpore hominis, non tantum est similitudo vestigij, sed etiam imaginis, inquantum habet animam rationalem. 3. d. 2. q. 1. ar. 3. q. 1. 2ᵐ.

11 Vestigia Dei, dicuntur etiam opera bonitatis eius, in mysterio incarnationis ostensa, inquantum per ea aperitur nobis via ad Deum. 3. d. 3. q. 2. 1. 4ᵐ.

1 VESTIS Christi duplex, scilicet corpus eius, & omnes sancti. Psal. 44. co. 11. / Psal. 50. co. 9.

2 Vestes sanctorum, sunt ad protegendum, calefaciendum, & ornandum: & sunt alba, munda, & odorifera. Isa. 52. co. 2. ſi. Adoratio. 24. Ambitio. 3. Amictus. Baptismus. 243. Benedictio. 6. Caligę. Character. 42.

3 Vestis ecclesię duplex. s. doctrina vtriusq; testamenti, & opera virtuosa. Psal. 44. co. 13. 15. Casula. Chirothecę. Claritas. 19. Cõsecratio. 1. Continentia. 18. Dalmatica. 1. Dispensatio. 17. Aegyptus. Aegritudo. 4. Episcopus. 13. 14. Induere. Indumentum. Lepra. 2. Lilium. Manipulus. Mitra. Ornatus. o. Religio. 90. Reuerentia. 8.

4 Character non imprimitur in datione alicuius vestis, quia vestis non significat potestatem, sed idoneitatem actus eius. 4. d. 24. q. 2. 3. 4ᵐ. / q. 3. 3. c. Saccus. Sandalia. Sebastianus. Stola. o.

5 Quędam vestes sunt cõmunes, omnibus ministris ecclesię, vt amictus, alba, & cingulum, quędam vero sunt proprie aliquorum. 4. d. 24. q. 3. 3. c. Succinctoriuȝ. Christus. 205.

6 In vsu vilium vestium, potest esse peccatum inanis gloriæ & auaritiæ, & virtus humilitatis, signum contemptus mundi, pœnitentię, & tristitię. 22ᵉ. q. 169. 1. c 2ᵐ. / q. 187. 6. o.

7 Vitiosum est, ꝙ vir vestiatur veste mulierum, vel econuerso, ad lasciuiaȝ: sed potest esse sine peccato, propter aliq; necessitatem: sed prohibetur in lege veteri, propter idolatriam. 12ᵉ. q. 102. 6. 6ᵐ. / 22ᵉ. q. 169. 2. 3ᵐ. Vetare. Lex. 26. Peccatum. 14. Prohibitio. o. Vetituȝ. Ieiunium. 21. Prohibitio. o. Vetare.

Vetula. Thales. 2.

Vetus. Adoratio. 20. Agnus. 1. Angelus. 447. 568. 610. Animal. 81. Antiquus. Lex. V. Peccatum. 190. Sacerdos. 14. č. Vetustum.

VETVSTAS quadruplex. s. erroris, figuræ, culpę, & pœnę. 3. d. 15. L. 3ᵐ. / Gal. principio.

Vetustum. Consecratio. 12. Vetus.

VEXATIO. / Redimere suam vexationem licet, iuris ordine non pretermisso. 22ᵉ. q. 66. 5. 3ᵐ. / q. 100. 4. 3ᵐ. / 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 3. 2ᵐ. / Opus. 53. 3ᵐ. / 4ᵐ. / Opus. 73. cᵒ. 10. Abraham. 17. Dęmon. T. Furtum. 8. Vsura. 200.

1 VGO de sancto victore, nõ est autoritatis. 1ᵃ. q. 1. 10. 2ᵐ. / 22ᵉ. q. 5. 1. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 45. 2. c. / q. 50. 4. c Anima. 66. 77. Costa. 6. Insinuatio. 1.

1 VIA est publica & cõmunis: semita vero est abbreuiatio eius, stricta, & nõ cõmunis: ideo precepta Dei sunt uię, consilia vero sunt semitę. Psal. 24. co. 2. / Matth. 5. co. 3. ſi. Adam. 70. Adoptio. 21. Agens. 35. Agresta. Amor. 35. 45. 47. 49. 210. 275. Angelus. 257. 487. 506. 522. 547. Anima. 100. 262. Ars. 14. Astutia. 1. 3.

2 Via Dei ad nos, est iustitia, charitas, Christus, & mater eius. Psal. 17. co. 25. Augmentum. 13. Beatitudo. 28. 67. č. 117. č. Beatus. 32. 39. 40. 47. Campsoria. 9. Character. 12. 19. Charitas. 38. 103. 117. Certitudo. 23. 24. Cogitatio. 9.

3 Status vię in qualibet creatura rationali, est quo deficit a beatitudine. 2. d. 11. q. 2. 1. c. / 4. d. 49. q. 2. 7. c. principio.

4 In via est triplex impedimentum, scilicet obscuritas, lubricitas, & impellens. Psal. 34. co. 4. Cognitio. 23. Compassio. Commune. 10. Comprehensor. o. Consilium. 12. Contritio. 31. Crimen. Cura. 5. Damnatio. 45. 46. 52. Delectatio. 101. 103. Dæmon. 74. Desperatio. 13. 14. Deus. 159. č. Dispositio. 18. Dominium. 16. Donum. 32.

5 Existens in via, dupliciter impedit viatorem. s. per pedis læsionem, & per casus occasiones: & similiter Christus fuit incredulis & iudæis occasio læsionis, & occasio casus: non ex culpa sua, sed ex culpa illorum. Isa. 8. lec. 3. principio.

6 Homo in hoc mūdo, est sicut in via non secura ab hostibus, & ignota: ideo indiget protectore & tutore. Psal. 5. co. 6. Dos. 3. Ecclesia. 1. 5. Eucharistia. 5. 149. 248. &c. Finis. 123. Forma. 100. Gratia. 11. 37. 49. 141. Habitus. 75. Hæresis. 31. Homo. 27. Humidum. 1. Intellectus. 218. Inuestigare. 1. Iustificatio. 15. Lex. 125.

7 Homo in via, indiget tribus. s. adminiculo, cibo, & solatio. Psal. 22. co. 2. Libertas. 6. Liberum. 15. 16. Lumbardia. Maria. 58. Matrimonium. 13. Meritum. 4. 101. 107. &c. Motus. 1. 19. Mundus. 20. Obedientia. 12.

8 Viator indiget tribus semper. s. ductore propter vias, procuratore propter vitam, & defensore propter salutem. Psal. 30. co. 2. Obstinatio. o. Ophthalmia. Oratio. 85. Ordo. 27. Origo. 1. Patientia. 10. Pax. 26.

9 A viatore potest remoueri habitus, non autem si sit in termino viæ. 2. d. 7. q. 1. 2. c. & ./. 1m. Peccatum. 113. &c.

10 Non oportet quod qui vadit per viam, in quolibet passu cogitet de fine viæ. 12æ. q. 1. 6. 3m. Fadagia.

11 Nullus in termino viæ, potest deflecti a fine bono, vel malo, cui adhæsit. 2. d. 7. q. 1. 2. c. & ./. d. 43. 4. 4m. Pœnitentia. 119. Perfectio. 63. 65. Petrus. 1. Præceptum. 78. Præcingi. Prius. 1. 7. 12. Processio. 6. 14.

12 Terminus viæ hominis, est mors, angeli vero terminus, est terminus electiōis, qua bono vel malo adhæsit. 2. d. 7. q. 1. 2. c. & ./. d. 11. q. 2. 1. c. ./. d. 43. 4. 4m. ./. 3. d. 1. q. 1. 2. 2m. & ./. 4. d. 15. q. 2. ar. 2. q. 1. c. ./. Opus. 3. co. 189.

13 Homini datur longior via quam angelo, quia magis distat a Deo per cognitionem. 1a. q. 52. 5. 1m. ./. 2. d. 7. q. 1. 2. c. & ./. d. 23. q. 1. 1. 1m. ./. d. 29. 4. 4m. ./. d. 43. 4. 4m. Prophetia. 76. 77. Prudentia. 51. &c. Purgatorium. 9. Quies. 3. 4. Raptus. 6. &c. Reprobatio. 6. Scandalum. 1. Signum. 12. Spes. 8. 9. 52. Stabilis. Statutum. 1. Suffragia. 4. 5. Theologia. 43. 44. Testamentum. 1. Vestigium. 11. Virtus. 193. Vniuersale. 2. Vsura. 145. Vtile. 1. Christus. 85. 122. 129. 137.

Viaticum. Eucharistia. 5.

Viator. Via. 5. &c. Christus. 85. 122. 129. 137.

Vibratio. Christus. 220.

VICARIVS non potest totam potestatem suam cōmittere, quia intentio cōmittentis sibi est, quod faciat quod potest: sed quandoque non potest totum. quol. 12. 31. o. Confessio. 65. Ioannes. 14. Pœnitentia. 39. Restitutio. 14. 20. Sacerdos. 34. Simonia. 23. &c. Vices.

VICEM Dei gerunt homines, in cōmissis hominum iurisditioni: non autem quo ad omnia, vt in institutis a solo Deo, sicut in matrimonio & huiusmodi. 12æ. q. 100. 8. 3m. &. Alexander. 1. Balliuus. Baptismus. 112. Gerere. Honor. 31. Imperator. 7. Indulgentia. 3. Lex. 161. Vicarius. Vnctio. 22. Christus. 54.

Vicinus. Accidens. 77. Dolor. 12. Fides. 43. Furtum. 5. Indulgentia. 24. Paradisus. 4. Præceptum. 132. 136. Prophetia. 77. Stella. 7.

Vicissim. Inuicem. Politia. 4.

Vicissitudo. Angelus. 319. Politia. 4. Successio.

✱ Hostia. Sacramentum. 124. &c. Sacrificium. 14. 23. &c.

VICTIMA dicitur dupliciter. s. vel quia animal vinctum ducebatur ad sacerdotem, vel quia pro victoria habita, vel habenda offerebatur. Isa. 1. lec. 4. co. 2.

Victor. Ricardus. Scipio. Triumphus. Vgo. Victoria. Vincere.

Victoria. Animal. 80. Audacia. 11. Aureola. 1. 6. 15. Corona. 6. Corruptio. 5. 3. Delectatio. 21. 46. Dæmon. 68. &c. Fortitudo. 51. lepte. Imago. 43. Militaris. Peruicax. Theodosius. 1. Victima. Vincere. Christus. 87.

Victus. Cibus. o. Ieiunium. 28. Iudæi. 44. Labor. 2. Missa. 10. 11. Officium. 19. Operatio. 22. Præceptum. 65. 66. Religio. 48. Spectacula. 1. Vsura. 253. &c. 261.

VIDERE ./. Non videns potest dici tam chimera, quam lapis, quam etiam homo, sed diuersimode. Met. 4. lec. 2. co. 1. Abstractio. 16. 17. &c. Adam. 1. &c. Adductus. 6. 9. Affectio. 5. 6. Agens. 112. Amicitia. 29. 31. Angelus. 272. 273. 357. &c. 430. 500. 551. 570. Apostoli. 21. Apparere. 8. Ascendere. 8. 15. &c. Assistere. 5. Balneum. Beatus. 17. Benedictus. 1. Charitas. 6. Cognitio. o. Contemplatio. o. Fides. 112. Frui. 1. Fruitio. 2. Iacob. 3. 4. Iacobus. 2. Miraculum. 33. Nomen. 37. Ordo. 11. Paulus. 6. Prophetia. o. Thomas. 3. Velamen. Videri. Visio. o. Visus. o. Vnio. 20. Vsura. 19.

Videri. Accusatio. 1. Adam. 86. Admiratio. 1. Adulatio. 4. Aduocatus. 5. Amor. 219. 281. Apparere. o. Area. 2. Ars. 3. Augmentū. 16. Austeritas. 2. Camposoria. 9. Epicycli. o. Eucharistia. 141. &c. Eustratius. 2. Excandescentia. Experientia. 2. Facies. 2. Fides. 112. Finis. 128. Flumen. 2. Fruitio. 1. Hæresis. 119. Humilitas. 3. 15. 22. Importabile. Miraculum. 55. Oculus. Odium. 12. Palpabile. 5. Paupertas. 7. Visibile. o. Visio. o. Visus. o. Vsura. 124.

Vidua. Aureola. 25. Castitas. 4. Fructus. 4. 16. 17. Misericordia. 19. Nuptiæ. 3. 5. Presbytera. Raptus. 2. Religio. 8. Virginitas. 20. 27. 28.

Vigere. Caput. 5. 6. Caro. 3. Conseruatio. 4. Cor o. Corpus. 60. Dæmō. 7. Homo. 31. 32. Rex. 9. Sobrietas. 5. Tactus. 5. Vigor.

VIGILANTIA est idem quod sollicitudo, & pertinet ad prudentiam. 22æ. q. 47. 9. o. Solicitudo. o.

Vigilantius. Hæresis. 106. 110.

VIGILARE ./. Cum aliquis vult diu vigilare de sero, ex quo sequitur, quod non vadat hora matutinali ad ecclesiam, tunc actus iste interior vel exterior, per accidens se habet ad peccatum omissionis. 12æ. q. 71. 5. c. Ieiunium. 7. 35. Maria. 69. Oratio. 24. 26. Religio. 77. Sollicitudo. o. Somnus. 5. Valetudo. Vigilantia. Vsura. 111.

VIGILES & cursores, & alij huiusmodi, de suo labore viuentes, intelliguntur de labore manuum suarum viuere. 22æ. q. 187. 3. c. Ieiunium. 7. Officium. 3.

Vigilia. Apparere. 11. Castitas. 11. Cognitio. 40. Episcopus. 13. Ieiunium. 7. 35. Missa. 7. Nocturna. Oratio. 24. 26. Ordo. 88. Pollutio. 3. Prophetia. 57. 58. 65. Pusillanimitas. 1. Religio. 77. Somnus. 2. Vigilare. Voluntas. 75.

Viginti. Vsura. 166. 176.

Vigintiquinque. Adoptio. 6.

Vigor. Conseruatio. 4. Fortitudo. 7. Incarnari. 16. Legislator. 2. Lex. 158. Vigere. Vir.

Vilielmus. Hæresis. 117.

Vilificatio. Paruificentia. Paruipensio. o. Vilis. Vsura. 73. Vilitas. Abscondere. 3. Vilis.

VILIS non debet assumi vel eligi ad principatum vel regimen, quia vt plurimum lædit politiam. Opus. 20. lio. 4. co. 15. ./. co. 19. co. 2. Animal. 83. Creatura. 10. Deus. 118. Diuitiæ. 9. 11. Impuritas. Matrimonium. 50. Metaphora. 7. Mulier. 21. Propter. 2. &c. Religio. 6. Viuificatio. Vsura. 157. Christus. 202.

Villa. Capharnaum. Rusticitas. 1.

Vincentius. Laurentius. 3. Martyrium. 5. 16.

VINCERE requirit tria. s. fortitudinem, agilitatem,

& instructionem: quę tria habuit David supernaturaliter. Psal. 17. co. 27. 28. 29. Alexander. 2. Animal. 80. Audacia. 11. 20. 21. Aureola. 1. Consuetudo. 5. Cōtinentia. 8. Corona. 6. Delectatio. 21. 40. Dęmon. 68. c̄. Imago. 43. Impugnatio. Incontinentia. 4. Irascibilis. 3. Luxuria. 25. 26. Miles. 2. Militaris. Passio. 10. 52. 53. 76. 77. 110. Potestas. 9. Resistere. 1. Superare. Temperantia. 4. 14. 25. Tentare. 9. Timor. 34. Tribulatio. 15. c̄. Ventus. 4. Veritas. 52. 55. Victima. Victor. Victoria.

1 VINCULUM malum, non absoluit a vinculo minori, nisi quando secum non compatitur vinculum minus. 2. d. 44. q. 2. 2. 3m. Absoluere. 23. 24. 25. Affinitas. 1. Ciuitas. 1. Cognatio. 2. Consanguinitas. 1. Excōmunicatio. 22. 34. Incarcerare. Ligare. Matrimonium. 1. c̄. 14. 51. 78. 136. 139. Nexus. Fax. 6. Peccatum. 44. Spiritus. 20. 21. Vindicatio. 6.

2 Vinculum malum quadruplex. s. mundanę solicitudinis, concupiscentię carnis, peruersę actionis, & prauę consuetudinis: & vinculum bonum triplex. s. charitatis, legis Dei, & instructionis eius. Isa. 52. co. 2. Votum. 18. c̄.

1 VINDICATIO est virtus specialis, quia ad hoc natura inclinat. 22e. q. 108. 2. o. Audacia. 17. Fornicatio. 13. Heliseus.

2 Vindicatio consistit in medio duorum vitiorum. s. crudelitatis, & sęuitię, sm excessum. & remissionis, sm defectum. 22e. q. 108. 2. 3m. Ira. 1. 14. 26. 53. c̄. Iustitia. 22. Oratio. 39. Pœnitentia. 12. 21.

3 Naturalius est homini, appetere vindictam iniuriarum illatarum, q; ab hoc deficere, quia vix alicui nimis paruę videntur iniurię sibi illatę, secundum Sallustium. 22e. q. 157. 2. 2m.

4 Vindicatio & inflictio pœnę peccanti, est licita, si fit propter bonum. s. vel emendationis, vel cohibitionis, vel quietis aliorum cum aliis debitis circunstantiis: non autem si fit ex odio, vel principaliter intēdatur malum peccantis. 22e. q. 108. 1. o. / 3. c. / q. 158. 1. c. 3m. / 2. c. / 3. o. / 3a. q. 15. 9. c. / 3. d. 33. q. 3. ar. 4. q. 1. 4m. / 4. d. 14. q. 1. a. 3. q. 1. 3m. / Ma. q. 12. 1. c. 8m. / 14m. / 3. 5m. / Ro. 12. lec. 3. co. 5. 6. 7. / c°. 13. co. 5. / 1e. Thes. 5. co. 6. principio. / He. 10. co. 15. Perfectio. 90. c̄. Pręceptum. 139.

5 Fortitudo disponit ad vindictam, remouendo prohibens, zelus autem importat primam radicem eius, qa actus cuiuslibet virtutis, procedit ex radice charitatis. 22e. q. 105. 2. 10m. / 22e. q. 108. 2. 2m. Punitio. 1. Satisfactio. 1. Scandalum. 15. c̄.

6 Vindicatio debet fieri per priuationem eorum quę peccans diligit. s. per mortem, verbera, talionem, vincula, carcerem, seruitutem, damnum, exilium, ignominiam, & huiusmodi. 22e. q. 108. 3. o. Sylvester. 1. Thomas. 4. Tormentum. Tribulatio. 4. Vindicatiua.

7 Deum decet se vindicare, quia ex hoc est aliquid malum, qp est contra Deum: sed homo non debet punire, quasi se vindicans, sed Deum, si habet hoc ex officio. 3. d. 1. q. 1. 2. 4m. / Ma. q. 12. 1. c. 8m. / 14m. / 3. 5m. Vxor. 8. c̄.

8 Vindicta Dei, dicitur gladius durus, magnus, fortis, acutus, & lucens. Isa. 27. s.

Vindicatiua. Iustitia. 22. Pœnitentia. 12. 21. Vindicatio. o. Vinea. Tributum. 2.

Vinitor. Prędicator. 1.

1 VINUM vitis, est proprie vinum, alia vero, per similitudinem eius. 3a. q. 74. 5. c. 1m. / 4. d. 11. q. 2. ar. 3. q. 1. o. / 5̄. 4. c°. 69.

2 Vinum est calidum, sed acetum est frigidum. 4. d. 11. q. 2. ar. 3. q. 2. c. Accidens. 69. c̄. Acetum. o. Acostus. 2. Admistio. Agresta.

3 Vinum calefacit, & lętificat. 22e. q. 147. 8. 1m. / 3a. q. 74. 5. c. / 4. d. 11. q. 2. ar. 3. q. 1. c. Aqua. 13. Audacia. 20. Baptismus. 56.

4 Vinum lętificat, qa generat multos spiritus, claros, temperatos, & mediocres in spissitudine & tenuitate. 4. d. 49. q. 3. 2. c. s. Conuersio. 12. Doctrina. 6. Ebrietas. o. Eucharistia. 45. 51. c̄. 101. c̄. 123. 164. 183. 197. Generatio. 36. Ieiunium. 41. 45.

5 Vsus vini est illicitus per accidens tantum, scilicet vel propter conditiones eius qui faciliter lęditur ex eo, vel propter excessum, vel votum, vel scandalum. 22e. q. 149. 3. o.

6 Vinum antiquitus mulieres apud Romanos non bibebant, sm Valerium. 22e. q. 149. 4. c. / 1e. Thi. 2. lec. 2. co. 3. Inebriari.

7 Vinum datur debilibus, vt confortentur: non autem infirmis, qui subiacent morbo febrili. 4. d. 11. q. 2. ar. 1. q. 2. 3m. Mensura. 20. Ordinatio. 6. Potus. Sacrificium. 34. Senectus. 5. Sobrietas. o. Spes. 33. c̄. Subdiaconus. 1. Torcular. 2. Vnctio. 4.

8 Sicut vinum cui semper additur aqua, tandem fit aquosum, sic & in corpore humāo, ex hoc qp cibus sumptus non semper restaurat deperditum in perfectione in qua prius erat, tandem fit consumptio, sm philosophum. 2. d. 19. 4. c. / Opus. 3. c°. 161. Vsura. 185.

Viola. Musica.

VIOLATIO. / Quęcunque violari non licebat, dicebantur antiquitus sancta, vel sacrosancta, vt muri ciuitatis, & personę in dignitate cōstitutę. 3a. q. 60. 1. 2m. Bigamia. 5. Consecratio. 9. Deflorare. Fractio. 2. Inquinatio. Lucia. Luxuria. 11. Mulier. 20. Peccatum. 188. Raptus. M. Sacrilegium. 1. Templum. 15. Virginitas. 4. c̄.

1 VIOLENTIA est a principio extrinseco, * nil conferente eo quod vim patitur, vt. s. sic patiatur: id autem fit q̄tum ad inclinationis finem, vt si lapis proiiciatur sursum, qui inclinatur deorsum ferri: secundo quo ad modum tendendi, vt si lapis velocius q; fit eius inclinatio, proiiciatur deorsum. 22e. q. 175. 1. c. / Veri. q. 13. 1. 5m. Aer. 11. Afferre. Amor. 178. Ascēdere. 7. Auaritia. 15. Cœlum. 82. c̄. Coactio. o. Cogere. Contrarium. 34. Corruptio. 8. Delectatio. 13.

2 Id quod fit a natura superiori in inferiorem, non est violentum, nec contra naturam. Potentia. q. 4. 1. 20m. / q. 6. 1. 17m. Detinere.

3 Oppositum videtur dicere. 3. d. 13. ar. 2. q. 2. 2m. / 3m. ℱ Dubio. 1166°. R ñ°. sicut Du°. 301°.

Dominium. 12. c̄. Elementum. 3. Eucharistia. 116. Fornicatio. 6. Furtum. 3. 4. 6. Incarcerare. Inuoluntarium. o. Iustitia. 50. Liberalitas. 9. Malum. 45. 49. 50.

4 Violentia nemini conuenit, nisi per publicam potestatem. 22e. q. 66. 8. c. Mors. 9. 30. 32. 58. Mulier. 20. Necessitas. 9. 10. Pręmium. 8. Rapacitas. Raptus. M. Religio. 44. c̄. Sponsa. 4. Suspicio. 3. Tarditas. 2. Velox. 2. Venus. 3.

5 Violentia potuit inferri Christo, quo ad corpus tantū, non autem ratione personę, licet q̄tum in Iudęis erat, intulerint eam. 3. d. 21. L. Verberare. Violatio. Virginitas. 9. 28. Virtus. 1. Voluntarium. 4. Vsura. 83. 99. 124. 164. 253. c̄. 287. 291. c̄.

6 In Deo nihil potest esse violentum, nec contra naturam. 5̄. 1. c°. 19. 39. s. Christus. 213.

VIR est perfectior muliere, quo ad corpus, & quo ad vigorem animę. 1e. Cor. 11. co. 4. Accusatio. 23. 24. Adā. o. Aduratio. 5. 27. Adulteriū. 4. Amazones. 3. Amor. 56. 125. Andragathia. Anna. Baptismus.

217.č.Campsoria.11.Cognatio.8.Coma.Conceptio.2.33.38.Coniunctio.5.č.Debitum.14.č.Dæmon.98.Deus.198.Dispensatio.19.Diuortium.0.Eleemosyna.21.Fœmina.3.Fornicatio.5.č.Helise°.Hæreditas.3.Hæresis.87.Homo.0.Ieiunium.7.Imago.22.32.Incubus.Inuidia.4.Lex.122.Maria.43.Matrimonium.0.Menstruus.7.Mulier.0.Ordo.97.102.č.Ornatus.6.7.Ossa.Papa.10.Peccatum.293.Pœnitentia.39.98.Perfectio.61.75.80.Pollutio.1.Princeps.6.Restitutio.14.Resurrectio.21.30.Seruitus.8.9.Subiectio.4.Templum.14.Theologia.7.Tonsura.Tuba.2.Vestis.7.Virginitas.14.Virile.Votum.34.č.47.č.Vxor.0.

Virescere. Arbor.2.

1 VIRGA duplex, scilicet correctionis, & directionis: & est necessaria regi, ad coercendum hostes, & ad gubernandum subditos. Psal.2.co.8.+Psal.22.co.2.+Psal.44.co.9.+He.lec.4.co.1.fi. Maria.69. Scipio. Christus.2.3.

2 Cum deberet dicere Isaias de virga, dixit de radice, ad excludendum duas hæreses.s.quarum vna dixit, quod Christus non habuit veram carnem: & alia dixit, quod Christus habuit veram carnem, sed illa non fuit propagata ab Adam & a parentibus alijs, sed in beata Virgine fuit creata, aut quod caro eius venit a primis parentibus, distincta sicut lux quędam nunquam infecta contagione peccati originalis: quod totum excludit propheta in hoc quod Christus a parentibus virginis ascendere dicitur sicut flos ex radice. Isa.11.co.1.

3 Iudæi dicunt, quod flos & virga refertur ad Christum: & dicitur virga propter potestatem, & propter flagellationem malorum, & dicitur flos, propter honestatem, & propter consolationem bonorum. Isa.11.co.1.

Virginale. Abraham.5. Affinitas.5. Claustrum. Fractio.2. Puritas.3. Virginitas.0. Christus.198.

1 VIRGINITAS est specialis virtus. 22ᵉ.q.64.1.3ᵐ.+22ᵉ.q.152.1.1ᵐ.+3.0.+q.155.1.c.5ᵐ. Annunciatio.1. Apostoli.5.21.

2 Immo virginitas non est virtus, sed nominat statum virtutis, & aliquid virtuti accidens. 3.d.33.q.3.ar.2.q.2.3ᵐ.+d.36.2.5ᵐ.+Virt.q.5.2.7ᵐ.

R ñº. Dubio.1166º.

Claustrum. Fractio.2. Innocentia.2.14.15. Maria.2.32.38.39.40.62.

3 Virginitas est specialis virtus, secundum quod importat propositum voto firmatum integritatis mentis & corporis perpetuo seruandę. 22ᵉ.q.64.5.3ᵐ.+22ᵉ.q.152.1.1ᵐ.+3.0.+q.155.1.c.5ᵐ.+4.d.33.q.3.2.0.+d.49.q.5.ar.3.q.1.c.+Ma.q.15.1.9ᵐ.+Virt.q.1.13.6ᵐ.+q.5.2.7ᵐ. Ethi.2.lec.2.fi. Raptus.1.č.

4 Virginitas dicitur a virore, quia importat immunitatem a concupiscentię adustione, circa delectationes venereas. 22ᵉ.q.152.1.c. Virginale.

5 Virginitas secundum Augustinum, est in carne corruptibili, incorruptionis perpetua meditatio. 22ᵉ.q.152.1.1ᵐ.+3.d.33.q.3.1.0.

6 Virginitas quo ad suum materiale.i.pro incorruptione signaculi, vel irresolutione seminis propter delectationem, est a natura, sed quo ad suum formale.i.pro habitu quo quis proponit seu eligit perpetuo seruare integritatem mentis & corporis vel sine voto, vel pręcipue cum voto, est ex gratia Dei. 22ᵉ.q.152.3.1ᵐ.+4.d.49.q.5.ar.3.q.1.5ᵐ.

7 Virginitas non habet actum exteriorem, nisi ex consequenti, in hoc, scilicet quod aliquos actus exteriores adhibet, ad cohibendum a delectationibus, quos magis impetat quam eliciat, sicut recedendo ab aspectibus concupiscibilium, sed omnino vsum exteriorem concupiscentię cohibet. 4.d.33.q.3.2.5ᵐ.

8 DIVISIO. Ad perfectionem virginitatis, concurrunt duo.s.integritas mentis, & integritas corporis: quorum primum est honorabilius, secundum vero est essentialius. 2.d.20.q.1.2.1ᵐ.

9 In delectatione venerea sunt tria.s.violatio signaculi virginalis, resolutio seminis delectationem causans, & propositum huius: remotio primi, se habet ad virginitatem per accidens: remotio secundi se habet ad eam materialiter: remotio tertij se habet ad eam formaliter & completiue. 22ᵉ.q.152.1.c.3ᵐ.+3.0.+4.d.33.q.3.1.0.+quol.6.q.10.1.c. Deus.386.č.

10 Virginitas perdita non potest reparari, ratione pręteriti, sed bene quo ad omnem integritatem operante Deo, & quo ad virginitatis propositum: nulla tamen potentia fieri potest, vt quæ corrupta est, corrupta non fuerit. 1ᵃ.q.25.4.3ᵐ.+22ᵉ.q.152.3.3ᵐ.

11 Corruptio triplex, scilicet corporalis tantum, idest fractio signaculi virginalis, vel resolutio seminis, quocunque modo: & corruptio mentis tantum, idest consensus in rem veneream sine opere, & vtraque simul: in tertia amittitur virginitas irreparabiliter: in secunda reparabiliter: in prima vero nullo modo. 22ᵉ.q.152.1.0.+3.3ᵐ.+4.d.33.q.3.1.0.+d.34.q.1.5.4ᵐ.+d.49.q.5.ar.3.q.1.c.4ᵐ.+quol.5.q.12.1.2ᵐ.+quol.6.q.10.0. Innocentia.14.č. Lucia. Pręmium.9.10.11.28.

12 SVBIECTVM. Virginitas & pudicitia, sunt in anima essentialiter, in carne vero materialiter. 22ᵉ.q.152.1.2ᵐ. Annunciatio.1.2. Dæmon.89.

13 Vir potest esse pater & virgo mentaliter per naturam: non autem corporaliter, etiam per miraculum: mulier autem potest salua virginitate mentali & corporali, concipere naturaliter, non autem parere, nisi miraculose: quod non congrueret patri, quia est agens, & agit per semen: Deo autem conuenit agere, non autem pati. quol.6.10.0. Desponsatio. Fructus.15.17. Helias.2.

14 Virginitas nõ cõsecratur in viris, sed tantũ in mulieribus, per velum, vel per aliquid aliud, quia viri non significant sponsam Christi, scilicet ecclesiam. 4.d.38.q.1.5.1ᵐ. Ioannes.13.č. Ioseph.2. Maria.2.32.38.39.40.50.62.

15 Oppositum videtur dicere. 4.d.38.q.1.5.c.

R ñº. Dubio.1167º.

Matrimonium.65. Natiuitas.19.č.

16 Virginitas non requiritur in ordinandis, quia consecrantur in ministros, non autem in sponsos. 4.d.27.q.3.ar.1.q.3.c.+d.38.q.1.5.3ᵐ.

17 In sanctis post resurrectionem poterit esse virginitas, non autem in angelis, licet virginitas, angelis cœli assimilet. 4.d.33.q.3.1.1ᵐ.+1ᵉ.Cor.7.lec.5.fi. Nuptię.5. Christus.19.38.

18 COMPARATIO. Virginitas se habet ad castitatem, sicut magnificentia ad liberalitatem. 22ᵉ.q.152.3.c.fi.+5ᵐ.+q.155.4.c.+4.d.33.q.3.2.c.

19 Virginitas est illustrior portio gregis Christi secundum Cyprianum, & supremum decorem sibi vendicat secundum Ambrosium, quia est supremus gradus temperantię, & est virginum sublimior gloria, per comparationem ad viduas & coniugatas. 22ᵉ.q.152.5.c.1ᵐ.+4.d.30.q.2.3.6ᵐ.+d.33.q.3.2.5ᵐ.+3.1ᵐ. Abraham.3.4.5. Adiurare.8. Castitas.18.20. Fortitudo.52.

20 Virginitas est maxima, non quidem simpliciter, sed in genere castitatis, scilicet castitatis virginalis, coniugalis, & vidualis, non autem est maxima virtutum simpliciter, quia est minor virtutibus theologicis & relig-

glone, quarum actus est ipsa occupatio circa res diuinas: & ideo preferuntur virginitati.22^{e}.q.152.3.c.5^{m}/4.5.0/q.153.2.1^{m}/q.155.1.0/4.c.1^{m}/q.185.4.0/4.d.33.q.3.3.0/d.49.q.5.ar.3.q.1.3^{m}/ʒ.3.c^{o}.134. Heresis.36.75.87.88.143.Humilitas.28.Luxuria.24. Magdalena.1.4. Matrimonium.65.144. Perfectio.61.68.c̄.Pythagoras.6.

81 Si Adam non peccasset, virginitas non esset perfectior continentia coniugali.2.d.20.L/4.d.49.q.5.ar.3.q.1.3^{m}.

82 Coniugatus potest esse melior virgine dupliciter.s.si habeat animum magis paratum ad virginitatem si oporteret, licet non eam habeat in opere, sed in solo habitu, & propter aliq; aliam excellentiorem virtutem.22^{e}.q.152.4.1^{m}/2^{m}/ʒ.3.c^{o}.137.

23 Virginibus concupiscentiam inflammat, & experiendi desiderium, quod ex quadam quasi curiositate procedit, & etiam quandoq; in eis concupiscentiam auget, estimatio maioris delectationis, q̃ sit secundum veritatem, & inconsideratio eorum incommodorum, que delectationibus adiunguntur: & q̃tum ad hoc vidue minorem sustinent pugnam, maiorem autem propter delectationis memoriam.4.d.49.q.5.ar.3.q.1.1^{m}. Premium.9.10.11. Psalmus.11. Religio.20.

24 Virginitas non opponitur luxurie sicut extremum, sed sicut medium.22^{e}.q.152.2.2^{m}/Ma.q.14.1.4^{m}/q.15.1.9^{m}/Virt.q.1.13.6^{m}.

25 Virgines, & non vidue vel coniugate, gerunt figuram ecclesie, Christo desponsate, cuius cura principaliter cõmittitur episcopo, qui virgines velando desponsat, non sibi, sed Christo, quasi paranimphus & amicus Christi.4.d.25.q.1.1.c/d.38.q.1.5.c.fi.

26 Consecratio virginum conuenit soli episcopo, sed benedictio nuptiarum, vel benedictio viduarum, conuenit sacerdotibus.4.d.20.L.fi/d.24.q.3.3.c/d.25.q.1.1.c/d.28.3.2^{m}/d.38.q.1.5.c.fi.

27 Viduis datur aliquod velum, sed non cum illa solennitate, qua datur virginibus.4.d.38.q.1.5.c.fi.

28 IN COMMVNI/Corrupte quocunq; modo, etiam violenter & occulte, nõ debēt velari inter virgines duplici ratione, primo quia valde difficile est, q in tali delectatione, aliquis placentie motus non insurgat: ideo ecclesia que de interioribus iudicare non potest, cum exterius aliqua corrupta sit, eam inter virgines non velat. Vnde Leo Papa dicit: ille famule Dei, que integritatem pudoris, oppressione barbarica perdiderunt, laudabiliores erunt in humilitate & verecundia, si se incontaminatis non audeant copulare virginibus: secundo quia propter scandalum, non debent variari sacramenta, nec sacramentalia, nisi sicut quidam dicunt, quo ad ea que non sunt de substantia virginalis veli, vt accensio candelarum, mutato nomine virginitatis, in nomen castitatis.4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3^{m}/d.31.q.2.3.c/d.38.q.1.5.4^{m}/5^{m}. Annunciatio.1.2. Apostoli.5.21. Aureola.10.22. Baptismus.212.

29 Virginitas vt virtus, non potest amitti sine peccato, quia firmata est per votum.22^{e}.q.152.3.4^{m}. Conceptio.2.33.38.

30 Immo potest amitti sine peccato.4.d.33.q.3.2.2^{m}/4^{m}/d.4.q.5.ar.3.q.1.c.

Resº. Dubio.1168º.

31 Resolutio seminis ex proposito, quocũq; modo, etiam sine coitu, tollit virginitatem irreparabilem, non autem sine consensu.22^{e}.q.152.1.4^{m}. Consecratio.16. Deus.386.c̄. Episcopus.14.

32 Virginitas quo ad suum formale, potest reparari per pœnitentiam, & semper est cum ceteris virtutibus, non autem quo ad materiale eius.22^{e}.q.152.3.2^{m}/3^{m}/3^{a}.q.29.3.1^{m}/3.d.31.q.1.ar.4.q.1.1^{m}/4.d.14.ar.5.q.1.3^{m}/quol.5.24.2^{m}.

33 Oppositum videtur dicere, etiam quo ad omnem integritatem.1^{a}.q.25.4.3^{m}/22^{e}.q.152.3.3^{m}/quol.5.q.2.1.0.

Dubio.1169º. Resº. sicut Duº.219º.495º.

34 Fractio signaculi virginalis quocunq; modo, sine proposito delectationis, non magis preiudicat virginitati, q̃ fractio manus vel pedis.22^{e}.q.152.1.3^{m}.

35 Virginitas fuit semper licita, post sufficientem multitudinem hominum, etiam in lege Moysi & nature integre, non autem ante.4.d.33.q.3.2.1^{m}.fi/2^{m}/d.49.q.5.ar.3.q.1.3^{m}.

36 Oppositum videtur dicere.3^{a}.q.28.4.c.

Resº. Dubio.1170º.

37 Virginitas ad vacandum liberius Deo, & contemplationi eius, non est vitiosa, sed est licita & laudabilis.22^{e}.q.152.2.0/3.5.c/4.d.33.q.3.2.2^{m}/ʒ.3.c^{o}.136/Ma.q.15.2.13^{m}/Virt.q.1.13.6^{m}/Ethi.2.lec.2 fi. Vtile.5.

38 Virginitas laudatur octupliciter, scilicet quia carnis mundiciam conseruat, animam decorat & ornat, angelis cœli assimilat, Christo desponsat, Deo iungit & approximat, ceteris statibus preponderat, odorem bone fame spirat, ad nuptias eternas inuitat: sed heu, quia ad conseruandum est difficilis tripliciter: & hoc quia diabolus suggerit contrarium: corruptio inclinat ad actum, & pulchritudo allicit ad consensum.4.d.33.q.3.1.1^{m}/1^{e}.Cor.7.lec.5.fi.

39 *Virginitatis signaculum seu claustrum, potest probare mulier per aspectum sui corporis, vt probet virum esse mentitum de cupula carnali.4.d.34.L.5^{m}.3. Claustrum.etc̄.

Virile. Cõceptio.33.38. Dubitatio.60. Fortitudo.52. Resurrectio.30. Vir. Virilitas.

VIRILITAS est idem quod fiducia: ideo est pars potentialis fortitudinis.22^{e}.d.128.6^{m}. Delectatio.60. Vir. Virile. Viror. Virginitas.4.

Virtuale. Poª. A. Quantitas.13.16.17. Virtus.0.

Virtuosus. Amicitia.27.42. Amor.243. Cœlum.41. Ciuis.3. Eustratius.1. Feruor.1. Gloria.6. Honor.27. Lex.27.45.149.171. Magnanimitas.19. Misericordia.33. Mors.23. Nazareth. Nomen.84. Operatio.24. Peccatum.421. Preceptum.107. Princeps.3.c̄. Tristitia.8. Verbum.75. Verecundia.3.12. Vestis.3. Virtus. A. Vituperatio.6. Christianus.

1 VIRTVS

56.71.73. Videtur sonare q̃dam violentiam, que est potentia perfecta: ideo nomen eius trahitur ad significandum potentiam perfectam.3.d.23.q.1.ar.3.q.1.c. Abstractio.6. Abstinentia.0. Accidens.36.37.75.84. Actio.4.43.57.68.77.80.85.101.106.113.123.124. Actus.30. Adam.18.64. Adiuuari. Admistio. Agens.11.25.26.31.32.43.49.55.58.60.61.62.65.66.86.88.89.96.97.98.110.111.112.115. Agere.19.c̄. Amor.63.

2 Virtus nominat perfectionem potentie, quia de ratione virtutis est q ponat potentiam in vltimo quo ad actum, quo ad obiectum, & quo ad modum agendi.12^{e}.q.55.1.2.3.c/q.56.1.c/q.66.3.c/22^{e}.q.51.1.2^{m}/q.129.2.c/3.d.23.q.1.ar.3.q.1.2.c/q.2.ar.3.q.3.0/Virt.q.1.1.c.principio/4.5.c. Angelus. Vir. Anima. Vir. Animal.17.23.42.

3 Virtus ex impositione sui nominis, significat complementum potentie actiue. Veri.q.14.3.c.fin^{o}./Virt.q.1.1.c/q̃l.4.q.2.1.c. Anthropospatos. Appropriatio.12.c̄.17. Ars.38.41.42. Ascēdere.3. Assimilatio.5.15.17.18.22. Attingere. Augmētũ.3. Baptismus.37 153.c̄. Beatitudo.47.127.128. Bõitas.196. Calor.119.

4 Virtus quandoq; sumitur pro omni quod potest esse principium operationis, vel motus. 12^{e}. q. 26. 2. 1^{m}./. q. 41. 1. 1^{m}./. 3. d. 27. q. 1. 1. 1^{m}. Caput. 1. 5. &. Character. 6. Charitas. 38. 141. Causa. 9. Coelum, v. Certitudo. 13. &. Cete. 2.

5 Virtus semper nominat principium actionis, & precipue virtus cause. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 2. c. Ciuitas. 5. Cognitio. 13. 18. 23. 39. 74. Conclusio. 2. Conscientia. 19. Conseruatio. 10. Consideratio. 4. Constantia. 5. Demon. 22.

6 Virtus dicitur quandoq;, inq̄tum pertinet ad perfectionem potentie, vel vt media inter essentiam rei & eius operationem, vel vt facit bonum opus & operantem, & quo ad beneficium. 1. d. 14. L. 6./. d. 34. 2. 1^{m}./. 1^{e}. Cor. lec. 3. fi.

7 Virtus dicitur, s̄m q̄ est principium actionis, & tenet se ex parte cause efficientis: bonitas vero, magis respicit rationem finis. 4. d. 46. q. 1. ar. 1. q. 2. 1^{m}. Descendere. 9. Deus. 71. 72. 137. 439. Differentia. 20. Difficile. 7. &. Diligentia. Donum. 22. 34. Dos. Elementum. 19. 24. Eleemosyna. 33. Ens. 14. 15. Episcopus. 11. Error. 1. Esse. 90. Euangelium. 10. Eucharistia. 40. 49. 50. 60. 112. 257. Exorcismus. 14. Falsitas. 2.

8 Virtus importat directe dispositionem habentis se conuenienter, s̄m modum sue nature, sed consequenter importat bonitatem. 12^{e}. q. 71. 1. 0. Phantasma. 6. Fides. 10. 106. 156. Fiducia. 4. Forma. 58. 70. Formatiua. Fortuna. 7. 8. Gaudium. 1. Generatio. 27. 83. Gloria. 22. Gratia. 5. 8. 99. &. 141. Gutta. Habitus. 13. 28. Helias. 3. Heresis. 6.

9 Virtus est dispositio perfecti ad optimum, inq̄tum dicit operationem, per quam res finem suum consequitur. 22^{e}. q. 110. 3. c./. 22^{e}. q. 23. 7. c./. 2. d. 26. 4. 1^{m}./. d. 27. 2. 9^{m}./. 3. d. 23. q. 2. ar. 3. q. 1. c. Homo. 27. Honestum. 2. Idea. 31. Ignis. 15. Imperare. 7. &. In. 8. 11. Incarnari. 9. 18. Instrumentum. 11. &. Intentio. 22. Iustitia. 1. 4. 8. 12. Lex. 121. Liberum. 3. 4. Lignum. 2. 3.

10 Omnis virtus humana potentie rationalis, est habitus: sed potentia naturalis, est sua virtus. 12^{e}. q. 55. 1. o./. q. 56. 3. c./. 2. d. 27. 1. o./. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. 3. o./. ar. 4. q. 1. c./. Virt. q. 1. 1. o. Locus. 23. Lumen. 9. 11. Luminare. 3. Lux. 10. 18.

11 Quandoq; virtus dicitur id ad q̄d est virtus. s. vel obiectum virtutis, vel actus eius, sicut fides dicitur quādoq; id quod creditur, quandoq; vero ipsum credere, quandoq; autem ipse habitus quo creditur. 12^{e}. q. 55. 1^{m}.

12 De ratione virtutis humane, est habitus operatiuus, & bonus. 12^{e}. q. 55. 2. 3. o./. q. 56. 1. c./. q. 71. 1. 2^{m}./. 22^{e}. q. 58. 1. c./. 3. d. 26. q. 2. 1. c. Memoria. 7. Mens. 3. Minister. 4. Miraculum. v. Misericordia. 7. Missio. 36. Mors. 4.

13 Omnis habitus qui facit rectam electionem, potest dici virtus, proprie loquendo. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. c. Motus. 59. Natura. 28. Nihil. 3. Nobilitas. 8. Obiectum. 9. Operatio. 7. 16. 17. 40. Opus. 1. Oratio. 15. Pars. 32. Particulare.

14 Principale in virtute, est electio. 22^{e}. q. 134. 3. 4^{m}./. 2. d. 24. q. 3. 2. 3^{m}./. 5. c./. 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 2. c./. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 2. c./. d. 15. q. 1. ar. 1. q. 1. 3^{m}./. Virt. q. 1. 4. 2^{m}./. q. 5. 4. 13^{m}./. Ethi. 3. lec. 5. principio. Passio. 67. Paulus. 19. Paupertas. 7. Poenitentia. 129. Perfectio. 16. Politica. 3. Processio. 54. Prophetia. 1. Propositio. 7. Propositum. 6.

15 Ad perfectionem virtutis moralis, tria sunt necessaria. s. prestitutio finis, inclinatio in finem, & electio eorum que sunt ad finem. 3. d. 33. q. 2. 3. o. Quantitas. 13. 14. 15. 16. 26. Ratio. 1. 3. Recipere. 5. Rectitudo. 1. Regere. 14. Resurrectio. 5. 7.

16 Nullus habitus est virtus s̄m theologos, nisi vt est principium actus meritorij. Veri. q. 14. 3. 5. c. fi./. 6. 5^{m}. Sacerdos. 11. Sacramentum. 71. Satisfactio. 16. 22. Saturnus. Scientia. 32. Simplex. 4. Spes. 51. Spiritualc. 1. Studiositas. 3.

17 Vbi est speciale impedimentum rationis, ibi oportet esse specialem virtutem. 22^{e}. q. 149. 1. 2. c. Substantia. 17. 18. Subtilitas. 1. Suffraganeus. Tactus. 10. Tempus. 15. Timor. 17. &. Totum. 1. Traductio. 4. Tremor 2. Tribulatio. 3. 6. 7. Verecundia. 1.

18 Virtus est bona seipsa, & non per aliam virtutem. 12^{e}. q. 55. 4. 1^{m}./. Virt. q. 1. 2. 1^{m}./. 7^{m}. Veritas. 48. &. Virtuale.

19 Immo est bona alio, scilicet ordine rationis, vel mensura rationis. 2. d. 27. 2. 1^{m}.

Rñº. Dubio. 1171º.

Vis. Visibile. 4.

20 Virtus duplex. s. virtus vera, & virtus falsa vel simulata. 22^{e}. q. 23. 7. 3^{m}. Votum. 20.

21 Virtus dicitur dupliciter. s. virtus vera, & virtus ficta. 22^{e}. q. 23. 1. c./. Opus. 20. Liº. 4. cº. 18. 23. Christus. 83. &.

22 Virtus duplex, scilicet virtus propria, & virtus aliena. 3^{a}. q. 43. 3. o./. 3. d. 15. q. 1. 3. c./. Matth. 9. co. 14./. Io. 15. lec. 5. co. 2.

23 Habitus moralis habet rationem virtutis, inq̄tum rationi conformatur. 12^{e}. q. 58. 2. c. fi.

24 DIFFINITIO./. Virtus simpliciter dicta, dicit amor s̄m Augustinum, quia dependet a voluntate, cuius prima affectio est amor. 12^{e}. q. 56. 3. 1^{m}./. q. 62. 2. 3^{m}./. 3. d. 33. q. 1. ar. 1. q. 1. 1^{m}./. Veri. q. 14. 4. 1^{m}./. Ma. q. 11. 1. 1^{m}. Amicitia. 8.

25 Virtus s̄m Augustinum est ordo vel ordinatio amoris, quia per eam amor in nobis ordinatur. 12^{e}. q. 55. 1. 4^{m}./. q. 62. 2. 1^{m}./. 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 2. 1^{m}./. Virt. q. 1. 12. 9^{m}./. q. 5. 1. 2^{m}. Appetitus. 73. Constantia. 1.

26 Virtus (s̄m Augustinū,) est bonus vsus liberi arbitrij quia virtus ordinatur ad eum sicut ad proprium actum. 12^{e}. q. 55. 1. 2^{m}.

27 Virtus, s̄m Augustinum, est bona qualitas mentis, qua recte viuitur, qua nullus male vtitur, quam Deus in nobis sine nobis operatur: que diffinitio, totam virtutis rationem complectitur: & conuenit cuilibet virtuti, preter vltimam partem, que conuenit virtuti infuse tantum. 12^{e}. q. 55. 4. o./. 22^{e}. q. 168. 2. 2^{m}./. 2. d. 27. 2. o./. 3. d. 23. q. 1. ar. 2. q. 3. o./. Virt. q. 1. 2. o./. 3. 16^{m}./. 9. 1^{m}./. 10. 11^{m}. Fructus. 2. 18. Gratia. 5. 8. 9. Heroes. 2.

28 Virtus vt est in cōcupiscibili vel in irascibili, nihil aliud est, q̄ quedam habitualis conformitas earum ad rationem. 12^{e}. q. 56. 4. c. fi./. q. 92. 1. c. Honestum. 2. Iustitia. 1. 8. &. Liberalitas. 1.

29 Virtus vniuersaliter est, que bonum facit habentem, & opus eius reddit bonum: & hoc dupliciter: vel materialiter tantum, vt virtutes intellectuales: vel formaliter, vt virtutes morales. 22^{e}. q. 171. c./. q. 47. 4. c./. q. 58. 1. c./. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c./. ar. 4. q. 1. o./. d. 36. q. 2. 1. c./. Virt. q. 1. 7. 12. c.

30 Virtus dicitur vltimum potentie, quia ad illud potentia ordinatur. s. ad obiectum: quia ibi uirtus sumitur p̄ obiecto. 12^{e}. q. 55. 1. 1^{m}./. 3. c./. 22^{e}. q. 23. 3. 2^{m}./. 2. d. 27. 1. 1^{m}./. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c./. q. 3. 2^{m}./. 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. 1^{m}./. Veri. q. 14. 3. c./. Virt. q. 1. 1. 6^{m}./. 9. 15^{m}./. 11. 15^{m}./. 13. 1^{m}./. quol. 4. q. 2. 1. 1^{m}./. Posteriorum. lec. 37. co. 1.

31 Immo uirtus est ultimum potentie, p̄ respectum ad actum, q̄a ultimus in q̄d po^t eleuari potest, est actus quem uirtus elicit, sed non est aliquid po^t. 2. d. 27. 1. 1^{m}.

32 Immo

32 Immo virtus dicitur ultimũ potentiæ, quia perfectio potentię, mensuratur ultimo & maximo quod quis potest.3.d.23.q.1.ar.3.q.1.c./.Postv.lec.37.co.1.
33 Et actus est ultimum potentię, sicut aliquid extra genus potentię, virtus autẽ sicut in eodem genere potẽtię.s.sicut in genere principii.3.d.23.q.1.ã.3.q.3.2m.
34 Vel dicitur virtus esse ultimum potentiæ, idest difficillimum, quia virtus est in medio, quod est difficillimus. Virt.q.1.13.1m.
35 Vel dicitur uirtus ultimum potentię in specie, nõ autẽ simpliciter. Virt.q.1.9.15m.
36 Vel uirtus dicitur ultimum potentię, non quidem ut ultimum importat ordinem effectus, sed magis ordinẽ excessus.22e.q.23.3.2m. ☞ R fio.Duo.1172o.

MATERIA VEL OBIECTVM. 51.59.64.81.88.90.93.95.98.101.106.110.111.113.123.124 126.128.133.135.141.142.143.151.

37 Ad rationem virtutis requiritur, ꝙ potentia per actũ ponatur in ultimo respectu obiecti, & respectu modi agendi, idest vt bonum bene fiat.3.d.23.q.2.art.2.q.3.o. Appetitus.24. Donum.12.
38 Quælibet virtus extenditur ad aliqua, secundum ꝙ cõmunicant in vna ratione obiecti, secundum quã virtus proportionatur obiecto. Phy.2.lec.6.prino.
39 De ratione virtutis est, ꝙ se habeat tantum ad bonũ. 22e.q.1.3.1m./q.4.5.c./q.23.7.c./q.51.1.2.c./q.81.4.c./q.117.6.c.2m./3e.q.7.6.1m./Virt.q.1.2.c. Fortitudo.3. Galilea.3. Honor.2.ĉ. Humilitas.1.ĉ.
40 Obiectum cuiuslibet virtutis, est bonum circa propriũ materiam. Sed uirtutes nominatę ab aliqua generali conditione uirtutum, illam sibi materiam specialiter uendicant, in qua difficillimum & optimum est, conditionem huiusmodi obseruare: sicut fortitudo pericula mortis, temperantia delectationes tactus, & sobrietas mensuram circa delectationes cibi & potus. 12e.q.63.4.c./22e.q.149.1.c.principio.
Iustitia.M.Lex.45.
41 Virtus uera & simpliciter, ordinat ad principale bonum. Sed uirtus uera & secundus quid & imperfecta, ordinat ad particulare bonum. Falsa uero uirtus, abducit a principali bono. Sicut non est uera virtus auarorum prudentia, qua excogitant diuersa genera lucellorum, & auarorum iustitia, qua grauium damnorum metu, contemnunt aliena, & auarorum temperantia, qua luxuriæ quę sumptuosa est, cohibent appetitum, & auarorum fortitudo, qua ut ait Horatius, per mare pauperiem fugiunt, per saxa, per ignes. 22e.q.23.7.c. Opprobrium.4.
42 Obiectum unius uirtutis, est finis alterius. 1e.Thi.lec.2.co.2. Prudentia.25.ĉ.
43 Virtutes & uitia sortiuntur speciẽ ex eo quod est per se intentum, non autem ab eo quod est intentum per accidens, & pręter intentionem.22e.q.109.2.2m./q.110.2.c.1m.
44 Species uirtutum distinguuntur secundũ obiecta.12e.q.96.3.c./22e.q.18.2.c./q.19.3.4.5.c./q.31.4.c./q.47.5.c./Ma.q.2.7.c.
45 Obiectum uirtutum duplex.s.finis proprius, & materia circa quam, quę magis est sicut terminus a quo, quam sicut terminus ad quem, qui dat speciem. Virt.q.vltima.4.5m. Veritas.48.ĉ.
46 Materia uirtutum moralium duplex.s.materia propinqua.i.passiones vtplurimum, & materia remota, idest obiecta passionum. 12e.q.60.5.c./22e.q.31.1.2m./q.32.1.4m./q.117.2.3.o./6.c./Ethi.4.co.1.fi.
47 Obiecta passionum diuersarum potentiarum, comparata ad appetitum sensitiuum, causant diuersitatem passionum, ad rationem uero comparata, causant diuersitatem uirtutum.12e.q.60.5.c.
48 Obiecta passionũ diuersarum potentiarũ, semper causant diuersas species uirtutũ moraliũ.12e.q.60.5.c.

SVBIECTVM. 28.29.82.85.86.100.108.110.125.141.142.

49 Nihil potest esse subiectum uirtutis simpliciter dictę nisi uoluntas, uel potentiæ, ut motæ, ab ea. 12e.q.55.2.c./4.3m./q.56.3.o./q.57.1.c./3.d.27.q.2.ar.4.3.c.fi. Adam.37.ĉ. Angelus.u. Anima.V. Animal.71. Apostoli.35. Appetitus.24. Aptitudo. Augmentum.3.9.10. Caro.2. Cornelius.3. Defectus. Donum.18.ĉ. Epicurus. Eustratius.1.
50 Virtus & vitium, sunt tantum in voluntate, vt in causa habitus vel actus, sed sunt in diuersis aliis potẽtiis, vt in subiecto.2.d.24.q.1.2.5m./Ma.q.2.2.3m. Habitus.42.43. Honor.16. Maria.V. Mendacium.20. Minister.5.6. Peccatum.112.
51 Nulla virtus est in volũtate, respectu boni sibi proportionati, sed tantum respectu dei, vel proximi. 12e.q.52.3.c.1m./q.56.6.o./3.d.23.q.1.ar.4.q.1.c.2m./3m./d.26.q.2.1.2m./d.27.q.2.3.5m./ar.4.q.3.3m./d.43.q.2.art.4.q.2.4.c./Veri.q.14.3.9m./q.24.4.8m./Virt.q.1.5.o./12.6m./q.2.2.c.
Pœnitentia.37. Pprinceps.3.ĉ. Puer.6.ĉ.
52 Virtutes perficientes ad actus elicitos a volũtate, sunt subiectiue in ea, non autem virtutes perficientes ad actus imperatos ab ea, sed sunt in potentiis elicientibus eos.3.d.27.q.2.3.4m.
Pulchritudo.10. Quantitas.13.16. Ratio.1.3.
53 Ratio est radix omnium virtutum. Virt.q.1.4.3m. Sensualitas.1.
54 Intellectus non potest esse subiectum virtutis, nisi vel secundum quid.i.virtutum intellectualium, vel simpliciter.i.inquantũ mouetur a uoluntate. 12e.q.56.3.o.
55 Virtutes perficientes intellectum, excludunt totaliter falsum, non autem uirtutes perficientes appetitum. 22e.q.1.3.1m.
56 Omnis virtus & vitium, est habitus volũtatis & mentis causaliter, non autem subiectiue. 12e.q.56.3.o./Ma.q.2.2.3m.
57 Nulla uirtus acquisita vel infusa, est in ratione secundum ꝙ virtus est de fine, sed tantum habitus naturalis.s.synderesis.3.d.33.q.2.ar.4.q.4.c.
58 Virtutes perficiunt nos, ad prosequendum debite inclinationes naturales. Ideo ad quamlibet inclinationem naturalem determinatam, ordinatur aliqua specialis virtus.22e.q.108.2.c. Vituperatio.3.
59 Virtuosus delectabiliter secum conuersatur, considerãdo in se memoriam, & propositum, & spem bonorum. 3.d.29.5.6m.
60 Alia est virtus hominis, inquãtũ bonus homo, & alia inquantum bonus ciuis. Virt.q.1.10.c./q.2.2.c.
61 Vna & eadem virtus, potest esse in diuersis potentiis. 12e.q.56.2.c./q.6.5.c./Veri.q.27.5.18m.
62 Oppositum videtur dicere. 1a.q.79.5.c.fi./4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./veri.q.14.4.7m. ☞ R fio.Duo.1173o. Christus.V.
63 Nulla uirtus proprie est in corpore, sed tantum in anima.12e.q.55.2.c./q.56.4.3m./Virt.q.1.4.c.
64 Omnis virtus circa passiones, est in appetitu sensitiuo.12e.q.56.4.4m./Ma.q.4.5.4m./virt.q.1.4.5.c./6.c.4m./Ethi.3.lec.19.principio.
65 Virtus moralis, non est in brutis. Virt.q.1.4.12m.
66 DEVS./. In deo est potissime uirtus.1a.q.3.6.1m./q.4.2.1m./ꝓ.1.co.92./quol.4.q.2.1.o.
Amor.143. Appropriatio.12.ĉ.
67 Virtus dei, est infinita.ꝓ.4.co.44.co.2./Po.q.6.3.c.co.2./q.7.7.c./Virt.q.5.4.c./quol.4.q.2.1.fi./ꝗl.11.

1.c./.Opus.3.c°.15.

68 Virtus dei non potest attendi, secundum vnum opus eius, quia opus non adęquat eam, sed fm totum quod potest, quod est infinitum, sicut & uirtus eius. quol.4. q.2.1.fi. Ars.24. Castitas.1.2.3.4. Corpus.15.

69 Bonitas dei continet omnes uirtutes suo modo, scilicet non secundum habitum, sed ut sunt essentia eius. ℥.1.c°.92./.Po².q.3.7.c.fi.

70 Bonitas dei se habet ad eum, sicut uirtus moralis ad nos. Veri.q.5.1.12ᵐ. Deus.174.340.č.430.č.

71 Virtus increata, non est in aliquo genere. 4.d.1.q.1. ar.4.q.2.1ᵐ.

72 Oppositum videtur dicere. 1ª.q.3.5.2ᵐ./.1.d.8.q.4. 2.3ᵐ./.Po².q.7.3.7ᵐ./.q.9.3.3ᵐ./.Trin.1.4ᵐ. ℱ Du°.1174°. R fi°, sicut Du°.464°.

73 Vbicunq; est uirtus dei, ibi est essentia dei. Et deus est sua uirtus. Sed neutrũ conuenit cęlis. Po².q.3.7.c.fi.

74 Virtutes exemplares in deo, non sunt idem in specie cum uirtutibus politicis, sed sunt super eas. 3.d.34.q. 1.1.6ᵐ.

75 Virtus & perfectio dei, tripliciter consideratur. s. secundum operationem, secundum esse, & secundum naturam. Primo modo dicitur potentia, vel omnipotẽtia, fundans omnes potẽtias operatiuas, & in eis operãs. Secundo modo, dicitur ęternitas, instituens & firmãs oẽm durationẽ. Tertio modo dicitur magnitudo, implens & continens oia.1.d.19.q.3.1.c. Donũ.12.č.

76 Virtutes circa actiones, & uirtutes in uoluntate, vel virtutes in intellectu practico vel speculatiuo, sine imperfectione, sunt proprie in deo. Non autem uirtutes circa passiones in bonum spirituale, nisi metaphorice. Sed uirtutes circa passiones in bonum corporale, nullo modo. Nec uirtutes uitę actiuę, ut eam perficiunt. 3ª.q.21.1.1ᵐ./.12ᵉ.q.61.5.c.1ᵐ./.3.d.32.1.5ᵐ./.4. d.46.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ./.2ᵐ./.℥.1.c°.92.93.94./.Li°. 3.c°.34.4ᵐ./.Virt.q.5.4.c.
Incarnari.18. Iustitia.73.č. Natura.48. Obedientia.48. Pœnitentia.22.34. Temperantia.3. Vita.38.41.

77 Virtutes infusę, tripliciter se habent ad deuȝ. Primo, scilicet ut ad obiectum & finem, sicut uirtutes theologicę. Secundo ut ad finem tantum, sed finem proximum, ut latria & pœnitẽtia, proxime uirtutibus theologicis. Tertio ut ad finem remotum, ut temperantia. 4.d.14.q.1.ar.1.q.4.2ᵐ.
CAVSA.5.15.27.44.47.48.50.54.57.

78 Omnis uirtus rei, fluit ab essentia rei, uel essentiã pręsupponit. Po².q.6.7.4ᵐ. Actus.117.

79 Vna uirtus potest oriri ex alia dupliciter. s. uel per modum finis, uel effectiue per moduȝ actus causando uel conseruando eam, uel disponendo ad eam. 2.d.44.q. 2.1.6ᵐ. Baptismus.165.č. Bonitas.146.č. Cornelius.3. Deus.430.č.

80 Nulla uirtus recipit speciem per hoc ꝙ imperatur ab alia uirtute.4.d.14.q.1.ar.1.q.1.c. Diuitię.6.

81 Virtus ordinata ad bonum, secundum regulam rationis humanę potest causari in nobis, ex actibus nostris, non autem quę secundum regulam diuinam. 12ᵉ.q. 51.2.3.4.0./.q.55.4.c.6ᵐ./.q.63.2.3.0./.q.65.2.c./.q. 92.1.1ᵐ./.2.d.44.q.2.1.6ᵐ./.2.0./.4.c.co.1.fi./.3.d. 33.q.1.ar.2.q.2.3.0./.4.d.17.q.1.ar.3.q.1.c./.Virt. q.1.9.10.0. Aedificare.0.

82 Virtutes insunt nobis a natura, secundum aptitudinẽ & inchoationem, non autem secundum perfectioneȝ, prater uirtutes theologicas, quę sunt totaliter ab extrinseco. s. a deo. 12ᵉ.q.51.1.0./.q.63.1.0./.2.3ᵐ./.3. c./.q.71.2.1ᵐ./.q.85.1.c./.q.95.1.c./.22ᵉ.q.47.15.0./. q.80.2.c./.q.123.1.3ᵐ./.q.141.1.2ᵐ./.1.d.17.q.1.5./.2.d.39.q.2.1.b./.c./.3.d.33.q.1.ar.2.q.1.0./.d.3 1.c./.4.d.26.q.1.1.c./.Veri.q.11.1.c./.Ma.q.5.5.6. fi./.Virt.q.1.8.0./.Iob.10.co.3.fi./.Matth.4.co.16./. Gal.5.lec.6.co.2.prin°./.Ethi.2.co.2. Fimbria. Finis.83.č. Firmitas. Habitus.76.

83 Virtus infusa non causatur ex actibus nostris, sed ad eam actus nostri disponunt. Ideo per eos potest corrumpi. Virt.q.1.1.17ᵐ.

84 Solus deus est per se causa gratię, & uirtutũ infusarũ, sed per accidens actus nostri sunt causa. s. remouendo prohibens.4.d.14.q.2.2.1ᵐ. Magnanimitas.125. Pœnitentia.133.č. Suffragia.4. Verecundia.1.6.14.

85 Virtutes quędam prater theologicas, causantur in nobis a deo immediate, ad finem supernaturalem. 12ᵉ. q.51.4.0./.q.63.3.0./.3.d.33.q.1.ã.2.q.3.0./.4.d.17. q.1.ar.3.q.1.c./.Virt.q.1.9.10.0.

86 Virtutes infusę causantur in nobis a deo, sine nobis agentibus, non autem sine nobis cõsentientibus. 12ᵉ. q.55.4.6ᵐ./.Veri.q.28.3.17ᵐ.
ACTVS.5.12.26.27.49.50.52.58.59.68.75.79. 83.84.242.250.261.264.266.268.272.

87 Virtus, est uirtus ex actu interiori, sed est determinata uirtus, ex actu exteriori.3.d.9.q.1.ar.1.q.1.2ᵐ./.4.d. 15.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ. Accidia.5. Actio.1.57.113. Actus.12.č.41.171.172.174. Affabilitas.1.2. Amicitia.42. Amor.95. Angelus.40.520. Beatitudo.28. 48.127.128. Bonitas.M. Charitas.3.9.11.č.46. Cõfessio.6.15. Contritio.4.7.28.

88 Determinatio actus virtuosi, ad proprium & per se obiectum uirtutis, est sub necessitate pręcepti, sicut etiam actus uirtutis. Non autem ad ea quę accidentaliter & secundario se habent ad proprium & per se uirtutis obiectum.22ᵉ.q.2.5.c. Deus.174. Difficile.9.č

89 Actus uirtutis & uirtus, eodem nomine quãdoq; nominatur.22ᵉ.q.137.1.2ᵐ. Eucharistia.271. Facilitas.0. Falsitas.21. Fides.108.130.

90 Ex hoc actus est uirtuosus, ꝙ per rationem ordinatur ad aliquod bonum honestum.22ᵉ.q.147.1.c. Finis.91.95. Gaudium.1.

91 Virtus proprie non potest dici actus, nisi sicut habitus nominantur per actus, quia uirtus semper includit respectum ad illud cuius est principiuȝ.12ᵉ.q.70.1.3ᵐ./. 2.d.27.1.0./.3.d.33.q.1.ar.3.q.3.0./.4.d.4.q.2.ar.2. q.1.c. Gloria.6.

92 Ad esse actum uirtutis, sufficit ꝙ in sui ratione implicet aliquid uirtutis, licet non omnia. 4.d.15.q.2.ar.1. q.2.c./.q.3.ar.1.q.2.c./.q.4.ar.1.q.2.c./.d.17.q.3.art. 2.q.2.c. Gratia.5.118.č. Habitus.42.43.67.71. 76. Honor.21. Ieiunium.4. Incontinentia.1. Laus. 5.7. Lex.27.45.149.č. Liberalitas.16. Magnanimitas.20.22.č. Martyrium.1.č.

93 Actus ab illa uirtute dicitur, quę secum conuenit in propria ratione obiecti.4.d.15.q.3.ar.1.q.3.c. Medium.16.č. Membrum.6.

94 Ad actus uirtutis uel uitii, sufficit ꝙ possit imperari a uirtute uel vitio. Veri.q.14.3.2ᵐ. Meritum.3.č. Misericordia.2. Modus.5. Mundicia.1. Mutuum.3. Natura.29.48. Negligentia.5. Obedientia.13.15.16. 19.23. Operatio.16.17.40.

95 In quolibet actu uirtutis, oportet esse modum, scȝ secundum cõmensurationem potentię ad obiectum. 3. d.29.1.c. Oratio.2.57. Pars.31.50. Passio.17. Pax.2. Peccatum.16.17. Pœnitentia.2.č.101. Perfectio.14.51.č. Planta.4. Politica.3.4.

96 In actibus uirtutum, nõ potest esse aliquid superfluũ, nec diminutum, sed bene in passionibus. 4.d.17.q.2. ar.4.q.2.c.

97 Aliqui actus, sunt aliquibus uirtuosi, tanq; eis proportionati & conuenientes, qui tamen aliis sunt uitiosi,

tanquam eis non proportionati.12ᵉ.q.94.3.3ᵐ. Preceptum.74.c.103.c. Prudentia. A. Ratio. A. Regula.5.Religio.38.Sacramentum.71.

98 De ratione actus virtuosi sunt quatuor,scilicet q operans sciat,q eligat, propter bonum , & immobiliter. 12ᵉ.q.100.9.c./.22ᵉ.q. 58. 1.c./.2.d. 38. 5.5ᵐ./.3. d. 40.1.c./.4.d.17.q.3.art.4.q.4.c./.d. 33. q. 3. 1. 2ᵐ./. Virt.q.5.1.c./.Ethi.2.lec.4.co.1.fi.

99 Actus virtutis duplex,scilicet qui est a virtute,vel qui est ad virtutem disponens seu causans. 2.d.44.q.2.1. 6ᵐ./.Virt.q.1.9.13ᵐ. Sacrificium.11.15.Salutari.15.Sanctitas.4.Sanctus.1.9.Sanguis.15.Satisfactio.1.Securitas.1.

100 Actus virtutũ duplex.s.primus.i.pficere aiam & potentias eius,& secũdus.i.operari cũ electione. Primus est in pueris,non autẽ secundus,quia pueri electiones non habent semper:quia eorũ operationes sunt voluntarię,& voluntas nõ habet necesse semper agere etiã in adultis.2.d.27.1.3ᵐ./.4.d.4.q.2.ar.2.q.1.3ᵐ.

101 Actus virtutis,tripliciter informatur,scilicet per debitas conditiones,in ordine ad ultimum finem : & quo ad efficaciam merendi. Primo modo prudẽtia est forma moralium uirtutum: Secundo charitas omnium. Tertio gratia. Veri.q.27.5.5ᵐ.

102 Actus uirtutis,dupliciter dicitur,scilicet quilibet actus non habens malitiam uel defectum debitę circunstantię:& formaliter,idest implicans rationem & formam uirtutis,scilicet medium.4.d.15.q.1.ar.1.q.1.c./.Ma. q.2.1.19ᵐ./.4.14ᵐ.

103 Actus uirtutis,dicitur dupliciter, scilicet materialiter, & formaliter. Primus potest esse sine uirtute, nõ autẽ secundus.12ᵉ.q.93.3.2ᵐ./.22ᵉ.q.32.1. 1ᵐ./.2.d.3.q. 4.1ᵐ./.d.38.1.5ᵐ./.d.44.q. 2.1.6ᵐ./.4.d. 33. q.3. 2. 4ᵐ./.quol.4.19.c.

104 Virtus non potest esse , nisi in actibus ex electione & imperio volũtatis procedentibus. 2.d.24.q.3.2.3ᵐ./. 4.c./.4.d.4.q.2.ar.2.q.1.3ᵐ. Seruire.1. Syllogismus.7.Spes.4.46.Timor.72.

105 Omnis actus,qui rationem medii importat, est actus uirtutis formaliter.4.d.15.q.1.ar.1.q.1.c.

106 Adiunctio actuũ uirtutũ secundariarũ,ad actus & uirtutes principales,magis est secundum conuenientiam in modo qui est quasi forma earũ, quã ẽm materiam. 22ᵉ.q.157.3.2ᵐ./.q.161.4.0. Transgressio.2.

107 Actus interior & exterior,nõ requirunt diuersas uirtutes.22ᵉ.q.31.4.b.

108 Qualibet uirtus principaliter est interius in anima, sẽ actus exteriores debent moderari , secundum debitas circunstantias.22ᵉ.q.161.3.3ᵐ.

109 Actus interiores,maxime pertinent ad uirtutes.12ᵉ. q.54.2.3ᵐ. Verecundia.6.

110 Actus exteriores sunt proprie actus illarum virtutũ, ad quarum fines , secundum speciem suam ordinãtur. 22ᵉ.q.3.1.c.

111 Illud quod pertinet ad corporalem mutationem,non potest esse essentialis actus virtutis, sed potest pertinere ad virtutẽ,sicut materiale, circa quod operatur virtus.4.d.14.q.1.ar.1.q.6.2ᵐ. Veritas.49.

112 Omnes actus virtutum,pro loco & tempore,sunt necessarii ad salutem. Ro.10.lec.2.co.1.fi.

113 Quilibet actus virtutis,habet ordinem ad finem charitatis,& quodlibet peccatum habet ordinem ad cõtrarium finem,etiam si actu non ordinetur ad hoc , quia sicut actus virtutis habet aptitudinem,vt imperetur a charitate , ita quodlibet peccatum quantum est de se, habet ordinem ad contrarium finem, etiã si ille finis, actu non intendatur ab agente, 4.d.38.q.2.ar.2.q.2. 9.6. Vindicatio.5.

114 Qualibet virtus moderans amorem aliquorũ bonorum,moderatur etiam ex consequenti timorem contrariorum malorum.22ᵉ.q.123.4.2ᵐ.

115 Actus exteriores sunt illius virtutis,cuius est mouere ad eos.22ᵉ.q.32.1.c.

116 Diuersi actus eiusdem bonitatis, pertinent ad eandẽ virtutem:si autem sint diuersę bonitatis,pertinent ad diuersas.22ᵉ.q.51.2.c.

117 Diuersitas virtutum,est ex diuersitate actuũ, quorũ est diuersa ratio bonitatis.22ᵉ.q.51.2.3.c./.q.161.2.3ᵐ.

118 Actus vnius virtutis vt elicientis, potest attribui alteri virtuti vt imperanti. 12ᵉ.q.114.4. 1ᵐ./.22ᵉ. q.32. 2ᵐ./.q.85.3.c./.q.88.6.c./.q.147.2.2ᵐ./.2. d.24. q. 1. 2.2ᵐ./.d.25.3.c./.3.d.12.q.2.2.c./.d. 27.q. 2.3. 4ᵐ./. ar.4.q.2.2ᵐ./.q.3.c./.4.d.15.q.2.ar. 3.q.2.4ᵐ./.q. 3. ar.1.q.3.c./.q.4.ar.7.q.1.2ᵐ./.ẽ.3.cᵒ.138.co.1.fi. Vita.38.48.80 Vti.11.

119 Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.14.q.1.art.3. q.1.c./.Veri.q.14.4.7ᵐ.

Duᵒ.1175ᵒ. Rñᵒ,sicut Duᵒ.1173.

120 COMPARATIO.74./. Virtutes non sunt equales,sed vna virtus est maior alia & in diuersis speciebus virtutum,& in eadem specie, non quidem ẽm se, sed ex parte eiusdem hominis in diuerso tempore: vel ex parte diuersorũ hoium propter maiorẽ assuefactionem,vel meliorẽ dispositionẽ naturę vel rationis : vel propter maius donũ gratię dei.12ᵉ.q.66.1.0./.2.c./.q. 73.2.3ᵐ./.q.112.4.c./.22ᵉ.q.5.4. 0./.2.d. 42. q. 2. 5. 6ᵐ./.3.d.36.4.0./.Ma.q.2.9.8ᵐ./.Virt.q.5.3.0.

121 Virtutes sunt maxima bona.1.d.1.L.4ᵐ.

Affabilitas.0.Charitas.13.c.

122 Oppositum videtur dicere.1ᵃ.q.6.1.2ᵐ./.2.0./.q.26. 3.1ᵐ.

Duᵒ.1176ᵒ. Rñᵒ,sicut Duᵒ.287.

123 Virtutes sunt maxima bona nostra,respectu rectitudinis vitę.1.d.1.L.4ᵐ./.2.d.27.L./.Veri.q.12.1. 15ᵐ.

124 Virtutes quę simpliciter ordinant nos in bonum,sunt simpliciter digniores virtutibus retrahentibus nos a malo.12ᵉ.q.157.4.c.

Certitudo.1.2.11.13.c.Clementia.7.8.

125 Seminaria virtutum in suprema parte animę , sunt digniora virtutibus quę sunt in partibus inferioribus animę.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.3ᵐ.

126 Quęlibet virtus tanto excellentior est , quanto ad altius bonum ordinatur. 12ᵉ.q.111.5.c./.q. 112.4. c./. 22ᵉ.q.117.6.c./.q.136.2.c.

Constantia.5.Discretio. Donum.14.67. Fides.5.7. 158.c.Finis.V.Firmitas.Fructus.2.10.

127 Omnes virtutes in eodem,sunt ęquales secundũ proportionem,quia ęqualiter crescunt. 12ᵉ.q.66.2.1ᵐ./. q.73.2.3ᵐ./.2.d.42.q.2.5.6ᵐ./.3.d. 36.4.0./. Ma.q. 2.9.8ᵐ./.Virt.q.5. 3.0. Fundamentum.3. Gratia.5.9.Heroes.2. Honestũ.2.Honor.27.c.Humilitas.21.30.Intellectus.298.Iustitia.1.8.22.31.42.c. Latria.0.Laus.1.

128 Vna virtus quo ad actum potest dici excellentior alia dupliciter,scilicet per se , idest ex obiecto nobiliori , & per accidens infinitis modis.4.d.33.q.3.3.c.

Lex.149.Liberalitas.16.c.Magnanimitas.10.22.c. Mansuetudo.1.Medium.16.c.

129 Virtutes theologicę,sunt cęteris virtutibus nobiliores. 12ᵉ.q.68.8.0./.22ᵉ.q.9.1. 3ᵐ./.q.19.9. 4ᵐ./.q.23. 6. c./.q.104.3.c./.q.117.6.c./.q.141.8.c./.q. 161.5.c./.3. d.33.q.1.4.1ᵐ./.4.d.33.q.3.3.c./.Virt.q.5.3.c.co.2./. 2./.4.10ᵐ.

130 Virtutes theologicę sunt priores cęteris virtutibus. 22ᵉ.q.4.7.c./.q.10.1.3ᵐ.

Meritum.53.c.Misericordia.2.3.6.7.

131 Virtutes theologicę sunt causę cęterarum virtutum. 12ᵉ.q.63.3.c./.22ᵉ.q.161.4.1ᵐ./.3.d.26.q.2.2.2ᵐ.

132 Omnes virtutes respiciunt theologicas, sicut fines. 1ᵉ. Thi.lec.2.co.2. Obedientia.3.c.7.15.16.17.23. Patientia.5.c.

133 Virtutes theologicę, habent vltimum finem pro obiecto: alię autem virtutes sunt circa ea quę sunt ad finē. 22ᵉ.q.4.7.c./.q.81.5.c./.3.d.26.q.2.2.2ᵐ./. Veri.q. 14.3.9ᵐ./.Virt.q.1.12.24ᵐ./.1ᵉ.Thi.c°.4.lc.2.co.2. Pœnitentia.3.4.9.c. Perfectio.38.51.c.

134 Omni virtuti theologicę conuenit, φ super eam alię virtutes firmentur, sicut super aliquid immobile. Virt. q.1.12.24ᵐ./.q.5.1.2ᵐ.

135 Virtutes habentes pro obiecto bonum spirituale.s.virtutes theologicę & virtutes intellectuales, sunt simpliciter nobiliores virtutibus habentibus pro obiecto bonum corporale, vel aliquid ei adiunctum. 22ᵉ.q.136. 2.c./.4.d.33.q.3.3.c. Politica.3.4.

136 Virtutes theologicę non sunt virtutes humanę, sed superhumanę uel diuinę. Et pueniunt homini, prout per gratiam participat naturam diuinam. 12ᵉ.q.58. 3.3ᵐ./.q.61.1.2ᵐ./.q.62.1.c.1ᵐ./.2.3.0. Princeps.5.6. Propter.2. Prudentia.C.

137 Nulla virtus potest denominari a passione simpliciter, nisi virtus theologica. Nec virtus theologica potest denominari a passione simpliciter, nisi uel a spe uel ab amore.3.d.26.q.2.5.1ᵐ./.Virt.q.4.1.6ᵐ. Ratio.29.61. Rectitudo.1.4.

138 Vna virtus est prior alia secundum actus, licet simul infundantur omnes a deo secundum habitus. 12ᵉ.q. 62.4.c./.3ᵃ.q.85.6.c./.3.d.23.q.2.5.c./.4.d.17.q.1. ar.4.q.3.3ᵐ. Religio.7.22.

139 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.65.1.3ᵐ./. Virt.q. 5.2.4ᵐ./.6ᵐ./.8ᵐ./.11ᵐ. ℞ R fi°. Du°.1177°.

140 Virtutes naturales sunt nobiliores virtutibus acquisitis, sed sunt minus nobiles virtutibus infusis. 12ᵉ.q. 63.2.3ᵐ./.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.3ᵐ./.q.2.ā.4.q.2.3ᵐ.

141 Virtutes intellectuales, sunt simpliciter nobiliores virtutibus moralibus, propter nobilius obiectum, sed est econuerso ẽm quid.s.ut virtutes, & respectu actuum. 12ᵉ.q.61.1.3ᵐ./.q.66.3.0./.q.68.7.8.c./.22ᵉ.q.23.6. 3ᵐ./.q.161.5.c./.4.d.33.q.3.3.c./.Virt.q.1.12.c. Sapientia.16.Temperantia.11.

142 Virtutes intellectuales & morales, perficiūt intellectus & appetitum, in ordine ad regulam & mensurā creatam, virtutes vero theologicę, ad regulam & mensuram increatam.12ᵉ.q.62.2.1ᵐ./.q.64.4.2ᵐ.

143 Virtutes morales sunt permanētiores virtutibus intellectualibus, propter exercitium, sed econuerso propter obiectum.12ᵉ.q.53.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.66.3.1ᵐ./. Ethi.lc. 16.co.1. Virginitas.32.

144 Virtutes morales sunt necessariores ad vitam humanam, virtutibus intellectualibus.12ᵉ.q.66.3.1ᵐ.

VITIVM.56.94.96.97.102.113.114.

145 Vna virtus alteri virtuti non contrariatur aut repugnat sed uitio: quia secundum philosophum, bonum non est bono contrarium.22ᵉ.q.101.4.c.

146 Dispositio ad virtutem, opponitur vitio. 3.d.23.q.3. ar.1.q.2.3ᵐ. Accidia.5. Actus.12. Contritio.31. Culpa.3.

147 Vitium non tantum opponitur virtuti perfectę, sed etiam imperfectę in genere virtutis, scilicet habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad uirtutem.12ᵉ.q. 63.2.2ᵐ./.q.73.1.2ᵐ./.3.d.23.q.3.ar.1.q.2.3ᵐ./. Veri.q.14.6.2ᵐ./.Virt.q.1.1.1ᵐ./.5ᵐ./.q.2.13.c.

148 Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.10.16ᵐ. ℞ Du°.1178°. R fi°, sicut Du°.292°. Gula.10.Habitus.29.Inuidia.14.

149 Omne uitium, quod magis opponitur virtuti, noīatur ex defectu virtutis.22ᵉ.q.107.2.c. Iustificatio.35.

150 Cum virtus magis opponitur vni extremo vitiorum, quā alteri, illud uitium magis oppositum noiatur noīe passionū, ad quā refrenandā, virtus principaliter ordinatur.22ᵉ.q.21.3.c./.q.53.prin°./.2.d.36.2.2ᵐ./.3.d. 15.q.2.ā.2.q.2.c./.Ma.q.12.1.9ᵐ./.Vt.q.1.13.13ᵐ.

151 Vitia inquantum sunt contra bonum rationis, contrariantur virtuti. Inquantū autem sunt cōtra instinctum diuinum, contrariantur donis.12ᵉ.q.68.1.2ᵐ.

152 Multa uitia opponuntur uni uirtuti dupliciter.s.secūdum diuersam habitudinem ad virtutem, & secundū diuersas circunstantiarum corruptiones. 22ᵉ.q.10.5 c./.q.92.1.c./.2.1ᵐ. Lex.171.

153 Non oportet, φ principale uitium opponatur principali uirtuti.12ᵉ.q.84.4.1ᵐ./.22ᵉ.q.34.5.1ᵐ./.q.118. 7.1ᵐ./.q.142.3.1ᵐ./.q.162.6.2ᵐ./.7.3ᵐ./.2.d.5.q.1. 3.5ᵐ./.3.d.33.q.2.ar.1.q.3.4ᵐ./.4.d.13.q.2.2.2ᵐ./. Ma.q.8.1.3ᵐ./.22ᵐ./.q.13.3.1ᵐ.

154 Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.73.4.c./.22ᵉ.q.34. 2.b. ℞ R fi°.Du°.1179°.

155 Multa uitia opponuntur ẽm diuersos actus, eidē virtuti.22ᵉ.q.29.4.3ᵐ./.2.d.42.q.2.3.6ᵐ.

156 Virtuti ut sic, opponitur vitium. Sed ut bonitati, opponitur malitia. Peccatum autē opponitur ei, ut operatiue boni.12ᵉ.q.71.1.0.

157 Actus vitii, potest esse cum habitu virtutis, & econuerso, nisi actus excludat causam habitus.12ᵉ.q.63.2. 2ᵐ./.q.71.4.0./.q.73.1.2ᵐ./.q.77.2.3ᵐ./.22ᵉ.q.24. 12.0. Peccatum.232.

158 Vitium directe opponitur uirtuti. Non autem peccatum, nisi secundū actum, sed opponitur actui virtuoso.12ᵉ.q.71.4.0./.Ma.q.2.9.13ᵐ./.Virt.q.1.1.5ᵐ.

159 Directa oppositio uitiorū ad virtutes, non attenditur ẽm causas, quia contingit vnum uitium oriri ex diuersis causis. Sed attēditur ẽm speciem actus. 22ᵉ.q.116. 1.2ᵐ./.q.127.2.1ᵐ./.2ᵐ./.q.133.2.c./.q.138.2.1ᵐ.

160 Nec etiam attenditur secundum effectus. 22ᵉ.q.127. 2.2ᵐ./.q.132.2.3ᵐ./.q.133.3.c.

161 Habitus uirtutis & uitii corrumpuntur per iudicium rationis, vel in contrarium mouentis, vel ex ignorantia, uel passione, uel electione.12ᵉ.q.53.1.c.fi.

162 Habitus uitii, cōtrariatur uirtuti acquisitę. Nō autē directe uirtuti infusæ, ideo per eā non tollitur totaliter, sed impeditur & diminuitur.4.d.14.q.2.2.4ᵐ.

163 DIFFERENTIA./. Diuersitas finium diuersificat virtutes.12ᵉ.q.54.2.3ᵐ./. Actus.12. Amicitia.16. 13. Donum.14.c.Gratia.9.

164 Virtutes theologicę differunt specie a virtutibus moralibus & intellectualibus.12ᵉ.q.62.2.0.

165 Virtus infusa, differt specie a uirtute acquisita dupliciter, scз ratione diuersę regulæ, & ratione diuersi finis. 12ᵉ.q.63.4.0./.3.d.33.q.1.art.2.q.4.0./.4.d.14.q.2. 2.4ᵐ./.d.50.q.1.2.4ᵐ./.Virt.q.1.10.7ᵐ./.8ᵐ./.9ᵐ./. q.5.4.c. Heroes.2.3.

166 Oppositum videtur dicere a simili.1ᵃ.q.94.3.1ᵐ. ℞ Du°.1180°. R fi°, sicut Du°.1111°. Princeps.11.

167 Virtutes morales differunt subiecto a uirtutibus intellectualibus. Sed virtutes theologicę, differunt obiecto ab vtrisq;.12ᵉ.q.58.2.0./.q.62.2.0./.3.d.23.q.1.art. 4.q.3.4ᵐ./.Veri.q.14.3.9ᵐ./.Virt.q.1.12.c. Religio.3.

168 Obiectum virtutum moralium & intellectualium, est proportionatum naturę hominis. Non autē obiectus virtutū theologicarum, sed est supra rationē & supra naturā.12ᵉ.q.58.3.3ᵐ./.q.62.1.c./.2.3.0./.q.63.3.0./. 3.d.23.q.1.ar.4.q.3.4ᵐ./.ar.5.2ᵐ./.Veri.q.14.3.9ᵐ.

169 Homo secundum virtutes morales, dicitur simpliciter bonus, non autem secundum virtutes intellectuales. 12^e.q.56.3.c./.q.68.3.2^m./.22^e.q.23.7.3^m./.Virt.q.1.7.2^m. Vnio.9.

170 Virtutes vitæ contemplatiuę indigent diuitiis, ad sustentationem naturę tantum. Virtutes vero actiuę vitę, indigent eis etiam ad subueniendum aliis, cum quibus conueniendum est. 3̄.3.c°.133.co.1.

DIVISIO.15.46.47.48.60.

171 Virtus sumitur tripliciter.s.pro habitu, pro obiecto, & pro actu eius.12^e.q.55.1.1^m.

172 Virtus pro habitu, diuiditur in diuersa genera virtutũ analogice, quia bonum rationis nõ est in omnibus secundum eundem ordinem. 12^e.q.61.1.1^m./.3.d.33.q.1.art.1.q.2.1^m./.q.2.art.1.q.1.3^m./.Veri.q.14.3.9^m./.Virt.q.1.12.c.

172 Genus virtutum triplex.s.genus virtutum theologicarum, intellectualium, & moralium. 12^e.q.68.8.c./.3.d.23.q.1.4.0./.d.34.q.1.2.c.principio./.Virt.q.1.5.12^m./.12.c.ß. Cœlum.V.Esse.19.

173 Virtus humana sufficienter diuiditur, per virtutes intellectuales & morales.12^e.q.58.3.0.

174 Virtus dicitur dupliciter.s.simpliciter.i.quę facit recte operari, vt virtutes morales, & secundum quid.i.quæ facit facultatem recte operãdi, vt virtutes intellectuales.12^e.q.56.3.0./.q.57.1.0./.3.4.c./.q.61.1.c./.q.66.3.c./.Virt.q.1.7.c.

175 Partes quę singulis virtutibus assignantur, non sunt partes integrales, sed partes subiectiuę, vel potestales. 12^e.q.54.4.2^m./.Virt.q.1.12.27^m./.q.5.1.5^m.

176 Virtutes consideratur tripliciter.s.s̃m operationem, secundum esse, & s̃m quidditatem.1.d.19.q.3.1.c.

177 Virtus dicitur esse aliquorum dupliciter.s.vt obiectorum, & ut actuum.12^e.q.57.1.2^m.

178 Virtus aliqua dicitur virtus generalis quadrupliciter, scilicet generalis per prędicationem, per causam, per obiectum vel materiam, & per concursum. 2.d.44.q.2.1.c./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c.

179 Principale in virtute, sumitur dupliciter.s.ut virtus.s.ea quę pertinent ad rationem, vel propinqua ei, vt electio, secundo vt est talis virtus.s.actus extrinseci quandoq.4.d.15.q.1.ar.1.q.1.3^m. Perfectio.20.52.c̃.

180 Aliquid potest procedere ex radice virtutum dupliciter, scilicet directe, idest actus eius, & indirecte, idest occasionaliter.s.peccatum.22^e.q.20.1.2^m.

181 Aliquid dicitur virtus in corpore tripliciter, scilicet forma dans esse corpori, & per illud operans tantum, vt potentię sensitiuę & inferiores. Secundo dans esse corpori, & eo indigens ut obiecto, non autem ut organo, vt intellectus noster. Tertio dans esse corpori, sed non operans per illud, nec indigens eo, ut animę cælorum, secundum p̃hos.3.d.1.q.1.1.5^m.

182 Habitibus virtutum indigemus ad tria, scilicet ad firmitatem, promptitudinem, & delectationem operationis. Virt.q.1.1.c.ß.

183 Aliquid impedit virtutem dupliciter, scilicet vel quo ad communem statum eius, scilicet tantum peccatum, vel quo ad perfectum statum, scilicet aliquid minus bonum.22^e.q.153.2.1^m.

THEOLOGICAE.77.82.85.101.113.129.vsq; 137.142.218.237.252.

184 Virtutes aliquas oportet esse theologicas, ad acquirendum beatitudinem supernaturalem. 12^e.q.62.1.0./.2.3.c./.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.0./.d.26.q.2.ar.3.q.1.c./.Virt.q.1.5.12^m./.12.c.ß. Accidia.5.Auersio.22.Charitas.13.c̃ Donum.17.c̃.

185 Virtutes theologicę dicuntur, quia habent deum pro obiecto, tantum a deo infunduntur, & tantum per reuelationem dei in sacra scriptura traduntur.12^e.q.62.1.c./.22^e.q.17.5.6.c./.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c./.Virt.q.1.12.c.ß./.1^e.Cor.13.lec.2.ß./.Lec.4.ß.

186 Virtutes theologicę sunt, quibus mens humana deo coniungitur.12^e.q.68.8.c./.q.104.3.c./.q.151.2.c.

187 Idem secundum rem est obiectum omnium virtutum theologicarum, sed differt secundum rationem. 3.d.26.q.2.ar.3.q.1.1^m. Dos.6.

188 Virtutes theologicę, habent idem pro obiecto & fine, scilicet deum. 12^e.q.62.1.2.c./.q.107.1.1^m./.22^e.q.4.1.7.c./.q.17.5.6.c./.q.19.9.2^m./.q.20.3.c./.q.23.6.c./.q.81.5.0./.q.161.4.1^m./.5.c./.3.d.9.q.1.ar.1.q.3.c./.d.23.q.2.1.c./.4.d.14.q.1.ar.1.q.4.c./.Veri.q.14.3.5^m./.Virt.q.1.12.c.ß./.He.11.principio. Fides.5.6.10.77.Fiducia.8.Fortitudo.3.

189 Nulla virtus theologica, habet actum circa rem creatam proprie.3.d.9.q.1.ar.1.q.3.c. Fundamentum.3.4.Gaudium.1.

190 Virtutes theologicę habent duplicem regulã seu mensuram, scilicet deum, & capacitatem nostram. 12^e.q.64.4.c. Gratia.4.6.122.185.

191 Virtutes theologicę non sunt virtutes exẽplares, quia non dicuntur theologicę, q̃ deus eis sit virtuosus, sed nos ad deum, & a deo.12^e.q.62.1.2^m. Habitus.13.Humilitas.20.21.Infidelitas.5.Latria.4.Liberalitas.16.Magnanimitas.3.

192 Virtutes theologicę, sunt tantum tres.s.fides, spes, & charitas.12^e.q.62.3.0./.22^e.prin°./.q.17.6.0./.3.d.23.q.1.5.0./.d.26.q.2.ar.3 q.1.0./.Virt.q.1.5.12^m./.12.c.ß./.10^m./.1^e.Cor.13.lec.2.ß./.Lec.4.ß. Matrimonium.72.Medium.20.

193 Virtutes theologicę, secundum habitus sunt simul, sed secundum actus, via generationis, fides est prima, spes secunda, & charitas tertia. Sed ordine perfectionis, est econuerso.12^e.q.62.4.0./.22^e.q.17.7.8.0./.3.d.26.q.2.ar.3.q.2.0. Obedientia.1.14.17.

194 Sapientia non est virtus theologica, quia non est de deo immediate, & secundum q̃ in se est, sicut fides, sed est de deo per effectus eius. 12^e.q.62.2.2^m./.3.d.23.q.1.5.2^m./.Virt.q.1.12.11^m. Patientia.5.Peccatum.231.232.Pœnitentia.3.Ratio.10.62.Spes.2.c̃.Timor.6.16.c̃.Veritas.49.Virginitas.20.Vitium.10.Christus.55.91.c̃.173.

195 Philosophi non cognouerunt virtutes theologicas.3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c.ß./.q.2.ar.4.q.1.c.1^m.

INTELLECTVALES.27.29.54.55.74.77.83.84.86.141.vsq.144.226.234.235.237.261.vsq.266.

196 Non omnis habitus, habens pro subiecto intellectum, est virtus intellectus, nisi perficiat intellectum quo ad obiectum, & quo ad modum actus.3.d.23.q.2.art.3.q.3.0./.ar.4.q.1.c.4^m. Abstractio.10.Actus.7.Aars.1.c̃.Beatitudo.47.48.

197 Virtutes intellectuales, sunt eorum per quę homo sit beatus, vel sicut virtus actuum, & hoc dupliciter, scilicet meritorie, & inchoatiue, vel sicut virtus obiectorum, non autem sicut virtus subiectorum, nisi forte effectiue.12^e.q.57.1.2^m.

198 Virtutes intellectuales sunt tantum tres speculatiuę.s.sapientia, intellectus, & scientia, & duę practicę.s.prudentia & ars.12^e.q.57.2.0./.q.68.7.c./.22^e.q.4.8.c./.q.47.5.c./.1.prolo.3.c./.3̄.3.c°.44.ß./.Virt.q.1.12.c./.13.c./.Anima.16.c.co.3./.Met.co.10.

199 Omnis virtus intellectualis speculatiua, est tantum circa necessaria, practica vero, est tantum circa cõtingentia.12^e.q.57.5.3^m./.q.66.3.1^m./.22^e.q.4.8.c./.q.47.5.c./.Virt.q.1.12.13.c. Certitudo.4.13.c̃.Difficile.14.Donum.17.c̃.Fides.6.

200 Bonum virtutis intellectualis, est verum, speculatiuę

quidem absolute, practice vero secundum cōformitatem ad appetitum rectum.12^e.q.57.2.3^m./.q.64.3.c. Humilitas.21. Intellectus.298.

201 Virtutes intellectuales nō sunt connexę ad inuicem. 12^e.q.65.1.3^m./.Virt.q.5.2.4^m./.6^m./.8^m./.11^m.

202 Immo simul omnes infunduntur a deo. 4.d.14.q.1. ar.2.q.2.c./.3.d.23.q.2.5.c.

ꝑ R ñº. Duº. 1181º.

203 Et virtutes intellectuales pertinent ad scientiam moralem, inquantum actus earum subduntur imperio rationis.3.d.23.q.1.ar.4.q.2.2^m./.Virt.q.1.12.15^m. Medium.21. Meritum.32.49. Opinio.6. Perfectio.75. Preceptum.103.

204 Virtutes intellectuales speculatiuę, preferuntur virtutibus intellectualibus actiuis.12^e.q.68.7.c. Principium.24.25.

205 Virtutes speculatiuę, nō ex ęquo distinguuntur ad inuicem, sed ordine quodam, sicut in totis potentialibus, quorū vna pars est perfectior altera.12^e.q.57.2.2^m. Prudentia.4.5. Ratio.11. Sapientia.12.č.

206 Virtutes morales possunt esse sine virtutibus intellectualibus, pręter prudentiam & intellectum, & econuerso, pręter prudentiam.12^e.q.58.4.5.0. Scientia.122.123. Veritas.49.

MORALIS. 15.29.48.55. 60.64.65. 70. 88. 90. 141. vsq.144.235.245.246.266.

207 Virtus moralis, nihil aliud est, nisi participatio quędam rationis rectę, in parte appetitiua. Virt.q.1.12.16^m.

208 Virtus moralis, nihil aliud est, quā dispositio quędam, siue forma sigillata & impressa in ui appetitiua a ratione. Virt.q.1.9.c.fi. Actio. M. Actus. M. Affectio.3. Amicitia.8.9.22,27.37.38.39.č. Amor.219. Andragathia.

209 Sigillatio rationis in viribus inferioribus formaliter, perficit virtutes morales. Veri.q.24.4.8^m./. Angelus.519. Animal.71.

210 Formale cuiuslibet virtutis moralis, est ratio medii.4. d.15.q.1.ar.1.q.1.a. Aquila.1. Ars.1.2.9.15.č.49.

211 Nulla virtus moralis est passio, quia passio est motus, & est indifferens ad bonum & ad malū, habens principium in appetitu, & terminum in ratione. Sed virtus est econuerso.12^e.q.59.1.0./.3.d.23.q.1.ar.3. q.2.0. Artificiale.5. Austeritas.

212 Non omnis virtus dicitur moralis, sed tantū illa quę est in ui appetitiua.12^e.q.58.1.0./.q.68.8.c./.3.d. 23. q.1.ar.4.q.2.c. Beatitudo.48.102. Beneficentia.2. Beneficium.3.č. Bonitas. M. Charitas.9.č.16. Certitudo.4. Circunspectio. Ciuitas.1. Clementia.1.2. Cohors.1. Concupiscentia.13. Consilium.27. Contemplatio.18.19. Continentia.1.2. Difficile. V.

213 Virtus moralis non est vna tantum, sed multę secundum speciem.12^e.q.60.1.0./.3.d.33.q.1.ar.1.q.1.0. Diligentia. Discretio. Dispensatio. Diuitię.6.10. Dominus.17.č. Electio.8.9. Epicurus. Eubulia.1. Eucharistia.252.271. Exemplum.1.

214 Multę sunt virtutes morales circa operationes humanas, secundum diuersas rationes debiti, quę tamen omnes habent rationem iustitię.12^e.q.60.3.0. Fides.158. Fimbria. Finis.81.č. 86.95. Galilea. 3. Gratia.108. Gratitudo.1. Gula.10. Habitus.13. Heroes.2.3. Honestum.2. Honor.1.2.3.19.20.21.26. 27. Humanitas.

215 Virtutes morales, sunt connexę/12^e.q.65.1.0./.2.c./. q.66.2.c./.q.68.5.3^m./.q.73.1.0./.22^e.q.129.3. 2^m./. q.134.1.1^m./.q. 146. 4.0./.q. 147.2. 1^m./.q. 152. 3. 2^m./.q.171.4.c./.3^a.q. 85.6.c./.3.d. 36.1. 2.0./.5. c./. 1./.4.d.33.q.3.2.6^m./.Virt.q.5.2.0./.3.c.fi/.quol.12. 23.0./.Ethi.6.8. Humilitas.2.č.20.30. Imago.

58. Incontinentia.1.

216 Finis cuiuslibet virtutis moralis, est attingere mediū in propria materia, quod determinatur secundum rectam rationem prudentię.12^e.q.66.3.3^m. Infirmitas.1. Iudicium.19. Iustitia.22.51.č. Latria. 3.č. Laus.1.7. Lex.27.

217 Alię virtutes morales requiruntur, pręter prudentiā, ad faciendum appetitum rectum in iis in quibus appetitus rectus non est.3.d.33.q.1.ar.1.q.2.0. Liberalitas.1. Longanimitas.1. Magnanimitas.1.č. Magnificentia.1. Mansuetudo.1. Martyrium. 1.2. 11. Matrimonium.72. Medium.21. Mendaciū.10. Minister.3.5. Miseratio.

218 Virtutes posteriores, participant aliquid a virtutibus prioribus, sicut omnes virtutes morales a prudentia. 3.d.26.q.2.2.3^m. Misericordia.2.3.7. Mors.23. Naturale.15. Obedientia.1.7.17. Obseruātia.1. Ornatus.1.3. Ossa. Passio. 60. Patientia.1.č. Paupertas.8. Peccatum.435. Pœna.47. Pœnitentia.82. Perfectio.77. Perseuerantia.2.č.

219 Habitus virtutum moralium, causantur in potentiis appetitiuis, secundum ꝙ mouetur a ratione. 12^e.q. 51.2.c.3^m./.3.c./.q.53.1.c.fi. Pœna.47. Pœnitentia.82. Philotimia.

220 Finis virtutum moralium, est bonū humanum.s.esse sm rationē. Ideo oportet fines earum in ratione pręexistere.22^e.q.47.6.c./.q.123.11.2^m./.q.136.1.2.c. Pietas.2. Poetica.2. Preceptum.74.č.101.č.

221 Oīs virtus moralis, est circa delectationes & tristitias consecutiue, non autem obiectiue.12^e.q.59.4.1^m./.q. 60.2.c./.22^e.q.58.9.1^m./.3.d.33.q.2.ā.2.q.2.3^m./.4. d.14.q.1.ā.1.q.2.3^m./.Ethi.2.lec.3.prinº. Prędicator.5.6.7. Princeps.3.č. Principiū.25. Prohibitio.2. Prophetia.1.2. Propter.2. Prouidentia.46.

222 Omnis virtus moralis habet aliquas operationes bonas, quarū est pductiua, & aliquas passiones similiter, vt delectationē vel tristitiam, quę sunt passiones. Tñ oportet alias virtutes esse circa operatiōes, & alias circa passiones.12^e.q.60.2.0./.Virt.q.1.13.c. Prudētia.1.č.33.č. Pudicitia.0. Puer.6.č. Pulchritudo.10.

223 Virtus moralis potest esse cū passione & tristitia, & sine passione. Nec quęlibet est circa passiones.1^a.q.95. 2.3^m./.12^e.q.59.0./.22^e.q.58.9.0./.4.d.14.q.1.ar.1. q.3.3^m. Ratio.29.61. Rebellio. Religio.4.8.9.

224 Multę virtutes morales, sunt circa passiones. Tamē eadē virtus potest esse circa multas passiones, propter contrarietatē, vel propter eandem rationem repugnā di rationi.12^e.q.60.4.0./.5.c. Retributio.1.

225 Virtutes morales circa passiones, sunt vndecim, sm Aristotelē.s.fortitudo, tēperantia, liberalitas, magnificentia, magnanimitas, philotimia, mansuetudo, amicitia, veritas, eutropelia, & iustitia. Sed sunt duodecim cū iustitia quę est circa operationes.12^e.q.61.5.c.fi. Reuerentia.7. Sacramentum.88.89. Sanctitas.4.

226 Eadē virtus moralis.s.temperantia, est circa omnes passiones concupiscibilis, quia se consequūtur, & ordinantur ad idem. Non autē circa passiones irascibilis. 12^e.q.60.4.0. Sanctus.9. Scientia.90.122.123.

227 Eadem est virtus moralis, circa contrarias passiones. 12^e.q.60.4.c.2^m. Securitas.1. Seueritas.

228 Actus exteriores requiruntur ad perfectionē secundā virtutum moralium, partes vero integrales, sunt de perfectione prima.4.d.16.q.1.ar.1.q.4.1^m. Simplicitas.2. Sinesis. Sobrietas.2. Socrates.1.

229 Vbi in actibus hominis est specialis ratio bonitatis, oportet esse specialē virtutē.22^e.q.109.2.c./.q.114.1. 0./.q.137.1.c./.q.149.1.c.prinº./.3^a.q.85.2.c. Solertia.1. Spes.74.č. Studiositas.1.č. Studium.3.

230 Vbicunq; est aliquis actus hominis bonus, oportet q respondeat alicui virtuti humanæ. 12ᵉ.q. 17. 1. c./q. 81.1.c./q.104.1 c./q.105.1.c./3ª.q.85.1.2.c.
Superbia.1.26.c̃. Terra.4. Timor.38. Tyrannus.1. Tristitia.8.
231 Inter virtutes morales, tanto aliqua virtus est potior, quanto maius aliquid cõtemnit, vt deo inhæreat. 22ᵉ. q.61.5.c./q.104.3.c.
232 Quælibet virtus moralis habet duos actus.s.circa propriam materiam, & circa proprium finẽ iam adeptus. Secundus actus manet in beatis, non autem primus. 3.d.33.q.1.4.0./4.d.14.q.1.ar.3.q.3.c.
233 Virtutes morales, manent post hanc vitam in beatis, quo ad suum formale.s.quo ad ordinem rationis, non autem quo ad suum materiale.s.quo ad inclinationẽ appetitus ad passiones, vel ad operationes huius vitę. 12ᵉ.q.67.1.0./1.c.3ᵐ./4.1ᵐ./q.68.6.c./22ᵉ.q.52.3.2ᵐ./q.136.1.1ᵐ./q.181.4.1ᵐ./3.d.33.q.1.4.0./4.d.14.q.1.ar.3.q.3.0./Virt.q.5.2.16./4.0.
Verecundia.1.Veritas.48.c̃.Vindicatio.1.c̃.Virginitas.22.32.Vita.46.Vnio.9.
234 Oẽs virtutes morales, reducũtur ad quatuor virtutes cardinales.22ᵉ.prolo.fi. Votum.1.Christus.85.
235 CARDINALES. Virtutes cardinales dicuntur, in quibus tota vita moralis firmatur, sicut ostium firmatur in cardine.3.d.33.q.2.ar.1.q.1.c.4ᵐ./q.2.c./Virt.q.1.12.24ᵐ./q.5.1.0. Abstinentia.1.2.5. Affabilitas.0.Andragathia. Angelus.522.
236 Et dicũtur virtutes principales, quia sunt circa potissimũ in materia virtutũ. Cardinales vero dicũtur, quia sunt fundamenta aliarũ virtutũ. Et sunt virtutes generales virtualiter.22ᵉ.q.129.5.c./q.134.4.c./q.137 2.c./q.141.7.c./q.143.c./q.160.1.c./3.d.33.q.2.ar.1.q.1.0. Austeritas.0.Castitas.1.c̃.Confessio.5.
237 Solę virtutes morales & prudentia, dicuntur virtutes cardinales & principales, nõ autem intellectuales, nec theologicę.12ᵉ.q.61.1.0./q.66.4.c./3.d.33.q.2.art.1.q.1.0./Virt.q.1.12.24ᵐ./q.5.1.2ᵐ./4ᵐ./12ᵐ.
238 Et sunt tantum quatuor.s.prudentia, iustitia, fortitudo, & temperãtia.12ᵉ.q.61.2.3.0./q.66.1.4.c./22ᵉ. principio./q.123.11.0./q.141.7.0./3.d.33.q.2.ã.1./q.3.4.0./Virt.q.1.12.25ᵐ./26ᵐ./q.5.1.0.
239 Et capiuntur dupliciter.s.vt quatuor conditiones cuiuslibet virtutis.s.discretio, rectitudo, firmitas, & modus: & ut determinantur ad principales materias. Primo modo, sunt virtutes generales, secundo vero modo sunt virtutes speciales, & realiter distinctę. 12ᵉ.q.61.2.3.4.0./q.65.1.c./q.66.2.c./22ᵉ.q.58.8.2ᵐ./q.123.2.11.c./q.149.1.c.prinᵒ./3.d.33.q.1.art.1.q.3.0./d.36.1.c./vt.q.1.12.23ᵐ./26ᵐ./q.5.1.c.1ᵐ./5ᵐ./2.3.c.fi./Ethi.2.lec.8.co.1.2.Cõtemplatiu.10.18.Continentia.1.c̃.Discretio.Diuitię.6. Donũ.34.38.Dos.6.Epykia.0.Eubulia.1. Eupsichia.0. Eutropelia.Fiducia.4.Finis.95. Fortitudo.V. Habitus.13.Ira.9.32.Iustitia.0.Latria.3.4.5.Liberalitas.16.c̃.Maria.38. Modestia.1. Patientia.5. Preceptum.111.112.114.Strenuitas.Temperantia.1.c̃.
240 Et sunt quadruplices.s.exemplares, politicę, purgatorię, & purgati animi. 12ᵉ.q.61.5.0./3.d.33.q.1.4.2ᵐ./d.34.q.1.1.2.6./vi.q.26.8.2ᵐ./Virt.q.5.4.7ᵐ. Velum.2.Virginitas.1.2.3.29.32.Vitium.10.c̃.
241 Virtutes purgati animi habẽtes, sunt immunes a passionibus inclinantibus in contrarium virtuti, & ab inducentibus voluntatem, non autem a cõsequentibus eam.Veri.q.26.7.6ᵐ./8.2ᵐ.
242 Actus virtutum cardinalium in beatis, erunt circa finem proprium, quem ex actibus earũ meritoriis consecuti sunt.3.d.34.q.1.3.6ᵐ.fi.
243 Non est accipere aliquid, in quod ordinetur humanus actus, quod non sit rectum sm virtutẽ politicam, vel rectitudini eius aduersum.2.d.40.5.co.1.
244 POLITICA. Actus virtutis politicę, non est indifferens, sed est de se bonus. Et si sit gratia informatus, est meritorius.2.d.40.5.c.co.1.
245 Virtus ciuilis dirigit, in oibus quę sunt corporis, & quę propter corpus queruntur.2.d.40.5.c.co.1.fi.
246 INFVSAE.57.140. Virtus infusa, est maximum bonum simpliciter.Virt.q.1.9.7ᵐ.
Actus.118.Apostoli.35.Aptitudo.Assumere.34.
247 Oppositum videtur dicere.1ª.q.6.1.2ᵐ./2.0./q.26.3.1ᵐ. Duᵒ.1182ᵒ. R sᵒ sicut Duᵒ.187ᵒ. Aureola.15.Bonitas.175.
248 Virtus infusa est maximũ bonum simpliciter, inquantum per eam ordinatur homo, ad summum bonum, scilicet ad deum. Non autem virtus acquisita, sed est maximum bonum in genere humanorum. Virt.q.1.9.7ᵐ. Charitas.23.Cognitio.38.39.53.Conclusio.2.4.Conscientia.8.Conseruatio.4.10. Cõsideratio.4.Contritio.4.Cooperari.4.
249 Solę virtutes infusæ, sunt perfecte & simpliciter virtutes.12ᵉ.q.65.2.c./22ᵉ.q.23.7.c. Corpus.15.Corruptio.8.Creatio.29.30.Creatura.18.Demũ.82.83. Deus.332.Differentia.20.Difficile.8.c̃.Diuisio.5.
250 Sola virtus infusa, est principium actus meritorii. Veri.q.14.14.6ᵐ. Donum.0.Dos.6.7.Duratio.4. Effectus.20.Electio.4.Eleemosyna.4.c̃.Aequalitas 10. Error.1. Esse.19. Euangelium.10. Eucharistia.84.121.157.
251 Quanto virtus infusa est sufficientior, tanto magis in ipsa, & cum ipsa, spiritus sanctus procedit in nobis. 4.d.14.q.2.1.4ᵐ. Exorcismus.14.Facilitas.2.Falsitas.2.Phantasma.2.4.6.7.8.Fœmina.3.Fides.106. Forma.58.70.Formatiua.Generatio.11.39.Gloria.22.Gratia.4.5.6.8.108.111.118.c̃.122. Habitᵘ.13.28.Helias.3.Humidus.0.Imaginatio.9. Imago.38. Imperare.6.7. In.24. Instans.30. Intellectus.243.244. Iudicium.7.
252 Habitus virtutum infusarum, perficientes voluntatẽ, non possunt esse informes, quia charitatem cõsequuntur.4.d.17.q.2.ar.1.q.3.c. Liberum.3.Lignum.3. Locus.23. Lumen. 9. 11. Luminare.3. Lux. 9.10. Memoria.9.Meritum.5.
253 Virtus infusa est sufficientior multo, quã virtus acquisita.Ideo maxime deo nos coniungit, & assimilat.1.d.14.q.2.1.4ᵐ. Miraculum.V.Pœnitentia.136. Perseuerantia.2.c̃. Pietas.10.c̃.
254 Virtus acquisita disponit ad naturam humanã, sed virtutes infusę disponunt hominẽ altiori modo, ad altiorem finem, & ad altiorem naturam.s.ad naturam diuinam participatam.12ᵉ.q.110.3.c./22ᵉ.q.23.7.c.
255 Virtutes infusę augentur per actionem dei, acquisitæ vero p actus nostros, q etiã disponũt ad augmẽtũ infusarum.12ᵉ.q.92.1.1ᵐ./1.d.17.q.1.3.c./vt.q.1.11.0.
256 Virtutes acquisitę sicut perficiunt hominem ad ambulandum secundum q cõgruit lumini naturalis rationis, sic virtutes infusę perficiunt hominem, secundum q congruit lumini gratię.12ᵉ.q.110.3.c.
257 Virtutes infusę, non auferunt cõtrarias dispositiones, sicut virtutes acquisitę, ideo patiuntur difficultatem in operando, non autem virtutes acquisitæ.12ᵉ.q.65.3.2ᵐ./3ᵐ./3ª.q.89.1.c./4.d.14.q.2.2.4ᵐ./5ᵐ./Virt.q.1.10.14ᵐ./15ᵐ.
258 Virtutes infusę auferuntur per quodlibet vnũ solum pctm mortale, nõ autẽ virtutes acquisitę. 12ᵉ.q.63.2.2ᵐ./q.65.3.c./q.71.4.c./q.73.1.2ᵐ./22ᵉ.q.24.1.2.c./q.133.1.2ᵐ./3.d.31.q.1.1.c.fi./d.36.5.4ᵐ./Virt.

q.1.1.5m.9.5m.q.2.6.3m.13.0.

ACQVISITAE.140.253.vsq.258.

259 Virtus acquisita, facit declinare a peccato, ut in pluribus, non autem semper. Virt.q.1.9.5m.10.14m.

260 Per virtutes acquisitas, peruenitur ad felicitatem humanam presentis vite, non autem ad felicitatem cœlestem.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.c.2m.4.c.5m.Virt.q.1.9.6m.q.5.4.c.6.3m.

Actus.118. Angelus.V.

261 Quilibet actus disponit ad generationem virtutis acquisite, sed non complet eam, nisi vltimus actus perfectior aliis, agens in virtute omnium actuum precedentium.22e.q.24.6.2m.1.d.17.q.1.3.c.3.d.33.q.1.ar.2.q.2.4m.4.d.23.q.1.art.2.q.1.3m.Virt.q.1.9.11m. Anima.15.24. Aptitudo.

262 Actus virtutis acquisite, non potest esse meritorius, nisi mediante virtute infusa vt superiori. Virtu.q.1.10.4m. Augmentū.10. Difficile.8.č. Exemplū.1. Gratia.4.6.7. Habitus.13.67.75.77. Scientia.90.

263 Finis virtutis acquisite, est bonum ciuile, ad quod dirigit, finis vero virtutis infuse, est beatitudo cœlestis. 12e.q.63.4.c.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.c.2m.ā.4.c.5m.

264 Virtus acquisita diminui potest per cessationem actus eius, non autem virtus infusa: quia virtus acquisita dependet ab actu suo, non autem virtus infusa. 22e.q.24.10.0.1.d.17.q.1.5.c.

265 Passiones inclinantes ad malum, nō tolluntur totaliter per virtutes, nisi miraculose, sed modificātur plus per virtutes acquisitas, vt minus sentiantur, sed plus per virtutes infusas, ne dominētur, & infallibiliter si maneant id efficiunt. Virt.q.1.4.7m.10.14m.15m. Vsura.96.97.101.č.

266 Virtutes morales acquisite, non manent post hanc vitam, nec virtutes infuse, quo ad actus circa propriam materiam, sed tantum quo ad actus circa finem. 22e.q.181.4.1m.3.d.33.q.1.4.0.4.d.14.q.1.ar.3.q.3.0.d.50.q.2.ar.1.q.1.3m.

NATVRALIS.10.57.58.

267 Virtus naturalis, est determinata ad vnum, virtus autem rationalis, se habet ad multa. 12e.q.49.4.2m.q.50.1.c.q.55.1.c.5m.2.d.31.q.2.2.1m.3m.5m.3.d.23.q.1.1.c.1m.ar.3.q.1.1m.Ver.q.1.6.c.8.c.6. Abiectus. Absoluere.15. Actio.101.106.113.124. Adam.37. Agens.11.31.35.49.55.66.88.č.96.č. Agere.29.33. Anima.P. Animal.7.23.71. Ars.38.41.49. Ascendere.3. Assimilatio.17.22. Baptismus.230. Bonitas.75.

268 Virtutes naturales, agunt ex necessitate nature. Ideo peccatum non potest esse in actibus earum, si sint virtutes integre. Non autē virtutes anime agunt ex necessitate. 12e.q.71.4.c.3m. Calor.3.č. Caput.1.5.č. Character.14. Cœlus.41.66.č. Cognitio.38.39.53. Conclusio.2.4. Conscientia.8.19. Conseruatio.4.10. Consideratio.4. Cooperari.4. Corpus.15.č. Corruptio.8. Creatio.29.30. Creatura.18. Dæmon.82.83. Deus.333.

269 Virtus & potentia rei, potest se extendere ad presens & ad futurum, non autē ad preteritum, nisi tunc virtus fuerit.p.2.cº.82.1m. Differentia.20. Difficile.8.č. Dispositio.32.č. Diuisio.5. Dolabrum. Dos.6.7.

270 Virtus creata presupponit materiam in qua operetur dupliciter. s. vel ut subiectū mutationis, sicut in conuersionibus naturalibus, vel ut subsit termino a quo, non autē mutationi, sicut in cōuersione eucharistie.4.d.8.q.2.3.2m. Duratio.4. effectus.20. Electio.4. Elementū.5.6.7.19.20.24. Eleemosyna.4.č. Aequalitas.10. Error.1. Esse.19. Euāgelium.10. Eucha.84.121.257. Exorcismus.14. Falsitas.3. Phantasma.2.4.6.7.8. Fœmina.3. Fides.106. Forma.58.70. Formatiua. Generatio.11.39. Gloria.22. Gutta. Homo.27.

271 Qualibet virtus completa, vel virtus instrumentalis, est cōplete in oibus, simul cōcurrentibus ad vnū actiones, sed est in singulis incōplete.1a.q.76.2.c.3.d.18.1.5m.4.d.1.q.1.art.4.q.2.5m.d.8.q.2.3.5m. §.2.cº.56.2m. Humidū.0. Ieiuniū.7. Imaginatio.9. Imperare.6.7. In.24. Infinitū.V. Instans.30. Instrumentum.11.č. Intellectus.242.244. Intentio.22. Iudicium.7. Liberum.3. Lignum.2. Locus.23. Lumen.9.11. Luminare.3. Lux.9.10. Memoria.9. Officium.2. Operatio.40. Peccatum.193.372. Perfectio.26. Plante.2.4. Puer.6.č. Ratio.29.61. Semen.6.8.17.č. Sensus.2.8.30. Seruitus.13. Sexus.2.

272 Ad virtutem anime sufficit bene se habere ad proprium actum, non autem ad virtutem corporis, sed requiritur ordo ad virtutē anime. 3.d.33.q.2.ar.2.q.3.3m. Ethi.lc.18.co.1. Spēale.6.9.č. Spūs.4. Vis.

VIS

1 VIS est omne quod est principium operationis, sed virtus importat principium operationis perfecte.3.d.23.q.1.ar.3.q.1.3m. Ablatiuus.10. Abortus.2. Abraham.25. Accidens.96.122. Actus.132. Adulatio.4. Agēs.63. Amor.64.179.248.260. Angelus.131.132. Anima.105.220.268.284.285.354.360. Animus. Appetitus.13.56.59. Artificiale.7. Aurum.1. Baptismus.158. Bigamia.5. Bonitas.63. Criminalis. Coactio.0. Cogere. Confessio.30. Conscientia.19.č. Consuetudo.1. Contemplatio.26. Cōtinentia.15.16. Contrapassum. Cor.1.

2 * Secundum Iura, vim ui repellere licet, cum moderamine inculpate tutele.22e.q.64.7.c.4.d.18.q.2.ar.5.q.1.c.d.3.1.q.2.1.3m.

Difficile.7.č. Docere.8. Dominium.12. Donum.17. Duo.3. Eleemosyna.10. Elephas.3. Enunciatio.5. Aestimatiua.1. Eucharistia.121.237. Phantasma.2.8. Fomes.6. Fornicatio.9. Fortitudo.55. Furtum.5.7. Gloria.6. Habitus.41.42.43.47. Honor.8. Humilitas.2.11. Imaginatiua.3. Imperare.6.č. Infidelis.3. Iuramentum.26. Iustitia.32.58. Lex.4. Liber.16.29. Mahumetus. Materia.51. Matrimonium.38. Medicus.11. Militia.3. Motus.51. Necessitas.30. Nouelle. Pars.49. Passio.131. Peccatū.162. Pœna.35.č. Pœnitentia.123. Persona.42.45. Pietas.15. Pluuia.1. Posse.6. Preceptum.125.141.č. Precipere.2. Presumptio.1.č. Princeps.9.č. Processio.4.6.7. Promissio.3. Promulgatio.3.5. Quiescere.3. Rapina.1.č. Ratio.54.56. Reduplicatio.6. Religio.44. Reptile.1. Requisita. Sacramentum.65. Saphyrus.1. Satisfactio.4.9.č. Spiritus.1.7. Sponsa.4. Stuprum.0. Tyrannus.0. Tribulatio.2. Verbum.45. Virtus.212. Vnctio.14. Voluntarium.1. Vti.7. Vultus.

VISIBILE

1 VISIBILE continet duo. s. colorem, & ea que videntur in tenebris. Anima.2.lec.14.prinº. Lec.15.co.1. Angelus.141.555.568.570. Anima.5.6. Animal.61. Apostoli.8.10. Apparere.1. Cœlum.43.

2 Visibile conuenit colori, in secundo modo dicendi per se, sicut propria passio eius. Anima.4.4m. Anima.2.lec.14.principio.fi. Iiº.3. lec.10. co.11 Color.2.3.4.

3 Lux est plus visibilis quam color, quia est efficacius ad mouendum diaphanum. Anima.2.lec.14.co.1. Dæmon.108. Facies.2. Forma.92. Habitus.42. Heresis.53. Instans.16.17. Intentio.22.23. Luciditas.1. Lux.12.č. Missio.3.4.5.6.21.37.38.39.40.41.42.44.45. Mundus.1. Passio.14. Potestas.17. Sensibile.6.7. Sensualitas.1. Timor.9. Visio.5.8.č. Vnio.20.

4 Omne sacramentū est visibile. Non autē quicquid est in eo est visibile, sicut virtus spiritualis eius, & corpus Christi in sacramento: vel est visibile, non quidem in se, sed in speciebus quę tegunt ipsum: sicut substantia aliorum corporum, videtur mediante colore. 4.d.8.q. 1.ar.1.q.1.3^m.

1 VISIO / Nomen visionis extenditur ad significandum omnem cognitionem sensuum & intellectus, propter dignitatem visus, & certitudinē eius. 1^a.q.67.1.c / 12^e.q.77.5.3^m.22^e.q.167.2.1^m / 3.d.24.ar.2.q.1.c / d.38.1.2^m / 4.d.1.q.1.ar.1.q.3.1^m / 5.3.c^o.53.fi / quol.7.17.c.fi.

2 Visio est actio videntis immanēs. 1.d.40.q.1.1.1^m / 5.1.c^o.100.1^m / 5.2.c^o.23.4^m.

3 Videri dicuntur, quę per se mouent intellectum, vel visum, ad sui cognitionem. 22^e.q.1.4.5.c.

4 DIVISIO / Videre dicitur dupliciter. s. habere visuȝ, & vti visu. 2.d.28.1.1^m.

5 Visio triplex. s. corporalis, imaginaria, & intellectualis, quarum quęlibet potest esse supernaturalis. 1^a.q.93.6.4^m / 22^e.q.174.1.3^m / q.175.3.4^m / Veri.q.8.7.fi / q.10.4.1^m / 8.18^m / q.12.7.c / q.13.2.9^m / Isa.co.1 / 1^e.Cor.13.lc.4.pn^o / 2^e.Cor.12.co.4 / He.co.4. Abstractio.16.17.ē. Adaȝ.1.ē. Aduentus.6.9. Agiographę.o. Amicitia.29.31.37. Amor.49.281. Angelus.200.201.204.205.273.449.559.610.

6 Visio corporalis & intellectualis triplex. s. per essentiam, per similitudinem acceptam a re immediate, & per speculum. 1^a.q.56.3.c / 2.d.4.2.c / d.23.q.2.1.c / Veri.q.8.3.17^m.

7 Visio quincuplex, scilicet extrinseca, imaginaria simplex, imaginaria composita, intellectualis, & experimentalis. 3.d.23.L.

8 Principium visionis intellectualis triplex. s. lumen naturale, lumen habituale, & primum intelligibile, per quod homo intelligit alia. 22^e.q.15.1.c. Anima.132.152.

9 Modus triplex, in qualibet visione. s. modus videntis, visi, & visionis. Veri.q.8.2.2^m.

10 Videre in aliquo, dicitur dupliciter, scilicet accipere cognitionem in eo, & rem cognitam intueri repręsentatam in eo: & sic pater videt omnia in verbo, non autem primo modo. 1.d.32.q.2.1.3^m / 4^m. Annunciatio.5.

11 Deus videt se in creaturis secundo modo, non autem primo modo. 1.d.32.q.2.1.4^m / 4.d.11.q.3.1.4^m. Arca.2. Ascendere.15.17. Assentire.3. Balneum. Beatitudo.4.22.ē.37.72.82. Beatus.42.49.50.55. Benedictus.1. Charitas.77. Cęcitas.4.5.6. Cœlum.64.65. Cherubin.1. Claritas.13. Cogitatio.5. Cognitio.o.

12 In visione corporali & imaginaria, est quędam trinitas, sed imperfecta, sicut & in visione intellectuali, quia deficit consubstantialitas, & coęternitas. 1^a.q.93.6.4^m.

13 Ad visionem sensibilem & intellectualem duo requiruntur, scilicet visus, & vnio eius, cum visibili. 1^a.q.12.2.c.

14 Visio corporalis, quadrupliciter impeditur, scilicet per defectum visus, luminis, obiecti, & per excellentiam obiecti. 4.d.49.q.2.6.2.4. Comprehendere.1.2. Coruus. Damnatio.11. Aenigma.2. Excęcatio.2. Fides.70.98.99. Ostiarius. Iacobus.2. Instans.16.17.25. Intellectus.40.41. Mendacium.18. Mercurius.5. Paradisus.1.

15 Visio Christi quadruplex. s. visio corporalis in hoc mūdo, spiritualis in animo, ęternalis in cœlo, & momentanea in iudicio: prima dat exempluȝ viuendi in paupertate, humilitate, & patientia: secunda dat adiutorium perficiendi in pœnitentia, spe, & lętitia: tertia dat desiderium perueniendi propter veram iocunditatem, iocunditatis puritatem, & puritatis multiplicitatem, quarta causat odium peccati, propter propalationem, vltionem, & premium iustorum. 1^e.Cor.9.co.4.

16 Quilibet beatus poterit oculo corporali, videre intima corporis alterius beati, & oculo spirituali charitatem, & mensuram eius, in alio beato. Veri.q.9.4.1^m.

17 COMPARATIO / Visio albi, & visio nigri, non differunt specie. 3.d.27.q.2.ar.4.q.1.3^m / d.33.q.1.ar.1.q.1.c. Actus.39. Amicitia.29.31.37. Angelus.201.204.205. Damnatio.7.ē. Deus.108.ē.140.159.ē.

18 Quanto res videtur a distanti, tanto videtur minor, quia videtur sub minori angulo. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.6^m / Veri.q.8.1.11^m / Anima.2.q.15.co.2 / Lec.10.pn^o. Dies.21. Dionysius.1. Dos.4.5.

19 Eadem est species speculi in vidente, & rei visę in speculo. 3.d.14.ar.1.q.4.1^m. Eucharistia.141.

20 Existens in tenebris, videt res in loco illuminato, non autē econuerso: quia multuȝ lumen requiritur ad medium, & parum ad visum. Anima.4.4^m / Anima.2.lec.14.fi. Fastidium. Fides.25.51.80.99.ē.112.129.145.

21 Visio intellectualis, est excellentior visione corporali & imaginaria sola, non autem cum visione intellectuali. 3^e.q.30.3.1^m / 3.d.3.ar.1.q.2.1^m / Veri.q.12.7.12^m. Frui.1. Fruitio.2.

22 Occupatio exterior, facit minus videre in speculabilibus, & clarius in agibilibus, propter experientiam, & attentionem. 12^e.q.40.5.1^m / 22^e.q.181.2.2^m / 5.1.c^o.4. Gustus.1. Heresis.40.119. Iacob.3.4. Instans.17. Lumen.8.15. Macarius. Martyrium.16. Missio.45. Mundicia.1. Peccatum.341. Pœna.1.3.40. Reuelatio.1. Stella.9. Trinitas.6. Vita.9. Christus.117.132.

23 IN COMMVNI / Videns aliquid, videt omnia quę sunt in eo diuisim, non autem vnite, nisi comprehendat. Veri.q.20.4.5.c. Adam.1.ē. Agiographę.o. Amor.281. Apostoli.21. Apparere.1.2. Ascēdere.15.16. Delectatio.104.113.

24 Vt visio corporalis, sit supernaturalis, oportet semper ꝙ formentur nouę species, non autem in visione intellectuali, vel imaginaria. Veri.q.12.7.c.12^m. Dionysius.1. Dos.4.5. Limbus.4. Lux.13.ē.20. Maria.49. Prophetia.5.ē. Puer.5. Reuelatio.1. Salomō.2. Scientia.7.8. Speculatio. Superbia.37. Thomas.3. Videre. Videri. Visus.2.ē. Christus.117.ē.

25 Visio somnii, non est in parte intellectiua, sed in parte sensitiua. Veri.q.18.6.14^m.

1 VISITATIO Dei triplex, scilicet condemnationis, correctionis, & consolationis. Isa.24.6 / He.2.lec.2.co.2.fi.

2 Deus visitat nos, in quantum fit nobis pręsens, per amorem vel cognitionem. Psal.8.co.5. Capharnaum. Legatus.1. Manifestatio.1. Probatio.2. Simonia.15.23.51.

Visus. Abstractio.16. Angelus.430. Amrosia. Affentire.3. Assistere.5. Comprehendere.2. Fides.25.26.41. Haeresis.40. Instans.16. Intellectus.39. Lumen.11.12.22. Mendacium.18. Opinio.2. Reuelatio.1. Visibile.o. Visio.o.

1 VISVS non est forma oculi, sed anima, ſm ꝙ ab ea fluit visus. Anima.19.9^m.

2 Visus non videt extramittendo, sed intus recipiendo. 4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c / Spiritu.9.12^m / Ce.2.lec.12.co.2.pn^o / Anima.2.lec.15.co.2.fi / Lec.20.co.1.

A mor.49.241. Basiliscus. Cœlum.38.

3 Visus & auditus exterius differunt, non autem interius in mēte: similr videre & audire. Veri.q.9.4. 12^{m}.

4 Vt res videatur moueri, nihil differt, an res, vel visus moueatur. Cę.2.lec.12. co.2. principio. Certitudo.10.12. Claritas.5.14. Comparatio.3. Delectatio.73.c̄. Excęcatio.2. Fides.79.80. Gustus.1. Homo.32. Lumen.2.c̄.

5 Visus habitus per generationem naturalem, & visus cęci, illuminati per miraculum, sunt eiusdem speciei: ideo non possent esse simul in eodem oculo: sicut duo accidentia, vel duę formę eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodeʒ subiecto. 1^{a}.q.94.3.1^{m}./.12^{e}.q.63.4.3^{m}./.2.d.30.q.2.1.7^{m}./.Virt.q.1.10.2^{m}.

6 Oppositum videtur dicere a simili. 1^{a}.q.1.1.2^{m}./.3^{e}.q.9.4.3^{m}.

¶ Dubio. 1183°. Rsio. sicut Du^{o}.1111°.

7 Sicut in visu est duplex actiuum. s. lux vt primuʒ mōuens, & color vt mouens motum: sic in intellectu est quasi primum mouens, lumen intellectus agentis: & quasi mouens motum, species per ipsum facta intelligibilis in actu. 3.d.14.ar.1.q.2.c.fi. Nycticorax. Nutus. Orizon.1. Palpebrę. Prestigium.1.

8 Vtimur pertinentibus ad visum in intellectualibus, qa visus spiritualior & subtilior est cęteris sensibus, ratione obiecti, & ratione immutatiōis. 1^{a}.q.67.1.c./.3.d.24.ar.2.q.1.c./.ʒ.3.c^{o}.53.fi./.Anima.13.c.co.3./.Met.co.3.4./.Anima.2.lec.14.co.3.fi./.Lec.20.co.1.fi./.Sensu.lec.14.co.4.5.

9 Soli sensus visus & auditus, sunt disciplinabiles. Anima.2.lec.14.co.3.fi./.Sensu.2.co.4.

10 Sensibilia cōmunia percipiuntur pręcipue per tactum, & plus per visum. 3^{a}.q.55.6.4^{m}./.Met.co.3. Prophetia. Pulchritudo.5. Sensibile.6.7. Sensus.18. Talpa. Videre. Videri. Visibile.o. Visio.o. Visum.

11 Visus corporis gloriosi erit perfectissimus: ideo ex minima immutatiōe poterit videre: & multomagis a remotis, quia videbit sub angulo multo minori. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.6^{m}./.ar.3.q.2.c.

1 VITA./.Hoc nomen vita, sumitur ab apparenti exterius. s. a mouere se, sed imponitur ad significandum naturam cui hoc conuenit. 1^{a}.q.18.2.c. Actio.88. Angelus.24.77. Anima.216.293.335.349.353.357.

2 Vitę nomen, prius conuenit operationibus, a quibus translatum est ad esse. 3.d.35.q.1.1.1^{m}.

3 Vita quandoq; pro essentia rei ponitur, vt Augustinus dicit. 1^{a}.q.54.1.2^{m}.

4 Propria ratio vitę, est ex hoc, ꝙ aliquid est natum moueri per seipsum, large accipiendo motum, prout etiaʒ intellectualis operatio, motus quidam dicitur. Anima.2.co.4.6.

5 Vita primo manifestatur per hoc, ꝙ aliquid mouet se: ideo omne mouens se quocunq; motu, viuit proprie, & nihil aliud, nisi metaphorice. 1^{a}.q.18.1.o./.2.3.c./.22^{e}.q.179.1.c./.3.d.35.q.1.1.c./.4.d.14.q.2.ar.3.q.2.c./.d.49.q.1.ar.2.q.3.c./.ʒ.1.c^{o}.97./.Veri.q.4.8.c./.Potentia.q.10.1.c./.Io.14.lec.2.co.1./.c^{o}.17.co.2./.Anima.1.fi./.Li^{o}.2.co.3.4. Animal.38. Aqua.2. Calcaneus. Character.45. Causa.17. Cœluʒ.8.99.100. Cibus.2.3. Circuncisio.35.c̄. Cor.2.c̄. Corpus.26. Embryo.4. Enoch. Aeternitas.1. Falsitas.21. Innocentia.11. Insensibilitas.

6 Vita manifestatur duplici opere. s. cognitione & motu. 1^{a}.q.75.1.c./.Anima.lec.3.co.1.

7 Vita non se habet ad viuere, sicut essentia ad esse: sed sicut cursus ad currere, quorum vnum significat actum in abstracto, & aliud in concreto: vnde non sequitur, si viuere sit esse, ꝙ vita sit essentia: licet quandoq; vita pro essentia ponatur, sm ꝙ Augustinus dicit, ꝙ memoria & intelligentia & voluntas sunt vna vita: & sic non accipitur a philosopho cum dicit, ꝙ actio intellectus est vita. 1^{a}.q.18.2.c./.q.54.1.2^{m}./.22^{e}.q.179.1.1^{m}./.ʒ.1.c^{o}.98.1^{m}./.Opus.42. principio. Intellectus.63. Leo.2. Solidum. Veritas.33.56. Vitale. Viuens. Viuere.o. Viuificare.o. Viuum.

8 Causa longitudinis vitę animalium, est humiduʒ non facile desiccabile vel congelabile, & calidum non facile extinguibile: quia vita in calido, & humido consistit. Anima.8.11^{m}.

AETERNA.12.13.19.21.24.65.74.

9 Vita. Quilibet intellectus creatus, videns essentiaʒ dei: ex hoc fit particeps vitę ęternę. ʒ.3.c^{o}.61. Amor.27.28 Angelus.24. Beatitudo.3. Bonitas.119. Consiliuʒ.24. Fides.91.155. Gloria.19.20.23. Gratia.36.38.140.142.144. Hymnus. Lex.106.128. Liber.15.c̄. Meritum.45.61.62. Odium.10.22. Operatio.53. Oratio.49.51.53.55.57.60. Paradisus.1.8. Passio.101.130. Pax.7. Peccatum.1.9.11.13.169.405. Poena.78.c̄. Pręedestinatio.2.22.49. Princeps.1.2. Psalterium.1. Quies.5.6.7. Sacramentuʒ.141. Saluari.o. Sanctus.4. Scientia.132. Spes.10.21.c̄.54. Suffragia.5.8.11. Temporale.4. Theologia.24. Veritas.34. Vocatio.1. Vsura.10.

10 DIVISIO./.Vita duplex. s. in actu, & in potentia. Ephe.3.lec.4.co.2.

11 Vita siue viuere, potest accipi tripliciter. s. pro esse viuentis, ꝑ operatione vitali, & ꝑ principio directiuo actium seu operationum vitalium. 1^{a}.q.18.2.c.1^{m}./.4.4^{m}./.q.54.1.2^{m}./.12^{e}.q.3.2.1^{m}./.q.56.1.1^{m}./.22^{e}.q.19.7.c./.Met.co.5.fu^{o}./.Anima.1.fi./.Li^{o}.2.

12 Vita cuius actor est Deus, est triplex. s. naturę, gratię, & glorię. Psal.41.co.7./.3.d.28.L.

13 Vita tertia permanentior est, q; prima: sed per accidens est econuerso. Veri.q.7.6.7^{m}.

14 Gradus vitę quincuplex. s. plantarum, animalium, hominum, angelorum, & Dei. ʒ.4.c^{o}.11.co.1.2.

15 In angelis est perfectior intellectualis vita, q; in hominibus. ʒ.4.c^{o}.11.co.1.fi.

16 Vita attribuitur nutritiuę, quia prior est inter principia vitę, in corruptibilibus. 4.d.17.q.1.ar.3.q.3.c./.Veri.q.14.5.12^{m}.

17 IN DEO./.In Deo est perfectissime & maxime vita. 1^{a}.q.18.3.o./.ʒ.1.c^{o}.97./.Li^{o}.4.c^{o}.11.co.2./.Io.14.lec.2.co.2./.Met.12.lec.6.co.5.fi. Aeternitas.1. Fons.1. Hęresis.84. In.25.27. Liber.16.c̄. Lignum.o. Malum.66.

18 Vita Dei, est essentia eius. 1^{a}.q.18.4.1^{m}./.ʒ.1.c^{o}.98. Li^{o}.4.c^{o}.13.fi.

19 Deus est suum viuere, ideo non habet principium viuendi. 1^{a}.q.18.3.2^{m}./.ʒ.1.c^{o}.98.99.2^{m}./.Io.14.lec.2.co.2./.Met.12.lec.6.co.5.6.

20 Viuere Dei, est suum intelligere. 1^{a}.q.18.3.c.2^{m}./.4.c./.ʒ.1.c^{o}.98.99.2^{m}.

21 Vita Dei est sempiterna, & sine successiōe. ʒ.1.c^{o}.99.

22 Omnia creata, sunt vita in Deo: quia quicquid est in Deo vt intellectuʒ, est ipsum viuere Dei, & vita eius. 1^{a}.q.18.4.o./.ʒ.4.c^{o}.13.fi./.Veri.q.4.8.o.

23 Deus est vita animę effectiuę, & mediante gratia, sed anima est vita corporis formaliter & immediate. 12^{e}.q.110.1.2^{m}./.22^{e}.q.23.2.2^{m}./.3.d.6.q.3.1.4^{m}.

24 Quę sm nullum tempus sunt, possunt dici esse vita in Deo, sm ꝙ viuere nominat intelligere tm, non auteʒ vt nominat principium operationis. 1^{a}.q.18.4.4^{m}.

25 Mala non sunt vita in Deo, quia nō sunt ab eo creata, nec conseruata, nec habent rationem propriam in

Deo: cognoscuntur enim a Deo per rationem bonorum. 1^{a}.q.18.4.4^{m}. Peccatum.169.

26 Vita rerum attribuitur spirituisancto, inquantum res mouentur a Deo: sed vita rerum appropriatur verbo, inquantum sunt in Deo, vt cognitę ab eo. 1^{a}.q.18.4.b./3.d.31.q.1.ar.2.q.1.5^{m}./Veri.q.4.8.5^{m}./Io.14.lec.2.co.2.

27 CHRISTI./In Christo fuit duplex vita. s. vita diuina, & vita humana. quol.9.3.1^{m}. Agnus.4.

28 Christus non uixit conuersando cum hominibus vsque ad finem mundi, quia derogaret reuerentię eius, & spiritualitati nostrę. 3̃.4.c^{o}.55.10^{m}.

29 Christus non debuit eligere vitam solitariam, sed conuersari familiariter cum hominibus, vt doceret publice, liberaret, & attraheret eos. 22^{e}.q.25.6.5^{m}./3^{a}.q.40.1.o./2.c.3^{m} Lex.118.119. Paupertas.7.

30 Christus non vixit semper in publico, sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem, orationem, & vt vitaret fauorem & ostentationem. 3^{a}.q.40.1.3^{m}. Prędicare.21. Christus.90.

31 Christus eligit vitam actiuam, non quidem corporalem, sed spiritualem. s. doctrinę, & prędicationis, quia est optima. 3^{a}.q.40.1.2^{m}./2.3^{m}.

32 Christus non debuit ducere vitam austeram, sed conformem alijs in cibo & potu. 3^{a}.q.40.2.o./q.41.3.1^{m}.

33 HOMINIS.43./ Vita naturalis, pertinet ad substantiam hominis: ideo non suscipit magis & minus. 12^{e}.q.112.4.3^{m}.

34 Vita vniuscuiusque hominis, est id in quo maxime homo delectatur, & cui maxime intẽdit. 1^{a}.q.18.2.2^{m}./22^{e}.q.81.1.5^{m}./q.179.1.c./3.d.35.q.1.1.c./ar.2.q.1.2.c./4.d.49.q.1.ar.2.q.3.c./Opusc.3.c^{o}.166.
Abstinentia.7. Abstractio.18.c̃. Academici. Adam.70. Agnus.4. Amicitia.42. Amictus. Amor.35.45.47.49. Apertio.2. Apostasia.o. Apparere.9. Artificiale.5. Beatitudo.3. Beatus.15.c̃. Bellum.2. Beneuiuere. Bonitas.179.208. Calcaneus. Charitas.128. Cœlum.8.99.100. Cibus.2.3. Cithara. Cognatio.5. Contemplatio.1.25.c̃.

35 Vita hominis duplex. s. corporalis, & mentalis: secundum vitam secundam, est nobis cõmunicatio cum Deo & angelis, hic quidem imperfecte, sed in patria perfecte, non autem secundum primam. 1^{a}.q.95.1.1^{m}./22^{e}.q.23.1.1^{m}. Debitum.21. Diuitię.5. Diuortium.3. Dos.1. Eleemosyna.31. Embryo.3.4. Euangelium.6. Eucharistia.212.245.251.

36 Vita hominis triplex. s. practica, speculatiua, & voluptuosa: prima proprie est humana, secunda angelica, sed tertia bestialis. 12^{e}.q.3.2.1^{m}./22^{e}.q.179.2.1^{m}./3^{m}./3.d.35.q.1.1.c./Virt.q.5.1.c./Ethi.lec.15.co.2. Experientia.11. Falsitas.21. Felicitas.6. Fides.91.c̃. Finis.35. Fons.1. Fortitudo.44. Gloria.2.23. Gratia.86. Honor.11. Humilitas.4. Ieiunium.3. Infidelis.1. Insensibilitas.1. Intellectus.23. Ioãnes.5. Iuuentus.2. Lex.106. Liber.14.16.c̃.

37 Recte viuere, contingit dupliciter. s. virtute, & libero arbitrio. 2.d.27.2.6^{m}. Lignum.o. Mane. Matrimonium.3. Membrum.12. Meritum.61. Miraculum.42. Modestia.4. Mors.5.7.15.22.c̃.29. Mutuum.5. Obedientia.37. Obstinatio.1.2. Operatio.53. Ordo.94. Peccatum.169.c̃. Pœna.66.69. Pœnitentia.46. Perfectio.10. Perseuerantia.1.4.5. Prędicare.16.17. Princeps.3.6.7. Prophetia.11.16. Prudentia.10.39. Psalmus.10.11. Radix.3. Rectitudo.o. Religio.28.41.44.73.74.93.B. Respiratio.o. Resurrectio.55.

38 Deus reddit vitam sanctorum conspicuam, ad exemplum bonorum, & ad damnationem malorum. Iob.co.6. Reuelatio.11. Rex.9. Sapientia.21. Sensualitas.16. Septimus. Spectacula.1. Status.9.12. Tabernaculum.3. Talis.

39 Vita abstinentium in solitudine, & vita communis in cõmuni conuersatione, approbantur exemplo Christi, & Ioannis baptistę. 3^{a}.q.40.1.1^{m}. Temperantia.7. Theologia.22. Tyrannus.8. Tribulatio.4.8. Turbatio.3. Veritas.33.56. Via.8.

40 Vtiles doctores, & rectores ecclesię, raro parum viuunt, quia conseruantur a Deo, propter raritatem. Matth.25.co.11./Io.21.lec.4./He.lec.1.fi. Virtus.144.233.235.260.266. Vsura.31.32.38.48.49.50.53.76.80.94.127.[illegible].154.173.176.177.181.183.184.185.195.260.303. Christus.214.

41 Homines diutius viuebant, ante diluuium quam post, virtute diuina tantum, ad multiplicandum genus humanum. 2.d.32.q.1.3.4^{m}./Ma.q.4.8.11^{m}.

42 ACTIVA.31./ Vita in vniuersali, non diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam, sed tantum vita hominis. 22^{e}.q.179.1.2^{m}./2.c./3.d.35.q.1.1.4^{m}.

43 Vita igitur hominis, sufficienter diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam. 22^{e}.179.o./3.d.35.q.1.1.o./3̃.1.c^{o}.92.4^{m}.

44 Vita actiua, est tantum in hac vita. 1^{a}.q.10.4.3^{m}./12^{e}.q.67.1.2^{m}./q.68.6.3^{m}./22^{e}.q.81.4.o./3.d.34.q.1.4.c./q.3.ar.1.q.3.2^{m}./d.35.q.1.ã.4.q.3.o./3̃.3.c^{o}.63.fi./Veri.q.11.4.1^{m}. Baptismus.174.175.203.

45 Vita actiua consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in iis quę ad alterum sunt, sicut in optimo agibili. s. in actibus iustitię. 22^{e}.q.181.1.1^{m}./3.d.35.q.1.ar.3.q.1.o. Beatitudo.3.18.19.20.28.34.68.76.117.129.130.135.136. Beatus.2.

64 Omnes actus virtutum moralium, pertinent essentialiter ad vitam actiuam, etiam actus prudentię. 22^{e}.q.180.2.c./q.181.1.2.o./Opusc.17.c^{o}.7.7^{m}. Bonitas.170. Circuncisio.35.36. Delectatio.91.101. Deus.170.c̃. Docere.1.

47 Cognitio practica agibilium, pertinent essentialiter ad vitam practicam, non autem cognitio factibilium: sed cognitio speculatiua ęternorum, pręexigitur ad vitam practicam, tantum vt causa, non autem essentialiter. 22^{e}.q.181.2.o./3.d.35.q.1.ar.3.q.2.o. Lia. Maria.24. Obedientia.11.37. Turtur.4.5. Virtus.76.

48 RESPECTV CONTEMPLATIVAE./Vita actiua duplex. s. interior, & exterior: prima adiuuat vitam contemplatiuam, non autem secunda, sed impedit eam. 22^{e}.q.182.3.o. Angelus.24.625. Artificiale.5. beatitudo.53.c̃.68.117.135.

49 Vita actiua disponit ad vitam contemplatiuam, quam nullus potest assequi perfecte, nisi prius sit perfectus in vita actiua. 22^{e}.q.181.1.3^{m}./q.182.1.2^{m}./4.c./3.d.35.q.1.ar.3.q.3.c.3^{m}.

50 Virtutes perficientes in vita actiua, etiam virtutes acquisitę, non oportet quod tollantur, quando transitur ad vitam contemplatiuam. 3.d.33.q.1.4.2^{m}.

51 Sicut intellectus est rationis causa & principium, ita & vita contemplatiua respectu vitę actiuę. 3.d.35.q.1.ar.3.q.2.c.

52 Vita contemplatiua, est finis vitę actiuę. 3.d.35.q.1.ar.4.q.4.1.c./Opusc.17.c^{o}.7.7^{m}. Bonitas.170.179.

53 Immo vita actiua & contemplatiua, fine, & materia distinguuntur, quia materia primę sunt bona temporalia, materia vero secundę, sunt bona aeterna. Veri.q.11.4.c. R fi^{o}. Dubio.1184°. Differentia.25.

54 Dilectio Dei, est principium eorum quę ad vtranque vitam pertinent. 3.d.30.4.2^{m}. Donum.18.22.33.35.

55 Dilectio Dei & dilectio proximi, quo ad actum interiorem, pertinent ad vitam contemplatiuam, quo autem ad

actus exteriores, pertinent ad vitam actiuam. 3.d.30. q.2^{m}./.Virt.q.2.4.8^{m}.

56 Precepta Dei pertinent ad vitam actiuam & contemplatiuam, sed consilia sunt instrumenta vite contemplatiue. quol.4.24.5^{m}. Fides.93.Gratia.144.

57 Vita contemplatiua directius & immediatius est ad dilectionem Dei, ꝙ proximi, sed vita actiua est econuerso.22^{e}.q.182.c./.q.188.2.c.

58 In vita contemplatiua, homo conuenit cum Deo & angelis, sed in vita actiua cum animalibus, licet imperfecte.12^{e}.q.3.5.c. Intellectus. Pre. Lia. Obedientia. 11. Predicare.16. Professio.2. Pulchritudo.10.

59 Vita contemplatiua habet Deum familiariorẽ, sed vita actiua est fructuosior: ideo prima significatur per Ioannem, propter hoc predilectum a Christo: secunda vero per Petrum.1^{a}.q.20. 4.3^{m}./.3.d.31. q.2.ar. 3.q.3.c.

60 Vita contemplatiua ſm suum genus, est simpliciter nobilior, & maioris meriti, & prior, ꝙ vita actiua. 12^{e}.q. 57.1.c./.22^{e}.q.152.2.4.c./.q.153.2.1^{m}./.q.182. 2.o./. q.188.5.o./.3^{a}.q.40.1.2^{m}./.3.d.30./.2^{m}./.d.33.q.1.4. 2^{m}./.d.35.q.1.4.o./.ꝑ.3.c^{o}.63. fi./.133.co. 1./.Veri.q. 11.4.o./.Virt.q.1.12.24^{m}./.quol.3.q.6.3. 6^{m}./.Opus. 17.7.7^{m}.

61 Immo est econuerso.3.d.35.q.1.4.o.
 R ſi^{o}.Dubio. 1185°.
Quaternarius.

62 Vita actiua ordinata ad salutem proximorum, est vtilior vita contemplatiua: non autem est ad se tantum: sed contemplatiua est dignior vtraq;.3. d.35. q.1.ar.4. q.1.o. Religio.21.ẽ.28.41.92.93. Resurrectio.38. Satisfactio.29.

63 Vita actiua que profectui aliorum inuigilat, est intensioris meriti, & fortioris charitatis ſm genus suum ꝙ vita contemplatiua: sed est econuerso, respectu sui tantum.3.d.35.q.1.ar.4.q.2.o. Summum.o.

64 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.182.2.o.
 Dubio.1186°. R ſi^{o} sicut Du^{o}.1185°.

65 Vita actiua est maioris meriti ꝙ vita contemplatiua, quo ad dimissionem culpe, & quo ad satisfactionem, quia est laboriosior: sed est econuerso, quo ad consecutionem glorie, quia contemplatiua est purior. 3.d.35. q.1.ar.4.q.2.o. Virtus.170. Voluntas.10.82.

66 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.182.2.o.
 Du^{o}.1187°. R ſi^{o}. sicut Du^{o}.1185°.

67 Opus actiue vite duplex. s. spirituale, vt predicare & docere: & opus corporale, vt recipere hospites, & seruire infirmis: primum est melius ꝙ sint opera vite contemplatiue, non autem secundum.22^{e}.q. 188.6.c./.3^{a}. q.40.1.2^{m}./.Veri.q.11.4.2^{m}.

68 Oppositum videtur dicere.22^{e}.q.182.2.o.
 Du^{o}.1188°. R ſi^{o}. sicut Du^{o}.1185°.

69 Vita actiua in presenti, durabilior est, ꝙ vita contemplatiua, ex defectu nostro, non autem ſm se. 22^{e}.q. 181.4.3^{m}.

70 Ambe possunt esse simul in eodem.22^{e}.q. 182.1.1^{m}./. 3^{m}./.3.d.35.q.1.ar.3.q.3.o.

71 Quidam sunt aptiores ad vitam actiuam, ꝙ ad vitam contemplatiuam, quidam autem econuerso. 22^{e}.q.182. 4.3^{m}./.ꝑ.3.c^{o}.133.fi.

72 Predicatores & prelati, debent esse perfecti in vita actiua & contemplatiua.22^{e}.q. 182.1. 1^{m}./.3.d. 35.q.1. ar.3.q.3.o./.Virt.q.2.11.6^{m}.

73 CONTEMPLATIVA./.Vita speculatiua est supra hominem.22^{e}.q.51.1.c./.q.188.8.5^{m}. Angelus.615. Baptismus.174.175.203.244.

74 Nihil est ita simile, perfecte & vltime felicitati, sicut vita contemplatiua.ꝑ.3.c^{o}.63.fi.

75 Vita contemplatiua est tantum in intellectu. 22^{e}. q. 180.1.o./.2.1^{m}./.7.1^{m}./.3.d.35.q.1.ar.3.q.1. c./.Veri.q.22.11.11^{m}.

76 Immo est etiam in inquisitione rationis, & in affectu. 22^{e}.q.180.1.o./.2.1^{m}./.7.1^{m}./.3. d.35.q.1.ar. 2.q.2. o. R ſi^{o}. Dubio.1189°.
Bonitas.119. Character. 6. 45. Circuncisio. 35. 36. Confessio.12. Contemplatio.o. Delectatio.91.101.

77 Vita contemplatiua, est tantum in intellectu essentialiter, & principaliter in actu eius: sed vtitur inquisitione rationis vt medio, & est causaliter, antecedenter, & concomitanter in affectu.22^{e}. q.180.1. o./.2. 1^{m}./.7. 1^{m}./.3.d. 35.q.1. ar.2.q.1. 2.o./.ar.3.q. 1.c./.Veri.q. 22.11.11^{m}. Docere.1. Eucharistia. 250. Felicitas. 1. Finis.81.

78 Vita contemplatiua principaliter consistit, in contemplatione diuine veritatis, sed dispositiue consistit in contemplatione cuiuslibet veritatis.22^{e}.q.180.4.o./.7.c./. q.181.4.2^{m}./.q.182.2.c./.3.d.35.q.1.ar.2.q.3.o.

79 Vita contemplatiua habet vnum actum principalem.s. contemplationem veritatis, in quo maxime perficitur veritatis contemplatio, & habet multos actus secundarios. 22^{e}. q. 180. 3. 4. o./.3. d.35. q. 1. 2. o.
Gloria. 6.

80 Ad eam quatuor pertinent, scilicet virtutes morales, aliqui actus, contemplatio effectuum Dei, & Dei contemplatio.22^{e}.q.180.4.c. Gratia.40.42.49. Intellectus.300. Maria.24. Obedientia.11.37. Predestinatio.2.

81 Actus immediate directi ad Deum, etiam exteriores, pertinent ad vitam contemplatiuam. 4.d.15. q.4.ar. 2.q.1. 2^{m}.

82 Et est diuturna dupliciter. s. secundum se, idest ratione obiecti. s. Dei, & quia caret contrario, & quo ad nos quia est in intellectu, & sine labore. 1^{a}.q.20.4. 3^{m}./.22^{e}.q. 180.8.o./.3.d.35.q.1.ar.4.q.3.o.

83 Vita contemplatiua hic incipit, sed consumatur in patria.ꝑ.3.c^{o}.63.fi. Religio.93. Sacramentum.141. Scriptura. 20. Spes. 21. 23. Status. 9. Suffragia. 5. 11. Tabernaculum. 3. Tributum. 6. Tuba. 1. Turtur. 4.

84 Quilibet tenetur participare de vita contemplatiua.3. d.36.3.5^{m}.

85 Vita contemplatiua non ordinatur ad aliud, in eo in quo est * quia uita aeterna, non est nisi quedam consumatio contemplatiue uite, que per uitam actiuam, in presenti prelibabatur: unde non restat quod ordinetur ad aliud, nisi ſm quod bonum unius hominis, ordinatur ad bonum multorum, ad quod propinquius se habet uita actiua, ꝙ contemplatiua.3. d.35.q. 1.ar.4. q. 1. c.

Vitale. Anima.128. Cor.2.5.8.ẽ. Semen.6. Vita.11. Viuum.o.

Vitare. Aaron.3. Abominatio. Aborrere. Accidens. 69. Adam.60.61. Adoratio.7.8. Alienum.8. Amicitia.33.41. Baptismus.37. Bonitas.228. Campsoria. 8. Cauere. Caute. Cautela. Cognitio.78. Contumelia.6. Correctio.17. Culpa.5.7. Demon.52.60.ẽ. Derelinquere. Deserere. Desponsatio. Difficile.21. Dimittere. Diuitie.4. Dubitatio.4. Eucharistia.131. Euitare. Excommunicatio.24.ẽ. Familiaritas.1. Fornicatio.13. Gratia.166.167. 168.178. 179.180. 181. 182. 183. 185.186. Heresis.60. Incarcerare. Infidelis.1. Innocentia.21. Insipientia.2. Iustus.11. Labor.2. Lex.38. Ludus.3.6. Luxuria.25. Malum.22.63 Maria.57. Matrimonium. 48.55. Medicus.5. Mendacium.14. Meretrix. 5. Metaphora. 7. Mors. 20. Nicolaus.2. Omissio.15. Peccatum.155.156.276.385.396. Pere

ſtio.66.Preceptum.60.80.Princeps.11. Refugere. Reſiſtere.1.Ritus.Scriptura.11.Spectacula.2.3.;Timor.39.Triſtitia.9.Verecundia.14.15.Vita.30.Vſura.71.73.74.76.87.217.Vxor.19.20.Chriſtus,29.
Vitiari. Deprauari. Vitium.o.Vſura.73.

VITIOSITAS./.Regula eſt generalis apud omnes doctores, & firma eſſe debet, ꝙ nulla conditio ſiue circunſtantia poteſt excuſare aliquem actum vitioſum ſiue habitum: niſi ſm ꝙ poteſt tollere rationem vitioſitatis ab eo.Opuſ.73.c^{o}.6. Amicitia.23.Cultus.6. Delectatio.84.Epyichia.8.Innocentia.14.Inquirere. 2.Negociatio.1.Neſcire.4.Peccatum.143.148.Periculum.1.Scientia.91.Sodomia.2.Suſpicio.1. Turpitudo.1.Veſtis.7.Virginitas.37.Vitiari.Vitium.o.Vſura.91.92.136.209.
Vitis.Eucharistia.71.Ventus.3.Vinum.o.

1 VITIVM vniuſcuiuſq; rei videtur eſſe, ꝙ non ſit diſpoſita, ſm ꝙ conuenit ſue nature.12^{e}.q.71.1.2.c.

2 Vitium eſt habitus aut affectio animi, in tota vita inconſtans, & a ſeipſa diſſentiens, ſm Tullium. 12^{e}.q. 71.1.3^{m}. Accidia.5.7.Accuſatio.Actus.12,174. Adulterium.8. Amor.192,194,217. Angelus.487. Appetitus.14.73.

3 Vitium in tantum eſt contra naturam hominis, inquantum eſt contra ordinem rationis.12^{e}.q.71.2.c.ſ.

4 In plus ſe habet vitium, q̃ egrotatio vel morbus, tam in anima q̃ in corpore: ſicut etiam virtus, in plus ſe habet q̃ ſanitas: & ideo virtuti conuenientius opponitur vitium, q̃ egrotatio vel morbus: & vitium poteſt eſſe ſine eis & non econuerſo.12^{e}.q.71.1.3.ſ./.2. c.principio. Aſtutia,1. Auaritia.15.16.26. Banauſia. Beneficium.9.

5 A vitio,nomen vituperationis detractum creditur,ſm Auguſtinum.12^{e}.q. 71.2.c. Capitale.o. Caro.11. Cognitio.23.Contritio.31.Crudelitas.Curioſitas.1. Datio.13.17. Ebrietas.1.13.Aeſtimatiua.2. Fornicatio.19.Fortitudo.36.Galilea.3.Generatio.50. Gloria.10.Gratitudo.4.Gula.2.3.5.10.Habitus.67.

6 Vitia ſumunt ſpeciem a fine proximo,genus autem & cauſam,a fine remoto.22^{e}.q.11.1.2^{m}./.q.111. 3.3^{m}. Hereſis.2. Imprudentia.4. Inſenſibilitas. 1.3. Inuidia.5.Hypocriſis.1.Ira.1.2.16.18.80.84.

7 Aliquis actus pertinet ad aliquod vitium tripliciter.ſ. directe ſeu eſſentialiter, antecedenter, & conſequenter.Ma.q.8.3.7^{m}. Iracundia.1.Ironia.1.Iuſtitia. 45.Lepra.4. Lex.171.

8 Non eſt ꝯ rõnem vitij capitalis,ꝙ vnum capitale orietur ex altero,qa inuidia manifeſte orĩt ex vanagloria. 22^{e}.q.36.4.1^{m}./.q.118. 7.3^{m}./.q.132.4. 1^{m}./.q. 153. q.2^{m}./.Ma.q.8.5^{m}./.21^{m}./.q.13.3.3^{m}./.q.15.4.2^{m}.

9 Non oportet filias alicuius vitij capitalis, eſſe eiuſdem generis cum eo.22^{e}.q.118.8.1^{m}./.q.153.5.2^{m}.
Luxuria.6. 7.9. 13. 15.19. 26. Maceratio.1. Malitia.2. Malum.64. Medium.26. Mollicies.3. Negociatio.1.2.

10 Vitia oppoſita virtutibus theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia, ſicut nec virtutes theologice ad virtutes cardinales. 22^{e}.q. 10.1.3^{m}. Obedientia.2. Odium. 2. Paruificentia. Paſſio. 59. 60. Pax. 15. Peccatum. 36. 143.148. 155.166. 306. Phaſe.Preceptum. 108. 113. Proceſſio.7. Prudentia. 35. Rationale. 7.

11 Vitia carnalia in tantum magis extinguunt iudicium, quantum longius abducunt a ratione.22^{e}.q.53.6.3^{m}.
Remiſſio. Scholaris. Syllogiſmus.7.Studium.7. Superbia.2.20.Superſtitio.2.Suſpicio.1.Timor.13.Vendere.8.11.13.Vindicatio.2.Vitiari.Vitioſitas.Virtus. v.Vituperatio.1. Vſura.18.29. 30.38.39. 40.43.51. 88.91.&.97.&.107.146.209.&.Vter.Vulpis.

12 Gloria virtutum,ſeptupliciter amittitur, per ſeptem vitia.ſ.quia per gulam,euacuatur gloria ſobrietatis: per luxuriam,maculatur gloria caſtitatis: per ſuperbiam, captiuatur gloria humilitatis: per iracundiam interimitur gloria manſuetudinis: per inuidiam,excluditur gloria charitatis: per auaritiam,annihilatur gloria liberalitatis: & per accidiam,culpatur gloria ſtrenuitatis. 1^{e}. Cor.9.lec.2.co.1.ſ.
Vitulus. Aaron.3. Animal. 81.83. Feſtum.6. Vſura. 299.

VITVPERABILE eſt,omne peccatum mortale, & veniale.3.d.36.2.6^{m}. Vitioſitas.Vitium.o.Vituperatio.o.Vſura.111.

1 VITVPERATIO creditur trahere nomen a vitio ſecundum Auguſtinum,quia de hoc, quelibet res uituperatur.12^{e}.q. 71.2.c. Actus.176. Amor. 148. Confeſſio. 4. Dehonoratio. Exprobratio. Gloria. 8. Honor.11.17.21.

2 Vituperium debetur ſoli culpe, ſed reſpicit quemcunq; defectum,ſm opinionem humanam. 22^{e}.q.44. 2.o./. 3.c./.2.d.35.3.c. Ingratitudo.10.Inhonorare.Intemperantia.1.Iudicium.49.Laus.6.Opprobrium.2. Paſſio.70. Publicatio.1. Tyrannus.1. Turpitudo.1. Verecundia.3.12.Vilificatio.Vituperabile.Vxor.2.

3 Virtuoſi contemnunt vituperium, ſed imperfecti uerecundantur.22^{e}.q.144.2.1^{m}./.4.3^{m}.
Viuens. Accidens.84. Actio.31. Anima.159.&.255. 335.357. Animal.27. Apparere.11. Aqua.7. Augmentum.12.14.Baptiſmus.140.&. Barbarus.1. Coelum.100.125. Diabolus. Diſpenſatio.19.Embryo.3. Filiatio.2. Generatio.3. Intellectus.63. Natiuitas.5. Natura.21.Neceſſitas.4.Pater.2.Petrus.6.7. Potentia.4.Semen.15.Sepultura.1.&.Suffragia.2.5. Vita. o.Vitale.Viuere.o.Viuum.o.Votum.61.

1 VIVERE, ſumitur dupliciter.ſ.pro eſſe uiuentis, & pro operatione eius.1^{e}.q. 18.2.c. 1^{m}./.q. 54.1. 2^{m}./. 12^{e}.q.3.2.1^{m}./.q.56.1. 1^{m}./.22^{e}.q. 19.7.c./.1. d.8.q. 5.3.3^{m}./.2.d.27.2.8^{m}./.d.38.2.3^{m}./.3.d.33.q.2.ar.4. q.1.2^{m}./.d.35.q.1.1.1^{m}./.4.d.49.q.1.ã.2.q.3.c.2^{m}./. Veri.q.4.8.c./.q.13.4.2^{m}./.Met.co.5.principio./.Anima.1.ſ./.Li^{o}.2.lec.4.ſ. Abſtinentia. 3.8. Accidens.84. Amicitia.32. Amor.61. Anima. 64.335. 349.353. Animal.27.38.67.

2 Anima,immediate facit uiuere primo modo quamlibet partem corporis, inquantum eſt forma corporis, non autem ſecundo modo, ſed mediante corde.1.d. 8.q.5.3. 3^{m}.

3 Viuere,dicitur eſſe uiuentis,quia per hoc ꝙ habet eſſe per ſuam formam,tali modo operatur.22^{e}.q. 179.1. 1^{m}. Aqua.2.Beneficium.10.21.Bonitas.208.Deſcendere.8.Diuitie.5.Diuortiũ.4.Embryo.3. Enoch. Eſſe.36.37.61.Foemina.4.Fides.107. Finis.63.117. Innocentia.11. Leo.2.Lex.87. Malum.66. Martinus.Matrimonium.139.Mors.7. Occidere.1. Petrus. 6.7.Preceptum.66.Predicare.7.21.Princeps.3.Profeſſio.2.Prudentia.65.Purgatorium.2.Ratio.60. Regula.6.Religio.31.52.53.54.73.74.88.Rex.6. Virtus.27.Viſio.15. Vita.o. Vitale. Viuens. Vſura.179. 181.186.188.Chriſtus.90.

1 VIVIFICARE effectiue, eſt perfectionis ſimpliciter: ideo conuenit Deo: non autem uiuificare formaliter.1^{e}.q.51.1.3^{m}./.3^{e}.q.2.5.2^{m}./.q.53.2^{m}./.q.50.2. 2^{m}./.2.d.8.1.4^{m}./.d.26.1.5^{m}./.Veri.q.27.1. 1^{m}./.Potentia.q.6.6.8^{m}./.Spiritu.5.6^{m}. Appropriatio.29. Ignis.17.Operatio.57.60.Scriptura.2. Chriſtus.51. &.200.218.

3 Viuificare quo anima viuificat corpus, non est in genere actionis, quia anima est actus primus. Potentia. q.2.1.6^{m}.

1 VIVVM siue animatum, est superius ad hominem & & ad animal.3^{a}.q.50.4.b. Anima.136. Aqua.2. Baptismus.141. Beatus.47. Cœlum.130. 149. Corpus.26.c̃.66. Eleemosyna.31. Missa.23.26. Operatio.48.c̃. Passio.121. Praeceptum.122. Processio.32. Rationale.7. Suffragia.2.

2 Viuum non est prędicatum accidentale, sed essentiale. 1^{a}.q.18.2.c./.3^{a}.q.50. 5.c./.3.d. 22.q.1.1. b.3./.ĉ. 2. c^{o}. 57. Vix. Luxuria.25. Pliades. Vindicatio.3. Vlcisci. Nocere.8. Vindicatio.o. Vltio.
Vlterior. Limbus.7. Missio.34. Scientia.131. Similitudo.25. Vltra. Vsura.199.242.

1 VLTIMVM rei duplex.s.in re, & extra rem. 12^{e}.q. 2.7.3^{m}./.2.d.27.1.1^{m}./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^{m}.
Actio.78. Actus.148. Agens.69.97. Agere.10.11. 24.c̃. Alteratio.6. Ambrosius.2. Amor.188. Angelus.245.575.576.610. Anima.3.44.45.322.326. Apostoli.29. Ars.6. Baptismus.21. Beatitudo.10.34. 98. Bonitas.66.85. Charitas.87. Causa.21. Cœlum. 47.53. Circunstantia.6. Concupiscentia.22. Defectus. 1.5. Dispositio.34.35. Embryo.4. Esse.33. Eucharistia. 116.253. Extremum. Felicitas.2.4.5.6. Fimbria. Finis.v. Forma. 35.38. Fructus.2.6.7. Generatio.18. Gradus.2.4. Gratia.146. Gutta. Homo.19.24. Idea. 41. Illuminatio.3. Indiuiduum.34. Infidelitas.6. Instans.13.30. Intellectus.162. Irascibilis.3. Marcus.2. Maturatio. Medium.4.7.c̃. Menstruus.4. Nomen. 30. Odium.2.3. Officium.2. Offuscatio. Operatio.6. Pœna.5. Pœnitentia.30.88.

2 Vltimum, dicitur tripliciter.s.simpliciter, in genere, & in specie.12^{e}.q.1.1.2^{m}.fi./.q.2.7.3^{m}./.q.3.5.3^{m}./.q.5. 8.c./.Virt.q.1.11.15^{m}. Potentia.49. 56. 58. 60. Quies.8. Quiescere.1. Raphael. Raritas.1. Sacramentum.81.83. Senectus.1. Sensus.30. Significatio. 11. Solertia.6. Subalternum. Theologia.39. Virtus. 27. 32.c̃. 37. 261. Vniuersum.5. Vsura. 104. 275. 276. Christus.87.
Vltio. Vindicatio.o. Vlcisci.
Vltra. Actio.78.79. Agere.30.c̃. Beatus.13.14. Bonitas.209. Crucesignatus.2. Aeternitas. 42. Gratia. 80. Imaginatio.6.7. Limbus.7. Misericordia.25. Natura.15. Pax.9. Pręceptum.143. Praesumptio.2.13. Votum.44. Vsura.99.100.104.c̃.
VLVLARE est luporum. Isa.13.co.3.
VLVLAE, sunt aues q̃titatis coruinę, maculis cõstersę, ex hoc dictę vlulę, ꝙ vocem habeant, ad modum vlulantium luporum. Isa.13.co.3.

1 VMBRA, repręsentat in cõmuni, sed imago in particulari, & quo ad naturam indiuidui. He.10.pn°.
Elephas.4. Lex.133. Luna.8. Obumbratio. Offuscatio. Ratio.3. Vmbrositas. Christus.75.

2 Vmbrę, & picturę, & somnia, dicuntur esse falsę, inquantum non subsunt res, quarum habent similitudinem. 1^{a}.q.17.2.2^{m}.fi.

3 Vmbra mortis dicitur tribulatio, vita pręsens: doctrina mala, vel opera mala. Psal.22.co.2./.Psal.43. co. 7. Vmbrositas. Damnatio.9. Vmbra.o.

1 VNCTIO olei in exorcismo, significat expeditiones hominis, in pugna quaз suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est. 4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.fi. Baptismus.244. Chrisma.3.

2 EXTREMA./.Vnctio extrema est sacramentum ordine vnum, institutuз immediate a Christo, sed promulgatuз ab apostolis.4.d.2.q.1.ar.4.q.4. 1^{m}./.d.23. q.1.1.o./.ĉ.4.c^{o}.72.

3 Res & sacramentum extremę vnctionis, est interior deuotio, q̃ est spũalis vnctio.4.d.23.q.1.ar.2.q.3. 3^{m}.

4 Oleuз trĩ oliuę, est materia huius sacramenti, q̃a oleuз oliuę est lenitiuuз, penetratiuuз, diffusiuuз, & nitidum: non auteз balsamuз, q̃a balsamũ significat famaз, qua non indigent morientes propter se: nec etiam vinuз, q̃a vinuз mordet.4.d.23.q.1.ar.3.q.1.o./.ĉ.4.c^{o}.72.

5 Oportet ꝙ materia huius sacramenti sit consecrata, triplici rõne.s.q̃a efficacia sacramentoꝝ a Christo descendit, propter plenitudinem gratię quę confertur, & ex hoc ꝙ effectus eius corporalis.s.sanatio corporalis, nõ causatur ex materia naturali ꝓprietate: & hęc consecratio fit ab episcopo tm̃.3^{a}.q.72.3.c./.4.d.2.q.1.ã. 1.4.2.2^{m}./.d.23.q.1.ar.3.q.2.3.o./.ar.4.q.1.3^{m}.

6 Si sacerdos deprehenderit se errasse, & ex errore, de alio oleo vnxisse, debet adhuc de alio oleo debito vngere & supplere quod omisit. Opus.65.c^{o}.7.

7 FORMA./.Hoc sacramentum habet determinatam formam.s.orationem deprecatiuam.s.per istam sanctam vnctioneз, & suaз piissimaз misericordiaз, indulgeat tibi Deus, q̃cq̃d deliquisti per visuз etc̃.4.d.23.q. 1.4.o./.ar.2.q.1.3^{m}./.q.2.ar.1.q.3.c./.Opus.22. co.1.

8 Verba illa indicatiui modi, quę s̃m moreз quorundam pręmittuntur orationi.s.vngo hos oculos, oleo sanctificato, in nomine patris, & filij, & spiritussancti, amen: nõ sunt forma huius sacramẽti, sed sunt quędaз dispositio ad formaз, inq̃tuз intentio ministri, determinatur ad actum illum ꝑ illa verba.4.d.23.q.1.ar.4.q.2.3^{m}.

9 EFFECTVS./.In hoc sacramento non imprimitur character, quia datur tantum in remedium: nec per illud homo deputatur ad aliq̃d sacrum. 4.d.23.q. 1.ar. 2.q.3.o./.q.2.ar.1.q.3.1^{m}./.ar.4.q.1.1^{m}./.ĉ.4.c^{o}.72.

10 Effectus principaliter intentus in hoc sacramẽto & in cęteris, est curatio morbi peccati.4.d.23.q.1.ar.1.q.1. c./.q.2.c.2^{m}./.q.2.ar.2.q.1.o.

11 Effectus principalis eius, est remissio peccatoꝝ, quo ad reliquias, sed consequenter quo ad culpam mortalem vel venialem si inueniat, nec recipiens ponat obicem. 3^{a}.q.65.1.c./4.d.23.q.1.ar.2.q.1.o./.q. 2.c./.ar. 3.q. 2.c./.ar. 4.q. 3.3^{m}./.q.2. ar.1.q.1. 1^{m}./.q.2.2^{m}./.q.3. 1^{m}./.d.24.q.2.2.1^{m}./.ĉ.4.c^{o}.72./.Ma.q.7.1.14^{m}.

12 Hoc sacramentuз datur contra reliquias peccati actualis, non autem peccati originalis. 4.d.2.q. 1.ar.1.q.3. 4.o./.ar.2.4./.d.7.q.1.ar.1.q.3.c.fi./.d.8.q.1.ar.2.q.1. 2^{m}./.d.23.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./.q.4.1^{m}./.2^{m}.

13 In vltima vnctione infunditur gratia, quę effectuз sacramẽto prębet.3^{a}.q.87.3.c./.4.d.23.q.1.ã.2.q.1.3^{m}.

14 Hoc sacramentum causat gratiam, & remissioneз peccatorum: ideo habet vim illuminatiuaз & purgatiuaз, licet non ita plenam sicut Baptismus.4.d.23. q.1.ar. 1.q.1.3^{m}./q.2.ar.1.q.2.c.1^{m}./.ĉ.4.c^{o}.72.

15 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, & quo ad reatum pœnę, fortificando subiectuз: & quo ad reliquias.i.quo ad debilitateз mentis, non auteз dispositiones & habitus causatos ex actibus peccatorum.3^{a}.q.65. 1.c./4.d. 23.q.1.ar. 2.q.1. 2^{m}./.ĉ.4.c^{o}.72.

16 In extrema vnctione confertur perfecta sanitas spiritualis.3^{a}.q.84.1.1^{m}. Character.37. Episcopus.12.

17 Et sanat corporaliter, non quidem principaliter nec semper, sed quando expedit animae.4.d.23.q. 1.ar.1. q.2.o./.ar.3.q.2.c./.ar.4.q.3.3^{m}./.ĉ.4.c^{o}.72. Eucharistia.47.48. Matrimonium. 143. Peccatum.374.

18 Effectus huius sacramenti impeditur per fictioneз: sicut etiam effectus aliorum sacramentoꝝ.ĉ.4.c^{o}.72.fi.

19 Deuotio suscipientis hoc sacramentuз, meritum personale conferentis, & merituз totius ecclesię, plurimum valent ad effectum eius.4.d.23.q.2.ar.3.q.3.c.

Sacramentum.15.41.Z.89.100.111.173.

20 Hoc sacramentum immediate disponit hominem ad gloriam: ideo non debuit figurari, per aliquod sacramentum veteris legis:nisi remote,per omnes curationes eius.12^e.q.102.5.3^m./.3^a.q.65.1.4^m./.4.d.2.q.1.a.1^m./.d.8.q.1.ar.2.q.1.c.2^m./.d.23.q.1.ar.1.q.1.2^m./.q.3.c./.q.2.ar.2.q.2.c.2^m.

21 MINISTRI./.Hoc sacramentum potest cõferri per sacerdotes,non autem per laicum: nec per diaconum etiam in necessitate,nec per epm tantum.4.d.23.q.2.1.o./.d.24.q.2.2.1^m./.ℨ.4.c^o.72.ß. Sacerdos.21.

22 Et debent interesse multi sacerdotes, propter copiam gratię:tamen etiam solus perficit id in persona ecclesię,cuius personam gerit.ℨ.4.c^o.72.ß.

23 Si sacerdos deficiat ante finem vnctionis, alius debet prosequi,non autem debet incipere: sed in eucharistia potest prosequi, & incipere super aliam materiam. 4. d.23.q.1.ar.1.q.2.3^m. Sacramentum.64.111.

24 Christus non accepit,nec dedit per seipsum hoc sacramentum.4.d.23.q.1.ar.1.q.3.3^m./.ar.3.q.2.c.

25 SVBIECTVM./.Hoc sacramentum non debet dari sanis,sed infirmis ad mortem tantum: non autem furiosis,nec amentibus,nec pueris.4.d.23.q.2.2.o./.ar.4.q.1.2^m./.q.2.c./.d.25.q.2.ar.1.q.1.c./.ℨ.4.c^o.72.

26 Et debet dari tantum in organis quinq; sensuum, in quibus est radix spiritualis infirmitatis,& in pedibus,& fm aliquos in renibus:sed prope in mutilatis. 4.d.23.q.2.3.o./.ℨ.4.c^o.72.ß./.Opusc.65.c^o.7.

27 Hoc sacramentum,potest iterari in eadem infirmitate diuturna,iterato periculo mortis,& in diuersis infirmitatibus non diuturnis.4.d.18.q.1.ar.3.q.2.4^m./.d.23.q.2.4.o./.ℨ.4.c^o.72.

28 Hoc sacramentum requirit deuotionem in suscipiente.4.d.23.q.2.ar.2.q.4.c.

29 CHRISTI.14./. In veteri lege vngebantur quatuor.s.reges,sacerdotes,prophetę,& vasa templi: quę omnia sunt in Christo.Matth.co.4./.Ro.co.6./.He.co.19.principio.

30 David ter vnctus fuit in regem,in figuram triplicis vnctionis Christi & christianorum.s.per gratiam,per gloriam animę,& per gloriam corporis. Psal.26.pn^o.

30 Deus pater quadrupliciter vnxit Christum.s.in sacerdotem,regem,pugilem,& iocũdum liberalem.Isa.61.co.1.ß.

31 Vnctio cõuenit Christo fm humanitatem tñ,non autem fm diuinitatem. Psal.44.co.9./.He.lec.4.ß.

32 Deuotus vngit Christum quadrupliciter.s.lachrymis, deuotione,pura intentione,& laudis gratiarum actione.Isa.61.co.1.ß.

33 IN COMMVNI./.Vnctio olei cathecuminorum non est sacramentum,sed sacramentale: quia disponit ad baptismum aliquo modo,sed non perducit ad remissionem peccatorum. 4.d.23.q.1.ar.1.q.1.1^m. Baptismus.137.Character.37.

34 Vnctio baptizatorum in vertice,significat eminentiam dignitatis tripliciter.s.regalis,sacerdotalis,& collatę. 3^a.q.72.11.3^m./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2.1^m. Chrisma.3.Cõfirmatio.4.49.Cõsecratio.15,16.Eps.12.Magnes.3.

35 Vnctio olei in exorcismo,significat expeditionem hominis in pugna,quam suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.ß. Matrimonium.143.Rex.10.Samuel.2.

36 Vnctiones patrum in Aegypto, & sanctę Genouephę, non erant sacramentales.4.d.23.q.2.ar.1.q.1.2^m.

37 Vnctio regum non est sacramentum: ideo potest fieri diuersimode, fm diuersas consuetudines.s.vt oleo in scapulis,vel chrismate in capite.4.d.23.L.3^m./.d.24.q.1.ar.1.q.3.3^m.

38 Orientales vngebantur, propter celebritatem festi,vel personę,vel quia erant in regione calida. Psal.44.co.9./.He.co.19.principio.

39 *Vnctio chrismatis,non propter digniorem partem capitis,sed propter potiorem effectum,episcopis reseruatur.3^a.q.72.11.3^m.ß.

40*Vnctio chrismatis qua signaꝰ baptizatus in summitate capitis p sacerdotem,& p epm autem in fronte, vt in priori vnctione,significetur super ipsum spiritussancti descensio,ad habitationem Deo cõsecrandam:in secunda quoq; vt eiusdem spiritussancti,septiformis gratia, cum omni plenitudine sanctitatis,& scientię,& virtutis,venire in hominem declaretur.3^a.q.72.11.3^m.

Vnde. Alienum.4. Antichristus.6. Ars.30. Carentia.Dolor.23.Ex.4.Graue.7.Iberum.4. Mulier.6. Professio.3. Religio.75.Ventus.1.Vsura.74.90.195.223.271.276.285.295.309.

Vndecim.Vsura.181.182.

Vndiq;.Eucharistia.103.

VNGVES & capilli sunt ad conseruationem aliarum partium,& de perfectione hominis: ideo resurgent.4.d.44.q.1.ar.2.q.3.o. Capilli.

VNICORNIS est tantę superbię, q nõ patitur subiectionem:ideo captus,statim moritur:& significat Iudęos.Iob.39.co.2.ß./.Psal.21.co.10./.Psal.28.co.2.

Vnibile. Angelus.61.65.č.Vnio.o.

Vnicus. Angelus.547. Charitas.86. Deus.110.Fornicatio.18.Hęresis.37.Motus.61.Nomen.70.

Vniformę.Cœlum.57.59.90.Cõformitas.Deus.135.317.č. Inuariabile. Motus.57. Multiforme.1. Perfectio.42.

VNIGENITVS est Christus,quia solus est naturalis filius:sed dicitur primogenitus, quia sunt alij filij Dei, sed adoptiui.1^a.q.33.3.c.2^m./.q.41.3.c./.3.d.11.L.ß./.ℨ.4.c^o.8.ß./.36.1^m./.Io.lec.16.co.2.

Vnire. Actio.27.Vnio.o.

1 VNIO triplex.s.vel in aliquo vno fm numerum, speciem,genus,seu analogiam,vel inter se, ex quibus resultat vnum,vel neutraliter.3.d.1.q.1.1.c. Actio.103. Amicitia.19. Amor.111.152.153.173.179.199.č.146.č. Angelus.61.65.č.227.259. Anima.v. Antichristus.1. Assimulatio.12. Assumere.6.č.34.č. Attributa.5.8.

2 Vnio triplex.s.ex integris & perfectis, ex transmutatis,& ex imperfectis.3^a.q.2.1.c. Charitas.61.130.137.Ciuitas.1.3. Cognitio.46. Coniunctio.o. Corpus.25.58.68.Deus.239.Dimensio.10.15.

3 Ens cõpletum non potest vniri alteri,nisi tripliciter,& fm quid.s.accidentaliter,per aggregationem, & in aliquo accidente. 3.d.6.q.1.2.c. Ecclesia.4.Euangelium. 1.

4 Impossibile est,q alicui speciei cõstitutę iam in sua integritate, vniatur in natura aliquid extraneum, nisi species soluatur.ℨ.4.c^o.40.principio. Eucharistia.114.242.Fides.18.

5 Illa vniuntur in natura,ex quibus constituitur integritas alicuius speciei.ℨ.4.c^o.40.pn^o. Finis.81.Forma.86.143.148.Generatio.23.Incorporari.o.Intellectualis.1.Intellectus.53.95.183.193. Matrimoniũ.19.51.Membrum.8.Misericordia.16.Missio.1.Mundus.24.Natiuitas.28.Oratio.1.61.

6 Vnio animę & corporis,est de ratione hominis.3^a.q.50.4.c./.ℨ.4.c^o.37.

7 Prima vnio hominis ad Deum,est per fidem,spem,& charitatem.12^e.q.68.4.3^m./.4^m.

8 Duplex vnio est necessaria ecclesię.s.interior per fidem & charitatem,& exterior.s.pax.2^e.Cor.ß. Pax.3.8.9.Peccatum.305.306.Prędestinatio.46. Pulchritudo.14.Sapientia.18.Scientia.9.Sedere.6.

9 Charitas vnit Deo perfectissime, sed alię virtutes dispositiue & meritorie. 1.d.1.q.1.1.f. Sensibile.6.9.

10 Vnio necessaria sanctis triplex. s. amoris, concordię, & cooperationis. Phil.lec.4.co.1.f. Separatio.3. Seraphin.5. Similitudo.20.21. Spes.17. Subiectio.7. Visio.13.23. Vnibile. Vnitiuum. Vnus.1. Vox.2. Christus.56. 219.

11 IN DIVINIS. / Vnio quę de Deo prędicatur, non est creator, nec creatura. 3.d.5.q.1.ar.1.q.1.3^{m}. Adoratio.15.

12 Immo vnio hęc, est aliquid creatum. 3ª.q.2.7.o./8.c.
☞ R ſi°. Dubio. 1190°.

13 Vnio hęc est aliquid creatum. s. relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem secundum rationes tantum, quia prout est in Deo non est aliquid secundum res, sed secundum rationes tantum. 3ª.q.2.7.o./8.c./1.d. 30.2.4^{m}./3.d.2.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./d.5.q.1.ar.1.q. 1.o./d. 7.q.2.1.c./d.13.q.3.1.c.5^{m}./d.21.q.1.ã.1.q.2.5^{m}./ꝯ.4.c°.39.41./quol.1.2.2^{m}. Angelus.504. Apollinaris.2.c̃. Appropriatio.26. Arrius. Assumere.6.c̃.45.c̃. Attingere.3. Attributa.5.8.

14 Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, & non in natura, contra Euticetes. 3ª.q.2.1.2.o./6.c./12.1^{m}./q.3.1.c./q.9.2.1^{m}./q.13.1.c./q.18.1.c./q.46.12.c./q.50.2.o./q.53.1.2^{m}./1.d.17.ar.1.q.1.c./d. 37.q.1.2.c./q.3.1.c./3.d.1.q.2.1.o./d.2.q.1.ar.3.q. 3.1^{m}./d.5.q.1.2.3.o./d.6. principio./q.1.ar.1.q.1.c./d. 11.4.c./d. 18.1. c./d.21. q.1.3. 3^{m}./ꝯ.4.c°.35.37.41./Veri.q.20.1.c./Potentia.q.6.6.17^{m}./q.10.4. 13^{m}./Vnio. 1.o./2. 13^{m}./3. 10^{m}./5.7^{m}./11^{m}./quol. 2.1.c./quol.3.4.1^{m}./Opusc.3.c°. 211.212. 215./Ro.lec.2.co.4./Phil.2.co.6.

15 Hęc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3ª.q.2.3.o./6.c./q.16.1.c.

16 Natura humana non est vnita verbo accidentaliter. 3ª.q.2.1.c./6.o./q.17.2. c./3.d. 1.q.2.1. c.4^{m}./d.6.q.3.2.o./d.7.q.1. 1.c./ꝯ.4. c°.37.41. 49./Vnio.1.c. 13^{m}./Opusc.3.c°.215./Phil.2.co.5.

17 Verbum Dei vnitur naturę humanę in Christo, vt instrumento, non autem vt materię. ꝯ.4.c°.41.co.2.3./Potentia.q.6.6.17^{m}./Ma.q.4. 3.3^{m}./Vnio. 1.c.fi./2.13^{m}./quol.3.4.1^{m}./Opusc.3.c°.211.

18 Anima & corpus in Christo vniuntur. 3ª.q. 2.5.o./q.16.1.c./3.d.6.q.3.1.o./ꝯ.4.c°.37.41.co.2./Opusc.3.c°.215. Coniunctio. D. Corpus.68. Debitum.13. Deus.239. Dimensio.15.16. Dioscorus. Eucharistia.114.242.

19 Natura diuina vnita est non solum animę, sed etiam corpori Christi. 3ª.q.2. 10.2^{m}. Finis.81. Hęresis.44.45.142.150. In.12.15. Incarnatio. Hyperdulia. Matrimonium.19. Membrum.8. Miraculum.48.51. Spiritus.10.11.

20 Vnio verbi ad animas in persona, & vnio visibilis ad videns, non sunt eadem. 3.d.14.q.1.ar.1.q.3. 1^{m}./Veri.q.26.10.8^{m}.

21 Hęc vnio est maxima, ex parte eius in quo facta est, non autem ex parte vnitorum. 3ª.q.2.9.o./3.d.5.q.1.ar.1.q.2.o./ꝯ.4.c°.41. Christus.34.56.58.c̃.75.148. 205.

22 In Christo est triplex vnio, scilicet consentanea, idest amoris, dignatiua, idest personalis, & ad ecclesiam. 4.d.49.q.4.3.o.

23 * Vnio, quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principiis naturę humanę in ipso. 3ª.q.2.12.c.& ad argumēta./q.7.13.2^{m}./q.34.3.2^{m}./3.d.4.q.3.ar.2.q.1.

1 VNITAS cuiuslibet rei, est essentia eius, secundum quod est indiuisa in se, & diuisa a quolibet alio. 1.d.19.q.4.1.2^{m}./Potentia.q.9.7.c.co.4. Abstractum.4. Apostoli.19. Asperum.

2 Quęlibet res est vna, per essentiam suam. 1ª.q. 6.3.1^{m}./q.11.4.3^{m}./q.76.7.c./Veri.q.21.5. 8^{m}./Potentia.q.9. 7.o./Met.3.lec. 12.fi./Li°.4. lec.2.co.1. 2./Li°.10.lec.4.fi.

3 Substantia habet per se vnitatem vel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent a subiecto. 1ª.q.39.3.c. Assimilatio.6. Baptismus.102.130.c̃.149.247.248.

4 Ens quod non diuiditur, est vera diffinitio vnius, licet Auicenna conetur eam improbare. 1.d.24.q.1.3.3^{m}./Opusc.42.c°.2.

5 Immo vnum importat rationem indiuisionis tantum. 1ª.q.6.3.1^{m}.
☞ R ſi°. Dubio. 1191°.

6 Omne ens, est ens & vnum per suam formam: ideo ens & vnum conuertuntur. quol.6.1.c./Met.4.lec.2.co.1.2. Bonitas.91.92.93. Bos. Collectiuum. Consideratio.4. Contingens.3.7. Dauid.2.4. Delectatio.42. Deus.57.

7 Vnitas quantum ad illud quod dicit positiue, habet rationem principii numeri: sed inquantum ratio eius consistit in negatione, negat diuisionem, compositionem, & rationem principii. 1.d.31.q.3.1.c.

8 Esse mensuram, est propria ratio vnius quod est principium numeri, & conuenit ei primo: aliis autem generibus conuenit secundum similitudinem, & consequitur rationem indiuisionis. Met.5.lec.6.co.7.fi. Diuisio.1. Dolor.25. Enunciatio.3.4. Esse.68.69.82.83. Essentia.7.10. Aeternitas.19. Exorcismus.5. Forma.111.

9 Vbicunque non est vnitas speciei, ibi non est vnitas numeralis: nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis. s. in Christo. 3ª.q.50.5.2^{m}. Indiuiduum.1.9. Instans.2. Liber.12.

10 Ex subiecto & accidente, non fit aliquid vnum, nisi per accidens. 3.d.14.q.1. 1.c./Opusc. 30.lec. 10.co. 1.fi./Lec.11. principio.

11 Immo ex subiecto & proprio accidente, fit vnum per se, per naturalem resultationem. 1ª.q.77.6. 3^{m}./4.d.9.ar.1.q.3.3^{m}.
☞ R ſi°. Dubio. 1192°.
Mathematica.2. Mensura.27.

12 Ex multis fit vnum tripliciter, scilicet ordine tantum, ordine & compositione, & per commistionem. 3ª.q.2.1.c./ꝯ.4.c°.35.

13 Vbi vnum propter vnum, ibi tantum vnum, tenet in inseparabilibus tantum. 4.d.9.ar.1.q.3.3^{m}.

14 Punctus addit supra vnitatem, positionem, quia abstrahit a materia sensibili: vnitas autem abstrahit etiam a materia intelligibili. Met.1.lec.2.co.3./Li°.5.lec.6.co.7.fi./Anima.lec.11.o./Posteriorum.lec. 41.co.1.2. Metaphysica.5.c̃. Natura. 10. Nomen. 31. Numerus. 2. 6. Persona. 16. Plato. 5. Transcendentia. Vnio. 1.

15 DIVISIO. / Vnum dicitur dupliciter. s. vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente. 1ª.q.11.1.o./2.c./q. 30.3.o./1. d.24.q.1. 1.1^{m}./3.o./2.d.3.q.1.3.1^{m}./Potentia.q. 3.16.3^{m}./q. 9.7.c./quol.9.vel.10.1.o./Met.3.lec.12.13.fi./Li°.4.co.5.6./Li°.5.lec.6.co.7.fi./Lec.8.co.1./Li°.10. lec.4.fi./Lec.9.co.4. Absoluere.32. Allegoria. Analogia.1.2.5.9.11.12. Angelus.49.51.c̃. 112.145.179.193.216.232.236.240. 241.269. 319.320. 326.379.402.435.458.512.513.547.582.c̃.617.618. Anima.108.112.167.168. 169.191.290. 317.345.346. 347. Assumere.17.c̃. Cœlum.58.136. Ciuitas.3. Diffinitio.14.15. Dispositio.54. Diuisio.8.

16 Vnum & multa dicitur dupliciter, scilicet simpliciter, idest secundum substantiam, & secundum quid, idest secundum accidens. Vnio.3.c.

17 Vnum, dicitur dupliciter, scilicet vnum per accidens, & unum per se. Et hoc dupliciter.s.simpliciter.i.unus numero, & secundum quid.i.unus respectu alicuius.s. uel speciei, uel generis, uel proportionis.1.d.24.q.1.1.c.4.Vnio.3.c.fi. Ens.31.32. Aequalitas.1.2.4.

18 Vnum numero, dicitur dupliciter, scilicet unum vnitate naturę, & unum unitate personę.3ª.q.3.6.1m.4.7.2m.4.3.d.1.q.2.3.c.4.6m.

19 Vnitas, siue vnum numero unitate naturę vniuersalis, duplex, scilicet unitas realis, & unitas intentionis. Opus.42.cº.7.0.

20 Vnum numero dicitur quadrupliciter, scilicet uel secundum naturas diuersas: uel secundum unam naturam diuersarum rationum conuertibiliter, uel secundum unam naturam diuersarum rationum non conuertibiliter: uel secundum unã naturam, & sm eandẽ rationem diuersorum nominũ. Met.4.lec.2.prinº. Generatio.10.57.65.66. Habitus.42.č.53.54.

21 Vnum numero, dicitur tripliciter.s.primo indiuisibile in potentia, vel secundum quantitatem, uel secundus essentiam, uel secundum vtrunq;. Secundo indiuisibile in actu & in potentia, cum situ, ut punctus. Tertio nihil importans nisi indiuisionem, scilicet unitas quæ est principium numeri, quæ tamen inhęret alii.s.suo subiecto.1ª.q.11.1.2m.4.1.d.24.q.1.1.c. Intellectus.16.17.34.53.118.119.120.144.161. Hypothetica. Maria.53. Materia.18. Matrimoniũ.1.6.

22 Vnus numero dicitur tripliciter.s.uel indiuisibile actu & potentia, uel actu tantum, uel unum perfectione.3ª.q.73.2.c.4.d.8.q.1.ar.1.q.2.c.4.d.23.q.1.ar.1.q.2.c.4.1ᵉ.Cor.11.q.3.prinº. Motus.10.21.36.68.

23 Vnum numero dicitur tripliciter.s.unum indiuisibile, unum continuum, & unum secundum rationem.2.2.2.cº.55.co.2.4.Poª.q.6.7.8.4.Vitt.q.1.4.9m. Operatio.15. Pars.29.32.33. Sanctus.6.

24 MVLTITVDO.164. Vnitas, multitudo, & esse, dependent ex eodem.2.2.cº.79.co.2.4.quol.6.1.c. Absoluere.24.25.31.32.33. Abstractũ.4. Accidens.29.39.č. Actio.4.5.6.7.44.48.49.50.65.66.82.č.108.117. Actus.17.18.25.65.66.67.181.196. Addere.11.č. Adoratio.11.13. Agens.14.66.113.114. Agere.10. Allegoria. Altare.2. Alteratio.10. Amor 4.33.108.111.138.153.219. Analogia.2.č. Angelus.45.49.51.č.81.112.146.179.216.232.236.240.269.319.325.352.362.379.388.389.402.č.435.458 487.512.536.547.558.578.581.č.615.č.

25 Multitudo transcendens, addit supra ens duas negationes.s.negationem indiuisionis in se, & negationes diuisionis ab alio. Sed unum supra ens addit tantum primã negationem. Veri.q.9.7.c.fi.4.Poª.q.9.7.c.fi. Anima.58.108.112.169.191.243.245.259.264.290.317.342.347. Apprehensio.4. Asperum. Assumere.17.č. Attributa.5.6. Baptismus.52.53.75.110.č.130.č.149.147.148. Beatitudo.15.18.137. Beneficium.21.

26 Vnum transcendens priuat multitudinem intrinsecã, non autẽ extrinsecã, sed constituit eam ut pars eius. Sed multitudo transcendens.i.numerus, est priuatio vnius totius, non autem partium. Poª.q.3.16.3m. Bonitas.78.168.181.182.197. Bos. Capitale.3. Caput.5. Charitas.54. Causa.22.23. Cœlus.58.71.136.

27 In ratione vnius, est duplex negatio.s.negatio negationis, & negatio rei. Sed in ratione multitudinis, est secunda negatio tantum. quol.10.1.3m. Certitudo.2. Cibus.11. Circuncisio.12. Circunscribere.1. Circumstantia.23. Ciuitas.1.3. Cognitio.38.51.65.70. Collectiuum.0. Collegium. Compositio.4.10.15. Communicatio.6.7. Confessio.53.54. Consideratio.4. Cõsilium.17. Contingens.3.7. Contrarium.10.18.14.43. Contritio.20.21.22.31. Copulatiua.

28 Quod conuenit multis, non conuenit eis secundum vnam naturam cõmunem, nisi sit vniuocum & positiuum.1ª.q.65.1.c.4.Ma.q.1.2.4m. Cor.12. Corporeitas.3. Corpus.14.15. Corruptio.24.25. Creatio.33.34.52.53. Creatura.18.22. Credere.8. Dauid.2. Debitum.18. Deitas.2. Delectatio.14. Dęmon.40. Demonstratio.13. Denominatio.10. Deus.45.65.80.86.261.307.331.347.359.373. Dialectica.1. Diameter. Dici.2. Dies.12.24. Differre.5. Difficile.18. Dispositio.9.27.35.54. Distinctio.11.16.č. Diuisio.8.12. Diuortium.1. Dolor.25. Domus.2. Donum.23.24.29.32. Duo.0. Duratio.5. Ecclesia.4.6.7. Effectus.17.18. Electio.1.

29 Vnum quantum ad illud quod ponit, constituit multitudinem, sed quantum ad negationem quam addit supra ens, opponitur ei priuatiue.1ª.q.11.2.2m.4.1.d.24.q.1.3.4m.4.Poentia.q.3.16.3m.4.q.9.7.10m.4.14m.4.Met.10.lec.5.co.2.fi. Ens.20.26.27.29.32. Enunciatio.3.4. Aequalitas.1.č. Esse.43.44.45.68.69.82.83.93. Essentia.6.10. Aeternitas.25. Eucharistia.4.38.40.132.182.183. Eustratius.1. Aeuum.4. Exceptiua. Exemplar.6. Exorcismus.5. Ferrum.1. Festum.4. Fides.17.18. Fieri.10.18.č. Finis.52.53.54.61.64.66.120.122.

30 Multum, absolute sumptũ, opponitur vni, sed vt importat excessum, opponitur pauco.1ª.q.11.2.3m.4.Poª.q.9.7.7m.4.Met.10.lec.9.0. Forma.9.10.23.33.39.44.48.49.52.53.59.68.75.76.80.111.112 116.120.133.148.163. Fructus.22. Fruitio.5.6. Generatio.20.57.65. Genº.40. Gratia.37.45.106.156. Habitus.42.43.44.50.53.54. Hęresis.33.49.85.91. Hierarchia.2.5. Homo.14.33.34.40. Iacob.7. Idea.22.24. Idem.1.3.7. Ieiuniũ.40. Ignorantia.23. Immisericordia. Imperare.3. Incorruptibile. Indiuiduũ.17.43. Infamia.2. Infinitum.6.12.34. Instrumentũ.13. Intellectus.17.34.53.55.56.99.131.144.146.242.243.261.289.

31 Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autẽ econuerso.1ª.q.11.2.4m.4.q.85.8.2m.4.1.d.24.q.1.3.2m.4.3m.4.Poª.q.9.7.15m.4.Met.4.lec.3.co.1. Hypothetica. Ira.63. Iudicium.4. Iuramentum.6. Iustitia.58.84.88. Iustificatio.12.23.29. Legatus.1. Legislator.5. Lex.18.38.43.126. Liberum.3. Lingua.1.8. Lumen.13.25. Luna.5. Magis.1. Maria.53. Mathematica.2. Materia.18.19.20.35. Matrimonium.1.6.22.76.78.81.98.99.

32 Vnum, non remouet multitudinem, sed diuisionem. Nec multitudo remouet vnitatem, sed indiuisionem eorum ex quibus constat.1ª.q.30.3.3m.4.Poª.q.9.7.15m.4.Met.4.lec.3.co.1.fi. Medium.4. Membrum.11. Mensura.1.20. Meritum.28.63. Misericordia.24.28. Missa.15.23.24. Missio.2.22. Motus.6.10.20.21.22.26.32.36.67.68.74. Mundus.2.6.19.24. Natura.10.12. Naturale.10.24. Nicolaus.1. Nomen.2.31.82.83. Nouelle. Numerus.3.5.6. Obiectum.16. Obligari.1. Officium.16.17.18.5.6. Operatio.13.14.15.16.17.19. Opinio.1.7.

33 Vnum est magis positiuum secundum rem, quã multitudo, licet secundum nomen sit econuerso.1.d.24.q.1.3.2m.4.Poª.q.9.7.15m.4. Oppositio.14. Oratio.50.51. Ordinatio.1. Ordo.32.36.70.90.92. Papa.8. Pars.10.28.29.32.33.49. Passio.106. Patruus. Peccatum.50.52.64.83.152.153.154.156.300.336.373.

q.1.1.5^{m}./.9.5^{m}./.q.2.6.3^{m}./.13.o.

ACQVISITAE.140.253.vsq;.258.

259 Virtus acquisita, facit declinare a peccato, ut in pluribus, non autem semper. Virt.q.1.9.5^{m}./.10.14^{m}.

260 Per virtutes acquisitas, peruenitur ad felicitatem humanam presentis vitę, non autem ad felicitatem cœlestem.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.c.2^{m}./.4.c.5^{m}./.Virt.q.1.9.6^{m}./.q.5.4.c.ß.3^{m}.
Actus.118. Angelus.V.

261 Quilibet actus disponit ad generationem virtutis acquisitę, sed non complet eam, nisi vltimus actus perfectior aliis, agens in virtute omnium actuum precedentium.12^e.q.24.6.2^{m}./.1.d. 17.q.2.3.c./.3.d.33. q.1. ar.2.q.2.4^{m}./.4.d.23.q.1.art.2.q.1.3^{m}./.Virt.q.1.9.11^{m}. Anima.15.24. Aptitudo.

262 Actus virtutis acquisitę, non potest esse meritorius, nisi mediante virtute infusa vt superiori. Virtu. q.1.10.4^{m}. Augmentũ.10. Difficile.8.c̃. Exemplũ.1. Gratia.4.6.7.Habitus.13.67.75.77. Scientia.90.

263 Finis virtutis acquisitę, est bonum ciuile, ad quod dirigit, finis vero virtutis infusę, est beatitudo cœlestis. 12^e.q.63.4.c./.3.d.33.q.1.ar.2.q.4.c.2^{m}./.ã.4.c. 5^{m}.

264 Virtus acquisita diminui potest per cessationem actus eius, non autem virtus infusa: quia virtus acquisita dependet ab actu suo, non autem virtus infusa. 22^e.q.24.10.o./.1.d.17.q.2.5.c.

265 Passiones inclinantes ad malum, nõ tolluntur totaliter per virtutes, nisi miraculose, sed modificãtur plus per virtutes acquisitas, vt minus sentiantur, sed plus per virtutes infusas, ne dominẽtur, & infallibiliter si maneant id efficiunt. Virt.q.1.4.7^{m}./.10.14^{m}./.15^{m}. Vsura.96.97.101.c̃.

266 Virtutes morales acquisitę, non manent post hanc vitam, nec virtutes infusę, quo ad actus circa propriam materiam, sed tantum quo ad actus circa finem. 22^e. q.181.4.1^{m}./.3.d.33.q.1.4.o./.4.d.14.q.1. ar.3.q^a 3. o./.d. 50.q.2.ar.1.q.1.3^{m}.

NATVRALIS.10.57.58.

267 Virtus naturalis, est determinata ad vnum, virtus autem rationalis, se habet ad multa. 12^e.q.49.4.2^{m}./.q.50.1.c./.q.55.1.c. 5^{m}./.2.d.31.q.2.2.1^{m}./. 3^{m}./.5^{m}./.3.d.23.q.1.1.c.1^{m}./.ar.3.q.1.1^{m}./.Vt.q.1.6.c./.8.c.ß. Abiectus. Absoluere.15. Actio.101.106.113. 124. Adam.37. Agens.11.31.35.49.55.66.88.c̃. 96. c̃. Agere.29.33. Anima.P. Animal.7. 23.71. Ars. 38.41.49. Ascendere.3. Assimilatio.17.22. Baptismus.230. Bonitas.75.

268 Virtutes naturales, agunt ex necessitate naturę. Ideo peccatum non potest esse in actibus earum, si sint virtutes integre. Non autẽ virtutes animę agunt ex necessitate. 12^e.q.71.4.c.3^{m}. Calor.3.c̃. Caput.1. 5.c̃. Character.14. Cœlus.41.66.c̃. Cognitio.38. 39. 53. Conclusio.2.4 Conscientia.8. 19. Conseruatio. 4.10. Consideratio.4. Cooperari.4. Corpus. 15. c̃. Corruptio.8. Creatio.29.30. Creatura.18. Dęmon. 82.83. Deus.333.

269 Virtus & potentia rei, potest se extendere ad presens & ad futurum, non autẽ ad preteritum, nisi tunc virtus fuerit.ʒ.2.c^o.82.1^{m}. Differentia.20. Difficile. 8.c̃. Dispositio.32.c̃. Diuisio 5. Dolabrum. Dos.6.7.

270 Virtus creata presupponit materiam in qua operetur dupliciter.s. vel ut subiectũ mutationis, sicut in cõuersionibus naturalibus, vel ut subsit termino a quo, non autẽ mutationi, sicut in cõuersione eucharistię.4.d.8. q.2.3.2^{m}. Duratio.4. effectus.20. Electio.4. Elemẽtũ.5.6.7.19.20.24. Eleemosyna.4.c̃. Aequalitas. 10. Error.1. Esse.19. Euãgelium.10. Eucha^a.84.121. 257. Exorcismus.14. Falsitas.1. Phantasma. 2.4.6. 7.8. Fœmina.3. Fides.106. Forma.58.70. Formatiua. Generatio.11.39. Gloria.22. Gutta. Homo.27.

271 Qualibet virtus completa, vel virtus instrumentalis, est cõplete in oibus, simul cõcurrentibus ad vnã actionem, sed est in singulis incõplete.1^a.q.76.2.c./.3.d.18. 1.5^{m}./.4.d.1.q.1.art.4.q.2.5^{m}./ d.8.q.2.3.9^{m}./. ʒ.2. c^o.56.2^{m}. Humidũ.o. Ieiuniũ.7. Imaginatio.9. Imperare.6.7. In.24. Infinitũ.V. Instans.30. Instrumentum.11.c̃. Intellectus.242.244. Intentio.22. Iudicium.7. Liberum.3. Lignum.2. Locus.23. Lumen. 9.11. Luminare.3. Lux.9.10. Memoria.9. Officium. 2. Operatio.40. Peccatum. 193.372. Perfectio. 16. Plantę.2.4. Puer.6.c̃. Ratio.29.62. Semen.6.8.17. c̃. Sensus.2.8.30. Seruitus.13. Sexus.2.

272 Ad virtutem animæ sufficit bene se habere ad proprium actum, non autem ad virtutem corporis, sed requiritur ordo ad virtutẽ animæ. 3.d.33.q.2.ar.2.q. 3.3^{m}./.Ethi.sc.18.co.1. Spũale.6.9.c̃. Spũs.4. Vis.

VIS

1 VIS est omne quod est principium operationis, sed virtus importat principium operationis perfectę.3.d.23.q.1.ar.3.q.1.3^{m}. Ablatiuus. 1. Aborsus.2. Abraham.25. Accidens.96.122. Actus. 132. Adulatio.4. Agẽs.63. Amor.64.179.248.260. Angelus.131.132. Anima.105.220.268.284. 285. 354.360. Animus. Appetitus.13.56.59. Artificiale. 7. Aurum.1. Baptismus.158. Bigamia.5. Bonitas. 63. Criminilis. Coactio.o. Cogere. Confessio.30. Conscientia.19.c̃. Consuetudo.1. Contemplatio.26. Cõtinentia 15.16. Contrapassum. Cor.2.

2 * Secundum Iura, vim ui repellere licet, cum moderamine inculpatę tutelę.22^e.q.64.7.c./.4.d.18.q.2.ar. 5.q.1.c./ d.3.1.q.2.1.3^{m}.
Difficile.7.c̃. Docere.8. Dominium.12. Donum. 27. Duo.3. Eleemosyna.10. Elephas. 3. Enunciatio.5. Aestimatiua.1. Eucharistia.121.237. Phantasma.2. 8. Fomes.6. Fornicatio.9. Fortitudo.55. Furtum.5. 7. Gloria.6. Habitus.41.42.43.47. Honor.8. Humilitas.2.11. Imaginatiua.3. Imperare.6.c̃. Infidelis. 3. Iuramentum.26. Iustitia.32.58. Lex.4. Liber.16. 29. Mahometus. Materia. 51. Matrimonium. 38. Medicus. 11. Militia.3. Motus.51. Necessitas. 30. Nouellę. Pars.49. Passio.131. Peccatũ.192. Pœna. 35.c̃. Pœnitentia. 123. Persona.42.45. Pietas. 15. Pluuia.1. Posse.6. Preceptum.125.141.c̃. Precipere.2. Presumptio.1.c̃. Princeps.9.c̃. Processio.4.6. 7. Promissio.3. Promulgatio.3.5. Quiescere.3. Rapina.1.c̃. Ratio.54.56. Reduplicatio.6. Religio. 44. Reptile.1. Requisita. Sacramentum.65. Saphyrus.1. Satisfactio.4 9.c̃. Spiritus.1.7. Sponsa.4. Stuprum. o. Tyrannus.o. Tribulatio.2. Verbũ.45. Virtus. 218. Vnctio.14. Voluntarium.1. Vti.7. Vultus.

VISIBILE

1 VISIBILE continet duo.s. colorem, & ea quę videntur in tenebris. Anima.2.lec.14.prin^o./.Lec.15.co.1. Angelus. 141.555.568.570. Anima.5.6. Animal.62. Apostoli.8.10. Apparere.1. Cœlum.43.

2 Visibile conuenit colori, in secundo modo dicendi per se, sicut propria passio eius. Anima.4.4^{m}./. Anima. 2.lec.14.principio./.fi./.Li^o.3. lec.10. co.11 Color.2.3.4.

3 Lux est plus visibilis quam color, quia est efficacior ad mouendum diaphanum. Anima.2.lec.14.co.1.
Dęmon.108. Facies.2. Forma.92. Habitus.42. Hęresis.53. Instans. 16. 17. Intentio. 22. 23. Luciditas. 1. Lux. 12. c̃. Missio. 3. 4. 5. 6.21. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 44.45. Mundus.1. Passio.14. Potestas.17. Sensibile. 6.7. Sensualitas.1. Timor.9. Visio.5.8.c̃. Vsus.20.

4 Omne sacramentũ est visibile. Non autẽ quicquid est in eo est visibile, sicut virtus spiritualis eius, & corpus Christi in sacramento: vel est visibile, non quidem in se, sed in speciebus quę tegunt ipsum: sicut substantia aliorum corporum, videtur mediante colore. 4.d.8.q.1.ar.1.q.1.3m.

1 VISIO. Nomen visionis extenditur ad significandum omnem cognitionem sensuum & intellectus, propter dignitatem visus, & certitudinem eius. 1a.q.67.1.c. 12e.q.77.5.3m. 22e.q.167.2.1m. 3.d.24.ar.2.q.1.c. d.38.1.2m. 4.d.1.q.1.ar.1.q.3.1m. §.3.c°.53.fi. quol.7.17.c.fi.

2 Visio est actio videntis immanẽs. 1.d.40.q.1.1.1m. §.1.c°.100.2m. §.2.c°.23.4m.

3 Videri dicuntur, quę per se mouent intellectum, vel visum, ad sui cognitionem. 22e.q.1.4.5.c.

4 DIVISIO. Videre dicitur dupliciter. s. habere visus, & vti visu. 2.d.28.2.1m.

5 Visio triplex. s. corporalis, imaginaria, & intellectualis, quarum quęlibet potest esse supernaturalis. 1a.q.93.6.4m. 22e.q.174.1.3m. q.175.3.4m. Veri.q.8.7.fi. q.10.4.1m. 8.18m. q.12.7.c. q.13.2,9m. Isa. co.2. 1e. Cor.13.lc.4.pn°. 2e. Cor.12.co.4. He.co.4. Abstractio.16.17.ẽ. Adã.1.ẽ. Aduentus.6.9. Agiographę.0. Amicitia.29.31.37. Amor.49.281. Angelus.200.201.104.205.273.449.559.610.

6 Visio corporalis & intellectualis triplex. s. per essentiam, per similitudinem acceptam a re immediate, & per speculum. 1a.q.56.3.c. 2.d.4.2.c. d.23.q.2.1.c. Veri.q.8.3.17m.

7 Visio quincuplex, scilicet extrinseca, imaginaria simplex, imaginaria composita, intellectualis, & experimentalis. 3.d.23.I.

8 Principium visionis intellectualis triplex. s. lumen naturale, lumen habituale, & primum intelligibile, per quod homo intelligit alia. 22e.q.15.1.c. Anima.132.152.

9 Modus triplex, in qualibet visione. s. modus videntis, visi, & visionis. Veri.q.8.2.2m.

10 Videre in aliquo, dicitur dupliciter, scilicet accipere cognitionem in eo, & rem cognitam intueri repręsentatam in eo: & sic pater videt omnia in verbo, non autem primo modo. 1.d.32.q.2.1.3m. 4m. Annunciatio.5.

11 Deus videt se in creaturis secundo modo, non autem primo modo. 1.d.32.q.2.1.4m. 4.d.11.q.3.1.4m. Arca.2. Ascendere.15.17. Assentire.3. Balneum. Beatitudo.4.22.ẽ.37.72.81. Beatus.42.49.50.55. Benedictus.1. Charitas.77. Cęcitas.4.5.6. Cœlum.64.65. Cherubin.1. Claritas.13. Cogitatio.5. Cognitio.0.

12 In visione corporali & imaginaria, est quędam trinitas, sed imperfecta, sicut & in visione intellectuali, quia deficit consubstantialitas, & coęternitas. 1a.q.93.6.4m.

13 Ad visionem sensibilem & intellectualem duo requiruntur, scilicet visus, & vnio eius, cum visibili. 1a.q.12.2.c.

14 Visio corporalis, quadrupliciter impeditur, scilicet per defectum visus, luminis, obiecti, & per excellentiam obiecti. 4.d.49.q.2.6.2.4. Comprehendere.1.2. Cornus. Damnatio.11. Aenigma.2. Excęcatio.2. Fides.70.97.99. Ostiarius. Iacobus.2. Instans.16.17.55. Intellectus.42.42. Mendacium.18. Mercurius.5. Paradisus.1.

15 Visio Christi quadruplex. s. visio corporalis in hoc mũdo, spiritualis in animo, ęternalis in cœlo, & momentanea in iudicio: prima dat exemplũ viuendi in paupertate, humilitate, & patientia: secunda dat adiutorium perficiendi in pœnitentia, spe, & lętitia: tertia dat desiderium perueniendi propter veram iocunditatem, iocunditatis puritatem, & puritatis multiplicitatem, quarta causat odium peccati, propter propalationem, vltionem, & pręmium iustorum. 1e. Cor.9.co.4.

16 Quilibet beatus poterit oculo corporali, videre intima corporis alterius beati, & oculo spirituali charitatem, & mensuram eius, in alio beato. Veri.q.9.4.1m.

17 COMPARATIO. Visio albi, & visio nigri, non differunt specie. 3.d.27.q.2.ar.4.q.1.3m. d.33.q.1.ẽ.1.q.1.c. Actus.39. Amicitia.29.31.37. Angelus.201.204.205. Damnatio.7.ẽ. Deus.108.ẽ.140.159.ẽ.

18 Quanto res videtur a distanti, tanto videtur minor, quia videtur sub minori angulo. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.6m. Veri.q.8.1.11m. Anima.2.q.15.co.2. Lec.20.pn°. Dies.21. Dionysius.1. Dos.4.5.

19 Eadem est species speculi in vidente, & rei visę in speculo. 3.d.14.ar.1.q.4.1m. Eucharistia.141.

20 Existens in tenebris, videt res in loco illuminato, non autem econuerso: quia multum lumen requiritur ad medium, & parum ad visum. Anima.4.4m. Anima.2.lec.14.fi. Fastidium. Fides.25.51.80.99.ẽ.112.129.145.

21 Visio intellectualis, est excellentior visione corporali & imaginaria sola, non autem cum visione intellectuali. 3a.q.30.3.1m. 3.d.3.ar.1.q.2.1m. Veri.q.12.7.12m. Frui.1. Fruitio.2.

22 Occupatio exterior, facit minus videre in speculabilibus, & clarius in agibilibus, propter experientiam, & attentionem. 12e.q.40.5.1m. 22e.q.181.2.2m. §.1.c°.4. Gustus.1. Hęresis.40.119. Iacob.3.4. Instans.17. Lumen.8.15. Macarius. Martyrium.16. Missio.45. Mundicia.1. Peccatum.341. Pœna.1.3.40. Reuelatio.1. Stella.9. Trinitas.6. Vita.9. Christus.117.132.

23 IN COMMVNI. Videns aliquid, videt omnia quę sunt in eo diuisim, non autem vnite, nisi comprehendat. Veri.q.10.4.5.c. Adam.1.ẽ. Agiographę.0. Amor.281. Apostoli.21. Apparere.1.2. Assidere.15.16. Delectatio.104.113.

24 Vt visio corporalis, sit supernaturalis, oportet semper ꝙ formentur nouę species, non autem in visione intellectuali, vel imaginaria. Veri.q.12.7.c.12m. Dionysius.1. Dos.4.5. Limbus.4. Lux.13.ẽ.20. Maria.49. Prophetia.5.ẽ. Puer.5. Reuelatio.1. Salomõ.2. Scientia.7.8. Speculatio. Superbia.37. Thomas.3. Videre. Videri. Visus.2.ẽ. Christus.117.ẽ.

25 Visio somnii, non est in parte intellectiua, sed in parte sensitiua. Veri.q.18.6.14m.

1 VISITATIO Dei triplex, scilicet condemnationis, correctionis, & consolationis. Isa.24.fi. He.2.lec.2.co.2.fi.

2 Deus visitat nos, inquantum fit nobis pręsens, per amorem vel cognitionem. Psal.8.co.5. Capharnaum. Legatus.1. Manifestatio.1. Probatio.2. Simonia.15.23.51.

Visus. Abstractio.16. Angelus.430. Aorosia. Assentire.3. Assistere.5. Comprehendere.2. Fides.25.26.41. Hęresis.40. Instans.16. Intellectus.39. Lumen.11.12.22. Mendacium.18. Opinio.2. Reuelatio.1. Visibile.0. Visio.0.

1 VISVS non est forma oculi, sed anima, sm ꝙ ab ea fluit visus. Anima.19.9m.

2 Visus non videt extramittendo, sed intus recipiendo. 4.d.44.q.2.ar.1.q.1.c. Spiritu.9.12m. Ce.2.lec.12.co.2.pn°. Anima.2.lec.15.co.2.fi. Lec.10.co.1.

A mor.49.141.Basiliscus.Cœlum.38.

3 Visus & auditus exterius differunt, non autem interius in mēte: similr videre & audire. Veri.q.9.4.12m.

4 Vt res videatur moueri, nihil differt, an res, vel visus moueatur. Ce.2.lec.12.co.2.principio. Certitudo.10.12. Claritas.5.14. Comparatio.3. Delectatio.73.č. Excæcatio.2. Fides.79.80. Gustus.1. Homo.32. Lumen.2.č.

5 Visus habitus per generationem naturalem, & visus cęci, illuminati per miraculum, sunt eiusdem speciei: ideo non possent esse simul in eodem oculo: sicut duo accidentia, vel duę formæ eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodē subiecto. 1a.q.94.3.1m./.12e.q.63.4.3m./.2.d.30.q.2.1.7m./.Virt.q.1.10.2m.

6 Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.1.1.2m./.3a.q.9.4.3m.

r Dubio. 1183o. R ño. sicut Duo. 1111o.

7 Sicut in visu est duplex actiuum. s. lux vt primum mouens, & color vt mouens motum: sic in intellectu est quasi primum mouens, lumen intellectus agentis: & quasi mouens motum, species per ipsum facta intelligibilis in actu. 3.d.14.ar.1.q.2.c.fi. Nycticorax. Nutus. Orizon.1. Palpebrę. Prestigium.1.

8 Vtimur pertinentibus ad visum in intellectualibus, qa visus spiritualior & subtilior est cæteris sensibus, ratione obiecti, & ratione immutatiōis. 1a.q.67.1.c./.3.d.24.ar.2.q.1.c./.ῥ.3.co.53.fi./.Anima.13.c.co.3./.Met.co.3.4./.Anima.2.lec.14.co.3.fi./.Lec.20.co.1.fi./.Sensu.lec.14.co.4.5.

9 Soli sensus visus & auditus, sunt disciplinabiles. Anima.2.lec.14.co.3.fi./.Sensu.2.co.4.

10 Sensibilia cōmunia percipiuntur pręcipue per tactum, & plus per visum. 3a.q.55.6.4m./.Met.co.3. Prophetia. Pulchritudo.5. Sensibile.6.7. Sensus.18. Talpa. Videre. Videri. Visibile.o. Visio.o. Visum.

11 Visus corporis gloriosi erit perfectissimus: ideo ex minima immutatiōe poterit videre: & multomagis a remotis, quia videbit sub angulo multo minori. 4.d.44.q.2.ar.1.q.4.6m./.ar.3.q.2.c.

1 VITA./.Hoc nomen vita, sumitur ab apparenti exterius. s. a mouere se, sed imponitur ad significandum naturam cui hoc conuenit. 1a.q.18.2.c. Actio.88. Angelus.24.77. Anima.216.293.335.349.353.357.

2 Vitę nomen, prius conuenit operationibus, a quibus translatum est ad esse. 3.d.35.q.1.1.1m.

3 Vita quandoq; pro essentia rei ponitur, vt Augustinus dicit. 1a.q.54.1.2m.

4 Propria ratio vitę, est ex hoc, ꝙ aliquid est natum moueri per seipsum, large accipiendo motum, prout etiam intellectualis operatio, motus quidam dicitur. Anima.2.co.4.fi.

5 Vita primo manifestatur per hoc, ꝙ aliquid mouet se: ideo omne mouens se quocunq; motu, viuit proprie, & nihil aliud, nisi metaphorice. 1a.q.18.1.o./.2.3.c./.22e.q.179.1.c./.3.d.35.q.1.1.c./.4.d.14.q.2.ar.3.q.2.c./.d.49.q.1.ar.2.q.3.c./.ῥ.1.co.97./.Veri.q.4.8.c./.Potentia.q.10.1.c./.Io.14.lec.2.co.1./.co.17.co.2./.Anima.1.fi./.Lio.2.co.3.4. Animal.38. Aqua.2. Calcaneus. Character.45. Causa.17. Cœlum.8.99.100. Cibus.2.3. Circuncisio.35.č. Cor.2.č. Corpus.26. Embryo.4. Enoch. Aeternitas.1. Falsitas.21. Innocentia.11. Insensibilitas.

6 Vita manifestatur duplici opere. s. cognitione & motu. 1a.q.75.1.c./.Anima.lec.3.co.1.

7 Vita non se habet ad viuere, sicut essentia ad esse: sed sicut cursus ad currere, quorum vnum significat actum in abstracto, & aliud in concreto: vnde non sequitur, si viuere sit esse, ꝙ vita sit essentia: licet quandoq; vita pro essentia ponatur, fm ꝙ Augustinus dicit, ꝙ memoria & intelligentia & voluntas sunt vna vita: & sic non accipitur a philosopho cum dicit, ꝙ actio intellectus est vita. 1a.q.18.2.c./.q.54.1.2m./.22e.q.179.1.1m./.ῥ.1.co.98.1m./.Opus.42.principio. Intellectus.63. Leo.2. Solidum. Veritas.33.56. Vitale. Viuens. Viuere.o. Viuificare.o. Viuum.

8 Causa longitudinis vitę animalium, est humidum nō facile desiccabile vel congelabile, & calidum non facile extinguibile: quia vita in calido, & humido consistit. Anima.8.11m.

AETERNA.12.13.19.21.24.65.74.

9 Vita. Quilibet intellectus creatus, videns essentiam dei ex hoc fit particeps vitę æternę. ῥ.3.co.61. Amor.27.28. Angelus.24. Beatitudo.3. Bonitas.119. Consilium.24. Fides.91.155. Gloria.19.20.23. Gratia.36.38.140.142.144. Hymnus. Lex.106.128. Liber.15.č. Meritum.45.61.62. Odium.10.22. Operatio.55. Oratio.49.51.53.55.57.60. Paradisus.1.8. Passio.101.130. Pax.7. Peccatum.1.9.11.13.169.405. Pœna.78.č. Prędestinatio.2.22.49. Princeps.1.2. Psalterium.1. Quies.5.6.7. Sacramentum.141. Saluatio. Sanctus.4. Scientia.132. Spes.10.21.č.54. Suffragia.5.8.11. Temporale.4. Theologia.24. Veritas.34. Vocatio.1. Vsura.10.

10 DIVISIO./.Vita duplex. s. in actu, & in potentia. Ephe.3.lec.4.co.2.

11 Vita siue viuere, potest accipi tripliciter. s. pro esse viuentis, p operatione vitali, & p principio directiuo actiuum seu operationum vitalium. 1a.q.18.2.c.1m./.4.4m./.q.54.1.2m./.12e.q.3.2.1m./.q.56.1.1m./.22e.q.19.7.c./.Met.co.5.fuo./.Anima.1.fi./.Lio.2.

12 Vita cuius actor est Deus, est triplex. s. naturę, gratię, & glorię. Psal.41.co.7./.3.d.28.L.

13 Vita tertia permanentior est, ꝗ prima: sed per accidens est econuerso. Veri.q.7.6.7m.

14 Gradus vitę quincuplex. s. plantarum, animalium, hominum, angelorum, & Dei. ῥ.4.co.11.co.1.2.

15 In angelis est perfectior intellectualis vita, ꝗ in hominibus. ῥ.4.co.11.co.1.fi.

16 Vita attribuitur nutritiuę, quia prior est inter principia vitæ, in corruptibilibus. 4.d.17.q.1.ar.3.q.3.c./.Veri.q.14.5.12m.

17 IN DEO./.In Deo est perfectissime & maxime vita. 1a.q.18.3.o./.ῥ.1.co.97./.Lio.4.co.11.co.2./.Io.14.lec.2.co.2. Met.12.lec.6.co.5.fi. Aeternitas.1. Fons.1. Heresis.84. In.25.27. Liber.16.č. Lignum.o. Malum.66.

18 Vita Dei, est essentia eius. 1a.q.18.4.1m./.ῥ.1.co.98.Lio.4.co.13.fi.

19 Deus est suum viuere, ideo non habet principium viuendi. 1a.q.18.3.2m./.ῥ.1.co.98.99.2m./.Io.14.lec.2.co.2./.Met.12.lec.6.co.5.fi.

20 Viuere Dei, est suum intelligere. 1a.q.18.3.c.2m./.4.c./.ῥ.1.co.98.99.2m.

21 Vita Dei est sempiterna, & sine successiōe. ῥ.1.co.99.

22 Omnia creata, sunt vita in Deo: quia quicquid est in Deo vt intellectum, est ipsum viuere Dei, & vita eius. 1a.q.18.4.o./.ῥ.4.co.13.fi./.Veri.q.4.8.o.

23 Deus est vita animę effectiuę, & mediante gratia, sed anima est vita corporis formaliter & immediate. 12e.q.110.1.2m./.22e.q.23.2.2m./.3.d.6.q.3.1.4m.

24 Quę fm nullum tempus sunt, possunt dici esse vita in Deo, fm ꝙ viuere nominat intelligere tm, non autem vt nominat principium operationis. 1a.q.18.4.4m.

25 Mala non sunt vita in Deo, quia nō sunt ab eo creata, nec conseruata, nec habent rationem propriam in

Deo: cognoscuntur enim a Deo per rationem bonorum.1a.q.18.4.4m. Peccatum.169.

26 Vita rerum attribuitur spiritui sancto, inquantum res mouentur a Deo: sed vita rerum appropriatur verbo, inquantum sunt in Deo, vt cognitę ab eo.1a.q.18.4. b/.3.d.31.q.1.ar.2.q.1.5m/.Veri.q.4.8.3m/.Io.14.lec.2.co.2.

27 CHRISTI/.In Christo fuit duplex vita.s.vita diuina, & vita humana.quol.9.3.1m. Agnus.4.

28 Christus non uixit conuersando cum hominibus vsque ad finem mundi, quia derogaret reuerentię eius, & spiritualitati nostrę.3.4.c°.55.10m.

29 Christus non debuit eligere vitam solitariam, sed conuersari familiariter cum hominibus, vt doceret publice, liberaret, & attraheret eos.22e.q.25.6.5m/.3a.q.40.1.0/.2.c.3m Lex.118.119.Paupertas.7.

30 Christus non vixit semper in publico, sed quandoque solitarius, propter exemplum, quietem, orationem, & vt vitaret fauorem & ostentationem.3a.q.40.1.3m. Prędicare.21.Christus.90.

31 Christus eligit vitam actiuam, non quidem corporalem, sed spiritualem.s.doctrinę, & prędicationis, quia est optima.3a.q.40.1.2m/.1.3m.

32 Christus non debuit ducere vitam austeram, sed conformem alijs in cibo & potu.3a.q.40.2.0/.q.41.3.1m.

33 HOMINIS.43/. Vita naturalis, pertinet ad substantiam hominis: ideo non suscipit magis & minus.12e.q.112.4.3m.

34 Vita vniuscuiusque hominis, est id in quo maxime homo delectatur, & cui maxime intendit.1a.q.18.2.2m/.22e.q.81.1.5m/.q.179.1.c/.3.d.35.q.1.1.c/.ar.2.q.1.2.c/.4.d.49.q.1.ar.2.q.3.c/.Opus.3.c°.166. Abstinentia.7. Abstractio.18.c. Academici. Adam.70. Agnus.4. Amicitia.42. Amictus. Amor.35.45.47.49. Apertio.2. Apostasia.0. Apparere.9. Artificiale.5.Beatitudo.3.Beatus.15.c.Bellum.2.Beneuiuere.Bonitas.179.208.Calcaneus.Charitas.128.Cœlum.E.99.100.Cibus.2.3. Cithara.Cognatio.5.Contemplatio.1.25.c.

35 Vita hominis duplex.s.corporalis, & mentalis: secundum vitam secundam, est nobis cōmunicatio cum Deo & angelis, hic quidem imperfecte, sed in patria perfecte, non autem secundum primam.1a.q.95.1.1m/.22e.q.23.1.1m. Debitum.21.Diuitię.5. Diuortium.3. Dos.1.Eleemosyna.31. Embryo.3.4. Euangelium.6.Eucharistia.212.245.251.

36 Vita hominis triplex.s.practica, speculatiua, & voluptuosa: prima proprie est humana, secunda angelica, sed tertia bestialis.12e.q.3.2.1m/.22e.q.179.2.1m/.3m/.3.d.35.q.1.1.c/.Virt.q.5.1.c/.Ethi.lec.15.co.2. Experientia.11.Falsitas.21. Felicitas.6. Fides.91.c. Finis.35.Fons.1.Fortitudo.44.Gloria.2.23. Gratia.86.Honor.11.Humilitas.4. Ieiunium.3. Infidelis.1. Insensibilitas.1. Intellectus.23.Ioānes.5. Iuuentus.2.Lex.106.Liber.14.16.c.

37 Recte viuere, contingit dupliciter.s.virtute, & libero arbitrio.2.d.27.2.6m. Lignum.0.Mane.Matrimonium.3.Membrum.12.Meritum.61.Miraculum.42. Modestia.4.Mors.5.7.15.22.c.29.Mutuum.5.Obedientia.37. Obstinatio.1.2. Operatio. 53. Ordo.94. Peccatum.169.c.Pœna.66.69.Pœnitentia.46.Perfectio.10. Perseuerantia.1.4.5. Pradicare.16.17. Princeps.3.6.7.Prophetia.11.16. Prudentia.10.39. Psalmus.10.11.Radix.3. Rectitudo.0. Religio.28.41.44.73.74.93.b.Respiratio.0.Resurrectio.55.

38 Deus reddit vitam sanctorum conspicuam, ad exemplum bonorum, & ad damnationem malorum. Iob.co.6. Reuelatio.11.Rex.9. Sapientia.21. Sensualitas.16.Septimus.Spectacula.1.Status.9.12.Tabernaculum.3.Talis.

39 Vita abstinentium in solitudine, & vita communis in cōmuni conuersatione, approbantur exemplo Christi, & Ioannis baptistę.3a.q.40.1.1m. Temperantia.7.Theologia.22.Tyrannus.8.Tribulatio.4.8.Turbatio.3.Veritas.33.56.Via.8.

40 Vtiles doctores, & rectores ecclesię, raro parum viuunt, quia conseruantur a Deo, propter caritatem. Matth.25.co.11/.Io.21.lec.4/.He.lec.1.fi. Virtus.144.233.235.260.266.Vsura.31.32.38.48.49.50.53.76.80.94.127.156.154.173.176.177.181.183.184.185.195.260.303.Christus.214.

41 Homines diutius viuebant, ante diluuium quam post, virtute diuina tantum, ad multiplicandum genus humanum.2.d.32.q.1.3.4m/.Ma.q.4.8.11m.

42 ACTIVA.31/. Vita in vniuersali, non diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam, sed tantum vita hominis.22e.q.179.1.2m/.1.c/.3.d.35.q.1.1.4m.

43 Vita igitur hominis, sufficienter diuiditur per vitam actiuam & contemplatiuam.22e.179.0/.3.d.35.q.1.1.0/.3.1.c°.92.4m.

44 Vita actiua, est tantum in hac vita.1a.q.10.4.3m/.12e.q.67.1.2m/.q.68.6.3m/.22e.q.81.4.0/.3.d.34.q.1.4.c/.q.3.ar.1.q.3.2m/.d.35.q.1.ā.4.q.3.0/.3.3.c°.63.fi/.Veri.q.11.4.1m. Baptismus.174.175.203.

45 Vita actiua consistit in omnibus agibilibus, sed principaliter in iis quę ad alterum sunt, sicut in optimo agibili.s.in actibus iustitię.22e.q.181.1.1m/.3.d.35.q.1.ar.3.q.1.0. Beatitudo.3.18.19.20.28.34.68.76.117.129.130.135.136.Beatus.2.

64 Omnes actus virtutum moralium, pertinent essentialiter ad vitam actiuam, etiam actus prudentię.22e.q.180.2.c/.q.181.1.2.0/.Opus.17.c°.7.7m. Bonitas.170. Circuncisio.35.36. Delectatio.91.101. Deus.170.c.Docere.1.

47 Cognitio practica agibilium, pertinet essentialiter ad vitam practicam, non autem cognitio factibilium: sed cognitio speculatiua ęternorum, pręexigitur ad vitam practicam, tantum vt causa, non autem essentialiter.22e.q.181.2.0/.3.d.35.q.1.ar.3.q.2.0. Lia.Maria.24.Obedientia.11.37.Turtur.4.5.Virtus.76.

48 RESPECTV CONTEMPLATIVAE/.Vita actiua duplex.s.interior, & exterior: prima adiuuat vitam contemplatiuam, non autem secunda, sed impedit eam.22e.q.182.3.0. Angelus.14.625. Artificiale.5.Beatitudo.53.c.68.117.135.

49 Vita actiua disponit ad vitam contemplatiuam, quam nullus potest assequi perfecte, nisi prius sit perfectus in vita actiua.22e.q.181.1.3m/.q.182.1.2m/.4.c/.3.d.35.q.1.ar.3.q.3 c.3m.

50 Virtutes perficientes in vita actiua, etiam virtutes acquisitę, non oportet quod tollantur, quando transitur ad vitam contemplatiuam.3.d.33.q.1.4.2m.

51 Sicut intellectus est rationis causa & principium, ita & vita contemplatiua respectu vitę actiuę.3.d.35.q.1.ar.3.q.2.c.

52 Vita contemplatiua, est finis vitę actiuę.3.d.35.q.1.ar.4.q.4.1.c/.Opus.17.c°.7.7m. Bonitas.170.179.

53 Immo vita actiua & contemplatiua, fine, & materia distinguuntur, quia materia primę sunt bona temporalia, materia vero secundę, sunt bona æterna. Veri.q.11.4.c. R fio.Dubio.1184°. Differentia.25.

54 Dilectio Dei, est principium eorum quę ad vtranque vitam pertinent.3.d.30.4.1m. Donum.18.22.33.35.

55 Dilectio Dei & dilectio proximi, quo ad actum interiorem, ptinent ad vitam contemplatiuam, quo autem ad

actus exteriores, pertinent ad vitam actiuam. 3.d.30. 4.2m.4.Virt.q.2.4.8m.

56 Precepta Dei pertinent ad vitam actiuam & cōtemplatiuam, sed consilia sunt instrumenta vitę contemplatiuę.quol.4.24.5m. Fides.93.Gratia.144.

57 Vita contemplatiua directius & immediatius est ad dilectionem Dei, q̄ proximi, sed vita actiua est econuerso.22e.q.182.c./.q.188.2.c.

58 In vita contemplatiua, homo conuenit cum Deo & angelis, sed in vita actiua cum animalibus, licet imperfecte.12e.q.3.5.c. Intellectus. Prę.Lia.Obedientia. 11.Prędicare.16.Professio.2.Pulchritudo.10.

59 Vita contemplatiua habet Deum familiariorē, sed vita actiua est fructuosior: ideo prima significatur per Ioannem, propter hoc predilectum a Christo: secunda vero per Petrum.1a.q.20.4.3m./.3.d.31.q.2.ar.3.q.3.c.

60 Vita cōtemplatiua ſm suum genus, est simpliciter nobilior, & maioris meriti, & prior, q̄ vita actiua. 12e.q. 57.1.c./.22e.q.152.2.4.c./.q.153.2.1m./.q.182.2.0./. q.188.5.0./.3a.q.40.1.2m./.3.d.30./.2m./.d.33.q.1.4. 2m./.d.35.q.1.4.0./.ꝑ.3.c°.63.ſi./.133.co.1./.Veri.q. 11.4.0./.Virt.q.1.12.24m./.quol.3.q.6.3.6m./.Opus. 17.7.7m.

61 Immo est econuerso.3.d.35.q.1.4.0. ☞R ſi°.Dubio.1185°. Quaternarius.

62 Vita actiua ordinata ad salutem proximorum, est vtilior vita contemplatiua: non autem est ad se tantum: sed cōtemplatiua est dignior vtraq;.3.d.35.q.1.ar.4. q.1.0. Religio.21.&.28.41.92.93.Resurrectio.38. Satisfactio.29.

63 Vita actiua quę profectui aliorum inuigilat, est intensioris meriti, & fortioris charitatis ſm genus suum q̄ vita contemplatiua: sed est econuerso, respectu sui tantum.3.d.35.q.1.ar.4.q.2.0. Summum.0.

64 Oppositum videtur dicere.22e.q.182.2.0. ☞Dubio.1186°. R ſi° sicut Du°.1185°.

65 Vita actiua est maioris meriti q̄ vita contemplatiua; quo ad dimissionem culpę, & quo ad satisfactionem, quia est laboriosior: sed est econuerso, quo ad consecutionem gloriæ, quia contemplatiua est purior. 3.d.35. q.1.ar.4.q.2.0. Virtus.170.Voluntas.10.82.

66 Oppositum videtur dicere.22e.q.182.2.0. ☞Du°.1187°. R ſi°.sicut Du°.1185°.

67 Opus actiuę vitę duplex.s.spirituale, vt prędicare & docere: & opus corporale, vt recipere hospites, & seruire infirmis: primum est melius q̄ sint opera vitæ contemplatiuæ, non autem secundu;.22e.q.188.6.c./.3a. q.40.1.2m./.Veri.q.11.4.2m.

68 Oppositum videtur dicere.22e.q.182.2.0. ☞Du°.1188°. R ſi°.sicut Du°.1185°.

69 Vita actiua in præsenti, durabilior est, q̄ vita contemplatiua; ex defectu nostro, non autem ſm se. 22e.q. 181.4.3m.

70 Amb; possunt esse simul in eode;.22e.q.182.1.1m./. 3m./.3.d.35.q.1.ar.3.q.3.0.

71 Quędam sunt aptiores ad vitam actiuam, q̄ ad vitam contemplatiua;, quidam aute; econuerso. 22e.q.182. 4.3m./.ꝑ.3.c°.133.ſi.

72 Prędicatores & pręlati, debent esse perfecti in vita actiua & contemplatiua.22e.q.182.1.1m./.3.d.35.q.1. ar.3.q.3.0./.Virt.q.2.11.6m.

73 CONTEMPLATIVA./.Vita speculatiua est supra hominem.22e.q.51.1.c./.q.188.8.5m. Angelus.625.Baptismus.174.175.203.244.

74 Nihil est ita simile, perfectę & vltimę fœlicitati, sicut vita contemplatiua.ꝑ.3.c°.63.ſi.

75 Vita contemplatiua est tantum in intellectu. 22e.q. 180.1.0./.2.1m./.7.1m./.3.d.35.q.1.ar.3.q.1.c./.Veri.q.22.11.11m.

76 Immo est etiam in inquisitione rationis, & in affectu. 22e.q.180.1.0./.2.1m./.7.1m./.3.d.35.q.1.ar.2.q.2. 0. ☞R ſi°.Dubio.1189°. Bonitas.119. Character.6.45. Circuncisio.35.36. Confessio.18. Contemplatio.0. Delectatio.91.101.

77 Vita contemplatiua, est tantum in intellectu essentialiter, & principaliter in actu eius: sed vtitur inquisitione rationis vt medio, & est causaliter, antecedenter, & concomitanter in affectu.22e.q.180.1.0./.2.1m./.7. 1m./.3.d.35.q.1.ar.2.q.1.2.0./.ar.3.q.1.c./.Veri.q. 22.11.11m. Docere.1.Eucharistia.250.Felicitas. 1.Finis.81.

78 Vita contemplatiua principaliter consistit, in contemplatione diuinę veritatis, sed dispositiue consistit in contemplatione cuiuslibet veritatis.22e.q.180.4.0./.7.c./. q.181.4.2m./.q.182.2.c./.3.d.35.q.1.ar.2.q.3.0.

79 Vita contemplatiua habet vnum actum principale;.s. contemplationem veritatis, in quo maxime perficitur veritatis contemplatio, & habet multos actus secundarios. 22e.q.180.3.4.0./.3.d.35.q.1.2.0. Gloria.6.

80 Ad eam quatuor pertinent, scilicet virtutes morales; aliqui actus, contemplatio effectuum Dei, & Dei contemplatio.22e.q.180.4.c. Gratia.40.42.49. Intellectus.300. Maria.24. Obedientia.11.37. Fradestinatio.2.

81 Actus immediate directi ad Deum, etiam exteriores, pertinent ad vitam contemplatiuam. 4.d.15.q.4.ar. 2.q.1.2m.

82 Et est diuturna dupliciter.s.secundum se, idest ratione obiecti.s.Dei, & quia caret cōtrario, & quo ad nos qa est in intellectu, & sine labore.1a.q.20.4.3m./.22e.q. 180.8.0./.3.d.35.q.1.ar.4.q.3.0.

83 Vita contemplatiua hic incipit, sed consumatur in patria.ꝑ.3.c°.63.ſi. Religio.93.Sacramentum.141. Scriptura.20. Spes.21.23. Status.9. Suffragia.5. 11. Tabernaculum.3. Tributum.6. Tuba.2. Turtur.4.

84 Quilibet tenetur participare de vita contemplatiua.3. d.36.3.5m.

85 Vita contemplatiua non ordinatur ad aliud, in eo in quo est: quia uita æterna, non est nisi quędam consumatio contemplatiuę uitę, quę per uitam actiuam, in pręsenti prælibatur: unde non restat quod ordinetur ad aliud, nisi ſm quod bonum unius hominis, ordinatur ad bonum multorum, ad quod propinquius se habet uita actiua, q̄ contemplatiua.3.d.35.q.1.ar.4. q.1.c.

Vitale. Anima.128.Cor.2.5.8.&.Semen.6.Vita.11. Viuum.0.

Vitare. Aaron.3. Abominatio. Aborrere. Accidens. 69. Adam.60.61. Adoratio.7.8. Alienum.8. Amicitia.33.41. Baptismus.37. Bonitas.228. Campsoria. 8. Cauere. Caute. Cautela. Cognitio.78. Contumelia.6. Correctio.17. Culpa.5.7. Dęmon.52.60.&. Derelinquere. Deserere. Desponsatio. Difficile.21. Dimittere. Diuitię.4. Dubitatio.4. Eucharistia.131. Euitare. Excōmunicatio.24.&. Familiaritas.1. Fornicatio.13. Gratia.166.167.168.178.179.180.181.182.183. 185.186. Hæresis.60. Incarcerare. Infidelis.1. Innocentia.21. Insipientia.2. Iustus.11. Labor.2. Lex.38. Ludus.3.6. Luxuria.25. Malum.22.63 Maria.57. Matrimonium.48.55. Medicus.5. Mendacium.14. Meretrix.5. Metaphora.7. Mors.20. Nicolaus.2. Omissio.15. Peccatum.155.156.276.385.396. Pere

ſtatio.66.Preceptum.60.80.Princeps.11. Refugere. Reſiſtere.1. Ritus.Scriptura.11.Spectacula.2.3. Timor.39.Triſtitia.9.Verecundia.14.15.Vita.30.Vſura.71.73.74.76.87.217.Vxor.19.20.Chriſtus.29.

Vitiari. Deprauari. Vitium.o.Vſura.73.

VITIOSITAS. Regula eſt generalis apud omnes doctores, & firma eſſe debet, ꝙ nulla conditio ſiue circunſtantia poteſt excuſare aliquem actum vitioſum ſiue habitum: niſi ſm ꝙ poteſt tollere rationem vitioſitatis ab eo.Opuſ.73.c°.6. Amicitia.23.Cultus.6. Delectatio.84. Epyichia.8. Innocentia.14. Inquirere. 2.Negociatio.1.Neſcire.4.Peccatum.143.148. Periculum.1.Scientia.91.Sodomia.2.Suſpicio.1. Turpitudo.1.Veſtis.7.Virginitas.37.Vitiari.Vitium.o.Vſura.91.92.136.209.

Vitis. Euchariſtia.71.Ventus.3.Vinum.o.

1 VITIVM vniuſcuiuſq; rei videtur eſſe, ꝙ non ſit diſpoſita, ſm ꝙ conuenit ſuę naturę.12ᵉ.q.71.1.2.c.

2 Vitium eſt habitus aut affectio animi, in tota vita inconſtans, & a ſeipſa diſſentiens, ſm Tullium. 12ᵉ.q. 71.1.3ᵐ. Accidia.5.7. Accuſatio. Actus.12.174. Adulterium.8. Amor.192.194.217. Angelus.487. Appetitus.14.73.

3 Vitium in tantum eſt contra naturam hominis, inquantum eſt contra ordinem rationis.12ᵉ.q.71.2.c.ſi.

4 In plus ſe habet vitium, q̃ ęgrotatio vel morbus, tam in anima q̃ in corpore: ſicut etiam virtus, in plus ſe habet q̃ ſanitas: & ideo virtuti conuenientius opponitur vitium, q̃ ęgrotatio vel morbus: & vitium poteſt eſſe ſine eis & non econuerſo.12ᵉ.q.71.1.3.ſi./.c. principio. Aſtutia.1. Auaritia.15.16.26. Banauſia. Beneficium.9.

5 A vitio nomen vituperationis detractum creditur, ſm Auguſtinum.12ᵉ.q. 71.2.c. Capitale.o. Caro.11. Cognitio.23.Contritio.31.Crudelitas.Curioſitas.1. Datio.13.17. Ebrietas.2.13. Aeſtimatiua.2. Fornicatio.19.Fortitudo.36.Galilea.3.Generatio.50. Gloria.10.Gratitudo.4.Gula.2.3.5.10.Habitus.67.

6 Vitia ſumunt ſpeciem a fine proximo, genus autem & cauſam, a fine remoto.22ᵉ.q.11.1.2ᵐ./.q.111.3.3ᵐ. Hereſis.2. Imprudentia.4. Inſenſibilitas.1.3. Inuidia.5.Hypocriſis.1.Ira.1.2.16.18.80.84.

7 Aliquis actus pertinet ad aliquod vitium tripliciter.ſ. directe ſeu eſſentialiter, antecedenter, & conſequenter.Ma.q.8.3.7ᵐ. Iracundia.1.Ironia.1.Iuſtitia. 45.Lepra.4. Lex.171.

8 Non eſt ꝯ rõnem vitij capitalis, ꝙ vnum capitale oriatur ex altero, qa inuidia manifeſte orit̃ ex vanagloria. 22ᵉ.q.36.4.1ᵐ./.q.118.7.3ᵐ./.q.132.4. 1ᵐ./.q. 153. q.2ᵐ./.Ma.q.8.5ᵐ./.21ᵐ./.q.13.3.3ᵐ./.q.15.4.2ᵐ.

9 Non oportet filias alicuius vitij capitalis, eſſe eiuſdem generis cum eo.22ᵉ.q.118.8.1ᵐ./.q.153.5.2ᵐ. Luxuria.6. 7.9. 13. 15.19. 26. Maceratio.1. Malitia.2. Malum.64. Medium.26. Mollicies.3. Negociatio.1.2.

10 Vitia oppoſita virtutibus theologicis, non reducuntur ad vitia capitalia, ſicut nec virtutes theologicę ad virtutes cardinales. 22ᵉ.q. 10.1.3ᵐ. Obedientia.2. Odium. 2. Paruiſicentia. Paſſio. 59. 60. Pax. 15. Peccatum. 36. 143.148. 155.166. 306. Phaſe.Preceptum. 108. 113. Proceſſio.7. Prudentia. 35. Rationale. 7.

11 Vitia carnalia in tantum magis extinguunt iudicium, quantum longius abducunt a ratione.22ᵉ.q.53.6.3ᵐ. Remiſſio. Scholaris. Syllogiſmus.7.Studium.7. Superbia.2.20.Superſtitio.2.Suſpicio.1.Timor.13.Vendere.8.11.13.Vindicatio.2.Vitiari.Vitioſitas.Virtus. v.Vituperatio.1. Vſura.12.29. 30.38.39. 40.43.51. 88.91.ẽ.97.ẽ.107.146.209.ẽ.Vter.Vulpis.

12 Gloria virtutum, ſeptupliciter amittitur, per ſeptem vitia.ſ.quia per gulam, euacuatur gloria ſobrietatis: per luxuriam, maculatur gloria caſtitatis: per ſuperbiam, captiuatur gloria humilitatis: per iracundiam interimitur gloria manſuetudinis: per inuidiam, excluditur gloria charitatis: per auaritiam, annihilatur gloria liberalitatis: & per accidiam, culpatur gloria ſtrenuitatis. 1ᵉ. Cor.9.lec.2.co.1.ſi.

Vitulus. Aaron.3. Animal. 81.83. Feſtum.6. Vſura. 299.

VITVPERABILE eſt, omne peccatum mortale, & veniale.3.d.36.2.6ᵐ. Vitioſitas.Vitium.o.Vituperatio.o.Vſura.111.

1 VITVPERATIO creditur trahere nomen a vitio ſecundum Auguſtinum, quia de hoc, quęlibet res vituperatur.12ᵉ.q. 71.2.c. Actus.176. Amor. 148. Confeſſio. 4. Dehonoratio. Exprobratio. Gloria. 8. Honor.11.17.21.

2 Vituperium debetur ſoli culpę, ſed reſpicit quemcunque defectum, ſm opinionem humanam. 22ᵉ.q.44. 2.o./. 3.c./.2.d.35.3.c. Ingratitudo.10.Inhonorare.Intemperantia.1.Iudicium.49.Laus.6.Opprobrium.2. Paſſio.70. Publicatio.1. Tyrannus.1. Turpitudo.1. Verecundia.3.12.Vilificatio.Vituperabile.Vxor.2.

3 Virtuoſi contemnunt vituperium, ſed imperfecti verecundantur.22ᵉ.q.144.2.1ᵐ./.4.3ᵐ.

Viuens. Accidens.84. Actio.31. Anima.159.ẽ.251. 335.357.Animal.27. Apparere.11. Aqua.7. Augmentum.12.14.Baptiſmus.140.ẽ. Barbarus.1. Cœlum.100.125. Diabolus. Diſpenſatio.19.Embryo.3. Filiatio.2. Generatio.3. Intellectus.63. Natiuitas.5. Natura.21.Neceſſitas.4. Pater.2. Petrus.6.7. Potentia.4. Semen.15.Sepultura.1.ẽ.Suffragia.2.5. Vita. o.Vitale.Viuere.o.Viuum.o.Votum.61.

1 VIVERE, ſumitur dupliciter.ſ.pro eſſe viuentis, & pro operatione eius.1ᵃ.q. 18.2.c. 1ᵐ./.q. 54.1. 2ᵐ./. 12ᵉ.q.3.2.1ᵐ./.q.56.1. 1ᵐ./.22ᵉ.q. 19.7.c./.1. d.8.q. 5.3.3ᵐ./.2.d.27.2.8ᵐ./.d.38.2.3ᵐ./.3.d.33.q.2.ar.4. q.1.2ᵐ./.d.35.q.1.1.1ᵐ./.4.d.49.q.1.ã.2.q.3.c.1ᵐ./. Veri.q.4.8.c./.q.13.4.2ᵐ./.Met.co.5.principio./.Anima.1.ſi./.Li°.2.lec.4.ſi. Abſtinentia. 3.8. Accidens.84. Amicitia.32. Amor.61. Anima. 64.335. 349.353. Animal.27.38.67.

2 Anima, immediate facit viuere primo modo quamlibet partem corporis, inquantum eſt forma corporis, non autem ſecundo modo, ſed mediante corde.1.d. 8.q.5.3. 3ᵐ.

3 Viuere, dicitur eſſe viuentis, quia per hoc ꝙ habet eſſe per ſuam formam, tali modo operatur.22ᵉ.q. 179.1. 1ᵐ. Aqua.2.Beneficium.10.21.Bonitas.208.Deſcendere.8.Diuitię.5.Diuortiũ.4.Embryo.3. Enoch. Eſſe.36.37.61.Fœmina.4.Fides.107. Finis.63.117. Innocentia.11. Leo.2.Lex.87. Malum.66. Martinus.Matrimonium.139.Mors.7. Occidere.1. Petrus. 6.7.Preceptum.66.Predicare.7.21.Princeps.3.Profeſſio.2.Prudentia.65.Purgatorium.2. Ratio.60. Regula.6.Religio.31.52.53.54.73.74.88.Rex.6. Virtus.27.Vſio.15. Vita.o. Vitale. Viuens. Vſura.179. 181.186.188.Chriſtus.90.

1 VIVIFICARE effectiue, eſt perfectionis ſimpliciter: ideo conuenit Deo: non autem viuificare formaliter.1ᵃ.q.51.1.3ᵐ./.3ᵃ.q.2.5.2ᵐ./.q.5.3.2ᵐ./.q.50.2. 2ᵐ./.2.d.8.1.4ᵐ./.d.26.1.5ᵐ./.Veri.q.27.1. 1ᵐ./.Potentia.q.6.6.8ᵐ./.Spiritu.5.6ᵐ. Appropriatio.29. Ignis.17.Operatio.57.60.Scriptura.2. Chriſtus.51. ẽ.100.218.

2 Viuificare quo anima viuificat corpus, non est in genere actionis, quia anima est actus primus. Potentia. q.2.1.6^{m}.

1 **VIVVM** siue animatum, est superius ad hominem & & ad animal.3^{a}.q.50.4.b. Anima.136. Aqua.2. Baptismus.141. Beatus.47. Cœlum.130.149. Corpus.16.č.66. Eleemosyna.31. Missa.23.26. Operatio.48.č. Passio.121. Praeceptum.122. Processio.32. Rationale.7. Suffragia.2.

2 Viuum non est prędicatum accidentale, sed essentiale. 1^{a}.q.18.2.c./.3^{a}.q.50.5.c./.3.d.22.q.1.1.b.3./.ğ.2.c^{o}.57. Vix. Luxuria.25. Pliades. Vindicatio.3.

Vlcisci. Nocere.8. Vindicatio.0. Vltio.

Vlterior. Limbus.7. Missio.34. Scientia.131. Similitudo.25. Vltra. Vsura.199.242.

1 **VLTIMVM** rei duplex.s.in re, & extra rem. 12^{e}.q.2.7.3^{m}./.2.d.27.1.1^{m}./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1^{m}.

Actio.78. Actus.148. Agens.69.97. Agere.10.11.24.č. Alteratio.6. Ambrosius.2. Amor.188. Angelus.245.575.576.610. Anima.3.44.45.322.326. Apostoli.19. Ars.6. Baptismus.22. Beatitudo.10.34.98. Bonitas.66.85. Charitas.87. Causa.21. Cœlum.47.53. Circunstantia.6. Concupiscentia.22. Defectus.1.5. Dispositio.34.35. Embryo.4. Esse.33. Eucharistia.126.253. Extremum. Felicitas.2.4.5.6. Fimbria. Finis.v. Forma.35.38. Fructus.2.6.7. Generatio.18. Gradus.2.4. Gratia.146. Gutta. Homo.19.24. Idea.41. Illuminatio.3. Indiuiduum.34. Infidelitas.6. Instans.13.30. Intellectus.162. Irascibilis.3. Marcus.2. Maturatio. Medium.4.7.č. Menstruus.4. Nomen.30. Odium.2.3. Officium.2. Offuscatio. Operatio.6. Pœna.5. Pœnitentia.30.88.

2 Vltimum, dicitur tripliciter.s.simpliciter, in genere, & in specie.12^{e}.q.1.1.2^{m}.fi./.q.2.7.3^{m}./.q.3.5.3^{m}./.q.5.8.c./.Virt.q.1.11.15^{m}. Potentia.49.56.58.60. Quies.8. Quiescere.1. Raphael. Raritas.1. Sacramentum.81.83. Senectus.1. Sensus.30. Significatio.11. Solertia.6. Subalternum. Theologia.39. Virtus.27.32.č.37.261. Vniuersum.5. Vsura.104.275.276. Christus.87.

Vltio. Vindicatio.0. Vlcisci.

Vltra. Actio.78.79. Agere.30.č. Beatus.13.14. Bonitas.109. Crucesignatus.2. Aeternitas.42. Gratia.80. Imaginatio.6.7. Limbus.7. Misericordia.25. Natura.15. Pax.9. Pręceptum.143. Praesumptio.2.13. Votum.44. Vsura.99.100.104.č.

VLVLARE est luporum. Isa.13.co.3.

VLVLAE, sunt aues quantitatis coruinę, maculis cōsperse, ex hoc dictę vlulę, quod vocem habeant, ad modum vlulantium luporum. Isa.13.co.3.

1 **VMBRA**, repręsentat in cōmuni, sed imago in particulari, & quo ad naturam indiuidui. He.10.pn^{o}.

Elephas.4. Lex.133. Luna.8. Obumbratio. Offuscatio. Ratio.3. Vmbrositas. Christus.75.

2 Vmbrę, & picturę, & somnia, dicuntur esse falsę, inquantum non subsunt res, quarum habent similitudinem.1^{a}.q.17.2.2^{m}.fi.

3 Vmbra mortis dicitur tribulatio, vita pręsens: doctrina mala, vel opera mala. Psal.22.co.2./.Psal.43.co.7. Vmbrositas. Damnatio.9. Vmbra.0.

1 **VNCTIO** olei in exorcismo, significat expeditiones hominis, in pugna quas suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est. 4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.fi. Baptismus.244. Chrisma.3.

2 **EXTREMA**./.Vnctio extrema est sacramentum ordine vnum, institutus immediate a Christo, sed promulgatus ab apostolis.4.d.2.q.1.ar.4.q.4.1^{m}./.d.23.q.1.1.0./.ğ.4.c^{o}.72.

3 Res & sacramentum extremę vnctionis, est interior deuotio, quę est spiritualis vnctio.4.d.23.q.1.ar.2.q.3.3^{m}.

4 Oleum tamen oliuę, est materia huius sacramenti, quia oleum oliuę est lenitiuum, penetratiuum, diffusiuum, & nitidum: non autem balsamum, quia balsamū significat famam, quam non indigent morientes propter se: nec etiam vinum, quia vinum mordet.4.d.23.q.1.ar.3.q.1.0./.ğ.4.c^{o}.72.

5 Oportet quod materia huius sacramenti sit consecrata, triplici rōne.s.quia efficacia sacramentorum a Christo descendit, propter plenitudinem gratię quę confertur, & ex hoc quod effectus eius corporalis.s.sanatio corporalis, nō causatur ex materia naturali proprietate: & hęc consecratio fit ab episcopo tm.3^{a}.q.72.3.c./.4.d.2.q.1.ā.1.4.2.2^{m}./.d.23.q.1.ar.3.q.2.3.0./.ar.4.q.1.3^{m}.

6 Si sacerdos deprehenderit se errasse, & ex errore, de alio oleo vnxisse, debet adhuc de alio oleo debito vngere & supplere quod omisit. Opus.65.c^{o}.7.

7 **FORMA**./.Hoc sacramentum habet determinatam formam.s.orationem deprecatiuam.s.per istam sanctam vnctionem, & suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Deus, quicquid deliquisti per visum etc.4.d.23.q.1.4.0./.ar.2.q.1.3^{m}./.q.2.ar.2.q.3.c./.Opus.22.co.1.

8 Verba illa indicatiui modi, quę secundum mores quorundam pręmittuntur orationi.s.vngo hos oculos, oleo sanctificato, in nomine patris, & filij, & spiritussancti, amen: nō sunt forma huius sacramēti, sed sunt quędam dispositio ad formam, inquantum intentio ministri, determinatur ad actum illum per illa verba.4.d.23.q.1.ar.4.q.2.3^{m}.

9 **EFFECTVS**./.In hoc sacramento non imprimitur character, quia datur tantum in remedium: nec per illud homo deputatur ad aliquod sacrum. 4.d.23.q.1.ar.2.q.3.0./.q.2.ar.1.q.3.1^{m}./.ar.4.q.1.1^{m}./.ğ.4.c^{o}.72.

10 Effectus principaliter intentus in hoc sacramēto & in cęteris, est curatio morbi peccati.4.d.23.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.c.2^{m}./.q.2.ar.2.q.1.0.

11 Effectus principalis eius, est remissio peccatorum, quo ad reliquias, sed consequenter quo ad culpam mortalem vel venialem si inueniat, nec recipiens ponat obicem. 3^{a}.q.65.1.c./.4.d.23.q.1.ar.2.q.1.0./.q.2.c./.ar.3.q.2.c./.ar.4.q.3.3^{m}./.q.2.ar.1.q.1.1^{m}./.q.2.2^{m}./.q.3.1^{m}./.d.24.q.2.2.1^{m}./.ğ.4.c^{o}.72./.Ma.q.7.1.14^{m}.

12 Hoc sacramentum datur contra reliquias peccati actualis, non autem peccati originalis. 4.d.2.q.1.ar.1.q.3.4.0./.ar.2.c./.d.7.q.1.ar.1.q.3.c.fi./.d.8.q.1.ar.2.q.1.2^{m}./.d.23.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./.q.4.1^{m}./.2^{m}.

13 In vltima vnctione infunditur gratia, quę effectus sacramēto prębet.3^{a}.q.87.3.c./.4.d.23.q.1.ā.2.q.1.3^{m}.

14 Hoc sacramentum causat gratiam, & remissionem peccatorum: ideo habet vim illuminatiuam & purgatiuam, licet non ita plenam sicut Baptismus.4.d.23.q.1.ar.1.q.1.3^{m}./.q.2.ar.1.q.2.c.1^{m}./.ğ.4.c^{o}.72.

15 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, & quo ad reatum pœnę, fortificando subiectum: & quo ad reliquias.i.quo ad debilitatem mentis, non autem dispositiones & habitus causatos ex actibus peccatorum.3^{a}.q.65.1.c./.4.d.23.q.1.ar.2.q.1.2^{m}./.ğ.4.c^{o}.72.

16 In extrema vnctione confertur perfecta sanitas spiritualis.3^{a}.q.84.1.1^{m}. Character.37. Episcopus.12.

17 Et sanat corporaliter, non quidem principaliter nec semper, sed quando expedit animae.4.d.23.q.1.ar.2.q.2.0./.ar.3.q.2.c./.ar.4.q.3.3^{m}./.ğ.4.c^{o}.72. Eucharistia.47.48. Matrimonium.143. Peccatum.374.

18 Effectus huius sacramenti impeditur per fictionem: sicut etiam effectus aliorum sacramentorum.ğ.4.c^{o}.72.fi.

19 Deuotio suscipientis hoc sacramentum, meritum personale conferentis, & meritum totius ecclesię, plurimum valent ad effectum eius.4.d.23.q.2.ar.3.q.3.c.

Sacramentum.15.41.&.87.100.111.113.

20 Hoc sacramentum immediate disponit hominem ad gloriam: ideo non debuit figurari, per aliquod sacramentum veteris legis: nisi remote, per omnes curationes eius.12^e.q.102.5.3^m.//3^a.q.65.1.4^m.//4.d.2.q.1.a.1^m.//d.8.q.1.ar.2.q.1.c.2^m.//d.23.q.1.ar.1.q.1.2^m.//q.3.c.//q.2.ar.2.q.2.c.2^m.

21 MINISTRI.// Hoc sacramentum potest cõferri per sacerdotem, non autem per laicum: nec per diaconum etiam in necessitate, nec per eũm tantum.4.d.23.q.2.1.o.//d.24.q.2.2.1^m.//ꝑ.4.c^o.72.fi. Sacerdos.21.

22 Et debent interesse multi sacerdotes, propter copiam gratiæ: tamen etiam solus perficit id in persona ecclesiæ, cuius personam gerit.ꝑ.4.c^o.72.fi.

23 Si sacerdos deficiat ante finem vnctionis, alius debet prosequi, non autem debet incipere: sed in eucharistia potest prosequi, & incipere super aliam materiam. 4.d.23.q.1.ar.1.q.2.3^m. Sacramentum.64.111.

24 Christus non accepit, nec dedit per seipsum hoc sacramentum.4.d.23.q.1.ar.1.q.3.3^m.//ar.3.q.2.c.

25 SUBIECTUM.// Hoc sacramentum non debet dari sanis, sed infirmis ad mortem tantum: non autem furiosis, nec amentibus, nec pueris.4.d.23.q.2.2.o.//ar.4.q.1.2^m.//q.2.c.//d.25.q.2.ar.1.q.1.c.//ꝑ.4.c^o.72.

26 Et debet dari tantum in organis quinque sensuum, in quibus est radix spiritualis infirmitatis, & in pedibus, & sm aliquos in renibus: sed prope in mutilatis. 4.d.23.q.2.3.o.//ꝑ.4.c^o.72.fi.//Opus.65.c^o.7.

27 Hoc sacramentum, potest iterari in eadem infirmitate diuturna, iterato periculo mortis, & in diuersis infirmitatibus non diuturnis.4.d.18.q.1.ar.3.q.2.4^m.//d.23.q.2.4.o.//ꝑ.4.c^o.72.

28 Hoc sacramentum requirit deuotionem in suscipiente.4.d.23.q.2.ar.2.q.4.c.

29 CHRISTI.24.// In veteri lege vngebantur quatuor.s.reges, sacerdotes, prophetæ, & vasa templi: quæ omnia sunt in Christo. Matth.co.4.//Ro.co.6.//He.co.19.principio.

30 Dauid ter vnctus fuit in regem, in figuram triplicis vnctionis Christi & christianorum.s.per gratiam, per gloriam animæ, & per gloriam corporis. Psal.26.pn^o.

30 Deus pater quadrupliciter vnxit Christum.s.in sacerdotem, regem, pugilem, & iocũdum liberalem.Isa.61.co.1.fi.

31 Vnctio cõuenit Christo sm humanitatem tm̃, non autem sm diuinitatem. Psal.44.co.9.//He.lec.4.fi.

32 Deuotus vngit Christum quadrupliciter.s.lachrymis, deuotione, pura intentione, & laudis gratiarum actione.Isa.61.co.1.fi.

33 IN COMMVNI.// Vnctio olei cathecuminorum non est sacramentum, sed sacramentale: quia disponit ad baptismum aliquo modo, sed non perducit ad remissionem peccatorum. 4.d.23.q.1.ar.1.q.1.1^m. Baptismus.137.Character.17.

34 Vnctio baptizatorum in vertice, significat eminentiam dignitatis tripliciter.s.regalis, sacerdotalis, & collatæ. 3^a.q.72.11.3^m.//4.d.7.q.3.ar.3.q.2.1^m. Chrisma.3.Cõfirmatio.4.49.Cõsecratio.15.16.Eps.12.Magnes.3.

35 Vnctio olei in exorcismo, significat expeditionem hominis in pugna, quam suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.fi. Matrimonium.143.Rex.10.Samuel.2.

36 Vnctiones patrum in Aegypto, & sanctæ Genouephæ, non erant sacramentales.4.d.23.q.1.ar.1.q.1.2^m.

37 Vnctio regum non est sacramentum: ideo potest fieri diuersimode, sm diuersas consuetudines.s.vt oleo in scapulis, vel chrismate in capite.4.d.23.I.3^m.//d.24.q.1.ar.1.q.3.3^m.

38 Orientales vngebantur, propter celebritatem festi, vel personæ, vel quia erant in regione calida. Psal.44.co.9.//He.co.19.principio.

39 * Vnctio chrismatis, non propter digniorem partem capitis, sed propter potiorem effectum, episcopis reseruatur.3^a.q.72.11.3^m.fi.

40 * Vnctio chrismatis qua signatur baptizatus in summitate capitis per sacerdotem, per eũm autem in fronte, vt in priori vnctione, significetur super ipsum spiritussancti descensio, ad habitationem Deo cõsecrandam: in secunda quoque vt eiusdem spiritussancti, septiformis gratia, cum omni plenitudine sanctitatis, & scientiæ, & virtutis, venire in hominem declaretur.3^a.q.72.11.3^m.

Vnde. Alienum.4. Antichristus.6. Ars.30. Carentia. Dolor.23. Ex.4. Graue.7. Iberum.4. Mulier.6. Professio.3. Religio.73. Ventus.1. Vsura.74.90.195.223.271.276.285.295.309.

Vndecim. Vsura.181.182.

Vndique. Eucharistia.103.

VNGVES & capilli sunt ad conseruationem aliarum partium, & de perfectione hominis: ideo resurgent.4.d.44.q.1.ar.2.q.3.o. Capilli.

VNICORNIS est tantæ superbiæ, quod nõ patitur subiectionem: ideo captus, statim moritur: & significat Iudæos. Iob.39.co.2.fi.//Psal.21.co.10.//Psal.28.co.2.

Vnibile. Angelus.61.65.&.Vnio.o.

Vnicus. Angelus.547. Charitas.86. Deus.110. Fornicatio.18. Hæresis.37. Motus.61. Nomen.70.

Vniformæ. Cœlum.57.59.90. Cõformitas. Deus.135.317.&. Inuariabile. Motus.57. Multiforme.1. Perfectio.42.

VNIGENITVS est Christus, quia solus est naturalis filius: sed dicitur primogenitus, quia sunt alij filij Dei, sed adoptiui.1^a.q.33.3.c.2^m.//q.41.3.c.//3.d.11.L.fi.//ꝑ.4.c^o.8.fi.//36.1^m.//Io.lec.16.co.2.

Vnire. Actio.27.Vnio.o.

1 VNIO triplex.s.vel in aliquo vno sm numerum, speciem, genus, seu analogiam, vel inter se, ex quibus resultat vnum, vel neutraliter.3.d.1.q.1.1.c. Actio.103. Amicitia.19. Amor.111.152.153.173.179.199.&.246.&. Angelus.61.65.&.227.259. Anima.v. Antichristus.1. Assimulatio.12. Assumere.6.&.34.&. Attributa.5.8.

2 Vnio triplex.s.ex integris & perfectis, ex transmutatis, & ex imperfectis.3^a.q.2.1.c. Charitas.61.130.137. Ciuitas.1.3. Cognitio.46. Coniunctio.o. Corpus.25.58.68. Deus.239. Dimensio.10.15.

3 Ens cõpletum non potest vniri alteri, nisi tripliciter, & sm quid.s.accidentaliter, per aggregationem, & in aliquo accidente.3.d.6.q.1.3.c. Ecclesia.4. Euangelium.1.

4 Impossibile est, quod alicui speciei cõstitutæ iam in sua integritate, vniatur in natura aliquid extraneum, nisi species soluatur.ꝑ.4.c^o.40.principio. Eucharistia.114.242. Fides.18.

5 Illa vniuntur in natura, ex quibus constituitur integritas alicuius speciei.ꝑ.4.c^o.40.pn^o. Finis.81. Forma.86.143.148. Generatio.23. Incorporati.o. Intellectualis.1. Intellectus.53.95.183.193. Matrimoniũ.19.51. Membrum.8. Misericordia.16. Mistio.1. Mundus.24. Natiuitas.28. Oratio.1.61.

6 Vnio animæ & corporis, est de ratione hominis.3^a.q.50.4.c.//ꝑ.4.c^o.37.

7 Prima vnio hominis ad Deum, est per fidem, spem, & charitatem.12^e.q.68.4.3^m.//4^m.

8 Duplex vnio est necessaria ecclesiæ.s.interior per fidem & charitatem, & exterior.s.pax.2^e.Cor.fi. Pax.3.8.9. Peccatum.305.306. Prædestinatio.46. Pulchritudo.24. Sapientia.28. Scientia.9. Sedere.6.

9 Charitas vnit Deo perfectissime, sed alię virtutes dispositiue & meritorie. 1.d.1.q.1.1.ſi. Sensibile.6.9.

10 Vnio necessaria sanctis triplex.s.amoris, concordię, & cooperationis. Phil.lec.4.co.1.ſi. Separatio.3. Seraphin.5. Similitudo.20.21. Spes.17. Subiectio.7. Visio.13.23. Vnibile. Vnitiuum. Vnus.1. Vox.2. Christus.56. 219.

11 IN DIVINIS./.Vnio quę de Deo prędicatur, non est creator, nec creatura.3.d.5.q.1.ar.1.q.1.3^{m}. Adoratio.15.

12 Immo vnio hęc, est aliquid creatum.3^{a}.q.2.7.0./.8.c. R ſio. Dubio.1190°.

13 Vnio hęc est aliquid creatum.s.relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem ſm rationes tantum, quia prout est in Deo non est aliquid ſm rem, sed ſm rationes tantum.3^{a}.q.2.7.0./.8.c./.1.d. 30.2.4^{m}./.3.d.2.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./.d.5.q.1.ar.1.q. 1.0./.d. 7.q. 2.1.c./.d.13.q.3.1.c.5^{m}./.d.21.q.1.ã.1.q.2.5^{m}./.p̄.4.c^{o}.39.41./.quol.1.2.2^{m}. Angelus.504. Apollinaris.2.c̃. Appropriatio.16. Arrius. Assumere.6.c̃.45.c̃. Attingere.3. Attributa.5.8.

14 Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, & non in natura, contra Euticetes.3^{a}.q.2.1.2.0./.6.c./.12.1^{m}./.q.3.1.c./.q.9.2.1^{m}./.q.13.1.c./.q.18.1.c./.q.46.12.c./.q.50.2.0./.q.53.1.2^{m}./.1.d.17.ar.1.q.1.c./.d. 37.q.1.2.c./.q.3.1.c./.3.d.1.q.2.1.0./.d.2.q.1.ar.3.q. 3.1^{m}./.d.5.q.1.2.3.0./.d.6.principio./.q.1.ar.1.q.1.c./.d. 11.4.c./.d. 18.1. c./.d.23. q.1.3. 3^{m}./.p̄.4.c^{o}.35.37.41./.Veri.q.20.1.c./.Potentia.q.6.6.17^{m}./.q.10.4. 13^{m}./.Vnio. 1.0./.2. 13^{m}./.3. 10^{m}./.5.7^{m}./.11^{m}./.quol. 2.1.c./.quol.3.4.1^{m}./.Opus.3.c^{o}. 211.212. 215./.Ro.lec.2.co.4./.Phil.2.co.6.

15 Hęc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3^{a}.q.2.3.0./.6.c./.q.16.1.c.

16 Natura humana non est vnita verbo accidentaliter. 3^{a}.q.2.1.c./.6.0./.q.17.2. c./.3.d. 1.q.2.1. c.4^{m}./.d.6.q.3.2.0./.d.7.q.1. 1.c./.p̄.4. c^{o}.37.41. 49./.Vnio.1.c.13^{m}./.Opus.3.c^{o}.215./.Phil.2.co.5.

17 Verbum Dei vnitur naturę humanę in Christo, vt instrumento, non autem vt materię.p̄.4.c^{o}.41.co.2.3./.Potentia.q.6.6.17^{m}./.Ma.q.4. 3.3^{m}./.Vnio. 1.c.ſi./.2.13^{m}./.quol.3.4.1^{m}./.Opus.3.c^{o}.211.

18 Anima & corpus in Christo vniuntur. 3^{a}.q. 2.5.0./.q.16.1.c./.3.d.6.q.3.1.0./.p̄.4.c^{o}.37.41.co.2./.Opus.3.c^{o}.215. Coniunctio.D. Corpus.68. Debitum.13. Deus.239. Dimensio.15.16. Dioscorus. Eucharistia.114.242.

19 Natura diuina vnita est non solum animę, sed etiam corpori Christi. 3^{a}.q.2. 10.2^{m}. Finis.81. Hęresis.44.45.142.150. In.12.15. Incarnari.o. Hyperdulia. Matrimonium.19. Membrum.8. Miraculum.48.51. Spiritus.20.21.

20 Vnio verbi ad animam in persona, & vnio visibilis ad videns, non sunt eadem.3.d.14.q.1.ar.1.q.3. 1^{m}./.Veri.q.26.10.8^{m}.

21 Hęc vnio est maxima, ex parte eius in quo facta est, non autem ex parte vnitorum.3^{a}.q.2.9.0./.3.d.5.q.1.ar.1.q.2.0./.p̄.4.c^{o}.41. Christus.34.56.58.c̃.75.148. 205.

22 In Christo est triplex vnio, scilicet consentanea, idest amoris, dignatiua, idest personalis, & ad ecclesiam.4.d.49.q.4.3.0.

23 *Vnio, quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principijs naturę humanę in ipso.3^{a}.q.2.12.c.& ad argumenta./.q.7.13.2^{m}./.q.34.3.2^{m}./.3.d.4.q.3.ar.2.q.1.

1 VNITAS cuiuslibet rei, est essentia eius, ſm ꝙ est idiuisa in se, & diuisa a quolibet alio.1.d.19.q.4.1.2^{m}./.Potentia.q.9.7.c.co.4. Abstractum.4. Apostoli.19. Iterum.

2 Quęlibet res est vna, per essentiam suam. 1^{a}.q. 6.3. 1^{m}./.q.11.4.3^{m}./.q.76.7.c./.Veri.q.21.5. 8^{m}./.Potentia.q.9. 7.0./.Met.3.lec. 12.ſi./.Li^{o}.4. lec.2.co.1.2.4./.Li^{o}.10.lec.4.ſi.

3 Substantia habet per se vnitatem vel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent a subiecto.1^{a}.q.39.3.c. Assimilatio.6. Baptismus.103.130.c̃.149.247.248.

4 Ens quod non diuiditur, est vera diffinitio vnius, licet Auicenna conetur eam improbare.1.d.24.q.1.3.3^{m}./.Opus.42.c^{o}.2.

5 Immo vnum importat rationem indiuisionis tantum. 1^{a}.q.6.3.1^{m}. R ſio. Dubio. 1191°.

6 Omne ens, est ens & vnum per suam formam: ideo ens & vnum conuertuntur. quol.6.1.c./.Met.4.lec.2.co.1.2. Bonitas.91.92.93. Bos. Collectiuum. Consideratio.4. Contingens.3.7. Dauid.2.4. Delectatio.41. Deus.57.

7 Vnitas ꝗtum ad illud quod dicit positiue, habet rationem principii numeri: sed inꝗtum ratio eius consistit in negatione, negat diuisionem, compositionem, & rationem principii.1.d.31.q.3.1.c.

8 Esse mensuram, est propria ratio vnius quod est principium numeri, & conuenit ei primo: aliis autem generibus conuenit ſm similitudinem, & consequitur rationem indiuisionis. Met.5.lec.6.co.7.ſi. Diuisio.1. Dolor.25. Enunciatio.3.4. Esse.68.69.82.83. Essentia.7.10. Aeternitas.19. Exorcismus.5. Forma.111.

9 Vbicunq; non est vnitas speciei, ibi non est vnitas numeralis: nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis.s.in Christo.3^{a}.q.50.5.2^{m}. Indiuiduum.1.9. Instans.2. Liber.12.

10 Ex subiecto & accidente, non fit aliquid vnum, nisi per accidens.3.d.14.q.1. 1.c./.Opus. 30.lec. 10.co. 1.ſi./.Lec.11.principio.

11 Immo ex subiecto & proprio accidente, fit vnum per se, per naturalem resultationem.1^{a}.q.77.6. 3^{m}./.4.d.9.ar.1.q.3.3^{m}. R ſio. Dubio.1192°. Mathematica.2. Mensura.27.

12 Ex multis fit vnum tripliciter, scilicet ordine tantum, ordine & compositione, & per commistionem. 3^{a}.q.2.1.c./.p̄.4.c^{o}.35.

13 Vbi vnum propter vnum, ibi tantum vnum, tenet in inseparabilibus tantum.4.d.9.ar.1.q.3.3^{m}.

14 Punctus addit supra vnitatem, positionem, quia abstrahit a materia sensibili: vnitas autem abstrahit etiam a materia intelligibili. Met.1.lec.2.co.3./.Li^{o}.5.lec.6.co.7.ſi./.Anima.lec.11.0./.Posteriorum.lec. 41.co.1.2. Metaphysica.5.c̃. Natura. 10. Nomen. 31. Numerus. 2. 6. Persona. 16. Plato. 5. Transcendentia. Vnio. 1.

15 DIVISIO./.Vnum dicitur dupliciter.s.vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente.1^{a}.q.11.1.0./.2.c./.q. 30.3.0./.1. d.24.q.1. 1.1^{m}./.3.0./.2.d.3.q.1.3.1^{m}./.Potentia.q. 3.16.3^{m}./.q. 9.7.c./.quol.9.vel.10.1.0./.Met.3.lec.12.13.ſi./.Li^{o}.4.co.5.6./.Li^{o}.5.lec.6.co.7.ſi./.Lec.8.co.1./.Li^{o}.10. lec.4.ſi./.Lec.9.co 4. Absoluere.32. Allegoria. Analogia.1.2.5.9.11.12. Angelus.49.51.c̃. 112.145.179.193.216.232.236.240. 241.269. 319.320. 326.379.402.435.458.512.513.547.582.c̃.617.618. Anima.108.112.167.168. 169.191.290. 317.345.346. 347. Assumere.17.c̃. Cœlum.58.136. Ciuitas.3. Diffinitio.14.15. Dispositio.54. Diuisio.8.

16 Vnum & multa dicitur dupliciter, ſcilicet ſimpliciter, ideſt ſecundum ſubſtantiam, & ſecundum quid, ideſt ſecundum accidens. Vnio.3.c.

17 Vnum, dicitur dupliciter, ſcilicet vnum per accidens, & unum per ſe. Et hoc dupliciter. ſ. ſimpliciter. i. unuʒ numero, & ſecundum quid. i. unuʒ reſpectu alicuius. ſ. uel ſpeciei, uel generis, uel proportionis. 1.d.24.q.1.1.c./.Vnio.3.c.ſi. Ens.31.32. Aequalitas.1.2.4.

18 Vnum numero, dicitur dupliciter, ſcilicet unum vnitate naturę, & unum unitate perſonę. 3a.q.3.6.1m/.7.2m/.3.d.1.q.2.3.c./.4.6m.

19 Vnitas, ſiue vnum numero unitate naturę vniuerſalis, duplex, ſcilicet unitas realis, & unitas intentionis. Opuſ.42.co.7.0.

20 Vnum numero dicitur quadrupliciter, ſcilicet uel ſecundum naturas diuerſas: uel ſecundum unam naturam diuerſarum rationum conuertibiliter, uel ſecundum unam naturam diuerſarum rationum non conuertibiliter: uel ſecundum unã naturam, & ſm eandẽ rationem diuerſorum nominũ. Met.4.lec.2.prino. Generatio.20.57.65.66. Habitus.42.ẽ.53.54.

21 Vnum numero, dicitur tripliciter. ſ. primo indiuiſibile in potentia, vel ſecundum quantitatem, uel ſecunduʒ eſſentiam, uel ſecundum vtrunq;. Secundo indiuiſibile in actu & in potentia, cum ſitu, ut punctus. Tertio nihil importans niſi indiuiſionem, ſcilicet unitas quæ eſt principium numeri, quæ tamen inhęret alii. ſ. ſuo ſubiecto. 1a.q.11.1.2m/.1.d.24.q.1.1 c.
Intellectus.16.17.34.53.118.119.120.144.261. Hypothetica. Maria.53. Materia.18. Matrimoniũ.1.6.

22 Vnuʒ numero dicitur tripliciter. ſ. uel indiuiſibile actu & potentia, uel actu tantum, uel unum perfectione. 3a.q.73.2.c./.4.d.8.q.1.ar.1.q.2.c./.d.23.q.1.ar.1.q.2.c./.1c.Cor.11.q.3.prino. Motus.10.21.36.68.

23 Vnum numero dicitur tripliciter. ſ. unum indiuiſibile, unum continuum, & unum ſecundum rationem. ʒ.2.2.co.55.co.2./.Poa.q.6.7.8./.Virt.q.2.4.9m.
Operatio.15. Pars.29.32.33. Sanctus.6.

24 MVLTITVDO.164. Vnitas, multitudo, & eſſe, dependent ex eodem. ʒ.2.co.79.co.2./.quol.6.1.c.
Abſoluere.24.25.31.32.33. Abſtractũ.4. Accidens.29.39.ẽ. Actio.4.5.6.7.44.48.49.50.65.66.82.ẽ.108.117. Actus.17.18.25.65.66.67.181.196. Addere.11.ẽ. Adoratio.11.13. Agens.14.66.113.114. Agere.10. Allegoria. Altare.2. Alteratio.10. Amor 4.33.108.111.138.153.219. Analogia.2.ẽ. Angelus.45.49.51.ẽ.81.112.146.179.216.232.236.240.269.319.325.352.362.379.288.389.402.ẽ.435.458 487.512.536.547.558.578.581.ẽ.615.ẽ.

25 Multitudo tranſcendens, addit ſupra ens duas negationes. ſ. negationem indiuiſionis in ſe, & negationeʒ diuiſionis ab alio. Sed unum ſupra ens addit tantum primã negationem. Veri.q.9.7.c.ſi./.Poa.q.9.7.c.ſi.
Anima.58.108.112.169.191.243.245.259.264.290.317.342.347. Apprehenſio.4. Aſterum. Aſſumere.17.ẽ. Attributa.5.6. Baptiſmus.52.53.75.120.ẽ.130.ẽ.149.247.248. Beatitudo.15.18.137. Beneficium.21.

26 Vnum tranſcendens priuat multitudinem intrinſecã, non autẽ extrinſecã, ſed conſtituit eam ut pars eius. Sed multitudo tranſcendens. i. numerus, eſt priuatio vnius totius, non autem partium. Poa.q.3.16.3m.
Bonitas.78.168.181.182.197. Bos. Capitale.3. Caput.5. Charitas.54. Cauſa.22.23. Cœluʒ.58.71.136.

27 In ratione vnius, eſt duplex negatio. ſ. negatio negationis, & negatio rei. Sed in ratione multitudinis, eſt ſecunda negatio tantum. quol.10.1.3m. Certitudo.2, Cibus, 11, Circunciſio, 12, Circumſcribere, 1, Circũſtantia.13. Ciuitas.1.3. Cognitio.38.51.65.70. Collectiuum.0. Collegium. Compoſitio.4.10.15. Communicatio.6.7. Confeſſio.53.54. Conſideratio.4. Cõſilium.17. Contingens.3.7. Contrarium.10.18.14.43. Contritio.20.21.22.31. Copulatiua.

28 Quod conuenit multis, non conuenit eis ſecundum vnam naturam cõmunem, niſi ſit vniuocum & poſitiuum. 1a.q.65.1.c./.Ma.q.1.2.4m.
Cor.12. Corporeitas.3. Corpus.14.15. Corruptio.24.25. Creatio.33.34.52.53. Creatura.18.22. Credere.8. Dauid.2. Debitum.18. Deitas.2. Delectatio.14. Dęmon.40. Demonſtratio.13. Denominatio.10. Deus.45.65.80.86.261.307.331.347.359.373. Dialectica.1. Diameter. Dici.2. Dies.12.24. Differre.5. Difficile.18. Diſpoſitio.9.27.35.54. Diſtinctio.11.16.ẽ. Diuiſio.8.12. Diuortium.1. Dolor.25. Domus.2. Donum.23.24.29.32. Duo.0. Duratio.5. Eccleſia.4.6.7. Effectus.17.18. Electio.1.

29 Vnum quantum ad illud quod ponit, conſtituit multitudinem, ſed quantum ad negationem quam addit ſupra ens, opponitur ei priuatiue. 1a.q.11.2.2m/.1.d.24.q.1.3.4m/.Poentia.q.3.16.3m/.q.9.7.10m/.14m/.Met.10.lec.5.co.2.ſi. Ens.20.26.27.29.32. Enunciatio.3.4. Aequalitas.1.ẽ. Eſſe.43.44.45.68.69.82.83.93. Eſſentia.6.10. Aeternitas.25. Euchariſtia.4.38.40.132.182.183. Euſtratius.2. Aeuum.4. Exceptiua. Exemplar.6. Exorciſmus.5. Ferrum.1. Feſtum.4. Fides.17.18. Fieri.10.18.ẽ. Finis.52.53.54.61.64.66.120.122.

30 Multum, abſolute ſumptũ, opponitur vni, ſed vt importat exceſſum, opponitur pauco. 1a.q.11.2.3m/.Poa.q.9.7.7m/.Met.10.lec.9.0. Forma.9.10.23.33.39.44.48.49.52.53.59.68.75.76.80.111.112 116.120.133.148.163. Fructus.22. Fruitio.5.6. Generatio.20.57.65. Gen°.40. Gratia.37.45.106.156. Habitus.42.43.44.50.53.54. Hęreſis.33.49.85.91. Hierarchia.2.5. Homo.14.33.34.40. Iacob.7. Idea.22.24. Idem.1.3.7. Ieiuniũ.40. Ignorantia.23. Immiſericordia. Imperare.3. Incorruptibile. Indiuiduũ.17.43. Inſania.2. Infinitum.6.12.34. Inſtrumentũ.13. Intellectus.17.34.53.55.56.99.131.144.146.242.243.261.289.

31 Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autẽ econuerſo. 1a.q.11.2.4m/.q.85.8.2m/.1.d.24.q.1.3.2m/.3m/.Poa.q.9.7.15m/.Met.4.lec.3.co.1.
Hypothetica. Ira.63. Iudicium.4. Iuramentum.6. Iuſtitia.58.84.88. Iuſtificatio.12.23.29. Legatus.1. Legiſlator.5. Lex.18.38.43.126. Liberum.3. Lingua.1.8. Lumen.13.15. Luna.5. Magis.1. Maria.53. Mathematica.2. Materia.18.19.20.35. Matrimonium.1.6.22.76.78.81.98.99.

32 Vnum, non remouet multitudinem, ſed diuiſionem. Nec multitudo remouet vnitatem, ſed indiuiſionem eorum ex quibus conſtat. 1a.q.30.3.3m/.Poa.q.9.7.15m/.Met.4.lec.3.co.1.ſi. Medium.4. Membrum.11. Menſura.1.20. Meritum.28.63. Miſericordia.24.28. Miſſa.15.23.24. Miſſio.2.22. Motus.6.10.20.21.22.26.32.36.67.68.74. Mundus.2.6.19.24. Natura.10.12. Naturale.20.24. Nicolaus.1. Nomen.2.31.82.83. Nouelle. Numerus.3.5.6. Obiectum.16. Obligari.1. Officium.16.17.18. Operatio.13.14.15.16.17.19. Opinio.1.7.

33 Vnum eſt magis poſitiuum ſecundum rem, quã multitudo, licet ſecundum nomen ſit econuerſo. 1.d.24.q.1.3.2m/.Poa.q.9.7.15m/.Oppoſitio.14. Oratio.50.51. Ordinatio.1. Ordo.32.36.70.90.92. Papa.8. Pars.10.28.29.32.33.49. Paſſio.106. Patruus. Peccatuʒ.50.52.64.83.152.153.154.156.300.336.373.

378.381.399.410. Pœna. 12.29. Pœnitentia. 61. Perfectio.21.24.33.46. Persona.16.40.41.42. Philippus.o. Pietas.16. Piscina.2.

34 Negatio quę est de ratione vnius, est negatio rationis tantum: quę autem est de ratione multitudinis, est negatio realis.1.d.14.q.1.3.1m./.2m./.quol.9.vel.10.1.3m./.Met.4.lec.3.co.1. Pliades. Pluralitas.o. Porphyrio. Potentia.15.47.49. Preceptum. 57.71. 82. Predestinatio.36. Pradicamentum.4. Predicari.12. Principatus.5.9. Principium.7. Processio.24.41. Relatio.23.27. Relatiuum.8.9.13. Requiri.2. Res.4. Sacramentum.11.90. Scientia.3.74.96.&c. Significatio.10. Signum.5. Similitudo.1.8.13.15.

35 Multitudo, potest immediate procedere ab vno simplici.1a.q.77.6.1m./.1.d.2.1. 1m./.2.d.3.q.1.3. 2m./.Poa.q.3.16.o./.q.7.1. 1m./.quol.3. 6. 8./.Dionysius.2.lec.2.o. Spiratio.4.5.

36 Multitudo tripliciter potest procedere ab vno, scilicet vel propter materię necessitatem, seu potentię limitationem, vel propter bonitatis obligationem, vel propter sapientię ordinē.1.d.2.1.1m./.2.d.3.q.1.3.2m./.Poa.q.3.16.o./.Dionysius.2.lec.6.o.
Spiritus.22.23. Subsistentia.3.5.10. Substantia. 33. Suffragia.5.6. Summum.o. Suppositum.13. Tactus.4. Templum.7.8. Tempus.2.9.13.14. Terra.4. Thesaurus.1.

37 Multitudo, est secundum sensum prior vno, sed est econuerso secundum naturam & secundum rationē. 1.d.24.q.1.3.2m./.Poa.q. 9.7.15m./.Met.10.lec. 5. co.2.3. Trahere.2. Verbum. 19.27.46. Veritas. 13.40.41.45.

38 Aliqua possunt esse vnum & multa diuersimode, nō autem eodem modo, quia opponuntur. 1a. q.11.1. 2m./.2.1m./.12e.q.17.4.o./.2.d.40.4.c.
Virtus.61.62.68.79.145.155.159.213.258.267. Vita.79. Vnctio.2. Vnio.o.

39 Vnum quod est principium numeri, opponitur multitudini relatiue: vt mensura mensurato, non autem vnum quod conuertitur cum ente, sed opponitur priuatiue.1a.q.11.2.c./.1.d.24.q.1.3.4m./.Poa.q. 9. 7. 17m./.Met.10.lec.9.co.3.4.

40 Vnum quod est principium numeri, secundum illud quod est precise, opponitur numeris sm disparatā oppositionem mensurę, quę reducitur ad contrarietatē, sicut ad principium, ratione differentiarū contrariarū. Sine pręcisione vero, non opponitur eis, sed cōstituit eos. Sed quantum ad illud quod consequitur intellectum eius, opponitur multitudini numerali relatiue, sicut principium principiato, & sicut pars toti, sed magis proprie, vt mensura mēsurato.1.d.24.q.1.3.4m./.Met.10.lec.5.co.2. Vniuersum.2. Vniuocum.1. Vnum.o. Voluntas.80.81. Votum.81. Vox.11. Vsura.31.50.118.147.152.192.196.201.274.281. 282. 283.287.295. Vter. Vti.13. Vxor.10. Christus.7. 13. 152.153.160.162.181.&c.178.182.184.185.186.187.

41 IN DIVINIS./. Deus est vnus. 1a.q.11.3. o./.q. 103.3.o./.1.d.2.1.o./.d.24.q.1.1.o./.2.d.1.q.1.1.o./. [illegible] 3.1.co.42./.Lio.4.co.8.1m./.Poa.q.3.6.o./. [illegible] Opus.3.co.15./.Met.12.8. [illegible]
Amor.4.33.153. A pos[illegible]

42 Deus est maxime vn[illegible] 30.1.3m./.q. 39. [illegible] lec.21.o.

43 Deum esse vnu[illegible] test fide teneri.[illegible]
Appropriati[illegible]

44 Immo fides [illegible] solum, Op[illegible]

[illegible] Pa.Du.1193.

45 Hoc primum dictum est.s.q deum esse vnum, potest ratione demonstrari, quia ratio naturalis, subseruit fidei. Vnde dictum est, per fidem esse acceptum hoc, sm q fides supponit deum esse vnum, tanquam ratione ostensum. Vel hoc ideo dici potest, vt fiat resolutio ad diuersos homines, quia vni de hoc fieri potest demonstratio, alteri vero non, quem per fidem necesse est ad hoc accedere.1a.q.2.2.1m./.Opus.72.q.9.
Assimilatio.6.7. Assumere.18.&c.

46 Vnum in diuinis, se habet cōmuniter ad essentiam, & ad relationem. Poa.q.9.4.14m. Beatitudo.15.

47 Deus est vnus per suam essentiam, & est sua vnitas. 1a.q.103.3.o./.1.d.24.q.1.1.1m.

48 In deo omnia sunt vnum, * quia essentia diuina est vna & eadē, quā intellectus noster diuersis conceptionibus repręsentat, sicut etiam diuersę res, repręsentāt essentiam diuinam diuersis formis. Omnis enim perfectio in deo est, verissime & vnitissime: cū tn̄ alia sit ratio sapientię, alia bonitatis, oportet qō ista in Deo, differant rōne: quia vero modo simplici in ipso sunt, sunt idem re in illo. Bonitas ergo diuina est diuina sapientia, ex hoc quod est diuina, nō ex hoc quod est bonitas, neq; ex hoc quod est sapientia est bonitas: alia enim est ratio vtriusq; secundum se, sed in deo sunt idem./.Opus.9.q.1. Bonitas.78.91.92.93.168. 181.182.197. Charitas.54.86.

49 Deus est vnus, secundum q vnum conuertitur cum ente, non autem secundum q vnum est principium numeri.1a.q.11.3.2m./.q.30.3. 2m./.1.d.24.q.1.1. 1m./.Poa.q.9.7.c. Confessio.54.65. Contritio. 26. Creatio.33.34.

50 Vnitas dei est principium omnis vnitatis, & mensura omnis rei.1.d.24.q.1.c.8. Deitas.2.

51 Vnitas diuinæ essentię ponit in numerum, cum vnitate personę, secundum rationē, & secundū modū intelligendi, & secundum significationem, non autem secundum distinctionem realem.quol.6.1.o.

52 Vnitas diuinę personę est maior vnitate quæ est principium numeri, quia est per se subsistens, completa, & habens in se quicquid pertinet ad rationem vnitatis. 1a.q.11.4.2m./.3a.q.2.9.2m./.1.d.24.q.1.1.c.8.

53 Vnitas diuinę personę, est maior vnitate naturæ & personæ in nobis, & vnitate animę & corporis. 3a.q. 2.9.3m. Deus.110.259.307.347.359.360. 362. 364.365.366. Excellentia. Fides.17.18. Filiatio. 16. 25. Hęresis.39.77.

54 Pater & filius in diuinis sunt vnum, non autē vnus. 1a.q.31.2.4m./.ql.6.1.8. Idea.22.&c. Idem.10.

55 In patre & filio, nō est discrepās, sed vna diuinitas, vt dicit Ambrosius.1a.q.31.2.c. Trinitas.2.4.7.&c.

56 Omnia entia sunt vnum propter patrem tripliciter, scilicet quia in patre primo vnitas inuenitur, & ratio principii quasi primi. [illegible] nitate est, q vna natura in oibus [illegible] nia entia sunt æqualia [illegible] licet quia ęqualitas est [illegible] um verbū, & inquam [illegible] tia sunt cōnexa propter [illegible], scilicet quia procedit vt [illegible] nexio duorum, quę conne[illegible] [illegible] oo connexa, & vnum conne[illegible] [illegible] d.31.5.o. Christus.178.&c. [illegible] 79. Vnio.o.

[illegible]RSALE triplex.s. vniuersale in re.i.natura cō[illegible] [illegible] ticularibus, vniuersale post rem.i.abstra[illegible] [illegible] & vle ante rem.i.formę vles rep in men[illegible] [illegible] 1a.q.55.3.1m./.3m./.2.d.3.q.3.2.2m.

Abrenuntiatio. Accidens.92. Accidentaliter.5.

2 Vniuersale sumitur dupliciter.s.pro natura rei cuz intentione vniuersalitatis,& pro natura vt est in particularibus. Primo modo vniuersale est posterius, sed secundo modo, vniuersalius est prius minus vniuersali, via generationis,& temporis,sed est econuerso ordine perfectionis,& intentionis naturę.1ª.q.85.3.1ᵐ./.12ª.q.29.6.c./.veri.q.8.9.6ᵐ./.Opus.55.prinº./.Opº.56.0./.Anima.co.3./.Lº.2.lec.12.co.1.fi. Agẽs.10.49.97.103. Angelus.234.262.264.285.344.&.374.408.431. Appetitus.59.81.91. Bonitas.18.19.45.64.68.Catholica.Causa.54.&.81.Cœlum.7.Cognitio.22.36.44.48.&.Commune.0.

3 Vniuersale secundo modo predicatur in quid,& significat substantias rerum,non autẽ primo modo.Opus.56.prinº./.Met.7.lec.13.co.2.prinº. Cõsequentia.3.Creatio.10.11.Creatura.24.Cura.3.5.

4 Idem potest esse vl̃e,& particulare.Poª.q.6.1.1ᵐ.

5 Immo singularia opponuntur vniuersalibus. Posteriorum.lec.4.fi.

⌐ Rñº.Duº.1194º.

6 Idem respectu inferioris est vniuersale & respectu superioris est particulare in causando & predicando. Poª.q.6.1.1ᵐ.

7 Vniuersale quo ad naturã,est in singularibus,sed quo ad intentionem vniuersalitatis est in intellectu. 1ª.q.85.2.2ᵐ./.12ª.q.20.6.c./.d.19.q.5.1.c. prinº./.d.33.1.3ᵐ./.3.d.5.q.2.1.1ᵐ./.Ꝥ.1.cº.65.1ᵐ./.Poª.q.7.9.c./.Spiritu.9.6ᵐ./.Opus.30.lec.5.0./.Met.11.lec.2.prinº./.Anima.2.lec.12.co.2./.Sensu.lec.15.co.2.

Deus.132.135.Dici.2.3.Differentia.13.Ens.6.Enũciatio.3.5.7.8.Aestimatio.1.2. Excellentia. Exclusio.5.Exilium.Phantasma.3.Fatũ.5.6. Fœmina.3.

8 Vniuersale pro natura est principium formale essendi & cognoscendi singularia, sed vniuersale pro intentione vniuersalitatis, est principium cognoscendi tantum.1ª.q.85.3.4ᵐ./.Met.11.lec.1.fi.

Fides.117.150.Forma.21.169.170.

9 Cognitio vniuersalis duplex.s.ex parte obiecti, & ex parte medii.1ª.q.55.3.2ᵐ./.Veri.q.8.3. 2ᵐ./.Ma.q.16.6.16ᵐ./.Opus.53.fi. Fortuna.8.Generale.0. Gratiarũactio.5.Heresis.5.6.11.122.Iesus.4.Ignorantia.22.30.Incõmunicabilis.Inductio. Infinitum.28.Intellectus.15.16.38.79.82.107.150. 153. 165.&.Hypostasis.4.Ira.70.

10 Difficilia sunt hominibus ad cognoscendu, quę sunt maxime vniuersalia.Opus.53.fi.

11 Immo confusa magis qualia sunt vniuersalia, sunt magis nota quo ad nos.Phy.priñº.co.1.

⌐ Duº.1195º. Rñº,sicut Duº.1106º.

12 Natura vniuersalis tripliciter potest considerari.s.primo sm se & absolute, secundo ut est in singularibus, tertio ut est in natura. Poª.q.5.9. 16ᵐ./.quol.8.1.fi./.Opus.30.lec.5.0./.Opus.42.co.7.principio.

Iudici[illegible].17.54.&.83.88.Iustitia.12. Lex.5.53.Libe[illegible]. Malum.10. Mineralia. Miraculum. 15. Mi[illegible]lia.33.Motus.78.

13 N[illegible]uersalis habet duplex esse.s.esse materiale [illegible]s,& esse spirituale in intellectu, secun[illegible], conuenit ei intentio vniuersalitatis, non [illegible] esse. Opus.30.lec.5.0./. Anima.

[illegible]accipitur a pħo in primo posteriorũ, [illegible]uod predicatur de pluribus, sed dicitur [illegible]dicatum, sm quandam adaptatio[illegible]ationem prædicati ad subiectum, cum [illegible]atũ inuenitur extra subiectũ, neq; subie[illegible]dicato.Postº.lec.11.co.1.prinº.

Mutuum.3.Natura.44. Nomen.40.4.3. Notũ.3.4.

15 Particulare non habet rationem & naturam vniuersalis,nisi vt est in eo. Ideo impossibile est, ꝙ natura vniuersalis plus sit in eo,quã in vniuersali. 3.d.27. q.1.4.5ᵐ./. Obedientia.9.Obiectum.10.Odium.8. Omnis.0.Oratio.63.Ordo.70.Pars.5.35.Participare.11.Passio.108.Peccatũ.117.129.137.146. 416. Potentia.43.

16 Vniuersale & singulare,sunt differẽtię,uel per se passiones entis.Ꝥ.1.cº.66.3ᵐ. Potestas.13.Prędestinatio.20.36.Predicari.10.&.17.19. 31.32. Priuatio.23.Prophetia.23.38.Prouidentia.54.55. Prudẽtia.30.32.82.Puer.13.Ratio.14.Redemptio.2.Relatio.73.Resolutio.Rex.1.5.Satisfactio.32.

17 Singularia opponuntur vniuersalibus,siue oppositione prioris & posterioris,siue oppositione propinqui & remoti.Postº.lec.4.fi. Scientia.34.&.50.55.113.114.128.149.Scriptura.14. Sensualitas.7.8.

18 Vniuersale non generatur,nec mouetur, nisi per accidens.i.ratione singularis, cui conuenit per se. Met.co.7.Sensus.15.Syllogismus.6.Synderesis.8.Status.12.Substantia.1.18.23.27.31.Totum.5.7.14.

19 Vniuersale est perpetuum & incorruptibile.Veri.q.1.5.13ᵐ. Virtus.1.&.29.Vita.42.Vnitas.19.40.

20 Immo vniuersale in particularibus existens, dicitur simpliciter corruptibile,in hoc vel in illo. Et sic de vniuersali non est scientia.Veri.q.1.5.14ᵐ.

⌐ Rñº.Duº.1196º.

Voluntas.26.32.80.Vsia.

21 Vniuersale est perpetuum,& incorruptibile per se,nõ quidem per aliquam formam incorruptionis,sed quia non habet secundum se causam corruptionis.Veri.q.1.5.13ᵐ./.14ᵐ. Vsura.79.

22 Vniuersale dicitur esse semper,& vbiq;, vel secundũ diuersa esse,vel negatiue, quia non determinat sibi locum,nec tempus.1ª.q.8.4.1ᵐ./.2ᵐ./.q.16.7.2ᵐ./.Veri.q.1.5.13ᵐ./.14ᵐ./.Poª.q.5.9.fi./.quol.10. vel.12.q.1.2ᵐ./.Postº.lec.41.co.1.fi.

23 Vniuersalius continet plura in potentia, & pauciora in actu,quã minus vniuersale.1ª.q.85.3.2ᵐ./.3.d.30.2.c./.Met.lec.2.co.2.fi./.Liº.11.lec.1.fi.

Christus.81.108.169.

24 Vniuersale est semper natum esse in multis,licet non semper insit multis, propter aliquod impedimentũ.3.d.2.I./.Met.7.lec.13.co.2.fi./.Perihermenias.lec.10.co.1.fi.

25 Vniuersale est commune multis, secundum rem. 1ª.q.13.9.c.

26 Oppositum videtur dicere. 3.d.2.I./.Met.7.lec. 13.co.2.fi./.Periherªᵉ.lec.10.co.1.fi.

⌐ Rñº.Duº.1197º.

Vniuersitas.Excõmunicatio.18.19. Septenarius.Vniuersale.0.Vniuersum.0.

1 VNIVERSVM potest capi dupliciter, scilicet ratione partis, & ratione totius. Primo modo potest assumi a deo,non autẽ secundo modo.3.d.2.q.1.ar.7.q.3.0. Angelus. 28. Autoritas. 2. Bonitas. 7.40. 45. 54. 57.58.161.

2 Totum vniuersum est vnum,vnitate ordinis, secundum ꝙ inferiora reguntur per superiora. 1ª.q. 103.3.0./.quol.6.19.6.prinº.Cœlum.63.118.152.Creatura.22.29.Deus.236.&.144.146.308.411.415.416. Distinctio.8.Elementum.2.

3 Partes principales vniuersi sunt, in quibus integritas eius specifica cõsistit, vt corpora simplicia,partes vero secundarię sunt,quę sunt ad bene esse, vt corpora mixta.Poª.q.5.9.c./.Opus.3.cº.171.fi./.Cœ.&.3.prinº.

378.381.399.410. Pœna. 12.29. Pœnitentia. 61. Perfectio.21.24.33.46. Persona,16.40.41.42. Philippus.o. Pietas.16. Piscina.2.

34 Negatio quę est de ratione vnius, est negatio rationis tantum: quę autem est de ratione multitudinis, est negatio realis.1.d.24.q.1.3.1^{m}./.2^{m}./.quol.9.vel.10.1.3^{m}./.Met.4.lec.3.co.1. Phades. Pluralitas.o. Porphyrio. Potentia.15.47.49. Pręceptum. 57.71.82. Pędestinatio.36. Pradicamentum.4. Pędicari.12. Principatus.5.9. Principium.7. Processio.24.41. Relatio.23.27. Relatiuum.8.9.13. Requiri.2. Res.4. Sacramentum.11.90. Scientia.3.74.96.ĉ. Significatio.10. Signum.5. Similitudo.1.8.13.15.

35 Multitudo, potest immediate procedere ab vno simplici.1^{a}.q.77.6.1^{m}./.1.d.2.1.1^{m}./.2.d.3.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.3.16.o./.q.7.1.1^{m}./.quol.3.6.ß./.Dionysius.2.lec.2.o. Spiratio.4.5.

36 Multitudo tripliciter potest procedere ab vno, scilicet vel propter materię necessitatem, seu potentię limitationem, vel propter bonitatis obligationem, vel propter sapientię ordinẽ.1.d.2.1.1^{m}./.2.d.3.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.3.16.o./.Dionysius.2.lec.6.o.
Spiritus.22.23. Subsistentia.3.5.10. Substantia. 33. Suffragia.5.6. Summum.o. Suppositum.13. Tactus.4. Templum.7.8. Tempus.2.9.13.14. Terra.4. Thesaurus.1.

37 Multitudo, est secundum sensum prior vno, sed est econuerso secundum naturam & secundum rationẽ.1.d.24.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.9.7.15^{m}./.Met.10.lec.5.co.2.3. Trahere.2. Verbum.19.27.46. Veritas.13.40.41.45.

38 Aliqua possunt esse vnum & multa diuersimode, nõ autem eodem modo, quia opponuntur. 1^{a}.q.11.1.2^{m}./.2.1^{m}./.12^{e}.q.17.4.o./.2.d.40.4.c.
Virtus.61.62.68.79.145.155.159.213.258.267. Vita.79. Vnctio.2. Vnio.o.

39 Vnum quod est principium numeri, opponitur multitudini relatiue: vt mensura mensurato, non autem vnum quod conuertitur cum ente, sed opponitur priuatiue.1^{a}.q.11.2.c./.1.d.24.q.1.3.4^{m}./.Po^{a}.q.9.7.17^{m}./.Met.10.lec.9.co.3.4.

40 Vnum quod est principium numeri, secundum illud quod est pręcise, opponitur numeris s̃m disparatã oppositionem mensuræ, quę reducitur ad contrarietatẽ, sicut ad principium, ratione differentiarũ contrariarũ. Sine pręcisione vero, non opponitur eis, sed cõstituit eos. Sed quantum ad illud quod consequitur intellectum eius, opponitur multitudini numerali relatiue, sicut principium principiato, & sicut pars toti, sed magis proprie, vt mensura mẽsurato.1.d.24.q.1.3.4^{m}./.Met.10.lec.5.co.2. Vniuersum.2. Vniuocum.1. Vnum.o. Voluntas.80.81. Votum.81. Vox.11. Vsura.31.50.112.147.152.192.196.201.274.281.282.283.287.295. Vter. Vti.13. Vxor.10. Christus.7.13.152.153.160.162.181.ĉ.178.182.184.185.186.187.

41 IN DIVINIS./. Deus est vnus. 1^{a}.q.11.3.o./.q.103.3.o./.1.d.2.1.o./.d.24.q.1.1.o./.2.d.1.q.1.1.o./.Ꝯ.1.c^{o}.42./.Li^{o}.4.c^{o}.2.1^{m}./.Po^{a}.q.3.6.o./.16.1^{m}./.Opus.3.c^{o}.15./.Met.12.ß.
Amor.4.33.153. Apostoli.19.

42 Deus est maxime vnus. 1^{a}.q.11.4.o./.q.28.3.c./.q.30.1.3^{m}./.q.39.3.c./.1.d.24.q.1.1.c.1^{m}./.Causis.lec.21.o.

43 Deum esse vnum, potest ratione demonstrari, & potest fide teneri.1^{a}.q.2.2.o./.Opus.72.q.9.
Appropriatio.25.26.

44 Immo fides est de non apparentibus, secundũ Apostolum, Opus.72.q.9./.He.11.lec.1.co.1.

ꝑ R ß^{o}. Du^{a}.1193^{a}.

45 Hoc primum dictum est.s.ꝙ deum esse vnum, potest ratione demonstrari, quia ratio naturalis, subseruit fidei. Vnde dictum est, per fidem esse acceptum hoc, s̃m ꝙ fides supponit deum esse vnum, tanquam ratione ostensum. Vel hoc ideo dici potest, vt fiat resolutio ad diuersos homines, quia vni de hoc fieri potest demonstratio, alteri vero non, quem per fidem necesse est ad hoc accedere.1^{a}.q.2.2.1^{m}./.Opus.72.q.9.
Assimilatio.6.7. Assumere.18.ĉ.

46 Vnum in diuinis, se habet cõmuniter ad essentiam, & ad relationem. Po^{a}.q.9.4.14^{m}. Beatitudo.15.

47 Deus est vnus per suam essentiam, & est sua vnitas. 1^{a}.q.103.3.o./.1.d.24.q.1.1.1^{m}.

48 In deo omnia sunt vnum, * quia essentia diuina est vna & eadẽ, quã intellectus noster diuersis conceptionibus repręsentat, sicut etiam diuersę res, repręsentãt essentiam diuinam diuersis formis. Omnis enim perfectio in deo est, verissime & vnitissime: cuꝫ tñ alia sit ratio sapientię, alia bonitatis, oportet qȯ ista in Deo, differant rõne: quia vero modo simplici in ipso sunt, sunt idem re in illo. Bonitas ergo diuina est diuina sapientia, ex hoc quod est diuina, nõ ex hoc quod est bonitas, neqꝫ ex hoc quod est sapientia est bonitas: alia enim est ratio vtriusqꝫ secundum se, sed in deo sunt idem./.Opus.9.q.1. Bonitas.78.91.92.93.168.181.182.197. Charitas.54.86.

49 Deus est vnus, secundum ꝙ vnum conuertitur cum ente, non autem secundum ꝙ vnum est principium numeri.1^{a}.q.11.3.2^{m}./.q.30.3.2^{m}./.1.d.24.q.1.1.1^{m}./.Po^{a}.q.9.7.c. Confessio.54.65. Contritio.26. Creatio.33.34.

50 Vnitas dei est principium omnis vnitatis, & mensura omnis rei.1.d.24.q.1.c.ß. Deitas.2.

51 Vnitas diuinæ essentię ponit in numerum, cum vnitate personę, secundum rationeꝫ, & secunduꝫ moduꝫ intelligendi, & secundum significationem, non autem secundum distinctionem realem.quol.6.1.o.

52 Vnitas diuinę personę est maior vnitate quæ est principium numeri, quia est per se subsistens, completa, & habens in se quicquid pertinet ad rationem vnitatis.1^{a}.q.11.4.2^{m}./.3^{a}.q.2.9.2^{m}./.1.d.24.q.1.1.c.ß.

53 Vnitas diuinę personę, est maior vnitate naturæ & personæ in nobis, & vnitate animę & corporis. 3^{a}.q.2.9.3^{m}. Deus.110.239.307.347.359.360.362.364.365.366. Excellentia. Fides.17.18. Filiatio.16.25. Hęresis.59.77.

54 Pater & filius in diuinis sunt vnum, non autẽ vnus.1^{a}.q.31.2.4^{m}./.ql.6.1.ß. Idea.22.ĉ. Idem.10.

55 In patre & filio, nõ est discrepãs, sed vna diuinitas, vt dicit Ambrosius.1^{a}.q.31.2.c. Trinitas.2.4.7.ĉ.

56 Omnia entia sunt vnum propter patrem tripliciter, scilicet quia in patre primo vnitas inuenitur, & ratio principii quasi primi, & ab eius vnitate est, ꝙ vna natura in oibus propagetur. Et omnia entia sunt æqualia propter filium tripliciter, scilicet quia ęqualitas est in filio inquantum filius, inquantum verbũ, & inquantum est imago. Et omnia entia sunt cõnexa propter spiritum sanctum tripliciter, scilicet quia procedit vt amor, amor autem est connexio duorum, quę connexio requirit tria, scilicet duo connexa, & vnum connectens.1^{a}.q.39.8.c./.1.d.31.5.o. Christus.178.ĉ. Vnitiuum. Amor.179. Vnio.o.

1 VNIVERSALE

triplex.s. vniuersale in re.i. natura cõmunis in particularibus, vniuersale post rem.i. abstractum ab eis, & vſe ante rem.i. formę vſes rer in mentibus ãgelor.1^{a}.q.55.3.1^{m}./.3^{m}./.2.d.d.3.q.3.2.1^{m}.

Abrenuntiatio. Accidens.92. Accidentaliter.5.

2 Vniuersale sumitur dupliciter.s.pro natura rei cũ intentione vniuersalitatis,& pro natura vt est in particularibus. Primo modo vniuersale est posterius, sed secundo modo, vniuersalius est prius minus vniuersali, via generationis,& temporis, sed est econuerso ordine pfectionis,& intentionis naturę.1ª.q.85.3.1m./.12ª.q.29.6.c./.veri.q.8.9.6m./.Opus.55.pnº./.Opº.56.o./.Anima.co.3./.Li º.2.lec.12.co.1.fi. Agẽs.10.49.97.103. Angelus.234.262.264.285.344.ẽ.374.408.431. Appetitus.59.81.91. Bonitas.28.29.45.64.68.Catholica.Causa.54.ẽ.82.Cœlum.7.Cognitio.22.36.44.48.ẽ.Commune.o.

3 Vniuersale secundo modo prędicatur in quid,& significat substantias rerum,non autẽ primo modo.Opus.56.prinº./.Met.7.lec.13.co.2.prinº. Cõsequentia.3.Creatio.10.11.Creatura.14.Cura.3.5.

4 Idem potest esse vl'e,& particulare.Poª.q.6.1.1m.

5 Immo singularia opponuntur vniuersalibus. Posteriorum.lec.4.fi.

☞ R fiº.Duº.1194º.

6 Idem respectu inferioris est vniuersale & respectu superioris est particulare in causando & prędicando. Poª.q.6.1.1m.

7 Vniuersale quo ad naturã, est in singularibus, sed quo ad intentionem vniuersalitatis est in intellectu. 1ª.q.85.2.2m./.12ª.q.10.6.c./.d.19.q.5.1.c.prinº./.d.33.1.3m./.3.d.5.q.2.1.1m./.ȝ.1.cº.65.1m./.Poª.q.7.9.c./.Spiritu.9.6m./.Opus.30.lec.5.o./.Met.11.lec.2.prinº./.Anima.2.lec.12.co.2./.Sensu.lec.15.co.2. Deus.132.135.Dici.2.3.Differentia.13.Ens.6.Enũciatio.3.5.7.8.Aestimatio.1.2. Excellentia. Exclusio.5.Exilium.Phantasma.3.Fatũ.5.6. Fœmina.3.

8 Vniuersale pro natura est principium formale essendi & cognoscendi singularia, sed vniuersale pro intentione vniuersalitatis, est principium cognoscendi tantum.1ª.q.85.3.4m./.Met.11.lec.1.fi.
Fides.117.150.Forma.21.169.170.

9 Cognitio vniuersalis duplex.s.ex parte obiecti, & ex parte medii.1ª.q.55.3.2m./.Veri.q.8.3.2m./.Ma.q.16.6.16m./.Opus.53.fi. Fortuna.8.Generale.o. Gratiarũactio.5.Heresis.5.6.11.122.Iesus.4.Ignorantia.22.30.Incõmunicabilis.Inductio. Infinitum.28.Intellectus.15.16.38.79.82.107.150.153.165.ẽ.Hypostasis.4.Ira.70.

10 Difficilia sunt hominibus ad cognoscendũ, quę sunt maxime vniuersalia.Opus.53.fi.

11 Immo confusa magis qualia sunt vniuersalia, sunt magis nota quo ad nos.Phy.prinº.co.1.
☞ Duº.1195º. R fiº,sicut Duº.1106º.

12 Natura vniuersalis tripliciter potest considerari.s.primo fm se & absolute, secundo ut est in singularibus, tertio ut est in natura.Poª.q.5.9.16m./quol.8.1.fi./.Opus.30.lec.5.o./.Opus.42.co.7.principio.
Iudicium.17.54.ẽ.83.88.Iustitia.12. Lex.5.53.Liber.24.25.Malum.10. Mineralia. Miraculum.15.Misericordia.33.Motus.78.

13 Natura uniuersalis habet duplex esse.s.esse materiale in particularibus,& esse spirituale in intellectu, secundum quod, conuenit ei intentio vniuersalitatis, non secundum primum esse. Opus.30.lec.5.o./.Anima.2.lec.12.co.2.

14 Vniuersale non accipitur a pho in primo posteriorũ, prout est illud quod prędicatur de pluribus, sed dicitur ibi vniuersale prædicatum, fm quandam adaptationem,uel adequationem prædicati ad subiectum, cum.s.neq; prędicatũ inuenitur extra subiectũ, neq; subiectum sine prædicato.Postª,lec,11,co,1,prinº.

Mutuum.3.Natura.44. Nomen.40.4.3. Notũ.3.4.

15 Particulare non habet rationem & naturam vniuersalis,nisi vt est in eo. Ideo impossibile est, q natura vniuersalis plus sit in eo,quã in vniuersali. 3.d.27.q.1.4.5m./. Obedientia.9.Obiectum.10.Odium.8. Omnis.o.Oratio.63.Ordo.70.Pars.5.35.Participare.11.Passio.108.Peccatũ.117.129.137.146.416. Potentia.43.

16 Vniuersale & singulare,sunt differẽtię,uel per se passiones entis.ȝ.1.cº.66.3m. Potestas.13.Prędestinatio.20.36.Prędicari.10.ẽ.17.19.31.32. Priuatio.23.Prophetia.23.38.Prouidentia.54.55. Prudẽtia.30.32.82.Puer.13.Ratio.14.Redemptio.2.Relatio.73.Resolutio.Rex.1.5.Satisfactio.32.

17 Singularia opponuntur vniuersalibus,siue oppositione prioris & posterioris,siue oppositione propinqui & remoti.Postª,lec.4.fi. Scientia.34.ẽ.50.55.113.114.128.149.Scriptura.14.Sensualitas.7.8.

18 Vniuersale non generatur,nec mouetur, nisi per accidens.i.ratione singularis, cui conuenit per se. Met.co.7.Sensus.15.Syllogismus.6.Synderesis.8.Status.12.Substantia.1.18.23.27.31.Totum.5.7.14.

19 Vniuersale est perpetuum & incorruptibile.Veri.q.1.5.13m. Virtus.1.ẽ.29.Vita.42.Vnitas.19.40.

20 Immo vniuersale in particularibus existens, dicitur simpliciter corruptibile,in hoc vel in illo. Et sic de vniuersali non est scientia.Veri.q.1.5.14m.
☞ R fiº.Duº.1196º.
Voluntas.26.32.80.Vsia.

21 Vniuersale est perpetuum,& incorruptibile per se,nõ quidem per aliquam formam incorruptionis,sed quia non habet secundum se causam corruptionis.Veri.q.1.5.13m./.14m. Vsura.79.

22 Vniuersale dicitur esse semper,& vbiq;, vel secundũ diuersa esse,vel negatiue, quia non determinat sibi locum,nec tempus.1ª.q.8.4.1m./.2m./.q.16.7.2m./.Veri.q.1.5.13m./.14m./.Poª.q.5.9.fi./.quol.10. vel.11.q.1.2m./.Postª.lec.41.co.1.fi.

23 Vniuersalius continet plura in potentia, & pauciora in actu,quã minus vniuersale.1ª.q.85.3.2m./.3.d.30.2.c./.Met.lec.2.co.2.fi./.Liº.11.lec.1.fi.
Christus.81.108.169.

24 Vniuersale est semper natum esse in multis,licet non semper insit multis, propter aliquod impedimentũ.3.d.2.I./.Met.7.lec.13.co.2.fi./.Perihermeniãs.lec.10.co.1.fi.

25 Vniuersale est commune multis, secundum rem. 1ª.q.13.9.c.

26 Oppositum videtur dicere. 3.d.2.I./.Met.7.lec.13.co.2.fi./.Periherªª.lec.10.co.1.fi.
☞ R fiº.Duº.1197º.
Vniuersitas. Excõmunicatio.18.19.Septenarius.Vniuersale.o.Vniuersum.o.

1 **VNIVERSVM** potest capi dupliciter, scilicet ratione partis, & ratione totius. Primo modo potest assumi a deo,non autẽ secundo modo.3.d.2.q.1.ar.7.q.3.o. Angelus.18. Autoritas.2. Bonitas.7.40.45.54.57.58.161.

2 Totum vniuersum est vnum,vnitate ordinis, secundum q inferiora reguntur per superiora. 1ª.q.103.3.o./.quol.6.19.6.prinº.Cœlum.63.118.152.Creatura.22.29.Deus.236.ẽ.244.246.308.411.415.416.Distinctio.8.Elementum.8.

3 Partes principales vniuersi sunt, in quibus integritas eius specifica cõsistit, vt corpora simplicia, partes vero secundarię sunt,quę sunt ad bene esse, vt corpora mista,Poª,q,5,9,c./.Opus,3,cº.171.fi./.Ce,Ic.3.prinº.

Elicere. 2. Fatum.5.8. Fœmina.3. Finis.75.76. Gratia.45. Intellectualis.8. Iustitia.82. Iustus.3. Malum.10.12.13.

4 Substantiæ incorporales & immateriales, sunt de vltima perfectione vniuersi. Opus.3.c^{o}.75.
Mundus.0. Ordo.10.11.25. Peccatum.176. Perfectio.9.10.12.13.25.26.57. Producere.3. Prouidendentia 46.50.

5 Multitudo animarum rationabiliū, pertinet ad perfectionem essentialem vniuersi, non quidem ad primam, sed ad vltimam. Po^{a}.q.3.10.4^{m}.
Reparatio. Senarius.2. Situs.4. Tractare.

6 Deus se habet ad totum vniuersum, regendo ipsum, sicut anima ad corpus. 2.d.17.q.1.1.1^{m}.⁄.3.d.2.q.1.ar.1.q.2.2^{m}.

1 VNIVOCVM.⁄. Omne vniuocū est ut.ū de quinq; prædicabilibus.Ꝥ.1.c^{o}.32.fi. Accidens.16. Accipere.5. Adoratio.3. Agens.1.12.29.30.48.88.99.100. Analogia.10.13.ē. Causa.19.ē.38. Cōmune.5. Conseruatio.1.

2 Omne vniuocum est simplicius suis vniuocatis, saltē secundum rationem.Ꝥ.1.c^{o}.32.4^{m}.
Deus.58.129.188.362. Diuisio.13.14. Effectus.10. Ens.31. Enunciatio.3. Aequiuuca. 3.4.5.6. Aeternitas.38. Generatio.29.30. Genus.3.4. Habitus.80. Latria. Magis.1. Mensura.8.9.10.18. Motus.5.6.7. Nomen.38. Pater.5.

3 Omne vniuocum conuenit tantum secundum participationem, cuilibet suo vniuocato.Ꝥ.1.c^{o}.32.5^{m}.
Peccatū.20.33. Prædestinatio.47. Prædicari.12.26.27.28. Raritas.2. Recipere.5. Scientia.106.ē.111.136.155. Similitudo.13. vnitas.28. Christus.10.206. Vnquam. Contemplatio.27. Fides.105. Intellectus.303. Ius.17. Maria.8. Notorium.2. Offuscatio. Præceptum.18. Scientia.84.

1 VNVM dicitur absolute, sed vnio dicit relationē plurium, secundum ꝗ cōueniunt in aliquo uno.1.d.31.4.1^{m}. Addere.11.ē. Angelus.216. Bonitas.91.92.93. Conceptio.14. Diuisio.8. Ens.26.29.35. Liber.12.

2 Vnum nō dicitur omnino ęquiuoce, de uno quod est principium numeri, & de uno quod conuertitur cum ente. Met.5.lec.6.co.7.fi. Metaphysica.5. Vnio.0. Vnitas.0. Vniuersum.2.
Vocale. Cantus.0. Iudicium.82. Laus.0. Officium.11.ē. Oratio.12.13.31.49.52.ē. Verbum.15.17.ē.24.ē.64.65. Vox.0.

1 VOCATIO dei est semper temporalis, quia ponit adductionem alicuius*ad aliquid. Et ideo est quędam vocatio ad esse per creationem, cui non respondet ęterna electio, & est quędam vocatio temporalis ad gratiam, cui respōdet & electio tēporalis, & ęterna.1.d.41.q.1.2.3^{m}.⁄.4.d.17.q.1.ar.1.q.2.c.
Actus.26. Adulatio.1. Angelus.564. Apostoli.17.31. Cœlū.17. Cōuocare. Credere.11. Delectatio.77. Dęmon.82.83.89. Dolus.4. Dos.3. Fornicatio.14. Gratia.12. Iacobus.1. Inuocare. Iuramentum.2.

2 Vocantur fideles ad tria, scilicet ad fidei euidentiā per consensum, ad doctrinam per præcepta, & ad obediētiam per consilia. Isa.2.lec.1.fi.
Iustitia.9. Iustificatio.13.14.15. Lumbardia.

3 Vocatio interior, respicit terminum ad quem, & electio temporalis respicit terminum a quo. Ideo sunt semper simul, sed differunt ratione.1.d.41.2.3^{m}.

4 Irrationabilia & insensibilia sextupliciter vocantur a deo.s. in testem in iudicio peccati, ad ostendendam diuinam potentiam, ad facti euidentiam, ad exagerandam malitiam, ad magnificandam letitiam, & ad stupendam tristiciam. Isa.lec.2.fi. Maleficium.1. Matthęus.1. Oratio.11. Papa.2. Paulus.1.2.18. Saluari.11. Tribuni. Vsura 6.13.49.54.63.133.151.183.186.231. Vtile.3.

5 Cœlum & terra quæ sunt insensibiles creaturæ, uocantur ad audiendum, quia uocantur ad ea quę sunt rationalis creaturę uel naturæ, ad ostendendum diuinā potentiam. Isa.lec.2.fi.1.

6 *Vocatio, dicit auxilium dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deserendum peccatum. Ideo nō est remissio peccatorū, nec iustificatio, sed causa eius.12^{e}.q.113.1.3^{m}.⁄. Iob.20.lec.3.co.4.

7 *Vocatio, pertinet ad motum in gratiam, sed iustificatio, respicit esse consequens terminum motus.1.d.41.2.3^{m}.

8 *Vocatio triplex, scilicet exterior, per vocalē prędicationem: Interior duplex: Vna nō pertingens ad finē, ex defectu uocati, & est aliquis instinctus uel motus ad bonum, a deo immissus. Secunda interior cum fine, quando.s. uocatus, audit uocem uocantis, & uenit ad Christum, prima uocatio, est dispositio ad iustificationem, iustificatio autem facit actu iustum per gratiam, 1.d.41.q.1.2.3^{m}.⁄. Ro.8.lec.6.
Volare. Animal.48. Baptismus.159. Conuolare. Liberum.9.10. Motus.34.35. Scriptura.2. Sydera. Struthio.1. Turtur. Volatus. Vespertilio. Volatile. Volatiuū. Vsura.109.
Volatile. Auis. Motus.34.35. Volare. Volatiuum.
Volatio. Motus.34. Volare.

1 VOLATIVVM. Ambulatiuum & uolatiuum, siue gressibile & volatile, faciunt differre specie animalia, sed albedo & nigredo nō. Ethi.10.lec.5.co.24. Met.10.lec.11. principio.

2 Oppositū videtur dicere. Phy.7.lec.8.co.2.prin^{o}. Ꝑ Du^{o}.1157°. R fi^{o}, sicut Du^{o}.908°.
Volatus. Aquila.1. Turtur.2. Volare.
Volitiuum. Appetitiuum. Volitum. Voluntas.24.
Volitum. Amicitia.4. Amor.28.187.198. Angelus.411.433. Appetibile. Appetitus.27.ē.87.ē. Bonitas.23. Deus.261.291.305.ē.327.ē. Finis.121. Ignorantia.3.4. Iustitia.88. Lex.65. Meritū.40. Misericordia 17. Nolo. Passio.96.111.123. Pœna.20. Voluntariū.0. Voluntas. Ob. Vsura.89.90. Christus.160.
Volo. Pręceptum.64. Volitum. Voluntarium.0. Voluntas.0.
Volubile. Cogitatio.5. Vertibilitas.

1 VOLVNTARIVM importat ꝗ mot^{9} & act^{9} fit a propria inclinatione, idest ꝗ agere fit a principio intrinseco, & propter finem. 1^{a}.q.105.4.c.⁄.12^{e}.q.6.1.0.⁄.2.c.⁄.q.71.5.2^{m}.⁄.2.d.25.1.6^{m}.⁄.d.35.3.c.⁄.d.41.q.2.1.1^{m}.⁄. Ma.q.3.3.c.⁄.11.3^{m}. Actio.39.ē.43.44. Actus.198. Agens.3.13.14. Amor.52.196. Assumere.58. Beatitudo.68. Causa.3.69. Cęcitas.1. Cœlum.83. Cōmutatio.2. Contrapassum.2. Culpa.1. Datio.16.17. Debitum.7.

2 Ad rationē eius requiritur aliqua cognitio finis.12^{e}.q.6.2.c.⁄.3.3^{m}.⁄.5.c.⁄.7.3^{m}.⁄.8.c.
Defectus.19.20. Deus.102.258. Difficile.4. Ebrietas.5.8.9.12. Electio.38. Esse.8. Eugnomosyna.

3 Voluntarium dicitur, quod procedit a uoluntate uel directe, scilicet a uoluntate agente: uel indirecte, scilicet a uoluntate non agente. 12^{e}.q.6.3.0.⁄.7.3^{m}.⁄.q.77.7.c.⁄.2.d.35.3.c.5^{m}.
Hebetudo.1. Hęresis.110. Homo.38. Iacob.5. Ignorantia.2.ē. Impugnare.2. Infirmus.4.7. Iniustitia.7.

4 Voluntarium dicitur, per remotionē causæ inuolun-

rarii.f.violentia,& ignorantiæ,licet videatur econuer fo.Ethi.3.lec.4.principio.
Inuoluntarium.0.Iudicium.34.56.69.

5 Voluntarium dicitur,quod est secundum inclinationē voluntatis.Et hoc dupliciter.f.ad agendum,& patiēdum.1a.q.82.1.c.+12æ.q.6.5.2m.

6 Aliquid est voluntarium dupliciter.f.secundum se,& secundum causam suam. 12æ.q.77.7.c.+22æ.q.46.2. 2m.+q.64.8.c.+q.79.3.3m.+Ma.q.3.8.c.co.2.
Iustitia.16.Malitia.8.Malum.39.42.43.44. Mendicitas.Meritum.30.Moralis.2.Motus.5.9.42. Natura.17.Oblatio.4.Omissio.5.7.Passio.76.97.123. Paupertas.1.c.

7 Voluntariæ actionis,triplex est radix.f.vel natura,vel virtus,vel libido.Opus.58.co.1.co.2.
Peccatum.25.294.295.356.359.Pœna.17.c.Pœnitentia.19.Perfectio.61.68.73.c.Præceptum.36.37. Primitiæ.2.Pulsio.Purgatio.10.Sacrificium.24.40. 41.Scienter.Speculum.3.Spontaneum.Sponte.

8 Principium intrinsecum actus voluntarii,scilicet vis cognoscitiua & appetitiua,est principium primum: non quidem primum simpliciter,sed primum in genere motus appetitiui,licet moueatur appetitus homi nis ab aliquo exteriori,secundum alias species motus, 1a.q.105.4.2m.+3m.+12æ.q.6.1.1m.+2m.+q.9.4.1m.

9 Voluntarium potest esse sine actu exteriori & interiori,& aliquando est cum actu interiori,sine actu exteriori.12æ.q.6.3.0.+q.71.5.2m.+2.d.35.3.c.5m.+Ma. q.2.1.2m. Turpitudo.1.Votum.8.

10 Quanto actus bonus est magis voluntarius,tanto est magis meritorius & laudabilis.2.d.29.4.c.+Ma.q.3. 13.c.principio.

11 In non habentibus vsum rationis,non est voluntarium,nec inuoluntarium.12æ.q.6.7.3m.+q.10.3.c.

12 Voluntarium conuenit pueris & brutis. Ethi.3.lec.4. o.+Lec.5.co.1. Vsura.84.89.Vsus.7.

13 Oppositum videtur dicere.Veri.q.24.2.1m.
☞ R.fio.Dubio.1198o.

14 Voluntarium secundum rationem perfectam,soli naturæ rationali conuenit,brutis autem conuenit secundum rationem imperfectam. 12æ.q.6.2.0.+2.d.25.1. 6m.+3.d.27.q.1.4.3m.+Veri.q.24.2.1m.

15 Voluntarium est maxime in actibus hominis,quia maxime cognoscit finem sui operis,& mouet se. 12æ. q.6.1.0.

1 VOLVNTAS est appetitus rationalis. 1a.q.78.1.3m.+q.80.1. 0.+q.82.1.c.+q.87.4.c.+12æ.q.6.prinº.+2.1m.+q.8. 1.c.+q.26.1.c.+q.46.4.1m.+q.56.5.1m.+q.59.4.c.+ 22æ.q.24.1.c.+q.27.1.c.+q.58.4.1m.+.Opus.43.co. 6. Affectio.0.Amor.107.Animal.51. Appetitus. 1.Ars.39.49.Aureola.13.Charitas.54.67.104.Habere.2.

2 Voluntas est media inter rationem & concupiscibilē, & mouetur ab vtraq.f.a ratione in continente,& a concupiscibili,in incontinente.22æ.q.155.3.2m.
Habitus.2.Honestum.4.Infinitū.20.Intellectus.V. Intelligentia.2.Irascibilis.1.Iustitia.37.38.66.69. Liberū.4.c.Pœnitētia.1.18.c.37.Prędestinatio.17.

3 Voluntas est rationalis per participationē.12æ.q.56. 6.2m.+q.59.4.2m.+q.61.2.c.6.+2m.+22æ.q.58.4.3.+ 3.d.17.ar.1.q.2.c.+d.23.q.1.ar.3.q.1.1m.+d.33.q.2. ar.4.q.3.1m.

4 Immo voluntas est rationalis per essentiam.3.d.23. q.1.ar.3.q.1.c.+d.27.q.2.ar.3.q.1.1m.
☞ R.fio.Dubio.1199o.

5 Forma voluntatis,est obiectum eius,Virt,q.2.3.c. Processio.55.

6 Volitum principale,est causa finalis voluntatis distincta realiter ab eo,& non aliter,nisi secundum modū significandi,non autem volitum secundarium. Veri. q.23.1.3m. Ratio.16.

7 Tendere in finem accidit voluntati,secundum q̄ est distans a fine. Sed operationem habere circa finem, est ei essentiale.1.d.45.1.2m.

8 Voluntas humana potest aliquid velle ex iudicio rationis,non sequendo passionem appetitus sensitiui. 3a.q.111.2.3m.+q.115.4.c.6.+12æ.q.10.3.0. Voluntarium.0.

9 Voluntas antecedens & secūdum quid,potius est velleitas,quā absoluta voluntas. 1a.q.19.6.1m.6.+3.d. 31.q.2.ar.3.q.2.3m.

10 Voluntas non excluditur a uita contemplatiua,nec amor,sicut nec intellectus a vita actiua.3.d.27.q.1.4. 4m.+Veri.q.22.11.11m.

11 DIVISIO.+ Voluntas dicitur tripliciter,scilicet potentia,actus,& obiectum.1.d.39.q.1.1.c.+d.41.1. 6.+d.44.1.3m.+q.1.1.3m.+3.d.17.ã.1.q.1.1m.+3m.

12 Voluntas duplex,scilicet voluntas ut natura,& volūtas ut voluntas,idest voluntas deliberata. 1a.q.83.4. 0.+3.d.17.ar.1.q.3.c.1m.
Character.16.17.Datio.16.Defectus.12.Delectatio. 105.Deus.V.Difficile.4.5.

13 Voluntas ut natura,& voluntas deliberata,non differunt essentialiter secundum potentias,sed ut cōsequūtur cognitionem naturalem,& cognitionem per inquisitionem.1a.q.83.4.0.+3a.q.18.3.c.1m.+2.d.39. q.2.2.2m.+3.d.17.ar.1.q.3.c.1m.
Imago.9.27.28.29.Legislator.2.

14 Voluntas ut voluntas,est ad vtrumlibet,sed voluntas ut natura,vult aliquid naturaliter & determinatę.1a. q.41.2.c.+12æ.q.10.1.0.+ Veri.q.22.5.6.0.+Ma.q. 16.4.5m. Libertas.4.c.

15 Voluntas duplex,scilicet voluntas rationis,& voluntas sensualitatis.2.d.39.q.2.2.1m.+3.d.17.ar.1.q.2.0.

16 Alia est voluntas rationis,naturaliter tendens in bonum,& alia voluntas sensualitatis,naturaliter tendēs in malum hominis inquantum homo. 2.d.39.q.2.2. 1m.+3.d.17.ar.1.q.2.0. Liberum.0.

17 Voluntas hominis duplex,scz voluntas naturalis quæ appetit bonum secundum se homini inquantū est homo,& voluntas deliberata.f.de bono propter aliud. 1a.q.41.2.3m.+3a.q.18.1.3m.+3.0.+4.5.c.+q.21.3. c.+1.d.48.4.c.+2.d.24.q.3.1.c.+d.39.q.2.1.c.+3.d. 17.ar.1.q.1.1m.+ar.2.q.3.0. Memoria.7.

18 Voluntas triplex,scilicet accedens,concomitans,& antecedens.12æ.q.5.7.c.+1.d.6.2.c.

19 Regula voluntatis humanæ duplex,scilicet vna propinqua & homogena,idest ipsa humana ratio,alia vero remota & heterogenea,idest prima regula,scilicet lex æterna,quæ est quasi ratio dei. 12æ.q.21.1.c.+q. 71.6.c. Meritum.36.38.88.

20 Voluntas potest comparari ad aliquid tripliciter.f.ut potentia ad obiectum,vt principium ad rationē principiandi,& ut principium ad principiatum. 1.d.6.2.c.+ d.13.3.4m. Necessitas.31.

20 ✱Voluntas dicitur tribus modis.f.ipsa potentia volendi,ipse actus volendi,& ipsum volitum.Et quantum ad hoc,vnitur voluntas sancti hominis cū deo, non autem quantum ad duo prima.3.d.17.q.1.ar.1. q.1.3m.

21 Aliquid esse,vel aliquid fieri voluntate,contingit dupliciter,scilicet vel voluntate concomitante,vel volūtate ut principio.1a.q.41.2.c.

22 Aliquis vult aliquid tripliciter,scilicet appetitu naturali ✱ sicut omnes homines volūt esse & viuere. Alia

modo per electionē ex aliqua premeditatione. Alio modo non per se, sed in causa sua, sicut eum velle infirmari dicimus, qui comedit nociua: & velle sanari eū qui medicinam acceperit. 22e.q.30.1.c.

23 Aliquid potest esse volitum nunc & non prius dupliciter, scilicet vel quia incipit esse bonum, vel quia incipit esse cognitum. 1a.q.19.7.c.

24 Id quo aliquis vult bonum vel malum, potest dici tripliciter, scilicet sensualitas inclinans in malum & ratio in bonum, potentia volitiua, & actus eius. Primo & tertio modo differunt id quo aliquis vult bonum, & quo vult malum, sed secundo modo sunt idem. 2.d.39.q.1.2.o.

OBIECTVM. 6.8.14.20.23.24.45.57.60.61.62.63.66.vsq; 70.

25 Obiectum voluntatis est bonum. 1a.q.48.5.c./q.51.2.c./q.105.4.c./q.106.2.c./12e.q.1.6.c./q.5.8.c./q.8.1.o./2.c./q.9.2.c./q.10.2.c./q.10.1.c./q.60.1.1m./1.d.48.2.c./1m./2.d.3.q.4.2m./d.21.q.1.3.c./d.24.q.1.3.3m./d.25.1.1m./2.c./d.38.L.3m./d.39.q.1.2.c./3.d.4.q.1.art.1.q.2.1m./d.17.art.1.q.3.6.3m./4m./d.27.q.1.4.c./d.33.q.1.ar.2.q.1.3m./4.d.49.q.1.ar.3.q.1.1m./Ꝯ.1.c°.72.5m./6m./Li°.2.c°.23.fi./26.1m./Li°.3.c°.3.5m./16.fi./26.1m./Po°.q.3.15.5m./ Ma.q.6.c.co.2./6m./Virtu.q.1.5.c./quol.5.19.c.

26 Obiectum voluntatis est bonuꝫ vniuersale. 1a.q.59.4.c./q.80.2.2m./q.82.4.c.1m./12e.q.105.4.c./12e.q.1.2.3m./q.2.7.8.c./q.9.1.c.3m./3.6.c./q.10.1.c.3m./22e.q.24.1.c./q.25.2.c./3a.q.19.3.c./Ꝯ.3.c°.23.9m./Veri.q.24.7.c./q.25.1.c./3.c.1m./Ma.q.8.3.c./q.16.8.c.fi./Virt.q.4.2.c.1m.

Accidens.68. Actus.149. Amor.18.89.107.163.187.198.209.210.283. Appetitus.69. Artifex.4.

27 Obiectum voluntatis est bonum apprehensum. 1a.q.80.2.c.1m./q.82.3.2m./4.c./12e.q.8.1.o./q.13.5.2m./q.19.1.3m./3.o./5.10.c./q.20.1.1m./q.27.2.o./q.76.1.3m./22e.q.4.7.c./q.7.1.c./2.1m./q.8.4.c./q.83.3.c./1.d.48.4.c./2.d.39.q.3.2.c./Ꝯ.1.c°.72.74.principio./81.2m./95.2m./Li°.2.c°.24.1m./27.1m./Li°.3.c°.26.fi./85.1m./2m./88.1m./107.6m./7m./Potētia.q.2.3.3m./q.10.2.c.fi./Ma.q.3.3.c.principio./Virt.q.1.5.2m./6.c./8.12m./q.2.3.12m./quol.3.27.c. Beatitudo.104.105.

28 Voluntas naturaliter fertur in bonum secundum rationem. Virt.q.1.5.c.1m./2m.

Coactio.4.c̃. Cognitio.54.B. Cōtinentia.14.15.17. Damnatio.V. Dolor.11. Eucharistia.214.

29 Bonum & finis est obiectum voluntatis. 12e.q.1.1.c./2.3m./3.c./q.5.4.3m./q.11.1.c./22e.q.4.1.3.c./1.d.3.q.4.1.6m./2.d.40.1.c./Ꝯ.1.c°.72.5m./Li°.3.prin°./8.1m./109.co.1./Li°.4.c°.19.1m./Virtu.q.2.3.c.pn°./qd.7.vel.8.q.9.1.c. Finis.V. Furtū.10.

30 Voluntas potest velle aliquid in ordine ad aliud, quia fertur in suum obiectum consequenter, ad apprehensionem rationis. 22e.q.58.4.2m. Gratia.52.

31 Finis est obiectum voluntatis. 1a.q.48.1.2m./12e.q.1.1.2m./q.7.4.c./q.9.3.c./q.18.6.7.c./q.19.2.1m./q.20.1.c./q.72.1.1m./3.c./q.73.6.c./22e.q.8.8.c./q.23.8.c./q.110.1.c./q.122.2.c./q.180.1.c./1.d.45.2.1m./3.c.fi./Ꝯ.1.c°.72.5m.

Ignorantia.3.4.15.c̃. Implere.

32 Bonum in cōmuni, vltimus finis, & omne naturale volentis, est volitum naturaliter. 12e.q.10.1.o./22e.q.34.1.c./Ꝯ.3.c°.109.co.1.fi./Veri.q.24.7.8.c./Ma.q.2.3.2m./q.6.c.fi./q.16.4.5m.

Iniustitia.7. Intentio.16. Mendacium.1.2.4. Miseria.4. Pœna.17.c̃.33.c̃. Possessio.9. Praelatio.22.

33 Cuiuslibet voluntatis volitū est duplex. s. principale. i. finis, & secundarium. i. ea quę sunt ad finem. Sed volitum principale est causa finalis volūtatis distincta realiter ab eo, non aliter nisi ſm modum significandi, nō autē volitū secūdariū. 12e.q.8.2.3.o./1.d.45.2.1m./2.d.14.q.1.3.3m./Veri.q.22.13.9m./q.23.1.3m./4.c.

34 Bonum & malum, sunt obiectum voluntatis. Primū quidem ad prosequendum, secundum autem ad fugiendum. 1a.q.20.1.c./12e.q.8.8.1m./q.74.2.2m./Ꝯ.3.c°.10.co.2./Ma.q.1.1.4m./q.10.1.c./Virt.q.1.2.3m.

35 Mala fieri, non est volitum per se, sed per accidens tantum, inquantum ęstimatur bonum, ratione boni annexi. 1.d.46.2.2m./Ma.q.3.12.c.

Relatio.44.45. Sacrificium.15.

36 Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali. 12e.q.19.7.2m./3m./2.d.38.5.c./d.40.1.o.

Immo voluntas nihil vult, nisi sub ratione boni. 1a.q.19.9.c./q.48.1.2m./4m./12e.q.8.1.o./q.78.1.2m./1.d.46.L.6m./2.d.1.q.1.1.2m./d.5.q.1.2.5m./d.34.3.c./d.35.5.4m./L.1m./d.37.q.3.1.3m./Ꝯ.2.c°.40.7m./Li°.3.c°.4.5.107./Ma.q.1.3.c./q.3.12.o./Ethi.co.3./Phy.2.lec.5.co.3.

R fi°. Dubio.1200°.

37 Finem ultimum respicit voluntas intendens, sed finē proximum respicit voluntas eligens, a quo & accipit bonitateꝫ. 2.d.40.1.c.3m./4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3m./Ma.q.2.1.3m.

38 Homo voluntate habituata ad finem indebitum, nō potest semper actualiter omnia consideranda precogitare. Veri.q.24.12.c. Saluari.4.8.c̃. Sermo.4.

39 Coniunctum principali volito & cognitum, est volitum ex consequenti, non autem per accidens. Sed improuisum tantum per accidens. Ma.q.3.12.4m.

Timor.5.26.

40 Voluntas est flexibilis ad malum, non quidem ſm ꝙ est a deo, sed ſm ꝙ est ex nihilo. Veri.q.22.6.3m.

41 Deformitas peccati, est volita tm̄ propter aliud. i. propter aliquod bonum, cui est annexa. Ma.q.3.11.o.

42 Voluntas adhęret alicui dupliciter. s. per timorem, & per amorem. Secundum est principalius, quia est per se, sed primum est per aliud. Ꝯ.3.c°.116.prin°.

Votum.9.10.11.22.43.c̃.

43 Voluntas tendit tantum in bonum existēs, vel in bonum apparens, & sic tendit in non ens sub ratione boni. 1a.q.19.9.c./q.82.2.1m./12e.q.6.4.3m./q.8.1.o./q.18.4.1m./q.19.1.1m./q.27.1.1m./q.29.4.c.3m./q.74.1.1m./q.77.2.c./q.80.1.c./1.d.46.2.2m./2.d.3.q.4.2m./d.7.q.1.1m./d.25.1.2m./3.5m./d.38.5.3m./d.39.q.2.1.c.fi./3m./d.41.q.2.1.1m./d.43.1.1m./4.d.49.q.1.ar.3.q.1.c./d.50.q.2.art.1.q.1.2m./Ꝯ.1.c°.95.2m./Veri.q.14.2.c./q.22.6.5m./6m./q.24.8.c./Ma.q.1.1.12m.q.3.9.c.4m./q.6.6m.

44 Voluntas secundum suam naturā est bona, ideo actus eius naturalis semper est bonus. Sed moraliter se habet ad bonum, & ad malum indifferenter. Ma.q.2.3.2m. Christus.96.149.c̃.

45 ACTVS.7.24.70./ Operatio voluntatis, scilicet velle, nihil aliud est, nisi inclinatio volentis, in obiectum voluntatis. 1a.q.82.2.c./q.87.4.c./q.105.4.c./q.106.2.c./q.111.2.c./12e.q.6.4.c./Ꝯ.4.c°.19./Ma.q.3.3.c.fi.

Abdicatio. Abraham.5.13. Accusatio.17. Actio.12. Actus.B.M. Adoptio.9. Aduocatus.5.

46 Velle, est actio manens in voluntate, ideo non cogit intelligi esse aliquid existens in actu. Ꝯ.1.c°.79.fi.

Agens.53.c̃.95.103. Agere.13.14. Alienum.4.&

A micitia.4.19.32. A mor.28.71.191.192.

47 A voluntate procedit aliquid per modum operationis, non autem per modum operati. Veri.q.4.2.7m./.q.10.9.7m./.Po a.q.10.2.11m./.Virt.q.1.8.13m.

48 Immo aliquid procedit a voluntate vtroq; modo. 1 a.q.37.2.c./.q.4.c o.19.3m./.4m.
p R ño. Dubio.1201o.
A nima.122.124.c.275. A nimal.51. A pparere. 9. A ppetitus.15.c.63.

49 Voluntas non dependet ex aliquo corporali quo ad actum, nec quo ad obiectum, quia capit obiectum ab intellectu, secundu q apprehendit aliquid sub ratione boni.3.d.8.2.c. A pprehensio.2.3. A rs.35.39.40.49. A rtifex.2.c. A ssentire.1.2.3.7. A ssimilatio.5.c.10. A uditor.1.2. A ureola.13.22.23.25. Baptismus.19.90.c.125.128.c.155.213.c. Bartholomeus Beatitudo.23.24.52.72.c.92.c.

50 Voluntas semel ad aliquid fixa, ab illo nunquã diuelli potest, quin vel actu vel habitu in illo maneat, nisi p actualem dissensum ad illud in speciali, vel in generere 4.d.16.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.ar.1.q.1.3m.
Beatus.30.31.36.c. Beneuolentia.1. Blasphemia.25. Bonitas.163.c.196.230.c. Campsoria.5.9.11.

51 Voluntas pro facto reputatur.1 a.q.64.2.3m./.12 e.q.20.4.c./.3 a.q.68.2.2m.&./.4.d.17.L.2m.
Charitas.62.c.

52 Oppositum videtur dicere.2.d.43.3.3m./.L.&./.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1m. p R ño. Du o.1202o.

53 Voluntas pro facto reputatur tam in bonis quam in malis, in iis quæ sunt omnino ab homine, & quo ad premium essentiale, non autem in sacramẽtis, & quo ad premium accidentale, vt in remissione pœnæ.12 e.q.20.4.c./.22 e.q.81.6.1m./.3 a.q.68.2.2m.&./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.&./.d.17.L.2m./.q.3.ar.5.q.2.2m./.d.20.q.1.1.3m./.q.3.2m./.Veri.q.24.1.1m.
Certitudo.1.9.15. Circuncisio.28. Coactio.4.c. Cogitatio.6.11.12.

54 Sufficit bona voluntas, vbi deest facultas, quia laus virtutis, in voluntate consistit, non autem in potestate. Et ideo deficere ab equalitate quę est medium iustitię, propter defectum potestatis, non diminuit laudes virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptismo, apud deum voluntas pro facto reputatur, ei qui non habet tempus operãdi. 22 e.q.81.6.1m./.q.105.3.5m./.q.107.1.2m./.3 a.q.68.2.3m.&./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.&./.Veri.q.24.1.1m.

55 Omnes actus voluntatis reducuntur sicut in primam radicem, in id quod naturaliter vult. Virt.q.2.1.c.
Comparatio.1. Comprehendere.8. Cõmunicatio.1.2.5.6. Conductio.1. Concupiscentia.5.12. Consensus.0. Contemptus.1. Contentio 1.2. Contritio.5.12.13. Corpus.44. Credere.1.5.5. Damnatio. 16.c.24. Datio.16.17.

56 A ctus voluntatis precedit actionem naturæ in diuersis, sed in eodem est econuerso. Po a.q.3.5.6m.

57 Voluntas magis fertur in repræsentatum, secundum vnam conditionem, quã secundum aliam tripliciter, scilicet quia preponderat, preoccurrit cogitationi, & magis conuenit dispositioni hominis. M a.q.6.c.&.
Defectus.12.15.19. Deuotio. 2.13. Deus.263.266.305.c.409.410.421. Difficile.4.5.19.26. Discordia.1.2. Dolor.24.31. Dominium.4.c.15. Electio.1.2.3.&.25. Eleemosyna.11.15.18. Eucharistia.172.c.189.215.c.228. Experientia.1.9.11. Phantasma.8. Feritor.1.c. Fides.1.24.57.80. 86.89.90.143. Finis. V. Fomes.6.c. Fornicatio.17. Fortitudo.5. Gratia.19.39.c.52.87.116.127. Habere.2. Habitus.2. Hæresis.1.4.9.23.27.32. Homicidium.4. Homo.36.c. Honestum.4. Ignorantia.6.

58 Voluntas non potest eodem modo se habere ad passiones corporales presentes, sicut ad absentes, propter acerbitatem. Veri.q.26.6.3m./.q.29.3.5m.
Imago.9.25.c.39. Imperare.1.c.8.c. Imperator.7. Importunitas. Incontinentia.8. Infidelitas.1.2.8.10 Fruitum.20.23. Iniustitia.7. Insanabile. Insidig. Instans.18.19. Intellectualis.6.c. Intellectus.V. Intelligentia.2. Intelligibile.2. Intentio.2.c. Inuoluntarium.1.2.3.5. Ioannes.4.9.

59 Omne illud cuius principium est voluntas, quantum in se est, potest esse & non esse, & potest esse tale vel tale, & potest esse tunc vel nunc. 1 a.q.41.2.c./. Po a.q.2.3.c./.q.3.13.c. Ioseph.3. Ira. Irregularitas.3.5. Iudex.9. Iudicium.10.17.34.56. Iuramentum.31.34. Ius.12. Iustitia.7.14.36.c.64.c. Latro.3 Laus.1. Legislator.2. Liberalitas.10. Libertas.3.c. Magnificentia.4.5. Malitia.7. Malum.53.54.55. Maria.57. Martinus.

60 A ctus voluntatis & cuiuslibet appetitus tendit, in bonum & in malum, sicut in propria obiecta: sed in bonum tendit prius & per se, in malum vero secundario & per aliud, inquantum opponitur bono. 1 a.q.20.1.c./.M a.q.3.12.2m. Matrimonium.59.87.114.130. Melius.3. Mendacium.1.c. Mendicitas. Meritum.8.28.29.30.31.32.36.57.58.62.76. Miseria.4. Misericordia.17. Mors.29.30.31. Mos.1.2. Natura.3.7. Naturale.21.24. Necessitas.32. Negligẽtia.3. Nicolaus.2. Nocere.7. Nolo. Nonuelle. Obedientia.4.5.6.12.19. Omissio.5.

61 Malum est in actu voluntatis ex obiecto. Non autẽ est in actu intellectus, quia intelligere mala, non est malum, sicut velle mala. 2.d.39.q.1.2.c.
Oratio.1.92.94. Ordo.19.39. Ornatus.7. Paruipensio.0. Passio.54.68.69.96.98. Paulus.6. Pax.1. Peccare. Peccatum. V. Pœna.7.17.c.33.34.42. Pœnale. Pœnitentia.1.21.31.37.83.101. Perfectio.74. Petrus.1. Possessio.9. Preceptum.64. Predestinatio.17. Prelatio.22. Processio.51.55. Professio.3. Propositum.0. Prouidentia. 6. 36. Prudentia. 37. Ratio.46.c.

62 A ctus voluntatis est ad bonum, prosequendo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus vero dicitur noluntas. 12 e.q.8.1.3m./.2m. Reclamare. Religio.13. Reprobatio.2. Resistere.3. Sapientia.43. Satisfactio.11. Seruitus.8. Simonia.1.2.28. Somnus.3. Spes.30. Subiectio.5.5. Superbia.24. Temeritas.1. Tentare.1.2. Tribulatio.8. Velle. Velleitas. Vendere.17. Virtus.23.24.52.54.56.94.c.163.c.207.c. Voluntarium.3.5. Votum.0. Vsura.2.37.68.89.90.111.148.160.161.175.177.191.194.205.216.226.236.246.248.251.255.257.258.284.287.303.305. Vtio.

63 Bonitas & malitia actus voluntatis, dependet ex obiecto tantum, ex ratione, & ex lege æterna. 12 e.q.19.0./.q.21.1.0.

64 A ctus voluntatis discordans a ratione recta, vel a ratione errante, vel concordans cum ratione errante, est malus. 12 e.q.19.5.6.0.
Christus.136.149.c. Zacheus.

77 MOTVS.77./. Voluntas nihil facit, nisi secundum q est mota per suum obiectum. Veri.q.14.2.c.
A ccidens.68. A dam.46.79.

66 Voluntas non mouetur nisi a fine. 1.d.25.1.3m./.1.2m. A ffectio.0. A gens.3.13.c.53. A gere.12.14. A mor.46. A ngelus. V. A ia.122.127. A ppetitus. V. A rdere. A ssentire.1.2.3. A ssimilatio.10. A ssumere 19. Bonũ.32. Bõitas.163.c.169.230.c. Charitas.67.c.

9 Charitas vnit Deo perfectissime, sed aliæ virtutes dispositiue & meritorie. 1.d.1.q.1.1.6. Sensibile.6.9.

10 Vnio necessaria sanctis triplex. s. amoris, concordiæ, & cooperationis. Phil. lec.4.co.1.6. Separatio.3. Seraphin.5. Similitudo.20.21. Spes.17. Subiectio.7. Visio.13.23. Vnibile. Vnitiuum. Vnus.1. Vox.2. Christus.56. 219.

11 IN DIVINIS./. Vnio quæ de Deo prædicatur, non est creator, nec creatura. 3.d.5.q.1.ar.1.q.1.3m. Adoratio.15.

12 Immo vnio hæc, est aliquid creatum. 3a.q.2.7.0./.8.c. ☞ R so. Dubio.1190o.

13 Vnio hæc est aliquid creatum, s. relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem fm rationes tantum, quia prout est in Deo non est aliquid fm res, sed fm rationes tantum. 3a.q.2.7.0./.8.c./.1.d. 30.2.4m./.3.d.2.q.2.ar.2.q.3.2m./.d.5.q.1.ar.1.q. 1.0./.d. 7.q.2.1.c./.d.13.q.3.1.c.5m./.d.21.q.1.ā.1.q.2.5m./.ƺ.4.c o.39.41./.quol.1.2.1m. Angelus.504. Apollinaris.1.c. Appropriatio.26. Arrius. Assumere.6.c.45.c. Attingere.3. Attributa.5.8.

14 Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, & non in natura, contra Euticetes. 3a.q.2.1.2.0./.6.c./.12.1m./.q.3.1.c./.q.9.2.1m./.q.13.1.c./.q.18.1.c./.q.46.12.c./.q.50.2.0./.q.53.1.2m./.1.d.17.ar.1.q.1.c./.d. 37.q.1.2.c./.q.3.1.c./.3.d.1.q.2.1.0./.d.2.q.1.ar.3.q. 3.1m./.d.5.q.1.2.3.0./.d.6. principio./.q.1.ar.1.q.1.c./.d. 11. 4.c./.d. 18.1. c./.d.21. q.1.3. 3m./.ƺ.4.c o.35.37.41./. Veri.q.20.1.c./. Potentia.q.6.6.17m./.q.10.4. 13m./. Vnio. 1.0./.2. 13m./.3. 10m./.5.7m./.11m./.quol. 2.1.c./.quol.3.4.1m./.Opus.3.c o. 211.212. 225./. Ro.lec.2.co.4./. Phil.2.co.6.

15 Hæc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3a.q.2.3.0./.6.c./.q.16.1.c.

16 Natura humana non est vnita verbo accidentaliter. 3a.q.2.1.c./.6.0./.q.17.2. c./.3.d. 1.q.2.1. c.4m./.d.6.q.3.2.0./.d.7.q.1. 1.c./.ƺ.4. c o.37.41. 49./.Vnio.1.c. 13m./.Opus.3.c o.215./. Phil.2.co.5.

17 Verbum Dei vnitur naturæ humanæ in Christo, vt instrumento, non autem vt materiæ. ƺ.4.c o.41.co.2.3./. Potentia.q.6.6.17m./.Ma.q.4. 3.3m./.Vnio. 1.c.6./.2.13m./.quol.3.4.1m./.Opus.3.c o.211.

18 Anima & corpus in Christo vniuntur. 3a.q. 2.5.0./.q.16.1.c./.3.d.6.q.3.1.0./.ƺ.4.c o.37.41.co.2./.Opus.3.c o.215. Coniunctio.D. Corpus.68. Debitum.13. Deus.239. Dimensio.15.16. Dioscorus. Eucharistia.114.242.

19 Natura diuina vnita est non solum animæ, sed etiam corpori Christi. 3a.q.2. 10.2m. Finis.81. Hæresis.44.45.142.150. In.12.15. Incarnatio. Hyperdulia. Matrimonium.19. Membrum.8. Miraculum.48.51. Spiritus.20.21.

20 Vnio verbi ad animam in persona, & vnio visibilis ad videns, non sunt eadem. 3.d.14.q.1.ar.1.q.3. 1m./.Veri.q.26.10.8m.

21 Hæc vnio est maxima, ex parte eius in quo facta est, non autem ex parte vnitorum. 3a.q.2.9.0./.3.d.5.q.1.ar.1.q.2.0./.ƺ.4.c o.41. Christus.34.56.58.c.75.148.205.

22 In Christo est triplex vnio, scilicet consentanea, idest amoris, dignatiua, idest personalis, & ad ecclesiam. 4.d.49.q.4.3.0.

23 *Vnio, quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principiis naturæ humanæ in ipso. 3a.q.2.12.c.& ad argumenta./.q.7.13.2m./.q.34.3.2m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.1.

1 VNITAS cuiuslibet rei, est essentia eius, fm q est indiuisa in se, & diuisa a quolibet alio. 1.d.19.q.4.1.2m./.Potentia.q.9.7.c.co.4. Abstractum.4. Apostoli.19. Asperum.

2 Quælibet res est vna, per essentiam suam. 1a.q. 6.3. 1m./.q.11.4.3m./.q.76.7.c./.Veri.q.21.5. 8m./.Potentia.q.9. 7.0./.Met.3.lec. 12.6./.L io.4. lec.2.co.1.2./.L io.10.lec.4.6.

3 Substantia habet per se vnitatem vel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent a subiecto. 1a.q.39.3.c. Assimilatio.6. Baptismus.102.130.c.149.247.248.

4 Ens quod non diuiditur, est vera diffinitio vnius, licet Auicenna conetur eam improbare. 1.d.24.q.1.3.3m./. Opus.42.c o.2.

5 Immo vnum importat rationem indiuisionis tantum. 1a.q.6.3.1m. ☞ R so. Dubio. 1191o.

6 Omne ens, est ens & vnum per suam formam: ideo ens & vnum conuertuntur. quol.6.1.c./.Met.4.lec.2.co.1.2. Bonitas.91.92.93. Bos. Collectiuum. Consideratio.4. Contingens.3.7. Dauid.2.4. Delectatio.42. Deus.57.

7 Vnitas q̃tum ad illud quod dicit positiue, habet rationem principii numeri: sed in q̃tum ratio eius consistit in negatione, negat diuisionem, compositionem, & rationem principii. 1.d.31.q.3.1.c.

8 Esse mensuram, est propria ratio vnius quod est principium numeri, & conuenit ei primo: aliis autem generibus conuenit fm similitudinem, & consequitur rationem indiuisionis. Met.5.lec.6.co.7.6. Diuisio.1. Dolor.25. Enunciatio.3.4. Esse.68.69.82.83. Essentia.7.10. Aeternitas.19. Exorcismus.5. Forma.111.

9 Vbicunq; non est vnitas speciei, ibi non est vnitas numeralis: nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis. s. in Christo. 3a.q.50.5.2m. Indiuiduum.1.9. Instans.2. Liber.12.

10 Ex subiecto & accidente, non fit aliquid vnum, nisi per accidens. 3.d.14.q.1. 1.c./.Opus. 30.lec. 10.co. 1.6./. Lec.11. principio.

11 Immo ex subiecto & proprio accidente, fit vnum per se, per naturalem resultationem. 1a.q.77.6. 3m./.4.d.9.ar.1.q.3.3m. ☞ R so. Dubio.1192o. Mathematica.2. Mensura.27.

12 Ex multis fit vnum tripliciter, scilicet ordine tantum, ordine & compositione, & per commistionem. 3a.q.2.1.c./.ƺ.4.c o.35.

13 Vbi vnum propter vnum, ibi tantum vnum, tenet in inseparabilibus tantum. 4.d.9.ar.1.q.3.3m.

14 Punctus addit supra vnitatem, positionem, quia abstrahit a materia sensibili: vnitas autem abstrahit etiam a materia intelligibili. Met.1.lec.2.co.3./.L io.5.lec.6.co.7.6./. Anima.lec.11.0./. Posteriorum.lec. 41.co.1.2. Metaphysica.5.c. Natura. 10. Nomen. 31. Numerus. 2. 6. Persona. 16. Plato. 5. Transcendentia. Vnio. 1.

15 DIVISIO./. Vnum dicitur dupliciter. s. vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente. 1a.q.11.1.0./.2.c./.q. 30.3.0./.1. d.24.q.1. 1.1m./.3.0./.2.d.3.q.1.3.1m./. Potentia.q. 3.16.3m./.q. 9.7.c./.quol.9.vel.10.1.0./.Met.3.lec.12.13.6./ L io.4.co.5.6./.L io.5.lec.6.co.7.6./.Lec.8.co.1./.L io.10. lec.4.6./.Lec.9.co.4. Absoluere.32. Allegoria. Analogia.1.2.5.9.11.12. Angelus.49.51.c. 112.145.179.193.216.232.236.240. 241.269. 319.320. 326.379.402.435.458.512.513.547.582.c.617.618. Anima.108.112.167.168. 169.191.290. 317.345.346. 347. Assumere.17.c. Cœlum.58.136. Ciuitas.3. Diffinitio.14.15. Dispositio.54. Diuisio.8.

16 Vnum & multa dicitur dupliciter, ſcilicet ſimpliciter, ideſt ſecundum ſubſtantiam, & ſecundum quid, ideſt ſecundum accidens. Vnio.3.c.

17 Vnum, dicitur dupliciter, ſcilicet vnum per accidens, & unum per ſe. Et hoc dupliciter.ſ.ſimpliciter.i.unus numero, & ſecundum quid.i.unus reſpectu alicuius.ſ. uel ſpeciei, uel generis, uel proportionis.1.d.24.q.1.1.c./.Vnio.3.c.ſi. Ens.31.32. Aequalitas.1.2.4.

18 Vnum numero, dicitur dupliciter, ſcilicet unum vnitate naturę, & unum unitate perſonę.3^{a}.q.3.6.1^{m}./.7.2^{m}./.3.d.1.q.2.3.c./.4.6^{m}.

19 Vnitas, ſiue vnum numero unitate naturę vniuerſalis, duplex, ſcilicet unitas realis, & unitas intentionis. Opuſ.42.c^{o}.7.0.

20 Vnum numero dicitur quadrupliciter, ſcilicet uel ſecundum naturas diuerſas: uel ſecundum unam naturam diuerſarum rationum conuertibiliter, uel ſecundum unam naturam diuerſarum rationum non conuertibiliter: uel ſecundum unā naturam, & ſm eandē rationem diuerſorum nominū. Met.4.lec.2.prin^{o}. Generatio.20.57.65.66. Habitus.42.c̄.53.54.

21 Vnum numero, dicitur tripliciter.ſ.primo indiuiſibile in potentia, vel ſecundum quantitatem, uel ſecundū eſſentiam, uel ſecundum vtrunq;. Secundo indiuiſibile in actu & in potentia, cum ſitu, ut punctus. Tertio nihil importans niſi indiuiſionem, ſcilicet unitas quæ eſt principium numeri, quæ tamen inhęret alii.ſ.ſuo ſubiecto.1^{a}.q.11.1.2^{m}./.1.d.24.q.1.1 c. Intellectus.16.17.34.53.118.119.120.144.261. Hypothetica. Maria.53. Materia.18. Matrimoniū.1.6.

22 Vnū numero dicitur tripliciter.ſ.uel indiuiſibile actu & potentia, uel actu tantum, uel unum perfectione. 3^{a}.q.73.2.c./.4.d.8.q.1.ar.1.q.2.c./.d.23.q.1.ar.1.q.2.c./.1^{e}.Cor.11.q.3.prin^{o}. Motus.20.21.36.68.

23 Vnum numero dicitur tripliciter.ſ.unum indiuiſibile, unum continuum, & unum ſecundum rationem.3.2.2.c^{o}.55.co.2./.Po^{a}.q.6.7.8./.Virt.q.2.4.9^{m}. Operatio.15. Pars.29.32.33. Sanctus.6.

24 MVLTITVDO.16./. Vnitas, multitudo, & eſſe, dependent ex eodem.3.2.c^{o}.79.co.2./.quol.6.1.c. Abſoluere.24.25.31.32.33. Abſtractū.4. Accidens.29.39.c̄. Actio.4.5.6.7.44.48.49.50.65.66.82.c̄.108.117. Actus.17.18.25.65.66.67.181.196. Addere.11.c̄. Adoratio.11.13. Agens.14.66.113.114. Agere.10. Allegoria. Altare.2. Alteratio.10. Amor 4.33.108.111.138.153.229. Analogia.2.c̄. Angelus.45.49.51.c̄.81.112.146.179.216.232.236.240.269.319.325.352.362.379.288.389.402.c̄.435.458 487.512.536.547.558.578.581.c̄.615.c̄.

25 Multitudo tranſcendens, addit ſupra ens duas negationes.ſ.negationem indiuiſionis in ſe, & negationē diuiſionis ab alio. Sed unum ſupra ens addit tantum primā negationem. Veri.q.9.7.c.ſi./.Po^{a}.q.9.7.c.ſi. Anima.58.108.112.169.191.243.245.259.264.290.317.342.347. Apprehenſio.4. Aſperum. Aſſumere.17.c̄. Attributa.5.6. Baptiſmus.52.53.75.120.c̄.130.c̄.149.247.248. Beatitudo.15.18.137. Beneficium.21.

26 Vnum tranſcendens priuat multitudinem intrinſecā, non autē extrinſecā, ſed conſtituit eam ut pars eius. Sed multitudo tranſcendens.i.numerus, eſt priuatio vnius totius, non autem partium. Po^{a}.q.3.16.3^{m}. Bonitas.78.168.181.182.197. Bos. Capitale.3. Caput.5. Charitas.54. Cauſa.22.23. Cœlus.58.71.136.

27 In ratione vnius, eſt duplex negatio.ſ.negatio negationis, & negatio rei. Sed in ratione multitudinis, eſt ſecunda negatio tantum. quol.10.1.3^{m}. Certitudo.2. Cibus.11. Circuncisio.12. Circumſcribere.1. Circūſtantia.23. Ciuitas.1.3. Cognitio.38.51.65.70. Collectiuum.0. Collegium. Compoſitio.4.10.15. Communicatio.6.7. Confeſſio.53.54. Conſideratio.4. Cōſilium.27. Contingens.3.7. Contrarium.10.18.14.43. Contritio.20.21.22.31. Copulatiua.

28 Quod conuenit multis, non conuenit eis ſecundum vnam naturam cōmunem, niſi ſit vniuocum & poſitiuum.1^{a}.q.65.1.c./.Ma.q.1.2.4^{m}. Cor.12. Corporeitas.3. Corpus.14.15. Corruptio.24.25. Creatio.33.34.52.53. Creatura.18.22. Credere.8. Dauid.2. Debitum.28. Deitas.2. Delectatio.14. Dęmon.40. Demonſtratio.13. Denominatio.10. Deus.45.65.80.86.261.307.331.347.359.373. Dialectica.1. Diameter. Dici.2. Dies.12.24. Differre.5. Difficile.18. Diſpoſitio.9.27.35.54. Diſtinctio.11.16.c̄. Diuiſio.8.12. Diuortium.1. Dolor.25. Domus.2. Donum.23.24.29.32. Duo.0. Duratio.5. Eccleſia.4.6.7. Effectus.17.18. Electio.1.

29 Vnum quantum ad illud quod ponit, conſtituit multitudinem, ſed quantum ad negationem quam addit ſupra ens, opponitur ei priuatiue. 1^{a}.q.11.2.2^{m}./.1.d.24.q.1.3.4^{m}./.Potentia.q.3.16.3^{m}./.q.9.7.10^{m}./.14^{m}./.Met.10.lec.5.co.2.ſi. Ens.20.26.27.29.31. Enunciatio.3.4. Aequalitas.1.c̄. Eſſe.43.44.45.68.69.82.83.93. Eſſentia.6.10. Aeternitas.25. Euchariſtia.4.38.40.132.182.183. Euſtratius.2. Aeuum.4. Exceptiua. Exemplar.6. Exorciſmus.5. Ferrum.1. Feſtum.4. Fides.17.18. Fieri.10.18.c̄. Finis.52.53.54.61.64.66.120.122.

30 Multum, abſolute ſumptū, opponitur vni, ſed vt importat exceſſum, opponitur pauco. 1^{a}.q.11.2.3^{m}./.Po^{a}.q.9.7.7^{m}./.Met.10.lec.9.0. Forma.9.10.23.33.39.44.48.49.52.53.59.68.75.76.80.111.112 116.120.133.148.163. Fructus.22. Fruitio.5.6. Generatio.20.57.65. Gen^{o}.40. Gratia.37.45.106.156. Habitus.42.43.44.50.53.54. Hęreſis.33.49.85.91. Hierarchia.2.5. Homo.14.33.34.40. Iacob.7. Idea.22.24. Idem.1.3.7. Ieiuniū.40. Ignorantia.23. Immiſericordia. Imperare.3. Incorruptibile. Indiuiduū.17.43. Infamia.2. Infinitum.6.12.34. Inſtrumentū.13. Intellectus.17.34.53.55.56.99.131.144.146.242.243.261.289.

31 Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autē econuerſo.1^{a}.q.11.2.4^{m}./.q.85.8.2^{m}./.1.d.24.q.1.3.2^{m}./.3^{m}./.Po^{a}.q.9.7.15^{m}./.Met.4.lec.3.co.1. Hypothetica. Ira.63. Iudicium.4. Iuramentum.6. Iuſtitia.58.84.88. Iuſtificatio.12.23.29. Legatus.1. Legiſlator.5. Lex.18.38.43.126. Liberum.3. Lingua.1.8. Lumen.13.25. Luna.5. Magis.1. Maria.53. Mathematica.2. Materia.18.19.20.35. Matrimonium.1.6.22.76.78.81.98.99.

32 Vnum, non remouet multitudinem, ſed diuiſionem. Nec multitudo remouet vnitatem, ſed indiuiſionem eorum ex quibus conſtat.1^{a}.q.30.3.3^{m}./.Po^{a}.q.9.7.15^{m}./.Met.4.lec.3.co.1.ſi. Medium.4. Membrum.11. Menſura.1.20. Meritum.28.63. Miſericordia.24.28. Miſſa.15.23.24. Miſſio.2.22. Motus.6.10.20.21.22.26.32.36.67.68.74. Mundus.2.6.19.24. Natura.10.12. Naturale.20.24. Nicolaus.1. Nomen.2.31.82.83. Nouelle. Numerus.3.5.6. Obiectum.16. Obligari.1. Officium.16.17.18. Operatio.13.14.15 16.17.19. Opinio.1.7.

33 Vnum eſt magis poſitiuum ſecundum rem, quā multitudo, licet ſecundum nomen ſit econuerſo. 1.d.24.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.9.7.15^{m}./.Oppoſitio.14. Oratio.50.51. Ordinatio.1. Ordo.32.36.70.90.92. Papa.8. Pars.10.28.29.32.33.49. Paſſio.106. Patruus. Peccatum.50.52.64.83.152.153.154.156.300.336.373.

2 Viuificare quo anima viuificat corpus, non est in genere actionis, quia anima est actus primus. Potentia. q.2.1.6m.

1 VIVVM siue animatum, est superius ad hominem & ad animal. 3a.q.50.4.b. Anima.136. Aqua.2. Baptismus.141. Beatus.47. Cœlum.130.149. Corpus.26.č.66. Eleemosyna.31. Missa.23.26. Operatio.48.č. Passio.121. Præceptum.122. Processio.32. Rationale.7. Suffragia.2.

2 Viuum non est prædicatum accidentale, sed essentiale. 1a.q.18.2.c./3a.q.50.5.c./3.d.22.q.1.1.b.3./ꝑ.2.co.57. Vix. Luxuria.25. Pliades. Vindicatio.3. Vlcisci. Nocere.8. Vindicatio.0. Vltio. Vlterior. Limbus.7. Missio.34. Scientia.131. Similitudo.25. Vltra. Vsura.199.142.

1 VLTIMVM rei duplex. s. in re, & extra rem. 12a.q.2.7.3m./2.d.27.1.1m./4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m. Actio.78. Actus.148. Agens.69.97. Agere.10.11.24.č. Alteratio.6. Ambrosius.2. Amor.188. Angelus.245.575.576.610. Anima.3.44.45.322.326. Apostoli.29. Ars.6. Baptismus.21. Beatitudo.10.34.98. Bonitas.66.85. Charitas.87. Causa.21. Cœlum.47.53. Circunstantia.6. Concupiscentia.22. Defectus.15. Dispositio.34.35. Embryo.4. Esse.33. Eucharistia.116.253. Extremum. Felicitas.2.4.5.6. Fimbria. Finis.v. Forma.35.38. Fructus.2.6.7. Generatio.18. Gradus.2.4. Gratia.146. Gutta. Homo.19.24. Idea.41. Illuminatio.3. Indiuiduum.34. Infidelitas.6. Instans.13.30. Intellectus.162. Irascibilis.3. Marcus.2. Maturatio. Medium.4.7.č. Menstruus.4. Nomen.30. Odium.2.3. Officium.2. Offuscatio. Operatio.6. Pœna.5. Pœnitentia.30.88.

2 Vltimum, dicitur tripliciter. s. simpliciter, in genere, & in specie. 12a.q.1.1.2m.fi./q.2.7.3m./q.3.5.3m./q.5.8.c./Virt.q.1.11.15m. Potentia.49.56.58.60. Quies.8. Quiescere.1. Raphael. Raritas.1. Sacramentum.81.83. Senectus.1. Sensus.30. Significatio.11. Solertia.6. Subalternum. Theologia.39. Virtus.27.32.č.37.161. Vniuersum.5. Vsura.104.275.276. Christus.87. Vltio. Vindicatio.0. Vlcisci. Vltra. Actio.78.79. Agere.30.č. Beatus.13.14. Bonitas.209. Crucesignatus.2. Aeternitas.42. Gratia.80. Imaginatio.6.7. Limbus.7. Misericordia.25. Natura.15. Pax.9. Præceptum.143. Præsumptio.2.13. Votum.44. Vsura.99.100.104.č. VLVLARE est luporum. Isa.13.co.3. VLVLAE, sunt aues q̃titatis coruinę, maculis cõsper sę, ex hoc dictę vlulę, ꝙ vocem habeant, ad modum vlulantium luporum. Isa.13.co.3.

1 VMBRA, repræsentat in cõmuni, sed imago in particulari, & quo ad naturam indiuidui. He.10.pn°. Elephas.4. Lex.133. Luna.8. Obumbratio. Offuscatio. Ratio.3. Vmbrositas. Christus.75.

2 Vmbrę, & picturę, & somnia, dicuntur esse falsę, inquantum non subsunt res, quarum habent similitudinem. 1a.q.17.2.1m.fi.

3 Vmbra mortis dicitur tribulatio, vita præsens: doctrina mala, vel opera mala. Psal.22.co.2./Psal.43.co.7. Vmbrositas. Damnatio.9. Vmbra.0.

1 VNCTIO olei in exorcismo, significat expeditiones hominis, in pugna quas suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est. 4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.fi. Baptismus.244. Chrisma.3.

2 EXTREMA./Vnctio extrema est sacramentum ordine vnum, institutũ immediate a Christo, sed promulgatũ ab apostolis. 4.d.2.q.1.ar.4.q.4.1m./d.23.q.1.1.0./ꝑ.4.co.72.

3 Res & sacramentum extremę vnctionis, est interior deuotio, q̃ est spũalis vnctio. 4.d.23.q.1.ar.2.q.3.3m.

4 Oleũ trũ oliuę, est materia huius sacramenti, qa oleũ oliuę est lenitiuũ, penetratiuũ, diffusiuũ, & nitidum: non autẽ, balsamũ, qa balsamũ significat famã, qua non indigent morientes propter se: nec etiam vinũ, qa vinũ mordet. 4.d.23.q.1.ar.3.q.1.0./ꝑ.4.co.72.

5 Oportet ꝙ materia huius sacramenti sit consecrata, triplici rõne. s. qa efficacia sacramentoꝝ a Christo descendit, propter plenitudinem gratię quę confertur, & ex hoc ꝙ effectus eius corporalis. s. sanatio corporalis, nõ causatur ex materia naturali ꝓprietate: & hęc consecratio fit ab episcopo trũ. 3a.q.72.3.c./4.d.2.q.1.ã.1.4.2.2m./d.23.q.1.ar.3.q.2.3.0./ar.4.q.1.3m.

6 Si sacerdos deprehenderit se errasse, & ex errore, de alio oleo vnxisse, debet adhuc de alio oleo debito vngere & supplere quod omisit. Opus.65.co.7.

7 FORMA./Hoc sacramentum habet determinatam formam. s. orationem deprecatiuam. s. per istam sanctam vnctionẽ, & suã piissimã misericordiã, indulgeat tibi Deus, qcqd deliquisti per visũ etc. 4.d.23.q.1.4.0./ar.2.q.2.3m./q.2.ar.2.q.3.c./Opus.22.co.1.

8 Verba illa indicatiui modi, quę sm mores quorundam præmittũtur orationi. s. vngo hos oculos, oleo sanctificato, in nomine patris, & filij, & spiritussancti, amen: nõ sunt forma huius sacramẽti, sed sunt, quędã dispositio ad formã, inqtũ intentio ministri, determinatur ad actum illum ꝑ illa verba. 4.d.23.q.1.ar.4.q.2.3m.

9 EFFECTVS./In hoc sacramento non imprimitur character, quia datur tantum in remedium: nec per illud homo deputatur ad aliqd sacrum. 4.d.23.q.1.ar.2.q.3.0./q.2.ar.1.q.3.1m./ar.4.q.1.1m./ꝑ.4.co.72.

10 Effectus principaliter intentus in hoc sacramẽto & in cęteris, est curatio morbi peccati. 4.d.23.q.1.ar.1.q.1.c./q.2.c.2m./q.2.ar.2.q.1.0.

11 Effectus principalis eius, est remissio peccatoꝝ, quo ad reliquias, sed consequenter quo ad culpam mortalem vel venialem si inueniat, nec recipiens ponat obicem. 3a.q.65.1.c./4.d.23.q.1.ar.2.q.1.0./q.2.c./ar.3.q.2.c./ar.4.q.3.3m./q.2.ar.2.q.1.1m./q.2.2m./q.3.1m./d.24.q.2.2.1m./ꝑ.4.co.72./Ma.q.7.1.14m.

12 Hoc sacramentũ datur contra reliquias peccati actualis, non autem peccati originalis. 4.d.2.q.1.ar.1.q.3.4.0./ar.2.c./d.7.q.1.ar.1.q.3.c.fi./d.8.q.1.ar.2.q.1.2m./d.23.q.2.ar.2.q.3.2m./q.4.1m./2m.

13 In vltima vnctione infunditur gratia, quę effectũ sacramẽto præbet. 3a.q.87.3.c./4.d.23.q.1.ã.2.q.1.3m.

14 Hoc sacramentum causat gratiam, & remissionẽ peccatorum: ideo habet vim illuminatiuã & purgatiuã, licet non ita plenam sicut Baptismus. 4.d.23.q.1.ar.1.q.1.3m./q.2.ar.1.q.2.c.1m./ꝑ.4.co.72.

15 Et remittit peccatum quo ad maculam, per gratiam quam infundit, & quo ad reatum pœnę, fortificando subiectũ: & quo ad reliquias. i. quo ad debilitatẽ mentis, non autẽ dispositiones & habitus causatos ex actibus peccatorum. 3a.q.65.1.c./4.d.23.q.1.ar.2.q.1.2m./ꝑ.4.co.72.

16 In extrema vnctione confertur perfecta sanitas spiritualis. 3a.q.84.1.1m. Character.37. Episcopus.12.

17 Et sanat corporaliter, non quidem principaliter nec semper, sed quando expedit animæ. 4.d.23.q.1.ar.2.q.2.0./ar.3.q.2.c./ar.4.q.3.3m./ꝑ.4.co.72. Eucharistia.47.48. Matrimonium.143. Peccatum.374.

18 Effectus huius sacramenti impeditur per fictionẽ: sicut etiam effectus aliorum sacramentoꝝ. ꝑ.4.co.72.fi.

19 Deuotio suscipientis hoc sacramentũ, meritum personale conferentis, & meritũ totius ecclesię, plurimũ valent ad effectum eius. 4.d.23.q.2.ar.3.q.3.c.

Sacramentum.15.41.č.87.100.111.113.

20 Hoc sacramentum immediate disponit hominem ad gloriam: ideo non debuit figurari, per aliquod sacramentum veteris legis: nisi remote, per omnes curationes eius.12ᵉ.q.102.5.3ᵐ./.3ᵃ.q.65.1.4ᵐ./.4.d.2.q.1.a.5ᵐ./.d.8.q.1.ar.2.q.1.c.2ᵐ./.d.23.q.1.ar.1.q.1.2ᵐ./.q.3.c./.q.2.ar.2.q.2.c.1ᵐ.

21 MINISTRI./.Hoc sacramentum potest cōferri per sacerdotes, non autem per laicum: nec per diaconum etiam in necessitate, nec per eṗm tantum.4.d.23.q.2.1.0./.d.24.q.2.1.1ᵐ./.ƺ.4.cᵒ.72.fi. Sacerdos.21.

22 Et debent interesse multi sacerdotes, propter copiam gratię: tamen etiam solus perficit id in persona ecclesię, cuius personam gerit.ƺ.4.cᵒ.72.fi.

23 Si sacerdos deficiat ante finem vnctionis, alius debet ꝓ sequi, non autem debet incipere: sed in eucharistia potest prosequi, & incipere super aliam materiam. 4.d.23.q.1.ar.1.q.2.3ᵐ. Sacramentum.64.111.

24 Christus non accepit, nec dedit per seipsum hoc sacramentum.4.d.23.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ./.ar.3.q.2.c.

25 SVBIECTVM./.Hoc sacramentum non debet dari sanis, sed infirmis ad mortem tantum: non autem furiosis, nec amentibus, nec pueris.4.d.23.q.2.2.0./.ar.4.q.1.2ᵐ./.q.2.c./.d.25.q.2.ar.1.q.1.c./.ƺ.4.cᵒ.72.

26 Et debet dari tantum in organis quinque sensuum, in quibus est radix spiritualis infirmitatis, & in pedibus, & ſm aliquos in renibus: sed prope in mutilatis. 4.d.23.q.2.3.0./.ƺ.4.cᵒ.72.fi./.Opus.65.cᵒ.7.

27 Hoc sacramentum, potest iterari in eadem infirmitate diuturna, iterato periculo mortis, & in diuersis infirmitatibus non diuturnis.4.d.18.q.1.ar.3.q.2.4ᵐ./.d.23.q.2.4.0./.ƺ.4.cᵒ.72.

28 Hoc sacramentum requirit deuotionem in suscipiente.4.d.23.q.2.ar.2.q.4.c.

29 CHRISTI.24./. In veteri lege vngebantur quatuor.s.reges, sacerdotes, prophetę, & vasa templi: quę omnia sunt in Christo.Matth.co.4./.Ro.co.6./.He.co.19.principio.

30 David ter vnctus fuit in regem, in figuram triplicis vnctionis Christi & christianorum.s.per gratiam, per gloriam animę, & per gloriam corporis. Psal.26.pnᵒ.

30 Deus pater quadrupliciter vnxit Christum.s.in sacerdotem, regem, pugilem, & iocūdum liberalem.Isa.61.co.1.fi.

31 Vnctio cōuenit Christo ſm humanitatem tm̄, non autem ſm diuinitatem.Psal.44.co.9./.He.lec.4.fi.

32 Deuotus vngit Christum quadrupliciter.s.lachrymis, deuotione, pura intentione, & laudis gratiarum actione.Isa.61.co.1.fi.

33 IN COMMVNI./.Vnctio olei cathecuminorum non est sacramentum, sed sacramentale: quia disponit ad baptismum aliquo modo, sed non perducit ad remissionem peccatorum. 4.d.23.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ. Baptismus.237.Character.37.

34 Vnctio baptizatorum in vertice, significat eminentiam dignitatis tripliciter.s.regalis, sacerdotalis, & collatę. 3ᵃ.q.72.11.3ᵐ./.4.d.7.q.3.ar.3.q.2.1ᵐ. Chrisma.3.Cōfirmatio.4.49.Cōsecratio.15.16.Epūs.12.Magnes.3.

35 Vnctio olei in exorcismo, significat expeditionem hominis in pugna, quam suscipit contra diabolum, a cuius potestate ereptus est.4.d.6.q.2.ar.3.q.1.c.fi. Matrimonium.143.Rex.10.Samuel.2.

36 Vnctiones patrum in Aegypto, & sanctę Genouephę, non erant sacramentales.4.d.23.q.2.ar.1.q.1.2ᵐ.

37 Vnctio regum non est sacramentum: ideo potest fieri diuersimode, ſm diuersas consuetudines.s.vt oleo in scapulis, vel chrismate in capite.4.d.23.L.3ᵐ./.d.24.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ.

38 Orientales vngebantur, propter celebritatem festi, vel personę, vel quia erant in regione calida. Psal.44.co.9./.He.co.19.principio.

39 * Vnctio chrismatis, non propter digniorem partem capitis, sed propter potiorem effectum, episcopis reseruatur.3ᵃ.q.72.11.3ᵐ.fi.

40 * Vnctio chrismatis qua signaẗ baptizatus in summitate capitis ꝑ sacerdotem, ꝙ eṗm autem in fronte, vt in priori vnctione, significetur super ipsum spiritussancti descensio, ad habitationem Deo cōsecrandam: in secunda quoque vt eiusdem spiritussancti, septiformis gratia, cum omni plenitudine sanctitatis, & scientię, & virtutis, venire in hominem declaretur.3ᵃ.q.72.11.3ᵐ.

Vnde. Alienum.4. Antichristus.6. Ars.30. Carentia. Dolor.23. Ex.4.Graue.7.Liberum.4, Mulier.6. Professio.3. Religio.73.Ventus.1.Vsura.74.90.195. 223.271.276.285.295.309.
Vndecim. Vsura.181.182.
Vndique. Eucharistia.103.

VNGVES & capilli sunt ad conseruationem aliarum partium, & de perfectione hominis: ideo resurgent.4.d.44.q.1.ar.2.q.3.0. Capilli.

VNICORNIS est tantę superbię, ꝙ nō patitur subiectionem: ideo captus, statim moritur: & significat Iudęos.Iob.39.co.2.fi./.Psal.21.co.10./.Psal.28.co.2.

Vnibile. Angelus.61.65.č.Vnio.0.
Vnicus. Angelus.547. Charitas.86. Deus.110.Fornicatio.18.Hęresis.37.Motus.61 .Nomen.70.
Vniformę.Cœlum.57.59.90.Cōformitas.Deus.135.327.č. Inuariabile. Motus. 57. Multiforme.1. Perfectio.42.

VNIGENITVS est Christus, quia solus est naturalis filius: sed dicitur primogenitus, quia sunt alij filij Dei, sed adoptiui.1ᵃ.q.33.3.c.2ᵐ./.q.41.3.c.43.d.11.L.fi./.ƺ.4.cᵒ.8.fi./.36.1ᵐ./.Io.lec.16.co.2.

Vnire. Actio.27.Vnio.0.

1 VNIO triplex.s.vel in aliquo vno ſm numerum, speciem, genus, seu analogiam, vel inter se, ex quibus resultat vnum, vel neutraliter.3.d.1.q.1.1.c. Actio.103. Amicitia.19. Amor.111.152.153.173.179.199.č.246.č. Angelus. 61.65.č.227.259. Anima.v. Antichristus.1.Assimulatio.12.Assumere.6.č.34.č. Attributa.5.8.

2 Vnio triplex.s.ex integris & perfectis, ex transmutatis, & ex imperfectis.3ᵃ.q.2.1.c. Charitas.61.130.137.Ciuitas.1.3. Cognitio.46. Coniunctio.0. Corpus.25.58.68.Deus.239.Dimensio.10.15.

3 Ens cōpletum non potest vniri alteri, nisi tripliciter, & ſm quid.s.accidentaliter, per aggregationem, & in aliquo accidente. 3.d.6. q.1.2.c. Ecclesia.4.Euangelium. 1.

4 Impossibile est, ꝙ alicui speciei cōstitutę iam in sua integritate, vniatur in natura aliquid extraneum, nisi species soluatur.ƺ.4.cᵒ.40.principio. Eucharistia.114.241.Fides.18.

5 Illa vniuntur in natura, ex quibus constituitur integritas alicuius speciei.ƺ.4.cᵒ.40.pnᵒ. Finis.21.Forma.86.143.148.Generatio.23.Incorporari.0.Intellectualis.1.Intellectus.53.95.183.293.Matrimoniū.39.51.Membrum.8.Misericordia.16.Missio.1.Mundus.24.Natiuitas.28.Oratio.1.61.

6 Vnio animę & corporis, est de ratione hominis.3ᵃ.q.50.4.c./.ƺ.4.cᵒ.37.

7 Prima vnio hominis ad Deum, est per fidem, spem, & charitatem.12ᵉ.q.68.4.3ᵐ./.4ᵐ.

8 Duplex vnio est necessaria ecclesię.s.interior per fidem & charitatem, & exterior.s.pax.2ᵉ.Cor.fi. Pax.3.8.9.Peccatum.305.306.Prędestinatio.46. Pulchritudo.14.Sapientia.28.Scientia.9.Sedere.6.

9 Charitas vnit Deo perfectissime, sed aliæ virtutes dispositiue & meritorie. 1.d.1.q.1.1.6. Sensibile.6.9.

10 Vnio necessaria sanctis triplex.s.amoris, concordiæ, & cooperationis. Phil.lec.4.co.1.6. Separatio.3. Seraphin.5. Similitudo.20.21. Spes.17. Subiectio.7. Visio.13.23. Vnibile. Vnitiuum. Vnus.1. Vox.2. Christus.56. 219.

11 IN DIVINIS./.Vnio quæ de Deo prædicatur, non est creator, nec creatura.3.d.5.q.1.ar.1.q.1.3^m. Adoratio.15.

12 Immo vnio hæc, est aliquid creatum.3^a.q.2.7.0./.8.c.
☞ R sio. Dubio.1190°.

13 Vnio hæc est aliquid creatum.s.relatio existens in natura humana realiter, in Deo autem sm rationem tantum, quia prout est in Deo non est aliquid sm rem, sed sm rationem tantum.3^a.q.2.7.0./.8.c./.1.d. 30.2.4^m./. 3.d.2.q.2.ar.2.q.3.2^m./.d.5.q.1.ar.1.q. 1.0./.d. 7.q. 2.1.c./.d.13.q.3.1.c.5^m./.d.21.q.1.ā.1.q.2.5^m./.ꝯ.4. c^o.39.41./.quol.1.2.2^m. Angelus.504. Apollinaris.1.c̃. Appropriatio.26. Arrius. Assumere.6.c̃.45. c̃. Attingere.3. Attributa.5.8.

14 Vnio verbi Dei, facta est in persona diuina, & non in natura, contra Euticetes.3^a.q.2.1.2.0./.6.c./.12.1^m./. q.3.1.c./.q.9.2.1^m./.q.13.1.c./.q.18.1.c./.q.46.12.c./. q.50.2.0./.q.53.1.2^m./.1.d.17.ar.1.q.1.c./.d. 37.q.1. 2.c./.q.3.1.c./.3.d.1.q.2.1.0./.d.2.q.1.ar.3.q. 3.1^m./. d.5.q.1.2.3.0./.d.6.principio./.q.1.ar.1.q.1.c./.d. 11. 4.c./.d. 18.1. c./.d.21. q.1.3. 3^m./.ꝯ.4.c^o.35.37.41./. Veri.q.20.1.c./.Potentia.q.6.6.17^m./.q.10.4. 13^m./. Vnio. 1.0./.2. 13^m./.3. 10^m./.5.7^m./.11^m./.quol. 2.1. c./.quol.3.4.1^m./.Opus.3.c^o. 211.212. 225./.Ro.lec. 2.co.4./.Phil.2.co.6.

15 Hæc vnio facta est in supposito, seu in hypostasi. 3^a.q. 2.3.0./.6.c./.q.16.1.c.

16 Natura humana non est vnita verbo accidentaliter. 3^a.q.2.1.c./.6.0./.q.17.2. c./.3.d. 1.q.2.1. c.4^m./.d.6. q.3.2.0./.d.7.q.1. 1.c./.ꝯ.4. c^o.37.41. 49./.Vnio.1.c. 13^m./.Opus.3.c^o.215./.Phil.2.co.5.

17 Verbum Dei vnitur naturæ humanæ in Christo, vt instrumento, non autem vt materiæ.ꝯ.4.c^o.41.co.2.3./. Potentia.q.6.6.17^m./.Ma.q.4. 3.3^m./.Vnio. 1.c.6./. 2.13^m./.quol.3.4.1^m./.Opus.3.c^o.211.

18 Anima & corpus in Christo vniuntur. 3^a.q. 2.5.0./. q.16.1.c./.3.d.6.q.3.1.0./.ꝯ.4.c^o.37.41.co.2./.Opus. 3.c^o.215. Coniunctio.D. Corpus.68. Debitum. 13. Deus.239. Dimensio.15.16. Dioscorus. Eucharistia.114.142.

19 Natura diuina vnita est non solum animæ, sed etiam corpori Christi. 3^a.q.2. 10.2^m. Finis.81. Heresis.44.45.142.150. In.12.15. Incarnatio. Hyperdulia. Matrimonium.19. Membrum.8. Miraculum.48. 51. Spiritus.20.21.

20 Vnio verbi ad animam in persona, & vnio visibilis ad videns, non sunt eadem.3.d.14.q.1.ar.1.q.3. 1^m./.Veri.q.26.10.8^m.

21 Hæc vnio est maxima, ex parte eius in quo facta est, non autem ex parte vnitorum.3^a.q.2.9.0./.3.d.5.q.1. ar.1.q.2.0./.ꝯ.4.c^o.41. Christus.34.56.58.c̃.75. 148. 205.

22 In Christo est triplex vnio, scilicet consentanea, idest amoris, dignatiua, idest personalis, & ad ecclesiam.4. d.49.q.4.3.0.

23 * Vnio, quomodo potest dici naturalis Christo ex ipsa natiuitate, non autem ex principijs naturæ humanæ in ipso.3^a.q.2.12.c.& ad argumēta./.q.7.13.2^m./.q.34. 3.2^m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.1.

1 VNITAS cuiuslibet rei, est essentia eius, sm ꝙ est indiuisa in se, & diuisa a quolibet alio.1.d.19.q.4.1.2^m./.Potentia.q.9.7.c.co.4. Abstractum.4. Apostoli.19. Asperum.

2 Quælibet res est vna, per essentiam suam. 1^a.q. 6.3. 1^m./.q.11.4.3^m./.q.76.7.c./.Veri.q.21.5. 8^m./.Potentia.q.9. 7.0./.Met.3.lec. 12.6./.Li^o.4. lec.2.co.1.2./. Li^o.10.lec.4.6.

3 Substantia habet per se vnitatem vel multitudinem, sicut & esse, non autem accidentia, sed habent a subiecto.1^a.q.39.3.c. Assimilatio.6. Baptismus.102. 130.c̃.149.247.248.

4 Ens quod non diuiditur, est vera diffinitio vnius, licet Auicenna conetur eam improbare.1.d.24.q.1.3.3^m./. Opus.42.c^o.2.

5 Immo vnum importat rationem indiuisionis tantum. 1^a.q.6.3.1^m.
☞ R sio. Dubio. 1191°.

6 Omne ens, est ens & vnum per suam formam: ideo ens & vnum conuertuntur. quol.6.1.c./.Met.4.lec.2. co.1.2. Bonitas.91.92.93. Bos. Collectiuum. Consideratio.4. Contingens.3.7. Dauid.2.4. Delectatio. 42. Deus.57.

7 Vnitas ꝗtum ad illud quod dicit positiue, habet rationem principii numeri: sed inꝗtum ratio eius consistit in negatione, negat diuisionem, compositionem, & rationem principii.1.d.31.q.3.1.c.

8 Esse mensuram, est propria ratio vnius quod est principium numeri, & conuenit ei primo: aliis autem generibus conuenit sm similitudinem, & consequitur rationem indiuisionis. Met.5.lec.6.co.7.8. Diuisio.1. Dolor.25. Enunciatio.3.4. Esse.68.69.82.83. Essentia.7.10. Aeternitas.19. Exorcismus.5. Forma.111.

9 Vbicunque non est vnitas speciei, ibi non est vnitas numeralis: nisi idem suppositum subsistat in duabus naturis.s.in Christo.3^a.q.50.5.2^m. Indiuiduum.1.9. Instans.2. Liber.12.

10 Ex subiecto & accidente, non fit aliquid vnum, nisi per accidens.3.d.14.q.1. 1.c./.Opus. 30.lec. 10.co. 1.6./. Lec.11.principio.

11 Immo ex subiecto & proprio accidente, fit vnum per se, per naturalem resultationem.1^a.q.77.6. 3^m./.4.d. 9.ar.1.q.3.3^m.
☞ R sio. Dubio.1192°.
Mathematica.2. Mensura.27.

12 Ex multis fit vnum tripliciter, scilicet ordine tantum, ordine & compositione, & per commistionem. 3^a.q. 2.1.c./.ꝯ.4.c^o.35.

13 Vbi vnum propter vnum, ibi tantum vnum, tenet in inseparabilibus tantum.4.d.9.ar.1.q.3.3^m.

14 Punctus addit supra vnitatem, positionem, quia abstrahit a materia sensibili: vnitas autem abstrahit etiam a materia intelligibili. Met.1.lec.2.co.3./.Li^o.5.lec.6. co.7.8./. Anima.lec.11.0./.Posteriorum.lec. 41.co.1. 2. Metaphysica.5.c̃. Natura. 10. Nomen. 31. Numerus. 2. 6. Persona. 16. Plato. 5. Transcendentia. Vnio. 1.

15 DIVISIO./.Vnum dicitur dupliciter.s.vnum quod est principium numeri, & vnum quod conuertitur cum ente.1^a.q.11.1.0./.2.c./.q. 30.3.0./.1. d.24.q.1. 1.1^m./. 3.0./.2.d.3.q.1.3.1^m./.Potentia.q. 3.16.3^m./.q. 9.7. c./.quol.9.vel.10.1.0./.Met.3.lec.12.13.6./.Li^o.4.co. 5.6./.Li^o.5.lec.6.co.7.8./.Lec.8.co.1./.Li^o.10. lec.4. 6./.Lec.9.co 4. Absoluere.32. Allegoria. Analogia.1.2.5.9.11.12. Angelus.49.51.c̃. 112.145.179. 193.216.231.236.240. 241.269. 319.320. 326.379. 402.435.458.512.513.547.582.c̃.617.618. Anima. 108.112.167.168. 169.191.290. 317.345.346. 347. Assumere.17.c̃. Cœlum.58.136. Ciuitas.3. Diffinitio.14.15. Dispositio.54. Diuisio.8.

16 Vnum & multa dicitur dupliciter, scilicet simpliciter, idest secundum substantiam, & secundum quid, idest secundum accidens. Vnio.3.c.

17 Vnum, dicitur dupliciter, scilicet vnum per accidens, & unum per se. Et hoc dupliciter. s. simpliciter. i. unus numero, & secundum quid. i. unus respectu alicuius. s. uel speciei, uel generis, uel proportionis. 1.d.24.q.1.1.c./. Vnio.3.c.fi. Ens.31.32. Aequalitas.1.2.4.

18 Vnum numero, dicitur dupliciter, scilicet unum vnitate naturę, & unum unitate personę. 3ª.q.3.6.1m./.7.2m./.3.d.1.q.2.3.c./.4.6m.

19 Vnitas, siue vnum numero unitate naturę vniuersalis, duplex, scilicet unitas realis, & unitas intentionis. Opus.42.cº.7.0.

20 Vnum numero dicitur quadrupliciter, scilicet uel secundum naturas diuersas: uel secundum unam naturam diuersarum rationum conuertibiliter, uel secundum unam naturam diuersarum rationum non conuertibiliter: uel secundum unã naturam, & sm eandẽ rationem diuersorum nominũ. Met.4.lec.2.prinº. Generatio.20.57.65.66. Habitus.41.c̃.53.54.

21 Vnum numero, dicitur tripliciter. s. primo indiuisibile in potentia, vel secundum quantitatem, uel secundum essentiam, uel secundum vtrunq;. Secundo indiuisibile in actu & in potentia, cum situ, ut punctus. Tertio nihil importans nisi indiuisionem, scilicet unitas quæ est principium numeri, quæ tamen inhęret alii. s. suo subiecto. 1ª.q.11.1.2m./.1.d.24.q.1.1 c. Intellectus.16.17.34.53.118.119.120.144.161. Hypothetica. Maria.53. Materia.18. Matrimoniũ.1.6.

22 Vnus numero dicitur tripliciter. s. uel indiuisibile actu & potentia, uel actu tantum, uel unum perfectione. 3ª.q.73.2.c./.4.d.8.q.1.ar.1.q.2.c./.d.13.q.1.ar.1.q.2.c./.1ª. Cor.11.q.3.prinº. Motus.10.21.36.68.

23 Vnum numero dicitur tripliciter. s. unum indiuisibile, unum continuum, & unum secundum rationem. §.2.2.cº.55.co.2./. Poª.q.6.7.8./. Virt.q.2.4.9m. Operatio.15. Pars.29.32.33. Sanctus.6.

24 MVLTITVDO.16./. Vnitas, multitudo, & esse, dependent ex eodem. §.2.cº.79.co.2./.quol.6.1.c. Absoluere.24.25.31.32.33. Abstractũ.4. Accidens.29.39.c̃. Actio.4.5.6.7.44.48.49.50.65.66.82.c̃.108.117. Actus.17.18.25.65.66.67.181.196. Addere.11.c̃. Adoratio.12.13. Agens.14.66.113.114. Agere.10. Allegoria. Altare.2. Alteratio.10. Amor 4.33.108.111.138.153.229. Analogia.1.c̃. Angelus.45.49.51.c̃.81.112.146.179.216.232.236.240.269.319.325.352.361.379.288.389.402.c̃.435.458 487.512.536.547.558.578.581.c̃.615.c̃.

25 Multitudo transcendens, addit supra ens duas negationes. s. negationem indiuisionis in se, & negationem diuisionis ab alio. Sed unum supra ens addit tantum primã negationem. Veri.q.9.7.c.fi./. Poª.q.9.7.c.fi. Anima.58.108.112.169.191.243.245.259.264.290.317.342.347. Apprehensio.4. Asserum. Assumere.17.c̃. Attributa.5.6. Baptismus.52.53.75.110.c̃.130.c̃.149.247.248. Beatitudo.15.18.137. Beneficium.21.

26 Vnum transcendens priuat multitudinem intrinsecã, non autẽ extrinsecã, sed constituit eam ut pars eius. Sed multitudo transcendens. i. numerus, est priuatio vnius totius, non autem partium. Poª.q.3.16.3m. Bonitas.78.168.181.182.197. Bos. Capitale.3. Caput.5. Charitas.54. Causa.22.23. Cœlus.58.71.136.

27 In ratione vnius, est duplex negatio. s. negatio negationis, & negatio rei. Sed in ratione multitudinis, est secunda negatio tantum. quol.10.1.3m. Certitudo.2. Cibus.11. Circuncisio.12. Circumscribere.1. Circumstantia.23. Ciuitas.1.3. Cognitio.38.51.65.70. Collectiuum.0. Collegium. Compositio.4.10.15. Communicatio.6.7. Confessio.53.54. Consideratio.4. Cõsilium.27. Contingens.3.7. Contrarium.10.18.14.43. Contritio.20.21.22.31. Copulatiua.

28 Quod conuenit multis, non conuenit eis secundum vnam naturam cõmunem, nisi sit vniuocum & positiuum. 1ª.q.65.1.c./. Ma.q.1.2.4m. Cor.12. Corporeitas.3. Corpus.14.15. Corruptio.24.25. Creatio.33.34.52.53. Creatura.18.22. Credere.8. Dauid.2. Debitum.18. Deitas.2. Delectatio.14. Dęmon.40. Demonstratio.13. Denominatio.10. Deus.45.65.80.86.261.307.331.347.359.373. Dialectica.1. Diameter. Dici.2. Dies.12.24. Differre.5. Difficile.18. Dispositio.9.27.35.54. Distinctio.11.16.c̃. Diuisio.8.12. Diuortium.1. Dolor.25. Domus.2. Donum.23.24.29.32. Duo.0. Duratio.5. Ecclesia.4.6.7. Effectus.17.18. Electio.1.

29 Vnum quantum ad illud quod ponit, constituit multitudinem, sed quantum ad negationem quam addit supra ens, opponitur ei priuatiue. 1ª.q.11.2.2m./.1.d.24.q.1.3.4m./. Poentia.q.3.16.3m./.q.9.7.10m./.14m./. Met.10.lec.5.co.2.fi. Ens.20.26.27.29.32. Enunciatio.3.4. Aequalitas.1.c̃. Esse.43.44.45.68.69.82.83.93. Essentia.6.10. Aeternitas.25. Eucharistia.4.38.40.132.182.183. Eustratius.2. Aeuum.4. Exceptiua. Exemplar.6. Exorcismus.5. Ferrum.1. Festum.4. Fides.17.12. Fieri.10.18.c̃. Finis.52.53.54.61.64.66.120.122.

30 Multum, absolute sumptũ, opponitur vni, sed vt importat excessum, opponitur pauco. 1ª.q.11.2.3m./. Poª.q.9.7.7m./. Met.10.lec.9.0. Forma.9.10.23.33.39.44.48.49.52.53.59.68.75.76.80.111.112 116.120.133.148.163. Fructus.22. Fruitio.5.6. Generatio.20.57.65. Genª.40. Gratia.37.45.106.156. Habitus.41.43.44.50.53.54. Hęresis.33.49.85.91. Hierarchia.2.5. Homo.14.33.34.40. Iacob.7. Idea.22.24. Idem.1.3.7. Ieiuniũ.40. Ignorantia.23. Immisericordia. Imperare.3. Incorruptibile. Indiuiduũ.17.43. Infamia.2. Infinitum.6.12.34. Instrumentũ.13. Intellectus.17.34.53.55.56.99.131.144.146.242.243.261.289.

31 Vnum, ponitur in diffinitione multitudinis, non autẽ econuerso. 1ª.q.11.2.4m./.q.85.8.2m./.1.d.24.q.1.3.2m./.3m./. Poª.q.9.7.15m./. Met.4.lec.3.co.1. Hypothetica. Ira.63. Iudicium.4. Iuramentum.6. Iustitia.58.84.88. Iustificatio.12.23.29. Legatus.1. Legislator.5. Lex.18.38.43.126. Liberum.3. Lingua.1.8. Lumen.13.25. Luna.5. Magis.1. Maria.53. Mathematica.2. Materia.18.19.20.35. Matrimonium.1.6.22.76.78.81.98.99.

32 Vnum, non remouet multitudinem, sed diuisionem. Nec multitudo remouet vnitatem, sed indiuisionem eorum ex quibus constat. 1ª.q.30.3.3m./. Poª.q.9.7.15m./. Met.4.lec.3.co.1.fi. Medium.4. Membrum.11. Mensura.1.20. Meritum.28.63. Misericordia.14.28. Missa.15.23.24. Missio.2.22. Motus.6.10.20.21.22.26.32.36.67.68.74. Mundus.2.6.19.24. Natura.10.12. Naturale.20.24. Nicolaus.1. Nomen.2.31.82.83. Nouelle. Numerus.3.5.6. Obiectum.16. Obligari.1. Officium.16.17.18. Operatio.13.14.15 16.17.19. Opinio.1.7.

33 Vnum est magis positiuum secundum rem, quã multitudo, licet secundum nomen sit econuerso. 1.d.24.q.1.3.2m./. Poª.q.9.7.15m./. Oppositio.14. Oratio.50.51. Ordinatio.1. Ordo.32.36.70.90.92. Papa.8. Pars.10.28.29.32.33.49. Passio.106. Patruus. Peccatum.50.52.64.83.152.153.154.156.300.336.373.

378.381.399.410. Pœna. 18.29. Pœnitentia. 61. Perfectio.21.24.33.46. Perſona.16.40.41.42. Philippus.o. Pietas.16. Piſcina.2.

34 Negatio quę eſt de ratione vnius, eſt negatio rationis tantum: quę autem eſt de ratione multitudinis, eſt negatio realis.1.d.24.q.1.3.1^{m}./.2^{m}./.quol.9.vel.10.1.3^{m}./.Met.4.lec.3.co.1. Phades. Pluralitas.o. Porphyrio. Potentia.15.47.49. Pręceptum. 57.71.82. Prędeſtinatio.36. Prædicamentum.4. Prędicari.12. Principatus.5.9. Principium.7. Proceſſio.24.41. Relatio.23.27. Relatiuum.8.9.13. Requiri.2. Res.4. Sacramentum.11.90. Scientia.3.74.96.c̃. Significatio.10. Signum.5. Similitudo.1.8.13.15.

35 Multitudo, poteſt immediate procedere ab vno ſimplici.1^{a}.q.77.6.1^{m}./.1.d.2.1.1^{m}./.2.d.3.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.3.16.o./.q.7.1.1^{m}./.quol.3.6.8./.Dionyſius.2.lec.2.o. Spiratio.4.5.

36 Multitudo tripliciter poteſt procedere ab vno, ſcilicet vel propter materię neceſſitatem, ſeu potentię limitationem, vel propter bonitatis obligationem, vel propter ſapientię ordinẽ.1.d.2.1.1^{m}./.2.d.3.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.3.16.o./.Dionyſius.2.lec.6.o.
Spiritus.22.23. Subſiſtentia.3.5.10. Subſtantia. 33. Suffragia.5.6. Summum.o. Suppoſitum.13. Tactus.4. Templum.7.8. Tempus.2.9.13.14. Terra.4. Theſaurus.1.

37 Multitudo, eſt ſecundum ſenſum prior vno, ſed eſt econuerſo ſecundum naturam & ſecundum rationẽ.1.d.24.q.1.3.2^{m}./.Po^{a}.q.9.7.15^{m}./.Met.10.lec.5.co.2.3. Trahere.2. Verbum.19.27.46. Veritas.13.40.41.45.

38 Aliqua poſſunt eſſe vnum & multa diuerſimode, nõ autem eodem modo, quia opponuntur. 1^{a}.q.11.1.2^{m}./.2.1^{m}./.12^{e}.q.17.4.o./.2.d.40.4.c.
Virtus.61.62.68.79.145.155.159.213.258.267. Vita.79. Vnctio.2. Vnio.o.

39 Vnum quod eſt principium numeri, opponitur multitudini relatiue: vt menſura menſurato, non autem vnum quod conuertitur cum ente, ſed opponitur priuatiue.1^{a}.q.11.2.c./.1.d.24.q.1.3.4^{m}./.Po^{a}.q.9.7.17^{m}./.Met.10.lec.9.co.3.4.

40 Vnum quod eſt principium numeri, ſecundum illud quod eſt precise, opponitur numeris ſm diſparatã oppoſitionem menſuræ, quę reducitur ad contrarietatẽ, ſicut ad principium, ratione differentiarũ contrariarũ. Sine præciſione vero, non opponitur eis, ſed cõſtituit eos. Sed quantum ad illud quod conſequitur intellectum eius, opponitur multitudini numerali relatiue, ſicut principium principiato, & ſicut pars toti, ſed magis proprie, vt menſura mẽſurato.1.d.24.q.1.3.4^{m}./.Met.10.lec.5.co.2. Vniuerſum.2. Vniuocum.1. Vnum.o. Voluntas.80.81. Votum.81. Vox.11. Vſura.31.50.118.147.152.192.196.201.274.281.282.283.287.295. Vter. Vti.13. Vxor.10. Chriſtus.7.13.152.153.160.162.181.c̃.178.182.184.185.186.187.

41 IN DIVINIS./. Deus eſt vnus. 1^{a}.q.11.3.o./.q.103.3.o./.1.d.2.1.o./.d.24.q.1.1.o./.2.d.1.q.1.1.o./.3.1.c^{o}.42./.Li^{o}.4.c^{o}.8.1^{m}./.Po^{a}.q.3.6.o./.16.1^{m}./.Opuſ.3.c^{o}.15./.Met.12.ſi.
Amor.4.33.153. Apoſtoli.19.

42 Deus eſt maxime vnus. 1^{a}.q.11.4.o./.q.28.3.c./.q.30.1.3^{m}./.q.39.3.c./.1.d.24.q.1.1.c.1^{m}./.Cauſis.lec.21.o.

43 Deum eſſe vnum, poteſt ratione demonſtrari, & poteſt fide teneri.1^{a}.q.2.2.o./.Opuſ.72.q.9.
Appropriatio.25.26.

44 Immo fides eſt de non apparentibus, ſecundũ Apoſtolum, Opuſ.72.q.9./.He.11.lec.1.co.1.
pRſi^{o}.Du^{o}.1193°.

45 Hoc primum dictum eſt.ſ.ꝙ deum eſſe vnum, poteſt ratione demonſtrari, quia ratio naturalis, ſubſeruit fidei. Vnde dictum eſt, per fidem eſſe acceptum hoc, ſm ꝙ fides ſupponit deum eſſe vnum, tanquam ratione oſtenſum. Vel hoc ideo dici poteſt, vt fiat reſolutio ad diuerſos homines, quia vni de hoc fieri poteſt demonſtratio, alteri vero non, quem per fidem neceſſe eſt ad hoc accedere.1^{a}.q.2.2.1^{m}./.Opuſ.72.q.9.
Aſſimilatio.6.7. Aſſumere.18.c̃.

46 Vnum in diuinis, ſe habet cõmuniter ad eſſentiam, & ad relationem. Po^{a}.q.9.4.14^{m}. Beatitudo.15.

47 Deus eſt vnus per ſuam eſſentiam, & eſt ſua vnitas. 1^{a}.q.103.3.o./.1.d.24.q.1.1.1^{m}.

48 In deo omnia ſunt vnum, * quia eſſentia diuina eſt vna & eadẽ, quã intellectus noſter diuerſis conceptionibus repręſentat, ſicut etiam diuerſę res, repręſentãt eſſentiam diuinam diuerſis formis. Omnis enim perfectio in deo eſt, veriſſime & vnitiſſime: cuȝ tñ alia ſit ratio ſapientię, alia bonitatis, oportet qò iſta in Deo, differant rõne: quia vero modo ſimplici in ipſo ſunt, ſunt idem re in illo. Bonitas ergo diuina eſt diuina ſapientia, ex hoc quod eſt diuina, nõ ex hoc quod eſt bonitas, neqȝ ex hoc quod eſt ſapientia eſt bonitas: alia enim eſt ratio vtriuſqȝ ſecundum ſe, ſed in deo ſunt idem./.Opuſ.9.q.1. Bonitas.78.91.92.93.168.181.182.197. Charitas.54.86.

49 Deus eſt vnus, ſecundum ꝙ vnum conuertitur cum ente, non autem ſecundum ꝙ vnum eſt principium numeri.1^{a}.q.11.3.2^{m}./.q.30.3.2^{m}./.1.d.24.q.1.1.1^{m}./.Po^{a}.q.9.7.c. Confeſſio.54.65. Contritio.26. Creatio.33.34.

50 Vnitas dei eſt principium omnis vnitatis, & menſura omnis rei.1.d.24.q.1.c.ſi. Deitas.2.

51 Vnitas diuinæ eſſentię ponit in numerum, cum vnitate perſonę, ſecundum rationeȝ, & ſecunduȝ moduȝ intelligendi, & ſecundum ſignificationem, non autem ſecundum diſtinctionem realem.quol.6.1.o.

52 Vnitas diuinę perſonę eſt maior vnitate quæ eſt principium numeri, quia eſt per ſe ſubſiſtens, completa, & habens in ſe quicquid pertinet ad rationem vnitatis.1^{a}.q.11.4.2^{m}./.3^{a}.q.2.9.2^{m}./.1.d.24.q.1.1.c.ſi.

53 Vnitas diuinę perſonę, eſt maior vnitate naturæ & perſonæ in nobis, & vnitate animę & corporis. 3^{a}.q.2.9.3^{m}. Deus.110.239.307.347.359.360.362.364.365.366. Excellentia. Fides.17.18. Filiatio.16.25. Hęreſis.39.77.

54 Pater & filius in diuinis ſunt vnum, non autẽ vnus.1^{a}.q.31.2.4^{m}./.q̃l.6.1.ſi. Idea.22.c̃. Idem.10.

55 In patre & filio, nõ eſt diſcrepãs, ſed vna diuinitas, vt dicit Ambroſius.1^{a}.q.31.2.c. Trinitas.2.4.7.c̃.

56 Omnia entia ſunt vnum propter patrem tripliciter, ſcilicet quia in patre primo vnitas inuenitur, & ratio principii quaſi primi, & ab eius vnitate eſt, ꝙ vna natura in oẽbus propagetur. Et omnia entia ſunt æqualia propter filium tripliciter, ſcilicet quia ęqualitas eſt in filio inquantum filius, inquantum verbũ, & inquantum eſt imago. Et omnia entia ſunt cõnexa propter ſpiritum ſanctum tripliciter, ſcilicet quia procedit vt amor, amor autem eſt connexio duorum, quę connexio requirit tria, ſcilicet duo connexa, & vnum connectens.1^{a}.q.39.8.c./.1.d.31.5.o. Chriſtus.178.c̃.
Vnitiuum. Amor.179. Vnio.o.

1 VNIVERSALE triplex.ſ. vniuerſale in re.i.natura cõmunis in particularibus, vniuerſale poſt rem.i.abſtractum ab eis, & vle ante rem.i.formę vſes reꝝ in mentibus ãgeloꝝ.1^{a}.q.55.3.1^{m}./.3^{m}./.2.d.d.3.q.3.2.1^{m}.

A brenuntiatio. A ccidens.92. A ccidentaliter.5.

1 Vniuersale sumitur dupliciter.s.pro natura rei cuz intentione vniuersalitatis,& pro natura vt est in particularibus. Primo modo vniuersale est posterius, sed secundo modo, vniuersalius est prius minus vniuersali, via generationis,& temporis, sed est econuerso ordine pfectionis,& intentionis naturę.1ª.q.85.3.1m./.12ª.q.29.6.c./.veri.q.8.9.6m./.Opus.55.pnº./.Opº.56.o./. A nima.co.3./.L iº.2.lec.12.co.1.fi. A gēs.10.49.97.103. A ngelus. 134.161.164.125. 344. ĉ. 374.408.431. A ppetitus.59.81.91. Bonitas.18.19.45.64.68.C atholica.C ausa.54.ĉ.82.Cœlum.7.Cognitio.22.36.44.48.ĉ.C ommune.o.

3 Vniuersale secundo modo prędicatur in quid,& significat substantias rerum,non autē primo modo.O pus.56.prinº./.M et.7.lec.13.co.2.prinº. Cōsequentia.3.C reatio.10.11.C reatura.24.C ura.3.5.

4 I dem potest esse vle,& particulare. Poª.q.6.1.1m.

5 I mmo singularia opponuntur vniuersalibus. Posteriorum.lec.4.fi.

Rñº.Duº.1194º.

6 I dem respectu inferioris est vniuersale & respectu superioris est particulare in causando & prędicando. Poª.q.6.1,1m.

7 Vniuersale quo ad naturā,est in singularibus,sed quo ad intentionem vniuersalitatis est in intellectu. 1ª.q.85.2.2m./.12ª.q.10.6.c./.d.19.q.5.1.c. prinº./.d.33.1.3m./.3.d.5,q.2.1.1m./.ʒ.1.cº.65.1m./.Poª.q.7.9.c./.Spiritu.9.6m./.O pus.30.lec.5.o./. M et.11. lec.2.prinº./. A nima.2.lec.12.co.2./.Sensu.lec.15.co.2. Deus.132.133.Dici.2.3.Differentia.13. E ns.6. E nūciatio.3.5.7.8. A estimatio.1.2. E xcellentia. E xclusio.5.E xilium.Phantasma.3. Fatū.5.6. Fœmina.3.

8 V niuersale pro natura est principium formale essendi & cognoscendi singularia, sed vniuersale pro intentione vniuersalitatis, est principium cognoscendi tantum.1ª.q.85.3.4m./.M et.11.lec.1.fi.
Fides.117.150.Forma.21.169.170.

9 Cognitio vniuersalis duplex.s.ex parte obiecti, & ex parte medii.1ª.q.55.3.2m./.Veri.q.8.3. 2m./.M a.q.16.6.16m./.Opus.53.fi. Fortuna.8.G enerale.o. Gratiarūactio.5.Heresis.5.6.11.122. I esus.4. I gnorantia.22.30. I ncōmunicabilis. I nductio. I nfinitum.28. I ntellectus.15.16.38.79.82.107.150. 153. 165. ĉ.H ypostasis.4. I ra.70.

10 Difficilia sunt hominibus ad cognoscenduz, quę sunt maxime vniuersalia.O pus.53.fi.

11 I mmo confusa magis qualia sunt vniuersalia, sunt magis nota quo ad nos.Phy.prinº.co.1.
Duº.1195º. Rñº,sicut Duº.1106º.

12 Natura vniuersalis tripliciter potest considerari.s.primo sm se & absolute, secundo ut est in singularibus, tertio ut est in natura. Poª.q.5.9. 16m./.quol.8.1.fi./.Opus.30.lec.5.o./.O pus.41.co.7.principio.
I udicium.17.54.ĉ.83.88. I ustitia.12. Lex.5.53.L iber.24.25. M alum.10. M ineralia. M iraculum. 15. M isericordia.33.M otus.78.

13 Natura uniuersalis habet duplex esse.s.esse materiale in particularibus,& esse spirituale in intellectu, secundum quod, conuenit ei intentio vniuersalitatis, non secundum primum esse. Opus.30.lec.5.o./. A nima.2.lec.12.co.2.

14 Vniuersale non accipitur a pħo in primo posteriorū, prout est illud quod prędicatur de pluribus, sed dicitur ibi vniuersale prædicatum, sm quandam adaptationem,uel adequationem prædicati ad subiectum, cum s.neq; prędicatū inuenitur extra subiectū, neq; subiectum sine prædicato. Postª.lec.11,co,1,prinº.

M utuum.3.Natura.44. Nomen.40.4.3. Notū.3.4.

15 Particulare non habet rationem & naturam vniuersalis,nisi vt est in eo. I deo impossibile est, ꝙ natura vniuersalis plus sit in eo,quā in vniuersali. 3.d.27. q.1.4.5m./. Obedientia.9.Obiectum.10.Odium.8. O mnis.o.Oratio.63.Ordo.70. Pars.5.35. Participare.11.Passio.108.Peccatuz.117.129.137.146.416. Potentia.43.

16 V niuersale & singulare, sunt differētię,uel per se passiones entis.ʒ.1.cº.66.3m. Potestas.13.Prędestinatio.10.36.Prędicari.10.ĉ.17.19. 31.32. Priuatio.23. Prophetia.23.38.Prouidentia. 54.55. Prudētia.30.32.82. Puer.13. Ratio.14. R edemptio.2. R elatio.73. R esolutio. R ex.1.5. Satisfactio.32.

17 Singularia opponuntur vniuersalibus,siue oppositione prioris & posterioris,siue oppositione propinqui & remoti. Postª.lec.4.fi. Scientia.34.ĉ.50.55.113.114.128.149. Scriptura.14. Sensualitas.7.8.

18 Vniuersale non generatur,nec mouetur, nisi per accidens.i.ratione singularis, cui conuenit per se. Met.co.7. Sensus.15. Syllogismus.6. Synderesis.8. Status.12. Substantia.1.18.23.27.31. Totum.5.7.14.

19 Vniuersale est perpetuum & incorruptibile. Veri.q.1.5.13m. Virtus.1.ĉ.29. V ita.42. Vnitas.19.40.

20 I mmo vniuersale in particularibus existens, dicitur simpliciter corruptibile,in hoc vel in illo. E t sic de vniuersali non est scientia. Veri.q.1.5.14m.
Rñº.Duº.1196º.
Voluntas.26.32.80. V sia.

21 Vniuersale est perpetuum,& incorruptibile per se,nō quidem per aliquam formam incorruptionis,sed quia non habet secundum se causam corruptionis. Veri.q.1.5.13m./.14m. Vsura.79.

22 Vniuersale dicitur esse semper,& vbiq;, vel secunduz diuersa esse,vel negatiue, quia non determinat sibi locum,nec tempus.1ª.q.8.4.1m./.2m./.q.16.7.2m./.Veri.q.1.5.13m./.14m./.Poª.q.5.9.fi./.quol.10. vel.11.q.1.2m./. Postª.lec.41.co.1.fi.

23 Vniuersalius continet plura in potentia, & pauciora in actu,quā minus vniuersale.1ª.q.85.3.2m./.3.d.30.2.c./.M et.lec.2,co.2.fi./.L iº,11.lec.1.fi.
C hristus.81.108.169.

24 V niuersale est semper natum esse in multis,licet non semper insit multis, propter aliquod impedimentuz.3.d.2.L./.M et.7.lec.13.co.2.fi./.Perihermenias.lec.10.co.1.fi.

25 Vniuersale est commune multis, secundum rem. 1ª.q.13.9.c.

26 Oppositum videtur dicere. 3.d.2.L./.M et.7.lec. 13.co.2.fi./.Periherªª.lec.10.co.1.fi.
Rñº.Duº.1197º.
Vniuersitas. E xcōmunicatio.18.19. Septenarius.Vniuersale.o.Vniuersum.o.

1 **VNIVERSVM** potest capi dupliciter, scilicet ratione partis, & ratione totius. Primo modo potest assumi a deo,non autē secundo modo.3.d.2.q.1.ar.7.q.3.o. A ngelus. 18. A utoritas. 2. Bonitas. 7.40. 45. 54. 57.58.161.

2 Totum vniuersum est vnum,vnitate ordinis, secundum ꝙ inferiora reguntur per superiora. 1ª.q. 103.3.o./.quol.6.19.6.prinº.Cœlum.63.118.152.C reatura.22.29.Deus.236.ĉ.244.246.308.411.415.416. Distinctio.8. E lementum.8.

3 Partes principales vniuersi sunt, in quibus integritas eius specifica cōsistit, vt corpora simplicia, partes vero secundarię sunt,quę sunt ad bene esse, vt corpora mixta, Poª.q.5,9.c./.Opus,3,cº.171.fi./.C e.E.3.prinº.

Elicere. 2. Fatum. 5.c. Fœmina. 3. Finis 75.76. Gratia. 45. Intellectualis. 8. Iustitia. 81. Iustus. 3. Malum. 10.12.13.

4 Substantiæ incorporales & immateriales, sunt de vltima perfectione vniuersi. Opus. 3.c°.75.
Mundus. 0. Ordo. 10.11.25. Peccatum. 176. Perfectio. 9.10.12.13.25.26.57. Producere. 3. Prouidendentia 46.50.

5 Multitudo animarum rationabilius, pertinet ad perfectionem essentialem vniuersi, non quidem ad primam, sed ad vltimam. Po.q.3.10.4m.
Reparatio. Senarius. 2. Situs. 4. Tractare.

6 Deus se habet ad totum vniuersum, regendo ipsum, sicut anima ad corpus. 2.d. 17.q.1.1.1m./3.d.2.q.1.ar.1.q.2.2m.

1 VNIVOCVM. / Omne vniuocu͂ est unu͂ de quinq; prædicabilibus. ℥.1.c°.32.f. Accidens. 16. Accipere. 5. Adoratio. 3. Agens. 1.12.29.30.48. 88.99. 100. Analogia. 10.13.c. Causa. 19.c.38. Cōmune. 5. Conseruatio. 1.

2 Omne vniuocum est simplicius suis vniuocatis, saltē secundum rationem. ℥.1.c°.32.4m.
Deus. 58.129.188.362. Diuisio. 13.14. Effectus. 10. Ens. 31. Enunciatio. 3. Aequiuoca. 3.4.5.6. Aeternitas. 38. Generatio. 29.30. Genus. 3.4. Habitus. 80. Latria. Magis. 1. Mensura. 8.9.10.18. Motus. 5.6. 7. Nomen. 38. Pater. 5.

3 Omne vniuocum conuenit tantum secundum participationem, cuilibet suo vniuocato. ℥.1.c°.32.5m.
Peccatu͂. 20.33. Prædestinatio. 47. Prædicari. 12.26. 27.28. Raritas. 2. Recipere. 5. Scientia. 106.c.111. 136.155. Similitudo. 13. vnitas. 28. Christus. 10.106. Vnquam. Contemplatio. 27. Fides. 105. Intellectus. 303. Ius. 17. Maria. 8. Notorium. 2. Offuscatio. Præceptum. 18. Scientia. 84.

1 VNVM dicitur absolute, sed vnio dicit relationē plurium, secundum q̄ cōueniunt in aliquo uno. 1.d. 31. 4.1m. Addere. 11.c. Angelus. 216. Bonitas. 91. 92.93. Conceptio. 14. Diuisio. 8. Ens. 26.29.35. Liber. 12.

2 Vnum nō dicitur omnino ęquiuoce, de uno quod est principium numeri, & de uno quod conuertitur cum ente. Met. 5. lec. 6. co. 7. f. Metaphysica. 5. Vnio. 0. Vnitas. 0. Vniuersum. 2.
Vocale. Cantus. 0. Iudicium. 82. Laus. 0. Officium. 81.c. Oratio. 12.13.31.49.52.c. Verbum. 15. 17.c. 24.c.64.65. Vox. 0.

1 VOCATIO dei est semper temporalis, quia ponit adductionem alicuius* ad aliquid. Et ideo est quędam vocatio ad esse per creationem, cui non respondet ęterna electio, & est quędam vocatio temporalis ad gratiam, cui respōdet & electio tēporalis, & ęterna. 1.d.41.q.1.2.3m./4.d.17.q.1.ar.1.q.2.c.
Actus. 26. Adulatio. 1. Angelus. 564. Apostoli. 17. 31. Cœlu͂. 17. Cōuocare. Credere. 11. Delectatio. 77. Dęmon. 82.83.89. Dolus. 4. Dos. 3. Fornicatio. 14. Gratia. 12. Iacobus. 1. Inuocare. Iuramentum. 2.

2 Vocantur fideles ad tria, scilicet ad fidei euidentiā per consensum, ad doctrinam per præcepta, & ad ubedientiam per consilia. Isa. 2. lec. 1. f.
Iustitia. 9. Iustificatio. 13.14.15. Lumbardia.

3 Vocatio interior, respicit terminum ad quem, & electio temporalis respicit terminum a quo. Ideo sunt semper simul, sed differunt ratione. 1.d.41.2.3m.

4 Irrationabilia & insensibilia sextupliciter vocantur a deo. s. in testem in iudicio peccati, ad ostendendam diuinam potentiam, ad facti euidentiam, ad exagerandam malitiam, ad magnificandam letitiam, & ad suspendam tristiciam. Isa. lec. 2. f. Maleficium. 1. Matthęus. 1. Oratio. 11. Papa. 2. Paulus. 1.2.18. Saluari. 11. Tribuni. Vsura 6.13. 49.54.63. 133. 151. 183.186.231. Vtile. 3.

5 Cœlum & terra quæ sunt insensibiles creaturæ, uocantur ad audiendum, quia uocantur ad ea quę sunt rationalis creaturę uel naturæ, ad ostendendum diuinā potentiam. Isa. lec. 1. f. 1.

6 *Vocatio, dicit auxilium dei mouentis interius, & excitantis mentem ad deserendum peccatum. Ideo nō est remissio peccatoru͂, nec iustificatio, sed causa eius. 12.q.113.1.3m./Iob. 20. lec. 3. co. 4.

7 *Vocatio, pertinet ad motum in gratiam, sed iustificatio, respicit esse consequens terminum motus. 1. d. 41.2.3m.

8 *Vocatio triplex, scilicet exterior, per vocalē prædicationem: Interior duplex: Vna nō pertingens ad finē, ex defectu uocati, & est aliquis instinctus uel motus ad bonum, a deo immissus. Secunda interior cum fine, quando. s. uocatus, audit uocem uocantis, & uenit ad Christum, prima uocatio, est dispositio ad iustificationem, iustificatio autem facit actu iustum per gratiam, 1.d.41.q.1.2.3m./Ro. 8. lec. 6.
Volare. Animal. 48. Baptismus. 159. Conuolare. Liberum. 9.10. Motus. 34.35. Scriptura. 2. Sydera. Structio. 1. Turtur. Volatus. Vespertilio. Volatile. Volatiuu͂. Vsura. 109.
Volatile. Auis. Motus. 34.35. Volare. Volatiuum.
Volatio. Motus. 34. Volare.

1 VOLATIVVM. Ambulatiuum & uolatiuum, siuē gressibile & volatile, faciunt differre specie animalia, sed albedo & nigredo nō. Ethi. 10. lec. 5. co. 2./ Met. 10. lec. 11. principio.

2 Oppositu͂ videtur dicere. Phy. 7. lec. 8. co. 2. prin°. ☞ Du°. 1197°. Rñ°, sicut Du°. 908°.
Volatus. Aquila. 1. Turtur. 2. Volare.
Volitiuum. Appetitiuum. Volitum. Voluntas. 24.
Volitum. Amicitia. 4. Amor. 28.187.192. Angelus. 411.433. Appetibile. Appetitus. 27.c.87.c. Bonitas. 23. Deus. 261.291.305.c.327.c. Finis. 121. Ignorantia. 3.4. Iustitia. 88. Lex. 65. Meritu͂. 40. Misericordia 17. Nolo. Passio. 96.111.123. Pœna. 10. Voluntariu͂. 0. Voluntas. Ob. Vsura. 89.90. Christus. 160.
Volo. Pręceptum. 64. Volitum. Voluntarium. 0. Voluntas. 0.
Volubile. Cogitatio. 5. Vertibilitas.

1 VOLVNTARIVM importat q̄ mot° & act° sit a propria inclinatione, idest q̄ agere sit a principio intrinseco, & propter finem. 1.q.105.4.c./12. q.6. 1.0./2.c./q.71.5.2m./2. d.25.1. 6m./d.35.3. c./ d. 41.q.2.1.1m./Ma.q.3.3.c./11.3m. Actio. 39.c. 43.44. Actus. 198. Agens. 3.13.14. Amor. 52.196. Assumere. 58. Beatitudo. 68. Causa. 3.69. Cęcitas. 1. Cœlum. 83. Cōmutatio. 2. Contrapassum. 2. Culpa. 1. Datio. 16.17. Debitum. 7.

2 Ad rationē eius requiritur aliqua cognitio finis. 12. q.6.2.c./3.3m./5.c./7.3m./8.c.
Defectus. 19.20. Deus. 102. 258. Difficile. 4. Ebrietas. 5.8.9.12. Electio. 32. Esse. 8. Eugnomosyna.

3 Voluntarium dicitur, quod procedit a uoluntate uel directe, scilicet a uoluntate agente: uel indirecte, scilicet a uoluntate non agente. 12.q.6. 3.0./7. 3m./q. 77.7.c./2.d.35.3.c.5m.
Hebetudo. 1. Hęresis. 110. Homo. 38. Iacob. 5. Ignorantia. 2.c. Impugnare. 2. Infirmus. 4.7. Iniustitia. 7.

4 Voluntarium dicitur, per remotionē causæ inuolu-

? ...i.f. violentiæ, & ignorantiæ, licet videatur econuerso. Ethi. 3. lec. 4. principio.
Inuoluntarium. o. Iudicium. 34. 56. 69.

5 Voluntarium dicitur, quod est secundum inclinationẽ voluntatis. Et hoc dupliciter. s. ad agendum, & patiendum. 1ª. q. 82. 1. c. + 12ᵉ. q. 6. 5. 2ᵐ.

6 Aliquid est voluntarium dupliciter. s. secundum se, & secundum causam suam. 12ᵉ. q. 77. 7. c. + 22ᵉ. q. 46. 2. 2ᵐ. + q. 64. 8. c. + q. 79. 3. 3ᵐ. + Ma. q. 3. 8. c. co. 2.
Iustitia. 26. Malitia. 8. Malum. 39. 42. 43. 44. Mendicitas. Meritum. 30. Moralis. 2. Motus. 5. 9. 42. Natura. 17. Oblatio. 4. Omissio. 5. 7. Passio. 76. 97. 115. Paupertas. 1. c̃.

7 Voluntariæ actionis, triplex est radix. s. vel natura, vel virtus, vel libido. Opus. 58. cº. 1. co. 2.
Peccatum. 15. 294. 295. 356. 359. Pœna. 17. c̃. Pœnitentia. 19. Perfectio. 61. 68. 73. c̃. Præceptum. 36. 37. Primitiæ. 2. Pulsio. Purgatio. 10. Sacrificium. 24. 40. 41. Scienter. Speculum. 3. Spontaneum. Sponte.

8 Principium intrinsecum actus voluntarii, scilicet vis cognoscitiua & appetitiua, est principium primum: non quidem primum simpliciter, sed primum in genere motus appetitiui, licet moueatur appetitus hominis ab aliquo exteriori, secundum alias species motus. 1ª. q. 105. 4. 2ᵐ. + 3ᵐ. + 12ᵉ. q. 6. 1. 1ᵐ. + 2ᵐ. + q. 9. 4. 1ᵐ.

9 Voluntarium potest esse sine actu exteriori & interiori, & aliquando est cum actu interiori, sine actu exteriori. 12ᵉ. q. 6. 3. o. + q. 71. 5. 2ᵐ. + 2. d. 35. 3. c. 5ᵐ. + Ma. q. 2. 1. 2ᵐ. Turpitudo. 1. Votum. 8.

10 Quanto actus bonus est magis voluntarius, tanto est magis meritorius & laudabilis. 1. d. 29. 4. c. + Ma. q. 3. 13. c. principio.

11 In non habentibus vsum rationis, non est voluntarium, nec inuoluntarium. 12ᵉ. q. 6. 7. 3ᵐ. + q. 10. 3. c.

12 Voluntarium conuenit pueris & brutis. Ethi. 3. lec. 4. o. + Lec. 5. co. 1. Vsura. 84. 89. Vsus. 7.

13 Oppositum videtur dicere. Veri. q. 24. 2. 1ᵐ.
R ñº. Dubio. 1198º.

14 Voluntarium secundum rationem perfectam, soli naturæ rationali conuenit, brutis autem conuenit secundum rationem imperfectam. 12ᵉ. q. 6. 2. o. + 2. d. 25. 1. 6ᵐ. + 3. d. 27. q. 1. 4. 3ᵐ. + Veri. q. 24. 2. 1ᵐ.

15 Voluntarium est maxime in actibus hominis, quia maxime cognoscit finem sui operis, & mouet se. 12ᵉ. q. 6. 1. o.

VOLVNTAS

est appetitus rationalis. 1ª. q. 78. 1. 3ᵐ. + q. 80. 1. o. + q. 81. 1. c. + q. 87. 4. c. + 12ᵉ. q. 6. prinº. + 2. 1ᵐ. + q. 8. 1. c. + q. 26. 1. c. + q. 46. 4. 1ᵐ. + q. 56. 5. 1ᵐ. + q. 59. 4. c. + 22ᵉ. q. 24. 1. c. + q. 27. 1. c. + q. 58. 4. 1ᵐ. + Opus. 43. cº. 6. Affectio. o. Amor. 107. Animal. 51. Appetitus. 1. Ars. 39. 49. Aureola. 13. Charitas. 54. 67. 104. Habere. 2.

2 Voluntas est media inter rationem & concupiscibilẽ, & mouetur ab vtraq; s. a ratione in continente, & a concupiscibili, in incontinente. 22ᵉ. q. 155. 3. 2ᵐ.
Habitus. 2. Honestum. 4. Infinitũ. 20. Intellectus. V. Intelligentia. 2. Irascibilis. 1. Iustitia. 37. 38. 66. 69. Liberũ. 4. c̃. Pœnitẽtia. 1. 18. c̃. 37. Prædestinatio. 17.

3 Voluntas est rationalis per participationẽ. 12ᵉ. q. 56. 6. 2ᵐ. + q. 59. 4. 2ᵐ. + q. 61. 2. c. & + 2ᵐ. + 22ᵉ. q. 58. 4. 3. + 3. d. 17. ar. 1. q. 2. c. + d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. 1ᵐ. + d. 33. q. 2. ar. 4. q. 3. 1ᵐ.

4 Immo voluntas est rationalis per essentiam. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c. + d. 27. q. 2. ar. 3. q. 1. 1ᵐ.
R ñº. Dubio. 1199º.

5 Forma voluntatis, est obiectum eius. Virt. q. 2. 3. c. Processio. 55.

6 Volitum principale, est causa finalis voluntatis distincta realiter ab eo, & non aliter, nisi secundum modũ significandi, non autem volitum secundarium. Veri. q. 23. 1. 3ᵐ. Ratio. 16.

7 Tendere in finem accidit voluntati, secundum quod est distans a fine. Sed operationem habere circa finem, est ei essentiale. 1. d. 45. 1. 2ᵐ.

8 Voluntas humana potest aliquid velle ex iudicio rationis, non sequendo passionem appetitus sensitiui. 3ª. q. 111. 2. 3ᵐ. + q. 115. 4. c. & + 12ᵉ. q. 10. 3. o.
Voluntarium. o.

9 Voluntas antecedens & secũdum quid, potius est velleitas, quã absoluta voluntas. 1ª. q. 19. 6. 1ᵐ. & + 3. d. 31. q. 2. ar. 3. q. 2. 3ᵐ.

10 Voluntas non excluditur a uita contemplatiua, nec amor, sicut nec intellectus a vita actiua. 3. d. 27. q. 1. 4. 4ᵐ. + Veri. q. 22. 12. 11ᵐ.

11 DIVISIO. + Voluntas dicitur tripliciter, scilicet potentia, actus, & obiectum. 1. d. 39. q. 1. 1. c. + d. 41. L. & + d. 44. L. 3ᵐ. + q. 1. 1. 3ᵐ. + 3. d. 17. ã. 1. q. 1. 1ᵐ. + 3ᵐ.

12 Voluntas duplex, scilicet voluntas ut natura, & voluntas ut voluntas, idest voluntas deliberata. 1ª. q. 83. 4. o. + 3. d. 17. ar. 1. q. 3. c. 1ᵐ.
Character. 16. 17. Datio. 16. Defectus. 12. Delectatio. 105. Deus. V. Difficile. 4. 5.

13 Voluntas ut natura, & voluntas deliberata, non differunt essentialiter secundum potentias, sed ut cõsequũtur cognitionem naturalem, & cognitionem per inquisitionem. 1ª. q. 83. 4. o. + 3ª. q. 18. 3. c. 1ᵐ. + 2. d. 39. q. 2. 2. 2ᵐ. + 3. d. 17. ar. 1. q. 3. c. 1ᵐ.
Imago. 9. 17. 18. 29. Legislator. 2.

14 Voluntas ut voluntas, est ad vtrumlibet, sed voluntas ut natura, vult aliquid naturaliter & determinatẽ. 1ª. q. 41. 2. c. + 12ᵉ. q. 10. 1. o. + Veri. q. 22. 5. 6. o. + Ma. q. 16. 4. 5ᵐ. Libertas. 4. c̃.

15 Voluntas duplex, scilicet voluntas rationis, & voluntas sensualitas. 2. d. 39. q. 2. 2. 1ᵐ. + 3. d. 17. ar. 1. q. 2. o.

16 Alia est voluntas rationis, naturaliter tendens in bonum, & alia voluntas sensualitatis, naturaliter tendẽs in malum hominis inquantum homo. 2. d. 39. q. 2. 2. 1ᵐ. + 3. d. 17. ar. 1. q. 2. o. Liberum. o.

17 Voluntas hominis duplex, scꝫ voluntas naturalis quæ appetit bonum secundum se homini inquantũ est homo, & voluntas deliberata. s. de bono propter aliud. 1ª. q. 41. 2. 3ᵐ. + 3ª. q. 18. 1. 3ᵐ. + 3. o. + 4. 5. c. + q. 21. 3. c. + 1. d. 48. 4. c. + 2. d. 24. q. 3. 1. c. + d. 39. q. 2. 1. c. + 3. d. 17. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. + ar. 2. q. 3. o. Memoria. 7.

18 Voluntas triplex, scilicet accedens, concomitans, & antecedens. 12ᵉ. q. 5. 7. c. + 1. d. 6. 2. c.

19 Regula voluntatis humanæ duplex, scilicet vna propinqua & homogena, idest ipsa humana ratio, alia vero remota & heterogenea, idest prima regula, scilicet lex æterna, quæ est quasi ratio dei. 12ᵉ. q. 21. 1. c. + q. 71. 6. c. Meritum. 36. 38. 88.

20 Voluntas potest comparari ad aliquid tripliciter. s. ut potentia ad obiectum, vt principium ad rationẽ principiandi, & ut principium ad principiatũ. 1. d. 6. 2. c. + d. 13. 3. 4ᵐ. Necessitas. 31.

20 ✱ Voluntas dicitur tribus modis. s. ipsa potentia volendi, ipse actus volendi, & ipsum volitum. Et quantum ad hoc, vnitur voluntas sancti hominis cũ deo, non autem quantum ad duo prima. 3. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 1. 3ᵐ.

21 Aliquid esse, vel aliquid fieri voluntate, contingit dupliciter, scilicet vel voluntate concomitante, vel volũtate ut principio. 1ª. q. 41. 2. c.

22 Aliquis vult aliquid tripliciter, scilicet appetitu naturali, sicut omnes homines volũt esse & viuere. Alio

modo per electionẽ ex aliqua premeditatione. Alio modo non per se, sed in causa sua, sicut eum velle infirmari dicimus, qui comedit nociua: & velle sanari tũ qui medicinam acceperit. 22e.q.30.1.c.

23 Aliquid potest esse volitum nunc & non prius dupliciter, scilicet vel quia incipit esse bonum, vel quia incipit esse cognitum. 1a.q.19.7.c.

24 Id quo aliquis vult bonum vel malum, potest dici tripliciter, scilicet sensualitas inclinans in malum & ratio in bonum, potentia volitiua, & actus eius. Primo & tertio modo differunt id quo aliquis vult bonum, & quo vult malum, sed secundo modo sunt idem. 2.d.39.q.2.2.o.

OBIECTVM. 6.8.14.20.23.24.45.57.60.61.62.63.66. vsq; 70.

25 Obiectum voluntatis est bonum. 1a.q.48.5.c/q.51.2.c/q.105.4.c/q.106.2.c/12e.q.1.6.c/q.5.8.c/q.8.1.o/2.c/q.9.2.c/q.10.2.c/q.20.1.c/q.60.1.1m/1.d.48.1.c/1m/2.d.3.q.4.2m/d.21.q.1.3.c/d.24.q.1.3.3m/d.25.1.1m/2.c/d.38.L.3m/d.39.q.1.2.c/3.d.4.q.1.art.1.q.2.1m/d.17.art.1.q.3.c.3m/4m/d.27.q.1.4.c/d.33.q.2.ar.2.q.1.3m/4.d.49.q.1.ar.3.q.1.1m/p.1.cº.72.5m/6m/L iº.2.cº.23.fi/24.1m/L iº.3.cº.3.5m/16.fi/26.1m/Poa.q.3.15.5m/M a.q.6.c.co.2/6m/Virtu.q.1.5.c/quol.5.10.c.

26 Obiectum voluntatis est bonũ vniuersale. 1a.q.59.4.c/q.80.2.2m/q.82.4.c.1m/12e.q.10.4.c/12e.q.1.2.3m/q.2.7.8.c/q.9.1.c.3m/3.6.c/q.10.1.c.3m/22e.q.24.1.c/q.25.2.c/3a.q.19.3.c/p.3.cº.23.9m/Veri.q.24.7.c/q.25.1.c/3.c.1m/M a.q.8.3.c/q.16.8.c.fi/Virt.q.4.2.c.1m.

Accidens.68. Actus.149. Amor.28.89.107.163.187.198.209.210.283. Appetitus.69. Artifex.4.

27 Obiectum voluntatis est bonum apprehensum. 1a.q.80.2.c.1m/q.82.3.2m/4.c/12e.q.8.1.o/q.13.5.2m/q.19.1.3m/3.o/5.10.c/q.20.1.1m/q.27.2.o/q.76.1.3m/22e.q.4.7.c/q.7.1.c/2.1m/q.8.4.c/q.82.3.c/1.d.48.4.c/2.d.39.q.3.3.c/p.1.cº.72.74. principio/81.2m/95.2m/L iº.2.cº.14.1m/27.1m/L iº.3.cº.26.fi/85.1m/2m/88.1m/107.6m/7m/Potẽtia.q.2.3.3m/q.10.2.c.fi/M a.q.3.3.c.principio/Virt.q.1.5.2m/6.c/8.12m/q.2.3.12m/quol.3.27.c. Beatitudo.104.105.

28 Voluntas naturaliter fertur in bonum secundum rationem. Virt.q.1.5.c.1m/2m.

Coactio.4.c̃. Cognitio.54.B. Cõtinentia.14.15.17. Damnatio.V. Dolor.11. Eucharistia.214.

29 Bonum & finis est obiectum voluntatis. 12e.q.1.1.c/2.3m/3.c/q.5.4.3m/q.11.1.c/22e.q.4.1.3.c/1.d.3.q.4.1.6m/2.d.40.1.c/p.1.cº.72.5m/L iº.3.prinº/8.1m/109.co.1/L iº.4.cº.19.1m/Virtu.q.2.3.c.finº/ql.7.vel.8.q.9.1.c. Finis.V. Furtũ.10.

30 Voluntas potest velle aliquid in ordine ad aliud, quia fertur in suum obiectum consequenter, ad apprehensionem rationis. 22e.q.58.4.2m. Gratia.52.

31 Finis est obiectum voluntatis. 1a.q.82.1.2m/12e.q.1.1.2m/q.7.4.c/q.9.3.c/q.18.6.7.c/q.19.2.1m/q.20.1.c/q.72.1.1m/3.c/q.73.6.c/22e.q.8.8.c/q.23.8.c/q.110.1.c/q.122.2.c/q.180.1.c/1.d.45.2.1m/3.c.fi/p.1.cº.72.5m.

Ignorantia.3.4.15.c̃. Implere.

32 Bonum in cõmuni, vltimus finis, & omne naturale volenti, est volitum naturaliter. 12e.q.10.1.o/22e.q.34.1.c/p.3.cº.109.co.1.fi/Veri.q.24.7.8.c/M a.q.2.3.2m/q.6.c.fi/q.16.4.5m.

Iniustitia.7. Intentio.16. Mendacium.1.2.4. Misericordia.4. Pœna.17.c̃.33.c̃. Possessio.9. Prælatio.22.

33 Cuiuslibet voluntatis volitũ est duplex. s. principale. s. finis, & secundarium. i. ea quę sunt ad finem. Sed volitum principale est causa finalis volũtatis distincta realiter ab eo, non aliter nisi sm modum significandi, nõ autẽ volitũ secũdariũ. 12e.q.8.2.3.o/1.d.45.2.1m/2.d.24.q.1.3.3m/Vi.q.22.13.9m/q.23.1.3m/4.c.

34 Bonum & malum, sunt obiectum voluntatis. Primũ quidem ad prosequendum, secundum autem ad fugiendum. 1a.q.20.1.c/12e.q.8.8.1m/q.74.1.2m/p.3.cº.10.co.2/M a.q.1.1.4m/q.10.1.c/Virt.q.1.2.3m.

35 Mala fieri, non est volitum per se, sed per accidens tantum, inquantum estimatur bonum, ratione boni annexi. 1.d.46.2.2m/M a.q.3.12.c.

Relatio.44.45. Sacrificium.15.

36 Qui vult bonum propter indebitum finem, vult bonum sub ratione mali. 12e.q.19.7.2m/3m/2.d.38.5.c/d.40.2.o.

Immo voluntas nihil vult, nisi sub ratione boni. 1a.q.19.9.c/q.48.1.2m/4m/12e.q.8.1.o/q.78.1.2m/1.d.46.L.6m/2.d.1.q.1.1.2m/d.5.q.1.2.5m/d.34.3.c/d.35.5.4m/L.1m/d.37.q.3.1.3m/p.2.cº.40.7m/L iº.3.cº.4.5.107/M a.q.1.3.c/q.3.12.o/Ethi.co.3/Phy.2.lec.5.co.3.

R 6º. Dubio.1200º.

37 Finem ultimum respicit voluntas intendens, sed finẽ proximum respicit voluntas eligens, a quo & accipit bonitatẽ. 2.d.40.1.c.3m/4.d.16.q.3.ar.1.q.2.3m/M a.q.2.2.3m.

38 Homo voluntate habituata ad finem indebitum, nõ potest semper actualiter omnia consideranda pręcogitare. Veri.q.24.12.c. Saluari.4.8.c̃. Sermo.4.

39 Coniunctum principali volito & cognitum, est volitum ex consequenti, non autem per accidens. Sed improuisum tantum per accidens. M a.q.3.12.4m.

Timor.5.26.

40 Voluntas est flexibilis ad malum, non quidem sm q est a deo, sed sm q est ex nihilo. Veri.q.22.6.3m.

41 Deformitas peccati, est volita tm̃ propter aliud. i. propter aliquod bonum, cui est annexa. M a.q.3.12.o.

42 Voluntas adhęret alicui dupliciter. s. per timorem, & per amorem. Secundum est principalius, quia est per se, sed primum est per aliud. p.3.cº.116.prinº.

Votum.9.10.11.22.43.c̃.

43 Voluntas tendit tantum in bonum existẽs, vel in bonum apparens, & sic tendit in non ens sub ratione boni. 1a.q.19.9.c/q.82.2.1m/12e.q.6.4.3m/q.8.1.o/q.18.4.1m/q.19.1.1m/q.27.1.1m/q.29.4.c.3m/q.74.1.1m/q.77.2.c/q.80.1.c/1.d.46.2.2m/2.d.3.q.4.2m/d.7.q.1.1m/d.25.1.2m/3.5m/d.38.5.3m/d.39.q.2.1.c.fi/3m/d.41.q.1.1.1m/d.43.1.1m/4.d.49.q.1.ar.3.q.1.c/d.50.q.2.art.1.q.1.2m/p.1.cº.95.2m/Veri.q.14.2.c/q.22.6.5m/6m/q.24.8.c/M a.q.1.1.12m.q.3.9.c.4m/q.6.6m.

44 Voluntas secundum suam naturã est bona, ideo actus eius naturalis semper est bonus. Sed moraliter se habet ad bonum, & ad malum indifferenter. M a.q.2.3.2m. Christus.96.149.c̃.

45 ACTVS.7.24.70/. Operatio voluntatis, scilicet velle, nihil aliud est, nisi inclinatio volentis, in obiectum voluntatis. 1a.q.82.2.c/q.87.4.c/q.105.4.c/q.106.2.c/q.111.2.c/12e.q.6.4.c/p.4.cº.19/M a.q.3.3.c.fi.

Abdicatio. Abraham.5.13. Accusatio.17. Actio.18. Actus.B.M. Adoptio.9. Aduocatus.5.

46 Velle, est actio manens in voluntate, ideo non cogit intelligi esse aliquid existens in actu. p.1.cº.79.fi.

Agens.53.c̃.95.103. Agere.12.14. Alienum.4.6.

Amicitia.4.19.31. Amor.18.71.191.192.

47 A voluntate procedit aliquid per modum operationis, non autem per modum operati. Veri.q.4.2.7m./.q.10.9.7m./.Po a.q.10.2.11m./.Virt.q.1.8.13m.

48 Immo aliquid procedit a voluntate vtroq; modo. 1a.q.37.1.c./.3.4.c o.19.3m./4m.

☞ R so. Dubio.1201o.

Anima.122.124.c.275. Animal.51. Apparere. 9. Appetitus.15.c.63.

49 Voluntas non dependet ex aliquo corporali quo ad actum, nec quo ad obiectum, quia capit obiectum ab intellectu, secundũ qp apprehendit aliquid sub ratione boni.2.d.8.5.c. Apprehensio.2.3. Ars.35.39.40.49. Artifex.2.c. Assentire.1.2.3.7. Assimilatio.5.c.10. Auditor.1.2. Aureola.13.22.23.25. Baptismus.19.90.c.125.128.c.155.213.c. Bartholomęus Beatitudo.23.24.52.72.c.92.c.

50 Voluntas semel ad aliquid fixa, ab illo nunquã diuelli potest, quin vel actu vel habitu in illo maneat, nisi p actualem dissensum ad illud in speciali, vel in genere. 4.d.16.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.ar.1.q.1.3m.

Beatus.30.31.36.c. Beneuolentia.1. Blasphemia.15. Bonitas.163.c.196.230.c. Campsoria.5.9.11.

51 Voluntas pro facto reputatur. 1a.q.64.2.3m./.12e.q.20.4.c./.3a.q.68.2.2m.6./4.d.17.L.2m.

Charitas.62.c.

52 Oppositum videtur dicere.2.d.43.3.3m./.L.6./.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1m. ☞ R so. Du o.1202o.

53 Voluntas pro facto reputatur tam in bonis quam in malis, in iis quæ sunt omnino ab homine, & quo ad premium essentiale, non autem in sacramẽtis, & quo ad premium accidentale, vt in remissione pœnæ. 12e.q.20.4.c./.22e.q.81.6.1m./.3a.q.68.2.2m.6./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.6./.d.17.L.2m./.q.3.ar.5.q.2.2m./.d.20.q.1.1.3m./.q.3.2m./.Veri.q.24.1.1m.

Certitudo.1.9.15. Circuncisio.18. Coactio.4.c. Cogitatio.6.11.12.

54 Sufficit bona voluntas, vbi deest facultas, quia laus virtutis, in voluntate consistit, non autem in potestate. Et ideo deficere ab equalitate quę est medium iustitię, propter defectum potestatis, non diminuit laudes virtutis, si non fuerit defectus ex parte voluntatis. Et etiam in baptismo, apud deum voluntas pro facto reputatur, ei qui non habet tempus operãdi. 22e.q.81.6.1m./.q.105.3.5m./.q.107.1.2m./.3a.q.68.2.3m.6./.4.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.6./.Veri.q.24.1.1m.

55 Omnes actus voluntatis reducuntur sicut in primam radicem, in id quod naturaliter vult. Virt.q.1.1.c.

Comparatio.1. Comprehendere.8. Cõmunicatio.1.2.5.6. Conclusio.1. Concupiscentia.5.12. Consensus.0. Contemptus.1. Contentio.1.2. Contritio.6.12.13. Corpus.44. Credere.1.5.7. Damnatio. 16.6.24. Datio.16.17.

56 Actus voluntatis precedit actionem naturę in diuersis, sed in eodem est econuerso. Po a.q.2.5.6m.

57 Voluntas magis fertur in repręsentatum, secundum vnam conditionem, quã secundum aliam tripliciter, scilicet quia preponderat, preoccurrit cogitationi, & magis conuenit dispositioni hominis. Ma.q.6.c.8.

Defectus.12.15.19. Deuotio. 2.13. Deus.263.266.305.c.409.410.411. Difficile.4.5.19.26. Discordia.1.2. Dolor.24.31. Dominium.4.c.15. Electio.1.2.3.8.25. Eleemosyna.11.15.18. Eucharistia.172.c.189.213.c.228. Experientia.1.9.11. Phantasma.8. Feror.1.c. Fides.1.24.57.80. 86.89.90.143. Finis. V. Fomes.6.c. Fornicatio.17. Fortitudo.5. Gratia.13.39.c.52.87.116.127. Habere.2. Habitus.2. Hæresis.1.4.9.23.27.32. Homicidium.4. Homo.36.c. Hone-

stum.4. Ignorantia.0.

58 Voluntas non potest eodem modo se habere ad passiones corporales pręsentes, sicut ad absentes, propter acerbitatem. Veri.q.26.6.3m./.q.29.3.5m.

Imago.9.25.c.39. Imperare.1.c.8.c. Imperator.7. Importunitas. Incontinentia.8. Infidelitas.1.2.8. Infinitum.20.23. Iniustitia.7. Insanabile. Insidię. Instans.18.19. Intellectualis.6.c. Intellectus.V. Intelligentia.2. Intelligibile 2. Intentio.2.c. Inuoluntarium.1.2.3.5. Ioannes.4.9.

59 Omne illud cuius principium est voluntas, quantum in se est, potest esse & non esse, & potest esse tale vel tale, & potest esse tunc vel nunc. 1a.q.41.2.c./.Po a.q.2.3.c./.q.3.13.c. Ioseph.3. Ira. Irregularitas.1.3. Iudex.9. Iudicium.10.17.34.56. Iuramentum.21.24. Ius.11. Iustitia.7.14.36.c.64.c. Latro.3. Laus.2. Legislator.2. Liberalitas.10. Libertas.3.c. Magnificentia.4.5. Malitia.7. Malum.53.54.55. Maria.57. Martinus.

60 Actus voluntatis & cuiuslibet appetitus tendit, in bonum & in malum, sicut in propria obiecta: sed in bonum tendit prius & per se, in malum vero secundario & per aliud, inquantum opponitur bono. 1a.q.20.1.c./.Ma.q.3.12.2m. Matrimonium.59.87.114.130. Melius.3. Mendacium.1.c. Mendicitas. Meritum.8.28.29.30.31.32.36.57.58.62.76. Miseria.4. Misericordia.17. Mors.29.30.31. Mos.1.2. Natura. 3.7. Naturale.21.24. Necessitas.33. Negligẽtia.3. Nicolaus.2. Nocere.7. Nolo. Nonuelle. Obedientia.4.5.6.12.29. Omissio.5.

61 Malum est in actu voluntatis ex obiecto. Non autẽ est in actu intellectus, quia intelligere mala, non est malum, sicut velle mala. 2.d.39.q.1.2.c.

Oratio.1.92.94. Ordo.19.39. Ornatus.7. Parupensio.0. Passio.54.68.69.96.98. Paulus.6. Pax.1. Peccare. Peccatum. V. Pœna.7.17.c.33.34.42. Pœnale. Pœnitentia.1.21.31.37.83.101. Perfectio.74. Petrus.1. Possessio.9. Preceptum.64. Predestinatio.17. Prelatio.11. Processio.51.55. Professio.3. Propositum.0. Prouidentia. 6. 36. Prudentia. 37. Ratio. 46.c.

62 Actus voluntatis est ad bonum, prosequendo illud, sed est ad malum fugiendo tantum. Primus dicitur voluntas, secundus vero dicitur noluntas. 12e.q.8.1.1m./.2m. Reclamare. Religio.13. Reprobatio.2. Resistere.3. Sapientia.43. Satisfactio.11. Seruitus.8. Simonia.1.2.28. Somnus.3. Spes.30. Subiectio.3.5. Superbia.24. Temeritas.1. Tentare.1.2. Tribulatio.8. Velle. Velleitas. Vendere.17. Virtus.23.24.52.54.56.94.c.163.c.207.c. Voluntarium.3.5. Votum.0. Vsura.2.37.61.89.90.111.148.160.161.175.177.191.194.205.216.226.236.246.248.251.255.257.258.284.287.303.305. Vtile.

63 Bonitas & malitia actus voluntatis, dependet ex obiecto tantum, ex ratione, & ex lege æterna. 12e.q.19.0./.q.21.1.0.

64 Actus voluntatis discordans a ratione recta, vel a ratione errante, vel concordans cum ratione errante, est malus. 12e.q.19.5.6.0.

Christus.136.149.c. Zacheus.

77 MOTVS.77./. Voluntas nihil facit, nisi secundum qp est mota per suum obiectum. Veri.q.14.2.c.

Accidens.68. Adam.46.79.

66 Voluntas non mouetur nisi a fine. 1.di.45.1.3m.6.2m. Affectio.0. Agens.3.13.c.53. Agere.12.14. Amor.46. Angelus. V. Aia.122.127. Appetitus. V. Ardere. Assentire.1.2.3. Assimilatio.10. Assumere 59. Btũs.31. Bõitas.163.c.169.230.c. Charitas.1.58.

61.8.81.8.109.110.Cœlum.158.Circulus.3.4. Consuetudo.2.

67 Voluntas potest moueri dupliciter.s.ab exteriori.i. ab obiecto, vel a representãte illud, & ab intrinseco, idest vel a se, vel a causante eã.1a.q.105.4.o/q.106.2.c/q.111.2.c/12e.q.9.4.o/q.80.1.c/Ꝯ.3.co.88.89/Veri.q.22.9.c/Ma.q.3.3.c/q.6.c.co.1/4m/10m. Credere.3. Delectatio.105. Deus.115.8. Dolor.24.29.30. Ethica. Fides.151. Fortitudo.5.

68 Aliquid mouet voluntatem ex parte obiecti tripliciter.s.ipsum obiectum, proponens vel offerẽs obiectũ voluntati, & persuadens rationi.12e.q.80.1.c.
Gratia.13.52.87.117. Homo.40. Inclinatio.2. Incõtinentia.8. Ingratitudo.6. Intellectus.216. 218. 221. 222.8.228. Intẽtio.2.8. Ira.21.38. Irascibilis.1. Libido. Malitia.7.8. Meritũ.8.80. Obediẽtia.4.9.29.31.

69 Volũtas mouetur ab appetitu sensitiuo ex parte obiecti, quod videtur conuenire vel disconuenire secundum dispositionem hominis per passiones.12e.q.9.2.o/5.c.8/q.10.3.o/q.75.2.c/q.77.1.o/Veri.q.5.10.c/q.22.9.3m/6m. Origenes.4. Passio.24.31.53.68. Peccatum.V. Pollutio.2.8. Precipitatio.1. Primi.2. Processio.34.43.55. Propositũ.1. Purgatio.3. Quies 5. Ratio.56.

70 Oportet ꝙ voluntas moueatur ab aliquo exteriori dupliciter.s.ab obiecto, & quo ad exercitium primi actus eius.12e.q.9.4.o/q.17.5.3m/q.103.8.1m/ Ma.q.6.c.co.3/quol.1.7.c.

71 Nec mouetur necessario ab aliquo obiecto, quo ad exercitium actus, sed quo ad determinationem actus, mouetur ab aliquo obiecto, non autem ab omni obiecto, nec a passione, nec a deo, sed tantum ab vltimo fine. 1a.q.82.1.2.o/ 12e.q.10.o/q.80.1.c/ Veri.q.22.6.o/Ma.q.6.c.7m.
Scurrilitas.3. Spiritus.4.5.18. Virtus.241.

72 Voluntas mouetur a se, quia inquantum vult finem, est in actu, sed respectu eorum quæ sunt ad finem, est in potentia. 12e.q.9.3.o/4.c/q.17.6.1m/q.74.2.3m/22e.q.82.1.1m/Ma.q.6.c.co.3/20m/Virt.q.2.5.c. Votum.1.9.

73 Motus voluntatis in contraria, sunt contrarii. Virt.q.2.3.8m.

74 Motus corporales hominis, non pertinent ad meritũ vel demeritum, nisi secundum ꝙ a voluntate quasi a principio causantur. Nec potest esse in natura, ꝙ voluntas ad aliquid fortiter moueatur, quin sequatur aliqua passio in parte inferiori.4.d.9.ar.4.q.1.5m/Veri.q.26.7.c/Ma.q.2.2.3m.

75 Motus carnis excitatus in dormiente, nõ subiacet voluntati vigilantis. Nec reputatur quis euigilasse, quousq; perfecte vsum liberi arbitrii recuperauerit.4.d.9.ar.4.q.1.5m.

76 NATVRA/ Voluntas distinguitur contra naturã, sicut vna causa contra aliam, licet habeat modum naturę, inquãtum fundatur in natura.12e.q.10.1.1m/q.51.1.1m/Veri.q.22.5.c. Angelus.V. Animal.51. Appetitus.62.8. Bonitas.171.

77 Voluntas hominis, nec a natura, nec ex necessitate, mouetur ab appetitu inferiori.12e.q.10.3.b.
Coactio.8.

78 Voluntas non est determinata ad vnum, sicut natura. Pontentia.q.3.13.c. Cogitatio.6. Dęmon.V. Infidelitas.8.

79 Immo volũtas determinatur ad vnũ. Ma.q.3.3.5m.
F R 6o.Duo.1103o.

80 Voluntas non est determinata ad vnũ sicut natura, quia voluntas sequitur formam vniuersalem, natura vero sequitur formam particularem.1a.q.41.2.c/12e.q.10.1.3m/q.13.1.c/q.50.5.3m/Po.q.3.13.c/Ma.q.6.c.co.1.6/Opus.3.co.96.
Intellectus.165.166. Meritum.29.

81 Voluntas determinatur ad vnum, per consilium rationis, non autem necessario per aliquod agens extrinsecũ.12e.q.50.2.3m.5/Ma.q.3.3.5m. Natura.7.

82 SVBIECTVM.14/ Voluntas est in suprema parte animæ, & pertinet ad vitam actiuam, & ad vitam contemplatiuam.3.d.3.q.1.6m/4.d.49.q.3.art.5.q.3.1m/2m. Anima.320. Ars.39.49. Charitas.15.54.67.86.141. Cognitio.52.53.54.55. B.56. Deus.V. Intellectualis.6. Prędestinatio.17. Ratio.16. Sacrificium.40. Superbia.28. Christus.149.8.

83 Voluntas dicta per essentiam, est in ratione dicta per essentiam, sed voluntas participatiue sumpta, est in ratione per participationem.3a.q.18.2.c.1m/3.d.17.ar.1.q.2.3m.

84 *COACTIO/ Voluntas, etiam a deo cogi nõ potest, & si possit ab illo de necessitate mutari, operando in illa sicut in natura. Ver.q.22.8.c/12e.q.6.4.1m/q.9.6.c/q.104.o/Coactio.4.6.7.8.

85 *Volũtas, a nulla re creata cogi potest, neq; nessario moueri. Ver.q.22.9.2m.4m/12e.q.6.4.c.

86 *Voluntatem posse compelli ad bonum suasionibus, & huiusmodi dicimus, nõ tamẽ cogi. Ver.q.22.9.7m.

87 *Volũtas nõ potest seipsam cogere. Ver.q.22.9.1m.

88 *Passiones animi, non possunt cogere voluntatem, licet aliter moueant inclinando affectum. Ver.q.22.9.c.3m/12e.q.6.7.c.3m/q.9.2.o.

89 *DEI/ Voluntas diuina, non ducit humanum affectum cogendo ipsum, sed dirigendo. Et hoc non excludit rationem voluntatis.3.d.17.q.1.ar.1.q.1.2m.

90 *Cum deus voluntate antecedente, velit omnes saluari, voluntate tamen cõsequente, vult quosdam damnari, & quosdam saluari, non autem omnes: Consideratis enim omnibus circumstantiis personarum, non inuenitur bonum esse omnes saluari, sed quosdã tantum. Bonum enim est, eum qui se preparat, & consentit, saluari per largitatem gratię dei. Nolentem vero, & resistentem, non est bonum saluari, quia iniustũ est. Voluntas enim consequens, presupponit prescientiam operum, non tanquam causam sue voluntatis, sed quasi rationem voliti.1.d.47.q.1.1.c.
Voluptas. Aqua.5. Beatitudo.45.117.135. Cornu.1. Delectatio.77. Dæmon.68. Dolor.8. Epicurus. Felicitas.2. Incentiuum. Liberare.1. Libido. Luxuria.1. Mahumetus. Mel.o. Princeps.24. Prodigalitas.3. Saraceni. Tabescere. Verbum.72. Vita.26.

1 VOMITVS potest sine culpa procurari, de consilio medicinę, in remedium languoris.22e.q.148.6.2m/q.150.2.3m.

2 Multum comedere vel bibere propter vomitum, secundum consilium medicinę, non est peccatum, licet ebrietas non excusaretur a peccato.22e.q.150.2.3m.
Eucharistia.162.196.210.

3 Vomitus per ebrietatem vel voracitatem, est vitiosus, non autem si contingat infirmitatis causa. 3a. q. 83.6.7m. Voracitas. Commessatio. Ebrietas.6. Vomitus.2.3.

1 VOTVM dicitur a voluntate, quasi a primo mouente rationem, ad promittendum.22e.q.88.1.2m/4.d.32.4.c/d.38.q.1.art.1.q.1.c. Baptismus.90.91.102.133.155.179.188.213.8.

2 Vouere est actus latrię, seu actus religionis, licet actus aliarum virtutum sint materia eius.22e.q.88.5.o/6.c.2m/q.189.2.c/Ꝯ.3.co.138.co.1.6/quol.3.q.5.2.c.3m/Opus.17.co.12.co.2/Opus.18.co.3.

3 Votũ est promissio deo facta de meliori bono, quod

videlicet non cadit sub necessitate absoluta, neq; sub necessitate finis, sed de actibus virtutum, qui Deo placere noscuntur. 22^{e}.q.88.1.o./.2.4.c./.5.c.1^{m}./.7.12.c./.q.189.3.c.

4 Votum est testificatio quędam promissionis spontaneę, quæ debet fieri Deo, de ijs quę Dei sunt. 22^{e}.q.88.1.c.fi./.q.189.3.c./.4.d.38.q.1.ar.1.q.1.o. Confirmatio.38.

5 Ad votum tria de necessitate requiruntur. s. deliberatio, propositum, & promissio, in qua promissione perficitur ratio voti: sed quandoq; superadditur pronunciatio oris, & testimonium aliorū, ad q̄dam confirmationem voti. 22^{e}.q.88.1.o./.4.d.38.q.1.ar.1.q.1.c. Contritio.1.2.3.24. Cornelius.o.

6 Votum fit soli Deo, licet sit de eo quod aliquando fit sanctis. 22^{e}.q.88.5.3^{m}./.4.d.38.q.1.ar.1.q.1.c.4^{m}. Eucharistia.272.177. Eunuchus. Executio. Fructus.17.lepte. Obligari.3. Passio.31. Propositum.o.

7 Votum nihil habens necessitatis, per prius dicitur votum, quasi habens complete rationem voti, non autē votū habens aliq̄d necessitatis.4.d.38.q.1.ar.2.q.1.c. Sacramentum.105. Sanctificatio.17.

8 Sub voto non cadunt peccata, nec indifferentia, nec necessaria absolute, nec propter finem, nisi vt voluntaria: sed votum debet semper fieri, de meliori bono. 22^{e}.q.88.2.o./.10.c./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.o./.ar.4.q.2.c.3^{m}.

9 IN COMMVNI./.Expedit vouere, quia votum firmat voluntatem in bono: nec tamen libertatem diminuit: nec est periculosum de se, sed est culpa mutantis voluntatem. sed assimilat beatis. 22^{e}.q.88.4.o./.ꝯ̄.3.c°.138. Apostoli.18. Aureola.22.

10 Homo est sic liber, q̄ potest aliqua vouere & facere, etiam contra preceptum papę. 22^{e}.q.88.12.2^{m}./.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.c. Iacob.5.6. Iacobus.2. Maria.39. Prelatio.5. Renitentia. Sanctificatio.17.

11 Vouere nunq̄ conuenit Christo, quia Deus erat: & habebat voluntatem firmatam, vt comprehensor. 22^{e}.q.88.4.3^{m}.

12 DIVISIO./.Votū duplex. s. singulare. i. de ijs ad quę non tenemur, & votū cōmune. i. de iis ad quę omnes tenentur: & tale votū fit in baptismo.4.d.38.q.1.ar.2.q.1.o.

13 Hæc diuisio, est diuisio analogi, quia ratio voti prius & complete conuenit voto singulari, sed incomplete, voto cōmuni.4.d.38.q.1.ar.2.q.1.c.1^{m}.

14 Votum singulare duplex. s. votum simplex, & votum solenne: primum est promissio sola, secundū vero est promissio, & datio. 22^{e}.q.189.2.1^{m}./.5.c./.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.o./.q.3.c.1^{m}./.ar.3.q.2.3.o./.quol.3.q.7.1.o./.quol.7.q.5.3.o./.quol.9.vel.10.q.5.3.1^{m}.

15 Hęc diuisio, est diuisio totius potestatiui: q̄a ratio eius est complete in voto solenni, sed est incōplete in voto simplici.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.c.

16 Votum solennizatur dupliciter tantū. s. per susceptionem ordinis sacri, & per professionem certæ regulę. 22^{e}.q.88.7.o./.9.c./.4.d.38.q.1.ar.2.q.3.o./.quol.3.q.7.1.c./.quol.7.vel.8.q.5.3.c.fi.

17 Votum publicum dicitur dupliciter. s. publicū per se. i. habens aliquid annexum, quo venire debet in publicum, & publicum per accidens. i. quod quandoq; fit publicum.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.1^{m}./.q.3.4^{m}.

18 COMPARATIO./.Votū simplex est fortius vinculū matrimonio, ratione eius cui fit. s. Deo, & ad q̄d ligat. s. ad continentiam, sed econuerso est quo ad modum, se tradendi, q̄a per matrimonium traditur actualiter vir in potestatem vxoris, non autem per votum simplex.4.d.38.q.1.ar.3.q.2.1^{m}.

19 Votum simplex impedit matrimonium contrahendum, sed non dirimit contractum: non tamen potest petere debitum sine dispensatione ecclesiæ autoritate apostolica: votum vero solenne, facit vtrunq;. 22^{e}.q.88.7.b./.q.189.8.3^{m}./.4.d.30.q.2.ar.1.q.2.1^{m}./.d.38.q.1.ar.3.q.2.3.o./.quol.3.q.7.1.o./.quol.7.vel.8.q.5.3.o./.q̄l.9.vel.10.q.5.3.o./.Opusc.17.c°.12.co.3. Cibus.7. Heresis.156.157. Iuramentum.16.17.

20 Matrimonium & alia sacramenta, non diuiduntur p̄ simplex & solenne, quia sine solennitate habent plene suum effectum virtute Dei: non autem votum, quia efficaciam habet ex opere hominis.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.4^{m}.

21 Opus ex voto, est laudabilius, & magis meritorium, q̄ opus sine voto. 22^{e}.q.88.6.o./.q.189.2.c./.3^{a}.q.28.4.c./.ꝯ̄.3.c°.138./.quol.3.q.5.2.3^{m}./.Opusc.17.c°.12./.Opusc.18.c°.13. Matrimonium.152. Vinculum.1.

22 Opus ex voto, displicens, cum voluntate implendi illud est magis meritorium, q̄ opus placens sine voto, ceteris paribus. 22^{e}.q.88.6.2^{m}./.quol.3.q.5.2.3^{m}./.quol.7.vel.8.q.6.1.fi. Virginitas.2.3.

23 OBLIGATIO.69./. Virtus voti, est obligatio eius quę est maior in voto solēni, q̄ in voto simplici, & quo ad Deum, & quo ad homines. 22^{e}.q.88.7.1^{m}./.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.c.2^{m}./.4^{m}./.q.3.c./.ar.3.q.3.c. Cibus.7.

24 Oppositum videtur dicere. quol.10.11.1^{m}.

R fi°. Dubio.1204°.

25 Votum simplex obligat.4.d.38.q.1 ar.3.q.2.1^{m}. Episcopus.22. Fructus.17. Habitus.22.

26 Immo non dirimit matrimonium ꝯ̄ctum, & sic non obligat.4.d.30.q.2.ar.1.q.2.1^{m}./.quol.10.11.1^{m}.

R fi°. Dubio.1205°.

27 Votum obligat s̄m intentionem vouentis. s. ad reddendum statim, vel ad certum tempus, uel cum conditione. 22^{e}.q.88.3.3^{m}./.q.189.3.2^{m}./.4.c./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.4^{m}./.6^{m}./.7^{m}. Heresis.156.157.

28 Quando aliquis timet rationabiliter perpetuum impedimentum implendi uotum suum, tenetur non differre illud.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.7^{m}. Iacob.5.6. Iuramentum.16.17. Matrimonium.109.113.132.

29 Obseruare uotum, est de lege naturali, durante obligatione eius: quę cessat uel ex se, uel autoritate superioris, in iis quæ in dubium uertuntur dispensantis uel cōmutantis. 22^{e}.q.88.10.2^{m}./.12.2^{m}./.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.2^{m}. Mendacium.17. Oblatio.6. Holocaustum.4. Ordo.102.107. Peccatum.249. Perfectio.85. Professio.2.3.4.5.

30 Omne uotum rite factum, obligat: ideo transgrediens illud, peccat mortaliter. 22^{e}.q.88.3.o./.q.189.3.c./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.o./.q.3.1^{m}./.quol.3.q.5.2.3^{m}./.q.7.1.c./.quol.9.uel.10.q.5.3.c.1^{m}./.Opusc.17.c°.12./.Opusc.18.c°.13.fi.

31 Votum non potest esse de impossibili: ideo si promissum fiat impossibile: tollitur obligatio ad illud.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.1^{m}. Puer.4.5. Reniti. Vsus.6.7.

32 Perdens uirginitatem quam uouerat, tenetur facere quod potest. s. tenetur continere, & pœnitere si perdidit ex culpa sua: & similiter in aliis. 22^{e}.q.79.3.2^{m}./.q.88.3.2^{m}./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.1^{m}.

33 Nullus potest se ex uoto firmiter obligare, ad id quod est in potestate alterius tantum. 22^{e}.q.88.8.o./.9.c.2^{m}./.q.189.5.o./.4.d.32.4.o./.d.38.q.1.ar.1.q.3.o./.Opusc.17.c°.12.

34 Non habentes usū rationis, ut amentes, & pueri ante annos pubertatis, non possunt uouere. 22^{e}.q.88.9.c./.q.189.5.c./.4.d.38.q.1.ar.1.q.3.c./.ar.2.q.1.4^{m}.

35 Puer ante usū rationis, non potest se obligare ad alio

quid ex voto: quo usu rationis habito, potest se obligare: sed omne votum eius etiam votum religionis ante annos pubertatis. i. ante annos quatuordecim in puero, vel ante annos duodecim in puella, potest irritari a parentibus, & a tutoribus: nō autem post annos pubertatis. 22ᵉ.q.88.8.2ᵐ./.q.189.5.c./.4.d.27.q.2.3.c./.d.38.q.1.3.1.q.3.0./.Opus.17.cᵒ.12.co.3./.cᵒ.13.10ᵐ.

36 Filius etiam post annos pubertatis non potest aliquid vouere, quo ad res domesticas: sine consensu patris. 22ᵉ.q.88.8.2ᵐ./.4.d.38.q.1.ar.1.q.3.2ᵐ.

37 Vouens illud quod non est in potestate sua, non peccat, quia in eius voto intelligitur debita conditio. s. si suis superioribus placuerit, vel si non cōtradicant: qua conditione extante, tenetur implere votuꝫ. 22ᵉ.q.88.8.1ᵐ./.4ᵐ./.9.b./.2ᵐ./.12.2ᵐ./.q.189.5.4ᵐ.

38 Fractio voti, est quaedam infidelitatis species: & ad fidelitatem pertinet seruare promissa. 22ᵉ.q.88.3.c.

39 Votum pro operatione iudicatur, tam in bonis q̄; in malis. 4.d.17.L.2ᵐ./.quol.2.16.c.6.

40 Oppositum videtur dicere. 4.d.25.q.3.ar.2.q.1.1ᵐ.
Dubio.1206ᵒ. R 6ᵒ. sicut Duᵒ.1202ᵒ.

41 RELIGIONIS./.Omne uotum temporale factum in seculo, etiam uotum crucis in subsidium terrę sanctę, soluitur per ingressum religionis: sine alia dispensatione: quia votum religionis includit omnia vota, ratione perpetuitatis & obedientię: nec singularitas conuenit ei, & onus religionis sufficit, & est quodammodo magis ampliatio voti, q̄; voti cōmutatio. 22ᵉ.q.88.12.1ᵐ./.q.185.8.2ᵐ./.q.189.3.3ᵐ./.7.c./.4.d.38.q.1.ar.4.q.4.0./.d.39.4.c./.quol.3.q.7.1.2ᵐ. Episcopus. 22.c. Eremitę. Hęresis.157. Obedientia.37. Peccatum.257. Perfectio.85. Professio.0.

42 Qui uouit religionem, uel qui uouit ire ad terram sanctam, non potest ponere alium pro se: secus autem in aliis. 4.d.38.q.1.ar.4.q.3.1ᵐ. Religio.4.c.35.c.40.45.62.72.77.

43 Siquis uouendo, prius cogitauit de religione communiter, & post elegit vnam, tenetur simpliciter ad religionem: ideo si non potest recipi in religione a se electa, tenetur aliam quęrere: si autem econuerso, intelligitur si velint. 22ᵉ.q.88.3.2ᵐ./.q.189.3.2ᵐ./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.6ᵐ.

44 Votum interpretatiuum religionis. s. portantis habitum religionis ultra annum, si post tempus probationis remanserit in monasterio: obligat sicut votum religionis expressum ore, quo ad tria uota religionis principalia. s. obedientię, paupertatis, & continentię, non autem quo ad alia, quoꝝ transgressio dissimulatur a prelatis. 4.d.38.q.1.ar.3.q.1.5ᵐ. Sponsalia.4.

45 Nullum uotum religiosi est firmum, nisi de consensu prelati, quia nullum tempus est, in quo prelatus non possit eum in aliis occupare. 22ᵉ.q.88.8.3ᵐ./.4.d.38.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ./.ar.4.q.4.3ᵐ.

46 Oppositū videtur dicere. 22ᵉ.q.88.12.2ᵐ./.quol.10.10.3ᵐ R 6ᵒ. Dubio.1207ᵒ.

47 CONIVGVM./.In dispensatione domus, & in regimine vitę, vxor est subiecta viro, & non econuerso: ideo vir potest in talibus uouere sine consensu uxoris, & non econuerso. 4.d.38.q.1.ar.1.q.3.4ᵐ.

48 Vir potest uouere peregrinationem, & assumere crucem in subsidium terrę sanctę, sine consensu uxoris: non autem econuerso: unde satis probabile est, q vxor debeat velle cōtinere ad tempus, subueniendo necessitati generalis ecclesię. 4.d.32.4.1ᵐ./.quol.4.q.7.2.0.

49 In fauorem negocii, pro quo crux datur, institutus est, q vir possit absq; consensu uxoris, crucem accipere: sicut etiam posset domino suo terreno a quo feudum tenet, absq; uxoris consensu militare. 4.d.32.4.1ᵐ.

50 Nec tamen in hoc omnino subtrahitur uxori ius suū quia uxor potest eum sequi. 4.d.32.4.1ᵐ.

51 Nec est simile de vxore ad virū, quia cū uir debeat regere uxorem & non econuerso, magis debet uxor sequi virum, q̄; econuerso. 4.d.32.4.1ᵐ.

52 Si uxor nolit, uel non possit sequi maritum, propter aliquod legitimum impedimentuꝫ, & timeatur de incontinentia eius, non est consulendum viro, q accipiat crucem, & dimittat uxorem. quol.4.q.7.2.0.

53 Vxor cum maiori periculo castitatis discurreret per terras, q̄; vir, & cum minori ecclesię utilitate: & ideo uxor non potest huiusmodi uota facere, sine uiri consensu. 4.d.32.4.1ᵐ.

54 Votum simplex continentię, dirimit sponsalia. 4.d.38.q.1.ar.3.q.2.1ᵐ.

55 Post votum virginitatis non potest aliquis matrimonio consentire sine peccato, siue votum simplex, siue solenne sit. 4.d.30.q.2.ar.1.q.2.1ᵐ.

56 Qui contrahit matrimoniuꝫ post votum simplex, consumando peccat mortaliter: quo consumato, tenetur reddere debitum uxori: sed non potest debituꝫ petere: & si coniunx moriatur, tenetur continere. 4.d.38.q.1.ar.3.q.2.3ᵐ./.4ᵐ./.quol.3.q.7.1.0./.quol.9.uel.10.q.5.3.0. Debitum 27.28.29.

57 Habens votum simplex continentię, non peccat reddendo debituꝫ vxori, & etiam petendo debitum, si ecclesia dispenset cum eo, autoritate apostolica. quol.3.q.7.1.1ᵐ.

58 Alteruter coniugum, ante copulam carnalem, potest altero inuito vouere religionem, & potest eam ingredi, non autem post copulam carnalem. 4.d.27.q.1.ar.3.q.1.2.0./.d.39.4.2ᵐ./.1ᵉ.Cor.7.lec.5.co.1.pnᵒ.

59 Et post votuꝫ professionis, potest alter contrahere matrimonium cum alio, non autem prius. 4.d.27.q.1.ar.3.q.3.0.

60 Quando uterq; coniugum ante copulam carnaleꝫ, pariter vouet continentiam, manet vinculum coniugii, quia neuter abrenunciat, non autem qn alter coniugum tantum vouet eam. 4.d.27.q.1.ar.3.q.3.1ᵐ.

61 Votum profitentis in religione, reclamante eius vxore, non est votum uerum: non reclamante autem eius vxore, sed remanente in seculo, est votum uerum, sed suspenditur votū ad tps, viuente vxore. 4.d.27.L.2ᵐ.

62 Professus in preiudicium coniugis, cōpellitur redire ad eam: nec tenetur interim deferre tonsuram, nec habitum religionis: tum propter vituperiuꝫ vxoris, tum propter scandalum vitandum: qua vxore mortua, tenetur redire ad religionem. 4.d.27.L.2ᵐ.

63 Si ecclesia decepta est per falsos testes, in sententia diuortii, etiam post votuꝫ professionis, vir restituatur coniugi: & tenetur debitum reddere: sed non licet debituꝫ exigere. 4.d.35.5.3ᵐ./.d.41.L.6.

64 Vota occulta coniugum de castitate, non sunt approbanda, propter periculum, quia in iudicio ecclesię, non possunt probari. 4.d.32.L. Fornicatio.14.16.

65 Vnus coniugum non potest vouere continentiam, sine consensu alterius: sed peccaret, nec seruare deberet. 4.d.32.4.0./.d.38.q.1.ar.1.q.3.4ᵐ. Maria.39. Matrimonium.132.

66 Si vir expresse consentit in votuꝫ vxoris de castitate, non potest reuocare votum: si uero dissimulauit, potest reuocare. 4.d.32.L. Ordo.102.c.

67 Alter coniugum dissentien votoᵉ continentiæ alterius non peccat, ne præiudicet sibi. 4.d.32.4.2ᵐ.

68 DISPENSATIO./.In votis pōt dispēsari, in q̄tū in aliquo casu, illud qđ cadit sub uoto, est simpliciter malum, uel inutile, uel impeditiuuꝫ maioris boni, non autem in q̄tuꝫ illud est de iure naturali uel diuino. 22ᵉ.q.

88.10.0./4.d.38.q.1.ar.4.q.1.c.2m./q.2.0. Iuramentum.16.17.22. Religio.45.

69 Ea quę cadunt sub voto, obligant etiam ex lege naturali,& ex lege diuina: ideo non possunt dispensari.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.1m.

70 Dispensatio uoti est, cum absolute determinatur non esse seruandum: commutatio autem voti est, cum pro eo aliquid aliud imponitur.22e.q.88.10.c./4.d.38.q.1.ar.4.q.3.c.

71 Votum potest ex causa rationabili cõmutari in aliud melius, vel in aliud minus periculosum. sicut & dispensari.22e.q.88.10.c.&/.1m./4.d.38.q.1.ar.4.q.3.0.

72 In vtroq; autem requiritur autoritas ecclesiæ, in persona Dei.22e.q.88.2.3m./12.0./4.d.38.q.1.ar.1.q.1.4m./ar.4.q.1.c.2m./q.4.0.

73 Votum vergens in periculum personę, debet frangi secure, si dispensatio nõ possit haberi.22e.q.88.2.3m./12.2m./4.d.38.q.1.ar.1.q.2.4m./ar.3.q.1.3m./ar.4.q.1.b.1./2m. Vtile.7.

74 Vota de rebus vanis & inutilibus, non debent dispensari, nec seruari: sed debent derideri: sicut vota de non pectinare caput in tali vel tali die: qa talia uota mulierum, sunt magis sortilegia q̃ uota, & sunt reliquię quędam idolatrię, ſm quam seruabantur dies & menses: & peccant talia vouentes, quia cum infidelibus etiam nec nomina debemus habere cõmunia, ſm Hieronymum.22e.q.88.2.3m./4.d.38.q.1.ar.1.q.2.2m.

75 PAPA./. Papa habet plenariam potestatē dispensandi in omnibus votis dispensabilibus, alij vero participatiue, ſm q̃ Papa concedit eis.22e.q.88.12.3m. Calix.2. Dispensatio.20.

76 Solus Papa potest dispensare in votis perpetuis, vt in voto cõtinentiæ & religionis, & in voto crucis in subsidiũ terrę sanctæ, & in voto peregrinationis ad transfretandum ad terram sanctam: alij vero prelati possunt dispensare in aliis votis, nisi Papa dispensationeꝫ sibi reseruet, sicut in voto terrę sanctę & similibus.22e.q.88.12.3m./q.184.6.c.&/q.185.4.c.&/q.189.7.c. Eleemosyna.11.

77 Si prælatus dispensat sine apparenti causa in votis, dispensatio prelati non excusat vouentem in manifestis a culpa: sicut si prælatus dispensaret cum aliquo, super voto de ingressu religionis, nulla apparenti causa obstante.22e.q.88.12.2m. Eremitę.0.

78 Si causa dispensandi in voto, sit apparens, vel dubia: potest stari iudicio prelati dispensantis vel cõmutantis uotum: non autem iudicio proprio, quia ipse vouens non gerit vicem Dei, nisi forte in casu, in quo id quod vouit, esset manifeste illicitũ, vel non posset opportune ad superiorem recurrere.22e.q.88.12.2m.

79 In voto continentię, non est dispensandus propter periculum mortis corporalis, qa bonum continentię etiaꝫ sine voto est multo melius, q̃ salus corporis: & per alia remedia prouideri potest.22e.q.88.11.3m./4.d.38.q.1.ar.4.q.1.4m.

80 In voto continentię & religionis, per professioneꝫ solennizato, etiaꝫ Papa non potest dispensare: licet quidam iuristę, ignoranter contrariuꝫ dicant: qa periculis humanis, obuiandum est per humana, & non per diuina.22e.q.88.11.0./q.186.8.3m./q.189.8.5m.

81 Immo in uoto cõtinentię & religionis q̃tumcunq; solennizato, ut alii dicunt probabilius, potest dispensari p Papam, si cõmunis utilitas totius ecclesię, uel unius regni, uel puincię, hoc reqrat.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.3m. R 6o. Dubio.1108o.

82 In voto solenni continentiæ, ratione solennitatis cui annexa est essentialiter continentia, idest professioni, non potest dispensari etiam per Papam: sicut etiam non potest facere Papa, q̃ ille qui professus est religionem, non sit religiosus, non autem ratione continentię & perpetuitatis: potest tñ dispensari p Papam, si sit annexa accidentaliter: sicut nõ est essentialiter annexu debituꝫ cõtinentię ordini sacro, sed ex statuto ecclesię: vnde videtur q̃ per ecclesiam possit dispensari in voto continentię solennizato p susceptionem sacri ordinis, non aũt in voto continentię, p professioneꝫ solennizato.22e.q.88.11.0./q.186.8.3m./q.189.8.5m.

1 VOX super Christum in baptismo, transfiguratione, & oratione, fuit effectiue a tota trinitate: sed repręsentatiue appropriatur patri.3a.q.39.8.2m./10.2.lec.4.co.3. Alleluia. Angelus.61.440. Baptismus.27.52.53. Bonitas.141. Cantus.1.2. Damnatio.18. Fides.36. Iubilus.1. Iudicium.81. Litera.0. Logica.13. Magnanimitas.18.

2 Anima potest formare voces corporales, qa unitur corpori, non autẽ angelus.1a.q.51.3.4m./2.d.8.q.2.2.5m./d.3.q.1.6.c.&/d.8.4.c.&. Materia.50.51.

3 Ad formationem uocis, non est necessaria expiratio, nec inspiratio, quia dum fiunt, non potest vox formari.2.d.2.q.2.2.5m./. Anima.2.lec.18.&. Mendacium.13. Nomen.31.83. Oratio.12.13.

4 Ad vocem non sufficit aer interior, sed requiritur aer exterior, cuius confractione & motu, sonus defertur.2.d.2.q.2.2.5m./. Anima.2.lec.18.&. Organũ.5. Prophetia.57. Rugitus. Sensus.37. Status.13. Timor.36.

5 Animalia non respirantia, & instrumenta musicalia, non habent vocem: nisi ſm similitudinem.2.d.8.4.c.&/. Anima.2.lec.18.principio.

6 Nomen non conuenit uoci, nisi ſm q̃ facit notitiam de re, quia dicitur nomen, quasi notamen.4.d.3.ar.2.q.1.9m.

7 Ipsę uoces a philosophicis autoribus magis restringuntur ad designandum res aliquas determinate.s.has vel illas, in aliquo genere rerum. Opus.73.co.1. Tremor.2. Tuba.3.

8 Aliquando ipsam vocem, quę ex vocis suę proprietate aliquid generaliter & vniuersaliter significat, ad aliquam rem specialem ipse physicus designandam determinat: & hoc est aliquando per similitudinem aliq̃, & aliquando per contrarium. Opus.73.co.1. Verbum.17.&.33.&.64.&. Veritas.19.23. Vocale.

9 Voces non significant species intelligibiles, sed significant ea quę sibi format intellectus ad iudicandum de rebus exteriorib'.1a.q.85.2.3m./Opus.9.q.1. Opus.53. Hymnus.

10 Cum frequenter a physico vel logico non instituantur voces significantes ſm numerũ reꝝ, contingit q̃ physicus & logicus, vna voce, res plures designat, & sic fit ęq uocatio uocum. Opus.73.co.1./. Ethi.lec.7.&.

11 Vnitas uel diuersitas vocis significatiuę complexę vel incomplexę, non dependet ex vnitate vel diuersitate rei significatę: sed ex vnitate uel diuersitate vocis & intellectus. quol.4.q.9.2.c.

12 Secundum q̃ Deus laudatur mente & voce, est morale. Psal.32.co.2.

VPUPA nidificat in stercore: fœtẽti: pascitur ſimo: gemitum pro cantu simulat: & significat tristitiam seculi.22e.q.102.6.1m.&.

Vrbanus. Possessio.7. Vrbs. Antonomasia.0. Ciuis.0. Princeps.4. Rex.9. Roma.

Vrceolus. Acolit'.1.2.3. Character.42. Subdiacon'.1. Vrere. Actio.22. Adustio. Cõbustio. Exustum. Vstio. Vrgere. Coactio.0. Cogere. Compelli. Eucharistia.222.223.224.

VRIAS sacerdos dicitur testis fidelis, vel propter autoritatem sacerdotii, & non propter bonitatem

vitæ, vel quia fide dignus habebatur a rege. Isa. 8. lec. 1.ß.

Vrina. Medicus.12. Resurrectio.23. Sanitas.6. Timor.38. Vrsa. Arcturus.

Vrsus. Bestia. Rugitus.

1 VSIA potest dici omne qđ est in genere, siue vniuersale, siue particulare.1.d.23.1.1^m. Assumere.16.

2 Hęc propositio. Filius Dei in sua vsia.i.essentia, naturam nostram a nobis assumpsit, est locutio impropria: sed sic est exponenda: assumpsit naturam nostram in sua vsia, idest vt esset vnita suę vsię in vna persona. Opusc.1.c^o.19. Hypostasis.5.Vsosis.

Hypostasis.5.Vsia.0.

Vsquequaq3.Omnino. Pœnitus. Veritas.46.

Vstio. Adustio. Combustio. Exustus. Fanis.1. Vrere.

Vsualis. Sepultura.14. Vsus.0.

1 VSVRA ✝QVID.20. 22.31. 59. 131. 166. 185.186. Circa materias vsuræ, veritatem declarare, & dubia elucidare, q̃tum Deus donauerit, & noster labor, cum amine pauperis inuestigationis nostrę, attingere poterit, in hoc opere propositum nostrum est. Opusc.73.prolo.principio.

2 De vsura veritate3 scire volentes, necesse habẽt prius intelligere, quid nomine vsurę significetur apud autores. Opusc.73.c^o.1.principio.

3 In primis inquirendum est, quid nomine vsurę significetur, & quot modis accipiatur apud doctores. Opusc. 73. prolo.

4 Vsurę nomen secundum grammaticos, ab vsu dicitur: & significat primo suo intellectu, rem quę per vsu3 alicuius rei acquiritur, sicut rasura ab actu radendi, & tonsura ab actu tondendi est dicta. Opusc. 73. c^o. 1. principio.

5 Nomen vsuræ accipitur a naturalibus vel moralibus philosophis, & ab autoribus diuinis, ad designandum rem determinatam, ex vsu rerum prouenientem, ſm q̃dam singularem vsus rei rationem. Ma.q.13.4.c.✝ Opusc.73.c^o.1.✝c^o.2.principio.

6 Vocant doctores vsuram, omnem superabundantia3 cuiuslibet rei, quam parit vsus similis ei a quo primo dicitur vsura. Ma.q.13.4.c.✝Opusc.73.c^o.1.

7 Quia talis superabundantia, aliquando oritur ex vsu contra legem, aliquando uero ex usu legaliter: ideo & nomen usurę in scripturis sacris, multipliciter accipitur.s. aliquando in malo, sicut quando fit ex usu cõtra legem, aliquando uero in bono, sicut quando fit ex usu legaliter. Opusc.73.c^o.1.

8 Vsura in euangelio metaphorice accipitur, scilicet pro superexcellentia bonorum spiritualium, quam exigit Deus, uolens ut in bonis acceptis ab eo semper proficiamus: quod est ad utilitatem nostram, & non eius. 22^æ.q.78.1.1^m.✝Ma.q.13.4.16^m.

9 In bono inuenitur nomen usurę acceptum tripliciter, scilicet quando est ſm legem diuinę charitatis, quando est ſm legem fraternę charitatis, & quando est ſm legem iustitię & ęquitatis. Opusc.73.c^o.1.ß.

10 Primo modo, usurę nomine designatur superabundantia premiorum in futura uita, respectu meritorum uitę pręsentis: secundo modo superabundantia meritorum pręsentis uitæ, respectu gratiæ datę: tertio modo superabundantia pœnarum iuste debitarum, respectu culpæ pręsentis. Opusc.73.c^o.1.ß.

11 His tribus modis, dicitur usura spiritualis, magis q̃; corporalis. Opusc.73.c^o.1.ß.

12 Alio modo dicitur usura, superabundantia reru3 corporalium & temporalium, ſm quam nomen usurę significat uitium quoddam de genere auaritię, quod gignit cupiditas, quæ radix est omnium malorum: & ſm istum modum accipiendi nomen usurę, condemnatur usura a doctoribus cõmuniter. Opusc.73.c^o.1.ß.

13 Cum superabundantia sit extremum, respectu alicuius ęqui & iusti, dictum in moribus: oportet q; ęquum & iustum in moribus sint determinata in rebus, ex quibus superabundantia innascitur quę uocatur usura. Opusc.73.c^o.2.principio.

14 Nomen usurę, ſm q; ipsa utuntur doctores sacræ doctrinę in condemnationem, significat superabundantiam siue incrementu3 ex usu alicuius rei prouenientem. Ma.q.13.4.c.✝Opusc.73.c^o.2.principio.

15 Vsura est quicquid pręter sortem accidit, sine iusto titulo, siue sit in mutuis, siue in contractibus alijs. Ma. q.13.4.c.✝Opusc.73.c^o.8.pn^o. Alienum.4.c.

16 Vsura est pretium pecunię mutuatę, uel cuiuscunq3 rei, cuius usus est consumptio, uel distractio eius.22^æ. q.78.1.c.✝Ma.q.13.4.c.✝quol.3.19.c.✝Opusc.73.c^o.1.0. Auaritia.13.

17 Accipere pretium pro principali usu pecuniæ, qui est distractio eius, est usura: non aute3 pro secundario usu eius.s.ad ostentationem, uel in pignus: sed in usu uasorum, est ecõuerso.22^æ.q.78.1.6^m.✝Ma.q.13.4.15^m.✝ Opusc.73.c^o.8.pn^o. Hæresis.152.Iudęi.11.18.30. 46. Præceptum.139.

18 Vsura ſm se est iniusta, contra legem naturæ, & peccatum mortale: quia idem bis uenditur, uel uenditur id quod non est.22^æ.q.78.1.0.✝3. d.37.5.0.✝Ma. q.13. 4.0.✝quol.3.q.7.2.0.✝Opusc.73.c^o.4.

19 MATERIA.285. Cum iure naturali, omnis res quę in usum hominis uenit, ex natura usus minuatur magis q̃; incrementum pariat, & maxime in materia ęris hoc appareat: ideo & usura, ſm ratione3 propriam dicta, est res quę ex usu ęris acquiritur. Opusc.73.c^o.1. Auaritia.13. Deceptio.

20 Dicunt philosophi, usuram dicta3, quasi usu ęris acquisitam: dicitur enim usura ab usu, eo.s.q; pro usu pecunię, pretium quoddam accipitur, quasi ipse usus pecunię mutuatę uendatur. Ma.q. 13. 4.c. prin^o.✝Opusc. 73. c^o.1.

21 Theologi considerantes iusti & iniusti rationes, subtilius exponentes nomina, hæc designantia, large extendunt huius nominis significatione3, ad incrementa quę proueniunt ex usu omnium rerum, per similem usuræ rationem, & non tantum pecuniæ.22^æ.q.78.1.2. 0.✝Ma.q.13.4.c.✝quol.3.19.c.✝Opusc.73.c^o.1.

22 Significat primo nomen usurę incrementum quod parit pecunia ex usu suo, secundario autem etiam significat superabundantiam quam parit quęlibet res ex usu suo simili cum usu pecuniæ.22^æ.q.78.1.c.✝Ma. q.13. 4.c.✝quol.3.19.c.✝Opusc.73.c^o.1.0.

23 Materiam usuræ propriam ſm autores, inuenimus determinatam tribus conditionibus.s.numero, pondere, & mensura. Opusc.73.c^o.2.pn^o.

24 Omne quod in usum hominis uenit, determinabile, numero, pondere, & mensura: est proprie & per se materia usuræ. Opusc.73.c^o.2.pn^o.

25 Non tantum pecuniæ, siue numismata, dicunt materiam usuræ: sed etiam omnes res quę numero, pondere, & mensura determinari possunt, & in usum hominis ueniunt. Opusc.73.c^o.2.pn^o.

26 Si ipsę res ex quarum usu dicitur innasci superabundantia damnabilis, determinatę non essent, in ratione iusti & ęqui: nec ipsa superabundantia determinari posset, in ratione iniusti & inęqui. Opusc.73.c^o.2.

27 SPECIES VSVRAE.✝Sunt autem species usurę corporalis ſm leges, cõmuniter duæ.s.una quæ dicitur cõmuniter usura sortis: quæ est quando incrementum ex sorte mutuata tantu3 quęritur, alia quę dicitur usu-

ra vſurarum quę proprie dicitur reprobum fœnus, quę etiam homines reddit infames: & hæc dicitur vſura vſurarum, quia etiam ipſę vſurę quę ſorti accidunt, alias vſuras pariunt ſecundum proportionem ad partum ſortis. Opuſ. 73. c°. 2.

28 Sunt etiam duo modi vſurarum alij a prędictis a iure condemnati. ſ. vſura quę dicebatur centeſima, quę per annum ęquabatur ſorti tantum, alia vero dicebatur hemiola, ab hemi, quod eſt mediũ, & holon, quod eſt totum, quia per totum annũ, pariebat medietatem ſortis tantum. Opuſ. 73. c°. 2. fi.

29 DE CONTRACTIBVS IN COMMVNI. 93. 95. Cum videamus ſuperabundantias particulares ex multis rebus, quę nec nomen, nec vitium tenent vſurę, vt ea quę multiplicantur ex ſeminibus, & etiã quę aliqui lucrantur humanis laboribus licitis, & iuſtis cõtractibus, declarandi ſunt actus, per quos & in quibus ſuperabundantia rerum, nomen, & vitium vſurę ſibi acquirat. Opuſ. 73. c°. 3. principio.

30 Quod autem principaliter, ex actu & per actum commutatiuę iuſtitię, qui dicitur mutuo rem dare vel accipere, ſuperabundantia nomen & vitium habeat vſuræ, probatur per doctores ſacrę ſcripturę. Opuſ. 73. c°. 3. principio.

31 Cum de uſura ſit ſermo, ſm ꝙ dicit incrementum ex vſu alicuius rei elicitum, attendendum eſt, ꝙ vniuſcuiuſq; rei poſſeſſę ab homine, duplex poteſt eſſe vſus, ſm philoſophũ. ſ. vnus & proprius eſt ipſius rei uſus, quo ipſa res refertur ad neceſſitatem humanæ vitę, vt calciamenti calciatio: alius eſt vſus non proprius rei, licet per ſe inſit, ſed quia p ipſam rem, cõmutatiue acquiritur alia, ut calciamenti cõmutatio per venditionem, vel per permutationẽ ut cum pecunia, uel alia res per ipſam acquiritur. Opuſ. 73. c°. 3.

32 Cum uſus primo modo dictus, per finem ſibi conuenientem determinetur, eo ꝙ omnia quę poſſideri poſſunt propter hominis vtilitatem & vitam, facta ſunt & creata, conſequitur ꝙ omnis excreſcentia rerum, ex vſu huiuſmodi rerum genita, boni rationẽ habet, & non mali de ſe: propter quod ex tali vſu, vſura quę eſt excreſcentia habens rationem mali per ſe, non innaſcitur. 4. d. 33. q. 1. 1. c. / ar. 3. q. 1. c. / Opuſ. 73. c°. 3.

33 Eſt ergo conſequens, ꝙ ex vſu rei, ſecundo modo dictę, qui eſt ex cõmutatione rei ad alterum, aliquando eſt uſura. Opuſ. 73. c°. 3.

34 Hic autem modus, adhuc dupliciter contingit. ſ. quia aut eſt ad finem conuenientem, aut pręter finem conuenientem. Opuſ. 73. c°. 3.

35 Si primo modo, hoc contingit dupliciter. ſ. uel per modum liberalitatis ſolum, ut in datione gratuita, eo ꝙ liberaliter transfertur ad alterũ poſſeſſio rei & uſus eius, uel per modum ęquitatis & iuſtitię, ut quando aliqua res & uſus eius, cõmutatur & transfertur per adęquationem iuſtam alterius rei, uel uſus eius, ſiue ſit pro numiſmate, ſiue pro alia re, ſiue pro labore corporali: & iſti duo modi, de ſe nullam pariunt excreſcentiam, & omnis ſuperabundantia, ex uſu rerũ per modos prędictos innata in relatione ad finem conuenientem, caret ratione uſurę. Opuſ. 73. c°. 3.

36 MALA. / Si autem ſit pręter finem conuenientem, uel præter modum debitum, eſt uſura. Opuſ. 73. c°. 3.

37 Oportet ꝙ ratio uſurę inueniatur primo & per ſe, in actu aliquo prędictorum, inquantum caret modo debito, uel fine conueniente, uel utroq;. Opuſ. 73. c°. 3.

38 Specialis igitur ratio uſurę, ſm ꝙ condemnatur ut uitium, non erit ſemper ex relatione ad finem: qa poteſt quis uſuras quęrere, ſicut & furari, vt habeat neceſſaria uitæ humanæ, ſed non propter hoc excuſatur a uitio uſurę uel furti, ſed ex modo indebito circa aliquem uſum rerũ, accidit aliqñ ratio uſurę. Opuſ. 73. c°. 3.

39 Illa ſuperabundantia quę ex collatione gratuita accidit, non habet uitium, nec corrumpit liberalitatem, alias non fuiſſet collatio gratuita. Opuſ. 73. c°. 3.

40 Illa etiam ſuperabundantia, quę ex iuſta permutatione ſeu uẽditione accidit, nõ habet uitiũ inęqtatis, alias nõ fuiſſet pmutatio uel uenditio iuſta. Opuſ. 73. c°. 3.

41 Illa uero ſola ſuperabundãtia, quę ex mutuo ratione mutui procedit, liberalitatem ſimul & iuſtitiã corrumpit: liberalitatem qdem, quia mutuũ gratuitũ fieri debet, de natura mutui: qa mutuum datur, qñ meum uel tuum mihi uel tibi datur: iuſtitiam uero corrumpit, qa dati redditio deſignatur, & ubi plus redditur, inęqualitas paritur. Opuſ. 73. c°. 3. fi. / c°. 7.

42 In ſolo actu mutui, circa cõmutationem rerũ, primo & per ſe ineſt ratio uſurę, ſm ꝙ a doctoribus proprie accipitur ut ſuperabundantia ex uſu rerũ condemnabilis. Opuſ. 73. c°. 3. fi. / c°. 7.

43 Inuenitur uero ſimilitudo uitii huius, & in aliis contractibus, per quãdam aſſimilationem ſuperabundantiarũ ad hoc uitium. Opuſ. 73. c°. 3. fi.

44 In omni enim actu hominis, malum accidit aut natura, aut lege: natura quando pręter naturam actus factus, ad finem conuenientem naturæ non refertur: lege uero, quando contrarium ſit legi ſcriptę, uel infuſę: & utroq; prędictorum modorum inuenitur malum in uſura. Opuſ. 73. c°. 4. principio.

45 Si proprius uſus rerum, ad finẽ conuenientem determinetur per naturam ipſarũ, etiam cõmutatio ipſarũ, quę inuenta eſt propter uſum proprium ipſarũ, ad eundem finem referri debet de natura ipſius: ſed ſi fiat pręter finem conuenientẽ, & non referatur ad finem propter quem eſt, erit de natura ſua habens rationẽ mali, uel uſurę. Opuſ. 73. c°. 4. principio.

46 Vbicunq; ſit permutatio rerum, propter augmentationem ipſarum uel multiplicationem, iam ſit præter finem conuenientem, ut in uſura. Opuſ. 73. c°. 4. pn°.

47 In uſura in infinitum augmentatio rerum intenditur, quia quãto magis acquiritur, tanto magis intenditur, & magis rationem infiniti habet, ſm philoſophũ. Opuſ. 73. c°. 4. principio.

48 Cum uſura dicat ſuperabundantiam & incrementũ, ex uſu rei productum, neceſſario dicet id quod eſt pręter finem cõmutatiuę naturalis, quę tantum eſt ppter neceſſitatem uitę humanæ, quæ de ſe finita eſt in ſuis indigentiis. Opuſ. 73. c°. 4.

49 Hanc rationem ponit philoſophus, non tantũ in uſura proprie dicta, quã uocat tochon. i. partũ numiſmatis, ſed etiam in omni cõmutatiua in qua tantum lucrum, & multiplicatio rerũ intenditur propter ſe, & nõ propter neceſſitatem uitę. Opuſ. 73. c°. 4.

50 Tranſlatiuam dicit philoſophus, alteram commutatiuam, per quã res transfertur de uno ad aliũ: non propter proprium uſum rerũ, & neceſſarium uitę, ſed ſolum gratia lucri, ut ſemper multiplicentur diuitię, ut in uſura. Opuſ. 73. c°. 4.

51 Quia tranſlationis huius gratia, factum eſt numiſma: ideo huiuſmodi uitium magis apparet in tranſlatione numiſmatum pro multiplicatione ipſorũ: & ideo ſequitur, ꝙ non eſt ſm naturam tranſlatio huiuſmodi quę eſt ad congregandum pecunias, per tranſlationẽ pecunię, ut in uſura. Opuſ. 73. c°. 4. / c°. 14.

52 Talis cõmutatio dicitur oboletica. i. ubi datur obolus. i. paruum pondus & determinatum pro alio eiuſdẽ generis ad augmentum. Opuſ. 73. c°. 4.

53 Et hęc commutatio odio habetur, quia ab ipſa ſit poſ-

fessio numismatis, & usus eius, ad aliud ad quod non est factum per naturam, quia factum est translationis gratia. i. vt per ipsum fieret translatio aliarum rerum, secundum quod ad vitam necessarie sunt, & non secundum quod ad congregationem & ad affectum sunt auaritie. Opusc. 73. c^{o}. 4.

54 Philosophus descendit ad huiusmodi lucra, secundum quod specialiter sunt per vsuram proprie dictam, quam vocant tochon grece. i. partum latine, eo quod numisma seipsum parit in vsura. i. quia per translationem suiipsius multiplicatur & augmentatur. Opusc. 73. c^{o}. 4.

55 Maxime preter naturam & rationem, ista pecuniarum acquisitio est. s. que est per tochos. i. in mutuo pecunie pro augmento pecunie, secundum philosophum: & dicit maxime, respectu illius acquisitionis que fit in contractibus alijs causa cupiditatis tantum, que mala est, & contra naturam: sed adhuc peior est, que fit per exercitium turpitudinum corporalium: sed ista est maxime contra naturam, quia obligat reos ad restitutionem acceptorum, quod non faciunt alij duo primi modi. Opusc. 73. c^{o}. 4.

56 In vsura etiam malum incidit specialiter, propter naturam actus proprij ex quo incidit, qui est dare mutuo, qui est actus liberalitatis & gratie. Opusc. 73. c^{o}. 4.

57 In vsura acquiritur & possidetur, quod iuste possideri non valet, & sic peccatum generat, in acquirente uel possidente. Opusc. 73. c^{o}. 4.

Immo accipere vsuram, in premium a Deo promittitur. 22^{e}. q. 78. 1. 2^{m}. ☞ R sto. Dubio. 1209°.

58 Quod autem ab extraneis, iudei vsuram acciperent, non fuit eis concessum quasi licitum, sed permissum, ad maius malum vitandum. 12^{e}. q. 108. 1, 2^{m}. / 22^{e}. q. 78. 1. 2^{m}.

59 In vsura est res facta sua de non sua, sine iusto titulo, & per fraudem rei non sue. Opusc. 73. c^{o}. 4.

60 Quando res per ius nature deuoluitur a patribus vel parentibus in filios vel heredes per mortem, hic modus non est in translatione vsure. Opusc. 73. c^{o}. 4.

61 Quando per ius gratie & liberalitatis dominus rei, dat gratis alteri quod suum est, hoc non valet excusare ab vsura, eo quod vsurarium vocamus eum, qui non mutuat gratis, sed pro spe alicuius incrementi, quod tunc accipit, vel sperat accipere. Opusc. 73. c^{o}. 4. / c^{o}. 7.

62 Licet accipiens mutuo, libenter det mutuanti aliquod incrementum, vel dare velit: tamen ex parte accipientis vel sperantis huiusmodi incrementum, tollitur ratio gratie & liberalitatis, quantum ad ipsum a quo est actus huiusmodi: & ideo non fit suum, iure liberalitatis quod accipit, quantum est ex parte ipsius accipientis. Opusc. 73. c^{o}. 4. 7. 15.

63 Mutuans potest exigere recompensationem eorum tantum, que pecunia non mensurantur: puta beneuolentiam, & amorem eius cui mutuauit, uel aliquid huiusmodi. 22^{e}. q. 78. 2. o.

64 Et potest deducere in pactum recompensationem damni per quod subtrahitur sibi aliquid quod debet habere: hoc enim non est vendere usum pecunie, sed damnum vitare: & potest esse, quod accipiens mutuum, maius damnum euitet, quam dans incurret: vnde accipiens mutuum, cum sua vtilitate damnum alterius recompensat. 22^{e}. q. 78. 2. 1^{m}. / 3. c. / Opusc. 53. 3^{m}. / Opusc. 73. c^{o}. 7. / c^{o}. 14.

65 Recompensationem vero damni quod consideratur in hoc, quod de pecunia non lucratur, non potest in pactum deducere: quia non debet vendere id quod nondum habet, & potest impediri multipliciter in habendo. 22^{e}. q. 78. 2. 1^{m}.

66 Nec quicquid de pecunia vsuraria aliquis lucratus fuerit, quia id quod de tali re est acquisitum, non est fructus huiusmodi rei, sed humane industrie: nisi forte per detentionem talis rei, alter fit damnificatus amittendo aliquid de bonis suis: tunc enim lucrans tenetur ad recompensationem nocumenti. 22^{e}. q. 78. 3. o.

67 Et tenetur mutuans computare in sortem, vsum venalem pignoris. 22^{e}. q. 78. 2. 6^{m}.

68 Sed non potest deducere in pactum, vt sibi remutuetur, sed potest recipere mutuum sine obligatione. 22^{e}. q. 78. 2. 4^{m}.

69 Et potest sperare munus gratuitum, non ex pacto tacito vel expresso, quia dat de suo, non autem simoniacus. M a. q. 13. 4. 13^{m}. / Opusc. 21. q. 4.

70 Et potest accipere munera gratis oblata, non autem cum pacto tacito vel expresso. 22^{e}. q. 78. 2. o. / M a. q. 13. 4. 10^{m}. / Opusc. 21. q. 3. q. 4. / Opusc. 73. c^{o}. 5. 7.

71 Quicunque ergo ex mutuo ratione mutui, sperat lucrum, peccat vsure vitio, secundum autoritatem euangelij: sed non sic qui ex mutuo vitat damnum, vt si forte per detentionem talis rei mutuate alter fit damnificatus, amittendo aliquid de bonis suis: tunc enim tenetur ad recompensationem nocumenti: sicut & tenens pecuniam vltra terminum, tenetur restituere, non quidem totum lucrum possibile, sed secundum estimationem, pensatis periculis, laboribus, & expensis. 22^{e}. q. 62. 4. 1^{m}. / 2^{m}. / q. 78. 1. 3^{m}. / 2. 1^{m}. / 3. c. / 4. d. 15. q. 1. ar. 5. q. 2. 4^{m}. / M a. q. 13. 4. 3^{m}. / Opusc. 73. c^{o}. 7. / c^{o}. 14.

72 Item primum non potest fieri sine iniuria Dei, qui hoc prohibuit fieri, nec sine iniuria proximi, cui gratis debuit fieri illud, ex quo lucrum speratur, quod est contra gratiam, & sic non potest fieri sine usure vitio. Opusc. 73. c^{o}. 14.

73 Sed secundum. s. vitare damnum, potest iuste fieri, sine vsure vitio, eo quod per hoc non fit Deo iniuria, eo quod non prohibetur aliqua lege, nec etiam fit iniuria proximo, quia nihil minus accipit pro tempore mutuationis, quam reddere teneatur, eo quod tempore quo ei mutuatur, tantum valebat, quantum reddere tenetur: nec etiam vitiaretur, si tempus a mutuante determinetur, in quo verisimile est, pecuniam vel rem mutuatam minus valituram, quam valeret tempore mutuationis, quia ex sola dilatione temporis, non accidit vilificatio: sed magis vel ex voluntate legispositiue, vel ex natura rei vel pecunie: nec in hoc damnificatur qui mutuum accipit, quia non ad hoc accipit, vt ipsam vsque ad tempus illud seruet in quo verisimiliter minus valitura esset: sed vt ipsa pecunia vteretur pro tempore illo, pro quo valorem suum reseruaret quem habebat cum eam in mutuo acceperat. Opusc. 73. c^{o}. 14.

74 De eo vero qui dat mutuo bladum, vel vinum, vel oleum, ad certas mensuras, & hoc in tempore quo minus valent, vt sibi reddatur in equalibus mensuris, & ponderibus, & speciebus, in alio tempore, quo verisimile est, res predictas plus valituras, quia uidetur primo ex eo quod iam diximus, quod licitum sit, sic mutuum dare, quia nihil plus accipitur quam datur, eo quod huiusmodi res, numero, pondere, & mensura, realiter redduntur: item quia in hoc dans mutuo uidetur tantum uitare damnum, & non sperare lucrum, quia si res huiusmodi uenderentur in tempore quo minus ualent, ex hoc damnificaretur dominus ipsarum: unde etiam & licite potest eas uendere pro tempore illo, in quo plus sunt ualiture uerisimiliter: nec est usura, secundum decretalem: quare uidetur similiter, quod licite possit eas res mutuo dare, reddendas sibi in tempore, quo uerisimiliter plus sunt ualiture. * In hoc casu conscientia aut excusat, aut accusat. Opusc. 73. c^{o}. 14.

75 Quia mutuum debet fieri gratis, & sine spe lucri, quandocunque in mutuo, uel ex mutuo, intenditur spes lucri tunc non caret uitio usure: sed sic non est in emptione & uenditione: nisi habeat rationem mutui: si enim aliquis carius uelit uendere res suas, quam sit iustum pretium, ut de pecunia soluenda, emptores expectet, manifeste usura

committitur, quia huiusmodi expectatio pretii soluendi, habet rationem mutui: unde quicquid ultra iustum pretium, pro huiusmodi expectatione exigitur, est quasi pretium mutui, qđ pertinet ad rationem usurę: similiter etiam si aliquis emptor uelit rem emere uilius q̃ sit iustum pretium, eo q̃ pecuniam ante soluit, q̃ possit ei res tradi, est peccatum usurę: quia etiam ista anticipatio solutionis pecunię, habet mutui rõnem cuius quoddam pretium est, qđ diminuitur de iusto pretio rei emptę: si uero aliquis de iusto pretio uelit diminuere, ut pecuniam prius habeat, non peccat peccato usurę. 22e. q. 78. 2. 7m. / Opusc. 73. c°. 14.

76 Potest autem excludi spes lucri ab intentione dantis mutuo, modo prędicto dupliciter. s. uel quando dans mutuo, paratus est omni tempore accipere rem mutuatam, etiam ante illud tempus determinatum, quo res uerisimiliter, deberent esse cariores: & hoc modo spes lucri, etsi per accidens intendatur, non tamen per se, qa non tollit rationem gratuiti a mutuo: uel quando dans mutuo, etiam tempus illud determinauit, in quo uerisimiliter, res plus ualiturę erant, propter solam damni uitationem: tunc enim damnum uitat, quando necessitati proprie consulens, intendit conseruare res suas sibi magis necessarias ad usum uitę, quas si tunc non haberet, oporteret eas alibi emere, & sic reportaret dãnum de gratia mutui facta proximo: & sic intẽdens, in mutuando excusatur ab omni uitio usurę. 22e. q. 62. 4. 1m. / 2m. / Opusc. 53. 3m. / Opusc. 73. c°. 7. 14.

77 Ex his potest patere, q̃ non tantum ex dilatione temporis, sed ex natura rei, relata ad temporis uel loci conditionem, potest accidere usura. s. quando aliquę res siue pecunię dantur mutuo, ęquales reddendę in specie, & numero, & pondere, & mensura, & tamen qa mutuans sperat eandem rem numero plus ualituram in tempore determinato quo debet reddi, uel in loco, & propter hoc ipse mutuauit reddendam ad tale tempus uel ad talem locum, ut in tempore uel loco determinato sibi reddatur, dico q̃ ibi manifeste est uitium usurę: quia plus speratur ex mutuo uel causa mutui, q̃ detur. Opusc. 73. c°. 8.

78 PROHIBITIO. / In scriptura sacra q̃tum ad legem ueterem, condemnantur dantes pecunias ad usuras: & ideo contra legem diuinam accipiuntur usurę: unde accipere usuras ab alienis, non erat s̃m intentionem legis, sed ex quadam permissione, propter pronitatem Iudęorum ad auaritiam, & ut magis pacifice se haberent ad extraneos, a quibus lucrabãtur. 12e. q. 105. 3. 3m. / 22e. q. 78. 1. o. / 3. d. 37. 6. o. / 4. d. 33. q. 1. ar. 2. q. 2. c. / Ma. q. 13. 4. o. / quol. 3. q. 7. 2. o. / Opusc. 73. c°. 15.

79 Lex autem noua, prohibet sperare aliquid ex mutuo: quare, magis accipere erit contra legem euangelicam: sed qđ est contra legem diuinam, s̃m nullam aliam legem, potest esse uerum aut iustum, eo q̃ lex diuina sit prima & uniuersalis origo omnium legum iustarum, sicut Deus est origo omnium entium. Opusc. 73. c°. 15.

80 Est etiam usura ꝯ legem naturę, quia in hoc finis conueniens s̃m naturam actus humanę uitę, corrumpitur: huic enim actui, qui est mutuum dare, conueniens finis ostenditur naturaliter. s. finis cõmunis societatis, & fraternę charitatis, in subueniendo proximorum necessitatibus: & ideo gratis fieri debet naturaliter: quare quãdocunq; huiusmodi actus fit propter spem alicuius cõmodi uel lucri: tunc ab eo tollitur finis, qui naturaliter competit ei, & fit contra naturam: quare iuri naturali repugnat: ideo non tantum fit iniustum contra legem diuinam, sed etiam contra ius naturale. 22e. q. 78. 1. o. / Opusc. 73. c°. 15.

81 Secundum theologiam usura condemnatur tanq̃ peccatum mortale, & graue, & ęterna morte dignum. 22e. q. 78. 1. o. / 3. d. 37. 1. o. / 4. d. 33. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / Ma. q. 13. 4. o. / quol. 3. q. 7. 2. o. / Opusc. 73. c°. 4. 15.

82 Quędam usurę in sacra scriptura, & etiam in legibus humanis concessę sunt, tanq̃ licitę: sicut quando non potest quis aliter rem suam q̃ per usuram regrere. Opusc. 73. c°. 4. 7.

83 Quandocunq; usura potest accipi ut sua res, aliquo iusto titulo, erit sine scrupulo inculpabilis acceptio: & hoc est quando res uiolenter detinentur, & sunt aliorum secundum ueritatem, & per usuram acquiruntur uel detinentur. Opusc. 73. c°. 4. 7.

84 Culpa s̃m q̃ est ꝯ charitatem Dei, coactione non tollitur nec expiatur, sed solum pœnitentia uoluntaria ualet emendari: sed culpa quæ contra charitatem proximi directe cõmittitur, etiam legibus tam diuinis q̃ humanis coercenda est: quia ergo uitium usurę directe est contra charitatem Dei qui ipsam in lege sua prohibet & cõdemnat, & contra charitatem proximi: ideo pœnis est coercendum. Opusc. 73. c°. 20. pn°.

85 Gnaliter pœnæ publicę, solum uitiis publicis sunt infligendæ: & ideo usurarii publici, pœna iuris coercendi sunt, & aliq̃n propter contumaciam comitantem, est etiam pœna iudicis adiungenda. Opusc. 73. c°. 20.

86 Leges uero humanę, aliq̃n considerant iustitiam, prout est cõseruatiua pacis exterioris inter homines, & ideo leges tales non puniunt nisi quod hanc pacem destruit: aliquando etiam prout magis illustrantur lumine fidei, & iuris diuini, considerant etiam iustitiam ueram & interiorem, & sic etiam leges canonicę prohibent & puniunt usuras. Opusc. 73. c°. 15. / 22e. q. 67. ar. 1. 1m.

87 Ius positiuum tñ permittit usuras, non qdem ut iustas, sed ne cõitas patiatur multas incõmoditates: p̃ usuras enim retinentur multę hęreditates, & uitantur damna q̃plurima: propter qđ etiam leges humanę eam p̃mittunt, & non puniunt, sicut puniunt & prohibent furta & rapinas. Iustinianus tñ imperator, sanctas sanctiones siue leges, subiecit ecclesiasticis institutis, sed præcipue in usuris & matrimonio, in qbus tota uita ciuilis uersatur. 12e. q. 96. 6. c. / 22e. q. 78. 1. 4m. / Ma. q. 13. 4. 6m. / Opusc. 20. li°. 3. c°. 18. pn°. / Opusc. 73. c°. 4. fi.

88 Quędam uerba iuris etiam inueniuntur, quibus ratio dubii, & pericula euentuum, uidentur omnino excusare usurę uitium, in quibusdam permutationibus & contractibus. Opusc. 73. c°. 6. pn°.

89 *Quia omnis superabũdantia usurarum, est tanq̃ res aliena ipsi usurario iniuste possidenti, sequitur quod sit p̃pria alterius, qui ipsa re priuatus est & destitutus: sed hoc est iustum s̃m omnia iura, quod omnis res destituta, idest qua quis iniuste destitutus & priuatus est cõtra iustitiam, restituatur. Restitutio enim semper respicit destitutionem, & ideo s̃m omnem iustitiam naturalem, usurę restituendę sunt: sed forte dicetur quod illa destitutio facta sit uoluntarie. i. quia accipiens mutuum, uoluntarię uidetur dare usuram mutuanti, & etiam quia leges humanæ non puniunt, quæ tamen iniurias punire debent, quare non uidetur esse contra iustitiam humanam: & ideo aduertendum est, q̃ uoluntas hominis, aliquando respicit uolitum propter se, & aliquando propter aliud: quando autem propter se: tunc si illud uolitum sit simpliciter iustum & bonum, tunc uoluntas est bona, & opus ex ea procedens, est bonum & iustum: si autem sit iniustum & malum, tunc similiter uoluntas est mala: si uero respiciat uolitum non propter se, sed propter aliud, sicut cum aliquis uult proiicere merces in mare, ut sic euadat periculum: tunc est distinguendum. 12e. q. 6. 6. c. / Opusc. 73. c°. 15. Vide in sequenti conclusione.

90 Illud enim iterum propter quod, volitum dicitur aliquid, aut habet rationem iusti, aut iniusti, aut indifferenter: & hoc primo modo iudicatur adhuc voluntas iusta & bona comparatiue, sed tamen potest esse iniusta simpliciter, vt si aliquis vult furari, vt pauperibus tribuat: sed secundo modo potest iudicari iusta & libera absolute, qn̄ illud volitum, est ex natura sua iustum & bonum, sed cōparatiue est voluntas iniusta & non libera, qn̄ illud volitum habet malum finem: vnde cum aliquis vult dare superabundantiam de suo, de se non est malum nec iniustum, vnde ſm hoc, voluntas est absoluta & libera: sed quando hoc vult dare propter rationem mutui, qđ non aliter potest habere, iam hmōi voluntas cōparata ad finem qui de se est iniustus, contrahit rationes iniustitię, & cadit a ratione liberalitatis: & quia huiusmodi iniustitia, patiendo magis q̄ agendo incurritur: ideo in ipso dante est pœna, & nō culpa * leges autem ciuiles, ad pacem, & cōmunem hominum conuictum attendentes, ista non puniunt, non tn̄ laudant: iura autem canonica, & vituperant, & puniunt, quia lumine fidei, magis illustrātur: lex autem diuina, quę est prima & vniuersalis origo atq; mensura oīum legum iustarum, vsuras maxime detestatur & prohibet: & ideo illi standum est in omnibus: nihil enim potest esse verum, aut iustum, quod contra legem diuinam existat. Opus. 73. c°. 4. 7. 15.

IN MVTVIS. 15. 16. 19. 20. 27. 30. 35. 39. 41. 42. 55. 62. 63. 67. vsq; 80. 91. 126. 133. 150. 156. 160. 161. 169. 195. 205. 207. 208. 210. 212. 271.

91 * Sciendum est in primis, qđ regula est generalis apud omnes doctores, & firma esse debet: quod nulla conditio, siue circunstantia, (nisi in quibusdam in quibus diuinum habetur preceptum) potest excusare aliquem actum vitiosum, siue habitum, nisi ſm quod potest tollere rationem vitiositatis ab eo. Si igitur dubium vel periculum excusare valeant, hoc non erit, nisi habeant virtutem tollendi rationem usurę vere dictę: & qa in mutuis, vitium, usurę annexum est, ex eo q̄ fiant spe lucri, quod est contra naturam mutui: ideo quia dubium & periculum de sua natura non tollunt hanc vitiositatem a mutuo, quando fit spe lucri: ideo nec dubium nec periculum excusare possunt uitium usurę, ſm decretalem, extra de vsu. c. nauiganti. Opus. 73. c°. 6. fin°.

92 Circa illos vero ɔ̄tus, vel permutationes rer, in qbus aliqd plus accipitur q̄ datur, si causa temporis permutatio hęc fiat: iam speciem vsurę vitiose cōmittit, eo q̄ huiusmodi superabundantia, nec ex labore, nec ex vsu rei ppnę, nec per recompensationem alterius substantię, valet reduci ad ęqualitatem iustitię: si vero non causa temporis hęc superabundantia accipiatur uel intendatur, saltem ratio dubij siue periculi, potest supplere ęquitatem iustitię. Opus. 73. c°. 6.

RATIONE DVBII VEL PERICVLI, IN MVTVIS. 65. 66. 71. 72. 73. 74. 76. 88. 89. 91. 92. 93. 147. 167. 168. 169. 172. 175. 205. 239.

93 Sicut aūt dictum est de rōne dubii in mutuo & in ɔ̄tibus alijs, ita dicendum est de rōne periculi: quia ratio periculi etiam circa sortem, non tollit rationem vsurę in mutuo ſm decretalem: in ɔ̄tibus vero aliis, in qbus videtur superabundare acceptum super datum, potest excusare. s. qn̄ ipsa ratio periculi, potest recōpensare huiusmodi superabundantiam: res enim quę extra periculum possidentur eiusdem speciei, plus ęstimantur, q̄ eędem existentes in periculo: & ideo ad naturam rei conuertitur recōpensatio, quę propter periculum ęstimatur plus uel minus ualere. Opus. 73. c°. 6. fi.

94 Cum dicitur q̄ huiusmodi ɔ̄tus non potest excusari a vitio vsurę, per rationem dubii, vel periculi, intelligendum est, quia duplex est dubium. s. dubium excusans, & dubium non excusans: dubium tunc excusat, qn̄ tollit inęqualitatem, & iustam ęstimationem dati, & accept. facit, q̄tum ad rer cōmutatarum naturam & vsum: sicut qn̄ aliqs emit decem annuatim pro centum quos statim soluit, ad vitam suam vel alterius accipiendos, & cōsiderata vtilitate cuiuslibet respectu possidentis dubitatur verisimiliter, quę sit maior, minorue, propter indeterminationem temporis: & ideo fit ęstimatio ęquiualens propter dubium: & sic ratio dubii facit iustitias ęstimationis: ideo quicqd plus ultra datur, uel accipitur, siue ab emente, siue a vendente, tanq̄ de propria sorte recipitur. Opus. 73. c°. 9.

95 Dubium uero qđ tantum respectu lucri uel damni potest incidere, ex determinato tempore, illud non potest excusare a uitio usurę, qa ex eius dubio nō innascitur aliqua iusta ęstimatio, qa speratur aliqd plus puentus, gratia temporis determinati tantum, qđ non ualet facere iustam ęstimationem. Opus. 67. 1^m. / Opus. 73. c°. 9.

96 Conditio autem personę per quam est in diuini cultu, excusat ab vsura: si fiat ut ostendatur, solus Deus esse dn̄s omnium rerum, & omnia esse data, ad cultum Dei promouendum: & ideo uirtute fidei, tollitur in illo casu malitia usurę, quia tunc non fit spe lucri. Opus. 73. c°. 7. principio.

97 Conditio quę facit hostem dignum morte, excusat a uitio usurę, qa fit zelo iustitię & charitatis, quę q̄tum potest, inimicos fidei. s. tyrānos & hęreticos conatur destruere, etiam eodem iure qn̄ non potest aliter res ipsorum q̄ per usuram regrere. Opus. 73. c°. 4. 7.

98 Cōditio quę sumitur atq; reperitur in iure ratione dotis, uel paternę pmissionis, excusat a uitio usurę: sicut cum aliquis accipit cum uxore in dotem aliq; hęreditatem, uel fundum, uel redditus annuos, pro aliqua certa summa pecunię in pignore, tunc potest huiusmodi fructus percipe, sine diminutione dotis, q̄diu ratio impignorationis manet. Opus. 73. c°. 7.

99 Conditio quę potest accipi ex natura rei, excusat a uitio usurę. s. qn̄ res quę accipitur in pignore, est illius q accipit in pignore de iure, sed de facto detinetur uiolēter ab alio: tunc potest ille percipere fructus pignoris, ultra sortem, eo q̄ ut suum recipit, & non ut alienum. Opus. 73. c°. 7.

100 Conditio quę dicitur interesse, siue damni recompensatio, & non spes lucri, potest excusare a uitio usurę: ut si quis mutuo dederit gratis, usq; ad terminum aliquem determinatum, in quo indiget sua pecunia pro aliqua necessitate, & mutuum non fuerit redditum ad prędictum terminum, potest mutuans repetere ultra sortem, quicquid damni incurrit propter defectum solutionis: & hoc modo potest etiam fideiussor repetere usuras a debitore, quas persoluit creditori propter defectum debitoris, quia ibi patet ratio iustitię, quia non spe lucri accipitur, sed pro recompensatione damni. 22^æ. q. 78. a. 1^m. / 3. c. / Opus. 67. / Opus. 73. c°. 7. 14.

101 Si dubium uel periculum excusare ualeant conditiones siue circunstantię, hoc non erit, nisi habeant uirtutem tollendi rōnem usurę uerę dictę. Opus. 73. c°. 6.

102 Conditio quę sumitur tantum ex spontanea oblatione, excusat a uitio usurę, scilicet quando tam ex parte dantis q̄ accipientis, gratis aliquid offertur. 22^æ. q. 78. a. 2. o. / Ma. q. 13. a. 4. 10^m. / Opus. 21. q. 3. q. 4. / Opus. 73. c°. 4. 7.

103 Causa propter quam huiusmodi conditiones excusant a uitio usurę, est: quia scilicet nulla circunstantia potest transmutare in moribus de bono in malum uel econuerso, nisi quę tollit de natura sui rationem bonitatis uel malitię. Opus. 73. c°. 7.

104 Vsura igitur in mutuis vitium est dupliciter.s.primo quia corrumpit liberalitatem,cuius est mutuum dare. Et hanc rationem vitii tollit vltima conditio.s.quando gratis aliquid vltra sortẽ datur vel accipitur. Corrumpit etiã debitũ finẽ.s.qñ aliquid accipitur spe lucri, & sine recõpensatione iusta. Et hanc malitiam tollit prima conditio,& secunda,& quinta.Opus.73.c°.7.

105 Contingit etiam aliquando vsuram accipere in aliis contractibus,in quibus aliquid petitur plus quã detur, sine causa. Et hoc etiam excusari potest oibus modis prædictis,& duobus etiam aliis.Opus.73.c°.7.

106 Et hoc potest contingere, quãdo illud quod vltra sortem recipitur,sit suum iure naturæ,sicut fructus pignorum pro dote vxoris,vel pro prouisione filiorum, vel potest fieri suum iure æquitatis: sicut res ipsa quæ impignoratur, quando secundum ęquitatem erat illius qui fructus percipit.22ᵉ.q.78.2.6ᵐ.,. Opus.73.c°.7.

107 In vsura vero est vitium siue malum, per viam fictę ęquitatis, quia fœnerator rem vel pecuniam transferens,ut per translationem aliquid plus recipiat quã dederit,semper aliquam ęquitatem,in acceptione superabundantiæ prętendit, quę non potest esse,nisi tẽpus illud,in quo huiusmodi gratiam facit,& in quo expectat receptionem sortis.Opus.67.o.,.Opus.73. c°.4.

108 Fœnerator de re non sua, & quę est æqualiter accipiẽtis & dantis,& quę gratis a deo omnibus datur,intẽdens ęquare & recompensare rem acceptam,fraudes facit proximo, cuius est tempus quod sibi vendit & fraudem deo,cuius rem gratis datam, sub pretio ponit.Opus.73.c°.4.

109 Fœnerator de tempore quod cõmune est,recompensare intendit illud, quod plus accipit quam dederat. Opus.73.c°.4.

110 AVGMENTVM., Secundum prolongationem temporis vel abbreuiationẽ,augmentatur superabundantia vsuræ,vel minuitur.Opus.73.c°.4.

111 Superabundantia vsurę,nullo iure uel iusto titulo acquiritur uel possidetur. Quare & malum est de sui natura & vituperabile,quia uolũtate fit humana. Opus. 73.c°.4.

112 NEC LABORE., Constat ꝙ nec labore aliquo, sit recompensatio in contractu uel acquisitione vsurę, quia tantum lucratur fœnerator dormiens, sicut uigilans,& in diebus solennibus,sicut in feriis cõmunibus. Opus.73.c°.4.8.

NON TRANSFERTVR DOMINIVM. 35.50.53.54.60.107.144.169. 183. 187. 107. 213. 214.218.219.224.226.234.235.238.285.190.192.

113 Non immerito quęritur a peritis,vtrum vsura sit vera res aliena,& nõ sit uera possessio accipiẽtis. Opus. 73.c°.5.principio.

114 In usuris non transfertur dominium. 22ᵉ.q.78. 3.c. 3ᵐ.,.quol.3.q.7.2.c.,.Opus.73.c°.5.
Immo in usuris transfertur dominium, secundũ aliquos.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.c.,.Opus.73.c°.19.
Rñº.Duº.1209º.

115 Fœnerator etiam secundum leges humanas,res alienam transferre in dominiũ alterius, secundũ id quod aliena sibi iudicatur non potest, sed secundum ꝙ sua est.Opus.73.c°.5.

116 Quidam doctorum qui theologicę magis procedunt, simpliciter affirmant, in vsura nõ transferri dominiũ. Alii uero qui iura scripta, & humanas leges attendunt,simpliciter transferri dominium dicũt. Opus.73. c°.5.principio. Dominium.17.

117 Non est restituendum nisi quod est alienum & non suum,quare usurę non sunt in dominio possident.s. 22ᵉ.q.78.3.c.3ᵐ.,.Opus.73.c°.5.principio.

118 Cum una res simul habere duos dños nõ ualeat,a se inuicẽ diuersos & ęquales,& omnis usura restituẽda sit ẽm legem diuinam ei a quo accepta est, sicut uero dño,sequitur ꝙ restituens non habet uerũ eius dñiũ, & sic non erat translatum in accipientem usurã. 22ᵉ. q.78.3.c.3ᵐ.,.dl.3.q.7.2.c.,.Opus.73.c°.5.

119 Credimus in usura non transferri dñium,sed tantum lege humana translatum iudicamus.Opus.73.c°.5.

120 Quæ mouere possunt theologos, asserentes in usura non transferri dominium,sunt quædam authoritates, & ex iis rationes consequentes. 22ᵉ. q. 78. 3.c.3ᵐ.,. quol.3.q.7.2.c.,.Opus.73.c°.5.

121 E contrario mouet quosdam legistas & iurisperitos,ꝙ in usuris transfertur dominium, quia secũdum omnẽ legem res aliena cuius dominium nõ transfertur,semper est restituenda uero domino, eadem numero. In usura autem etiam secundum legem diuinam hoc nõ iudicatur.Opus.73.c°.5.

122 Sicut furta & rapinę male possidẽtur,sic & usurę, secundum Augustinum. Et malignam fœnoris excogitationem,si quis appellaret furtum, aut homicidium, non peccabit,secundum Gregorium Nissenum. Ma. q.13.4.b.2.,.Opus.73.c°.5.principio.

123 Fœnerator non est uerus dñs usurarum, sicut nec raptor rapinarum, quia uterq; male possidet. Et ideo alienum possidet,& non suum.Opus.73.c°.5.

124 Licet usura sit quędam species siue modus de genere rapinę & furti,differt tamen in duobus a furto & rapina. Primo quia furtum & rapina nullam habẽt speciem ęquitatis,eo ꝙ per violentiam occultam & apertam cõmittuntur. Vsura uero aliquam speciem ęquitatis prętendit,quia uidetur ęquum & iustum, ut beneficio exhibito,reddatur aliquod emolumentum, quãuis secundum rei ueritatem, non debeatur tali beneficio aliquid ex iustitia,nisi tantum ex gratia,quod est beneuolentia & gratiarumactio. Secundo quia in usura,aliqua utilitas uidetur prętendi reipublicę,non autem in furto uel rapina.Opus.73.c°.4.fi.

125 Vsura non potest habere rationem furti uel rapinæ, nisi propter detentionem alicuius rei alienę inuito domino.Opus.73.c°.5.principio.

DE CONTRACTIBVS IN SPECIALI, SCILICET IN VENDITIONE AD TERMINVM.18.20.31.33.35.40.64.65.67. 73. vsq. 76.94.144.145.146.148. 150. 152. 157. vsq. 162. 164.168.vsq.172.174.175.177.vsq.180.189.192. 194.vsq.205.

126 Qm̃ antiqui hostis superseminata hũanę naturę zizania cupiditatis & auaritię,usurę uitiũ ꝑduxit,nõ tãtũ in mutuis,quę lucę diuinę ueritatis, in scriptura sacra manifeste cõdẽnata eradicatur,sed etiã in aliis ꝯctibus diffudit,in quibus sub specie ęquitatis & iustitię humanę,quasi abscõdita fœnerat, idcirco in hac parte quęrentes detegere hanc malitiam, de iis contractibus in quibus latet dicemus.Opus.73.c°.8.prinº.

127 In eodẽ ꝯctu ẽm speciẽ,potest incidere uitiũ usurę,ex intentione corrupta,& uitiũ auaritię sine uitio usurę, ex turpitudine lucri,& alias etiã põt fieri sine oĩ uitio, quando fit propter necessitatem uitæ. Opus.73.c°.8.

128 Supposito ꝙ in uenditione ad terminũ, cõsuetudo de dilatione solutiõis usq; ad spatiũ triũ mẽsiũ uel hmõi, sit ad cõe bonũ mercatoꝝ.s.pro expediẽdis mercantiis siue mercationibus suis, & non in fraudes vsurariam introducta,uidetur esse distinguendum.Opus.67.1ᵐ.

129 Aut enim uendit uenditor, mercationes ad terminũ ꝑdictũ,ultra quantitatẽ iusti pretii,propter expectationem,aut ẽm iusti pretii quantitatem.Opus.67.1ᵐ.

130 Si primo modo,non est dubium,usurarium esse con-

tractum, ibi expectatio temporis ſub pretio, cadat. Opuſ.67.1m./.Opuſ.73.c°.10.principio.

131 Nec poteſt eſſe excuſatio, ſi ſecundus uenditor ſit primi miniſter, cum ad nullam cauſam liceat, pro tēpore expectationis pecuniæ pretium augeri. Opuſ.67.1m.

132 Si autem uendat ſecundo modo.ſ.ſecundũ iuſti pretii quantitatem, non eſt uſura. Opuſ.67.1m.

133 Et generaliter tenendũ, ꝙ in omnibus contractibus, in quibus accipitur plus a uendente uel emente q̄ dederit, & non fuerit ratio huiuſmodi augmenti in uſu rei, ſiue in natura ipſius rei, nec producta fuerit ex tēporis aliqua cōditione exiſtente in ipſis rebus, ſed accidit incrementũ ex dilatione temporis cōceſſa a uendente uel emente, ut per hoc plus accipiat: tunc talis ſuperabundantia accepta ſuper datum, uſura dicitur, & uſuræ tenet uitium: quia ſine iuſta ratione generatur in talibus contractibus & mutuis. Et hoc uocatur apud iuriſperitos & etiã uulgariter, uendere, uel emere ad credentiã. Opuſ.21.o./.Opuſ.67.o./.Opuſ.73.c°.8. Credentia. Vendere.4.5.6.7.

134 Credentia pretii perſoluendi in tempore futuro, poſt aliquem contractum, poteſt incidere in contractibus ſine uitio uſuræ, tribus de cauſis.ſ.uel per gratiam & liberalitatem uenditoris.i.quādo res uenditur ſm̄ æſtimationem iuſtam pro tempore uenditionis & cōmutationis ipſius rei, & ipſe uenditor expectat ſolutionẽ in prolixo tempore liberaliter, & per gratiam quã habet ad emptorem. Opuſ.73.c°.10.

135 Vel ſm̄ meritum & iuſtitiam ipſius contractus, & per gratiam uenditoris: ut ſi qua res uendatur in aliquo tēpore in quo non habet tantam neceſſitatem & utilitatem humanæ uitæ: ſicut in futuro aliquo tempore habitura eſt ſm̄ naturã temporis, & uenditor rem ſuã intendat uendere pro illo tempore, in quo habet maiorem neceſſitatem & utilitatem, & in quo plus ualitura ſit, q̄ ualeat in tempore quo uenditur, iuſtum eſt ex natura contractus, ꝙ uenditor ſaltem expectet tempus illud, pro quo facit maiorem æſtimationem pretii. Opuſ.73.c°.10.

136 Vel poteſt incidere credentia per accidens, ſcilicet ex malitia uel paupertate emptoris. Et hoc modo uendere carius rem ſuam, quã ualeat tempore uenditionis uel etiam quã ualitura ſit probabiliter in futuro tempore, quo ſolutio determinatur, poteſt excuſari a uitio vſuræ, per intentionem venditoris, licet ipſe cōtractus de ſe ſit vitioſus. Opuſ.73.c°.10.

137 Non obſtat ſi venditor pro minori pretio daret, ſi ſtatim ſibi pecunia ſolueretur. Quod etiam per ſimile poteſt in aliis debitis videri. Opuſ.67.1m.

138 Si enim alicui debeatur aliquid ad certũ terminũ, quicũq; de eo qđ ſibi debitũ dimitteret, ſi ſibi citius ſoluatur, talis īmunis eſſet a peccato vſuræ. Opuſ.67.1m.

139 Licet enim plus debito accipere, propter tēporis dilationem, vſurã ſapiat, minus tamen accipere, vt ſibi citius ſoluatur, vſuram nō ſapit, maxime ex parte eius qui minus recipit: quãuis ex parte eius qui minus dat, vbi citius ſoluat, videatur eſſe aliquis modus vſuræ, cũ ſpatium temporis vendat. Opuſ.67.1m.

140 Vnde etiam in caſu propoſito, plus eſſet de vſura timendum emptori, qui ut ante tres menſes minus ſoluat, iuſta æſtimatione pannos emit, quã venditori qui minus accipit, vt citius ſibi ſoluatur. Opuſ.67.1m.

141 Per anticipationē ergo tēporis, aliquãdo generari poteſt vitium vſuræ, ſicut per dilationē vel prolongationē, 22ſ.q.6ſ.2.7m./.Opuſ.67.1m./.Opuſ.73.c°.8.

142 Ille qui ad certũ terminũ debet, ſi ante terminũ ſoluit vt ei aliquid de debito dimittatur, vſurã cōmittere videtur: quia manifeſte tempus ſolutionis pecuniæ vendit. Vnde ad reſtitutionem tenetur. Opuſ.67.4m.

143 Nec excuſatur per hoc, ꝙ ſoluendo ante terminũ grauatur, vel ꝙ ab alio inducitur: quia eadē ratione poſſent omnes vſurarii excuſari. Opuſ.67.4m.

144 DIFFERENTIA.124./. Contractus vſuræ, non habet rationem venditionis & emptionis, nec rationem permutationis: ſicut apparet ex forma verborũ, & ex tranſlatione pecuniæ, vel rei datæ mutuo: propter quod ſi vltra exigitur quam datur, iniuſta eſt cōmenſuratio. Opuſ.73.c°.4.

145 Quando ſm̄ æquitatē iuris ſit recōpenſatio rei, ſicut in venditionibus & emptionibus rerũ, vel recōpenſatio laboris ſicut quando laborantibus redditur merces laboris: cōſtat ꝙ in hac via, nō poteſt inueniri vſura, ratione iuſtæ poſſeſſiōis & acquiſitionis. Opuſ.73.c°.4.

146 Siquis rem aliquã emat pro pretio minori quã valeat tempore emptionis, vel pro pretio æquali, rem tamen percepturus in tēpore quo ſperat eã plus valiturã: vel etiã ſiquis vendat rem pro pretio maiori q̄ valeat tēpore venditionis, ſperans tñ ꝙ tm̄ valitura erit tempore ſolutionis: ſi veriſimiliter dubitatur, vtrum plus vel minus poſſit ualere pro tēpore illo, pro quo venditur vel emitur res, in talibus ratio dubii excuſare poteſt a vitio vſuræ, & facere æquitatē iuſtitiæ, licet plus accipiatur q̄ detur: eo ꝙ ratio huius dubii, ponit æſtimationē valoris in rebus, ex ipſa natura rerum, quæ in tali tēpore plus vel minus poſſunt valere. Opuſ.73.c°.6.

147 Non cauſa temporis tantum ibidem plus expectatur ſed propter ipſam naturam rei, quæ plus valet aliquãdo in uno tempore q̄ in alio, & aliquando minus. Et hoc modo ratio dubii, & periculi etiam localis, poſſunt excuſare cōtractus aliquos, qui alias iudicarētur vſurarii ſm̄ decretalē. E x̄ de vſu.c. Nauigãti. Op°.73.c°.6.

148 Si aliquis poſt auguſtum, multũ de blado, vel de vino habeat venalia, & pro illo tēpore menſura bladi, tres ſolidos tantũ valebat, & modius uini tantũ decem, & vendat bladum pro quatuor ſolidis, & vinũ pro duodecim, recepturus tamen pecunias, in feſto Ioannis: quia nec volebat dare pro minori pretio, etiam ſi ſtatim reciperet, eo ꝙ rem ſuam æſtimabat tantũ valituram probabiliter in prædicto tempore ſolutionis: dico ꝙ non cōmittit vſuram: quia illud non accipit cauſa temporis ſed pro natura rei, quam probabiliter & veriſimiliter dubitare poteſt tantum valituram in tempore pro quo vendidit, etiam ſi non valuit tantum, in tempore in quo uendidit. Opuſ.73.c°.6.

149 Et hæc ratio poteſt applicari, ad aliquos alios contractus, etiam quando res minus emitur q̄ ualeat tempore emptionis, recipiẽda tamen in alio tempore in quo veriſimiliter poteſt dubitari, vtrum plus vel minus ſit ualitura, quam empta ſit: quia ſic ibi non committitur vſura. Opuſ.73.c°.6.

150 Quod autem tantum cauſa temporis accidit in cōtractibus, ſicut in mutuis quando aliquid ſorti accedit, ſine iuſto titulo, quia ipſe facit ſuum per fraudē.ſ.uendendo tempus quod dei eſt, & datum cōiter oibus, & nō poteſt habere titulũ ſucceſſionis naturalis, ſeu gratuitæ donationis, ſeu iuſti lucri, per meritum proprii laboris, uel per recompenſationem rei propriæ uel vſus propriæ rei, eſt vſura. Opuſ.73.c°.8.

151 Omnis cōtractus in quo aliquid plus accipitur quã datur, ſiue in ſpe, ſiue in re, & hoc tantũ propter cauſas temporis, vocatur contractus vſurarius. Opuſ.73.c°.8.

152 Si autem accipiatur plus q̄ detur, ſimpliciter æſtimationem vendentis uel ementis ampliorem in uno tēpore q̄ in alio, propter aliquã trium cauſarũ prædictarũ vel etiam propter dilationẽ rei in uno tempore q̄ in alio: tunc poteſt fieri ſine uitio vſuræ: quia ſuperabun-

dantia huiusmodi, recompensatur ex ampliori ualore rei in se pro tempore, pro quo accipitur huiusmodi superabundantia, & non accipitur pro temporis dilatione. Opusc. 73. c° . 8.

153 Licet hi contractus excusari possint a uitio usurae, secundum rationem dictam: non tamen excusantur omnino a uitio cupiditatis, quae hic dicitur turpe lucrum: quia ratione temporis accidit sicut & usura, licet differenter. Opusc. 73. c° . 8.

154 Si autem huiusmodi contractus ordinentur ad usum uitae humanae excusantur ab omni turpitudine: & ostenditur, quod in huiusmodi non fit usura: quia usura non excusatur, quantumcumque ordinetur ad uitam necessitatem. Opusc. 73. c° . 8.

LICITA. 204. 205. 222. 263. 296.

155 Ea quae usurarii per usuras ab aliis extorserunt, non possunt per dominos temporales licite retineri, nisi forsitan essent talia, quae ab ipsis dominis temporalibus, hactenus extorsissent: unde si inueniuntur certae personae, a quibus extorserunt usuras, debent eis restitui. Opusc. 21. co. 1.

156 Licet accipere mutuo sub usuris, ad bonum sui uel alterius non autem licet inducere, ad faciendum usuras. 22^{e}. q. 78. 4. o. / 3. d. 37. 6. 6^{m}. / Ma. q. 13. 4. 17^{m}. / 19^{m}. / Opusc. 21. q. 5. fi. Vti. 16. e.

NON LICITA. 131. 205. 220.

157 Vendere autem carius iusto, propter dilationem solutionis, uel emere uilius propter antipationem, est usura: non autem econuerso. 22^{e}. q. 77. 1. 1^{m}. fi / q. 78. 2. 7^{m}.

158 Si enim mercatores Tusciae, portantes pannos de nundinis Licinati, ut usque ad tempus resurrectionis expectent pretium, plus uendant pannos quam debeant secundum communem forum: non est dubium esse usuram. Opusc. 67. 1^{m}.

159 Si autem uendant secundum communem forum, & non plus quam ualent, plus tamen quam acciperent, si eis statim solueretur, non est usura. Opusc. 67. 1^{m}.

160 Si illi qui pecuniam mutuo accipiunt sub usuris, illam usuram recuperare uolunt, plus uendendo pannos quam ualent, propter expectationem usque ad certum tempus: non est dubium esse usuram, cum tempus manifeste uendatur. Opusc. 67. 3^{m}.

161 Nec excusantur propter hoc, quod uolunt se conseruare indemnes: quia nullus debet seruare indemnitatem, mortaliter peccando. Opusc. 67. 3^{m}. / Opusc. 73. c° . 7.

162 Et licet alias expensas licite factas, puta in portatione pannorum, possint licite recuperare de eorum uenditione: non tamen possunt recuperare usuras quas aliis dederant, cum haec fuerit iniusta datio: & praesertim etiam cum dando usuras peccauerint si induxerunt, tanquam occasionem peccandi usurariis praebentes, cum etiam necessitas quae ponitur ab eis, ut. s. mercatores honorabilius uiuant, & maiores mercationes faciant, non fit talis necessitas, quae sufficiat ad excusandum peccatum praedictum. 22^{e}. q. 78. 4. o. / 3. d. 37. 6. 6^{m}. / Ma. q. 13. 4. 17^{m}. / 19^{m}. / Opusc. 21. q. 5. fi. / Opusc. 67. 3^{m}.

163 Patet enim a simili: quia non posset quis in uenditione pannorum recuperare expensas, quas incaute & imprudenter fecisset. Opusc. 67. 3^{m}. fi.

164 Siquis uero bladum uel uinum uendiderit uel emerit, in aliquo tempore uel loco, ut plus accipiat in alio quam dederit, tantum ratione temporis uel loci, licet etiam res pro tempore illo tantum ualeant: iam propter intentionem usurariam, fit uitium usurae, quod tamen bene poterat fieri si tantum rei natura attenderetur, & non temporis uel loci causa, quae nullo modo sunt aliquid de re: nec utilitatem nec raritatem faciunt in rebus per se. Opusc. 73. c° . 8.

165 Aliquis debet alteri centum solidos, persoluendos post aliquos annos, uel annuatim, ad duos uel tres terminos, & uult remittere debitori tertiam, uel quartam, uel quintam partem, si soluat ei in principio anni, siue ante terminos positos quando petierit. Constat autem quod in hoc casu, plus accipitur quam datur, ratione temporis. Ideo si fiat causa lucri: potest ibi esse uitium usurae, quoniam huiusmodi lucrum quaeritur tantum ex tempore: & periculum tollitur, uel uerisimiliter non potest dubitari de periculo, utrum magis minusue, res possint ualere. Opusc. 67. o. / Opusc. 73. c° . 8.

166 Debitor iuste debebat centum solidos: & propter anticipationem temporis, tantum soluit octuaginta. Accipit ergo ultra id quod dat. s. ultra octuaginta, uiginti: quia creditoris erant illi uiginti solidi, & sunt facti debitoris ratione temporis anticipati. Ratione ergo regulae datae de causa uitii in usura, quae est, quando plus accipitur quam datur, causa temporis, potest esse huiusmodi contractus usurarius, si fiat tantum causa lucri, ut praedictum est. Opusc. 73. c° . 8.

167 Sed hic potest cadere excusatio usurae dupliciter. s. quando gratis & liberaliter creditor huiusmodi superabundantiam tribuit debitori, & debitor non causa temporis accipit: uel quando creditor per damnum propriae rei, recompensat huiusmodi superabundantiam: ut quando non potest habere pecuniam, sine alicuius rei propriae alienatione & damno ex qua soluat creditori quod petit ante terminum solutionis. Alias est casus usurarius. 22^{e}. q. 78. 3. c. / Opusc. 67. 1^{m}. / 2^{m}. / Opusc. 73. c° . 8.

168 Si locans accipit aliquid, ultra rem locatam: hoc habet rationem aequitatis: quia illud plus, recompensatur pro usu rei locatae, qui est proprietas locantis, & pertinet ad eius sortem. i. ad rem locatam, cuius proprietas simpliciter manet apud locantem: & ideo periculum etiam ipsius rei, remanet apud locantem, & sic ibi non est usura, sed aliquando in uenditione. Opusc. 73. c° . 8.

169 Sed quando quis uendit rem aliquam, non quidem usum tantum ipsius, sed & proprietatem eius: constat quod transfertur de iure periculum rei in ementem. Et quando sic uendens res huiusmodi, tenet periculum penes se: tamen sic non transfertur dominium: & ideo non est permutatio uenditionis iustae. Sed constat quod emens eam, transtulit dominium pecuniae quam dedit. Quare magis habet rationem mutui. Et si plus sperat propter tempus futurum determinatum, quam sit datum, sequitur quod sit uitium usurae. Opusc. 73. c° . 8.

SATA, FOETVS, FRVCTVS ET SPOLIA SYLVARVM.

170 Specialis difficultas uidetur in contractibus illis, in quibus res emuntur uel uenduntur, quae ex temporis processu recipiunt incrementum ualoris uel utilitatis, sicut sunt sata, foetus animalium, fructus arborum, & spolia syluarum, an ibi sit uitium usurae. Opusc. 73. c° . 8.

171 Quia igitur huiusmodi res uenduntur & emuntur ut frequenter ante tempus suae utilitatis uel usus, & minus emuntur quam sint ualiturae in tempore suae receptionis & usus: quaestio est non immerito, utrum plus recipere pro eis, uel sperare, pro tempore suae receptionis, faciat usurarium contractum. Opusc. 73. c° . 9.

172 Sine praeiudicio, aliter mihi uidetur esse distinguendum, in praedictis contractibus: & praecipue quia uidemus, non de facili imminere periculum rei, in uenditione spoliorum siue nemorum, sicut in aliis. Opusc. 73. c° . 8.

173 Possunt ergo huiusmodi res emi, tanquam necessariae ad usum uitae ementium: uel causa lucri tantum. Si primo modo, nullum est ibi uitium usurae, quamuis plus ualiturae sint probabiliter, tempore suae receptionis: dum tamen aestimatio iusta sit facta tempore contractus, quae est secundum legem naturae, & etiam secundum consuetudinem humanam, in hoc quod tantum potest aestimari res necessaria uitae humanae, quantum necessarius est usus eius, & hoc uel simpliciter: uel pro tempore aliquo determinato. Opusc. 73. c° . 8.

174 Et quia simpliciter apud sapientes plus ęstimatur res perfecta, quã imperfecta, & pro determinato, ęstimatã res quantũ uẽdi potest inter hoies, & ideo lʒ tales res, minus uendantur imperfectę, quã sint ualiturę pfectę, non uidetur mihi ꝙ aliquis preter sortẽ amplius accipiat: quia sors uendita est ipsius ementis, cũ incremento suę ualitudinis atqʒ utilitatis. Opus. 73. c°. 8.

175 Si autẽ secũdo modo .i. causa lucri tm̃, fiant huiusmodi contractus, potest adhuc in eis tm̃ turpelucrum iudicari causa cupiditatis, quę oritur ex conditione tẽporis. Et potest iterũ in eis incidere uitium usurę, & hoc quando huiusmodi lucruʒ queritur tantũ ex tempore, & periculum tollitur, uel uerisimiliter dubitari nõ potest de periculo, utrum magis minusue ratione temporis res possint ualere: quia in usura accipitur sors pro re iuste possessa, uel debita alicui personæ. Illud auteʒ dicitur sorti accedere, quod non pertinet ad proprietatem sortis. Opus. 73. c°. 8.

REDDITVS POSSESSIONVM AD VITAM.

176 Emere autem aliqua bona, ut redditus uel possessiones ad uitaʒ, quæ est tempus indeterminatũ, uel emere aliqua prędictorum ad tempus determinatum .s. ad decem annos, uel ad uiginti, quę duo frequẽter fiunt inter homines nostri temporis: in hac consideratione non tantum in emptione ad uitam alicuius, potest aliquando incidere uitium usurę, sed etiam in emptione ad omne tempus. Opus. 73. c°. 9.

177 Dare certam pecuniaʒ siue summã pecunię alicui ecclesiæ, pro aliqualibus possessionibus eius tenendis ad uitã dantis pecuniam, & post mortem tenentis, redituris ad ipsam ecclesiam, ẽm Goffredum est usurarius contractus. Sed hoc exemplum eius, tunc ueritatem habere dicitur, quando ecclesia, aliqua necessitate impulsa, cogitur impignorare possessiones suas, quas nõ potest nec uult simpliciter alienare. Tunc enim nõ est uenditio proprie, sed impignoratio, quia qui non potest rem uel possessionẽ aliquã uendere simpliciter, nõ potest uendere eo iure ad tempus. Opus. 73. c°. 9.

178 Constat ꝙ licet quędam ecclesię multa possideant, tamen alienare ius possidendi non possunt, sine autoritate & consensu superioris prælati, nec simpliciter, nec ad tempus. Et ideo huiusmodi uenditiones ecclesiarum, sunt impignorationes, propter quod ẽm hanc uiam, usurarius est huiusmodi cõtractus, quia fructus pignorum, non licet recipere ultra sortem, eo ꝙ non sunt de natura sortis. Opus. 73. c°. 9.

179 Si dans pecuniam, in huiusmodi contractu, habet speʒ uiuendi ultra id tempus, quo receperit de prouentibus totam sortem quam dederat & ultra, huiusmodi spes uel receptio amplior, non facit uitium usurę, nisi quãdo illud quod speratur uel recipitur amplius, sorti accedit, & non est de natura sortis. Aliter omnis emens agros vel animalia, vt plus recipiat in prouentibus ꝑcessu temporis, vel in ipsis rebus venditis in alio tempore, esset vsurarius, quod est absurdum dicere: quia sic omnis mercator esset vsurarius. Opus. 73. c°. 9.

180 In venditionibus iustis, quando aliquis dominus trãsfert dominium suę rei, cum vsu eius & fructu, simpliciter siue ad tempus, constat ꝙ omnis prouẽtus rei vendite, est de natura sortis, & non accedens sorti. Quare talis spes vel amplior acceptio, non facit contractum vsurarium. Opus. 73. c°. 9.

181 Contractus emptionis, alicuius possessionis ad vitam alicuius, & contractus in quo aliquis dat centum libras vt annuatim recipiat decem quã diu vixerit, & speret se victurum ad vndecim annos & ultra, uel vt in decimo anno recipiat simul centum & decem libras, addita etiam conditione, ꝙ si ante moriatur, ꝙ nihil accipiat de tota summa, nõ sunt eiusdem rationis, & tantum in secundo est uitium vsuræ. Opus. 73. c°. 9.

182 In eo qui sperat centũ & decem libras se accepturũ in vndecimo ãno, iam gratia tẽporis determinati tm̃, fit recõpensatio inæqualitatis, & sic facit vsurariũ ꝯctũ. Sed in alio qui nõ sperat se plus accepturũ, nisi in tempore indeterminato, & ex re empta iuste ẽm naturã, tũc nihil accipitur ultra sortẽ, sed totũ speratur ut suũ, & de sorte sua, nõ factũ suũ propter rationes tẽporis, sed propter naturam contractus. Opus. 73. c°. 9.

183 Cum dicitur ꝙ quando fit numismatis translatio ad alterum, vt seipsum augeat & multiplicet, fit tochos .i. uitium vsurę ẽm phm̃, veruʒ est: quare cum in emptione reddituũ ad vitã, fiat translatio pecuniæ ad hoc vt seipsum multiplicet, videtur semper & naturaliter esse vitium vsurę, dissoluendum est, ꝙ intentio phi, vt apparet ex dictis suis est, ꝙ numisma inuentum est causa translationis aliarũ rerũ, quarũ vsus, vitę humanę est necessarius. Et ideo quandocunqʒ aliquis vtitur translatione numismatis, vt per numismata, alia eiusdem generis multiplicentur, fit abusus numismatis, & inhonestus cõtractus, & vocatur tochos .i. parens rei. Et hinc constat mihi ꝙ huiusmodi contractus de quo est sermo, non est tochos. Opus. 73. c°. 9.

184 Et si redditus, pecunia emantur ad vitam, tamen ex natura contractus non habetur, ꝙ ad hoc emantur vt pecunia pecunię addatũ, sed ut de ipsa pecunia empta, res necessarię uitę humanę emantur. Et hic finis contradicit fini propter quẽ fit tochos. Opus. 73. c°. 9.

185 Vt in pluribus in hoc cõtractu, non pecunia numerata, sed ipsę res emuntur, quæ uel per fructus suos referuntur ad hominis vsum, ut ager & possessiones alię, vel per seipsas, vt triticum, vinuʒ, oleum, & huiusmodi. Tochos autem est, vt dicit philosophus, numisma numismatis. Opus. 73. c°. 9.

186 Tunc ẽm phm̃ tochos est, quando acquiritur pecunia per pecuniã, ad similitudinem generantiũ similia sibi. Constat autẽ ꝙ quando similia ex similibus generantur ad multiplicationẽ, ꝙ generantia saluantur & nõ corrumpuntur in generationibus suis. Opus. 73. c°. 9.

187 Sed qui dat centum libras, vt habeat deceʒ annuatim quãdiu vixerit, constat ꝙ non est ibi ratio generationis, eo ꝙ non manent centum librę vel in potestate vel dominio dantis cuʒ sua genitura, sed penitus sunt translatę ab ipso: nec manent etiaʒ in iure repetendi, sicut fit in tochos. Quare magis debet vocari huiusmodi cõtractus transmutatio rei pro re, quaʒ gñatio alicuius rei ex re. Et sic apparet, ꝙ ratio de tochos, nihil est ad propositum in huiusmodi ꝯctibus. Opus. 73. c°. 9.

188 Cum dicitur ꝙ ex lege diuina habetur, ꝙ quãdo quis emit possessiones proximi sui, percepta sorte ex prouentibus fructuũ, non liceat ementi aliquid ultra recipere, & ꝙ omnis emens ad vitã possessiones vel redditus, sperat ultra sortem datam aliquid accipere & recipit si viuat ultra, ẽm ꝙ sperat, dicendũ ꝙ lex illa ẽm literam intellecta, est diuina, sed tamen est temporalis, sicut & alię leges multę, quæ tantũ ẽm literalẽ sensum in figura datę sunt illi populo. Et ideo sicut obseruantia iubilei, nõ manet in populo Christiano, ita & leges quę propter iubileum datę erant, quaruʒ una erat lex adducta, sicut apparet in textu. Op⁹. 73. c°. 9.

189 Et iterum si consideretur id quod morale est in lege ista, quam exponit glosa inducta, inuenitur nihil facere contra naturam horum contractuum, sed tantum modo contra peruersas intentiones diuituʒ ementiũ, qui secundum ꝙ dicit glosa, molesti de pauperum necessitatibus negociantur, & student possessiones aliorum acquirere, quando tenentur ex fraterna charita-

te eis indigentibus accomodare, & accomodata paulatim de fructibus agrorum recipere. Et sic euidenter apparet ꝙ hoc accidit in huiusmodi contractibus, & non est de natura contractus, in quo frequentes siue indigentes non vendunt, sed emunt. Opus. 73. c°. 9.

190 Et nec lex, nec glosa de se inficit vitio vsurę huiusmodi contractum per naturam, sed tantum per accidēs. Opus. 73. c°. 9.

191 Cum dicitur ꝙ in talibus cōtractibus, semper aliquid speratur, vel accipitur ultra quā detur, causa solius temporis, & ꝙ hęc causa, facit contractum vsurarium, dicendum ꝙ tempus potest referri ad aliquas rerū permutationes, vt conferens aliquid iusti valoris, uel auferens. Et hoc modo si causa temporis plus vendatur uel minus, non erit huiusmodi contractus vsurarius. Pluris enim æstimatur & iuste mensura tritici in ęstate, quā in autumno cęteris paribus, hoc est quantum est de natura temporis. Et ideo siquis accipiat plus de blado vendito pro tempore ęstatis, quā dederit in autumno quando bladum emit, nō iudicatur vsurarius, dum tamen pro illo tempore solo, uelit bladum vendere, & non pro alio. Opus. 73. c°. 9.

192 Plus & iuste appretiantur decem libræ ad omne tempus annuatim, quā ad aliquod tempus particulare, vel plus & iuste eadem ratione ad tempus iuuenis, quam senis, & hoc ex natura temporis, & tamen non iudicatur vsura, siquis emit decem libras ad omne tempus, id quod plus recipit, vel sperat recipere quā dederit, licet ex tempore illud plus sibi accidat, & certitudinaliter. Quare nec similiter is qui plus recipit de eo quod ad tempus aliquod particulare emit, debet iudicari vsurarius. Et hęc est vna causa, quia per naturā temporis, facta est res sua, cum suis prouentibus. Et ideo totum est de sorte propria. Opus. 73. c°. 9.

193 Potest etiam in contractibus, tempus considerari ut nihil conferens, vel auferens de natura rei, ex natura temporis: sed tantum consideratur ut mensura durationis extrinseca, ut quando ratione temporis sic accepti, aliquid plus accipit vel speratur quā detur, iā patet vitiū vsurę uel iniustitię: quia illud plus quod ultra datum accipitur, nec ex natura rei recōpensatur, nec gratis datur uel accipitur. Et ideo nullo iusto titulo potest fieri propriū, sed semper est alienum. Opus. 73. c°. 9.

194 In contractibus in quibus certi redditus vel possessiones emuntur ad tempus determinatū, sicut cū aliquis habet redditus certos, ut parochia, vel prabenda, vel ex patrimonio, vel aliūde, & huiusmodi redditus vult vendere ad sex annos vel ad aliquod tēpus determinatum, vt simul habeat paratam pecuniā, an licitæ & absq; vitio vsurę possint emi pro minori pretio, quā valeāt in annis tot acceptis, mihi uidetur etiā ex parte ementis, iustum posse fieri contractū, & iustū esse, quantum est de natura contractus. Opus. 73. c°. 9.

195 Potest autem fieri iniustus per accidens dupliciter. s. uno modo quando corrumpit charitatem debitā fratri. i. quando emens uidet fratrem in necessitate corporis uel animę, propter quam oportet eum uendere redditus, vel possessiones suas, tunc emens si diues fuerit, potēs sine dāno, proximo subuenire, dico sine pręiudicio, ꝙ tenetur ei mutuo dare, & loco pignorū, pręfictos redditus vel possessiones accipere, donec acceperit quod accōmodauerat. Alio modo potest fieri iniustus contractus ex parte ementis, propter corruptionē finis debiti, qui est ad vtilitatem vitæ humanæ. Vnde quando causa lucri tantum, & augmentationis diuitiarum fit, tunc est turpelucrum. Sed primo modo, reducitur ad vitium vsuræ. Opus. 73. c°. 9.

196 Natura huiusmodi contractus, habet in se tria, quæ ipsum iustum ostendunt. Vnum est, ipsa vendentis liberalitas, qua potest rem suam dare gratis, vel permutare pro re minoris pretii, quā sit sua res. Et secundū hoc, nullum incidit vsurę vitium in emente, quia id quod accipitur, totum est de voluntate libera domini. Aliud est ipsa æquitas permutationis rerū, quia quando res venditur pro tanto, quanto ęstimatur iuste, siue a vēditore & emēte, siue ab iis q sunt legispositiue, ministri tunc est iustitia in ꝑmutatione. Sed cōstat ꝙ vendens nō potest plus habere pro tempore pro quo vendidit, & etiam res futurę per tempora, non sunt tantę ęstimationis, sicut eędem collectę in instāti, nec tantam vtilitatē inferunt possidentibus, propter quod oportet ꝙ sint minoris ęstimationis. Tertium est ipsa ratio sortis, quia quod plus accipitur, quā datur, est de ratione sortis, eo ꝙ emens totum emit, quod euenturum erat tempore determinato. Et ideo nō vltra sortem propriam accipit, sicut nec ille qui emit redditus ad omne tempus. Opus. 73. c°. 9. fi.

197 Hę sunt rationes, huiusmodi cōtractus iustitiā ostendentes, per quas etiam dissoluitur ratio contraria, quæ videbatur ostendere vsurarium contractum, quia & si plus accipitur quā detur, hoc fit de natura rei permutatę. Et illud plus non est accedens sorti, sed est de sorte ementis, sicut etiā plus accipitur quā detur in iis possessionibus, quę emuntur hęreditate ad omne tēpus. Opus. 73. c°. 9. fi.

198 Quando res carius venduntur propter temporis dilationem tantum, quam ęstimentur in tempore venditionis, quia videmus hanc rationem fere in omnibus venditionibus fascellorum lignorum, qui per centenarios & millenarios generaliter venduntur, an iustitia possit inueniri, in huiusmodi contractibus, an simpliciter sint vsurarii, credo sine preiudicio aliorum, posse excusari huiusmodi contractus a vitio vsurę, & maxime quando verisimiliter est dubiū, res huiusmodi plus minusue valituras tempore solutionis. Opus. 67. 1^m. 5. Opus. 73. c°. 10. principio.

199 Inuenitur etiā huiusmodi contractus in dominis principalibus, qui syluas & nemora vendunt, persoluenda in tempore quo est ipsorum vsus conuenientior, quā sit in tempore venditionis, inuenitur etiam in mercatoribus, qui ab ipsis dominis emūt syluas & nemora, per mensuras terræ, & ex ipsis fascellos faciunt, quos vlterius vendunt per numerum. Vtriq; ergo propter credentiam, quam faciunt vsq; ad tempus, vendunt carius ligna, quam valeant tempore venditionis. An sit ibi contractus vsurarius, dico ꝙ non propter dilationem solutionis in prolixo tempore, huiusmodi res carius venduntur, sed propter iustam ęstimationem rerum, quę in tempore futuro, quo determinata est solutio, sunt plus valiturę probabiliter, quā in tempore venditionis. Et sic non plus accipitur quā datur ratione temporis tantum, sed seruatur ęquitas iustitiæ inter datum & acceptum pro tempore pro quo fit venditio. Opus. 73. c°. 10.

200 Si venditor rem suam intendat vendere carius, non propter tempus tantū, sed tantum propter damnū, quod sibi videt imminere ex dilatione persolutionis recuperandę, seu propter vexationem suam redimendam, quam probabiliter timet futuram sibi in repetitione debiti sui, propter malitiam, vel impotentiam debitoris, tunc excusatur a vitio vsuræ, & fit ęquitas ęstimationis in huiusmodi contractibus, per recompēsationem dāni, vel quando probabiliter timentur hæc in credētia accidere. Et tunc rectitudo huiusmodi intentionis apparet, quādo venditor optaret potius nō vendere talibus, ꝙ vendere ad credentiam, & quando

libenter daret aliis pro minori pretio incontinenti persoluendo, quã uendere ad credentias talibus pro pretio maiori: nisi uenditio habeat rõnẽ mutui. 22^e.q.78.a.1^m./.7^m./.Opus.67.3^m./.4^m./.Op^o.73.c^o.10.11.&.

201 Vno autem modo, credentia facit contractũ usurariũ, scz quãdo propter ipsam credentiam, res uenditur carius, quã ualeat simpliciter, uel quã esset ualitura probabiliter, tempore solutionis: uel etiam si tantum sit ualitura uerisimiliter: tamen ipse uenditor, alias res suas non uenderet: nisi plus acciperet, propter ipsam credẽtiam, & tunc uenditio habet rationem mutui. 22^e.q.78.a.7^m./.Opus.67.3^m./.Opus.73.c^o.10.11.

202 An autem liciti sint contractus & absq; uitio usurae, quando pro minori pretio incontinenti persoluendo, aliquę res emuntur, ut bladum in terra, tempore hyemis, & syluę & nemora, adhuc per tres annos uel amplius crescituręe, ante aptum tempus incisionis, quã ualiturę sint iuste, in tempore suę collectionis & receptionis: ut bladum in terra in tempore hyemis, pro minori pretio quã ualiturũ sit iuste, tempore augusti quando colligitur: credimus sine pręiudicio melioris sententię, tales cõtractus posse fieri, absq; uitio usurę. Opus. 67.3^m./.Opus.73.c^o.10.

203 Vnaquęq; enim rei aestimatio iusta, dependet ab utilitate uel necessitate ipsius rei. Constat autem q̃ nõ est tanta utilitas uel necessitas alicuius rei imperfectę: sicut est eiusdem perfectę. Quare nec rectę tanti pretii aestimanda est, cũ adhuc est imperfecta, & longe a perfectione sua, sicut cum iam est perfecta. Sed huiusmodi res. s. bladũ in terra, & syluę, & nemora ante tẽpus incisiõis, emũtur in tempore suae imperfectionis. Quare absq; uitio vsurae debẽt ęstimari minoris pretii, q̃; sint valiturę in tempore suę perfectionis. Opus.73.c^o.10.

204 Illud quod per naturã temporis accrescit alicui rei: iuste est illius, cuius est ipsa res: vt siquis emit terras fructiferas, vel arbores, vel animalia fructifera: quicquid emit per naturam temporis, non tantũ per exercitium laboris: iuste sit illius, cuius sunt huiusmodi terrę, arbores, vel animalia. Quare cum per naturam temporis, segetes in terra satę, veniant ad maiorem valorem, & similiter syluę & nemora: sequitur q̃ quicquid prouenit ultra pretium datum iuste: & absq; vitio vsurae sit illius qui emit ipsa, & cedit in propriam sortem. Quare nihil accipit ultra sortem, licet plus accipiat emens quã dederit. Opus.73.c^o.10.

205 Hoc autem dicimus quantũ ad naturam contractus: licet tamen per accidẽs per intentionẽ ementis, posset esse turpelucrum, quando. s. tantũ intenditur augmentatio lucri & diuitiarũ, proueniens ex natura temporis, sine exercitio laboris, & sine dubio periculi, probabiliter possibilis euenire. Et alio modo, etiam potest esse contractus vsurarius: quando. s. aliquis cogitur talia vendere ante tempus congruũ, ea necessitate, propter quã emptor, fraterna charitate tenetur venditori mutuum dare si voluerit. Sed si attendatur natura cõtractus s̃m se: non pro dilatione temporis plus accipitur ab emẽte, sed pro natura & vtilitate rei, facta vel ducta ex natura temporis. Opus.73.c^o.10.

206 Dare decem modios in hyeme, vt recipiat quindecim in messe aequiualentes, habita ratione pecunię: non est vsura. 3.d.37.L.&.

207 COMMISSIO. De iis autem quae cõmittuntur bonę fidei aliorum ad lucrum: mihi videtur dicendum, q̃ aut cõmissio sit pecunię, vel alterius rei, ita q̃ trãsferẽ in toto vel in parte rei cõmissę in potestatem eius cui cõmittitur: aut ita sit cõmissio, q̃ non transeat dominium, sed remanet tota res cõmissa in dñio cõmittentis. Primo modo est vitium vsurę: eo q̃ sperat lucrum iam de re non sua, quia iam erat translata per cõmissionẽ in dominium alterius. Et in hoc cõmissio assimilatur mutuo. Sed secundo modo potest sperari lucrum, sine vitio vsurę: quia tunc cõmissa est pecunia vel res alia, sicut seruo vel ministro, qui de re domini, negociatur ad vtilitatẽ dñi sui. Et ideo cõmittens potest sperare lucrum, sicut ex re sua. Et sic lucrum non accedit sorti, nec possidetur sine iusto titulo: quia sicut rei proprię partum recipit: nõ tamen partum numismatis ex numismate immediate: sed partum ipsarum rerum quae per numismata sua sunt acquisitae iusta cõmutatione. 22^e.q.78.a.5^m./.Opus.73.c^o.11.

208 In toto vel in parte ideo dictum est: quia si aliquis cõmittit centũ alicui, ita q̃ medietatem ei mutuet, & aliã medietatem suo retineat dñio, ita tamẽ q̃ de illis centum debeat negociari ad lucrũ ille cui cõmittitur: dico q̃ hoc lucrum iam habet vitium vsurae propter hoc, q̃ non tantum ex re commissa speratur lucrum: sed etiã pariter ex re mutuata & commissa. 22^e.q.78.a.1^m./.5^m./.Opus.73.c^o.11.

209 Et sicut in logica, locutio falsa iudicatur, propter falsã subiectionem, licet veritatem directe significet, sicut si dicatur, homo volans est animal: ita in moralibus, actio vitiosa iudicatur quando vitio permiscetur, vt est in proposito casu vsurę. Opus.73.c^o.11.

210 Dare autem pecuniam mercatori uel artifici, per modum societatis, cum pacto uel spe lucri, ita q̃ cum periculo ipsius cõmittentis mercator de ea negociatur, vel artifex operatur: licitum est: nõ autem in mutuo. 22^e.q.78.a.5^m./.Opus.73.c^o.11.

211 Dãs vero pecuniã vsurario, vt vsuras exerceat, vel vt copiosius exerceat, peccat: nõ autẽ si det pecuniã vt tutius seruetẽ. 22^e.q.78.a.4.3^m./.Ma.q.13.a.18^m./.19^m.

212 Siquis autem pecuniam alicui nauiganti commiserit mutuo, propter spem alicuius lucri, licet periculum etiã sortis super se receperit, nihilominus iudicatur vsurarius: etiam si totum amiserit, secundum decretalem. Opus.73.c^o.6.principio./.c^o.14.principio.

213 Quod liceat alicui mercatori, cõmittere pecuniã suam alteri eunti ad nundinas ad lucrũ, sine vitio vsurę: potest intelligi dupliciter. s. quia aut est simpliciter cõmissio, quę sit proprię rei, bonę fidei alterius. Et sic nõ incideret vsurę vitiũ. Aut est cõmissio s̃m quid: sed est simpliciter translatio: sicut est in mutuo. Cõmissionem vero s̃m quid dico: inquantũ cõmittens nõ retinet periculum super se rei cõmissę. Et hoc modo propter rationem translationis quę debuit fieri gratis sine spe lucri, incidit vitium vsurę. Et in hoc casu loquitur decretalis. Opus.73.c^o.14.prin^o.

214 Dare pecuniã aliquã determinatã mutuo aliis mercatoribus tali pacto, q̃ similẽ & ęqualem in numero & pondere persoluent creditoribus illorum, a quibus accipiunt: in nundinis aliquibus determinatis s̃m locũ & tẽpus. Verbi gratia: Balduinus a Gualtero accipit centum libras sterlingorum mutuo in Francia, in mense augusti: ita q̃ centum libras sterlingorũ soluet Balduinus pro Gualtero in Ianuario sequenti, in quibus tenebatur Gualterus suis creditoribus: vel si nõ creditoribus tenebatur, ipsi mutuanti, in tali loco, & in tali tẽpore: potest contingere tripliciter. s. quia aut mutuãs, tempore translationis ęstimat dictã monetã plus valituram in loco uel in tempore, quibus est persoluenda. Verbi gratia. Sterlengi plus valent in Anglia quam in Francia. Et tunc nihil est ibi culpabile. Aut timet probabiliter minorationem pretii. Et tunc dicendum, q̃ mutuans cõmittit vsuram: quia lucrum sperat ex mutuo. Aut mutuans, nihil lucri in mutuando intendit, siue ex tempore, siue ex loco: sed tantũ ob fauorem &

gratiam proximi hoc mutuat. Et tunc nihil culpabile ex hoc incurrit. Opus. 73. c°. 14.

215 Aliquis habens pecuniam aliquã specialẽ, quam timet in tempore futuro minorandã in suo pretio, s̃m statuta legispositiuę, & propter hoc, huiusmodi pecunias dat mutuo, sibi reddendam in ęquali pretio quod erat tempore mutui, respectu pecunię terrę, cõis ęstimationis: cum huiusmodi mutuum videatur factum spe lucri: an sit in eo vitium vsurę. Opus. 73. c°. 14.

216 Vel aliquis habens sterlingos, valentes quatuor turonenses, timet ne in futuro tẽpore, per autoritatẽ legispositiuę tantũ sint valituri tres turonenses: ꝓpter quã causam, dat mutuo sterlingos, & post diminutionem pretii ipsorũ, nõ tot penitus vult recipere sterlingos in numero & pondere, quot dederat mutuo: sed s̃m pretium in turonibus, cuius pretii erant tẽpore mutui: an in tali mutuo, sit vitium vsuræ. Opus. 73. c°. 14.

217 Ad hęc dicendũ: ꝙ in huiusmodi, aliud est vitare dãnum, & aliud est sperare lucrũ: quia primũ licet, nõ aũt secundum. 22ᵉ. q. 78. 3. c. ⁊ Opus. 73. c°. 14.

218 Quando autem res fructuosę ad lucrũ cõmittuntur, vt sunt agri, animalia, & horti: patet veritas ex prędicto casu vsuræ, quando res transfertur & committitur vel in toto vel in parte. Opus. 73. c°. 11.

219 In his tamen rebus cõmissis ad lucrũ, magis & minus liquet iustitia permutatiua: quia quando ager, vel terrę cõmittuntur excolendę ad lucrũ: satis apparet iustitia: eo ꝙ non transfertur dominiũ, & nihil vltra percipitur de fructu proprię rei. In animalibus vero, vt quando oues, vel boues, vel porci, cõmittuntur nutriẽda propter lucrum, non ita liquet iustitia: quia aliquando solet in huiusmodi cõmissionibus, fraus vsuraria cõmisceri: vt quando excluditur periculum principalis cõmissi a cõmittente. Opus. 73. c°. 11.

220 Aliquis dat centum oues, ad nutriendum ad lucrum, ita tamen ꝙ centum oues sibi semper saluę maneãt, quicquid contingat: in hoc casu potest incidere fraus vsuræ: & hoc quando vltra iustam æstimationem: taxat ipse cõmitens, sibi portionem lucri, propter quam non recompensatur labor & solicitudo nutrientis, secundum iustam æstimationem. Opus. 73. c°. 11.

221 Solet etiam & alia fraus in talibus fieri. s. quãdo diues alicui pauperi mutuat centũ libras: vt ex eis oues vel boues nutriendos emat, ad lucrum illius qui mutuum dedit, & ad lucrum illius alũni. Dico ibi fraudem vsuræ permistam esse: eo ꝙ iam radix huiusmodi lucri, ex mutuo oritur. Et ideo vitio vsurę inculpatur huiusmodi commissio. Opus. 73. c°. 11.

222 Tunc ergo huiusmodi cõmissiones, licite fieri possunt & sine vitio vsuræ: quando mutuũ vel similitudo mutui, non permiscetur in talibus: sed dominium retinetur, cum periculo quod cõmuniter accidere potest: vel quando etiam dominium rei cõmissę cõmunicatur ei qui eã suscipit ad nutriendũ ad lucrũ, & similiter periculũ cõicatur vtriq;: & quando s̃m iustam æstimationem taxatur lucrũ, per quod iuste recompensatur labor & solicitudo alumni. Opus. 73. c°. 11. fi.

223 Quędam in consuetudinem deducta, habentur pro iustis legibus, quę magis deberent dici corruptelę ꝑmissę, q̃ cõsuetudines approbatę. Et hoc videmus in hac materia vsurarum, secundum regiones & ciuitates diuersas, quantum ad pupillorum & orphanorum tutelam. Vnde dico, ꝙ non possunt pupilli, quando sciunt veritatẽ, retinere superabundantias suaꝝ rerũ per vsuram acquisitas. 12ᵉ. q. 108. 3. 2ᵐ. ⁊ Opus. 73. c°. 12.

224 Distinguendum est tamen primo, de causa & origine huiusmodi superabundantię. s. quia aut acquiritur per fructus ipsarum rerum quę sunt pupillorum, ut sunt agri, animalia & huiusmodi: aut per solam translationem rerum, & propter ipsam translationem. Et quia pecunia, sola translationis causa instituta est, vt dicit philosophus: ideo huiusmodi causa pręcipue apparet in vsu pecuniæ, cuius vsus est in translatione rerum, fructum habentium. Et sic ibi aliquando est vitiũ vsurę: & aliquando non. Opus. 73. c°. 12.

225 Si enim primo modo aliquę superabundantię acquirantur pupillis, nullum de se habent vitiũ vsuræ: tum quia in hoc nõ inuenitur lucrũ ex mutuo speratum vel acceptũ: tum quia nihil accedit sorti: eo ꝙ fructus, ex talibus rebus partus, nãliter ipsas res comitatur, & est de natura sortis, & non accedit sorti. Opus. 73. c°. 12.

226 Secũdo autem modo, adhuc distinguendũ est: quia superabundantia huiusmodi, quæ est ex translatione rerum vel pecunię aut datur vel oritur pupillis ut lucrũ, ex retentione rerum suarum ortum habens. Et hoc modo est ibi vitium vsurę, & non licet eis lucrum retinere: quia detentio rerum, non parit rationem alicuius lucri, inquantum detinentur: nisi s̃m ꝙ vtilitatem habent, & fructum afferunt. Aut non datur huiusmodi superabundantia vt lucrũ: sed vt gratia vel dõ sĩ. Et tunc licet retinere eis. Et per istam rationem, excusat consuetudo vsurarium vitium in multis ciuitatibus. Et huius signum ꝙ gratis sit datum, accipitur ex eo, ꝙ pręter voluntatem pupillorum, determinant sibi superabundantiã, quã dant eis, & ꝙ nunq̃ repetũt, nec repeti faciunt a pupillis aliquid. Opus. 63. c°. 12.

227 Ex iis liquet, ꝙ si tutores pupillorũ, scienter pecuniã pupillorum dederint ad vsuram, per se vel per alios: ꝙ huiusmodi superabundantia rei, est aliena, & iniuste possidetur etiam a pupillis quandocunq; sciuerint. Quod si pupilli nolunt restituere: tutores ad id faciendum compellendi sunt. Opus. 73. c°. 13.

RESTITVTIO. 55. 71. 89. 90. 117. 118. 121. 141. 155. 227.

228 Vsurarius tenetur restituere, quicquid accepit de vsuris, & fructus, & interesse: non autem quę lucratus est cum eis etiam emendo possessiones. 22ᵉ. q. 78. 3. o. ⁊ quol. 3. q. 7. 2. o. ⁊ Opus. 67. o.

229 Quod autem ad restitutionem vsurarum lex diuina, lex naturę, & iura obligent, satis liquet ex præmissis, & ex natura ipsarum vsurarũ. Quia enim superabundantia vsurarum, nullo iusto titulo possidetur: ideo iniuste retineri non potest & iniuste possidetur. Opus. 73. c°. 15. principio. Decimę. 16.

230 Quod iniuste possidetur, alienũ est: & alicui alteri proprium esse debet, s̃m Augustinum. Quare cũ omnis superabundantia vsurarum, sit tanquã res aliena ipsi vsurario iniuste possidenti: sequitur ꝙ sit propria alterius, qui ipsa destitutus est. Sed hoc est iustum s̃m omnia iura, ꝙ omnis res destituta contra iustitiã: restituatur. Restitutio enim semper respicit destitutionẽ. Quare secundum omnem iustitiam naturalẽ, vsurę restituendę sunt. Opus. 73. c°. 15. principio.

231 Lex diuina iubet restitutionem vsurarũ fieri: sicut & rapinarum. Et voco legem diuinam, quæ in canone sacrę scripturę, & in decretis sanctorum patrũ, & conciliis continetur, quia Ius diuinum est quod diuinitus promulgatur. 22ᵉ. q. 57. 2. a. 3. 3ᵐ. ⁊ Opus. 73. c°. 5. ⁊ 15. prin°. Eleemosyna. 13. 14. Oblatio. 8.

232 Lex vero humana, vsuras non iudicat res alienas. Opus. 73. c°. 5.

233 Quantum est ex lege diuina, debet compelli fœnerator, ad eandem in numero restitutionẽ, si manet ipsa res in potestate fœneratoris eadem: nisi per assensũ repetentis liberetur. Alias tenetur pro ipsa valorem restituere. Opus. 73. c°. 5.

234 Si res non manet in potestate fœneratoris eadẽ, sed consumpta est, vel translata in alterius dominium, qui est bonę fidei possessor, tũc compelli debet fœnerator ad restitutionem ęquivalentis. Opus. 73. c°. 5. / c°. 30.

235 Verum quia lege diuina, vsura iudicatur res aliena, debet eadem lege iudicari non posse per fœneratorem iuste transferri in alium, sine consensu domini veri. Opus. 73. c°. 5.

236 Quia res per vsuram acquisitę, corrumpunt dominium iustum tantũ in persona acquirente, & detinente, non autem proprie corrumpunt bonum ciuile humanũ. s. pacem, quia non contra voluntatem dantis simpliciter, sunt acceptę: ideo sufficit iudici, qui secundum legem dei iudicat, ꝙ fœnerator tantum satisfaciat quãtum ad deum. s. vt tantum restituat quantum accepit contra legem dei. Opus. 73. c°. 5.

237 Quia res accepta per vsuram, non est faciens iniustum ex parte dantis in lege humana, sed neq; etiam in lege dei, nisi per rationem solam ex parte fœneratoris: ideo eandem rem non compellit iudex per legem aliquam restituere nec est necesse, propter causam dictam. Opus. 21. co. 1. / Opus. 73. c°. 5.

238 Si aliquis accepit equum, vel pecuniam, vel rem aliã quancunq; in vsuram ab alio, non tenetur eandẽ rem numero restituere secundum leges, sed tantum sufficit, si valorem rei restituat: sicut si fœnerator, equum acceptum in vsuram, vendiderit alteri, vel dederit, cõstat per leges, ꝙ transfertur dominium, & ꝙ non cõpetit repetitio eiusdem equi illi qui fœneratori equum dederat pro vsura. Opus. 73. c°. 5.

239 Siquis alicui aliquam pecuniam dederit mutuo. s. centum libras ad decem annos, ita ꝙ si infra hoc tẽpus mortuus fuerit alter ipsorum, liberatus sit a debito & a mutuo qui ipsum acceperit, si vero superuixerint ambo, dabit post decem annos qui mutuum accepit, ducentasquinquaginta libras, ei qui mutuum dederat, nõ excusatur propter dubium & periculum ab vsura, secundum decretalem. Opus. 73. c°. 6. principio.

240 CVI. / Vsurę non solum sunt restituendæ, sed etiam illi soli aliqua res est restituenda, qui ipsa re vel ęquiualenti destituitur iniuste. Sicut enim restitutio facienda non est, nisi eius rei quæ iniuste possessa est, sic nec alicui vel aliquibus restituenda est, nisi illi vel illis, qui ea iniuste destituti sunt. Opus. 73. c°. 16. principio.

241 Ex hoc concluditur primo, ꝙ illis solis facienda est restitutio vsurarum, qui iuste illarum rerũ domini erant quę restituendę sunt ante destitutionẽ iniustam. Opus. 73. c°. 16.

242 Vlterius cõcluditur, ꝙ defunctis illis qui expoliati fuerant, iam restitutio vsurarum facienda est eorum filiis & successoribus, qui iuste succedũt bonis defuncti expoliati. Opus. 73. c°. 16.

243 Si forte defunctus legauit omnia bona sua pauperibus, vel ecclesiis, vel personis aliis, tunc sicut per virtutem testamenti acquiritur ius in bonis prǽsentibus & paratis ipsius defuncti pauperibus, vel aliis quibus legata sunt, sic & eis est ius acquisitũ in his iure ꝗ debentur ei quocunq; iure. Et ideo in hoc casu, ab executoribus illius defuncti, siue illis locis, vel personis, quibus omnia bona sua legauit, debet fieri vsurarum restitutio, quæ sibi viuenti facienda erat. Opus. 73. c°. 16.

244 Quod si forte ignorantur successores, & verisimiliter quibus facienda sit vsurarũ restitutio nescitur, vel forte noscuntur esse in locis & regionibus longinquis, & sine spe reuersionis, & sine facultate mittendi vel accedendi ad eos, tunc in primo casu, ecclesię consilium & autoritas requiri debent, quia iam ratione iuris diuini, pertinet restitutio quę debebatur homini qui erat membrum & filius ecclesię, ad ipsam ecclesiam. Vnicuiq; vero, sua ecclesia dicitur suus episcopus. Opus. 73. c°. 16. ℞ estitutio. 23.

245 In secundo casu, etiam facienda est de consilio ecclesię, hoc tamen superaddito, ꝙ debet executor eidem ecclesię promittere, restitutionem vsurarum faciendã, si necesse fuerit aliquando in futuro tempore, per inopinatam reuersionem ipsorũ quibus de iure erat facienda. Opus. 73. c°. 16.

246 Qꝺ si a seruo vel ancilla, vel a filio vel a filia, siue a raptore vel fure, siue ab alio vsurario, siue christiano vel iudęo, acceptę fuerint vsurę talium bonorum, de quibus constat ei qui vult restituere, ꝙ non erant veri domini illarum rerum, tunc restitutio talium, non est facienda eis a quibus acceptę sunt, sed ipsis veris dominis, & successoribus eorum si haberi possunt. Opus. 73. c°. 16. fi.

247 Debet tamen fieri huiusmodi restitutio vsurarum caute, ne cum scandalo fiat personarum prędictarum. 12ᵉ. q. 62. 6. 2ᵐ. / Opus. 73. c°. 16. fi.

248 Si autem credatur probabiliter, ꝙ prędicti, scꝫ filius de consensu patris, & seruus de voluntate domini sui, & monachus etiam de volũtate abbatis sui, & raptor, & vsurarius, de bonis iuste possessis hęc fecerũt: tunc etiã potest fieri restitutio vsurarum ipsis personis iniuriatis. Et similiter dicendum est de vxore, viuente marito. Opus. 73. c°. 16. fi.

249 QVAM REM. / Quod autem dominus omnis, qui rem ab alio iniuste destitutam detinet aliquando, tam in vsuris quã in aliis, ipsam rem vel æquiualentem restituere teneatur, manifestum est ex vtroq; iure, tam diuino quã naturali. Opus. 73. c°. 17. prin°.

250 Primo quia non dimittitur peccatum iure diuino, nisi restituatur male ablatum, si restitui possit. Ergo ab eo cui peccatum huiusmodi vsurę imputatur, debet fieri ablati restitutio. Sed non imputatur peccatum vsuræ nisi ei qui abstulit, vel detinet rem alterius, quæ nõ est sua aliquo iusto titulo. Ergo ab illo facienda est restitutio. Opus. 73. c°. 17.

251 Ex precepto etiã iuris naturalis habemus, ꝙ quęcũq; vultis vt faciant vobis homines, & vos illis eadem faciatis. Sed iusta volũtate vult spoliatus re propria per vsuras: vt spoliator ei restituat. Quare similiter spoliator debet iuste restituere spoliato. 12ᵉ. q. 99. 1. 3ᵐ. / 4. d. 33. q. 1. 1. 7ᵐ. / Opus. 73. c°. 17.

252 QVIS. / Quis autem possit dici spoliator rei alienę, siue detentor in materia vsuræ, ita ꝙ teneatur ad restitutionem, in quibusdam casibus non est ita clarum. Opus. 73. c°. 17.

253 Primo vxor vsurarii tenetur ad restitutionẽ pro marito vsurario defuncto, secũdum ꝙ ad eam, bona male acquisita deuoluta sunt, vel quantum ipsa, viuente marito, talibus bonis vsa est, quæ cedunt in vsum uitę suæ, in domo mariti. Opus. 73. c°. 17.

254 Quod si nihil de talibus bonis ad eã deuoluitur, vel si forte de bonis ꝙ in matrimonio attulerat, fructus erãt sufficientes ipsius necessitatibus, & pro oibus quę expendit in vita mariti: tunc nõ tenetur ad restitutionẽ aliquã faciendã, nisi fuerit vsa rebus mariti ipso viuẽte, in spe recõpensandi in aliquo futuro tẽpore, quã sperabat se probabiliter facultatẽ habiturã, ꝗ ꝗ tunc non haberet, quando rebus talibus mariti vtebatur, vel nisi aliquid alienum post mortem mariti sibi retinuit. Nihil autem est restituendũ, nisi alienũ. Opus. 73. c°. 17.

255 Vxor etiam nõ potest licite restituere vsuras, nolente marito, & adhuc viuente: cũ vxor nõ sit dña rerũ, sed tantũ uir. Est tamen ad generationem cõiuncta uiro in adiutorium, & in usum rerũ. Quare sicut non potest

alienare res viri, ipso non volente, ita nec aliena viri, potest restituere, ipso nolente. 1ª.q.92.1.c.fnº./.q.98. 2.b.2./.4.d.3?.q.1.ar.1.q.3.4ᵐ./.Opus.73.cº.17.

256 Sicut in adiutorium vxor est viro data ad generationem, ita & ad rerum conseruationem, & multiplicationem honestam & vtilem, & super hoc, etiam ad salutis viri promotionem ſm Apostolum: quare sicut de rebus proprijs viri vsurarij, potest facere eleemosynas moderatas, viro ignorante & non prohibente, quia sic agit causam viri, & id ad quod tenetur, ad salutē suā promouendam, & etiam ad bonorum suorum conseruationem & multiplicationem: sic puto sine preiudicio, ꝙ possit facere restitutiones de rebus alienis, viro ignorante & non prohibente, quia sic agit causam viri. Opus.73.cº.17.

257 Quod si viro sciente, sed dissimulante fecerit, tanto securius agere potest, quia iā est argumentū, ꝙ vir approbat, ex quo non reprobat. Opus.73.cº.17.

258 Si vero viro prohibente, vel prius aut postmodum puniente, ita mulier fecerit, vel facere voluerit, iā non licet ei, q̄a sicut res sunt sub potestate viri, ita & vxor: quare oportet eam sic subditam viro obedire p omnia ſm Apostolum, etsi non in faciendo malum, tamen obedire debet in omittendo bonum, quia non est necessarium ad propriam salutem: vnde si vxor non faciat quod sibi videtur bonū, non imputatur ei ad peccatum, sed ei qui hoc ei prohibet. Opus.73.cº.17.

259 Sicut autem socii furum, & ii qui dicuntur currere cū fure, furti iudicio condemnantur in sacra scriptura: ita filii & filię, & serui, & mercenarii usurariorum, inq̄ntū agunt aliquid ad vitium vsurę perpetrandę, uel ut motores, vel vt actores, vel ut participes lucri, uel ut fautores & defensores talium, usurę vitio cōdemnandi sunt: & sicut nō satisfit Deo de iniuria sibi illata, nisi per poenitentiam: ita nec proximo de re sua iniuste spoliato, nisi per iustam restitutionem. Opus.73.cº.17.

260 Vnicuiq; vero ſm gradum sui delicti, competit restitutio ablati: verbi gratia: alius peccat in hoc vitio usuræ, tantum ut motor: quare & ipse tenetur mouere actorem, ad faciendam restitutionem: qui si non sufficit ad hoc inducendum, debet inuocare superioris auxilium: quod si non sufficit, uel forte motor negligit hoc facere: puto sine preiudicio, ꝙ in hoc casu tenetur is q̄ promotor fuit per ipsius motionē, ad restitutionē ablatorū: & si fuit actor vel vt principalis, vel ut adiutor, vterq; tenetur ad restitutionē ablatorum insolidum, ita tamen ꝙ altero restituente, aliter absolutus est, q̄ntum ad iniuriam proximi. Opus.73.cº.17.

261 Si vero vt particeps fuit tantum lucri, aut fuit scienter, aut ignoranter: si scienter, tunc iterū potest fieri iuste dupliciter. s. aut pro necessitate corporali. i. q̄n alias cōmode non potest inuenire remedium vitę, sicut accidit pauperibus mendicantibus: & sic aliq̄n etiam per hoc possunt excusari filii & filię, in domo parentum vsurariorum, qui alias nequeunt victū sibi necessarium inuenire: & similiter vxor eadem necessitate potest excusari. 22ᵉ.q.32.7.3ᵐ./.Opus.73.cº.17.

262 Aut hoc fit pro utilitate spirituali, sicut & dominus cū publicanis manducabat pro conuersione ipsorum: & hoc fit iterū iuste. Opus.73.cº.17.

263 Et primo modo. s. p necessitate corporali, artifices & laborantes, & seruientes, possunt iuste aliq̄n percipere de bonis usurariorum, quæ acquirunt ab usurariis, q̄a q̄ntum accipiunt ab usurariis, tantundem reddunt ipsis, per recompensationem operis, uel laboris, uel artificii, ita ꝙ per hoc non sunt vsurarii impotentes effecti, ad restitutionem faciendam. Opus.73.cº.17.

264 Huiusmodi tamen artifices, si credant usurarios nihil habere de bonis propriis, & eadē facilitate possunt ab aliis lucrari, peccant, scienter vsurariis communicando opera sua, pro lucro ꝙ sciunt esse rem alienam, & maxime propter scandalum. Opus.73.cº.17.

265 Sed secundo modo, etiam possunt participare filii, & filię, & vxor, in spe recōpensandi in aliquo futuro tempore, quando sperant se probabiliter facultatem habituros, q̄ q̄ tunc non habeant, quando participant. Opus.73.cº.17.

266 Quicunq; vero participes fuerint scienter, extra aliquā trium causarum dictarū, siue etiam ignoranter, & aliquando huius notitiam habuerint, tales ad restitutionem tenentur pro parte illa, in qua participes existunt rei alienæ. Opus.73.cº.17.

267 De accipientibus eleemosynas, & oblationes, & munera ab vsurariis, dicendum, ꝙ tales qui ab eis recipiunt, aut sciunt eos esse usurarios, aut nesciunt, nec tunc q̄n accipiunt, nec post: & sic si nesciunt, non peccant accipiendo, nec tenentur ad restitutionem. Opus. 73.cº. 17. Predicare. 2.

268 Si vero sciuerint uel tunc, uel post, aut necessitate compelluntur ad accipiendum, aut non: si necessitate, non peccant, nec tenentur ad restitutionē. Opus.73.cº.17.

269 Si vero necessitas non fuerit, adhuc aut sunt usurarii notorii, aut nō notorii: si notorii, tunc oīs accipiens ab eis, peccat, propter scandalum, & quia ipso iure sunt excōmunicati: & ideo semper restituendum est, sed nō eis semper. Opus.73.cº.17.

270 Si vero non sunt notorii, aut ergo aliquid creduntur habere de bono proprio preter usuras, aut nihil: si nihil tunc restitutio facienda est ab his qui aliq̄d acceperūt: si vero aliquid: tunc etiam accipi possunt sine peccato ab eis munera & huiusmodi, & ad restitutionem non obligantur. Opus.73.cº.17.

271 Ille solus tenetur ad restitutionem, qui accipit vel detinet rem alienam iniuste: vnde & usurarius qui sola spe lucri dat mutuum, & nihil ultra accipit, licet sperauerit, etsi sit reus uitio usurę, tamen non tenetur ad aliquā restitutionem. Opus.73.cº.17.

272 Fautores & defensores, qui fouent usurarios & defendunt in exercitio fœnerādi, sicut aliquę ciuitates, & alii qui principes, fouēt & defendunt huiusmodi, qui dicuntur Caursini, qui alias nō auderent exercere huiusmodi actum fœnerandi, tales fautores & defensores usurariorum inq̄ntū huiusmodi sunt tm̄, non tenentur ad restitutionem alicuius: nisi inq̄ntum sunt participes lucri. s. quia propter hoc sunt fautores uel defensores, ut ab usurariis aliq̄ portionem recipiant: tamen in hoc etiam peccant ꝯ Deum etiam q̄ntumcunq; utilitatem regionis uel ciuitatis intendant, q̄a fouent peccatores in peccatis suis. 22ᵉ.q.78. 4.3ᵐ./.Ma.q.13.4. 18ᵐ./. 19ᵐ./.Opus.21. posteriorum.1ª./.Opus.73.cº.17.

273 Nec est simile de illis quorū autoritate circa usurarios fit aliquid, & de iis qui fouēt & defendunt, & accipiunt vt actores: quia illi sunt causa per se actus mali, isti uero non sunt causa ipsius actus mali, sed accidentium ipsi actui ad eius conseruationem, & fructum ampliorem. 22ᵉ.q.78.4.o./.3.d.37.6.6ᵐ./.Ma.q.13.4.17ᵐ./. 19ᵐ./.Opus.67.q.5.6./.Opus.73.cº.17.

274 Aliud necessarium est, loquendo de necessitate restitutionis usurarii, & aliud loquendo de perfectione ipsius restitutionis: ad necessitatem enim satisfactionis, duo sufficiunt: vnum q̄ntum ad Deum. s. humilitas verę poenitentię contra contemptū Dei, & aliud quo ad proximum. s. restitutio plena ablati iniuste, contra iniuriā proximi. Opus.73.cº.18. principio.

275 Sed de perfectione satisfactionis ultima, exiguntur signa. s. testimonia predictorum, in quibus est meritum

pletę humilitatis quantum ad Deum, & restitutio famę personalis contra scandalum ex peccato innatum quantum ad ecclesiam: & quantum ad hoc, etiam usurario notorio, non tantum hoc est perfectionis, sed etiam necessitatis, saltem publicę & in manu ecclesię, restitutiones faciendas promittere & firmare, quia alias priuatur de iure, sacramentis salutis, & Christiana sepultura. Opusc. 73. c°. 18.

276 QVO ORDINE. Consuetudo fere in oibus apud nos habet, quod prius persoluantur debita quę clara sunt, & postea fiant vsurarum restitutiones, & ultimo legata soluantur: & huius consuetudinis potest esse ratio: quoniam legata sunt secundum quid donata, & non simpliciter donata: ratio enim legati, duo importat. s. quod non est res data simpliciter, nisi per mortem legatoris, vnde semper viuente legatore, potest reuocari, & quod sint legata propter vtilitatem aliquã legantis post mortẽ: & ex his potest patere, quod legata in quantum huiusmodi sunt, non obligant secundum necessitatem iustitię, sed secundum deuotionem & utilitatem legantis. Opusc. 73. c°. 18.

277 Cum autem necessaria ad salutem, pracedant ea quę sunt deuotionis & supererogationis, iuste soluũtur debita vsurarii ante legata. Opusc. 73. c°. 18. Restitutio. 8.

278 Sed maiori iustitia restituenda sunt ablata, quam debita sint soluenda, cum in hoc impleatur iustitia, tollens iniuriam factam Deo & proximo: sed in solutione debitorum nulla tollitur iniuria, sed tantum soluitur iustitia: quare secundum hoc videntur prius restituenda ablata, quam soluenda debita: restitutio enim prefertur etiam subuentioni parentum nisi in extrema necessitate. 22ᵉ. q. 31. 3. 3ᵐ. q. 32. 7. 3ᵐ. q. 60. 5. 4ᵐ. q. 62. 5. 2ᵐ. Opusc. 73. c°. 18.

279 Sed contrarium fit ut in pluribus: quod tamen potest habere rationem ex duobus. s. vno modo quando debita sunt clara & manifesta: sed restitutiones non sic, sed inquirendę sunt, & clarum semper pręcedit obscurum, in iure humano: alio modo quando res quę debetur, est determinata. s. centum uel decem, sed res restituenda non sic: sed terminatum iure pręcedit indeterminatum, in quantum huiusmodi. Opusc. 73. c°. 18.

280 Quando restituenda sunt clara & aperta, & determinata, per apertam confessionem restituentis usuras, debet de iure restitutio pracedere omnia debita, quod tamen raro obseruatur, quia quod iuris est, a paucis admittitur. Opusc. 73. c°. 18.

281 Et secundum dicta patet, quod prius debet restitutio usurarum fieri uni personę quam alteri. s. quando restitutio vnius est clara & determinata, & alterius non sic, cęteris paribus. Opusc. 73. c°. 18.

282 Si vnus sit diues, & alter pauper, & plus indigens his de quibus restitutio facienda est, & ęqualiter sit clarum in utroque, adhuc prius pauperi potest restitutio vsurarum iuste fieri, quam diuiti, eo quod plus lęsus est in ablatione suorum, & quia plus indiget. 22ᵉ. q. 31. 3. 3ᵐ. q. 32. 7. 3ᵐ. q. 60. 5. 4ᵐ. q. 62. 5. 2ᵐ. Opusc. 73. c°. 18.

283 Tamen si uterque sit ęqualis conditionis. s. in paupertate uel diuitiis, & ęqualiter clarum sit de vtroque, si uni prius facta sit iniuria quam alteri, adhuc illi prius est restituendum ordine iuris naturalis, cui prius facta fuit iniuria. Opusc. 73. c°. 18.

284 Si per partes facienda est restitutio usurarum, unicuique proportionabiliter restituendum est, secundum quantitatem ablati, ita quod si tantum tertia pars est ablatorum, uel media, uel alia quęlibet pars, cæteris paribus facienda est omnibus restitutio tertiæ partis omnium restituendorum: cuius ratio est, ut omnibus ostendatur bona voluntas restituendi omnia, si adesset facultas, & sic

prontior quilibet ad condonandum iniuriam sibi factam, quando videt voluntatem ad emendandum paratam. Opusc. 73. c°. 18.

285 MATERIA RESTITVTIONVM. De materia autem & quantitate restituendorum an. s. siquis oues, vel bouem, vel aliquam quamlibet rem acceperit per vsuram vltra sortem, teneatur eandem rem restituere, aut sufficiat pretium rei restituere: dicendum est quod aliter iudicandum est de furto & rapina, & aliter de vsura: quia in vsura aliqualiter transfertur dominium iure fori, licet non iure poli: sed nullo modo in aliis: vnde equus furto ablatus, in cuiuscunque manum transierit, semper est restituendus, etiam in iure fori: sed non sic equus per vsuram acceptus. Opusc. 73. c°. 19. principio.

286 Aliter iudicandum est in vsura & furto, & dicendum quod sufficit, si fiat in vsura restitutio pretii, cuius ratio est duplex. Opusc. 73. c°. 19.

287 Vna ratio est, quia quod accipitur in usura ultra sortem, non aufertur inuito, vel per violentiam alicui illatam domino: sicut est in furto vel rapina: & ideo proprie in vsura, non dicitur ablatum: sed potius acceptum contra iustitiam naturalem & diuinam de voluntate dantis: sed quod ablatum est, idem numero restituendum est, etiam si melioratur. Opusc. 73. c°. 19.

288 Alia causa & ratio, est ex natura permutationis, in qua vltra sortem accipitur, quę est natura mutui: sicut enim in mutuis non est necesse quod idem numero reddatur, sed tantum ęquale in pretio, ita nec in superabundantia accepta ratione mutui, est necesse idem restituere, sed sufficit ęquiualens in pretio. Opusc. 73. c°. 19.

289 Quod autem in lege scriptum est de duplo, quadruplo, & quincuplo, non habet locum in vsuris, sed tantum in furtis vel rapinis, eo quod huiusmodi usurę, nõ destruunt bonum reipublicę de sua ratione, sicut faciunt furta & rapinę, sed tantum corrumpunt bonum personale, siue fraternum bonum, & hoc non inferendo malum, sed tantum non faciendo bene fratri debitum: & de his alias scripsimus in septimo precepto decalogi diffusius. 22ᵉ. q. 62. 3. 2ᵐ. 4. d. 15. q. 1. a. 5. q. 2. 6ᵐ. Opusc. 4. c°. 14. fi. Opusc. 73. c°. 19.

290 Aliter iudicandum est de restitutionibus vsurarum, etiam quo ad prouentus, & omnia alia lucra ex his prouenientia, & aliter de restitutionibus furti & rapinę: illud enim est restituendum, quod nullo iure fit suum, nec diuino, nec humano: & ideo iniuria fit nõ tantum apud Deum, retinere res sic ablatas, & rerum fructus, & vsus, sed etiam apud homines fit iniustum, tam iure fori cõmunis, quam iure conscientię personalis: sed non sic est in vsuris, quia licet sint contra ius diuinum, & contra ius naturale naturę spiritualis, quod respicit solum debitum gratię & charitatis, tamen non est directe contra ius humanum, quod respicit generaliter reipublicę vtilitatem & iustitiam: & ideo quo ad hoc transfertur in eis dominium, nec habent rationem ablatorum. Opusc. 73. c°. 19.

291 Constat autem quod iura allegata quibus dicitur, quia quod ex alieno conuenit alicui, rationem de iure accipit alieni, vt videntur iura expressa per decretalem, vbi videtur, quod oportet reddi res cum fructibus perceptis, & quę percepissent spoliati, si ipsam possedissent, & hoc etiã expresse habet lex per decretalem, vbi dicitur, quod talis tenetur ad omnia lucra percepta, & percipienda, dicendum quod constat quod talia iura allegata, de rebus per violentiam ablatis loquuntur, in quibus nulla radix iuste possessionis inuenitur, sed non loquuntur in vsuris triplici ratione. Opusc. 73. c°. 19.

292 Primo quia simpliciter ibi nõ est ratio spoliationis violente vel furtiuę: secundo quia in vsuris ipsa superabundantia primo & per se est in pecunia, quæ non

habet fructum, quantum est de natura sua, eo q causa tantum translationis aliarum rerum facta est: tertio etiam generaliter in ipsa restitutione facienda tantum restituendum est damnum, quod illatum est: sed tantum non est illatum damnum vt in pluribus, quantum prouenit cómodum furi, de re furtiua & spoliata, eo q fur labore proprio & solertia, rem furtiuam multiplicauit, quod non fecisset possessor verus. Opus. 73. c°. 19.

293 Hoc tamen est generaliter aduertendum, q in omni restitutione facienda, omnes fructus, & omnia lucra, ex eo q proueniunt ex re restituenda, secundu3 q iniuste possidentur huiusmodi fructus & lucra, & ex eo q proueniunt ex re male detenta secundum iustitiam diuinam, habent rationem alieni, secundum rationem beati Augustini: quare s̃m Deum vsurę uel huiusmodi f...tus retineri non possunt, nisi autoritate diuina. Opus. 73. c°. 19.

294 Hoc solum restituendum est homini, in quo facta est ei iniuria de re sua, siue in vsuris siue in alijs: sunt autem quędam res, quę de natura sua habent in possidendo fructum & vtilitatem, aut quia multiplicantur & augentur ex natura temporis, aut quia excoluntur solertia humani ingenii & laboris, ut terrę, & agri: & huiusmodi res restituendę sunt homini, cum suis prouentibus, quia in hoc homo cui facta est iniuria de re sua ablata damnificatur, non solum q̃tum ad rei substantiam, sed etiam q̃tum ad rei vsum, & fructum ex vsu prouenientem: & sic possunt & debent intelligi iura allegata, & non in vsuris. Opus. 73. c°. 19.

295 Illi etiam semper facienda est restitutio, qui passus est iniuriam & damnu3: si ergo aliquis passus sit iniuria3, & non damnum, illi non est facienda de iure restitutio realis, sed tantummodo, s̃m genus iniurię, facienda est emendatio per similem satisfactionem: vnde qui proximum verberat, in nullo eum damnificando, non tenetur ad aliquam restitutione3 realem, quia omnis restitutio realis facienda alicui, commensurari debet s̃m quantitatem damni illati: hinc est q lex Moysis generaliter omnem furem cuiuscunq3 rei quę vsum habet & vtilitatem, condemnabat ad restitutionem dupli, vnum. s. propter rei substantiam, & aliud propter rei ablatę usu3, quod non contingit in vsura de se: ex quo concluditur, q in omni restitutione facienda homini, debet considerari damnum, tam rei, q̃ vsus qui ex ea prouenit ex natura rei. Opus. 73. c°. 19.

296 Si ergo aliquod lucrum prouenit vsurario, vltra rem, & rei vsum naturalem, ex propria operatione & solertia eius, in quo non est alius damnificatus, dico sine pręiudicio, q non tenetur restituere homini huiusmodi lucrum. 22ᵉ. q. 78. 3. o. / quol. 3. q. 7. 2. o. / Opus. 73. c°. 19.

297 Si homo vsurarius centum marcas argenti habuit ex vsuris, ex quibus formauit imaginem, quam vendidit centum & decem marcas, credo sine pręiudicio, q illas decem marcas supercrescentes, non tenetur restituere ei, a quo prędictas centum marcas habuit: tamen non potest eas retinere s̃m Deum, quia contra Deum de re aliena sibi acquisiuit: & ideo sola autoritas ecclesię ad restituendum uel distribuendum requirenda est. Opus. 73. c°. 19.

298 Siquis q̃cumq3 rem furtiuam statim vendat post furtum, aut conuertat in vsum proprium, ipsam statim totam consumendo, & non statim restituat, an teneatur ad omnes fructus usu3, quos percepisset verus dominus rei, in tempore illius morę, quod videtur s̃m iura allegata. Opus. 73. c°. 19.

299 Aliquis furatus est pullum equinu3, aut vitulu3, quem verus dominus vsq3 ad annos perfecti valoris custoditurus erat: sed fur statim vendidit, & liberauit se a furto, an fur teneatur restituere, pulli valorem tantum, vel etiam equi valorem, quod videtur s̃m iura allegata, & tenetur restituere lucra s̃m leges, ergo multo magis damna illata. Opus. 73. c°. 19.

300 De pecunia etiam ablata, aut etiam iniuste possessa, quia potest contingere, q ille a quo est ablata, siue iniuste accepta, mercando ex ea auxisset ea3, aut fortasse propter eius defectum, vendidit possessionem suam, & ex hoc damnum multum accepit, an detinens & accipiens huiusmodi pecuniam sine iusto titulo, teneatur ad omnia lucra, quę verus possessor ex ea fecisset, siue ad omnia damna quę exinde accidunt vero domino ad plenam restitutionem. Opus. 73. c°. 19.

301 Ad hęc dicimus sine pręiudicio, q ad restitutione3 alicuius rei faciendam, duo principaliter consideranda sunt. s. valor rei quę principaliter ablata est, uel accepta iniuste, & damnum quod illatum est iniuriam passo: propter primum dico, q eadem res quę ablata fuerat, restituenda est, aut ęquiualens, & similis in specie & valore. Opus. 73. c°. 19.

302 Sed q̃tum ad secundum, notandum est, q aliquando dicitur damnum illatum proprie & per se, & aliquando per accidens tantum & non per se: & si sit primo modo, tunc tenetur reus ad restitutionem damni cuiuscunq3 sit: secundo modo, non tenetur ipsi passo damnum. Opus. 73. c°. 19.

303 Siquis damnum passus pro pecunia sibi ablata, in hoc q ex ea volebat emere necessaria sibi ad vita3, siue soluere empta, siue debita, pro cuius expoliatione, incurrit damnum, quia propter eius defectum, oportuit eum vendere possessiones suas sibi vtiles, aut accipere pecuniam mutuo ad vsuras, aut si aliud incommodum incurrisset, dico q huiusmodi damnum, per se incidit ex furto vel rapina: & ideo restituendum est ipsi qui passus est. Opus. 73. c°. 19.

304 Potest autem incidere ibi damnu3 per accidens, quando, scilicet ex pecunia ablata, lucrum quod intendebat non acquisiuit, & nullum aliud passus est damnum: & tunc dico sine praiudicio, q lucrum tale, non est restituendum ei, qui passus esse dicitur huiusmodi dãnum. Opus. 73. c°. 19.

305 Si vero sint res ablatę, quę ex sui natura, possunt s̃m naturam temporis augeri, & crescere in pretio, tunc tenetur spoliator restituere pretium ipsarum reru3, quod valiturę erant, s̃m naturam rei & temporis, in tempore quo vult restituere eas: & istud etiam in vsuris est aduertendum, q̃tum ad res quę accipiuntur pro vsuris. Opus. 73. c°. 19. f.

306 POENA. 764. Quibus pœnis vitium vsurę coercendum sit, videamus. Opus. 73. c°. 20. principio, Iudæi. 46.

307 Vsurarii, triplici pœna iuris coërcentur, scilicet q prohibentur ad sanctam communionem recipi, & ne similiter recipiantur eorum oblationes in altari, & ne recipiantur in christianorum sepultura: & hæc tria habentur in decretali. extra de vsur. c. quia in omnibus. Opus. 73. c°. 20.

308 Insuper additur pœna iis qui contrafecerint. s. pœna suspensionis, nisi per arbitrium episcopi sui prius satisfecerint. Opus. 73. c°. 20.

309 Insuper etia3 per accidens consequitur tales, nota infamię: vnde & vsurarii publici, quando propter vsuras, pecunias ab aliquo quas dederant repetunt, repelli possunt per exceptionem, donec prius ipsi de usuris satisfecerint, s̃m decretalem. Opus. 73. c°. 20.

310 Specialiter autem super his pœnis, possunt clerici vere

ab officio suspendi si fuerint usurarii, secundum decretalem. Opusc. 73. c°. 20.

311 COGI. Contumaces uero, qui nec propter pœnas predictas, nec propter pœnas iudicis corriguntur, debet & potest iudex, per suspensionis & depositionis sententiam, clericos coercere: laycos vero per excommunicationis sententiam cohibere, secundum decretalem. Opusc. 73. c°. 20.

312 Si non sufficit iustitia ecclesiastica, debet iustitia laycalis in auxilium aduocari, secundum decretalem. Opusc. 73. c°. 20.

313 IN CONFESSIONE. In foro autem pœnitentiali, vbi de correctione peccati agitur maxime, inquantum vsura est contra legem Dei, sic compellendi sunt usurarii ad restitutionem, ut beneficium absolutionis eis denegetur, nisi restitutionem faciant plenam quantum potuerint, aut dilationem petierint ab iis quibus tenentur restituere, aut si pauperes & impotentes sunt ad restitutionem faciendam, promittant Deo & confessori suo, quod si aliquando ad frugem prosperitatis venerint, se restituturos pro sua facultate, aut certe remissionem postulabunt ab iis quibus restituere tenentur: alias non debent absolui in foro pœnitentiæ. Opusc. 73. c°. 20.

314 Sicut ergo confessor ostendit usurarium absolutum a Deo, quem absoluit uerbo, ita non debet absoluere verbo, nisi cum videt signa restitutionis fiendæ in confitente, quæ signa determinata sunt in iis quæ prediximus, secundum diuersos status restituentium. Opusc. 73. c°. 20. fi.

Vsuraria. Fœnus. Vsura. 128.

Vsurarius. Fœnerator. Vsura. 61. 107. 108. 109. 112. 115. 211. 228. c.

Vsurpatio. Diuinatio. 3. 10. Furtum. 8. Iudicium. 23. 39. Prælatio. 1. 17. Tyrannus. 11.

1 VSVS, nullo modo significat habitum vel potentiam, sed significat actum cuiuscunque habitus & potentiæ. Veri. q. 17. 1. c. Abstinentia. 6. Abuti. Accidens. 69. 71. Actus. 16. Adam. 24. 56. Agens. 34. Altare. 1. Ambitio. 2.

2 Vsus rei, est illud, ad quod principaliter ordinatur: ideo peccatum non est usus potentiæ. 2. d. 44. q. 1. 1. 5m. Anathema. Angelus. 382. Animal. 36. 48. Annexum. 0. Appropriatio. 24. Aqua. 17. Ars. 1. 9. Baptismus. 64. 85. 87. 93. 102. 131. 246. Bonitas. 194. 203. 207. 217. Campsoria. 8. Cibus. 5. 7. 9. Clauis. 4. 14. c. Coitus. 4. 5.

3 Cuius usus bonus est. s. per se, ipsum quoque bonum est, non autem per accidens. 1ª. Cor. 7. fi.

4 Proprius usus rei & per se, est in relatione ad finem conuenientem. Opusc. 73. c°. 3. Conceptio. 27. Confirmatio. 10. 47. Consecratio. 11. Corpus. 46. Dalmatica. 1. Decimæ. 9. Delectatio. 54. 84.

5 Cum in relatione ad finem conuenientem, omnis usus sortiatur rationem boni simpliciter, consequens erit, quod in abstractione a fine conuenienti, sortiatur rationem mali communiter, nō autem huius uel illius specialiter. Opusc. 73. c°. 3. Dæmon. 65. 92. Dialectica. 2. 3. Diffinitio. 19. Diuitiæ. 3. Ecclesia. 15. Electio. 10. Energuminus. 2.

6 Triplex gradus in vsu rationis. s. non intelligentis per se, nec ab alio, intelligentis tantum, & utroque modo: primus conuenit homini ante primum septennium, in quo nulli contractui aptus est: secundus in fine secundi septennii, quo ad propriam personam: tertius incipit in fine tertii septennii, quo ad extrinseca. 4. d. 27. q. 2. 3. c. Eucharistia. 28. 39. 50. 58. 208. 209. Excommunicatio. 6. Executio. Fides. 60. Finis. 26. Fortuna. 5. Genus. 3. Gratia. 55. 56. 97. 98. 99. 154. Habit⁹. 67. &. Idea. 10. Ignis. 3. Imperare. 4. Indiuiduum. 41. Innocentia. 4.

7 Vsus rationis quandoque totaliter aufertur, ex nimia passione, sicut ex amore uel ira insaniens: & tunc talis passio si a principio fuit voluntaria, & non naturalis, imputatur actus ad peccatum: quandoque vero passio, non totaliter intercipit usum rationis: & tūc ratio, potest passionem excludere, diuertendo ad alias cogitationes, uel dolendo, uel impediendo: unde talis passio nō totaliter excusat a peccato: si ratio non eam prohibeat. 1ª. q. 63. 3. c. 3m. q. 150. 4. 3m. q. 156. 3. 2m. q. 157. 3. 3m. veri. q. 24. 10. co. 1. 12æ. q. 77. 1. 2. 7. c. q. 78. 2. 3m. q. 80. 3. 2m. 22æ. q. 4. 6. 3. c. 3m. q. 53. 6. 1m. q. 175. 2. 2m. Ma. q. 3. 9. c. fi. 10. c. fi. Insania. Ira. 54. Iudicium. 19. 20. Iustitia. 45. Iustificatio. 27. 30. Lex. 13. 135. 40. Liberalitas. 1. 5. Liberum. 26. Lingua. 8. Lumen. 16. Magi. 9. c.

8 Res quandoque simul cum usu transfertur iuste, ut in venditione, emptione, & permutatione: aliquādo uero solus usus rei, & non possessio rei: sicut in accōmodatis rebus, & locatis. Opusc. 73. c°. 3. Maria. 7. 27. Matrimonium. 105. 107. 108. 109. Mensura. 17. Meretrix. 2. Miseratio. Missa. 4. Mors. 16. 23. Mulier. 7. Nemo. Nomen. 11. Oblatio. 15. Officium. 9. Operatio. 30. Ordo. 63. 97. 101. 103. Organum. 2. c.

9 In iis quæ liberaliter transferuntur iuste, si ad finem conuenientem res & earum usus transferantur, nihil reprehensibile naturaliter inuenitur. Opusc. 73. c°. 3. Ornatus. 3. Passio. 52. 76. 77. Peccatum. 223. 368. Pœnitentia. 67. Periculum. 7. Possessio. 1. 9. Potestas. 13. 14. Preceptum. 103. Precipere. 2. Primitiæ. 3.

10 Fructus & usus rerum possunt augeri & minui in pretio secundum diuersitatem temporum tripliciter, sine eo quod tempus sit causa per se, scilicet uel propter ipsarum rerum paucitatem & abundantiam: quia res quæ per vsum suum minuuntur, secundum tempus naturaliter consumuntur & sunt pauciores, quoniam magis elongantur a sua origine, sicut bladum naturaliter magis abundat in autumno, quam in vere: uel ex ipsarum rerum natura, quæ secundum tempus, recipit incrementum ualoris, ut apparet in satis, syluis, & animalibus: uel ex natura rei relatæ ad loci conditionem. Opusc. 73. c°. 8. Prudentia. 35. 36. 51. Puer. 3. 9. 12. c. Raptus. 8. Restitutio. 8. Resurrectio. 37. Reuelatio. 3. Sacerdos. 22. Sacramentum. 16. 19. 24. 27. 106. 139. 140. Sacrificium. 25. 34. Sanctus. 1. 2. Scientia. 89. 90. Schisma. 7.

11 Qui dominus est alicuius rei, dominus est & usus eiusdem rei. Opusc. 73. c°. 9. Met. 5. lec. 19. co. 1.

12 Dominus rei, potest transferre usum & fructum propriæ rei. Opusc. 73. c°. 9. Seruire. 4. Seruitus. 3. Sexus. 5. Simonia. 16. Spiritus. 8. Sponsa. 2. Sponsalia. 7. Subsistentia. 8. 11. Temperantia. 7. 16. 22. Timor. 60.

13 Dominus uerus rei, sicut potest dare uel uendere proprietatem rei, uel usum seu fructus alicuius possessionis simpliciter quantum ad omne tempus, sic potest dare uel uendere, quantum ad tempus determinatum, uel particulare, ut probatur per ueram rationem dominii. Opusc. 73. c°. 9. Vas. 2. 3. Vendere. 3.

14 In contractu venditionis & emptionis, pensatur non tantum substantia rei, sed etiam fructus & usus: sed ex fructu rerum & usu ipsarum accidit, quod valor ipsarum naturaliter inter homines augetur & minuitur: quare de natura huiusmodi contractus, potest quis sperare vltra id quod datur, uel etiam timere, ne minus accipiat quam dederit: & idem mercatores sperare possunt lucrum ex mercatione, quod non possunt dantes mutuo. Opusc.

73.c°.9. Verbum.49. Vestis.6. Vinum.5. Virginitas.7. Virtus.26.27. Voluntarium.11.

15 Vsus pecuniȩ duplex.s.ad se,& ad alios: primus pertinet ad expensas seu sumptus: secundus vero ad dationes.22ᵉ.q.117.3.3ᵐ. Voluntas.75. Votum.34.35.36.

16 Vsus pecuniȩ pertinens ad dationes duplex.s.principalis qui est distractio eius: pro quo nihil ultra potest accipi,& secundarius.s.vel ad ostentationem, vel in pignus, pro quo aliquid vltra potest accipi.22ᵉ.q.78.1.6ᵐ./.Ma.q.13.4.15ᵐ. Vsura.16.17.67.183.290.294. Vti.0. Vtile.4.

17 In mutuo pensari debet tm̃ rei substãtia, & valor eius ſm rationem substantiȩ,& non ſm rationem usus rei vel fructus, eo ꝙ gratis fieri debet ſm rationez mutui. Opus.73.c°.9. Christus.60.85.86.136.

18 Nihil ultra ualorem rei,sperare debet mutuans ex vsu rei mutuatȩ, quia ratione substantiȩ transfertur mutuum,& non ratione usus, sed aliter est in accõmodatis & locatis ad usum. 22ᵉ.q.78.1.6ᵐ./.Ma.q.13.4.15ᵐ./.Opus.73.c°.9./.c°.19.

VT, sumitur dupliciter.s.causaliter,& consecutiue.12ᵉ.q.91.1.2ᵐ./.quol.3.q.5.1.5ᵐ./.Isa.7.lec.2.co.2./.Matth.co.33./.c°.26.co.37./.c°.27.co.13./.Io.8.co.2./.Lec.4.co.2./.c°.11.co.2./.c°.12.lec.6.pn°./.co.3./.c°.19.lec.4.pn°./.co.2./.Ro.3.co.5.fi./.c°.5.lec.6.co.1.fi. Agere.12.23. Amor.3.8.10.20.34.50.

VTER, significat ecclesiam, propter vnitatem, & mortificationem uitiorum & corporum, quia fit de una pelle animalis mortui. Psal.32.co.5.

Vterus. Angelus.591.592.599. Baptismus.140.141.142.235. Corpus.61. Ioannes.4. Maria.7.10.č.61. Natiuitas.2. Sanctificatio.9.č. Venter. Christus.198.

1 VTI ./.large comprehendit sub se frui. 1ᵉ.q.39.8.c. Ablatiuus.2. Absoluere.22. Anima.165. Apostoli.24. Astutia.1.

2 Vti, dicitur tripliciter.s.quȩlibet operatio, frequentia eius, & vt est eorum tantum quȩ sunt ad finem: ideo tripliciter diffinitur.1.d.1.q.1.2.c./.d.31.q.2.5ᵐ. Canis.2. Cete.3. Habere.2.

3 Vti & frui, tripliciter diffiniuntur.i.per comparationem ad tria.s.ad obiecta, ad potentias,& ad proprietates.1.d.1.q.1.2.c./.L.7ᵐ. Habitus.2.16.67.č. Pręcipere.2.

4 Vti, importat applicationem rei ad aliquam operationem, quȩ etiam dicitur usus eius.12ᵉ.q.16.1.2.3.c.

5 Vti, est actus uoluntatis.12ᵉ.q.16.1.c./.q.17.1.c./.1.d.1.q.1.2.c.

6 Immo uti & eius essentia, magis consistit in executione eius quod est ad finem, ꝙ in imperio uoluntatis.1.d.1.q.1.2.c. ꝑ R ſi°. Dubio.1210°.

7 Sed hoc dictum est ideo.s.ꝙ vti est actus uoluntatis, quia uoluntas non solum est imperans, sed etiam exequens: ut patet in actionibus quas per seipsas facit, & sic vti est actus eius: vel hoc ideo dictum est, quia coniungitur cuilibet virium inferiorum: sicut motor coniungitur mobili. Opus.72.q.3.

8 Vti, est actus voluntatis vt primi mouentis, ipsius intellectus autem ut dirigentis, aliarum vero potentiarum vt exequentium. 12ᵉ.q.16.1.c./.q.17.1.c./.1.d.1.q.1.2.c.

9 Vti, proprie est actus uoluntatis vt principalis, non autem aliarum potentiarum, nisi instrumentaliter. 12ᵉ.q.16.1.0./.1.d.1.q.1.2.0.

10 Vti, nominat executionem eius quod est ad finez, non quidem secundum proprium actum aliquarum uiriuz, sed communiter prȩsupposita ordinatione in finez. 1.d.1.q.1.2.c.

11 OBIECTVM ./.Vti, aliquo dicitur dupliciter.s.vt forma quȩ est principium usus,& ut obiecto:& sic aliquis male utitur gratia & virtutibus, non autez primo modo.12ᵉ.q.55.4.5ᵐ./.22ᵉ.q.20.1.2ᵐ./.3ᵉ.q.80.4.3ᵐ./.2.d.27.2.5ᵐ./.6ᵐ./.L.1ᵐ./.4.d.9.ar.1.q.1.1ᵐ./.Veri.q.12.3.15ᵐ./.5.3ᵐ./.q.24.4.6ᵐ./.Virt.q.1.3.16ᵐ. Ablatiuus.2. Abstinentia.6. Abuti. Actio.26.71. Adã.24. Aduocatus.5.7. Agatha. Agens.111.113. Agilitas.2. Amen.3. Ars.50. Astutia.1.

12 Vti, est semper eorum quȩ sunt ad finem, non autem ipsius finis, nisi inq̃tum refertur in fruitionez eius.12ᵉ.q.16.3.0. Auxilium.5. Baptismus.39. Campsoria.8. Canis.0. Cereus.2. Cete.3. Cibus.5.7.9. Confirmatio.8. Dici.2.

13 Vti, contingit uno termino, ut duobus. Phy.8.lec.16.fi./.Lec.17.co.1.fi./.Posterioꝝ.lec.12.co.3.pn°. Dies.1. Diffinitio.11.12. Donum.16. Esse.84.85. Exemplum.3. Fœminalia. Generatio.91. Hebrȩi.0.

14 Vtimur posterioribus, ut prioribus in demonstratione, quia. Posterioꝝ.lec.8.co.2./.Lec.41.co.4. Habitus.2.16.67.č. Humilitas.22. Indulgentia.18. Insidiȩ. Hypocrisis.2. Iudicium.40.48.

15 In cultu Dei oportet nos uti quibusdam corporalibus actibus, ut adoratione corporali & huiusmodi, non quidem propter Deum, sed propter nos, ut.s.eis tanq̃ quibusdaz signis exterioribus, excitemur ad spirituales actus interiores.22ᵉ.q.81.7.c.1ᵐ. Iuramentum.3.5.6.24.35. Iustitia.32. Iustificatio.37. Latria.3. Lex.88. Liberalitas.1.5.6. Magi.9.č. Magnanimitas.7.13.18. Malum.60.61. Medicina.4. Metaphora.9. Miraculum.30. Mors.16. Nomen.15. Occultatio. Officium.9. Oratio.101. Organum.2.č. Origo.5. Ornatus.9. Pax.11.12.

16 Peccato non est utendum, sed omnibus quȩ sunt a Deo.s.pœna ad meritum, ad cognitionem proprie fragilitatis,& ad purgationem peccatorum: rebus mundi ad cognitionem Dei, & ad subsidium uitȩ prȩsentis: sed operibus nostris bonis, propter Deum actu uel habitu.1.d.1.q.3.0./.ꝟ.3.c°.22.fi. Peccatum.9.416.

17 Immo uti peccato alterius, est licitum.22ᵉ.q.78.4.c./.Ma.q.13.4.17ᵐ./.18ᵐ./.19ᵐ. ꝑ R ſi°. Du°.2111°. Pœnitentia.26.54. Poetica.1. Pracipere.2. Principium.13.22. Prudentia.35.36.51. Religio.90.

18 Vti peccato alterius ad bonum, est licitum, quia Deus utitur omnibus peccatis ad aliquod bonum, sed non licet inducere aliquem ad peccatuz.22ᵉ.q.78.4.c./.Ma.q.13.4.7ᵐ./.18ᵐ./.19ᵐ. Sapientia.13. Scientia.22.27.89.90.150.151.154. Temperãtia.7. Thurificatio.2. Verbum.20. Virtus.27. Visio.4. Visus.8. Vita.77. Vsura.14.183.290.294. Vsus.0. Vitibile.

19 IN QVIBVS ./.Beati, utũtur iis quȩ stant cuz fine.s.perfectionibus naturalibus & gratuitis, non autem iis quȩ repugnant fini.s.pœnis.1.d.1.q.4.1.0. Ablatiuus.2. Agens.111. Amen.2. Apostoli.24. Apprehensio.5. Beatitudo.102. Damnatio.7. Dominium.8. Fœminalia. Finis.123. Gratia.82. Humilitas.22. Miraculum.30. Processio.15.

20 Deus utitur omnibus rebus ad bonitatem suam, propter utilitatem nostram, nos autem utimur ad bonitatem eius, ꝑpter utilitatez nostraz.1.d.1.L.9ᵐ. Reuerentia.8. Scriptura.12. Sensualitas.7. Sponsalia.7. Subdiaconus.1. Superhumerale. Tẽperantia.7. Theologia.23.30.33. Translatio. Vinum.5. Christus.142.

21 Vti, non conuenit brutis, sed tantuz rationalibus.12ᵉ.q.11.2.4ᵐ./.q.16.2.0.

22 Vtens re sua, peccat, nisi vtatur ea ſm omnes debitas circunstantias.4.d.31.q.2.2.3ᵐ./.d.33.q.1.ar.3.q.2.4ᵐ./.quol.6.q.7.1.c.4ᵐ.

23 COMPARATIO. Vti, est nobilius quam frui, quo ad vim apprehensiuam precedentem, sed est econuerso, quo ad obiecta, quia frui importat motum appetitus in appetibile absolute, uti vero, in ordine ad alterum. 12^{e}.q.16.2.1^{m}.

24 Vti eius quod est ad finem, secundum quod est in consideratione rationis referentis illud in finem, est prius electione: sed est econuerso secundum quod voluntas, potentias executiuas mouet. 12^{e}.q.16.4.0. Delectatio.24. Dialectica.2.3. Peccatum.9. Pœnitentia.26.54. Preceptum.127. Virtus.27. Vsus.0. Vtibile.

Vtibile. Finis.123. Vsus.0. Vti. A.

1 VTILE, dicitur dupliciter. s. sicut via ad finem, ut meritum ad beatitudinem, & sicut pars ad totum, ut ministeria angelorum ad beatitudinem eorum. 1^{a}.q.62.9.2^{m}. Abstinentia.4. Amicitia.5.11.14.15.25.34.35. Amor.53.167.193. Angelus.578. Anima.138. Baptismus.163. Beneficium.5.6. Bonitas.21.51.52.53.54.56.233.

2 Vtilitas rei, ex forma sua consequitur.4.d.2.q.2.ar.1.q.2.0. Bos. Campsoria.5.8.9. Cōmendatio. Confessio.8. Correctio.21. Creatura.7.8. Datio.16. Debitum.1.5. Delectatio.97. Dæmon 78. Depositum.1.

3 Bonitas in ordine ad finem, utilitas vocatur. 12^{e}.q.7.2.1^{m}./2.d.21.q.1.3.c./3.d.35.q.1.ar.4.q.1.c. Dispensatio.4. Dolor.16. Donū.42. Electio.36. Emolumentum. Exactio.1. Excōmunicatio.32. Fabula.2. Finis.34.68.136. Flagellum.3. Fortitudo.22.23.

4 Vtilia, dicuntur quę sunt accōmoda ad aliquem finem; & vtilitas quandoque usus nominatur. 12^{e}.q.16.3.c.

5 Personę videntur esse utiles dupliciter. s. uel ad defensionem, uel ad diuinę misericordię prouocationem: & hoc tripliciter, scilicet vel, propter carnis integritatem, vel propter ętatem, vel propter infirmitatem. Isa.9. lec.2.co.2.

6 Facere aliquid ad utilitatem cōmunem quod nulli noceat, est licitum cuilibet personæ priuatę, non autem si nocet, nisi ex autoritate publica. 22^{e}.q.64.3.3^{m}. Gloria.2.3.8.14. Gratia.126. Gratiosus. Hęresis.19. Homo.22.23. Honestum.6.c̃. Honor.8. Ieiunium.22.23. Indulgentia.4. Infirmitas.1. Inquirere.2. Ira.73. Iuramentum.27.30. Iustus.3. Labor.2.3. Laus.9. Lex.154.164.179. Liberalitas.16. Maceratio.0. Maledicere.1. Martyrium.6. Matrimonium.84. Meritum.102. Miles.9. Miraculum.41. Misericordia.14. Mors.5. Occidere.3.

7 Dispensationes spiritualium, principalius ordinantur ad utilitatem cōmunem. 22^{e}.q.63.2.c. Operatio.25. Oratio.77. Ouis.1. Passio.132. Paulus.27. Peccatum.172.174.176. Populus. Preceptum.2.4.6.151.153. Predicare.5.7.c̃.16. Prelatio.24.27. Princeps.14. Prodesse. Proficuum. Prophetia.22. Propter.2.c̃. Prouidentia.59. Prudentia.80. Religio.81.89.106.8. Restitutio.9. Resurrectio.1.39.c̃. Sanctus.9. Sebastianus.

8 Nulla utilitas potest esse, pro qua sit faciendum contra Deum. 2.d.7.q.3.2.4^{m}./Ma.q.13.4.17^{m}./18^{m}./19^{m}./q.15.1.5^{m}. Seruitus.6. Simonia.17.19. Spectacula.1. Theloneus. Tribulatio.2. Tristitia.9. Verbū.23.66.75. Vita.40.62. Votum.81. Vsura.8.32.44.c̃.124.155.c̃. Vsus.0. Vti.16.c̃.

9 Exhibitio eorum quę dantur alicui propter utilitatem eius, tanto est laudabilior, quanto magis indiget: sed Deo nihil exhibetur propter utilitatem eius, sed propter gloriam eius, & propter utilitatem nostram. 22^{e}.q.81.6.2^{m}./7.c.

Vt in pluribus. Accidentaliter.5. Ieiunium.26. Malum.36.37. Sępe. Vsura.185.

Vt ita dicam. Proprietas.1.

Vtplurimum. Argentum.5. Ars.50. Augmentum.22. Euentus. Frequenter. Ieiunium.26. Inuidia.2.12. Ironia.1. Malum.36.37. Pœnitentia.50. Sępe. Virtus.46.259. Vt sic. Appropriatio.5.15.22.

Vtrinque. Matrimonium.78.

Vtrobique. Angelus.461. Finis.109. Vtrumlibet.

Vtrum. An. Vsura.113.142.149.165.170.171.175.202.

VTRVMLIBET. Esse ad utrumlibet, cōuenit alicui uirtuti dupliciter. s. ex parte eius ad quod dicitur, & ratione sui: primum conuenit Deo, quia est perfectionis, non autem secundum, quia est imperfectionis & potentialitatis. 3.1.c°.82.pn°. Astrologia.4. Causa.12.70. Contingens.0. Deus.167. Voluntas.14.59.

Vua. Eucharistia.72. Vinum.0.

Vulgare. Hieronymus.1. Popularis. Prouerbium. Verbum.25. Vsura.133.

Vulgus. Eleemosyna.5. Honestum.3. Honor.19. Idolatria.5. Ordo.47. Pietas.1. Translatio.

Vulnus. Amor.262. Dolor.31. Gratia.114. Lex.105. Martyrium.12. Peccatum.192. Plaga. Psalmus.8.

VVLPIS est naturaliter dolosa, sed hoc non est ei malum. 1^{a}.q.63.4.3^{m}. Venus.2.

VVLTVR significat eos, qui mortes & seditiones hominum affectant, ut inde lucrentur. 12^{e}.q.102.6.1^{m}. co.2. Odor.1.

1 VVLTVS est prope vim imaginatiuam: ideo apparent in eo indicia affectuum. Veri.q.26.4.5^{m}. Claritas.5.

2 In vultu legitur, hominis secreta uoluntas.2.d.8.q.1.5.5^{m}. Facies.0. Hilaritas. Manipulus.

Vulua. Genitalia.

1 VXOR nulla lege uel consuetudine permissa est habere simul plures maritos, quia est contra prima precepta legis naturę, & contra omnem finem matrimonii.4.d.33.q.1.1.7^{m}./8^{m}./q.2.ã.2.q.3.1^{m}./3.3.c°.124./Isa.4.pn°./1^{e}.Cor.7.lec.3.co.3./Titum.lec.2.co.2. Adoptio.13. Adulterium.0. Affinitas.12.c̃.

2 Cōmunitas uxorum, quo ad coitum uituperatur, sed quo ad amorem laudatur, secundum Platonem & Socratem. Opus.20.li°.4.c°.4. Amor.56.115.c̃.123.124.125. Beneficium.19. Bigamia.3.c̃.

3 Lex de unitate uxoris, est data diuinitus, non humanitus: nec data est verbo, nec literis, sed est cordi impressa, sicut & dispensatio eius.4.d.33.q.1.2.c.3^{m}. Concubinatus.1.2.3.4.

4 Pluralitas uxorum, est contra legem naturę, non quidem quo ad principalem eius finem, scilicet prolem, sed quo ad secundum, scilicet pacem, quam aliqualiter pluralitas vxorum impedit, & quo ad tertium, quem omnino tollit, scilicet significationem.4.d.33.q.1.1.0./d.39.3.4^{m}./3.3.c°.124./Li°.4.c°.77.6./Isa.4.pn°. Coniunctio.5.6.9.

5 Pluralitas uxorum, est contra ius naturale dupliciter, scilicet quia prohibetur iure diuino, & quia est contra dictamen rationis naturalis, non quidem quo ad omnia animalia, sed quo ad speciem hominis.4.d.33.q.1.1.4^{m}. Conscientia.17. Debitum.15.c̃.

6 Pluralitas uxorum, est contra legem naturę, quo ad secunda eius precepta, non autem quo ad prima.4.d.33.q.1.1.0./2.c./ar.3.q.3.1^{m}. Ecclesia.2. Eleemosyna.18.21. Iacob.9.10.11. Isaac.1. Iudęi.9.24.

7 In statu innocentię non fuisset pluralitas uxorum, quia natura hominis instituta fuit sine omni defectu.2.d.20.q.2.1.1^{m}./4.d.33.q.1.1.5^{m}./ql.3.q.11.2./ql.5.q.5.1.c. Matrimonium.1.c̃.56.91.117.129.132.138.c̃.

8 Habere multas uxores simul non licebat secundum leges romanas, etiam ante fidem Christi, Titum.co.6.

9 Ante aduentum Christi, licebat habere plures vxores, solius Dei dispensatione, propter multiplicationem generis humani, non autem post eius aduentum.4.d.33.q.1.a.2.o.4.ar.3.q.3.2m.4.q.2.ã.2.q.3.1m.4.2.3.c°.123.8.4.125.8.4.Li°.4.c°.77.4.Isa.4.pn°. Miles.10.Nuptię.3.c̃.Ordo.101.c̃.Seruitus.8.9.Votum.47.c̃.

10 In pluralitate vxorum est proles, fides, scilicet ad eas, & sacramentum, idest significatio coniunctionis Christi ad ecclesiam, non quidem quo ad vnitatem, sed quo ad distinctionem graduum, in ecclesia militanti & triumphanti.4.d.33.q.1.a.5m. Vsura.98,106,248.253.c̃.Vxoricidium.Vxorius.

11 REPVDIVM.4.Dimittere uxorem, est contra secunda precepta legis naturę, non autem contra prima: ideo potuit cadere communiter sub dispensatione.4.d.19.3.5m.4.d.33.q.2.ar.2.q.1.o. Accusatio.M.

12 In lege Moysis, licebat ex dispensatione Dei dimittere vxorem, licet communius teneatur quod non, sed quod permittebatur vt minus malum, quam vxoricidium, ad quod proni erant Iudęi, nec puniebantur temporaliter.12e.q.105.4.8m.4.3.d.37.6.1m.4.4.d.33.q.1.ar.1.q.3.3m.4.q.2.ar.2.q.2.3.o.4.d.35.4.1m.4.d.39.3.5m.4.3.3.6°.123.8.4.125.8.4.quol.2.10.1m.4.1e.Cor.7.co.5. Dispensatio.18.19.20.Diuortium.o.

13 Vxori non licebat repudiare virum in ueteri lege, quia non ita periculum mortis viri imminebat, sicut econuerso.4.d.35.4.1m. Ecclesia.1.Fornicatio.6.c̃.Iesiunium.7.Ordo.101.c̃.

14 Vxori repudiatę licebat accipere alium uirum, sicut econuerso, licet alii dicant quod non.4.d.33.q.2.ar.2.q.3.o.4.1e.Cor.7.lec.3.co.3. Pœnitentia.39. Preceptum.139.

15 In lege de libello repudij, erant duo permissa.s.dimissio vxoris, & eam posse nubere alteri: & duo precepta.s.scriptura libelli, & ne vir recipiat eam quam repudiauit.4.d.33.q.2.ar.2.q.4.c.

16 Repudians non poterat rehabere repudiatam, in pœnam viri, licet alij dicant in pœnam vxoris.4.d.33.q.2.ar.2.q.4.o.

17 Repudiata nunquam poterat primo viro reconciliari, licet secundum alios, posset, antequam nuberet alteri.4.d.33.q.2.ar.2.q.4.3m.

18 Repudiata potest reconciliari uiro in lege noua, non autem in lege veteri.1e.Cor.7.lec.3.co.2.

19 Causę repudij scribebantur in libello, in generali tantum, non quidem vt iustum appareat, sed vt habeat licentiam nubendi alteri, secundum Iosephum, uel ut ex mora & ex consilio scribarum, impediretur, secundum Augustinum.12e.q.107.2.2m.4.4.d.33.q.2.ar.3.q.2.o. Solicitudo.5.

20 MORS.12.13.4. Causa permissionis repudij, erat vitatio vxoricidii, sed causa proxima repudii, erat odium ad uxorem: causa remota uero erat multiplex, scilicet fœditas, infirmitas, macula corporis uel animę, ante uel post matrimonium, uel tantum post, secundum aliquos, vel tantum animę, secundum alios.4.d.33.q.2.ar.3.q.1.o. Dęmon.100.101.

21 Dimittens secundum legem uxorem, facit quatuor iniquitates.s.homicidium, iniuriam, adulterium vxoris, & secundi viri.4.d.33.q.2.ar.2.q.3.4m. Eustratius.1.Legitimatio.2.Lex.180.Matrimonium.116.118.

22 Vir licite accusat vxorem adulteram, petendo mortem eius, in iudicio seculari tantum, & zelo iustitię, non autem ex vindicta uel odio: sed occidens eam ut persona priuata, propria autoritate, peccat mortaliter, licet hoc permittat lex ciuilis non puniendo, si reperiatur in actu adulterii, propter maximum incitamentum quod habet vir in tali facto ad occisionem uxoris: sed ecclesia non est in hoc astricta legibus humanis.4.d.37.q.2.1.o.

23 Occidere matrem, est simpliciter grauius peccatum, & magis cõtra naturam, quam vxoricidium, licet secundum magis puniatur secundum leges, quia uir est pronior ad secundum, quam ad primum.4.d.37.q.2.2.2m. Votum.47.c̃.

Vxoratus. Beneficium.19.Matrimonium.o.

Vxoricida. Lex.180.Vxor.M.

Vxoricidium. Lex.180, Matrimonium.116.118. Vxor.M.

VXORIVS.4.Antiqui patres ea dispensatione, qua plures vxores habebant, ad ancillas accedebant uxorio affectu: erant enim vxores.4.d.33.q.1.ar.3.q.3.2m. Concubinatus.1.2.3.4. Debitum.20. Vxor.o.

XRISTIANVS dicitur quod Christi est.i.qui fidem Christi habet, qui spiritu Christi, virtuose operatur, & ad imitationem Christi, peccatis moritur.22e.q.124.5.1m. Adoratio.8.Amor.116.Andreas. Apostoli.13. Appellare.5. Confirmatio.32. Credere.N. Decimę.2. Deus.176.203. Dies.18.Doctor.3. Esse.55.Eua.2.Euchar.11.150.176.229.Fidelis.o.Fornicatio.17.18.Heresis.109.Ieiuniũ.18.Imperator.c̃.Infidelis.o.Instructio.Iudęi.6.16.46.Matrimoniũ.120.c̃.Miraculũ.43.44.Obedientia.34.c̃.41.c̃.Papa.4.6.Passio.128. Perfectio.77. Religio.28.91. Rex.10. Seruitus.10. Templum.13. Vnctio.30. Vsura.188.246.275.307.Christus.49.c̃.56.

1 XRISTVS non fuit homo ab ęterno, sed iste homo fuit semper & ab ęterno.3.d.12.q.1.2.5m.4.Ro.lec.3.co.6. Aduentus.1.c̃.Cœlum.33.34.Claritas.14.c̃. Cõmunicatio.8.Conceptio.12.c̃.

2 Xps in triduo mortis suę, non fuit vere homo.3a.q.50.4.o.4.3.d.22.q.1.1.o.4.quol.2.1.o.4.quol.3.4.c.8.4.quol.4.1.o.4.Opus.3.c°.236. Corpus.X.Datio.34. Dies.14.Eucharistia.20.89.c̃.118.c̃.175.176.177.

3 Xps tunc poterat magis dici filius hominis, quam homo. quol.2.1.1m. Facies.3.Genealogia.2.

4 Xps non est tantum homo, quia excluderetur quęlibet alia natura.3.d.6.q.1.3.3m.4.q.2.1.7m. Gloria.15.c̃.Gratia.85.88.Ieiunium.15.Iesus.1.c̃.In.17.Iugę.Iustificatio.36.c̃.Maria.7.33.34.

5 In illo triduo mortis, corpus Christi, non fuit viuum, nec animatum.3a.q.50.4.b.4.c.1m.

6 LOCVS.4.Christus non est ubique homo, quia natura humana non est ubique: sed iste homo est ubique, quia suppositum diuinum est vbique.3.d.22.q.1.2.o. Mediator.o.Passio.95.

7 Xps secundum quod homo est ubique, si, li, homo, importet unitatem suppositi, non autem si importet conditionem humanę naturę.3.d.22.q.1.2.c.

8 Totus Christus est ubique, non autem totum: quia masculinum genus pertinet ad personam, sed neutrum genus pertinet ad naturam.3a.q.52.3.o.4.3.d.6.q.2.1.6m.4.d.22.q.1.1.6m.4.Opus.3.c°.236.

9 Li homo de Christo significat tres substãtias, sed duas ratione significati.s.animam & corpus, aliam vero.s.diuinam, ratione suppositi.3.d.6.q.1.3.o.4.quol.2.1.c. Reuerentia.6.

10 Li homo predicatur vniuoce & nõ equiuoce de Christo, & de Petro, & de ceteris hominibus.3.d.6.q.1.3.1m.4.d.7.q.1.1.3m.4.2.4.c°.37.2m.4.3m.4.Vnio.2.3m.4m.4.Opus.3.c°.217.

11 Xps non est homo creatus, nec homo increatus, si participium determinet predicatum absolute; si vero de

terminet cõpositionez, est homo creatus.3.d.11.2.3^{m}.

PERSONA. 1.18.20. 21.30. 31.40. 47.178.usq. 189.219.223.

12 Natura diuina cõstituit psonaz Christi simpliciter: non autem natura humana eius, sed sm quid, vt ab ea denominatur homo.3^{a}.q.3.1.3^{m}./.Vnio.4.c.

13 Xps est vnus sine pari, octupliciter.s.vnus Deus, propter unam naturam diuinitatis: vnus creator, propter infinitatem potestatis: vnus homo, propter singularez eminentiam sanctitatis: vnus dominus propter generalem rationez prelationis: vnus magister, propter infusionem cognitionis: vnus pater, propter productionem uniuersitatis: vnus pastor, propter generalem refectionem populi fidelis: vna hostia, propter singulare pretium nostre redemptionis.1^{e}.Cor.8.fi.

14 Persona Christi, est tota in quolibet loco: sed non totaliter.3^{a}.q.52.3.3^{m}. Filiatio.25.c̃.

15 Omnis perfectio spiritualis, possibilis anime Christi, debet ei attribui.3.d.3.18.3.c. Persona.15.

16 PROPOSITIO /. Idem iudicium est, de istis propositionibus, Christus sm q homo, est persona, suppositum, hypostasis, & res nature.3^{a}.q.16.12.3^{m}. Adoptio.22.23. Angelus.597.598.

17 Immo ultima magis accedit ad veritatem.3. d.10. q.1.ar.2.q.3.c. ☞ R ñº. Duº.1212º.

18 Hæc est uera, Christus sm q homo, est suppositũ, vel hypostasis, vel persona: si li homo stet pro persona: si autem stet pro natura, est falsa in hoc sensu, q natura humana in Christo, causat propriam personalitatez: sed uera sub hoc sensu, q nature humane in Christo, conuenit esse in aliqua persona.3^{a}.q.16. 12.o./.3.d.10.q.1.2.o./.Ro.lec.3.co.5.pnº.

19 Hec est uera & propria, Deus est homo, & econuerso, 3^{a}.q.16.1.2.o./.3.d.7.q.1.1.o.

20 Hec est per se, & in materia naturali, Deus est homo: non autem per accidens, nec in materia remota, nec in materia contingenti, ratione suppositi, non ratione forme.3^{a}.q.16.1.1^{m}./.3. d.7.q.1. 1.c.5^{m}./.6^{m}./.7^{m}./.8^{m}./.Vnio.4.c.fi. Deificatus. Demon.21.22.

21 Hec est falsa, Deus factus est homo, & econuerso: si li factus, determinet subiectum uel prædicatum absolute: si uero determinet compositionem, est uera: si autez determinet subiectum respectu predicati, est uera: sed conuersa eius est falsa proprie, improprie uero est uera, idest si li homo in subiecto supponat simpliciter, & non personaliter.3^{a}.q.16.6.7.o./.q. 33.3.c./.3. d.3.q.5.3.c./.d.7. q.2. o./.Opus.1.cº.18./.Opus. 2.cº. 6./.Ro.lec.2.co.3.

22 Hec est uera, Christus sz q iste homo, est Deus: & ista est per se: iste homo est Deus.3.d.10.q.1. ar.1.q.2.o.

23 Hæc proprie est falsa, & improprie uera, Christus sm q homo, est Deus, eadem ratione.s.quia reduplicatio magis proprie facit stare pro natura: nisi per aliquid limitetur ad suppositum.3^{a}.q. 16.11. o./.3. d.10. q.1. ar.1.q.1.o./.q.3.c. Dominicus.2. Filiatio.27.28. Heresis.89. Iustificatio.39.40.

24 Hec est falsa, Xps est tm homo: sed hec est uera, Christus est tantum id quod est homo.3^{a}.q.17.1.3^{m}.

25 Hec est uera, iste homo fuit ab eterno: sed ista est falsa, Christus fuit homo ab eterno.3.d.22.q.1.2.5^{m}.

26 Hec est falsa de Christo, iste homo incepit, nisi addatur aliqd creatum.3^{a}.q.16.7.c.fi./.9.o./.3.d.12.q.1.o.

27 Hec est uera, Christus est creatura, sm naturaz humanam, & est minor pre, nõ aũt simpliciter.1^{a}.q.42.3.c.4^{m}./.3^{a}.q.16.8.o./.q.20. 1.1^{m}./.3. d.4.q. 2.2.4^{m}./.d.11.1.2.o./.d.21.q.1.3.2^{m}./.§.4.cº.48./.Veri.q. 29.1.1^{m}./.Opus.3. cº.223./.1^{e}.Cor. 15.lec.2. co.1.fi. Missio.18.c̃.

28 Non est dicendũ, Christus est creatura, nisi addendo, sm nãm humanaz, ut caueatur heresis Arrij. q.16.8.o./.q.20.1.1^{m}. Natiuitas.12.c̃. Predestinatio.45.c̃.

29 Immo non tantum ad vitandum errorem, sed qa est locutio falsa.3.d.11.q.2.o./.d. 21.q. 1.3.2^{m}./.§.4.cº.48./.Veri.q.29.1.1^{m}. ☞ R ñº. Dubio.1213º.

30 Hæc proprie est uera, Christus sm q homo, est creatura, quia reduplicatio magis proprie facit stare pro natura: nisi per aliquid limitetur ad suppositum: ideo hæc est falsa, Christus sm q hic homo, est creatura. 3^{a}.q.16.10.o./.3.d.4.q.1.ar.2. q.1.c./.q. 2.1^{m}./.d. 10.q.1.ar.1.q.2.o./.d.11.3.o.

31 Hæc propositio, Christus sm q homo, est persona, non est uera: nisi reduplicet suppositum hominis, ut dicatur, Christus sm q iste homo, est persona. 3^{a}.d.10.q.1.ar.2.q.1.c.

32 Immo est uera, ratione nature.3^{a}.q.16.12.o. ☞ R ñº. Dubio.1214º.

33 HVMANITAS In Christo est humana natura perfecta.Opus.3.cº.216.c̃. Abrahaz.X. Accidens.83.84. Accipere.5. Adaz.8. Addere.20. Aditus. Adoratio.13. c̃.29. Aduentus.o. Agens.112. Angelus.X. Anima.134.212. Animal.81.

34 Natura humana in Christo, est nobilior, q in alijs, ratione vnionis ad verbum, non autem essentialiter.3^{a}.q.2.2.2^{m}./.5.1^{m}./.2.d.16.3.4^{m}./.Vnio.2.12^{m}. Annunciatio.1.c̃. Apollinaris.2.c̃.

35 Humanitas Christi, fuit instrumentũ diuinitatis eius. 12^{e}.q.112.1.1^{m}./.3^{a}.q.7.1. 3^{m}./.q.8. 1.1^{m}./.q. 13.2.c.2^{m}./.3.4.c./.q. 18.1.2^{m}./.q. 19.1.c./.q. 34.1.3^{m}./.q.43.2.c./.q.48.6.c./.q.49.1.c.1^{m}./.2^{m}./.q.50.6. 3^{m}./.q.56.1.3^{m}./.q.62.5.c./.q.64. 3.c./.3.d. 5.q.1.2. 6^{m}./.d.12.q.2.1.c./.d.18.1. 4^{m}./.ar.6.q.1. c./.4.d.43.ar. 2.q.1.c.fi./.d.48.q.1.1.5^{m}./.I. pncipio./.§.4.cº. 41.co.2./.Veri. q.27. 3.7^{m}./.4. c.fi./.q.29. 1.9^{m}./.4.c. 2^{m}./.5.c.2^{m}./.Vnio.1.c.fi./.Opus.3.cº.219.fi./.221./.Opus. 53.23^{m}./.24^{m}./.Ro. 4.fi./.1^{e}.Cor. 15. lec.2.§co. 2.pnº./.1^{e}.Thes.4.lec.2.co.1.fi. Apostoli.31. Apparere.X. Aqua.15.16.17. Arrius. Ascendere.o. Assimilatio.5.c̃. Assumere.o. Aureola.9. Autoritas.2. Baptismº.192. Beatitudo.35.36.37.112.116. Beatº.4.5.6. Charitas.40.41. Cælum.33.34. Circuncisio.27. Claritas.X. Comprehensor.2. Conceptio.18.c̃. Confirmatio.13.14.27.29. Coniunctio.1.3.

36 Natura humana non comprehendit totum esse Christi, ideo in Christo non habet rationem speciei. 3.d.5.q.1.3.5^{m}. Corpus.X. Credere.19.c̃.25.c̃. Damnatio.11.c̃. Debitum.13. Demon.21.22. Descendere.1.c̃. Deuotio.7.

37 Humanitas Christi, si a diuinitate separaretur, tunc haberet aliud esse, ab esse diuino.quol.8.q.2.2.c. Deus. 419. Diaconus.2.3. Dioscorus. Dos.9.10. Eucharistia.o. Exaltatio.o. Facies.3. Fides.43.64.65.66.

38 Si humanitas Christi separaretur a uerbo, ipsa haberet propriam hypostasim.3.d.5.q.3.3.3^{m}./.d.6.q.1.2.5^{m}./.Vnio.2.10^{m}. Filiatio.25.56. Finis.58. Flos.o. Frater.2.3. Genealogia.2. Gratia.71.85.88. Heresis.91. Humilitas.X. Iacobus.1.2. Iesus.1.c̃. In.12.15. Incarnari.o. Indiuiduum.6.7. Iudei.15.c̃. Iudicium.X. Lex.66.

39 Humanitas Christi fuit similis accidenti, precipue habitui tripliciter.s.quia aduenit persone diuine post eius esse cõpletum, sm se est substantia, & melioratur, nec mutatur uerbuz sicut uestis.3.d.6.q.3.2.1^{m}./.Ro.4.fi. Liber.24. Magi.1.c̃. Maria.6.7.13.16.c̃.29.c̃. 53.c̃. Matrimonium.51. Miraculuz.48.c̃. Missa.5.21.26. Missio.17.c̃.42.43.44. Mors.X. Natiuitas.X. Nazareth. Nubes.3. Oratio.X. Passio.X.

40 Humanitas Christi potest dici indiuiduum, particulare & singulare: non autem suppositum, hypostasis, res naturę, vel persona: quia persona filii Dei, est suppositum naturę humanę. 1ª. q. 29. 1. 2m. / 3ª. q. 2. 2. 3m. / 5. c. / q. 4. 4. c. 3m. / q. 16. 12. 2m. / 3m. / 2. d. 16. 3. 4m. / 3. d. 6. q. 1. ã. 1. q. 1. c. / q. 3. c. 3m. / d. 10. q. 1. 2. o. / d. 21. q. 1. ar. 1. q. 2. 6m. / Potentia. q. 9. 2. 13m. / Vnio. 2. c. 5. / 3m. / 14m. / 4. o. / quol. 9. q. 2. 1. c. / Opus. 2. cº. 6. / Opus. 3. cº. 217. 218. Paulus. 8. 11. 12. 18. Peccatū. 31. Persona. 15. Potestas. 1. c. 9. Pręceptū. 137. Prędestinatio. X. Pręsentia. 3. Primogenitus. 1. Psalmus. 8. 9. 11. Quiescere. 3. Resurrectio. X. Sacrificium. X. Sanguis. 6. c. Scriptura. 3. 18. Sedere. 3. 4. Symbolum. 11. Sponsa. X. Sponsalia. 11. Status. 16. Subiectio. 5. c. Subsistentia. 9.

41 In Christo non sunt duę res naturę, sed vna res duarum naturarum. Opus. 42. cº. 13. Substantia. 6. 36. Suppositum. 12. 13. Tabernaculū. 2. Tenebrę. 5. Thomas. 1. 2. 3. Transfiguratio. o. Tuba. 3. Turtur. 3. Vestis. 1. Via. 2. Vita. X. Vnctio. X. Vnio. 14. c. Vnitas. 9. Vox. 1. Vxor. 8. 9.

42 ANIMA. / Anima Christi, est super omnes creaturas. 3ª. q. 59. 1. 3m. / 4. d. 48. q. 1. 1. c. 1m. Angelus. X. Assumere. 16. c.

43 Anima Christi, est instrumentū diuinitatis. 3ª. q. 13. 2. 2m. Charitas. 41. Circuncisio. 29. Claritas. 16. 18. Conceptio. 24. 25. Contemplatio. 27. Descendere. o. Deus. 419. Diuisio. 18. Doctrina. 9. Eucharistia. 97. 122. 138. 139. 140. Experientia. 11. Fides. 100. Finis. 56. Formatio. Fruitio. 12. 13. Gratia. 3. 114. 118. 127. Heresis. 44. Intellectus. A. Intentio. 2. Iudicium. 49. c. Iustitia. 64. c. Ludus. 2. Matrimonium. 51. Membrum. 1. Miraculum. 48. c. Mors. 42. 43. Mutatio. 11. Omnipotentia. 4. Passio. 79. c. 100.

PRAEDICARI. 114. 115. 117. 121. vsq. 132. 137. vsq. 141. 145. 148. 162. vsq. 165. 169. 174. 176. 178.

42 Ante incarnationem, filius Dei non dicebatur Christus. p̃. 4. cº. 34. 22m. / 23m. Accipere. 5.

43 In Christo ea quę sunt hominis, predicantur de Deo, & econuerso. 1ª. Cor. 2. co. 5. Angelus. 447.

44 Ea quę sunt humanę naturę, non predicantur in abstracto de deitate, nec econuerso. 3ª. q. 16. 5. o. / q. 50. 3. 3m. / 3. d. 5. L. 6. / q. 1. 2. 4m. / q. 2. 2. 4m. / d. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / d. 11. 4. o. / d. 21. q. 1. 3. 3m. / Opus. 2. cº. 6.

45 Natura humana non pędicatur de Christo in abstracto, nec partes ei. 3ª. q. 2. 8. c. / q. 3. 7. 3m. / q. 16. 1. o. / q. 17. 1. c. / q. 50. 3. 3m. / 3. d. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / q. 2. 1. o. / d. 7. L. / d. 10. q. 1. ar. 2. q. 2. 3m. / d. 11. 3. 4m. / 4. c. / d. 21. q. 1. ar. 1. q. 2. 3m. / 4m. / 6m. Cōmunicatio. 2. Deificatus. Dominicus. 2. Filiatio. 7. 10. Sacerdos. X.

46 Natura diuina & pprietates eius, prędicantur de Christo in recto, tam in abstracto q̃ in concreto, humanæ vero tantum in concreto. 3ª. q. 3. 7. 3m. / q. 17. 1. o. / 3. d. 6. q. 2. 1. 3m. / d. 7. L. / d. 11. 4. o. / p̃. 4. cº. 39. / Vnio. 2. 1m. / 7m. / Opus. 2. cº. 6.

47 Ea quę possunt conuenire personę rōne sui, si habent repugnantiā ad pprietates personę diuinę, nō prędicantur de Christo: quę autē cōueniunt personę rōne naturę, vel rōne partis, dicuntur de Christo, licet repugnent personę diuinę: qđ enim est personę proprium de Christo non enunciatur rōne humanę naturę, nisi cū aliqua additione vel expressa vel subintellecta. 3ª. q. 16. 8. o. / q. 20. 2. o. / 3. d. 7. q. 2. 2. 3m. / q. 3. ar. 1. q. 2. 1m. 2m. / d. 21. q. 1. 3. c. 2m. / p̃. 4. cº. 48. / Veri. q. 29. 1. 1m.

48 CAPVT. 192. / Deus est caput Christi. 3ª. q. 8. 1. 3m. / 8. 2m. / 3. d. 13. q. 2. 1. 4m. / 1ª. Cor. 11. lec. 1. fi. Adiurare. 10. Andreas.

49 Xp̃s esset caput ecclesię s̃m diuinitatē tm̃, si nunq̃ incarnatus fuisset, homine nō peccāte. Veri. q. 29. 4. 3m.

50 Xp̃s ante incarnationē erat caput ecclesię, s̃m humanitatem, p operationē hominū in eū, & non econuerso: sed post, vtroq; modo: secundū diuinitatē vero, ante & post: & per vtranq; operationem. s. eius in nos, & econuerso. 3ª. q. 6. 3. 3m. / q. 68. 1. 1m. / 3. d. 13. q. 2. ar. 2. q. 3. 4m. / q. 3. ar. 2. q. 3. 4m. / d. 19. ar. 1. q. 2. 2m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 3. q. 2. 1m. / Veri. q. 29. 4. 9m. Angelus. 496. Anima. 134. Annulus. Apostoli. 1. 10. Aureola. 9. Beneficium. 15.

51 Xp̃s s̃m naturam diuinam & humanam, est caput ecclesię, ratione trium proprietatū. s. perfectionis, influxus, & gubernationis: sed quo ad quartā. s. quo ad cōnaturalitatē, est caput ecclesię s̃m naturam humanā tantum. 3. d. 13. q. 2. 1. c. / Veri. q. 29. 4. c. fi. Character. 30. Circuncisio. 4. Dispensatio. 4. Ecclesia. 2. 3. 6. Eleemosyna. 1. Episcopus. 10. Eua. 1.

52 Xp̃s s̃m q̃ homo, est caput ecclesię triplici ratiōe. s. s̃m tria quę considerantur in capite. s. s̃m ordinem, perfectionem, & virtutem: primo, Christus habuit ordinē, quia * caput est prima pars hominis, incipiendo a superiori: pfectionem autem, qa in capite vigent omnes sensus, & interiores, & exteriores, cum in cęteris membris, sit solus tactus: virtutem vero, quia virtus & motus cæterorū membroꝝ est a capite, & gubernatio eorum in suis actibus, pp̃ter vim sensitiuam, & motiuā dominantē in capite: vnde & rector, dicitur caput populi: & hęc spiritualiter cōpetunt Christo: primo s̃m ppinquitatē ad Deū, gratia eius est altior & prior: etsi non tempore, qa omnes alii acceperunt gratiam, p respectum ad gratiam ipsius: scđo perfectionem habet, q̃tum ad plenitudinem omnium gratiaꝝ: tertio virtutem habet influendi gratiam in omnia membra ecclesię: & ideo cōuenienter dicitur caput ecclesię: tertio virtutem habuit influendi in omnia membra ecclesię. 3ª. q. 8. 1. o. / q. 42. 1. c. / q. 49. 1. c. / q. 59. 2. c. / 3. d. 13. q. 2. 1. o. / Veri. q. 29. 3. b. fi. / 4. o. / Opus. 3. cº. 213. / Opus. 60. cº. 3. co. 9. / 1ª. cor. 11. co. 3. fi. / Eph. 1. fi. / Col. 1. co. 12.

53 Tota humanitas xp̃i, s̃m animā & s̃m corpus, influit principaliter in animas, & secundario in corpora: ideo s̃m vtrunq; est caput hominū, quo ad vtrunq;. 3ª. q. 8. 2. o. / 4. 1m. / 3. d. 13. q. 2. ar. 2. q. 3. o. / Veri. q. 29. 4. 1m. / Opus. 60. cº. 3. co. 7. Eucharistia. 6. 238. 240. Exaltatio. o. Fides. 107. Finis. 35. Fundamentum. 2. Hostiū. Imperator. 7. In. 12. 15. Incorporari. o. Innocentia. 3. Ioānes. 9. c. Iudiciū. 57. Iustificatio. 36. c. Iustus. 1. Lex. 111. 115. Liber. 15. 19. 20. 24. Liberalitas. 12. 15. Martyriū. 6. 7. Matrimōniū. 11. 14. 47. 51. 65. 131.

54 Proprium est Christi, esse caput ecclesiæ, quo ad influxum interiorem: sed quo ad influxum exteriorem, conuenit alijs participatiue, particulariter, & vice Christi, Christo autem s̃m omnem locum, tempus, & statum omnium pertinentium ad ecclesiam, & propria autoritate. 3ª. q. 8. 6. o. / 7. c. / Veri. q. 29. 4. 2m.

55 Xp̃s s̃m q̃ homo, pręalijs ministris, caput ecclesiæ dicitur: quia per fidem eius iustificamur, per inuocationem nominis eius sacramentis imbuimur, & virtute passionis eius, tota natura humana a peccato originali purgatur. Veri. q. 27. 3. 6m. Mediator. o. Membrum. 8. c. Misericordia. 30. Missa. 5. 21. 16. Mulier. 1. 19. Nox. 2. Papa. 4. 6. 7. Pastor. Pœnitentia. 59. 60. Petrus. 1. 2. 3. 4. 6. 7. Prelatio. 15. Religio. 27. 43. 98. Sāctificatio. 5. o. Scientia. 64. Subiectio. 5. c. Vnctio. X. Christianus.

56 Xp̃s est caput omnium hominum: sed primo beatoꝝ: secundo habentium charitatē viæ: tertio fideliū: quarto vniendoꝝ: quinto vnibiliū: sed nullo modo dānatorum

torũ: qa penitus deſinũt eſſe mẽbra Chriſti.3ª.q.8.3.o./.q.13.3.c./.q.19.4.c.1m./.3.d.13.q.2.ã.1.q.2.3.c.

57 GRATIA./. Gratia Chriſti triplex.ſ.gratia vnionis,gr̃a habitualis,& gr̃a capitis.Opuſ.60.cº.3.co.7.

58 Eadẽ eſſentialiter eſt habitualis gratia Chriſti, quę dicitur gratia vnionis,capitis,& ſingularis perſonæ. 3ª.q.7.5.o./.3.d.13.q.3.ar.2.q.1.2.o./.4.d.5.q.1.ã.3.q.2.3m./.Veri.q.29.2.c./.5.c.ſi./.6m./. Opuſ.3. cº. 222.223./.Io.3.lc.6.co.2. Adoptio.22.23. Adoratio.14. Amor.30.66.c̃. Angelus.492.495.c̃. Aſſumẽ.52.60

59 Gratia vnionis,ſingularis,& capitis, ſunt ſimul tẽpore:ſed ordine naturę & intellectus,prima præcedit ſecundam,& ſecunda tertiã: quia prima conuenit Chriſto inquantũ deus:ſecunda inquantũ homo in ſe:tertia quo ad alios. 3ª.q.7.13.o./.3.d.13.q.3.art.2.q.3.o./.Opuſ.3.cº.221./.Opuſ 60.cº.3.co.9.

60 In Chriſto fuit triplex plenitudo gratiæ.ſ.vnionis perſonalis,capitis,& ſingularis. Prima eſt eius ut cauſę finalis:ſecunda ut efficientis: tertia ut formalis ad oẽm effectum,& ad omnes vſum gratiæ.3ª.q.19.4.o./.q.4?.1.c./.3.d.13.q.1.ar.2.q.1.c. Beatitudo.35.36.37.112.116.Conceptio.28.29.Dos.8.9.10.

61 Gratia pſonalis,& gr̃a capitis in Chriſto,ordinantur ad actũ.Non autẽ gratia vnionis:ſed ad eſſe pſonale. Ideo prima & ſecunda conueniunt in eſſentia habitus:nõ autẽ tertia:licet etiã pma dicat̃ gratia vnionis, inquantũ facit cõgruitatẽ ad vnionẽ.3ª.q.8.5.3m. Eccleſia.2.6. Ena.2. Euchariſtia.57.59.69.70.98.

62 Gr̃a habitualis fuit in Chriſto.3ª.q.7.1.o./.3.d.13.q.1.1.o./.Vi.q.29.1.o./.Opº.3.cº.221./.Io.3.l.6.co.2.

63 Gratia habitualis requiritur in Chriſto ad hoc q̃ ſit caput eccleſię.Veri.q.29.5.o.

64 Requieuit ſuper Chriſtum ſpiritus domini, qui quidẽ in hõe dicitur eſſe per gratiã habitualẽ.3ª.q.7.1.b.c.

65 Gratia Chriſti habitualis ut ens,eſt finita:ſed ſecundũ rationem gratiæ,poteſt dici infinita, eo q̃ non limitatur:quia.ſ.habet quicquid poteſt pertinere ad rationẽ gratię.Opuſ.3.cº.221./.Opuſ.60.cº.3.co.9. Frater.2.3.Gratia.25.88.Gratioſus.Helias.3.Homo.93.In.12.15. Incorporari.o. Iudicium. 57. Lex. 16.24.102.112.115.118.119.

66 Gratia vnionis, eſt eſſe perſonale, quod a deo datur gratis humanæ naturę,in perſona verbi:& eſt terminus aſſumptionis eius. 3ª.q.6.6.c./.Veri. q.29. 2.ſi./.quol.8.2.3m. Lingua.?.Manens.

67 Gratia vnionis in Chriſto,dupliciter dicitur.ſ.voluntas dei dans gratis: & donum eius.i.vnio,vel aliquis habitus. Primo modo loquuntur ſancti cõiter, & eſt quid increatum:non autem ſecũdo modo.3ª.q.2.10.c./.q.6.6.c./.q.7.11.c./.3.d.13.q.3.1.o./.ql.9.2.3m. Maria.16.c̃.68.Matrimonium.51.

68 Vnio Chriſti facta eſt per gratiam primo modo:non autem ſecundo modo. 3ª.q.2.10.o./.q. 6.6.o./.Veri.q.29.2.o.

69 Gratia Chriſti,ſiue vnionis ſiue habitualis, dicitur naturalis Chriſto:quia habuit eam a natiuitate: & quia cauſatur a natura eius diuina:nõ autem a natura humana.3ª.q.2.12.o./.q.7.13. 3m./.q.34.3.2m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.1.o. Miraculum.23.32.33.40.42.c̃. Miſſio.26.34.38.42. Prędeſtinatio.45.c̃. Prędicare.20.Prophetia.84.

70 Gratia vnionis,fuit ſimpliciter infinita in Chriſto:ſed gratia habitualis eius, fuit infinita ſecundum rationes gratię, finita vero ſecundum rationem entis. 3ª.q.7.11.o./.1.d.17.q.2.4.3m./.d.44.3.2m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.o./.d.19.ar.1.q.1.c./.Veri.q.29.3.o./.Opuſ.3.cº.221.222./.Opuſ.60.cº.3.co.9./.Io.3.lc.6.co. 2.3. Sacerdos.1.c̃.Sacramentum.57.c̃.107.

71 Habere gratiam,conuenit Chriſto ſecundum naturã humanam:non autem ſecundum naturam diuinam, ſed eſſe largitorem gratiæ.3ª.q.7.7.2m.

72 Xp̃s habuit plenitudinem omnis gratię dupliciter, ſcilicet in ſummo:& quo ad omnes effectus gratię.3ª.q.7.7.1m./.9.o./.10.12.c./.q.15.2.3.c./.q.22.1.c.1m./.3m./.q.27.5.1m./.q.28.4.1m./.q.38.2.2m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.1.o./.d.15.q.1.2.5m./.Opuſ.3.cº.221./.Opº.60.cº.3.co.9./.Iſa.11.lec.2.prinº./.Io.lec.15.ſi./.cº.3.lc.6.co.2.3./.1ª.Cor.11.co.3./.cº.12.co.4./. Col.lec.5.co.1.2. Sacrificium.34.Sanctificatio.5.Thurificatio.2.Thus.1.

73 Plenitudo gratię duplex.ſ.vna ex parte gratię:& alia ex parte ſubiecti. Prima eſt propria Chriſto: ſecunda vero conuenit etiam alijs per Chriſtum.3ª.q.7.10.o./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.o.

74 Plenitudo duplex fuit in Chriſto.ſ.prima diuinitatis: ſecũda gratię & veritatis. Et ſecũda deriuatur a prima. 3ª.q.15.2.3.c./.q.19.4.2m./.q.34.1.c./.Vi.q.29.5.1m

75 Plenitudo gratię & diuinitatis habitat in Chriſto corporaliter tripliciter, ſcilicet per vnionem perſonalem ad corpus:contra vmbram:& triplici vnione, ideſt carnis,mentis,& ſenſus.3ª.q.2.10.3m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.2.o./.Col.2.lec.2.co.3.

76 Omnes gratiæ gratis datæ,fuerunt in Chriſto excellentiſſime.3ª.q.7.7.o.

77 Xp̃s primitias gratiæ ſuſcepit diuinitus. Et eius gratia,eſt cauſa noſtrę gratię.4.d.43.ar.2.q.1.c.

78 Gratię in Chriſto non diuiduntur. Sed diuiduntur in alijs hominibus, qui recipiunt particulariter efficacias ad aliquos actus: Chriſtus autem recipit gratiam plenissime ad omnes actus.3ª.q.7.7.1m.

79 Gratia Chriſti nullo modo potuit augeri: ſicut nec gratia beatorum. Sed gratia cuiuſcunq; viatoris puri, poteſt augeri ex parte gratię, & ex parte ſubiecti. 3ª.q.7.12.o./.1.d.15.q.5.ar.1.q.4.o./.d.17.q.2.4.3m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.3.o./.d.18.5.c./.Iſa.11.lc.2. pinº.

80 Eminentia gratiæ Chriſti ſumitur ex quinq;.ſ.quãtũ ad ſapientię plenitudinẽ,quãtũ ad virtutũ operationẽ quantũ ad cœli aſcenſionẽ,quãtũ ad ſeſſionẽ ad dexteram patris,& quãtũ ad paſſionis ignominiã.Iſa.52.ſi.

81 Gratia cuiuſcunq; alterius hominis quantuncunq; creſcat,non poteſt adequari gratię Chriſti: quia comparatur ei ſicut particulare ad vl̃e.Ideo non ſunt eiuſdẽ rationis.3ª.q.7.11.3m./.q.10.4. 2m./.3m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.3m./.Veri.q.29.3.5m./.Col.lec.5.co.1.2.

82 Gratia Chriſti nõ fuit interrupta per peccatũ: nec turbata p ſemitẽ,ſicut in nobis.Iſa.11.lec.2.prinº.

83 VIRTVS./. Xp̃s habuit omnes virtutes, ad perficiẽdas potentias ſingulas,ad oẽs actus animæ.3ª.q.7.2.o./.3.1m./.q.15.2.c./.3.d.13.q.1.1.c. Accidens.84. Adeps.2. Agens.3.112. Ala. Amen.3.

84 Quicquid perfectionis ſpiritualis & virtutis eſt poſſibile alicui creaturę: totũ creditur eſſe collatum Chriſto, in primo inſtanti ſuæ conceptionis.Veri.q.29.8.c. Angelus.530.Bucella.Conſilium.8.

85 Xp̃s habuit virtutes morales, quo ad vſum patriæ & vię:nõ derogãtes pfectioni eius.Non autẽ ad domandas paſſiones.3ª.q.7.1.3m./.2.1m./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.1m. Credere.11.26. Euchariſtia.242.247.

86 Virtutes circa paſſiones illatas,habuerunt eũdẽ vſum in Chriſto & in nobis: propter paſſibilitates corporis eius,& vſum patrię propter pfectionẽ aĩæ,nõ aũt virtutes circa paſſiones innatas:quæ nõ erãt in Chriſto, vt oporteret eas cohibere per virtutes.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.2m./.d.33.I. Exemplum.2.Galilea.3.Humilitas.17.18.19.Ieiunium.13.c̃. Ioãnes.5.c̃.10.c̃. Ira.25.Iudas.1.2.3.Iuſtus.1.Lex.118.119.

87 Xp̄s habuit summum gradum fortitudinis, sustinens impugnationem, non quidem interiorem a fomite: sed exteriorem a diabolo & a mundo: quos superando, victorię coronam promeruit. 3ª.q.15.2.3m./4.d.49.q.5.ar.1.q.1.2m.

88 Xp̄s habuit temperantiam; non autem continentiā. 3ª.q.7.2.3m. Liberalitas.15. Lingua.7.

89 Xp̄s virtute suę diuinitatis, poterat in se, & in suis discipulis, sine abstinentia, habere virtutem cōtinentię. 3ª.q.40.2.2m. Magnificentia.6. Maria.10.61. Matrimoniū.121. Mendicitas. Mors.33. Passio.18.

90 Xp̄s non vixit in delitiis: quia decuit eum abiicere terrena bona, vt nobis daret exemplū ea contemnendi. 3.d.20.ar.4.q.2.4m. Paulus.11.12. Paupertas.7. Pax.13.21. Pœna.35. Prędicare.20.

91 Fides non fuit in Christo. 12ᶜ.q.65.5.3m./3ª.q.7.3.o/4.c.8.2m./9.1m./3.d.13.q.1.ā.2.q.1.1m./d.36.2.3m./4.d.33.q.3.2.6m./vi.q.29.4.15m./vt.q.4.1.12m. Prędicator.7. Prelatio.25. Prudentia.18.

92 Xp̄s habuit quicquid est perfectionis & virtutis in fide & spe. 3ª.q.7.9.1m./4.d.33.q.3.2.6m./Veri.q.29.4.15m./Virt.q.4.1.12m.

93 Xp̄s habuit meritum fidei, quia fides consistit in assensu, ex obedientia dei: quā Christus plenissime habuit. 3ª.q.7.3.2m./3.d.36.2.3m.

94 Xp̄s est actor fidei dupliciter. s. prędicando, & infundendo. Et est conseruator eius dupliciter. s. confirmando eam per miracula: & pręmiando. He.12.co.3. Religio.17.98. Seducere. Subditus. Timor.13.

95 Xp̄s non habuit spei virtutē: licet sperauerit aliqua sibi & aliis. 12ᶜ.q.65.5.3m./22ᶜ.q.18.2.1m./3ª.q.7.4.o/6.1m./8.2m./9.1m./3.d.13.q.1.ar.2.q.1.1m./d.26.q.2.ar.5.q.1.o/d.36.2.3m./Veri.q.29.4.15m./virt.q.4.1.12m./4.16m./Psal.15.co.1/ps.30.co.1.

96 Voluntas animę Christi, informabatur charitate, & aliis virtutibus. 3ª.q.49.6.2m.

97 Xp̄s habuit plenissime, septē dona spiritus sancti. 3ª.q.7.5.o/Isa.11.lec.2.co.1.

98 Xp̄s dat dona, inquantum deus: & recipit ea, inquantum homo. 3ª.q.7.5.2m.

99 MERITVM./ Xp̄s meruit secundum humanitatem: non autem secundum diuinitatem. 3ª.q.53.4.2m./3.d.18.2.6m./Veri.q.29.6.o.

100 Xp̄s meruit ante mortem, non autem nunc, quia nō est viator. 3.d.18.2.3m. Aditus. Ala.

101 Xp̄s meruit quolibet actu eius. 3.d.18.2.5.o/Veri.q.29.7.6m./Opus.3.cº.238.f. Angelus.506.530.

102 Xp̄s s̄m illos actus quibus meruit: etiam in alios influxit: quia merendo pro aliis satisfecit: & aliis grtiā meruit, s̄m q̄ caput nostrum dicitur. 3.d.13.q.3.ar.2.q.2.5m./Opus.3.cº.238.f. Antichristus.5.

103 Xp̄s meruit sibi gloriam corporis. s. immortalitatem, impassibilitatē, & huiusmodi: & ea quę pertinent ad excellentiam eius exteriorem, sicut est ascensio, & veneratio eius: non autem gloriam animę, nec scientiā, nec gratiam, nec deitatem, nec virtutes: * quia cū meritum non sit nisi eius quod nondum habetur, oporteret quod Christus aliquando istis caruisset, quibus carere, magis diminuit dignitatē Christi quā augeat meritum. 3ª.q.19.3.o/q.22.4.2m./q.34.4.1m./q.45.1.o/q.46.1.c/q.48.1.o/q.49.3.3m./6.o/q.54.2.c/q.59.3.c/3.d.18.2.4.5.o/veri.q.26.6.10m./21m./q.29.6.o/quol.9.8.c/Opus.3.cº.238.

Ascendere.o. Aureola.9.16. Baptismus.161.167.174.180.187.189.191.192.ē.209.212.247.

104 Meritum Christi fuit infinitū, ex circunstantia personę: non autem s̄m extensionem actus. 1.d.9.8.1m./3.d.14.q.1.art.1.q.1.4m./d.15.q.1.2.1m./vi.q.29.3.4m./8m./5.4m./ql.3.q.2.1.3m./Opus.3.cº.238.

105 Meritū Christi se extendit ad totā naturā humanā: non autē meritū alicuius purę creaturę. 2.d.20.q.2.3.3m./3.d.1.q.1.2.7m./9m./d.4.q.3.1.b.1/c/d.18.ar.6.q.1.o/q.2.c/L.4m./d.19.ar.1.q.1.c/Veri.q.29.7.o. Beatitudo.124. Benedictio.1.4. Circūcisio.12. Clauis.21. Conceptio.30.31. Contritio.13.

106 Xp̄s meruit aliis. s. oibus mēbris eius. i. solis regeneratis spiritualiter. i. per baptismum. 3ª.q.19.4.o/q.48.1.c/6.o/q.49.1.c/3.d.20.q.2.3.3m./Veri.q.26.6.20m./q.29.7.o. Dānatio.4. Decretū. Diaconus.1.2. Eucharistia.o. Exaltatio.o. Festum.10. Gratia.71.85. Hęresis.88.93.94.136.ē. Humilitas.19. Incarnatio.5.14. Indulgētia.8. Iudęi.18.19.20. Iudiciū.57.ē. Iustificatio.40.ē. Latro.o. Limbus.6. Maria.61.

107 Xp̄s meruit aliis pręmium essentiale: quod nullus alius potest. 12ᶜ.q.114.6.c/3ª.q.19.4.o/q.46.3.c/q.48.1.o/6.3m./q.61.1.2m./2.d.20.q.2.3.3m./d.27.6.o/3.d.18.6.o/L/d.19.1.c/4.d.19.q.1.art.2.q.1.c/Veri.q.26.6.20m./q.29.7.o. Mors.36. Oratio.57. Passio.100.ē. Peccatum.259.260.344.353.

108 Meritum Christi operatur sufficienter salutem hominum, vt causa vniuersalis: tamen requiruntur alia merita, ut causę particulares. 2.d.27.6.2m./3.d.18.ar.6.q.2.3m./Veri.q.29.7.4m./7m./11m.

109 Meritum Christi operatur in omnibus sacramentis: & in omnibus meritis nostris. 4.d.14.q.1.arti.4.q.1.1m./d.20.ar.3.q.1.c. Pœna.63. Pœnitentia.126. Redemptio.o. Sacerdos.36.

110 Meritum Christi est radix oium meritoꝵ nostrorū: a quo efficaciam habent. 2.d.27.6.2m./3.d.4.q.3.1.c.

111 Xp̄s nihil ad meritū pertinens docuit, quod ipse excellentius non impleret. 3ª.q.7.3.2m. Sacramentum.16.56.57.59.101.ē.106.107.110. Sacrificium.X. Saluari.3.4. Sanctificatio.8.11. Sanguis.7.ē. Sanitas.9. Satisfactio.32.ē. Seruitus.16.

112 SCIENTIA IN COMMVNI./ In Christo fuit aliqua scientia creata: pręter scientiam increatam. 3ª.q.9.1.o/3.d.14.art.1.q.1.o/Veri.q.20.1.o/Opus.3.cº.223. Adinuentio. Angelus.497.ē. Apostoli.13. Consilium.8.ē. Decimę.7. Doctor.1.2. Doctrina.1.3.18. Dubitatio.3.

113 Scientia diuina Christi, non offuscabat scientiam humanam: sed magis claram reddebat. 3ª.q.9.1.2m./3.d.14.ar.1.q.1.2m.

114 Scia aię Christi, est nobilior s̄m qd, q̄ aīa eius: nō aūt simplr. 3ª.q.11.5.3m./3.d.14.ā.1.q.1.3m./q.3.3m./vi.q.20.1.1m./q.29.1.11m. Fides.24.54.64.85.104.105. Fructus.1. Galilea.3. Hęresis.16. Ieiunium.18. Ioannes.7. Lex.16.118. Liber.15.16.19.20.24.29. Manipulus. Matrimonium.44. Prędicare.17.ē. Prędicator.7. Prophetia.76.77. Resistere.6. Sacrificium.34. Scientia.75. Visio.15.

115 Anima Christi poterat intelligere per scientiam inditam, conuertendo se ad phantasmata, & etiam non conuertendo. 3ª.q.11.2.o/4.f./q.34.2.3m./3.d.1.q.1.2.2m./d.14.ar.3.q.2.3.c/Veri.q.20.3.1m.

116 Xp̄s hūit oium reꝵ sciētiā speculatiuā & practicā: nō quidem practice. i. nō q̄ ipse faceret res: s3 q̄ sciret, q̄liter res factę sunt a deo. 3ª.q.13.1.3m./3.d.14.4.2m.

117 Anima Christi ad visionem beatam indigebat habitu luminis glorię. Non autem indigebat speciebus: quibus tamen indigebat ad visionem omnium creaturarum in propriis naturis. Veri.q.20.2.o.

118 In Christo fuit plenitudo gratię, & omnis virtutis, & omnis sciētię. 3ª.q.15.2.c/3.c.1m./Opus.3.cº.223.

119 In sexta synodo, dānata est positio negātiū Christo duas scientias vel sapientias, sc3 creatam scientiam,

& increatam.3ª.q.9.1.c.fi./.Opus.3.cº.223.

120 BEATA./. Scientia beatorum fuit in Christo.3ª.q.9.2.o./.3.4.c./.Opus.3.cº.223.
Abstractio.20. Angelus.500.

121 Anima Christi in trinitate nouit omnia, quę trinitas in se cognoscit: non autem aliqua alia creatura.3.d.14.ar.2.q.1.1m.

122 Anima Christi in verbo non comprehendit verbū, seu diuinam essentiam.3ª q.10.1.o./.2.c.3.1m./.2m./.3.d.14.ar.2.q.1.2.o./.Veri.q.20.4.o./.5.c./.quol.3.q.2.1.c./.Opus.3.cº.223./.1ª.Thi.6.lec.3.co.2.

123 Aīa Christi in verbo cognoscit oīa quę qñq; sunt: & cogitatus: nō autē omnia quę sunt in potētia dei.3ª.q.10.2.o./.q.59.2.3m./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.ā.4.3m./.4m./.Veri.q.8.4.c./.q.20.4.c.1m./.5.o./.quol.3.q.2.1.c./.Opus.3.cº.223. Attingere.3. Beatitudo.111.112. Comprehendere.4.5. Comprehensor.2.

124 Anima Christi in verbo cognoscit omnia quę deus nouit scientia visionis, nō autem omnia quę deus nouit simplici intelligētia. 3ª.q.10.2.2m./.q.13.1.2m./.3.d.14.ar.2.q.2.o./.q.4.2m./.4.d.49.q.2.5.c./.Veri.q.8.4.c./.q.20.4.o./.quol.3.3.c.fi.
Conceptio.28.30. Gloria.15.ē.18. Natura.35.

125 Scientia aię Christi in verbo, parificatur sciæ visionis dei, quo ad numerū scibilium: non autē quo ad claritatem.3ª.q.10.2.3m./.q.13.1.2m./.3.d.14.art.2.q.2.2m./.3m./.q.3.o./.ar.4.3m./.4m./.Veri.q.20.4.9m.

126 Anima Christi in verbo scit infinita in potētia, quasi scientia simplicis intelligentię: nō autē scit infinita in actu.i.scia visionis: quia entia in actu ſm omne tempus non sunt infinita, quia generatio non est ęterna.3ª.q.10.3.o./.3.d.14.ar.2.q.2.2m./.q.4.2m./.Veri.q.20.4.1m./.2m./.5m./.quol.3.q.2.1.o./.Opus.9.q.81.

127 Oppositū videtur dicere.1ª.q.14.12.o./.Vi.q.20.4.c.
☞ Rñº. Dubio.1215º.

128 Anima Christi in verbo cognoscit quicquid est in potentia creaturæ. 3ª.q.10.2.3.c./.3.d.14.art.2.q.2.c.2m./.3m./.Veri.q.20.4.1m./.quol.3.q.2.1.c.fi./.Opº.3.cº.223./.Opus.9.q.81.

129 Anima Christi in verbo, comprehendit omnis creaturę essentiam: & per consequens comprehendit eius potentiam, & virtutem, & omnia quæ sunt in potentia creaturę.3ª.q.10.2.c./.quol.3.3.c.fi.

130 Scientia beata animę Christi, est perfectissima simplpliciter: non autem eius sci entia indita, sed est perfectissima in genere humanæ cognitionis. 12ª.q.1.1.2m.fi./.3ª.q.9.2.c./.q.11.5.1m.

131 Scientia indita animæ Christi fuit habitualis: nō autem scientia eius beata.3ª.q.11.5.o./.3.d.14.ar.1.q.2.2.o./.Veri.q.20.2.o.

132 Xp̄s quo ad intellectū, habuit plenā & apertaȝ dei visionem. Sed in imaginatiua, habuit quasdam similitudines, in quibus poterat diuina speculari. 3.q.7.8.1m.

133 INFVSA./. In Christo fuit scientia infusa a verbo, per species omnium rerum, ad quas intellectus possibilis est in potentia.3ª.q.9.3.o./.4.c.2m./.q.12.1.c./.3.d.14.art.1.q.5.c./.Veri.q.20.2.c.fiȝ.o./.Opus.3.cº.223./.Opus.9.q.81.

134 Scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus.3ª.q.11.6.o. Amen.3. Angelus.497.498.

135 Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.3.q.4.o.
☞ Rñº. Dubio.1216º.

136 Scientia Christi infusa, erat discursiua, seu collatiua, quo ad vsum, sicut volebat: non autē quo ad acquisitionem.3ª.q.11.3.o./.4.fi./.3.d.14.ar.3.q.3.o./.veri.q.20.3.1m. Petrus.1.2.3. Prophetia.26.76.77.84.

137 Anima Christi, per scientiam infusam cognoscebat omne cognoscibile ab homine, per virtutē intellectus agentis.i.omne pertinens ad scientias humanas: & omne notum homini per reuelationeȝ: & omne pertinens ad prophetiam, vel ad quodcunq; donum spiritus sancti, non autem essentiam dei.3ª.q.11.1.o./.q.12.1.c./.3.d.14.art.3.q.1.o./.q.4.c./.q.5.2m./.Veri.q.20.6.o./.Opus.3.cº.223.

138 Et per eas poterat cognoscere substantias separatas, sicut potest anima separata. 3ª.q.11.1.2m./.q.12.1.3m./.Veri.q.20.6.c.

139 Et per eam cognoscebat plura & plenius q; Adaȝ in statu innocentię, & q; angeli secundum cognitionem naturalem. Veri q.20.3.6.c.

140 Et per eaȝ cognoscebat omnia singularia, præsentia, pręterita, & futura.3ª.q.11.1.3m./.q.12.1.3m.

141 Immo per eā non cognoscebat futura contingentia: nec cogitationes cordiū.3.d.14.ar.3.q.1.c./.q.5.2m./.Veri.q.20.6.c.
☞ Rñº. Dubio.1217º.

142 Xp̄s cognouit cū continuo & tēpore, phantasmatibus quasi obiectis intellectus vtens: nō quidē accipiens species ab eis, sed ponens eas circa ea. 3.d.14.ā.3.q.1.c.

143 ACQVISITA./. In Christo fuit scientia acquisita, seu experimentalis, per species acquisitas per operationem intellectus agentis eius.3ª.q.9.4.o./.q.12.o./.q.15.8.o./.Opus.3.cº.225.
Angelus.497.498. Cōsilium.10.ē. Cōtemplatio.27.

144 Oppositū videtur dicere. 3.d.14.ar.3.q.5.3m./.d.18.3.5m./.Veri.q.20.3.1m.
☞ Rñº. Dubio.1218º.

145 Anima Christi per scientiā acquisitā, sciuit omne qđ sciri potest per actionē intellectus agentis, non autem essentias substantiarū separatarū: nec singularia pręterita vel futura.3ª.q.12.1.o. Fructus.1.

146 Xp̄s profecit in sciētia acquisita: quia scia illa augebatē essentialiter: nō aūt alię scię eius, sȝ tm̄ ſm effectus, & ſm experientiā, & ſm apparentiā. 3ª.q.7.12.3m./.q.12.2.o./.3.3m./.q.15.8.o./.3.d.13.L.fi./.d.14.ar.3.q.5.o./.Vi.q.20.6.3m./.Opus.3.cº.223./.Lu.L.23.co.1.fi./.He.5.co.6. Sapientia.9. Scientia.24.75.

147 Xp̄s nihil didicit ab hoīe: quia non conuenit dignitatē Christi doceri a quocunq; hominum.3ª.q.12.3.o.

148 Anima Christi, inquantum vnita deo, etiam quo ad naturalia, non recepit lumen ab angelis: sed immediate a deo.3.d.13.q.2.ar.2.q.1.3m.

149 VOLVNTAS.96./. Voluntas duplex est in Christo .s. volūtas diuina, & volūtas humana: ꝯ heresim Macarii patriarchæ Antiocheni: Cypri alexādrini, & Sergii cōstātinopolitani.3ª.q.18.1.o./.3.d.14.art.1.q.1.c./.d.17.ar.1.q.1.o./.ꝯ.4.cº.36./.Poª.q.10.4.13m./.Opus.3.cº.218./.Io.6.lc.4.co.3.fi. Abiectus. Alleluia. Amor.X. Apparere.9. Assumere.58.59.

150 Voluntas humana in Christo, dicitur tripliciter, scilicet potentia naturalis, motus naturalis, & motus rationalis.3ª.q.18.1.3m. Conceptio.27.

151 In Christo est duplex voluntas humana, scilicet volūtas rationis, & voluntas sensualitatis, idest appetitus sensitiuus.3ª.q.18.2.o./.5.c./.3.d.17.art.1.q.2.o./.Opus.3.cº.239. Deliberatio.1. Deus.V. Electio.15. Eucharistia.176. Fruitio.12.13.

152 Immo in Christo fuit tantū vna voluntas humana.3ª.q.18.2.2m./.3.o./.4.5.c. ☞ Rñº. Duº.1219º.
Gloria.18.

153 In Christo fuit tm̄ vna volūtas humana rōnalis per essentiā ut potētia, sed duplex actus.s.ut nā, & vt rō. Vel thelesis.i.simplex voluntas: & bulisis.i.cōsiliatiua, ſm Damascenū.3ª.q.18.2.2m./.3.o./.4.5.c./.3.d.17.ar.1.q.3.o./.Opus.3.cº.239. Iudicium.34.56. Latro.2. Maria.7. Mors.30.ē. Natiuitas.17.18.

154 In Christo fuit aliquis motus sensualitatis non præuisus, sed subitus respectu sensus: non autem respectu rationis & deitatis. 3.d.17.ar.1.q.2.5m.

155 Immo Christus voluit aliud quã deus: voluntate sensualitatis. 3a.q.21.3.4.o. ☞ R ñº. Duº. 1220º. Nazareth. Omnipotentia. 4. Oratio. 92. 94. 95. Passio. 97. 100. 111. Paulus. 12. Peccatum. 115. 116.

156 Xps voluit aliud q̃ deus, voluntate sensualitatis, & ut natura: non autem ut ratio. Sed semper voluit idem: & semper fuit conformis ei. 3a.q.18.5.o/6.c.1m/q.21.3.4.o/3.d.17.ar.2.q.1.o.

157 Voluntas pietatis in Christo, est voluntas ut natura: inquatum absolute refugit nociua sibi & aliis. 3a.q.18.3.3m/3.d.17.ã.1.3.6m/ã.3.q.4.2m/Opº.3.cº.239.

158 Nulla repugnantia seu cõtrarietas fuit in Christo inter voluntatem eius vt ratio, & voluntatem eius ut natura, vel voluntatem sensualitatis: ✱ Quia ad hoc quod sit contrarietas voluntatum in aliquo, requiritur primo quidem, quod ẽm idem attendatur diuersitas voluntatum. Si enim vnius voluntas velit aliquid ẽm quandam rationem vlem, & alterius voluntas sit de eodem non fiendo, ẽm quandam rationem particularem, non est omnino contrarietas voluntatum: Vt si rex velit latronem suspendi propter bonum publicum, alter nolit, quia sit cognatus eius: nisi forte ex hoc intenderet bonum publicum impedire: Tunc enim illæ voluntates essent circa idem, & cõtrariæ. Licet ergo voluntas naturalis, & sensualitatis in Christo, aliquid aliud voluerit quantũ voluntas diuina, & voluntas rationis ipsius: non tamen fuit aliqua contrarietas volũtatum: cum voluntas naturalis, nunq̃ eam rationem repudiauerit, qua deus humanum genus decreuit eo modo saluare. Et quia nec voluntas rationis, nec diuinitatis in Christo, per motum voluntatis naturalis retardabatur, vel impediebatur. Placebat enim Christo ẽm voluntatem diuinam, & ẽm voluntatem rationis, vt voluntas naturalis in ipso, ẽm ordinem suæ naturæ moueretur. Et ideo nullo modo fuit in illo contrarietas voluntatum. 3a.q.18.6.o/3.d.17.ã.2.q.2.3.o/Opus.3.cº.239.ñ.

159 Voluntas, & quicquid aliud fuit naturæ humanæ in Christo: semper mouebatur ẽm nutum voluntatis diuinæ. 3a.q.18.1.1m/4m/3.d.17.art.2.q.1.o/ℨ.4.cº.36.ñ. Pœna.63. Tentare.21.c̃. Votum.11.

160 Operationes sensitiuæ, & vegetatiuæ, & naturales in Christo, aliqualiter pertinebant ad voluntatem eius humanam. Ideo erant magis humanæ, q̃ in aliis hominibus, & magis vna operatio: quia omnes sensitiuæ ordinabantur a ratione eius: aliæ vero sunt volitæ. 3a.q.19.2.c.ñ/1m/q.27.3.c.

161 In Christo est liberum arbitrium. 3a.q.18.4.o/3.d.17.ar.1.q.3.5m/d.18.2.5m.

162 In Christo sunt duo libera arbitria. s. diuinũ & humanum: sed vna imẽsitas, & vna aia. 3.d.14.ar.1.q.1.c.

163 POTENTIA. Oĩs potẽtia cõicabilis cuicũq; creaturæ, multo abundantius cõicata fuit aiæ Christi. s. vt mã elementalis magis obediat ei ad motũ q̃ qualitatibus actiuis & virtuti cœlesti. Et magis potuisset mouere cœlum, q̃ angelus quicũq;. 3a.q.13.2.2m/3.d.14.4.o. Anima.134. Ascendere.3. Autoritas.2.

164 Immo aliquid in creaturis fuit potẽtius anima Christi. 3.d.16.q.1.2.5m. ☞ R ñº. Dubio. 1221º.

165 Aliquid fuit ẽm quid potentius aia Christi, ẽm propriam naturã & virtutẽ, vt claui in passione ad perforandũ: nihil autem fuit potentius ea simpliciter. 3a.q.14.2.3m/3.d.16.q.1.2.5m. Capharnaũ. Clauis. 8.

166 Xps vt homo poterat conferre effectũ sacrorũ sine sacramentis, vt institutor eorũ: & non alius homo. 3a.q.64.3.c/q.72.2.1m/q.84.5.3m/4.d.4.q.1. art.3. q.5.c/d.5.q.1.1.c/ar.3.q.1.c.2m/d.7.q.1.art.3.q.1.1m/d.17.q.3.ar.1.q.1.3m/d.22.q.2.ar.3.q.3.3m/ℨ.4.cº.71.co.3/veri.q.29.4.2m/1e.Cor.lc.2.co.3.ñ/cº.11.lc.5.co.1.ñ. Cõfessio.20.23. Cõfirmatio.13.14. Cõsiliũ.10.c̃. Cõuersio.8. Crux.0. Defect°.22 Dæmon.114.c̃. Fides.16.24.43.54. Fractio.1. Gloria.15.16.17. Helias.3. Ostium. Imperator.6.7.8.

167 Xps ẽm diuinitatẽ habet potestatẽ dimittendi peccata per autoritatẽ: sed instrumentaliter & per ministerium ẽm humanitatem. 3a.q.16.11.2m/3.d.10.q.1.ar.1.q.1.3m/4.d.5.q.1.1.o/Veri.q.29.4.1m.

168 Ad inuocationem nominis Christi, dabatur remissio peccatorum, in primitiua ecclesia & non alterius hominis. 3a.q.7.1.2m/q.64.3.c/3.d.13.q.1.1.c/4.d.5.q.1.1.c.4m/ar.3.q.2.b/1e.Cor.lec.2.co.3.ñ.

169 MONARCHA. Xps fuit verus monarcha, excellens oẽs alios tripliciter. s. duratione ꝑpetua: vtilitate totius mundi & totius hois. s. aiæ & corporis: & dignitate deitatis. Opus.20.liº.3.cº.12.ñ/13.14.15.

170 Monarchia Christi, incepit in natiuitate eius. Sed occultauit eã ad humilitatẽ regũ, & subditorũ. Opº.20.liº.3.cº.12.ñ/13.14.15. Ioannes.9.14. Iudicium. X. Iustus.9. Lex.118.119. Limbus.6.7. Maledicere.4. Minister.4. Miraculum. X. Missio.12. Mutatio.11. Natiuitas.29. Omnipotentia.0. Papa.6.7. Peccatum.115.116.259.260.344.353. Pœna.63. Pœnitentia.54.59.60.126.129. Potestas.2.3.4.5. Prædicare.18.c̃. Resurrectio.40.c̃. Sabbatum.11.12. Sacerdos. X. Sacramentum.51.57.c̃.

171 Xps in sua infantia plus ostendit excellentiam donorũ suorum, in virtute & potẽtia, q̃ in adulta ætate: vt ostenderetur q̃ infirmitas & humilitas eius erat volũtaria. Opus.20.liº.3.cº.14.ꝑnº. Sedere.3.4. Spiritus.21.c̃. Tenebræ.5. Violentia.5. Vnctio.2.

172 Xps in sua infantia & pueritia, in nullo differebat ab aliis pueris, quo ad exteriorem conuersationem. 3a.q.29.1.3m/3.d.15.L.4m/4.d.1.q.2.ar.2.q.3.1m/Opus.60.cº.4.c̃.

173 DEFECTVS. Conueniens fuit q̃ corpus Christi subiaceret defectibus & infirmitatibus nostris: ad satisfactionẽ, exemplũ, & fidem. 3a.q.14.1.o/3.1m/4.c.2m/3.d.15.q.1.1.o/d.22.q.2.art.1.q.1.c/ℨ.4.cº.55.11m/Opus.3.cº.42.&c̃/Opus.60.cº.4.c̃. Abraham.18.20.21. Accidens.83. Adiurare.10. Admiratio.8. Adoratio.7. Agonia.2. Aqua.15.16.17. Arrius. Assumere.55.c̃. Baptis. X. Cœna. Cilicium. Circuncisio.24.29. Clamor.1.3. Comedere.2. Confirmatio.24. Crux.0. Dãnatio.4.25. Decimæ.13. Deliberatio.1. Descendere.0.

174 Xps nullũ defectũ habuit, in bonis rationis. 2.d.36.4.2m. Dies.14. Dici.1. Dolor.27.c̃.31.35. Dubitatio.1.3. Fomes.15. Hæresis.92.116. Ieiuniũ. X. Ignorantia.17. Imago.40. Ira.25. Iudicium.56. Latro.2.3. Laurẽtius.2.3. Lex.24.66.101. Maria.59.60.61.62. Mendicitas. Miraculum.19. Mors.25.c̃. Natiuitas.12.c̃. Occidere.18.19. Oratio.90.c̃. Passio.28.79.c̃.97. Paulus.5.18. Paupertas.7.

175 Xps fuit particeps miseriæ nostræ. s. pœnalitatis: & sepulturæ mortis. Opus.3.cº.42/Psal.40.co.6. Petrus.114.c̃.321.322.323.324. Pœna.33. Pœnitentia.35.54. Perturbatio. Propassio. Psalmus.9. Sabbatum.7.11.12. Sensualitas.12.c̃. Sepultura.11.c̃. Subiectio.8.c̃ Sudor. Tabernaculum.5. Tentare.21.c̃.

176 Xps nullam pœnam habuit: quæ esset hominis inquantum homo. 2.d.36.4.2m.

177 Xps habuit pœnam a materia: quo ad naturã cõmunem, 2.d.36.4.2m. Timor.13. Tristitia.7.11.12.

Turbatio.o.Vita.19.&.39.

177 * Xp̄s secundum corpulentam substantiam tantum, & non secundum rationem seminalem, fuit in patribus: & ideo non fuit decimatus in lumbis Abrahę. 3^{a}.q.31.8.c.3^{m}./.4^{m}./.3.d.3.q.4.ar.3. q.2.4.d.1.q. 2.ar.2. q.3.2^{m}./.d.2.q.1.ar.2.4^{m}.

177 * Sacerdotium Christi, est maius sacerdotio leuitico. Est enim sacerdotium Christi secundum ordinem Melchisedech, cui Abraham decimas dedit, Leui adhuc existente in lumbis illius, ad quem pertinet legale sacerdotium: si ergo Christus in Abraham decimatus esset, sacerdotium eius non esset secundum ordinem Melchisedech, sed minus eo. 3^{a}.q.31.8.c.

178 DVAE NATVRAE./. In Christo sunt duæ naturæ integræ, scilicet diuina & humana, quarum vna non est pars alterius, ex quibus persona eius immediate cōponitur: sed natura humana diuiditur in multas naturas partiales. 3.d.2.q.1.ar.3. q.3.2^{m}./.d. 5.q. 2.2.o./.d.14.ar.1.q.1.c./.d.17.ar.1. q.2.1^{m}./.d. 18.1. c./.℥.4.c^{o}.39.

179 Immo persona Christi est persona simplex. 4.d. 10. L.3^{m}.

☞ R 6°. Dubio.1222°.

180 Persona Christi, s̄m se est simplex: sed vt in duabus naturis subsistit, potest dici composita, licet improprie. 3^{a}.q.2.4. o./.3.d.6.q. 2.3.o./.d. 11.2.c./.d. 22.q.1.2. 5^{m}./.4.d.10.L.3^{m}./.Vnio.1.15^{m}./.2.18^{m}.

181 Omne quod pertinet ad rationem personæ, vel tantum ad vnam naturam in Christo, est vnum tantum: si vero pertinet ad vtranque naturam, est multa. 3^{a}.q.17.2. c./.q.35. 5.b./.3. d.14.ar. 1.q.1.c./.Opus. 3.c^{o}. 219.225.principio. Accidens.83. 84. Exaltatio. o. Hæresis.77.81.132. 133.134.136. Indiuiduum.6. 7.8. Mediator.o.

182 In Christo est tantum vna persona. 3^{a}.q.16. 1.c./.q. 17.1. c./.q.25.1. c./.3.d.5.q. 1.3.o./ d. 6.q.1. 1.o./.d 10.q.1.2.o./.d.14.ar.1.q.1.c./.℥.4.c^{o}.34.37. 38.48./. Vnio.1.2.o./.3.c./.5.11^{m}./.quol.1.2.c.fi./.quol.9.2.c./. Opus.3.c^{o}.209./.Matth.co.21./.Ro.lec.2.co. 3./.1^{e}. Cor.2.lec.2.co.2.principio.

183 Heresis Nestorii, q̄ in Christo sunt duæ personæ: ideo non ponit communicationem idiomatum. 3^{a}.q. 2.6. c./.q.17.1.c.fi./.q.20. 2.c./.q.35.4. c./.1.d.26. L.fi./.3. d.4.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.2.c.1^{m}./.d. 6.pncipio./.d.10. L.fi./.℥.4. c^{o}.34.37. 1^{m}./.9^{m}./.38. 41./.Vnio. 1.c.co. 2./.2. c.principio./.quol. 9.2.c./.Opus. 3.c^{o}.209. 216. 217./.Matth.co.21.31./.c^{o}.3.co. 3./.Ro.lec.2. co.3./. Lec. 3.co. 3./.c^{o}.9.lec. 1.fi./.1^{e}. Cor.2.co.5.

184 In Christo est tantum vnum suppositum, seu vna hypostasis. 3^{a}.q.2.3.o./.6.11.c./.q.4. 3.c./.q.16.1. 3.4.5. 9.c./.q.17.1.2.c./.q.20.2.c.1^{m}./.q.23.4.c./.q. 25.1.c./. q.50.3.4^{m} /.3.d.6.principio./.q.1.1.o./ d.7.q.1.1.c./. d.10.q.1.ar.2.q.3.o./.d.14.ar.1.q.1.c./.℥.4.c^{o}.34.38. 39./.Veri.q.20.1.2^{m}./.Vnio.1.2.o./.3.4^{m}./ 5.9^{m}./ q̄l. 1.q.2.1.c.1^{m}./.quol.4.8.o./.quol.8.vel.9.q. 2.1.o./.3. c./.Opus.1. c^{o}.21.22./.Op^{o}.3.c^{o}.217.218.219.220./. Ro.lec.2.co.3./.Lec.3.co.3./.Phil.2.co.5.7.

185 Xp̄s est vnum, & vnus, sed non duo. 3^{a}.q.17.1. o./ 3. d.6.q.2. 1.o./.d.21. q.1.ar.1.q.2. 6^{m}./.℥.4.c^{o}.38.fi./. Vnio.2.1^{m}./.7^{m}./.3.4.o./.5.14^{m}.

186 In Christo est tantum vna vnitas personalis, & duplex vnitas naturalis, non tamen est vnum & vnum. 3.d.6.q.2.1.2^{m}./.Opus.3.c^{o}.217.

187 In Christo non sunt duę res naturę, sed vna res duarum naturarum. Opus.42.c^{o}.13.

188 Xp̄s non est aliud & aliud, nec alius & alius: sed alterius & alterius naturę. 3.d.6.q.2.1.o.

189 In Christo est tantum vnum esse simpliciter, & duo esse secundum quid. 3^{a}.q.17.2.o./.3.d.4.q.1.ar.2.q.1. c.fi./.d.6.q.2.2.o./.d. 8.ar.4.q.1. 2^{m}./ d.14.ar. 1.q.1. c./.d.18.1.3^{m}./.Vnio.4.o./.quol.8.vel.9.q.2.2.o./ Opus.3.c^{o}.216.219.

190 In Christo sunt duę operationes, contra Macarium. 3^{a}.q.19.1.o./.q.25.1.2^{m}./.3.d.10.q.1.ar.2.q.1.3^{m}./. d.18.1.o./.℥.4.c^{o}.36./.Veri.q.20.1.2^{m}./.6^{m}./ Potentia.q.10.4.13^{m}./.Vnio.1.16^{m}./.5.o./.Opus.3.c^{o}.219. Dionysius.2.lec.3.fi.

191 Oppositum eius sicut hereticum, est damnatum ab ecclesia in sexta synodo. Vnio.5.c.fi.

192 In Christo est vna tantum operatio humana ratione principij, sed multę ratione obiectorum & potentiarum, & multę non humanę, sicut etiam in alijs. 3^{a}.q.19.2.o.

193 Actio Christi, tota fuit instructio nostra. Opus. 60. c^{o}.3. 4.

194 Xp̄s ea quę ab alijs obseruanda instituit, primo ipse obseruauit. 3^{a}.q.81.1.c.

195 Xp̄s est totum bonum ecclesię: nec est aliquid maius ipse cum alijs, q̄ ipse solus. 4.d.49.q.4.3.4^{m}.

196 FIGVRA./. Christus in veteri testamento, erat longe tripliciter. s. excelsus, occultus, & dilatus: sed in nouo testamento est prope tripliciter. s. triplici modo oppposito. Isa.prolo.co.2. Accidens.84. Adeps.2. Adoratio.7. Agnus.3.8. Ala. Altare.1. 5.6. Amen.3. Animal.81. Antichristus.5. Aqua.17. Baptismus. 196. Cilicium. Circuncisio.4.12.

197 Xp̄s figurabatur, per propitiatorium, arcam, candelabrum, mensam, & per duplex altare. 12^{e}.q. 102. 4. 6^{m}.co.3.

198 Xp̄s erat sicut in spica, in fide patrum legis naturę: sicut in farina, in doctrina legis & prophetarum: sicut panis, in incarnatione, coctus igne, idest formatus spiritusancto, in clibano vteri Virginis, in sartagine per labores in mundo, in craticula, idest in cruce. 12^{e}.q. 102.3.12^{m}. Claritas.21. Columba.o. Consecratio.2. Credere.19.21.25. Doctor.1.2. Doctrina.1.2. Dolor.38.39. Episcopus. 1.10. Eua.2. Eucharistia. 11.8.168. Festum.10. Figura.12.13.

199 Xp̄s est cibus electorum spiritualis, non quidem in alios conuersus, sed ad se conuertens eos quos reficit. 4.d.9. ar.1.q.1.2^{m}./.ar.2.q.4.c./.d.12.q.2.ar.1.q.1.c.3^{m}. Filiatio.32. Flos.o. Frater.2.3. Hircus. Ostium. Ieremias.1. Imago.40.8. Immolari. In.15. Induere. Ioannes.5. Iris.1. Iudęi.18.19.20.

200 Manducare Christum spiritualiter, est Christo incorporari, quod per fidem & charitatem contingit. 4.d.9. ar.2.q.4.5.c./.ar.3.q.6.c. Iuge. Iustus.1.9. Lex. 111.116.117.134.136. Lilium. Lucerna. Lutum. Monens. Maria.68.

201 Xp̄s datus est nobis nonupliciter. s. vt frater, doctor, pastor, propugnator, speculator, exemplum, cibus, pretium, & premium. Isa.9.lec.2.fi. Minister.3. Mulier.1. Natiuitas.29. Neomenia. Nox.2.

202 Xp̄s est paruulus quadrupliciter. s. ętate, paupertate, humilitate, & vili morte. Isa.9.co.4.

203 Deus posuit quatuor super humeros Christi. s. peccata, clauem sacerdotii, principatum, & gloriam. Isa.9. co.4. Nubes.2. Oblatio.17. Parasceue. Pascha.3. Pax.22. Petra. Phase. Preceptum.120.8.137.140.

204 Christus splendet quadruplici splendore. s. patris imagine, sanctorum lumine, glorię pulchritudine, & doctrinę rectitudine. Isa.62.fi. Pupilla. Psalmus.3. 9.11. Qui est.3. Regnum.5. Reuelatio.9. Roboam.

205 Xp̄s est formosus quadrupliciter. s. splendore deitatis, figura vnionis, colore virtutum & ornatu conuersationis. Psal.44.co.2./.Isa.63.co.2. Sabbatum.2. Sacerdos. Sacramentum.116.118.121.125.150.

206 Xps dicitur primogenitus creaturæ, vel primogenitus in multis fratribus analogice, & nõ vniuoce. 3.d.4.q.1.ar.2.q.2.2m./.Veri.q.29.4.c.&./.Poª.q.2.6.6m. Sacrificium.21.24.c̃.34.38.
207 Xps inquantum homo, est proximus noster: non autem Deus: quia ad esse proximum nostrum, requiritur cõmunicatio in aliquo. Virt.q.2.7.18m. Sanctifica-tio.11.Sanguis.7.
208 Xps est nobiscum tripliciter. s. per carnis assumptiones, & per familiarem conuersationem, & per gratię inhabitationem. Opus.60.cº.1./.Psal.45.co.5. Scriptura.3.Sensus.48.Sexus.4.
209 Xps est nobiscum quadrupliciter. s. per naturæ assumptionem, p conformitatem, per cõuersationes corporalem, & per conuersationem spirituales. Matth.co.31.
210 Xps est nobiscum quincupliciter. s. ut frater, ut sponsus vt pastor, vt doctor, & ut dux. Isa. 7.&./.He. 2.lec. 3. co.4.&. Sibylla. Sinistrus.5.Splendere. Spõsa.5.c̃. Spõsalia.11.Tabernaculum.2.5.Templum.5.11.14.
211 Xps est in medio nostrum tripliciter. s. sicut lux, sicut pax, & sicut minister. Isa.12.&.
212 Xps assimilatur aquę quincuplici ratione. s. quia lauat, rigat, fructificat, totaliter effunditur, & lubrificat. i. est in scandalum. Psal.21.co.7./.Luc.2.16ª. Testamentum.11.Thurificatio.2.Tunica.Verbum.55.
213 Xps dicitur fluuius violentus quadruplici ratione. s. ppter aquarum multitudinem. i. gratiarum, ppter amoris feruorem, propter cursus velocitatez, & propter originis altitudinem. Isa.59.&.
214 Xps dicitur ceruus duplici ratione. s. quia spinas vitæ præsentis transiuit illęsus. i. mundus, & quia saliit de morte ad gloriam. Psal.21.co.2. Vermis.1.Vestis.1.Via.2.Virginitas.14.25.Vxor.10.
215 Xps est radix triplici ratione. s. propter occultationez, propter nutritionem, & propter sustentationez totius arboris. Isa.3.co.2.
216 Xps est virga triplex. s. percutiens, sustentans, & dirigens. Isa.3.co.2.
217 Xps dicitur petra fm Bernardum, & in ipsum est intrandum per deuotionis affectum. Isa.2.lec.3.co.1.
218 Xps est brachium Dei tripliciter. s. flagellando dęmones, sustentando debiles, & defendendo fideles. Opus.1.cº.63./.Isa.53.co.2.&.
219 Xps est dextera patris, quia per ipsuz pater operatur: sed sedet ad dexteram eius, quia est ei ęqualis fm diuinitatem: & humanitas Christi vnitur filio Dei in persona: & corregnat ei: & est in sinu patris per generationem ęternam, quia sinus patris significat potentiam & filii generationem.1.d.22.q.3.ar.3.q.2.0.
220 Gladius Dei est Christus, sed vibratio eius est cõminatio damnationis ęternæ. Psal.7.co.7.
221 IN COMMVNI./.Xps non est filius essentiæ pris. Opus.1.co.6./.Col.lec.3.&. Adoptio.22.23. Alexiº. Alienº.9. Aliº.4. Amor.X. Angelus.X. Antixps.5.c̃. Apostoli.9.c̃.14.c̃.24.c̃. Apparitio.0. Aureola.6.9. Bucella. Capharnaũ. Character.13.22.23.30. 31.32. Cœlũ.33.34. Cœna. Centurio. Chiliastę. Chrisma.1. Cibus.1. Claritas.14.c̃. Comedere.2. Conceptio.16. Confirmatio.13. 21.23.24. Correctio.15. Credere. 19.21.25.Dos.8.9.10.Fides.24.Filiatio.15.c̃. Frater.2.3.Fundamentum.2.
222 Spiritussanctus non potest dici pater Christi fm humanitatem, quia non produxit eum de substantia.1ª. q.32.3.0./.3.d.4.q.1.ar.2.q.1.0./.q.2.1.4m./.L.2m./.5.4.cº.47./.Opus.3.cº.210.
223 Nec tota trinitas potest dici pater Christi, fm humanitatem, nec fm diuinitatem, quia Christus non habet esse ab aliqua persona diuina, nisi a patre. 3ª.q. 32.3.0./.3.d.4.q.1.ar.2.q.1.c.&.q.2. o./.d.10.q.2.ar. 2.q.3. b.2./.d.11.2.b.3. Galilea.3.Gratiosus.Hæresis.X. Ostium. Iacobus.3. Ieiunium.X. Iesus.0. Imago.17.20.40.41.42.Imperator.7.Innocentia.3. Iohannes. 5.c̃. Iudas.0. Iudicium. 50.c̃. Liber. 15. 19. c̃. Magi.1.4. Maledicere.4. Manducatio.2. Matrimonium.44.Oratio.90.c̃.Peccatum.31.Petrus.1.c̃.Pręceptum.140.
224 Xps est aliquid quod est pater, & aliquid quod est mater.3ª.q.17.1.4m./.3.d.6.q.2.1.4m. Prędicare.17.c̃.Prędicator.7.Prælatio.15.Præsentia.3. Primogenitus.1.Prophetia.16.44.76.77. Pulchritudo.13.14. Redemptio.0.Sabbatum.2.7.11.12.Sacramentum.57.c̃.101.c̃.Sacrificium.X.Saluari.3.4.Sanctificatio.5.8.11.16.Status.16.Subiectio.8.c̃.Verbum.D. Visio.8.Vita.28.c̃.59.Vnctio.2.24.29.c̃.Vsura.262.
225 Xps dicitur filius hois. di.2.1.1m./.He. 2.lec.2.co.2.&.
226 Xps dicitur naturalis filius Virginis, qa naturalez materiam beata Virgo ad eius conceptum preparauit: & hoc consonat ei quod dicit Damascenus. s. q ex sanguinibus purissimis Virginis, formatũ est corpus Christi.3.d.3.q.2.2.c.&./d.4.q.2.1.c.
227 Caro Christi, actu non fuit in eo, sed in matre: & in patribus fuit materialiter: sed in matre fuit essentialiter: in patribus vero fuit originaliter tantum. 3.d.3.lec.2.I.principio.
228 * DILECTIO./.Christuz Deus pater plus omnibus dilexit, quia Deus semper diligit meliora, & qa ei maius bonum voluit & fecit. voluntas enim Dei, est causa bonitatis in rebus.1ª.q.20.1.c.
229 * Deus, Christum diligit, non solum plusq totum humanum genus, sed etiam magis q vniuersitatem creaturaruz. Ei enim maius bonum voluit, quia dedit ei nomen quod est super omne nomẽ, ut uerus Deus esset. 1ª.q.20.1.1m.
230 * Non derogat excellentię Christi, nec deperiit quippiaz ex eo, in eo quod Deus dedit eum in mortem pro salute humani generis, quinimmo ex hoc factus est victor gloriosus. factus enim est principatus super humerum eius, ut dicitur Isa.9.Ibidem, ut.s.
231 * Deus plus amat naturam humanam assumptas a Dei verbo in persona Christi, q omnes angelos: & melius est, maxime ratione vnionis.1ª.q.20.1.2m.
T.litera. Cayphas. Hymnus. Hyrcus. Moyses.0. Noy.

ZABVLON. Bethleem. Galilea.2.
1 ZACHARIAS de quo Isaias loquitur, neuter aliorum fuit: consuetum enim erat apud hebręos, sicut & modo apud multos, q pueris imponantur nomina de cognatione illa: & sic iste Zacharias potuit esse de progenie illius Zachariæ, qui prius interfectus fuerat: vel etiam consuetudo est apud Hebręos, ut dicit Hieronymus, q frequenter vtantur propriis nominibus pro cõmonibus, sicut Bosra, quę est ciuitas munita: & sic qa ille Zacharias fuit fidelis pphta, & in magna fama populi, vocatur iste similiter Zacharias, qa erat fide dignus populo loci illius. Isa.8.Sc.1.&./cº.16.
2 Zacharias petens signum ab angelo, peccauit per incredulitatem: propter quam punitus fuit. 22ª.q.97.3.3m. Gedeon.2.Ioannes.1.c̃.Sera.
ZACHEVS non tenebatur reddere quadruplũ: sed hoc dixit, uolens supererogare. 22ª.q. 62.3. 2m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.6m. Centurio.2.Religio.20.
Zamri. Finees.
ZELOTYPIA oritur ex amore, non patiente consortium in re amata, 12ª.q.28.4.c./.1.prolo, I.co.1,

ß.4.3.d.27.q.1.a.3^m. Thos.2. Venter. Zelus.o.

1 ZELVS est amor intensus, non patiens consortium in re amata. 12^e.q.28.4.o./. 3.d.26.q.1.a.c.co.1.ß./.3.c./. Veri.q.26.4.c.ß./.8^m./. 1^e. Cor.14.co.1.ß./.2^e. Cor.11.co.2./. Gal.4.lec.4.ß.

2 Zelus triplex.s.coniugis, inuidię, & amicitię.s. Dei & proximi.12^e.q.28.4.o. Amor.267.

3 Zelus maris ad fœminam, est maior in hominibus & in brutis, & econuerso cōmuniter.4.d.33.q.1.a.1.8^m.

4 Zelus, Nemesis, inuidia, & misericordia, pertinent ad idem genus passionum.s.ad tristitias de bonis, vel malis proximi: sed diuersimode.22^e.q.36.3.c./.3.d.26.q.1.3.c.ß./. Fsal.36.fin^o. Concupiscentia.3.

5 Zelus circa bona honesta, est laudabilis: sed zelus circa temporalia, est cum peccato, licet aliquando sit sine peccato.22^e.q.36.2.o./.2^e. Cor.11.co.2. Aemulatio. Finees. Heliseus. Inuidia.3. Ira.2.25. Odium.14.

6 Inuidia sumitur aliquādo pro zelo.22^e.q.36.2.1^m./. Ma.q.10.1.11^m. Persecutio. Religio.106. Roma.3.

7 Aemulatio seu zelus, sumitur aliquando pro feruenti dilectione, & quandoq; pro inuidia, nō ęquiuoce, quia secundum procedit a primo. 1^e. Cor.14.co.1.ß. Syluester.2. Thomas.4. Vsura.97. Vxor.22.

8 Zelus.i.inuidia, est materia contentionis, sicut charitas est materia pacis.1^e. Cor.3.co.2.

9 Contentio & zelus, sunt tantum in carnalibus hominibus, & tantū circa bona corporalia.12^e.q.28.4.2^m./. 1^e. Cor.3.co.2./.c^o.14.co.1.

Zizania. Vsura.126.

Zodiacus. Cœlum.91.93. Dies.2. Stella.5.

Zona. Corrigia. Aequinoctialis.1.

ZOROBABEL interpretatur magister confusionis: & fuerunt duo.s. Zorobabel filius Salathiel, & Zorobabel filius fratris Salathiel. Matth.co.17.18.

Finis conclusionum huius Tabulæ, in libros Diui Thomæ de Aquino.

CONCORDANTIAE DICTORVM ET CONCLVSIONVM DIVI THOMAE DE AQVINO SACRI ORDINIS FRATRVM PRAEDICATORVM.

PROOEMIVM.

INcipiunt etymologię, idest concordantię dictorũ atq; conclusionũ, in quibus diuus Thomas Aquinas, sacri ordinis fratrum prędicatorum, ac totius ecclesię catholicę lumen & gloria, videtur aliquando, nedum ſm superficialem apparentiam: sed & vere, prout sibi a nonnullis imponitur, sibimet contradicere, licet subtilius considerantibus, omnis inuidię liuore deposito, luce clarius notum existat, omnem eiusdem diui Thomę doctrinam, fuisse lucidam & clarã, ac fidei catholicę consonam, vtpote non tam humano repertam studio, q̃ diuino sibi inspiratam lumine atq; influxu: necnon & tanq̃ veridicam, catholicam, atq; salutiferam, apostolicę sedis rescripto probatam, eiusdemq; apostolicæ sedis sacro munimine confirmatam, nullam contradictionem vel dissonantiam continere, sed mirabilis concordię prefulgere gloria. Ponentur autem prefatę concordantię per ordinem alphabeti. Numerum autẽ conclusionum petat qui velit, ad numerum dubiorum, superius positorum in tabula: vt detur via lectoribus atq; prędicatoribus, diuersas difficultandi materias, prout in prima tabula atq; in ijs concordantijs conclusionum eiusdem diui Thomę euidentius continetur.

CONCORDANTIAE.

Du^m^ P^m^. ABRAHAM. Quod Abrahã ęqualiter meruit in mrĩmõio, sicut Ioãnes in virginitate. 12^e^.q.152.4.1^m^./q.186.4.2^m^./4.d.33.q.3.3.5^m^./Opus.18.co.9./Matth.11.co.6./10.8.lec.5.co.1.6./1.Cor.7.co.19.

Oppositum videtur dicere. 22^e^.q.152.4.1^m^./5.c./q.155.4.1^m^.

R ñ^o^ dicendum. Nam verum est q̃ Abrahaã ęqualiter meruit respectu pręmij essentialis, non autem respectu præmij accidentalis: quia meritum non solum pensatur ex genere actus, sed magis ex animo operantis. Habuit autem Abrahã animum sic dispositum, vt paratus esset virginitatem seruare, si esset tempori congruum: ex quo meritum continentię coniugalis in ipso, ęquatur merito continentiæ virginalis in Ioanne respectu pręmij substantialis, non autem respectu præmii accidentalis: sed continentiam Ioãnes in opere, Abrahaã vero in solo habitu habebat. 5.3.c^o^.137./22^e^.q.152.4.1^m^./2^m^./5.c./q.155.4.1^m^./q.186.4.2^m^./Opus.17.c^o^.8.0.

2 Quod Abraham nõ fuit mendax, dicendo Saram sororem suam. 22^e^.q.110.3.3^m^./q.111.1.1^m^./3.d.38.3.1^m^./4^m^./quol.8.14.6.

Immo hoc quod dixit Abraham, videtur fuisse mẽdacium. 22^e^.q.110.3.3^m^./quol.8.q.6.4.2^m^.

R ñ^o^ dicendũ dupliciter. s. primo q̃ in sacra scriptura deducuntur aliquorum gesta, quasi exempla perfectę virtutis, de quibus non est ęstimandum eos fuisse mentitos. Siqua tamen in eorũ dictis appareant quæ mendacia videantur, intelligendum est ea figuraliter & prophetice dicta esse. Secundo dicẽdum, q̃ Abraham tamen ſm Augustinum, dicens Saram esse sororẽ suam, veritatem voluit celari, & non mendacium dici: soror enim dicitur, quia filia fratris erat: vnde & ipse Abrahaã dicit: vere soror mea est, filia patris mei, & non filia matris meę: quia. s. ex parte patris ei attinebat. 22^e^.q.110.3.3^m^./quol.8.q.6.co.4.2^m^.

3 Quod abrahaã accedens ad ancillam suam, non peccauit. 22^e^.q.154.2.3^m^./4.d.33.q.1.ar.3.q.3.0./Gal.4.co.17.

Oppositum videtur dicere. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.0.

R ñ^o^ sicut infra. Dubio. 371°.

4 Quod Abraham volens occidere Isaac non peccauit, quia debuit obedire præcepto Dei. 12^e^.q.94.5.2^m^./22^e^.q.64.6.1^m^./q.104.4.2^m^./q.154.2.2^m^./1.d.47.4.0./Po^a^.q.1.6.4^m^./He.11.co.19.6.

Oppositum videtur dicere, quia præceptum de non occidendo hominem, & alia pręcepta decalogi, sunt omnino indispensabilia etiam a Deo, vt patet. 12^e^.q.100.8.0./3.d.37.4.0. R ñ^o^ sicut Du^o^.518°.

5 Quod Abraham emẽdo speluncam in sepulturaã, non peccauit. 22^e^.q.100.4.3^m^./4.d.25.q.3.ar.2.q.3.2^m^.

Oppositum videtur dicere, quia sepultura est annexa rei spirituali: ideo emere eam vel vendere est peccatum simonię. 22^e^.q.110.1.0./4.1^m^./2^m^./3^m^./4.d.25.q.3.ar.1.q.1.0./ar.3.c.

R ñ^o^ dicendum, q̃ Abraham emendo speluncaã duplicem non intendebat emere nisi terram communem: sed quia apud gentiles loca sepulturæ deputata, religiosa reputabantur, si Ephron pro iure sepulturæ præcium intendit accipere, peccauit vendens, licet Abrahaã non peccauerit emens. Vel excusaretur Abraham, qa in hoc redemit suam vexationem: q̃uis enim Ephron gratis ei sepulturam offerret, perpendit tamen Abraham q̃ gratis recipere sine eius offensa non posset. 22^e^.q.100.4.3^m^./q.189.9.3^m^./4.d.25.q.3.ar.2.q.3.2^m^. sicut etiam dicetur ad Dubiũ.1127^m^.

6 ABSOLVERE. Quod nullus potest absolui ab vna culpa, quin absoluatur ab omnibus. q̃l.2.16.4^m^.

Immo non semper oportet, vt q facit quod maius est, faciat & id q̃d minus est. 4.d.27.q.3.2.2^m^./3^m^./Potentia.q.1.6.8^m^. Vel nisi in maiori includatur minus, vt habetur. 22^e^.q.189.9.2^m^. Du^o^.1013°. Non potest facere minus, si minus sit ad defectuũ vt habetur. 4.d.27.q.3.2.2^m^./5^m^./Po^a^.q.1.6.8^m^.

R ñ^o^ dicendum, q̃ ibidem in secundo loco adiungit

sanctus Thomas dicens. Nisi sit ad illud ordinatus. Absolutio autem de se ad omnia peccata tollenda ordinatur, nisi reseruentur: * quia potest superior aliqua sibi reseruare, in quibus iudicium inferiori non cõmittat, vt habetur. 22ª.q.59.3. 2m. sĩ./4.d.18.q. 2.ar.5.q.1.c./d. 19.q.1.ar.3.q.2.c.3m./d.20.L.7m./d.17.q.3.2.2m. & q̃ualis nullus possit absolui ab vna culpa, quin absoluatur ab alia, quia peccata sunt connexa.

7 Quod character seu potestas conficiendi eucharistias, & potestas clauium.i.potestas ligandi & absoluendi, sunt idem.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.1m.

Immo non sunt idem, eo q̃ potestas conficiendi, non connumeratur clauibus, nec multiplicatur sicut ille, q̃a est tantum ad vnum actum, ille vero ad duos. 4.d. 18. q.1.ar.1.q.3.3m.

R ñº dicendum, q̃ sunt idem per essentiam, nec differunt nisi ratione, vt habetur.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.1m. Opus.20.liº.3.cº.10.0.

8 ABSOLVTE./Quod absolute dictum intelligitur de dicto simpliciter, sicut ens de substãtia.1.d.9.q.1.1.2m.

Oppositum videtur dicere, Veri.q.7.5.3m.

R ñº dicendum, q̃ etiam aliquando intelligitur de eo de quo dicitur per posterius, non quidem s̃m se, sed ratione adiuncti, sicut ens in alio, intelligitur de accidente, vt habetur. Veri.q.7.5.3m.

9 ABSTRACTIO./Quod necesse est, vt itellectus noster abstrahat a phantasmatibus.1ª.q.85.1.0./q. 86.2. 2m./q.101.1.0.

Immo in statu Innocentię, homo non acquisiuisset scientiam ex sensibus.1ª.q.61.2.0./4.d.1.q.1.ar.2.q.2.0.

R ñº. sicut Duº.1107º.

10 Quod homo in hac vita non potest videre essentiam Dei, nisi abstrahatur a sensibus. 1ª.q. 12.11.2m./12ª. q.98.3.2m./22ª.q.175.4.0./5.c./q. 180.5.c./3. d.15. q.2.ar.3.q.1.3m./4.d.49.q.2.7. 4m./Veri.q.10.11.c. 3m./q. 13.3.0./4.c. 6m./q.26. 10.3m./quol. 1.1.0./ Matth.5.co.11.sĩ./2ª.Cor.12.co.5.6.

Immo Moyses & sanctus Paulus, viderunt in hac vita essentiam Dei sine lumine glorię. Veri.q.10.11.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.482º.486º.

11 ACCIDENS./Quod accidentis esse, est inesse.i.dependere & compositionem facere cum subiecto. 1.d.8. q.4.3.c./Met.5.lec.7.co.3.

Oppositum videtur dicere.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.1m.

R ñº dicendum q̃ inesse non dicit accidentis esse absolute, sed magis modum essendi in ordine ad causam proximam.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.1m.

12 Quod non omne adueniens rei potest esse completum, est accidens.3ª.q.2.6.2m./1.d.17.q.1.2.c./2.d. 1.q.2. 4.1m./d.26.2. c./3. d.6.q.3. 2.c.2m./d.7. q.2.1.5m./ Spiritu.2.3m./Anima.1.1m.

Immo omne sine quo res intellecta, s̃m suam substantiam potest intelligi, habet rationem accidentis.3.d.6. q.3.2.1m./Poª.q.7.4.8m.

R ñº dicendum, q̃ illud quod aduenit rei post esse cõpletum, accidentaliter aduenit: nisi trahatur in cõmunionem illius esse cõpleti, sicut in resurrectione, corpus adueniet animę praeexistenti, non tamen accidentaliter: quia ad idem esse assumetur, vt.s. corpus habeat esse vitale per animam, non autem sic de albedine, quia aliud est esse albi, & aliud esse hominis cui aduenit albedo, vt habetur. 1ª.q.77.2.5m./3ª.q.2.6.2m. * 1.d.3.q. 4.2. 2m./d.8.L.6m./3.4.cº.14./Met.4.lec.2.co.2. sicut & dicitur, ad Dum.113m.175m.577m.

13 Quod accidentia nõ oportet mensurari primo accidente, sed substantia. Poª.q.7.4.7m.

Immo mensura debet esse homogenea.i.eiusdem generis cum mensurato, 1ª.q.3.5.2m./12ª.q.19.4.2m.

R ñº dicendum, sicut Duº.870º.

14 Quod accidens est per se, respectu alicuius subiecti, cum omne per accidens reducatur ad per se.1.d. 26.1.2.1./ Met.7.co.3.

Oppositum videtur dicere, quia non omne quod dicitur de omni, est per se. Posterio. lec.9. pñº.

R ñº dicendum, sicut Duº.551º.

15 Quod accidẽs potest esse sine subiecto, virtute Dei. 3ª. q.77.1.0./1.d.47.4.c./4.d.12.q.1.ã.1.q.1.0./d.44.q. 2.ã.2.q.3.c./3.4.cº.65./q̃l.1.22.c./q̃l.3.1.d./q̃l.7.vel 11.q.4.3.0./quol.8.vel.9.q.3.0.

Oppositum videtur dicere. Phy. 8.lec.21.co.4.

R ñº dicendum, sicut Duº.500º.

16 Quod accidens idem numero, non potest esse in diuersis subiectis.4.d.4.q.1.ar.3.q.2.c./d.14.q.1.ã.3.q.1.c.

Oppositum videtur dicere a simili.3ª.q.77.8.1m./Veri.q.14.4.7m.

R ñº dicendum, q̃ idem accidens numero, non potest esse in diuersis subiectis ęqualiter: sed bene unius subiecti in ordine ad aliud subiectum, ut habetur.4.d.14. q. 1.ar.3. q.1. c./Veri.q. 14. 4.7m. Dubio. 16º.20º. 315º.1173º.

17 Quod accidens indiuiduantur, numeratur, & distinguitur, s̃m suum subiectum, 1ª.q.29.1.c./q.39.3. c./1. d.9.q. 1.2.c./2.d. 2.q.1.2.c./4. d.4.q.1. ar.3.q.2. c./ Virt.q.1.11.c.co.1.sĩ./12.3m./Vnio.5.c./Opº.29.sĩ./ Opus.36.cº.1.co.1.

Immo accidentium uarietas, potest esse causa pluralitatis, s̃m numerũ subiectorum. Trin.q.4.2.c.

R ñº dicendum, q̃ nullum accidens habet in se propriam rationem diuisionis, nisi q̃titas. Vnde dimensiones ex seipsis habent q̃dam rationem indiuiduationis s̃m determinatum situm, prout situs est differentia q̃titatis, & sic habet duplicem rationem indiuiduationis. Vnam ex subiecto, sicut & quodlibet aliud accidens, aliam ex seipsa, inq̃tum habet situm, ratione cuius in abstrahendo a materia sensibili, imaginantur hanc lineam, & hunc circulum. Et ideo recte materię conuenit indiuiduare omnes alias formas, ex hoc quod subditur illi formę quę ex seipsa habet indiuiduationis rationem: ita q̃ etiam ipsę dimensiones terminatę quę fundantur in subiecto iam completo, indiuiduantur quodammodo ex materia indiuiduata p̃ dimensiones interminatas pręintellectas a materia, vt habetur. Trin.q.4.2.2m.

18 Quod accidentia numerantur s̃m supposita. 1ª.q. 36. 4.7m./q.39.3.c./Poª.q.9.6.c.

Oppositum videtur dicere a simili.1.d.9.q.1.2.c.

R ñº dicendum, q̃ accidentia sumpta proprie & adiectiue, numerantur s̃m diuersa supposita, non autem si sumantur improprie & substãtiue, vt spirator in diuinis, sicut habetur, 1ª.q.36.4.7m.sĩ./Poª.q.8.2.6m. sicut & dicetur. ad Dum.1133m.1134m.

19 Quod duo accidentia numero eiusdem rationis vel generis, non possunt esse simul in eodem subiecto. 1ª.q. 94.3.1m./12ª.q.63.4.3m./2.d.30.q.2.1. 7m./Virt.q. 1.10.2m.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.12.10.c./q.58.2.2m.3. q.85.4.c.2m./Veri.q.8.14.c.7m.

R ñº dicendum, q̃ aliquando duo accidentia eiusdem rationis, possunt esse simul in eodem subiecto in actu incompleto, non tamen vt in actu completo & perfecto, sicut albedo dum est in fieri, & nigredo in corrumpi, vt habetur. Veri.q.8.14.9m.

20 Quod vnum accidens est primum & proprium, & per se subiectum, alterius accidentis, sicut superficies respectu coloris. Met.5.lec.18.co.2./Posterio. lec.10.co.2.

Immo vnum accidens non potest esse subiectum alterius accidentis.1.d.3.q.4.3.2m./Virt.q.1.3.2m./Ani-

ma.15. 8m./.Met.4. lec.7.co.6./.Posteriorum.lec. 34. principio.

R n° dicendum, q sicut dicitur. Virt.q.1. 3.c. subiectum tripliciter comparatur ad accidens.s. vt prębens ei sustentamentum, vt po^a ad actum, & vt causa eius. Primo modo accidens, non est subiectum alterius accidentis, sed bene secundo & tertio modo. Vel superficies est subiectum quo, non tamen subiectum quod, quia vt habetur.3.d.33.q.2.ar.4.q.1.c./.Posteriorum.lec 2. vel vnum accidens non potest esse subiectum alterius accidentis in virtute propria, sed bene in virtute substantię, vt habetur. 1^a.q.77.7.2m. Accidens autem dicitur subiectum accidentis per se, inquantum ponitur in diffinitione alterius accidentis, & dicitur non per se.i.non ex se, quia est in virtute substantię, sicut etiam dicetur ad Dum.16m.315m.

21 Quod subiectum est causa proprij accidentis in triplici genere causę.s. vt causa materialis, efficiens, & finalis. Aliorum autem accidentium, est tantum causa materialis.1^a.q.77.6.0./.1.d.17.q.1.2.2m./.Ma.q.4.2.9m./.Trin.20.4.4m.

Immo accidens per se & proprium vel non omne, causatur a principijs subiecti in genere causę efficientis, sed simul producitur. Potentia. q.10.4.c. pnº./.1^a.q.153.4m./.Ma.q.4.2.9m.

R n° dicendum, q accidens proprium non causatur a subiecto per viam mutationis: sed emanatio propriorum accidentium est per naturalem resultationem: sicut ex vno naturaliter resultat aliud: sicut ex luce color, vt habetur.1^a.q.77.6.3m.

Vel q subiectum simul producitur cum proprio accidente, primo & per se: proprium vero accidens secundario, & per aliud.

22 Quod hęc accidentia eucharistię, possunt misceri cum alijs liquoribus.3^a.q.77.8.0./.4. d.12.q.1. ar.2.q.6.0./.quol.9.vel.10.q.1.3.c.

Oppositum videtur dicere.3^a.q.77.8.c.1m./.3m.

R n° dicendum, q intelligendum est, quando non sit tāta pmistio vini vel liquoris extranei, q sanguis Christi desinat esse sub toto. Tunc enim dicitur vndiq3 diffundi, non qa tangat sanguinem Christi secundum proprias eius dimensiones, sed fm dimensiones sacramentales: sub quibus continetur, vt habetur. 3^a.q.77.8.c.3m./.4m.

23 Quod ista corruptio specierum, nō est miraculosa, sed miraculum presupponit.3^a.q.77.4.3m./.5.c.&./.3.4.c°.66.&.

Oppositum videtur dicere. 4.d.12. q.1.ar.2. q.4.4m./.Opus.11.ar.35.

R n° dicendum duplíciter.s.primo, q ista corruptio est miraculosa, ratione presuppositi, non autem ratione sui. Secundo dicendum, q species sic remanere miraculosum est. Sed q sic remanentes corrumpantur, est naturale: sicut miraculosum est, q cęcus visum recipiat. Sed q iam visu accepto videat, est naturale. remanet enim qdam cōpositionis & diuisionis modus in accidentibus istis, dum qtitas retinet rationem materię, & qualitas rationem formę: vt habetur.4.d.12.q.1.ar.2.q.3.3m./.q.4.4m.

24 Quod nihil potest esse medium inter substantiam & accidens.1^a.q.77.1.5m.

Oppositum videtur dicere a simili. 4.d. 12. q.1. ar. 1. q.3.c.

R n° dicendum, q inter substantiam & accidens, qntum prędicabile, datur medium, non autem vt accidens proprium, diuiditur contra substantiam: qa substantia & accidens diuiduntur fm affirmationem & negationem.s.fm esse in subiecto, & non esse in subiecto: vt habetur.1^a.q.76.4.4m./.q.77.1.5m./.quol.1.6. 3m./.Spiritu.11.c.co.2./.4m./.5m./.Opus.23. co.1./.Met. 11.lec. 2.co.2.principio.

25 Quod triplex est genus accidentiū.s.accidens proprium, inseparabile, & separabile. Primum causatur ex principiis speciei, secundum autem & tertium, ex principiis indiuidui. Spiritu.11.c.&./.Anima.12.7m.

Immo accidens proprium causatur ex principiis indiuidui.4.d.10.ar.2.q.3.3m. R n° dicendum, q accidens dicitur proprium dupliciter.s.indiuiduale.i.quod conuenit soli particulari, sed non semper: & specificum.i. quod fluit ex propriis principiis speciei, & cōuenit omni, & soli, & semper. Primum causatur ex principiis indiuidui: secundum autem ex principiis speciei. Po^a.q.9.9.2m./.Posteriorum.lec.14.co.1.

26 Quod non omne per accidens est raro, sed aliqua sunt vt semper, & aliqua vt frequenter. Ma.q.1.3. 15m./.17m.

Oppositum videtur dicere. Met.5.&./.I 1°.6.lec.2. co.3.

R n° dicendum, q aliqd per accidens est raro dupliciter. Vno modo qtu3 ad tempus tm, quia.s.nō in omni tempore euenit: sed tn semper euenit per respectum ad suam causam. Alio modo per respectum ad suam causam, & ad tempus simul, ita.s. q posita causa, raro ponitur talis effectus. Sicut q homo nascatur cum sex digitis, raro accidit. Et tale dicitur proprie per accidens vel contingens raro. Solem autem eclipsari, non dicitur proprie per accidens vel contingens raro.

27 Quod accidens aliquod miraculose productum in aliquo subiecto efficitur ei naturale: sicut cęcus miraculose illuminatus, naturaliter videt.3^a.q.77.4.3m.

Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.12.q. 1.ar.2.q.4.4m./.Opus.11.ar.35.

R n° dicendum. sicut Du°.13°.

28 Quod aliquid prędicatur de Deo per accidens. 1.d.30.1.2m./.4m./.Po^a.q.7.8.6m./.q.8.2.6m.

Immo nihil prędicatur de Deo per accidens.1^a.q.3.6.c.&./.1.d.4.q.2.2.3m./.Po^a.q.10.4.c.

R n° dicendum. sicut Du°.29°.

29 Quod ista est per se, & nullo modo per accidens. Pater est Deus, & econuerso.1^a.q.39.6.2m.

Oppositum uidetur dicere. Po^a.q.8.2.6m.

R n° dicendum, q licet in Deo nullum sit accidens, est tn quedā similitudo accidentis, inquantu3 ea quę de inuicem dicuntur, prędicantur fm accidens, & differunt ratione, & sunt unū subiecto: ut habetur. 1^a.q.36.4.7m./.Po^a.q.7.8.6m./.q.8.2.6m.

30 ACOLITVS./.Quod acolitatus est supremus ordo inter quatuor minores ordines.4.d.24.q.2.2.7m./.8m.

Oppositum uidetur dicere.4.d.6.q.2.ar.3.q.3. 2m.

R n° dicendum. sicut Du°.807°.

31 Quod eadem est actio essentię in diuinis, & proprietatis patris.1.d.7.2.2m./.d.17.q.2.2.2m.

Oppositum uidetur dicere. Po^a.q.7.1.7m.

R n° dicendū, q actio Dei est una fm rem, sed multę fm rationem, ut habetur.1^a.q.30.2.3m. Vnde q dictum est, eandem esse actionem essentię & proprietatis patris, ibi nomine proprietatis non est intelligenda forma particularis: sed magis hoc est dictum ad similitudinem proprietatis speciei. Talis enim proprietas magis conuenit cum essentialibus rei, q proprietas indiuidui. Paternitas autem in Deo, similitudinem habet cum forma particulari rei, & inqntum talis est, non est de intellectu essentię rei: sicut hęc anima, non est de intellectu hominis. Habet etia3 cōuenientiam cu3 proprietate speciei, quę concomitatur essentiam semp. Et hoc modo ultimo, potest esse eadem actio essentię & proprietatis patris. Sed essentia cōicatur, proprietas uero non: quod est propter oppositionem quam habet in se, cum sit re-

latio. Diligenter igitur vbi talia inueniuntur hoc modo distinguantur, & nihil dubietatis erit deinceps: vt habetur. Opus. 72. q. 29.

32 Quod actio recta differt ab actione reflexa. 1ª. q. 28. 4. 2m. / q. 87. 3. 2m. / 3. d. 23. q. 1. 2. 3m. / Anima, 2. lec. 6. 8. / Lº. 3. lec. 9. co. 1. 8.

Oppositum videtur dicere. 1. d. 1. q. 2. 1. 2m. / d. 10. 5. 3m. / d. 17. q. 1. 5. 4m. R nº dicendum. sicut Duº. 41º.

33 Quod vtrunque genus actionis. s. immanentis & transeuntis, attribuimus Deo. Poª. q. 10. 1. c.

Immo nulla actio transiens, conuenit Deo. 1ª. q. 23. 2. 1m. R nº dicendum, quod huiusmodi duplex operationis genus Deo attribuimus. Genus quidem operationis in aliud extrinsecum transeuntis, inquantum dicimus, quod creat conseruat, & gubernat omnia. Ex quo operationis genere, nulla perfectio Deo aduenire significatur, sed magis quod proueniat in creatura perfectio, ex perfectione diuina. Aliud vero operationis genus, Deo attribuimus, inquantum ipsum intelligentem & volentem dicimus, in quo ipsius perfectio significatur. Poª. q. 10. 1. c. 8.

34 Quod actio & passio conueniunt in vna substantia motus & sunt vnus motus numero, & differunt tantum secundum diuersas habitudines. 1ª. q. 28. 3. 1m. / q. 41. 1. 2m. / q. 45. 2. 2m. / 3. c. / 12ª. q. 90. 3. c. / 2. d. 40. 4. 1m. / Met. 11. lec. 9. 8. / Phy. 3. lec. 4. o. / Anima. 3. lec. 2. co. 3.

Immo non potest esse idem accidens numero, actio & passio, sed eorum differentiæ sunt tantum penes terminos. s. agens & patiens. 2. d. 40. 4. 1m. / 5. 2. cº. 56. 3m.

R nº dicendum tripliciter. s. primo quod actio & passio, possunt sumi dupliciter. s. pro habitudinibus agentis ad patiens, & econuerso, & pro motu in quo istæ habitudines fundantur, quia remoto per intellectum motu, nihil remanet de actione & passione, nisi prædictæ habitudines, vt habetur. 1ª. q. 41. 1. 2m. / q. 45. 2. 2m. Si primo modo, sic differunt realiter, quia alia est habitudo agentis ad passum, & alia econuerso. Si autem secundo modo, sic sunt idem realiter quia idem motus numero, vt est ab agente, est actio, & vt est in patiente est passio. Vel actio & passio possunt sumi dupliciter. s. prout forma passi inquantum est ab alio dicitur passio, vel pro ipso fluxu formæ. Primo modo differunt realiter, sicut res a re: & non solum sicut cum vnum includit aliquid, quod alterum non includit: secundo autem, sunt idem realiter. Secundo dicendum, quod cum dicit sanctus Doctor. 1ª. q. 45. 2. 2m. quod cum actio & passio conueniant in vna substantia motus, & differant solum secundum diuersas habitudines, oportet quod subtracto motu, non remaneant nisi diuersæ habitudines in causante & causato. R esponendum est, quod ibi loquitur de actione accepta pro re acta. s. pro eo quod per actionem suscipitur in patiente, quia. s. dicitur actio, inquantum procedit ab agente, & passio, inquantum suscipitur in patiente. Manifestum est enim quod creatio actiua de qua loquitur ibi sanctus Doctor, est realiter distincta, cum sit diuina essentia, a creatione passiua. Vnde per hoc non datur intelligi, quod actio sit idem quod motus realiter: sed magis oppositum. s. quod ab eo differat, quia ab actione potest subtrahi motus. Quod autem ibi solum remaneant diuersæ habitudines, tunc hoc est quantum ad actualem existentiam. Actio enim transiens, quando iam facta est, amplius non est. Et quando fit, est. Vnde non remanet postquam facta est, secundum completam rationem eius, cuius actionis ratio completur per hoc quod est in aliud tendens: * quia quantum ad rem significatam, actio vt in aliud tendens, importat ipsam emanationem, vt habetur. Poª. q. 8. 2. c. / 10. 1m. Tertio dicendum, quod actio, & passio possunt sumi dupliciter. s. vel prout forma agentis, inquantum est principium originis motus: dicitur actio & prout forma passi, inquantum forma est ab alio, dicitur passio, vel pro ipso fluxu formæ. Si primo modo, sic differunt realiter: si autem secundo modo, sic contingit dupliciter. s. pro fluxu formæ materialiter. i. quo ad ipsas substantias motus dum est: & sic actio & passio sunt idem realiter, & sunt vnus motus numero, vt habetur in primis locis: vel formaliter. i. quantum ad rem significatam, & hæc dupliciter. s. vel prout ab actione subtrahitur motus quantum ad actuales existentiam, & sic differunt realiter actio & passio, a substantia motus, & etiam inter se, vt habitudines diuersæ, vel secundum completam rationem actionis, prout actio vt in aliud tendens, importat ipsam emanationem in se consideratam, & sic etiam differunt realiter, vt habetur. Potentia. q. 8. 2. c. / 10. 1m. sicut etiam adducetur ad Dum. 35m. 39m. 926m.

35 Quod actio est in agente subiectiue. 1. d. 32. q. 1. 1. c. / d. 40. q. 1. 1. 1m. / 2. d. 40. 4. 1m. / 3. d. 18. 1. 4m. / Poª. q. 7. 9. 3m. / q. 8. 2. c. / 10. 1m.

Immo actio est tantum in patiente subiectiue. Met. 11. lec. 9. 8. / Phy. 3. lec. 4. co. 6. / Anima. 3. lec. 2. co. 3.

R nº dicendum, quod sicut habetur ex verbis sancti Thomæ. 1ª. q. 54. 1. 1m. / 12ª. q. 3. 3. c. / q. 6. 8. o. / q. 19. 6. c. / q. 76. 3. 4. o. / Veri. q. 25. 1. 1m. / Virt. q. 1. 5. 8m. / Opus. 1. cº. 11. aliquid est in alio tripliciter. s. essentialiter, antecedenter, & consecutiue, siue concomitanter. Actio igitur transiens, accepta concomitanter. s. pro eo quod per actionem in patiente relinquitur, seu pro motu vel forma fluente, vt calefactio accepta pro calore producto in aqua ab igne per calefactionem, sic manifestum est, quod actio transiens, est in patiente subiectiue. Et isto modo actio est perfectio patientis. Vnde cum dicitur, quod actio est perfectio patientis, est prædicatio per concomitantiam: quia. s. per actionem transeuntem, sequitur perfectio in patiente. Sicut etiam quando dicimus a simili, quod intellectus agens, est suus actus, ibi est prædicatio per concomitantiam: siue causalis, quia. s. ad ipsum concomitatur actus, non autem prædicatio essentialis. Sed actio accepta antecedenter. s. pro forma agentis. i. pro principio proximo actionis, vt calefactio actio accepta pro calore qui est immediatum principium calefactionis: sic manifestum est, quod actio est subiectiue in agente, sicut calor ignis est in igne subiectiue. Actio autem essentialiter accepta. s. pro habitudine agentis ad passum. i. pro ipsa emanatione, qua introducitur forma in patiente, secundum eius primum gradum * secundum quod ingreditur ab agente, vt habetur 5. 2. cº. 56. 2m. vt calefactio accepta pro ipsa introductione actiua caloris ab agente in aqua: sic actio potest dupliciter considerari. s. vno modo secundum modum significandi. & sic actio non est subiectiue in agente. i. non designatur vt est in agente tanquam in subiecto, licet realiter sit in agente. Alio modo potest considerari quantum ad rem significatam. Et sic actio transiens est subiectiue in agente: quia nihil prohibet aliquid esse inherens, quod non significatur vt inherens sicut & actio non significatur vt in agente, sed vt ab agente. Et tamen constat actionem esse in agente, vt habetur Poª. q. 8. 2. c. / 10. 1m. Et si dicatur, quod constat actionem esse in agente sicut in causa, non autem sicut in subiecto. Dicendum est, quod sanctus Doctor dicit ibidem, quod aliquid est inherens, licet non significetur vt inherens, vt actio. Sed illud quod inheret alicui, est subiectiue in illo si sit accidens. Si ergo actio inhereat agenti secundum rem, sequitur quod est in eo subiectiue. Idem habetur. 1. d. 32. q. 1. 1. c. vbi. sic ait. Sciendum quod secundum diuersam naturam generis, diuersus est modus denominationis. Quædam enim genera secundum rationem suam significant aliquid vt inherens sicut qualitas & quantitas, & huiusmodi. Et in talibus non fit denominatio, nisi per formam inherentem, quæ est principium ipsius secundum aliquod esse, vel substantiale vel accidentale. Quædam vero sunt, quæ significant

ficant ſm rationem ſuam, vt ab alio ens, & non vt inhærens: ſicut precipue patet in actione. Actio enim ſm ꝙ actio, ſignificat vt ab agente. Et ꝙ ſit in agente, hoc accidit ſibi, inq̃tum eſt accidens. Et ſi per impoſſibile, poneretur aliquam eſſe actionem, quę non eſſet accidens, non eſſet inherens, & tamen denominaret agentẽ. Et tunc agens denominaretur ſm illud quod ab eo eſt, & in eo non inherens. Idem etiam vult expreſſius q̃ ſupra. 2.d.37.q.3.1.c.2m./2.c./d.40.q.1.4.1m. vbi ſic ait. Ad primum dicendum, ꝙ cum actio ſit in agente, & paſſio in patiente, non poteſt eſſe idem numero accidens quod eſt actio, & accidens quod eſt paſſio: cũ vnũ accidens non poſſit eſſe in diuerſis ſubiectis. Vnde Auicenna etiam dicit, ꝙ non eſt vna numero ęqualitas, in duobus ęqualibus ſm ſpeciem. Ecce quomodo expreſſe ſanctus Doctor dicit, ꝙ actio eſt in agente, ſicut in ſubiecto, & paſſio in patiente. Et loquitur ibi de actione transeunte.ſ. de actione Iudæorum, qua crucifixerunt Chriſtum, & de paſſione Chriſti, qa dicit ibidem, argumento primo ſic. Vnde dicitur. Actio diſplicuit: paſſio grata fuit.ſ. Chriſti. Idẽ adhuc vult. 1.d.40.q.1.1.1m. vbi clare oſtendit, ꝙ in actionibus tranſeuntibus, eſt inuenire actionem in re agente, & paſſionẽ in re patiente per modum paſſionis: ſicut motus in moto, vt in ſubiecto. Dicit enim ibidem ſic. Quędam ſunt actiones, quę tranſeunt in materiam exteriorem. Et in talibus, actio eſt recepta in eo quod fit, per modũ paſſionis, ſm ꝙ motus eſt in moto, vt in ſubiecto. Et in talibus eſt inuenire actionem in re agente, & paſſionẽ in re patiente. Et cum dicitur ꝙ vult ſanctus Doctor, ꝙ actio ſit recepta in re patiente per modum paſſionis, illud autẽ quod recipitur in aliquo, eſt in eo ſubiectiue, ſi ſit forma accidentalis: dicendum, ꝙ qa actio phyſica fit cum motu, & illud qđ tranſit ab agente in patiens.ſ. forma producta, recipitur in patiente per modũ paſſionis: paſſio enim dicitur a pati in cõmuni, quod eſt recipere: recipitur autem forma ab agente in paſſum, cum abiectione formę contrarię: ideo dicitur, ꝙ actio ſuſcipitur in patiente, per modũ paſſionis.i. concomitanter, qa.ſ. ipſa forma conſequens actionem, & per ipſam actionem in paſſum producta, eſt in patiente, non autẽ actio eſſentialiter conſiderata. Vnde dicitur ibidẽ, ꝙ actio eſt in re agente. Actio etiã immanens, eſt in agente. Et vocatur immanens, non qa ipſa ſola ſit, vt dictum eſt in agente, cum etiam actio tranſiens ſit in agente: ſed qa illud qđ per talem operationẽ cauſatur, manet in agente, vt patet in intellectiõe & huiuſmodi. Similiter actio vocatur tranſiens, non qa actio eſſentialiter trãſeat in rem exteriorem: ſed qa illud quod per talem actionem producitur, recipitur in re exteriori: ſicut patet in calefactione. Idẽ habetur. Vnio.5.c. vbi ſic ait. Vnitas & pluralitas actionis, poteſt ex duobus conſiderari. Vno modo ex parte ſubiecti agentis. Et ex hoc cauſatur vnitas vel pluralitas actionis ſm numerũ: ſicut & q̃libet alius actus habet numerı vnitatem, vel pluralitatem ex parte ſubiecti. Alio modo poteſt conſiderari vnitas actionis ex parte principij quo agẽs operatur. Et ex hoc actio dicitur vna vel plures ſm ſpeciem. Idem vult. 3a.q.19.1.3m. vbi ſic ait. Operari eſt hypoſtaſis ſubſiſtentis ſm formam & naturã, a qua operatio ſpeciem recipit. Et ideo a diuerſitate formarum ſeu naturarũ, eſt diuerſa ſpecies operationũ. Sed ab vnitate hypoſtaſis, eſt vnitas ſm numerı: ſicut ignis habet duas operationes, ſpecie differentes.ſ. illuminare & calefacere, ſm differentiam lucis & caloris: & tamen eſt vna numero illuminatio ignis ſemel illuminantis, & calefactio eius ſemel calefacientis. Et ſimiliter in Chriſto, oportet ꝙ ſint duæ operationes ſpecie differentes, ſm eius duas naturas. Qualibet tamen operatio, eſt vna ſanatio. Idẽ innuit. Foa.q.8.10.1m. vbi ſic ait. Agens inq̃tum eſt agens, non eſt extraneum a genere patientis, inq̃tum eſt patiens. Vnde vtriuſq̃ ordo, eſt realis vnius ad alterum: & pręcipue cum ipſa actio media, ſit quędam propria perfectio agentis. Idem innuit. 1a.q.77.5.c./2.d.40.q.1.4.1m./Veri.q.4.2.7m.

36 Quod actiones quæ ſunt in agente, ſunt quaſi perfectio ipſius. Huiuſmodi autem non ſunt, niſi actiones cognoſcentis & appetentis.ꝑ.2.c°.23.4m.

Immo non ſolum actiones immanentes, ſed etiã actiones trãſeuntes, ſunt in agente vt in ſubiecto, & ſunt perfectiones ipſius. Foa.q.7.9.7m./q.8.2.c./10.1m.

☞ Rñº dicendum, ſicut Duº.35º.

37 Quod actio inſtrumenti ſemper attingit ad aliquid vltra ſuam ſpeciem, non autem ſemper ad vltimam perfectionem intentam, a principali agente. 4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c./d.18.q.1.3.5m./ꝑ.2.c°.87.3m./Potentia. q.3.9.21m.

Oppoſitum videtur dicere. 2.d.1.q.1.3.c./4.d.8.q.1.3.4m. ✱ ☞ Rñº dicendum dupliciter.ſ. primo, ꝙ attingit aliquid vltra ſuam ſpeciem, non quidem in virtute propria, ſed in virtute aliena: ſm ꝙ vna res poteſt eſſe cauſa actionis alterius rei quadrupliciter.ſ. vel dando ei virtutem agendi, vel conſeruando, vel mouendo ſeu applicando ad agendum: vel ſicut agens principale reſpectu inſtrumenti: vt habetur. Foa.q.3.7.c.co.2.ſi. Secundo dicendum, ſicut Duº.301º.

38 Quod actiones ſunt circa ſingularia, & ſingulariũ ſunt omnes generationes. 1.d.5.q.1.1.c./Met.co.7.

Immo actiones ſunt ipſius naturæ. Opuſ. 37. c°. 4. co.1.

✱ ☞ Rñºdicendũ dupliciter.ſ. primo ꝙ actiones ſunt ſingularium proprie, & non attribuuntur naturæ, niſi cauſaliter: vt habetur. 1.d.5.q.1.1.c./d.7.q.1.2.2m./Veri.q.20.1.2m. Secundo dicendũ, ſicut Duº.65º.

39 Quod actio ſm primam impoſitionẽ nominis, importat originem motus: quo remoto, nihil aliud q̃ ordinem originis importat. 1a.q.41.1.2m./q.45.3.c.

Oppoſitum videtur dicere. 1.d.40.q.1.4.1m./ꝑ.2.c°.56.3m. ☞ Rñºdicendum, ꝙ ſicut ſupra Duº.34º.35º. dictum eſt: actio eſſentialiter accepta.ſ. pro reſpectu agentis ad paſſum.i. pro ipſa emanatione, qua introducitur forma in patiente, ſm eius primum gradum, poteſt dupliciter conſiderari.ſ. vno modo ſm modũ ſignificandi: & ſic q̃tum ad primam impoſitionem nominis importat originem motus. Alio modo q̃tum ad rem ſignificatam: & ſic importat ipſam emanationem in ſe conſideratam: vt habetur. Poa. q.8.2.c./10.1m. ſicut etiam dictum eſt ad Dum.34m.35m.

40 ACTOR./Quod actor in diuinis, conuenit tantũ patri: quia ſupra rationẽ principij addit, non eſſe ab alio. 1.d.29.1.c.ſi.

Immo ſpiritusſanctus a patre & filio autoribus, confitendus eſt ſm Hilarium. 1a.q.36.4.7m.

☞ Rñº dicendum, ſicut Duº.18º.1133º.1134º.

41 ACTVS./Quod actus rectus & reflexus ſunt idem numero. 1.d.1.q.2.1.2m./d.10.5.2m./d.17.q.1.5.4m.

Oppoſitum videtur dicere. 1a.q.28.4.2m./q.87.3.2m. ☞ Rñº dicendum, ꝙ ſicut habetur. 1.d. 17.q.1.5.4m. actus rectus, poteſt cõſiderari dupliciter.ſ. vt ratio, qua potentia fertur in ſuum obiectũ, & ſic actus rectus quo potentia reſpicit obiectum: & actus reflexus quo potentia fertur ſuper actum ſuum, ſunt idem numero. Alio modo vt natura quædam: vel ſm ꝙ actus rectus accipitur vt quoddam obiectum eiuſdem potentię, & ſic non ſunt idem numero: ſicut etiã dicetur ad Dubiũ.348m.991m.993m.

42 Quod actus dupliciter dicitur esse actus virtutis, vel vitii, scilicet vel quia est a tali habitu, vel quia est ei similis. Ma.q.2.4.11m.
Immo actus virtutis aliquando est ei dissimilis. Veri.q. 20.3.3m.
R so dicendum, quod actus dupliciter est similis actui, scilicet vel quo ad speciem, vel quo ad modum: ut habetur Veri.q.20.3.3m.

43 Quod actus rationis sunt tres. s. intelligentia indiuisibilium, compositio & diuisio, & discursus. Posteriorum.co.1./Perihermenias principio.
Immo operationes intellectus, sunt tantum duae secundum philosophum. s. vna quae vocatur indiuisibilium intelligentia, alia autem operatio est intellectus componentis & diuidentis, cum etiam intellectus, sit idem quod ratio. 1.d.19.q.5.1.c./Spiritu.12.17./quol.5.q.5.2.c.
R so dicendum, quod sunt duo in genere, sed tres in specie secundum proprias rationes. Vel dicendum quod licet intellectus & ratio, sint idem secundum rem: differunt tamen secundum rationem. Nam ipsius intellectus, secundum proprium suum actum considerati qui est intelligere, est ipsam veritatem intelligibilem simpliciter apprehendere. Sed ipsius rationis est secundum suum actum procedere de vno intellecto ad aliud, ad veritatem intelligendam. Et inde est, quod angeli qui sine discursu intelligunt, dicuntur substantiae intellectuales. Homo vero qui discurrit in actu intelligendi, dicitur substantia rationalis. Sic ergo tantum ponuntur duae operationes intellectus, secundum quod intellectus distinguitur contra rationem: ut habetur Veri.q.15.1.5m. Tamen accipiendo intellectum secundum quod conuenit realiter cum ratione & econuerso: sic ponuntur tres operationes rationis & intellectus. Et hoc est, quod sanctus Doctor voluit innuere in primo Posteriorum, lectione prima, cum dicit, quod duo primi actus, sunt ipsius rationis, secundum quod ratio est intellectus quidam. Idem dicit. 22e.q.49.5.3m. vbi sic ait. Et si intellectus & ratio non sint diuersae potentiae: tamen denominantur a diuersis actibus. Intellectus enim nomen, sumitur ab intima penetratione veritatis, nomen autem rationis, ab inquisitione & discursu: ut etiam habetur.1.d.3.q.4.1.4m./d.33.1.3m./Met.2.lec.5.co.1. sicut etiam dicetur ad Dum.1083m.1084m.

44 Quod actus vnus non potest terminari ad duo obiecta. quol.9.q.4.2.c.3m.
Oppositum videtur dicere.1.d.1.q.2.1.2m./d.10.5.2m.
R so dicendum, sicut Dubio.41o.103o.348o.611o.626o.991o.993o.

45 Quod actus qui fertur in rationem obiecti, & actus qui fertur in obiectum, sub tali ratione, sunt eiusdem speciei, ut visio luminis, & visio coloris.22e.q.25.1.c.
Oppositum videtur dicere.1a.q.87.3.2m.
R so dicendum, sicut Duo.41o.103o.

46 Quod omnis virtus & potentia, eodem actu fertur in obiectum, & in rationem formalem obiecti. 22e.q.25.1.c./3.1.co.76.1m.
Oppositum uidetur dicere.1a.q.87.3.2m.
R so dicendum, sicut Duo.41o.103o.

47 Quod esse in actu & in potentia, non possunt simul esse in eodem & respectu eiusdem.1.d.8.q.3.1.3m.
Immo idem respectu eiusdem, non secundum idem, potest esse in actu & in potentia. Spiritu.10.4m./Anima.5.c.co.3./3m.
R so dicendum, quod sicut dicitur in secundis locis nihil prohibet aliqua duo adinuicem comparata, sic se habere, quod vtrunque sit ut potentia, & vt actus respectu alterius secundum diuersa: sicut ignis est potentia frigidus & actu calidus, aqua vero econuerso.

48 Quod actus diuersarum potentiarum, differunt genere. 12e.q.23.1.c./q.54.1.1m./Veri.q.15.2.13m.
Oppositum uidetur dicere Phy.7.lec.8.co.2.fin.
R so dicendum, quod actus dupliciter comparantur ad ea per quae fiunt. s. vt ad principia actiua, & ut ad subiecta. Primo modo differunt genere vel specie, non autem secundo modo: vt habetur Veri.q.22.10.2m. sicut etiam dicetur ad Dum.908m.

49 Quod idem actus potest pertinere ad diuersas potentias.12e.q.56.2.1m./Veri.q.14.4.c./q.22.13.8m./q.24.5.c.
Oppositum uidetur dicere.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./Veri.q.14.4.7m.
R so dicendum, quod idem actus potest pertinere ad diuersas potentias, secundum diuersas rationes, & diuerso ordine, non autem aequaliter & eodem ordine: ut habetur. 12e.q.56.2.1m./Veri.q.14.4.c.7m./q.22.13.8m./q.24.5.c. sicut etiam dictum est ad Dum.16m.

50 Quod unius potentiae, non possunt esse simul plures actus.1a.q.58.7.2m./q.62.7.3m./12e.q.54.1.3m./22e.q.18.1.3m./4.d.4.q.1.a.3.q.2.o./3.1.co.76.3m./Iio.2.co.59.f./Veri.q.15.1.5m.
Oppositum uidetur dicere. Veri.q.28.9.1m./6m.
R so dicendum, quod unius potentiae, non possunt esse simul plures actus, completi, perfecti, & distincti: nisi sint subordinati: ut habet.1a.q.58.7.2m./q.62.7.3m./12e.q.54.1.3m./22e.q.18.1.3m./4.d.4.q.1.ar.3.q.2.o./3.1.co.76.3m./Iio.2.q.59.f./Veri.q.15.1.c. sicut etiam dicetur ad Dum.57m.16m.19m.765m.

51 Quod actus & potentia, non sunt semper in eodem genere.1.d.7.q.1.2.2m.
Oppositum uidetur dicere.1a.q.77.1.c.f./1.d.3.q.4.2.c./Veri.q.8.3.9.c./Poa.q.7.10.1m./Spiritu.11.c./Anima.12.c./13.c./10.c./Phy.1.lec.15.co.1.f.
R so dicendum tripliciter. s. primo,* quod duplex est potentia. s. potentia propinqua, & potentia remota: prima semper est in eodem genere cum suo actu: non autem secunda: ut habetur Phy.lec.15.co.1.f. sicut etiam dicetur ad Dum.201m.497m. Secundo dicendum, quod licet actus & potentia, sint eiusdem generis entis non tamen oportet, quod sint semper eiusdem generis praedicamentalis in speciali. Ens enim per se, reale, creatum, diuiditur immediate in substantiam & accidens. Quod quidem accidens postea subdiuiditur in nouem genera accidentium. Substantia igitur & accidens, dicuntur duo genera entis transcendentis. Vnde si potentia sit in genere accidentis, bene oportet, quod actus sibi correspondens, sit in genere accidentis. Sed non oportet, si potentia sit in hoc genere accidentis. s. qualitatis, quod actus sibi correspondens, sit in eodem genere. Tertio dicendum, quod actus & potentia qui differunt secundum essentiam, non sunt semper in eodem genere, sed bene actus & potentia eiusdem essentiae: ut habetur.1a.q.25.1.2m. Nam ut ipse dicit, Anima.13.c. de potentia passiua manifestum est, quod potentia passiua quae est ad actum substantialem, est in genere substantiae, & quae est ad actum accidentalem, est in genere accidentis, per reductionem sicut principium, & non sicut species completa: quia unumquodque genus diuiditur per potentiam & actum. Vnde potentia homo est in genere substantiae, & potentia album, est in genere qualitatis. Et ipse subdit ibidem, ad undecimum dicens: quod ipsa anima, est in potentia ad formas intelligibiles. Sed ista potentia non est essentia animae, sicut nec potentia ad statuam quae est in aere, est essentia aeris. Esse enim actu & potentia, non est de essentia rei, quando actus non est essentialis. Materia uero prima, est in potentia ad actum substantialem qui est forma. Et ideo ipsa potentia materiae, est ipsa essentia eius. Et idem adducit Phy.1.lec.15.co.1. Et licet anima sit in potentia etiam ad suas potentias, non tamen est in po-

tentia ad illas, per potentiam distinctas ab essentia eius: vt habetur Anima. 13. c.

51 Quod actus est prior potentia. 1a. q. 82. 3. 2m. / M et. 9. lec. 8. 9. o. / L io. 12. lec. 5. co. 5.
Immo actus est posterior potentia. 1a. q. 77. 3. 1m.
R sio dicendum, ꝙ actus in diuersis est prior potentia, sed in eodem, est posterior ſm tempus: vt habetur. 1a. q. 3. 1. c. / 8. c. fi. / q. 77. 3. 1m. / q. 82. 3. 2m. / q. 85. 3. 1m. / q. 94. 3. c. / 12e. q. 50. 2. 3m. / 1. d. 7. q. 1. 1. 1m. / 2. d. 1. q. 1. 1. c. / d. 4. 3. 1m. / ꝫ. 1. co. 16. pno. / L io. 2. co. 16. 10m. / 77. co. 3. / Veri. q. 13. 1. 10m. / Foa. q. 6. 6. c. / q. 7. 1. c. principio. / Ma. q. 4. 3. c. fi. / Virt. q. 4. 3. c. / Spiritu. 1. c. / 10. c. 3m. / quol. 5. 19. c. / Opus. 31. co. 5. / M et. lec. 13. fi. / L io. 3. fi. / L io. 7. lec. 2. co. 2. fi. / L io. 9. lec. 8. 9. o. / L io. 12. lec. 5. co. 5. / Anima. 2. co. 5. / L io. 3. lec. 10. co. 3. / Lec. 11. fi.

53 Quod actus semper superat potentiam in bono & malo. 12e. q. 71. 3. c. / 2. d. 19. 4. 3m. / d. 44. q. 1. 1. 2m. / Foa. q. 7. 2. 9m. / M et. 9. lec. 11. o.
Oppositum videtur dicere. 1a. q. 25. 1. 2m.
R sio dicendum, ꝙ sicut ipse dicit ibi, est verum ꝙ actus qui differt ſm essentiam a potentia, superat potentiam, non autem in Deo in quo sunt idem: vt habetur. 1a. q. 25. 1. 2m. / Duo. 51o.

54 Quod potentia naturalis est imperfecta, nisi reducatur ad actum, non autem obedientialis. Veri. q. 8. 4. 13m.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 24. q. 2. 2. 1m.
R sio dicendum quincupliciter. s. primo, ꝙ ſm commentatorem, potentia passiua est frustra, si non respondeat ei potentia actiua, quę ipsas possit reducere ad actum, non autem si correspondeat. ꝫ. 2. co. 12. 4m. / Veri. q. 18. 2. c. / Foa. q. 1. 2. 2. 1. 1m. Vel si non reducatur ad actus in genere siue in specie, ſm aliquod indiuiduus eius, non autem si non ſm quodlibet indiuiduum eius. 1a. q. 19. 6. 1m. / q. 23. 4. 3m. / 1. d. 46. 1. o. / 3. d. 17. ar. 2. q. 1. 2m. / d. 32. 2. c. 4m. / Veri. q. 23. 2. o. Vel si res per eam, suus consequatur cõplementum, non autes si non consequatur. Potentia. q. 5. 5. 7m. Vel si non reducatur ad actum primum, non autem si non ad secundum. 2. d. 17. 1. 3m. / 3. d. 12. q. 3. ar. 1. q. 1. c. / 4. d. 4. q. 2. ar. 2. q. 1. 3m. / d. 44. q. 1. ar. 2. q. 1. 1m. / quol. 10. q. 4. 1. 3m. fi. Vel si non reducatur ad actum ſm accidentalem, non autem si non ad primum, qui est propter secundum: quia potentia passiua perfectibilis multis perfectionibus ordinatis, perfecta per vltimas, non dicitur imperfecta, licet alię perfectiones non insint: vt habetur. 4. d. 49. q. 2. 5. 5m. / Veri. q. 8. 4. 13m.

55 Quod potentia actiua, non distinguitur contra actum, sed in eo fundatur. 1a. q. 25. 1. 1m. / Veri. q. 22. 6. 1m.
Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11. c.
R sio dicendum, ꝙ cum in nulla creatura suum operari sit suum esse, sed hoc sit proprium solius Dei, sequitur ꝙ nullius creaturę operatiua potentia, sit eius essentia: vt habetur Spiritu. 11. c. principio.

56 Quod actus vel habitus non habent rationem radicis, sed rationes rami. 2. d. 5. q. 1. 3. c. 1m. / d. 22. q. 1. 1. 7m. / d. 42. q. 2. 1. c. 2m. / 3. 1m.
Oppositum videtur dicere. 12e. q. 84. 1. c. 2m. / 2. c. / 22e. q. 119. 2. 1m. / Ma. q. 8. 1. 1m. / 16m. / 17m. / 2. c. fi. / 14m. q. 14. 4. 2m. / q. 15. 4. 2m. / Iob. 4. co. 2. / Ro. 7. lec. 2. co. 2. / 1e. Cor. 11. lec. 4. co. 1. fi. / 1e. Thi. 6. co. 5.
R sio dicendum, sicut Dubio. 1144o. responsione secunda.

57 Quod diuersi actus, quorum vnus est ratio alterius, non diuersificant habitum. 22e. q. 28. 4. c. / 3a. q. 8. 5. 2m. / Virt. q. 5. 4. c. 6m.
Oppositum videtur dicere a simili. 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 2. c.
R sio dicendum, ꝙ non diuersificant habitum, si sint subordinati, sed bene si non sint subordinati: sicut etias adductum est ad Dubium. 43m. 50m. 52m. B. 60. 765o.

58 Quod vnus habitus, est tantum vnus actus. Veri. q. 14. 4. c.
Oppositum videtur dicere. Veri. q. 27. 5. 18m.
R sio dicendum, sicut Duo. 58o. B. 1173o.

58 Quod duos actus, non potest vnus habitus causare simul & semel. Veri. q. 27. 5. 18m.
Oppositum videtur dicere a simili. Veri. q. 14. 4. 7m.
R sio dicendum, ꝙ duos actus qui sunt operationes distinctę, & adinuicem non ordinatę, non potest vnus habitus causare simul & semel. Sed duos actus quorum vnus est operatio, & alius subiecti informatio, vel duas operationes quarus vna sit causa alterius: sicut actus interior est causa exterioris, vnus habitus causare potest: vt habetur Veri. q. 27. 5. 18m. sicut etiam dictum est ad Dubium. 50m. 57m. 60m.

59 Quod habitus acquisitus, semper reddit actum similem actui, a quo generatus est, ſm speciem: non autem ſm modus. 1a. q. 89. 6. 3m. / 12e. q. 78. 2. 2m. / Veri. q. 20. 3. 3m. / Virt. q. 1. 9. 13m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e. q. 51. 4. 3m. / Veri. q. 17. 1. 13m. / Virt. q. 1. 10. 19m.
R sio dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ habitus infusus non causat semper actum nouum similem habitui, sed confirmat habitum præexistentem cum suo actu: sicut medicinalia remedia adhibita homini sano per naturã, non causant aliquam sanitatem aliam, sed sanitatem prius habitam corroborant, acquisitus autem reddit similem. 12e. q. 51. 4. 3m. Secundo dicendum, sicut ad Dubium. 697m. 1110m.

60 Quod actus simpliciter excedit habitum, in bono & in malo. 12e. q. 71. 3. o.
Oppositum videtur dicere, quia habitus est principium actus & finis eius. 3. d. 36. I. fi.
R sio dicendum * dupliciter. s. primo, ꝙ sicut in naturalibus, forma & finis incidunt in idem: ita & in moralibus: habitus enim qui est principium actus, vt imperans actum, est etiam quodammodo finis, inquantum ad finem proprium, vtitur actu imperato: vt habetur. 3. d. 36. I. fi. & ꝗuis habitus sit causa & principiũ actus, in genere causę efficientis: actus tamen est causa habitus, in genere causę finalis, ſm quam consideratur ratio boni & mali: & ideo in bonitate & malitia, actus premiinet habitui: vt habetur. 12e. q. 71. 3. 3m. Secundo dicendum, sicut Dubio. 53o.

61 Quod idem actus numero moralis siue humanus, est actio & passio. 12e. q. 1. 3. c. / Ma. q. 2. 11. 4m. / 6m. / Vnio. 5. c.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 40. 4. 1m. fi. / ꝫ. co. 56. 3m.
R sio dicendum, sicut Dubio. 34o. 62o. 1171o.

62 Quod actus dicitur bonus vel malus dupliciter. s. formaliter. i. ex obiecto. s. solus actus appetitus, & materialiter. 3. d. 23. q. 1. ar. 4. q. 1. c. / q. 2. ar. 4. q. 1. c. / 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 2. c.
Oppositum videtur dicere a simili, quia actus videtur bonus seipso. 12e. q. 55. 4. 1m. / 5m. / Virt. q. 1. 2. 1m. / 7m.
R sio dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ actus dicitur bonus seipso, bonitate naturę, non autem bonitate moris: vt habetur. 12e. q. 18. 3. 3m. Secundo dicendum, sicut Dubio. 1171o. 63o.

63 Quod idem numero actus in genere naturę, potest esse bonus & malus moraliter, non autem vnus numero in genere moris. 12e. q. 20. 6. o. / q. 88. 4. c.

Oppositum videtur dicere.2.d.27.2.1m.
R ñº dicendum, ꝙ vnus actus numero in genere moris, nõ potest esse bonus & malus ſm ſe, ſed per abuſionem: vt habetur. 12ᵉ.q.56.2.c.fi./.22ᵉ. q.20.1.2m./.q.38.2.3m.q.55.4.1m./.Duº.1171º.

64 Quod actus attribuitur ſuppoſito. 1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.1.1.2m./.Veri.q.20.1.2m.
Oppositũ videtur dicere.1.d.23.1.o./.d.26.q.1.1.4m.
R ñº dicendum, ſicut Dubio.65º.

65 Quod actus ſunt ſuppoſitorum.1.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.2.2m./.Veri.q.20.1.2m./.Met.lec.1.co.7.
Immo iſta propoſitio, actus ſunt ſuppoſitorum, non tenet in actibus animę, quę intelligit & vult, & tamẽ ipſa non eſt ſuppoſitum, licet ſit ſubſiſtens extra corpus.1.d.8.q.5.2.6m./.d.23.1.o./.d.26.q.1.1.4m.
Deficit etiam in ſpeciebus in ſacramento altaris, quæ omnem actionem quam poterant agere, ſubſtantia panis & vini exiſtente, poſſunt etiam agere, ſubſtantia panis & vini tranſeunte in corpus & ſanguinem Chriſti. 3ª.q.77.3.c.fi.
R ñº dicendum, ꝙ ipſe actus, & eſſe quod eſt actus entis: attribuitur dupliciter alicui.ſ.proprie & improprie. Primum attribuitur ſuppoſito ſiue ſubſiſtenti tantum: ſecundum vero alijs: vt habetur.3.d.6.q.2.2.c./.Virt.q.1.2.1m./.quol.8.vel.9.q.2.2.c. Sed anima rationalis eſt hoc aliquid vt ſubſiſtens, non autem vt completum in ſpecie, vt habetur.1ª.q.75.2.1m./.Anima.1.o. ſicut etiam dicetur ad Dum.173m. Hinc eſt ꝙ ſolũ anima ſeparata operatur inq̃tum potentię immateriales manent actu in anima, non autem potentię organicę, ſed vt in radice: vt habet.1ª.q.77.8.o./.q.89.3.c./.Anima.2.1m./.19.o. ſicut etiam dicetur ad Dum.183m.
Species autẽ in ſacramento altaris, non operantur virtute naturali propria, ſed aliqua virtute ſubſtantię, & aliqua miraculoſe, & virtute diuina: vt habetur.3ª.q.75.2.o.

66 ADAM./.Quod non inconuenit. Adam vidiſſe diuinam eſſentiam ſupernaturaliter.1ª.q.94.1.2.c./.Veri.q.18.1.13m./.14m./.5.c.fi./.2m.
Oppoſitum videtur dicere. ꝫ.3.cº.47. principio./.Veri.q.10.11.c.
R ñº dicendum, ſicut Dubio.482º.486º.

67 Quod Adam preſciuit incarnationem Dei, non autẽ ſuum peccatum. 22ᵉ.q.2.7.c./.3ª.q.1.3.5m./.4.d.26.1.3m.
Oppoſitum videtur dicere.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.c.
R ñº dicendum, ſicut Duº.402º.605º.

68 Quod Adam cognoſcebat naturaliter Deum & angelos. Veri.q.18.2.o./.5.10m.
Oppoſitum videtur dicere.1ª.q.95.3.c./.22ᵉ.q.5.1.c./.2.d.29.3.c. R ñº dicendum * tripliciter.ſ.p̃mo, ꝙ Adam cognoſcebat naturaliter Deum & angelos: ſm ꝙ Deus repræſentatur in creaturis, non autem vt eſt in ſe: vt habetur.1ª.q.12.3.4.11.12.13.o. Similiter cognoſcebat naturaliter angelos, q̃tum ad quia ſunt, nõ autem q̃tum ad quid ſunt, niſi confuſe: vt habetur. ꝫ.3.cº.38./.Trin.12.c. Secundo dicendum, ꝙ cognoſcebat naturaliter Deum & angelos ex creaturis ſenſibilibus tantum, non autem ſupernaturaliter, ſed per ſimilitudinem menti impreſſam: vt habetur. Veri.q.18.2.o./.5.10m. Tertio dicendum, ſicut Dubio.142º.143º.482º.486º.488º.

69 Quod ſcientia Adę erat eiuſdem rationis, cum ſcientia noſtra, licet eſſet per ſpecies infuſas.1ª.q.94.3.1m.
Oppoſitum videtur dicere. 1ª.q.1.1.2m./.d.89.5.3m./.3ª.q.9.4.3m.
R ñº dicendum, ſicut Dubio.1111º.

70 Quod Adãs indigebat phantaſmate in conſiderando, non autem in acquirendo ſcientiam.1ª.q.94.2.c./.2.d.23.q.2.2.3m./.Veri.q.18.5.c.5m.
Oppoſitum videtur dicere.1ª.q.101.1.o./.2.d.20.q.2.2.o. R ñº dicendum, ſicut Duº.1107º.

71 Quod Adam in primo ſtatu, non acquirebat cognitionem ex ſenſibilibus, per medium argumentationis.1ª.q.94.1.3m./.2.d.23.q.2.1.1m.
Immo erat ratiocinatus, & acceptiuus cognitionis, ex ſenſibilibus.2.d.23.q.2.1.3m./.Veri.q.18.2.o.
R ñº dicendum, ſicut Dubio.1107º.1115º.

72 Quod Adam non cognouit cogitationes cordium, nec quęlibet ſingularia.1ª.q.94.3.c.
Oppoſitum videtur dicere Veri.q.18.4.c.fi./.14m.
R ñº dicendum tripliciter.ſ.primo ꝙ non cognouit cogitationes cordium ſm ſe, ſed eas cognouit, ſm ꝙ ꝑ aliquos corporis motus manifeſtantur, ſicut & medici.2.d.7.q.2.1.b.1./.Opuſ.10.cº.38./.Opuſ.11.ar.36.o.
Vel dicendum, ꝙ in primo loco, loquitur de cognitione naturali, vel per habitus gratuitos: in ſecundo autẽ de cognitione quę habetur per diuinam reuelationem.
Vel dicendum, ꝙ quia loquitur indefinite: ideo non opponuntur.

73 Quod Adã habuit fidem.1ª.q.95.3.c./.22ᵉ.q.5.1.c./.2.d.29.3.c./.Veri.q.18.3.o.
Oppoſitum videtur dicere.3.d.25.q.2.ar.2.q.2.c.
R ñº dicendum, ſicut Duº.402º.605º.

74 Quod Adam in primo ſtatu, poterat mereri, non tamen ſine gratia.1ª.q.94.3.3m./.q.95.4.1m./.12ᵉ.q.109.2.5.o./.q.114.2.o./.3ª.q.61.2.1m./.2.d.24.q.1.4.2m./.d.29.1.o./.Veri.q.26.6.12m./.Ma.q.5.1.9m./.q.5.5.11m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili.2.d.5.q.2.1.o.
R ñº dicendum, ſicut Dubio.269º.679º.682º.266º.

75 Quod Adam nõ potuit primo peccare venialiter.12ᵉ.q.89.3.3m./.2.d.21.q.2.3.o./.3.d.38.4.4m./.Ma.q.2.8.1m./q.7.3.13m./.7.o.
Immo in hominibus contingit eſſe peccatum veniale, ſine mortali.12ᵉ.q.72.5.c./.4.d.16.q.2.ar.1.q.3.2m./.Ma.q.7.9.c.fi.
R ñº dicendum, ꝙ quia peccatum mortale intantum opponitur integritati primi ſtatus, ꝙ corrumpit ipſum, quod peccatũ veniale facere non poteſt, & non poteſt ſimul eſſe quęcunq; inordinatio cum integritate primi ſtatus, conſequens eſt, ꝙ primus homo non potuerit peccare venialiter anteq̃; peccaret mortaliter: licet in nobis ſit aliquando veniale ſine mortali. Nam impoſſibile eſt, ꝙ etiam in nobis peccatum veniale ſit in aliquo, cum originali peccato, abſq; mortali. Cuius ratio eſt: quia anteq̃; homo ad annos diſcretionis perueniat, defectus ętatis prohibens vſum rationis, excuſat eum a peccato mortali. Vnde multo magis excuſat eũ a peccato veniali, ſi committat aliquid, quod ſit ex genere ſuo tale. Cum vero vſum rationis habere inceperit, non omnino excuſatur a culpa venialis vel mortalis peccati. Sed primum quod tunc homini cogitandũ occurrit, eſt deliberare de ſeipſo. Et ſiquidẽ ſeipſum ordinauerit ad debitum finem, per gratiã conſequetur remiſſionẽ originalis peccati. Si vero non ordinet ſeipſum ad debitum finem, ſm ꝙ in illa ętate eſt capax diſcretionis, peccabit mortaliter, non faciens qđ in ſe eſt. Et ex tunc non erit in eo peccatum veniale ſine mortali, niſi poſtq̃; totũ fuerit ſibi per gratiã remiſſũ. Ab alijs autem peccatis mortalibus, poteſt puer incipiens habere vſum rationis, ꝑ aliquod tempus abſtinere: ſed a peccato omiſſionis prędictę, non liberatur, niſi q̃; cito poteſt, ſe conuertat ad Deum. Primum enim quod oc-

currit homini discretionem habenti est, ꝙ de seipso cogitet, & ad deum alia ordinet, sicut ad finē. Finis enim est prior in intentione. Et ideo hoc est tēpus, pro quo obligatur, ex dei praecepto affirmatiuo: vt habeť. 12ᵉ. q.89.3.3ᵐ./.6.o. sicut etiam dicitur ad dubium.259ᵐ.

76 Quod Adam per liberum arbitrium sine gratia poterat vitare peccatū. 12ᵉ.q.109.8.c./.2.d.24.q.1.4.o./ ꝑ.3.cᵒ.159.160.prinᵒ./. Veri.q.26.6.12ᵐ.

Oppositū videtur dicere.2.d.20.q.2.3.5ᵐ./.d.28.2.0.

R ñᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ.689ᵒ

77 Quod si Adam primo non peccasset: etiam nō statī confirmatus fuisset in gratia, neq; filii nati in eadē iustitia originali, fuissent statim confirmati. 1ᵃ.q.100.2. o./.2.d.20.q.2.3.5ᵐ./. Ma.q.5.4.8ᵐ./. ql.5.q.5.1.c.

Immo nec aliquis purus viator in praesenti vita, pōt confirmari simpliciter in gratia. Veri.q.24.9.o.

R ñᵒ dicenᵐ dupliciter. s. primo ꝙ iustitia originalis, in qua primus homo conditus fuit, de se ē accidens naturę speciei. Vnde statim ꝗdiu genuisset, nō fuisset Adam confirmatus in gratia: quia confirmatio gratię coniungit fini, cui viso, non potest confirmatus nō inhęrere. Scōo dicenᵐ, sicut Duᵒ.383ᵒ.

78 Quod si Eua peccasset & non Adam, filii eorum non habuissent defectus naturales sequētes peccatū. s. passibilitatem & mortalitatem. 1ᵃ.q.99.1.o./.12ᵉ.q.81. 5.2ᵐ./. Ma.q.4.7.5ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 2.d.31.q.1.2.4ᵐ./.4.d.1. q.2.ā.2.q.2.o.

R ñᵒ dicendᵐ dupl͛r. s. primo, ꝙ in secūdis locis loquit̄ de ipsis defectibus filiorū, nō quidē ex pte aīæ, sed ex parte corporis, qđ est ex matre: ideo quantū est ex corpore, secuti fuissent illi defectus nisi obstitisset originalis iustitia, q̄ fuisset in eis: vt dicit in eisdē pmis locis. * Secundo dicenᵐ, sicut ad Duᵐ.662ᵐ.

79 ADDERE./. Quod vnum transcendens, addit supra ens indiuisionem tantum. 1ᵃ.q.11.1.o./.2.c./.q.30.3. o./.1.d.8.q.1.3.c./.d.19.q.5.1. 3ᵐ./.d.24.q.1.3.o./.2. d.3.q.1.3.1ᵐ./. Veri.q.1.1.c. 4ᵐ./.q.21.1.c./.5.7ᵐ./. Poᵃ.q.3.16.3ᵐ./.q.9.7.o./.quol.10.q.1.1.o./. Opus. 42.cᵒ.2.fin./. Met.3.lec.12.fi./. Liᵒ.4.lec.2.co.2.fin./. Liᵒ.5.lec.6.co.1.fi./. Liᵒ.10.lec.4.fi./. Lec.9.co.4.

Immo vnū transcēdēs dicit ens indiuisum, qa ens qđ nō diuiditur, est vera diffinitio eius. 1.d.24.q.1.3.3ᵐ.

R ñᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ.1191ᵒ.

80 ADAEQVARI./. Qđ adequari & assimilari important motum ad aequalitatem & similitudinem, nō aūt aequale & simile, ideo filius dei est similis & aequalis patri, & econuerso, & adequatur & assimilatur ei, sed nō econuerso. 1ᵃ.q.42.1.3ᵐ./.1.d.19.q.1.2.o./.d.31.L. 2ᵐ./.ꝑ.1.cᵒ.29.fi./. Opus.9.q.44.45.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.4.4.2ᵐ.

R ñᵒ dicenᵐ, ꝙ sicut ipse dicit secundo loco, Anselmus accipit stricte nomen similitudinis: sicut & Dionysius nono capitulo, de diuinis nominibus: vbi dicit, ꝙ in ęque ordinatis adinuicē, recipimus similitudinis reciprocationem, vt. s. vnū dicatur alteri simile, & ecōuerso. Sed in iis quę se habent per modum causæ & causati, non inuenitur proprie loquendo reciprocatio similitudinis. Dicimus enim ꝙ imago Herculis similatur Herculi, sed non econuerso. Vnde quia verbū diuinum nō est factum ad imitationem creaturæ vt verbū nostrū, sed potius ecōuerso: ideo Anselmus vult, ꝙ verbū non sit similitudo creaturę, sed econuerso. Si aūt largo modo similitudinē accipiamus: sic possumus dicere, ꝙ verbū est similitudo creaturæ, nō quasi imago eius, sed quasi exēplar: sicut etiam Augustinus dicit, ideas esse rerū similitudines. Nec tñ sequitur, ꝙ in verbo nō sit summa veritas, qa est immutabile, creaturis existentibus mutabilibus: quia nō exigitur ad veritatem verbi, similitudo ad rem, quę per verbū dicit̄, ꝰm conformitatem naturę, sed ꝰm repręsentationē: vt in quęstione de sciētia dei dictū est. Veri.q.4.4.2ᵐ.

81 ADIECTIVVM./. Quod adiectiuū duo facit circa suum substantiuum. s. quia restringit & informat. 1.d.25.1.7ᵐ.

Immo adiectiua restringuntur ꝰm supposita. 1.d.9. q.1.1.c.2ᵐ.2.o.

R ñᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ.18ᵒ.1133ᵒ.1134ᵒ.

82 ADIVRARE./. Qđ adiurare lꝫ creaturas irrōnales: ne per eas dęmon nobis noceat. 22ᵉ.q.90.3.o.

Immo periculis humanis obuiandū est per humana, & non per diuina. 22ᵉ.q.88.11.c.

R ñᵒ dicenᵐ dupliciter. s. primo, ꝙ non est obuiandum per diuina, abutendo eis, & modis illicitis: sed ne dęmones per creaturas irrationales nobis noceant, vt habetur. 22ᵉ.q.38.2. 3ᵐ./.q.162.2.3ᵐ./.q.30.3.o.

Scōo dicenᵐ sicut Duᵒ. 441ᵒ.453ᵒ.1208ᵒ.276ᵒ.

83 ADORATIO./. Quod crux propria Christi, vt repręsentās Xp̄m, & vt tetigit Xp̄m, & vt perfusa Xp̄i sanguine, debet eadem adoratione latrię cū Xp̄o adorari, sed imago crucis eius in alia mā, debet adorari latria, vt imago xp̄i tm̄. 22ᵉ.q.103.4.3ᵐ./.3ᵃ.q.25.4.o.

Immo crux xp̄i vt res quędam, non potest adorari latria, nisi vt repręsentans Xp̄m: sed vt est quędam res Xp̄i, debet adorari hyperdulia, & nō latria: quia nō est pars Xp̄i vt habetur. 3.d.9.q.1.ā.2.q.4.o.

R ñᵒ dicenᵐ dupl͛r. s. primo, ꝙ in tertio sententiarum loquitur ꝰm opinionem aliorū: in summa theoᵉ vero loquitur ꝰm ꝑpriā sententiā. * Scōo dicenᵐ. ꝙ in summa theoᵉ. loquitur de cruce, rōne coniuncti Xp̄i. Sed in tertio sententiarum loquitur de ea, vt est res quędam Xp̄i, tñ considerata extra Christum. Ideo dicit ꝙ non est pars Christi.

84 ADVLTERIVM./. Quod adulteriū est species determinata luxurię. 22ᵉ.q.154.1.c./.8.o./.4.d.41.ā.4. q.2.c./. Ma.q.15.3.c.

Immo adulterium, nō tm̄ pertinet ad luxuriā, sed ad iniustitiam & auaritiam. Ideo est grauius furto: quāto vxor est charior re exteriori. 12ᵉ.q.72.2. 4ᵐ./.q.73.5. 1ᵐ./.7.c./.d.88.5.c./.q.100.6.c.fi./.22ᵉ.q.65.4.3ᵐ./.q. 70.3.c./.q.118.5.b./.c./.q.154.1.2ᵐ./. Ma.q.15.3. 3ᵐ./. Ephi.5.co.3. R ñᵒ dicenᵐ, ꝙ nihil ꝓhibet in eodem actu diuersorum vitiorum deformitates cōcurrere. Et hoc modo adulterium continetur sub luxuria, & sub iniustitia. Nec tamen deformitas iustitię omnino per accidens se habet ad luxuriā. Ostenditur enī luxuria grauior quæ in tantum concupiscentiam sequitur, ꝙ etiam in iniustitiam ducat. 22ᵉ.q.154.1.2ᵐ.

85 Quod ardentior in propria coniuge, est aliqualiter magis adulter, ꝗ cum alia. 22ᵉ.q.154.8.2ᵐ.

Immo concubitus cum propria vxore qui fit ex libidine, est minus pctū, ꝗ fornicatio. 22ᵉ.q.154.2.6ᵐ.fi.

R ñᵒ dicenᵐ, ꝙ est magis adulter, si cū propria vxore non sistit concupiscētia eius infra limites matrimonii: vel si excludit ordinem debitū finis: ut habeť. 12ᵉ. q.87.5.c./.4.d.16.q.2.ā.2.q.2.o./.q.4. ar.2.q.2.o./.d. 30.L.fi. sicut etiam dictum est, delectatio.89.

* Quod concupiscentię motus, tendens in adulterium, uidetur aliqualiter nobis a natura inesse. 12ᵉ.q.46.5. o./.q.82.1.o./.q.108.3.1ᵐ./.22ᵉ.q.156.4.c.

Immo adulterium de se, repugnantiam habet ad ius naturale. 22ᵉ.q.57.2.2ᵐ./.3.c.

R ñᵒ dicenᵐ, ꝙ motus concupiscentię, uel in incestum, uel in adulterium, ꝗtū ad id quodđ est nāę, cuius operatio est generatio, dicitur nobis a natura inesse: non autē per se, ꝗtū ad inordinationē cōcupiscētię

& quantum ad peccatum: hinc est ꝙ deus in adulterio iuste infundit animam, quia cooperatur naturę, cuius operatio, est generatio: non autem cooperatur peccato: vt habetur. 1ª.q.48.6.c./.q.49.2.o./.q.63.5.c.&./.q.115.4.c./.q.118.2. 5m./. 12ᵉ.q.46.5.o./.q.48.6.c./.q.79.o./.q.90.1.c./.q.82.1.o./.2.2m./.22ᵉ.q.156.4.c./.1.d.42.q.2.2.c./.2.d.18.q.2.1.2m./.d.30.q.1.3.2m./.3.d.12.q.2.2.6m./.4.d.40.3.2m./.℥.2.cº.87.5m. Poª q.3.9.25m./. Ma.q.4.2.4m./.6.16m./. Ro.13.co.2.

86 AER./. Quod species colorus est in aere, & in alio medio intentionaliter, & incomplete. 4.d.1.q.1.ã.4.q.2.4.c./. Veri.q.27.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.67.3.c./.2.d.13.3.c./. Anima.2.lec.14.co.4.
⸿ R ñº.dicendum, sicut Duº.216º.

87 AFFABILITAS./. Quod affabilitas non est specialis virtus distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes. 22ᵉ.q.23.3. 1m./.q.114.1.1m./.3.d.27.q.2.1.1m./. Virt.q.1.5.5m./.q.2.2.8m.
Immo est specialis virtus, & specialis obiecti: scilicet decentis conuersationis. 22ᵉ. q.114.1.o./.3.d.34.q.1.2.c.co.2.
⸿ R ñº dicenm, sicut Duº.95º.

88 AFFIRMATIO./. Quod affirmatio naturaliter est prior negatione, quia simplicior: & significat compositionem priorem diuisione: & significat esse, quod est prius ꝙ̃ nõ esse. 22ᵉ.q.122.2.1m./. Perihermenias. lec.8.prinº.
Oppositum videtur dicere a simili, quia nõ esse rei est prius ꝙ̃ esse eius: sicut & esse in potentia & in actu. Et etiã multitudo est prior vno. 1ª.q.77.3.1m./.1.d.24.q.1.3.2m./. Met.9.lec.8.9.o./. Liº.12.lec.5.co.5.
⸿ R ñº dicenm dupliciter. s. primo, sicut Dubio. 51º.
Secundo dicendũ, ꝙ multitudo est prior vno ꝭm sensum. Sed est econuerso ꝭm naturam, et secundum rationẽ, vt habetur. 1.d.24.q.3.2m./. Poª.q.9.7.15m./. Met.10.lec.5.co.2.3.

89 AGENS./. Quod agens & patiens oportet esse eiusdem generis. Veri.q.8.9.c.
Opposim videtur dicere. 1.d.7.q.1.2.2m.
⸿ R ñº dicendum. sicut Duº.51º.

90 Quod illud quod est in effectu, vt forma dans esse, est in agente inquantum huiusmodi, vt virtus actiua. 4.d.1.q.1.ã.4.q.4.c.
Oppositum videtur dicere. Poª.q.7.9.7m./.q.8.2.c.
⸿ R ñº dicenm, sicut Duº.35º.36º.

91 Quod in agentibus ordinatis, secundum potest dupliciter agere vel moueri. s. ꝭm propriam naturam, vel ꝭm naturam superioris. 22ᵉ.q.2.3.c./. Veri.q.22.13.c./. quol.5.2.c.
Oppositum videtur dicere a simili. 3.d.13.ar.2.q.1.2m./.3m./. Veri.q.27.3.22m.
⸿ R ñº dicenm, sicut Duº.301º.

92 AGERE./. Quod aliquid agere potest vltra speciem suam in virtute agentis superioris, non autem in virtute propria. 12ᵉ.q.109.1.c./.3. 2m./.q.112.1.c./.q.114.2.c./.3ª.q.77.3. 3m./.2.d.18.q.2.3. 2m./.4.d.12.q.1.ã.2.q.1.2m./.℥.3.cº.69.co.4./. Foª.q.3.7.c.co.3.
Oppositum videtur dicere. 3.d.13.ã.2.q.2.2m./.3m./. Veri.q.27.3.22m.
⸿ R ñº dicendum, sicut Duº.301º.

93 ALBEDO./. Quod hec propositio est per se. Superficies est alba, vel numerus est par. ℥.2.cº.57.1m.
Oppositũ videtur dicere. Postᵉ.1.lec.9.c.2./. quia nõ quod dicitur de omni, est per se.
⸿ R ñº dicendum, sicut Duº.551º.

94 ALCHIMIA./. Quod alchimia non facit verũ aurũ. 2.d.7.q.3.1. 5m./.4.d.11.q.1.ã.1.q.3.3m./. Foª.q.6.1.18m.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.77.2.1m.
⸿ R ñº dicendum tripliciter. s. vel ꝙ sicut potest colligi. 1ª.q.68.4.c./.22ᵉ.q.77.2.1m. aliquid põt dici vel dupl'r. s. veritate eẽntię, & ꝟitate oĩuz ꝑprietatũ eius. in. 22ᵉ. loquitur primo modo, in aliis autem locis, secundo modo. Vel in. 22ᵉ. loquitur de arte alchimię agente in virtute naturę per applicationem agentiũ naturalium, in aliis autem locis, loquitur de arte agente in virtute propria. Vel. in. 22ᵉ. loquitur de habentibus perfectam artem alchimię, in aliis uero locis, de sophistice agentibus ex ignorantia verę artis, sicut etiã dicitur ad Dum.362m.410m.

95 AMICITIA./. Quod amicitia non est virtus specialis, distincta ab aliis, sed est aliquid consequens omnes virtutes. 22ᵉ.q.23.3.1m./.q.114.1.1m./.3.d.27.q.2.2.1m./. Virt.q.1.5.5m./.q.2.2.8m.
Immo amicitia est specialis virtus, & specialis obiecti: scilicet decentis conuersationis. 22ᵉ.q.114.1.o./.3.d.34.q.1.2.c.co.2.
⸿ R ñº dicendum, ꝙ amicitia dupliciter sumitur: scilicet vt est in affectu. Et sic nõ est virtus, quia vt sic nõ habet rationem laudabilis: vt patet in amicitia vtilis vel delectabilis: amicitia vero honesti, pręsupponit omnes virtutes, & consequitur eas. Secundo vero modo, vt est in exterioribus dictis & factis. Et sic est specialis virtus, quę etiã nominatur affabilitas: vt habetur. 12ᵉ.q.60.5.c./.22ᵉ.q.114.1.1m.

96 AMOR./. Quod deus diligit peccatores & dãnatos. 1ª.q.20.2.4m./.q.23.3.1m./.2m.
Immo deus odit peccatores & damnatos. 3.d.31.q.2.ã.2.q.1.o.
⸿ R ñº dicendum, ꝙ deus diligit peccatores & damnatos, quo ad naturam: sed odit eos inquantum sunt mali, & inquantum non vult eis bonum vitę ęternæ, nisi voluntate antecedente. 1ª.q.20.2.4m./.q.23.3.1m./.22ᵉ.q.83.16.c./.3ª.q.49.4. 1m./.3.d.19.ar.5.q.1.o./.d.28.5. 3m./.d.32.2. 4m./.5m./.℥.3.cº.5.2m.&./. Veri.q.10.2.c./. Virt.q.2.8. 8m./. Psal.5.co.5./. Ro.5.lec.2.co.3.

97 Quod homo in statu naturę integrę, & angelus in puris naturalibus .i. sine gratia, potest amare deum super oĩa. 1ª.q.60.5.o./.12ᵉ.q.109.3.o./.2.d.3.q.4.o./.3.d.29.3.o./. Virt.q.2.2. 16m./.q.4.1. 9m./. ꝗ̃l.1.q.4.3.o.
Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.109.4.o./.8.o./.℥.3.cº.60./.1ᵉ.Cor.13.co.2.&./. He.10.co.12.
⸿ R ñº dicendum, ꝙ non possunt amare deum amore naturali, quantum ad substantiam operis, sed non quantum ad modum amãdi: vt. s. ex charitate diligãt deum, sed indigent auxilio dei. Nam implere mandata legis, contingit dupliciter. Vno modo quantum ad substantiam operum, prout. s. homo operatur iusta & fortia, & alia virtutis opera. Et hoc modo homo in statu naturę integrę, potuit omnia mandata legis implere. Alioquin homo non potuisset in statu illo non peccare, cuꝫ nihil aliud sit peccare, ꝙ̃ transgredi diuina mandata. Sed in statu naturę corruptę, non potest homo implere omnia mandata diuina, sine gratia sanãte: vt habetur. 12ᵉ.q.109.3.c.&./.3m. Alio modo possunt impleri mandata legis, non solum quantum ad substantiam operis, sed etiam quantum ad modum agendi, vt. s. ex charitate fiant. Et sic neq; in statu naturæ integræ, neq; in statu naturę corruptę, potest homo implere absq; gratia, legis mandata. Indiget insuper in vtroq; statu auxilio dei mouentis, ad mandata iplẽda: vt hr. 12ᵉ.q.109.4.c. sic & dicet ad dum.687m

98 Qꝺ deus diligitur ꝑ; aliud, nõ formal'r, nec effectiue, nec vt finis: sed dispositiue vel mãliter. 22ᵉ.q.27.3.o.

Oppo^m^ videt dicere a simili. 4.d.2.q.2.ã.1.q.1.2^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, sicut Du^o^.524°.561°.

99 Quod inimici debent amari ex charitate.3.d.30.1.0.
Immo diligere inimicos, hoc est peruersum & vitupe rabile, & charitati repugnans: quia hoc est diligere ma lum alterius.22^e^.q.25.8.c.3^m^.
☞ R ñ^o^ dicendum, ꝙ inimici debent amari ex charita te quo ad naturam, non autem quo ad culpam. Ama re autem inimicum, vt sic, est peruersum: sed quo ad naturam & in communi, est de precepto cuilibet, non autez in particulari, nisi in preparatione animi, sed est de perfectione.22^e^.q.25 8.0./.9.c./.q.34.3.3^m^./.q.83. 8.c./.q.108.1.c./.Virt.q.2.8.c./.11.4^m^.

100 Quod in patria nullus est ordo dilectionis, nisi secun dum propinquitatem ad deum. 22^e^.q.26.13.c./.Virt. q.2.9.12^m^.
Immo quilibet beatus in patria plus diligit se ꝙ proxi mum: & plus diliget propinquiorem sibi eque bonuz: sed plus diliget meliorem extraneum ꝙ propinquio rem minus bonum.3.d.31.q.2.ã.3.q.2.0.
☞ R ñ^o^ dicendum, ꝙ gradus dilectionis, sumi potest dupliciter. s. primo ẽm differẽtiam boni optati sibi vel alii, secundo modo ẽm intensionem actus. Primo mõ beatus plus diliget meliorem, ꝙ se: scđo vero mõ erit econuerso. Sed comparando vnum proximum alteri, vtroq; modo plus diliget meliorez. Sed inter eque bo nos, diligit ꝓpinquiorẽ sibi: sicut dicit.22^e^.q.26.13.c.

101 Quod in patria quilibet plus amat se post deuz ꝙ aliũ. 22^e^.q.26.13.0./.3.d.31.q.2.ã.3.q.2.0.
Oppositum videtur dicere Virt.q.2.9.12^m^.
☞ R ñ^o^ dicẽdum, ꝙ beati voluntate consequente vo lunt maius bonum alteri meliori ꝙ sibi, sed intensius sibi. Antecedente vero, etiam maius bonum volunt sibi.22^e^.q.26.1.13.c./.3.d.31.q.2.ã.3.q.2.3^m^.

102 Quod amor naturalis non est passio, sed connaturali tas rei.12^e^.q.26.1.2.0.
Oppositũ videtur dicere, 12^e^.q.23.4.0./.q.25.3.4.c./. Ethi.2.lec.5.co.2.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, ꝙ amor pro inclinatione rei seu apti tudine vel connaturalitate ad bonum, largo & nõ pro prio modo est passio, sed pro consecutione boni, oppo nitur proprie aliis passionibus, sed diuersimode: quia in motibus appetitiue partis, bonum habet quasi virtu tem attractiuam, malum autem virtutem repulsiuam. Bonuz ergo primo modo in potentia appetitiua, cau sat quandam inclinationem, seu aptitudinem, seu cõ naturalitatem ad bonum, qđ pertinet ad passionem amoris, cui per contrarium respondet odium: sed bonũ nondum habitum, ad passionem desiderii, cui opponit fuga mali vel abominatio: sed bonum adeptum, dat quietationem in ipso bono adepto: & hoc pertinet ad delectationem & gaudiuz, cui opponitur ex parte ma li, dolor & tristitia: vt habetur.12^e^.q.23.4.c.

103 Quod eodem actu numero, amatur ratio dilectionis, & obiectum eius.1.d.17.q.1.5.c.
Oppositum videtur dicere a simili.1^a^.q.87.3.2^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^ dupliciter. s. primo, ꝙ ratio dilectionis in se considerata vt res in rõne obiecti, alio actu ama tur: sed in ordine ad obiectum aliud, eodem actu ama tur.1.d.17.q.1.5.c. Secundo dicenduz, sicut Du^o^, 348°.720°.991°.993°.

104 Quod eodem actu numero, amatur obiectum, actus, & amans.1.d.17.q.1.5.c.4^m^.
Oppositum videtur dicere a simili.1^a^.q.87.3.2^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, sicut Du^o^.103°.

105 Quod amor est vnio amantis, ad amatum.1^a^.q.20. 1.c.3^m^. 12^e^.q.25.2.2^m^./.q.28.1.0./.3.d.27.q.1.1. c.2^m^./.Diony.4.lec.9.co.1./.Lec.12.co.1.
Immo amor non est vnio, sed sequitur eam.12^e^.q. 26.2.2^m^./.q.28.1.2^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, ꝙ amor non est vnio ẽm rem, sed ẽm affectum.12^e^.q.25.2.2^m^./.q.28.1.c.2^m^./.3.d.27.q.1. 1.2^m^./.d.29.3.1^m^./.d.32.3.3^m^./.Veri.b.26.4.c.

106 Quod cognitio est causa amoris. 12^e^.q.27.2.0./.22^e^. q.26.2.1^m^./.1.d.15.q.4.1.3^m^. ✱ Vnio enim est qua druplex. s. realis, similitudinis, substantialis, & affectus. Prima est effectus amoris. Secunda & tertia sunt cau se eius. Sed quarta est ipse amor: vt habetur.12^e^.q. 28.1.c.2^m^.
Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.2.ã.1.q.4.2^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^ dupliciter. s. primo ꝙ amor est in vi ap petitiua, que respicit res, ẽm ꝙ in se est. Vnde ad perfe ctionem amoris sufficit ꝙ res prout in se apprehendi tur, ametur. Ob hoc ergo cõtingit, ꝙ aliquid plus ama tur, ꝙ cognoscatur: quia potest perfecte amari, etiam si nõ perfecte cognoscatur: sicut maxime patet in scie tiis quas aliqui amant, propter aliquam summariam cognitionem, quam de eis habent.
☞ Secundo dicen^m^, sicut Du^o^.424°.

107 ANALOGIA./.Quod in analogis prius, dicitur du pliciter. s. ẽm rem, & ẽm impositionem nominis.1^a^. q.13.6.0./.q.33.2.4^m^./.1.d.25.2.1^m^./.ꝫ.1.c^o^.34./.Ve ri.q.4.1.c. 8^m^./. Ma.q.1.5.19^m^./. Opuscu.3.c^o^.27./. Eph.3.co.14./.Met.5.lec.4.fi.
Oppo^m^ vr̃ dicẽ Veri.q.2.11.8^m^./.Ana.2.lec.2.co.2.fi.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, ꝙ non eodem modo dicitur, nec respe ctu eiusdez: vt habetur.1^a^.q.33.3.c./.1.prolo.2.2^m^./. d.35.4.c./.ꝫ.1.c^o^.34./.Po^e^.q.7.7.c.fi.

108 Quod analogum est tantũ in vno analogato, ẽm pro priam rationem: vniuocum autem est in quolibet.1^a^. q.16.6.c./.12^e^q.20.3.c.3^m^.
Oppo^m^ videt dicẽ. 12^e^.q.20.3.c./.1.d.19.q.5.2.1^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^ dupliciter. s. primo ꝙ rõ propria ana logi sumitur dupliciter. s. pro significatione principali, qua uerificatur de solo primo analogato. Et sic inten dit in duobus locis, primo recitatis. Alio modo pro cõ ceptu communi ad omnia sua analogata. Et sic uerũ est quod dicitur in aliis duobus locis. Vel dicen^m^ secũ do ꝙ analogum est triplex. s. ẽm intẽtionem tm̃, ut sa nitas: ẽm esse tm̃, ut commune ad corruptibile & in corruptibile: & ẽm utrunq;, ut transcendentia. In pri mis igitur locis, loquitur de analogo primo modo di cto, in aliis autem, secundo & tertio modo, ut elicitur. 1.d.19.q.5.2.1^m^. sicut & dicet ad Du^m^. 110^m^.300°.

109 Quod omne analogum simpliciter & per se dictum, intelligitur de eo de quo per prius dicitur. 1.d.9.q.1. 1.2^m^./.Perier^as^.lec.5.co.4.prin^o^.
Immo intelligitur de eo, de quo dicitur per posterius. Veri.q.7.5.3^m^.
☞ R ñ^o^ dicen^m^, sicut Du^o^.8°.

110 Quod primum in analogis, oportet poni in diffinitio ne aliorum. 1^a^.q.13.6.c./.10.c./.3.d.33.q.1.ã.1.q.2. 1^m^./.ꝫ.1.c^o^.32.5^m^.
Immo hoc uerum est tantum in analogia, ẽm deter minatã habitudinem.1^a^.q.13.5.c./.1.d.8.q.4.3.1^m^./. d.35.4.0./.Veri.q.2.11.0.
Immo scientia dei est primum, de quo scientia dicitur analogice, & tamen non ponitur in diffinitione scien tie nostre: quia diffinitio non esset per notius, nec ecõ uerso, cũ scientia dei nõ diffiniatur, sicut nec ipse deus, vt habetur in locis secundo allegatis.
☞ R ñ^o^ dicendum, ꝙ analogia est duplex. s. prima de terminate habitudinis, sicut inter substantiam & acci dens. Et de hac loquitur in locis primo allegatis. Ideo nõ dicit in omnibus, sed indefinite. Scđa est analogia proportionalitatis eoꝝ que in infinitũ distãt, sicut inter

deum & creaturas. Et in iis primum in analogis non ponitur in diffinitione aliorũ, vt elicitur.1.prolo.2. 2m./. Veri.q.2.11.c.6m. sicut etiam dicitur ad Dum. 180m.300m.547m.548m.649m.1128m.B./.474m.

111 ANGELVS./.Quod angeli non fuerunt ante mundum.i.ante corpora.1a.q.61.2.3.0./.q.102.2.1m./.4. 1m./.2.d.2.q.1.3.0./.Poa.q.3.18.0.

Immo angeli dicunt semp fuisse. Poa.q.3.18.20m.

☞ Rñº dicenm dupliciter.s.primo, ꝙ angeli dicuntur semper fuisse, nõ quia ab ęterno fuerunt, sed quia omni tempore fuerunt: quia quandocunq; fuit tempus, fuerunt angeli. Et per hunc etiam modum creaturæ corporales semp fuerunt: vt habet. Poa.q.3.18.20m.

☞ Secundo dicendum, sicut Duº.413º.705º.912º.

112 Quod esse angeli, non est infinitum: lʒ angeli sint penitus a materia separati fm esse. 2.d.2.q.1.1.6m./.ql. 10.4.2m./.3m./.Opus.53.co.3.fi.

Immo esse angeli est infinitum.1a.q.7.2.0./.q.50.2. 4m./.q.52.2.c./.2.d.18.q.2.2.2m.

☞ Rñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ esse angeli, nõ est infinitum priuatiue, modo quanti, sed negatiue, nõ simpliciter, sed respectu termini durationis, quo caret: vt habetur. 2.d.2.q.1.1. 6m./.quol.10.4. 2m./. 3m./. Opus.53.27m.

* ☞ Secundo dicendum, ꝙ esse angeli, est infinitum fm quid in q̃tũ non est in materia, nõ autem simpliciter, quia finitur per essentiam a qua est: vt habetur.1a.q. 7.2.0./.q.50.2.4m./.q.52.2.c./.1.d.43.q.1.2.c.4m./.2. d.18.q.2.2.2m./.3.d.13.q.1.ã.1.q.2.c./.Veri.q.20.4. 1m. co.2./.Poa.q.6.3. 9m./.Ma.q.19.9.8m./.Spiritu.1. 15m./.6. 8m./.Anima.18.3m./.quol.10. 2m.fi./. Opus.10.ã.16m.Opus.11.ã.5./.7./.Opus.30. lec.9./. Opus.32.co.3./.Opus.53.27m.

113 Quod esse angeli est accidens.1a.q.50.2.3m./.q.61.1. c./.Opus.72.q.14.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.77.1.0. Poa. q.5. 14.3m.

☞ Rñº dicẽdum, ꝙ talia frequenter inueniuntur esse dicta in diuersis locis, quæ sic intelligi debent. Esse.n. habet comparationem ad principium essendi, & ad ipsum quod est, si non sit suum esse, quod solum in deo habet locum. Et hoc patet, quia esse album, ipsum album non est accidens, sed habito respectũ ad albedinem, est principium esse albi, in quo solum essentialiter est albedo. Ad ipsum vero subiectum comparatũ, esse album est accidens, per quem modum esse rei animatę, habito respectu ad principium, vt est principium talis esse, ipsum esse non est accidens: quia natura eius, vt principium est in homine saluatur.s.esse hominis. Primum enim principium formale essendi, est ipsum esse per quod quęlibet forma dicitur causare esse. Vnde forma nõ dat esse suæ materię, quæ dicitur actus, nisi per ipsum esse, quod est etiam actus ipsius formę, quod tamen dicitur sequi suam formam. Sic igitur si fiat respectus ad ipsum principiuʒ essendi in composito, esse, nõ est accidens. Si vero fiat respectus ad ipsum quod est, vt ad angelum, vel ad quodcũq; aliud, illud esse est accidens, quia ipsum quod est, intelligi potest & diffiniri per propositionem indicantem quod quid est, etiam si non sit, nec per aliquem dici posset ipsum esse, cũ suuʒ esse non sit ipsum ens. Vnde in angelo, licet idem sit id quod est, & suppositum.s.& ipsum principiũ essendi, non tamen propter hoc quod accidentaliter se habet respectu vnius, est accidens respectu alterius. Differunt enim in angelo, esse & suppositum fm rationem. Et hoc sufficit ad propositum: vt habetur. Opus.72. q.14. sicut etiam dicetur ad Dum.114m.567m.

114 Quod in substantiis separatis a materia.i.in angelis, idem est suppositum & natura fm rem, & fm esse, lʒ differant fm rationem. 1a.q.3.3.c./.1.d.25.1.3m./.3. d.5.q.1.3.c./.3.4.cº.55.4m./.Poa.q.7.4.c./.q.9.1.c./. 3.4m./.Spiritu.5.9m./.Anima.17.10./.Opus.30.lec. 5./.Opus.32.lec.6./.Opus.37.cº.4.co.2.3./.Met.7. lec.11.fi./.Liº.8.lec.3.co.2./.Liº.9.lec.6.co.3.fi./.Anima.3.lec.8.co.1.2.

Oppositum videtur dicere. 3a.q.17.1.c./.1.d.5.1.c./. d.34.q.1.1.c.1m./.Vnio.1.c.prinº./.3.14m./.quol.2. q.2.2.0./.Post.2.lec.6.co.1.

☞ Rñº dicendum tripliciter.s.primo ꝙ suppositũ & natura possunt considerari dupliciter. Vno modo quo ad constitutiua vtriusq; tantum. Et sic quia in rebus materialibus, suppositum constituitur & indiuiduatur per materiam signatam, quæ non pertinet ad diffinitionem, quæ significat quidditatem seu naturam siue essentiam: ideo semper dicit Doctor sanctus, ꝙ in talibus, suppositum & natura differunt realiter. Sed in angelis, suppositum non constituitur per aliquid aliud, immo ipsa essentia & natura eorum, per seipsam indiuiduatur. Et sic intelligit in omnibus locis primo allegatis, ꝙ in angelis suppositum & natura sunt idem. Alio modo natura potest considerari pro eo solo quod significatur per diffinitionẽ, suppositũ autem pro omni eo qđ est in re, eo modo quo dicit.3.d.5.q.1.3.c.s. ꝙ de ratiõe personę est, ꝙ comprehendat omnia quæ sunt in re. Et quia in omni creatura sunt aliqua, q̃ nõ sunt de diffinitione rei, vt accidẽtia & esse: ideo in omni creatura, differt suppositũ a natura, & in solo deo in quo nullum est accidens, & cuius esse & eius essentia, sunt idem suppositum & natura. Cum enim nomine naturę intelligatur id quod per diffinitionẽ proprie significatur: nomine autem suppositi, intelligatur indiuiduum habens illam quidditatem, fm triplicem gradum substantiarum in vniuerso, triplex inuenitur differentia suppositi a natura. In substantiis ꝙ quidem materialibus, suppositum differt a natura dupliciter.s. fm rem, & vltra hoc fm rationem. Differt etiam primo modo dupliciter.s.intrinsece, & extrinsece: intrinsece quideʒ, quia aliquid essentiale, suppositum sibi intrinsecum includit, quod non includit natura.s.principia indiuiduationis. Si enim Sortes diffiniretur, in diffinitione eius poneretur hæc materia signata, quæ non ponitur vt signata in diffinitione naturę humanę. Differt scđo extrinsece: quia aliquid reale extrinsecum sibi, includit suppositũ.s.esse actualis existẽtię, qđ nõ includit natura. Esse.n.actualis existẽtię, primo est actus suppositi, cuius est fieri, qđ tñ nõ caderet in diffinitione Sortis, si diffiniretur. Differt insuper fm rationem, vt patet. In substantiis aũt separatis aliis a prima, suppositũ differt a natura, duobus modis tñ.s. primo extrinsece fm rem, & fm rõnem. Nihil enim reale intrinsecum sibi, includit suppositũ in eis, quod non includat natura: quia non indiuiduatur suppositum, per aliquid positiuum, contrahens naturam specificam, quod sit velut differentia indiuidualis, supposito intrinseca, sicut est in substantiis materialibus. Sed qa in eis, esse actualis existentię differt a natura, qđ primo est actus suppositi: ideo suppositũ in eis differt extrinsece a natura. Addit enim extrinsece, realitatem actualis existentię. Differt secundo secundum rationem, vt patet. In deo vero, suppositum vno tantum modo differt: scilicet secũdum rationem: quia nec natura diuina indiuiduatur per aliquid additum, nec esse suę actualis existentię, distinctum est realiter ab eius essentia. Hanc solutionem innuit ipse doctor sanctus, quol.2.q.2.2.1m.

☞ Scđo est dicenm, ꝙ nã pôt sumi dupl r.s.in cõcreto

& in abstracto, vt habetur. 1a.q.3.3.c./.1.d.23.1.c./. d.25.1.c./.quol.2.q.2.2.c./.quol.8.q.2.1.1m./. Opus. 30.lec.5.o./. Met.7.lec.2.co.1.fin./. Lec.5.fin. Primo modo significatur vt totum, & prędicatur de supposito. Ideo est idem quod suppositum. Vnde.7. Met.lec. 5.fi.dicitur, ꝙ ipsum quod quid est, non est ipsa natura in abstracto, vt humanitas, sed animal rationale. Sed secundo modo significatur natura vt pars. Ideo non prędicatur de supposito nec est idem ei. Hęc solutio elicitur in locis pręallegatis in hac secunda responsione. Tertio dicendum, ꝙ suppositum & natura, possunt iterum considerari tripliciter. s. logice, physice, & metaphysice. Primo modo sunt idem, in omni ente per se, siue composito, siue simplici. sed in solo ente per accidẽs, differunt, vt habetur.7. Met.lec.4./. Lec.5.o.quia logicus est artifex rationis, considerans naturam & suppositum abstracte, vt in intellectu, habent esse sine iis quę in re sunt, secundum ꝙ natura sumitur pro secunda substantia, & suppositũ pro prima. Et sic sunt idẽ vt dicitur in prędicamentis. Secundo autem modo in omni re simplici, sunt idem, siue creata siue increata. Et tantum in rebus materialibus differunt, quia physicus siue metaphysicus, est artifex realis considerans res vt sunt extra intellectum in rerum natura. Et quia in re materiali est aliquid constituens suppositum, quod non constituit naturam speciei, non autem in re immateriali iõ fm physicum, siue metaphysicum, natura, & suppositum in angelis sunt idem, sed in compositis differunt. Tertio autem modo in omnibus creaturis differunt, & in solo deo sunt idem, quia metaphysicus est maxime abstractiuus, quia abstrahit ab omni materia, non solum fm rationem, sed etiam fm esse. Ideo sumit naturam pro ipsa forma totius in abstracto, suppositum autem pro re subsistente cum omni eo quod est in re. Et quia in omni re pręterꝙ in deo sunt aliqua pręter formam totius, ideo fm metaphysicum, suppositum & natura, sunt idem in deo, & in cęteris differunt. Hęc solutio tangitur.7. Met.lec.11.fi./. Phy.prolo.prin°./. Du°.928°.

115 Quod impossibile est, esse duos angelos vnius speciei, quia omnes angeli differunt specie secundum diuersos gradus naturę itellectiuę.1a.q.50.4.c./.4m./.q.63.3.c.
Immo deus potest facere alium angelum, perfectiorem primo angelo, qui nunc primus est, & esset alterius speciei a primo. Ergo & alium eiusdem speciei: cũ magis & minus in diuersis angelis inueniatur, vt habetur. Anima.7.6m. Et etiam quia simpliciter loquẽdo, qualibet re a se facta, potest deus facere meliorem. 1a.q.25.6.c.fi.

¶ Rñº dicendum dupliciter. Primo sicut Du°.194°.502°.648°.

Secundo dicendum, ꝙ magis & minus dicitur dupliciter. Vno modo fm ꝙ materia eandem formam diuersimode participat, vt homo & lignum albedinem. Et fm hoc magis & minus non diuersificat speciem. Alio modo fm gradus perfectionis formarum. Et hoc diuersificat speciem. Diuersi enim colores specie sunt, fm ꝙ magis & minus propinquę se habent ad lucem. Et sic magis & minus in diuersis angelis inuenitur, & non in eadem specie, vt habetur. 22e.q.44.1m./.1.d. 35.4.3m./. Po.a.q.77.3m./. Anima.7.6m. * Magis enim & minus tripliciter dicitur, vel fm quantitatem participati tantum: vel quãdo aliquid est tale per essentiam, & aliud per participationem: vel qñ vnum est tale eminentiori modo, ꝙ aliud. Primo modo non impedit vniuocationem, nec vnitatem speciei. Sed secundo modo & tertio, impedit vtrunque: vnde magis & minus secundum ꝙ causantur ex intensione & remissione, vnius & eiusdem formę, non diuersificant speciem. Sed secundum ꝙ causantur ex formis diuersorum graduum perfectionis, sic diuersificant speciem: sicut si dicamus ꝙ ignis est perfectior aere, & homo est perfectior boue, & hoc modo angeli diuersificãtur, fm magis & minus, & non primo modo, vt habetur.1a. q.53.3.3m./.12e.q.52.1.c.co.2./.1.d.8. Lec.1.4m./. d.35.4.3m./. Poa.q.7.7.3m./. Ethi.10.lec.3.prin°. Cum igitur bonum speciei pręponderet bono indiuidui, multo melius est, ꝙ multiplicentur species in angelis, ꝙ ꝙ multiplicentur indiuidua in eadem specie, sicut multiplicantur animę in vna specie. multiplicatio.n.indiuiduorum, fm numerum suppositorum, cum in infinitũ protendi potest, non intenditur ab agente, sed sola multiplicatio fm speciem: vnde perfectio naturę angelicę, requirit multiplicationem specierum non aũt multiplicationem indiuiduorum principaliter in vna spẽ. Manifestum est autem, ꝙ anima intellectualis scdm suum esse vnitur corpori vt forma. Et tamen destructo corpore remanet anima intellectualis in suo eẽ. Eadem ratione, multitudo animarum est occasionaliter fm multitudinem corporum suorum, & tamen destructis corporibus in actu, remanent animę in suo esse multiplicatę, & non angeli in eadem specie, vt hẽ. 1a.q.50.4.o./.q.75.2.3.o./.q.76.1.5m.6m./.2.2m.

116 Quod differentię angelorum, vt multi tenent, sumũtur fm diuersos gradus potẽtialitatis.1a.q.50.2.1m.4. 4.o./.q.56.2.1m./.12e.q.50.5.c./.2.d.3.q.1.3.c./.d.9. 5.c./.5.2.c°.93./. Veri.q.8.7.c.fin./. Spiritu.8.c.co.24. Anima.7.c.co.3./.quol.8.vel.9.q.4.1.3m./. Opus.1. c°.26./. Opus.3.c°.77./. Opuscu.30.lec.7.fi./. Lec.9./. Op°.42.c°.5./. Op°.72.q.8./. Cãis.co.3./. Lec.5.co.3
Immo multiplicatio indiuiduorum eiusdẽ speciei, innuitur fieri posse, per aliquam potentiam, quę non sit potẽtia materię, quę quamuis possit reperiri sine materia, vt in angelis: tamen secundum eam non fit multiplicatio indiuiduorum in eadem specie, cum tot sint species, quot indiuidua in eis, differentia existente tantum, secundum diuersos gradus perfectionis.1a.q.50. 2.1m./.4.c.fi./.q.55.2.1m.fi. Rñº dicendum, ꝙ hoc dictum est, quia nondum inuentum erat aliquid, ad ostendendum potentiam non multiplicare indiuidua in eadem specie. Quod tamen multi tenebant.
* Si tamen angelus haberet materiam, nec sic possunt esse plures angeli vnius speciei: sic enim oportuit, ꝙ principium distinctionis vnius ab alio, esset materia: non quidem secundum diuisionem quantitatis, cum sint incorporei, sed secundum diuersitatem potentiarum. Quę quidem diuersitas materię causat diuersitatem non solum speciei, sed etiam generis, vt habetur. 1a.q.50.4.c.fi./. Opus.72.q.8.

117 Quod angelus assumit corpus, propria virtute.2.d.8. q.1.2.2m.
Immo angelus assumit corpus, virtute diuina.1a.q. 51.2.2m./.3m.

¶ Rñº dicendum dupliciter: scilicet primo, ꝙ verum est vtrunque: quia ibi virtus dei principaliter, sed virtus angeli instrumentaliter concurrit. Secundo dicendum, ꝙ in secundo sententiarum loquitur quo ad simplicem motum corporis assumpti: sed in prima parte, quo ad condensationem aeris, & figurationem eius talem, ꝙ congruat ad repręsentandum intelligibiles virtutes, & mysteria, ac effectus gratię dei ad salutem hominum, vt habetur.1a.q.51.2.2m.

118 Quod motus angeli, potest esse continuus & discontinuus sicut vult.1a.q.53.1.o./.2.c./.3.c./.quol.1.q.3. 2.1m./.3m.
Immo motus angeli, non potest esse continuus, sed

tantum discontinuus. 12^e.q.113.7.5^m./.1.d.8.q.3.3.0./.d.37.q.4.1.c.3^m./.2. 1^m./.2^m./.3. 6^m./.2.d.2.q.1.1.4^m./.d.3.q.2.5^m./.quol.8.vel.9.q.4.4.c.fin./.quol.11.4.c.fi.

R ñº dicendum, ꝙ vt habetur quinto & sexto Physicorum, motus habet continuitatem a mobili, & a magnitudine super quam fit, & a tempore. Motus ergo angeli potest continuari ex parte vię seu magnitudinis, & temporis.i.sine intermissione per quietem mediam: non autem ex parte mobilis: quia angelus non est continuus, sicut etiam adducetur ad Du^m. 128^m.129^m.413^m.

119 Quod angelus dum mouetur, partim est in vtroq; termino.1^a.q.53.1.1^m./.3.3^m.

Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3^m.

R ñº dicendum, ꝙ in prima parte loquitur de motu continuo: sed in primo sententiarum, de motu discreto, sicut etiam dicetur ad Du^m.122^m.

120 Quod angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili, a quo incipit moueri. Sed dum est in ipso moueri, est in parte loci quem deserit, & in parte loci quem occupat.1^a.q.53.1.1^m./.3.3^m.

Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3^m.

R ñº dicen^m, sicut Du^o.119°.

121 Quod angelus mouetur, secundum totam vim suam, in id quod agit.1^a.q.62.6.0./.q.63.8.3^m./.1.d.17.q.1.3.4^m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1^m./.Veri.q.24.10.c./.Matth.25.co.9.

Oppositum videtur dicere.2.d.7.q.1.2.c.ratione secunda./.Ma.q.16.6.17^m.

R ñº dicen^m, sicut Du^o.125°.

122 Quod angeli sunt immutabiles, & incorruptibiles.1^a.q.9.2.c./.q.10.5.c.fi./.q.50.5.0./.q.61.2.3^m./.q.75.6.c.fin./.q.97.1.c./.2.d.3.q.1.1.c./.d.7.q.1.1.c./.d.23.q.1.1.2^m./.d.34.4.c./.ꝫ.2.c^o.54.91.3^m./.Po^a.q.5.3.4.c./.Anima.14.c.3^m./.Trin.20.4^m./.Opus.3.c^o.74./.Opus.9.q.47.

Oppositum videtur dicere.1^a.q.9.2.c./.q.10.5.c.fin./.q.44.2.0./.q.45.2.1^m./.1.d.8.q.3.2.1^m./.2^m.

R ñº dicendum tripliciter.s.primo, ꝙ licet sint immutabiles & incorruptibiles, quia in eis non est po^a ad non esse, sunt tamen mutabiles, ſm potentiam creantis, vt habetur.Po^a.q.5.4.c.fi.

Vel ꝙ sunt mutabiles solum tripliciter: scilicet vel quo ad electionem finis: vel quo ad applicationem virtutis ad diuersa: vel ꝑ annihilationem: vt habetur.1^a.q.9.2.c./.q.10.2.c./.Potentia.q.5.4.c.fi.

Vel dicuntur immutabiles, quia angeli sunt supra tempus, & supra motum omnium corporalium, non autem supra tempus omnium successionum esse ipsorum & operationum eorum: & et tps qd est numerus operationum sibi succedentium: vt habetur.1^a.q.61.2.2^m./.q.62.5.2^m./.q.85.4.1^m./.d.37.q.4.3.c.fi./.Ma.q.16.4.c.co.3./.7.3^m./.quol.9.9.c.fin.sicut etiam dicetur ad Du^m.129^m.413^m.

123 Quod dicere angelos immutare voluntatem nostram, est omnino hæreticum.1^a.q.106.2.c./.12^e.q.80.3.1^m./.Veri.q.22.9.c.

Oppositum videtur dicere.quol.3.q.3.2.0.

R ñº dicendum, ꝙ angelus potest immutare voluntatem hominis persuadendo solum, vel concitando passiones: non autem de necessitate: vt habetur.1^a.q.111.2.0.Sicut etiam dicetur ad Du^m.123^m.127^m.137^m.fi./.274^m.

124 Quod angeli agunt in inferiora, per imperium tantum.Ma.q.16.1.14^m./.15^m./.Spiritu.6.8^m./.quol.6.q.2.1.0./.Opus.53.10^m.

Oppositum videtur dicere.quol.8.vel.9.q.4.5.0./.Opus.11.ã.3.13^m.

R ñº dicendum, ꝙ angeli agunt per imperium tantum, inquantum nullam actiones habent, ad quas non concurrat voluntas eorum. Sed non agunt per imperium tantum, ita ꝙ excludantur eorum essentia, intellectus, & virtus, & agentia naturalia, per quæ agunt angeli, transmutando materiam ad formam: vt habetur in secundis locis.

125 Quod non oportet operationem angeli procedere ab eo, secundum totam virtutem suam, cum sit dominus sui actus.2.d.7.q.1.2.c.ratione secunda./.Ma.q.16.6.17^m.

Oppositum videtur dicere.1^a.q.62.6.0./.q.63.8.3^m./.1.d.17.q.1.3.4^m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1^m./.Veri.q.24.10.c./.Matth.25.co.9.

R ñº dicendum, ꝙ in primis locis loquitur de operationibus angelorum, secundum ꝙ dependent ex libero arbitrio ipsorum. Sed in aliis locis loquitur de eis, ſm ꝙ voluntati eorum nihil resistit ex parte corporis, nec ex parte sensualitatis, sicut in nobis.

126 Quod angeli dupliciter possunt agere in animas nostras.s.confortando intellectum, & illustrando phantasmata.1^a.q.111.1.c./.quol.8.vel.9.q.4.5.c.

Oppositum videtur dicere, 1^a.q.54.4.2^m.ꝫ.2.c^o.94.3^m.

R ñº dicendum, sicut Dubio.123°.127°.137°.fi./.274°.

127 Quod substantiæ separatæ.i.angeli, non sunt principia intellectus humani, cum creatio intellectus humani fit immediate a deo.1^a.q.65.3.c.

Immo substantię separatę sunt principia intellectus humani.Met.co.2.fi.

R ñº dicendum, ꝙ substantię separatę quocunq; modo accipiantur, sunt principia intellectus humani, vel per creationem sicut deus est principium eius: vel illuminando, dirigendo, & confortando ipsum, sicut angeli: aut etiam per motionem obiectiualem, sicut transcendentia.1^a.q.111.1.0.sicut dictum est etiam a simili ad Du^m.123^m. Et dicetur ad Du^m.274^m.

128 Quod tempus angeli, potest esse continuum & discretum, sicut & motus eius.1^a.q.53.3.0.

Immo tempus angeli est tãtum discretum.12.q.113.7.5^m./.1.d.8.q.3.3.c./.d.37.q.4.3.0./.2.d.2.q.1.1.4^m./.1.d.3.q.2.5^m./.quol.2.5.c./.quol.11.4.c.fin./.Opus.36.c^o.1.

R ñº dicendum, ꝙ quia tota ratio continuitatis in tempore, est continuitate motus, vt dicitur quarto physicorum: ideo huic dubio, applicetur solutio posita superius ad dubium.118^m.

129 Quod operatio angeli successiua, idest motus: scilicet intellectio & affectio, mensuratur tempore, non autem ęuo.1^a.q.10.5.1^m./.q.12.10.2^m./.1.d.2.q.1.1.4^m./.1./.Veri.q.8.4.15^m./.Ma.q.16.4.19^m./.Spiritu.5.4^m./.quol.10.q.2.0.

Immo propria operatio angeli, mensuratur ęuo.2.d.2.q.1.1.4^m./.quol.5.7.c.

Immo nulla operatio angeli, mensuratur ęuo.Opus.36.c^o.4.

R ñº dicendum tripliciter: scilicet primo ꝙ operatio angeli successiua, potest mensurari tempore, tanquam mensura propria: & ęuo tanquam mensura distanti: & æternitate tanquam mensura prima, & separata, vt habetur.1^a.q.10.6.c./.2.d.2.q.1.2.c. sicut etiam dicetur ad Du^m.131^m. Secundo dicendum, ꝙ operatio propria & connaturalis angeli: scilicet qua intelligit et amat se, est sine successione: & mensuratur ęuo. Sed operatio eius circa alias natu-

rat, est variabilis, & mensuratur tempore. Tertio dicendum: quia sicut habetur quarto physicorum, tempus est numerus motus, secundum prius & posterius: & per consequens est mensura rei successiue, & habentis vicissitudinem, vt dicitur. 2.d.2.q.1.1.c.4m. Sed operatio angeli, potest sumi dupliciter. s. vel vna numero. Et sic mensuratur æuo, vt probatur. quol. 5.q.4.c.fi. & non mensuratur tempore: quia sic non est successiua, nec habet prius & posterius, nec vicissitudines. Vel multę numero: secundum q vna intellectio succedit alteri per aliam speciem, & vna affectio, alteri affectioni. Et sic mensuratur tempore: vt probatur in locis, secundo & tertio loco allegatis. Et applicatio eius continua, mensuratur continuo, & discreta discreto, quod est numerus rerum continuatus, vt habetur. 1a. q.53.3.c./.12e.q.113.7.5m. sicut etiam dictum est ad Dum. 118m. 122m. 128m. Et etiam dicetur. ad Dum. 413m. 586m.

130 Quod esse angeli & substantia eius mensuratur æuo. 1a.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.0./. Ma.q.16.q.19m./. Spiritu.5.4m./.quol.5.q.4.c.fi./.quol.9.vel.10.q.2.0./. quol.10.vel.11.q.0./.Opus.36.co.4.fi./.co.5.f.

Immo esse angeli mensuratur æuo: sed substātia eius mensuratur per nunc æui. 1.d.19.q.2.2.c.

R fio dicendū, sicut Duo. 129o. 586o.

131 Quod visio beata angeli, mensuratur æuo. 1a.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.4m./.quol.5.7.c./.ql.9.vel.10.q.2.c.

Immo visio beata angeli, mēsuratur æternitate. 1a.q.10.5.1m./.3m.2.d.2.I./.Opus.36.co.4.

R fio dicendum tripliciter: scilicet primo q vt dicitur. quol. 5.q.4.c. principio: Ex ignorantia linguę grecę, distinguitur inter ęternitatem & æuum; sicut siquis distingueret inter hominem & anthropon: quæ non differunt, nisi secundum vocem. Secundo dicendum, q sicut habetur ibidem, æuum nihil aliud est, nisi participatio ęternitatis. Ideo idem est dicere, participat ęternitate, vt dicitur in locis secundo allegatis: & dicere, mensuratur æuo, sicut allegatur in primis locis. Nec obstat, q. 1a.q.10.5.2m./.2.d.2.I. distinguere videtur æuum, a participatione ęternitatis, cum dicit, q esse angelorum mēsuratur æuo, & visio beata participat æternitate: quia alia participatio æternitatis est, quo ad esse naturę, & alia quo ad esse gloriæ: quia angelus beatus, magis est in participatione æternitatis, q dæmon: vt dicitur. 2.d.2.q.1.2.5m./.quol.5.q.4.fi. Tamen vtraq; participatio potest dici æuum. Tertio dicendum, q sicut dicitur. quol.5.q.4.c. visio beata scilicet per essentiam mensuratur ęternitate, vt prima mensura & separata: æuo autem, vt mēsura homogenea: sicut etiam dicetur, ad Dum. 129m. 586m.

132 Quod inferiores angeli, exercent officia superiorum. 2.d.10.2.2m./.3m./.4m./.d.11.q.1.2.2m.

Immo iam transcenderent limites suos. 12e.q.74.7.c.fi./.3.d.13.X.2.q.2.2m./.3m.

R fio dicendum dupliciter: scilicet primo, sicut Duo. 301o.

Secundo dicendum, q inferiores angeli, exercent officia superiorum, in virtute superiorum. Ideo angeli infimi possunt arcere dęmones, & facere miracula: vt habetur. 1a.q.112.2.2m./.q.113.3.3m./.2.d.10.2.2m./.3m./.4m./.d.11.q.1.2.2m./.ꝫ.3.co.80.fi./.Veri.q.9.2.2m./.Opus.3.co.126.fin./.He.1.fi. sicut etiam dicetur ad Dum. 446m.

133 Quod formę in intellectu superiorum angelorū, sunt vniuersaliores formis inferiorum. 1a.q.55.3.0./.q.89.1.c./.q.110.1.c./.q.116.1.c./.2.d.3.q.3.2.c./.d.9.3.c. co.1./.d.10.2.c./.d.14.2.c./.ꝫ.2.co.96.co.2.fi./.Lio.3.co.79.1m./.80.1m./.Veri.q.8.10.0./.15.c.fi./.q.9.5.c./.Ma.q.16.4.c.co.2.fi./.8.c./.quol.8.vel.9.vel.11.q.1.3.c./.Anima.7.5m./.18.c./.Opus.3.co.78.81.126. Causis.lec.4.co.4.5./.Lec.10.co.2.3.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.58.7.c.

R fio dicendum dupliciter. s. primo sicut Duo. 141o. 476o.

Secundo dicendum, q scientia superiorum angelorum, dicitur esse vniuersalior, quo ad eminentiorem modum intelligendi: & non quo ad modum prædicandi, vt habetur. 1a.q.104.4.1m. sicut etiam dicetur, ad Dum. 141m. 556m.

134 Quod intellectus angeli, est semper in actu, & nunq̄ in potentia. 1a.q.50.1.2m./.q.54.4.c./.ꝫ.2.co.55.96. co.3./.Veri.q.8.5.0./.Ma.q.16.2.6m./.5.6.c.

Oppositū videtur dicere. 2.d.3.q.3.1.5m./.d.9.2.6m.

R fio dicendum, q intellectus angeli, est semper in actu, respectu sibi naturaliter cognitorum, & sic semper est in actu secundo, & in nulla potentia, respectu verbi dei: non autem in actu semper respectu reuelandorum, vt habetur. 1a.q.58.1.0./.12e.q.180.6.2m.

135 Quod intellectus angeli, est in potentia essentiali & accidentali, respectu reuelandorum: sed respectu naturaliter cognitorum, est tantum in potentia accidētali. 1a.q.58.1.0./.q.62.1.c./.12.q.50.5.c./.2.d.3.q.3.1.5m./.d.9.2.6m./ Ma.q.16.5.c./.6.c.4m.

Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.26.6.4m./.1.d.44.0./.Poa.q.3.16.c.co.2.fi./.17m.

R fio dicenum dupliciter: scilicet primo sicut Duo. 134o.

Secundo, sicut Duo. 502o. quia ille qui nunc est, transcenderet.

136 Quod in angelis sunt tantum duæ potentiæ. s. intellectus & voluntas. 1a.q.54.5.c./.q.79.1.3m./. Ma.q.16.1.14m.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.54.5.c./. Opus.11.co.3.13m./.Psal.37.co.7.

R fio dicēdum, q alię potentię dicuntur esse in angelis secundum quandam similitudinem, sed nō proprie: vt habetur. 1a.q.54.5.c. Vel sicut executione: vt habet. 1a.q.58.3.3m. Vel sicut sensus, vt habet. 1a.q.54.5.1m./.q.58.3.3m./.q.67.1.c./.22e.q.46.3.c.3m.

137 Quod in angelis non est intellectus agens, nec intellectus possibilis. 1a.q.54.4.0./.ꝫ.2.co.94.7m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.3.q.3.4.4m.

R fio dicendum, q intellectus agens & possibilis possunt summi dupliciter: scilicet primo, prout intellectus possibilis est in potentia ad ea quæ naturaliter potest cognoscere, & vt intellectus agens, habet ea facere in actu, per abstractionem specierum a materia, illustrando phantasmata: sicut sumit Aristoteles in tertio de anima. Secundo prout intellectus est aliquando in potentia respectu supernaturalium, & vt vnus intellectus dicitur illuminare alium intellectum inferiorem, confortando eum. Primo igitur modo, in angelis proprie non est intellectus agens neq; possibilis: sed tantum secundo modo. Ideo dicit. 1a.q.54.4.c.fi. q non est in eis, nisi æquiuoce. * Sed dicuntur angeli vel agere in animas nostras, vel vnus angelus dicitur illuminare alium angelum inferiorem, idest manifestare ei veritatem quam angelus illuminans cognoscit confortando virtutem intellectiuam angeli inferioris per conuersionem ad eum, & distinguendo vniuersalem scientiam, secundum q veritatem vniuersalem conceptam, diuidit secundum capacitatem inferioris angeli: vt habetur. 1a.q.106.1.8./.q.111.1.c./.2.d.9.2.0./.d.11.q.2.1.0. sicut etiam dictum est ad Dum. 123m. 126m. 127m. Et dicetur, ad Dum. 141m. 145m. 274m. 476m.

138 Quod angelus vno & eodem actu, simul intelligit se intelligere, & essentiam suam: non autem homo. 1a. q.87.3.c.
Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.87.3.2m.
☞ R ñō dicēdm dupliciter. s. primo sicut Duo. 105o.
Secundo dicendum, q angelus simul vtrunq intelligit, quia hoc qđ est intelligere suam essentiam, est propria perfectio suæ essentię, quę est proprium obiectum sui intelligere. Simul autem & vno actu intelligitur res cuz sua perfectione. In homine vero sui intelligere obiectum primum, non est ipsa eius essentia, sed aliquid extrinsecum. s. natura rei materialis. Vnde alius est actus quo intellectus intelligit lapidem, & alius actus quo intelligit se intelligere lapidem, vt habetur. 1a.q.87.3.c.&.2m.

139 Quod angelus indiget lumine, in cognitione supernaturali, non autem in cognitione naturali. sed homo indiget in vtraq. 3.d.14.ã.1.q.2.1m.
Oppositum videtur dicere. 2.d.9.1.4m./.6.3m./.d.11. q.2.3.3m.
☞ R ñō dicendū, sicut Duo. 145o.153o.

140 Quod angelus habet triplicem de rebus cognitionē. s. in verbo, in mēte eius, & in propria natura. 1a.q.12. 10.2m./.q.58.6.0./.q.60.2.0./.2.d.12.3. 5m./.quol.8. q.4.2.0.
Oppositum videtur dicere, quo ad cognitionem rerū in propria natura, quia in angelis est cognitio vniuersalis. Ma.q.16.6.16m./.7.5m./. Anima.7.5m.
☞ R ñō dicendum, sicut Duo. 141o.

141 Quod cognitio angelorum est vniuersalis. Et quanto sunt superiores, tanto est magis vniuersalis. 2.d.3.q. 2.2.0./.Ma.q.16.6.16m./.7.5m./.Anima.7.5m.
Immo angelus cognoscit res in propria natura. 1a.q. 8.7.c./.q.12.9.c./.q.58.6.7.0./.q.62.7.1m./.3m.
☞ R ñō dicendum dupliciter. s. primo sicut Duo. 133o./.256o.476o.
Secundo dicendum, q cognitio vniuersalis dicitur esse in angelis, non quia cognoscant naturam vniuersalez rerum, per quem modum, vniuersalis cognitio est in nobis causa deceptionis: sed dicitur cognitio eorū esse vniuersalis, inquantum vniuersaliter ad multa cognoscenda se extendit, de quibus propriam & completam cognitionē habēt. Ma.q.16.6.16m./.7.5m./. Anima. 7.5m. sicut ēt dictū est, ad Dum. 137m.

142 Quod cognitio angeli non est discursiua, sed tantum cognitio nostra. Et tamen angeli syllogizare possunt. Et in substantiis separatis a materia, semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimas demonstrationem, cuz illa non sint subiecta transmutationi. 1a. q.58.3.0./.4.c./.q.62.1.c./.5.c./.q.63.5.c./.q. 79.4.c./. q.85.5.c./.12æ.q.89.4.c./.22æ.q.49.5. 2m./.q.180.6. 2m./.3a.q.11.3. 3m./.2.d.3.q.1.2.c./.ɔ̃.3.co.44.91. 108.4m./.I lo.4.co.55.4m./.95.fi./.Veri.q.8.15.0./.q. 15.1.c./.q.16.1.c./.q.24.3.0./.10.c./.Poa.q.9.3.10m ./.Ma.q.7.9.c./.1m./.q.16.4.5.c./.6.c. 19m./.Spiritu. 2.12m./.Anima.7.1m./.5m./.Ethi.lec.11.prino.
Immo substantię separatę non possunt cognoscere, nec cognosci, per certissimam demonstrationem. ɔ̃.3. co.38./.Met.2.co.4.prino.
☞ R ñō dicendum, q angeli syllogizare possunt, tanq syllogismum cognoscentes, & in causis effectus videntes, & in effectibus causas: non tamen ita q cognitionem veritatis ignotę acquirant, syllogizando ex causis in causata, & ex causatis in causas: vt habetur. 1a. q.58.3.2m.
Similiter dicendum, q cognoscunt se per essentiam suam, vt habetur. 1a.q.56.1.0. Sed nos cognoscimus eos quantum ad quia sunt: non autem quantum ad quid sunt, vt habetur. ɔ̃.3.co.38. sicut etiaz dictum est, ad Dubium. 68m.

143 Quod angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam dei, nec aliqua alia creatura. 1a.q.12.4.0./. q.64.1.2m./.4.d.49.q.2.6.7.0./.ɔ̃.3.co.5289.1m./. Ro.lec.6.fi.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.10.11.c.1m.
☞ R ñō. dicēdū, sicut Duo.68o.142o.482o.486o.

144 Quod angeli non cognoscunt naturaliter de deo, quid est. ɔ̃.1.co.3./.Lio.3.co.49.50.
Oppositum videtur dicere. 2.d.11.q.2.2.5m.
☞ R ñō dicendum, sicut Duo. 142o.486o.

145 Quod in angelis est duplex lumen intellectus. s. naturale, & gratuitū. 2.d.9.24m./.6.3m./.d.11.q.2.3.3m./. Veri.q.9.12m.
Oppositum videtur dicere. 3.d.14.ã.1.q.2.1m.
☞ R ñō dicendum tripliciter. s. primo, q angeli in cognitione naturali non indigent habitu, sm q ad habitum requiritur lumen: exigitur autem, sm q requirūt species rerum, propter hoc q habent esse limitatū, vt habetur. 3.d.14.ã.1.q.2.1m. Vel vt habetur. 1a. q.54.4.c. In angelis nō est intellectus agens: quod in nobis est lumen naturale. tamen intellectus eorum est lumen naturale: quo vnus illuminat alium. Vel vt dicitur. 2.d.3.q.3.4.4m. lumen intelligibile in angelis, sufficit ad distinctam cognitionem rerum. Ideo non requiritur in eis lumen quo abstrahant species a phantasmatibus: sicut in nobis, sicut etiā dictum est, ad dubium. 137m.1107m.

146 Quod ex lumine intellectus agentis in angelis, multiplicantur species intelligibiles in eis. 2.d.3.q.3.4.4m.
Oppositum, videtur dicere a simili. 1a.q.54.4.0./.ɔ̃.2. co.94.7m.
☞ R ñō dicendum, sicut Duo. 137o.

147 Quod vnus angelus illuminat alium angelum. 1a.q. 106.1.0./.2.d.9.2.0./.d.11.q.1.2.0./.1a.Cor.13.co.2
Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.54.4.0./.ɔ̃.2. co.94.7m.
☞ R ñō dicendū, sicut Duo. 137o.145o.

148 Quod actus voluntatis angelorum, non sequitur cognitionem, nisi ordine naturę. 2.d.3.q.2.c./.quol.6.q. 2.2.1m.
Immo quilibet appetitus, sequitur cognitionem, etiaz ordine temporis. 2.d.1.q.4.1.1m./.Veri.q.15.3.c./.q. 23.1.c./.q.25.1.c./.Ma.q.14.1.4m./.Met.7.lec.13. co.3.fin.
☞ R ñō dicēdū triplr. Primo sicut Duo. 221o.225o.
Secundo dicendum, q sequitur cognitionem etiam ordine temporis & generationis, non accipiendo tempus proprie, prout diffinitur quarto physicorum: sed accipiendo communiter, vt prius tempore, dicit prioritatem cuiuscunq durationis, vt habetur. Met.7.lec. 13.co.3.fi.
Tertio dicendum, q non sequitur cognitionem, quasi obediendo vel imitando: sed secundum ordinem naturę, vt habetur in primis locis.

149 Quod angeli potuerunt peccare. 1a.q.63.1.0./.12æ.q. 89.4.0./.2.d.5.q.1.1.0./.ɔ̃.3.co.108.109.110. Opus. 15.co.19.20./.Io.4.co.5.
Immo statim a principio fuerunt angeli creati in gratia gratum faciente: per quam non fit auersio a deo. 1a.q.62.3.2.1./.c.
☞ R ñō dicendum, q angelus si in sola sua natura cōsideraretur, potuit peccare. Et sic naturale est angelo, q conuertatur motu dilectionis in deum, secundum q deus est principium naturalis esse. Sed q conuertatur in ipsum secundum q est obiectum beatitudinis supernaturalis: hoc est amore gratuito, a quo auerti po

fuit peccando vt habetur.1ª.q.63.1.c.pnº.3m.

150 Quod ad primum actum peccati in angelo, consecutę sunt multę deformitates, vt inuidia & odium. 2.d.43.6.6m.

Immo in angelis sunt proprie tantum duo peccata.s. superbia,& inuidia.1ª.q.63.2.o./.lo.8.lec.6.co.1.

R ñº.sicut Duº.444º.

151 Quod peccatum angeli est irremediabile sextuplici ratione.s.primo quia angelus,malo quod appetijt,immobiliter adhęret. Secundo qa angelorum natura nõ propagatur ex vno,ex quo vitium contrahat. Tertio qa potentiam appetijt,nec de venia cogitauit, nec alio suggerente peccauit. Quarto quia proprio arbitrio peccauit. Quinto quia non in vno primo parente peccauit, sicut homo. Sexto qa peccauit in termino vię, non autem homo.1ª.q.64.2.o./.12ᵉ.q.80.4.3m./.3ª.q.4.1.c.3m./.q.6.2.2m./.q.46.1.4m./.q.86.1.c./.2.d.4.2.1m./.d.6.2.3m./.d.7.q.1.2.o./.d.43.4.4m./.6.5m./.3.d.1.q.1.2.2m./.d.2.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.c.2m./.d.3.q.1.ar.1.q.1.c./.d.20.ar.1.q.1.c.3m./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./.5.4.cº.55.4m./.Veri.q.24.10.o./.11.10m./.Ma.q.16.5.o./.Spiritu.8.1m./.Opus.2.cº.5.

Immo omnes illę rationes, pręter sextam reprobantur.2.d.7.q.1.2.c. R ñº dicendum, ꝙ in tertio sententiarum recitat illas rationes vt probabiles,& datas ab aliis. Sed in secundo sententiarum reprobat eas tanꝗ nõ omnino necessarias. Tamen prima ratio, quę etiam ponitur.1ª.q.64.2.c./.5.4.cº.55.4m./.Veri.q.24.10.c./.Ma.q.16.5.6.c./.Opus.2.cº.5.est optima ad probandum irremediabilitatem peccati angelorum, non autem obstinationem eorum, qa est idem quod immobilitas voluntatis eorum,vt arguitur in secundo sententiarum. Et eadem ratio est de defunctis, vt dicit in secundo & tertio sententiarum,ratione sexta.

152 Quod anima Christi potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem, & etiam summum angelum dando ei gratiam & scientiam.3ª.q.13.2.o.

Oppositum videtur dicere.1.d.14.q.2.1.c./.q.3.c./.2.d.9.1.3m. R ñº dicendum, ꝙ anima Christi potest predicta, ſm ꝙ est instrumentum verbi, non autem ſm propriam naturam & virtutem: quia quędam huiusmodi immutationum non pertinent ad animam, neqꝫ ꝗtum ad ordinem naturæ, neqꝫ ꝗtum ad ordinem gratię,vt habetur.3ª.q.13.2.2m./.1.d.14.q.3.c.sicut etiam dicetur,ad Dum.278m.884m.

153 Quod angeli indigebant gratia, ad hoc ꝙ conuerterentur in Deum,prout est obiectum beatitudinis.1ª.q.62.2.3m./.q.63.1.3m.

Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.1.o.

R ñº dicendum,ꝙ sicut dicitur.1ª.q.62.2.3m.conuersio in Deum est triplex.s.beatifica,meritoria,& prę paratoria ad gratiam. In prima igitur requiritur gratia consumata. In secunda gratia habitualis viatorum, Non autem in tertia: sed tantum requiritur operatio Dei,conuertentis voluntatem creaturę ad se. In prima igitur parte, loquitur de conuersione prima & secunda. Sed in secundo sententiarum,loqtur de tertia: vt patet inspicienti diligenter vtrobiqꝫ,sicut etiam adducetur infra.Duº.679º.685º.

154 Quod vnus & idem actus angeli, fuit preparatiuus ad gratiam ex libero arbitrio, & meritorius ex gratia, & fruitiouis ex habitu glorię.2.d.5.q.2.1.6./.quol.8.vel.9.q.4.3.o.

Immo non potest esse idem actus numero meriti, & fruitionis beatę.1ª.q.62.4.c./.5.2m. R ñº dicendum dupliciter. Primo quia supposito ꝙ in angelis gratia non precesserit duratione suam gloriam,ſm opinionem quorundam, quam tamen ipse sanctus Thomas non tenet:dicit in secundo sententiarum, ꝙ idem actus potest esse a libero arbitrio,a gratia,& a gloria,& per consequens prӕparatorius, meritorius, & fruitionis: non quidem accipiendo gratiam imperfectam, quæ communiter est in statu meriti:sed gratiam perfectam, quę potest esse principium meriti, vt patet de Christo. Ideo non potest esse simul cum beatitudine. Sed in prima parte accipit gratiam imperfectam, quę non potest esse simul cum fruitione beata, quę reqrit gratiam consumatam. Secundo dicendum, ꝙ in secundo sententiarum loquitur de gratia.i.de auxilio Dei preuenientе operationem cuiuslibet intellectualis creaturę, quod est operatio Dei, non ponens in numerum cum operatione creaturę: sed vtraqꝫ sumitur vt vna operatio completa. Sed in prima parte loqtur de gratia habituali,gratificante nos Deo,& qua operantes,meremur gloriam. Ideo non est vnus actus, vt elicitur.1ª.q.62.2.3m.sicut etiam dicetur.ad Dum.168m.884m.

155 Quod angeli meruerunt in primo instanti suę creationis.1ª.q.63.5.3m./.4m./.6.c./.3ª.q.34.3.1m./.3.d.18.3.4m./.4.3m./.Veri.q.24.8.2m./.quol.9.8.c.

Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.62.4.c./.5.1m./.2m./.3.d.18.2.c.6./.Virt.q.1.1.2m. R ñº dicendum dupliciter:primo sicut Duº.154º.responsione secunda. Secundo dicendum, ꝙ omnes angeli in primo instanti quo creati sunt in gratia,meruerunt: sed qdam eorum statim impedimentum prӕstiterunt suæ beatitudinis, mortificantes precedens meritum. Et tunc beatitudine quam meruerunt priuati sunt:vt habetur.1ª.q.63.6.4m./.6.c.3m./.4m.

156 Meritum hominis,est efficacius merito angeli, quia est difficilius,longius,& est virtute Christi.2.d.9.8.2m./.d.29.4.4m.

Immo homo potest mereri etiam maius prӕmium, ꝙ angelus.2.d.5.q.2.2.4m./.d.29.4.c.

R ñº dicendum.sicut Duº.157º.

157 Quod angeli per ministeria nunc nobis exhibita, merentur sibi premium accidentale.2.d.5.q.2.2.c.2m./.4m./.4.d.50.q.2.ar.1.q.6.o.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.62.9.3m. R ñº dicendum dupliciter.s.primo ꝙ meritum sumitur dupliciter,vt habetur.2.d.18.2.c./.Virt.q.1.1.2m.s.proprie.i.actio cui iuste debetur merces,ad quod requiruntur tria.s.status vię,dominium operis,& charitas. Et sic nec angeli,nec alii beati meruerunt,nisi solus Christus: qui solus fuit simul cõprehensor & viator. Alio modo improprie.i.qualibet conditio qua aliqs est dignus aliquo sicut dicitur,ꝙ species Friami,digna erat imperio. Et sic angeli per ministeria nunc nobis exhibita,dicuntur mereri gaudium accidentale,vt habetur.2.d.5.q.2.2.4m. Secundo dicendum,ꝙ meritum pro augmento premii accidentalis, potest esse in angelis & in cęteris beatis, vsqꝫ ad diem iudicii,non autem post, vt dicitur.1ª.q.62.9.2m./.22ᵉ.q.13.3.2m./.4.d.12.q.2.ar.1.q.2.c./.d.49.l.6./.d.50.q.2.ã.1.q.6.o./.1ᵉ.cor.6.co.2.

158 Quod angeli beati non sunt in statu merendi.2.d.11.q.2.2.c.

Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.2.2.c.

R ñº dicendum.sicut Duº.157º.415º.

159 Quod angeli beati vel cęteri beati non possunt proficere in beatitudine.1ª.q.62.9.o./.2.d.11.q.2.1.o.

Oppositum videtur dicere.4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o.

R ñº dicendum. sicut Duº.157º.275º.415º.

160 Quod angeli boni,statim post primum actum meritorius,fuerunt beati.1ª.q.62.5.o./.q.63.5.4m./.6.c.3m./.4m./.7.c./.12ᵉ.q.5.1.1m./.2.2m./.2.d.23.q.1.1.1m./.2.2m./.Ma.q.16.4.c.6./.11m./.Opus.3.cº.129.

Immo angeli in eodem instanti primo, meruerunt, & fuerunt beati. 2.d.5.q.2.2.c.1m./.quol.8.vel.9.q.4.3.0.

R nº Dicendum, quod in primis locis loquitur de merito & de gratia habituali, gratificante nos Deo, & qua operantes, proprie meremur, non autem in secundis locis: vt dictum est Duº.154º.

161 Quod angeli non mittuntur ad aliquod ministerium, nisi inferiores, secundum Dionysium, non autem superiores. 1ª.q.112.2.c./.1.d.15.q.1.1.4m./.2.d.1.q.1.4. 2m./.d.10.2.0./.℥.3.cº.29.pnº./.Isa.6.co.6.fi./.1ª.Cor.15.co.15./.He.1.fi.

Immo purgationis minister, missus est vnus de Seraphin. 1ª.q.112.2.2m./.Isa.6.co.6.fi. R nº dicendum, quod sicut Dionysius, ita & Gregorius dicit expresse & vult, quod tantum inferiores angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit esse propter ordinem diuinæ legis: vt inferiora, reducantur ad Deum per media. Quod autem dicitur de Seraphin misso, dupliciter soluit. s. vno modo, quod iste angelus purgans, dicatur Seraphin æquiuoce. s. non ordine, sed ab actu quem tunc exercuit: quia igne purgauit, & Seraphin dicitur incendium. Alio modo soluit, quod dicatur proprie Seraphin, ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare, non quia ipse immediate purget: sed quia eius autoritate, vel quia percepta ab ipso illuminatione, inferior angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel episcopus absoluere, quando autoritate ipsius, aliquis absoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui visionem formauit, reducit in Deum primo, & in Seraphin secundo: ac si diceret. Ego purgo te, per lumen receptum a Deo, mediante Seraphin. 1ª.q.112.2.2m./.Isa.6.co.6.fi.

162 Quod angeli custodiunt particulares, homines, archangeli prouincias, principatus totam naturam humanam, virtutes corpora, potestates supra dæmones, sed dominationes supra bonos spiritus habent custodiam. 1ª. q. 113.3.c.

Immo principes limitantur ad vnam prouinciam, archangeli ad vnum hominem quo ad vtilitatem communitatis, angeli vero quo ad propria hominis. 1ª.q.108.5.6.0./.2.d.9.3.c.fi./.d.11.q.1.2. 3m./.4m./.3.d.3. q.3.ar.2.q.2.c./.℥.3.cº.80.co.4./.Opus.3.cº.126.fi./.Ephe. le.8.co.3.fi./.Col.co.11.

R nº dicendum quod archangeli vt dicitur. 1ª.q.108.5.4m. sunt medii inter angelos & principatus. Ideo conueniunt cum vtrisque, & differunt ab vtrisque: quia custodiunt singulos homines, quo ad vtilitatem multitudinis, & non personæ tantum, ut habetur. 1ª.q.108.5.4m.

163 Quod quilibet homo, habet tantum unum angelum custodem. 1ª.q.113.2.0./.2.d.11.q.1.3.0.

Immo aliquando unus homo habet plures angelos custodes. 1ª.q.113.2.1m./.2.d.11.q.1.2.4m.

R nº dicendum, quod singulis hominibus ut sunt singulares personæ, dantur singuli angeli. Sed ut partes collegii habent unum in communi: ut habetur. 1ª.q.113.2.1m./.3.c. Homo etiam in prælatione constitutus, illuminatur ab angelo inferiori de iis quæ ad statum personæ suæ pertinent, sed ab angelo principe, de iis quæ pertinent ad regimen multitudinis: ut habetur. 1ª.q. 113.2.1m./.2.d.11.q.4.24m.

164 Quod angeli dantur ad custodiam statim a conceptione hominis, post infusionem animæ rationalis. 2.d.11.q.1.3.c.3m.

Immo angeli dantur ad custodiam a natiuitate hominis. 1ª.q.113.5.0. R nº dicendum, quod ille angelus qui custodit matrem, deputatur ad custodiam infantis, quamdiu est in utero eius. Sed in natiuitate extra uterum, deputatur angelus proprius custos eius, secundum Hieronymum: ut habetur. 1ª.113.5.3m.

165 Quod idem angelus custodit matrem & infantem, quamdiu est in utero eius. 1ª.q.113.5.3m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.11.q.1.3.3m.

R nº dicendum, sicut in præcedenti dubio, quia tantum dicit quod custoditur statim, post infusionem animæ rationalis, sicut etiam dictum est ad Dum.164m.

166 Quod Christus non habuit angelum custodem, sed ministrum, & hoc quo ad passibilitatem corporis tantum. 1ª.q.113.4.1m./.2.d.11.q.1.3.6m./.7m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.11.q.13.6m.

R nº dicendum, quod nulla penitus est contradictio, quia in secundo sententiarius loquitur quo ad Ioseph & matrem Christi, sed in prima parte loquitur de Christo, secundum seipsum: ut habetur ibidem.

167 Quod in angelis sunt habitus. 12ª.q.50.6.0./.q.51.1.c.

Immo habitus uel dispositio non est in angelis. 12ª.q.49.4.c./.3.d.23.q.1.1.c.

R nº dicendum, quod in angelis sunt habitus, sed alterius rationis quam in hominibus, ut habetur in primis locis.

168 ANIMA./.Quod anima rationalis, non est suum esse. 1ª.q.77.1.0.

Oppositum uidetur dicere a simili. 1ª.q.50.2.3m./.q.61.1.c. R nº dicendum, sicut Duº.113º.567º.

169 Quod anima rationalis habet esse absolutum, non quidem ut forma: sed ut propinqua similitudini Dei. 1.d.8.q.5.2.1m./.5m./.2.d.19.1.0./.Spiritu.2.c.fi.

Oppositum uidetur dicere, quia dicitur, quod Deus est anima mundi, motu & ratione gubernans. 1ª.q.90.1.c.

R nº dicendum, quod licet habeat esse absolutum, quia non educitur de potentia materiæ: dependet tamen a Deo per creationem. Et dicitur propinqua similitudini Dei, non quia Deus sit anima secundum veritatem: sed solum secundum opinionem. Est tamen propinqua similitudini Dei, propter multas perfectiones sibi a Deo communicatas, non quidem quantum ad similitudinem adæquationis, sed quantum ad similitudinem proportionis: vt dicitur. 1ª.q.14.3.2m. Et anima attribuitur Deo, secundum similitudinem actus, vt habetur. 1ª.q.3.2.1m. sicut etiam dicetur, ad Dum.172m. Secundo dicendum, sicut Duº.178º.1137º.172º.

170 Quod anima rationalis est tota in toto, & tota in qualibet parte corporis sui. 1ª.q.8.2.3m./.q.76.8.0./.q.93.3.c./.3ª.q.46.7.c./.1.d.8.q.5.3.0./.4.d. 23.q.2.ar.3. q.1.1m./.℥.2.cº.71./.Liº.4.cº.67.fi./.Spiritu.4. 0./.Anima 10.0./.Opus.61.cº.47./.Opus.72.q.22.

Immo potentiæ animæ & non anima, sunt perfectiones proportionatæ partibus animalis. 1ª.q.76.8.2m.

R nº dicendum, quod ideo sunt partes in animali perfecto distinctæ, propter distinctiones potentiarum animæ perfectæ, quasi potentiæ illæ essent perfectiones talium partium. Quod quidem verum est, loquendo de perfectione accidentali, per quam partes immediate se habent ad operandum: non autem de perfectione substantiali: quia illæ potentiæ non sunt formæ substantiales. Immo quælibet talis pars, habet esse ab ipsa essentia animæ. Vnde licet vnum sit esse substantiale ipsius totius, & cuiuslibet partis, quia vna tantum est forma substantialis, diuersæ tamen sunt perfectiones in diuersis partibus, quæ sunt principia immediata operationum determinatarum. Vnde visiua potentia non est forma substantialis oculi, dans ei esse substantiale: licet perficiat eum ad videndum: sed ipsa essentia animæ, propter sui perfectionem. Vnde vna forma est constituens animal omnibus modis, quibus constitui potest: vt habetur. 1ª.q.76.8.0./.Opus.72.q.22.

171 Quod anima rationalis est propria forma sui corporis. 1ª.q.76.1.7.8.0./.q.90.4.c./.q.91.4.3m./.4.d.43. ar.1.q.1.3m./.d.44.q.1.ar. 1.q.1.c./.℥. 2.cº.56.58. 67.68.69./.Veri.q.16.1.3.c./.quol.3.4.c./.quol.7.vel. 9.q.3.2.0./.quol.10.q.3.2. 4m./.Spiritu.2, 0./.Anima.1, 6./.2.

8./.18.c./.19.o./.Opuſ.3.c^{o}.70.239./.Iob. 4.co.5.ſi.
Immo anima non eſt forma neq; natura, cum moueat ad contraria. Anima.2.lec.3.co.3.
R ſi^{o} dicendum, ꝙ anima rationalis mouet ad contraria, non quidem vt natura: ſed vt rationalis, per intellectum & voluntatem: vt habetur Veri.q.26.3.c.

172 Quod anima non eſt de eſſentia Dei. 1^{a}.q.90. 1.o./.2.d.17.q.1.1.o./.𝔊.2.c^{o}.83./.Opuſ.3.c^{o}.94. 211./.Pſal. 32.co.10.ſi.
Oppoſitum videtur dicere. 1.d.8.q.5.2.1^{m}./.5^{m}.
R ſi^{o} dicendum, ꝙ anima per quandam ſimilitudinem perfectionis, dicitur propinqua ſimilitudini Dei, & non de eſſentia Dei: vt etiam ad Dubium.169^{m}. dictuȝ eſt.

173 Quod anima rationalis eſt in genere ſubſtantię, vt principium, & vt ſpecies. 2.d.3.q.1.1.1^{m}./.6.c.
Oppoſitum videtur dicere. 1^{a}.q.75.4.2^{m}./.7.3^{m}.
R ſi^{o} dicendum, ꝙ aliquid dicitur eſſe ſpecies dupliciter. ſ. logice loquendo. i. ſignificans aliquid prędicabile de multis differentibus numero, ſiue ſit completuȝ in natura, ſiue non: ſicut quęlibet pars. Et metaphyſicę. i. completũ in natura, ita ꝙ nullo modo ſit pars alterius. Anima ergo rationalis eſt ſpecies primo modo, nõ auteȝ ſecundo modo: ſicut etiam dicetur ad Du^{m}.174^{m}.

174 Quod anima rationalis per ſe non habet ſpeciem completam, ſed eſt pars ſpeciei humanę. 1^{a}.q. 75.2. 1^{m}./.4.o./.7.3^{m}./.q.90. 4. o./.12^{e}.q.4.5. 2^{m}./.𝔊.2. c^{o}.92.3^{m}./.Li^{o}.4.c^{o}.35.4^{m}./.Po^{a}.q.3.10.c./.Spiritu.2.5^{m}./.16^{m}.3.10^{m}./.9.3^{m}./.Anima.1.c.6^{m}./.2.10^{m}./.11^{m}./.3.c.ſi./.6.15^{m}./.7.c.ſi./.15^{m}./.14.2^{m}./.21^{m}.
Oppoſitum videtur dicere. 12^{e}.q.110.4.3^{m}./.4^{m}./.𝔊. 4.c^{o}.35°.co.3./.2.d.3.q.1.6.c.
R ſi^{o} dicendum dupliciter. ſ. primo, ſicut Du^{o}.173°. Secundo dicendum ꝙ anima per ſe, non habet ſpeciem completam, niſi logice loquendo: ſicut habetur in primis locis. 1^{a}.q.66.2.2^{m}.

175 Quod diuerſitas in nobilitate animarum, ſequitur nobilitatem corporuȝ, in ſtatu innocentię & peccati, non autem in ſtatu glorię. 1^{a}.q.85.7. c./.3^{a}.q.55.1. 3^{m}./.1.d.8.q.5.2.6^{m}./.2.d.21.q.2.1.2^{m}./.d.32.q.2.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.3.2^{m}.
Oppoſituȝ videtur dicere. Veri.q.12.6.4^{m}./.q.24.8.6^{m}.
R ſi^{o} dicendum dupliciter. ſ. primo, ꝙ via generationis, perfectio animę eſt propter corpus melius diſpoſitũ. Sed via intentionis naturę, bona diſpoſitio corporis, eſt propter perfectionem & nobilitatem animæ. Secundo dicendum, ꝙ forma recepta, ſeqtur modum recipientis quantum ad aliquid, prout habet eſſe in ſubiecto. Eſt. n. in eo materialiter vel immaterialiter, multipliciter vel vniformiter, ſm exigentiam ſubiecti recipientis. Sed quantum ad aliq d, forma recepta, trahit ſubiectum recipiens ad modum ſuum, prout. ſ. nobilitates quæ ſunt de ratione formę, cõmunicantur ſubiecto recipienti. Sic eniȝ ſubiectum, per formam receptam nobilitatur. Et hoc modo per gloriam immortalitatis, corpus corruptibile immortale efficitur, & ſimiliter p irradiationem, ab immobili veritate eleuatur mẽs prophetę ad hoc, ꝙ mens mobilia immobiliter videat: vt habetur Veri.q.12.6.4^{m}. ſicut dictum eſt ad Du^{m}.12^{m}./.78^{m}.554^{m}.663°.

176 Quod anima rationalis eſt hoc aliquid, vt ſubſiſtens, nõ autem vt completum in ſpecie. 1^{a}.q.75. 2.1^{m}./.1. d.8.q.5.2.6^{m}./.2.d.17.q.1.2.1^{m}./.d.19.1. 4^{m}./.3.d. 5.q.3.2.3^{m}./.d.21.q. 1.ar.1.q.2. 6^{m}./.4.d. 44.q.1. ar.1.q.2.1^{m}./.Spiritu.2.16^{m}./.Anima.1.o./.Anima. 2.co.1.ſi.
Immo anima rationalis, eſt vt ſpecies. 2.d.3.q.1.6.c.
R ſi^{o} dicendum. ſicut Du^{o}.173°.

177 Quod animę rationales multiplicantur ſm numerum in eadem ſpecie. 1^{a}.q.76.2.c./.q.79.5. c./.2.d.32.q. 2.3.c./.Anima.3.lec.8.co.2.
Immo anima eſt forma immaterialis, & ſubſtantiæ immateriales non multiplicantur ſm numerum in eadeȝ ſpecie. 1^{a}.q.50.5.c./.q.76.1.1^{m}./.2.d.17.q.2.2.5^{m}./.Spiritu.8.c. R ſi^{o} dicendum dupliciter. ſ. primo ꝙ animæ rationales dicuntur immateriales: quia non ſunt dependentes a materia, vt habetur. 1^{a}.q.75. 6.1^{m}./.2.d.17. q. 2. 2. 5^{m}. Secundo dicendum, ſicut Dubio. 115°.116°.

178 Quod anima rationalis nõ educitur de po^{a} materię, ſed creatur a ſolo Deo. 1^{a}.q.75.6.1^{m}./.q.79.4.c.ſi./.5^{m}./.q.90.2.o./.3.c./.q.98.1.c.ſi./.q.118.2.o./.12^{e}.q.3. 7.2^{m}./.q.9.6.c./.22^{e}.q.85.2.c./.1.d.14. q.3.c.2^{m}./.2.d. 1.q.1.4.c./.d.17.q.1.2.4^{m}./.d.18.q.2.1.2.o./.3.c./.d.25.2.5^{m} d.32.q.2.3.4^{m}./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c.ſi./.ã.4.q.1.c.ſi./.d.5.q.1.2.c. ſi./.d.43.ar. 2.q.3.c./.𝔊. 2.c^{o}.84.4^{m}./.85./.Veri. q.27.3. 9^{m}./.4.7^{m}./.8.7^{m}./.11.c.15^{m}./.12. 2^{m}./.Po^{a}.q.3.9.o./.quol.3.q.3.1. c./.quol.9.q.3.1. o./.quol.11.5. 1^{m}./.4^{m}./.quol.12. 11.o./.Spiritu. 2.8^{m}./.10. c./.Anima. 2. 12^{m}./.18. 13^{m}./.Opuſ.3. c^{o}.93. 131. 229.230./.Opuſ.28.c^{o}. 5./.Opuſ.34. co.2./.Opuſ.37. c^{o}.4.co.2./.Ro.5.lec.3.co.1.ſi./.He.12.lec.2.co.3.
Oppoſitum videtur dicere, quia agens agit ſibi ſimile in ſpecie. 2.d.18.q.2.1.4^{m}./.Po^{a}.q.3.9.5^{m}.6^{m}.20^{m}.
R ſi^{o} dicenduȝ, ꝙ licet anima rationalis dicatur non educi de po^{a} materiæ ſimpliciter: quia non ab homine p actionem eius de potentia in actuȝ educitur: ſed a Deo ſolo creatur: dicitur tamẽ educi ſm quid: quia per actionem hominis, diſponitur materia, vt ſit neceſſitas ad receptionem animę. Agens autem agit ſibi ſimile in ſpecie, quando forma ſm quam ſimilitudo attenditur, ſimpliciter per actionem eius de po^{a} in actum educitur: vt habetur. 2.d.18.q.2.1.4^{m}. & ſicut Du^{o}.504°.

179 Quod anima rationalis immediate vnitur corpori, & non mediantibus quibuſdaȝ diſpoſitionibus. 1^{a}.q.76.6.7.o./.2.d.1.q. 2.3.3^{m}./.d. 2.q.2.3.4^{m}./.d.26. 1.5^{m}./.d.31.q.2.1.c.1^{m}./.𝔊.2.c^{o}.70./.Veri. q.13.4.c./.Ma. q.4.4.c./.q.16.1.8^{m}./.Spiritu.3.o./.Anima.9.o./.10.c. Anima 2.lec.1.ſi.
Immo diſpoſitiones dicuntur non ſolum precedere, ſed etiam manere cuȝ forma ſubſtantiali. 4.d.44.q.1. ar.1.q.1.3^{m}. R ſi^{o} dicendum dupliciter. ſ. primo ꝙ diſpoſitiones ſunt medię in ipſa alteratiõe pręuia: ſed nõ in introductione animæ. Vnde poteſt dici aliquid eſſe medium inter animam & corpus, etſi non in eſſendo, tamen in mouendo, & via generationis: vt habetur. 𝔊. 2.c^{o}.71.ſi. Secundo dicendum. ſicut Du^{o}.517°.1091°.

180 Quod anima rationalis immediate vnitur materiæ primę, vt forma. 1^{a}.q. 76.4. 3^{m}./.6. 7.o./.2.d.1.q.2.4.3^{m}./.d.18.q.1.2.c./.d.26.1.5^{m}./.d.31.q.2.1.c./.4.d.43.ar.1.q.1.c.ſi./.3^{m}./.𝔊.2.c^{o}.70./.Li^{o}.4.c^{o}.78.co.2./.Veri.q.27.1.1^{m}./.Po^{a}.q.3.9.c./.quol.1.q.4.1.o./.Spiritu.2.c./.Anima.1.c.11^{m}./.12^{m}./.2.13^{m}./.6. c.co.2.3.9.o.
Immo multæ formæ ſunt inter materiaȝ primaȝ, & formaȝ animalis. 1^{a}.q.118.2.2^{m}./.𝔊.2.c^{o}.87.co.3./.Met. 5.lec.17.co.4. R ſi^{o} dicenduȝ tripliciter. ſ. primo ꝙ dicuntur eſſe multę ſucceſſiue, ante introductioneȝ animæ, non autem ſimul cum anima, niſi virtualiter: ſicut etiam eadem eſt forma, qua ignis eſt ignis, & corpus, & ſubſtantia: vt habetur. 3^{a}.q.75. 6.2^{m}./.2. d.12. 4.c./.d.18.q.1.2.c./.𝔊.4.c^{o}.80.2^{m}./.Spiritu.1.9^{m}./.Anima.9.11.c./.quol.11.1.c./.Opuſ. 42.c^{o}.15.ſi./.Anima. 2.co.3.ſi. Secundo dicenduȝ, ꝙ anima rationalis immediate vnitur materię primę vt forma, & per eſſentiam ſuam eſt ſpiritus & forma corporis: quia in ea non ſunt duæ formæ: ſicut nec in corpore eius ſunt duæ formæ. Sed anima eſt forma corporis, dans ei totum ordinem eſſe perfecti, ſcilicet dans ei eſſe ſubſtantiale, eſſe corporeum, & eſſe animatum, & ſic de alijs vt ha-

betur.1ª.q.76.3.c./.3ª.q.75.6.2m./.Veri.q.16.1.13m./.q.26.3.c./.Poª.q.3.9.9m./.Anima.2.c./.1ᶜ.Thes.fi.
Tertio dicẽdum, sicut Duº.209º.& Duº.559º.& Duº.179º.responsione prima.et.Dubio.517º.650º.1091º.

181 Quod animę sanctę ante ascensionem, & post resurrectionem Christi, erant cum Christo in paradiso terrestri. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.
Oppositum videtur dicere.3ª.q.55.3.2m.
☞ Rñº dicendum, ꝙ sicut ipse dicit.12ᶜ.q.112.5.c.tripliciter potest itelligi ꝙ aliqd sciatur vel cognoscatur.s. vel per reuelationem: vel per seipsum, & hoc certitudinaliter: vel coniecturaliter per aliqua signa. Primo igitur loco, loqtur primo modo. Sed secundo loco, loqtur secundo modo. ¶ Erant igitur cum Christo interim in paradiso terrestri, q̃uis locus ille non sit proprie locus spirituum, vt habetur.4.d.45.q.1.ar.1.q.1.c. Sed erant ibi dispensatiue ad tempus, vel vt etiam de eius corporali presentia gauderent, vt habetur. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.

182 Quod anima separata cruciatur igne inferni, per tristitiam, non autem per alterationem. 1ª.q.64.4.1m./.2.d.6.2.6m./.4.d.31.ar.1.q.3.c./.d.44.q.3.ar.3.q.3.o./.d.45.q.1.ar.1.q.1.3m./.q.3.3m./.ꝑ.4.cº.89./.Veri.q.26.1.o./.8l.2.vel.9.q.7.1.o./.ql.3.q.10.1.o./.Spiritu.1.20m./.Anima.6.7m./.21.o./.Opus.3.cº.183.184.
Immo animę separatę a corpore, ante resurrectionem premiantur & puniuntur, etiam pœnis corporalibus. Opus.3.cº.179.
☞ Rñº dicendum, ꝙ puniuntur pœnis corporalibus, per hoc ꝙ cognoscunt ꝙ rebus corporalibus subdũtur, non autem per alterationem corporalem, vt habetur. Opus.3.cº.179.

183 Quod operationes sensitiuę non manent in anima separata.1ª.q.77.8.o./.1.d.8.lec.2.L./.4.d.44.q.3.ar.3.q.2.o./.ꝑ.2.cº.79.5m./.Veri.q.19.1.o./.q.25.3.7m./.quol.10.q.4.2.o.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.77.8.4m.
☞ Rñº dicendum, ꝙ manent virtualiter, sicut & potentię sensitiuę virtute tantum manent in anima: sicut in principio vel radice, non autem in actu: ✠ quia non sunt ꝓprietates solius animę sed coniuncti, vt habetur. 1ª.q.77.8.2m.1ª.q.77.8.c.4m.sicut etiam dictum est ad Dubium.65m.

184 Quod potentię immateriales manent actu in anima separata, non autem potentię organicę: sed vt in pñº vel radice.1ª.q.77.8.o./.4.89.7.c./.12ᶜ.q.167.1.3m./.2.d.24.q.3.2.6m./.3.d.33.q.1.4.4m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.3m./.q.3.ar.3.q.1.o./.d.50.q.1.1.c./.ꝑ.2.cº.79.5m./.Liº.4.cº.85.2m./.Veri.q.19.1.o./.q.25.3.3m./.Virt.q.1.4.3m./.q.5.4.13m./.quol.10.q.4.2.3m./.Anima.2.1m./.19.o./.1ᶜ.Cor.13.lec.3.co.2.fi.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.77.8.2.4./.4m.
☞ Rñº sicut Duº.183º.

185 Quod anima separata intelligit per species tunc infusas, & per acqsitas hic, nõ autem per species innatas, nec tunc abstractas, nec conuertendo se ad phantasma, sed ad superiora.1ª.q.75.6.3m./.q.89.1.o./.2.3.6.7.c./.12ᶜ.q.5.1.2m./.q.67.2.c.1m./.3m./.3ª.q.11.2.o./.3.d.31.q.2.4.o./.4.d.50.q.1.1.2.o./.3.4.c./.ꝑ.2.cº.79.5m./.Veri.q.19.1.2.o./.Anima.15.17.18.o./.1ᶜ.Cor.13.lec.3.co.2.fi.
Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.1.2.1m.
☞ Rñº dicendum, ꝙ q̃uis species intelligibiles per se loquendo sint eiusdem rationis, dum sunt in anima coniuncta corpori, & cum sunt in anima separata: tamen per accidens sunt rationis diuersę, in q̃tum anima in qua sunt, diuersimode se habet in cõiunctione ad materiam, vel in separatione ab ea. Et ideo per species illas anima coniuncta non intelligit, nisi conuertendo se ad phantasmata. Sed cum fuerit separata, intelliget ꝑ eas, etiam sine tali conuersione, vt habetur. 3.d.31.q.2.4.c./.4.d.50.q.1.2.1m./.3.o./.quol.11.q.1.3.o.

186 Quod vti collatione & discursu, est connaturale animabus beatorum.3ª.q.11.3.3m.
Immo discursus est in anima damnata, non autem necessario in anima beata.3.d.31.q.2.4.o.
☞ Rñº dicendum dupliciter.s.primo qa in tertia parte loqtur de scientia infusa: sed in tertio sententiarum de scientia acqsita. Secundo dicendum, ꝙ in tertio sententiarum intelligit quo ad necessitatem: sed in tertia parte quo ad possibilitatem vel certitudinem, vt habetur.3.d.31.q.2.4.c.Duº.330º.

187 Quod intelligere animę separatę per species infusas, & per species acquisitas, est eiusdem speciei. 4.d.50.q.1.2.2m./.Anima.15.6m./.8m./.16m.
Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.1.1.2m.
☞ Rñº dicendum tripliciter.s.primo ꝙ intelligere animę coniunctę & separatę est vnius rationis, quo ad illustrationem, non autem quo ad phantasmata, vt patet in primis locis. Secundo dicendum, sicut Duº.185º. Tertio dicendum, sicut Duº.1110º.1111º.

188 Quod cuiuslibet potentię sensitiuę obiectum est forma, prout est in materia corporali. Ideo est cognoscitiua particularium tantum.1ª.q.85.1.c.
Oppositum videtur dicere, quia videtur cognoscitiua vniuersalium, cum potentia sensitiua communicet in actibus intellectiuę partis.quol.7.11.3m.
☞ Rñº dicendum, ꝙ q̃uis in actibus intellectiuę partis cõmunicet, sicut representans obiectum, quia obiectum, intellectus est phantasma, tamen non cõmunicat sicut instrumentum actus eius, vt habetur secundo loco. 3.d.27.q.1.4.3m.Duº.217º.752º.753º.

189 Quod omnis potentia organica, est tantum cognoscitiua corporeorum: sed quęlibet non organica, se extendit ad omne ens.Veri.q.15.2.c.
Oppositum videtur dicere.quol.7.11.3m.
☞ Rñº dicendum, sicut Duº.188º.753º.1115º.

190 Quod anima hic nihil intelligit, sine phantasmate. 1ª.q.84.7.o./.q.85.1.4m./.5.2m./.q.86.1.c./.q.88.1.c./.q.89.1.2.o./.q.111.2.3m./.q.118.3.c./.12ᶜ.q.5.1.2m./.22ᶜ.q.174.2.4m./.q.175.4.c./.q.180.5.2m./.3ª.q.11.1.2m./.2.o./.1.d.3.q.1.1.5m./.2.d.11.1.6m./.d.19.1.6m./.3.d.27.q.3.1.c./.d.31.q.2.4.c./.4.d.50.q.1.2.c.fi./.6m./.ꝑ.2.cº.59./.72.co.7.79.5m./.Liº.4.cº.11.co.1.fi./.Veri.q.10.2.7m./.8.1m./.11.c./.q.18.1.c./.quol.10.q.3.2.1m./.1ᶜ.Cor.13.lec.3.co.3.
Oppositum videtur dicere.3ª.q.61.1.o./.4.d.1.q.1.ar.2.q.2.o. ☞ Rñº dicendum, sicut Duº.1107º.

191 Quod anima rationalis cognoscit omnia quę cognoscit in prima veritate.1ª.q.16.6.1m.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.12.11.3m.
☞ Rñº dicendum dupliciter.s.primo, sicut Duº.193º.485º.486º.752º. ✠ Secundo dicendum, ꝙ omnia in Deo videmus, & per ipsum de omnibus iudicamus, nõ qdem ꝙ ad videndum nunc aliquod intelligibile sit necessarium ꝙ videatur essentia Dei in se, sed inq̃tum ꝑ participationem sui luminis, omnia cognoscimus & diiudicamus, vt habetur.1ª.q.12.11.3m.

192 Quod Deus est primum obiectum intellectus animę rationalis, qa ratio & ci veritatis alicuius obiecti ꝑmo apprehẽdit a poª.22ᶜ.q.1.1.c./.ꝑ.2.cº.83./.8l.7.q.1.1.c.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.12.11.3m./.q.84.5.o./.q.88.3.1m./.Veri.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.8.c.f.
☞ Rñº dicendum, sicut Duº.193º.193º.752º.

193 Quod anima cognoscit omnia, in rationibus aternis. 1ª.q.12.11.3m./.q.84.5.o.

Oppositum videtur dicere. Veri. q. 8. 7. 6m. / q. 10. 6. 6m. / 8. c. fi. ☞ R ñº dicendum, q anima cognoscit omnia in rationibus ęternis, vt in principio cognitionis, non autem vt in obiecto, vel vt in speculo, sicut etiam dictum est ad Dum. 191m. 752m.

194 Quod operationes animę se habent actiue, ad perfectiones acquisitas: sed dispositiue tm ad infusas. 1. d. 17. q. 1. 3. c. Oppositum videtur dicere a simili. ℥. 2. cº. 56. 2m. / Veri. q. 8. 1. 13m. / quol. 8. 3. c.

☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo sicut Duº. 794º. Secundo dicendum, q anima operatur aliquo dupliciter. s. aliquo influente. i. Deo, & sua naturali poª, vt habetur. 2. d. 17. q. 1. 2. 6m. Primo modo se habet ad operationem vel perfectionem dispositiue tantum, sed secundo modo se habet actiue.

195 Quod anima tripliciter patitur. s. a Deo, a lęsione corporis, & a propria operatione. 3ª. q. 15. 4. c. / 3. d. 18. ar. 4. q. 2. o. / 4. d. 15. q. 3. ar. 1. q. 5. 3m. / Veri. q. 26. 2. o. / 3. c. / Opus. 3. cº. 239.

Oppositum videtur dicere. Veri. q. 1. 9. 10. c.

☞ R ñº dicendum, sicut Duº. 194º. 794º.

196 Quod omnis motus cognitiuę & appetitiuę virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium. 12ᵉ. q. 10. 1. c. / q. 17. 9. 2m. / q. 41. 3. c.

Immo motus cognitiuę virtutis, reducitur in verum, & motus appetitiuę in bonum. 12ᵉ. q. 10. 1. 1m.

☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo q reducitur in naturam sicut in principium actiuum: sed reducitur in verum vel bonum, sicut in suum obiectum, vt habetur in primis locis. Secundo dicendum, q reducitur in naturam, & ad vnum in cõmuni: sed non semper in particulari determinate, vt habetur. 12ᵉ. q. 10. 1. 2m.

197 Quod anima differt realiter a suis potentijs. 1ª. q. 77. 1. o. / 12ᵉ. q. 110. 4. c. / 1. d. 3. q. 4. 2. o. / 2. d. 17. q. 1. 2. 6m. / d. 26. 4. c. fi. / 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 5. c. / quol. 9. vel. 10. q. 3. 1. o. / Spiritu. 11. o. / Anima. 12. o. / 19. c. pnº.

Oppositum videtur dicere. Spiritu. 11. 7m.

☞ R ñº dicendum, q quandoqz dicitur, q anima est suę potentię, & econuerso: sed non proprie, sed denominatiue, quasi a pncipaliori sua virtute: vt habet. 1ª. q. 79. 1. 1m. / Spiritu. 11. 7m. fi. sicut etiam dictum est, ad Dubium. 51m. 201m.

198 Quod in potentijs vnius animę, non potest esse nisi vna intentio. 12ᵉ. q. 37. 1. o. / q. 77. 1. c.

Immo homo simul plura intendit. 12ᵉ. q. 12. 4. c. fi.

☞ R ñº dicendum, q simul plura intendit: sicut etiam contingit simul plura intelligere, inqũtum sunt aliquo modo vnum, non aũt distincte: vt hẽt. 12ᵉ. q. 12. 3. c. 3m. / 4. o.

199 Quod omnes potentię animę, radicantur in vna essentia animæ. Ideo oportet, q qñ intẽtio animę vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentię, retrahatur ab operatione alterius: quia vnius animę, non potest esse nisi vna intentio. 12ᵉ. q. 37. 1. o. / q. 77. 1. c. / 3ª. q. 46. 7. c. / Veri. q. 13. 3. c. / q. 26. 3. 9. c. / Ma. q. 3. 9. c. / q. 15. 4. c. / Virt. q. 1. 4. 3m. / quol. 11. 5. c. fi. / Anima. 4. 1m. / 11. c. fi.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 12. 3. c. fi.

☞ R ñº dicendum, sicut Duº. 198º.

200 Quod omnis proprietas naturaliter consequens animam, dicitur potentia. 1. d. 3. q. 4. 1. c.

Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 41. 5. 1m. / 1. d. 7. q. 1. 2. c. / Poª. q. 1. 1. 3m. / q. 2. 2. c.

☞ R ñº dicendum, sicut Duº. 266º. qa nõ est poª pprie.

201 Quod potentiæ animæ, sunt accidentia eius per se, & sunt in secunda specie qualitatis. 1ª. q. 77. 1. 5m. / 12ᵉ. q. 83. 2. 3m. / q. 110. 4. 3m. / 4m. / 1. d. 3. q. 4. 2. c. / Ma. q. 4. 4. c. 3m. / quol. 10. 5. c. fi. / Spiritu. 11. c. / Anima. 12. 7m. 19. c. 1m. / Opus. 3. cº. 158. fi.

Immo poª animę sunt in genere actionis, cũm poª & actus dicantur ad idem genus pertinere. 1ª. q. 77. 1. c.

☞ R ñº dicendum tripliciter. s. primo q poª animæ fm suam essentiam sunt in secunda specie qualitatis: sed vt fluunt ab essentia animę, sic poª ad actum, est in genere actionis. Dicuntur enim poª animę esse in genere actionis, non qdem p se, sed reductiue, vt principia suarum actionum. Scdo dicendũ, q poª p se ad actuz ordinata, est in eodez gñe cuz actu. Subiectuz aũt nõ nisi p accidens, ad accidens ordinatur. Sed substãtia p se ordinatur ad actuz q est esse: vt habetur. Anima. 13. c. / Phy. lec. 5. co. 1. fi. Tertio dicendum, sicut Duº. 51º. 491º.

202 Quod capacitas animæ, non est, nec potest esse infinita in actu, sed potest ampliari in infinitum. 22ᵉ. q. 24. 7. c. 2m. / 1. d. 17. q. 2. 4. c. 1m.

Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 25. 6. o. / 1. d. 44. o.

☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 736º.

203 Quod omnis animæ potentia, possibilis eleuari ad aliquid supra se, habet subitum motum in id quod ei conuenit fm se. 2. d. 24. q. 3. 5. c.

Oppositum videtur dicere. 3. d. 13. ar. 2. q. 2. 2m. / 3m.

☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 301º.

204 Quod omnes potentię animę, sunt passiuę, præter intellectum agentem, & potentias vegetatiuas, quæ solę sunt actiuę. 1ª. q. 79. 3. 1m. / 2. d. 36. 2. c. / Veri. q. 16. 1. 13m. / q. 26. 3. c. / Virt. q. 1. 3. 5m. / Ethi. 2. lec. 5. co. 1. fi.

Oppositum videtur dicere. Veri. q. 1. 10. c. / q. 2. 1. b. 3.

☞ R ñº dicendum, sicut Duº. 794º.

205 Quod multi habitus possunt esse, in eadem poª. 12ᵉ. q. 54. 1. o. / 22ᵉ. q. 47. 5. c. / 3. d. 33. q. 1. ñ. 1. q. 1. c. / d. 35. q. 2. ar. 3. q. 2. 3m. / Veri. q. 15. 2. 11m. / Virt. q. 1. 12. 4m.

Oppositum videtur dicere a simili. 1ª. q. 94. 3. 1m. / 12ᵉ. q. 63. 4. 3m. / 2. d. 30. q. 2. 1. 7m. / Virt. q. 1. 10. 2m.

☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 1111º.

206 Quod virtus est necessaria poᵉ sensitiuę appetitiuę. s. cõcupiscibili & irascibili in qbus est subiectiue, non qdem fm se, sed vt sunt rationales participatiue. 12ᵉ. q. 56. 4. o. / 5. 1m. / 2. d. 41. q. 2. 2. 2m. / Virt. q. 1. 4. o. / 10. 5m.

Immo etiam voluntati, quę est rationalis p participationem. 12ᵉ. q. 56. 6. 2m.

☞ R ñº dicendum, sicut Duº. 1199º.

207 Quod anima & angelus, non cõueniunt in vltima differentia. 1ª. q. 75. 7. 2m. / 2. d. 3. q. 1. 6. 1m.

Immo Gregorius nominat angelum, rationale animal. 1ª. q. 51. 1. 2m. / q. 61. 8. 2m. ☞ R ñº dicendum, q ratio sumitur dupliciter. s. vno modo stricte & pprie, fm q nomen rationis sumitur ab inqsitione & discursu, siue fm q ratio dicit qdam obumbrationem intellectualis naturę, vt dicit Isaac, q ratio oritur in vmbra intelligentiæ. Et sic rationale, est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio cõmuniter. s. pro qualibet cognitione virtutis nõ impressę in materia. Et sic rationale communiter, conuenit Deo & angelis, & hominibus: vt habet. 1ª. q. 62. 8. 2m. / 22ᵉ. q. 49. 5. 3m. / 1. d. 25. q. 1. 1. 4m. / d. 33. 1. 3m. / 2. d. 3. q. 1. 2. 4m. / 6. 2m. / Duº. 43º. 1083º. 1084º.

208 Quod anima sensitiua in animalibus diuersarum specierum, est diuersa fm speciem. 2. d. 18. q. 2. 3. 4m. / ℥. 2. cº. 87. 1m. / Veri. q. 3. 11. 1m. / Poª. q. 3. 11. 1m. / quol. 10. vel. 11. q. 5. 4m. / Met. 10. lec. 11. co. 1. fi.

Oppositum videtur dicere a simili. 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. / Met. 7. lec. 6. co. 4. / Lec. 8. co. 7. ☞ R ñº dicendum, q aliqñ aliqd animal producitur ex animalibus quæ sunt eiusdez speciei subalternę, & gñis proximi, vt mulus ex equo & asina: licet differant specie specialissima: ut habetur. Veri. q. 3. 8. 4m. / Poª. q. 3. 8. 16m. / Met. 7. lec. 7. fi.

209 Quod corpus in animalibus imperfectis, est quasi unius formæ substantialis. 1. d. 18. q. 5. 3. 2m.

Immo sunt ibi plures formę substantiales. Anima. 1. co. 1. ℞ ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod animal imperfectum, sicut annulosum, habet tantum unam animam in actu, ante actualem divisionem: sed habet plures in potentia: ut habetur in primo loco. Secundo dicendum, sicut Duº. 180º. 650º. 971º. 973º.

210 Quod anima vegetativa non agit, nisi in corpus sibi unitum. 1ª. q. 78. 1. c. / q. 79. 2. 3m.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 78. 2. c.
℞ ñº dicendum, quod vis nutritiva & augmentativa habent suum effectum in eo in quo sunt: sed vis generativa habet suum effectum, non in eodem corpore, sed in alio: ut habetur. 1ª. q. 78. 2. c. fi.

211 ANIMAL. / Quod animal & bipes, sunt plures causæ formales hominis. Met. 5. lec. 17. co. 1.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 76. 3. 4. o.
℞ ñº dicendum, sicut Dubio. 180º. 650º. 973º.

212 Quod animal predicatur pure equivoce, de animali vero & picto. Veri. q. 2. 11. 8m. / Anima. 2. lec. 2. co. 1. fi.
Immo animal predicatur de eis analogice. 1ª. q. 13. 10. 4m. ℞ ñº dicendum, quod in prima parte loquitur quo ad rationem quid nominis: quia pictura dicitur animal, quia imitatur animal verum, & assimilatur ei, quantum ad figuras exteriorem. Ideo dicit quod animal predicatur de eis analogice, quia predicari analogice, est dici de uno, per assimilationem ad alterum: ut habetur. 1ª. q. 13. 5. 6. c. / 1. prolo. 2. 2m. / d. 35. 4. c. / ℈. 1. cº. 34. / Poª. q. 7. 7. c. fi. sed in questione secunda de veritate, & in secundo de anima, loquitur de ratione quid rei: quia dicit ibi, quod hoc nomen animal, imponitur ad significandum naturam animalis veri, non autem figuram exteriorem, cui assimilatur pictura.

213 Quod animalia qualibet præter perfecta, possunt generari ex semine, & sine semine per putrefactionem. 1ª. q. 91. 2. 1m. / 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. / Met. 7. lec. 6. co. 4. / Lec. 8. co. 7.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 71. 1m.
℞ ñº dicendum, quod licet possint sic generari: differunt tamen specie, saltem quo ad modos originis, quamvis non quo ad substantiam. sicut etiam dicetur ad Dum. 214m.

214 Quod animalia generata ex putrefactione, & animalia generata per coitum, non sunt eiusdem speciei. 1ª. q. 71. 1m. / 1. d. 10. 5. c. fi. / d. 13. 2. 2. 2. / 2. d. 30. q. 2. 1. 7m. / 3. d. 33. q. 1. ar. 2. q. 4. 1m. / 4. d. 43. ar. 1. q. 3. b. 2. / 2m. / Veri. q. 12. 2. 4m. / Poª. q. 3. 11. 1m.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. / Met. 7. lec. 6. co. 4. / Lec. 8. co. 7.
℞ ñº dicendum tripliciter. s. primo quod utraque animalia sunt eiusdem speciei, secundum sententiam eius. Non autem secundum opinionem Averrois Commentatoris, quam aliquando ponit, ut famosam & probabilem, non autem ut veram. sicut etiam dicetur a simili ad Dum. 1208m. Secundo dicendum, quod animalia perfecta quæ generantur tantum ex semine: & animalia imperfecta quæ generantur tantum ex putrefactione differunt specie, non autem media, quę generantur utroque modo. Tertio dicendum, quod animalia generata ex semine, & generata ex putrefactione, differunt specie, quo ad modus originis, non autem quo ad substantiam, ut etiam dictum est Dubio. 213º.

215 Quod in generatione animalis, precipue hominis, sunt necessarię multę generationes, non continuę: sicut etiam multę formę. 1ª. q. 67. 4. c. / q. 118. 2. 2m. / ℈. 2. cº. 87. co. 3. / Potentia. q. 3. 9. 9m. fi. / Spiritu. 3. 12m. / 13m. / Anima. 11. 1m.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 76. 3. c. fi. / 2. d. 18. q. 2. 3. 1m. ℞ ñº dicendum, sicut Duº. 180º. 650º.

216 Quod animal prius quiescens, non incipit movere se, nisi prius moveatur ab alio. ℈. 1. cº. 13. co. 5. / Liº. 2. cº. 31. 1m. / Phy. 8. lec. 4. fi.
Immo animal per se movetur secundum partem a seipso. Phy. 7. lec. 1. co. 2. ℞ ñº dicendum, quod per se quandoque sumitur secundum quod opponitur ei tantum quod est per accidens. Et sic quod movetur secundum partem, movetur per se. Quandoque vero sumitur secundum quod opponitur simul ei quod est per accidens, & ei quod est secundum partem. Et hoc dicitur non solum per se, sed etiam primo. Et sic accipit Aristoteles: ut habetur Phy. 7. lec. 1. co. 2.

217 Quod alia animalia ab homine, carent intellectu. ℈. 2. cº. 65. 1m. / 66. 1m. / 80. 1m. / Liº. 3. cº. 34. fi. / 81. pnº. / Met. 12. lec. 9. co. 1. fi. / Anima. 2. lec. 5. co. 3. / Liº. 3. lec. 17. co. 1.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 27. q. 1. 4. 3m.
℞ ñº dicendum, quod intellectu aliquo modo alia animalia participant, per quandam obscuram resonantiam, inquantum sentiunt: sicut & voluntate participant, inquantum habent appetitum sensualem, non quod simpliciter intellectum & voluntatem habeant: ut habetur. 3. d. 27. q. 1. 4. 3m. / Dubio. 189º.

218 ANNIHILATIO. / Quod annihilatio non est motus, nec mutatio: quia nihil ei subiicitur. 1. d. 8. q. 3. 1. c. / Poª. q. 5. 1. 16m.
Immo annihilatio, quendam motum importat. quol. 5. 11. c.
℞ ñº dicendum, quod annihilatio quendam motum importat, sed improprie. Omnis enim motus denominatur a termino ad quem. Unde terminus annihilationis est nihil: ut habetur quol. 5. 11. c.

219 Quod Deus potest annihilatum reparare idem numero. quol. 4. q. 3. 2. o. / Opus. 9. q. 82.
Oppositum videtur dicere. 3ª. q. 13. 2. c. / Opus. 9. q. 83. fi.
℞ ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod Deus potest annihilatum permanens, non autem successivum reparare idem numero: hinc est, quod quamvis Deus faceret, id quod in nihilum cedit, iterum esse: non tamen faceret, quod in nihilum non cessisset. Secundo dicendum, sicut Dubio. 499º. 517º. 1091º.

220 APOSTOLI. / Quod verba apostolorum, sunt ex familiari revelatione spiritussancti, & Christi. Ideo servanda sunt. 1ª. q. 57. 5. 3m. 1c. Cor. 14. fi.
Immo in eis Papa dispensare potest. 4. d. 27. q. 3. 3. 2m.
℞ ñº dicendum, sicut Dubio. 519º.

221 APPETITUS. / Quod appetitus quilibet, sequitur cognitionem. 12e. q. 40. 3. c. / 1. d. 1. q. 4. 1. 1m. / d. 35. 1. c. / Veri. q. 15. 3. c. / q. 23. 1. c. / q. 25. 1. c.
Oppositum videtur dicere. 12e. q. 17. 8. c. / q. 26. 1. c.
℞ ñº dicendum dupliciter. Primo quod sequtur cognitionem alterius. i. Dei ordinantis naturam, non autem propriam cognitionem habentis appetitum. Secundo dicendum, sicut Duº. 225º. responsione secunda. 340º.

222 Quod appetitus est ad res, sed cognitio est a rebus. 1ª. q. 16. 1. c. / q. 19. 3. 6m. / 6. 2m. / q. 80. 1. 2. 2. / q. 82. 3. c. / 12e. q. 22. 2. c. / q. 40. 2. c. / q. 66. 6. 1m. / 22e. q. 26. 1. 2m. / q. 27. 4. c. / 3. d. 26. q. 1. 3. 4m. / 5. 4m. / d. 27. q. 1. 4. c. 10m. / Ma. q. 8. 3. c. / Ethi. 1. lec. 5. co. 2.
Immo cognitio nostra est causa rerum. 3. d. 14. 4. 2m.
℞ ñº dicendum, quod cognitio nostra speculativa est a rebus: sed cognitio practica, est causa rerum adiuncta voluntate: ut habetur. 1ª. q. 19. 11. 1m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 1. q. 4. 1m. / Perihermenias. lec. 3. co. 2.

223 Quod appetibile non movet appetitum sensitivum, nec rationalem, nisi apprehendatur. 1ª. q. 20. 2. 1m. / 22e. q. 34. 1. c. pnº. / 1. d. 48. 4. c. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. / Veri. q. 15. 3. c. / q. 25. 1. c. / Virt. q. 1. 6. c. principio.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 59. 6. c. / q. 60. 1. c. / q. 80. 1. c.

R ño dicendum, ficut Dubio. 331°. 225°.

224 Quod in Deo non est appetitus, tamen pertinet ad genus appetitus. 1. d. 45. 1. 1m. / Veri. q. 22. 1. 11m. / q. 23. 1. 7m.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 27. q. 1. 2. 1m.
R ño dicendum, ꝙ in Deo non est appetitus naturalis, sed tantum voluntarius: quia determinat omnia, & a nullo determinatur: vt habetur. 3. d. 27. q. 1. 2. 1m.

225 Quod appetitus naturalis, semper sequitur formam in re existentem, & non aliq; apprehensionem: alij autem formam apprehensam. 1a. q. 59. 1. c. / q. 60. 1. c. / q. 80. 1. c. / 12e. q. 8. 1. o. / q. 17. 8. o. / q. 26. 1. c. / 2. d. 38. 3. c. / 3. d. 27. q. 1. 2. o. / 4. d. 49. q. 2. ar. 1. q. 1. c. / 5. 3. c°. 26. 5m. / Phy. 1. f.
Immo quilibet appetitus sequitur cognitionem. 1. d. 1. q. 4. 1. 1m. / Veri. q. 15. 3. c. / q. 23. 1. c. / q. 25. 1. c. / Ma. q. 14. 1. 4m. R ño dicendum dupliciter. f. primo quia vt dicitur. 12e. q. 26. 1. c. / 1. d. 1. q. 1. 1m. / 4. d. 49. q. 3. ar. 1. q. 1. c. / Perihermenias. lec. 14. co. 4. appetitus naturalis sequitur cognitionem alterius. f. Dei ordinantis naturas omnium, fm ꝙ etiam Deus a quibusdaʒ dicitur natura naturans: vt habetur. 12e. q. 85. 6. c. pñº. Non autem sequitur propriam cognitionem habentis appetitum naturalem. Secundo dicendum, ꝙ aliquis appetitus potest dici intellectualis dupliciter: Vno modo quia sequitur cognitionem intellectualem ipsius desiderati, inq̃tum sequtur formam apprehensam: Et sic distinguitur contra appetitū naturalem. Alio modo, qa consequtur naturam vel formam intellectiuaʒ ipsius appetentis. Et sic quilibet appetitus intellectualis in homine, dicitur naturalis, prout naturale distinguitur contra violentum. Nam natura quandoq; diuiditur contra rationem & voluntatem: cum tamen ipsa ratio & voluntas, ad naturam hominis pertineant: vt habetur. 12e. q. 51. 1. 1m. Primo igitur modo appetitus intellectualis præsupponit cognitionem aliq;. Sed secundo modo nō præsupponit in ipso appetente, aliq; cognitiones: immo sine tali cognitione, naturale desiderium hominis ad sciendum, dicitur intellectuale, ante omnem cognitioneʒ in appetente ipsius desiderati actualem. Secus est de cognitione potentiali. Ex quibus patet, ꝙ homo ante omnem cognitionem sensitiuam, desiderat scire naturaliter appetitu naturali: post vero cognitionem imperfectaʒ, desiderat scire perfecte appetitu intellectuali proprie: prout distinguitur contra appetitum naturalem: sicut etiaʒ dicetur ad Dubium. 816m. 904m.

226 Quod nullus appetitus mouetur ad suum obiectum, nisi apprehendatur sub ratione boni vel mali, cōuenientis vel nociui. 12e. q. 9. 1. 2m. / 2. d. 24. q. 2. 1. 2. c. / 3. d. 17. ar. 1. q. 2. 2m. / Veri. q. 25. 4. 4m.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 24. q. 2. 1. 2. c. / 3. d. 17. ar. 1. q. 2. 2m.
R ño dicendum, ficut Duº. 543°. B. 842°. 1200°.

227 Quod appetitus sensitiuus, & appetitus rationalis. i. voluntas, sunt duæ potentiæ. 1a. q. 82. 2. o. / Veri. q. 22. 4. o. / q. 25. 1. c. / Anima. 3. lec. 14. co. 2.
Immo appetitus sensitiuus, est voluntas in hominibus. 3. d. 17. ar. 1. q. 2. c.
R ño dicendum, ꝙ appetitus sensibilis potest in homine dici voluntas, non quidem fm essentiaʒ, sed inquantum est obediens rationi, fm philosophum: vt habetur 3. d. 17. ar. 1. q. 2. c.

228 Quod appetitus sensitiuus, & appetitus intellectiuus. i. voluntas nō differunt p differentias appetibilis, inq̃tuʒ appetibile: sed p modos appetendi. Veri. q. 22. 4. 4m.
Oppositum videtur dicere. 1a. q. 59. 4. c. / q. 80. 2. c. 1m. / 12e. q. 24. 1. c. / 22e. q. 24. 1. c. / q. 80. 2. 2m. / Veri. q. 25. 1. c. 6m. / Ma. q. 8. 3. c. / Anima. 3. lec. 14. co. 2.
R ño dicendum tripliciter. f. primō ꝙ differentiæ apprehensoꝝ, sunt p se differentiæ appetibilis, sed posteriores sunt: sicut dicetur etiam ad Dum. 766m. f. Nam Veri. q. 22. 4. 1m. ponit p se differētias appetibilis: sed priores: sicut rationale & irratiōale, sunt differētiæ p se priores inter hominē & asinum. Sed esse liberi arbitrij vel non esse, sunt differētiæ p se eorundem, sed posteriores. Secundo dicendum, ꝙ in primo loco intendit de appetibili & obiecto materiali: qa dicit, ꝙ vterq; appetitus fertur in idem bonum: cum tñ constet, ꝙ non sub eadem ratione formali: qa potentiæ passiuæ distinguuntur p sua actiua: vt dicitur. 1a. q. 80. 2. c. sicut etiaʒ dicetur a simili ad Dum. 908m. In cæteris autē locis, loqtur de obiectuꝰ formali. Tertio dicendum, ꝙ in primo loco loqtur de distinctione absoluta & intrinseca: qa ibi in corpore articuli dicit, ꝙ diuersus modus appetēdi, fm quem ponit differētias vtriusq; appetitus, sumitur ex eo ꝙ vnus est organicus & materialis, alter aūt immālis. In reliqs vero locis, loqtur de distinctione respectiua, & extrinseca.

229 Quod appetitus sensitiuus, & appetitus intellectiuus. i. voluntas, nō differunt p vle & particulare pncipaliter, sed secundario. 3. d. 26. q. 2. 4. c. / Veri. q. 22. 4. 2m.
Oppositum videtur dicere. 1a. q. 80. 2. 2m. / 12e. q. 13. 3. c. / q. 19. 3. c. / q. 29. 6. c. / 22e. q. 24. 1. c. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. / Veri. q. 25. 1. c. 6m. / Ma. q. 8. 3. c.
R ño dicendum, ficut Duº. 188°. 766°.

230 Quod appetitus sensitiuus, & intellectiuus. i. voluntas, non differunt p hoc, ꝙ sequuntur diuersas cognitiones. f. sensitiuam & intellectiuam. Veri. q. 22. 4. c. 1m. 2m.
Oppositum uidetur dicere. 1a. q. 80. 3. c. 1m. / 22e. q. 24. 1. c. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. / Veri. q. 25. 1. c. 6m. / Ma. q. 8. 3. c. / Anima. 3. lec. 14. co. 2. * R ño dicendum, dupliciter. f. primo, ꝙ differunt principaliter, p determinationeʒ suæ inclinationis, dupliciter. f. vel ab alio, vel a se: vt habetur Veri. q. 22. 4. c. 1m. / 2m. / q. 23. 1. c. / q. 25. 3. c. Secundo dicendum, ficut Duº. 228°. 766°.

231 Quod appetitus sensitiuus & voluntas, sunt rationales participatiue. 12e. q. 24. 1. 2m. / q. 56. 6. 2m. / q. 59. 4. 2m. / q. 61. 2. c. f. / 2m. / 22e. q. 58. 4. 3m. / 3a. q. 18. 2. c. / 3. d. 17. ā. 1. q. 2. c. / d. 23. q. 1. ā. 3. q. 1. 1m. / d. 27. q. 2. 3. 5m. / d. 33. q. 2. ar. 4. q. 3. 1m.
Immo voluntas est rationalis per essentiam. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / d. 27. q. 2. ar. 3. 1m. / 5m. / Veri. q. 22. 3. 6m. / 5. o. / Virt. q. 1. 5. 12m. / 10. 11m.
R ño dicendum, ficut Dubio. 766°. 1199°.

232 Quod appetitus rationis, nō sequitur quamlibet apprehensionem: sed tantum apprehensionem boni: nec sensitiuus nisi apprehensionem conuenientis, per æstimationem tantum. 2. d. 24. q. 2. 1. 2. c. / 3. d. 17. ar. 1. q. 2. 2m.
Oppositum videtur dicere. 12e. q. 19. 7. 2m. / 3m. / 2. d. 38. 5. c. / d. 40. 2. o.
R ño dicendum, ficut Duº. 543°. 842°. 1200°.

233 APPROPRIATIO. / Quod virtus appropriatur patri in diuinis. 1. d. 14. L. f.
Immo virtus appropriatur filio. Opus. 9. q. 23. / 1e. Cor. lec. 3. f.
Immo virtus appropriat͡ spiritui sancto. 1a. q. 39. 8. c. / 1. d. 34. q. 2. o. R ño dicendū dupliciter. f. primo, ꝙ * virtus inq̃tum pertinet ad perfectionem poe, appropriatur patri, sicut etiam poa. Sed filio, vt media inter essentiam & opationē. Spirituisancto vero, vt facit bonum opus & operanteʒ, & quo ad beneficiū: vt habet. 1. d. 14. L. f. / d. 34. q. 2. 1. 1m. / veri. q. 7. 3. 3m. / 1e. Cor. lec. 3. f. Vnde virtus vt nominat pfectioneʒ poe, fm ꝙ in poa radicatur, sic patri potest appropriari sicut & potentia. Sed inq̃tum est id per quod potentia in actum exit, sic filio appropriatur, per quem pater operari dicitur. Inq̃tuʒ aūt circa opus, bonitateʒ imponit, sic appro-

tantum discontinuus. 12^e.q.113.7.5^m./.1.d.8.q.3.3.o./.d.37.q.4.1.c.3^m./.2.1^m./.3^m./.3.6^m./.2.d.2.q.1.1.4^m./.d.3.q.2.5^m./.quol.8.vel.9.q.4.4.c.fin./.quol.11.4.c.fi.

R n̄o dicendum, ꝙ vt habetur quinto & sexto Physicorum, motus habet continuitatem a mobili, & a magnitudine super quam fit, & a tempore. Motus ergo angeli potest continuari ex parte vię seu magnitudinis, & temporis.i.sine intermissione per quietem mediam: non autem ex parte mobilis: quia angelus non est continuus, sicut etiam adducetur ad Du^m. 128^m.129^m.413^m.

119 Quod angelus dum mouetur, partim est in vtroq; termino. 1^a.q.53.1.1^m./.3.3^m.

Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3^m.

R n̄o dicendum, ꝙ in prima parte loquitur de motu continuo: sed in primo sententiarum, de motu discreto, sicut etiam dicetur ad Du^m.122^m.

120 Quod angelus dum mouetur motu continuo, in principio est in toto loco diuisibili, a quo incipit moueri. Sed dum est in ipso moueri, est in parte loci quem deserit, & in parte loci quem occupat. 1^a.q^i.53.1.1^m./.3.3^m.

Oppositum videtur dicere.1.d.37.q.4.1.3^m.

R n̄o dicen^m, sicut Du^o.119°.

121 Quod angelus mouetur, secundum totam vim suam, in id quod agit. 1^a.q.62.6.o./.q.63.8.3^m./.1.d.17.q.1.3.4^m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1^m./. Veri.q.24.10.c./. Matth.25.co.9.

Oppositum videtur dicere.2.d.7.q.1.2.c.ratione secunda./.Ma.q.16.6.17^m.

R n̄o dicen^m, sicut Du^o.125°.

122 Quod angeli sunt immutabiles, & incorruptibiles. 1^a.q.9.2.c./.q.10.5.c.fi./.q.50.5.o./.q.61.2.3^m./.q.75.6.c.fin./.q.97.1.c./.2.d.3.q.1.1.c./.d.7.q.1.1.c./.d.23.q.1.1.2^m./.d.34.4.c./.ꝓ.2.c^o.54.91.3^m./.Po^a.q.5.3.4.c./.Anima.14.c.3^m./.Trin.20.4^m./.Opusc.3.c^o.74./.Opusc.9.q.47.

Oppositum videtur dicere.1^a.q.9.2.c./.q.10.5.c.fin./.q.44.2.o./.q.45.2.1^m./.1.d.8.q.3.2.1^m./.2^m.

R n̄o dicendum tripliciter.s.primo, ꝙ licet sint immutabiles & incorruptibiles, quia in eis non est po^a ad non esse, sunt tamen mutabiles, ſm potentiam creantis, vt habetur. Po^a.q.5.4.c.fi.

Vel ꝙ sunt mutabiles solum tripliciter: scilicet vel quo ad electionem finis: vel quo ad applicationem virtutis ad diuersa: vel ꝑ annihilationem: vt habetur.1^a.q.9.2.c./.q.10.2.c./. Potentia.q.5.4.c.fi.

Vel dicuntur immutabiles, quia angeli sunt supra tempus, & supra motum omnium corporalium, non autem supra tempus omnium successionum esse ipsorum & operationum eorum: & ēt tp̄s qd̄ est numerus operationum sibi succedentium: vt habetur. 1^a.q.61.2.2^m./.q.62.5.2^m./.q.85.4.1^m./.d.37.q.4.3.c.fi./.Ma.q.16.4.c.co.3./.7.3^m./.quol.9.9.c.fin.sicut etiam dicetur ad Du^m.129^m.413^m.

123 Quod dicere angelos immutare voluntatem nostram, est omnino hæreticum. 1^a.q.106.2.c./.12^e.q.80.3.1^m./.Veri.q.22.9.c.

Oppositum videtur dicere.quol.3.q.3.2.o.

R n̄o dicendum, ꝙ angelus potest immutare voluntatem hominis persuadendo solum, vel concitando passiones: non autem de necessitate: vt habetur.1^a.q.111.2.o. Sicut etiam dicetur ad Du^m.123^m.127^m.137^m.fi./.174^m.

124 Quod angeli agunt in inferiora, per imperium tantum. Ma.q.16.1.14^m./.15^m./.Spiritu.6.8^m./.quol.6.q.2.1.o./.Opusc.53.10^m.

Oppositum videtur dicere, quol.8.vel.9.q.4.5.o./.Opusc.11.ā.3.13^m.

R n̄o dicendum, ꝙ angeli agunt per imperium tantum, inquantum nullam actionem habent, ad quam non concurrat voluntas eorum. Sed non agunt per imperium tantum, ita ꝙ excludantur eorum essentia, intellectus, & virtus, & agentia naturalia, per quę agunt angeli, transmutando materiam ad formam: vt habetur in secundis locis.

125 Quod non oportet operationem angeli procedere ab eo, secundum totam virtutem suam, cum sit dominus sui actus. 2.d.7.q.1.2.c.ratione secunda./.Ma.q.16.6.17^m.

Oppositum videtur dicere.1^a.q.62.6.o./.q.63.8.3^m./.1.d.17.q.1.3.4^m./.4.d.4.q.2.ar.3.q.3.1^m./. Veri.q.24.10.c./.Matth.25.co.9.

R n̄o dicendum, ꝙ in primis locis loquitur de operationibus angelorum, secundum ꝙ dependent ex libero arbitrio ipsorum. Sed in aliis locis loquitur de eis, ſm ꝙ voluntati eorum nihil resistit ex parte corporis, nec ex parte sensualitatis, sicut in nobis.

126 Quod angeli dupliciter possunt agere in animas nostras.s.confortando intellectum, & illustrando phantasmata.1^a.q.111.1.c./.quol.8.vel.9.q.4.5.c.

Oppositum videtur dicere. 1^a.q.54.4.2^m./.ꝓ.2.c^o.94.3^m.

R n̄o dicendum, sicut Dubio.123°.127°.137°.fi./.274°.

127 Quod substantiæ separatæ.i.angeli, non sunt principia intellectus humani, cum creatio intellectus humani sit immediate a deo.1^a.q.65.3.c.

Immo substantię separatę sunt principia intellectus humani. Met.co.2.fi.

R n̄o dicendum, ꝙ substantię separatę quocunque modo accipiantur, sunt principia intellectus humani, vel per creationem sicut deus est principium eius: vel illuminando, dirigendo, & confortando ipsum, sicut angeli: aut etiam per motionem obiectiualem, sicut transcendentia.1^a.q.111.1.o.sicut dictum est etiam a simili ad Du^m.123^m. Et dicetur ad Du^m.174^m.

128 Quod tempus angeli, potest esse continuum & discretum, sicut & motus eius.1^a.q.53.3.o.

Immo tempus angeli est tātum discretum. 12.q.113.7.5^m./.1.d.8.q.3.3.c./.d.37.q.4.3.o./.2.d.2.q.1.1.4^m./.1.d.3.q.2.5^m./.quol.2.5.c./.quol.11.4.c.fin./.Opusc.36.c^o.1.

R n̄o dicendum, ꝙ quia tota ratio continuitatis in tempore, est continuitate motus, vt dicitur quarto physicorum: ideo huic dubio, applicetur solutio posita superius ad dubium.118^m.

129 Quod operatio angeli successiua, idest motus: scilicet intellectio & affectio, mensuratur tempore, non autem ęuo.1^a.q.10.5.1^m./.q.12.10.2^m./.2.d.2.q.1.1.4^m./.1./.Veri.q.8.4.15^m./.Ma.q.16.4.19^m./.Spiritu.5.4^m./.quol.10.q.2.o.

Immo propria operatio angeli, mensuratur ęuo.2.d.2.q.1.1.4^m./.quol.5.7.c.

Immo nulla operatio angeli, mensuratur ęuo.Opusc.36.c^o.4.

R n̄o dicendum tripliciter: scilicet primo ꝙ operatio angeli successiua, potest mensurari tempore, tanquam mensura propria: & ęuo tanquam mensura distanti: & æternitate tanquam mensura prima, & separata, vt habetur.1^a.q.10.6.c./.2.d.2.q.1.2.c. sicut etiam dicetur ad Du^m.131^m. Secundo dicendum, ꝙ operatio propria & connaturalis angeli: scilicet qua intelligit et amat se, est sine successione: & mensuratur ęuo. Sed operatio eius circa alias natu-

ras, est variabilis, & mensuratur tempore. Tertio dicendum: quia sicut habetur quarto physicorum, tempus est numerus motus, secundum prius & posterius: & per consequens est mensura rei successiue, & habentis vicissitudinem, vt dicitur. 2.d.2.q.1.1.c.4m. Sed operatio angeli, potest sumi dupliciter. s. vel vna numero. Et sic mensuratur æuo, vt probatur. quol. 5.q.4.c.fi. & non mensuratur tempore: quia sic non est successiua, nec habet prius & posterius, nec vicissitudines. Vel multę numero: secundum quod vna intellectio succedit alteri per aliam speciem, & vna affectio, alteri affectioni. Et sic mensuratur tempore: vt probatur in locis, secundo & tertio loco allegatis. Et applicatio eius continua, mensuratur continuo, & discreta discreto, quod est numerus rerum continuarum, vt habetur. 1ª. q.53.3.c./.12e.q.113.7.5m. sicut etiam dictum est ad Dum. 118m. 122m. 128m. Et etiam dicetur. ad Dum. 413m. 586m.

130 Quod esse angeli & substantia eius mensuratur æuo. 1ª.q.10.5.1m./.2.d.2.q.1.1.o./. Ma.q.16.q.19m./. Spiritu. 5.4m./.quol. 5.q.4.c.fi./.quol. 9.vel. 10.q.2.o./. quol. 10.vel. 11.q.o./. Opus. 36.cº.4.fi./.cº.5.F.

Immo esse angeli mensuratur æuo: sed substãtia eius mensuratur per nunc æui. 1.d.19.q.2.2.c.

R nº dicendũ, sicut Duº. 129º. 586º.

131 Quod visio beata angeli, mensuratur æuo. 1ª.q.10.5. 3m./.2.d.2.q.1.1.4m./.quol. 5.7.c./. ql. 9.vel. 10.q.2.c.

Immo visio beata angeli, mẽsuratur ęternitate. 1ª.q. 10.5.1m./.3m. 2.d.2.L./. Opus. 36.cº.4.

R nº dicendum tripliciter: scilicet primo quod vt dicitur. quol. 5.q.4.c. principio: Ex ignorantia linguę grecę, distinguitur inter ęternitatem & æuum: sicut si quis distingueret inter hominem & anthropon: quæ non differunt, nisi secundum vocem. Secundo dicendum, quod sicut habetur ibidem, æuum nihil aliud est, nisi participatio ęternitatis. Ideo idem est dicere, participat ęternitate, vt dicitur in locis secundo allegatis: & dicere, mensuratur æuo, sicut allegatur in primis locis. Nec obstat, quod. 1ª.q.10.5.2m./.2.d.2.L. distinguere videtur æuum, a participatione ęternitatis, cum dicit, quod esse angelorum mẽsuratur æuo, & visio beata participat æternitate: quia alia participatio æternitatis est, quo ad esse naturę, & alia quo ad esse gloriæ: quia angelus beatus, magis est in participatione æternitatis, quam dæmon: vt dicitur. 2.d.2.q.1.2.5m./.quol. 5.q.4.fi. Tamen vtraque participatio potest dici æuum. Tertio dicendum, quod sicut dicitur. quol. 5.q.4.c. visio beata scilicet per essentiam mensuratur ęternitate, vt prima mensura & separata: æuo autem, vt mẽsura homogenea: sicut etiam dicetur, ad Dum. 129m. 586m.

132 Quod inferiores angeli, exercent officia superiorum. 2.d.10.2.2m./.3m./.4m./.d.11.q.1.2.2m.

Immo iam transcenderent limites suos, 12e.q.74.7.c.fi./.3.d.13.ã.2.q.2.2m./.3m.

R nº dicendum dupliciter: scilicet primo, sicut Duº. 301º.

Secundo dicendum, quod inferiores angeli, exercent officia superiorum, in virtute superiorum. Ideo angeli infimi possunt arcere dęmones, & facere miracula: vt habetur. 1ª.q.112.2.2m./.q.113.3.3m./.2.d.10.2.2m./.3m./.4m./.d.11.q.1.2.2m./.ꝯ.3.cº.80.fi./. Veri.q.9.2.2m./. Opus. 3.cº.126.fin./. He.1.fi. sicut etiam dicetur ad Dum. 446m.

133 Quod formę in intellectu superiorum angelorũ, sunt vniuersaliores formis inferiorum. 1ª.q.55.3.o./.q.89.1.c./.q.110.1.c./.q.116.1.c./. 2.d.3.q.3.2.c./. d.9.3.c.co.1./.d.10.2.c./.d.14.2.c./.ꝯ.2.cº.96.co.2.fi./. Liº.3.cº.79.1m./.80.1m./. Veri.q.8.10.o./.15.c.fi./.q.9.5.c./. Ma.q.16.4.c.co.2.fi./.8.c./.quol. 8.vel. 9.vel. 11.q.1.3.c./. Anima. 7.5m./.18.c./. Opus. 3.cº.78.81.126. Causis. lec. 4.co.4.5./. Lec. 10.co.2.3.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.18.7.c.

R nº dicendum dupliciter. s. primo sicut Duº. 141º. 476º.

Secundo dicendum, quod scientia superiorum angelorum, dicitur esse vniuersalior, quo ad eminentiorem modum intelligendi: & non quo ad modum prędicandi, vt habetur. 1ª.q.104.4.1m. sicut etiam dicetur, ad Dum. 141m. 356m.

134 Quod intellectus angeli, est semper in actu, & nunquam in potentia. 1ª.q.50.1.2m./.q.54.4.c./.ꝯ.2.cº.55.96.co.3./. Veri.q.8.5.o./. Ma.q.16.2.6m./.5.6.c.

Oppositũ videtur dicere. 2.d.3.q.3.1.5m./.d.9.2.6m.

R nº dicendum, quod intellectus angeli, est semper in actu, respectu sibi naturaliter cognitorum, & sic semper est in actu secundo, & in nulla potentia, respectu verbi dei: non autem in actu semper respectu reuelandorum, vt habetur. 1ª.q.58.1.o./.22e.q.180.6.2m.

135 Quod intellectus angeli, est in potentia essentiali & accidentali, respectu reuelandorum: sed respectu naturaliter cognitorum, est tantum in potentia accidẽtali. 1ª.q.58.1.o./.q.62.1.c./.12.q.50.5.c./.2.d.3.q.3.1.5m./.d.9.2.6m./. Ma.q.16.5.c./.6.c.4m.

Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.26.6.4m./.1.d.44.o./. Poª.q.3.16.c.co.2.fi./.17m.

R nº dicenum dupliciter: scilicet primo sicut Duº. 134º.

Secundo, sicut Duº. 502º, quia ille qui nunc est, transcenderet.

136 Quod in angelis sunt tantum duæ potentiæ. s. intellectus & voluntas. 1ª.q.54.5.c./.q.79.1.3m./. Ma.q.16.1.14m.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.54.5.c./. Opus. 11.cº.3.13m./. Psal. 37.co.7.

R nº dicẽdum, quod alię potentię dicuntur esse in angelis secundum quandam similitudinem, sed nõ proprie: vt habetur. 1ª.q.54.5.c. Vel sicut executione: vt habet. 1ª.q.58.3.3m. Vel sicut sensus, vt habet. 1ª.q.54.5.1m./.q.58.3.3m./.q.67.1.c./. 22e.q.46.3.c.3m.

137 Quod in angelis non est intellectus agens, nec intellectus possibilis. 1ª.q.54.4.4.o./.ꝯ.2.cº.94.7m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.3.q.3.4.4m.

R nº dicendum, quod intellectus agens & possibilis possunt sumi dupliciter: scilicet primo, prout intellectus possibilis est in potentia ad ea quæ naturaliter potest cognoscere, & vt intellectus agens, habet ea facere in actu, per abstractionem specierum a materia, illustrando phantasmata: sicut sumit Aristoteles in tertio de anima. Secundo prout intellectus est aliquando in potentia respectu supernaturalium, & vt vnus intellectus dicitur illuminare alium intellectum inferiorem, confortando eum. Primo igitur modo, in angelis proprie non est intellectus agens neque possibilis: sed tantum secundo modo. Ideo dicit. 1ª.q.54.4.c.f. quod non est in eis, nisi ęquiuoce. * Sed dicuntur angeli vel agere in animas nostras, vel vnus angelus dicitur illuminare alium angelum inferiorem, idest manifestare ei veritatem quam angelus illuminans cognoscit confortando virtutem intellectiuam angeli inferioris per conuersionem ad eum, & distinguendo vniuersalem scientiam, secundum quod veritatem vniuersalem conceptam, diuidit secundum capacitatem inferioris angeli: vt habetur. 1ª.q.106.1.8./.q.111.1.c./.2.d.9.2.o./.d.11.q.2.1.o. sicut etiam dictum est ad Dum. 123m. 126m. 127m. Et dicetur, ad Dum. 141m. 145m. 274m. 476m.

138 Quod angelus vno & eodem actu, simul intelligit se intelligere, & essentiam suam: non autem homo. 1ª. q.87.3.c.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.87.3.2ᵐ.
℟ R ñº dicẽdᵐ dupliciter.s.primo sicut Duº. 103º. Secundo dicendum, ꝙ angelus simul vtrunq; intelligit, quia hoc qđ est intelligere suam essentiam, est propria perfectio suæ essentię, quę est proprium obiectum sui intelligere. Simul autem & vno actu intelligitur res cuȝ sua perfectione. In homine vero sui intelligere obiectum primum, non est ipsa eius essentia, sed aliquid extrinsecum.s.natura rei materialis. Vnde alius est actus quo intellectus intelligit lapidem, & alius actus quo intelligit se intelligere lapidem, vt habetur, 1ª.q.87.3.c.&.2ᵐ.

139 Quod angelus indiget lumine, in cognitione supernaturali, non autem in cognitione naturali. sed homo indiget in vtraq;.3.d.14.ã.1.q.2.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere.2.d.9.2.4ᵐ./.6.3ᵐ./.d.11.q.2.3.3ᵐ.
℟ R ñº dicendũ, sicut Duº.145º.153º.

140 Quod angelus habet triplicem de rebus cognitionẽ.s. in verbo, in mẽte eius, & in propria natura. 1ª.q.12.10.2ᵐ./.q.58.6.o./.q.60.2.o./.2.d.12.3.5ᵐ./.quol.8.q.4.2.o.
Oppositum videtur dicere, quo ad cognitionem reruȝ in propria natura, quia in angelis est cognitio vniuersalis. M a.q.16.6.16ᵐ./.7.5ᵐ./.Anima.7.5ᵐ.
℟ R ñº dicendum, sicut Duº.141º.

141 Quod cognitio angelorum est vniuersalis. Et quanto sunt superiores, tanto est magis vniuersalis.2.d.3.q.2.2.o./.M a.q.16.6.16ᵐ./.7.5ᵐ./.Anima.7.5ᵐ.
Immo angelus cognoscit res in propria natura.1ª.q.8.7.c./.q.12.9.c./.q.58.6.7.o./.q.62.7.1ᵐ./.3ᵐ.
℟ R ñº dicendum dupliciter.s. primo sicut Duº.133º./.256º.476º.
Secundo dicendum, ꝙ cognitio vniuersalis dicitur esse in angelis, non quia cognoscant naturam vniuersaleȝ rerum, per quem modum, vniuersalis cognitio est in nobis causa deceptionis: sed dicitur cognitio eorũ esse vniuersalis, inquantum vniuersaliter ad multa cognoscenda se extendit, de quibus propriam & completam cognitionẽ habẽt. M a.q.16.6.16ᵐ./.7.5ᵐ./.Anima.7.5ᵐ, sicut ẽt dictũ est, ad Duᵐ.137ᵐ.

142 Quod cognitio angeli non est discursiua, sed tantum cognitio nostra. Et tamen angeli syllogizare possunt. Et in substantiis separatis a materia, semper res cognoscibilis potest cognosci per certissimaȝ demonstrationem, cuȝ illa non sint subiecta transmutationi.1ª.q.58.3.o./.4.c./.q.62.1.c./.5.c./.q.63.5.c./.q.79.4.c./.q.85.5.c./.12ᵉ.q.89.4.c./.22ᵉ.q.49.5.2ᵐ./.q.180.6.2ᵐ./.3ª.q.11.3.3ᵐ./.2.d.3.q.1.2.c./.ꝯ.3.cº.44.91.108.4ᵐ./.Liº.4.cº.55.4ᵐ./.95.fi./.Veri.q.8.15.o./.q.15.1.c./.q.16.1.c./.q.24.3.o./.10.c./.Poª.q.9.2.10ᵐ./.M a.q.7.9.c./.1ᵐ./.q.16.4.5.c./.6.c.19ᵐ./.Spiritu.2.12ᵐ./.Anima.7.1ᵐ./.5ᵐ./.Ethi.lec.11.prinº.
Immo substantię separatę non possunt cognoscere, nec cognosci, per certissimam demonstrationem.ꝯ.3.cº.38./.M et.2.co.4.prinº.
℟ R ñº dicendum, ꝙ angeli syllogizare possunt, tanq̃ syllogismum cognoscentes, & in causis effectus videntes, & in effectibus causas: non tamen ita ꝙ cognitionem veritatis ignotę acquirant, syllogizando ex causis in causata, & ex causatis in causas: vt habetur.1ª.q.58.3.2ᵐ.
Similiter dicendum, ꝙ cognoscunt se per essentiam suam, vt habetur.1ª.q.56.1.o. Sed nos cognoscimus eos quantum ad quia sunt: non autem quantum ad quid sunt, vt habetur.ꝯ.3.cº.38. sicut etiaȝ dictum est, ad Dubium.68ᵐ.

143 Quod angeli non possunt per sua naturalia videre essentiam dei, nec aliqua alia creatura. 1ª.q.12.4.o./.q.64.1.2ᵐ./.4.d.49.q.2.6.7.o./.ꝯ.3.cº.52.89.1ᵐ./.Ro.lec.6.fi.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.10.11.c.1ᵐ.
℟ R ñº.dicẽdũ, sicut Duº.68º.142º.482º.486º.

144 Quod angeli non cognoscunt naturaliter de deo, quid est.ꝯ.1.cº.3./.Liº.3.cº.49.50.
Oppositum videtur dicere.2.d.11.q.2.2.5ᵐ.
℟ R ñº dicendum, sicut Duº.142º.486º.

145 Quod in angelis est duplex lumen intellectus.s.naturale, & gratuitũ.2.d.9.24ᵐ./.6.3ᵐ./.d.11.q.2.3.3ᵐ./.Veri.q.9.12ᵐ.
Oppositum videtur dicere.3.d.14.ã.1.q.2.1ᵐ.
℟ R ñº dicendum tripliciter.s.primo, ꝙ angeli in cognitione naturali non indigent habitu, ẽm ꝙ ad habitum requiritur lumen: exigitur autem, ẽm ꝙ requirũt species rerum, propter hoc ꝙ habent esse limitatũ, vt habetur.3.d.14.ã.1.q.2.1ᵐ. Vel vt habetur.1ª.q.54.4.c. In angelis nõ est intellectus agens: quod in nobis est lumen naturale. tamen intellectus eorum est lumen naturale: quo vnus illuminat alium. Vel vt dicitur.2.d.3.q.3.4.4ᵐ. lumen intelligibile in angelis, sufficit ad distinctam cognitionem rerum. Ideo non requiritur in eis lumen quo abstrahant species a phantasmatibus: sicut in nobis, sicut etiã dictum est, ad dubium.137ᵐ.1107ᵐ.

146 Quod ex lumine intellectus agentis in angelis, multiplicantur species intelligibiles in eis.2.d.3.q.3.4.4ᵐ.
Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.54.4.o./.ꝯ.2.cº.94.7ᵐ.
℟ R ñº dicendum, sicut Duº.137º.

147 Quod vnus angelus illuminat alium angelum. 1ª.q.106.1.o./.2.d.9.2.o./.d.11.q.2.2.o./.1ᵉ.Cor.13.co.2
Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.54.4.o./.ꝯ.2.cº.94.7ᵐ.
℟ R ñº dicendũ, sicut Duº.137º.145º.

148 Quod actus voluntatis angelorum, non sequitur cognitionem, nisi ordine naturę.2.d.3.q.2.c./.quol.6.q.2.1.1ᵐ.
Immo quilibet appetitus, sequitur cognitionem, etiaȝ ordine temporis.1.d.1.q.4.1.1ᵐ./.Veri.q.15.3.c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./.M a.q.14.1.4ᵐ./.M et.7.lec.13.co.3.fi.
℟ R ñº dicẽdũ tripl[illegible]r. Primo sicut. Duº.221º.225º. Secundo dicendum, ꝙ sequitur cognitionem etiam ordine temporis & generationis, non accipiendo tempus proprie, prout diffinitur quarto physicorum: sed accipiendo communiter, vt prius tempore, dicit prioritatem cuiuscunq; durationis, vt habetur. M et.7.lec.13.co.3.fi.
Tertio dicendum, ꝙ non sequitur cognitionem, quasi obediendo vel imitando: sed secundum ordinem naturę, vt habetur in primis locis.

149 Quod angeli potuerunt peccare.1ª.q.63.1.o./.12ᵉ.q.89.4.o./.2.d.5.q.1.1.o./.ꝯ.3.cº.108.109.110.Opus.15.cº.19.20./.lo.4.co.5.
Immo statim a principio fuerunt angeli creati in gratia gratum faciente: per quam non fit auersio a deo.1ª.q.62.3.2.2./.c.
℟ R ñº dicendum, ꝙ angelus si in sola sua natura cõsideretur, potuit peccare. Et sic naturale est angelo, ꝙ conuertatur motu dilectionis in deum, secundum ꝙ deus est principium naturalis esse. Sed ꝙ conuertatur in ipsum secundum ꝙ est obiectum beatitudinis supernaturalis: hoc est amore gratuito, a quo auerti potuit

150 fuit peccando vt habetur. 1ª.q.63.1.c.fn°.3ᵐ.

Quod ad primum actum peccati in angelo, consecutę sunt multę deformitates, vt inuidia & odium. 2.d.43.6.6ᵐ.

Immo in angelis sunt proprie tantum duo peccata. s. superbia, & inuidia. 1ª.q.63.2.o./.10.8.lec.6.co.1.

R ñº. sicut Duº.444º.

151 Quod peccatum angeli est irremediabile sextuplici ratione. s. primo quia angelus, malo quod appetijt, immobiliter adhęret. Secundo qa angelorum natura nō propagatur ex vno, ex quo vitium contrahat. Tertio qa potentiam appetijt, nec de venia cogitauit, nec alio suggerente peccauit. Quarto quia proprio arbitrio peccauit. Quinto quia non in vno primo parente peccauit, sicut homo. Sexto qa peccauit in termino vię, non autem homo. 1ª.q.64.2.o./.12ᵉ.q.80.4.3ᵐ./.3ª.q.4.1.c.3ᵐ./.q.6.2.1ᵐ./.q.46.1.4ᵐ./.q.86.1.c./.2.d.4.2.1ᵐ./.d.6.2.3ᵐ./.d.7.q.1.2.o./.d.43.4.4ᵐ./.6.5ᵐ./.3.d.1.q.1.2.2ᵐ./.d.2.q.1.ar.1.q.1.c./.q.2.c.2ᵐ./.d.3.q.1.ar.1.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c.3ᵐ./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./.Ꝯ.4.cº.55.4ᵐ./.Veri.q.24.10.o./.11.10ᵐ./.Ma.q.16.5.o./.Spiritu.8.1ᵐ./.Opus.2.cº.5.

Immo omnes illę rationes, pręter sextam reprobantur. 2.d.7.q.1.2.c. R ñº dicendum, ꝙ in tertio sententiarum recitat illas rationes vt probabiles, & datas ab aliis. Sed in secundo sententiarum reprobat eas tanq̃ nō omnino necessarias. Tamen prima ratio, quę etiam ponitur. 1ª.q.64.2.c./.Ꝯ.4.cº.55.4ᵐ./.Veri.q.24.10.c./.Ma.q.16.5.6.c./.Opus.2.cº.5. est optima ad probandum irremediabilitatem peccati angelorum, non autem obstinationem eorum, qa est idem quod immobilitas voluntatis eorum, vt arguitur in secundo sententiarum. Et eadem ratio est de defunctis, vt dicit in secundo & tertio sententiarum, ratione sexta.

152 Quod anima Christi potest per propriam virtutem & naturam illuminare omnem creaturam rationalem, & etiam summum angelum dando ei gratiam & scientiam. 3ª.q.13.2.o.

Oppositum videtur dicere. 1.d.14.q.2.1.c./.q.3.c./.2.d.9.1.3ᵐ. R ñº dicendum, ꝙ anima Christi potest prędicta, sm ꝙ est instrumentum verbi, non autem sm propriam naturam & virtutem: quia quędam huiusmodi immutationum non pertinent ad animam, neq; q̃tum ad ordinem naturę, neq; q̃tum ad ordinem gratię, vt habetur. 3ª.q.13.2.2ᵐ./.1.d.14.q.3.c. sicut etiam dicetur, ad Duᵐ.178ᵐ.884ᵐ.

153 Quod angeli indigebant gratia, ad hoc ꝙ conuerterentur in Deum, prout est obiectum beatitudinis. 1ª.q.62.2.3ᵐ./.q.63.1.3ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 2.d.5.q.2.1.o.

R ñº dicendum, ꝙ sicut dicitur. 1ª.q.62.2.3ᵐ. conuersio in Deum est triplex. s. beatifica, meritoria, & pręparatoria ad gratiam. In prima igitur requiritur gratia consumata. In secunda gratia habitualis viatorum. Non autem in tertia: sed tantum requiritur operatio Dei, conuertentis voluntatem creaturę ad se. In prima igitur parte, loquitur de conuersione prima & secunda. Sed in secundo sententiarum, loqtur de tertia: vt patet inspicienti diligenter vtrobiq;, sicut etiam adducetur infra. Duº.679º.685º.

154 Quod vnus & idem actus angeli, fuit pręparatiuus ad gratiam ex libero arbitrio, & meritorius ex gratia, & fruitionis ex habitu glorię. 2.d.5.q.2.1.& 4./.quol.8.vel 9.q.4.3.o.

Immo non potest esse idem actus numero meritorius & fruitionis beatę. 1ª.q.62.4.c./.5.2ᵐ. R ñº dicendum dupliciter. Primo quia supposito ꝙ in angelis gratia non precesserit duratione suam gloriam, sm opinionem quorundam, quam tamen ipse sanctus Thomas non tenet: dicit in secundo sententiarum, ꝙ idem actus potest esse a libero arbitrio, a gratia, & a gloria, & per consequens pręparatorius, meritorius, & fruitionis: non quidem accipiendo gratiam imperfectam, quę communiter est in statu meriti: sed gratiam perfectam, quę potest esse principium meriti, vt patet de Christo. Ideo non potest esse simul cum beatitudine. Sed in prima parte accipit gratiam imperfectam, quę non potest esse simul cum fruitione beata, quę reqrit gratiam consumatam. Secundo dicendum, ꝙ in secundo sententiarum loquitur de gratia. i. de auxilio Dei praeueniente operationem cuiuslibet intellectualis creaturę, quod est operatio Dei, non ponens in numerum cum operatione creaturę: sed vtraq; sumitur vt vna operatio completa. Sed in prima parte loqtur de gratia habituali, gratificante nos Deo, & qua operantes, meremur gloriam. Ideo non est vnus actus, vt elicitur. 1ª.q.62.2.3ᵐ. sicut etiam dicetur. ad Duᵐ.168ᵐ.884ᵐ.

155 Quod angeli meruerunt in primo instanti suę creationis. 1ª.q.63.5.3ᵐ./.4ᵐ./.6.c./.3ª.q.34.3.1ᵐ./.3.d.18.3.4ᵐ./.4.3ᵐ./.Veri.q.24.8.2ᵐ./.quol.9.8.c.

Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.62.4.c./.5.2ᵐ./.2ᵐ./.3.d.18.2.c.& /.Virt.q.1.1.2ᵐ. R ñº dicendum dupliciter: primo sicut Duº.154º. responsione secunda. Secundo dicendum, ꝙ omnes angeli in primo instanti quo creati sunt in gratia, meruerunt: sed qdam eorum statim impedimentum prastiterunt suę beatitudinis, mortificantes pręcedens meritum. Et tunc beatitudine quam meruerunt priuati sunt: vt habetur. 1ª.q.63.6.4ᵐ./.6.c.3ᵐ./.4ᵐ.

156 Meritum hominis, est efficacius merito angeli, quia est difficilius, longius, & est virtute Christi. 2.d.9.8.2ᵐ./.d.29.4.4ᵐ.

Immo homo potest mereri etiam maius pręmium, q̃ angelus. 2.d.5.q.2.2.4ᵐ./.d.29.4.c.

R ñº dicendum. sicut Duº.157º.

157 Quod angeli per ministeria nunc nobis exhibita, merentur sibi premium accidentale. 2.d.5.q.2.2.c.2ᵐ./.4ᵐ./.4.d.50.q.2.ar.1.q.6.o.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.62.9.3ᵐ. R ñº dicendum dupliciter. s. primo ꝙ meritum sumitur dupliciter, vt habetur. 2.d.18.2.c./.Virt.q.1.1.2ᵐ. s. proprie. i. actio cui iuste debetur merces, ad quod requiruntur tria. s. status vię, dominium operis, & charitas. Et sic nec angeli, nec alii beati meruerunt, nisi solus Christus: qui solus fuit simul cōprehensor & viator. Alio modo improprie. i. qualibet conditio qua aliqs est dignus aliquo: sicut dicitur, ꝙ species Priami, digna erat imperio. Et sic angeli per ministeria nunc nobis exhibita, dicuntur mereri gaudium accidentale, vt habetur. 2.d.5.q.2.2.4ᵐ. Secundo dicendum, ꝙ meritum pro augmento pręmii accidentalis, potest esse in angelis & in ceteris beatis, vsq; ad diem iudicii, non autem post, vt dicitur. 1ª.q.62.9.2ᵐ./.22ᵉ.q.13.3.2ᵐ./.4.d.12.q.2.ar.1.q.2.c./.d.49.L.& /.d.50.q.2.ã.1.q.6.o./.1ᵉ.cor.6.co.2.

158 Quod angeli beati non sunt in statu merendi. 2.d.11.q.2.2.c.

Oppositum videtur dicere. 2.d.5.q.2.2.c.

R ñº dicendum. sicut Duº.157º.415º.

159 Quod angeli beati vel cęteri beati non possunt proficere in beatitudine. 1ª.q.62.9.o./.2.d.11.q.2.1.o.

Oppositum videtur dicere. 4.d.49.q.1.ar.4.q.1.o.

R ñº dicendum. sicut Duº.157º.275º.415º.

160 Quod angeli boni, statim post primum actum meritorium, fuerunt beati. 1ª.q.62.5.o./.q.63.5.4ᵐ./.6.c.3ᵐ./.4ᵐ./.7.c./.12ᵉ.q.5.1.1ᵐ./.2.2ᵐ./.2.d.23.q.1.1.1ᵐ./.2.2ᵐ./.Ma.q.16.4.c.& /.11ᵐ./.Opus.3.cº.189.

Immo angeli in eodem instanti primo, meruerũt, & fuerunt beati. 2.d.5.q.2.2.c.1m./.quol.8.vel.9.q.4.3.o.

R ñº Dicendum, ꝙ in primis locis loquitur de merito & de gratia habituali, gratificante nos Deo, & qua operantes, proprie meremur, non autem in secundis locis: vt dictum est Duº.154º.

161 Quod angeli non mittuntur ad aliquod ministerium, nisi inferiores, ſm Dionysium, non autem superiores. 1ª.q.112.2.c./.1.d.15.q.1.1.4m./.2.d.1.q.1.4.2m./.d.10.2.o./.ꝯ.3.cº.89.pnº./.Isa.6.co.6.ſi./.1ª.Cor.15.co.15./.He.1.ſi.

Immo purgationis minister, missus est vnus de Seraphin. 1ª.q.112.2.1m./.Isa.6.co.6.ſi. R ñº dicendum, ꝙ sicut Dionysius, ita & Gregorius dicit expresse & vult, ꝙ tm̃ inferiores angeli mittantur ad nos. Et hoc dicit esse propter ordinem diuinę legis: vt inferiora, reducantur ad Deum per media. Quod autem dicitur de Seraphin misso, dupliciter soluit. s. vno modo, ꝙ iste angelus purgans, dicatur Seraphin ęquiuoce. s. non ordine, sed ab actu quem tunc exercuit: quia igne purgauit, & Seraphin dicitur incendium. Alio modo soluit, ꝙ dicatur proprie Seraphin, ille qui est de ordine illo. Et dicitur purgare, non quia ipse immediate purget: sed quia eius autoritate, vel quia percepta ab ipso illuminatione, inferior angelus purgauit. Et ponit exemplum. Sicut dicitur Papa vel episcopus absoluere, quando autoritate ipsius, aliquis absoluit. Et ideo propter reuerentiam angelus inferior qui visionem formauit, reducit in Deum primo, & in Seraphin secundo: ac si diceret: Ego purgo te, per lumen receptum a Deo, mediante Seraphin. 1ª.q.112.2.2m./.Isa.6.co.6.ſi.

162 Quod angeli custodiunt particulares, homines, archangeli prouincias, principatus totam naturam humanam, virtutes corpora, potestates supra dęmones, sed dominationes supra bonos spiritus habent custodiam. 1ª.q.113.3.c.

Immo principes limitantur ad vnam prouinciam, archangeli ad vnum hominem quo ad vtilitatem communitatis, angeli vero quo ad propria hominis. 1ª.q.108.5.6.o./.2.d.9.3.c.ſi./.d.11.q.1.2.3m./.4m./.3.d.3.q.3.ar.2.q.2.c./.ꝯ.3.cº.80.co.4./.Opuſ.3.cº.126.ſi./.Ephe.ſe.8.co.3.ſi./.Col.co.11.

R ñº dicendum ꝙ archangeli vt dicitur. 1ª.q.108.5.4m. sunt medii inter angelos & principatus. Ideo conueniunt cum vtrisq;, & differunt ab utrisq;: quia custodiunt singulos homines, quo ad utilitatem multitudinis, & non personæ tantum, ut habetur. 1ª.q.108.5.4m.

163 Quod quilibet homo, habet tantum unum angelum custodem. 1ª.q.113.2.o./.2.d.11.q.1.3.o.

Immo aliquando unus homo habet plures angelos custodes. 1ª.q.113.2.1m./.2.d.11.q.1.2.4m.

R ñº dicendum, ꝙ singulis hominibus ut sunt singulares personę, dantur singuli angeli. Sed ut partes collegii habent unum in communi: ut habetur. 1ª.q.113.2.1m./.3.c. Homo etiam in prelatione constitutus, illuminatur ab angelo inferiori de iis quę ad statum personæ suæ pertinent, sed ab angelo principe, de iis quę pertinent ad regimen multitudinis: ut habetur. 1ª.q.113.2.1m./.2.d.11.q.4.24m.

164 Quod angeli dantur ad custodiam statim a conceptione hominis, post infusionem animę rationalis. 2.d.11.q.1.3.c.3m.

Immo angeli dantur ad custodiam a natiuitate hominis. 1ª.q.113.5.o. R ñº dicendum, ꝙ ille angelus qui custodit matrem, deputatur ad custodiam infantis, q̃diu est in utero eius. Sed in natiuitate extra uterum, deputatur angelus proprius custos eius, ſm Hieronymum: ut habetur. 1ª.113.5.3m.

165 Quod idem angelus custodit matrem & infantem, q̃diu est in utero eius. 1ª.q.113.5.3m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.11.q.1.3.3m.

R ñº dicendum, sicut in precedenti dubio, quia tantum dicit ꝙ custoditur statim, post infusionem animę rationalis, sicut etiam dictum est ad Dum.164m.

166 Quod Christus non habuit angelum custodem, sed ministrum, & hoc quo ad passibilitatem corporis tantum. 1ª.q.113.4.1m./.2.d.11.q.1.3.6m./.7m.

Oppositum videtur dicere. 2.d.11.q.13.6m.

R ñº dicendum, ꝙ nulla penitus est contradictio, quia in secundo sententiarum loquitur quo ad Ioseph & matrem Christi, sed in prima parte loqtur de Christo, ſm seipsum: ut habetur ibidem.

167 Quod in angelis sunt habitus. 12ª.q.50.6.o./.q.51.1.c.

Immo habitus uel dispositio non est in angelis. 12ª.q.49.4.c./.3.d.23.q.1.1.c.

R ñº dicendum, ꝙ in angelis sunt habitus, sed alterius rationis q̃ in hominibus, ut habetur in primis locis.

168 ANIMA./.Quod anima rationalis, non est suum esse. 1ª.q.77.1.o.

Oppositum uidetur dicere a simili. 1ª.q.50.2.3m./.q.61.1.c. R ñº dicendum. sicut Duº.113º.567º.

169 Quod anima rationalis habet esse absolutum, non quidem ut forma: sed ut propinqua similitudini Dei. 1.d.8.q.5.2.1m./.5m./.2.d.19.1.o./.Spiritu.2.c.ſi.

Oppositum uidetur dicere, quia dicitur, ꝙ Deus est anima mundi, motu & ratione gubernans. 1ª.q.90.1.c.

R ñº dicendum, ꝙ licet habeat esse absolutum, qa nõ educitur de potentia materię: dependet tamen a Deo per creationem. Et dicitur propinqua similitudini Dei, non quia Deus sit anima ſm veritatem: sed solum ſm opinionem. Est tamen propinqua similitudini Dei, propter multas pfectiones sibi a Deo cõmunicatas, non qdem q̃tum ad similitudinem adęquationis, sed q̃tum ad similitudinem proportionis: vt dicitur. 1ª.q.14.3.2m. Et anima attribuitur Deo, ſm similitudinem actus, vt habetur. 1ª.q.3.2.1m. sicut etiã dicetur, ad Dum.172m. Secundo dicendum. sicut Duº.178º.1137º.172º.

170 Quod anima rationalis est tota in toto, & tota in qualibet parte corporis sui. 1ª.q.8.2.3m./.q.76.8.o./.q.93.3.c./.3ª.q.46.7.c./.1.d.8.q.5.3.o./.4.d.23.q.2.ar.3.q.5.1m./.ꝯ.2.cº.71./.Liº.4.cº.67.ſi./.Spiritu.4.o./.Anima.10.o./.Opuſ.61.cº.47./.Opuſ.72.q.22.

Immo potentię animę & nõ anima, sunt perfectiones proportionatę partibus animalis. 1ª.q.76.8.2m.

R ñº dicendum, ꝙ ideo sunt partes in animali perfecto distinctę, propter distinctiones potentiarum animę perfectę, quasi potentię illę essent perfectiones talium partium. Quod quidem verũ est, loquendo de perfectione accidentali, per quam partes immediate se habent ad operandum: non autem de perfectione substantiali: qa illę potentię non sunt formę substantiales. Immo quęlibet talis pars, habet esse ab ipsa essentia animę. Vnde licet vnum sit esse substantiale ipsius totius, & cuiuslibet partis, quia vna tantum est forma substantialis, diuersę tñ sunt perfectiones in diuersis partibus, quæ sunt principia immediata operationum determinatarum. Vnde vi siua potentia non est forma substantialis oculi, dans ei esse substantiale: licet perficiat eum ad videndum: sed ipsa essentia animę, propter sui perfectionem. Vnde vna forma est constituens animal omnibus modis, qbus constitui potest: vt habetur. 1ª.q.76.8.o./.Opuſ.72.q.22.

171 Quod anima rationalis est propria forma sui corporis. 1ª.q.76.1.7.8.o./.q.90.4.c./.q.91.4.3m./.4.d.43.ar.1.q.1.3m./.d.44.q.1.ar.1.q.1ª.c./.ꝯ.2.cº.56.58.67.68.69./.Veri.q.26.1.3.c./.quol.3.4.c./.quol.7.vel.9.q.3.2.o./.quol.10.q.3.2.4m./.Spiritu.2.o./.Anima.1.ſi./.2.

ß.4.10.c.4.19.0./.Opuſ.3.c°.70.139./.Iob. 4.co.5.ß.

Immo anima non eſt forma neq; natura, cum moueat ad contraria. Anima.2.lec.3.co.3.

℟ R ſi° dicendum, ꝙ anima rationalis mouet ad contraria, non quidem vt natura: ſed vt rationalis, per intellectum & voluntatem: vt habetur Veri.q.26.3.c.

172 Quod anima non eſt de eſſentia Dei.1ª.q.90. 1.0./.2.d.17.q.1.1.0./.Ꝧ.2.c°.83./.Opuſ.3. c°.94. 211./.Pſal. 32.co.10.ß.

Oppoſitum videtur dicere.1.d.8.q.5.2.1ᵐ./.5ᵐ.

℟ R ſi° dicendum, ꝙ anima per quandam ſimilitudinem perfectionis, dicitur propinqua ſimilitudini Dei, & non de eſſentia Dei: vt etiam ad Dubium.169ᵐ. dictũ eſt.

173 Quod anima rationalis eſt in genere ſubſtantię, vt principium, & vt ſpecies.2.d.3.q.1.1.1ᵐ./.6.c.

Oppoſitum videtur dicere.1ª.q.75.4.2ᵐ./.7.3ᵐ.

℟ R ſi° dicendum, ꝙ aliquid dicitur eſſe ſpecies dupliciter.ſ.logice loquendo.i.ſignificans aliquid prędicabile de multis differentibus numero, ſiue ſit completũ in natura, ſiue non: ſicut quęlibet pars. Et metaphyſicę.i.completũ in natura, ita ꝙ nullo modo ſit pars alterius. Anima ergo rationalis eſt ſpecies primo modo, nõ autẽ ſecundo modo: ſicut etiam dicetur ad Duᵐ.174ᵐ.

174 Quod anima rationalis per ſe non habet ſpeciem completam, ſed eſt pars ſpeciei humanę. 1ª.q. 75.2. 1ᵐ./.4.0./.7.3ᵐ./.q.90. 4. 0./.12ᵉ.q.4.5. 2ᵐ./.Ꝧ.2. c°.92.3ᵐ./.Li°.4.c°.35.4ᵐ./.Poª.q.3.10.c./.Spiritu.2.5ᵐ./.16ᵐ.3.10ᵐ./.9.3ᵐ./.Anima.1.c.6ᵐ./.2.10ᵐ./.11ᵐ./.3.c.ß./.6.15ᵐ./.7.c.ß./.15ᵐ./.14.2ᵐ./.21ᵐ.

Oppoſitum videtur dicere.12ᵉ.q.110.4.3ᵐ./.4ᵐ./.Ꝧ. 4.c°.35°.co.3./.2.d.3.q.1.6.c.

℟ R ſi° dicendum dupliciter.ſ.primo, ſicut Du°.173°. ℞ Secundo dicendum ꝙ anima per ſe, non habet ſpeciem completam, niſi logice loquendo: ſicut habetur in primis locis.1ª.q.66.2.2ᵐ.

175 Quod diuerſitas in nobilitate animarum, ſequitur nobilitatem corporũ, in ſtatu innocentię & peccati, non autem in ſtatu glorię. 1ª.q.85.7. c./.3ª.q.55.1. 3ᵐ./.1.d.8.q.5.2.6ᵐ./.2.d.21.q.2.1.2ᵐ./.d.32.q.2.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.3.2ᵐ.

Oppoſitũ videtur dicere.Veri.q.12.6.4ᵐ./.q.24.8.6ᵐ.

℟ R ſi° dicendum dupliciter.ſ.primo, ꝙ via generationis, perfectio animę eſt propter corpus melius diſpoſitũ. Sed via intentionis naturę, bona diſpoſitio corporis, eſt propter perfectionem & nobilitatem animæ. Secundo dicendum, ꝙ forma recepta, ſeqtur modum recipientis q̃tum ad aliquid, prout habet eſſe in ſubiecto. Eſt.n. in eo materialiter vel immaterialiter, multipliciter vel vniformiter, ſm exigentiam ſubiecti recipientis. Sed q̃tum ad aliqd, forma recepta, trahit ſubiectum recipiens ad modum ſuum, prout.ſ.nobilitates quæ ſunt de ratione formę, cõmunicantur ſubiecto recipienti. Sic enĩ ſubiectum, per formam receptam nobilitatur. Et hoc modo per gloriam immortalitatis, corpus corruptibile immortale efficitur, & ſimiliter p irradiationem, ab immobili veritate eleuatur mẽs prophetę ad hoc, ꝙ mens mobilia immobiliter videat: vt habetur Veri.q.12.6.4ᵐ.ſicut dictum eſt ad Duᵐ.12ᵐ./.78ᵐ.554ᵐ.663°.

176 Quod anima rationalis eſt hoc aliquid, vt ſubſiſtens, nõ autem vt completum in ſpecie. 1ª.q.75. 2.1ᵐ./.1. d.8.q.5.2.6ᵐ./.2.d.17.q.1.2.1ᵐ./.d.19.1.4ᵐ./.3.d. 5.q.3.2.3ᵐ./.d.21.q. 1.ar.1.q.2. 6ᵐ./.4.d. 44.q.1. ar.1.q.2.1ᵐ./.Spiritu.2.16ᵐ./.Anima.1.0./.Anima. 2.co.1.ß.

Immo anima rationalis, eſt vt ſpecies.2.d.3.q.1.6.c.

℟ R ſi° dicendum.ſicut Du°.173°.

177 Quod animę rationales multiplicantur ſm numerum in eadem ſpecie.1ª.q.76.2.c./.q.79.5.c./.2.d.32.q. 2.3.c./.Anima.3.lec.8.co.2.

Immo anima eſt forma immaterialis, & ſubſtantiæ immateriales non multiplicantur ſm numerum in eadẽ ſpecie.1ª.q.50.5.c./.q.76.1.1ᵐ./.2.d.17.q.2.2.5ᵐ./.Spiritu.8.c. ℟ R ſi°dicendum dupliciter.ſ.primo ꝙ animæ rationales dicuntur immateriales: quia non ſunt dependentes a materia, vt habetur. 1ª.q.75. 6.1ᵐ./.2.d. 17. q. 2. 2. 5ᵐ. Secundo dicendum, ſicut Dubio. 115°.116°.

178 Quod anima rationalis nõ educitur de poª materię, ſed creatur a ſolo Deo.1ª.q.75.6.1ᵐ./.q.79.4.c.ß./.5ᵐ./.q.90.2.0./.3.c./.q.98.1.c.ß./.q. 118.2.0./.12ᵉ.q.3. 7.2ᵐ./.q.9.6.c./.22ᵉ.q.85.2.c./.1.d.14. q.3.c.2ᵐ./.2.d. 1.q.1.4.c./.d.17.q.1.2.4ᵐ./.d.18.q.2.1.2.0./.3.c./.d.25.2.5ᵐ.d.32.q.2.3.4ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c.ß./.ã.4.q.1.c.ß./.d.5.q.1.2.c. ß./.d.43.ar. 2.q.3.c./.Ꝧ. 2.c°.84.4ᵐ./.85./.Veri. q.27.3. 9ᵐ./.4.7ᵐ./.8.7ᵐ./.11.c.15ᵐ./.12. 2ᵐ./.Poª.q.3.9.0./.quol.3.q.3.1. c./.quol.9.q.3.1. 0./.quol.11.5. 1ᵐ./.4ᵐ./.quol.12. 11.0./.Spiritu. 2.8ᵐ./.10. c./.Anima. 2. 12ᵐ./.18. 13ᵐ./.Opuſ.3. c°.93. 131. 229.230./.Opuſ.28.c°. 5./.Opuſ.34. co.2./.Opuſ.37. c°.4.co.2./.Ro.5.lec.3.co.1.ß./.He.12.lec.2.co.3.

Oppoſitum videtur dicere, quia agens agit ſibi ſimile in ſpecie.2.d.18.q.2.1.4ᵐ./.Poª.q.3.9.5ᵐ.6ᵐ.20ᵐ.

℟ R ſi° dicendũ, ꝙ licet anima rationalis dicatur non educi de poª materiæ ſimpliciter: quia non ab homine p actionem eius de potentia in actũ educitur: ſed a Deo ſolo creatur: dicitur tamẽ educi ſm quid: quia per actionem hominis, diſponitur materia, vt ſit neceſſitas ad receptionem animę. Agens autem agit ſibi ſimile in ſpecie, quando forma ſm quam ſimilitudo attenditur, ſimpliciter per actionem eius de poª in actum educitur: vt habetur.2.d.18.q.2.1.4ᵐ.& ſicut Du°.504°.

179 Quod anima rationalis immediate vnitur corpori, & non mediantibus quibuſdã diſpoſitionibus. 1ª.q.76.6.7.0./.2.d.1.q. 2.3.3ᵐ./.d. 2.q.2.3.4ᵐ./.d.26. 1.5ᵐ./.d.31.q.2.1.c.1ᵐ./.Ꝧ.2.c°.70./.Veri. q.13.4.c./.Ma. q.4.4.c./.q.16.1.8ᵐ./.Spiritu.3.0./.Anima.9.0./.10.c.Anima 2.lec.1.ß.

Immo diſpoſitiones dicuntur non ſolum pręcedere, ſed etiam manere cũ forma ſubſtantiali.4.d.44.q.1. ar.1.q.1.3ᵐ. ℟ R ſi°dicendum dupliciter.ſ.primo ꝙ diſpoſitiones ſunt medię in ipſa alteratiõe pręuia: ſed nõ in introductione animæ. Vnde poteſt dici aliquid eſſe medium inter animam & corpus, etſi non in eſſendo, tamen in mouendo, & via generationis: vt habetur. Ꝧ.2.c°.71.ß. Secundo dicendum.ſicut Du°.517°.1091°.

180 Quod anima rationalis immediate vnitur materiæ primę, vt forma. 1ª.q. 76.4. 3ᵐ./.6. 7.0./.2.d.1.q.2.4.3ᵐ./.d.18.q.1.2.c./.d.26.1.5ᵐ./.d.31.q.2.1.c./.4.d.43.ar.1.q.1.c.ß./.3ᵐ./.Ꝧ.2.c°. 70./.Li°.4.c°.78.co.2./.Veri.q.27.1.1ᵐ./.Poª.q.3.9.c./.quol.1.q.4.1.0./.Spiritu.2.c./.Anima.1.c.11ᵐ./.12ᵐ./.2.13ᵐ./.6.c.co.2.3.9.0.

Immo multæ formæ ſunt inter materiã primã, & formã animalis.1ª.q.118.2.2ᵐ./.Ꝧ.2.c°.87.co.3./.Met.5.lec.17.co.4. ℟ R ſi° dicendũ tripliciter.ſ.primo ꝙ dicuntur eſſe multę ſucceſſiue, ante introductionẽ animæ, non autem ſimul cum anima, niſi virtualiter: ſicut etiam eadem eſt forma, qua ignis eſt ignis, & corpus, & ſubſtantia: vt habetur. 3ª.q.75.6.2ᵐ./.2. d.12. 4.c./.d.18.q.1.2.c./.Ꝧ.4.c°.80.2ᵐ./.Spiritu.1.9ᵐ./.Anima.9.11.c./.quol.11.1.c./.Opuſ. 42.c°.15.ß./.Anima. 2.co.3.ß. Secundo dicendũ, ꝙ anima rationalis immediate vnitur materię primę vt forma, & per eſſentiam ſuam eſt ſpiritus & forma corporis: quia in ea non ſunt duæ formæ: ſicut nec in corpore eius ſunt duæ formæ. Sed anima eſt forma corporis, dans ei totum ordinem eſſe perfecti, ſcilicet dans ei eſſe ſubſtantiale, eſſe corporeum, & eſſe animatum, & ſic de alijs vt ha

betur.1ª.q.76.3.c./.3ª.q.75.6.2m./.Veri.q.16.1.13m./.q.26.3.c./.Poª.q.3.9.9m./.Anima.2.c./.1c.Thes.s. Tertio dicẽdu3,sicut Duº.209º.& Duº.559º.& Duº.179º.responsione prima.et.Dubio.517º.650º.1091º.

181 Quod animę sanctę ante ascensionem,& post resurrectionem Christi,erant cu3 Christo in paradiso terrestri. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.

Oppositum videtur dicere.3ª.q.55.3.2m.

R ñº dicendum,ꝙ sicut ipse dicit.12c.q.112.5.c.tripliciter potest itelligi ꝙ aliqd sciatur vel cognoscatur.s. vel per reuelationem: vel per seipsum, & hoc certitudinaliter: vel coniecturaliter per aliqua signa. Primo igitur loco,loqtur primo modo. Sed secundo loco,loqtur secundo modo. * Erant igitur cum Christo interim in paradiso terrestri,ꝗuis locus ille non sit proprie locus spirituu3,vt habetur.4.d.45.q.1.ar.1.q.1.c. Sed erant ibi dispensatiue ad tempus, vel vt etiam de eius corporali presentia gauderent, vt habetur. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.

182 Quod anima separata cruciatur igne inferni, per tristitiam,non autem per alterationem. 1ª.q.64.4. 1m./.2.d.6.2.6m./.4.d.31.ar.1.q.3.c./.d.44.q.3.ar.3.q.3.0./.d.45.q.1.ar.1.q.1.3m./.q.3.3m./.ꝓ.4.cº.89./.Veri.q.26.1.0./.ðl.2.vel.9.q.7.1.0./.ðl.3.q.10.1.0./.Spiritu.1.20m./.Anima.6.7m./.21.0./.Opus.3.cº.183.184.

Immo animę separatę a corpore,ante resurrectionem premiantur & puniuntur, etiam pœnis corporalibus. Opus.3.cº.179.

R ñº dicendum, ꝙ puniuntur pœnis corporalibus, per hoc ꝙ cognoscunt ꝙ rebus corporalibus subdũtur, non autem per alterationem corporalem, vt habetur. Opus.3.cº.179.

183 Quod operationes sensitiuę non manent in anima separata.1ª.q.77.8.0./.1.d.8.lec.2.L./.4.d.44.q.3.ar.3.q.2.0./.ꝓ.2.cº.79.5m./.Veri.q.19.1.0./.q.25.3.7m./.quol.10.q.4.2.0.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.77.8.4m.

R ñº dicendum,ꝙ manent virtualiter,sicut & potentię sensitiuę virtute tantum manent in anima: sicut in principio vel radice, non autem in actu: * quia non sunt ꝓprietates solius animę sed coniuncti, vt habetur. 1ª.q.77.8.2m.1ª.q.77.8.c.4m.sicut etiam dictu3 est ad Dubium.65m.

184 Quod potentię immateriales manent actu in anima separata,non autem potentię organicę:sed vt in pñº vel radice.1ª.q.77.8.0./.4.89.7.c./.12c.q.167.1.3m./.2.d.24.q.3.2.6m./.3.d.33.q.1.4.4m./.4.d.44.q.1.ar.1.q.2.3m./.q.3.ar.3.q.1.0./.d.50.q.1.1.c./.ꝓ.2.cº.79.5m./.Liº.4.cº.85.2m./.Veri.q.19.1.0./.q.25.3.3m./.Virt.q.1.4.3m./.q.5.4.13m./.quol.10.q.4.2.3m./.Anima.2.3m./.19.0./.1c.Cor.13.lec.3.co.2.s.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.77.8.2.4./.4m.

R ñº sicut Duº.183º.

185 Quod anima separata intelligit per species tunc infusas,& per acqsitas hic, nõ aute3 per species innatas,nec tunc abstractas,nec conuertendo se ad phantasma, sed ad superiora.1ª.q.75.6.3m./.q.89.1.0./.2.3.6.7.c./.12c.q.5.1.2m./.q.67.2.c.1m./.3m./.3ª.q.11.2.0./.3.d.31.q.2.4.0./.4.d.50.q.1.1.2.0./.3.4.c./.ꝓ.2.cº.79.5m./.Veri.q.19.1.2.0./.Anima.15.17.18.0./.1c.Cor.13.lec.3.co.2.s.

Oppositum videtur dicere.4.d.50.q.1.2.1m.

R ñº dicendum,ꝙ ꝗuis species intelligibiles per se loquendo sint eiusdem rationis,dum sunt in anima coniuncta corpori,& cum sunt in anima separata: tamen per accidens sunt rationis diuersę,inq̃tu3 anima in qua sunt,diuersimode se habet in cõiunctione ad materia3, vel in separatione ab ea. Et ideo per species illas anima coniuncta non intelligit, nisi conuertendo se ad phantasmata. Sed cum fuerit separata,intelliget p eas, etia3 sine tali conuersione,vt habetur. 3.d.31.q.2.4.c./.4.d.50.q.1.2.1m./.3.0./.quol.11.q.1.3.0.

186 Quod vti collatione & discursu,est connaturale animabus beatorum.3ª.q.11.3.3m.

Immo discursus est in anima damnata, non autem necessario in anima beata.3.d.31.q.2.4.0.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo qa in tertia parte loqtur de scientia infusa: sed in tertio sententiarum de scientia acqsita. Secundo dicendum, ꝙ in tertio sententiarum intelligit quo ad necessitatem: sed in tertia parte quo ad possibilitatem vel certitudinem, vt habetur.3.d.31.q.2.4.c.Duº.330º.

187 Quod intelligere animę separatę per species infusas, & per species acquisitas, est eiusdem speciei. 4.d.50.q.1.2.3m./.Anima.15.6m./.8m./.16m.

Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.1.1.2m.

R ñº dicendum tripliciter.s.primo ꝙ intelligere animę coniunctę & separatę est vnius rationis, quo ad illustrationem, non autem quo ad phantasmata, vt patet in primis locis. Secundo dicendum,sicut Duº.185º. Tertio dicendum,sicut Duº.1110º.1111º.

188 Quod cuiuslibet potentię sensitiuę obiectum est forma, prout est in materia corporali. Ideo est cognoscitiua particularium tantum.1ª.q.85.1.c.

Oppositu3 videtur dicere,quia videtur cognoscitiua vniuersalium,cum potentia sensitiua communicet in actibus intellectiuę partis.quol.7.11.3m.

R ñº dicendum, ꝙ ꝗuis in actibus intellectiuę partis cõmunicet, sicut representans obiectum, quia obiectum,intellectus est phantasma,tamen non cõmunicat sicut instrumentu3 actus eius, vt habetur secundo loco. 3.d.17.q.1.4.3m.Duº.217º.752º.753º.

189 Quod omnis potentia organica,est tantum cognoscitiua corporeorum: sed quęlibet non organica,se extendit ad omne ens.Veri.q.15.2.c.

Oppositum videtur dicere.quol.7.11.3m.

R ñº dicendum,sicut Duº.188º.753º.1115º.

190 Quod anima hic nihil intelligit,sine phantasmate. 1ª.q.84.7.0./.q.85.1.4m./.5.2m./.q.86.1.c./.q.88.1.c./.q.89.1.2.0./.q.111.2.3m./.q.118.3.c./.12c.q.5.1.2m./.22c.q.174.2.4m./.q.175.4.c./.q.180.5.2m./.3ª.q.11.1.2m./.2.0./.1.d.3.q.1.1.5m./.2.d.11.1.6m./.d.19.1.6m.3.d.27.q.3.1.c./.d.31.q.2.4.c./.4.d.50.q.1.2.c.s./.6m./.ꝓ.2.cº.59./.72.co.7.79.5m./.Liº.4.cº.11.co.1.s./.Veri.q.10.2.7m./.8.1m./.11.c./.q.18.1.c./.quol.10.q.3.2.1m./.1c.Cor.13.lec.3.co.3.

Oppositum videtur dicere.3ª.q.61.1.0./.4.d.1.q.1.ar.2.q.2.0. R ñº dicendum,sicut Duº.1107º.

191 Quod anima rationalis cognoscit omnia quę cognoscit in prima veritate.1ª.q.16.6.1m.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.12.11.3m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo,sicut Duº.193º.485º.486º.752º. Secundo dicendum,ꝙ omnia in Deo videmus,& per ipsum de omnibus iudicamus, nõ qdem ꝙ ad videndum nunc aliquod intelligibile sit necessarium ꝙ videatur essentia Dei in se, sed inq̃tum p participationem sui luminis,omnia cognoscimus & diiudicamus,vt habetur.1ª.q.12.11.3m.

192 Quod Deus est primum obiectum intellectus animę rationalis,qa ratio & ci veritatis alicuius obiecti pmo apprehẽdit a poª.22c.q.1.1.c./.ꝓ.2.cº.83./.ðl.7.q.2.1.c.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.12.11.3m./.q.84.5.0./.q.88.3.1m./.Veri.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.&.c.s.

R ñº dicendum,sicut Duº.193º.195º.752º.

193 Quod anima cognoscit omnia, in rationibus aeternis. 1ª.q.12.11.3m./.q.84.5.0.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.8.7.6m./.q.10.6.6m./.
8.c.fi. R ñº dicendum, q anima cognoscit omnia in rationibus eternis, vt in principio cognitionis, non autem vt in obiecto, vel vt in speculo, sicut etiam dictum est ad Dum.191m.752m.

194 Quod operationes animę se habent actiue, ad perfectiones acquisitas: sed dispositiue tm ad ifusas.1.d.17.q.1.3.c.
Oppositum videtur dicere a simili.p.2.cº.56.2m./.Veri.q.8.1.13m./.quol.8.3.c.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo sicut Duº.794º. Secundo dicendum, q anima operatur aliquo dupliciter. s. aliquo influente. i. Deo, & sua naturali poª, vt habetur.2.d.17.q.1.2.6m. Primo modo se habet ad operationem vel perfectionem dispositiue tantum, sed secundo modo se habet actiue.

195 Quod anima tripliciter patitur. s. a Deo, a lęsione corporis, & a propria operatione.3ª.q.15.4.c./.3.d.18.ar.4.q.2.0./.4.d.15.q.3.ar.1.q.5.3m./.Veri.q.26.2.0./.3.5./.Opus.3.cº.239.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.1.9.10.c.
R ñº dicendum, sicut Duº.194º.794º.

196 Quod omnis motus cognitiuę & appetitiuę virtutis, reducitur in naturam, sicut in primum principium.12ᵉ.q.10.1.c./.q.17.9.2m./.q.41.3.c.
Immo motus cognitiuę virtutis, reducitur in verum, & motus appetitiuę in bonum.12ᵉ.q.10.1.1m.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo q reducitur in naturam sicut in principium actiuum: sed reducitur in verum vel bonum, sicut in suum obiectum, vt habetur in primis locis. Secundo dicendum, q reducitur in naturam, & ad vnum in cōmuni: sed non semper in particulari determinate, vt habetur.12ᵉ.q.10.1.2m.

197 Quod anima differt realiter a suis potentijs.1ª.q.77.1.0./.12ᵉ.q.110.4.c./.1.d.3.q.4.2.0./.2.d.17.q.1.2.6m./.d.26.4.c.fi./.4.d.1.q.1.ar.4.q.5.c./.quol.9.vel.10.q.3.1.0./.Spiritu.11.0./.Anima.12.0./.19.c.pnº.
Oppositum videtur dicere. Spiritu.11.7m.
R ñº dicendum, q quandoq dicitur, q anima est suę potentię, & econuerso: sed non proprie, sed denominatiue, quasi a pncipaliori sua virtute: vt habet.1ª.q.79.1.1m./.Spiritu.11.7m.fi. sicut etiam dictum est, ad Dubium.51m.201m.

198 Quod in potentijs vnius animę, non potest esse nisi vna intentio.12ᵉ.q.37.1.0./.q.77.1.c.
Immo homo simul plura intendit.12ᵉ.q.12.4.c.fi.
R ñº dicendum, q simul plura intendit: sicut etiam contingit simul plura intelligere, inq̃tum sunt aliquo modo vnum, non aūt distincte: vt hr.12ᵉ.q.12.3.c.3m./.4.0.

199 Quod omnes potentię animę, radicantur in vna essentia animæ. Ideo oportet, q qñ intẽtio animę vehementer trahitur ad vnam operationem vnius potentię, retrahatur ab operatione alterius: quia vnius animę, non potest esse nisi vna intentio.12ᵉ.q.37.1.0./.q.77.1.c./.3ª.q.46.7.c./.Veri.q.13.3.c./.q.26.3.9.c./.Ma.q.3.9.c./.q.15.4.c./.Virt.q.1.4.3m./.quol.11.5.c.fi./.Anima.4.1m./.11.c.fi.
Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.12.3.c.fi.
R ñº dicendum, sicut Duº.198º.

200 Quod omnis proprietas naturaliter consequens animam, dicitur potentia.1.d.3.q.4.1.c.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.41.5.1m./.1.d.7.q.1.2.c./.Poª.q.1.1.3m./.q.2.2.c.
R ñº dicendum, sicut Duº.866º. qa nō est poª pprie.

201 Quod potentiæ animæ, sunt accidentia eius per se, & sunt in secunda specie qualitatis.1ª.q.77.1.5m./.12ᵉ.q.83.2.3m./.q.110.4.3m./.4m./.1.d.3.q.4.2.c./.Ma.q.4.4.c.3m./.quol.10.5.c.fi./.Spiritu.11.c./.Anima.12.7m.19.c.1m./.Opus.3.cº.158.fi.
Immo poª animę sunt in genere actionis, cum poª & actus dicantur ad idem genus pertinere.1ª.q.77.1.c.
R ñº dicendum tripliciter. s. primo q poᵉ animæ fm suam essentiam sunt in secunda specie qualitatis: sed vt fluunt ab essentia animę, sic poª ad actum, est in genere actionis. Dicuntur enim poᵉ animę esse in genere actionis, non qdem p se, sed reductiue, vt principia suarum actionum. Scdo dicendum, q poª p se ad actum ordinata, est in eodem gñe cum actu. Subiectum aūt, nō nisi p accidens, ad accidens ordinatur. Sed substātia p se ordinatur ad actum q est esse: vt habetur. Anima.13.c./.Phy.lec.5.co.1.fi. Tertio dicendum, sicut Duº.51º.491º.

202 Quod capacitas animæ, non est, nec potest esse infinita in actu, sed potest amplificari in infinitum.22ᵉ.q.24.7.c.2m./.1.d.17.q.2.4.c.1m.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.25.6.0./.1.d.44.0.
R ñº dicendum, sicut Dubio.736º.

203 Quod omnis animæ potentia, possibilis eleuari ad aliquid supra se, habet subitum motum in id quod ei conuenit fm se.2.d.24.q.3.5.c.
Oppositum videtur dicere.3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m.
R ñº dicendum, sicut Dubio.301º.

204 Quod omnes potentię animę, sunt passiuę, præter intellectum agentem, & potentias vegetatiuasᵗ, quæ solę sunt actiuę.1ª.q.79.3.1m./.2.d.36.2.c./.Veri.q.16.1.13m./.q.26.3.c./.Virt.q.1.3.5m./.Ethi.2.lec.5.co.1.fi.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.1.10.c./.q.2.1.b.3.
R ñº dicendum, sicut Duº.794º.

205 Quod multi habitus possunt esse, in eadem poª.12ᵉ.q.54.1.0./.22ᵉ.q.47.5.c./.3.d.33.q.1.ā.1.q.1.c./.d.35.q.2.ar.3.q.2.3m./.Veri.q.15.2.11m./.Virt.q.1.12.4m.
Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.94.3.1m./.12ᵉ.q.63.4.3m./.2.d.30.q.2.1.7m./.Virt.q.1.10.2m.
R ñº dicendum, sicut Dubio.1111º.

206 Quod virtus est necessaria poᵉ sensitiuę appetitiuę. s. cōcupiscibili & irascibili in qbus est subiectiue, non qdem fm se, sed vt sunt rationales participatiue.12ᵉ.q.56.4.0./.5.1m./.2.d.41.q.2.2.2m./.Virt.q.1.4.0./.10.5m.
Immo etiam voluntati, quę est rationalis p participationem.12ᵉ.q.56.6.2m.
R ñº dicendum, sicut Duº.1199º.

207 Quod anima & angelus, non cōueniunt in vltima differentia.1ª.q.75.7.2m./.2.d.3.q.1.6.1m.
Immo Gregorius nominat angelum, rationale animal.1ª.q.51.1.2m./.q.62.8.2m. R ñº dicendum, q ratio sumitur dupliciter. s. vno modo stricte & pprie, fm q nomen rationis sumitur ab inqsitione & discursu, siue fm q ratio dicit q̃dam obumbrationem intellectualis naturę, vt dicit Isaac, q ratio oritur in vmbra intelligentiæ. Et sic rationale, est differentia animalis, & Deo non conuenit, nec angelis. Alio modo sumitur ratio cōmuniter. s. pro qualibet cognitione virtutis nō impressę in materia. Et sic rationale communiter, conuenit Deo & angelis, & hominibus: vt habet.1ª.q.62.8.2m./.22ᵉ.q.49.5.3m./.1.d.25.q.1.1.4m./.d.33.1.3m./.2.d.3.q.1.2.4m./.6.2m./.Duº.43º.1083º.1084º.

208 Quod anima sensitiua in animalibus diuersarum specierum, est diuersa fm speciem.2.d.18.q.2.3.4m./.p.2.cº.87.1m./.Veri.q.3.11.1m./.Poª.q.3.11.1m./.quol.10.vel.11.q.5.4m./.Met.10.lec.11.co.1.fi.
Oppositum videtur dicere a simili.2.d.15.q.1.1.2m./.Met.7.lec.6.co.4./.Lec.8.co.7. R ñº dicendum, q aliqñ aliqd animal producitur ex animalibus quæ sunt eiusdem speciei subalternę, & gñis proximi, vt mulus ex equo & asina: licet differant specie specialissima: ut habetur. Veri.q.3.8.4m./.Poª.q.3.8.16m./.Met.7.lec.7.fi.

209 Quod corpus in animalibus imperfectis, est quasi unius formæ substantialis.1.d.18.q.5.3.2m.

Immo sunt ibi plures formę substantiales. Anima. 10. co. 2. ☞ Resp. dicendum * dupliciter. s. primo, quod animal imperfectum, sicut annulosum, habet tantum unam animam in actu, ante actualem divisionem: sed habet plures in potentia: ut habetur in primo loco. Secundo dicendum, sicut Du°. 180°. 650°. 971°. 973°.

210 Quod anima vegetativa non agit, nisi in corpus sibi unitum. 1ª. q. 72. 1. c. / q. 79. 2. 3m.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 78. 2. c.
☞ Resp. dicendum, quod vis nutritiva & augmentativa, habent suum effectum in eo in quo sunt: sed vis generativa habet suum effectum, non in eodem corpore, sed in alio: ut habetur. 1ª. q. 78. 2. c. fi.

211 ANIMAL. / Quod animal & bipes, sunt plures causæ formales hominis. Met. 5. lec. 17. co. 1.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 76. 3. 4. o.
☞ Resp. dicendum, sicut Dubio. 180°. 650°. 973°.

212 Quod animal prędicatur pure equivoce, de animali vero & picto. Veri. q. 2. 11. 8m. / Anima. 2. lec. 2. co. 1. fi.
Immo animal prędicatur de eis analogice. 1ª. q. 13. 10. 4m. ☞ Resp. dicendum, quod in prima parte loquitur quo ad rationem quid nominis: quia pictura dicitur animal, quia imitatur animal verum, & assimilatur ei, quantum ad figuras exteriores. Ideo dicit quod animal prędicatur de eis analogice, quia prędicari analogice, est dici de uno, per assimilationem ad alterum: ut habetur. 1ª. q. 13. 5. 6. c. / 1. prolo. 2. 2m. / d. 35. 4. c. / ꝑ. 1. c°. 34. / Poª. q. 7. 7. c. fi. sed in quęstione secunda de veritate, & in secundo de anima, loquitur de ratione quid rei: quia dicit ibi, quod hoc nomen animal, imponitur ad significandum naturam animalis veri, non autem figuram exteriorem, cui assimilatur pictura.

213 Quod animalia qualibet prater perfecta, possunt generari ex semine, & sine semine per putrefactionem. 1ª. q. 91. 2. 1m. / 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. / Met. 7. lec. 6. co. 4. / Lec. 8. co. 7.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 71. 1m.
☞ Resp. dicendum, quod licet possint sic generari: differunt tamen specie, saltem quo ad modos originis, quamvis non quo ad substantiam, sicut etiam dicetur ad Dum. 214m.

214 Quod animalia generata ex putrefactione, & animalia generata per coitum, non sunt eiusdem speciei. 1ª. q. 71. 1m. / 1. d. 10. 5. c. fi. / d. 13. 2. a. 2. / 2. d. 30. q. 2. 1. 7m. / 3. d. 33. q. 1. ar. 2. q. 4. 1m. / 4. d. 43. ar. 1. q. 3. b. 2. / 2m. / Veri. q. 12. 2. 4m. / Poª. q. 3. 11. 1m.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. / Met. 7. lec. 6. co. 4. / Lec. 8. co. 7.
☞ Resp. dicendum tripliciter. s. primo quod utraque animalia sunt eiusdem speciei, secundum sententiam eius. Non autem secundum opinionem Averrois Commentatoris, quam aliquando ponit, ut famosam & probabilem, non autem ut veram. sicut etiam dicetur a simili ad Dum. 1208m. Secundo dicendum, quod animalia perfecta quæ generantur tantum ex semine: & animalia imperfecta quæ generantur tantum ex putrefactione differunt specie, non autem media, quę generantur utroque modo. Tertio dicendum, quod animalia generata ex semine, & generata ex putrefactione, differunt specie, quo ad modus originis, non autem quo ad substantiam, ut etiam dictum est Dubio. 213°.

215 Quod in generatione animalis, pręcipue hominis, sunt necessarię multę generationes, non continuę: sicut etiam multę formę. 1ª. q. 67. 4. c. / q. 118. 2. 2m. / ꝑ. 2. c°. 87. co. 3. / Potentia. q. 3. 9. 9m. fi. / Spiritu. 3. 13m. / 13m. / Anima. 11. 1m.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 76. 3. c. fi. / 2. d. 18. q. 2. 3. 1m. ☞ Resp. dicendum, sicut Du°. 180°. 650°.

216 Quod animal prius quiescens, non incipit movere se, nisi prius moveatur ab alio. ꝑ. 1. c°. 13. co. 5. / Li°. 8. c°. 31. 1m. / Phy. 8. lec. 4. fi.
Immo animal per se movetur secundum partem a se ipso. Phy. 7. lec. 1. co. 2. ☞ Resp. dicendum, quod per se quandoque sumitur secundum quod opponitur ei tantum quod est per accidens. Et sic quod movetur secundum partem, movetur per se. Quandoque vero sumitur secundum quod opponitur simul ei quod est per accidens, & ei quod est secundum partem. Et hoc dicitur non solum per se, sed etiam primo. Et sic accipit Aristoteles: ut habetur Phy. 7. lec. 1. co. 2.

217 Quod alia animalia ab homine, carent intellectu. ꝑ. 2. c°. 65. 1m. / 66. 1m. / 80. 1m. / Li°. 3. c°. 34. fi. / 81. pn°. / Met. 12. lec. 9. co. 1. fi. / Anima. 2. lec. 5. co. 3. / Li°. 3. lec. 17. co. 1.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 27. q. 1. 4. 3m.
☞ Resp. dicendum, quod intellectu aliquo modo alia animalia participant, per quandam obscuram resonantiam, inquantum sentiunt: sicut & voluntate participant, inquantum habent appetitum sensualem, non quod simpliciter intellectum & voluntatem habeant: ut habetur. 3. d. 27. q. 1. 4. 3m. / Dubio. 189°.

218 ANNIHILATIO. / Quod annihilatio non est motus, nec mutatio: quia nihil ei subiicitur. 1. d. 8. q. 3. 2. c. / Poª. q. 5. 1. 16m.
Immo annihilatio, quendam motum importat. quol. 5. 11. c.
☞ Resp. dicendum, quod annihilatio quendam motum importat, sed improprie. Omnis enim motus denominatur a termino ad quem. Unde terminus annihilationis est nihil: ut habetur quol. 5. 11. c.

219 Quod Deus potest annihilatum reparare idem numero. quol. 4. q. 3. 2. o. / Opus. 9. q. 82.
Oppositum videtur dicere. 3ª. q. 13. 2. c. / Opus. 9. q. 82. fi.
☞ Resp. dicendum dupliciter. s. primo, quod * Deus potest annihilatum permanens, non autem successivum reparare idem numero: hinc est, quod quamvis Deus faceret, id quod in nihilum cedit, iterum esse: non tamen faceret, quod in nihilum non cessisset. Secundo dicendum, sicut Dubio. 499°. 517°. 1091°.

220 APOSTOLI. / Quod verba apostolorum, sunt ex familiari revelatione spiritussancti, & Christi. Ideo servanda sunt. 1ª. q. 57. 5. 3m. 1ª. Cor. 14. fi.
Immo in eis Papa dispensare potest. 4. d. 27. q. 3. 3. 2m.
☞ Resp. dicendum, sicut Dubio. 519°.

221 APPETITUS. / Quod appetitus quilibet, sequitur cognitionem. 12ª. q. 40. 3. c. / 1. d. 1. q. 4. 1. 1m. / d. 35. 1. c. fi. / Veri. q. 15. 3. c. / q. 23. 1. c. / q. 25. 1. c.
Oppositum videtur dicere. 12ª. q. 17. 8. c. / q. 26. 1. c.
☞ Resp. dicendum dupliciter. Primo quod sequitur cognitionem alterius. i. Dei ordinantis naturam, non autem propriam cognitionem habentis appetitum. Secundo dicendum, sicut Du°. 225°. responsione secunda. 340°.

222 Quod appetitus est ad res, sed cognitio est a rebus. 1ª. q. 16. 1. c. / q. 19. 3. 6m. / 6. 2m. / q. 80. 2. a. 2. / q. 82. 3. c. / 12ª. q. 22. 2. c. / q. 40. 2. c. / q. 66. 6. 1m. / 22ª. q. 26. 1. 2m. / q. 27. 4. c. / 3. d. 26. q. 1. 3. 4m. / 5. 4m. / d. 27. q. 1. 4. c. 10m. / Ma. q. 8. 3. c. / Ethi. 2. lec. 5. co. 2.
Immo cognitio nostra est causa rerum. 3. d. 14. 4. 2m.
☞ Resp. dicendum, quod cognitio nostra speculativa est a rebus: sed cognitio practica, est causa rerum adiuncta voluntate: ut habetur. 1ª. q. 19. 11. 1m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 1. q. 4. 1m. / Perihermenias. lec. 3. co. 2.

223 Quod appetibile non movet appetitum sensitivum, nec rationalem, nisi apprehendatur. 1ª. q. 80. 2. 1m. / 22ª. q. 34. 1. c. pn°. / 1. d. 48. 4. c. / 3. d. 26. q. 1. 2. c. / Veri. q. 15. 3. c. / q. 25. 1. c. / Virt. q. 1. 6. c. principio.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 59. 6. c. / q. 60. 1. c. / q. 80. 1. c.

3. ℞ ñ° dicendum, ficut Dubio. 221°. 225°.

224 Quod in Deo non eft appetitus, tamen pertinet ad genus appetitus. 1.d.45.1.1m./.Veri.q.22.1.11m./.q.23.1.7m.

Oppofitum videtur dicere. 3.d.27.q.1.2.1m.

℞ ñ° dicendum, φ in Deo non eft appetitus naturalis, fed tantum voluntarius: quia determinat omnia, & a nullo determinatur: vt habetur. 3.d.27.q.1.2.1m.

225 Quod appetitus naturalis, femper fequitur formam in re exiftentem, & non aliq; apprehenfionem: alij autem formam apprehenfam. 1a.q.59.1.c./.q.60.1.c./.q.80.1.c./.12e.q.8.1.0./.q.17.8.0./.q.26.1.c./.2.d.38.3.c./.3.d.27.q.1.2.0./.4.d.49.q.2.ar.1.q.1.c./.ꝯ.3.c°.26.5m./.Phy.1.f.

Immo quilibet appetitus fequitur cognitionem. 1.d.1.q.4.1.1m./.Veri.q.15.3.c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./.Ma.q.14.1.4m. ℞ ñ° dicendum dupliciter. f. primo quia vt dicitur. 12e.q.26.1.c./.1.d.1.q.1.1m./.4.d.49.q.3.ar.1.q.1.c./.Perihermenias.lec.14.co.4. appetitus naturalis fequitur cognitionem alterius. f. Dei ordinantis naturas omnium, fm φ etiam Deus a quibufdã dicitur natura naturans: vt habetur. 12e.q.85.6.c.fi°. Non autem fequitur propriam cognitionem habentis appetitum naturalem. Secundo dicendum, φ aliquis appetitus poteft dici intellectualis dupliciter: Vno modo quia fequitur cognitionem intellectualem ipfius defiderati, inq̃tum fequitur formam apprehenfam: Et fic diftinguitur contra appetitũ naturalem. Alio modo, qa confequitur naturam vel formam intellectiuã ipfius appetentis. Et fic quilibet appetitus intellectualis in homine, dicitur naturalis, prout naturale diftinguitur contra violentum. Nam natura quandoq; diuiditur contra rationem & voluntatem: cum tamen ipfa ratio & voluntas, ad naturam hominis pertineant: vt habetur. 12e.q.51.1.1m. Primo igitur modo appetitus intellectualis præfupponit cognitionem aliq;. Sed fecundo modo nõ præfupponit in ipfo appetente, aliq; cognitionẽ: immo fine tali cognitione, naturale defiderium hominis ad fcire, dicitur intellectuale, ante omnem cognitionẽ in appetente ipfius defiderati actualem. Secus eft de cognitione potentiali. Ex quibus patet, φ homo ante omnem cognitionem fenfitiuam, defiderat fcire naturaliter appetitu naturali: poft vero cognitionem imperfectã, defiderat fcire perfecte appetitu intellectuali proprie: prout diftinguitur contra appetitum naturalem: ficut etiaʒ dicetur ad Dubium. 816m. 904m.

226 Quod nullus appetitus mouetur ad fuum obiectum, nifi apprehendatur fub ratione boni vel mali, cõuenientis vel nociui. 12e.q.9.1.2m./.2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d.17.ar.1.q.2.2m./.Veri.q.25.4.4m.

Oppofitum videtur dicere. 2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d.17.ar.1.q.2.2m.

℞ ñ° dicendum, ficut Du°. 543°. B. 841°. 1200°.

227 Quod appetitus fenfitiuus, & appetitus rationalis. i. voluntas, funt duę potentię. 1a.q.8.2.0./.Veri.q.22.4.0./.q.25.1.c./.Anima.3.lec.14.co.1.

Immo appetitus fenfitiuus, eft voluntas in hominibus. 3.d.17.ar.1.q.2.c.

℞ ñ° dicendum, φ appetitus fenfibilis poteft in homine dici voluntas, non quidem fm effentiã, fed inquantum eft obediens rationi, fm philofophum: vt habetur 3.d.17.ar.1.q.2.c.

228 Quod appetitus fenfitiuus, & appetitus intellectiuus. i. voluntas nõ differunt p differentias appetibilis, inq̃tum appetibile: fed p modos appetendi. Veri.q.22.4.4m.

Oppofitum videtur dicere. 1a.q.59.4.c./.q.80.2.c.1m./.12e.q.24.1.c./.22e.q.24.1.c./.q.80.2.2m./.Veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q.8.3.c./.Anima.3.lec.14.co.1.

℞ ñ° dicendum tripliciter. f. primo φ differentię apprehenfor, funt p fe differentię appetibilis, fed pofteriores funt: ficut dicetur etiam ad Du^m. 766^m. f. Nam Veri.q.22.4.1m. ponit p fe differẽtias appetibilis: fed priores: ficut rationale & irratiõale, funt differẽtię p fe priores inter hominẽ & afinum. Sed effe liberi arbitrij vel non effe, funt differẽtię p fe eorundem, fed pofteriores. Secundo dicendum, φ in primo loco intendit de appetibili & obiecto materiali: qa dicit, φ vterq; appetitus fertur in idem bonum: cum tñ conftet, φ non fub eadem ratione formali: qa potentię paffiuę diftinguuntur p fua actiua: vt dicitur. 1a.q.80.2.c. ficut etiaʒ dicetur a fimili ad Du^m. 908^m. In cęteris autẽ locis, loqtur de obiecto formali. Tertio dicendum, φ in primo loco loqtur de diftinctione abfoluta & intrinfeca: qa ibi in corpore articuli dicit, φ diuerfus modus appetẽdi, fm quem ponit differẽtiaʒ vtriufq; appetitus, fumitur ex eo φ vnus eft organicus & materialis, alter aũt immãlis. In reliqs vero locis, loqtur de diftinctione refpectiua, & extrinfeca.

229 Quod appetitus fenfitiuus, & appetitus intellectiuus. i. voluntas, nõ differunt p vle & particulare pncipaliter, fed fecundario. 3.d.26.q.1.4.c./.Veri.q.22.4.2m.

Oppofitum videtur dicere. 1a.q.80.2.2m./.12e.q.13.3.c./.q.19.3.c./.q.29.6.c./.22e.q.24.1.c./.3.d.26.q.1.2.c./.Veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q.8.3.c.

℞ ñ° dicendum, ficut Du°. 188°. 766°.

230 Quod appetitus fenfitiuus, & intellectiuus. i. voluntas, non differunt p hoc, φ fequũtur diuerfas cognitiones. f. fenfitiuam & intellectiuam. Veri.q.22.4.c.1m./.2m.

Oppofitum uidetur dicere. 1a.q.80.3.c.1m./.22e.q.24.1.c./.3.d.26.q.1.2.c./.Veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q.8.3.c./.Anima.3.lec.14.co.2. ℞ ñ° dicendum, dupliciter. f. primo, φ differunt principaliter, p determinationẽ fuę inclinationis, dupliciter. f. vel ab alio, vel a fe: vt habetur Veri.q.22.4.c.1m./.2m./.q.23.1.c./.q.25.3.c. Secundo dicendum, ficut Du°. 228°. 766°.

231 Quod appetitus fenfitiuus & voluntas, funt rationales participatiue. 12e.q.24.1.2m./.q.56.6.2m./.q.59.4.2m./.q.61.2.c.fi./.2m./.22e.q.58.4.3m./.3a.q.18.2.c./.3.d.17.ã.1.q.2.c./.d.23.q.1.ã.3.q.1.1m./.d.27.q.2.3.5m./.d.33.q.2.ar.4.q.3.1m.

Immo voluntas eft rationalis per effentiam. 3.d.23.q.1.ar.3.q.1.c./.d.27.q.2.ar.3.1m./.5m./.Veri.q.22.3.6m./.5.0./.Virt.q.1.5.12m./.10.11m.

℞ ñ° dicendum, ficut Dubio. 766°. 1199°.

232 Quod appetitus rationis, nõ fequitur quamlibet apprehenfionem: fed tantum apprehenfionem boni: nec fenfitiuus nifi apprehenfionem conuenientis, per ęftimationem tantum. 2.d.24.q.2.1.2.c./.3.d.17.ar.1.q.2.2m.

Oppofitum videtur dicere. 12e.q.19.7.2m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.

℞ ñ° dicendum, ficut Du°. 543°. 841°. 1200°.

233 APPROPRIATIO./.Quod virtus appropriatur patri in diuinis. 1.d.14.L.f.

Immo virtus appropriatur filio. Opuf. 9.q.23./.1e. Cor.lec.3.f.

Immo virtus appropriaẽ fpiritui fancto. 1a.q.39.8.c./.1.d.34.q.2.1.0. ℞ ñ° dicendũ dupliciter. f. primo, φ virtus inq̃tum pertinet ad perfectionem po^e, appropriatur patri, ficut etiam po^a. Sed filio, vt media inter effentiam & operationẽ. Spirituifancto vero, vt facit bonum opus & operanteʒ, & quo ad beneficiũ: vt habeẽ. 1.d.14.L.f./.d.34.q.2.1.1m./.veri.q.7.3.3m./.1e.Cor.lec.3.f. Vnde virtus vt nominat pfectionẽ po^e, fm φ in po^a radicatur, fic patri poteft appropriari ficut & potentia. Sed inq̃tum eft id per quod potentia in actum exit, fic filio appropriatur, per quem pater operari dicitur. Inq̃tũ aũt circa opus, bonitateʒ imponit, fic appro-

priatur spiritui sancto: vt habetur. 1.d.34.q.2.1m.
Secundo dicendum: quia cum dicitur, ꝙ filius procedit vt verbum, & vt ars qua potest pater omnia producere, & ꝙ spiritussanctus procedit vt amor, quo amore, pater vult ea producere, duplicem habet intellectum. s. qa potest intelligi, ꝙ pater filio potest, & ꝙ spiritusancto velit. Et sic falsum est. Potest etiam intelligi ꝙ pater possit producere filio, & velit producere spiritu sancto. Et sic verum est: quia omnia producit per filium, & spiritumsanctum: vt habetur. Opus. 9. q. 23.

234 APPROXIMATIO. Quod approximatio in spiritualibus est dupliciter. s. ſm similitudinem naturæ, & ſm affectum, & vtraque est Dei ad homines & econuerso. 4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c.
Oppositum videtur dicere. 1a.q.4.3.4m.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1126º. 1146º.

235 AQVA. Quod vera aqua exiuit de latere Christi in cruce. 3a.q.66.4.3m./q.74.7.3m./4.d.3.ar.3.q.2.2m.
Immo fuit humor flegmaticus, vt quidam dixerunt. 3a. q.66.4.3m. principio.
R ñº dicendum, ꝙ fuit pura aqua, sed miraculose egrediens a corpore mortuo, sicut & sanguis eius: vt habetur. 3a.q.66.4.3m.fi.

236 ARISTOTELES. Quod Aristoteles posuit rationes omnium rerum in Deo, in quo dixit idem esse intelligens & intellectum, & posuit mundum coæternum ei. 10.lec.6.fi.
Immo Aristoteles non intendit esse plures res in Deo nec demonstrare æternitatem mundi, sed disputatiue tantum procedere. 1a.q.46.1.c./2.d.1.q.1.5.c./Poa.q.3. 17.c.fi./Ce.1.co.2.principio.
* R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ ex hoc non probatur, ꝙ sint plures veritates vel plures res ab æterno: sed solum hoc, ꝙ sit vna veritas plurium ſm rationem: vt habetur. 1a.q.3.3.1m./1.d.19.q.5.3.2m.fi.
Secundo dicendum, sicut Duº. 253º. 471º. 912º.

237 ARS. Quod ars est recta ratio factibilium, & habitus operatiuus. 1a.q.22.2.c./12e.q.57.3.4.0./q.93.1.c./22e.q.47.5.c./Veri.q.5.1.c./Virt.q.1.12.17m./13.c./Ethi.co.2.fi.
Immo nihil aliud ars esse videtur, quam quedam rectitudo rationis, vt per determinata media ad determinatum finem actus humani perueniant. Posteriorum pnº.
R ñº dicendum, ꝙ ratio accepta pro potentia rationali discursiua, sic ars non dicitur ratio, sed rationis rectitudo. Sed ratio accepta pro habitu directiuo rationis, sic ars est ratio, dum dicitur ꝙ ars est recta ratio rerum factibilium. i. habitus directiuus rationis: sicut etiam a simili dicetur ad Dum. 872m. 876m. 879m.

238 Quod artes quę ordinantur ad opus rationis, dicuntur liberales, quę vero ordinantur ad opus corporis, dicuntur seruiles. 12e.q.57.3.3m./Trin.17.3m./Met.lec.3. co.2.fi.
Immo artes quę ordinantur ad opus rationis, dicuntur seruiles & practicę, cum ratio sit poa discursiua. 1.d.33. 1.3m. R ñº dicendum, ꝙ artes liberales sunt speculatiuę. Sed dicuntur artes, qa habent aliquid per modum operis: vt habetur. 12e.q.57.3.3m./22e.q.47.2. 3m./Posteriorum principio.

239 Quod opus artis, non potest esse simile operi naturę. 3. d.21.q.2.ar.4.q.2.4m.
Oppositum uidetur dicere. 12e.q.77.2.1m.
* R ñº dicendum tripliciter. s. primo, ꝙ ars assimilatur naturę: qa natura est ratio artis diuinę, indita rebus, qua mouentur ad suos fines: vt habetur. ꝑ.3.cº.3.6m./cº.24. Secundo dicendum, ꝙ ars imitatur naturam, solum in effectibus, quorum pnm aliquod actiuum, præexistit in materia: qa tantum hi effectus possunt fieri ab arte & a natura: vnde in aliqua materia est virtus agens ad productionem formę artis in aliqua uero non: vt habetur. 1a.q.117.1.c./ꝑ.2.cº.75.fi./ꝑ.4.cº.72.co.1.
Tertio dicendum, sicut Duº. 94º. 644º.

240 Quod ars non potest conferre formam substantialem. 2. d.7.q.3.1.5m./Poa.q.6.1.18m./Opus.34.fi.
Oppositum videtur dicere. 22e.q.77.2.1m./3a.q.66.4. c./q.75.6.1m./4.d.11.q.1.ar.1.q.3.3m./Potentia.q. 3.8.13m.
R ñº dicendum, ꝙ ars non potest conferre formam substantialem, nisi in virtute naturę: vt habetur. 22e.q. 77.2.1m.

241 Quod in aliq̃ materia est virtus agens, ad productionem formę artis, in aliqua vero non. 1a.q.117.1.c./ꝑ.2.cº. 74.fi./Liº.4.cº.72.co.1.
Immo in materia, nulla est potentia actiua. 3a.q.32.4. c.3m./1.d.18.q.1.2.c.fi./Phy.lec.12.co.2.fi./Liº.2. co.1.fi. R ñº dicendum, sicut Duº. 239º. 644º.

242 Quod vendere artes liberales, est peccatum simonię. 4. d.25.q.3.ar.2.q.2.c.8m.
Oppositum videtur dicere. 22e.q.100.3.c.3m.
R ñº dicendum, ꝙ vendere artes liberales, quo ad veritatem earum, est peccatum simonię, non autem locare operas suas. s. docendo eas, qa hoc licitum est: vt habetur in prædictis locis./quol.7.vel.8.q.6.1.c.

243 ASCENDERE. Quod Christus ascendit super oēs cœlos, & super omnem creaturam. 3a.q.57.4.5.0./q. 58.3.c./3.d.22.q.2.ar.1.q.2.2m./q.3.ã.3.q.1.0./ꝑ.4. cº.87./Psal.8.fi./Psal.17.co.11./Psal.18.co.6./Ephe.lec.8.fi./cº.4.lec.3.fi.
Oppositum uidetur dicere. 3.d.22.q.3.ar.3.q.1.1m.
R ñº dicendum, sicut Duº. 330º.

244 Quod nescitur vbi Christus corporaliter ante ascensionem manserit, cum hoc scriptura non tradat. 3a.q.55. 3.1m.
Oppositum uidetur dicere. 3.d.22.q.3.ar.2.q.3.3m.
R ñº dicendum, ꝙ tripliciter potest intelligi ꝙ aliquid sciatur. s. per reuelationem, per seipsum, & hoc certitudinaliter, & coniecturaliter per aliqua signa: vt habetur. 12e.q.112.5.c. Primo igitur loco loquitur primo & secundo modo: sed secundo loquitur tertio modo: sicut etiam dictum est ad Dum. 181m.

245 ASSENTIRE. Quod fidelis magis assentit & firmius ijs quę sunt fidei, quam primis principiis rationis. 1a. q.1.8.2m./1.prolo.3.5m./Veri.q.10.12.15m.
Oppositum videtur dicere. 3.d.23.q.2.ar.4.q.3.3m./d. 24.ar.3.q.2.2m./4.d.10.L.7m.
R ñº dicendum, ꝙ illa quę sunt fidei, certissime cognoscūtur, ſm ꝙ certitudo importat firmitatem adhęsionis. Nulli. n. credens firmius adhęret, quam ijs quę p fidem tenet. Non autem cognoscuntur certissime, ſm ꝙ certitudo quietationem intellectus in re cognita importat. Quod enim credens assentiat iis quę credit, non prouenit ex hoc, ꝙ intellectus eius sit terminatus ad credibilia virtute aliquorum principiorum, sed ex voluntate, quę inclinat intellectum ad hoc, ꝙ illis creditis assentiat. Et inde est, ꝙ in iis quę in hac vita sunt fidei, potest motus dubitationis insurgere in credente: vt habeť Veri.q.10.12. 15m. sicut etiam dicetur ad Dum. 604m. 606m.

246 ASSIMILATIO. Quod omnis res naturaliter intendit assimilari Deo, in hoc ꝙ est causa. ꝑ.3.cº.21.22. 70.fi.
Oppositum videtur dicere. 1a.q.4.3.4m.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 471º. 1126º.

247 ASSISTERE. Quod Sathan dicitur affuisse, non autem astitisse Deo, 1a.q.112.3.3m./2.d.10.10. 4m.4m.
Oppositum videtur dicere. 4.d.49.q.1.6.2m.

R. sᵒ dicēdum, ꝙ diabolus non dicitur deo astitisse, quasi ipsum deū per essentiam viderit: sed dicitur astitisse, quia deo visus est, & ad cū dei prouidētia se extēdit, ꝑ modū quo dicimus illa nobis presto esse, quę nr̄e prouidētię subiacent: vt habetur. 4. d. 49. q. 2. 6. 2ᵐ.

248 ASSVMERE. Q ō de⁹ possit assumē nāȝ angelicā, sine corruptione ꝑsonalitatis angelicę. 3ᵃ. q. 4. 1. 3ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 3. d. 2. q. 1. ā. 1. q. 2. c.

R. sᵒ dicendum dupliciter. Primo ꝙ in tertio sentētiarum loquitur de angelo iaȝ creato: sed in tertia parte loquitur de angelo quem deus de nouo posset creare: vt habetur a simili. 1ᵃ. q. 25. 6. o. sicut etiam dicitur ad Duᵐ. 502ᵐ.

Secundo dicenᵐ, ꝙ quęlibet natura posset de potentia dei absoluta assumi, sed tantum natura humana, ꝺm congruentiam: vt habetur. 3ᵃ. q. 4. 1. o. 3. d. 2. q. 1. 1. o. ꝗ. 4. cᵒ. 55. 3ᵐ. 4ᵐ.

249 Quod si vna persona diuina assumeret duas naturas humanas, tunc illa persona esset tantum vnus homo, & non plures. 3ᵃ. q. 3. 7. 2ᵐ.

Oppositū videtur dicere. 3. d. 1. q. 2. 5. 2ᵐ. 3ᵐ. 4ᵐ. 5ᵐ. d. 2. 3. 4. 5. o.

R. sᵒ dicenᵐ dupliciter. s. primo ꝙ sicut ipse dicit. 3. d. 6. q. 3. 2. 1ᵐ natura humana assumpta, habet modum accidentis, & assimilatur habitui, qui est vltimum predicamentum. Et accidentia numerantur ꝺm supposita: vt habetur. 1ᵃ. q. 36. 4. 7ᵐ. q. 39. 3. c. Poᵃ. q. 9. 6. c. Et sic accipit naturam humanam in tertia parte, ideo exemplificat de veste, & formis eorum quæ sunt apud nos, in quibus formę seu naturę non plurificatur, non plurificato supposito, nisi sint accidētia, vel se habeant per modum accidentium. Sed in tertio sententiarum considerauit, ꝙ natura humana ꝺm se est substantia, & significatur nomine substantiuo, quę plurificatur ratione suę formę, & non rōne suppositi.

Secundo dicenᵐ, ꝙ in tertio attendit, in præmissa propositione ꝙ homo predicatur, predicata vero tenētur formaliter. Ideo sunt plures homines, propter plures naturas. Sed in tertia parte considerauit, ꝙ li, homo, in predicato restringitur ad standum pro supposito, ratione adiectiui sibi adiuncti: sicut etiam a simili dicetur ad Duᵐ. 706ᵐ.

250 Quod hereticum est, deum esse vnitum homini accidētaliter. 3ᵃ. q. 2. 6. c. 3. d. 6. q. 3. 2. o. d. 7. q. 1. 1. c. ꝗ. 4. cᵒ. 37. o. 41. co. 1. fin. Vnio. 1. co. 2. 3. 13ᵐ. Opusc. 3. cᵒ. 215. Phil. 2. lec. 2. co. 3. He. 2. lec. 4. co. 1. ꝼ.

Oppositum videtur dicere. 1ᵃ. q. 36. 4. 7ᵐ. q. 39. 3. c. Poᵃ. q. 9. 6. c.

R. sᵒ dicendum, sicut Dubio. 249ᵒ.

251 ASTROLOGIA. Quod astrologia & perspectiua sunt magis naturales, ꝙ̄ mathematicę materialiter, sed formaliter & principaliter, sunt econuerso. 22ᵉ. q. 9. 2. 3ᵐ. Trin. 19. 6ᵐ.

Oppoᵐ videtur dicere. Phy. 2. lec. 3. ꝼ. Lec. 10. co. 2.

R. sᵒ dicenᵐ, ꝙ istę sciētię, dupl'r pn̄t considerari. s. vel vt sunt habitus cognoscitiui, & sic formal'r & principaliter sunt magis mathematicę, ꝙ̄ physicę, quia demonstrant per prinᵃ & media mathematica: vt dicit̄ in oībus locis allegatis pro vtraq; pte. Vnde. 22ᵉ. q. 9. 2. 3ᵐ. dicit, ꝙ q̄libet habitus cognoscitiuus, formaliter respicit meᵐ, & illud ē poti⁹. Et Post⁹. lec. 41. co. 2. ꝼ. dicit, ꝙ formalis rō scibilis, sumit̄ ꝺm prinᵃ. Et ibidē. lec. 25. co. 2. dicit, ꝙ q̄dā scię dr̄r mathematicę simpl'r, quia sunt de subo abstracto a mā. Quędā vero nō simpliciter, sed ꝑ applicationē ꝑncipioꝝ mathematicoꝝ ad res mātes, sicut astrologia. Vel d̄ ꝙ quęlibet scia ē q̄si quidā motus rōnis, vt ipse dicit. 1ᵃ. q. 18. 3. 1ᵐ. ꝼ. q. 73. 2. c. vbi sic ait. Ois opatio, mot⁹ q̄dā dicitur. Et aia. 2. lec. 1. co. 4. ꝼ. sic ait, propria rō vitę est ex hoc, ꝙ aliq̄d est natū moueri per seipsum, large accipiēdo motum, prout ēt intellectualis operatio motus q̄dā dicitur. Et hoc idem dicit Post⁹. lec. 41. co. 1. Et quia motus specificatur & denominat̄ ex termino ad quem, vt habet̄ quinto physicoꝝ, ideo cum scientię medię ꝑ applicationem rerū mathematicarū, ad māȝ sensibilē, terminētur ad res physicas: ideo vt sic, sunt magis naturales, ꝙ̄ mathematicę: sicut etiam dicetur, ad Duᵐ. 891ᵐ.

252 ATTINGERE. Quod attingere naturam superiorem, contingit dupliciter. s. obiectiue, & ꝺm virtutem. 12ᵉ. q. 3. 7. 3ᵐ.

Immo tunc trāscenderet limitē naturę inferioris. 3. d. 13. ā. 2. q. 2. 2ᵐ. 3ᵐ.

R. sᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ. 301ᵒ.

253 ATTRIBVTA. Quod attributa dei differunt tantum ratione. 1. d. 2. 3. o. d. 32. 3. c. 4ᵐ. Poᵃ. q. 7. 5. 6. c. Opusc. 9. prinᵒ. q. 1. o.

Immo diuersitas rationum quæ est in attributis, non tantum est ex parte nostra, sed ēt quia origo earum in deo est, & quia attributa realiter sunt in deo. Poᵃ. q. 8. 1. 7ᵐ. 2. 3ᵐ. Opusc. 3. cᵒ. 14. Opusc. 9. prinᵒ.

R. sᵒ dicenᵐ, ꝙ cum dictū est, ꝙ diuersitas rōnum reperitur ex parte dei, accipiēdū est, ꝺm ꝙ potest aliq̄d vnum correspondere cōceptionibus diuersis, non ꝙ in re sit diuersitas aliqua naturarum, sed vna natura simplex, nulli cōceptioni proportionata, sed excedēs omnem cōceptionē in attributis. Vnde si essentiam dei in seipsa videremus, nō requireretur rationum & nominum multitudo, sed esset simplex notitia eius, sicut est simplex essentia eius: vt habetur. 1ᵃ. q. 3. 3. 1ᵐ. Veri. q. 21. 4. 8ᵐ. 9ᵐ. Opusc. 3. cᵒ. 24. ꝼ. Opusc. 72. q. 5. sicut etiam dictum est ad Duᵐ. 236ᵐ. quol. 7. 3. c.

254 AVARITIA. Quod auaritia ēt tertio modo. s. vt est tm̄ inordinatus appetitus diuitiarum, radix est omniū peccatorum. 12ᵉ. q. 84. 1. o. 2. c. ꝼ. 3. 1ᵐ. 4. 4ᵐ. 22ᵉ. q. 119. 2. 1ᵐ. Ma. q. 8. 1. 1ᵐ. q. 13. 1. 5ᵐ. Ro. 7. lec. 2. co. 2.

Oppositū videtur dicere a simili. 2. d. 5. q. 1. 3. c. 1ᵐ. d. 22. q. 1. 1. 7ᵐ. d. 42. q. 2. 1. c. 2ᵐ. 3. 1ᵐ.

R. sᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ. 1144ᵒ.

255 AVDACIA. Quod audacia est peccatum contrarium fortitudini. 22ᵉ. q. 126. 2. 3ᵐ. q. 127. 2. o.

Immo audacia est materia fortitudinis. 1ᵃ. q. 21. 1. 1ᵐ. q. 95. 3. 2ᵐ. 22ᵉ. q. 123. 3. o. q. 141. 3. c. 2ᵐ. 3. d. 26. q. 1. 2. 4ᵐ. d. 33. q. 2. ā. 2. q. 1. o.

R. sᵒ dicenᵐ, ꝙ vt habetur. 22ᵉ. q. 127. 1. o. 3. d. 26. q. 1. 3. 5ᵐ. audacia quandoq; est inordinata. Et sic contrariatur fortitudini. Aliquādo vero sumitur sine inordinatione. Et sic est materia fortitudinis. Scōo dicenᵐ, ꝙ vt dicitur. 12ᵉ. q. 45. 1. 1ᵐ. nomina passionum, possunt sumi dupliciter. s. absolute, & sic significant passiones. Et vt recedunt a rōne. Et sic sunt nomina vitiorum. Primo ergo modo, audacia est materia fortitudinis. Scōo aūt mō contraria est fortitudini.

256 Quod sicut spes est prior ꝙ̄ audacia, ita timor est prior ꝙ̄ desperatio. 12ᵉ. q. 45. 2. 2ᵐ. Ethi. 3. lec. 14. co. 2.

Immo desperatio est prior timore. 12ᵉ. q. 25. 3. c. ꝼ.

R. sᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ. 455ᵒ.

257 Quod sicut ex timore nō semꝑ sequit̄ desperatio, nisi sit intensus, sic nec ex spe, audacia, nisi sit vehemens. 12ᵉ. q. 45. 2. 2ᵐ.

Immo primum est econuerso. 12ᵉ. q. 24. 3. c. ꝼ.

R. sᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ. 455ᵒ.

Quod audacia non causatur ex ira, nisi mediante spe. 12ᵉ. q. 45. 4. 2ᵐ.

Immo ira ꝯseq̄t̄ audaciā, qa nullus irascit̄, nisi audeat vīdicarī. 12ᵉ. q. 25. 3. c. ꝼ. 4. 2ᵐ. 3ᵐ. Veri. q. 26. 5. 3ᵐ.

R nō dicenm, quod ex ira non causatur proprie audacia: sed augetur, quia ira est quid ausiuum secundum philosophus. Vnde irati redduntur prompti & audaces ad inuadendum: vt habetur. 12e./q.44.1.1m./q.45.4.a.3.3m.ß./22e.q.34.6.3m.

259 AVERSIO./Quod conuersio potest esse, sine auersione a deo, vt in peccato veniali. 12e.q.72.5.c./22e.q.35.3.c./3a.q.86.4.5.c./4.d.16.q.2.ar.1.q.1.c./q.2.c./q.3.1m./M a.q.7.1.3m./2.c.ß./10m.

Oppositum videtur dicere.4.d.15.q.1.2.1m.

R nō dicenm, quod sicut ipse dicit. 12e.q.89.3.o.hoc pōt intelligi dupliciter.s.vel (vt est dictū ē ad Dum. 74m.) in statu innocētię, vel in nobis. Si primo modo, sic nō potuit esse conuersio sine auersione, vt ibidem probatur. Si autem in nobis, hoc est dupliciter, vt habetur ibidē.6.o.s.vel quando homo incipit habere vsum rationis, vel post. Si primo modo, sic etiam non potest. Si autem post hoc est dupliciter, vt ipse dicit.2.d.42.q.1.3.5m. quia auersio a bono incommutabili contingit dupliciter, vel actu tantum, vt in quolibet veniali, vel actu & habitu: & sic est in omni peccato mortali tantum.

260 Quod in peccato originali non est conuersio, sed tm̄ auersio a deo, vel aliquid loco eius.s.priuatio originalis iustitię. Veri.q.24.12.2m./M a.q.5.2.c.

Oppositū videtur dicere, quia in omni auersiōe a deo, est aliqua conuersio ad bonum commutabile.4.d.14.q.2.5.3m./M a.q.4.2.c.

R nō dicenm, quod in quarto sniaȝ loquitur de peccato actuali tm̄, & de cōuersiōe, & auersiōe p propriū actum uolūtatis.q nō potest auerti a deo, nisi appetēdo aliqd q ea ū. Sȝ i aliis primis locis, loqr̄ de pctō originali. Iō dicit. M a.q.5.2.o. quod in eo nō est cōuersio.s.p pprius actum voluntatis, sed auersio a deo, vel aliquid loco eius.s.priuatio iustitię originalis. Sed M a.q.4.2.c.sumit conuersionem pro habituali concupiscentia.i.pronitate virium interiorum ad inferiora.

261 AVGERI./Quod corpus hominis dicitur augeri, per additionem materię. 1a.q.119.1.c./2.d.30.q.2.1.c./4.d.44.q.1.ā.2.q.4.o.

Oppositum videtur dicere, quia secundum aliquos, corpus hominis, per seipsum multiplicatur, & ad perfectam peruenit quantitatem per augmentum.4.d.44.q.1.ā.2.q.4.c.prin°.

R nō dicenm, quod secundo loco dicit, secundum aliquos, sed in primis locis loquitur secundum sententiam propriam: vt etiam dicetur ad Dum.958m.

262 AVREOLA./Quod aureola non debetur confessori. Veri.q.26.6.3m.

Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.152.5.b./c./4.d.49.q.5.ā.5.q.2.o.

R nō dicenm dupliciter.s.primo, quod aureola debet illis, qui sunt in monasterii statu.s.doctoribus & prędicatoribus, tm̄ docentibus, vel ex officio, vel ex cōmissiōe vt habet. 22e.q.152.5.b./c./4.d.49.q.2.3.c./ā.5.q.1.1.c./q.5.ā.3.q.1.o./quol.5.q.12.1.2m./Opus.19.c°.2.co.7. Scdo dicenm, quod aureola nō debet cōfessori, quia volūtas patiendi pro xpo, nō pōt eodē mō se hre ad passiones corporales, dū homo eas nō patit: sicut quando eas patit, pter eaȝ acerbitatem. Et ideo ipsa corporalis passio actualiter perpessa, est signū voluntatis suę constantię, & est eius executiua, secundum quod homo circa difficilia conatur: vt habetur Veri.q.26.6.3m.

263 BAPTISMVS./Quod baptismus Ioannis erat sacramentum per se, medium inter sacramēta veteris legis, & nouę legis.4.d.2.q.2.ā.1.q.1.o.

Immo non erat per se sacramentum, sed quasi quoddam sacramentale, disponens ad baptismū xpi. Ideo aliqualiter pertinebat ad legem xpi: non autem ad legem Moysis.3a.q.38.1.1m.

R nō dicenm dupliciter.s.primo, quod sicut dicit dominus Petrus de Tarantasia, qui fuit dn̄s Innocētius Papa quartus, ex sacro ordine fratrum prędicatorum: sacramentum dicitur dupliciter.s.vel large.i.omne signum rei sacrę. Et sic loquitur Diuus Thomas in quarto sententiarum. Vel proprie.i.signum rei sacrę, & cā eius. Et sic loqtur in tertia parte. Secundo dicenm, quod sacramētale, etiam dicitur dupliciter.s.vel dispositio propinqua ad aliquod sacramentum nouę legis. Et sic accipit in tertia parte. Vel dispositio pręuia executiōe, sed posterior ordinatione, & manens cum sacramento: Et sic baptismus Ioannis non est sacramentale.

264 Quod si fiat interruptio verborum in forma baptismi, non erit baptismus.4.d.3.ā.2.q.4.1m.

Immo interrumpens formam sacramentorum, perficit sacramentum.4.d.3.ā.2.q.3.4.o.

R nō dicenm, quod si fiat tanta interruptio verborum, vel interpositio, quod intercipiat intentionem baptizantis, tunc non erit vna forma, & vtraq; per se accepta, erit imperfecta, nec sufficiet ad baptismum: sicut si dicatur. In nomine patris, & interponat baptisans longam fabulam, & postea dicat, & filii, non erit baptismus. Si autē fiat ita parua interruptio, vel fiat interpositio verbi non corrumpentis formam, nec principalem sniam mutantis, ut si dicat baptizans. In nomine partis omnipotētis, aut si fiat interpositio silentii, aut interruptio tussis, uel alicuius huiōi, quō intentionem baptizantis non discontinuet, tunc erit cum unitate intentionis, unitas formę. Constat enim quod continuatio formę, ex uocibus unitatem hr̄e non pōt: cum oratio sit quātitas discreta: ut habet.3a.q.60.8.o./4.d.3.ā.2.q.4.1m.

265 Quod si dubitat de aliquo, an sit baptizatus, debet baptizari sub hac forma. Si nō es baptizatus, ego te baptizo. In noīe patris & c.3a.q.66.9.4m./q.68.7.3m./11.4m./4.d.6.q.1.ā.1.q.1.4m./q.2.ā.1.q.1.c.

Immo iniuria fit baptismo: si baptizatus rebaptizet. Vnde Athanasius puer, ludo simulans se esse episcopum, baptizauit aliquos: quos Alexander episcopus eius, iudicauit non esse rebaptisandos.4.d.6.q.2.ā.1.q.1.1m./L.4m./ꝫ.4.c°.59.ß.

R nō dicenm, quod aut rebaptizat quis scienter, aut dubitatiue, aut ignoranter. Si primo modo: sic fit iniuria sacramento. Si uero dubitatiue.s.dubitando probabiliter, quod sit baptizatus, & non conscientia scrupulosa.i.leui scrupulo uel suspicione, idem uidetur: quia potuit & debuit certificari, uel consulere peritiores se. Si aūt ignorat, & non est crassa ignorantia, sed quasi inuincibilis, an sit baptizatus uel nō: tunc debet baptizari sub prędicta forma: ut habetur in locis primo allegatis. Vnde Alexāder episcopus, predictos iudicauit nō esse rebaptizandos: quia Athanasius puer, eos baptizauerat cum debita forma & intentione: ut habetur.4.d.6.L.4m./d.30.q.1.1.3m./Du°.1014°.

266 Quod spes uel fides ipsius baptizandi, nihil facit ad sacramentum: lȝ possit facere ad rem sacramenti impediendam, uel promouendam.4.d.2.q.2.4.c.

Oppositum uidetur dicere.4.d.4.q.2.ā.3.q.2.c.3m.

R nō dicenm dupliciter.s.primo, quod in pueris pprio motū liberi arbitrii nō habētibus, nō requirit fides ppria, sed in adultis. Quāuis.n.puerorum ętas sit magis miserabilis, tn̄ nō opȝ, si saluari debeāt, quod in eis aliqua salutis cā sit. Et quia per proprium motū liberi arbitrii saluari nō psit, opȝ quod per sacrm baptismi saluent. Plus aūt ualet adulto fides propria, q; paruulo fides aliena. Qd aūt aliqn fides aliēa et puero ad salutē sufficiebat cū aliqua ptestatiōe, hoc erat inqtū illa ptestatio hr̄bat uim sacramenti, quam non habet baptismus aquę...

habetur.4.d.4.q.1.ã.3.q.2.3m.
Secundo dicen m. sicut Duo.269o.

267 Quod sacerdos malus baptizans, peccat mortaliter, nisi in necessitate, & sine solẽnitate. 3a.q.64.6.3m./.4.d.5.q.2.ã.2.q.4.o.
Oppositus videtur dicere. 22e.q.3.5.c.ẽ./q.60.2.3m.
R ñº dicen m, sicut Duo.405o.

268 Quod vnus nõ potest pro alio baptizari. 1e.Cor.15.lec.4.co.1.ẽ.
Oppositũ videtur dicere.4.d.30.q.1.1.3m.
R ñº dicẽdũ dupliciter.s. primo, ꝙ siquis baptizet vnum pro alio ex errore, erit baptizatus: quia charaẽter nõ causatur ex intentione baptizantis, sed ex cultu.non asit si sciẽret: vt habetur.4.d.30.q.1.1.3m.
Secundo dicen m. sicut Duo.265o.

269 Quod puer moriens statim post baptismum, statis volat ad cœlum.3a.q.65.4.b./q.68.2.2m./4.d.4.q.2.ã.1.q.3.4m.
Immo pueris baptizatis morientibus, desunt propria merita, nec habent vsum liberi arbitrii.12e.q.5.7.2m.ẽ./q.113.3.1m.
R ñº dicendum dupliciter.s. primo, ꝙ pueris baptizatis subuenit meritum xp̃i, ad beatitudinem consequendam, licet desint eis merita propria, & vsum liberi arbitrij non habeant, eo ꝙ per baptismum, sunt xp̃i membra effecti: vt habetur.1a.q.95.1.1m.ẽ./12e.q.5.7.2m.ẽ./q.113.3.1m./4.d.4.q.3.ã.3.q.3.1m.ẽ.
Secundo dicen m. sicut Duo.266o.343o.

270 BEATITVDO. Quod beatitudo est operatio, & vltima perfectio.12e.q.3.2.o./.5.c./q.55.2.3m./.1.d.1.q.1.1.o./3.d.34.q.1.5.c./4.d.49.q.1.ar.2.q.2.o./q.4.2.o./quol.8.19.c./Ethi.lec.1.o./Met.9.lec.9.ẽ.
Oppositus videtur dicere.1.d.1.q.2.1.2m.
R ñº dic m, sic Do.287o.324o.437o.621o.656o.B.

271 Quod essentia beatitudinis cõsistit in actu intellectus, sed delectatio eius in volũtate.1a.q.26.2.o./3.c./12e.q.3.4.o./q.11.1.1m./.1.d.1.q.1.1.c.1m./ẽ.c.co.25.26.27.2m./Ma.q.16.6.6m./Virt.q.1.5.8m./quol.7.vel.8.q.9.1.o./Opus.3.co.107.
Oppositum videtur dicere. 12e.q.11.1.1m./4.c.2m./1.d.1.q.1.1.c.1m.
R ñº dicen m, ꝙ essentialiter beatitudo consistit in actu intellectus, sed consequenter seu concomitanter, consistit in actu voluntatis: vt habetur in primis locis. sicut etiam dicetur ad Du m. 621m.627m.656m.

272 Quod beatitudo nõ cõsistit in visiõe humanitatis xp̃i.1.d.1.q.1.1.3m./3.d.1.q.3.6m./Opus.58.co.10.
Oppo m vr dicere.3a.q.15.10.c.2m./Opus.3.co.182.
R ñº dicen m, ꝙ in visione humanitatis xp̃i, non est proprie vltima beatitudo seu fruitio: sed per redundantiam, est quoddam gaudium accidentale, & nõ substantialis beatitudo intellectus: vt habetur.1.d.1.q.1.1.3m./3.d.1.q.3.6m.

273 Quod beatitudo non consistit in consideratione scientiarum speculatiuarum. 12e.q.3.6.o./22e.q.167.1.1m./Opus.5.co.104.162.264.
Oppositum videtur dicere.22e.q.180.4.c.
R ñº dicen m, ꝙ consideratio scientiarum speculatiuarum, est quędam participatio verę & perfectę beatitudinis, non autem substantialis beatitudo, vt habet.12e.q.3.6.c.ẽ./q.66.3.1m./.5.2m./22e.q.180.4.c.

274 Quod beatitudo non consistit in contemplatione angelorum. 1a.q.64.1.1m./q.89.2.3m./12e.q.3.7.o./22e.q.167.1.1m./2.d.18.q.2.2.c.ẽ./ẽ.3.co.44./Veri.q.10.3.5m./Spiritu.10.co.3./Opus.3.co.108.164
Oppositum videtur dicere, cum angeli sint principia intellectus humani.quol.3.q.3.2.o./Met.lec.2.co.1.
R ñº dicen m, ꝙ angeli sunt principia intellectus humani, non quidem producendo ipsum in esse: vt deus ad quem est naturalis appetitus hominis, sed illuminando, dirigẽdo, & confortando: vt habetur.1a.q.111.1.o.sicut etiam dicetur est ad Du m. 123m.126m.127m.173m.

275 Quod post resurrectionem, beatitudo sanctoꝶ augebit extensiue & intensiue.4.d.49.q.1.ã.4.q.1.o.
Immo beatitudo augebit tm̃ extensiue, 12e.q.4.5.5m.
R ñº dicen m, ꝙ intẽsio perfectionis, potest sumi dupliciter.s. vel ex parte subiecti melius dispositi, vel ex parte graduũ ipsius perfectionis s̃m se. Primo modo beatitudo sanctorum augebitur intensiue, siue ratione virium animę separatę, quę vires, aliqualiter retardantur ex naturali inclinatione animæ ad corpus sine quo habet imperfectum esse: ideo imperfectę operatur. Sed post resurrectionẽ reassumptis corporibus, habent esse perfectum: ideo perfecte.i. sine retardatione operantur, contemplando diuinam essentiam, non autem s̃m se.i. non retardantur respectu gratię consumatę, & respectu charitatis, & luminis, & dei: vt habetur in locis pro vtraq; parte adductis.

276 Quod homo appetendo beatitudinem, potest mereri, 3.d.18.3.4m./1.4.d.49.q.1.ã.3.q.3.o.4.d.49.I.ẽn./Duo.425o.Veri.q.2.7.o.
Immo homo appetendo beatitudinem, potest peccare.Veri.q.24.7.6m.
R ñº dicen m dupl̃r.s. primo ꝙ appetendo beatitudinem cũ dei adiutorio, homo põt mereri: vt dicitur in primis locis. Sed appetẽdo eã nõ debitis modis, vt Lucifer fecit, põt peccare: vt habet scd̃o loco. Secundo dicen m, ꝙ appetẽdo põt quis peccare, si quęrat felicitatem vbi quęrere nõ debet: sicut qui quęrit in voluptatibus felicitatem, sed nõ si quęrat vbi debet: vt ht̃ Veri.q.24.7.6m. sicut et dcm̃ est a fili ad Du m. 81m.656m.

277 BEATVS. Qꝺ beati in patria, oẽs rões rerum quę in xp̃o sunt, non cognoscunt, & si ipsum comprehendãt.1a.q.12.8.c./22e.q.173.1.c./Ṽi.q.12.6.c./10m.
Immo tunc beati omnia opera diuina cognoscẽt, 1a.q.12.8.4m./1.d.21.L.ẽ.
R ñº dicen m, sicut Duo.366o.

278 Quod beati post diẽ iudicii uidebunt omnia; quę deus scit scientia visionis.4.d.49.q.2.5.c.1m./12m.
Oppositum videtur dicere.Veri.q.8.4.c.
R ñº dicendum dupliciter: scilicet primo sicut Dubio.487o. Secundo dicendum, ꝙ nihil prohibet dicere, ꝙ post diem iudicii, qñ gloria hominum & angelorum erit consumata, omnes beati scient omnia, quæ deus scientia visionis nouit, ita tamen ꝙ non oẽs omnia uideant in essentia. Sed anima xp̃i ibi plene uidebit omnia: sicut & nunc uidet. Alii autem uidebunt ibi plura uel pauciora, s̃m gradum quo deum cognoscent. Et sic anima xp̃i, de iis quæ prę aliis uidet in uerbo, omnes alias animas illuminabit. sicut etiam dictũ est, ad Du m. 151m.487m.

279 Quod scientia angelorum & animarum potest augeri, usq; ad diem iudicii, sicut & alia, quę ad præmiũ accidentale pertinent, sed non ultra.4.d.49.q.2.5.c.ẽ./L.prin./d.50.q.2.ã.1.q.6.o.
Oppositum uidetur dicere.4.d.49.q.1.ã.4.q.1.o.
R ñº dicen m, sicut Duo.275o.278o.

280 Quod Beati sunt in statu impetrandi, non autem merendi. 1a.q.62.9.o./22e.q.83.11.c.1m./3.d.18.2.2m./4.d.15.q.4.ã.6.q.2.3m./d.45.q.3.3.4m.
Oppositum uidetur dicere.2.d.5./.q.2.c.
R ñº dicen m, sicut Duo.157o.275o.

281 Quod gaudiũ beatoꝶ de deo, crescere nõ põt, sed accrescet eis gaudiũ de gloria corporis.3.d.15.q.2.ã.5.q.1.c./4.d.12.q.2.ã.1.q.2.o./d.45.q.2.ã.2.q.4.3m.

Immo gaudium beatorum potest augeri, vsq; ad diem iudicii. 1ª.q.62.9.3m./.4.d.12.q.2.ã.1.q.2.c./.d.50.q.2.ã.1.q.6.0./.1ᵉ.Cor.6.co.2.

R ñº dicenm, sicut Duº.157º.275º.278º.

281 Quod beati non intersunt rebus viuorum, sm legem communem. 1ª.q.108.8.2m./.22ᵉ.q.83.4.2m.

Oppositum videtur dicere. 4.d.50.q.1.3.0./.quol.11.q.1.3.0.

R ñº dicenm, * dupliciter. s. primo ꝙ licet beati nõ intersint rebus viuorum, sm legem communem, & ea quę in hoc mundo aguntur cõsiderata eorum naturali cõditione non cognoscant, ex quadam tamen speciali dispensatione diuina, interdum aliquibus sanctis conceditur, vel viuis vel mortuis hmôi officia angelorũ exercere. s. vel miracula faciendo, vel dæmones arcẽdo, vel aliquid huiusmodi, sꝫ Augm: vt habeẽ in primo loco.

Secundo dicenm, sicut Duº.753º.

282 * BENEDICTVS./.Quod beatus Bñdictus dicit in regula, ꝙ si prælatus aliquid impossibile pręceperit tentandum est. 22ᵉ.q.13.5.ã.33m.

* Immo ad impossibile nemo tenetẽ. 22ᵉ.q.79.3.1m./.q.88.3.2m./.q.105.1.3m. R ñº dicenm tripliciter. s. primo ꝙ quia possibile, vel impossibile, sm potẽtiam iudicatur sm causas inferiores tantum: hoc ideo dicetur esse impossibile tentandum: quia an aliquid sit possibile, vel impossibile, subditus non debet suo iudicio diffinire, sed in vnoquoq; iudicio superioris stare: vt habetur. 1ª.q.25.3.4m./.12ᵉ.q.13.5.3m./.1.d.42.q.2.3.0./.Poª.q.1.4.0./.q.6.1.11m. Secundo dicendum a simili ꝙ minister iudicis condemnãtis innocentem, si sententia intolerabilem errorem contineat, non debet ei obedire. Alias excusarentur carnifices, qui martyres occiderunt. Si vero non cõtineat manifestam iniustitiam, non peccat, preceptum exequendo: quia ipse minister non habet discutere superioris sententiam, nec ipse occidit innocentẽ, sed iudex cui ministerium adhibet: vnde prælatus nõ est dominus, sed dispensator: non quidem in destructionem, sed in ędificationem. Ideo non potest pręcipere peccata, nec prohibere opera virtutum: vt habetur. 22ᵉ.q.64.6.3m./.q.88.12.2m. Tertio dicendum, ꝙ licet nemo teneatur ad impossibile simpliciter, & voluntas dei non sit ad impossibile simpliciter: vt habetur. ꝯ.2.cº.84./.100.5m. tenetur tamẽ homo ad impossibile, sm quid idest ad difficile & etiam quia voluntas: dei, & diuina potentia, non est ita ordini ei9 alligata: quin possit per se vel per alios quandoq; pręter ordinem causarũ secundarum aliquid agere, cum sibi placuerit: vt patet in operibus miraculosis: vt habeẽ. 1ª.q.25.5.c./.Poª.q.1.5.c./.quol.7.17.9m./.quol.10.10.3m./.Opus.10.ã.1./.ã.17. sicut etiã dicetur ad Dubium.394m.498m.401m.518m.917m.1076m.

283 Quod gloria beatorum, & pœna damnatorũ, erit maior post diem iudicii, ꝗ; ante. 4.d.47.q.1.ã.3.q.4.c./.q.3.ar.3.q.3.3m./.d.49.q.1.ar.4.q.1.0./.q.4.ar.5.q.2.2.1m./.L.fi.

Oppositum videtur dicere, 1ª.q.62.9.3m./.1ᵉ.Cor.6.co.2.

R ñº dicenm, sicut Duº.157º.275º.278º.425º.

284 BONITAS./.Quod omnia sunt bona, bonitate dei. 1ª.q.6.4.0./.22ᵉ.q.23.2.1m./.q.27.3.c./.1.d.1.L.10m./.d.19.q.5.4.3m./.ꝯ.1.cº.40./.Veri.q.1.4.0./.q.27.1.7m./.Opus.72.q.6.

Immo omnia sunt bona seipsis, & non per aliam bonitatem. 12ᵉ.q.55.4.1m./.Virt.q.1.2.1m./.7m.

R ñº dicendum dupliciter: scilicet primo, ꝙ omnia sunt bona bonitate dei, vt principio effectiuo, exemplari, & finali: sed sunt bona seipsis bonitate essentiali, quæ tamen est a deo, vt habetur. 1ª.q.6.4.0./.22ᵉ.q.23.2.1m./.q.27.3.c./.1.d.1.L.10m./.d.19.q.5.4.3m./.ꝯ.1.cº.40./.Veri.q.21.4.0./.q.27.1.7m.

Scdo dicẽm, sicut Duº.293º.1171º.

285 Quod quodlibet bonum creatum, est bonum particulare, sed solus deus est bonum vniuersale. 1ª.q.65.1.2m./.q.103.2.c./.q.105.4.c./.q.106.2.c./.12ᵉ.q.2.7.8.c./.q.9.6.c./.ꝯ.3.cº.17.5m./.Veri.q.24.7.c.

Immo in deo non est vniuersale, nec particulare. 1ª.q.14.1.1m./.1.d.35.5.0./.d.36.q.1.1.1m./.ꝯ.1.cº.56.

R ñº dicenm, sicut Duº.475º.

286 Quod bonitas & sapientia, & huiusmodi, in deo sunt, secundum verissimam sui rationem, & ratio bonitatis, non est ibi ratio sapientię, secundum ꝙ huiusmodi Vnde concludebatur, ꝙ absolute sunt in deo, secundum diuersam rationem. Quę diuersitas non est tantum apud ratiocinantem, sed apud proprietatem rei. 1.d.2.3.0./.Opus.72.q.2.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.13.4.0./.12.c.

R ñº dicenm dupliciter. s. primo, sicut Duº.253º.

Secundo dicendum, ꝙ nec fuit intentum ibidem ponere in deo aliquam diuersitatem rationum absolutarum, sed hoc inuenitur in ipsa proprietate rerum &c. Et ideo ibi positum est, sm ꝙ huiusmodi: vt habetur. Opus.9.ã.2./.Opus.72.q.6.

287 Quod deus est summum bonum. 1.q.6.1.2m./.2.0./.1.d.3.q.1.1.1m./.2.d.1.q.2.2.4m./.d.27.L./.ꝯ.1.cº.41./.74.95.3m./.101.fin./.Liº.2.cº.15.7m./.41.2m./.Liº.3.cº.17./.Poª.q.7.1.c./.Ma.q.3.1.c./.Ethi.co.3.prinº.

Oppositum videtur dicere, quia beatitudo est summũ bonum. 1ª.q.26.3.1m./.12ᵉ.q.3.1.2m./.q.5.2.2m./.q.19.9.c./.4.d.49.q.1.ã.1.q.1.1m.2m.cõtª.3.cº.16.14m./.27.5m./.38.6./.Virt.q.1.9.7m./.quol.8.19.c./.Opus.10.cº.8.co.2.ã.2.q.1.2m.

Immo virtus infusa, est maximum bonum simpliciter. Virt.q.1.9.7m.

R ñº dicendum tripliciter: scilicet primo ꝙ ordo bonorum potest summi dupliciter: scilicet vel respectu rectitudinis vitę. Et sic virtutes sunt maxima bona, potentię sunt media, exteriora vero minima. Vel respectu beatitudinis. Et sic beatificans deus est maximum, beatus medium, virtus autem minimum bonum. Hęc solutio habetur. 1.d.1.L.4m./.2.d.27.L./.Veri.q.12.3.15m. Secundo dicendum, ꝙ bonum est duplex: scilicet vel subsistens: et sic deus est summum bonum: vel bonum inhærens, & sic beatitudo, ẽ summũ bonũ in patria, & virtus in via. Hæc solutio sumitur. 12ᵉ.q.18.4.c./.2.d.1.q.2.3.c./.Dioª.4.lec.9.10.co.1. Tertio dicendum, ꝙ maximum bonum dicitur dupliciter: scilicet vel simpliciter: et sic deus est maximum bonum. Vel in genere boni creati: et sic beatitudo est maximum bonum. Virtus autem infusa, dicitur maximum bonum, inquantum per eam homo, vt in via, ordinatur ad summum bonum simpliciter: scilicet ad deum. Sed virtus acquisita dicitur maximum bonum secundum quid, inquantum per eam homo ordinatur ad summum bonum, in genere bonorum humanorum. Hęc solutio colligitur Virt.q.1.1.3m./.9.7m. sicut etiam dictum ad Dum.270m.437m.

288 Quod ordo bonorum est duplex: scilicet vel respectu rectitudinis vitę, vel respectu beatitudinis. Primo modo virtutes sunt maxima bona, sed potentię media, exteriora bona minima. Secundo autem modo, deus beatificans est maximum bonum, beatus medium, virtus vero, minimum bonum. 1.d.1.L.4m.

Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.9.7m.

R ñº dicenm, sicut Duº.287º.

289 Quod omnia possunt appetere bonum, nõ autem cognoscere verum. Veri. q.21.3.c. 1m./q.22.1. 1m./2m./q.23.1.c.
Immo quilibet appetitus, sequitur cognitionem. 1.d.1.q.4.1. 1m./Veri. q.15.3.c./q.23.1.c./q.25.1.c./M a.q.14.1.4m.
R ñº. dicenm, sicut Duº.221º.225º.

290 Quod carentia seu priuatio boni, est quid malũ. M a. q.1.1.o./2.c.2m./3m./4m.
Oppositum videtur dicere. M a.q.1.3.c./4.10m./11.1m./q.2.5.1m./2m./q.16.2.c.
R ñº dicendum, ꝙ nõ omnis carentia boni, est malum, sed tantum debiti, vt habetur. 1a.q.48.2.1m./3.c.2m./5.1m./q.49.1.c./2.d.34.4.c./ꝭ.3.cº.6./Poª. q.5.3.7m./16m./M a.q.1.1. 1m./3.c./4. 10m./q.2.5.1m./2m./q.16.2.c.

291 Quod sbm cuiuslibet mali, est bonum deficiens.i.in potentia. 1a.q.11.2.1m./q.17.4.2m./q.48.3.o./q.49.1.c./3.c./q.103.7. 1m./2.d.34.4.o./ꝭ.3.cº.11.13.1m./15.1m./M a.q.1.1.c./2.o./Opus.3.cº.112.
Oppositum videtur dicere. Opus.3.cº.118.
R ñº dicendum, ꝙ nec tamen cõtraria sunt simul, quia malum nõ est in bono sibi contrario, vt habetur. 1a.q.11.2.1m.22e.q.33.5.c.

292 Quod summum malum, non contrariatur summo bonu secundũ rẽ, sed secundum vocem. 1a.q.39.3.2m./1.d.36.q.1.2.c./2.d.1.q.1.1.1m./Veri.q.2.15.4m./quol.11.2.3m.
Oppositum videtur dicere. 12e.q.73.4.o./22e.q.34.2.b./M a.q.2.10.o.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ nullum malum opponitur summo bono contrarie, nec priuatiue, nisi indirecte.s.sm rationem communem boni, vt habetur. 1a.q.17.4. 3m./q.49.3. 2m./1.d.36.q.1.2.c./2.d.1.q.1.1.1m./Veri.q.2.15.4m. Secundo dicendum, sicut Duº.837º.1178º.1179º.

293 Quod nulla creatura est bona per essentiam. 1a.q.6.3.o./q.103.2.c./12e.q.2.8.c./q.9.6.c./4.d.49.q.1.ã.3.q.1.1m./ꝭ.1.cº.38.6./40.41.2m./Liº.3.cº.20./Veri.q.21.1.1m./5.o./M a.q.5.1. 4m./quol.2.3.c./Opus.3.cº.109.124./Diony.4.co.1./He.co.7.
Immo omnis creatura est bona per essentiam. Veri. q.21.1.1m.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ omnis creatura est bona per essẽtiã inquantum essentia eius nõ inuenit̃ sine habitudine ad bonitatẽ dei, vt habet̃. Veri. q.21.1.1m.fi. Scḋo dicẽm, sic Duº.284º.1171º.

294 Quod qualibet re creata, potest esse alia res creata melior, bonitate essentiali & accidentali. 1a.q.25.6.o./1.d.44.1.3.c.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.29.3.6m.
R ñº dicenm, sicut Duº.115º.502º.248º.

295 Quod homo naturaliter in bonum tendit. 22e.q.34.5.o./2.d.39.q.2.1.o./2.1m./5m./d.44.q.1.1.c.5m.
Immo mala.s.vitia & peccata sm totam speciem humanam, in pluribus hominibus proueniunt, q̃ bona. 1a.q.49.3.5m./q.63.9. 1m./q.115.4.c./12e.q.71.2.3m./ꝭ.3.cº.26.18m.
R ñº dicenm, dupliciter.s.primo ꝙ quia per operationes sensus homo peruenit ad actus rõnis, ideo plures sequuntur inclinationes naturæ sensitiuę q̃ ordinẽ rõnis. Plures.n.sunt qui assequuntur prinm res, q̃ qui ad consummationem perueniunt. Ex hoc aũt vitia & peccata in hoib9 pueniũt, ꝙ sequunt̃ inclinationẽ nãę sensitiuę, q̃ ordinẽ rõnis, vt hr̃ in locis, scḋo allegatis.
Scḋo dicenm, sicut Duº.296º.347º.

296 Quod homo naturaliter in bonuz tẽdit, & naturaliter vult bonũ, sed põt velle malũ, nõ vt malũ, sed vt æstimatur bom, ex indeterminatione volũtatis. 22e.q.34.5.3m./2.d.39.q.2.1.o./2.1m./5m./d.44.q.1.1.c.5m.
Oppositm vr̃ dicere. 12e.q.19.7.2m./3m./q.78.1.2m.
R ñº dicẽm, sic Duº.295º.782.981º.1200º.1203º.

297 Quod bom huis est qncuplex. Prim & summũ ẽ beatitudo. Scḋs virt9. Tertiũ debita dispõ potẽtiaꝝ aię. Quartũ sanitas corpis. Et qntũ bõa exteriora. ꝭ.3.cº.141.
Immo virtus infusa est maximum bonum hominis simpliciter. Virt.q.1.9.7m.
R ñº dicenm, sicut Duº.287º.

298 Quod virtutes sunt maxima bona in genere, nõ autem simpliciter. Virt.q.1.1.3m.
Oppositum videtur dicere. Virt.q.1.9.7m.
R ñº dicenm. sicut Duº.287º.

299 Quod virtus ẽ bõa seipsa, nõ p aliam bonitatẽ. 12e.q.55.4.1m./1.d.39.q.2.2. 5m./4.d.46.q.1.ã.2.q.3.c./q.2.ã.2.q.2.6m./Vir.q.1.2.1m./7m./Eph.6.co.2.6.
Oppositum videtur dicere. 2.d.27.2.1m.
R ñº dicenm, sicut Duº.1171º.

300 Quod bonũ qḋ ponitur in diffinitione virtutis nõ est bonum transcendens, sed bonum rõnis. 12e.q.54.3.2m./q.55.4.2m./2.d.27.2.2m./Virt.q.1.2.d.
Oppositum videtur dicere. 12e.q.55.4.1m./q.94.2.c./2.d.27.2.1m./Virt.q.1.2.8m.
R ñº dicenm, ꝙ in locis primo allegatis, loquitur de eo qḋ ponitur in diffinitione vel formaliter, vel explicite, vel in actu, vel immediate, quia diffinitio quorũcunq; specialium, non datur per transcendentia, sed p primum genus, & per vltimam differẽtiam, vt habetur. Met.7./Postª.2. Sed in locis secundo allegatis, intelligit vel in virtute, vel in potentia, vel implicite, vel mediate, eo mõ quo dicitur. 1a.q.33.3.1m./12e.q.94.2.c./quol.2.q.2.1.c./Met.4.lec.1.co.1. ꝙ ens est de rõne ois entis. Et silr de bono, respũ cuiuslibet boni, sicut etiam dictum est: ad Dum.108m.110m.

301 CAPACITAS. Quod est aliqua capacitas creaturę, qua non potest dari maior. quia iam trãscẽderet limitẽ creaturę. 3.d.13.ã.2.q.2.2m./3m.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.29.3.6m.
R ñº dicenm, ꝙ sicut habet̃. 3a.q.1.3.3m./1.d.8.q.3.2.c./2.d.1.q.1.3.2m./3d.1.q.1.3. 4m./Veri.q.29.3.3m. capacitas creaturę est duplex.s.vel potẽtię nãlis, vel potẽtię obediẽtialis. De prima loqtur in tertio sententiarum. De secunda vero, in alio loco, sicut etiam dictum est a simili: ad Dum.127m.386m.

302 CAPITALE. Quod capitale vitium, dicitur a capite membro, vel quia pœna capitis punitur, vel quia est causa finalis p se multorum peccatoruz. 12e.q.84.3.4.o./22e.q.34.5.c./q.35.4.c./q.118.7.8.c./q.148.5.c./q.153.4.o./q.158.6.c. 2m./2.d.42.q.2.3.o./M a.q.8.1.c. 14m./q.9.2. 5m./q.10.3.c./q.11.4.c./q.12.5.c./q.13.3.c./q.14.4.c.
Immo capitalia vitia nõ sunt causa finalis per se multorum peccatorum, quę ex bono orionẽ. 2.d.5.q.1.3.c.1m./d.22.q.1.1.7m./d.42.q.2.1.c.2m./3.1m.
R ñº dicenm, ꝙ capitalia dicuntur, quia ut in pluribus alia peccata oriuntur ex eis, licet quandoq; aliqḋ vitium ex bono oriatur per abusum, vt ex obiecto, nõ autem vt ex principio, vt habetur. 22e.q.55.4.1m./Veri.q.12.3.15m.5.3m./M a.q.8.1.8m.

303 Quod capitale pctm̃, est pctm̃ quoddam, nõ aũt est radix peccati. 2.d.42.q.2.1.c.2m./3.c.prinº.
Oppositum vr̃ dicere. M a.q.8.1.1m./16m./17m.
R ñº dicenm, sicut Duº.1144º.

304 Quod supbia sm Isidor, est vitiũ capitale, nõ aũt sm Gregorium, sed est regina omniũ vitiorũ, & loco eius ponit inanem gloriam. 2.d.42.lec.2.L./M a.q.8.1.16m./2.14m./q.9.3.2m./q.10.3.1m.

Oppositum videtur dicere.2.d.5.q.1.3.c.1m.
R n̄o dicendum,sicut Du°.1144°.

305 Quod charitas potest dici virtus generalis. 22e.q.58.6.c./.3a.q.85.2.1m.
Immo charitas est virtus spālis,& iussio gnālis.22e.q.23.4.5.o./.q.58.6.o./.3.d.27.q.2.ā.4.q.2.3.o./. Ma.q.8.2.c.fi./.q.11.2.c./.Virt.q.2.2.c./.5.o.
R n̄o dicēm,ꝙ charitas pt dici virt⁹gnālis, inq̄ tū ordinat act⁹oiuz virtutū ad bom diuinū,vt hr̄.22e.q.35.2.c.fi. Sed vt respicit bom diuinū vt ppriū obz:sic ē virtus spālis,vt habetur. 22e.q.58.6.c./.3a.q.85.2.1m.

306 Quod charitas est radix oiuz virtutū.22e.q.62.4.c./.q.65.5.2m./.q.71.4.c.q.84.1.1m./.22e.q.23, 8.2m./.q.109.2.2m./.Virt.q.1.12.2m./.q.2.3.c./.11.5m./.F.sal.51.co.4./.Io.15.lc.2.co.3./.2e.Cor.12.lc.3.co.1.
Immo actus vel habitus,non habet rationem radicis, sed rationem rami. 2.d.5.q.1.3.c.1m./.d.22.q.1.4.o.7m./.d.42.q.2.1.c.2m./.3.1m.
R n̄o dicenm,sicut Du°.1144°.

307 Qꝺ charitas ē for^a oiuz virtutū.12e.q.62.4.c./.22e.q.4.3.o./.q.23.8.o./.q.24.12.4m./.2.d.26.4.5m./.3.d.23.q.2.ā.3.q.1.1m./.q.3.ā.1.q.1.o./.d.27.q.2.ā.4.q.3.o./.q.4.c./.Veri.q.14.5.o./. Ma.q.8.2.c.fi./. Virt.q.2.3.o./.6.10m./.16m.
Oppositū videtur dicere.Virt.q.2.3.4m.16m.18m.
R n̄o dicenm, ꝙ charitas est for^a virtutū effectiue, qa imponit eis formā,nō āt exēplariter, vel essentialr, vt hr̄.22e.q.23.8.c.1m./. Virt.q.2.3.4m.16m.18m.

308 Quod charitas pertinet ad pmiū essentiale beatitudinis.22e.q.23.6.c./.1.d.15.q.5.ā.1.q.3.c.
Oppositum videtur dicere. 1a.q.26.2.o./.3.c./.12e.q.3.4.o./.q.11.1.1m./.22e.q.24.2.3m.
R n̄o dicenm,sicut Du°.271°.

309 Qꝺ motus mētis humanę in fruitione dei,in qua consistit vita ęterna,est actus charitatis. 12.q.114.4.c.
Immo vita ęterna consistit in visione dei.12e.q.3.4.c./.Io.14.co.2.
R n̄o dicenm,sicut Du°.271°.

310 Quod charitas vię, non potest ęquari charitati patrię.1a.q.117.2.3m./.12e.q.67.6.3m./.22e.q.24.7.3m./.3.d.13.q.1.ā.2.q.2.3m./.d.31.q.2.2.5m.
Oppositum videtur dicere.1a.q.117.2.3m.fi.
R n̄o dicendum,ꝙ nō est eadē rō q̄titatis charitatis vię,q̄ seq̄r cognitionē fidei,& charitatis pt̄ię,q̄ sequit̄ cognitionē apertam: vt hr̄.22e.q.24.7.3m. Sed aliqui hoīes ēt in statu vię sunt maiores aliq̄bus angelis, nō quidē actu,sed virtute, inquantū hn̄t charitatem tātę virtutis, vt possint mereri maiorē habitudinis gradū, quem quidā angeli hn̄t: vt habet̄.1a.q.117.2.3m.fi.

311 Qꝺ charitas nō est in nobis nālīter,nec causat̄ ex actibus nr̄is, sed infundit̄ a deo. 22e.q.24.2.o./.3.10.c./.q.172.2.1m./.1.d.17.q.1.2.3.o./.p̄.3.c°.151./.Li°.4.c°.21.1m./.Opusc.4.c°.3./.Ro.8.lec.5.co.1.
Oppom vr̄ dicere a simili.2.d.5.q.2.1.o./.d.28.4.o.
R n̄o dicenm,sicut Du°.679°.

312 Qꝺ visio beata,charitas & hnōi,quæ pertinēt ad præmiū essentiale,nō augentur in beatis,ex quo iam sunt perfecte beati. 22e.q.24.2.3m./.1.d.15.q.5.ā.1.q.3./.c./.3.d.31.q.2.ā.1.q.2.o./.4.d.12.q.2.ā.1.q.2.c.
Oppom vr̄ dicere.4.d.49.q.1.ā.4.q.1.ib.
R n̄o dicenm,sicut Du°.157°.275°.

313 Quod charitas potest augeri in infinitum.22e.q.24.7.o./.1.d.17.q.2.4.o.
Oppositū videt̄ dicere.Virt.q.1.11.17m./.q.2.2.10m.
R n̄o dicenm,ꝙ est infinita, ex parte dei, vel finis, nō aūt ꝭm se,vt habet̄. Virt.q.1.11.17m./.q.2.2.10.

314 Qꝺ act⁹nr̄i,sunt cā grę & charitatis,& augmēti tamē dispositiue tm̄,sz cā efficiēs,ē tm̄ de⁹.1.d.17.q.2.1.3.o.
Oppositum videtur dicere a simil.3a.q.13.2.o.
R n̄o dicēm,sicut Du°.680°.

315 Qꝺ charitas nō dicit̄ augeri,quia sit sbm augmēti,sed quia ꝭm eam fit augmentum.1.d.17.q.2.1.c.3m.
Immo charitas augetur, vt subiectum, cuz augeatur essentialiter. 12e. q.52.1.o./.q.66.1.o./.22e.q.24.4.o./.quol.8.vel.9.q.6.o.
R n̄o dicenm dupl̄r.s.primo ꝙ vt ipse dicit. Tost⁹.lec.2.post medium./.3.d.33.q.2.ā.4.q.1.c.aliquid dicitur subiectum accidentis dupliciter.s.in virtute propria. & sic tm̄ substantia est subiectum. Vel in virtute substantię. et sic vnum accidens, est subiectū alterius accidētis. Et sic charitas,est subiectum augmenti,non autem primo modo. Secundo dicenm, ꝙ charitas augetur essentialiter,nō ita ꝙ esse incipiat,vel esse desinat in subiecto, sed ita ꝙ magis in sbo esse incipiat: vt hr̄.22e.q.24.4.3m.sic ēt dicet̄ a sili ad dum.1108m

316 Quod charitas datur, ꝭm mensuram subiecti.s.ꝭm capacitatem naturæ & conatum. 1a.q.62.6.o./.22e.q.24.3.o./.3a.q.69.8.3m./.1.d.17.q.1.3.o./.3.d.3.lec.1.I.fi./.d.29.3.c.fi./.3.d.31.q.1.4.10m./. Ma.q.7.2.c.2m./.7.9m./.Mat.25.co.9.
Immo charitas vię non datur ꝭm capacitatem naturalium, sed ꝭm voluntatem spiritus.22e.q.24.3.b.
R n̄o dicenm, ꝙ nō oportet ꝙ homo feratur in charitate totaliter in id qꝺ fertur. Sed eius qui habet meliora naturalia,potest esse minor conatus,& ecōuerso. Et ideo non est simile de angelis qui sunt iam perfecti & de hominibus in via:vt habetur.Veri.q.24.10.o.sicut etiam dictum est ad Dum.121m.310m.

317 Quod ordo charitatis,mācbit in patria. 22e.q.26.13.o./.3.d.31.q.2.ā.3.q.1.2.o.
Oppositum videtur dicere. Virt.q.2.19.32m.
R n̄o dicenm dupl̄r.s.pmo,ꝙ in patria nullus erit ordo dilectiōis,nisi ꝭm ppinquitatē ad deū,vt hr̄ in pdictis locis. Scdo dicm, sic Du°.100°.314.315°.

318 Quod operatio sine charitate facta, valet ei pro quo fit,virtute charitatis eius, & non ex parte operantis.2.d.40.4.5m.
Immo operatio sine charitate facta, etiam valet ex parte operantis.4.d.45.q.2.ā.1.q.3.o.
R n̄o dicēdum,q̄ in secundo sententiarum, loquitur de operante,existente in peccato mortali. In quarto vero de existente in gratia, & mandante fieri aliqua suffragia pro se vel pro alio, per ministros ecclesię,vel ēt per filium,vel p aliū,quos cōtingit aliq̄n esse in peccato mortali, quæ tamē valent ex parte mandātis,non autem ex parte exequētis, nisi in persona ecclesię,vel ex opere operato: sicut etiam dicetur ad Dubium.796m.950m.959m.

319 CASTITAS./.Quod castitas est subiectiue in anima.22e.q.151.1.1m./. Ethi.3.lec.22.co.2.fi.
Immo castitas est subiectiue in concupiscibili. Virt.q.1.4.c.fin.
R n̄o dicenm,ꝙ castitas consistit quidez sicut in subiecto in anima,sed materiaz habet in corpore. Pertinet enim ad castitatem,vt ꝭm iudiciuz rationis, & electionem voluntatis,aliquis moderate vtatur corporalibus membris: vt habetur.22e.q.151.1.1m.

320 CATECHISMVS./.Quod catechismus pertinet tantum ad sacerdotes.3a.q.67.3.2m.
Immo catechismus ptinet ad lectorem.3a.q.71.4.o.
R n̄odicenm,ꝙ catechismus pertinet ad sacerdotes principaliter,sed ad lectorē secundario,quo ad instructionē credēdorum,& ad diaconū. Sed ad instructionē cōuersiuā,ptinet ad epos & prædicatores, & ad quēlibet fidelē. Sed ad instructionē morū, pertinet ad anadocū.s.patrinū,vt habet̄.3a.q.61.4.o./.4.d.6.q.2.ā.2.q.

2.o./.ā.3.q.3.2m./.d.24.q.2.ā.1.q.2.c.fi./.ꝧ.4.co.74.

321 CAVSA./.Quod in causa per se, preexistit similitudo effectus, non autem in causa per accidens. Ma.q.4.3.2m./.Met.7.lec.8.co.3.fi./.4.

Immo nullo mō cā ē ſiſis ſuis cauſatis. 1a.q.4.3.4m./.1.d.19.q.1.2.c./.d.35.4.6m./.d.48.1.4m./.ꝧ.1.co.29. Veri.q.2.11.1m./.q.23.7.11m./.Poa.q.7.7.4m./.10m

R ñō. dicēdū, ſicut Duo.471o.1064o.1146o.

322 Quod causa finalis, & causa efficiens coincidunt. 2.d.1o.lec.1.L./.4.d.8.q.1.ā.1.q.1.1m./.ꝧ.3.co.17.7m./.Ma.q.1.1.c./.Phy.2.lec.10.fi.

Immo causa finalis, opponitur causæ efficienti. 22a.q.27.3.c./.3a.q.62.6.c./.Met.lec.4.co.1./.Lec.9.co.1./.Lio.5.lec.2.o.

R ñō dicendum, ꝙ in causis vniuocis coincidunt in idem ſpecie, non autē in cauſis ęquiuocis, vt habetur. Phy.2.lec.10.fi.

323 Quod ſcire aliquid per causas intrinsecas rei, est perfectius ſcire, ꝙ per causas extrinsecas. 1.d.45.3.5m./.Met.7.lec.13.co.2.

Immo demonstratio per causam finalem, maxime facit ſcire, quia in naturalibus ſunt demonſtrationes vt plurimum per effectus qui ſunt notiores quo ad nos. Post.lec.4.fi.

R ñō dicenm, ꝙ metaphysice & realiter loquendo, cāe extrinsecę, cū nō ponant in diffinitione quidditatiua rei, quę est mediū demōſtratiōis, nō maxime faciūt ſcire, ſed ſolū intrinſece. Sed logice loquēdo, ſic inter oēs causas, cā finalis maxime facit ſcire: vt habetur Met.7.lec.13.co.2. ſicut etiam dicetur, ad Dum.449m.

324 Quod effectus nō trahit neceſſitatē, vel cōtingentiā a cā remota & prima, ſed a ꝓxima. 1a.q.14.13.1m./.q.25.3.4m./.q.47.1.2m./.q.103.7.3m./.3a.q.4.1.2m./.1.d.34.5.c.1m./.d.39.q.2.2.2m./.d.40.q.3.c.fi./.d.41.q.2.3.c./.d.47.1.2m./.ꝧ.1.co.67.5m./.85.3m./.Lio.2.co.19.co.2./.Lio.3.co.69.prino./.86.2m./.Veri.q.2.12.7m./.14.c.3m./.q.5.4.7m./.9.10m./.12m./.q.12.11 c./.q.24.1.4m./.Poa.q.1.4.3m./.6m./.Ma.q.16.7.15./.Opuſ.3.co.139.141./.Met.6.lec.3.co.6.7.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.19.8.c./.Veri.q.25.5.c./.Ma.q.16.7.15m./.quol.11.3.c./.quol.12.4.1m.

R ñō dicenm dupl'r.ſ.primo ꝙ in locis primo adductis, loquitur quo ad aſſimilationem, & denominationem, quia effectus aſſimilatur cauſę proximę, & denominatur ab ea, non autem a cā remota & prima. Sed in locis ſecūdo adductis, loquitur quantum ad cauſalitatem: quia contingentia & neceſſitas omnium rerum, eſt principaliter a deo: quia omnis cā primaria, plus influit in cauſatum cauſę ſecundę, ꝙ causa ſecunda: vt dicitur in prima propoſitione libri decauſis. Secūdo dicēdum, ꝙ in locis primo allegatis, intelligit de cauſa prima in genere. Sed in locis ſecundo allegatis, loquitur de cauſa prima ſimpliciter.ſ.de deo.

325 Quod causa prima plus attingit ad intima rei, ꝙ cauſa ſecundæ. 2.d.1.q.1.4.c./.Veri.q.5.9.10m./.Poa.q.3.7.c.co.3.4./.He.4.lec.2.co.4.fi.

Oppositum videtur dicere. Opuſ.9.ā.74.

R ñō dicendū, ꝙ causa prima eſt intimior ſeu proximior effectui, ſm efficaciam, non autem ſm emanationem: vt habetur. Opuſ.9.ā.74. Duo.504o.

326 Quod omnia nobiliori modo ſunt in cauſa ſua, ꝙ in ſuo cauſato. 1a.q.2.c.

Immo non oportet, ꝙ illud quod eſt de nobilitate cauſati, ſit de nobilitate cauſę. 1a.q.4.2.c./.3.o.

R ñō dicenm, ꝙ primū dictū eſt verū cauſaliter, ſecundum vero formaliter: vt habetur Opuſ.72.q.10. ſicut in deo eſt aliquid eminentiori modo, vt habetur. 2.d.15.q.1.2.4m./.Veri.q.10.9.3m.

327 COELVM./.Quod corpus diuiſibile & ſpatiū eſt inter cœlos. 2.d.2.q.2.2.5m.

Oppoſitum videtur dicere. Met.12.lec.7.co.4./.Phy.4.lec.12.co.4./.Ce.2.lec.5.fi. R ñō dicenm, ꝙ in primo loco loquitur ſm opinionem aſtrologoꝝ, quos ibi allegat. Ideo in fine ſubiungit. Quid autem de iis verum ſit, incertus eſt: quia nec fide determinatur, nec ratione probatur: ſicut & dicet a ſimili, ad Dum.912m. In aliis aūt locis, loquitur ſm opinionem Ariſtotelis, ſimiliter de ſuno: vt habetur Anima.24.c.14.co.5.fi.

328 Quod ſupremum cœlum non eſt in loco, niſi per accidens. 2.d.2.q.2.1.5m./.3.1m./.quol.6.q.2.2.c.

Immo ſupremum cœlum, eſt in loco per ſe, quia per partes. Phy.4.lec.7.o. R ñō dicenm dupliciter.ſ. primo ꝙ ſicut ipſe dicit. Phy.7.lec.1.prin. Per accidēs dicitur dupl'r vt oppōitur primo, & vt diſtinguit cōtra omne per ſe. Ideo illud qđ eſt in loco per partes, dicit eſſe in loco per accidēs primo modo, nō aūt ſcđo mō. Scđo dicenm, ꝙ in ſecūdo ſentētiaꝝ, loquitur ſm opinionem aliorum. In aliis aūt ſm opinionem ꝓpriam. ſic ēt dctm ē ad dum.124m.125m.727m.822m.327m.

329 Quod corpora beatorum, erunt ſuper omnes cœlos. 3a.q.57.4.c.1m./.ꝧ.4.co.87.89.fi./.quol.6.3.o.

Oppoſm vr dicere a ſimili. 3.d.22.q.3.ā.3.q.1.1m.

R ñō dicenm, ſicut Duo.330o.

330 Quod non oportet aliquam partem cœli eſſe ſuperiorem Chriſto, ſed ipſum eſſe ſuper oēm circunferētiam cœli empyrei. 3a.q.57.4.c./.1m.

Oppoſitum videtur dicere. 3.d.22.q.3.ā.3.q.1.1m.

R ñō dicenm, ꝙ iſta duo ſtant ſimul.ſ.ꝙ non opꝫ aliquam partem cœli, eſſe ſuperiorem Chriſto, ſed xꝑm eſſe ſuper oēm circunferentiam cœli empirei, vt dicit in tertia ꝑte, & ꝙ Xꝑs nō eſt extra cœluꝫ empyreū, ſꝫ aſcēdit in altiſſimā ptē ei9. tñ ſi i tertia pte diceret, ſicut habent aliqui libri, ꝙ corpus Chriſti eſt extra cœlū. debet intelligi quo ad neceſſitatem, quia nō eſt de neceſſitate corporis beati, eſſe in loco. Sed in tertio ſententiarum, loquitur quo ad decentiam: quia decet ipſum eſſe in nobiliſſima parte cœli: ſicut etiā dictuꝫ eſt a ſimili, ad Dum.186.727m.822m.

331 Quod cœlum empireum eſt naturale, & habet materiam. 2.d.2.q.2.2.4m.

Immo dicitur eſſe quid intellectuale. 2.d.2.q.1.1.o.

R ñō dicendum, ꝙ cœlum empyreum eſt corpus naturale. Sed dicitur intellectuale, quia non ſubiacet viſui noſtro: vt habetur. 2.d.2.q.2.1.o.

332 Qñ nō eſt neciuꝫ, ꝙ finis ſupmi cœli ſit ſupma ſba immaterialis, quę eſt ſummus deus. Opuſ.15.co.2.co.3. Oppom vr dicē. 2.d.1.q.2.3.o./.ꝧ.1.co.71.17./.17.fi.

R ñō dicendum, ꝙ cœlum dicitur eſſe deus, non per eſſentiam, ſed per aſſimilationem: vt habetur. quol.6.19.c.fi. ſicut etiaꝫ dictum eſt a ſimili ad Dum.1146m.

333 Quod cœlū empyreū hꝫ influētiā in inferioribus. 1a.q.66.3.2m./.ql.6.q.11.o./.Phy.4.lec.7.o./.Lec.8.fi.

Oppoſm videtur dicere. 2.d.2.q.2.3.o./.d.13.1.4m.

R ñō dicenm, ꝙ ſicut habetur a ſimili. 12.q.113.3.3m.fi./.quol.4.9.o. influentia eſt duplex.ſ. vel cognita per viam naturalis rationis.i.per numeruꝫ ſphærarum cœleſtium, qui non ſcitur niſi per motum. Et ſic accipit in ſecundo ſententiarum. Ideo dicit ibi, ꝙ ſecundum philoſophos, corpus non agit, niſi moueatur. Et ꝧ.1.co.85. dicit, ꝙ corpora nō mouent, niſi mota. Vel influētia occulta, qua totū vniuerſuꝫ eſt vnū, ſm cōtinuationem, continuationem, conſeruationeꝫ & ordinem partium, quod eſt ſm virtutem.i.ſola cōtinuatio influxus diuini, qua inferiora gubernantur a deo per ſuperiora, per influentiam perpetuitatis & permanſionis rerum, Et ſic accipit in prima parte.

Ideo dicit ibi, quod sicut corpora gubernantur per angelos, non tantum per inferiores, sed etiam per medios & per primos: ita corpora inferiora per cælos, & omnia corpora per supremum cælum. Et quol.6.19.c.fi. dicit quod proprium est cœlo empyreo, inquantum est supremum corpus, attingens quodammodo ordinem substantiarum separatarum, influere sine motu: sicut etiam dicetur a simili, ad Du^{m}.737^{m}.

334 Quod motus cœli est naturalis. 1^{a}.q.70.3.4^{m}./.5^{m}./. Ce.lec.3.co.1.fi.

Immo motus cæli est voluntarius.2.d.14.3.1^{m}./. Met.12.lec.6.co.4. R n̄o.dicendum, quod motus cæli est naturalis, ratione materiæ tantum, sed est voluntarius, ex pte motoris, vt habetur. 1^{a}.q.70.3.4^{m}./.5^{m}./. 22^{e}.q.6.5. 2^{m}./.2.d.14.3.1^{m}./.3.d.22.q.2.ā.2.q.1.c./.4.d.48.q.2.2.10^{m}./.p̄.2.c^{o}.29.co.4./.Li^{o}.3.c^{o}.23.15^{m}./. Li^{o}.4.c^{o}.fi./.Veri.q.5.9.11^{m}./. Po^{a}.q.5.5.c./. Spiritu.6.7^{m}./. Anima.8.18^{m}./.Op^{o}.3.c^{o}.72./.Met.5.lec.5.co.2.fi./.Phy.2.co.2./.Ce.lec.3.co.1.fi.

335 Quod cœlo non conuenit generatio, quia non habet contrarium: & omnis generatio est ex contrario.2.d.3.q.1.4.c./.Ce.lec.6.0./.Li^{o}.2.lec.10.co.1.2.

Immo in cœlis est aliqua contrarietas. Ce.lec.8.co.2. R n̄o dicendum, quod in cœlis est aliqua contrarietas communiter dicta: vt par & impar, non autem contrarietas corruptiua & proprie dicta: vt habetur.1.ce.l.6.co.3./.lec.8.c.2.et.8.c̄.

336 Quod cœlum nihil influit, nisi per motum.2.d.2.q.2.3.0./.p̄.1.c^{o}.85.

Oppositum videtur dicere. 1^{a}.q.66.3.2^{m}./.quol.6.q.11.0./.Phy.4.lec.8.fi.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.333°.

337 Quod motus cœli non causat sonum. Iob.38.co.9./. Diony.4.lec.2.co.2.fin./. Ce.2.lec.14.0./. Anima.2.lec.14.co.3.5.fi.

Oppositum videtur dicere. Anima.2.lec.14.co.5.f.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.327°.

338 Quod cessante motu cœli, nunc faber conseruatus a deo, posset mouere manus & instrumenta. Opus.10.a.8.9.Opus.11.ā.10./.Opus.53.5^{m}.

Oppositum videtur dicere.4.d.43.ā.4.q.1.c.fin.

R n̄o dicendum, quod cessante motu cœli, non potest aliquid viuum remanere, vita conseruata ex influentia illius motus cœli, nisi a deo conseruetur & moueatur, vt habetur.4.d.43.ā.4.q.1.c.fi.

339 Quod motor cœli, coniungitur orbi, s̄m totū, s̄m philosophos. Ideo motor non mouetur per accidens, ad motum cœli.1^{a}.q.51.3.3^{m}./.2.d.8.ā.4.q.4.c.

Oppositum videtur dicere.2.d.7.q.1.2.c./. Ma.q.16.6.17^{m}.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.119°.120°.121°.125°.

340 CERTITVDO./. Quod certitudo est tātum in cognitione. 12^{e}.q.18.4.c./. 22^{e}.q.18.4.c./.3.d.26.q.2.4.1^{m}.

Immo certitudo est in appetitu naturali & in arte. 12^{e}.q.4.2.3^{m}. R n̄o dicendum, quod certitudo est in appetitu naturali, inquantum infallibiliter inclinatur a deo, dirigente ipsum in finem, & non quia appetitus naturalis cognoscat finem. 12^{e}.q.4.2.3^{m}./.22^{e}.q.18.4.c./.3.d.26.q.2.4.c. sicut etiam dictum est a simili, ad Du^{m}.221^{m}.225^{m}.

341 Quod certitudo spei est in affectu, defectibilis de incomplexo, & opponitur diffidentiæ. Sed certitudo fidei, est in intellectu, indefectibilis de complexo, & opponitur dubitationi.3.d.26.q.2.4.5^{m}.

Immo obiectum fidei bene & vere, potest dici complexum, & incōplexum.22^{e}.q.1.2.0./.1.d.44.L./. Veri.q.14.8.5^{m}./.12^{m}./.12.c.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.602°.1154°.

342 CIRCVNCISIO./. Quod circūcisio conferebat gratiam, quo ad omnes effectus positiuos & priuatiuos. 3^{a}.q.62.6.3^{m}./.q.70.4.0./.Veri.q.28.2.12^{m}./.Ro.4.lec.2.co.3.

Immo circuncisio conferebat gratiam tantum quo ad effectus priuatiuos, & quo ad meritum vitæ æternæ.4.d.1.q.2.ar.4.q.3.0. R n̄o dicendū tripliciter.s. primo quod in quarto loquitur de circuncisione primo & per se. Sed in aliis locis ex consequenti, vt dicit dominus Petrus de Tarantasio, in quarto sententiarum: Quia legalia iustificabant dispositiue, & a remotis, non autem completiue, nisi per modum signi, & non per modum causæ: sicut in prima responsione Dubii.343. dictum est: quia vt dicit etiam sanctus Doctor.4.d.1.q.2.ā.2.q.1.2^{m}. Pœna circuncisionis non est satisfactoria, sed est signum eius. Secundo dicendum, quod s̄m eundem dominum Petrum, circuncisio confert gratiam, quo ad omnes effectus etiam positiuos, sed non ita copiose sicut baptismus. Tertio dicendū, quod in quarto sententiarum, loquitur s̄m opinionem magistri sententiarum. sed in aliis locis, s̄m sententiam propriā, vt patet ex modo loquendi.

343 Quod circuncisio conferebat gratiam, & erat meritoria ex opere operante tantum.i.inquantum erat fidei signum, de passione Christi futura, nō autem ex opere operato: idest non ex virtute circuncisionis.3^{a}.q.62.6.3^{m}./.q.70.4.0./. Veri.q.28.2.12^{m}./. Ro.4.lec.2.co.3.fi.

Immo operabatur & erat meritoria, etiam ex opere operato.4.d.1.q.2.ā.4.q.2.c. R n̄o dicendum dupliciter.s.pmo quod sicut dicit dominus Petrus de Palude in quarto sententiarum.d.eadem, aliquid dicitur conferre gratias ex opere operato dupliciter.s.vel causando effectum & dispositiōem ad gratiam.s.characterem vel ornatum, vel nihil causando, sine quo tamen deus non daret gratiam, quod tamen sufficit sine opere operante in paruulis. Secundo modo circuncisio cōferebat gratiam ex opere operato, non autem primo modo, sed tantum sacramenta nouæ legis. Secundo dicendum, sicut in tertia responsione Dubii.342./.12^{e}.q.109.7.b./.Du^{o}.266°.269°.

344 Quod pœna circuncisionis non est satisfactoria, sed est signum eius.4.d.1.q.2.ā.1.q.1.2^{m}.

Oppositum videtur dicere. 3^{a}.q.62.6.3^{m}./.q.70.4.0./.Veri.q.28.2.12^{m}./.Ro.4.lec.2.co.3.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.342°.343°.

345 CIRCVNSTANTIA./. Quod tempus sacrum est circunstantia peccati, qđ fit in eo.22^{e}.q.122.4.3^{m}.

Immo est differētia peccati, cum aliquando sit, vt obiectum contemptus. Ma.q.2.6.2^{m}.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.348°.434°.

346 Quod nulla circunstantia aggrauat peccatum in infinitum.12^{e}.q.110.4.5^{m}./.2.d.7.q.1.2.c.

Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ā.2.q.4.5.0./. Ma.q.2.8.0./.Opus.12.ā.6.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.993°.

347 Quod nulla circunstantia, preter intentionem peccantis, dat speciem peccato.12^{e}.q.72.1.8.c.

Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c./. Ma.q.2.6.6^{m}.

R n̄o dicēdum, quod in prima secundæ loquitur de inordinatione, quæ non potest esse intenta, cum sit pura priuatio, nulli rei dans speciem. Sed in aliis locis loquitur de circunstantiis positiuis. Tamen etiam istæ, si essent omnino ignotæ, & inuoluntariæ, nullo modo variarent speciem, sicut etiaз dicetur ad Dubiū.992^{m}.993^{m}.1200^{m}.

348 Quod

348 Quod circunstantia temporis festiui, non trahit ad aliaz speciem peccati. Ideo non potest aggrauare in infinitum. 4.d.32.ar.5.q.2.b./.c.

Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.122.4.3ᵐ./.4.d.32.ar. 5.q.2.1ᵐ.

R ñº dicendum dupliciter.s. primo, q si quis facit aliquid indecens in tempore sacro, tempus sacrum quod consideratur vt circunstantia & per accidens, respectu actus indecentis, qui in eo fit, potest considerari vt obiectum, respectu alterius actus, actum circunstantis, q est contemnere tempus sacrum: vt habetur. Ma.q.2.6.2ᵐ. sicut etiaz dictum est a simili ad Duᵐ.41ᵐ.103ᵐ.432ᵐ. 434ᵐ.991ᵐ.993ᵐ. Secundo dicendum, q preceptum etiam tertium de sanctificatione sabbati, mystice.i.quo ad cessationem a peccatis, & quo ad quietem mentis in Deum, est preceptum generale. Sed vt per ipsum prohibentur ad literam, opera seruorum.i. opera mecanica, est preceptum speciale. Sub opere autem manuali, intelliguntur omnia humana officia, ex quibus homines licite victum lucrantur, siue manibus, siue pedibus, siue lingua &c.: vt habetur. 22ᵉ.q.122.4.1ᵐ./.q.187.3.c./.3.d.37. ar.5.q.2.3ᵐ./.quol.7.17.c.&./.Matth.12.co.4.

349 CLARITAS./.Quod claritas corporis gloriosi, erit a gloria animæ. 3ª.q.45.1.c./.q.54.2.1ᵐ./.2ᵐ./.4.d.44. q.2.ar.4.q.1.0./.℥.4.cº.86.

Oppositum videtur dicere a simili. 3ª.d.16.q.2.1.3ᵐ./. 2.c.3ᵐ. R ñº dicendum, sicut Duº.350º.

350 Quod claritas Christi transfigurati, non erat a corpore eius, sed tantum a Deo. 3.d.16.q.2.1.1ᵐ./.2.c.3ᵐ.

Immo claritas corporis Christi, in tráfiguratione, deriuata est a gloria animę eius. 3ª.q.45.2.0.

R ñº dicendum, q nulla est penitus repugnantia, qa illa claritas causata est immediate a gloria animę Christi, vt dicit in tertia parte, sed mediate a Deo, vt asserit in tertio sententiarum.

351 CLAVIS./.Quod sacerdos malus, habet vsum clauiũ, sed peccat vtendo. 4.d.19.q.1.ar.2.q.2.0.

Immo talis non peccat vtendo. 22ᵉ.q.33.5.c.&./.q.60. 2.3ᵐ./.Matth.7.co.2./.10.8.co.3./.Ro.2.co.2.&.

R ñº dicendum, sicut Dubio.405º.796º.

352 CLEMENTIA./.Quod clementia & mansuetudo, non sunt maxime virtutes, nisi fm qd. 22ᵉ.q.157.4.0.

Oppositum videtur dicere Virt.q.1.9.7ᵐ.

R ñº dicendum, sicut Duº.287º.

353 COACTIO./.Quod voluntas non potest cogi. 1ª.q. 82.1.c.1ᵐ./.q.105.4.1ᵐ./.12ᵉ.q.6.4.0./.q.9.4.2ᵐ./.1. d.48.3.1ᵐ./.2.d.7.q.2.1.2ᵐ./.d.8.5.7ᵐ./.d.24.q.1.4. c./.d.25.2.4.5.c./.d.39.q.1.2.c./.3.d.4.q.3.ar.2.q.1. 2ᵐ./.d.27.q.1.4.12ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.c./.ar.3.q. 1.c.2ᵐ./.d.29.1.0./.Veri.q.11.3.2ᵐ./.10ᵐ./.q.17.3.c./. q.22.5.8.0./.9.c./.q.24.1.18ᵐ./.40./.q.28.3.6ᵐ./.16ᵐ. 20ᵐ./.Ro.6.lec.4.co.2.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.6.4.0./.5.1ᵐ.

R ñº dicendum * dupliciter.s. primo q coactio vel violentia, fm quid potest esse in consensu voluntatis, non autem simpliciter, sed potest esse in actibus incorporalibus: vt habetur. 1ª.q.70.2.1ᵐ./.q.82.1.c.1ᵐ./.q. 105.4.1ᵐ./.4.d.29.1.c. Secundo dicendum, q voluntas potest cogi, respectu actus imperati, non autez respectu actus eliciti: vt habetur. 12ᵉ.q.6.4.0./.5.1ᵐ./.2.d. 25.q.1.3.3ᵐ./.d.25.3.1ᵐ./.4.d.38.q.1.ar.1.q.1.2ᵐ. sicut etiam dicetur ad Duᵐ.725ᵐ.

354 COGITATIVA./.Quod obiectum cogitatiuę poᵉ, est quidditas rei materialis & particularis. Opus. 29.co.3.

Immo quidditas rei materialis, est obiectum intellectus hominis in pręsenti vita. 1ª.q.12.11.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.751º.

355 COGNITIO./.Quod nos cognitionez intellectualez, a rebus exterioribus accipimus, & per voluntatem nostraz, in aliqd exterius tendimus, tanq in finez. Et ideo intelligere nostrum, est fm motũ a rebus ad animaz, velle autem fm motum ab anima ad res. 1.d.19.q.5.2. 2ᵐ./.Opus.53.principio.

Immo cognitio nostra intellectualis, est propria operis regula & mensura. Veri.q.1.2.c./.q.14.4.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.222º.

356 Quod cognoscere aliquid in vniuersali, est imperfectius, q cognoscere in speciali. 1ª.q.55.3.2ᵐ./.Veri.q.8.10. 1ᵐ./.Phy.prolo.co.3.

Oppositum uidetur dicere. 2.d.3.q.3.2.3ᵐ./.℥.2.cº.92. co.3./.Veri.q.1.9.c.

R ñº dicendum, q cognitio vniuersalis in pędicando, ex parte obiecti, est imperfectior particulari, sed ex parte medii, vel etiam cognitio vniuersalis in causando est econuerso: vt habetur. 1ª.q.55.3.2ᵐ./.Veri.q.8.10. 1ᵐ./.Ma.q.16.6.16ᵐ. sicut etiam dictum est ad Dubium.133ᵐ.141ᵐ.

357 COITVS./.Quod in coitu absorbetur vsus ratióis propter vehementiaz delectationis. 12ᵉ.q.34.1.2.1./.1ᵐ./. q.37.1.2ᵐ./.q.72.2.4ᵐ./.2.d.20.q.1.2.1ᵐ./.4.d.9.ar. 3.q.5.c./.d.26.q.1.3.2ᵐ./.d.31.q.1.1.c.1ᵐ./.q.2.1.2ᵐ. 3ᵐ./.d.33.q.3.1.c.4ᵐ./.3.c./.d.49.q.5.ar.2.q.2.c./.℥.3. cº.26.12ᵐ./.Ma.q.15.2.10ᵐ./.1ᵉ.Cor.6.co.&./.Ethi. 7.lec.11.co.2.

Oppositum uidetur dicere. 22ᵉ.q.150.4.3ᵐ./.q.156.4. 2ᵐ. R ñº dicendum, sicut Dubio.372º.700º.

358 COLLECTIVVM./.Quod collectiuuz nomen significat duo.s. multitudinem suppositorum, & vnitatez ordinis. 1ª.q.31.1.2ᵐ./.1.d.24.q.2.2.3ᵐ.

Oppositum videtur dicere a simili. 3ª.q.3.7.2ᵐ.

R ñº dicendum, sicut Duº.916º.

359 COLOR./.Quod color est obiectum materiale visus, formale vero est lumẽ. 22ᵉ.q.1.3.c./.q.25.1.c./.1.d.45. 2.1ᵐ./.d.48.2.c.1ᵐ./.2.d.20.q.2.2.2ᵐ./.d.38.4.1ᵐ./. 3.d.24.q.1.ar.1.q.1.c./.ar.2.q.1.5ᵐ./.℥.1.cº.76.1ᵐ./. Veri.q.8.14.6ᵐ./.q.14.8.4ᵐ./.q.22.7.c.&./.Ma.q.2.2. 5ᵐ./.11ᵐ./.Posterioꝶ.lec.41.co.3.

Immo color est obiectum formale visus. 1ª.q.19.3.c./. q.45.4.1ᵐ./.12ᵉ.q.1.1.2ᵐ./.q.8.2.c./.q.10.2.c./.Veri. q.14.8.4ᵐ./.Virt.q.2.4.c./.quol.3.27.c.

R ñº dicendum tripliciter.s. primo q sicut innuitur Veri.q.14.8.4ᵐ. obiectum formale est duplex.s. quo, & quod. Primo modo color est obiectuz materiale, sed lumen est obiectum formale. Sed secundo modo, est econuerso. Vnde vnius potentię possunt esse plura obiecta subordinata.s. obiectuz quod, & obiectuz quo. Secundo dicendum, q vt habetur. 1ª.q.55.2.5./.Phy.2.lec.5. co.2.&. vnus & idem respectu diuersoꝶ, est materiale & formale, sicut partes d ffinitionis respectu diffiniti, se habent vt formale, sed respectu diffinitionis, vt materiales: & pars vna respectu alterius, sicut genus respectu differentię. Ideo color respectu corpoꝶ, est obiectuz formale visus, sed respectu luminis, est materiale. Tertio dicendum, q vt habetur. 1.d.17.q.1.1.c./.Ma.q.2.2.5ᵐ./. 11ᵐ. color est lux incorporata. Vnde duplex est lumẽ.s. lumen extrinsecum in medio inter colorem & visuz, & lumen intrinsecum, quod includitur in colore. Lumen igitur extrinsecum, non est ratio formalis coloris sed lumen intrinsecum, est ratio formalis coloris. Et Veri.q. 2.4.4ᵐ. habetur q lux in colore, est quasi formale, & terminatio diaphani, est quasi materiale. Et Met.10.lec. 4.co.2. habetur, q in nigro est minimuz de luce, quę facit colores actu: vt patet in libro de sensu & sensato. sicut etiam dicetur ad Duᵐ.361ᵐ.1171ᵐ.

360 Quod color non est coloratus, sed clarus. Similiter albedo non est alba. 12ᵉ.q.55.4.2.1./.1ᵐ./.2.d.27.2.1ᵐ.

Oppositum videtur dicere a simili.2.d.27.2.1m.
R ñº dicendum,sicut Duº. 1171º.

361 Quod lumen facit,ꝙ color q eſt viſibilis in poª,fiat viſibilis i actu. 1ª.q.67.3.3m./.q.79.3.2m./.1. d.45.2.1m./.2.d.13.3.c./.d.20.q.2.2.2m./.quol.7.q.2.1.c.
Oppoſitum videtur dicere. 1ª.q.12.5, 1m./. Anima.4.4m./. Anima.2.lec.14.ſi./. Liº.3.lec.10.co.1.
R ñº dicendum dupliciter.ſ.primo, ꝙ ſicut habetur.1ª.q.79.3.2m./. Anima.4.4m.de hoc ſunt duę opiniones oppoſitę, & recitat quandoq; vnam, & quandoq; aliaz,dum diſputat in theologia:licet qñ determinat hoc in phyſicis,magis adhæret ſecundę opinioni. Secundo dicendum,ꝙ vt dicitur.quol.7.q.2.1.c./. Anima. 2.lec.14.ſi.agens eſt duplex.ſ.vel perfectum,quod perfecte poteſt imprimere ſuam formam, vel imperfectum, quod hoc non poteſt,niſi confortetur a fortiori agente. Et ſic color eſt viſibilis in actu imperfecto,tñ eſt viſibilis in poª ad actum perfectuz, ad quem reducitur per lumen:ſicut etiam dicetur ad Dum.826m.1171m.

362 COLVMBA./.Quod columba quę apparuit ſup Chriſtum baptizatum,fuit veruz animal.3ª.q.39.7. o./.Io.lec.20.co.2.
Oppoſitum videtur dicere.1.d.16.3.3m.
R ñºdicendum,ꝙ fuit verum animal, veritate eſſentię,ſed non veritate omnium proprietatuz columbę,vt a ſimili poteſt colligi.1ª.q.68.4.c./.22ę.q.77.2.1m.ſicut etiam dicetur ad Dum.94m.

363 COMMATERNITAS./.Quod cõmaternitas, & compaternitas,ſunt idem quod cognatio ſpiritualis.4.d.42.q.1.o.
Oppoſitũ videt̃ dicere.4.d.42.q.1.ar.3.q.3.c./.q.2.3.c.
R ñºdicendum,ꝙ ſunt idem,ſed diuerſis reſpectibus: vt habetur ſecundo loco.

364 COMPOSITIO./.Quod omne cõpoſitum eſt aliqd, qđ non conuenit alicui partium eius, & in eo eſt aliqd, qđ non eſt ipſum.1ª.q.3.7.c./.ꝫ.1.cº.18.
Oppoſitum videtur dicere. Met.7.lec.14.co.6.
R ñº dicendum,ſicut Duº.365º.1157º.

365 Quod in omni cõpoſitione reſultat eſſentia cõpoſiti altera,ab vtroq; cõponentium. Opuſ.42.cº.15.co.1.ſi.
Immo non,niſi in compoſitione ex elementis. Veri.q.16.1.16m./.quol.2.q.2.1.1m.
R ñº dicendum,ꝙ in opuſculo intelligit de cõpoſitione eſſentiali, ex duabus rebus ſimplicibus, qa in talibus ſemper reſultat eſſentia altera,nõ omnino,ſed ſicut totum eſt alteꝝ a partibus, niſi in cõpoſitione ex elementis,ex quibus reſultat eſſentia miſti, omnino diuerſa ab elementis. Similiter ex cõiunctione accidentis & ſubiecti non fit vnum ſimpliciter,ſed per accidens: vt habet̃ quol.2.3.1m./.Opuſ.30.lec.10.co.1.ſi./.Lec.11.pnº.

366 COMPREHENDERE./.Quod nullus intellectus creatus cõprehendere poteſt eſſentiam Dei.1ª.q. 12.1.1m./.7.0./.8.c./.q.56.3. 1m./.2m./.q.57.5. 2m./.q.62.9.c./.q.86.2.1m./.q.107.3.c./.12ę.q.4.3.1m./.q.93.12.2m.q.102.4.6m./.3ª.q.10.1.0./.3.1m./.1.d.3.lec.2.L./.d.3.q.1.1.c.1m./.4m./.d.21.L./.d.22.1.c.2m./.5.c.2m./.2.d.11.q.2.2.0./.L./.3.d.14.ar.2.q.1. 0./.d.27.q.3.2. c.ſi./.4.d.45.q.3.1.c./.d.49.q.2.1.1m./.6m./.3.0./.5.c.2m./.ꝫ.3.cº.55.56.1m./.2m.ſi./.58.2m./.59.ſi./.61.8m./.Veri.q.2.2.5m./.q.8.2.0./.4.c./.q.20.4.5. 0./.Poª.q.7.1. 2m./.ql.10.q.8.1m./.Opuſ.3.cº.106.223.264.co. 9./.Opuſ.18.cº.6./.Dionyſius.co.10.11.12./.Lec.2.ſi./.Lec.3.0./.Iſa.6.co.2.ſi./.Io.1.lec.16.co.2.3./.cº.6.lec.5. ſi./.cº.7.lec.3.co.3.pnº./.cº.8.q.8.co.1. ſi./.cº.10.lec. 4.prinº./.Ephe.3.lec.5.co.1.ſi./.Lec.6.co.2./.Phil.3.lec.2.co.3./.1ę.Thi.6.lec.3.co.2.ſi./.He.lec.2.co.1.
Immo beati in patria cõprehendunt naturam Dei.1ª.q.12.7.1m./.Opuſ.72.q.26.
R ñº dicenduz,ꝙ cõprehendere, vt habetur.1ª.q.12.1.1m./.7.0.vno modo accipitur pro termino.ſ.inſecutionis,qñ.ſ.aliqd tenetur. Et ſic beati in patria, habent meritus ſpei,& noſcunt illam ineffabilez generationez. Et ſic philoſophi non cõprehenderunt diuinaz naturaz. Vnde non attigerunt ad illam generationez. Alio modo accipitur cõprehendere proprie,qđ eſt concludere aliquid iñ terminis continentis. Et ideo illo modo nihil cõprehendit Deum,qa ipſe excedit omnem intellectum: vt etiam habetur.Opuſ.72.q.26.Hinc eſt ꝙ beati cõprehendũt totuz Deuz,ſed non totaliter.i.omnibus modis qbus cõprehendi ſeu cognoſci poteſt: ſicut aliqs probabiliter ſcire poteſt aliq; propoſitionem eſſe demonſtrabilem:licet ipſe eam demonſtratiue non cognoſcat: vt habetur.1ª.q.12.7.c.3m./.Opuſ.3.cº.164.

367 COMMVNE./.Quod cõmune eſt duplex.ſ.ſm rem, & ſm rationem. Primum eſt in diuinis tñ:ſecundum vero in omni natura. 1ª.q.39.4. 3m./.1.d. 25.3. c./.d.34.q.1.1.4m./.3.d.1.q.2.4.4m./.4.d. 49.q.1.ar.1. q.1.3m./.Veri.q.7.6.7m./.Opuſ.42.cº.5.ſi.
Immo primum eſt etiam in creaturis:quia natura humana eſt etiam cõmunis multis ſm rem. 1ª.q.13.9.c.
R ñº dicendum,ꝙ cõmune poteſt ſumi dupliciter.ſ.vel materialiter.i.pro re quę ſubſtat cõmunitati, vel formaliter.i.pro ipſa cõmunitate,quę eſt qdaz vnitas multoꝝ,ſicut etiã diſtinguitur de vniuerſali.1ª.q.85.2.2m./.3.1m./.4m./.1.d.19.q.5.1.c./.d.33.1.3m./.3.d.5.q. 2.1.1m./.Met. 7.lec.13.co. 2.pnº./.Anima.co. 1./.Liº.2.lec.2.co.1.ſi./.Senſu.lec.15.co.2./.Opuſ.30.lec.5.0. Primo igitur modo intelligitur. 1ª.q.13. 9.c. Sed ſecundo modo in cęteris locis,vt etiam patet Duº.928º.

368 COMMVNICATIO./.Quod ſi fiat communicatio ſic. Facio te participez meritoꝝ totius eccleſię, vel vnius congregationis,vel vnius perſonę, poſſet valere ad merẽdũ ei,q eſt in peccato mortali.4.d.20.ar.5.q.1.c.1m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 4.d.15.q. 1.ar.3.q.4.0./.q.4.ar.7.q.2.0. R ñºdicendũ,ſicut Duº.689º.

369 CONCEPTIO./.Quod conceptiones & affirmationes noſtræ de Deo, ſunt verę, quia habent proximum fundamentum in re extra.ſ.Deum.1.d.2.3.c./.Veri.q.2.1.c./.Potentia.q.7.6.c.
Immo dicuntur incompactę, & inconuenientes. 1ª.q.13.12.1m./.1.d.4.q.2.1.2m./.Poª.q.7.5.2.2./.2m.
R ñº dicendum dupliciter.ſ.primo ꝙ conceptio, vel affirmatio de Deo,incõpacta dicitur, non quia ſit falſa ſed quaſi nõ omnino conuenienter cõiuncta,propter diuerſum & limitatum modum ſignificandi: vt habetur. Poª.q.7.5.2m. * Secundo dicendum ꝙ ſunt incõpactę,qa modus ſupereminentię,quo perfectiones ſunt in Deo,non poteſt a nobis ſignificari, niſi per nomina negatiua: vt habetur.ꝫ.1.cº.30.ſi. Sed ſunt verę ex parte rei extra: vt habetur in primis locis: ſicut etiam a ſimili dictum eſt ad Dum.253m.366m.

370 Quod Virgo Maria mater Chriſti,fuit cõcepta in peccato originali.12ę.q. 81.4.0./.3ª. q.14.3. 1m./.q.27.1.3m./.2.c.2m./.4m./.q.31.1.3m./.6.2m./.7.2m./.8.c.2m./.2.d.31.q.1.2.0./.3.d.3.q.1.1.0./.ã.2.q.2.0./.q.2.c.3m.4.d.43.ar.4.q.1.3m./.ꝫ.4.cº. 50.82./.Ma. q.4.6.c./.ql.6.q.5.1.c./.Opº.3.cº.231./.Opº.8.cº.1. Pſal.13.co.3.
Immo fuit immunis a peccato originali & actuali.1.d.44.3.3m. R ñº dicenduz,ꝙ nulla eſt omnino repugnantia,ſeu contradictio,etiam quo ad apparentiaz. Primo quia in primo ſententiaꝝ,nullam mentionez facit de conceptione eius,ſed ſoluz loqtur de ea & de eius immunitate,poſt ſanctificationem eius,vt patet per auctoritatem ſancti Anſelmi,quam ibi exponit, ſicut etiaz poſſet dici de quolibet ſanctificato, vel in vtero, vel per baptiſmum, quia tunc fuit immunis ab omni peccato

original & actuali. Secundo, qa licet dicat, ꝙ fuit immunis, tñ non dicit, ꝙ semper fuerit immunis, sed sine signo vniuersali: sicut etiam dicit de alijs hominibus, ꝙ aliqñ sunt sine peccato etiam veniali in hac vita, sed nõ semper, nec diu: vt patet. 3^{a}.q.79.4.1^{m}./3.d.3.q.1.L.1^{m}./4.d.12.q.2.ar.2.q.1.1^{m}./d.21.q.2.1.4^{m}./Ma.q.7.12.4^{m}. Tertio qa siqs velit pertinaciter asserere, ꝙ sanctus Doctor intendit loq de conceptione beatę Virginis, scire debet, ꝙ non est ad propositum materiæ, de qua ibi tractabat, aliqd inferere, de conceptione passiua matris Christi, qua concepta fuit, sed potius de conceptione passiua Christi, de qua etiam alibi dicit, ꝙ fuisset aliqd in Adam, non infectum peccato originali, ex quo in ipsa assumptione formatus sit Christus, est hereticum: sed carnis eius emundatio, a precedẽti infectione, saltem intellectu precessit assumptionem: vt habetur. 3.d.3.q.4.ar.1.o./ar.2.c.2^{m}./L.pn^{o}./Io.3.lec.5.co.3. Sed solum occurrebat in primo sententiaꝝ ad conceptionem passiuam Christi, aliqd de cõceptione actiua, qua Virgo beata, concepit Christum, propter autoritatem sancti Anselmi introductam ibidem, in qua dicitur, ꝙ Deus preparauit ipsam vnigenito suo in matrem. Quarto qa sanctus Thomas ibidem dicit, sicut etiam asserit sanctus Anselmus, ꝙ puritas matris Christi, fuit sub Deo, inq̃tum fuit in ea, po^{a} ad peccandum. Sed hoc non per peccatum actuale, vt ipse dicit Veri.q.24.9.2^{m}. nisi forte beata Virgo in sua natura consideretur, vt etiam ipse adducit de omnibus angelis & hominibus. 3̃.3.c^{o}.109.co.3. Ergo per peccatum originale. Quinto, qa ibi exponit autoritatem sancti Anselmi, qui vbiq; tenuit expresse, sicut omnes sancti cõmuniter affirmant, beatam Dei matrem, conceptam fuisse omnino cum peccato originali, sicut etiam dicetur ad Du^{m}.383^{m}.819^{m}.1054^{m}.

371 CONCVBINATVS./Quod concubinatus nunq̃ licuit, etiam p dispensationem Dei. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.o.
Immo concubinatus licuit Iudęis, dispensatione Dei. 4.d.33.q.2.ar.2.q.1.2^{m}./3̃.3.c^{o}.125.fi.
R ñ^{o} dicendum, ꝙ sicut dicitur. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.c. concubinæ patriarcharum, erant vxores eorum, quo ad principalem finem matrimonii. s. prolem, non autem quo ad finem secundum. s. regimen familiæ. Ideo dicebantur concubinæ, & hoc licuit, ex dispensatione Dei, sicut etiam dictum est ad Du^{m}.3^{m}.

372 CONCVPISCENTIA./Quod cõcupiscentia non ligat totaliter rationem. 22^{e}.q.150.4.3^{m}.
Immo in cõcupiscentia absorbetur vsus rationis, pp̃ter vehemẽtiam delectationis. 12^{e}.q.34.1.a.1.1^{m}./q.37.1.2^{m}./q.72.2.4^{m}./2.d.20.q.1.2^{m}./4.d.9.ar.3.q.5.c.
R ñ^{o} dicendum, ꝙ concupiscentia dicitur esse sine ratione, non qdem qa totaliter auferat iudicium rationis, sed qa tunc in nullo procedit ẽm iudicium rationis, nisi sit tanta, ꝙ faciat insanire: vt habetur. 22^{e}.q.150.43^{m}.q.157.3.3^{m}. Tunc enim ligat totaliter rationem: vt habetur. 22^{e}.q.50.4.3^{m}./q.156.4.2^{m}. Veri.q.24.10.c.co.1. sicut etiam dicetur ad Du^{m}.534^{m}.700^{m}.726^{m}.

373 Quod cõcupiscentia nõ reprimitur, satisfaciendo ei, sed magis augetur ẽm se, sed vt ordinatur ratione, reprimitur quo ad corruptelas eius. 4.d.2.q.1.ã.1.q.2.c./d.26.q.2.2.4^{m}./3̃.3.c^{o}.136.5^{m}./Ethi.3.fi.
Immo concupiscentia reprimitur satisfaciendo ei. 4.d.26.q.2.3.4^{m}. R ñ^{o} dicendum, sicut Du^{o}.860°.

374 CONCVPISCIBILIS./Quod omnia mala pertinent ad concupiscibilem, sicut ad primam radicem, nõ aũt sicut ad pximũ pn^{m}. 12^{e}.q.82.3.3^{m}./Virt.q.1.4.13^{m}.
Oppositum uidetur dicere. 2.d.5.q.1.3.c.1^{m}.
R ñ^{o} dicendum, sicut Du^{o}.1144°.

375 Quod omnis motus concupiscibilis causatus ex apprehensione, semper est peccatum, non autem si sit ex qualitate organi. 12^{e}.q.17.7.o./2.d.21.q.1.2.5^{m}./3.d.16.q.1.3.2^{m}./Ma.q.3.3.8^{m}./q.7.6.8^{m}.
Immo primi motus naturales sensualitatis, nullo modo sunt peccata. 2.d.24.q.3.2.o./d.41.q.2.1.5^{m}./3.d.39.q.2.1.4^{m}./quol.4.21.o.
R ñ^{o} dicendum, ꝙ primi motus dicuntur dupliciter. s. primo primi. i. naturales, sine imaginatione, & secundo primi. i. primi motus sensualitatis, ex imaginatione. Secundi sunt peccata, sed leuissima, primi vero nullo modo: vt habetur in primis locis.

376 CONFESSIO./Quod confessio facta soli Deo, quæ fit p recognitionem peccati, est de iure naturali, nõ autem confessio sacralis, quę fit homini sponte, ad remissionem peccatoꝝ consequendam a Deo, sed tantum est de iure diuino. 4.d.17.q.3.ar.1.q.2.5.o./ar.2.q.2.1^{m}./d.21.q.3.ar.1.q.1.2^{m}.
Immo obligatio ad cõfessionem sacralem, est de iure positiuo. 4.d.17.L.9^{m}. R ñ^{o} dicendum dupliciter. s. primo ꝙ dicitur obligatio ad cõfessionem peccatoꝝ, esse de iure naturali ẽm ꝙ cuilibet rei illud est naturale, qđ ei a suo creatore imponitur, & nõ proprie. Secũdo dicendum, ꝙ etiam dicere, ꝙ nunc obligatio ad cõfessionem peccatoꝝ quę fit homini, non est de necessitate, nec de iure positiuo ecclesię, esset hereticum: qa implicite aliqđ cõtrium fidei cõtinet, licet tempore magistri sentẽtiaꝝ & Gratiani, hoc non esset heresis: vt habetur. 4.d.17.L.9^{m}.

377 Quod omnes tenentur confiteri, ex statuto ecclesiæ, sed ex vi sacramenti, tantum tenetur existens in peccato mortali. 4.d.17.q.3.ar.1.q.3.o.
Oppositum uidetur dicere. 4.d.16.q.2.ar.2.q.3.3^{m}./d.17.q.3.ar.1.q.3.3^{m}./ar.3.q.5.4^{m}./L.9^{m}.
R ñ^{o} dicendum, sicut Dubio.376°.397°.

378 Quod reuelat confessionem, q pœnitentiam publicam, pro peccato occulto imponit. 4.d.9.ar.5.q.1.c.
Oppositũ videtur dicere. 4.d.14.q.1.ar.5.q.1.1^{m}./2^{m}.
R ñ^{o} dicendum, ꝙ loqtur in distinctione quartadecima, de pœnitentia imposita de voluntate pœnitẽtis. In nona vero, de priuatione sacrę eucharistiæ, propter peccatum occultum, & 3̃ voluntatem peccatoris.

379 CONFESSOR./Quod de quolibet cõfessore dicitur. Non est inuentus similis illi. 12^{e}.q.66.1.2^{m}./3.d.37.2.1^{m}./4.5^{m}./Virt.q.5.3.c./Iob.co.6.pn^{o}.
Oppositum videtur dicere. 4.d.49.q.5.ar.3.q.2.3^{m}./ar.5.q.3.c./Veri.q.26.6.8^{m}./He.11.co.33.12.co.5.
R ñ^{o} dicẽdũ, ꝙ vnus sanctus pcipue laudatur, de vna virtute, & alius de alia, pp̃ter excellẽtiorem prõptitudinẽ ad actũ vnius virtutis, q̃ alius, vel ad actũ vni^{s} virtutis, q̃ ad actũ alterius: & sic sanctus qlibet his aliq̃ preminẽtiã, ẽm spãlem vsum alicuius virtutis: vt habet. 4.d.45.q.3.2.2^{m}./Iob.co.6.pn^{o}./2^{e}.Cor.11.co.4./co.10.

380 CONFIRMATIO./Quod cõfirmãs & cõfirmãdus, debẽt esse in gr̃a. Et debẽt eẽ cõfessi & ieiuni de cõsilio, nõ aũt de præcepto. 3^{a}.q.72.7.1^{m}./12.2^{m}./4.d.7.L.
Oppositum videtur dicere a simili. Io.8.co.3./Ro.2.co.2.fi. R ñ^{o} dicendum, sicut Dubio.796°.

381 Quod indispositio impedit recipi rem & sacramentum confirmationis, non autem sacramentum eucharistiæ, sed tantum rem. 4.d.7.q.2.ar.1.q.3.2^{m}.
Oppositum videtur dicere. 4.d.22.q.2.ar.2.q.3.c.
R ñ^{o} dicendum, ꝙ indispositio impedit, non solum in confirmatione, sed etiam in receptione eucha^{e} & si non q̃tum ad hoc ꝙ sit ibi veꝝ corpus Christi impedit tñ q̃tum ad effectum sacramẽti: vt habetur in primo loco.

382 Quod confirmatio non fuit figurata per sacramenta veteris legis: qa tunc data nõ erat plenitudo spiritussancti quę datur per hoc sacramentum. 4.d.2.q.1.2.5^{m}.
Immo confirmatio figurata fuit in veteri lege per vnctionem pontificis. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.3^{m}.

R ñº dicendum, quia status legis veteris erat status imperfectionis, ideo nõ fuit perfecte figurata, licet aliquo modo fuerit figurata per unctionem sacerdotis: vt habetur secundo loco.

383 Quod beata Virgo per secundam sanctificationem, fuit simpliciter confirmata in bono per gratiam habitualem, ita quod non posset per liberum arbitrium flecti in contrarium. 3ª.q.27.5.2m./.3.d.3.q.1.ar.2.q.3.c.1m./.2m.

Immo nullus pure viator, nec etiam beata Virgo in praesenti vita, potest confirmari simpliciter: nec ab omni immunitate peccati conseruari per gratiam habitualem. ꝯ.3.cº.162.fi./.Veri.q.24.9.0.

R ñº dicendum tripliciter.s. primo, quod gratia non immobilitat in bono, ne quis possit peccare, nisi sit perfecta.s. coniungens fini: vt habetur.1ª.q.62.3.2m./.12ᵉ.q.106.2.2m./.2.d.4.3.5m./.d.20.q.3.5m./.ꝯ.3.cº.155.162.fi./.Lib.4.cº.69. Secundo dicendum, quod vltra gratiam habitualem, quilibet vlterius indiget custodia diuinae prouidentiae in praesenti vita: vt habetur.ꝯ.3.cº.162.fi.

*Tertio dicendum, quod liberum arbitrium viatoris, potest per gratiam confirmari in bonum, aliquo modo, non autem simpliciter: vt habet.3ª.q.52.6.3m./.q.79.6.1m./.2m./.ꝯ.4.cº.68.2m./.Veri.q.24.9.0./.11.9m. sicut etiam dicetur ad Dum.819m. vnde in quaestionibus de veritate, loquitur sanctus Doctor de confirmatione gloriae: in alijs autem locis de confirmatione viae: ideo dicit.3ª.q.27.5.2m. quod in beata Virgine fuit triplex perfectio gratiae.s. in eius sanctificatione, in conceptione filij Dei, & in Virginis assumptione. Quarum secunda fuit maior quam prima, & tertia, quam secunda, quo ad liberationem a malo, & per ordinem ad bonũ. sicut etiã dictũ est ad Dum.370m.819m.

384 CONSCIENTIA./.Quod conscientia errans ligat. 12ᵉ.q.19.5.6.0./.2.d.39.q.3.2.1m./.3.0./.4.d.9.ar.3.q.2.2m./.d.21.q.2.3.3m./.Veri.q.17.3.4m./.4.0./.Ma.q.2.2.8m./.ql.3.q.12.2.0./.ql.7.vl.8.q.6.3.5.0./.ql.9.15.c./.Ro.14.lec.2.co.2./.Lec.3.co.fi./.Gal.5.co.3.

Immo error conscientiae, habet vim absoluendi vel excusandi. ql.7.vel.8.q.6.5.0.fi./.Opus.73.cº.14.

R ñº dicendum, quod error conscientiae, quandoque habet vim absoluendi, quando s. procedit ex ignorantia eius, quod quis scire non potest, vel scire non tenetur. Et in tali casu, quamuis factum de se sit mortale, tñ intendens peccare venialiter, peccaret venialiter: sicut si aliquis intenderet accedere ad vxorem suam, causa delectationis tñ, & ita intenderet peccare venialiter, tũc si alia ei supponeretur, eo nesciente, nihilominus venialiter peccaret. Quandoque vero error conscientiae, non habet vim absoluendi vel excusandi, quando s. ipse error peccatum est: vt cum procedit ex ignorãtia eius, quod quis scire tenetur & potest: sicut si crederet fornicationem simplicem, esse peccatum veniale. Et tunc quamuis crederet peccare venialiter, non tñ peccaret venialiter, sed mortaliter: vt habetur.quol.7.vel.8.q.6.5.c.fi. * Si autem error conscientiae alicuius, esset de eo quod non est de se peccatum mortale, sed crederet illud esse mortale, & tñ ipsum ꝯ conscientiam cõmitteret: tunc mortaliter peccaret: sicut & dicetur a simili ad Dum.432m.

385 CONSENSUS./.Quod consensus potest attribui voluntati, & rationi.12ᵉ.q.74.7.1m.

Immo consensus est actus voluntatis.s. cõplacentia & applicatio eius, ad aliquid existens in potestate eius.12ᵉ.q.15.0./.q.74.5.1m./.4.d.29.1.c.

R ñº dicendum, quod consensus in actum, pertinet ad rationem superiorem, secundum quod in ratione voluntas includitur secundum philosophum: vt etiam habetur.12ᵉ.q.10.2.b./.q.15.4.0./.q.74.7.1m.

386 CONSERVATIO./.Quod qualitates contrariae, in mistis conseruantur, ne se corrumpant per formam substantialem, vt est impressa a coelis, quamdiu conseruant vigorem coelorum, a quibus etiam conseruantur et elementa contraria, quia nihil in inferioribus agit ad speciem, nisi in virtute coelorum. Ma.q.5.5.6m.

Oppositum videtur dicere a simili, quia omnis forma inquantum huiusmodi, est principium agendi simile. Anima.2.lec.14.fi.

R ñº dicendum, quod forma agit ad speciem, vt confortatur & iuuatur a fortiori agente: vt habetur quol.7.q.2.1.c./.Anima.2.lec.14.fi.

387 CONSTANTIA./.Quod cõstantia pertinet ad continentiam.22ᵉ.q.153.5.2m.

Immo continentia est species cõstantiae.22ᵉ.q.53.5.3m.

Immo constantia, est pars potentialis fortitudinis.22ᵉ.q.128.6m./.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.c.2m.

Immo constantia cõprehendi potest sub magnificẽtia. 22ᵉ.q.128.6m. Et potest etiam pertinere ad perseuerantiam.22ᵉ.q.128.6m. quia perseuerantia diuiditur in firmitatem & constantiam.3.d.33.q.3.ar.3.q.2.c.3m.

R ñº dicendum, quod constantia in rebus arduis & terribilibus, est pars fortitudinis. In delectabilibus vero, est pars continentiae. Sed continentia est species constantiae, secundum quod constantia importat stabilitatem, in quacunque materia. Et sic potest cõprehendi sub magnificentia, non quidem vt pars eius potentialis, vel subiectiua, sed vt aliquid requisitum ad eam, per modum partis integralis. Et similiter potest pertinere ad perseuerantiam: vt habetur.22ᵉ.q.153.5.2m.

388 CONSVETVDO./.Quod consuetudo, facit necessitatem in repentinis, non aũt in deliberatis. Ma.q.6.24m.

Oppositum videtur dicere, quia facit necessitatem, etiam in deliberatis.12ᵉ.q.6.4.0./.5.1m.

R ñº dicendum, sicut Duº.353º.725º.439º.

389 CONTINENTIA./.Quod continentia vt est abstinentia ab omni delectatione venerea, est virtus, nõ autem quae est cum prauis cõcupiscentijs, quibus resistit.12ᵉ.q.58.3.2m./.22ᵉ.q.143.3.1m./.q.15.1.0./.4.c./.3ª.q.7.2.3m.fi./.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.1m./.Veri.q.14.4.c.fi.

Immo continentia nõ est uirtus, sed aliquid minus uirtute.12ᵉ.q.58.3.2m./.22ᵉ.q.143.3.1m.

R ñº dicendum dupliciter.s. primo, quod continentia sumitur tripliciter.s. primo, secundum quod aliquis habet rectam rationem, cum prauis concupiscentijs, quibus resistit. Secundo prout homo abstinet ab omni delectatione uenerea, etiam licita. Tertio, qua quis abstinet ab omni actu illicito. Prima igitur nõ est uirtus, quia non operatur bonum faciliter & delectabiliter. Sed reducitur ad temperãtiam, ut imperfectum ad perfectum. Secunda uero & tertia, est uirtus. Sed secunda reducitur ad tẽperantiã, ut pars subiectiua. Tertia uero, ut pars potentialis: ut habetur.22ᵉ.q.155.1.0./.4.0./.3.d.33.q.3.ar.2.q.1.1m. Secundo dicendum, quod continentia etiam prima, est uirtus, large sumendo uirtutem.s. pro omni principio actus laudabilis: ut habetur.22ᵉ.q.155.1.c.fi. sicut etiam dicetur a simili, ad Dubium.1025m.

390 Quod continentia & perseuerantia, sunt partes constantiae, firmiter persistentes. Prima ꝯ concupiscentias. Secunda uero ꝯ tristitias.12ᵉ.q.58.3.2m./.22ᵉ.q.53.5.3m.

Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.53.5.2m.

R ñº dicendum, sicut Duº.387º.

391 Quod continentia, est tantum in uoluntate subiectiue. 22ᵉ.q.155.3.0./.Ethi.7.lec.10.co.2.

Immo nõ est in ul appetitiua, sed in ratiõe.12ᵉ.q.158.3.2m./.22ᵉ.q.53.5.3m./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.c.

Immo est in concupiscibili.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.0.

R ñº dicendum dupliciter.s. primo, quod continentia potest attribui rationi, sicut primo mouenti, & incontinentia concupiscibili, licet utraque immediate sit in uoluntate, ut in proprio subiecto.22ᵉ.q.155.3.c.fi. * Secundo

dicendum, ꝙ sicut dictum est ad Du^m. 389^m. continentia primo modo dicta est tm̄ in voluntate: sed secũdo & tertio modo est in cõcupiscibili: sicut etiam a simili dicetur ad Dubium. 1025^m. B.

391 CONTINGENS. / Quod contingens vt contingens cognoscitur directe a sensu: sed indirecte ab intellectu. 1^a. q. 86. 3. c. / E thi. 6. lec. 1. fi.

Oppositũ videtur dicere. 4. d. 50. q. 1. 3. o. / q̃l. 11. q. 1. 3. o. ☞ R ñ^o dicendum, sicut Du^o. 551°.

393 CONTINVVM. / Quod continuũ dupliciter diffinitur. s. formaliter a logico, p vnitates termini, ad quẽ partes copulantur: & materialiter a physico, p diuisibilitatẽ in infinitum. Phy. 3. co. 1. / C e. lec. 2. fin^o.

Immo continuũ diffinitur p motuũ. M et. 5. lec. 6. co. 3.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ diffinitur per motum non principaliter, sed ex consequenti: vt habetur. quol. 9. 9. c. fi. / M et. 5. lec. 6. co. 3.

394 CONTRACTVS. / Quod cõtractus obligans ad impossibile, non tenet. 4. d. 34. 2. c. 4^m. / d. 36. 1. c.

Oppositum videtur dicere a simili. 22^e. q. 13. 5. a. 3. 3^m.

☞ R ñ^o dicendũ, ꝙ impossibile dicitur aliqd dupliciter. s. vel simpliciter, & sic ad impossibile nemo de necessitate tenetur: vt habetur. 22^e. q. 79. 3. 1^m. / q. 88. 3. 2^m. / q. 105. 1. 3^m. licet quo ad bene esse, aliqñ tentandũ sit, vt dicit sanctus Benedictus in regula. s. ꝙ si prelatus aliqd impossibile preceperit, tentandũ est. Quod ideo dicitur, qa an aliqd sit possibile vel impossibile, subditus nõ debet suo iudicio diffinire: sed in vnoquoq; iudicio superioris stare: vt habet̃. 22^e. q. 13. 5. 3^m. Vel accipitur impossibile pro difficili: vt habet̃. 3^a. q. 86. 1. 2^m. fi. / Opus. 1. c^o. 18. Et sic p̃ct^e tenet. sicut ⁊ dictũ est ad Du^m. 283^m. B.

395 CONTRARIVM. / Quod non contingit, plura vni esse contraria. M et. 10. lec. 8. o.

Immo idem est contrariũ diuersis, & econuerso. Phy. 6. lec. 10. co. 3. / C e. lec. 4. co. 3.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ non cõtingit eadẽ rõne & modo: sed diuersis: vt habetur in locis secundo allegatis. 12^e. q. 31. 8. 2^m. / q. 45. 1. 2^m. / q. 78. 4. 2^m. / q. 79. 1. 2^m. / 4. d. 42. q. 1. 1. 4^m.

396 CONTRITIO. / Quod contritio debet esse de quolibet peccato actuali proprio, non autẽ de alienis, nec de futuris. 4. d. 17. q. 2. ar. 2. q. 3. 4. 5. o. / q. 3. ar. 4. q. 2. 2^m. / M a. q. 7. 11. 3^m.

Oppositũ videtur dicere a simili. Psal. 18. fi.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ peccatũ alterius, etiã fit ꝓprium quadrupliciter. s. imitando, cõsulendo, consentiendo, & dissimulando: vt habet̃. Psal. 18. fi. Sed tñ Abrahã in proprie pœnitebit, ꝙ plura bona non fecit: vt habetur. 4. d. 14. q. 1. ar. 3. q. 3. 5^m.

397 Quod ad contritionẽ de venialibus, non reqritur propositum non peccandi, sicut de mortali: sed sufficit displicentia eius, & suę causę. 3^a. q. 87. 1. 1^m. / 4. d. 16. q. 2. ar. 2. q. 2. 1^m. / d. 19. L. fi. / d. 21. q. 2. 3. 3^m. / Op^e. 64. c^o. 14.

Oppositum videtur dicere a simili, de pœna eius qui ad venialia fuit magis immersus. 4. d. 21. q. 1. ar. 3. q. 3. o. / d. 46. q. 1. 3. c. / Opus. 12. ar. 6.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ non reqritur de necessitate, sed est laudabile: vt habetur in locis primo allegatis.

398 Quod vnus actus cõtritionis, ex virtute gratię, corrumpit habitum vitij, qui non manet vt habitus, sed in via corruptionis, vt dispositio. Ideo non opponitur virtuti infusæ. Virt. q. 1. 10. 16^m.

Immo vitium, non tantũ opponitur virtuti perfectę: sed etiã imperfectę in genere virtutis. i. habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad virtutem. 3. d. 23. q. 3. ar. 1. q. 2. 3^m. / Veri. q. 14. 6. 2^m.

☞ R ñ^o dicendum, sicut Dubio. 1178°.

399 CONVERSIO. / Quod conuersio in Deum, est triplex. s. per gloriam, meritũ, & preparationem, quę requirit triplicem gratiam. s. consumatam, habitualem, & operationem Dei. 1^a. q. 62. 2. 3^m. / Veri. q. 28. 2. c.

Oppositũ videtur dicere a simili. 2. d. 5. q. 2. 1. o. / d. 28. 4. o. ☞ R ñ^o dicendum, sicut Du^o. 153°. 699°.

400 Quod mens nostra, non potest debite cõuerti ad Deũ, sine charitate & gratia. p̃. 4. c^o. 72. co. 1. fi.

Immo ex solo libero arbitrio, hoc potest. 2. d. 5. q. 2. 1. o. / d. 28. 4. o. ☞ R ñ^o dicendum, sicut Dubio. 679°.

401 COR. / Quod cor non est susceptiuum infirmitatis, nec in homine infirmo & curabili, est pars corruptioni subiecta. 3. d. 3. q. 4. 1. 4^m. / M et. 7. lec. 9. co. 2. fi.

Immo cor est susceptiuũ infirmitatis. 12^e. q. 74. 9. 2^m.

☞ R ñ^o dicendũ, ꝙ cordis est duplex infirmitas. s. in substantia eius mutans naturalẽ cõplexionem eius, & inordinatio motus eius, vel alicuius eorũ quę circunstant cor: prima est mortalis, nõ autem semper secunda. 12^e. q. 74. 9. 2^m. / M a. q. 7. 5. 12^m.

402 CORNELIVS. / Quod Cornelius centurio, ante baptismum, habebat fidem explicitam de mysterio incarnationis, licet non distinctam de tempore eius. 3. d. 25. L. 3^m.

Immo habebat fidem implicitam. Ideo Petrus mittitur ad eum, vt instrueret eum de fide. 22^e. q. 10. 4. 3^m. / 3^a. q. 69. 4. 2^m.

☞ R ñ^o dicendũ ⁊ dupliciter. s. primo, ꝙ sicut habetur. 22^e. q. 25. o. eadem fides fm diuersa est explicita & implicita: ideo Cornelius habuit fidem explicitam quo ad substantiam incarnationis Christi, sed implicitam quo ad tempus, vel quo ad alias circunstantias: sicut etiã dicetur de Adam ad Du^m. 605^m. Secundo dicitur, ꝙ Cornelius infidelis non erat. Habebat autẽ fidem implicitam nondum manifestata euangelii veritate.

403 CORPVS. / Quod corpus motum motu recto & corruptibile, indiget loco, non autem si mouetur circulariter, & sic incorruptibile. 2. d. 2. q. 2. 3. 1^m. / 4. d. 44. q. 2. ar. 2. q. 3. 3^m. / quol. 6. 2. o.

Oppositum videtur dicere. 1^a. q. 66. 3. 2^m. / quol. 6. q. 2. 2. c. / Phy. 4. lec. 8. fi.

☞ R ñ^o dicendũ dupl̃r. s. primo, ꝙ corpus motum recte mutat locum subiecto & ratione, sed motum circulariter, ratione tantum: vt habetur. Anima. 8. 18^m. / Anima. 3. lec. 15. fi. Secundo dicendum, sicut Du^o. 328°.

404 Quod corpus prius viuum, & postea mortuum, non est idem corpus numero. 3^a. q. 25. 6. 3^m. / q. 50. 5. c. 1^m.

Oppositum uidetur dicere. 3^a. q. 50. 5. o. / quol. 2. q. 1. 1. o. / quol. 3. 4. 1^m. / quol. 4. q. 5. o. / Opus. 3. c^o. 155. 157.

☞ R ñ^o dicendum, sicut Dubio. 1091°.

405 CORRECTIO. / Quod existens in peccato mortali, etiam occulto, corrigens ex officio, peccat, non autẽ corrigens vt frater, nisi propter scandalũ. 22^e. q. 33. 5. o. / 4. d. 19. q. 2. ar. 2. q. 2. o.

Oppositum uidetur dicere. 22^e. q. 60. 2. 3^m. / M atth. 7. co. 2. / Ro. 2. co. 2. ☞ R ñ^o dicendũ, sicut Du^o. 796°.

406 COSTA. / Quod costa pracisa ab Adam, resurget in Eua, non autem in Adam. 2. d. 18. q. 1. 1. 3^m. / 4. d. 44. q. 1. ar. 2. q. 4. 2^m. / L. 5^m. / p̃. 4. c^o. 80. fi.

Immo resurget in eo in quo prius fuit. 2. d. 30. q. 2. 1. 7^m. / 2. 6^m. / 4. d. 44. q. 1. ar. 2. q. 4. o. / L. 3^m. / p̃. 4. c^o. 81. 5^m. / Opus. 3. c^o. 163. 164.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ costa hęc, licet prius fuerit animata anima Adę, resurget tñ in Eua, quia in ea principalius fuit, vt. s. pertinens ad perfectionem indiuidui, & nõ solum ad perfectionem speciei, sicut fuerat in Adam: vt habet̃. 4. d. 44. L. 5^m. Sicut etiã dicetur ad Du^m. 968^m.

407 CREATIO. / Quod philosophi concedunt creatiõẽ esse, sed ab eterno. 1^a. q. 46. 2. 1^m. / 2^m. / 2. d. 1. q. 1. 2. c. / 5. 16^m. / 4. d. 11. q. 1. ar. 3. q. 3. a. 1. / Po^a. q. 3. 14. 16^m. /

Opuſ.15.c°.9./Opuſ.37.c°.4.pn°./Phy.8.lec.3.ſ.
Immo voluerunt motum incepiſſe per viam naturę.ſ.
per generationem. Met.12.lec.5.co.3.pn°./Lec.7.co.
3.pn°. ☞ R ñ° dicendum, ſicut Du°.912°.

408 Quod potentia creandi, non eſt communicabilis creatu rę.2.d.1.q.1.3.c.4^m./4.c./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.c./Veri.q.27.3.17^m./Po^a.q.3.4.0.
Oppoſitum videtur dicere.2.d.1.q.1.3.0./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5^m. ☞ R ñ° dicendum, ꝙ in ſecundis locis, loqtur ſm opinionem magiſtri ſententiarū. Quod tripliciter patet.ſ.primo, quia in ſecundo & quarto ſententiaꝝ dicit, ꝙ cōiter tenetur, ꝙ potentia creandi non ſit cōicabilis. Secundo, qa ibi recitat, oppoſitum ſenſiſſe magiſtrum. Tertio, qa dicit. Si qs tamen vellet tenere opinionem magiſtri, poſſet dicere etc. In cæteris autem locis, loquitur ſm ſuam ſententiaȝ propriam. ſicut etiaȝ dicetur ad Du^m.410^m.1042^m.

409 Quod creare, requirit potentiam agentis infinitam.1^a.q.32.1.2^m./q.45.5.3^m./q.65.3.3^m./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.c.1^m./ꝓ.2.c°.20.4^m./Potentia.q.4.4.c.co.2.16.20^m.
Oppoſitū videtur dicere a ſimili.2.d.1.q.1.3.0./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.5^m./d.8.q.2.3.4^m.
☞ R ñ° dicē^m, ſic Du°.301°.408°.410°.1042°.1213°.

410 Quod Deus non pōt cōicare creaturę, potentiaȝ creandi aliquid, virtute propria, & principaliter, nec inſtrumentaliter.1^a.q.45.5.c.3^m./2.d.1.q.1.4.c./4.d.5.q.1.ar.3.q.3.c./ꝓ.2.c°.21.5^m./6^m./Po^a.q.3.4.0./q.5.2.1^m.
Immo poteſt ei cōicare vt agat inſtrumentaliter.2.d.1.q.1.3.0./4.d.8.q.2.3.4^m.
☞ R ñ° dicendū, ꝙ nulla penitus eſt ꝯdictio: qa in prima parte loqtur de actione creationis, cuius po^a, nō eſt cōmunicabilis creaturæ, nec principaliter, nec inſtrumentaliter vt etiaȝ ad Du^m.408^m.dictum eſt: ſed in alijs locis loqtur de actione ſacramentoꝝ cuius miniſter eſt homo: ſicut etiaȝ dicetur ad Du^m.1004^m.1042^m.1213^m.

411 Quod pater & filius, ſunt vnus creator, & non plures, licet ſint plures creantes, & non vnus.1.d.11.4.2^m./d.29.4.2^m.
Oppoſitum uidetur dicere a ſimili.1^a.q.36.4.7^m.
☞ R ñ° dicendum, ſicut Dubio.1133°.

412 Quod creatio paſſiua creatur, non quidem alia creatione, ſed ſeipſa.1^a.q.45.3.2^m./2.d.1.q.1.2.5^m./ꝓ.2.c°.18./Po^a.q.3.3.2^m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili.2.d.27.2.1^m.
☞ R ñ° dicendū, ꝙ creatur ſeipſa, non vt terminus creationis, ſed vt quo aliud creatur: vt habetur.1^a.q.44.0.ȝ

413 Quod creatio eſt in inſtanti.1^a.q.63.5.c./q.74.1.1^m./2.d.12.5.3^m./ꝓ.2.c°.19.
Immo principium temporis, non eſt menſura creationis.1^a.q.46.3.1^m.
Immo creatio menſuratur ꝟuo, vel tempore large ſumpto.ſ.pro numero cuiuſcunqȝ ſucceſſionis.2.d.12.5.3^m./Veri.q.8.4.15^m.
☞ R ñ° dicendum * dupliciter.ſ.primo, ꝙ creatio, licet non ſit motatio ꝓprie: tñ ſignificatur per modum mutationis: vt habetur.1^a.q.45.2.2^m./3^m. Ideo creatio dicitur menſurari tempore large ſumpto.ſ.pro numero cuiuſlibet ſucceſſionis, inq̄tum ad non eſſe, ſuccedit eſſe. Sed vt terminaꝛ ad eſſe ſine motu, ſic menſuratur ꝟuo. Vt auteȝ incepit cum tempore: dicitur fuiſſe in pn°temporis: vt habetur.1^a.q.46.3.0.ſicut etiaȝ dictuȝ eſt a ſimili ad Du^m.111^m. Et quia inſtans eſt pn^m temporis, ideo dicitur eſſe in inſtanti creatio: & tñ non menſuratur inſtanti, qa omnis operatio menſurata inſtanti, eſt terminus motus: vt habetur.1^a.q.53.3.c./1.d.37.q.4.3.c.1^m./2.d.1.q.1.5.6^m. ſicut etiam dicetur ad Du^m.912. Secundo dicendum, ſicut Du°.129°.

414 CREATVRA./Quod creatura poteſt conſiderari, ſine reſpectu ad Deum.3.d.11.1.7^m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili.1.d.1.q.4.1.6^m./Q̄l.7.vel.11.q.4.3.4^m.
☞ R ñ° dicenduȝ, ꝙ ex hoc ipſo ꝙ ſubſtantia creata cōparatur ad Deuȝ, conſeqtur ipſam aliquod accidens, ſicut ipſa relatio creationis. Vnde ſicut Deus non poteſt facere, ꝙ creatura nō dependeat ab ipſo, ita non poſſet facere, ꝙ eſſet abſqȝ huiuſmodi accidente, ſine quo tamen creatura in ſe poteſt conſiderari: vt habeꝛ.3.d.11.1.7^m.ſicut etiam dicetur a ſimili ad Du^m.1085^m.B.

415 Quod conſideratio creaturaꝝ, vtilis eſt, ad inſtructioneȝ fidei, de ſapientia, potentia, bonitate, pulchritudine, & ſimilitudine Dei.ꝓ.2.c°.2.
Immo nullo modo Deus eſt ſimilis creaturis.1^a.q.4.3.4^m./1.d.19.q.1.2.c./ꝓ.1.c°.29.
☞ R ñ° dicendum, ſicut Du°.471°.136°.

416 Quod creaturæ corporales, ſemper fuerunt. Potentia.q.3.18.20^m.ſ.
Immo nullę creaturæ, fuerunt ante mundum.1^a.q.61.2.3.0./q.102.2.1^m./4.1^m./2.d.2.q.1.3.0./Potentia.q.3.18.0.
☞ R ñ° dicendum, ſicut Du°.111°.705°.911°.

417 Quod in omnibus creaturis, differunt ſuppoſitum & natura.3^a.q.17.1.c./1.d.5.1.c./d.34.q.1.1.c./Vnio.1.c.pn°./Opuſ.53.0./Poſterioꝝ.2.lec.6.co.1.
Oppoſitum videtur dicere.1^a.q.3.3.c./1.d.25.1.3^m./3.d.5.q.1.3.0./ꝓ.4.c°.55.4^m./Po^a.q.7.4.c./q.9.1.c./Spiritu.5.9^m./Anima.17.10^m./Opuſ.32.lec.6.0./Opuſ.37.c°.4.co.2.3./Met.7.lec.11.ſ./Li°.8.lec.3.co.2./Li°.9.lec.ſ.co.3.ſ.
☞ R ñ° dicendum, ſicut Du°.114°.

418 Quod creatura poteſt agere ſupra naturam.4.d.8.q.2.3.4^m./Veri.q.29.3.6^m.
Oppoſitum videtur dicere.1^a.q.45.5.c./3.d.13.ar.2.q.2.2^m./3^m.
☞ R ñ° dicenduȝ dupliciter.ſ.primo creatura poteſt agere ſupra naturam & cooperari creatori per virtuteȝ diuinaȝ, vt agens inſtrumentale, non auteȝ vt agens principale.ſ.non qdem q̄tum ad illos effectus q ſiunt immediate a Deo, vt creatio, & ſanctificatio, ſed q̄tum ad aliquos effectus q ſiunt mediante creatura virtute diuina. Non autem poteſt dici cooperari creatori virtute ꝓpria creaturę: vt habeꝛ.4.d.8.q.2.3.4^m./Ma.q.16.9.3^m./Opuſ.1.c°.23. Secundo dicenduȝ, ſicut Dubio.301°.408°.410°.446°.

419 CREDERE./Quod quilibet tenetur explicite credere articulos fidei, alia vero implicite.12^ę.q.76.2.c./22^ę.q.2.5.0./1.d.33.5.c.
Immo non tenetur explicite credere omnes articulos fidei, ſed tantum q̄tum ſufficit ad dirigenduȝ in vltimuȝ finem.3.d.25.q.2.ar.1.q.2.0./q.3.c./ar.2.q.3.0./L./Veri.q.14.11.0.
☞ R ñ° dicendum, ꝙ iſta non repugnant, niſi qs dicat, ꝙ primum dictuȝ intelligitur de omnibus articulis fidei, cum tñ ſanctus doctor loquatur de articulis indefinite, ſine ſigno vniuerſali. Vel ſi intelligatur vniuerſaliter, tūc debet reſtringi ad articulos generales, de quibus eccleſia ſolēnizat: vt habetur.22^ę.q.2.7.0./Veri.q.14.11.c.ſ. In ſcđo vero dicto, accipit articulos large.ſ.ꝓ omni dicto, de q̄ eſt fides.ſicut & dicēꝛ ad Du^m.401^m.605^m.

420 DAMNATIO./Quod damnati cognoſcunt, & diligunt Deum.Opuſ.3.c°.176.
Immo Deus oditur a damnatis, & malis.4.d.50.q.2.ar.1.q.5.5.c. ☞ R ñ° dicendum, ꝙ damnati cognoſcunt & diligunt Deuȝ naturaliter.i.inq̄tum eſt pn^m naturalium, non aūt ſm ſe, nec vt eſt pn^m beatificans, nec vt pn^m gratuitoꝝ, ſed dolent de iuſtitia Dei: vt habetur.

22ᵉ.q.13.4.c.3ᵐ./Opus.3.cᵒ.176.

421 Quod damnati blasphemant Deum mente & voce, & in hoc peccant.22ᵉ.q.13.4.o.
Oppositū uidetur dicere.1ᵃ.q.63.2.o./Io.8.lec.6.co.1.
R n̄ᵒdicendum * dupliciter.s.primo, ꝙ mala in damnatis non sunt demeritoria,sed pertinent ad damnationis pœnas: vt habetur.22ᵉ.q.13.4.2ᵐ.&. Secundo dicendum,sicut Duᵒ.421ᵒ.448ᵒ.425ᵒ.

422 Quod damnati tenentur conformare voluntates suas, voluntati Dei,& peccant non conformando.1.d.48.3.2ᵐ./Veri.q.23.7.6ᵐ.
Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.19.10.o./q.39.2.3ᵐ./22ᵉ.q.104.4.3ᵐ./3.d.17.ar.2.q.1,1ᵐ./d.20,5.3ᵐ./Veri.q.23.8.o./Ma.q.2.5.7ᵐ.
R n̄ᵒdicendum,sicut Dubio.423ᵒ.492ᵒ.

423 Quod si Deus absolute reuelaret alicui damnationem suam,ille teneretur velle iustitias Dei. Veri.q.23.8.2ᵐ.
Oppositum videtur dicere.1.d.48.4.o.
R n̄ᵒdicendum dupliciter.s.primo,ꝙ Deus potest de poᵃ absoluta,nō autem ordinata,reuelare alicui damnationem suam: & tunc intelligeretur comminatoria tantum. Si autem absolute, tunc teneretur velle iustitiam Dei,non autem damnationes suam ſm se: vt habetur.1.d.48.4.2ᵐ./Veri.q.23.8.2ᵐ. * Secundo dicendum,sicut Duᵒ.412ᵒ.492ᵒ.

424 Quod damnati non amant eos, quos prius inordinate dilexerunt.4.d.50.q.2.ar.1.q.4.2ᵐ.
Oppositum videtur dicere a simili.22ᵉ.q.26.2.1ᵐ.
R n̄ᵒdicendū,ꝙ damnati non amant eos,quos prius inordinate dilexerunt ſm se,sed causam dilectionis: vt habetur.4.d.50.q.2.ar.1.q.4.2ᵐ.

425 Quod obstinatio in damnatis,est perpetua culpa & pœna. Sed non demerentur, quia non sunt in via: sed ad terminos pœnę deuenerunt.22ᵉ.q.13.4.2ᵐ./1.d.48.3.2ᵐ./2.d.7.q.1.2.5ᵐ./4.d.50.q.2.ar.1.q.6.o./L.p̄nᵒ.
Oppositū videtur dicere.4.d.22.q.1.1.5ᵐ./q.3.c.2ᵐ.
R n̄ᵒdicendum, * ꝙ damnatorꝫ culpa,vel eorꝫ superbia crescere potest, non quidem q̄tum ad intensionem malitię,sed q̄tum ad multiplicationes actus: pœna etiā eorꝫ essentialis,nō crescit,sed pœna accidentalis, quæ est ex multiplicatione damnatorꝫ.sicut etiam dictum est ad Duᵐ.157ᵐ.175ᵐ.421ᵐ.

426 Quod bona q̄ dānati fecerūt hic,p̄sunt eis in īferno.3ᵃ.q.89.6.5ᵐ./4.d.15.q.1.ar.3.q.5.o./d.45.q.1.3.9ᵐ.
Immo ex bonis damnatorum quę fecerunt,non mitigatur dolor eorum: sed magis augebitur.4.d.43.ar.5.q.1.4ᵐ./d.50.q.2.ar.2.q.1.c.
R n̄ᵒ dicendum,ꝙ prosunt eis in inferno ad mitigationem pœnę,impediendo ne incurratur,non aūt subtrahendo pœnam, nec fertificando subiectum, nec minuendo remorsum conscientię: vt habetur in locis primo adductis.

427 Quod pœna damnatorꝫ pro culpa remissa,est temporalis,& diminuitur vsq; in dies iudicij.4.d.22.4.1.1.5ᵐ.
Oppositū videtur dicere.22ᵉ.q.13.4.2ᵐ./4.d.21.q.1.ar.2.q.3.c.2ᵐ./d.50.q.2.ar.1.q.6.o./L.p̄nᵒ.
R n̄ᵒdicendum,sicut Dubio.157ᵒ.425ᵒ.

428 Quod pœna damnatorum augetur vsq; ad diem iudicii.4.d.49.L.
Oppositum videtur dicere a simili.22ᵉ.q.13.4.1ᵐ./4.d.21.q.1.ar.2.q.3.c.2ᵐ./d.50.q.2.ā.1.q.6.c./L.p̄nᵒ.
R n̄ᵒdicendum,sicut Duᵒ.157ᵒ.425ᵒ.

429 Quod corpora damnatorum affligentur pœna sensibili,a p̄rietate ignis, & aliorꝫ sensibilium. p̄.4.cᵒ.89.90.
Immo corpora damnatorum affligentur passione spirituali: quia ſm Gregorium, etiam videndo ignem patiuntur.Opus.3.cᵒ.180.
R n̄ᵒ dicendum dupliciter.s.primo ꝙ videndo ignes patiuntur passione spirituali,quo ad modum immutati visum,sed passione corporali sentiendo calorem. Secundo dicendum,ꝙ dicuntur pati passione spirituali, inq̄tum cognoscunt se detineri & subditam vili loco & elemento.

430 DATIO./Quod nulla creatura, potest dare spiritum sanctum.1ᵃ.q.43.8.c.&.
Immo homines,& Christus ſm ꝙ homo,dicuntur dare spiritumsanctum.3ᵃ.q.8.1.1ᵐ./3.d.13.q.2.1.1ᵐ.
R n̄ᵒ dicendum,ꝙ dare spiritumsanctum dicitur dupliciter.s.autoritate,& sic est tantum Dei. Et ministerio, & sic homines & Christus ſm ꝙ homo, dicuntur eum dare: vt habet.3ᵃ.q.8.1.1ᵐ./3.d.13.q.2.1.1ᵐ./Gal.3.lec.2.co.4./Titum.co.5.

431 Quod Deus nulli est debitor. 1ᵃ.q.21.1.3ᵐ./12ᵉ.q.99.5.c./q.111.1.2ᵐ./q.114.1.3ᵐ./2.d.27.3.4ᵐ./4.d.15.q.1.ar.3.q.4.1ᵐ./d.46.q.1.ar.2.q.1.4ᵐ./p̄.2.cᵒ.28.29.43.&.
Immo Deus est debitor homini,ratione promissi. 2.d.27.2.3ᵐ./3.4ᵐ./p̄.2.cᵒ.29.
R n̄ᵒdicendum quadrupliciter.s.primo ꝙ debitū vt dicitur quol.5.q.10.1.c.sumitur dupliciter.s.ſm se, vt finis,& propter aliud,vt ea quę sunt ad finem. Secundo modo Deus nulli debitor est: quia vt dicitur.1ᵃ.q.21.1.3ᵐ.debitum sic importat ordinem exigentię vel necessitatem alicuius ad quod ordinatur. Sed Deus non ordinatur ad aliud,sed omnia ad ipsum: nec obligatur alteri.12ᵉ.q.111.1.2ᵐ. Sed primo modo est debitor homini,non vt obligatus ei: sed vt homo ei subiiciatur,vt recipiat promissum. Secundo dicendum,ꝙ debitum est duplex.s.necessitatis,& congruitatis vel vtilitatis: vt habetur.12ᵉ.q.99.5.c./4.d.5.q.2.ar.2.q.1.1ᵐ. Secundo modo Deus est debitor: non autem primo modo.
Tertio dicendum,ꝙ debitum est duplex.s.morale, & legale: vt habetur.12ᵉ.q.99.5.o./12ᵉ.q.31.3.3ᵐ./q.80.1.c./q.117.5.1ᵐ./q.118.3.2ᵐ./Opus.19.cᵒ.9.co.194.primum conuenit Deo: non autem secundum.
Quarto dicendum,ꝙ Deus est debitor homini, non vt obligatus ei: sed quia reddit debitū in ordine ad suam sapientiam,& suam voluntatem principaliter. Secundario autem ſm ordinem vnius creaturę ad aliam: vt habet.1ᵃ.q.21.1.3ᵐ./4.c./12ᵉ.q.114.1.3ᵐ./p̄.2.cᵒ.28.29./Veri.q.6.2.c./q.23.3.1ᵐ./6.3ᵐ./6ᵐ./Potentia.q.3.16.17.c.

432 DEBITVM./Quod coniuges post redditiones debiti, possunt sine peccato sumere eucharistiā.4.d.32.1.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere.4.d.32.ar.5.q.2.1ᵐ.
R n̄ᵒdicendum,ꝙ mulier illa de qua dicit Gregorius, ꝙ in tempore sacro fuit cognita in nocte a viro suo,& in mane ad processionem veniens, a diabolo est arrepta: non fuit punita propter hoc, ꝙ debitum reddidit: sed quia postmodum se temere ad diuina ingessit contra conscientiam: vt habetur in prędicto secundo loco. sicut etiam dictum est ad Dubium.42ᵐ.103ᵐ.265ᵒ.348ᵐ.384ᵐ.991ᵐ.993ᵐ.1014ᵐ.

433 Quod vnus coniugum non potest vouere sine consensu alterius,ꝙ non reddet debitum matrimonii, & etiā vt probabilius tenetur,ꝙ nō petat debitū.4.d.32.4.3ᵐ.
Oppositum videtur dicere,quo ad petitionem debiti.4.d.38.q.1.ar.3.q.2.4ᵐ.
R n̄ᵒ dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ in primo loco non dicit,ꝙ necessario tenetur,sed vt probabilius tenetur. * Secundo dicendū,ꝙ qlibet potest vouere de eo quod est sui iuris: vt habetur.22ᵉ.q.88.8.o. Ideo vnus coniugum potest sine consensu alterius vouere, ꝙ non petet debitum,q̄tum in se est, dummodo reddat petenti,vel expresse,vel pro signo,vel interpretatiue: vt habetur.4.d.32.2.o./3.2ᵐ./d.38.q.1.ar.3.q.2.4ᵐ.

434 DECRETISTAE./Quod decretistę siue multi magistri decretorum & magni, dicunt, ꝙ aliquis loquendo, comedendo, seu stando cum excõmunicatis, peccat mortaliter. quol. 11.9.a.1.
Immo si indirecte cõicet qs cum excõicatis, non peccat mortaliter, nisi faciat ex cõtemptu. quol. 11.9.c.1m.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ hęc opinio decretistaꝝ, nõ est vera: qa ipsi plus assentiunt in his, & sequuntur ius humanum, q̃ diuinum, cum tñ plus sit assentiendum iuri diuino, q̃ humano. Et ideo melior est opinio alioꝝ, q dicunt ɔ̃rium. s. qñ indirecte cõicat qs excõmunicatis in ijs quę sunt hominis, sicut in verbo, in cibo, & in ijs quæ sunt simpliciter humanę cõuersationis. Et ẽm hoc non peccat mortaliter, sed venialiter, nisi faciat ex cõtemptu: vt habetur in prædicto secundo loco. Secundo dicendum, ꝙ decretalis illa, vbi consulebatur summus pontifex, vtrum posset qs participare excõmunicatis, dicens, ꝙ hoc etiam pro vitando dispendio mortis, non debet qs facere, qa est peccatum mortale, intelligitur de illis, qui directe cõmunicant excõmunicatis, in iis quę sunt fidelium. Et hoc tripliciter. s. vel in diuinis, vel ex contemptu mandati ecclesię, vel in crimine, & in causa: vt habetur quol. 11.9.c.3m. Sicut etiam a simili dictum est ad Dum. 348m. de contemptu festi.

435 DEFECTVS./Quod nullus defectus reducit in Deũ, sicut in causam. 22e.q.24.10.c./1.d.17.q.2.5.c./2.d.37.q.2.1.2.c./M a.q.3.2.c.
Oppositum uidetur dicere. quol. 4.4.c.f.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ causa defectus contingit dupliciter. s. ex ꝓpria intentione, & pręter intentionem. Et sic semp oportet causam esse defectiuam, non aũt primo modo. Ideo primo modo cõuenit Deo, non autem secundo modo * nisi forte ꝑ modum pœnę, ẽm ꝙ subtrahit gratiam, in pœnam peccati: vt habetur. 22e.q.24.10.c./quol.4.4.c.f. Secundo dicendum, sicut Dubio. 503º.

436 DEITAS./Quod Deitas, non potest supponere pro persona. 1a.q.39.5.0./3.d.4.q.2.2.2m.
Oppositum uidetur dicere. 3.d.8.3.c.
R ñº dicendum, ꝙ deitas in communi accepta. s. pro essentia, licet non supponat pro persona, tñ aliqñ proprie trahitur ad supponendum pro persona, eo modo quo magister exponit: vt habetur. 1.d.8.3.c. sicut etiam dictum est ad Dum. 918m. 1026m.

437 DELECTATIO./Quod nulla delectatio, est qd optimum. 12e.q.2.6.c./4.d.49.q.3.ar.4.q.3.0./ɔ̃.3.cº.26.4m./Ethi.10.lec.4.co.2.
Immo aliqua delectatio potest esse summum bonum hominis. 12e.q.34.3.0./q.39.4.1m./3.d.38.2.c.6m./4.d.49.q.3.ar.4.q.3.c.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ aliqd potest dici summum bonum vel optimum dupliciter. s. vel per se, vel per aliud. Nulla ergo delectatio est quid optimum per se: cum sit propter aliud. s. propter operationem. Sed tamen est propter aliud summum bonum hominis: inq̃tum accidit beatitudini, quę est huiusmodi. Secundo dicendum, sicut Dubio. 287º.

438 Quod delectatio maxime corrumpit ęstimationem prudentię, & pręcipue in venereis, qa totam animam absorbet. 22e.q.55.6.c./q.53.8.1m./q.153.5.1m.
Immo non ligat totaliter rationem. 22e.q.150.4.3m.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 372º.

439 DELIBERATIO./Quod deliberatio potest esse in instãti. Et fuit in xño. Veri.q.29.8.1m./M a.q.16.4.c.
Immo quod est deliberatum, non potest esse momentaneum. M a.q.16.4.b.4. R ñº dicendum, ꝙ oportet ꝙ deliberans cõsilietur de duobus, quoꝝ vtrunq; possit facere, vt alteꝝ eoꝝ eligat in futuro. Et sic deliberatio, ẽm hoc qđ ęstimatur, ꝙ motus liberi arbitrii procedat ex deliberatione consilii, non est momentanea, sicut reqritur tempus in nobis: vt habetur. 1a.q.63.8.1m./q.95.1.5m. Sed qñ deliberatio non præcedit electionem, tunc nõ reqrit, ꝙ anteq̃ aliqs eligat, habeat ptãtem eligendi, vel nõ eligendi. Sed in ipso instãti, libere fertur in hoc vel in illud: vt habetur. M a.q.16.4.c.7m.

440 DAEMON./Quod dęmones vigent acumine scientię, & lumen intellectuale in eis est perspicuum. 1a.q.64.1.0./2.d.7.q.2.1.0./M a.q.16.0.
Immo error est in intellectu dæmonum. 1a.q.58.5.0./2.d.7.q.2.1.1m./M a.q.16.6.0.
R ñº dicendum, ꝙ error est in intellectu dęmonum, solum respectu sup̃naturalium, & non respectu alioꝝ: vt habet in secundis locis. * Hinc est ꝙ etiam in angelis potuit esse error electionis in particulari, nõ qdem ex ignorantia, sed ex inconsideratione: vt habetur. 1a.q.63.1.4m./2.d.5./q.1.1.c./ɔ̃.3.cº.108.110./M a.q.16.2.4m./5m. sicut et dictum est ad Dum. 137m. 145m. 153m.

441 Quod dęmones, cognoscunt futura contingentia. 1a.q.57.3.c./q.86.4.2m.
Immo solus Deus, cognoscit futura contingentia. 1a.q.14.13.0./q.86.3.4.0./1.d.38.5.0./ɔ̃.1.cº.67./Veri.q.2.12.0. R ñº dicendum tripliciter. s. primo, ꝙ cognoscũt non qdem futura cõtingẽtia in se, sed in suis causis, vel ꝑ aliqua signa, sicut & cogitationes cordium cognoscere possunt, quę ꝑ aliquos corporis motus manifestantur, ẽm Augustinum, sicut & medici cognoscunt. 2.d.7.q.2.1.b.1./Opus.10.cº.38./Opus.11.ar.36.0.
Secundo dicendum, * ꝙ qlibet angelus bonus vel malus, cognoscit perfecte & naturaliter species, & qcqd est in intellectu nostro, pręter vsum speciei: qui est actualis cogitatio depẽdens a voluntate: vt habetur. 1a.q.111.1.2m./M a.q.16.8.c.6./1m./5m./13m. Hinc est ꝙ angeli non possunt cognoscere motum appetitus sensitiui vel apprehensionem phantasticam hominis, ut mouetur a voluntate & a rõne, nisi ꝓcedant in actum exteriorem: vt habetur. 1a.q.57.4.3m. Tertio dicendum, sicut Dubio. 82º. 123º. 453º.

442 Quod dęmones proficiunt in cognitione, propter experientiam. 2.d.7.q.2.1.c.4m./Veri.q.8.15.7m./M a.q.16.1.2m./7.12m./Opus.10.cº.38./Opus.11.ar.36.
Immo experientia pertinet ad sensum tm̃. 1a.q.54.5.2m./q.58.3.3m. R ñº dicendum, ꝙ experientia proprie pertinet ad sensum: sed large, etiam ad intellectum, ut in dęmonibus: ut habetur in primis locis, sicut et dictum est ad Dum. 441m. 136m. 592m. 766m. 1107m.

443 Quod liberum arbitrium dęmonum, non potest reuerti ad bonum. 2.d.7.q.1.2.0./Veri.q.24.10.0./M a.q.16.5.0.
Oppositum videtur dicere. M a.q.16.5.13m.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 151º.

444 Quod in dęmonibus nõ sunt ꝓprie nisi duo peccata. s. superbia, & inuidia. 1a.q.63.2.0./10.8.lec.6.co.1.
Immo in dęmonibus est odium, & peccatum in spiritum sanctum, & multæ aliæ deformitates peccatorum. 2.d.43.6.6m./ɔ̃.3.cº.109.co.2.
R ñº dicendum, ꝙ sub superbia & inuidia, ꝓut sunt in dęmonibus, cõprehenduntur omnia peccata quæ ab illis oriuntur, inter quę est odium, blasphemia, & huiõi ut habetur. 1a.q.63.2.3m./22e.q.134.c./q.36.4.0./M a.q.10.3.0./10.8.lec.6.co.1.

445 Quod tentatio dęmonum, non semp est peccatum, qa uitari nõ potest, sicut uitari potest tentatio carnis. Ideo tentatio carnis sine peccato esse non potest, ut patet ꝑ glosam. 12e.q.80.3.3m./3a.q.41.1.3m./2.d.21.q.1.2.0./4.d.49.q.5.ar.3.q.1.2m./M a.q.7.6.8m./q.11.1.2m./quol.4.q.11.1.0./He.4.f.

Immo tentatio carnis, siue primus motus eius, non semper est peccatum. 2.d.24.q.3.2.o./. d.41.q.1.1. 5m./.3.d.39.q.2.1.4m./.quol.11.o.

R s° dicenm, sicut Du°.375°.

446 Quod demones non permittuntur facere omnia quæ possunt naturaliter, nec datur eis potestas faciendi aliquid supernaturaliter. 3ª.q.29.1.3m./.q.75.4.c.3m./. 2.d.21.q.2.1.c./. Poª. q.6.5.c./. Ma.q.16.9.o./.11. 10m./.Iob.co.9.

Immo vxor Loth sm aliquos, mutata est in statuam salis, mediantibus demonibus. Ma.q.16.9.3m.

R s° dicendum, q si vxor Loth, mutata est in statuam salis mediantibus demoniis, hoc tamen fuit virtute dei: vt habetur Ma.q.16.9. 3m./.1ª. Thes.4.lec. 2.co.1.fi. sicut etiam patet a simili ad Dum.350m.

447 Quod pœna accidentalis demonuz, crescit vsq; ad diē iudicii tantum, non autez pœna essentialis. 2.d.7.q.1. 2.5m./.4.d.49.L.prin°./.d.50.q.2.ã.1.q.6.o.

Immo pœna demonum, & aliorum damnatoruz, sm Origenem terminabitur. 1ª.q.64.3.c.

R s° dicenm, q ibi dicit, sm Origenem, & non sm veritatem. Ideo positio Origenis in hoc est heretica: vt habetur. 1ª.q.64.2.c. sicut etiam dictum est ad Dubium.425m.

448 DEMONSTRATIO./. Quod ex quolibet effectu notiori, potest demonstrari, propriam eius causaz esse. 1ª.q.2.2.c.3m./. Post.lec.41.co.4.prin°.

Oppom videtur dicere. Trin.23.c./. Post.lec.2.co.2.

R s° dicendum, sicut Du°.323°.

449 Quod demonstratio potissima, sumitur a fine, in iis in quibus agitur propter finem. s. in naturalibus, moralibus, & artificialibus. Met.5.lec.1.fin./.Lec.2.co.1. fi./.Phy.2.lec.4.prin°./.Lec.15.fi.

Immo demonstratio quæ facit scientiam de re, est per causam intrinsecam rei. 1.d.45.3.5m.

R s° dicenm, q demonstratio potissima logice loquēdo, sumitur a fine: sed metaphysice loquendo, sumitur per causam intrinsecam rei, prout etiam superius adductum est. Du°.323°.

450 DENOMINATIO./. Quod in respectiuis fit denominatio ab extrinseco, non autem in absolutis. 1ª.q.6.4.c./.q.37.2.c./. 12ᵉ.q.7.2. 1m./.1.d.32.q.1.1.c./.d.40.q.1.1.2m./.2.d.12.5.2m./. Veri.q.1.4.c.fi.

Immo in relatiuis potest aliquid disponi & denominari, per aliquid sui generis, non autem in absolutis. 4.d.8.q.1.ã.2.q.1.1m.

Immo nihil denominatur a relatione, quasi ab extrinseco, sed quasi inherente. p̃.2.c°.13.

R s° dicenm, q aliquid denominatur respectu alterius dupliciter. s. quando respectus, est ratio denominationis, & quando non, sed tantum causa. Et sic denominatur ab aliqua forma, & inherente, non autez primo modo, sed ab extrinseco tantum: vt habetur Veri.q.1.4.2m.

451 DEPENDERE./. Quod scientia nostra dependet a scibili, & non econuerso, sed in deo est econuerso. 1.d.39.q.1.2.2m.

Oppositum videtur dicere, quia intellectus noster est causa reruz. 4.d.4.q.2.ã.1.q.4. 1m./. Perihermenias. lec.3.co.2.

R s° dicenm, sicut Du°.222°.

452 DESIDERIVM./. Quod omne desiderium consequitur aliquam cognitionem. 1.d.1.q.1.1.1m./.q.4.1. 3m./.d.26.q.2.ã.3.q.2.c.

Oppom videt dicere. 1.d.1.q.4.1.1m./. Veri.q.15.3. c./.q.23.1.c./.q.25.1.c./. Ma.q.14.1.4m.

R s° dicenm, sicut Du°.221°

453 Quod desiderium naturale rationalis creaturę, est ad cognoscendum genera, species, & rationem omnium rerum, non autem omnia indiuidua, vel futura cótingentia, quę solus deus, in sua ęternitate cognouit. 1ª. q.12.8.4m./.q.14.13.o.

Oppositum videtur dicere, quo ad cognoscendum omnia indiuidua, & futura contingentia: quia homo habet naturales inclinationem ad cognoscenduz futura. 1ª.q.86.1.o./.22ᵉ.q.47.3. 1m./.q.95.1. 3m./.2.d.7.q. 3.3. 1m./.4.d.50.q.1.3.o./. Veri. q.2.5.6.o./.q.10.5. o./.quol.8. vel.11.q.1.3.o./. Opus.29.co.1.2./. Anima.3.lec.8.co.1.3.

R s° dicēduz q dupliciter. s. primo, q homo hz naturalem inclinationem ad cognoscenduz futura sm modum humanum: non autem sm indebitum diuinationis modum: vt habetur. 22ᵉ.q.95.1.1m./.6.c.fi./.2.d. 7.q.3.2.c./.Isa.c°.3.lec.4.prin°. Dicitur autem indebita diuinatio, si indebite fiat, psilio, vel auxilio demonuz qualitercunq;: per qđ possunt aliqua futura predicere, vel quorum ipsi sunt causa, vel quę ipsi sciunt, per reuelationem bonorum angelorum: vel quę ipsi sciunt naturali cognitione, vel ratione, in iis quę habent causas determinatas in natura, latentes nos & notas eis. Et est apostasia a fide, ut dicit Augu. propter pactum initum cum demone tacite vel expresse, vel verbotenus, si inuocatio intersit, vel facto aliquo, etiam si sacrificia desint: vt habetur. 2.d.7.q.3.2.o./.Isa.3.lec.4.fi.

Secundo dicenm, sicut Du°.82°.441°.753°.1208°.

454 Quod desiderium animę beatę quiescit ex parte appetibilis: non aūt ex parte appetētis. 12ᵉ.q.4.5.5m.

Oppositum uidetur dicere.4.d.47.q.1.ã.4.q.1.o.

R s° dicendum, sicut Du°.275°.

455 DESPERATIO./. Quod desperatio est prior timore, sicut ratio & causa eius. Ideo timor cōsequitur desperationem vincendi. 12ᵉ.q.25.3.c.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.45.2.2m.

R s° dicenm, q ex timore nō semper sequitur desperatio, nisi qñ fuerit intensus: vt habetur scdo loco.

456 Quod desperatio oritur occasionaliter ex timore dei, & ex horrore peccatorum, non autem directe. 22ᵉ.q. 20.1.2m.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.25.3.c.

R s° dicendum, q oritur ex timore dei per abusuz eius, non autem siquis bene vtatur eo: vt habetur in primo loco.

457 DEVS./. Quod dei non est demonstratio, nisi per effectū. 1ª.q.3.5.c fi./.p̃.1.c°.25./. Poª.q.7.3.c.fi./. Post. lec.41.co.4.prin°.

Oppositum videtur dicere a simili. Trin.23.c./. Post. lec.2.co.2.

R s° dicenm, sicut Du°.323°.458°.

458 Quod deum esse, non est per se notum, sed est primum inter omnia credibilia. 1ª.q.2.1.2m./.22ᵉ.q.16.1.c.

Immo deum esse, est per se notum, & deum esse, & alia huiusmodi, quæ per rationem naturalez possunt esse nota, non sunt articuli fidei, sed pręambula. 1ª.q. 2.1.c./.2.1m.

R s° dicenm, q deum esse, est per se notum simpliciter, non autem quo ad nos: vt habetur. 1ª.q.2.1.o./. 1.d.3.q.1.2.o./.p̃.1.c°.10.11./. Li°.3.c°.38.1m./. Veri.q.10.12.o./. Poª.q.7.2.11m./. Trin.3.6m.

459 Quod deum esse, non est nobis naturaliter notum sm se, sed sm similitudinem & participationem eius. 1ª. q.2.1.1m./.1.d.3.q.1.2.c. 1m./.p̃.1.c°.11. fin./. Psal. 8.co.2.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.4.2.4m.

R s° dicenm, sicut Du°.458°.

460 Quod esse dei, differt ab esse creaturę tripliciter. Primo quia subsistit. Secundo quia non fit, nec mutatur.

Tertio quia non differt ab essentia sua.1.d.8.q.1.I.6./.d.2.q.1.1.c./.Poª.q.2.1.c.

Immo fieri conuenit Deo.1.d.30.1.1ᵐ./.3.d.7.q.2.1.1ᵐ.

R ñº dicenᵐ,sicut Duº.612º.616º.

461 Quod in solo Deo, esse & essentia sunt idem realiter. 1ª,q.2.1.c./.q.3.4.0./.q.5.6.c./.q.6.3.c./.q.12.2.c.3ᵐ./.4.c./.q.13.11.c./.q.14.4.c./.14.2ᵐ./.q.25.1.2ᵐ./.q.44.1.c./.q.45.1.5ᵐ./.q.50.2.3ᵐ./.q.54.1.b./.c./.3.c./.q.61.1.0./.q.75.5.4ᵐ./.q.104.1.c.6./.12ᶜ.q.3.7.c./.3ª.q.13.1.c./.1.d.2.4.1ᵐ./.d.4.q.1.1.2ᵐ./.d.8.q.1.1.0./.q.4.2.3.c./.q.5.2.c.4ᵐ./.d.11.3.5ᵐ./.d.19.q.2.1.c./.q.5.3.4ᵐ./.d.33.1.c./.d.34.q.1.1.c./.d.35.1.5ᵐ.4.c./.d.42.q.1.1.4ᵐ./.2.d.1.q.1.1.2.c./.d.3.q.1.1.c./.d.16.1.3ᵐ./.b./.c.6./.3.d.6.q.2.2.2ᵐ./.5̄.1.cº.22.25./.L iº.2.cº.51.85.2ᵐ./.L iº.3.cº.20.49.5ᵐ./.65.4ᵐ./.6ᵐ./.66.6./.L iº.4.cº.11.co.4./.Veri.q.10.12.c.6./.q.21.4.7ᵐ./.5.c./.q.27.1.8ᵐ./.Potentia.q.2.1.c./.q.5.3.8.c./.q.7.2.0./.3.4.c./.M a.q.3.2.c./.q.16.3.8.c./.Spiritu.1.c./.A nima.6.c.6./.1ᵐ./.2ᵐ./.17.10ᵐ./.quol.2.q.2.1.2.c./.quol.3.q.8.0./.quol.7.1.1ᵐ./.ql.9.b./.c.15ᵐ./.Opus.3.cº.11.109.q.274.co.7./.Opus.30.lec.7./.Opus.37.cº.4.co.2.3./.Posteriorum.2.lec.6.principio.

Oppositum uidetur dicere.1ª.q.3.3.c./.1.d.25.1.3ᵐ./.3.d.5.q.1.3.0./.Poª.q.9.1.c.

R ñº dicendum,sicut Duº.114º.

462 Quod anima attribuitur Deo,sm similitudinem actus, 1ª.q.3.2.1ᵐ./.q.19.11.c.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.4.3.4ᵐ.

R ñº dicendum,sicut Duº.471º.

463 Quod Deus non est genus,nec species.1ª.q.3.5.c./.1.d.19.q.1.principio./.5̄.1.cº.25.32.3ᵐ./.L iº.2.cº.93.co.1.6./.Potentia.q.7.3.0./.Opus.3.cº.13.14./.Opus.30.6.

Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.2.c.6.

R ñº dicendum,ꝙ diuinum esse,est proprium & determinatum, non per additionem alicuius contrahentis, sed per negationem omnis adhibiti: vt habetur.2.d.3.q.2.2.c.6.sicut etiam dicetur ad Dubium.464ᵐ.928ᵐ.

464 Quod Deus non est in genere, nec in predicamento ꝑ se,nec reductiue vt principium.1ª.q.3.5.0./.q.4.3.1ᵐ./.q.6.2.3ᵐ./.q.88.2.4ᵐ./.1.d.8.q.4.2.0./.d.19.q.4.2.0./.2.d.3.q.1.1.1ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./.5̄.1.cº.25.32.3ᵐ./.L iº.4.cº.31.3ᵐ./.Veri.q.8.8.2ᵐ./.Potentia.q.6.3.c.co.2./.q.7.3.0./.q.8.2.1ᵐ./.q.9.4.11ᵐ./.M a.q.16.9.5ᵐ./.Spiritu.1.c.co.2.6./.Opus.3.cº.12./.Opus.30.lec.8./.Opus.42.cº.3.5./.Posteriorum.2.lec.6.co.1.

Immo Deus est in genere substantię reductiue,vt mensura & vt principium omnium rerum, & sicut punctus & vnitas.1ª.q.3.5.c.6./.2ᵐ./.1.d.8.q.4.2.3ᵐ./.Poª.q.7.1ᵐ./.q.7.3.7ᵐ./.8.2ᵐ./.q.9.3.3ᵐ./.Trin.2.4ᵐ.

R ñº dicenduꝫ tripliciter.s.primo,ꝙ aliquid est in genere reductiue vt principium dupliciter.s.vel tanq̃ limitatum,determinatum,& restrictum ad illud genus. Vel sine limitatione, determinatione, & restrictione. Et sic secundo modo Deus est in genere, & nõ primo modo: vt habetur.1ª.q.3.5.c.6. Secundo dicendum, ꝙ principium est duplex.s.vel intrinsecum.i.de essentia generis,tanq̃ contentum sub genere. Vel extrinsecum.i.efficiens vel exemplare. Deus ergo est in genere reductiue, vt principium secundo modo,non auteꝫ primo modo. Tertio dicenduꝫ,ꝙ licet dicatur.Potentia.q.7.3.7ᵐ.ꝙ Deus est in genere vt principium,sicut punctus & vnitas, cum vtrunq; sit principium limitatum & intrinsecum,tamen ibi comparatio fit,quo ad rationem cõmunem principij, non quo ad rationem principij limitati vel intrinseci vt habet M et.5.cº.1.sm philosophum.

sicut etiam dictum est ad Duᵐ.463ᵐ.

465 Quod in diuinis non est indiuiduum. Poª.q.7.3.c.6.

Oppositū videtur dicere,* quia ex hoc ipso indiuiduatur quia nõ potest recipi in alio.1ª.q.3.1.2ᵐ./.q.13.9.0./.q.39.4.1ᵐ./.1.d.4.q.1.2.3ᵐ./.d.21.q.2.1.4ᵐ./.Potentia.q.7.3.1ᵐ.

* R ñº dicenduꝫ dupliciter.s.primo,ꝙ aliqd dicitur species vel indiuiduum dupliciter.s.vel similitudinarie, vel sm proprietateꝫ. In diuinis igitur dicitur species vel indiuiduum similitudinarie,& non sm proprietateꝫ. Hoc enim nomine diuinę substantię quod est Deus similitudinem habet speciei in hoc ꝙ de pluribus numero distinctis substantialiter predicatur, non tñ species vel indiuiduum proprie dici potest: qꝛ species non est aliqd vnuꝫ numero pluribus cõmune, sed ratione solum: substantia vero diuina vna numero, est cõmunis tribus personis: vnde pater,filius,& spiritussanctus,sunt vnus Deus: non autem Petrus, & Paulus, & Marcus, sunt vnus homo,sm vnius esse,sed plures sm distincta esse: vt habetur. 1ª.q.36.1.3ᵐ./.quol.7.3.1ᵐ. Secundo dicendum, sicut Dubio.367º.463º.476º.496º.504º.598º.928º.

466 Quod in solo Deo sunt idem suppositum & natura, & in omnibus creaturis differunt. 3ª.q.17.1.c./.1.d.5.1.c./.d.33.q.1.1.c./.Vnio.1.c.pnº./.quol.2.q.2.2.0./.Opus.53.0./.Posteriorum.2.lec.6.co.1.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.3.3.c./.1.d.25.1.3ᵐ./.3.d.5.q.1.3.0./.5̄.4.cº.55.4ᵐ./.Poª.q.9.1.c./.Spiritu.5.9ᵐ./.A nima.17.10ᵐ./.Opus.32.lec.6.0./.Opus.37.cº.4.co.2.3./.M et.7.lec.11.6./.L iº.8.lec.3.co.2./.L iº.9.lec.11.co.3.6./.A nima.3.lec.8.co.1.2.

R ñº dicenᵐ,sicut Duº.114º.928º.

467 Quod in Deo non est materia,nec potentia, sed est purus actus.1ª.q.3.1.2.c./.q.7.1.c./.q.9.1.c./.q.12.1.c./.q.14.2.3ᵐ./.3.c.2ᵐ./.q.25.1.c./.q.49.3.2ᵐ./.q.50.2.3ᵐ./.q.54.1.c./.q.75.5.4ᵐ./.q.87.1.c./.q.89.2.3ᵐ./.q.94.1.c./.q.115.1.2ᵐ./.12ᶜ.q.49.4.c./.q.50.5.c./.1.d.8.q.3.1.2.c./.d.19.q.2.1.c./.d.22.1.2ᵐ./.d.23.1.c.pnº./.d.35.1.5.c./.d.36.q.1.1.1ᵐ.3ᵐ.d.42.q.1.1.c.1ᵐ.2.d.1.q.1.1.c./.d.3.q.3.3.2ᵐ./.d.7.q.1.1.c./.d.19.1.c./.5̄.1.cº.16.17./.L iº.2.cº.16.1ᵐ./.83.3ᵐ./.6ᵐ./.L iº.4.cº.11.co.2.35.5ᵐ./.Veri.q.24.7.c./.Potentia.q.3.3.c./.q.7.1.3.c./.M a.q.16.9.5ᵐ./.Opus.3.cº.10.11.12.18.19.28.29.74./.M et.12.lec.5.co.2.7./.L ec.6.co.2.6.

Oppositum uidetur dicere.1ª.q.44.0.

R ñº dicendum, ꝙ in Deo non est potentia passiua, sed potentia actiua, vt adducitur Dubio.471º.494º.

468 Quod qcqd entitatis,bonitatis,& pfectionis est in creatura quacunq;,totũ est eminẽtius in Deo.1ª.q.4.2.0./.q.6.1.2ᵐ./.2.3.4.c./.q.9.1.c./.q.11.3.c./.q.12.2.c./.q.13.2.3.4.5.c./.q.14.6.11.2./.q.25.1.c.3ᵐ.3.c./.q.26.1.c.1ᵐ./.4.0./.q.28.2.3ᵐ./.q.29.3.c./.q.49.3.c./.q.75.1.5ᵐ./.q.91.1.c./.1.d.2.1.3.0./.d.4.q.1.1.c./.d.8.q.4.3.c./.d.22.1.c./.d.27.2.3ᵐ./.d.36.q.2.2.c./.2.d.25.1.1ᵐ./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.4.d.24.q.3.ar.2.q.1.3ᵐ./.5̄.1.cº.28.31.92.1ᵐ./.L iº.2.cº.2.15.6ᵐ./.22.3ᵐ./.L iº.3.principio.21ᵐ./.49.3ᵐ./.L iº.4.cº.14.2ᵐ./.Veri.q.2.1.c.6./.q.8.8.2ᵐ./.Potentia.q.7.3.c.6./.q.9.4.11ᵐ./.5.c./.Spiritu.1.c.co.1.3.8.c.6./.A nima.7.c.6./.1ᵐ./.Opus.3.cº.21.22.28.33./.Opus.9.principio.1ᵐ./.Opus.30.lec.8.co.1./.C ausis.lec.3.co.2./.M et.5.lec.17.co.2.6.

Immo non oportet,ꝙ illud quod est de nobilitate creature,sit de nobilitate creatoris.1ª.q.4.2.c./.3.0.

R ñº dicendum,sicut Duº.326º.925º.

469 Quod in Deo nullus defectus esse potest, Opus.3.cº.110.

Immo potest Deus, & studiosus praua agere, s̃m philosophum, qđ est deficere in agendo. 1ª.q.25.3.2m.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ posset praua agere si vellet: vt etiam adducetur Duº.503º. Secundo dicendum, sicut Duº.435º.503º. Et sicut conditionalis.2. Deus.421.

470 Quod in Deo non est quantitas. 1ª.q.28.4.c./ Ephe.3. lec.6.co.2.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.42.1.1m.

R ñº dicendum, ꝙ magnum dicitur dupliciter. s. vel absolute. i. habens q̃titatem continuam quę dicitur magnitudo, vel comparatiue. i. excedens minus. Et sic prędicatur de Deo, non autem primo modo: vt habetur. Potentia. q.8. 7.7m. sicut etiam dicetur ad Dubium. 555m.1080m.1146m.

471 Quod in Deo est similitudo omnium rerũ, s̃m formam, & s̃m materiam. 1ª.q.57.2. 2m./.1.d.3.q.2. 1.0./.q.3. c./.ℨ.2.cº.24./.Poª.q.7.7.4m./.10m.

Immo nullo modo Deus est similis creaturis. 1ª.q.4.3. 4m./.1.d.19.q.1.2.c./.d.35.4.6m./.d.48.1.4m./.ℨ.1.cº. 29./.Veri.q.2.11.1m./.q.23.7.11m.

R ñº dicendum, ꝙ Deus est similis creaturis, non quidem similitudine proprie dicta sed large, vt etiam adducet Duº.1146º.236º.465º.467º.485º.1064º.1089º 1126º. Similiter res aliquę creatę, attribuũtur Deo s̃m similitudinem actus vel effectus: vt habetur. 1ª.q.3.2. 1m./.2m./.q.19.11.c.

472 Quod Deus cognoscit omnia singularia distinctissime. 1ª.q.14.6.11.0./.12.c.6./.q.22.2. 3.c./.q.55.1. 3m./.q. 57.2.c.6./.q.89.4.c./.1.prolo.2.c./.d.35.3.0./.5. 1m./.d. 36.q.1.1.0./.d.38.3. 5.c./.d.39.q. 2.2.c./.2.d.3. q.3.3. c./.ℨ.1.cº.50.63.vsq3.72./.Liº.3.cº.75.76./.Veri.q.2. 4.5.0./.Poª.q.6.1.c./.Anima.20. c./.quol.8.vel.11.3. c./.Opus.3.cº.134. 135./.Causis. lec.10.co.2. 6./.Perihermenias.lec.14.co.4.5.

Oppositum videtur dicere.3. d.14. ar.2. q.2.2m./.ℨ.1. cº.69.6.

R ñº dicendum, sicut Dubio.476º.

473 Quod Deus cognoscit infinita. ℨ.1. cº. 69./.Liº. 2.cº. 26.2m./.3m./.Opus.3.cº.135.

Oppositum videtur dicere. 3.d.14. ar.2.q. 2.2m./.ℨ.1. cº. 69. 6.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 477º. 1215º.

474 Quod scientia dicitur analogice de scientia Dei, & creaturę. 1ª.q.13.5. c./.1.d.8. q.4.3.1m./.d.35. 4.0./.Veri. q.2.11.0.

Opposítũ videtur dicere. 12ę.q.49.4.0./.1.d.35.1.3m./. 3.d.23.q.1.1.c./.ℨ.1.cº.56.92./.Virt.q.1.1.c.

R ñº dicendum, ꝙ analogia est duplex. s. vel determinatę habitudinis, vel analogia proportionalitatis: vt habetur. 1.prolo. 2.2m./.Veri.q. 2.11.c. Secundo modo scientia dicitur analogice de scientia Dei & de scientia creaturę: non autẽ primo modo. * Nam scientia Dei est primum, de quo scientia dicitur analogice, & tñ non ponitur in diffinitione scientię nostrę: qa diffinitio non esset per notius, nec ecõuerso, cum scientia Dei nõ diffiniatur, sicut nec ipse Deus: vt habetur in secundis locis, sicut etiam dictum est ad Dum.110m.

475 Quod scientia Dei non est habitus, nec qualitas, nec effectus demonstrationis, vel principiorũ, vel habens causalitatem. 1ª.q.14.1.1m./.q.59.1.c./.12ę.q.9.1.1m./.1.d. 4.q.1.1.c./.d.35.4.7m./.5.c.4m./.d.38.1.c./.ℨ.1.cº. 56. Liº.4.cº.12./.Veri.q.2.1.7m.12m.

Immo sciẽtia Dei est effectus diuinę artis, & habet causalitatẽ. 1.d.38.1.c.

R ñº dicendum, ꝙ scientia Dei habet causalitatẽ respectu scitorum tantum, s̃m ꝙ consequitur formam diuinę artis & finem: vt habetur. 1.d.38.1.c.

476 Quod scientia Dei, nõ est vniuersalis, nec particularis, nec in potẽtia, vel habitu, sed semper in actu. 1ª.q. 14. 1.3m./.1.d.35.5.0./.d.36.q.1.1.1m./.ℨ.1.cº.56.

Immo scientia Dei est vniuersalissima, 2. d. 3. q. 3. 2. c. 6.

R ñº dicendum, ꝙ in secundo sententiarũ, accipit vniuersale largo modo. s. pro eo quod se extendit ad multa. Sed in alijs locis, accipit vniuersale proprie. s. pro eo quod in diuersis habet diuersa esse: vt habetur. 1.d.4.2. 3m./.d.31.q.2.1.4m./.Ma.q.16.6.16m./.7.5m. sicut et dictum est ad Dum.133m.141m.463m.

477 Quod Deus scit infinita, etiã scientia visionis. 1ª.q.14. 12.0./.3ª.q.10.3.0./.Veri.q.2.9. 0./.q.20.4. 1m./.quol. 3.q.2.1.0.

Oppositum videtur dicere. 1.d.39.q.1.1.3.0./.3.d. 14. ar.2.q.2.2m./.q.4.2m./.ℨ.1.cº.69.6.

R ñº dicendum, ꝙ quia scientia visionis Dei, est de omnibus rebus quę aliqñ sunt, ideo accipiẽdo omnia entia, tam de gñe substantię, q̃ de generibus accidentium, de qbus constat, ꝙ erunt infinita, ꝑpter infinitas cogitationes, affectiones, & locutiones, quę multiplicabũtur in infinitum in beatis & in damnatis, in perpetuũ duraturis, etiã remota ęternitate gñationis ante & post: ideo scientia visionis, Deus scit infinita, sicut intelligit in locis primo allegatis. Si vero accipiantur entia completa & subsistentia, scilicet supposita, sicut accipiuntur in locis secundo adductis, patet ꝙ sunt finita, si generatio incepit, nec semper durare debeat, vt fide tenetur. sicut etiam dicetur ad Dubium. 1215m. vt etiam probatur. Phy.8.lec.2.6.

478 Quod Deus sciuit aliqua, quę nescit, & econuerso. 1ª.q. 14.15.3m./.1.d.39.q.1.1.0./.d.41.5.0./.Veri.q.2.13.5m.

Oppositũ videtur dicere, qa scitũ est in sciente, vt ipse dicit. 1.d.35.5.3m. R ñº dicendum, ꝙ Deus potest scire quod nescit diuisim, non autem coniunctim. Sed nullo modo potest plura scire, q̃ scit: vt habetur in locis primo allegatis.

479 Quod mala pertinent ad scientiam Dei practicam. 1ª. q.14.16.c.6.

Immo pertinent tñ ad scientiã eius speculatiuã. Veri. q.3.3.c.co.1.

R ñº dicendum, ꝙ scientia Dei est duplex, scilicet vel simplicis notitię vel approbationis. Secunda est tantũ bonorum: Sed prima est etiam malorum: vt habetur Veri.q.7.8.c.

480 Quod Isaias vidit dominum. Isa.6.co.2.

Immo homo in hac mortali carne viuens, non potest videre Deum. 1ª.q.5.3.c./.q.93.2.0./.Isa.6.co.7.

R ñº dicendum, sicut Duº.482º.486º.

481 Quod visionem imaginariam, immediate prophetę a Deo percipiebant, & non mediantibus angelis. Isa.1. principio./.cº.6.co.2.

Oppositum videtur dicere. 12ę.q.98.3.c./.6.b./.Gal.3. lec.7.co.2.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, a simili, quia quo ad principalẽ & perfectũ actum, percipiebant a Deo: sed dispositiue: vt per ministros, percipiebant per angelos: vt habetur a simili. 12ę.q.98.3.c. Secundo dicendum, ꝙ talem visionem percipiebant a Deo, etiam mediantibus angelis. Et huius ratio potest esse, & ex parte finis visionis, & ex parte principij. Ex parte finis quidem, quia angelus reuelans, intendit ducere hominem in cognitionem Dei, & non in cognitionẽ sui. Et ideo format visionem de Deo, vt ex iis quę figuraliter videntur, homo aliquid de Deo cognoscat. Ex parte autem principii, quia tota virtus angelici luminis ad manifestandum, est ex Deo autore, qui est fons luminis: vt habetur Isa.6.co.2.

482 Quod deus non potest videri per essentiam in hac vita mortali. 1ª.q.12.11.o./q.13.1.c./.2.3m./.22ª.q.5.3.c./q.93.2.o./.22ª.q.180.5.o./.3.d.27.q.3.1.c./.d.35.q.2.ã.2.q.2.o./.4.d.49.q.2.1.1m./.7.o./.ʒ.3.cº.47./.48.1m./.Liº.4.cº.91.1m./.veri.q.10.11.o./.quol.1.q.1.1.o./.Iob.19.5./.Io.lc.18.co.2./.2ª.cor.12.co.5.7.
Immo Paulus & Moyses, viderunt deum per essentiam.1ª.q.12.11.2m./.22ª.q.174.4.c./.5.1m./.q.175.3.o./.q.180.5.c./.4.d.49.q.2.7.4m./.5m./. Veri.q.8.5.5m./.6m./.q.10.11.c.1m./.2m./.q.12.6.12m./.7.c./.9.1m./.14.c./.q.13.2.o./.q.18.1.13m./.Isa.1.co.2./.Io.lec.18.co.2./.2ª.Cor.12.co.5.6.7.8.
☞ Rñº dicenm quincupliciter.s.primo, quia ꝙ aliqui dicuntur vidisse deum, debet intelligi per imaginariam, vel corporalem visionem, per species interius, vel exterius apparentes: vt habetur.ʒ.3.cº.47.prinº./. Veri.q.10.11.c.4m./.Isa.1.pnº./.cº.6.co.2. Scdo dicenm, ꝙ pōt miraculose fieri, ꝙ diuina virtute, aliquis intellectus creatus, non habens nisi dispositiones viæ, eleuetur ad videndum deum per essentiam. Nec tamen ex tali visione, potest dici beatus simpliciter, sed ſm quid tantum, inquantum.s.cōmunicat in actu beati: vt habetur.4.d.49.q.2.2.c. Tertio dicenm, ꝙ dicitur dñs loqui ad Moysen, facie ad faciem, pp eminentissimum modū claræ visiōis, quæ Moyses super alios prophetas vidit: vt habetur.22ª.q.98.3.2m. Quarto dicenm, ꝙ dicitur ꝙ quidam vident in speculo æternitatis, non quidem quia ipse deus dicatur speculum æternitatis, sed ipsæ species quæ sunt in animo prophetæ. Et dicuntur speculum æternitatis, inquantum resultat in eis dispositio sapiētiæ æternæ: vt habetur Isa.6.co.2. Quinto dicenm, sicut Duº.66º.68º.142º.191º.486º.

483 Quod deus non est primum cognitum ab intellectu nostro.1ª.q.88.3.o./.Trin.3.o.
Immo deus est primum obiectum intellectus, quia ratio & causa veritatis alicuius obiecti, primo apprehenditur a potentia.22ª.q.1.1.c./.quol.7.q.2.2.c.
☞ Rñº dicenm, sicut Duº.752º.191º.

484 Quod videre deum facie ad faciem, est videre eum per essentiam immediate. 1ª.q.12.11.2.1./.4.d.49.q.2.1.16m./.ʒ.3.cº.51./.1ª.Cor.13.lec.4.co.2.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.12.11.1m.fin./.22ª.q.98.3.2m.
☞ Rñº dicendum, sicut Duº.482º.486.191º.

485 Quod essentia dei, per nullam speciem creatam repræsentari potest. 1ª.q.12.2.o./.6.11.c./.q.56.3.c./.22ª.q.175.4.o./.3ª.q.9.3.3m./.3.d.14.ã.1.q.3.c./.ar.2.q.1.c./.4.d.49.q.2.1.c.3m./.7.c./.ʒ.3.cº.49./.51.1m./.Liº.4.cº.7.12m./. Veri.q.8.1.o./.q.10.11.c./.q.18.1.1m./.Trin.2.c./.quol.7.1.c./.Diony.co.2./.Opus.3.cº.105./.264.co.5.6./.Io.lec.16.co.1./.cº.14.lc.2.co.3./.1ª.Cor.13.lec.4.co.2./.2ª.Cor.12.co.5.
Immo deus & angeli cognoscuntur a nobis per species impressas, & non per species abstractas. 1ª.q.12.4.c./.13.c.
Immo anima rōnalis repræsentat deum. 1ª.q.12.2.c.
☞ Rñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ hoc non ostendit ꝙ deus uideatur in patria per speciem suam. Nam ostensum est hoc esse impossibile. Sed in via, cognoscitur quandoq; deus, non quidem per speciem a creaturis acceptam, sed interius a deo formatam. Vnde ibidem dicebatur, ꝙ non quærebatur de visione dei per essentiam: vt habetur Opus.72.q.7. Secundo dicendum, ꝙ anima rationalis repræsentat deum, ſm ꝙ deus refertur ad creaturas vt causa, & vt conseruans: vt habetur Opus.61.cº.47. * Et secundum ꝙ intellectiua virtus est aliqua participata similitudo ipsius, qui est primus intellectus: vt habetur.1ª.q.12.2.c./.11.3m./.Opus.61.cº.47.

486 Quod essentia dei non potest videri ab aliquo intellectu creato, sine lumine supernaturali.i.gloriæ. 1ª.q.12.2.c.1m./.5.o./.22ª.q.174.5.1m./.q.175.3.2m./.3º.q.10.4.c./.q.45.2.c./.2.d.11.q.2.1.5m./.3.d.14.ar.1.q.2.1m./.q.3.c./.ã.2.q.1.c./.4.d.49.q.2.1.15m./.6.c./.ʒ.3.cº.53.54.59./.Veri.q.8.3.6.o./.q.10.11.c.11m./.q.13.2.c./.q.18.1.1m./.q.20.2.c./.quol.7.vel.8.vel.11.q.1.1.o./.quol.10.q.8.c./.Opuscu.3.cº.105./.2ª.Cor.12.co.6.
Oppositum videtur dicere Veri.q.10.11.c.1m./.11m.
☞ Rñº dicendum dupliciter, scilicet primo, ꝙ lux vel lumē gloriæ, potest accipi dupliciter: scilicet vel per modum qualitatis permanentis, sicut lux in igne, aut carbunculo, aut in stellis. Vel per modum passionis transeuntis, sicut lux in aere: vt habetur.22ª.q.174.3.2m./.Veri.q.13.2.c. Paulus ergo in raptu, & Moyses, viderunt essentiam dei sine lumine gloriæ, primo modo, non autem secundo modo.
☞ Scdo dicenm, sicut Duº.66.68º.142º.191º.482º.

487 Qȯ possibile est oēs beatos post diem iudicij, noscere oīa quæ scit deus, scia visiōis.4.d.49.q.2.ã.5.c.1m./.12m.
Oppositū videtur dicere. Veri.q.8.4.c.
☞ Rñº dicenm duplr.s.primo, ꝙ in quarto loquitur post resurrectionem in.q.de ver. de angelis animabus ante resurrectionē. Scdo dicenm, sicut Duº.278º.

487 *Quod res videntur in essentia dei, seu in verbo, sicut effectus in causa, vel sicut conclusio in principio: scilicet vnite: non autem sicut in speculo. 1ª.q.12.2.8.14.3m.8.c./.22ª.q.173.1.c.5./.2.d.4.1.3m./.4.d.49.q.2.5.6m./.Veri.q.2.4.7m./.q.8.4.c./.q.28.4.5.c.
Immo res videntur ibi, sicut in speculo.1ª.q.12.8.2m./.2.d.38.1.2m.
☞ Rñº dicendum, ꝙ speculum proprie, est tantum in materialibus, sed metaphorice, est etiam in spiritualibus: quia spiritualia repræsentant aliquid, sicut & speculum materiale: vt habetur Veri.q.12.6.c. Diuina igitur essentia, est speculum voluntarium: quia in eo non videtur, nisi quod ipse deus vult ostendere. Speculum vero materiale, ea necessitate naturæ repræsentat omnes formas in eo relucentes: vt habetur.1ª.q.12.8.c.4m./.q.57.5.c. quia intellectus creatus, uidendo diuinam essentiam, non uidet in ipsa omnia quæ facit deus, uel facere potest: vt habetur. 1ª.q.12.8.c.prinº. Vnde videns speculum, non est necessarium, ꝙ omnia in speculo videat: nisi speculum suo visu comprehendat: vt habetur.1ª.q.12.8.2m. Sed similitudines diuino lumine illustratæ, magis habent rationem speculi: ꝙ dei essentia. Nam in speculo resultant species ab aliis rebus, quod non potest dici de deo. Nec tamen proprie dicitur illa cognitio per similitudines illustratas, specularis: sicut homo non dicitur videre in speculo illud, cuius similitudo in oculo suo relinquitur: nisi ipse oculus speculum diceretur, in quo species rei resultat. Nec tamen est uisio beata: vt habetur.1ª.q.56.3.c.5./.2.d.4.1.3m. sicut etiam dictum est a simili, ad Dum.482m.495m.1111m.

388 Quod per cognitionem specierum naturalium, indiuidua sub eis existentia, cognoscuntur ab intellectu deum vidente.ʒ.3.cº.59.5m.
Oppositum uidetur dicere.1ª.q.12.8.4m./.ʒ.3.cº.59.60.1m./.4m.
Rñº dicendum, ꝙ quilibet uidens essentiam dei, uidet omnia quæ aliquando sunt in rerum natura, non autem omnia quæ possunt esse: ut habetur.ʒ.3.cº.59.2m.

489 Quod ratio aliqua est uoluntatis dei.1ª.q.19.5.o.
Immo nulla est ratio uoluntatis dei. Veri.q.23.1.3m.

¶ R ñº dicendum, ꝙ ratio aliqua est voluntatis dei, non quidem ex parte eius, sed ex parte voliti propter aliud: vt habetur. 1ª.q.19.5.0./.q.23.5.c./.1.d.41.3.c./.ꝟ.1.cº.86./.Liº.2.cº.28.29.Liº.3.cº.97./.Veri.q.6.2.c./.q.23.6.6m./.Eph.co.7.fi.

490 Quod voluntas dei, est omnino immutabilis, ꝫ effectus eius mutentur. 1ª.q.19.3.7.0./.q.23.8.c./.3ª.q.46.2.c./.1.d.38.5.4m./.d.39.q.1.1.c.3m./.4m./.d.45.3.3m./.d.47.1.1m./.2m./.4.d.48.q.2.1.2m./.ꝟ.1.cº.82./.Liº.2.cº.25.6./.Liº.3.cº.91.98.fi./.Potentia.q.3.15.7m.

Immo deus mutat sententiam.1ª.q.19.7.2m.

¶ R ñº dicendum, ꝙ deus mutat sententiam.i.ordinem causarum secundarum, non autem consilium voluntatis suę: vt habetur.1ª.q.19.7.2m./.4.d.45.q.2.ã.2.q.1.1m./.ꝟ.3.cº.96.fi./.Veri.q.6.4.1m./.q.12.11.3m./.He.6.lec.4.co.3.sicut etiam dictum est ad Dum.283m.responsione tertia.

491 Quod deus mouet voluntatem hominis immobiliter ex parte dei, sed libere ex parte creaturę, non inferendo ei necessitatem. Ma.q.6.1.c.co.4.3m.

Opposim videtur dicere.12e.q.112.2.2m./.q.113.10.c.

¶ R ñº dicenm, ꝙ libere & ex parte creaturę, sed aliqñ mouet miraculose: vt habetur in locis scðo allegatis.

492 Quod quilibet homo tenetur conformare voluntatem suam voluntati diuinę in volito, etiam materialiter.1.d.48.4.0.

Oppositum videtur dicere. 12e.q.19.10.0./.q.39.2ã.3m./.22e.q.104.4.3m./.1.d.48.3.4.0./.3.d.17.ã.2.q.1.1m./.d.20.ã.5.3m./.Veri.q.23.8.0./.Ma.q.2.5.7m./.Opus.9.q.87.

¶ R ñº dicẽdum, quadrupliciter.s.primo, ꝙ in primo sententiarum loquitur de volito, vt apprehenditur sub ordine diuinę voluntatis, in aliis autem ꝫm se: vt habetur.1.d.48.4.2m. Secũdo dicenm, ꝙ in primo sententiarum loquitur de uoluntate deliberata, in aliis autem de voluntate naturali, vel de sensualitate. Tertio dicenm, ꝙ quilibet homo tenetur conformare uoluntatem suã uoluntati diuinę in uolito formaliter.i.ꝫm communem rationem boni, & in modo.s.ex charitate, & effectiue.i.ꝙ velit id quod deus vult eũ velle, non autem materialiter.i.in quolibet bono particulari: vt habetur in locis primo allegatis. Quarto dicendum, sicut Duº.423º.

493 Quod potentia ꝫm propriam rationem principii operationis conuenit deo, respectu actionum notionaliũ ꝫm quas aliqua procedunt ꝫm rem, non autem respectu aliarum.1ª.q.41.4.3m./.ꝟ.2.cº.10.

Immo principiũ in diuinis: dicitur significare proprietatem, & non essentiã vel potentiaꝫ.1ª.q.36.4.c.2m.

¶ R ñº dicenm, ꝙ sicut dicetur ad dum.866m. potentia propriè accipitur pro principio operatiõis, & sic cõuenit deo. Sed large accipitur pro proprietate consequente nãm rei: vt habetur.1.d.3.q.4.1.0.

494 Quod potentia actiua, proprie conuenit deo, non aũt passiua. 1ª.q.25.1.0./.3.1m./.q.41.4.2m./.1.d.35.5.c./.d.42.q.1.1.0./.2.c./.ꝟ.1.cº.16./.Liº.2.cº.7.25.1m./.Veri.q.22.6.3m./.Poª.q.1.1.c.4m./.6m./.7m./.9m./.q.2.1.1m./.q.7.1.c.

Immo potentia dei non est actiua nec passiua, sed est superactiua.1.d.7.q.1.1.3m./.Poª.q.2.1.1m.

¶ R ñº dicenm dupliciter.s.primo, ꝙ nullum nomen proprie conuenit deo, quo ad modum significandi, qã sumitur a modo essendi in creaturis, qui in infinitum distat a modo quo deus est. Ideo dicit, ꝙ poª dei non est actiua, sed superactiua.i.excellentiori modo se habens, ꝗ̃ potentia actiua in creaturis. Tamẽ quo ad rem significatam potentia actiua proprie conuenit deo, qã omne qð dicit perfectionem absolute, cõuenit deo: vt habetur. 1ª.q.13.3.0./.1.d.8.q.2.3.2m./.d.19.q.2.1.3m./.d.22.2.0./.d.35.1.2m./.ꝟ.1.cº.30. Secũdo dicenm, ꝙ in primo sententiarum loquitur de poª generatiua in diuinis, cui proprie non conuenit ratio potẽtię actiuę, quę habetur quinto & nono metaphysicę, s. ꝙ potentia est principiuꝫ transmutandi aliud, quia in diuinis nõ dicitur aliud. Nec generatio, ibi est transmutatio, sed simplex emanatio: vt habet.1ª.q.27.1.0./.q.77.6.3m. sicut & dicetur ad dum.1136m.1138m.

495 Quod poª generandi, & potentia creandi, ut radicanẽ in essentia dei, sunt una numero potentia.1.d.7.q.1.3.0./.Poª.q.2.6.0./.q.3.16.9m./.Opus.9.q.14.

Oppositum videtur dicere.1.d.7.q.1.3.0./.Opus.9.q.14./.q.15.

¶ R ñº dicenm, ꝙ potentia non dicitur uniuoce in diuinis de potentia generandi & potẽtia creandi, ꝫ sint vna potentia, numero, vt radicantur in essentia dei, quia potentia generandi est prior ꝫm rationem, ꝗ̃ potentia creandi, ut habetur.1.d.7.q.1.3.0./.Poª.q.2.5.6m./.6.3m./.4m./.Opus.9.q.14./.q.15.

496 Quod cum pater sit principium generationis, & pater & filius, sint principium spirationis, in patre erit poª generandi, & in patre & filio, poª spirãdi.1ª.q.41.4.3m.

Immo sicut pater & filius sunt unus deus, ꝑpter vnitatem formę significatæ, per hoc nomen deus, ita sunt vnum principium, propter vnitatem formæ significatæ per hoc nomen principium.1ª.q.36.4.c.fi.

¶ R ñº dicendum dupliciter.s.primo ꝙ poª spirandi in vtroq;, non est alia & alia, sed una & eadem numero, sicut est vnum esse numero: ut habetur.1ª.q.36.4.7m. sicut etiam dictum est ad dum.465m. Secundo dicendum, ꝙ potentia dicitur principium, non quia sit ipsa relatio principii, sed quia est idem quod principium: ut habetur.Poª.q.1.1.3m.

497 Quod poª generandi in diuinis, est essentia dei, sub ratione relationis.s.paternitatis. 1.d.7.q.1.2.c.3m./.d.11.3.0./.d.13.2.3m./.Opus.72.q.28.

Oppositũ videtur dicere. 1ª.q.41.5.0./.Poª.q.2.2.0.

¶ R ñº dicendum dupliciter.s.primo ꝙ potentia est duplex.s.propinqua, seu immediata, siue disposita, & remota seu mediata, & indisposita, ut habetur.1.d.7.q.1.2.3m. sicut etiam dictum est ad dubium.201m. Et ꝫ in diuinis hoc improprie dicatur, quia ibi non est dispositio, nec aliquid contrahens, eo ꝙ quicquid est ibi, est ipsa essentia dei: tamen potest significari per modũ eius dicendo, essentia ut in patre. Ideo essentia dei, vt essentia, est potentia generandi secũdo mõ. Sed essentia ut in patre, seu sub ratione paternitatis, est potentia generandi primo modo. Secundo dicendum, ꝙ potentia generandi, est principium quo generans generat. Sed ut dicitur.1.d.11.3.c./.Poª.2.2.5m. principium est duplex: scilicet principale: idest quo generans assimilat sibi genitum, & principium cointellectum.i.quo illud principale efficitur ut propriũ generantis. Primo ergo modo, essentia ut essentia, est principium & potentia generandi. Sed paternitas secundo modo: ut habetur Opus.72º.q.28.fi.

498 Quod deus dispensare non potest, ut homini liceat nõ subdi ordini eius, etiam in iis, ꝫm quæ homines ad inuicem ordinãtur.12e.q.100.8.2m./.22e.q.104.4.2m.

Oppositum videtur dicere.1.d.47.4.c.

¶ R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ deus potest dispensare, agendo pręter ordinem suę prouidentię, quo ad res subiectas ordini, non autem quo ad rationem ordinis, quæ est in deo. sicut etiam dicetur ad dubiũ.501m. habetur.1ª.q.105.6.c./.ꝟ.3.cº.98./.Poª.q.6.1.3m.

Scdo dicm,scdo.501.283.B.518.917.1076.

499 Quod deus potest reparare virginitatem perditam.1a.q.25.4.3m.

Immo preteritum non fuisse, non potest fieri etiam ex parte dei, vt quod mulier corrupta, non fuerit corrupta.1a.q.10.5.3m./q.25.4.o./22e.q.152.3.3m./1.d.42.q.2.2.c.3m./2.d.2.4.1.1.7m./ꝯ.2.co.25./quol.5.1.3.c./quol.9.vel.10.q.2.1m./Opus.9.q.82.

R n̄o dicēdus, quod deus potest reparare virginitatem perditam, quo ad omnem integritatem, non autem ratione preteriti, quia contradiceret: vt habetur.1a.q.25.4.3m./22e.q.152.3.3m./3a.q.89.3.1m./3.d.31.q.1.ā.4.q.1.1m./quol.5.q.2.1.o. sicut etiam dictum est ad Dum.219m,1169m.

500 Quod deus potest facere, subiectum esse, sine propriis accidentibus.4.d.10.ā.2.q.3.3m./quol.9.5.c.1m.

Oppositum videtur dicere. Phy.8.lec.21.co.4.

R n̄o dicendum, quod sicut ipse dicit.12e.q.51.1.c./Poa.q.9.9.2m./Postr.lec.14.co.1.accidens dicitur proprium dupliciter.s.indiuiduale.i.quod conuenit soli particulari, sed nō semper: & specificum.i.quod fluit ex principiis ppriis speciei,& pueniit oi,& soli,& semper. Loquitur ergo in quarto sententiarus, de proprio primo modo.s.de propria quātitate corporis Christi. Ideo addit, ad minus in aliquibus. Sed in octauo physicorum accipit propriū secundo modo, quia in hoc esset contradictio: vt habetur.12e.q.110.4.4m.vbi dicit, quod cum potentie anime sint naturales proprietates, animam consequentes, anima nō potest sine iis esse. Dato autem quod sine iis esset, adhuc tamen anima diceretur fm speciem suam intellectualis, vel rationalis, non quia actu haberet has potentias, sed propter speciem talis essentie, ex qua nate sunt hmōi potētie effluere.

501 Quod nihil prohibet esse aliquid in potētia diuina, qđ non vult, & quod nō continetur sub ordine quem statuit rebus.1a.q.25.5.1m.

Oppositum uidetur dicere.1a.q.47.4.c.

R n̄o dicenm quadrupliciter.s.primo quod deus potest dispensare, agendo preter ordinem sue prouidentie, quo ad res subiectas ordini dei, non autem quo ad rationem ordinis, quæ est in deo: vt habetur.1a.q.105.6.c./ꝯ.3.co.98./Poa.q.6.1.3m. Secundo dicenm, quod deus potest agere & dispensare, præter ordinem sue iustitiæ fm quod in aliquo opere creato determinatur, nō autem fm quod iustitia dei, est ordinatio voluntatis eius in eo: vt habetur.1.d.43.q.2.2.1m. Tertio dicenm, quod diuina potentia non est ita ordini eius alligata, quin possit quandoq; preter ordinem causarum secundarū aliquid agere, cū sibi placuerit: vt patet in operibus miraculosis: vt habet.1a.q.25.5.c./Poa.q.1.5.c./Opo.10.ā.1./17. Quarto dicenm, sicut Duo.498o.

502 Quod deus potest facere, vniuersum,& quālibet creaturam, meliorem q; fecerit.1a.q.25.6.o.

Immo vniuersus, non pōt esse melius.1a.q.25.6.3m.

R n̄o dicenm dupliciter.s.primo, quod deus potest facere vniuersum,& quamlibet creaturam, meliorem q; fecerit, bonitate accidentali,& non essentiali: quia transcenderet limites sue speciei: vt habetur.1a.q.25.6.o./1.d.44.o./3.d.13.ā.2.q.2.2m./3mpoa.q.3.16.c.co.2.fi.17m. Secundo dicenm, quod licet deus non possit facere quamlibet creaturas meliorem, bonitate essentiali, potest tamen facere qualibet re creata, alias meliores, bonitate essentiali & accidentali: vt habetur.1a.q.25.6.o./1.d.44.1.3.c.sicut etiam dictum est ad Dubium.115m.294m.

503 Quod deus est causa peccati.12e.q.79.o./q.80.1.c.

Immo mali culpe, nullo modo deus est causa.1a.q.48.6.c./q.49.2.o./q.63.5.c.fi.

R n̄o dicendus dupliciter.s.primo, quod deus est causa peccati, quo ad substantiam actus, non autem quo ad desormitatem: vt habetur.12e.q.79.o./q.80.1.c./22e.q.6.2.2m./1.d.40.q.4.2.c./d.42.q.2.1.o./2.d.34.3.c./d.37.2.o./q.3.1.3m./3.d.23.q.3.2.6m./ꝯ.3.co.162./Veri.q.3.4.5m./Poa.q.16.5m./q.3.6.21m./Ma.q.3.1.2.o./Ro.11.lec.5.co.4. Secundo dicendum, sicut Duo.435o.469o. sicut etiam dicitur in tabula conditionalis.2./Deus.273.421.

504 Quod deus est causa operationum naturalium, immēdiatior omni agente naturali.1.d.12.3.4m.

Immo quodlibet agēs naturale particulare, est immediatum ad suum effectum: sicut homo generat hominem,& ignis ignem.1a.q.15.1.c./Poa.q.3.7.c.

R n̄o dicendum, quod deus est causa operationum naturalium immediatior fm virtutem differentes ratione ab essentia, in ordine ad actiones ad extra, sed mediatior fm supposita, omni agente naturali: vt habet 1.d.12.3.4m./Poa.q.3.7.c.fi./4m.sicut etiam dictum est ad Dum.325m.465m.928m.

505 DICI./Quod dici de omni, per se,& primo qđ significat vniuersale, se habent ex additione adinuicē, quia omne quod per se predicatur, vniuersaliter predicat. sed non econuerso,& qđ primo predicatur, predicatur per se, sed non conuertitur. Postr.lec.9.co.1.prino.

Oppositus videtur dicere. Postr.lec.11.co.1.

R n̄o dicenm, quod tria predicta sunt idem fm rem, sed differunt fm rationem, sicut superius & inferius loquendo prioristice, non autes posterioristice. Dici enim de omni prioristicum est, quando nihil est sumere sub subiecto, de quo non dicatur prædicatum. Et ad ipsum sufficit & requiritur necessario vniuersalitas suppositorum fm modum enunciandi tantum,& non fm rem significatam, neq; vniuersalitas temporum. Sed dici de omni posterioristicum est illud ad quod sufficit & requiritur necessario vniuersalitas suppositorum fm res significatam,& vniuersalitas temporum: vt habetur Postr.lec.11.co.1.sicut et dicetur ad Dum.551m.

506 DIFFERENTIA./Quod differētia predicatur de genere. Met.8.lec.2.co.2.fi.

Oppositum videtur dicere. Met.3.lec.8.co.3.fi.

R n̄o dicendum, quod differentia constitutiua generis, prædicatur per se de genere. Sed differentia diuisiua generis, non predicatur per se & predicatione directa de genere, sed predicatiōe indirecta: vt habetur. Met.8.lec.2.co.2.sicut etiam dicetur ad Dum.507m.

507 Quod differentia complet essentiam generis.12e.q.67.5.c./2.d.3.q.1.5.c./Poa.q.8.4.5m.

Immo genus per se sumptus, non potest predicari de differentia, predicatione per se, nec econuerso. Met.3.lec.8.co.3.fi.

R n̄o dicenm, quod complet essentiam generis physici, vel determinando genus logicum ad speciem, nō aūt in se considerata: sicut etiam dictum ad Dum.507m.

508 DIFFERRE./Quod differre proprie est semper per aliud,& est relatiuum. Sed diuersum est absolutū, & seipso vel alio. Ideo omne differens est diuersum, & non econuerso.1a.q.3.8.3m./q.90.1.3m./1.d.8.q.1.2.3m./d.17.q.1.1.5m./ꝯ.1.co.17./Poa.q.7.3.2m./Met.5.lec.10.o./Io.10.lec.5.fi.

Immo qualiscunq; formarum multitudo, facit differentiam. Sed diuersitas fit solum per formas substantiales. Poa.q.9.8.2m.

R n̄o dicenm, quod diuersitas proprie, fit solus per differentias substantiales.i.essentiales, sed improprie fit per alias.

509 Quod differre specie, contingit dupliciter.s.vel in diuersis speciebus completis, vel fm diuersos gradus, in

generatione eiusdem speciei.12ᵉ.q.72.7.c.
Oppositum videtur dicere.2.d.15.q.1.1.2ᵐ./. Met.7. lec.6.co.4./. Lec.8.co.7.
R n̄ᵒ dicenᵐ, ꝙ qn̄ de rōne imperfecti est gradus imperfectus, facit differre specie, non aūt qn̄ non est de rōne eius: sicut etiam dicetur ad Duᵐ. 510ᵐ.

510 DIFFICILE./. Quod opera virtutum sunt difficilia. 12ᵉ.q.107.4.c.
Immo opa virtutum, sunt facilia.1.4.d.16.q.2.2.5ᵐ.
R n̄ᵒ dicenᵐ, ꝙ opera virtutum dicuntur difficilia, quia sunt supra vires non habentium virtutes, nō autem propter laborem, vel tristitiam. Et etiā quia quidam abundant sensu, & deficiunt intellectu, & plures sequūtur operationes sensus: vt habetur.12ᵉ.q.71.1.c./.q.107.4.c./.3.d.27.q.2.2.6ᵐ./.d.30.4.6ᵐ./.ꝯ.3.cᵒ.26.co.4./. Psal.19.co.11. * Vnde quia hō per operationes sensus, peruenit ad actus rōnis, ideo plures sequuntur inclinationes, naturę sensitiuę, ꝙ ordinem rōnis. Plures.n.sunt qui assequuntur prinᵐ rei, ꝙ qui ad cōsumationē perueniūt. Ex hoc aūt vitia & peccata in hominibus perueniunt, quia sequuntur inclinationem naturę sensitiuę, contra ordinē rōnis: vt habetur.1ᵃ.q.49.3.5ᵐ./.q.115.4.c./.12ᵉ.q.71.1.c./.2.3ᵐ./.q.107.4.c./.2.d.42.q.1.1.c.prinᵒ./.3.d.27.q.2.2.6ᵐ./.ꝯ.3.cᵒ.26.18ᵐ./. Ma.q.1.3.17ᵐ./. Psal. co.11. vnde difficillimum & optimū est conditionē virtutis obseruare, circa propriam mām: vt habetur.22ᵉ.q.149.1.c.pnᵒ.
Sed facilitas operandi opera virtutum, potest esse ex duobus.s. vel ex habitu seu consuetudine praecedente, & hanc facilitatem non tribuit virtus infusa statim in sui prinᵒ: vel iterum ex forti inhęsione ad obiectū virtutis, & hanc est inuenire in virtute infusa statim in sui prinᵒ: vt habeē.1ᵃ.q.49.3.5ᵐ./.q.80.1.3ᵐ./.12ᵉ.q.80.1.0./.q.53.1.1ᵐ./.q.71.2.2ᵐ./.4.d.14.q.2.2.5ᵐ./. Ve.q.24.12.0. sic ēt diceē ad duᵐ.687ᵐ.1202ᵐ.

511 DIFFINITIO./. Quod cum demōstratur causa per effectum, necesse est vti effectu, loco diffinitionis causę. 1ᵃ.q.1.7.1ᵐ./.q.2.2.2ᵐ.
Oppositum videtur dicere. Trin.2 5.c.
R n̄ᵒ dicenᵐ, sicut Duᵒ.448ᵒ.

512 Quod diffinitio ꝑ causam finalē, est formalior aliis, & medium demonstrans eas.2.d.9.1.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere, quia diffinitio, finem & causam agentem, cum sint quędam extrinseca, non comprehendit. Met.7.lec.13.co.2.fi./. Lec.15.co.3.
R n̄ᵒ dicenᵐ dupliciter.s.primo ꝙ diffinitio formalis, non solum dicitur, quæ datur per causam formalē, sed etiam quęlibet quę datur per causam superiorem. Scđo dicenᵐ, ꝙ finis & cā agens, dr̄r q̄dam extrinseca rei, physice uel metaphysice loquendo, non autem logice loquendo: vt habetur. Met.7.lec.13.co.2. sicut etiā dictum est ad Duᵐ.323ᵐ.449ᵐ.

513 Quod esse non potest poni in diffinitione alicuius generis, nec speciei, quol.2.q.2.1.c./.quol.8. vel.9.q.3.2ᵐ./. Met.8.fi.
Immo vnūqđq; diffinitē, ẽm ꝙ hꝫ esse.2.d.35.2.1ᵐ.
R n̄ᵒ dicenᵐ, sic ut Duᵒ.300ᵒ.

514 Quod partes materiales sunt priores diffinito, qa materia est pars essendę rei.3.d.2.q.2.ā.1.q.3.c./. Met.7.lec.9.co.2.
Immo principia materialia, in quæ resoluitur diffinitio & diffinitum per ea, sunt posteriora diffinito. Phy.a.lec.5.co.2.fi.
R n̄ᵒ dicenᵐ, ꝙ vnum & idem, respectu diuersorū, est materiale & formale, sicut partes diffinitionis se habent vt formale: sed respectu diffinitionis, vt materiale, & vna pars, respectu alterius, sicut genᵘ respectu differentię: vt habetur. Phy.2.lec.5.co.2.fi.
Secundo dicenᵐ, ꝙ prinᵃ materialia, sunt posteriora diffinito, via resolutionis, non autem via compositionis: quia prinᵃ materialia, lꝫ ordine perfectiōis sint posteriora diffinito, tn̄ sunt priora ordine generationis: & hoc loquēdo de materia cōmuni, & de partibus materialibus ẽm ꝙ sunt partes speciei, vt species, & nō vt talis species est in hoc vel in illo indiuiduo.

515 DIMENSIO./. Quod dimensio corrumpitur triplici ter.s.per additionem, diuisionem, & diminutionem.3ᵃ.q.77.4.c./.4.d.12.q.1.ā.2.q.4.c.
Immo magnum per additionem, vel diminutionem, vel diuisionem, non tollunt essentiam dimensionis.3ᵃ.q.77.8.4ᵐ.
Immo nec per diuisionem fit aliquid de nouo in dimēsione.3.d.21.q.1.ā.1.q.2.5ᵐ.
R n̄ᵒ dicendum dupliciter.s.primo ꝙ dimensio seu quantitas dupliciter potest considerari.s.quo ad esse eius.i.quo ad rationem diuisibilitatis eius, seu quo ad essentiam eius.i.quantum ad dimensiones interminatas. Secundo quo ad certam rationem mensurę, seu quo ad determinationem eius. Secūdo modo corrumpitur tripliciter, non autem primo modo: vt habetur. Met.5.lec.14.fi. Secundo dicendum, ꝙ si fuerit diminutio sufficiens, tunc dimēsio corrumpitur, non aūt si fuerit insufficiens: vt habetur in primis locis adductis.

516 Quod dimensiones interminatę, praeintelliguntur in materia, ante formam substantialem. Et sine eis non posset intelligi diuisio materię, ad diuersas formas.4.d.11.q.1.ā.1.q.3.4ᵐ./.d.12.q.1.ā.2.q.4.6.0./.ā.3.q.1.5ᵐ./.d.44.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ./.ā.2.q.5.3ᵐ./.ꝯ.4.cᵒ.65.fi./. Veri.q.5.9.6ᵐ.
Oppositum videtur dicere. Spiritu.3.17ᵐ./. Opus.37.co.5.vsq; fi.
R n̄ᵒ dicendum tripliciter.s.primo ꝙ in primis locis vult ꝙ preexistant, ẽm rationem tantum. In secūdis autē, ꝙ non preexistant ẽm rem. Secundo dicenᵐ, ꝙ in primis locis vult, ꝙ dimēsiones preintellectę sint illę met quę per formam terminantur. In secundis vero negat dimensiones interminatas, esse diuersas realiter a terminatis: vt habetur. Anima.9.11ᵐ. Tertio dicenᵐ, ꝙ si dimensiones interminatę considerentē ẽm ꝙ interminatę sunt, sic nō praexistunt in mā, nisi ẽm ꝯsiderationē nostrā mathematicā, intelligendo.s. illud qđ est in re terminatum, absq; eius terminatiōe. Sed si cōsiderentē ille dimēsiones, nāliter & physice, sic ponēdę sunt dimēsiones interminatę ẽm rē in mā. ut hr̄ Trin.18.c.fi. sicut ēt dicetur ad Duᵐ.659ᵐ.

517 Quod dimensiones interminatę, manēt eędem numero i generato & corrupto.4.d.12.q.1.ā.2.q.4.c.1ᵐ./.4ᵐ./.d.44.q.1.ā.1.q.1.3ᵐ./.ꝯ.4.cᵒ.80.2ᵐ./.81.
Oppoᵐ vr̄ dicere.2.d.30.q.1.1.c./.4.d.11.q.1.ā.1.q.3.4ᵐ./. Opus.32.cᵒ.7. R n̄ᵒ dicenᵐ, ꝙ dimēsiōes easdē remanere in mā sub forᵃ corrupti & geniti, pōt intelligi duplr̄. Vnoᵒ ẽm essentiā specificā: et sic bn̄ remanēt in utroq;. Alio mō, ẽꝫ numeꝝ. Et hoc duplr̄.s. uel numero eędē, nūerositate essentię. Et sic ēt bn̄ remanēt in utroq;. Vel nūero, nūerositate subiecti. Et hoc idē duplr̄. Vel actu. Et sic nō remanēt eędē nūero quia nullū accidēs nūero, ēt successiue, pōt esse in diuersis subiectis. Vel in poᵃ. Et hoc duplr̄. Vel in poᵃnāli. Et sic nō pōt remanere eędē numero, qa ꝑ agēs nāle nō pōt idē numero iteratu reparari. Vel in poᵃ obiali. Videlicet in poᵃ in ordine ad agēs diuinum. Et sic eędē dimēsiones ēt eędē nūero numerositate subiecti remanēt in mā post corruptionē rei q̄ postea ꝑ agens diuinū recuperās idē nūero subiectū efficiunē in actu ut pꝫ in resurrectiōe hois: ut hr̄ in primis locis: sicut ēt dicitur ad Duᵐ.219ᵐ.1091ᵐ.

518 DISPENSATIO. Quod omnia precepta decalogi, sunt omnino indispensabilia, etiam a deo. 12e.q. 100.8.2m./3.d.37.4.0.

Immo in preceptis prime tabule decalogi, nec deus, nec homo potest dispensare, sed in preceptis secundæ tabulæ solus deus dispensat. 12e.q.100.8.0./22e.q. 104.4.2m./1.d.47.4.c./3.d.37.4.0./Ma.q.3.1. 17m./q.15.1.8m./quol.1.q.9.2.1.

R ñº dicendum quadrupliciter.s. primo ꝙ precepta in communi, continentia intentionem legislatoris.s. conseruationem boni communis, vel ordinem iustitie & virtutis, vt omnia precepta decalogi, sunt omnino indispensabilia, nõ autem alia: vt habetur. 12e.q.100. 8.0. Secundo dicenm, ꝙ precepta secunde tabule, ßm ꝙ pertinent ad virtutem, sunt omnino indispensabilia, etiam a deo. Sed quantum ad solitum modum virtutis, possunt a solo deo dispensari: vt habetur. 22e. q.104.4.1m. Tertio dicenm, ꝙ deus potest dispensare in aliquo contra precepta secunde tabule, remouendo dispositionem contrariam preceptis illis, non autem remanente illa: vt habetur. 3.d.37.4.3. Quarto dicendum, ꝙ deus potest dispensare in eis, remouendo ab actu rationem indebiti, non autem remanente ea: vt habetur. 12e.q.100.8.3m. sicut etiam dictum est ad Dum.4m.498m.501m.1076m.

519 Quod circa ea quæ sunt iuris diuini, vel iuris naturalis, papa dispensare non potest. quol.4.13.c.

Immo papa potest dispensare in iure diuino. 4.d.27. q.3.3.2m.

R ñº dicenm, ꝙ papa potest dispensare in iure diuino, quo ad statuta apostolorum, nõ autem quo ad alia, nec quo ad ea que sunt, vel de iure naturali, vel de necessitate sacramentorum, vel de necessitate fidei: vt habetur. 12e.q.100.8.3m. fin./4.d.27.q.3.3.2m./quol. 4.13.0.

520 DISPOSITIO. Quod dispositio nihil aliud est, nisi habitus imperfectus. 4.d.4.q.1.ã.1.q.1.c.

Immo dispositio est aliquid, contra habitum diuisum. 22e.q.49.2.3m.

R ñº dicenm, ꝙ dispositio dupliciter accipitur.s. vel ßm ꝙ est genus habitus, vel ßm ꝙ est aliquid cõtra habitum diuisum, que proprie dicitur dispositio. Et hoc dupliciter, quia vel diuiditur contra habitum, sicut imperfectum contra perfectum in eadem spẽ, vel sicut in diuersas species vnius generis subalterni. Secundo modo diuiditur contra habitum, vt quid diuersum specie, non autem primo modo: vt habetur. 12e.q.49.2.3m. sicut etiam dictum est ad D[illegible]m.505m.

521 Quod diuersorum ex opp[illegible] ßm rationem perfecti & imperfecti, vnum disponit [illegible] alterum, non autem opposita ßm essentiam. Poa.q.[illegible].7m.

Oppositum videtur dicere Veri.q.[illegible]0.16m.

R ñº dicenm, sicut Duo.1178o.

522 Quod habitus vel dispositio nõ sunt in deo, nec in angelis, nec in cœlis, nec in elementis. 12e.q.49.4.c./3. d.23.q.1.1.c.

Oppositum videtur dicere. 12e.q.50.6.0./q.51.1.1m.

R ñº dicenm, sicut Duo.167o.

523 Quod dispositiones precedẽtes, in aduentu forme substantialis corrumpuntur. 2.d.20.q.1.1.c./4.d.11.q.1. ã.1.q.3.4m./Opus.32.co.7.

Immo dicunt manere, a simili. 4.d.12.q.1.ã.2.q.4.c. 1m./4m./d.44.q.1.ã.1.q.1.3m./Ђ.4.co.80.2m./81.

R ñº dicenm, sicut Duo.517o.

524 Quod dispositio materie, reducitur ad formam, ad quã disponit. 4.d.2.q.2.ã.1.q.1.2m.

Immo dispositio materialis, reducitur ad materiã. 22e. q.27.3.c./4.d.17.q.1.ã.4.q.1.c./Veri.q.28.7.8.c.

R ñº dicenm, ꝙ cum dispositio sit medium, inter formam & materiam, & medium comparatum vni extremorum, habeat rationem alterius extremi: ideo dispositio reducitur ad formam, vt imperfectum ad perfectum. Reducitur autem ad materiam, inquantum præparat eam ad formam: vt habetur. 22e.q.27.3.c. prino./3.d.13.q.3.1.c./Phy.3.prino./Anima.2.lec. vltima.co.1a. sicut etiam dicetur ad Dum.561m.

525 Quod dispositio cui annectitur aliqua imperfectio, nõ manet simul in subiecto, cum eo ad quod disponit, sicut alie.3.d.35.q.1.ã.3.q.3.3m.

Oppositum videtur dicere. 3a.q.9.3.2m.

R ñº dicenm, sicut Duo.517o.

526 DISSENSIO. Quod dissensio est primũ, inter peccata hominum. 1e.Cor.11.lec.4.co.1.fi.

Immo superbia & cupiditas, sunt prima, inter peccata hominum. 22e.q.162.7.0.

R ñº dicenm, & dissensio est primum, inter peccata multitudinis, & est filia inanis glorie: vt habetur. 22e. q.37.2.0. Sed superbia & cupiditas sunt prima, inter peccata singularium hominum, vt habetur. 1e.Cor. 11.lec.4.co.1.fi.

527 DISTINCTIO. Quod eorum que ex opposito distinguuntur, vnum diffinitur per reliquum. 3.d.33.q. 1.ã.1.q.2.1m./Anima lec.12.fi.

Immo vnum ex opposito distinctorum, destruit reliquum. 1.d.26.q.2.1.4m./4.d.4.q.1.ã.1.q.2.c./Poa. q.7.9.9m.

R ñº dicenm, ꝙ diffinitur per reliquũ, non per perfectionem alterius, sed per remotionem seu negationem suarum perfectionum a diffinito: vt habetur Anima lec.12.fi.

528 DIVERSITAS. Quod duplex diuersitas generis, sumitur a materia.s. ex diuersa analogia ad formam, vt in generalissimis, & vt perficiẽ a forma. Trin.14.c.

Immo diuersitas generis, sumitur a forma, & includitur in diuersitate speciei. Virt.q.5.1.9m./Met.5.lec. 6.co.fin.

R ñº dicenm, sicut Duo.359o.300o.

529 DOCERE. Quod sacra doctrina docẽ dupliciter.s. legendo, & predicando. Et vtroq; modo, docẽs in peccato mortali, peccat mortaliter. 4.d.19.q.2.ã.2.q.2. 4m./Psal.49.co.8.fi./Psal.50.co.13.

Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.33.5.c.fi./q. 60.2.3m./Mat.7.co.2./10.8.co.3./Ro.2.co.2.fi.

R ñº dicenm, sicut Duo.796o.

530 DOLOR. Quod dolor est passio anime, in appetitu sensitiuo, vel intellectiuo. 12e.q.35.1.0./3a.q.84.8.9. o./q.85.1.c.

Oppositum videtur dicere Veri.q.26.4.4m.

R ñº dicenm, ꝙ dolor est in appetitu sensitiuo, vel intellectiuo improprie. Nam proprie dolor nõ est passio animæ, quia nihil habet ex parte anime, nisi apprehensionem, vt habetur, Veri.q.26.4.4m.

531 Quod impossibile est aliquam tristitiam, vel dolorem, esse summum malum. 12e.q.39.4.0.

Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.73.4.0./ Ma.q.2.10.0.

R ñº dicenm, sicut Duo.292o.837o.1028o.

532 Quod sensualitas & ratio xpi, dolebant de vulneribus eius. Ideo solet dici, ꝙ mortem ratio xpi refugiebat. 3. d.15.L.7m./Opus.3.co.239.

Immo xps ßm rõnem superiorem, gaudebat de passione, & de morte sua. Opus.3.co.239.

R ñº dicenm, ꝙ sensualitas & ratio superior xpi ut natura, dolebant de vulneribus eius, non autem ut ratio, propter bonum sequens: vt habetur in locis primo adductis.

Ebrietas

533 EBRIETAS./.Quod ebrietas est principium uitiorum. Ma.q.14.4.2^m./.Titum.2.lec.1.fi.
Immo superbia ponitur initium omnis peccati. 12^e.q.84.2.c.
R n̄o dicendum, sicut Dubio.1144°.

534 Quod ebrietas sine peccato, tollit culpam actus sequentis, sicut forte accidit de Loth, & Noe, sed ebrietas cum peccato, tollit totaliter rationem. 22^e.q.150.1.4.c./.4.d.33.L./.Ma.q.15.2.9^m.
Immo Loth culpandus est, s̄m Augustinum. 22^e.q.150.4.c.fi.
R n̄odicendum, q̄ Loth culpandus est, non q̄tum ille incestus, sed q̄tum ebrietas meruit: ut habetur. 22^e.q.150.4.c.fi. sicut etiam dictum est a simili ad Dubium. 372^m.700^m.

535 ECCLESIA./.Quod in casu necessitatis, licet uendere, aut emere terram, ubi quondam fuit ecclesia. 22^e.q.100.4.1^m./.2^m./.3^m.
Immo annexum spirituali, non potest uendi uel emi, qa est simonia. 22^e.q.100.4.3^m./.4.d.25.q.3.3.3^m.
R n̄odicendum, sicut Du°.3°.

536 EFFECTVS./.Quod effectus Dei, dupliciter limitatur. s. ex ordine sapientię Dei, & ex capacitate recipientis. 2.d.18.q.2.2.2^m.
Immo capacitas recipientis, ex se limitatur. 3.d.13.ar.2.q.2.1^m./.3^m.
R n̄o dicendum, sicut Dubio.301°.

537 Quod effectus naturalis, uerius existit in sua causa, q̄; in seipso. Veri.q.4.6.c.
Immo nulla propositio uerior est, q̄; quando idem prędicatur de seipso, s̄m Boetium. Met.5.lec.7.fi.
R n̄odicendum, q̄ uerius habet esse quo ad continentiam uirtualem, non autem quo ad existentiam in actu & in proprio esse: ut habetur a simili. 1.d.15.q.5.3.2^m. quia etiam anima uerius habet esse ubi amat, q̄; ubi est, non quidem s̄m esse substantiale, sed s̄m suum esse nobile. s. s̄m perfectionem ultimam, quę in Deo est: ut habetur. 1.d.15.q.5.3.2^m.

538 Quod nullus effectus, est de specie suæ causę. 22^e.q.110.1.c.fi.3^m.
Oppositum uidetur dicere a simili, quia ignis causat ignem, eundem in specie, & homo hominem. 2.d.20.q.2.3.c./.Po^a.q.7.2.c.fi.
R n̄o dicendum dupliciter. s. primo, q̄ effectus non differens ab essentia suæ causæ ut ignis in ordine ad ignem a quo immediate causatur, est de specie suę causę. Sed effectus differens ab essentia suæ causæ, non est de specie suę causę, sed potest esse de perfectione accidentali speciei, sicut & in rebus naturalibus, aliquid speciem sortitur, si formam habeat, etiam si desit formę effectus: sicut patet in graui, quod uiolenter sursum detinetur, ne descendat, s̄m exigentiam suę formæ: ut habetur. 22^e.q.110.1.c.fi. Secundo dicendum, q̄ pertingens ad speciem suę causę, non consequitur prędicationem uniuocam nominis suæ causæ, nisi recipiat formam eandem specie, s̄m eundem modum essendi: ut habetur. C̄.1.c°.32.2^m./.Po^a.q.7.7.c.pn°./.10^m.

539 Quod omnis effectus proprius & immediatus, proportionatur suę causę, & sunt eiusdem generis. 1.d.3.q.4.2.c.
Oppositum uidetur dicere. 2.d.21.q.1.3.c.
R n̄o dicendum dupliciter. s. primo q̄ sunt eiusdem generis entis, non tamen semper eiusdem generis prędicamentalis. Secundo dicendum, sicut Dubio.538°. responsione secunda.

540 EGERE./.Quod egere. i. dependere ab alio, conuenit cuilibet creaturæ. Sed vt significat carentiam, non conuenit beatis. 1.d.1.q.4.1.6^m.
Immo a simili, beati indigent purgatione, a dissimilitudinis confusione. i. a nescientia. 1^a.q.106.2.1^m./.12^e.q.112.1.3^m./.2.d.9.2.1^m./.2^m./.Veri.q.9.3.o./.q.22.9.5^m./.Opus.3.c°.117.
R n̄o dicendum, sicut Du°.145°.153°.

541 ELECTIO./.Quod electio pertinet determinate ad vnam potentiam. s. ad voluntatem. 1^a.q.83.3.c./.12^e.q.85.1.2^m./.4.c.
Immo electio pertinet ad intellectum. 12^e.q.13.1.2.o.
R n̄o dicendum, q̄ electio pertinet determinate ad vnam potentiam. s. ad voluntatem, sed in ordine ad intellectum: vt habetur. 1^a.q.83.3.c./.12^e.q.13.1.2.o./.q.17.1.c.q.58.1.2^m./.4.c./.22^e.q.155.3.c./.3^a.q.18.4.c./.1.d.41.2.1^m./.2.d.24.q.1.2.o./.d.38.3.5^m./.d.40.2.c./.3.d.33.q.2.ar.4.q.2.1^m./.4.d.4.q.1.ar.3.q.2.c./.Veri.q.22.13.16^m./.15.o./.q.26.6.c./.Ethi.3.lc.6.9.o./.Li°.6.lec.2.fi.

542 ELEMENTVM./.Quod nulla forma est media inter formam elementi, & materiam primam. Sed multę sunt, inter materiam primam, & formam animalis. 2.d.12.4.c./.C̄.2.c°.87.co.3.
Immo forma animalis, immediate vnitur corpori. 1^a.q.76.6.7.o. R n̄o dicendum, sicut Dubio.180.

543 ELEEMOSYNA./.Quod eleemosynę non sunt recipiendę a peccatoribus. 22^e.q.154.4.c.principio./.2^e.Cor.8.co.3.
Immo eleemosyna potest fieri de turpi lucro. s. de meretricio, lenocinio, & histrionatu, non autem de obnoxijs restitutioni. 22^e.q.31.3.3^m./.q.32.7.o./.8.2^m./.q.62.5.2^m./.q.87.2.2^m./.q.110.3.4^m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.3.o./.quol.12.30.c./.Opus.73.c°.17.
R n̄o dicendum, q̄ ille qui dat eleemosynam, q̄si dat vt foueatur in peccatis, vel quando dat, vt aliquem inducat ad heresim, mortaliter peccat, propter intentionem corruptam: vel qa est obnoxium restitutioni, nec habet alia vnde restituat. Et tales eleemosynę non sunt recipiendę: vt habetur in locis pro vtraque parte allegatis.

543 *Quod recompensatio temporalis non intenta non minuit meritum vel laudem eleemosynę, nec aliorum actuum, sicut nec humana gloria non intenta, sed intenta minuit, quia qui vult dare eleemosynam propter inanem gloriam consequendam, vult id quod de se est bonum, sub ratiōe mali. 12^e.q.19.1.2^m./.3^m./.22^e.q.32.2.2^m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.o.
Oppositum videtur dicere a simili. 1^a.q.19.9.c./.q.40.1.2^m./.4^m.
R n̄o dicendum, sicut Dubio.841°.1200°.

544 ELEPHAS./.Quod elephas intelligit, & docetur adorare reges. Iob.40.lec.2.co.1.fi.
Immo nulla creatura potest intelligere, nisi per intellectum, qui est potentia passiua. 3.d.14.ar.1.q.2.c.
R n̄odicendum, q̄ elephas est animal maxime domesticabile. ad multa eruditur. & intelligit, & docetur adorare reges, non quidem per intellectum, sed per vim æstimatiuam: vt habetur Iob.40.lec.2.co.1.fi.

545 AENIGMA./.Quod Adam videbat Deum in ęnigmate. i. obscure. s. per effectus, non autem obscure. s. propter occupationem sensuum & sensibilium, causatam ex peccato, sicut nos. 3^a.q.94.1.3^m.
Oppositum videtur dicere. 1^a.q.94.3.1^m.
R n̄odicendum dupliciter. s. primo, q̄ simul in effectibus, pręcipue intelligibilibus, Deum suo modo sine medio demonstrationis cognoscebat in ęnigmate. i. obscure. Secundo dicendum, sicut Du°.485°.1111°.

546 ENS./.Quod priuationes, negationes, & nō entia, sunt entia rationis tantum. 1^a.q.16.3.2^m./.q.48.1.2^m./.12^e.q.8.1.3^m./.q.26.1.c./.1.d.46.2.1^m./.2.d.34.1.c./.d.35.2.1^m./.d.37.q.1.1.c./.2.3^m./.C̄.1.c°.9.fi./.Li°.3.c°.9.

ß.·/.Veri.q.1.1.7m./.q.3.4.3m./.q.21.1.c./.2.7m./.4.9m./.Ma.q.1.1.19m.20m./.Opus.30.co.1./.Opus.42.pnº./.cº.3./.Met.4.co.3.ß./.Liº.5.lec.7.ß./.Liº.12.co.3./.Perihermenias.2.co.1.ß.

Immo in multitudine importatur realis relatio.1.d.24.q.1.3.2m.

R ñº dicendum, ꝙ multitudo simpliciter, siue transcendens, addit supra ens, duplicem negationem. s. vnam realem, & aliam per intellectum aggregantem, quę nõ est in diuinis: vt habetur.1.d.24.q.1.3.1m./.4m./.5m.

547 Quod ens & alia transcendentia, quę dicuntur analogice de Deo & creaturis, de substantia & accidentibus, sunt in vtrisq;, ẜm propriam rationem per prius & posterius, & habent aliquod esse in vnoquoq;, de quibus dicuntur.1.d.19.q.5.2.1m.

Oppositum videt dicere.1ª.q.16.6.c./.12ᵉ.q.20.3.c.3m.

R ñº dicendum, sicut Dubio.108º.1128º.B.474º.

548 Quod ens includitur in quolibet apprehenso.12ᵉ.q.94.2.c./.Met.4.lec.1.co.5./.Lec.5.co.5.

Oppositum videtur dicere.3.d.11.2.2m./.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.2m./.Poª.q.7.3.c.principio.

R ñº dicendum, sicut Duº.300º.

549 Quod ens prędicatur analogice, de substãtia & accidente.1ª.q.13.10.4m./.22ᵉ.q.120.2.c./.1.prolo.1.2m./.d.19.q.5.2.2m./.d.22.3.2m./.2.d.42.q.1.3.c./.4.d.38.q.1.ar.2.q.2.c./.Ↄ.1.cº.32.6m./.34.pnº./.Foª.q.7.7.c./.Ma.q.7.1.1m./.quol.2.3.c.ß./.Opus.42.cº.1.Met.4.co.3./.Liº.11.lec.3.co.1.2./.Perihermenias.lec.5.co.4./.Lec.8.principio.

Immo ens & vnum, æqualiter prædicantur de omnibus.Met.10.lec.4.co.2.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo ꝙ duplex est analogia. Quędam est ipsorum conceptuum ad ipsum nomen tantum, qꝺ. s. nomen significat vnum conceptum ex impositione, & significat alterum per quãdam similitudinem, non tñ ex impositione: sicut ridere significat risum hominis ex impositione, sed tñ ex quadam proportione significat floriditatem prati. Et talis analogia, causat fallaciam. Alia est analogia ipsarum rerum ad vnum conceptum, seu ipsorum conceptuum ad vnum nomen, qꝺ impositum est ad significandum illos conceptus, ordine tamen quodam. Et talis analogię triplex est gradus, ẜm philosophum Ethicorum primo, & Metaphysicę quarto. Nam quędam est analogia aliquorum, ad vnum principium effectiuum. Alia est analogia aliquorum ad vnum finem. Tertia vero est aliquorum ad vnum subiectum. Exemplum primi, ẜm philosophum, est de medicatiuis. Exemplum secundi, est de sanatiuis. Exemplum tertij est de entibus. Ens igitur cum dicatur de aliquibus ordine quodam, per respectum ad aliquod vnum, prędicatur de substantia & accidente, non quidem pure ęquiuoce, nec omnino vniuoce, sed analogice, cum accidens non habeat esse, nisi a substantia, quia accidens est magis entis, q̃ ens, vt dicitur septimo metaphysicæ. Analogica enim, prędicatio est media, inter puram ęquiuocationem, & simplicem vniuocationem. Neq; enim in ijs quę analogice dicuntur, est vna ratio sicut in vniuocis, neq; totaliter diuersa: sicut in ęquiuocis, sed nomen quod sic multipliciter dicitur, significat proportiones ad vnum, sicut sanum de vrina dictum, significat signum sanitatis, de medicina vero dictum, significat causam eiusdem sanitatis: vt a simili habetur.1ª.q.13.5.c.ß. In analogica autem prędicatione, ordo attenditur idem quandoq; ẜm nomen & rationem, quandoq; vero, non idem: Nam ordo nominis, sequitur ordinem cognitionis, qa est signum intelligibilis conceptionis. Quando igitur illud qꝺ est prius ẜm rem, inuenitur etiam prius cognitione, idem inuenitur etiam prius, & ẜm nominis rationem, & ẜm rei naturam, sicut substantia est prior accidente natura, inquantum substantia est accidentis causa: & prior cognitione, inquantum substantia in diffinitione accidentis ponitur. Et ideo per prius dicitur de substantia, q̃ de accidente, & ẜm naturam, & ẜm nominis rationem. Quando vero id qꝺ est prius ẜm naturam, est posterius ẜm cognitionem, tunc in analogis, non est idem ordo ẜm rem, & ẜm nominis rationem: sicut virtus sanandi quæ est in sanatiuis, prior est naturaliter sanitate quæ est in animali, sicut causa est prior effectu. Sed qa hanc virtutem per effectum cognoscimus, ideo etiam per effectum nominamus. Et inde est, ꝙ sanatiuum est prius ordine rei, sed animal per prius sanum dicitur, ẜm nominis rationem: vt habetur. Ↄ.1.cº.34. Nec est necessarium, ꝙ ad verum analogum, requiratur diuersitas rationum immediate significatarum per terminum analogum. Alias non posset dari analogia aliquorum, ad vnum conceptum tertium, qꝺ est ↄ id qꝺ habetur. Ↄ.3.cº.43./.Foª.q.7.7.c. Sed sufficit ꝙ per terminum analogum significetur vna ratio, quæ tñ diuersimode participetur ab analogatis. Secundo dicendum, ꝙ ista propositio. s. ens & vnum, æqualiter prędicantur de omnibus, est triplex. Nam coniunctio, & vno modo potest cõiungere inter propositiones, vt sit sensus. Ens prædicatur æqualiter de omnibus, & vnum prędicatur æqualiter de omnibus. Et sic qa ambę illę propositiões sunt falsæ, ideo tota copulatiua est falsa. Alio modo potest coniungere inter terminos, vt sit sensus. Ens & vnum prędicantur ęqualiter de omnibus. Et sic est vera. Est enim sensus, ꝙ ens & vnum prædicantur ęqualiter. i. eodem modo prædicantur de omnibus: ita ꝙ si vnum prędicatur analogice, & alterum: si vnum vniuoce, & alterum: si vnum æquiuoce, & alterum. Alio modo potest determinare ęqualiter illam particulam de omnibus, vt sit sensus. Ens & vnum prædicantur de omnibus ęqualiter, quia vnum eorum, non prędicatur per prius de vno, q̃ de altero. Et sic est falsa. Vnde ibi committitur fallacia diuisionis.

550 Quod ens participialiter & adiectiue prędicatur pluraliter de tribus personis diuinis, substantiue vero, singulariter tantum.1ª.q.39.3.3m./.1.d.25.4.0.

Oppositum videtur dicere a simili.1.d.11.4.0./.d.29.4.2m.

R ñº dicendum, sicut Duº.733º.1133º.1134º.

551 ENVNCIATIO./.Quod omnis enunciatio vniuersalis affirmatiua, in materia naturali est vera, & negatiua falsa, sed in materia remota, est econuerso. In contingenti autem, quęlibet vniuersalis est falsa, & particularis & indefinita est vera.1º.q.51.1.c./.Met.5.lec.9.co.2./.Perihermenias.lec.13.co.1.

Oppositum videtur dicere Posteriorum.lec.9.pnº.quia dicit ꝙ non omne qꝺ dicitur de omni, est per se.

R ñº dicendum tripliciter. s. primo, ꝙ propositio vniuersalis in materia cõtingenti, potest accipi dupliciter. s. vel in omni tempore, & in casu possibili, vel in aliquo tempore, & aliquo casu. Primo modo est falsa. Non autem secundo modo. Secundo dicendum, ꝙ aliquę propositiones sunt, quę simpliciter sunt in materia contingenti, vt omnis homo currit. Et quędam quæ respectu sui subiecti expressi, sunt in materia contingenti. Sed respectu subiecti impliciti, sunt in materia naturali, vt omnis homo est coloratus: primæ sunt falsę, non autem secundę. sicut etiam dictum est ad Dum.505m.

552 EPISCOPVS./.Quod eps põt iudicare eos solum, q sunt de sua diocesi.22ᵉ.q.60.2.c./.6.0./.q.67.1.b.

Immo episcopus potest condemnare etiam eos q sunt alterius diocesis.22ᵉ.q.67.1.3m.

R ñº dicendum, ꝙ eps, in cuius diocesi aliqs alterius diocesis delinqt in re non exempta, fit ei superior, ratione delicti, etiam si sit exemptus, nisi forte delinquat in re

aliqua exempta, puta in administratione bonorum alicuius monasterij exempti. Sed si aliqs exemptus committat furtum, vel homicidium, vel aliquid huiusmodi, potest p ordinarium condemnari: vt habetur. 22ª.q.67.1.3ᵐ.

553 AEQVALITAS./.Quod equalitas & equatus dicitur formaliter æqualitate, sed qtitate, vt æqualitatis causa.4.d.17.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ.

Oppositum uidetur dicere a simili.2.d.27.2.1ᵐ.

R no dicendum, sicut Duº.1171º. sicut etiam dictum est ad Duᵐ.78ᵐ.171ᵐ.663ᵐ.

554 Quod natura fecit omnes homines æquales in libertate, non aut in perfectionibus naturalibus.2.d.44.3.1ᵐ.

Oppositum videtur dicere.3.d.27.q.1.4.c.

R no dicendum, q non fecit equales in perfectionibus indiuidualibus, sed in perfectionibus speciei: vt habetur. 2.d.44.3.1ᵐ.

555 Quod ratio quarundam specierum qtitatis est in diuinis. Ideo ibi est pprie equalitas. 1.d.19.q.1.1.c.1ᵐ./.4ᵐ./.q.3.1.1ᵐ./.d.24.q.1.1.1ᵐ./.4ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.28.4.c./.q.42.1.1ᵐ./. Poª.q.8.1.c./.q.9.7.c. R no dicendum, q equalitas consequitur rationem qtitatis in cōi, que cōsistit in quadam diuisibilitate. Vnde ratio qtitatis inuenitur pprie in illis que sm se diuidūtur. Et sic Deo nō conuenit. Inuenitur etiam quodāmodo in illis, in qbus diuisio attenditur sm ea que extrinsecus sunt: sicut virtus dicitur diuisibilis, & qtitatis rationem habens, ex diuisione actuum, & obiectorum. Et talis ratio qtitatis. s. virtualis Deo conuenit, & per consequens equalitas: vt habetur. 1.d.19.q.1.1.1ᵐ. sicut etiam dictum est ad Duᵐ.470ᵐ.1080ᵐ.

556 AEQVITAS./.Quod equitas est pars iustitie, & continetur sub epyichia. 22ᵉ.q.80.3ᵐ.

Immo est eadem ei. 22ᵉ.q.120.1.c.fi.

R no dicendum tripliciter. s. primo, q est eadem ei, vt lege determinat, sed est pars eius vt accipitur iustitia in cōi: vt habetur. 22ᵉ.q.120.1.1ᵐ. Vnde epyichia pōt sumi dupl. s. vel vt est gnalis virtus, eo modo quo ipse dicit.3.d.33.q.3.ar.4.q.5.5ᵐ. s. q epyichia est eadem oī virtuti, sicut & iustitia legalis, vel vt est spālis virtus, & pars potētialis iustitie: vt habet. 22ᵉ.q.80.5ᵐ. pmo mō eqtas cōtinetur sub iustitia: sed scdo modo est eadem ei. Scdo dicendum, q est eadem ei sm rem, & differens ab ea sm rationem, sicut superius & inferius. Tertio dicendum, q continetur sub ea, sicut nominatum nomine latino, potest dici cōtineri sub ipso noiato noie greco.

557 AEQVIVOCA./.Quod in pure equiuocis, nō attenditur ordo, nec respectus, nec similitudo.1.d.31.3.2ᵐ./. 5̃.1.cº.33./.Ethi.lec.7.fi.

Oppositum uidetur dicere. 1ª.q.13.10.4ᵐ.

R no dicendum, sicut Dubio.212º.471º.

558 ESSE./.Quod nihil preter Deum, est causa ipsius esse. 5̃.2.cº.21.4ᵐ.

Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.32.1.2ᵐ./.q.45.5.0./.q.65.3.3ᵐ./.4.d.5.q.1.ā.3.q.3.c.1ᵐ./.5̃.2.cº.20.4ᵐ./.Poª.q.3.4.c.co.2.16.10ᵐ./.M 2.q.16.9.3ᵐ.

R no dicendum, sicut Dubio.409º.504º.

559 Quod esse est prius omni alia participatione, & omni alio noie Dei. 1ª.q.5.2.0./.1.d.8.q.1.1.3.c./.Poª.q.3.4.c./.8.19ᵐ./.Opus.37.co.2./.Causis.lec.4.0.

Et est nobilius omni alia participatione. i. q viuere, & intelligere, & hmōi. 1ª.q.4.1.3ᵐ./.2.3ᵐ./.12ᵉ.q.2.5.2ᵐ./.1.d.17.q.1.2.3ᵐ./.q.2.2.b.1./.Veri.q.20.2.3ᵐ./.q.22.6.1ᵐ.11.16ᵐ./.Poª.q.7.2.9ᵐ./.Dionysiº.5.lec.3.co.1.

Immo illud quod est cōmunius prædicatione, est imperfectius minus cōmuni. Veri.q.7.6.7ᵐ.

R no dicendum, q esse potest accipi dupliciter. s. vel sine alijs in rebus inanimatis, & alia includunt ipsum. Et sic esse est imperfectius alijs, sicut omne magis cōmune minus cōmuni. Vel potest sumi esse, & alia seorsum, sine inclusione. Et sic est perfectius alijs: vt habetur. 12ᵉ.q.2.5.2ᵐ./.3ᵐ./.Poª.q.7.2.9ᵐ.

560 Quod esse capitatum, & esse corporeum, & esse animatum, pertinent ad personam Sortis. Sed ex his non fit nisi vnum esse in Sorte. 3ª.q.17.2.c.

Oppositum videtur dicere, quia in generatione animalis & hominis, in qbus est forma perfectissima, sunt plures forme, & gñationes intermedie, & per consequens plura esse. 5̃.2.cº.87.co.3./.Met.5.lec.10.co.1.

R no dicendum, q in illis gñationibus successiue sunt plura esse, sed in introductiōe vltime forme, est tñ vnum eē, ptinēs vtualr oia pcedētia eē: vt hr. 5̃.2.cº.87.co.3.

561 Quod potentia ad esse, accipitur ex parte materiæ. Potentia.q.5.4.1ᵐ.

Oppositum videtur dicere.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.2ᵐ.

R no dicendum, q accipitur ex parte materie, vt preparat ad formam, sed sumitur ex parte formæ, vt est productiua & cōpletiua ipsius esse rei, prout etiam Dubio. 524º. adductum est. 179º.180º.109º.577º.

562 Quod nec esse comparatur ad alia, sicut recipiens ad receptum, sed econuerso: quia est actualitas omnium. 1ª.q.3.4.c./.q.4.1.3ᵐ./.q.5.1.c./.Poª.q.7.2.9ᵐ.

Immo semper illud quod substernitur in rebus, est communius, q id quod informat & restringit ipsum, sicut esse q viuere. 1ª.q.65.3.c.

Immo esse non est per aliud formaliter, & intrinsece: sed est actus forme, et essentie, et suppositi. 1ª.q.3.4.c./.1.d.8.q.1.2.2ᵐ./.d.33.1.1ᵐ./.d.37.q.1.2.c./.q.3.1.c./.2.d.3.q.1.1.c./.5̃.2.cº.52./.Poª.q.5.4.3ᵐ./.ql.2.q.1.2.c. R no dicendum, q prædicari de aliquo, cōtingit dupliciter. s. essentialiter, & participatiue. Ideo esse qd informatur ab his, de qbus prædicatur essentialiter, etiam substernitur eis sm rationem, vt indeterminatum determinanti, non qdem sm rem, qa sunt idem realiter, vt esse & viuere, sed informat sm rem omnia de qbus predicatur participatiue, qa differunt realiter: ut habet. ql.2.q.2.1.c. sicut etiam dictum est ad Duᵐ.559ᵐ.

563 Quod ipsum qd quid est, est pmᵐ demonstrandi, an est simpliciter, & quia hoc est.3.d.24.ar.1.q.2.2ᵐ.

Immo qd quid est, sequitur qstionem an est. 1ª.q.2.2.2ᵐ./.Posteriorum.lec.2.co.2. R no dicēdū, sicut Duº.323º.

564 Quod esse non est genus, nec est de significatione alicuius generis.3.d.11.2.2ᵐ.

Immo ens, est de ratione omnis entis. 12ᵉ.q.94.2.c./.quol.2.q.2.1.c./.Met.4.lec.1.co.1./.Lec.5.co.5.

R no dicendum, sicut Dubio.300º.

565 Quod esse non potest esse cōe per modum generis, cum singula contenta in genere differant sm esse.4.d.12.q.1.ar.1.q.1.2ᵐ./.Poª.q.7.3.c.pnº.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.94.2.c./.Met.4.lec.1.co.1./.Lec.5.co.5. R no dicendū, sicut Duº.300º.

566 Quod ad pbādū aliqd eē, opz vti p medio qd nois, nō aūt qd rei: qa qd rei, seqr qōnem an est. 1ª.q.2.2.2ᵐ./.3.d.24.ā.1.q.2.2ᵐ./.Trin.13.c./.Posteriorum.lec.2.co.2.

Immo oportet scire qd rei.Trin.13.c.

R no dicendum, sicut Dubio.323º.

567 Qd eē rei, ē accidēs, & pfectio eiº, & nō est eiº eēntia.2.d.3.q.1.1.c.6ᵐ./.Poª.q.7.2.9ᵐ./.Opus.42.cº.5.fi.

Immo esse rei, nō est accidēs eiº. Poª.q.5.4.3ᵐ./.Phy.lec.15.pnº. R no dicendum, q esse rei nō dicit accidens, qsi sit in gñe accidētis, si loqmur de esse substātie. Est enim actus essentiæ. Sed est accidēs, p qdā similitudinem, qa nō est pars essentie, nec est de ratione rei, sicut nec accidēs ē de rōne rei: ut hr Poª.q.5.4.3ᵐ./.Opus.42.cº.5. sicut etiam dictum est ad Duᵐ.113ᵐ.

568 Qd i qlibet creatura, differūt eē & eēnª, opatio & poª, uel uirtº opatiua. 1ª.q.54.1.2.3.c./.q.77.1.c./.q.79.1.c.

Oppositum uidetur dicere.1ª.q.3.3.c./.3.d.5.q.1.3.0.
R n̄º dicendum, sicut Dubio.114º.

569 AETERNITAS./.Quod ęternitas inuestigari debet per naturam interminabilitatis.1.d.8.q.2.1.0.
Immo æternitas inuestigari debet, per naturam mutabilitatis & temporis.1ª.q.10.6.c./.1.d.14.q.1.1.3m.
Immo æternitas inuestigari debet, ex immutabilitate Dei.ʒ.1.cº.15.
R n̄º dicendum, ꝙ omnes isti modi sunt conuenientes. Sed non ostendunt ęternitatem eodem modo. Primus enim procedit, per etymologiam nominis ipsius æternitatis: secundus per naturam interminabilitatis: tertius vero, per naturam immutabilitatis Dei: vt habetur Opus.72.q.30.

570 Quod ęternitas excludit principium durationis. 1ª. q. 42.2.2m.
Oppositum uidetur dicere Poª.q.3.13.14.0.
R n̄º dicendum, ꝙ ęternitas excludit principiuꝫ durationis, non autem principium originis. Ideo aliquid qđ est ab alio, potest esse ęternum: vt habetur. 1ª.q.42.2.2m./.1.d.9.q.2.1.2m./.Poª.q.3.13.0./.14.17m./.q. 10.1.16m. sicut etiam dicetur a simili ad Dum.736m.

571 Quod possibile fuit munduꝫ.i.creaturas esse ab ęterno absolute, & potentia Dei, non autem potentia passiua creaturarum. Poª.q.3.13.14.0.
Immo fuit possibile, etiam poª passiua creaturaꝝ. Met. 12.lec.7.co.3.p̄nº./.Phy.8.lec.2.co.7.
R n̄º dicendum, sicut Dubio.912º.

572 Quod ęternitas significatur pluraliter.1ª.q.10.3.1m.
Immo ęternitas significatur singulariter, cum non habeat partes.1ª.q.10.1.3m.
R n̄º dicendum, ꝙ æternitas significatur pluraliter, vel quia participatur in multis, vel propter mensuram inferiorum.s.propter tēpus: vt habetur.1ª.q.10.3.1m./.1.d.19.q.2.2.2m./.2.d. 2.L./.3. d.26.L. 1m./.Ro.10.6./.cº.16.6./.Ephe.2.lec.2.co.3./.Lec.3.p̄nº.

573 Quod ęternitas quadrupliciter differt ab ęuo: quia mensurat substantiam ęterni, cuꝫ omnibus quę ei attribuuntur, & est per se stans, & est ideꝫ cum substantia ęterni, & est interminabilis, ex parte principij & finis, non autem ęuum. quol.9. vel.10.q.4.c.4m.
Immo ęternitas mensurat esse ipsius ęterni, sed nunc ęternitatis, mensurat ipsum ęternuꝫ. 1.d.19.q.2.1.0.
R n̄º dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ magis proprie protensio durationis videtur attendi ſm operationem, ꝗ̄ ſm esse. Vnde & tempus est numerus motus: vt habetur. 1ª.q.10.1.2m. Secundo dicendum, quia ęternitas & eius nunc, sunt idem re, & differunt ratione, sicut ipsum ęternum & esse eius: vt dicitur. 1.d.19.q.2.1.0. Ideo in quolibeto prędicto, loquitur de eis, quo ad identitatem eorum realem, in primo autem sententiarum, quo ad distinctionem rationis.

574 EVCHARISTIA./.Quod ab omnibus prius tractatur de baptismo, ꝗ̄ de eucharistia. 4.d.2.q.1.3.0./.d.8.1.q.1.1m.
Oppositum uidetur dicere.3ª.q.65.2.0.
R n̄º dicendum, ꝙ ab omnibus prius tractatur de baptismo, ꝗ̄ de eucharistia, non quidem propter ordineꝫ rerum: sed vt sunt in vsu fideliuꝫ: vt habetur primo loco.

575 Quod forma eucharistiæ conuenienter significatur.s.in facto esse, non autem in fieri. 3ª.q.78.2.0./.4.d.8.q.2.ar.1.q.3.0./.1ª.Cor.11.lec.5.co.7.
Oppositū videtur dicere a simili, quia illud quod fit, est. 2.d.1.q.1.2.3m./.3.d.3.q.5.2.5m.
R n̄º dicenduꝫ, ꝙ illud quod fit, non est eo modo quo fit: vt habetur.4.d.10.ar.2.q.2.2m./.ʒ.2.cº.17.6./.quol. 7.9.4m. Sed dicitur ꝙ illud quod fit, est improprie. Nulla enim res permanens, potest simul fieri, & facta esse, si fieri, proprie sumatur. Sed quędam sunt, quę significant ipsum factum esse, per moduꝫ fieri: sicut cum dicitur, motus terminari. simul enim terminatur, & terminatus est. & similiter simul illuminatur, & illuminatuꝫ est, eo ꝙ illuminatio est terminus motus. & similiter etiam forma substantialis, simul recipitur, & recepta est. & similiter aliquid simul creatur, & creatum est: vt habetur. 2.d.1.q.1.2.3m. sicut ēt dicetur ad Dum.612m.616m.

576 Quod hæc conuersio panis in corpus Christi, importat ordinem substantiarum. Ideo est sicut in subiecto in vtraq;.3ª.q.75.4.1m.
Immo hęc conuersio, non habet subiectum.3ª.q.75.4.2m./.5.4m./.7.c./.8.c.2m./.4m.
R n̄º dicendum, ꝙ hęc conuersio dicitur habere subiectum, sed non proprie: vt habetur.3ª.q.75.5.4m.

577 Quod forma substantialis panis & vini, conuertitur in animam Christi.3ª.q.75.6.2m./.4.d.11.q.1.ar. 3.q.1.c.6.
* Immo nihil conuertitur in animaꝫ Christi, ſm ꝙ anima est perfectio totius.4.d.10.ar.2.q.1.c./.d.11.q.1.ar.1.q.3.2m.
* Immo non est quęrenduꝫ seorsum, de partibus panis & vini.s.de materia & forma eoruꝫ, in quid conuertātur: quia totum conuertitur in totuꝫ corpus Christi inquantum corpus, non autem pars in partem. quol.5.q.6.1.1m.
R n̄º dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ sicut ipse dicit 4.d.10.ar.2.q.2.c.ista cōuersio aut potest attendi ex vi sacramenti tripliciter.s.vel quo ad similitudinem terminorum, vel quo ad formam consecrationis, vel quo ad vsum sacramenti: aut potest attendi ex naturali concomitantia ad corpus, qđ ipsa anima viuificat, & quasi per accidens. Secundo modo loquitur in primis locis, sed primo modo in alijs locis. Secundo dicenduꝫ ꝙ verum est, ꝙ forma substantialis panis & vini, conuertitur in animam Christi, vt anima dat esse corporeum, non autem vt dat esse animatum tali anima: vt habetur.3ª.q.75.6.2m./.4.d.11.q.1.ar.3.q.1.c.6. sic etiam a simili dictum est ad Dubium. 12m.560m. Et habetur. quol.5.11.1m.

578 Quod hæc transubstantiatio, est quidam motus vel mutatio.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.6m./.d.11.q.1.ar.3. q.1.c.6./.2m.3m.
Immo in hac transubstantiatione, non est motus aliquis, cum ibi non sit subiectum cōmune, nec etiam mutatio, quia terminus transubstantiationis est pręexistens actu.4.d.8.q.2.ar.1.q.3.1m./.ʒ.4.cº.63.6.
R n̄º dicendum, sicut Duº.575º.576º.

579 Quod non licet sumere eucharistiam ab alio ꝗ̄ a proprio sacerdote.4.d.17.q.3.ar.3.q.4.c.1m.
Oppositum videtur dicere Opus.19.cº.4.co.11.
R n̄º dicendum, ꝙ in secundo loco adiungit, vel habente super eum iurisditionem.s.ex commissione: proprium enim non accipitur hic ſm ꝙ diuiditur contra cōmune, sed ſm ꝙ diuiditur contra alienum: vt habetur Opus.19.cº.4.co.12.

580 Quod ad digne sumendum eucharistiam, tria requiruntur.s.mundicia cōscientię, deuotio actualis.s.vt in actu mens sumentis feratur ad diuina. Vnde & sacerdos monet populum, corda ad Deum habere. Et mundicia corporalis.4.d.9.ar.3.q.5.c./.ar.4.q.2.c./.d.12.q.2.ar.1.q.3.0./.q.3.ar.1.q.2.c.
Oppositum videtur dicere a simili, quo ad deuotionem actualeꝫ, ex parte sumentis eucharistiā, sicut & ex parte adorantis hostiam, cum nemo carnem Christi manducare debeat, nisi prius adoret, ſm Augustinuꝫ. Sed hostia debet adorari latria, sub conditione in habitu. 3ª.q.80.6.2m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.6.2m.

R s° dicendum, q intelligendum est de habitu de quo procedit actus, & non de habitu, de quo non procedit actus. Qui enim est in habitu, & non in actu, similis est dormienti: * nam habitus aliqñ sic ligatur, q non potest exire in actum, sicut vsus & iudicium rationis, per iram vel per dormitionem: & scientia per ebrietatem: vt habet. 12ᵉ.q.48.3.o./.4.c./.q.55.1.3ᵐ./.q.94.1.4ᵐ./. 3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.s./.d.31.q.1.1.c./. Ma.q.12.1.o. Aliqñ tamen aliquis exit in actu, qui non habeat habitum eius: vt habetur. 1ᵃ.q.1.6.3ᵐ./.12ᵉ.q.100.9.c.s. Aliqñ vero est dispositus per habitum: sicut etiam dicitur, q huiusmodi virtutis. s. poenitentia & misericordia, erant in primo homine sm habitum, & non sm actum. Erat enim primus homo sic dispositus, vt si peccatum precessisset, doleret, & si miseriam in alio videret, eam p posse repelleret: sicut philosophus dicit in quarto ethicorum, q verecundia que est de turpi facto, couenit studioso solum sub conditione. Est enim sic dispositus, q verecundaretur, si turpe aliquid cõmitteret: vt habetur. 1ᵃ.q.95.3.c.s. Et sic est in proposito: vt habetur a simili. 12ᵉ.q.56.2.c.s./.22ᵉ.q.188.8.3ᵐ. Et Dubio. 1173°. 1177°. 1181°. Oportet autem q actus ille qui in adoratione latrie cõsistit, ab habitu aliquo progrediatur: vt habetur a simili. 12ᵉ.q.55.1.3ᵐ./.q.90.1.2ᵐ.s./.4.d.31.q.2.ar.2.q.2.1ᵐ./.Veri.q.5.9.4ᵐ./.q.20.2.2ᵐ. Non autem adorantes, vel sumentes hostias, sunt rei idolatrie, cum hostia debeat adorari latria sub conditione in habitu, & adorantes, vel sumentes eam, estiment probabiliter hostiam esse consecratam. Fides enim credentis non fertur ad has species panis, vel ad illas, sed ad hoc, q verum corpus Christi sit sub speciebus panis sensibilis, qsi recte fuerit consecratum. Vnde si non sit recte consecratum, fidei non propter hoc suberit falsum: vt habetur. 22ᵉ.q. 1.3.4ᵐ./.q.10.2.3ᵐ./.3ᵃ.q.80.6.2ᵐ./.3.d.9.q.1.ar. 2.q.6.2ᵐ.

581 Quod eucharistia sumitur indigne tripliciter. s. indeuote cum voluntate peccandi, & celebrando contra ritum ecclesie. 1ᵉ.Cor.11.lec.7.pn°.
Oppositum videtur dicere. 3ᵃ.q.83.2.5ᵐ./.4.d.12.q.3.ar.1.q.4.1ᵐ. R s° dicendum, sicut Du°.796°.

582 Quod aliquis arcetur ab eucharistia sine culpa. s. susp̄ēsi, interdicti, & excõmunicati, etiam excõmunicatione minori. 4.d.18.q.2.ar.4.q.3.3ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 4.d.9.ar.1.q.1.c.
R s° dicendum, sicut Dubio. 378°.

583 Quod ante confessionem de peccato mortali, nullus debet sumere eucharistiam, si habet copiam confessoris, & necessitas nõ vrget, sicut vrgentur sacerdotes parochiales. 4.d.16.L.6ᵐ./.d.17.q.2.ar.5.q.2.3ᵐ./.q.3.ar.1.q.4.c./.1ᵉ.Cor.11.lec.7.co.1.s.
Immo quilibet qui in peccato mortali exhibet se ministrum ecclesie in aliquo spirituali, peccat mortaliter. 22ᵉ. q.33.5.o./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.o.
R s° dicendum, sicut Dubio. 796°.

583 Quod iniuria fit eucharistie, si hostia consecrata, consecretur iterum. 4.d.6.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ./.d.12.q.3.ar.1.q.1.1ᵐ./.p̄.4.c°.59.s.
Oppositum videtur dicere a simili. 3ᵃ.q.66.9.4ᵐ./.q.68. 7.3ᵐ./.11.4ᵐ./.4.d.6.q.1.ar.1.q.1.4ᵐ./.q.2.ā.1.q.1.c.
R s° dicendum, sicut Dubio. 265°.

584 Quod quicquid est effectus passionis Christi, est effectus eucharistie. 3ᵃ.q.79.1.c./.q.83.1.c./.Io.6.lec.6.s.
Oppositum videtur dicere. 4.d.2.q.1.2.1ᵐ.
R s° dicendum, q eucharistia ordinatur ad vltimum effectum passionis Christi, quasi completissime ab ea efficaciam habens. Vnde per baptismum datur primus actus vite spiritualis, sed per eucharistiam datur complementum eius: vt habetur. 3ᵃ.q.79.1.2.c.2ᵐ./.6.2ᵐ./.4.d.2.q.1.2.1ᵐ.

585 AEVVM. Quod euum non est nisi quedam eternitas participata. 1.d.8.q.2.2.c.s./.d.19.q.2.1.1ᵐ./.2.d.2.q.1.1.2.c.s./.2.5ᵐ./.quol.5.7.c.
Oppositum videtur dicere. 1ᵃ.q.10.5.1ᵐ./.2.d.2.L.
R s° dicendum, sicut Dubio. 129°.131°.586°.

586 Quod nunc eui, differt realiter ab euo. 1.d.19.q.2.2.c.
Immo nunc eui, est ipsum euum. Opus.36.c°.3.co.3.
R s° dicendum, q in primo sententiarum, accipit nunc eui, pro mensura adaquata ipsius euiterni, sed euum pro mensura adequata sui esse. Ideo sicut euiternum & esse eius, differunt realiter, ita & nunc eui, & euum. Sed in opusculo dicit, q nunc eui, est ipsum euum, qa euum est indiuisibile, & immobile, sicut & nunc eui. Et mensurat rem, vt est immobilis: sicut etiam adductum est ad Dubium. 129ᵐ.

587 EX. Quod, ex, quandoq; denotat, ordinem temporis tantum, quandoq; ordinem principij agentis, & quandoq; principium materiale. 1.d.5.q.2.1.c.
Oppositum videtur dicere, quia etiam importat habitudinem cause formalis. Virt.q.2.7.17ᵐ.
R s° dicendum, q, ex, importare potest, habitudinem cause formalis, efficientis, & finalis, in amando ex charitate: vt habetur. Virt.q.2.7.17ᵐ.

588 EXCLVSIO. Quod dictio exclusiua, addita vni relatiuorum, excludit aliud in diuinis, & omne quod est in alio supposito. 1ᵃ.q.31.4.3ᵐ./.1.d.21.q.1.2.c.
Oppositum videtur dicere. 1ᵃ.q.13.7.6ᵐ.
R s° dicendum, q in diuinis, dictio exclusiua, addita vni persone, in predicatis personalibus, excludit aliam: non autem in predicatis essentialibus: vt habetur. 1ᵃ.q. 31.4.o./.q.36.2.1ᵐ./.p̄.4.c°.25./.Poᵃ.q.10.4.12ᵐ./. Matth.11.co.15.s./.Ro.s.

589 EXEMPTVS. Quod exemptus peccans in re non exempta, potest ab ordinario iudicari. 22ᵉ.q.67.1.3ᵐ.
Oppositum uidetur dicere. 22ᵉ.q.60.2.c./.6.o./.q.8.5. 3ᵐ. R s° dicendum, sicut Du°.552°.

590 EXECVTIO. Quod executio operis, non semper est in potestate hominis. Veri.q.24.1.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere a simili. 4.d.17.L.2ᵐ.
R s° dicendum, sicut Du°.510°.687°.1202°.

591 EXORCISMVS. Quod exorcizare pertinet ad sacerdotem, & ad exorcistam. 3ᵃ.q.71.4.c.1ᵐ./.3ᵐ.
Immo pertinet tantum ad sacerdotem, sicut & benedicere aquam baptismalem. 3ᵃ.q.67.3.2ᵐ.
R s° dicendum, q exorcizare est proprium officium exorciste instrumentaliter. Sed sm consuetudinem, totum fit a sacerdote, propter vnitatem. 3ᵃ.q.71.4.c.1ᵐ./. 2ᵐ./.4.d.6.q.2.ar.3.q.3.o.

592 EXPERIENTIA. Quod aliqs dicitur experiri aliquid dupliciter. s. vel acquirendo habitum cognitionis ex sensibilibus, quorum proprie est experientia, vel applicando habitum rebus. Secundum conuenit Ade, non autem primum. Sed vtrunq; conuenit nobis. 2.d.23.q. 2.2.2ᵐ./.4.d.1.q.1.ar.2.q.2.c.1ᵐ.
Immo etiam primum conueniebat Ade. 1ᵃ.q.101.1. o./.2.d.20.q.2.2.o.
R s° dicendum, sicut Du°.441°.442°.1107°.

593 Quod experientia in operabilibus, non est potentia: & non solum causat scientiam, sed etiam habitum, qui facit operationem virtutis uel vitij faciliorem, propter consuetudinem que est quasi altera natura, sm philosophus. 12ᵉ.q.40.5.1ᵐ./.Veri.q.24.10.c.co.1.
Immo experimentum, est experimentalis potentia. Met.lec.1.co.4.7.
R s° dicendum, q est experimentalis potentia, idest aptitudo ad faciliter operandum, non autem potentia

proprie dicta: vt habetur. 12ª. q. 40. 5. 1ᵐ. sicut etiam a simili dictum est ad Dubium. 510ᵐ. 687ᵐ. 1202ᵐ.

594 FALSITAS. Quod res dicitur simpliciter vera vel falsa, ab intellectu, a quo dependet, vt res naturales, ab itellectu diuino, & artificialis a nostro. 1ª.q.16.1.c. q.17.1.o. Veri.q.1.4.c. 10.o. Perihermenias.lec.3.o.

Immo res dicitur vera vel falsa, a seipsa. 1ª.q.17.1.c. Perihermenias.lec.3.co.2.

R siº dicendum, quod res naturales dicuntur falsę, non quidem per se, sed per accidens, & sm quid, respectu intellectus nostri dupliciter. s. sm rationē significati, & sm rationes causę: vt habetur. 1ª.q.17.1.c. 1.d.19.q.5.1. c.co.1. Veri.q.1.4.10.c. Met.5.lec.8.co.1. dicūtur autem res aliquę verę vel falsę, per comparationes ad intellectum nostrum, non quidem essentialiter vel formaliter, sed effectiue, in quantum s. natę sunt, facere de se veras vel falsam ęstimationem. Et secundum hoc dicitur aurum verum vel falsum: vt habetur Perihermenias. lec. 3.co.2.

595 FAMA. Quod fama bona est nobis necessaria, propter nos, quia est precipuum bonum, inter exteriora bona, quia facit idoneum ad officia humana, & pręseruat a peccatis. Et est necessaria propter alios, ne scandalizentur, & malum exemplum sumant ad peccandum. 22ª. q.73.2.3.c. Virt.q.3.2.c.

Immo appetere famam propter se, pertinet ad inanem gloriam, sed appetere eam propter alios, pertinet ad charitatem: quia non est necessaria propter nos, sed propter alios. q.9.vel.10.q.6.2.c. 1ª. Cor.4.co.2.6. 2ª. Cor. 6.lec.2.co.3.principio.

R siº dicendum, quod illi quibus incumbit, vel ex officio, vel ex statu perfectionis, aliorum saluti prouidere, peccant, nisi infamias propriam iuxta posse repellant, & famam seruent. Alij vero quibus magis custodia suę salutis imminet, possunt suę humilitati prouidentes, famam vel infamiam contemnere: vt habetur quol. 10. q. 6.2.c.

596 PHANTASMA. Quod phantasma ante receptionem speciei, comparatur ad intellectum possibilem vt obiectum, sed post receptionem, cōparatur vt instrm, vel fundamentum speciei. 3.2.cº.72.co.6.

Oppositum videtur dicere. 3.d.31.q.2.4.5ᵐ.

R siº dicendum, sicut Duº.752º.

597 FATUM. Quod fatum non est causa, sed similitudo causę diuersi ordinis, nec est effectus, nisi vt dispositio in generatis. Opus.28.ar.2.8.5.

Immo intantum fatum est causa, in quantum & ipsę causę secundę. 1ª.q.116.2.2ᵐ.

R siº dicendum, quod fatum est aliquid causę, licet non sit vera causa: vt habetur Opus.28.ar.2.6.

598 FOEMININUM. Quod fœmininum genus, adaptatur essentię diuinę & proprietatibus: masculinus, personis: & neutrum, essentię. 1ª.q.31.2.4ᵐ. 3ª.q.17.1.c. q.52.3.c. 1.d.9.q.1.1.c. 3.d.6.q.2.1.c. Vnio.3.c.

Immo per masculinum & fœmininum, significatur aliquod suppositum determinatum, in natura communi. 1ª.q.31.2.4ᵐ.8.

R siº dicendum, quod in diuinis etiam per ea significatur aliquod suppositum determinatum, sed sub eodem esse, in natura cōmuni: vt habetur. 1ª.q.36.4.7ᵐ. sicut etiam dictum est ad Dubium.465ᵐ.

599 FESTUM. Quod peccans in festo, magis facit mystice contra tertium pręceptum decalogi, quam qui ad literam aliquod opus corporale licitum, facit in eo. 22ª.q. 122. 4.3ᵐ. 3. d.37. ar.5.q.2.2ᵐ. Ma.q. 2.6. 2ᵐ. quol.7. 17.c.8.

Oppositum videtur dicere.4.d.31.ar.5.q.2.b.c.

R siº dicendum, sicut Dubio.342º.990º. 993º.

600 FIDES. Quod fides est habitus infusus.4.d.4.q. 2.ar. 2.q.3.1ᵐ.

Immo fides acquiritur per scientiam theologię. 1. prolo. 5.c. 3.d.23.q.3.2.1ᵐ.

R siº dicendum dupliciter. s. primo, quod fides acqritur, per scientiam theologię, quo ad determinationem articulorum: non autem quo ad habitum, sed infunditur a Deo: vt habetur in locis secundo adductis. Secundo dicendum, quod intellectus circa ea quę sunt fidei, mouet se quia per hoc quod cognoscit pmᵐ. i. articulum fidei, reducit se de potentia ad actum, quo ad cognitiones conclusionum: vt habetur. 12ª.q.9.3.c. q.51.2.c. Ma.q.6.c. co. 3.10ᵐ. Anima.4.6ᵐ. Dicit ergo quod fides catholica acquiritur per scientiam theologię, quia theologia est scientia, procedens ex principiis per se notis in scientia superiori. s. Dei & beatorum, nobis autem creditis, per quę in theologia in cognitionem conclusionum deuenimus: vt habetur. 1ª.q.2.o.6.1ᵐ.2ᵐ. 22ª.q.1.5.2ᵐ. 1.prolo.3.o. Veri.q.14.9.3ᵐ. Trin.6.o. sicut etiam dicetur ad Dubium.1153ᵐ.

601 Quod fides est substantia. i. fundamentum totius spiritualis ędificii. 3ª.q. 73.3. 3ᵐ. 3. d.23.q.2. 1.1ᵐ. Veri.q. 14.2.c.1ᵐ.

Oppositum uidetur dicere, quia humilitas est fundamentum totius spiritualis ędificii. 22ª. q. 4. 7. o. q. 161. 5.2ᵐ.

R siº dicendum, quod humilitas est fundamentum per modum remouentis prohibens: sed fides est fundamentum, per modum accessus ad Deum: vt habetur. 22ª. q. 161. 5.2ᵐ. sicut etiam dicetur ad Dubium. 611ᵐ. 657ᵐ.

602 Quod obiectum fidei, bene & vere potest dici complexum & incomplexum. 22ª.q.1.2. o. 1.d.41. L. Veri. q.14.8.5ᵐ. 12ᵐ. 12.c.

Immo qui dixerunt, obiectum fidei esse incomplexum, propriam vocem ignorauerunt. 3.d. 24. ar. 1. q.2.c.

R siº dicendum, quod ratio formalis obiecti, dupliciter accipi potest. s. ex parte rei creditę, & ex parte credentis. Primo modo obiectum fidei est aliquid incomplexum. Secundo autem modo, est complexum: vt habetur. 22ª. q.1.2.o. 6.2ᵐ. 1.d.41. L. 3.d.24. ar.1.q.2. o. 3.1. cº.7. Veri.q.14.8.c. 5ᵐ. 12ᵐ. 12.c. sicut etiam dicetur ad Dubium.1154ᵐ.

603 Quod ex vno articulo fidei, probatur alius, sicut Paulus argumentatur ad resurrectionem, ex resurrectione Christi. 1ª.q.1.8.c.pncipio. Virt.q. 2.9. 1ᵐ. 1ª.Cor. 15.lec.2.o.

Immo theologia non argumentatur ad principia sua probanda quę sunt articuli fidei. 1ª.q.1.5.2ᵐ. 7. 8.c.p. Opus.72.q.16.

R siº dicendum, quod non ita intelligitur, quin resurrectio communis, sit articulus fidei, cum in symbolo apostolorum, ponatur inter articulos fidei. Vnde resurrectio probari non potest, licet per vnum articulum, alius defendi possit apud illum, qui vnum concedit, alio negato: vt habetur. Opus.72.q.16. Inde est, quod articuli fidei, & si non possint demonstratiue probari, possunt tamen per rationem declarari, non esse impossibiles: vt habetur Opus.59.cº.1.

604 Quod errans in aliquo articulo fidei, non habet veram fidem de aliis. 22ª.q.5.3.o. 4.1ᵐ. 3. d.23.q.3.ar. 3.q. 2.o. d.27.q.2.ã.4.q.4.1ᵐ. Veri.q.14.10.10ᵐ. Virt. q.2.13.6ᵐ. quol.6.q.4.1.o.

Oppositum videtur dicere. 3ª.q.68.8.3ᵐ.

R siº dicendum, quod ille qui pertinaciter discredit vnum

articulum, non est paratus sequi in omnibus doctrinam ecclesię. Si enim non pertinaciter discredit, iam non est hæreticus, sed solum errans. Vnde manifestum est, ꝙ talis hęreticus errans circa vnum articulum, fidem non habet de alijs articulis, sed opinionem quandam, secundum propriam voluntatem: hinc est ꝙ non habet habitum fidei, quez tamen habet ille q non explicite omnia credit, sed paratus est omnia credere: vt habetur. 22^{e}. q.5.3.c./4.1^{m}. sicut etiam dictum est ad Dubium. 245^{m}.

605 Quod homo in statu innocentię, habuisset fidem de incarnatione Christi. 22^{e}.q.2.7.c./3^{a}.q.1.3.5^{m}./q.69.4.2^{m}.

Immo non oportebat tunc ab aliquo homine haberi fidem de redemptore, quia nondum seruitus erat inducta. 2.d.25.q.2.ar.2.q.2.c.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ Adam tunc habuit fidem explicitam, de incarnatione, ſm ꝙ incarnatio Christi ordinabatur ad consumationem gloriæ, non autem secundum ꝙ ordinabatur ad passiones & mortem Christi propter peccatuz hominis, quia nó fuit pręscius casus sui. Et sic intelligit in tertio: quia ibi dicit, quia nondum seruitus erat inducta, vt ipse distinguit. 22^{e}.q.2.7.c. sicut etiam dictum est ad Dubium. 401^{m}.

606 Quod fides non est in beatis. 12^{e}.q.67.3.5.0./22^{e}.q.4.4.1^{m}./q.16.2.0./q.18.2.c./3^{a}.q.7.3.3^{m}./3.d.26.q.2.ar.5.q.3.c./d.31.q.2.ar.1.q.1.3.0./d.33.q.1.4.1^{m}./Veri.q.27.5.6^{m}.fi./Virt.q.5.4.10^{m}.

Immo fides per quam beati erimus, potest dici semper manere in beatis. 22^{e}.q.1.6.1^{m}./q.2.5.7.c./q.5.7.c./q.89.6.c.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ licet fides non remaneat quo ad habitum, remanet tamen quo ad effectum. Ideo dicit per quam beati erimus: vt habetur in locis secundo adductis. Et.4.d.1.q.2.ar.5.q.1.1^{m}. sicut etiam dictuz est ad Dubium. 245^{m}.

607 Quod fides est in dęmonibus coacta, non laudabilis, nec donum a gratia. 1^{a}.q.64.2.5^{m}./22^{e}.q.5.2.0./q.18.3.2^{m}./3^{a}.q.76.7.c./3.d.23.q.3.ar.3.q.1.0./d.26.q.2.ã.5.q.4.2^{m}./Veri.q.14.9.4^{m}.

Immo coactio non potest esse in cósensu. 4.d.29.1.0.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ fides quæ est in dæmonibus non est donum gratię, nec coguntur credere simpliciter, sed magis coguntur ad credendum, ex perspicacitate naturalis intellectus: vt habetur. 22^{e}.q.5.2.2^{m}.

608 Quod charitas est forma fidei. Veri.q.14.5.0.

Immo fides formatur a gratia. 3.d.23.q.3.ar.1.q.2.3^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ fides formatur gratia mediante charitate: vt habetur. 3.d.23.q.3.ar.1.q.1.3^{m}./Veri.q.14.5.c.6^{m}. Secundo dicendum, sicut Dubio. 307°.

609 Quod fides non est prędicabilis, secundum Chrysostomum. Opus.1.c^{o}.29.

Immo formalis ratio obiecti fidei, est veritas prima, per doctrinam ecclesię manifestata. Virt.q.2.13.6^{m}.

¶ R fi^{o} dicenduz, ꝙ fides non est prędicabilis ſm Chrysostomum. i. non est per prędicationem perfecte explicabilis: vt habetur Opus.1.c^{o}.29.

610 Quod fides est cognitio, & scientia, & visio. Veri.q.14.2.15^{m}./4.c.

Immo est differentia inter fidem & scientiam. 12^{e}.q.67.3.c./22^{e}.q.1.4.c./5.4^{m}./q.2.1.c.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ fides est cognitio, & scientia, & visio, quo ad certitudinem, non autem quo ad euidentiaz: vt habetur Veri.q.14.2.15^{m}./4.c.fin^{o}.

611 Quod fides formata, est fundamentum spiritualis edificii, non autem fides informis. 12^{e}.q.89.2.2^{m}./22^{e}.q.4.7.4^{m}./3^{a}.q.68.4.3^{m}./Io.3.lec.3.co.2./1^{e}.Cor.3.lec.2.co.6.

Oppositum videtur dicere. 22^{e}.q.4.7.0./q.161.5.2^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ fides informis de se non est fundamentum spiritualis ędificii, sed vt cedit fidei formatę. Scdo dicendũ, sicut Du^{o}.601°.657°.

612 FIERI. Quod fieri conuenit Deo. 1.d.30.1.1^{m}./3.d.7.q.2.1.1^{m}.

Oppositũ videtur dicere. 1^{a}.q.41.3.c./1.d.29.1.3^{m}./3.d.11.1.3^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ fieri dicitur per adeptionem, mutari vero, per remotionem. Ideo fieri conuenit Deo, non autem mutari, quia nihil remouetur ab eo, sed aliquid aduenit ei ſm rationem: vt habetur. 1.d.30.1.1^{m}./3.d.7.q.2.1.1^{m}. Secundo dicendum, sicut Du^{o}.616°.

613 FIGVRA. Quod figura est forma quanti. 1^{a}.q.7.1.2^{m}./3.c./4.d.10.ar.3.q.1.c.

Oppositum videtur dicere a simili. 22^{e}.q.96.2.2^{m}./ʒ.3.c^{o}.105.5^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ figura est forma quanti, inq̃tum huiusmodi, quia est qualitas eius, & non aliter: vt habetur in locis primo allegatis.

614 FILIATIO. Quod alia species filiationis est in equo, & alia in homine. Po^{a}.q.9.9.11^{m}.

Oppositum videtur dicere a simili. Phy.7.lec.8.co.1.principio. ¶ R fi^{o} dicendum, sicut Du^{o}.908°.

615 Quod filius amittit hęreditatem, propter peccatum parentis, in crimine lesę maiestatis. 22^{e}.q.108.4.2^{m}.

Immo nullus punitur, nisi pro culpa propria. 12^{e}.q.87.8.0./22^{e}.q.108.4.c.1^{m}./4.d.46.q.1.ar.2.q.3.c./q.2.ar.1.q.2.3^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum, ꝙ filius punitur pœna corporali, pro culpa parentum, & serui pro dominis, inquantum sunt aliquid eorum, non autez pœna spirituali, nisi culpa aliorum fiat eis propria vel ratione consensus, vel imitationis: vt habetur. 12^{e}.q.81.1.1^{m}./2.1^{m}./q.87.8.0./22^{e}.q.108.4.1^{m}./3^{m}./q.164.1.4^{m}./2.d.30.q.1.2.6^{m}./d.33.q.1.2.0./Ma.q.1.19^{m}./8.6^{m}./7^{m}./8^{m}./9^{m}./12^{m}./15^{m}./q.5.4.c./Psal.18.fi./Isa.14.co.3.fi./Io.9.co.1.fi./co.2.principio.

616 Quod filius Dei non est factus, nec operatus. 1^{a}.q.41.3.c./1.d.29.1.3^{m}./3.d.11.1.3^{m}.

Oppositum uidetur dicere, 1.d.30.1.1^{m}./3.d.7.q.2.1.1^{m}.

¶ R fi^{o} dicendum dupliciter. s. primo ꝙ filius Dei verus, non factus, sed tantum genitus. Si qui autem ex nihilo a Deo facti, filii Dei dicuntur, hoc metaphorice dicitur, per assimilationem ad verum filium Dei: vt habetur in locis primo adductis. Secundo dicendum, sicut Dubio. 612°.

617 Quod pater in diuinis, est maior filio, ratione dationis, quę autoritatem dicit, non autez ratione dati, sed filius nullo modo est minor patre. 1^{a}.q.33.1.2^{m}./q.42.4.1^{m}./1.d.16.L./d.19.q.1.2.3^{m}./3.d.11.1.2^{m}.

Immo hæc est vera, Christus est minor patre. 1^{a}.q.41.3.c.4^{m}./3^{a}.q.16.8.0./q.20.1.1^{m}./3.d.4.q.2.2.4^{m}./d.11.2.0./d.21.q.1.9.2^{m}./ʒ.4.c^{o}.48./Veri.q.29.1.1^{m}./Opus.3.c^{o}.223./1^{e}.Cor.15.lec.2.co.1.fi.

¶ R fi^{o} dicendum dupliciter, scilicet primo ꝙ ſm Hilarium, pater est maior filio, propter autoritatez originis, filius tamen non est minor patre, propter substantię vnitatem: vt habetur Opus.1.c^{o}.2.fi. Secundo dicendum, ꝙ Christus dicitur minor patre, ſm humanitatez, non autem ſm diuinitatem.

618 FINIS. Quod cuiuslibet rei finis, est sua perfectissima operatio. 4.d.49.q.3.ar.4.q.3.4^{m}./ʒ.3.c^{o}.25.2^{m}./26.15^{m}.

Immo cuiuslibet rei finis, est obiectum suę operationis. 4.d.49.q.1.ar.1.q.2.c./.ar.2.q.1.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.621º.656º.B.

619 Quod cum factum habeat rationem finis & boni, materia & dispositio eius habent rationem finis & boni, & ad eam terminatur actio creantis. Ma.q.1.2.9m.

Immo ad formam siue ad supposita, terminatur actio creantis.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.2m.

R ñº dicendum, ꝙ materia sm ꝙ facta est ab arte diuina, hac ratione habet rationem boni & finis, & sic non est proprie terminus creationis: vt habet in primo loco.

620 Quod finis coincidit cum forma exemplari, & efficiente, in idem numero, vt Deus.3.d.27.q.2.ar.4.q.3.4m./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./.Virt.q.2.3.18m.

Immo materia coincidit cum fine.12ᵉ.q.55.4.c./.2.d.36.5.4m. R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ finis est duplex.s.finis gñatiõis, & finis rei gñatę: primus coincidit cum forma in ideꝫ numero, non autem secundus: vt habet.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./.Virt.q.2.3.18m. Secundo dicendum, sicut Duº.853º.

621 Quod impossibile est, ꝙ aliqua operatio voluntatis, habeat rationem vltimi finis.1ª.q.26.2.2m./.12ᵉ.q.1.1.2m./.q.3.4.2m./.q.19.1.2m./.1.d.1.q.2.1.2m./.2.d.25.3.2m./.4.d.49.q.1.ar.1.q.2.c./.ꝫ.3.cº.22./.quol.7. vel.8.q.9.1.c.

Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.3.2.o./.5.c./.q.25.2.3m./.1.d.1.q.1.1.o./.3.d.34.q.1.5.1m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.o./.q.4.2.o./.quol.8.19.c./.Opus.3.cº.104.107./.Ethi.lec.1.o./.Met.9.lec.1.fi.

R ñº, dicenduꝫ dupliciter.s.primo, ꝙ operatio voluntatis, non habet rationeꝫ vltimi finis simpliciter.i.vt est res possessa, sed finis quo ad aliquem.s.possessio, vel adeptio, vel fruitio rei: vt habetur.12ᵉ.q.2.7.c./.q.16.3.c. Secundo dicenduꝫ, ✻ ꝙ vt habetur.12ᵉ.q.1.1.2m./.8.c./.q.2.7.c./.q.3.1.c./.q.16.3.c. Finis ē duplex.s.finis cuius.i.gratia cuius aliqd fit, & in quo est ratio boni, & finis.i.vel vsus rei, vel adeptio rei, vel possessio eius. De primo loqtur in primis locis: de secundo vero in aliis locis: sicut etiam dictum est ad Dum.271m.307m.622m.627m.1144m. Tertio dicendum, ꝙ sicut ipse dicit.4.d.49.q.1.ar.1.q.2.c./.ar.2.q.1.c. finis hominis beati, est duplex.s.finis interior.i.operatio, & hęc cuꝫ sit iterata a voluntate, si qua actio humana sit vltimus finis in genere humanarum operationum, non erit operatio voluntatis, & ita ibi aliqua operatio hominis, ad minus ipsum velle, est propter fineꝫ: vt habetur.12ᵉ.q.1.1.2m. Alius est finis exterior.i.obiectum operationis. de secundo igitur, loqtur in primis locis, de primo autem in aliis locis: nam quicqd homo faciat, veꝝ est dicere, ꝙ homo agat propter finem, etiaꝫ agendo operationem quæ est vltimus finis: vt habetur.12ᵉ.q.1.1.2m.fi.

622 Quod res naturales diriguntur a Deo, ad finem boni, & creaturę rationales ad vltimum finem.1ª.q.103.1.c./.12ᵉ.q.5.5.2m.

Immo ars quedaꝫ necessaria est, quę sit directiua ipsius actus rationis, per quam.s.homo in ipso actu rationis, ordinate, & faciliter, & sine errore procedat. Posteriorum principio.

R ñº dicenduꝫ, ꝙ creaturę rationales, in ordine ad vltimum finem, diriguntur a Deo. Sed in ordine ad directionem ipsius actus rationis tanꝙ principio quo, & requisito ab bene esse, diriguntur per artem, quę logica dicitur: vt habetur Posteriorum pnº.

623 Quod voluntas est ipsius finis tantuꝫ.12ᵉ.q.8.2.c./.Veri.q.22.13.9m.

Immo voluntas est etiam eorum quę sunt ad finem.1.d.45.2.1m./.2.d.24.q.1.3.3m.

R ñº dicendum, ꝙ idem actus voluntatis, est eorum quę sunt ad finem, & ipsius finis vt ratio, non autem absolute: vt habetur.12ᵉ.q.8.3.o./.q.12.4.c./.3.d.14.ar.1.q.4.c./.Veri.q.2.14.c.3m. sicut etiam dictum est a simili ad Dubium.41m.103m.

624 Quod voluntas nõ potest simul ferri, in plures vltimos fines.12ᵉ.q.1.5.o./.q.12.3.1m./.q.13.3.3m./.2.d.24.3.c./.3.d.31.q.1.1.c./.Ma.q.14.2.c.fi.

Oppositum videtur dicere.1.d.17.q.1.5.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.198º.621º.627º.

625 Quod impossibile est, ꝙ anima, vel aliquid eius sit vltimus finis, nisi secundo modo.s.vt possessio vel adeptio, vel fruitio rei.12ᵉ.q.2.7.c.

Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.3.4.c./.Io.14.co.2.

R ñº dicendum, sicut Duº.621º.

626 Quod deficiens a fine proximo, nõ est omnino frustra, si remanet finis vltimus. Veri.q.24.10.10m.

Oppositum videtur dicere.2.d.40.2.c.3m.

R ñº dicendum, ꝙ non est omnino frustra, si finis proximus virtualiter contineatur in vltimo.

627 Quod charitas est finis omnium uirtutum.22ᵉ.q.3.2.1m./.q.23.8.3m./.3.d.23.q.3.ar.1.q.1.c.fi./.d.27.q.2.ar.4.q.3.c.2m./.Virt.q.2.3.c./.quol.4.24.c./.Opus.17.cº.6./.Io.15.lec.2.co.2./.Col.3.lec.3.co.2./.1ᵉ.Thi.lec.2.co.2.

Oppositum videtur dicere.3.d.27.q.2.2.2m.

R ñº dicendum, ꝙ charitas non dicitur esse finis pręcepti, quasi sit ultimus finis uirtutuꝫ, sed sicut id quo oēs alię uirtutes in finem ultimum ordinantur: ut habetur.3.d.27.q.2.2.2m. sicut etiaꝫ dictum est ad Dum.271m.307m.621m.627m.656m.B.1144m.

628 FLVXVS./.Quod fluxus maris, est per impressionem lunę, non autem ꝑ aliꝗ formas aquę.1ª.q.105.6.1m./.q.110.3.1m./.22ᵉ.q.2.3.c./.ꝫ.3.cº.100.3m./.Veri.q.22.13.c./.Opus.34.co.1./.Ro.11.lec.3.fi.

Oppositum videtur dicere.3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m.

R ñº dicendum, sicut Duº.301º.

629 FOMES./.Quod fomes peccati, nõ est causa proxima, sed prima cuiuslibet peccati, & radix eius: quia quādoꝗ peccatum elig tur fine incentiuo.2.d.43.1.2m.

Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.84.1.c.2m./.2.c./.22ᵉ.q.119.2.1m. R ñº dicendum, sicut Duº.1144º.

630 FORMA./.Quod omnis forma dicitur actus, etiā ipsę formę separatę, & ipse Deus.1.d.42.q.1.1.1m./.Spiritu.1.1m.

Oppositū videt dicere.1ª.q.3.8.o./.1.d.26.q.2.2.1m.

R ñº dicendum, ꝙ deitas dicitur esse forma omniuꝫ effectiue & exemplariter, non autem per essentiam: ut habetur.1ª.q.3.8.1m.

631 Quod in simplicibus & in materialibus, ideꝫ est forma, & id cuius est forma.1ª.q.39.5.2m./.Phy.2.co.3.

Immo nihil est forma suiipsius. Veri.q.10.8.16m.

R ñº dicenduꝫ, ꝙ licet nihil sit forma suiipsius, potest tamen aliquando se habere per modum formæ respectu suiipsius, inꝗtum ad se sua actio terminatur, qua.s.anima seipsam cognoscit. Vnde non oportet, ꝙ sit seipsa simplicior, nisi sm moduꝫ intelligendi: inꝗtum id quod intelligitur, accipitur ut simplicius, ipso intellectu intellīgente, sicut accipitur ut perfectio eius.

632 Quod omnis forma quantum est de se, est uniuersalis. 4.d.50.q.1.3.c./.Veri.q.2.5.c./.q.8.11.c.co.2./.q.10.5.c.

Oppositum videtur dicere a simili.1ª.q.14.1.3m./.1.d.35.5.o./.d.36.q.1.1.1m./.ꝫ.1.cº.56.

R ñº dicendum, sicut Duº.367º.476º.918º.

633 Quod formę non locantur in genere, nec in specie, sed composita.1ª.q.76.3.2m.

Oppositum videtur dicere.2.d.3.q.1.6.c.pnº.

R ñº dicendum, sicut Duº.173º.

634 Quod omnis forma, de se est communicabilis. 1ª.q.3.a.3m./q.7.1.c.fi./1.d.4.q.1.1.c./d.19.q.4.2.c./2.d.3.q.1.2.1m./2m./3.d.2.L./. Veri.q.2.5.c.co.1.fi./6.c./.quol.7.vel.8.vel.11.3.c. prinº./. Opus.29.co.3./.Met.7.lec.13.co.2.fi./Lec.14.co.6.8.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.13.9.c./.1.d.25.3.c./.d.34.q.1.1.4m.
R ñº dicenm, sicut Duº.367º.

635 Quod omnis forma existens in supposito, per qđ indiuiduatur, est communis multis, ſm rem, vel rationem, non autem formę subsistentes. 1ª.q.13.9.c.
Oppositū videtur dicere.1.d.25.3.c./d.34.q.1.1.4m.
R ñº dicenm, sicut Duº.367º.

636 Quod formę distinguuntur, ſm diuersa principia actiua. 12ᵉ.q.54.2.c.
Oppositum videtur dicere a simili. Phy.7.lec.8.co.2.prinº.
R ñº dicenm, sicut Duº.908º.

637 Quod forma effectus, est in instrumento incomplete. 4.d.1.q.1.ã.4.q.4.c.
Oppositum videtur dicere a simili.4.d.1.q.1.ã.4.q.2.2m./d.7.q.1.ã.2.q.3.3m.
R ñº dicenm, ꝙ forma effectus est in instrumento incomplete quadrupliciter. s. ſm rationem speciei, ſm esse, ſm duplicem fluxum. s. de potentia ad actum, & ab agente in passum, & in hoc ꝙ non attingit directe vltimam formam: vt habetur in locis primo allegatis, sed in virtute principalis agentis.

638 Quod plures formę eiusdem speciei, non possunt esse simul in eodem subiecto. 3ª.q.35.5.c./.3.d.23.q.3.ã.4.q.3.c./.Virt.q.1.11.c.co.1.fi./.Met.5.lec.10.fi.
Oppositū videtur dicere.1ª.q.12.10.c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c.2m.
R ñº dicenm, sicut Duº.1111º.

639 Quod materia multiplicatur, per aduentum formę. 1ª.q.29.2.5m./.Opus.72.q.19.
Immo ostensum est frequenter, formas multiplicari per materiam. 1ª.q.3.3.c./.q.54.4.2m./3ª.q.3.3.c./.Met.7.lec.10.co.3.fi./.Lec.14.co.2.fi.
R ñº dicenm, ꝙ hoc primum dictum verum est, de multiplicatione specierum, quarum principia sunt formę. Secundum vero, de ea quæ est multiplicatio indiuiduorum in eadem specie: vt habetur Opus.72.q.11. sicut etiam dicetur ad Dum.650m.

640 Quod forma ordinatur ad materiam, & econuerso. 4.d.17.q.1.ã.4.q.1.c.co.3./. Veri.q.9.3.6m./.q.28.7.c.
Immo forma est finis, propter quē materia sic vel sic disponitur. Spiritu.1.2m./.Opus.3.cº.18.
R ñº dicenm, ꝙ forma ordinatur ad materiam, vt perfectiua eius, sed est finis eius, vt imperfectum reducitur ad perfectū: vt habetur in locis primo allegatis.

641 Quod omne illud per quod materia efficitur propria huius formę, se tenet ex parte materię, vt dispositiões, & remotiones impedimentorum. 1ª.q.86.2.1m./.q.87.1.c./.12.q.2.5.c./. 12ᵉ.q.27.3.c. prinº./.4.d.17.q.1.ã.4.q.1.c./.veri.q.28.7.8.c./. Anima.2.lec.24.co.1.
Immo dispositio reducitur ad formam, ad quam disponit. 3.d.13.q.3.1.c./.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.2m./. Phy.3.prinº.
R ñº dicenm, sicut Duº.524º.

642 Quod forma non latitat, contra Anaxagoraꝫ, nec est totaliter ab ideis, contra Platonem, nec ab intelligentia, contra Auicennam: sed educitur de potentia materiæ, ab agente naturali, ſm Aristotelem. 1ª.q.45.8.c./.q.65.4.c./.q.91.2.c./.q.110.2.c./. 12ᵉ.q.63.1.c./.2.d.1.q.1.4.4m./.d.18.q.2.3.c./.3.d.33.q.1.ã.2.q.1.2.c./.ℨ.3.cº.69./.Veri.q.11.1.c./.Poª.q.3.8.11.c./.Spiritu.2.8m./.Virt.q.1.8.11.c./.Opus.34.co.2./.Met.7.lec.7.co.4./.Lec.8.co.3./.Lec.9.co.2.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.65.4.c.1m./.1.d.36.q.2.1.c./.ℨ.3.cº.24./.Poª.q.3.8.18m.
R ñº dicēdum dupliciter. s. primo, ꝙ quia dicitur in secundo Post.ᵒ ꝙ differentię essentiales rerū sunt nobis incognitę: ideo dicuntur formę rerum latitare nos. Secundo dicenm, ꝙ formę rerum quę sunt in materia, veniunt ab intelligentiis: non quidem per fluxum, sed per motum: vt habetur. 1ª.q.85.4.1m.

643 Quod nulla creatura, potest producere formam substantialem, nisi educendo eam de potentia materiæ. 1.d.14.q.3.c./.4.d.5.q.1.ã.3.q.3.3m./. Poª.q.5.1.c.5m
Oppositum videtur dicere.2.d.1.q.1.3.0./.4.d.5.q.1.ã.3.q.3.5m.
R ñº dicenm, sicut Duº.94º.410m.

644 Quod inchoatio formarum improbatur. 3ª.q.32.4.c.3m./.2.d.18.q.1.2.c./.3.d.3.q.2.1.c.6m./. Met.7.lec.8.co.2.3./.Phy.lec.12.co.2./.Lº.2.co.1.fi.
Immo in ipsa potentia, est quodammodo actus. i. forma. 12ᵉ.q.27.3.c./.2.d.18.q.1.2.c.fi.
R ñº dicendum, ꝙ illa potentia non est potentia actiua, sed aptitudo naturalis & essentialis ipsius materię ad formam: vt habetur. 1ª.q.80.1.c. ✱ Et in ipsa potentia materię, est quodammodo actus, inquantum vnum habet in potentia, & in quadam inclinatione ad illud quod aliud habet in actu: vt habet. 12ᵉ.q.27.3.c.prinº./.q.65.1.1m. Sed dicitur, ꝙ in aliqua materia est virtus agens, inquantum materia aliqua, est iam sub forma: vnde natura rei in qua est talis materia, & talis forma vtitur tanquam agens principale, auxiliis artis ad finem intentuꝫ: vt habetur. 1ª.q.117.1.c.prinº./.Veri.q.11.1.c. in naturalibus igitur rebus aliquid præexistit, ſm potentiam actiuam, inquantum materia iam est sub forma, & non ita materia in se cōsiderata, nisi ſm inclinationē: vt habetur in locis nunc prędictis: sicut etiam dicetur ad Dum.690m.691m.

645 Quod quamlibet formam, sequitur aliqua inclinatio, quę est appetitus rei habentis illā formā. 1ª.q.80.1.c.
Oppositum videtur dicere. Phy. lec.12.co.2.prinº./.Lº.2.co.1.fi.
R ñº dicenm, sicut Duº.221º.225º.

646 Quod formę subsistentes, non habent causam aliam formalem sui esse, & suę vnitatis, nec causam agentē per transmutationem materię, de potentia ad actum, sed producentem totam substantiam. 1ª.q.61.1.2m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12ᵉ.q.55.4.1m./.Virt.q.1.2.1m./.7m.
R ñº dicenm, sicut Duº.1171º.

647 Quod forma substantialis non incipit esse in materia: nisi in vltimo instanti alterationis. quol.2.q.4.1.c./.quol.7.q.4.2.c./.Met.12.lec.3.co.1.
Immo non datur vltimum instans, in quo prior forma sibi inest. 12ᵉ.q.113.7.5m./.Veri.q.27.2.10m.
R ñº dicenm, sicut Duº.744º.

648 Quod intensio & remissio formarum, nunquam causat diuersitatem speciei: sed quandoq; consequitur eas. 12ᵉ.q.72.8.1m./.2.d.32.q.1.1.4m./.3.d.9.q.2.1.4m.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.50.4.2m./.12ᵉ.q.18.11.1m./.q.60.5.3m./.q.72.8.1m.
R ñº dicenm, ꝙ magis & minus ex formis diuersorum graduum, diuersificant speciem, non autem ſm intensionem graduum eiusdem formę: vt habetur in primis locis: sicut etiam dictum est ad Dum.115m.

649 Quod quantitas formę, est duplex: scilicet per accidēs secundum subiectum, & per se tripliciter. s. ab agente a dispositione subiecti, & ab obiecto, inquantum est habitus. Ma.q.7.1.c.
Immo quantitas formæ, ex parte dispositionis reducitur

ad formam.4.d.17.q.8.ar.4.q.1.c.

R ſiᵒ dicendum,ſicut Duᵒ.524ᵒ.

650 Quod non eſt poſſibile plures formas ſubſtantiales ſimul eſſe in eodẽ corpore. 1ᵃ.q.76.3.c./4.o./2.d. 12. 4.c.co.2./d.18.q.1.2.c./4.d.44.q.1.ar.1.q.1. 4ᵐ./3. 2.cᵒ.57./Liᵒ.4.cᵒ.80.co.2./Veri.q.15.2.13ᵐ./Potẽtia.q.3.9.9ᵐ/q.8.4.2ᵐ./Spiritu.1.9ᵐ./3.c.10ᵐ./Anima.9. 11.c./18. 15ᵐ./quol. 1.q.4. 1.c./quol.8. vel.9.q.5.1.c./quol.10. vel.11. 5.c./quol.12. 10.o./Opuſ.3.cᵒ.90./Opuſ.29.co.2./Opuſ.33.principio./Opuſ.42.cᵒ.15.16.17./Met.2.lec.3.co.2.fi./Liᵒ. 7. lec.12.fi./Anima.2.co.3./Lec.2.pnᵒ.

Oppoſitum videtur dicere. Met.5.lec.17.co.1.

R ſiᵒ dicendũ dupliciter.ſ.primo ſicut Duᵒ.120ᵒ. Secundũ dicendum, ꝙ hoc concordat ſanctus Doctor dicens. Non hoc dicimus,quaſi in vno & eodẽ indiuiduo,multiplicentur formę ſm numerũ generũ & differentiarũ,vt.ſ.in hoie ſit aliq̃ forma a qua eſt homo,& aliqua a qua eſt aial,& hmõi:ſed qa neceſſe eſt,ꝙ in rerũ natura tot gradus formarũ inueniantur,quot inueniuntur genera ordinata, & differentię. Eſt enim in rebus inuenire aliq̃ formã,quę eſt ſubſtantia, & non eſt forma corporis:& aliq̃ quę eſt forma corporis, ſed nõ eſt forma corporis animati: & ſic de alijs,niſi forte in virtute: vt habetur. 1ᵃ.q.66.2.c./12ᵉ. q.2.5.24.Met.2. lec.5.co.2.

651 Quod accidentalis forma non habet potentiam actiuam, ſed eſt potentia compoſiti, vt calor ignis. 1ᵃ.q. 77.1.3ᵐ.

Oppoſitum videtur dicere a ſimili. Anima.2. lec. 2. principio.

R ſiᵒ dicendũ,ꝙ non habet potentiam actiuã qua agat effectiue,ſed qua agat formaliter : * vt habetur. 12ᵉ.q.85.1.4ᵐ./q.110.2.1ᵐ./q.111. 1.1ᵐ./2.1ᵐ./1.d.17. q.1. 1.5ᵐ./2. 4ᵐ./2.d. 26.2.4ᵐ./quol. 10. 3.2ᵐ.

652 FORTITVDO./Quod propria materia fortitudinis, ſunt timores & audacię, in maximis terribilibus. 1ᵃ.q.59.4.3ᵐ.22ᵉ.q.126.1.c./3.d.33.q.2.ã.2.q.2.o.

Oppoſitum videtur dicere.22ᵉ.q.127.2.o.

R ſiᵒ dicendum,ſicut Dubio.255ᵒ.

653 Quod fortitudo eſt circa difficiliora, nõ autẽ circa meliora q̃ iuſtitia,quę in bello & in pace vtilis eſt, nõ autem fortitudo,ſed tñ in bello.22ᵉ.q.58.12.c.3ᵐ.

Immo fortitudo eſt vtilis, etiam in pace. 22ᵉ.q. 123. 12.1ᵐ./5ᵐ. R ſiᵒ dicendum,ꝙ fortitudo eſt vtilis in pace,ſed non principaliter, immo principaliter in bello: vt habetur in locis primo allegatis.

654 Quod fortitudo eſt principalior magnanimitate. 22ᵉ. q.129.5.c.3ᵐ.

Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 22ᵉ.q.161.5.2ᵐ./Virt.q.1.12.4ᵐ.

R ſiᵒ dicendum,ꝙ fortitudo eſt principalior, qa magis repugnat firmitati animi arduum in malis circa qđ eſt fortitudo,q̃ arduum in bonis: licet enim bonum ſit ſimpliciter principalius q̃ malum, malum tamen eſt principalius q̃tum ad hoc ꝙ arduum in malis magis repugnat firmitati animi: vt habet.22ᵉ.q.129. 5.3ᵐ.

655 Quod ſancti in patria habent fortitudinem mouendi totam terram. Virt.q.4.4.12ᵐ.

Immo terra eſt immobilis. Ma.q. 16.9. 8ᵐ./Ce.2. lec.21.fi.

R ſiᵒ dicendum dupliciter.ſ.primo,ꝙ dicuntur habere virtutem mouendi totam terram & habere virtutem infinitam,reſpectu inferiorum, inq̃tum non poteſt ab inferioribus comprehendi, ſed ſuperexcedit ea. Non autem ita ꝙ indifferenter omnem effectũ producere poſſit: vt habetur.Ma.q.16.9.8ᵐ. ſicut etiam dicetur ad Dubium.736ᵐ. Secundo dicendum, ꝙ terra dicitur immobilis quo ad virtutes naturales: dicitur tamen tota poſſe moueri virtute diuina per virtutem & fortitudinem ſanctis in patria cõmunicatam.

656 FRVI./Quod frui,eſt actus voluntatis. 12ᵉ.q. 11.1. 1ᵐ./4.c.2ᵐ.

Oppoſitum videtur dicere. 1ᵃ.q.26.2. o./12ᵉ. q.3.4. o.Opuſ.3.cᵒ.107.

R ſiᵒ dicendum dupliciter.ſ.primo,ꝙ frui eſt voluntatis actus in ordine ad intellectum : vt habetur.12ᵉ. q.11.1.1ᵐ./4.c.2ᵐ. Secundo dicendum,ꝙ addendum fuiſſet , ꝙ frui non eſt ille actus abſolute, in quo conſiſtit beatitudo , ſed ſupra ipſum addit : frui enim complectitur actum intellectus,in quo eſt eſſentia beatitudinis , & omnem actum qui ſequitur, quaſi perfectionem aliam addens ſupra actum intellectus: vtpota delectationem & huiuſmodi, quę perficit operationem intellectus beati,ſicut pulchritudo iuuentutem: vt habetur Opuſ.51.cᵒ.3./Opuſ.72.q.2.

* Quod non eſt fruendũ iuſto, niſi in Deo, peccatore autem,vel brutis, vel inanimatis, nullo modo.12ᵉ.q. 11.3.1ᵐ./1.d.1.q.2.1.4ᵐ./Ro.15.lec.3.co.2. principio./Phile.fi.fruitio.14.

Oppoſitum videtur dicere.12ᵉ.q.11.2.2ᵐ.

R ſiᵒ dicendum , ꝙ iuſto eſt fruendum non tanq̃ termino,ſed tanq̃ medio:ſed aliis etiam poſſumus aliquo modo dici frui:ſed non proprie,& ſm completã rationem fruitionis: vt habetur. 12ᵉ.q.11.3.c. 1ᵐ. ſicut etiam dicitur ad Dubium. 656ᵐ.

* FRVITIO./Quod bruta fruuntur imperfecte,ſed animalia rationalia perfecte.12ᵉ.q.11.2.o.

Immo brutis frui non conuenit, niſi improprie, peccatoribus autem non vere, iuſtis vero viatoribus imperfecte , ſed beatis perfecte. 12ᵉ.q.11. 4.o./q. 12.5. 2ᵐ./1.d.1.q.4.1.o.

R ſiᵒ dicendum,ꝙ vt dicitur.1.d.19.q.3.1.c.perfectio rei eſt triplex.ſ.vel ſm eſſentiam,vel ſm eſſe, uel ſm operationem,& per oppoſitũ aliquid dicitur imperfectum tripliciter.ſ.uel ſm eſſentiam , ideſt ꝙ non attingit ad completam rationem ſuę ſpeciei: & ſic frui conuenit brutis imperfecte,quia non attingunt ad ultimum finẽ,qui eſt de ratione fruitionis perfecte & proprie. Ideo in primo ſententiarũ dicuntur frui improprie. Sic autem rationalia proprie & perfecte fruuntur:ut habetur.12ᵉ.q.11.2.c.uel ſm eſſe. Et ſic peccatores imperfecte,ſeu non uere fruuntur:quia licet delectentur in aliquo,ſub ratione ultimi finis: tamen non eſt uere ultimus finis,cũ ſint auerſi a Deo,& conuerſi ad aliquod bonum creatum: uel ſm operationem , & ſic iuſti in uia fruuntur imperfecte,licet perfecte fruantur ſm eſſentiam & ſm eſſe:ut habetur. 12ᵉ.q. 11.4. 2ᵐ./3ᵐ.ſicut etiam dictum eſt ad Duᵐ.271ᵐ.272ᵐ. 621ᵐ.627ᵐ.656ᵐ.A.656ᵐ.B.

657 FVNDAMENTVM./Quod fides eſt fundamentum aliarum uirtutum, quia eſt prior eis , & ſuſtentat eas. Fortitudo autem firmat contra aduerſa humilitas contra proſpera. Timor contra culpam futuram. Poenitentia contra prateritam. 22ᵉ.q. 161.5.2ᵐ./3ᵃ.q. 84.6.2ᵐ./3.d.23.q.2.5.2ᵐ./4.d.14.q.1.ã.2.q. 3.o./Virt.q.1.12.24ᵐ.

Oppoſitum videtur dicere.22ᵉ.q.4.7.o.

R ſiᵒ dicendum, ꝙ fides dicitur fundamentum uirtutum,eo ꝙ ſuper eam alię uirtutes firmentur,ſicut ſupra aliquid immobile: ſed fortitudo dicitur fundamentum,quia eſt uirtus cardinalis quaſi principalis eo ꝙ per eam quaſi per oſtium uerſum in cardine ſit ingreſſus in domum Dei : ut habetur Virt.q.1. 12. 24ᵐ. ſicut etiã dictum eſt ad Dubium.601ᵐ.611ᵐ.

658 Quod peccatum non habet fundamentum ex auersione, qua nihil est, sed ex cõuersione, qua aliquid est. 2. d. 42. q. 1. 1. 1m.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 15. q. 1. 2. 1m.
R ño dicendum, ꝙ peccatum non habet fundamentum ex auersione ẞm veritatem, sed ẞm apparentiam, sicut etiam dictum est ad Dum. 71m. 259m.

659 GENERATIO. Quod materia simpliciter pma & nuda, est immediatum subiectum primum generationis & corruptionis, aliorum autem motuum, ẞm prius & posterius. 2. d. 1. q. 1. 2. c. d. 12. 1. 5m. 3. d. 21. q. 1. 3. 5m.
I mmo in generatiõe simpliciter, nihil manet, quia totum mutatur in totum. Gen. 1. lec. 9. ﬁ.
R ño dicendum, ꝙ in generatione nihil manet, vt qd determinatum: vt etiam habetur Dubio. 516o.

660 Quod ad generationem naturalem, non requiritur aliqua potentia actiua in materia. 3a. q. 32. 4. c. 3m. 2. d. 18. q. 1. 2. c. 3. d. 3. q. 2. 1. c. 6m. Met. 7. lec. 8. co. 2. 3. Phy. lec. 3. co. 2. pno. Lec. 2. co. 1. ﬁ.
Oppositum videtur dicere. 12e. q. 27. 3. c.
R ño dicendum, sicut Duo. 644o.

661 Quod in generatiõe tota virtus actiua, est ex parte maris, & passio ex parte fœminæ. 3a. q. 32. 4. c. q. 67. 4. 3m.
I mmo in generatione, fœmina se habet actiue. 3a. q. 31. 5. 3m. q. 35. 3. 3m. 3. 4. co. 44. co. 1. ﬁ. Metth. co. 29. ﬁ.
R ño dicendum, ꝙ in generatione, fœmina se habet actiue solum quo ad præparationem materiæ, non autem quo ad actum generationis in conceptione prolis: vt habet. 1a. q. 115. 2. 3m. 3a. q. 32. 4. c. q. 67. 4. 3m.

662 Quod diuersus modus generatiõis, & emanationis rerum, est ẞm diuersitatem naturarum. 3. 4. co. 11.
Oppositum videtur dicere a simili. 2. d. 15. q. 1. 1. 2m. Phy. 7. lec. 8. co. 2. principio.
R ño dicendum, sicut Duo. 909o.

663 Quod accidẽtia speciei & indiuidui ẞm corpus, possunt transfundi a generatione in genitum, non autem accidentia ẞm animam. 2. d. 20. q. 2. 3. c. d. 33. q. 1. 1. 1m. 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 1. o. Ma. q. 4. 8. c.
Oppositum videtur dicere, quo ad accidentia ẞm animam. Veri. q. 23. 5. c.
R ño dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ non dicit in omnibus, sed ꝙ filius assimilatur patri non solum in natura speciei, sed in multis aliis accidentibus: vt habetur Veri. q. 23. 5. c. * Secundo dicendum, ꝙ accidentia indiuidualia pertinentia ad dispositionem naturæ, vt velocitas corporis, & bonitas ingenii, propagantur in filios per generationem: sed nullo modo accidentia pure personalia, vt grammatica & hmõi: vt habetur. 12e. q. 81. 2. c. Nam generans non assimilat sibi genitum in perfectionibus acquisitis per actus, nisi in aptitudine: vt habetur. 12e. q. 81. 2. c. 22e. q. 68. 1. 2m. 2. d. 20. q. 2. 3. c. d. 33. q. 1. 1. 1m. 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 1. o. Ma. q. 4. 8. c. sicut etiam dictum est ad Dubium. 78m. 554m.

664 Quod in statu innocentiæ, fuisset generatio per coitum. 1a. q. 98. o. 2. d. 20 q. 1. o.
Oppositum videtur dicere a simili. 1a. q. 98. 2. 4m.
R ño dicendum, sicut Duo. 758o.

665 Quod spiritussanctus non potest cõmunicare patri in generatione filii: quia generatio est tantum ab vno, & nihil potest esse pnm sui principii. 1. d. 11. 1. 8m.
Oppositum uidetur dicere a simili. 1. d. 6. 2. o. d. 10. 1. c. 3m. d. 13. 3. 4m.
R ño dicendũ, ꝙ in hoc est simile, ꝙ sicut spiritussanctus per voluntatem, est sicut ratio cuiuslibet operis voluntatis, sic etiam filius producitur vt ars omnium rerum quę per intellectum diuinum constituta sunt, non autem ꝙ spiritussanctus cõmunicet patri in generatione filii: vt habetur in locis primo allegatis.

666 Quod essentia. i. paternitas, est principium quo pater generat. 1. d. 5. q. 1. 1. 2. o.
I mmo potentia generandi, est essentia principaliter, & paternitas non est quo pater generat, cum sit quasi quædam forma indiuidualis. 1a. q. 39. 5. 5m. Potentia. q. 2. 1. 4m. 5m.
R ño dicendum, ꝙ non est contradictio si dicatur, ꝙ essentia est res generans, & res non generans: quia primo modo res in diuinis, tenetur pro persona, secundo vero modo pro essentia: vt habetur. 1a. q. 39. 5. 5m. ﬁ. Opus. 72. Duo. 28o.

667 Quod philosophi non cognouerunt diuinam generationem, licet cognoscerent diuinam naturam, qa non comprehenderunt eam. 1. d. 3. q. 1. o. 1 o. prolo. pno.
I mmo philosophi non cognouerunt diuinam naturam. 1a. q. 12. 11. o.
R ño dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ philosophi non cognouerunt diuinam naturam vel generationem a priori, sed per effectus. Secundo dicendum, sicut Dubio. 366o.

668 Quod nec beati illam ineffabilem gñationem sciunt, quia non comprehendunt naturam Dei. 1a. q. 12. 7. o.
I mmo beati in patria habent meritum fidei, & noscunt illam ineffabilem generationem. 1a. q. 12. 7. 1m. Opus. 3. co. 164.
R ño dicendum, sicut Dubio. 366o.

669 GENTILES. Quod gentiles possunt cognoscere, Deum vnum simplicem, & æternum. Opus. 3. co. 36.
I mmo gentiles nõ habuerunt fidẽ Dei. Psal. 23. co. 4.
R ño dicendum, ꝙ gentiles possunt cognoscere prædicta, sed incomplete. Sunt enim & alia nobis de Deo tradita in doctrina christianæ religionis, ad quam peruenire non potuerunt, circa quæ ẞm christianam fidem vltra humanum sensum instruimur: vt habetur Opus. 3. co. 36. ﬁ.

670 GENVS. Quod genus respectu singularium, est vt formale, sed respectu speciei, est vt mãle. 1a. q. 85. 3. 4m.
Oppositum uidetur dicere a simili. Phy. 2. lec. 5. co. 2. ﬁ.
R ño dicendum, sicut Duo. 359o. 514o.

671 Quod proprius modus prędicandi, debetur cuilibet generi, non autem speciei. 1. d. 8. q. 4. 3. c. ﬁ. d. 22. 3. 2m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e. q. 18. 2. c. ﬁ. 2. d. 34. 2. 1m. Ma. q. 1. 1. 11m.
R ño dicendum, ꝙ genus accipitur duobus modis. Vno modo vt distinguitur ꝯ speciem: & sic habet proprium modum prędicandi, magis q̃ species. Alio modo accipitur pro specie, eo modo loquẽdi, quo dicimus, humanum genus, totam humanam speciem: & sic non habet proprium modum prędicandi distinctum a modo speciei: vt habetur. 12e. q. 18. 2. c. ﬁ.

672 Quod genus est de substãtia participãtis ipsum. ql. 3. c.
I mmo genus non prędicatur per participationem de speciebus, sed per essentiam. Met. 7. lec. 3. ﬁ.
R ño dicendum, ꝙ licet genus prędicetur per essentiam de suis speciebus, & nõ ꝑ participationem, tanq̃ omnino extraneum ab eis: participatur tñ a speciebus tanq̃ superius a suis inferioribus: vt habet in pmo loco.

673 Quod aliquid est in aliquo genere dupliciter. s. vel per se & directe vt species eius, & ea de quibus prędicatur genus: vel reductiue & indirecte, vt principia generis, negationes, & priuationes. 1a. q. 3. 5. c. 12e. q. 72. 6. 3m. 1. d. 18. q. 1. 1. 3m. 2. d. 3. q. 1. 1. 1m. d. 35. 3. 1m. 2m. Opus. 42. co. 10. 13.
I mmo nulla priuatio est de essentia alicuius entis in genere collocati. 2. d. 40. 1. 3m.

R ñº dicenᵐ, ficut Duº. 464º.

674 Quod pars non habet proprie genus, nec species. 3. d. 6. q. 1. ã. 1. q. 2. 3ᵐ. /. Anima. 1. c.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª. q. 75. 2. 1ᵐ.
R ñº dicenᵐ, ficut Duº. 173º. 673º.

675 Quod in omni re quę est in genere, differt eẽ ab essentia, 1ª. q. 3. 5. c. /. 1. d. 8. q. 4. 2. c. /. d. 19. q. 4. 2. c. /. 2. d. 3. q. 1. 1. 1ᵐ. /. Poª. q. 7. 3. c. /. Opus. 30. lec. 8. /. Opus. 42. cº. 1. vsq; cº. 6.
Oppositum videtur dicere a simili. Met. 4. lec. 2. co. 1.
R ñº dicendum, ficut Duº. 114º.

676 GEOMETRIA. /. Quod geometer modico studio acquirit scientiam conclusionis nunquam consideratę. 12ᵉ. q. 65. 1. 1ᵐ.
Oppositᵐ videtur dicere. 12ᵉ. q. 51. 4. 3ᵐ. /. q. 54. 4. 3ᵐ.
R ñº dicendum, ficut Duº. 1108º.

677 GRATIA. /. Quod gratia differt essentialiter, a qualibet alia virtute. 12ᵉ. q. 110. 3. 0. /. 4. c. /. 3ª. q. 7. 1. c. /. q. 62. 2. c. /. q. 89. 1. c. /. 2. d. 26. 4. 6. 0. /. 3. d. 27. q. 2. ar. 4. q. 3. 2ᵐ. /. q. 4. c. /. 4. d. 1. q. 1. ã. 4. q. 5. 0. /. d. 7. q. 2. ã. 2. q. 3. c. /. d. 17. q. 1. ã. 1. q. 1. 3ᵐ. /. Veri. q. 14. 5. c. /. q. 27. 2. 0.
Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 60. 3. c. /. 22ᵉ. q. 106. 1. 0. /. q. 107. 2. c.
R ñº dicenᵐ, ꝙ gratia accipiẽ dupl̃r. s. primo vel ꝓ debito. s. pro eo quo redditur debitum benefactoribus: vt habetur. 12ᵉ. q. 60. 3. c. fi. Et sic differt essentialiter a qualibet alia virtute. Vel pro dono dei gratuito, & sic non est virtus, sed est auxilium dei & forma, nõ quidẽ intrinseca virtutum, sed quasi principium a quo virtutes formaliter oriuntur: vt habetur. 12ᵉ. q. 110. 3. c.

678 Quod ad habitum gratię, requiritur pręparatio subiecti, quę principaliter est a deo, mouente liberum arbitrium: secundario autẽ a nobis. 12ᵉ. q. 112. 2. 0. /. 3. c. 2ᵐ. /. 4. c. /. q. 113. 3. c. /. 7. c. /. 22ᵉ. q. 24. 10. 3ᵐ. /. 4. d. 4. q. 2. ã. 3. q. 4. 1ᵐ. /. d. 17. q. 1. ã. 2. q. 1. 2. 0. /. ã. 3. q. 1. 0. /. d. 20. ã. 1. q. 1. c. /. Psal. 2. co. 5. /. He. 12. co. 12.
Immo in iis qui non per propriam voluntatem culpam incurrunt & vsum voluntatis non habent, non exigitur ex parte eorũ aliqua pręparatio: sicut in pueris patet in baptismo. 4. d. 17. q. 1. ã. 2. q. 1. c. fi.
R ñº dicendum, ficut Duº. 269º.

679 Quod homo in gratia existens, indiget auxilio dei, mouente ad recte agendum, non autem alia gratia habituali. 12ᵉ. q. 109. 9. 0. /. quol. 4. 9. c.
Immo homo magnanimus, nullo indiget. 22ᵉ. q. 129. 6. 1ᵐ.
R ñº dicendum, ꝙ nullo indiget ad recte agendum modo humano, & quo ad auxilium hominum: vt habetur. 22ᵉ. q. 17. 5. 4ᵐ. Sed bene indiget gratia sanante, & ad meritum, & etiam indiget auxilio dei mouente ad recte agendum: vt habetur in primo loco. Sicut etiam dicetur ad Duᵐ. 681ᵐ. 1004ᵐ.

680 Quod nulla creatura potest causare gratiam, sed solus deus infundit eã immediate. 12ᵉ. q. 76. 2. 2ᵐ. /. q. 109. 7. c. /. q. 112. 1. 0. /. 3. 2ᵐ. /. 3ª. q. 62. 1. c. 3ᵐ. /. 5. c. / q. 64. 1. c. /. 1. d. 14. q. 2. 1. c. q. 3. c. 2ᵐ. d. 15. q. 1. 1. 4ᵐ. q. 3. 1. 2ᵐ. /. d. 16. 4. 0. /. d. 40. q. 4. 2. 3ᵐ. /. 2. d. 11. q. 1. 1. 2ᵐ. /. d. 26. 2. c. /. 3. d. 13. q. 2. 1. c. 1ᵐ. /. 3ᵐ. /. d. 19. ã. 1. q. 1. c. /. 4. d. 1. q. 1. ã. 4. q. 1. c. 2ᵐ. /. q. 3. 1ᵐ. /. d. 5. q. 1. ã. 3. q. 1. c. /. d. 14. q. 2. 2. 0. /. 4. c. /. d. 18. q. 1. ã. 1. q. 1. 3ᵐ. /. ã. 3. q. 1. c. /. d. 19. q. 1. ã. 2. q. 1. c. /. Veri. q. 27. 1. 3ᵐ. /. 3. 0. /. 4. c. fi. /. Ro. 5. co. 5. /. Eph. 2. lec. 3. co. 2.
Oppositum videtur dicere. 3ª. q. 13. 2. 0.
R ñº dicenᵐ, ꝙ creatura non causat gratiam autoritate, sed ministrando sacramenta in quibus confertur gratia: vt habetur. 3. d. 19. ã. 1. q. 1. c. /. 4. d. 18. q. 1. ã. 3. q. 1. 1ᵐ.

681 Quod sacramenta & sacerdos veteris legis, ostẽdebãt gratiam dei, vt futuram, & nihil ad eam operabatur. Sed in lege noua ostendunt eam vt pręsentem, & ad eã operantur dispositiue, & instrumentaliter tantum. 4. d. 18. q. 1. ã. 3. q. 1. 1ᵐ.
Oppositũ videtur dicere a simili. 4. d. 1. q. 1. ã. 4. q. 2. c.
R ñº dicenᵐ, ficut Duº. 342º. 343º. 344º. 680º.

682 Quod carentia gratię imputatur homini, quia per liberum arbitrium potest pręstare & non pręstare impedimentum gratię. ꝯ. 3. cº. 159. 160.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ. q. 2. 9. 1ᵐ. /. 3. d. 30. 3. 5ᵐ. /. 4. 1ᵐ. /. Veri. q. 29. 6. c.
R ñº dicenᵐ, ꝙ ex parte liberi arbitrii potest homo pręstare impedimentum vel non pręstare: sed ex parte gratię mouentis ad merendum gloriam, cum pręmium beatitudinis facultatem humanę naturę excedat, per naturalia pura, ad illud merendũ homo non potest sufficere. Et ideo requiritur gratia, per quã mereri possit, vt habetur. Veri. q. 29. 6. c. fi. Sicut etiam dicetur ad Duᵐ. 679ᵐ. 687ᵐ. 689ᵐ.

683 Quod sacramenta ex secunda sanctificatione, i. ex vsu eorum, habent ꝙ causant gratiam, non autem ex prima. 3ª. q. 62. 4. 3ᵐ. /. 4. d. 7. q. 1. ar. 3. q. 3. 1ᵐ.
Immo hoc hñt ex prima. i. ex institutiõe. 3ª. q. 66. 2. c.
R ñº dicendũ, ꝙ hoc habent ex prima inchoatiue, sed completiue ex secunda institutione. Vnde tunc videtur aliquod sacramentum institui, qñ accipit virtutẽ producendi suum effectum: sicut baptismus tunc vere institutus fuit, quantum ad ipsum sacramentum, quãdo Christus est baptizatus, & tunc virtutem inchoatiue accepit & in vsu compleuit.

684 Quod minima gratia põt resistere cuilibet ꝯcupiscẽtię, & mereri vitam ęternam. 3ª. q. 62. 6. 3ᵐ. /. q. 70. 4. c. /. 3. d. 31. q. 1. 3. 0. /. Virt. q. 2. 10. 4ᵐ.
Oppositum videtur dicere a simili. 3. d. 31. q. 1. 3. 2ᵐ.
R ñº dicenᵐ, ꝙ põt mereri respectũ pręmii accidẽtalis, nõ aũt respectu pręmii ẽẽlalis, vt hř. 3. d. 31. q. 1. 3. 1ᵐ.

685 Quod hõ sine auxilio dei gratuito, nõ põt se ad grãm pręparare. 1ª. q. 62. 2. 0. /. 12ᵉ. q. 109. 6. 0. /. ꝯ. 4. cº. 72. co. 1. fi. /. Ṽi. q. 24. 15. 0. /. q̃l. 1. q. 4. 2. 0. /. He. 12. co. 12.
Oppositum videtur dicere. 2. d. 5. q. 2. 1. 0. /. d. 28. 4. 0.
R ñº dicenᵐ ✻ dupliciter. s. primo ꝙ nulla est ibi penitus contradictio, quia in vtrisq; locis semper dicit ꝙ requiritur auxiliũ dei, qđ dicitur gratia dei. Sed vtrobiq; dicit, ꝙ non requiritur aliquod donum habituale quod dicitur gratia gratum faciens: sicut etiam dictum ẽ ad duᵐ. 153. Scđo dicẽᵐ, sic Duº. 679º. 687º. 689º.

686 Qđ hõ in statu nãę ĩtegrę, poterat sine grã habituali, uitare oĩa & singula peccata mortalia, & venialia, nõ aũt sine auxilio Dei. 12ᵉ. q. 109. 8. c. /. Veri. q. 27. 5. 3ᵐ.
Immo ex solo libero arbitrio hoc poterat. 2. d. 5. q. 2. 1. 0. /. d. 28. 4. 0.
R ñº dicendum, ficut Duº. 685º. 689º. 1048º.

687 Quod homo existens sine gratia, & in peccato mortali, non potest diu persistere, quin ruat in aliud peccatũ mortale, nec potest surgere a peccato. 12ᵉ. q. 109. 7. 8. 0. /. ꝯ. 3. cº. 60. 157. /. 1ᵉ. cor. 12. co. 2. fi. /. He. 10. co. 12.
Immo existens in peccato mortali, potest per liberum arbitrium, sine gratia habituali, vitare omnia & singula peccata mortalia, non autem sine auxilio Dei. 2. d. 20. q. 2. 3. 5ᵐ. /. d. 28. 2. 0.
R ñº dicendum, ꝙ circa hoc fuit duplex opinio doctor. Et loqtur sanctus Thomas aliqñ ẽm vnã, & aliqñ ẽm aliã opinionẽ, cuã nõ sint oppositę: vt hř. Veri. q. 22. 5. 7ᵐ. /. q. 24. 1. 10ᵐ. /. 12ᵐ. Nam vt dicit Veri. q. 24. 12. 0. ꝓma opinio verificaẽ q̃. tũ ad hoc, ꝙ si homo velit conari ad resistẽdũ, ✻ põt resurgere a pctõ: q̃re cũ ꝑ liber. arbitriũ a Deo motũ, surgere conaẽ hõ a pctõ: recipit lumen gratię iustificãtis. 12ᵉ. q. 109. 6. c. 7. 1ᵐ.

Et pôt ex libero arbitrio, vitare singula peccata mortalia. Secunda vero opinio verificatur quãtum ad hoc ꝙ volũtate habituata in malo per adhęsionem ad finẽ indebitum, non potest homo semper actualiter omnia cõsideranda pręcogitare. Et in repẽtinis necesse est, ꝙ homo agat ſm habitum, ſm Aristotelem in tertio ethicorum: sicut econuerso facilitas ad opera virtutũ, potest esse ex duobus: sicut etiam a simili dictũ est ad Du^m. 97^m. 510^m. 902^m. s. ex consuetudine, & ex forti inhęsione ad obiectum. Secundam facilitatem, etiã facit virtus infusa statim a principio, non autem primam: vt habetur. 4. d. 14. q. 2. 2. 5^m.

688 Quod homo sine gratia, potest vitare singula peccata mortalia, non autem oĩa. 12^e. q. 6. 2. 2^m. / q. 109. 8. o. / 3. c^o. 60. / Veri. q. 22. 5. 7^m. / q. 24. 1. 10^m. / 11^m. / 12. o. / 1^e. Cor. 12. co. 2. fi. / co. 4. / He. 10. co. 12. fi.

Immo per peccatum homo incurrit necessitatẽ peccandi venialiter, & nõ mortaliter. 2. d. 20. q. 2. 3. 5^m. / d. 28. 1. o.

☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo, sicut Du^o. 97°. 510°. 687°. Secundo dicen^m, ꝙ quędam sunt peccata mortalia, quæ homo sine gratia nullo modo vitare potest. s. quę directe opponuntur virtutibus theologicis: vt habetur. 12^e. q. 63. 2. 2^m.

689 Quod quędam sunt peccata mortalia, quæ homo sine gratia nullo modo vitare potest. s. quę directe opponuntur virtutibus theologicis. 12^e. q. 63. 2. 2^m.

Immo ex solo libero arbitrio, ea vitare potest, 2. d. 5. q. 2. 1. o. / d. 28. 2. 4. o.

☞ R ñº dicendũ dupliciter. s. primo a simili, ꝙ ad eliciendum actum conuersionis in deum, sufficit liberum arbitrium qḋ se ad habendam gratiam per hunc actũ pręparat & disponit. Sed efficacia vitandi peccatũ & conuersionis ad meritum, non potest esse nisi per gratiam: vt habetur. 1^a. q. 95. 1. 4^m. / 6^m. / 2. d. 5. q. 2. 1. o. sicut etiam dictum est ad Du^m. 97^m. 682^m. 1048^m.

690 GRAVE. / Quod graue & leue, habent in se principium actiuum, & formale sui motus. 12^e. q. 36. 2. c. / 2. d. 18. 4. 1. 2. c. / 3. d. 3. q. 2. 1. 6^m. / d. 22. q. 3. ã. 2. q. 1. c. / 4. d. 43. ã. 1. q. 3. c. / 3. c^o. 23. 4^m. / 5^m. / 7^m. / L i^o. 4. c^o. 11. prin^o. / fi. / Po^a. q. 5. 5. c. / Opus. 32. co. 1.

Immo non habent in se principium actiuum sui motus, sed tantum passiuũ. 3^a. q. 32. q. c. / Met. 5. lec. 12. prin^o. / Phy. 2. co. 2. / Ce. lec. 3. co. 1. fin. / L i^o. 2. lec. 2. co. 2. fi. / L i^o. 3. lec. 6. co. 3. fi.

☞ R ñº dicen^m, ꝙ principium actiuum motus, potest sumi dupliciter. s. vt principium quod, & vt principiũ quo. Primo modo forma naturalis. i. grauitas vel leuitas, non est principium actiuum. i. motor grauium vel leuium: vt habetur. 2. d. 14. 3. c. Sed secundo modo respectu motoris. i. generantis a quo est, sic est principium actiuum, quo generans dicitur mouere grauia & leuia: inquantũ generando ipsa, dat eis formã, qua mouentur. Sed prout se tenet ex parte mobilis, sic est principium passiuum, vt etiã dicẽ Du^o. 644°. 691°.

691 Quod forma naturalis, non est motor grauium & leuium, lʒ sit principium motus eorum. 2. d. 14. 3. c. / 3. c^o. 23. 4^m. / Veri. q. 22. 3. c. / q. 24. 1. c. / Ce. 3. lec. 6. co 3. fi.

Oppositum videtur dicere. 3^a. q. 32. 4. c. / Ce. lec. 3. co. 1. fi. / L i^o. 2. lec. 2. co. 2. fi. / L i^o. 3. lec. 6. co. 3. fi.

☞ R ñº dicen^m, ꝙ forma naturalis, nõ est motor grauium & leuium, vt principium actiuum. i. effectiuum, sed vt principium actiuum. i. formale. Nam sicut potest colligi. 2. d. 14. 3. c. principiũ actiuum est duplex. s. principium quod. i. ipse motor, & principiũ quo. i. forma, qua aliquid mouetur. Grauia igitur & leuia habẽt in se principium actiuũ sui motus, Scdo modo. s. formalem seu substantialẽ, vt prin^m actiuum motus mediatũ, sed grauitatem & leuitatẽ, vt prin^m actiuum motus immediatum: vt habetur. 2. d. 14. 5. 2^m. Sed vtraq; inquantum est forma, dicitur prin^m actiuũ formale. Sed vt motor seu generans, non mouet nisi per formam. i. dando formam naturalem, & dando grauitatem vel leuitatem: sic forma naturalis, dicitur principium actiuum. Inquantum aũt forma naturalis se tenet ex parte mobilis, sic dicitur principium passiuũ. Primo autem modo forma naturalis non est motor. nec est principium actiuũ. s. prin^m qḋ, quia grauia & leuia effectiue mouentur per se a motore, siue a generante, sed per accidẽs a remouente ꝓhibens: vt habeẽ. 1^a. q. 18. 1. 2^m. / q. 105. 2. c. / 12^e. q. 25. 1. 2^m. / 2. d. 14. 3. c. / 3. c^o. 46. 3^m. / 9^m. / L i^o. 3. c^o. 23. 3^m. / Phy. 8. lec. 11. o. sicut & dictum est ad Du^m. 644^m. 690^m.

692 HABITVS. / Quod idẽ habitus non se habet, qñq; ad bonum, & quãdoq; ad malũ, sed bene eadem po^a. 12^e. q. 49. 4. 3^m. / q. 54. 3. o.

Immo aliquis habitus se habet ad vtrũq;, sicut & opinio ad verũ & ad falsũ. 12^e. q. 55. 4. c. / Virt. q. 1. 2. c.

☞ R ñº dicen^m, ꝙ idem habitus se habet ad vtrunq;, non quidem per se & directe semper, sed per abusũ: vt habetur. 22^e. q. 155. 12. 4^m. q. 162. 2. 3^m. / Ma. q. 8. 2. c. 1^m. ✻ sicut virtute pôt aliquis male vti tanq̃ obiecto, puta cum male sentit de virtute, vel eã odit eã, vel superbit de ea, non autẽ tanquam forma. i. ſnº. vsus, ita scilicet ꝙ malus sit actus virtutis: vt habetur. 12^e. q. 55. 4^m. 22^e. q. 10. 1. 2^m. / 3^a. q. 80. 4. 3^m. / 2. d. 27. 2. 5^m. / 6^m. / L. 1^m. / 3. d. 38. 1. c. / 4. d. 9. ar. n. 1. 1^m. / d. 16. q. 3. ã. 2. q. 2. c. / Veri. q. 12. 3. 15^m. / 5. 3^m. / q. 24. 4. 6^m. / Virt. q. 1. 3. 16^m. 9. 1^m, sicut dictum est, ad Du^m. 63^m. 1171^m.

693 Quod habitus distinguuntur specie, ſm tria. s. ſm principia actiua eorum, secundum naturam, & ſm obiecta & differentia. 12^e. q. 54. 2. o. / 3. c. / q. 60. 1. c. / q. 63. 4. c.

Oppo^m videẽ dicere a simili. Phy. 7. lec. 8. co. 2. pn^o.

☞ R ñº dicen^m, sicut Du^o. 908°.

694 Quod portans habitum religionis profitentis solẽniter, ex voto vltra annum, obligatur ad religionem. 4. d. 38. q. 1. ã. 3. q. 1. 5^m.

Oppositum videtur dicere a simili. quol. 10. 11. 1^m.

☞ R ñº dicendũ, ꝙ vtriusq; voti transgressio. s. voti simplicis, & uoti solẽnis, inducit reatum peccati mortalis, ex hoc ꝙ vtrunq; ęqualiter obligat apud deũ. Sed quantum ad impedimentum matrimonii, non habet ad vtrunq; votum ęqualem efficaciam. Nam per uotũ solẽne, trãsfert se uouẽs ąñ in corporale obsequium ipsi^s dei, ꝑ susceptionẽ ordinis: vel ꝑ intruitũ religiõis. Qḋ autem aliquis semel vni dedit, non potest postmodum alteri dare: sicut etiam dicetur ad Du^m. 1208^m.

695 Quod unus habitus non potest esse duarum potẽtiarum. 4. d. 14. q. 1. ã. 3. q. 1. c. / Veri. q. 14. 4. 7^m.

Oppositum videtur dicere a simili. 12^e. q. 56. 2. c. / q. 60. 4. c. / Veri. q. 27. 5. 18^m.

☞ R ñº dicen^m, ꝙ unus habitus non potest esse duarum potentiarum ęqualiter, sed bene unius potentię in ordine ad aliam: vt habetur, in primis locis, sicut etiam Du^o. 58°. adductum est, & du^o. 60°.

696 Quod habitus omnes qui sunt in eadem potẽtia, sunt eiusdem generis, lʒ differant specie, propter differentiã obiectorum formalium. 12^e. q. 54. 1. 1^m.

Oppositum videtur dicere. 1^a. q. 1. 1. 1^m.

☞ R ñº dicendum, sicut Du^o. 1110°.

697 Quod ex actibus habitus infusi, non generatur aliquis habitus acquisitus, sed pręexistens augetur, seu confirmatur. 12^e. q. 51. 4. 3^m. / Virt. q. 1. 10. 19^m.

Immo ex actibus infusę charitatis, generatur habitus

dilectionis acquisitus. Veri.q.17.1.13^{m}.

R n̄o dicendu$\mathfrak{z}$, ꝙ sicut declarabitur Dubio.1110°. habitus infusi & acquisiti, quãdoq; sunt eiusdem rõnis, & eiusdem spẽi, & sic ex actibus habitus infusi, nõ generatur aliquis habitus, sed preexistens augetur vel confirmatur: quia duo accidẽtia eiusdem spẽi non pñt simul esse in eode$\mathfrak{z}$ subiecto, vt ibi probatur, quandoq; sunt diuersarum specierum & rationum: ideo possunt esse simul, & tunc ex actibus habitus infusi, generatur aliquis habitus acquisitus: sicut etiam dictum est ad Dubium.59^{m}.

698 Quod habitus non est in memoria intellectiua: quia non habet operationem. Ideo idem habitus. s. notitia reducit memoriam & intelligentiam in vnam operationem. 1.d.3.q.5.5^{m}.

Immo natura & ratio potentiẽ est, ꝙ sit principium sui actus. 12^{e}.q.49.3.o./.4.c.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.866°.

699 Quod nullus habitus operatiuus, constituitur ex multis: quia est qualitas simplex, relata ad multa sm vnũ. 12^{e}.q.53.2.1^{m}./.q.54.4.o.

Oppositũ videtur dicere. 12^{e}.q.49.4.c./.q.52.2.o.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.1099°.

700 Quod nullus habitus corrumpit omnes potentias animẽ. Veri.q.24.10.c.co.2.fi./.11.c.

Oppositum videtur dicere. 12^{e}.q.53.1.3.c.

R n̄o dicendum ꝙ habitus malus non semper tollit vsum rationis, nisi insanire faciat: vt habetur. 22^{e}.q.150.q.3^{m}. intercipitur autem iudiciũ rationis, ne actu iudicet in particulari, qđ in vniuersali habitu tenet, s$\mathfrak{z}$ sequitur passionis inclinationem, vt consentiat in illud, in quod passio tendit, vt habetur Veri.q.24.10.c. co.1. sicut etiam dictum est ad Du^{m}.372^{m}.534^{m}.

701 Quod in membris corporis, & in potentiis naturalibus, sicut non sunt aliqui habitus operatiui, ita ẽt nec in potentiis sensitiuis. 12^{e}.q.50.3.3^{m}.

Immo possunt in eis esse aliqui habitus, quibus bene aut male ad aliquid disponuntur. 12^{e}.q.50.3.c.fi.

R n̄o dicen^{m} dupliciter. s. primo ꝙ in membris corporis, & in eodem corpore sunt multi habitus, sm diuersos modos partium, sed non operatiui, quia sm humores est sanitas, sm partes similes est fortitudo vel macies, sm membra vero est pulchritudo: vt habetur 12^{e}.q.54.1.c. Secundo dicen^{m}, ꝙ in ipsis etiam interioribus viribus animẽ sensitiuis apprehensiuis, possunt poni aliqui habitus, sm quos homo sit bene memoratiuus, vel cogitatiuus, vel imaginatiuus, non aũt in exterioribus: vt habetur. 12^{e}.q.50.3.3^{m}.

702 Quod non est alius habitus principiorum, & conclusionum quẽ ex eis eliciuntur, & pręcipue circa singularia. 12^{e}.q.57.2.2^{m}./.2.d.24.q.2.4.6^{m}.

Immo intellectus est habitus principiorum, & scientia est habitus conclusionu$\mathfrak{z}$. Post^{r}. lec.5.co.2.prin^{o}./. Lec.6.co.2./. Lec.44.co.2.fi.

R n̄o dicendum, ꝙ si accipiantur, vt vnum est ratio alterius, sic vnus est habitus eorum. Sed si accipiantur sm se, sic habitus sunt diuersi.

703 HAERESIS./Q^{d} ecclesia ꝯ Ariũ ꝯfitet̃ vnitatẽ, simplicitatẽ, similitudinem, & ęqualitates, & negat diuersitatem differentiam, separationem, diuisionem, alienitatem, discrepationem, & disparitatem. 1^{a}.q.31.2.c./.1.d.2.L.fi./.d.24.q.2.1.o./.Po^{a}.q.9.8.o.

Oppositum videtur dicere a simili, quo ad similitudinem & ęqualitatem. Veri.q.4.4.2^{m}.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.80°.

703 Quod heresis Manichei, est grauior sm genus, q̃ idolatria. 22^{e}.q.10.6.c./.q.94.3.4^{m}.

Immo idolatria est grauissimum peccatorum. 12^{e}.q.102.3.11^{m}./.22^{e}.q.94.3.o./. Ma.q.2.10.c./.1^{e}. Cor. 12.co.2.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.716°.

704 Quod materiam primã, vel ens vniuersale, esse deũ, est hereticum. 1.d.37.q.2.2.a.1.

Opposi^{m} videtur dicere. 2.d.3.q.3.2.c.fi.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.476°.

705 Quod angelos, vel aliquid aliud praeter deum fuisse ab ęterno, est hereticum. 1^{a}.q.61.2.c./. Po^{a}.q.8.2.c.

Oppositum videtur dicere. Met.12.lec.7.co.3.prin^{o}./. Phy.8.lec.2.co.7.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.111°.912°.

706 Quod prima opinio Nestorii & Dioscori, quam recitat magister in tertio sententiarũ distinctione sexta. s. ꝙ in x̄po sunt duę hypostases, seu duo supposita, est heretica. 3^{a}.q.2.3.c./.6.c./.q.4.3.c./. Vnio.2.c./.qual.1.q.2.1.c.fi./.10.14.co.3.prin^{o}.

Immo non est haeretica. 3.d.6.q.1.2.c.

R n̄o dicendum dupliciter. s. primo ꝙ illa positio est simpliciter heretica. Sed in tertio sententiarũ dicit ipsam non esse haereticam, quantum ad speciales modos vnionis, quos ponebant Dioscorus & Nestorius heretici. Secundo dicen^{m}, ꝙ illa positio est heretica, quo ad proprietatem verborum, nõ aũt quo ad intentionẽ ipsorum: quia accipiebant supposita & hypostases improprie. s. p particulari sũa subsistẽte per se, siue assumpta ab alio: sic etiam a simili dictu$\mathfrak{z}$ est ad du^{m}.249^{m}. 250^{m}. L.927^{m}.1133^{m}.

707 HOMO./Quod sicut bonu$\mathfrak{z}$ multitudinis est maius q̃ bo^{m} vnius hois qui est de multitudine: ita ẽt bo^{m} multitudinis ad qđ ille vnus ordinat̃, est minus q̃ bo^{m} extrinsecum, ad qđ multitudo ordinatur: sicut bo^{m} ordinis exercitus, est minus, q̃ bonu$\mathfrak{z}$ ducis. 12^{e}.q.18.o.fi. q.3.8.2^{m}./.22^{e}.q.39.2.2^{m}./.2.d.38.q.1.1.2.c.

Oppo^{m} videtur dicere. 4.d.38.q.1.ã.4.q.1.3^{m}.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.1208°. quia res consecrata ordinatur ad deum.

708 Quia omnes actiones unius hominis, sunt vna actio: inquantum sunt ab vna voluntate. Sed sunt plures, sm speciem: inquantum sunt diuersarum potentiaru$\mathfrak{z}$ & habituum. Vnio.5.c.3^{m}./. Ethi.10.lec.5.co.2.

Oppositum videtur dicere a simili. Phy.7.lec.8.co.2.prin^{o}.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.908°.

709 Quod ista propositio est prius vera, homo est ens, q̃ ista, homo est rationalis: quia omnium perfectiones pertinent ad perfectionem essendi. 1^{a}.q.4.2.c.

Immo ista prius est uera. Anima rationalis inest homini, q̃ ista, homo est ens, cum in homine non sit alia forma a qua sit homo, & alia a qua sit animal vel ens. Met.2.lec.4.co.1.

R n̄o dicendum, ꝙ prima prius est uera via generationis, sed secunda uia gradus perfectionis: vt habetur. 1^{a}.q.77.6.1^{m}.

710 HONOR./Quod honor est maximum bonum, inter bona exteriora. 12^{e}.q.2.2.1^{m}./.22^{e}.q.103.1.2^{m}./.q.129.1.c./.q.131.1.2^{m}./. Ethi.4.lec.9.prin^{o}.

Oppositum uidetur dicere. 1^{a}.q.26.4.c./.ꝯ.1.fi.

R n̄o dicen^{m}, sicut Du^{o}.287°.

711 HVMILITAS./Quod simpliciter loquendo, humilitas excedit uirginitatem, & est potior cęteris uirtutibus. 22^{e}.q.161.5.c.fi./.4.d.33.q.3.3.7^{m}.

Immo humilitas acquisita, est maximum bonum, sm quid. Virt.q.1.1.3^{m}./.9.7^{m}.

R n̄o dicen^{m} dupl^{r}. s. pri^{o} ꝙ humilitas post uirtutes theologicas & itellectuales, est potior cęteris uirtutibus.

ſm q facit hominē bene ſubiectuz in vniuerſali quantum ad oia, quelibet aūt alia virtus q̄tum ad aliquam māam ſpālem ordinando hoiem: vt habetur in primis locis. ☞ Scōo dicenm, ſicut Duo.287o.1177o.

711 IACOB./. Quod Iacob non vidit deum per eſſentiam.1a.q.12.11.1m./.22e.q.180.5.1m./.4.d.49.q.2.7.2m./.Veri.q.10.11.11m./.14m.
Immo Iacob vidit dominum facie ad faciem.ḡ.3.co.42.prino./.1e.Cor.13.lec.4.co.2.
☞ R ſio dicenm,ſicut Duo.481o.482o.

712 IDEA./.Quod idea, nominat formam exemplarem abſolute,verbum autem creaturę in deo,nominat formam exemplarem deductam ab alio.Veri.q.4.4.4m.
Immo verbū eſt ſimilitudo creaturę:ſicut etiam Auguſtinus dicit, ideas in deo eſſe rerum ſimilitudines. Veri.q.4.4.2m.
☞ R ſio dicendum,ſicut Duo.80o.471o.

713 Quod malum non habet ideam in deo. 1a.q.15.3.1m./.q.18.4.4m.
Oppoſitū videtur dicere.1a.q.14.16.c.ſi.
☞ R ſio dicendum,q mala non habent ideam in deo vt operabilia ab eo.Nam mala lz ab eo non ſint operabilia, tamen ſub cognitione practica ipſius cadunt, ſicut & bona,inquantum permittit vel impedit,vel ordinat ea, ſicut & ęgritudines cadunt ſub practica ſcientię medici, inquantum per artem ſuam curat eas:vt habetur.1a.q.14.16.c.ſi.

714 IDEM./.Quod multiplicato vno eorum quę ſunt eadem re, & differunt ratione:non oportet multiplicari alterum: ſicut perſona & proprietas in diuinis.1a.q.40.1.1m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 22e.q.92.2.1m.
☞ R ſio dicendum dupliciter.ſ.primo q etiam in diuinis,proprietates non perſonales ſunt idem cum perſonis ſm aliam rōnez idētitatis, qua omne illud qđ attribuitur deo eſt eius eſſentia: vt hr.1a.q.40.1.1m.ſi.
☞ Secundo dicenm,ſicut Duo.958o.

715 Quod idem eſt homo niger,& homo nō albus.Opuſ.37.co.2.
Immo eſſe album non eſt idem q non eſſe nigrum, ſed realiter differunt.Veri.q.28.6.c.
☞ R ſio dicendum, q ſunt idem ſm eſſe reī, ſed non ſm rationem:vt habetur Opuſ.37.co.2.

716 IDOLATRIA./.Quod idolatria eſt grauiſſimum peccatorum.12e.q.102.3.11m./.22e.q.94.3.0.
Oppoſim videtur dicere. 22e.q.10.6.c./.q.94.3.4m./.4.d.13.q.2.2.0.
☞ R ſio dicenm, q idolatria eſt grauiſſimum peccatorum ſm ſe, ſed ex parte peccantis,hęreſis & aliqua alia peccata,poſſunt eſſe grauiora. 12e.q.102.3.11m. 22e.q.39.2.0./.q.94.3.0./.Ma.q.2.10.c./.1e.Cor.12.co.2.

717 Quod dans hoſtiam non conſecratam, pro euchariſtia,eſt reus idolatrię,non autez adorantes vel ſumentes eam ſi neſciant,cū hoſtia debeat adorari latria ſub conditione in habitu: vt habetur.3a.q.80.6.2./.3.d.9.q.1.ā.2.6.2m./.4.d.9.ā.5.q.1.4m./.quol.5.q.6.2.0.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili, quo ad adorantes vel ſumentes eam: quia ad digne ſumendum euchariſtiam,requiritur deuotio actualis, cum nemo carnem xpi debeat manducare,niſi prius adoret, ſm Auguſtinum.3a.q.80.6.2m./.4.d.9.ā.3.q.5.c./.ā.4.q.2.c./.d.12.q.2.ā.1.q.3.0./.q.3.ā.1.q.2.c.
☞ R ſio dicenm,ſicut Duo.580o.

718 IGNORANTIA./.Quod ignorātia electionis, nec excuſat,nec minuit,nec cauſat peccatum,ſed ſequitur omne peccatum. 12e.q.76.4. 1m./.q.78.4. 1m./.2.d.22.q.2.2.4m./.Ma.q.2.3.9m./.q.3.8.c./.5m./.Virt.q.1.6.3m./.1e.Thi.2.ſi.
Immo peccatum cōtingit in actu liberi arbitrii,eligendo malum ex ignorantia.1a.q.63.1.4m.
☞ R ſio dicenm, q ignorantia inquantum tollit ſcientiam impedientem peccatum,eſt cauſa peccati:ſed inquantum tollit,vel minuit voluntariū, excuſat a peccato.Vnde ignorantia oppoſita ſcientię practicę etiaz excuſat vel minuit peccatum, non autem ignorantia electionis,ſed conſtituit peccatum: vt habetur.12e.q.47.2.c./.q.88.2.c./.Ma.q.3.6.6m./.Virt.q.1.6.3m.

719 ILLVMINATIO./.Quod illuminatio non eſt motus.1a.q.53.3.c.
Immo illuminatio eſt motus.1a.q.53.3.2m.
☞ R ſio dicenm,q illuminatio fit in inſtanti:quia non eſt motus,ſed eſt terminus motus localis,& eſt alteratio: vt habetur. 1a.q.53.3.2m./.3.d.15.q.2.ā.1.q.1.2m./.d.22.q.3.ā.2.q.2.1m.

720 IMAGO./.Quod idez eſt motus in rem ipſam, & in imaginem eius.22e.q.81.3. 3m./.q.103.3. 3m./.3a.q.8.3.3m./.q.25.3.c. 1m./.1.d.27.q.2.3.c./.2.d.4.1.4m./.d.12.3.5m./.3.d.9.q.1.ā.2.q.2.c./.q.2.1m./.d.38.4.c./.4.d.49.q.2.7.8m./.veri.q.8.3.18m./.q.22.14.c./.Memo.lec.3.co.3.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 1a.q.28.4.2m./.q.82.3.2m.
☞ R ſio dicendum dupliciter.ſ.primo,q idem eſt motus in rem ipſam,& in imaginem eius,inquantum huiuſmodi,non autem vt imago eſt res quædam alia: vt habetur in locis primo allegatis.
☞ Secundo dicenm,ſicut Duo.103o.

721 Quod prima aſſignatio imaginis.ſ.memoria, intelligentia,& voluntas,eſt ſm potentias.1a.q.93.7.0./.1.d.3.q.4.1.0./.q.5.0./.Veri.q.10.3.0.
Immo memoria ſumitur hic, pro habituali retentione animæ, intelligentia vero pro actu intellectus,voluntas autem pro actu voluntatis. 1a.q.79.7.1m./.q.93.7.c.3m.
☞ R ſio dicendum quadrupliciter: ſcilicet primo q aſſignatio imaginis prima poteſt accipi dupliciter: ſcilicet ſm perfectam imitationem diuinarum perſonarum,& ſm imperfectam. Primo mō ſumiť ſm actus, Scōo autem mō ſumiť ſz poa: vt hť Veri.q.10.3.c. Scōo dicenm, q imago attēdiť quo ad qnq;.ſ.quo ad ſubſtātialitatē,diſtinctionē,ęqlitatē,ordinē, & actualē repſitationē. Quo ad ſcōm & qntū,pncipalius ſumiť ſz actus,q̄ ſm poa,ecōuerſo āt quo ad prim. Sz quo ad tertiū & quartū ſumiť vtroq; mō: vt hť.1.d.3.q.4.4.c. Tertio dicenm,q in prio ſniaz loquiť de imagine inchoatiue.Sz in pa pte,de imagine cōplete,qa pos ſpecificanť & diſtinguunť p act9 & act9 p obia,iō imago dei eſt in potentiis aię inchoatiue, in actibus vero generaliter perfectius,ſed reſpectu dei cōplete. Quarto dicenm,q in primo ſniarum loquitur ſm opinionem magiſtri ,in prima vero parte ſm ſententiā ppriam.

722 Quod imago dei eſt principaliter ſm actus, ſed conſequenter ſm potentias,& pręcipue ſm habitus.12e.q.93.7.0./.Veri.q.10.3.0.
Oppoſitum videtur dicere.1.d.3.q.5.0.
☞ R ſio dicenm tripſr.ſ.primo q iſta non opponunť. Stat enim q altera aſſignatio ſit prima, ſed altera ſit principalis. Scōo dicenm,q in primo ſniaz non dicit principaliter, ſed tñ q prima aſſignatio imaginis, eſt ſm poa,cuius oppom non dicit in prio parte, nec in qōnib9 de veritate, ſed q principaliter eſt ſz actus. Tertio dicēm, q quia aīa nō ſemp eſt actu intelligēs, vt pz in dormiente:ideo opz dicere, q actus etſi non ſemp maneant in ſeipſis, manēt tñ ſemp in ſuis principiis,ſ.habitibus & potentiis: vt hť.1a.q.93.7.4m.ſi.

723 IMPECCABILIS./Quod impeccabilis per naturam, non potest fieri aliqua creatura a deo, sed tantum p gratiã. 1ª.q.62.8.c.1m./.q.63.1.c./.22ᵉ.q.24.11.c. prⁿᵒ./.1.d.39.q.2.2.c. 4m./.2.d.23.q.1.1.c./. ꝑ.3.cº. 109.co.1.2./. Veri.q.24.1. 16m./.7.8.0./.Iob.4.co.4.fi.

Immo nec ipsa gratia immobilitat creaturã in bono, ne possit peccare. 1ª.q.62.3.2m./.12ᵉ.q.106.2m./.2.d. 4.3.5m./.d.10.q.2.3.5m./.ꝑ.3.cº.155.c./. liº.4.cº.69.

R ñº dicenᵐ dupliciter.s.primo ꝙ gratia non immobilitat in bono, ne in se cõsideratus, quis possit peccare, nisi sit perfecta.s.coniungens fini: vt habetur in locis primo allegatis. Scdo dicenᵐ, ꝙ nullus pure viator, nec etiã beata virgo, in præsenti potest confirmari simpliciter, nec ab omni immunitate peccati conseruari per gratiam habitualem, sed vlterius indiget custodia diuinę prouidentię: vt habetur. ꝑ.3.cº.162.fi./. Veri.q.24.1.16m. Sicut etiam Duº.383º. adductum est.

724 IMPERARE./Quod imperare non conuenit brutis. 12ᵉ.q.17.2.0.

Immo virtutes appetitiuę brutorum sunt imperãtes. 12ᵉ.q.11.2.c. R ñº dicēdum, ꝙ virtutes appetitiuę brutorum, nõ sunt imperantes libere, sed ẽm naturalem instinctũ, bruta mouentur ad apprehensa: vt habetur. 12ᵉ.q.11.2.c.

725 Quod actus volũtatis, potest imperari. 12ᵉ.q.17.5.0.

Immo actus voluntatis, a nullo imperatur. 2.d.24. q.1.1.c.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo ꝙ actus voluntatis non potest cogi, sed potest imperari, quia potest ordinari a ratione, vt habetur. 12ᵉ.q.17.5.0./. Ma.q. 3.3.5m. Secundo dicenᵐ, sicut Duº.353º.439º.

726 INCONTINENTIA./Quod incontinens irę, audit rationem, sed imperfecte. Incontinens autem concupiscentię, totaliter, eam non audit. 22ᵉ.q.53.6.1m./. q.56.4.c.2m.

Oppositᵐ videtur dicere. 22ᵉ.q.150.4.3m.

R ñº dicenᵐ dupliciter.s.primo, ꝙ motus irę participat aliqualiter ratione: ideo incontinens irę audit rationem, sed imperfecte. Sed motus concupiscentię totaliter est ẽm sensum, & nullo modo ẽm rationem: ideo eam non audit: vt habetur. 22ᵉ.q.158.4.c./.3.d. 26.q.1.2.c./. Veri.q.25.2 b./.c.fi./.2m./. Ma.q.12.4.c.fi.

Secundo dicenᵐ, sicut Duº.372º.534º.700º.

727 INCORPORALIA./Quod incorporalia in loco non esse, est communis animi conceptio. ꝑ.2.cº.65. 3m./.Ebdo.lec.1.fi.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.2.1.c./.q.52.1.1m.

R ñº dicendum, ꝙ incorporalia in loco non esse, est communis animi conceptio, apud sapientes tñ, non autem apud alios: vt habeẽ. 1ª.q.2.1.c./.q.52.1.1m./. 1.d.37.q.2.1.c./.q.3.1. 1m./.4.d.45.q.1. ar.1.q.1.c. 2m./.Veri.q.10.12.c./. Ebdo.lec.1.fin./. Postᵉ.lec.5. co.2.fi. sicut etiam dictum est ad Dubiũ.328m.329m. 330m.822m.

728 INDIVIDVVM./Quod pars in toto, est indiuiduũ vt manus. 1ª.q.29.1.2.c./.3ª.q.16.12.2m./.3.d.6.q. 1.ã.1.q.1.c./.quol.8.vel.9.q.2.1.c.

Immo de ratione indiuidui est esse diuisũ a quolibet alio. 1ª.q.29.4.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.3. 3m./. Trin. 14.3m.

Immo indiuisio alicuius in se, est de ratione indiuidui. Sed diuisio ab alio est de consequentibus ad rationem eius.4.d.44.q.2.ã.2.q.1.4m.

R ñº dicendum tripliciter.s.primo, ꝙ manus in toto composito: vt sic non est proprie indiuiduũ, sed in ordine ad alias partes, potest dici indiuiduum: vt habetur in locis primo adductis. Secundo dicendũ, sicut in locis tertio adductis. * Tertio dicēdum, ꝙ sicut habetur. 1ª.q.11.1.2m. Idem potest dici diuisum & indiuisum diuersimode. ideo ptes continui, sunt indiuisę inquantum non sunt separatę & discontinuatę abinuicem in actu: tamen sunt diuisę in potentia & etiam sunt diuisę per negationem, inquantum vna pars nõ est alia: sicut etiam dicetur ad Duᵐ.729m.

729 Quod hęc nomina indiuiduum, particulare, & singulare, dicũtur de partibus, vt de manu. Ideo in xpo possunt dici multa esse indiuidua, ẽm numerum partium eius. 1ª.q.29.1.2.c./.3.d.6.q.1.ã.1.q.1.c./.d.20.7. 6m./.quol.8.vel.9.q.2.1.c.

Immo cum manus sit quędam substantia in alio existens, indiuiduum, vel singulare dici non potest. 3ª.q. 16.12.2m.

R ñº dicendum * tripliciter.s.primo, ꝙ litera hęc, in tertia parte, est corrupta, in aliquibus codicibus. Sed emendati libri habent melius sic. Quia tamen manus est substantia indiuidua sicut in alio existens, nõ potest dici persona seorsum, a persona filii dei. Et eadem ratione nec natura humana in xpo, quę tamẽ potest dici indiuiduum, & singulare quoddam. Secundo dicendum, ꝙ indiuiduum pro nunc, dicitur dupliciter.s. perfecte.i. ẽm ꝙ de ratione eius est, esse diuisus a quolibet alio: vt habeẽ. 1ª.q.29.4.c./.Trin.14.3m. & esse diuisum ab aliis, quę sunt, vel esse possunt in eadem specie: vt habetur.4.d.12.q.1.ã.1.q.3.3m. & sic loquitur in tertia parte. Alio modo imperfecte.i. ẽm ꝙ de ratione indiuiduum est incommunicabilitas, & non posse etiam in pluribus, & sic loquitur in aliis locis. Tertio dicendum, ꝙ manus proprie vt in alio existẽs. non potest dici vere indiuiduum, sed ẽm ꝙ importat substantiam completam per se subsistentem separatam ab aliis: vt habetur. 3ª.q.16.12.2m.

730 Quod compositum ex materia ex forma determinata, est indiuiduum. 1ª.q.30.4.c.

Immo compositum ex materia & forma determinata est species: & compositum ex materia & forma cõmuni, est genus. Met.2.lec.4.co.2.fi.

R ñº dicenᵐ, ꝙ species specialissimę dicuntur indiuidua, per carentiam diuisionis formalis: quia non vlterius diuidũtur diuisione formali essentiali, siue per differentias formaliter oppositas: particularia vero dicuntur indiuidua inquantum neq; formaliter, neq; materialiter diuiduntur: vt habetur Met. 10.lec.11.co.1.f. Lec.12.co.2.

731 Quod materia est principium indiuiduationis. 1ª.q.3. 3.c./.q.39.1.3m./.2.c./.q.54.3.2m./.q.56.1.2m./.q.75. 4.5.c./.q.85.1.c./.3.4m./.q.86.1.3.c./. 12ᵉ.q.63.1.c./. d.35.5.c./.2.d.3.q.1.2.c./.d.42.q.1.1.c./. ꝑ.1.cº.21. 3m./.Liº.3.cº.65.3m./.Liº.4.cº.63.co.2./. Poª.q.2. 4.c.fin./.q.9.1.c./.3.5m./. Spiritu.5. 8m./.quol.7.3.c./. quol.8.2.c./.Met.5.lec.8.fi./. Liº.7.lec.10.co.3.fin./. Lec.14.co.8.fi.

Immo aliqua forma indiuiduatur per seipsam. 1ª.q. 3.2.3m.

R ñº dicendum, ꝙ forma receptibilis in materia, indiuiduatur per materiam, quę autem non est receptibilis in materia, indiuiduatur per seipsam: vt habetur. 1ª.q.3.2.3m./.3.c./.q.13.9.c./.3ª.q.77.2.c./.4.d.12.q. 1.ar.1.q.3.3m./. Poª.q.9.3. 5m./. Spiritu.5. 8m./.8. 4m./.13m.

732 Quod species & partes eius, sunt aliquid formale respectu indiuidui sui. Phy.2.lec.5.co.2.4.

Immo partes habent rationem materię. 1ª.q.7.3. 3m./.q.65.2.c./.Met.5.lec.2.co.5./.Phy.3.lec.11.pnº./. co.2./.Liº.4.lec.4.co.2.prinº.

R ñº dicenᵐ, sicut Duº.359º.

733 Quod quantitates siue dimensiones interminatę, sunt principium

principium indiuiduationis. Trin.14.3m.
Immo quantitas terminata, est principium indiuidua tionis. Opus.32.0.
☞ R ñº dicendum, ꝙ tria consideranda sunt in qualibet indiuiduatione formę materialis quæ cum aliis conuenientiam habet in eadem specie ſm sanctum Thomam, si dicta eius efficaciter considerentur. s. ꝙ forma sit determinata ad hic & nunc, & ꝙ sit incõmunicabilis, & ꝙ suscipiatur in determinata parte materię, & non in alia. Primum habet a dimensionibus terminatis, quę simul introducuntur cum forma substantiali, simultate temporis, licet non simul simultate naturę. Secundum accipit ex hoc ꝙ recipitur forma, in materia signata. Tertium vero habet a dimensionibus interminatis, pręcedentibus introductionem formę substantialis, quæ corrumpuntur adueniente ipsa forma. Quę dicuntur interminate per respectum ad formam introducendam: licet realiter dicantur terminate per formam abiiciendam. Verbi gratia. Ad hoc ꝙ ex semine ab asino generante debeat generari indiuiduum de genere substantiæ, & ad hoc ꝙ forma Brunelli generanda vel introducenda sit indiuidua, oporret ꝙ talis materia seminis sit diuisa a materia alia, in qua introducenda est forma Griselli. Alias indifferenter forma cuiuslibet introduceretur in materia. Ista autem diuisio fit per dimensiones interminatas: quę sunt sub forma seminis, per respectum tamen quem habent ad formam vltimam introducendaꝫ. Deinde oportet ꝙ illa forma asini generandi, introducatur in tali materia sic diuisa. Qua forma adueniente corrumpuntur predicte dimensiones interminatę, & sequuntur dimensiones terminatę, quæ habent determinare illam formam ad hic & nunc, vt sub sensu exteriori cadat. Sic ergo q̃titates dimensiuę interminatę, antecedenter concurrunt ad indiuiduationem formę, & q̃titates dimensiuę terminatę concomitanter concurrunt. Materia vero concurrit materialiter & intrinsece: ipsa autem forma formaliter & etiam intrinsece. Si dicatur: eadem q̃titas est principium distinctionis, & determinationis, ergo concordantia nulla: Dicendum, ꝙ licet ipse dimensiones materię sint determinationes eiusdem materię ad hic & nunc, non tamen sunt principia determinationis ad hic & nunc eiusdem formę introducendę, nisi dispositiue. Vnde aliud est assignare principium determinationis formę introductę, & aliud ipsius materię in qua forma debet introduci. Et sic de indiuiduatione formę, loqui possumus dupliciter. Vno modo q̃tum ad ipsuꝫ indiuiduari, alio modo q̃tum ad ipsum indiuiduatum esse. Si primo modo, sic q̃titates dimensiuę interminatę, concurrunt ad eius indiuiduationem: si secundo modo, sic q̃titates sequentes formam quę dicuntur terminatę, concurrunt ad eius indiuiduationem, sicut quodam inseparabiliter concomitans.

734 **INDVLGENTIA.** Quod indulgentiæ non valent existenti in peccato mortali. 4.d.20.ar.3.q.2.c./ar.5.q.1.0./quol.2.q.8.2.c.
Oppositum videtur dicere a simili. 2.d.40.4.5m./10.8.co.3.
☞ R ñº dicendum, sicut Dubio.318º.790º.

735 **INFERNVS.** Quod infernus est in centro. i. in medio terrę. 2.d.6.3.2m./4.d.44.q.3.ar.2.q.3.b.3./d.48.q.2.3.4m./L.6./d.50.q.2.ar.3.q.4.c.
Oppositum videtur dicere. Opus.10.ar.31./Opus.11.ar.24.25.
☞ R ñº dicendum, ꝙ infernus probabiliter ponitur sub terra, licet non possit sciri certitudinaliter, nisi per reuelationem. 4.d.44.q.3.ar.2.q.3.0.

736 **INFINITVM.** Quod nihil pręter Deum, est infinitum actu, nec potest esse, etiam per potentiaꝫ Dei, nec ſm essentiam, nec ſm esse, nec ſm virtutem seu potentiam, nec ſm magnitudineꝫ, nec ſm multitudineꝫ. 1a.q.7.2.3.4.0./q.45.5.3m./q.50.2.4m./q.86.2.c./1.d.43.q.1.1.5m./2.c./2.d.1.q.1.5.17m./Veri.q.2.2.5m./10.0./q.29.3.c./Potentia.q.1.3.1m./q.3.14.6m./quol.2.2.0./quol.5.1.c./quol.9.1.0./quol.9.vel.10.q.2.2m./quol.12.3.0./Met.12.lec.10.0.
Oppositum videtur dicere. 1a.q.10.5.4m.
☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ datur infinitum in actu negatiue, non autem priuatiue: vt habetur quol.9.vel.10.q.2.2m. Secundo dicendum, ꝙ non inconuenit aliquod creatum sic esse infinitum, ꝙ non finiatur ab alio: vt habetur. 1a.q.10.5.4m./q.50.2.4m./quol.9.vel.10.q.2.2m. Tertio dicendum, sicut Duº.570º.665º.854º.912º.

737 **INFLVERE.** Quod influere potest vna substantia spiritualis in aliam. quol.3.q.3.2.0.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.22.9.c.
☞ R ñº dicendum, ꝙ vna substantia spiritualis, potest influere in aliam, non quidem per motum seu per mediuꝫ corporale vel locale, qa huiusmodi actiones sunt supra locum & tempus quæ sunt in corporalibus: sed per seipsaꝫ sicut & id quod est in actu, agit in id quod est in potentia, & huiusmodi actio dicitur influxus: vt habetur quol.3.q.3.2.0. sicut etiam a simili dictum est ad Dubium.333m.

738 **INNOCENTIA.** Quod actus matrimonii in statu innocentiæ soluisset integritatem carnis, non autem mentis, nunc autem soluit vtroqꝫ modo, non autem ſm habitum, sicut in coitu vitioso. 12e.q.34.1.1m./2.d.20.q.1.2.1m./q.2.2.2m.
Immo tunc nõ soluisset integritatem carnis, seu signaculum virginitatis, quia q̃uis matrix post impregnationem claudatur, tamen ex delectatione, vt Auicenna dicit, mouetur & aperitur. 1a.q.98.2.4m./12e.q.34.1.1m./4.d.31.L.
☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo ꝙ signaculum virginitatis seu integritas carnis, potest sumi dupliciter. s. vel pro integritate membri genitalis tm̃, vel cuꝫ priuatione seu negatione decisionis seminis, seu commistione seminum & spirituum. Secundo modo fuisset violatum seu solutuꝫ, non aũt p̃mo modo. Secundo dicendum, ꝙ ſm Augustinum, sicut ad pariendum tunc maturitatis impulsus fœminea viscera relaxaret, sic ad concipiendum ex delectatione fuisset signaculuꝫ virginitatis apertum. Vnde violatio signaculi virginalis, potest intelligi fieri dupliciter. s. per fractionem, & per naturalem aperitioneꝫ. Secundo modo fuisset violatum seu solutum, non autem primo modo: vt habetur. 12e.q.34.1.1m./4.d.31.L.

739 Quod tunc fuisset partus sine dolore. 22e.q.164.2.c.1m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.34.1.2m./2.d.20.q.1.2.1m.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.738º. r̃sione secunda.

740 Quod tunc sacramenta non fuissent necessaria, quia non accepissent homines cognitioneꝫ ex sensibilibus. 3a.q.61.2.0./2.d.23.q.2.1.1m./4.d.1.lec.1.L./q.1.ar.2.q.2.0.
Immo accepissent cognitionem a sensibilibus. 1a.q.101.1.0./2.d.20.q.2.2.0.
☞ R ñº dicendum, sicut Dubio.1107º.

741 **INSTANS.** Quod inter quęlibet duo instantia, qualitercunq; signentur, semper est accipere tempus medium. 1a.q.53.3.3m./q.63.6.4m./3a.q.75.7.1m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./Veri.q.28.2.10m./quol.7.9.c./quol.11.q.4.c.

Oppositũ videtur dicere. 1a.q.53.3.3m./q.63.6.4m./3a.q.75.7.1m./1.d.37.q.4.2.c./3.5m./6m./7m./2.d.3.q.2.5m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m.co.2.fi./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./quol.9.9.c./quol.11.4.c.fi./1m.

¶ Rñº dicendum, ꝙ inter instantia temporis, & motus discreti, non cadit tempus medium, nec motus medius: vt habetur in locis secundo adductis, sed bene inter instantia temporis continui.

742 Quod ęternitas, ęuum, & tempus, mensurant actum rei.s. esse & motum: sed instans eorum, mensurat res. 1.d.19.q.2.2.c.

Immo protensio durationis videtur attendi ẽm operationem, magis q̃ ẽm esse. Vnde & tempus est mensura motus. 1a.q.10.1.2m.

¶ Rñº dicendũ, ꝙ attenditur ẽm vtrunq;, sed magis ẽm operationem: vt habetur. 1a.q.10.1.2m.

743 Quod nũc ęui, differt realiter ab ęuo. 1.d.19.q.2.2.c.

Oppositum videtur dicere. Opusc.36.cº.3.co.3.

¶ Rñº dicendũ, ꝙ nunc ęui in ratione principii, differt realiter ab ęuo, non autem vt contentũ sub ęuo: ut habetur. 1.d.19.q.2.2.c.

744 Quod primũ instans in quo res habet esse, datur, non autem vltimum. 1a.q.53.3.c./12e.q.113.7.5m./3a.q.33.1.3m./q.75.7.1m./3.d.3.q.5.2.4m./d.31.q.1.1.5m./4.d.11.q.1.ar.3.q.2.2m./d.14.q.2.5.5m./d.17.q.1.ar.5.q.1.3m./Veri.q.28.2.10m./9.14m./Virt.q.2.12.14m./quol.7.vel.8.vl.11.q.4.2.c./quol.9.9.c./quol.11.4.c.

Immo est assignare vltimum instans, in quo angelus fuit bonus, & primũ in quo fuit malus. 2.d.3.q.2.5m.

Immo non est dare primum instans esse huius rei, puta primum instans, in quo Deus potuit facere mundum. quol.5.1.c.fi.

¶ Rñº dicendum tripliciter.s. primo, ꝙ primum instans in quo res habet esse datur, qa forma substantialis cum non suscipiat magis & minus, introducitur in materia in instanti. Sit ergo illud instans ut.b. Aut ergo.b. est primũ instans formę introducendę, aut ante b. est aliud. Si primũ, habetur intentum. Si secundũ, sit illud aliud instans.a. Aut ergo in.a. introducetur illa forma substantialis, aut non. Si sic, cũ forma substantialis simul introducatur, & sit introducta: vt habetur 3.d.1.q.1.2.c. seqtur ꝙ illa forma nõ introducatur in b. quod est cõtra hypothesim. Si vero nõ in.a. seqtur, ꝙ.b. erit primum instans esse formæ introducendæ. Quod qdeȝ instans, est primũ instans non esse formę corrumpendę: vt habetur quol.7.q.4.2.c. Quod autem non sit dabile vltimũ instans formę, aut q̃titatis corrumpendę, sic patet. Nam aut illud vltimũ instans.s. a. est vltimũ instans non esse ipsius formę corrumpendę, aut esse eius. Non primũ, qa sic post illud instans, forma nõ posset non esse, cum esset vltimũ instans nõ esse eius. Si vero sit vltimum instans esse ipsius formę corrumpendę, tunc in illo instanti illa forma corrumpenda habebit esse: qa si nõ, esset in alio instanti, & sic illud instans non esset instans esse ipsius formę, qđ est contra hypotesim. Aut ergo in illo eodeȝ instanti.s.a. erit forma introducenda, aut non, si sic, seqtur ꝙ in eodem instanti simul erũt duę formæ substantiales, ꝙ est ꝯ doctrinam sancti Thomę. Si autem in illo instanti.a. non sit forma introducẽda, introducetur in alio instanti.s.b. Et cũ inter illa duo instantia.s.a.et.b. cadat tempus mediuȝ ẽm philosophuȝ, seqtur ꝙ materia in aliquo tempore erit sine forma, quia cuȝ illud tempus mediuȝ, sit post vltimuȝ instans formę abiiciendę, illa forma corrũpenda, non erit in illo tempore: alias instans a. nõ esset ultimũ instans esse eius, qđ est ꝯ hypothesim vt elicitur. 12e.q.113.7.5m./Veri.q.27.2.10m./quol.2.q.4.1.c./quol.7.q.4.2.c./Phy.5.lec.6./Lib.6.lc.8. Vbi Veri.q.27.ar.2.10m. sic ait. Et ideo aliter dicendum est.s. ꝙ non est dare vltimum instans, in quo peccator habuit culpam, sed vltimum tempus. Contingit autem dare primuȝ instans in quo habuit gratiaȝ: quod qdem instans est terminus illius temporis, in quo culpam habuit. Inter tempus autem & terminuȝ tẽporis, non cadit mediuȝ. Vnde nec opȝ dare tempus aliquod vel instans, in quo aliqs nec culpaȝ nec gratiã habeat. Hoc autem patet. Nam infusio gratię, cum sit in instanti, est terminus alicuius motus cõtinui, vtpote alicuius meditationis, ꝑ quaȝ affectus disponitur ad gratię susceptioneȝ. Et eiusdem motus, terminus est remissio culpę, qa ex hoc ipsa culpa remittitur, quo gratia infunditur. In illo ergo instanti, est primo terminus remissionis culpę, & non habere culpaȝ, & terminus infusionis gratię.s. habere gratiam. In toto autem tempore pręcedenti, qđ terminatur ad hoc instans, in quo tempore mensurabatur motus prędictę meditationis, fuit peccator habens culpaȝ, & non habens gratiaȝ, nisi tantũmodo in ultimo instanti, ut dictuȝ est, sed ante ultimuȝ instans huius temporis, nõ est accipere aliud immediate proximuȝ, qa quodcunq; instans accipiatur aliud ab ultimo, inter ipsum & ultimuȝ erunt infinita instãtia media. Et sic patet, ꝙ non est accipere ultimuȝ instans in quo iustificatus sit habens culpaȝ, & nõ habens gratiaȝ. Est aũt accipere primuȝ instans in quo habet gratiaȝ, & non culpaȝ. Ideȝ dicit. 12e.q.113.7.5m. Vbi sic ait. In iis autem quę subiacent tempori, nõ est dare ultimũ instans, in quo prior forma subiecto inest. Est autem dare ultimuȝ tempus, & primuȝ instans in quo forma sequens inest materię uel subiecto. Cuius ratio est: qa in tempore non potest accipi ante unuȝ instans, aliud instans pręcedens immediate, eo ꝙ instantia consequenter se haberent, sicut nec puncta in linea, ut ꝓbatur in sexto physicoꝝ. Sed tempus terminatur ad instans, & ideo in toto tẽpore pręcedenti, quo aliqd mouetur ad unaȝ formam, subest formę oppositę. Et in ultimo instanti huius temporis, qđ est primuȝ instans sequentis formę, habet formaȝ quę est terminus motus. Secundo dicenduȝ, ꝙ aliq dicunt, ꝙ in toto tẽpore pręcedenti angelus fuit bonus, sed in istius temporis ultimo instanti, est malus. Et sicut nõ est assignare immediatuȝ instans ante aliud instans, ita nec ultimum instans in quo fuit bonus. Sed ista ratio bona est, prout inducitur a philosopho in octauo physicoꝝ, qñ ipsum nunc continuat tempus qetis & motus, q semp se tenet cuȝ passione, quę est in subiecto mobili tẽpore qetis, siue pręcedat, siue sequatur. Sed si ponatur instans inter duas qetes, uel inter duas partes motus cõtinui, non magis se tenet cuȝ uno q̃ cuȝ alio. Non aũt dicimus hic, ꝙ angelus ꝑ aliqueȝ motuȝ continuuȝ actus sit malus. Et idõ primuȝ instans malitię suę, non est mediuȝ inter qeteȝ & motuȝ, sed inter duas qetes. Vnde ratio ista non est ad ꝓpositũ. Ideo aliter est dicenduȝ.s. ꝙ est assignare ultimuȝ instans in quo angelus fuit bonus, & primum instans in quo fuit malus. Nec inter hęc instantia fuit tẽpus medium, qa tempus formaliter est numerus: nec seqtur ipsuȝ cõtinuitas, nisi ex parte motus. Vnde cuȝ vicissitudo affectionum in angelo, ꝑ quas est bonus & malus, non sit cõtinua, nec ordinata ad aliqueȝ motuȝ continuum, numerus eaꝝ dicetur tempus, qa ẽm prius & posterius se habent. Sed nõ erit continuuȝ. Vnde inter eius instantia non necessario accipietur tempus mediuȝ, sicut nec inter duas unitates numerus medius: ut habetur. 2.d.3.q.2.5m.fi. Tertio dicendũ, ꝙ licet nõ sit dare primuȝ instãs, in quo Deus potuit facere mundum, est tamen dare primũ instans in quo fecerit, sicut

etiam est dare supremum ubi, usque quo Deus mundum fecerit, non tamen est dare supremum, ultra quod facere non potuerit: ut habetur quol. 5.1.c.ß.

745 Quod in eodem instanti est illuminatio aeris, visio coloris, & discretio rei visę, licet primum sit causa scdi, & scdi tertii. 1ª.q.63.5.c./.2.d.6.2.c.ß./.Veri.q.8.3.3m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12ᵉ.q.8.3.2m./.q.12.4.c./.1.d.17.q.1.5.c./.ẟ.1.cº.76.1m.
☞ R ñº dicendum, q̃ licet aliquando sint simul, potest tamen aliquando videri lumen sine hoc q̃ videatur color: ut habetur. 12ᵉ.q.8.3.2m. sicut etiam dictum est ad Dubium. 103m.

746 Quod operatio intellectus & voluntatis, pōt esse in instāti. 1ª.q.63.5.c./.12ᵉ.q.113.7.o./.3ª.q.34.2.c./.4.d.17.q.1.ar.5.q.3.1m./.q.2.ar.1.q.3.3m./.Veri.q.29.8.o.
Oppositum videtur dicere. Ma.q.16.4.b.4.
☞ R ñº dicendum, sicut Dubio.439º.

747 Quod Deus nescit primum instans, in quo potuit creare mundum. quol.5.1.b./.c.ß.
Immo Deus habet etiam non entium scientiam. 1ª.q.14.9.c.
☞ R ñº dicendum, sicut Dubio.744º.ß.925º.A.

748 INSTRVMENTVM./.Quod forma effectus est in instrumento, intentionaliter tm̃.4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c.
Oppositum videtur dicere.2.d.18.q.2.3.2m.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.637º.787º.826º.

748 INTELLECTVALIS./.Quod in natura intellectuali, sunt duę solum operationes. s. intelligere, & velle. Opus.53.co.1.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.54.3.2.1./.1.d.3.q.1.o./.Veri.q.73.3m.
☞ R ñº dicendum, sicut Dubio.136º.776º.866º.

749 INTELLECTVS./.Quod intellectus est potentia, realiter distincta ab essentia animę. 1ª.q.79.1.o.
Oppositum videtur dicere. Spiritu.11.7m.ß.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.197º.

750 Quod intellectus est potentia passiua. 1ª.q.79.2.o./.3.d.14.ar.1.q.2.c.2m./.ẟ.2.cº.59./.Veri.q.16.1.13m.
Oppositum videtur dicere. Veri.q.1.9.c.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.794º.

751 Quod in intellectu sunt quatuor realiter distincta. s. species, actus, res intellecta, & verbum. ẟ.1.cº.53./.Liº.4.cº.11.co.1.ß./.Poª.q.8.1.c./.q.9.5.c./.Spiritu.9.6m./.quol.5.q.5.2.o./.Opus.53.o.
Immo verbum est operatio. s. intelligere, vel est species intellecta. 1.d.27.q.2.2.3.c.
☞ R ñº dicendum, q̃ species seu similitudo in intellectu est duplex. s. species impressa in eo, p modum formę quiescentis & manentis, quę est pnᵐ intellectionis: alia est species expressa, seu concepta, & formata ab intellectu, & est in eo p modum emanationis, & est terminus intellectionis. Et sic verbum est species, non autem primo modo, ut ipse innuit. 1.d.27.q.2.2.3.c. sicut etiam dicetur ad Dubium.773m.

752 Quod est in cōmuni est obiectum proprium intellectus. 1ª.q.5.2.c./.q.55.1.c./.q.79.7.c./.11.2m./.q.82.4.1m.q.87.3.1m./.q.105.4.c./.12ᵉ.q.9.1.c./.q.10.1.3m./.2.d.13.3.c./.3.d.23.q.2.ar.3.q.2.c./.d.31.q.2.4.5m./.ẟ.2.cº.96.2m.co.1./.Veri.q.8.7.c.ß./.Ma.q.6.6.co.2./.Opus.42.principio.
Immo verum, est obiectum intellectus. 1ª.q.54.2.c./.q.55.1.c./.q.82.4.1m./.q.87.3.c.1m./.12ᵉ.q.2.8.c./.q.3.7m./.q.9.1.c.3m./.q.10.1.3m./.q.60.1.1m./.22ᵉ.q.4.1.c./.q.25.2.c./.2.d.25.2.c./.d.39.q.1.2.c./.3.d.14.ar.1.q.2.c./.d.17.ã.1.q.3.3m./.d.23.q.1.2.3m./.d.27.q.1.4.c./.d.33.q.2.ar.2.q.1.3m./.ẟ.3.cº.26.1m./.107.8m./.Veri.q.24.7.c./.q.27.1.7m./.Ma.q.6.c.co.2./.Opus.73.prolo.

Immo verum relatum ad opus, est obiectum intellectus practici. 1ª.q.55.1.c./.q.79.7.c./.11.2m./.q.87.3.1m./.q.105.4.c./.12ᵉ.q.10.1.3m./.3.d.23.q.2.ar.3.q.2.c./.Veri.q.22.10.4m.
Immo quod quid est, est obiectum intellectus. 1ª.q.17.3.1m./.q.18.2.c./.q.57.1.2m./.q.58.5.c./.q.67.3.c./.q.85.5.6.c./.12ᵉ.q.3.8.c./.q.10.1.3m./.q.31.5.c./.22ᵉ.q.8.1.c./.3ª.q.10.3.2m./.q.76.7.c./.2.d.13.3.c.co.1.ß./.3.d.23.q.1.2.c./.d.35.q.2.ar.1.q.1.c./.4.d.12.q.1.ar.1.q.2.2m./.ẟ.1.cº.58.4m./.Liº.3.cº.41.co.1.ß./.56.4m./.108.3m./.veri.q.1.12.c./.q.8.7.c.ß./.q.10.4.1m./.q.14.1.c./.q.15.2.c.3m./.3.1m./.q.25.3.c./.Trin.18.2m./.Opus.3.cº.85./.Ethi.6.lec.1.ß./.Anima.3.lec.8.co.3.4./.Lec.11.ß./.Sensu.lec.10.co.2.ß./.Perihermenias.lec.10.co.1./.2ᵉ.Cor.12.co.4.ß./.1ᵉ.Thi.6.lec.3.co.3.principio.
Immo substantia est obiectum intellectus. 12ᵉ.q.9.1.c./.3ª.q.75.5.2m./.2.d.13.3.c./.3.d.31.q.2.4.5m./.Veri.q.8.7.ß.
Immo qdditas seu nã rei materialis est obiectum intellectus hominis, sm praesentis vitę statum. 1ª.q.12.4.11.c./.q.84.7.8.c./.q.85.1.c./.5.3m./.8.c./.q.86.2.c./.q.87.2.2m./.3.c.1m./.q.88.3.c./.Opus.29.co.1./.Anima.3.lec.8.ß.
Immo quidditas rei materialis, est obiectum cogitatiuę potentię. Opus.29.co.3.
Immo vniuersale, est obiectum intellectus. Nam natura rationalis excedit sensitiuam, q̃tum ad cognitionis obiectum, quia nullo modo potest cognoscere vniuersale, cuius ratio est cognoscitiua. 1ª.q.12.4.c./.q.85.1.c.3.4m./.12ᵉ.q.5.1.1m.pnº./.22ᵉ.q.58.5.2m.
Immo phantasma est obiectum intellectus possibilis. 12ᵉ.q.50.4.1m./.2.d.8.5.c./.d.20.q.2.2.o./.d.23.q.2.2.3m./.d.24.q.2.2.1m./.3.d.14.ar.3.q.2.c./.d.27.q.3.1.c./.d.31.q.2.4.c./.ẟ.2.cº.72.co.6.75.5m./.94.2m.Veri.q.10.2.7m./.Poª.q.3.9.22m./.Anima.1.10m./.15.2m./.6m./.16m./.quol.7.11.3m.
Immo phantasma, non est proprium & propinquum obiectum intellectus. 3ª.q.11.2.1m./.3.d.31.q.2.4.5m./.Veri.q.10.6.c.co.1.ß.
Immo species intelligibilis est proprium & propinquum obiectum intellectus. 3ª.q.11.2.1m./.2.d.20.q.2.2.2m./.3.d.31.q.2.4.5m./.Anima.15.16m.
Oppositum uidetur dicere. ẟ.2.cº.74.2m./.Spiritu.9.6m./.Opus.3.cº.85./.Anima.3.lec.8.ß.
Immo verbum mentis, est obiectum intellectus. ẟ.1.cº.53./.Liº.2.cº.74.2m./.Poª.q.9.5.c.
Immo Deus est proprium obiectum intellectus. Nam optimum obiectum intellectus, non practici, sed speculatiui, est bonum diuinum, & ipse Deus est primum ens immateriale. 1ª.q.105.3.c./.12ᵉ.q.3.5.c.
☞ R ñº dicendum tripliciter. s. primo, q̃ ut habetur. 1ª.q.14.5.2m./.3m./.1.d.35.2.c.1m. sicut est duplex visum. s. primum. i. species visibilis in oculo, & scdm. i. res colorata cuius est illa species, sic est duplex intellectū seu obiectum intellectus. s. intellectum primum. i. verbum, species intelligibilis, phātasma: sed diuersimode, ut postea distinguetur: & intellectum scdm. i. res cuius similitudo est verbū, species, & phantasma. Et sic illud qđ pmo intelligitur est res cuius similitudo est species in intellectu quę nō intelligitur primo & directe, sed secundario & reflexiue: ut habetur. 1ª.q.85.2.c./.ẟ.2.cº.74.2m. Sed intellectum primum, est duplex: ut hr. 1.d.5.q.3.c. s. intellectum qđ, & intellectum quo. Primo igitur modo verbum est pmum intellectum. i. primum obiectum qđ, ipsius intellectus, qa illud qđ cōcipit de re. i. verbū, est pº & p se intellectum, nō aūt ipsa res vel silitudo eius: ut hr ẟ.1.cº.53./.Liº.2.cº.74.2m./.Poª.q.9.5.c. prout & supra

Dubio.751^a. adductum est. Si autem accipiatur secundo modo. s. intellectus vt quo: hoc est dupliciter: vt habetur. 3. d. 31. q. 2. 4. 5^m. s. vel sicut obiectum vt quo, remotum & improprius. Et sic phantasma est primum obiectum quo, ipsius intellectus. Vel sicut obiectus proprium & propinquum. Et sic species intelligibilis est obiectum ipsius intellectus: * sed insufficiens, quia requiritur lumen intellectus agentis: vt habetur quol. 8. q. 2. 1. c. Vel sicut habetur quol. 5. q. 5. 2. 1^m. illud quo intelligitur, potest accipi dupliciter. s. vel formaliter, & sic est species intelligibilis. Vel instrumentaliter, & sic est verbum. Intellectum autem secundus. i. res quę intelligitur, potest accipi dupliciter. s. vel respectu alicuius intellectus intensiue & in speciali. Et sic respectu intellectus hominis viatoris, obiectum est quidditas seu natura rei materialis: vt habetur in locis sexto loco adductis. Et respectu intellectus angelorum, obiectum est essentia angeli: vt habetur. 1^a. q. 84. 7. c. / q. 85. 1. c. / q. 87. 3. c. / 4. d. 50. q. 1. 1. 4^m. Sed respectu intellectus diuini, obiectum est eius natura: vt habetur. 1^a. q. 14. 2. 5. o. / q. 105. 3. 3^m. / 1. d. 35. 2. c. / 3. 1. c^o. 48. / Causis. lec. 13. fi. / Met. 12. lec. 8. co. 3. 4. Vel potest accipi obiectus respectu intellectus in cōmuni. Et hoc dupliciter. s. vel ex parte termini & complementi intellectionis, vel ex parte principii & incohatiōis. Si primo modo, sic qdditas, seu quod quid est, siue natura, essentia, & substantia rei, est obiectum intellectus: quia intellectus dicitur, quasi intus legens, quia nō persistit in exterioribus, sed pertingit vsq; ad quidditatem rei: vt habetur. 22^e. q. 8. 1. c. / Veri. q. 1. 12. c. / q. 15. 1. c. Si autem obiectum accipiatur secundo modo. s. ex parte principii & inchoationis, hoc est dupliciter: vt habetur Met. 5. lec. 6. principio. s. vel vt obiectus principale. Et sic substantia est obiectus intellectus: quia licet intellectus consideret de omnibus rebus, tamen principaliter considerat de substantia: vt habetur Met. 7. lec. 1. o. Vel vt obiectus cōmune. Et hoc dupliciter. s. vel per se primo. Et hoc iterum dupliciter. s. vno modo primo primitate perfectionis & causalitatis. Et sic Deus est primum principium cognitionis ipsius intellectus: quia propter Deus tanq̄ propter primam virtutis cognoscitiuę causam, omnia alia cognoscimus: vt habetur. 1^a. q. 84. 5. c. / q. 88. 3. c. 2^m. Et ipsum cognoscimus, non quidem perfecte, sed per participationes, non tamen quidditatiue, vel ꝙ sit ratio obiectiualis: sed quia est ratio & causa veritatis obiecti nostri, quę primo apprehenditur a potentia intellectiua: vt habet. 1^a. q. 2. 1. 1^m. / 22^e. q. 1. 1. c. / quol. 7. q. 2. 1. c. sicut etiam dictum est ad Dubium. 191^m. Alio modo primo primitate cōmunitatis & extensionis. Et sic ens est obiectum intellectus, quia ens ſm rationem formalem, est primus quod cadit in intellectu: vt habetur. 1^a. q. 5. 2. c. / q. 11. 2. 4^m. / 1. d. 8. q. 1. 3. c. / d. 19. q. 5. 1. 2^m. / 8^m. / d. 24. q. 1. 3. 2^m. / Veri. q. 1. 1. c. / q. 21. 1. c. / 4. 4^m. / Po^a. q. 9. 7. 6^m. / 15^m. / Opus. 42. principio. / Met. lec. 2. co. 2. fi. / Li^o. 4. lec. 3. co. 1. / Li^o. 10. lec. 5. co. 3. Vel accipitur obiectum non per se primo, sed consecutiue: * & hoc dupliciter. s. vel sicut intentio consequens actum & modum intelligendi, & sic vniuersale est obiectum intellectus: vel vt propria passio obiecti ipsius intellectus. Et sic verum, est obiectus intellectus: quia intellectus, licet possit considerare naturas rerum, non considerando rationem veri, tamen nihil potest cognoscere, nisi consecutiue concurrat ratio veri, quę consistit in assimilatione rei & intellectus per speciem rei: vt habetur. 1^a. q. 16. 3. 3^m. / q. 85. 1. 1^m. / 1. d. 19. q. 5. 1. 2^m. / Veri. q. 1. 1. 3^m. Secundo dicendū, ꝙ ens est obiectum formale quod, sed verum est obiectum formale quo: vt habetur a simili. quol. 5. q. 5. 2. 1^m. Tertio dicendum, ꝙ aliquid dicitur obiectus alicuius potentię dupliciter. s. vel exclusiue. i. quod tantus ad illam potentiam pertinet, eo modo quo Boetius dicit, ꝙ singulare est, quod sentitur, & vniuersale, quia intelligitur. Et in fine primi physicorus dicitur, ꝙ sensus est singularium, & ratio vniuersalium. Et hoc dupliciter. s. vel q̄tum ad modum siue rationem repręsentandi, consequentem intellectum seu actum rationis, siue modum intelligendi in pręsenti vita, qui quidem modus intelligendi, est per abstractionem a conditionibus indiuidualibus, lumine intellectus agentis, * quia hoc modo vniuersale quasi consecutiue se habet vt intentio: sicut dicitur Potentia. q. 1. 1. 9^m. quia intellectui respondet aliqd in re dupliciter. s. vel immediate, vt quādo concipit formam rei extra animas: vel mediate, vt quando concipit intentionem consequentem actus & modum intelligendi, vt prędictum est. Et sic vniuersale est obiectum intellectus, prout intentio vniuersalitatis consequitur modum intelligendi: vt habetur Potentia. q. 7. 9. c. / Met. 4. lec. 4. co. 2. / Posteriorum. lec. 20. co. 3. principio. Vel q̄tum ad res intellectam. Et sic quidditas est obiectus intellectus, quia solus intellectus cognoscit quidditates rerum: vt habetur. 1^a. q. 57. 1. 2^m. / 22^e. q. 8. 1. c. / 1. d. 19. q. 5. 1. 6^m. / 3. d. 23. q. 1. 2. o. / d. 35. q. 2. ar. 2. q. 1. c. / Veri. q. 12. 12. 11^m. / quol. 7. q. 2. 2. c. Alio modo dicitur obiectum alicuius potentię collectiuę. i. quod continet omnia quę pertinent ad illam potentiam. Et sic ens est obiectum intellectus, quia nihil intelligitur nisi sit ens: vt habetur Veri. q. 2. 3. 12^m. / q. 18. 4. 12^m.

753 Quod intellectus noster non cognoscit singularia. 1^a. q. 14. 11. 1^m. / Veri. q. 2. 4. 1^m. / 5. c. fi. / 1^m. / 2^m. / 3^m. / 6. o. / q. 10. 5. 1^m. / 2^m. / 3^m. / Ethi. 6. lec. 1. fi. / Anima. 2. lec. 12. co. 1. fi. / Posteriorum. lec. 30. fi. / Lec. 38. fi. / Perihermenias. lec. 14. co. 4.

Oppositum videtur dicere. 1^a. q. 86. 1. o. / 22^e. q. 47. 3. 1^m. / 2. d. 3. q. 3. 3. 1^m. / 4. d. 50. q. 1. 3. o. / Veri. q. 2. 5. 6. o. / q. 10. 5. o. / quol. 8. uel. 11. q. 1. 3. o. / Opus. 29. co. 1. 2. / Anima. 3. lec. 8. co. 1. 3.

℞ Rñ^o dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ sicut habetur. 1^a. q. 86. 1. c. intellectus noster in statu vię non cognoscit singula per se & directe, tamen cognoscit ea reflexiue, * & mediante potentia sensitiua: sicut etiam dicetur ad Dubium. 1115^m. Sed post mortem, cognoscit per se & directe, per species influxas, sicut & Deus per essentiam suas, & angeli per species concreatas cognoscunt singularia: vt habetur. 4. d. 50. q. 1. 3. o. / quol. 11. lec. 1. 3. o. Secundo dicendum, ꝙ cum obiicitur, ꝙ proprius ipsius intellectus nostri, est intelligere formas in materia indiuiduali: vt habetur Posteriorus. lec. 33. fi. vbi sic dicitur. Nos enim intendimus de huiusmodi rebus, de quibus in nobis scientia per demonstrationes acquiritur, & huiusmodi sunt res in materia existentes nobis notæ de quibus fiunt demonstrationes. Et hoc idem dicit. 1^a. q. 12. ar. 4. c. vbi dicitur ꝙ per intellectus connaturale est nobis cognoscere naturas, quę quidem non habent esse, nisi in materia indiuiduali. Et ides dicit. 1^a. q. 75. 1. c. Sed intelligere formam existentem, in materia indiuiduali, est intelligere singulare. Ergo etc. dicendum est, ꝙ vt dicit. 1^a. q. 12. 4. c. proprium est intellectus nr̄i, intelligere formas in mā indiuiduali existentes, nō tn̄ * vt singularizatas. i. non ſm ꝙ est in tali materia indiuiduali, sed ſm ꝙ abstrahitur ab ea per considerationes intellectus. Intelligere autem formas in materia existentem in cōmuni. i. non prout in materia indiuiduali existit: est intelligere vniuersale, & nō singulare: vt habetur in locis vltimo adductis. sicut etiā dicitur ad Du^m. 186^m. 1032^m. 1115^m.

754 Quod eodem actu, simul intelligitur obiectum materiale & formale. Veri.q.8.14.6m.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e. q.8.3.2m./.q. 12.4.c./.1.d.17.q.1.5.c./.ȝ.1.c°.76.1m.
R ñ° dicendum, sicut Dubio.103°.138°.

755 Quod intelligere nostrũ est quoddaz pati.1a.q.79.2.c.
Immo passio est cum abiectione alicuius. 1a.q. 14. 2. 3m./.Anima.11.1m.ſ.
R ñ° dicendum, ꝙ vt habetur.1a.q.79.2.c.pati tripliciter dicitur.ſ. Primo proprijssime quando.ſ.aliqd remouetur ab aliquo, quod conuenit sibi aut per naturam, aut ſm propriam inclinationem. Secundo modo minus proprie dicitur aliquis pati.ſ.ex eo ꝙ aliqd ab ipso abijcitur, siue sit ei cõueniens, siue non cõueniens. Tertio modo dicitur aliquis pati communiter.ſ.ex hoc solo, ꝙ id quod est in poa ad aliquid, recipit illud ad qđ erat in poa absq; hoc ꝙ abijciatur aliquid. Secundum quem modum, omne quod exit de poa ad actuz, potest dici pati, etiaz cum perficitur. Et sic intelligere nostruz est pati, & non aliis duobus modis, *quia operatio animæ intellectualis in rem quam cognoscit, est operatio non actiua, sed receptiua: quia cõparatur ad obiectum suum a quo recipit esse, ſm perfectionem secundam, quod est esse accidentale: vt habetur.1.d.15.q.5.3.4m, sicut etiam dicetur ad Dum.794m.

756 Quod de ratione eius ꝙ est intelligere, est ꝙ sit intelligens, & intellectum. Opusc.53.principio.
Immo aliud est intelligere, & aliud intellectũ.1a.q.54. 1.3.c./.ȝ.1.c°.45.2m./.Poa.q.8.1.c./.Opusc.53.co.2.
R ñ° dicendum, ꝙ licet intelligere sit aliud ꝙ̃ intellectum ſm se, est tñ vnum cum eo in specie intelligibili q̃ intellectuz intelligit: vt habet in locis scđo allegatis.

757 Quod intellectus mouet se.12e.q.9.3.c.
Oppositum videtur dicere.ȝ.1.c°.72. 5m./.Li°.2. c°. 23.3m./.quol.6.q.2.2.c.
R ñ° dicenduz, ꝙ intellectus mouet se, quia p hoc ꝙ cognoscit pnm, reducit se de poa ad actum, quo ad cognitionem conclusionum: vt habetur.12e.q.9. 3.c./.q. 51.2.c./.Ma.q.6.c.co.3./.20m./.Anima.4.6m.

758 Quod operatio intellectus est duplex.ſ.simplex apprehensio, & compositio & diuisio.1a.q.85.2.3m./.22e.q. 83.1.a.3./.1.d.19.q. 5.1.7m./.d. 38.3.c./.3. d.23.q.2. ar.2.q.1.c./.d.24.ar.1.q.1.c./.Veri.q.14.1.c./.Spiritu. 9.6m./.11. 7m./.quol.5. q.5.2.c./.Met.4. lec.5.co.5./. Li°.6.lec.4.co.2.ſ./.Anima.3.lec.11.o./.Posteriorũ pnº./.Perihermẽias pnº./.Lec.3.pnº./.Lec.5.co. 3.ſ.
Immo operatio intellectus est triplex.ſ.intelligentia indiuisibilium, compositio & diuisio, & discursus.1. d. 33.1.3m./.Posteriorum principio.
R ñ° dicendum, sicut Du°.43°.

759 Quod iudiciuz intellectus de particulari actu duplex.ſ. conscientiæ in pura cognitione, & liberi arbitrii, in applicatione ad affectionem. Ideo ſm iudiciuz potest peruerti, & esse cum errore, sine primo. Veri.q.17.1. 4m.
Oppositum videtur dicere.12e.q.73.1.8.c.
R ñ° dicendum, sicut Dubio.760°.

760 Quod intellectus intelligit aliquando rem aliter ꝙ̃ sit. 1a.q.85.1.1m.
Immo intellectus non errat.2.d.39.q.3.1.c.ſ.
R ñ° dicendum, ꝙ intelligere rem aliter ꝙ̃ sit, contingit dupliciter.ſ.ex parte obiecti & ex parte intellectus: primum est falsum, non autem secunduz. Vel verum est ꝙ intellectus qui intelligit rem aliter ꝙ̃ sit, est falsus, si li, aliter, referatur ad rem intellectam. Tunc.n. intellectus est falsus, qñ intelligit rem esse aliter ꝙ̃ sit. Non est autez ver, si li, aliter, accipiatur ex parte intelligentis. Est enim absq; falsitate vt alius sit modus in intelligendo ꝙ̃ modus rei in essendo: qa intellectuz est in intelligente imaterialiter p modũ intellectus: vt hr. 1a.q.76.2.4m. non aũt materialiter p moduz rei materialis: vt habet.1a.q.12.6.1m./.2m./.q.13.12.3m./.q. 85.1.1m./.1.d.38.2. 1m./.4.d.49.q.2.1.14m./.4.4m./. Veri.q.2.2.11m./.5.6m./.7m./.q.3.1.11m./.q.8.1. 1m.

761 Quod nihil potest intelligi, nisi ſm ꝙ est ens actu. 1a. q.12.1. c./.Opusc. 42. principio./.Causis. lec.6. co.2./. Anima.3.lec.9.co.1.ſ.
Immo res intellecta, quandoq; est in poa tantuz, cum res sint quasi quædam intelligibilia in potentia, sicut & anima humana, qñq; est intelligens in poa tantuz. 1a. q.92.1.c.pnº./.quol.8.q.2.1.c./.Opusc.53.pnº.
R ñ° dicendum, ꝙ licet res intellecta, ſm se nõ sem p sit in actu, est tñ in suis principiis, p quę pôt intelligi.

762 Quod intellectus in actu, & intellectuz, sunt idem. 1a. q.14.2.c./.q.55.1.2m./.q.85.2.1m./.q.87.1.3m.
Immo res intellecta, est realiter distincta ab intellectu. Potentia.q.8.1.c.
R ñ° dicendum dupliciter.ſ.primo, ꝙ intellectus in actu, & intellectum, per vnionem sunt idem ſm speciem intelligibilem: vt habetur. 1a.q.14.2.c./.q. 55.1. 2m./.q.85.2.1m./.q.87.1.3m./.1.d.35.1.3m./.2.d.3.q. 3.1.c./.4.d.49. q.2.1. 10m./.Veri.q.8. 6.c./.Spiritu.8. 14m./.ql.8.vel.11.2.c. Scđo dicẽdũ, sicut Du°.756°.

763 Quod species in intellectu, differt genere a specie in sensu & in imaginatione. Ideo nõ potest imprimi ab eis, sicut species quę est in sensu, imprimit eam quę est in imaginatione, qa sunt eiusdem gñis.i.sunt indiuiduę & mãles. Spiritu.10.17m./.Aïa.4.1m./.3m./.5m.
Immo actio ipsius sensibilis, attingit omnes species intellectus nostri.quol.7.vel.8.q.2.1.c.
R ñ° dicendum, ꝙ attingit species intellectus nostri mouendo intellectum possibilem, non autez ex hoc ꝙ ex seipsa sit sufficiens, sed requirit lumen intellectus agentis: vt habetur quol.8.q.2.1.c.

764 Quod species intelligibiles acqsitę & infusę, sunt diuersaꝝ rõnuz.4.d.50.q.1.2.4m./.3.5m./.Anima. 18.2m.
Oppositum videtur dicere.1a.q.94.3.1m.
R ñ° dicendum, sicut Du°.1111°.

764 Quod ad esse habitus intellectiui, concurrunt duo.ſ.species intelligibilis, & lumen intellectus agentis.1.d.3.q. 5.1m./.3.d.14.ar.1.q.2.c.ſ./.q.3.c.pnº./.2m.
Oppositum videtur dicere.12e.q.54.4.0.
R ñ° dicendum, sicut Du°.1099°.

765 Quod plures species, possunt simul esse in itellectu. 1a. q.12.10.c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c.2m.
Immo impossibile est ꝙ idem intellectus simul perficiatur diuersis speciebus intelligibilibus, ad intelligendum diuersa in actu.1a.q.85.4.c.ſ.
R ñ° dicenduz, ꝙ plures species possunt simul esse in intellectu ſm actum imperfectum, non aũt ſm actum perfectum. Similiter in sensu: vt habetur. 1a.q.12.1. c./.q.58.2.2m./.q.85.4.c.2m./.2.d.3.q.3.4.c./.d. 10.4. 3m./.3.d.14.ar. 2.q.4. c./.ȝ.1.c°. 55./.Veri. q.8.14.c. 7m./.Ma.q. 16.4. c.co. 3./.Anima. 18. 5m./.quol. 8. vel.11.3.0.

766 Quod sensus & intellectus differunt realiter, per vniuersale & particulare. Et similiter appetitus sensitiuus & intellectiuus.i.voluntas.1a.q.50.1.c./.q.20.2. 3m./. q.84.6.c./.q.115.4.c./.12e.q.80.2.2m./.2.d.15.q.1.3. c./.3. d.26.q. 1.2. c./.4.d.44. q.1.ar. 1.q.1.c./.ȝ.2.c°. 65./.Li°.3.c°.84.co.2.3./.Veri.q.25.1.c.6m./.Ma.q. 8.3.c./.quol.5.q.9.1.c./.Anima.3.lec.4.o./.Posteriorum.lec.42.co.2.
Immo intellectus, quandoq; sensus dicitur. 1a.q. 54. 5.1m./.4.d.44.1.ſ.
Immo etiam vniuersale & particulare, non diuersificant potentiam, nec habitum.3.d.26.q.2.4.c.

Immo nec appetitus sensitiuus & intellectiuus.s.voluntas,distinguuntur per vniuersale & particulare. Veri.q.22.4.2m.

R ñº dicendum tripliciter.s.primo, ꝙ intellectus dicitur sensus,ꝑ q̃dã similitudine actus,qa cum sensus certã apprehensionẽ habeat de ꝓprio sensibili,est in vsu loquentiũ, vt etiã ẽm certã apprehensionẽ, intellectus aliqd sentire dicatur, vnde & apprehensio certa eius,sentẽtia noiatur: vt habet̃.1ª.q.54.5.1m./.12ᵉ.q.112.5.c./.22ᵉ.q.9.2.c.Similiter & virtus formatiua in semine,dicitur intellectus, qa opatur sine organo: vt habetur. 1ª.q.118.1.3m./.2.d. 18.q.2.3.c.fi./.Poª.q.3.9.28m./.Opusc.53.20m.Sicut etiã a simili dictum est ad Dum. 117m. 136m.332m. 1199m.ꝙ poᵉ & habitus,distinguũtur ꝑ obiecta.Sed obiectum potest accipi dupliciter.s.quo ad rationẽ adęquatã, sub qua cõtinetur qcqd pertinet ad illã potentiã vel habitũ. Et sic obiectũ cuiuslibet poᵉ vel habitus,est vniuersale,sicut color respectu visus. ideo dicitur in fine scōi posteriorũ,ꝙ sensus est vniuersaliũ, sentire autẽ particulariũ.Et sic vniuersale & particulare, nõ diuersificant habitus nec potentias. Vel quo ad illud ad qđ fert̃ poᵉ vel habitus,ꝑ vnũ actũ.et sic ratio est vniuersalium, sensus aũt singulariũ: vt habetur in primo physicorũ in fine,sicut etiã Boetius dicit,ꝙ singulare est, qa sentitur,vniuersale vero,qa intelligitur. Tertio dicendũ, ꝙ differentię apprehensorũ sunt ꝑ se differentię appetibilis,sed posteriores.Nam Veri.q.22.4.1m.,ponit ꝑ se differentias appetibilis,sed priores,sicut rationale & irrationale,sunt differentię ꝑ se priores,inter hominem & asinũ.Sed esse liberi arbitrii,vel nõ esse, sunt differentię ꝑ se eędẽ,sed posteriores.Vnde in tertio sententiarũ loqtur de distinctione principali, in aliis autẽ locis de secundariis. Ideo dicitur Veri.q.22.4. 2m.ꝙ nõ distinguũtur ꝓncipaľr ꝑ ea,sed cõsequẽter: sicut etiã dictũ est ad Dum.136m.188m.228m.1017m.1122m.

767 Quod intellectus abstrahit ab omni differentia temporis,sicut & ab aliis cõditionibus materialibus,quas sensus cõcernit.1ª.q.107.4.c./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.1m./.℥.3.cº.84.6m.

Oppositum videtur dicere.M a.q.16.4.b.4.

R ñº dicendum,sicut Dubio.439º.

768 Quod intellectus,est melior ratione. 1.d.3.q.4.1.4m. Immo ratio est intellectus quidam. 1ª.q. 79. 8. c./.9. 3m./.Posteriorum.lec.1.co.1.

R ñºdicendũ dupliciter.s.primo,ꝙ licet intellectus & ratio sint idem ẽm rem, differunt tñ ẽm rationem. Nã ipsius intellectus ẽm ꝓpriũ suũ actum cõsiderati q̃ est intelligere,est ipsã veritatẽ intelligibilẽ simpliciter apprehendere. Sed ipsius rationis est,secundum suũ actũ ꝓcedere de vno intellecto ad aliud,ad veritatem intelligendã. Nã & si intellectus & ratio non sint diuersę poᵉ,tñ denominantur ex diuersis actibus. Intellectus enĩ nomen sumitur ab intima penetratione veritatis,nomen autem rationis ab inquisitione & discursu:vt habetur.22ᵉ.q.49.5.3m. Secundo dicendum,sicut Dubio.43º.

769 Quod in omni creatura differunt realiter, intellectus, voluntas,& essentia. 1ª.q.59.2. c./.Veri.q.22.10.o./.q.23.6.c./.Opusc.53.co.3.

Oppositum videtur dicere.Spiritu.11.7m.8.

R ñºdicendum,sicut Duº.197º.

770 Quod intellectus est simpliciter prior voluntate, sicut motiuum mobili,& actiuum passiuo. 1ª.q.82.3.2m./.22ᵉ.q.13.1.c./.Veri.q.1.9.10.c./.q.2.1.b.3./.q.22.13.c./.Virt.q.2.3.12m.

Oppositũ vr̃ dicere.℥.2.cº.56.2m./.Veri.q.8.1.13m.

R ñºdicendum dupliciter.s.primo, ꝙ intellectus est prior voluntate in via receptionis,sed ecõuerso in mouendo & agẽdo: vt habetur.12ᵉ.q.83.3.3m./.Veri.q.14.5.5m./.q.22.11. 14m./.Veri.q. 2.3.12m./.He. 11.co.2. Secundo dicendum,sicut Duº.771º.794º.

771 Quod intellectus prior est voluntate in via receptiõis, sed ecõuerso in mouendo & agendo.22ᵉ.q.83.3.3m./.Veri. q.14. 5.5m./.q.22.11. 14m./.Virt. q.2.3.12m./.He.11.co.2.

Immo intellectus in mouendo & agendo,regit voluntatem.12ᵉ.q.17.5.o./.Veri.q.22.11.5m.

R ñºdicendũ dupliciter.s.primo,ꝙ intellectus regit voluntatem non inclinando, sed ostendendo & ordinando: vt habetur.12ᵉ.q.17.5.o./.Veri.q.22.11.5m./.Met.lec.1.o. Secundo dicendum,sicut Duº.772º.

772 Quod intellectus nõ agit nisi mediante voluntate, qa motus voluntatis est inclinatio sequens formam intellectam & mouens intellectum.℥.1.cº.72.5m./.L1º.2.cº.23.3m./.quol.6.q.2.1.c.

Immo oĩm actũ voluntatis, ꝓcedit & seqtur aliqs actus intellectus,& nõ econuersu.1ª.q.82.4.3m./.22ᵉ.q.4.4.2m./.1.d.6.L./.4.d.15.q.4.ar.1.q.1.c./.℥. 3.cº.26.5m./.Poª.q.2.3.3m./.M a.q.6.c.

R ñºdicendũ dupliciter.s.primo ꝙ intellectus agit, & est primum motiuum,omnium potentiarũ animę quo ad determinationẽ actus,voluntas vero quo ad exercitium actus:vt habetur.12ᵉ.q.17.1.c./.M a. q.6.c. Secundo dicendum,sicut Duº.771º.

773 Quod ab intellectu procedit aliquid dupliciter.s.aliqd per modum operationis,& aliquid per modum operati,a voluntate autẽ primo modo tantum. 1ª.q.27.4.c./.Veri.q.4.2.7m./.q.10.9.7m./.Virt.q.1.8.13m.

Immo ab vtroq; ꝓcedit aliqd vtroq; mõ. 1ª.q. 27.3.c.3m./.3ª.q.37.1.c./.℥.4.cº.19.3m./.Poª. q.4.2.7m./.q.9.9.c./.q.10.2.11m./.Opusc.3.cº.45.46.52.

R ñºdicendũ dupliciter.s.primo ꝙ sicut distinguit̃ poª.q.10.2.11m.,aliqd ꝓcedere ꝑ modũ operati, contingit dupliciter.s.vel ẽm rationem similitudinis,vel ꝑ modũ cuiuscunq; impressionis. Scōo igitur modo ꝓcedit aliqd a voluntate,nõ autẽ ꝑmo modo. Scōo dicendũ,ꝙ vt dicit̃.1.d.18.4.c.aliqd ꝓcedit a voluntate,nominatiũ tñ noĩe opationis,non aũt noĩe ꝓprio ipsius operati.sicut etiã dicet̃ ad Dum.1159m.1201m.

774 Quod voluntas põt aliqđ tẽpus cõcernere,nõ aũt intellectus,lz possit esse de quolibet tpe.3.d.26.q.1.5.4m.

Oppositum videtur dicere.M a.q.16.4.b.4.

R ñº dicendum, sicut Duº.439º.

775 Quod si intellectus ag̃s sit aliqd animę,vt quędã virtus ipsius,necesse est dicere,ꝙ sint plures itellectus ag̃tes ẽm pluralitatẽ animarũ,quę multiplicant̃ ẽm multiplicationẽ hominum.Non.n.põt esse,ꝙ vna & eadem virtus sit diuersorũ subiectorũ.1ª.q.79.5.c.fi.

Oppositum videtur dicere.12ᵉ.q.56.2.c./.q.60.5.c.

R ñºdicendũ,sicut Duº.1173º.115º.294º.502º.

776 Quod nihil intelligitur nisi illustratum lumine intellectus agentis,& receptum in intellectu possibili. 1.d.3.q.4.5.c.fi./.A nima.4.7m.

Oppositum videtur dicere a simili.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./.Veri.q.14.4.7m.

R ñºdicendũ dupliciter.s.primo vel loquẽdo ante acqsitionẽ notitię,& sic itellectus posis indiget illustrari.Vel ꝑ applicationẽ ad indiuidua. et tunc non indiget eodẽ modo: vt habetur. 1ª.q.54.4.o./.q.79.3.o. Secundo dicendum,sicut Dubio.1173º.

777 Quod intellectus agens non est actiuus respectu intellectus posis,sed respectu phãtasmatũ. A nima.18. 11m.

Oppositum videtur dicere.2.d.24.q.2.2.1m./.Veri.q.10.8.c.fi. R ñºdicendum,sicut Duº.1218º.

778 Quod intellectus posis non potest reduci in actũ co-

gnitionis omnium naturalium, per solum lumen intellectus agentis, sed per superiorem substantiam. Anima.18.11m.
Oppositum videtur dicere a simili. 3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m. ¶ R ñº dicendum, sicut Duº.301º.

779 Quod intellectus possibilis est principium actiuum sui actus. Veri.q.1.9.10.c.
Oppositum uidetur dicere. Veri.q.8.1.13m.
¶ R ñº dicendum, sicut Duº.794º.

780 Quod intellectus practicus est motiuus voluntatis, nõ quasi exequens motum, sed quasi dirigens ad motum. 1ª.q.79.11.1m.
Oppositum videtur dicere quo ad executionem motus. Veri.q.6.10m. ¶ R ñº dicendum, sicut Duº.772º.

781 Quod intellectus practicus, est proxima operis regula. Veri.q.14.4.c.
Oppositum videtur dicere.1.d.39.q.1.2.2m.
¶ R ñº dicendum, sicut Dubio.222º.

782 INTENDERE./Quod non esse, nunq; est per se intentum, ab aliquo agente. 1.d.46.L.6./.5.1.cº.81.principio./.4m.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.104.3.2m./.12e.q.19.7.2m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.
¶ R ñº dicendum * dupliciter. s. primo, q nõ esse sm se non est appetibile, sed p accidens, inq;tum. s. ablatio alicuius mali, est appetibilis, qõ qdem malum, aufertur p non esse. Ablatio vero mali, nõ est appetibilis, nisi inq;tum q illud malum, priuatur quoddã esse. Illud igitur q p se est appetibile, est esse: nõ esse vero p accidens tantum, inq;tum. s. quoddam esse appetitur, quo homo non sustinet priuari, & sic etiam p accidens nõ etiam dicitur bonum: vt habetur. 1ª.q.5.2.3m./.12e.q.8.1.3m./.q.73.8.2m./.3.d.28.L./.4.d.44.q.3.ar.1.q.2.3m./.d.49.q.1.ar.3.q.2.3m./.d.50.q.2.ar.1.q.3.0./. Poº.q.5.4.8m./.Ma.q.16.3.20m./.Iob.3.co.1.fi./.co.45. Secundo dicẽdũ, sicut Dubº.225.296.1002º.1051º.1200º.

783 *Quod Deus nõ potest esse causa tendendi in nõ esse: Sed hoc habet creatura ex seipsa, inquantum est ex nihilo.1ª.q.104.3.1m./.
Immo quælibet res intendit conseruationem sui esse quod est per formam, quę est finis generationis & conseruationis cuiuscunq;.1ª.q.5.1.4m./.22e.q.64.5.7.c.
¶ R ñº dicendum, q creatura sibi derelicta ex seipsa tendit in nihilum, non autem considerata sub prouidentia Dei: vt habetur 1ª.q.22.2.3m.

784 INTENTIO./Quod nullum malum põt p se intendi. 1ª.q.19.9.c./.q.48.1.c./.4m./.12e.q.72.1.c./.q.78.1.2m./.1.d.39./.q.2.2.c.co.1.fi./.d.46.2.2m./.L.6m./.2.d.1.q.1.2m./.d.5.q.1.2.5m./.d.34.3.c./.d.35.5.4m./.L.1m./.d.37.q.3.1.2m./.d.41.q.2.1.2m./.d.42.q.2.1.7m./.5.2.cº.40.7m./.Liº.3.cº.4.5.6.107.1m./.2m./.Ma.q.1.3.c./.q.2.1.c.fi./.q.3.2.1m./.12.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.19.7.2m./.3m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.
¶ R ñº dicendum, sicut Duº.225º.782º.1002º.

785 Quod peccatum recipit speciem ex intentione peccantis.12e.q.72.1.8.c./.3ª.q.88.4.1m.
Immo aliqñ variatur species peccati, sine eo q intentio feratur ad ipsam circunstantiam.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c. ¶ R ñº dicendum, sicut Dubio.347º.842º.

786 Quod prima intentio est similitudo rei existentis extra animam, non autem secunda intentio, sed est aliquid consequens actum & modum intelligendi rem.1.d.2.3.c./.Potentia.q.7.9.c.
Oppositũ videtur dicere a simili.1ª.q.85.1.c./.3.4m./.12e.q.5.1.1m.pincipio./.Opusc.49.0.
¶ R ñº dicendum, q licet secunda intentio vel eius nomen significet aliquid sm esse quod significat veritatem propositionis, non tñ est similitudo rei extra animam existẽtis: vt habetur in locis primo allegatis, sicut etiam dicetur ad Dubium.826m.

787 INTENTIONALE./Quod nullum intentionale denominat suum effectum, nec causat effectum naturalem.1ª.q.67.3.c./.2.d.13.3.c./.Potentia.q.5.1.6m./.Anima.2.lec.14.co.4.
Immo lumen sm esse intentionale in aere, denominat subiectum, & causat effectus naturales. 2.d.13.3.c.
¶ R ñº dicendum dupliciter. s. primo q intentionale quiescens in anima vt species vel genus non denominat subiectum, sed intentionale fluens ab agente in passum, & ab agente ad actum, vt virtus instrumenti, vel vt lux solis in aere, bene denominat subiectum, & causat effectum naturalem: vt habetur. 4.d.1.q.1.ar.4.q.4.c. Secundo dicendum, sicut Duº.826º.

788 INTERPRETATIO./Quod interpretatio est in dubiis, in quibus non licet absq; determinatione principis, a verbis legis recedere. Sed in manifestis, nõ opus est interpretatione, sed executione.22e.q.120.1.3m.
Immo legislator non potest aliquod praeceptum ponere, quod nõ oporteat in aliquo casu praetermitti & interpretari. 12e.q.96.4.6.c./.q.97.4.c./.22e.q.120.1.2m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.1.c.1m.
¶ R ñº dicendum, q potest pretermitti & interpretari ex aliqua causa rationabili & necessaria, vt quando periculum est in mora: vt habetur in locis secundo loco allegatis. Dubio.809º.

789 IRA./Quod ira & inuidia causant inconstantiã, pertrahendo rationem, ad aliud, sed luxuria totaliter extinguẽdo lumen rõnis.12e.q.77.7.c./.22e.q.53.6.1m.
Oppositum uidetur dicere, quo ad luxuriam.22e.q.156.4.2m.
¶ R ñº dicendum, sicut Duº.372.534º.700º.726º.

790 Quod vtrunq; obiectum amoris est bonum, obiectum autem odii est malum, sed ira respicit vindictam sub ratione boni, & nocentem sub ratione mali. 12e.q.46.2.3.6.c.
Oppositum videtur dicere. Ma.q.1.3.c./.q.3.12.c./.Ethi.co.3. ¶ R ñº dicendũ, sicut Duº.102º.1200º.

791 IRREGVLARITAS./Quod per peccatum in sola voluntate non incurritur irregularitas, nec excõmunicatio, nec alia pœna in foro humano, sed tantum in foro Dei.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1m.
Immo uoluntas pro facto reputatur.12e.q.20.4.c.
¶ R ñº dicendum, sicut Dubio.1202º.

792 IVDEX./Quod iudex iuste infligendo pœnas nõ peccat.22e.q.64.2.3.0./.q.108.1.3.0./.5.3.cº.146./.Ro.12.lec.3.co.5.principio.
Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.33.5.0./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0.
¶ R ñº dicendum, sicut Dubio.796º.

793 Quod nullus est iudex sui, sed potest se committere iudicio aliorum.22e.q.64.5.2m.
Oppositum videtur dicere.22e.q.67.4.0.
¶ R ñº dicendum dupliciter. s. primo q etiam si sit iudex supremus in psẽti uita, potest se cõmittere, nõ coactione aliqua, sed sponte, sicut Leo papa propria sponte se subdidit iudiciu Imperatoris, & Christus hominibus: ut habetur.22e.q.64.5.2m./.q.67.1.2m. Secundo dicendum, q homo potest esse iudex sui, quando iniuria sua, est iniuria cõmunitatis, uel ecclesię, uel in contemptum Dei: ut habetur.22e.q.67.4.0./.3ª.q.46.2.3m./.1.d.43.q.2.2.5m./.4.d.45.q.1.5.2.q.2.0./.q.2.ar.1.q.3.1m.

794 IVDICIVM./Quod anima inq;tum iudicat de re, non patitur, sed quodãmodo agit. Veri.q.1.9.10.c./.q.2.1.b.3./.3m.

Immo sensibile & intelligibile de quibus anima iudicat non comparantur ad animam vt passum, sed vt agens. 5.2.c°.56.2m. Veri.q.8.1.13m.
R n° dicendum tripliciter. s. primo, ꝙ vt habetur 22e.q.45.2.3m. Intellectus habet duos actus. s. pcipere, & iudicare. Vnde quo ad primuz anima patitur, qa sentire & intelligere cōsistunt in quodaz pati fm Aristo. in. 2°. de anima: vt etiaz Du°. 755°. adductuz est. Sed quo ad scōm, est ecōuerso, qa intellectus possibilis est pnm actiuum sui actus: vt habetur Veri.q.1.9.c.
Secundo dicendū ꝙ anima iudicando agit actione immanente, non autem actione transeunte & transmutante illud in quo agit, sed econuerso. Tertio dicendum, ꝙ anima iudicando agit fm modum significandi, non autem fm rem: vt habetur Veri.q. 8.1. 13m. Po°.q.8.2.c. Du°.194°.691°.

795 Quod quilibet debet se iudicare iudicio discussionis & condemnationis, non autem iudicio absolutionis. 1e. Cor.4.co.2. c°.11.lec.7.co.5.
Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.67.4.0.
R n° dicendum, sicut Dubio.793°.

796 Quod existens in peccato mortali etiaz occulto, ex officio corrigens vel iudicans alios, peccat: non autem hoc agens vt frater, nisi propter scandaluz. 22e.q.33.5.0. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0.
Immo exists in graui peccato, potest ex officio & debet cum humilitate & timore redarguere & iudicare consimiles vel etiaz existentes in minori peccato, non autem si suuz sit publicuz. 22e.q.33.5.fi. q.60.2. 3m. Matth.7.co.2. Io.8.co.3. Ro.2.co.2.fi.
R n° dicendum quadrupliciter. s. primo, ꝙ sicut ipse distinguit. Io.8.co.3. Primum est verum de iudice perseuerante in proposito peccandi: secunduz autem, de conante ad resurgendum. s. pœnitente. Secundo dicendum, ꝙ primum verificatur de iudicante motu pprio, secundum vero de agente hoc, vt minister legis.
Tertio dicendum, ꝙ in primis locis intelligit de iudice qui peccat ex malitia. In aliis autez qñ iudex peccat ex fragilitate, vt ipse distinguit. Matth.7.co.2. Quarto dicenduz, ꝙ in vltimis locis loqtur de iudice laico, sed in primis loqtur de iudice ecclesiastico, qa dicit, ꝙ qlibet q in peccato mortali, manente peccato, exhibet se ministruz ecclesię in aliquo spirituali, peccat mortaliter. Secus est si immineat necessitas, & habeat propositũ confitendi, vtputa quia ante confessionem de mortali, nullus debet sumere sacram eucharistiam, si habeat copiam confessoris, & necessitas non vrgeat: sicut est parochialis q tenetur ex officio exhibere se ministrum ecclesię in spiritualibus ad ipsum pertinentibus: vt habetur. 4.d.16.L.6m. d.17.q.2.ar.5. q.1.3m. q.3. ar.1. q.4.c. 1e. Cor.11.lec.7.co.1.fi. 3, sicut etiam dictum est a simili ad Dum.318m.

797 Quod iudicat legem, dicens eam non esse bene positam, non autem dicens eam non esse seruandam, sed de illo casu particulari. 22e.q.120.1.2m.
Oppositum videtur dicere. 12e.q.96.4.6.c.
R n°dicendum, ꝙ dicere hoc ex pręsumptione, esset iudicium temerarium, non autem dicens hoc, in casu necessitatis, vt etiam in Dubio.788°. adductum est, & in Dubio.1014°.

798 Quod iudicium ecclesię, debet esse conforme iudicio Dei, & non astringi legibus humanis. 22e.q.10.11.c. q.108.4.2m. 4.d.18.q.1.ar.3.q.3.0. q.2.ã.1.q.2.c. ar.3.q.2.c. d.37.q.2.1.c.fi.
Oppositū videt dicere. 12e.q.93.3.3m. q.96.2.c. 2m.
R n° dicendum, ꝙ humanum regimen deriuatur a diuino regmine, & ipsum debet imitari. Deus autem q̃uis sit omnipotēs & summe bonus, permittit tamen aliqua mala fieri in vniuerso, quę prohibere posset, ne eis sublatis maiora bona tollerentur, vel etiam priora mala sequerentur. Sic ergo & in regimine humano, illi q pręsunt, recte aliqua mala tolerant, ne aliqua bona impediantur, vel etiam aliqua mala peiora incurrantur. Sicut Aug. dicit in libro de ordine. Aufer meretrices de rebus humanis, turbaueris omnia libidinibus. Sic ergo q̃uis infideles in suis ritibus peccent, tolerari possunt, vel propter aliquod bonum, qđ in eis prouenit, vel propter aliquod malum qđ vitatur. Ex hoc autem ꝙ iudęi ritus suos obseruant, in qbus olim pręfigurabatur veritas fidei quam tenemus, hoc bonuz puenit, ꝙ testimonium fidei nostrę habemus ab hostibus, & quasi in figura nobis repręsentatur quod credimus, & ideo in suis ritibus tolerantur. Aliorum autem infidelium ritus, q nihil veritatis aut vtilitatis afferunt, non sunt aliqualiter tolerandi, nisi forte ad aliqđ maluz vitandum. s. ad vitandum scandalum, vel dissidium qđ ex hoc posset puenire, vel impedimentum salutis eorum, qui paulatim sic tolerati, conuertuntur ad fidem. Propter hoc enim etiam hęreticorum & paganorum ritus aliqñ ecclesia tolerauit, qñ erat magna infideliuz multitudo: vt habetur. 22e.q.10.11.c. Lex autem humana dicitur aliqua permittere, nō quasi approbans, sed quasi ea dirigere non potens. Multa autem diriguntur lege diuina, quę dirigi non possunt lege humana. Plura enim subduntur superiori causę q̃ inferiori. Vnde hoc ipsum ꝙ lex humana nō se intromittit de iis quę dirigere nō potest, ex ordine legis ęternę prouenit. Secus aũt esset, si approbaret ea quę lex ęterna reprobat. Vnde ex hoc non habetur, ꝙ lex humana non deriuetur a lege ęterna, sed ꝙ non perfecte eam assequi possit: vt habetur. 12e.q.93.3.3m.

799 IVRAMENTVM. Quod si dubiū est, an sit licitum vel proficuum, qđ iuratum est, potest a quolibet epo dispensari. Si autem sit licitum manifeste, non videtur dispensabile, nec cōmutabile, nisi occurrat aliquid melius, ad cōmunem vtilitatez, quod ad Papam maxime pertinet. 22e.q.89.9.3m. q.98.3.2m.
Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.88.11.0. q. 186.8.3m. R n° dicendum, sicut Du°.1108°.

800 Quod cogens iurare quem scit peierare, peccat mortaliter, nisi sit persona publica, vt iudex, q requisitus tenetur ad hoc. 22e.q.98.4.0. 3.d.39.ar.5.q.2.0.
Oppositum videtur dicere a simili, etiam quo ad personam publicam. 22e.q.33.5.0. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.0.
R n°dicendum, sicut Dubio.796°.

801 IVRISTAE. Quod iuristę seu decretistę, magis sequuntur ius humanum q̃ diuinum, cum tamen sit plus assentiendum diuino iudicio q̃ humano. Ideo errant. quol.11.9.1m.
Oppositum videtur dicere. 22e.q.88.11.c.
R n°dicenduz, ꝙ inconsonum & derisibile videtur, ꝙ sacrę doctrinę professores iuristarum glosulas, in autoritatem inducant, vel de eis disceptent: cuz sit plus assentiendum diuino iudicio, q̃ humano: vt habetur quol. 11.9.1m. Opus.17.c°.13.co.5. Opus.70.prolo. Dubio.1108°.

802 IVSTITIA. Quod iustitia Dei est duplex. s. condecentia bonitatis eius, & retributio p meritis. 1e.q. 21. 1.3m. 1.d.43.q.2.2.4m. 4.d.15. q.1.ar. 3.q.4.c. d. 46.q.1.ar.1.q.1.0. q.2.ar.3.q.2.1m.
Oppositum uidetur dicere. 12e.q. 100.8.2m. 22e. q. 104.4.2m. R n°dicendum, sicut Du°.498°.

803 Quod hominis ad Deum, serui ad dominuz, patris ad filiuz, non est iustitia, nisi fm similitudinez. 12e.q.114. 1.c. 22e.q.57. 4.c. q.58. 7.3m. 3a.q. 85.3.c.2m. 2. d.44.q.2.1.c. 3.d.9.q.1.ar.1.q. 4.0. d.28.4. c. 4.d.

14.q.1.ar.1.q.5.c.1m./.d.15.q.1.ar.3.q.4.c./.d. 46.q. 1.ar.1.q.1.c.4m./.Ethi.5.lec.11.co.2.3.
Oppositum videtur dicere.1a.q.4.3. 4m./.ʒ.1.co. 29.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 136º. 467º. 471º, 1064º.1126º.

804 IVSTIFICATIO./.Quod iustificari dicitur tripliciter.s.quo ad reputationem, executionem, & causam. Sed opera legis iustificabant primo modo & secundo, non tertio modo.12e.q.100.12.c./.3.d.40. 3.o./.Ro. 2.lec.3.co.1./.cº.3.lec.2.fi./.Gal.2.co.4.co. 1.fi./.cº.3. lec.4.o.
Oppositum videtur dicere, quo ad opera legis. 3a.q. 62.6.3m./.q.70.4.o.
R ñºdicendum,sicut Duº.342º.343º.

805 IVSTVS./.Quod iusti sunt nobilissime partes vniuersi. Ideo omnia bona,& peccata sua & aliorũ prosunt eis.1a.q.23.7.c.fi./.Ro.8.lec.6.pnº./.fi.
Oppositum videtur dicere,quo ad peccata sua & aliorum.1a.q.63.2.1m./.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.
R ñº dicendum,sicut Dubio.1001º.

806 LABOR./.Quod nihil laborat,nisi distet a perfectione sue nature.2.d.15.q.3.2.c.
Oppositum videtur dicere.4.d.44.q.2.ar.3.q.1.2m.
R ñºdicendum,ꝙ etiã si distet a perfectione sue nature,& habeat ex exercitio corpus magis habilitatũ ad obediendum spiritui mouenti,minus laborat in motu, & non solum ex perfectione nature: vt habetur in secundo loco.

806 LAVS./.Quod laus vt cõmunis est laudi & honori,cõuenit Deo,vel qa Deus in se oia ordinat.4.d.15.q.4. ar.3.q.2.1m./.Veri.q.23.1.4m./.Ro.9.lec.3.co.8.
Immo maior est omni laude, nec omnia Deus in se ordinat. 1a.q.8. 6.c./.q. 49.2. o./.q.63. 5.c.fi./.22e.q. 91.1.1m./.Ma.q.3.2.c.
R ñºdicendũ dupliciter.s.primo,ꝙ Deus ẽm essentiam suam maior est omni laude. Ideo debetur ei reuerentia,& honor latrie,laus aũt effectibus eius : vt habetur.22e.q.91.1.1m. Secundo dicendum,sicut Dubio.435º.503º.

807 LECTORATVS./.Quod lectoratus est primus ordo,inter quatuor minores ordines, qui etiã habet actum catechizandi.4.d.6.q.2.ar.3.q.3.2m.
Oppositum videtur dicere.4.d.24.q.2.2.7m.8m.
R ñº dicendum, ꝙ acolitatus inter quatuor minores ordines, est primus ordine dignitatis: lectoratus autem est primus,via generationis,non quidem simpliciter:quia prior est ordo ostiarii:sed est primus, quia habet actum catechizandi: vt habetur in primo loco.

808 LEX./.Quod lex naturalis,est participatio legis eterne, & impressio diuini luminis in creatura ratiõali,qua inclinatur ad debitum actum & finem.12e.q.91.2.o./.q. 96.2.3m./.q.97.1.1m./.4.d.33.q.1.1.c.
Oppositum uidetur dicere a simili, 3.d. 13. ar.1. q.2. 3m./.3m. R ñº dicendum,sicut Duº.301º.

809 Quod precepta secunda legis nature,que quasi cõclusiones a primis preceptis deriuantur,nõ habent efficaciam semper,sꝫ frequẽter.sicut & tota mã moralis: iõ qñ deficit lex,põt licite pretermitti, sed cum dispensatione solius Dei.4.d.33.q.1.2.c.
Oppositum videtur dicere a simili.12e.q.100.8.o./.3. d. 37.4.o. R ñºdicendũ,sicut Duº.518º.788º.

810 Quod lex uetus nõ conferebat grãm: qa hoc Christo reseruabaẽ.12e.q.98.1.o./.q.99.2.3m./.q.100. 12.o./. 3.d.37.1.4m./.d.40.3.o./.Ro.3. lec.2.fi./.lec. 3.co.2./. Gal.3.lec.7.co.1.fi./.lec.8.co.1.pnº./.fi./.Heb.2. co.2. fi./.cº.8.co.5.fi./.cº.9.co.1.fi./.cº.12.lec.3.co.1.fi.
Oppositũ uidetur dicere a simili.4.d.1.q.2.ar.4.q.2.c.
R ñºdicendum,sicut Duº.342º.343º.

811 Quod lex humana est mensura mensurata a lege diuina,& a lege naturali, cuius finis est vtilitas hominum. 12e.q.19.4.c./.q.95.3.o.
Oppositum videtur dicere.12e.q.90.1. o./.3.c./.q. 96. 5.c./.ʒ.3.cº.114.3m./.5m./.cº.115.2m.
R ñº dicendum,ꝙ licet ratio humana nõ possit participare ad plenum mensuram vel dictamen rationis diuine,participat tñ suo modo & imperfecte ad vtilitatem hominum.

812 Quod in legibus propter consuetudinẽ, magis ualent fabulariter dicta, ꝙ̃ cognitio veritatis. Met. 2. lec.5. co.1.fi.
Immo omnis falsitas, legi repugnat, cum lex ordinet hominem ad veram felicitatem,fabulariter autem dicta,sunt falsa.22e.q.99.3.c./.1e.Thi.4.co.1.pnº./.Titum.lec.14.co.1.fi.
* R ñº dicendum dupliciter.s.primo,ꝙ fabulariter dicta,dicuntur tripliciter,sicut & fabula.s.quia quedam est fabula,que continet veꝝ sensum,& representat aliquid vtile,& conueniens ei, & hec ꝑpter consuetudinem & delectationes magis valet:sed fabula que non potest representare aliꝙ̃ veritateẽ est inanis,que autem non ꝓprie representat est inepta, vt fabula Talmuth: vt habetur.1e.Thi.4.co.4.fi./.co.5.pnº./.Titũ. lec.4. co.1.fi. Secundo dicendum,ꝙ qa similitudines magis mouent sensum,& fabularia sunt delectabilia, que vt in pluribus homines sequuntur, ideo magis valent: licet cognitio veritatis ẽm se debeat preualere: vt habetur.12e.q. 71.2.3m./.q. 99.3. 3m./.ʒ.3. cº.16.18m./. Ma.q.1.3.17m./.Psal.18.co.11.

813 LIBER./.Quod liber de mirabilibus sacræ scripturæ, non est Augustini,nec est autenticus.3a.q.45.3.2m.
Oppositum videtur dicere.quol.9.6.1m.
R ñºdicendum,ꝙ quol.9.2.c.dicit librum illum esse Augustini,prout magister sententiarum eum allegat, sed in tertia parte dicit eum non esse Augustini, ẽm sententiam propriam.

814 Quod liber de ecclesiasticis dogmatibus,non est Augustini,sed Genadii. quol.12.11.c.
Oppositũ videtur dicere.2.d.4.1.1m./.4.d.12.q.3.ar. 1.q.2.b./.d.14.q.1.ar.1.q.6.5m./.Opus.19.cº.8.co.5.
R ñº dicendum, sicut Duº.813º.

815 LIBERALITAS./.Quod liberalitas est subiectiue in voluntate.1a.q.21.1.1m./.3.d.33.q.2.ar.4.q.3.c./. ʒ.1.cº.93./.Virt.q.1.5.c.fi.
Immo est subiectiue in concupiscibili. 12e.q.60. 5.c./. 22e.q.134.4.c.1m.
R ñºdicendum,ꝙ materia liberalitatis seu obiectum eius est duplex.s.mediatũ,videlicet,pecunia.i.res possessa,vel immediatũ.s.aliqua passio circa pecuniaꝫ.s. amor vel concupiscentia : vt habetur. 12e.q.60.5.c./. 22e.q.31.1.2m./.q.32.1.4m./.q.117.2.3.o./.6.c.Liberalitas igitur potest sumi dupliciter.s.vel respectu materie mediate,eo modo quo dicitur. 22e.q. 117.3.4.o./. quol.5.q.11.3.c.fi.ꝙ proprius actus liberalitatis,est bene vti pecunia in se & in aliis. Et sic liberalitas est in voluntate subiectiue,quia vti est actus voluntatis : vt habetur. 12e.q.16.1.o./.1.d.1. q.1.2.o. * Vnde sicut ipse dicit in secundis locis,materia liberalitatis est duplex.s.vel propinqua.s.passio circa pecuniaꝫ,vel remota.s.pecunia.i.res possessa. Liberalitas igitur significat habitum moderatiuum passionum.s.amoris inordinati,& cupiditatis rerum exterioruꝫ,est subiectiue in concupiscibili,sed vt dicit habitum bene cõmunicatiuuꝫ rerum exteriorum,est subiectiue in voluntate,sicut etiaꝫ dicitur a simili, ad Dubium.833m. Vel respectu materie immediate.s.reprimendo amorem inordinatuꝫ & cupiditatem pecunie,inquãtum impediunt bonuꝫ vsum

tus. Et sic liberalitas est in concupiscibili, quia quælibet virtus, cuius obiectum est aliqua passio, est in eodẽ subiecto, in quo est illa passio: vt habetur in locis secundo allegatis: vt etiam dicetur ad du^m.833^m.

816 LIBERTAS./. Quod libertas opponitur necessitati coactionis, nõ autẽ necessitati finis. 1^a.q.8.1.c./.1^m.c̃.
Immo libertas opponitur necessitati finis, cum libertas cuiuslibet rei sit dñium & potestas sui actus ad opposita. 1^a.q.83.3.4.0.
R ñ^o dicendũ, q̃ sicut a nãlibus causis deus mouendo eas, non aufert quin actus earũ sint nãles, ita mouendo causas voluntarias, non aufert libertatem, quin actiones earum sint volũtariæ & liberæ, sed potius hoc in eis facit. Operatur enim in vnoquoq; ẽm eius generis proprietatem: vt habetur. 1^a.q.83.1.3^m.

817 LIBERUM ARBITRIUM./. Quod aliquid nõ esse in potestate liberi arbitrij, contingit dupliciter. s. si excedat facultatẽ po^e exequentis: vt volare, vel facultatem rõnis imperantis: vt repentina. Veri.q.24.12.c.
Oppositum videtur dicere a simili. Veri.q.29.3.6^m.
R ñ^o dicendum, sicut Du^o.301°.408°.410°.418°.446°.518°.687°.

818 Quod liberum arbitrium est per se ordinatum in bonũ, nec tẽdit in malũ, nisi sub rõne boni. 1^a.q.63.1.4^m.c̃.
Oppositũ videt̃ dicere a simili. 12^e.q.19.7.2^m./.3^m./.2.d.38.5.c./.d.40.2.0.
R ñ^o dicendum, sicut Dubio.1109°.

819 Quod nullius creaturæ liberum arbitrium, potest nãliter esse confirmatũ in bonũ, sed tñ ex grã. 1^a.q.63.1.c.c̃.
Immo gratia non immobilitat liberũ arbitrium in bonum. 1^a.q.62.3.2^m./.12^e.q.106.2.2^m./.2.d.4.3.5^m./.d.20.q.2.3.5^m./.p̃.3.c^o.155./.L i^o.4.c^o.69.
R ñ^o dicendum, q̃ liberũ arbitrium viatoris, potest per gratiam confirmari in bonum, aliquo modo, non autem simpliciter: vt habetur, 3^a.q.52.7.3^m./.q.79.6.1^m./.2^m./.p̃.4.c^o.68.2^m./.Veri.q.24.9.0./.11.9^m. sicut etiam dictum est ad du^m.370^m.383^m.

820 LOCUS./. Quod locus est idẽ per essentiam, quod superficies corporis locantis. 2.d.12.5.1^m./.2^m./.quol.6.q.2.2.c./.C e.lec.8.co.2.ñ.
Immo locus & superficies diuersæ sunt species quãtitatis continuæ, cõstitutæ per diuersas formales rationes. Opus.42.c^o.19./.Opus.52.c^o.2.ñ./.M et.5.lec.14.ñ.
R ñ^o dicendum, q̃ logice loquendo, ponuntur esse diuersæ species, non autem metaphisice loquendo, nisi materialiter: quia locus habet aliam rationẽ mensuræ q̃ superficies, non autem aliud esse quãtitatis: vt habetur in secundis locis.

821 Quod inter quælibet duo loca, sunt infinita loca, tam diuisibilia q̃ indiuisibilia. 1^a.q.53.2.c.
Oppositum uidetur dicere. 1^a.d.37.q.4.2.5^m./.6^m.
R ñ^o dicendum, q̃ in primo sñiarum loquitur de infinitis in actu, & de locis distinctis, quorum vnus nõ est aliquid alterius. Sed in prima parte loquitur de infinitis in po^a, & de locis indistinctis, quorũ vnus est participans aliquid de extremis.

822 Quod incorporalia sunt in loco. 1^a.q.8.2.1^m./.2^m.
Oppositum videtur dicere. 1^a.q.2.1.c.c̃.
R ñ^o dicendum, q̃ incorporalia sunt in loco per cõtactum suæ virtutis, non autem per contactum quantitatis dimensiuæ: vt habetur. 1.q.8.2.1^m./.2^m./.q.51.53.0./.quol.1.q.3.1.c./.2.c./.3^m./. sicut etiam dictum est ad Dubium.727^m.

823 LOGICA./. Quod logica est sciẽtia rationalis. Posteriorum, principio.
Immo logica est ens reale, cum scientia sit assimilatio intellectus ad rem scitã. 1^a.q.14.2.2^m./.1.d.1.3.c.co.4./.Potentia.q.7.5.c.co.3.
R ñ^o dicendum, q̃ aliqua scientia potest dici realis dupliciter. s. vno modo improprie, & hoc tripliciter. s. quia ipsa est ens reale. Et sic quælibet sciẽtia est realis, cum quælibet earum sit in prædicamento qualitatis. Vel quia est in subiecto reali. Et sic etiã quælibet scientia est realis: quia quælibet earum est in anima subiectiue, quæ est ens reale, vel quia est ab aliqua causa reali. Et sic etiam quælibet scientia est realis: quia anima est causa efficiens, & finalis, & etiam materialis, sicut materia in qua cuiuslibet scientiæ. Alio modo aliqua sciẽtia potest dici realis proprie, cuius. s. causa obiectiualis est realis, siue cuius obiectum est ens reale extra animã existens. Et isto modo, nõ quælibet scientia est realis, sed aliqua est realis & aliqua rationalis. Logica igitur habet obiectum q̃ est ens rationis: & ideo dicitur scientia rationalis proprie, & nõ realis. Aliud est enim esse ens reale, & aliud est scientiam esse scientiam realem. Sicut aliud est identitatem esse realem, & aliud est identitatem esse relationem realem: vt habetur Potentia.q.7.11.c.

824 LUMEN./. Quod lumen in aere, & lumen in sole, est idem lumen specie, & ratione. Veri.q.9.1.7^m./.17^m./.C e.lec.14.co.3.
Oppositum videtur dicere. 4.d.44.q.2.ar.1.q.3.2^m./.q.4.5^m./. Potentia.q.5.16^m./.q.6.4.c.ñ.
R ñ^o dicendum, sicut Dubio.826°.

825 Quod lumen fit continue in aere, sine innouatione. 2.d.15.q.3.1.4^m./.quol.4.q.6.c.
Oppositum videtur dicere. 1.d.17.q.1.1.c./. M a.q.2.2.5^m./.13^m.
R ñ^o dicendum, q̃ lumen in principio suæ emanationis fit cum innouatione, ẽm q̃ de nouo acquisitum fuit in aere subiecto, licet continuatio suæ emanationis, sicut nullum habet motum adiunctum, sed simplicem influxum siue cõmunicationem, ita etiam nullam habeat innouationem: vt habetur, quol.4.q.6.c.

826 Quod lumen est in aere intentionaliter, seu per modum intentionis, sicut colores in aere, & imago in speculo. 4.d.1.q.1.ar.4.q.2.4.c./.d.44.q.2.ar.1.q.3.2^m./.q.4.5^m./. Potentia.q.5.16^m./.q.6.4.ñ.
Immo lumen est in aere realiter. 1^a.q.67.3.c./.2.d.13.3.c./. Anima.2.lec.14.co.4.
R ñ^o dicendum dupliciter. s. primo, q̃ sicut habetur 2.d.13.3.c. lumen in aere inquantum est a luce, quæ est qualitas primi alterantis. i. cœli, habet vtrũq;. s. modum naturalem, & modum realem. Ideo denominat subiectum, & causat effectus naturales. i. omnes mutationes in istis inferioribus. Habet etiam ex hoc esse spirituale. i. intentionale. Ideo dat esse spirituale coloribus, & positum super organum visus sentitur, nõ autẽ sensibilia pure naturalia: vt habetur Anima.2.lec.14.co.4. Secundo dicendum, q̃ lumen dicitur esse in aere intentionaliter, non quidem ẽm q̃ intentio dicit aliquid quiescens in anima: vt intentio speciei vel generis vel huiusmodi, s3 ẽ3 q̃ intẽtio dicit esse intentionale. i. spirituale, & sic lumen dat esse intentionale coloribus, & non po^o: vt habetur. 2.d.13.3.c.ñ./.7^m.

827 Quod ex duobus luminibus, fit vnum lumen intensius. 2.d.13.3.2^m./. Dionysius.2.lec.2.co.3.ñ.
Immo maius lumen, offuscat minus lumen, ẽm p̃sim 3^a.q.9.1.2^m./.3.d.14.ar.1.q.1.2^m.
R ñ^o dicendum, q̃ maius lumen offuscat minus lumen. s. alterius illuminantis, non autem minus lumen illuminati, sed perficit ipsũ: vt habetur. 3^a.q.54.2^m./.q.9.1.2^m./.3.d.13.q.1.1.3^m./.d.14.ar.1.q.1.2^m.

828 LUX./. Quod lux non videtur per aliquam similitudinem, sed per essentiam suam informat oculum. 1^a.q.56.3.c.c̃.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.10.8.10m.

R ñº dicendum, ꝙ lux corporalis non videtur per essentiam nisi quatenus fit ratio visibilitatis visibilium, & forma quędam dans eis esse actu visibile. Ipsa vero lux quę est in sole, non videtur a nobis, nisi per similitudinem eius in visu nostro existentem. Sicut enim species lapidis non est in oculo, sed similitudo eius, ita nõ potest esse, ꝙ forma lucis quę est in sole, sit ipsa eadem in oculo: vt habetur Veri.q.10.8.10m.

828 Quod lux facit, ꝙ color, qui est visibilis in potentia, fiat visibilis in actu. 1a.q.67.3.3m.c.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.12.5.1m. ꝯ.1.cº.76.1m. Liº.2.cº.77.3m. Anima.4.4m. Anima.2.lec.14.fi. Liº.3.lec.10.co.1.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ vt habetur. 1a.q.79.3.2m. Anima.4.4m. de hoc sunt duę opiniones oppositę: & recitat Sanctus Thomas quandoq; vnam, & quandoq; aliam, dum disputat in theologia, licet quando determinat hoc in physicis, magis adhęreat secundę opinioni. Secundo dicendum, ꝙ vt habetur quol.7.q.2.1.c. Anima. 2.lec.14.fi. agens est duplex. s. perfectum quod perfecte potest imprimere suã formam: & imperfectum, quod hoc non potest, nisi confortetur a fortiori agente. Et sic color est visibilis in actu imperfecto, tamẽ est visibilis in potentia ad actu perfectum, ad quem reducitur per lumen.

829 Quod eodem actu videtur color & lux. 12e.q.8.3.2m. q.12.4.c. 1.d.17.q.1.5.c. contra.1.cº.76.1m. Veri.q.8.14.6m.

Oppositum videtur dicere a simili. 1a.q.87.3.1m.

R ñº dicẽdum, ꝙ eodem actu, videtur color & lux, prout lux est ratio videndi colorem, non autem vt est obiectum visus: vt habetur in locis primo allegatis: sicut etiam Dubio.103º. adductum est a simili.

830 Quod lux cœli non agit in hęc inferiora, nisi mediante motu. 2.d.2.q.2.3.2m. contra.1.cº.85. Potentia.q.5.7.19m. Iob.38.co.1.pnº. Ce.2.lec.10.o.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.66.3.2m. quol.6.q.11.o. Phy.4.lec.8.fi.

R ñº dicendum, sicut Dubio.333º.

831 MACVLA. Quod cessante macula peccati, remanet reatus. 12e.q.87.6.o.

Oppositum videtur dicere. 12e.q.87.6.c.fi.

R ñº dicendum, ꝙ remanet non quidem vt reatus pœnę, sꝫ vt pœnæ satisfactorię: vt habetur in pº loco.

832 Quod Magdalena sꝫ Hiero. Chrysostom. & Origenẽ. non fuit maria peccatrix. Sed sm Augu. & Grego. fuit maria peccatrix. Secundum vero Ambrosium, fuit maria peccatrix corporaliter, non autem spiritualiter. Matth.26.co.3. Io.11.pnº. cº.12.co.3.

Immo si fuit Maria peccatrix corporaliter, fuit etiam spiritualiter: quia corpus non inquinatur, nisi de consensu mentis: vt Lucia dixit. 22e.q.64.5.1m. 4.d.23.q.3.1.o. L. Veri.q.15.4.2m. 5.c.

R ñº dicendum, ꝙ cõmunius tenetur, ꝙ fuerit Maria peccatrix & corporaliter & spiritualiter, sed postquã ad pedes Iesu venit, & ab ea eiecta sunt septem demonia, non fuit peccatrix amplius corporaliter nec spiritualiter, sed fuit data nobis in exemplum pœnitẽtiæ. Vnde Ambro. ait. Potest qó meriti & temporis diuersitate dissolui: vt adhuc illa peccatrix, sit iam ista perfectior: ut habetur Matth.26.co.3. sicut etiam a simili dicetur ad Dubium.1030º.

833 MAGNIFICENTIA. Quod magnificentia est in uoluntate subiectiue. 1a.q.21.1.1m. 3.d.33.q.2.ar.4.q.3.c. 3m. contra.1.cº.93.

Immo magnificentia est in irascibili subiectiue. 12e.q.60.5.c. 22e.q.134.4.c.1m. 3.d.26.q.2.2.4m.

R ñº dicendum, ꝙ utraq; uirtus. s. liberalitas & magnificentia, habet pro materia seu pro obiecto passiones & pecunias, & differũt tñ, sm simplr, & sm arduitatem: ut habetur. 22e.q.134.4.1m. Vnde respectu passionum circa quas uersantur, sunt in concupiscibili, sed respectu pecunię sunt in uoluntate: sicut etiam dictum est ad Dubium.815m.

834 MALITIA. Quod malitia ex qua dicit̃ aliquis peccare, est triplex. s. habitus cuiuscunq; uitij, electio mali, & peccatum precedens. 12e.q.78.1.3m. 2.d.7.q.1.2.c.fi. Ma.q.2.8.4m. q.3.12.2m. 15.7m. 8m.

Oppositum uidetur dicere, quo ad peccatum precedẽs. Ma.q.3.12.16m.

R ñº dicendum, ꝙ non omne peccatum quod ex alio peccato causatur, potest dici ex malitia esse commissum: quia potest esse ꝙ illud primum peccatum, quod est causa alterius, est commissum ex infirmitate, uel passione. Ad hoc autem ꝙ aliquis ex malitia peccet, oportet ꝙ malitia sit primum peccandi principiũ: ut habetur in secundo loco. Sicut etiam ratio cognoscendi imperfectum, est ipsum perfectum: ut habetur 1a.q.14.1.4m. 12e.q.100.6.2m. Anima lec.22.fi. Sicut etiam dicetur ad Dubium.1021m.

835 MALVM. Quod mala esse, rõ & experientia docet. 1a.q.48.1.5m. 2.c.1m. 2.d.34.1.o. Veri.q.1.10.c.

Oppositum uidetur dicere. 2.d.1.q.1.1.2m.

R ñº dicendum, ꝙ malum esse cognoscitur, non ex se, sed ut priuatio per habitũ: ut habetur in scdo loco.

836 Quod si uniuersaliter malum nõ esset, uniuersum esset imperfectius. 1a.q.22.2.2m. q.48.2.c.c.

Immo malum non pertinet ad perfectionem uniuersi. 1a q.19.9.2m. q.48.1.5m.

R ñº dicendum, ꝙ malum non pertinet ad perfectionem uniuersi, neq; sub ordine eius concluditur, nisi ratione boni, & per accidens: ut habetur. 1a.q.19.9.2m. q.48.1.5m. 1.d.46.3.o.

837 Quod impossibile est, esse summum malum. 1a.q.49.3.o. q.103.7.1m. 22e.q.172.6.c. 2.d.1.q.1.1.1m. d.34.1.4m. 2.c. 4.d.44.q.3.arti.1.q.1.2m. ꝯ.3.cº.15. Potentia.q.3.6.o. Opus.15.cº.16.

Immo aliquid est summe malum. 1a.d.17.q.2.2.c. 4.d.14.L.12m.

R ñº dicendum dupliciter, scꝫ primo, ꝙ aliquid est summe malum, quo nihil est peius, non autem summe malum, quo non possit esse peius: ut habetur in locis primo allegatis. Secundo dicendum, sicut Dubio.292º.1102º.

838 Quod omne malum habet causam efficientem & materialem, non autem formalem & finalem. 1a.q.49.1.c.

Immo malum non habet causam efficientem, nec potest esse intentum. 1.d.39.q.2.2.c.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ malum non habet causam efficientem per se, sed per accidens, & agentem preter intentionem. Secundo dicendum, sicut Dubio.102. 842º.

839 Quod malum est duplex. s. malum naturę, & malum culpę. Et vtrunq; est, ut in paucioribus. 1a.q.63.9.o. 1.d.39.q.2.2.4m.c.

Immo utrũq; est, ut i pluribus. 1a q.49.3.5m. q.63.9.1m. 12e.q.71.2.3m.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ malum culpę sꝫ secundum totam speciem humanam, est ut in pluribus, in alijs autem est ut in paucioribus, sicut etiam malum naturę: ut habetur primo & secundo loco allegatis. Secundo dicendum, sicut Dubio.295º.

840 Quod malum pœnę, opponitur bono creaturę, malum uero culpę, bono increato. 1a q.48.6.c. 12e.q.79.1.4m

Immo illud idem bonum.s.increatum, quod per culpam actiue priuatur, eius priuatio passiua, pœna est.2.d.37.q.3.2.c.

R no dicendum, quod non oportet quod malus pœnæ, per quod bonum substantiale priuatur, sit magis malum simpliciter, vel per prius, quam malum culpæ, quod est in actione: vt habetur.2.d.27.q.3.2.1m.

841 Quod omne malum est violentum, & contra naturam.contra.1.co.39./Met.5.lec.5.fi.

Immo aliquid est naturaliter malum.Ma.q.16.2.c.

R no dicendum, quod cum dicimus aliquid naturaliter esse malum, dupliciter intelligi potest. Vno modo, vt malum sit natura ipsius, vel aliquid de natura eius, siue proprium accidens consequens naturam. Alio modo, quia est ei naturalis inclinatio ad malum, sicut quidam homines sunt naturaliter iracundi, vel concupiscentes propter complexionem. Primo igitur modo, nihil prohibet aliquid esse naturaliter malum in his quibus naturaliter contrarietas inest. Ignis quidem in se bonus est, sed naturaliter est malus aquæ, quia eam corrumpit. Sed secundo modo, nihil est naturaliter malum: vt habetur Ma.q.16.2.c.principio.

842 Quod malum moris.s.culpa, est præter intentionem voluntatis.2.d.1.q.1.1.2m./d.25.3.1m./d.34.3.c.

Immo malum moris, est ex voluntate.12e.q.71.2.c.3m./6.c.

R no dicendum, quod malum moris ex voluntate contingit per hoc quod voluntas deficit ab ordine rationis, & proprii finis, non autem ex voluntate recta: vt habetur.12e.q.71.2.c.3m./6.c./contra.3.co.10.co.2.3.108.109.110./Opus.3.co.119. ✱ Vnde beata Lucia vere dixit, quod corpus non coinquinatur, nisi de consensu mentis: vt habetur.22e.q.64.5.1m./4.d.23.q.3.1.0./L./Veri.q.15.4.2m./5.c.sicut etiam dictum est a simili, ad Dubium.347m.981m.992m.1200m.

843 MARIA./Quod beata virgo Maria fuit sanctificata, priusquam nata ex vtero.3a.q.27.1.0./2.2m./3.d.3.q.1.ar.1.q.3.0./quol.6.q.5.1.c./Opus.3.co.231./Psal.45.c.co.5.

Oppositum videtur dicere.3a.q.27.6.c./1.d.44.3.3m.

R no dicendum, sicut Duo.370o.383o.

844 Quod Maria non potuit dici mater deitatis, vel diuinitatis.3.d.4.q.2.2.1m.

Immo Maria est vere mater Dei.3a.q.35.5.c./q.35.4.0./3.d.4.q.2.2.0./contra.4.co.34.43.45.fi./Opus.3.co.229./Matth.co.24./Thi.fi.

R no dicendum dupliciter.s.primo, quod est vere mater Dei, vt assumentis humanitatem, non autem ipsius diuinitatis secundum se: vt habetur in locis secundo allegatis. Secundo dicendum, quod licet Deus significet habentem deitatem, tamen est alius modus significandi. Nam Deus dicitur substantiue, sed habens deitatem, dicitur adiectiue. Vnde licet sint tres habentes deitatem, non tamen sequitur, quod sint tres dii: vt habetur.1a.q.39.3.1m.Duo.1133o.

845 Quod potest aliquod creatum inueniri, quo nihil purius esse pôt in rebus creatis, si nulla contagione peccati inquinatum sit. Et talis fuit puritas beatæ virginis Mariæ, quæ a peccato originali, & actuali immunis fuit, tamen sub Deo, inquantum erat in ea potentia ad peccandum.1.d.44.3.3m./contra.3.co.109.co.3.

Oppositum videtur dicere.3a.q.27.1.0./2.2m.

R no dicendum, sicut Duo.370o.383o.

846 MARTYRIVM./Quod martyrium Ioannis Baptistæ celebratur, licet mortuus sit, non quidem pro fide, sed pro reprehensione adulterii.22e.q.124.5.c.

Immo causa cuiuscunque martyrii, est veritas fidei.22e.q.124.5.c.2m.

R no dicendum, quod moriens pro quocunque opere bono, propter Deum, est martyr Dei: quia causa cuiuscunque martyrii, non solum est veritas fidei, sed veritas fidei, vt est operans: vt habetur.22e.q.124.5.0./4.d.49.q.5.ar.3.q.2.c.9m./11m./12m./Ro.8.lec.7.co.3.fi.

847 Quod martyres in tormentis percipiebant aliquid de gloria Dei, sed non videbant essentiam Dei.Veri.q.13.3.9m.

Oppositum videtur dicere.Veri.q.10.11.c.

R no dicendum, sicut Duo.486o.

848 MASCVLINVM./Quod masculinum genus & fœmininum absolute, prædicantur tantum de supposito.1a.q.31.2.4m./3.d.6.q.2.1.c.

Oppositum videtur dicere a simili.1.d.4.q.1.3.2m.

R no dicendum, quod in diuinis, prædicantur proprie de supposito, licet per quandam adaptationem etiam prædicentur de essentia: vt habetur in secundo loco.

849 MATERIA./Quod materia prima quamuis secundum se considerata, esse non possit, quia implicat contradictionem, potest tamen secundum se considerari.Veri.q.3.5.3m.c.

Immo materia non est separabilis a forma secundum rationem & intellectum.Met.8.lec.1.co.1.

R no dicendum, quod materia intelligatur absque forma, potest accipi dupliciter. Vno modo absque hoc quod forma intelligatur perfecte & determinate. Et sic materia aliquo modo potest intelligi absque hoc quod forma illo modo intelligatur. Alio modo, quod materia intelligatur absque hoc, quod forma intelligatur confuse. Et sic materia nullo modo potest intelligi, nisi intelligatur aliquo modo forma quantum ad quid rei saltem confuse: vt habetur Trin.23.c.

850 Quod materia inquantum habet esse saltem in potentia, est similis Deo.1a.q.14.11.3m./12.c.fi./Veri.q.3.5.0.

Oppositum videtur dicere.1a.q.4.3.4m./1.d.19.q.1.2.c./d.35.4.6m./d.48.1.4m./contra.1.co.29./Veri.q.2.11.1m./q.23.7.11m./Poa.q.7.7.10m.

R no dicendum, sicut Duo.471o.

851 Quod in materia, nulla est potentia actiua.3a.q.32.4.c.3m.2.d.18.q.1.2.c.fi./d.30.q.2.2.c.co.1./3.d.3.q.2.2.c.3m./d.14.4.c./Met.7.lc.8.co.2.3./lec.14.co.3.Phy.lec.12.co.2.principio./Lio.2.co.1.

Immo in naturalibus rebus, aliquid præexistit secundum potentiam & actiuam & passiuam simul.Veri.q.11.1.c./Virt.q.1.8.c.

R no dicendum, sicut Duo.239o.644o.

852 Quod partes habent rationem materiæ, totum vero rationem formæ.1a.q.7.3.3m./q.65.2.c./3a.q.90.1.c./Met.5.lec.2.co.5./Phy.2.lc.5.co.3.3./Lio.3.lec.11.pno./co.2./Lio.4.lec.4.co.2.principio.

Immo partes se habent vt formale. Phy.2.lec.5.co.2.&/4.

R no dicendum, sicut Duo.359o.

853 Quod materia coincidit cum fine.2.d.36.5.4m.

Oppositum videtur dicere.12e.q.55.4.c.

R no dicendum dupliciter.s.primo, quod materia est triplex.s.materia ex qua, in qua, & circa quam. Et tantum tertio modo coincidit cum fine: vt habetur.12e.q.55.4.c./2.d.36.5.4m. Secundo dicendum, sicut Duo.610o.

854 Quod materia prima secundum potentiam non est infinita simpliciter, quia se extendit solum ad formas materiales.1a.q.7.2.3m.

Oppositum videtur dicere, quia materia est in omnibus creatis.quol.3.q.8.1.c.

R no dicendum dupliciter.s.primo, quod si materia dicatur, omne illud quod est in potentia quocunque modo, & forma dicatur omnis actus, necesse est ponere, quod anima humana, & quælibet substantia creata sit composita ex potentia & forma. Omnis.n.substantia creata est composita ex potentia & actu. Non autem si dicatur materia proprie: vt habetur quol.3.q.8.1.c.pno. Secundo dicendum, quod etiam quo ad formas materiales, materia prima non est in potentia ad quancunque quantitatem imaginabilem. Sed tamen ad quantitatem conuenientem formæ naturali, qua & materia esse potest: vt habetur.2.d.30.q.2.1.c.co.3./contra.1.co.16.7m./Phy.3.lec.10.co.2.fi.sicut & dictum est ad Dum.736m.912m.

855 MATRIMONIVM. Quod matrimoniũ est naturale.4.d.26.q.1.1.o.
Oppositũ videtur dicere.4.d.37.I.f.
R ñº dicendum, ꝙ matrimonium est naturale, non quidem vt causatum ex necessitate naturæ, sed vt id ad quod natura inclinat, mediãte libero arbitrio: vt habetur.4.d.26.q.1.1.o.3.cº.122.1ᵉ.Cor.7.co.2.f.

856 Quod consensus per verba de pręsenti inter personas legitimas licet in occulto, facit matrimonium: quia tantum hęc duo sunt de essentia eius.4.d.28.3.o.I.quol.5.15.o.
Immo matrimonium in occulto, siue clandestinũ, prohibetur.4.d.28.3.c.
R ñº dicendum, ꝙ matrimonium clandestinum prohibetur, non quia sit essentialia matrimonii, sed quia causat multa mala: vt habetur.4.d.28.3.c.3ᵐ.4ᵐ.Opus.65.cº.9.co.2.

857 Quod consensus potest cogi per metum. Non autem per vim. Et vterq; tollit matrimoniũ, si metus cadat in constantem virum, & non aliter.3.d.39.ar.3.q.2.c.2ᵐ.
Immo nec per metum.4.d.29.4.o.
R ñº dicendum, sicut primo loco.f.si cadat.

858 Quod actus matrimonii potest esse sine peccato, & meritorius.12ᵉ.q.34.1.1ᵐ.22ᵉ.q.4.2.4ᵐ.q.153.2.o.2.d.31.q.1.3ᵐ.q.2.2.2ᵐ.3.d.12.q.3.ar.2.q.1.2ᵐ.4.d.26.q.1.3.4.o.d.31.q.2.1.o.3.cº.126.127.pnº.Ma.q.4.1.17ᵐ.q.15.1.2.o.1ᵉ.Cor.7.co.4.f.1ᵉ.Thes.4.co.2.He.13.co.2.f.
Immo actus matrimonii, semper est peccatum.4.d.31.q.2.2.c.f.
R ñº dicendũ, ꝙ actus matrimonii, semper est peccatum, saltẽ veniale, quia difficile est, ꝙ in tali delectatione, aliquis placentię motus, non insurgat: vt habet.4.d.38.q.1.5.4ᵐ.nisi excusetur propter bonum plis, vel fidei, intentum actu, vel habitu: vt habetur.4.d.18.q.1.5.4ᵐ.5ᵐ.d.31.q.2.2.o.

859 Quod sponsus cognoscens sponsam, & post cõtrahens matrimonium cum alia, non potest redire ad primaʒ. Nec tenetur eam dotare ẽm aliquos, si sponsus sit melioris conditionis, vel signa fraudis sint euidentia, quia non videtur decepta, sed fingit se deceptam.4.d.28.2.4ᵐ.
Immo compellitur ab ecclesia redire ad primam.4.d.27.q.1.ar.2.q.4.3ᵐ.
R ñº dicendum triplicitet.f.primo, ꝙ error hominis non pręiudicat veritati matrimonii, sed ex errore hominis pręsumentis esse consensum in alio, vbi fuit carnalis copula, contingit, ꝙ per iudicium ecclesię, compellitur aliquis illam habere, quaʒ cognouit carnaliter, post matrimoniuʒ cum alia contractum per verba de futuro: ideo non pręiudicat veritati secundi matrimonii, quod est rite contractum per verba de pręsenti: vt habetur quol.5.15.b.c. Secundo dicendum, ꝙ si fuit ęqualis conditionis, sufficit si ei sponsus de nuptiis prouiderit, & ad hoc etiam non tenetur ẽm quosdam, si sponsus sit melioris conditionis, aut aliquod signuʒ euidens fraudis fuerit: quia pręsumi probabiliter potest, ꝙ sponsa non fuerit decepta, sed decipi se finxerit: vt habetur.4.d.28.2.4ᵐ. Tertio dicendum, ꝙ cõpellitur ab ecclesia redire ad primam si sit contrahens per verba de pręsenti sine consensu, & post cum consensu cuʒ alia. Sed ipse potius debet pati excõmunicationeʒ, vel fugere: vt habetur secundo loco.

860 Quod matrimonium dat tria remedia contra concupiscentias.f.reprimendo eas per gratiaʒ, honestando eas per bona eius, & explendo actum eius.4.d.26.q.2.3.c.4ᵐ.
Immo remanet memoria delectationis, & inclinatio iteruʒ experiendi.4.d.2.q.1.ar.1.q.2.c.d.49.q.5.ar.3.q.1.1ᵐ.3.cº.135.5ᵐ.
R ñº dicendum dupliciter.f.primo ꝙ pro tunc in tali actu coniugali, dum concupiscentiæ satisfit, ad alias corruptelas nõ ita inclinat, sed tamen remanet ex memoria illius delectationis adhuc inclinatio iteruʒ experiendi. Secundo dicendum, ꝙ adhuc non satisfit appetitui absolute, quia remanet turpitudo pœnę: & sic non reprimitur satisfaciẽdo ei, sed magis augetur ẽm se. Sed vt ordinatur ratione, reprimitur quo ad corruptelas eius: vt habetur.4.d.2.q.1.ar.1.q.3.c.d.26.q.2.3.4ᵐ.3.cº.136.5ᵐ.E thi.3.f.

861 Quod quicquid impedit matrimonium in vno, impedit & in alio, quia matrimonium non potest claudicare.4.d.29.ar.3.q.2.o.
Immo matrimonium claudicare potest.4.d.39.5.3ᵐ.
R ñº dicendum, ꝙ matrimonium claudicare potest, quo ad effectum, non autem quo ad vinculum: quia soluto vtrinq; matrimonio, quandoq; vni licet contrahere, & non alteri: vt habetur.4.d.39.5.3ᵐ.

862 Quod maleficium est tantum ad vnam personaʒ, frigiditas vero ad omnes: ideo frigiditas in viro, impedit contrahi matrimonium cum alia, non autem maleficium.quol.11.11.c.
Immo etiam maleficium est respectu omniuʒ.4.d.34.3.o.L.6ᵐ.
R ñº dicendum, ꝙ maleficium est aliquando respectu vnius personæ tantum, aliquando autem respectu omnium. Et sic maleficium perpetuum, dirimit matrimonium, non autem maleficium temporale: vt habetur.4.d.34.3.o.L.6ᵐ.quol.11.10.o.11.c.

863 MATVTINAE. Quod matutinę licite dicuntur de sero, propter honestas causas, sicut & alia officia ecclesiæ præueniri possunt, non autem propter somnolentiam.quol.5.28.o.
Immo non est simile, de pręueniendo præceptum, & differendo, quia præceptum nullo modo quis transgredi debet, vt pręueniat. Sed si transgressus fuerit differendo, debet illud ꝗ̃tũ potest implere in quocunq; tempore.4.d.2.q.1.ar.3.4ᵐ.
R ñº dicendum, ꝙ non est simile de pręueniendo præceptum, quando est tempus & hora determinata & de necessitate, vt in pręcepto ieiunii hora nona vel circa horam nonam, quod pręueniri non debet, licet possit tardari: vt habetur.22ᵉ.q.147.7.2ᵐ.4.d.15.q.3.ar.4.q.3.c. Sed quando tempus & hora non est determinata de necessitate, vt in votis, & horis canonicis eiusdem diei sub vno pręcepto, cum quolibet die sit vnum ecclesię præceptum de horis canonicis dicendis, tunc cõsideranda est intentio eius qui pręuenit, vel tardat tempus in matutinis dicendis, vel in quibuscunq; horis canonicis. Si enim hoc facit propter lasciuiam, vt.f.quietius somnolentię & voluptati vacet, non est absq; peccato. Si vero hoc facit propter necessitateʒ licitarum & honestarum occupationum, puta si clericus aut magister debet videre lectiones suas de nocte, vel propter aliquid aliud huiusmodi, licite potest de sero dicere matutinas, & in aliis horis canonicis tempus pręuenire vel tardare: quia melius est, Deo vtrunq; reddere.f.& debitas laudes, & alia honesta officia, ꝗ̃ ꝙ per vnum aliud impediatur. Et ꝗ̃tum ad ecclesiasticuʒ officium & solennitatum celebritates, incipit dies a uesperis. Vnde si aliquis post dictas uesperas & completorium, ex causa licita & honesta dicat matutinas, iam hoc pertinet ad diem sequentem: ut habetur quol.5.28.c.1ᵐ. Vnde etiam licet tardare horas canonicas,

ex causa licita & honesta, & siquis omisit officium diuinum, nō debet ei iniungi pro pœnitentia, ꝙ illud idem dicat, quod omisit, propter incōgruitatem temporis vel horę: sed debet ei iniungi alia pœnitentia pro negligentia: puta vt dicat septem psalmos, vel vnum psalterium, vel aliud amplius, ſm q̄titatem delicti: vt habetur quol. 3.q.13.2.0.

864 MEDIATOR./Quod mediator Dei & hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autem sunt prophetę & sacerdotes vtriusq; testamenti, & angeli. Non autem spiritussanctus nec dęmon. 3ª.q.26. 1.0./3.d.19. ar.3.q.3. o./Opus.3. cº. 22./Opus.60. cº.18./Gal.3.lec.7.fi.

Immo Christus cum sit Deus, non est mediator Dei & hominum.3.d.19.ar.5.q.2.0./L.fi.

R ñº dicendum, ꝙ Christus ſm ꝙ homo, est mediator Dei & hominum, & ſm ꝙ est persona composita. non autem ſm ꝙ Deus: vt habetur.3ª.q.26.2. o./3. d.19.ar.3.q.2.0/L.fi./4.d.43.ar.2.q.1.c./d. 48.q.1. 2.c./Veri.q.29. 4.9m./5. 5m./1ᵉ.Thi. 2.lec.1.fi./2ᵉ. Thi.co.2.

865 MEMORIA./Quod memoria quę est altera pars imaginis Dei, non est prętеritorum, quia abstrahit ab omni tempore, cum sit in intellectu & non in parte sensitiua. 1ª.q.79.6.2m./Opus.72.q.13.

Immo memoria intellectiua respicit prętеrita. Veri.q. 10.2.o./Opus.72.q.13.

R ñº dicendum dupliciter.s. primo, ꝙ hoc dictum est per similitudinem q̄dam, quia recipere qđ est talis memorię, presupponitur intuitioni intellectus ordine quodam, sicut inter prętеritum & futurū presens ordo inuenitur: vt habetur Opus.72.q.13.in responsione prima. Secundo dicendum est ꝙ ideo hoc dictum intelligi potest, quia intellectus possibilis, species retinet per tempora, cum sit locus specierū, ſm Philosophum. Sed ad eas non redit nisi per phantasmata quę sunt in parte sensitiua, vbi etiam illa memoria sensitiua ponitur: vt habetur Opus.72.q.13.in responsione secunda.

866 Quod memoria intellectiua non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius, cuius actus est intelligentia quę oritur ex memoria, sicut actus ex habitu.1ª.q.79.7.o./q.93.7.3m./ꝯ.2.cº.74.fi./ Veri.q.7.3.3m./q.10.3.o.

Immo memoria, intelligētia, & voluntas sunt tres potentię distinctę abinuicem, quia memoria est virtus retentiua specierū.1.d.3.q.4.1.o./Veri.q.7.3.3m.

R ñº dicendum dupliciter.s. primo, ꝙ in primo sententiarū dicit hoc sustētando opinionem magistri, vt patet ex verbis eius ibi, sed in primis locis loq̄tur ſm sententiam propriam. Secundo dicendum, ꝙ sicut ipse ibi distinguit, hoc nomen poª sumitur dupliciter.s. vel ſm ꝙ philosophi cōiter accipiunt.i.pro pnº operatiōis. Et sic q̄a memoria non habet operationem distinctam ab operatiōe ipsius intellectus: ideo philosophi ſm essentiam poᵉ, siue vt est poª cognitiua non posuerunt eam distinctam ab eo. Vel poª sumitur ꝓ qualibet proprietate animę cōsequente naturā eius: vt habetur.1ª. q.77.8.2m./12ᵉ.q. 110.4.3m./4m. Siue ordinetur ad actum siue non, siue vt est pnm intelligentię. Et sic q̄a receptibilitas siue retentio habitualis est quędam ꝓprietas animę consequens naturam eius, inq̄tum est possibilis, sicut omne qđ habet esse ab alio: ideo ponitur quędam poª animę improprie. Et dicitur memoria quæ non habet actum sed esse pnm intelligentię vel recipere vel habitualiter retinere species intelligibiles est sibi loco actus. Et sic ponitur in primo sententiarum esse poª distincta ab intellectu possibili, non aūt primo modo: sicut etiam dictum est ad Dum, 100m, 493m, 1036m.

867 MENDACIVM./Quod dicens verū, sed credens se dicere falsum, dicit mendacium ꝑ se & formaliter, non autem econuerso nisi per accidens, & materialiter. 22ᵉ. q.110.1. o./3.d.38. 1.4m./4.d. 21.q.2.3. 4m./quol. 6.17.c.

Immo mentitur, sed nō dicit mendaciū.3.d.38.1.1m.

R ñº dicendum, ꝙ in vltimo loco loquitur de mendacio, quo ad genus naturę, in alijs autem quo ad genus moris, quia in moralibus, forma & species sumitur ex fine.

868 MENSTRVVS./Quod menstruus sanguis, est in fœminis loco seminis, & est ꝓpria materia corporis Christi & aliorum, non autem semen fœminę. 3ª.q.31.5. o./6.3m./q.32.4.c./q.35.5. 3.3m./2.d. 18.q.1. 1.2m./ d.30.L.3m./3.d.3.q.5.1.o./d. 4.q.2.1.c. 2m./Met. 5.lec.2.co.5.fi.

Immo ex sanguine menstruo, non formatur conceptus.3ª.q.31.5.3m.

R ñº dicendum, ꝙ in tertia parte ad tertium, ꝑ menstruum intelligit sanguinem corruptum quem natura abijcit singulis mensibus in mulieribus: vnde dicit ibidem, ꝙ non est materia fœtus, sed purgamentum eius. Sed in aliis locis loquitur de sanguine puro & mundo, quem natura administrat ad fœtum.

869 MENSVRA./Quod omnis mensura in suo genere seipsa mensuratur.s.linea per lineam, & tempus per tempus. Potentia.q.3.17.24m.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.66. 4.5m./1. d.3.I. principio./2.d.1.q.1.6.4m.

R ñº dicendum, ꝙ seipsa mensuratur, non eadem numero cum mensura, sed eadem specie.

870 Quod mensura debet esse homogenea.i.eiusdem generis cum mensurato. 1ª.q.3.5.2m./12ᵉ.q.19.4.2m. Oppositum videtur dicere. Potentia.q.7.4.7m.

R ñº dicendum, ꝙ mensura proxima proportionata mensurato debet esse homogenea.i.eiusdem generis, non autem in aliis: vt hr̄ in locis primo allegatis.

871 Quod corporalia & spiritualia inq̄tum conueniunt in permanentia essendi, possunt habere eandem mensuram.s.ęuum.2.d.2.q.1.2.2m./q.2.2.c.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.10.5.1m./2.d.2.q.1. 1.o./Ma.q.16.4.19m./quol.5.q.4.c.fi.

R ñº dicendum, sicut Duº.333º.

872 Quod ratio naturalis & principia ei naturaliter indita, sunt regulę generales & mensurę omnium agendorum ab homine, non autem naturalium. 12ᵉ.q.91.3. 2m./Veri.q.1.2.c./q.14.4.c.

Immo res ordinatur ad rationem naturalem, vt mensura ad mensuratum.12ᵉ.q.64.3.c.

R ñº dicendum, sicut Duº. 222º.

873 Quod intellectus Dei, est mensura prima omnium rerum non mensurata, res est mensura secunda mensurata: sed intellectus noster est mensuratus a rebus non mensurans.1ª.q.21.2.c./12ᵉ. q.93.1. 3m./1.d.19.q. 5.2.2m./ꝯ.2.cº.12.2m./Veri.q.1.2.&.10. c./Potentia.q.7.10.5m./Ro.3.co.2.fi./Perihermenias, lec.3. co.2./Lec.7.o.

Immo intellectus noster est proxima operis regula, & mensura. Veri.q.1.2 c./q.4.4.c.

R ñº dicendum, sicut Duº. 222º.227º.

874 MENTIRI./Quod mentiri, est concretum, & mendacium est abstractum. Ideo dicens verū ꝯ opinionem eius mentitur, sed qđ dicit, nō est mendaciū.3.d.38.1.1m. Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.110.1.o./3.d. 38.1. 4m. R ñº dicendum, sicut Duº.867º.

875 MERETRIX./Quod meretrix debet permitti in ciuitate, quia ſm ius positiuum ciuile, simplex fornicatio non prohibebatur, Sed potius in pœnam ſm anti-

quas leges, mulieres lupanaribus tradendę condemnabantur.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2.2.

Immo prevalente christiana religione, lex illa extirpata est.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2m.

R nō dicendum, ꝙ meretrix, etiam nunc debet permitti.i.tolerari in ciuitate, nō ꝙ fornicatio licita sit, sed vt vitetur peius malum.s.sodomia, incestus, adulterium, & huiusmodi: quia sapientis legislatoris est, minores transgressiones permittere, vt maiores caueantur. Et in regimine humano, illi q presunt, recte aliqua mala tolerant, ne aliqua mala peiora incurrantur, quia Augustinus dicit. Aufer meretrices de rebus humanis turbaueris omnia libidinibus: vt habetur.12e.q.101.3.2m./.q.103.4.3m./.22e.q.10.11.c./.q.154.2.1m./.4.d.1.q.2.ar.3.q.4.c./.d.33.q.1.ar.3.q.1.1m./.Ma.q.15.2.1m./.Opus.20.Iio.4.co.14./.1e.Cor.5.pno.

876 MERITVM./.Quod ad meritum tria requiruntur.s.status vię, dominium operis, & charitas.3.d.18.2.c./.d.30.5.c./.Veri.q.29.6.c.

Immo ad meritum requiruntur tantum duo.s.gratia & virtus.2.d.26.6.c.fi.

R nōdicendum, ꝙ sicut ipse declarat.4.d.49.q.2.ar.2.q.2.2m./.5.4.co.76.3m./.Veri.q.1.12.4m./.Post pnm actus, quo ad substantiam actus, sed habitus est pnm actus, quo ad formam & quo ad perfectionem actus. In secundo igitur loco, loqtur de pno formali, immediate elicitiuo.s.de habitu, sed in aliis locis, etiam de pno mediato.s.de potentia, & de statu operantis.

877 Quod posse peccare, non facit ad meritum sed ad manifestationem eius. Veri.q.24.9.5m. sicut etiam a simili dictum est ad Dum.237m.879m.

Oppositum videtur dicere.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o.

R nō dicendum, ꝙ si opus acceptabile Deo dicatur opus meritorium, tunc planum est ꝙ posse peccare de se non facit ad meritum, nec aliquis in peccato mortali existens potest facere opus Deo acceptum. Si autem omne opus quod est bonum ex genere & bona intentione factum, dicatur opus acceptabile Deo, tunc dispositiue facit ad meritum: sed dicitur aliquis non potuisse facere bonum, non quia omnino non potuerit, sed propter fixionem obstinatę voluntatis ad malum, in qua incidit diuina gratia desertus: vt habetur.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.1m.

878 Quod naturalibus meremur.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c.

Immo natura sibi relicta potest demereri, non autem mereri. quol.1.2.c./.quol.6.6.1m.

R nōdicendum, ꝙ naturalibus meremur & demeremur, vt principio, non autem formaliter: vt habetur in locis pro vtraq; parte allegatis.

879 Quod habitibus non meremur nec demeremur, sed actibus.2.d.27.1.4m./.Ma.q.2.1.21m./.2.9m./.5.8m.Virt.q.1.1.2m.

Oppositum videtur dicere.12e.q.55.1.3m.

R nōdicēdum, ꝙ aliquo dicimur mereri dupliciter.s.vno modo, sicut ipso merito eo modo quo dicimur currere cursu. Et hoc modo meremur actibus. Alio modo dicimur mereri aliquo, sicut principio merendi dupliciter.s.vel quo ad esse ipsius actus, sicut dicimur currere poa motiua: vel quo ad facilitatem, sicut arte faciliter operamur, & sic dicimur mereri virtutibus & habitibus: vt habetur.12e.q.55.3m./.Posterior. lec.1.co.1.sicut etiam a simili dictum est ad Dum.237m.876m.

880 Quod non potest esse idem actus numero, meritorius & fruitionis beatę.1a.q.62.4.c./.5.2m.

Oppositum uidetur dicere. 2.d.5.q.1.1.2.c./.quol.8.vel.9.q.4.3.o. R nōdicendum, sicut Duo.154o.

881 Quod homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratię: sed non statim augetur.12e.q.114.8.o./.2.d.27.5.o.

Oppositum videtur dicere.2.d.27.5.2m.

R nō dicendum quadrupliciter.s.primo, ꝙ quando actus meritorius se habet ad premium solum in ratione meriti, tunc sicut quis per vnum actum eiusdem rationis meretur premium, ita & per alium. Sed quando se habet non solum vt meritum, sed quodāmodo * vt causa meriti: tūc se habet actus meritorius, ad augmentum gratię, vt etiam quolibet actu ponit augmentum gratię mereri. Quod sic intelligendum est: quia sicut ipse dicit.2.d.27.5.2m. qlibet actus meritorius vt meritum tm, meretur augmentum gratię & charitatis, non autem vt causa disponens, subiectum, sed tm ille qui fit, sm totum conatum: vt habetur etiam.22e.q.24.6.o./.1.d.17.q.2.3.o. Secundo dicendum, ꝙ in scdo sententiarum loquitur de augmento sequente meritum immediate, sed in.12e.loquitur de augmento expectante dispositionem subiecti. Tertio dicendum, ꝙ in scdo sententiarum intelligit de augmēto gratię in via, sed in.12e.de augmento tam in via ꝙ in patria. Quarto dicendum, ꝙ in.12e.loqtur de augmento gratię extensiuę, non quidem ratione subiecti, sed ratione obiecti.s.vel ad plures, vel ad vnum pluries, vtendo vno vt duobus, sm ꝙ vnum aliqd habet vim duorum: vt habetur.1a.q.39.2.c.4m./.1.d.34.q.1.2.4m./.Phy.8.lec.16.fi./.lec.17.co.1.fi./.Posteriorum.lec.12.co.3.pno. In secundo autem sententiarum, loquitur de augmento gratię intensiuę. sicut etiam dicetur ad Dum.1045m.1046m.1047m.

882 Quod nullius virtutis actus est meritorius, nisi sit informatus charitate.12e.q.114.q.3m./.22e.q.2.9.1m./.q.83.13.15.c./.q.124.2.2m./.2.d.24.q.1.4.3m./.4m./.d.40.5.c.2m./.3.d.18.2.c./.d.30.5.3m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.o./.q.4.ar.7.2.o./.Veri.q.26.6.c./.Virt.q.1.10.4m./.q.2.3.2m./.3m./.9m./.1e.Cor.2.lec.2.co.3.fi./.1e.Thi.4.co.7./.He.6.co.2.principio.

Immo nec omnis actus informatus charitate.22e.q.132.3.1m.

R nōdicendum, ꝙ actus humanus.s.vt amor humanę glorię, quis sit inanis, nō tm semper repugnat charitati, neqꝫ ꝙtum ad id de quo est gloria, neqꝫ ꝙtum ad intentionem gloriam quęrentis: vnde non excludit meritum: neqꝫ est peccatum mortale, sed veniale: sed tunc amittit vim merendi vitam ęternam, si propter inanem gloriam fiat, etiam si illa inanis gloria non sit peccatum mortale: vt habetur.22e.q.132.3.c.fi./.1m.

883 Quod meritum est ęquale premio vitę ęternę, ęqualitate ꝙtitatis.12e.q.114.3.o./.Ro.8.Lec.4.co.1.fi.

Immo est ęquale ęqualitate proportionis tantum.2.d.27.3.o./.3.d.18.2.c.

R nōdicendū, ꝙ est ęquale ęqualitate ꝙtitatis inqtū est ex gra Dei & virtute Spiritussancti. Nā gra Spiritussancti quam in pręsenti habemus, & si nō sit ęqualis glorię in actu, est tn ęqualis glorię in virtute: vt habetur.12e.q.114.3.3m. Sed ex parte nostra, est ęquale ęqualitate pportionis vt acceptatum a Deo. * vnde in primis locis loqtur de ęqualitate virtuali: vt habetur.12e.q.114.3.3m. in secundis vero de ęqualitate actuali.

884 Quod idem potest esse meritum & pręmium, sed non sm idem, & respectu eiusdem.3.d.18.2.2m.

Oppositum videtur dicere.1a.q.62.4.c./.5.2m.

R nōdicendum, ꝙ potest esse idem si loquamur de gratia non accipiendo gratiam imperfectam, quę cōiter est in statu meriti. Sed gratiam perfectam quę potest esse principium meriti, vt patet de Christo. Ideo potest esse simul cum pręmio.i.cum beatitudine: vt habetur.1a.q.62.4.c./.5.2m. Sed in tertio sententiarum loqtur quo ad grām imperfectam, sicut etiam dictum est ad Dum.154m.

ex causa licita & honesta, & siquis omisit officium diuinum, nõ debet ei iniungi pro pœnitentia, ꝙ illud idem dicat, quod omisit, propter incõgruitatẽ temporis vel horę: sed debet ei iniungi alia pœnitentia pro negligentia: puta vt dicat septẽ psalmos, vel vnum psalteriũ, vel aliud amplius, ſm q̃titatẽ delicti: vt habetur quol. 3.q.13.2.0.

264 MEDIATOR./Quod mediator Dei & hominum, est solus Christus principaliter, instrumentaliter autẽ sunt prophetę & sacerdotes vtriusq; testamenti, & angeli. Non autem spiritussanctus nec dæmon. 3ª.q. 26. 1.0./3.d.19. ar.3.q.3. 0./Opus.3. cº. 22./Opus.60. cº.18./Gal.3.lec.7.ſi.
Immo Christus cum sit Deus, non est mediator Dei & hominum.3.d.19.ar.5.q.2.0./L.ſi.
R ſiºdicendum, ꝙ Christus ſm ꝙ homo, est mediator Dei & hominum, & ſm ꝙ est persona composita, non autem ſm ꝙ Deus: vt habetur.3ª.q.26.2. 0./3. d.19.ar.3.q.2.0./L.ſi./4.d.43.ar.2.q.1.c./d. 48.q.1. 2.c./Veri.q.29. 4.9ᵐ./5. 5ᵐ./1ᶜ.Thi. 2.lec.1.ſi./2ᶜ. Thi.co.2.

265 MEMORIA./Quod memoria quę est altera pars imaginis Dei, non est preteritorum, quia abstrahit ab omni tempore, cũ sit in intellectu & non in parte sensitiua.1ª.q.79.6.2ᵐ./Opus.72.q.13.
Immo memoria intellectiua respicit preterita. Veri.q. 10.2.0./Opus.72.q.13.
R ſiºdicendum dupliciter. s. primo, ꝙ hoc dictũ est per similitudinem q̃dam, quia recipere qđ est talis memorię, presupponitur intuitioni intellectus ordine quodam, sicut inter preteritum & futuꝝ presens ordo inuenitur: vt habetur Opus.72.q.13.in responsione prima. Secundo dicendum est ꝙ ideo hoc dictum intelligi potest, quia intellectus possibilis, species retinet per tempora, cum sit locus specieꝝ, ſm Philosophum. Sed ad eas non redit nisi per phantasmata quę sunt in parte sensitiua, vbi etiã illa memoria sensitiua ponitur: vt habetur Opus.72.q.13.in responsione secunda.

266 Quod memoria intellectiua non differt realiter ab intellectu possibili, sed est habitualis retentio eius, cuius actus est intelligentia quę oritur ex memoria, sicut actus ex habitu.1ª.q.79.7.0./q.93.7.3ᵐ./ꝫ.2.cº.74.ſi./ Veri.q.7.3.3ᵐ./q.10.3.0.
Immo memoria, intelligẽtia, & voluntas sunt tres potentię distinctę abinuicem, quia memoria est virtus retentiua specieꝝ.1.d.3.q.4.1.0./Veri.q.7.3.3ᵐ.
R ſiºdicendum dupliciter. s. primo, ꝙ in primo sententiaꝝ dicit hoc sustẽtando opinionem magistri, vt patet ex verbis eius ibi, sed in primis locis loqtur ſm sententiam propriam. Secundo dicendum, ꝙ sicut ipse ibi distinguit, hoc nomen poᵃ sumitur dupliciter. s. vel ſm ꝙ philosophi cõiter accipiunt. i. pro pnºoperatiõis. Et sic qa memoria non habet operationẽ distinctam ab operatiõe ipsius intellectus: ideo philosophi ſm essentiam poᵉ, siue vt est poᵃ cognitiua non posuerunt eam distinctam ab eo. Vel poᵃ sumitur ꝓ qualibet proprietate animę cõsequente naturã eius: vt habetur.1ª. q.77.8.2ᵐ./12ᵉ.q. 110.4.3ᵐ./4ᵐ. Siue ordinetur ad actum siue non, siue vt est pnᵐintelligentię. Et sic qa receptibilitas siue retentio habitualis est quędam ꝓprietas animę consequens naturam eius, inq̃tum est possibilis, sicut omne qđ habet esse ab alio: ideo ponitur quędam poᵃ animę improprie. Et dicitur memoria quæ non habet actum sed esse pnᵐintelligentię vel recipere vel habitualiter retinere species intelligibiles est sibi loco actus. Et sic ponitur in primo sententiarum esse poᵃ distincta ab intellectu possibili, non aũt primo modo: sicut etiã dictũ est ad Duᵐ.200ᵐ,493ᵐ, 1036ᵐ.

867 MENDACIVM./Quod dicens veꝝ, sed credens se dicere falsum, dicit mendacium ꝑ se & formaliter, non autẽ econuerso nisi per accidens, & materialiter. 22ᵉ. q.110.1. 0./3.d.38. 1.4ᵐ./4.d. 21.q.2.3. 4ᵐ./quol. 6.17.c.
Immo mentitur, sed nõ dicit mendaciũ.3.d.38.1.1ᵐ.
R ſiºdicendum, ꝙ in vltimo loco loquitur de mendacio, quo ad genus naturæ, in alijs autem quo ad genus moris, quia in moralibus, forma & species sumitur ex fine.

868 MENSTRVVS./Quod menstruus sanguis, est in fœminis loco seminis, & est ꝓpria materia corporis Christi & aliorum, non autem semen fœminę. 3ª.q. 31.5. 0./6.3ᵐ./q.32.4.c./q.35. 3.3ᵐ./2.d. 18.q.1. 1.2ᵐ./4. d.30.L.3ᵐ./3.d.3.q.5.1.0./d. 4.q.2.1.c. 2ᵐ./Met. 5.lec.2.co.5.ſi.
Immo ex sanguine menstruo, non formatur conceptus.3ª.q.31.5.3ᵐ.
R ſiºdicendum, ꝙ in tertia parte ad tertium, ꝑ menstruum intelligit sanguinem corruptum quem natura abijcit singulis mensibus in mulieribus: vnde dicit ibidem, ꝙ non est materia fœtus, sed purgamentũ eius. Sed in aliis locis loquitur de sanguine puro & mundo, quem natura administrat ad fœtum.

869 MENSVRA./Quod omnis mensura in suo genere seipsa mensuratur. s. linea per lineam, & tempus per tempus. Potentia.q.3.17.14ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.66. 4.5ᵐ./1. d.3.L. principio./2.d.1.q.1.6.4ᵐ.
R ſiºdicendum, ꝙ seipsa mensuratur, non eadẽ numero cum mensura, sed eadem specie.

870 Quod mensura debet esse homogenea. i. eiusdem generis cum mensurato. 1ª.q.3.5.2ᵐ./12ᵉ.q.19.4.2ᵐ.
Oppositum videtur dicere. Potentia.q.7.4.7ᵐ.
R ſiºdicendum, ꝙ mensura proxima proportionata mensurato debet esse homogenea. i. eiusdem generis, non autem in aliis: vt hᵗ in locis primo allegatis.

871 Quod corporalia & spiritualia inq̃tum conueniunt in permanentia essendi, possunt habere eandem mensuram. s. æuum.2.d.2.q.1.2.2ᵐ/q.2.2.c.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.10.5.1ᵐ./2.d.2.q.1. 1.0./Ma.q.16.4.19ᵐ./quol.5.q.4.c.ſi.
R ſiº dicendum, sicut Duº.333º.

872 Quod ratio naturalis & principia ei naturaliter indita, sunt regulę generales & mensurę omnium agendorum ab homine, non autem naturalium. 12ᵉ.q.91.3. 2ᵐ./Veri.q.1.2.c./q.14.4.c.
Immo res ordinatur ad rationem naturalem, vt mensura ad mensuratum.12ᵉ.q.64.3.c.
R ſiºdicendum, sicut Duº. 222º.

873 Quod intellectus Dei, est mensura prima omnium rerum non mensurata, res est mensura secunda mensurata: sed intellectus noster est mensuratus a rebus non mensurans.1ª.q.21.2.c./12ᵉ. q.93.1. 3ᵐ./1.d.19.q. 5.2.2ᵐ./ꝫ.2.cº.12.2ᵐ./Veri.q.1.2.8.10. c./Potentia.q.7.10.5ᵐ./Ro.3.co.2.ſi./Perihermenias, lec.3. co.2./Lec.7.0.
Immo intellectus noster est proxima operis regula, & mensura. Veri.q.1.2 c./q.4.4.c.
R ſiº dicendum, sicut Duº. 222º.227º.

874 MENTIRI./Quod mentiri, est concretum, & mendaciũ est abstractũ. Ideo dicens veꝝ ꝫ opinionẽ eius mentitur, sed qđ dicit, nõ est mendaciũ.3.d.38.1.1ᵐ.
Oppositum videtur dicere.22ᵉ.q.110.1.0./3.d. 38.1. 4ᵐ. R ſiºdicendum, sicut Duº.867º.

875 MERETRIX./Quod meretrix debet permitti in ciuitate, quia ſm ius positiuum ciuile, simplex fornicatio non prohibebatur, Sed potius in pœnam ſm anti-

quas leges, mulieres lupanaribus tradendę condemnabantur.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.a.2.

Immo pręualente christiana religione, lex illa extirpata est.4.d.33.q.1.ar.3.q.1.2^m.

R n° dicendum, ꝙ meretrix, etiam nunc debet permitti.i.tolerari in ciuitate, nō ꝙ fornicatio licita sit, sed vt vitetur peius malum.s.sodomia, incestus, adulterium, & huiusmodi: quia sapientis legislatoris est, minores transgressiones permittere, vt maiores caueantur. Et in regimine humano, illi q pręsunt, recte aliqua mala tolerant, ne aliqua mala peiora incurrantur, quia Augustinus dicit. Aufer meretrices de rebus humanis turbaueris omnia libidinibus: vt habetur.12^e.q.101.3.2^m./.q.103.4.3^m./.22^e.q.10.11.c./.q.154.2.1^m./.4.d.1.q.2.ar.3.q.4.c./.d.33.q.1.ar.3.q.1.1^m./.Ma.q.15.1.1^m./.Opus.20.li°.4.c°.14./.1^e.Cor.5.pn°.

876 MERITVM./.Quod ad meritum tria requiruntur.s.status vię, dominium operis, & charitas.3.d.18.2.c./.d.30.5.c./.Veri.q.19.6.c.

Immo ad meritum requiruntur tantum duo.s.gratia & virtus.2.d.26.6.c.fi.

R n° dicendum, ꝙ sicut ipse declarat.4.d.49.q.1.ar.2.q.2.2^m./.p̃.4.c°.76.3^m./.Veri.q.1.12.4^m./.Po est pn^m actus, quo ad substantiam actus, sed habitus est pn^m actus, quo ad formam & quo ad perfectionem actus. In secundo igitur loco, loquitur de pn° formali, immediate elicitiuo.s.de habitu, sed in aliis locis, etiam de pn° mediato.s.de potentia, & de statu operantis.

877 Quod posse peccare, non facit ad meritum sed ad manifestationem eius. Veri.q.24.9.5^m. sicut etiam a simili dictum est ad Du^m.237^m.879^m.

Oppositum videtur dicere.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o.

R n° dicendum, ꝙ si opus acceptabile Deo dicatur opus meritorium, tunc planum est ꝙ posse peccare de se non facit ad meritum, nec aliquis in peccato mortali existens potest facere opus Deo acceptum. Si autem omne opus quod est bonum ex genere & bona intentione factum, dicatur opus acceptabile Deo, tunc dispositiue facit ad meritum: sed dicitur aliquis non potuisse facere bonum, non quia omnino non potuerit, sed propter fixionem obstinatę voluntatis ad malum, in qua incidit diuina gratia desertus: vt habetur.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.1^m.

878 Quod naturalibus meremur.4.d.17.q.1.ar.2.q.1.o./.d.20.ar.1.q.1.c.

Immo natura sibi relicta potest demereri, non autem mereri.quol.5.2.c./.quol.6.6.1^m.

R n° dicendum, ꝙ naturalibus meremur & demeremur, vt principio, non autem formaliter: vt habetur in locis pro vtraq; parte allegatis.

879 Quod habitibus non meremur nec demeremur, sed actibus.2.d.27.1.4^m./.Ma.q.2.1.21^m./.2.9^m./.5.8^m. Virt.q.1.1.2^m.

Oppositum videtur dicere.12^e.q.55.1.3^m.

R n° dicendum, ꝙ aliquo dicimur mereri dupliciter.s. vno modo, sicut ipso merito: eo modo quo dicimur currere cursu. Et hoc modo meremur actibus. Alio modo dicimur mereri aliquo, sicut principio merendi dupliciter.s.vel quo ad esse ipsius actus, sicut dicimur currere po motiua: vel quo ad facilitatem, sicut arte faciliter operamur, & sic dicimur mereri virtutibus & habitibus: vt habetur.12^e.q.55.3^m./.Posteriorum. lec.1.co.1.sicut etiam a simili dictum est ad Du^m.237^m.876^m.

880 Quod non potest esse idem actus numero, meritorius & fruitionis beatę.1^a.q.62.4.c./.5.2^m.

Oppositum uidetur dicere. 2.d.5.q.1.1.2.c./.quol.8. vel.9.q.4.3.o. R n° dicendum, sicut Du°.154°.

881 Quod homo quolibet actu meritorio, meretur augmentum gratię: sed non statim augetur.22^e.q.114.8.o./.2.d.27.5.o.

Oppositum videtur dicere.2.d.27.5.2^m.

R n° dicendum quadrupliciter.s.primo, ꝙ quando actus meritorius se habet ad pręmium solum in ratione meriti, tunc sicut quis per vnum actum eiusdem rationis meretur pręmium, ita & per alium. Sed quando se habet non solum vt meritum, sed quodammodo * vt causa meriti: tunc se habet actus meritorius, ad augmentum gratię, vt etiam quolibet actu ponit augmentum gratię mereri. Quod sic intelligendum est: quia sicut ipse dicit.2.d.27.5.2^m. qlibet actus meritorius vt meritum tm̃, meretur augmentum gratię & charitatis, non autem vt causa disponens, subiectum, sed tm̃ ille qui fit, s̃m totum conatum: vt habetur etiam.22^e.q.24.6.o./.1.d.17.q.2.3.o. Secundo dicendum, ꝙ in scđo sententiarum loquitur de augmento sequente meritum immediate, sed in.12^e.loquitur de augmento expectante dispositionem subiecti. Tertio dicendum, ꝙ in scđo sententiarum intelligit de augmento gratię in via, sed in.12^e.de augmento tam in via q̃ in patria. Quarto dicendum, ꝙ in.12^e.loqtur de augmento gratię extensiuę, non quidem ratione subiecti, sed ratione obiecti.s.vel ad plures, vel ad vnum pluries, vtendo vno vt duobus, s̃m ꝙ vnum aliqñ habet vim duorum: vt habetur.1^a.q.39.2.c.4^m./.1.d.34.q.1.2.4^m./.Phy.8.lec.16.fi./.lec.17.co.1.fi./.Posteriorum.lec.12.co.3.pn°. In secundo autem sententiarum, loquitur de augmento gratię intensiuę, sicut etiam dicetur ad Du^m.1045^m.1046^m.1047^m.

882 Quod nullius virtutis actus est meritorius, nisi sit informatus charitate.12^e.q.114.q.3^m./.22^e.q.2.9.1^m./.q.83.13.15.c./.q.124.2.2^m./.2.d.24.q.1.4.3^m./.4^m./.d.40.5.c.2^m./.3.d.18.2.c./.d.30.5.3^m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.o./.q.4.ar.7.2.o./.Veri.q.26.6.c./.Virt.q.1.10.4^m./.q.2.3.2^m./.3^m./.9^m./.1^e.Cor.2.lec.2.co.3.fi./.1^e.Thi.4.co.7./.He.6.co.2.principio.

Immo nec omnis actus informatus charitate.22^e.q.132.3.1^m.

R n° dicendum, ꝙ actus humanus.s.vt amor humanę glorię, q̃uis sit inanis, nō tm̃ semper repugnat charitati, neq; q̃tum ad id de quo est gloria, neq; q̃tum ad intentionem gloriam quęrentis: vnde non excludit meritum: neq; est peccatum mortale, sed veniale: sed tunc amittit vim merendi vitam ęternam, si propter inanem gloriam fiat, etiam si illa inanis gloria non sit peccatum mortale: vt habetur.22^e.q.132.3.c.fi./.1^m.

883 Quod meritum est ęquale pręmio vitę ęternę, ęqualitate q̃titatis.12^e.q.114.3.o./.Ro.8.lec.4.co.1.fi.

Immo est ęquale ęqualitate proportionis tantum.2.d.27.3.o./.3.d.18.2.c.

R n° dicendũ, ꝙ est ęquale ęqualitate q̃titatis in q̃tũ est ex gr̃a Dei & virtute Spiritussancti. Nã gr̃a Spiritussancti quam in pręsenti habemus, & si nō sit ęqualis glorię in actu, est tm̃ ęqualis glorię in virtute: vt habet.12^e.q.114.3.3^m. Sed ex parte nostra, est ęquale ęqualitate pportionis vt acceptatum a Deo. * vnde in primis locis loqtur de ęqualitate virtuali: vt habetur.12^e.q.114.3.3^m.in secundis vero de ęqualitate actuali.

884 Quod idem potest esse meritum & pręmium, sed non s̃m idem, & respectu eiusdem.3.d.18.2.2^m.

Oppositum videtur dicere.1^a.q.62.4.c./.5.2^m.

R n° dicendum, ꝙ potest esse idem si loquamur de gratia non accipiendo gratiam imperfectam, quę cõiter est in statu meriti. Sed gratiam perfectam quę potest esse principium meriti, vt patet de Christo. Ideo potest esse simul cum pręmio.i.cum beatitudine: vt habetur.1^a.q.62.4.c./.5.2^m. Sed in tertio sententiarum loqtur quo ad gr̃am imperfectam, sicut etiam dictum est ad Du^m.154^m.

885 Quod meritum est causa efficiens premii. Veri. q. 29. 6. c.
Oppositum videtur dicere a simili. 3. d. 19. 3. 2m./4m./. d. 49. q. 1. ar. 3. q. 3. o./. Veri. q. 22. 7. o.
R ñº dicendum, quod meritum est causa præmii ut causa efficiens, sed est econuerso in genere causæ finalis: ut habetur Veri. q. 29. 6. c.

886 Quod præmium sine merito esse non potest, nec pœna sine culpa. 2. d. 5. q. 2. 2. c.
Immo & elementa dicuntur remunerari. Potentia. q. 5. 9. 9m.
R ñº dicendum, quod elementa non dicuntur remunerari sm se, quia nec sm se aliquid meruerunt, sed dicuntur remunerari, inquantum homines in eis remunerabuntur, prout. s. elementorum claritas in gloriam sanctorum cedet: ut habetur Potentia. q. 5. 9. 9m.

887 Quod præmium potest esse simul tempore cum merito, non autem simul natura. 2. d. 5. q. 2. 2. o.
Immo nec simul tēpore. 1a. q. 62. 4. c./. 5. 2m./. 9. 2m./. 3a. q. 19. 3. c./. 3. d. 18. 4. c./. Veri. q. 29. 6. c.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 884º.

888 Quod nullus potest sibi mereri ex cōdigno, nec ex congruo, reparationem post lapsum. 12e. q. 114. 7. o./. 2. d. 27. 4. 3m./. 6. c./. He. 6. co. 10.
Oppositum videtur dicere a simili. 2. d. 5. q. 2. 1. o./. d. 28. 4. o.
R ñº dicendum, sicut Duº. 689º.

889 Quod homo potest aliquid mereri a Deo sm quid præsupposita Dei ordinatione, non autem simpliciter. 12e. q. 21. 4. o./. q. 114. 1. o.
Immo ex solo libero arbitrio. 2. d. 5. q. 2. 1. o./. d. 28. 4. o.
R ñº dicendum, sicut Duº. 689º.

889 Quod nullus meretur nisi viator, & pro viatore tantum. 1a. q. 64. 9. o./. 22e. q. 13. 4. 2m./. q. 182. 2. 2m./. 3a. q. 19. 3. 1m./. 2. d. 11. q. 2. 1. c./. 3. d. 18. 2. c./. d. 30. 5. c./. 4. d. 15. q. 4. ar. 6. q. 2. 3m./. d. 50. q. 2. ar. 1. q. 6. o./. Veri. q. 29. 7. 5m./. 1e. Cor. 15. lec. 2. co. 1. fi.
Immo etiam illi qui sunt in purgatorio merentur. 4. d. 21. q. 1. ar. 3. q. 1. 4m.
R ñº dicendum, quod post hanc vitam, non potest esse meritum respectu præmii essentialis, sed respectu alicuius præmii accidentalis, potest esse quadiu manet homo in statu viæ aliquo modo. Et ideo in purgatorio, potest esse actus meritorius, quantum ad remissionem culpæ venialis: ut habetur. 4. d. 21. q. 1. ar. 3. q. 1. 4m. sicut etiam dicetur ad Dubium. 960m. B.

890 METAPHYSICA./. Quod subiectum metaphysicæ, est ens, inquantum huiusmodi. Met. 6. pnº./. Liº. 8. principio./. Liº. 11. lec. 7. fi.
Immo substantia, est subiectum metaphysicæ. Met. 5. lec. 6. pnº./. Posteriorum. lec. 2. co. 1. fi.
R ñº dicendum, quod subiectum metaphysicæ est duplex. s. ut cōmuniter consideratum in tota scientia, & sic est ens & unum, & ut principaliter intentum, quia est principaliter ens. s. substantia: ut habetur Met. 5. lec. 6. principio./. Liº. 7. lec. 1. o./. Lec. 2. pncipio./. Lec. 12. 13. principio./. Liº. 8. principio./. Liº. 11. co. 3. principio./. Liº. 12. lec. 4. o.

891 Quod aliæ scientiæ, non sunt partes metaphysicæ, nec substantia earum sunt proprie partes subiecti metaphysicæ, licet sint partes entis. Trin. 17. 6m.
Oppositum videtur dicere. Opus. 42. cº. 14. principio./. Met. 4. lec. 1. fi./. Lec. 2. fi./. Lec. 5. co. 2. 3./. Liº. 11. lec. 4. fi.
R ñº dicendum, quod species proprie dictæ, constituuntur per differentias per se, sed improprie, per applicationem ad materiam extraneam: ut habetur. 12e. q. 35. 8. c./. Posteriorum. lec. 16. co. 1. Et ideo in primo loco loqtur de partibus. i. de speciebus primo modo sumptis, in aliis autem secundo modo, sicut etiam dictum est ad Dum. 228m. 251m. 766m.

892 MINISTER./. Quod quicunque existēs in aliquo peccato mortali, exhibet se ministrum ecclesiæ in aliquo spirituali, peccat mortaliter. 3a. q. 64. 6. o./. 4. d. 5. q. 2. ar. 2. q. 4. c./. d. 19. q. 2. ar. 2. q. 2. c./. d. 24. q. 1. ar. 3. q. 1. o./. ar. 3. q. 1. 5. o./. quol. 7. q. 4. 1. c./. Matth. 7. co. 2.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 16. 1. 6m./. d. 17. q. 2. ar. 5. q. 1. 3m./. q. 3. ar. 1. q. 4. o./. 1e. Cor. 11. lec. 7. co. 1. fi./. 3.
R ñº dicendum, sicut Duº. 769º.

883 MIRACULUM./. Quod prima institutio rerum, fuit miraculosa, quo ad modum fiendi: quia per virtutes supernaturalem oportuit institui principia rerum, non autem quo ad proprietates consequentes naturas rerum. 2. d. 12. q. 1. 1. 5m.
Oppositum videtur dicere. 1. d. 16. q. 1. 3. 3m.
R ñº dicendum, quod cōmuniter loquendo, non est miraculosa quo ad proprietates consequentes naturas rerum, sed aliquādo est miraculosa ad manifestandas proprietates inuisibilis missionis: ut habetur. 1. d. 16. q. 1. 3. 3m.

894 Quod operatio miraculorum attribuitur gratiæ gratis datæ, ut principio proximo. Fidei vero, ut virtuti disponenti ad hanc gratiam consequendam. 22e. q. 178. 1. o./. §. 3. cº. 154./. Potentia. q. 6. 4. c. fi./. 9. 1m./. Opus. 3. cº. 222.
Immo attribuitur principaliter fidei. 12e. q. 178. 1. 5m.
R ñº dicendum, quod operatio miraculorum attribuitur fidei propter duo. s. primo quidem quia ordinatur dispositiue ad fidei confirmationem, secundo quia procedit ex Dei omnipotentia, cui fides innititur. Et tamen sicut præter gratiam fidei, necessaria est gratia sermonis ad fidei instructionem, ita etiam necessaria operatio miraculorum ad fidei confirmationem. Unde fides non est sufficiens causa ad miracula facienda, sed est dispositio quædam: ut habetur. 22e. q. 178. 1. 5m./. Potentia. q. 6. 9. 19m.

895 Quod in reliquiis sanctorum & verbis diuinis, non est aliqua virtus vel forma, qua fiunt miracula. 22e. q. 178. 1. 5m./. Opus. 34. co. 1.
Oppositum videtur dicere. 22e. q. 96. 4. 3m./. quol. 12. 14. o./. Ro. lec. 6. co. 1. fi./. 1e. Cor. 10. fi.
R ñº dicendum, quod reliquiæ sanctorum & verba diuina si portentur ex fiducia Dei & sanctorum quorum sunt reliquiæ, tunc ex virtute diuina possunt fieri miracula, non autem ex virtute verborum, vel ex virtute reliquiarum de se: ut habetur a simili, in locis secundo allegatis.

896 Quod anima Christi ut instrumentum uerbi sibi uniti, habuit instrumentalem uirtutem ad omnes mutationes miraculosas, ordinabiles ad instaurationem rerum, non autem ad annihilationem rerum. 3a. q. 13. 2. c. 3m.
Immo potest annihilare omnem creaturam. 1a. q. 9. 2. c./. q. 104. 3. 4. o./. Veri. q. 5. 2. 6m./. Potentia. 4. 5. 3. 4. o./. quol. 4. q. 3. 1. o.
R ñº dicendum, quod potest annihilare sicut & facere miracula uirtute diuina, & non anima sm se: ut habetur a simili. 1a. q. 9. 2. c./. 3a. q. 13. 2. c. 3m.

897 MISERIA./. Quod nullus potest uelle miserias, sed quilibet naturaliter eam fugit. 1a. q. 94. 1. c./. 2. d. 7. q. 1. 1. 1m./. d. 25. 2. c./. 4. d. 49. q. 1. ar. 3. q. 2. o./. §. 1. cº. 80. 2m./. Liº. 3. cº. 109. co. 1. fi./. Veri. q. 23. 4. c./. q. 24. 12. 33m./. Potentia. q. 1. 5. c. co. 2./. 6. c./. q. 2. 3. c./. q. 5. 3. c. fi./. q. 16. 5. c./. Ma. q. 3. 3. c./. q. 6. c. co. 4./. 7m./. Opus. 3. cº. 177.
Oppositum uidetur dicere a simili. 12e. q. 19. 7. 2m./. 3m./. 2. d. 38. 5. c./. d. 40. 2. o.

R ñº

R 2º dicendum, sicut Dubio.781º.1200º.

898 MISERICORDIA. Quod misericordia sm se est maxima virtutum. 22ª.q.30.4.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 22ª.q.161.5.c.&.
R 2º dicendum, sicut Duº.711º.

899 Quod misericordia magna est septupliciter, scilicet qa est incomprehensibilis, implens omnia, est in omnibus, est sublimis, eterna, virtuosa, & vniuersalis. Psal. 50. co.3.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª.q.14. 3m./1.d. 35.5.0./d.36.q.1.1.1m./.5.1.cº.56.
R 2º dicendum, sicut Dubio.475º.

900 MISSA. Quod celebrans missam in peccato mortali, vel inducens talem scienter, vel audiens missas precisi per sententiam ecclesiæ, vel notorij fornicarij, licet sustineatur a prælatis, peccant mortaliter. 3ª.q.82.9. 0./4.d.5.q.2.ar.2.q.4.0./d.13.q.1.ar.3.q.3.0./d.24. q.1.ar.3.q.5.c./quol.10.vel.11.q.8.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 4.d. 16.I. 6m./d. 17.q.2. ar.5. q.1.3m./q. 3.ar.1. q.4.c./1ª. Cor. 11. lec. 7.co. 1.&./3.
R 2º dicendum, sicut Dubio.796º.

901 MISSIO. Quod mittere filium & spiritumsanctum, conuenit cuilibet personę diuinę, & toti trinitati. 1ª.q. 43.8.0./1.d.15.q.3.0./Poª.q.10.4.14m.
Immo mittere non conuenit, nisi personę producenti, sm Athanasium, non autem sm Augustinum. Potentia.q.10.4.14m.
R 2º dicendum, quod cum dicitur, quod spiritussanctus mittit filium, si in missione diuinę personę consideretur autoritas mittentis, ad personam missam, sic sola persona potest aliam personam mittere, a qua est persona missa. Et sm hoc pater mittit filium, & filius spiritum sanctum, non autem spiritussanctus mittit filium. Et sic loquitur Athanasius. Si autem in missione personę diuinæ, consideretur effectus, ratione cuius persona diuina mittitur, dicitur quod cum effectus sit cōmunis toti trinitati, nam tota trinitas operata est carnem Christi, & operatur sapientiam & charitatem in sanctis, tunc potest dici, quod persona mittitur a tota trinitate. Et sic intelligit Augustinus: vt habetur Opus.1.cº.14.

902 Quod missio inuisibilis fit ad sanctos, in omni augmēto gratię, sm extensionem ad nouum effectum, non autem sm intensionem. 1ª.q.43.6.2m./1.d.15.q.5. ar. 1.q.2.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 4. d. 49. q. 1. ar. 4.q. 1.0.
R 2º dicendum, quod sm illud augmentum gratiæ præcipue missio inuisibilis attenditur, quando aliquis proficit in aliquem nouum actum vel nouum statum gratiæ extensiue, licet ex consequenti etiam intensiue possit attendi.

903 MODESTIA. Quod modestia est circa actiones interiores & exteriores. 22ª.q.160.2.c.1m./q.168. 1.0. Immo modestia est tantum in exterioribus gestibus. 3.d.33.q.3.ar.2.q.1.3m.
R 2º dicendum, quod modestia, non dicitur ex hoc quod imponat modum in qualibet materia, sm quod hic accipitur, sed tantum in exterioribus gestibus, vt.s.in eis maturitas debita obseruetur: vt habetur in secundo loco. Sed modestia cōmuniter accepta circa actiones interiores & exteriores accipitur: vt habetur in aliis locis.

904 MORS. Quod decens fuit Christum mori. 3ª. q.50. 1.0./q.52.1.c./.5.4. cº.55. 11m./quol.2.2. c./Opus. 2.cº.7./Opus.3.cº.234.238.&./Opus.60.cº.19.0.
Immo necessarium fuit Christum mori. 3ª.q.14.2.0.
R 2º dicendum, quod necessarium fuit Christum mori, non necessitate coactionis, sed necessitate naturali, quę non repugnat voluntati: vt habetur a simili. 3ª.q. 14.2.c. sicut etiam dictum est ad Dum.225m.

905 Quod mors Christi dicitur dormitio, quia non per violentiam, sed per propriam voluntatem mortuus est. 3ª. q.14.2.1m./Psal.40.co.7.
Immo mors Christi fuit violenta. 3.d.21.I.
R 2º dicendum, quod mors Christi fuit violenta, ex parte naturæ humanæ eius, licet personę eius non potuerit inferri violentia. Sed quantum in occidentibus fuit, intulerunt mortem: vt habetur. 3ª.q. 14. 2.0./q. 46.3. 2m./q. 47. 1. 0./3. d.21. I./quol. 1. 3. &./Opus. 3. cº.237.

906 Quod Christus fuit simpliciter mortuus. 3ª.q.50.4.c./ 5.c.3m./3.d.21.q.1.3.0./quol.1.q.2.2.0./quol.1. 1. c.2m./quol.3.4.c.2m./Opus.3.cº.236.
Immo cum Christus sit Deus, erat immortalis. Opus.2.cº. 5.7.
R 2º dicendum dupliciter.s.primo, quod licet Deus sit immortalis, tamen conuenienter confitemur, vnigenitum Dei verbum fuisse passum & mortuum: quia non hęc ei attribuimus sm naturam diuinam, sed sm naturam humanam, quam pro nostra salute in vnitatem personæ assumpsit: vt habetur. Opus.2.cº.5.7. Secundo dicendum, sicut Duº.844º.

907 MORTALE. Quod mortale vt dicit naturam, cui conuenit mori, est differentia essentialis hominis. 2.d, 19.3.5m./d.32.q.1.3.5m./Opus.3.cº.157.
Oppositum videtur dicere. 4.d.44.q.2.ar.1.q.1.1m.
R 2º dicendum, quod in quarto sententiarum, accipit mortale, pro habilitate ad corruptionem, & non pro natura, vt accipit in primis locis.

908 MOTVS. Quod motus qui fiūt per diuersa organa, differunt specie, vt ambulatio & volatio. Ethi.10. lec. 5.co.2./Met.10.lec.11.principio.
Oppositum videtur dicere. Phy.7.lec.8.co.2.finº.
R 2º dicendum, quod motus dupliciter comparantur ad instrumenta per quę fiunt.s.vel vt ad principia actiua, vel vt ad subiecta. Primo modo differunt specie, non autem secundo modo: vt habetur. 12ª.q.54.2.c./Veri.q.22.10.2m. sicut etiam dictum est ad Dubium.48m. 228m, responsione secunda.

909 Quod non omne quod mouetur, est corpus. 1.d. 17. q.2.1.3m.
Oppositum videtur dicere, sm quod antiqui naturales posuerunt. 1ª.q.75.1.1m.&.
R 2º dicendum, quod non omne quod mouetur, est corpus nisi per se in motu naturali: vt habetur. 1ª.q.75. 1.1m./1.d.17.q.2.1.3m. & sicut etiam dictum est ad Dubium.333m.737m.

910 MOYSES. Quod Moyses sm Dionysium, propter multam suam mansuetudinem, fuit dignus apparitione diuina. Ideo mansuetudo debet maxime appeti. 22ª.q.157.4.2.1./Psal.24.co.5.&.
Immo diuina essentia, non potest apparere alicui intellectui creato, sine lumine supernaturali.i.glorię. 1ª. q.12.2.c.1m./5.0.
R 2º dicendum dupliciter.s.primo, quod Moyses ostenditur Deum per essentiam vidisse, in quodam raptu, sicut & de Paulo dicitur, vt in hoc Iudeorum legifer, & doctor gentium ęquarentur, sm Augustinum: vt habetur Veri.q.10. 11.1m. Secundo dicendum, sicut Dubio.486º.

911 MVNDVS. Quod mundus factus est propter hominem. 4.d.47.q.3.ar.1.q.1.c.
Oppositum videtur dicere. 2.d.1.q.2.3.0.
R 2º dicendum, quod mundus factus est propter hominem aliquo modo, non quidem vt principaliter intentum, sed vt omnia sint ei vtilia: vt habetur. 2.d.1.

q.2.3.o./.4.d.47.q.2.ā.1.q.1.c./.d.48.q.2.1.c./.3.3m. 6m./.ℨ.3.co.12.fi./.Lio.4.co.55.3m./.co.fi.1m./.4m.

912 Quod Aristoteles non intendit demonstrare æternitatem mundi, sed disputatiue tantum procedere. 1a.q.46.1.c./.2.d.1.q.1.5.c./.Potentia.q.3.17.c.fi./.Met.12.lec.5.co.3./.Ce.co.2.principio.

Oppositum videtur dicere. lo.lec.6.fi./.Met.12.lec.7.co.3.pno./.Phy.8.lec.2.co.7.

R fio dicendum, quod vt habetur Met.4.lec.5.fi. duplex est demonstratio.s. demonstratio simpliciter dicta, qua verum simpliciter ostenditur, & demonstratio ad hominem, qua non ex veris simpliciter, sed ex datis, demonstratur falsitas alicuius opinionis. Dicit ergo, quod Aristoteles non intendit demostrare primo modo, sed secundo modo. Ideo Met.12.lec.5.dicit Aristotelis rationes non sunt demonstrationes simpliciter, nisi forte contra positiones philosophorum antiquorum, qui voluerunt motum incepisse per viam naturæ.s.per generationem, * quod quantum ad hanc partem fidei nostræ repugnat, vt etiam probatur Opus.72.Duo.34./.Phy.8.lec.2.fi. sicut etiam a simili dictum est ad Dum.327m.

913 NABVCHODONOSOR./.Quod Nabuchodonosor mutatus est in bestiam, fm imaginatiuam suam. Opus.10.Lio.2.co.fi.co.2.

Oppositum uidetur dicere a simili. Ma.q.16.9.3m.

R fio dicendum dupliciter.s.primo, sicut primo loco. Secundo dicendum, sicut Duo.446o.

914 NATVRA./.Quod ex duabus naturis manentibus, nunquam fit vna natura.ℨ.4.co.35.4m.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.16.1.16m./.quol.2.q.2.1.1m. R fio dicendum, sicut Duo.365o.

915 Quod non potest esse, quod natura sit principium alicuius actionis vel motus, & non terminus eius, quia principia naturalia sunt ad determinatos effectus, vltra quos se extendere non possunt. 4.d.43.ar.1.q.3.c./.Veri.q.24.10.8m.

Oppositum uidetur dicere a simili. Veri.q.29.3.6m.

R fio dicendum, sicut Dubio.301o.

916 Quod nulla natura potest supra se.i.in actum excedentem proportionem virtutis suæ, sed potest in obiectum supra se. 1a.q.84.1.2m.fi./.12e.q.109.3.2m.

Oppositum videtur dicere a simili. Veri.q.29.3.6m.

R fio dicendum, sicut Duo.301o.

917 Quod Deus non facit contra naturam. 22e.q.104.4.2m./.3a.q.44.2.1m./.4.d.33.q.1.2.2m./.d.46.q.1.ar.2.q.2.3m./.ℨ.3.co.100./.Poa.q.1.3.1m./.q.4.1.20m./.q.5.2.c./.q.6.2.3m./.Anima.11.10m./.Ce.lec.4.co.3.pno./.Ro.11.lec.3.fi./.He.2.lec.1.fi.

Immo Deus agit miraculose, tripliciter.s.supra naturam, preter naturam, & contra naturam. 2.d.18.q.1.3.c./.Poa.q.6.2.3m./.He.2.lec.1.fi.

R fio dicendum quadrupliciter.s.primo, quod Deus agit contra naturam particularem, non autem contra naturam vniuersalem: vt habetur Veri.q.13.1.2m./.3m./.Poa.q.6.1.1m.quia vt habetur.12e.q.36.4.c.si potestas maior in tantum inualescat, quod mutet contrariam inclinationem, in inclinationem propriam, iam non erit aliqua repugnantia vel violentia, sicut quando agens fortius, corrumpendo corpus graue, aufert ei inclinationem qua tendit deorsum. Et sic ferri sursum, non est ei violentum, sed naturale. Secundo dicendum, quod Deus agit contra naturam.i.contra solitum cursum naturæ, non autem destruendo naturam: vt habetur.22e.q.104.4.2m./.Poa.q.1.3.1m. Tertio dicendum, quod Deus agit contra naturam.i.in oppositum illius, ad quod potentia naturalis inclinat, manente ipsa inclinatione, sed ligata, non autem contra potentiam obedientialem: vt habetur Poa.q.1.3.1m. Quarto dicendum, sicut Dubio.498o.918o.

918 NATVRALE./.Quod in naturalibus & moralibus, non quæritur quid semper fiat, sed quid fiat vt in pluribus. 12e.q.84.1.3m./.q.9.1.3m./.6.c.3m./.q.102.6.5m./.22e.q.88.9.10.c./.q.120.1.c./.q.147.4.c./.152.2.3m./.q.154.2.c.fi./.q.160.5.c./.4.d.15.q.3.ā.2.q.1.c./.ar.3.q.3.1m./.Veri.q.8.1.4m./.Ma.q.8.1.4m./.Virt.q.1.10.14m./.quol.3.11.14.c.

Immo naturale inest semper. 22e.q.57.2.1m.

R fio dicendum dupliciter.s.primo, quod illud quod est naturale habenti naturam immutabilem, oportet quod insit semper, non autem habenti naturam mutabilem vt habetur.22e.q.57.2.1m. * Secundo dicendum, quod in rebus naturalibus, illud quod est naturale, quasi consequens formam tantum, semper actu inest naturaliter, sicut calidum igni: licet supnaturaliter actio eius possit suspendi, sicut suspensa fuit in tempore trium puerorum in camino ignis: vt habetur.4.d.47.q.2.ā.3.q.2.c.2m./.Veri.q.26.10.12m. Foa.q.1.3.1m./.q.6.2.c.10m. Quod autem est naturale sicut consequens materiam, non semper actu naturaliter inest, sed quandoque fm potentiam: vt habetur.1o.q.91.3.c./.12e.q.10.1.2m./.Poa.q.1.3.1m.sicut etiam dictum est ad Dubium.498m.917m.

919 NECESSITAS./.Quod necessitas absoluta, sumitur ex principiis essentialibus, quia conuenit rei fm id quod est ei intimum.ℨ.2.co.29.

Immo necessitas est etiam a causis efficientibus & mobilibus, sicut cum aliquis cogitur ab aliquo agente. 1a.q.82.1.c./.Met.5.lec.5.co.2.

R fio dicendum, quod necessitas absoluta & simpliciter conuenit rei fm id quod est ei intimum. Sed necessitas fm quod dependet ex causa extrinseca rei: vt habetur Met.5.lec.5.co.4.sicut etiam dictum est ad Dum.324m.921m.

920 Quod in creaturis sunt aliqua, quæ simpliciter & absolute necesse est esse.ℨ.2.co.29.

Oppositum vr dicere. Veri.q.23.1.2m./.Poa.q.5.3.8m.

R fio dicendum, quod ideo necesse est ea esse, quia in eis non est poa ad non esse.s.materia, licet Deus possit ea facere non esse: vt habetur.ℨ.2.co.29./.Poa.q.5.3.c.12m.sicut etiam dictum est ad Dum.112m.324m.

921 Quod necessitas quæ prouenit ex pno intrinseco, vt of compositum ex contrariis, necessario est corruptibile, est necessitas naturalis, & absoluta. 1a.q.82.1.c.

Immo necessitas naturalis sumitur a fine. Phy.2.lec.10.fi./.Lec.13.principio.

R fio dicendum, quod necessitas naturalis sumitur a fine rei genitæ.s.a forma substantiali rei, non autem a fine generationis ipsius rei: vt habetur in locis, secundo adductis.

922 Quod non omnia de necessitate eueniunt. Met.6.lec.3.fi.

Oppositum videtur dicere, cum omnia pertineant ad certitudinem diuinæ prouidentiæ, quæ falli non potest. 1a.q.22.4.3m.

R fio dicendum, quod licet pertineant ad certitudinem diuinæ prouidentiæ, quæ non deficit a suo effectu, neque a modo eueniendi, quem prouidit, non tamen pertinent ad necessitatem ipsorum effectuum particularium, qui cótingenter euenire possunt: vt habetur.1a.q.22.4.3m.sicut etiam dictum est ad Dum.324m.917m.

923 Quod necessarium & contingens, sunt differentiæ veri. Non autem boni. Ideo magis possunt diuersificare intellectum, quam voluntatem.3.d.17.ar.1.q.3.3m.

Oppositum videtur dicere. 1a.q.79.9.3m.

R fio dicendum, sicut Duo.324o.1115o.

924 NEGLIGENTIA./.Quod negligentia est generale peccatum.22e.q.54.1.c.

Immo negligentia importat defectum solicitudinis quæ est specialis actus rationis, & actus specialis virtu-

tis.22^e.q.54.1.c.

R ſ^o dicendum, ꝙ negligentia eſt generale peccatum, ratione materię.i.ratione boni agendi, ſpeciale vero, inquantum priuat actum rationis.ſ.ſolicitudinem: vt habetur.22^e.q.45.1.o.

925 NESCIRE. Quod neſcire conuenit Deo.1.d.36.q.1.2.c./d.39.q.1.1.o.

Oppoſitum videtur dicere.1^a.q.14.15.2^m.

R ſ^o dicendum, ꝙ neſcire dicitur dupliciter.ſ.neſcire metaphorice.i.reprobare, & proprie.i.carere notitia. Primum igitur conuenit Deo, reſpectu aliquorum, non autem ſecundum: vt habetur.1.d.36.q.1.2.c./d.39.q.1.1.o./2.d.22.q.2.1.b.1. ſicut etiam dictum eſt ad Du^m.468^m.744^m.ſ.

925 NOBILITAS. Quod omnis nobilitas cuiuſcunque rei, ineſt ſibi ſm ſuum eſſe.ↄ.1.c^o.28.1^m.

Immo non ab eodem, aliquid dicitur ens ſimpliciter, & nobile ſeu perfectum ſimpliciter.1^a.q.5.1.1^m.

R ſ^o dicendum, ꝙ nobilitas rei ſimpliciter dicta ſicut & bonitas eius, ſumitur ſm vltimum bonum ſimpliciter, ſed ſm alia ſumitur bonitas rei ſm quid: vt habetur.1^a.q.5.1.1^m.ſicut etiam dictum eſt ad Dubium, 408^m.744^m.ſ.

926 NOMEN. Quod ratio nominis magis & principalius ſe tenet ex parte eius ad quod nomen imponitur, ꝙ ex parte eius a quo nomen imponitur.22^e.q.92.1.2^m./1.d.23.2.1^m./2.d.13.2.c./Po^a.q.9.3.1^m./q.10.1.10^m./Perihermenias.lec.4.co.2.principio.

Immo magis & principalius, ſe tenet ex parte eius a quo nomen imponitur.1.d.2.3.c.co.2.ſi/d.4.q.1.1.c./Veri.q.4.1.8^m.

R ſ^o dicendum ꝙ dupliciter.ſ.primo, ꝙ ſicut ipſe diſtinguit Veri.q.4.1.8^m. Illud a quo nomẽ imponitur, poteſt ſumi dupliciter.ſ.ex parte rei, & ex parte imponentis: ex parte rei.i.illud quod complet rationem rei.ſ.differentia eſſentialis, & cõſtitutiua ſpeciei, & ſic eſt principale in nomine, non autem ſcđo modo.ſ.ex parte imponentis: quia differentia eſſentialis eſt ignota: ideo loco eius, ſępe differentia & nomen ſumitur vel ab aliquo accidente: vel ab effectu, vel ab aliquo exteriori nobis prius noto: ſicut etiã dictum eſt ad Du^m.114^m.1212^m. Secundo dicendum, ꝙ quia nomen imponitur ab eo per quod res cognoſcitur.ſ.a proprietate, vel ab operatione, ſi humanitus imponatur: ideo magis ſe tenet ex parte eius a quo nomẽ imponitur, quo ad nos, licet ex parte rei ſignificatę ſit econuerſo: vt habetur in ſcđis locis.

927 Quod in ijs quę apud nos ſunt, nunquam nomen ab aliqua forma impoſitum, pluraliter dicitur, niſi propter pluralitatem ſuppoſitorum.3^a.q.3.7.3^m.

Immo nomina ſubſtantiua dicuntur pluraliter, propter pluralitatem formę ſignificatę.1^a.q.36.4.7^m./q.39.3.c./1.d.9.q.1.2.o./d.23.4.4^m./d.25.4.c./d.29.4.c.6^m./3.d.1.q.2.4.6^m./Po^a.q.9.6.c.

R ſ^o dicendum, ꝙ in tertia parte loquitur de puris creaturis, in quibus nunquam plurificatur natura, niſi plurificetur ſuppoſitum, nec econuerſo. In alijs autem locis loquitur de nominibus vel ſm ſe, vel in diuinis & in Chriſto, vbi vnum poteſt plurificari ſine alio. ſicut etiam a ſimili dicetur, ad Du^m.149^m.250^m.706^m.1133^m.

928 Quod hoc nomen Deus per ſe ſupponit pro natura cõmuni, ſed ex adiuncto ſupponit pro perſona, homo autem econuerſo.1^a.q.39.4.3^m./6.1^m.

Immo Deus de ſe ſupponit pro perſona, non autem pro eſſentia, niſi ratione diuinę ſimplicitatis.1^a.q.39.4.5.o./3^a.q.16.1.c.ſi/1.d.4.q.1.2.o./Opuſ.1.c^o.5./Io.lec.3.principio.

R ſ^o dicendũ quadrupliciter.ſ.primo, ꝙ perſona poteſt ſumi dupliciter.ſ.primo, vt dicit ſuppoſitum indiſtinctum.i.vt dicit habens illam naturam ſeu formam: Et ſic hoc nomen Deus, ſicut & quodlibet aliud nomen concretum, ſupponit pro perſona, & non pro natura cõmuni, niſi ratione diuinę ſimplicitatis. Secundo vt dicit ſuppoſitum diſtinctum, tñ indiſtincte.i.non limitando ad hoc vel ad illud. Et ſic hoc nomen Deus, per ſe ſupponit pro natura cõmuni, ſed ex adiuncto, ſupponit pro perſona, quia vt habetur.1^a.q.39.4.3^m./6.1^m.natura diuina eſt vna & cõmunis ſm rem in tribus perſonis. Sed hoc nomen homo, ſm ſe ſupponit pro perſona, non autem pro eſſentia, niſi ex adiuncto: quia natura humana eſt diſtincta ſm eſſe in diuerſis, & nõ natura diuina: vt habetur.1^a.q.30.4.3^m./q.36.3.1^m./2^m./4.1^m. Et nõ eſt vna nec cõmunis ſm rem, ſed tantum ſm rationem. Secundo dicendum eſt, ꝙ vt habetur.1^a.q.3.3.c./1.d.23.1.c./d.25.1.3^m./qđl.2.q.2.2.c./quol.8.q.2.1.1^m./Met.7.lec.5.ſi.natura ſeu eſſentia quandoque accipitur in abſtracto, & quandoque in concreto. Et ideo quando dicit ſanctus Doctor, ꝙ hoc nomen Deus ſupponit pro natura cõmuni, accipit naturam in concreto. Sed quando dicit ꝙ non ſupponit pro natura cõmuni, accipit naturam in abſtracto. Tertio dicendum, ꝙ duplex eſt ſuppoſitio.ſ.naturalis quam habet nomen ſm ſe, & accidentalis, quę accidit nomini ex adiuncto.ſ.in propoſitione. Loquendo ergo de ſuppoſitione naturali, ſupponit hoc nomen Deus pro natura cõmuni: ſuppoſitione vero accidentali, ſupponit pro perſona. Quarto dicendum, ſicut Dubio.367°.463°.465°.476°.504°.

929 NOTITIA. Quod omnis notitia eſt bona.1^a.q.22.3.3^m./22^e.q.167.1.o.

Immo notitia circa ſcias magicas, eſt mala qđl.4.q.9.1.c.

R ſ^o dicendum, ꝙ omnis notitia de ſe eſt bona, ſed aliqua eſt mala vel per accidens, vel per abuſum: vt habetur.1^a.q.22.3.3^m./22^e.q.167.1.o./1.d.19.q.5.2.5^m./3.d.35.q.2.ar.3.q.3.o./ↄ.1.c^o.70.5^m./71.8^m./Veri.q.2.5.4^m./q.26.3.6^m./quol.4.16.o./Ethi.7.lec.13.co.2.pn^o./Met.12.lec.8.co.3.ſi.

930 Quod notitia qua anima nouit ſe per eſſentiam habitualiter, non eſt accidens, ſed eſt eſſentia animę. Veri.q.10.8.14^m./q.24.4.13^m./quol.7.4.o.

Oppoſitum videtur dicere a ſimili. Anima.2.lec.6.ſi./Li^o.3.lec.8.co.1.

R ſ^o dicendum, ꝙ notitia quatuor modis accipi poteſt: primo pro ipſa natura cognoſcitiua: ſecundo pro potentia cognitiua: tertio pro habitu cognitiuo: quarto pro ipſo cognitionis actu: loquendo ergo de notitia primo accepta, conſtat ꝙ non eſt in anima ſicut accidens in ſubiecto, ſed ſubſtantialiter & eſſentialiter. Si autem loquamur de notitia tribus alijs modis accepta, ſic poteſt aliquando dici ꝙ eſt in anima ſicut accidens in ſubiecto, licet non ſm quemlibet illorum trium modorum: vt habetur quol.7.4.c.

931 NOTIO. Quod filius & ſpiritusſanctus, non conueniunt in eadem notione, quia non conueniunt in aliquo ſpeciali, ſicut pater & filius.1^a.q.32.3.5^m./q.35.2.c./1.d.26.q.2.3.c.5^m.

Oppoſitum videtur dicere.1.d.15.q.1.2.4^m.

R ſ^o dicendum, ꝙ de ratione notionis proprie, ſunt tria.ſ.origo, dignitas, & ſpecificatio: vt habetur.1^a.q.32.3.4^m./5^m./1.d.26.q.2.3.c. Et ſic eſſe ab alio & mitti, in quibus conueniunt filius & ſpiritusſanctus, nõ habent rationem notionis, quia deficit dignitas & ſpecificatio. Tñ vtrunque dicitur notio cõiter, ad quam ſufficit prima conditio. Et ſic loquitur in primo ſententiarum.

932 NOTVM. Quod ſingulare eſt prius & notius vniuerſali. Poſteriorum.lec.4.ſi.

Oppoſitum videtur dicere.Phy.co.3.

R. ſ.º dicendum, ꝙ ſingulare, eſt prius, & eſt notius vniuerſali quo ad nos cognitione ſenſitiua, quia eſt magis propinquum ſenſui, non autem cognitione intellectiua, qua etiam vniuerſalius eſt notius minus vniuerſali: vt habetur. 1ª. q. 85. 3. o. / Met. lec. 2. co. 2. ſ. / L 1º. 5. lec. 11. co. 3. ſ. / Phy. co. 3. / Poſteriorum. lec. 4. ſ. / Lec. 8. principio.

933 Quod veritatem eſſe in communi, eſt per ſe notum, etiam quo ad nos, non autem veritatem primam. 1ª. q. 2. 1. 3m. / Veri. q. 10. 12. 3m.
Oppoſitum videtur dicere, quia cognitio primę veritatis, eſt omnibus naturaliter inſerta. 1ª. q. 2. 1. 1m.
R. ſ.º dicendum, ꝙ cognoſcere primam veritatem, poteſt intelligi dupliciter. Vno modo in aliquo cõmuni ſub quadam confuſione, & ſic eſt nobis naturaliter inſerta, inquantum. ſ. prima veritas. i. Deus, eſt hominis beatitudo. Homo enim naturaliter deſiderat beatitudinem. Et quod naturaliter deſideratur ab homine, naturaliter cognoſcitur ab eodẽ. Sed hoc non eſt cognoſcere ſimpliciter primam veritatem. Alio modo cognitione ſpeciali & propria, & talis non eſt nobis naturaliter inſerta: vt habetur. 1ª. q. 2. 1. 1m. / 12ᵉ. q. 1. 7. c.

934 NVMERVS. / Quod numerus eſt vnus ſpecie per ſe ipſum. Met. 8. lec. 3. co. 3. ſ.
Immo quilibet numerus ſortitur ſpeciem a differentia ſua, quę importat diſtinctionẽ formę. 1ª. q. 31. 2. 2m. / q. 76. 1. c.
R. ſ.º dicendũ, ꝙ numerus eſt vnus ſpecie per ſeipſum, inquantum vltima vnitas eius quaſi forma conſtituens & diſtinguens, dat numero ſpeciẽ & vnitatem: vt habetur Met. 8. lec. 3. co. 3. ſ.

935 NVPTIAE. / Quod vxor prima benedicitur in nuptijs, non autem ſecunda. 1ᵉ. Thi. 3. lec. 3. pᵒ.
Immo etiam nuptię ſecundę benedicuntur: vt habetur. 4. d. 28. L. / d. 42. q. 3. 2. 2m.
R. ſ.º dicendum, ꝙ nuptię ſecundæ benedicuntur, quando mulier eſt virgo, aliter autẽ non, propter defectum ſignificationis: vt habetur. 4. d. 28. L. / d. 42. q. 3. 2. 2m.

936 OBEDIENTIA. / Quod obedĩẽtia eſt maior omni alia virtute morali, ſed eſt minor virtutibus theologicis. 22ᵉ. q. 104. 3. o. / Phil. 2. lec. 3. co. 3.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. Virt. q. 1. 9. 7m.
R. ſ.º dicendum, ſicut Dubio. 287º.

937 OBLATIO. / Quod oblatio de mercede proſtibuli, prohibetur in lege veteri, propter immundiciam. In noua vero lege propter ſcandalũ. 12ᵉ. q. 102. 3. 7m. / 22ᵉ. q. 32. 7. 2m. / q. 86. 3. 1m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 4. q. 3. 1m.
Immo a peccatoribus ꝗtumcunq; obſtinatis in hac vita, licet accipere beneficia, & econuerſo eis dare. 2. d. 7. q. 3. 2. 2m. R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 543º.

938 Quod non dantes oblationes debitas, poſſunt puniri per ſubtractionem ſacramentorum, non tñ a ſacerdote cui debentur, ne ſacerdotes videantur per ſacramentorum exhibitionem aliquid exigere, & ſic ſimoniam cõmittere, ſed puniri poſſunt per ſuperiorem aliquem. 22ᵉ. q. 86. 2. 3m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 4. d. 9. ar. 5. q. 1. c.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 1º.

939 OFFICIVM. / Quod quodlibet peccatum mortale, reddit indignum, ad quodcunq; officium ſpirituale, & ad executionem, manente peccato. 4. d. 24. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / quol. 7. vel. 8. q. 4. 1. c.
Oppoſitum videtur dicere. ſ. ſi immineat neceſſitas. 4. d. 6. L. 6m. / d. 17. q. 2. ar. 5. q. 3. 3m. / q. 3. ar. 1. q. 4. o. / 1ᵉ. Cor. 11. lec. 7. co. ſ. / 3m.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 796º.

940 Quod quicunq; indigne vtitur officio, peccat mortaliter quolibet actu, etiam tangendo ex officio aliquod ſacrum. 4. d. 19. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / d. 24. q. 1. ar. 3. q. 5. o.
Oppoſitum videtur dicere. 22ᵉ. q. 33. 5. c. ſ. / q. 60. 2. 3m. / Matth. 7. co. 2. / Io. 8. co. 3.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 796º.

941 OMISSIO. / Quod omittenti diuinum officium, non debet iniungi pro pœnitentia, quod illud idem dicat, ꝙ omiſit, propter incongruitatem horę vel temporis, ſed debet iniungi alia pœnitentia pro negligentia, puta vt dicat ſeptem pſalmos, vel vnum pſalterium, vel aliud amplius, ſm ꝗtitatem delicti. quol. 3. q. 13. 2. o.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 4. d. 2. q. 1. ar. 3. 4m.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 863º. ſ.

942 Quod peccatum omiſſionis eſt pura priuatio, non autem peccatum tranſgreſſionis. Ma. q. 2. 1. 4m. / 9. c.
Oppoſitum videtur dicere. 12ᵉ. q. 71. 5. c.
R. ſ.º dicendum, ꝙ ſi intelligatur in peccato omiſſionis illud ſolum, quod per ſe pertinet ad rationem peccati, ſic quandoq; omiſſionis peccatũ eſt cum actu interiori, quandoq; vero abſq; omni actu, vel interiori vel exteriori. Si vero in peccato omiſſionis intelligantur etiã cauſę vel occaſiones omittendi, ſic neceſſe eſt in peccato omiſſionis aliquem actum eſſe: vt habetur 12ᵉ. q. 71. 5. c. ſicut etiam dicetur ad Duᵐ. 987ᵐ.

943 Quod omiſſio qua omittitur aliqua circunſtantia neceſſaria actui, fuit in primo peccato angeli & Adę, & Euę, vel non tenebantur tunc conferre, quia poterant aliter vitare peccatum. 2. d. 5. q. 1. 3. 4m. / d. 22. q. 1. 1. 6m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 2. d. 20. q. 2. 3. 5m. / d. 28. 2. o.
R. ſ.º dicendum, ſicut Dubio. 74º. 75º. 149º. 347º. 987º.

944 OMNIPOTENTIA. / Quod omnipotentia non poteſt communicari creaturæ. 22ᵉ. q. 178. 1. 1m. / 3ª. q. 13. 1. c. / 1. d. 43. q. 1. 2. o. / 3. d. 1. q. 1. 2. 2m. / d. 14. 4. o. Potentia. q. 3. 4. o.
Oppoſitũ uidetur dicere a ſimili. 2. d. 1. q. 1. 3. o. / 4. d. 5. q. 1. ar. 3. q. 3. 5m.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 409º. 412º.

945 OMNIS. / Quod omnis non deſignat totum integrale, ſed totum in ꝗtitate. 2. d. 30. q. 2. 1. 1m.
Oppoſitum videtur dicere a ſimili. 1ª. q. 8. 2. 3m. / 3ª. q. 90. 2. c. / 4. d. 16. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / p̄. 2. cº. 71.
R. ſ.º dicendum, ꝙ deſignat totum in ꝗtitate per modum vniuerſalitatis, non autem ipſum vniuerſale: vt habetur Perihermenias. lec. 10. co. 5. ſ.

946 OPERATIO. / Quod operatio dicitur qlibet actus rei, etſi non exterius tranſeat. 2. d. 12. L. ſ.
Oppoſitum videtur dicere. 22ᵉ. q. 134. 2. c. 1m. / 2m. / 3. d. 4. L. ſ.
R. ſ.º dicendum, ꝙ operatio vel facere dupliciter poteſt accipi. ſ. vel proprie, & ſic facere dicitur operari aliquid in exteriori materia ſolum. Vel communiter, & ſic operatio uel facere accipitur pro quacunq; actione, ſiue tranſeat in exteriorem materiam, ſiue maneat in ipſo agente, ſicut intelligere & uelle. Secũdo modo accipitur in primo loco. Primo autem modo in alijs locis: ut habetur. 22ᵉ. q. 134. 2. c. principio.

946 Quod operatio non recipit ſpeciem ab operante, ſed a principio operationis. 3ᵉ. q. 19. 1. 3m. / Veri. q. 20. 1. 2m. / Anima. 2. 7m.
Oppoſitum videtur dicere. Ethi. 10. lec. 5. co. 2.
R. ſ.º dicendum, ſicut Duº. 908º.

947 Quod opus acceptabile Deo eſt duplex. ſ. opus meritorium, & uirtus moralis ex genere, & ex bona intentione. Secundum poteſt facere exiſtens in peccato mor-

tali,non autem primum.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.1m.
Oppositum videtur dicere a simili.4.d.45.q.2.ar.1.q.5.o. ☞ R ñº dicendum,sicut Duº.796º.

948 Quod nihil potest eleuari ad altiorem operationem, nisi per fortificationem virtutis. Et hoc dupliciter.s.vel per intensionem eiusdem virtutis,vel per additionem virtutis alterius speciei.p.3.cº.53.4m.
Oppositum videtur dicere a simili.Veri.q.26.3.6m.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.301º.

949 Quod cuiuslibet rei naturalis vel artificialis, totius vel partis,est aliqua propria operatio,quę est proprium bonum eius.4.d.4.q.1.ar.2.q.1.c./.p.4.cº.36.1m./.Ethi.lec.10.o.
Oppositum videtur dicere a simili.12e.q.111.2.c.
☞ R ñº dicendum, ꝙ est proprium bonum eius,cum est ex virtute propria,non autem cum ex virtute aliena,nisi cum res naturalis est cooperans: vt habetur a simili.12e.q.111.2.c.6.

950 Quod opera mortua sunt meritoria,non quidem proprie.i.ex condigno, sed quasi similitudinarie.i.ex congruo. Et hoc respectu triplicis boni.s.consecutionis bonorum temporalium,dispositionis ad gratiam,& assuetudinis bonorum operum. 3a.q.89.6.3m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.o./.Ma.q.2.5.7m.
Oppositum videtur dicere,quia habent pulchritudinem, 2.d.27.4.c.
☞ R ñº dicendum,ꝙ opera mortua valent ad habilitatem gratiæ,& ad abundantiam bonorum temporalium: sed principaliter habent ex se honestatem, iocunditatem,& pulchritudinem: vt habet.2.d.27.4.c. sicut etiam dictum est ad Dum.318m.796m.959m.

951 Quod opera mortificata reuiuiscunt per pœnitentiam, nō autem opera mortua.3a.q.89.5.6.o./.4.d.14.q.2.3.o./.d.15.q.2.ar.3.q.1.3.o./.d.17.q.2.ar.1.q.3.o./.d.22.q.1.1.6m./.quol.5.q.11.1.o./.1e.Thes.3.co.24.He.6.co.2.6./.co.9.6.
Immo etiam opera mortua,cum sint meritoria.Ma.q.2.5.7m. ☞ R ñº dicenm,sicut Duº.950º.

952 Quod opera satisfactionis pœnitentię sacramentalis mortua.i.facta in peccato mortali, sicut est de oratiōe & similibus, oportet ꝙ iterentur. 4.d.15.q.1.ar.3.q.3.3m.
Immo oratio vocalis vel mentalis est satisfactoria, quia vtraq; pœnam habet.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1m./.q.4.ar.7.q.1.o.
☞ R ñºdicendum,ꝙ oratio & mentalis & vocalis satisfactoria est,si in charitate fiat.Vocalis quidem, quia habet exteriorem laborem,& sic pœnam q̃dam habet. Et inq̃tum in ea manet virtus præcedentis intentionis,habet etiā rationē boni meritorij,quę duo ad opus satisfactorium requruntur. Sed in oratione vocali sine charitate,sonus vocis non reconciliat Deo, inq̃tum huiusmodi, sed inq̃tum manet in ipsa, purę intentionis efficacia:sic oratio facta in charitate solum reconciliat Deo. Similiter etiam oratio mētalis tantum est satisfactoria:quia q̃uis habeat iocunditatem,habet tamen & pœnam admistam: quia vt dicit Gregorius, orare est amaros gemitus in cōpunctione resonare, vel pro peccatis,vel pro dilatione patrię. Et ipsa mentis eleuatio, est carnis afflictio. Et afflictio carnis redundat in mentem,inq̃tum ei vnita est. Et in supbienti spiritu,cuius vulnus oratio sanat, siue pœna oratio humilis esse nō potest:vt habetur.4.d.15.q.4.ar.7.q.1.1m. sicut etiam dicetur ad Dubium.953m.

953 Quod opera satisfactionis pœnitentiæ sacramentalis mortua,quę non relinquunt aliquem effectum in satisfaciente,postq; actus transijt,oportet ꝙ iterentur.Quę autem relinquunt post se effectum in satisfacientibus, postq; actus satisfactionis transijt,sicut ex ieiunio,manet carnis debilitatio,& ex eleemosynis largitis,manet diminutio substantię,non oportet ꝙ iterentur,quia q̃tum ad id qđ de eis manet per pœnitentiam,Deo accepta sunt.4.d.15.q.1.ar.3.q.3.3m.
Oppositum videtur dicere a simili, quia Deus est quasi per prius acceptans offerentem, q; ea quę offeruntur. 2.d.26.3.c.principio./.Veri.q.27.5.6.c./.2e.Cor.8.co.3.principio./.He.11.co.8.
☞ R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ Deus est per prius acceptans offerentem,ratione pręcedentis purę intentionis,non autem si operatur sine charitate. Secundo dicendum,sicut Duº.952º.318º.

954 OPPOSITIO./.Quod oppositio cōtradictionis, nō causat distinctionem, sed sequitur eam, Potentia.q.10.5.c.co.2.
Oppositum videtur dicere.1a.q.28.3.c.
☞ R ñº dicendum,ꝙ quia oppositio in sui ratione includit distinctionem,ideo adinuicem se consequuntur, sed diuersimode: vt habetur in locis pro vtraq; parte adductis.

955 Quod oppositio priuatiua,est oppositio maxima. Opus.37.cº.1.
Immo oppositio c̃dictiōis est maxīa.1.d.5.q.1.1.1m.
☞ R ñºdicendum,ꝙ oppositio priuatiua est maxima, non quidem simpliciter,sed post contradictionem: vt habetur Opus.37.cº.1.

956 Quod oppositio relatiua,est oppositio minima.Opus.37.cº.3.
Oppositum videtur dicere a simili.1.d.24.q.1.4.c.
☞ R ñº dicendum,ꝙ est minima in se,sed non virtute contradictionis inclusę:vt habetur.1.d.5.q.1.1.1m.

957 Quod in relatiue oppositis,includitur contradictio. 1.d.5.q.1.1.1m.
Oppositum videtur dicere.Poa.q.7.8.14m.
☞ R ñºdicendum,ꝙ licet in diuinis in ipsis relatiue oppositis non includatur contradictio,cum ibi nulla sit remotio,in aliis tamen includitur contradictio:vt habetur in locis pro vtraq; parte adductis.

958 Quod quot modis dicitur vnum oppositorum,tot modis dicitur & reliquum.22e.q.92.2.1m.
Oppositum videtur dicere a simili.1a.q.40.1.1m.
☞ R ñºdicendum,ꝙ regula illa tenet tantum in oppositis,in quibus est eadem ratio multiplicationis: vt habetur.22e.q.92.2.1m.

958 OPTIMVM./.Quod optimo opponitur pessimū, sm phm.22e.q.34.2.b./.4.a.2./.Ethi.7.lec.3.co.2.
Oppositū videtur dicere.12e.q.39.4.1m./.22e.q.118.7.1m./.q.162.6.2m./.7.3m./.3.d.33.q.2.ā.1.q.3.4m./.Ma.q.8.1.2m./.3m./.q.13.3.1m.
☞ R ñº dicenm,sicut Duº.292º.837.1028º.1175º.

959 ORATIO./.Quod oratio malorum exauditur,& fructuosa est,vel propter deuotionem eorum pro quibus fit, vel inq̃tum fit in persona ecclesię.3a.q.82.6.c./.7.3m./.2.d.40.4.5m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.1m./.d.15.q.4.ar.2.q.2.2m./.d.19.ar.1.q.2.4m.
Immo fructuosa est, etiam ex parte malorum orantium.4.d.45.q.2.ar.1.q.3.o.
☞ R ñº dicendum,ꝙ oratio peccatoris,inq̃tum ex bono desiderio naturę fit,exauditur ex misericordia Dei, & non ex merito peccatoris,non autem inq̃tum peccator,nisi forte ad vindictam:vt habet.22e.q.83.16.o./.q.178.2.1m./.Poa.q.6.9.5m./.Io.4.lec.3.co.3.4.

960 Quod oratio vocalis vel mentalis, est satisfactoria, si fiat in charitate,qa vtraq; pœnam habet, & vtraq; est medicina.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1m./.q.4.ā.7.q.1.o.sicut etiam dictum est ad Dum.318m.796m.950m.
Oppositum videtur dicere a simili.4.d.15.q.1.ar.3.q.

3.3m. R nº dicendum, sicut Duº.952º.953º.

960 *Quod oratio non debet fieri ad sanctos q sunt in purgatorio, vel in hoc mundo, sed tm supplicatio, vel petitio. 22e.q.83.4.3m./.11.3m./.4. d.15.q.4. ar.5.q.2.0. Oratio.75.
Immo oratio facta est ad sanctus Paschasius existentem in purgatorio, & exaudita est. 4.d.15.q.4. ar.5.q.2.3m. R nº dicendus dupliciter. s. primo, q Paschasius existens in purgatorio, nó orabat pro aliis: sed oratio alioꝝ ad eus facta, exaudita est ꝓpter fidez orantium: vt habetur. 4.d.15.q.4.ar.5.q.2.3m. Secundo dicendum, sicut Dubio. 88 53.B.

961 ORDO./Quod ordo rerum, est ex diuersitate formarum, que est propter multitudinem reꝝ. ꝯ.3.cº.97.
Oppositum videtur dicere a simili. Opus.30.lec.7.
R nº dicendum, q licet sit ꝓpter multitudinem reꝝ, est tñ finaliter in ordine ad Deuz: vt habet. ꝯ.3.cº.97.

962 Quod ordo pœne ad culpam, est a Deo, non autez ordo culpe ad naturam. 2.d.3.q.2.1m.
Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.88.2.1m./.4.
R nº dicendum, sicut Duº.503º.

963 Quod ea que sunt ordinis ecclesie, non possunt committi, nisi habenti ordinem. 22e.q.187.1.c.
Oppositum videtur dicere. 4.d.24.q.2.2.9m.
R nº dicendum, q ea que sunt minoꝝ ordinuz, possunt licite p alios non ordinatos fieri, q̃uis illi non habeant ad hoc officium, non autez in aliis ordinibus: vt habetur. 4.d.24.q.2.2.9m. * Siř ea que sunt ptãtis iurisditionalis possunt cõmitti nó habenti ordinez sacrũ, nó aũt ea que sunt ptãtis sacřalis: vt hř in primo loco.

964 Quod ordines minores, nullum actum habent sup corpus Christi verum, nec super mysticum, per quem confertur gratia. 4.d.7.q.3.ar.1.q.3.c.
Oppositus videtur dicere. 22e.q.40.2. c./.ꝯ.4.cº.74.ff.
R nº dicendum, q non habent actum per quez confertur gratia effectiue & principaliter sed instrumentaliter, vt etiam Duº.680º. adductum est.

965 Quod suscipiẽs ecclesie ordines in peccato mortali, peccat mortaliter: quia sanctitas vite requiritur de necessitate precepti ecclesie, non autem de necessitate sacramenti. 4.d.24.q.1.ar.2.q.1.0./.ar.3.q.1.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 22e.q.33.5.c. ff./.q.60.2.3m. R nº dicendum, sicut Duº.796º.

966 ORGANVM./Quod organis vel instřis musicis, nõ est vtendus in ecclesia, qa hmõi musica, magis animus mouetur ad corporales delectationez, q̃ p ea formeř interius bona dispositio. Et ideo subtrahuntur in ecclesia instřa musica, vt a corporalibus retrahanř, diuinis laudibus mancipati. 22e.q.91.2.4m./.Psal.32.co.2.
Immo in veteri testamento, vsus erat talium instrumentorum. 22e.q.91.2.4m.
R nº dicendus dupliciter. s. primo, q in veteri testamẽto, vsus erat taliuz instřoꝝ, tuz qa populus erat magis durus & carnalis, vnde erat p hmõi instřa ꝓuocandus, sicut & p ꝓmissiones terrenas: tum etiaz qa hmõi instřa corporalia aliqd figurabant. Scdo dicendum, q duplex ratio ad hoc assignař. s. prima, q illa instřa vt dictũ est, erant figuralia: scdm autez q Deus laudař mente & voce, est morale. Alia ratio hř ex verbis philosophi, q dicit, q ꝯ sapientiaz est, q hoies instruantur in lyris & musicis: qa occupant aium in sui opatione, sed simplici debent esse musica cõtenti. Et ideo subtrahunř in ecclesia instřa musica, vt a corporalibus retrahanř, diuinis laudibus mãcipati: vt hř Psal.32.co.2.

967 OSEE./Quod Osee ꝓpheta excusař a fornicatiõe, qa debuit obedire precepto Dei. 12e.q.94.5.2m./.q.100.8.3m./.22e.q.104.4.3m./.q.154.2.2m./.3.d.37.4.3m./.Poª.q.1.6.4m./.Ma.q.3.1.17m./.q.15.1.8m.
Oppositus videtur dicere. 12e.q.100.8.0./.3.d.37.4.0.
R nº dicendum, sicut Duº.518º.

968 PANIS./Quod cõuersio panus, & multiplicatio eoꝝ facta p Christus, fuit per additionem materie nouiter create. 1ª.q.92.3.1m./.3ª.q.44.4.4m./.2. d.18.q.1.1. c./.d.30.q.2.1.c.co.2./.Matth.14.co.8.
Immo fuit per conuersiones materie preiacentis, sicut & multiplicatio coste in Eua.2.d.18.q.1.1.c./.L.ff.
R nº dicendus dupliciter. s. primo, q cõiter tenetur, q multiplicatio panus nó est facta p modus creatiõis, sed p additionẽ extranee materie in panes cõuerse, ꝯ Augustinus: vt habeř. 3ª.q.44.4.4m. * Vel verius p cõuersionẽ alterius mãe preiacentis, sicut & multiplicatio panus, ꝯ Vgones, & Magistrũ sniaꝝ, & illud nó venit in corpus Eue, nisi mediante costa: ideo Eua nó dicitur facta ex illo addito: licet esset qd amplius in q̃titate, q̃ costa: vt habeř. 1ª.q.92.3.1m./.2.d.18.q.1.1.2m. 3m./. ꝯm L. ff./.d.30.q.2.1.c. sicut etiaz dictum est ad Dum.406m. Et sicut etiaz a simili dicendũ est de multiplicatione panus facta p Christus, ꝯm Augo. vt hř in primis locis. Scdo dicendus, q etiã multiplicatio coste in Euas, fuit p additiones materie nouiter create.

969 PARS./Quod totum non est sue partes, sed ex suis partibus. 3.d.2.q.1.ar.3.q.3.3m./.L. principio./.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.2m.
Oppositum videtur dicere. 1ª.q.85.3.2m.
R nº dicendum, q totum non est sue partes sub ratione partis, sed est ex partibus, licet ꝯm rem sit idem quod partes: vt habetur in primis locis.

970 Quod partes, subiectiue non sunt de perfectione totius vniuersalis, sed est perfecte in qualibet eius parte, perfecta ratio eius simul & equaliter. 3ª.q.90.3.c./.4.d.16.q.1.ar.1.q.3.b.1.
Oppositum videtur dicere a simili. 12e.q.54.3.2m./.q.55.4.2m./.2.d.27.1.2m./.Virt.q.1.2.d.
R nº dicendum, sicut Duº.973º.1157º.

971 Quod vna pars est in poª ad aliam, sicut materia ad formam, vel omnes partes sunt in poª respectu totius. 1ª.q.3.7.c./.Phy.2.lec.5.co.2.ff.
Immo oẽs partes dicunř in poª esse in toto, non respectu totius, sed vt p se sint actu. Met.7.lec.14.co.10.ff.
R nº dicendum, q via generationis partes sunt in potẽtia respectu totius, sed via resolutionis sunt in potentia in toto: vt per se sint actu. sicut etiam dictus est ad Dum.180m.209m.650m.973m.

972 Quod vniuersalius est totum & pars, respectu minus vniuersalis. 1ª.q.85.3.2m.
Oppositus videtur dicere a simili. Phy.2.lec.5.co.2.ff.
R nº dicendum, sicut Duº.359º.

973 Quod esse totius, non est esse alicuius partis eius. 12e.q.4.5.2m.
Immo esse totius, est esse omnium partium eius. 3.d.6.q.2.3.c. R nº dicendum, q loquendo de esse ꝯm q est actus entis tunc est vnum esse totius & partis in toto, sed si separeř, est aliud & aliud, sed esse substantiale, est idem in eis ꝯm speciem.

974 Quod in diuinis est ratio totius & partis, ꝯm rationez tm. 1ª.q.30.1.4m./.1.d.19.q.4.0./.L.lec.2.pnº./d.25.1.2m.ff./.3.d.6.q.2.3.4m./.Dionysius.2.pnº.
Oppositus videtur dicere a simili. 2.d.3.q.3.1.c.ff.
R nº dicendum, sicut Duº.476º.

975 PARTICIPARE./Quod participari aliquid, dicitur dupliciter. s. vel illud quod est de substantia participantis, vt genus, vel non est de essentia eius, vt ens. quol.2.q.2.1.c.
Immo ens est de ratione participãtis, & omnis entis. 12e.q.94.12.c./.1.d.19.q.5.2.1m./.Met.4.lec.1.co.1.
R nº dicendum, sicut Duº.513º.

976 Quod omne participatum a superioribus in inferiora, & omne superius est vt formale respectu inferiorum. 1ª.q. 75.5.4m./3.d.27.q.2.ar.4.q.3.2m./. Posteriorum.lec. 36.co.1./Li°.2.lec.7.co.1./Lec.8.pn°./6.

Oppositum uidetur dicere a simili. Phy.2.lec.5.co.2.fi.

R n° dicendum, sicut Dubio.359°.

977 PARVVS./Quod omne paruum, est magnum relatiue, & non econuerso. Et omne minus est maius, & non econuerso.1.d.19.q.3.1.2m.

Oppositum videtur dicere, quia etiam magnum dicitur ad aliquid, quod est esse maius. Ce.3.lec.3.co.3.

R n° dicendum, quod magnum dicitur ad aliquid abusiue, non autem proprie.

978 PASSIO./Quod nomina passionum animę, quandoque sumuntur pro simplici operatione voluntatis. 1ª.q. 20. 1.1m./q.59.4.2m./q.64.3.c./q.82.5.1m./12ᵉ.q. 22. 3.3m./22ᵉ.q.18.1.c./1.d.8.lec.3.l.pn°./d.34.q.2.ar. 1.q.1.c./3.d.15.L.2m./d. 20.q.1.5. 0./d.27.q. 2.1. c./4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./d.15.q.2.ar.1.q.1. 4m./d. 17.q.2.ar.1.q.2.1m./d.44.q.3.ar.3.q.2.5m./Ꝑ. 2.c°. 79.fi./4i.q.25.3.c.fi./7m./q.26.3.3m./6.13m./15m./ 16m./9. 5m./7m./Ma.q. 10.2.2m./q. 12.1. 9m./2. 1m./3m./4m./quol.12.8.1m./Anima.lec.10.co.3.

Oppositum videtur dicere.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1m.

R n° dicendum, quod quandoque sumuntur pro simplici operatione voluntatis secundum virtutem, vel secundum apparentiam, sed non secundum essentiam, sicut etiam dictum est ad Dubium.1201m.1202m.

979 Quod omnes passiones animę reducuntur ad vndecim species.s.sex in cócupiscibili.i.amor, odium, desiderium seu cócupiscentia, fuga vel abominatio, delectatio vel gaudium, dolor vel tristitia. Sed alię quinque sunt in irascibili.s.spes, desperatio, timor, audacia, & ira.12ᵉ.q.23. 4.0./q.25.3.4.c./Ethi.2.lec.5.co.2.

Oppositum videtur dicere, quo ad amores, cum passio sit motus quidam.12ᵉ.q.26.1.2.0.

R n° dicendum, quod amor etsi non nominat motum appetitus tendentem in appetibile, nominat tamen motum appetitus, quo immutatur ab appetibili, vt ei appetibile cóplaceat: vt habetur.12ᵉ.q.26.2.3m.

980 Quod in passióibus animę, est duplex contrarietas.s.secundum diuersitatem obiectorum.i.boni & mali, & secundum accessum & recessum ab eodem termino. Prima tantum est in passionibus concupiscibilis. Sed vtraque est in passionibus irascibilis.12ᵉ.q.23.2.0./q.40.4.0./q.45.1.2m./3. d. 26.q.1.3.c./Veri.q.26.4.0.

Immo contrarietas boni & mali, est propria passionibus cócupiscibilis. Sed contrarietas possibilis & impossibilis est propria passióibus irascibilis.3.d.26.q.1.3.c.3m. 5m.

R n° dicendum, quod cótrarietas boni & mali, est principaliter in passionibus concupiscibilis, sed est in passionibus irascibilis, secundum quod oriuntur a passionibus concupiscibilis: vt habetur.3.d.26.q.1.3.c.

981 Quod nulla inclinatio passionis vel habitus, ita vehemens est, quod ei ratio non possit resistere, si remaneat vsus rationis. 12ᵉ.q.10. 3.0./q.77. 7.8.c./q. 8.3.0./ 22ᵉ.q.155.3.3m./q.156.1.c./q.175.2.2m./Ma.q.3. 10.0./Ethi.3.lec.7.fi.

Immo in repentinis, necesse est quod homo agat secundum habitum, secundum Aristotelem. Veri.q.24.12.c.co.2.

R n° dicendú, sicut Du°.372°.5010°.687°.1202°.

982 Quod passio Christi est causa vniuersalis in remissione peccatorum, quam oportet singulis applicari per baptismum, pœnitentiam, & alia sacramenta. 3ª.q.49.1. 4m./q.52.1.2m./8. 2m./q.61.1.2m./q. 62.5. 6.c./q. 69.1.3m./Ꝑ.4.c°.55.26.56.1m.

Immo passio Christi est causa propria remissionis peccati.3ª.q.49.1.0.

R n° dicendum, quod passio Christi est propria causa remissionis peccati tripliciter.s.prouocando ad charitatem, redimendo, & instrumentaliter operando, sed est vt causa quędam vniuersalis quo ad sufficientiam, propria vero per applicationem ad singula peccata per sacramenta: vt habetur.1ª.q.56.2.3m./q.79.3.c./3ª.q 49.1.0./2.3.c./4.c.2m./5.c./q.52.5.c./q.56. 2.4m./ q.62.5.c./q.69.1.2m./3m./q. 79.3. c./3.d. 19.1.0./ I.principio.

983 PATER./Quod paternitas in diuinis, inquantum est constitutiua personę patris, sic est prior secundum intellectum, quam generatio. Po°.q.10.3.c.

Immo pater in diuinis, nullo modo est prior filio, nec duratióe, nec natura, nec dignitate, nec intellectu, neque secundum id quod absolutum est, neque secundum id quod est ad aliquid.1ª.d.9.q.2.1.c.

R n° dicendum, quod est prior secundum intellectum quam generatio quo ad modum nostrum intelligendi, sed non ex parte rei intellectę: vt habetur. Po°.q.10.3.c.

984 Quod po° generandi in diuinis, est essentia Dei, sub ratione relationis.s.paternitatis.1.d.7. q.1.2.c. 3m./d.11. 3.0./d.13.2.3m./Opus.72.q.28.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.41.5.0./Po°.q.2.2.0.

R n° dicendum dupliciter.s.primo, quod vt habetur. 1. d.7.q.1.2.3m. Po° est duplex.s.po° propinqua, seu immediata, siue disposita, & po° remota seu mediata siue indisposita: & licet in diuinis hoc improprie dicatur.s. quia ibi non est dispositio, nec aliquid perfectius, quia quicquid est ibi, est ipsa essentia Dei: tamen potest significari per modum perfectionis, dicédo, essentia vt in patre. Ideo essentia Dei, vt essentia, est po° generandi secundo modo. Sed essentia vt in patre, seu sub ratione paternitatis, est po° generandi primo modo. Secundo dicendú, quod po° generandi est principium quo generans generat. Sed vt habetur.1ª.d.11.3.c./Po°. q.2.2.5m. principium est duplex.s.principium principale.i.quo generans assimilat sibi genitum, & principium cointellectum.i.quo illud principale, efficitur vt principium proprium generantis. Primo igitur modo essentia vt essentia, est principium & po° generandi, sed paternitas secundo modo.

985 PAVLVS./Quod Paulus in sua conuersione, habuit voluntatem actualem contrariam gratię. Ideo cóuersio eius celebratur vt miraculosa.12ᵉ.q.112.2.2m./q. 113.10.c./2.d.18.q.1.3.2m./4.d.4.q.3.3.2.q.1.3m./ d.17.q.1.ar.2.q.1.1m./Veri.q.28.3.19m.

Oppositum videtur dicere. Ma.q.6.c.co.4./3m.

R n° dicendum, sicut Du°.153°.372°.679°.685°.

986 Quod Paulus in raptu vidit essentiam Dei, sine lumine glorię. Veri.q.10.11.c.1m.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.12.2.c.1m./5. 0./22ᵉ. q.174.5.1m./q.175.3.2m./3ª.q.45.2.c.

R n° dicendum, sicut Du°.486°.

987 Quod peccatum nó est pura priuatio.12ᵉ.q.72.1.2m./q. 75.1.c.1m./q.85.5. 3m./Veri. q.28.6. c./Ma.q.2.1. 4m.9.c.2m./6m./14m./11.13m./12.2m./q.4.2.10m.

Oppositum videtur dicere. Ma.q.2.9.2m.6m.

R n° dicendum, quod peccatum est mors animę.i.priuatio gratię effectiue, & non essentialiter: vt habetur Ma.q. 2.9.2m./6m./11.13m./12.2m./q.4.2. 10m./ 20m. Du°.943m.

988 PECCATVM./Quod peccatum est duplex.s.peccatum occultum & peccatum publicum. Secúdum est corrigendum publice, non autem primum.3ª.q.55.1.1m./ Ma.q 3.2.1m./quol. 11.12.0./Matth.co. 26./Gal. 2.lec.3.co.2./1ᵉ.Thi.5.lec.3.co.3. pn°./Titum.4.c.

Immo denunciatio semper debet fieri in peccatis occultis.22ᵉ.q.33.7.0.

R n° dicendum, quod ille qui occulte peccat, si non solum in te peccat, sed etiam in alios, oportet statim denúciationem procedere, vt huiusmodi nocumentú impediatur.

nisi certe aliquis firmiter estimaret, ꝙ statim per secretam admonitionem, posset huiusmodi mala impedire. Si autem solum in te peccat, seruandus est ordo euangelii: vt habetur in secundo loco.

989 Quod motus carnis est duplex. s. vel ex qualitate organi tantum, vel ex imaginatione. Secundus est peccatum, non autem primus. 2.d.21.q.1.2.5m./d.24.q.3.2.c./d.41.q.2.1.5m./3.d.39.q.2.1.4m./quol.4.21.o.
Immo primus motus sensualitatis, nō habet ꝙ sit peccatum, nisi inquātum iudicio rationis reprimi potest. 22e.q.154.5.c.principio.
R n° dicendum, sicut Dubio.372°.997°.

990 Quod illud peccatum dicitur generale, quod priuat conditionem requisitam in qualibet virtute. Sed peccatum in spiritumsanctum est speciale, ratione specialis côtemptus.22e.q.14.1.3m./4.d.16.q.4.ar.1.q.2.c.
Oppositum uidetur dicere a simili.12e.q. 84.1.c.5m./2.c. R n° dicendum, sicut Du°.1144°.

991 Quod peccata differunt specie, fm fines, non autem fm causas agentes.12e.q.72.3.o./22e.principio./2.d.22.q.1.1.c.
Immo differunt specie fm diuersa motiua. 12e.q.72.8.9.c. R n° dicendum, ꝙ motiuum peccati potest accipi dupliciter. Vno modo pro agente. Et sic peccata non differunt specie. Alio modo accipitur motiuum ad peccandum, vt finis & obiectum. Et sic fm diuersa, motiua peccata differunt specie: vt habetur. 12e.q.72.9.c.pno./Ma.q.2.6.2m.sicut etiam dictum est ad Dubium.41m.103m.348m.993°.

992 Quod nullum quod est præter intentionem peccantis, dat speciem peccato. 12e.q.72.1.8.c./22e.q.43.3.c./3a.q.88.4.1m.
Immo aliqñ variatur species peccati, sine eo ꝙ intētio feratur ad ipsam circunstantiam.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c. R n° dicendum, sicut Du°.347°.842°.

993 Quod circunstantiæ non possunt aggrauare peccatum in infinitum.22e.q.110.4.5m./2.d.7.q.1.2.c.
Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ar.2.q.4.5.o./Ma.q.2.8.o./Opus.12.ar.6.
R n° dicendum, ꝙ vt habetur. 12e.q.18.10.o./q.88.5.o.eadem conditio actus respectu vnius speciei, est circunstantia & respectu alterius speciei, est de substantia actus, & differentia constitutiua. Et sic potest aggrauare peccatum in infinitum, non autem vt circunstantia. ꝗ sicut tempus sacrum, ꝙ consideratur vt circunstantia, & per accidēs respectu actus indecentis ꝙ in eo fit, non aggrauat in infinitum: sed si cōsideretur vt obiectum respectu alterius actus, actum circunstantis, q est contemnere tempus sacrum, sic aggrauat in infinitum: vt habetur Ma.q.2.6.2m.sicut etiam dictum est ad Dubium.41m.103m.348m.991m.

994 Quod peccata cordis, oris, & operis, non differunt fm species completas, sed fm gradus eiusdem speciei. 12e.q.72.7.o./q.100.5.6.c./22e.principio./2.d.42.q.2.ar.2.q.1.o.
Immo sunt tres species.3a.q.90.3.1m.
R n° dicendum, ꝙ peccatum cordis, & peccatum oris, non distinguuntur a peccato operis quando sunt simul, sed ꝗnt quodlibet hoꝝ per se inuenitur sine aliis: vt habetur.12e.q.72.7.3m.

995 Quod omne, peccatum est in voluntate, vt in subiecto.12e.q.74.1.o./4.d.18.q.1.ar.2.q.1.2m./ꝓ.3.c°.109.fi./Ma.q.7.1.16m./Matth.15.co.4.5.
Immo non omne peccatum est in voluntate, vt in subiecto, sed vt in causa, p se vel p accidens.2.d.22.q.2.2.1m./d.24.q.3.2.1m./d.31.q.2.1.4m./d.44.q.1.1.3m./Veri.q.15.3.3m./Ma.q.2.2.2m./Virt.q.1.15m.
R n° dicendum, ꝙ subiectum peccati est duplex, s. subiectū primū siue remotū, & subiectū pximū. Voluntas est subiectum pm siue remotū ois pcti, subiectū vo pximū, sūt diuersę poę: vt hr.22e.q.10.2.c./2.d.41.q.2.2.o./d.42.q.1.1.5m./Vi.q.25.1.c.1m./Vt.q.1.5m.

996 Quod omnis voluntas sub Deo sibi relicta, potest fm se habere peccatum. 1a.q.62.8.c./q.63.1.c./ꝓ.3.c°.109.co.1.fi./2.fi.
Immo impeccabilis potest fieri aliqua creatura a Deo. 1a.q.63.1.c./1.d.39.q.2.2.c.4m./2.d.23.q.1.1.o.
R n° dicendum ꝗ dupliciter. s. primo, ꝙ si voluntas sub Deo, in sua natura cōsideretur: pōt sibi relicta, fm se habere peccatum, vt intelligitur in primis locis. Si aūt cōsideretur in ordine ad gratiam, & ad auxiliū diuinum: sic potest aliqua voluntas sub Deo, sicut voluntas angeli boni, non habere peccatum: vt habetur in secundis locis. Secundo dicendum, sicut Du°.723°.383°.

997 Quod nullus peccat, fm ꝙ patitur, sed solum fm ꝙ agit.4.d.38.q.2.ar.2.q.2.4m.
Oppositum videtur dicere.4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.
R n° dicendum, ꝙ vel patitur consentiendo. Et sic peccat: vt hr Ma.q.7.3.17m./Ro.8.co.1.fi. Vel patiē violentiam tolerando simpliciter, et sic non peccat.

998 Quod ꝓpria & p se causa peccati, est ex parte cōuersionis, ad cōmutabile bonum.12e.q.75.1.c./q.77.4.c./6.1m./8.2m./q.84.1.1m./4.d.14.q.2.5.3m.
Immo est ex parte auersionis, ab incōmutabili bono. 4.d.15.q.1.2.1m./Ma.q.5.2.c.
R n° dicendum, sicut Du°.259°.

999 Quod origo peccati, cōtingit ex duplici defectu rōnis. s. ex errore circa bonum in particulari, & ex passione sensualitatis impediēte iudiciū rōnis. Veri.q.24.8.9.10.c.
Oppositum videtur dicere.2.d.20.q.2.3.5m./d.28.2.o. R n° dicendum, sicut Du°.302°.687°.

1000 Quod causę proxime peccati, sunt tres. s. libido ex consuetudine, vel actu peccati relicta, reliquię pteriti peccati, & exteriores occasiones, vt locus, & mala societas. Quę tolluntur per satisfactionem, qua debilitatur fomes, q est cā remota peccati.4.d.15.q.1.ar.1.q.3.1m.
Immo fomes est ꝓprie & primo, radix oium peccatoꝝ. 2.d.43.1.2m. R n° dicendum, sicut Du°.1144°.

1001 Quod peccata hominum sunt impedimenta humani boni.1a.q.63.2.1m.fi./4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.
Immo peccata hominum, aliquando aliquod bonum figurant.22e.q.88.2.2m./4.d.38.q.1.ar.1.q.3.3m.
R n° dicendum, sicut Du°.717°.

1002 Quod nemo debet gaudere de peccatis, qa ex eis proueniant bona, quia bonorum non sunt causa, sed impedimenta.4.d.17.q.2.ar.4.q.1.4m.
Immo peccatum cedit in bonum hois.12e.q.87.2.1m.
R n° dicendum, ꝙ peccatum cedit in bonum hominis, non quidem fm se, sed quia homo fit humilior, & cautior ex peccato suo & aliorum: vt habetur. 12e.q.87.2.1m./2m./2.d.37.q.1.1.5m.

1003 Quod maximum peccatum, opponitur maxime virtuti, principaliter & directe, sed minimum extensiue. 12e.q.73.4.o./Ma.q.2.10.o.
Immo principale vitium, non opponitur principali virtuti.12e.q.39.4.1m./q.84.4.1m./22e.q.118.7.1m./q.142.3.1m./q.162.6.2m./7.3m./4m./2.d.22.q.1.1.2m./3.d.33.q.2.ar.1.q.3.4m./Ma.q.8.1.3m./22m./q.13.3.1m. R n° dicenm, sicut Du°.291°.1175°.

1004 Quod peccata solus Deus remittē ft.Opus.3.c°.146.
Immo homo ea remittere potest.3a.q.8.3.3m.
R n° dicendum, ꝙ solus Deus remittit peccata per autoritatem, homines autem per ministerium sacramentoꝝ: vt habetur.1a.q.84.3.3m./1.d.14.q.3.1m./3.d.10.q.1.ar.1.q.1.3m./4.d.5.q.1.o./d.14.q.2.4.c./d.18.q.1.ā.1.q.1.c./L.2m./Veri.q.27.3.1m./5m.

3 quol.2.16.2m./.Opuf.3.c°.147./.Opuf.22.0./.Dubio.410.1042°.679°.

1005 Quod omnia peccata in hac vita, sunt remissibilia. 1a. q.69.2.c./.Opuf.3.c°.148.149.
Oppositū videtur dicere.22e.q.14.3.0./.q.118.5.3m./.3a.q.86.1.2m./.3m./.2.d.43.4.0./.L.3m./.Veri.q.24.11.7m./.M a.q.3.14.15.0./.quol.2.q.8.1.0./.M atth.12.co.12.13./.R o.2.co.5.
R ñ° dicendum, sicut Du°.151°.1010°.1019°.

1006 Quod peccatum originale, est peccatum naturæ, sed peccatum actuale, est peccatum personę. 1a.q.100.1.c./.12e.q.80.1.c./.q.81.1.0./.q.82.1.2m./.3a.q.8.5.1m./.2.d 20.q.2.3.1m./.d.30.q.1.2.c.fi./.1m./.d.31.q.1.1.b./.5m./.4.d.1.q.2.ar.6.q.1.c./.d.15.q.1.2.5m./.§.4.c°.52.co.2./.Po a.q.3.9.3m./.4m./.M a.q.4.1.0./.q.5.2.c./.R o.5.lec.3.co.2.3.
Immo peccatum originale, sicut & alia vitia est contra naturam. 12e.q.81.2.c.
R ñ° dicendū, ꝙ peccatum originale dicitur peccatum naturę, non quia ex principiis naturę humanę de se procedat, sed quia est in nobis ex dissolutiõe harmonię originalis iustitiæ: * nec tñ debet dici, ꝙ peccatum originale sit habitus infusus, aut habitus acqsitus per actum, nisi ꝑ actum primi parentis: non aũt ꝑ actum huius personæ: sed habitus per vitiatam originem innatus, ex prędicta dissolutiõe harmonię. Vnde dicitur peccatū naturę, quia est quasi propagatum cum natura: vt habetur. 1a.q.100.1.c.3m. vt habetur. 12e.q.81.1.0./.2.d.30.q.1.3.2m./.M a.q.4.2.4m. sicut etiam dictum est a simili, ad Dum.855m.1006°.B.

1006 Quod peccatum originale est voluntarium, per voluntatem Adæ tantum. 12e.q.80.1.c./.q.81.1.2m./.22e.q.108.4.c./.3a.q.84.2.3m./.2.d.30.q.1.2.c./.d.31.q.1.1.c./.2.c.3m./.q.2.1.4m./.d.31.q.2.1.c./.2.5m./.d.33.q.1.1.2m./.q.2.1.2m./.d.35.2.2m./.3.c./.d.41.q.2.1.6m./.4.d.4.q.3.ar.2.q.1.1m./.d.17.q.2.ar.2.q.2.0./.§.4.c°.52.co.2.fi./.Po a.q.3.9.3m./.M a.q.4.1.c.1m./.2.4m./.5m./.6.12./.R o.5.lec.3.co.2.3.
Immo est voluntarium etiam in aliis ab Adam, quia qui puniuntur pro peccato originali, non puniuntur ꝑ peccato alterius, sed pro suo quod quisq; incurrit. 12e.q.73.8.3m.fi./.M a.q.4.1.19m./.q.5.1.2m./.11m.
R ñ° dicendum, ꝙ peccatum originale vt personale ipsi Adę est voluntarium per voluntatem Adę tantum, sed vt est quodãmodo cõmune toti humanę naturę per infectionē, sic est voluntariū etiam voluntate alioꝝ. Et ideo cū aliqs punitur ꝑ peccato primi parentis, non punitur pro peccato alterius, sed ꝑ peccato suo: vt habetur M a.q.4.1.19m. Du°.1006°.A.

1007 Quod peccatum originale est multiplex in virtute, qa virtualiter cõtinet omnia peccata. 12e.q.82.2.1m./.2.d.33.q.1.3.1m./.4.d.22.2.c.pn°./.L.2m./.M a.q.4.8.1m./.Psal.59.co.7./.R o.4.co.4./.c°.5.lec.3.co.3.6.
Oppositum videtur dicere. 12e.q.80.1.c.2m./.2.c.
R ñ° dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ peccatum originale est multiplex non solum in virtute, sed etiam quia est maximum cõmunitate: vt habetur Opuf.10.c°.28. Secundo dicendum, sicut Du°.1144°.

1008 Quod peccatū veniale & mortale, differũt gñe. 12e.q.88.2.c./.2.d.24.q.3.6.6m.d.42.q.1.4.c./.M a.q.2.8.c.
Immo sunt quandoq; eiusdē speciei. 12e.q.72.5.1m.
R ñ° dicendū, ꝙ nihil prohibet in diuersis rebus, specie vel genere differentibus, inuenire vnam formalem rationem obiecti, a qua peccatū speciem recipit: vnde peccatum veniale potest ex se differre genere a peccato mortali. Sed propter imperfectionem actus, potest esse eiusdem speciei cum peccato mortali: vt habetur. 12e.q.74.8.2m./.9.c.3m.

1009 Quod peccatum veniale ex genere, potest fieri mortale ex intentione, non idem numero, nec multa simul. 12e.q.88.2.c./.4.0./.6.c.1m./.2.d.24.q.3.5.2m./.6.0./.d.42.q.1.4.c.2m./.4.d.21.L.3m./.M a.q.7.1.c.5m./.3.0./.q.14.2.c./.Psal.39.co.10.
Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.
R ñ° dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ consensus in veniale ex gñe, est ex se veniale. Sed consensus in veniale, ꝑpter affectionē actus facit ex intentione mortale: vt habetur. 12e.q.74.8.2m./.9.c.3m./.q.88.5.1m./.2.d.24.q.3.4.5.0./.d.42.q.1.4.c./.Veri.q.15.4.2m./.M a.q.7.3.4.c./.5.c./.8./.q.15.2.16m./.quol.7.q.6.7m./.quol.10.q.8.2.3m. Secundo dicendum, sicut Dubio.347°.991°.993°.

1010 Quod peccatū veniale & mortale, differũt sicut reparabile & irreparabile. 12e.q.72.5.c./.M a.q.7.1.0.
Oppositum videtur dicere. 1a.q.69.2.c./.Opuf.3.c°.148.149. R ñ° dicendū dupliciter. s. primo, ꝙ peccatū veniale & mortale differũt sicut reparabile & irreparabile, ꝑ pn^m interius: qa veniale dicit defectũ circa ea quę sunt ad finē, sed mortale dicit defectū ab vltimo fine: vt habet. 12e.q.72.5.c./.q.87.2.5.0./.q.88.1.0./.5.c./.22e.q.24.10.c.fi./.§.3.c°.139.fi./.143. M a.q.7.1.0./.3.c.fi./.7.c.fi./.9.c./.11.c./.Opuf.3.c°.178.
Secundo dicendum, sicut Dubio.1005°.1008°.

1011 Quod in ratione superiori, dupliciter potest esse peccatum veniale. s. quando cõsentit in veniale ex genere, vel quando habet subitum motū infidelitatis sine consensu. 12e.q.74.10.0./.2.d.24.q.3.5.0.
Immo suprema pars rationis practicę non potest esse deordinata, nisi per peccatum mortale, non autē per veniale. 2.d.21.q.2.3.6m.
R ñ° dicendū * dupliciter. s. primo, ꝙ ipse non accipit vtrunq; pro eodem, sed secundum dictum accipit pro ratione, s'm ꝙ est tm̃ circa vltimū finem: primum aũt pro ratione ratiocinante de agibilibus, ꝑ rõnes ęternas. i. ꝑ leges Dei: vt habet Veri.q.15.3.5m./.5.6m./.q.26.9.7m. Scdo dicendū, ꝙ motus rõnis supioris, in illud qđ est veniale ex gñe, est peccatū veniale. Similiter si sit mortale ex gñe, circa propriū obiectū ante deliberationē. s. infidelitas ex surreptione erit peccatū veniale, quę cum deliberatione, est peccatū mortale: vt habetur. 12e.q.74.9.10.0./.2.d.24.q.3.5.0./.Veri.q.15.5.0./.M a.q.7.1.c.co.1.fi./.12m./.3.17m./.5.0.

1012 Quod actus ꝑcedens ab habitu peccati mortalis, non est peccatum mortale. M a.q.7.3.17m./.R o.8.co.1.fi.
Oppositum videtur dicere. 4.d.16.q.3.ar.2.q.3.c.
R ñ° dicendū dupliciter. s. primo, ꝙ non est peccatum mortale, nisi sit actus perfectus per consensum rationis: vt habetur in locis primo allegatis. Secundo dicendũ, sicut Du°.111°.977°.1008°.1005°.1011°.

1012 Quod omne peccatum mortale, est ꝯ pręceptum Dei. 22e.q.98.3.b./.4.d.16.L.fi./.M a.q.7.7.c./.q.12.3.c./.q.14.2.14m./.1e.Cor.12.co.2.fi.
Oppositum uidetur dicere. 22e.q.148.2.1m.
R ñ° dicendum, ꝙ non omne peccatum mortale, directe contrariatur pręceptis decalogi, sed tantum iniustitiam continens: vt habetur. 22e.q.69.1.c./.q.70.4.c./.q.148.2.1m.

1013 Quod nullum peccatum mortale, potest remitti sine alio, qa omnia peccata mortalia sunt cõnexa in auersione, non autem in conuersione. 12e.q.73.1.0./.3a.q.86.3.0./.3.d.36.5.0./.4.d.15.q.1.ar.3.q.1.c./.d.16.q.2.ar.1.q.2.c./.d.18.q.2.ar.5.q.3.1m./.quol.2.16.4m.
Immo peccata mortalia, non sunt connexa. 12e.q.73.1.1m.fi.
R ñ° dicendum dupliciter. s. primo, sicut Du°.6°.1. Secundo dicendū, ꝙ sunt cõnexa, quo ad reatū pœ-

ne, ex auersione propter cõtẽptũ, nõ ex cõuersione, sm ꝙ peccata distinguuntur: vt habetur. 12ᵉ q. 73. 1. 1ᵐ.

1014 Quod quęstio dubia de peccato mortali, periculosissime determinatur. Ma. q. 3. 7. c. / quol. 3. q. 4. 2. c. / quol. 9. q. 7. 2. c. principio / Opus. 1. c°. 1.

Oppositum videtur dicere a simili. 22ᵉ. q. 10. 7. o. / 2ᵉ. Thi. 2. lec. 2. fi.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ vbi finis est malus, sꝫ a simili incertus, vt vbi veritas est ambigua, præcipue periculosum est determinare qõnem de peccato mortali: quia error quo non creditur esse peccatũ mortale, quod peccatum mortale est, conscientiam nõ excusat a toto, licet forte a tanto: error vero quo creditur esse mortale, quod mortale non est, conscientiam ligat ad peccatum mortale, sicut etiam a simili dictum est ad Dubᵐ. 384ᵐ. / 432ᵐ. Vbi autẽ veritas expresse habetur: non est periculosum determinare qõnem de peccato mortali: vt habetur. quol. 4. q. 7. 1. o. / quol. 9. q. 7. 2. c. pnº. Secundo dicendum a simili, ꝙ sicut disputatio cum infideli, intentione confutandi seu reprobandi errores, vel causa exercitii apud peritos, non est periculosa, immo laudabilis, sed absint rudes, nisi tententur, & sicut etiam disputatio in scholis de sacramentis, vel de articulis fidei non est periculosa, nec est peccatum, nisi propter scandalum, vel prauam intentionẽ, ita & determinatio qõnis de peccato mortali, vbi veritas modo humano cum confidentia diuini auxilii expresse habetur apud peritos, non est periculosa: vt habetur. 22ᵉ. q. 10. 7. o. / 4. d. 10. L. / d. 11. L. Opus. 10. ar. 32. / Opus. 11. c°. 22. / 1ᵉ. Thi. 2. co. 6. Ma. q. 3. 7. c. / Dubio. 265°. 384°.

1015 Quod maxima pœna est, impediri ab eucha. 4. d. 9. arti. 4. q. 3. c.

Oppositum videtur dicere. 4. d. 14. q. 1. ar. 5. q. 1. 1ᵐ. / 2ᵐ. R ñº dicendum, sicut Du°. 378°.

1016 Quod pœna inferni, quo ad aliquid augetur & minuitur, vsqꝫ ad diem iudicii. 4. d. 22. q. 1. 1. 5ᵐ.

Oppositum uidetur dicere a simili. 22ᵉ. q. 13. 4. 2ᵐ. / 4. d. 21. q. 1. ar. 2. q. 3. c. 2ᵐ. / d. 50. q. 2. art. 1. q. 6. o. / L. pn°. R ñº dicendum, sicut Du°. 275°.

1017 POENITENTIA / Quod pœnitẽtia est species iustitię cõmutatiuę, licet cõtineat aliquid de qualibet virtute. 3ᵃ. q. 85. 3. o. / 4. c.

Immo pœnitentia non est species seu pars subiectiua iustitię, sꝫ ps eius potẽtialis. 4. d. 14. q. 1. ar. 1. q. 4. 4ᵐ. / q. 5. o. / ar. 3. q. 3. c. / d. 17. q. 2. ar. 2. q. 4. c. / art. 3. q. 2. b.

R ñº dicendũ tripliciter. s. primo, ꝙ sicut habetur. 12ᵉ. q. 35. 8. c. Species dicitur dupliciter. s. vel proprie. i. quod constituiẽ per differentias per se. i. virtualiter contentas in genere, uel improprie. i. quod constituitur per differentias extraneas. Et sic pœnitentia est species iustitię, non autem primo modo. Secundo dicendũ, ꝙ vt dicitur. 5. Ethicor, iustitia diciẽ dupliciter. s. uel simpliciter. i. vt est inter ęquales: vel secundum quid. i. vt est inferioris ad superiorem. Et sic pœnitentia est species iustitię, non autem primo modo. Tertio dicendũ, ꝙ quia iustitia ęqualitas quędam est, ideo non potest esse vera adequatio, nisi vbi est perfecta ratio iustitiæ, sed aliquis iustitię modus. Sicut ergo religio ponitur pars iustitię, non quidem quasi species, sed quasi pars potentialis inquantum aliquem modum iustitię participat, ita etiam pœnitentia pars potentialis iustitię debet poni, sed proprie debet dici species iustitię cõmutatiuę: vt habetur in locis pro vtraqꝫ parte allegatis.

1018 Quod poenitentiam ordine naturę, simpliciter præcedunt virtutes theologicę. 3ᵃ. q. 85. 6. o.

Immo pœnitẽtia est prior charitate, 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. o.

R ñº dicendũ dupliciter. s. primo, ꝙ in tertia parte loquitur de eis simpliciter, & loquendo de ordine naturę: sed in. 4. sniarum loquitur de eis quo ad actus non quidem simpliciter, sed vt concurrunt in iustificatione impii & loquendo de ordine temporis. Scdo dicendũ, ꝙ pœnitentia est prior charitate & sequẽtibus ipsam, & posterior fide & spe, quia fides & spes non habent rationem perfectę virtutis, nisi secundum ꝙ sunt informatę charitate. Et secũdum hoc pœnitentiam sequuntur. Et sic aliquo modo verum est ꝙ pœnitentia est prima inter omnes virtutes. Sed vt fides & spes sunt informatę charitate, sic pœnitẽtia est posterior: vt habetur. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. c. fi. / 1ᵐ.

1019 Quod peccatum viatoris, deleri potest per pœnitẽtiã, non autem peccata dãnatorum. 3ᵃ. q. 86. 1. o. / q. 87. 1. o. / 4. d. 14. q. 2. ar. 1. q. 1. o. / d. 16. q. 1. art. 2. q. 3. o. / contra. 3. c°. 156. / Opus. 3. c°. 146.

Immo aliquod peccatũ viatoris, est irremissibile. 22ᵉ. q. 14. 3. o. / q. 118. 5. 3ᵐ. / 2. d. 43. 4. o. / L. 3ᵐ.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 151°. 1010°.

1020 PERFECTIO / Quod perfectio vnius rei, secũdũ vnam rationem, potest perfici ab alio, secundum aliã rationem. 2. d. 27. 2. 1ᵐ.

Immo virtus est bona & perfecta seipsa, & non per aliam bonitatem. 12ᵉ. q. 55. 4. 1ᵐ.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 1171°.

1021 Quod perfectum est prius imperfecto, ordine naturæ & perfectionis, sed econuerso ordine tẽporis & generationis. 1ᵃ. q. 85. 3. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 1ᵃ. 5. 3ᵐ. / 6. c. / 2. d. 1. q. 1. 1. c. / d. 4. 3. 1ᵐ. / 3. d. 1. q. 1. 4. 5ᵐ. / d. 27. q. 2. 4. 2ᵐ. / Ma. q. 4. 3. c. fi. / Virt. q. 4. 3. c. / quol. 5. q. 10. 1. c. / Met. lec. 12. fi. / Ce. lec. 4. co. 4.

Immo est aliquod principium multiforme, & tamen cum sit compositum, est posterius principio vniformi, ordine naturę, cum tamen omne principium sit perfectius principato. Veri. q. 5. 2. 2ᵐ.

R ñº dicendum, ꝙ principium in ratione principiĩ di est perfectius principiato, & prius eo ordine naturæ generationis, non autem secundum perfectionem rei & ordine naturę perfectionis: vt habetur. Veri. q. 5. 2. 2ᵐ. / Dubio. 835. 1017°.

1022 Quod impedimentum perfectionis est triplex. s. peccatum mortale, occupatio, infirmitas, & grauitas corporis. Primum & secundũ, possunt uitari nunc, non autẽ tertium, sed tantum a beatis. Virt. q. 2. 10. c. / Opus. 19. c°. 2. co. 2.

Immo primum non semper potest vitari nunc. 12ᵉ. q. 109. 8. o. / p̃. 3. c°. 60. / 1ᵉ. Cor. 12. co. 2. fi. / He. 10. co. 12. R ñº dicendum sicut Dubio. 689°.

1023 PERICVLVM / Quod exponere se periculis corporalibus, propter bona spiritualia, est laudabile. Sed econuerso, est vitiosum. quol. 3. 9. fi. / 12. 4ᵐ. / 17. 1ᵐ. / 2ᵐ. / 3ᵐ. / quol. 8. 13. c.

Immo non semper est vitiosum, sed aliquando licitũ & dispensabile in aliquo spirituali, propter bonum temporale, secundum iuristas. 22ᵉ. q. 88. 11. o.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 1208°.

1024 PER SE / Quod omne quod inest non per se, reducitur ad aliquid, quod inest per se. 12ᵉ. q. 10. 1. c. / 4. d. 8. q. 1. ar. 1. q. 1. c. / Periher°°. lec. 13. co. 3. fi.

Immo omne per accidens, reducitur ad cãm per accidens, quia oportet effectum proportionabiliter referri ad causam suam. Periher°°. lec. 13. co. 3. fi.

R ñº dicendũ, ꝙ licet reducatur ad causam per accidens nãlẽ, contingit tamen reduci per se in aliquẽ intellectum ordinentẽ: vt habetur. 12ᵉ. q. 1. 2. 2ᵐ. / p̃. 3. c°. 92. / Perier°°. lec. 13. co. 3.

1025 PERSEVERANTIA / Quod perseuẽrãtia est

virtus specialis, habens speciale obiectum. s. opus laboriosum, vt tristabile, ratione diuturnitatis. 22^e.q.137.1.0./2.c./1^m./2^m./q.138.1.c./3.d.33.q.3.ar.3.q.1.4^m./q.4.1^m.

Immo perseuerantia non est virtus. 12^e.q.58.3.2^m.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod perseuerantia dicitur tripliciter. s. habitus mentis quo firmiter statur contra tristitias: habitus de proposito perseuerandi: & continuatio boni vsque ad finem vitę. Primo modo nõ est virtus, quia non operatur bonum faciliter & delectabiliter: tamen reducitur ad virtutem perseuerantię, sicut imperfectum ad perfectum. Secūdo modo est virtus infusa, non autem tertio modo. 1^a.q.95.3.4^m./12^e.q.109.10.c./22^e.q.128.5^m./q.137.1.0./2.2^m./4.c./2.d.29.3.2^m./d.43.3.3^m./3.d.33.q.3.ar.1.q.1.4^m./d.36.2.4^m./Veri.q.24.13.3^m. Secundo dicendum, sicut Duº.389º.in rñsione.2^a./1025º.B.

1025 Quod perseuerantia non est in appetitu sensitiuo, sed in ratione. 12^e.q.58.3.2^m./22^e.q.53.5.3^m.

Immo perseuerantia est in irascibili. 22^e.q.137.2.2^m.

R ñº dicendum, quod sicut ipse distinguit frequenter, & præsertim. 12^e.q.109.10.0. Perseuerantia dicitur tripliciter. s. habitus mentis, quo firmiter contra tristitias statur: habitus moderatiuus tristitię, & habitus de proposito perseuerādi. Primo & tertio modo est in ratione. i. in voluntate quę est in ratione. Sed secundo modo est in irascibili: vt patet a simili ad Du^m.391^m.

1026 PERSONA. Quod substantia in diffinitione personę accipitur in cōmuni, secūdum quod diuiditur in substātiā primā & secūdā. 1^a.q.29.1.2^m./1.d.25.1.7^m./Potentia.q.9.2.7^m.8^m.

Immo substantia ibi sumitur pro supposito, non autē pro essentia. 1^a.q.30.1.1^m.

R ñº dicendum, quod substantia posita in diffinitione personę potest accipi dupliciter. s. vel sine aliis particulis: & sic sumitur pro substantia in cōmuni ad primam & secundam substantiam. Vel cum illa particula indiuidua: et sic sumitur pro supposito vniuersali. Ideo dicitur poª.q.9.2.7^m. quod dicere indiuidua substantia idem est ac si dicatur hypostasis quæ idem significat in græco, quod suppositum in latino. Duº.436º.928º.1212º.

1027 Quod in personis diuinis non est debitum proprie: quia debitum importat obligationē. Sed Ricardus de scō Victore accipit debitū pro esse ab alio. Poª.q.10.4.8^m.

Immo Deus est debitor, rōne promissi. 2.d.27.2.3^m.

R ñº dicendum, sicut Dubio.431º.

1028 PESSIMVM. Quod pessimum non oportet quod opponatur optimo. 12^e.q.39.4.1^m./q.84.4.1^m./22^e.q.118.7.1^m./q.162.6.2^m./7.3^m./3.d.33.q.2.ar.1.q.3.4^m./Ma.q.8.1.2^m./3^m./q13.3.1^m.

Oppositum videtur dicere. 12^e.q.73.4.0./22^e.q.34.2.b.Ma.q.2.10.0.

R ñº dicendum, sicut Duº.292º.837º.1179º.

1029 PETRVS. Quod Petrus apostolus post mortem Christi, vixit ānis fere trigintaseptē. Io.21.lec.4.pnº.

Immo dixit post mortem Christi, annis quadraginta. Gal.2. principio.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod aliqui codices super Ioannem habent trigintanouem, quia computando annos quatuordecim, de quibus habetur ad Gal. 2º.cº. a morte Christi, sicut quidam computant, & addendo annos viginti quinque, quibus Petrus sedit Romæ, fiunt anni trigintanouem. Si vero computentur quatuordecim anni a conuersione sancti Pauli, tunc addetur vnus annus, qui fuit inter mortem Christi & conuersionem sancti Pauli. Secundo dicendū, quod si tamen dicatur super Ioannem, quod vixit trigintaseptem, tunc non computantur duo alii imperfecti. i. primus & vltimus. s. in principio & fine.

1030 PHILIPPVS. Quod Philippus qui prędicauit Samarię, non fuit vnus de duodecim apostolis, sed fuit vnus de septē diaconis. 4.d.2.q.2.4.1^m./quol.10.7.c.

Oppositum videtur dicere. Io.12.lec.3.co.1.fi.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod potuit esse, quod vterque prędicauerit ibi diuersis temporibus. Secundo dicendum, quod sicut dicit Gregorius de Ioāne Baptista, quod fuit Helias figuraliter, & spiritualiter, non autem realiter aut corporaliter: sicut & Philippus qui Samarię prędicauit, fuit Philippus apostolus similitudine nominis & sanctitatis, & etiam officio prędicandi, nõ autem corporaliter & personaliter, sicut etiam supra Dubio 832º. adductum est.

1031 PHYSICA. Quod ens mobile est subiectum philosophiæ naturalis. Opus.15.cº.17.fi./Opus.42.cº.14. prinº./Met.lec.2.co.3./Iº.6.co.3.fi./Iº.11.lec.4.fi./Iº 12.lec.2.prinº./Phi.prinº./Ce.co.1.fi.

Immo corpus mobile, est subiectum eius. Veri.q.14.8.16^m./Met.co.2./Posteriorū.lec.2.co.1.fi./Lec.25.pnº./Lec.41.co.2.

Immo motus, vel res mobilis, est subm eius. Ethi.pnº.

Immo ens mobile est subiectum physicę. phy.pnº.

R ñº dicendum dupliciter. s. primo, quod sicut dicitur. Met.5.lec.6.pnº. subiectum scientię potest dupliciter dici. s. subiectum cōmune toti scientię. i. subiectum adæquatum, & subiectum principale contentum sub eo. Ens igitur mobile est subiectum phię naturalis primo modo: corpus vero mobile secundo modo. Res autem mobilis accipitur pro ente mobili. Secundo dicendum, quod ens mobile consideratum quantum ad omnem modum essendi eius. s. quem habet in se in cōmuni, & in suis partibus, & in iis quæ ad ipsum habent attributionē est subiectum in tota philosophia naturali. Sed ens mobile simpliciter. i. in cōmuni, & non vt contractum ad vnum modum essendi eius specialem: est subiectum in libro Phys. Vt contractum vero ad aliquem vnum modum essendi eius specialem. s. vt mobile vel ad vbi, vel ad formā, vel ad aliquid huiusmodi: est subiectum in specialibus libris philosophię naturalis: vt habetur. phy.co.2.

1032 Quod in physica iudicandum est secundum sensum. In mathematica vero secundum imaginationem. Sed in Methaphysica & in diuinis secundum intellectū. Trin. 22.0./Met.6.co.1.

Immo in Physica iudicandum est, secundum rationē. Discurrere enim a causis in causata, vel econtrario, nõ est sensus, sed solum intellectus. Met.6.co.1.

R ñº dicendū, quod in physica quia considerat ea quorum diffinitiones sunt cum materia sensibili: ideo dicitur iudicare secundum sensum, non quod sensu demonstret, sed intellectu. Et similiter Mathematica: vt habetur Met.6.co.1. Dubio.753.

1033 PIETAS. Quod opera pietatis non debent prętermitti propter religionem, nisi impediant eā, quia iam non essent opera pietatis. 22^e.q.101.4.0.

Immo tractare negocia secularia pie. i. in auxilium indigentium & miserorum, est religiosum. 22^e.q.18.3.2^m./q.187.2.0./q.188.2.2^m./Opus.19.cº.11./Ro.16.co.1.fi./2^e.Thi.2.co.2.

R ñº dicendum, quod licet religiosis tractare negocia secularia & opera pietatis pro pauperibus & viduis, nõ propter aliquod mundanum, sed moderate, cū licentia & charitate, nõ aūt ex cupiditate: vt habetur. 22^e.q.18.3.2^m./q.71.2.0./q.187.2.0./q.188.2.2^m./3.2^m./Opus.19.cº.11./Ro.16.co.1.fi.

1034 POSSE. Quod in perpetuis nõ differt posse & esse. s. poª. passiua. Poª.q.1.1.6^m./q.3.14.14^m.

Immo esse est ipsa actualitas omnium, & non potentia passiua. 1ª.q.3.4.c./q.4.1.3m./Poª.q.7.2.9m.
R nº dicendum, ꝙ cum dicitur ꝙ in eis non differt esse & posse, hoc ideo dictum est, qa poª passiua actui non coniuncta, corruptionis pnm est. Et ideo sempiternitati repugnat: esse autem dicitur actualitas omnium actuum, non ꝙ aliquid addatur quod sit ei formaliter ipsum determinans, sed qa determinatur sicut actus p potentiam: vt habetur Poª.q.3.14.14m./q.7.2.9m.
* Sed posse & agere in diuinis, est idem re, sed non ratione: vt habetur. 1ª.q.41.5.2m.

1035 POSSIBILE./Quod libere spiritussanctus pcedit a pre, nõ possibilr, sed ex necessitate. Poª.q.10.2.5m.
Immo nihil prohibet generationem filij, & processionem spiritussancti, cõputari inter possibilia diuinę potentiæ. Potentia.q.2.5.3m.
R nº dicendum, ꝙ possibile ad quod omnipotentia se extendit, non est accipiendum solum pro cõtingenti: quia etiam necessaria sunt per diuinam potentiam ad esse producta: vt habetur Poª.q.2.5.3m.

1036 POTENTIA./Quod ratio potentię cõsistit in hoc, ꝙ sit ppriũ pnm opationis, & nõ primũ. 1.d.45.3.2m.
Immo potentia aliquando accipitur pro qualibet proprietate rei, consequente nãm eius. 1ª.d.3.q.4.1.5m.
R nº dicendum, ꝙ potentia proprie accepta est principium operationis, vt cõmuniter philosophi accipiũt, non autem cõmuniter accepta: vt habetur. 1ª.d.3.q.4.1.0./Veri.q.7.3.3m. Duº.866º.

1037 Quod potentia creaturæ est duplex. s. poª ad esse, & potentia ad agere. Prima se tenet ex parte materię. Secunda vero ex parte formę. 12ᵉ.q.55.2.c./ꝫ.2.cº.25. 1m./Phy.lec.15.co.1.fi.
Oppositum uidetur dicere a simili. 22ᵉ.q.27.3.c./4.d.17.q.1.ar.4.q.1.c./Veri.q.28.7.8.c.
R nº dicendu3, sicut Duº.51º.359º.524º.

1038 Quod oppositorum eade3 est potentia. 12ᵉ.q.8.1.1m.
Oppositu3 videtur dicere a simili. 1ª.q.94.3.1m./12ᵉ.q.63.4.3m./2.d.30.q.2.1.7m./Virt.q.1.10.2m.
R nº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ oppositoꝝ eadem est poª, non tamen equaliter: vt habetur. 12ᵉ.q.8.1.1m. Secundo dicendum, sicut Duº.19º.

1039 Quod in creatura potest esse poª passiua infinita, non autem potentia actiua infinita. Opus.9.q.81.
Oppositum videtur dicere. 1.d.17.q.2.4.c.
R nº dicendum, ꝙ potest esse poª passiua infinita q̃ potest reduci in actum nõ ex se, sed ẽm ꝙ vnitur agenti infinito: vt habetur. 12ᵉ.q.1.4.0./Opus.9.q.81.

1040 Quod impossibile est alicuius creaturę essentiam, esse suam potentiam operatiuam. Spiritu.11.c.
Immo aliqua potentia creaturę, dicitur sua essentia, & econuerso. Spiritu.11.7m.fi.
R nº dicendum, sicut Duº.197º.

1041 Quod ad ea quę sunt diuersa genere, ex equo se habentia, ordinantur diuersæ potentię animę, non autẽ aliter. 12ᵉ.q.8.2.2m.
Oppositum videtur dicere. 12ᵉ.q.56.2.c./q.60.6.c.
R nº dicendum, sicut Dubio.1173º.

1042 POTESTAS./Quod potestas autoritatis in remissione peccatoꝝ, nulli creaturę potest cõmunicari. 4.d.5.q.1.ar.3.q.1.0./1ᵉ.Cor.lec.2.co.4.
Oppositum videtur dicere, quia tunc claues ecclesię nõ essent necessarię ad salutem, quod est hæreticum. 2.d.1.q.1.3.0./4.d.8.q.2.3.4m./d.17.L.9m.
R nº dicendum * dupliciter. s. primo, ꝙ propria potestas Christi in baptismo, est duplex. s. potestas diuina, & potestas excellentię ẽm humanitatem, secundaꝫ cõmunicare potuit, non autem primam: vt habetur. 3ᵉ.q.64.4.0./1ᵉ.Cor.lec.2.co.4. Secundo dicendũ, sicut Duº.402º.410º.418º.

1043 PRAECEPTVM./Quod omnia precepta decalogi, preter tertium & quartuꝫ, sunt negatiua, quia negatio est cõmunior, affirmatione. 12ᵉ.q.100.7.1m./3.d.37.ar.2.q.1.c./Ro.13.lec.2.co.2./Ephe.6.co.1.fi.
Oppositum videtur dicere, quia qualibet affirmatio habet negationem adiunctam. 22ᵉ.q.44.3.3m./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.3m.
R nº dicendum, ꝙ negatio cõmuniter accepta est cõmunior affirmatione, cum se extendat ad res reales & rationis, vnde omnis negatio fundatur in aliqua affirmatione intellecta vel imaginaria, non autem semp in aliqua affirmatione reali: vt habetur Ma.q.2.1.9m.

1043 Quod intellectus & scientia fidelium, sunt in preceptis legis Dei: ideo non dãtur de eis precepta in decalogo, sed in sequentibus. 22ᵉ.q.16.2.1m.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.16.2.c./q.46.2.3m.
R nº dicendu3, ꝙ non dantur de eis in decalogo explicite, sed virtualiter & implicite. Vnde. 22ᵉ.q.16.2.1m. subiungit. Sed in sequentibus. s. explicite.

1044 Quod operari sine tristitia & delectabiliter, ratione finis, cadit sub precepto legis Dei, non autem ex habitu. 12ᵉ.q.100.9.3m.
Immo etiam ex habitu. 12ᵉ.q.109.2.5.0.
R nº dicendum, sicut Duº.1045º.

1045 Quod modus virtutis est triplex. s. scienter, voluntarie, & ex habitu. Primus est de precepto legis diuinæ & humanę. Secundus diuinę tantum. Tertius nullius. 12ᵉ.q.96.3.2m./q.100.9.0./22ᵉ.q.44.1.0./ꝫ.3.cº.116.117.
* Immo etiam tertius est de precepto legis diuinæ. 12ᵉ.q.109.215.0.
R nº dicendu3, ꝙ actus est bonus dupliciter. s. vel in genere moris, & sic intelligitur, primum dictum sancti Thomę. Vel vt est meritorius. Et sic intelligitur ẽm dictum eius: vt habetur. 12ᵉ.q.109.2.5.0. sicut etiam dicetur ad Dubium.1047m.

1046 Quod preceptum de dilectione Dei, perfecte impletur in patria, tantuꝫ, sed imperfecte in via. 22ᵉ.q.44.6.0./3.d.27.q.9.4.0./Virt.q.2.10.c.1m./quol.4.q.12.2.1m./Opus.18.cº.5.6.7.15.
Immo et pfecte iplet in via. Opus.4.co.4. Opus.15.cº.15. R nº dicendũ duplr. s. primo, ꝙ charitas dr perfecta, qñ aliqs ẽm totuꝫ posse suuꝫ diligit. Quod qdem cõtingit tripliciter. Vno modo sic, ꝙ totuꝫ cor homimis actualiter semp feratur in Deuꝫ. Et hęc est pfectio charitatis patrię, quę nõ est possibilis in hac vita, ppter humanę vitę infirmitates, in qua impossibile est semp actu cogitare de Deo, & moueri dilectiõe ad ipsum. Alio modo vt homo studiuꝫ suuꝫ deputet ad vacanduꝫ Deo, & rebus diuinis, pretermissis aliis, nisi q̃tum necessitas pñtis vitę reqrit. Et ista est pfectio charitatis, quę est possibilis in via. Tertio modo ita ꝙ habitualiter aliqs totum cor suuꝫ ponat in Deo, ita. s. ꝙ nihil cogitet vel velit qđ diuinę dilectioni sit ꝯrius: vt habetur. 22ᵉ.q.24.8.c.fi. Secundo dicendum, ꝙ etiam tunc impletur, si nihil nobis desit, qđ actu vel habitu in Deum referamus: vt habetur Opus.18.cº.5.

1047 Quod modus virtutis. s. operari ex charitate, est de precepto speciali charitatis, nõ autẽ modus de alijs preceptis, nec modus aliaꝝ virtutũ. 12ᵉ.q.100.9.10.0./22ᵉ.q.44.1.1m./4.1m./8.c./3.d.27.q.3.4.0./d.29.2.4m.d.3.6.6.0./Veri.q.23.7.8m./q.24.12.16m.
Immo ipsa dilectio Dei & pximi, est sub precepto legis, quo ad substantiam opis, non aũt ẽm ꝙ elicitur ab habitu charitatis. 12ᵉ.q.96.3.2m./2.d.28.3.0./3.d.37.6.c.2m./4.d.15.q.3.ar.4.q.1.3m./Veri.q.24.12.15m./16m./14.2m./3m./7m./Ma.q.2.5.7m.

¶ R ſio dicendum dupliciter. ſ. primo, ꝙ cadere quid ſub precepto, contingit dupliciter. ſ. ꝙ ſine eo non pertingat homo ad vitam eternam. Et ſic primum dictum ſancti Thome eſt verum. Alio modo ꝙ ſine illo non euadat culpam & pœnam. Et ſic ſm dictum eius eſt verum, vt ipſe diſtinguit. 2.d.28.3. 1m. / Veri.q.24.12. 15m. Secundo dicendum, ꝙ actus eſt bonus dupliciter. ſ. vel in genere moris. Et ſic intelligitur primum dictum. Vel vt eſt meritorius. Et ſic intelligitur ſm dictum eius: vt habetur. 12e.q.109.2.5.0. Duo.1045o.

1048 Quod homo in ſtatu innocentie, poterat ſine gratia ſeruare & implere omnia precepta legis Dei, quo ad ſubſtantiam actus, non autem quo ad modum eius. ſ. ꝙ aliquid fiat ex charitate. Sed poſt peccatum, neutro modo. 12e.q.109.4.0. / 5.3m. / Veri.q.24.14.0.

Immo homo non etiam poſt peccatum, poteſt ſine gratia ſeruare omnia precepta Dei, quo ad ſubſtantiam actus. 2.d.28.3.0. / d.41.L.5m. / Veri.q.24.14.0.

¶ R ſio dicendum dupliciter. ſ. primo, ꝙ homo ſine gratia poteſt implere ſingula precepta legis Dei, & imperfecte, non autem omnia & perfecte: vt habetur. 1a.q.95.4.3m. / 12e.q.109.2.c. / Veri.q.24.14.7m. Secundo dicendum, ꝙ in primis locis, loquitur ſanctus Thomas de homine in natura corrupta per peccatum. In ſecundis vero locis de homine in natura integra: vt habetur Veri.q.24.14.7m. Tertio dicendum, ſicut Dubio.689o.

1049 PROVIDENTIA. / Quod aliqd poteſt exire ab ordine diuine prouidentie, q̃tum ad id quod intentum eſt, non autem ab ordine predeſtinationis. 1.d.40.q.1.2.c.ſi. / d.47.4.c.

Oppoſitum videtur dicere. 12e.q.100.8.2m.

¶ R ſio dicendum, ſicut Duo.498o.

1050 PRAEDICAMENTVM. / Quod in creaturis, vnum predicamentum accidit alteri. Ideo ex duobus predicamentis non poteſt fieri vnum, niſi per accidens. Non autem in diuinis. Po a.q.2.2.2m.

Immo ex rebus duorum predicamentorum, fit vnum per ſe, vt ex ſubiecto & proprio accidente. Veri. q. 21.11m.

¶ R ſio dicendum, ꝙ ex ſubiecto & proprio accidente fit vnum per ſe, ſed conſecutiue, non autem ſecundum eſſentiam.

1051 PRAEDICARI. / Quod nihil predicatur eſſentialiter cum magis & minus, in accidentibus. Virt.q.1.11.c.co.3.

Oppoſitum videtur dicere a ſimili, quia charitas augetur eſſentialiter. 12e.q.52.1.0. / q 66. 1.0. / 22e. q.24.4.0. / 1.d.17.q.2.1.0. / Virt.q.1.11.0. / q.5.3. c. / quol.9.q.6.0. ¶ R ſio dicendum, ſicut Duo.315o.

1052 Quod illud quod predicatur ſm prius & poſterius, nõ predicatur vniuoce. ℥.1.co.31.ſi.

Immo cum aliquando etiam aequaliter predicentur aliqua talia de omnibus, vt ens & vnum, predicantur vniuoce. Met.10.lec.4.co.2.

¶ R ſio dicendum, ſicut Duo.549o.

1052 Quod terminus in ſubiecto poſitus, tenetur materialiter. i. pro ſuppoſito: ſed in predicato poſitus, tenetur formaliter. i. pro natura. 1a.q.13. 12.c. / q.31. 3.2m. / 3a.q. 16.7.4m. / 9. c.3m / 10.c.2m. / q.17.1. 3m. / 1.d.4.q.2.2.c. / 3.d.1.q.2.5.5m. / d.5.L.ſi. / d.6.q.1.3.3m.q.2.5.7m. / d.11.2.3m. / d.22.q.1.2.c. / Perihermenias, lec.8.co.2.pũo. / Lec.10.co.5.

Immo terminus a parte predicati poſitus, ad quem terminatur actus verbi, non tenetur formaliter, ſed materialiter. 3.d.1.q.2.5.2m. / 3m. / 4m. / 5m.

¶ R ſio dicendum, ꝙ idem reſpectu diuerſorum eſt materiale & formale: vt habetur Phy.2.lec.5.co.2.ſi. vt & adductum eſt Dubio.359o.

1053 Quod haec predicatio, Deus eſt pater, & econuerſo, eſt per ſe, & nullo modo per accidens: nec ſicut ſuperioris, de inferiori, nec econuerſo. Sed per identitatem. 1a.q.39.6.2m.

Immo eſſentia predicatur per accidens de perſona, & econuerſo. Potentia.q.8.2.6m.

Immo nihil predicatur de Deo per accidens. 1a.q.3.6.c.ſi. / 1.d.4.q.2.2.3m.

Immo prefata propoſitio, eſt per accidens, & non per ſe. Potentia.q.8.2.6m.

Immo & relationes temporales Dei ad creaturas, dicuntur de Deo per accidens, & non per ſe. 1.d. 30. 1.2m. / 4m. / Potentia.q.7.8.6m.

Immo & iſta non eſt per ſe, licet ſit vera, Deus eſt paſſus. 3.d.11.4.6m.

¶ R ſio dicendum dupliciter. ſ. primo, ꝙ predicari per accidens, dicitur quadrupliciter. ſ. accidentaliter inhaerens vel denominans extrinſece, ſine quo res poteſt eſſe per aliud, & quod non eſt de ratione ſubiecti. Primo modo non predicatur de Deo per accidens: vt habetur. 1a.q.3. 6.c.ſi. / 1. d.4.q. 2.2.3m. Secundo vero modo, relationes temporales, predicantur de Deo per accidens: vt habetur Potentia.q.7.8.6m. Et etiam tertio modo: vt habetur. 1.d.30.1.2m. qa relationes temporales predicantur de Deo per accidens. i. per aliud, quia per relationes reales, quae ſunt in creaturis, vt dicitur ibidem. Sed quarto modo eſſentia Dei predicatur per accidens de perſonis, & econuerſo: vt habetur Potentia.q.8.2.6m. Secundo dicendum, ꝙ predicari per ſe, accipitur dupliciter. ſ. ſm propriam rationem, id eſt ꝙ predicatum ſit de propria ratione ſubiecti: vt habetur Potentia.q.8.2.6m. Et ſic quia perſona non eſt de propria ratione eſſentiae, nec econuerſo, nec relationes temporales ſunt de ratione Dei: ideo quandoq; dicit ſanctus Thomas, ꝙ non predicantur per ſe, ſed per accidens. Alio modo dicitur predicari per ſe, quando predicatum & ſubiectum ſunt idem: ut habetur Met.5.lec.19.co.2. Et ſic dicit, ꝙ eſſentia in diuinis predicatur per ſe per identitatem, quia ſecundum Boetium nulla uerior eſt predicatio, q̃ quando idem de ſeipſo predicatur: ut habetur. 1a.q.39.6.2m. Dubio.1071o.

1054 PRAESERVATVS. / Quod preſeruatus ab aliquo, dicitur purgatus, uel liberatus. 3a.q.31. 4.1m. / q.52.2.2m. / 4.d.15.q.2.ar.2.q.1.1m.

Oppoſitum videtur dicere, quia Chriſtus fuit preſeruatus a peccato originali, & tamen non fuit purgatus, neq; liberatus: ut habetur. 4.d.43.ar.4.q.1.3m.

¶ R ſio dicendũ dupliciter. ſ. primo, ꝙ licet ſolus Chriſtus non fuerit purgatus, neq; liberatus a peccato originali, hoc tamen de nulla alia perſona humana dici poteſt. Secundo dicendum, ꝙ licet Chriſtus peccatum originale non contraxerit, carnis tamen eius emundatio a precedenti infectione, ſaltem intellectu preceſſit aſſumptionem: ut habetur. 3.d.3.q. 4.ar.2. c.2m. / L.2m. ſicut etiam adductum eſt ad Dum.370m.

1055 PRINCIPIVM. / Quod principium eſt communius cauſa & cauſa elemento. 1a.q.33.1.1m. / 1.d.29.1.c.2m. / 3.d.11.1.5m. / Potentia.q.10.1. 9m. / Opuſ.1.co.2.ſi. / Opuſ.31.co.3. / Met.5.co.1. / Phyſicorum, co.2.

Immo quedam ſunt, que ſe conſequuntur adinuicem conuertibiliter, ſicut principium & cauſa. Met. 4. lec.2. principio.

¶ R ſio dicendum dupliciter. ſ. primo, ꝙ cauſa & principium ſunt idem re conuertibiliter. Sed differunt ratione: ut habetur Met.4.lec.2. pũo. / Lio.5.co.1.ſi.

Secundo dicendum, ꝙ causa dupliciter accipitur, vno modo ꝓprie.s.pro causa quę aliquo modo influit in effectum. Et sic pn^m in plus se habet ꝙ causa, quia pn^m a quo incipit motus, est pn^m, non tñ est causa hoc modo accepta. Alio modo accipitur cõiter.s.vt se extẽdit ad causam per se & ad causas per accidens quocunq; modo accidentis. Et sic principium & causa conuertuntur.

1056 Quod, primum principium omnium scientiarum est, circa quod non cõtingit errare, nec supponitur, nec demonstratur, sed naturaliter cognoscitur. Met.4.lec.5.co.3.4./.L1º.11.lec.5.co.1.

Immo cognitio eius fit in nobis ex preexistenti cognitione. Posteriorum.co.2.

R ñº dicendum, ꝙ duplex est cognitio. Quædam est sensitiua. Et hęc est duplex.s.exterior qua aliqd cognoscitur ꝑ sensus exteriores, vt ꝑ visum etc. Et interior ꝙ aliqd cognoscitur ꝑ sensus interiores, vt ꝑ sensum cõem etc. Alia est cognitio intellectiua. Et talis etiam est duplex. Quędam est cognitio terminoꝶ. Alia est cognitio ꝓpositionum. Et ista est duplex. Quædam est cognitio premissaꝶ siue principioꝶ. Alia est cognitio conclusionum. Vnde inter has cognitiones, talis est ordo. Nam omnis cognitio intellectiua conclusionum, fit ex preexistenti cognitione premissaꝶ siue principioꝶ. Cognitio autem intellectiua premissaꝶ, fit ex preexistenti cognitione intellectiua terminoꝶ. Sed cognitio intellectiua terminoꝶ, fit ex preexistenti cognitione sensitiua interiori. Et cognitio sensitiua interior, fit ex preexistenti cognitione sensitiua exteriori. Et ibi est status. Cognitio igitur primi principij fit ex preexistenti cognitione intellectiua terminoꝶ, cuius cognitio est nobis naturalis qa.s.nõ acqrit̃ ꝑ deductiones syllogisticã. Duº.1103º.

1057 PRIVATIO./.Quod a priuatione prima.s.ordinata ad subiectum immediate, fit mutua cõuersio ad habitum, nõ aũt a scda.s.ab ordinata ad subiectum medianțe forma. Met.8.lec.5.fi./.L1º.10.lec.7.co.3.fi.

Oppositum videtur dicere. Ma.q.2.12.2^m.

R ñº dicendum, ꝙ priuatio tollens potentiam, tollit totaliter habilitatem ad habitum, non autem priuatio tollens actum. Et sic potest fieri mutua conuersio: vt habetur Ma.q.2.12.2^m.

1058 Quod priuatio non semper est nata fieri, circa subiectum sui habitus. Veri.q.21.2.1^m.

Oppositum videtur dicere. 1ª.q.48.3.c./.3.d.34.4.c.

R ñº dicendum, ꝙ bonum cui nihil bonitatis deest non potest esse subiectum priuationis, nec priuatio est nata fieri in ipso. Sed est nata fieri in bono, qđ a summo bono deficit: vt habetur.3.d.34.4.c.

1059 Quod priuatio est carentia eius quod est aptum natum haberi. Et hoc tripliciter.s.vel ab eo, vel ab alio eiusdem speciei, vel a quocunq. Et tertia tantũ est in diuinis.1ª.q.33.4.2^m./.1.d.13.4.c./.d.28.q.1.1.2^m./.L.principio./.Potentia.q.9.7.11^m.

Immo nulla priuatio est in diuinis.1ª.q.49.3.2^m./.1.d.43.q.1.1.c./.2.d.34.1.3^m./.4.c.

R ñº dicendum, ꝙ in secundis locis accipit priuationem proprie.s.pro carentia formę debitę eidem subiecto: sed in primis locis accipit priuationem large.s.pro negatione entis determinati generis, aptitudinem rei in alio denotantis: sicut ipse ibidem se exponit.

1060 Quod nulla priuatio est de essentia alicuius entis, in genere collocati.2.d.40.1.3^m.

Immo priuatio est principium ꝑ se entis, & est in gñe.12ª.q.72.6.3^m./.2.d.1.L.2^m./.Poª.q.3.1.16^m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ priuatio est principium per se fiendi, non autem essendi: vt habetur.2.d.1.L.2^m./.Poª.q.3.1.16^m. Secundo dicendum, ꝙ hęc priuatio sit in gñe reductiue, non tñ ꝑ se & directe: vt habetur.12ª.q.72.6.3^m./.2.d.3.q.1.1.1^m.

1061 Quod nulla priuatio est intenta ab aliquo agente.1ª.q.19.9.c./.q.49.1.c./.2.d.1.q.1.1.2^m./.d.35.5.4^m./.L.principio./.d.37.q.3.1.2^m./.ꝭ.3.cº.4.5./.Met.8.lec.5.co.3.fi.

Oppositum videtur dicere. Poª.q.3.6.13^m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ priuatio est prę ter intentionem naturę particularis, sed est de intentione naturę vniuersalis: vt habetur Potentia.q.3.6.13^m. Secundo dicendum, sicut Duº.1200º.782º.

1062 PROCESSIO./.Quod spiritussanctus ꝓcedit a patre & filio inqʒtum sunt plures agentes, & inqʒtum sunt vnum in vi spiratiua.1ª.q.36.4.1^m./.1.d.11.2.3.c./.d.12.2.c./.3.c./.ꝭ.4.cº.24./.Poª.q.10.2.15^m./.Opus.1.cº.11.fi./.Opus.3.cº.48./.Opus.9.q.25.26.

Oppositum videtur dicere.1.d.29.4.2^m.

R ñº dicendum, sicut Dubio.1133º.

1063 Quod spiritussanctus procedit per modum voluntatis, sed filius per modum naturæ & intellectus.1.d.27.q.2.ar.2.q.2.c.2^m./.Opus.9.q.12.

Immo sicut Deus pater filium non voluntate, sed natura produxit, ita de spiritusancto sentiendum est. Opus.9.q.12.

R ñº dicendum, ꝙ spiritussanctus procedit ꝑ modum voluntatis, qa procedit vt amor: sicut & filius ꝓcedit ꝑ modum intellectus, inqʒtum ꝓcedit vt verbum. Sicut tñ verbum procedit naturaliter a Deo dicente, ita & amor ꝗꝗ a Deo amante: vt habetur Opus.9.q.12.fi.

1064 Quod processio spiritussancti assimilatur processioni causati a causa, vt persona: sed vt amor, assimilatur motui locali, quia tendit in alterum, vt in obiectum. Sed processio filij, est tantum primo modo.1.d.13.3.2^m./.d.14.q.1.1.c.1^m.

Oppositum videtur dicere. Poª.q.7.7.10^m.

R ñº dicendum, ꝙ in diuinis non est proprie similitudo, sed improprie. Et ꝯm Dionysium, in causa & causatis non recipimus similitudinis conuersionem, sed solum in coordinatis. Et ideo Deum creaturis similem non dicimus, sed econuerso: vt habetur Potentia.q.7.7.10^m./.Duº.471.1146º.1089º.

1065 PRODVCTIO./.Quod in productione rerum a Deo, est triplex debitum.s.respectu vniuersi, vnius creaturę ad aliam & partium vel proprietatum.ꝭ.2.cº.29.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.21.1.4^m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.4.1^m./.d.46.q.1.ar.2.q.1.4^m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo verum esse, ꝙ loquendo de debito vniuersi in ordine ad Deum, sic est debitum cuilibet creaturæ ad Deum: vt habetur a simili.Veri.q.23.9.4.4^m. Sed si loquamur de debito Dei in ordine ad creaturas, sic Deus nulli est debitor: vt habetur in locis secundo allegatis. Secundo dicendum, sicut Dubio.431º.

1066 PROPHETIA./.Quod de ratione prophetię, nõ est ęnigmatica cognitio, quia Moyses fuit propheta, & tñ Deum palam, & non per ęnigmata vidit.3ª.q.7.8.1^m.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.12.13.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.486º.

1066 Quod magni laboris est ꝯm Hieronymum, prophetas intelligere. Nec facile est quempiam posse iudicare de interpretatione, nisi intellexerit, anteꝙ legerit. Isa.prolo.lec.1.co.1.

Immo ꝯm Hieronymum, dicitur Isaias ad liquidum dicere vniuersa Christi & ecclesiæ mysteria. Isa.prolo.lec.2.co.1.

R ñº dicendum, ꝙ verum est ꝙ Isaias dicit ad liquidum, qʒtum ad quædam mysteria principaliora, sed nõ qʒtum ad multa alia: vt habet̃ Isa.prolo.lec.2.co.1.

1067 Quod omnis prophetia de quacunq; re, est eiusdẽ spe ciei, quia est per vnum formale. s. per lumen diuinum. 22ᵉ.q.171.3.3ᵐ.
Oppositũ uidetur dicere.1ª.q.1.1.2ᵐ./.Veri.q.12.3. c.fi. ☞ R ñº dicendum, sicut Duº.1111º.

1068 Quod prophetia fuit in Christo, inq̃tum fuit viator. 22ᵉ.q.174.5.3ᵐ./.3ª.q.7.8.0./.q.31.2.0./.Psal.44.co. 8./.Matth.co.4./.Io.4.lec.6.co.1.fi./.cº.6.lec.1.pnº./. cº.9.lec.2.co.4./.He.co.19.
Oppositum videtur dicere.Veri.q.12.6.c.
☞ R ñº dicendũ ꝙ dupliciter.s.primo, ꝙ sicut ipse di cit.Io.4.lec.1.co.fi.Prophetia potest considerari dupli citer.s.q̃tuꝫ ad prenunciationeꝫ futurorũ, & q̃tuꝫ ad vi siones ęnigmaticã, quæ tñ non est de ratione ꝓphetię: vt habetur.3ª.q.7.8.1ᵐ.Quo ad primuꝫ, ꝓphetia fuit in Christo, non aũt quo ad scdm. Secũdo dicenduꝫ, ꝙ vt ipse dicit.3ª.q.7.8.1ᵐ.Io.6.lec.2.pnº.Cognitio ęnigmatica quo ad visioneꝫ imaginariaꝫ, fuit in Chri sto: non aũt quo ad visioneꝫ intellectiuaꝫ, vnde dicen dum, ꝙ etsi Christus habuit pleuaꝫ & apertaꝫ notitiaꝫ q̃tuꝫ ad parteꝫ intellectiuaꝫ de diuinis: habuit tñ in par te imaginatiua quasdaꝫ similitudines, in qbus poterat speculari diuina, inq̃tuꝫ nõ soluꝫ erat cõprehensor, sed etiam viator. Et hoc modo ꝓphetia fuit in Christo: vt habetur.3ª.q.7.8.1ᵐ./.Io.6.lec.2.pnº.

1069 Quod Dauid habuit ꝓphetiã, quo ad intuituꝫ mentis, sine imaginaria visione.22ᵉ.q.174.4.1ᵐ./.Psal.co.3. Oppositum videtur dicere. 22ᵉ.q.174.2. 3ᵐ./.Veri.q. 12.12.c.1ᵐ.
☞ R ñº dicendum, ꝙ Dauid non habuit ꝓphetiaꝫ quo ad intuitum mentis sine imaginaria visioue perfectio rem aliis simpliciter, quia visio Moysis fuit excellẽtior q̃tum ad cognitionem diuinitatis, sed ſm quid: qa Da uid plenius cognouit & expressit mysteria incarnatio nis Christi: vt habetur.22ᵉ.q.174.4.1ᵐ.

1070 PROPOSITIO./.Quod propositio actiua sem per vertitur in passiuaꝫ in actionibus immanentibus, non auteꝫ in transeuntibus: nisi grammaticaliter, pro pter impedimentum, vel libertatem patientis.4.d.38. q.2.ar.3.q.1.2ᵐ.
Immo in ꝓpositiõibus de actiõibus immanẽtibus, nõ potest fieri cõuersio passionis in actioneꝫ vel ecõuerso, accepta re exteriori, ſm ꝙ in se est. 1.d.40.q.1.1.1ᵐ.
☞ R ñº dicendum, ꝙ considerando substantiam actio nis, aliquando actio egreditur ab agente, & pertingit vsq; ad patiens, qđ habet in sua potestate recipere effe ctum agentis & non recipere. Et in talibus non semp actiua conuertitur in passiuaꝫ. Sed loquendo in actio nibus interioribus animę, semper cõuertuntur in passi uam: vt habetur.4.d.38.q.2.ar.3.q.1.2ᵐ.

1071 Quod hęc propositio, Deus est passus, non est per se, li cet sit vera.3.d.11.4.6ᵐ.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.3.6.c.fi.
☞ R ñº dicendum, ꝙ quia relationes temporales non sunt de ratione Dei, ideo quandoq; dicit ꝙ non pręđi cantur de Deo per se, sed per accidens: vt etiam supe rius adductum est plenius. Duº.1053º.

1072 PROPOSITVM./.Quod propositũ pro facto re putatur.4.d.10.ar.1.q.1.3ᵐ.
Oppositum videtur dicere.4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1ᵐ.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.1202º.

1073 PROPRIVM./.Quod in omni re, propriuꝫ acci dens est aliud ab essentia eius. Et est posterius ea ordi ne generationis & perfectionis. 12ᵉ.q.2.6.c./.q.83.2. 3ᵐ./.Veri.q.21.1.11ᵐ.
Oppositum uidetur dicere. Spiritu.11.7ᵐ.fi.
☞ R ñº dicenduꝫ, sicut Duº.197º.

1074 Quod subiectũ potest intelligi sine ꝓprio accidente ꝑ primaꝫ operationeꝫ intellectus, non auteꝫ ꝑ scdam. Sed ꝑ vtranq; potest intelligi sine cõi accidente, etiaꝫ inse parabili.1.d.26.1./.Spiritu.11.7ᵐ./.Anima.12.7ᵐ.
Oppositum videtur dicere.4.d.10.ar.2.q.3.3ᵐ.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.760º.

1075 PROVIDENTIA./.Quod prouidentia diuina gu bernat corpora inferiora, per corpora superiora. 1ª.q. 113.1.c./.q.115.3.0./.4.d.43.ar.2.q.3.c./.ar.3.q.1.c./. ꝧ.3.cº.81.82.83./.Veri.q.5.8.c./.9.0./.Poᵃ.q.3.6.c. fi./.quol.6.19.c./.Opus.3.cº.128./.Opus.10.co.3.
Oppositũ videtur dicere.2.d.2.q.2.3.0./.d.13.1.4ᵐ.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.333º.

1076 Quod Deus potest facere, contra ordinem prouiden tiæ suæ.ꝧ.3.cº.95.
Oppositum videtur dicere.ꝧ.3.cº.100.
☞ R ñº dicenduꝫ tripliciter.s.primo, ꝙ Deus potest fa cere, ꝓ ordineꝫ prouidentię suę, ex parte reꝝ, nõ autem vt est a Deo: vt habetur.ꝧ.3.cº.95. Secundo dicen dum, ꝙ nihil potest contingere pręter ordinem guber natiõis prouidentię Dei vniuersaliter, sed tñ respectu alicuius causę particularis: vt habetur. 1ª.q.22.2.1ᵐ./. q.103.7.8.0./.2.d.6.1.3ᵐ./.ꝧ.3.cº.94.co.2. Tertio dicenduꝫ, sicut Duº.498º.501º.518º.783º.

1077 PRVDENTIA./.Quod prudentia nõ cõuenit bru tis.1ª.q.22.1.c.4ᵐ./.q.55.3.3ᵐ./.q.96.1.c.4ᵐ./.12ᵉ. q.3.6.c./.q.13.2.3ᵐ./.22ᵉ.q.47.15.3ᵐ./.1.d.15.q.4. 1.3ᵐ./.4.d.49.q.1.ar.1.q.4.c./.ꝧ.3.cº.35.fi./.Veri.q. 15.1.c.co.2./.q.24.2.c./.Ethi.6.lec.6.co.1.fi./.Lec.7. fi./.Met.co.6./.Sensu.co.3./.Memoria.pnº.
Immo prudentia est in brutis, etiaꝫ in brutis imperfe ctis, & memoriam non habentibus, cum prudentia sit naturalis ęstimatio de conuenientibus prosequendis & nociuis fugiendis, & animalia etiam imperfecta, perci piant naturaliter id qđ nociuuꝫ est & conueniẽs.Met. lec.2.co.3./.Anima.3.lec.5.co.2.
☞ R ñº dicendum, ꝙ prudentia non conuenit brutis, nisi metaphorice.s.inq̃tum instinctu naturali aguntur sagaciter: vt habetur in locis primo allegatis.

1078 QVALITAS./.Quod qualitatis nõ est q̃litas ꝑ se, nec ꝑ accidẽs.4.d.8.q.1.ã.2.q.1.1ᵐ./.Virt.q.1.3.7ᵐ.
Oppositum videtur dicere.2.d.17.2.1ᵐ.
☞ R ñº dicendum, sicut Duº.1171º.10º.

1079 QVANTITAS./.Quod numerus est prior q̃titate continua.Trin.14.6ᵐ.
Immo numerus causatur ex diuisione q̃titatis conti nue, & sequit eam.1ª.q.30.3.c./.Poᵃ.q.9.7.c.co.3.
☞ R ñº dicendum, ꝙ numerus est prior formaliter q̃ titate cõtinua, sed mãliter ecõuerso: vt hr Tri.14.6ᵐ.

1080 Quod q̃titas dimensiua, non est in Deo, sed tantum q̃titas virtualis.1ª.q.28.4.c./.q.42.1.1ᵐ.
Immo quędam species q̃titatis dimensiuę, quo ad ra tionem differentię, sunt in Deo, & per consequens ęqualitas similiter.1.d.19.q.1.1.4ᵐ./.d.24.q.1.1.1ᵐ.
☞ R ñº dicenduꝫ, ꝙ ꝙ qa omnis imꝑfectio debet ex cludi a noibus, ſm ꝙ dicuntur de Deo, vt ipse sępissi me dicit, sed pręcipue.1ª.q.14.1.1ᵐ./.2ᵐ./.1.d.4.q.1. 1.2.c./.d.8.q.4.3.c.ideo noia speciep q̃titatis dimensi uę, quas enumerat Philosophus.5.metaphysicę, & in pręđicamentis, qa important imꝑfectiones, non soluꝫ quo ad rationeꝫ gñis, sed etiaꝫ quo ad rationem ꝓprię differentię, nõ dicuntur de Deo nisi metaphorice, sicut dicitur gñaliter de omni noie significante moduꝫ parti cipandi.1ª.q.13.3.1ᵐ.sed noia q̃titatis, quę q̃tum ad rationeꝫ differentię, nõ dicunt nisi pfectiones, dicuntur ꝓprie de Deo, sicut.1.d.24.q.1.1.1ᵐ.exemplificat de vnitate, quo ad rationem diuisionis, & primę mensu rę, quę perfectioneꝫ significat, sicut etiam adductum est supra ad Dubium.470ᵐ.555ᵐ.

1081 QVO EST. Quod quo est, & quod est, in solo Deo non differunt. 1ª.q.29.4.1m./3ª.q.3.2.3m./3.1m./q.17.1.c./1.d.8.q.4.1.2m./q.5.1.2.c./d.19.q.4.1.4m.d.33.1.c.2m./d.3.4.q.1.1.c./2.d.2.q.1.1.c.fi./Potentia.q.9.4.c.fi./16m.

Oppositum videtur dicere.1ª.q.3.3.c.

R ñº dicendum, sicut Duº.114º.

1082 RAPTVS. Quod raptus mentis ad diuina est triplex.s.per similitudines imaginarias, per effectus intelligibiles, & per essentiam Dei. Primus conuenit Petro & Ioanni euangelistę in apocalypsi. Secundus Adę & Dauid. Tertius vero Paulo & Moysi. 22ª.q.175.3.1m./Veri.q.13.2.9m./2ª.Cor.12.co.5.

Oppositum videtur dicere, quo ad tertium modum.1ª.q.12.2.c.1m./5.0.

R ñº dicendum, sicut Dubio.486º.1068º.1069º.

1083 RATIO. Quod ratio & intellectus non sunt idem, quia ratio quandoq; est recta, & quandoq; non recta, tam in speculatiuis q̃ in practicis, sed intellectus semper est rectus.1.d.1.q.1.1.4m./2.d.24.q.3.3.2m.

Immo ratio dicitur esse semper recta. Ma.q.7.5.6m.

R ñº dicendum, q̃ ratio etiam dicitur esse semper recta dupliciter.s.vel respectu principiorum, vel qa non errat ex proprietate sui, sicut phantasia, sed tantum ex defectu sui: vt habetur Ma.q.7.5.6m. * Et sic ex defectu sui non semper est recta: vt habetur. 1ª.q.62.8.c.3m.

1084 Quod ratio & intellectus sunt realiter eadem potentia.1ª.q.79.8.0./q.83.4.c.2m./22ª.q.49.5.3m./q.83.10.2m./3ª.q.18.3.2m./2.d.24.q.3.3.2m./Veri.q.15.1.0./q.16.1.c.fi./Anima.3.lec.14.fi.

Oppositum videtur dicere. Posteriorum.pnº.

R ñº dicendum, sicut Duº.43º.107º.1083º.

1085 REGVLARIS. Quod canonici regulares & monachi, ad paria censentur. Opus.19.cº.2.co.7.

Oppositum videtur dicere.22ª.q.189.8.2m.

R ñº dicendum, q̃ intelligendum est, q̃ canonici regulares & monachi, ad paria cēsentur in illis, quę sunt cōmunia omni religioni: sicut viuere sine proprio, abstinere a negociationibus, & ab officio aduocandi in causis & huiusmodi, non autem in propriis statutis eorum. Alias, possent aliqui similiter concludere, q̃ canonici regulares tenerētur abstinere a lineis indumentis, quia monachi ad hoc tenentur, quorum ordo est arctior: vt habetur in locis predictis.

1085 RELATIO. Quod omnis relatio est depēdentia. Ꝫ.2.cº.12.fi./Veri.q.21.1.c.co.1.fi./Potentia.q.7.1.9m.

Oppositum videtur dicere.Ꝫ.4.cº.14.co.4.principio./Potentia.q.9.4.10m.

R ñº dicendum * quadrupliciter.s.primo, q̃ omnis relatio creata, est dependentia, non autem relatio diuina: vt habetur.3.d.11.1.7m./Ꝫ.4.cº.14º. Secundo dicendum, q̃ aliquid dependet ab alio dupliciter.s.vel ſm esse: sicut omnis relatio creata dependet a substantia: vel ſm rationem, & sic omnis relatio tam creata q̃ diuina, dependet a suo correlatiuo: vt habetur Potentia.q.7.1.9m. Tertio dicendum, sicut ad Dubium.414m, dictum est. Quarto dicendum, q̃ relatio ſm esse eius, est aliquid non autem ſm rationem eius, qa non est aliquid absolutum, sed est ad aliquid. Alia vero predicamenta, sunt aliquid vtroq; modo: vt habetur.1ª.q.28.1.2.c./1.d.20.1.c./d.26.q.2.1.c./d.30.1.c./3.d.8.5.c./Veri.q.1.5.15m./Potentia.q.2.5.c./q.7.8.c./quol.1.q.2.1.c./quol.7.4.c.fi./quol.8.vel.9.q.2.3.c.

1086 Quod relatio ſm rationem eius, nihil ponit in subiecto, 1ª.q.28.1.2.c./1.d.8.q.4.3.c./d.20.1.c./d.26.q.2.1.c./2.3m./d.30.1.c./d.33.1.c./Veri.q.1.5.15m./Potentia.q.2.5.c./q.7.8.c./q.8.2.c./quol.7.4.c.fi.

Oppositum videtur dicere.Ꝫ.2.cº.13.

R ñº dicendum, q̃ relatio ſm esse eius, inheret subiecto, ſm vero rationem eius, tantum assistit: qa non ponit in eo aliquid absolutum, sed tantum per respectum ad aliud: vt habetur. 1ª.q.28.1.1m./2.c./q.39.1.c./q.40.1.c./1.d.8.q.4.3.4m./d.33.1.c./Potentia.q.7.8.c./9.c.principio./7m./q.8.1.4m./2.c./q.9.5.2m./14m./Physicorum.3.co.2.fi./Dubio.1085º.A.1085º.B.

1087 Quod vnitas & pluralitas specifica relationum, sumitur ex causa, numeralis autem ex subiecto, nulla vero ex terminis. 3ª.q.35.5.c./quol.1.2.c./quol.9.4.c./Opus.3.cº.220.

Immo relationes multiplicantur ſm rem, ſm fundamenta.3.d.8.5.0./d.21.q.1.ar.1.q.2.5m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo, q̃ illud quod in tertia parte dicitur, causa, in tertio sententiarū dicitur fundamentum, vt patet per exempla, in vtroq; libro posita. Et quęlibet distinctio relationum realis, est ex fundamentis, quę si distinguantur specifice, siue in eodem subiecto, siue in diuersis, causant distinctionem specificam relationum. Si vero fundamenta distinguantur solo numero, quod est ex distinctione numerali subiectorum, tunc relationes distinguuntur realiter solo numero, vt dicit vtrobiq;. Secundo dicendum, q̃ q̃uis ex terminis multiplicetur respectus relationis, non tamen oportet q̃ multiplicentur relationes ſm rem. Et quia ex eo res habet vnitatem & multitudinem, ex quo habet esse: ideo ſm id in quo relatio fundatur, iudicandum est de ea, utrum sit ſm rem una uel plures: ut habetur.3.d.8.5.c.principio./4m.

1088 Quod relatio in diuinis non est totum uniuersale, nec omnes simul, sunt aliquid maius, q̃ una tantum.1ª.q.42.4.3m.

Oppositum videtur dicere a simili.2.d.3.q.3.2.c.fi.

R ñº dicendum, sicut Duº.476º.

1089 Quod relatiōes Dei ad creaturas nō sunt realr in deo, nec extra Deum, nec ipse Deus. 1ª.q.13.7.c.fi./2m./4m./q.28.1.3m./4.c./1.d.2.3.c.co.2.pnº./d.9.L.q.2.2m./d.26.q.2.3.1m./d.30.1.1m./2m./2.1m./3.0./L./d.31.5.2m./d.33.1.c.4m./d.35.L.fi./3.d.2.q.2.ã.2.q.3.2m./d.5.q.1.ã.1.q.1.3m./Ꝫ.2.cº.12.13./Veri.q.3.2.8m./Poª.q.7.10.0./Opus.3.cº.219.

Immo sunt realiter in creatura. 1ª.q.6.2.1m./q.13.7.0./q.28.1.3m./4.c./q.45.3.1m./3ª.q.2.7.0./1.d.8.q.4.1.3m./d.9.L.q.2.2m./d.14.q.1.1.2m./2.c.3m./q.2.1.c.1m./d.22.3.c./4.3m./d.26.q.2.1.c./d.30.2.4m./d.33.1.c.4m./d.36.q.2.2.2m./3.d.1.q.1.2.5m./3.d.1.q.1.ar.1.q.1.1m./d.2.q.2.ã.2.q.3.2m./d.5.q.1.ã.1.q.1.c.3m./d.7.q.2.1.c./d.8.5.c.fi./d.32.3.c./Veri.q.4.5.c./Potentia.q.3.3.c./q.7.1.9m./9.10.11.0./quol.1.2.0./quol.8.uel.9.4.0./Opus.3.cº.219.

R ñº dicendū dupliciter.s.primo, q̃ relationes Dei ad creaturas quę sunt realiter in creaturis, sunt etiam in Deo, ſm rationem & intellectum nostrum, & angelicum, & diuinum: ut habetur. 1ª.q.6.2.1m./q.13.7.2m./4m./3.d.32.3.c./d.36.q.2.2.2m./d.37.q.1.2.1m. Secundo dicendum, sicut Dubio.471º.1064º.1146º.

1090 RELIGIO. Quod professi religionem, mortui sunt mundo, & uiuunt Deo. Vnde non sunt reuocandi ad uitam humanam, occasione cuiuscunq; euentus. 22ª.q.88.11.1m.

Oppositum videtur dicere.4.d.38.q.1.ar.4.q.1.3m.

R ñº dicendum, sicut Duº.1205º.

Resurrectio

1091 RESVRRECTIO./Quod eadẽ materia & eisdem dimensionibus numero cũ eadem anima, erit idẽ homo numero qui resurget, & non alius. Opus. 3. c°. 155. 157.
Immo accidens idem numero, non potest transire de subiecto in subiectum. 3ª. q. 3. 7. co. 1.
Immo corpus prius viuũ & postea mortuum, non est idem numero, propter diuersitatem formæ, sed est idẽ identitate materię. 3ª. q. 25. 6. 3m./q. 50. 5. c./1m.
R ñº dicendum, ꝙ sicut dictum est ad Dum. 517m. eisdem dimensionibus numero numerositate essentiæ & idem numero numerositate suppositi hominis viui resurget homo idem numero, non autem numerositate suppositi mortui.

1092 Quod sicut nullus potest liberari a morte spirituali, nisi per gratiam Dei, ita nec a morte corporali, nisi per resurrectionem diuina virtute factã. 4. d. 43. ar. 2. q. 1. c.
Immo ex solo libero arbitrio potest qs liberari a morte spirituali. i. a peccato mortali. 2. d. 5. q. 2. 1. o./d. 28. 2. o./4. o.
R ñº dicendũ, sicut Duº. 647º. 689º.

1093 RHETORICA./Quod rhetorica est ex coniecturis ad suspitionem, quia quandoq; non fit complete fides vel opinio, sed suspicio quędam: quia non totaliter declinatur ad vnam partẽ cõtradictionis, licet magis declinetur in hanc q̃ in illam. Sed dialectica est ex probabilibus ad opinionẽ. 22ᵉ. q. 48. c. 6./Post². co. 3.
Immo rhetorica est scientia, ad rationalẽ phiam pertinens. Posteriorum. co. 3.
R ñº dicendum, ꝙ rhetorica per respectum ad suas causas & passiones. s. ſm ꝙ est docens est scientia. Et formantur in ea vniuersales propositiones & necessarię. Sed quantum ad vsum, siue quantum ad modum procedendi, sic non vtitur propositionibus vniuersalibus sed coniecturis. Sic autem non est sciẽtia, sed magis modus sciendi: vt etiam dicetur ad Dum. 1125m.

1094 SACERDOS./Quod Christus noluit nasci de sacerdotibus, ne videretur idem sacerdotiũ eius, & sacerdotium vetus. Sed vetus esset figura sacerdotii eius. 3ª. q. 22. 1. 2m.
Oppositũ videtur dicere. 3ª. q. 31. 2. 2m.
R ñº dicendum, ꝙ noluit nasci de sacerdotibus ſm rectã genealogiã: sed ſm stirpem ex parte matris suę.

1094 SACRAMENTVM./Quod significatio in sacramentis, est ex parte materię, sed efficacia est ex parte formę. 4. d. 2. q. 2. ar. 1. q. 2. c./d. 22. q. 2. ar. 2. q. 2. o.
Immo vtrunq; habet a forma. 4. d. 3. ar. 1. q. 1. 3m.
R ñº dicendum, ꝙ vtrunq; habet a forma simpliciter, sed a materia secundum quid.

1095 Quod sacramenta veteris legis nihil interius efficiebant in anima. Ideo dr̃ iustitia carnis. 3ª. q. 72. 5. 3m.
Oppositum videtur dicere. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. c.
R ñº dicendum, sicut Duº. 342º. 343º.

1096 Quod sacramenta veteris legis nihil gratię cõferebãt ex opere operato. 4. d. 4. q. 1. ar. 4. q. 1. 2m.
Oppositũ videtur dicere. 4. d. 1. q. 2. ar. 4. q. 2. c.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 343º.

1097 SALVARI./Quod ex diuina prouidentia, procurantur multę occasiones salutis hominibus: vt prędicationes, exempla, actus virtutum pro loco & tempore, ęgritudines, flagella, & etiam peccata. 12ᵉ. q. 87. 2. 1m. 4. 1m./quol. 1. 7. c. 3m./Ro. 10. lec. 2. co. 1. 6.
Oppositum videtur dicere, quo ad peccata. 4. d. 17. q. 2. ar. 4. q. 1. 4m.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1002º.

1098 SANITAS./Quod sanitas est tantum in animali. 1ª. q. 16. 6. c./1. d. 19. q. 5. 2. 1m.
Oppositum videtur dicere a simili. 4. d. 14. q. 1. arti. 3. q. 1. c./Veri. q. 14. 4. 7m.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo ꝙ eadem numero sanitas est in animali & in aliis, nec alia sanitas est medicinæ & vrinę, quam sanitas animalis, quam medicina facit, & vrina significat: vt habetur. 12ᵉ. q. 20. 3. 3m. Secundo dicendum, sicut Dubio. 1173º.

1099 SCIENTIA./Quod scientia significat qualitatẽ, quam consequitur quidam respectus. 1ª. q. 13. 7. 1m./12ᵉ. q. 54. 4. o./1. d. 30. 2. c./Veri. q. 4. 5. c./q. 21. 6. c.
Immo scientia est collectio specierum ordinatarum ad cognoscendũ. 3ª. q. 12. 2. c./3. d. 14. ar. 3. q. 4. c. 3m./contra. 1. c°. 56. 5m./Veri. q. 10. 2. c. 6./q. 20. 2. c. 6./q. 24. 4. 8m./Opus. 9. q. 81.
R ñº dicendum, ꝙ de scientia duplex fuit opinio. s. opinio Auicennæ dicentis, ꝙ scientia nihil aliud est, quam habilitas quędam intellectus ad recipiendam illuminationem, & species intelligibiles ab intelligentia: vt habetur Veri. q. 11. 1. c. Alii autem dicunt ꝙ non, sed ꝙ scientia est collectio speciecũ. Ideo sanctus Doctor quãdoq; ponit hoc sub dubio: vt habetur. ℈. 1. c°. 56. vbi dicit, ꝙ habitus scientiæ, vel est habilitas quędã ad recipiendas species intelligibiles, vel est congregatio specierum &c̃. Quandoq; vero declinat ad primã opinionem. Et sic dicit ꝙ scientia est qualitas simplex. Et sępius declinat ad secundam, ideo dicit, ꝙ scientia est collectio speciecũ: vt & dicet infra Duº. 1108º. 699º.

1100 Quod ad scientiam requiruntur tantum tria. s. potẽtia actiua cognoscentis, qua de rebus iudicat, res cognita, & vnio vtriusq;. Veri. q. 1. 9. 10. c./q. 2. 1. b. 3.
Oppositum videtur dicere. contra. 1. c°. 56. 2m./Veri. q. 8. 1. 13m.
R ñº dicendum, sicut Duº. 794º.

1101 Quod quantitas intensiua, est essentialis scientię, non autem quantitas extensiua, sed per accidens. Veri. q. 20. 4. 10m./14m.
Immo scientia augetur secundum se, per additionẽ. 12ᵉ. q. 49. 4. c./q. 52. 2. c.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1099º. 1108º.

1102 Quod nulla scientia probat sua principia, sed probat alia ex eis. Nec disputat contra negantes ea, prater primam phiam. 1ª. q. 1. 8./Met. 3. lec. 5. o./Li°. 4. lec. 1. co. 4. 6./Phy. lec. 2. co. 2./Posteriorum. lec. 20. 6.
Immo in physica, phus disputat contra negantes sua principia. Phy. lec. 2. co. 2.
R ñº dicendum, ꝙ phus in physica disputat contra negantes sua principia, non ut physicus, sed ut induẽs habitum methaphysici: vt habetur Phy. lec. 2. co. 2.

1103 Quod scientia acquisita est in cognitione primorum principiorum, sicut in principiis actiuis. 1. d. 17. q. 1. 3. c./2. d. 24. q. 2. 4. 3m./Veri. q. 16. 2. c./q. 17. 1. 1m./ql. 3. 26. 6./ql. 8. 4. c./Phy. 2. lec. 5. 6./Post². L. 3. pn°.
Immo est in eis sicut in principiis materialibus. Phy. 2. lec. 5. co. 2. 6.
R ñº dicendũ, ꝙ cognitio scientiæ est sicut in principiis actiuis in inferendo, sed est sicut in principiis materialibus, prout ex eis componitur demonstratio. Dubio. 1056º. 1106º.

1104 Quod scientia est tantũ de vniuersalibus, quia de indiuiduis & singularibus, non est scientia obiectiue. 2. d. 24. q. 2. 4. 6m./Veri. q. 2. 13. 8m./Met. 2. lec. 3. co. 2./Libro. 7. lec. 14. co. 1./Libro. 11. lec. 8. o./Anima. 2. lec. 12. co. 1. 6./Posteriorum. lec. 16. 6.
Immo methaphysica considerat etiam de singulis entibus. Trin. 17. 6m./20. 5m.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ scientia est de vniuersalibus per se & directe. Sed de singularibus indirecte, & reflexiue: vt habetur. 1ª. q. 86. 1. c. Secundo dicendũ, ꝙ methaphysica considerat de singulis enti-

bus sub ratione entis in cōmuni, non autem sub propriis rationibus singulorum entiū: vt habet. Trin. 20. 5m.

1105 Quod scientia acquisita est habitus naturalis, quia inest vnicuiq; homini quoddam principiū scientię, s. lumen intellectus agentis, per quod cognoscunt statim a principio naturaliter, quędam vniuersalia principia omnium scientiarum. 1a. q. 117. 1. c. 1m. / 12e. q. 51. 4. c. / q. 113. 10. 3m.

Immo scientia fit in nobis per proprium ingenium & studium. 1a. q. 117. 1. o. / Posteriorum. co. 4.

R sio dicendum dupliciter. s. primo, quod scientia vel sapientia acquisita per proprium ingenium & studium, quod est a Deo, est naturalis. si vero aliter, vt in apostolis, est miraculosa: vt habetur. 1a. q. 117. 1. 1m. / 12e. q. 51. 4. c. / q. 113. 10. c. Scdo dicendum, quod scientia acquisita est habitus naturalis inchoatiue quo ad principia. Sed completiue per proprium ingenium & studium: vt habetur Posteriorum. co. 4. Duo. 1056o. 1107o.

1106 Quod in generatione scientię nostrę, prius est cognoscere magis cōmune, quam minus cōmune. 1a. q. 67. 4. c. / Posteriorum lec. 4.

Oppositum videtur dicere, quia difficilia sunt hominibus ad cognoscendum, quę sunt maxime vniuersalia. Et etiam quia prius sunt nobis nota minus cōmunia, Opus. 53. 6.

R sio dicendum dupliciter. s. primo, quod ea quę sunt maxime vniuersalia in causando, sunt posterius nota quo ad nos, licet sint prius nota secundum naturam: vt habetur Opus. 53. 6. Secundo dicendum quod prius est cognoscere magis cōmune cognitione confusa, quam minus cōmune, sed econuerso cognitione distincta. Et quāuis vniuersalia per prędicationem sint aliquo modo prius nota quo ad nos, quā minus uniuersalia, non tamen sunt prius nota quam singularia. Nam cognitio sensus quę est singularium, in nobis pręcedit cognitionem intellectiuam, quę est vniuersalium: vt habet. Opus. 53. 6. / Dubio. 356o.

1107 Quod in statu innocentię, homo nō acquisiuisset scientiam ex sensibus. 3a. q. 61. 2. o. / 4. d. 1. q. 1. ar. 2. q. 2. o. Oppositum videtur asserere. 1a. q. 101. 1. o. / 2. d. 20. q. 2. 2. o.

R sio dicendum tripliciter. s. primo quod ut colligi potest. 2. d. 20. q. 2. 2. 2m. Potentię sensitiuę dupliciter cōsiderari possunt. s. vel secundum se, uel ut illustratę lumine intellectus agentis. Primo modo, potentię sensitiuę sunt inferiores intellectu possibili: ideo non erat conueniens in illo statu recto, quod intellectus acquireret scientiam ex sensibus, quia tunc inferiora dependebāt & perficiebantur a superioribus, & non econuerso. Secundo autem modo ratione intellectus agentis qui est superior intellectu possibili, poterat intellectus possibilis accipere scientiam ex sensibus. Secundo dicendum, quod tunc accepisset scientiam ex sensibus, quo ad usum, applicando habitus infusos ad phātasmata, non autem acquirendo habitum scientię de nouo: vt habetur. 2. d. 20. q. 2. 2. 3m. / d. 23. q. 2. 2. 3m. Tertio dicicendum, sicut Dubio. 1218o. 145o.

1107 Quod disciplina quę est receptio cognitionis ab alio, requiritur ad scientiam. 12e. q. 4. 1. c. / Met. 4. lec. 5. co. 2. / Posteriorum lec. 1. co. 2.

Oppositum videtur dicere. 1a. q. 117. 1. c. / Veri. q. 11. 1. c. co. 3. / quol. 8. 4. c.

R sio dicendum, quod ad scientiam ab alio acquisitam, requiritur disciplina, non autem ad scientiam per inuentionem propriam: vt habetur. 1a. q. 117. 1. c. 3m. / 4m. / Dubio. 1056o. 1105o. 1153o.

1108 Quod ille qui in aliqua scientia acquirit per primam demonstrationem, scientiam conclusionis vnius, habet quidem habitum scientię, sed imperfecte. Cum autem acquirit per aliquam aliam demonstrationem, scientiā conclusionis alterius, non aggeneratur in eo alius habitus scientię, sed habitus qui prius inerat fit perfectior, vtpote ad plura se extendens. 12e. q. 51. 4. 3m. / q. 54. 4. 3m. / q. 65. 1. 1m.

Immo geometer modico studio acquirit habitum scientię de conclusione, quam nunquam considerauit. 12e. q. 65. 1. 1m.

Immo & tota vna scientia, continet diuersas particulares scientias, respectu diuersarum conclusionum. Veri. q. 8. 16. 4m.

R sio dicendum, quod in duobus primis locis loquitur de scientia, secundum quod est simplex qualitas: in aliis autem, secundum quod est quoddā aggregatum: vt superius declaratum est Dubio. 1099o. sicut etiam a simili dictum est ad Dubium. 315m.

1109 Quod diuersitas scientiarum sequitur ad diuersitatem primorum principiorum in genere, & generis subiecti formalis. Posteriorum lec. 41. co. 2. 3.

Oppositum uidetur dicere a simili. 3a. q. 9. 4. 3m. / Anima. 18. 2m.

R sio dicendum, sicut Dubio. 1110o.

1110 Quod scientia quę habetur per reuelationem diuinā, et scientię humanitus inuentę, differunt secundū genus. Vnde theologia quę ad sacram doctrinam pertinet, differt secundum genus ab illa theologia, quę pars philosophię ponitur. 1a. q. 1. 1. 2m.

Immo omnes habitus qui sunt in eadē potentia, sunt eiusdem generis, licet differant specie, propter differentiā obiectorum formalium. 12e. q. 54. 2. 1m.

R sio dicendum dupliciter. s. primo, quod in prima parte loquitur de genere propinquo nobis innominato. Sed in. 12e. ad Dubium. 59m. 173m. 697m. sicut etiam dictū est a simili loquitur de genere remoto. Secundo dicendum, quod in prima parte loquitur de genere logico. Sed in prima secundę, loquitur de genere physico.

1111 Quod scientia infusa & scientia acquisita, sunt diuersarum rationum, & diuersarum specierum. Vnde nihil prohibet de eisdem rebus, de quibus physicę disciplinę tractant, secundum quod sunt cognoscibiles lumine naturalis rationis, & aliam scientiam tractare, secundum quod cognoscuntur lumine diuinę reuelationis. 1a. q. 1. 1. 2m. / 12e. q. 63. 4. o. / 3a. q. 9. 4. 3m.

Immo scientia Adę, quę fuit per species a Deo infusas, fuit eiusdem rationis, cum scientia nostra, quę est per species acquisitas. 1a. q. 94. 3. 1m.

R sio dicendum tripliciter. s. primo, quod. 1a. q. 1. 1. 2m. vult quod sint diuersarum rationum, propter diuersum lumen. Sed. q. 94. 3. 1m. dicit quod sunt eiusdem rationis, quia sunt per idem lumen naturale, licet per diuersas species. s. in Adam per infusas, in nobis autem per acquisitas, quę non diuersificant scientias, siue rationem scientię in eodem subiecto. Secundo igitur dicendum quod. 3a. q. 9. 4. 3m. loquitur de scientia infusa & acquisita in eodem subiecto. s. in anima Christi. Et ideo nō possunt esse eiusdem rationis, quia duo accidentia, vel duę formę, eiusdem rationis non possunt esse simul in eodem subiecto: vt probatur. 1a. q. 85. 4. c. / 3a. q. 35. 5. c. / 3. d. 23. q. 3. ar. 4. q. 3. c. Sed. 1a. q. 94. 3. 1m. loquitur in diuersis subiectis. s. in Adam & in nobis. Ideo dicit, quod potētia visiua quę habetur per naturam, & quę habetur per miraculum, sunt eiusdem rationis. Ideo nō possent esse simul in eodem oculo. Tertio dicendum, quod quia habitus distinguuntur specie secundum distinctionē formalem obiectorum, & secundum ordinem ad diuersas vt probatur de virtutibus infusis & acquisitis. 12e. q. 63. 4. o. & in anima Christi scientia infusa & acquisita

ta, sunt diuersorum obiectorum formalium, propter diuersum lumẽ, & ordinantur ad diuersa: vt dicitur. 3ª. q. 9. 4. o. Ideo concluditur ibi ad tertium, ꝙ sunt diuersarum rationum. Scientia vero Adę infusa & scientia nostra acquisita, sunt eiusdem rationis, quia sunt eiusdem obiecti, & ordinantur ad idẽ. Vnde licet. 12ᵉ. q. 63. 4. o. probetur ꝙ virtus infusa differt specie a virtute acquisita, tamen ibi ad tertium dicitur, ꝙ si Deus infunderet tales virtutes, quales per actus acquirũtur, essent eiusdem rationis & eiusdem speciei, sicut & oculus productus per naturam, & productus per miraculũ, sicut etiam Adam, Eua, Christus, & cęteri sunt eiusdem speciei, licet cęteri producti sint per naturam, & Adam, Eua, & Christus, immediate formati sint a Deo: sicut etiã dictũ est a simili ad Duᵐ. 487ᵐ. 495ᵐ.

1112 Quod scire in vniuersali & in particulari, non diuersificat scientiã quo ad rẽ scitã a qua habitus hꝫ speciem & vnitatẽ, sed quo ad modũ sciendi. Veri. q. 14. 12. 1ᵐ. Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 80. 2. 2ᵐ. / Veri. q. 25. 1. c. 6ᵐ. ☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 766º.

1113 Quod illa scientia est aliarum rectrix & gubernatrix, sub cuius fine, aliarum fines continentur. 1. prolo. q. 1. 1. c. / Met. prolo. principio.

Immo omnium rerum est vnus vltimus finis, in quo omnia conueniunt. 12ᵉ. q. 1. 8. c.

☞ R ñº dicendum, ꝙ in prima secundę loquitur de fine vltimo in ordine rerũ totius vniuersi: in aliis autẽ locis de fine considerationis scientiarum.

1113 Quod aliqua scientia imperat aliis, tanquã ancillis eis vtendo. 1ª. q. 1. 5. b. 2ᵐ. / 1. prolo. q. 1. 1. c. / contra. 3. cº. 50. fi. / Met. pnº. / 1ᵉ. Cor. 4. co. 2.

Immo imperare est actus rationis, & non scientiæ. 12ᵉ. q. 17. 1. o.

☞ R ñº dicendum, ꝙ imperare est actus rationis, vt pncipii directiui quo ad esse rei imperatę, sed est actus scientię, quo ad bene esse rei scite: vt scita est.

1114 Quod donum scientiæ est principaliter speculatiuum, & secundario practicum, sicut & fides. 22ᵉ. q. 8. 6. c. / q. 9. 3. o. / q. 52. 2. 2ᵐ.

Immo donum scientiæ est tantum practicum. 3. d. 35. q. 2. ar. 3. q. 2. o.

☞ R ñºdicendum, ꝙ vt habetur. 1ª. q. 14. 16. c. Scientia dicitur speculatiua vel practica tripliciter. s. vel ratione obiecti, vel ratione finis, vel ratione modi procedẽdi. Vnde donum scientię ratione obiecti est practicuꝫ tantum, quia est tantum de humanis, quorum cognitio, non est necessaria ad salutem, nisi practica: vt habetur. 22ᵉ. q. 9. 2. o. / 3. d. 35. q. 2. ar. 3. q. 1. o. Sꝫ ratione finis, donum scientię est principaliter speculatiuum, & secundario practicum, sicut & fides ad quam ordinatur: vt habetur. 1ª. q. 1. 1. o. / 22ᵉ. q. 9. 3. c.

1115 SCIENTIFICVM / Quod scientificuꝫ & ratiocinatiuum seu opinatiuum, sunt diuersę potentię animę. s. ratio vniuersalis. i. intellectus possibilis, & ratio particularis. i. cogitatiua. 2. d. 24. q. 2. 2. 2ᵐ. / 3. d. 17. arti. 1. q. 3. 3ᵐ. / Veri. q. 15. 2. 3ᵐ. / Anima. 12. c. fi. / Ethi. 6. lec. 1. fi. / lec. 2. co. 2. / Anima. 3. lec. 15. co. 3. / lec. 16. co. 3.

Immo sunt vna & eadem potentia animæ. s. intellectus possibilis. 1ª. q. 79. 9. 3ᵐ.

☞ R ñº dicendum, ꝙ vt habetur. 1ª. q. 86. 3. c. / Ethi. 6. lec. 1. f. Contingens potest sumi dupliciter. s. ut contingens. i. in particulari. Et sic scientificum quod est circa necessaria. i. intellectus possibilis, qui non cognoscit particulare directe, sed reflexiue. i. mediante poª sensitiua, est alia poª ã ratiocinatiuũ seu opinatiuũ. i. ã cogitatiua, quę est imediate seu directe de contingenti: vt sic, i. de singulari. Alio modo sumitur contingens in vniuersali, sm ꝙ in eo inuenitur ratio necessarii: vt ꝑꝫ in scientia nãli, & in scientia morali. Et sic eadeꝫ poª. s. intellectus possibilis dicitur scientificum sm ꝙ est de necessariis, & ratiocinatiuũ seu opinatiuũ, inquantum est de contingentibus in cõmuni. Et ideo nõ solũ sapientia, sciẽtia, & intellectus, quę sunt circa necessaria, sunt in scientifico sm Aristo. sed etiam ars & prudentia, quę sunt de contingenti, & sunt in ratiocinatiuo seu opinatiuo. s. in intellectu possibili subiectiue, sicut etiam dictum est ad Dubium. 753ᵐ.

1116 SECVNDVM QVOD IPSVM / Quod sm ꝙ ipsum, & pdicari p se, & vniuersaliter, se habent ex additione Posterioꝝ. lec. 9. co. 1. principio.

Immo per se, & sm ꝙ ipsum, sunt idem, ꝑ. 2. cº. 15. 1ᵐ. / Posteriorum. lec. 11. co. 1.

☞ R ñº dicendum, ꝙ sunt idem sm rem, sed differũt ratione: vt habetur. primo loco.

1117 SEMEN / Quod semẽ mulieris, nihil facit ad generationẽ prolis. Ideo aliq̃ cõcipiunt sine eo. 3ª. q. 31. 5. 3ᵐ. / q. 35. 3. 3ᵐ. / 3. d. 3. q. 5. 1. c. / d. 4. q. 2. 1. c. / 2ᵐ.

Immo semẽ fœminę se hꝫ actiue. 3ª. q. 31. 5. 3ᵐ. / q. 32. 4. c. / q. 35. 3. 3ᵐ. / ꝑ. 4. cº. 44. co. 1. fi. / Matth. co. 19. fi.

☞ R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ semen fœminę est imperfectum in genere seminis, propter imperfectionẽ virtutis fœminę. Vnde fœmina se habet actiue in pręparatione materię, non autem in conceptione prolis: vt habetur in secundis locis. Secundo dicendum, sicut Dubio. 661º.

1118 Quod virtus quę prius fuit in semine, vt formatiua corporis, manet post aduentũ animę rõnalis, vt regitiua corporis: sicut etiã spũs, in quo tota fere sbã spermatis cõuertitẽ. ꝑ. 2. cº. 87. co. 2. fi. / Poª. q. 3. 9. 16ᵐ. / 11. 8ᵐ.

Immo virtus illa desinit esse, dissoluto semine, & euanescente spiritu qui inerat. 1ᵉ. q. 118. 1. 4ᵐ.

☞ R ñº dicendum, ꝙ desinit esse sm substantiam, & vt formatiua corporis, manet tamen sm efficaciam vt regitiua eiusdem corporis: vt habetẽ in primis locis.

1119 SENSIBILE / Quod sensibilium aliqua immutãt sensum spiritualiter tantum: vt color: quędã autẽ materialiter: vt gustabile & tãgibile. Alia ṽo vtroq; mõ. 1ª. q. 67. 1. c. / q. 78. 3. c. / 2. d. 24. ã. 2. q. 1. c. / met. co. 3.

Immo omne sensibile, imutat sensum realiter & naturaliter. 2. d. 15. 3. c.

☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 787º.

1120 SENSVALITAS / Quod singuli motus sensualitatis, sunt in potestate nostra, non autem oẽs simul. 12ᵉ. q. 74. 3. 2ᵐ. / 2. d. 24. q. 3. 2. c. fi. & cẽ.

Immo etiam omnes simul: vt videtur dicere a simili. 2. d. 5. q. 2. 1. o. / d. 28. 3. 4. o. Veri. q. 24. 14. 7ᵐ.

☞ R ñº dicendum, ꝙ sicut Dubº. 689º. 1048º.

1121 SENSVS / Quod sensus est quædam deficiens participatio intellectus. 1ª. q. 77. 7. c.

Immo sensus & intellectus differunt realiter. 1ª. q. 84. 6. c. / Anima. 3. lec. 4. o.

☞ R ñº dicendum, sicut Dubio. 766º.

1122 Quod sentire & intelligere, sunt actiones immanẽtes 1ª. q. 14. 2. 1ᵐ. / q. 54. 2. c. / 12ᵉ. q. 31. 5. c. / 1. d. 40. q. 1. 1. 1ᵐ. / ꝑ. 1. cº. 100. 2ᵐ. / Liº. 2. cº. 1. / Liº. 3. cº. 20. 2ᵐ. / Veri. q. 8. 6. c. / Potentia. q. 10. 1. c.

Immo sentire non est totaliter remotum, a genere actionũ ad extra. 1ª. q. 27. 5. c. / Met. 5. lec. 16. co. 5. fi.

☞ R ñº dicenᵈ, ꝙ sentire qδ est operatio in sentiẽte, est extra nãm intellectuales: sed dicitẽ non esse remotũ a genere actionũ quę sunt adᵉextra, quia sentire perficitur per actionẽ sensibilis in sensum: vt habetur. 1ª. q. 27. 5. c. sicut etiam a simili dictũ est ad Duᵐ. 766ᵐ.

1123 Quod sensus iudicat, & cognoscit se sentire. Veri. q. 1. 9. c. / q. 10. 9. c. / Potentia. q. 3. 7. c.

Oppositū videtur dicere. 1ª.q.14.2.1m./.q.78.4.2m./. q.87.3.3m./.2.d.19.1.c.co.1.ſi./.3.d.23.q.1.2.3m./.ꝯ. 2.cº.65.4m./. Anima.lec.8.co.1.

R ñº dicendum, ꝙ actus sensus proprii, non sentitur a proprio sensu, sed percipitur per sensum cōem: vt habetur. Anima.lec.8.co.1.

1124 SIGNVM./. Quod signum quādoq; dicitur causa.s. quādo est notior effectu. Sed sępius dicitur de effectu, & diuiditur contra causam. Tamen ideo scriptura potius dicit vt luminaria cœli sint in signa ꝙ in causas, vt occasionem idolatrię tolleret. 1ª.q.70.2.2m./.2.d.15. q.1.2.1m./.3m./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.5m./.d.47.q.2.ar ti.1.q.1.c./.d.48.q.2.1.c./.2.3m./.3.3m./.ꝯtra.3.cº.12. ſi./.Libro.4.cº.55.3m./.97.1m./.4m./.Veri.q.9.4.5m./. Potentia.q.5.9.c.

Oppositum uidetur dicere. Potentia.q.7.7.10m.

R ñº dicendum, ✱ dupliciter.s.primo, ꝙ quia per causam sensibilem quandoq; ducimur in cognitionem effectus occulti, sicut & ecōuerso: nihil prohibet causas sensibilem esse signum: vt habetur, 1ª.q.70.2.2m. Secundo dicendum, sicut Duº.471º.1146º.

1125 SYLLOGISMVS./. Quod syllogism⁹ dialecticus, est ex probabilibus. Posteriorum.co.3.

Immo est ex necessariis, cū dialectica sit scientia, & nō opinio. Met.4.lec.4.co.2.ſi.

R ñº dicendum, ꝙ dialectica per respectum ad suas causas, & passiones, & principia.s.secundum ꝙ est docens, est scientia, & formātur in ea vniuersales propositiones & necessarię. Sed quantū ad vsum, siue quātum ad modum procedendi, sic non vtitur propositionibus vniuersalibus & necessariis, sed probabilibus in syllogismo dialectico: vt etiā superius de rhetorica dictum est. Dubio.1093º.

1126 SIMILITVDO./. Quod ſīitudo in diuinis, aliter ptinet ad verbum, & aliter ad amorem. 1ª.q.27.4.2m.

Immo ipse amor, non est similitudo. 1ª.q.27.4.3m./. contra.4.cº.23.ſi.

R ñº dicendum, ꝙ similitudo ad verbum pertinet, inquantum ipsum est quædam similitudo rei intellectę, sicut genitū est similitudo generantis. Sed ad amorem pertinet, non ꝙ ipse amor sit similitudo, sed inquantum est principium amādi: vt habetur, 1ª.q.27. 4.2m./.Dubio.1146º.1134º.

1127 SIMONIA./. Quod simonia est studiosa voluntas emendi vel vendendi aliquod spirituale, vel annexum ei.22ᵉ.q.100.1.0./.4.d.25.q.2.ar.1.q.1.0./.3.c.

Immo annexum spirituali, licet vendere aliquo modo tempore necessitatis. 22ᵉ.q.100.1.6m./.4.0./.4.d.25. q.3.ar.2.q.3.0.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ annexum spirituali est duplex.s.vel dependens ex re spirituali, vt beneficia ecclesiastica: vel ordinatū ad aliquod spirituale, vt vasa sacra, & ius patronatus. Secundū licet vendere aliquo modo ratione materię, in necessitate ecclesię, non autem primum, quia sic esset simonia: vt habetur in locis secundo allegatis. Secundo dicendum, sicut Dubio.50.

1128 Quod sciens episcopum esse simoniacum, non manifestum iuridice, debet ei obedire, sumēdo ordines ab eo, si non pot est subterfugere, nō autem ab eo manifesto iuridice: quia tunc suspensus est, etiā quo ad alios, occultus vero, quo ad seipsum tantum primo modo.4. d.25.q.3.ar.1.q.3.1m.

Immo nullus debet sibi obedire, recipiēdo ordines ab eo, quacunq; ex causa.22ᵉ.q.100.6.2m.

R ñº dicendum, ꝙ si ei constat ꝙ sit manifeste & iuridice simoniacus, non debet ei obedire, nec cōmunicare. Si autē ei nō cōstat, pōt obedire: vt habeť.2º.loco.

1128 SIMPLICITER./. Quod simpliciter & per se dictū, intelligiť de eo qđ ꝑ prius dr. Periher²º.l.5.co.4.

Oppositum videtur dicere. Veri.q.7.5.3m.

R ñº dicendum, ꝙ intelligitur de eo quod per prius dicitur, secundum se acceptum. Sed quandoq; intelligitur de eo quod per posterius dicitur, ratione adiuncti, sicut ens in alio, intelligitur de accidente, vt habetur. Veri.q.7.5.3m.

1129 SYNDERESIS./. Quod synderesis semꝑ remurmurat in peccante, sed nō percipit, propter inclinationes habitus, vel impetus passionis.2.d.39.q.3.1.4m./. Veri.q.16.3.c./.1m./.3m.

Oppositū videtur dicere.2.d.20.q.2.3.5m./.d.28.2.0.

R ñº dicendum, ꝙ & si anima exterius contrarium conscientię proferat, nō tamen mens sua interius ita tenet, ꝑꝑ impetū passionis: vt habeť.2.d.39.q.3.1.4m.

1130 SOBRIETAS./. Quod subrietas est circa potum ebriatiuum.22ᵉ.q.143.c.ꝓnº./.q.149.1.0.

Immo sobrietas est circa cibos.2.d.44.q.2.1.3m.

R ñº dicendū, ꝙ sobrietas proprie, est circa potum ebriatiuum, large vero est circa cibos & omnem materiam, quia sobrius dicitur, quasi briam.i.mensurā seruans: vt habetur in primis locis.

1131 SOCRATES./. Quod medicus sanat per se Socratem, cui accidit esse hominem. Met.lec.1.co.5.

Immo ista est per se. Socrates est homo. Et quod conuenit alicui per se, non potest separari ab eo. 1ª.q.50. 5.c./.ꝯ.2.cº.54.2m./. Anima.14.c.ꝓnº.

R ñº dicendum, ꝙ Socrati conuenit esse hominem per se, secundum se acceptū, sed non vt sanatur: vt habetur in primo loco.

1132 SOLVS./. Quod hęc proprie non conceditur. Pater, vel trinitas est solus deus, nisi ex parte predicati intelligatur aliqua implicatio.1ª.q.31.3.2m.

Oppositum videtur dicere.1.d.21.q.2.0.

R ñº dicendum, ꝙ sanctus doctor, vtrobiq; vult, ꝙ li solus sit conditio suppositi. Sed quia in prima parte attendit modum significādi, & predicatum stat formaliter, & significat per modum formę, non autem per modum suppositi: ideo dicit, ꝙ li solus, nō ꝓprie ponitur ex parte predicati. Sed in primo sententiarum attendit rem significatam. Et essentia diuina subsistit, & habet rationem suppositi, etiam non intellecta distinctione personarum. Ideo dicit, ꝙ potest poni li solus, in predicato tali.

1133 SPIRATIO./. Quod pater & filius in diuinis, sunt duo spirantes, sed vnus spirator.1ª.q.36.4.7m.

Immo sunt etiā duo spiratores.d.12.3.c./.d.29.4.2m.

R ñº dicendum dupliciter.s.primo, ✱ ꝙ spiratio actiua in diuinis, est eadem numero in patre & filio. Et quāuis filius habeat a patre hoc ꝙ spirat spiritūsanctū, nihilominus tamen non est hoc diuersum in patre & filio: quia eandem virtutem spiratiuam quam pater habet filio cōmunicauit. Et ideo per illaʒ ęqualiter spiritū sanctū spirāt: vt habetur. 1ª.4.36.3.1m./.2m./.4.1m./. 1ª.d.11.1.7m./.2.3.0./.4.1m./.3m./.d.12.2.2m./.3.c./. d.29.3.c./.1.d.13.5.0. Vnde patet, ꝙ spirator potest sumi dupliciter.s.substantiue, & adiectiue, quia est nomen verbale. Et ſm grāmaticos, noīa verbalia sunt substātiua uoce, & adiectiua significatione. Ideo autoritatem sancti Hilarii, 2º de trinitate exponens.1ª.q. 36.4.7m.s.ꝙ spūsscūs a patre & filio autoribus confitendus est, dicit, ꝙ Hilarius accepit substantiuum pro adiectiuo. Si ergo spirator sumať substantiue, sunt vnus spirator. Si vero adiectiue, sunt duo spiratores: qa adiectiua numeranť ſm numerū suppositoꝝ qbus adiunguntur, sustantiua vero ſm numerum formæ suī significati: vt habetur.1ª.q.36.4.7m./.q.39.3.c./.1.d.9.

q.1.2.0./.d.23.4.4^m./.d.25.4.c./.d.29.4.c./.3.d.1.q.2.4.6^m./.Po^a.q.9.6.c. Secúdo dicendú, ꝙ in primo sententiarum attendit significationem nominis, in prima vero parte attendit modum significandi. Et quia noia verbalia significant actú, & actus numerantur ẽm supposita, quia actus sunt suppositorú: vt habetur primo Meta. ideo dicit in primo sniarum, ꝙ sunt duo spiratores. Sed quia nomina verbalia non significant ꝑ modum actus, sicut verba & participia, sed per modú substantię & pręcipue substantiua: ideo in prima parte dicit, ꝙ sunt vnus spirator, sicut etiam dictum est ad Dubium. 18^m.40^m.244^m.927^m.

1134 SPIRITVS. Quod pater & filius, sunt vnum principium spiritussancti, vnitate notionis cõmunis. 1^a.q.36.4.c./.q.36.4.0./.1.d.11.4.3^m./.d.12.2.c.1^m./.3^m./.d.29.4.0./.§.4.c^o.25.fi./.Opus.1.c^o.11.fi./.Opus.9.q.25./.10.8.lec.3.co.3./.c^o.15.lec.3.fi.

Immo pater & filius non conceduntur cõiter esse idẽ principiú spiritussancti: quia ratione articulationis, includitur vnitas suppositi: licet quidam concedant, quia non ponit vnitatem absolutam, sed respectu eius cui additur, quia est adiectiuum. 1^a.q.36.4.6^m./.1.d.29.4.3^m./.Opus.9.q.56.

☞ R ñ^o dicẽdum dupliciter. s. primo, ꝙ hoc non videtur multum cogere, quin possit concedi, ꝙ pater & filius sint idẽ ꝓn^m, sicut & vnú. Vtimur enim pro nominibus cõiter, & pro essentia, & pro persona. Secundo dicendum, sicut Dubio. 1133°.

1135 STVPRVM. Quod filia sacerdotis etiam nõ nupta, deprehensa in stupro, lapidabatur in ueteri testamento, ẽm Hiero^m. In aliis autem tantũ nuptę. 3^a.q.29.1.4^m./.4.d.30.q.2.ar.1.q.3.4^m.

Immo filia sacerdotis comburebatur. Alię vero lapidabantur. 3^a.q.29.1.4^m.fi.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ filia sacerdotis si deprehensa fuerat in stupro & violauerat nomen patris sui, flammis exurebatur. Sed quidam referunt verbum Hieronymi ad lapidationẽ infamię: vt habetur. 3^a.q.29.1.4^m.fi.

1136 SVBIECTVM. Quod subiectum est causa effectiua proprię passionis, quia proprium fluit a subiecto. 1^a.q.77.6.3^m./.Posteriorum lec.10.co.2.

Immo subiectum est causa mãlis eius. 1^a.q.77.1.5^m.
Immo proprię passiones, sunt propria accidentia subiecti per se, & simul producuntur a simili. 1^a.q.15.3.4^m./.q.77.1.5^m.

☞ R ñ^o dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ subiectũ est causa materialis proprię passionis, vt materia in qua, sed est causa effectiua, non quidem per aliquã transmutationem, sed per naturalem resultationem: vt habetur. 1^a.q.77.6.3^m. Scbo dicen^m, sicut Du^o.21.

1137 SVBSISTENTIA. Quod nomen subsistentię prius conuenit generibus & speciebus de prędicamento substantię, quam indiuiduis. 1.d.23.q.1.1.1^m./.d.26.q.1.1.4^m.

Immo genera & species dicuntur subsistere, ratione indiuiduorum. s. inquantum subsistere conuenit indiuiduis, ex hoc ꝙ sunt sub eis. 1^a.q.29.2.4^m./.Potentia.q.9.1.5^m.

☞ R ñ^o dicendũ tripliciter. s. primo, ꝙ sicut dicitur. 1.d.23.q.1.1.c. subsistere est alicuius dupliciter. s. vel ut quo. & sic est formę partis, uel ut quod. & hęc dupliciter: quia subsistere dicit duo. s. esse, & determinationem eius. i. esse absolutum, seu non esse in alio, sicut in subiecto: vt habetur. 1.d.23.q.1.2^m. Subsistere ergo, vt quod conuenit primo, quo ad esse, suppositis: & posterius, generibus & speciebus, sed econuerso quo ad determinationem eius, quę est ratione talis naturę. s. substantię quę conuenit pri^o generibus & speciebus, ꝙ̃ suppositis. Secundo dicendum, ꝙ subsistentia sumitur dupliciter. s. vel respectu actualis existentię quę est terminus creationis seu generationis: vel respectu esse essentię, ꝙ est in rebus ex ordine diuinę cognitionis. primo modo subsistentia conuenit pri^o indiuiduis ꝙ̃ generibus & speciebus, sed secundo modo est econuerso. Vnde genera & species substantię dicuntur subsistere ratione indiuiduoꝝ quantú ad actum subsistendi, non autem inquantú sunt ratio & causa subsistentię: vt habetur in primis locis. Tertio dicendum, sicut Dubio. 1133. in responsione secunda. Du^o.1138°.65°.

1138 SVBSTANTIA. Quod substantia est prior accidente, tempore. i. generatione. Met.7.lec.13.co.3.fi.
Immo substantia & accidentia propria simul producuntur. 1^a.q.77.1.5^m.

☞ R ñ^o dicendum, ꝙ simul producuntur non per aliquam transmutationem, sed per naturalem resultationem, qua vnum ex alio naturaliter exoritur, sicut ex luce calor: vt etiam Du^o.1136°. adductum est.

1139 Quod nihil est directe in genere substãtię, nisi habẽs complete aliquam naturam. 3.d.6.q.1.ar.1.q.1.1^m./.Opus.42.c^o.4.
Oppositum videtur dicere. 12^e.q.110.4.3^m./.4^m./.2.d.3.q.1.6.c. ☞ R ñ^o dicen^m, sicut Du^o.173°.

1140 Quod substantia prius conuenit indiuiduis substãtię, ꝙ̃ generibus & speciebus eius. 1.d.23.q.1.1.c.
Oppositum uidetur dicere. 1.d.23.q.1.1.0./.d.26.q.1.1.4^m. ☞ R ñ^o dicendum, sicut Du^o.1137°.

1141 SVFFRAGIA. Quod suffragia peccatoris ꝓsunt mortuis, nõ solum ex opere operato in persona eius, sed etiã ex opere operante in persona ecclesię, uel etiã ex opere imperantis, licet magis prosint suffragia bonoruꝫ. 3^a.q.82.6.c./.2.d.40.4.5^m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2^m./.d.19.q.1.ar.2.q.2.4^m./.d.45.q.2.ar.5.q.3.0.
Oppositum videtur dicere a simili. 2.d.40.4.5^m.
☞ R ñ^o dicendum, sicut Dubio. 959°.

1142 Quod damnatis, suffragia nihil prosunt, cõtra Prapositiuum, Foretanos, & Altisiodorensem. Nec pueris in limbo. Nec beatis, sed tantum existentibus in purgatorio. 2.d.43.L.2^m./.3^m./.4.d.45.q.2.2.0./.Ma.q.3.15.3^m./.1^e.Cor.15.lec.4.co.1.fi.
Immo bona quę damnati hic fecerunt prosunt eis in ĩferno. 3^a.q.89.6.3^m./.4.d.15.q.1.ar.3.q.5.0./.d.45.q.1.3.5^m. ☞ R ñ^o dicen^m, sicut Dubio. 426°.

1143 SVMMVM. Quod summum malum non datur. 1^a.q.49.3.0./.q.103.7.1^m./.22^e.q.172.6.c./.2.d.1.q.1.1.1^m./.d.34.1.0./.2.c./.4.d.44.q.3.ar.1.q.1.2^m./.§.3.c^o.13./.15./.Po^a.q.3.6.0./.Opus.15.c^o.16.
Immo aliquid est summe malum. 1.d.17.q.2.2.c./.4.d.14.L.12^m.

☞ R ñ^o dicẽdũ, sicut Du^o.291°.837°.958°.b.1170°.

1144 SVPERBIA. Quod superbia & auaritia, inquantum sunt specialia peccata, sunt radices omnium peccatorum. 12^e.q.84.1.c.2^m./.2.c./.22^e.q.119.2.1^m./.q.162.7.4^m./.q.170.2.1^m./.Ma.q.8.1.1^m./.16^m./.17^m.2.c.fi./.14^m./.q.14.4.2^m./.q.15.4.2^m./.Iob.4.co.2./.Ro.7.lec.2.co.2./.1^e.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.2^e.Cor.12.co.11.fi./.1^e.Thi.6.co.5.fi.
Oppositum videtur dicere, quia actus vel habitus, nõ habet rationem radicis, sed rami. 2.d.5.q.1.3.c.1^m./.d.22.q.1.1.7^m./.d.42.q.2.1.c.2^m./.3.1^m.

☞ R ñ^o dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ peccatum dicitur speciale peccatuꝫ dupliciter. i. vel quia est circa specialem materiam, uel propter specialitatẽ actus extendentis se ad omnem materiam, ut omnia vitia circa actú rationis: vt habetur. 22^e.q.54.1.c./.q.99.2.0. Superbia igitur dicitur speciale peccatuꝫ primo modo, magis ꝙ̃ secundo. Secundo dicendum, ꝙ radix dupli

potest considerari.s.uel ut est prima & vsis cã & p se, oium quę pcedunt ex arbore. Et sic dicit in.2°.sniap. ꝙ speciale peccatũ auaritię & supbię in actu uel in habitu,ut est passio habitualis consequens peccatũ originale,habet rõnem radicis, quia oritur ex fomite peccati originalis,qui proprie est radix oium peccatoꝝ:*& sic omnia mala pertinent ad cõcupiscibilẽ,sicut ad primã radicem,non autẽ sicut ad proximũ principiũ: vt habetur.12ᵉ.q.82.3.3ᵐ./.Virt.q.1.4.13ᵐ./. & etiam ut dicit.2.d.43.1.2ᵐ.Sed in aliis locis considerat radicem, quantũ ad hoc, ꝙ ex ea oritur & nutritur arbor. Ideo dicit auaritiam & superbiã,inquantũ sunt specialia peccata habere rõnem radicis:quia non est aliquod genus peccati, quod frequenter non oriatur & nutriatur ex eis.licet non semper*cum qñq; aliquod vitium ex bono oriatur per abusum,ut ex obiecto,& nõ ut ex principio: vt habetur Veri.q.12.3.15ᵐ./.5.3ᵐ./. Ma.q.8.1.8ᵐ./. Et etiam quia Salomon dicens superbiaꝫ esse initium oĩs peccati,& Paulus dicens,cupiditatem esse radicem oium maloꝝ,loquuntur de eis,ut sunt peccata specialia. Sed ut auaritia & superbia,est inordinatus appetitus uniuscuiusq; rei,sic etiã nõ est radix, sed genus oĩs peccati: vt habetur in secundis locis.

1145 SVPERFICIES./.Quod superficies est proprium & per se subiectum colorũ. 12ᵉ.q.56.1.3ᵐ./.3ª.q.74.3.c./.1.d.12.q.1.ar.2.q.1.1ᵐ./.4.d.10.arti.4.q.1.c./.ꝯti.q.35.5.1ᵐ./.met.5.l.18.co.2./.Postᵉ.l.10.co.1.
Oppositum uidetur dicere. Virt.q.2.3.2ᵐ./. Anima.13.8ᵐ./.Met.4.lec.7.co.6./.Postᵉ.lec.34.principio.
R ñº dicendum,sicut Dubio.20°.

1146 SVPERIVS./.Quod superius habet similitudinem cum inferiori: vt sol cuꝫ igne. Et in Deo est similitudo oium rerum ẽm formã & ẽm mãm. Et ẽm accidens potest esse aliquid simile substãtię, similitudine quę est inter causatũ & causam.1ª.q.57.2.2ᵐ./.1.d.3.q.2.1.o./.q.3.c./.ꝯ.2.c°.2./.Potentia.q.7.7.4ᵐ.
Immo nullo modo Deus est similis creaturis. Nec cã suis causatis. 1ª.q.4.3.4ᵐ./.1.d.19.q.1.2.c./.d.35.4.6ᵐ./.d.48.1.4ᵐ./.ꝯ.1.c°.2./.29./.Veri.q.2.11.1ᵐ./.q.4.4.2ᵐ./.q.23.7.11ᵐ./.Potentia.q.7.7.10ᵐ.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo ꝙ ut habetur. Veri.q.4.4.2ᵐ./.Poª.q.7.7.4ᵐ./. Similitudo dupliciter dicitur.s.uel proprie.i.quando forma ęqualiter & eadem ratione est in vtroq; extremorum uel sumitur large in exemplari, licet non fit ad imitationem alterius. Et sic secundo modo Deus,Idea,Verbum,Substantia,& causa, qñq; dicuntur habere similitudinem ad suos effectus: quia ẽm Aristo.in.4°.&.5°.Metaphysicę,similia dicuntur,quęcunq; conueniunt in qualitate seu forma,non autẽ primo modo: vt etiã supra. Du°.471°.adductum est. Secundo dicendũ, ꝙ etiã similitudo creatoris reperta in creatura, est ducens nos sed confuse in cognitionem eius: vt habetur. 1.d.3.q.2.1.o./.q.3.c.

1147 SVPPOSTVM./.Quod in cõpositis differunt suppositum & natura.1ª.q.3.3.c./.q.29.2.3ᵐ./.3ª.q.16.5.1ᵐ./.1.d.5.q.1.1.c./.d.25.1.3ᵐ./.2.d.3.q.1.1.c./.3.d.5.q.1.3.c./.ꝯ.4.c°.55.4ᵐ./.Poª.q.2.1.c./.q.7.4.c./.q.9.1.c./.Vnio.1.c.pnº./.3.14ᵐ./. Anima.17.10ᵐ./.Met.7.lec.11.ſi./.Libro.8.lec.3.co.2./.Anima.3.lec.8.co.1.2.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.3.3.c.
R ñº dicendum,sicut Dubio.114°.

1148 Quod in creaturis non possunt esse multa supposita in eadem numero natura,quia in eis natura communicatur,ẽm rõnem tantum,non autem ẽm esse. 1.d.2.4.1ᵐ./.d.4.q.1.1.2ᵐ./.3.d.7.q.1.1.5ᵐ./. Poª.q.2.1.c.8ᵐ./.q.7.3.1ᵐ./.q.9.5.13ᵐ./.19ᵐ./.22ᵐ./. Vnio.3.c./.quol.3.9.27ᵐ.
Immo in eis natura cõicatur ẽm rem.1ª.q.13.9.c.
R ñº dicendũ dupliciter.s.primo, ꝙ in eis nõ possunt esse multa supposita in eadem numero natura, numerositate suppositi,sed numerositate essentiæ. Secundo dicendum,sicut Dubio.367°.

1149 TEMPVS./.Quod tempus habet esse perfectũ, extra animam,quod debetur ei, secundum rationẽ proprię speciei.Opus.44.c°.2.
Immo tpis nõ cõpleẽ ex actione aię numerantis.2.d.12.5.2ᵐ./.Opus.44.o./.Phy.4.lec.22.co.1.3.
R ñº dicendum, ꝙ tẽpus quo ad suum quasi mãle, fundatur in motu.s.ẽm prius & posterius, sed formale eius cõpletur per actus animę numerantis. Ideo nõ esset tempus,si nõ esset aĩa: vt habetur.1.d.19.q.2.1.c./.q.5.1.c.pnº./.d.37.q.4.3.c./.2.d.12.5.2ᵐ./. Opus.44.o./.Phy.4.lec.22.co.2.3.

1150 Quod tempus non mẽsuratur alio tempore, nec fieri eius,quia totũ esse eius,est in fieri. Ideo incipit in pnº tpis ut in prinº,non autẽ ut in mensurante. 1ª.q.66.4.5ᵐ./.1.d.3.I.pnº./.Poª.q.3.17.24ᵐ./.25ᵐ.
Oppositum uidetur dicere. Poª.q.3.17.24ᵐ.
R ñº dicendũ dupliciter.s.primo,ꝙ pro tanto oportet illud quod incipit habere mensurã durationis,quia incipit per motũ. Sic autẽ tempus non incipit. Secundo dicendum,ꝙ omnis mensura in suo genere seipsa mensuratur, sicut linea per lineam, & similiter tẽpus per tempus: vt habetur Poª.q.3.17.24ᵐ.

1151 Quod tempus est per se mensura motus primi. Ideo non mensurat esse, nisi ẽm ꝙ subiacet variationi ex motu cœli.1ª.q.10.4.3ᵐ./.12ᵉ.q.31.2.c./.1.d.19.q.2.1.4ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.5.q.3.3ᵐ./.q.2.ar.1.q.3.3ᵐ./.d.49.q.3.ar.1.q.3.o./.Poª.q.5.1.2ᵐ./.4.1ᵐ./.quol.4.5.c./.Phy.8.lec.20.co.7.
Immo accidit tẽpori esse mensurã motus firmamẽti, 1ª.q.66.4.3ᵐ.
R ñº dicendum,ꝙ hoc accidit tempori,quia si alius esset motus primus,illius motus esset tempus mensura: vt habetur.1ª.q.66.4.3ᵐ.

1152 Quod scriptura diuina creationẽ rerum, in indiuisibili factam pronunciat dicens. In principio creauit Deus cœlum & terram. Quod quidem principium. Basilius principium temporis exponit,quod oportet esse indiuisibile: vt ꝫ plixo probat.1ª.q.46.3.c./.ꝯ.2.c°.19.ſi.
Oppositum videtur dicere.1ª.q.46.3.1ᵐ.
R ñº dicendum,sicut Dubio.129°.

1153 THEOLOGIA./.Quod theologia est scientia nobis diuinitus reuelata. 1ª.q.1.2.2ᵐ./.1.prolo.3.q.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.188.8.c.ſi.
Immo theologia est scientia acquisita per studiũ laborem,& motum intellectus.s.propter incipientium eruditionem,prouectoꝝ instructionem,& impedimentorum euitationẽ.1ªprolo.o./.1.prolo.q.1.3.c./.12ᵉ.q.51.4.c.ſi./.q.113.10.3ᵐ.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo,ꝙ theologia humanitus inuenta.s.phia prima,est scientia acquisita p studium. Sed theologia cuius subiectum est Deus, est nobis diuinitus reuelata. Secundo dicendum,ꝙ etiam theologia diuinitus reuelata patribus,acquiritur a nobis per studium,quo ad eius conclusiones, non autem quo ad eius principia, quæ sunt articuli fdei, & quæ sunt omnibus diuinitus reuelata: vt habetur.1ª.q.1.2.c.ſi./.6.3ᵐ.ſi./.12ᵉ.q.51.4.c.ſi.Dubio.600°.

1154 Quod Deus est subiectum theologiæ. 1ª.q.1.7.o./.1.prolo.4.1ᵐ.
Immo ens diuinum reuelabile, vel res diuina,est subiectum theologię.1ª.q.1.1.2ᵐ./.3.c.2ᵐ./.4.c./.1.plo.4.o./.Trin.20.c.

R ñº dicendum, sextupliciter. s. primo, ꝙ duplex est subiectum in scientia: vt habetur Met. 5. lec. 6. pnº. s. vel subiectum adequatum, quod. s. prędicatur de oibus cōsideratis per se, in illa scientia, vel subiectum principale, seu subiectum attributionis. s. quod principaliter consideratur, & ad quod referuntur omnia, quę in illa scientia considerantur, & ad illud ordinātur. In primo igitur sniaꝶ loquitur de subiecto primo modo. In prima vero parte de subiecto scientiæ secundo modo. Secundo dicendum ꝙ, ut ipse dicit Deum esse subiectum theologię, verū est, cum formalis ratio obiecti in theologia, sit a Deo. Et tale est veruȝ subiectū eius. Aliud vero dictum, de iis quę māalia sunt in subiecto, intelligi potest, & non id subiectū esse dicimus, nisi forte per accidens. Sed diximus alibi id esse subiectū theologiæ, quia reuerentię doctoꝶ qui talia dixerunt in aliquo derogare oderimus: vt habetur Opus. 72. q. 1. Tertio dicendum, ꝙ ratio formalis obiecti est duplex: vt habeť, 1ª. q. 1. 5. 1ᵐ. / 22ᵉ. q. 1. 1. c. s. vel ex parte rei, uel ex parte nostra. In primo igitur sniarum, sumit rationeȝ formalem primo modo. In prima vero parte. secūdo modo: ut etiam dictum est ad Duᵐ. 602ᵐ. Quarto dicendum, ꝙ in primo sniarū loquitur de subiecto materiali. in prima autem parte, de subiecto scientiæ formali: quia in hac scientia non cōsideratur aliquid quo ad rationeȝ entis, uel diuinī, uel reuelabilis, sed sub ratione Dei. i. vel de Deo, vel in ordine ad Deuȝ, vt ad principium, vel finem, sed nō executio: vt habetur. 1ª. q. 1. 3. 1ᵐ. Quinto dicendum, ꝙ in primo sniarum loquitur de theologia, vt est scientia subalternata, quia incipit a reuelatis: nec seruat ordineȝ doctrinæ. s. procedendo a facilioribus, sed in prima parte loquitur de theologia ꝭm se, & vt subalternans est, quia incipit a magis notis nobis. Sexto dicendū, ꝙ in primo sniaꝶ. loquitur vt bachalarius, ꝭm opinionem aliorum: ideo dicit, potest dici, & de quibus dicit, ꝙ reuerētię doctorū qui talia dixerunt, in aliquo derogare oderimus: vt habetur. Opus. 72. q. 1. Sed in prima parte loquitur ꝭm sententiam propriaȝ: vt theologię doctor. Ideo dicit, dicendum est, quia quando scripsit supra libros sniarū, erat bachalarius, quando vero cōposuit summā theologię, erat sacrę theologię doctor & magister.

1155 Quod theologia est dignior cęteris scientiis. 1ª. q. 1. 5. 0. / ꝑ. 1. cº. 4. fi.

Immo metaphysica est dignior cęteris scientiis, cum sit ordinatiua aliarum scientiarum. 2. d. 3. q. 3. 2. c. / d. 24. q. 2. 1. 4ᵐ. / ꝑ. 3. cº. 25. 8ᵐ. / Ethi. 6. lec. 6. prinº. / Met. co. 1. 2.

Immo logica est dignior cęteris scientiis, cum sit ars artium Posteriorum principio.

R ñº dicendum, ꝙ sacra theologia est dignior aliis scientiis, & propter nobilitatem materię, & certitudinem, & altioreni fineȝ: vt habetur in primis locis: sed metaphysica dicitur dignior aliis scientiis humanitus inuentis, quia ordinat eas. Logica autem, quia est adminiculum aliarum: vt habetur Trin. 17. 2ᵐ.

1156 Quod theologia sacra differt ꝭm genus, a theologia naturali. i. a metaphysica. 1ª. q. 1. 1. 2ᵐ.

Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 54. 1. 1ᵐ.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 1110º.

1157 TOTVM / Quod totum homogeneū, nihil includit, quod nō includat q̄libet pars eius, nec differt, ꝭm identitatē earū & totius, nec per cōsequens a suis partibus. 1ª. q. 11. 2. 2ᵐ. / 4. d. 44. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / ꝑ. 4. cº. 66. fi.

Immo quodlibet totuȝ essentiale uel integrale, differt realiter ab omnibus suis partibus, etiā simul sumptis. Met. 7. lec. 10. co. 2. / lec. 14. co. 10. fi.

R ñº dicendum, ꝙ differt etiam totū homogeneū etsi non ꝭm rem, saltem ratione. Duº. 365º.

1158 Quod id solum se toto agit, quod ꝭm se totum est in actu, quod non est, nisi actus infiniti & primi. s. Dei. Potentia. q. 3. 1. c. principio. / 4. c. fi.

Immo etiam angelus, se toto agit. i. mouetur, ꝭm totam virtutem suam in id quod agit. 1ª. q. 62. 6. 0. / q. 63. 8. 3ᵐ. / 1. d. 17. q. 1. 3. 4ᵐ. / 4. d. 4. q. 2. ā. 3. q. 3. 1ᵐ. / Veri. q. 24. 10. c. / Matth. 25. co. 9.

R ñº dicendum, sicut Dubio. 125º.

1159 VERBVM / Quod verbum mentis nihil aliud est, q̄ȝ conceptio intellectus, quæ est operatio. i. ipsum intelligere, uel species intellecta. 1. d. 27. q. 2. 3. c.

Oppositum videtur dicere. ꝑ. 1. cº. 53. / Liº. 4. cº. 11. co. 1. fi. Poª. q. 8. 1. c. / q. 9. 5. c. / Spū. 9. 6ᵐ. / quol. 5. q. 5. 2. 0. / Opus. 53. R ñº dicenᵐ, sicut Duº. 751º.

1160 Quod de ratione verbi in diuinis, non tantum est manifestatio, sed etiam processus realis. ꝑ. 4. cº. 11. co. 4. / Veri. q. 4. 2. c.

Immo videtur sufficere processus secundum rationē. 1. d. 27. q. 2. 2. 0.

R ñº dicendum * dupliciter. s. primo, ꝙ sicut habeť. 1ª. q. 67. 1. c. nomina possunt dupliciter considerari. s. uel quo ad proprietateȝ. i. quo ad primā impositionē, vel quo ad vsum. Et sic hoc nomē verbū, scđo modo acceptum, significat processum realem, non auteȝ primo modo. Secundo dicendum, ꝙ verbum dicit quandam emanationem intellectus, & exitum in manifestationem sui. Et ideo quia exitus iste potest intelligi, vel secundum rem distinctā, prout in diuinis filius exit a patre, vel ꝭm rationē tantum, prout intelligere, est ab intellectu diuino: ideo & verbuȝ q̄ꝗ essentialiter, & q̄ꝗ personaliter dicitur, sicut & amor: vt habetur 1. d. 27. q. 2. 2. 1ᵐ. vt etiā adduceť infra Duº. 1161º.

1161 Quod verbum in diuinis proprie, dicitur personaliter tantum, non auteȝ essentialiter. 1ª. q. 34. 1. 0. / 12ᵉ. q. 93. 1. 2ᵐ. / Veri. q. 4. 2. 0. / 4. 4ᵐ. / Potētia. q. 9. 9. 7ᵐ. / quol. 4. q. 4. 1. 0. / Opus. 1. cº. 11.

Immo dicitur etiā essentialiter. 1. d. 27. q. 2. 2. 0. / Veri. q. 4. 2. 9ᵐ. / 10ᵐ. / 11ᵐ. / Opus. 3. cº. 41.

R ñº dicendū dupliciter *. s. primo, ꝙ verbū in diuinis, potest accipi dupliciter. s. vel vt dicit relationem realem, ꝭm ꝙ procedit ab aliquo realiter, sicut est in vsu, & sic dicitur personaliter tantum: vel ut dicit relationeȝ rationis, ꝭm ꝙ procedit ab intellectu ꝭm rationem: quia nihil in diuinis distinguitur realiter ab intellectu diuino. Et sic dicitur essentialiter: sicut & oia quæ dicunt ibi relationē rationis: vt habetur in secundis locis. Secundo dicendum, sicut Duº. 1160º.

1162 VERITAS / Quod veritas magis fundatur in esse rei, q̄ȝ in essentia rei. 22ᵉ. q. 109. 1. c. / 1. d. 19. q. 5. 1. c. / 7ᵐ. / Veri. q. 1. 5. 18ᵐ. / 19ᵐ.

Immo etiam res dicitur vera uel falsa, sicut dicitur aurum verum uel falsum. Periherᵃˢ. lec. 3. co. 1.

R ñº dicenᵐ, ꝙ dūr tñ res aliq̄ verę uel falsę ꝑ cōparationē eaꝶ ad intellectū nostrū, nō qdē eēntialr uel formalr sȝ effectiue, inq̄ᵐ. s. natę sunt facere de se uerá uel falsaȝ æstimationē: vt hr̄ Periherᵃˢ. lec. 3. co. 1.

1163 Quod veritas ꝓpōnis, ꝭm necessitatē & contingētiā, nō variať exposito in ea mātr: sed ex principali cōpositione, in qua fundať veritas ꝓpōnis. 8i. q. 2. 12. 7ᵐ.

Oppositum uidetur dicere a simili. Postᵒʳ. lec. 9. pnº.

R ñº dicendum, ꝙ veritas propositionis fundatur in compositione intellectus, sicut in subiecto: sed in re, sicut in causa: sicut etiam dictum est ad Duᵐ. 1162ᵐ.

1164 VESTIGIVM / Quod vestigium trinitatis, est similitudo creatoris, reperta in creatura, ducens confuse in cognitionem eius. 1. d. 3. q. 2. 1. 0. / q. 3. c.

Immo nullo modo Deus est similis creaturis. 1ª. q. 4

3.4m./.1.d.19.q.1.2.c./.d.35.4.6m./.d.48.1.4m./.5.1.c°.29./.Vi.q.2.11.1m./.q.23.7.11m./.po°.q.7.7.10m.
R fiº dicendum, ficut Duº.471º.1146º.1126º.

1165 VIOLENTIA./. Quod id quod fit a natura superiori in inferiorem, non eft violentum, nec contra naturam. Poª.q.4.1.20m./.q.6.1.17m.
Oppofitum videtur dicere. 3.d.13.ar.2.q.2.2m./.3m.
R fiº dicendum, ficut Dubio.301º.

1166 VIRGINITAS./. Quod virginitas eft fpecialis virtus. 12ᵉ.q.64.1.3m./.22ᵉ.q.152.1.1m./.3.0./.q.155.1.c.3m.* 4.d.33.q.3.2.0./.d.49.q.5.ā.3.q.1.c./.Ma.q.15.1.9m./.vt.q.1.13.6m./.q.5.2.7m./.Ethi.2.l.2.6.
Immo virginitas non eft virtus, fed nominat ftatum virtutis, & aliquid virtuti accidens. 3.d.33.q.3.ar.2.q.2.3m./.d.36.2.5m./.Virt.q.5.2.7m.
R fiº dicendum, ꝙ ficut habetur.22ᵉ.q.152.3.0./.4.d.33.q.3.2.4m. virginitas poteft fumi tripliciter, fcꝫ vel materialiter.i.pro incorruptione fignaculi, feu irrefolutione feminis propter delectationem. Vel formaliter.i.pro habitu quo quis proponit feu eligit perpetuo feruare integritatem mentis & corporis. Et hoc dupliciter.f.vel fine voto, vel cũ voto. Primum accidit virtuti. Secundum autem nominat ftatum virtutis: vt habetur.4.d.33.q.3.ar.2.3m./.4m./.6m. Sed tertium eft virtus, & poteft remanere, deficiente primo & fecũdo: ut habetur in locis primo allegatis. Duº.738º.1168º.

1167 Quod virginitas non confecratur in viris, fed tantum in mulieribus, per velum, vel per aliquid aliud, quia viri non fignificant fponfam Chrifti, fcilicet ecclefiam. 4.d.38.q.1.5.1m.
Oppofitum videtur dicere. 4.d.38.q.1.5.c.
R fiº dicendum, ꝙ licet viri nõ fignificent fponfam, ideft ecclefiam, per matrimonium tamen carnale, reprefentatur matrimonium fpirituale, quantum ad fecunditatem: vt habetur. 4.d.38.q.1.5.c.

1168 Quod virginitas, vt virtus, non poteft amitti fine peccato, quia firmata eft per votũ. 22ᵉ.q.152.3.4m.
Immo poteft amitti fine peccato. 4.d.33.q.3.2.2m./.4m./.d.49.q.5.ar.3.q.1.c.
R fiº dicendum, ꝙ in.22ᵉ.loquitur de virginitate, quo ad fuum formale.f.quo ad propofitum uoto firmatum, integritatis perpetuo feruãdę. Sed in quarto fententiarum loquitur de ea, quo ad fuũ materiale.f.quo ad integritatem carnis, quę nominat materiam, & ftatum virtutis, & non virtutem fine uoto vel cum voto: vt patet Dubio.738º.1166º.

1169 Quod virginitas quo ad fuum formale, poteft reparari per pœnitentiam, & femper eft cum cęteris virtutibus, non autem quo ad materiale eius. 22ᵉ.q.152.3.2m./.3m./.3ª.q.89.3.1m./.3.d.31.q.1.ar.4.q.1.1m./.4.d.14.ar.5.q.1.3m./.quol.5.24.2m.
Oppofitum videtur dicere, etiam quo ad oẽm integritatẽ. 1ª.q.25.4.3m./.22ᵉ.q.152.3.3m ql.5.q.2.1.0.
R fiº dicendum, ꝙ etiam quo ad omnem integritatem carnis virtute diuina poteft reparari, non autem ratione pręteriti: quia hoc implicaret contradictiones, fcilicet ꝙ mulier corrupta, non fuerit corrupta: vt etiã fuperius Duº.499º. adductum eft.

1170 Quod virginitas fuit femper licita, poft fufficientem multitudinem hominum, etiã in lege Moyfi, & naturę integrę, non autem ante. 4.d.33.q.3.2.1m./.fi./.3m./.d.49.q.5.ar.3.q.1.3m.
Oppofitum videtur dicere. 3ª.q.28.4.c.
R fiº dicendum, ꝙ fuperfluum effet, fi aliquis feruare vellet virginitatem, vel qui non deberet, ficut tẽpore legis Moyfis: vel propter quod nõ deberet, ficut virgines veftales: & fimiliter fecundum alias circunftantias: nunc autem eft licitum.

1171 VIRTVS./. Quod virtus eft bona feipfa, & non per aliam virtutem. 12ᵉ.q.55.4.1m./.Vir.q.1.2.1m./.7m.
Immo eft bona alio.f.ordine rationis, vel menfurationis. 2.d.27.2.1m./.2m.
R fiº dicendum, dupliciter.f.primo, ꝙ in primo dicto loquitur de alietate reali. Sed in fecundo dicto de alietate rationis, quia fic etiaꝫ lux eft perfectio coloris, cum tamen color fit effentialiter lux, fecundũ Arifto. in libro de fenfu & fenfato.f.ꝙ lux eft tota hypoftafis colorꝫ. Et fanctus doctor dicit. 1.d.17.q.1.1.c. ꝙ color eft lux incorporata. Secundo dicendum, ꝙ primo intelligit, ꝙ virtus non eft bona alia bonitate formaliter & intrinfece. Secundo autem, ꝙ eft bona originaliter & extrinfece, ordine rationis.
R fiº dicendum, ficut Dubio.62º.

1172 Quod virtus dicitur vltimũ potentię, quia ad illud poª ordinatur.f.ad obiectum, quia ibi virtus fumitur pro obiecto. 12ᵉ.q.55.1.1m./.3.c./.22ᵉ.q.23.3.1m./.2.d.27.1.1m./.3.d.23.q.1.ar.3.q.1.c./.q.3.2m./.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m./.Veri.q.14.3.c./.Virtu.q.1.1.6m./.9.15m./.11.15m./.13.1m./.quol.4.q.2.1.1m./.Pofteriorꝫ lec.37.co.1.
Immo eft vltimum potentię, per refpectum ad actus, quia altiffimum & vltimum in quod potentia eleuari poteft, eft actus quem virtus elicit, fed non eft aliquid potentię. 2.d.27.1.1m.
Immo virtus dicitur vltimuꝫ potentię, quia perfectio potentię, menfuratur ex vltimo & maximo, quod qs poteft. 3.d.23.q.1.ar.3.q.1.c./.Poftᵛ.lec.37.co.1.
Immo & actus eft vltimũ poᵉ, ficut extra genus poᵉ, virtus autem ficut in eodem genere.f.principii. 3.d.23.q.1.ar.3.q.3.2m.
Immo vel dicitur effe ultimum.i.difficillimũ, qa eft in medio, quod eft difficillimum. Virt.q.1.13.1m.
Immo uel uirtus dicitur effe ultimum in fpecie, non autem fimpliciter. Virt.q.1.9.15m.
Immo uel virtus dicitur ultimum poᵉ, non ut importat ordinẽ effectus, fꝫ ordinẽ exceffus. 22ᵉ.q.23.3.2m.
R fiº dicenduꝫ tripliciter.f.primo, ꝙ ut habetur. 4.d.8.q.1.ar.1.q.1.1m. duplex eft ultimum.f.uel in re, ficut fuperficies locati, eft ultimum eius, uel extra rem, ficut locus. Habitus igitur uirtutis, eft ultimum poᵉ primo modo, actus autem & obiectũ fecundo modo: primum immediate, fecundum vero mediate. Secundo dicenduꝫ, ꝙ ut habetur Virt.q.1.1.6m. aliquid dicitur ultimuꝫ potentię dupliciter.f.uel mãliter.i.illud ad qđ poª ordinatur. Et hoc eft duplex.f.propinque actus: & remote obiectum. Vel effentialiter.i. complementũ & perfectio poᵉ, fiue fit aliud a poª.f.habitus, fiue non. Tertio dicendum, ꝙ ficut probatur Veri.q.14.3.c. duplex eft poª.f.uel cuius actus tranfit in exteriorem materiam & perficit eam. Et ultimum talis poᵉ, eft actus eius principaliter, fecundario autem obiectum eius. Vel cuius actus non tranfit ad extra, fed ipfam potentiam perficit. Et ultimum talis potentię, ut ftabile eft habitus, fed ut fluens, eft actus eius.

1173 Quod una & eadem uirtus, poteft effe in diuerfis potentiis. 12ᵉ.q.56.2.c./.q.60.5.c./.Veri.q.27.5.18m.
Oppofitum videtur dicere. 1ª.q.79.7.c.fi./.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./.Veri.q.14.4.7m.
R fiº dicendum dupliciter.f.primo, ꝙ in prima fecundę loquitur de potentia, ordine quodam, ficut ibi fubiungit, ꝙ vna uirtus poteft effe in diuerfis potentiis, non equaliter, ut intelligit in quarto fententiarum, fed ordine quodaꝫ.f.in vna principaliter, in alia vero per modũ diffufionis, vel difpofitionis, uel directionis, uel fm ꝙ una poª mouet̃ ab alia, ficut etiã dictũ eft ad Duᵐ.16ᵐ. Scđo dicẽᵐ, ꝙ in.4º. Sniaꝝ loquit̃ de eꝭ in

potentia, vt in subiecto, & fm idem, sed in 12ᵉ, fm diuersa, & vt in causa, vel vt in effectu, vel vt in subiecto, & quocunqꝫ alio modo.

1174 Quod virtus increata, non est in aliquo genere. 4. d. 1. q. 1. ar. 4. q. 2. 1ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 3. 5. 2ᵐ. /. 1. d. 8. q. 4. 2. 3ᵐ. /. Poᵃ. q. 7. 3. 7ᵐ. /. q. 9. 3. 3ᵐ. /. Trin. 2. 4ᵐ.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 464º.

1175 Quod actus vnius virtutis, vt elicientis, potest attribui alteri virtuti, vt imperanti. 12ᵉ. q. 114. 4. 1ᵐ. /. 22ᵉ. q. 32. 1. 2ᵐ. /. q. 85. 3. c. /. q. 88. 6. c. /. q. 147. 2. 2ᵐ. /. 2. d. 24. q. 1. 2. 2ᵐ. /. d. 25. 3. c. /. 3. d. 12. q. 2. 2. c. /. d. 27. q. 2. 3. 4ᵐ. /. ar. 4. q. 2. 2ᵐ. /. q. 3. c. /. 4. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 2. 4ᵐ. /. q. 3. ar. 1. q. 3. c. /. q. 4. ar. 7. q. 1. 2ᵐ. /. 𝔭. 3. cº. 138. co. 1. ñ.
Oppositum videtur dicere a simili. 4. d. 14. q. 1. ar. 3. q. 1. c. /. Veri. q. 14. 4. 7ᵐ.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1173º.

1176 Quod virtutes sunt maxima bona. 1ª. d. 1. L. 4ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 6. 1. 2ᵐ. /. 2. 0. /. q. 16. 3. 1ᵐ. R ñº dicendum, sicut Duº. 287º.

1177 Quod vna virtus est prior alia fm actus, licet simul infundantur omnes a Deo, secundum habitus. 12ᵉ. q. 62. 4. c. /. 3ª. q. 85. 6. c. /. 3. d. 23. q. 2. 5. c. /. 4. d. 17. q. 1. ar. 4. q. 3. 3ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 65. 1. 3ᵐ. /. Virt. q. 5. 2. 4ᵐ. /. 6ᵐ. /. 8ᵐ. /. 11ᵐ.
R ñº dicendum, ꝙ virtutes simul infunduntur, sed ordine quodam, prout actus vnius ordinatur ad alias, vt etiam supra Duº. 1173º. adductum est.

1178 Quod vitium non tantum opponitur virtuti perfectę, sed etiam imperfectę, in genere virtutis. s. habilitati naturali ad bonum, & dispositioni ad virtutem. 12ᵉ. q. 63. 2. 2ᵐ. /. q. 73. 1. 2ᵐ. /. 3. d. 23. q. 3. ar. 1. q. 2. 3ᵐ. /. Veri. q. 14. 6. 2ᵐ. /. Virt. q. 1. 1. 1ᵐ. /. 5ᵐ. /. q. 2. 13. c.
Oppositum videtur dicere. Virt. q. 1. 10. 16ᵐ.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, ꝙ in vltimo loco loquitur de virtutibus moralibus infusis, quo simul stant cum vitiis, vt tendunt ad non esse. Sed in aliis locis loquitur de fide informi, & infidelitate, quę opponuntur fm verum & falsum circa idem. Secundo dicendum, ꝙ in quęstionibus de virtutibus in cómuni, loquitur de oppositione imperfecta quę est, vel medii ad medium, vel medii ad extremum, in aliis autem locis, de oppositione perfecta. i. de contrarietate, quæ est inter maxime distantia, sicut etiam supra Duº. 292º. adductum est, & adducetur infra. Duº. 1181º.

1179 Quod non oportet, ꝙ principale vitium opponatur principali virtuti. 12ᵉ. q. 84. 4. 1ᵐ. /. 22ᵉ. q. 34. 5. 1ᵐ. /. q. 118. 7. 1ᵐ. /. q. 142. 3. 1ᵐ. /. q. 162. 6. 2ᵐ. /. 7. 3ᵐ. /. 2. d. 5. q. 1. 3. 5ᵐ. /. 3. d. 33. q. 2. ar. 1. q. 3. 4ᵐ. /. 4. d. 13. q. 2. 2. 2ᵐ. /. Ma. q. 8. 1. 3ᵐ. /. 22ᵐ. /. q. 13. 3. 1ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 12ᵉ. q. 73. 4. c. /. 22ᵉ. q. 34. 2. b. /. Ma. q. 2. 10. c.
R ñº dicendum dupliciter. s. primo, quia vt habetur 1. d. 17. q. 2. 2. c. /. 4. d. 14. L. 12ᵐ. malum maximum, seu summum, vel pessimum, potest sumi dupliciter. s. vel per remotionem omnis boni, vel per accessum ad terminum. i. ad cętera mala. Primo modo non datur, nisi in apprehensione. Ideo non opponitur optimo, nisi fm rationem. Secundo autem modo, potest tripliciter considerari. s. vel fm speciem suam, prout peccata & vitia specificantur ex obiecto suo, sicut & virtutes, idest per conuersionem ad bonum commutabile. Vel fm auersionem, vel fm circunstantias, vel fm extensionem ad effectus. Primo modo opponitur optimo pessimum, non autem secundo vel tertio modo: sed potius optima virtus, opponitur etiam minimis peccatis, excludendo ea. Secundo dicendum, sicut Dubio. 292º. 1178º. 958º. B.

1180 Quod virtus infusa differt specie a virtute acquisita dupliciter. s. vel ratione diuersę regulę, uel ratione diuersi finis. 12ᵉ. q. 63. 4. 0. /. 3. d. 33. q. 1. ar. 2. q. 4. 0. /. 4. d. 14. q. 2. 2. 4ᵐ. /. d. 50. q. 1. 2. 4ᵐ. /. Virt. q. 1. 10. 7ᵐ. /. 8ᵐ. /. 9ᵐ. /. q. 5. 4. c.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª. q. 94. 3. 1ᵐ.
R ñº dicendum, sicut Duº. 510º. 687º. 1111º.

1181 Quod uirtutes intellectuales non sunt connexę adinuicem. 12ᵉ. q. 65. 1. 3ᵐ. /. Virt. q. 5. 2. 4ᵐ. /. 6ᵐ. /. 8ᵐ. /. 11ᵐ.
Immo simul omnes infunduntur a Deo. 3. d. 23. q. 2. 5. c. /. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. c.
R ñº dicendum, ꝙ uirtutes omnes simul infunduntur, q̃tum ad habitus. Sed ꝙ una dicatur prior altera, est q̃tum ad ordinem consideratum in earum actibus: ut habetur. 4. d. 14. q. 1. ar. 2. q. 2. c. principio. ut etiam supra Duº. 1173º. Duº. 1177º. adductum est.

1182 Quod uirtus infusa, est maximum bonum simpliciter. Virt. q. 1. 9. 7ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 1ª. q. 6. 1. 2ᵐ. /. 2. 0. /. q. 16. 3. 1ᵐ. R ñº dicendum, sicut Duº. 287º.

1183 VISVS. /. Quod uisus habitus per generationem naturalem, & uisus cęci illuminati per miraculum, sunt eiusdem speciei. Ideo non possent esse simul in eodem oculo: sicut nec duo accidentia, uel duę formę eiusdem rationis, non possunt esse simul in eodem subiecto. 1ª. q. 94. 3. 1ᵐ. /. 12ᵉ. q. 63. 4. 3ᵐ. /. 2. d. 30. q. 2. 1. 7ᵐ. /. Virt q. 1. 10. 2ᵐ.
Oppositum videtur dicere a simili. 1ª. q. 1. 1. 2ᵐ. /. 3ª. q. 9. 4. 3ᵐ. R ñº dicendum, sicut Duº. 1111º.

1184 VITA. /. Quod uita contemplatiua est finis uitę actiuę. 3. d. 35. q. 2. ar. 4. q. 4. 1. c. /. Opus. 17. cº. 7. 7ᵐ.
Immo uita actiua & contemplatiua, fine & materia distinguuntur: quia materia primę uitę sunt bona temporalia, materia uero secundę, sunt bona ęterna. Veri. q. 11. 4. c.
R ñº dicendum, ꝙ distinguuntur fine fm se considerate, sed non ut considerantur in ordine unius ad alteram.

1185 Quod uita contemplatiua secundum suum genus, est simpliciter nobilior & maioris meriti, & prior q̃ uita actiua. 12ᵉ. q. 57. 1. c. /. 22ᵉ. q. 152. 2. 4. c. /. q. 153. 2. 1ᵐ. q. 182. 2. 0. /. q. 188. 5. 0. /. 3ª. q. 40. 1. 2ᵐ. /. 3. d. 30. 4. 2ᵐ. d. 33. q. 1. 4. 2ᵐ. /. d. 35. q. 1. 4. 0. /. 𝔭. 3. cº. 63. ñ. /. 133. co. 1. /. Veri. q. 11. 4. 0. /. Virt. q. 1. 12. 24ᵐ. /. quol. 3. q. 6. 3. 6ᵐ. /. Opus. 17. 7. 7ᵐ.
Immo est econuerso. 3. d. 35. q. 1. 4. 0.
R ñº dicendum tripliciter. s. primo, ꝙ uita actiua ex hoc ꝙ utilior, nó est nobilior simpliciter, sed fm quid: sed contemplatiua est dignior, quia quęritur propter se, & propter aliud: ut habetur. 3. d. 35. q. 1. ar. 4. q. 1. c. Secundo dicendum, ꝙ in primis locis loquitur de uita actiua, quę pertinet ad corpus, sed in tertio sententiarum loquitur de uita actiua spirituali: quę ut habetur 22ᵉ. q. 88. 6. c. 3ᵐ. oritur ex contemplatione, quales elegerunt Christus, & Apostoli, & alii similes. Tertio dicendum, ꝙ in secundo loco loquitur de merito quo ad remissionē pœnę, sed in primis locis de merito quo ad consecutionem glorię.

1186 Quod uita actiua quæ profectui aliorum inuigilat, est intensioris meriti, & fortioris charitatis, fm genus suū, q̃ uita contemplatiua, sed est ecóuerso respectu sui tantum. 3. d. 35. q. 1. ar. 4. q. 2. 0.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ. q. 182. 2. 0.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1185º. Dubio. 1187º. propositione prima. 1185º.

1187 Quod uita actiua est maioris meriti q̃ uita ɔtẽplatiua quo ad dimissionem culpę, & quo ad satisfactionem, quia est laboriosior, sed est econuerso, quo ad consecutionem glorię, quia vita contemplatiua est purior. 3. d. 35. q. 1. ar. 4. q. 2. 0.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ. q. 182. 2. 0.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 1185º.

1188 Quod opus actiuę vitę est duplex. s. opus spirituale, vt prædicare & docere, & opus corporale, vt recipere hospites, & seruire infirmis. Primum est melius, q̃ sint opera contemplatiua, non autem secundum. 22ᵉ. q. 188. 6. c. / 3ª. q. 40. 1. 2ᵐ. / Veri. q. 11. 4. 2ᵐ.
Oppositum videtur dicere. 22ᵉ. q. 182. 2. 0.
R ñº dicendum, sicut Duº. 1185º.

1189 Quod vita contemplatiua, est tantum in intellectu. 22ᵉ. q. 180. 1. 0. / 2. 1ᵐ. / 7. 1ᵐ. / 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / Veri. q. 22. 11. 11ᵐ.
Immo est etiam in inquisitione rationis, & in affectu. 22ᵉ. q. 180. 1. 0. / 2. 1ᵐ. / 7. 1ᵐ. / 3. d. 35. q. 1. ar. 2. q. 2. 0.
R ñº dicendum, q̃ vita contemplatiua est tantũ in intellectu essentialiter, & principaliter in actu eius: sed vtitur inquisitione rationis vt medio, & est causaliter, antecedenter, & concomitanter in affectu: vt habetur in primis locis.

1190 VNIO. / Quod vnio quæ de Deo prędicatur, non est creator, nec creatura. 3. d. 5. q. 1. ar. 1. q. 1. 3ᵐ.
Immo vnio hęc, est aliquid creatum. 3ª. q. 2. 7. 0. / 8. c.
R ñº dicendum, q̃ vnio hęc est aliquid creatum. s. relatio existens in natura humana realiter. In Deo autem ẽm rationem tantum, quia prout est in Deo, non est aliquid ẽm rem, sed ẽm rationem tantum: vt habetur. 3. q. 2. 7. 0. / 8. c. / 1. d. 30. 2. 4ᵐ. / 3. d. 2. q. 2. ar. 2. q. 3. 2ᵐ. / d. 5. q. 1. ar. 1. q. 1. 0. / d. 7. q. 2. 1. c. / d. 13. q. 3. 1. c. 5ᵐ. / d. 21. q. 1. ar. 1. q. 2. 5ᵐ. / 2̃. 4. cº. 39. 41. / quol. 1. 2. 2ᵐ.

1191 VNITAS. / Quod ens quod non diuiditur, est vera diffinitio vnius, licet Auicenna conetur eam improbare. 1. d. 24. q. 1. 3. 3ᵐ. / Opusc. 42. cº. 2.
Immo vnum importat rationem indiuisionis tantũ. 1ª. q. 6. 3. 1ᵐ.
R ñº dicendum, q̃ unum ẽm rationem propriam, qua distinguitur ab aliis transcendentibus, importat rationem indiuisionis tantũ. Sed ratio eius totalis completa consistit in hoc, q̃ est esse ens indiuisibile, aut non esse ens diuisum.

1192 Quod ex subiecto & accidente, non fit aliquid unum, nisi per accidens. 3. d. 14. q. 1. 1. c. / Opusc. 30. lec. 10. co. 1. fi. / Lec. 11. principio.
Immo ex subiecto & proprio accidente, fit unum per se, per naturalem resultationem. 1ª. q. 77. 6. 3ᵐ. / 4. d. 9. ar. 1. q. 3. 3ᵐ.
R ñº dicendum, q̃ ex subiecto & proprio accidente, bene fit unũ p̃ se. s. unũ subiecto, sed nõ una eẽntia.

1193 Quod Deum esse unum, potest ratione demonstrari, & potest fide teneri. 1ª. q. 2. 2. 0. / Opusc. 72. q. 9.
Immo fides est de non apparentibus, ẽm Apostolũ. Opusc. 72. q. 9. / He. 11. lec. 1. co. 1.
R ñº dicendum, q̃ hoc primũ dictum est. s. q̃ Deũ esse unum, potest ratione demonstrari, quia ratio naturalis subseruit fidei. Vnde dictum est per fidem esse acceptum hoc, ẽm q̃ fides supponit Deum esse unum, tanq̃ ratione ostensum. Vel hoc ideo dici potest, ut fiat resolutio ad diuersos homines: quia uni de hoc fieri potest demonstratio, alteri uero non, quem per fidem necesse est ad Deum accedere: ut habetur. 1ª. q. 2. 2. 1ᵐ. / Opusc. 72. q. 9.

1194 VNIVERSALE. / Quod idem potest esse uniuersale & particulare. Potentia. q. 6. 1. 1ᵐ.
Immo singularia opponuntur uniuersalibus. Posteriorum. lec. 4. fi.
R ñº dicendum, q̃ idem non respectu eiusdem, sed respectu inferioris est uniuersale, & respectu superioris est particulare in causando & prędicando: ut habetur Potentia. q. 6. 1. 1ᵐ.

1195 Quod difficilia sunt hominibus ad cognoscendũ, quę sunt maxime uniuersalia. Opusc. 53. fi.
Immo confusa magis qualia sunt uniuersalia, sunt magis nota quo ad nos. Phy. principio. co. 1.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 135º. 141º. 353º. 559º. 1106º.

1196 Quod uniuersale est perpetuum, & incorruptibile. Veri. q. 1. 5. 13ᵐ.
Immo uniuersale in particularibus existẽs, dicitur simpliciter corruptibile, in hoc uel in illo. Et sic de uniuersali nulla est scientia Veri. q. 1. 5. 14ᵐ.
R ñº dicendum, q̃ uniuersale est perpetuum & incorruptibile per se, non quidem per aliquam formam incorruptionis: sed quia non habet ẽm se causam corruptionis: ut habetur Veri. q. 1. 5. 13ᵐ. / 14ᵐ.

1197 Quod uniuersale est commune multis, secundũ rem. 1ª. q. 13. 9. c.
Oppositum videtur dicere. 3. d. 2. L. / Met. 7. lec. 13. co. 2. fi. / Perihermenias. lec. 10. co. 1. fi.
R ñº dicendum, q̃ uniuersale est semper aptum natum esse in multis, ẽm rem, licet non semper insit multis, propter aliquod impedimentum: ut habetur in locis secundo adductis.

1197 VOLATIVVM. / Quod ambulatiuum, & uolatiuum, siue gressibile & uolatile, faciũt differre specie animalia. Sed albedo & nigredo non. Ethi. 10. lec. 5. co. 2. / Met. 10. lec. 11. principio.
Oppositum videtur dicere. Phy. 7. lec. 8. co. 2. fiº.
R ñº dicendum, sicut Dubio. 908º.

1198 VOLVNTARIVM. / Quod uoluntarium conuenit pueris & brutis. Ethi. 3. lec. 4. 0. / lec. 5. co. 1.
Oppositum videtur dicere. Veri. q. 24. 2. 1ᵐ.
R ñº dicendum, q̃ uoluntarium ẽm rationem perfectam, soli naturę rationali conuenit. Brutis autem conuenit secundum rationem imperfectam: ut habeẽ 12ᵉ. q. 6. 1. 2. 0. / 2. d. 25. 1. 6ᵐ. / 3. d. 27. q. 1. 4. 3ᵐ. / Veri. q. 24. 2. 1ᵐ.

1199 VOLVNTAS. / Quod uoluntas est rationalis per participationem. 12ᵉ. q. 56. 6. 2ᵐ. / q. 59. 4. 2ᵐ. / q. 61. 2. c. fi. / 2ᵐ. / 22ᵉ. q. 58. 4. 3ᵐ. / 3. d. 17. ã. 1. q. 2. c. / d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. 1ᵐ. / d. 33. q. 2. ar. 4. q. 3. 1ᵐ.
Immo uoluntas est rationalis per essentiam. 3. d. 23. q. 1. ar. 3. q. 1. c. / d. 27. q. 2. ar. 3. q. 1. 1ᵐ. / 5ᵐ.
R ñº dicendum, q̃ sicut ipse distinguit. 1ª. q. 82. 3. c. fi. / 3. d. 27. q. 1. ar. 3. q. 1. 5ᵐ. uoluntas inq̃tum est in parte intellectiua, & inq̃tum est immaterialis est rationalis per essentiam, ut potentia. Sed dicitur rationalis per participationem quo ad similitudinem actus cum concupiscibili & irascibili, quia fertur ad aliquid extra, & etiam quia dirigitur a ratione: ut habetur. 12ᵉ. q. 74. 2. 2ᵐ. fi. / Virt. q. 1. 10. 11ᵐ. / Opusc. 53. sicut etiam dictum est a simili ad Dubium. 766ᵐ.

1200 Quod qui uult bonum propter indebitum finem, uult bonum sub ratione mali. 12ᵉ. q. 19. 7. 2ᵐ. / 3ᵐ. / 2. d. 38. 5. c. / d. 40. 2. 0.
Immo uoluntas nihil uult nisi sub ratione boni. 1ª. q. 19. 9. c. / q. 48. 1. 2ᵐ. / 4ᵐ. / 12ᵉ. q. 8. 1. 0. / q. 19. 4. 2ᵐ. / q. 78. 1. 1ᵐ. / 1. d. 46. L. 6ᵐ. / 2. d. 1. q. 1. 1. 2ᵐ. / d. 5. q. 1. 2. 5ᵐ. / d. 34. 3. c. / d. 35. 5. 4ᵐ. / 1. 1ᵐ. / d. 37. q. 5. 1. 3ᵐ. / d. 40. 2. 0. / 2̃. 2. cº. 40. 7ᵐ. / Liº. 3. cº. 4. 5. 107. / Ma. q. 1. 3. c. / q. 3. 12. 0. / Ethi. co. 3. / Phy. 2. lec. 5. co. 3.

R nº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ velle aliquid sub ratione mali potest intelligi dupliciter.s.vel ꝙ ipsa malitia.i.priuatio boni moueat ad volendum. Et sic nullus vult aliquid sub ratione * mali: vt etiam dictus est ad Du^{m}.543^{m}. Nã impossibile est, ꝙ aliquis velit diuertere a bono inquantum hmõi, vel ꝙ velit, vel ꝙ aliquid operetur, nisi attendens ad cõem rationem boni: vt habetur. 1ª.q.61. 8.c./.12ᵉ.q. 29.4. 2^{m}./.q. 74. 74.9.c.3^{m}./.22ᵉ.q.172.6.c. Vel ꝙ aliquis velit aliquid propter aliquid quod in se est malum, tñ apprehensus est sub ratione boni. Et sic aliquis vult aliquid sub ratione mali. Secundo dicendum, ꝙ velle aliquid sub ratione mali, potest accipi dupliciter.s.vel vniuersaliter, idest vt apprehensum sub ratione omnis boni, vel specialiter, idest sub ratione boni moralis, tamen sub ratione boni vtilis, seu delectabilis. Et sic aliquis vult aliquid sub ratione mali, non autem primo modo: sicut quando aliquis facit aliquid vt furetur, sciens furtum esse malum moraliter, tamen sub ratione boni vtilis: sicut etiam dictum est ad Du^{m}.543^{m}.842^{m}.

1201 Quod a voluntate procedit aliquid per modum operationis, non autem per modum operati. Veri.q. 4.2. 7^{m}./.q.10.9.7^{m}./.Puª.q.10.2.11^{m}./.Virt.q.1.1.13^{m}.
Immo aliquid procedit a voluntate vtroq; modo. 1ª. q.37.1.c./.ꝫ.4.cº.19.3^{m}./.4^{m}.
R nº dicendu3 dupliciter.s.primo, ꝙ vt habetur Potentia.q.10. 2.11^{m}. procedere ab aliquo per modum operati, contingit dupliciter.s.vel ſm similitudines ad operans, & sic aliquid procedit ab intellectu ab intra.s. verbum, & ab extra.s.res artificialis, non autem a voluntate, quia nec ab intra, amor est similis rei vel voluntati, nec ab extra. Vel sicut impressio relicta ex vno in alio, seu sicut vnio vnius ad alterum. Et sic procedit amor a voluntate, per modum operati, sicut verbum ab intellectu. Secundo dicendum, ꝙ vt habetur. 1ª. q.37.1.c. processio intellectus, est notior nobis, ꝗ; processio voluntatis. Ideo alio nomine significatur operatio simplex itellectus.s.intelligere, & alio nomine emanatio interior.s.dicere, & alio id quod emanat intra.s. verbum. Sed in voluntate idem nomen.s.amor, seu dilectio correspondet ijs tribus. Ideo sumitur tripliciter.s.essentialiter, sicut intelligere: notionaliter, sicut dicere: & personaliter, sicut verbum. Procedit ergo aliquid a voluntate, per modum operati.s.amor notionalis, quo ad rem, non autem quo ad nomen distinctum, seu quo ad modum significandi: quia amor potius significat per modum operationis, ꝗ; per modum operati. sicut etiam dictum est ad Du^{m}.773^{m}.979^{m}.

1202 Quod voluntas pro facto reputatur. 1ª.q.64. 2.3^{m}./. 12ᵉ.q.20.4.c./.3ª.q.68.2.2^{m}.ſi./.4.d.17.L.2^{m}.
Oppositum videtur dicere. 2.d. 43. 3.3^{m}./.L. ſi./.4.d. 25.q.3.ar.1.q.1.1^{m}.
R nº dicendum, ꝙ voluntas pro facto reputatur, tam in bonis ꝗ; in malis, in ijs quę sunt omnino ab homine, & quo ad pręmium essentiale, non autem in sacramentis, & quo ad pręmium accidentale, vt in remissione pœnę: vt habetur. 12ᵉ.q.20.4.c./.22ᵉ.q.81. 6.1^{m}./. q.110.4.c.ſi./.3ª.q.68.2.2^{m}.ſi./.4.d.4.q.3.ar. 3.q.2.c. ſi./.d.17.q.3.ar.5.q.2.2^{m}./.L.2^{m}./.d.20.q.1.1.3^{m}./.q. 3.2^{m}./.Veri.q.24.1.1^{m}. sicut etiam dictum est ad Dubium.978^{m}.

1203 Quod voluntas non est determinata ad vnu3, sicut natura. Potentia.q.3.13.c.
Immo voluntas determinatur ad vnum. Ma.q. 3.3.5^{m}.
R nº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ voluntas non est determinata ad vnum, sicut natura: quia voluntas sequitur formam vniuersalem, natura vero sequitur formam particularem: vt habetur. 1ª.q.41. 2.c./.12ᵉ. q.10.1.3^{m}./.q.13.1.c./.q.50.5.3^{m}./.Potentia.q.3.13. c./.Ma.q.6.c. co.1.ſi./.Opus.3.cº.96. Secundo dicendum, ꝙ voluntas determinatur ad vnum per consilium rationis, non autem necessario p aliquod agens extrinsecum: vt habetur Ma.q.3.3.5^{m}.

1204 VOTVM./.Quod virtus voti, est obligatio eius, quæ est maior in voto solẽni, ꝗ; in voto simplici, & quo ad Deu3, & quo ad homines. 22ᵉ.q.88.7.1^{m}./.4.d. 38.q. 1.ar.2.q.2.c.1^{m}./.4^{m}./.q.3.c./.ar.3.q.3.c.
Oppositum videtur dicere. quol.10.11.1^{m}.
R nº dicendum, ꝙ licet vtrunq3 votu3 ꝗtum ad reatum peccati mortalis, ęqualiter obliget apud Deum, non tamen ꝗtum ad alia, sicut ꝗtum ad impedimentum matrimonij, & hmõi: vt habetur ꝗl.10.11.1^{m}.

1205 Quod votũ simplex obligat. 4.d.38.q.1.ar.3.q.1.1^{m}.
Immo non dirimit matrimonium contractum. Et sic non obligat. 4.d.30.q.2.ar.1.q.2.1^{m}./.ꝗl.10.11.1^{m}.
R nº dicendum, ꝙ licet votum simplex non dirimat matrimonium contractum, obligat tamen & ꝗtu3 ad non exigere debitum, nisi cum eo dispensetur autoritate Papę, & etiam si vxor eius moriatur, adhuc tenetur seruare votum: vt habetur in locis secundo adductis.

1206 Quod votum pro operatione iudicatur tam in bonis ꝗ; in malis. 4.d.17.L.2^{m}./.quol.2.16.c.ſi.
Oppositum videtur dicere. 4.d.25.q.3.ar.1.q.1.1^{m}.
R nº dicendum, sicut Duº.1202º.

1208 Quod nullum votum religiosi est firmum, nisi de consensu prelati: quia nullum tempus est, in quo prelatus non possit eu3 in aliis occupare. 22ᵉ.q.88. 8.3^{m}./.4.d. 38.q.1.ar.1.q.3.3^{m}./.ar.4.q.4.3^{m}.
Oppositu3 vr dicere. 22ᵉ. q.88.12.2^{m}./.ꝗl.10.10.3^{m}.
R nº dicendum, ꝙ per votum obedientię, supponitur religiosus prelato suo, ꝗtum ad generalem dispositionem vitæ suæ, licet non ꝗtum ad omnes actus particulares: ut habetur quol.10.10.3^{m}.

1208 Quod in voto continentię, & religionis, per professionem solennizato, etiam Papa non potest dispensare, licet quidam iuristæ ignoranter contrarium dicant: qa periculis humanis obuiandum est per humana & non per diuina. 22ᵉ.q.88.11.c./.q.186.8.3^{m}.
Immo in voto continentię & religionis ꝗtumcunq; solennizato, vt alii dicunt probabilius potest dispensari per Papam, si communis vtilitas totius ecclesię, vel vnius regni, vel vnius prouinciæ, hoc requirat. 4.d.38. q.1.ar.4.q.1.3^{m}.
R nº dicendum dupliciter.s.primo, ꝙ in secunda secundę, loquitur de uoto ratione consecrationis indelebilis, qua manente reordinatur ad Deum: vt etiam dictum est Duº.82º.707º.801º. In quarto uero sententia3 ratione boni promissi, quo potest esse aliquid melius.s.bonum cõe. Secundo dicendum, ꝙ in quarto sententiarum loquitur ſm opinionem aliorum: ideo dicit, ꝙ alii dicunt probabilius. unde ibi respondet argumentis ad utranq3 partem. In secunda secundę uero, loquitur ſm propriam sententiam, sicut etiam dictum est a simili ad Dubium.214^{m}.

1209 VSVRA./.Quod in usura etiam malum incidit specialiter, propter naturam actus proprii, ex quo incidit, qui est dare mutuo, qui est actus liberalitatis & gratiæ. Opus.73.cº.4.
Immo accipere usuram, in præmium a Deo promittitur. 22ᵉ.q.78.1.2^{m}.
R nº dicendum, ꝙ ut ab extraneis Iudęi usuram acciperent, non fuit eis concessum, quasi licitum, sed permissum, ad maius malum uitandum: ut habetur. 12ᵉ.q.108.1.2^{m}./.22ᵉ.q.78.1.2^{m}.

1209 Quod in vsuris non transfertur dominium. 22ᵉ.q.78.

3.c.3m./.quol.3.q.3.2.c./.Opus.73.c°.5.
Immo in vsuris transfertur dominium, sm aliquos.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.c./.Opus.37.c°.19.
R ñº dicendum tripliciter.s.primo, q in quarto sententiarum loquitur sm opinionem aliorum: ideo pręmittit sm aliquos. In aliis autem locis loquitur secundum sententiam propriam. Secundo dicendum, q in quarto sententiarum intelligit de pignoribus amissis a non soluentibus, infra terminum positum in contractu mutui. In aliis autem locis, de eo quod exigitur vltra veram sortem, licet alii dicant econuerso.
※ Tertio dicendum, q nihil vltra valorem rei sperare debet mutuans, ex vsu proprio & principali rei mutuatę: quia ratione substantię, puta pecunię, ibi transfertur mutuum ad pretium & non ratione vsus principalis, qui est cõmutatio: nisi forte ratione vsus secundarii & cõmunis, puta q moneta argentea ponatur in pignore, vel q ostentetur, sed aliter est in accõmodatis & locatis quo ad vsum proprium & principalem: vt habetur. 22e.q.78.1.6m./.Ma.q.13.4.15m./.Opus.73.c°.9./.c°.19.

1210 VTI./.Quod vti est actus voluntatis. 12e.q.16.1.c./.q.17.1.c./.1.d.1.q.1.2.c.
Immo vti, vt est de eius essentia, magis cõsistit in executione eius quod est ad finem, q̃ in imperio voluntatis.1.d.1.q.1.2.c.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo, q hoc dictũ est ideo.s.q vti est actus voluntatis, quia voluntas nõ solum est imperans, sed etiã exequens: vt patet in actionibus, quas per seipsam facit. Et sic vti est actus eius. Secundo dicendum, q hoc ideo dictum est, quia coniungitur voluntas cuilibet virium inferiorum, sicut motor coniungitur mobili: vt habetur Opus.72.q.3.Dubio.215°.

1211 Quod peccato non est vtendũ, sed omnibus quę sunt a Deo.s.pœna ad meritum, ad cognitionem proprię fragilitatis, & ad purgationẽ peccatorum, rebus mundi ad cognitionẽ Dei, & ad subsidium vitę pręsentis: sed operibus nostris bonis propter Deum actu vel habitu.1.d.1.q.3.0./.Ʒ.3.c°.22.f.
Immo licet vti peccato alterius. 22e.q.78.4.c./.Ma.q.13.4.17m./.18.19m.
R ñº dicendum, q vti peccato alterius ad bonum, est licitum, quia etiam Deus vtitur omnibus peccatis ad aliquod bonum. Sed non licet inducere aliquem ad peccatum: vt habetur in secundis locis.

1212 CHRISTVS./.Quod idem iudicium est de istis propositionibus, Christus sm q homo, est persona, suppositum, hypostasis, & res naturæ.3a.q.16.12.3m.
Immo vltima magis accedit ad veritatem. 3.d.10.q.1.ar.2.q.3.c.
R ñº dicendum, q in tertia parte considerauit prædicta nomina, q̃tum ad illud, ad quod nomina imponuntur. Sed in tertio sententiarum quo ad illud, a quo imponuntur, sicut etiam patet ad Dubium, 926m. 1226m.

1213 Quod non est dicendũ, Christus est creatura, nisi addendo sm naturam humanã, vt caueatur hęresis Arrij.3a.q.16.8.0./.q.20.1.1m.
Immo non tantum ad vitandum errorem, sed quia est locutio falsa.3.d.11.2.0./.d.21.q.1.3.2m./.Ʒ.4.c°.48./.Veri.q.29.1.1m.
R ñº dicendũ dupliciter.s.primo, q vt habetur.1a.q.45.4.0.creari proprie & simpliciter, est tantum suppositorũ. Sed improprie & sm quid, est etiam formarum & partium, licet magis concreentur. Ideo creatura improprie potest dici, natura assumpta. Et sic loquitur in tertia parte. Sed in aliis locis loquitur de creatura proprie. Secundo dicendum, q vt habetur Opus.37.c°.4.creatio primo determinatur ad esse, sed ex cõsequenti ad naturam. Dupliciter igitur potest dici aliquid creatura.s.vel ratione naturę creatę, & sic loquitur in tertia parte. Vel ratione ipsius esse suppositalis, & sic loquitur in aliis locis.

1214 Quod hęc propositio, Christus sm q homo est persona, non est vera, nisi reduplicet suppositum hominis, vt dicatur, Christus, sm q iste homo, est persona. 3a.d.10.q.1.ar.2.q.1.c.
Immo est vera, ratione naturę.3a.q.16.12.0.
R ñº dicendum, q vt habetur. 3.d.10.q.1.ar.1.q.1.c.quod reduplicatur, est per quod prędicatum conuenit subiecto. Et quia natura humana non est illud per quod Christus est persona: ideo verum est, quod dicit in tertio sententiarum. Sed in tertia parte se exponit dicens, q Christus inq̃tum homo, ratione naturę est persona, quia conuenit naturę humanę esse in aliqua persona, non autem q ei conueniat propria personalitas, causata ex principijs eius, sicut etiam dicetur a simili, ad Dubium.1222m.

1215 Quod anima Christi in verbo, scit infinita in potentia, quasi scientia simplicis intelligentiæ. Non autem scit infinita in actu.i.scientia visionis, qa entia in actu sm omne tempus, non sunt infinita, quia generatio non est æterna.3a.q.10.3.0./.3.d.14.ar.2.q.2.2m./.q.4.2m./.Veri.q.20.4. 1m./.2m./.5m./.quol. 3.q.2.1.0./.Opus.9.q.81.
Oppositum videtur dicere. 1a. q. 14. 12. 0./.Veri. q. 20.4.c.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo, q quia non dantur infinita in actu, ideo dicitur nescire infinita. Sed qa dantur sm successionem, ideo dicitur scire infinita in potentia. Secundo dicendum, sicut Du°.477°.

1216 Quod scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus.3a.q.11.6.0.
Oppositum videtur dicere.3.d.14.ar.3.q.4.0.
R ñº dicendum tripliciter.s.primo, q vt habetur.1.d.3.q.5.1m./.3.d.14.ar.1.q.2.c.fi./.q.3.c.principio./.2m.ad esse habitus intellectiui, duo cõcurrunt.s.species intelligibilis, & lumen. In tertia igitur parte loquitur de scientia quo ad primum, sed in tertio sententiarũ quo ad secundum. Secundo dicendum, q in tertia parte loquitur de scientia respectu obiecti.i.quo ad scibilium genera, sed in tertio sententiarum, quo ad modos. Tertio dicendum, q scientia Christi infusa, fuit distincta in multos habitus, quia fuit discursiua seu collatiua, quo ad vsum, sicut volebat, non autem quo ad acquisitionem: vt habetur.3a.q.11.3.0./.4.fi./.3.d.14.ar.3.q.3.0./.Veri.q.20.3.1m.

1217 Quod Christus per scientiam infusam cognoscebat omnia singularia præsentia, præterita & futura. 3a.q.11.1.3m./.q.12.1.3m.
Immo per eam non cognoscebat futura contingentia, nec cogitationes cordium.3.d.14.ar.3.q.1.c./.q.5.2m./.Veri.q.20.6.c.
R ñº dicendum dupliciter.s.primo, q in tertia parte loquitur de cognitione practica. In aliis autem de cognitione speculatiua. Secundo dicendum, q in tertio sententiarum loquitur de Christo, & scientia eius infusa simpliciter, & sm se. In tertia vero parte loqtur de Christo, vt est caput ecclesiæ, & pastor omnium.

1218 Quod in Christo fuit scientia acqsita, seu experimentalis per species acquisitas, per operationem intellectus agentis eius.3a.q.9.4.0./.q.12.0./.q.15.8.0./.Opus.3.c°.225.
Oppositũ videtur dicere.3.d.14.ar.3.q.5.3m./.d.18.3.5m./.Veri.q.20.3.1m.

R. ad dicendum, quod in tertia parte loquitur de scientia, præsupposita opinione Aristotelis.s. quod intellectus agens sit naturalis potentia animę rationalis, cuius propria & adęquata operatio, sit abstrahere species a phantasmatibus, quia Aristoteles nullam aliam operationem ei assignat. Sed in tertio sententiarum præsupponit, quod intellectus agens possit esse sine hac operatione. Nec tamen est frustra, vt patet in intellectu completo per omnes species, sicut nunc est intellectus Christi, qa habet alias operationes.s.causare notitiam primorum principiorum, & certificare operationem intellectus possibilis, assistendo ei, vt educat in actum ea quę virtualiter cōtinentur in primis principijs. Et ideo intellectus agens concurrit in omni intellectione cooperando intellectui possibili: vt habetur.2.d.24.q.2.2. 1m./.Veri. q.10.8.c.6. In quęstionibus vero de veritate, loquitur secundum opinionem quam præmittit, quam tamen dicit se nō credere verā esse. Vel intelligit, sicut in tertia parte.

1219 Quod in Christo est duplex voluntas humana.s. voluntas rationis, & voluntas sensualitatis.i.appetitus sensitiuus.3a.q.18.2.o./.5.c./.3.d.17.ar. 1.q.2. o./.Opus.3.co.239.

Immo in Christo fuit tantum vna voluntas humana. 3.q.18.2.1m./.3.o./.4.5.c.

R. ad dicendum, quod in Christo fuit tantum vna voluntas humana rationalis per essentiam, vt potentia. Sed duplex actus.s.vt natura, & vt ratio Thelesis, idest simplex voluntas. Et bulesis.i.consiliatiua, secundum Damascenum: vt habetur in locis primo adductis. Sed appetitus sensitiuus dicitur voluntas non per essentiam, sed per participationem.

1220 Quod in Christo fuit aliquis motus sensualitatis non præuisus, sed subitus respectu sensus, non autem respectu rationis & deitatis.3a.d.17.ar.1.q.2.5m.

Immo Christus voluit aliud quam Deus, voluntate sensualitatis.3a.q.21.3.4.o.

R. ad dicendum, quod Christus voluit aliud quam Deus, voluntate sensualitatis, vt natura, non autem vt ratio. Sed semper voluit idem, & semper fuit conformis ei: vt habetur in locis pro vtraque parte adductis.

1221 Quod omnis potentia communicabilis cuicunque creaturę, multo abundantius cōmunicata fuit animæ Christi.s.vt materia elementalis magis obediat ei ad motum, quam qualitatibus actiuis, & virtuti cœlesti, & magis potuisset mouere cœlum, quam angelus quicunque.1a.q.13.2.2m./.3.d.14.4.o.

Immo aliquid in creaturis fuit potentius anima Christi.3.d.16.q.1.2.5m.

R. ad dicendum, quod aliquid fuit secundum quid potentius anima Christi, secundum propriam naturam & virtutem, vt claui in passione ad perforandum, nihil autem fuit potentius ea simpliciter: vt habetur. 3a.q.14.2. 3m./.3.d.16.q.1.2.5m.

1222 Quod in Christo sunt duę naturæ integræ.s.natura diuina, & natura humana. Quarum vna non est pars alterius, ex quibus persona eius immediate componitur. Sed natura humana diuiditur in multas naturas partiales.3.d.2.q.1.ar.3.q.3.2m./ d.5.q.2.2.o./.d.14.1ar.1.q.1.c./.d.17.ar.1.q.2.1m./.d.18.1.c./.5.4.co.39.

Immo persona Christi, est persona simplex. 4.d. 10. I.3m.

R. ad dicendum, quod persona Christi secundum se, est simplex. Sed ut in duabus naturis subsistit, potest dici composita, licet impropriè: ut habetur. 3a.q.2.4.o./.3.d.6.q.2.3.o./.d.11.2.c./.d.22.q.1.2.5m./.4.d.10.I.3m.

FINIS.

Expliciunt Etymologiæ, idest Concordantiæ dictorum atque conclusionum Diui Thomæ de Aquino, sacri ordinis fratrum prædicatorum, in quibus, saltem secundum superficialem apparentiam, videtur sibi aliquando contradicere, licet non contradicat secundum rei veritatem.

AVTORITATES SACRAE SCRIPTVRAE,
quas Diuus Thomas de Aquino, sacri ordinis fratrum prędicatorꝝ, in sacra Theologia, atqꝫ in diuersis suis libris, ad profectum animarꝝ diligentissime exposuit. Ordo igitur autoritatum, ponetur secundum ordinem librorum Biblię.

AVTORITATES EX LIBRO GENESEOS.

Cap^{m} 1^{m}

IN principio creauit Deus cælum & terraꝫ. 1^{a}.q.46.2.c./3.o./q.61.3.3^{m}./q.65.1.3.o./q.66.1.1^{m}./5^{m}./q.68.1.1^{m}./q.69.1.c.5^{m}./q.74.1.1^{m}./2.c./3.1^{m}./2^{m}./3^{m}.12^{e}.q.100.7.2^{m}./22^{e}.q.1.1.1^{m}./q.171.3.c./2.d.1.q.1.6.o./d.12.L.1^{m}./3.d.37.ã.2.q.1.3^{m}.ꝙ̃.2.c^{o}.19.fi./Potentia.q.3.18.b.1.2./4^{m}ꝭ.q.4.1.c.2^{m}./Spiritu.1.4^{m}.

2 Terra auteꝫ erat inanis & vacua. 1^{a}.q.66.1.c.1^{m}./q.67.4.c./q.69.1.2.c./2.d.12.L./Po^{a}.q.4.1.c.2^{m}./7^{m}./Spiritu.1.4^{m}./Psal.23.co.2.

3 Et tenebrę erant sup faciem abyssi. 1^{a}.q.66.1.c.5^{m}./q.68.3.c./q.69.1.c./q.74.3.4^{m}./2.d.12.L.3^{m}./ꝙ̃.4.c^{o}.13./Po^{a}.q.3.6.16^{m}./q.4.1.2^{m}./Psal.23.co.2./Psal.32.co.6.

4 Spiritus domini ferebatur sup aquas. 1^{a}.q.64.3.3^{m}./4^{m}./q.66.1.5^{m}./ꝙ̃.4.c^{o}.23.4^{m}./c^{o}.20.2^{m}./Po^{a}.q.4.1.2^{m}./Psal.23.co.2.

5 Dixitqꝫ Deus. 1^{a}.q.32.1.3^{m}./q.47.1.c.fi./q.67.4.c.2^{m}./q.65.4.c.fi./q.74.3.1^{m}./3^{m}./5^{m}./2.d.12.3.5^{m}.d.13.2.3^{m}./ꝙ̃.4.c^{o}.13./Po^{a}.q.3.18.12^{m}./13^{m}./q.4.4.o./Anima.18.c.co.2.fi./Iob.1.co.4.6.

6 Fiat lux, & facta est lux. 1^{a}.q.67.4.o./q.70.1.2^{m}./q.74.1.c./3.5^{m}./Gal.4.lec.6.fi.

7 Fiat, factum est, & fecit. 1^{a}.q.74.3.5^{m}.

8 Et vidit Deus, 1^{a}.q.74.3.3^{m}./q.73.3.3^{m}./q.32.1.3^{m}.

9 Et diuisit lucem a tenebris. 1^{a}.q.63.5.2^{m}./q.67.4.c.2^{m}./4^{m}./Po^{a}.q.4.1.18./Ma.q.16.4.12^{m}.

10 Appellauitqꝫ lucem diem, & tenebras noctem. 1^{a}.q.64.1.3^{m}./q.67.4.2^{m}./q.68.1.1^{m}./q.69.1.5^{m}.

11 Factum est vespere & mane dies vnus. 1^{a}.q.58.6.7.o./q.74.2.c./3.6^{m}./7^{m}./2.d.12.2.3.o./Veri.q.8.16.c.4^{m}./5^{m}./6^{m}./Po^{a}.q.4.2.c.

12 Fiat firmamentum. 1^{a}.q.68.1.2.3.o./q.71.3^{m}./2.d.14.L.3^{m}.

17 Diuisit aquas quę erant super firmamentum. 1^{a}.q.68.2.3.o./2.d.14.1.o./Po^{a}.q.4.1.5^{m}./15^{m}./quol.4.q.2.2.o./quol.6.q.11.1^{m}.

18 Congregentur aquę in vnum locum. 1^{a}.q.69.1.o./Po^{a}.q.4.1.17^{m}./2.d.14.5.o.

19 Appareat arida. 1^{a}.q.69.1.c.1^{m}.

20 Vocauitq; Deus firmamentum cælum. 1^{a}.q.68.1.o./q.69.1.5^{m}./q.74.3.3^{m}./2.d.14.L.3^{m}.

21 Vocauitq; Deus aridam terraꝫ, congregationesq; aquarum, appellauit maria. 1^{a}.q.69.1.5^{m}.

22 Germinet terra herbam virentem ꝛc. 1^{a}.q.69.2.o./q.72.1^{m}.

23 Fiant luminaria ꝛc. vsqꝫ ac noctē. 1^{a}.q.70.1.o./2.d.15.q.1.1.1^{m}./3^{m}.

24 Vt sint in signa ꝛc. vsqꝫ, terram. 1^{a}.q.70.2.o./2.d.1.q.2.3.o./d.15.q.1.2.1^{m}./4.d.47.q.2.ã.1.q.1.c./d.48.q.2.2.3^{m}./3.3^{m}./6^{m}./1.c./ꝙ̃.3.c^{o}.112.fi./ꝙ̃.4.c^{o}.55.3^{m}./c^{o}.6.1^{m}./4^{m}./Po^{a}.q.5.9.c.

25 Fecitq; Deus duo magna luminaria ꝛc. vsqꝫ, noctē. 1^{a}.q.70.1.5^{m}./q.68.1.c.fi./2.d.15.q.1.1.3^{m}./4^{m}.

26 Et diuiderent lucem a tenebris. 2.d.12.L.3^{m}./d.13.3.1^{m}./Po^{a}.q.3.6.16^{m}.

27 Producant aquę reptile ꝛc. usqꝫ, cœli. 1^{a}.q.71.o./q.72.1^{m}.

28 Creauitq; Deus cetę grandia ꝛc. vsqꝫ, genus suum. 1^{a}.q.71.4^{m}.

29 Producat terra animam uiuentem ꝛc. usqꝫ, species suas. 1^{a}.q.72.o.

30 Faciamus hominem, ad imaginem & similitudinem nostram. 1^{a}.q.3.1.2^{m}./q.4.3.o./q.91.4.1^{m}./2^{m}./q.93.o./1.d.2.L.fi./ꝙ̃.3.c^{o}.29.

31 Et pręsit piscibus maris ꝛc. usqꝫ, terrę. 1^{a}.q.96.o./ꝙ̃.3.c^{o}.22.fi.109./1^{e}.Cor.15.lec.3.co.6./col.lec.4.co.3./Ephe.lec.9.p^{n}^{o}./He.8.lec.2.co.2./22^{e}.q.64.1.o./Opus.20.li^{o}.2.c^{o}.6./Li^{o}.3.c^{o}.9.

32 Et uolatilibus cœli. Psal.8.fi./3^{a}.q.36.7.1^{m}.

33 Et uniuersę creaturę. 1^{a}.q.96.2.o.

34 Masculum & fœminam creauit eos. 1^{a}.q.93.4.1^{m}./6.2^{m}./3.d.12.q.3.ar.1.q.1.1^{m}./3^{m}./q.2.o./L.fi.

35 Benedixitq; illi De^{9}. 1^{a}.q.72.4^{m}./q.73.3.o./2.d.15.q.3.c./Iob.co.7./Psal.3.fi./Psal.27.co.5./2^{e}.Cor.lec.1.co.1./He.6.lec.9.co.1.fi.

36 Crescite & multiplicamini & replete terram. 1^{a}.q.72.4^{m}./q.98.1.o./22^{e}.q.152.2.1^{m}./4.d.26.q.1.2.o./ꝙ̃.3.c^{o}.136./1^{e}.Cor.7.lec.6.fi.

37 Et subijcite eam & dominamini piscibus, & uolatilibus cœli, & uniuersis ꝛc.ē.31^{a}.32^{a}.33^{a}.

38 Ecce dedi uobis omnem herbam ꝛc. usqꝫ, ad uescendum. 1^{a}.q.96.1.2^{m}.

39 Vidit Deus cuncta quę fecerat, & erant ualde bona. 1^{a}.q.22.4.c./q.25.6.3^{m}./q.47.2.c.1^{m}./q.49.2.c./q.50.3.c.fi./q.63.5.b./q.74.3.3^{m}./ꝙ̃.1.c^{o}.85.2^{m}./ꝙ̃.2.c^{o}.38.6^{m}./41.2^{m}./3^{m}./43.1^{m}./44.fi./ꝙ̃.3.c^{o}.64.8^{m}./9^{m}./69.co.3./1.d.29.3.c./d.44.1.1^{m}./2.1^{m}./2.d.23.q.1.2.c./d.32.q.2.2.c./Potentia.q.3.16.c.co.2.fi./17./q.5.1.14^{m}./Ro.8.lec.6.fi^{n}^{o}.

Ca^{m} 2^{m}

1 Igitur perfecti sunt cœli & terra, & omnis ornatus eorum. 1^{a}.q.70.1.c.

2 Compleuitq; Deus, die septimo, opus suum quod fecerat. 1^{a}.q.73.1.o./2.d.15.q.3.1.o.

3 Et requieuit die septimo ab omni opere quod patrarat. 1^{a}.q.73.2.o./1.3^{m}./3.c./q.74.1.6^{m}./2.3^{m}./q.118.1.1^{m}./2.d.15.q.3.2.o./ꝙ̃.2.c^{o}.82.3^{m}./He.4.co.3.4.

4 Et benedixit diei septimo, & sanctificauit eum. 1^{a}.q.73.3.o.

5 Istę sunt generationes cœli & terrę ꝛc. usqꝫ, in terram. 1^{a}.q.69.2.c./q.74.2.1^{m}.

6 Non eniꝫ pluerat dominus Deus, super terram. 1^{a}.q.33.3.c./3^{a}.q.23.3.1^{m}.

7 Sed fons ascendebat e terra, irrigans uniuersam su-

perficiem terrę. 1ª.q.102.1.2m./2.d.17.q.3.2.c.4m./5m.

8 Nomen vni Phison.1ª.q.102.1.2m./2.d.17.q.3.2.c.4m./5m./1e.Cor.12.co.4.

9 Formauit igitur dominus Deus hominem de limo terrę.1ª.q.91.1.0./Anima.9.8m.

10 Et inspirauit in faciem eius, spiraculum vitę. 1ª.q.90.2.1m./q.91.4.3m./4m./2.d.17.q.1.1.1m./ꝯ.2.c°.85.co.2./quol.1.q.4.1.1m.

11 Et factus est homo in animam viuentem.1ª.q.91.4.3m./q.94.2.c./q.95.1.1m./q.97.3.c./1e.Cor.15.lec.7.co.1.2.

12 Plantauerat autem dominus Deus paradisum voluptatis a principio.1ª.q.102.0./2.d.17.q.2.3.0./d.29.5.0./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.3m./22e.q.84.3.3m./q.175.3.4m./3ª.q.52.4.3m./4.d.10.L.5m./Veri.q.18.1.15m.

13 In quo posuit hominem quem formauerat.1ª.q.102.4.0.

14 Produxitq; dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suaue.1ª.q.102.1.5m.

15 Lignum etiam vitę in medio paradisi.1ª.q.102.1.4m./2.d.17.q.2.3.6m.

16 Lignumq; scientię boni & mali.1ª.q.102.1.4m./2.d.17.q.2.3.6m.

17 Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis.1ª.q.102.1.2m./2.d.17.q.3.2.c.4m./5m./1e.Cor.12.co.4.

18 Tulit ergo dominus Deus hominem & posuit eum in paradiso voluptatis.1ª.q.102.4.0.

19 Vt operaretur & custodieret illum.1ª.q.102.3.0./2.d.17.q.3.2.8m.

20 Praecepitq; ei dicens. Ex omni ligno paradisi comede.2.d.19.2.3m./L.fi./1ª.q.97.3.3m./Veri.q.18.6.6m.

21 De ligno autem scientię boni & mali, ne comedas.1ª.q.102.1.2m./Opus.3.c°.194.

22 In quacunq; enim die comederis ex eo morte morieris.22e.q.164.1.0./ꝯ.4.c°.50./4.d.22.q.2.ar.3.q.2.2m./Veri.q.7.7.14m.

23 Non est bonum, esse hominem solum.22e.q.188.8.0./3ª.q.41.2.3m.

24 Faciamus ei adiutorium simile sibi.1ª.q.92.1.0./q.98.2.b.2.

25 Adduxit ea ad Adam, vt videret quid vocaret ea.1ª.q.96.1.3m.

26 Immisit ergo dominus Deus soporem in Adam.22e.q.175.3.1m./Veri.q.13.2.9m./Psal.3.co.4./2e.Cor.12.co.5.

27 Cumq; obdormisset, tulit vnam de costis eius, & repleuit carnem pro ea.1ª.q.92.3.2m./q.97.2.3m./3ª.q.31.5.2m./2.d.18.q.1.1.3m./4m./4.d.44.q.1.ar.2.q.4.2m./Ro.1ª.

28 Et ędificauit dominus Deus costam quam tulerat de Adam, in mulierem.1ª.q.92.2.3.0./2.d.18.q.1.1.0./d.3.q.2.1.1m./3.d.2.q.2.ar.2.q.3.3m./4.d.11.q.1.ar.3.q.3.2.3./Ro.1ª.

29 Dixitq; Adam: hoc nunc os de ossibus meis, & caro de carne mea. Ephe.5.lec.9.fi.

30 Quoniam de viro sumpta est.1ª.q.92.2.0./ꝯ.3.c°.123.

31 Quam ob rem relinquet homo patrem suum & matrem, & adhęrebit vxori suę.22e.q.2.7.c./q.26.11.1m./1e.Cor.5.co.1./Ephe.5.lec.10.0.

32 Et erunt duo in carne vna.1ª.q.92.1.c./4.d.26.q.2.4.1m./1e.Cor.6.lec.3.co.2.fi./Ephe.5.lec.10.co.1.

33 Erat autem vterq; nudus, Adam.s.& vxor eius, & non erubescebant.1ª.q.96.1.3m.

C.3.

1 Serpens erat calidior cunctis animantibus terrae.22e.q.165.2.3m./4m./2.d.21.L./Psal.77.10ª.

2 Qui dixit ad mulierem.22e.q.165.2.0./Psal.77.10ª.

3 Cur pręcepit vobis Deus, vt nō comederetis de omni ligno paradisi.3ª.q.41.4.c.

4 Aperientur oculi vestri.3ª.q.41.4.c.

5 Eritis sicut dij, scientes bonum & malum.1ª.q.61.4.3m./q.63.3.0./22e.q.163.2.0./3ª.q.41.4.c./2.d.5.q.1.2.0./d.22.q.1.2.0./ꝯ.3.c°.109.co.2./Ma.q.16.3.0./Isa.7.lec.2.co.2./10.8.lec.2.co.2./2e.Cor.11.lec.1.fi.

6 Vidit igitur mulier, q̄ bonum esset lignum &c. vsq; delectabile.ō.c.2.14ª.15ª.16ª./Opus.8.c°.2.

7 Deditq; viro suo.22e.q.165.2.0.

8 Et aperti sunt oculi amborum.22e.q.164.2.c.fi./9m.

9 Cumq; cognouissent se esse nudos.1ª.q.95.1.c.fi./12e.q.41.4.c./22e.q.75.1.1m./q.167.2.c./4.d.14.q.1.ar.5.q.1.c.

10 Consuerunt folia ficuum.quol.4.q.12.1.22m.

11 Et fecerunt sibi perizomata.22e.q.164.2.c.fi./8m./q.187.6.0.

12 Abscondit se Adam.3ª.q.84.6.1m.

13 Cum audissent vocem Dei deambulantis.1ª.q.9.1.2.0./q.10.1.2.c./q.14.14.0./q.19.7.8.0./q.30.1.3m./q.63.6.1m./q.65.1.1m./3ª.q.2.1.c./q.57.1.1m./2m./1.d.19.q.5.3.0./d.8.q.3.1.0./2.d.7.q.1.1.c./ꝯ.1.c°.13.14m./ꝯ.4.c°.23.co.2.fi./20.2m./Potentia.q.8.1.9m./Ma.q.16.2.6m./Opus.3.c°.16.17.222./Trin.30.2m./Iob.4.co.5.pncipio./2e.Cor.6.co.fi.

14 A facie domini Dei.1ª.q.1.10.3m./q.3.1.3m./1.d.34.q.2.1m./2.Paral.6.fi./Psal.32.co.1./Psal.33.co.10./Psal.36.co.11./Psal.44.co.3./Psal.16.co.5./2.prolo.co.1.2./quol.7.18.c.co.3.fi.

15 Adam vbi es.4.d.22.q.2.ar.3.q.2.2m./22e.q.164.2.c.7m./Iob.9.co.4.

16 Mulier quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, & comedi.ō.7ª.ō.2.23ª.24ª.

17 Serpens decepit me, & comedi.1ª.q.94.4.1m./2m./12e.q.89.3.2m./22e.q.163.1.4m./4.1m./Veri.q.18.6.3m./2.d.22.q.1.1.c./d.23.q.2.3.1m./2m./1e.Thi.2.fi.

18 Et ait dominus Deus ad serpentem. Quia fecisti hoc, maledictus eris &c. vsq; calcaneo eius.22e.q.165.2.4m./Psal.48.co.3.

* Super pectus tuum gradieris.1ª.q.63.6.2m./q.165.2.4m./Psal.48.co.3.

19 Mulieri quoq; dixit. Multiplicabo ęrumnas tuas, & conceptus tuos. In dolore paries.22e.q.164.2.0.

20 Eris sub viri potestate, & ipse dominabitur tui.1ª.q.92.1.2m./22e.q.164.2.c.1m./1e.Cor.14.lec.7.co.1./Ephe.5.lec.8.co.1./Col.3.lec.4.principio.

21 Maledicta terra in opere tuo.22e.q.25.6.1m./3m./q.75.1.2.0./4.1m./q.83.8.1m./2m./q.164.1.2.0./q.89.1.4m./6.2m./4.d.18.q.2.ar.1.q.2.1m./Virt.q.2.8.10m./15m./Psal.9.co.9./Psal.27.co.3./Psal.30.co.20./Psal.5.co.7./Matth.11.co.11./Ro.11.co.2./c°.12.lec.3.co.2./Gal.3.lec.4.co.2.fi.

22 In laboribus comedes ex ea, cunctis diebus vitae tuae.22e.q.164.2.c.fi.

23 Spinas & tribulos germinabit tibi.1ª.q.69.2.2m./22e.q.164.2.c.1m.

24 In sudore vultus tui, vesceris pane tuo.22e.q.164.2.c.3m./quol.7.17.4m.

25 Donec reuertaris in terram, de qua sumptus es. 22ᵉ.q.164.2.c.
26 Puluis es,& in puluerem reuerteris.22ᵉ.q.164.2.c.
27 Fecitq; Deus Adę & vxori eius tunicas pelliceas, & induit eos.22ᵉ.q.164.2.c.ƒi./.8ᵐ.
28 Ecce Adam,factus est quasi vnus ex nobis. 22ᵉ.164.2.c.ƒi./.6ᵐ.
29 Ne forte mittat manum suam,& sumat de ligno vitę, & viuat in ęternum.1ᵃ.q.97.4.o./.22ᵉ.q. 164.2.c.ƒi./.6ᵐ./.2.d.29.5.4ᵐ.
30 Et emisit eū dominus Deus, de paradiso voluptatis. 22ᵉ.q.164.2.c.
31 Et collocauit ante paradisum voluptatis cherubin, & flammeum gladium atq; versatilem,ad custodiendam viam ligni vitæ.22ᵉ.q.164.2.c.5ᵐ./.2.d.29.5. 3ᵐ./.3.d.18.L.principio.

C.4. 1 Adam cognouit Euaȝ vxorem suaȝ. 1ᵃ.q.51.3.6ᵐ./.q.98.2.2ᵐ./.2.d.8.ar.4.q.2.c.1ᵐ.
2 Respexit dominus ad Abel,& ad munera eius.12ᵉ.q. 103.1.1ᵐ./.2.d.16.3.c.principio./.Veri.q. 27.5. 6.c./.2ᵉ.Cor.8.co.3.principio./.He.11.co.8./.Ezo.3.5.4ᵃ.
3 Sub te erit appetitus tuus,& tu dominaberis illius.12ᵉ q.10.3.o./.q.77.7.8.c./.q.80.3.o./.22ᵉ.q.155.3.3ᵐ./.q.156.1.c./.q.175.2. 2ᵐ./.Ma. q.3.10. o./.Opus.20. Iᵒ.3.cᵒ.7.
4 Vox sanguinis fratris tui,clamat ad me de terra. 22ᵉ. q.83.1.1ᵐ./.8.2ᵐ./.10.7.lec.3.co.2./.Isa.42.co. 1.ƒi./.Psal.16.co.4./.Psal.29.co. 6./.Psal.33.co. 9./.Ro.8. lec.3.co.3./.Psal.30.ƒi.
5 Maledictus eris super terram.ō.3.21ᵃ. A facie tua abscondar.ō.3.14ᵃ.
6 Lamech accepit vxores duas.He.11.co.9.
7 Occidi virum in vulnus meum, & adolescentulum in liuorem meum.22ᵉ.q.64.8.c.1ᵐ.
8 Maior est iniquitas mea, q̄ vt veniam merear. 3ᵃ.q. 84.10.c./.Sap.4.2ᵃ.
9 Omnis qui occiderit Caim,septuplum punietur. 12ᵉ. q.105.2.9ᵐ.
10 Iste cepit inuocare nomen domini. Opus.73.prolo./.Ro.10.lec.2.co.2./.Psal.98.5ᵃ.

C.5. 1 Ad similitudinem suam,fecit il lum.ō.1.30ᵃ. Masculum & fœminam creauit eos.ō.1.34ᵃ. Et benedixit illis.ō.1.35ᵃ.
2 Et factum est omne tempus,quod vixit Adam nongētitriginta anni.2.d.32.q.1.3.4ᵐ./.Ma.q.4. 8.11ᵐ.
3 Enoch cum Deo ambulauit,& non apparuit,quia tulit eum Deus.He.11.co.9.

C.6. 1 Videntes filij Dei filias hominum.1ᵃ.q.51.3.6ᵐ./.2.d. 8.ar.4.q.2.c.1ᵐ./.Potentia.q.6.3.c.ƒi./.8.7ᵐ./.10ᵐ.
2 Non permanebit spiritus meus in homine in æternuȝ. 4.d.46.q.2.ar.3.q.3.1ᵐ.
3 Eruntq; dies eius,centum viginti annorum.ō.5.2ᵃ.
4 Gigantes autem,erant super terram in diebus illis.1ᵃ. q.51.3.6ᵐ./.2.d.8.ar.4.q.2.c.1ᵐ./.Potentia.q.6.3.c. ƒi./.8.7ᵐ.
5 Postq̄ enim ingressi sunt filij Dei ad filias hominum c̄.vsq; famosi.ō.1ᵃ.
6 Pœnituit eum,q̄ hominem fecisset in terra. 1ᵃ.q. 19. 7.1ᵐ./.q.102.2.3ᵐ./.3ᵃ.q.49.5.2ᵐ./.3.d.18.ar.6.q.2. 1ᵐ./.p̄.1.cᵒ.91.ƒi./.Ro.11.lec.4.co.3.ƒi.
7 Et tactus dolore cordis intrinsecus.ō.3.14ᵃ./.1ᵃ.q.20. 1.2ᵐ./.3.d.32.1.1ᵐ./.p̄.1.cᵒ.89.6ᵐ./.Iᵒ.2.cᵒ.25.
8 Fac tibi archam de lignis leuigatis.1ᵉ.Thes.pnᵒ.
9 Vsq; ad volucres cœli.ō.1.32ᵃ.Delebo ab hoīe c̄.12ᵉ. q.105.2. 11ᵐ./.22ᵉ.q.108.4.3ᵐ./.Veri.q.24.2. 6ᵐ.
10 Omnis quippe caro,corruperat viam suam.12ᵉ.q.71. 2.3ᵐ./.q.72.2.o./.1ᵉ.Cor.6.lec.3.co.3.ƒi./.2ᵉ.Cor.7. co.1./.Gal.5.lec.5.co.2.

C.7. 1 Et de volatilibus cœli.ō.1.32ᵃ.
2 Rupti sunt omnes fontes abyssi magnę, & cataractæ cœli apertę sunt. Psal.41.co.8.
3 Omne animal s̄m genus suum c̄.ingressa sunt in arcam.3.d.17.ar.2.q.2.b.2.
4 Consumptaq; est omnis caro.ō.6.10ᵃ. Volucrum, animantium,bestiarum, omniumq; reptilium c̄. Ibidem.9ᵃ.
5 Multiplicatę sunt aquę,& leuauerunt arcaȝ.1ᵉ. Thes. prolo.

C.8. 1 Recordatus est autem dominus Noe. p̄.3.cᵒ.113.ƒi./.Psal.8.co.2./.He.2.lec.2.co.2.
2 Et clausi sunt fontes abyssi,& cataracte cœli.ō.7.2ᵃ.
3 Noe dimisit coruum,qui egrediebatur & non reuertebatur.12ᵉ.q.102.6.1ᵐ.co.1.ƒi.
4 Donec siccarentur aquę super terram.3ᵃ.q.28.3.3ᵐ./.d.30.q.2.3.1ᵐ./.Opus.3.cᵒ.232./.Matth.1.ƒi./.cᵒ.22. ƒi./.1ᵉ.Cor.15.lec.3.co.4./.He.1.ƒi.
5 Columba reuersa est ad Noe in arcam. Ro.plo.co.3.
6 Crescite & multiplicamini super terram.ō.1.36ᵃ.
7 Odoratus est dominus odorem suauitatis. 12ᵉ.q.103. 1.1ᵐ./.22ᵉ.q.186.3.6ᵐ./.5. 1ᵐ./.6. c.3ᵐ./.7. 8.c./.Opus.3.cᵒ.19.co.5.ƒi./.Psal.15.co.2. ƒi./.Psal.39. co.6. 7./.Ephe.5.co.2.
8 Nequaq̄ vltra maledicam terrę,propter hominem.ō. 3. 21ᵃ.
9 Sensus enim & cogitatio humani cordis,in malū prona sunt,ab adolescentia sua.12ᵉ.q.71.2.3ᵐ./.Ma. q. 16.2.c.
10 Cunctis diebus terrę sem̄tis & messis,frigus,& ęstus, & hyems,nox, & dies non requiescet. 4.d. 48.q.2.2. 1ᵐ./.Poᵃ.q.5.5.1ᵐ.

C.9. 1 Benedixit dominus Noe & filijs eius.ō.1.35ᵃ. Crescite & multiplicamini & replete terram.Ibidem.36ᵃ.
2 Terror vester ac tremor,sit super cuncta animalia terræ.1ᵃ.q.96.1.2.c./.2.d.15.q.1.3.o./.q.2.2.6ᵐ.
3 Et super omnes volucres cœli.ō.1.32ᵃ.
4 Omne quod mouetur, & viuit, erit vobis in cibum c̄. vsq; omnia.12ᵉ.q.102.6.2ᵐ.
5 Carnem cum sanguine non comedetis. Leui. 3.7ᵃ./. 8. Quicunq; effuderit humanum sanguinem, fundetur sanguis eius. Matth.26.20ᵃ.
6 Ad imaginem quippe Dei factus est homo.ō.1.30ᵃ. Et nequaq̄ vltra interficietur omnis caro. Io.1. 20ᵃ. 22ᵃ.27ᵃ.
7 Arcum meum ponam in nubibus, & erit signum fœderis.quol.3.q.14.1.o.
8 Cumq; obduxero nubibus cœlum.4.d.48.q.1.ar. 4.q. 4.3ᵐ./.Iob.37.co.4./.Isa.19.pnᵒ.
9 Apparebit arcus meus in nubibus. 22ᵉ.q.95.5.c./.ql. 3.q.14.1.o.
10 Et recordabor fœderis mei.ō.8.1ᵃ.
11 Noe bibens vinum,inebriatus est,& nudatus in tabernaculo suo.22ᵉ.q.150.1. 4.c./.4.d.33. L./.Ma.q.15. 2. 9ᵐ.
12 Maledictus Canaham.ō.3.21ᵃ.
13 Sit Canaham seruus eius. 22ᵉ.q.57. 3.2ᵐ./.q.104.5. c.2ᵐ./.6.1ᵐ./.q.122.4.3ᵐ.

C.10. 1 Ab ijs diuisæ sunt gentes in terra,post diluuium.22ᵉ. q.176.1.o./.1ᵉ.Cor.14.co.3.ƒi./.1ᵉ.Thi.5.lec.3. co.2.

C.11. 1 Descendit autem dominus.ō. 3. 13ᵃ. Venite igitur descendamus.Ibidem.

C.12. 1 Egredere de terra tua, & de cognitione tua. He.11. lec.3.co.1.
2 Et benedicam tibi.ō.1.35ᵃ. Et maledicam maledicentibus tibi.ō.3.21ᵃ.
3 Atq; in te benedicentur vniuersæ cognationes terrę. Gal.3.lec.3.ƒi. Semini tuo dabo terraȝ hanc.ī.13.4ᵃ.

4 Dixit

4 Dixit Abraham vxori suæ: dic obsecro, quod soror mea sis. 22e.q.110.3.3m./q.111.1.1m./3.d.38.3.1m./4m./quol.8.14.fi.

C.13 1 Facta est rixa inter pastores. 22e.q.37.2.5m./q.41.1.2.c./q.42.1.c.

2 Ne quæso sit iurgium, inter me & te. 22e.q.41.2.ã.2.

3 Fres.n.sum9.3a.q.28.3.5m./Matth.12.fi./Gal.1.fi.

4 Omnem terram quam conspicis, dabo tibi, & semini tuo, vsq; in sempiternũ. Gal.3.lec.6.co.2.

5 Faciamq; semen tuum, sicut puluerem terræ č. vsq; poterit. ǯ.15.2a.

6 ✱ Aedificauitq; ibi altare domino. 12e.q.103.1.2m.

C.14 1 Amraphel rex Senaar č. cum toto c°. He.7.co.2.

2 Quod cum audisset Abrahā, captum.s. Loth fratrē suum. ǯ.13.3a.

3 At vero Malchisedech rex Salem, offerēs panē & vinũ. 12.q.103.1.3m./3a.q.22.6.3m. He.17.pri°.co.4.

4 Et dedit ei decimas ex oibus. 22e.q.87.1.3m./3.d.3.lec.2.L.2m.

5 Et benedixit ei. ǯ.1.35a./He.7.co.8.

C.15 1 Ego protector tuus, & merces tua magna nimis, quol.7.18.c.co.3.fi./Isa.4.fi.

2 Suspice cælum, & numera stellas, si potes. Ro.4.lec.3.co.3./c°.9.lec.5.co.1.fi./He.6.lec.4.co.1.fi./c°.11.lec.3.fi.

3 Credidit Abrahā Deo, & reputatũ est ei ad iustitiam. 22e.q.60.6.2m./Ro.4.co.2.3.5./Gal.5.l.3.co.1.2.

4 Dixit Abrahā Deo. Domine deus, vnde scire possum quod possessurus sim eam. 22e.q.97.2.3m.

5 Nec dum enim cōpletæ sunt iniquitates Amorreorũ. 12e.q.87.8.1m./1e. Thes.2.co.6.fi.

6 Semini tuo, dabo terram hanc. ǯ.13.4a.

C.16 1 Ingredere ad ancillam meam č. vsq; ad eam. 22e.q.154.2.3m./4.d.33.q.1.ar.3.q.3.o./Gal.4.co.17./2.R.5.4a.

2 Profecto hic vidi posteriora videntis me. 1a.q.12.2.c.1m./5.o./2e. Cor.12.co.6.

C.17 1 Ego dñs deus omnipotens. 1a.q.25.3.o./3a.q.13.1.c./1.d.42.q.2.1.o./d.44.o./ǯ.2.c°.12./Poa.q.1.7.o./Psal.70.12a.

2 Ambula coram me. 12e.q.91.5.c./q.99.6.o./q.110.3.c./4.d.24.q.3.ã.1.q.1.b.2./Matth.3.co.2.fi./Ro.10.co.3.

3 Et esto perfectus. 22e.q.186.2.3m./3.d.29.ar.8.q.1.2.o./2e. Cor.13.lec.fi.co.1./Col.1.fi./He.6.co.1.fi.

4 Eris pater multarum gentium. Ro.4.lec.3.co.1.fi.

5 Vt sim deus tuus, & seminis tui. 1.d.17.lec.2.L.2m./d.18.5.6m./2.d.11.q.1.4.c./Opus.3.c°.261.fi./Ro.8.5.co.1./1e. Cor.co.3.fi./He.8.lec.3.pri°./co.11.fi.4.co.2.fi.

6 Dabo tibi, & semini tuo. ǯ.13.4a.

7 Circumcidetur in uobis omne masculinum. 3a.q.70.2.4m./4.d.1.q.2.ar.2.q.2.o./ar.3.q.1.o.

8 Et circumcidetis carnem præputii vestri. 12e.q.102.5.1m./3a.q.66.7.3m./q.70.3.1m./4.d.1.q.2.ã.2.q.1.c.1m./ar.3.q.2.o./Io.7.lec.2.co.5.

9 Vt sit signum fœderis inter me & uos. 12e.q.102.5.1m./3a.q.70.1.o./4.d.1.q.2.ar.1.q.1.o./ar.3.q.2.c./Io.7.lec.2.co.5./Ro.4.lec.2.co.2.

10 Infans octo dierum circumcidetur. 12e.q.102.5.1m./3a.q.70.3.3m./4.d.1.q.2.ar.3.q.1.o.

11 Eritq; pactum meum in carne uestra, in fœdus eternum. 12e.q.102.5.1m./q.103.3.1m./4.d.1.q.2.ã.5.q.1.1m./Lec.2.L.6./ǯ.4.c°.57./He.7.lec.1.fi./Lec.3.co.3.

12 Delebit aia illa de populo suo. ǯ.46.2a. Et benedicam ei. ǯ.1.35a. Cui benedicturus sum. Ibidem.

13 Abraham risit č. vsq; pariet. He.11.lec.3.co.3. Factum meum irritum fecit. He.10.lec.3.co.3.prin°.

C.18 1 Apparuerunt ei tres viri. 22e.q.84.1.1m./3m./ǯ.4.c°.19.

2 Quos adorauit in terra. 1a.q.51.3.5m./22e.q.84.1.1m./q.94.1.2m./3a.q.25.6.o./3.d.9.q.1.ar.2.q.5.3m./He.13.co.1.fi./Apoc.19.2a.

3 Domine si inueni gratiam in oculis tuis č. vsq; transibitis 1a.q.51.3.5m./2.d.8.4.1m.

4 Cũq; comedissent. 1a.q.51.3.5m./3a.q.55.6.1m./2.d.8.4.1m./3.d.21.q.2.ã.4.q.2.4./Poa.q.6.8.c.6m.

5 Sara risit. He.lec.3.co.3.

6 Nunquid deo est aliquid difficile. ǯ.17.1a.

7 Num celare potero Abraham, quæ gesturus sum. 3a.q.43.2.1m.

8 Et benedicendæ sint in eo omnes nationes terræ. ǯ.1.35a./12.3a.

9 Clamor Sodomorum & Gomorrheorum multiplicatus est. ǯ.4.4a.

10 Descendam & videbo, vtrum clamorem opere compleuerint. 3a.q.46.7.3m./ǯ.3.13a. Qui iudicas oēm terram. Psal.9.3a.4a.

11 Ne quæso, inquit, indigneris dñe. Exo.4°.5a. Obsecro inquit, ne irascaris domine. Ibidem.

C.19 1 Loth cum uidisset angelos, adorauit pronus in terras. ǯ.18.2a.

2 Cōpulit illos oppido, ut diuerterent ad eũ. 1a.q.21.4.c./22e.q.30.1.c./4.d.46.q.2.ar.1.q.2.c./Psal.24.co.3.

3 Fecit conuiuium, coxit azima, & comederunt.s. angeli. ǯ.18.4a. Nolite fratres mei. ǯ.13.3a. Nolite malum huc facere.s.contra nãm. Leui.18.11a.

4 Habeo duas filias č. usq; culminis mei. Ma.q.1.5.14m.

5 Eos qui erant foris, percusserunt cæcitate. 3.d.21.q.2.ar.4.q.1.3m.

6 Increuit clamor eorum coram dño. ǯ.4°.4a.

7 Misit nos dominus. Psal.90.4a. Vt perdamus illos. 12e.q.87.2.o./Opus.20.li°.3.prin°. Noli respicere post tergum. Ma.q.16.9.3m.

8 Nec stes in omni circa regiōe. 3a.q.41.2.4.2m./d.16.q.3.ar.2.q.5.1m.

9 Non potero facere quicquam donec ingrediaris illuc. ǯ.18.7a.

10 Deus subuertit ciuitates & omnem circa regionem, vniuersos habitatores urbium, & cuncta terræ uiuentia. ǯ.6.9a.

11 Respiciensq; vxor Loth post se, versa est in statuam salis. Ma.q.16.3.3m./9.3m.

12 Recordatus est dominus Abrahæ. ǯ.8.1a. Inebriemus eum uino. ǯ.9.11a.

13 Conceperunt ergo duæ filiæ Loth de patre suo. 4.d.33.L.4m.

C.20 1 Abraham dixit de Sara vxore sua, soror mea est. ǯ.12.4a.

2 Venit autē deus ad Abimelech per somnium nocte. 22e.q.80.2.c./q.95.6.o./q.154.5.c./q.172.1.2m.

3 Abraham propheta est, & orabit pro te. 22e.q.174.6.c./3a.q.31.2.c./8.3m./Matth.co.4.fi. Circuncidit eum die octauo sicut præceperat ei deus. ǯ.17.10a.

C.21 1 Visitauit autē dominus Saram sicut promiserat. He.2.lec.2.co.2.fi.

2 Cumq; vidisset Sara filiũ Agar Aegyptiæ ludentem cum Isaac. Gal.4.co.fi.principio.

3 Eiice ancillam hanc & filium eius. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.3m./Gal.4.co.fi.

4 Non enim erit hæres filius ancillæ cũ filio meo Isaac. 4.d.33.q.3.ar.3.q.3.3m./Ro.8.lec.3.co.4./Gal.4.co.fi.

5 In Isaac vocabitur tibi semen. Ro.9.lec.2.co.1.fi.
6 Filium ancillę faciam in gentem magnam.4.d.33.q.1.ar.3.q.3.3m./.Isa.21.co.3.fi./.Gal.4.co.fi.prin°.

C.22 1 Tentauit Deus Abraham.1a.q.114.2.0./.22e.q.97.2.c./.2.d.21.q.1.1.0./.Opus.7.c°.7./.Psal.25.co.14./.1e.Thes.3.co.1.fi./.He.11.co.2./.c°.4.fi.
2 Tolle filium tuum.č.vsq3 monstrauero tibi.22e.q.94.5.2m./.q.100.8.3m./.22e.q.104.4.2m./.q.154.2.2m./.Potentia.q.1.6.4m.
3 Postquam adorauerimus reuertemur ad vos.22e.q.111.1.1m.
4 Extenditq3 manum vt immolaret filium suum.12e.q.94.5.2m./.q.100.8.3m./.22e.q.64.6.0./.q.104.4.2m./.q.154.2.2m./.q.171.5.c./.3a.q.47.6.3m./.1.d.47.4.0./.Potentia.q.1.6.4m./.Opus.9.q.86./.He.11.lec.4.co.3.fi.
5 Nunc cognoui ꝙ timeas deum.12e.q.112.5.5m./.3a.q.10.2.1m./.ꝯ.4.c°.8.co.10./.c°.23.co.4./.Ro.8.lec.5.co.4.
6 Leuauit Abraham oculos, viditq3 post tergum arietem.č.vsq3 pro filio.He.11.lec.4.fi.
7 Appellauitq3 nomen loci illius dominus videt.12e.q.102.4.2m.
8 Permemet ipsum iuraui.22e.q.89.11.4m./.Ro.14.lec.1.fi.He.6.lec.4.co.3./.c°.3.lec.2.fi.
9 Benedicam tibi.ō.1.35a. Et multiplicabo semen tuũ sicut stellas.č.usq3 maris.ī.15.2a.
10 Possidebit semen tuũ portas inimicoꝝ suorũ.ō.13.4a. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes.Ibidẽ.

C.23 1 Adorauit Abraham populum terrę filios Heth.ō.18.2a. Adorauit Abraham coram domino & populo.ī.13.6a./.18.2a./.Apoc.19.2a.
2 Dabo pecuniam pro agro, & sic sepeliam mortuum meum.22e.q.100.4.3m./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.2m.

C.24 1 Dñs in cunctis benedixerat ei.s.Abrahę.ō.1.35a.
2 Vt adiurem te.22e.q.83.17.1m./.q.90.0./.4.d.15.q.4.ar.3.q.1.1m.
3 Dominus iurauit mihi.ī.22.8a. Semini tuo dabo terram hanc.ī.13.4a.
4 Ipse mittet angelum suum.Psal.90.4a. Filium meũ ne reducas illuc.22e.q.104.5.c./.4.d.29.4.0./.Psal.23.co.4.
5 Posuit ergo seruus manum sub femore Abraham domini sui, & iurauit illi.22e.q.89.7.c./.3.d.39.ar.3.q.1.c./.ī.22.8a.
6 Puella cui dixero inclina hydriã.č.vsq3 cum domino meo.22e.q.95.7.3m. Et dixit mihi.22e.q.95.7.3m.
7 Benedicens domino deo.Psal.33.1a. Vocemus puellam & quæramus eius voluntatem.22e.q.104.5.c./.4.d.29.4.3m.
8 Possideat semen tuũ portas inimicoꝝ suorũ.ī.13.4a.
9 Rebecca tollens cito pallius operuit se.4.d.27.q.1.ī.1.q.2.c.

C.25 1 Deditq3 Abraham cuncta quę possederat, filiis autem concubinarum č.usq3 orientalem.4.d.33.q.1.ar.3.q.3.3m./.Ro.8.lec.3.co.4.
2 Abrahã sepultus est in agro quẽ emerat a filiis Heth.ī.23.2a. Benedixit deus Isaac.ō.1.35a.
3 Deprecatus est Isaac dñm pro vxore sua č.vsq3 cõceptũ rebeccę.1a.q.23.8.0./.1.d.41.4.0./.Veri.q.6.6.0.
4 Maior seruiet minori.Ro.9.lec.2.co.4./.He.11.lec.5.principio.
5 Dixit Iacob fratri: vende mihi primogenita tua.22e.q.108.4.3m./.4.d.25.q.3.ar.2.q.3.5m./.Ma.q.18.2.1m./.He.12.co.13.

C.26 1 Benedicam tibi.ī.1.35a. Tibi enim & semini tuo dabo.ī.13.4a. Complens iuramentum.ī.22.8a.
2 Et multiplicabo semen tuum sicut stellas.ī.15.2a.
Et benedicentur in semine tuo oẽs gẽtes.ī.12.3a.
3 Super vxore sua respondit Isaac, soror mea est.ī.12.4a. Ibi fuit iurgium.ī.13.2a.
4 Rixati sunt.ō.13.1a. Ego sũ deus Abrahã.ō.17.5a.

C.27 1 Dixit Iacob: ego sum primogenitus tuus Esau.22e.q.110.3.3m./.3.d.38.3.1m.
2 Da mihi osculum fili mi. Accessit & osculatus est eum Ro.16.lec.1.fi./.2e.Cor.fi.1e.Thes.fi.
3 Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni.4.d.44.q.2.ar.1.q.4.3m.
4 Cui benedixit deus.ō.1.35a. Et adorent te tribus.ō.18.2a.
5 Venient dies luctus patris mei: & occidam Iacob fratrem meum.3a.q.86.1.1m.

C.28 1 Isaac precepit filio suo Iacob, noli accipere coniugem č.vsq3 auunculi tui.22e.q.104.5.c./.4.d.29.4.0.
2 Deus autẽ oĩpotẽs.ō.17.1a. Benedicat tibi.ō.1.35a.
3 Iacob vidit in somnis scalam č.usq3 per eam.22e.q.181.4.7m./.Virt.q.2.11.6m.
4 Et dominum innixũ scalę.ꝯ.c°.52.2a. Ego sum dñs deus Abraham patris tui, & deus Isaac.ō.17.5a.
5 Terrã in qua dormis tibi dabo & semini tuo.ō.13.4a. Eritq3 semen tuum quasi puluis terrę.ō.15.2a.
6 Et benedicentur in te & semine tuo cunctę tribus terrę.ō.12.3a. Et ero custos tuus.1a.q.113.1.2m./.2.d.11.q.1.1.1m./.2m.
7 Vere dominus est in loco isto.1a.q.8.2.c./.q.52.2.c.6./.3a.q.52.3.3m./.1.d.37.q.2.1.c./.q.3.2.c./.q.4.1.4m./.2.d.8.ar.4.q.4.c./.4.d.10.ar.3.q.2.c.
8 Votum vouit deo dicens, si deus fuerit mecum č.vsq3 domus dei.22e.q.88.2.1m./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.1m.
9 Cunctorumq3 quæ dederis mihi, decimas offeram tibi.22e.q.87.1.3m.

C.29 1 Indicauit ei ꝙ frater patris sui esset.ō.13.3a. Osculatus est eam.ō.27.2a.
2 Os meum & caro mea es.4.d.40.1.4m.
3 Habebat duas filias, nomen maioris Lia, minor appellebaẽ Rachel.ꝗl.4.q.12.1.16m./.Matth.1.co.15.
4 Sed Lia lippis erat oculis. Rachel decora facie, & venusto aspectu.22e.q.179.2.b.prin°./.3.d.35.q.1.arti.3.q.1.3m.
5 Quam diligens Iacob ait: Seruiam tibi pro Rachel septem annis.4.d.30./.L.fi./.d.16.q.4.ar.2.q.2.c.pn°.
6 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum.4.d.30.q.1.1.4m./.Ma.q.2.6.11m.

C.30 1 Rachel dedit Balam ancillam suam in coniugium Iacob.ō.16.1a. Lia Zelpham ancillam suam marito tradidit.Ibidem.
2 Recordatus quoq3 dominus Rachelis.ō.8.1a. Benedixit dominus mihi.ō.1.35a.
3 Factumq3 est ut in ipso calore coitus oues intuerẽtur virgas, & parerẽt maculosa.2.d.20.q.2.1.2m./.Ma.q.4.8.13m.

C.31 1 Deus autem patris mei.ō.17.5a. Tumensq3 Iacob.22e.q.158.7.c.3m./.Ma.q.12.5.c.
2 Fecit iurgium.ō.13.2a. Pone hic coram fratribus meis & fratribus tuis.ō.13.3a.
3 Die noctuq3 ęstu vrebar & gelu, fugiebatq3 sõnus ab oculis meis.2e.Thi.principio.

C.32 1 Deus patris mei č.vsq3 Isaac.ō.17.5a. Sicut arenam maris.ī.15.2a.
2 Et benedixit eum.ō.1.35a. Vidi Deum facie ad faciem.1a.q.12.11.1m./.22e.q.180.5.1m./.4.d.49.q.2.7.2m./.ꝯ.3.c°.47.prin°./.Veri.q.10.11.14m./.1e.Cor.13.lec.4.co.2.
3 Tetigit neruum femoris eius, & statim emarcuit.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1m./.q.2.ar.2.q.2.c./.q.4.ar.7.q.1.1m.

4 Ipse vero claudicabat pede.22^{e}.q.108.7.4^{m}.

C.33 1 Iacob adorauit pronus in terram, similiter ancillæ, & vxores & filii eius.š.18.2^{a}. Quasi viderem vultum dei.š.3.14^{a}./.32.2^{a}.

2 Ob stuprum sororis.22^{e}.q.154.1.c./.6.0./.4.d.41.ar.4.q.1.2.c./.Ma.q.15.3.c.

3 Audacter Iacob dixit ad Simeon & Leui. Turbastis me č.4.d.19.q.2.1.0.

C.35 1 Apparuit Deus Iacob.š.32.2^{a}. Benedixitq; ei.š.1.35^{a}.

2 Ego sum deus omnipotens.š.17.1^{a}. Cresce & multiplicare.š.1.36^{a}.

3 Terram quam dedi Abraham & Isaac, dabo tibi & semini tuo.š.13.4^{a}.

4 Et recessit.s.deus ab eo.s.Iacob.Iob.9.co.4./.c^{o}.10.co.3.fi.

C.37 1 Accusauitq; Ioseph fratres suos crimine pessimo. 22^{e}.q.33.7.2^{m}./.q.154.12.4^{m}./.š.4.4^{a}.19.7^{a}.

2 Putabam ligare nos manipulos č.vsq; responderunt.2.d.4.2.2^{m}.

3 Non interficiamus animam eius.š.46.2^{a}.

4 Caro nostra est.š.29.2^{a}.

5 Descendam ad filium meum lugens in infernum.4.d.35.q.1.ar.1.q.2.3^{m}.

C.38 1 Ingredere ad vxorem fratris tui, & sociare illi, vt suscites semen fratri tuo.Deutero.25.4^{a}.

2 Nunciatum est Thamar, quod Iudas socer eius č.vsq; fi.22^{e}.q.154.2.3^{m}./.4.d.33.q.1.ar.3.q.2.1./.q.3.c./.Ma.q.15.1.6^{m}.

3 Certe mendacii arguere nos non poterit.4.d.33.q.1.ar.3.q.2.1^{m}.

4 Iustior me est, quia non tradidi eam Sela filio meo.Ma.q.15.1.6^{m}.

C.39 1 Benedixitq; dominus domui Aegyptii propter Ioseph.š.1.35^{a}.

2 Et ille.s.Ioseph recusabat stuprũ.22^{e}.q.154.6.2^{m}.

C.40 1 Videbam vitem coram me, in qua tres propagines erant.Io.15.prin^{o}.

2 Vt coniecturis veritas cõprobaretur.Matth.1.26^{a}.

C.41 1 Post duos ãnos vidit Pharao sõniũ.22^{e}.q.173.2.c./.Ʋi.q.12.7.c.1^{m}./.10.14^{m}./.12.c./.1^{e}.Cor.14.co.2.3.

2 Vterq; vidimus somnium presagium futurorũ.22^{e}.q.95.6.c./.2.d.7.q.2.2.6^{m}.

3 Erat ibi puer Hebreus č.vsq; euentus.22^{e}.q.173.7.c./.Veri.q.12.7.c.

4 Tanta fuit multitudo tritici, vt arenæ maris coequaretur.š.15.2^{a}. Dedit illi.s.Ioseph vxorem Asenem filiã phutipharis sacerdotis heliopoleos.Exo.34.11^{a}.

C.42 1 Cumq; adorassent eũ.s.Ioseph fratres sui.š.18.2^{a}.

2 Per salutẽ Pharaonis.22^{e}.q.89.6.b./.3.d.39.1.2^{m}./.He.6.lec.4.co.2.fi.

3 Deducetis canos meos cũ dolore ad inferos.š.37.5^{a}.

C.43 1 Deus autem meus omnipotens.š.17.1^{a}. Deus vester & deus patris vestri.š.17.5^{a}.

2 Et adorauerunt proni in terra.š.18.2^{a}.

C.44 1 Sciphus quem furati estis č.vsq; in quo augurari solet.22^{e}.q.94.7.1^{m}.

2 An ignoratis quod non sit similis mei in augurãdi scientia.Ibidem.

3 Et deducent famuli tui canos eius cum dolore ad inferos.š.37.5^{a}.

C.45 1 Nec poterant respondere fratres, nimio timore perterriti.12^{e}.q.44.1.2^{m}.

2 Misit me deus.Hiere.7.8^{a}. Osculatusq; est Ioseph omnes fratres suos.š.27.2^{a}.

C.46 1 Deo patris sui.š.17.5^{a}. Ego descendam tecum.š.3.13^{a}.

2 Cũctę animę quę egressæ sunt de femore Iacob.1^{a}.q.3.2.1^{m}./.q.118.2.1^{m}./.2.d.18.1.2^{m}./.3.d.2.q.1.š.3.q.2.1^{m}./.Ɉ.4.c^{o}.33.fi./.Potentia.q.3.9.1^{m}./.Ro.13.co.1.2.

3 Detestant̃ egyptii oẽs pastores ouiũ.12^{e}.q.102.3.2^{m}.

C.47 1 Qui benedicens ei.š.1.35^{a}.

2 Preter terrã sacerdotũ quæ a rege tradita fuerat eis.2.d.44.q.2.2.1^{m}./.Matth.12.co.14./.Ro.13.co.6.7.

3 Quibus & cibaria ex horreis publicis prebebãt.Opus.20.libro.2.c^{o}.15./.16.

4 Adorauit vestigium virgæ eius.š.18.2^{a}.

5 Pone manum sub femore meo.š.24.5^{a}.

C.48 1 Deus omnipotens.š.17.1^{a}. Apparuit mihi.š.32.2^{a}. Benedixit mihi.š.1.35^{a}.

2 Dabo tibi terram hanc, & semini tuo.š.13.4^{a}. Applicitosq; ad se deosculatus est.š.27.2^{a}.

3 Adorauit pronus in terra.š.18.2^{a}.

C.49 1 Congregamini vt annunciem quæ ventura sunt vobis diebus nouissimis.2^{e}.Thes.prolo.

2 Beniamin lupus rapax.Ro.11.principio.

3 Deus patris tui.š.17.5^{a}. Et omnipotens.Ibidem.1^{a}. Benedicet tibi.š.1.35^{a}.

4 Donec veniret desideriũ colliũ eternorũ.Deut.33.6^{a}.

5 Quam.s.speluncam emit Abraham č.vsq; sepulchri.š.23.2^{a}.

6 Et deosculatus eum.š.27.2^{a}.

7 Sepelite me cum patribus meis, in spelunca duplici č.4.d.45.q.2.ar.3.q.3.2^{m}.

8 Finitisq; mãdatis, quibus filios instruebat.12^{e}.q.100.5.4^{m}./.12^{e}.q.101.1.c./.q.102.1.c./.q.106.1.c./.6.1^{m}./.4.d.6.q.2.ar.2.q.3.0./.d.42.q.1.ar.3.q.1.1^{m}.

C.50 1 Precepitq; seruis suis medicis, vt aromatibus condirent patrem.3^{a}.q.51.2.2^{m}.

2 Pater meus adiurauerit me.š.24.2^{a}.

3 Sepelierunt eũ in spelunca duplici, quã emerat Abraham č.vsq; Mambre.š.23.2^{a}.

4 Veneruntq; ad eum.s.Ioseph fratres sui, & proni in terram adorauerunt.š.18.2^{a}.

5 Nũ dei possumus resistere voluntati.1^{a}.q.19.6.0./.q.22.2.1^{m}./.q.103.7.8.0./.1.d.47.1.2.3.0./.2.d.6.1.3^{m}./.3.d.31.q.2.ar.3.q.1.1^{m}./.4.d.45.q.3.3.c./.Ɉ.3.c^{o}.94.co.2./.Veri.q.23.2.0./.Ma.q.6.5^{m}./.quol.11.3.c./.quol.12.4.c./.Psal.16.co.5./.Isa.50.fi.

6 Quam iurauit deus Abraham.š.22.8^{a}. Asportate ossa mea vobiscum de loco isto.š.49.7^{a}.

AVTORITATES EX LIBRO EXODI.

C.2^{m} p^{m}. 1 ¶ Igitur omnes animę eorum qui egressi sunt de femore Iacob septuagintaquinq;.Geñ.46.2^{a}.

2 Et quia timuerunt obstetrices deum ædificauit illis domos.12^{e}.q.114.10.2^{m}./.22^{e}.q.110.3.2^{m}./.4.4^{m}./.3.d.38.3.2^{m}./.4^{m}./.4.5^{m}./.quol.7.vel.8.q.6.4.2^{m}. De Hebreis fratribus suis.Geñ.13.3^{a}.

C.2. 1 Moyses percussum ægyptium abscondit sabulo.22^{e}.q.60.6.2^{m}.

2 Moyses vidit duos hebreos rixantes.Geñ.13.1^{a}.

3 Deus patris mei.Geñ.17.5^{a}. Ascenditq; clamor eorum ad deum ab operibus.Geñ.4.4^{a}.

4 Deus audiuit gemitum eorum.Geñ.4.4^{a}./.š.6^{a}.

5 Et recordatus est fœderis.Geñ.8.1^{a}. Accepitq; Sephoram filiam eius, quę peperit ei filium.š.34.11^{a}.

6 Et respexit dominus filios Israel, & cognouit eos.1.d.36.q.1.2.c./.2.d.22.q.2.1.b.1./.Ro.8.lec.5.fi./.1^{e}.Cor.8.co.2.fi./.Phil.lec.2.co.1.

C.3. 1 Apparuitq; ei dominus.Geñ.32.2^{a}. In flamma

ignis.1.d.34.q.3.1.2m./.d.35.4.c./.2.d.6.3.2m./.d.16.L./.2.5m./.Poª.q.7.5.c./.Isa.10.fi./.cº.33.co.3./.He.12.fi.

2 Ego sum deus patris tui. Geñ.17.5ª. Vidi afflictionem populi mei. ē.2.6ª. Et clamorem eius audiui. Gene.4.4ª.

3 Descendi ut liberem eum.Gene.3.13ª.

4 Terram quę fluit lacte & melle.12ᵉ.q.102.5.2m./.3ª.q.73.6.0./.q.74.6.1m./.4.d.8.q.1.ar.2.q.2.c./.4m./.6m./.Io.6.lec.4.co.2./.Gal.3.lec.6.co.2.

5 Mittam te.Hiere.7.8ª.

6 Quis ego sum, vt vadam ad Pharaonem ē. 22ᵉ.q.185.2.0./.3.d.39.1.3m./.4.d.29.4.4m./.ql.5.q.11.0.

7 Ego sum qui sum,& qui est.1ª.q.2.3.0./.q.13.11.0./.1.d.8.q.1.1.3.0./.d.10.1.3m./.Poª.q.2.1.c./.q.7.5.c.fi.1m./.Dioᵘ.5.lec.3.principio.

8 Dominus deus vocauit nos. 12ᵉ.q.113.1.3m./.1.d.41.2.3m./.4.d.17.q.1.arti.1.q.2.0./.Ro.lec.4.co.3.prinº./.cº.8º.lec.6.co.5.fi./.Gal.lec.4.co.1.fi.

9 Ibimus viam trium dierũ in solitudine.22ᵉ.q.88.8.0.

10 Extendam manum meam.Gene.3.14ª.

11 Postulabit mulier a vicina ē.vsq; fi. 12ᵉ.q.94.5.2m./.q.100.8.3m./.22ᵉ.q.66.5.1m./.q.104.4.2m./.3.d.37.4.3m./.6.1m./.Ma.q.13.4.10m./.q.15.1.8m.

C.4. 1 Proiecit virgam & versa est in colubrum,& econuerso.Poª.q.6.5.7m.

2 Vt credant φ apparuerit tibi dominus deus. Geñ.32.2ª. Deus Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob. Gene.17.5ª.

3 Ex quo locutus es ad seruum tuum, impeditioris & tardioris linguę sum.2ᵉCor.11.co.6.

4 Obsecro inquit domine,mitte quem missurus es.Hiere.7.8ª./.He.3.co.1.fi.

5 Iratus est dominus in Moysen. 1ª.q.3.2.2m./.q.19.11.c./.q.20.1.2m./.q.59.4.1m./.12ᵉ.q.47.1.1m./.22ᵉ.q.162.3.c./.1.d.45.4.c.2m./.3.d.15.q.2.ar.2.q.2.c./.d.32.1.1m./.ỹ.1.cº.89.fi./.91.fi./.ỹ.3.cº.96.fi./.ỹ.4.c.23.co.3./.Veri.q.23.3.c./.Poª.q.7.5.c./.Psal.17.co.7./.Psal.37.co.1./.Ro.lec.6.co.3./.cº.4.lec.3.co.10.fi./.cº.9.lec.3.co.fi./.Lec.4.co.3.fi./.cº.11.lec.4.co.3./.He.3.lec.2.co.4. Reuertar ad fratres meos. Geñ.13.3ª.

6 Mortui sunt omnes qui quęrebant animam tuam. Matth.2.13ª.

7 Portans virgam dei in manu sua.Psal.22.2ª.

8 Vide vt omnia ostenta, quę posui in manu tua,facias coram Pharaone.Isa.8.lec.3.co.2.

9 Et indurabo cor eius.1ª.q.23.3.2m./.q.48.6.c./.q.49.2.0./.q.63.5.c.fi./.12ᵉ.q.79.1.1m./.3.0./.q.87.1.2m./.22ᵉ.q.15.1.0./.q.19.1.3m./.q.24.10.c./.1.d.40.q.4.2.0./.2.d.32.q.2.1.0./.d.34.3.c./.3m./.d.36.3.1m./.d.37.q.2.1.1m./.q.3.1.0./.L.5m./.d.44.q.1.2.c./.3.d.30.1.5m./.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.4m./.ar.3.q.3.c./.ỹ.2.4º.40.co.3./.ỹ.3.cº.71.162.fi./.Veri.q.22.8.fi./.q.24.10.c./.Poª.q.1.6.c./.4m./.6m./.11m./.q.3.16.3m./.q.5.3.13m./.q.6.1.8m./.Ma.q.1.1.8m./.3.10m./.5.c.co.2./.q.3.1.0./.quol.1.7.3m./.q.16.5.3m./.quol.4.4.fi./.quol.5.2.c./.Iob.7.lec.2.co.2.prinº./.Io.9.co.2./.cº.12.lec.6.co.2.fi./.Ro.lec.7.co.4.5./.cº.9.lec.3.co.5.6.7./.cº.10.lec.3.co.3./.cº.11.co.4./.2ᵉ.Cor.4.co.2.fi./.He.3.lec.2.co.2.prº.

10 Filius primogenitᵘˢ meᵘˢ israel.4.d.8.q.1.ar.3.q.2.2m.

11 Tulit illico Sephora acutissimas petram, & circuncidit preputium filii sui. 3ª.q.70.3.2m./.4.d.1.q.2.ar.3.q.3.0./.Lec.2.L.2m./.Ro.4.lec.2.co.3.

12 Et osculatus est eum.Geñ.27.2ª.

13 Miserat eum. Hiere.7.8ª. Visitasset dominus filios israel.Psal.8.co.5./.Isa.24.fi./.He.2.lec.2.co.2.fi. Et φ respexisset ad afflictionem eorum.ē.2.6ª.

C.5. 1 Dñs deus israel,& deus hebreorũ.Gene.17.5ª.

2 Vocauit nos.ē.3.8ª. Eamus viã trium dierũ.ē.3.9ª.

C.6. 1 Dixit dominus ad Moysen. 1ª.q.43.7.5m./.12ᵉ.q.98.3.1m./.2.d.8.6.c./.4.d.49.q.2.7.1m./.Poª.q.6.7.3m./.Isa.6.co.3.Geñ.32.2ª./.Num.22.1ª.

2 Ego dominus,qui apparui Abraham ē. Geñ.32.2ª. In deo omnipotente.Geñ.17.1ª.

3 Et nomen meũ adonay,non indicaui eis. 22ᵉ.q.17.4.6.b.

4 Ego audiui gemitum eorum.ē.2.4ª.6ª. Et recordatus sum.Geñ.8.1ª.

5 In brachio excelso.Geñ.3.14ª Leuaui manum meam.Ibidem.

6 Cum incircũcisus sim labiis. 3ª.q.70.4.3m./.1ᵉ.Cor.11.co.6./.Hiere.4.3ª.

C.7. 1 Ecce constitui te deum Pharaonis. 1ª.q.13.9.10.0./.ỹ.4.cº.4./.Psal.46.fi./.Psal.49.prinº./.Io.10.lec.6.co.1./.1ᵉCor.8.fi./.co.4./.He.prinº.

2 Sed ego indurabo eum. ē.4.9ª. Immittamq; manum meam.Geñ.3.14ª.

3 Virgę vertuntur in colubros vel dracones. ē.4.1ª. Dñs deus hebreorũ.Geñ.17.5ª. Misit me.Hier.7.8.

4 Feceruntq; similiter malefici,per incantationes. 1ª.q.110.4.2m./.q.114.4.0./.22ᵉ.q.178.2.c.3m./.2.d.7.q.3.1.2m./.d.34.3.c.1m./.ỹ.3.cº.104.ē.vsq;.108./.154.Veri.q.27.3.c.prinº./.Poª.q.6.5.8m./.Ma.q.16.9.10m./.11m./.Matth.24.co.11./.Io.10.

C.8. 1 Dixitq; dñs ad Moysen.ē.6.1ª. Fecerunt autem & malefici per incantationes suas similiter.ē.7.4ª.

2 Non est sicut dominus deus noster.Psal.82.1ª. Clamauit Moyses ad dominum.Geñ.4.4ª.

3 Malefici non potuerunt educere ciniphes: ideo dixerũt. Digitus dei est hic.1ª.q.32.1.1m./.q.36.1.ar.1./.Gene.3.14ª.

4 Abominationes enim Aegyptiorum,immolabimus domino deo nostro.Geñ.46.3ª.

5 Viam trium dierum ibimus in solitudine.ē.3.9ª.

C.9. 1 Dixit dominus ad Moysen. ē.6.1ª. Deus hebreorum.Geñ.17.5ª. Ecce manus mea.ē.3.14ª.

2 Spargat in cœlum.Geñ.32ª. Indurauitq; dominus cor Pharaonis. ē.4.9ª. Non sit similis mei. Psal.21.1ª.

3 Idcirco autem posui te,vt ostendam in te fortitudinẽ meam.Ro.9.lec.3.co.5.6.

C.10. 1 Ego enim indurauí cor Pharaonis,& seruorum eius. ē.4.9ª.

2 Dixit dominus ad Moysen.ē.6.1ª. Dominus deus hebreorum.Geñ.17.5ª.

3 Extende manum tuam in cœlum.Geñ.32ª.

C.11. 1 Et dixit dominus ad Moysen. ē.6.1ª. Dices ergo omni plebi ut postulet ē.vsq; egyptiis.ē.3.11ª.

2 Et adorabunt me.Geñ.18.2ª. Et indurauit dominus cor Pharaonis.ē.4.9ª.

3 Ingrediar in egyptum.Geñ.3.13ª.

C.12. 1 Dixit quoq; dominus ad Moysen.ē.6.1ª. Et sumẽt de sanguine,& ponent super vtrunq; postes. He.11.lec.6.co.1.

2 Decima die mẽsis huius tollat vnusquisq; agnũ ē.vsq; fi.12ᵉ.q.102.5.2m./.Io.13.prinº./.1ᵉ.Cor.5.L.2.co.3.

3 Erit autem agnus absq; macula.Leui.3.3ª In cunctis diis egypti.ē.7.1ª. Et transibo vos.Geñ.3.13ª.

4 Est enim phase.i.transitus domini.Io.12.prinº.

5 Habebitis hanc diem,in monimentum & celebrabitis eam solennem domino. 12ᵉ.q.100.5.2m./.q.102.4.10m./.5.2m./.Io.13.prinº./.1ᵉ.Cor.5.lec.2.co.3./.Col.2.lec.4.co.1.fi.

6 Cultu sempiterno,& usq; in ęternum.Geñ.17.11ª.

7 Azima comedetis septem diebus. 3ª.q.74.4.c. 3m./. 4.d.11.q.2.ar.2.q.3.a. 8./.b. 3./.7m./. 8m./.9m./. ꝯ.4. cº.68./.Opusc.1.cº.61.fi.

8 Septem diebus fermentatum non inuenietur in domibus vestris. 12e.q.102.3. 14m./.3ª.q. 74.4.c.fi./.3m./. 1e.Cor.5.lec.2.0.

9 Peribit anima illa de Israel.Gen.46.2ª. Et petierūt ab Aegyptiis vasa ē.vsq; profecti.ē.3.11ª.

10 Omnis alienigena nō comedet ex eo.s.phase ē. 12e. q.102.5.c./.3ª.q.37.pm°./.q.40.4.c./.q.70.4. fi./.Ro. 2.lec.4.co.3.fi./.Col.2.lec.3.4.principio.

11 Circūcidetur prius omne masculinū eius.Gen.17.7ª.

12 Siquis circuncisus non fuerit, non vescetur ex eo.s. phase.ē.10ª.

13 Eadem lex erit indigenę & colono qui peregrinantur apud vos.12e.q.105.3.0.

C.13 1 Locutus est dñs ad Moysen dicens.ē.6.1ª.

2 Sanctifica mihi omne primogenitum. 3ª.q.28.2.2. 1m./.q.37.3.1m.

3 In manu forti eduxit nos dominus.Gen.3.14ª. Vt non comedatis fermentatum.ē.12.8ª.

4 Quam dominus iurauit.Gen.22.8ª. Terram fluentem lacte & melle.ē.3.4ª.

5 Septem diebus vesceris azimis.ē.12.7ª.

6 Eo ꝙ adiurasset filios Israel. Gen.24.2ª. Visitabit vos deus.ē.2.6ª.

C.14 1 Locutus est dominus ad Moysen dicens.ē.6.1ª. Indurabo cor Pharaonis ē.ē.4.9ª.

2 In manu excelsa. Gen.3.14ª. Clamauerunt ad dominum.Gen.4.4ª.

C.15 1 Omnipotens nomen eius.Gen.17.1ª. Dextera tua domine.Gen.3.14ª.

2 Misisti iram tuam.ē.4.5ª. In spiritu furoris tui.Ibidem. Quis similis tui domine. Psal.82.1ª.

3 Extendisti manum tuam.Gen.3.14ª. In brachio virtutis tuę.Ibidem.

4 Dñs regnabit in ęternum & vltra.1ª.q.10.2. 2m./.2. d.2.q.1.1.1m./.Poª.q.3.17.23m./.Causis.lec.2.0.

5 Dominus factus est mihi in salutem.Psal.89.1ª. Magnificus in sanctitate.22e.q.134.2.3m.

6 Iste deus meus,& deus patris mei. Gen.17.5ª. At ille clamauit ad dominum.Gen.4.4ª.

7 Et ibi tentauit eum.Gen.22.1ª.

C.16 1 Per manum domini.Gen.3.14ª. Vt tentem eum. Gen.22.1ª. Dixit dominus ad Moysen.ē.6.1ª.

2 Ecce ego pluā vobis panē de cœlo. Gen.32. Videbitis gloriam dñi.Gen.32.2ª./. 1e.Cor.11.lec.2.co.4.

3 Accedite coram domino. Psal.33.5ª. Requies sabbati sanctificata est domino.ī.20.13ª.

4 Filii autē vestri comederunt māna quadraginta annis,donec ē.vsq; Canaham. 12e.q.102.3.2m./.3ª.q. 73.6.0./.q.74.6.1m./.4.d.8.q.1.ar.2.q.2.c.4m./.6m./. Io.6.lec.4.co.2./.ꝯ.3.cº.51.fi.

C.17 1 Qui iurgatus contra Moysen. Gen.13.2ª. Cur tentatis dominum.Deutro.6.8ª.

2 Clamauit autem ad dominum Moyses.Gen.4.4ª. Manus solius dei.Gen.3.14ª.

3 Et bellum dei erit contra Amalech,a generatione in generationem.12e.q.105.3.c.1m.

C.18 1 Deus patris mei.Gen.17.5ª. Deus adiutor meus.1. Paral.12.5ª./.Psal.89.1ª.

2 Moyses egressus in occursum cognati sui,adorauit. Gen.18.2ª. Et osculatus est eum.Gen.27.2ª.

3 Magnus dominus. Psal.4.1ª. Super omnes deos.ē. 7.1ª.

4 Prouide tibi viros sapientes, ac timentes deū,ē.vsq; iudicent.quol.3.q.6.3.5m./.Matth.19.co.12.

C.19 1 Vocauitq; Moysen dominus.ē.3.8ª.

2 Portauerim vos super alas aquilarum. 22e.q.123.6. 1m./.2m./.4.d.24.q.3.3.c.fi.

3 Eritis mihi in peculiū,de cunctis populis.12e.q.105. 1.1m./.4.d.8.q.1.ar.3.q.2.2m./.2e.Cor.6.co.fi./.He. 8.lec.3.principio.

4 Et vos eritis mihi in regnum sacerdotale,& gens sancta.4.d.49.q.1.ar.2.q.5.3m./.He.lec.4.fi.

5 Respōditq; vniuersus populus simul. Cūcta quę locutus est dominus,faciemus.Ro.5.lec.6.

6 Veniam ad te.1ª.q.3.1.5m./.q.9.1.3m./.4. d.17.q.1. ar.2.q.2.c./.Opusc.3.cº.261.fi./.Iob.9.co.4./.cº. 10. co.3.fi./.Io.14.lec.7.co.2. principio./. Phil. 4.co. 3./. He.3.co.8.

7 Deus in caligine nubis.1.d.8.q.1.1. 4m./.3.d.35.q.2. ar.2.q.2.c./.1e.Thi.6.lec.3.fi./.He.12.lec.4.co.1.fi.

8 Audiat me populus loquentem ad te.ē.6.1ª. Descendet dominus.Gen.3.13ª.

9 Omnis qui tetigerit montem ē. vsq; non viuet. 22e. q.33.4.c.1m./.He.12.lec.4.co.2.fi.

10 Ne appropinquetis vxoribus vestris. 4.d.32.ar. 5.q. 2.2m.

11 Totus autem mons fumabat ē.vsq; fornace. 1.d.34. q.3.1.2m./.d.45.4.c./.2.d.6.3.2m./.d.16.2.5m./.Poª. q.7.5.c./.Isa.33.co.3./.cº.10.fi./.He.12.fi.

C.20 1 Locutus est dominus cunctos sermones hos.ē.6.1ª. Ego sum dominus deus tuus.Gen.17.5ª.

2 Non habebis deos alienos.ē.7.1ª./.22e. q.122.2.1m.

3 Non facies tibi sculptile,neq; omnem similitudinem. 12e.q.100.7.2m./.3m./.4m./.22e.q.122. 2.2m./. 3ª.q. 25.3.1m./.2m./.3m./.3.d.9.q.1.ar.2.q.2.1m./.2m.

4 Non adorabis ea neq; coles.22e.q.84.1.1m./.q.94.2. 3.0./.q.122.2.0./.q.161.3. 1m./.3ª.q.25.5.6.7.0./.3. d.9.q.1.2.0./.ꝯ.3.cº.120./.ꝯ.4.cº. 7. 18m./. 17. 2m./. Psal.40.fi./.Ro.lec.7.co.5.6.

5 Deus fortis.Gen.17.1ª./.ꝯ.1.cº.91.

6 Deus zelotes.12e.q.28.4.0./.1.prolo.I.co.1.fi./.3.d. 26.q.1.1.c.co.1. fi./. Veri.q.26.4.c.fi./.8m./. 1e.Cor. 14.co.1.fi./.2e.Cor.11.co.2./.Gal.4.lec.4.fi.

7 Visitans iniquitates patrum in filiis.12e.q.81.1. 1m./. 2.1m./.q.87.7.8.0./.22e.q.108.4. 0./.q. 164. 1. 4m./. 3ª.q.14.1.3m./.2.d.5.q.2.2.c./.d.30.q.1. 2.0./. d.33. q.1.2.0./.d.35.1.c./.d.36.4.0./.4.d.14.I.fi./.d. 15. q. 1.ar.4.q.2.3m./.d.20.ar.2.q.3.0./. d. 46.q.1.ar. 2.q. 3.0./.q.2.ā.2.q.2.3m./.ꝯ.3.cº.141./.quol.12.24.1m./. Psal.18.fi./.Isa.14.co.3.fi./.Io.9.co.1.2.

In tertiam & quartam generationem. 12e.q. 87. 8. 1m./.22e.q.108.4.1m.

8 Qui oderunt me. 1ª.q.60.5.5m./. 22e.q.13. 4. 0./.6. 2m./.q.34.1.0./.2.d.5.q.1.3.2m./. I./.4.d.48..q.1.3. 2m./.d.50./.q.2.ar.1. q.5.0./.ar.2. q.2. 1m./. Veri. q. 22.2.3m./.q.28.5.2m./.Opusc.19.prolo./. Matth. 13. co.13./.Io.5.lec.8.co.1./.cº.15.lec.5. co.1.fi./. Ro.8. lec.2.co.2.principio.

9 Et faciens misericordias in millia ē.vsq;.pręcepta mea. 12e.q.100.7.2m./.3m./.4m./.3ª.q.84.10.c.fi./.3. d.37. ar.2.q.1.3m./.5m./.Ephe.6.co.2.

10 Non assumes nomen domini Dei tui in vanum.12e. q.100.7.4m./.5.c./.11.c.3m./.22e.q.122.3.0./.3.d.37. ar.2.q.2.0./.I.3m.

11 Qui assumpserit nomen Dei sui. 12e. q.100.7. 2m./. 22e.q.89.1.4.0./.q.98.2.c./.3.d.37.ar.2.q.1.3m./. ar. 2.q.2.0./.ar.3.2m./.d.30.1.0./.Ro.lec.5.co.3./.He.6. lec.4.co.1.

12 Neq; enim habebit in sontem dominus eum ē. vsq; frustra.12e.q.100.7.2m./.3.d.37.ar.2.q.1.3m./.3.2m.

13 Memento vt diem sabbati sanctifices. 12e.q. 100.5. 2m./.7.2m./.5m./.11.c./.q. 102.3.4m./.4.10m./.q.105. 3.c.fi./.22e.q.35.3.1m./.q.122.4.0./.2.d.2.q.1.3.2m./.

d.15.q.3.3.c./.3.d.37.5.0./.ar.2.q.1.3^{m}./.quol.2.q.4.3.c./.Iob.3.co.2.fi./.Isa.56.co.1.fi./.Matth.23.co.12./.Col.2.lec.4.co.1.fi.

14 Sex diebus operaberis & facies omnia opera tua.č.vsq; portas tuas. 12^{e}.q.100.8.4^{m}./.q.107.2.4^{m}./.22^{e}.q.40.4.0./.q.122.4.3^{m}./.3.q.40.4.1^{m}./.3^{m}./.3.d.37.ar.5.q.2.2^{m}./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.2^{m}./.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.4^{m}./.Matth.12.co.4.

15 Sex enim diebus fecit deus cœlum & terram č.vsq;,in eis sunt.Gen.1^{a}./.12^{e}.q.100.7.2^{m}./.3.d.37.arti.2,q.1.3^{m}.

16 Et requieuit die septimo.Gen.2.3^{a}.
Idcirco benedixit dominus diei sabbati, & sanctificauit eum.Ibidem.4^{a}.

17 Honora patrem tuum,& matrem tuam. 12^{e}.q.100.5.c.4^{m}./.11.c./.22^{e}.q.33.2.2^{m}./.q.101.2.0./.q.104.5.1^{m}./.q.106.3.c.3^{m}./.q.122.5.0./.q.189.6.c.1^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}./.4.d.15.q.2.ar.1.q.4.3^{m}./.Virt.q.3.1.12^{m}./.Col.3.lec.4.co.1.fi./.Ephe.6.co.1.2./.1^{e}.Thi.4.co.6./.c^{o}.5.principio.

18 Vt sis longæuus super terram.12^{e}.q.100.7.3^{m}./.4^{m}./.22^{e}.q.122.5.4^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.5./.Ephe.6.co.2./.1^{e}.Thi.4.co.6.

19 Non occides.12^{e}.q.100.4.c./.8.3^{m}./.11.c./.22^{e}.q.64.3.0./.5.2^{m}./.3^{m}./.7.c./.8.0./.q.65.1.c.4^{m}./.q.122.6.2^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}./.q.2.3.c./.4.d.37.q.2.1.0./.P.3.c^{o}.73./.Ro.13.lec.2.co.2.

20 Non mœchaberis.12^{e}.q.100.11.c./.22^{e}.q.170.1.0./.3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}./.q.2.3.c./.22^{e}.q.122.6.2^{m}./.Ma.q.14.2.14^{m}./.q.15.2.2^{m}./.3^{m}./.quol.3.12.c./.Ro.13.lec.2.co.2.

21 Non furtum facies. 12^{e}.q.100.11.c./.22^{e}.q.122.6.2^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}./.q.2.3.c./.Ro.13.l.2.co.2.

22 Non falsum testimonium dices.12^{e}.q.100.11.c./.22^{e}.q.70.4.0./.q.110.4.2^{m}./.q.122.6.2^{m}./.3.d.37.ar.2.q.1.2^{m}./.q.2.3.c./.Ro.13.lec.2.co.2.

23 Non concupisces.12^{e}.q.100.5.c.5^{m}./.6^{m}./.4.3^{m}./.11.c./.22^{e}.q.122.6.3^{m}./.4^{m}./.q.170.1.c.fi./.2.d.24.q.3.4.4^{m}./.3.d.37.arti.2.q.2.c.3^{m}./.4^{m}./.q.3.c./.d.40.1.2.0.

24 Venit deus.š.19.6^{a}./.Gen.3.13^{a}. Moyses accessit ad caliginem in qua erat deus.š.19.7^{a}.

25 Non facietis deos argenteos, & deos aureos non facietis vobis.š.7.1^{a}./.20.2^{a}.3^{a}.

26 Altare de terra facietis mihi č.vsq;,polluet.12^{e}.102.4.7^{m}./.3^{a}.q.83.3.5^{m}./.4.d.13.q.1.ar.2.q.5.2^{m}.

27 Non ascendes per gradus ad altare meum, ne reueletur turpitudo tua.12^{e}.q.102.4.7^{m}./.4.d.13.L.5^{m}./.3^{a}.q.83.4.9^{m}.

C.21 1 Si emeris seruum hebreum sex annis seruiet tibi, in septimo egredietur liber gratis.12^{e}.q.105.4.1^{m}.

2 Offerat eum dominus diis.š.7.1^{a}.
Si dixerit seruus,diligo č.erit ei seruus in seculum.12^{e}.q.105.2.10^{m}.

3 Siquis vendiderit filiam suam in famulam, non egredietur sicut ancillæ č.12^{e}.q.105.4.4^{m}.

4 Qui percusserit hominem volens occidere eum,morte moriatur.š.20.19^{a}.

5 Qui autem non est insidiatus sed deus tradidit eum č vsq; debeat.Numeri.35.4^{a}.

6 Si rixati fuerint viri.Gen.13.1^{a}.
Qui furatus fuerit hominem & vendiderit č.moriať.12^{e}.q.105.2.10^{m}.

7 Et percusserit alter proximum č.vsq; restituat.12^{e}.q.105.4.3^{m}.

8 Qui percusserit seruum suum č. vsq; illius est. 12^{e}.q.105.4.3^{m}.

9 Si percusserit quis mulierem prægnantem č. vsq; fuerit.12^{e}.q.64.8.2^{m}.

10 Si bos cornu petierit č.vsq; opprimetur. 12^{e}.q.105.2.11^{m}.

11 Siquis aperuerit cisternam č. vsq; erit. 22^{e}.q.189.1.3^{m}./.quol.4.23.3^{m}.

C.22 1 Siquis furatus fuerit ouem aut bouem č. vsq; pro vna oue.12^{e}.q.105.2.9^{m}./.22^{e}.q.62.3.1^{m}./.q.66.6.2^{m}./.3^{a}.q.49.6.c./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.5^{m}.

2 Applicabitur ad deos.š.7.1^{a}.

3 Siquis amico commendauerit pecuniam č. vsq; non restituet.12^{e}.q.105.2.4^{m}./.5^{m}./.22^{e}.q.62.6.c.

4 Qui a proximo suo quicquam horum mutuo postulauerit č.vsq; operis sui.Ibidem.

5 Si seduxerit quis virginem č.vsq; consueuerunt.Deutero.22.13^{a}.

6 Maleficos non patieris viuere. 4.d.34.3.c./.quol.11.q.10.1.c.

7 Qui coierit cum iumento morte moriatur. 12^{e}.q.105.2.11^{m}./.22^{e}.q.154.12.4^{m}.

8 Qui immolat diis occidetur præter domino soli. 12^{e}.q.102.3.c./.22^{e}.q.84.1.1^{m}./.q.85.2.0./.q.94.2.c./.3^{a}.q.48.3.c./.P.3.c^{o}.120.co.2.fi./.Psal.28.co.2./.Ro.lec.2.fi.

9 Vociferabuntur & ego exaudiam clamorem eorum.Gen.4.4^{a}.
Indignabitur furor meus.š.4.5^{a}.

10 Si pignus a proximo tuo acceperis vestimentum. č.vsq; dormiat.12^{e}.q.99.5.fi./.q.105.2.4^{m}.

11 Quia misericors sum.1^{a}.q.21.3.0./.22^{e}.q.30.2.1^{m}./.q.84.10.c./.4.d.46.q.2.arti.1.q.1.0./.P.1.c^{o}.91.fi./.Psal.24.co.6.

12 Decimas tuas non tardabis offerre. 22^{e}.q.87.1.0./.3^{a}.q.31.8.c./.3.d.3.q.4.ar.3.q.1.c./.4.d.1.q.2.ar.2.q.3.2^{m}./.d.2.q.1.2.4^{m}./.quol.2.q.4.3.0./.Matth.23.co.12./.He.7.co.3./.Lec.2.co.2./.quol.6.10.c.

13 Et primitias.22^{e}.q.85.3.3^{m}./.q.86.4.0.

14 Primogenita filiorum tuorum dabis mihi, de bobus quoq; & ouibus similiter facies.š.13.2^{a}.

15 Septem diebus sit cum matre sua, die octaua reddes illum mihi.12^{e}.q.102.3.7^{m}./.5.1^{m}./.3^{a}.q.70.3.3^{m}./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.c.3^{m}.

16 Si pecuniam mutuam dederis populo meo č.nec vsuris opprimes.Leui.25.6^{a}.

17 Pupillo & viduæ non nocebitis.22^{e}.q.65.4.2^{m}.

C.23 1 Non suscipies vocem mendacii.22^{e}.q.110.3.4.0./.q.111.1.c./.q.69.1.2.0./.q.70.4.c./.q.124.5.2^{m}./.3.d.38.3.4.0./.4.d.16.q.4.ar.1.q.3.c./.quol.7.vel.8.q.6.4.0./.quol.9.14.c./.Trin.9.c./.Psal.5.co.5.

2 Nec iungas manum tuam,vt pro impio falsum dicas testimonium.š.20.22^{a}.

3 Pauperis quoq; non misereberis in iudicio.22^{e}.q.63.4.3^{m}.

4 Si occurreris boui inimici č.vsq; reduc eum.Virt.q.2.8.4^{m}.

5 Et insontem & iustum non occides.š.20.19^{a}./.Gen.22.2^{a}.4^{a}.

6 Sex annis operaberis terram tuam č. vsq; in olineto tuo.Col.2.co.12./.Psal.prolo.co.5.

7 Sex dieb^{9} opaberis,septia die cessabis.š.20.13^{a}.14^{a}.

8 Per nomen externorum deorũ non iurabis.š.7.1^{a}./.22^{e}.q.89.6.0./.3.d.39.1.0./.L./.He.6.co.13.

9 Solennitatem azimorum custodies.š.12.5^{a}.
Azima comedetis septem diebus.Ibidem.7^{a}.

10 Non immolabis super fermentum.Ibidem.8^{a}.
Primitias frugum terræ tuæ deferes in domum domini dei tui.š.22.13^{a}.

11 Non coques hœdum in lacte matris suæ.12^{e}.q.102.6.4^{m}./.8^{m}.

12 Ecce ego mittam angelum meum. Psal. 90. 4ª.
Et custodiat in via. Ibidem.
13 Et est nomen meum in illo. s. angelo. s. 6. 1ª.
Non adorabis deos eorum, neq; coles. s. 20. 4ª. /. 7. 1ª.
14 Benedicam panibus tuis, & aquis. Gen. 35ª.
C. 24 1 Moysi quoq; dixit deus. s. 6. 1ª.
Omnia quę locutus est dominus faciemus. s. 19. 5ª.
2 Et viderunt deum Israel. Gen. 32. 2ª.
Sub pedibus eius. s. dei. Gen. 3. 14ª.
Misit manum suam. Ibidem.
3 Operuit nubes montem &c. vsq; caliginis. s. 19. 7ª.
Et vocauit eum. s. Moysen dominus. s. 3. 8ª.
4 Erat autē gloria domini quasi ignis ardēs. s. 19. 11ª.
Daboq; tibi duas tabulas lapideas. j. 31. 6ª.
5 Moyses fuit ibi, scilicet in monte quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. 22ᶜ. q. 147. 5. c. /. 3ª. q. 40. 2. 3ᵐ. /. 3. d. 16. q. 1. 3. 6ᵐ. /. 4. d. 15. q. 3. arti. 3. q. 1. 3ᵐ. /. 4ᵐ. /. Veri. q. 16. 10. 5ᵐ.
6 Quę scripsi. j. 31. 7ª.
C. 25 1 Locutus est dominus ad Moysen. s. 6. 1ª.
Tollant mihi primitias ab omni homine. s. 22. 13ª.
2 Et habitabo in medio eor. Ro. 8. 13ª. /. Num. 11. 5ª.
3 Arcam de lignis Sethim compingite, cuius longitudo &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 4. 6ᵐ. /. 4. d. 9. ar. 3. q. 6. 1ᵐ.
4 Qui. s. vectes semper erunt in circulis. 12ᶜ. q. 65. 2. 3. 5. o. /. 22ᶜ. q. 23. 7. o. /. q. 108. 2. 2ᵐ. /. Virt. q. 1. 10. 4ᵐ.
5 Duos quoq; cherubin aureos & productiles facies &c. vsq; inde. 12ᶜ. q. 102. 4. 6ᵐ. /. co. 1. fi. /. He. 9. lec. 1. fi.
6 Facies & propitiatoriū de auro mundissimo &c. Ibidē.
Facies & mensam &c. Ibidem.
7 Facies & candelabrum ductile de auro mundissimo &c. Ibidem.
C. 26 1 Tabernaculum ita fiet &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 4. o. /. He. 9. lec. 1. o.
2 Inspice & fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Veri. q. 8. 8. 1ᵐ.
3 Facies & velum de hyacintho &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 4. 4ᵐ. /. Matth. 27. co. 10.
C. 27 1 Facies & altare de lignis Sethim &c. vsq; fi. s. 20. 26ª.
2 Sicut tibi in monte monstratum est. s. 25. 2ª.
3 Facies & atrium tabernaculi &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 4. c.
4 Cuncta vasa tabernaculi in omnes vsus &c. ex ęre facies. 22ᶜ. q. 100. 1. 6ᵐ. /. 4. o. /. 4. d. 25. q. 3. ar. 2. q. 3. o.
5 Perpetuus erit cultus p̄ successiōes suas. Gen. 17. 11ª.
C. 28 1 Loqueris cunctis sapientibus corde, quos repleui spiritu prudentię. &c. j. 31. 2ª.
2 Hęc autem erunt vestimēta, quę facies &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 5. 9ᵐ.
3 Legitimum sempiternum erit. Gen. 17. 11ª.
4 Carbunculus. Prę. 17. co. 17.
5 Saphyrus. Spiritu. 2. c. co. 3. /. Opus. 34. co. 3.
6 Iaspis. 3. d. 16. q. 2. 1. 4ᵐ. /. 2. c. /. 4. d. 44. q. 2. arti. 4. q. 2. 2ᵐ.
7 Sacrificium est domino. 22ᶜ. q. 81. 4. 1ᵐ. /. 3ª. q. 22. 2. c. /. q. 48. 3. c. /. Psal. 19. co. 2.
C. 29 1 Sed & hoc facies, vt mihi in sacerdotio cōsecrentur. &c. vsq; fi. 12ᶜ. q. 102. 5. 8ᵐ. /. q. 103. 2. 1ᵐ.
2 Et duos arietes immaculatos Leui. 3. 3ª.
Panesq; azimos. s. 12. 7ª.
Absq; fermento. Ibidem. 4ª.
3 Oleum vnctionis, fundes super caput eius. Matth. co. 4. /. He. co. 19. principio.
4 Religione perpetua. Gen. 17. 11ª.
Oblatio est domino odor suauissimus. Gen. 8. 7ª.
5 Agnos anniculos duos p̄ singulos dies iugiter. &c. 12ᶜ. q. 102. 4. 10ᵐ. /. 3ª. q. 22. 3. 3ᵐ. /. Io. 21. co. 2. principio.
6 Et habitabo in medio filiorum Israel. Ro. 8. 13ª.
7 Ero eis deus. Gen. 17. 5ª.

8 Sanctificabitur altare in gloria mea. 1. d. 15. q. 5. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. /. 2. d. 15. q. 3. 3. c.
9 Vt sacerdotio fungantur mihi. 3ª. q. 22. 6. 2ᵐ.
10 Vt manerem inter illos. Isa. 33. co. 3. /. Ro. 5. 8ª.
C. 30 1 Faciesq; altare ad adolendum thymiama. &c. vsq; tegitur. s. 20. 26ª.
2 Thymiama sempiternum. Gen. 17. 11ª.
Locutus est dominus ad Moysen. s. 6. 1ª.
3 Legitimum sempiternum. Gen. 17. 11ª.
4 Sanctificabisq; omnia. 22ᶜ. q. 81. 8. c. /. 3ª. q. 62. 6. 2ᵐ. /. q. 63. 6. 2ᵐ. /. 1. d. 15. q. 5. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. /. 2. d. 15. q. 3. 3. c. /. 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 1. 1ᵐ. /. d. 4. q. 1. ar. 4. q. 2. c. /. d. 7. q. 2. ar. 2. q. 1. 1ᵐ.
C. 31 1 Locutus est dominus ad Moysen. s. 6. 1ª.
Ecce vocaui ex nomine. s. 3. 8ª.
2 Et impleui eum spiritu dei, sapientia, intelligentia, & scientia, in omni opere &c. Exo. 18. 4ª. /. Numeri. 11. 4ª. 5ª. /. 3. Reg. 4. 2ª. /. 4. Reg. 2. 4ª. /. Isa. 11. 2ª. 3ª. /. Actu. 6. 3ª.
3 Videte, vt sabbatum meum custodiatis. s. 20. 13ª.
Qui fecerit opus in eo. Ibidem. 14ª.
4 Peribit anima illius. Gen. 46. 2ª.
Pactum est sempiternum. Gen. 17. 11ª.
Signumq; perpetuum. Gen. 17. 11ª.
5 Sex enim diebus, fecit dominus cœlum & terram. Gene. 1ª. /. s. 20. 15ª.
Et in septimo ab opere cessauit. Ibidem. 2. 3ª.
6 Dedit dominus Moysi duas tabulas lapideas. 12ᶜ. q. 98. 2. 3. o. /. q. 106. 2. 3ᵐ. /. 4. 3ᵐ. /. q. 107. 1. c. fi. /. 3ª. q. 42. 4. 2ᵐ. /. 3. d. 37. 1. 2ᵐ. /. 4. d. 2. q. 1. arti. 4. q. 1. 2ᵐ. /. Isa. principio.
7 Scriptas digito Dei. Gen. 3. 14ª. /. 3. d. 37. 1. o. /. Isa. principio.
C. 32 1 Fac nobis deos. s. 7. 1ª.
2 Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. 22ᶜ. q. 168. 2. 2ᵐ. /. 3. 2ᵐ. /. 1ᶜ. Cor. 10. co. 3.
3 Vt irascatur furor meus. s. 4. 5ª.
Et in manu robusta. Gen. 3. 14ª.
4 Recordare Abraham. &c. Gen. 8. 1ª.
Quibus iurasti. Gen. 22. 8ª.
5 Multiplicabo semē vestrū, sicut stellas cœli. Gē. 15. 2ª.
Terram hanc dabo semini vestro. Gen. 13. 4ª.
6 Placatusq; est dominus, ne faceret malum quod locutus fuerat. Hiere. 18. 2ª.
7 Portans duas tabulas. s. 31. 6ª. 7ª.
Scriptas ex vtraq; parte. Ibidem. 7ª.
8 Inducens super eum peccatum maximum. 12ᶜ. q. 102. 3. 11ᵐ. /. 22ᶜ. q. 10. 3. o. /. q. 13. 3. c. /. q. 39. 2. o. /. 94. 3. o. /. 3ª. q. 80. 5. c. /. 4. d. 9. ar. 3. q. 4. c. 1ᵐ. /. Ma. q. 2. 10. c. 2ᵐ. /. q. 3. 8. 1ᵐ. /. Ro. 2. lec. 2. co. 4. /. 1ᶜ. Cor. 12. co. 2. /. He. 10. lec. 3. co. 4.
9 Occidat vnusquisq; fratrem & amicum, ac proximum suum. &c. vsq; vigintitria millia hominum. Gen. 22. 4ª.
10 Consecrastis manus vestras hodie domino. &c. vsq; benedictio. 12ᶜ. q. 102. 5. 8ᵐ.
11 De libro tuo quem scripsisti. 1ª. q. 24. o. /. q. 39. 8. fi. /. 1. d. 40. q. 1. 2. 5ᵐ. /. 3. d. 31. q. 1. 2. o. /. Veri. q. 7. o. /. Psal. 39. co. 8. /. Phil. 4. co. 1. fi. /. He. 10. co. 4. fi. /. cº. 12. lec. 4. co. 4. fi.
12 Qui peccauerit mihi, delebo eum de libro meo. 1ª. q. 24. 3. o. /. 1. d. 40. q. 1. 2. 5ᵐ. /. q. 3. 3ᵐ. /. 3. d. 31. q. 1. arti. 2. q. 3. o. /. Phil. 4. co. 1. fi. /. He. 12. lec. 4. co. 4. fi.
13 Moyses dixit domino. Aut dimitte eis hanc noxam, aut si non facis, dele me. &c. s. 11ª.
14 Angelus meus precedet te. 12ᶜ. q. 113. 1. o. /. 2. d. 11. q. 1. 1. o.
15 Ego autem in die vltionis, visitabo, & hoc peccatum eorum. Psal. 9. 3ª.

C.33 1 Quam iuraui.Geñ.22.8^{a}. Semini tuo dabo eam.Geñ.13.4^{a}. Terram fluentem lacte & melle.ē.3.4^{a}.

2 Et mittam precursorem tui angelum. 1^{a}.q.112.2.o/.1.d.15.q.1.1.4^{m}/.2.d.1.q.1.4.2^{m}/.d.10.o/.ꝑ.3.c^{o}.80.pn^{o}/.Isa.6.co.6.fi/.1^{e}.Cor.15.co.15/.He.1.fi.lec.6.fi.

3 Non enim ascendam tecum.Geñ.3.13^{a}. Vt sciam quid faciam tibi.Geñ.22.5^{a}.

4 Loquebatur autem dominus ad Moysen, facie ad faciem.č.12^{e}.q.98.3.2^{m}/.4.d.49.q.2.6.4^{m}/.5^{m}.

5 Noui te ex nomine. 1.d.36.q.1.2.c/.12^{e}.q.112.5.5^{m}/.22^{e}.q.172.4.b/.2.d.22.q.2.1.b.1/.1^{e}.Cor.8.co.2.fi/.Ro.8.lec.5.fi.

6 Precipis vt educam populum istum. 22^{e}.q.90.2.1^{m}.

7 Et non indicas mihi, quem missurus sis mecum. Io.lec.11.co.1.fi.

8 Ostende mihi viam tuam,& gloriam tuam. 1^{a}.q.12.11.2^{m}/.22^{e}.q.174.4.c/.5.1^{m}/.q.175.3.o/.q.180.5.c/.4.d.49.q.2.7.4^{m}/.5^{m}/.Veri.q.8.5.5^{m}/.6^{m}/.q.12.6.12^{m}/.7.c/.9.1^{m}/.14.c/.q.13.2.o/.q.18.1.13^{m}/.q.10.11.1^{m}/.2^{m}/.Isa.co.2.o/.Io.lec.18.co.2/.2^{e}.Cor.12.co.5.6.7.8.

9 Respice populum tuum gentem hanc.ē.2.6^{a}. Facies mea precedet te.Gen.3.13^{a}.14^{a}.

10 Et requiem meam dabo tibi. 1^{a}.q.73.2.3.c/.12^{e}.q.3.4.1^{m}/.8.c/.22^{e}.q.18.3.c/.1.d.1.q.4.1.5^{m}/.2.d.15.q.3.2.o/.ꝑ.3.c^{o}.39.5^{m}/.40.fi/.48/.59.1^{m}/.62.2^{m}/.63.fi/.ꝑ.4.c^{o}.78.fi/.Opus.3.c^{o}.104.106.150.211.264.

11 Nisi ambulaueris nobiscum.Gen.3.13^{a}.

12 Ego ostendam omne bonum tibi.ꝑ.3.c^{o}.56.fi.

13 Et miserebor cui voluero,& clemens ero in quem mihi placuerit.Ro.9.lec.3.co.1.fi/.co.3.

14 Non videbit me homo,& viuet.1^{a}.q.12.11.o/.q.13.1.c/.2.3^{m}/.12^{e}.q.5.c/.3.c/.q.93.2.o/.22^{e}.q.180.5.o/.q.175.4.o/.5.c/.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.3^{m}/.d.27.q.3.1.c/.d.35.q.2.ar.2.q.2.o/.4.d.49.q.2.1.1^{m}/.7.o/.ꝑ.3.c^{o}.47.48.1^{m}/.ꝑ.4.c^{o}.91.1^{m}/.Veri.q.10.11.o/.q.13.3.o/.4.c.6^{m}/.q.26.10.3^{m}/.quol.1.q.1.1.o/.Iob.19.fi/.Matth.5.co.11.fi/.Io.lec.18.co.2/.2^{e}.Cor.12.co.5.7.

15 Non poteris videre faciem meam. 1^{a}.q.12.4.o/.q.23.1.c/.q.56.3.c.2^{m}/.q.62.1.2.4.9.c/.q.64.1.2^{m}/.q.94.2.c.fi/.q.108.4.c/.12^{e}.q.5.5.7.c/.3^{a}.q.10.4.2^{m}/.2.d.4.1.c/.d.23.q.2.1.c/.d.27.4.c/.d.28.1.c.fi/.d.29.1.c.3^{m}/.4^{m}/.3.3^{m}/.d.30.q.1.1.c/.d.33.q.2.2.c/.3.d.10.q.2.ar.2.q.2.o/.d.27.q.2.2.c/.d.35.q.2.ar.2.q.2.o/.4.d.49.q.1.ar.2.q.3.c/.q.2.6.o/.ꝑ.1.c^{o}.3.co.1/.ꝑ.3.c^{o}.49.1^{m}/.52.57.1^{m}/.ꝑ.4.c^{o}.91.5^{m}/.Veri.q.8.3.o/.q.10.11.o/.q.18.1.1^{m}/.q.19.1.c.fi/.q.20.2.c/.q.29.1.c/.Ma.q.4.1.14^{m}/.q.5.5.5^{m}/.Anima.7.4^{m}/.17.10^{m}/.Opus.3.c^{o}.105/.Ro.lec.6.fi/.Col.lec.4.principio/.1^{e}.Thi.6.lec.3.co.2.fi.

16 Stabis supra petram.1^{a}.q.102.1.4^{m}.

17 Cumq; transibit gloria mea.22^{e}.q.171.2.c.

18 Et protegā dextera mea.Gen.3.14^{a}. Tollamq; manum meam.Ibidem.

19 Et videbis posteriora mea.1^{a}.q.12.2.c.1^{m}/.50/.2^{e}.Cor.12.co.6.

C.34 1 Precide tibi duas tabulas lapideas.ē.31.6^{a}. Et scribam super eas verba.č.vsq; fi.Ibidem.7^{a}.

2 Cumq; descendisset dominus.Gen.3.13^{a}. Quo transeunte.Ibidem. Per nubem.ē.19.7^{a}.

3 Deus misericors, & multæ miserationis.ē.22.11^{a}. Deutero.32.6^{a}. Et clemens.22^{e}.q.157.1.2.o/.3.c/.4.3^{m}/.q.169.2.c/.4.c.3^{m}/.3.d.26.q.2.2.4^{m}/.d.33.q.3.ar.2.q.1.1^{m}.

4 Patiens.22^{e}.q.133.3.1^{m}/.2^{m}.

5 Et verax. 1^{a}.q.16.5.o/.12^{e}.q.3.7.c/.q.93.1.3^{m}/.22^{e}.q.27.4.c/.1.d.19.q.5.1.c.fi/.ꝑ.1.c^{o}.1.60/.61.1^{m}/.62/.ꝑ.3.c^{o}.51/.Opus.3.c^{o}.105/.Io.14.lec.2.co.1.fi.

6 Qui custodis misericordiam in millia.ē.20.9^{a}. Qui auferes iniquitates,& scelera,atq; peccata. Mar.2.2^{a}/.16.5^{a}.

7 Nullusq; apud te per se innocens est. Ro.3.lec.2.co.1.

8 Qui reddes iniquitates patrum in filiis ac nepotibus,in tertiam & quartam progeniem.ē.20.7^{a}.

9 Vt gradiaris nobiscum.Gen.3.13^{a}. Noli adorare Deum alienum.ē.20.4^{a}. Dominus zelotes.Ibidem.6^{a}. Deus emulator.Ibidem.

10 Cum fornicati fuerint cum diis suis.22^{e}.q.151.2.c.3^{m}/.4.d.35.1.3^{m}/.d.39.6.2^{m}/.1^{e}.Cor.6.lec.3.co.4.principio/.ꝑ.14^{a}.

11 Nec vxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis. 12^{e}.q.105.4.6^{m}/.4.d.39.1.1^{m}/.2^{m}/.1^{e}.Cor.7.lec.2.co.5/.lec.fi.co.fi.

12 Deos conflatiles non facies tibi.ē.20.2^{a}.3^{a}. Solennitatem azimorum custodies.ē.12.5^{a}.

13 Septem diebus vesceris azimis. Ibidem.7^{a}. Omne quod aperit vuluam.č.vsq; redimes.ē.13.2^{a}.

14 Ne ineas pactum cum hominibus illarum regionum.22^{e}.q.10.9.o/.q.46.2.3^{m}/.fi/.2.d.7.q.3.2.o/.4.d.13.q.2.3.c/.d.18.q.2.ar.1.q.1.o/.quol.19.vel.10.q.7.1.o/.Opus.18.c^{o}.5.6/.Isa.3.lec.4.fi/.1^{e}.Cor.5.fi.

15 Ne cum fornicati fuerint.ē.10^{a}.

16 Sex diebus operaberis,in die septimo cessabis arare & metere.ē.20.14^{a}. Omnipotentis dei.Gen.17.1^{a}.

17 Non immolabis super fermento.ē.12.8^{a}. Primitias frugum terre tue offeres.ē.22.13^{a}.

18 Non coques hædum in lacte matris sue.ē.23.11^{a}. Scribe tibi verba hec.č.ē.31.7^{a}.

19 Fuit ergo ibi cum deo quadraginta dies & quadraginta noctes.č.ē.24.5^{a}.

20 Videntes autem Aaron & filii Israel cornutā Moysi faciem.2^{e}.Cor.3.lec.2.co.2.

21 Posuit velamen super faciem suam, quod ingressus ad dominum & loquens cum eo auferebatur.Ibidem.

C.35 1 Sex diebus facietis opus:septimus dies erit vobis sanctus.ē.20.13^{a}.14^{a}. Sabbatum requies domini. Gene.2.3^{a}.

2 Separate apud vos primitias domino.ē.22.13^{a}. Quisquis vestrum est sapiens.č.ē.31.2^{a}.

3 Faciat tabernaculum suum.č.ē.26.1^{a}. Ecce vocauit dominus ex nomine.č.ē.3.8^{a}.

4 Omnes viri ac mulieres mente promptissima atq; deuota obtulere donaria. Geñ.4.2^{a}/.22^{e}.q.85.3.3^{m}/.q.88.4.c.

5 Ecce vocauit dominus ex nomine Beseleel. ē.33.5^{a}.

6 Et impleuit eum spiritu dei, sapientia, intelligentia, scientia & omni doctrina,ad excogitandum & faciendum opus.č.ē.31.2^{a}.

C.36 1 Omnis sapiens quibus dominus dedit sapientiam & intellectum.č.Ibidem.

C.37 1 Fecit autem Beseleel & arcam.č.ē.25.3^{a}. Fecit & propitiatorium.č.Ibidem.6^{a}. Duos etiam cherubin.č.Ibidem.5^{a}.

2 Fecit & mensam de lignis Sethim.č.Ibidem.6^{a}. Fecit & candelabrum ductile.č.Ibidem.7^{a}.

3 Fecit & altare thymiamatis de lignis.č.ē.10.26^{a}.

C.38 1 Fecit & altare holocausti.č.Ibidem.

C.39 1 De hyacintho & purpura vermiculo ac bysso fecit vestes.č.vsq; fi.ē.28.2^{a}. Altare aureum,& altare enea

am.ĩ.20.26ª.

C.40. 1 Locutus est dominus ad Moysen.ĩ.6.1ª. Mense primo, prima die mensis eriges tabernaculum.c̃. vsq3 fi.ĩ.26.1ª.
2 Et assumpto vnctionis oleo, vnges tabernaculum cu3 vasis suis.12ᵉ.q.102.4.9ᵐ.
3 Vt sanctificentur.c̃.ĩ.30.4ª. Applicabisq; Aaron, & filios eius.c̃.vsq3 fi.& fecit.ĩ.29.1ª.
4 Et vnctio eorum in sacerdotium proficiat, in sempiternum.Gen.17.11ª.
5 Altare aureum & altare holocaustum.ĩ.20.26ª. Posuit & mensam propositionis.c̃.ĩ.25.6ª.
6 Posuit & candelabrum cum lucernis.c̃.ĩ.25.7ª. Operuit nubes tabernaculum.ĩ.19.7ª.

AVTORITATES EX LIBRO LEVITICI.

Cᵃᵐ 1ᵐ 1 VOcauit dominus Moysen. Exo.3.8ª. Et locutus est ei dominus. Exo.6.1ª.
2 Si holocaustum fuerit eius oblatio ac de armento, masculum immaculatum offeret, 12ᵉ, q. 102. 3. 8ᵐ./.9ᵐ.
3 Sanguinem eius fundentes per altaris circuitum. 12ᵉ.q. 102.3.8ᵐ.
4 Holocaustum suauem odorem domino. Gen.8.7ª.
5 De turturibus & pullis columbę offeret. 12ᵉ.q.102.3.2ᵐ./.4ᵐ./.6ᵐ./.9ᵐ./.3ª.q.37.3.4ᵐ.
6 Retorto ad collum capite ac rupto vulneris loco. 12ᵉ.q.102.3.6ᵐ.

C.2. 1 Anima cum obtulerit.c̃.Gen.46.2ª.
2 Simila, erit eius oblatio, funderq; super eam oleum & thus.c̃.vsq3 fi.12ᵉ.q.102.3.12ᵐ./.13ᵐ./.14ᵐ.
3 In odorem suauissimum domino.Gen.8.7ª.
4 Omnis oblatio quę offertur domino, absq; fermento erit.Exo.12.8ª.
5 Nec quicq; mellis adolebitur in sacrificio domini. 12ᵉ.q.102.3.13ᵐ.
6 In omni oblatione offeres sal. 12ᵉ.q. 102. 3. 13ᵐ./.14ᵐ./.Ro.12.co.3.
7 Offeres primitias tuas domino.Exo.22.13ª.

C.3. 1 Si hostia pacificorum fuerit eius oblatio.c̃.vsq3 fi.12ᵉ.q.102.3.8ᵐ./.9ᵐ.
2 Siue marem siue fœminam.12ᵉ.q.102.3.9ᵐ.
3 Immaculata offeret. 12ᵉ. q.102. 3.7ᵐ./.22ᵉ.q. 86.3.3ᵐ.
4 Fundent sanguinem per circuitum altaris.ĩ.1.3ª.
5 Adolebuntq; ea super altare. 4.d.44.q.2.ar. 1.q.4.c.3ᵐ./.Gen.4.2ª.
6 In holocaustu3 suauissimi odoris domino. Gen.8.7ª. Iure perpetuo.Gen.17.11ª.
7 Omnis adeps erit domini. 12ᵉ.q. 102.3. 8ᵐ./.6.1ᵐ./.Psal.16.co.7.
8 Nec adipes nec sanguine3 omnino comedetis.Ibide3.
9 Offerunt domino caudam tota3. 22ᵉ.q.137.1.3ᵐ./.q.138.1.3ᵐ.

C.4. 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª. Anima quæ peccauerit.Gen.46.2ª.
2 Qui peccauerit per ignorantiam,& de vniuersis mandatis domini.c̃.vsq; fi.12ᵉ.q.102.3.8ᵐ./.q.105.2.9ᵐ.
3 Thymiamatis gratissimi dño.Gen.8.7ª. Immaculatũ offeret,dño.ĩ.3.3ª. Sanguinem fundet,ĩ.1.3ª.
4 Omnem adipem offeret domino.ĩ.3.7ª. Rogabitq; pro eo, sacerdos & pro peccato eius,& dimittetur ei.12ᵉ.q.103.2.c.fi.
5 Hauriet quoq; de sanguine vituli inferens illum in tabernaculum testimonij.12ᵉ.q.102.5.6ᵐ.
6 Cumq; intinxerit digitus in sanguine,asperget eu3 septies coram dño ꝑ velu3 sanctuarij.12ᵉ.q.102.5. 5ᵐ.
7 Ponetq; de sanguine eius super cornua altaris thymiamatis.ĩ.1.3ª./.4.3ª.
8 Ponetq; manum super caput hostię pro peccato suo. 12ᵉ.q.102.5.1ᵐ.

C.5. 1 Si peccauerit anima. Gen. 46.2ª. Qui audierit vocem iurantis.c̃.vsq; anima.22ᵉ.q.98.4.3ᵐ.
2 Anima quę tetigerit aliquid immundum.c̃.vsq3 deliquit.12ᵉ.q.102.5.4ᵐ./.3ª.q.40.4.2ᵐ.
3 Offerat agnam de gregibus siue capra3.ĩ.3.1ª. Orabit pro eo sacerdos,& pro peccato eius.ĩ.4.4ª.
4 Offerat duos turtures, aut duos pullos columbarum.ĩ.1.5ª. Retorquebit caput eius ad pẽnulas.c̃.Ibidẽ.6ª.
5 Quicquid autem reliquu3 fuerit eius,faciet distillare ad fundamentum eius.ĩ.1.3ª.
6 Non mittet in eam oleu3,nec thuris aliquid imponet, quia pro peccato est.12ᵉ.q.102.3.c.
7 Offeret arietem immaculatum.ĩ. 3.3ª. Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª.

C.6. 1 Locutus est dominus ad Moysen.Ibidem. Offeret arietem immaculatum.ĩ.3.3ª. Anima quę peccauerit.Gen.46.2ª.
2 Reddet omnia quę per fraudem voluit obtinere integra.22ᵉ.q.62.2.o./.q.79.3.2ᵐ./.4.d.15.q.1.ar. 5.q.2.o./.quol.12.26.o.
3 Et quintam insuper parte3 domino, cui damnum intulit.12ᵉ.q.105.2.9ᵐ./.22ᵉ.q.62.3.o./.4.c./.4.d. 15.q.1.ar.5.q.2.5ᵐ.
4 Si rem perditam inuenerit.22ᵉ.q.66.5.2ᵐ.
2 Qui rogabit pro eo,& dimittetur ei.ĩ.4.4ª. Ignis in altare semper ardebit.Exo.3.1ª.
6 Odoris suauissimi domino. Gen.8.7ª. Absq3 fermento comedet.Exo.12.8ª. Legitimum sempiternum.Gen.17.11ª.
7 Omne sacrificium sacerdotum igne cremabitur, nec quisq; comedet ex eo.12ᵉ.q.102.3.8ᵐ.

C.7. 1 Sanguis eius per gyrum,fundetur altaris.ĩ.1.3ª.
2 Sicut pro peccato offertur hostia,ita & ꝓ delicto. 12ᵉ.q.79.4.1ᵐ./.2.d.42.q.2.ar.2.q.3.o./.Iob.13.co.4.&./.Psal.24.co.3./.Gal.6.principio.
3 Offerent ex ea caudam.ĩ.3.9ª.
4 Offerent panes absq3 fermento,& fermentatos. Exo.12.8ª. Et lagana azima.Ibidem.7ª. Irrita fiet eius oblatio.Gen.17.13ª.
5 Cuius carnes eadem comedentur die.c̃.vsq3, rea erit. 12ᵉ.q.102.3.10ᵐ.
6 Anima peribit.c̃.Gen.46.2ª. Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª. Adipe3 non comedetis nec sanguinem.ĩ.3.7ª.8ª.
7 Pectusculum & armus dexter erit sacerdotis offerentis hostiam pacificorum.12ᵉ.q.102.3.8ᵐ.
8 Lege perpetua.Gen.17.11ª. Quę tetigerit immundum.c̃.ĩ.5.2ª.

1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª. Tolle Aaron cum filiis suis.c̃.vsq3 fi.Exo.29.1ª. Vestiuit pontificem.c̃.Exo.28.2ª.
2 Cumq; sanctificãs aspersisset altare.c̃.Exo.30.4ª. Fudit reliquum sanguinem ad fundamenta eius. ĩ.1.3ª.
3 Posuerunt super caput hostię Aaron & filij eius. ĩ.4.8ª. Holocaustum suauissimi odoris dño. Gen.8.2ª.
4 De canistro azimorum.Exo. 12.7ª. Panes absq3 fermento,Ibidem,8ª. Et caudam,ĩ.3.9ª.

5 De ostio tabernaculi non exhibitis septes diebus, qbus cóplet tēpus cōsecrationis vestrę. Exo.26.1ª.30.4ª.

C.9. 1 Vtrunqꝫ immaculatum. s.3.3ª. Hodie enim dominus apparebit vobis,& gloria eius. Gen.32.2ª. Reliquum fudit ad basim eius. s.1.3ª.

2 Et caudam. s.3.9ª. Pectora & armos dextros separauit Aaron. s.7.7ª.

3 Et ecce ignis egressus a domino. Exo.19.11ª.

4 Laudauerunt dominum, ruentes in facies suas. Psal. 33.2ª./.22ᵉ.q.81.5.1ᵐ./.q.82.2.1ᵐ./.q.85.3.0./.q.88. 5.1ᵐ./.3.d.9.q.1.ar.1.q.2.c.1ᵐ./.4.d.14.q.1.ar.1. q.4.2ᵐ.

C.10 1 Capita vestra nolite nudare,& vestimenta vestra nolite scindere.4.d.35.3.4ᵐ.

2 Vinum & omne quod inebriare potest non bibetis. c. vsqꝫ Moysi. Isa.28.co.1.8.

3 Preceptum est sempiternum. Gen.17.11ª. Comedite illud absqꝫ fermento. Exo.12.8ª. Pectusculum quod oblatum est & armum. c. s.7.7ª.

4 Quomodo potui placere domino in cerimoniis, mente lugubri. Psal.24.co.10.

C.11 1 Hec sunt animalia quæ comedere debetis. c. vsqꝫ fi. 12ᵉ.q.102.6.1ᵐ./.2ᵐ.

2 Qui tetigerit morticina eorum, immundus erit. s.5. 2ª. Vsqꝫ ad vesperam.12ᵉ.q.102.5.5ᵐ./.4.d.1.q.1. ar.5.q.3.2ᵐ.

3 Sancti estote,quoniam ego sanctus sum.12ᵉ.q.98.4. 5.c./.q.99.2.c.

C.12 1 Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª. Mulier si suscepto semine pepererit masculum,imunda erit septem diebus.c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102.5.4ᵐ./.3ª.q.37.3.c. 1ᵐ./.4.2ᵐ.

2 Die octaua circuncidetur infantulus. Gen.17.10ª. Pullum columbę siue turturem. s.1.5ª. Orabitqꝫ pro ea sacerdos,& sic mundabitur. s.4.4ª.

C.13 1 Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª.

2 Homo in cuius carne & cute ortus fuerit diuersus color.c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102.5.4ᵐ./.q.107.2.4ᵐ.

3 Sacerdos contaminabit eum septies,& mundabit eū. 4.d.1.lec.1.L.2ᵐ.

4 Leprosus habebit vestimenta sua dissuta, caput nudū, os veste contectum.c.vsqꝫ castra.4.d.35.3.4ᵐ.

5 Vestis lanea siue linea quę lepram habuerit.c. vsqꝫ fi. 12ᵉ.q.102.5.4ᵐ.

C.14 1 Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª.

2 Hic est ritus leprosi,quando mundandus est.c.vsqꝫ fi. 12ᵉ.q.102.5.7ᵐ./.q.103.2.3ᵐ.

3 Et duos pullos columbę. s.1.5ª. Rogabit pro eo coram domino. s.4.4ª.

4 Offeret agnum immaculatum. s.3.3ª. Sicut enim pro peccato,ita & pro delicto ad sacerdotem pertinet hostia. s.7.2ª.

5 Si fuerit plaga leprę in ędibus. c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102. 5.4ᵐ.

C.15 1 Vir qui patitur fluxum seminis,immundus erit.c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102.5.4ᵐ.

2 Qui tetigerit.c.immundus erit. s.5.2ª. Vsqꝫ ad vesperam. s.11.2ª. Sumet duos turtures,aut duos pullos columbarum. s.1.5ª.

3 Mulier quę redeunte mense patitur fluxum sanguinis. c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102.5.4ᵐ.

4 Rogabitqꝫ pro eo coram domino. s.4.4ª. Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª.

C.16 1 Loquere ad Aaron fratrem tuum, ne omni tempore ingrediatur sanctuarium.c.vsqꝫ fi. Exo.6.1ª.

2 Duos hircos stare faciet coram domino in ostio tabernaculi testimonii.c.vsqꝫ fi.12ᵉ.q.102.5.6ᵐ.

3 In nube apparebo sup oraculum. Exo.19.7ª./.Gen. 32.2ª. Tunica linea vestiet.c.vsqꝫ capiti. Exo.28.2ª.

4 Hec enim vestimenta sunt sancta. Exo.30.4ª. Orabit pro se & pro domo sua. s.4.4ª. Legitimum sempiternum. Gen.17.11ª.

5 Mense septimo decima mensis.c.erit expiatio vestri, atqꝫ mūdatio ab omnibus peccatis vestris.12ᵉ.q.102. 4.10ᵐ./.5.6ᵐ./.q.103.2.1ᵐ./.3.4ᵐ./.3ª.q.73.6.c.

6 Sabbatum enim requietionis est. Psal. prolo. co. 5./. Col.2.co.12.

C.17 1 Homo quilibet qui occiderit bouem.c.& non obtulerit oblationem dño,sanguinis reus erit.c. s.4.5ª.

2 Funderqꝫ sacerdos sanguinem super altare domini. s. 1.3ª. Et adolebit adipem. s.4.7ª. In odorem suauitatis domino. Gen.8.2ª.

3 Et non immolabunt hostias suas demonibus. Exo.22. 8ª. Cum quibus fornicati sunt. Exo.34.10ª. Legitimum sempiternum. Gen.17.11ª.

4 Qui obtulerit holocaustum vel victimam,& non adduxerit eam ad ostium tabernaculi.c. Exo.20.7ª.

5 Si comederit sanguinem. s.3.8ª. Offirmabo faciem meam contra animam illius. Gen.3.14ª./.Exo.4.5ª. 9ª. Et disperdam eam. Gen.46.2ª.

6 Anima omnis carnis in sanguine est. 12ᵉ.q.102.3. 8ᵐ./.4.d.11.L.4ᵐ./.ᵹ.2.cº.80./.Poª.q.3.9.8ᵐ.

7 Contaminatus erit vsqꝫ ad vesperum. s.5.2ª.

C.18 1 Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª. Ego sum dominus Deus vester. Gen.17.5ª.

2 Facietis precepta mea,atqꝫ iudicia mea seruabitis, & ambulabitis in eis.12ᵉ.q.99.4.2ᵐ.

3 Quę faciens homo, viuet in eis. 12ᵉ.q.100.12.2ᵐ./. Ro.10.co.3.

4 Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet,vt reuelet turpitudinem eius.c.vsqꝫ viuente. 4.d. 40.3.c./.1ᵉ.Cor.5.co.1.

5 Talis coitus incestus est.22ᵉ.q.154.1.c./.9.0./.4.d.41. ar.4.q.1.2.c./.Ma.q.15.3.c.

6 Sororem vxoris tuę, in pellicatum non accipies. 12ᵉ. q.101.3.2ᵐ./.Opus.20.liº.4.cº.14.

7 Ad mulierem quę patitur menstruum, non accedes. 12ᵉ.q.102.5.4ᵐ.

8 Caro patris tui est,& matris,& illius. Gen.29.2ª.

9 Cum vxore proximi tui non coibis. c. Exo.20.10ª. 23ª. Nec polluas nomen Dei tui. Ibidem.10ª.

10 De semine tuo non dabis, vt consecretur idolo moloch.22ᵉ.q.81.5.1ᵐ.

11 Cum masculo non cōmisceberis.c.22ᵉ.q.142.4.3ᵐ./. q.154.11.12.0./.3ª.q.70.2.4ᵐ./.3.d.37.L.4ᵐ./.4.d. 1.q.2.ar.1.q.3.0./.d.41.ar.4.q.2.4ᵐ./.q.3.0./.Ma.q. 15.1.7ᵐ./.3.c./.Ro.lec.8.co.2.

12 Cum ol pecore nō coibis.c.vsqꝫ scelus est.22ᵉ.q.154. 11.2ᵐ./.12.4ᵐ./.4.d.13.q.2.1.1ᵐ./.Ethi.7.co.1.2.3.

13 Omnis anima.c.peribit.c.Gen.46.2ª.

C.19 1 Locutus est dñs ad Moysen. Exo.6.1ª. Sancti estote,quia ego sanctus sum. s.11.3ª. Ego dñs Deus vester. Gen.17.5ª.

2 Vnusquisqꝫ patrem suum & matrem suam timeat. Exo. 20.17ª. Sabbata mea custodite. Ibidem.13ª.

3 Nolite ad idola conuerti. Ibidem.4ª. Nec deos conflatiles facietis vobis. Ibidem.3ª. Exo.7.1ª.

4 Si immolaueritis hostiam pacificorum domino, vt sit placabilis. s.3.1ª.

5 Eo die q̄ fuerit imolata,comedetis eā, & die altero.c. vsqꝫ polluit. s.7.5ª. Peribit anima illius. Gen.46.2ª.

6 Cum messueris segetes terrę tuę, nō tondebis vsqꝫ ad solum.c.vsqꝫ dimittes.22ᵉ.q.101.1.2ᵐ.

7 Non facietis furtum. Exo.20.21ª. Non mentiemini. Exo.23.1ª.

8 Nec decipiet vnusquisqꝫ proximum suum.22ᵉ.q.55.

8.0./q.56.1.0./q.118. 8.0./2.d.42. q.2.3.0./Ma.q. 81.c./18m./q.13.3.0.

9 Non periurabis in nomine meo, nec polluès nomen Dei tui. Exo.20.10a.

10 Non facies calumniaz.22e.q.68.3.c.1m./q.69.2.3.c.

11 Nec vi opprimes euz. 22e.q.68.8.c./q.118.8.0./2.d. 42.q.2.3.0./Ma.q.13.3.0.

12 Non morabitur merces mercenarii tui apud te, vsqz mane.12e.q.105.2.6m.

13 Non maledices surdo.22e.q.76.1.3.0.

14 Timebis dominum Deum tuuz.12e.q.67.4.2m./22e. q.7.1.c./q.19.2.0./q.22. 2.0./3.d. 34.q.2. ar.1.q.2. 0./Virt.q.2.10. 13m./q.4. 4.2m./Opus.20. lio.3.co. 8./Ro.8.lec.3.co.2.3.

15 Non iniuste iudicabis.22e.q.60. 2.3.6. 0./q.67.1.0./ 3a.q.59.1.c./4.d.48.q.1.1.c.prino./Psal.37.co.16./ Ro.2.co.2.pnio./co.14.co.3.fi./1e.Cor.4.co.4.

16 Non consideres personam pauperis, nec honores vultum potentis.Ro.13.lec.1.fi.

17 Non eris criminator.22e.q.62.2.2m./q.73.1.2m./q. 74.1.3m./2.0.

18 Nec susurro in populis. 22e.q. 74.0./q.75.1.c./Ro. lec.8.co.4.

19 Non stabis contra sanguinem proximi tui. Exo.20. 19a. Non oderis fratrem tuuz.22e.q.25.6.0./q.34. 3.4.0./Psal.24.co.11.

20 Sed publice argue euz.22e.q.33.7.0./3a.q.55.1.1m./ 4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2.0./Virt.q.3.2.0./quol. 10.vel 11.12.0./Ma.q.3.2.1m./Matth.co. 26./Gal.2. lec. 3.co.2./1e.Thi.5.lec.3.co.3.principio.

21 Non quęras vltionem.c.Deut.32.17a. Diliges amicum tuum, sicut teipsum.Matth.19.17a.

22 Iumenta tua non facies coire, cuz alterius generis animantibus.12e.q.102.6.8m.

23 Agruz tuū, nō seres diuerso semine.12e.q.102.6.3m.

24 Veste quæ ex duobus texta est, non indueris. 12e. q. 102.6.6m.

25 Homo si dormierit cum muliere coitu seminis quę sit ancilla.c.vsqz.non morientur.4.d.36.0.

26 Orabitq; pro eo sacerdos.c. vsqz & dimittetur peccatum.s.4.4a.

27 Cum ingressi fueritis terras & plantaueritis ligna pomifera, auferetis pręputia eoruz.c. vsqz proferunt.12e. q.102.6.5m.

28 Non comedetis carnem cum sanguine.s.3.8a.

29 Non augurabimini. 12e.q.100.11.c./22e.q.95. 3.c./ 7.0./p.3.co.154.co.4. 5./Opus.25. co.4.0./co. 8.co. 2./Isa.2.lec.2.co.2.principio.

30 Nō obseruabitis somnia. 12e.q.100.11. c./22e.q.95. 6.0./p.3.co.154.co.4.5.

31 Neqz in rotundum attondebitis comam ; nec radetis barbam.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.1m.

32 Super mortuo, non incidetis carnes vestras.22e.q.92. 1.2.0.

33 Neq; figuras aliquas, aut stigmata, facietis vobis. 22e. q.94.2.1m./3.d.9.q.1.ar.2.q.2.1m./Ro.lec.6. co.4.

34 Non declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid sciscitemini.12e.q.100.11.c.22e.q.95.2.d.39.q.1.2. 5m./p. 3.co.104.vsqz.108./Potentia.q.6. 10.c./Ma.q. 16. 9.11m./quol.4.q.9.1.0.

35 Coram cano capite consurge, & honora personaz senis.12e.q.100.11.c.fi./22e.q.63.3.b./c.

36 Si habitauerit aduena in terra vestra. c. vsqz ægypti. 12e.q.104.4.0./q.105.3.0.

37 Custodite omnia pręcepta mea & vniuersa iudicia, & facite ea.s.18.2a.

C.20 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1a. Siquis dederit de semine suo Moloch.c.s.18.10a.

2 Ponam faciem meam contra illum.Gen.3.14a. Vt fornicaretur cum Moloch.Exo.34.10a.

3 Anima quę declinauerit ad magos & ariolos.c. s.19. 34a. Interficiam illam.Gen.46.2a.

4 Sanctificamini & estote sancti, quia & ego sanctus suz s.11.3a. Custodite pręcepta mea.c.s.17.2a.

5 Ego dominus, qui sanctifico vos. p.4.co.17.3m./Ro. lec.3.co.5.fi.

6 Qui maledixerit patri suo aut matri morte morietur. Exo.20.17a. Si mœchatus qs fuerit.c.Ibidem.20a.

7 Qui dormierit cum nouerca.c.vsqz fi.s.18.4a. Qui dormierit cum masculo.c.Ibidem.11a.

8 Qui cum iumento & pecore coierit.c.Ibidem.12a. Pecus quoq; occidite.Gen.6.9a.

9 Qui coierit cuz muliere in fluxu menstruo. c.s.15.3a. Terram fluentem lacte & melle.Exo.3.4a.

10 Ego dominus Deus vester.Gen.17.5a. Qui separaui vos a cęteris populis.12e.q.36.3.2m./3m.

11 Separate ergo & vos iumentuz mundum ab immundo.c.s.11.1a.

12 Vir siue mulier in quibus pythonicus vel diuinationis fuerit spiritus, morte morietur.c.1.Reg.28.3a.

C.21 1 Ne contaminetur sacerdos in mortibus.c.vsqz fi. 12e. q.102.6.11m.

2 Sancti erunt Deo suo.s.11.3a.

3 Filia sacerdotis, si deprehensa fuerit in stupro. s.3a.q. 29.1.4m./4.d.30.q.2.ar.1.q.3.4m.

4 Pontifex.i.sacerdos maximus.c.vsqz, q sanctifico euz. 12e.q.102.6.11m.

5 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1a.

6 Homo de semine tuo per familias, qui habuerit maculam.c.vsqz fi.12e.q.102.5.9m.

C.22 1 Homo de semine Aaron qui fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis.c.vsqz.cibus illius est.Ibidem.

2 Qui tetigerit immundum.c.s.5.2a. Vsqz ad vespertum.s.11.2a.

3 Morticinum & captum a bestia non comedent. 12e. q.102.6.1m./2m.

4 Addet qntaz partez cuz eo qđ comedit, & dabit sacerdoti.s.6.3a. Ego dñs qui sanctifico eos.s.20.5a.

5 Locutus est dñs ad Moysen.Exo.6.1a. Quicunqz obtulerit in holocaustum, illud erit masculum.s.1. 2a.

6 Sine macula cuncta offerent.s.3.3a. Erunt septem diebus sub vbere matris suę.c.Exo.22.15a.

7 Non immolabuntur vna die mater cum fœtibus suis. 12e.q.102.6.1m./2m.

8 Si imolaueritis hostiaz pro gratiarum actione.c.vsqz. alterius diei.s.7.5a. Custodite mandata.c.s.18.2a.

C.23 1 Hæ sunt ferię domini, quas vocabitis sanctas.c. vsqz fi.12e.q.102.4.10m./q.103.3.4m.

2 Sex diebus facietis opus.Exo.20.14a. Dies septimus, qa sabbati reqes est, vocabit sanctus. Ibidē.13a.

3 Mense primo, quintadecima die mensis ad vesperum phase domini est.Exo.12.2a. Et quintadecima die solennitas domini est.Ibidem.5a.

4 Septem diebus azima comedetis.Ibidem.7a. Dies autem septimus erit celebrior & sanctior.4.d.11.q.2. ar.2.q.3.5m.

5 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1a. Feretis primitias.c.Exo.22.13a.

6 Et sanctificabit illuz.Exo.30.4a. Cedetur agnus immaculatus.s.3.3a. In odorem suauissimum.Gen.8.7a.

7 Pręceptum est sempiternum.Gen.17.11a. Ego dominus Deus vester.Gen.17.5a. Non secabitis eam vsqz ad solum.c.s.19.6a.

8 Et vocabitis hunc diem celeberrimum, atqz sanctissimuz.s.1a. Mense septimo prima die mensis erit vobis sabbatum memoriale, clangentibus tubis.s.1a.

9 Die decimo mensis septimi dies expiationum erit celeberrimus.č.ĩ.16.5ª.

10 Omnis anima.č.peribit.č.Gen.46.2ª.

11 Sabbatuz requietionis est.Gen.2.3ª. A vespera vsqz ad vesperum, celebrabitis sabbata vestra.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.2m./.ẽ.4.cº.68.ſi./.Opus.3.cº.247./.Io.13.co.1.ſi.

12 A quintodecimo die mensis huius septimi erunt ferię tabernaculorum, septem diebus domino.č.12ᵉ.q.102.4.10m./.q.103.3.4m./.Io.7.co.1.ſi./.Lec.2.co.1.2./.Lec.5.principio.

13 Dies primus vocabitur celeberrimus, atqz sanctissimus ĩ.1ª. Dies octauus erit celeberrimus, atqz sanctissimus.12ᵉ.q.102.5.1m./.3ª.q.70.3.3m./.Psal.plo.co.5./.Psal.6.principio./.Ro.4.lec.2.co.2.ſi.

14 Sumetis die primo fructus arboris pulcherrimę ſtatulasqz palmarum,& ramos ligni densarum frondiuz.č.12ᵉ.q.102.4.10m.ſi.

C.24 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª. Cultu rituqz perpetuo.Gen.17.11ª.

2 Qui blasphemauerit nomen domini morte morietur.12ᵉ.q.100.11.c./.22ᵉ.q.13.0./.3ª.q.80.3.c./.4.d.9.ar.3.q.3.c./.d.14.L.9m./.Ma.q.2.10.c./.Io.10.lec.5.principio./.1ᵉ.Cor.15.lec.2.co.2.ſi./.Col.3.lec.2.co.1.

3 Qui percusserit & occiderit hominez morte morietur.Exo.20.19ª.

4 Qui irrogauerit maculam, sicut fecit fiet ei, fracturam pro fractura.č.vsqz cogetur.12ᵉ.q.105.2.10m.

5 Aequum iudiciũ sit inter vos.č.ĩ.19.15ª. Ego sum dominus Deus vester.Gen.17.5ª.

C.25 1 Sabbatizetis sabbatum domino.Exo.20.13ª. Sex annis feres agrum tuum, septimo autez anno erit sabbatum.č.Exo.23.6ª.

2 Anno iubilei redient omnes ad possessiones suas.č.vsqz ſi.12ᵉ.q.105.1.3m.

3 Timeat vnusquisqz Deum suum.č.19.14ª. Ego dominus Deus vester.Gen.17.5ª. Facite precepta mea & iudicia custodite.ĩ.18.2ª.

4 Dabo bñdictionẽ meã vobis anno sexto.Gen.1.35ª.

5 Terra non vendetur in perpetuum.č.vsqz vendetur.12ᵉ.q.105.2.c.3m./.22ᵉ.q.66.2.c./.Gen.17.11ª.

6 Pecuniam tuam non dabis ei ad vsuram.12ᵉ.q.105.3.3m./.22ᵉ.q.78.1.0./.3.d.37.6.0./.4.d.33.q.2.ar.2.q.1.c./.Ma.q.13.4.0./.quol.3.q.7.2.0.

7 Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit, & quod reliquum est reddet emptori, sicqz recipiet possessionem suam.22ᵉ.q.78.2.6m.

8 Si pauptate cõpulsus vendiderit se tibi frater tuus, nõ eũ opprimes seruitute famulorum.č.12ᵉ.q.105.4.1m.4m.

C.26 1 Ego dominus Deus vester.Gen.17.5ª. Non facietis vobis idolum & sculptile.č.Exo.20.3ª. Custodite sabbata mea.Ibidem.13ª.

2 Si in preceptis meis ambulauentis.č.vsqz ſi.12ᵉ.q.91.5.c./.q.99.6.0./.q.104.1.1m./.q.107.1.2m./.3.d.40.ã.4.q.1.c.1m./.Matth.3.co.2.ſi./.Ro.10.co.3.

3 Comedetis vetustissima veterum,& vetera nouis superuenientibus proijcietis. Gal.pnº./.Ephe.2.lec.5.co.3.ſi.

4 Nõ abijciet vos anima mea.1ª.q.3.2.1m./.q.19.11.c.

5 Respiciam vos. Exo.2.6ª. Ambulabo inter vos.Gen.3.13ª./.2ᵉ.Cor.6.ſi.

6 Ponam tabernaculum meum in medio vestri.č.vsqz meus.2ᵉ.Cor.6.ſi.

7 Vos eritis populus meus.Exo.19.3ª. Visitabo vos.Exo.2.6ª.4.13ª. Ponam faciem meam contra vos.Gen.3.14ª.

8 Addam correctiones vestras septuplum, propter peccata vestra.Gen.3.21ª./.Exo.20.7ª.

9 Ego quoqz contra vos aduersus incedaz.Gen.3.13ª.

In furore contrario.Exo.4.5ª. Abominabitur vos.Ibidem.

10 Donec erubescat incircuncisa mens eorum. Hiere.4.3ª. Recordabor foederis mei.Gen.8.1ª.

11 Propter peccata patrum suorum & sua affligentur.Exo.20.7ª.

12 Donec confiteantur iniquitates suas,& maiorum suorum.4.d.17.q.3.ar.1.q.2.5.0./.ar.2.q.2.1m./.d.21.q.2.3.0./.d.22.q.2.ar.3.q.2.3m.

C.27 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª.

2 Animal qđ immolari põt dño, siquis vouerit, mutari non potest.22ᵉ.q.88.10.1m./.4.d.38.q.1.ã.4.q.3.2m.

3 Sanctum erit & consecratum domino.Exo.3.4ª. Primogenita domini sunt.Exo.13.2ª. Omnes decimę domini sunt.č.Exo.22.12ª.

AVTORITATES EX Libro Numeri.

C.1 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª.

C.2 2 Tollite summam vniuersę congregationis filiorum Israel.č.vsqz ſi.22ᵉ.q.108.4.1m./.2.d.33.q.1.2.5m./.4.d.14.L.ſi./.d.46.q.2.ar.2.q.2.3m.

3 Meum est omne primogenitum. Exo.13.2ª. Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª.

C.3 1 Ad orientem.22ᵉ.q.84.3.3m.

C.3 1 Applica tibi tribum Leui.Matth.co.9.ſi.

C.4 1 Pollutusqz est.Leui.5.2ª.

C.5 1 Locutus est dominus ad Moysen.Exo.6.1ª. Eiiciant de castris omnem leprosum,& qui semine fluit, pollutusqz est super mortuo.Leui.5.2ª.

2 Confitebuntur peccatum suum.Leui.26.11ª. Reddent ipsum caput.Leui.6.2ª. Et quintam partem desuper ei in quem peccauerit.Ibidem.3ª.

3 Sin aũt non fuerit q recipiat, dabunt dño,& erit sacerdotis.22ᵉ.q.62.5.3m./.4.d.15.q.1.ar.5.q.4.1m./.2m.

4 Omnes primitię quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem pertinebunt.Exo.22.13ª.

5 Vir cuius vxor errauerit, maritumqz contemnens, dormierit cuz altero viro.č.vsqz ſi.12ᵉ.q.105.4.9m./.22ᵉ.q.154.6.2m./.2.d.18.q.1.3.c.

6 Non fundet super eam oleum, nec imponet thus, quia sacrificium zelotypię est,& oblatio inuestigans adulterium.12ᵉ.q.105.4.9m./.q.102.3.14m.

7 Det te dominus in maledictionem.č.Gen.3.21ª.

8 Putrescat femur tuum,& tumens vterus tuus dirumpatur.12ᵉ.q.103.2.3m./.2.d.18.q.1.3.c.

C.6 1 Vir siue mulier cum fecerit votum vt sanctificetur,& voluerit se domino consecrare.č.vsqz ſi.22ᵉ.q.186.6.b./.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.2m.

2 Offeret duos turtures vel duos pullos columbę. Leui.1.5ª. Deprecabitur pro eo, quia peccauit.Leui.4.4ª. Sanctificabit & consecrabitur.Exo.30.4ª.

3 Dies priores irriti fient.Gen.17.13ª. Quoniam polluta est sanctificatio eius.Ezech.18.6ª. Agnuz immaculatum.Leui.3.3ª.

4 Panum azimoruz.Exo.12.7ª. Et absqz fermento.Ibidem.8ª. Sic benedicetis filiis israel.Gen.1.35ª.

5 Deus custodiat te.1ª.q.113.1.2m./.2.d.11.q.1.1.1m.2m./.Iob.24.3ª.

6 Ostendat dñs faciem suam, tibi.Gen.3.14ª./.32.2ª./.Exo.33.4ª.8ª. Conuertat dñs vultum suum ad te.Ibidez. Et misereatur tui.Exo.22.11ª./.Deut.32.6ª.

7 Deus det tibi pacem.He.13.lec.3.co.4.principio./.2ᵉ.Cor.ſi.

C.7 1 Moyses vnxit & sanctificauit tabernaculum cuz omnibus vasis suis, altare & omnia vasa eius.Exo.30.4ª.

2 Capita familiarũ.12^e.q.8^4.5.4.o/.3^a.q.8.1.8.c/.3.d.13.q.2.1.c/.Veri.q.29.4.c/.Ma.q.8.1.c/.1^c. Cor. co.3.8/.Col.lec.5.principio.

3 De propiciatorio qđ erat super arcã testimonii. Exo.25.3^a.6^a. Inter duos cherubin. Ibidem.

C.8. 1 Cum posueris septem lucernas, candelabrũ in australi parte erigatur.c.usq3,nascebantur. Exo.25.7^a. Iuxta exemplum qđ ostendit dñs Moysi. Exo.26.2^a.

2 Tolle leuitas de medio filiorũ israel,& purificabis eos.c. usq3 fi. Exo.29.1^a. Vt depreceris p eis. Leui.4.4^a.

3 Mea sunt omnia primogenita. Exo.13.2^a.

C.9. 1 Locutus est dñs ad Moysen. Exo.6.1^a. Faciant filii israel phase.c.usq3,indigenę. Exo.12.2^a.c.

2 Operuit illud nubes. Exo.19.7^a. A uespere aũt sup tentoriũ erat quasi species ignis usq; mane. Exo.3.1^a.

C.10 1 Fac tibi duas tubas argenteas ductiles.c.usq3 fi.4.d.43.ar.2.q.2.c.fi/.Isa.58.fi/.1^c.Thes.4.co.6.

2 Capita multitudinis.8.7.2^a. Legitimum sempiternum. Gen.17.11^a. Erit recordatio uestri coram domino Deo uestro. Gen.8.1^a. Ego dominus Deus uester. Gen.17.5^a.

3 Nubes dñi erat super eos. Exo.19.7^a. Surge dñe Gen.3.13^a. Reuertere dñe. Ibidẽ. Qui oderunt te. Exo.20.8^a. A facie tua. Gen.3.14^a.

C.11 1 Cum audisset Deus. Gen.4.4^a/.Exo.2.6^a. Iratus est. Exo.4.5^a. Accensus est ignis dñi. Exo.3.1^a. Anima nostra arida est. Gen.46.2^a/.Psal.142.5^a.

2 Erat autem man quasi semen coriandri.c.usq3 pariter & man. Exo.16.4^a. Pro qua iurasti. Gen.22.8^a. Descendam. Gen.3.13^a.

3 Cógrega mihi septuaginta uiros de senioribus israel, qs tu nosti q senes ppli sint ac magistri. Exo.18.4^a.

4 Auferam de spũ tuo,& tradaz eis.1^a.q.36.1.3^m/.1.d.10.L.fi/.2.d.26.2.1^m/.3.4.c^o.23.co.3/.Exo.18.4^a.

5 Qui in medio uestri est. Psal.45.co.4/.22^e.q.188.8.2^m.

6 Nũquid manus domini inualida. Gen.3.14^a/.17.1^a. Cumq; requieuisset in eis spiritus.4.Reg.2.4^a. Descendit dñs. Gen.3.13^a. Per nubem. Exo.19.7^a.

C.12 1 Quod cum audisset dñs. Exo.2.4^a. Iratus est. Exo.4.5^a. Descendit dñs. Gen.3.13^a. In columna nubis. Exo.19.7^a.

2 Siqs fuerit inter uos propheta dñi,in uisione apparebo ei,uel p somnium loquar ad euz.1^a.q.12.11.1^m/.22^e.q.173.3.1^m/.q.174.1.3^m/.3.o/.4.d.49.q.2.7.2^m/.Psal.co.3/.Veri.q.12.7.14.c/.13.o/.1^c.Cor.13.lec.4.co.2.

3 At non talis seruus meus Moyses.22^e.q.174.4.o/.5.q.7.8.1^m/.Veri.q.12.9.2^m/.14.o/.Isa.6.co.3.

4 Qui in omni domo mea fidelissimus est. He.3.lec.1.o.

5 Ore ad os loquor ei. Gen.3.14^a/.Exo.6.1^a/.33.4^a.

6 Palam & non per ęnigmata & figuras, Deum uidet. Exo.33.8^a. Deus abiit. Gen.3.13^a.

7 Erat enim Moyses uir mitissimus, super omnes homines qui morabantur in terra.22^e.q.157.4.2.1/.Psal.54.co.5.fi.

8 Clamauitq; Moyses ad dñm. Gen.4.4^a.

C.13 1 Locutus est dñs ad Moysen. Exo.6.1^a.

2 Re uera fluit lacte & melle. Exo.3.4^a.

C.14 1 Dñs uobiscũ est. Psal.45.co.5/.Isa.7.fi/.Matth.co.31/.4.d.8.L.

2 Apparuit gloria domini super tectũ fœderis cunctis uidentibus filiis israel. Gen.32.2^a.

3 Et facie uidearis ad faciem. Gen.3.14^a/.Exo.33.4^a. Pro qua iurauerat. Gen.22.8^a.

4 Magnificetur fortitudo domini. Gen.17.1^a. Exo.20.5^a. Dominus patiens. Exo.34.4^a. Et multę misericordię. Exo.20.11^a.

5 Auferens iniquitates & scelera. mar.2.1^a. Visitans peccata patrum in filios, in tertiam & quartam generationem. Exo.22.7^a.

6 Tentauerunt me iam per decem uices. Deut.6.8^a. Caleph q plenus alio spiritu. Act.6.3^a. Quarelas audiui. Gen.4.4^a. Exo.2.6^a.

7 Leuaui manum meam. Gen.3.14^a. Filii uestri portabunt fornicationem uestraz. Exo.20.7^a.34.10^a.

C.15 1 Odorem suauitatis domino. Gen.8.7^a. Separabitis primitias domino. Exo.22.13^a. Anima peribit. Gen.46.2^a.

2 Si per ignorantiam pręterieritis quicq;.c.usq3 ignorantes. Leui.4.2^a. Rogabit pro eis sacerdos.c. Ibidem.4^a.

3 Colligentem ligna sabbato, obruerunt lapidibus, ex precepto Dei.12^e.q.105.2.9^m.

4 Faciant sibi fimbrias per angulos quatuor palliorum.c. usq3 fi.12^e.q.102.6.7^m/.Psal.44.co.15.

5 Oculos per res uarias fornicantes. Exo.34.10^a. Sintq; sancti. Leui.11.3^a. Ego dominus Deus uester. Gen.17.5^a.

C.16 1 Apparuit cunctis gloria domini. Gen.32.2^a. Fortissime Deus. Exo.20.5^a. Ira tua desęuiet. Exo.4.5^a.

2 Dirupta est terra sub pedibus eorũ.c.22^e.q.39.2.o/.4.d.13.q.2.2.4^m/.Ma.q.2.10.4^m.

3 Terra deuorauit eos cum tabernaculis suis & uniuersa substantia eorum. Gen.6.9^a.

4 Thuribula sanctificata sunt in mortibus peccatorum. Exo.30.4^a.

5 Cumq; oriretur seditio.22^e.q.42.o.

C.17 1 Dixit dominus ad Moysen. Exo.6.1^a.

2 Inuenit germinasse uirgam Aaron.1^a.q.69.2.o.

C.18 1 Tu & filii tui & domus patris tui tecum, portabitis iniquitatem sanctuarii.c.12^e.q.81.1.1^m.

2 Ne oriatur indignatio. Exo.4.5^a. Ecce dedi tibi custodiam primitiarum mearum. Exo.22.13^a.

3 Omnia quę sanctificantur a filiis israel. Exo.30.4^a. Quicquid primuz erumpet e uulua.c.usq3.sanguinez. Exo.13.2^a.

4 Legitima sempiterna. Gen.17.11^a. Sanguinez eorum fundes super altare. Leui.3^a. Et adipes adolebis. Ibidem.3.7^a.

5 In suauissimum odorem domino. Gen.8.7^a. Pactum salis est sempiternum.c. Leui.2.6^a.

6 Pectusculum consecratuz, & armus dexter tua erunt. Leui.7.7^a. Filiis leui dedi omnes decimas.c. Exo.22.13^a.

7 Nihil aliud possidebunt Leuitę decimarum oblatione contenti.4.d.24.q.3.ar.1.q.3.2^m.

8 Cum acceperitis a filiis israel decimas quas dedi uobis, primitias eorum offerte domino.i.decimam partez decimę.22^e.q.87.1.4^m.

C.19 1 Pręcipe filiis israel ut adducant ad te uaccam rufam. c.usq3 fi.12^e.q.102.5.5^m.

2 Commaculatusq; erit usq3 ad uesperum. Leui.5.2^a. Iure perpetuo. Gen.17.11^m.

3 Qui tetigerit cadauer.c. Leui.5.2^a. Vas quod non habuerit operculum nec ligaturam desuper immundum erit.12^e.q.102.5.4^m.

4 Peribit anima illius. Gen.46.2^a.

C.20 1 Si in seditionem.8.16.5^a. Clamauerunt ad dominum. Gen.4.4^a. Apparuit gloria dñi. Gen.32.2^a.

2 Loquimini ad petram coraz eis,& illa dabit aquas.1^a.q.102.1.4^m/.1^c.Cor.10.lec.4.co.fi.

3 Iurgati sunt filii israel contra dominum. Gen.13.2^a. Misit angelum suum. Luc.1.8^a.

4 Egressus est obuius cum infinita multitudine.8.7.2^a.

5 Incredulus fuit ori meo. Gen.3.14^a/.Luc.1.6^a.

C.21 1 Fac serpentem aneum,& pone eũ pro signo.c̃.vsq; sanabantur.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c./.ql.4.q.12.1.13m./. 1e.Cor.10.co.3.fi./.1ª.q.70.2.2m.

2 Vocatus est nomen loci illius orma.i.anathema. Ro. 9.co.2.fi./.1e.Cor.12.co.3.fi./.Gal.co.7.fi.

3 Tędere cepit populum itineris, & laboris. Matth. 26.13ª.14ª.

C.22 1 Venit Deus.Gen.3.13ª./.Exo.19.6ª. Dixit Deus ad Balaam. 22e.q. 172. 6. b.1m./.1e. Cor.12.co.4./. Exo.6.1ª.

2 Et iratus est Deus.Exo.4.5ª.

3 Aperuitq; dominus os asinę,& locuta ẽ.c̃.22e.q.165. 2.4m./.Potentia.q.6.5.3m.

C.23 1 Occurrit illi Deus.Gen.3.13ª. Et posuit verbum in ore eius.s̃.22.1ª.

2 Non est Deus quasi homo,vt mẽtiatur. Poª.q. 4.1.c. co.1./.ql.12.27.1m./.Tit.3.co.7./.Met.2.lec.5.co.5.fi.

3 Nec vt filius hominis,vt mutetur. Gen.3. 13ª./.1ª.q. 19.7.2m./.4.d.45.q.2.ar.2.q.2.1m.

C.24 1 Et irruente in se spiritu Dei.s̃.22.1ª. Qui visionem omnipotentis intuitus est.Gen.17.1ª.

2 Qui cadit,& sic aperiuntur oculi eius. Veri.q.12.3.1m.

3 Quam pulchra tabernacula tua Iacob, & tentoria Israel.12e.q.105.1.b.

C.25 1 Et iratus est dominus. Exo.4.5ª. Vt auertatur furor meus. Ibidem. Occidat vnusquisq; proximum suum.Gen.22.2ª.4ª.

2 Phinees perfodit ambos.s.virum & mulierem in locis genitalibus.22e.q.60.6.2m.

3 Quia zelo meo commotus est.Exo.20.6ª. Pactum sacerdotii sempiternum.Gen.17.11ª.

C.26 1 Dixit dominus ad Moysen. Exo.6.1ª. Numerate omnem summam filioꝝ Israel.c̃.vsq; fi.s.1.2ª.

2 In seditione Chorę.s̃.16.5ª.

C.27 1 Homo cum mortuus fuerit absq; filio, ad filiam eius transibit hereditas.c̃.vsq; sicut.12e.q.105.2.2m.

2 Lege perpetua.Gen.17.11ª. Dixit dominus ad Moysen.Exo.6.1ª.

C.28 1 Odoris suauissimi domino. Gen.8.7ª. Omnia immaculata offeretis domino.Leui.3.3ª.

2 Hęc sunt sacrificia quę offerre debetis.c̃.vsq; fi.capitu fi.29.Leui.23.1ª.

3 Agnos duos quotidie in holocaustum sempiternum, vnum offeretis mane,& alterum ad vesperum.c̃. vsq; die.12e.q.102.4.10m./.3.q.23.3.3m./.Io.lec.21.co.2. fin°./.Col.2.lec.4.co.1.fi./.He.10.co.6.

4 In holocaustũ sempiternũ.Gen.17.11ª. Mense primo q̃rtadecima die mensis phase dñi erit.Exo.12.2ª.

5 Et quintadecima die solennitas.Ibidẽ.5ª. Septem dies vescentur azimis.Ibidem.7ª. Omne opus seruile non facietis in eo.Exo.20.14ª.

6 Dies septimus celeberrim⁹ & sanctus erit vobis.Leui. 23.4ª. Dies etiam primitiuoꝝ.c̃.vsq; fi.Ibidem.8ª.

C.29 1 Mẽsis etiã septimi pma dies venerabilis & sancta erit vobis.Ibidẽ.1ª. Quia dies clãgoris est & tubaꝝ.Ibidẽ.

2 Decima dies mensis huius septimi erit vobis sancta, atq; venerabilis.c̃.Leui.16.5ª. Quintadecima dies mensis septimi.c̃.vsq; fi.Leui.23.12ª.

3 Die octauo q est celeberrimus.c̃.vsq; fi.Leui. 23.13ª.

C.30 1 Siquis virorum votum dño vouerit.c̃.vsq; implebit. 22e.q.88.3.o./.q.189.3.c./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.o./.q. 3.1m./.quol.3.q.5.2.c./.q.7.1.c./.quol.9.vel.10.q.5.3. c.1m./.Opus.17.c°.12./.Opus.18.c°.13.fi.

2 Mulier si quippiam vouerit.c̃.vsq; fi.22e.q. 88.8. o./. 9.c.2m./.q.89.9.3m./.q.189.5.o./.4.d. 32.4.o./.d. 38. q.1.ar.1.q.3.o./.Opus.17.c°.12./.c°.13.10m. Obligauit animam suam.Gen.46.2ª.

C.31 1 Vlciscere prius filios Israel de madianitis.22e.q. 108.1. o./.3.c./.q.158.1.c.3m./.2.c./.3. b./.3ª.q.15. 9.c./.3. d. 33.q. 3.ar. 4. q.1.4m./.4. d.14. q.1. ar. 3.q. 1. 3m./. Ma.q.12.1.c.8m./.14m./.3.5m./.Ro.12.lec.3.co.5.6. 7./.c°.13.co.5./.He.10.co.15.

2 Vasa quoq; sancta. Exo.30.4ª. Et tubas ad clangendum.s̃.10.1ª.

3 Ergo cunctos interficite,qcqd generis masculini etiã in paruulis.Gen.6.9ª.

4 Qui hominem occiderit,vel occisum tetigerit. c̃.vsq; intrabitis.s̃.19.3ª./.Leui.5.2ª.

5 Quia primitię dño sunt. Exo.22.13ª. Vnã animam ex qngentis.Gen.46.2ª. Et qnquagesimũ caput.Ibidẽ.

C.32 1 Erat illis in iumẽtis infinita substãtia.s.20.4ª. Iratus dñs.c̃.Exo.4.5. Augeretis furorem dñi. Ibidem.

2 Iurauit dominus.Gen.22.8ª. Ipsi impleuerunt voluntatem meam.3ª.q.18.5.c.2m./.1.d.48.2.3m.

C.33 1 In manu excelsa.Gen.3.14ª. In diis eoꝝ.Exo.7.1ª.

C.34 1 Et in possessionem vobis sorte ceciderit. Act.1.9ª.

C.35 1 Locutus est dominus ad Moysen. Exo.6.1ª.

2 Siquis ferro percusserit & mortuus fuerit.c̃.vsq; reus erit.Exo.20.19ª.

3 Cognatus occisi statim vt inuenerit homicidam interficiet.s.31.1ª.

4 Homicida a casu maneat in ciuitate cõfugij,vsquequo sacerdos magnus qui oleo sancto vnctus est,moriatur. 3ª.q.49.5.c.fi./.12e.q.105.2.10m.

5 Hęc sempiterna erunt.Gen.17.11ª. Ad vnius testimonium,nullus condemnabitur. Deut.19.5ª.

6 Me commorante vobiscum.s̃.14.1ª. Ego sum dominus,qui habito inter filios Israel.Ro.8.13ª.

C.36 1 Vt filiabus Salphaat dares possessionem debitam patri.1ª.q.21.1.3m./.Leui.26.2ª.

2 Omnes viri ducent vxores de tribu & cognatiõe sua, & cunctę fœminę.c̃.vsq; separatę sunt.12e.q. 105.2. 3m./.4.c.30.q.2.ar.1.q.3.4m./.3ª.q.31.2.2m./.He.7. lec.3.co.4.

AVTORITATES EX libro Deuteronomij.

C. 1 1 Dominus Deus noster.Gen.7.5ª. Locutus.Exo.6. 1ª. Iurauit dominus.Gen.22.8ª.

2 Et semini eoꝝ.Gen.13.4ª. Estis hodie sicut stellę cœli plurimi.Gen.15.2ª.

3 Deus addat ad hunc numerum multa millia.1ª.q.23. 7.1m./.4.d.14.L./.Veri.q.6.4.1m.

4 Et benedicat vobis.Gen.35ª. Date ex vobis viros sapientes & gnaros, quorum conuersatio sit probata. c̃.Exo.18.4ª.

5 Quod iustum est iudicate.Leui.19.15ª.

6 Nec accipietis cuiusq; personam. 1ª.q.23. 5.3m./.12e. q.97.4.2m./.q.98.4.2m./.q.106.3. 1m./.22e. q.63.o./. quol.4.q.8.4.c./.quol.6.9.c./.quol.8.6.c.fi./.quol.9.vel 10.q.6.1.o./.Io.7.lec.2.fi./.Ro.2.lec.2.co.5. fi./.c°.9. lec.3.co.3.fi./.Gal.2.co.6.

7 Portauit te Deus vt solet homo gestare paruulum filium suum in omni via p quam ambulasti. Exo. 19.2ª.

8 Iratus est Deus.exo.4.5ª. Non enim sum vobiscum, Numeri.14.1ª.

C. 2 1 Dñs Deus tuus,vel noster.Gen.17.5ª. Benedixit tibi.Gen.35ª. Nouit iter tuum.Exo.33.5ª. Deus habitans tecum.Ro.8.13ª./.Numeri.14.1ª.

2 Dñs iurauerat.Gen.22.8ª. Cuius manus fuit aduersus eos.Gen.3.14ª. Deus indurauerat spiritum eius, & offirmauerat cor eius.Exo.4.9ª.

3 Interfectis habitatoribus viris ac mulieribus & paruulis.Gen.6.9ª.

C. 3 1 Dominus Deus noster. Gen.17.8ª. Domine Deus tu cœpisti ostendere seruo tuo magnitudinem tuam. Psal.47.1ª. Et manum tuam. Gen.3.14ª.
2 Fortissimam. Exo.20.5ª. Neq; est alius Deus in cœlo vel in terra. j.6.3ª. Qui possit facere opera tua. Potentia.q.3.4.0.

C. 4. 3 Et comparari tibi. Veri.q.2.3.18m.
1 Et nunc Israel audi pręcepta & iudicia, quę doceo te. Leui.18.2ª. Vt faciens ea viuas. Ibidem.3ª. Vt ingrediens possideas.c̃. Leui.26.2ª.
2 Dominus Deus patrum nostrorum, noster, tuus vel meus. Gen.17.8ª.
3 Non addetis ad verbum quod loquor vobis, nec auferetis ex eo.3ª.q.60.8.1m./.1. Prolo. L.4m./.d.3.ar.2.q.3.1m./.Gal.lec.2.co.4./.Lec.3.fi.
4 Hęc est enim vestra sapientia & intellectus, c̃.1ª.q.1.6.0./.12c.q.100.7.b./.c.
5 Quę habeat deos. Exo.7.1ª. Quando dominus locutus est mihi. Exo.6.1ª.
6 Quæ est alia gens sic inclyta quæ habeat cerimonias, atq; iudicia & vniuersam legem.12c.q.98.4.0./.5.c.
7 Et discant timere me. Leui.19.14ª. Erantq; in eo tenebrę & nubes & caligo. Exo.19.7ª.
8 De medio ignis. Exo.3.1ª. Et decem verba q̃ scripsit. Exo.31.7ª. In duabus tabulis lapideis. Ibidem.6ª.
9 Ne faciatis aliquam imaginem.c̃. Exo.20.3ª. Ne forte eleuatis oculis ad cœlum.c̃. vsq; colas. Ibidem.4ª.
10 Quę creauit Deus in ministerium cunctis gentibus. Gen.23ª.24ª. Vt haberet populum hęreditarium. Exo.19.3ª. Iratus est mihi. Exo.4.5ª.
11 Iurauit mihi. Gen.22.8ª. Deus ęmulator. Exo.20.6ª. Deus misericors est. Exo.22.11ª.
12 Si genueris filios.c̃. vsq; interroga. Leui.26.3ª. Per robustam manum, & brachium extentum. Gen.3.14ª.
13 Non est alius pręter vnū. j.6.3ª. Dilexit p̃res tuos. j.7.3ª. Elegit semen eorum post eos. Gen.13.4.
14 Deus in virtute sua magna.1ª.q.21.1.1m./.12c.q.61.5.0./.1.d.19.q.3.1.c./.d.34.q.1.1.6m./.3.d.32.1.5m./.4.d.46.q.1.ar.1.q.1.1m./.2m./.ꝓ.1.cº.92.93./.ꝓ.3.cº.34.4m./.ꝓ.4.cº.44.co.2./.Poª.q.3.7.c.fi./.q.6.3.c./.q.7.7.c./.Virt.q.5.4.c./.quol.4.q.1.1.0./.Opus.3.cº.19.

C. 5. 1 Audi israel cerimonias atq; iudicia.ꝭ.4.6ª. Dominus Deus noster. Gen.17.5ª. Facie ad faciem locutus est nobis. Exo.33.4ª.
2 De medio ignis. Exo.3.1ª. Ego sequester & medius fui inter Deum & vos.3ª.q.22.1.c.1m./.4.c./.q.2.6.1.0./.q.82.3.c./.3.d.19.ar.5.q.2.0./.d.25.q.2.ar.1.q.4.c./.Gal.3.lec.7.fi.
3 Non habebis deos alienos. Exo.20.2ª. Non facies tibi sculptile.c̃. Ibidem.3ª. Non adorabis ea & non coles. Ibidem.4ª. Deus ęmulator. Ibidem.6ª.
4 Reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam & quartam generationem. Ibidem.7ª. His qui oderunt me. Ibidem.8ª. Et faciens misericordiam in multa millia.c̃. vsq; mea. Ibidem.9ª.
5 Non vsurpabis nomen Dei frustra. Ibidem.10ª. Quia non erit impunitus.c̃. vsq; assumpserit. Ibidem.12ª. Obserua diem sabbati.c̃. Ibidem.13ª. Sex diebus operaberis.c̃. Ibidem.14ª.
6 Septimus dies sabbati est.i. requies domini. Gen.2.3ª. In manu forti. Gen.3.14ª./. Exo.20.5ª. Et brachio extento. Gen.3.14ª.
7 Honora patrem tuum & matrem tuam.c̃. Exo.20.17ª. Vt longo viuas tempore.c̃. Ibidem.18ª. Non occides. Ibidem.19ª. Neq; mœchaberis. Ibidem.20ª.
8 Furtumq; non facies. Ibidem.21ª. Nec loqueris contra p̃ximum tuum falsum testimonium. Ibidem.22ª. Non concupisces.c̃. Ibidem.23ª. Hæc verba locutus est dominus ad omnem multitudinem.c̃. Exo.6.1ª.
9 Et nubis & caliginis. Exo.19.7ª. Et scripsit ea. Exo.31.7ª. In duabus tabulis lapideis. Ibidem.6ª. Ecce ostendit dominus maiestatem suam. Gen.32.2ª.
10 Et magnitudinem suam. Psal.47.1ª./. Psal.144.4ª. Quid est omnis caro. Gen.6.10ª. Vt timeat me. Leui.19.14ª. Custodiant vniuersa mādata mea.c̃. vsq; fi. Leui.26.2ª.
11 Non declinabitis ad dexteram neq; ad sinistram: sed per viam quam pręcepit dominus.12c.q.102.4.c.co.2.

C. 6. 1 Hæc sunt præcepta & cerimonię atq; iudicia quę mandauit dn̄s.ꝭ.4.6ª. Dn̄s Deus tuus vel vester, vel patrum vestrorum. Gen.17.5ª. Timeas dn̄m. Leui.19.14ª.
2 Custodias omnia mādata.c̃. vt prolongentur dies tui.ꝭ.9.6ª./. Leui.18.2ª./.26.2ª. Terram lacte & melle manantem. Exo.3.4ª.
3 Deus vnus est.1ª.q.11.3.4.0./.q.103.3.0./.q.28.3.c./.q.30.1.3m./.q.39.3.c./.1.d.2.1.0./.d.24.q.1.1.0./.2.d.1.q.1.1.0./.ꝓ.1.cº.42./.ꝓ.4.cº.8.1m./.9.fi./. Potentia.q.3.6.1m./.16.1m./. Opus.3.cº.15./. Causis.lec.10.0./. Met.fi.
4 Diliges dn̄m Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua.22c.q.44.4.5.0./.3.d.27.L.2m./.d.36.6.0./. Virt.q.2.10.1m.
5 Eruntq; verba hæc.c̃. in corde tuo.c̃. sedens.c̃. ambulans.c̃. dormiens atq; consurgens ligabis ea.c̃.12c.q.102.6.7m./.22c.q.16.2.c.4m. Iurauit dominus. Gen.22.8ª. Et illi soli seruies. Exo.20.4ª.
6 Ac per nomen illius iurabis.12c.q.107.2.c.2m./.q.108.3.1m./.22c.q.89.5.6.0./.3.c./.3.d.39.1.0./.ā.2.q.1.2.0./.L./.Psal.14.fi./. Ro.lec.5.co.3./. He.6.co.1.
7 Non ibitis post deos alienos.c̃. Exo.20.2ª.3ª.4ª. Deus est ęmulator. Ibidem.6ª. In medio tui. Numeri.11.5ª. Ne quando irascatur furor dn̄i. Exo.4.5ª.
8 Non tentabis dn̄m Deum tuum.1ª.q.112.2.c./.22c.q.53.4.1m./.3.3m./.q.97.1.2.0./.3ª.q.41.4.1m./.2c.Cor.11.fi./.He.3.co.7.fi./.cº.11.
9 In manu forti. Gen.3.14ª./. Exo.20.5ª. Eritq; noster misericors. Exo.22.11ª.

C. 7. 1 Dn̄s Deus tuus. Gen.17.5ª. Non inibis cum eis fœdus. Exo.34.14ª. Neq; sociabis cum eis coniugia.c̃. Ibidem.11ª. Seruiat dijs alienis. Exo.7.1ª.
2 Irascaturq; furor domini. Exo.4.5ª. Populus sanctus es domino. Leui.11.3ª. Te elegit dominus Deus tuus.3ª.q.18.4.1m./.2m./.1.d.41.1.2.c./.2.d.25.1.1m./.ꝓ.3.fi./.Veri.q.6.1.c./.q.24.3.4m./.Ro.9.lec.2.fi./.lec.4.co.3./.Ephe.co.7.
3 Vt sis ei populus peculiaris.c̃. Exo.19.3ª. Dilexit vos dominus.1ª.q.23.4.0./.q.24.1.c./.Veri.q.6.1.c.2m./.10.15.lec.3.co.3./.Ro.9.lec.2.fi./.Ephe.co.7.
4 Iuramentum quod iurauit.c̃. Gen.22.8ª. Ipse est Deus fortis. Exo.20.5ª. Et fidelis. Deut.32.4ª. Custodiens pactum & misericordiam.c̃. Ibidem.9ª.
5 Et reddens odientibus se statim.c̃. Exo.20.7ª.8ª. Custodite ergo pręcepta & cerimonias atq; iudicia.c̃.ꝭ.4.6ª.
6 Si postq̃ audieris hęc iudicia, custodieris ea & feceris, custodiet dominus.c̃. vsq; fi. Leui.26.2ª. Benedicetq; fructui ventris tui.c̃. Gen.35ª.
7 Manumq; robustam. Gen.3.14ª./. Exo.20.5ª. Et extentum brachium. Ibidem. Dominus in medio tui. Numeri.11.5ª. Deus magnus. Psal.47.1ª. Terribilis. Psal.46.2ª.
8 Non concupisces argentum & aurum de quibus facta sunt.c̃. vsq; tuam.12c.q.102.6.10m.
9 Ne fias anathema, sicut illud est. Numeri.21.2ª.

C. 8. 1 Omne mandatum quod ego pręcipio.c̃. vt possitis viuere.c̃. vsq; fi. Leui.26.2ª. Iurauit dn̄s. Gen.22.8ª.

Dominus Deus tuus.Geñ.17.5ª.
2 Non in solo pane viuit homo.Matth.4.
3 Vt tentaret te. Geñ.22.1ª. Dedit tibi cibum manna.Exo.16.4ª. Et timeas eum.Leui.19.14ª. Benedicas domino.Psal.33.1ª.
4 Ne negligas mandata eius atq; iudicia & cerimonias. c̃.õ.4.6ª. Secutus fueris deos alienos. c̃. Exo.20.2ª.4ª.

C.9. 1 Dominus Deus tuus.Geñ.17.5ª. Transibit ante te. Geñ.3.13ª. Ignis deuorans.Exo.3.1ª.Locutus est dominus.Exo.6.1ª.
2 Sub iuramento pollicitus est dominus. Geñ.22.8ª. Ad iracundiam prouocaueris dominum.Exo.4.5ª. Acciperem tabulas lapideas. Exo.31.6ª.
3 Perseueraui in monte.40.diebus ac noctibus, panem non comedens, & aquam non bibens. Exo.24.5ª. Scriptas digito Dei.Exo.31.7ª.:.Geñ.3.14ª.
4 Ne deleret vos vt fuerat comminatus. Hiere.29.2ª. In magnitudine tua. Psal.47.1ª. In manu forti. Geñ.3.14ª.:.Exo.20.5ª.
5 Recordare domine.Geñ.8.1ª. Qui sunt populus tuus,& hereditas tua.Numeri.18.7ª. In fortitudine magna.Exo.20.5ª.
6 Et brachio extento.Geñ.3.14ª.

C.10 1 Dixit dominus.Exo.6.1ª. Dola tibi duas tabulas lapideas.Exo.31.6ª. Et scribã in tabulis.c̃.Ibidẽ.7ª.
2 Faciesq; arcam ligneã. Exo.25.3ª. De medio ignis. Exo.3.1ª. Dñs Deus tuus,uel vester. Geñ.17.5ª.
3 Non habuit leui partem neq; possessionem cum fratribus suis,qa ipse dñs est possessio eius. Numeri.18.7ª.
4 Ego autem steti in monte sicut prius.40.diebus ac noctibus.Exo.24.5ª. Iurauit dominus.Geñ.22.8ª.
5 Timeas dñm.Leui.19.14ª. Et diligas eum.c̃.õ.6.4ª. Custodias mandata domini.c̃.õ.4.6ª.
6 Patribus tuis conglutinatus est dominus. 1ª.q.20.1.3ᵐ.:.q.60.3.2ᵐ.:.12ᶜ.q.25.2.2ᵐ.:.q.27.2.c.2ᵐ.:.q.28 1.2.o.:.q.66.6.c.:.3.d.27.q.1.1.o.:.Veri.q.26.4.c.:.Dionysi⁹.4.k.10.co.1.:.Psal.17.co.1.:.Psal.26.co.3.
7 Et amauit eos.õ.7.3ª. Elegitq; semen eorum.c̃.õ.7.2ª.:.Geñ.13.4ª. Circuncidite preputia cordis vestri.Hiere.4.3ª.
8 Ipse est Deus deorũ.Exo.7.1ª. Et dominus dominantiũ.1ª.q.13.7.5ᵐ.:.3ª.q.35.5.c.:.1.d.30.3.o.:.3.d.2.q.2.ã.2.q.1.2ᵐ.:.Poª.q.3.17.21ᵐ.:.q.7.10.4ᵐ.:.11.3ᵐ.:.quol.1.2.c.ñ.:.quol.9.4.1ᵐ.:.Opus.3.cº.220.
9 Deus magnus.Psal.47.1ª. Et potens.Geñ.17.1ª. Et terribilis.Psal.46.2ª.
10 Qui personam non accipit. 1ª.q.23.5.3ᵐ.:.q.65.2.3ᵐ.:.12ᶜ.q.98.4.2ᵐ.:.q.106.3.1ᵐ.:.22ᶜ.q.63.1.3ᵐ.:.4.d.21.q.1.ar.2.q.3.2ᵐ.:.d.46.q.2.ar.2.q.2.5ᵐ.:.ʒ.3.cº.43.ñ.:.Poª.q.3.16.19ᵐ.:.Ro.2.lec.2.co.5.ñ.:.cº.9.lec.3.co.3.:.Gal.2.co.6.:.Leui.19.16ª. *Et ei soli seruies.Exo.20.4ª.
11 Ipsi adherebis.12ᶜ.q.98.5.2ᵐ.:.22ᶜ.q.27.6.3ᵐ.:.q.30.4.o.:.q.186.1.c.:.ʒ.3.cº.115.116.ñ.:.128.2ᵐ.:.130 1ᵐ.:.4ᵐ.:.ñ.:.Ro.prolo.ñ.:.Ephe.5.co.1.:.He.3.lec.3.co.1.ñ.
12 Iurabis in nomine ipsius.õ.6.6ª. In septuaginta animabus descenderunt.c̃.Geñ.46.2ª. Sicut astra cœli.Geñ.15.2ª.

C.11 1 Ama dñm Deum tuum.õ.6.4ª. Et obserua precepta eius & cerimonias,iudicia atq; mãdata,omni tempore.õ.4.6ª.
2 Robustam manum extentumq; brachium. Geñ.3.14ª.:.Exo.20.5ª.Quam sub iuramento.Geñ.22.8ª.
3 Oculi eius in ea sunt.Geñ.3.14ª. Si ergo obedieris.c̃.dabit pluuiam.c̃.usq; ñ.Leui.26.2ª.
4 Dñs Deus tuus vel vester.Geñ.17.5ª. Seruiatis ei. c̃.Exo.20.4ª. Ne recedatis a domino. Iosu.22.2ª.
5 Ne seruiatis diis alienis.c̃.Exo.7.1ª.:.20.2ª.4ª. Ponite hec uerba mea in cordibus.c̃.usq; domus vestre.õ.6.5ª.
6 Adherentes ei.õ.10.11ª. En propono benedictionem.Geñ.35ª. Et maledictionem.Geñ.3.21ª.

C.12 1 Hec sunt precepta atq; iudicia.c̃. Leui.18.2ª. Dñs Deus patrum tuorũ,vel tuus, vel vester.Geñ.17.5ª.
2 Coluerunt deos suos. Exo.7.1ª. Vt esset nomen meum ibi.12ᶜ.q.102.4.1ᵐ. Benedixerit uobis dominus.Geñ.1.35ª.
3 Leuites non habet aliam partem & possessionem inter vos.Numeri.18.7ª. Comedes absq; esu sanguinis.Leui.3.8ª.
4 Mundum.i.integrum & sine macula quod offerri licet.Leui.3.3ª. Quem super terram quasi aquam, effundes.Ibidem.1.3ª.
5 Iuxta benedictionem quam dedit tibi dominus.Geñ.35ª. Non poteris comedere in oppidis tuis decimas. c̃.primogenita.c̃. & omnia que uoueris, & sponte offerre uolueris,& primitias.c̃.22ᶜ.q.87.1.4ᵐ.
6 Caue ne derelinquas leuites in oi tpe.22ᶜ.q.31.3.4ᵐ.
7 Desiderat anima tua.Geñ.46.2ª. Sanguis eoꝝ pro anima est,ideo nõ debes aiam comedere.Leui.17.6ª.
8 Non facies similiter domino Deo tuo. 22ᶜ.q.84.3.o.
9 Nec addas quicq;,nec minuas.õ.4.3ª.

C.13 1 Si surrexerit in medio tui prophetes.c̃.vsq; ñ. 12ᶜ.q.100.5.3ᵐ.:.11.c.:.Ro.10.lec.2.co.3.
2 Sequamur deos alienos.Exo.7.1ª. Tentat uos dominus.Geñ.22.1ª. Diligatis eum in toto.c̃.õ.6.4ª.
3 Ipsi seruietis.Exo.20.4ª. Et ipsi adherebitis.õ.10.6ª. Ipsum timete.Leui.19.14ª. Dominus Deus vester.Geñ.17.5ª.
4 Non adherebit de illo anathemate.c̃. Numeri.21.2ª.
5 Auertatur dominus ab ira furoris sui. Exo.1.5ª. Iurauit dominus.Geñ.22.8ª.

C.14 1 Dñi Dei vestri,vel tui.Geñ.17.5ª. Populus sanctus es domino Deo tuo.Leui.11.3ª. Te elegit.õ.7.1ª.
2 Vt sis ei in populum peculiarem. Exo.19.3ª. Hoc est animal quod comedere debetis. c̃.usq; peregrino. Leui.11.1ª.
3 Non coques hœdum in lacte matris sue.Exo.23.11ª. Decimam partem separabis.c̃.Exo.22.12ª.
4 Et comedes eam in conspectu domini Dei tui.c̃.õ.12.5ª. Vt in eo nomen domini inuocetur. õ.12.2ª. Tibiq; benedixerit.Geñ.35ª.
5 Vt discas timere Deũ.c̃.Leui.19.14ª. Desiderat anima tua.Geñ.46.2ª. Ne derelinquas leuites.ʒ.12.6ª.
6 Qui non habet aliam partem in possessione tua. Numeri.18.7ª. Anno tertio separabis aliam decimas, c̃.usq; ñ.22ᶜ.q.87.1.4ᵐ.

C.15 1 Septimo anno facies remissionem.c̃.vsq; potestates. 12ᶜ.q.105.2.4ᵐ.:.Psal.prolo.co.5.:.Col.2.lec.4.co.1.ñ.
2 Et omnino indigens & mendicus non erit inter uos. 22ᶜ.q.187.5.2ᵐ.
3 Vt benedicat tibi. Geñ.1.35ª. Dominus Deus tuus. Geñ.17.5ª.
4 Fœnerabis gentibus multis. 22ᶜ.q.78.1.2ᵐ.:.Ma.q.13.4.2ᵐ.
5 Si audieris voces dñi.c̃.Leui.26.2ª. Si vnus de fratribus tuis.c̃.ad pauptatẽ deuenit.c̃.12ᶜ.q.105.2.4ᵐ.
6 Cum tibi uenditus fuerit frater tuus.c̃.Ibidem. Septimo anno dimittes eum liberum. Exo.21.1ª.
7 De primogenitis c̃.sanctificabis domino. Exo.13.2ª. In conspectu domini comedes ea.c̃.ʒ.12.5ª.
8 Si autem habuerit maculam. c̃. non immolabitur dño. Leui.3.3ª. Sanguinem non comedes.Ibidem.8ª.

9 Sed

C.16 9 Sed effundes in terram. Ibidem. 1. 3ª.
1 Obserua mensem nouarũ frugũ. c̃. vsq; fi. Leui. 23. 0. Et verni primũ temporis vt facias phase. Exo. 12. 2ª.
2 Dominus deus tuus. Gen. 17. 5ª. Vt inhabitet nomen eius ibi. š. 12. 2ª. Non comedes in eo panem fermentatum. Exo. 12. 8ª.
3 Septem diebus comedes azima. Ibidem. 7ª. Septem hebdomadas numerabis tibi. c̃. Leui. 23. 1ª. 8ª. 12ª. Solennitate tabernaculorum. c̃. Ibidem. 12ª.
4 Benedicet tibi dominus. Gen. 1. 5ª. Vt uindicent populum iusto iudicio. Leui. 19. 15ª. Non accipies personam. š. 1. 6ª. 10. 10ª.
5 Iuste quod iustum est exequeris. 12ᵉ. q. 100. 9. 1ᵐ. / Leui. 19. 15ª.
6 Non plantabis lucum & omnem arborem iuxta altare. 12ᵉ. q. 102. 4. 7ᵐ.
7 Non facies tibi neq; constitues statuam. Exo. 20. 3ª.
8 Non immolabis. c̃. in quo est macula aut quippiam vitii. Leui. 3. 3ª.
C.17 1 Seruiant diis alienis. Exo. 7. 1ª. Et adorent eos. Ibidem. 20. 4ª. Rem sceleratissimam perpetrarunt. Ibidem. 32. 8ª.
2 In ore duorum vel trium testium peribit qui interficietur. ĵ. 19. 5ª.
3 Si difficile & ambiguum apud te iudicium esse perspexeris. c̃. veniensq; ad sacerdotes. c̃. 12ᵉ. q. 105. 2. 7ᵐ. / 22ᵉ. q. 67. 2. 1ᵐ.
4 Non declinabis ad dexteram, neq; ad sinistrã. š. 5. 11ª.
5 Constitues regem quem dominus elegerit de numero fratrum tuorum. 12ᵉ. q. 105. 1. 0.
6 Rex non multiplicabit sibi equos. c̃. 12ᵉ. q. 105. 1. 0. / Opus. 20. liº. 1. cº. 9. / Liº. 3. cº. 11.
7 Non habebit vxores plurimas, quæ alliciant animum eius. 12ᵉ. q. 105. 1. 2ᵐ.
8 Non argenti & auri immensa pondera. 12ᵉ. q. 105. 1. c. 2. / Opus. 20. liº. 2. cº. 7. fi.
C.18 1 Non habebunt sacerdotes & leuitę. c̃. partem & hęreditatem cum reliquo Israel. Numeri. 18. 7ª.
2 Qui offerunt victimas dabunt sacerdoti armũ ac ventriculum. Leui. 7. 7ª. Primitias. c̃. Exo. 22. 13ª.
3 Nec inueniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam ducens per ignem. 12ᵉ. q. 100. 11. c.
4 Aut qui ariolos sciscitet̃. Leui. 19. 34ª. Aut obseruet somnia. Ibidẽ. 30ª. Aut auguria. Ibidem. 29ª.
5 Nec sit maleficus aut incantator, neq; pythones consulat, nec diuinos. Ibidem. 34ª.
6 Prophetam de gente tua & de fratribus tuis, sicut me suscitabit tibi dominus, ipsum audies. Matth. 3. 12ª.
7 Quod in nomine dñi propheta ille prędixerit, & non euenerit, hoc dñs nõ est locutus. Ro. 10. lec. 2. co. 3.
C.19 1 Tres ciuitates separabis tibi in medio terrę. c̃. quo possit euadere. Numeri. 35. 4ª.
2 Et percutiat aïam eius. Gen. 46. 1ª. Qui non est reus mortis. 22ᵉ. q. 64. 8. 0. / 4. d. 25. q. 2. ar. 2. q. 2. 3ᵐ.
3 Iurauit dñs. Gen. 22. 8ª. Si custodies mandata eius. c̃. Leui. 26. 1ª. Diligas dñm deum tuum. š. 6. 4ª.
4 Non misereberis eius. He. 10. lec. 3. co. 3.
5 In ore duorum vel trium testium, stabit omne verbũ. 12ᵉ. q. 105. 2. 8ᵐ. / 22ᵉ. q. 70. 2. 0. / Io. 8. lec. 2. co. 3. / He. 10. lec. 3. co. 3. fi.
6 Si steterit testis mendax contra hominem. c̃. reddent ei sicut fratri suo facere cogitauit. c̃. vsq; fi. Exo. 20. 22ª. / 22ᵉ. q. 64. 4. 0. / 4. d. 41. ar. 5. q. 2. 1ᵐ. / quoli. 10. vel. 11. q. 13. c.
C.20 1 In medio vestri est. Numeri. 11. 5ª. Qui ędificat domum, vadat & reuertatur. c̃. 12ᵉ. q. 105. 3. 5ᵐ. / 6ᵐ.
2 Si quando accesseris ad expugnandam ciuitatem, offeres ei primum pacem. c̃. 12ᵉ. q. 105. 3. 4ᵐ.
3 De his ciuitatibus quę dabuntur tibi, nullum omnino permittes viuere. c̃. Gen. 6. 9ª.
4 Non succides arbores, de quibus vesci potest. c̃. vsq fi. 12ᵉ. q. 105. 3. 4ᵐ.
5 Instrue machinas. 22ᵉ. q. 40. 1. 0. / q. 41. 1. 3ᵐ. / q. 42. 2. 1ᵐ. / q. 66. 8. 1ᵐ.
C.21 1 Qñ inuẽtũ fuerit cadauer occisi, & ignorabit̃ cędis reus, egredient̃ maiores. c̃. vsq3 dñs. 12ᵉ. q. 105. 2. 12ᵐ.
2 Si videris in medio captiuorum, mulierem pulchram. c̃. radet cęsariem. c̃. vsq3 humiliasti eam. 12ᵉ. q. 105. 4. 6ᵐ. / 1ª. q. 1. 12. 2ᵐ. / 4. d. 39. 1. 2ᵐ. / Gal. 3. l. 6. pnº. / Titum. lec. 3. fi.
3 Si genuerit homo filium proteruum contumacem. c̃. vsq3 pertimescat. 12ᵉ. q. 105. 2. 9ᵐ. / 4. 5ᵐ.
4 Nõ pmanebit cadauer in ligno, sed eadẽ die sepeliet̃. 4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 1. 1ᵐ. / d. 45. q. 2. ar. 3. q. 3. 0.
5 Maledictus a deo est qui pendet in ligno. 3. q. 40. 4. 3ᵐ. / Gal. 3. lec. 5. co. 2.
6 Dabit primogenito de his quæ habuerit cuncta duplicia. 12ᵉ. q. 105. 1. 3ᵐ. / 22ᵉ. q. 87. 1. 3ᵐ. / 4. d. 2. q. 1. 2. 4ᵐ. / He. 7. co. 1. fi. / cº. 12. lec. 3. co. 4. fi.
C.22 1 Non videbis bouem fratris tui aut ouem errantem, & pręteribis. c̃. vsq3 cum eo. Exo. 23. 4ª.
2 Non induetur mulier veste virili, nec econuerso. 12ᵉ. q. 102. 6. 6ᵐ. / 22ᵉ. q. 169. 2. 3ᵐ.
3 Si nidũ auis inueneris, & matrẽ, pullis vel ouis desup incubantem. c̃. 12ᵉ. q. 102. 6. 8ᵐ. / ẞ. 3. cº. 112. fi.
4 Non seres vineam tuam altero semine. Leui. 19. 23ª. Non indueris vestimento quod ex lana linoq; contextum est. Ibidem. 24ª.
5 Non arabis in boue simul & asino. 12ᵉ. q. 102. 6. 9ᵐ.
6 Funiculos facies in fimbriis per quatuor angulos pallii tui quo operiris. Nume. 15. 4ª.
7 Si duxerit vir vxorẽ. c̃. Expandent vestimentũ. c̃. 4. d. 35. 3. 5ᵐ. / Matth. 5. 27.
8 Si nõ est inuẽta in puella virginitas. c̃. lapidibus obruet̃. c̃. 3ª. q. 29. 1. 4ᵐ. / 4. d. 30. q. 2. ar. 1. q. 3. 4ᵐ.
9 Vt fornicaretur in domo patris sui. 4. d. 41. ar. 4. q. 1. 2ᵐ. / Ma. q. 15. 3. c. / Ro. lec. 8. co. 3.
10 Diffamauit nomen pessimum super virginem. 22ᵉ. q. 151. 4. 3ᵐ.
11 Si dormierit vir cum vxore alterius, vterq; morietur. c̃. Exo. 20. 20ª. Et occidit aïam eius. Gen. 46. 1ª.
12 Si in agro repererit vir puellam. c̃. & nullus affuit qui liberaret eam. 12ᵉ. q. 105. 2. 9ᵐ.
13 Si inuenerit vir puellã virginẽ quę nõ habet spõsũ. c̃. dabit patri quinquaginta siclos. c̃. 22ᵉ. q. 154. 6. 3ᵐ.
14 Non accipiet homo vxorem patris sui, nec reuelabit operimentum eius. Leui. 18. 4ª.
C.23 1 Nõ intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, & absciso veretro, ecclesiam dñi. 12ᵉ. q. 105. 3. 2ᵐ.
2 Non ingredietur mãzer, hoc est de scorto natus in ecclesiam dñi, vsq3 ad decimam generationẽ. Ibidem.
3 Amonites & Moabites etiam post decimam generationem, non intrabunt ecclesiam domini in ęternũ. 12ᵉ. q. 105. 3. 1ᵐ. / c. / Matth. co. 1. 2.
4 Vertitq; maledictionem eius in benedictionem tuã. Gen. 35ª. Eo φ diligeret te. š. 7. 3ª.
5 Non facies cum eis pacẽ, nec quęras eis bona in sempiternum. 22ᵉ. q. 40. 1. 0.
6 Non abhominaberis idumeum. c̃. nec ęgyptium. c̃. qui nati fuerint ex eis. In tertia generatione intrabunt in ecclesiam domini. 12ᵉ. q. 105. 3. c. 1ᵐ.
7 Si fuerit inter vos homo q nocturno pollutus sit somno, ęgredietur extra castra. Leui. 15. 1ª.
8 Non reuertetur priusq; ad vesperam lauetur, & post solis occubitum reuertetur in castra. Leui. 11. 2ª.
9 Habebis locũ extra castra ad quẽ egrediaris ad requisi.

ta naturę, gerēs paxillū ī baltео.č. 12ᵉ.q.102.6.10ᵐ.

10 Dominus deus tuus ambulat in medio castro℞. Geñ. 3.13ᵃ./.Nume.11.5ᵃ.

11 Non trades seruum domino suo, qui ad te cōfugerit. 12ᵉ.q.105.4.2ᵐ./.Phile.co.4.

12 Non erit meretrix de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel. Exo.20.20ᵃ.

13 Non offeres mercedē ꝓstibuli. 12ᵉ.q.102.3.7./.22ᵉ.q. 32.7.2ᵐ./.q.86.3.1ᵐ./.4.d.15.q.2.ar.4.q.3.1ᵐ.

14 Nec pretium canis. 12ᵉ.q.102.3.7./.22ᵉ.q.86.3.2ᵐ./. 4.d.15.q.2.ar.4.q.3.1ᵐ.

15 Nō fœneraberis fratri tuo.č. sed alieno. Leui.25.6ᵃ. Vt benedicat tibi dominus deus tuus. Geñ.35ᵃ.

16 Cum votū voueris dño.č. locutus es. Numeri.30.1ᵃ.

17 Ingressus vineā ꝓximi tui, cōcede vuas quātū tibi placuerit, foras autem nō efferas tecū. 12ᵉ.q.105.2.c.1ᵐ.

18 Si intraueris segetem amici tui, franges spicas & manu conteres, falce autem nō metes. 12ᵉ.q.62.2.4ᵐ./. 4.0./.Opus.73.co.8.

C.24 1 Si acceperit homo vxorem č. scribet libellum repudii. č. 12ᵉ.q.105.4.8./.q.107.2.2ᵐ./.3.d.37.6.1ᵐ./.4.d. 33.q.1.ar.3.q.3.3ᵐ./.q.2.2.0./.d.35.4.1ᵐ./.d.39.3. 5ᵐ./.P̄.3.c.123.fi./.125.fi./.quol.2.10.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.7. co.5./.Lec.2.fi.

2 Cumq; egressa alterum maritum duxerit. 4.d.33.q. 2.ar.2.q.3.0./.1ᵉ.Cor.7.lec.2.fi.

3 Repudiata a secundo vel mortuo secundo, non poterit prior maritus recipere eam in vxorem. č.4.d.33. q.2.ar.1.q.3.5ᵐ./.q.4.0.

5 Cum acceperit homo nuper vxorem, non procedet ad bellum.č. ī.20.1ᵃ.

6 Non accipies loco pignoris inferiorem & superiorem molam. 12ᵉ.q.105.2.4ᵐ.

7 Animam suam apposuit tibi. Geñ.40.2ᵃ. Si depręhensus fuerit homo.č. & vendito eo acceperit pretium, interficietur. Exo.21.6ᵃ.

8 Cum repetes a proximo tuo rem aliquam quā debet tibi, nō ingredieris eius.č. & ipse tibi proferet quod habuerit. 12ᵉ.q.105.2.4ᵐ./.Exo.22.10ᵃ.17ᵃ.

9 Si aūt paup est, nō pnoctabit apud te pignus, sꝫ statim reddes ei, vt dormiat in vestimento suo. Ibidem.

10 Benedicat tibi. Geñ.35ᵃ. Non negabis mercedem č. sed eadem die reddes ei pretium laboris sui ante solis occasum.č. Leui.19.12ᵃ.

11 Non occidētur patres pro filiis, nec ecōuerso, sed vnusquisq; pro peccato suo morietur. Exo.20.7ᵃ.8ᵃ.

12 Non peruertes iudicium aduenę & pupilli, nec auferes pignoris loco, viduę vestimentum. Exo.22.17ᵃ. Ne clamet contra te ad dominum. Geñ.4.4ᵃ.

13 Qñ messueris segetē ī agro tuo.č. vsq; fi. Leui.19.6ᵃ.

C.25 1 Si fuerit causa inter aliquos & interpellauerit iudices. č. Leui.19.16ᵃ.

2 Pro mensura peccati, erit et plagarū modus. 4.d.20. ar.2.q.1.c./.Ma.q.2.10.4ᵐ./.quol.1.q.9.2.fi.

3 Non ligabis os bouis terētis in area fruges tuas. 12ᵉ. q.102.6.8./.1ᵉ.Thi.5.lec.3.co.2.

4 Vxor defuncti sine liberis, nō nubet alteri, sed accipiet eam frater ei⁹, & semē fratris sui.č. 12ᵉ.q.105.4.7ᵐ.

5 Sin autem noluerit.č. tollet calciamentū de pede eius, spuetq; in faciem eius. 12ᵉ.q.105.4.7ᵐ.

6 Si habuerint inter se iurgium viri duo. Geñ.13.2ᵃ. Et vnus cōtra alterum rixari cœperit. Ibidem.1ᵃ. Nec flecteris super eam vlla misericordia. ī.19.4ᵃ.

7 Non habebis in saculo diuersa pondera maius & minus.č. 12ᵉ.q.105.2.c.

8 Vt longo viuas tempore.č. Leui.26.2ᵃ. A bominatē enim dñs eū qui facit hæc, & auersatur oēm iniustitiā. 3.d.26.q.1.3.c.co.2./.Psal.5.co.5./.Psal.13.co.2.

9 Memento quę fecerit tibi Amalech.č. Delebis nomē eius de sub cœlo. Exo.17.3ᵃ./.Numeri.31.1ᵃ.

C.26 2 Tolles de cūctis frugibus tuis primitias. Exo.22.13ᵃ. Iurauit dominus. Geñ.22.8ᵃ. Terrā lacte & melle manantem. Exo.3.4ᵃ.

5 Infinitę multitudinis. ī.10.4ᵃ. Clamauimus. Geñ.4. 4ᵃ. Ad dominum deum patrum nostrorum. Geñ. 17.5ᵃ. Et exaudiuit dominus. Exo.2.6ᵃ.

8 In manu forti & brachio extento. Geñ.3.14ᵃ. Exo. 20.5ᵃ. Cum compleueris decimam cunctarum frugū tuarum, anno decimarum tertio.č. ī.14.6ᵃ.

16 Facias mandata hęc atq; iudicia. Leui.17.2ᵃ. Custodias cerimonias illius, & mādata atq; iudicia. ī.4.6ᵃ. Te elegit deus. ī.7.2ᵃ.

18 Vt sis ei populus peculiaris. Exo.19.3ᵃ. Vt sis populus sanctus domini dei tui. Leui.11.3ᵃ. Benedic populo tuo. Geñ.1.35ᵃ.

C.27 3 Terram lacte & melle. Exo.3.4ᵃ. Iurauit do. Gen. 22.8ᵃ. Aedificabis ibi altare dño de lapidibus quos ferrum non tetigit č. Exo.20.26ᵃ.

9 Hodie factus es populus domini dei tui. Exo.19.3ᵃ.

15 Maledictus homo.č. Gen.3.21ᵃ. Amen. Io.31ᵃ. Qui facit sculptile.č. Exo.20.2ᵃ.

16 Qui non honorat patrē.č. Ibidem.17ᵃ. Qui dormit cum vxore patris sui.č. Leui.18.4.5ᵃ. Qui peruerti t iudicium aduenę pupilli & viduę. Exo.22.17ᵃ.

21 Qui dormit cum iumento. Leui.18.12ᵃ.

C.28 1 Si audieris vocē dñi dei tui.č. faciet te excellentiorem cūctis gētibus č.fi. Leu.26.2ᵃ. Bñdictus tu. Gen.35ᵃ.

2 Suscitabit te dñs sibi in pplm sctm̄. Exo.19.3ᵃ. Iurauit dñs. Gen.22.8ᵃ. Fœnerabis cūctis gētib⁹. ī.15.4ᵃ.

14 Non declinaueris ab eis ad dexteram nec ad sinistram. ī.5.11ᵃ. Nec secutus deos alienos, nec colueris eos. Exo.20.2ᵃ.4ᵃ.

15 Facias omnia mandata eius & cerimonias. ī.4.6ᵃ. Maledict⁹ eris. Gen.3.21ᵃ. Volatilibus cœli. Gen.32ᵃ.

62 Sicut astra cœli. Gen.15.2ᵃ.

C.29 13 Vt suscitet sibi in populum.č. Exo.19.3ᵃ. Iurauit dominus. Gen.22.6ᵃ. Seruiat diis alienis. Exo.20.2ᵃ. 4ᵃ. In ira & furore domini. Exo.4.5ᵃ.

20 Sedeant super eum omnia maledicta Geñ.3.21ᵃ.

C.30 1 Benedicens tibi. Gen.1.35ᵃ. Circuncidet dominus deus tuus cor tuum. Hiere.4. Vt diligas dominum.č. ī. 6.4ᵃ. Iurauit dominus. Gen.22.8ᵃ.

3 Reducet te dominus č. vsq; fi. Leui.26.2ᵃ. Omnes maledictiones has. Gen.3.21ᵃ. Custodi pręcepta & cerimonias. ī.4.6ᵃ.

11 Mādatū qḋ ego pcipio tibi hodie nō supra te est, neqꝫ procul č. sed iuxta te č. Psal.118.17./.Ro.10.co.4.

15 Cōsidera ꝙ hodie ꝓposuerim in conspectu tuo vitam & bonum & econuerso mortē & malū. P̄.3.c⁹.90.fi.

17 Adoraueris deos alienos & seruieris eis. Exo.20.4ᵃ.

19 Testes inuoco hodie cœlū & terram. Opus.73. prin⁹.

20 Et illi adhęreas. ī.10.11ᵃ.

7 Ipse enim ē vita tua. 12ᵉ.q.110.1.2ᵐ./.3.d.6.q.3.1. 4ᵐ./.22ᵉ.q.22.2.2ᵐ./.ī.8.2ᵃ./.Leui.18.3ᵃ./.26.2ᵃ.

8 Et longitudo dierum tuorum. P̄.3.c⁹.89.

9 Vt habites in terra. Isa.33.co.3.

C.31 3 Dñs transibit. Gen.3.13ᵃ. Deus non derelinquet te. Ios.p⁹.3ᵃ. Timeant deum. Leui.19.14ᵃ.

7 Dñs iurauit. Gē.22.8ᵃ. Appuit dñs. Gē.31.2ᵃ. Locutus ē dñs ad Moysē. Exo.6.1ᵃ. Dñs tecū. Nu.14.1ᵃ.

16 Iste ppls fornicabit. Exo.34.10ᵃ. Post deos alienos. Exo.7.1ᵃ. Et irritū facient pactū meū. Gen.17.13ᵃ.

17 Et irascet furor meus. Exo.4.5ᵃ. Derelinquam eum Ios.1.3ᵃ. Abscondam faciem meam. Gen.3.14ᵃ. Nō est deus mecū. Nūe.14.1ᵃ. Lacte & melle manantem. Exo.3.4ᵃ. Confortare & esto robustus. Ios.1ᵃ.

6 Et inuocabo contra eos cœlum & terram.8.30.5a.

C.32 1 Audite cœli quę loquor.1a.q.68.4.c./.q.94.1.c.fi./.2.d.14.4.0./.Veri.q.12.27.11m.q.18.1.c./. Iob.lec.4.pnº./.Psal.49.co.5.

2 Dei pfecta sūt opa.12e.q.98.2.1m./.22e.q.171.4.2m.

3 Omnes vię eius iudicia.Hiere.29.2a.

4 Deus fidelis.1e.Cor.10.lec.3.co.1.fi./.2e.Cor.I.5.co.1.fi./.1e.Thes.fi./.2e.Thes.3.co.1.fi./.2e.Thi.2.lec.2.co.3.

5 Et absq; vlla iniquitate. 1a. q.25.3.2m./. q.63.1.c./.22e.q.6.2.c.2m./.1.d.42.q.2.1.0./.2.c./.d.43.q.2.2.0./.4.2.d.7.q.1.1.c./.d.37.q.2.1.0./.3.d.12.q.2.1.c.1m./.ỹ.2.cº.25./.ỹ.3.cº.109./.vi.q.24.7.c.2m./.Poª.q.1.6.0./.Ma.q.1.3.9m./.q.3.1.0./.quol.5.q.2.0.

6 Iustus.1a.q.21.1.0./.1.d.43.q.2.2.0./.4.d.46.q.1.ar.1.q.1.0./.ỹ.1.cº.93.

7 Et rectus.1.d.19.q.5.1.4m.

8 Nunquid non ipse est pater tuus.1a.q.33.3.c.

9 Pars autem domini populus eius.Exo.19.3a.

10 Expandit alas suas.Gen.3.14a. Atq; portauit in humeris suis.Ibidem.

11 Nō erat cū eo deus alienus.Exo.7.1a./.20.2a. Vt suggeret mel de petra.1a.q.102.1.4m./.ỹ.4.cº.62.1m.

12 Prouocauerunt eum in diis alienis. Ibidem. Et in abominationibus suis.c̄.Exo.4.5a.

13 Dereliquit Deum.c̄. 1a.q.3.1.5m./. Psal.17.co.33./.Isa.30.fi./.Heb.3.co.8.

14 Immolauerunt domoniis & nō deo.Exo.22.8a.Noui recentesq; venerunt.1e.Cor.8.co.3.

15 Quos non coluerunt patres eorum.Exo.20.4a.Vidit dominus.Exo.2.6a. Prouocauerunt eum filii sui & filię.Exo.4.5a.

16 Abscōdam faciē meā ab eis.Gen.3.14a. Prouocabo eos in eo qui non est ppl's Ro.10.lec.3.co.2.fi./.co.3.

17 Mea est vltio.c̄.3.d.1.q.1.2.4./.ỹ.3.cº.140./. Ma.q.12.1.c.8m./.3.5m./. Opus.3.cº.173./. Ro. 12. lec.3.co.4.5.6./. 1e.Cor.11.lec.7.co.5.fi./. Heb. 10. lec. 3.co.5.fi.

18 Iudicabit dominus populum suum. Psal.9.3a. Videte q ego sim solus.1a.q.31.0./.1.d.21.0.

19 Et non sit alius deus pręter me.8.6.3a. Ego occidam.c̄.1a.q.49.2.c./.He.2.lec.4.co.1.fi.

20 Non est qui de manu mea possit eruere. Gen.50.5a. Leuabo ad cœlum manum meam.Gen.3.14a.

21 Viuo ego in ęternum. 1a.q.18.3.0./.ỹ. 1.cº. 97.98.99./.ỹ.4.cº.11.co.2./.Io.14.lec.2.co.2./.Met.12.lec.7.co.5.fi.

22 Si acuero vt fulgur gladium meum. Psal. 7. co. 7./.Isa.27.fi.

23 Qui oderunt me. Exo.20.8a. Inebriabo sagittas meas sanguine. Psal.17.co.18./.Psal.37.co.2.

24 De captiuitate nudati inimicorum capitis. 4.d. 24.q.3.ar.1.q.1.1m.

25 Non incassum pręcepta sunt vobis,sed vt singuli viuerent in eis c̄.Leui.18.3a./.26.2a.

C.33 1 Dominus de Syna venit.Gen.3.13a./.Exo.19.6a. Apparuit de monte Pharan.Gen.32.2a.

2 In dextera eius ignea lex.12e.q.102.4.6m./.Psal.29.co.4./.Psal.47.co.6.

3 Dilexit populos.8.7.3a. Omnes sancti in manu eius sunt.Gen.3.14.

4 Et qui appropinquant pedibus.Gen.3.14.

5 Qui dixerit patri suo & matri suę, nescio vos.c̄. 22e.q.101.4.1m.

6 De pomis collium ęternorum.1a.q.10.3.c./. 1.d.8.q.2.2.3m./.Dioº.4.lec.4.co.1./.Ro.16.lec.2.co.4.

7 Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius.Psal.44.co.4./.Isa.63.co.2.

8 Non est alius vt deus.c̄.8.6.3a.

9 Ascensor cœli auxiliator tuus.3a.q.57.2.1m./.1.Faraſ.12.5a./.4.R.2.3a.

C.34 1 Hęc est terra pro qua iuraui.Gen.22.8a. Semini tuo dabo eum.Gen.13.4a.

2 Iosue vero filius Num. Repletus est spiritu sapientię.Act.6.4a. Quia Moyses posuit super eum manus suas.4.d.24.q.2.3.c./.d.25.q.1.1.1m.

3 Et non surrexit propheta vltra in Israel sicut Moyses.Nume.12.3a.Quem nosset dominus facie ad faciem.Gen.3.14a./.Exo.33.4a.

4 In omnibus signis atq; portentis.c̄. Act.2.16a. Et cunctam manum robustam.Gen.3.14a.

AVTORITATES EX LIBRO IOSVE.

C.1 1 ℂ Sicut fui cū Moyse,sic ero tecum.Nume.14.1a.

2 Confortare & esto ro. 12e. q.100. 11. 3m./. 22e. q. 140.1.0.

5m. 3 Non dimittam nec derelinquam te. 1a.q.9.1.3m./.q.113.6.0./.2.d.11.q.1.4.0./.Isa.30.fi./. Phil. 4.co.3./.He.13.co.3.fi.

4 Pro qua iuraui.Gen.22.8a. Non declines ab ea.c̄.12e.q.102.4.6m.co.2.

5 Non recedat volumen legis huius ab ore tuo.c̄.Deutero.6.6a.

C.2 1 Exploratores ingressi sunt domum mulieris meretricis nomine Rahab.Matth.co.10./.He.11.lec.6.fi.

2 Eruatis animas nostras a morte.Gen.46.2a.

3 Nesciebam vnde essent.c̄.Exo.2a.

4 Innoxii erimus a iuramento hic quo adiurasti nos. Si.c̄.22e.q.40.3.0./.q.71.3.3m.

C.3 1 Quando videritis arcam fœderis.c̄. Exo.25.3a.

2 Sitq; inter vos & arcam spatium.c̄.2.R.6.2a.

3 Iosue ait ad sacerdotes.c̄.Opus.20.cº.14.

4 Sicut cum Moyse fui,ita & tecum sim.Nume.14.1a. In medio vestri est deus.Nume.11.5a.

C.4 1 Dixitq; dominus ad Iosue, pręcipe sacerdotibus.c̄.8.3.3a.

2 Fortissimam dei manum.Gen.3.14./.Exo.20.5a.

3 Timeatis deum vestrum omni tempore.Leui.19.14a.

C.5 1 Fac tibi cultros lapideos, & circuncide secundo filios Israel.Exo.4.11a.

2 Populus qui natus est in deserto per.40.annos.c̄. incircuncisus fuit.c̄.3a.q.70.4.3m./.4.d.1.q.2.ar.3.4.1.3m./.Ro.4.lec.2.co.2.fi.

3 Quibus ante iurauerat.Gen.22.8a. Vt ostenderet eis terram lacte & melle manantem.Exo.3.4a.

4 Et fecerunt phase.14a.Die mensis ad vesperus. Exo.12.2a. Comederunt azimos panes.Ibidem.7a.

5 Defecitq; manna postquam comederunt de frugibus terrę.Exo.16.2a.

6 Spiritu princeps exercitus domini. 1a.q.113.3.c./.2.d.10.1./.4.d.43.ar.2.q.3.2m.

7 Cecidit Iosue pnºs terrā,& adorās ait.c̄.gen.18.2a.

C.6 1 Sit ciuitas hęc anathema,& omnia quę in ea sunt domino.Nume.21.2a.

2 Sola Rahab meretrix viuat, cum vniuersis quę cum ea in domo sunt.8.2.1a.

3 Circuite vrbem cuncti bellatores semel per diem.c̄.He.11.lec.6.co.3.

4 Interfecerunt omnia a viro vsq; ad mulierem, & ab infante vsq; ad senem.Gen.6.9a.

5 Boues quoq; & oues & asinos in ore gladii percusserunt,Ibidem.

6 Quicquid auri & argẽti.ẽ.dño cõsecret. Exo.30.4a.
7 Rahab vero meretricem.ẽ.12e.q.105.3.c.1m.
8 In tpe illo imprecatus est Iosue dicẽs. Maledictus vir coram domino, qui.ẽ.vsq3 fi.Geñ.3.21a.
9 Fuit ergo dominus cum Iosue.Numeri.14.1a.

C.7 1 Filii autẽ israel fuaricati sunt mandatũ.Matth.3.3a. Et vsurpauerunt de anathemate.Numeri.21.2a.
2 Iratus est dominus contra Israel.Exo.4.5a.
3 Nam Acham peccauit, & totus israel punitus fuit.4.d.14.I.fi.
4 Non ero vltra vobiscum. Numeri.14.1a. Sanctifica populum & dices eis, sanctificamini. Exo.30.4a.
5 Et quãcunq3 tribum sors inuenerit.ẽ.Act.1.9a.
6 Iosue & ois israel lapidauerunt Achã.ẽ.Geñ.6.9a.

C.8. 1 Pone insidias vrbi.22e.q.40.3.o./.q.71.3.3m. Ne timeas neq3 formides.õ.po.2a.
2 Predam vero & omnia animantia diripietis vobis. 22e.q.66.8.1m.
3 Iosue & ois isrl' simulãtes metũ,& fu.22e.q.111.1.o
4 Regem Hay suspendit in patibulo vsq3 ad vesperum & solis occasum.ẽ.Deut.21.4a.5a.
5 Tunc ędificauit Iosue altare duo.ẽ.Exo.20.26.
6 Post hęc legit omnia verba benedictionis & maledictionis.Geñ.35a./.3.21a.

C.9. 1 At hi qui habitabant in Gabaon.ẽ.vsq3 fi.3.d.39.ar.3.q.1.1m.
2 Os domini non interrogauerunt.Geñ.3.14a. Ne p̃ nos ira domini concitetur. Exo.4.5a./.32.2a.

C.10 1 Dixitq3 Iosue.ẽ.Sol p̃ gabaõ nõ mouearis & luna.ẽ. 22e.q.174.4.2m./.vi.q.12.14.3m./.1e.cor.13.co.3.fi.
2 Nolite timere, nec paueatis.ẽ.õ.po.2a.
3 Fuerũtq3 suspẽsi usq3 ad vesperũ.ẽ.Deut.21.4a.5a.
4 Interfecit oẽs habitatores eius.ẽ.Geñ.6.9a.
5 Percussit in ore gladii oẽm animam.Geñ.46.2a.

C.11 1 Sicut arenã q̃ ẽ in littore maris.Geñ.15.1a. Ne timeas eos.õ.1.2a.Non dimisit vllas reliquias. Geñ.6.9a.
2 Percussitq3 omnes animas.Geñ.46.2a. Omnemq3 prędam.ẽ.õ.8.2a.
3 Dñi snia fuit vt indurarentur corda eorũ.Exo.4.9a.

C.12 1 Quod est mare salsissimum. Exo.15.2a.

C.13 1 Tribui aũt Leui nõ dedit possessionẽ.ẽ. Num.18.7a.

C.14 1 Fratres mei qui ascenderunt mecum. Geñ.13.3a. Erit possessio tua in ęternum.Geñ.17.11a.
2 Si forte sit dominus mecu3.Numeri.14.1a.

C.15 1 Dedit Caleph filię suę Axę vxori Othõiel fratris sui iunioris, irriguũ superius & inferius. Matth.5.co.7.fi.

C.18 1 Vsq3quo marcetis ignauia.3.d.26.q.1.3.c.fi.
2 Coram domino deo vestro mittam hic vobis sortem. 22e.q.95.3.8.c./.quol.12.36.o./.Opus.25.o./. Ephe. lec.5.co.1.2./.Col.co.6.8.
3 Nõ est inter vos pars leuitarũ.ẽ. Numeri.18.7a.

C.19 1 Egressa est sors secunda.õ.18.2a.

C.20 1 Locutus est dominus.Exo.2.1a. Qui animam percusserit.Geñ.46.2a.
2 Separate urbes fugitiuorum.ẽ.Numeri.35.4a.

C.21 1 Egressa est sors.õ.18.2a. Dederunt leuitis ciuitates refugii.Numeri.35.4a.
2 Dominus iurauerat. Geñ.22.8a. Nec vnum verbũ irritum fuit.Geñ.17.13a.

C.22 1 Diligatis deũ.Deut.6.4a. Adhęreatisq3 ei.Ibidẽ.10. 11a. Diuidite prędam hostiu3 cũ fratribus vestris.õ.8. 2a./.Geñ.13.3a. Infinitę magnitudinis. Nume.24. 4a. Hęc mandat ois populus dñi. Exo.19.3a.
2 Cur reliquistis dñm.1a.q.3.1.5m./.Isa.34.co.1.fi.
3 Ira dei desęuiet. Exo.4.5a. Nonne Acham filius zare pręteriit mandatum domini.ẽ.õ.7.3a.
4 Fortissimus dominus deus. Exo.20.5a. Nunc scimus q̃ dominus sit nobiscum.Numeri.14.1a. De manu domini.Geñ.3.14a.
5 Extruamus nobis altare.ẽ. 12e.q.102.4.7m./.3a.q.83.3.5m./.4.d.13.q.1.ar.2.q.5.2m./.Ro.11.co.2.fi.

C.23 1 Nec declinetis ad dexteram nec ad sinistram. Deut.5.11a. Nec iuretis in nomine deorum. Deut.6.6a.
2 Nec seruiatis nec adoretis eos. Exo.20.4a. Sed adhęreatis domino deo vestro. Deut.10.11a.
3 Et tunc auferet dominus a conspectu vestro.ẽ. Leui. 26.2a. Diligatis dominum. Deut.6.4a. Et cum eis miscere connubia. Exo.34.11a.
4 Furor domini.ẽ.Exo.4.5a.

C.24 1 Fatres vestri seruierunt diis alienis. Exo.7.1a./.2.6a. 20.4a. Clamauerunt ad dominum.Geñ.4.4a. Vt malediceret vobis.Geñ.3.21a.
2 Per illum benedixi vobis. Geñ.35a. Timete dñm. Leui.19.14a. Seruite deo.Exo.20.4a. Absit a nobis vt relinquamus dominum.õ.22.2a.
3 Custodiuit nos deus in omni uia.1a.q.113.1.2m./.2.d.11.q.1.1.1m./.2m.
4 Deus sanctus est. Leui.11.3a. Et fortis. Exo.20.5a. Aemulator. Ibidem.6a.

AVTORITATES EX LIBRO IVDICVM.

C.1. 1 ☞ Caleph dedit Axę filię suę vxori Othoniel fratris sui iunioris, irriguũ superius & inferius. Iosuę.15.1a.
2 Fuitq3 dñs cũ Iuda. Num.14.1a. Cum eis. Ibidem.

C.2. 1 Ascenditq3 angelus domini. Exo.6.1a. Iurauit dominus.Geñ.22.8a. Iratus est dominus. Exo.4.5a. Irritum pactum.Geñ.17.13a.
2 Non feriretis fœdus cum eis. Exo.34.14a. Dii eorũ sint vobis in ruinam. Exo.7.1a. Seruierunt & adorauerunt eos. Exo.20.4a.
3 Dimiserunt deum. Iosuę.22.2a. Deum patrum suorum. Geñ.17.5a. Manus domini super eos erat.Geñ.3. 14a. Fornicantes cum diis. Exo.34.10a.
4 Cumq3 dñs iudices suscitaret.12e.q.105.1.1m. Audiebat afflictorum gemitus. Exo.2.4a.
5 In diebus eorum flectebatur misericordia. 12e.q.89. 6.3m. Vt in ipsis experiar Israel.Geñ.22.5a.

C.3. 1 Hę sunt gentes quas dñs dereliquit ut erudiret in eis Israelem.ẽ.22e.q.11.3.2m./.3a.q.69.3.c.
2 Vt in ipsis experiretur Israelẽ.ẽ.Geñ.22.5a. Et duxerunt vxores filias eorum,& econuerso. Exo.34.11a.
3 Et seruierunt diis eorum. Exo.7.1a./.20.4a. Iratus est dominus. Exo.4.5a. Qui suscitauit eis saluatorem.ẽ.õ.2.4a. Et clamauerunt ad dñm.Gen.4.4a.
4 Vtraq3 manu pro dextra vtebatur. 12e.q.102.q.6m. co.2./.4.d.33.q.1.2.1m./.Gal.co.3.

C.4. 1 Delbora prophetes, iudicabat populu3.ẽ.ascendebãtq3 ad eam filii Israel in omne iudicium.4.d.25.q.2.arti. 1.q.1.2m./.1e.Thi.2.lec.3.co.1.fi.
2 Que misit & vocauit Barach filium Abinoẽ.ẽ. Heb. 11.lec.7.co.1.fi.
3 Clamauerunt ad dominum.Gen.4.4a.

C.5. 1 Qui obtulistis animas vestras.Gen.46.2a. Benedicite domino. Psal.33.1a. Domine cum exires de Seir, transires.Gen.3.13a.
2 A facie domini. Ibidẽ.13a. Iustitię domini. Deut. 32.6a. Et clementia. Exo.34.3a. Maledicite terrę Meroz.Gen.3.21a.
3 Dixit angelus domini. Exo.6.1a. Cor meum diligit principes Israel.Gen.3.14a./.Deut.7.3a.

C.6. 1 Clamauit ad dominum.Gen.4.4a. Qui misit ad eos virum prophetam, Hiere.7.8a. Ne timeatis deos.ẽ.

Exo.7.1ª.

2 Venit angelus domini. 1ª.q.9.2.c./.q.10.5.c./.q.53.3.0./.1.d.37.q.4.1.0./.2.d.10.4.1m./.ꝫ.2.cº.89.ﬁ./.95.ﬁ./.Poª.q.6.6.16m./.Ma.q.16.1.19m./.Opuſ.15.cº.18./.Trin.20.3m./.Matth.28.co.3.

3 Et ſedit ſub quercu. 1ª.q.3.1.4m./.3ª.q.58.0./.Heb.lec.2.ﬁ.

4 Apparuit ei angelus domini & ait. Exo.6.1ª. Dominus tecum vel vobiſcum. Numeri.14.1ª. Nunc autem dereliquit nos. Ioſ.3ª.

5 Scito ꝙ miſeris te. Hiere.7.8ª. Da mihi ſignuꝫ.22ᶜ.q.97.2.3m./.He.11.lec.7.co.2. Portans ſacriﬁcium & offerens tibi. Exo.22.8ª.

6 Quod tu ſis. Exo.3.7ª. Dñe ne recedas hinc.2.d.10.4.1m./.Ioſ.3ª. Azimos panes. Exo.12.7ª.

7 Angelus auteꝫ dñi euanuit ex oculis eius. 3ª.q.54.1.2m. Vidi angelum dñi facie ad faciem. Gen.32.2ª.

8 Dixitq́ ei dominus. Exo.6.1ª. Pax tecum, ne timeas non morieris. Luc.1.4ª. Aediﬁcauit ibi altare domino Ioſ.22.5ª.

9 Si ros in ſolo vellere fuerit, & ſiccitas in omni terra, ſciam.c̃.He.11.lec.7.co.1.

10 Ne quæſo iraſcatur furor tuus. Exo.4.5ª. Si adhuc ſemel tentauero. Deut.6.8ª. Spiritus domini induit Gedeon.ſ.2.4ª.

C.7. 1 Dixit ei dominus. Exo.6.1ª. Qui formidoloſus & timidus eſt reuertatur. Deut.20.1ª. Sicut arena quę iacet in littore maris. Gen.15.2ª.

2 Cumq́ audiſſet Gedeon ſomniuꝫ, & interpretationẽ eius.c̃.22ᶜ.q.95.7.3m.

C.8. 1 Iurgantes fortiter. Gen.13.2ª. Date mihi inaures ex prꝫda veſtra. Ioſ.8.2ª.

2 Gedeon fecit Ephod, & poſuit in ciuitate ſua. He.11.lec.7.co.2.

3 Fornicatus eſt omnis Iſrael in eo. Exo.34.3ª.

4 Et factum eſt Gedeoni, & omni domui eius in ruinã.4.d.28.q.1.ar.3.q.2.1m.

5 Mortuus eſt Gedeon in ſenectute bona. He.11.lec.7.co.2.

6 Cõcubina eius quã hñbat, genuit ei ﬁliũ. Gen.16.1ª.

C.9. 1 Os veſtrũ & caro veſtra ſuꝫ. Gen.29.2ª. Frater nr̃ ẽ. Gen.13.3ª. Eleuata voce, & clamauit. Gen.4.4ª.

2 Audiat vos deus. Exo.2.4ª. Qua vtuntur dii. Exo.7.1ª.

3 Miſitq́ dominus ſpiritum peſſimuꝫ inter Abimelech & habitatores Sichen. Exo.4.9ª.1.R.16.4ª.

4 Reddidit deus malũ quod fecerat Abimelech. Deut.32.17ª. Venit ſuper eos maledictio Ioathan.c̃. Gene.3.21ª.

5 Abimelech vocauit cito armigerum ſuum, & ait illi. Euagina gladiũ tuũ, & percute me, ne.c̃.1.R.31.1ª.

6 Qui iuſſa perﬁciens interfecit eum. Ibidem.2ª.

C.10 1 Seruierunt idolis. Exo.20.4ª. Et diis. Exo.7.1ª. Iratus dominus. Ibidem.4.5ª.

2 Clamantes ad dominum. Gen.4.4ª. Dereliquimus te. Ioſ.22.2ª.

3 Redde tu nobis. Deut.32.17ª. Deus doluit ſuper miſeris eorum. Iſa.35.3ª.

C.11 1 Heres in domo patris noſtri eſſe non poteris. c̃.4.d.41.ar.3.q.2.0.

2 Inﬁnita multitudine. Nume.7.2ª. Chamos deus tuus. Exo.7.1ª. Iurgatus ſit. Gen.13.2ª.

3 Non ego pecco in te.c̃.22ᶜ.q.40.1.0./.q.41.1.3m./.q.42.2.1m./.66.8.1m./.q.83.8.3m./.3.d.30.1.2.0./.Pſal.17.co.30.

4 Iepte votum vouit domino.c̃.& fecit ﬁliæ ſicut vouerat.22ᶜ.q.88.1.2m./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.3m./.He.11.lec.7.co.2.

1 Poſui animam meam in manibus meis. Ecc.15.3ª./.3.d.21.q.1.ar.1.q.2.2m./.1ᶜ.Thi.5.6ª.

C.12 2 In Ephraim orta eſt ſeditio. Numeri.16.5ª.

C.13 1 Apparuit angelus domini.c̃.Exo.6.2ª.

2 Erit nazareus dei ab iſantia ſua.c̃.vſq́ ﬁ.22ᶜ.q.186.6.b./.4.d.24.q.3.ar.1.q.1.2m.

3 Si me cogis, non comedam panes tuos. Gen.18.4ª. Vidimus dominum. Ibidem.32.2ª.

4 Benedixit ei dominus. Gen.35ª. Cœpitq́ ſpiritus domini eſſe cum eo. Numeri.14.1ª.

C.14 1 Vidi mulierem in Thãnata de ﬁliabus Philiſtiĩ.c̃.Exo.34.11ª.

2 Irruit in eum ſpiritus domini.ſ.2.4ª.

C.15 1 Adhuc ex vobis expetam vltionem. Numeri.31.1ª.

2 Sicut fecerunt mihi ſic feci eis. Ibidem. Irruit ſpiritus domini in eum.ſ.2.4ª.

3 Clamauit ad dominum. Gen.4.4ª.

C.16 1 Vidit ibi mulierem meretricem.c̃.22ᶜ.q.103.4.3m./.Matth.co.10.ﬁ./.He.11.co.26.

2 Dormiuit Sanſon uſq́ ad medium noctis. c̃.3.d.21.q.2.2.6m.

3 Per tres vices mentitus es mihi. Gen.12.4ª. Defecit anima eius.c̃. Ibidem.46.2ª.

4 Nazareus, id eſt cõſecratus domino ſum, ex vtero matris meę.ſ.13.2ª.

5 Neſciens ꝙ receſſiſſet ab eo dominus, Ioſ.3ª. Vt immolarent deo ſuo. Exo.7.1ª.

6 Domine memento mei. Gen.8.1ª. Vt vlciſcar de hoſtibus meis. Numeri.31.1ª.

7 Moriatur anima mea cũ Philiſtiim.22ᶜ.q.59.3.2m./.q.64.5.0./.q.124.1.2m./.3ª.q.47.6.3m./.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.6m./.He.11.lec.7.co.1.ﬁ.

8 Multoq́ plures interfecit moriens, quã ante viuus occiderat.22ᶜ.q.25.6.2m./.q.64.2.0.

9 Deſcendentes autem fratres eius. Gen.13.3ª.

C.17 1 Vt faciat ſculptile atq́ conflatile. Exo.20.2ª.

2 Et fecit Ephoth & Theraphim. Exo.28.2ª.

C.18 1 Dominus reſpicit viam veſtram. Exo.2.6ª. In domibus his eſt Ephod & Theraphim. Ibidem.28.2ª.

2 Et ſculptile & conflatile. Exo.20.2ª. Deos meos quos mihi feci tuliſtis. Ibidem.7.1ª.

C.19 1 Leuites accepit vxorẽ de Bethleẽ Iuda. Nuũ.36.2ª.

2 Nolite fratres. Gen.13.3ª. Nolite facere malum hoc .ſ.contra naturam. Leui 18.11ª./.Gen.19.3ª.4ª.

3 Ceſſate ab hac ſtultitia.22 . .46.3.0./.Iob.5.prinº.

4 Habeo ﬁliam virginem, & hic homo habet cõcubinã.4.d.33.q.2.ar.2.q.1.2m. Educam eas.c̃.Gen.19.4ª.

C.20 1 Qui noluerunt fratrum ſuorum.c̃.Gen.13.3ª.

2 Ita ſiniſtra vt dextera prœliantes.ſ.3.4ª.

3 Poſueruntq́ ﬁlii Iſrael inſidias. Ioſ.8.1ª. Fugam arte ſimulantes. Ibidem.3ª.

4 Omnes reliquias ciuitatis.c̃.Gen.6.9ª.

C.21 1 Grandi iuramento ſe cõſtrinxerunt.22ᶜ.q.88.1.2m./.10.c./.12.2m./.q.89.7.0./.4.d.38.q.1.ar.3.q.1.3m./.ar.4.q.1.2m.

2 Super fratre noſtro Beniamin. Gen.13.3ª. Extruxerunt altare.c̃.Ioſue.22.5ª.

3 Omnes generis maſculini & mulieres q̃ cognouerunt viros interﬁcite. Gen.6.9ª. Atq́ iurgati. Gen.13.2ª.

AVTORITATES EX LIBRO RVTH.

1 Acceperũt vxores Moabitidas quaꝝ vna vocabatur Orpha, altera q́ Ruth. Exo.34.11ª./.Deut.23.3ª.

2 Audierat enim ꝙ reſpexiſſet dominus populum ſuuꝫ,

Exo.2.6ª. Et osculata est eas.Gen.27.2ª.

3 Egressa est manus domini.Gen.3.14ª. Orpha reuer sa est ad deos suos.Exo.7.1ª. Deus tuus deus meus. Gen.17.5ª.

4 Obstinato animo Ruth decreuisset. 4.d.20.ar.1.q.1. c./.quol.10.16.c. Omnipotens.Gen.17.1ª.

C.2 1 Dominus vobiscum.Nume.14.1ª./.4.d.8.l. Benedicat tibi dominus.Gen.35ª.

2 Quę cadēs in faciē suā & adorās sup terrā.Ge.18.2ª.

3 Reddat tibi dominus pro opere tuo. Psal.56.4ª. Et plenam mercedem recipias.Matth.20.1ª.

4 A domino deo nostro.Gen.17.5ª. Ad quē venisti. Psal.33.3ª. Sub cuius confugisti alas.Gen.3.14ª.

C.3 1 Benedicta es a domino.Gen.35ª.

2 Scit omnis populus c. mulierem te esse virtutis. 1ª.q. 39.2.c.4ᵐ./.1.d.34.q.1.2.4ᵐ.

C.4 1 Ascendit Booz ad portam,& sedit ibi.3.d.22.q.3.ã. 3.q.2.c./.q.3.1ᵐ./.He.lec.2.co.4.ß.

2 Ruth Moabitidē ōbes accipere. Exo.34.11ª./.Deut. 23.3ª. Vxorem defuncti vt suscites.c.Ibidē.25.4ª.

3 Hic erat mos.c. Soluebat homo calciamentum suū, & dabat proximo suo. Ibidem.5ª.

4 Benedictus dominus. Psal.33.1ª. Consoletur animam tuam.Gen.46.2ª.

AVTORITATES EX
primo libro Regum.

C.2ᵐ prīᵐ. 1 Recordatus mei fueris,nec oblitus.Gen.8.1ª.

2 Si respiciens videris afflictionem. Exo.2.6ª.

3 Dabo eum dño oībus diebus vitę eius.c.Nume.6.1ª.

C.2 1 Non est sanctus vt est dominus. Psal.82.1ª. Neqꝫ enim est alius extra te. Deut.6.3ª. Et non est fortis sicut deus noster. Exo.20.5ª.

2 Ipsi prȩparantur cogitationes.1ª.q.14.13.0./.q.86.3. 4.0./.1.d.38.5.0./.Veri.q.2.12.0./.Matth.9.3ª.

3 Dominus mortificat & viuificat.Deut.32.19ª.

4 Donec sterilis peperit plurimos c.Gal.9.lec.7.co.ß.

5 Dominus iudicabit fines terrę. Psal.9.3ª. Et dabit imperium regi suo.Matth.28.6ª.

6 Et sublimauit cornu Christi sui. Phil.2.4ª. Desiderat anima tua.Gen.46.2ª. Ante faciem domini.Gen.3.14ª.

7 Si peccauerit vir in virū,placari ei potest deus. Si autē in deum.c.Matth.12.18ª.

8 Samuel placebat tam deo ꝗ̄ hominibus. Ro.15. 1ª. Nunquid ante aperte reuelatus sum domui patris tui. c.Gen.32.2ª.

9 Loquens locutus sum, vt domus tua.c. Absit hoc a me.Hiere.18.2ª. Iuxta cor meum.Gen.3.14ª. Et animam meam. Leui.26.4ª.

1 Sermo domini erat pretiosus.22ᶜ.q.174.6.2ᵐ.

C.3 2 Vocauit dominus Samel. Exo. 3.8ª. Venit dominus.Gen.3.13ª./.Exo.19.6ª. Et stetit. Iudic.6.3ª.

3 Iuraui.Gen.22.8ª. In oculis suis.Gen.3.14ª. Erat dominus cum eo. Numeri.14.1ª.

4 Et addidit dominus vt appareret.c. quoniam reuelatus fuerat dominus Samueli.Gen.32.2ª.

C.4 1 Domini sedentis super cherubin. Iudic.6.3ª./. 12ᶜ.q. 102.4.6ᵐ. Vociferatus est omnis Israel clamore grandi.Gen.4.4ª.

2 De manu deorum.Gen.3.14ª./. Exo.7.1ª. Arcam fœderis domini. Exo.25.3ª.

C.5 1 Aggrauata est manus domini.Gen.3.14ª./.Psal.31. co.3.

2 Congregauerunt omnes satrapas. Opus.20, libro.3. cᵒ.22,principio.

1 Manus domini.Gen.3.14ª. Satrapis vestris. I.5.2ª. A diis vestris. Exo.7.1ª.

C.6 2 Percussit autem dominus de viris Bethsamitibus septuaginta,eo ꝙ vidissent arcam domini, & de plebe quinquagintamillia.4.d.9.ar.3.q.6.1ᵐ.

C.7 1 Eleazarū sanctificauerūt. Exo.30. 4ª. Auferte deos alienos. Exo.7.1ª./.20.2ª. Seruite illi soli. Ibidē.4ª.

2 Preparate corda vestra dño. 1ª.q.62. 2.3ᵐ./. 12ᶜ.q. 109.6.0./.q.112.2. 0./.3.c. 2ᵐ./.4.c./.q. 113. 3. 7. c./. 22ᶜ.q.24.10.3ᵐ./.2.d.5.q.1.1.0./. d.28.4.0./. 4.d.4. q.1.ar.3.q.4.1ᵐ./.d.17.q.1.ar.2.q.1.2.0./. ar.3.q.2. 0./.d.19.q.2.1.3ᵐ./.d.20.ar.1.q.1.c./. ql.1.q.4.2.0./. ∀i.q.24.1.2ᵐ./.15.0./.ps.2.co.4./.He.12.lec.3.co.3.

3 Ascenderūt satrapę.ō.5.2ª. Ne cesses clamare. Gen. 4.4ª. Facta est manus dñi. Psal.89.1ª./.Gen.3.14ª.

4 Aedificauit etiam ibi altare domino. Ios.22.5ª.

C.8 1 Dereliquerunt me. Ios.22.2ª. Et seruierunt diis alienis. Exo.7.1ª./.20.4ª.

2 Contestare eos, & dic eis ius regis. c. vsqꝫ ß. 12ᶜ. q. 105.1.5ᵐ./.Opus.20.liᵒ.2.cᵒ.9./.I.iᵒ.3.cᵒ.11.

3 Et clamabitis.Gen.4.4ª. In auribus dñi.Gen.3.14ª.

C.9 1 * Et non erat vir de filiis Israel melior illo. Opus.20. liᵒ.3.cᵒ.8.

2 Quid feremus ad virum dei.c. Ecce inuenta est in manu mea ꝗrta pars stateris.c.4.d.25.q.3.ar.2.q.2.3ᵐ.

3 Qui enim propheta dicitur hodie,vocabatur olim videns.22ᶜ.q.171.1.c.

4 Cras mittam virum ad te.Hiere.7.8ª. Respexi populum meum. Exo.2.6ª. Venit clamor eorum ad me.Gen.4.4ª.

5 Vnges eum ducem super populum meū Israel. Deut. 17.5ª./.Matth.co.4./.Ro.co.6./.He.lec.4.ß.

C.10 1 Et tulit lenticulam olei,& effudit super caput eius, & dixit ei. Ecce vnxit te dominus super hereditatē suā in principem. Ibidem.

2 Et deosculatus est eum.Gen.27.2ª. Et insiliet in te spiritus domini. Iudic.2.4ª.

3 Num & Saul inter prophetas.1ᶜ.Cor.14.co.3.

4 Et mutaberis in virum alium. 1ª.q.79.4.c./.ꝭ.3.cᵒ. 91./.92. principio./.Ma.q.16.9. 2ᵐ./.3ᵐ. Videtis quē elegit dominus. ꝭ.16.3ª./.Deut.17.5ª.

5 Dominus tecū est. Nume.14.1ª. Vos hodie proiecistis dñm deum vestrū. Ios.22ª. Qui solus saluauit vos.c. 3ª.q.37.2.2ᵐ./.Matth.co.4.prinᵒ./.Io.4.lec.5.ß.

6 Et applicuit Samuel oēs tribus Israel, & cecidit sors super tribum Beniamin. c. vsqꝫ ad Saul filium Cis. Actu.1.9ª.

C.11 1 Et insiliit spiritus domini in Saul. Iudic.2.4ª.

2 In hoc feriam vobiscum fœdus,vt eruam omnium vestrum oculos dextros.c. Iudic.3.4ª.

C.12 1 Clamauerunt ad dominum.Gen.4.4ª. Dereliquimus dominum. Ios.22.2ª. Seruiuimus Baalim & Astaroth seruiemus deo. Exo.20.4ª.

2 Si timueritis dominum Leui.19.14ª. Non exasperaueritis os domini. Exo.4.5ª./.Gen.3.14ª. Manus domini. Ibidem. At ergo domini. Ibidem.

3 Non derelinquet dominus populum suum. Ios.3ª. Nolite declinare post vana. c. quia vana sunt. Psal. 4.1ª. Iurauit dominus.Gen.22.8ª.

4 Facere vos sibi populum. Exo. 19.3ª. Absit a me hoc peccatum vt cessem orare pro vobis. Luc.18.1ª.

C.13 1 Reliquum vulgus,sicut arena.c.Gen.15.2ª.

2 Faciē dñi nō placaui.Gē.3.14ª. Iuxta cor suū.Ibidē.

3 Faber ferrarius nō inueniebatur in omni terra Israel. Cauerant enim Philisthiim ne facerent Hebrei gladiū aut lanceam.c. Ephe.6.lec.4.co.1.ß.

C.14 1 Si taliter locuti fuerint ad nos manete.c. hic erit nobis signum. Iudic.7.2ª.

2 Adiurauit Saul populum. Gen. 24. 2ª.
Maledictus vir qui comederit. c. Gen. 3. 21ª.
Donec vlciscar. c. Numeri. 21. 1ª.
3 Comedit populus cum sanguine. Leui. 3. 8ª.
Aedificauit Saul altare domino. Ios. 22. 5ª.
Mittite sortem. c. Actuum. 1. 9ª.

C. 15 1 Recensui quę fecit Amalech. c. Vade & percute Amalech. Nume. 31. 1ª. Me misit dominus. Hiere. 7. 8ª. Vt vngerem te. c. s. 9. 4ª.
2 Interfice a viro vsq; ad mulierem, & paruulum & lactentem, boues & ouem, camelū & asinū. Gen. 6. 9ª.
3 Tetendit insidias. Ios. 8. 1ª. Pœnitet me. Gen. 6. 6ª. Et clamauit ad dominum tota nocte. Gen. 4. 4ª.
4 Caput in Israel factus es. Nume. 7. 2ª. In oculis domini. Gen. 3. 14ª. Dereliquit me. Ios. 22. 2ª.
5 Melior ē obedientia q; victimę. c. 22ᵉ. q. 104. 3. b. / . 1ᵐ.
6 Quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idolatrię nolle acquiescere. 22ᵉ. q. 105. 2. 1ᵐ.
7 Porro triumphator nō parcet & pœnitudine non flectetur, neq; est vt homo, vt agat pniam. Gen. 6. 6ª. / . 1ª. q. 19. 3. 7. o. / . q. 13. 8. c. / . 4. d. 48. q. 2. 1. 2ᵐ. / . §. 1. cº. 81. / . L iº. 2. cº. 25. fi. / . L iº. 3. cº. 91. / . 98. fi. / . Veri. q. 2. 13. c. / . q. 23. 1. 2ᵐ. / . Poª. q. 3. 15. 7ᵐ. / . 22ᵉ. q. 83. 2. 1ᵐ.
8 Et non vidit Samuel vltra Saul vsq; in diem mortis suę. Gen. 8. 4ª.
9 Abiecit & proiecit te dominus. Ios. 3ª. Vsq; quo tu luges Saul: cum ego proiecerim eum, ne regnet super Israel. Opus. 20. liº. 3. cº. 8.

C. 16 1 Mittam te ad Isai. Hiere. 7. 8ª. Vnges quem dixero tibi. s. 9. 4ª. Sanctificamini. Exo. 30. 4ª. Sanctificauit ergo Isai, & filios eius. Ibidem.
2 Homo videt ea quæ parent, dominus autem intuetur cor. 1ª. q. 57. 4. o. / . 81. 4. 9. c. prinº. / . quol. 5. 1ᵐ.
Et directus est spiritus domini in Dauid. Iudic. 2. 4ª.
Prouidi mihi regem in filiis eius. Deut. 17. 5ª.
3 Non elegit dn̄s ex his. Ibidem. 3ª. q. 18. 4. 1ᵐ. / . 2ᵐ. / . 1. d. 41. 1. 2. c. / . 2. d. 25. 1. 1ᵐ. / . Veri. q. 24. 3. 4ᵐ.
4 Spiritus autem domini recessit a Saul. Ios. 3ª.
Et exagitabat eum sp̄us nequā a dn̄o. 3ª. q. 44. 1. 4ᵐ.
5 Et dominus est cum eo. Nume. 14. 1ª. Igitur quandocunq; spiritus dei malus arripiebat Saul, Dauid tollebat citharam. c. vsq; fi. Psal. 32. co. 2.

C. 17 1 Eligite ex vobis virum, & descendat ad singulare certamen. 22ᵉ. q. 95. 8. 3ᵐ.
2 Dn̄s tecū sit. Nume. 14. 1ª. Non possum sic incedere: quia vsum non habeo. 22ᵉ. q. 189. 10. 3ᵐ.
In diis suis. Exo. 7. 1ª. Volatilibus cœli. Gen. 32ª.

C. 18 1 Anima Ionathę cōglutinata est animę Dauid, & dilexit eū quasi animā suā. Deut. 10. 6ª. / . Gen. 46. 2ª.
2 Inuasit spiritus dei malus Saul. s. 16. 4ª.
Et prophetabat in medio domus suę. i. 10. 3ª.
Dominus erat cum Dauid. Nume. 14. 1ª.
3 Et dominus recessit a Saul. Ios. 3ª.

C. 19 1 Posuit aīas suā in manu sua. Iudic. 12. 1ª. Et factus est sp̄us dei malus in Saul. s. 16. 4ª. Quare peccas in sanguine innoxio. c. Gen. 22. 4ª. / . Psal. 93. 13ª.
2 Factus est spiritus domini in illis. Psal. 89. 1ª.
Et prophetauerunt. s. 10. 3ª.
Num & Saul inter prophetas. Ibidem.

C. 20 1 Quęrit animam meam. Gen. 46. 2ª. Calendę sunt crastino. 12ᵉ. q. 102. 4. 10ᵐ. / . Col. 2. lec. 4. co. 1. fi.
2 Cadens in terras pronus adorauit tertio. Gen. 18. 2ª.
Osculantes se alterutrum. Gen. 27. 2ª.
3 Filius mortis est. 1. d. 5. 1. fi. / . 3. d. 4. 1. 3ᵐ.

C. 21 1 Dedit ei sacerdos sanctificatos panes. 3ª. q. 40. 4. 3ᵐ.
2 A facie domini. Gen. 3. 14ª.
3 Dauid mutauit os suum coram Achis, & collabebatur inter manus & impingebat in ostia portę. c. 22ᵉ. q. 111. 1. 2ᵐ.

C. 22 1 Nobe ciuitatem sacerdotum percussit Saul viros ac mulieres, paruulos & lactentes, bouem asinuq; & ouē. Gen. 6. 9ª.
2 Ego sum reus omnium animarum. Gen. 46. 2ª.

C. 23 1 Desiderauit anima tua. Gen. 46. 2ª.
2 Benedicti vos a domino. Gen. 35ª.

C. 24 1 Super abruptissimas petras, quę solis ibicibus peruię sunt. Iob. 39. principio.
2 Dauid inclinās se pnus in terrā, adorauit. Gen. 18. 2ª.
3 Vlciscatur dominus me ex te. Deut. 32. 17ª.
4 Ne faciaз hanc rem domino meo Christo domini. c. quia Christus domini est. Deut. 32. 17ª. / . s. 9. 4ª.

C. 25 1 Et procidit coram Dauid super faciem suam, & adorauit super terrā, & cecidit ad pedes eius. Gen. 18. 2ª.
2 Quęrens animam tuam erit anima domini mei custodita. Gen. 46. 2ª.
3 Quod effuderis sanguinem innoxium. Psal. 93. 13ª.
4 Benedictus dominus deus Israel. Psal. 33. 1ª.
Benedicta tu. Gen. 35ª.

C. 26 1 Quis extendet manum suam in Christum domini, & innocens erit. Deut. 32. 17ª.
2 Maledicti sunt in conspectu domini. Gen. 3. 21ª.
Qui eiecerunt me hodie, vt non habitem in hęreditate domini. c. 12ᵉ. q. 105. 2. 10ᵐ.
3 Serui diis alienis. Exo. 7. 1ª. / . 20. 4ª.
4 Dominus retribuet vnicuiq; secundum iustitiam suaз & fidem. Psal. 61. 6ª.

C. 27 1 Virum & mulierē non viuificabat Dauid. Gen. 6. 9ª.
2 Erit mihi seruus sempiternus. Deut. 33. 6ª.

C. 28 1 Saul abstulit magos & ariolos de terra. Leui. 19. 34ª.
2 Saul consuluit dominum, & non respondit ei, neq; per somnia, neq; per sacerdotes, neq; per prophetas. 22ᵉ. q. 174. 1. 3ᵐ. / . 3. o. / . Veri. q. 12. 3. o. / . 7. 14. c.
3 Quarite mihi mulierem habentem pythonem. 22ᵉ. q. 95. 3. c. / . I sa. 8. lec. 3. co. 1. fi.
4 Suscita mihi Samuelem. 1ª. q. 89. 8. 2ᵐ. / . 22ᵉ. q. 95. 4. 2ᵐ. / . q. 174. 5. 4ᵐ.
5 Inclinauit se Saul super faciem suam in terra, & adorauit. Gen. 18. 2ª.
6 Deus recessit a me. Iosue. 3ª.
7 Posui animam meam in manu mea. Iudic. 12. 1ª.

C. 29 1 Satrapę incedebant. s. 5. 2ª.
2 Rectus es. 12ᵉ. q. 55. 4. 4ᵐ. / . 1. d. 19. q. 5. 1. 4ᵐ. / . 2. d. 27. 1. 4ᵐ. / . d. 41. q. 1. 1. c. / . 3. d. 33. q. 2. ar. 1. q. 3. 6ᵐ.
3 Et bonus. 1ª. q. 5. 4. 3ᵐ. / . q. 48. 6. c. / . 12ᵉ. q. 56. 3. c. / . q. 66. 3. 2ᵐ. / . q. 92. 1. 3ᵐ.

C. 30 1 Amara erat anima. Gen. 46. 2ª.
2 Applica ad me Ephod. 12ᵉ. q. 102. 5. 2ᵐ.
3 Et non tradas me in manus dn̄i mei. Deut. 23. 11ª.

C. 31 1 Dixit Saul ad armigerum suum. Euagina gladium tuum & percute me. 22ᵉ. q. 64. 5. o.
2 Et noluit armiger eius. 3ª. q. 47. 6. 3ᵐ.
3 Arripuit itaq; Saul gladium suum, & irruit super eū. Iudic. 16. 7ª.

AVTORITATES EX II. LIBRO REGVM.

C. 1ᵐ prim. 1 Sta super me & interfice me. s. 31. 1ª.
Stansq; super eum, occidi eum. Ibidem. 2ª.
2 Vt occideres Christum domini. s. 24. 4ª.
Vocans Dauid vnum de pueris suis ait. Accedens irrue in eum. 22ᵉ. q. 64. 3. o. / . 5. 2ᵐ. / . 3ᵐ. / . 7. c. / . q. 65. 1. c. 2ᵐ. / . 4. d. 37. q. 2. 1. o.

3 Qui percussit illum & mortuus est. 4.d.37.q.2.1.2m.
4 Montes Gelboe, nec ros, nec pluuia veniat super vos. c.22e.q.76.1.0./.4.1m.
C.2. 1 Vnxerunt Dauid, vt regnaret super domum Iuda. 1.Re.9.4a./.Psal.26.principio.
2 Non declinauit ad dexteram, siue ad sinistram. Deutero.5.11a.
3 An ignoras, quod periculosa sit desperatio. 12e.q.40.
4 Benedicti vos a domino. Gen.35.
5 Retribuet vobis dominus. Psal.61.6a.
6 Fecistis misericordiam, & sepelistis eum. Tob.11a.
C.3. 1 Super fratres eius. Gen.13.3a.
2 In vltione sanguinis Asahel fratris sui. Deut.31.17a.
3 Retribuat dominus facienti malum, iuxta malitiam eius. Psal.61.6a.
C.4. 1 Quaerebat animam tuam. Gen.46.2a.
2 Quaeram sanguinem eius de manu vestra. c. po. 2a./. Numeri.31.1a.
C.5. 1 Os tuum & caro tua sumus. Gen.29.2a.
2 Caecus & claudus nō intrabunt in templum. 12e.q.108. c.9m.fi.
3 Dominus deus exercituum erat cum eo. Numer.14.1a.
4 Et vxores. 4.d.33.q.1.2.0./.a.3.q.3.2m./.q.2.a.2.q.3 1m./.§.3.co.123.fi./.125./.Lio.4.co.77./.Isa.4.pno.
5 Egredietur dominus. Gen.3.13a.
C.6. 1 Domini sedentis in cherubin super eas. Iudic.6.3a./. 1.Re.4.1a.
2 Extendit Oza manum ad arcam dei. c. & mortuus est. 22e.q.33.4.1m./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.a.3./.3m.
3 Super temeritate. 22e.q.8.6.1m./.q.21.3.c./.q.53.3. 2m./.He.12.lec.4.co.2.fi.
14 Benedixit dominus. Gen.1.35a. Ante dominum qui elegit me. c.1.Re.16.3a.
5 Eroque humilis in oculis meis. 22e.q.160.2.c./.q.161. 1.0./.2.c.4m./.3.3m./.4.c./.§.4.co.57.17m./.18m.
C.7. 1 Dixitque Nathan propheta ad regem. Omne quod est in corde tuo, vade & fac. c. 22e.q.171.2.4.5.0./. Veri.q.12.1.5m./.15m./.16m./.§.3.co.154.co.1.3.fi./. Ro.15.lec.3.co.4.principio.
2 Dominus tecum est. Numeri.14.1a. Nunquid tu aedificabis mihi domum ad habitandum. c.12e.q.102.4.1m.
3 Sed ambulabam in tabernaculo. c. transiui. c. Gen.3.13a.
4 Stabiliam thronum regni eius, vsque in sempiternum. 22e.q.137.2.2m.
5 Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium. He. lec.3.co.3.
6 Arguam eum in virga virorum. Psal.22.2a./.Exo.4.1a.
7 Misericordiam autem meam, non auferam ab eo. Exo.20.11a./.Iob.11.6a.
8 A facie mea. Gen.3.14a.
9 Populus tuus Israel. Exo.19.3a.
10 Benedic domui serui tui. Gen.35a.
C.8. 1 Humiliauit eos. 22e.q.161.1.1m./.Phil.fi./.Opus.20. Libro.3.co.8.
2 Sanctificauit ea domino. Exo.30.4a.
C.9. 1 Miphiboseth cum venisset ad Dauid, corruit in faciem suam & adorauit. Gen.18.2a.
C.10 1 Dixit Dauid. Faciam misericordiam. c. consolans eum. c. 22e.q.32.2.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.
C.11 1 Erat autem mulier pulchra nimis. Gen.29.5a.
2 Per salutem tuam & per salutem animae tuae, non faciam rem hanc. Gen.42.2a.
C.12 1 Filius mortis est. 1.Re.20.3a. Quem reddet in quadruplum. Exo.22.1a.
2 Tu fecisti absconditè, ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israel. Psal.5.co.1.2.
3 Quamobrem non recedet gladius de domo tua, vsque in sempiternum. Matth.26.2a.
4 Eo quod despexeris me. 3a.q.88.4.fi./.3.d.31.q.1.1.c./. Psal.50.co.5.
5 * Ecce ego suscitabo super te malum. Exo.4.9a. Peccaui domino. 12e.q.87.6.b./.3m.
6 Blasphemare fecisti inimicos nomen domini, propter verbum hoc. 12e.q.87.6.b./.3m./.Ro.2.co.5.
C.14 1 Cecidit coram eo super terram, & adorauit. Gen.18.2a.
2 Omnes morimur. Psal.88.13a. Deus non vult perire animam. Gen.46.2a.
3 Per salutem animae tuae. Gen.42.2a.
4 Et osculatus est rex Absalon. Gen.27.2a.
C.15 1 In oculis domini. Gen.3.14a.
2 Ouidens, reuertere. 1.Re.9.2a.
C.16 1 Vir sanguinum tu es. Ruth.3.2a. Quaerit animam meam. Gen.46.2a.
2 Dominus praecepit Semei, vt malediceret Dauid. Potentia.q.1.6.4m.
3 Consilium autem Achitophel, quod dabat in diebus illis: quasi siquis consuleret deum. Opus.19.co.25. co.2.
C.17 1 Quasi arena maris. Gen.15.2a.
2 Achitophel suspendio interiit. Iudic.16.7a.
C.18 1 Si fecissem contra animam meam. Gen.46.2a.
Benedictus dominus deus tuus. Psal.33.1a.
2 Adorauit Chusi Ioab. Gen.18.2a. Dominus iudicauit pro te contra omnes. c. Deut.32.17a.
3 Fiant sicut puer inimici. c. Gen.3.21a.
C.19 1 Saluam fecerunt animam. Gen.46.2a.
2 Fratres mei vos. Gen.13.3a.
Os meum & caro mea. Gen.29.2a.
3 Maledixit Christo domini. 1.Re.24.4a.
4 Osculatus est rex Berzelai. Gen.27.2a.
C.20 1 Dauid tulit decem mulieres concubinas. Gen.16.1a.
Et non est ingressus ad eas. 4.d.34.5.0./.d.41.ar.2. q.3.0.
2 Sed erant clausae, vsque ad diem mortis suae. Gen.8.4a.
C.21 1 Et domum sanguinum. Ruth.3.2a.
2 Virum qui attriuit nos, & oppressit inique, ita delere debemus c. Numeri.31.1a.
3 Et dedit eos in manus Gabaonitarum, qui crucifixerunt eos c. Exo.20.7a./.Opus.20.lio.3.co.8.
4 Dauid ossa Saul & Ionathae c. & eorum qui affixi fuerant sepeliuit c. Tob.1.11a.
C.22 1 Dominus petra mea, & robur meum c. vsque fi. Psal.17.0.
Ad deum meum clamabo. Gen.4.4a.
2 Iratus est eis. Exo.4.5a.
De naribus eius, de ore eius. Gen.3.14a.
Caligo sub pedibus eius. Ibidem./.Exo.19.7a.
3 Fumus & ignis, carbones succensi sunt ab eo. Exo. 3.1a.
Ascendit super cherubin & volauit. Gen.3.13a.
4 In deo meo transiliam murum. Psal.17.10a.
C.23 1 Spiritus domini locutus est per me, & sermo eius per linguam meam. 1a.q.1.10.c./.22e.q.174.2.c.fi./.§.4. co.17.11m./.Potentia.q.4.1.c./.quol.7.vel.8.vel.11. q.6.1.5m./.3.c./.quol.12.27.0./.plo.Psal.co.3./.Psal. 5.co.7./.Psal.44.co.2./.Isa.principio./.2e.Thi.3.fi./. Heb.3.lec.2.principio.
2 Deus Israel. Gen.17.5a. Fortis. Exo.20.5a.
Iustus. Deut.32.6a. Dominator hominum dominator in timore dei. Deuter.10.8a.
3 Sicut lux aurorae oriente sole, mane absque nubibus rutilat. 22e.q.174.2.c.
4 Vt pactum aeternum iniret mecum. Gen.17.11a.
C.24 1 Addidit furor domini irasci, cōtra Israel. Exo.4.5a.
Cōmouitque Dauid. c. Ibidem.9a. Adaugeat dominus deus tuus, ad populum tuum. c. Deut.3a.
2 Peccaui valde in hoc facto, scilicet numerando populum c.

quia stultę egi nimis. Numeri. 2ª. Ad Gad prophetam, & videntem. 1. R. 9. 2ª.
3 Melius est vt incidam in manus domini. 4. d. 20. L. 3m. / He. 10. lec. 3. fi. / Dan. 13. 2ª.
4 Multę misericordię eius sunt. Exo. 22. 11ª.
5 Et mortui sunt ex populo septingentamillia. 22e. q. 108. 4. 1m. / 2. d. 33. q. 1. 2. 5m. / 4. d. 14. L. fi. / d. 46. q. 1. ar. 1. q. 2. 3m.
6 Cumq; extēdisset manū suā angelus dn̄i. Gen. 3. 14ª.
7 Areuna adorauit regem, prono vultu in terram. Gen. 18. 2ª.

AVTORITATES EX tertio libro Regum.

C.1m 1 Salua animas tuas, filiiq; tui Salomonis. Gen. 46. 2ª. / Io. 3. 7ª. Adorauit regem. Gen. 18. 2ª.
2 Vngat eum Sadoch sacerdos & Natam propheta. 1. R. 9. 4ª. Sicut fuit dominus cum domino meo rege, sic sit cum Salomone. Numeri. 14. 1ª.
3 Benedictus dominus Deus Israel. Psal. 33. 1ª.

C.2. 1 Confortare & esto vir fortis. Ios. 2ª. Custodias cerimonias domini & precepta eius & iudicia & testimonia. Deut. 4. 6ª.
2 Surrexit rex in occursum eius, & adorauit eam. Gen. 18. 2ª. Positus est tronus matri regis, & sedit a dextris eius. 3. d. 22. q. 3. ar. 3. q. 3. 3m. / Psal. 44. co. 2.
3 Contra animas suam locutus est. Gen. 46. 2ª. / Io. 12. 2ª. Vir mortis es. 1. R. 20. 3ª.
4 Misit rex Salomon Banaiam dicens, interfice eum. 2. R. 2ª. Et interfecit eum. Ibidem. 3ª.
5 Reddidit dominus malitiam tuam in caput tuum. Psal. 61. 6ª.

C.3. 1 Apparuit autem dn̄s Salomoni ꝑ somnium nocte ℭ. 12e. q. 113. 3. 2m. / 22e. q. 154. 5. 1m. / 4. d. 9. ar. 4. q. 1. 1m. / Veri. q. 28. 3. 6m. / 7m. Affinitate coniunctus est Pharaoni regi Aegypti. Accepit nanq; filiam eius. Exo. 34. 11ª.
2 Populi quem elegisti. Deut. 7. 2ª. / Exo. 19. 3ª. Populi infiniti. Nume. 20. 4ª. Animas inimicoꝝ. Gen. 46. 2ª. / Io. 12. 2ª.
3 Si ambulaueris in viis meis ℭ. longos facias dies tuos. Leui. 26. 2ª. / Opus. 20. cº. 10. 11. / Liº. 3. cº. 14.

C.4. 1 Sicut arena maris. Gen. 15. 2ª.
2 Dedit Deus sapientiam Salomoni & prudentiaꝫ multam nimis vsq; fi. 22e. q. 173. 2. o. / q. 174. 3. c. / Veri. q. 127. 12. 13. c.

C.5. 1 Ipsum vnxissent in regem. 1. R. 9. 4ª. Benedictus dominus Deus. Psal. 33. 1ª.
2 Dedit Deus sapientiam Salomoni. ₴. 4. 2ª.
3 Lapides grandes pretiosos in fundamentis templi dolauerunt cementarii Salomonis, & cęmentarii Hyraꝫ. 12e. q. 102. 4. 2m.

C.6. 1 Domus quam ædificabat rex Salomon, habebat sexaginta cubitos ℭ. vsq; fi. Exo. 26. 1ª.
2 Malleus, & securis, & omne ferramentum, non sunt audita in domo, cum ędificaretur. 12e. q. 102. 4. 2m.
3 Si ambulaueris in preceptis meis ℭ. firmabo ℭ. Leui. 26. 2ª. Habitabo in medio filiorum Israel. Ro. 8. 12ª. / Numeri. 11. 5ª.
4 Non derelinquam eum. Ios. 3ª. Populum meum Israel. Exo. 19. 3ª. Sed & altare vestiuit cedro & auro. Exo. 20. 26ª.
5 Omnia cedrinis tabulis vestiebantur. Exo. 20. 26ª.
6 Nihil erat in templo qđ non auro tegeretur. He. 9. 2ª.
7 Fecit duo cherubin ℭ. Exo. 25. 5ª.

C.7 1 Hyram plenum sapientia & intelligentia & doctrina, ad faciendum omne opus ex ęre. ₴. 4. 2ª.
2 Sculpsit cherubin, & duodecim boues, & leones, & palmas quasi in similitudinem hominis stantis ℭ. Exo. 25. 5ª.
3 Omnia vasa quæ fecit Hyram regi Salomoni in domo domini, de aurichalco erant. 2. Paraſ. 4. 1ª.
4 Fecit altare aureum. Exo. 20. 26ª. Et mensam super quas ponerentur panes propositionis. Exo. 25. 6ª.
5 Candelabra aurea quinq; a dextris & quinq; a sinistris, & lucernas desuper. Ibidem. 7ª.
6 Omnia vasa erant aurea. ₴. 6. 2ª.

C.8. 1 Subter alas cherubin. Exo. 25. 5ª. In arca non erat aliud nisi duæ tabulæ lapideę ℭ. 12e. q. 102. 4. 6m. / He. 9. co. 3. fi.
2 Dominus dixit, vt habitaret in nebula. Exo. 19. 7ª. Impleuerat gloria domini, domum domini. Gen. 32. 3ª. Benedictus dominus Deus Israel. Psal. 33. 1ª.
3 Locutus est Deus, ore suo. Gen. 3. 14ª. / 32. 2ª. Et manibus suis perfecit. Ibidem. 2. 1ª. 2ª. 14ª. Manus tua fortis, & brachium tuum extentum vbiq;. Ibidem.
4 Et esset nomen meum ibi. Deut. 12. 2ª. Elegi Dauid, vt esset super populuꝫ meum Israel. Deut. 7. 2ª. / 17. 5ª.
5 Non est similis tui Deus. Psal. 82. 1ª. Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat ℭ. ita tamen si custodierint ℭ. Leui. 26. 2ª.
6 Ergo ne putanduꝫ est, ꝙ vere Deus habitet super terram. Gen. 28. 7ª.
7 Si enim cœlum & cœli cœloruꝫ, te capere non possunt. Ibidem. Quanto magis domus hæc quam ędificaui tibi. ℭ. 12e. q. 102. 4. 1m.
8 Sed respice ad orationem serui tui. Exo. 2. 6ª. Audi hymnum. Ibidem. 4ª. Sint oculi tui aperti. Gen. 3. 14ª.
9 Vt exaudias deprecationem serui tui, & populi. ℭ. 12e. q. 102. 4. 1m. / 3ª. q. 83. 3. o. / 4. d. 13. q. 1. ar. 2. q. 5. o. / d. 24. q. 2. ar. 1. q. 2. c. / 2. 9m.
10 In loco habitaculi in cœlo. 12e. q. 4. 7. 3m. / 3ª. q. 57. 4. 1m. / Opus. 3. cº. 261. fi. / 264. co. 6.
11 Reddens viaꝫ suam ℭ. & retribuens ei ℭ. Psal. 61. 6ª.
12 Tu solus nosti corda hoiuꝫ. 1ª. q. 14. 14. o. / q. 57. 4. o. / 5. c. / q. 114. 2. 2m. / q. 117. 2. c. / 12e. q. 111. 4. c. / 22e. q. 106. 5. 3m. / 2. d. 8. 5. 5m. / d. 11. q. 2. 3. c. / 4. d. 45. q. 3. 1. 5m. / ₴. 1. cº. 68. / Liº. 3. cº. 154. co. 2. fi. / Veri. q. 8. 13. o. / q. 9. 4. c. / Ma. q. 3. 4. 1m. / q. 16. 8. o. / Opus. 53. 19m. / Matth. 22. co. 4. fi. / Ro. 2. co. 2. / cº. 8. lec. 5. fi. / 1e. Cor. 4. co. 3. / cº. 2. lec. 2. co. 5.
13 Non est homo qui non peccet. 1ª. q. 63. 1. c. / 3. d. 3. L. lec. 1. fi. / d. 13. q. 1. 1. 5m. / ₴. 3. cº. 109. co. 1. 2. / Opus. 3. cº. 231. / Opus. 7. cº. 6. / Psal. 40. co. 8. / Psal. 45. co. 5. / Ro. 3. lec. 2. co. 2. / 1e. Thes. fi. / He. 9. lec. 1. fi.
14 Vt timeant te. Leui. 19. 14ª. Ciuitas quam elegisti. Deut. 7. 2ª. Et iratus. Exo. 4. 5ª. Populus tuus est, & hęreditas tua. Exo. 19. 3ª.
15 Sit dn̄s nobiscum, sicut fuit cum patribus nostris. Nume. 14. 1ª. Non derelinquens nos, neq; proijciens. Ios. 3ª. Sed inclinet corda nostra ad se. 1ª. q. 111. 2. c.
16 Custodiamus mandata eius, & cerimonias, & iudicia. Deut. 4. 6ª. Dominus ipse est Deus, & non est vltra absq; eo. Deut. 6. 3ª.
17 Dedicauerunt templuꝫ domini, & sanctificauit rex medium atrium. Exo. 30. 1ª. Dominus Deus Israel noster. Gen. 17. 5ª.

C.9. 1 Apparuit ei dominus secundo, sicut apparuerat ei in Gabaon. ₴. 3. 1ª. / Gen. 32. 2ª. Sanctificaui domum hanc. Exo. 3. 1ª.
2 Vt ponerem nomen meuꝫ ibi. Deut. 12. 2ª. In sem

piternum. Gen.17.11ª. Et erunt oculi mei & cor meum ibi. Gen.3.14ª.

3 Tu quoq; si ambulaueris corã me. &c. vsq; malum hoc. Leui.26.2ª. In simplicitate cordis. Iob.1ª. Et equitate. 22ᵉ.q.80.3ᵐ./. Iob.23.4ª./. Psal.26.8ª.

4 Nec custodientes mandata mea, & cerimonias. Deut. 4.6ª. Colueritis deos alienos, & adoraueritis eos. Exo.7.1ª./.20.4ª.

5 Auferam vos. &c. & proijciam a conspectu meo. Ios.3ª./. Opus.20.liº.3.cº.8. Dereliquerunt dominum Deum suum. Ios.22.2ª.

6 Pharao rex Aegypti ascēdit, & cepit Gazer. &c. & dedit in dotem filię suę vxori Salomonis. Exo.34.11ª.

7 De filijs Israel, non cõstituit Salomon seruire quenq;, sed erant viri bellatores, & ministri eius, principes, duces. &c. Opus.20.cº.7.8.24.

C.10 1 Venit tentare eum. Gen.22.1ª. Benedictus dominus Deus Israel. Psal.33.1ª.

2 In enigmatibus.2.d.23.q.2.1.3ᵐ. * Videns regina Saba omnem sapientiam etc. 22ᵉ.q.183.2.c.

3 Dilexit dominus Israel. Deut.7.3ª. In sempiternum. 1ª.q.20.2.2ᵐ./.3.d.32.3.o./.ꝑ.4.cº.23.6./. Ro.9.lec. 2.co.4.6./. Ephe.co.8.6.

C.11 1 Rex Salomõ adamauit mulieres alienigenas. &c. vsq; iratus. Exo.34.11ª. Vt sequamini deos earum. Exo. 7.1ª. Iratus est dominus. Ibidem.4.5ª.

2 Cumq; iam esset senex, deprauatum est cor eius, per mulieres. Opus.20.liº.3.cº.8.

3 Auersa est mens eius a domino. 12ᵉ.q.75.5.c./.q.87. 4.o./.22ᵉ.q.20.1.1ᵐ./.q.24.12.4ᵐ./.q.162.6.c./.3ª.q. 86.4.c./.q.88.1.c./.3.d.36.5.c.1ᵐ./.4.d.18.q.2.ar.2. q.3.c./. Ma.q.8.1.1ᵐ./.2.12ᵐ./.quol.4.22.c./. Psal. 27.co.6.

4 Qui apparuerat ei. 3.3.1ª. Dirumpens scindam regnum tuum. 12ᵉ.q.105.1.3ᵐ.

5 Hierusalem quam elegi. Deut.7.2ª. Suscitauit autem dominus aduersarium. Exo.4.9ª. Occidit omne masculinum in idumea. Gen.6.9ª.

6 Dereliquerit me. Ios.22.2ª. Faceret iustitiam coram me, & praecepta mea, & iudicia. Leui.18.2ª. Vt esset nomen meum ibi. Deut.12.2ª.

7 Desiderat anima tua. Gen.46.2ª. Ero tecum. Nume.14.1ª. Quem elegi. Deut.17.5ª.7.2ª.

8 Dormiuitq; Salomon cum patribus suis, & sepultus est in ciuitate Dauid patris sui. Opus.20.liº.3.cº.8.

C.12 1 Hi sunt dii tui. Exo.7.1ª.

2 Neq; bellabitis contra fratres vestros. Gen.13.3ª.

C.13 1 Deprecare faciem domini. Gen.3.14ª.

2 Quia nõ obediens fuisti ori domini. Ibidem.

3 Heu mi frater. Gen.13.3ª.

C.14 1 Tolle in manu tua decem panes, & crustulam, & vas mellis, & vade ad illum. s. Habiam prophetam.1.R.9.1ª.

2 Ego missus sum ad te. Hiere.7.8ª. Populum meum Israel. Exo.19.3ª. Scidi regnũ dom' Dauid. 3.11.4ª.

3 Fecisti tibi deos alienos & conflatiles. Exo. 7.1ª./.20. 2ª. Vt me ad iracundiam prouocares. Exo.4.5ª.

4 Aues cœli. Gen.32ª. Constituet sibi dominus regem super Israel. Deut. 17.5ª. Quam elegit dominus. Deut.7.2ª. Vt poneret nomen suum ibi. Deut.12.2ª.

C.15 1 In oculis domini. Gen.3.14ª. Quę sanctificauerat. Exo.30.1ª.

2 Nec vnam animam. Gen.46.2ª. Irritauerat dominum. Exo.4.5ª.

3 Posuit te ducem. Deut.17.5ª.

1 Vt me irritares. Exo.4.5ª.

C.16 2 Achab duxit vxorem Iezabel, filiam Methaal regis Sidoniorum. Exo.34.11ª.

3 Seruiuit Baal, & adorauit eum. Exo.20.4ª.

C.17 1 Coruisq; pręcepi, vt pascant te. 22ᵉ.q.83.10.3ᵐ./.1. d.3.q.1.3.3ᵐ./.4.d.15.q.4.ar.6.q.3.1ᵐ./. Veri.q.24. 2.8ᵐ./. Poª.q.1.6.4ᵐ./. Opus.3.cº.145.

2 Ingressus es ad me, vt rememorarentur peccata mea. Ro.lec.5.co.4. Et clamauit ad dominum. Gen.4.4ª.

C.18 1 Abdias timebat dñm Deum valde. Leui.19.14ª.

2 Non est gens aut regnum, in quo non miserit dominus meus te requirens. 3ª.q.44.2.2ᵐ.

3 Adiurauit regna singula & gẽtes. Ibidẽ./. Gen.24.2ª.

4 Incidebant se iuxta ritum suum cultris & lanceolis, donec perfunderentur sanguine. 12ᵉ.q.102.5.1ᵐ.

5 Manus domini. Gen.3.14ª.

C.19 1 Hęc mihi faciant dij. Exo.7.1ª. Posuero animam tuam, sicut animam vnius ex illis. Gen.46.2ª.

2 Angelus domini tetigit eum. 1ª.q.75.1.3ᵐ./.q. 105. 2.1ᵐ./.1.d.37.q.3.1.c./. L.lec.1.6./.4.d.44.q.3.ar.3. q.3.7ᵐ./.ꝑ.2.cº.55.3ᵐ.

3 Ambulauit in fortitudine illius cibi, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. Exo.24.5ª./.12ᵉ.q.102. 8.4ᵐ./.22ᵉ.q.40.4.c./.q.122.4.3ᵐ./.3ª.q.40.4.3ᵐ.

4 Altaria tua destruxerunt. &c. Ro.11.co.2.6.

5 Et ecce dominus transit. Gen.3.13ª./. Exo.33.17ª./. 22ᵉ.q.171.2.c.

6 Vnges Asael regem sup Siriam, & Hieu super Israel, & Heliseum prophetam pro te.1.R.9.4ª.

7 Derelinquam mihi, septemmillia virorum, quę genua non sunt incuruata ante Baal. Ro.11.co.3.pnº.

C.20 1 Hęc faciant mihi dij. Exo.7.1ª.

2 Saluabit animas nostras. Gen.46.2ª.

3 Pedisequos pncipum puinciarum. 1ᵉ. Cor.lec.4.co.2.

C.21 1 Vnde anima tua tristata est. Gen.46.2ª.

2 Et falsum testimonium dicant. Exo.20.22ª.

3 Quia Achab humiliatus est mei causa, non inducam malum in diebus eius. 4.d.15.q.1.ar.3.q.5.c.

4 In diebus filii sui inferam malum in domo eius. Exo. 20.7ª.

C.22 1 Adiuro te. Gen.24.2ª. Vidi dominum. Ibidem.32. 2ª. Sedentem super solium suum. Iudic.6.3ª.

2 Et omnem exercitum cœli assistentem ei. 1ª.q.113.3.o./. 2.d.10.1.o./.4.d.49.q.2.6.2ᵐ./. Dionysius.lec.3.co.1. 6./. Lec.4.pnº./.1ᵉ. Cor.11. lc.2.pnº./. Iob.co.4.pnº.

3 A dextris & a sinistris. Deut.10.11ª.

4 Egrediar, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius. 1ª.q.114.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.172.6.2ᵐ./. Ma.q.3.1.17ᵐ.

5 Egredere & fac. Ma.q.3.1.17ᵐ.

6 Seruiuit Baal, & adorauit eum. Exo.20.4ª.

AVTORITATES EX

quarto libro Regum.

C.1ᵐ 1 Ite consulite Belzebub deum Acharon. Exo.7.1ª.

2ᵐ 2 Dixit Helias quinquagenario. Si homo Dei sum, descendat ignis de cœlo, & deuoret te, & quinquaginta tuos. 22ᵉ.q.108.1.4ᵐ./. Ma.q.12.3.16ᵐ.

3 Noli despicere animam meam, & animas. &c. Gen.46.2ª.

C.2 1 Dominus misit me. Hiere.7.8ª.

2 Obsecro, vt fiat in me duplex spiritus tuus. 1ª.q.36.1. 3ᵐ./.1.d.17.L.lec.2.q.3./.ꝑ.4.cº.13.co.2.3ᵐ.

3 Ascendit Helias p turbinē in cœlum. 1ª.q.102.2.3ᵐ./. 3ª.q.49.5.2ᵐ./.3.d.18.ar.6.q.2.1ᵐ./. He.11.co.3.6.

4 Requieuit spiritus Helię super Heliseum. 1ª.q.36.1. 3ᵐ./.1.d.18.5.2ᵐ./.2.d.26.2.1ᵐ.

5 Adorauerũt eum. i. Heliseũ, pni in terram. Gen.18.2ª.

6 Heliseus maledixit pueris, & duo vrsi occiderunt quadragintaduos ex eis. 3.1.2ª./. Gen.3.21ª.

C.3. 1 Dixit Heliseus, Adducite mihi psalten, Cumq; cante-

ret psaltes.1.R.16.5ª.+.22ª.q.171.2.b.
2 Vniuersum lignuꝫ fructiferꝫ succidetis. Deut.20.4ª.
3 Rex Moab primogenitum suum obtulit holocaustuꝫ super muruꝫ,& facta est indignatio magna in Israel, statimq; recesserunt ab eo.22ª.q.94.5.2ᵐ.

C.4. 1 Seruus tuus fuit timens Deum.Leui.19.14ª.
2 Hodie non sunt calendæ,neq; sabbatum.1. R.20.1ª.
3 Et dñs celauit a me,& non indicauit mihi.2.R.7.1ª.
4 Et ascendit,& incubuit super puerum,posuitq; os super os eius.ē.1ª.Cor.9.lec.4.fi.
5 At illa venit,& corruit ad pedes eius, & adorauit super terram.Gen.18.2ª.
6 * Filij prophetarꝫ,habitabant coraꝫ eo.22ª.q.174.4.c.fi.

C.5. 1 Nunquid ego Deus sum, vt occidere possim & viuificare.Deut.32.19ª.
2 * Nonne cor meum in pręsenti erat etc.22ª.q.171.3.c.
3 Vere scio,ꝙ non sit alius Deus.Deut.6.3ª.

C.6. 1 Plures sunt nobiscum,ꝗ cum illis, 1ª.q.63.9. o.+1.d. 39.q.2.2.4ᵐ.+2.d.1.q.1.1.3ᵐ.+ Anima.8.4ᵐ.
2 Percussit eos dñs,ne viderent.Gen.19.5ª.

C.7. 1 Si dominus fecerit cataractas in cœlo.Gen.7.2ª.
2 Animas tñ suas,saluare cupientes.Gen.46.2ª.

C.8. 1 Tolle tecum munera,& vade in occursum viri Dei,& consule dominum per eum.1.R.9.1ª.
2 Ambulauit in vijs regum Israel.22ª.q.94.1.o.

C.9. 1 Vnxit te regem super Israel.1.R.9.4ª.
2 Quid tibi & paci.Isa.57.4ª. Adhuc fornicationes Iezabel matris tuę,& veneficia eius multa vigent. Exo. 34.10ª.

C.10 1 Vide zelum meum pro domino.Exo.20.6ª.
2 Achab coluit Baal parum, ego colam eum amplius. Exo.20.4ª.
3 Anima eius erit pro anima illius.Gen.46.2ª.
4 Quia studiose egisti quod rectum est. ē. filii tui vsq; ad quartam generationeꝫ.ē.3ª.q.89.6.3ᵐ.+1.d.27.4.c.+ 4.d.15.q.1.ar.3.q.4.o.+ Ma.q.2.5.7ᵐ.
5 Cœpit dominus tędere super Israel, Gen. 6. 6ª.7ª.+ Exo.4.5ª.

C.11 1 Et adiurans eos.Gen.24.2ª.
2 Vt esset populus domini. Exo.19.3ª.

C.12 1 Quæ offertur pro pretio animę.Gen.46.2ª.
2 Et tulit Ioiada pontifex gazophylacium vnum.ē. 1. prolo.I. principio.+Io.8.lec.2.fi.
3 Pecuniam autem pro delicto,& pecuniam pro peccato.Leui.7.2ª.
4 Omnia sanctificata,quę consecrauerat. Exo.30.4ª.
5 Serui eius percusserunt euꝫ.s.Ioas regem, & mortuus est. 22ª.q. 42.2. 3ᵐ.+2.d. 44. q. 2.2. 5ᵐ.+ Opusc. 20. cº.6.2.

C.13 1 Iratus est furor domini. Exo.4.5ª.
2 Audiuit eum dominus. Exo.2.4ª. Vidit angustiam Israel.Ibidem.6ª.
3 Misertus est dominus. Exo.22.11ª.

C.14 1 Non morienť pr̃es p filiis,nec ecõuerso. Exo.20.7ª.
2 Vidit dominus afflictionem Israel. Exo.2.5ª.

C.15 1 Verũtamen excelsa nõ est demolitus,nec abstulit. 22ª. q.94.1.o.+ Ro.11.co.2.fi.+ Exo.20.4ª.+ ĩ.18.1ª.
2 Qui peccare fecit Israel.22ª.q.94.1.o.

C.16 1 Filium consecrauit, transferens per ignem, Psal.83. 10ª.+ 22ª.q.94.5.2ᵐ.
2 Offeres holocaustum matutinum,& sacrificium vespertinum.Numeri.28.3ª.

C.17 1 Coluerunt deos alienos. Exo.7.1ª.+20.4ª.
2 Reuersi a viis vestris pessimis. Exo.32.8ª.
3 Secuti sunt vanitates, & vanę egerunt. Psal.4.2ª.
4 Diuinationi seruiebant.Leui.19. 34ª. Et auguriis. Ibidem.29ª.
5 In fortitudine magna. Exo.20.5ª.+ Psal.47.1ª.

C.18 1 Ezechias dissipauit excelsa, & contriuit statuas & succidit lucos. Ro.11.co.2.fi.
2 Et confregit serpentem æreum,queꝫ fecerat Moyses. 4.d.1.q.1.ar.1.q.1.3ᵐ.+quol.4.q.12.1.3ᵐ.
3 Sperauit in domino Deo suo Israel. 22ª.q. 17.4. o.+ 5.c.+q.25.1.3ᵐ.+3ª.q.7.4.c.+3.d.26.q.2.1. 5ᵐ.+1.c. 2ᵐ.+ã. 5.q.1.1ᵐ.+q.2.c.+ L.q.1.3ᵐ.+ꝭ.4.cº.7.18ᵐ.+ Virt.q.4.1.c.fi.
4 Adhęsit domino. Deut.10.11ª.
5 Deus erat cum eo. Numeri.14.1ª.
6 Ascendit Senacherib rex Assyriorum.ē. Isa.20.pnª. Dii gentium. Exo.7.1ª.
7 In domino Deo nostro,habemus fiduciam.22ª.q.40. 2.2ᵐ.+22ª.q.128.6ᵐ.+c.+q.129.6.7. o.+3.d.26. q.1. 3.5ᵐ.+d.33.q.3.ar.3.q.1.2.4.c.+ He.lec.3.fi.
8 Ante vnum satrapam.1. R.5.2ª.

C.19 1 Si audiat Deus. Exo.2.4ª.
2 In quo habet fiduciam.ĩ.18.7ª.
3 Tu fecisti cœlum & terram.Gen.1ª.
4 Tu es dominus Deus solus. Deut.6.3ª.+32.12ª.
5 Mittet radicem deorsum, & faciet fructum sursum. 3ª.q.42.1.c.fi.+q.46.2.1ᵐ.

C.20 1 Pręcipe domui tuę,morieris enĩ tu,& nõ viues.22ª.q. 171.6.2ᵐ.+Isa.38.1ª.Hiere.18.2ª. Memẽto dñe. Gen.8.1ª. Qũo ambulauerim coram te.Gen.5.3ª.
2 In veritate.1ª.q.16.4.3ᵐ.+q. 21.2. 2ᵐ.+22ª.q. 109. o.+4.d.38.q.2.ar.4.q.1.c.fi.+d. 46.q.1. ar.1.q. 3.o.+ Psal.11.co.2.+ Psal.30.fi.+Io.8.lec.4.co.1.fi.+Lec.6. co.1.fi.+cº.9.lec.3.co.2.
3 Et in corde perfecto.Isa.38. co.1. Quod placitum est coram te,fecerim.2ª.Cor.3.1ª.
4 Audiui orationem tuam. Exo.2.4ª.
5 Afferte massam ficorum,quam cum attulissent & posuissent super hulcus,curatus est.Isa.28.fi.
6 Quod erit signum, qa dñs me sanabit.ē. Iudic.6.5ª.

C.21 1 Adorauit omnem militiaꝫ cœli,& coluit. Exo. 20.4ª.
2 Ponã nomen meũ ibi. Deut.12.2ª. Et traduxit filiuꝫ suũ p ignẽ. Exo.7.1ª.22.8ª.Iob.1.5ª.+ Psal.105.6ª.
3 Et ariolatus est.Leui.19.34ª. Obseruauit auguria. Ibidem.29ª. Et fecit pythones.1.R.28.3ª. Et aruspices. Leui. 19.34ª.
4 Et irritaret eum. Exo.4.5ª.
5 Dereliquit dominum Deum patrum suorum.Ios.22. 7ª.+Gen.17.5ª.
6 Interfecerunt regem.ĩ.12.5ª.

C.22 1 Ambulauit p omnes vias Dauid prĩs sui. Gen.5.3ª. Nõ declinauit ad dexterã,siue ad sinistrã. Deut.5.11ª.
2 Magna ira domini succensa est. Exo.4.5ª.
3 Olda prophetes habitabat in secunda. Iudic.4.1ª. Dereliquerunt me. Ios.22.7ª. Sacrificantes diis alienis. Exo.7.1ª.+22.8ª.+ Psal.105.6ª.
4 Colligeris ad sepulchrum tuum in pace,vt non videãt oculi tui mala.1ª.q.89.8.o.+8ᵐ.+22ª.q.83.4. 2ᵐ.+4. d.5.q.1.4.1ᵐ.+q.2.ar.2.q.3.1ᵐ.+ar.4.q.4.1ᵐ.+d.45. q.3.1.1ᵐ.+2ᵐ.+ Virt.q.8.11.12ᵐ.+q.9.6. 5ᵐ.+ Anima.3.3ᵐ.+Isa.38.1ª.+ Hiere.18.2ª.

C.23 1 Vt ambularent post dominum.Gen.5.3ª.
2 In omni corde, & in tota anima, & vniuersa virtute sua. Deut.6.4ª.
3 Comedebant azima. Exo.12.7ª. Nemo consecraret filium suum aut filiam per ignem Moloch. Exo.7. 1ª.+22.8ª.+ Psal.105.6ª.
4 Facite phase. Ibidem.12.4ª.5ª. Pythones abstulit. 1.R.28.3ª.
5 Similis non fuit ante eum,nec post. Eccle.44.2ª.
6 A facie mea.Gen.3.14ª. Auferam Iudaꝫ sicut abstuli Israel,& proiiciam. Ios.3ª.
7 Et vnxerunt euꝫ,& cõstituerũt eum regeꝫ.1.R.9.4ª.

C.24 1 Propter sanguinem innoxium, quem effudit Manasses, & impleuit Hierusalem cruore innocentum. Psal.83.10ª./.Iob.1.5ª.
2 Vt auferret Iudam.Ios.3ª.
C.25 1 Preualuit fames in ciuitate.Sap.14.5ª. Fugit itaqz Ezechias.2.c.Opus.20.liº.3.cº.7.

AVTORITATES EX primo libro Paralipomenon.

Cam 1 Si benedicens benedixeris mihi.Gen.35ª.
5m 2 Et manus tua fuerit mecũ.Gen.3.14ª./.Num.14.1ª.
C.6. 1 Animas hominum.Gen.46.2ª./.Sap.14.3ª.
2 Reliquerunt Deum patrum suorum. Ios. 22. 2ª./. Gen.17.5ª.
3 Suscitauit Deus contra Israel spiritus Phul regis Assyriorum, & spiritum Teglatphalasar regis Assur. Exo.4.9ª.
C.7. 1 Frater eius & fratres eorum.Gen.13.3ª.
2 Ipsis forte contigerant. Act.1.2ª.
3 Multas enim habuerunt vxores.2.R.5.4ª.
4 Concubina Manasse Sira, peperit Machir patrez Galaad.Gen.16.1ª.
C.8. 1 Postqz dimisit Vsim & Bara, vxores suas, Deut.14.1ª./.2.R.5.4ª.
2 Habitauerunt ex aduerso fratrum suorum in Hierusalem, cum fratribus suis.Gen.13.3ª.
C.9. 1 Et fratres eorum.Ibidem. Super panes erant propositionis, vt semper nouos per singula sabbata praepararent.Exo.25.6ª./.20.16ª.
2 Capita Leuitarum per familias suas principes manserunt in Hierusalem.Numeri.7.2ª.
C.10 1 Dixit Saul ad armigerum suum. Euagina gladium tuum, & interfice me.1.R.31.1ª. Et noluit armiger eius.Ibidem.2ª.
2 Arripuit ergo Saul ensem, & irruit in eum. Idem fecit armiger eius. Iudic. 16.7ª. In phano Dei sui. Exo.7.1ª.
3 *Mortuus est ergo Saul, propter iniquitates suas. Opus.20.liº.3.cº.8.
4 Phitonissam consuluit.1.R.28.3ª. Nec sperauit in domino.4.R.18.5ª.
C.11 1 Os tuum sumus, & caro tua.Gen.29.2ª.
2 Vnxeruntqz eum in regez.2.R.2.1ª. Dominus erat cum eo.Numeri.14.1ª.
3 Proficiebatqz Dauid vadens & crescens.22ª.q.186.2.2m./.q.189.1.4m./.3.d.29.ar.8.q.2.0./.2ª.Cor.13.sc.fi.co.1./.He.6.co.1.fi.
C.12 1 De fratribus Saul.Gen.13.3ª.
2 Vtraqz manu fundis saxa iacientis.Iudic.3.4ª.
3 Cor meuz iungatur vobis.Deut.10.6ª. Videat Deus patrum nostrorum, & iudicet.Exo.3.6ª./.Gen.17.5ª.
4 Spiritus dñi induit Abisai.Exo.31.2ª./.Psal. 89.1ª.
5 Te adiuuet Deus tuus. 1ª.q.23.8. 2m./.Veri. q.28.8. 8m./.Ro.11.lec.5.co.2./.1ª.Cor.3. lec.2.co.2. fi./.2ª. Cor.6.principio.
C.13 1 Mittamus ad fratres nostros. Gen.13.3ª. Dei sedentis super cherubin.1.R.4.1ª. Iratus est dominus.Exo.4.5ª.
2 Percussit Ozam dominus, eo qp tetigisset arcam domini, & mortuus est ibi coram domino.2.R.6.2ª.3ª. Et timuit Deum.Leui.19.14ª.
3 Et benedixit dominus domui eius, & omnibus quę habebat.Gen.35ª.
C.14 1 Accepit ergo Dauid alias vxores.2.R.5.4ª. Vnctus esset Dauid in regem.1.R.9.4ª. Dereliquerunt ibi deos suos.Exo.7.1ª.
2 Gradientis in cacumine.Gen.3.13ª. Egressus est enim Deus ante te.Ibidem.
3 Diuulgatus est nomen Dauid in vniuersas regionibus.3.R.18.2ª.
C.15 1 Quos elegit dominus.Deut.7.2ª. Vsqz in ęternuz. Gen.17.11ª. Et fratres eius.Gen.13.3ª. Sanctificamini.Exo.30.4ª.
2 Pro octaua canebāt.12ª.q.102.5.1m.3ª.q.70.3.3m. Psal.prolo.co.5./.Psal.6.pnº./.Ro.4.lec.2.co.2.fi.
3 A diuisisset dominus leuitas.c.12.5ª.
C.16 1 Laudarent dñm Deum Israel.Gen.17.5ª./.Psal.33.2ª. Quęrite faciem eius semper. Gen. 3. 14ª. Et virtutem eius.Deut.4.14ª.
2 Et iuramenti illius.Gen.22.8ª. Nolite tangere christos meos. * 22ª.q.33.4.1m./.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.2.3.3m./.Virt.q.3.1.18m./.Gal.2.lec.3. priñº./.Col.fi./.He.12.lec.4.co.2.fi./.2.R.6.2ª.3ª. Magnus dominus.Psal.47.1ª. Et horribilis.Psal.46.2ª.
3 Sup oĩs deos.Exo.7.1ª. Letentur coeli, & exultet terra.Psal.18.1ª. Qm̃ venit.Psal.3.13ª./.Exo.19.6ª.
4 Iudicare terram.Psal.9.3ª. In ęternum misericordia eius.Exo.22.11ª. Benedictus dominus.Psal.33.1ª. Et fratres eius.Gen.13.3ª.
5 Oris eius.Gen.3.14ª. Vt offerrent holocausta iugiter, mane & vespere.Nume.28.3ª.
6 Confitemini dño.22ª.q.3.1.0./.q.12. 1.2m./.4. d.17.q.3.ar.2.q.3.0./.Psal.9. pnº./.Isa. 25.fi./.Matth.11.co.13.fi./.Ro. 10.lec.2.co.1./.cº.15.co.4.fi.
7 Qm̃ bonus.1ª.q.6.1.0./.2̃.1.cº.37./.Veri.q.21.1.1m.
C.17 1 Dixit Nathã ad Dauid.Omnia quę sunt in corde tuo fac.2.R.7.1ª. Dñs tecum est.Numeri.14.1ª.
2 Neqz mansi in domo, ex eo tpe quo eduxi.c.Psal.91.3ª. Sed semp fui mutās loca tabernaculi.Gen.3.13ª.
3 Firmabo soliuz eius, vsqz in ęternuz.2.R.7.4ª. Ego ero illi in patrez, & ipse erit mihi in filium.Ibidem.5ª. Iuxta cor tuum fecisti domine.Gen.3.14ª.
4 Non auferam misericordiam meam ab eo, sicut abstuli.c.Exo.22.11ª.Ios.3ª. Quis similis tibi. Psal.81.1ª. Non est alius Deus preter te.Deut.6.2ª.
5 Posuisti populuz tuuz Israel in populuz tuuz.Exo.19.1ª. Et tu factus es deus eiº.Psal.89.1ª./.Gen.17.5ª.
6 Ad quam pertexerat.Gen.3.13ª. Magnitudine sua. Psal.47.1ª. A facie eius.Gen.3.14ª.
C.18 1 Adiuuit eũ deus.c.12.5ª. Humiliauit eos.2.R.8.1ª.
2 Omnia vasa aurea argentea, & ęnea, consecrauit Dauid rex domino.Exo.30.1ª.
C.19 1 Dixit Dauid. Faciam misericordiam. c.ad consolandum eum.2.R.10.1ª.
C.20 1 Et humiliauit eos.2.R.8.1ª.
C.21 1 Consurrexit Sathan cōtra Israel, & incitauit Dauid, vt numeraret populum.Gen.22.1ª. Augeat dominus populum suum.c.Deut.3ª.
2 Dixit Dauid ad Deuz, peccaui nimis, vt hoc facerez.s.numerando populum.Numeri.2ª. Locutus est dominus ad Gad prophetam videntem.1.R.9.2ª.
3 Melius est mihi, vt incidaz in manus dñi.2.R.24.3ª. Quia multę sunt misericordię eius.Exo.22.11ª.
4 Ceciderunt de Israel septingentamillia.Ibidem.5ª. Misit dñs angeluz.Lucę.1.8ª. Vidit dominus.Exo.2.6ª. Cesset manus tuas.Gen.3.14ª.
5 Ornam adorauit regem pronus in terraz.Gen.18.2ª.
C.22 1 Ipse erit mihi in filiuz, & ego ero illi in pr̃em.2. R.7.5ª. Firmaboqz soliũ eiº, sup israel in ęternũ.Ibidē.4ª.
2 Sit dominus tecum.Numeri. 14.1ª. Domino Deo tuo & meo, & vestro.Gen.17.5ª. Si custodieris mandata & iudicia.c.Leui.18.2ª.
3 Cōfortare, & viriliter age, ne timeas, neqz paueas.Ios.2ª. Prudentissimos in auro & argento.Exo.31.2ª.

C.23 1 Vt ministret ipse & filij eius in sempiternum. Gen. 17. 11ª.
2 Mortuus est Eleazar, & non habuit filios, sed filias, & acceperunt eas filij Cis fratres earum. Nume. 36. 2ª. / Gen. 13. 3ª.
3 Et numerum capitum singulorum. Numeri. 7. 2ª.
4 Requiem dedit. Deut. 33. 10ª. Dominus Deus israel. Gen. 17. 5ª. Populo suo. Exo. 19. 3ª.
5 Sacerdotes erunt super panes propositionis. Exo. 25. 6ª. Et azimam. Exo. 12. 7ª.
6 In sabbatis & calendis. 1. R. 20. 1ª. Et solennitatibus reliqs. Nume. 23. 1ª. Et cerimonias. Deut. 4. 6ª.

C.24 1 Diuisi vtrasq; inter se familias sortibus. Act. 1. 9ª.
2 Dauid diuisit principes sacerdotuȝ, scm vigintiquatuor vices suas. Luce. 1. 3ª. / Act. 1. 9ª.

C.25 1 Qui prophetabant. 1. R. 10. 3ª. Videntes regis. Ibidem. 9. 2ª. Super confitentes & laudantes dominuȝ. Psal. 33. 2ª.
2 Et fratribus eius. Gen. 13. 3ª. Miseruntq; sortes. Act. 1. 9ª.

C.26 1 Benedixit illi dominus. Gen. 35ª. Et fratres eius & eoꝝ. Gen. 13. 3ª. Missę sunt sortes. Act. 1. 9ª.
2 Quæ sanctificauit. Exo. 30. 1ª. Samuel uidens. 1. R. 9. 2ª.

C.27 1 Multiplicaret israel, quasi stellas cœli. Gen. 15. 2ª.
2 Ira Dei irruerat. Exo. 4. 5ª.

C.28 1 Audite fratres mei. Gen. 13. 3ª. Scabellū pedū dn̄i.
2 Elegit Deus. Deut. 7. 2ª. Dominus Deus israel, noster, & meus. Gen. 17. 5ª. In sempiternum. Ibidem. 11ª. Ego ero ei in patrem. 2. R. 7. 5ª.
3 Firmabo regnum eius in ęternum. Ibidem. 4ª. Si perseuerauerit facere pręcepta mea, & iudicia. Leui. 18. 2ª. Audiente Deo nostro. Exo. 2. 4ª.
4 Custodite & perquirite cuncta mandata. c̄. Leui. 26. 2ª. Serui ei corde perfecto. Isa. 38. 1ª.
5 Omnia corda scrutatur dominus. c̄. 3. R. 8. 12ª. Si dereliqueris euȝ. Iob. 22. 2ª.
6 Proijciet te. Iob. 3ª. In candelabra. Exo. 25. 7ª. Et lucernas. Ibidem. Et in mensam propositionis. Ibidem. 6ª. Similitudo quadrigę cherubin. c̄. Gen. 13. 3ª. / Exo. 25. 5ª.
7 Altari in quo adoleatur incensum, aurum purissimuȝ. Exo. 30. 16ª. Omnia venerunt ad me scripta manu domini. Gen. 3. 14ª.
8 Vt intelligerem opera exemplaris. Exo. 26. 2ª. Viriliter age & confortare, & fac, ne timeas, neq; paueas. Iob. 2ª.

C.29 1 Domini Dei mei, nostri, & israel. Gen. 17. 5ª. Benedixit domino. Psal. 33. 1ª. Tibi laus. Ibidem. 2ª. Tu dominaris omnium. Deut. 10. 8ª.
2 In manu tua. Gen. 3. 14ª. Virtus. Deut. 4. 14ª.
3 Peregrini sumus coram te & aduenę, sicut omnes patres nostri. Psal. 38. 6. / He. 11. lec. 4. co. 1. 6.
4 Proles corda. 3. R. 8. 12ª. Et simplicitatem diligas, & ego in simplicitate cordis mei. Iob. 1ª. Da cor perfectum. Isa. 38. 1ª.
5 Vt custodiat mandata tua. c̄. Deut. 4. 6ª. Adorauerunt regem. Gen. 18. 2ª.
6 Vnxerunt Salomonem in principem, & Sadoch in sacerdotem. 1. R. 9. 4ª. Gad videntis. Ibidem. 2ª.

AVTORITATES EX secundo libro Paralipomenon.

C. primum 1 Dominus erat cum eo. Nume. 14. 1ª. Vbi erat tabernaculum fœderis domini. Exo. 26. 1ª. Altare ęneuȝ. Exo. 20. 26ª.
2 Nocte apparuit ei dominus. 3. R. 3. 1ª. Innumerabilis quasi puluis terrę. Gen. 15. 2ª. Nec animas eorum qui te oderant. Gen. 46. 2ª. / Io. 12. 2ª. 4ª.
3 Sapientia & scientia data sunt tibi. 3. R. 4. 2ª.

C. 2. 1 Ad propositionem panuȝ. Exo. 25. 6ª. Ad holocausta mane & vespere. Nume. 28. 3ª. In sempiternuȝ. Gen. 17. 11ª. Neomenijs. 1. R. 20. 1ª.
2 Solennitatibus dn̄i. Numeri. 23. 1ª. Magnus dn̄s. Psal. 47. 1ª. Super omnes deos. Exo. 7. 1ª. Si enim cœluȝ & cœli cœloꝝ capere euȝ nequeūt. c̄. Gen. 28. 7ª.
3 Sed ad hoc tantuȝ, vt adoleatur incensum. 3. R. 8. 9ª. Dilexit dominus populum suum. Deut. 7. 3ª. Benedictus dominus Deus israel. Psal. 33. 1ª.
4 Qui fecit cœlum & terram. Gen. 1ª. Misi ergo tibi virum prudentem & scientissimum. Exo. 31. 2ª.
5 Filium mulieris de filiabus Dan, cuius pater fuerat Tirius Exo. 34. 11ª. Numerauit viros proselitos, cētum quinquagintatriamilliasexcentos. Numeri. 1. 2ª.

C. 3. 1 Et cœpit Salomon ędificare domum Dei in Hierusalem, in mōte Moria, qui demonstratus fuerat Dauid, c̄. in area Ornam Iebusei. 12c. q. 102. 4. 2m.
2 Et hęc sunt fundamenta, quę iecit Salomon, vt ędificaret domum domini. c̄. Exo. 26. 1ª. Sculpsit in ea palmas. c̄. & cherubin. Exo. 25. 5ª.
3 Fecit & velum ex hyacintho, purpura, cocco, & bysso. Exo. 26. 3ª.

C. 4. 1 Fecit altare ęneuȝ. c̄. Exo. 20. 26ª. Et altare aureuȝ. Ibidē. Similitudo bouȝ erat subter illud. Exo. 25. 5ª.
2 Fecit & candelabra. Ibidē. 7ª. Et mensas. Ibideȝ. 6ª.
3 Et atrium sacerdotum. c̄. Ibidem. 27. 3ª. Omnia de auro mundissimo facta sunt. 3. R. 6. 6ª.

C. 5. 1 Capita familiarum. Nume. 7. 2ª. Intulerunt sacerdotes arcam fœderis domini. Exo. 25. 3ª. Subter alas cherubin. Ibidem. 4ª.
2 Nihil aliud erat in arca, nisi duę tabulę. c̄. 3. R. 8. 1ª. Sanctificati sunt. Exo. 30. 4ª. Et fratres eoruȝ. Gen. 13. 3ª. Confitemini domino. c̄. 16. 6ª. Quoniam bonus. Ibideȝ. 7ª.
3 Cum dn̄m laudare cœpissent. Psal. 33. 2ª. Impleretur domus Dei nube. c̄. propter caliginęs. Exo. 19. 7ª.
4 Compleuerat gloria domini domuȝ domini. 1c. Cor. 11. lec. 2. co. 4.

C. 6. 1 Dominus pollicitus est, vt habitaret in caligine. Exo. 19. 7ª. Benedictus dominus. Psal. 33. 1ª. Dominus Deus israel, noster, & meus. Gen. 17. 5ª. Populus meus Israel. Exo. 19. 3ª.
2 Deus non elegit aliam ciuitatem, neq; alium virum, sed elegit Hierusalem, & Dauid. c̄. 1. R. 16. 3ª. Vt esset nomen eius ibi. Deut. 12. 2ª. Vt habitaret ibi. Ro. 8. 13ª.
3 In perpetuum. Gen. 17. 11ª. Non est similis tui. c̄. Psal. 82. 1ª. Qui ambulant coram te. Gen. 5. 3ª. Ergo ne credibile est, vt habitet Deus cum hominibus super terram. Gen. 28. 7ª.
4 Si enim cœlum & cœli cœlorum, non te capiunt, q̄to magis. c̄. Ibidem. Sed ad hoc tantum facta est. c̄. 3. R. 8. 9ª. De habitaculo tuo. i. de cel. Ibidem. 10ª.
5 Vt respicias c̄. Exo. 2. 6ª. Et audias preces. Ibidem. 4ª. Et obsecrationes. 1c. Thi. 2. Vt reddas iniquo. c̄. Psal. 61. 6ª. Vlciscaris iustum. c̄. Deut. 32. 17ª.
6 Aperias oculos tuos. Gen. 3. 14ª. Propter manum tuam robustam, & brachium tuum extentum. Ibideȝ. Et aures tuę. Ibidem. Exurge domine. Ibideȝ. 13ª.
7 Tu solus nosti corda filiorum hominum. 3. R. 8. 12ª. Neq; est homo, qui non peccet. Ibidem. 13ª. Et si iratus fueris. Exo. 4. 5ª. In requiem tuam. Gen. 2. 3ª.
8 Vt timeant te. Leui. 19. 14ª. In toto corde suo, & in tota anima sua. Deut. 6. 4ª. Et arca fortitudinis tuę.

Exo.20.5a.

9 Sacerdotes tui induant salutē. Ro.13.11a.

10 Et sancti tui lętentur in bonis. Psal.15.4a. Memento domine. Gen.8.1a.

C.7. 1 Maiestas domini impleuit domum domini. ē.5.4a. Omnes filii Israel videbant descendentem ignem & gloriam Dei. Ibidem.

2 Laudauerunt dn̄m. Psal.33.2a. Quoniam bonus. ī.16.7a. Qm̄ in seculuȝ misericordia eius. Exo.22.11a.

3 Dedicauit domuȝ Dei rex, & vniuersus populus. Exo.30.1a. Sanctificauit medium atrium ante templum domini. Ibidem.30.4a.

4 Apparuit dominus ei nocte. 3.R.3.1a. Audiui orationem tuam. Exo.2.4a. Elegi locum. Deut.7.2a. Faciem meam. Gen.3.14a.

5 Exaudias de cœlo. 3.R.8.10a. Erunt oculi mei aperti, & aures meę erectę. Gen.3.14a. Vt sit nomen meum ibi. Deut.12.2a.

6 Et cor meum ibi. Gen.3.14a. Si ambulaueris coraȝ me. Gen.5.3a. Et iuxta omnia quę pręcepi tibi. c̄. Leui.18.2a.

7 Seruieritis diis alienis. Exo.7.1a./.20.4a. Adoraueritis eos. Ibidem. Dereliquerunt dominum Deum patrum suorum. Gen.17.5a./.Iof.22.2a.

C.8. 1 De filiis israel non posuit, vt seruirent operibus regis, sed ipsi erant viri bellatores. c̄.3.R.9.7a.

2 Sanctificata sint. Exo.30.1a. In calendis. 1.R.20.1a. Et in festis diebus ter per annum. Numeri.23.1a.

3 In solennitate azimorū. Exo.12.2a. In solennitate hebdomadaruȝ. Nume.23.8a. In solennitate tabernaculorum. Ibidem.12a.

C.9. 1 Vt tentaret eum. Gen.22.1a. In ęnigmatibus. 3.R.10.1a. Benedictus dominus. Psal.33.1a.

2 Diligit Deus Israel. Deut.7.3. Et satrapę terraruȝ. 1.R.5.2a. Addo videntis. 1.R.9.2a.

C.10 1 Erat eniȝ voluntatis Dei, vt compleretur sermo eius. c̄.1a.q.19.11.12.0.

C.11 1 Mea hoc gestum est voluntate. Ibidem. Neqȝ pugnabitis contra fratres vestros. Gen.13.3a.

2 Vxores decem et octo duxerat. 2.R.5.4a. Concubinas sexaginta. Gen.16.1a. Constituit in capite Abiam. Numeri.7.2a.

C.12 1 Vos dereliquistis me. Iof.22.2a. Et ego reliqui vos Iof.3a. Quia humiliati sunt, non disperdam eos. 3.R.21.3a.

2 Iustus est dn̄s. Deut.32.6a. Non stillabit furor meus Exo.4.5a. Auersa est ira mea. Ibidem.

3 Quam elegit Deus. Deut.7.2a. Vt confirmaret nomen suum ibi. Deut.12.2a. Non sperauit cor suum. 1.R.7.2a. Addo videntis. Ibidem.9.2a.

C.13 1 Vitulos aureos, quos Ieroboam vobis fecit in deos. Exo.7.1a. Reliquistis Deum. Iof.22.2a.

2 Clamauit ad dominum. Gen.4.4a. Humiliati sunt filii Israel. 2.R.8.1a.

3 Eo q̄ sperassent in domino. 4.R.18.3a. Deo patruȝ suorum. Gen.17.5a. Accepit quatuordecim vxores. 2.R.5.4a.

C.14 1 Subuertit altaria peregrini cultus. c̄.4.R.18.1a. Quieta sunt omnia, eo q̄ quęsierimus dn̄m. Iudic.2.5a.

2 Dn̄m Deum patrum suorum. Gen.17.5a. Adiuua nos domine. 1.Paral.12.5a.

3 In te habentes fiduciam dn̄e. 4.R.18.7a. Tulerunt pecorum infinitam multitudinem. Numeri.20.4a.

C.15 1 Facto in eo spiritu Dei. Psal.89.1a. Dn̄s vobiscuȝ. Nume.14.1a. Si dereliqueritis Deum. Iof.22.2a. Derelinquet vos. Iof.3a.

2 Clamauerunt ad dominum. Gen.4.4a. Et prędam quaȝ adduxerant. Iof.8.2a. In toto corde, & in tota anima. Deut.6.4a.

3 In tota voluntate sua quęsierunt dn̄m. c̄. Iudic.2.5a.

C.16 1 Quia habuisti fiduciam in rege Syrię, & non in Deo. 4.R.18.7a. Oculi domini contemplantur vniuersam terram. Gen.3.14a.

2 Qui credunt in eum. 22e.q.2.2.0./.3.d.23.q.2.ar.2.q.2.2.0./. Veri.q.14.7.7m./.10.6.lec.3.co.4.

3 Valde quippe super hoc dominus fuerat indignatus. Exo.4.5a. Et interfecit de populo tempore illo plurimos. 2.R.24.5a.

4 Posuerunt eum super lectum suum. c̄. Gen.5.1a.

C.17 1 Et fuit dn̄s cuȝ Iosaphat. Numeri.14.1a. Quia non sperauit in Balaam, sed in Deo patris sui. 4.R.18.3a.

2 Factę sunt ei infinitę diuitię. Numeri.20.4a. Consecratus domino. 12e.q.102.5.8m.

C.18 1 Iterū atqȝ iterum adiuro te. Gen.24.2a. Vidi dominum. Gen.32.2a. Sedenteȝ in solio suo. Iudic.6.3a.

2 Et omnem exercitum cœli, assistenteȝ ei. 3.R.22.2a. A dextris & a sinistris. Deut.10.11a. Egrediar, & ero spiritus mendax. c̄. Ibidem.4a.

3 Egredere, & fac ita. Ibidem.5a. Clamauit ad dominum. Gen.4.4a.

C.19 1 Impio prębes auxilium. c̄. Sed bona opera inuenta sunt in te. 22e.q.186.10.2m.

2 Iram Dei merebaris. Exo.4.5a. His qui oderunt dominum. Ibidem.20.8a. Praparaueris cor tuum. 1.R.7.2a.

3 Amicitia iungeris malis. 22e.q.23.1.3m.

4 Dominum Deum patrum suorum. Gen.17.5a. Sit timor domini vobiscum. Leui.19.14a. Fratrum vestrorum. Gen.13.3a.

5 Non hominis exercetis iudiciuȝ, sed domini. 22e.q.10.11.c./.q.108.4.2m./.4.d.18.q.1.ar.3.q.3.c./.q.2.ar.1.q.2.c./.ar.3.q.2.c.

6 Et quodcūqȝ iudicaueritis, in vos redundabit. Matth.7.2a.

7 Cum diligentia cuncta facite. 22e.q.54.1.1m.

8 Non est apud Deum iniquitas. Deut.32.5a.

9 Nec personarum acceptio. Ibidem.10.10a.

10 Vbicunqȝ quęstio est de lege. c̄. Deut.4.6a.

11 Confortamini. Iof.2a. Et dominus erit vobiscum. Numeri.14.1a.

C.20 1 Dn̄e Deus patrum nostrorū. Gen.17.5a. Tu es Deus in cœlo. 3.R.8.10a. Tu dominaris cunctis gentibus. Deut.8a. In manu tua. Gen.3.14a.

2 Est fortitudo & potentia. Exo.20.5a. Nec quicq̄ tibi potest resistere. Gen.50.5a. Dedisti eaȝ semini Abraham amici tui. Gen.13.4a.

3 In sempiternum. Gen.17.11a. Super quem factus est spiritus domini. Psal.89.1a. Nolite timere, nec paueatis. Iof.2a.

4 Cum ignoremus qd agere debeamus, hoc solum habemus residui, vt oculos nostros dirigamus ad te. Gen.36.2a./. Eccl.9.2a.

5 Dn̄s erit vobiscuȝ. Nume.14.1a. Laudabant dn̄m. Psal.33.2a. Voce magna. Gen.4.4a.

6 Credite in dn̄o. ī.16.2a. Confitemini dn̄o. 1.Paral.16.6a. Quoniam in ęternum misericordia eius. Exo.22.11a. Benedixerunt dn̄o. Psal.33.1a.

7 Irruit pauor dn̄i, super vniuersa regna terraruȝ. 3.R.18.2a. Verumtn̄ excelsa non abstulit. 4.R.18.1a.

8 Iniit amicitias Iosaphat cum Ocozia, cuius opera fuerunt impiissima. ī.19.3a. Quia habuisti fœdus cum Ocozia, percussit dominus. c̄. Ibidem.1a.

C.21 1 Dereliquerat dn̄m. Iof.22.2a. Dn̄m Deuȝ patrum suorū. Gen.17.5a. Fornicari fecit. c̄. Exo.34.10a.

2 Quia non ambulasti in viis Iosaphat. c̄. ecce dominus percutiet te, c̄. vsqȝ 6. Leui.16.2a./.Iudic.2.5a.

3 Suscitauit dominus contra Ioram, spiritum Philistinorum & Arabum.c. Exo.4.9ª.

C.22 1 Voluntatis Dei fuit aduersus Ochoziaz, vt veniret ad Ioram.c.1.10.1ª.

2 Iehu, quem vnxit dñs.1. R.9.4ª. Iosabeth filia regis Ioram, vxor Ioiadę pontificis. Numeri.36.2ª.

C.23 1 Sanctificati sunt. Exo.30.1ª. Ioiada pontifex.4.d.24.q.3.ar.2.q.1.1ᵐ.⁄.He.5.co.2.

2 Vnxit eum Ioiada pontifex, & filii eius.1.R.9.4ª. Vt essent populus domini. Exo.19.3ª.

C.24 1 Accepit ei.s.regi Ioas, Ioiades duas vxores.1. R.5.4ª. Quę sanctificata fuerat. Exo.30.1ª.

2 Congregata est infinita pecunia. Numeri.20.4ª. Infinitam multitudinem. Ibidem.

3 Adorauerunt reges. Gen.18.2ª. Seruierunt lucis & sculptilibus. Exo.20.4ª. Facta est ira domini contra Iudam. Exo.4.5ª.

4 Mittebat eis prophetas. Hiere.7.8ª. Spiritus Dei induit Zachariaz. Ro.13.11ª. Dereliquistis dñm. Iosue.22.2ª. Vt derelinqueret vos. Ibidem.3ª.

5 Videat dñs, & requirat. Exo.2.6ª. Non occidentur patres pro filiis, nec econuerso. Exo.20.7ª.

C.25 1 Non est dominus cum Israel. Numeri.14.1ª.

2 Allatos deos Seir, statuit illos in deos sibi. Exo.7.1ª. Et adorauit eos. Exo.20.4ª.

3 Iratus dominus. Exo.4.5ª. Misit illi prophetas. Hiere.7.8ª. Domini esset voluntas, vt traderetur in manus hostium.3.10.1ª.

C.26 1 In oculis dñi. Gen.3.14ª. In diebus Zacharię intelligentis, & videntis Deum. Gen.32.2ª.⁄.1.R.9.2ª.

2 Adiuuit eum Deus.1.Paral.12.5ª.

C.27 1 Roboratus est, eo quod direxisset vias suas coram dño. Iudic.2.5ª.

C.28 1 Reliquissent dominum. Iosue.22.2ª. De fratribus suis. Gen.13.3ª. Et infinitam prędam. Numeri.20.4ª. Iratus dominus. Exo.4.5ª.

2 Humiliauerat eum dominus.2.R.8.1ª. Immolauit diis. Exo.7.1ª. Dominus adduxit contra Achaz Teglatphalasar, regem Assyriorum. Isa.10.principio.

C.29 1 Sanctificamini. Exo.30.1ª. Relinquentes Deum. Iosue.22.2ª. Concitatus est furor dñi. Exo.4.5ª.

2 Elegit vos Deus. Deut.7.3ª. Congregauerunt fratres suos. Gen.13.3ª.

3 Fuderunt sanguinem super altare. Leui.3ª. Gad videntis, & Asaph videntis.1.R.9.2ª.

4 Cœperunt canere laudes domino. Psal.33.2ª.

5 Incuruato genu, adorauerunt.22ᵉ.q.84.2.2ᵐ.⁄.Ephe.3.lec.3.co.1.6.

6 Leuitæ quippe, faciliori ritu sanctificantur, quam sacerdotes.12ᵉ.q.102.5.8ᵐ.

C.30 1 Facerent phase. Exo.12.3ª. Domino Deo Israel. Gen.17.5ª. Sanctificati non fuerant. Exo.30.1ª.

2 Reuertetur Deus. Gen.3.13ª. Fratres vestri. Gen.13.3ª. Recesserunt a Deo. Iosue.22.2ª.⁄.3.R.11.3ª. Ira furoris Dei. Exo.4.5ª.

3 Pius & clemens est Deus. Exo.34.3ª. Non auertet faciem suam. Gen.3.14ª. Facta est manus dñi. Ibidem.⁄. Psal.89.1ª.

4 Illis irridentibus & subsannantibus eos. 22ᵉ.q.75.1.1ᵐ.⁄. Psal.1.co.4.

5 Sacerdotes suscipiebant effundendum sanguinem, de manu leuitarum. Leui.3ª.

6 Et orauit pro eis Ezechias.4.d.45.q.3.3.0.

7 Dñs bonus.1.Paral.16.7ª. Propiciabitur cunctis qui in toto corde.c.12ᵉ.q.73.10.1ᵐ.⁄.12ᵉ.q.186.10.1ᵐ.

8 Placatus est dominus populo suo. Exo.4.5ª. Laudantes dominum. Psal.33.2ª. In habitaculum sanctum cœli.3.R.8.10ª.

C.31 1 Fregerunt simulachra. Exo.20.3ª. Succiderunt lucos.c.4.R.18.1ª.

2 Confiterentur.1.Paral.16.%ª. Offeretur holocaustum, mane semper & vespere. Numeri.28.3ª. Et calendis.1.R.20.1ª.

3 Et solēnitatibus ceteris. Leui.23.1ª. Obtulere primitias.c. Exo.22.13ª. Et decimas. Ibidem.12ª. Benedixerunt domino. Psal.33.1ª.

4 Benedixit dominus populo suo. Gen.1.35ª. Azarię pontificis.3.23.1ª. Fratribus suis. Gen.13.3ª. Sanctificata fuerant. Exo.30.1ª.

5 Domino Deo suo. Gen.17.5ª. Iuxta legem, & cerimonias. Deut.4.6ª.

C.32 1 Venit Senacherib rex Assyriorum. Isa.20.fin°. Capita sentium. Nume.7.2ª. Viriliter agite.c. Iosue.2ª.

2 Multo enim plures nobiscum sunt, quam cum illis.4. R.6.1ª. Nobiscum est Deus. Numeri.14.1ª. In quo habentes fiduciam.4.R.18.1ª.

3 Ezechias destruxit excelsa & altaria.c. Ibidem.1ª. Dii gentium. Exo.7.1ª. Misit dominus angelum suum. Exo.33.2ª.

4 Facta est contra eum ira Dei. Exo.4.5ª. Humiliatus est.c.3.R.21.3ª. Dñs dereliquit eum. Iosue.3ª.

5 Vt tentaretur. Gen.22.1ª.

C.33 1 Instaurauit excelsa.4.R.18.1ª. Adorauit omnem militiam cœli. Exo.20.4ª. Erit nomen meum ibi. Deut.12.2ª.

2 In ęternum. Gen.17.11ª. Transire fecit filios suos per ignem. Exo.7.1ª.

3 Obseruabat somnia. Leui.19.30ª. Sectabatur auguria. Ibidē.29ª. Magicis artibus inseruiebat.12ᵉ.q.57.3.1ᵐ.⁄.22ᵉ.q.95.1.2ᵐ.⁄.q.169.2.4ᵐ.⁄.qñl.4.q.9.1.1ᵐ.

4 Habebat secum magos. Leui.19.34ª. Vt irritaret Deum. Exo.4.5ª. Sculptile & conflatile, signum posuit, Ibidem.20.3ª.

5 Quam elegit. Deut.7.2ª. Quę pręcepi. Deut.4.6ª.⁄. Leui.18.1ª. Abstulit deos alienos. Exo.7.1ª.

6 Et simulachrum de domo dñi. Exo.20.3ª. Seruirent Deo. Ibidem.4ª. Verba videntium.1.R.9.2ª.

7 Non est reueritus faciē domini, sicut.c. Leui.19.14ª.⁄. Gen.3.14ª. Cumque coniurassent contra eum serui eius.c.4.R.12.5ª.

C.34 1 Non declinauit ad dexteram, nec ad sinistram. Deut.5.11ª. Mandauit ab excelsis.c. Exo.20.3ª.⁄.4.R.18.1ª.

2 Magnus furor dñi stillabit super nos. Exo.4.5ª. Ad Oldan propheten, vxorem Selum. Iudic.4.1ª.

3 Dereliquerunt me. Iosue.22.3ª. Sacrificauerunt diis alienis. Exo.7.1ª.⁄.22.8ª. Quia humiliatus es.c.3.R.21.3ª.

4 Reueritus est faciem meam. Gen.3.14ª. Iam enim colligeris ad patres tuos.c.4.R.22.4ª.

5 Custodirent precepta.c.12ᵉ.q.99.5.c.⁄. Psal.18.co.8.

6 In toto corde suo.c. Deut.6.4ª. Adiurauitque super hoc omnes. Gen.24.2ª. Seruire Deo. Exo.24.4ª.

7 Domino Deo patrum suorum. Gen.17.5ª. Non recesserunt a Deo. Iosue.22.2ª.⁄.3.R.11.3ª.

C.35 1 Fecit Iosias phase dño. Exo.12.2ª. Sanctificabatur domino. Exo.30.1ª. Fratres vestros. Gen.13.3ª.

2 Deus mecum est. Nūe.14.1ª. Ex ore Dei. Gen.3.14ª.

C.36 1 In oculis dñi. Gen.3.14ª. Ex ore Dei. Ibidem.

2 Quam sanctificauerat. Exo.30.1ª. Qui adiurauerat eum per Deum. Gen.24.2ª.

3 Dñs Deus israel, & patrum suorum. Gen.17.5ª. Mittebat ad eos. Hiere.7.8ª. De nocte cōsurgens. Ibidem.

4 At illi subsannabant nuncios Dei.1.30.4ª. Donec ascenderet furor domini. Exo.4.5ª. Omnia regna terrę, dedit mihi Deus cœli. Ro.13.2ª.

5 Deus locutus fuerat per os Hieremię.2.R.23.1ª. Sit Deus cum eo. Numeri.14.1ª. Suscitauit Deus spiritum Cyri.1.Esdra.1ª.

AVTORITATES EX oratione Manasse, regis Iuda.

Ca[m] p[m] 1 Domine Deus omnipotens.c̃.Gen.17.1ª.
2 Qui fecisti cœlum & terram.Gen.1ª. Cum omni ornatu eorum. Ibidem.23ª.c̃. Qui signasti mare, verbo praecepti tui. Ibidem.18ª.
3 A vultu virtutis tuę.Gen.3.14ª./.Deut.4.14ª. Insustentabilis ira.c̃.Exo.4.5ª.
4 Immensa vero & inuestigabilis, misericordia promissionis tuę.3ª.q.84.10.c. Et pœnitens super malitiam hominum.Gen.6.6ª.
5 Tu autem secundum bonitatem tuã.2.Paral.16.7ª. Promisisti pœnitentiam remissionis peccatorum. Ezech.18.5ª.6ª.
6 Non posuisti pœnitentiam iustis. Luc.5.6ª. Peccaui super numerum arenę maris.Gen.15.2ª.
7 Et malum coram te feci. Psal.50.2ª. Et nunc flecto genua cordis mei.2.Paral.29.5ª.
8 Et laudabo te semper. Psal.33.2ª.
9 Te laudat omnis virtus cœlorum. Ibidem. Et tibi est gloria in secula seculorum.1ª.q.31.3.2m.

AVTORITATES EX primo libro Esdrę prophetæ.

Ca[m] p[m] 1 Verbum domini per os Hieremię.2.R.23.1ª. Suscitauit dominus spiritum Cyri. Prouer.21.1ª./.1ª.q.41.3.4m./.1.d.10.4.c/.2.d.24.q.2.4.1m./.3 d.2.q.2.ar.1.q.2.c/.2̃.4.c°.23.pn°./.Opus.20.li°.3.pn°./.c°.84/. Matth.5.co.5.fi/.1. Esdrę.1ª.
2 Sit Deus cum eo, Nume.14.1ª. Omnia regna terrę dedit mihi Deus cœli.Ro.13.1ª. In templo Dei sui. Exo.7.1ª. De populo Dei.Exo.19.3ª.
C.2. 1 Hi sunt autem filii prouinciæ. Numeri.1.2ª.
C.3. 1 Nanque venerat septimus mensis. Leui.16.5ª. Et fratres.Gen.13.3ª. Holocaustum domino mane & vespere. Numeri.28.3ª.
2 Feceruntq; solennitatem tabernaculorum. Leui.23.12ª. Et vniuersis solennitatibus. Ibidem.1ª. In calendis.1.R.20.1ª. Vt laudarent Deum. Psal.33.2ª.
3 Confessione domino.1.Paral.16.6ª. Quoniam bonus. Ibidem.7ª. Quoniam in ęternum misericordia eius. Exo.22.11ª. Omnis populus vociferabatur, clamore magno.Gen.4.4ª.
C.4. 1 Domino Deo israel, vel nostro.Gen.17.5ª.
2 Non est nobis & vobis, vt ędificemus domum Deo nostro.c̃.3.R.5.3ª.
C.5. 1 Oculus autem Dei eorum, factus est super senes Iudęorum.Gen.3.14ª./.Psal.89.1ª.
2 In nomine Dei israel.Gen.17.5ª. Ad domum Dei magni. Psal.47.1ª.
3 Ad iracundiam, prouocauerunt patres nostri Deum. Exo.4.5ª.
C.6. 1 Deus qui habitare fecit nomen suum. Ibidem. Deut.12.2ª. Iubente Deo israel.Gen.17.5ª.
2 Fecerunt pascha, quartadecima die mensis primi. Exo.12.2ª. Et fratribus suis.Gen.13.3ª.
3 Fecerunt solēnitatem azimorum septem diebus. Ibidem.
4 Et conuertant cor regis. Prouer.21.1ª.
C.7. 1 Secundum manum Dei bonam.Gen.3.14ª. Esdras parauit cor suum.1.R.7.2ª. Et cerimoniis eius. Deut.4.5ª.
2 Dei sui, vel tui, vel Israel, vel vestri.Gen.17.5ª. Ne irascatur Deus.Exo.4.5ª.
3 Benedictus dominus. Psal.33.1ª. Deus patrum nostrorum.Gen.17.5ª. Qui dedit hoc, in corde regis. Prouer.21.1ª.
C.8. 1 Et fratres eius.Gen.13.3ª. Per manum Dei.Gen.3.14ª.
2 Furor Dei.Exo.4.5ª. Qui derelinquunt Deut.Iob.22.2ª. Dei nostri.c̃.Gen.17.5ª.
3 Satrapis qui erant de conspectu regis.1.R.5.2ª. Vos sancti dñi, & vasa sancta. Exo.3.1ª.Leui.11.3ª.
C.9. 1 Tulerunt de filiabus eorum sibi, & filiis suis. Exo.34.11ª. Commiscuerunt semen sanctum. Ibidem.30.1ª. Leui.11.3ª.
2 Curuaui genua mea.2.Paral.29.5ª. Deus meus vel vester.Gen.17.5ª. Deus non dereliqt nos.Iob.3ª.
3 Non quęratis pacem eorum.c̃.Exo.34.14ª. Vt comedatis bona terrę.c̃.Leui.26.2ª.
4 Et irrita faceremus mandata tua.Gen.17.13ª. Numquid iratus es nobis.Exo.4.5ª.
5 Domine Deus israel.Gen.17.5ª. Iustus es tu. Deut.32.6ª.
C.10. 1 Duximus vxores alienigenas.Exo.34.11ª. Proiiciamus vniuersas vxores.c̃. Ibidem./.4.d.32.ar.5.q.4.0/.d.34.1.0/.d.39.1.0/.3.1m./.1ª.Cor.7.lec.2.co.2/.lec.6.co.1.
2 Deum nostrum.Gen.17.5ª. Esdras adiurauit principes.Gen.24.2ª. Date confessionē dño.1.R.16.6ª.
3 Cesset ira Dei.Exo.4.5ª. Et fratres ei⁹.Gen.13.3ª.

AVTORITATES EX libro Neemiæ.

Ca[m] p[m]. 1 Vnus de fratribus meis.Gen.13.3ª. Deus fortis. Exo.20.5ª. Mag[e]. Psal.47.1ª. Et terribilis. Psal.46.2ª.
2 Ante faciem Dei.Gen.3.14ª. Fiant aures tuę. Ibidem./.Psal.89.1ª. Vt audias. Exo.2.4ª.
3 Confiteor pro peccatis filiorum Israel. Leui.26.11ª. Non custodiuimus mãdata tua.c̃.Leui.18.2ª./.Deut.4.6ª.
4 Memento verbi.Gen.8.1ª. In locum, quem elegi. Deut.7.2ª. Vt habitaret nomen meum. Ibidem./.Deut.12.2ª.
5 Populus tuus. Exo.19.3ª. In fortitudine tua magna.Exo.20.5ª./.Psal.47.1ª. Et in manu tua valida. Ibidem./.Gen.3.14ª.
C.2. 1 Iuxta manum Dei mei.c̃.Gen.3.14ª.
2 Quid dominus dedisset in corde meo. Prouer.21.1ª. Et subsannauerunt nos.2.Paral.30.4ª.
C.3. 1 Et fratres eius.Gen.13.3ª.
2 Et sanctificauerit eam. Exo.30.4ª.
C.4. 1 Subsannauit Iudęos.2.Paral.30.4ª. Fratribus suis. Gen.13.3ª.
2 Conuerte opprobrium, super caput eorum.Gen.3.21ª.
3 A facie tua. Ibidem.14ª. Dñi magni. Psal.47.1ª.
4 Et terribilis. Psal.46.2ª.
C.5. 1 Aduersus fratres suos.Gen.13.3ª. Vsuras ne singuli a fratribus exigatis. Leui.25.6ª. Adiurauit eos. Gen.24.2ª.
2 Quare non in timore Dei ambulatis. Leui.19.14ª. Sic excutiat Deus omnem uirum.Gen.3.21ª. Laudauerunt Deum. Psal.33.2ª.
3 Memento mei Deus.Gen.8.1ª.
C.6. 1 Deus non misisset eum. Hiere.7.8ª.
2 Memento mei Deus.Gen.8.1ª.
C.7. 1 Fratri meo.Gen.13.3ª. Vir verax.4.R.20.2ª.

Et timens

Et timens deum. Leui. 19. 14ᵃ.
2 Deus dedit in corde meo. Prouer. 21. 1ᵃ.
C. 8 1 Et venerat mensis septimus. Leui. 16. 5ᵃ.
Et benedixit Esdras domino deo. Psal. 33. 1ᵃ.
Et incuruati sunt, & adorauerũt deũ. 2. Paral. 29. 5ᵃ.
2 Dies sanctificatus est dño. Exo. 30. 1ᵃ. / Leui. 23. 1ᵃ.
Habitent filii Israel in tabernaculis. c̃. Ibidem. 12ᵃ.
3 Egredimini in montem. c̃. Ibidem. 14ᵃ.
4 In die octauo collectam iuxta ritum. Ibidem. 13ᵃ.
C. 9 1 Separatum est semen filiorũ Israel ab omni filio alienigena. Exo. 34. 11ᵃ. Confitebantur peccata sua, & iniquitates patrum suorum. Leui. 26. 11ᵃ.
2 Quater in die & quater in nocte confitebantur. 1. Paral. 16. 6ᵃ. Clamauerunt voce magna ad dominũ. Gen. 4. 4ᵃ. Benedicite domino. Psal. 33. 1ᵃ.
3 Tu ipse domine solus. Deut. 32. 12ᵃ.
Tu fecisti cœlum. c̃. Geñ. 1ᵃ. c̃. Elegisti Abraham. Deut. 7. 2ᵃ. Vt dares semini eius. Geñ. 13. 4ᵃ.
4 Iustus es. Deut. 32. 6ᵃ. Et vidisti afflictionem. c̃. Exo. 2. 6ᵃ. Clamoremq; eorum. Geñ. 4. 4ᵃ.
Audisti. Exo. 2. 4ᵃ.
5 Descendisti. Geñ. 3. 13ᵃ. Locutus es eis. Exo. 6. 1ᵃ.
Dedisti eis iudicia recta. Leui. 18. 2ᵃ.
Et cerimonias. Deut. 4. 6ᵃ.
6 Sabbatum sanctificatũ tuũ, ostendisti eis. Exo. 20. 13ᵃ.
Panem de cœlo dedisti eis. Exo. 16. 4ᵃ.
Leuasti manum tuam. Geñ. 3. 14ᵃ.
7 Indurauerunt ceruices suas. 12ᶜ. q. 79. 3. 4. o. / 1. d. 40. q. 4. 2. c.
8 Tu autem deus propitius & clemens. Exo. 34. 3ᵃ.
Et misericors. Exo. 22. 11ᵃ. Longanimis. 12ᶜ. q. 70. 3. c. / 22ᶜ. q. 136. 5. o. / 2ᶜ. Cor. 6. lec. 2. principio.
Non dereliquisti eos. Ioſ. 3ᵃ.
9 Sicut stellas cœli. Geñ. 15. 2ᵃ.
Humiliasti coram eis, habitatores terræ. 2. Reg. 8. 1ᵃ.
Prouocauerunt te ad iracundiam. Exo. 4. 5ᵃ.
10 Recesserunt a te. Ioſ. 22. 2ᵃ. / 3. Reg. 11. 3ᵃ.
Quę faciet homo, & viuet in eis. Leui. 18. 3ᵃ.
Deus noster. Geñ. 17. 5ᵃ. Magne. Psal. 47. 1ᵃ.
11 Fortis. Exo. 20. 5ᵃ. Terribilis. Psal. 46. 2ᵃ.
Non auertas a facie tua. Geñ. 3. 14ᵃ.
Populum tuum. Exo. 20. 3ᵃ.
12 Non attenderunt mandata tua, & testimonia tua. 2. Paral. 34. 5ᵃ. Non seruierunt tibi. Exo. 20. 4ᵃ.
C. 10 1 Capita populi. Nuñ. 7. 2ᵃ. Et frẽs eoꝝ. Geñ. 13. 3ᵃ.
Custodirent mandata dei, & iudicia eius. Leui. 17. 2ᵃ.
2 Et cerimonias eius. Deut. 4. 6ᵃ. Non daremus filias nostras populo terrę, nec econuerso. Exo. 34. 11ᵃ.
Dei vestri. Geñ. 17. 5ᵃ.
3 Ad panes propositionis. Exo. 25. 6ᵃ.
Et ad sacrificium sempiternum, & in holocaustũ sempiternum. Geñ. 17. 11ᵃ. / Numeri. 28. 3ᵃ.
4 Et calẽdis. 1. R. 20. 1ᵃ. In solẽnitatibus. Leui. 23. 1ᵃ.
Afferemus primogenita terrę. Exo. 13. 2ᵃ.
Et primitiua. Ibidem.
5 Et primitias. Exo. 20. 13ᵃ. Et decimas. Ibidem. 12ᵃ.
Et leuitę offerent decimam partem decimę, in domo domini. Numeri. 18. 2ᵃ.
C. 11 1 Reliqua vero plebs, misit sortem. c̃. Deut. 1. 9ᵃ.
Et fratres eorum. Geñ. 13. 3ᵃ.
2 Ad laudandum. Psal. 33. 2ᵃ.
Et confitendum. 1. Paral. 16. 6ᵃ.
3 Et eẽs leuitarum in Hierusalem. 1ᵃ. Thi. 3. 1ᵃ. 2ᵃ.
C. 12 1 Et fratres eorum. Geñ. 13. 3ᵃ.
Vt laudarent deum. Psal. 33. 2ᵃ.
2 Et confiterentur deo. 1. Paral. 16. 6ᵃ.
Et mundati sunt sacerdotes & leuitę, & mundauerũt populum, portas & murum. 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 3. 2ᵐ.
3 In dedicatione muri Hierusalem congregauerunt leuitas de omnibus locis suis. Io. 10. lec. 5. co. 2. fi.
4 Ad primitias. Exo. 22. 13ᵃ. Et ad decimas. ibid. 12ᵃ.
5 Omnis Israel sanctificabat leuitas, & leuitę sanctificabant filios Aaron. 12ᶜ. q. 102. 5. 8ᵐ.
C. 13 1 Non debeant introire Amonites & Moabites ecclesiam dei vsq; in ęternum. Deut. 23. 3ᵃ.
2 Decimã frumẽti, vini & olei. Exo. 22. 12ᵃ. Et primitias sacerdotales. Ibidem. 13ᵃ. Frũm suoꝝ. Geñ. 13. 3ᵃ.
3 Memento mei deus. Geñ. 8. 1ᵃ. Et ne deleas miserationes meas, quas feci in domo dei. 4. R. 20. 1ᵃ. 2ᵃ.
4 Et in cerimoniis eius. Deut. 4. 6ᵃ. Vidi in Iuda calcantes torcularia in sabbato. Exo. 20. 14ᵃ.
Ad sanctificandum diem sabbati. Ibidem. 13ᵃ.
5 Et vos additis iracundiam. Exo. 4. 5ᵃ.
Dixi leuitis vt mundarentur. Ro. 14. co. 11. / 17.
6 Secundum multitudinem miserationum tuarũ. Exo. 22. 11ᵃ. Et adiuraui eos. Geñ. 24. 2ᵃ. Vt non darẽt filias suas filiis eorum, nec econuerso. Exo. 34. 11ᵃ.
7 Dilectus erat domino. Deut. 7. 3ᵃ. Posuit eum deus regem super omnem Israel. Deut. 17. 5ᵃ.

AVTORITATES EX

libro tertio Esdrę prophetę.

C. 1 1 Et fecit Iosias pascha. c̃. & immolauit phase quartadecima luna primi mensis. Exo. 12. 2ᵃ. c̃.
Sanctificarent se. Nee. 12. 2ᵃ.
2 Fratribus suis. Geñ. 13. 3ᵃ. Habentes anima. Exo. 12. 7ᵃ. Ex ore domini. Geñ. 3. 14ᵃ. Adiuratus a rege. Geñ. 24. 2ᵃ.
3 Indurata ceruice & corde. Nee. 9. 7ᵃ.
Deus patrum suoruꝫ, vel Israel, vel suus. Geñ. 17. 5ᵃ.
Misit per angelum suum. Luc. 1. 8ᵃ.
4 Ipsi vero subsannabãt. c̃. illudentes prophetis. 2. Paral. 30. 4ᵃ.
Deus vsq; ad iracundiã cõcitatus est. Exo. 4. 5ᵃ.
5 Propter irreligiositatem suã. 22ᶜ. q. 91. / 97. 99. pṇᵒ. / q. 122. 3. 4. c. / q. 154. 10. 1ᵐ.
C. 2 1 Suscitauit dominus spiritum Cyri. c̃. 1. Esdrę 1ᵃ.
Me cõstituit regẽ orbis terraꝝ deus Israel. Ro. 13. 2ᵃ.
Dñs ascendat cum eo. Geñ. 3. 13ᵃ. / Numeri. 14. 1ᵃ.
2 Dominus excelsus. Deut. 10. 8ᵃ.
C. 3 1 Oẽm mentẽ cõuertit in securitatẽ & iocunditatẽ. 22ᶜ. q. 147. 8. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 74. 5. c. / 4. d. 11. q. 2. ar. 3. q. 1. c.
2 Vinum oĩa pręcordia facit honesta. 22ᶜ. q. 145. 4. 2ᵐ.
3 Et omnia per talenta loqui facit. Luc. 1. 23ᵃ.
C. 4 1 Homo relinquit patrem suum. c̃. & ad mulierem se coniungit. Geñ. 2. 31ᵃ.
2 Diligit homo vxorem suam magis quã patrẽ, aut matrẽ. 22ᶜ. q. 26. 11. o. / 3. d. 29. 7. 3ᵐ. / Virt. q. 2. 9. 18ᵐ. / Ephe. 5. lec. 10. co. 1.
3 Veritas magna est & fortior prę omnibus. quol. 12. 21. o. Cœlum etiam ipsam benedicit. Psal. 18. 1ᵃ.
4 Omnis terra veritatem inuocat. 22ᶜ. q. 34. 1. 2. / q. 83. 10. 3ᵐ. Non est cũ ea quicq; iniquũ. Deut. 32. 5ᵃ.
5 Iniqui sunt omnes filii hominum, & iniqua sunt illorum omnia opera. 3. Re. 8. 13ᵃ.
Non est in ipsis veritas. ꝓ. 3. cᵒ. 51. / Veri. q. 1. 4. 4ᵐ.
6 Nec est apud eam accipere personas, neq; differẽtias. Deut. 10. 10ᵃ. Maiestas oĩum ꝑuoꝝ. 1ᵃ. q. 10. 6. 1ᵐ.
7 Omnes benignanẽ in operibus eius. 22ᶜ. q. 34. 1. 2ᵐ. / 1. prolo. L. co. 2.
Benedictus deus veritatis. Psal. 33. 1ᵃ. / Exo. 34. 5ᵃ.
8 Et tibi confitebor domine. 1. Paral. 16. 6ᵃ.
Deus patrum nostrorum. Geñ. 17. 5ᵃ.
Fratribus meis. Geñ. 13. 3ᵃ.

C.5. 1 Omnes fratres. Ibidem. Instante septimo mense. Leui.23.1ª. Egerunt scenophegiam & diem solennem.c. Ibidem.12ª. Et neomeniarū.1. Re.20.1ª.
2 Et dierum solennium. Leui.23.1ª. Collaudantes dominum. Psal.33.2ª. Et benedicentes. Ibidem.1ª. Cum clamore magno. Gen.4.4ª.
3 Non est nobis & vobis ædificare domum dei nostri: nos soli ædificabimus deo Israel.3. Re.5.3ª.

C.6 1 In nomine dei Israel. Gen.17.5ª. Patres nostri exacerbantes erant. Exo.4.5ª.
2 Qui fecit cœlum & terram. Gen.1ª. Dñs cuius nomen est inuocatum. Ibidē. Deut.12.2ª. Exterminet omnē regem & gentem.c. Gen.3.21ª.

C.7 1 Tunc Sisennes subregulus & Satrabazanes.c.cooperati sunt cum senioribus iudęorum.c.4. Re.5.3ª.
2 Et egerūt phase decimaquarta die mēsis primi. Exo.12.2ª. Celebrauerunt diem festum azimoꝝ septem diebus. Ibidē.5ª.7ª Sanctificati sunt. Exo.30.4ª.
3 Fratribus tuis. Gen.13.3ª. Domini dei tui, vel Israel, vel ipsorum. Gen.17.5ª. Deus patrum nostrorū, Ibidem. Deus noster. Ibidem.
4 Ne forte exurgat ira dei. Exo.4.5ª. Benedictus deus. Psal.33.1ª. Qui dedit hanc voluntatē in cor regis. Prouer.21.1ª.
5 Secundum manum dei validam. Gen.3.14ª. Virtus dei erit cum illis.c. Deut.4.14ª./. Num.14.1ª. Vos estis sancti dño, & vasa sancta. Exo.30.4ª.

C.8 1. Filias vestras non coniungetis filiis eorum, nec econuerso. Exo.34.11ª. Et non inquiretis pacem habere cum illis omni tempore. Ibidem.14ª.
2 Vt inualescentes manducetis optima terrę.c. Leui.26.2ª. Dei Israel, vel noster. Gen.17.5ª.
3 Et ingeniculans.2. Paral.29.5ª. Humi prostratus. Ibidem.
4 Ante faciem dei. Gen.3.14ª. Non fuimus derelicti a deo. Iob.3ª. Nonne irasceris nobis. Exo.4.5ª. Verax es. Exo.34.5ª.
5 In his ergo fit iusiurandum domino expellere omnes vxores nostras quę ex alienigenis sunt cum filiis earum.1. Esdrę.10.1ª.
6 Adiurauit principes sacerdotum.c. Gen.24.2ª.

C.9 1 Vos iniq; fecistis collocando vobis in matrimonium vxores alienigenas. Exo.34.11ª. Date confessionem deo.1. Paral.16.6ª.
2 Deo patrū nostroꝝ. Gen.17.5ª. Dei Israel. Ibidem.
3 Discedite a gentibus terrę, & ab vxoribus alienigenis 1. Esdræ.10.1ª. Vsq;quo soluant iram domini. Exo.4.5ª.
4 Conscenderunt nouilunio mensis decimi.c. vsq; ad neomeniam primi mensis.1. Re.20.1ª. Et fratribus eius. Gen.13.3ª.
5 Ad libandum in expiationem arietem pro ignorantia sua. Leui.4.2ª. In nonilunio mensis septimi.1. Re.20.1ª.
6 Esdras pontifex.2. Paral.23.1ª. Et benedixit Esdras dominum. Psal.33.1ª. Deum altissimum.3.d.35.q.2.ar.1.q.2.c.
7 Deum sabaoth. Psal.9.2ª. Oſpotentem. Gen.17.1ª.
8 Procidentes in terram adorauerunt dominum.2. Paral.29.5ª.
9 Dies hic sanctus est domini. Leui.29.1ª.

AVTORITATES EX tertio libro Esdræ prophetę.

C.1 1 Ipsi irritauerunt me. Exo.4.5ª. Hęc dicit dominus omnipotens. Gen.17.1ª.
Ego dolui super gemitus vestros. Gen.6.7ª.
2 Et dedi vobis manna in escam. Exo.16.4ª. Panem angelorum manducastis. Psal.77.5ª.
3 Quoniam vos dereliquistis me. Iob.22.2ª. Et ego vos derelinquam. Iob.3ª. Vt essetis mihi in populum. Exo.19.3ª.
4 Et ego vobis in deum. Gen.17.5ª. Vos mihi in filios. Luc.6.12ª. Et ego vobis in patrem. He.lec.3.co.3.
5 A facie mea. Gen.3.14ª. Oblationē vestrā cum attuleritis, auertā. Psal.39.5ª.
6 Dies festos vestros, & neomenias & circuncisiones repudiabo. Ibidem. Ego misi pueros meos ad vos. Hiere.7.8ª.
7 Quod malum est coram me fecerunt. Psal.50.2ª.

C.2 1 Irrita fecerunt consilia mea. Gen.17.13ª. Peccastis coram deo. Psal.50.2ª. Vt det eis confusionem.c. vsq; ve tibi. Gen.3.21ª. Dicit dominus omnipotens. Gen.17.1ª.
2 Te elegi dicit dominus. Deut.7.2ª. Mittam tibi pueros meos. Hiere.7.8ª.
3 Viduam iustifica.c. vsq; & dabo. Exo.22.17ª. Mortuos vbi inueneris signans commēda sepuchro. Tob.1.11ª.
4 Veniet requies tua. Exo.33.10ª. Manus meę tegēt te. Gen.3.14ª. Misericors sum. Exo.22.11ª.
5 Qui vos ad cœlestia regna vocauit. Exod.3.8ª./. Matth.5.4ª. Accipite iocunditatem glorię vestræ. Psal.15.4ª.5ª.
6 Lux perpetua lucebit vobis. Io.lec.8.prin. Vidi turbam magnā quā numerare nō potui. Matth.20.1ª.
7 Et confessi sunt nomen dei.1. Paral.16.6ª.
8 Modo coronantur. Veri.q.29.c.

C.3 1 O dominator domine. Deutero.10.8ª. Manuum tuarū. Gen.3.14ª. Dextera tua. Ibidem. Insuffla in eum spiritum vitę. Gen.2.10ª.
2 Induxisti eū i paradiso quē plātaueras. ibidē.12.13ª. Instituisti in eum mortem.c. Ibidem.22ª.
3 Elegisti Abrahā. Deut.7.2ª. Et dilexisti eū. ibidē.3ª. Nunquam derelinqueres semen eius. Iob.3ª.

C.4 1 Angelus missus est ad me. Luc.1.8ª. Viā altissimi. Iob.11.4ª. O dñator dñe. Deut.10.8ª. In facie mea. Gen.3.13ª.
2 Oēs pleni sumus impietate.3. R.8.13ª. Quē dilexisti populum. Deut.7.3ª. Ante oculos tuos. Gen.3.14ª.

C.5 1 Si altissimus dederit.2. Esdrę.9. Iob.11.6ª. Anima mea laborauit, vt deficeret. Gen.45.2ª.
2 O dominator domine. Deut.10.8ª. Elegisti tibi. Deut.7.2ª. Populum vnum tibi. Exo.19.3ª. Et si odiens odisti. Psal.5.5ª.
3 Tuis manibus debet castigari. Gen.3.14ª. Missus est angelus ad me. Luc.1.8ª.
4 Qui venerat ad me. Iudic.6.2ª.

C.6 1 Fiat cœlum & terra. Gen.1ª. Et erat tūc spūs. Ibidē.4ª. Et tenebrę circunferebantur. Ibidem.3ª. Tunc dixisti proferri lumen luminosum. Ibidem.6ª.
2 Die secundo creasti spiritum firmamenti. Ibideȝ.12ª. Vt diuideret & diuisionē faceret inter aquas.c. Ibidē.17ª. Die tertia imperasti cōgregari aq̄s.c. Ibidē.18ª.
3 Die quarto imperasti fieri solis splendorē, lunę lumen, stellarum dispositionem. Ibidem.23ª. Vt deseruirent futuro plasmato homini. Ibidē.24ª.
4 Quinto die dixisti.c. vt procrearet animalia & volatilia & pisces. Ibidem.27ª. Sexto die imperasti terræ vt crearet.c. & Adam. Ibidem.29ª.30ª.
5 Quem constituisti ducē super omnibus quę fecisti. Ibidem.33ª. Quem elegisti. Deut.7.2ª. Propter nos creasti seculū. Gē.31ª/.2.d.1.q.2.3.o/.

4.d.47.q.2.ar.1.q.1.c.

6 Residuas gentes dixisti nihil esse.c.Isa.41.1ª.2ª.

7 Quem vocasti primogenitum,vnigenitum emulatorē tuum.Exo.4.10ª.

C.7 1 Et dixi.s.angelo,loquere domine deus.Exo.6.1ª.

Introitus eius angustus.Matth.7.8ª.

Super stellas fulgebunt facies eorū.c.Matth.13.11ª.

2 Nostre facies super tenebras nigre.4. L.lec.4.co.1.fi.

3 Deus misericors.Exo.22.11ª.

Et longanimis.Nee.9.8ª.

C.8 1 Multi creati sunt,sed pauci saluabunt.Matth.7.8ª./.cº.20.4ª.

2 Manuum tuarum.Gen.3.14ª.

Cuius oculi eleuati sunt.Ibidē. Auribus pcipe.Ibidē.

3 Cuius thronus inestimabilis.Iudic.6.3ª.

Et gloria incomprehensibilis.Io.prolo.principio.

Cui astat numerus angelorum.Dan.7.1ª.

4 Nec indigneris eis.Exo.4.5ª. Vt ita amarus sis.Ibidem. Non irascaris domine.Ibidem.

5 Sed diligas eos.Deut.7.3ª.

Misericors vocaberis.Exo.22.11ª.

Dixerunt in corde suo,non esse deum.Psal.13.1ª.

6 Nemo de genitis est,qui nō impie gessit.3.R.8.13ª.

Annunciabitur iustitia tua domine.Deut.32.6ª.

Et bonitas.Psal.16.7ª.

7 Et memorabor.Gen.8.1ª.

Tu ei imago noiatus es.1ª.q.35.1.1m./.q.93.5.4m.

Quoniā similatus es ei.Potētia.q.3.16.5m./.17.6m.

8 Propter quem omnia plasmasti.ō.6.5ª.

Tibi approximaui.4.d.17.q.1.ar.2.q.2.c.

Peccatoribus autem nunquam.1.d.40.q.4.2.4m.

C.9 1 Omne quod factum est in seculo:initium habet,& cōsumationem.Gen.17.1ª.

2 Plures sunt qui pereunt quā qui saluabuntur.Matth.7.2ª./.cº.20.4ª. O domine te ostendens ostendisti patribus.Gen.32.2ª.

3 Humiliata sum valde.2.Re.6.5ª./.8.1ª.

Iusti quorū est seculum,& propter quos seculū.ō.6.5ª.

C.10 1 Deus fortis.Exo.20.5ª.

Altissimus.Iob.11.6ª.

2 Angelus venit ad me.Iudic.6.2ª.

3 Confortauit me.Luc.22.14ª.

C.11 1 Quem feceram regnare.Ro.13.2ª.

2 Humiliasti muros eorum.2.Re.8.1ª.

C.12 1 Dominator domine.Deut.10.8ª.

Ante oculos tuos.Gen.3.14ª.

Ante faciem tuam.Ibidem.

2 Consoleris animam meam.Gen.46.2ª.

Danieli fratri tuo.Gen.13.3ª.

C.13 1 Qui habent opera & fidem.Iac.3.14ª.

Ad fortissimum.Exo.20.5ª.

2 Reuelabitur filius meus.22ª.q.2.7.2m.

3 Dominator domine.Deut.10.8ª.

4 Laudans dominum.Psal.33.2ª.

C.14 1 Reuelans reuelatus sum in rubo.Gen.32.2ª.

Et locutus sum Moysi.Exo.6.1ª.

Populus meus.Exo.19.3ª. Misi eum.Hiere.7.8ª.

2 Deus iustus.Deut.32.6ª.Iudex.Psal.9.3ª.

Et fratres vestri.Gen.13.3ª.

Iudicium post mortem veniet.Psal.9.3ª.

3 Quando iterum reuiuiscemus.4.d.43.ar.1.q.1.c.

4 Iustorum nomina patebunt,& impiorum facta ostēdentur.Deut.7.2ª./.1ª.q.10.c.

C.15 1 Omnis incredulus in incredulitate sua morietur.Mar.16.10ª. Clamant ad me.Gen.4.4ª.

Vindicans vindicabo eos dicit dn̄s.Deut.32.17ª.

2 Populus meus.Exo.19.3ª.

In manu potenti,& brachio excelso.Gen.3.14ª.

Dextera mea.Ibidem.

3 Nec cessabit rumphea super effundentem sanguinem innoxium.Matth.26.4ª./.cº.27.1ª.

Reddam in sinu eorum.Psal.61.6ª.

4 Electis meis.Deut.7.2ª.

Exiit ignis ab ira eius.Exo.4.5ª.

C.16 1 Deus fortis.Exo.20.5ª.

Ne diis credatis.Exo.7.1ª.

2 A facie domini.Gen.3.14ª.

Et a gloria virtutis eius.Deut.4.14ª.

Dextera domini.Gen.3.14ª.

3 Ecce dominus cognoscet omnia opera hominum, & adinuentiones illorum.3.Re.8.12ª.

Et cogitationes,& corda.3.R.8.12ª.

4 Dixit fiat terra,& facta est,fiat coelum, & factum est.Gen.1ª.5ª.7ª.

Et verbo illius stelle fundate sunt.Ibidem.13ª.

5 Et nouit numerum stellarum.Psal.146.1ª.

Qui finxit hominem.Gen.2.9ª.

Et immisit ei spiritum,vitaz,& intellectū.Ibidē.10ª.

6 Dei omnipotentis.Gen.17.1ª.

Qui fecit omnia.Gen.1.1ª.

Et scrutinat omnia.ī.14.4ª.

7 Ecce deus iudex.Psal.9.2ª.3ª.

Timete eum.Leui.19.14ª.

8 Erit probatio electorum meorum.Deut.7.2ª.

9 Audite dilecti mei,dicit dominus.Ibidem.3ª.

AVTORITATES EX LIBRO TOBIAE.

C.1 1 Viam veritatis non deseruit.4.Re.20.2ª.

Fratribus qui erant ex eius genere.Gen.13.3ª.

2 Hic solus fugiebat consortia omnium.1ª.q.51.1.c./.22ª.q.188.8.c.

Decimas suas fideliter offerens.Exo.22.12ª.

Et omnia primitiua sua.Ibidem.13ª.

In tertio anno Proselitis.2.Paral.2.5ª./.Nūe.1.2ª.

Et aduenis.Psal.38.7ª.

3 Ministraret omnem decimationem.22ª.q.87.1.4m.

Accepit vxorem de tribu sua.Numeri.36.2ª.

4 Timere deum docuit.Leui.19.14ª.

Consolabatur eos.2.R.10.1ª.

5 Monita salutis dabat eis.22ª.q.32.2.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.

6 Ex his quibus honoratus fuerat a rege, habuisset decem talenta argenti.22ª.q.105.2.4m.

7 Mortuo Salmanasar,cum regnaret Senacherib filius eius.Isa.20.principio.

8 Diuidebatq; vnicuiq;, prout poterat.22ª.q.32.6.10.c./.q.117.1.2m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.1.c./.2ª.Cor.8.co.2.fi./.cº.9.lec.2.c.

9 De facultatibus suis.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.3.c./.22ª.q.32.3.3m./.q.32.7.c./.8.2m./.q.62.5.2m./.q.87.2.2m./.q.110.3.4m./.q.32.3.3m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.3.c./.quol.12.30.c.

10 Esurientes alebat,nudisq; vestimenta prebebat.22ª.q.32.2.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.1.c./.Matth.25.co.23.

11 Mortuis atq; occisis, sepulturam solicitus exhibebat.22ª.q.32.2.c.1m./.4.d.15.q.2.ar.3.q.1.c.1m./.d.45.q.2.ar.3.q.3.c.

C.2 1 Vade,& adhuc aliquos de tribu nostra timentes deum vt epulentur nobiscum.22ª.q.32.3.1m./.9.c./.q.71.1.c./.4.d.15.q.2.ar.6.q.3.c./.Matth.25.co.24./.Ro.12.lec.2.fi./.1ª.Cor.16.co.1.

Sepeliunt eum.ō.1.11ª.

2 Hanc autem tentationem ideo permisit dominus eue nire illi, vt posteris daretur exemplum patientiç eius, sicut & sancti Iob.22e.q.108.4.c.fi./.Iob.7.fi./. Psal. 40.co.3./.2e.Thes.lec.1.fi.

3 Ab infantia sua semper deũ timuerit. Leui.19.14a./. Iob.31.6a. Sed immobilis in dei timore permansit. 22e.q.100.9.c./.22e.q.58.1.c./.2.d.38.5.5m./.3.d.40. 1.c./.4.d.17.q.3.arti.4.q.4.c./.d.33.q.3.1.2m./.3m./. Virt.q.5.1.c./.Ethi.2.lec.4.co.1.fi.

4 Agens gratias deo omnibus diebus vitç suç. 12e.q. 60.3.c./.22e.q.106.0./.Psal.9.co.1./.2e.Thes.co.2.

5 Non licet nobis aut edere ex furto aliquid, aut contin gere. Ma.q.15.2.6m.

C.3 1 Iustus es domine. Deut.32.6a.
Virum cum timore tuo, non cum libidine mea cõsensi suscipere.ĩ.6.3a./.Leui.19.14a.

2 Omnes viç tuç misericordia & veritas & iudiciũ. 1a. q.21.4.0./.4.d.46.q.2.ar.2.q.2.0./.Ꝧ.2.c0.28./. Veri. q.28.1.8m./. Potẽtia.q.5.4.6m./. Psal.24.co.6./. Ro. 15.co.5.

3 Domine memor esto mei. Geñ.8.1a.
Ne reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum. Ibidem./. Exo.20.7a.

4 Neq; vindictam sumas de pctis meis. Deut.32.17a.

5 Expedit mihi mori, magis quã viuere. 12e.q.5.3.c./. 3a.q.96.6.c.4m./.3.d.17.L.2m./.d.28.L./.4.d.49.q. 1.ar.1.q.4.4m./.Ꝧ.3.c0.48.6m./.Virtu.q.2.11.8m./. Ethi.3.lec.12.fi.

6 Benedicens dominum. Psal.33.1a.
Deus patrũ nostroꝝ. Geñ.17.5a. Deus Israel. Ibidẽ.
Cum iratus fueris. Exo.4.5a.

7 In tempore tribulationis peccata dimittis. 1a.q.21.4. 3m./.12e.q.87.6.c.fi./.4.d.15.q.1.ar.4.q.2.0./.d.17. q.3.ar.5.q.4.2m.

8 Nunq; cum ludentibus miscui me. 22e.q.168.4.2m.
Non est in hoĩs potestate consilium tuũ. Iob.12.6a.

9 Hoc autem pro certo habet omnis qui colit te. Exo. 20.4a./.1a.q.1.5.1m./.22e.q.4.8.0./.1. Prolo.3.5m./. 3.d.23.q.2.ar.2.q.3.0./.Ꝧ.3.c0.154.co.1.3.fi./. Veri. q.10.12.15m./.q.12.2.3m./.q.14.1.7m./.Trin.9.4m./. Io.4.lec.5.fi.

10 Vita eius si in probatione fuerit, coronabitur. 4.d.24. q.3.4.3m.
Si in tribulatione fuerit, liberabitur. Nume.14.1a.

11 Si in corruptione fuerit.2.d.7.q.1.1.2m.
Ad tuam misericordiam venire licebit. Exo.22.11a.

12 Nõ enim delectaris in pditionibus nrĩs. Ezec.18.5a.

13 Missus est angelus domini. Exo.33.2a.
Sanctus Raphael.2.d.10.I.

14 Orationes eorum in conspectu domini sunt recitatç. 2.d.11.q.1.1.3m./.4.d.45.q.3.2.4m.

C.4 1 Cum acceperit deus animam meam. Matth.27.11a.
Sepeli corpus meum.õ.1.11a./.Gen.49.7a.
Sepelies eam circa me. Ibidem.

2 Honorem habebis matri tuç. Exo.20.17a.
Ex substantia tua fac eleemosynam.ĩ.1.9a.

3 Nec a te auertatur facies domini. Geñ.3.14a.
Quomodo poteris, esto misericors. Matth.5.6a.

4 Si multũ tibi fuerit, abundãter tribue. 22e.q.32.10.0.

5 Eleemosyna ab omni peccato liberat. 22e.q.154.2. 5m./.4.d.15.q.2.ar.2.q.1.1m./.1e.Thi.4.co.6.

6 Et a morte.2.d.27.4.3m./.4.d.15.q.1.arti.3.q.4.0./. 3a.q.89.6.3m./.Ma.q.2.5.7m.

7 Et non patietur animam ire in tenebras. 22e.q.154. 2.5m./.4.d.25.q.2.ar.2.q.1.0./.d.46.q.2.arti.3.q.4. 0./.Ma.q.15.2.1m./.Psal.40.co.3./.Matth.25.co. 22./.1e.Thi.4.co.7.
Attẽde tibi fili mi ab oĩ fornicatiõe. Exo.20.20a.23a

8 Et preter vxorem tuam nunq; patiaris crimen scire. 22e.q.35.c./.q.36.3.c./.q.153.3.0./.q.154.2.0./.4.d. 33.q.1.3.0./.q.2.ar.2.q.1.2m./.d.41.ar.5.q.1.c./.Ꝧ.3. c0.122./.Ma.q.15.1.2.0./.3.c./.Veri.q.25.5.7m./. quol.3.q.5.2.c./.quol.8.15.c./.1e.Cor.6.lec.3.0./.1e. Thes.4.co.2.

9 Superbiam nunq; in tuo sensu, aut in tuo verbo, dominari permittas. 22e.q.162.1.0./.Ma.q.8.3.7m./. 10m./.11m./.4.3m./.4m./.7m.

10 In ipsa enim sumpsit initium omnis perditio. 12e.q. 84.2.0./.3.1m./.4.4m./.22e.q.162.2.0./.5.1m./.7. 1m./.2.d.42.q.2.1.7m./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./.Ma. q.8.1.1m./.6m./.Ro.7.lec.2.co.2./.1e.Cor.11.lec.4. co.1.fi.

11 Quicunq; tibi aliquid operatus fuerit, statim ei mercedem restitue, & merces mercenarii tui, apud te omnino non remaneat. Leui.19.12a.

12 Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri feceris.4.d.33.q.1.1.7m./.Opus.73.c0.17.

13 Panem tuum, cum esurientibus & egentibus comede, & de vestimentis tuis, nudos tege.ĩ.1.10a.

14 Et noli ex eo comedere & bibere cum peccatoribus. 22e.q.25.6.c.2m./.q.31.2.2m./.q.32.9.1m./.q.168.3. 3m./.4.d.15.q.2.arti.6.q.2.0./.Opus.4.c0.8./.Opus. 19.c0.9.2m./.4m./.Ro.12.lec.2.fi./.1e.Cor.16.co.1. fi./.Gal.6.co.7.

15 Omni tempore benedic deum. Psal.33.1a.

C.5 1 Omnia quç precepisti mihi faciam. 22e.q.104.5.3m./. 2.d.44.q.2.3.c./.quol.1.15.c./.quol.10.10.c.

2 Omnia itinera eius, frequenter ambulaui. Iudic.6.2a.
Et mansi apud gabellum fratrẽ nostrũ. Gen.13.3a.

3 Forti animo esto. Ioẽ.2a.
Sit dominus in itinere vestro. Numeri.14.1a.

4 Angelus dei bonus committetur ei. 1a.q.113.1.2.0./. 2.d.11.q.1.1.3.0.

C.6 1 Obsecro te. 1e.Thi.2.1a.
Azaria frater. Gen.13.3a.

2 Deponam senectutem illorum cum tristitia ad inferos. Gen.37.5a.
Benedictionem consequeris. Gen.35a.

13 Qui coniugium ita suscipiunt.c̃.& suç libidini ita vacent.c̃.3.d.26.q.1.4.c.3m./.d.31.q.2.3.0./.4.d.30.I. fi./.Ꝧ.4.c0.82./.Veri.q.25.5.7m./.Ma.q.15.1.2.c./. 1e.Cor.7.co.6./.1e.Thes.4.co.2.

C.7 1 Fratres nostri, fratrem meum. Gen.13.3a.
Osculatus est eum. Gen.27.2a.
Timenti deum debetur. Leui.19.14a.

2 Coniungeretur cognationi suç secũdum legẽ Moysi. Numeri.36.2a.
Deus Abraham, Isaac, & Iacob, Gen.17.5a.

3 Vobiscum sit. Numeri.14.1a.
Impleat benedictionem suam in vobis. Gen.35a.
Benedicentes deum. Psal.33.1a.

4 Forti animo esto. Ios.2a.

C.8 1 His tribus noctibus deo iungimur. Deut.10.6a.11a.
Filii sanctorum sumus. Leui.11.3a.
Domine deus patrum nostrorum. Gen.17.5a.
Et Israel. Ibidem.

2 Benedicant te cœli.c̃. Psal.18.1a./.Psal.33.1a.
Tu fecisti Adam de limo terrç. Gen.2.9a.
Dedisti ei adiutorium Euam. Ibidem.24a.

3 Non luxuriç causa, accipio vxorem.ĩ.6.3a.
Sororem meam. Gen.13.3a.
Sed sola posteritatis dilectione. 22e.q.154.2.c./.3a.q. 29.2.c./.4.d.26.q.1.1.c./.d.30.q.1.3.0./.d.31.q.1.2. 1m./.d.33.q.1.1.2.3.c./.q.2.0./.d.39.2.c./.d.40.3.4. c./.Ꝧ.3.c0.123./.Li0.4.c0.78./.1e.Cor.7.co.2.3.

4 Miserere nobis domine. Exo.22.11a.

Tu es deus solus. Deut.6.3ª./.32.18ª.
Raguel adiurauit Tobiam. Gen.24.2ª.
C.9 1 Azaria frater. Gen.13.3ª.
Contristabitur anima eius. Gen.46.2ª.
Adiurauit me Raguel, cuius adiuramentum spernere non possum. Gen.24.2ª.
2 Osculati sunt se inuicem. Gen.27.2ª.
Benedixit deum. Psal.33.1ª.
Benedicat te. Gen.1.35ª.
Deus Israel. Gen.17.5ª.
3 Timentis deum. Leui.19.14ª.
Fleuit Gabelus. 22ᶜ.q.82.4.3ᵐ.
C.10 1 Solicitus erat pater. Matth.6.18ª.
Angelus domini sanctus, sit in itinere vestro. Psal. 90.4ª./.Exo.32.2ª.
Osculati sunt eam. Gen.27.2ª.
2 Monentes eam, honorare soceros. Exo.20.17ª.
Diligere maritum. Ephe.5.16ª.18ª.
Regere familiam, gubernare domum. 4.d.49.q.1.ar. 2.q.5.c.
3 Et seipsam irreprehensibilē exhibere. 1ª.Thi.3.co.2.6.
C.11 1 Tobia frater. Gen.13.3ª.
Adora dominum deum tuum. Gen.17.5ª.
Deus Israel. Ibidem.
2 Gratias agens deo. ĩ.2.4ª.
Osculare eum. Gen.27.2ª.
Et coeperunt flere prae gaudio. ĩ.9.3ª.
3 Benedico te domine. Psal.33.1ª.
C.12 1 Confitemini ei. 1. Paral.16.6ª.
Quia fecit vobiscum misericordias suas. Exo.22. 11ª.
2 Etenim sacramentum regis abscondere, bonum est. 3ª.q.60.1.o./.3.d.19.L.4ᵐ./.4.d.1.q.1.art.1.q.1.c./. 1ª.Cor.principio.
3 Bona est oratio, cum ieiunio, & elima. 12ᶜ. q.108.3. 4ᵐ./.4.c./.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.o./.q.2.ar.1.q.2.3ᵐ.
4 Et eleemosyna magis. 4.d.15.q.2.ar.2.q.2.o./. d.45. q.2.ar.3.q.1.o./.1ª.Thi.4.co.6.principio.
5 Eleemosyna a morte liberat. õ.4.6ª.
Et ipsa est, quę purgat peccata. Ibidem.5ª.
Et facit inuenire vitam ęternam. Ibidem.7ª.
6 Qui autem faciunt peccatum, & iniquitatem. 22ᶜ.q. 33.1.1ᵐ./.q.110.4.4ᵐ./.He.2.6.
Hostes sunt animę suę. Psal.10.5ª.
7 Quando orabas cum lachrymis. 4.d.15.q.4.ar.1. q.2. 3ᵐ./.Psal.38.co.10.
8 Et sepeliebas mortuos. õ.1.11ª.
Ego obtuli orationem tuam, domino. ĩ.3.14ª.
9 Et quia acceptus eras deo. 12ᶜ.q.102.3.o.
Necesse fuit vt tentatio probaret te. 22ᶜ.q.97.1.o.
Et nunc dominus misit me. Exo.33.2ª.
Ego sum Raphael angelus. õ.3.13ª.
10 Vnus ex septem. 12ᶜ.q.102.5.5ᵐ.
11 Qui astamus ante dominum. Iob.1.5ª.
Dixitq; eis angelus, pax vobis, nolite timere. Luc.1. 11ª.12ª./.Iudic.6.2ª.
12 Cum essem vobiscum. ẽ. videbar manducare, & bibere. ẽ. Gen.18.4ª.
Tempus est, vt reuertar ad deum. 2.d.10.4.1ᵐ.
13 Ceciderunt super terram. 2. Paral.29ª.5ª.
Prostrati per tres horas. Ibidem.
C.13 1 Magnus es domine. Psal.47.1ª.
Tu flagellas, & saluas. ẽ. Deut.32.19ª.
Confitemini domino. 1. Paral.16.6ª.
Laudate eum. Psal.33.2ª.
2 Non est alius deus. Deut.6.3ª.
Omnipotens. Gen.17.1ª.
Propter misericordiam suam. Exo.22.11ª.
Ego & anima mea. Gen.46.2ª.
3 Non est qui effugiat manū tuam. Gen.3.14ª./.50.5ª.
Omnes benedicentur. Gen.35ª.
Maledicti erunt, & condemnati. Ibidem.3.11ª.
4 Alleluia cantabitur. 4.d.8.L.
C.14 1 Et fratres nostri. Gen.13.3ª.
Timentes deum. Leui.19.14ª.
Deum Israel. Gen.17.5ª.
Seruite domino. Exo.20.4ª.
2 In veritate. 4. Re.20.2ª.
3 Et benedicant eum. Psal.33.1ª.
4 In tota virtute sua. Deut.4.14ª./.6.4ª.

AVTORITATES EX LIBRO IVDITH.

C.1 1 Et gloriabatur, quasi potens in potentia exercitus sui, & in gloria quadrigarum suarum. 22ᶜ.q.133.o./.Ma. q.9.o.
2 Tunc indignatus est. 22ᶜ.q.158.7.c./.Ma.q.12.5.c.
C.2 1 Habuit cum eis mysterium consilii sui. 12ᶜ. q. 14. o./. Veri.q.17.3.2ᵐ.
2 In multitudine innumerabilium. Numeri.10.4ª.
3 Quorum non erat numerus. Ibidem.
C.3 1 Desinat indignatio tua contra nos. ĩ.1.2ª.
2 Ferocitatem pectoris eius, mitigare non potuerunt. 22ᶜ.q.157.1.3ᵐ./.q.159.o.
3 Vt omnes deos terrę exterminaret. Exo.7.1ª.
C.4 1 Et clamauit ad dominum. Gen.4.4ª.
Deum Israel. Gen.17.5ª.
2 Humiliauerunt animas. 3. Re.21.3ª./.Gen.46.2ª.
3 Vt visitaret populum suum Israel. Exo.2.6ª./.19. 3ª.
C.5 1 Noluerunt sequi deos. Exo.7.1ª.
Deserentes cerimonias. Deut.4.6ª.
Vnum deū coeli coluerunt. Deut.6.3ª./.Exo.20.4ª.
2 Clamauerunt ad dominum. Gen.4.4ª.
Per quadraginta annos annonam de coelo consecuti sunt. Exo.16.4ª./.Gen.32ª.
3 Quando recessit a deo. Ios.22.2ª.
Pręter deum suum. Gen.17.5ª.
Alterum coluerunt. Exo.20.4ª.
4 Vsq; dum non peccarent in conspectu dei sui, erant cū illis bona. 12ᶜ.q.99.6.3ᵐ.
5 Deus odit iniquitatem. Psal.5.5ª.
6 Reuersi ad deum. 2.d.10.4.1ᵐ./.ß.3.cª.161.
7 Nabuchodonosor deus terrę est. Exo.7.1ª.
C.6 1 Deo suo. Gen.17.5ª.
Deus patrum nostrorum. Ibidem.
Deus Israel, vel noster. Ibidem.
Non respirabis vltra, donec extermineris. Gen.8.4ª.
2 Non concidat vultus tuus. Gen.4.5ª.
Et palor qui faciem tuam obtinet, abscedat. Ibidem.
3 Omnis populus cecidit in faciem suam, adorantes dominum. 2. Paral.29.5ª.
Domine intuere, respice & attende. Exo.2.6ª.
Non derelinquis. Ios.3ª.
4 Pręsumentes de te. 22ᶜ.q.21.2.1ᵐ./.1.prolo.I.co.1.
5 Pręsumentes de se. 22ᶜ.q.21.1.4.o./.q. 130.2.o./. q. 133.1.c./.Ma.q.8.3.1ᵐ.
6 Et de sua virtute gloriantes. ĩ.1.1ª.
Humilias. 2. Re.8.1ª./.Opus.20.liº.3.cª.8.
Ad humilitatem nostram. 3. Re.21.3ª.
Consolati sunt Achior. 2. Re.9.1ª.
7 Deus cuius virtutem prędicasti. Deut.4.14ª.
Sit deus tecum. Numeri.14.1ª.
8 Vt sicut tibi placuerit, ita cum tuis omnibus conuerseris nobiscum. 12ᶜ.q.105.3.1ᵐ.

C.7
1 Prostrauerunt se super terram.2.Paral.29.5ª.
Deus Israel.Gen.17.5ª.
Deus patrum nostrorum.Ibidem.
Vbi est deus eorum.Ibidem.
2 Misericordiam suam ostenderet.Exo.22.11ª.
Super populum suum.Exo.19.3ª.
Benedicamus dominum.Psal.33.1ª.
3 Contestamur hodie coelum & terram.22e.q.89.1.3m.
Qui vlciscitur nos,secundum peccata nostra. Deut.32.17ª./.Psal.61.6ª.
4 Qui pius es.Exo.34.3ª.
Clamauerunt ad deum.Gen.4.4ª.
Dabit gloriam nomini suo.Io.13.lec.6.principio.
5 Confitentes te.1.Paral.16.8ª.
Aequo animo estote fratres.Gen.13.3ª.
6 Forsitan deus indignationem suā abscidet.Exo.4.5ª.

C.8
1 Iudith ieiunabat cunctis diebus vitę suę.22e.q.147.5.3m./.4.d.15.q.3.ar.3.q.2.o./.Ro.14.co.6.7.
2 Pręter sabbata, & neomenias, & festa domus Israel. Ibidem.1.Re.20.1ª./.Leui.23.1ª.
3 Timebat dominum.Leui.19.14ª.
Qui estis vos,qui tentatis dominum.Deut.6.8ª.
Non est hic sermo,qui misericordiam prouocet.Exo.22.11ª.
4 Qui iram excitet,& furorem accendat.Exo.4.5ª.
Patiens est dominus.Exo.34.4ª.
Lachrymis postulemus.Tob.12.7ª.
5 Non enim quasi homo deus, sic comminabitur, neqȝ sicut filius hominis ad iracundiam inflammabitur. Exo.4.5ª.
6 Humiliemus ei animas nostras.3.Re.21.3ª./.Gene.46.2ª.
Dereliquerunt deum.Ios.22.2ª.
Adorauerunt deos alienos.Exo.7.1ª./.20.4ª.
7 Humiliabit omnes gentes.2.Re.9.2ª.
Et nunc fratres.Gen.13.3ª.
In populo dei.Exo.19.3ª.
Ex vobis pendet aīa eoꝝ.Gene.46.2ª./.Io.,12.2ª.
8 Tentati sunt patres nostri.Gen.22.1ª.
Abraham tentatus est.Ibidem.
Et per multas tribulationes probatus, amicus dei effectus est.12e.q.87.6.c.fi./.22e.q.108.4.c.fi./.2.d.36.4.o./.4.d.15.L.2m./.q.1.ar.4.q.2.o./.d.17.q.3.ar.5.q.4.2m./.Ma.q.5.4.c.fi./.Io.1.fi./.cº.4.co.1.fi./.cº.7.fi./.Psal.36.co.23./.Psal.37.co.10./.Psal.40.co.3./.Isa.21.fi./.Io.9.co.2.fi./.cº.15.co.2./.2e.Cor.4.co.fi./.Lec.3.co.1.fi./.He.10.lec.4.co.2./.cº.11.lec.5.fi./.2e.Thes.lec.1.fi.
9 Omnes qui placuerunt deo, per multas tribulationes transierunt fideles.Ibidem.
Dominus tecum.Numeri.14.1ª.
Deus noster.Gen.17.5ª.
10 Respiciat dominus populum.Exo.2.6ª.

C.9
11 In vltionem inimicorum nostrorum.Gene.3.21ª./.Deut.32.17ª.
1 Prosternens se domino.2.Paral.29.5ª.
Clamauit ad dominum.Gen.4.4ª.
Deus patris mei.Gen.17.5ª.
Deus meus.Ibidem.
2 Qui zelauerunt zelum tuum.Exo.20.6ª.
Respice castra Assyriorum.Exo.2.6ª.
Sic fiant & isti.ē.Gen.3.21ª.
3 Et in curribus suis.ē.gloriantur.ē.1.1ª.
Dominus est nomen tibi.Deut.10.8ª.
Erige brachium tuum.Gen.3.14ª.
In virtute tua.Deut.4.14ª.
In iracundia tua.Exo.4.5ª.
5 De tua misericordia pręsumentem.ē.6.4ª.
6 Memento domine.Gen.?.1ª.
7 Non est alius pręter te.Deut.6.3ª.

C.10
1 Cum cessasset clamare ad dominum.Gen.4.4ª.
Prostrata.2.Paral.29.5ª.
Deus patrum nostrorum.Gen.17.5ª.
3 Lauit corpus suum,& vnxit.ē.omnibus ornamentis ornauit se.22e.q.169.2.o./.q.187.6.c./.quol.10.14.o./.Isa.3.fi./.Matth.11.co.4./.1e.Cor.7.lec.7.co.1.2./.1e.Thi.2.co.7.
In uirtute sua.Deut.4.14ª.
5 Fugi a facie eorum.ē.vsqȝ,de exercitu eius.Gen.18.4ª./.22e.q.110.3.3m.
Conseruasti animam tuam.Gen.46.2ª.
4 Iudith adorauit eum.s.Holophernem prosternens se super terram.Gen.18.2ª.

C.11
1 Viuit Nabuchodonosor rex terrę, & viuit virtus eius. Gen.42.2ª.
Omnium animarum errantium.Gen.46.2ª.
2 Non solū homines seruient ei per te,sed & bestię agri ē.vsqȝ,nunciare tibi.Gen.12.4ª.
3 Sciunt se offendisse deum.Iob.35.1ª.
4 Misit me dominus.Hiere.7.8ª.
5 Iratus est illis deus.Exo.4.5ª.
8 Viuit anima tua domine.Gen.42.2ª.

C.12
Quoniam non expendet omnia hęc.ē.Gen.12.4ª.
Deum suum.Gen.17.5ª.
Deus Israel.Ibidem.
2 Baptizabat se.Mar.4ª./.3ª.q.38.1.3m.
Populum suum.Exo.19.3ª.
3 Omne quod erit ante oculos eius bonum & optimum faciam.ē.vsqȝ,diebus meis.Gen.12.4ª.
4 Magnificata est anima mea.Gen.46.2ª.

C.13
1 Deus Israel.Gen.17.5ª.
Deus noster.Ibidem. Deo tuo.Ibidem.
2 Nobiscum deus.Numeri.14.1ª.
Sperauerunt eā iam nō esse venturā.22e.q.21.3.1m.
3 Laudate dominum.Psal.33.2ª.
Custodiuit me angelus dei.Psal.90.4ª.
Confitemini illi omnes.1.Paral.16.6ª.
Quoniam bonus.Ibidem.7ª.
4 Quoniam in seculum misericordia eius.Exo.22.11ª.
Benedixit te dominus.Gen.35ª.
In virtute sua.Deut.4.14ª.
Benedictus dominus.Psal.33.1ª.
5 Qui creauit coelum & terram.Gen.1ª.
Non pepercisti animę tuę.Gen.46.2ª.
Quod deus vlciscatͬ se de inimicis suis.Deut.32.17ª.
6 Aestuauit anima eius.Gen.46.2ª.
7 Procidit ad pedes eius.2.Paral.29.5ª.
8 Et adorauit eam.Gen.18.2ª.

C.14
1 Audite me fratres.Gen.13.3ª.
Tunc Achior relicto gentilitatis ritu,credidit deo.3ª.q.69.4.2m.
2 Et circuncidit carnem preputii sui.Gen.17.7ª.8ª.
3 Et appositus est ad populum Israel, & omnis successio generis eius,vsqȝ in hodiernum diem.ē.6.8ª.

C.15
1 Manus dñi cōfortauit te.Gē.3.14ª./.Hester.8.3ª.4ª.
2 Eris benedicta in ęternum.Gen.35ª.

C.16
1 Dominus nomen est illi.Deut.10.8ª.
Posuit castra sua in medio populi sui.Nume.11.5ª./.Exo.19.3ª.
Dominus omnipotens.Gen.17.1ª.
2 Exuit se vestimento viduitatis.ē.vsqȝ amputauit.I. A facie domini.Gen.3.14ª.
3 Adonay domine magnus es tu.Psal.47.1ª./.Exo.6.3ª.10.2ª. Et pręclarus virtute.Deut.4.14ª.
4 Quem superare nemo potest.Gen.50.5ª.
Et non est qui resistat voci tuę.Ibidem.

Dixisti, & facta sunt. Gen. 5ª.
5 Misisti spiritum tuum, & creata sunt. Gen. 4ª / Psal. 103. 13ª.
Qui timent te, magni erunt apud te per omnia. Leui. 19. 14ª.
6 Dominus vindicabit in eis. Deut. 31. 17ª.
In die iudicii visitabit illos. Psal. 9. 3ª.
7 Dabit ignem & vermem in carnes eorum, vt vrantur & sentiant, vsq; in sempiternum. Isa. 66. 6ª.
8 Iudith obtulit, &c. in anathema obliuionis. Nũe. 21. 2ª.

AVTORITATES EX LIBRO HESTER.

C.1 1 Pendebant autem ex omni parte tentoria aerei coloris. &c. Exo. 26. 3ª.
2 Cunctę vxores, tam maiorum q; minorũ, deferant maritis suis honorem. Ephe. 5. 18ª / Gen. 3. 17ª.
C.2 1 Mardocheus adoptauit sibi Hester in filiam. 3ª. q. 3. 5. 2m / q. 23. 1. c / 3. d. 10. q. 2. arti. 1. q. 1. c / 4. d. 42. q. 2. 1. o.
2 Quicquid ille pcipiebat, obseruabat Hester. Tob. 5. 1ª.
C.3 1 Solus Mardoche' nõ flectebat genua. 2. Paral. 19. 5ª.
2 Nec adorabat eum. Gen. 18. 2ª.
Et cerimoniis. Deut. 4. 6ª.
3 Ad omnes satrapas regis. 1. Re. 5. 2ª.
C.4 1 Voce magna clamabat. Gen. 4. 4ª.
2 Ne putes q animam tuam tantũ liberes. Gen. 46. 2ª.
3 Mardocheus fecit omnia, quę Hester pręceperat. Tob. 5. 1ª.
C.5 1 Hester osculata est summitatẽ virgę eius. Gen. 27. 2ª.
2 Aman indignatus est valde. Iudith. 1ª.
C.6 1 Sic honorabitur, quemcunq; voluerit Rex honorari. 22ª. q. 103. 2. 4m.
C.7 1 Dona mihi animam meam. Io. 12. 2ª.
Pro anima sua. Ibidem.
C.8 1 Starent pro animabus suis. Ibidem.
Procidit ad pedes regis. 2. Paral. 29. 5ª.
2 Iuberet irritas fieri. Gen. 17. 13ª.
Paratos esse iudęos ad vindictam de hostibus suis. Numeri. 31. 1ª.
3 Plures alterius gentis & sectę. 22ª. q. 11. 1. 3m.
4 Eorum religioni iungerentur. 12ª. q. 60. 3. c / 22ª. q. 80. c / q. 81. o / q. 82. 2. c / q. 83. 3. c / q. 94. 1. 1m / q. 97 3. c / q. 186. 1. c / 3. d. 33. q. 3. ar. 4. q. 1. c / Opus. 18. cº. 12 / Opus. 19. cº. 2. prinº / Trin. 10. c / Iudith. 6. 8ª.
5 Et cerimoniis. Deut. 4. 6ª.
C.9 1 Se vlti sunt iudęi de inimicis suis. Numeri. 31. 1ª.
Irriti fierent. Gen. 17. 13ª.
2 Qui religioni eorum voluerunt copulari. ĩ. 8. 4ª.
3 His cerimoniis obligata est. Deut. 4. 6ª.
C.10 1 Fratrum suorum. Gen. 13. 3ª.
Populum suum. Exo. 19. 3ª.
2 Nec eorum quicquã irritum fuit. Gen. 17. 13ª.
Clamauit ad dominum. Gen. 4. 4ª.
3 Et recordatus est dominus. Gen. 8. 1ª.
4 Et fecit signa & portenta. Actu. 6. 4ª.
C.11 1 Clamauerunt ad deum. Gen. 4. 4ª.
C.12 1 Cumq; intellexisset cogitationes eorũ. 2. d. 3. 4. 3. o / 3. Re. 8. 12ª.
C.13 1 Optata cunctis mortalibus pace fruerentur. 22ª. q. 29. 2. o / 3. d. 27. q. 1. 3. 5m / 4. d. 49. q. 1. ar. 2. q. 4. o / Veri. q. 22. 1. 12m / Dioº. 11. lec. 1. o.
2 Domine Rex omnipotens. Gen. 17. 1ª.
Et nõ est qui possit tuę resistere volũtati. Gen. 50. 5ª.
3 Tu fecisti coelum & terram. &c. Gen. 1ª.
Dominus omnium tu es. Deut. 10. 8ª.
4 Cuncta nosti, & scis. 1ª. q. 14. 5. o / 7. 11. 12. c / q. 79. 2. c / q. 87. 1. c / 1. d. 35. 2. 3. o / d. 36. q. 1. 2. o / 2. d. 1. q. 1. 5. o / d. 3. q. 3. 1. 4. c / 4. d. 49. q. 2. 5. o / ℌ. 1. cº. 49. &c. vsq3. 72 / ℌ. 4. cº. 13. principio / co. 2 / Veri. q. 2. 2. 3. 4. 5. o / Met. 12. lec. 8. co. 3. 6.
5 Et ne quęq; adorarem, excepto deo meo. Exo. 20. 4ª.
Deus Abraham. Gen. 17. 5ª.
6 Miserere populi tui. Exo. 19. 3ª / 32. 11ª.
Laudemus nomen tuum domine. Psal. 33. 2ª.
Clamauit ad dominum. Gen. 4. 4ª.
7 Deum Israel. Gen. 17. 5ª.
8 Coluimus deos eorum. Exo. 7. 1ª / 20. 4ª.
9 Iustus es domine. Deut. 32. 6ª.
10 Laudantium te. Psal. 33. 2ª.
C.14 1 Conuerte consilium eorum super eos. &c. Gen. 3. 21ª.
Memento domine. Gen. 8. 1ª.
2 Ostende te nobis. Gen. 32. 2ª.
Da mihi fiduciam. 4. Re. 18. 7ª.
Transfer cor illius in odium hostis nostri. &c. Prouerb. 21. 1ª. Gen. 31. 21ª.
3 In manu tua. Gen. 3. 14ª.
Qui habes omnium scientiam. ĩ. 13. 4ª.
Deus Abraham. Gen. 17. 5ª.
4 Deus fortis. Exo. 20. 5ª.
C.15 1 In pallorem colore mutato. 12ª. q. 44. 1. 3m.
2 Conuertit deus spiritum regis in mansuetudinẽ. Prouer. 21. 1ª.
C.16 1 Dei cuncta cernentis. ĩ. 13. 4ª.
Filios altissimi. Luc. 6. 12ª / Iob. 11. 6ª.
Et maximi. Psal. 47. 1ª.
2 Semperq; viuentis dei. Deut. 32. 21ª.
Cuius beneficio & patribus nostris, & nobis regnũ est traditum. Ro. 13. 2ª.
3 Et vsq; hodie custoditur. Iosu. 24. 5ª.
Sciatis esse irritas. Gen. 17. 13ª.
4 Non nobis, sed deo ei reddente. Psal. 61. 6ª.
Quod meruit. Iob. 6. 1ª.
5 Deus omnipotens. Gen. 17. 1ª.

AVTORITATES EX libro Iob prophetę.

C.1 1 Vir erat. 1ª. Cor. 11. co. 4.
Simplex. 22ª. q. 109. 2. 4m / q. 111. 3. 2m.
2 Et rectus. 12ª. q. 55. 4. 4m / 22ª. q. 183. 1. 1m / 1. d. 19 q. 5. 1. 4m / 2 d. 27. 2. 4m / d. 41. q. 1. 1. c / 4. d. 17. q. 1. ar. 2. q. 2. 3m / 4m.
3 Timens deum. Leui. 19. 14ª.
Et recedens a malo. Psal. 33. 6ª.
Et benedixerint deo. 3. Re. 21. 2ª.
4 Cum venissent filii dei. Iudic. 6. 2ª / Luc. 6. 12ª.
Vt assisterent coram domino. 3. Re. 22. 2ª.
5 Affuit inter eos etiã Sathan. 3. R. 22. 2ª / 1ª. q. 112. 3. c. 3m / 2. d. 10. 1. 2m / 4m / 4. d. 49. q. 2. 6. 2m.
6 Cui dixit dominus. Veri. q. 12. 7. 11m / q. 18. 3. c / Psal. 49. co. 5.
Vnde venis? Gen. 3. 15ª. Iudic. 6. 2ª.
7 Circuiui terram. 1ª. q. 1. 2. 2m / Gen. 3. 13ª.
8 Nunquid considerasti seruum meũ Iob. 22ª. q. 53. 4. c.
Quod non sit ei similis in terra? Ecc. 44. 2ª.
9 Cui respondens Sathan ait. 1ª. q. 107. 3. o.
10 Operibus manuum eius benedixisti. Gen. 35ª.
Sed extende paululum manum tuam. Gen. 3. 14ª.

A facie domini. Ibidem.
11 Ecce vniuersa quę habet in manu tua sunt, tantũ in eum ne extẽdas manũ tuã. 3ª.q.29.1. 3m./2.d.21.q.2.1.c./Poª.q.6.5.c./Ma.q.16.11.10m./Iob. co.9.
12 Boues arabant & asinę pascebantur iuxta eos. 22ᵉ.q.2.6.2.4.
13 Ignis dei descendit e cælo. Gen.32ª.
14 Sit nomen domini benedictum. Psal.33.1ª.
C.2 1 Cum quadam die venissent filii dei. Iudic.6.2ª./Luc.6.12ª.
Et starent coram domino. 3. Re.22.2ª.
Venisset quoq; Sathan. Iudic.6.2ª.
2 Et staret in conspectu eius. š.1.5ª.
Vt diceret dominus ad Sathan. Ibidem.6ª.
Vnde venis? Gen.3.15ª./Iudic.6.2ª.
Circuiui terram. š.7ª.
3 Cui respondens Sathan ait. š.1.9ª.
Nunquid considerasti seruum meum Iob? Ibidẽ. 8ª.
Quod non sit ei similis in terra. Ecc.44.2ª.
4 Vir simplex. š.1.1ª.
Et rectus. Ibidem.2ª.
Ac timens deum. Leui.19.14ª.
Et recedens a malo. Psal.33.6ª.
5 Et adhuc retinens innocentiam. 22ᵉ.q.80.2m./3.d.33.q.3.ar.4.q.2.c./1m.
6 Tu autem commouisti me. Psal.30.co.4.
7 Pro anima sua. Gen.46.2ª.
Mitte manum tuam. Gen.3.14ª.
A facie domini. Ibidem.
Benedicat tibi. 3. Re.21.2ª.
8 Adhuc tu permanes in simplicitate tua. š.1.1ª.
Benedic domino. 3. Re.21.2ª.
9 Vt venientes visitarent eũ, & cõsolarentᵉ. 2. R.10.1ª.
C.3 1 Maledixit diei suo. č. vsq; š. Gen.3.21ª.
Et venit super me indignatio. Exo.4.5ª.
9 Expectet lucem, & non videat, nec ortum surgentis auroręᵉ. 3ª.q.27.2.2m.
3 *Sicut abortiuũ absconditũ nõ subsisterẽ, vel qui cõcepti nõ viderũt lucem. 22ᵉ.q.64.8.1m./4.d.21.L.2m.
C.4 1 Flante deo periisse, & spiritu irę eius. Exo.4.5ª.
2 Rugitus leonis, & vox leęnę. Psal.37.co.7.
3 In angelis suis repit prauitatẽ. 1ª.q.63.0./12ᵉ.q.89.4.0./2.d.5.q.1.1.0./P.3.cº.108.109.110./Opus.15.cº.19.20./Iob.4.co.5./Isa.14.1ª./Eze.28.7ª.
4 Et qa nullus intelligit, in ęternũ peribũt. Psal.35.2ª.
C.5 1 Ad aliquẽ sctõꝝ conuertere. 4.d.15.q.4.ar.5.q.1.4m.
2 Virum stultum, interficit iracundia. 22ᵉ.q.158.3.1m./Ma.q.10.2.1m./q.12.3.11m.
3 Et paruulum occidit inuidia. Ma.q.10.2.13m.
4 Et maledixi pulchritudini eius statim. Gen.3.21ª.
Homo nascitur ad laborem. Ibidem.14ª.
5 Qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod ceperant. Potentia. q.6.5.c./Iob.co.9.
6 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum. 1ᵉ. Cor.3.lec.3.co.3.
7 Ipse vulnerat & medetur. Deut.32.19ª.
Percutit, & manus eius sanabũt. Ibidẽ./Gen.3.14ª.
8 In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tanget te malum. Opus.7.cº.8.
C.6 1 Iram merui. Exo.4.5ª./3ª.q.49.6.c./3.d.18.2.c.
Quasi arena maris. Gen.15.2ª.
2 Sagittę domini in me sunt. Psal.17.co.17.18./Psal.37.co.2.
3 Quarum indignatio ebibit spiritum meus. Exo.4.5ª.
Animę esurienti, etiam amara dulcia esse videntur. Gen.46.2ª.
4 Quę prius tangere nolebat anima mea. Ibidem.
5 Soluat manum suam. Gen.3.14ª.
C.7 1 Memento domine. Gen.8.1ª.
Oculi tui in me. Gen.3.14ª.
2 Non reuertetur oculus meus, vt videat bona, nec aspiciet me visus hominis. 4.d.43.ar.3.q.1.c./d.45.q.2.ar.2.q.2.1m./d.48.q.2.2.8m./P.4.cº.82.š./1ᵉ.Cor.15.lec.2.co.3./Lec.5.co.1./Lec.7.co.2./Lec.š.co.2.
3 Qui descendit ad inferos, non ascendit. Ibidem.
Cum amaritudine animæ meę. Gen.46.2ª.
4 Elegit suspendium anima mea. Ibidem.
Quid est homo, quia magnificas eum. Psal.8.2ª.
Aut quid apponis erga eum cor tuum. Ibidem./Gene.3.14ª.
5 O custos hominum. Ios.24.3ª.
6 Visitas eum diluculo. Exo.4.14ª.
7 Et subito probas illum. Psal.16.2ª.
C.8 1 Aut omnipotens. Gen.17.1ª.
Si mundus & rectus incesseris. š.1.2ª.
Statim euigilabit ad te. Exo.4.5ª.
2 Spes hypochritę peribit. 22ᵉ.q.111.4.0./4.d.16.q.4.ar.1.q.3.3.0.
3 Deus non proiiciet simplicem. š.1.1ª.
4 Nec porriget manum malignis. Gen.3.14ª.
C.9 1 Sapiens est corde. Gen.3.14ª./Hester.13.4ª./1ª.q.37.2.1m./q.39.7.2m./1.d.32.q.2.2.0./P.4.cº.12./Potentia.q.9.9.6m.
2 Et fortis robore. Exo.20.5ª.
Si fortitudo quęritur, robustissimus est. Ibidem.
Quis restitit ei. Gen.50.5ª.
3 In furore suo. Exo.4.5ª
Deus cuius irę nemo resistere potest. Ibidem./Gen.50.5ª.
Et graditur super fluctus maris. Gen.3.13ª.
4 Si venerit ad me. Ibidem./Exo.19.6ª.
Non videbo eum. Gen.32.2ª./12ᵉ.q.112.5.c.
Si abierit. Ios.3ª./12ᵉ.q.112.5.c.
5 Ignorabit anima mea. Gen.46.2ª.
C.10 1 Tędet animam meam. Ibidem.
Loquar in amaritudine animę meę. Ibidem.
Opus manuum tuarum. Gen.3.14ª.
Memento quęso. Gen.8.1ª.
2 Nonne sicut lac mulsisti me. č. vsq; tribuisti mihi. 1ª.q.105.5.c.š./P.3.cº.63.š.
Pelle & carnibus vestisti me: ossibus & neruis compegisti me. 1ª.q.105.5.c.š.
3 Et visitatio tua. Exo.4.13ª.
Custodiuit. Ios.24.3ª.
Spiritum meum. 1. Esdrę.1ª.
4 In corde tuo. Gen.3.14ª.
Vniuersorum memineris. Hester.13.4ª./Gen.8.1ª.
Multiplicas iram tuam. Exo.4.5ª.
5 Vbi nullus ordo. 2.d.6.4.1m./Anima.18.9m.
C.11 1 Vtinam deus loqueretur tecum. š.1.6ª.
Et aperiret labia sua. Gen.3.14ª.
Vt ostenderet secreta sapientię suę. š.9.1ª.
2 Multiplex esset lex eius. 12ᵉ.q.91.0./Ro.8.co.3.
3 Multo minora exigaris ab eo, quã meretur iniquitas tua. 1ª.q.21.4.1m./4.d.15.L. principio./d.46.q.2.š.2.q.1.0./ar.3.q.1.1m./q.2.4m./d.50.q.2.arti.4.q.2.2m./Psal.47.co.6.
4 Forsitan vestigia dei comprehendes. 1ª.q.5.5.0./q.45.7.0./q.93.6.c./1.d.3.q.2.0./q.3.c./3.d.2.q.1.ar.3.q.1.2m./P.4.cº.25.š./Potentia.q.9.9.c.š.
5 Et vsq; ad perfectum omnipotentem reperies. Gen.17.1ª./Exo.33.14ª./15ª./1ª.q.17.1.1m.3m./7.0./8.c./q.56.3.1m./2m./q.57.5.2m./q.62.9.c./q.86.2.1m./q.107.3.c./12ᵉ.q.4.3.1m./q.93.2.2m./22ᵉ.q.182.4.6m./3ª.q.10.1.0./3.1m./1.d.3.q.1.1.c.3m./

4m./.Lec.2.L./.d.21.L./.d.22.1.c.2m./.2.d.11.q.2.2.
0./.3.d.14.ā.2.q.1.0./.q.2.c./.d.27.q.3.2.c.ﬁ./.4.d.15.
q.3.1.c./.d.49.q.2.1.1m./.6m./.3.0./.5.c.2m./.ꝑ.3.c°.
55.56.1m./.2m.ﬁ./.58.2m./.59.ﬁ./.61.8m./.Veri.q.2.2.
5m./.q.8.2.0./.4.c./.q.20.4.5.0./.Potentia.q.7.1.2m./.
q̄l.10.8.1m./.Opuſ.3.c°.106.223.264.co.9./.Opuſ.
18.c°.6./.Dionyſius.co.10.11.12./.Lec.2.ﬁ./.Lec.3.
0./.Iſa.6.co.ﬁ./.Matth.5.co.11./.Io.lec.16.co.2.3m./.
c°.6.lec.5.ﬁ./.c°.7.lec.3.co.3.principio./.c°.8.lec.8.co.
1.ﬁ./.c°.10.lec.4.principio./.Ephe.3.lec.6.co.1.ﬁ./.
Phil.3.lec.2.co.3./.1ᵉ.Thi.6.lec.3.co.2./.He.lec.
2.co.1.

8 Excelſior cœlo eſt.c̄.vſq;,mari.1ª.q.3.1.1m./.q.8.1.
1m./.ꝑ.1.c°.26.ﬁ./.ꝑ.3.c°.58.ﬁ./.Dionyſius.3.lec.2.co.
7./.Iob.11.co.1./.Ephe.3.lec.5.co.2.

7 Quis contradicet ei,aut quis ei dicere poteſt,cur ita fa-
cis.Gen.50.5ª.

C.12 1 Volatilia cœli.Gen.32ª.
Manus domini.Gen.3.14ª.
Anima omnis viuentis.Gen.45.2ª./.Io.12.2ª.

2 Et ſpiritus vniuerſæ carnis hominis.1.Eſdræ.1ª./.
Gen.6.10ª.

3 In antiquis eſt ſapientia.22ᵉ.q.47.15.2m./.4.d.44.q.
1.ar.3.q.1.1m.

4 Et in multo tempore prudentia.22ᵉ.q.47.14.0./.q.
49.3.c./.q.51.1.3m./.Tit.2.co.1.2.3.

5 Apud ipſum eſt ſapientia.ī.9.1ª.
Et fortitudo.Exo.20.5ª.

6 Ipſe habet conſiliu3.1ª.q.22.1.1m./.12ᵉ.q.14.1.2m./.
22ᵉ.q.52.3.3m./.q.189.10.1m./.1.d.5.L.3m./.ꝑ.1.c°.
93.co.2./.Veri.q.24.3.4m./.Iob.12.co.3./.Pſal.32.
co.8.

7 Et intelligentiam.1ª.q.14.1.0./.q.26.1.c./.1.d.35.1.
0./.2.d.3.q.1.1.c./.ꝑ.1.c°.44./.Li°.4.c°.19.co.2./.Po
tentia.q.8.1.c./.q.9.5.c./.Opuſ.3.c°.28.35./.Met.12.
lec.6.co.5.6.

8 Effundit deſpectionem ſuper principes,& eos qui op-
preſſi fuerant releuat.Ro.13.2ª.

9 *Qui reuelat profunda de tenebris.22ᵉ.q.171.1.4m.
Qui immutat cor principum.c̄.Prouer.21.1ª.
Qui multiplicat gentes,& perdit eas,& ſubuerſas in
integrum reſtaurat.Deut.32.19ª.

C.13 1 Sed tamen ad omnipotentem loquar.Gen.17.1ª.
Diſputare cum Deo cupio.22ᵉ.q.128.4m.
Faciem eius accipitis.Gen.3.14ª./.Deut.6ª.

2 Quem celare nihil poteſt.Heſter.13.4ª.
Animam meam porto in manibus meis.Pſal.118.
44./.Io.10.5ª.12.2ª.

3 Non veniet in conſpectu eius omnis Hipocrita.ī.8.
2ª. Aenigmata percipite.3.R.10.2ª.
Manū tua3 longe fac a me.Gen.3.14ª./.Pſal.29.1ª.

4 Voca.me.Exo.3.8ª.

5 Et ego reſpondebo tibi.ī.11.7ª./.Io.5.25ª.

C.14 1 Aperire oculos tuos.Gen.3.14ª.
Quis poteſt facere mundum,de immundo conceptum
ſemine,nonne tu qui ſolus es.Mar.2.2ª./.Deut.32.
18ª./.2.d.12.2.5m./.3.5m./.3.d.18.ar.6.q.2.3.0./.4.d.
1.q.2.ar.6.q.1.c./.d.4.q.2.ar.2.q.6.0.

2 Homo cum dormierit,non reſurget.ī.7.2ª.3ª.
Donec atteratur cœlum.Pſal.101.12ª.
Non euigilabit nec conſurget de ſomno ſuo.ī.7.2ª.
3ª./.4.d.43.ar.3.q.1.0./.q.2.c./.q.4.1m./.Iob.19.co.
3.ﬁ./.c°.14.co.1.

3 Donec pertranſeat furor tuus.Exo.4.5ª.
Et recorderis mei.Gen.8.1ª.
Vocabis me.Exo.3.8ª./.1ᵉ.Theſ.4.10ª.

4 Et ego reſpondebo tibi.Io.5.25ª.
Operi manuum tua3 porriges dexteram.Gen.3.14ª.

4 Tu quidē3 greſſus meos dinumeraſti.Gen.18.10ª./.
Exo.33.5ª.

5 Siue nobiles fuerint filij eius ſiue ignobiles,non intel-
liget.4.R.22.4ª.

6 Attamen caro eius dum viuet,dolebit.Gen.6.10ª.

7 Et anima illius,ſuper ſemetipſo lugebit.Gen.46.2ª.

C.15 1 Nunquid conſilium Dei audiſti.ī.12.6ª.
Eius ſapientia.ī.9.1ª.
Quid tumet contra Deum ſpiritus tuus.1.Eſdræ.1ª./.
Gen.3.1ª.

2 Quid eſt homo,vt immaculatus ſit,& vt iuſtus appa-
reat,natus de muliere.3.R.8.13ª./.3ª.q.31.4.3m.

3 Ecce inter ſanctos ei⁹,nemo immutabilis.1ª.q.9.2.0./.q.
10.3.c./.q.16.8.0./.q.65.1.1m./.12ᵉ.q.109.2.2m.3m.
3ª.q.10.4.c./.q.13.2.c./.q.57.1.1m.1.d.8.q.3.2.0./.d.
19.q.5.3.0./.4i.q.1.6.0./.q.5.2.6m./.Opuſ.3.c°.124.

4 Et cœli non ſunt mundi,in conſpectu eius.ī.4.3ª.

5 Et contra omnipotentem roboratus eſt.Gen.17.1ª.

6 Auferetur ſpiritu oris eius.Gen.3.14ª.

7 Congregatio hypocritæ ſterilis.ī.8.2ª.

C.16 1 Vtinam eſſet anima veſtra,pro anima mea.Gen.3.
21.46.2ª.

2 Suſcitatur falſiloquus,aduerſus faciem meam,contra-
dicens mihi.Iob.8.2ª.

3 Collegit furorem ſuum in me.1ª.q.54.5.3m./.q.58.
5.ﬁ./.q.59.4.1m./.2.d.7.q.2.1.1m./.Potentia.q.6.6.
3m./.Ma.q.16.1.3m./.6.15m./.Anima.19.8m.

C.17 1 Spiritus meus attenuabitur.1.Eſdræ.1ª.

2 In profundiſſimum infernu3 deſcendent omnia mea.
3ª.q.52.2.5m./.3.d.22.q.2.ar.2.q.2.1m./.4.d.1.q.2.
ar.6.q.1.c.

C.18 1 Quid perdis animam tuam.Gen.46.2ª.

2 Et de orbe transferet eum.4.d.44.q.3.ar.2.q.3.1m.

C.19 1 Iratus eſt contra me furor eius.Exo.4.5ª.
Manus domini tetigit me.Gen.3.14ª.
Semitam meam circunſepſit,& tranſire non poſſum.
4.d.45.q.2.ar.1.q.2.3m.

2 Scio enim,ꝙ redemptor meus viuit.3ª.q.53.1.c.

3 Et in nouiſſimo die,de terra ſurrecturus ſum.4.d.43.
ar.3.q.1.0./.q.2.c./.q.4.1m./.Iob.19.co.3.ﬁ.

4 Et rurſum circundabor pelle mea.4.d.44.q.1.ar.2.q.
5.0./.Matth.10.co.19.

5 In carne mea,videbo Deum.1ª.q.12.3.1m./.4.d.49.
q.2.2.2m.

6 Quem viſurus ſum ego ipſe,& non alius.4.d.44.q.1.
ar.1.q.1.2.0./.ar.2.q.1.0./.q.2.2m./.ꝑ.4.c°.80.81.
92./.Potentia.q.5.10.9m./.Anima.19.5m./.13m./.
quol.10.vel.11.q.6.0./.quol.7.12.c./.Opuſ.3.c°.155.
c̄.vſq;.161./.Iob.19.co.4./.1ᵉ.Cor.15.lec.5.co.2.ﬁ./.
Lec.9.co.1.2.

7 Et oculi mei conſpecturi ſunt.1ª.q.12.3.0./.4.3m./.
22ᵉ.q.175.4.c./.2.d.8.6.c./.4.d.10.ar.4.q.1.3m./.d.
46.q.2.1.c./.d.48.q.2.1.c./.d.49.q.2.1.1m./.2.0./.
13m./.ꝑ.3.c°.51.ﬁ./.Iob.19.ﬁ./.Matth.5.co.11./.Io.
lec.18.co.2.

8 Fugite a facie gladij,quoniam vltor iniquitatis eſt gla
dius.Ma.q.15.c.ﬁ./.Pſal.7./.Pſal.21.co.13./.Iſa.
27.ﬁ./.Ro.prolo.principio.

9 Et ſcitote eſſe iudicium.Pſal.9.3ª.

C.20 1 Gaudium hypocritæ,ad inſtar puncti.ī.8.2ª.

2 Oſſa illius,implebuntur vitiis adoleſcentiæ eius,& cu3
eo in puluere dormient.4.d.43.ar.4.q.3.3m.

3 Luet quæ fecit omnia.Pſal.61.6ª.
Iuxta multitudinem adinuentionum ſuarum,ſic & ſu
ſtinebit.Ibidem.

4 Nihil permanebit de bonis eius.Ezech.18.6ª.
Emittat in eum iram furoris ſui.Exo.4.5ª.
In die furoris Dei.Ibidem.

5 Omnis dolor irruet super eum.4.d.50.q.2.ar.2.q.1.o./.ar.3.q.1.c.
6 Vadent,& venient super eum horribiles.4.d.47.q.1.ar.2.q.4.o.
7 Omnes tenebrę absconditę sunt,in occultis eius.3ª.q.84.6.1m.
8 Deuorabit eum ignis, qui non succenditur, Isa.66.6ª.12ª.
9 Reuelabunt cœli iniquitatem eius, & terra consurget aduersus eum.4.d.48.4.2m./.Veri.q.23,8.2m.

C.21 1 Quis est omnipotens.Gen.17.1ª.
Dolores diuidet furoris sui.Exo.4.5ª.
2 Deus seruabit filijs illius dolores patris.Exo.20.7ª.
3 Qui dixerunt Deo,recede a nobis.1ª.q.9.1.3m./.Isa.30.fi./.Phil.4.co.3./.He.3.co.8.
4 Scientiam viarum tuarum nolumus.Ĩ.11.4ª./.ĩ.23.5ª./.Psal.35.2ª.

C.22 1 Quid prodest Deo,si iustus fueris,aut quid confers ei,si immaculata fuit vita tua.22ᵉ.q.81.6.2m./.7.c./.4.d.1.q.1.ar.4.q.1.c.fi./.Veri.q.27.4.16m./.Causis.21.o.
2 Abstulisti pignus fratrum tuorum.Gen.13.3ª.
Deus excelsior cœlo.ĩ.11.6ª.
Qui dicebant Deo,recede a nobis.Ĩ.21.3ª.
3 Et dicis,quid nouit Deus.&c. nec nostra considerat.1ª.q.8.3.c.
Circa cardines cœli perambulat.Gen.3.13ª.
4 Nubes latibulum eius.Exo.19.7ª.
Deus omnipotens.Gen.17.1ª.
Et innocens subsannabit eos.2.Paral.30.4ª.
5 Suscipe ex ore eius.s.Dei legem.Gen.3.14ª.
Qui humiliatus fuerit, erit in gloria.Matth.12.13ª./.Luc.1.21ª./cº.14.2ª.
6 Et vota tua reddet.Psal.75.6ª.
Saluabitur innocens.Ĩ.2.5ª.
7 Si reuersus fueris ad omnipotentem,ędificaberis: & longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo.12ᵉ.q.113.o./.3ª.q.86.2.o./.6.1m./.q.88.2.c./.2.d.26.4.4m./.3.d.30.5.3m./.4.d.17.q.1.o./.ῧ.3.cº.15ª./.Liº.4.cº.72./.Veri.q.28.o./.Ephe.5.lec.5.fi./.Io.4.lec.2.co.2.fi.

C.23 1 Manus plagę meę,aggrauata est super gemitum meum.Gen.3.14ª./.Iob.23.co.1./.Psal.31.co.3.
2 A mandatis labiorum eius.Ibidem.
Verba oris eius.Ibidem.
A facie eius.Ibidem.
3 Nolo multa fortitudine cõtendat mecum.Gen.17.1ª./.Exo.20.5ª. Nec magnitudinis suę mole me premat.Psal.50.co.16./.Ĩ.11.6ª.
4 Proponat ęquitatem contra me.22ᵉ.q.80.3m./.q.120.1.c./.3.d.33.q.3.ar.4.q.6ª.c.
5 Ipse vero scit vias meas.1ª.q.14.6.11.o./.Exo.33.5ª. Et probabit me quasi aurum,quod per ignem transit.Psal.16.co.2ª.
Vestigia eius secutus est pes meus.Ĩ.11.4ª.
6 Viam eius custodiui.Psal.17.co.25./.Psal.30.co.2./.Matth.3.co.3.fi.
17 Ipse enim solus est.Deut.32.18ª.
Et nemo potest auertere cogitationem eius.Gen.50.5ª./.1ª.q.34.1.2m./.22ᵉ.q.2.1.c./.q.180.3.1m./.Veri.q.14.1.9m.
8 Et anima eius.s.Dei.Leui.26.4ª.
Quodcunq; voluit,hoc fecit.Psal.113.2ª.
9 Deus molliuit cor meum.Psal.50.co.16.
Et omnipotens conturbauit me.Gen.17.1ª.
10 Timore solicitor.12ᵉ.q.44.2.4.o./.22ᵉ.q.47.3.3m./.q.54.2.4m./.q.129.7.c./.Psal.12.co.2.

C.24 1 Ab omnipotente non sunt abscõdita tempora.Gen.17.1ª./.Matth.24.13ª.
Anima vulneratorum clamauit,Gen.4.4ª./46.2ª.
2 Et Deus inultum abire non patitur.Deut.32.17ª.
Ipsi fuerunt rebelles lumini.Psal.16.co.5./.Isa.50.fi.
3 Nescierunt vias eius, nec reuersi sunt per semitas illius.ĩ.7.2ª.
Maledicta sit pars eius in terra.Gen.3.21ª.
4 Ad nimium calorem, transiet ab aquis niuium.1ª.q.10.3.2m./.12ᵉ.q.67.4.2m./.4.d.21.q.1.ar.1.q.2.2m./.d.50.q.2.ar.3.q.1.o./.ῧ.3.cº.145./.Anima.21.18m./.quol.7.vel.8.18.o.
5 Obliuiscatur eius misericordia.Gen.3.21ª./.Exo.22.11ª. Non sit in recordatione,sed conteratur sicut lignum infructuosum.Ibidem./.Gen.8.1ª.
6 Dulcedo illius vermes.Ibidem./.Isa.66.11ª.
Dedit ei Deus locum pœnitentię, & ille abutitur eo in superbia.Ro.1.20ª.22ª./.Veri.q.12.3.15m./.5.3m.
7 Oculi eius,sunt in vijs illius.Gen.3.14ª.
8 Humiliabuntur.2.R.8.1ª.

C.25 1 Qui facit concordiam in sublimibus suis.1ª.q.108.6.c./.q.113.8.o./.2.d.11.q.2.5.o./.4.d.45.q.3.3.3m.
2 Nunquid est numerus militum eius.1ª.q.50.3.o./.q.112.4.2m./.2.d.3.q.1.3.o./.ῧ.2.cº.90./.Potentia.q.6.6.c.fi.
3 Et super quem non fulget lumen illius.1ª.q.107.2.c./.q.109.3.c./.2.d.9.2.4m./.6.3m./.d.11.q.2.3.3m./.Veri.q.9.1.2.o.
4 Aut apparere mundus,natus de muliere.Ĩ.15.2ª.
5 Ecce etiam luna non splendet,& stellę non sunt mundę in conspectu eius.ĩ.4.3ª.

C.26 1 Cuius adiutor es.1ª.q.23.8.2m./.4.d.5.q.3.2.c./.Veri.q.28.8.8m./.Iob.26.pncipio./.Ro.11.lec.5.co.2./.1ᵉ.Cor.3.lec.2.co.2.fi./.2ᵉ.Cor.6.principio.
2 Nunquid imbecillis, qui non est fortis.Exo.20.5ª.
Et sustentas brachium eius.Gen.3.14ª.
3 Cui dedisti consilium.Ĩ.12.6ª.
Forsitan illi,qui non habet sapientiam.Ĩ.9.1ª.
4 Qui tenet vultum solij sui.Gen.3.14ª./.Iudic.6.3ª.
5 Et expandit super nebulam suam.Exo.19.7ª.
6 Terminum circundedit aquis.Gen.1.18ª.
7 Vsq; dum finiantur lux,& tenebræ.Hester.13.4ª./.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.c.
8 Columnę cœli contremiscunt, & pauent ad nutum eius.Psal.18.6ª.
9 In fortitudine illius.Exo.20.5ª.
Repente maria congregata sunt.Gen.1.18ª.
10 Et prudentia eius.s.Dei.1ª.q.22.1.c.1m./.ῧ.1.cº.93.
11 Spiritus eius ornauit cœlos, & obstetricante manu eius, eductus est coluber tortuosus.2.prolo.o./.Gen.3.14ª.
12 Ecce hæc ex parte dicta sunt viarum eius, & cum vix paruam stillam sermonum eius audierimus,quis poterit tonitruum magnitudinis eius intueri.ῧ.4.cº.1.o.

C.27 1 Deus omnipotens.Gen.17.1ª.
Donec superest halitus.Gen.2.4ª.
Spiritus Dei in naribus meis.1.Esdrę.1ª.
Adduxit animam meam.Gen.46.2ª.
2 Nec lingua mea meditabitur mendacium.ῧ.1.cº.1.fi./.Iob.27.co.1./.Psal.34.fi./.Psal.36.co.1./.Psal.51.co.2.
3 Non recedam ab innocentia mea.Ĩ.2.5ª.
Quę est spes hypocritę.ĩ.8.2ª.
Nunquid Deus audiet clamorem eius.Exo.2.4ª./.Gen.4.4ª.
4 Per manum Dei.Gen.3.14ª.
5 Assumens parabolam suam.Psal.48.co.2.

C.28 1 Profunda fluuiorum scrutatus est, & abscondita produxit in lucem.1.prolo.co.1.fi.
2 Perditio & mors dixerunt, auribus nostris audiuimus

mus famam eius. Ro.10.lec.3.co.1.

3 Ipse fines mundi intuetur, & omnia quę sub cælo sunt respicit. Hester.13.4ª./.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.c.

4 Ecce timor domini, ipsa est sapiētia, & recedere a malo, intelligentia. 22ᵉ.q.19.7.2ᵐ./.q.45.1.3ᵐ.

C.29 1 Assumens parabolam. ī.1ª./. Psal.48.co.2.

Eo ꝙ liberassem pauperem vociferantem, & pupillum cui non erat adiutor. c̄. Exo.22.17ª.

2 Deus custodiebat me. Iob.24.3ª.

Et cor viduę consolatus sum. Ibidem./.2. R.10.1ª.

Eram merentium consolator. Ibidem.

3 Quando erat omnipotens mecum. Gen.17.1ª./. Numeri.14.1ª.

C.30 1 Nunc autem in memetipso marcescit anima mea. Gen.46.2ª./. Io.10.5ª./.12.2ª.

Compatiebatur anima mea pauperi. ī.29.1ª./. Infra.30.6ª.

2 Clamo ad te. Gen.4.4ª.

Non respicis ad me. Exo.2.6ª.

3 Mutatus es mihi in crudelem. Psal.89.1ª.

In duritia manus tuę. Gen.3.14ª./.ī.23.1ª.

4 Morti trades me, vbi constituta est domus omni viuenti. Psal.88.13ª./. He.11.co.9. principio.

C.31 1 Pepigi fœdus cum oculis meis, vt ne cogitarem quidem de virgine. 22ᵉ.q.167.2.c.2ᵐ./.4.d.16.q.4.ar.2.q.2.o./.d.30.L.6./. Iob.31. principio.

2 Deus omnipotens. Gen.17.1ª.

Considerat vias meas, & cunctos gressus meos dinumerat. ī.21.4ª.

3 Sciat Deus simplicitatem meam. ī.1.1ª./. Exo.3.6ª.

Si declinauit gressus de via. ī.24.7ª.

4 Quid faciam, cum surrexerit ad iudicandum Deus. Gen.9.3ª.

Nunquid non in vtero fecit me. ī.10.2ª.

5 Si negaui quod volebant pauperibus. c̄. vsq; ex ea. Exo.22.17ª.

6 Ab infantia creuit mecum miseratio. c̄. 12ᵉ.q.51.1.o./.q.63.1.o./.2.3ᵐ./.3.c./.q.71.2.1ᵐ./.q.85.1.c./.q.95.1.c./.22ᵉ.q.47.15.o./.q.108.2.c./.q.123.1.2ᵐ./.q.141.1.2ᵐ./.3ª.q.27.6.3ᵐ./.1.d.17.q.1.3.c./.2.d.39.q.1.1.b./.c./.3.d.33.q.1.ar.2.q.1.o./.d.36.1.c./.4.d.26.q.1.1.c./. Veri.q.11.1.c./. Ma.q.5.5.c.6./. Virt.q.1.8.o./. Iob.10.co.3.6./.cº.31.co.1./. Gal.4.lec.6.co.2. principio./. Ethi.2.co.2.

7 Si despexi pretereuntem, eo ꝙ non haberet indumentum. c̄. Tob.10ª.

Si leuaui super pupillum manum. c̄. Exo.22.17ª.

8 Semper enim quasi tumentes super me fluctus, timui Deum. Leui.19.14ª.

9 Si vidi solem cum fulgeret. c̄. quę est iniquitas maxima. Ma.q.9.2.3ᵐ./.1ᵉ. Cor.12.co.2.

10 Si gauisus sum ad ruinam eius qui me oderat. c̄. guttur meum. Virt.q.2.8.4ᵐ.

11 Maledicens animam eius. Gen.3.21ª.

Foris non mansit peregrinus, hostium meum viatori patuit. Tob.10ª.

12 Si abscondi quasi homo peccatum meum. c̄. 4.d.17.q.3.ar.1.q.2.3ᵐ./.L.7ᵐ.

13 Et animam agricolarum eius afflixi. Gene.46.2ª./. Io.12.2ª.

C.32 1 Indignatus est. Iudith.2ª.

Spiritus est in hominibus. 1. Esdrę.1ª.

Coartat me spiritus vteri mei. Ibidem.

2 Inspiratio omnipotentis, dat intelligentiā. Gen.17.1ª.

3 Non accipiam personam viri. Deut.6ª.

C.33 1 Spiritus Dei fecit me. Gen.30ª. Et spiraculū omnipotentis viuificauit me. Gen.2.1ª./.17.1ª.

2 De eodem luto ego quoq; formatus sum. Gen.2.9ª.

3 Semel loquitur Deus, & secundo idipsum non repetit. 1ª.q.27.5.3ᵐ./.q.43.5.2ᵐ./.3ª.q.45.4.1ᵐ./.1.d.15.q.4.1.3ᵐ./. Psal.61.4ª.

4 Per somnium in visione nocturna. c̄. tunc aperit aures virorum. c̄. 4.d.9.ar.4.q.1.2ᵐ./. Veri.q.12.3.2ᵐ./.q.18.3.6ᵐ.

5 Et erudiens eos, instruit disciplina. 3.d.23.q.1.ar.4.q.3.c.6./. Matth.23.2ª.

6 Vt auertat hominem ab iis quę facit. Hiere.15.6.

7 Eruens animam eius a corruptione. Gene.46.2ª./. Io.12.2ª. Si fuerit pro eo angelus loquens, vnus de millibus. ī.25.2ª.

8 Vt annunciet hominis ęquitatem. ī.23.4ª.

9 Miserebitur eius. Exo.22.11ª.

10 Et videbit faciem eius in iubilo. Gen.3.14ª./.31.2ª.

C.34 1 Qui bibit subsannationem. 2. Paral.30.4ª.

Absit a Deo impietas. Deut.32.5ª.

Et ab omnipotente. Ibidem./. Gen.17.1ª.

2 Opus hominis reddet ei. Psal.61.6ª.

Et iuxta vias singulorum restituet eis. Ibidem.

3 Vere enim Deus non condemnabit frustra, & omnipotens non subuertit iudicium. Ro.3.co.5.

4 Quem constituit alium super terram, aut quem posuit sup orbē quē fabricatus est. Veri.q.8.1ᵐ./. Ro.3.co.5.

5 Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius & flatum ad se trahet. Io.14.21ª./.13ª. etc̄.

6 Deficiet omnis caro simul. Gen.6.10ª.

Et homo in cinerem reuertetur. Gen.3.26ª.

7 Quomodo tu eum qui iustus est. Deut.32.6ª.

Qui non accipit personas principum. Deut.10.10ª.

Nec cognouit tyrannum. Exo.33.5ª.

8 Opus enim manuum eius sunt vniuersi. Gen.3.14ª.

Oculi eius super vias hominum. Ibidem.

9 Et omnes gressus eorum considerat. Psal.32.8ª./. Hester.13.4ª. Neq; vltra in hominis potestate est, vt veniat ad Deum in iudicium. Psal.9.3ª.

10 Cōteret multos & innumerabiles, & stare faciet alios pro eis. 1ª.q.23.6.1ᵐ./. Veri.q.6.3.5ᵐ.

11 Nouit enim opera eorum. Psal.32.8ª. Qui quasi de industria recesserunt ab eo. Iob.22.2ª.

12 Et oēs vias eius intelligere noluerunt. ī.23.6ª. Psal.35.2ª. Vt peruenire facerent ad eum clamorem egeni. Gen.4.4ª./. Matth.5.2ª.

13 Et audiret vocem pauperum. Exo.2.4ª.

14 Ex quo absconderit vultum. Gen.3.14ª.

Quis est qui contempletur eum. Exo.33.14ª./.15ª.

15 Qui regnare facit hypocritam, propter peccata populi. 2.d.44.q.1.2.2ᵐ./.3ᵐ./.5ᵐ./. Opus.20.liº.3.cº.7.8.

C.35 1 Si peccaueris, quid ei nocebis. c̄. 12ᵉ.q.21.4.1ᵐ./.q.47.1.1ᵐ./.q.73.8.2ᵐ./.22ᵉ.q.88.2.c./.2.d.42.q.2.ar.2.q.2.1ᵐ./.4.d.15.q.1.ar.1.q.3.4ᵐ./.ar.4.q.1.c.

2 Si iuste egeris, quid donabis ei. c̄. ī.22.1ª. Qui docet nos. Matth.23.2ª. Volucres cœli. Gen.32ª.

3 Homini q similis tui est, nocebit iniqtas tua. Isa.59.6.

4 Et filium hominis adiuuabit iustitia tua. 22ᵉ.q.57.1.c.

5 Clamabunt. Gen.4.4ª.

Non ergo frustra audiet Deus. Exo.2.4ª.

Nec non infert furorem suum. Exo.4.5ª.

6 Et omnipotens, causas singulorum intuebitur. Gene.17.1ª./.3. R.8.12ª.

7 Nunc vlciscitur scelus valde. 1ª.q.21.4.1ᵐ./. Psal.47.co.6./.1ᵉ. Cor.11.lec.7.co.5.6.

C.36 1 Simulatores & callidi, prouocant irā Dei. Exo.4.5ª./. Psal.48.co.8.

2 Non auferet a iusto oculos suos. Gen.3.14ª.

Morietur in tempestate anima eorum. Gen.46.2ª.

3 Causa tua quasi impii iudicata est, causam iudiciumq; recipies. 3ª.q.49.6.c.6./. Matth.26.24ª.

4 Ecce Deus excelsus.ꝫ.11.6ª.
In fortitudine sua. Exo.20.5ª.
Et nullus ei similis in legislatoribus. Psal.81.1ª.
5 Quis poterit scrutari vias eius.ꝫ.11.4ª.5ª.
Aut quis audet ei dicere, operatus es iniquitatem. Deut.32.5ª.
6 Omnes homines vident eum, vnusquisq; intuetur eu; procul.1ª.q.12.o./.12ᵉ.q.93.2.o./.1.d.3.q.1.o./.ꝥ.1.cº.10.11.12.13./.Liº.3.cº.57./.Liº.4.cº.1./.Veri.q.8.1.o./.quol.10.q.8.o./.Iob.36.ſi./.Psal.8.co.3./.Iob.lec.16.o.
7 Ecce Deus magnus. Psal.47.1ª./.12ᵉ.q.112.5.c.
Vincens scientiam nostram.ꝫ.11.4ª.5ª./.12ᵉ.q.112.5.c. Numerus annorum eius inæstimabilis. Psal.101.
8 In manibus abscondit lucem. Gen.3.14ª.
Præcipit ei, vt rursus adueniat.3.R.17.1ª.
9 Annunciat de ea amico suo, q̃ possessio eius sit, & ad eam possit ascendere. Isa.64.1ª.3ª.
C.37 1 De ore eius. Gen.3.14ª.
Tonabit Deus in voce magnitudinis suæ. Psal.47.1ª.
Qui præcipit niui, vt descendat.č.3.R.17.1ª.
2 Et imbri fortitudinis suæ. Exo.20.5ª.
3 Nubes spargunt lumen suum, quæ lustrant cuncta per circuitum č. Ro.lec.5.co.5.ſi./.Heb.13.lec.3.co.3.ſi.
4 Digne eum inuenire non possumus.ꝫ.11.4ª.5ª.
Magnus fortitudine. Psal.47.1ª. Exo.20.5ª.
5 Et iustitia. Deut.32.6ª.
C.38 1 Respondens autem dominus Iob de turbine, dixit.ꝫ.1.6ª. Cu; me laudarent simul astra matutina. Psal.33.2ª./.quol.5.ſi.
2 Et iubilarēt omnes filij Dei. Luc.6.12ª./.Psal.46.1ª.
3 Quis conclusit hostijs mare. 1ª.q.69.1.2ᵐ./.Psal.32.co.5.
4 Quis est pluuiæ pater.č.1ª.q.33.3.c./.3ª.q.23.3.1ᵐ.
5 Et animam catulorum eius in plebis. Gen.46.2ª.
6 Pulli eius clamant ad Deum. Psal.46.1ª.
C.39 1 Nunquid nosti tempus partus ibi cum.1.R.24.1ª./.Gen.17.1ª./.Matth.24.14ª.
2 Nūqd volet Rhinoceros, seruire tibi. Iob.39.co.2.ſi./.Psal.21.co.10./.Psal.28.co.2.
3 Penna strutionis, similis est pennæ herodij & accipitris.12ᵉ.q.102.6.1ᵐ.co.2.3./.Iob.39.co.3.ſi.
4 Procul odoratur bellum, exhortationem ducum, vlulatum exercitus.3ª.q.41.4.c.
5 Nunquid per sapientia; tuas plumescit accipiter. 12ᵉ.q.102.6.1ᵐ.co.3./.Iob.39.co.4.
6 Nunquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit.22ᵉ.q.38.1.4ᵐ.
7 Qui leuiter locutus sum, respondere quid possum. 22ᵉ.q.2.7.8.9.10.o./.3.d.25.q.2.ar.1.q.3.c./.4.d.24.q.1.ar.3.q.2.o./.Veri.q.14.11.o./.quol.3.q.4.2.c./.Heb.11.co.10.ſi.
8 Vnum locutus sum, quod vtinam non dixissem, & alterum, q̃bus vltra nō addas. Psal.31.co.2./.Isa.61.ſi.
C.40 1 Respondens autem dominus Iob de turbine, dixit.ꝫ.1.6ª.
2 Nunquid irritum facies iudicium meum. Gen.17.13ª.
* Et condemnabis me, vt iustificeris, 22ᵉ.q.33.5.c./.Iob.40.co.2. Si habes brachium, sicut Deus. Gen.3.14ª.
3 Ipse est principium viarum Dei. Ezech.28.5ª.
4 Ecce spes eius frustrabitur.22ᵉ.q.18.3.1ᵐ./.3.d.26.q.2.ar.5.q.4.1ᵐ.
5 Cor eius indurabitur quasi lapis.1ª.q.23.3.2ᵐ./.12ᵉ.q.79.3.o./.22ᵉ.q.15.2.o./.1.d.40.q.4.2.o./.3.d.30.1.5ᵐ./.4.d.18.q.1.ar.1.q.2.4ᵐ./.ā.3.q.3.c./.ꝥ.2.cº.40.co.3./.Liº.3.cº.162./.Veri.q.24.10.c./.Potentia.q.1.6.11.c./.Ma.q.3.1.1ᵐ./.6ᵐ./.q.16.5.8ᵐ./.quol.4.4.
a.ſi./.quol.5.2.c./.Iob.7.lec.2.co.2. principio./.Isa.6.co.6./.Io.12.lec.6.co.2.ſi./.Ro.lec.7.co.4./.cº.9.lec.3.co.7./.2ᵉ.Cor.4.co.2.ſi./.He.3.lec.4.co.2.principio./.Exo.4.9ª.
C.41 1 Quis resistere potest vultui meo. Gen.3.14ª./.50.5ª.
2 Quis ante dedit mihi, vt reddas ei. Ro.11.lec.5.co.2.
3 Aestimabit abyssum, quasi senescētes. Ma.q.16.6.1ᵐ.
4 Non est super terram potestas, quæ comparetur ei. Ro.13.2ª.
5 Factus est, vt nullum timeret.1ª.q.64.3.2ᵐ.
6 Ipse est rex, super vniuersos filios superbiæ. 3ª.q.8.7.8.o./.Isa.5.2ª.
C.42 1 Omnia potes. Gen.17.1ª.
Et nulla te latet cogitatio.3.R.8.12ª.
2 Auditu auris audiui te, nunc autem oculus meus videt te.ꝫ.19.7ª./.1ª.q.12.3.1ᵐ./.4.d.49.q.7.3ᵐ./.2.1ᵐ.
3 Audi, & ego loquar. Exo.24ª.
Interrogabo te.ꝫ.1.9ª. Responde mihi.ꝫ.1.6ª.
4 Iratus est furor meus contra te. Exo.4.5ª.
5 Dominus conuersus est ad pœnitentiam Iob.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.c./.ꝥ.4.cº.72.co.2.
6 Venerunt ad eum omnes fratres sui. Gen.13.3ª.
Et consolati sunt eum.2.R.9.2ª.
7 Dominus autem benedixit nouissimis Iob, magis q̃ principio eius. Gen.1.35ª.

AVTORITATES EX libro Psalmorum.

Psalmus primus 1 Beatus vir qui non abijt in consilio impiorum. 1ª.q.62.1.c./.12ᵉ.q.3.2.4ᵐ./.3.5.6.c./.q.4.4.5.6.7.8.c./.q.5.3.o./.4.5.c./.q.62.1.c./.q.69.1.3.c./.2.o./.22ᵉ.q.8.7.o./.q.186.1.4ᵐ./.3.d.27.q.2.2.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.4ᵐ./.5ᵐ./.Veri.q.14.2.c./.Trin.24.3ᵐ./.Matth.5.co.5./.Ethi.10.lec.16.ſi.
2 Et in via peccatorum non stetit.22ᵉ.q.183.1.o.
3 Et in cathedra pestilentiæ non sedit.3.d.22.q.3.ar.3.q.2.c./.q.3.1ᵐ./.He.lec.2.co.4.ſi./.Ec.4.pnº. * In lege eius meditabitur die ac nocte.22ᵉ.q.188.5.o.
4 Non resurgunt impij in iudicio.4.d.43.ar.1.q.2.1ᵐ./.d.47.q.1.ar.3.q.1.2ᵐ./.Ro.2.lec.2.ſi./.1ᵉ.Cor.5.ſi.
5 Nouit dñs viam iustorum. Exo.33.5ª./.3.R.8.12ª.
ps.2 1 Astiterunt reges terræ č. aduersus Christum eius. Matth.2.9ª. Qui habitat in cœlis.3.R.8.10ª.
2 Irridebit eos, & dominus subsannabit eos.1. Parali.30.4ª. Tunc loquet ad eos in ira sua, & in furore suo conturbabit eos. Exo.4.5ª.
3 Dñs dixit ad me, filius meus es tu, ꝥ.4.cº.2./.He.lec.3.co.2./.Exo.6.1ª.
4 Ego hodie genui te.ꝥ.4.cº.2./.11.5ᵐ./.He.lec.3.co.3.
5 Seruite domino in timore. Exo.20.4ª./.Leui.19.14ª.
Reges eos in virga ferrea. Psal.22.2ª.
6 Nequando irascatur dominus. Exo.4.5ª. Cu; exarserit in breui ira eius. Ibidem./.ꝥ.1.cº.91.ſi.
7 Beati omnes qui confidunt in eo. Psal.1.1ª./.4.R.18.7ª./.Psal.4.7ª.
8 Super Sion montem sanctum eius. Psal.9.5ª.
ps.3 1 Multi dicunt animæ meæ. Gen.46.2ª. Non est salus infra. Psal.3.4ª. Gloria mea. Psal.15.4ª./.Psal.17.1ª. Voce mea ad dominu; clamaui. Gen.4.4ª.
2 Ego dormiui, & soporatus sum. Psal.3.co.3./.Psal.40.co.7.
3 Exurrexi, quia dominus suscepit me.3ª.q.53.4.o./.ꝥ.4.cº.8./.Psal.3.co.3./.Psal.40.co.9./.Io.2.lec.3.co.2./.Ro.4.ſi./.cº.8.lec.2.co.3.ſi./.1ᵉ.Cor.6.lec.3.co.1.ſi./.Ephe.lec.8.co.1./.He.13.lec.3.co.4.
Exurge domine. Gen.3.13ª.

4 Domini est salus. 3ª.q.57.2.2m./.q. 61.3.c. 2m./.4.c./. q.68.1.0./.2.c./.q.73.5.c./.q.84. 5.c./.4. d.1.q.1. ar.6. q.1.c./.d.17.q.3.ar.5.q.4.0./.ꝑ.4.cº.72.co.2./.Veri.q. 28.4.7m./.Ma.q.4.8.12m./.Psal.32.co.12./.Psal.35. 6./.Matth.co.4.pnº./.Io.4.lec.5. 6./.Ro.5. lec.5.co. 5.pnº./.He.11.lec.2.co.5.f.

5 Et super populum tuum benedictio tua. Gen. 35ª./. Exo.19.3ª.

ps. 4. 1 Deus iustitię meę. Ruth.3.2ª./.ꝗ.6ª. In tribulatione. Numeri.14.1ª.

2 Miserere mei. Exo.22.11ª.

3 Vt quid diligitis vanitatem, & quęritis mendacium. 1ª. q.17.1.c./.Ma.q.9.1.c./.Psal.4.co.3./.Psal.11.co.3./. Psal.38.co.5.

4 Cum clamauero ad eum. Gen.4.4ª.

5 Irascimini & nolite peccare. 22ᵉ.q. 158.1.2. 0./.3ª.q. 15.9.c./.2.d.36.2. 2m./.3.d.15. q.2.ar.2.q. 2.c./.Ma. q.12.1.c.4m./.2.c./.Iob.17.co.1.f./.Psal.4.co. 3./.Ephe.lec.8.co.1.2.

6 Sacrificate sacrificium iustitię. 22ᵉ.q.81.4.1m./.q.85.1. 2.4. 0./.3. 2m./.3ª.q. 22.2.c./.q. 48.3. c./.q. 82.4. c./. Psal.4.co.5./.Psal.26.co.7./.Psal.49.co.8./.Psal.50. co.15./.Ro.12.co.2.principio./.f.

7 Et sperate in domino. 4.R.18. 3ª./.22ᵉ.q.17.1. 2m./. 3.d.26.q.2.1.3m./.Virt.q.4.1.2m.

8 Signatum est sup nos, lumen vultus tui domine. Gen. 3.14ª./.3.R.3.1ª./.12ᵉ.q.19.4.c./.q.91.2. 1m./.Veri. q.16.3.c./.Io.lec.7.f.

9 Dormiam & requiescam. Psal.3.2ª.3ª.

ps. 5. 1 Verba mea auribus percipe dñe. Gen.3. 14ª./.Exo.2. 4ª. Intellige clamorem meum. Gen.4.4ª./.Exo.2. 4ª.6ª.

2 Mane astabo tibi, & vi.3.R.22.2ª./.Iob.1.4ª.6ª.

3 Quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. 1ª.q. 19.9.0./.10.1m./.2m./.q.22. 3.3m./.q. 48.6.0./.12ᵉ.q. 39.2.3m./.d.45.4.4m./.d.46.4.0./.d.47.3.4m./.3.d.30. 1.5m./.ꝑ.1.cº.95./.Liº.2.cº.25.f./.Potētia.q.16.0./. Ma.q.3.2.1m./.q 16.2.c.f./.quol.5.q.2.2.0.

4 Neq; habitabit iuxta te malignus. Iob.22. 2ª./.3.R. 11.3ª. Neq; permanebunt iniusti, ante oculos tuos. Ibidem./.Gen.3.14ª.

5 Odisti omnes qui operantur iniquitatem. 1ª.q. 20.2. 4m./.q.23.3.1m./.22ᵉ.q.83.16.c./.3ª.q.49.4.1m./.3.d. 19.ar.5.q.1.0./.d.28.5.3m./.d.32.2.4m./.4.0./.ꝑ.1.cº. 91.co.2.3.96./.Liº.3.cº.157.2m./.cº.f./.Veri.q.20.2. c./.q.28.2.c.f./.Virt.q.2.8. 8m./.Psal.5.co. 5./.Ro.5. lec.2.co.3./.cº.9.lec.2.co.4.

6 Perdes omnes qui loquuntur mendaciū. Exo.23.1ª./. 22ᵉ.q.69.1.2.0./.q.70. 4.c./.q. 100. 4.1m./.3.d. 38.4. 1m./.4.d.16.q.4.ar.1.q.3.c./.quol.9.14.c.

7 Virum sanguinum & dolosum, abominabitur dominus. Ruth.3.2ª./.Exo.4.5ª. Ego autem in multitudine misericordię tuę. Exo.22.11ª.

8 Introibo in domum tuam. Psal.5.co.6./.Psal.26.co. 4./.Psal.35.co.4.f./.Io.14.co.1.f.

9 In timore tuo. Leui.19.14ª. Iudica illos Deus ꝯ. expelle eos. Gen.3.21ª. Quoniam irritauerunt te domine. Exo.4.5ª.

10 Et lętentur omnes qui sperant in te, In ęternum exultabunt. Psal.15. 4ª./.4.R. 18.3ª. Gloriabuntur in te. Ibidem.

11 Habitabis in eis. Ro.8.13ª. Qui diligunt nomen tuum. Deuť.6.4ª. Benedices iusto. Gen.35ª.

12 Domine vt scuto bonę voluntatis tuæ coronasti nos. Exo.34.5ª.

ps. 6. 1 Domine ne in furore tuo arguas me, neq; in ira tua corripias me. Exo.4.5ª./.ꝑ.1.cº.91.f./.Isa.2.f. Miserere mihi domine. Exo.22.11ª. Anima mea turbata est valde. Gen.46.2ª./.Numeri.14.1ª.

2 Ossa mea cōturbata sunt./.Psal.6.co.1./.Psal. 21.co. 11./.Psal.31.co.2./.Psal.33.co.10./.Psal.41.f.

3 Turbatus est a furore oculus meus. 22ᵉ.q.108.4. 5m./. 3.d.15.q.2.ar. 2.q.1. 2m./.q.2. 1m./.4m./.Psal. 6.co. 1ª./.Psal.38.co.6./.Io.12.lec.4.principio./.cº. 13.lec. 4.principio.

4 Conuertere domine. Iob.42.5ª.

5 In inferno qs cōfitebitur tibi. 4.d.45.q.2.ar.2.q.2.1m.

6 Exaudiuit dominus vocem fletus mei. Tobię.12.7ª.

7 Dominus orationem meam suscepit. Psal.19.co.1.

8 Inueteraui inter omnes inimicos meos. 3.d. 15. L. 3m./.Gal.principio./.Psal.6.co.6.

9 Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimici mei, conuertantur & erubescant valde velociter. Gen.3.21ª./.12ᵉ.q.41.4.c./.22ᵉ.q.75.1. 1m./.q. 144. 2.c./.3.d.26.q.1.3.c.f./.Veri.q.26. 4.7m./.Psal.6. f./. Psal.24.co.1.f./.Psal.34.co.17./.Psal.39.co.10.

ps. 7. 1 Domine Deus meus. Gen.17.5ª. In te speraui. 4. R.18.3ª. Nequando rapiat vt leo animam meam. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª.

Si reddidi retribuentibus mihi mala. Nume.31.1ª.

3 Domine si feci istud. ꝯ. decidam merito. ꝯ. in puluerem reducat. 22ᵉ.q.89.1.3m./.6.c./.3.d.39.1.c./.Iob. 4.co. 1./.Psal.7.co.2./.Ro.lec.5.co.3./.He.6.co.11.12.

4 Exurge domine. Gen.3.13ª. In ira tua. Exo.4.5ª. Exaltare. Gen.3.13ª. In altum regredere. Ibidem.

5 Dominus iudicat populos. Psal.9.3ª. Scrutans corda & renes Deus. 3.R.8.12ª. Qui saluos facit rectos corde. Iob.2ª./.Ruth.3.2ª./.Psal.4.2ª.

6 Deus iudex. Psal.9.3ª. Iustus. Deuť.32.6ª. Fortis. Exo.20.5ª. Et patiens. Exo.34.4ª.

7 Nisi conuersi fueritis. Hiere.15.6ª. Gladium suum vibrauit. ꝯ. vsq; ecce. Iob.19.8ª.

8 Arcum suum tetendit & parauit illū. Psal.7.co.10./. Psal.36.co.10./.Psal.43.co.3.

9 Sagittas suas ardentibus effecit. Iob.6.2ª.

10 Lacum aperuit & effodit eum. Psal. 7.co. 10./.Psal. 29.co.2./.Psal.39.co.2.

11 Confitebor domino. 1.Paraľ.16.6ª.

12 Secundum iustitiam eius. Deuť.32.6ª.

13 Domini altissimi. Iob.11.6ª.

ps. 8. 1 Opera digitorum tuorum. Gen.3.14ª. Opera manuum tuarū. Ibidem. Propter inimicos tuos. Psal. 5.5ª./.Exo.20.8ª. Quid est homo ꝙ memor es eius. Gen.8.1ª./.ꝑ.3.cº.110.f./.cº.113.f.

2 Gloria & honore coronasti eum domine. 4.d. 33.q.3. 3.3m./.d. 49.q.5. 0./.quol.5. q.12.1. 0./.2ᵉ.Thi.2.co. 2./.cº.4.co.5.

3 Omnia subiecisti sub pedibus eius. ꝯ. vsq; maris. Gen. 1.31ª. Volucres cœli. Ibidem.32ª.

4 Eleuata est magnificētia tua super cœlos. Psal. 56.4ª.

ps. 9. 1 Confitebor tibi domine. 1.Paraľ.16.6ª. In toto corde meo. Deuť.6.4ª. Psallam nomini tuo altissime. Iob.11.6ª.

2 Sedisti super thronum. Iudiċ.6.3ª. Peribunt a facie tua. Gen.3.14ª. Exaltetur manus tua. Ibidem.

3 Ipse iudicabit orbem terrę. 3ª.q.58.0./.q. 59.2.0./.4. d.47.q.1.ar.2.q.1.0./.q.2.4m./.q.3.c./.d.48.q.1.1.0./. ꝑ.4.cº.96./.Opus. 3.cº. 249./.Ro.2.lec.1. co.3./.1ᵉ. Cor.5.f./.2ᵉ.Cor.5.co.7./.He.10.

4 In ęquitate. Iob.23.4ª. In iustitia. Deuť.32.6ª. Et factus est dominus refugium. ꝯ. Psal. 89.1ª. Sperent in te. 4.R.18.3ª. Non dereliquisti quęrentes te domine. Iob.3ª.

5 Qui habitat in sion. Psal.2.co.5./.Psal.9.co. 6./.Ro. 4.co.1.f.

6 Recordatus est, non est oblitus. Gen.8.1ª. Clamorem

paupérum.Gen.4.4ª. Miserere mei dñe.Exo.22.11ª. Vide humilitatem meam.Exo.2.6ª. Vt annunciem omnes laudationes tuas.Psal.32.2ª. In operibus manuum suarum.Gen.3.14ª.

8 Conuertantur peccatores in infernum. Gen.3.21ª./22e.q.25.6.1m./3m./q.83.8.1m.

9 Exurge domine. Gen.3.13ª. Vt quid domine recessisti longe.Ibidem./Iob.3ª.

10 Exacerbauit dominum peccator, ſm multitudinem iræ suæ non quæret.Exo.4.5ª. Propter quid irritauit impius Deum.Ibidem.

11 Contere brachium peccatoris & maligni.Gen.3.21ª.

12 Præparationem cordis eorum,audiuit auris tua. Ibidem./Exo.2.4ª./1.R.7.2ª./22e.q.83.1.1m.

ps.10 1 In domino confido.4.R.18.3ª.7ª. Quomodo dicitis animæ meæ.Gen.46.2ª. Dominus in templo. 22e.q.25.2.3m.

2 Dominus in cœlo sedes eius.3.R.8.10ª. Oculi eius in pauperem respiciunt.Gen.3.14ª./Exo.2.6ª.

3 Palpebræ eius interrogant filios hominum.Gen.3.14ª.

4 Qui autem diligit iniquitatem. 12e.q.27.1.1m./4.d.15.L.7m.

5 Odit animam suam. 12e.q.29.4.o./22e.q.25.7.o./4.3m./q.117.1.1m./2.d.42.q.2.ar.2.q.2.2m./3.d.27.L.pnº./d.28.4.5m./d.29.5.o./Virt.q.2.12.6m./Psal.10.co.4./Ephe.5.lec.9.co.1.

6 Pluet super peccatores laqueos,ignis, sulphur, & spiritus procellarum,pars calicis eorum. 1ª.q.10.3.2m./12e.q.67.4.2m./4.d.50.q.2.ã.3.q.1.o./ʒ.3.cº.145./quol.8.18.o./Isa.65.6ª. Iustus dominus & iustitias dilexit.Deut.32.6ª. Aequitatem vidit vultus eius. Iob.23.4ª./Exo.2.6ª./Gen.3.14ª.

ps.11 1 Diminutæ sunt veritates a filiis hominum.4.R.10.2ª. Disperdat dominus vniuersa labia dolosa &c.Gen.3.21ª./Psal.119.2ª.

2 Nunc exurgam dicit dominus. Gen.3.13ª./Psal.3.3ª./3ª.q.57.2.1m. Tu domine seruabis nos, & custodies nos.Iob.24.3ª.

3 In circuitu impii ambulant.22e.q.35.4.3m.

4 Secundum altitudinem tuam.Iob.11.6ª.

ps.12 1 Vsquequo domine obliuisceris me in finem.Gen.8.1ª. Vsquequo auertis faciem tuam a me. Gen.3.14ª./Psal.29.co.9./Psal.50.co.12.

2 Respice.Exo.2.6ª. Domine Deus meus. Gen.17.5ª. Ego autem in misericordia tua speraui.Exo.22.11ª./4.R.18.3ª./Psal.13.4ª.

3 Nomini domini altissimi.Iob.11.6ª.

ps.13 1 Dixit insipiens in corde suo,non est Deus. 1ª.q.2.o./1.d.3.q.1.2.o./3.d.23.q.2.ar.2.q.2.2m./d.24.ar.2.q.2.c./ʒ.1.cº.10.11.12.13./Veri.q.10.12.o./Poª.q.7.3.o./Opus.3.cº.3.

2 Non est qui faciat bonum, non est vsque ad vnum &c. vsque,nonne cognoscent.Ro.3.lec.2.co.2.3.

3 Dominus prospexit super filios hominum, vt videat. Exo.2.6ª.

Non est timor Dei,ante oculos eorum Leui.19.14ª.

4 Dominus spes eius est.3.d.26.q.2.1.3m.

5 Dominus in generatione iusta est. 1ª.q.8.3.4m./q.43.3.o./q.112.1.c./3ª.q.2.10.2m./1.d.37.q.1.3.c./Col.2.lec.2.fi./Ruth.3.2ª.

ps.14 1 Timentes autem dominus glorificat.Leui.19.14ª. In monte sancto tuo.Psal.9.5ª.

2 Qui pecuniam suam non dedit ad vsuram. Leui.25.6ª. Qui non egit dolum in lingua sua.Psal.119.2ª.

ps.15 1 Bonorum meorum non eges.Iob.22.1ª./1ª.q.4.2.c./3.o. Speraui in te.4.R.18.3ª. Benedicam dominum.Psal.33.1ª.

2 Non derelinques animam meam in inferno.Psal.3.3ª.

3 Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. 3ª.q.50.5.c./quol.3.4.c.

4 Adimplebis me lætitia.1ª.q.12.8.4m./12e.q.1.5.c./q.3.4.1m./8.c./q.4.5.5m./q.5.3.4.c./8.c.3m./q.67.4.3m./22e.q.18.3.c.2m./q.28.3.c./q.118.7.c./q.173.1.c./ʒ.3.cº.39.5m./40.fi./48.59.1m./62.2m./63./ʒ.4.cº.78.fi./86.co.1./Ma.q.14.4.c./q.14.4.c./q.16.4.5m./5.c./Opus.3.cº.104.106.150.211.264.Io.lec.16.co.2.

5 Delectationes in dextera tua,vsque in finem.22e.q.28.3.o./3ª.q.46.6.3m./3.d.15.q.2.ar.3.q.3.5m./Psal.5.fi./Psal.15.fi./Psal.16.fi./2e.Cor.12.lec.2.co.1.2./Psal.35.8ª.10ª.

6 Cum vultu tuo.Gen.3.14ª.22e.q.173.1.c. In dextera tua.ẽ.5ª./Gen.3.14ª.

ps.16 1 Auribus percipe.Ibidem. De vultu tuo.Ibidem. Oculi tui.Ibidem. Labiorum tuorum.Ibidem. Inclina aurem tuam.Ibidem.

2 Dexteræ tuæ.Ibidem. Sub vmbra alarum tuarum. Ibidem./4.R.18.3ª. Manus tuæ.Ibidem. Probasti cor meum.Psal.16.co.2.

3 Et visitasti nocte.Exo.4.13ª. Igne me examinasti.Psal.16.co.2ª. Non in labiis dolosis. Psal.119.2ª. *Ego custodiui vias duras Iob.23.6ª./Psal.91.12ª./Sapientiæ.5.4ª./Ro.10.co.4.

4 Perfice gressus meos, in semitis tuis. Iob.11.4ª./23.6ª.

5 Ego clamaui.Gen.4.4ª. Mirifica misericordias tuas. Exo.22.11ª. Sperantes in te domine.4.R.18.3ª.

6 A resistentibus dexteræ tuæ.Gen.50.5ª. Custodi me.Iob.24.3ª. Exurge dñe. Gen.3.13ª.

7 Præueni eum,& supplanta eum.Ibidem.21ª. Eripe animam meam.Gen.46.2ª./Io.12.2ª.

8 Inimici mei animam meam circundederunt.Ibidem. Ab inimicis manus tuæ.Exo.20.8ª./Psal.5.4ª.

9 Satiabor cum apparuerit gloria tua.Psal.15.4ª.5ª.

ps.17 1 Diligam te domine.Deut.6.4ª. Fortitudo mea,dñs firmamentum meum, & refugium meum.Gen.17.1ª./Exo.20.5ª./ʒ.1.cº.92.

2 Sperabo in eum.4.R.18.3ª.7ª. Et ad Deum meum clamaui.Gen.4.4ª.

3 In aures eius.Gen.3.14ª. A facie eius.Ibidem. In conspectu oculorum eius. Ibidem. Dextera eius.Ibidem.

4 Iratus est eis.Exo.4.5ª.

5 Inclinauit cœlos & descendit.Gen.3.13ª. Et ascendit super cherubin & volauit, volauit super pennas ventorum &c.Ibidem.

6 Et caligo sub pedibus eius.Ibidem.14ª./Exo.19.7ª. Posuit tenebras latibulum suum,tenebrosa aqua in nubibus aeris.Ibidem.

7 Altissimus dedit vocem suam.Iob.11.6ª. Et intonuit de cœlo dominus.3.R.8.10ª.

8 Et misit sagittas suas.Iob.6.2ª. Factus est dominus protector meus.Psal.89.1ª.

9 Et retribuet mihi dominus ſm iustitiam meam.Psal.61.6ª. Custodiui vias domini.Iob.11.4ª.5ª.23.6ª. *Quoniam tu populum humilem saluum facies, & oculos superborum humiliabis.22e.q.162.1.o. Quoniam in te eripiar a tentatione. Numeri.14.1ª./1.Cor.10.8ª.

10 In Deo meo transgrediar murum. 3.d.34.q.3.ar.1.q.1.c.fi.

11 Constitues me in caput gentium.Numeri.7.2ª. Benedictus Deus.Psal.33.1ª. Qui das vindictas mihi.Deut.32.17ª.

12 Et super excelsa statuens me.Psal.56.4ª.

13 Confitebor tibi in nationibus domine. 1. Paral. 16. 6ª. / R o. 15. co. 4. fi.
14 Cum Christo suo Dauid. Psal. 26. principio.
15 Et semini eius. Gen. 13. 4ª.
ps. 18 1 Coeli enarrant gloriam Dei. 1ª. q. 68. 2. c. / Spiritu. 6. 14m. / Anima. 8. 19m. Dies diei etc. Eccle. 33. 1ª.
2 Opera manuum eius annunciat firmamentum. c. 1ª. Gen. 3. 14ª.
Et occursus eius vsq; ad summum eius. Psal. 56. 4ª.
3 In omnem terram exiuit sonus eorum. c. Ro. 14. lec. 3. principio / Psal. 18. co. 2.
4 Et ipse tanq; sponsus procedens de thalamo suo. 4. d. 42. q. 3. 2. 2m. / d. 49. q. 4. 1. 2m. / 3. o. / Veri. q. 29. 4. 6m. / Psal. 18. co. 2. / Psal. 44. principio.
5 Lex domini immaculata conuertens animas. 12ª. q. 91. 4. c. Testimonium domini fidele c. Psal. 118. 1ª.
6 Timor domini sanctus permanet in seculum seculi. 12ª. q. 67. 4. 2m. / 22ª. q. 19. 11. o. / 3. d. 34. q. 2. ar. 3. q. 2. 1m. / q. 4. o. / Veri. q. 26. 8. c. fi. / Virt. q. 4. 4. 2m. / Iob. 26. fi. / Psal. 18. co. 10. * Et dulciora super mel & fauum. 22ª. q. 188. 6. c. / Psal. 144. 2ª. / Psal. 20. 1ª.
Delicta quis intelligit, ab oculis meis munda me. 12ª. q. 112. 5. c. fi.
7 Ab alienis parce seruo tuo. 4. d. 17. q. 2. ar. 2. q. 5. 1m.
8 Iustitiæ domini rectæ. c. Deut. 32. 6ª. * Præceptum domini lucidum. 12ª. q. 102. 1. o.
9 * Et mundabor a delicto maximo. 22ª. q. 33. 7. 2m. / q. 154. 12. 4m. / q. 162. 7. 4m. Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Iob. 27. 2ª. 3. R. 8. 12ª. Domine adiutor meus. 1. Paral. 12. 5ª.
ps. 19 1 Memor sit omnis sacrificii tui. Gen. 8. 1ª.
2 Exaudiat illus de coelo sancto suo. 3. R. 8. 10ª. / Psal. 33. 8ª. / Psal. 18. 6ª.
3 Salus dexteræ eius. Gen. 3. 14ª. / Psal. 3. 4ª.
ps. 20 1 Domine in virtute tua. Deut. 4. 14ª.
2 Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis. Gen. 35ª. / 12ª. q. 111. 3. o. / 22ª. q. 45. 2. c. / q. 83. 13. c. / q. 154. 5. c. / q. 162. 3. 1m. / 2. d. 26. 5. o. / Veri. q. 27. 5. 6m. / Psal. 20. co. 2. / Psal. 22. fi. / 2ª. Cor. 6. co. 1. fi. / Psal. 24. 6ª. / Psal. 62. 2ª. Lætificabis eum in gaudio. Psal. 15. 4ª. 5ª. Cum vultu tuo. Gen. 3. 14ª. Manus tua, & dextera tua. Ibidem. Posuisti domine in capite eius coronam. Psal. 8. 3ª.
3 Rex sperat in domino. 4. R. 18. 3ª.
In misericordia altissimi. Exo. 22. 11ª. / Iob. 11. 6ª.
Omnes qui te oderunt. Exo. 20. 8ª.
4 Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis. c. Ibidem. 3. 14ª. 21ª. / Psal. 5. 5ª.
5 Dominus in ira sua. Exo. 4. 5ª.
Pones eos vt clibanum ignis. Isa. fi. / Psal. 10. 6ª.
Deuorabit eos ignis. Ibidem.
6 Cantabimus & psallemus. 12ª. q. 13. 4. c. / q. 91. o. / 2. d. 2. q. 2. 2. 5m. / 3. d. 9. q. 1. ar. 3. q. 3. c. 2m. / 4. d. 15. q. 4. ar. 2. q. 1. c. / d. 44. q. 2. ar. 1. q. 4. c. 4m. / Psal. 15. 4ª. 5ª. Psal. 32. co. 1. 2. / Psal. 39. co. 2. / Ro. 15. co. 4. / 1ª. Cor. 12. lec. 3. co. 1.
ps. 21 1 Deus respice in me. Exo. 2. 6ª.
2 Quare me dereliquisti. Iob. 3ª. / 1ª. q. 113. 6. o. / 3ª. q. 47. 3. c. fi. / q. 50. 2. 1m. / 2. d. 11. q. 1. 4. 3m.
2 Verba delictorum meorum. 3ª. q. 15. 1. 1m.
Opprobrium hominum. Psal. 30. 8ª.
3 Clamabo per diem c. Gen. 4. 4ª. Et non exaudies. 3ª. q. 21. 4. 4m. / 3. d. 17. ar. 3. q. 4. 1m.
4 Tu autem in sancto habitas. Psal. 13. 5ª. / Ro. 8. 13ª.
In te sperauerunt patres nostri. 4. R. 18. 3ª.
Spes mea. Psal. 13. 4ª.
5 Ne discesseris a me. Gen. 3. 13ª. / Iob. 3ª. / Exo. 19. 6ª. / Psal. 12. 1ª. Et a cornibus vnicorniũ. Iob. 39. 2ª.

6 Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio ecclesiæ laudabo te. Psal. 39. 7ª. / He. 2. lec. 3. co. 5.
7 Qui timetis dominum. Leui. 19. 14ª.
Laudate eum. Psal. 33. 2ª.
Nec auertit faciem suam a me. Gen. 3. 14ª.
8 Et anima mea illi viuet. Gen. 46. 2ª.
In ecclesia magna. Psal. 39. 7ª.
9 Et annunciabunt coeli iustitiam eius. Psal. 18. 1ª. / Deutero. 32. 6ª.
ps. 22 1 Animam meam conuertit. Gen. 46. 2ª.
Deduxit me super semitas iustitiæ. Iob. 23. 6ª.
Tu mecum es. Numeri. 14. 1ª.
2 Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. 4. d. 24. q. 3. 3. c. fi. / 8m. / He. lec. 4. co. 1. fi. / Psal. 2. co. 8. / Psal. 22. co. 2. / Psal. 44. co. 9. / Isa. 3. co. 2. / cº. 11. lec. 1. fi.
3 Calix meus inebrians q; præclarus est. 22ª. q. 149. 1. 1m. / 3ª. q. 78. 3. 1m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / Psal. 22. co. 3. / 1ª. Cor. 11. lec. 6. co. 2.
4 Et misericordia tua subsequatur me. Exo. 22. 1ª. / Psal. 20. 1ª.
ps. 23 1 Innocens manibus. Iob. 2. 5ª.
Et mundo corde. 22ª. q. 8. 7. o.
2 Qui non accepit in vanũ animã suam. Psal. 4. 2ª. / Gen. 46. 2ª.
Nec iurauit in dolo proximo suo. Exo. 20. 10ª. 11ª. 12ª. / Leui. 19. 8ª. / Psal. 119. 2ª.
3 Hic accipiet benedictionem a domino. Gen. 35ª.
Et misericordiam a Deo. Exo. 22. 11ª.
4 Attollite portas principes vestras c. rex gloriæ. 3ª. q. 39. 5. 3m. / q. 52. 1. c. fi.
5 Quis est iste rex gloriæ. 1ª. q. 57. 5. o. / q. 106. 4. 2m. / Ephe. 3. lec. 3. fi.
6 Dominus fortis. Exo. 20. 5ª.
Et potens. Gen. 17. 1ª.
7 In monte sancto eius. Psal. 9. 5ª.
ps. 24 1 Ad te domine leuaui animam meam. Gen. 46. 2ª.
Deus meus. Gen. 17. 5ª.
In te confido. 4. R. 18. 7ª.
2 Non erubescam. Psal. 6. 9ª. Neq; irrideant me. 2. Parali. 30. 4ª. Confundantur omnes c. Gen. 3. 21ª. / Psal. 30. 2ª.
3 Vias tuas domine demonstra mihi. c. Iob. 23. 6ª.
Dirige me in virtute tua. Exo. 34. 5ª.
4 Et doce me. Matth. 23. 2ª. Reminiscere. Gen. 8. 1ª. Ne memineris. Ibidem.
Memento mei. Ibidem.
5 Miserationum tuarum, & misericordiarum tuarum. Exo. 22. 11ª. Propter bonitatem tuam domine. 1. Parali. 16. 7ª. / 1ª. q. 44. 4. c. 3m. / 1. d. 45. 2. o. / 2. d. 1. q. 2. 1. c. / 4. d. 46. q. 1. ar. 1. q. 2. c. / §. 3. cº. 97. / Veri. q. 23. 1. 3m. / 4. c. / Potentia. q. 5. 4. c.
6 Dulcis & rectus dominus. Deut. 32. 6ª. 7ª. / Psal. 24. co. 5. 6. / Psal. 30. co. 11. / He. 12. co. 12. / Psal. 144. 2ª.
7 Vniuersæ viæ domini misericordia & veritas. Iob. 3. 2ª.
Respice in me. Exo. 2. 6ª. Vide. Ibidem.
Requirentibus testamentum eius. Psal. 77. 12ª.
8 Diriget mansuetos in iudicio, docebit mites vias suas. 22ª. q. 157. 4. c. 1m. / Psal. 24. co. 5. / Psal. 33. co. 2. / Psal. 36. co. 7. / Matth. 23. 2ª.
9 Custodi animam meam. Iob. 24. 3ª. / Gen. 47. 2ª. / Io. 12. 2ª. Innocentes & recti adhæserunt mihi. Iob. 2ª. / 2. 5ª.
ps. 25 1 In innocentia mea ingressus sum. Ibidem.
In domino sperans. 4. R. 18. 3ª.
Proba me domine, & tenta me. Gen. 22. 1ª.

2 Quia misericordia tua ante oculos meos est. Exo.22.11ª. Et complacui in veritate tua. Exo.34.5ª.

3 Ne perdas cum impiis Deus animam meam. Gen.46.2ª./Io.12.2ª. Et cũ viris sanguinũ. Ruth.3.2ª.

4 In ecclesijs benedicam te domine. Psal.33.1ª.

ps.26 1 Dominus illuminatio mea, & salus mea c. trepidabo. Psal.17.1ª./℥.3.cº.89.* Vnã petii a dño in eo psal.

2 Cantabo & psalmum dicam domino. Psal.20.6ª. In petra exaltauit me.1ᶜ.Cor.10.2ª.

3 Clamaui ad te. Gen.4.4ª. Misertus est mei. Exo.22.11ª. Faciem tuam domine. Gen.3.14ª.

4 Ne declines in ira. Exo.4.5ª. Adiutor meus esto.1.Parali.12.5ª. Ne derelinquas me. Iob.3ª.

5 Dominus autem assumpsit me. Psal.64.3ª. Legem pone mihi dñe in via tua.c. Iob.[illegible].6ª. Ne tradideris me in animas. Gen.46.2ª./Numeri.14.1ª.

6 Expecta dominum, viriliter age. i. Iob.2ª.

ps.27 1 Ad te domine clamabo. Gen.4.4ª. Da illis fm opera eorum.c. Gen.3.21ª./Psal.61.6ª.

2 Benedictus dominus. Psal.33.1ª. Dominus adiutor meus.1.Parali.12.3ª.

3 In ipso sperauit cor meum.4.R.18.3ª.7ª. Confitebor ei.1.Parali.16.6ª.

4 Dominus fortitudo plebis suę. Psal.17.1ª. Benedic hereditati tuæ. Gen.35ª.

ps.28 1 Afferte domino filii Dei. Luc.6.12ª. Quemadmodum filius vnicornium. Iob.39.2ª.

2 Et sedebit dominus rex in ęternum. Iudic.6.3ª.

3 Dominus benedicet populo suo in pace. Gen.35ª./Exo.19.3ª.

ps.29 1 Suscepisti me. Psal.64.3ª./Psal.3.3ª.4ª. Domine clamaui ad te, Gen.4.4ª.

2 Domine eduxisti ab inferno animam meam. Psal.3.3ª.4ª. Psallite domino sancti eius. Psal.20.6ª. Vt cantet tibi. Ibidem. Gloria mea. Psal.17.1ª.

3 Cõfitemini memorię sanctitatis eius.1.Paral.16.6ª. Quoniam ira in indignatione eius. Exo.4.5ª.

4 Auertisti faciem tuam a me. Gen.3.14ª. Et factus sum conturbatus. Psal.9.3ª./Psal.6.2ª.3ª.

5 Quę vtilitas in sanguine meo dum, descendo in corruptionem.3ª.q.51.3.1ᵐ./q.53.1.c.

6 Audiuit dominus. Exo.2.4ª. Et misertus est mei. Exo.22.11ª. Dominus factus est adiutor meus.1.Parali.12.5ª./Psal.89.1ª.

ps.30 1 In te domine speraui. 12ᶜ.q.65.5.3ᵐ./22ᶜ.q.18.2.1ᵐ./3ª.q.7.4.0./6.1ᵐ./8.2ᵐ./9.1ᵐ./3.d.13.q.1.ar.2.q.1.1ᵐ./3.d.26.q.1.ar.5.q.1.0./d.36.2.3ᵐ./Veri.q.29.4.15ᵐ./Virt.q.4.1.11ᵐ./4.16ᵐ./Psal.15.co.1./Psal.30.co.1.

2 Non confundar in ęternum. Psal.24.co.6./Psal.30.co.1./Psal.34.co.17./Psal.39.co.10./Ro.5.co.3.

3 In iustitia tua. Deut.32.6ª. Inclina aurem tuam. Gen.3.14ª. In manus tuas domine commendo spiritum meum. Ibidem.1.Esdrę.1ª.

4 Quoniam fortitudo mea & refugium meum es tu. Psal.17.1ª. Deus veritatis. Ruth.3.2ª./Exo.34.5ª.

5 Odisti obseruantes vanitates. Psal.4.2ª./Psal.5.5ª. Lętabor in misericordia tua. Exo.22.11ª.

6 Respexisti humilitates meas. Exo.2.6ª./Luc.1.21ª. Conturbatus est in ira oculus meus. Psal.6.3ª.

7 Saluasti de necessitatibus animam meam. Gen.46.2ª./Psal.24.co.10./Psal.30.co.4.

8 Factus sum opprobrium. Psal.34.co.5./Psal.38.co.8./Psal.41.6.

9 Ossa mea conturbata sunt. Psal.6.2ª.3ª.

10 Accipere animam. Gen.46.2ª./Io.12.2ª.

11 In manibus tuis sortes meę. Gen.3.14ª./Act.1.9ª. Illustra faciem tuam. Ibidem.

Oculorum tuorum. Ibidem.

12 Erubescant & deducantur in infernum c. Gen.3.21ª./Psal.6.9ª. Quam magna multitudo dulcedinis tuæ domine. Psal.14.6ª./Psal.20.1ª.

13 Benedictus dominus. Psal.33.1ª. Diligite dominum omnes sancti eius. Deut.6.4ª. Retribuet abundanter facientibus superbiam. Psal.61.1ª.

14 Viriliter agite & confortetur cor vestrum. Iob.1ª.

15 Dum clamarem ad te. Gen.4.4ª.

ps.31 1 Beati quorum remissę sunt iniquitates.c. Ma.q.7.11.c./Ro.4.co.4./4.d.43.1.2ᵐ./3ª.q.88.1.4ᵐ.

2 Beatus vir cui non imputauit dominus peccatum. Ma.q.7.11.c. Nec est in spiritu eius dolus.1.Esdrę.1ª. Quoniã tacui.12ᶜ.q.37.2.c./Psal.31.co.3./Isa.6.4ª. Inueterauerunt omnia ossa mea. Psal.6.2ª.8ª. Dum clamarem. Gen.4.4ª.

3 Grauata est super me manus tua. Iob.23.1ª. Tu es refugium meum. Psal.17.1ª. Exultatio mea. Ibidem.

4 Firmabo super te oculos meos. Gen.3.14ª.

5 Sperantes autem in domino.4.R.18.3ª.

6 Misericordia circundabit. Exo.22.11ª.

7 Gloriamini omnes recti corde. Iob.2ª.

ps.32 1 Rectos decet collaudatio. Ibidem. Confitemini domino.1.Parali.16.6ª. In psalterio decem chordarum. Exo.31.6ª.7ª. Psallite. Psal.20.6ª. Cantate ei canticum nouum. Ibidem./22ᶜ.q.91.c.

2 Misericordia domini plena est terra. Exo.22.11ª. Sperauimus in te.4.R.18.3ª. Vt eruat a morte animas eorum. Gen.46.2ª./Io.12.2ª.

3 Verbo domini cœli firmati sunt. ℥.4.cº.13.co.2.principio./Gen.1ª.5ª.12ª.

4 Et spiritu oris eius. Gen.4ª./3.14ª. Cogitationes cordis eius. Ibidem.

5 Timeat dominum omnis terra. Leui.19.14ª. Quoniam ipse dixit, & facta sunt.c. Gen.5ª. Consilium domini in ęternum manet. Iob.12.6ª.

6 Beata gens. Psal.1.1ª. Cuius est dominus Deus eius. Gen.17.5ª. Populus quem elegit dominus in hereditatem sibi. Exo.19.3ª./Deut.7.2ª.

7 De cœlo respexit dñs.c. terrã. Exo.2.6ª.3.R.8ª.10ª.

8 Qui intelligit omnia opera eorum.1ª.q.22.2.3.0./q.103.5.0./q.113.2.6.c./q.116.1.c./12ᶜ.q.91.2.c./22ᶜ.q.93.2.c./1.d.39.q.1.2.c./q.2.2.0./d.40.q.4.1.c./2.d.11.q.1.1.4.c./d.37.q.3.1.c./℥.3.cº.1./64.90.94.111.113.114.140./Veri.q.5.2.3.4.5.9.0./Opus.3.cº.112.c./Causis.lec.20.0./3.R.8.12ª./Iob.prolo.cº.11.co.1./Psal.23.co.1.2./Psal.32.co.8./Matth.7.co.17./Io.co.8./Met.6.lec.3.co.6.7.

9 Qui finxit sigillatim corda eorum.1ª.q.14.5.6.11.13.0./q.15.3.4ᵐ./q.22.2.3.0./q.55.1.5ᵐ./q.57.2.c.6./q.89.4.c./1.d.35.3.0./d.36.q.1.1.0./d.38.3.5.c./d.39.q.2.2.c./2.d.3.q.3.3.c./℥.1.cº.50.63.c. vsq.72./℥.3.cº.75.76./Veri.q.2.4.5.0./q.5.2.4.5.6.7.8.9.0./Potentia.q.6.1.c./Anima.28.c./quol.7.2.c./ql.8.vel.11.3.c./Opus.3.cº.134.135./Psal.32.co.10./Causis.lec.10.co.2.6.

10 Non saluatur rex per multam virtutem c. vsq; nõ saluabitur. Psal.3.4ª. Ecce oculi domini. Gen.3.14ª.

11 Adiutor noster est.1.Parali.12.5ª.

ps.33 1 Benedicam dominum in omni tempore. Psal.27.co.4./Psal.33.co.1./Psal.40.6./Ro.lec.7.8./2ᶜ.Cor.lec.2.principio.

2 Semper laus eius in ore meo.22ᶜ.q.91.1.0./2.0./4.d.15.q.4.ar.3.q.2.1ᵐ./Veri.q.23.1.4ᵐ./Psal.9.co.1.Psal.26.co.7./Psal.32.co.1./Psal.33.co.1./Psal.49.co.8.9.

3 Accedite ad eum.1ª.q.3.1.5ᵐ./Psal.33.co.2./Isa.34.co.

34.co.1.fi./.Io.14.lec.7.co.1.principio.

4 Gustate & videte, quoniam suauis est dominus. 22^{e}. q.97.2.2^{m}.

5 Iste pauper clamauit. Gen.4.4ª.
Beatus vir, qui sperat in eo.4. Re.18.5ª./. Psal.1.1ª.

6 Timete dominum. Leui.19.14ª.
Diuerte a malo, & fac bonum. Isa.1.4ª.

7 Oculi domini super iustos. Gen.3.14ª./.1ª.q.1.9.o./. q.3.1.3^{m}./.q.22.2.4^{m}./.q.23.7.c./.Veri.q.5.3.o.

8 Et aures eius, in preces eorum. Ibidem./. 22^{e}. q. 83. 16.o./.3ª.q.43.2.1^{m}./.q.82. 6. c./.7.3^{m}./. 2. d. 40. 4. 5^{m}./.4.d.5.q.2.ã.2.q.2.2^{m}./.d.15.q.4.ar.2.q.2.2^{m}./. d.19.ar.2.q.2.4^{m}./.Potentia.q.6.9.5^{m}./.Io.4.lec. 3. co.3.4.

9 Vultus autem domini, super facientes mala. Ibidem.

10 Iuxta est dominus, his qui tribulato sunt corde. Psal. 4.1ª./.Iudith.8.8ª.
Multę tribulationes iustorum, & de oibus iis liberauit eos dñs. Iudith.8.8ª./.1.Paral.12.5ª./.Matth. 5.2ª.

11 Et humiles spiritu saluabit. Psal.3.4ª./.Isa.49.3ª.

12 Custodit dominus omnia ossa eorum. Psal. 6. 2ª./. Iob.24.3ª.

ps.34 1 Iudica domine nocentes me.č.Gen.3.21ª.
Exurge. Ibidem.13ª.
In adiutorium mihi.1.Paral.12.5ª.

2 Dic animę meę. Iob.6ª./.Gen.46.2ª.
Salus tua ego sum. Psal.3.4ª.
Confundantur. Psal.30.2ª.

3 Cogitantes mihi mala. 12^{e}.q.47.2.c./.3ª.q.88.1.o.

4 Et angelus domini, coartans eos. Ma.q.16.9.3^{m}.

5 Anima autem mea exultabit in domino, & delectabitur super salutari suo. Psal.15.4ª.5ª.

6 Omnia ossa mea dicent. Psal.6.2ª.
Domine quis similis tibi. Psal.81.1ª.

7 Induebar cilicio. Psal.29.fi./.Psal.34.co.9.

8 Humiliabam in ieiunio animam meam. 22^{e}. q.147. 1.3.5.7.c.

9 Oratio mea in sinu meo conuertetur. 4.d.45.q.2.ar. 1.q.1.c./.ar.4.q.3.2^{m}./.quol.7.vel.8.q.5.1.o.

10 Tentauerunt me. Gen.22.1ª.
Subsannauerunt me subsannatione. 1.Paral.30.4ª.
Domine quando respicies. Exo.2.6ª.

11 Confitebor tibi domine, in ecclesia magna. 1.Paral. 16.6ª./.Psal.39.7ª.
In populo graui laudabo te. Psal.33.2ª.

12 Domine ne discedas a me. Ios.3ª./. Gen. 3.13ª./. Exo.19.6ª. Exurge domine. Ibidem.

13 Erubescant & reuereantur.č. vsq; super me. Gen.3. 21ª./.Psal.6.9ª.

14 Et lingua mea meditabitur. Iob.27.2ª./.3.R.8.12ª.

15 Iustitiam tuam. Deutero.33.6ª.

16 Tota die laudem tuam. Psal.33.2ª.

ps.35 1 Non est timor dei, ante oculos eius. Leui.19.14ª.
Vt inueniatur iniquitas eius ad odium. Psal.5.5ª.

2 Noluit intelligere, vt bene ageret. 2.d.22. q.2.2. c./. 12^{e}.q.6.8.o./.q.19.6.c./.q.76.3.4.c./.3ª.q.47.5.3^{m}./. 2.d.22.q.2.2.c./.Ma.q.3.8.o./.Iob. 21. fi./.Psal. 24. co.4./.Psal.35.co.2./.Psal.48.2ª.

3 Malitiam autem non odiuit. Psal.10.4ª.5ª.
Domine in cęlo misericordia tua. Exo.22.11ª.
Dolose egit. Psal.119.2ª.

4 Et veritas tua vsq; ad nubes. Exo.34.5ª.
Iustitia tua sicut montes dei. Deut.32.6ª.

5 Iudicia tua, abyssus multa.4.d.46.L./.Ro.11.8ª.

6 Homines & iumenta saluabis domine. 1ª.q.64.2.c./. Psal.3.4ª.

7 In tegmine alarum tuarum sperabunt. Gen. 3. 14ª. 27./.15.1ª.

8 Inebriabuntur ab vbertate domus tuę. Psal. 15. 4ª. 5ª./.1ª.q.91.1.3^{m}./.12^{e}.q. 110.1.2^{m}./.22^{e}. q. 23.2. 2^{m}./.3ª.q.2.5.3^{m}./.q.5.3.2^{m}./.q.50.2. 3^{m}./. 1.prolo. fi./.2.d.8.1.4^{m}./.d.26.1. 5^{m}./.3.d.6.q.3.1.4^{m}./. Veri. q.27.1.1^{m}./.Potentia.q.6.6.8^{m}./. Spũ.5.6^{m}./. Psal. 15.4ª.5ª.

9 Apud te est fons vitę. Io.4.1ª.

10 Et in lumine tuo videbimus lumen. 1ª.q.12.2. c./.5. o./.22^{e}.q.171.2.c./.q.174.5. 1^{m}./.q.175.3.2^{m}./.3ª.q. 10.4.c./.q.45.2.c./.2.d.31.q.2.1.5^{m}./.3.d.14. ar.1.q. 2.1^{m}./.q.3.c./.ar.2.q.1.c./.4.d. 49.q.2.1. 15^{m}./.2. c./. ã.3.c°.50.53. 54./. Veri.q. 10. 11.c. 11^{m}./.q. 13. 2. c./.q.18.1.1^{m}./.q.20.2.c./.ql.7.vs.8.vel.11.q.1.1.c./. ql.10.q.8.c./.ps.35. fi./. 2^{e}. Cor.12.co.6. Ecc.33.1ª.

11 Qui recto sunt corde. Iob.1.2ª.
Non veniat mihi pes superbię. Tob.4.9ª.

12 Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem. Ibidē.10ª.

ps.36 1 Noli ęmulari in malignantibus.č. Psal. 5.4ª./. 12^{e}.q. 28.4.o./.22^{e}.q.36.2.c./.q.30.3.2^{m}./.4^{m}./.3.d.26.q.1. 3.c.fi./.Psal.36.pn°./.Ro.11.lec.2.co.1.fi./. 1ª. Cor. 3.co.2./.c°.14.co.1.

2 Spera in domino.4.Re.18.5ª. Delectare in domino. 12^{e}.q.34.1.o.
Desine ab ira. 12^{e}.q.48.3.o./.4.c./. 22^{e}. q.41.2. 3^{m}./. q.157.4.c./.Ma.q.12.1.o./.Psal.36.co.7.
Mansueti autem hereditabunt terram č. Matth. 5. 3ª. Veniat dies eius. Gen.27.5ª.

3 Reuela domino viam tuam.4.d.17.L.10^{m}.

4 Subditus esto domino. Iac.4.7ª.
Vt trucident rectos corde. Iob.2ª.
Gladius eorũ, intret in corda ipsorum č. Gen.3.21ª.

5 Nouit dominus dies immaculatorum. Exo.33.5ª.
Et hereditas eorum in eternum erit. Psal. 32.co.9./. Psal.36.co.13./.Ro.4.lec.2.co.3.fi./.lec.3.co.4.
Non confundentur in tempore malo. Psal. 30. 2ª./. Ephe.5.13ª.

6 Inimici domini. Exo.20.8ª./.Psal.5.5ª.
Dominus supponit manum suam. Gen.3.14ª.
Non derelinquet sanctos suos. Io.3ª.

7 Os iusti meditabitur sapientiam. Iob.27.2ª.
Custodi viam eius. Iob.23.6ª.
Custodi innocentiam. Iob.2.5ª.

8 Vide equitatem. Iob.25.4ª.
Salus autem iustorum a domino. Psal.3.4ª.
Adiuabit eos.1.Paral.12.5ª.

9 Declina a malo, & fac bonum. Isa.1.4ª.

ps.37 1 Domine ne in furore tuo arguas me č. Exo.4.5ª.
Quoniam sagittę tuę infixę sunt mihi. Iob.6.2ª.

2 A facie irę tuę. Ibidem. Gen.3.14ª.
Confirmasti super me manum tuam. Ibidem.

3 Non est pax ossibus meis, a facie peccatorum meorũ. Psal.6.2ª.

4 Humiliatus sum nimis.2.Re.8.1ª.
Domine ante te omne desideriũ meũ.3.R.8.12ª.
Et gemitus meus a te nõ est abscõditus. Psal.32.8ª.

5 * Et dolos tota die meditabantur. 22^{e}.q.55.4.2^{m}./. fi 5.o./.q.63.2.c./.Psal.119.2ª.
In te domine speraui.4.Re.18.5ª./.Psal.30.1ª.
Ne derelinquas me domine. Ios.3ª.

6 Ne discesseris a me. Ibidem.

7 Domine deus salutis meę. Psal.3.4ª.

ps.38 1 Humiliatus sum.2.Re.8.1ª./.Luc.1.21ª.
In meditatione mea, exardescet ignis. 1ª.q.21.4.1^{m}. fi./.q.43.5./.22^{e}.q.180.4.4^{m}./.4.3^{m}./. 4.d.15.q.4.art. 1.q.2.1^{m}./.Isa.26.fi.
Substantia mea tanquam nihil ante te. Potentia. q. 5.1.16^{m}.

2 Verũtñ vniuersa vanitas, ois homo viuens. Ecc.1.1ª.

3 Veruntamen in imagine pertransit homo. 3.d.3. lec. 2. I. 2. d.39.q.1.1.1^m. Veri.q.22.6.2^m.

4 Frustra conturbatur. Psal.6.3^a.

Vane conturbatur omnis homo. Ibidem.

A fortitudine manus tuæ. Gen.3.14^a. Exo.20.5^a.

5 Et tabescere fecisti sicut araneam animam eius. Gen. 46.2^a. Psal.38.co.10. 10.12.2^a.

6 Auribus percipe lachrymas meas. Gen.3.14^a. Exo. 2.4^a. Tob.12.7^a.

7 Aduena ego sum, & peregrinus, sicut omnes patres mei. He.11.lec.4.co.1.fi.

ps.39 1 Expectans expectaui dominum. 12^e.q.40.2.1^m. 3. d.26.q.1.1.1^m. 3^m. 3.1^m. q.2. 2.3^m. arti.3. q.1. 3^m. Ro.8.lec.4.co.2. Phil.co.2.

2 Et statuit supra petram pedes meos. 1^e.Cor.10.2^a.

Et immisit in os meum canticum nouum, hymnum deo nostro. Psal.20.6^a.

3 Sperabunt in domino. 4.Re.18.3^a.

Beatus vir cuius est nomen domini spes eius. Ibidem. Psal.1.1^a.

Et non respexit in vanitates ꝛc. Psal.4.1^a.

4 Et cogitationibus tuis nõ est qui similis sit tibi. Psal. 82.1^a.

5 Sacrificium & oblationem noluisti ꝛc. vsq; venio. 12^e. q.102.3.0. 4.3^m. 5.4^m. prin°. 4.d.1.q.1.ar. 5. q. 2.1^m. 2^m. Psal.18.co.2. Psal.39.co.7. Psal.50. co.15. Isa.lec.4.fi. He.10.co.3.4.5.

6 In capite libri, scriptum est de me. 3.d.21.q.1.ar. 2. q.1.4^m. Veri.q.7.2.1^m. 3.2^m. 4^m. 5.5^m. He.10. co.4.fi.

7 Vt facerem voluntatem tuam, deus meus volui. Phil. 2.16^a. In ecclesia magna. Psal.21.co.17. Psal.34. co.14. Psal.39.co.3.

8 Annunciaui iustitiam tuam. Deutero.32.6^a.

Veritatem tuam. Exo.34.5^a.

Non abscondi misericordiam tuam. Exo.22.11^a.

✻ Cor meum dereliquit me. 22^e.q.83.13.0. 3.q.64. 8.3^m. fi.

9 Confundantur & reuereantur ꝛc. vsq; euge. Gen. 3. 21^a. Psal.6.9^a. Psal.30.2^a.

Domine ad adiuuandum me respice. Exo.2.6^a. Paral.12.5^a.

10 Qui quærunt animam meam, vt auferant eam. Gen. 46.2^a. Io.12.2^a.

ps.40 1 Beatus qui intelligit super egenum & pauperẽ. Psal. 1.1^a. Tob.8.9^a.10^a.

In die mala liberauit eum dominus ꝛc. Ibidem.4.7^a. Ephe.5.13^a.

2 In animam inimicorum eius. Gen.46.2^a.

Domine miserere mei. Exo.22.11^a.

3 Aduersum me susurrabant. 22^e.q.74.0. q.75.1.c. Ma.q.10.3.3^m. Ro.lec.8.co.4.

4 Nũqd qui dormit, nõ adiiciet vt resurgat. Psal.3.3^a. Psal.40.co.7. Io.11.lec.3.pn°. Ro.13.lec.3. pn°.

5 Etenim homo pacis meę in quo speraui. 22^e.q.17.4. 0. 5.c. q.25.1.3^m. ꝟ.4.c°.7.18^m.

6 Resuscita me. Psal.3.3^a.

Et retribuam eis. Numeri.31.1^a.

Me autem propter innocentiã suscepisti. Iob.2.5^a. Psal.64.1^a.

7 Benedictus dominus. Psal.33.1^a.

8 Deus Israel. Gen.17.5^a.

ps.41 1 Desiderat anima mea. Gen.46.2^a.

Ante faciem dei. Gen.3.14^a.

Spera in deo. 4.Re.18.3^a. Sitiuit ꝛc. Psal.62.1^a.

2 Confitebor illi. 1.Paral.16.6^a.

Abyssus abyssum inuocat. Gen.3^a. Ro.11.7^a.8^a.

In voce cataractarum tuarum. Gen.7.2^a.

3 In die mandauit dñs misericordiã suã. Exo.22.11^a.

4 Apud me oratio vitę meę. psal.17.1^a. Ruth.3.2^a. Psal.34.9^a.

5 Dicam deo. Iob.9^a.

Quare oblitus es mei. Gen.8.1^a.

Dum confringuntur ossa mea. Psal.6.2^a.

6 Exprobrauerunt mihi. Psal.43.co.8. Ro.15.co.2.

ps.42 1 Tu es deus fortitudo mea. Psal.17.1^a.

Quare me repulisti. Iob.3^a.

2 Emitte lucem tuam, & veritatem tuã. Exo.34.5^a. quol.1.1.2^m.

3 Confitebor tibi. 1.Paral.16.6^a.

Quare tristis es anima mea. Gen.46.2^a.

4 Spera in deo. 4.Re.18.3^a.

ps.43 1 Manus tua, dextera tua, & brachium tuum, & illuminatio vultus tui. Gen.3.14^a.

2 Saluasti enim nos. Psal.3.4^a.

In deo laudabimur tota die. Psal.25.co.1.

3 Et in nomine tuo cõfitebimur in seculũ. 1. Paral. 16. 6^a. Repulisti nos. Iob.3. Cõfundisti nos. Psal.30.2^a.

4 Posuisti nos opprobrium vicinis nostris. Psal. 34.co. 5. Psal.38.co.8. Psal.41.6. Psal.43.co.1.

5 Subsannationem & derisum. 2.Paral.30.4^a.

A voce exprobrantis & obloquentis. Psal.41.6^a.

6 Et iniq; nõ egimus in testamento suo. Psal. 77. 13^a.

7 Humiliasti nos. 2.Re.2.1^a. Declinasti semitas nostras a via tua. Exo.4.9^a. Iob.23.6^a.

8 Ad deum alienum. Exo.7.1^a.

Nonne deus requiret ista. Psal.9.3^a.

Ipse nouit abscondita cordis. 3.Re.8.12^a.

9 Quoniam propter te mortificamur tota die, æstimati sumus sicut oues occisionis. Ro.8.lec.7.co.4.

10 Exurge domine. Gen.3.13^a.

Quare obdormis domine. Exo.4.5^a.

11 Quare faciem tuam auertis. Gen.13.14^a.

Obliuisceris inopię nostrę. Gen.8.1^a.

12 Humiliata est in puluere anima nostra. 2. Re.2.1^a. Gen.46.2^a. Io.12.2^a.

13 Adiuua nos. 1.Paral.12.5^a.

ps.44 1 Lingua mea calamus scribę velociter scribentis. Psal. 23.1^a. Psal.34.6. Psal.38.co.1.6. Psal.49.co.2. Luc.1.6^a.

2 Speciosus forma prę filiis hominum. Psal. 44.co. 4. Isa.63.co.2.

3 Benedixit te deus in ęternum. Gen.35^a.

Sagittę tuę acutę. Iob.6.2^a.

4 Sedes tua deus in seculum seculi ꝛc. vsq; prę consortibus tuis. He.lec.4.0.

5 Vnxit te deus deus tuus, oleo letitię, prę consortibus tuis. 12^e.q.102.3.13^m. 3^a.q.72.2.c. 4.d.7.q.1.ar.2. q.2.0. ꝟ.4.c°.34. Psal.26.prin°. Psal.44. co. 4. Isa.61.co.1.fi. Matth.co.4. Io.8. prin°. Ro.co. 6. He.lec.4.fi.

6 Astitit regina a dextris tuis. 3.d.22.q.3.ar.3.q.3.3^m.

Circundata varietate. 22^e.q.103.2.0. q.189.1.0.

✻ Oĩs gloria eius filię regis ab intus. 22^e.q.168.1.1^m.

7 Propterea populi cõfitebuntur tibi. 1.Paral.16.6^a.

ps.45 1 Deus noster refugium & virtus. Psal.17.1^a.

Adiutor in tribulationibus. 1.Paral.2.5^a

Adiuuabit eam deus. Ibidem.

2 Cõturbati sunt mõtes in fortitudine eius. Exo.20.5^a.

Sanctificauit tabernaculum suum altissimus. Exo.26. 1^a. 30.4^a. Iob.11.6^a.

3 Deus in medio eius. Numeri.11.5^a.

Deus virtutum nobiscum. Ibidem 14.1^a.

4 Fluminis impetus lętificat ciuitatem dei. Psal.47.2^a. Psal.45.co.3.

ps.46 1 Iubilate deo in voce exultationis. Psal.20.6^a. Psal.

32.co.2./.Psal.46.co.1.3.
Quoniam dominus excelsus. Iob.11.6ª.
2 Terribilis. Leui.19.14ª./.12ᵉ.q.42.1.0./.q.43.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.19.1.0./.3.q.7.6.0./.3.d.26.q.2.1.4ᵐ./.d.34.q.2.ar.2.q.1.2ᵐ./.Psal.46.co.2./.Ro.8.lec.3.co.2.
3 Rex magnus. Opus.20.li°.3.c°.12.fi./c°.13.14.15./.Psal.46.co.2./.Psal.47.co.2.
4 Elegit nobis hereditatem suam. Deut.7.2ª.
Speciem Iacob quem dilexit. Ibidem.3ª.
5 Ascendit deus in iubilatione & dominus in voce tubę.8.1ª./.Gen.3.13ª./.3ª.q.57.2.1ᵐ.
6 Psallite deo nostro.ē. Psal.20.6ª.
Deus sedet super sedem sanctam suam. Iudic.6.3ª.
7 Dii fortes terrę. Exo.7.1ª.
ps.47 1 Magnus dominus.1ª.q.28.4.c./.q.42.1.1ᵐ./.4.2ᵐ./.3ª.q.58.3.0./.1.d.19.q.1.1.0./.q.3.1.0./.ℨ.4.c°.9./.Potẽtia.q.9.7.0./.Iob.11.co.6./.Psal.46.co.2./.psal.47.co.1./.Ephe.3.lec.6.co.2./.Psal.144.4ª.
2 Et laudabilis nimis. Psal.33.2ª. Ciuitas regis magni Psal.46.3ª./.Opus.20.li°.4.c°.18./.23./.Psal.45.co.3./.Psal.47.co.2./.Ephe.4.lec.2.prin°./.Ethi.co.1.2.
*Deus in domibus eius cognoscetᷓ.22ᵉ.q.183.3.c.fi.
3 Suscepimus deus misericordiam tuam. Exo.22.11ª.
Iustitia plena est dextera tua. Deutero.32.6ª./.Gen.3.14ª.
4 Hic est deus noster. Gen.17.5ª.
ps.48 1 Inclinabo in parabolam aurem meam. Iob.27.4ª.
*Qui ꝯfidũt ĩ ṽtute sua.2.ē.22ᵉ.q.188.7.c.p.17.3ª.
Simul insipiens & stultus peribunt.22ᵉ.q.46.1.1ᵐ./.Psal.48.co.5.
2 Homo cum in honore esset non intellexit, cõparatus ẽ iumẽtis ē.22ᵉ.q.64.2.3ᵐ./.2.d.35.5.c./.Psal.35.2ª
ps.49 1 Deus deorum dominus. Exo.7.1ª.
Locutus est. Ibidem.6.1ª./.Iob.6ª.
Qui ordinant testamentum eius. Psal.77.12ª.
2 Deus manifeste veniet.3ª.q.36.1.1ᵐ./.3ᵐ./.4.d.47.q.1.ar.1.q.2.1ᵐ./.Psal.49.co.2.
3 Ignis in conspectu eius exardescet ē.4.d.45.L./.d.47.q.2.0./.ℨ.4.c°.fi./.Potentia.q.5.6.10ᵐ./.1ᵉ.Cor.3.lec.2.co.9./.He.10.lec.3.co.2.fi.
4 Annunciabunt cœli iustitias eius. Psal.18.1ª./.Deut.32.6ª. Deus iudex est. Psal.9.3ª.
5 Audi populus meus. Exo.19.3ª.
Deus deus tuus ego sum. Gen.17.5ª.
6 Non in sacrificiis tuis ē.vsq̃, potabo. Psal.39.5ª.
Immola deo sacrificiũ laudis. Psal.4.6ª./.Psal.33.2ª.
7 Redde altissimo vota tua. Psal.75.6ª./.Iob.11.6ª.
Cognoui omnia volatilia cœli. Gen.32ª.
8 Peccatori autem dixit deus. Iob.6ª.
9 Quare tu enarras iustitias meas ē.4.d.19.q.2.ar.2.q.2.4ᵐ./.Psal.49.co.8./.Psal.50.co.13.
ps.50 1 Miserere mei deus ē. Exo.22.11ª.
2 Tibi soli peccaui ē.vsq̃, iudicaris. 12ᵉ.q.96.5.3ᵐ./.22ᵉ.q.67.4.0./.3ª.q.46.2.3ᵐ./.1.d.43.q.2.2.5ᵐ./.4.d.46.q.1.ā.2.q.2.0./.q.2.ā.1.q.3.1ᵐ./.Ro.3.co.4.5.
Et malum coram te feci. Ibidem.
Vt iustificeris ē. Matth.26.24ª./.Iob.36.3ª.
3 Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum.ē.12ᵉ.q.82.2.1ᵐ./.22ᵉ.q.103.0./.2.d.22.q.1.1.c./.d.31.L.fi./.d.33.L.prin°./.Ma.q.4.8.1ᵐ./.q.15.2.7ᵐ./.Opus.3.c°.197./.Psal.31.co.2./.Psal.50.co.7./.Ro.4.co.4./.c°.5.lec.3.co.3.fi.
*Incerta & occulta sapiẽtię tuę.2.ē.22ᵉ.q.17.2.3ᵐ.
Auditui meo ē.22ᵉ.q.28.1.0./.q.35.2.2.c./.Psal.50.co.12.
4 Auerte faciem tuam. Gen.3.14ª.
*Cor mundũ crea in me deus.1ª.q.64.1.2ᵐ./.12ᵉ.q.109.1.0.

Deus salutis meę. Ruth.3.2ª./.Psal.3.4ª.
5 Exultabit lingua mea iustitiam tuam. Iob.27.2ª./.Deutero.32.6ª.
6 Quoniam si voluisses ē.vsq̃, non delectaberis. Psal.19.co.2.fi.
Sacrificium deo spiritus contribulatus. Psal.4.6ª.
7 Tunc acceptabis.ē. Ibidem.
ps.51 1 Tota die iniustitiam cogitauit lingua tua. Iob.27.2ª.
Fecisti dolum. Psal.119.2ª./.Psal.37.5ª.
2 Videbunt iusti & timebunt, & super eũ ridebunt.22ᵉ.q.83.8.2ᵐ./.2.d.11.q.1.5.0./.4.d.50.q.2.4.0./.4ᵐ./.quol.7.vel.8.q.7.1.1ᵐ./.Opus.3.c°.239./.Psal.33.co.8./.Psal.36.co.24./.Psal.51.co.5./.Ro.11.co.2.
*Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei. Prouer.11.7ª.
3 Speraui in misericordia dei.4.Reg.18.3ª./.Exo.22.11ª. Confitebor tibi.1.Paral.16.6ª.
ps.52 1 Dixit insipiens in corde suo, nõ est deus. Psal.13.1ª.
Non est qui faciat bonum, vsq̃.
Non ne scient. Ibidem.2ª.
2 Deus, dissipauit ossa eorum, qui hominibus placent.22ᵉ.q.115.1.1ᵐ./.Ma.q.9.1.c.1ᵐ./.2ᵐ./.Opus.19./.c°.19.Ro.15.co.1./.c°.12.L.3.co.5.fin°./.1ᵉ.Cor.4.co.1.fi./.c°.10.fi./.Gal.lec.2.fi./.2ᵉ.Thes.2.co.2.fi./.Titum.2.co.5.
ps.53 1 Et in virtute tua. Deut.4.14ª. Auribus percipe. Gene.3.14ª. Et fortes quęsierunt animam meam. Gene.46.2ª./.Io.12.2ª.
2 Ecce enim deus adiuuat me.1.Paral.12.5ª.
Auerte mala inimicis meis ē. Gen.3.21ª.
In veritate tua disperde illos. Ibidem./.Exo.34.5ª.
3 Confitebor nomini tuo domine.1.Paral.16.6ª.
ps.54 1 Contristatus sum. Matth.26.14ª.
Et conturbatus sum. Psal.6.3ª.
2 Pręcipita domine, & diuide linguas eorũ. Gen.3.21ª.
Veniat mors super illos, & descendant in infernum viuentes. Ibidem./.Gen.37.5ª./.Exo.4.5ª.
3 Ego autem ad deum clamaui. Gen.4.4ª.
Et dominus saluauit me. Psal.3.4ª.
4 Humiliauit illos.2.Re.8.1ª.
Non timuerunt deum. Leui.19.14ª.
5 Extendit manũ suam in retribuendo. Deut.32.17ª./.Gene.3.14ª.
Diuisi sunt ab ira vultus eius. Ibidem./.Exo.4.5ª.
6 Et appropinquauit cor illius. Ibidem. Iacta super dominum curam tuam, & ipse te enutriet. Matth.7.1ª.
7 Tu vero deus, deduces eos in puteum interitus. Exo.4.4ª. Viri sanguinum. Ruth.3.2ª.
8 Nõ dimidiabunt dies suos. Opus.10.c°.10.11./.He.lec.1.fi./.c°.11.co.9.principio. Ego autem sperabo in te domine.4.Re.18.3ª./.Psal.30.1ª.
ps.55 1 Miserere mei deus. Exo.22.11ª. Ego vero in te sperabo.4.Re.18.3ª./.Psal.30.1ª. Non timebo quid faciat mihi caro. Gen.6.10ª./.Matth.10.4ª.5ª.
2 Sicut sustinuerunt animam meam. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª. In ira populos confringes. Exo.4.5ª.
ps.56 1 Miserere mei deus. Exo.22.11ª. Quoniam in te confidit anima mea.4.Re.18.7ª. In vmbra alarum tuarum sperabo. Ibidem.3ª./.Gen.3.14ª.
2 Clamabo ad deum altissimũ. Gen.4.4ª./.Iob.11.6ª.
Misit de cœlo.3.Re.8.10ª.
Et veritatem suam. Exo.34.5ª.
3 Dormiui conturbatus. Psal.6.3ª./.Psal.40.4ª.
Incuruauerunt aiam meam. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª.
Paratum cor meum deus.1.Re.7.2ª.
4 Exaltare super cœlos deus.3ª.q.57.0./.q.58.3.c./.3.d.22.q.3.0./.q.2.ar.1.q.2.2ᵐ./.ℨ.4.c°.87./.Opus.3.c°.247./.Psal.8.fi. Psal.17.co.11./.Psalmus.18.co.6./.

§.4.c°.87./.Ephe.lec.8.fi./.c°.4.lec.3.fi.

5 Cantabo & psalmum dicam. Psal.20.6ª. Cõfitebor tibi in populis dñe.1.Paral.16.6ª./.Psal.17.13ª.

6 Exurge gloria mea, exurge psalterium & cithara. Psal.3.3ª./.Psal.17.1ª.

7 Exurgam diluculo. Ibidem./.3ª.q.51.4.3m./.q.53.2.3m./.q.83.2.4m./.3.d.21.q.2.2.6m./.4.d.43.ar.3.q.4.c./.Opus.3.c°.243.

ps.57 In omnem terram gloria tua. Psal.18.3ª.

1 Recte iudicate filii hominum. Leui.19.15ª.

Intendit arcum suũ. Psal.7.8ª. Sicut viuentes sic in ira absorbet eos. Psal.61.6ª./.Exo.4.5ª.

2 Supercecidit ignis, & non viderunt solem. 22e.q.15.1.c.fi./.Io.lec.14.fi./.2e.Cor.co.3.

ps.58 3 Letabitur iustus cum viderit vindictam. Psal.51.2ª.

4 Vtiq; est deus, iudicans eos in terra. Psal.9.3ª.

1 De viris sanguinum. Ruth.3.2ª.

Ceperunt animam meam. Gen.46.2ª.

2 Neq; iniquitas mea, neq; peccatum meũ domine, c. Isa.53.4ª.10ª.

Exurge in occursum meum. Gen.3.13ª.

3 Et vide. Exo.2.6ª. Intende ad visitandas omnes gentes. Exo.4.13ª.

4 Non miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem. Gen.3.21ª. Disperge illos, & depone eos. Ibidem.

In virtute tua. Deutero.4.14ª.

5 Et comprehendantur in superbia sua. Ibidem.

In ira consumationis. Exo.4.5ª.

6 Deus meus. Gen.17.5ª. Deus Israel. Ibidem.

Misericordia eius, preueniet me. Psal.20.1ª.

7 Deus dominabitur Iacob c. Deutero.10.8ª.

Ego autem cantabo. Psal.20.6ª.

Fortitudinem tuam. Exo.20.5ª.

8 Quia factus es susceptor meus c. Psal.89.1ª.

ps.59 9 Deus meꝰ misericordia mea. ps.17.1ª./.Exo.22.11ª.

1 Deus repulisti nos. Ios.3ª.

Et destruxisti nos. Psal.38.3ª.

2 Iratus es. Exo.4.5ª. Et misertus es nobis. Exo.22.11ª. Vt fugiant a facie arcus. Psal.7.8ª.

3 Vt liberentur dilecti tui. Deutero.7.3ª.

Saluum fac dextra tua. Gen.3.14ª.

4 Et non egredieris deus, in virtutibus nostris. Gen.5.13ª. Dedisti metuentibus te significationem. c.12e.q.87.3.2m.

ps.60

1 Ad te clamaui. Gen.4.4ª. In petra exaltasti me. 1e.Cor.10.2ª. Quia factus es spes mea. Psal.89.1ª./.Psal.13.4ª.

2 Protegar in velamento alarum tuarũ. Gen.3.14ª./.quol.7.18.c.co.fi. Dedisti hereditatem timentibus nomen tuum. Leui.19.14ª.

3 Misericordiam & veritatem eius, quis requiret. Exo.22.11ª./.34.5ª. Vt reddam vota mea. Psal.75.6ª.

ps.61

1 Nonne deo subiecta erit anima mea. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª./.Iac.4.7ª.

2 Ab ipso enim salutare meũ. Psal.3.4ª. Deus meus. Gen.17.5ª. Adiutor meus. 1.Paral.12.5ª.

3 Spes mea in deo est. 4.Re.18.3ª./.Psal.30.1ª.

4 Semel locutus est deus. 1ª.q.27.5.3m./.q.34.3.o./.q.41.6.o./.1.d.27.q.2.2.6m./.§.4.c°.13.26./.Veri.q.2.1.c.fi./.q.4.4.c.5m./.Potentia.q.2.1.c.fi./.q.8.1.c.fi./.q.9.5.9.c.1m./.quol.4.q.4.1.c./.Opus.2.c°.3./.Iob.33.3ª./.Io.co.2./.He.lec.2.co.3.fi.

5 Potestas dei est. Exo.20.5ª./.Ro.13.2ª.

Et tibi domine misericordia. Exo.22.11ª.

6 Reddes vnicuiq; iuxta opera. 3ª.q.56.2.3m./.4.d.43.ar.1.q.2.1m./.d.45.q.2.ar.1.q.2.1m./.d.47.q.1.§.3.q.2.3.o./.§.3.c°.140./.Opus.3.c°.153.23./.252./.Psal.1.co.3./.Psal.17.co.22./.Ro.2.lec.2.co.1.2.fi.

1e.Cor.5.fi./.2e.Cor.4.co.fi./.c°.5.co.7./.c°.14.co.8./.Gal.6.lec.1.fi./.He.10.co.17.

ps.62

1 Sitiuit in te anima mea. Gen.46.2ª./.12e.q.67.4.3m./.Psal.41.co.2. In terra deserta.2.c. Psal.142.5ª.

2 Quam multipliciter tibi & caro mea. Gen.6.10ª.

3 Vt viderem virtutem tuam. Deutero.4.14ª.

Et gloriam tuam. Exo.33.8ª.

4 Melior est misericordia tua, sup vitas. Exo.22.11ª.

5 Labia mea laudabunt te. Psal.33.2ª./.22e.q.91.o.

Sic benedicam te in vita mea. Ibidem.1ª.

6 Sicut adipe & pinguedine, repleatur anima mea. 12e.q.102.3.8m./.6.1m./.22e.q.82.2.1m./.3.c./.Psal.16.co.7./.Psal.20.1ª.

7 Quia fuisti adiutor meus. 1.Paral.12.5ª.

In velamento alarum tuarum. Gen.3.14ª.

In matutinis meditabor in te. Psal.5.co.3.

8 Me suscepit dextera tua. Gen.3.14ª.

Adhesit anima mea post te. Deutero.10.11ª.

ps.63

1 A timore inimici eripe animam meam. Matth.10.7ª./.Gen.46.2ª.

2 Defecerunt scrutantes scrutinio.4.d.19.I.fi.

Exaltabitur deus. Psal.56.4ª.

3 Sagitte paruulorum, facte sunt plage eo. Iob.6.2ª.

4 Letabitur iustus in domino. Psal.15.4ª.5ª.

Et sperabit in eo. Psal.30.1ª.

5 Et laudabuntur omnes recti corde. Iob.2ª.

ps.64

1 Te decet hymnus deus in Sion. Psal.20.6ª./.Psal.33.1ª.2ª.

Et tibi reddetur votũ in Hierusalem. Psal.75.6ª.

2 Ad te omnis caro veniet. Gen.6.10ª.

3 Beatus quẽ elegisti, & assumpsisti. Deut.7.2ª./.3ª.q.4.3.1m./.3.d.6.q.1.2.1m./.d.7.I.2m./.Opus.1.c°.21./.Opus.3.c°.215./.ql.4.2.1m./.Ro.lec.1.co.5.fi.

4 Inhabitabit in atriis tuis. Psal.83.9ª.

5 Replebimur in bonis domus tue. Psal.15.4ª.

Spes oium finiũ terre. c. Psal.13.4ª./.Psal.17.1ª.

6 In virtute tua. Deut.4.14ª.

Accinctus potentia. Gen.17.1ª./.Exo.20.5ª.

7 Visitasti terrã, & inebriasti eã. Exo.4.13ª./.ps.35.8ª.

Benedices corone anni benignitatis tue. Gen.35ª.

8 Clamabũt & hymnũ dicent. Gen.4.4ª./.Psal.18.1ª.

ps.65

1 Iubilate deo omnis terra. Ibidem./.Psal.46.1ª.

Psalmum dicite nomini eius. Psal.20.6ª.

Date gloriam laudi eius. Psal.33.2ª.

2 In multitudine virtutis tue. Deut.4.14ª.

Mentientur tibi inimici tui. Exo.20.8ª./.Psal.5.5ª.

3 Oĩs terra adoret te deus c. Psal.18.1ª./.Psal.20.6ª.

Dei terribilis. Psal.36.2ª.

4 Qui dominaẽ in virtute sua in aeternũ. Deut.4.14ª./.10.8ª. Oculi eius super gentes respiciunt. Gen.3./.Exo.2.6ª.

5 Benedicite gentes deum nostrum. Psal.33.1ª.

Et auditam facite vocem laudis eius. Ibidem.2ª.

6 Probasti nos deus. Gen.22.1ª.

Igne nos examinasti. Psal.16.3ª.

Reddam tibi vota mea c. Psal.75.6ª.

7 Qui posuit animam meam ad vitam. Gen.46.2ª.

Ad ipsum ore meo clamaui. Gen.4.4ª.

8 Et misericordiam suam a me. Exo.22.11ª.

ps.66

1 Deus misereatur nostri. Ibidem.

Et benedicat nobis. Gen.35ª.

Illuminet vultũ suũ sup nos. Ibidem.3.14ª./.ps.4.8ª.

4 Confiteantur tibi populi deus. 1.Re.16.6ª.

5 Iudicas populos. Psal.9.3ª.

In equitate. Iob.23.4ª.

ps.67

1 Exurgat deus. Gen.3.13ª. A facie dei. Ibidẽ.14ª.

Qui ascendit super occasum. Ibidem.14ª./.12e.q.102.4.5m.

2 Et dissipetur inimici eius ĉ. vsq; & iusti. Gen. 3. 21ª. / Exo. 20. 8ª. / Psal. 5. 5ª.
3 Et iusti epulentur, & exultent in conspectu dei. 12ª. q. 4. 7. 1ᵐ. / Psal. 15. 4ª. 5ª. / ℥. 4. cº. 83. & / 90. 5ᵐ.
Deus in loco sancto suo. Gen. 28. 7ª.
4 Et delectentur in letitia. Psal. 15. 4ª. 5ª.
Cantate deo. ĉ. Psal. 20. 6ª.
5 Dominus nomen illi. Deut. 10. 8ª. In conspectu populi tui. Exo. 19. 5ª. Dei Israel. ibidē. Deus noster. ibidē.
6 Deus cū egredereris. Gen. 3. 13ª. Cū pertransires. Ibidem. Ascendisti in altum. Ibidem / Psal. 56. 4ª.
Qui ascendit super cœlum cœli ad orientem. Ibidem.
7 Viderunt ingressus tuos deus, ingressus dei. ĉ. Ibidē.
8 Qui educit vinctos in fortitudine. Exo. 20. 5ª.
Parasti in dulcedine tua pauperi deus. Psal. 24. 6ª / Psal. 20. 2ª.
9 Pennę columbę deargentatę, & posteriora dorsi eius in palore auri. 1ª. Cor. 3. lec. 1. co. 6 / Psal. 44. 6ª.
10 Mons in quo beneplacitum est deo habitare in eo, etenim dominus habitabit in finem. Gen. 28. 7ª / Psal. 9. 5ª / Ro. 8. 13ª.
11 Currus dei decem millibus multiplex millia letantium. Iob. 25. 2ª. Dominus in eis in Synai in sancto. Gen. 28. 7ª. Ascendisti in altum. Psal. 46. 5ª.
12 Cepisti captiuitatem, accepisti dona in hominibus. Ephe. 4. lec. 3.
13 Benedictus dominus. Psal. 33. 1ª. Benedicite deo domino. Ibidē. Regna terrę cantate deo ĉ. Psal. 20. 6ª.
14 Deus confringet capita inimicorum suorū. Exo. 20. 8ª. / Psal. 5. 5ª. / Conuertam in profundum maris. Veri. q. 24. 11. b. 2. / 3ª. q. 86. 1. 2ᵐ. &.
15 Manda deus virtuti tuę. Deut. 4. 14ª. Vt excludant eos, qui probati sunt argento. Ro. 3. lec. 4. co. 1.
16 Deus saluos faciendi. ĉ. vsq; in delictis suis. Deut. 32. 19ª. Mirabilis deus in sanctis suis. Psal. 13. 5ª.

ps. 68
1 Dum spero in deū meū. Psal. 30. 1ª. Non erubescant. Psal. 6. 9ª. Non confundantur. Ibidem. Psal. 30. 1ª.
2 Quę non rapui, tunc exoluebā. 3ª. q. 47. 2. 1ᵐ. / Phil. 2. 5ª. Propter te sustinui opprobrium. Psal. 30. 8ª. Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus. Gen. 13. 1ª. Quoniam zelus domus tuę comedit me. Exo. 20. 6ª. / 3ª. q. 15. 9. c. / 1ª. Cor. 14. co. 1. &.
4 Opprobria exprobrantium tibi, ceciderunt super me. Ro. 15. co. 2. / Psal. 30. 8ª. / Psal. 41. 6ª.
5 Et operui in ieiunio animam meam. Gen. 46. 2ª. / Io. 12. 2ª.
6 Et posui vestimentum meum cilicium. Psal. 34. 7ª.
Et factus sum illis in parabolam. Iob. 27. 4ª.
7 In multitudine misericordię tuę. Exo. 22. 11ª.
Ne auertas faciem tuam. Gen. 3. 14ª.
8 Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueū ĉ. vsq; ego sum. Gen. 3. 21ª. / Ro. 11. lec. 1. &.
9 Effunde super eos iram tuam ĉ. Exo. 4. 5ª.
In iustitiam tuam. Deut. 32. 6ª.
10 Deleantur de libro viuentium ĉ. Exo. 32. 11ª. 12ª.
11 Laudabo nomen dei. Psal. 33. 2ª.

ps. 69
1 Deus in adiutorium meum intende. 1. Paral. 12. 5ª.
Qui querunt animam meā. Gen. 46. 2ª. / Io. 12. 2ª.
2 Confundant & reuereant ĉ. vsq; euge. Gen. 3. 21ª. / Psal. 30. 1ª. Et erubescant. Psal. 6. 9ª.

ps. 70
1 In te domine speraui. Psal. 30. 1ª. Nō confundar. Ibidem. 1ª. In iustitia tua. Deut. 32. 6ª.
2 Inclina ad me aurem tuam. Gen. 3. 14ª.
Donec annunciem brachium tuum. Ibidē. Gen. 8. 4ª.
3 Quoniam firmamentum meum, & refugium meum es tu. Psal. 17. 1ª.
Quoniam tu es patientia mea domine. Ibidem.
4 Domine spes mea. Ibidem / Psal. 13. 4ª.
In te cantatio mea semper. Psal. 20. 6ª.
Et tu adiutor fortis. 1. Paral. 12. 5ª. / Exo. 20. 5ª.
5 Repleatur os meum laude. Psal. 33. 2ª.
Vt cantem gloriam tuam. Psal. 20. 6ª.
Tota die magnitudinem tuam. Psal. 47. 1ª.
6 Ne derelinquas me. Iob. 3ª.
Qui custodiebant aīas meas. Gen. 46. 2ª / Io. 12. 2ª.
Deus ne elongeris a me. Iob. 3ª.
7 In auxilium meum respice. Exo. 2. 6ª.
Confundantur & deficiant ĉ. vsq; ego autem. Gen. 2. 21ª / Psal. 30. 1ª.
8 Quoniam non cognoui literaturam, introibo in potentias domini. 22ª. q. 188. 5. 1ᵐ. / Isa. 33. 2ª.
9 Deus docuisti me. Matth. 23. 2ª.
Domine quis similis tibi. Psal. 82. 1ª.
Et conuersus. ℥. 3. cº. 161.
10 Nam & ego confitebor tibi. 1. Paral. 16. 6ª.
Veritatem tuam deus. Exo. 34. 5ª.
Exultabunt labia mea. Iob. 27. 2ª.
11 Sed & lingua mea tota die meditabitur. Ibidem.
12 Potentiam tuam. Gen. 17. 1ª / 1ª. q. 25. 1. 0 / q. 41. 4. 2ᵐ. / 1. d. 35. 5. c. / d. 42. q. 1. 1. 0. / 2. c. / ℥. 1. cº. 16. / Iiº 2. cº. 7. / 26. 1ᵐ. / Veri. q. 22. 6. 3ᵐ. / Potētia. q. 1. 1. 0. / q. 2. 1. 1ᵐ. / q. 7. 1. c.

ps. 71
1 Deus iudicium tuum regi da. Io. 5. 9ª.
Et iustitiam tuam filio regis. Deutero. 32. 6ª.
Iudicare populum tuum. Psal. 9. 3ª.
2 Et humiliabit calumniatorem. 2. Re. 8. 1ª / 22ª. q. 68. 3. c. / q. 69. 2. 3. c.
3 Descendet sicut pluuia in vellus ĉ. Iudic. 6. 9ª.
Et dominabitur a mari vsq; ad mare ĉ. Opus. 20. liº. 3. cº. 12. & / cº. 13. 14. 15 / Matth. 28. 6ª.
4 Donec auferatur luna. Gen. 8. 4ª.
5 Coram illo procident ęthiopes. 2. Paral. 29. 5ª.
Et inimici eius terram lingent. Gen. 3. 18ª.
6 Et animas pauperū saluas faciet. Gen. 46. 2ª / & 3. 4.
7 Tota die benedicent ei. Psal. 33. 1ª / Luc. 12. 1ª.
Et bn̄dicent in ipso oēs tribus terrę. Gē. 35ª. / 12. 3ª.
8 Omnes gentes magnificabunt eum. Psal. 116. 1ª / Psal. 33. 2ª. / 1. Paral. 16. 6ª.
9 Qui facit mirabililia solus. Deute. 32. 18ª / 1ª. q. 110. 4. 0 / q. 114. 4. c / 12ª. q. 111. 4. c. q. 113. 10. c / 22ª. q. 178. 1. 1ᵐ. / 2ᵐ. / 4. 0 / 3ª. q. 43. 2. c / 4. c. 3ᵐ. / q. 78. 4. 2ᵐ. / 3. d. 16. q. 1. 3. c / ℥. 2. cº. 3. 2ᵐ. / Iiº. 3. cº. 112. 113. 114. / Veri. q. 27. 3. c. / Potētia. q. 6. 3. 4. 0. / Ma. q. 16. 90. 0. / ql. 2. q. 4. 1. 4ᵐ. / Opus. 3. cº. 138 / Opus. 53. 25ᵐ. / Io. 9. lec. 3. co. 3. & / cº. 10. lec. 5. co. 1 / 1ª. Cor. 15. lec. 6. co. 3 / 2ª. Thes. 2. lec. 2. co. 3.
10 Et replebitur maiestate eius omnis terra. He. lec. 2. &.

ps. 72
1 Quā bonus Israel deus. 1. Paral. 16. 7ª / Gen. 17. 5ª.
His qui recto sunt corde. Iob. 2ª.
* Mei āt pene moti sūt pedes. 2. ĉ. 22ª. q. 43. 5. 2ᵐ. &.
Quia zelaui super iniquos. Psal. 36. 1ª.
2 Pacem pctōrum videns. Isa. 32. & / 1ª. Thi. 2. co. 2. &.
In labore hoiū nō sunt ĉ. vsq; opti. 12ª. q. 87. 7. 2ᵐ.
3 Posuerunt in cœlum os suum. 4. d. 19. q. 2. ar. 2. q. 3. c.
4 Ecce nationem filiorū tuorum reprobaui. Luc. 6. 12ª.
5 Quomodo scit deus, & si est scientia in excelso. Hester. 13. 4ª.
Imaginem ipsorum, ad nihilum rediges. Psal. 38. 3ª.
6 Quid enim mihi est in cœlo, & a te quid volui super terram. 12ª. q. 47. 0. / 22ª. q. 186. 3. 4ᵐ.
7 Qui elongant se a te peribunt. Iob. 22. 2ª.
8 Perdidisti omnes, qui fornicantur abs te. Exo. 34. 10ª.
9 Mihi autem adherere deo bonum est. Deut. 10. 11ª.
10 Ponere in domino deo spem meam. 4. Re. 18. 3ª.

ps. 73
1 Vt quid deus repulisti in finem. Iob. 3ª.
Iratus est furor tuus. Exo. 4. 5ª.

Irritat aduersarius nomen tuum. Ibidem.
2 Memor esto. Gen. 8. 1ª. Ne obliuiscaris. Ibidem.
Mons Sion, in quo habitasti in eo. Gene. 28. 7ª. / Psal. 9. 5ª.
3 Leua manus tuas in superbias eorum. Gen. 3. 14ª. 22ª.
4 Dexteram tuam, de medio sinu tuo. Ibidem.
5 Qui oderunt te. Exo. 20. 8ª. Inimicus tuus. Ibidem. / Psal. 5. 5ª. Aduersarius. Ibidem.
6 Deus autem Rex noster ante secula. Psal. 46. 3ª.
Operatus est salutem in medio terre. 3ª. q. 46. 10. 1m.
7 Tu confirmasti in virtute tua mare. Deutero. 4. 14ª.
Ne tradas bestiis animas. Gen. 46. 2ª.
8 Confitentes tibi. 1. Paral. 16. 6ª.
Respice in testamentum tuum. Exo. 2. 6ª.
Pauper & inops laudabunt nomen tuum. Psal. 33. 2ª.
9 Exurge deus. Gen. 3. 13ª.
Iudica causam tuam. Psal. 9. 3ª. / Deuter. 32. 17ª.
10 Superbia eorum qui te oderunt ascendit semper. 1ª. q. 64. 2. 0. / 22ª. q. 34. 1. 0. / 2. d. 7. q. 1. 2. 5m.
ps. 74 1 Confitebimur tibi deus. 1. Paral. 16. 6ª.
Ego confirmaui columnas eius. Ephe. prolo.
2 Hunc humiliat, & hunc exaltat. 2. Re. 8. 1ª. / Deutero. 32. 19ª.
3 Calix in manu domini. Psal. 22. 3ª.
Cantabo deo Iacob. Psal. 20. 6ª.
ps. 75 1 Et factus est in pace locus eius. Gene. 28. 7ª.
Et habitatio eius in Sion. Ibidem. / Psal. 9. 5ª.
2 Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis. Deut. 33. 6ª. / Psal. 76. 2ª.
3 Tu terribilis es. Psal. 46. 2ª. Et quis resistet tibi. Gen. 50. 5ª. Ex tunc ira tua. Exo. 4. 5ª.
4 De celo auditum fecisti iudicium. 3. R. 8. 10ª. / Psal. 9. 3ª.
5 Cogitatio hominis confitebitur tibi &c. Ibidem. 12ª. / 1. Paral. 16. 6ª.
6 Vouete & reddite. 22ª. q. 88. 3. 4. 6. 0. / q. 189. 2. 3. c. / 3ª. q. 28. 4. c. / 4. d. 38. q. 1. ar. 3. q. 1. 0. / q. 3. 1m. / 5. 3. cº. 138. / quol. 3. q. 5. 2. 0. / q. 7. 1. c. / quol. 7. vel. 8. q. 6. 2. 5. / quol. 9. vel. 10. q. 5. 3. c. 1m. / Opus. 18. cº. 12. / 18. cº. 13.
7 Domino deo vestro. Gen. 17. 5ª. / 22ª. q. 88. 5. 3m. / 4. d. 38. q. 1. ar. 1. q. 1. c. 4m.
8 Qui aufert spiritum principum. 1. Esdræ. 1ª.
ps. 76 1 Voce mea ad dominum clamaui. Gen. 4. 4ª.
Renuit consolari anima mea. Gen. 46. 2ª.
2 Turbatus sum. Psal. 6. 3ª.
Et non sum locutus. 22ª. q. 46. 8. 3m. / 22ª. q. 158. 5. 3m. / 7. c. / Ma. q. 12. 5. c. / Ephe. 4. 6.
3 Et annos eternos in mente habui. 1ª. q. 10. 3. 1m. / 1. d. 19. q. 2. 2. 2m. / 3. d. 26. L. / Ro. 11. 6. / cº. 16. 6. / He. 1. 5. 6.
4 Nunquid in æternum proiiciet deus &c. vsque excelsi. 4. d. 46. q. 2. ar. 3. q. 2. 4m.
5 Aut in finem misericordiam suam abscidet. Exo. 22. 11ª.
Aut obliuiscetur. Gen. 8. 1ª.
Aut continebit in ira sua. Exo. 4. 5ª.
6 Et dixi, nunc cœpi. He. 6. principio.
Hec mutatio dexteræ excelsi. 1ª. q. 57. 4. c. 6. / 12ª. q. 6. 4. 1m. / Gen. 3. 14ª. / Iob. 11. 6ª.
7 Quis deus magnus, sicut deus noster. Psal. 47. 1ª. / ps. 82. 1ª. Tu es deus, qui facis mirabilia. Psal. 71. 9ª.
Notam fecisti in populis virtutem tuam. Deut. 4. 14ª.
8 Redemisti in brachio tuo. Gen. 3. 14ª.
Populum tuum &c. Exo. 19. 3ª.
Viderunt te aquæ deus &c. vsque terra. Psal. 18. 1ª.
9 Etenim sagitte tue transeunt. Iob. 6. 2ª.
In mari via tua, & semite tue in aquis multis. Gene. 3. 13ª. / Iob. 23. 6ª.
10 Et vestigia tua non cognoscentur. Iob. 11. 4ª.
ps. 77 1 Attendite popule meus legem meam. Exo. 19. 3ª.
Aperiam in parabolis. Iob. 27. 4ª.
Os meum. Gen. 3. 14ª.
2 Narrantes laudes domini. Psal. 33. 2ª.
Et virtutes eius. Deut. 4. 14ª.
Et mirabilia eius que fecit. Psal. 71. 9ª.
3 Vt ponant in deo spem suam. 4. Re. 18. 3ª.
Et non est creditus cum deo spiritus eius. 1. Esdræ. 1ª.
Et mandauit nubibus desuper. 3. Re. 17. 1ª.
4 Interrupit petram &c. 1. Cor. 10. 1ª.
In ira concitauerunt. Exo. 4. 5ª.
Ad emulationem eum prouocauerunt. Ibidem. / cº. 20. 6ª.
5 Excelsum. Iob. 11. 6ª.
Et tentauerunt deum. Deut. 6. 8ª.
Vt peterent escas animabus suis. Gen. 46. 2ª.
6 Ianuas cœli aperuit. Gen. 32ª.
Et pluit illis manna &c. vsque homo. Exo. 16. 4ª.
Audiuit dominus. Exo. 2. 4ª.
7 Transtulit austrum de cœlo. Iob. 37. co. 4. 5. / 1ª. q. 92. 1. 1m. / q. 99. 2. 2m. / 2. d. 20. q. 2. 1. 2m. / 10. 3. lec. 2. co. 10.
8 Et induxit in virtute sua africum. Deut. 4. 14ª.
Sicut arenam maris. Gen. 15. 2ª.
Ipse autem est misericors. Exo. 22. 11ª.
9 Et recordatus est. Gen. 8. 1ª.
Quia caro sunt. Ibidem. 6. 10ª.
Spiritus vadens & non rediens. 1. Esdræ. 1ª.
Deus adiutor est eorum. 1. Paral. 12. 5ª.
10 Immissiones per angelos malos. 1ª. q. 111. 2. 2m. / 22ª. q. 154. 5. 3m. / 6. 2. d. 8. 5. 6m.
Non pepercit a morte animarum eorum. Gen. 46. 2ª.
11 Et induxit eos in montem sanctificationis sue. ps. 9. 5ª.
Montem quem acquisiuit dextera eius. Gen. 3. 14ª.
Sorte diuisit eis terram &c. Act. 1. 9ª.
Tabernaculum vbi habitauit in hominibus. Ro. 8. 13ª.
12 Non custodierunt testamentum dei. 3ª. q. 78. 3. 3m. / 4. d. 8. q. 2. ar. 2. q. 3. 1m. / Psal. 24. co. 6. / Psal. 49. co. 4. / 1. Cor. 11. lec. 6. co. 3. / Gal. 4. co. 19.
13 Excitatus est tanquam dormiens dominus &c. Exo. 4. 5ª.
14 Et percussit inimicos suos. Exo. 20. 8ª. / Psal. 5. 5ª.
Opprobrium sempiternum dedit illis. Psal. 30. 6ª.
15 Sed elegit tribum Iuda. Deut. 7. 2ª.
Montem Sion quem dilexit. Ibidem. 3ª. / Psal. 9. 5ª.
16 Et hereditatem suam spreuit. Exo. 19. 3ª.
17 Et pauit eos in innocentia cordis sui. Iob. 2. 5ª.
ps. 78 1 Deus venerunt gentes in hereditatem tuam. Exo. 19. 3ª.
Volatilibus cœli. Gen. 32ª.
Facti sumus opprobrium. Psal. 30. 8ª.
2 Subsannatio & illusio. 2. Paral. 30. 4ª.
Vsquequo domine irasceris. Exo. 4. 5ª.
Accendetur velut ignis zelus tuus. Ibidem. 20. 6ª.
3 Effunde iram tuam in gentes &c. vsque non inuocauerunt. Ibidem. / Gen. 3. 21ª.
Et redde vicinis nostris &c. vsque nos. Ibidem.
4 Ne memineris. Gen. 8. 1ª. Cito anticipent nos misericordie tue. Psal. 20. 1ª. / Exo. 22. 11ª.
Adiuua nos deus. 1. Paral. 12. 5ª.
5 Introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Exo. 2. 6ª.
Secundum magnitudinem brachii tui. Psal. 47. 1ª. / Gen. 3. 14ª. Improperium ipsorum. Psal. 30. 8ª.
6 Exprobrauerunt tibi domine. Psal. 41. 6ª.
Nos autem populus tuus. Exo. 19. 3ª.
7 Confitebimur tibi. 1. Paral. 16. 6ª.
Annunciabimus laudem tuam. Psal. 33. 2ª.
ps. 79 1 Qui sedes super cherubin. 1. Re. 4. 1ª.
Excita potentiam tuam. Gen. 3. 13ª. / Psal. 70. 11ª.
Et veni. Ibidem. / Exo. 17. 6ª.
2 Deus conuerte nos. Prouer. 21. 1ª.
Ostende faciem tuam. Gen. 3. 14ª. / Exo. 33. 8ª. 14ª. 15ª.
3 Quousque irasceris. Exo. 4. 5ª.

Et inimici nostri subsannauerũt nos. 2. Paral. 30. 4ª.
4 Deus virtutum. Deut. 4. 14ª. Psal. 17. 1ª.
Conuertere. Gen. 3. 13ª.
5 Respice de cœlo & vide. Exo. 2. 6ª. 3. Re. 8. 10ª.
Visita vineam istam. Exo. 4. 13ª.
6 Quam plantauit dextera tua. Gen. 3. 14ª.
Fiat manus tua. Ibidem. Psal. 89. 1ª.
Incensa igni, & suffossa. He. 2. lec. 4. co. 4. fi.
7 Ab increpatione vultus tui peribunt. Ibidem.
8 Non discedimus a te. Iob. 22. 2ª.
ps. 80 1 Deo adiutori nostro. 1. Paral. 12. 5ª. Deo Iacob. Gen. 17. 5ª. Ego enim sum dñs deus tuus. Ibidem.
Populus meus. Exo. 19. 3ª.
2 Iubilate deo. Psal. 46. 1ª.
Bucinate in neomenia tuba &c. 1. Re. 20. 1ª.
3 Probaui te. Gen. 22. 1ª.
Non erit in te deus recens. Exo. 7. 1ª.
Nec adorabis deum alienum. Ibidem. 20. 4ª.
4 Et dimisi eos, secundũ desideria cordis eorũ. Iob. 3ª. 1ª. q. 22. 2. 4m. Veri. q. 5. 7. 1m.
5 Israel si in viis meis ambulasset. Iob. 23. 6ª.
Inimicos eorum humiliassem. 2. Re. 8. 1ª.
6 Misissem manum meam. Gen. 3. 14ª.
Inimici dñi mentiti sunt ei. Exo. 20. 8ª. Psal. 5. 5ª.
7 Erit tempus eorum in secula. 1ª. q. 10. 3. 1m.
8 De petra melle saturauit eos. 1. Cor. 10. 2ª.
ps. 81 1 Deus stetit. 1ª. q. 3. 1. 4m. 3ª. q. 58. 0. He. lec. 2. fi.
Facies peccatorum sumitis. Deute. 6ª.
2 In synagoga deorum. Exo. 7. 1ª.
In medio autẽ deos diiudicat. Ibidẽ. Dii estis. Ibidẽ.
6 Et filii excelsi omnes. Luc. 6. 12ª.
3 Iudicate egeno & pupillo &c. vsq; nescierunt. Exo. 22. 17ª.
4 Surge deus. Gen. 3. 13ª. Psal. 3. 3ª. Psal. 11. 2ª.
5 Iudica terram. Psal. 9. 3ª.
ps. 82 1 Deus quis similis erit tibi. 1ª. q. 4. 3. 0. q. 44. 3. 1m. q. 93. 2. 4m. 22ª. q. 163. 2. 0. 1. d. 19. lec. 1. L. 3m. d. 33. 1. 2m. 3. 4m. d. 34. q. 3. 1. 2m. d. 35. 1. 4. 6m. d. 48. 1. c. 2. d. 16. 1. 3m. 3. d. 2. q. 1. ã. 2. 1. q. 1. 3m. d. 5. q. 1. ã. 1. q. 1. 2m. 4. d. 49. q. 1. ã. 2. q. 2. c. 3. 1. cº. 29. Liº. 3. cº. 97. co. 1. 3. 1. cº. 29. liº. 4. cº. 7. 11m. Veri. q. 1. 10. 7m. q. 2. 1. c. fi. 3. 9m. 11. 0. q. 23. 7. 10m. Potentia. q. 3. 5. 9m. 6. 25m. 16. 5m. 17. 6m. q. 7. 7. 0. q. 9. 9. c. fi. Psal. 34. co. 7. Ephe. co. 6. principio. Heb. prolo.
2 Quoniã ecce inimici tui sonuerunt. &c. vsq; vltra. Exo. 20. 8ª. Psal. 5. 5ª. Opus. 19. prolo.
3 Fac illis sicut Madian &c. vsq; Cison. Gen. 3. 21ª.
Pone principes eorum &c. vsq; fi. Ibidem.
Super populum tuum. Exo. 19. 3ª.
4 In ira tua. Exo. 4. 5ª. Erubescant. Psal. 6. 9ª.
Confundantur. Psal. 30. 2ª.
Nomen tibi dominus. Deutero. 10. 8ª.
5 Tu solus altissimus. Deutero. 32. 18ª. Iob. 11. 6ª.
6 Testamentum disposuerunt. Psal. 77. 12ª.
ps. 83 1 Deficit anima mea. Gen. 46. 2ª. Io. 12. 2ª.
2 Cor meum & caro mea, exultauerunt in deum viuũ. 12ª. q. 24. 3. c. fi. q. 30. 1. 1m. 3ª. q. 21. 2. 1m.
3 Passer inuenit sibi domum. Gen. 28. 7ª.
4 Et turtur nidũ &c. 12ª. q. 102. 3. 2m. 3ª. q. 37. 3. c. 4m.
5 Rex meus & deus meus. Psal. 46. 3ª.
In secula seculorum laudabunt te. Psal. 33. 2ª. 22ª. q. 91. 1. 2. 0.
6 Beatus vir &c. Psal. 1. 1ª.
Benedictionem dabit legislator. Gen. 35ª.
7 Videbitur deus deoꝝ in Sion. Exo. 7. 1ª. Gen. 32. 2ª.
Auribus percipe. Gen. 3. 14ª. Exo. 2. 4ª.
Deus Iacob. Gen. 17. 5ª.

Protector noster. quol. 7. 12. c. co. 5. fi. Isa. 4. fi.
8 Aspice deus & respice. Exo. 2. 6ª.
In faciem Christi tui. Gen. 3. 14ª. Psal. 44. co. 4. Isa. 63. co. 2.
9 Elegi abiectus esse. Opus. 2. cº. 7. co. 3.
Gratiam & gloriam dabit dominus. 12ª. q. 112. 1. 6.
10. Non priuabis bonis eos qui ambulant in innocentia. Iob. 2. 5ª.
ps. 84 1 Benedixisti domine terram tuam. Gen. 35ª.
Remisisti iniquitatem &c. vsq; eorum. Psal. 31. 1ª.
2 Mitigasti omnem iram tuam. Exo. 4. 5ª.
Indignationis tuę. Ibidem.
Conuerte nos deus. Prouer. 21. 1ª.
Deus tu conuersus. Gen. 3. 13ª.
3 Nunquid in ęternum irasceris nobis &c. vsq; generationem. Psal. 76. 4ª. Exo. 4. 5ª.
Plebs tua lętabitur in te. Psal. 15. 4ª. 5ª.
Ostende nobis dñe misericordiã tuam. Exo. 22. 11ª.
4 Audiam quid loquatur in me dominus deus. 1ª. q. 94. 2. c. fi. Veri. q. 12. 7. 11m. q. 18. 3. c. Psal. 49. co. 5.
* Et in eos qui conuertuntur ad cor. 22ª. q. 44. 1. c. Virt. q. 2. 12. 19m. Psal. 45. co. 3ª. Isa. 46. fi.
5 Misericordia & veritas obuiauerũt sibi. 1ª. q. 21. 2. b.
6 Iustitia & pax osculatę sunt. 22ª. q. 29. 3. 3m. q. 180. 2. 2m. Matth. 5. co. 12.
7 Veritas de terra orta est. 22ª. q. 109. 1. c. 3m.
8 Et iustitia de cœlo prospexit. 1ª. q. 21. 1. c.
ps. 85 1 Inclina domine aurem tuã. Gen. 3. 14ª. Exo. 2. 4ª.
Custodi animam meam. Ios. 24. 3ª. Gene. 46. 2ª. Io. 12. 2ª.
2 Quoniam sanctus sum. Leui. 11. 3ª.
Saluum fac seruum tuũ, deus meus sperantem in te. Psal. 38. 1ª. 4. Re. 18. 3ª.
3 Miserere mei domine. Exo. 20. 11ª.
Ad te clamaui tota die. Gen. 4. 4ª.
4 Non est similis tui in diis domine. Psal. 82. 1ª. Exo. 7. 1ª. He. prolo. 0.
Magnus es tu. Psal. 47. 1ª.
5 Et faciens mirabilia, tu es deus solus. Psal. 71. 9ª. Deutero. 6. 3ª. 32. 18ª.
6 Deduc me domine in via tua. Iob. 23. 6ª.
Et ingrediar in veritate tua. Exo. 34. 5ª.
7 Confitebor tibi domine. 1. Paral. 16. 6ª.
In toto corde meo. Deutero. 6. 4ª.
8 Eruisti animam meam ex inferno inferiori. 3. d. 22. q. 2. ar. 2. q. 2. 1m.
9 Patiens. Exo. 34. 4ª.
Et verax. Ibidem. 5ª.
Aspice in me domine. Exo. 2. 6ª.
Domine adiuuisti me. 1. Paral. 12. 5ª.
10 Fac mecum signum in bonum. 22ª. q. 97. 2. 3m.
11 Vt videant. Matth. 5. 11ª.
Et confundantur. Psal. 30. 2ª. Gen. 3. 21ª.
ps. 86 1 Gloriosa dicta sunt de te, ciuitas dei. Psal. 47. 2ª.
* Scientibus me. 1ª. q. 43. 5. 2m. 3m. 22ª. q. 45. 2. 2m. 4. 1m. q. 162. 3. 1m. q. 173. 2. 0. 3ª. q. 45. 4. 3m. Opus. 72. principio. Gen. 8. 1ª. Matth. 23. 2ª. Io. 14. lec. 7. co. 2. 1ª. Cor. 1. fi.
2 Ipse fundauit eam altissimus. Iob. 11. 6ª.
3 Sicut lętantium oĩum habitatio est in te. Ps. 15. 4ª. 5ª.
ps. 87 1 Domine deus salutis meę. Psal. 3. 4ª.
In die clamaui, & nocte coram te. Gen. 4. 4ª.
2 Inclina ad me aurem tuam. Gen. 3. 14ª.
Quia repleta est malis anima mea. Gen. 46. 2ª. Io. 12. 2ª. 3ª. q. 46. 7. c. Veri. q. 26. 9. 9m. 11m.
3 Ipsi de manu tua repulsi sunt. Ibidem.
Auertis faciem tuam a me. Ibidem.
6 Factus sum sicut homo sine adiutorio. 3ª. q. 51. 1. 1m.

5 Quorum non es memor amplius. Gen. 8, 1ª.
Super me confirmatus est furor tuus. Exo. 4, 5ª.
In me transierunt irę tuę. Ibidem.
6 Misericordiam tuam. Exo. 22, 11ª.
7 Et veritatem tuam. Exo. 34, 5ª.
8 Et iustitia tua. Deutero. 30, 6ª.

ps. 88 1 Misericordias domini. Ibidem. In ęternum cantabo. Psal. 20, 6ª. Veritatem tuam. Exo. 34, 5ª.
Similis erit deo. Psal. 81, 1ª.
In filiis dei. Luc. 6, 12ª. / Gen. 6, 1ª.
2 Deus magnus. Psal. 47, 1ª. Et terribilis. Psal. 46, 2ª.
Potens es dñe. Psal. 70, 11ª. Tu dominaris. Deute. 10, 8ª. Tu humiliasti. 2. Re. 8, 1ª.
3 In brachio virtutis tuę. Deutero. 4, 14ª. / Gen. 3, 14ª.
Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua. Ibidē.
Faciem tuam. Ibidem. Vultus tui. Ibidem.
4 Dispersisti inimicos tuos. Exo. 20, 8ª. / Psal. 5, 5ª.
Pręparatio sedis tuę. Iudic. 6, 3ª.
Iuraui Dauid seruo meo. Gen. 22, 8ª.
5 Beatus populus. Psal. 1, 1ª. Qui scit iubilationem. Psal. 46, 1ª. Disposui testamentum. Psal. 77, 12ª.
Electis meis. Deutero. 7, 2ª.
6 Domine in lumine tuo ambulabunt. Psal. 35, 10ª.
Confitebuntur cœli mirabilia tua dñe. Psal. 18, 1ª. / 1. Paral. 16, 6ª. In iustitia tua. Deutero. 32, 6ª.
7 Quoniam gloria virtutis eorum tu es. Psal. 17, 1ª.
Filius iniquitatis, non apponet nocere ei. Isa. 5, 1ª.
8 Oleo sancto meo vnxi eum. Psal. 44, 5ª.
9 Ipse inuocabit me, pater meus es tu. Psal. 2, 3ª.
Et ego primogenitum ponam illū. 1ª. q. 33. 2. c. 2m. / q. 41. 3. c. / ℨ. 4. c°. 8. fi. / 36. 1m. / 3. d. 4. q. 1. ar. 2. q. 2. 2m. / d. 11. I. fi. / Veri. q. 29. 4. c. fi. / Potentia. q. 2. 5. 6m. / Io. lec. 16. co. 2.
10 Visitabo in virga iniquitates eorum ē. Exo. 4, 13ª.
Quę procedunt de labiis meis. Gene. 3, 14ª.
Non faciam irrita. Gen. 17, 13ª.
11 Exardescet sicut ignis ira tua. Exo. 4, 5ª.
12 Memorare quę mea substantia, nunquid enim vane constituisti omnes filios hominum. Gen. 8, 1ª. / Ma. q. 5. 1. 1m. / Psal. 8, 2ª. 2. ē.
13 Quis est homo qui viuet, & non videbit mortem. 12ę. q. 81. 3. 1m. / 3ª. q. 46. 11. 1m. / 2. d. 31. q. 1. 2. 2m. / 4. d. 43. ar. 3. q. 1. 2. o. / d. 47. q. 2. ar. 3. q. 1. 3m. / Ma. q. 4. 6. 1m. / Opus. 3. c°. 234. / 252. / 1ę. Thes. 4. co. 7. / He. 11. co. 9. principio.
14 Vbi sunt misericordię tuę antiquę dñe. Exo. 22, 11ª. / Deut. 32, 6ª.
15 Distulisti Christum tuum. Ro. co. 6. / He. lec. 4. co. 3. / Matth. co. 4. / Isa. 61. co. 1. fi. / ℨ. 4. c°. 34. co. 3.
16 Factus est opprobrium vicinis suis. Psal. 30, 8ª.
Perfudisti eum confusione. Ibidem. 1ª.
17 Eruet animam sui, de manu inferi. 3ª. q. 49. 2. 2m. / q. 52. 5. 2m. / 6. 2m.
18 Memor esto domine. Gen. 8, 1ª. Quod exprobrauerunt. Psal. 41, 6ª. Benedictus dominus. Psal. 33, 1ª.
19 Inimici tui domine. Exo. 20, 8ª. / Psal. 5, 5ª.

ps. 89 1 Domine refugium factus es nobis. 1ª. q. 13. 7. 2m. / Ro. lec. 2. co. 4. / Gal. 4. co. 4. fi. / 3. d. 7. q. 2. 1. c. fi. / 1. Paral. 12, 5ª.
2 Ante oculos tuos. Gen. 3, 14ª. Vultus tui. Ibidem.
Dexteram tuam sic notam fac. Ibidem.
3 Defecimus in ira tua. Exo. 4, 5ª.
Et in furore tuo. Ibidem.
4 Turbati sumus. ps. 6, 3ª. Conuertere dñe. Gen. 3, 13ª.
Repleti sumus mane misericordia tua. Exo. 22, 11ª.
5 Anni nostri sicut aranea meditabuntur. Psal. 38, 5ª.
6 Nos humiliasti. 2. Reg. 8. 1ª. / 12ę. q. 79. 4. c. / 22ę. q. 162. 6. 3m.
Respice domine ē. Exo. 2, 6ª.

ps. 90 1 Sperabo in eum. 4. Re. 18, 3ª. / Psal. 30, 1ª.
Scapulis suis obumbrabit tibi. Gen. 3, 14ª.
2 Et sub pennis eius sperabis. Ibidem.
Scuto circundabit te veritas eius. Exo. 34, 5ª.
3 Retributionem peccatorum videbis. Psal. 61, 6ª.
Quoniam tu es domine spes mea. Psal. 13, 4ª.
4 Angelis suis mādauit de te, vt custodiant te in omnibus viis tuis. Exo. 33, 2ª. / 1ª. q. 113. o. / 2. d. 11. q. 1. o. / ℨ. 3. c°. 81. co. 3.
5 In manibus portabunt te. Gen. 3, 14ª.
Clamauit ad me. Gen. 4, 4ª.
Cum ipso sum in tribulatione. Nume. 14, 1ª.

ps. 91 1 Bonum est confiteri domino. 1. Paral. 16, 6ª.
Et psallere noī tuo altissime. ps. 20, 6ª. / Iob. 11, 6ª.
2 Ad annunciandum mane misericordiam tuā. Exo. 22, 11ª. Et veritatem tuam per noctes. Exo. 34, 5ª.
3 In operibus manuum tuarum exultabo. Gen. 3, 14ª.
Tu autem altissimus in ęternum domine. Iob. 11, 6ª. / Gen. 17, 11ª. / Psal. 101, 12ª.
4 Inimici tui domine. Exo. 20, 8ª. / Psal. 5, 5ª.
Exaltabitur sicut vnicornis cornu meum. Iob. 39, 2ª.
5 Senectus mea in misericordia vberi. 3ª. q. 1. 6. 1m.
6 Rectus dominus deus noster. Deut. 32, 7ª.
Et non est iniquitas in eo. Ibidem. 5ª.
Vir insipiens non cognoscet, & stultus ē. Psal. 48, 1ª.

ps. 92 1 Indutus est dominus fortitudinem. Exo. 20, 5ª.
2 Parata sedes tua ex tunc. Iudic. 6, 3ª.
3 Domum tuam decet sanctitudo domine. Psal. 16. co. 4. / Psal. 35. co. 4. / Io. 14. co. 1. fi.

ps. 93 1 Deus vltionum. Deut. 32, 17ª. Exaltare qui iudicas terram. Gen. 3, 13ª. / Psal. 9, 3ª. / Psal. 56, 4ª.
2 Redde retributionē superbis. Gen. 3, 21ª. / Psal. 61, 6ª.
3 Populum tuum domine humiliauerunt. Exo. 19, 3ª. / 2. Re. 8, 1ª. Deus Iacob. Gen. 17, 5ª.
4 Intelligite insipiētes in pplo, & stulti ē. Psal. 48, 1ª.
5 Qui plātauit aurē nō audiet ē. Exo. 2, 4ª. / 1. d. 35. 2. fo.
6 Qui docet hominem scientiam. Matth. 23, 2ª.
Dominus scit cogitationes hominum. 3. Re. 8, 12ª.
7 Quoniam vanę sunt. 1ę. Cor. 3. lec. 3. co. 3.
Beatus homo quem tu ē. Psal. 1, 1ª.
8 A diebus malis. Ephe. 5, 13ª.
9 Non repellet dominus plebem suam. Ro. 11. co. 1. / Exo. 19, 3ª. Et hęreditatem suam non derelinquet. Ibidem. / Ios. 3ª.
10 Omnes qui recto sunt corde. Iob. 2ª.
Dominus adiuuit me. 1. Paral. 12, 5ª.
Misericordia tua domine. Exo. 22, 11ª.
11 Consolationes tuę letificauerunt animam meā. Gen. 46, 2ª. / Psal. 15, 4ª. 5ª.
Nunqd adhęret tibi sedes iniquitatis. Deut. 32, 5ª.
12 Qui fingis laborem in pręcepto. 12ę. q. 107. 4. o. / 2ę. Cor. 6. lec. 1. fi.
13 Sanguinem innocentem condēnabunt. Gen. 22, 4ª.
14 Factus est mihi dominus in refugium ē. Psal. 29, 1ª.
15 Et reddet illis iniquitatem ipsorum. Psal. 61, 6ª.

ps. 94 1 Iubilemus deo. Psal. 46, 1ª. In confessione. 1. Paral. 16, 6ª. Quoniam deus magnus dominus. Psal. 47, 1ª.
Et rex magnus. Ibidem. / Psal. 46, 3ª. / ℨ. 3. prolo.
2 Pręoccupemus faciē. Gen. 3, 14ª. In manu eiꝰ. ibidē.
3 Et altitudines montium ipse cōspicit. 1ª. q. 61. 4. 3m. / 22ę. q. 162. 1. o. / 1. Re. 16. 2ª. / Psal. 112, 5ª.
Super oēs deos. Exo. 7, 1ª. Ipse est deus noster. Gen. 17, 5ª. Et nos populus pascuę eius. Exo. 19, 3ª.
4 Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra ē. He. 3. lec. 2. o. / Psal. 84, 4ª.
5 Sicut in irritatione. Exo. 4, 5ª. Offensus fui. Ibidem.
In ira mea. Ibidem. Vbi tentauerunt me patres

vestri. Deutero.6.8ª.

6 Quibus iuraui. Gen.22.8ª. Si introibunt in requiē meam. Exo.33.10ª.

ps.95 1 Cantate domino canticum nouum. Psal.20.6ª. Benedicite nomini eius. Psal.33.1ª. Laudabilis nimis. Ibidem.2ª. Dñs regnauit. Psal.46.3ª.

2 Deus magnus. Psal.47.1ª. Terribilis. Psal.46.2ª. Super omnes deos. Exo.7.1ª. Omnes dii gentium dæmonia. Ibidem. A facie domini. Gen.3.14ª.

3 Iudicabit populos in æquitate. Psal.9.3ª. Lætentur cœli ĉ. vsq; terram. Psal. 18.1ª. Quoniam venit. Gen.3.13ª./.Exo.19.6ª.

4 In veritate sua. Exo.34.5ª.

ps.96 1 Dñs regnauit. Psal.46.3ª. Exultet terra ĉ. Psal.18.1ª. Nubes & caligo in circuitu eius. Exo.19.7ª.

2 Ignis ante ipsum præcedet ĉ. Psal.49.3ª. Inimicos eius. Exo.20.8ª./.Psal.5.5ª. A facie domini. Gen.3.14ª.

3 Annunciauerunt cœli. Psal. 18.1ª. Iustitiam eius. Deut.32.6ª. Viderunt omnes populi gloriam eius. Exo.33.8ª.

4 Confundantur omnes qui adorant sculptilia ĉ. Gen. 3.21ª./.Psal.30.2ª./.Exo.20.3ª.4ª.

5 Tu dominus altissimus. Iob.11.6ª. Nimis exaltatus es. Gen.3.13ª./.Psal.56.4ª. Super omnes deos. Exo.7.1ª. Custodit dominus animas sanctorum suorum. Iob.24.3ª./.Gen.46.2ª.

6 Adorate eum omnes angeli eius. He.lec.3.co.4.

7 Cōfitemini memoriæ sanctitatis eius. 1. Paral.16.6ª.

ps.97 1 Cantate domino canticum nouū. Psal.20.6ª. Quia mirabilia fecit. Psal.71.9ª. Saluauit sibi dextera eius ĉ. Gen.3.14ª.

2 Reuelauit iustitiam suam. Deut.32.6ª. Recordatus est. Gen.8.1ª. Misericordiæ suæ. Exo. 22.11ª. Et veritatis suæ. Exo.34.5ª.

3 Viderunt omnes fines terræ salutare dei nostri. Isa.52.5ª. Iubilate deo ōis terra. Psal.46.1ª./.Psal.18.1ª.

4 Flumina plaudent ĉ. Ibidem. Quoniam venit. Gen. 3.13ª./.Exo.19.6ª. Iudicabit orbem ĉ. Psal.9.3ª. In æquitate. Iob.23.4ª.

ps.98 1 Dominus regnauit. Psal.46.3ª. Irascantur populi. Gen.3.21ª. Qui sedes super cherubin. 1.R.4.1ª.

2 Dñs in sion. Psal.9.5ª. Magnus. Psal.47.1ª. Excelsus. Iob.11.6ª. Confiteantur nomini tuo magno. 1.Paral.16.6ª./.Psal.47.1ª.

3 Quoniam terribile. Psal.46.2ª. Exaltate dominum Deum nostrum. Gen.3.13ª./.17.5ª.

4 Adorate scabellum pedum eius. Gen.3.14ª. Moyses & Aaron in sacerdotibus eius. 4.d.19.L.1ᵐ.

5 Et Samuel inter eos, qui inuocant nomen eius. Heb. 7.lec.3.co.3.6./.Gen.4.10ª.

6 In columna nubis, loquebatur ad eos. Exo.6.1ª. Custodiebāt testimonia eius, & præcepta. Deut.4.6ª.

7 Vlciscens in omnes ĉ. Deut.32.17ª.

8 In monte sancto eius. Psal.9.5ª.

9 Quoniam sanctus dñs. Leui.11.3ª./.Exo.30.4ª.

ps.99 1 Iubilate deo omnis terra. Psal.18.1ª./.Psal.46.1ª. Seruite domino in lætitia. Exo.20.4ª.

2 Populus eius, & oues pascuæ eius. Exo.19.3ª. Confitemini illi. 1.Paral. 16.6ª.

3 Laudate nomen eius. Psal.33.2ª. Quoniam suauis est dominus. Psal.24.6ª.

4 In æternum misericordia eius. Exo.22.11ª.

5 Veritas eius. Exo.34.5ª.

Psal. 100 1 Misericordiam & iudicium cantabo tibi domine. Tobię.3.2ª./.Psal.20.6ª. Quando venies ad me. Gen. 3.13ª./.Exo.19.6ª.

2 Perambulabam in innocentia cordis mei. Iob.1.5ª.

3 Facientes præuaricationem odiui. Psal.138.12ª.

4 In matutino interficiebam omnes peccatores terræ. 22ᶜ.q.25.6.2ᵐ.

Psal. 101 1 Clamor meus ad te veniat. Gen.4.4ª. Non auertas faciem tuam a me. Gen.3.14ª. Inclina aurem tuam. Ibidem.

2 Opera manuum tuarum sunt cœli. Ibidem./.Gen.1ª. A facie iræ indignationis tuæ. Ibidem. 3.14ª./.Exo. 4.5ª.

3 Ossa mea sicut cremium aruerunt. Psal.6.2ª.

4 Tota die exprobrabant ĉ. Psal.41.6ª.

5 Tu exurgens. Gen.3.13ª./.Psal.3.3ª. Misereberis sion. Exo.22.11ª.

6 Timebunt gentes nomen tuū domine. Leui.19.14ª.

7 Et videbitur in gloria sua. Exo.33.8ª./.Psal. 15.4ª.5ª.6ª.

8 Respexit in orationem humilium ĉ. Exo.2.6ª.

9 Et populus qui creabitur, laudabit dñm. Psal.33.2ª. Prospexit de excelso ĉ.3.R.8.10ª./.Exo.2.6ª./.§.1.cº.49.8. Vt audieret gemitus. Exo.2.4ª.6ª.

10 Initio tu domine terram fundasti ĉ. vsq; non deficient. Heb.lec.5.0.

11 In generatione & generationem anni tui. 1.d.19.q. 2.2.2ᵐ./.lec.1.L.1ᵐ.

12 Ipsi peribunt. ĉ. vsq; tu autē idem ipse es, & anni tui nō deficient. 4.d.43.ar.1.q.1.1ᵐ./.d.47.q.2.ar.2.q.1. 1ᵐ./.2ᵐ./.q.2.0./.§.4.cº.96./.Potentia.q.5.4.1ᵐ./.7. 1ᵐ./.0./.Opus.3.cº.3.171./.Opus.ar.20./.Ro.8.lec. 4.co.4.5./.1ᶜ.Cor.7.lec.4.6.8./.He.lec.5.0./.cº.1.co. 4.6./.cº.12.lec.5.co.3.

Psal. 102 1 Benedic anima mea domino. Psal.33.1ª./.Gen.46. 2ª. Qui coronant te. Psal.8.2ª. In misericordia & miserationibus. Exo.22.11ª. Qui replet in bonis desiderium tuum. Psal.15.4ª.

2 Renouabitur vt aquilæ iuuentus tua. ✱ 3ª.q. 46.9. 4ᵐ./.4.d.44.q.1.ã.3.q.1.0./.q.2.2ᵐ./.§.4.cº.83.1ᵐ./. 2ᵐ./.88.4ᵐ./.5ᵐ./.89./.Ro.6.3ª.

3 Notas fecit vias suas Moysi. Iob.23.6ª./.Exo.33.8ª. Filiis israel voluntates suas. Psal.110.2ª.

4 Non in perpetuum irascetur ĉ. Psal. 76.4ª./.Exo.4. 5ª. Non secundum peccata nostra fecit nobis ĉ. 1ª. q.21.4.1ᵐ./.4.d.15.L.2ᵐ./.d.46.q.2.ar.2.q.1.0./.ar. 3.q.1.1ᵐ./.q.2.4ᵐ./.Psal.47.co.6.

5 Recordatus est. Gen.8.1ª. Quoniam puluis sumus. Gen.3.26ª. Homo sicut fœnum. Psal.38.1ª./.7ª./. Psal.101.12ª./.Potentia.q.5.1.16ᵐ./.1.Esdræ.1ª.

6 Super timentes se. Leui.19.14ª. Spiritus pertransibit in illo. 1.Esdræ.1ª.

7 Et iustitia illius in filios filiorum. Deut.32ª.6ª. Qui seruant testamentum eius. Psal.77.12ª.

8 Dominus in cœlo. 3.R.8.10ª. Parauit sedē suam. Iudic.6.3ª. Et regnum ipsius. Psal.46.3ª. Omnibus dominabitur. Deut.10.8ª.

9 Facientes verbum eius. Psal.148.4ª.

10 Qui facitis voluntatem eius. He.10.lec.4.co.3.

Psal. 103 1 Benedic anima mea domino. Psal.33.1ª./.Gen.46. 2ª. Confessionē & decorē induisti. 1.Paral.16.6ª.

2 Amictus lumine sicut vestimento. Exo.19.7ª.

3 Qui tegis aquis superiora eius. Gen.17ª. Qui ponis nubem ascensum tuum ĉ. Gen.3.13ª./.Psal.56.4ª.

4 Qui facis angelos tuos spiritus ĉ. He.lec.3.co.5. Abyssus sicut vestimentum amictus eius. Exo.19.7ª.

✱ Terminum posuisti, quem non transgredientur. Gen. 18.12ª./.Exo.33.5ª.

5 Rigans montes de superioribus suis. Psal.35.co.3. Producens fœnum ĉ. Opus.19.cº.9.co.17. Super eo volucres cœli. Gen.32ª.

6 Et vinum lætificet cor hominis. 2.Esdræ.3.1ª.

Et panis cor hominis confirmet. Isa.4.co.3.&.

7 Vt exhilaret faciem in oleo. Psal.44.5ª. Herodij domus dux est eorum. Iob.39.3ª.

18 Montes excelsi ceruis. Psal.21. co.2 / Psal. 28.co.7 / Psal. 41. co.2. Petra refugium erinacijs. 1ª. Cor. 10. 2ª.

19 Fecit lunam in tempora. Gen.14ª. Catuli leonum č.& quærant a Deo escam sibi. Psal.146.4ª.

20 ✱Draco iste, quem formasti, ad illudendum ei. 1ª.q. 63.8.3m. Omnia a te expectant.č. Ibidem.

21 Omnia in sapientia fecisti. Col. lec.4. co.3 / 1. prolo. principio.

22 Aperiente te manum tuam. Gen.3.14ª. Auerten te te faciem tuam. Ibidem. Auferes spiritum eorũ. 1. Esdræ.1ª.

23 Emitte spiritum tuum & creabuntur. Psal.142.8ª.

24 Et renouabis faciem terræ. Ro.6.3ª.

25 Qui respicit terram. Exo.2.6ª.

26 Cantabo domino č. Psal.20.6ª. Deficiant peccato res č. Gen.3.21ª.

Psal. 104. 1 Confitemini domino. 1. Paral.16.6ª. Cantate ei,& psallite ei. Psal.20.6ª. Quærite faciem eius semper. Gen.3.14ª. Oris eius. Ibidem.

2 Memor fuit. Gen.8.1ª. Testamenti sui. Psal.77. 12ª. In mille generationes. Apoc.20.4ª. Iuramenti sui. Gen.22.8ª.

3 Nolite tangere Christos meos. Exo.19. 9ª / 2. R.6. 2ª / Psal. 88.15ª. In prophetis meis nolite maligna ri. 22ª.q.174.6.c. Humiliauerunt in compedibus pe des eius. 2. R.8.1ª.

4 Ferrum pertransijt animam eius. Gen.46.2ª / Io.12. 2ª / Luc.2.17ª.

5 Conuertit cor eorum, vt odirent č. Exo.4.9ª. Populos eius. Exo.19.3ª. Misit Moysen.č. Hier.7.8ª.

6 Pane cœli saturauit eos. Gen.32ª.38ª / Exo.16.4ª. Dirupit petram. 1ª. Cor.10.2ª.

7 Et electos suos. Deutero.7.3ª.

8 Vt custodiant iustificationes eius. 12ª.q.99.5. c / Psal. 18. co. 8.

Psal. 105. 1 Confitemini domino. 1. Parali.16.6ª. Quoniaȝ bonus. Ibideȝ.7ª. Quoniaȝ in seculuȝ misericordia eius. Exo.22.11ª. Quis loquetur potentias domini. Psal. 70.11ª.

2 Omnes laudes eius. Psal.33.2ª. Benedictus dominus. Ibideȝ.1ª. Beati q custodiunt iudiciũ. Psal.1.1ª.

3 Memento nostri domine. Gen. 8.1ª. Populi tui. Exo.19.3ª. Visita nos. Exo.4.13ª. Electorum tuorum. Deut.7.2ª.

4 Et irritauerunt. Exo.4.5ª. ✱ Et reputatum est ei ad iustitiaȝ. 22ª.q.60.6.2m. Et iratus est furore dñs. Ibi dem / 1ª.q.3.2.2m / ℥.1.cº.91.f / Liº.4.cº.23. Exacerbauerunt. Exo.4.5ª. Et abominatus est. Ibideȝ.

5 Et tentauerunt Deum. Deutero.6.8ª. Misit saturitatem in animas eorum. Gen.46.2ª. Spiritum eius 1. Esdræ.1ª. Et humiliati sunt. 2. R.8.1ª.

6 Eleuauit manum suam. Gen.3.14ª. ✱ Et imolauerunt filios suos, & filias suas dæmonijs. 3ª.q.74. 1.c / Opus.5.cº.18. Adorauerunt sculptile. Exo.20.4ª. Fornicati sunt in aduen.su. Exo.14.10ª.

7 Et vidit cum tribularentur. Exo.2. 6ª. Et audiuit orationem eorum. Ibidem.4ª. Testamenti sui. Psal. 77.12ª. Pœnituit eum. Gen.6.6ª.

Psal. 106. 1 Confitemini dño. 1. Paral.16.6ª. Quoniaȝ bonus. Ibidem.7ª. Quoniam in seculuȝ misericordia eius. Exo.22.11ª. Anima eorum in ipsis defecit. Gen. 46.2ª / Io.12.2ª.

2 Clamauerunt ad dominum. Gen.4.4ª. De necessitatibus eoruȝ. Psal.24.co.10. Exacerbauerunt eloquia Dei. Exo.4.5ª.

3 Consilium altissimi irritauerunt. Ibideȝ / Iob.12.6ª / 11.6ª. Et humiliatum est. 2. R.8.1ª.

4 Et duxit eos de tenebris, & vmbra mortis. 3.d.22. q.2. ar.2.q.1.3m.

5 Contriuit portas æreas, & vectes ferreos confregit. 3ª. q.52. 4.2m.

6 Misit verbum suum & sanauit eos. 4. prolo. Et sacrificent sacrificium laudis. Psal.4.6ª / Psal.33.2ª. ✱Omnis sapientia eorum deuorata est. 22ª.q.150.4. 3m / q.157.3.3m.

7 Exaltent eum in ecclesia plebis. Gen.3.13ª. Benedixit eis. Gen.35ª.

Psal. 107. 1 Paratum cor meum Deus. 1. R.7.2ª. Cantabo & psallam in gloria mea. Psal.20.6ª.

2 Exurgam diluculo. Psal.56.7ª. Exaltare super cœlos Deus.č. Ibidem.4ª. Confitebor tibi in populis domine. 1. Parali.16.6ª.

3 Magna est sup cœlos misericordia tua. Exo.22.11ª. Et vsq; ad nubes veritas tua. Exo.34.5ª.

4 Vt liberentur dilecti tui. Deut.7.3ª. Saluũ fac dextera tua. Gen.3.14ª. Deus locutus est in sancto suo. Exo.6.1ª / Iob.33.3ª / Psal.61.4ª.

5 Deus repulisti nos. Psal.93.9ª / 106.3ª. Non exibis Deus in virtutibus nostris. Gen.3.13ª. Quia vana salus hominis. Ibidem. Confundantur. Ibidem / Psal. 30. 2ª.

Psal. 108. 1 Constitue super eum peccatorem. Gen.3. 21ª. Et diabolus stet a dextris eius. Iob.1.5ª / 1ª.q.55.1.c.& / 2.d.10.1.2m / 4m. Et oratio eius fiat in peccatum, vsq; pro eo q. Gen.3.21ª / 22ª.q.83.16.0 / q.178.2. 1m / Potentia.q.6.9.5m / Io.4.lec.3.co.3.4.

Fiat ei sicut vestimentum.č. vsq; hoc opus. Ibidem. Confundantur. Ibidem / Psal.30.2ª.

2 In memoriam redeat iniquitas patrum eius in conspectu domini č. Gen.8.1ª / Exo.20.7ª. Qui loquuntur aduersus animam meam. Gen.46.2ª / Io.12.2ª.

3 Suauis est misericordia tua. Exo.22. 11ª / Psal. 24. 6ª. Cor meum conturbatum est intra me. Psal.6.3ª.

4 Factus sum opprobrium illis. Psal.30.8ª. Adiuua me domine. 1. Parali.12.5ª. Induantur qui detrahunt mihi pudore.č. Gen.3.21ª.

5 Dilexit maledictionem, & veniet ei. Ibidem. Noluit benedictionem č. Gen. 35ª. Et tu benedices. Ibidem.

6 Confitebor domino. 1. Parali.16.6ª.

7 Laudabo eum. Psal.33.2ª.

Psal. 109. 1 Dixit dñs dño meo č. vsq; virgam. Matth.22.12ª.

2 Sede a dextris meis. Mar.16.18ª. Donec ponam inimicos tuos č. Gen.8.4ª.

3 In splendoribus sanctoruȝ. Ro.8.lec.6.co.4 / 1ª. Cor. 11. co. 1.

4 Ex vtero ante luciferum genui te. Psal.2. 4ª / Ro.8. lec.6.co.4 / 1ª. Cor.11.co.1.

5 Iurauit dominus. Gen. 22.8ª. Et non pœnitebit eum. Gen.6.6ª.

6 Tu es sacerdos. 3ª.q.22.0 / q.50.4.3m / q.31. 2.c / q. 59.4.1m / q.63.6.c / q.84.7.4m / 3. d.22.q.1. 1.4m / ℥.4.cº.75.co.2 / Opus.20.liº.3.cº.22. & / Psal. 2.co. 6 / Psal.44.co.10 / Matth.co.4.22 / He.lec.4.&.

7 In æternum. 3ª.q.22. 5.0 / 6.c / q.63.5.c / 3.d.22.q. 1.1.4m.

8 Secunduȝ ordinem Melchisedech. 3ª.q.22.6.0 / q.61. 3.3m / 4.d.8.q.1.ar.2.q.3.0 / d.17.q.3.ar.1.q.5. 2m.

9 Dñs a dextris tuis. Mar.16.18ª. Confregit in die iræ suæ reges. Exo.4.5ª.

10 Iudicabit in nationibus. Psal. 9.3ª. Implebit ruinas. Luc.2.16ª.

6 Conquassabit capita in terra multorum. Numeri. 7. 2ª.
7 De torrente in via bibit. He. 2. lec. 3. co. 2.
Propterea exaltauit caput. Phil. 2. 11ª. / Nume. 7. 2ª.

Psal. 110

1 Confitebor tibi domine. 1. Paral. 16. 6ª. In toto corde meo. Deut. 6. 4ª.
2 Exquisita in omnes voluntates eius. 1ª. q. 19. 2. 4m. / 5. c. / 11. 12. o. / q. 23. 5. c. / q. 27. 5. 3m. / q. 41. 6. c. / 1. d. 45. 4. o. / d. 47. 2. c. / Veri. q. 6. 2. c. / q. 23. 3. o. / Heb. 10. lec. 4. co. 3.
3 Iustitia eius manet in seculum seculi. Deut. 32. 6ª. Misericors & miserator dominus. Exo. 22. 11ª.
4 Memor erit in seculum. Gen. 8. 1ª. Testamenti sui. Psal. 77. 12ª. Populo suo. Exo. 19. 3ª.
5 Opera manuum eius. Gen. 3. 14ª. Confirmata in seculum seculi. Gen. 17. 11ª. Sanctum & terribile nomen eius. Leui. 11. 3ª. / Psal. 46. 2ª.
6 Initium sapientie timor domini. 22ª. q. 19. 7. o. / q. 45. 1. 3m. / 6. 3m. / 3. d. 35. q. 2. ar. 1. q. 1. 2m.

Psal. 111

1 Beatus vir qui timet dñm. Psal. 1. 1ª. / Leui. 19. 14ª. Generatio rectorum benedicetur. Iob. 2ª. / Gen. 35ª.
2 Misericors & miserator & iustus dominus. Exo. 22. 11ª. / Deut. 32. 6ª.
3 Paratũ cor ei⁹ sperare in dño. 1. R. 7. 2ª. / 4. R. 18. 3ª.
4 Dispersit dedit pauperibus. Tob. 8. 10ª. Iustitia eius manet in seculum seculi. 2ª. Cor. 9. lec. 2. co. 1. 6.
5 Dentibus suis fremet & tabescet. Matth. 8. 6ª.

Psal. 112

1 Laudate pueri dominum. Psal. 33. 2ª. / Psal. 36. co. 18. / Isa. 9. co. 4. / Matth. 11. co. 4. / He. 2. lec. 3. 6. / cº. 5. lec. 2. co. 4.
2 Sit nomen domini benedictum. Psal. 33. 1ª.
3 Excelsus sup oẽs gentes dñs ẽ. Iob. 11. 6ª. Et super cœlos gloria eius. Ibidem. / Exo. 16. 2ª. / 3. R. 8. 10ª.
4 Quis sicut dominus. Psal. 82. 1ª. Qui in altis habitat. Gen. 28. 7ª. / 3. R. 8. 10ª. / Iob. 11. 6ª.
5 Et humilia respicit, in cœlo & in terra. Exo. 3. 6ª. / Hester. 13. 4ª. / 1ª. q. 22. 3. 3m. / 1. d. 35. 2. 2m. / 4. d. 50. q. 2. ar. 4. q. 1. 2m. / 5. 1. cº. 7. 70. / Met. 12. lec. 8. co. 3. 4.
6 Qui habitare facit sterilem in domo, matrem. ẽ. 1. R. 4. 1ª.

Psal. 113

1 A facie domini. Gen. 3. 14ª. Deus Iacob. Gen. 17. 5ª. Qui conuertit petram ẽ. 1ª. Cor. 10. 2ª. Super misericordia tua. Exo. 22. 11ª. Et veritate tua. Exo. 34. 5ª. Deus aũt noster in cœlo. 3. R. 8. 10ª.
2 Omnia quęcunq; voluit fecit. 1ª. q. 19. 6. o. / q. 104. 3. c. / 1. d. 47. 1. o. / 2. c. / 3. d. 31. q. 2. ar. 3. q. 1. c. / Veri. q. 23. 2. c. / Ma. q. 6. 5m. / quol. 11. 3. c. / quol. 12. 4. c.
3 Sperauit in domino. 4. R. 18. 3ª. Qui timent dominum. Leui. 19. 14ª. Adiutor eorum. 1. Paral. 12. 5ª. Dominus memor fuit nostri. Gen. 2. 1ª.
4 Benedixit nobis. Gen. 35ª. Qui fecit cœlum & terram. Ibidem. 1ª.
5 Non mortui laudabunt te domine. Psal. 33. 2ª.
6 Nos qui viuimus benedicimus domino. Ibidem. 1ª.

Psal. 114

1 Inclinauit dominus aurem suam mihi. Gen. 3. 14ª. Libera animam meam. Gen. 46. 2ª.
2 Misericors dominus. Exo. 22. 11ª. Et iustus. Deutero. 32. 6ª. Custodiens paruulos dominus. Iob. 14. 3ª. / Isa. 9. co. 4. / Psal. 36. co. 18. / Matth. 11. co. 4. / He. 2. lec. 3. 6. / cº. 5. lec. 2. co. 4.
3 Humiliatus sum. 2. R. 8. 1ª. Conuertere anima mea in requiem tuam. Exo. 33. 10ª.

Psal. 115

1 Credidi propter quod locutus sum. 2ª. Cor. 4. co. 9. Ego autem humiliatus sum nimis. 2. R. 8. 1ª.
2 Omnis homo mendax. Ro. 3. co. 2. 6.
Calicem salutaris accipiam. Psal. 22. 3ª.
3 Vota mea domino reddam. Psal. 75. 6ª.
Coram omni populo eius. Exo. 19. 3ª.
4 Preciosa in conspectu domini, mors sanctorum eius. 22ª. q. 25. 6. 2m. / q. 124. 5. 2m. / q. 164. 1. 6m. / 4. d. 20. ar. 1. q. 3. 3m. / d. 21. q. 1. ar. 3. q. 2. 3m. / Veri. q. 26. 6. 10m.
5 Tibi sacrificabo hostias laudis. Psal. 4. 6ª. / Psal. 33. 2ª.

Psal. 116

1 Laudate dominum omnes gentes. Psal. 17. 13ª. / Psal. 33. 2ª. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius. Exo. 22. 11ª.
2 Et veritas domini manet in ęternum. Exo. 34. 5ª.

Psal. 117

1 Confitemini dño. 1. Parali. 16. 6ª. Quoniam bonus. Ibidem. 7ª. Quoniam in seculorum misericordia eius. Exo. 22. 11ª.
2 Qui timet dominum. Leui. 19. 14ª. Dominus mihi adiutor. 1. Parali. 12. 5ª. Non timebo quid faciat mihi homo. He. 13. co. 3. 6.
3 Bonum est confidere in domino. ẽ. 4. R. 18. 7ª.
Bonum est sperare in domino ẽ. Ibidem. 3ª.
4 In nomine domini, quia vltus sum in eos. Numeri. 31. 1ª. Fortitudo mea & laus mea dñs. Psal. 17. 1ª.
5 Et factus es mihi in salutem. Psal. 89. 1ª. Dextera domini fecit virtutem. Gen. 3. 14ª.
6 Lapidem quem reprobauerunt ędificantes. Matth. 21. 8ª. / Ro. 9. co. 6.
7 Hic factus est in caput anguli. Matth. 21. 8ª. / Ephe. 2. lec. 6. co. 3. 6.

aleph 1. Psal. 118

1 Beati immaculati in via. Psal. 1. 1ª. / Iob. 23. 6ª.
2 Qui scrutantur testimonia eius. 12ª. q. 99. 5. c. / Psal. 18. co. 8. Tu mandasti, mandata tua custodiri nimis. Ibidem. Iustificationes tuas. Ibidem.
In toto corde. Deutero. 6. 4ª.
3 Tunc non confundar. Psal. 30. 2ª. Confitebor tibi. 1. Paral. 16. 6ª. Non me derelinquas. Ios. 3ª.
Didici iudicia iustitię tuę. ĩ. 5ª.

.2.

4 In toto corde meo. Deut. 6. 4ª. Benedictus es dñe. Psal. 33. 1ª. Doce me. Matth. 23. 2ª.
5 In labiis meis, pronunciaui omnia iudicia oris tui. 4. d. 46. L. 2m. / Gen. 3. 14ª. Testimoniorum tuorum. ĩ. 1ª.
6 Considerabo vias tuas. Iob. 23. 6ª. In iustificationibus tuis. ĩ. 2ª. In mandatis tuis. Ibidem.

.3.

7 Non abscondas a me mandata tua. ĩ. 2ª. Concupiuit anima mea, desiderare iustificationes tuas. Ibidem. / Gen. 46. 2ª.
8 In omni tempore. Luc. 18. 1ª. Maledicti qui declinant ẽ. Gen. 3. 21ª. Aufer a me opprobrium. Psal. 30. 8ª. Testimonia tua exquisiui. ĩ. 1ª.
9 In tuis iustificationibus. ĩ. 2ª.

.4.

10 Adhęsit pauimento anima mea. Gen. 46. 2ª.
Doce me. Matth. 23. 2ª. Iustificationes tuas. 12ª. q. 99. 5. c. / Psal. 18. co. 8.
11 Miserere mei. Exo. 22. 11ª. Viam veritatis elegi. Iob. 23. 6ª. Iudicia tua non sum oblitus. ĩ. 5ª.
Adhęsi testimoniis tuis domine. ĩ. 1ª.
12 Noli me confundere. Psal. 30. 2ª. Viam mandatorum tuorum cucurri. ĩ. 2ª. Cum dilatasti cor meum. Deut. 6. 4ª. / Prouer. 21. 1ª.

.5.

13 Legem pone mihi dñe. ȝ. 3. cº. 129. Viam iustificationum tuarum. ĩ. 2ª. / Iob. 23. 6ª. In semitam mandatorum tuorum. Ibidem. In toto corde meo. Deut. 6. 4ª.
14 Inclina cor meum. Prouer. 21. 1ª. In testimonia tua. ĩ. 1ª. In timore tuo. Leui. 19. 14ª. Opprobrium meum. Psal. 30. 8ª.
15 Iudicia tua iocunda. ĩ. 5ª.
Mandata tua. ĩ. 2ª. In ęquitate tua. Iob. 23. 4ª.

.6.

16 Et veniat sup me misericordia tua dñe. Exo. 19. 6ª. / 22. 11ª. / Gen. 3. 14ª. Respondebo exprobrantibus. Psal. 41. 6ª. In iudiciis tuis super speraui. ĩ. 5ª.
17 Ambulabam in latitudine. 12ª. q. 107. 4. o. Quia mandata tua exquisiui. ĩ. 2ª. De testimoniis tuis. ĩ. 1ª. Non confundebar. Psal. 30. 2ª. Et meditabar etc. 22ª. q. 188. 5. o.

18 Exercebar in iustificationibus tuis.ĩ.2ª.
.7. 19 Memor estu.Gen.8.1ª. Iudiciorum tuorum.ĩ.5ª.
Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ.Ibidem.1ª.
20 In loco peregrinationis meę.Heb.11.lec.4.co.1.ff.
21 Memor fui nocte nominis tui domine. Exo.4.13ª.ꝑ ĩ.2ª.ꝑLuc.18.1ª.
.8. 22 Deprecatus sum faciem tuam.Gen.3.14ª.
In toto corde meo. Deutero. 6.4ª. Miserere mei. Exo.32.11ª. In testimonia tua.ĩ.1ª.
23 Vt custodiaȝ mandata tua.ĩ.2ª. Iustificationes tuas. Ibidem. Doce me. Matth.23.2ª. Ad confitenduȝ tibi.1.Paral. 16.6ª.
24 Particeps ego sum omnium.ĩ.4.d.20.ar.3. q.2.5m.ꝑ d.45.q.2.ar.1.q.1.c.
25 Timentium te.Leui.19.14ª. Super iudicia iustifica-tionis tuę.ĩ.5ª.
.9. 26 Bonus es tu,in bonitate tua.1.Paral. 16.7ª.
Doce me. Matth.23.2ª. Iustificationes tuas.ĩ.1ª.
Mandatis tuis.Ibidem.
27 In toto corde meo.Deutero.6.4ª. Humiliasti me. 2.R.8.1ª. Lex oris tui.Gen.3.14ª.
28 Coagulatum est sicut lac cor eorum. Exo.4.9ª.
.10. 29 Manus tuę dñe.Gen.3.14ª. Fecerunt me.Gen.30. cº.2.11ª. Et plasmauerunt me.Ibidem.9ª.10ª.
30 Da mihi intellectum. Matth.23.2ª. Vt discam mandata tua.ĩ.2ª. Qui timent te.Leui.19.14ª.
31 Aequitas iudicia tua.ĩ.5ª.ꝑIob.23.4ª. In veritate tua.Exo.34.5ª. Humiliasti me.2.R.8.1ª.
32 Fiat misericordia tua.Psal.89.1ª.ꝑExo. 22.11ª.
Veniant mihi miserationes tuę.Ibideȝ.ꝑGen.3.13ª.ꝑ Exo.19.6ª.
33 Confundantur.Psal.30.2ª. Testimonia tua.ĩ.1ª.
In iustificationibus tuis.Ibidem.2ª.
.11. 34 Defecit in salutare tuuȝ anima mea.Gen.46. 2ª.ꝑIo. 12.2ª. Iustificationes tuas.ĩ.2ª. Omnia mandata tua veritas.Ibidem.
35 Adiuua me.1.Paral. 12.5ª. Secundum misericordiam tuam. Exo.32.11ª. Testimonia oris tui.ĩ.1ª.ꝑ Gen.3.14ª.
36 Factus sum sicut vter in pruina.Psal.32.co.5.
.12. 37 In ęternum domine,verbum tuuȝ permanet in cœlo. 3.R.8.10ª. Veritas tua.Exo.34.5ª.
In humilitate mea.2.R.8.1ª.
38 Iustificationes tuas.ĩ.2. Testimonia tua.Ibideȝ.1ª.
Latum mandatum tuum nimis. Ibidem. 2ª.ꝑ12ᵉ.q. 107.4.o.ꝑPsal.93.12ª.
.13. 39 Super senes intellexi.1ª.q.57.5. 3m.ff.ꝑ22ᵉ.q.174.4. 3m.ꝑVeri.q.12.14.1m.ꝑ2m.
40 Mandata tua quęsiui.ĩ.2ª.
41 Testimonia tua.Ibidem.1ª.
A iudiciis tuis non declinaui.Ibidem.5ª.
.14. 42 Lucerna pedibus meis verbum tuum ẽ. Psal. 17. co. 24. Doce me.Matth.23.2ª. Iudicia iustitię tuę. ĩ.5ª.ꝑDeutero.32.6ª.
43 Humiliatus sum.2.R.8.1ª. De mandatis tuis.ĩ.2ª.
Testimonia tua.Ibidem.1ª.
44 Anima mea in manibus meis semper. Prouer. 21. 1ª.ꝑ.ĩ.45ª.ꝑ.✻12ᵉ.q.80.3.3m.ꝑ4.c.ff.ꝑIudicũ. 12.1ª.ꝑ Eccle.15.3ª.ꝑIo.11.5ª.ꝑ1ᵉ.Thi.5.6ª.
45 Inclinaui cor meum ad faciendas iustificationes tuas in ęternum, propter retributionem, ĩ. 2ª.ꝑ1ª. q. 111.2.c.ꝑ22ᵉ.q.32.3.2m.ꝑ3.d.26.q.2.1.5m.ꝑd. 29.4. c.ꝑ4.d.15. q.2.ar. 3.q.3. 7m.ꝑIo. 10.lec.3. co.2.ꝑ1ᵉ. Cor.3.lec.2.principio.ꝑPsal.61.6ª.
.15. 46 Iniquos odio habui. Psal.138.12ª. Adiutor,meus.1. Paral.12.5ª. Mandata dei mei.ĩ.2ª.ꝑGen.17.5ª.
47 ✻Suscipe me ſm eloquium tuum,& viuaȝ. 22ᵉ.q.188. 11.1m.ꝑq.189.1.c.3m.
Non confundas me.Psal.30.2ª.
Meditabor in iustificatiõibus tuis semper.ĩ.2ª.ꝑLuc. 18.1ª. A iustitiis tuis.Deute.32.6ª.ꝑPsal.18.7ª.
Testimonia tua.ĩ.2ª.
48 Confige timore tuo carnes meas. 12ᵉ. q. 44. 1. 3m.ꝑ Psal.43.co.7. A iudiciis tuis timui.ĩ.5ª.
49 Non tradas me calumniantibus me.Psal.71.2ª. .16.
Iustitię tuę.Deutero. 32.6ª. Secundum misericordiam tuam. Exo.32.11ª.
50 Et iustificationes tuas.ĩ.2ª. Et mandata tua. Ibidem. Vt sciam testimonia tua.Ibidem.2ª.
51 Doce me.Matth.23.2ª. Da mihi intellectuȝ.Ibideȝ.
52 Mirabilia testimonia tua.ĩ.1ª. Ideo scrutata est ea anima mea.Gen.46.2ª. Mandata tua.Ibidem.2ª. .17.
Iustificationes tuas.Ibidem.
53 Aspice in me. Exo.2.6ª. Et miserere mei.Exo.32. 11ª. ✻Gressus meos etc̃.Isa.10.6ª.ꝑProuer.16. 6ª.
Faciem tuam illumina super seruum tuum. Gene.3. 14ª.ꝑPsal.35.10ª.
54 Et doce me. Matth.23.2ª.
55 Iustus es domine.Deute.32. 6ª. Testimonia tua.ĩ. 1ª. Et veritatem tuam. Exo. 34.5ª. Iustificationes tuas.ĩ.2ª. .18.
56 Tabescere me fecit zelus meus. Exo.20. 6ª.ꝑPsal.38. co.10.
57 Ignitum eloquium tuum vehementer. He. lec. 3.co. 5.ꝑHe.4.3ª.4ª.
58 Mandata tua.ĩ.2ª. Aequitas.Iob.23.4ª.
Intellectum da mihi. Matth.23.2ª.
59 Clamaui.Gen.4.4ª. In toto corde. Deut.6.4ª. .19.
Iustificationes tuas requiram.ĩ.2ª.
Vt custodiam mandata tua.Ibidem.
60 Secundum misericordiaȝ tuaȝ. Exo.32.11ª. Omnes vię tuę veritas.Iob.23.6ª.ꝑExo.34.5ª.
De testimoniis tuis.ĩ.1ª.
61 Prope es tu domine.1ª.q. 3.1.5m.ꝑq. 9.1. 3m.ꝑ12ᵉ. q.22.2.1m.ꝑ2.d.3.q.1.3. c.ꝑ4.d.17. q.1.ar.2. q.2.c.ꝑ Iob.4.co.5. principio.ꝑPsal.45.co. 5.ꝑIsa. prolo.co. 2.ꝑcº.7.ff.ꝑcº.12.ff.ꝑcº.34.co.1.ff.ꝑPhil.4.co.3.ꝑHe. 2.lec.3.co.4.ꝑcº.3.co.2.ꝑInfra.72ª.
62 In ęternum fundasti ea.Gen.17.11ª. .20.
63 Vide humilitatem meam. Exo.2.6ª.ꝑ2.R.8.1ª.
Longe a peccatoribus salus, 12ᵉ.q. 98. 2. 4m.ꝑPsal. 19.co.4.
64 Quia iustificationes tuas non exquisierunt.ĩ. 2ª.
Misericordię tuę multę domine. Exo.32.11ª.
A testimoniis tuis non declinaui.ĩ.1ª.
65 Vidi pręuaricantes & tabescebaȝ.ĩ.56ª.ꝑPsal.36.1ª.
Mandata tua dilexi domine.ĩ.2ª. Principium verborum tuorum veritas. Exo.34.5ª.
66 In ęternum omnia iudicia iustitiæ tuæ.Gen.17.11ª.ꝑ ĩ.5ª.ꝑDeutero.32.6ª.
67 Septies in die laudem dixi tibi. Psal.33. 2ª.ꝑ4. d.15. q.4.ar.1.q.3.o.ꝑd.18.q.2.ar.1.q.2. 2m.ꝑquol.1. q.7. 1.o.ꝑquol.3.q.13.2.o.ꝑquol.4.q.12.1.c.ff.ꝑql.6. q.5. 2.o.ꝑql.7.vel.8.q.6.o.ꝑOpus.3.cº.257.ꝑPsal.16. co. 5.ꝑIsa.4.ff.ꝑRo.12.lec.2.co.6.ꝑ1ᵉ.Cor.9.lec.5.ff. .21.
68 Super iudicia iustitię tuę.ĩ.5ª.ꝑDeuter.32.6ª.
69 Pax multa diligentibus legem tuam. 12ᵉ. q.70. 3.c.ꝑ 22ᵉ.q.29.o.ꝑ3.d.27.q.1.3.5m.ꝑ4.d.49.q.1.ar.2. q.4. o.ꝑDionysiº.11.co.2.ꝑIsa.26.co.3.ꝑcº.32.ff.ꝑMatth. 5.co. 12.ꝑIo. 14.lec. 8.co.1.ꝑRo.10. lec.2. co.4.ff.ꝑ Phil.4.co.4.ꝑ1ᵉ.Thes.ff.
70 Et non est illis scandalum. 22ᵉ.q.43. o.ꝑ4.d.38. q.2. o.ꝑquol. 4.23. 3m.ꝑMatth. 15. co. 5.6.ꝑRo.7.lec.2. co.3.ꝑcº.14.lec.2.principio.ꝑco.4.
71 Seruaui mandata tua.ĩ.2ª. Et testimonia tua.Ibidem.1ª. Oẽs vię meę in conspectu tuo.Psal.32.8.9ª.

72 Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo domine. 2.61ª./.22ᵉ.q.83.1.2ᵐ./.Dionysius.3.co.2./.Psal.6.co.7./.Psal.29.co.5./.Psal.33.3ª.
73 Intret postulatio mea, in conspectu tuo. 22ᵉ.q.83.5.0./.9.c.2ᵐ./.3ª.q.21.1.2.0./.4.d.15.q.4.ar.1.q.2.c.2ᵐ./.q.1.0.
74 Da mihi intellectum. Matth.23.2ª. Eructabunt labia mea hymnum. Psal.44.1ª./.Psal.33.2ª.
Et laudabit te. Ibidem.
75 Cum docueris me. Ibidem. Matth.23.2ª. Iustificationes tuas. 2.2ª. Omnia mandata tua æquitas. Ibidem./.Iob.23.4ª.
76 Fiat manus tua, vt saluet me. Psal. 89.1ª./.Psal.3.4ª./.Gen.3.14ª. Et iudicia tua adiuuabunt me. 2.5ª./.1.Parali.12.5ª.
77 Viuet anima mea. Gen.46.2ª./.12ᵉ.q.110.1.2ᵐ./.22ᵉ.q.23.2.2ᵐ./.3.d.6.q.3.1.4ᵐ./.Psal.33.6.
78 Quare seruum tuum domine.22ᵉ.q.186.4.7.c.

Psal. 119
1 Ad dominum cum tribularer clamaui. Gen.4.4ª.
Domine libera animam meaꝫ. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª.
2 A lingua dolosa.22ᵉ.q.25.4.2ᵐ./.5.c./.q.111.3.2ᵐ./.q.118.8.c.2ᵐ./.Psal.11.co.3./.Psal.16.co.1.
3 Sagittæ potentis acutæ. Iob.6.2ª. Heu me quia incolatus meus prolongatus est. 1.d.40.q.4.2.4ᵐ./.4.d.8.1./.Ver.q.15.4.c.
4 Cum his qui oderunt pacem. Hester.13.1ª./.22ᵉ.q.29.2.2ᵐ.
5 Eram pacificus. Ro.12.21ª.

Psal. 120
1 Qui fecit cœlum & terram. Gen.1ª. Dominus custodit te. Numeri.6.5ª./.Iof.24.3ª. Dominus protectio tua. Psal.17.1ª.
2 Ecce non dormitabit, neqꝫ dormiet. 2.1.cº.56.8.
3 Per diem sol non vret te, neqꝫ luna per noctem. Gen.31.3ª.

Psal. 121
1 Hierusalē quæ ædificatur vt ciuitas.2.d.17.q.3.2.6ᵐ.
2 Ad confitendum nomini domini.1.Paral.16.6ª.
3 Propter fratres meos. Gen.13.3ª.

Psal. 122
1 Ad te leuaui oculos meos. Gen.46.2ª. Qui habitas in cœlis.3.R.8.10ª. Dominum Deum nostrum. Gen.17.5ª.
2 Donec misereatur nostri. Gen.8.4ª./.Exo.22.11ª.
Multum repleta est anima nostra. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª.
3 Opprobriuꝫ abundantibus, & despectio superbis. Psal.30.8ª./.Gen.3.21ª.

Psal. 123
1 Nisi quia dominus erat in nobis. Psal.13.5ª.
2 Torrentem pertransiuit anima nostra c̄. Gen.46.2ª.
Benedictus dominus. Psal.33.1ª.
3 Adiutorium nostrum in nomine dñi.1.Paral.12.5ª.
4 Qui fecit cœlum & terram. Gen.1ª.

Psal. 124
1 Qui confidunt in dño sicut mons sion.4.R.18.7ª.
Non commouebitur in æternum, qui habitat in Hierusalem. Iob.4.co.1.8./.Psal.30.co.4.
2 Montes in circuitu eius. Opus.3.cº.261.6./.Psal.35.co.1.
3 Dñs in circuitu populi sui. Iof.24.3ª./.Gen.17.5ª.
4 Pax super israel. Psal.118.69ª.

Psal. 125
1 Tunc repletum est gaudio os nostrum. c̄. Psal.15.4ª.5ª./.Iob.27.2ª.
2 Qui seminant in lachrymis, in exultatione metent. Matth.5.4ª.

Psal. 126
1 Nisi dominus custodierit ciuitatem. Iof.24.3ª.
2 Frustra vigilat. c̄.1ª.q.25.2.2ᵐ./.q.88.1.4ᵐ./.3ª.q.11.5.2ᵐ./.1.d.43.q.1.5.3ᵐ./.4.d.44.q.1.ar.2.q.1.3ᵐ./.Veri.q.2.10.3ᵐ./.Potentia.q.1.2.1ᵐ./.Anima.16.9ᵐ./.Met.2.co.4./.Phy.2.lec.10.co.2.
3 Vanum est vobis, ante lucem surgere. Ma.q.9.1.c./.Psal.11.co.3./.Psal.32.co.5.
1 Cum dederit dilectis suis somnum. Deut.7.3ª.
4 Ecce hæreditas domini. 4.d.33.q.1.ar.3.q.3.3ᵐ./.Psal.32.co.9./.Psal.36.co.13./.Ro.4.lec.2.co.3.8./.cº.8.lec.3.co.4.
5 Sicut sagittæ in manu potentis. Iob.6.2ª.
6 Beatus vir qui impleuit desideriuꝫ c̄. Psal.1.1ª./.Psal.15.4ª.
7 Non confundetur, cum loquetur c̄. Psal.30.2ª.

Psal. 127
1 Beati omnes qui timent dominum. Psal.1.1ª./.Leui.19.14ª. Qui ambulant in viis eius. Iob.23.6ª.
2 Benedicat tibi dominus. Gen.35ª. Pacem super Israel. Psal.118.69ª.

Psal. 128
1 Dominus iustus. Deut.32.6ª. Concidet ceruices peccatorum. Numeri.7.2ª.
2 Cōfundātur. c̄. vsqꝫ, de quo. Gen.3.21ª./.Psal.30.2ª.
3 Benedictio domini super vos. c̄. Gen.35ª.

Psal. 129
1 De profundis clamaui ad te domine. Gen.4.4ª.
2 Fiant aures tuæ intēdentes. Psal.89.1ª./.Gen.3.14ª.
Sustinuit anima mea in verbo eius. Gen.46.2ª.
3 Speret israel in domino.4.R.18.3ª.
4 Apud dominum misericordia. Exo.22.11ª.

Psal. 130
1 Domine non est exaltatum cor meum, neqꝫ elati sunt oculi mei.22ᵉ.q.161.2.1ᵐ./.q.189.1.4ᵐ.
2 * Si non humiliter sentiebam, etc̄.22ᵉ.q.161.2.1ᵐ./.q.189.1.4ᵐ.
3 * Sicut ablactatus est super matre sua.22ᵉ.q.189.1.4ᵐ.
4 Ita retributio in anima mea. Gen.46.2ª./.Psal.61.6ª.
5 Speret Israel in domino.4.R.18.3ª.

Psal. 131
1 Memento domine Dauid. Gen.8.1ª. Donec inueniam locum domino. Gen.28.7ª.
Deo Iacob. Gen.17.5ª.
2 Vbi steterunt pedes eius. Gen.3.14ª.
Surge domine in requiem tuam. Ibidem.13ª./.Exo.33.10ª.
3 Non auertas faciem Christi tui. Psal.88.15ª.
Iurauit dominus. Gen.22.8ª. Si custodierint filii tui testamentum meum. Psal.77.12ª.
4 Et testimonia mea hæc. Psal.118.1ª.
Quæ docebo eos. Matth.23.2ª.
Elegit dominus Sion. Deut.7.2ª.
5 Hic habitabo. Gen.28.7ª./.Psal.9.5ª./.Ro.8.13ª.
6 Viduam eius benedicens benedicam. Gen.35ª.
7 Paraui lucernam Christo meo. Psal.77.11ª.
8 Inimicos eius induam confusione. Psal.30.2ª.

Psal. 132
1 Ecce q̄ bonum, & q̄ iocundum, habitare fratres in vnum.22ᵉ.q.37.1.c. principio. Gen.13.3ª.
2 Quoniam illic mādauit dñs benedictionē. Gen.1.35ª.

Psal. 133
1 Ecce nunc benedicite dominum. Psal.33.1ª.
Qui statis in domo domini c̄. Psal.92.3ª.
2 Benedicat tibi dominus. Gen.35ª. Qui fecit cœlum & terram. Ibidem.1ª.

Psal. 134
1 Laudate nomen domini. Psal.33.2ª. Psallite nomini eius. Psal.20.6ª. Qui statis in domo domini. c̄. Psal.92.3ª.
2 Bonus dominus.1.Parali.16.7ª. Quoniam suaue. Psal.24.6ª. Quoniam Iacob elegit sibi dominus. Deut.7.2ª.
3 Israel in possessioneꝫ sibi. Exo.19.3ª. Magnus dominus. Psal.47.1ª. Deus noster. Gen.17.6ª.
4 Præ omnibus diis. Exo.7.1ª.
Omnia quæcūqꝫ voluit dominus fecit. c̄. Psal.113.2ª.
Hæreditatem israel. Psal.126.4ª.
Populo suo. Exo.19.8ª.
5 Iudicabit dñs populum suum. Ibidem./.Psal.9.3ª.
Neqꝫ enim est spiritus in ore ipsorum.1.Esdræ.1ª.
Similes illius fiant c̄. Gen.3.21ª.
6 Domus israel c̄. Psal.92.3ª. Benedicite domino.

Psal.33.1ª. Qui timetis dominum. Leui.19.14ª.
7 Qui habitat in Hierusalem. Gen.28.7ª.

Psal. 135.
1 Confitemini domino. 1. Parali. 16.6ª. Quoniam bonus. Ibidem.7ª. Quoniam in seculum misericordia eius. Exo.22.11ª. Deo deorum. Ibidem.7.1ª.
2 Domino dominorum. Deut.10.8ª. Qui facit mirabilia magna solus. Psal.71.9ª./Deutero.32.18ª.
3 Qui fecit luminaria magna. Gen.13ª.
Solem in potestatem diei č. Ibidem.15ª. Qui percussit etc. 22ᵉ.q.148.3.2ᵐ.
4 In manu potenti, & brachio excelso. Gen. 3. 14ª./ Psal.70.11ª. Qui traduxit populuʒ suuʒ. Exo.19.3ª.
5 Hereditatem israel. Psal.126.4ª. In humilitate nostra. 2. R.8.1ª. Memor fuit nostri. Gen.8.1ª.
6 Qui dat escaʒ omni carni. Gen.6.10ª./Psal.146.4ª.

Psal. 136.
1 Super flumia Babylonis č. vsqʒ in salicibus. 12ᵉ.q.89.1.2ᵐ./4.d.21.q.1.ar.2.q.1.2ᵐ.
2 Memor esto domine filiorum Edum. č. Gen. 8. 1ª./ 3.21ª.
3 *Exinanite, exinanite vsqʒ ad fundamentum in ea. 22ᵉ.q.162.7.3ᵐ.
4 Beatus qui retribuet tibi č. vsqʒ fi. Psal.1. 1ª./Numeri.31.1ª. Et allidet paruulos suos ad petram. 1ᵉ. Cor. 10. 1ª.

Psal. 137.
1 Confitebor tibi domine. 1. Paral. 16.6ª.
In toto corde meo. Deutero.6.4ª.
Quoniam audisti. č. Exo.2.4ª.
2 In conspectu angelorum psallam tibi. Psal.10.6ª.
Et cantent. Ibidem. In viis domini. Iob.23.6ª.
3 Super misericordia tua. Exo.22.11. Et veritate tua. Ibidem.34.5ª. Excelsus dominus. Iob.11.6ª.
4 Omnia verba oris tui. Gen.3.14ª. Extendisti manum tuam. č. Ibidem.
5 Humilia respicit. 2. R.8.1ª./Exo.2.6ª. Et alta a longe cognoscit. Matth.9.4ª./2ᵉ.Cor.10.3ª.

Psal. 138.
1 Domine probasti me. Psal. 16.2ª. Et cognouisti me. Exo.33.5ª.
2 Tu cognouisti sessionem meam, & resurrectionem meam. 3ª.q.49.6.c./q.53.1.c.
3 Intellexisti cogitationes meas de longe. 3. R.8.12ª.
4 Omnes vias meas preuidisti. Psal.32.8ª.
Tu cognouisti omnia. Hester.13.4ª.
5 Nouissima. Isa.41.2ª. Et antiqua. Ibidem./Dionysius.10.lec.3.principio. Tu formasti me. Gen.30ª./ 2.9ª./Iob.10.2ª.
6 Posuisti super me manum tuam. Gen.3.14ª.
Quo a facie tua fugiam. Ibidem.
Imperfectum meum viderunt oculi tui. Ibidem.
7 Quo ibo a spiritu tuo. 1. R.10.2ª.4ª./Iudic.2.4ª.
Si ascendero in cælum tu illic es. č. vsqʒ, & dixi. Gen. 28. 5ª./3. R. 8.10ª./1ª. q.8.2. 4.0./q.16. 7.2ᵐ./q. 112.1. c./q.52.2. c./1.d.37. q.2.0./q. 3.2.c./q. 4.1. 1ᵐ./p̃.3.cº. 68./Dionysius.3.co. 3./quol.10. vel.11. 1.0./Dionysius.3.co.3.
8 Confitebor tibi. 1. Paral.16.6ª.
Suscepisti me de vtero matris meæ. Iob.10.2ª.
Anima mea cognoscet nimis. Gen.46.2ª.
9 In libro tuo omnes scribentur. Exo.32.11ª.12ª./Apoc.10.9ª.10ª. Sup arenā multiplicabūt. Gē.15.2ª.
10 Exurrexi. Psal.3.3ª. Et adhuc sum tecum. Io.14.8ª.
Nonne qui oderunt te dn̄e oderam. Exo.20.8ª.
11 Et super inimicos tuos. Ibidem./Psal.5.5ª.
Tabescebam. Psal.118.56ª.
12 Perfecto odio oderam illos. 12ᵉ.q.29.1.0./22ᵉ. q.25. 6.0./q.26.2.c./7.1ᵐ./q.34.3.1ᵐ./q.101.4.1ᵐ./3.d. 30.1.6ᵐ./Virt.q.2.8.8ᵐ./9.c./Opus.18.cº.9./Eph. 5.lec.9.co.1./cº.6.principio./Col.3.lec.4.co.1.
13 Interroga me. Iob.9.co.4.

Psal. 139.
1 Custodi me domine. Ios.24.3ª. Dixi domino. Iob. 9ª. Deus meus es tu. Gen.17.5ª.
Domine virtus salutis meę. Psal.17.1ª./Psal.3.4ª.
2 Ne derelinquas me. Ios.3ª.
Faciet dominus iudicium inopis, & vindictam pauperum. Exo.22.17ª./Deut.32.17ª./Psal.9.3ª.
3 Iusti confitebuntur nomini tuo. 1. Paral.16.6ª.
Habitabunt recti. Iob.2ª./Isa.33.co.3.
4 Cum vultu tuo. 22ᵉ.q.173.1.c./Gen.3.14ª.

Psal. 140.
1 Dn̄e clamaui ad te. Gen.4.4ª. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Psal. 118.72ª.73ª./ 12ᵉ.q.102.3.14ᵐ./3ª.q.83.5.2ᵐ./4.d.1.q.2.ar.5.q. 1.3ᵐ./d.11.q.2.ar.2.q.3.7ᵐ./3.d.37.ar.5.q.3.1ᵐ.
2 Eleuatio manuum mearum, sacrificium vespertinum. Psal.4.6ª./Numeri.28.3ª.
3 Non declines cor meum, in verba malitię. Exo.4.9ª.
4 Ad excusandas excusationes in peccatis. 12ᵉ.q. 13.5. 3ᵐ./22ᵉ.q.162.4.3ᵐ./Ma.q.8.4.6ᵐ.
5 Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me. Matth.18.8ª.
6 Oleum autem peccatoris, non impinguet caput meuʒ. 22ᵉ.q.115.0./Ma.q.7.1.1ᵐ.
7 Ad te domine oculi mei. Psal.127.1ª. In te speraui. 4. R.18.3ª. Non auferas animam meam. Io.12.2ª.
8 Custodi me domine. Ios.24.3ª.
9 Dissipata sunt ossa nostra. Psal.6.2ª.

Psal. 141.
1 Voce mea ad dominum clamaui. Gen.4.4ª.
In deficiendo ex me spiritum meum. 1. Esdrę.1ª.
2 Tu cognouisti semitas meas. Exo. 33. 5ª./Psal. 32. 8ª.9ª. Non est qui requirat animam meam. Gen. 46.2ª./Io.12. 2ª.
3 Tu es spes mea. Psal.13.4ª./Psal.17.1ª.
Portio mea, in terra viuentium. Psal.126.4ª.
4 Humiliatus sum nimis. 2. R.8.1ª.
5 Ad confitendum nomini tuo. 1. Paral.16.6ª.

Psal. 142.
1 Auribus percipe. Gen.3.14ª.
In factis manuum tuarum meditabor. Ibidem.
Non auertas faciem tuam a me. Ibidem.
2 In virtute tua. Exo.34. 5ª. In tua iustitia. Deut. 32.6ª. In ęquitate tua. Iob.23.4ª.
3 Persecutus est inimicus animam meam. Gen.46.2ª./ Io.12.2ª.
Humiliauit in terra vitam meam. 2. R.8.1ª.
4 Anxiatus est super me spiritus meus. 1. Esdrę.1ª.
In me turbatum est cor meum. Psal.6.3ª.
5 Meditatus sum in omnibus operibus tuis. §.2. prolo.
*Anima mea sicut terra sine aqua tibi. 12ᵉ.q. 112. 1. 2. 0.
6 Auditam fac mihi mane misericordiam tuam. Exo. 22.11ª. Quia in te speraui. 4. R.18.3ª.
7 Doce me domine. Matth.23.2ª.
Facere voluntatem tuam. Matth.6.10ª.
Quia Deus meus es tu. Gen.17.5ª.
8 Spiritus tuus bonus, deducet me in terram rectaʒ. 12ᵉ. q.113.7.b./Psal.18.co.6./1. R.10.2ª.

Psal. 143.
1 Benedictus dominus. Psal.33.1ª.
Deus meus. Gen.17.5ª. Cuius est dominus Deus eius. Ibidem. Qui docet. č. Matth.23.2ª.
2 Misericordia mea, & refugium meum. Psal.17.1ª.
In ipso speraui. 4. R.18.3ª. Domine quid est homo, quia innotuisti ei. č. Psal.8.2ª.
3 Homo vanitati similis factus est. Psal.4.2ª.
Domine inclina cœlos tuos, & descende. Gen.3.13ª.
4 Emitte sagittas tuas. Iob.6.2ª.
Emitte manum tuam de alto. Gen.3.14ª.
5 Deus canticum nouum cantabo tibi. č. Psal.10.6ª.
*Filię eorum compositę etc. Iudith.10.2ª.
Beatuʒ dixerunt populuʒ, cui hęc sunt. 12ª.q.5.3.3ᵐ.

6 Beatus populus cuius dominus Deus eius. Psal. 1.1ª.
7 Libera me de aquis multis. 1ᶜ. Thes. principio.
Benedicam tibi. Psal. 33.1ª.
Et laudabo nomen tuum. Ibidem. 2ª.
Psal. 144. 1 Magnus dominus. Psal. 47.1ª.
Potentiam tuam pronunciabunt. Psal. 70.11ª.
Et virtutem. Deut. 4.14ª.
2 Memoriaȝ abundantię suauitatis tuę eructabunt. 22ᶜ. q. 188.6.c./. Psal. 24.6ª./. Psal. 44.1ª.
Iustitia tua. Deut. 32.6ª.
3 Miserator & misericors dominus. Exo. 22.11ª.
Patiens. Exo. 34.4ª.
Miserationes eius, super omnia opera eius. 1ª. q. 21. 3.2ᵐ./.4.c./. q. 25.3.3ᵐ./.4.d.46.q.2.ž.2.q.3.0./. Psal. 24. co. 7.
4 Et magnitudinis eius non est finis. 1ª. q. 7.1.0./. q. 12. 1.2ᵐ./.7.c.3ᵐ./. q. 25.2.0./.3. c./. q. 52.2. c./. q. 54.2.c./. q. 55.1.c.fi./. q. 75.5.4ᵐ./. q. 86.2.1ᵐ./. 3ª. q. 10.3.1ᵐ./. 2ᵐ./.1.d. 43.q.1. 1.0./.4.d. 49. q. 2. 1.12ᵐ./. ž. 1.c°. 43./. Lᵒ. 3.c°. 54.fi./. Veri. q. 2.2.5ᵐ./. Potétia. q. 1.2. 0./. q. 3.15.9ᵐ./. q. 7.3.c. fi./. 9.3ᵐ./. q. 9. 5.9ᵐ./. quol. 3. 1.3.c./. Opus. 3.c°. 18.19.20./. Met. 12. lec. 6. fi.
5 Confiteantur tibi domine omnia opera tua. 1. Paral. 16.6ª. Regnum tuum regnum omnium seculorum. Psal. 46.3ª.
6 Et dominatio tua. č. Deut. 10.8ª.
Fidelis dominus in omnibus verbis suis. Ibidem. 32. 4ª. Et sanctus in omnibus operibus suis. Leui. 11.3ª.
7 Oculi omnium in te sperant domine. 4. R. 18. 3ª./. Psal. 146.6ª.
8 Aperis tu manum tuam. Gen. 3.14ª.
Et imples omne animal benedictione. Gen. 35ª.
Prope est dominus, omnibus inuocantibus eum. č. Psal. 118.61ª.72ª.
9 Voluntatem timentium se faciet. 2.d. 39.q.1. 1.c./.d. 41. I. fi./.d. 44.q.1. 1.3ᵐ./. L. 3ᵐ./.3.d.17. ar. 1.q.1. 1ᵐ./.3ᵐ.
10 Custodit dominus omnes diligentes se. Iob. 24. 3ª./. Deut. 6.4ª. Omnis caro. Gen. 6.10ª.
Psal. 145. 1 Lauda anima mea dominum. Psal. 33.2ª./. Gen. 46. 2ª. Psallam Deo meo. Psal. 20.6ª./. Gen. 17.5ª.
2 Exibit spiritus eius. 1. Esdrę. 1ª.
Et reuertetur in terram suam. Gen. 3.26ª.
3 Beatus cuius Deus Iacob adiutor eius. Psal. 1. 1ª./. Gen. 17.5ª./. 1. Paral. 12.5ª.
Spes eius in domino Deo ipsius. 4. R. 18.3ª.
4 Qui fecit cœlum & terram. č. Gen. 1ª. č.
Qui custodit veritatem in seculum. Deut. 32.4ª.
5 Facit iudicium, iniuriam patientibus. Ibidem. 17ª.
Dominus diligit iustos. Deut. 7.3ª.
6 Dominus custodit aduenas. Iob. 24.3ª.
7 Regnabit dominus in secula. Psal. 46.3ª.
8 Deus tuus sion. Gen. 17.5ª.
Psal. 146. 1 Laudate dominum. č. Psal. 33.2ª. Qui numerat multitudinem stellarum. Ro. 4. lec. 3. co. 2. fi.
2 Magnus dominus noster. Psal. 47.1ª. Et magna virtus eius. Deut. 4.14ª. Et sapientię eius non est numerus. 1.d. 39.q.1.3.1ᵐ.
3 Humilians autem peccatores. č. 2. R. 8.1ª. Fracini te domino in confessione. č. Psal. 20. 6ª./. 1. Paral. 16.6ª.
4 Pullis coruorum inuocantibus eum. 22ᶜ. q. 83.10. 3ᵐ./. 3.d.17. ar. 3.q.3.3ᵐ./.4.d.15.q.4. ar. 6.q.3.1ᵐ.
5 Beneplacitum est domino, super timentes eum. Leui. 19.14ª.
6 Et in eis qui sperant super misericordia eius. Exo. 22. 11ª./.4. R. 18.3ª.
Psal. 147. 1 Lauda Hierusalem dominum. č. Psal. 33.2ª.
Lauda Deum tuum sion. Ibidem./. Gen. 17.5ª.
2 Quoniam confortauit seras portarum tuarum. Iob. 1. 2ª. Benedixit filiis tuis in te. Gen. 35ª.
3 Qui posuit fines tuos pacem. Psal. 118.69ª./. 12ᶜ. q. 3. 4.1ᵐ./. 22ᶜ. q. 183.2.3ᵐ./.4.d.49.q.1. ar. 2.q.4. 0./. Opus. 3.c°. 264. co. 11.
4 Mittit crystallum suam sicut bucellas. Veri. q. 24.11.b.3.
5 Iustitias & iudicia sua Israel. Deut. 32, 6ª./. Psal. 118. 5ª.
Psal. 148. 1 Laudate dominum. č. Psal. 33.2ª./. Psal. 18.1ª.
Et aquę quę super cœlos sunt. Gen. 17ª.
Quia ipse dixit, & facta sunt. Ibidem. 5ª.
2 Statuit ea in ęternum. č. Gen. 17.11ª. Preceptum posuit, & non preteribit. 12ᶜ. q. 93. 5.c./. Opus. 3.c°. 145.
3 Laudate dominum de terra. č. ignis, grando. č. 1ª. q. 68.2.c./. q. 74.3.2ᵐ.
4 Quę faciunt verbum eius. 1ª. q. 34.1.c. 4ᵐ./. ž. 4.c°. 13. co. 2./. Veri. q. 4.1.c.
5 Confessio eius super cœlum & terram. 1. Paral. 16.6ª.
6 Populo appropinquanti sibi. Psal. 33. 3ª./. Psal. 118. 61ª. 62ª.
Psal. 149. 1 Cantate domino canticum nouum. Psal. 20.6ª.
Laus eius in ecclesia sanctorum. Psal. 33.2ª.
2 Et filię sion exultent in rege suo. Psal. 46.3ª.
Exultabunt sancti in gloria. č. Psal. 15.4ª.5ª.
3 In populo suo. Exo. 19.3ª.
4 Exultationes Dei in guttur eorum. Psal. 20.6ª.
Psal. 150. 1 Laudate dominum. Psal. 33.2ª.
In firmamento virtutis eius. Deut. 4.14ª.
2 In virtutibus eius. 1ª. q. 108. 5.1ᵐ./.2. d. 9.4. 3ᵐ./.d. 10.2.4ᵐ./.4.d.15.q.4. ar. 3.q.1.2ᵐ./.d.48.q.1. ar. 4.q. 3.c./. Opus. 3.c°. 126. Secundum multitudiné magnitudinis eius. Psal. 47.1ª.
3 In cimbalis iubilationis. Psal. 46.1ª. Omnis spiritus laudet dñm. 1. Esdrę. 1ª./. Psal. 18.1ª./. Psal. 33.2ª.

AVTORITATES EX libro Prouerbiorum Salomonis.

Cap. 1. 1 Parabolę Salomonis. Iob. 27.4ª. Vt detur paruulis astutia. 22ᶜ. q. 55.3.1ᵐ./.4.1ᵐ./. q. 92.1.1ᵐ.
2 Et ęnigmata eorum. 3. R. 10.2ª. Timor domini principium sapientię. Psal. 110.6ª.
3 Frustra autem iacitur rete, ante oculos pennatorum. Psal. 126.2ª.
4 Ipsi autem ž sanguinem suum insidiantur. Psal. 10.5ª.
5 Et moliuntur fraudes, ž animas suas. 22ᶜ. q. 55.5.3ᵐ.
6 Sic semitę omnis auari: animas possidentium rapiunt. Gen. 46.2ª./. Io. 12.2ª.
7 In capite turbarum clamitat. Numeri. 7.2ª.
8 Extendi manum meam. Gen. 3.14ª.
9 Despexistis omne consilium meum. Iob. 24.6ª.
In interitu vestro ridebo. Exo. 4.5ª.
10 Et subsannabo. Ibidem./. 2. Paral. 30.4ª. Timore malorum sublato. 22ᶜ. q. 19.11.1ᵐ./. Psal. 18.6ª.
C. 2. 1 Dominus dat sapientiam. 1ª. q. 1.6.3ᵐ./. 22ᶜ. q. 45.1. 0./.4.1ᵐ./.2ᵐ./.3.d.35.q.2. ar. 1.q.1.0./.3. R. 3.1ª./.4. 2ª./. Sapientię. 10.3ª.
2 Et ex ore eius, prudentia & scientia. Gen. 3.c°. 14ª.
3 Custodit rectorum salutem. Iob. 24.3ª./. Psal. 3.4ª.
4 Qui recti sunt, habitabunt in terra. Iob. 2ª.
5 Simplices permanebunt in ea. Ibidem. 1ª.
C. 3. 1 Describe ea, in tabulis cordis tui. Deut. 6.5ª./. 1ª. q. 14. 1.c. Habe fiduciam in domino. 4. R. 18.7ª.
2 Ex toto corde tuo. Deut. 6.4ª.
Ne innitaris prudentię tuę. 22ᶜ. q. 55.1.2.0.
Ne sis sapiens apud te. 22ᶜ. q. 149.1.1ᵐ.

3 Time Deum. Leui.19.14ª.
Et recede a malo. Isa.1.4ª.
Honora dominum, de tua substantia. &c. Tob.6.9ª.
4 Disciplinam domini fili mi, ne abiicias. &c. vsq3. Beatus. He.12.lec.2.o./Tob.3.7ª./Iudith.8.2ª.
5 Et quasi pater in filio, cōplacet sibi. Luc.6.12ª.
Beatus homo, qui inuenit sapientiam. Psal.1.1ª. &.2.1ª.
6 Melior est acquisitio eius.s.sapientię.&c.vsq3, comparari. Eccle.7.2ª. Longitudo dierum, in dextera eius. &c. Gen.3.14ª.
7 Vię eius, vię pulchrę. &c. Iob.23.6ª.
Lignum vitę est his q apprehenderint eã. Gen.2.15ª.
8 Dominus sapientia fundauit terram, stabiliuit cœlos prudentia. &c.2.prolo.co.2.
9 Dominus erit, in latere tuo. Numeri.14.1ª.
Et custodiet pedem tuum. Ios.24.5ª.
Ne ęmuleris hominem iniustum. Psal.36.1ª.
10 Cum simplicibus sermocinatio eius. Iob.1ª.
11 Habitacula iustorum benedicentur. Gen.35ª.

C.4. 1 Et vnigenitus corã matre mea. 3ª.q.37.2.1m./4.d.1.q.2.ar.3.q.1.4m.
2 Et docebat me. &c.1e.Cor.14.2ª.
3 Iustorum semita, quasi lux splendens procedit, & crescit vsq3 ad perfectam diem. Phil. principio.
4 Ne declines ad dexteram, neq3 ad sinistram. Deut.5.11ª. Vias quę a dextris sunt, nouit dominus. Exo.33.5ª.

C.5. 1 Cur detestatus sum disciplinam. &c. &.3.4ª.
2 Bibe aquam de cisterna tua, & fluenta putei tui. 22e.q.95.7.3m.
3 Respicit dominus vias hominis, & omnes gressus eius considerat. Psal.32.8.9ª.

C.6. 1 Fili si spoponderis pro amico tuo. &c.vsq3, amicum tuum. He.13.lec.3.co.1.&.
2 Homo apostata, vir inutilis, graditur ore peruerso. &c. vsq3, seminat. 22e.q.12.1.2m.
3 Sex sunt quæ odit dominus. Psal.5.5ª.
Et septimum detestatur anima eius. Ibidem./Leui.26.4ª.
4 Liga ea in corde tuo. &c. vsq3, quia. Deut.6.5ª. Mandatum lucerna est, & lex lux. &c. Psal.17.co.24.
5 Qui ingreditur ad mulierem proximi sui. &c. Exo.20.20ª. Non concupiscat pulchritudinem eius cor tuum. &c. Ibidem.13ª.
6 Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit. 22e.q.66.6.1m.
7 Furatur enim, vt esurientem impleat animam. Gen.46.2ª. Deprehensus quoq3, reddet septuplum. &c. Exo.22.1ª.
8 Opprobrium eius, non delebitur. Psal.30.8ª.
9 Quia zelus & furor viri, non parcet in die vindictæ. Exo.20.6ª. Deut.32.17ª.

C.7. 1 Fili serua mandata & viues. Leui.18.3ª.
Liga ea, in digitis tuis. Deut.6.5ª.
Scribe ea, in tabulis cordis tui. &.3.1ª.
2 Ad decipiendas animas. Gen.46.2ª./22e.q.169.2.c./Psal.37.5ª.
3 Vt custodiat te. Ios.24.3ª.

C.8. 1 * Audite, quoniam de rebus magnis locutura sum. 22e.q.168.2.1m.
2 Veritatem meditabitur guttur meum, & labia mea detestabuntur impium. &.1.c°.1.o./Iob.27.2ª.
* Iusti sunt omnes sermones mei, & non est in eis prauum quid, neq3 peruersum. 22e.q.34.3.2.1.1m.
Melior est sapientia cūctis opibus. &c. Ecclesiastes.7.2ª.
Beati q custodiunt vias meas. Psal.1.1ª./Iob.23.6ª.
3 Per me reges regnant. &c. Ro.13.1ª. Ego diligentes me diligo. Deut.6.4ª./7.3ª.
4 Mecum sunt diuitiæ & gloria, opes superbę & iustitia. Ma.q.8.2.17ª.
5 Dominus possedit me, in initio viarum suarum. &c. vsq3, terrarum. 1.d.2.L.&.
6 Nondum erant abyssi, & ego iam concepta eram. 1ª.q.27.2.2m./&.4.c°.11.co.7.
7 Ante omnes colles ego parturiebar. Ibidem.
Omnes qui me oderunt. Exo.28.8ª.
Diligunt mortem. 4.d.15.L.7m.
8 Quando præparabat cœlos, aderam. &c. vsq3, cuncta componens. &.4.c°.11.&.

C.9. 1 Sapientia ædificauit sibi domum. 3ª.q.32.1.3m./Matth.co.30.
2 Misit ancillas suas, vt vocarent ad arcem, & ad mœnia ciuitatis. 1ª.q.1.5.b.2m./8.2m./&.3.c°.50.&./1e.Cor.lec.4.co.2.
3 Venite, comedite panem meum, & bibite vinum, quod miscui vobis. &.3.c°.51.&./Exo.16.4ª.
4 Noli arguere derisorem, ne oderit te. Virt.q.3.1.1m.
5 Principium sapientię, timor domini. Psal.110.6ª.

C.10. 1 Non affliget dñs famę, aiam iusti. Gen.46.2ª./47.3ª.
4 Benedictio domini, super caput iusti. Gen.35ª.
2 Odium suscitat rixas. 22e.q.41.2.4m.
3 Vniuersa delicta, operit charitas. Luc.7.6ª.
Via vitę custodienti disciplinam. &.3.4ª.
4 Qui profert contumelias, insipiens est. 22e.q.72.4.o./q.75.3.3m./q.158.7.c.
5 In multiloquio non deerit peccatum. 22e.q.72.1.1m./q.89.2.c.&./q.148.6.c./Ma.q.14.4.c./Psal.11.co.3.
6 Sapientia est viro prudentia. 1ª.q.1.6.c./22e.q.47.2.1m./3.d.35.q.2.ar.4.q.2.c./Psal.48.co.2./Ro.8.lc.2.pn°.1e.Cor.lec.3.co.4./Ephe.5.co.10.&.
7 Desiderium suum iustis dabitur. Psal.15.4ª. Expectatio iustorum lętitia. Ibidem.5ª. Spes impiorum peribit. 22e.q.21.3.1m.

C.11. 1 Vbi fuerit superbia, ibi erit & contumelia. &.10.4ª.
Vbi humilitas, ibi sapientia. Ma.q.8.3.8m./9m.
2 Simplicitas iustorum, diriget eos. Iob.1ª.
Qui fidelis est, celat amici cõmissum. 4.d.35.L.pn°.
3 Benefacit animę suę, vir misericors. Psal.40.co.1.
Qui crudelis est, propinquos abiicit. 22e.q.159.1.3m.
4 Fructus iusti, lignum vitę. Gen.2.15ª.
5 Qui suscipit animas, sapiens est. Gen.46.2ª.

C.12. 1 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam. &c. &.3.4ª.
Nouit iustus, iumentorum suorum animas. Gen.45.2ª./10.12.2ª.
2 De fructu oris sui, replebitur vnusq3sq3 bonis. &c. Psal.61.6ª./Psal.15.4ª.
3 Non contristabit iustum, quicquid ei acciderit. Psal.6.3ª./3ª.q.15.6.1m./2m./3.d.15.q.2.ar.2.q.1.1m./2e.Cor.2.lec.2.co.1.
4 Qui negligit damnum propter amicum, iustus est. 22e.q.26.4.2m.

C.13. 1 De fructu oris sui, homo satiabitur bonis. &c. Psal.61.6ª./Psal.15.4ª. Anima operantium impinguabitur. Gen.46.2ª.
2 Inter superbos, semper iurgia sunt. 12e.q.27.3.1m./22e.q.188.5.2m.
3 Spes quæ differtur, affligit animam. 12e.q.32.3.2m./q.40.8.2m./1.d.1.L.8m./3.d.26.q.1.2.3m./q.2.ar.5.q.3.1m./Virt.q.4.1.13m./Ro.12.lec.2.co.5./Phy.7.lec.6.co.1.
4 Lignum vitæ, desiderium veniens. Gen.2.15ª.
Animę dolosæ, errant in peccatis. &.c°.14.3ª. &.3.4ª.
Astutus omnia agit cum consilio. &.1.9ª./Iob.12.6ª.
5 Egestas & ignorantia, ei qui deserit disciplinam. &.3.4ª. &.14.3ª.

6 Iusti

6 Iustis retribuentur bona. Psal.61.6a.

C.14 1 Doctrina prudentium facilis. Trin.8.1m.
Qui calumniatur egentem, exprobrat factori eius.c. Psal.41.6a./.Psal.71.2a./.Matth.25.8a.
2 Extrema gaudii, luctus occupat. Ma.q.7.3.8m.
3 Errant qui operantur malum. 1a.q.63.1.4m./.12e.q.6.8.0./.q.58.2.0./.q.77.2.c./.22e.q.10.2.0./.q.51.3.2m./.q.53.2.c./.1.d.46.2.2m./.L.4m./.2.d.5.q.1.1.c./.d.7.q.2.1.1m./.d.21.q.1.2.5m./.d.22.q.1.1.1m./.q.2.2.c./.d.24.q.3.3.c./.1m./.d.30.q.1.3.5m./.d.39.q.1.1.4m./.L.prin0./.d.42.q.2.1.7m./.d.43.1.3m./.3.d.31.q.1.1.c./.4.d.18.q.1.ar.2.q.1.2m./.d.38.q.2.1.2m./.ꝫ.3.c0.105.prin0./.110./.ꝫ.4.c0.69.3m./.91.5m./.95.2m./.Veri.q.15.3.2m./.6m./.q.24.8.10.c./.Ma.q.1.3.c.8./.q.3.9.0./.q.16.2.4m./.6.11m./.13m./.24m.
4 Liberat animas testis fidelis. Gen.46.2a./.10.12.2a.
5 Timor dñi, fons vitę. Leui.19.14a./.Psal.110.6a.

C.15 1 In omni loco oculi domini contemplantur bonos & malos. Gen.3.14a./.Psal.32.8a.9a.
Lingua placabilis, lignum vitę. Gen.2.15a.
2 Quę aūt immoderata est, conteret spiritū.1.Esdrę.1a.
Stultus irridet disciplinam patris sui.c.ē.3.4a.
3 In abundanti iustitia, virtus est plurima. 12e.q.66.2.c./.4.0./.68.7.6.
Victimę impiorum abominabiles dño. Psal.5.5a.
4 Qui sequitur iustitiam diligetur a dño. Deut.7.3a.
Infernus & perditio coram dño, quanto magis corda filiorum hominum? 3.Re.8.12a.
5 In mœrore animi, deiicitur spiritus. 1.Esdrę.1a.
Per timorem domini, declinat omnis a malo. 22e.q.54.2.4m./.Psal.11.co.2./.Psal.110.6a.
6 Per misericordiā & fidē, purganṫ peccata. Tob.4.5a.
Longe est dominus ab impiis. Psal.118.61a.
7 Orationes iustorum exaudiet dñs.4.d.45.q.3.3.0.
8 Lux oculorum lętificat animam. Gen.46.2a.

C.16 1 Hois est aīum pparare.1.Re.7.2a. Oēs vię hoīum patent oculis domini. Psal.32.6a.9a./.Gen.3.14a.
2 Spirituum ponderator est dominus.1.Esdrę.1a.
Reuela domino opera tua. Psal.36.3a.
3 Vniuersa propter semetipsum operatus est dominus. 1a.q.44.4.c./.q.65.2.0./.d.45.1.0./.2.d.1.q.2.1.c./.ꝫ.3.c0.97./.Veri.q.23.1.3m./.Potentia.q.5.4.c.
4 Impium quoqꝫ ad diem malum. Ephe.5.13a.
Abominatio domini est omnis arrogans. 22e.q.112.1.2m./.Iob.40.co.2.fi./.Isa.2.lec.5.co.2.
5 Misericordia & veritate redimiṫ iniquitas. Tob.4.5a.
Et in timore domini declinatur a malo.ē.15.5a.
6 Domini est dirigere gressus eius.s.hominis. 1a.q.23.3.2m./.12e.q.112.2.c.6./.1.d.40.q.2.1.c.
Posside sapientiam, qa auro melior est c̄. Eccle.7.2a.
7 Qui sperat in dño, beatus est.4.R.18.3a./.Psal.1.1a.
Qui sapiens est corde, appellabitur prudens.ē.10.6a.
Anima laborantis, laborat sibi. Gen.46.2a.
8 Corona dignitatis senectus, quę in viis iustitię reperietur.4.34.q.1.ar.3.q.1.1m.
9 Melior est patiens, viro forti.c.12e.q.66.4.2m./.22e.q.136.2.0.
10 Sortes mittunṫ in sinū, sꝫ a dño tēperanṫ. Act.1.9a.

C.17 1 Sicut igne probatur argentum c.ita corda probat dñs. 3.Re.8.12a./.Gen.22.1a.5a. Qui despicit pauperem, exprobrat factori eius. Psal.41.6a./.Matth.25.8a.
2 Semper iurgia quęrit malus. Gen.13.2a. Angelus crudelis, mittetur contra eum.3.Re.22.4a.5a.
3 Qui meditatur discordias, diligit rixas. Gene.13.1a./.22e.q.41.2.5m.
4 Spiritus tristis, exsiccat ossa.1.Esdrę.1a./.12e.q.37.4.0./.q.41.1.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.
5 Qui in ruina lętatur alterius, non erit impunitus. 22e.d.36.2.0./.q.158.1.3m./.3.d.30.1.4m./.Virt.q.2.8.10m./.Ma.q.10.2.1m./.7m.
6 Qui iustificat impium, & condemnat iustum, abominabilis est vterqꝫ apud deū. Psal.5.5a./.Leui.19.15a.

C.18 1 Impius cum in profundum venerit peccatorum contemnit.22e.q.186.9.3.
2 Sequitur eum ignorantia, & opprobrium. Psal.30.8a.
Accipere personam impii in iudicio, non est bonum. c̄.Deutero.6a.3m.
3 Labia stulti, miscent se rixis. 22e.q.41.2.3m./.Gene.13.1a. Et os eius iurgia prouocat. Ibidem.2a.
Labia ipsius, ruina animę eius. Gen.46.2a.
4 Animę effœminatorum esurient. Ibidem./.22e.q.154.11.2m./.4.d.13.q.2.1m./.Ethi.7.co.1.2.
Spiritus viri sustētat imbecillitatē suā.c.1.Esdrę.1a.
5 Contradictiones comprimit sors.c̄.Act.1.9a.
6 Vir amicabilis ad societatem, magis amicus erit, quā frater.22e.q.26.8.3m.

C.19 1 Testis falsus, non erit impunitus. Exo.20.22a.
Qui loquiṫ mēdacia, peribit. Exo.23.1a./.Psal.5.6a.
Anima dissoluta, esuriet. Gen.46.2a.
2 Fœneratur dño, qui misereṫ pauperis.c̄.Deut.15.4a.
3 Timor domini ad vitam. Leui.19.14a.

C.20 1 Luxuriosa res vinū.22e.q.178.1m./.Prouer.31.1a./.Eph.5.14a. Qui puocat eū.s.regē, peccat in aīas suā. Gen.46.2a./.10.12.2a./.Exo.19.9a./.2.Re.6.2a.
2 Fidelem quis inueniet.1a.q.22.1.c./.12e.q.97.4.c.
3 Iustus qui ambulat in simplicitate sua. Iob.1a.
Beatos post se filios relinquet. Psal.1.1a.
3 Quis potest dicere, mundum est cor meum, purus sum a peccato.3.Re.8.13a.
Ne dicas, reddam malum pro malo.c̄.Deut.32.17a.
4 Abominatio est apud Deū, pondus & pondus. Psal.5.5a./.Exo.4.5a.
A dño diriguṫ gressus viri. Psal.16.6a./.psal.32.9a.
5 Ruina est homini deuotare sanctos, & post vota retractare. Psal.75.6a.

C.21 1 Cor regis in manu domini. Gen.3.14a.
Quocunqꝫ voluerit vertet illud. 1a.q.83.1.3m./.12e.q.6.1.3m./.q.9.4.1m./.6.c./.q.55.4.6m./.q.80.1.3m./.q.109.1.9.c./.22e.q.104.4.c./.ꝫ.3.c0.67.4m./.Veri.q.22.8.c./.Ma.q.3.2.c./.3.c.11m.
2 Appēdit corda dñs.3.R.8.12a. Aīa impii desiderat malum. Gene.46.2a./.1a.q.19.9.c./.q.82.2.1m./.q.103.8.c./.12e.q.8.1.0./.q.6.4.3m./.q.18.4.1m./.q.19.1.1m./.9.c./.q.23.2.c./.q.27.1.1m./.q.28.4.c./.q.29.4.c./.q.74.1.1m./.q.77.2.c./.q.80.1.c./.1.d.46.2.2m./.2.d.3.q.4.3m./.d.7.q.1.1.1m./.d.25.1.2m./.3.5m./.d.38.5.3m./.d.39.q.2.1.c.8.3m./.d.41.q.2.1.1m./.d.43.1.1m./.4.d.49.q.1.ar.3.q.1.c./.d.50.q.2.ar.1.q.1.2m./.ꝫ.1.c0.90.2m./.Veri.q.14.2.c./.q.22.6.5m./.q.24.8.c./.Ma.q.1.1.12m./.q.3.9.c.4m./.q.6.6m./.q.16.2.c./.Opus.3.c0.112./.Ethi.co.3.
3 Hostiæ impiorum abominabiles, quæ offeruntur ex scelere. Psal.5.5a.
4 Testis mēdax peribit. Exo.20.22a./.23.1a. Psal.5.6a.

C.22 1 Qui dat munera, animā aufert accipientiū. Io.12.2a.
Eiice derisorē, & exhibit cū eo iurgium. Gen.13.2a.
2 Oculi domini custodiunt scientiam. Gen.3.14a.
Cui iratus est dominus, incidet in illam. Exo.4.5a.
3 Qui calumniatur pauperem. Leui.19.10a.
Sit in domino fiducia tua.4.Re.18.7a.
Noli facias violentiam pauperi. Leui.19.11a.
4 Quia iudicabit dñs cām eius. Deut.32.17a./.52.9.3a.
5 Configet eos, qui confixerunt animam eius. Gen.46.2a./.10.12.2a.

C.23 1 Habebis spem in nouissimo, & prestolatio tua nō auferetur. Psal.13.4a.

2 Si habes in potestate animam tuam. Gen.46.2ª./. Psal.118.44ª.
Prudentię tuę pone modum.22ᵉ.q.47.4.3ᵐ.

3 Ne attingas paruulorum terminos, nec agrum pupillorum introeas. Exo.22.17ª.

4 Propinquus enim illorum fortis est. Exo.10.5ª.
Et ipse iudicabit contra te causam illorum. Deut.32.17ª./. Psal.9.3ª.

5 Non ęmuletur cor tuum, peccatores. Psal.36.1ª.

6 Sed in timore domini esto, tota die. Leui.19.14ª.

C.24 1 Ne ęmuleris viros malos. Ibidem.
Erue eos qui ducuntur ad mortẽ.ꝛc.22ᵉ.q.10.12.2ᵐ./. q.69.4.3ᵐ./.3ª.q.68.10.1ᵐ./.quol.2.q.4.2.2ᵐ.
Qui inspector est cordis.3.Re.8.12ª.
Redde tq́ꝫ homini iuxta opera sua. Psal.61.6ª.
Spes tua non peribit. Psal.13.4ª.

2 ✠Ne quęras impietatem in domo iusti. 22ᵉ.q.33.2.3ᵐ./.4ᵐ/.q.40.3.c.prinº./.q.71.3.3ᵐ./.q.167.2.3ᵐ.

3 Habebis in nouissimis spem. Ibidem.
Septies i die cadit iustus, & resurget. Ma.q.7.2.13ᵐ.

4 Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas.ꝛc.8.17.5ª.
Ne forte videat, & displiceat ei. Exo.2.6ª.

5 Et auferat ab eo iram suam. Exo.4.5ª.
Non habent futurorum spem mali. 22ᵉ.q.18.3.0./.3.d.26.q.2.ar.5.q.3.4.0.

6 Lucerna impiorum extinguetur. Psal.17.co.24.
Time dominum. Leui.19.14ª.

7 Cognoscere psonã in iudicio, non est bonũ. Deut.6ª.
Ne sis testis frustra, contra proximum tuum. Exo.20.22ª./. Psalmos.126.2ª.

8 Ne lactes quenquam labiis tuis. Psal.140.6ª.

9 Ne dicas, quomodo fecit mihi, sic faciam ei.ꝛc. Deuter.32.17./. Numeri.31.1ª.

C.25 1 Gloria dei, celare verbum.2ᵉ.Cor.12.lec.2.co.2.
Quę viderunt oculi tui, ne proferas in iurgio cito. Gene.13.2ª.

2 ✠Causaꝫ tuã tracta cũ amico tuo. 22ᵉ.q.189.10.2ᵐ.

3 Exprobrare non cesset. Psal.41.6ª. Qui loquitur cõtra proximũ suum testimonium falsum. Exo.20.22ª.
Tristitia nocet cordi.8.17.4ª.

4 Si esurierit inimicus tuus, ciba illum.ꝛc. vsqꝫ, super caput eius. Virt.q.2.8.4ᵐ./. Ro.12.fi.

5 Et dñs reddet tibi. Psal.61.6ª. Ventus aquilo dissipat pluuias, & facies tristis linguam detrahentẽ. Psal.77.7ª./. Ro.lec.5.co.5.fi./.8.17.4ª.

6 Qui scrutator est maiestatis, opprimetᵘʳ a gloria.4.d.11.L.2ᵐ./. Iob.9.fi./.Veri.q.5.2.11ᵐ./. Trin.5.0./.7.c.

7 Cohibere spiritum suum.1.Esdrę.1ª.

C.26 1 Maledictum frustra prolatum in quempiam, superueniet. Psal.126.2ª.

2 Sicut qui mittit lapidẽ in aceruũ mercurii, ita q tribuit insipiẽti honorẽ.22ᵉ.q.63.3.c./. quol.7.vel.8.q.4.2.c.
Susurrone subtracto, iurgia cõquiescũt. Leui.19.18ª./. Gen.13ª.1ª. Iracundus suscitat rixas. Ibidem.1ª.

4 Laudet te alienus, & non os tuum.ꝛc. Psal.25.co.1./.2ᵉ.Cor.2.8./cº.10.co.4.fi.

5 Ira non habet misericordiaꝫ, nec erumpẽs furor. 22ᵉ.q.46.6.1ᵐ.

6 Anima saturata calcabit, fauum.ꝛc.Gen.46.2ª.
Vt possis exprobranti respondere. Psal.41.6ª.

7 Diligenter agnosce vultum pecoris tui. 4.d.17.q.3.ã.3.q.1.4ᵐ./.q.5.2ᵐ.

C.27 1 Non auferetur ab eo stultitia eius.22ᵉ.q.114.1.3ᵐ.

C.28 1 Iustus quasi leo confidens, absqꝫ timore erit. 3ª.q.15.9.1ᵐ./.2ᵉ.Cor.7.co.4.

2 Qui declinat aurem suam, ne audiat leges, oratio eius erit execrabilis.22ᵉ.q.83.10.1ᵐ./.q.178.2.1ᵐ.

3 Simplices possidebunt bona. Iob.1ª.

4 Qui abscondit scelera sua, nõ dirigetur. Iob.31.12ª./.3ª.q.84.6.1ᵐ. Qui confessus fuerit peccata, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Leui.26.11ª.

5 Beatᵘˢ hõ, q sempᵉʳ est pauidus. ps.1.1ª./. Leui.19.14ª.
Qui autem mentis est durę, corruet in malum. 12ᵉ.q.101.3.c./.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.3ᵐ./. Ro.5.fi.

6 Qui calũniatur animę.ꝛc. Leui.19.10ª./.Gen.46.2ª.
Qui cognoscit in iudicio faciẽ, nõ facit bene. Deut.6ª.

7 Qui se iactat, & dilatat.8.27.1ª.
Iurgia concitat. Gen.13.2ª.
Qui sperat in domino, sanabitur.4.Re.18.3ª.

8 Qui dat pauperi, non indigebit.22ᵉ.q.117.4.3ᵐ.

C.29 1 Viro qui corripientem, dura ceruice contemnit. Veri.q.23.7.6ᵐ./.q.24.11.0./ He.6.2ª.

2 Viri sanguinum, oderunt principem. Ruth.3.2ª.
Iusti quęrunt aiam eius. Gen.46.2ª./.10.12.2ª.

3 Totum spiritum suum profert stultus.1.Esdrę.1ª.

4 Cuꝫ defecerit prophetia, dissipabitur populus. 1ᵉ.Thi.4.lec.3.co.2.fi.

5 Qui custodit legem, beatus est. Psal.1.1ª.
Vir iracundus prouocat rixas. Gen.13.2ª.

6 Superbum sequitur humilitas.2.Re.8.1ª.
Humilem spiritu suscipiet gloria. Matth.5.2ª.

7 Odit animam suam. Psal.10.5ª.

8 Qui sperat in domino, subleuabitur.4.Re.18.3ª.

C.30 1 Vir cum quo est deus.ꝛc. Numeri.14.1ª.
Stultissimus sum viroꝝ.ꝛc. vsqꝫ, quis.22ᵉ.q.113.1.1ᵐ.

2 Quis ascendit in cęlum, atqꝫ descendit. Ro.10.co.4.
Quis continuit spiritum in manibus suis.1.Esdrę.1ª.

3 Quod nomen est eius, aut quod nomen filij eius, si nosti.1ª.q.13.1.1ᵐ.

4 Omnis sermo dei ignitus. ps.118.57ª./.He.4.3ª.4ª.
Clypeus est sperantibus in se.4.Re.18.3ª.

5 Ne addas quicquam verbis illius.ꝛc. Deut.4.3ª.
Vanitatem & verba mendacii, longe fac a me. Psal.4.2ª./. Psal.5.6ª./. Exo.23.1ª.

6 Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi.22ᵉ.q.187.5.0./.3ª.q.40.3.1ᵐ./.5.3.cº./.133./.134.fi./.135.co.3.4.5./.quol.7.18.5ᵐ./. Opus.17.cº.14.15.16./. Opus.19.cº.7.co.9.1ᵐ./. Psal.43.co.6.

7 Egestate compulsus furer, & periurem.ꝛc. 22ᵉ.q.187.5.c./.3ª.q.40.3.1ᵐ.

8 Generatio quę maledicit patri.ꝛc. Exo.20.7ª.18ª.
Cuius excelsi sunt oculi.ꝛc. Psal.130.1ª.

9 Oculum qui subsannat patrem.ꝛc.2.Paral.30.4ª.
Erudiuit eum mater sua.1ᵉ.Cor.14.2.3ª.

C.31 1 Noli regibus dare vinum.ꝛc.22ᵉ.q.149.4.0./.1ᵉ.Thi.2.lec.2.co.3./.Ephe.5.14ª.

2 Date siceram merentibus, & vinum.ꝛc. vsqꝫ, aperi.2.Esdrę.3.1ª.

3 Mulierem fortem, quis inueniet? Opus.20.liº.4.cº.6./.fi./.Matth.1.co.25.

4 Vię eius, & laudauit eam.22ᵉ.q.115.1.1ᵐ.

AVTORITATES EX
libro Ecclesiastes Salomonis.

C.1 1 Vanitas vanitatũ, & omnia vanitas. Psal.4.2ª./.22ᵉ.q.5.1.2ᵐ./.2.d.12.3.c./. Veri. q.2.1.11ᵐ./.3.16ᵐ./.17ᵐ./.18ᵐ./.q.8.7.5ᵐ.
Terra in ęternum stat. Psal.101.12ª./.1ª.q.10.3.c.

2 Quid habet amplius homo de vniuerso labore.ꝛc. 1ª.q.75.6.1ᵐ./. Psal.12.co.5.

3 Lustrans vniuersa in circuitu, pgit spũs. Opus.53.6ᵐ.
Omnia flumina intrant mare.ꝛc. 1ª.q.102.1.2ᵐ./.2.d.17.q.3.2.c.4ᵐ.5ᵐ.

4 Ad locũ vnde exeũt flumina, reuertũtᵘʳ, vt iterũ fluãt.3.

glo.o./. Ro.l.5.pnº./. Psal.45.co.3./. Ro.l.5.prinº.
5 Nihil sub Sole nouum.1ª.q.73.1.3m./.4.d.48.q.1.1.1m./.ꝑ.4.cº.82.fi.
6 Peruersi difficile corriguntur. 22ª.q.186.10,3m./.He.6.2ª.
Stultorum infinitus est numerus. Numeri.20.4ª.
7 Eo ꝙ in multa sapia, multa sit idignatio.12ª.q.47.2.c./.Ethi.6.lec.6.fi. Et afflictio spūs. 12ª.q.38.1.1m.
8 Qui addit scientiam, addit & laborem, vel dolorem. 12ª.q.38.4.1m.

C.2 1 Vidi in omnibus vanitatem.ſ.1ª.
Et afflictionem animi, vel spiritus.ſ.7ª.
2 Cogitaui in corde meo, abstrahere a vino carnē meā, vt animum meum transferrem ad sapientiam.22ª.q.149.4.o./.q.188.5.c./.1ª.Thi.2.lec.2.co.3.
3 Frustra sudaueram. Psal.126.2ª.
Vidi nihil permanere sub sole.2.d.7.q.1.1.2m./.d.19.2.4m./.1ª.Cor.15.lec.fi.co.1.2.
4 Vnus vtriusq; s. sapientis & stulti est interitus. 1ª.q.75.6.1m./.j.3.5ª.
5 Quid enim proderit hoi, de vniuerso labore.č.ſ.1.2ª.
Ostendere animę suę bona. Gen.46.2ª.
6 Et hęc de manu dei est. Gen.3.14ª.

C.3 1 Oia tēpus habent č.quol.3.q.13.2.o./.Opus.73.cº.4.
2 Quid habet amplius homo, de labore suo.ſ.1.2ª.
Cuncta fecit bona in tempore suo.ꝑ.3.cº.5.
3 Didici ꝙ omnia opera quę fecit deus, perseuerent in ęternum. 1ª.q.65.1.1m./.q.103.1.2m./.q.104.4.o./.22ª.q.98.2.2m./.1.d.8.q.3.2.c./.4.d.11.q.1.2.b.1./.Potentia.q.3.6.24./.q.5.4.o./.9.1m.
4 Iustum & impium iudicabit deus. Psal.9.3ª.
Vt probaret eos deus. Psal.16.2ª.
Et ostenderet similes esse bestiis. Psal.48.1ª.2ª.
5 Vnus est interitus hominis, & iumentorum, & ęqua vtriusq; conditio. 1ª.q.75.6.1m./.12ª.q.104.1.1m./.2.d.19.1.1m./.ꝑ.2.cº.78.fi./.Anima.14.1m.
6 Nihil habet homo iumento amplius. Ibidem.
Cuncta subiacent vanitati.ſ.1.1ª.
Omnia pergunt ad vnum locum.quol.6.q.2.2.c.
7 De terra facta sunt. Gen.29ª./.2.9ª.
Et in terram pariter reuertuntur. Ibidem.3.25ª.
8 Quis nouit, si spiritus filiorum Adam ascendant sursum.1.Esdrę.1ª.
9 Et spiritus iumentorum descendat deorsum. Ibidem.

C.4 1 Vidi calumnias. Leui.19.10ª. Et lacrymas innocentium, & consolatorem neminem.2.Re.9.2ª.
2 Et ſ hoc vanitas.ſ.1.1ª. Et cura superflua est.ql.7.17.7m./.Phil.4.co.3. Et afflictio animi pessima.ſ.1.7ª.
3 Et fraudo animam meam bonis. Gen.46.2ª.
4 Melius est duos esse simul, quā vnum.č. vsq; funiculus.22ª.q.188.8.1m.
5 Infinitus numerus est populi. Numeri.20.4ª.
6 Melior est obia, q; stultoꝝ victimę. 1.Re.15.5ª.6ª.

C.5 1 Deus enim in cœlo.3.Re.8.10ª. Siquid vouisti deo, ne moreris reddere.č. vsq; non reddē. Psal.75.6ª.7ª.
2 Displicet ei infidelis & stulta promissio. 22ª.q.88.2.3m./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.2m.
3 Ne dicas, coram angelo non est prouidentia.1ª.q.57.2.c./.ꝑ.3.cº.87./.88./.Veri.q.5.10.o.
Ne forte iratus deus. Exo.4.5ª.
4 Tu autem deum time. Leui.19.14ª. Vbi multa somnia plurimę vanitates. Psal.4.2ª./.ſ.1.1ª.
5 Si videris calūnias. Leui.19.10ª. Et violēta iudicia. Ibidē.11ª. Vniuersę terrę rex ipat seruiēti. Esa.46.3ª.
6 Auarus non implebitur pecunia.12ª.q.2.1.3m.

C.6 1 Anima eius non vtatur bonis. Gen.46.2ª.
Frustra venit. Psal.126.2ª. Hoc vanitas.ſ.1.1ª.
2 Nonne ad vnum locum properant omnia.ſ.3.6ª.

C.7 1 Per tristitiam vultus, corrigitur animus delinquentis. Prouer.25.5ª. Cor sapientium, vbi tristitia est, & cor stultorum vbi lętitia.22ª.q.114.1.3m.
Calumnia conturbat sapientem. Leui.19.10ª.
2 Vtilior ē sapia cūctis diuitiis.č.opus.19.cº.8.co.9.2m.
3 Considera opa altissimi. Iob.11.6ª. Qđ nemo possit corrigē, quē ille despexerit.1ª.q.23.3.3m./.Hier.51.2ª.
4 In die bona fruere bonis, & diē malū pręcaue. Ephe.5.13ª. Sed hoc vanitas.ſ.1.1ª.
5 Noli esse iustus multum.1ª.q.108.5.2m.
Nec plus sapias, quā necesse sit. Ro.12.4ª.
6 Qui deum timet, nihil negligit.22ª.q.54.2.4m.
7 Non est enim homo iustus in terra, qui faciat bonum & nō peccet.3.R.8.13ª. Quęrit aīa mea. Gē.46.2ª.
8 Virum de mille vnum reperi, mulierem ex omnibus non inueni. Matth.1.co.25.
9 Solummodo hoc reperi, ꝙ fecerit deus hominem rectum.1ª.q.95.o./.22ª.q.5.1.c./.2.d.29.o./.Veri.q.18.4.c./.2m./.Ma.q.4.2.17m.
10 Et ipse se infinitis miscuerit q̃stionibus. Nume.20.4ª.

C.8 1 Ego os regis obseruo.22ª.q.152.2.1m.
Et pręcepta iuramenti dei. Gen.22.8ª.
2 Ne festines recedere a facie eius. Gen.3.14ª.
Quia omne quod voluerit, faciet. Psal.113.2ª.
3 Et sermo eius, potestate plenus est. Gen.17.1ª.
Nec dicere ei quisq; potest, quare ita facis. Gen.50.5ª.
Non est in hominis potestate, prohibere spiritū. 22ª.q.189.1.4m.
Interdum dominatur homo homini, in malum suū. Opus.20.liº.3 cº.8.
4 Erit bonum timentibus deum. Leui.19.14ª.
Non sit bonum impio.č.est & alia. Gen.3.21ª.
5 Et hic vanitas.č.ſ.1.1ª.
Et intellexi, ꝙ omnium operum dei, nullam possit homo inuenire rationem.č.ꝑ.3.cº.56.fi.

C.9 1 Opera eorum, in manu dei. Gen.3.14ª.
2 Nescit homo, vtrum amore, an odio dignus sit. 12ª.q.112.5.o./.3ª.q.80.4.5m./.1.prolo.L.co.2./.d.15.q.4.1.1m./.d.16.1.5m./.d.17.q.1.4.o./.3.d.23.q.1.2.1m./.d.27.q.2.1.10m./.ar.4.q.4.2m./.4.d.4.q.1.ar.2.q.2.4m./.d.9.ar.3.q.2.c./.d.21.q.2.2.2m./.Veri.q.10.10.o./.quol.7.vel.8.q.2.2.c./.Ro.8.fi./.2ª.Cor.12.co.2./.cº.13.co.10.fi.
3 Vniuersa ęque veniunt iusto & impio.č. vsq; vnde.12ª.q.114.10.4m./.Veri.q.5.5.6m./.ſ.2.4ª./.3.5ª.
4 Nemo est qui semper viuat. Psal.88.13ª.
Melior est canis viuus, leone mortuo.1ª.Cor.6.co.3.
5 Viuentes, sciunt se esse morituros. Ibidem.
Mortui vero nihil nouerunt amplius. 1ª.q.75.6.1m.
6 Amor quoq; & odium, & inuidia simul pereunt.1ª.q.103.5.1m.
7 Nec opus nec ratio, nec scientia, nec sapientia erunt apud inferos.ꝑ.3.cº.56.fi.
8 Vidiq; sub sole, nec velocium esse cursum, nec fortium bellum.č.1ª.q.103.5.1m./.Veri.q.5.5.5m.
9 Sed tempus casumq; in omnibus.1ª.q.103.5.1m.
10 Et qui in vno peccauerit, multa bona perdet. Iac.2.4ª./.12ª.q.63.2.2m./.q.65.3.c./.q.71.4.o./.q.73.1.2m./.22ª.q.132.3.2m./.3ª.q.89.4.o./.2.d.42.q.1.2.4m./.5m./.q.2.5.5m./.3.d.36.5.1m./.4m./.4.d.14.q.2.ar.3.q.2.o./.d.21.q.1.ar.1.q.1.3m./.d.22.q.1.1.6m./.Ma.q.14.2.3m.

C.10 1 Cor sapiens in dextera eius, & cor stulti in sinistra illius. Prouer.21.1ª.
2 Si spiritus potestatem habentis, ascenderit super te, locum tuum ne dimiseris.1.Esdrę.1ª.
3 Pecunię obediunt omnia.12ª.q.2.1.1m./.4.1m./.22ª.q.78.2.o./.Opus.73.cº.13.

C.11 1 Lignum in quocunq; loco ceciderit, ibi erit. 22^e. q. 13.4.3^m.
Quę sit via spiritus. 1. Esdræ. 1^a.
2 Deus fabricator est omnium. Opus. 12. ar. 4.
Vanitatis arguentur preterita. ō. 1. 1^a.
3 Pro oibus his adducet te deus in iudicium. Psal. 9. 3^a.
C.12 1 Reuertatur puluis in terram suam, vnde erat. Gen. 3. 25^a, 26^a.
2 Et spiritus redeat ad deum, qui dedit illum. 1. Esdræ. 1^a. / Gen. 2, 10^a.
3 Vanitas vanitatum, dixit Ecc. & oia vanitas. ō. 1. 1^a.
Composuit parabolas multas. Iob. 27. 4^a.
Deum time. Leui. 19. 14^a.
4 Cũcta quę fiũt, adducet deus in iudicium ē. Psal. 9. 3^a.

AVTORITATES EX libro Canticorum.

C.1 1 Osculetur me, osculo oris sui. Geñ. 3. 14^a. / 27. 2^a.
2 Quem diligit anima mea. Deut. 6. 4^a. / Gen. 46. 2^a.
C.2 1 Ordinauit in me charitatẽ. 22^e. q. 26. 1. o. / q. 44. 8. o.
2 Amore langueo. 12^e. q. 28. 5. 1^m. / 3. d. 27. q. 1. 3. 2^m.
3 Leua eius, sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. 3^a. q. 58. 4. 2^m. / He. lec. 2. co. 5.
4 Adiuro vos. Gen. 24. 2^a.
C.3 1 Quem diligit anima mea. Deut. 6. 4^a. / Gen. 46. 2^a.
2 Adiuro vos. Gen. 24. 2^a.
C.4 1 Sicut turris Dauid, colum tuum. ē. vsq; fertius. 1. prolo. L. co. 2. principio.
2 Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. 3^a. q. 27. 4. o. / 6. 1^m. / 3. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 1. 4^m. / 5^m. / q. 2. 3. o. / L. lec. 1. / d. 13. q. 1. ar. 2. q. 1. c.
3 Vulnerasti cor meum. ē. 3. d. 27. q. 1. 1. 4^m. / Ephe. 1. fi.
4 Fauus distillans labia tua sponsa. Ephe. 3. co. 2.
5 Surge aquilo, & veni auster. ē. Psal. 77. 7^a.
C.5 1 Anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est mihi. 12^e. q. 26. 1. b / d / q. 28. 5. d / 3. d. 27. q. 1. 1. 4^m.
2 Adiuro vos. Gen. 24. 2^a.
3 Amore langueo. 8. 2. 2^a.
C.6 1 Terribilis vt castrorũ acies ordinata. 1^e. Cor. 5. lec. 1. fi.
2 Quę est ista, quę progreditur quasi aurora consurgens. Iob. 3. 4^a.
C.7 1 Fabricata sunt manu artificis. Opus. 12. ar. 4.
2 Odor oris tui, sicut malorum. Gen. 27. 3^a.
C.8 1 Leua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. 8. 2. 3^a.
2 Adiuro vos. Gen. 24. 2^a.
3 Fortis est, vt mors dilectio. 3. d. 27. q. 1. 1. 4^m.
4 Lampades eius, vt lampades ignis atq; flammarum. 12^e. q. 28. 5. c.
5 Aquę multę non potuerunt extinguere charitatẽ. ē. Ro. 8. 47^a.

AVTORITATES EX LIB. SAPIENTIAE.

C.1 1 Diligite iustitiam qui iudicatis terram. Leui. 19. [illegible]
In simplicitate cordis quęrite illum. Iob. 1^a.
2 Inuenitur ab iis qui non tentant illum. [illegible]
Apparet his, qui fidem habent in illum. [illegible]
3 Peruersę cogitationes separãt a deo. 12^e [illegible] q. 163. 3. 2^m. / 4. d. 16. q. 3. ar. 2. q. 5. 4 [illegible]
4 In maleuolam animam, non intro[illegible] q. 45. 4. 2.
5 Nec habitabit in corpore subditu[illegible]
Psal. 13. 5^a.
6 Renum illius testis est deus. ē. 3. Re. 8. 12^a.
7 In cogitationibus impii interrogatio erit. ē. Ibidem.
8 Auris cœli, audit omnia. Gen. 3. 14^a. / Exo. 2. 4^a. / Hester. 13. 4^a.
9 Os quod mentitur, occidit animam. Psal. 5. 6^a.
10 Deus mortẽ non fecit. 1^a. q. 49. 2. c. / 12^e. q. 19. 1. 3^m. / q. 164. 1. 5^m. / Potentia. q. 1. 6. 11^m. / He. 9. fi.
11 Nec delectatur in perditione impiorum. 1^a. q. 19. 9. o. / 10. 1^m. / 2^m. / q. 22. 3. 3^m. / q. 48. 6. c. / 12^e. q. 39. 2. 3^m. / q. 79. 4. 2^m. / 1. d. 45. 4. 4^m. / q. 46. 4. o. / d. 47. 3. 4^m. / 3. d. 30. 1. 5^m. / p̃. 1. c^o. 95. / Li^o. 2. c^o. 25. fi. / Potentia. q. 1. 6. o. / Ma. q. 3. 2. 1^m. / q. 16. 2. c. fi. / quol. 5. q. 2. 2. o.
12 Creauit, vt esset oia. Prouer 16. 5^a. / 1^a. q. 65. 2. 1^m.
13 Iustitia perpetua est, & immortalis. 12^e. q. 67. 1. 3^m. / 22^e. q. 58. 2. 3^m. / 4^m. / 4. d. 33. q. 3. 1. 3^m. / Veri. q. 1. 5. 12^m.
14 Iniustitia autem mortis acquisitio. Ro. 6. 21^a.
C.2 1 Filium dei se nominat. Psal. 2. 3^a.
Et gloriatur patrem se habere deum. Ibidem.
2 Morte turpissima condemnemus eum. Math. 26. 24^a. / 27. 6^a.
3 Excęcauit illos malitia eorum. 12^e. q. 79. 3. o. / 22^e. q. 15. 1. c. 2^m. / 1. d. 40. q. 4. 2. c.
4 Deus creauit hoiem inexterminabilẽ. Prouer. 7. 9^a. / 1^a. q. 76. 5. 1^m. / q. 97. 1. o. / 3. 1^m. / q. 102. 2. c. / 2. d. 19. 2. 4. 5. o. / d. 20. q. 1. 1. 2^m. / d. 23. q. 2 [illegible] / d. 29. 5. c. / d. 31. q. 1. 2. 1^m. / 3. d. 18. ar. 4. q. 1. 3^m. / 4. d. 44. q. 3. ar. 1. q. 2. c. / p̃. 4. c^o. 80. principio. / 82. co. 5. / Veri. q. 24. 9. c. / Potentia. q. 5. 3. 8^m. / Ma. q. 5. 5. c. / Opus. 3. c^o. 193. 144.
5 Ad imaginem similitudinis suę fecit illum. Gen. 30^a.
6 Inuidia autem diaboli, mors introiuit in orbẽ terrarũ. 22^e. q. 36. 4. 2^m. / 2. d. 21. q. 2. 1^m. / Ma. q. 3. 3. 1^m.
C.3 1 Iustorum animę in manu dei sunt. Gen. 3. 14^a.
Non tanget illos tormentum mortis. Psal. 82. 13^a.
2 Illi autem sunt in pace. Psal. 118. 65^a.
Deus tentauit eos. Gen. 22. 1^a.
3 Tanq; aurum in fornace probauit illos. Psal. 16. 2^a.
4 Fulgebunt iusti. Matth. 13. 11^a.
5 Sicut scintillę in arundineto discurrent. Isa. 40. 6^a.
6 Iudicabunt nationes. Matth. 19. 22^a.
7 Regnabit dominus illorum in perpetuũ. Psal. 46. 3^a.
8 A domino recesserunt. Ios. 22. 2^a.
9 Maledicta creatura eorum. Gen. 3. 14^a.
10 Nationes iniquę, dire sunt cõsumationis. Psal. 33. 3^a.
C.4 1 Apud deum nota est. Exo. 33. 5^a.
2 Multigena impiorũ multitudo, non erit vti[illegible] 3. lec. 2. co. 3.
C.5 1 Gemẽtes p̃ angustia spũs. Matth. 3[illegible]
2 Pœnitentiã agentes. 22^e. q. 13. q[illegible] d. 14. q. 1. ar. 3. q. 4. o. / d. 50. q. 2 [illegible] c^o. 179. / He. 12. co. 14.
3 Ecce quõ computati su[illegible]
4 I[illegible]
[illegible] 1^a.
[illegible] ^a.
[illegible] brachio sancto suo defendet

18 Dei sui.Gen.17.5ª.
Accipiet armaturam zelus illius. Exo.20.6ª.
Armabit creaturam, ad vltionem inimicorum. Psal. 5.5ª./. Exo.20.8ª./. Deut.32.17ª.
19 Induet pro thorace iustitiam. Deut.32.6ª.
Sumet scutum inexpugnabile equitatem. Iob.33.4ª.
21 Acuet diram iram in lanceam. Exo.4.5ª.
Et a petrosa ira.c̄.Ibidem.
23 Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Matth.24.9ª.
24 Cōtra illos stabit sp̄us virtutis.1.Esdr.1ª./. Ruth.3.2ª
Tanq; turbo venti diuidet eos. Matth.25.2ª.3ª.
25 Et ad eremum deducet omnem terram iniquitatis illorum. Ruth.3.2ª.
26 Malignitas euertet sedes potentium. Prouer.21.1ª./. 4.d.46.q.2.ar.2.q.1.6m.
27 Melior est sapientia, q̄ vires. Ecc.7.2ª./.3̄.18ª.
28 Et vir prudens q̄ fortis.12ᵉ.q.61.2.1m./.q.66.1.c./.2. o./.22ᵉ.q.23.6.c./.q.47.6.3m./.q.56.1.1m./.q.123.12. o./.q.141.8.o./.3ª.q.85.3.4m./.3.d.27.q.2.2.3m./.d. 33.q.2.5.o./.Virt.q.5.1.11m./.3.c.co.3.

C.6 1 Data est a domino, potestas vobis. Ro.13.2ª.
Et virtus ab altissimo. Ibidem./. Iob.11.6ª.
Qui interrogabit opera vestra. Psal.32.8ª.
2 Et cogitationes scrutabitur.3.Re.8.12ª.
Cū essetis ministri regni illius. Ro.13.1ª./. ps.46.3ª.
3 Non recte iudicastis.c̄. Leui.19.15ª.
Neq; sm voluntatē eius ambulastis. Psal.110.2ª.
4 Horrēde & cito apparebit vobis. He.10.17ª. Iudiciū durissimum in iis qui presunt fiet. He.13.5ª./.3̄.5ª.
5 Potentes potenter tormenta patientur. 4.d.46.q.2. ar.2.q.1.6m.
6 Fortioribus fortior instat cruciatio. Ibidem.
Exiguo cōcedit misericordia. Ibidē./. Exo.22.11ª.
7 Non subtrahet personam cuiusq; deus. Deut.10.10ª.
Clara est & nunquā marcescit sapientia.ō.1.13ª.
8 Aequaliter est illi cura de omnibus. 1ª.q.20.3.1m./. 12ᵉ.q.112.4.1m./.3.d.32.4.1m./. Matth.10.co.17. fi./.3̄.12.5ª.
9 Cōcupiscentia sapiētie.1ª.q.20.1.1m./.q.59.4.2m./. q.64.3.c./.q.82.5.1m./.12ᵉ.q.22.3.3m./.q.30.1.1m./. 22ᵉ.q.18.1.c./.1.d.8.L.pnº./.3.d.15.L.2m./.d.26.q. 1.5.o./.d.27.q.2.1.c./.d.34.q.2.art.1.q.1.c./.4.d.14. q.1.ar.3.q.4.c./.d.15.q.2.ar.1.q.1.3m./.d.17.q.2.ar. 1.q.2.1m./.d.44.q.3.ar.3.q.2.5m./.3̄.2.cº.79.fi./.Veri.q.25.3.c.fi./.7m./.q.26.6.13m./.15m./.16m./.9.5m./. Ma.q.10.2.2m./.q.12.1.9m./.2.1m./.3m./.4m./. Ani. 3.lec.10.co.3.
[illegible] ducet ad regnum perpetuum. Matth.25.7ª.
[illegible] abscondam a [illegible] sacramenta dei. 3ª.q.60.1. [illegible] d.1.q.1.ar. [illegible] L.4m./.1ᵉ.Cor.plo. [illegible] pio. Et [illegible] ritatem. Opus.73.p[illegible] rincipio./.
[illegible] m quidē [illegible] o, similis oibus.3ª.q. [illegible] q.2.ar.2.q.3.1m.
[illegible] x gene [illegible] r factus est. 3ª.q.4.6. [illegible] 2.o./.Opus.3.cº.224.
Dece[illegible] agulatus in sanguine.3. d.3. [illegible]
E[illegible] sq; & proposui. Ecc.7.2ª.
[illegible] in comparatione illius. 22ᵉ.
[illegible] illius.3̄.1.13ª.
[illegible] 3.14ª.
[illegible] hi horum que sunt scientiam ve[illegible] m.
[illegible] apientia, spiritus intelligentie sctūs, [illegible] ē.vsq; subtilis.1ᵉ.Cor.12.co.4.fi.

6 Omnibus mobilibus mobilior est sapientia. 1ª.q.9.1. 2m./.q.73.3.c./.1.d.8.q.3.1.1m./.Trin.20.2m./. Psal. 17.co.3.10.
7 Vapor enim virtutis dei est. Deut.4.14ª.
Et emanatio quedā est claritatis omnipotentis Dei. Gen.17.1ª./.He.1.3ª.
8 Nihil inquinatum in eam incurrit. Deut.32.5ª.
Candor est enim lucis eterne, & speculum sine macula. Ibidem./.Can.4.2ª.
9 Et cum sit vna.1ª.q.11.3.o./.q.11.4.o.
Omnia potest. Gen.17.1ª.
Sapientia vincit malitiam.3.d.22.q.2.ar.2.q.2.3m.
10 Per nationes in animas sanctas se transfert, amicos dei & prophetas constituit. 22ᵉ.q.45.6.2m./.112.2. 1m./.4.1m./.Veri.q.12.5.1m.
11 Attingit a fine vsq; ad finē fortiter, & disponit omnia suauiter.12ᵉ.q.110.2.c./.22ᵉ.q.23.2.c./.q.165.1.c./.3. d.27.q.1.1.9m./.4.d.49.q.1.ar.3.q.1.c./.3̄.3.cº.82. fi./.Veri.q.22.1.c./.Psal.9.co.2./.Ro.9.lec.3.co.3.

C.8 1 Hāc amaui & exqsiui a iuuētute mea.12ᵉ.q.26.1.1m
2 Sobrietatē docet, & sapientiam, iustitiam, & virtutes. 12ᵉ.q.51.4.o./.q.63.3.o./.22ᵉ.q.143.c.principio./.q. 149.1.o./.3.d.33.q.1.ar.2.q.3.o./.4.d.14.q.1.ar.3.q. 1.c./.Virt.q.1.9.10.o.
3 Scit preterita, & de futuris estimat.c̄.vsq; seculorum. Isa.41.2ª.
4 Nō habet amaritudinē cōuersatio illius, nec tedium c̄. 12ᵉ.q.31.5.c.fi./.q.32.7.2m./.q.35.5.o./.22ᵉ.q.9.4. 2m./.q.180.8.c./.3ª.q.46.7.4m./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2. 3m./.d.26.q.1.5.5m./.4.d.49.q.3.ar.3.q.2.o./.3̄.1.cº. 2./.Veri.q.2.6.8m./.q.26.3.6m./.9.8m./.Virt.q.2.6. 9m./.Opus.3.cº.168./.Phil.7.lec.6.co.3.fi.
5 Puer autem eram ingeniosus, vtpote qui sortitus sum animam bonam. 1ª.q.85.7.c./.3ª.q.55.1.3m./.1.d.8. q.5.2.6m./.2.d.21.q.2.1.2m./.d.32.q.2.3.c./.4.d.44. q.1.ar.3.q.3.2m.
6 Et cum essem magis bonus, veni ad corpus coinquinatum.1ª.q.90.4.o./.q.91.4.3m./.q.118.3.o./.22ᵉ.q. 164.1.4m./.3ª.q.6.3.4.o./.9.c.2m./.1.d.8.q.5.2.6m./. 2.d.3.q.1.4.1m./.d.17.q.2.2.o./.d.32.q.2.3.4m./.3̄. 2.cº.81.82.83.1m./.3̄.4.cº.33.fi./.34.7m./.Poª.q.3. 10.o./.Veri.q.19.1.c./.Ma.q.5.4.c./.Opus.28.cº.fi./. Opus.30.lec.4.o./.Met.12.lec.3.co.3.
7 Non possum esse continens, nisi deus det. 22ᵉ.q.156. 2.1m./.Virt.q.1.4.4m.

C.9 1 Fecisti omnia verbo tuo. Psal.32.3ª.
Et sapientia tua. Psal.103.11ª.
2 Constituisti hominem, vt dominaretur creature. c̄. Psal.8.3ª.
3 Da mihi sediū tuarū assistricē sapientiā. ps.44.1ª.6ª.
4 Mitte illam de coelis.3.Re.8.10ª./.1ª.q.43.5.o.
Scit enim illa omnia. Hester.14.fi.
5 Cogitationes enim hominum timide, & incerte sunt prouidentie nostre. Veri.q.5.5.c.
6 Corpus quod corrumpitur, aggrauat animam. 22ᵉ.q. 180.7.2m./.c̄.1ᵉ.Cor.10.lec.1.fi.
7 Sensum tuum quis sciet, nisi tu dederis sapientiam.c̄. 1.prolo.co.1.

C.10 1 Eduxit illum a delicto suo.3̄.4.cº.[illegible] Ma.q.4.6. 19m./.Opus.3.cº.104./. Ro.5.lec.3.co.3.fi.
2 Victricem manum tuam.2.Paral.6.fi.
3 Dedit illi scientiam sanctorum.1ª.q.1[illegible] 112.5.2m./.Prouer.2.2ª./.Dan.1.4ª.
[illegible] Per que quis peccat, per hec & torquetur.4.d.[illegible] ar.3.q.3.4m.
[illegible] Non enim impossibilis omnipotens man[illegible] 41.1ª./.2.Paral.6.fi.
[illegible] Omnia in mensura, & numero, & pondere [illegible]

1ª.q.5.5.0./q.45.7.0./1.d.3.q.2.2.0./ ꝫ.3.cº.97.co.3.

4 Virtuti brachii tui, quis resistet? 2. Paral. 6.ff./20.2ª.

5 Et misereris omnium. 4.d.46.q.2.ar.3.q.1.1m.

6 Quia omnia potes. Iob. 42.1ª.

7 Diligis oĩa quę sunt. 1ª.q.20.2.c./q.23.3.1m./12ᵉ.q.110.1.c./3.d.32.1.2.0./ ꝫ.1.cº.91./ Liº.3.cº.150.pnº./ ꝑi.q.27.1.c./ Virt.q.2.7.2m./ Ro.5.l.2.co.3.

8 Et nihil odisti eorum quæ fecisti. Psal. 5.4ª.

C.12 1 Quos exhorruisti, qm̃ odibilia opera tibi faciebãt. ibid.

2 Et nãlis malitia eoruz. 1ª.q.63.4.2m./3ª.q.2.12.c./ Virt.q.1.8.16m./ Matth.10.co.17.ff./ Ro.11.l.3.ff.

3 Quis enim dicet tibi, quid fecisti? 2. Paral. 20.2ª.

4 Non enim est alius deus, nisi tu. Deut. 6.4ª.

5 Cui cura est de omnibus. 1ª.q.8.3.c./q.22.2.3.0./q.23.1.c./q.103.5.0./q.113.6.c./12ᵉ.q.91.2.c./q.93.1.c./4.5.6.0./1.d.40.q.1.2.c./q.4.1.c./d.39.q.2.2.0./2.d.11.q.1.4.c./d.37.q.3.1.c./ ꝫ.3.cº.1.64.94.111./ Veri.q.5.2.4.0./ quol.12.5.ff./ Opus.3.cº.124.132.133./ Iob.prolo./ Psal.23.co.1.2./ Psal.30.co.8./ Matth.10.co.17./ Causis.lec.20.0./ Met.6.lec.3.co.6.7./ ĩ.6.8ª.

6 Cum ergo sis iustus, iuste oĩa disponis. Psal. 144.3ª.

7 Virtutem enim ostendis, qui non crederis in virtute esse cõsumatus. 1ª.q.21.1.1m./12ᵉ.q.61.5.c.1m./1.d.19.q.3.1.c./3.d.32.1.5m./d.34.q.1.1.6m./4.d.46.q.1.ar.1.q.1.1m./2m./ ꝫ.1.cº.92.93.94./ Liº.3.cº.34.4m./ Virt.q.5.4.c./quol.4.2.1.0.

8 Quorum parentibus, iuramenta & conuentiones dedisti. Exo.32.4ª.

C.13 1 Vani sunt omnes homines, in quibus non subest sciẽtia dei. Psal.4.2ª.

2 A magnitudine enim speciei & creaturę, cognoscibiliter poterat creator horum videri. 1ª.q.12.0./12ᵉ.q.93.2.0./1.d.3.q.1.0./ ꝫ.1.cº.10.11.12.13.14./ Liº.3.cº.57./ Liº.4.cº.1./veri.q.8.1.0./quol.10.q.8.0./ Psal.8.co.3./ Io.lec.16.0.

C.14 1 Tu autem pater, prouidentia ab initio cuncta gubernas. ĩ.cº.12.5ª.

2 Similiter odio sunt deo, ipius & ipietas eius. ps.5.4ª.

3 Creaturæ factę sunt in odium, & in tentationem animę hominum, & in muscipulam pedibus insipientium. 1ª.q.65.1.3m./12ᵉ.q.79.1.2m./1.d.1.q.3.2m.

4 Initium enim fornicationis est exquisitio idolorum, & adinuentio illorum corruptio vitę est. Leui.17.5ª.

C.15. 1 Superuacuitas enim hominum hęc adinuenit. ĉ. vsq; imposuerunt. 22ᵉ.q.94.4.0./2.d.15.q.1.2.c./ ꝫ.3.cº.120./ Potentia.q.3.4.c.

2 Incõmunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt. 1ª.q.3.4.1m./q.13.9.0./1.d.25.3.0.

3 Infandorum enim idolorum, cultura, omnis mali causa est initium & finis. 22ᵉ.q.94.4.1m./2.d.42.q.2.3.7m./1ᵉ.Cor.12.co.2.

4 In misericordia disponens omnia. Psal.24.2ª./ õ.11.2ª./ Ecc.2.3ª.

Sciẽtes magnitudinẽ tuã. Psal.146.1ª./ Psal.47.1ª.

5 Nosse te, consummata iustitia est, & scire iustitiã & virtutem tuam, radix immortalitatis. Io.14.co.2.

6 ✱Sed & æstimauerunt ludum esse vitam nostrã. 22ᵉ.q.168.2.2m.

C.16 1 Sed non in perpetuum ira tua permãsit. Exo.32.2ª.

2 Neq; herba, neq; malagma sanauit eos, sed sermo tuus domine qui sanat omnia. Ro.lec.6.principio.

3 Sed tuaz manũ effugere impossibile est. 2. Paral.6.ff.

Per fortitudinem brachii tui. ꝫ.1.cº.92.

4 Vindex est enim orbis iustorum. ĩ.cº.5.3ª.5ª.

Creatura enim tibi factori deseruiẽs exardescet in tormentum aduersus iniustos. Ibidem.

5 Ingrati enim spes, tãq; hybernalis glacies tabescet. 22ᵉ.q.107.4.0./q.112.5.4m.

C.17 1 Semper præsumit sęua, turbata conscientia. 22ᵉ.q.21.3.1m.

2 Nihil enim est timor, nisi p̃sumptionis adiutoriũ. ibid.

C.18 1 Omnipotens sermo tuus domine, exiliens de cœlo, a regalibus sedibus venit. He.4.lec.2.co.3.

2 Sed non diu ira tua permansit. Exo.32.2ª.

Restitit iræ. Ibidem.

3 In veste enim ponderis quam habebat, totus erat orbis terrarum. 12ᵉ.q.102.5.9m./1ᵉ.Cor.9.lec.2.co.2.

C.19 1 Impiis autem vsq; in nouissimum sine misericordia ira superuenit. Exo.4.5ª.

2 Tegebatur tua manu. 2. Paral.6.ff. Percussi sunt cęcitate, sicut illi in foribus iusti. Gen.19.4ª./ Exo.32.2ª.

AVTORITATES EX libro Ecclesiastici.

C.1 1 Omnis sapientia a domino deo est, & cũ illo fuit semper, & est ante æuum. 1ª.q.10.5.2.2.2m.

2 Prior omniuz creata est sapientia. 1ª.q.41.3.4m./ ꝫ.4.cº.8.ff./ Potentia.q.3.18.17m.

3 Fons sapientię, verbũ dei in excelsis. 1.d.34.q.2.2m.

4 Vnus est altissimus creator omnium. Deut.6.4ª.

Omnipotens. Iob.42.2ª.

Sedens super thronum. Psal.44.1ª.

Ne accesseris ad eum, duplici corde. ĩ.cº.2.5ª.

5 Ipse creauit eam in spiritu sancto. õ.2ª.

Effudit illã super omnia opera sua. ĉ. 1ª.q.41.3.4m.

6 Initium sapientię, timor domini. Psal.110.ff.

7 Radix sapientię timor domini. Ibidem.

C.2 1 Qui timetis deum, credite illi. 22ᵉ.q.7.1.1m.

2 Nullus sperauit in dño, & cõfusus est. Ro.5.co.3.

3 Quoniam pius & misericors est deus. 1ª.q.21.3.0./22ᵉ.q.30.2.1m./4.d.46.q.2.ar.1.q.1.0./ ꝫ.1.cº.91.ff./ Psal.24.co.6.

4 Et remittit in die tribulationis peccata. 22ᵉ.q.87.6.c.ff./4.d.15.q.1.ar.4.q.2.0.

5 Væ duplici corde. 22ᵉ.q.109.2.4m./q.111.3.2m.

6 Incidemus in manus domini. 2. Paral.6.ff.

C.3 1 Qui honorat patrẽ suũ, vita viuet lõgiore. Exo.20.7ª.

2 Altiora te ne quęsieris. 1ª.q.1.1.1m./22ᵉ.q.161.2.2m./1.prolo.L.co.1./ Veri.q.5.2.6m.

3 Elemosyna resistit peccatis. 22ᵉ.q.154.2.5m./4.d.15.q.2.ar.2.q.1.1m.

C.4 1 Est confusio adducens peccatum, & est confusio adducens gloriã & gratiã. Psal.24.co.1./ Psal.34.co.17./ Psal.39.co.10.

2 Non confundaris confiteri peccata tua. Psal.36.2ª.

C.5 1 Subito veniet ira eius. Exo.32.2ª.

C.6 1 Sapientia doctrinę secundum nomen eius. 1ª.q.1.6.0./22ᵉ.q.45.5.2m.ff./1.prolo.3.0./2.prolo.prinº./3.d.35.q.2.ar.1.q.3.1m./ ꝫ.2.cº.4.ff.

C.7 1 Agnitor cordis deus est. 3. Re.8.11ª.

Honora patrem tuum. ĉ. Exo.20.7ª.

2 Noli velle mentiri omne mendaciũ. 22ᵉ.q.110.3.0./4.c./q.111.1.c./q.69.1.2.0./q.70.4.c./q.124.5.2m./3.d.38.3.0./quol.7.vel.8.q.6.4.0./ Trin.9.c./ Psal.5.co.5.

3 Memento irę, quoniam non tardabit. Exo.32.2ª.

4 Vindicta carnis impii, ignis & vermis. 4.d.50.q.2.ar.3.q.2.1m./ Isa.66.6ª.11ª.

C.8 1 Omnes morimur. Psal.28.ff.

2 Fruere magnatis, sine querela. Phile.co.6.ff.

3 ✱Cuz audace ne eas in via, ne forte grauet sua mala in te. 22ᵉ.q.170.1.1m.ff.

C.9 1 Ne respicias mulierem. Iob.31. principio.
2 Non zeles gloriam, & opes peccatoris. Psal.36.1a.

C.10 1 In manu dei. 2. Paral.6.fi.
Potestas terrę, & execrabilis, omnis iniquitas gentiū, & vtilem rectorem suscitabit in tempus super illam. 1e. Thi. principio.
2 Odibilis coram deo, est & hominibus superbia. 22e.q. 162.2.o./.5.1m.
* Regnum a gente in gentem transfertur. Opus.20. lio.3.co.7.fi.
3 Auaro nihil est scelestius. 22e.q.118.5.o.
4 Nihil est iniquius, q̄ amare pecuniā. 22e.q.118.5.1m.
Initium superbię hominis, apostatare a deo. 12e.q. 84.2.2m./.22e.q.158.7.1m./.q.162.5.c./.7.2m./.2.d. 5.q.1.3.c.
5 Initiū omnis peccati, superbia. 12e.q.84.2.o./.3.1m./. 4.4m./.22e.q.12.1.4m./.q.162.2.o./.5.1m./.7.1m./.q. 172.2.1m./.2.d.42.q.2.1.7m./.L.2m./.4.d.17.q.2.ar. 1.q.1.c./.Ma.q.8.1.1m./.16m./.2.c.fi./.14m./.q.14.4. 2m./.q.15.4.2m./.q.8.1.16m./.2.c.fi./.14m./. Iob.40. co.2./.Ro.7.lec.2.co.2./.1e.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.2e. Cor.12.co.11./.1e.Thi.6.co.5.fi.
6 In oculis eius. 2. Paral.6.fi./.Exo.2.6a.

C.11 1 * Non laudes virum, in specie sua. 22e.q.115.1.1m.
Mirabilia opera altissimi solius. Psal.135.2a.
Et oculus dei respexit illum. Exo.2.6a./.2. Paral.6.fi.
2 Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas, a deo sunt. 22e.q.145.3.2.2.
Facile est in oculis dei subito honestare pauperem. 12e. q.112.2.2m.
3 Malitia horę vnius, obliuionem facit luxurię magnę. 12e.q.37.1.2m.

C.12 1 Altissimus odio habet peccatores. Psal.5.co.4.
In malitia illius, amicus, agnitus est. Ro.12.fi.3.co.3.
2 Da bono, & non receperis peccatorem. 22e.q.31.2. 2m./.q.32.9.1m.
3 Impiis & peccatoribus reddet vindictas. Deut.32.4a.

C.13 1 Qui tetigerit picē, inquinabitū ab ea. ꝓ.3.co.135.co.1. fi./.Psal.48.co.8./.Matth.9.co.5./.1e.Cor.10.co.10.
2 Qui cōicauerit superbo, induet superbiam. Ibidem.
3 Pondus super se tollit, qui honestiori se communicat. 22e.q.145.3.2.3.
4 Humiliare deo, & expecta manus eius. 2. Paral.6.fi.
5 Omne animal diligit simile sibi. 12e.q.27.3.o./.22e. q.193.2.3m.

C.14 1 Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, & nō est stimulatus in tristitia delicti. 12e.q.73.1.1m./.q.89. 2.c.fi.
Beatus vir qui in sapientia morabitur. ꝓ.1.co.2.pno.
2 Felix qui non habuit animi sui tristitiam, & non excidit a spe sua. 22e.q.20.1.2m./.q.24.4.o.
3 Qui sibi neq̄ est, cui alis bonus erit? 12e.q.33.1.1m.

C.15 1 Non est speciosa laus in ore peccatoris. Prouer.26.4a.
2 Quod enim odit, ne feceris. Psal.5.4a.
Omne execramentum erroris odit dominus. Ibidem.
3 Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui. 1a.q.22.2.4m./.q.83.1.c./.22e.q. 104.1.1m./.Veri.q.5.5.4m./.Poa.q.3.7.12m.
4 Apposuit tibi aquam & ignem, ad quodcunq̄ volueris, porrige manum tuam. ꝓ.3.co.90.fi.
5 Ante hominem vita & mors, bonum & malum: quod placuerit ei, dabo illi. 12e.q.109.8.3m./.ꝓ.3.co.90.fi.
6 Oculi domini ad timentes eum. 2. Paral.6.fi.
7 Ipse agnoscit omnem operam hominis. Prouer.5.3a.

C.16 1 Melior est vnus timens deum, quā mille filii impii. Io.9.lec.4. principio.
2 Misericordia enim & ira est cum illo. Exo.22.2a.
3 Omne cor intelligitur ab illo. 3. Re.8.11a.

C.17 1 Creauit deus hominem de terra. Gen.10.8a.
2 Et secundum imaginem suam fecit illum. Gen.1.26a.
3 Et dedit illi potestatem eorum quę sunt super terrā c. Gen.1.27a.
4 Creauit ex ipso adiutorium simile sibi. Gen.2.23a.
Oculi eius. 2. Paral.6.fi. Sine intermissione respicientes in viis eorum. Prouer.5.3a.
5 Mādauit vnicuiq̄ de proximo suo. Opus.10.ar.10./. Ro.13.lec.2.co.3.fi.
A mortuo quasi nihil perit confessio. 4.d.17.q.3.art. 4.q.1.1m.

C.18 1 Qui viuit in ęternum, creauit omnia simul. 1a.q.10.3. o./.q.74.2.2m./.2.d.1.q.1.6.6m.
2 Virtutē magnitudinis ei', qs enarrabit? Psal.146.1a.
Quis adiciet enarrare misericordiam eius? ꝓ.2.3a.
Vidit pręsumptionem cordis eorum. 3. Re.8.11a.
3 Non impediaris orare semper. 22e.q.83.14.o./.4.d. 15.q.4.ar.2.q.3.o./.Ro.lec.5.co.4./.Luc.18.1a.
4 Ante orationē, pręparā animā tuā. 22e.q.97.3.2m.
5 Et noli esse sicut homo, qui tentat deum. Deut.6.8a.
6 Memento irę. 2. Paral.6.fi.

C.19 1 Qui spernit modica, paulatim decidit. quol.9.14.c.fi.
2 Qui cito credit, leuis est corde. 22e.q.2.9.3m./.3.d.24. ar.3.q.2.1m./.ꝓ.1.co.3.6./.Veri.q.14.10.1m./.10.4. lec.5.fi.
3 * Ex visu cognoscitur vir, & ab occursu faciei cognoscitur sensatus. 22e.q.168.1.3m./.Opus.10.ar.38.
4 Amictus corporis, & risus dentiū, & ingressus hoīs, enūciant de illo. 22e.q.120.2.3m./.q.168.1.3m./.3m.

C.20 1 Concupiscentia spadonis, deuirginauit iuuēculas. 22e. q.154.7.o.

C.21 1 Quasi a facie colubri, fuge peccatum. 22e.q.35.1.4m./. 1e.Cor.6.lec.3.co.3.fi.
2 Dum maledicit diabolum impius, maledicit ipse animam suam. 22.q.76.1.4m.

C.22 1 Supra mortuum plora. 1e.Thes.4.lec.2. principio.

C.23 1 Iurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa. 12e.q.108.3.1m./.q.107.2.c.2m./.22e.q.89.2.o./. 3.c./.5.o./.3.d.39.ar.2.q.1.o./.Psal.14.fi./.Ro.lec.6. co.3.
2 Et si frustrauerit fratrem, delictum illius supra ipsum erit. 22e.q.89.5.3m.
3 Omnia videt oculus illius. Hester.14.fi.
4 Oculi domini. 2. Paral.6.fi.
5 Circunspicientes omnes vias hominū. Psal.32.8a.9a.
6 Et hominem corda intuentes. 3. Re.8.11a.

C.24 1 Sapientia laudabit animam suam. 1a.q.3.2.1m.
2 Ego ex ore altissimi prodii, primogenita ante omnem creaturam. 1a.q.41.3.4m./.ꝓ.4.co.8.fi./.Potentia.q.3.18.17m.
3 Ego in altissimis habito, & thronus meus in columna nubis. ꝓ.3.co.50.fi.
4 Tunc pręcepit & dixit mihi creator omniū, & qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo. ꝓ.4.co.8.fi.
5 Ab initio & ante secula creata sum. 1a.q.41.3.4m./. 3.d.11.1.1m./.ꝓ.4.co.8.fi./.Potentia.q.3.17.17m./. Trin.12.8m.
6 Flores mei fructꝰ honoris & honestatis. 12e.q.70.1.c.
7 Qui edunt me, adhuc esurient, & qui bibunt me adhuc sitient. 12e.q.2.1.3m./.q.33.2.o./.q.67.4.3m./.3. d.31.q.2.ar.1.q.2.1m./.Virt.q.4.4.1m.
8 Qui elucidant me, vitam ęternam habebunt. 1a.q.1. 9.ar.22m.
9 Hęc omnia liber vitę. 1a.q.24.1.1m.
10 Ego sapientia effudi flumina. c. vsq̄, & factus est. 1. prolo.o.
11 Penetrabo omnes inferiores partes terrę. 3a.q.52.2. 1m./.3.d.22.q.2.ar.1.q.2.3m.

22 Quę in iuuentute tua non congregasti: quomodo inuenies in senectute tua? quol.4.23.23m.

C.25 1 Timor dei initium dilectionis eius.22e.q.19.8.1m.
2 Omnis plaga, tristitia cordis est.12e.q.35.7.b./c.f.
3 A muliere initium factum est peccati, & per illam oēs morimur.1e.Cor.15.co.12.
4 Ne respicias in mulieris speciem, & non cōcupisces mulierem in specie.Iob.31.1a.

C.26 1 Omnis autem ponderatio, non est digna continentis animę.22e.q.88.11.5m./.q.155.4.1m./.q.186.8.2m.

C.27 1 Si non in timore domini tenueris te, cito subuertetur domus tua.22e.q.54.2.4m.
2 Vasa figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis.22e.q.108.c.f./.Iob.7.f./.Psal.40.co.3.
* Ante sermonē, non laudes virū. 22e.q.115.1.1m.
3 Loquela multum iurans, oripilationem capiti statuet. ē.cº.23.1a.

C.28 1 Qui vindicari vult, a domino inueniet vindictam. Deutero.32.4a.
2 Susurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit pacem habentes.22e.q.74.1.3m.

C.29 1 Multi non causa nequitię fœnerati sunt, sed frandari gratis timuerunt. 22e.q.78.1.2m./. Ma.q.13.4.2m.
2 Conclude eleemosynas in corde pauperis, & hęc exorabit pro te ab omni malo.4.d.15.q.2.ar.2.q.3.c.

C.30 1 Non est census super censum, salutis corporis. 12e.q.2.5.1m.
2 Melior est mors, quā vita amara. 3.d.17.L. 2m./.d.28.L.
3 Tristitiā nō des animę tuę.4.d.17.q.2.ar.4.q.2.2m./. Ro.9.co.1.f.
4 Miserere animę tuę, placens deo.22e.q.30.1.2m./.q.32.9.3m./.q.106.3.1m.
5 Multos enim occidit tristitia.12e.q.39.3.1m.

C.31 1 Vigilia honestatis, tabefaciet carnes. 22e.q.188.5.c./. Opus.18.cº.10./.Ethi.lec.22.co.2.f./.quol.5.18.c.f.
2 Qui potuit transgredi, & non est transgressus, facere mala & nō fecit.2.d.7.q.1.1.4m./.d.23.L. principio./.d.12.q.2.1.2m./.Veri.q.14.9.5m.
3 * Exultatio animę & cordis, vinus moderate potatū. Sanitas ē aię & corpi, sobrius potus. 22e.q.149.4.0.

C.32 1 Precurre aūt pur in domū tuā, & illic aduocare, & illic age cōceptiones, seu cogitationes tuas. Ebdo.prolo.o.
2 Super iis omnibus, benedictio dñi. Psal.33.1a.
Inueniet benedictionem illius.Gen.1.29a.

C.33 1 Quare dies diem superat, & iterum lux lucem, & annus annum.1a.q.47.2.b.
2 Et ex ipsis benedixit.Gen.1.29a.
Et ex ipsis maladixit.Gen.30.18a.
3 Contra bonum malū.ē.& sic intuere in omnia opera altissimi, duo contra duo, & vnum contra vnū. 1a.q.48.1.3m./.2.1m./.2.d.34.2.2m./.Ma.q.1.1.2m.
4 Multam enim malitiam docuit ociositas.12e.q.77.2.c./.Ma.q.3.9.0.
5 Si est tibi seruus fidelis, sit tibi quasi anima tua. Phil. prolo.o.

C.34 1 Diuinatio erroris, & auguria mendacia, & somnia malescientium, vanitas est. Leui.19.19a.20a.
2 Oculi domini.2.Paral.6.f.

C.35 1 Non accipiet dñs personā in paupere. Deut.10.14a.

C.36 1 Alleua manum tuam.2.Paral.6.f.
Glorifica manum, & brachium dextrum.Ibidem.
Non est deus preter te. Deut.6.4a.
2 Excita furorem, & effunde iram. Exo.32.2a.
Deuoretur qui saluatur.Gen.3.18a.
Memento finis.Gen.8.1a.
3 Israel quem coequasti primogenito tuo? Exo.4.3a.
4 Innoua signa.1a.q.73.1.3m.

1 * Cum viro irreligioso tracta de sanctitate. 22e.q.189.10.c.
2 Qui sophistice loquitur, odibilis est. 22e.q.55.4.2m./. Psal.11.co.3./.Psal.16.co.1.
3 * Propter crapulas, multi obierunt. 22e.q.148.3.3m.

C.38 1 Fili in mortuum produc lachrymas.ē.cº.22.1a.
2 A tristitia festinat mors.ē.cº.30.5a.
3 Ne dederis in tristitiam cor tuum.Ibidem.3a.

C.39 1 * Sapientiam omnium antiquorum exquirit sapiens, & in prophetis vacabit.22e.q.188.5.0.
Benedicite dominum in operibus suis. Psal.33.1a.
2 Opera domini, vniuersa bona valde.Gen.1.36a.
3 Opera omnis carnis coram illo, & non est abscondi-tum quicquam. Hester.14.1a./.Prouer.5.1a./.1. Re.16.2a.
Ab oculis eius.2.Paral.6.f.
4 Benedictio illius quasi fluuius inundabit.Gen.1.2a.
Ira eius in gentes. Exo.32.2a.
5 Omnia in tempore suo quęruntur, & comprobabuntur. Eccle.3.1a.
6 Hęc omnia sanctis in bona, sic impiis & peccatoribus in mala conuertentur. 12e.q.87.7.2m./q.114.10.c.4m./.22e.q.36.2.c./.1.d.39.q.2.2.5m./.2.d.36.4.c.5m./.d.11.q.1.4.c./.4.d.46.q.2.ā.2.q.2.6m./.ē.3.cº.141./.Iob.27.co.2.f./.psal.3.co.18./.1e.Cor.4.co.5./.Ephe.6.co.2.f./.1e.Thi.4.co.6.
7 Ignis, grando, fames, mors, omnia hęc in vindictam creata sunt.ē.Sap.14.3a.
8 Omnia quę de terra sunt, in terram conuertentur, & aquę omnes in mare conuertentur.Gen.3.26a.

C.40 1 Super iniquos creata sunt hęc omnia.ē.Sap.14.3a.
2 Melius est mori, quā indigere.ē.30.2a.

C.41 1 In maledictione nascemini, & in maledictione erit pars vestra.Gen.3.18a.
2 Omnia quę de terra sunt, in terram conuertentur.Gene.3.26a.
3 Curam habe de bono nomine. ē. 22e.q.72.2.3.c./. Virt.q.3.c./.quol.9.vel.10.q.6.2.0.

C.42 1 Ne accipias personam, vt delinquas. Deut.1.f.
2 Melior est iniquitas viri, quā mulier benefaciēs. Ma.q.3.13.2m./.1e.Thi.5.lec.2.co.2.f.
3 Dominus omnipotens.Gen.17.1a.
Abyssum & cor hominum inuestigaui.3. Re.8.11a.
Non preterit illum omnis cogitatus.Ibidem.
Cognouit dominus omnes scientiam. Hester.13.3a.
4 Omnia obaudiunt eum. Psal.148.2a.
5 Omnia duplicia, vnum contra vnum.ē.cº.33.4a.

C.43 1 Manus excelsi aperuerunt illum.2.Paral.6.f.
2 Magnus dominus. Psal.47.1a.
Et in magnitudine sua.Ibidem.
3 Ipse enim omnipotens.Gen.17.1a.
Benedicentes deum exaltate eum. Psal.33.1a.
4 Maior est omni laude.22e.q.91.1.1m.

C.44 1 Abraham magnus pater multitudinis gentium. Ro.4.lec.3.co.1.f.
2 Nō est inuentus similis illi in gloria. 12e.q.66.2.2m./.3.d.36.2.1m./.Virt.q.5.2.c./.Iob.co.6.principio.
3 In tentatione inuentus est fidelis.Gen.22.1a.
Ideo iureiurando dedit illi gloriam.Gen.32.4a.
4 Crescere illum, quasi terrę cumulum, & vt stellas.Gene.15.2a. Benedictionem omnium gentium dedit illi dominus.Gen.1.29a.
5 Agnouit eū in benedictionibus suis.Ibidē./.ps.19.2a.

C.45 1 Et consumpti sunt in impetu iracundię. Exo.32.2a.

C.46 1 Magnus & sanctus deus. Psal.146.1a./.Psal.47.1a.
2 Et ossa eorum pullulant de loco suo. Psal.31.co.24./. Psal.33.co.10.
3 Et vidit deum Iacob.Gen.32.3a.

Et vidit Deum lucis. Ibidem.
Dominum omnipotentem. Iob.42. 1ª./Gen.17. 1ª.
4 Et post hęc dormiuit, & notum fecit regi, & ostendit illi finem vitę suę, & exaltauit voces eius de terra in pphetia. 1. R. 28. 3ª.
C.47 1 Inuocauit Deum omnipotentem. Iob.42. 1ª.
Vt laudarent nomen domini. Psal.33. 2ª.
De omni corde suo. Laudauit dominum. Ibidem.
2 Inducere iracundiam. Exo.32. 2ª.
C.48 1 Verbo domini continuit cœlum. ꝯ.4.d.10.L.6m.
2 Quis potest similiter gloriari tibi? Veri.q.12.14.4m.
3 Qui receptus est in turbine ignis, in curru equorum igneorum. 4. R. 2. 2ª.
Lenire iracundiam domini. Exo.32. 2ª.
4 Et mortuus prophetauit corpus. s. Helisei. 22ᵉ.q.171. 1.1m./1ᵉ.Cor.14.co.3.
5 Non est cõmemoratus patrum ipsorum. Gen.8. 1ª.
6 Princeps fratrum, firmamentum gentis, rector fratrũ stabilimentum populi. 1ᵉ.Thi.co.1.
C.49 1 Ezechiel qui vidit conspectum glorię. Gen.32. 3ª.
2 Et duodecim prophetarum ossa pullulant de loco suo. ꝯ.cº.46.2ª.
3 Enoch, receptus de terra. 4. R. 2. 2ª.
4 Ioseph qui natus est homo princeps fratrum, firmamentum gentis, rector fratrum, stabilimentum populi. 1ᵉ.Thi. principio.
5 Et ossa ipsius visitata sunt, & post mortem prophetauerunt. ꝯ.cº.48.4ª.
C.50 1 Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso. Ro. prolo. co. 1.
C.51 1 Laudabit vsq; ad mortem anima mea dominum. Psal.33. 2ª.

Oratio Salomonis.

1 Locutus es ore tuo, & in manu tua impleſti. 2. Paral. 6.ſi. A facie mea. Ibidem.
2 Si cœlum & cœli cœlorum, non sufficiunt tibi, q̃to magis domus ista, quam ędificaui? 3. R. 8. 7ª.
3 Vt sint oculi tui. 2. Paral. 6.ſi.
4 Et exaudias in loco habitaculi de cœlo. 3. R. 8. 9ª. 10ª.

AVTORITATES EX libro Isaię prophetę.

Cam 1m 1 Nisi dominus exercituũ reliquisset nobis semen, quasi sodoma fuissemus. Ro.9.lec.5.co.4./ꝯ.3.3ª.
Laboraui sustinens. ꝯ.cº.59.2ª.5ª.
2 Holocausta arietum, & adipem pingium, & sanguinẽ vitulorum, & arietum & hircorum nolui. ꝯ. vsq; sustinens. Psal.39.5ª.
3 Odiuit anima mea 1ª.q.3.2.1m./He.10.ſi.
Auertam oculos meos a vobis. 2. Paral. 6.ſi.
Ab oculis meis. Ibidem.
Os domini locutum est. Ibidem.
Et conuertam manum meam. Ibidem.
4 Quiescite agere peruerse, discite benefacere. 22ᵉ.q.79. 1.0./Psal.33.co.7./Psal.36.co.10.
5 Ad iracundiam prouocaueritis me. Exo.32. 2ª.
6 Quõ facta est meretrix, ciuitas fidelis. Leui.17.5ª.
7 Pupillo non iudicant, & causa viduæ non ingreditur ad eos. 22ᵉ.q.65.4.2m.
8 Et vindicabor de inimicis meis. Deut.32.5ª.
C.2. 1 Ne ergo dimittas eis. Gen.3.18ª.
2 A facie timoris domini. 2. Paral. 6.ſi.
C.3. 1 Vt prouocarent oculos maiestatis eius. Ibidem.
2 Peccatum suum, quasi sodoma prædicauerunt. 3ª.q. 84.6.1m./4.d.14.q.1.ar.2.q.4.3m.
3 Stat ad iudicandum dominus. ꝯ. vsq; vos enim. Iudicum.6.3ª./ꝯ.1.1ª./Psal.9.3ª./Psal.28.1ª. Et facies pauperum cõmolitis. ꝯ.cº.1.6ª.7ª.
4 Auferet dominus ornamentum calciamentorum, & lunulas, & torques, & monilia. ꝯ.1ᵉ.Thi.2.8ª.
C.4. 1 Omnis qui scriptus est in vita, in Hierusalem. 1ª.q. 24.0./q.39.8.ſi./1.d.40.q.1.2.5m./3.d.31.q.1.2.0./Veri.q.7.0./Phil.4.co.1.ſi.
C.5. 1 In cornu filio olei. 1.d.5.L.ſi./3.d.4.L.3m./1ᵉ.Thes. 5.co.2./He.10.ſi.
2 Auferam sepes eius. 1ª.q.113.6.c./2.d.11.q.1.4.1m.
Et nubibus mandabo, ne pluant super eam imbrem. Ro.lec.5.co.6.
3 In auribus meis sunt hęc, dicit dominus. 2. Paral.6.ſi.
4 Propterea captiuus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam. 12ᵉ.q.76.2.0./22ᵉ.q.53.2.2m./2.d.22.q.2.1.0./d.41.q.2.1.3m./d.42.q.2.ar.2.q.3.2m./4.d.9.ar.3.q.2.1m./d.21.q.2.2.4m./Ma.q.3.7.0./quol.1.q.9.3.0./quol.7.vel.8.q.6.5.b./Opus.19. cº.11.co.1./Dionysius.4.lec.4.co.1.ſi./Isa.5.lec.1. co.1./ꝯ.6.9ª.
5 Vę qui dicitis bonum malum, & malum bonum. 1ª.q. 5.3.2m./q.48.3.4m./Ma.q.1.2.12m./Michę.3.1ª.
6 Vę qui potentes estis, ad bibendum vinum. 12ᵉ.q.55. 3.2m.
7 Ideo iratus est furor domini. Exo.32.2ª.
8 Et extendit manum suam. 2. Paral.6.ſi./Gen.3.14ª.
C.6. 1 Vidi dominum. Gen.32.3ª./22ᵉ.q.171.3.c.
Sedentem super solium. Psal.28.1ª./q.3.1.4m.
2 Tota ista visio, dupliciter exponitur. 1ª.q.3.1.4m./12ᵉ.q.102.4.6m./4.d.49.q.2.7.1m./d.50.L.ſi./Io.prolo.o.
3 Et clamabat alter ad alterum sanctus etc. 1ª.q.107. 4.1m./2m./22ᵉ.q.178.32ª./Veri.q.9.6.3m./Iob.4. co.4.ſi./Io.lec.15.principio.
4 Vę mihi quia tacui. Psal.31.co.2./Isa.62.ſi.
5 Et volauit ad me vnus de seraphin. 1ª.q.112.2.2m./2.d.10.2.2m./He.1.ſi. Et in manu eius calculus quẽ forcipe tulerat de altari. 3ª.q.79.1.2m./1.d.2.L.ſi.
6 Ecce ego, mitte me. 22ᵉ.q.133.1.4m./Isa.6.co.6.ſi.
7 Audite audientes, & nolite intelligere, & videte visionem, & nolite cognoscere. Gen.3.18ª.
8 Excęca cor populi huius, & aures eius aggraua, & oculos eius claude, ne. ꝯ. Exo.4.2ª./ꝯ.3.cº.159.0./Ro. 11.co.4.principio.
9 Si non credideritis, non permanebitis. 22ᵉ.q.2.10.0.
Caput Syrię Damascus & caput damasci Rasin. Numeri.7.1ª.
C.7. 1 Pete tibi signum a domino Deo tuo. ꝯ. Non petam. 22ᵉ.q.97.2.3m./Isa.7.lec.2.principio.
2 Et non tentabo dominum. Deut.6.ſi.
* Ecce virgo concipiet. 12ᵉ.q.103.4.c./22ᵉ.q.171.3.b.
3 Et vocabitur nomen eius Hemanuel. 3ª.q.37.2.1m.
4 Voca nomen eius, accelera, spolia detrahe, festina. 3ª.q. 37.2.1m.
C.8. 1 Prędare. 3ª.q.37.2.1m.
2 Antequ; sciat puer vocare patrem. 3ª.q.15.3.3m.
3 Dñm exercituum, ipsum sanctificate. Psal.33.1ª.
4 Ipse pauor vester, & ipse terror vester, & erit vobis in sanctificationem. Gen.1.35ª.
5 In lapidem autem offensionis, & petram scandali, duabus domibus Israel. 3ª.q.42.2.0./4.d.38.q.2.1. 7m./Ro.9.ſi.
6 Qui abscondit faciem suam. 2. Paral.6.ſi.
7 Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi dominus in signum. He.2.lec.3.ſi.
C.9. 1 Primo tempore alleuiata est terra Zabulon, & terra.

Neptalim.ĉ.Matth.4.co.10.fi.

2 Paruulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis.1.d.18.5.4m./.Opusc.20.li°.3.c°.15.

3 Et factus est principatus super humerum eius. Opusc.20.li°.3.c°.15.

4 Et vocabitur nomē eius admirabilis,cõsiliarius, Deus, fortis,pater futuri seculi,pnceps pacis.3ª.q.37.2.1m./.Opusc.20.li°.3.c°.15.16.

5 Multiplicabitur eius imperium, & pacis non erit finis. Opusc.20.li°.3.c°.16.fi.

6 In omnibus his,nõ est auersus furor eius. Exo.32.2ª.

7 In ira domini.Ibidem. Sed adhuc manus extenta. 2.Paral.6.fi.

C.10 1 Vt opprimerent in iudicio pauperes ĉ.& pupillos diriperent.5.c°.1.7ª.

2 Sup oĩbus his,non est auersus furor eius. Exo.32.2ª.

3 Sed adhuc manus eius extenta.2.Paral.6.fi.

*Nunquid non principes nostri,simul reges sunt etc.Opusc.20.li°.3.c°.8.

4 Si fuerit populus tuus Israel,quasi arena maris, reliquę conuertentur ex eo,ĉ.vsq3 in medio omnis terrę.Ro.9.lec.4.co.3.4.

C.11 1 Et egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet.Isa.11.co.1. Erit radix Iesse,& q exurget regere gentes,ipsum gentes deprecabũtur.Ro.15.co.5. Et erit sepulchrũ eius gloriosu3.3ª.q.51.2.b.1m.

2 Et reqescet sup eu3 spiritus dñi,spiritus sapientię & intellectus.ĉ.1ª.q.1.6.3m./.3.d.34.q.1.o./.I.lec.1.1m./.3.R.4.2ª.

3 Et replebit eũ spiritus timoris dñi.3.d.34.I.lec.1.2m.

4 Adiiciet dñs surdo manum suam.2.Paral.6.fi.

5 Et leuabit manum suam.Ibidem.

C.12 1 Iratus est mihi,conuersus est furor tuus. Exo.32.2ª. Et factus est mihi in salute3.Psal.89.1ª./.Psal.3.4ª. Fiducialiter agam.He.2.lec.3.fi.

2 Quia magnus i medio tui,sanctus Israel. Psal.47.1ª.

C.13 1 In ira mea.ĉ.Furoris eius. Exo.32.2ª.

2 Ecce ego suscitabo super eos medos.ĉ.Exo.9.fi.

C.14 1 Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris.1ª.q.63.5.c./.Ma.q.16.4.c.

2 Ascendam in cælu3.1ª.q.61.4.3m./.q.68.4.c.fi./.Ma.q.16.3.18m./.Io.3.2ª.

3 *Similis ero altissimo.1ª.q.61.4.3m./.q.63.3.o./.q.62.4.c.fi./.22ª.q.161.1.2m./.Io.5.4ª.

4 Iurauit dominus. Exo.32.4ª.

5 Hęc manus domini extenta.2.Paral.6.fi.

C.15 1 Nocte vastata est Ar. Moab conticuit. Nocte vastatus est murus.Isa.15.co.1.6./.Io.9.co.4./.Ro.13.lec.3.co.2.

C.16 1 Emitte agnum dñe,dñatorem terrę.ĉ.3ª.q.1.1.o.

2 Abscõde fugientes,& vagos ne pdas. 3ª.q.84.6.1m.

C.17 1 Ecce Damascus desinet esse ciuitas. Opusc.20.li°.3.principio.

C.18 1 Vę terrę.2.d.36.4.2.1./.4.d.15.L.2m./.Ma.q.5.4.c.fi./.Io.9.co.2.fi.

C.19 1 Ecce dominus ascendet.ĉ.3ª.q.57.1.6.o./.3.d.22.q.3.1.o./.Opusc.3.c°.247.

C.20 1 Signum & portentum erit.ĉ.ĩ.7.1ª./.8.7ª.Isa.8.lec.3.co.2.

C.21 1 Visio dura nunciata est mihi.ĩ.18.1ª.

C.22 1 Et vocabit dominus Deus exercituu3 in die illa ad fletum,& ad planctum.1ª.q.113.7.1m.

C.23 1 Negociatio Sidõis.22ª.q.40.2.c./.q.77.4.3m./.q.187.2.o./.4.d.16.q.4.ar.2.q.3.o.

C.24 1 Visitabit dñs sup militia3 cæli.ĉ.vsq3 visitabuntur.3ª.q.52.6.1m./.3.d.22.q.2.ar.2.q.2.4m./.Ma.q.7.9.3m.

2 Dissipauerũt fœdus sempiternũ.1ª.cor.11.lc.5.co.5.fi.

3 Congregabuntur congregatione vnius fascis in lacu3.

& claudentur ibi in carcere.3ª.q.52.6.1m.

C.25 1 Quia factus es fortitudo pauperi.Psal.89.1ª. Et faciet dñs exercituu3 omnibus populis in monte hoc,conuiuium pinguium.ĉ.vsq3,defecatę.ĩ.4.c°.82.co.6.

2 Precipitabit mortem in sempiternum.Osee.13.fi.

3 Exultabimus,& lętabimur in salutari ei°. Psal.15.6ª. Quia requiescet manus domini.2.Paral.6.fi.

4 Ciuitatem sublimem humiliabit.ĉ.& conculcabit eam pes pauperis,gressus egenorum. 3ª.q.35.7.3m./.Ro.lec.4.co.2.principio.

C.26 1 In semita iudiciorum tuoru3 domine, sustinuimus te. 3.d.4.q.3.1.1m.

2 Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent oẽs habitatores orbis.12ª.q.37.1.1m.

3 Domine exaltetur manus tua.2.Paral.6.fi.

4 Vt non videant,& confundantur zelantes populi, & ignis hostes tuos deuoret.Gen.3.18ª.

5 Omnia enim opera nostra, operatus es in nobis. ĩ.3.c°.64.o./.Ro.9.lec.3.co.2.fi.

6 In tribulatione murmuris, doctrina tua eis, 12ª.q.37.1.1m.

7 A facie tua dñe concepimus,& quasi parturiuimus, & peperimus spiritu3.12ª.q.11.1.o.3m./.Gal.5.co.17.

8 Donec pertranseat indignatio mea. Exo.32.2ª.

C.27 1 Qui egredientur impetu a Iacob,florebit & germinabit Israel,& implebũt faciẽ orbis semine.3.d.1.I.4m.

2 Et iste omnis fructus,vt auferatur peccatum eius.12ª.q.70.3.1m.

C.28 1 Quem docebit scientiam,& quem intelligere faciet auditu3 auulsos ab vberibus,ablactatos a lacte.12ª.q.37.1.2m./.1ª.Cor.3.co.1.

2 In loquela labii,& in lingua altera, loquetur ad populum istum.1ª.Cor.14.lec.4.co.3.

3 Ecce ego mittam in fundamentum Sion,lapide3 probatum,angulare3 pretiosu3, in fundamento fundatu3,Ro.9.fi./.c°.10.lec.2.co.2.

4 Qui crediderit,nõ festiet.Ro.c°.9.fi./.c°.10.co.2.pr°.

5 Coangustatum est stratum,ita vt alter decidat, & palliu3 breue, vtrunq3 operire non potest. 22ª.q.122.3.c.

6 Deus irascetur.Exo.32.2ª.

C.29 1 Miscuit dominus vobis spiritum soporis. Ro.11.co.4.principio.

2 Peribit sapientia a sapientibus eius,& intellectus prudentium eius abscondetur.1ª.Cor.lec.3.co.3.

C.30 1 In silẽtio & spe,erit fortitudo vestra.3.d.29.q.2.1.2m.

2 Erit lux lunę,sicut lux solis, & lux solis.ĉ.sicut lux septem dierum.Opusc.53.15m.

3 Ardens furor eius. Exo.32.2ª.

4 Labia eius,repleta sunt indignatiõe, & lingua eius q̃si ignis deuorans,& spiritus eius.2.Paral.6.fi. Et terrorem brachii sui.Ibidem.

5 Preparata est enim,ab heri tophet, a rege pręparata, profundata,dilatata. 4.d.22.q.2.ar.3.q.2.1m./.d.47.q.2.ar.3.q.3.a.3. Flatus domini.Ibidem.

C.31 1 Deus inclinabit manum suam.2.Paral.6.fi.

2 Descendet dominus. Psal.11.2ª.

3 Dixit dominus,cuius ignis est in Sion,& caminus eius in Hierusalem.1ª.Cor.13.lec.3.co.1.

C.32 1 Sedebit populus meus, in pulchritudine pacis. 1ª.q.113.7.1m./.2.d.11.q.1.5.1m./.Psal.15.4ª.5ª.

C.33 1 Angeli pacis amare flebunt. 1ª.q.51.3.o./.q.113.7.1m. Locus fluuiorũ,riui latissimi & patentes.3.prolo.

2 Vbi est literatus? vbi verba legum ponderans? vbi est doctor paruulorũ?1ª.Cor.lec.3.co.4./.Psal.70.8ª.

C.34 1 Indignatio domini,super omnes gentes,& furor eius. Exo.32.2ª.

2 Et manus eius,diuisit eam.2.Paral.6.fi.

C.35 1 Non transibit per iram pollutus.Deut.32.5ª.

2 Letitia sempiterna super capita eorum. Psal. 15. 6a.
3 Fugiet dolor & gemitus. 12e. q. 59. 3. 1m. / 3a. q. 84. 8. c. / 4. d. 43. ar. 5. q. 1. 3m.

C. 36 1 Nonne ipse est, cuius abstulit Ezechias excelsa, & altaria? 3. R. 19. 2a.

C. 37 1 Inclina domine aurem tuam & audi, aperi oculos tuos. 2. Paral. 6. fi.
2 Superbia tua, ascendit in aures meas. Ibidem.

C. 38 1 Dispone domui tuę, quia morieris tu, & non viues. 4. R. 20. 1a. / Hiere. 18. 2a. / 1a. q. 49. 7. 2m. / 22e. q. 171. 6. 2m. / q. 173. 1. 1m. / 3. 3. c°. 93.
2 Memento quęso domine. Gen. 18. 1a. In oculis tuis fecerim. 2. Paral. 6. fi.
3 Et iussit Isaias, vt tollerent massam de ficis, & cathaplasmarent super vulnus, & sanaretur. 4. R. 20. fi.

C. 39 1 Letatus est autem super eis Ezechias. 22e. q. 132. 1. c. / Ma. q. 9. 1. 2. c.

C. 40 1 Suscepit de manu domini duplicia, pro omnibus peccatis suis. 4. d. 46. q. 2. ar. 2. q. 1. 2m. Et videbit omnis caro. Io. 17a.
2 Os domini locutum est. 2. Paral. 6. fi. Et brachium eius dominabitur. Ibidem. Quis est qui pugillo aquas, & cœlos palmo, ponderabit. Ibidem. / 22e. q. 171. 3. c. / Opus. 3. c°. 211. fi. / Opus. 12. ar. 4.
3 Quis appendit tribus digitis, molem terrę? Psal. 23. co. 2.
4 Quis adiuuit spiritum domini, aut quis consiliarius eius fuit? Iob. 26. 1a.
5 Cui ergo similem fecistis Deum, aut quam imaginem ponetis ei? 1a. q. 4. 3. 4m. / q. 42. 1. 3m. / q. 57. 2. 2m. / q. 93. 1. 1m. / 1. d. 19. q. 1. 2. c. / d. 35. 4. 6m. / d. 48. 1. 4m. / 3. 1. c°. 29. / Potentia. q. 7. 7. 10m. / Veri. q. 2. 11. 1m. / q. 4. 4. 2m. / q. 23. 7m. Cui assimilastis me, & adęquastis, dicit sanctus. Ibidem.
6 Leuate in excelsum oculos vestros, & videte quis creauit hęc. 1. d. 43. q. 2. 1. c. fi. Assument pennas, vt aquilę. c. de agilitate. 22e. q. 189. 10. c. / 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 1. o. / q. 2. o. / d. 49. q. 4. ar. 5. q. 3. c. 2m.

C. 41 1 Aperiam in supremis collibus flumina, & in medio camporum fontes. 3. prolo. principio.
2 Annunciate quę ventura sunt nobis, & sciemus, quia dii estis vos. 2. d. 7. q. 2. 2. 1m.

C. 42 1 Dans flatum populo, qui est super eam, & spiritum calcantibus eam. Ro. lec. 3. co. 5. fi.
2 Dedit te in fœdus populi, in lucem gentiū. 3a. q. 42. 1. 1m.
3 Cōplacuit sibi ī illo aīa mea. 1a. q. 3. 2. 1m. / q. 19. 11. c.
4 Nō erit tristis. Prouer. 12. 1a. / 3a. q. 15. 6. 1m. Cōfundanſ ꝯfusiōe. Gen. 3. 18a. Suscitauit zelum. Exo. 32. 2a. Effudit sup eum indignationem furoris sui. Ibidem.

C. 43 1 Ex quo honorabilis factus es, in oculis meis. 2. Paral. 6. fi. Et omnem qui inuocat nomen meum, in gloriam meam creaui eum. Ephe. lec. 2. fi.
2 Seruire me fecisti in peccatis tuis, prebuisti mihi laborē in iniquitatibus tuis. Exo. 32. 2a. Ego sum qui deleo iniquitates tuas, propter me. 3a. q. 84. 3. 3m. / Opus. 3. c°. 146. 147.
3 Et peccatorum tuoꝝ non recordabor. Gen. 8. 1a.
4 Narra siquid habes, vt iustificeris. 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 2. 2m.
5 Et contaminaui principes. 12e. q. 105. 1. 3m. Dedi ad internitiōem Iacob, & Israel in blasphemiā. Exo. 4. 2a.

C. 44 1 Absq; me, non est Deus. Deu. 6. 4a. Quis similis mei? Psal. 82. 1a.
2 Laudate cœli. c. Psal. 18. 1a.

C. 45 1 *Cuius apprehendi dexteram. Opus. 20. fi°. 3. c°. 7. Vocaui te noīe tuo. Exo. 33. 3a. Ego dn̄s, & nō est amplius, extra me nō est Deus. Deu. 6. 4a. Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel saluator. 3a. q. 36. 1. o.
2 Creans malum. 1a. q. 49. 2. 1m. / 2. d. 3. q. 2. 2m. / Ma. q. 1. 1m.
3 Manus meę tetenderunt cœlos. 2. Paral. 6. fi. / Opus. 12. ar. 4. Nunquid dicit lutum figulo suo, quid facis, & opus tuum absq; manibus? Ro. 9. lec. 4. co. 2. pn°.

C. 46 1 Qui portamini a meo vtero, qui gestamini a mea vulua. 2. Paral. 6. fi.
2 Vsq; ad senectam ego ipse, & vsq; ad senectam ego portabo. Exo. 32. 2a.
3 Cui assimilastis me, & adęquastis, & comparastis me, & similem me fecistis? s. c°. 40. 5a.
4 Redite preuaricatores ad cor. Virt. q. 2. 12. 19m. / Psal. 84. 4a.
5 Ego sum Deus, & non est vltra Deus. Deute. 6. 4a. Nec est similis mei. Psal. 82. 1a.
6 Consilium meum stabit. Iob. 12. 6a.
7 Et omnis voluntas mea fiet? Psal. 113. 2a.

C. 47 1 Visionem capiam. Deu. 32. 17a. Et non resistet mihi homo. 2. Paral. 20. 2a.
2 Iratus sum, super populum meum. Exo. 32. 2a.
3 Sapientia tua & scientia tua, hęc te decepit. 22e. q. 46. 1. 3m. / 1e. Cor. lec. 3. co. 4.

C. 48 1 Longe faciam furorem meum. Exo. 32. 2a.
2 Manus mea fundauit terram, & dextera mea. 2. Paral. 6. fi. / Opus. 12. ar. 4. Et brachium suum. Ibidem. A facie mea. Ibidem.
3 Non est pax impiis, dicit dominus. 22e. q. 29. 2. 3m. / 3. 1m. / Matth. 5. co. 12.
4 Et nunc dominus deus misit me, & spiritus eius. 1a. q. 43. 8. o. / Potentia. q. 10. 4. 14m.

C. 49 1 Dn̄s recordatus est nominis mei. Gen. 8. 1a. In vmbra manus suę protexit me. 2. Paral. 6. fi. / quol. 7. 18. c. co. 3. fi. / Isa. 4. fi. Et glorificatus sum in oculis domini. Ibidem.
2 Deus factus est fortitudo mea. Psal. 89. 1a. Dedi te in lucem gentium. s. c°. 42. 2a.
3 In tempore placito exaudiui te, & in die salutis auxiliatus sum tui. 2e. Cor. 6. co. 1. fi.
4 Laudate cœli, & exulta terra, iubilate montes laudem. Psal. 18. 1a. / Psal. 33. 1a.
5 Et dominus oblitus est mei. c. Isa. 38. co. 1. Ego non obliuiscar tui. Gen. 8. 1a.
6 Ecce in manibus meis descripsi te, muri tui coram oculis meis semper. 2. Paral. 6. fi.
Ecce leuabo ad gentes manum meam. Ibidem.
7 Vultu in terram demisso, adorabunt te. Gen. 18. 2a.

C. 50 1 Nunquid abbreuiata est manus mea. 2. Paral. 6. fi.
*Mane erigit mihi aurem, vt audiam quasi magistrum. 1a. q. 105. 3. o. / q. 117. 1. o. / Matth. 23. 2a. / 1e. Ti. 2. lec. 2. co. 1. fi.
2 De manu mea, factum est hoc. 2. Paral. 6. fi.
3 Attendite ad petram, de qua pręcisi estis, & ad cauernam laci, de qua pręcisi estis. Ibidem.

C. 51 1 Attēdite ad Abrahā prēm vestrū, & ad Sarā q̄ peperit vos. Ro. 4. lc. 3. co. 4. / Gal. 4. lec. 3. co. 4. / He. 11. pn°.
2 Gaudium & letitiam inuenietur in ea. Psal. 15. 4a. 5a.
3 Gratiarumactio, & vox laudis. 22e. q. 13. 4. c. / 2. d. 2. c. 2. 2. 5m. / 4. d. 44. q. 2. ar. 1. q. 4. c. 4m. / 1e. Cor. 13. lec. 3. co. 1. fi.
4 Brachia mea populos iudicabunt. 2. Paral. 6. fi. Et brachium meum sustinebunt. Ibidem.
5 Leuate in cœlum oculos vestros. s. c°. 40. 6a. Cœli sicut fumus liquescent, & terra sicut vestimentum atteretur. Psal. 101. fi.
6 Consurge consurge, induere fortitudinem. 3a. q. 14. 1. 4m. / 3. d. 15. q. 1. 1. 1m.
7 Brachium domini. 2. Paral. 6. fi. Fugiet dolor & gemitus. s. c°. 35. 3a.

2 Si habes in potestate animam tuam. Gen.46.2ª./. Psal.118.44ª.
Prudentiæ tuæ pone modum.22e.q.47.4.3m.
3 Ne attingas paruulorum terminos, nec agrum pupillorum introeas. Exo.22.17ª.
4 Propinquus enim illorum fortis est. Exo.20.5ª.
Et ipse iudicabit contra te causam illorum. Deut.32.17ª./.Psal.9.5ª.
5 Non æmuletur cor tuum, peccatores. Psal.36.1ª.
6 Sed in timore domini esto, tota die. Leui.19.14ª.
C.24 1 Ne æmuleris viros malos. Ibidem.
Erue eos qui ducuntur ad mortē.ĉ.22e.q.10.12.2m./.q.69.4.3m./.3ª.q.68.10.1m./.quol.2.q.4.2.2m.
Qui inspector est cordis.3.Re.8.12ª.
Redderq; homini iuxta opera sua. Psal.61.6ª.
Spes tua non peribit. Psal.13.4ª.
2 Ne quæras impietatem in domo iusti. 22e.q.33.2.3m./.4m./.q.40.3.c.prin°./.q.71.3.3m./.q.167.2.3m.
3 Habebis in nouissimis spem. Ibidem.
Septies i die cadit iustus, & resurget. Ma.q.7.2.23m.
4 Cum ceciderit inimicus tuus, ne gaudeas.ĉ.8.17.5ª.
Ne forte videat, & displiceat ei. Exo.2.6ª.
5 Et auferat ab eo iram suam. Exo.4.5ª.
Non habent futurorum spem mali. 22e.q.18.3.0./3.d.26.q.2.ar.5.q.3.4.0.
6 Lucerna impiorum extinguetur. Psal.17.co.24.
Time dominum. Leui.19.14ª.
7 Cognoscere psonā in iudicio, non est bonū. Deut.6ª.
Ne sis testis frustra, contra proximum tuum. Exo.20.22ª./.Psalmus.136.2ª.
8 Ne lactes quenquam labiis tuis. Psal.140.6ª.
9 Ne dicas, quomodo fecit mihi, sic faciam ei.ĉ. Deuter.32.17./.Numeri.31.1ª.
C.25 1 Gloria dei, celare verbum.2e.Cor.12.lec.2.co.2.
Quæ viderunt oculi tui, ne proferas in iurgio cito. Gene.13.2ª.
2 Causã tuā tracta cū amico tuo. 22e.q.189.10.2m.
3 Exprobrare non cesset. Psal.41.6ª. Qui loquitur cōtra proximū suum testimonium falsum. Exo.20.22ª.
Tristitia nocet cordi.8.17.4ª.
4 Si esurierit inimicus tuus, ciba illum.ĉ. vsq; super caput eius. Virt.q.2.8.4m./.Ro.12.8.
5 Et dñs reddet tibi. Psal.61.6ª. Ventus aquilo dissipat pluuias, & facies tristis linguam detrahentē. Psal.77.7ª./.Ro.lec.5.co.5.8./.8.17.4ª.
6 Qui scrutator est maiestatis, opprimetur a gloria.4.d.11.L.2m./.Iob.9.8./.Veri.q.5.2.11m./. Trin.5.0./.7.c.
7 Cohibere spiritum suum.1.Esdræ.1ª.
C.26 1 Maledictum frustra prolatum in quempiam, superueniet. Psal.126.2ª.
2 Sicut qui mittit lapidē in aceruū mercurii, ita q tribuit insipiēti honorē.22e.q.63.3.c./. quol.7.vel.8.q.4.2.c.
Susurrone subtracto, iurgia cōquiescūt. Leui.19.18ª./. Gen.13ª.2ª. Iracundus suscitat rixas. Ibidem.1ª.
4 Laudet te alienus, & non os tuum.ĉ. Psal.25.co.1./.2e.Cor.2.8./.c°.10.co.4.8.
5 Ira non habet misericordiã, nec erumpēs furor. 22e.q.46.6.1m.
6 Anima saturata calcabit, fauum.ĉ.Gen.46.2ª,
Vt possis exprobranti respondere. Psal.41.6ª.
7 Diligenter agnosce vultum pecoris tui. 4.d.17.q.3.ā.3.q.1.4m./.q.5.2m.
C.27 1 Non auferetur ab eo stultitia eius.22e.q.114.1.3m.
C.28 1 Iustus quasi leo confidens, absq; timore erit. 3ª.q.15.7.1m./.2e.Cor.7.co.4.
2 Qui declinat aurem suam, ne audiat leges, oratio eius erit execrabilis.22e.q.83.10.1m./.q.178.2.1m.
3 Simplices possidebunt bona. Iob.1ª.
4 Qui abscondit scelera sua, nō dirigetur. Iob.31.12ª./.3ª.q.84.6.1m. Qui confessus fuerit peccata, & reliquerit ea, misericordiam consequetur. Leui.26.11ª.
5 Beat' hō, q sēp est pauidus. ps.1.1ª./.Leui.19.14ª.
Qui autem mentis est duræ, corruet in malum. 12e.q.101.3.c./.4.d.1.q.1.ar.5.q.2.3m./.Ro.5.8.
6 Qui calūniatur animæ.ĉ. Leui.19.10ª./.Gen.46.2ª.
Qui cognoscit in iudicio faciē, nō facit bene. Deut.6ª.
7 Qui se iactat, & dilatat.8.17.1ª.
Iurgia concitat. Gen.13.2ª.
Qui sperat in domino, sanabitur.4.Re.18.3ª.
8 Qui dat pauperi, non indigebit.22e.q.117.4.3m.
C.29 1 Viro qui corripientem, dura ceruice contemnit. Veri.q.23.7.6m./.q.24.11.0./He.6.2ª.
2 Viri sanguinum, oderunt principem. Ruth.3.2ª.
Iusti quærunt aiam eius. Gen.46.2ª./.Io.12.2ª.
3 Totum spiritum suum profert stultus.1.Esdræ.1ª.
4 Cū defecerit prophetia, dissipabitur populus. 1e.Thi.4.lec.3.co.2.8.
5 Qui custodit legem, beatus est. Psal.1.1ª.
Vir iracundus prouocat rixas. Gen.13.1ª.
6 Superbum sequitur humilitas.2.Re.8.1ª.
Humilem spiritu suscipiet gloria. Matth.5.2ª.
7 Odit animam suam. Psal.10.5ª.
8 Qui sperat in domino, subleuabitur.4.Re.18.3ª.
C.30 1 Vir cum quo est deus.ĉ. Numeri.14.1ª.
Stultissimus sum virorū.ĉ. vsq; quis.22e.q.173.1.2m.
2 Quis ascendit in cœlum, atq; descendit. Ro.10.co.4.
Quis continuit spiritum in manibus suis.1.Esdræ.1ª.
3 Quod nomen est eius, aut quod nomen filii eius, si nosti.1ª.q.13.1.5m.
4 Omnis sermo dei ignitus. ps.118.57ª./.He.4.3ª.4ª.
Clypeus est sperantibus in se.4.Re.18.3ª.
5 Ne addas quicquam verbis illius.ĉ.Deut.4.3ª.
Vanitatem & verba mendacii, longe fac a me. Psal.4.2ª./.Psal.5.6ª./.Exo.23.1ª.
6 Mendicitatem & diuitias ne dederis mihi.22e.q.187.5.0./.3ª.q.40.3.1m./.5.3.c°.133./.134.8./.135.co.3./.4.5./.quol.7.18.5m./.Opus.17.c°. 14.15.16./.Opus.19.c°.7.co.9.1m./.Psal.43.co.6.
7 Egestate compulsus furer, & periurem.ĉ. 22e.q.187.5.c./.3ª.q.40.3.1m.
8 Generatio quæ maledicit patri.ĉ.Exo.20.7ª.18ª.
Cuius excelsi sunt oculi.ĉ.Psal.130.1ª.
9 Oculum qui subsannat patrem.ĉ.2.Paral.30.4ª.
Erudiuit eum mater sua.1e.Cor.14.2.3ª.
C.31 1 Noli regibus dare vinum.ĉ.22e.q.149.4.0./.1e.Thi.2.lec.2.co.3./.Ephe.5.14ª.
2 Date siceram merentibus, & vinum.ĉ. vsq; aperi.1.Esdræ.3.1ª.
3 Mulierem fortem, quis inueniet? Opus.20.li°.4.c°.6./.8./.Matth.1.co.25.
4 Viæ eius, & laudauit eam.22e.q.115.1.1m.

AVTORITATES EX libro Ecclesiastes Salomonis.

C.1 1 Vanitas vanitatū, & omnia vanitas. Psal.4.2ª./.22e.q.5.1.2m./.2.d.12.3.c./.Veri.q.2.1.11m./.3.16m./.17m./.18m./.q.8.7.5m.
Terra in æternum stat. Psal.101.12ª./.1ª.q.10.3.c.
2 Quid habet amplius homo de vniuerso labore.ĉ. 1ª.q.75.6.1m./.Psal.12.co.5.
3 Lustrans vniuersa in circuitu, pgit spūs. Opus.53.6m.
Omnia flumina intrant mare.ĉ. 1ª.q.102.1.2m./.2.d.17.q.3.2.c.4m.5m.
4 Ad locū vnde exeūt flumina, reuertūt, vt iterū fluāt.3.

glo.o./. Ro.l.5.pn°./. Psal.45.co.3./. Ro.l.9.prin°.
5 Nihil sub Sole nouum.1a.q.73.1.3m./.4.d.48.q.2.1.1m./.ȝ.4.c°.82.f.
6 Peruersi difficile corriguntur. 22e.q.186.10.3m./.He.6.2a.
Stultorum infinitus est numerus.Numeri.10.4a.
7 Eo q in multa sapia,multa sit idignatio.12e.q.47.2.c./.Ethi.6.lec.6.f. Et afflictio spus. 12e.q.38.1.1m.
8 Qui addit scientiam, addit & laborem, vel dolorem.12e.q.38.4.1m.

C.2 1 Vidi in omnibus vanitatem.ē.1a.
Et afflictionem animi,vel spiritus.ē.7a.
2 Cogitaui in corde meo,abstrahere a vino carnē meā, vt animum meum transferrem ad sapientiam.22e.q.149.4.0./.q.188.5.c./.1e.Thi.2.lec.2.co.3.
3 Frustra sudaueram.Psal.126.2a.
Vidi nihil permanere sub sole.2.d.7.q.1.1.2m./.d.19.2.4m./.1e.Cor.15.lec.f.co.1.2.
4 Vnus vtriusq;.s. sapientis & stulti est interitus. 1a.q.75.6.1m./.j.3.5a.
5 Quid enim proderit hoi,de vniuerso labore.ē.ī.1.2a.
Ostendere animę suę bona.Gen.46.2a.
6 Et hęc de manu dei est.Gen.3.14a.

C.3 1 Oia tēpus habent ē.quol.3.q.13.2.0./.Opus.73.c°.4.
2 Quid habet amplius homo,de labore suo.ē.1.2a.
Cuncta fecit bona in tempore suo.ȝ.3.c°.5.
3 Didici q omnia opera quę fecit deus, perseuerent in ęternum. 1a.q.65.1.1m./.q.103.1.2m./.q.104.4.0./.22e.q.98.2.3m./.1.d.8.q.3.2.c./.4.d.11.q.1.2.b.1./.Potentia.q.3.6.24./.q.5.4.0./.9.1m.
4 Iustum & impium iudicabit deus. Psal.9.3a.
Vt probaret eos deus. Psal.16.2a.
Et ostenderet similes esse bestiis. Psal.48.1a.2a.
5 Vnus est interitus hominis, & iumentorum, & ęqua vtriusq; conditio. 1a.q.75.6.1m./.22e.q.104.1.1m./.2.d.19.1.1m./.ȝ.2.c°.78.f./.Anima.14.1m.
6 Nihil habet homo iumento amplius.Ibidem.
Cuncta subiacent vanitati.ē.1.1a.
Omnia pergunt ad vnum locum.quol.6.q.2.2.c.
7 De terra facta sunt.Gen.29a./.2.9a.
Et in terram pariter reuertuntur.Ibidem.3.25a.
8 Quis nouit, si spiritus filiorum Adam ascendant sursum.1.Esdrę.1a.
9 Et spiritus iumentorum descendat deorsum. Ibidem.

C.4 1 Vidi calumnias.Leui.19.10a. Et lacrymas innocentium,& consolatorem neminem.2.Re.9.2a.
2 Et i hoc vanitas.ē.1.1a. Et cura superflua est.ql.7.17.7m./.Phil.4.co.3. Et afflictio animi pessima.ē.1.7a.
3 Et fraudo animam meam bonis.Gen.46.2a.
4 Melius est duos esse simul,quā vnum.ē. vsq; funiculus.22e.q.188.8.1m.
5 Infinitus numerus est populi.Numeri.10.4a.
6 Melior est obia,q stultorum victimę. 1.Re.15.5a.6a.

C.5 1 Deus enim in cęlo.3.Re.8.10a. Siquid vouisti deo, ne moreris reddere.ē.vsq;,non reddē.Psal.75.6a.7a.
2 Displicet ei infidelis & stulta promissio. 22e.q.88.2.3m./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.2m.
3 Ne dicas,coram angelo non est prouidentia.1a.q.57.2.c./.ȝ.3.c°.87./.88./.Veri.q.5.10.0.
Ne forte iratus deus.Exo.4.5a.
4 Tu autem deum time.Leui.19.14a. Vbi multa somnia plurimę vanitates.Psal.4.2a./.ē.1.1a.
5 Si videris calūnias.Leui.19.10a. Et violēta iudicia.Ibidē.11a. Vniuersę terrę rex ipat seruiēti.ps.46.3a.
6 Auarus non implebitur pecunia.12e.q.2.1.3m.

C.6 1 Anima eius non vtatur bonis.Gen.46.2a.
Frustra venit.Psal.126.2a. Hoc vanitas.ē.1.1a.
2 Nonne ad vnum locum properant omnia.ē.3.6a.

C.7 1 Per tristitiam vultus, corrigitur animus delinquentis.Prouer.25.5a. Cor sapientium,vbi tristitia est,& cor stultorum vbi lętitia.22e.q.114.1.3m.
Calumnia conturbat sapientem.Leui.19.10a.
2 Vtilior ē sapia cūctis diuitiis.ē.opus.19.c°.8.co.9.2m.
3 Considera opa altissimi.Iob.11.6a. Q ō nemo possit corrigē,quē ille despexerit.1a.q.23.3.3m./.Hier.51.2a.
4 In die bona fruere bonis, & diē malū pręcaue. Ephe.5.13a. Sed hoc vanitas.ē.1.1a.
5 Noli esse iustus multum.1a.q.108.5.2m.
Nec plus sapias,quā necesse sit.Ro.12.4a.
6 Qui deum timet,nihil negligit.22e.q.54.2.4m.
7 Non est enim homo iustus in terra,qui faciat bonum, & nō peccet.3.R.8.13a. Quęrit aia mea.Gē.46.2a.
8 Virum de mille vnum reperi, mulierem ex omnibus non inueni.Matth.1.co.25.
9 Solummodo hoc reperi, q fecerit deus hominem rectum.1a.q.95.0./.22e.q.5.1.c./.2.d.29.0./.Veri.q.18.4.c./.2m./.Ma.q.4.2.17m.
10 Et ipse se infinitis miscuerit qstionibus.Nume.10.4a.

C.8 1 Ego os regis obseruo.22e.q.152.2.1m.
Et pręcepta iuramenti dei.Gen.22.8a.
2 Ne festines recedere a facie eius.Gen.3.14a.
Quia omne quod voluerit,faciet.Psal.113.2a.
3 Et sermo eius,potestate plenus est.Gen.17.1a.
Nec dicere ei quisq; potest,quare ita facis.Gen.50.5a.
Non est in hominis potestate,prohibere spiritū. 22e.q.189.1.4m.
Interdum dominatur homo homini, in malum suū.Opus.20.li°.3 c°.8.
4 Erit bonum timentibus deum.Leui.19.14a.
Non sit bonum impio.ē.est & alia.Gen.3.21a.
5 Et hic vanitas.ē.ē.1.1a.
Et intellexi,q omnium operum dei,nullam possit homo inuenire rationem.ē.ȝ.3.c°.56.f.

C.9 1 Opera eorum,in manu dei.Gen.3.14a.
2 Nescit homo, vtrum amore, an odio dignus sit. 12e.q.112.5.0./.3a.q.80.4.5m./.1.prolo.L.co.2./.d.15.q.4.1.1m./.d.16.1.5m./.d.17.q.1.4.0./.3.d.23.q.1.2.1m./.d.27.q.2.1.10m./.ar.4.q.4.2m./.4.d.4.q.1.ar.2.q.2.4m./.d.9.ar.3.q.2.c./.d.21.q.2.2.2m./.Veri.q.10.10.0./.quol.7.vel.8.q.2.2.c./.Ro.8.f./.2e.Cor.12.co.2./.c°.13.co.10.f.
3 Vniuersa ęque eueniunt iusto & impio.ē. vsq; vnde.12e.q.114.10.4m./.Veri.q.5.5.6m./.ē.2.4a./.3.5a.
4 Nemo est qui semper viuat. Psal.28.13a.
Melior est canis viuus,leone mortuo.1e.Cor.6.co.3.
5 Viuentes,sciunt se esse morituros.Ibidem.
Mortui vero nihil nouerunt amplius. 1a.q.75.6.1m.
6 Amor quoq;,& odium, & inuidia simul pereunt. 1a.q.103.5.1m.
7 Nec opus nec ratio, nec scientia, nec sapientia erunt apud inferos.ȝ.3.c°.56.f.
8 Vidiq; sub sole,nec velocium esse cursum,nec fortium bellum.ē.1a.q.103.5.1m./.Veri.q.5.5.5m.
9 Sed tempus casumq; in omnibus.1a.q.103.5.1m.
10 Et qui in vno peccauerit, multa bona perdet. Iac.2.4a./.12e.q.63.2.2m./.q.65.3.c./.q.71.4.0./.q.73.1.2m./.22e.q.132.3.2m./.3a.q.89.4.0./.2.d.42.q.1.2.4m./.5m./.q.2.5.5m./.3.d.36.5.1m./.4m./.4.d.14.q.2.ar.3.q.2.0./.d.21.q.1.ar.1.q.1.3m./.d.22.q.1.1.6m./.Ma.q.14.2.3m.

C.10 1 Cor sapiens in dextera eius, & cor stulti in sinistra illius. Prouer.21.1a.
2 Si spiritus potestatem habentis,ascenderit super te,locum tuum ne dimiseris.1.Esdrę.1a.
3 Pecunię obediunt omnia.12e.q.2.1.1m./.4.1m./.22e.q.78.2.c./.Opus.73.c°.13.

C.11 1 Lignum in quocunque loco ceciderit, ibi erit. 12ᵉ.q.13.4.3ᵐ.
Quę sit via spiritus. 1. Esdræ. 1ᵃ.
2 Deus fabricator est omnium. Opus. 12.ar.4.
Vanitatis arguentur preterita. ō.1.1ᵃ.
3 Pro oĩbus his adducet te deus in iudicium. Psal.9.3ᵃ.
C.12 1 Reuertatur puluis in terram suam, vnde erat. Gene.3.25ᵃ.26ᵃ.
2 Et spiritus redeat ad deum, qui dedit illum. 1. Esdræ. 1ᵃ./.Gen.2.10ᵃ.
3 Vanitas vanitatum, dixit Ecc.& oia vanitas. ō.1.1ᵃ.
Composuit parabolas multas. Iob.27.4ᵃ.
Deum time. Leui.19.14ᵃ.
4 Cūcta quę fiũt, adducet deus in iudicium c̃. Psal.9.3ᵃ.

AVTORITATES EX libro Canticorum.

C.1 1 Osculetur me, osculo oris sui. Geñ.3.14ᵃ./.27.2ᵃ.
2 Quem diligit anima mea. Deut.6.4ᵃ./.Gen.46.2ᵃ.
C.2 1 Ordinauit in me charitatem. 22ᵉ.q.26.1.0./.q.44.8.0.
2 Amore langueo. 12ᵉ.q.28.5.1ᵐ./.3.d.27.q.1.3.2ᵐ.
3 Lęua eius, sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. 3ᵃ.q.58.4.2ᵐ./.He.lec.2.co.5.
4 Adiuro vos. Gen.24.2ᵃ.
C.3 1 Quem diligit anima mea. Deut.6.4ᵃ./.Gen.46.2ᵃ.
2 Adiuro vos. Gen.24.2ᵃ.
C.4 1 Sicut turris Dauid, colum tuum. c̃. vsque fortium. 1. prolo.1.co.2.principio.
2 Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. 3ᵃ.q.27.4.0./.6.1ᵐ./.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.4ᵐ./.5ᵐ./.q.2.3.0./.I.lec.1./.d.13.q.1.ar.2.q.1.c.
3 Vulnerasti cor meum. c̃.3.d.27.q.1.1.4ᵐ./.Ephe.1.f.
4 Fauus distillans labia tua sponsa. Ephe.3.co.2.
5 Surge aquilo, & veni auster. c̃. Psal.77.7ᵃ.
C.5 1 Anima mea liquefacta est, vt dilectus locutus est mihi. 12ᵉ.q.26.1.b./.d./.q.28.5.d./.3.d.27.q.1.1.4ᵐ.
2 Adiuro vos. Gen.24.2ᵃ.
3 Amore langueo. ē.2.2ᵃ.
C.6 1 Terribilis vt castrorum acies ordinata. 1ᵉ. Cor.5.lec.1.f.
2 Quę est ista, quę progreditur quasi aurora consurgens. Iob.3.4ᵃ.
C.7 1 Fabricata sunt manu artificis. Opus.12.ar.4.
2 Odor oris tui, sicut malorum. Gen.27.3ᵃ.
C.8 1 Lęua eius sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me. ē.2.3ᵃ.
2 Adiuro vos. Gen.24.2ᵃ.
3 Fortis est, vt mors dilectio. 3.d.27.q.1.1.4ᵐ.
4 Lampades eius, vt lampades ignis atque flammarum. 12ᵉ.q.28.5.c.
5 A quę multę non potuerunt extinguere charitatem. c̃. Ro.8.47ᵃ.

AVTORITATES EX LIB. SAPIENTIAE.

C.1 1 Diligite iustitiam qui iudicatis terram. Leui.19.15ᵃ.
In simplicitate cordis quęrite illum. Iob.1ᵃ.
2 Inuenitur ab iis qui non tentant illum. Deut.6.8ᵃ.
Apparet his, qui fidem habent in illum. Gen.32.2ᵃ.
3 Peruersę cogitationes separãt a deo. 12ᵉ.q.154.5.c./.q.163.3.1ᵐ./.4.d.16.q.3.ar.2.q.5.4ᵐ./.d.19.L.f.
4 In maleuolam animam, non introibit sapientia. 22ᵉ.q.45.4.0.
5 Nec habitabit in corpore subdito peccatis. Ibidem./.Psal.13.5ᵃ.
6 Renum illius testis est deus. c̃.3. Re.8.12ᵃ.
7 In cogitationibus impii interrogatio erit. c̃. Ibidem.
8 Auris zeli, audit omnia. Gene.3.14ᵃ./.Exo.2.4ᵃ./.Hester.13.4ᵃ.
9 Os quod mentitur, occidit animam. Psal.5.6ᵃ.
10 Deus mortẽ non fecit. 1ᵃ.q.49.2.c./.22ᵉ.q.19.1.3ᵐ./.q.164.1.5ᵐ./.Potentia.q.1.6.11ᵐ./.He.9.f.
11 Nec delectatur in perditione impiorum. 1ᵃ.q.19.9.0./.10.1ᵐ./.3ᵐ./.q.22.3.3ᵐ./.q.48.6.c./.12ᵉ.q.39.2.3ᵐ./.q.79.4.2ᵐ./.1.d.45.4.4ᵐ./.q.46.4.0./.d.47.3.4ᵐ./.3.d.30.1.5ᵐ./.ꝫ.1.cᵒ.95./.Liᵒ.2.cᵒ.25.f./.Potentia.q.1.6.0./.Ma.q.3.1.1ᵐ./.q.16.2.c.f./.quol.5.q.2.2.0.
12 Creauit, vt esset oia. Prouer.16.3ᵃ./.1ᵃ.q.65.2.1ᵐ.
13 Iustitia perpetua est, & immortalis. 12ᵉ.q.67.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.58.1.3ᵐ./.4ᵐ./.4.d.33.q.3.1.3ᵐ./.Veri.q.1.5.12ᵐ.
14 Iniustitia autem mortis acquisitio. Ro.6.21ᵃ.
C.2 1 Filium dei se nominat. Psal.2.3ᵃ.
Et gloriatur patrem se habere deum. Ibidem.
2 Morte turpissima condemnemus eum. Math.26.24ᵃ./.27.6ᵃ.
3 Excęcauit illos malitia eorum. 12ᵉ.q.79.3.0./.22ᵉ.q.15.1.c.2ᵐ./.1.d.40.q.4.2.c.
4 Deus creauit hoĩem inexterminabilem. Prouer.7.9ᵃ./.1ᵃ.q.76.5.1ᵐ./.q.97.1.0./.3.1ᵐ./.q.102.2.c./.2.d.19.2.4.5.0./.d.20.q.1.1.2ᵐ./.d.23.q.223.c./.d.29.5.c./.d.31.q.1.2.1ᵐ./.3.d.18.ar.4.q.1.3ᵐ./.4.d.44.q.3.ar.1.q.3.c./.ꝫ.4.cᵒ.80.principio./.82.co.5./.Veri.q.24.9.c./.Potentia.q.5.3.8ᵐ./.Ma.q.5.5.c./.Opus.3.cᵒ.193.244.
5 Ad imaginem similitudinis suę fecit illum. Gen.30ᵃ.
6 Inuidia autem diaboli, mors introiuit in orbem terrarum. 22ᵉ.q.36.4.2ᵐ./.2.d.21.q.2.1ᵐ./.Ma.q.3.3.1ᵐ.
C.3 1 Iustorum animę in manu dei sunt. Gen.3.14ᵃ.
Non tanget illos tormentum mortis. Psal.88.13ᵃ.
2 Illi autem sunt in pace. Psal.118.69ᵃ.
Deus tentauit eos. Gen.22.1ᵃ.
3 Tanquam aurum in fornace probauit illos. Psal.16.2ᵃ.
4 Fulgebunt iusti. Matth.13.11ᵃ.
5 Sicut scintillę in arundineto discurrent. Isa.40.6ᵃ.
6 Iudicabunt nationes. Matth.19.22ᵃ.
7 Regnabit dominus illorum in perpetuũ. Psal.46.3ᵃ.
8 A domino recesserunt. Iob.22.2ᵃ.
9 Maledicta creatura eorum. Gen.3.14ᵃ.
10 Nationes iniquę, dire sunt cõsumationis. Psal.33.3ᵃ.
C.4 1 Apud deum nota est. Exo.33.5ᵃ.
2 Multigena impiorũ multitudo, non erit vtilis. c̃. Ro.3.lec.2.co.3.
C.5 1 Gemẽtes p̃ angustia spũs. Matth.15.6ᵃ./.1. Esdrę.1ᵃ.
2 Pœnitentiam agentes. 22ᵉ.q.13.4.c./.3ᵃ.q.86.1.c./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.0./.d.50.q.2.ar.1.q.2.0./.Opus.3.cᵒ.179./.He.12.co.14.
3 Ecce quõ computati sunt inter filios dei. Luc.6.12ᵃ.
4 Lassati sumus in via iniquitatis & perditionis, ambulauimus vias difficiles. Isa.46.f./.Psal.16.3ᵃ.
5 Viam autem domini ignorauimus. Iob.23.6ᵃ.
Quid nobis profuit superbia nostra. Ro.6.18ᵃ.
6 Sic & nos nati, continuo desiuimus. 2.d.19.L.2ᵐ.
7 Iusti in perpetuum viuent. Matth.25.7ᵃ.
Et apud dominum, est merces eorum. Gen.15.1ᵃ.
Apud altissimum. Iob.11.6ᵃ.
8 Ideo accipient regnum decoris. Apoc.1.5ᵃ.
Et diadema speciei. Psal.8.2ᵃ.
9 De manu domini. Gen.3.14ᵃ.
Dextera sua teget eos, & brachio sancto suo defendet illos. Ibidem.

10 Dei sui. Gen.17.5ª.
Accipiet armaturam zelus illius. Exo.20.6ª.
Armabit creaturam, ad vltionem inimicorum. Psal. 5.5ª./. Exo.20.8ª./. Deut.32.17ª.
11 Induet pro thorace iustitiam. Deut.32.6ª.
Sumet scutum inexpugnabile ęquitatem. Iob.33.4ª.
12 Acuet diram iram in lanceam. Exo.4.5ª.
Et a petrosa ira.&c. Ibidem.
13 Pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Matth.24.9ª.
14 Cōtra illos stabit spūs virtutis. 1. Esdrę.1ª./. Ruth.3.2ª
Tanq; turbo venti diuidet eos. Matth.25.2ª.3ª.
15 Et ad eremum deducet omnem terram iniquitatis illorum. Ruth.3.2ª.
16 Malignitas euertet sedes potentium. Prouer.21.1ª./. 4.d.46.q.2.ar.2.q.1.6ᵐ.
17 Melior est sapientia, q̄ vires. Ecc.7.2ª./.ſ.18ª.
18 Et vir prudens q̄ fortis. 12ᵉ.q.61.2.1ᵐ./.q.66.1.c./.2.0./.22ᵉ.q.23.6.c./.q.47.6.3ᵐ./.q.56.1.1ᵐ./.q.123.12.0./.q.141.8.0./.3ª.q.85.3.4ᵐ./.3.d.27.q.2.2.3ᵐ./.d.33.q.2.5.0./.Virt.q.5.1.11ᵐ./.3.c.co.3.

C.6 1 Data est a domino, potestas vobis. Ro.13.2ª.
Et virtus ab altissimo. Ibidem./. Iob.11.6ª.
Qui interrogabit opera vestra. Psal.32.8ª.
2 Et cogitationes scrutabitur. 3. Re.8.12ª.
Cū essetis ministri regni illius. Ro.13.1ª./. ps.46.3ª.
3 Non recte iudicastis.&c. Leui.19.15ª.
Neq; s̄m voluntatē eius ambulastis. Psal.110.2ª.
4 Horrēde & cito apparebit vobis. He.10.17ª. Iudiciū durissimum in iis qui pręsunt fiet. He.13.5ª./.ſ.5ª.
5 Potentes potenter tormenta patientur. 4.d.46.q.2.ar.2.q.1.6ᵐ.
6 Fortioribus fortior instat cruciatio. Ibidem.
Exiguo cōcedit misericordia. Ibidē./. Exo.22.11ª.
7 Non subtrahet personam cuiusq; deus. Deut.10.10ª.
Clara est & nunquā marcescit sapientia.&.1.13ª.
8 Aequaliter est illi cura de omnibus. 1ª.q.20.3.1ᵐ./.12ᵉ.q.112.4.1ᵐ./.3.d.32.4.1ᵐ./. Matth.10.co.17.fi./.ſ.12.5ª.
9 Cōcupiscentia sapiētia. 1ª.q.20.1.1ᵐ./.q.59.4.2ᵐ./.q.64.3.c./.q.82.5.1ᵐ./.12ᵉ.q.22.3.3ᵐ./.q.30.1.1ᵐ./.22ᵉ.q.18.1.c./.1.d.8.I.pnº./.3.d.15.I.2ᵐ./.d.26.q.1.5.0./.d.27.q.2.1.c./.d.34.q.2.art.1.q.1.c./.4.d.14.q.1.ar.3.q.4.c./.d.15.q.2.ar.1.q.1.3ᵐ./.d.17.q.2.ar.1.q.2.1ᵐ./.d.44.q.3.ar.3.q.2.5ᵐ./.ʒ.2.cº.79.fi./.Veri.q.25.3.c.fi./.7ᵐ./.q.26.6.13ᵐ./.15ᵐ./.16ᵐ./.9.5ᵐ./.Ma.q.10.2.2ᵐ./.q.12.1.9ᵐ./.2.1ᵐ./.3ᵐ./.4ᵐ./.Anima.lec.10.co.3.
10 Deducet ad regnum perpetuum. Matth.25.7ª.
11 Non abscondam a vobis sacramenta dei. 3ª.q.6e.1.c./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1.c./.d.19.I.4ᵐ./.1ᵉ.Cor.plo.principio. Et non pręteribo veritatem. Opus.73.pro.principio./.ʒ.1.prolo.

C.7 1 Sum quidē & ego mortalis homo, similis oībus. 3ª.q.29.1.3ᵐ./.3.d.15.I.4ᵐ./.4.d.1.q.2.ar.2.q.3.1ᵐ.
2 Ex genere terreno illius, q prior factus est. 3ª.q.4.6.0./.q.31.1.0./.3.d.2.q.1.ʒ.2.q.2.0./.Opus.3.cº.224.
3 Decem mensium tempore coagulatus in sanguine. 3.d.3.q.5.2.3ᵐ.
4 Et pręposui illā regnis.&c. vsq; & proposui. Ecc.7.2ª.
5 * Diuitias nihil esse dixi, in comparatione illius. 22ᵉ.q.188.5.c.
Inextinguibile est lumen illius.&.1.13ª.
Per manus illius. Gen.3.14ª.
* Dominus dedit mihi horum quę sunt scientiam veram. 12ᵉ.q.112.5.2ᵐ.
Est enim in illa.s. sapientia, spiritus intelligentię sctūs, vnicus, multiplex.&c. vsq; subtilis. 1ᵉ.Cor.12.co.4.fi.

6 Omnibus mobilibus mobilior est sapientia. 1ª.q.9.1.2ᵐ./.q.73.3.c./.1.d.8.q.3.1.1ᵐ./.Trin.20.2ᵐ./. Psal.17.co.3.10.
7 Vapor enim virtutis dei est. Deut.4.14ª.
Et emanatio quędam est claritatis omnipotentis Dei. Gen.17.1ª./.He.1.3ª.
8 Nihil inquinatum in eam incurrit. Deut.32.5ª.
Candor est enim lucis ęternę, & speculum sine macula. Ibidem./.Can.4.2ª.
9 Et cum sit vna. 1ª.q.1.3.0./.q.11.4.0.
Omnia potest. Gen.17.1ª.
Sapientia vincit malitiam. 3.d.22.q.2.ar.2.q.2.3ᵐ.
10 Per nationes in animas sanctas se transfert, amicos dei & prophetas constituit. 22ᵉ.q.45.6.2ᵐ./.112.2.1ᵐ./.4.1ᵐ./.Veri.q.12.5.1ᵐ.
11 Attingit a fine vsq; ad finē fortiter, & disponit omnia suauiter. 12ᵉ.q.110.2.c./.22ᵉ.q.23.2.c./.q.165.1.c./.3.d.27.q.1.1.9ᵐ./.4.d.49.q.1.ar.3.q.1.c./.ʒ.3.cº.82.fi./.Veri.q.22.1.c./.Psal.9.co.8./.Ro.9.lec.3.co.3.

C.8 1 Hāc amaui & exquisiui a iuuētute mea. 12ᵉ.q.26.1.1ᵐ
2 Sobrietatē docet, & sapientiam, iustitiam, & virtutes. 12ᵉ.q.51.4.0./.q.63.3.0./.22ᵉ.q.143.c. principio./.q.149.1.0./.3.d.33.q.1.ar.2.q.3.0./.4.d.14.q.1.ar.3.q.1.c./.Virt.q.1.9.10.0.
3 Scit pręterita, & de futuris ęstimat.&c. vsq; seculorum. Isa.41.2ª.
4 Nō habet amaritudinē cōuersatio illius, nec tedium &c. 12ᵉ.q.31.5.c.fi./.q.32.7.2ᵐ./.q.35.5.0./.22ᵉ.q.9.4.2ᵐ./.q.180.8.c./.3ª.q.46.7.4ᵐ./.3.d.15.q.2.ar.3.q.2.3ᵐ./.d.26.q.1.5.5ᵐ./.4.d.49.q.3.ar.3.q.2.0./.ʒ.1.cº.2./.Veri.q.2.6.8ᵐ./.q.26.3.6ᵐ./.9.8ᵐ./.Virt.q.2.6.9ᵐ./.Opus.3.cº.168./.Phil.7.lec.6.co.3.fi.
5 Puer autem eram ingeniosus, vtpote qui sortitus sum animam bonam. 1ª.q.85.7.c./.3ª.q.55.1.3ᵐ./.1.d.8.q.5.2.6ᵐ./.2.d.21.q.2.1.2ᵐ./.d.32.q.2.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.3.2ᵐ.
6 Et cum essem magis bonus, veni ad corpus coinquinatum. 1ª.q.90.4.0./.q.91.4.3ᵐ./.q.118.3.0./.22ᵉ.q.164.1.4ᵐ./.3ª.q.6.3.4.0./.9.c.2ᵐ./.1.d.8.q.5.2.6ᵐ./.2.d.3.q.1.4.1ᵐ./.d.17.q.2.1.0./.d.32.q.2.3.4ᵐ./.ʒ.2.cº.81.82.83.1ᵐ./.ʒ.4.cº.33.fi./.34.7ᵐ./.Poª.q.3.10.0./.Veri.q.19.1.c./.Ma.q.5.4.c./.Opus.2.&cº.fi./.Opus.30.lec.4.0./.Met.12.lec.3.co.3.
7 Non possum esse continens, nisi deus det. 22ᵉ.q.156.2.1ᵐ./.Virt.q.1.4.4ᵐ.

C.9 1 Fecisti omnia verbo tuo. Psal.32.3ª.
Et sapientia tua. Psal.103.11ª.
2 Constituisti hominem, vt dominaretur creaturę.&c. Psal.8.3ª.
3 Da mihi sediū tuarum assistricē sapientiā. ps.44.1ª.6ª.
4 Mitte illam de cœlis. 3. Re.8.10ª./.1ª.q.43.5.0.
Scit enim illa omnia. Hester.14.fi.
5 Cogitationes enim hominum timidę, & incertę sunt prouidentię nostrę. Veri.q.5.5.c.
6 Corpus quod corrumpitur, aggrauat animam. 22ᵉ.q.180.7.2ᵐ./.&.1ᵉ.Cor.10.lec.1.fi.
7 Sensum tuum quis sciet, nisi tu dederis sapientiam?&c. 1.prolo.co.1.

C.10 1 Eduxit illum a delicto suo. ʒ.4.cº.52.fi./. Ma.q.4.6.19ᵐ./.Opus.3.cº.204./. Ro.5.lec.3.co.3.fi.
2 Victricem manum tuam. 2. Paral.6.fi.
3 * Dedit illi scientiam sanctorum. 1ª.q.1.3.0./. 12ᵉ.q.112.5.2ᵐ./.Prouer.2.2ª./.Dan.1.4ª.

C.11 1 Per quę quis peccat, per hęc & torquetur. 4.d.44.q.3.ar.2.q.3.4ᵐ.
2 Non enim impossibilis omnipotens manus tua. Iob.42.1ª./.2.Paral.6.fi.
3 Omnia in mensura, & numero, & pondere, disposuisti.

1ª.q.5.5.o./.q.45.7.o./.1.d.3.q.2.2. o./. ℥. 3. cº. 97. co.3.
4 Virtuti brachii tui,quis resistet?2. Paral.6.ſi./.20. 2ª.
5 Et misereris omnium.4.d.46.q.2.ar.3.q.1.1m.
6 Quia omnia potes.Iob.42.1ª.
7 Diligis oīa quę sunt.1ª.q.20.2.c./.q.23.3.1m./.12ᵉ.q. 110.1.c./.3.d.32.1.2.o./.℥.1.cº. 91./.Liº. 3.cº. 150. prinº./.Mi.q.27.1.c./.Virt.q.2.7.2m./.Ro. 5.L.2. co.3.
8 Et nihil odisti eorum quæ fecisti. Psal.5.4ª.

C.11 1 Quos exhorruisti,qui odibilia opera tibi faciebāt.ibid.
2 Et nālis malitia eorū.1ª.q.63.4.2m./.3ª.q.2.12. c./. Virt.q.1.8.16m./.Matth.10.co.17.ſi./. Ro.11.L.3.ſi.
3 Quis enim dicet tibi,quid fecisti c?2. Paral.20.2ª.
4 Non enim est alius deus,nisi tu. Deut.6.4ª.
5 Cui cura est de omnibus. 1ª.q.8.3.c./.q.22.2.3.o./.q. 23.1.c./.q.103.5.o./.q.113.6.c./.12ᵉ.q.91.2.c./. q.93. 8.c./.4.5.6.o./.1.d.40.q.1.2.c./.q.4.1.c./.d. 39.q.2.2. o./.2.d.11.q.1.4.c./.d.37. q. 3. 1. c./. ℥. 3. cº. 1.64. 94. 111./.Veri.q.5.2.4.o./ quol.12.5.ſi./. Opus.3.cº. 124. 132. 133./. Iob. prolo./. Psal.23.co.1.2./. Psal. 30.co.8./.Matth.10.co.17./.Causis.lec.20. o./. Met. 6.lec.3.co.6.7./.8.6.8ª.
6 Cum ergo sis iustus,iuste oīa disponis. Psal.144.3ª.
7 Virtutem enim ostendis, qui non crederis in virtute esse cōsumatus.1ª.q.25.1.1m./.12ᵉ.q. 61.5.c.1m./.1. d.19.q.3.1.c./.3.d.32.1.5m./.d. 34. q. 1.1. 6m./.4. d. 46.q.1.ar.1.q.1.1m./.2m./.℥.1. cº.92.93.94./.Liº. 3. cº.34.4m./.Virt.q.5.4.c./.quol.4.2.1.o.
8 Quorum parentibus, iuramenta & conuentiones dedisti. Exo.32.4ª.

C.13 1 Vani sunt omnes homines,in quibus non subest scientia dei. Psal.4.2ª.
2 A magnitudine enim speciei & creaturę,cognoscibiliter poterat creator horum videri. 1ª.q.12.o./. 12ᵉ.q. 93.2.o./.1.d.3.q.1.o./.℥.1.cº.10.11.12.13.14./. Liº. 3.cº. 57./.Liº.4.cº.1./.veri.q.8.1.o./.quol.10.q.8.o./. Psal.8.co.3./.Io.lec.16.o.

C.14 1 Tu autem pater,prouidentia ab initio cuncta gubernas.5.cº.12.5ª.
2 Similiter odio sunt deo,ipius & ipietas eius.,ss.5.4ª.
3 Creaturæ factę sunt in odium, & in tentationem animę hominum,& in muscipulam pedibus insipientium. 1ª.q.65.1.3m./.12ᵉ.q.79.1.2m./.1.d.1.q.3.2m.
4 Initium enim fornicationis est exquisitio idolorum,& adinuentio illorum corruptio vitę est.Leui.17.5ª.

C.15 1 Superuacuitas enim hominum hęc adinuenit.c. vsq; imposuerunt.22ᵉ.q.94.4.o./.2.d.15.q.1.2.c./.℥.3.cº. 120./.Potentia.q.3.4.c.
2 Incōmunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt.1ª.q.3.4.1m./.q.13.9.o./.1.d.25.3.o.
3 Infandorum enim idolorum,cultura,omnis mali causa est initium & finis.22ᵉ.q.94.4.1m./.2.d. 42.q.2.3. 7m./.1ᵉ. Cor.12.co.2.
4 In misericordia disponens omnia. Psal.24.2ª./.ſ.11. 3ª./.Ecc.2.3ª.
Sciētes magnitudinē tuā. Psal.146.1ª./.Psal.47.1ª.
5 Nosce te,consumata iustitia est,& scire iustitiā & virtutem tuam,radix immortalitatis. Io.14.co.2.
6 *Sed & æstimauerunt ludum esse vitam nostrā. 22ᵉ. q.168.2.2m.

C.16 1 Sed non in perpetuum ira tua permāsit. Exo.32.2ª.
2 Neq; herba,neq; malagma sanauit eos,sed sermo tuᵉ domine qui sanat omnia. Ro.lec.6.principio.
3 Sed tuā manū effugere impossibile est. 2.Paral.6.ſi.
Per fortitudinem brachii tui.℥.1.cº.91.
4 Vindex est enim orbis iustorum.ſ.cº.5.3ª.5ª.
Creatura enim tibi factori deseruiēs exardescet in tormentum aduersus iniustos.Ibidem.

5 Ingrati enim spes,tāq; hybernalis glacies tabescet.22ᵉ. q.107.4.o./.q.112.5.4m.

C.17 1 Semper præsumit sęua, turbata conscientia. 22ᵉ.q. 21.3.1m.
2 Nihil enim est timor,nisi psumptionis adiutoriū.ibid.

C.18 1 Omnipotens sermo tuus domine,exiliens de cœlo, a regalibus sedibus venit. He.4.lec.2.co.3.
2 Sed non diu ira tua permansit. Exo.32.2ª.
Restitit irę.Ibidem.
3 In veste enim ponderis quam habebat, totus erat orbis terrarum.12ᵉ.q.102.5.9m./.1ᵉ.Cor.9.lec.2.co.2.

C.19 1 Impiis autem vsq; in nouissimum sine misericordia ira superuenit. Ezo.4.5ª.
2 Tegebatur tua manu.2.Paral.6.ſi. Percussi sunt cecitate,sicut illi in foribus iusti. Gen.19.4ª./.Exo.32.2ª.

AVTORITATES EX libro Ecclesiastici.

C.1 1 Omnis sapientia a domino deo est, & cū illo fuit semper,& est ante æuum.1ª.q.10.5.2.2.2m.
2 Prior omniū creata est sapientia.1ª.q.41. 3.4m./.℥. 4.cº.8.ſi./.Potentia.q.3.18.17m.
3 Fons sapientię, verbū dei in excelsis. 1.d.34. q.2.2m.
4 Vnus est altissimus creator omnium. Deut.6.4ª.
Omnipotens.Iob.42.2ª.
Sedens super thronum. Psal.44.1ª.
Ne accesseris ad eum,duplici corde.ſ.cº.2.5ª.
5 Ipse creauit eam in spiritu sancto.ſ.2ª.
Effudit illā super omnia opera sua.c. 1ª.q.41.3.4m.
6 Initium sapientię,timor domini. Psal.110.ſi.
7 Radix sapientię timor domini. Ibidem.

C.2 1 Qui timetis deum,credite illi.22ᵉ.q.7.1.1m.
2 Nullus sperauit in dño,& cōfusus est. Ro.5.co.3.
3 Quoniam pius & misericors est deus. 1ª. q.21. 3. o./. 22ᵉ.q.30.2.1m./.4.d.46.q.2.ar.1. q.1.o./.℥.1.cº. 91. ſi./.Psal.24.co.6.
4 Et remittit in die tribulationis peccata. 22ᵉ.q.87.6.c. ſi./.4.d.15.q.1.ar.4.q.2.o.
5 Væ duplici corde.22ᵉ.q.109.2.4m./.q.111.3.2m.
6 Incidemus in manus domini.2. Paral.6.ſi.

C.3 1 Qui honorat patrē suū,vita viuet lōgiore. Exo.20.7ª
2 Altiora te ne quęsieris. 1ª.q.1.1.1m./.22ᵉ.q. 161.2. 2m./.1.prolo.L.co.1./.Veri.q.5.2.6m.
3 Eleemosyna resistit peccatis. 22ᵉ.q.154.2. 5m./.4. d. 15.q.2.ar.2.q.1.1m.

C.4 1 Est confusio adducens peccatum,& est confusio adducens gloriā & gratiā. Psal.24.co.1./.Psal.34.co.17./. Psal.39.co.10.
2 Non confundaris confiteri peccata tua. Psal.36.2ª.
1 Subito veniet ira eius. Exo.32.2ª.

C.5 C.6 1 Sapientia doctrinę secundum nomen eius. 1ª.q.1.6. o./.22ᵉ.q.45.5.2m.ſi./.1.prolo.3.o./.2. prolo. prinº./. 3.d.35.q.2.ar.1.q.3.1m./.℥.2.cº.4.ſi.

C.7 1 Agnitor cordis deus est.3. Re.8.11ª.
Honora patrem tuum.c. Exo.20.7ª.
2 Noli velle mentiri omne mendaciū. 22ᵉ.q.110.3.o./. 4.c./.q.111.1.c./.q.69.1. 2.o./.q. 70. 4. c./. q. 124. 5. 2m./.3.d.38.3.o./ quol.7.vel. 8.q.6.4. o./. Trin.9.c./. Psal.5.co.5.
3 Memento irę,quoniam non tardabit. Exo.32.2ª.
4 Vindicta carnis impii,ignis & vermis.4.d.50.q.2.ar. 3.q.2.1m./.Isa.66.6ª.11ª.

C.8 1 Omnes morimur. Psal.28.ſi.
2 Fruere magnatis,sine querela. Phile.co.6.ſi.
3 *Cū audace ne eas in via,ne forte grauet sua mala in te.22ᵉ.q.170.1.1m.ſi.

C.9
1 Ne respicias mulierem. Iob.31.principio.
2 Non zeles gloriam,& opes peccatoris. Psal.36.1a.

C.10
1 In manu dei.2.Paral.6.fi.
Potestas terre,& execrabilis, omnis iniquitas gentiu, & vtilem rectorem suscitabit in tempus super illam. 1e.Thi.principio.
2 Odibilis coram deo,est & hominibus superbia. 22e.q.162.2.o./.5.1m.
*Regnum a gente in gentem transfertur. Opus.20.lio.3.co.7.fi.
3 Auaro nihil est scelestius.22e.q.118.5.o.
4 Nihil est iniqus,q; amare pecunia.22e.q.118.5.1m.
Initium superbie hominis, apostatare a deo. 12e.q.84.2.2m./.22e.q.158.7.1m./.q.162.5.c./.7.2m./.2.d.5.q.1.3.c.
5 Initiu omnis peccati,superbia.12e.q.84.2.o./.3. 1m./.4.4m./.22e.q.12.1.4m./.q.162.2.o./.5.1m./.7. 1m./.q.172.2.1m./.2.d.42.q.2.1.7m./.L.2m./.4.d.17.q.2.ar.1.q.1.c./.Ma.q.8.1.1m./.16m./.2.c.fi./.14m./.q.14.4.2m./.q.15.4.2m./.q.8.1.16m./.2.c.fi./.14m./. Iob.40.co.2./.Ro.7.lec.2.co.2./.1e.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.2e.Cor.12.co.11./.1e.Thi.6.co.5.fi.
6 In oculis eius.2.Paral.6.fi./.Exo.2.6a.

C.11
1 *Non laudes virum,in specie sua.22e.q.115.1.1m.
Mirabilia opera altissimi solius. Psal.135.2a.
Et oculus dei respexit illum. Exo.2.6a./.2.Paral.6.fi.
2 Bona & mala, vita & mors, paupertas & honestas,a deo sunt.22e.q.145.3.2.2.
Facile est in oculis dei subito honestare pauperez.12e.q.112.2.2m.
3 Malitia hore vnius,obliuionem facit luxurie magne. 12e.q.37.1.2m.

C.12
1 Altissimus odio habet peccatores. Psal.5.co.4.
In malitia illius,amicus,agnitus est. Ro.12.l.3.co.3.
2 Da bono,& non receperis peccatorem. 22e.q.31.2.2m./.q.32.9.1m.
3 Impiis & peccatoribus reddet vindictaz. Deut.32.4a.

C.13
1 Qui tetigerit pice, inquinabit ab ea.Þ.3.co.135.co.1.fi./.Psal.48.co.8./.Matth.9.co.5./.1e.Cor.10.co.10.
2 Qui coicauerit superbo,induet superbiam. Ibidem.
3 Pondus super se tollit,qui honestiori se communicat. 22e.q.145.3.2.2.
4 Humiliare deo,& expecta manus eius.2.Paral.6.fi.
5 Omne animal diligit simile sibi. 12e.q.27.3.o./.22e.q.193.2.3m.

C.14
1 Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, & no est stimulatus in tristitia delicti.12e.q.72.1.1m./.q.89.2.c.fi.
Beatus vir qui in sapientia morabitur.Þ.1.co.2.pno.
2 Felix qui non habuit animi sui tristitiam, & non excidit a spe sua.22e.q.20.1.2m./.q.24.4.o.
3 Qui sibi neq; est,cui alii bonus erit? 12e.q.33.1.1m.

C.15
1 Non est speciosa laus in ore peccatoris. Prouer.26.4a.
2 Quod enim odit,ne feceris. Psal.5.4a.
Omne execramentum erroris odit dominus. Ibidez.
3 Deus ab initio constituit hominez, & reliquit illum in manu consilii sui. 1a.q.22.2.4m./.q.83.1.c./.22e.q.104.1.1m./.Veri.q.5.5.4m./.Poa.q.3.7.12m.
4 Apposuit tibi aquam & ignem,ad quodcunq; volueris,porrige manum tuam.Þ.3.co.90.fi.
5 Ante hominem vita & mors,bonum & maluz: quod placuerit ei,dabo illi.12e.q.109.8.3m./.Þ.3.co.90.fi.
6 Oculi domini ad timentes eum.2.Paral.6.fi.
7 Ipse agnoscit omnem operaz hominis. Prouer.5.3a.

C.16
1 Melior est vnus timens deum, qua mille filii impii. Io.9.lec.4.principio.
2 Misericordia enim & ira est cum illo. Exo.22.2a.
3 Omne cor intelligitur ab illo.3.Re.8.11a.

C.17
1 Creauit deus hominem de terra.Gen.20.8a.
2 Et secundum imaginem suam fecit illuz. Gen.1.26a.
3 Et dedit illi potestatem eoruz que sunt super terrá c. Gen.1.27a.
4 Creauit ex ipso adiutorium simile sibi.Gen.2.23a.
Oculi eius.2.Paral.6.fi. Sine intermissione respicientes in viis eorum. Prouer.5.3a.
5 Mádauit vnicuiq; de proximo suo. Opus.10.ar.10./.Ro.13.lec.2.co.3.fi.
A mortuo quasi nihil perit confessio. 4.d.17.q.3.art.4.q.1.1m.

C.18
1 Qui viuit in eternuz, creauit omnia simul.1a.q.10.3.o./.q.74.2.2m./.2.d.1.q.1.6.6m.
2 Virtutē magnitudinis ei',qs enarrabit? Psal.146.1a.
Quis adiiciet enarrare misericordiam eius? fi.2.3a.
Vidit presumptionem cordis eorum.3.Re.8.11a.
3 Non impediaris orare semper. 22e.q.83.14.o./.4.d.15.q.4.ar.2.q.3.o./.Ro.lec.5.co.4./.Luc.18.1a.
4 Ante orationē,prepara animá tuaz. 22e.q.97.3.2m.
5 Et noli esse sicut homo,qui tentat deum. Deut.6.8a.
6 Memento ire.2.Paral.6.fi.

C.19
1 Qui spernit modica,paulatim decidit.quol.9.14.c.fi.
2 Qui cito credit,leuis est corde.22e.q.2.9.3m./.3.d.24.ar.3.q.2.1m./.Þ.1.co.3.6./.Veri.q.14.10.1m./.10.4.lec.5.fi.
3 *Ex visu cognoscitur vir,& ab occursu faciei cognoscitur sensatus.22e.q.168.1.3m./.Opus.10.ar.38.
4 Amictus corporis, & risus dentiu, & ingressus hois, enúciant de illo. 22e.q.120.2.3m./.q.168.1.3m./.3m.

C.20
1 Concupiscentia spadonis,deuirginauit iuuenculaz. 22e.q.154.7.o.

C.21
1 Quasi a facie colubri,fuge peccatuz.22e.q.35.1.4m./.1e.Cor.6.lec.3.co.3.fi.
2 Dum maledicit diabolum impius, maledicit ipse animam suam.22.q.76.1.4m.

C.22
1 Supra mortuum plora.1e.Thes.4.lec.2.principio.

C.23
1 Iurationi non assuescat os tuum, multi enim casus in illa.12e.q.108.3.1m./.q.107.2.c.2m./.22e.q.89.2.o./.3.c./.5.o./.3.d.39.ar.2.q.1.o./.Psal.14.fi./.Ro.lec.6.co.3.
2 Et si frustrauerit fratrem,delictum illius supra ipsum erit.22e.q.89.5.3m.
3 Omnia videt oculus illius.Hester.14.fi.
4 Oculi domini.2.Paral.6.fi.
5 Circunspicientes omnes vias hominū.Psal.32.8a.9a.
6 Et hominem corda intuentes.3.Re.8.11a.

C.24
1 Sapientia laudabit animam suam.1a.q.3.2.1m.
2 Ego ex ore altissimi prodii, primogenita ante omnem creaturam.1a.q.41.3.4m./.Þ.4.co.8.fi./.Potentia.q.3.18.17m.
3 Ego in altissimis habito,& thronus meus in columna nubis.Þ.3.co.50.fi.
4 Tunc precepit & dixit mihi creator omniū,& qui creauit me,requieuit in tabernaculo meo.Þ.4.co.8.fi.
5 Ab initio & ante secula creata sum. 1a.q.41.3.4m./.3.d.11.1.1m./.Þ.4.co.8.fi./. Potentia.q.3.17.17m./.Trin.12.8m.
6 Flores mei fruct' honoris & honestatis.12e.q.70.1.c.
7 Qui edunt me, adhuc esurient, & qui bibunt me adhuc sitient.12e.q.2.1.3m./.q.33.2.o./.q.67.4.3m./.3.d.31.q.2.ar.1.q.2.2m./.Virt.q.4.4.1m.
8 Qui elucidant me, vitam eternam habebunt. 1a.q.1.9.ar.22m.
9 Hec omnia liber vite.1a.q.24.1.1m.
10 Ego sapientia effudi flumina.c. vsq; & factus est. 1.prolo.o.
11 Penetrabo omnes inferiores partes terre. 3a.q.52.2.1m./.3.d.22.q.2.ar.1.q.2.3m.

23 Quę in iuuentute tua non congregasti: quomodo inuenies in senectute tua? quol.4.23.23m.

C.25 1 Timor dei initium dilectionis eius.22e.q.19.8.1m.
2 Omnis plaga, tristitia cordis est.12e.q.35.7.b./.c.f.
3 A muliere initium factum est peccati, & per illam oēs morimur.1e.Cor.15.co.12.
4 Ne respicias in mulieris speciem, & non cōcupisces mulierem in specie.Iob.31.1a.

C.26 1 Omnis autem ponderatio, non est digna continentis animę.22e.q.88.11.5m./.q.155.4.1m./.q.186.8.2m.

C.27 1 Si non in timore domini tenueris te, cito subuertetur domus tua.22e.q.54.2.4m.
2 Vasa figuli probat fornax, & homines iustos tentatio tribulationis.22e.q.108.c.f./.Iob.7.f./.Psal.40.co.3.
* Ante sermonē, non laudes virū. 22e.q.115.1.1m.
3 Loquela multum iurans, oripilationem capiti statuet. 3.co.23.1a.

C.28 1 Qui vindicari vult, a domino inueniet vindictam. Deutero.32.4a.
2 Susurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit pacem habentes.22e.q.74.1.3m.

C.29 1 Multi non causa nequitię fœnerati sunt, sed fraudari gratis timuerunt. 22e.q.78.1.2m./. Ma.q.13.4.2m.
2 Conclude eleemosynas in corde pauperis, & hęc exorabit pro te ab omni malo.4.d.15.q.2.ar.2.q.3.c.

C.30 1 Non est census super censum, salutis corporis. 12e.q.2.5.1m.
2 Melior est mors, quā vita amara. 3.d.17.L.2m./.d.28.L.
3 Tristitiā nō des animę tuę.4.d.17.q.2.ar.4.q.2.2m./.Ro.9.co.1.f.
4 Miserere animę tuę, placens deo.22e.q.30.1.2m./.q.32.9.3m./.q.106.3.1m.
5 Multos enim occidit tristitia.12e.q.39.3.1m.

C.31 1 Vigilia honestatis, tabefaciet carnes. 22e.q.188.5.c./.Opusc.18.co.10./.Ethi.lec.22.co.2.f./.quol.5.18.c.f.
2 Qui potuit transgredi, & non est transgressus, facere mala & nō fecit.2.d.7.q.1.1.4m./.d.23.L, principio./.d.12.q.2.1.2m./.Veri.q.14.9.5m.
3 * Exultatio animę & cordis, vinus moderate potatū, Sanitas ē aīę & corpi, sobrius potus. 22e.q.149.4.0.

C.32 1 Precurre aūt prior in domū tuā, & illic aduocare, & illic age cōceptiones, seu cogitationes tuas. Ebdo.prolo.o.
2 Super iis omnibus, benedictio dñi. Psal.33.1a.
Inueniet benedictionem illius. Gen.1.29a.

C.33 1 Quare dies diem superat, & iterum lux lucem, & annus annum.1a.q.47.2.b.
2 Et ex ipsis benedixit.Gen.1.29a.
Et ex ipsis maledixit.Gen.30.18a.
3 Contra bonum malū.ē.& sic intuere in omnia opera altissimi, duo contra duo, & vnum contra vnū. 1a.q.48.1.3m./.2.1m./.2.d.34.2.2m./.Ma.q.1.1.2m.
4 Multam enim malitiam docuit ociositas.12e.q.77.2.c./.Ma.q.3.9.0.
5 Si est tibi seruus fidelis, sit tibi quasi anima tua. Phil. prolo.o.

C.34 1 Diuinatio erroris, & auguria mendacia, & somnia malefacientium, vanitas est. Leui.19.19a.20a.
2 Oculi domini.2.Paral.6.f.

C.35 1 Non accipiet dñs personā in paupere. Deut.10.14a.

C.36 1 Alleua manum tuam.2.Paral.6.f.
Glorifica manum, & brachium dextrum. Ibidem.
Non est deus pręter te. Deut.6.4a.
2 Excita furorem, & effunde iram. Exo.32.2a.
Deuoretur qui saluatur.Gen.3.18a.
Memento finis.Gen.8.1a.
3 Israel quem coequasti primogenito tuo? Exo.4.3a.
4 Innoua signa.1a.q.73.1.3m.

1 * Cum viro irreligioso tracta de sanctitate. 22e.q.189.10.c.
2 Qui sophistice loquitur, odibilis est. 22e.q.55.4.2m./.Psal.11.co.3./.Psal.16.co.1.
3 * Propter crapulas, multi obierunt. 22e.q.148.3.3m.

C.38 1 Fili in mortuum produc lachrymas.ē.co.22.1a.
2 A tristitia festinat mors.ē.co.30.5a.
3 Ne dederis in tristitiam cor tuum. Ibidem.3a.

C.39 1 * Sapientiam omnium antiquorum exquirit sapiens, & in prophetis vacabit.22e.q.188.5.0.
Benedicite dominum in operibus suis. Psal.33.1a.
2 Opera domini, vniuersa bona valde. Gen.1.36a.
3 Opera omnis carnis coram illo, & non est absconditum quicquam. Hester.14.1a./.Prouer.5.1a./.1.Re.16.2a.
Ab oculis eius.2.Paral.6.f.
4 Benedictio illius quasi fluuius inundabit. Gen.1.2a.
Ira eius in gentes. Exo.32.2a.
5 Omnia in tempore suo quęruntur, & comprobabuntur. Ecc.o.3.1a.
6 Hęc omnia sanctis in bona, sic impiis & peccatoribus in mala conuertentur. 12e.q.87.7.2m./.q.114.10.c.4m./.22e.q.36.2.c./.1.d.39.q.2.2.5m./.2.d.36.4.c.5m./.d.11.q.1.4.c./.4.d.46.q.2.ā.2.q.2.6m./.ē.3.co.141./.Iob.27.co.2.f./.psal.3.co.18./.1e.Cor.4.co.5./.Ephe.6.co.2.f./.1e.Thi.4.co.6.
7 Ignis, grando, fames, mors, omnia hęc in vindictam creata sunt.ē.Sap.14.3a.
8 Omnia quę de terra sunt, in terram conuertentur, & aquę omnes in mare conuertentur. Gen.3.26a.

C.40 1 Super iniquos creata sunt hęc omnia.ē.Sap.14.3a.
2 Melius est mori, quā indigere.ē.30.2a.

C.41 1 In maledictione nascemini, & in maledictione erit pars vestra. Gen.3.18a.
2 Omnia quę de terra sunt, in terram conuertentur. Gene.3.26a.
3 Curam habe de bono nomine. ē. 22e.q.72.2.3.c./.Virt.q.3.c./.quol.9.vel.10.q.6.2.0.

C.42 1 Ne accipias personam, vt delinquas. Deut.1.f.
2 Melior est iniquitas viri, quā mulier benefaciēs. Ma.q.3.13.2m./.1e.Thi.5.lec.2.co.2.f.
3 Dominus omnipotens.Gen.17.1a.
Abyssum & cor hominum inuestigauit.3.Re.8.11a.
Non pręterit illum omnis cogitatus. Ibidem.
Cognouit dominus omnem scientiam. Hester.13.3a.
4 Omnia obaudiunt eum. Psal.148.2a.
5 Omnia duplicia, vnum contra vnum.ē.co.33.4a.

C.43 1 Manus excelsi aperuerunt illum.2.Paral.6.f.
2 Magnus dominus. Psal.47.1a.
Et in magnitudine sua. Ibidem.
3 Ipse enim omnipotens.Gen.17.1a.
Benedicentes deum exaltate eum. Psal.33.1a.
4 Maior est omni laude.22e.q.91.1.1m.

C.44 1 Abraham magnus pater multitudinis gentium. Ro.4.lec.3.co.1.f.
2 Nō est inuentus similis illi in gloria. 12e.q.66.2.2m./.3.d.36.2.1m./.Virt.q.5.1.c./.Iob.co.6.principio.
3 In tentatione inuentus est fidelis.Gen.22.1a.
Ideo iureiurando dedit illi gloriam.Gen.32.4a.
4 Crescere illum, quasi terrę cumulum, & vt stellas. Gene.15.2a. Benedictionem omnium gentium dedit illi dominus.Gen.1.29a.
5 Agnouit eū in benedictionibus suis. Ibidē./.ps.19.2a.

C.45 1 Et consumpti sunt in impetu iracundię. Exo.32.2a.

C.46 1 Magnus & sanctus deus. Psal.146.1a./.Psal.47.1a.
2 Et ossa eorum pullulant de loco suo. Psal.31.co.24./.Psal.33.co.10.
3 Et vidit deum Iacob.Gen.32.3a.

Et vidit Deum lucis. Ibidem.
Dominum omnipotentem. Iob.42. 1ª./Gen.17. 1ª.
4 Et post hęc dormiuit, & notum fecit regi, & ostendit il li finem vitę suę, & exaltauit voces eius de terra in p̄phetia.1.R.28.3ª.

C.47 1 Inuocauit Deum omnipotentem. Iob.42.1ª.
Vt laudarent nomen domini. Psal.33.2ª.
De omni corde suo. Laudauit dominum. Ibidem.
2 Inducere iracundiam. Exo.32.2ª.

C.48 1 Verbo domini continuit cœlum. ē.4.d.10.L.6^{m}.
2 Quis potest similiter gloriari tibi? Veri.q.12.14.4^{m}.
3 Qui receptus est in turbine ignis, in curru equorum igneorum.4.R.2.2ª.
Lenire iracundiam domini. Exo.32.2ª.
4 Et mortuũ prophetauit corpus.s.Helisei. 22ª.q.171. 1.1^{m}./1ª.Cor.14.co.3.
5 Non est cõmemoratus patrum ipsorum. Gen.8.1ª.
6 Princeps fratrum, firmamentum gentis, rector fratrũ stabilimentum populi.1ª.Thi.co.1.

C.49 1 Ezechiel qui vidit conspectum glorię. Gen.32.3ª.
2 Et duodecim prophetarum ossa pullulant de loco suo. ē.cº.46.2ª.
3 Enoch, receptus de terra.4.R.2.2ª.
4 Ioseph qui natus est homo princeps fratrum, firma mentum gentis, rector fratrum, stabilimentum popu li.1ª.Thi.principio.
5 Et ossa ipsius visitata sunt, & post mortem propheta uerunt. ē.cº.4º.4ª.

C.50 1 Quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretio so. Ro.prolo.co.1.

C.51 1 Laudabit vsq; ad mortem anima mea dominum. Psal.33.2ª.

Oratio Salomonis.

1 Locutus es ore tuo, & in manu tua implesti.2. Paral. 6.fi. A facie mea. Ibidem.
2 Si cœlum & cœli cœlorum, non sufficiunt tibi, q̃to ma gis domus ista, quam ędificaui?3.R.8.7ª.
3 Vt sint oculi tui.2.Paral.6.fi.
4 Et exaudias in loco habitaculi de cœlo.3.R.8.9ª.10ª.

AVTORITATES EX libro Isaię prophetę.

C.2m 1m 1 Nisi dominus exercituũ reliquisset nobis semen, quasi sodoma fuissemus. Ro.9.lec.5.co.4./ī.3.3ª.
Laboraui sustinens. ē.cº.59.2ª.5ª.
2 Holocausta arietum, & adipem pingium, & sanguinẽ vitulorum, & arietum & hircorum nolui. ē.vsq;, susti nens. Psal.39.5ª.
3 Odiuit anima mea 1ª.q.3.2.1^{m}./He.10.fi.
Auertam oculos meos a vobis.2.Paral.6.fi.
Ab oculis meis. Ibidem.
Os domini locutum est. Ibidem.
Et conuertam manum meam. Ibidem.
4 Quiescite agere peruerse, discite benefacere.22ª.q.79. 1.0./Psal.33.co.7./Psal.36.co.10.
5 Ad iracundiam prouocaueritis me. Exo.32.2ª.
6 Q̃uo facta est meretrix, ciuitas fidelis. Leui.17.5ª.
7 Pupillo non iudicant, & causa viduæ non ingreditur ad eos.22ª.q.65.4.1^{m}.
8 Et vindicabor de inimicis meis. Deut.32.5ª.

C.3. 1 Ne ergo dimittas eis. Gen.3.18ª.
2 A facie timoris domini.2.Paral.6.fi.

C.3. 1 Vt prouocarent oculos maiestatis eius. Ibidem.
2 Peccatum suum, quasi sodoma prędicauerunt. 3ª.q. 84.6.1^{m}./4.d.14.q.1.ar.2.q.4.3^{m}.
3 Stat ad iudicandum dominus. ē.vsq;, vos enim. Iudi cium.6.3ª./ē.1.1ª./Psal.9.3ª./Psal.18.1ª. Et fa cies pauperum cõmolitis. ē.cº.16ª.7ª.
4 Auferet dominus ornamentum calciamentorum, & lu nulas, & torques, & monilia. ē.1ª.Thi.2.8ª.

C.4. 1 Omnis qui scriptus est in vita, in Hierusalem. 1ª. q. 24.0./q.39.8.fi./1.d.40.q.1.2.5^{m}./3.d.31.q.1.2.0./ Veri.q.7.0./Phil.4.co.1.fi.

C.5. 1 In cornu filio olei.1.d.5.L.fi./3.d.4.L.3^{m}./1ª.Thes. 5.co.1./He.10.fi.
2 Auferas sepes eius.1ª.q.113.6.c./2.d.11.q.1.4. 1^{m}.
Et nubibus mandabo, ne pluant super eam imbrem. Ro.lec.5.co.6.
3 In auribus meis sunt hęc, dicit dominus.2. Paral.6.fi.
4 Propterea captiuus ductus est populus meus, quia non habuit scientiam. 12ª.q.76.2. o./22ª.q.53.2. 2^{m}./2. d.22.q.2. 1.0./d.41.q. 2.1.3^{m}./d.42. q.2.ar.2.q.3. 2^{m}./4.d.9.ar.3.q.2.1^{m}./d.21.q.2.2.4^{m}./Ma.q. 3.7. o./quol.1.q.9.3.0./quol.7.vel.8.q.6.5. b./Opus.19. cº.11.co. 1./Dionysius. 4.lec.4.co. 1.fi./Isa.5.lec.1. co.1./ī.6.9ª.
5 Vę qui dicitis bonum malum, & malum bonum.1ª.q. 5.3.2^{m}./q.48.3.4^{m}./Ma. q.1.2.12^{m}./Michee.3.1ª.
6 Vę qui potentes estis, ad bibendum vinum.12ª.q. 55. 3.2^{m}.
7 Ideo iratus est furor domini. Exo.32.2ª.
8 Et extendit manum suam.2.Paral.6.fi./Gen.3.14ª.

C.6. 1 Vidi dominum. Gen.32.3ª./22ª.q.171.3.c.
Sedentem super solium. Psal.18.1ª./q.3.1.4^{m}.
2 Tota ista visio, dupliciter exponitur. 1ª. q.3. 1.4^{m}./ 12ª.q. 102.4. 6^{m}./4. d.49. q.2. 7. 1^{m}./d. 50.L. fi./ Io.prolo.o.
3 Et clamabat alter ad alterum sanctus etc. 1ª.q. 107. 4.1^{m}./2^{m}./22ª.q.178.32ª./Veri.q.9.6. 3^{m}./Iob.4. co.4.fi./Io.lec.15.principio.
4 Vę mihi quia tacui. Psal.31.co.2./Isa.62.fi.
5 Et volauit ad me vnus de seraphin.1ª.q.112.2.2^{m}./ 2.d.10.2.2^{m}./He.1.fi. Et in manu eius calculus quẽ forcipe tulerat de altari.3ª.q.79.1.2^{m}./1.d 2.L.fi.
6 Ecce ego, mitte me.22ª.q.133.1.4^{m}./Isa.6.co.6.fi.
7 Audite audientes, & nolite intelligere, & videte visio nem, & nolite cognoscere. Gen.3.18ª.
8 Excęca cor populi huius, & aures eius aggraua, & ocu los eius claude, ne. ē. Exo.4. 2ª./ē.3.cº.159. o./Ro. 11.co.4.principio.
9 Si non credideritis, non permanebitis.22ª.q.2.10.o.
Caput Syrię Damascus & caput damasci Rasin. Nu meri.7.1ª.

C.7. 1 Pete tibi signum a domino Deo tuo. ē. Non petam. 22ª.q.97.2.3^{m}./Isa.7.lec.2.principio.
2 Et non tentabo dominum. Deut.6.fi.
✱Ecce virgo concipiet.12ª.q.103.4. c./22ª.q.171.3.b.
3 Et vocabitur nomen eius Hemanuel.3ª.q.37.2.1^{m}.
4 Voca nomen eius, accelera, spolia detrahe, festina.3ª.q. 37.2.1^{m}.

C.8. 1 Pędare.3ª.q.37.2.1^{m}.
2 Anteq; sciat puer vocare patrem.3ª.q.15.3.3^{m}.
3 Dñm exercituum, ipsum sanctificate. Psal.33.1ª.
4 Ipse pauor vester, & ipse terror vester, & erit vobis in sanctificationem. Gen.1.35ª.
5 In lapidem autem offensionis, & petram scandali, duabus domibus Israel.3ª.q.42.2. o./4.d.38.q. 2.1. 7^{m}./Ro.9.fi.
6 Qui abscondit faciem suam.2.Paral.6.fi.
7 Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi dominus in si gnum. He.2.lec.3.fi.

C.9. 1 Primo tempore alleuiata est terra Zabulon, & terra

Neptalim.c̃.Matth.4.co.10.ß.
2 Paruulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis.1.d.18.5.4m./.Opus.20.li°.3.c°.15.
3 Et factus est principatus super humerum eius. Opus.20.li°.3.c°.15.
4 Et vocabitur nomē eius admirabilis,cōsiliarius, Deus, fortis,pater futuri seculi,pnceps pacis.3a.q.37.2.1m./.Opus.20.li°.3.c°.15.16.
5 Multiplicabitur eius imperium, & pacis non erit finis. Opus.20.li°.3.c°.16.ß.
6 In omnibus his,nō est auersus furor eius. Exo.32.2a.
7 In ira domini.Ibidem. Sed adhuc manus extenta. 2.Paral.6.ß.

C.10 1 Vt opprimerent in iudicio pauperes c̃.& pupillos diriperent.3.c°.17a.
2 Sup oībus his,non est auersus furor eius. Exo.32.2a.
3 Sed adhuc manus eius extenta.2.Paral.6.ß.
* Nunquid non principes nostri,simul reges sunt etc̃.Opus.20.li°.3.c°.8.
4 Si fuerit populus tuus Israel,quasi arena maris, reliqę conuertentur ex eo.c̃.vsq; in medio omnis terrę.Ro.9.lec.4.co.3.4.

C.11 1 Et egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet.Isa.11.co.1. Erit radix Iesse,& q exurget regere gentes,ipsum gentes deprecabūtur.Ro.15.co.5. Et erit sepulchrū eius gloriosū.3a.q.51.2.b.1m.
2 Et reqescet sup eū spiritus dn̄i,spiritus sapientię & intellectus.c̃.1a.q.1.6.3m./.3.d.34.q.1.o./.I.lec.1.1m./.3.R.4.2a.
3 Et replebit eū spiritus timoris dn̄i.3.d.34.I.lec.1.2m.
4 Adiiciet dn̄s surdo manum suam.2.Paral.6.ß.
5 Et leuabit manum suam.Ibidem.

C.12 1 Iratus est mihi,conuersus est furor tuus. Exo.32.2a. Et factus est mihi in salutē. Psal.89.1a./.Psal.3.4a. Fiducialiter agam.He.2.lec.3.ß.
2 Quia magnus i medio tui,sanctus Israel. Psal.47.1a.

C.13 1 In ira mea.c̃.Furoris eius. Exo.32.2a.
2 Ecce ego suscitabo super eos medos.c̃.Exo.9.ß.

C.14 1 Quomodo cecidisti de cælo Lucifer, qui mane oriebaris.1a.q.63.5.c./.Ma.q.16.4.c.
2 Ascendam in cœlū.1a.q.61.4.3m./.q.68.4.c.ß./.Ma.q.16.3.18m./.Io.3.2a.
3 * Similis ero altissimo.1a.q.61.4.3m./.q.63.3.o./.q.62.4.c.ß./.22e.q.162.1.2m./.Io.5.4a.
4 Iurauit dominus. Exo.32.4a.
5 Hęc manus domini extenta.2.Paral.6.ß.

C.15 1 Nocte vastata est Ar. Moab conticuit. Nocte vastatus est murus.Isa.15.co.1.ß./.Io.9.co.4./.Ro.13.lec.3.co.2.

C.16 1 Emitte agnum dn̄e,dn̄atorem terrę.c̃.3a.q.1.1.o.
2 Abscōde fugientes,& vagos ne pdas. 3a.q.84.6.1m.

C.17 1 Ecce Damascus desinet esse ciuitas. Opus.20.li°.3.principio.

C.18 1 Vę terrę.2.d.36.4.2.1./.4.d.15.L.2m./.Ma.q.5.4.c.ß./.Io.9.co.2.ß.

C.19 1 Ecce dominus ascendet.c̃.3a.q.57.1.6.o./.3.d.22.q.3.1.o./.Opus.3.c°.247.

C.20 1 Signum & portentum erit.c̃.s̃.7.1a./.8.7a.Isa.8.lec.3.co.2.

C.21 1 Visio dura nunciata est mihi.s̃.15.1a.

C.22 1 Et vocabit dominus Deus exercituū in die illa ad fletum,& ad planctum.1a.q.113.7.1m.

C.23 1 Negociatio Sidōis.22e.q.40.2.c./.q.77.4.3m./.q.187.2.o./.4.d.16.q.4.ar.2.q.3.o.

C.24 1 Visitabit dn̄s sup militiā cœli. c̃.vsq; visitabuntur.3a.q.52.6.1m./.3.d.22.q.2.ar.2.q.2.4m./.Ma.q.2.9.3m.
2 Dissipauerūt fœdus sempiternū.1e.cor.11.lc.3.co.3.ß.
3 Congregabuntur congregatione vnius fascis in lacū, & claudentur ibi in carcere.3a.q.52.6.1m.

C.25 1 Quia factus es fortitudo pauperi. Psal.89.1a. Et faciet dn̄s exercituū omnibus populis in monte hoc,conuiuium pinguium.c̃.vsq;,defecatę.s̃.4.c°.82.co.6.
2 Precipitabit mortem in sempiternum.Osee.13.ß.
3 Exultabimus,& lętabimur in salutari ei°. Psal.15.6a. Quia requiescet manus domini.2.Paral.6.ß.
4 Ciuitatem sublimem humiliabit.c̃.& conculcabit eam pes pauperis,gressus egenorum. 3a.q.35.7.3m./.Ro.lec.4.co.2.principio.

C.26 1 In semita iudiciorum tuorū domine, sustinuimus te.3.d.4.q.3.1.1m.
2 Cum feceris iudicia tua in terra, iustitiam discent oēs habitatores orbis.12e.q.37.1.1m.
3 Domine exaltetur manus tua.2.Paral.6.ß.
4 Vt non videant,& confundantur zelantes populi, & ignis hostes tuos deuoret.Gen.3.18a.
5 Omnia enim opera nostra, operatus es in nobis. s̃.3.c°.64.o./.Ro.9.lec.3.co.2.ß.
6 In tribulatione murmuris, doctrina tua eis. 12e.q.37.1.1m.
7 A facie tua dn̄e concepimus,& quasi parturiuimus, & peperimus spiritū.12e.q.11.1.o.3m./.Gal.5.co.17.
8 Donec pertranseat indignatio mea. Exo.32.2a.

C.27 1 Qui egredientur impetu a Iacob,florebit & germinabit Israel,& implebūt faciē orbis semine.3.d.1.L.4m.
2 Et iste omnis fructus,vt auferatur peccatum eius.12e.q.70.3.1m.

C.28 1 Quem docebit scientiam,& quem intelligere faciet auditū auulsos ab vberibus,ablactatos a lacte.12e.q.37.1.2m./.1e.Cor.3.co.1.
2 In loquela labii,& in lingua altera, loquetur ad populum istum.1e.Cor.14.lec.4.co.3.
3 Ecce ego mittam in fundamentum Sion,lapidē probatum,angularē pretiosū, in fundamento fundatū. Ro.9.ß./.c°.10.lec.2.co.2.
4 Qui crediderit,nō festinet. Ro.c°.9.ß./.c°.10.co.2.pr°.
5 Coangustatum est stratum,ita vt alter decidat, & palliū breue, vtrunq; operire non potest. 22e.q.122.3.c.
6 Deus irascetur. Exo.32.2a.

C.29 1 Miscuit dominus vobis spiritum soporis. Ro.11.co.4.principio.
2 Peribit sapientia a sapientibus eius,& intellectus prudentium eius abscondetur.1e.Cor.lec.3.co.3.

C.30 1 In silētio & spe,erit fortitudo vestra.3.d.29.q.1.2.1m.
2 Erit lux lunę,sicut lux solis, & lux solis.c̃. sicut lux septem dierum.Opus.53.15m.
3 Ardens furor eius. Exo.32.2a.
4 Labia eius,repleta sunt indignatiōe, & lingua eius q̄si ignis deuorans,& spiritus eius.2.Paral.6.ß. Et terrorem brachii sui.Ibidem.
5 Preparata est enim,ab heri tophet, a rege prę parata, profundata,dilatata. 4.d.22.q.2.ar.3.q.2.1m./.d.47.q.2.ar.3.q.3.2.3. Flatus domini.Ibidem.

C.31 1 Deus inclinabit manum suam.2.Paral.6.ß.
2 Descendet dominus. Psal.11.2a.
3 Dixit dominus,cuius ignis est in Sion,& caminus eius in Hierusalem.1e.Cor.13.lec.3.co.1.

C.32 1 Sedebit populus meus, in pulchritudine pacis. 1a.q.113.7.1m./.2.d.11.q.1.5.1m./.Psal.15.4a.5a.

C.33 1 Angeli pacis amare flebunt. 1a.q.51.3.o./.q.113.7.1m. Locus fluuiorū,riui latissimi & patentes.3.prolo.
2 Vbi est literatus? vbi verba legum ponderans? vbi est doctor paruulorū?1e.Cor.lec.3.co.4./.Psal.70.8a.

C.34 1 Indignatio domini,super omnes gentes,& furor eius. Exo.32.2a.
2 Et manus eius,diuisit eam.2.Paral.6.ß.

C.35 1 Non transibit per iram pollutus. Deut.32.5a.

2 Letitia sempiterna super capita &c. eorum. Psal. 15. 6ª.
3. Fugiet dolor & gemitus. 12ª. q. 59. 3. 1ᵐ. / 3ª. q. 84. 8. c. / 4. d. 43. ar. 5. q. 1. 3ᵐ.

C. 36 1 Nonne ipse est, cuius abstulit Ezechias excelsa, & altaria? 3. R. 19. 2ª.

C. 37 1 Inclina domine aurem tuam & audi, aperi oculos tuos. 2. Paral. 6. fi.
2 Superbia tua, ascendit in aures meas. Ibidem.

C. 38 1 Dispone domui tuę, quia morieris tu, & non vives. 4. R. 20. 1ª. / Hiere. 18. 2ª. / 1ª. q. 49. 7. 2ᵐ. / 22ª. q. 171. 6. 2ᵐ. / q. 173. 1. 1ᵐ. / ꝓ. 3. cº. 93.
2 Memento quæso domine. Gen. 18. 1ª. In oculis tuis fecerim. 2. Paral. 6. fi.
3 Et iussit Isaias, vt tollerent massam de ficis, & cathaplasmarent super vulnus, & sanaretur. 4. R. 20. fi.

C. 39 1 Letatus est autem super eis Ezechias. 22ª. q. 132. 1. c. / Ma. q. 9. 1. 2. c.

C. 40 1 Suscepit de manu domini duplicia, pro omnibus peccatis suis. 4. d. 46. q. 2. ar. 2. q. 1. 2ᵐ. Et videbit omnis caro. Io. 17ª.
2 Os domini locutum est. 2. Paral. 6. fi. Et brachium eius dominabitur. Ibidem. Quis est qui pugillo aquas, & cœlos palmo, ponderabit. Ibidem. / 22ª. q. 171. 3. c. / Opus. 3. cº. 211. fi. / Opus. 12. ar. 4.
3 Quis appendit tribus digitis, mollem terræ? Psal. 23. co. 2.
4 Quis adiuuit spiritum domini, aut quis consiliarius eius fuit? Iob. 26. 1ª.
5 Cui ergo similem fecistis Deum, aut quam imaginem ponetis ei? 1ª. q. 4. 3. 4ᵐ. / q. 42. 1. 3ᵐ. / q. 57. 2. 2ᵐ. / q. 93. 1. 1ᵐ. / 1. d. 19. q. 1. 2. c. / d. 35. 4. 6ᵐ. / d. 48. 1. 4ᵐ. / ꝓ. 1. cº. 29. / Potentia. q. 7. 7. 10ᵐ. / Veri. q. 2. 11. 1ᵐ. / q. 4. 4. 2ᵐ. / q. 23. 7ᵐ. Cui assimilastis me, & adęquastis, dicit sanctus. Ibidem.
6 Leuate in excelsum oculos vestros, & videte quis creauit hęc. 1. d. 43. q. 2. 1. c. fi. Assument pennas, vt aquilę. &c. de agilitate. 22ª. q. 189. 10. c. / 4. d. 44. q. 2. ar. 3. q. 1. 0. / q. 2. 0. / d. 49. q. 4. ar. 5. q. 3. c. 2ᵐ.

C. 41 1 Aperiam in supremis collibus flumina, & in medio camporum fontes. 3. prolo. principio.
2 Annunciate quæ ventura sunt nobis, & sciemus, quia dii estis vos. 2. d. 7. q. 2. 2. 1ᵐ.

C. 42 1 Dans flatum populo, qui est super eam, & spiritum calcantibus eam. Ro. lec. 3. co. 5. fi.
2 Dedit te in fœdus populi, in lucẽ gẽtiũ. 3ª. q. 42. 1. 1ᵐ.
3 Cõplacuit sibi ĩ illo aĩa mea. 1ª. q. 3. 2. 1ᵐ. / q. 19. 11. c.
4 Nõ erit tristis. Prouer. 12. 1ª. / 3ª. q. 15. 6. 1ᵐ. Cõfundant ꝯfusiõe. Gen. 3. 18ª. Suscitauit zelum. Exo. 32. 2ª. Effudit sup eũ indignationẽ furoris sui. Ibidem.

C. 43 1 Ex quo honorabilis factus es, in oculis meis. 2. Paral. 6. fi. Et omnem qui inuocat nomen meum, in gloriam meam creaui eum. Ephe. lec. 2. fi.
2 Seruire me fecisti in peccatis tuis, prebuisti mihi laborẽ in iniquitatibus tuis. Exo. 32. 2ª. Ego sum qui deleo iniquitates tuas, propter me. 3ª. q. 84. 3. 3ᵐ. / Opus. 3. cº. 146. 147.
3 Et peccatorum tuorum non recordabor. Gen. 8. 1ª.
4 Narra siquid habes, vt iustificeris. 4. d. 17. q. 3. ar. 1. q. 2. 2ᵐ.
5 Et contaminaui principes. 12ª. q. 105. 1. 3ᵐ. Dedi ad internitiões Iacob, & Israel in blasphemiã. Exo. 4. 2ª.

C. 44 1 Absq; me, non est Deus. Deut. 6. 4ª. Quis similis mei? Psal. 82. 1ª.
2 Laudate cœli. &c. Psal. 18. 1ª.

C. 45 1 * Cuius apprehendi dexteram. Opus. 20. liº. 3. cº. 7. Vocaui te noĩe tuo. Exo. 33. 3ª. Ego dñs, & nõ est amplius, extra me nõ est Deus. Deut. 6. 4ª. Vere tu es Deus absconditus, Deus Israel saluator. 3ª. q. 36. 1. 0.
2 Creans malum. 1ª. q. 49. 2. 1ᵐ. / 2. d. 3. q. 2. 2ᵐ. / Ma. q. 1. 1ᵐ.
3 Manus meę tetenderunt cœlos. 2. Paral. 6. fi. / Opus. 12. ar. 4. Nunquid dicit lutus figulo suo, quid facis, & opus tuum absq; manibus? Ro. 9. lec. 4. co. 2. pnº.

C. 46 1 Qui portamini a meo vtero, qui gestamini a mea vulua. 2. Paral. 6. fi.
2 Vsq; ad senectam ego ipse, & vsq; ad senectam ego portabo. Exo. 32. 2ª.
3 Cui assimilastis me, & adęquastis, & comparastis me, & similem me fecistis? s. cº. 40. 5ª.
4 Redite præuaricatores ad cor. Virt. q. 2. 12. 19ᵐ. / Psal. 84. 4ª.
5 Ego sum Deus, & non est vltra Deus. Deute. 6. 4ª. Nec est similis mei. Psal. 82. 1ª.
6 Consilium meum stabit. Iob. 12. 6ª.
7 Et omnis voluntas mea fiet? Psal. 113. 2ª.

C. 47 1 Vltionem capiam. Deut. 32. 17ª. Et non resistet mihi homo. 2. Paral. 20. 2ª.
2 Iratus sum, super populum meum. Exo. 32. 2ª.
3 Sapientia tua & scientia tua, hęc te decepit. 22ª. q. 46. 2. 3ᵐ. / 1ª. Cor. lec. 3. co. 4.

C. 48 1 Longe faciam furorem meum. Exo. 32. 2ª.
2 Manus mea fundauit terram, & dextera mea. 2. Paral. 6. fi. / Opus. 12. ar. 4. Et brachium suum. Ibidem. A facie mea. Ibidem.
3 Non est pax impiis, dicit dominus. 22ª. q. 29. 2. 3ᵐ. / 3. 1ᵐ. / Matth. 5. co. 12.
4 Et nunc dominus deus misit me, & spiritus eius. 1ª. q. 43. 8. 0. / Potentia. q. 10. 4. 14ᵐ.

C. 49 1 Dñs recordatus est nominis mei. Gen. 8. 1ª. In vmbra manus suæ protexit me. 2. Paral. 6. fi. / quol. 7. 18. c. co. 3. fi. / Isa. 4. fi. Et glorificatus sum in oculis domini. Ibidem.
2 Deus factus est fortitudo mea. Psal. 89. 1ª. Dedi te in lucem gentium. s. cº. 42. 2ª.
3 In tempore placito exaudiui te, & in die salutis auxiliatus sum tui. 2ª. Cor. 6. co. 1. fi.
4 Laudate cœli, & exulta terra, iubilate montes laudem. Psal. 18. 1ª. / Psal. 33. 1ª.
5 Et dominus oblitus est mei. &c. Isa. 38. co. 1. Ego non obliuiscar tui. Gen. 8. 1ª.
6 Ecce in manibus meis descripsi te, muri tui coram oculis meis semper. 2. Paral. 6. fi.
Ecce leuabo ad gentes manum meam. Ibidem.
7 Vultu in terram demisso, adorabunt te. Gen. 18. 2ª.

C. 50 1 Nunquid abbreuiata est manus mea. 2. Paral. 6. fi.
* Mane erigit mihi aurem, vt audiam quasi magistrum. 1ª. q. 105. 3. 0. / q. 117. 1. 0. / Matth. 23. 2ª. / 1ª. Thi. 2. lec. 2. co. 1. fi.
2 De manu mea, factum est hoc. 2. Paral. 6. fi.
3 Attendite ad petram, de qua precisi estis, & ad cauernam laci, de qua precisi estis. Ibidem.

C. 51 1 Attẽdite ad Abrahã pr̃em vestrũ, & ad Sarã q̃ peperit vos. Ro. 4. lc. 3. co. 4. / Gal. 4. lec. 3. co. 4. / He. 11. pnº.
2 Gaudium & letitiam inuenietur in ea. Psal. 15. 4ª. 5ª.
3 Gratiarumactio, & vox laudis. 22ª. q. 13. 4. c. / 2. d. 2. q. 2. 2. 5ᵐ. / 4. d. 44. q. 2. ar. 1. q. 4. c. 4ᵐ. / 1ª. Cor. 13. lec. 3. co. 1. fi.
4 Brachia mea populos iudicabunt. 2. Paral. 6. fi. Et brachium meum sustinebunt. Ibidem.
5 Leuate in cœlum oculos vestros. s. cº. 40. 6ª. Cœli sicut fumus liquescent, & terra sicut vestimentum atteretur. Psal. 101. fi.
6 Consurge consurge, induere fortitudinem. 3ª. q. 14. 1. 4ᵐ. / 3. d. 15. q. 1. 1. 1ᵐ.
7 Brachium domini. 2. Paral. 6. fi. Fugiet dolor & gemitus. s. cº. 35. 3ª.

8 In vmbra manus meę protexi te.2.Paral.6.ſ.⁄.ſ.49.1ª. Bibiſti de manu dñi.Ibidem. Calicem irę eius. Exo.32.2ª. Plenum indignatione dñi.Ibidem.
9 Vt plantes cœlos,& fundes terram.He.lec.5.co.2.

C.52 1 Quam pulchri ſupra montes pedes annũciantis,& prę dicantis pacem.č.Ro.10.lec.2.co.3.ſ.
2 Parauit dominus brachium ſuum.2.Paral.6.ſ.
3 Recedite recedite,exite inde, pollutũ nolite tangere. 22ᵉ.q.25.6.5ᵐ.⁄.2ᵉ.Cor.6.ſ.
4 Sicut obſtupuerunt ſuper te multi,ſic inglorius erit inter viros aſpectus eius,& forma eius, inter filios hominum.3ª.q.46.5.1ᵐ.⁄.q.49.6.c.
5 Quibus non eſt narratum de eo, viderunt, & qui non audierunt,contemplati ſunt.Ro.15.lec.2.ſ.

C.53 1 Quis credidit auditui noſtro?Ro.10.lec.2.co.5.
2 Et brachium domini, cui reuelatum eſt.2. Paral.6.ſ.
3 Non eſt ei ſpecies,neq; decor.Et vidimus eum,& non erat aſpectus.ſ.cº.52.4ª. Quaſi abſconditus vultus eius,& deſpectus.3ª.q.36.1.0.
4 Dñs poſuit in eo iniquitatem omnium noſtrũ.3ª.q.2.2.1ᵐ.⁄.6.4ᵐ.⁄.q.15.1.4ᵐ.⁄.Ro.15.co.2.principio.
5 Vere langores noſtros ipſe tulit.3ª.q.12.4.3ᵐ.⁄.q.14.4.0.⁄.q.15.1.c.⁄.q.46.4.3ᵐ.⁄.3.d.1.q.1.2.1ᵐ.⁄.d.15.q.1.1.0.⁄.d.22.q.2.ar.1.q.1.0.⁄.Ꝭ.4.cº.55.1ᵐ.⁄.Opuſ.3.cº.233.238.
6 Oblatus eſt,quia ipſe voluit.3ª.q.14.2.1ᵐ.⁄.q.15.6.4ᵐ.⁄.3.d.16.q.1.2.2ᵐ.⁄.Opuſ.58.cº.27.č.⁄.Opuſ.60.cº.18.principio.
7 Generationem eius,quis enarrabit?3ª.q.31.3.1ᵐ.
8 Et dabit impios pro ſepultura.3ª.q.51.1.2ᵐ.
9 Tradidit in mortem animam ſuam.3ª.q.47.3.1ᵐ.⁄.4.d.1.q.1.ar.4.q.3.0.⁄.Veri.q.26.6.20ᵐ.⁄.Ro.4.ſ.
10 Pro eo ꝙ iniquitatem non fecerit,& dolus non eſt inuentus in ore eius.3ª.q.14.3.0.⁄.q.15.1.0.⁄.5.1ᵐ.⁄.2ᵐ.⁄.q.22.4.1ᵐ.⁄.q.27.3.c.⁄.q.28.1.c.⁄.q.31.7.0.⁄.q.34.1.2ᵐ.⁄.q.39.1.c.⁄.2.2ᵐ.⁄.q.40.3.1ᵐ.⁄.q.50.2.c.⁄.3.d.3.q.1.ar.2.q.1.c.ſ.⁄.q.2.c.⁄.d.12.q.2.1.1ᵐ.⁄.d.13.q.1.ar.2.q.1.c.ſ.⁄.d.17.ar.3.q.2.1ᵐ.⁄.d.21.q.1.2.c.⁄.4.d.14.q.1.ã.3.q.3.2ᵐ.⁄.Pſal.14.co.2.⁄.Pſal.15.co.5.⁄.Iſa.11.principio.
11 Et dolores noſtros ipſe portauit.3ª.q.15.5.0.⁄.q.46.6.8.0.⁄.3.d.15.q.2.ar.3.q.1.0.⁄.Veri.q.26.8.9.0.⁄.Opuſ.3.cº.239.
12 Ipſe autẽ vulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra.3ª.q.49.0.⁄.q.51.5.c.⁄.q.56.2.4.4ᵐ.⁄.q.62.5.0.⁄.q.69.1.2ᵐ.⁄.q.79.3.c.⁄.3.d.19.1.0.⁄.L.principio.⁄.Ꝭ.4.cº.55.23ᵐ.⁄.24ᵐ.⁄.Ro.5.lec.2.ſ.⁄.cº.15.co.2.principio.
13 Et liuore eius ſanati ſumus.3ª.q.46.3.c.⁄.q.48.1.0.⁄.6.3ᵐ.⁄.q.49.1.c.⁄.q.50.6.c.⁄.q.61.1.2ᵐ.⁄.q.62.5.0.⁄.3.d.18.5.0.⁄.Pſal.3.4ª.
14 Omnes nos errauimus, vnuſquiſq; in viam ſuam declinauit.3.R.8.12ª.
15 Et cum ſceleratis reputatus eſt.3ª.q.46.11.0.
16 Et pro tranſgreſſoribus rogauit.22ᵉ.q.31.2.1ᵐ.⁄.q.83.7.3ᵐ.⁄.4.d.46.q.2.ar.3.q.2.2ᵐ.⁄.Veri.q.24.11.8ᵐ.⁄.Ma.q.3.15.3ᵐ.

C.54 1 Lętare ſterilis,quę non paris,decanta laudem.č.vſq; quę habebat virum.Gal.4.lec.7.co.3.ſ.
2 In momento indignationis.Exo.32.2ª. Vt non iraſcar tibi.Ibidem.
3 Abſcondi faciem meam a te.2.Paral.6.ſ.
4 Sicut in diebus Noe,cui iuraui.č.vſq; ſic iuraui. Exo.32.4ª.

C.55 1 Inuocate eum,dum prope eſt.Pſal.118.61ª.72ª.
2 Sicut exaltanť cœli a terra,ſic exaltate.č.1.d.48.1.1ᵐ.
3 Sic erit verbũ qđ egredietur de ore meo.2.Paral.6.ſ.
4 Montes & colles cantabunt corã vobis laudeſ, & oĩa ligna ſyluę plaudẽt manib⁹.pſal.18.1ª.⁄.Pſal.33.2ª.

C.56 1 Non dicat filius aduenę,q adhęret dño dicens,ſeparatiõe diuidet me dñs a pplõ ſuo.č.12ᵉ.q.105.3.c.1ᵐ.
2 Et non dicat eunuchus,ecce ego lignum aridum: quia hæc dicit dominus eunuchis.č.12ᵉ.q.105.3.2ᵐ.
3 Domus mea,domus orationis vocabitur,cunctis gentibus.12ᵉ.q.102.4.1ᵐ.

C.57 1 Semen adulteri & fornicarię.Leui.17.5ª. Suſcepiſti adulterum.Ibidem.
2 Nunquid ſuper his non indignabor?Exo.32.2ª. Neq; vſq; ad finem iraſcar.Ibidem. Iratus ſum.Ibidem. Et indignatus ſum.Ibidem.
3 Spiritus a facie mea egredietur.2.Paral.6.ſ. Abſcondi faciem meam.Ibidem.
4 Non eſt pax impiis,dicit dominus.ſ.cº.48.5ª.

C.58 1 Nonne hoc eſt magis ieiunium,quod elegi,diſſolue colligationes impietatis,č.22ᵉ.q.147.1.1ᵐ.⁄.q.171.3.c.⁄.q.188.6.3ᵐ.⁄.4.d.15.q.3.ar.1.q.1.2ᵐ.
2 Quia miſericors ſum,dominus Deus tuus. Pſal.24.ſ. Exo.22.11ª.Eccle.2.3ª.
3 Aiaĩ afflictã repleueris.Ro.13.co.1.⁄.Pſal.15.4ª.5ª.
4 Os enim domini locutum eſt.2.Paral.6.ſ.

C.59 1 Ecce non eſt abbreuiata manus dñi.č.neq; aggrauata eſt auris eius.2.Paral.6.ſ. Faciem eius.Ibidem. In oculis eius.Ibideſ. Et brachiũ eius a vobis.Ibideſ.
2 Iniquitates veſtræ diuiſerunt inter vos & Deum veſtrũ,& peccata veſtra abſconderunt faciem eius a vobis.1ª.q.48.4.c.ſ.⁄.12ᵉ.q.79.3.0.⁄.4.0.
3 Et aporiatus eſt dominus.Ꝭ.1.cº.91.ſ.
4 Indutus eſt veſtimentis vltionis.č.Deu.32.4ª. Et venerit Sion redemptor, & eis qui redeunt ab iniquitate in Iacob.Ro.11.lec.4.co.1.ſ.
5 Cum venerit quaſi fluuius violentus,quem ſpiritus dñi cogit.Iſa.prolo.co.2.pnº. Et venerit Sion redemptor eis,qui redeunt ab iniqtate in Iacob. Hoc fœdus meum cum eis.Ro.11.lec.4.co.2.pnº. Qui ſunt iſti qui vt nubes volant?Iob.37.1ª.

C.60 1 In indignatione mea,percuſſi te.Exo.32.2ª.
2 Et adorabunt veſtigia pedum tuorum.Gen.18.2ª.
3 Ponam te in ſuperbiam populo℞.22ᵉ.q.162.1.1ᵐ.⁄.Ma.q.8.2.17ᵐ.
4 Erit tibi dominus in lucem ſempiternaẽ.Pſal.35.ſ. Opus manuum mearum.2.Paral.6.ſ.

C.61 1 Spiritus domini ſuper me,eo ꝙ vnxerit me.1ª.q.36.1.2.1.1ᵐ.
2 Ad annunciandum manſuetis miſit me.Ꝭ.4.cº.14.principio.⁄.Potentia.q.10.4.14ᵐ.
3 Miniſtri Dei veſtri,dicetur vobis.2ᵉ.Cor.prolo.0.
4 Et in gloria eorum ſuperbietis.ſ.cº.60.3ª. Lętitia ſempiterna erit eis.Pſal.15.4ª.5ª.
5 Et odio habens rapinam in holocauſtuẽ.Pſal.5.co.4. Iſti ſunt ſemen cui benedixit dominus.Gen.1.29ª.
6 Exultabit anima mea.ſ.58.3ª.

C.62 1 Et vocabitur tibi nomen nouum.3ª.q.37.2.2ᵐ.
2 Quod os domini nominauit.2.Paral.6.ſ. In manu domini.Ibidem. In dextera ſua & in brachio fortitudinis ſuę.Ibidem. Donec egrediatur vt ſplendor.č.He.co.7.
3 Iurauit dominus.Exo.32.4ª.

C.63 1 Quis eſt iſte qui venit de Edom, tinctis veſtibus de Boſra? Ephe.1.cº.3.lec.3.ſ.⁄.1ª.q.57.5.b.⁄.22ᵉ.q.2.7.1ᵐ.⁄.2.d.11.L.⁄.3.d.3.q.3.ar.2.q.2.2ᵐ. Ego qui loquor iuſtitiam.1ª.q.51.5.b.
2 Et factus eſt eis ſaluator.Pſal.89.1ª.⁄.Pſal.3.4ª.
3 Et angelus faciei eius,ſaluauit eos.2.Paral.6.ſ. Qui eduxit ad dexteram Moyſen in brachio.Ibidem.
4 Ipſi autem ad iracundiam prouocauerunt eum,& afflixerunt ſpiritum ſancti eius,Exo.32.2ª.⁄.Ꝭ.4.cº.23.

5 Et recordatus est. Gen. 8. 1ª. * Spiritus domini, ductor eius fuit. 12ᵉ. q. 113. 7. b / 22ᵉ. q. 173. 2. c. fi / q. 189. 10. 1ᵐ / 1. R. 10. 2ª / Psal. 18. co. 6 / Psal. 142. 8ª.
Attende de cœlo, & vide de habitaculo sancto tuo. 3. R. 8. 5ª. 10ª.
6 Tu autem pater noster. Deut. 32. 2ª.
7 Abraham nesciuit nos. & Israel ignorauit nos. 1ª. q. 89. 8. c / 4. d. 45. q. 3. 1. 1ᵐ / Veri. q. 9. 6. 5ᵐ.
8 Quare errare fecisti nos domine, de viis tuis, & indurasti cor nostrum. Exo. 4. 2ª / ʒ. 4. cº. 159. 0.
C. 64 1 Vtinam dirumperes cœlos, & descenderes. 2. R. 22. 7ª. Descendisti. Ibidem.
2 A facie tua. 2. Parali. 6. fi. Ecce tu iratus es. Exo. 32. 2ª.
3 Oculus non vidit Deus absque te, quæ preparasti expectantibus te. 1ª. q. 1. 1. c / 22ᵉ. q. 17. 2. 1ᵐ / 3ª. q. 57. 2. 2ᵐ / 3. d. 24. ar. 2. q. 3. 1ᵐ / 1ᵉ. Cor. 2. co. 7.
4 Quasi pannus menstruatę, vniuersę iustitię nostræ. 3ª. q. 89. 6. c.
5 Et nunc domine pater noster es tu. Deut. 32. 2ª.
6 Quęsierunt me qui ante non interrogabant, inuenerunt qui non quęsierunt me. Ro. 10. lec. 3. co. 3. fi.
C. 65 1 Expandi manus meas tota die ad populum incredulum, qui graditur via nó bona, post cogitationes suas. Ro. 10. lec. 3. fi.
2 Expandi manus meas. 2. Parali. 6. fi. Ante faciem meam. Ibidem. In oculis meis. Ibidem.
3 Populus qui ad iracundiam prouocat me. Exo. 32. 2ª. Fumus erunt in furore meo. Ibidem.
4 Reddam & retribuam in sinum eorum iniqtates vestras. Deut. 32. 2ª. Et iniquitates patrum vestrorum. 2. R. 21. 1ª.
5 Ecce serui mei comedét, & vos esurietis. ʒ. 4. cº. 82. fi.
6 Et seruos suos, vocabit nomine alio. 3ª. q. 37. 2. 0.
7 In quo qui benedictus est, benedicetur in domino. Gene. 1. 29ª. Semen benedictorum domini est. Ibidem.
8 Ecce ego creo cœlos nouos, & terram nouam. Ecclesiastes. 1. 7ª.
9 Sed gaudebitis, & exultabitis, in sempiternum. Psal. 15. 4ª. 5ª.
10 Puer centum annorum morietur, & peccator centum annorum maledictus erit. Gen. 2. 22ª / 3. 21ª / Matthe. 10. 7ª.
11 Antequam clament, ego exaudiam, adhuc loquentibus illis, ego exaudiam. Gene. 4. 4ª / Exo. 2. 4ª / 22ᵉ. q. 83. 1. 1ᵐ.
12 Lupus & agnus, pascentur simul, & leo & bos comedent paleas. Ro. 11. principio.
13 Et serpenti, puluis est panis eius. Isa. 13. co. 3.
14 Non nocebunt, neque occident, in monte sancto meo. 22ᵉ. q. 64. 4. 0.
C. 66 1 Cœlum mihi sedes est, & terra scabellum pedum meorum. Hé. lec. 6. co. 2.
2 Omnia hæc manus mea fecit. 2. Parali. 6. fi. In oculis meis. Ibidem. Cognoscetur manus domini, Ibidem. Coram facie mea. Ibidem.
3 Anima eorum delectata est. ĩ. 58. 3ª. 5
4 Nunquid qui alios parere facio, ego non pariam, si ego qui aliis generationem tribuo, sterilis ero? 1ª. q. 27. 0 / q. 28. 4. c / 1. d. 4. q. 1. 1. 0 / d. 6. 3. 3ᵐ / ʒ. 4. cº. 2. 7. fi / 10. 11. 12 / Veri. q. 4. 4. 0 / Potentia. q. 2. 1. 0 / Opusc. 2. cº. 2 / Col. co. 3.
5 Lętamini cum Hierusalem, & exultate in ea, omnes qui diligitis eam. Ro. 15. co. 5.
6 Ecce dominus in igne veniet, & in flamma ignis, qa in igne dominus iudicabit. Exo. 24. 3ª.
7 Reddere indignationem furoris sui. Exo. 32. 2ª.
8 Sicut cœli noui & terra noua, quę ego facio stare coram me. Ecclesiastes. 1. 7ª.
9 Et erit mensis ex mense, & sabbatum ex sabbato. 2. d. 15. q. 3. 3. c. fi / 3. d. 37. ar. 5. q. 2. 0.
10 Egredientur & videbunt cadauera virorum qui preuaricati sunt in me. 4. d. 50. L. 4ᵐ.
11 Vermis eorum non morietur. 1ª. q. 64. 3. ar. 4. 4ᵐ / 2. d. 39. q. 3. 1. 5ᵐ / 4. d. 50. q. 2. ar. 3. q. 2. 0 / ʒ. 4. cº. 82. cº. 89. fi / Po. q. 5. 9. 13ᵐ / quol. 7. vel. 8. vel. 11. q. 5. 3. 0 / quol. 3. 23. c / Opusc. 3. cº. 179 / Opusc. 10. ar. 41.
12 Et ignis eorum non extinguetur. 1ª. q. 10. 3. c. 2ᵐ / 1. d. 8. q. 2. 2. c. 4ᵐ / 4. d. 44. q. 3. ar. 2. q. 1. 0 / 4. d. 50. q. 1. ar. 3. q. 1. c. 1ᵐ / q. 2. c / ʒ. 4. cº. 90 / Veri. q. 26. 1. 6. 5ᵐ / quol. 7. 13. c / He. 10. lec. 3. co. 2. fi.

AVTORITATES EX libro Hieremię prophetę.

C. 1 1 Priusque te formarem in vtero noui te. 3ª. q. 27. 2. 1ᵐ / 3. d. 3. q. 1. ar. 1. q. 2. 2ᵐ. * Et prophetam in gentibus dedi te. 22ᵉ. q. 171. 2. 2ᵐ.
2 Ecce constitui te hodie super gentes & super regna, vsque, & plantes. Opusc. 20. liº. 3. cº. 19. fi.
3 Et misit manum suam. 2. Parali. 6. fi.
4 Et dixi. A. A. A. domine Deus. Ecce nescio loqui, qa puer ego sum. Exo. 3. 5ª / 4. 3ª / 2ᵉ. Cor. 11. co. 6.
C. 2 1 Recordatus sum tui. Gen. 8. 1ª.
2 Elongauerunt a me. 1ª. q. 3. 1. 5ᵐ / 4. d. 17. q. 1. ar. 1. q. 2. c / Isa. 54. co. 1. fi.
3 Filii Mempheos & Taphnes, constuprauerunt te, vsque, ad verticem. Veri. q. 16. 2. 3ᵐ.
4 Prosternebaris meretrix. Leui. 17. 5ª.
5 Auertatur furor tuus a me. Exo. 32. 2ª.
C. 3 1 Tu aût fornicata es cum amatoribus tuis. Leui. 17. 5ª.
2 Non auertam faciem meam a vobis. 2. Paral. 6. fi. Iuxta cor meum. Ibidem.
3 Non irascar in perpetuum. Exo. 32. 2ª.
4 Ego vir vester. 4. d. 42. q. 3. 2. 2ᵐ.
5 Patrem vocabis me. Deut. 32. 2ª.
C. 4 1 Et iurabis, viuit dominus in veritate & iudicio, & iustitia. 22ᵉ. q. 89. 3. 0 / 7. c / q. 98. 1. 1ᵐ / 3. d. 39. q. 2. 3. 0 / quol. 5. q. 13. 2. c.
2 Nouate vobis nouale, & nolite serere super spinas. Isa. 56. co. 2. fi.
3 Circuncidimini domino, & auferte preputia cordis vestri. 12ᵉ. q. 102. 5. 1ᵐ / 4. d. 1. q. 2. ar. 1. q. 3. c / ar. 3. q. 2. c / Ro. 2. fi / cº. 4. lec. 2. co. 1 / 2ᵉ. Cor. 7. 1ª / Ephe. 2. lec. 4. co. 1 / Phil. 3. co. 1. fi / Col. 2. lec. 3. principio.
4 A facie mea. 2. Paral. 6. fi.
5 Ne forte egrediatur vt ignis indignatio mea. ʒ. Exo. 4. 5ª / 32. 2ª. Non est auersa ira furoris dñi. Ibidem.
C. 5 1 Domine oculi tui respiciunt fidem. 2. Parali. 6. fi.
2 Mœchati sunt, & in domo meretricis luxuriantur. Leui. 17. 5ª.
3 Non vlciscetur anima mea. Deut. 32. 5ª / Isa. 42. 3ª.
4 Et a facie mea non delebitis. 2. Paral. 6. fi.
5 Causam viduę non iudicauerunt, causam pupilli nó direxerunt, & iudicium pauperum non iudicauerunt. Isa. 1. 7ª.
C. 6 1 Ne forte recedat anima mea a te. Isa. 42. 2ª.
2 Ecce incircuncisæ aures eorum. ʒ. cº. 4. 3ª.
3 Furore domini plenus sum. Exo. 32. 2ª.
4 Extendam manum meam. 2. Paral. 6. fi.
5 A minore quippe vsque ad maiorem, omnes auaritiæ student. 22ᵉ. q. 166. 1. 3ᵐ / Phil. 2. lec. 4. co. 1. fi.
6 Et quid mihi thus, de saba affertis. ʒ. non placuerunt mihi. Psal. 39. 5ª. Crudelis est, & non miserebitur. 22ᵉ. q. 159. 1. 2ᵐ.
C. 7 1 Habitabo vobiscum. Psal. 9. co. 6 / Isa. 33. co. 3 /

Ro.8.12ª.13ª.
2 Vbi habitauit nomen meum, a principio.3.R.8.5ª.
3 Proijciam vos a facie mea.2.Paral.6.f.
4 Tu ergo noli orare pro populo hoc.&c. quia non exaudiam te.4.d.15.q.4.ar.4.q.3.1m./Veri.q.24.11.8m.
5 Et mulieres conspergunt adipem, vt faciant placentas reginæ cœli.12e.q.102.4.6m.co.3.
6 Et me ad iracundiam prouocent.Exo.32.2ª. Ecce furor meus & indignatio mea cõflat, & succẽdet.Ibidẽ.
7 Non sum locutus cum patribus vestris, & non praecepi eis in die qua eduxi eos de terra ægypti, de verbo holocaustomatum & victimarum.Psal.39.5ª.
8 Et misi ad vos omnes seruos meos prophetas, per diem consurgens diluculo, & mittens.22e.q.171.1.3m./5.c.Opus.19.c°.12./c°.26./Io.lec.11.co.1.f./Ro.10.lec.2.co.3.
9 In oculis meis.2.Parali.6.f. Nec cogitaui in corde meo.Ibidem.

C.8. 1 Apprehenderunt mendacium.1ª.q.17.4.3m.
2 Miluus in cœlo cognouit tempus suum, turtur & hirundo & ciconia.&c.22e.q.95.7.2m.
3 A minimo vsque ad maximum, omnes auaritiam sequuntur.s.c°.6.5ª.
4 Nunquid dominus non est in sion.Psal.9.co.6.
5 Me ad iracundiam concitauerunt.Exo.32.2ª.

C.9. 1 Omnes adulteri sunt.Leui.17.5ª. Nunquid vlciscetur anima mea.Deutero.32.5ª./Isa.45.2ª.
2 Ad quem verbum oris domini fiat.2.Parali.6.f.
3 Non glorietur sapiens, in sapientia sua, nec fortis in fortitudine sua.&c. sed scire & nosce me.22e.q.45.4.1m./Opus.72.principio./1e.Cor.1.f.
4 Omnis autem domus Israel, incircuncisi sunt corde.s.c°.4.3ª.

C.10 1 A signis cœli, nolite metuere, quæ gentes timent.1ª.q.115.4.3m.
2 Non est similis tui domine.Psal.85.1ª. Magnus es domine.Psal.47.1ª./Psal.146.1ª.
3 Ab indignatione eius.Exo.32.2ª. Non in furore tuo.Ibidem.
4 Præparat orbem in sapientia sua, & prudentia sua extendit cœlos.Psal.103.11ª.
Leges populorum vanæ sunt.Ro.7.lec.2.principio.
5 Stultus factus est ois homo, a scia sua.22e.q.46.1.3m.
6 Non est hominis via eius, neque viri est vt ambulet, & dirigat gressus suos.1ª.q.83.1.4m./Veri.q.24.1.1m./Ma.q.6.1m.
7 Ne forte ad nihilum redigas me.1ª.q.104.3.o./12e.q.87.4.1m./4.d.46.q.1.3.6m./q.2.ar.1.q.1.4m./Potentia.q.5.4.6m.

C.11 1 Maledictus vir, qui non audierit verba pacti huius.Gen.3.18ª. Eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum.Deutero.7.5ª.
2 Vt suscitem iuramentum quod iuraui.Exo.32.4ª.
Terram fluentem lacte & melle.Exo.3.4ª./32.2ª.
3 Mane consurgens, contestatus sum.Iob.1.4ª.5ª./Psal.5.2ª./3.R.22.2ª./s.7.8ª.
4 Tu ergo noli orare pro populo hoc, & ne assumas laudem pro eis & orones, qa non exaudiam te.s.c°.7.4ª.
5 Quid est quod dilectus meus in domo mea fecit scelera multa.22e.q.184.8.c.f./q.186.10.o.
6 Nunquid carnes sanctæ, auferent a te malitias tuas.3ª.q.79.2.2m./4.d.9.ar.3.q.1.o.
7 Oliuam vberem, pulchram, fructiferam, speciosam, vocauit dominus nomen tuum.3ª.q.37.2.o.
8 Tu autem domine sabaoth, qui iudicas iuste.Psal.9.2ª. Et probas renes & corda.3.R.8.10ª.
9 Videam vltionem tuam ex eis.Gen.3.18ª./Deutero.32.5ª. Tibi reuelaui causam meam.Psal.36.3ª.
10 Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam.12e.q.102.3.2m./3ª.q.73.5.c./Isa.16.principio./Io.lec.11.f.

C.12 2 Prope es tu ori eorum, & longe a renibus eorum.Psal.118.61ª.72ª. Bene est omnibus qui preuaricantur, & iniqe agunt.Ro.3.lec.1.f.
3 Et tu domine nosti me, & vidisti me.Exo.33.3ª.
3 Et probasti cor meum tecum.3.R.8.11ª.
4 Congrega eos quasi gregem ad victimam, & sanctifica eos in die occisionis.Gen.3.18ª.
5 Propter iram furoris domini.Exo.32.2ª.

C.13 1 Vt esset mihi in populum, & in laudem, & in gloriam.Deutero.7.5ª.
2 Antequam tenebrescat, & antequam offendant pedes vestri ad montes caliginosos.Ro.9.co.f.
3 In abscõdito plorabit aia mea.Isa.42.2ª./c°.58.3ª.
4 Deducet oculus meus lachrymas.2.Paral.6.f. Confisa es in mendacio.22e.q.128.2m. Vbi est grex qui datus est tibi.&c. vsque, nunquid non.He.13.lec.3.co.1.
5 Adulteria tua & scelus fornicationis tuæ.Leui.17.5ª.
6 Quare quasi colonus futurus es in terra, & quasi viator declinans ad manendum.3ª.q.15.10.b./c.

C.14 1 Noli orare pro populo isto in bonũ.s.c°.7.4ª./i.15.1ª.
2 Et si obtulerit holocaustomata & victimas, non suscipiam eam.Psal.39.5ª.
3 Aut sion abominata est anima tua.Isa.42.3ª.
4 Solij gloriæ tuæ recordare.Gen.8.1ª.

C.15 1 Si steterit Moyses & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum.1ª.q.3.2.1m./12e.q.114.6.c./4.d.45.q.3.3.2m./1e.Cor.lec.3.co.4.
2 A facie mea.2.Parali.6.f. Extendam manum meam.Ibidem. Quasi os meum.Ibidem.
3 Dabo eos in furorem vniuersis regnis terræ, & per Manassen filium Ezechiæ regis Iuda.4.R.21.1ª.
Laboraui rogans.Gen.3.14ª.
4 Super arenam maris.Gen.15.2ª. Ignis succensus est in furore meo.Exo.32.2ª. Recordare mei.Gene.8.1ª.
5 Non sedi in concilio ludentium.22e.q.168.4.2m.
6 Si conuerteris, conuertam te.1ª.q.62.2.3m./s.4.c°.92.co.1.f./Veri.q.28.2.c.

C.16 1 Abstuli pacem a populo isto, dicit dominus, & misericordiam, & miserationes.Iaco.2.6ª.
2 Ecce ego mittam piscatores multos, dicit dominus, & piscabuntur eos. Et post hæc mittam eis multos venatores, & venabuntur eos.&c.s.7.8ª.
3 Oculi mei.2.Parali.6.f. A facie mea.Ibidem. Ostendam eis manum meam.Ibidem.
4 Super omnes vias eorum.Psal.32.8ª.9ª. Vere mendacium possederunt patres nostri, & vanitatem.s.c°.8.1ª.

C.17 1 Peccatum Iuda scriptum est stilo ferreo in vngue adamantino.Psal.50.co.3.
2 Ignem succendisti in furore meo.Exo.32.2ª.
3 Maledictus homo, qui confidit in homine.22e.q.25.1.3m./Opus.20.li°.3.c°.8.f. Et a Deo recedit cor eius.s.2.2ª. Recedentes a te, in terra scribentur.Ibidem./Psal.17.co.33.
4 Prauũ est cor hois, & iscrutabile, & qs cognoscet illud? Ego dñs, scrutans cor, & probans renes.3.R.8.11ª.
5 Confundantur qui me persequuntur.&c.Gen.3.18ª. Et duplici contritione, contere eos.Ibidem./4.d.15.L.pro°.
6 Sanctificare diem sabbati.Exo.20.4ª.

C.18 1 * Sicut lutum in manu figuli, sic & vos.12e.q.113.3.b. In manu mea.2.Paral.6.f. In oculis meis.Ibidem. Dorsum & non faciem, ostendam eis.Ibidem.
2 Repente loquar aduersus gentem, & aduersus regnum, vt eradicem.&c. vsque. Nunc ergo.5ª.q.19.7.2m./22e.q.171.6.2m./q.174.1.c./2.o./4.d.46.q.2.ã.3.q.2.3m./

3.3.c°.96.f./154.co.4./Veri.q.10.11.12.o./Isa.38.principio./Ro.3.co.4./He.6.lec.4.co.5.

5 Agam & ego pœnitentiam.Gen.6.4a.

6 Recordare.Gen.8.1a. Auerterem indignationem tuam ab eis.Exo.32.2a. Da filios eorum in famez.c.vsqz f.Gen.3.18a.

C.19 1 Nec ascenderunt in cor meum.2.Paral.6.f.

C.20 1 Seduxisti me dñe,& seductus sum.22c.q.55.4.1m.

2 Qui vides renes & cor.3.R.8.11a.

3 Tibi reuelaui causam meam.Psal.36.3a.

4 Videam vltionem tuam ex eis.Deutero.32.5a.

5 Maledicta dies,in qua natus suz.c.vsqz f.Gen.3.18c.

C.21 1 In manu extenta,& brachio forti.2.Paral.6.f. Posui enim faciem meam.Ibidem.

2 In furore & in idignatiõe,& in ira grãdi.Exo.32.2a.

C.22 1 Aduenam & pupillum & viduam, nolite contristare.Isa.1.7a.

2 In memetipso iuraui,dicit dominus.Exo.32.4a.

3 Si fuerit annulus in manu dextera mea.2.Parali.6.f.

4 Scribe virum istum sterilem.3a.q.31.2.3m.

C.23 1 Et regnabit rex,& sapiens erit.22c.q.50.1.1m.

2 A facie dñi.2.Paral.6.f. Non de ore dñi.Ibidem. Vsqz dum compleat cogitationem cordis sui.Ibidem.

3 In Hierusalem vidi similitudinem adulterantium.Leui.17.5a. Et iter mendacij.3.c°.8.1a.

4 Ecce turbo dominice indignationis.Exo.32.2a. Non reuertetur furor domini.Ibidem.

5 Putas ne Deus e vicino ego sum,dicit dominus,& nõ Deus de longe.Psal.118.61a.72a.

6 Nunquid non cœlum & terram ego impleo, dicit dominus.1a.q.8.2.c./1.d.37.q.2.1.c.

7 Cum ego nõ misissem eos,nec mandassez eis.3.7.8a.

C.24 1 Et ponam oculos meos super eos.2.Paral.6.f.

2 Et erunt mihi in populum, & ego ero eis in Deum.Deutero.7.5a.

C.25 1 Et locutus sum ad vos,de nocte consurgens.3.7.8a./2c.Thi.principio.

2 Et misit dominus ad vos omnes seruos prophetas, cõsurgens diluculo,mittensqz.3.7.8a.

3 Neqz me ad iracundiam prouocetis.Exo.32.2a.

4 De manu domini.2.Paral.6.f.

C.26 1 Et pœniteat dominum.Gen.6.4a.

2 Seruorum meorum prophetaruz, quos misi ad vos de nocte consurgens.3.7.8a.

3 Apprehenderunt eum.s.Hieremias sacerdotes & prophetę,& omnis populus dicens,morte moriatur.Ro.3.lec.2.co.2.

4 Dixerunt principes,& omnis populus ad sacerdotes & ad prophetas.Non est viro huic iudicium mortis, quia in nomine domini prophetauit.Ibidem.

5 Faciem domini.2.Parali.6.f.

C.27 1 In brachio meo extento.Ibidem. In oculis meis.Ibidem.

2 Non misi eos,dicit dominus.3.7.9a.

C.28 1 Cum venerit verbum eius,tunc scietur propheta quez misit dominus in veritate.3.7.8a.

2 Non misit te dominus.3.7.8a.

C.29 1 Misi ad eos per seruos meos prophetas,de nocte consurgens & mittens.3.7.8a./Iob.1.4a.6a.

2 Ego suz iudex & testis,dicit dominus.22c.q.67.1.1m.3.3m./q.89.1.3m./Psal.9.co.3.

C.30 1 Et applicabo eum,& accedet ad me.Psal.33.3a. Vt appropinquet mihi,dicit dominus.Ibidem.

2 Eritis mihi in populum, & ego ero vobis in Deum.Deutero.7.5a.

3 Ecce turbo domini,furor egrediens,procella ruens impiorum.Exo.32.2a. Non auertet iram indignationis dominus,Ibidem.

4 Donec compleat cogitationem cordis sui.2.Paral.6.f./Gene.18.1a.

C.31 1 Ero Deus vniuersis cognationibus Israel, & ipsi erũt mihi in populum.Deutero.7.5a.

2 Longe dominus apparuit mihi.Psal.113.61a.72a.

3 In charitate perpetua dilexi te.Deutero.7.3a.

4 Factus sum Israeli pater.Psal.89.1a./Deut.32.2a. Et Ephraim primogenitus meus est.Exo.4.3a.

5 Eritqz anima eorum.Isa.58.3a.

6 Vox in excelso audita est, lamentationis luctus & fletus,Rachel plorantis filios suos.Matth.2.co.15.

7 Et nolentis consulari super eis,qa non sunt.Ibidem.

8 Quiescat vox tua a ploratu,& oculi tui a lachrymis,qa est merces operi tuo,ait dominus.3a.q.84.9.1m.

9 Conuerte me domine,& conuertar.3.15.6a.

10 Postq̃ conuertisti me,egi pœnitentiam.3a.q.85.5.o./4.d.14.q.1.ar.2.q.1.o./q.2.c.

11 Postq̃ ostendisti mihi,percussi femur meum.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.1m.

12 Adhuc recordabor eius.Gen.8.1a. Et peccati eoruz non memorabor amplius.Ibidem.

13 Creauit dominus super nouuz terram.1a.q.73.1.3m.

14 Fœmina circundabit virum.Io.lec.15.co.2.

15 Ecce dies veniunt,dicit dñs,& feriam domui Israel.c.vsqz,scribam eam.He.8.lec.2.co.2.3.4./Lec.3.o.

16 Ego ero eis in Deum, & ipsi erunt mihi in populum.Deutero.7.5a.

17 Non docebit vltra vir proximuz suum, & vir fratrem suum.c.vsqz,maximum.1a.q.106.1.1m./Opus.72.principio./He.8.lec.3.co.1.

18 Qui dat solem in lumine diei,ordinem lunę & stellarum,in lumine noctis.c.vsqz cunctis diebus.4.d.48.q.2.2.2m./Potentia.q.5.5.2m.

C.32 1 In brachio tuo extento.2.Paral.6.f. In manu robusta,& brachio extento.Ibidem.

2 Non erit tibi difficile omne verbum.Luc.1.18a.

3 Et reddis iniqtatez patruz,in sinuz filiorum.2.R.21.1a.

4 Fortissime.5.1.c°.91.

5 Magnus consilio.Psal.32.5a./Iob.12.6a.

6 Et incomprehẽsibilis.1a.q.12.1.1m./3m./7.o./8.o./q.56.3.1m./2m./q.57.5.2m./q.62.9.c./q.86.2.1m./q.107.3.c./12c.q.93.2.1m./q.102.4.6m./3a.q.10.1.o./3.1m./1.d.3.q.1.1.c.1m./4m./Lec.2./d.11.L./d.22.1.c.2m./3.d.14.ar.3.q.1.o./q.2.c./d.27.q.3.2.c.f./4.d.45.q.3.1.c./d.49.q.2.1.1m./3.6m.2.o./5.c./5.1.c°.3./Li°.3.c°.55.

7 Cuius oculi aperti sunt, super omnes vias filiorum Adam.2.Paral.6.f./Prouer.5.3a.

8 Vt reddat vnicuiqz sm vias suas.c.Psal.61.6a.

9 Iurasti patribus eorum.Exo.32.4a. Terram fluentem lacte & melle.Exo.3.4a.

10 Ad irritandum me.Exo.32.2a. In oculis meis.2.Parali.6.f. In toto corde meo.Ibidem. Et in tota anima mea.Isa.42.3a.

11 Exacerbabant me.Exo.32.2a. In furore meo, & in indignatione mea.Ibidem. Ad iracundiam me prouocantes.Ibidem. In furore meo,& in ira mea, & in indignatione mea grandi.Ibidem.

12 Et erunt mihi in populum, & ego ero eis in Deum.Deutero.7.5a.

C.33 1 In furore meo,& in indignatione mea.Exo.32.2a.

2 Abscondens faciem meam.2.Parali.6.f.

C.34 1 Cum completi fuerint septem anni, dimittat vnusquisqz fratrem suum hebręum, qui venditus est ei, & seruiet tibi sex annis.Exo.21.1a.

2 In oculis meis.2.Parali.6.f.

C.35 1 Ego autem locutus sum ad vos,de mane consurgens,3.7.8a./2c.Thi.principio./Iob.1.4a.6a.

2 Misiq; ad vos omnes seruos meos prophetas, consurgens diluculo, mittensq; 3. 7. 8ª.

C.36 1 Magnus furor, & indignatio domini. Exo. 32. 2ª.

C.37 1 Ora pro nobis, dñm Deum nostrum. 4. d. 45. q. 3. 3. o.

C.38 1 Quicunq; manserit in ciuitate hac, morietur gladio, & fame, & peste. Gen. 6. 9ª.

C.39 1 Ecce ego inducaз sermones meos sup ciuitateз hác in maluз, & nó in bonuз. 1ª. q. 48. 6. c. / Ro. lec. 7. co. 5. E.

C.40 1 Si placet tibi, vt venias mecum in Babyloneз, veni, & ponam oculos meos super te. 22ª. q. 22. 1. o.

C.41 1 Noli occidere nos, quia habemus thesaurum in agro. 22ª. q. 66. 5. 2m.

C.42 1 Cadat oratio nostra in conspectu tuo, & ora pro nobis ad dominum Deum nostrum. 3. 37. 1ª.

C.43 1 Mendacium tu loqueris. 22ª. q. 110. 1. o.

C.44 1 Vt me ad iracundiam prouocarent. Exo. 32. 2ª.
Et conflata est indignatio mea, & furor meus, & succensa est. Ibidem.

2 Et misi ad vos omnes seruos meos prophetas, de nocte consurgens, mittensq; 3. 7. 8ª.

3 Ponam faciem meam. 2. Paral. 6. f.
Et ascendit super cor eius. Ibidem.

4 Vt sacrificemus reginę cœli. 3. 7. 5ª.

5 Horum recordatus est dominus. Gen. 8. 1ª.

6 Et non poterat vltra portare dominus, propter malitiam studiorum vestrorum. 22ª. q. 137. 5. 4m.

7 Ego iuraui in nomine meo. Exo. 32. 4ª.

C.45 1 Ecce quos ędificaui, ego destruo. Deut. 32. 5ª.

C.46 1 Dies vltionis, vt sumat vindictam de inimicis suis. Deutero. 32. 5ª.

C.47 1 Ingredere in vaginam tuam. Matth. 2. 13ª.

C.48 1 Maledictus qui facit opus Dei fraudulenter. Alias negligenter. Et maledictus qui prohibet gladium suum a sanguine. Gen. 3. 18ª.

2 Inebriate eum calice irę domini. Exo. 32. 2ª.

3 Cor meum ad Moab. 2. Paral. 6. f.

C.49 1 Per memetipsum iuraui, dicit dominus. Exo. 32. 4ª.

2 Auditum audiui a domino, & legatus ad gentes missus sum. 3. 7. 8ª.

3 Quis similis mei. Psal. 82. 1ª. Quis resistet vultui meo? 2. Paral. 6. f. / 10. 2ª.

4 Iram furoris mei. Exo. 32. 2ª. Audite consilium domini. Iob. 12. 6ª.

5 Et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt attonsi in comam. 4. d. 24. q. 3. ar. 1. q. 1. 1m.

C.50 1 Ab ira domini. Exo. 32. 2ª. Quoniam vltio dñi est, vltionem accipite de ea. Deut. 32. 5ª. Vltionem domini Dei nostri, vltionem templi eius. Ibidem.

2 Protulit vasa iræ suę. Ibidem. Quis similis mei? Psal. 82. 1ª.

3 Quis resistet vultui meo? 2. Paral. 6. f. / 10. 2ª.

4 Audite consilium domini. Iob. 12. 6ª.

C.51 1 Tempus vltionis domino. Deut. 32. 5ª.

2 Curauimus Babylonem, & non est sanata. p. 3. cº. 29. co. 2. / Veri. q. 5. 5. 2m. / Ecclesiastes. 7. 3ª.

3 Derelinquamus eam. 1ª. q. 113. 6. c. / 2. d. 11. q. 1. 4. 2m. / Veri. q. 5. 7. 2m.

4 Qm̃ vltio dñi est, vltio templi sui. Deut. 32. 5ª. Iurauit dñs. Exo. 32. 4ª. Per animam suam. Isa. 42. 3ª.

5 Et prę parauit orbeз in sapientia sua, & prudentia sua extendit cœlos. Psal. 103. 11ª. / Opus. 12. ar. 4.

6 Stultus factus est omnis homo, a sciẽtia sua. 3. 10. 5ª.

7 Ecce ego ad te mons pestifer, qui corrumpis vniuersaз terram. Matth. 9. co. 5.

8 Et extendam manum meam super te. 2. Paral. 6. f.

9 Ab ira furoris domini. Exo. 32. 2ª.

C.52 1 In oculis domini. 2. Paral. 6. f. A facie sua. Ibideз.

3 Quoniam furor domini erat. Exo. 32. 2ª.

AVTORITATES EX libro Trenorum.

1 Viderunt eam hostes, & deriserunt sabbata eius. 3. d. 37. ar. 5. q. 1. 1m.

2 O vos omnes, qui transitis per viam, attendite & videte, si est dolor, sicut dolor meus. 3ª. q. 46. 6. o. / 3. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 3. o. / Opus. 3. cº. 238. 239.

3 In die irę furoris sui. Exo. 32. 2ª. Os eius ad iracundiam prouocaui. Ibidem / 2. Paral. 6. f.

4 Ingrediatur omne malum eorum coram te, & deuindemia eos, sicut vindemiasti me. Gen. 3. 18ª.

C.2. 1 In furore suo dominus. Exo. 32. 2ª. Effudit quasi ignem, indignationem suam. Ibidem.

2 Non est recordatus scabelli. Gen. 8. 1ª.
Obliuioni tradidit dominus in Sion. Ibidem.

3 Pedum suorum. 2. Paral. 6. f. Auertit retro dexteram suaз. Ibideз. Non auertit manuз suaз. Ibidem.

4 Maledixit sanctificationi suę. Gen. 3. 18ª. 21ª.

C.3. 1 In virga indignationis eius. Exo. 32. 2ª. Ad iracundias prouocauimus. Ibideз. Operuisti in furore. Ibideз.

2 Conuertit manum suam. 2. Paral. 6. f.
Ex corde suo. Ibideз. Sub pedibus suis. Ibideз. In conspectu vultus altissimi. Ibideз. Ex ore altissimi. Ibidem. Aurem tuam. Ibidem.

3 Misericordię domini, q̃ non sumus consumpti. 4. d. 46. q. 2. ar. 2. q. 1. 4m.

4 Dixit anima mea. Isa. 58. 3ª. Dominus ignorauit. Exo. 33. 3ª.

5 Oculus meus deprędatus est animã meã. c. Eccl. 9. 1ª.

6 Vidisti omnem furorem, & vniuersas cogitationes eorum. 3. R. 8. 11ª.

C.4. 1 Compleuit dominus furorem suum, effudit iram indignationis suæ. Exo. 32. 2ª. / Iob. 31. principio.

2 Facies domini diuisit eos. 2. Paral. 6. f.

Oratio Hieremiæ prophetę.

1 Recordare domine. Gen. 8. 1ª. Quare in perpetuuз obliuisceris nos. Ibidem.

2 Patres nostri peccauerunt, & non sunt, & nos iniquitates eorum portauimus. 2. R. 21. 1ª.

3 Conuerte nos dñe ad te, & conuertemur. Hiere. 15. f.

4 Iratus es contra nos. Exo. 32. 2ª.

AVTORITATES EX libro Baruch prophetę.

C.1. 1 Non est auersus furor eius. Exo. 32. 2ª. Dare nobis terram fluentem lacte & melle. Exo. 3. 4ª. / 32. 2ª.

2 Quos misit ad nos. Hiere. 7. 8ª.

C.2. 3 Ante oculos domini. 2. Paral. 6. f.

4 Facieз domini. 2. Paral. 6. f. In manu valida, & brachio excelso. Ibidem. Inclina aurem tuam. Ibideз. Aperi oculos tuos. Ibidem.

2 Auertatur ira tua. Exo. 32. 2ª. Misisti iram tuam, & furorem tuum. Ibidem.

3 Et anima esuriens. Isa. 58. 3ª. Quam iuraui patribus eorum. Exo. 32. 4ª.

C.3. 1 Et tunc domine omnipotens / Gen. 17. 1ª. Iob. 42. 1ª. Anima in angustiis, & spiritus anxius. Isa. 58. 3ª.

2 Quia Deus misericors est. Psal. 102. 4ª. Noli meminisse. Gen. 8. 1ª. Sed memento manus tuę. Ibideз. / 2. Paral. 6. f.

5 Qui scit vniuersa. Hester. 14. f. Inueterasti in terra aliena. Ro. 6. 5ª.

4 Post

4 Post hęc in terris visus est, & cum hominibus conuersatus est. 3ª. q. 40. 1m.

C. 4. 1 Hic liber mandatorum Dei, & lex quę est in ęternum. 12ᵉ. q. 103. 3. 1m.

2 In ira domini, ad iracundiam prouocastis Deum. Exo. 32. 2ª.

3 Exacerbastis eum. Ibidem. Vide enim iracundias a Deo. Ibidem. Filij patienter sustinete iram. Ibidem.

AVTORITATES EX libro Ezechielis prophetę.

C. 1m 1 Aperti sunt cœli. Matth. 3. 10ª.

5m. 2 Et vidi visiones Dei. Gen. 32. 2ª.

3 Et facta est super eum manus domini. 2. Paral. 6. ff. / Psal. 89. 1ª. Pedes eorum, pedes recti. Ro. 10. lec. 2. co. 3. ff.

4 Duę pennę tegebant corpora eorum. Isa. 6. 3ª. Vnum quodq; duabus alis velabat corpus suum. Ibidem.

5 * Animalia ibant & reuertebantur, in similitudinem fulguris coruscantis. 22ᵉ. q. 188. 6. c.

6 Quasi sit rota, in medio rotę. 12ᵉ. q. 107. 3. c.

C. 2. 1 Ecce ego mitto te. Hiere. 7. 9ª.

2 * Fili hominis sta super pedes tuos. 22ᵉ. q. 171. 1. 4m. / q. 183. 1. 1m.

C. 3. 1 Spiritus quoq; eleuauit me, & assumpsit me. č. vsq; confortans me. Ro. 8. lec. 5. co. 3.

2 * Si dicente me ad impium, morte morieris, non annunciaueris ei neq; locutus fueris, vt auertatur a via sua impia, & viuat ipse impius, in iniquitate sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua requiram. 22ᵉ. q. 10. 12. 5m. / Veri. q. 17. 3. 14m. / Gal. 6. lec. 1. ff. / He. 13. lec. 3. co. 1.

8 Manus domini. 2. Parali. 6. ff. Audies de ore meo. Ibidem.

3 Et non erunt in memoria iustitię eius, quas fecit. Exo. 32. 12ª. / ℥. 18. 6ª.

C. 4. 1 Et contempsit iudicia mea. Psal. 77. 12ª. / 4. d. 9. ar. 3. q. 3. c.

C. 5. 1 Non parcet oculus meus. 2. Parali. 6. ff.

2 Non miserebor. Iaco. 2. 6ª. 7ª.

3 Complebo furorem meum. Exo. 32. 2ª. Et acquiescere faciam indignationem meam. Ibidem. Locutus sum in zelo meo. Ibidem. In increpationibus ire. Ibidem.

C. 6. 1 Contriui cor eorum fornicans, & oculos eorum fornicantes post idola sua. Leui. 17. 5ª.

2 Et complebo indignationes meas in eis. Exo. 32. 2ª.

3 Extendam manum meam, super eos. 2. Parali. 6. ff.

C. 7. 1 Immittam furorem meum in te. Exo. 32. 2ª. Effundam iram meam. Ibidem.

2 Non parcet oculus meus. 2. Parali. 6. ff. Et auertam faciem meam. Ibidem.

3 Non miserebor. Iaco. 2. 6ª. 7ª.

4 Iudicabo te, iuxta vias tuas. Psal. 9. 3ª.

C. 8. 1 Cecidit ibi super me manus dñi. 2. Parali. 6. ff. Non parcet oculus meus. Ibidem. Ad aures meas. Ibidem.

2 Quasi vigintiquinq; viri dorsa habentes contra templum domini, & facies ad orientem, & adorabant ad ortum solis. 12ᵉ. q. 102. 4. 5m.

3 Ad irritandum me. Exo. 32. 2ª. In furore. Ibidem.

4 Non miserebor. Iaco. 2. 6ª. 7ª. Effundens furorem tuum. Exo. 32. 2ª.

C. 9. 1 Dereliquit dominus terras, & dominus non videt. 1ª. q. 103. 5. c. ff. 2m.

2 Igitur & meus non parcet oculus. 2. Parali. 6. ff.

3 Neq; miserebor. Iaco. 2. 6ª. 7ª.

C. 10 1 Quasi si sit rota, in medio rotę. 1. 1. 5ª.

C. 11 1 Cogitationes cordis vestri, ego noui. 3. R. 8. 11ª.

2 In finibus israel, iudicabo vos. Psal. 9. 3ª.

3 Vt sint mihi in populum, & ego sim eis in Deus. Deute. 7. 5ª.

C. 13 1 Erit manus mea. 2. Parali. 6. ff.

2 In indignatione mea. Exo. 32. 2ª.

3 In furore meo. Ibidem. In ira. Ibidem.

4 * Ve qui consuunt puluillos, sub omni cubito manus. 22ᵉ. q. 115. 1. b.

C. 14 1 Ponam faciem meam. 2. Parali. 6. ff. Et extendam manum meam. Ibidem.

2 Ego dominus decepi prophetam illum. 22ᵉ. q. 55. 4. 1m.

3 Sed sit mihi in populum, & ego sim eis in Deum. Deutero. 7. 5ª.

4 Si fuerint tres viri isti, in medio eius. Noe, Daniel, & Iob. č. Iob. 2ª. 4ª. 5ª. / Isa. 15. 1ª.

5 Si effudero indignationem meam. Exo. 32. 2ª.

C. 15 1 Ponam faciem meam in eos. 2. Parali. 6. ff.

C. 16 1 Non pepercit super te oculus meus. Ibidem. Ecce ego extendam manum meam. Ibidem. Quando nata es, in die ortus tui, non est pręcisus vmbilicus tuus. Ro. 9. lec. 5. co. 1. ff.

2 Et iuraui tibi. Exo. 32. 4ª.

3 In pulchritudine tua, fornicata es, in nomine tuo. Leui. 17. 5ª. / 22ᵉ. q. 145. 2. 3m.

4 Ad irritandum me. Exo. 32. 2ª. Et requiescet in te indignatio mea. č. vsq; in omnibus ijs. Ibidem.

5 Iustificasti sorores tuas, in omnibus abominationibus tuis, quas operata es. Ro. 2. lec. 3. principio. co. 1.

6 Et recordabor ego pacti mei. Gen. 8. 1ª.

C. 17 1 Et scient omnia ligna regionis, quia ego dominus humiliaui lignum sublime, & siccaui lignum viride, & frondere feci lignum aridum. Isa. 14. 1ª.

C. 18 1 Omnes animę meę sunt, vt anima patris, ita & anima filii mea est. 12ᵉ. q. 87. 8. c. ff. / 2. d. 33. q. 1. 1. c.

2 Anima quę peccauerit, ipsa morietur. Isa. 58. 3ª.

3 Filius non portabit iniquitatem patris, & pater non portabit iniquitates filii. 2. R. 21. / 12ᵉ. q. 81. 1. 1m. / 2. 1m.

4 Omnium iniquitatum quas operatus est, non recordabor. Gen. 8. 1ª.

5 Nũquid voluntatis meę est mors impii, dicit dominus Deus, & non ne vt conuertatur & viuat. Hier. 15. 6ª.

6 Omnes iustitię eius quas fecerat, nõ recordabuntur. 3ª. q. 88. 1. 3m. / 4. d. 22. q. 1. ar. 1. 3m. / He. 6. lec. 3. co. 1. ff.

7 Vnumquenq; iudicabo, sm vias eius. Psal. 9. 3ª.

C. 19 1 Ignis comedit eam. Gen. 6. 9ª.

C. 20 1 Leuaui manum meam. 2. Parali. 6. ff. Pepercit oculus meus. Ibidem. In manu forti, & brachio extento. Ibidem.

2 Ad irritandum me. Exo. 32. 2ª. Vt effunderem indignationem meam super eos, & implerem iras meas. Ibidem. Effunderem furorem meum. Ibidem.

3 Terram fluentem lacte & melle. Exo. 3. 4ª.

4 Dedi eis pracepta mea, & iudicia mea, quę faciens homo viuet in eis. Leui. 18. 2ª. / 12ᵉ. q. 98. 1. 1m.

5 Apparui eis. Gen. 32. 3ª.

6 Dedi eis pręcepta non bona, & iudicia in quibus non viuent. 12ᵉ. q. 98. 1. 1m. / 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 1. b. 2.

7 Et pollui eos in muneribus suis, cum offerent omne quod aperit vuluam, propter delicta sua. 12ᵉ. q. 98. 1. 1m. / 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 1. b. 2.

8 Et post offendicula eorum, vos fornicamini. Leui. 17. 3ª.

C. 21 1 Quin & ego plaudam manu ad manum. 2. Paral. 6. ff.

2 Et implebo indignationem meam. Exo. 32. 2ª. In igne furoris mei, sufflabo in te. Ibidem.

3 Stetit rex Babylonis in biuio, in capite duarum viarū, diuinationem quęrens, cōmiscens sagittas. 22^e.q.95.1.0./.ȝ.3.c^o.154.co.5./.Isa.3.lec.4.principio.

C.21 1 Ecce complosi manus meas. 2. Paral.6.fi.
2 In furore meo. Exo.32.2^a. Et in ira mea. Ibidem.
3 Indignationem meam. Ibidem.

C.23 1 Fornicatę sunt. Leui.17.5^a.
2 Et saturata est anima eius. Isa.58.3^a.
3 Et recessit anima mea. Isa.42.3^a.
4 Et ponam in te zelum meum. Exo.32.2^a.

C.24 1 Indignationem meam. Exo.32.2^a.
2 Et vindicta vlciscar. Deutero.32.5^a.
3 Iuxta vias tuas, & iuxta adinuentiones tuas, iudicabo te, dicit dominus. Psal.9.3^a.
4 Ecce ego polluam sanctuarium meum. ȝ.c.20.7^a.
5 Super quo pauet anima vestra. Isa.58.3^a.
6 Super quo requiescunt animę eorum. Ibidem.

C.25 1 Extendam manum meam. 2. Paral.6.fi.
2 Pro eo quod fecit idumea vltionem, vt se vindicaret. Deutero.32.5^a.
3 Iuxta iram meam, & furorem meum. Exo.32.2^a. Arguens in furore. Ibidem.
4 Tu signaculum similitudinis. 1^a.q.93.3.0./.1.d.3.q.3.4^m./.2.d.16.3.0./.d.29.q.1.1.1^m./.3.d.2.q.1.ar.1.q.1.2.c./.Psal.8.co.5.

C.26 1 Ecce ego ad te, eiiciam gladium meum de vagina sua, & occidam in te iustum & impium. Matth.2.13^a.

C.27 1 Pupillum & viduam contristauerunt apud te. 22^e.q.116.1.c.

C.28 1 Plenus sapientia, perfectus decore. 1^a.q.55.2.0./.q.85.5.c./.q.91.1.c./.q.109.3.3^m./.Veri.q.9.1.9^m./.Anima.2.c.fi.
2 In delitiis paradisi fuisti. 1^a.q.63.5.c./.Ma.q.16.4.c.
3 Omnis lapis pretiosus, operimentum tuum. 1^a.q.63.7.0./.9.3^m./.22^e.q.183.1.2.2./.c.2^m./.2.d.6.1.0./.ȝ.3.c^o.109./.Ma.q.16.1.21^m./.3.18^m./.10.c.fi./.Spiritu.6.18^m./.Anima.8.4^m./.quol.5.q.4.fi./.Opus.15.c^o.19./.Iob.40.co.6./.Ephe.2.co.2.
4 Tu cherubin extentus & protegens. 1^a.q.63.7.1^m./.2.d.6.1.1^m./.ȝ.41.1^a.
5 Ambulasti perfectus in viis tuis, a die conditionis tuę. 1^a.q.63.6.1^m.
6 Donec inuenta est iniquitas in te. Iob.4.3^a.
7 Et eleuatum est cor tuum in decore tuo, perdidisti sapientiam tuam in decore tuo. 1^a.q.63.2.3.0./.7.c.fi./.22^e.q.145.2.3^m./.2.d.5.q.1.3.0./.d.22.q.1.1.c./.d.43.6.c.6^m./.ȝ.3.c^o.109.co.2./.Ma.q.16.2.4^m./.Iob.4.3^a./.Isa.14.1^a.

C.29 1 Nabuchodonosor rex Babylonis, seruire fecit exercitū suum seruitute magna aduersus Tyrum &c. vsque, laborauerit mihi. 12^e.q.114.10.2^m.

C.30 1 A facie mea. 2. Paral.6.fi.
2 Effundam indignationem meam. Exo.32.2^a.

C.31 1 Cedri non fuerunt altiores illo, in paradiso dei. &c. ȝ.c^o.28.4^a.
2 Eleuatum est cor eius, in altitudine sua. ȝ.c^o.28.7^a.

C.32 1 Descendunt in infernum, cum armis suis. quol.8.17.c.

C.33 1 Sanguinem eius de manu speculatoris requiram. 22^e.q.10.12.5^m./.Veri.q.27.3.14^m./.Gal.6.lec.1.fi./.He.13.lec.3.co.1.
2 Audiens ex ore meo sermonem. 2. Paral.6.fi.
3 Nolo mortem impii, sed vt conuertatur & viuat. ȝ.c^o.18.5^a. Lec.15.6^a.
4 Iustitia iusti, non liberabit eū, in quacunque die peccauerit. 3^a.q.89.4.5.6.0./.2.d.27.4.3^m./.4.d.14.q.2.3.0./.d.21.q.1.ar.1.q.1.3^m./.He.6.co.2.fi.
5 Impietas impii, non nocebit ei, in quacunque die conuersus fuerit ab impietate sua. 3^a.q.89.2.2^m./.3.0./.4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3^m./.d.37.q.2.2.4^m.
6 Omnes iustitię eius, obliuioni tradentur. Gene.8.1^a./.ȝ.c^o.18.6^a.
7 Oia pctā eius q̄ peccauit, nō imputabunt̄ ei. Ps.31.1^a.
8 Vnumquemque iuxta vias suas iudicabo. Psal.9.1^a.
9 Manus autem domini, facta fuerat super me. 2. Paral.6.fi./.Psal.89.1^a.
10 Vnus erat Abraham, & hæreditate possedit terram. He.lec.4.principio.

C.34 1 Ego requirā gregē meū, de manu pastorū. ȝ.c^o.33.1^a.
2 Quod perierat requiram &c. Ibidem.
3 Ecce ego iudico, inter pecus & pecus. Psal.9.2^a.
4 Et scient quia ego dominus deus eorum cum eis, & ipsi populus meus erunt. Deutero.7.5^a.

C.35 1 Extendam manum meam. 2. Paral.6.fi.

C.36 1 In igne zeli mei, locutus sum. Exo.32.2^a. Et in furore meo. Ibidem. Effudi indignationē mei. Ibidem.
2 Ego leuaui manum meam. 2. Paral.6.fi.
3 Et dabo vobis cor nouum, spiritum nouum ponam in medio vestri. ȝ.4.c^o.20./.21.22.
4 Et auferam cor lapideum de carne vestra, & dabo vobis cor carneum. Exo.32.2^a./.Psal.17.co.23.
5 Et eritis mihi in populum, & ego ero vobis in deum. Deutero.7.5^a.

C.37 1 Ossa arida, ecce ego dabo vobis spiritum, & viuetis, & dabo super vos neruos, & succrescere faciam super vos carnem &c. 4.d.43.ar.1.q.1.0./.d.44.q.1.ar.1.q.2.c./.ȝ.4.c^o.78.79.80.
2 Et accesserunt ossa ad ossa, vnumquodque ad iuncturam suam. 4.d.43.ar.3.q.3.1^m.
3 Ecce ego aperiam tumulos vestros, & educam vos de sepulchris vestris. Ibidem.
4 Et eritis mihi populus, & ego ero eis deus. Deut.7.5^a.

C.38 1 Ascendet indignatio mea, in furore meo, & in zelo meo, in igne irę meę. Exo.32.2^a.
2 A facie mea. 2. Paral.6.fi.

C.39 1 Videbunt manum meam. Ibidem.
Abscondam faciem meam. Ibidem.
2 Assumam zelum meum. Exo.32.2^a.
Eo quod effuderim spiritum meum. Ibidem.

C.40 1 Facta est super me manus domini. 2. Paral.6.fi./.Psal.89.1^a.

C.41 1 Duas facies habebat cherubin. Exo.25.5^a./.1^a.q.63.7.1^m./.q.108.5.3^m./.2.d.9.3.c.co.2./.ȝ.28.4^a.

C.42 1 Et polluunt nomen sanctum meum. Exo.20.10^a.

C.43 1 Et ecce gloria dei Israel, ingrediebatur per viā orientalē, & terra splēdebat a maiestate eius. 3^a.q.27.3.c.fi.
2 Locus vestigii pedum meorum. 2. Paral.6.fi.
3 In fornicationibus suis. Leui.17.5^a.
4 In ira mea. Exo.32.2^a. Animalia immaculata offerantur domino. Leui.3.4^a. Et mittent sacerdotes super eos sal. arietes sal. Leui.2.fi.

C.44 1 Porta hæc clausa erit, & non aperietur, & vir nō transiet per eam, quoniam dominus deus Israel ingressus est per eam. 3^a.q.28.3.c.
2 Omnis alienigena incircuncisus corde, & incircuncisus carne non ingredietur sanctuarium meū. Hiere.4.3^a.
3 Leuaui manum meam. 2. Paral.6.fi.
4 Caput suum non radent, neque comam nutrient, sed tondentes attondent capita sua. Leui.21.2^a.
5 Et vinum non bibet omnis sacerdos, quando ingressurus est atrium interius. 22^e.q.149.3.0.
6 Et viduam & repudiatam, non accipient vxores, sed virgines. Leui.21.3^a.
7 Et ad mortuum hominem, non ingredientur, ne polluatur, nisi ad patrem. &c. Leui.21.1^a./.32^a./.12^e.q.103.4.3^m.
8 Non erit eis hæreditas. Ego hæreditas eorum. Iosu.

fessionem non dabitis eis in Israel. Ego enim possessio eorum. Numeri.18.7ª.

C.45 1 In primo mense, in quartadecima die mensis erit vobis paschę solennitas.c. Exo.12.4ª.

C.46 1 Immaculata animalia offerent deo. Leui.3.4ª.

2 Mensuræ vnius quatuor atriola erant.4t.q.5.3.21m.

C.47 1 Leuaui manum meam.2.Paral.6.f.

C.48 1 Et super terminum.4.d.21.q.1.ar.2.q.1.2m.

AVTORITATES EX libro Danielis prophetę.

C.1 1 Decorus forma.22ª.q.167.2.c.f./4.d.16.q.4.ar.2.q.2.o./d.30.I.f./Iob.31.principio.

2 Si viderit vultus vestros macilentiores prę cęteris adolescentibus coęuis vestris, condemnabitis caput meum regi.22ª.q.88.2.3m./q.147.1.2m./q.188.6.3m./4.d.49.q.3.2.o./1ª.Thi.4.co.6.principio.

3 Tenta nos obsecro seruos tuos, diebus decẽ. 3ª.q.41.2.2m./2.d.21.q.1.3.o.

4 *Pueris autem iis dedit deus scientiam, & disciplinam in omni libro & sapientia. 22ª.q.15.3.c.f./4.96.1.3m./q.189.1.4m./Sapientię.10.3ª.

C.2 1 Exceptis diis, quorum conuersatio non est cum hominibus.22ª.q.13.1.1m.

2 A facie dei.2.Paral.6.f.

3 Est deus in excelso, reuelans mysteria.3.Re.8.10ª.

4 Volucres cœli. Psal.8.f.

Vere deus vester, deus deorum est. Exo.21.2ª.

C.3 1 Recedentes a te. Hiere.2.2ª. Sicut stellas cœli, & arenam quæ est in littore maris. Gen.15.2ª.

2 Sumusq; humiles.22ª.q.161.1.1m./Phil.f.

3 Quęrimus faciem tuam.2.Paral.6.f. Sicut in holocaustis arietũ & taurorum.c. 4.d.1.q.1.ar.5. q.1.2m.

4 Confundantur omnes, qui quęrunt seruis tuis mala, confundantur.c.Gen.3.18ª.

5 Tu es dominus deus solus. Deutero.6.5ª.

6 Et non tetigit eos omnino ignis, neq; contristauit, nec quicq; molestię intulit.4.d.47.q.2.ar.3.q.2.c.2m./Veri.q.26.10.12m./Poª.q.6.1.c.20m.

7 Laudabant & benedicebãt deũ.c.vsq;.f.ps.33.1ª.2ª.

Et sedes super cherubin.1.Re.4.1ª.

8 Benedicite oĩa opera dñi dño c.vsq; f. Psal.18. 1ª./Psal.33.1ª. Benedicite aquę oĩs quę sup cœlos sunt dño.Gen.1.17ª. Dño deo deorum. Exo.21.2ª.

9 Omnis populus tribus, & lingua quęcunq; locuta fuerit blasphemiam contra deum.c.22ª.q.13.2.o.

10 Neq; enim est alius deus. Deutero.6.5ª.

C.4 1 Qui habet spiritum deorum sanctorum. Exo.21.2ª. Volucres cœli. Gen.31ª.

2 Consilium meum placeat tibi, & peccata tua eleemosynis redime.c.22ª.q.32.5.1m./4.d.15.q.1.ar.3.q.2.1m./d.25.q.3.ar.2.q.1.1m./22ª.q.189.3.3m.

3 Nabuchodonosor ex hominibus abiectus est, & fœnum vt bos comedit.c.Opus.20.liº.2.cº.f.co.2.

4 Habitatores terrę, apud eum, in nihilum reputati sunt. 2.d.12.3.c./Mi.q.2.3. 16m./17m./18m./q.2.7. 5m./Opus.20.liº.3.cº.7.

5 Non est qui resistat manui eius.2.Paral.6.f./10.2ª.

6 Iuxta solennitatem suam facit. c.Psal.113.2ª.

C.5 1 Spũm sctõꝝ deoꝝ habet. Exo.21.2ª. Depositus est de solio suo.c.corpus eius infectum est.I.cº.4.4ª.

C.6 1 Placuit Dario, & constituit super regnum Satrapas. 3.Re.20.3ª.

C.7 1 Millia millium ministrabant ei, & decies millies centena millia assistebant ei.1ª.q.112.4.2m/2.d.3. q.1.3.5m./d.10.3.2m.

2 Antiquus dierum sedit. 3ª.q.59.1.2m./4.d.48. q.1.1.4m./Dioª.10.lec.2.3.

3 Fluuius igneus rapidusq;, egrediebatur a facie eius. Psal.49.3ª.

4 Libri aperti sunt.4.d.43.ã.5.q.1.o./Opus.3.cº.253.

5 Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum.c.4.d.47.q.1.ar.2.q.2.4m./d.48.q.1.1.o./ꝑ.4.cº.96. principio./Opus.3.cº.149.

C.8 1 Et interficiet robustos. Exo.32.2ª.

C.9 1 Obsecro domine deus magne. Psal.146.1ª.

Quoniam recessimus a te. Hiere.2.2ª.

Stillauit super nos maledictio. Gen.3.18ª.

2 Non rogauimus faciẽ tuã. Gen.3.14ª./2.Paral.6.f.

In manu forti. Ibidem.

Inclina aurẽ tuã & audi, apĩ oculos tuos & vide. ibid.

3 Iustus dñs deus nr̃, in oĩbus operibus suis. ps.144.6ª.

4 Auertatur obsecro ira tua, & furor tuus. Exo.32.2ª.

5 Septuaginta hebdomades abbreuiatę sunt. Opus.20.liº.3.co.2.f.

C.10 1 Intelligẽtia enim opus est in visione.22ª.q.8.5. 2m./q.173.2.2m.

2 Princeps regni Persarum restitit mihi viginti & vno diebus.1ª.q.102.6.c./q.113.8.o./2.d.11.q.2.5.o./4.d.45.q.3.3.3m.

3 Michael princeps vester. 1ª.q.113.3.c./2. d.10. I./4.d.43.ar.2.q.3.2m.

C.11 1 Aduersus omnem deum, & aduersus deum deorum loquetur. Exo.21.2ª.

2 Donec compleatur iracundia. Exo.32.2ª.

C.12 1 In tempore autem illo, consurget Michael princeps magnus, qui stat pro filiis populi tui.c.cº.10.f.

2 Et multi de his qui dormiunt, in puluere terrę euigilabunt.4.d.43.ar.1.q.2.2m.

3 Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, & qui ad iustitiã erudiunt multos, quasi stellę in perpetuas ęternitates.1ª.q.10.3.1m./q.117.1.2.o./22ª.q.189.9.c./1.d.8.q.2.1.2m. Tu autem Daniel, claude sermones, & signa librum, vsq; ad tempus statutũ. Opus.72. principio./Col.1.1ª. Plurimi pertransibunt, & multiplex erit scientia. Opus.72. principio.

4 Quia in tempus, & tempora, & dimidium temporis. 4.d.43.ar.3.q.2.2m.

5 A tempore cum ablatum fuerit iuge sacrificiũ, & posita fuerit abominatio in desolationem, dies mille ducentinonaginta. Opus.20.liº.3.co.2.f.

C.13 1 Si enim hoc egero, mors mihi est. Psal.17.co.3.

2 Melius est mihi absq; opere incidere in manus hostis, q̃ peccare in cõspectu dñi.22ª.q.110.3.4m./4.d.15.q.2.ar.3.q.3.3m./d.18.q.2.ar.4.q.3.1m./d.29.2. 2m./q̃l.10.vel.11.q.9.3m./He.10.lec.3.f./2. Re.24.3ª.

3 Qui nosti omnia, ante quã fiant. Iudic.14.f.

4 *Suscitauit deus spiritũ pueri iunioris, cui nomen Daniel.22ª.q.179.1.4m.

4 Conuicerat enim eos Daniel ex ore suo, falsum dixisse testimonium.22ª.q.67.1.1m./3.3m.

C.14 1 Recordatus es mei deus. Gen.8.1ª.

2 Magnus es domine deus. Psal.146.1ª./Psal.47.1ª.

AVTORITATES EX libro Osee prophetæ.

C.1 1 Vade & accipe vxorem fornicariam, & fac filios fornicationum.12ª.q.94.5.2m./q.100.8.3m./22ª.q.104.4.2m./q.154.2.2m./3.d.37.4.3m./Poª.q.1.6.4m./Ma.q.3.1.17m./q.15.1.8m.

2 Quia fornicans fornicabitur terra a dño. Leui.17.5ª.

3 Voca nomen eius, absq; misericordia, qa non addam

vltra misereri domui Israel. Iac.2.6ª.
4 Sed obliuione obliuiscar eorum. Gen.8.1ª. Nō popu lus meus vos, & ego non ero vester Deus. Deut.7.5ª.
6 Quasi arena maris. Gen.15.2ª.
Filii dei viuentis. Exo.21.2ª.
6 Et erit in loco vbi dicetur, non populus meus vos, dicetur eis filii dei viuentis. Luc.6.17ª./. Ro.9.lec.4.co.2.
7 Et ponent sibimet caput vnum. Nume.7.1ª.

C.2 1 Auferat fornicationes suas a facie sua, & adulteria. Leui.17.5ª.
2 De manu mea.2.Paral.6.fi.
Cum voluere cœli. Psal.8.fi.
* Ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor eius. 12ᵉ.q.51.1.c.fi./.22ᵉ.q.188.8.c.principio./.5ᵐ.
3 Et miserebor eius, quę fuit absq; misericordia. Ro.9. lec.4.co.2./.lec.5.co.1.
4 Et sponsabo te mihi in fide.4.d.39.6.2ᵐ./. Opus.23. principio.

C.3 1 Dilige mulierem dilectam ab amico, & adulteram. I. cº.1.1ª.
2 Non fornicaberis. Leui.17.5ª.

C.4 1 In volucre cœli. Psal.8.fi./.Gen.32ª.
2 Quia tu scientiam repulisti, & ego repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi. Isa.5.4ª./. Psal.86.1ª.
3 Oblita es legis dei tui, obliuiscar filiorum tuorum. Gene.8.1ª.
4 Peccata populi mei comedēt. 3ª.q.15.1.4ᵐ./. Ro.8. co.4.fi./.2ᵉ.Cor.5.fi.
5 Sicut populus, sic sacerdos. Iob.34.15ª.
6 Fornicati sunt. Leui.17.5ª.
Quoniam dominum dereliquerunt. Hiere.2.2ª.

C.5 1 Fornicatus est Ephraim. Ibidem.
2 Effundam quasi aquam iram meam. Exo.32.2ª.
3 Et quęratis faciem meam. Gen.3.14ª./.2.Paral.6.fi.

C.6 1 In tribulatione sua, mane cōsurgent ad me. 1ª.q.21. 4.3ᵐ./.4.d.15.L.2.2ᵐ.
2 Ipse cepit, & sanabit nos, percutiet & sanabit nos. Deutero.32.19ª./.1.Re.2.3ª./.Psal.3.4ª.
3 Viuificabit nos, post duos dies, in die tertia suscitabit nos.3ª.q.51.4.o./.q.53.2.o./.3.d.21. q.2.2.o./.d.22. q.2.ar.2.c./.4.d.43.ar.3.q.1. 1ᵐ./.Opus.3.cº. 243./. Psal.15.co.6./.10.2.lec.3.2.fi.
4 Misericordiam volui, & non sacrificiū.22ᵉ.q.30.4.1ᵐ.
5 Ibi fornicationes Ephraim. Leui.17.5ª.

C.7 1 Operati sunt mendacium. Psal.4.1ª.
Omnem malitiam eorum, me recordatū. Gen.8.1ª.
2 Coram facie mea.2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.
3 Omnes adulterantes. Leui.17.5ª.
4 Quasi volucrem cœli. Psal.8.fi.
Recesserunt a me. Hiere.2.2ª.

C.8 1 Ipsi regnauerunt & non ex me, principes extiterunt, & non cognoui.2.d.44.q.1.2.1ᵐ./. Ro.13.co.2.fi.
2 Iratus est furor meus in eis. Exo.32.2ª.
3 Scribam eis multiplices leges meas.12ᵉ.q.91.5.1ᵐ.
4 Hostias offerent, immolabunt carnes & comedent, & dominus non suscipiet eas. Psal.39.2ª.
5 Nunc recordabor iniquitatis eorum. Gen.8.1ª.

C.9 1 Fornicatus es a deo tuo. Leui.17.5ª.
2 Scito te Israel stultum, prophetam insanum, virum spiritalem.22ᵉ.q.171.1.3ᵐ./.Ī.14.2ª.
3 Recordabor iniquitatis eorum. Gen.8.1ª.
4 Facti sunt abominabiles, sicut ea quę dilexerūt. 22ᵉ. q.7.2.c./.q.81.8.c./.ƺ.4.cº.91.co.1.fi./. Psal.50.co.9.
5 Vę eis, cum recessero ab eis. Psal.144.fi.
Quia ibi exosos habui eos. Psal.5.4ª.

C.10 1 Diuisum est cor eorum, nunc interibunt. 1ᵉ.Cor.7.fi.
2 Et dicent montibus, operite nos, & collibus cadite super nos. Matth.24.4ª.

3 Innouate vobis nouale. Ro.6.3ª.

C.11 1 Ex ægypto vocaui filium meum. Psal.2.3ª.
2 Portabā eos in brachiis meis.2.Paral.6.fi.Gē.3.14ª.
Conuersum est in me cor meum. Ibidem.
3 Pariter conturbata est pœnitudo mea. Gen.6.4ª.
4 Non faciam furorem irę meę. Exo.32.2ª.

C.12 1 Ego visionem multiplicaui. 1ª.q.1.9.o./.q.3.1.o./.q. 111.1.o./.22ᵉ.q.172.1.2.o./.q.173.2.b.
2 Et in manu prophetarū assimilatus sum. 22ᵉ.q.173. 2.c./.Dubio.471º.
3 Ad iracundiam me prouocauit. Exo.32.2ª.

C.13 1 Perditio tua Israel, tantum ex me auxilium tuū.1ª. q.23.3.2ᵐ./.12ᵉ.q.112.3.2ᵐ.
2 Dabo eis regem in furore meo, & auferam in indignatione mea. Exo.32.2ª.
3 Ero mors tua o mors, morsus tuus ero inferne. 3ª.q. 52.6.c./.4.d.45.q.1.art.2.q.2.1ᵐ./.1ᵉ. Cor.15.lec.fi. co.3.principio.

C.14 1 Pereat Samaria. Gen.3.18ª.
Paruuli eius elidantur, & fœtę eius scindantur. Ibidē.
2 Quoniam ad amaritudinem concitauit deum suum. Exo.32.2ª.
Auersus est furor meus ab eis. Ibidem.
Scito te Israel, stultum, prophetam insanum, virum spiritalem. Ephe.4.lec.7.co.2.fi./.ō.9.2ª.
3 Ex me fructus tuus inuentus est.1ª.q.23.3.2ᵐ./.12ᵉ. q.76.2.2ᵐ./.q.109.7.c.

AVTORITATES EX libro Ioelis prophetę.

C.1 1 In toto isto capitulo, exponitur pręteritum, pro futuro. Ro.4.lec.3.co.2.prinº./.cº.8.lec.6.co.5./.cº.10.L. 3.co.1./.1ᵉ.Cor.15.lec.fi.co.3./. Ephe.2.lec.2. co.2. fi./.Col.lec.2.co.2.fi./.Lec.5.fi./.He.2.lec.2.co.4.
2 Sanctificate ieiunium.22ᵉ.q.147.1.3.5.7.c./.4. d.15. q.3.ar.1.q.5.o./.ar.2.q.2.3ᵐ.
3 Computruerunt iumenta in stercore suo. Psal.6.2ª.

C.2 1 Ante faciem eius ignis vorans, & post eum exuriens flāma. Psal.49.3ª.
2 A facie eius.2.Paral.6.fi. Terra contremuit. Gen.3. 13ª.14ª. Moti sunt cœli.4.d.48.q.1.ar. 4.q.3.o./. Opus.10.ar.18./.11.ar.4./.53.5ᵐ.
3 Sol, & luna obtenebrati sunt.3ª.q.44.2.2ᵐ./.4.d.48. q.1.ar.4.q.2.o./.Opus.10.ar.36.
4 Et facientia verbum eius. Psal.148.4ª. Quia benignus & misericors est. Psal.102.1ª./. Exo.22.11ª.
5 Quis scit si conuertatur, & ignoscat deus.ƺ.3.cº.96.fi.
6 Sanctificate ieiunium.ē.cº.1.2ª.
7 Congregate paruulos, & suggentes vbera.22ᵉ.q.147. 4.2ᵐ./.4.d.15.q.3.ar.2.q.3.1ᵐ.
8 Effundam de spiritu meo, super omnem carnem. 1ª. q.36.1.2.1./.ƺ.4.cº.23.fi.
9 Sol cōuertetur in tenebras, & luna in sanguinē. I.3ª.
10 Omnis qui inuocauerit nomē domini saluus erit.22ᵉ. q.93.1.3ᵐ./.Ro.10.lec.3.co.2.
11 Magnus dies dñi, & terribilis valde, & horribilis.3ª. q.36.1.3ᵐ./.4.d.47.q.1.ā.1.q.3.1ᵐ./. Psal.49.co. 1.

C.3 1 Congregabo omnes gentes, & deducam eas in valles Iosaphat, & disceptabo cum eis. Ibidē./.4.d.48. q.1. ar.4.q.4.o./.quol.9.vel.10.2.o./.Opus.3.cº.253.
2 Cito velociter reddam vicissitudinem vobis, super caput vestrum. Deutero.32.5ª.
3 Sol & luna contenebrati sunt.ē.cº.2.3ª.9ª.
4 Dominus cōmorabitur in Sion. Psal.2.co.5./. Psal. 9.co.6./.Ro.11.lec.4.co.1.fi.
Dominus de Sion rugiet. Psal.37.co.7.

AVTORITATES EX libro Amos prophetę.

C.1 1 Dominus de Sion rugiet.22e.q.172.3.1m./q.173.2.1m./Psal.37.co.7.

C.2 1 Super tribus sceleribus,& super quatuor non conuertam eum, eo q̄ vendiderit pro argento iustum. Psal.5.4a./Matth.26.2a.

C.3 1 Tantummodo vos cognoui ex omnibus cognationibus terrę. Exo.33.3a.

2 Nunquid rugiet leo? Iohel.3.5a.

3 Si erit malum in ciuitate,quod deus non fecerit. 1a.q.49.2.1m./ꝯ.3.c0.40.ſi./Potentia.q.1.6.11m./Ma.q.1.3.10m.

4 Non faciet dominus deus verbum,niſi reuelauerit ſecretum,ad ſeruos ſuos prophetas. 1a.q.57.3m./22e.q.171.4.1m./q.172.4.2m.

5 Quomodo ſi eruat paſtor de ore leonis duo crura, aut extremū auriculę,ſic eruēt filii iſrael. Ro.11.l.4.co.2.

C.4 1 Iurauit dominus deus,in ſancto ſuo. Exo.32.4a.

2 Pręparare in occurſum dei tui Iſrael.1.Re.7.1a.

3 Formans montes,& creans ſpiritum.1a.q.41.3.4m./ꝯ.4.c0.23.1m.

C.5 1 Pertranſibo in medio tui,dicit dominus. Gen.3.13a.

2 Odi & proieci feſtiuitates veſtras ē.vſq3, Aufer. Pſal.32.2a.

3 Nunquid hoſtias & ſacrificium obtuliſtis mihi in deſerto,quadraginta annis? Ibidem.

C.6 1 Optimates capita populorum.Numeri.7.1a.

2 Iurauit dn̄s.Exo.32.4a. In anima ſua.Iſa. 42.2a.

3 Deteſtor ego ſuperbiam Iacob , & domos eius odi. Pſal.5.4a.

C.7 1 Miſertus eſt dominus ſuper hoc,ſed & iſtud non erit, dixit dominus deus.Hiere.18.4a.2a.

2 Non ſum propheta, & non ſum filius prophetę. 22e.q.113.1.1m.

C.8 1 Iurauit dominus.Exo.32.4a.

Si oblitus fuero,vſq3,in finem opera eoꝝ.Gen.8.1a.

2 Occidet ſol in meridie,& tenebreſcere faciam terram, in die luminis.Iohel.2.5a.

C.9 1 Percute cardinem, & commouebuntur ſuperliminaria.1e.Cor.8.lec.2.co.1.ſi.

2 In manus meas deducet eos.2.Paral.6.ſi./Gē.3.14a.

3 Et ſi celauerit ſe ab oculis meis.Ibidē. Ponam ſuper eos oculos meos.Ibidem. Ecce oculi dn̄i.Ibidem.

AVTORITATES EX libro Abdię prophetę.

C.1 1 Paruulum dedi te in gentibus.Iſa.9.2a.

2 Perdam ſapientes de Idumea, & prudentiam de monte Eſau.1e.Cor.lec.3.co.3.

3 Sicut feciſti,fiet tibi , & retributionem tuam cōuertam in caput tuum.Deutero.32.5a.

AVTORITATES EX libro Ionę prophetę.

C.1 1 Vt fugeret a facie domini.2.Paral.6.ſi./Gen.3.14a.

2 Sicut voluiſti,feciſti.Pſal.113.3a.

C.2 1 Et erat Ionas in ventre piſcis, tribus diebus & tribus noctibus. 3a.q.51.4m./4.d.21.q.2.2.5m./quol.2.q.1.1.2m.

2 In cōſpectu oculoꝝ tuoꝝ.2.Paral.6.ſi./Gen.3.14a.

3 Et dixit dominus piſci.3.Re.17.1a.

C.3 1 Adhuc quadraginta dies,& Niniue ſubuertetur.Hiere.18.3a.

2 Homines, & iumenta, boues , & pecora non guſtent quicquam,nec paſcantur.22e.q.147.4.2m./4.d.15.q.3.ar.2.q.3.2m.

3 Quis ſcit ſi conuertatur,& ignoſcat deus? Iohel.2.5a.

4 Et reuertatur a furore irę ſuę.Exo.32.2a.

5 Et vidit deus opera eoꝝ,q̄a cōuerſi ſunt. Exo.33.3a.

6 Et miſertus eſt ſuper malitiam quā locutus fuerat, vt faceret eis,& non fecit.Hiere.18.3a./Gen.6.4a.

C.4 1 Scio enim,quia tu deus clemens,& miſericors es, patiens,& multę miſericordię.Exo.22.11a./33.13a.

2 Melior eſt mihi mors quā vita.Tob.3.2a.

3 Et pręcepit deus vento calido,& vrēti.Hiere.18.3a./Gen.6.4a.

AVTORITATES EX libro Michęę prophetę.

C.1 1 Dominus egredietur de loco ſuo,& deſcendet,& calcabit ſuper excelſa terrę.Pſal.10.1a.2a.

2 Deſcendet malum a domino. Amos.3.3a.

C.2 1 Ego cogito ſuper familiam iſtam malum.Ibidem.

2 Tempus peſſimum eſt.Ephe.5.13a.

3 Quomodo recedis a me.Hiere.2.2a.

4 Vtinam non eſſem vir habens ſpiritum.Iob.10.2a.

5 Et mendacium potius loquerer.22e.q.110.3.4m./q.113.1.3m./3.d.38.L./Ma.q.15.1.5m.

6 Aſcendet enim,pādens iter ante eos.3a.q.49.5.4m.

C.3 1 Quā odio habetis bonum,& diligitis malū.1a.q.19.9.c./q.82.2.1m./12e.q.6.4.3m./q.8.1.0./q.18.4.1m./q.19.1.1m./q.27.1.1m./q.29.4.c./q.74.1.1m./q.77.2.c./q.80.1.c./1.d.46.2.c./2.d.3.q.4.2m./d.7.q.1.1m./d.25.1.2m./3.5m./d.38.5.3m./d.39.q.2.1.c.ſi./3m./d.41.q.2.1.1m./d.43.1.1m./4.d.49.q.1.art.3.q.1.c./d.50.q.2.ar.1.q.1.2m./ꝯ.1.c0.95.2m./Veri.q.14.2.c./q.22.6.5m./6m./q.24.8.c./Ma.q.1.1.12m./q.3.9.c.4m./q.6.6m.

2 Abſcondet faciem ſuam ab eis.2.Paral.6.ſi./Gene.3.14a.

C.4 1 Os domini locutum eſt.Ibidem.

2 Iudicabit populos multos.Pſal.9.2a.3a.

3 In aternum & vltra.Exo.15.3a.

C.5 1 Egreſſus eius a principio.1a.q.42.5.2m.

2 A diebus ęternis.1a.q.10.1.3m.

3 In furore & indignatione.Exo.32.2a.

Et faciam vltionē in omnibus gentibus.Deut.32.5a.

C.6 1 Nunquid offeram ei holocauſta,& vitulos anniculos? nunquid placari poteſt dn̄s in millibus ē.Pſal. 39.2a.

2 Indicabo tibi o homo,quid ſit bonum , & quid dominus requirat a te.12e.q.19.10.1m.

3 Vtiq3 facere iudicium & diligere iuſtitiam. 22e.q.60.1.2m.

4 Et ſolitum ambulare cum Deo ſuo.22e.q.47.9.3m./q.55.6.c./Matth.6.co.11.

C.7 1 Pręcoquas ficus,deſiderauit anima mea. Pſal.15.4a.5a./Iſa.58.3a.

2 Periit ſanctus de terra , & rectus in hominibus non eſt Ro.3.lec.2.co.2.

3 Inimici hominis domeſtici ei9.22e.q.70.3.0./q.189.10.2m.

4 Cum ſedero in tenebris, dominus lux mea eſt. Io.1.lec.8.

5 Iram domini portabo. Exo.32.2a.

Non immittet vltra furorem ſuum.Ibidem.

6 Quis deus ſimilis tui? Pſal.82.1a.

Quę iuraſti patribus noſtris.Exo.32.4a.

AVTORITATES ex libro Naum prophetę.

C.1
1 Deus emulator, & vlciscens dominus, & habens furorem, vlciscens dominus in hostes suos, & irascens ipse inimicis suis. Exo.32.2ª./.Deutero.32.5ª.
2 Et nebulæ puluis pedum eius. Exo.24.2ª./.Gene.3.14ª./.2.Paral.6.fi. A facie eius. Ibidem.
Indignatio eius, effusa est, vt ignis. Exo.32.2ª.
4 Non consurget duplex tribulatio, vel. Non iudicabit deus bis in idipsum.3ª.q.59.5.2m./.4.d.15.L.pnº.
5 Ecce super montes pedes euangelizantis & annunciantis pacem. Ro.lec.2.co.3.fi.

C.2
1 Recordabitur fortium suorum. Gen.8.1ª.

C.3
1 Vę ciuitas sanguinum vniuersa mendacii. Psal.4.1ª.
2 Propter multitudinem fornicationum meretricis speciosę &c. in fornicationibus suis. Leui.17.5ª.
3 Et omnes optimates eius cõfixi sunt in compedibus. Opusc.20.liº.3.cº.22.
4 Plures fecisti negociationes tuas, quã stellę sint cœli. Gen.15.2ª.

AVTORITATES EX libro Abacuch prophetę.

C.1
1 Et facies hoĩs, quasi pisces maris, & quasi reptilia, nõ habentia ducẽ.1.d.39.q.2.2.6m./.Veri.q.5.6.2m.
2 Et cõgregabit quasi arenã captiuitatẽ. Gen.15.2ª.
3 Mundi sunt oculi tui, ne videant malum. 2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.
4 Et respicere ad iniquitatem non poteris. Psal.5.3ª.

C.2
1 Scribe visum, & explana eũ super tabulas, vt percurrat qui legerit eum, quia adhuc visus procul, & apparebit in finem. Isa.prolo./.He.10.lec.4.co.3.fi.
2 Iustus autem in fide sua viuet. Veri.q.14.5.12m./.q.28.1.5m./.Ro.lec.6.co.3./.Gal.3.lec.4./.He.10.fi.
3 Circundabit te calix dexterę domini. 2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.
Quia si subtraxerit se, nõ est recta aĩa eius. He.10.fi.
4 Sileat a facie eius omnis terra. Ibidem.

C.3
1 Cum iratus fueris. Exo.32.2ª.
Nunquid in fluminibus iratus es dñe, aut in fluminibus furor tuus, vel in mari indignatio tua? Ibidem.
2 Misericordię recordaberis. Gen.8.1ª./.Exo.22.11ª.
3 Deus ab austro veniet. Iob.9.2.
4 Cornua in manibus eius. 2.Paral.6.fi. Ante faciẽ eius ibit mors. Ibidẽ. Egredietur diabolus ante pedes eius Ibidem. Altitudo manus suas leuauit. Ibidem.
5 Qui ascendes super equos tuos. 2.Re.22.6ª.
6 Iuramenta tribubus quę locutus es. Exo.32.4ª.
7 In fremitu conculcabis terram, in furore obstupefacies gentes. Exo.32.2ª.
8 Egressus es in salutẽ populi tui. Psal.67.3ª./.Isa.3.4ª.
9 Maledixisti sceptris eius. &c. Gen.3.18ª.

AVTORITATES EX libro Sophoniæ prophetę.

C.1
1 Congregans volatilia cœli. Psal.8.fi./.Gen.31ª.
2 Extendam manum meã. 2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.
3 Silete a facie domini. Ibidem.
4 Scrutabor Hierusalem in lucernis.4.d.47.q.1.ar.3.q.2.1m./.2m./.Opusc.3.cº.253./.Ro.8.lec.5.fi.
5 Iuxta est dies domini magna &c. Ioel.2.fi.
6 In die irę dñi. Exo.32.2ª. In igne zeli eius. Ibidem.

C.2
1 Antequã veniat super vos ira furoris dñi, ira indignationis dñi. Ibidem. In die furoris dñi. Ibidem.
2 Et extendit manum suaʒ. 2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.

C.3
1 Ad deum suum non appropinquauit. Psal.33.3ª./.Psal.118.61ª.72ª.
2 Mane mane iudicium suum dabit in lucem, & non abscondetur. Ioel.2.fi.
3 Iudicium meum, vt congregem gentes, & colligam regna. Psal.9.2ª.
4 Vt effundã indignationẽ meã sup eos, oẽm iram furoris mei. Exo.32.2ª. In igne zeli mei. Ibidem.

AVTORITATES EX libro Aggei prophetę.

C.1
1 Misit eum dominus. Hiere.7.8ª.
Et dixit Aggeus nuncius dñi, de nunciis dñi. Ibidẽ.
Adhuc modicũ &c. He.10.lec.4.co.3.fi./.12.lc.5.co.2.
2 A facie domini. 2.Paral.6.fi./.Gen.3.14ª.

C.2
1 Ante faciem meam, dicit dominus. Ibidem.

AVTORITATES EX libro Zachariæ prophetæ.

C.1
1 Iratus est dñs sup patres vestros iracũdia. Exo.32.2ª.
Zelatus sum Hierusalẽ & Sion zelo magno. Ibidẽ.
2 Conuertimini ad me, ait dominus, & conuertar ad vos.12ᵉ.q.109.6.1m./.ꝙ.3.cº.49.fi.
3 Reuertar ad Hierusalẽ in misericordiis. Gen.28.7ª. Psal.67.3ª.

C.2
1 Qui enim tetigerit vos, tanget pupillam oculi mei. Gen.3.14ª./.2.Paral.6.fi. A facie domini. Ibidẽ.
2 Leuaui manum meam. Ibidem.
3 Dominus misit me. Hiere.7.8ª.
4 Ecce ego venio. Iob.9.4ª./.Exo.19.6ª.
5 Et habito in medio tui. Ioel.3.4ª. Quia consurrexit de habitaculo sctõ suo. psal.11.2ª./.3ª.q.57.2.1m.

C.3
1 Increpet in te dominus Sathan. Iob.1.8ª.
2 Super lapidẽ vnum, septẽ oculi sunt. 2.Paral.6.fi.

C.4
1 Dominus misit me ad vos. Hiere.7.8ª.
2 Isti sunt duo filii olei. Isa.5.1ª.

C.5
1 Isti sunt septem oculi mei. 2.Paral.6.fi.

C.6
1 Ecce vir, oriens nomẽ illi.3ª.q.36.3.3m./.q.37.2.1m.
2 Dominus misit me. Hiere.7.8ª.

C.7
1 Miserunt ad precandam faciem domini. Gen.3.14ª. 2.Paral.6.fi.
2 Cum ieiunaretis &c. nunquid ieiunium ieiunastis mihi? Isa.58.1ª.
3 Viduam & pupillum & aduenam, & pauperem nolite calumniari. Isa.1.12ª.
4 Verba quę misit dominus exercituũ in spiritu sancto suo, per manum prophetarũ prior. 1ª.q.1.10.c./.ꝙ.4.cº.17.11m./.Poª.q.4.1.c./.quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.5m./.3.c./.Psal.prolo.co.3./.Psal.5.co.7./.Psal.44.co.2./.Isa.prinº./.Ro.lec.2.co.1./.2ᵉ.Thi.3.fi.
5 Et facta est indignatio magna a domino exercituũ. Exo.32.2ª.

C.8
1 Zelatus sum Sion zelo magno, & indignatione magna zelatus sum eam. Exo.32.2ª.
Cũ ad iracundiã me prouocassent prẽs vestri. Ibidẽ.
2 Reuersus sum ad Sion. Gen.28.7ª. Psal.67.3ª.
Et habitabo in medio Hierusalem. Ioel.3.4ª.
3 Nunquid in oculis meis difficile erit. 2.Paral.6.fi./.Gene.3.14ª. Deprecemur faciem domini. Ibidem.
4 Et erunt mihi in populum, & ego ero illis in deum. Deutero.7.5ª.

5 Hęc sunt quę odi, dicit dominus. Psal. 5.4ª.

C.9 1 Dominus est oculus hominis. 2. Paral. 6.f.
Nunc vidi in oculis meis. Ibidem.

2 Exulta satis filia Sion ē, vsq; super pullum filium asinæ. Matth. 21.26ª.

3 Tu quoq; in sanguine testamenti tui, emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non erat aqua. 3ª.q.52.4.1m./.5.6.7.8.0./.3.d.22.q.2.2.0./.Opus.3.cº.242.

C.10 1 Super pastores, iratus est furor meus. Exo.32.2ª.

2 Et filii eorum videbunt & lętabuntur, & exultabit cor eorum in domino. Psal. 15.4ª.5ª.6ª.

C.11 3 Et contracta est anima mea. Isa.42.3ª.
Anima eorum variauit in me. Isa.58.3ª./.Psal.15.4ª.

2 Et appenderunt mercedem meā, triginta argenteos. Matth.26.2ª.

3 O pastor & idolum derelinquens gregem. Io. 10. co. 3.4./.Lec.3.0.

C.12 1 Aperiam oculos meos. 2. Paral. 6.f.
Et fingens spiritum hominis in eo. Amos.4.3ª.

2 Et aspicient me, quem confixerunt. Psal.21. prinº./. Matth.27.3ª.

C.13 1 In die illa, erit fons patens domui Dauid, & habitatoribus Hierusalem, in ablutionem peccatoris, & menstruatę. 3ª.q.68.4.1m.

2 Adā exēplū meū, ab adolescētia mea. 12ª.q.82.2.1m.

3 Quid sunt plagę istę, in manibus tuis? Et dicet. His plagatus sum, in domo eorum qui diligebant me. Psal.21. principio.

4 Percute pastorem, & dispergentur oues. Isa.53.9ª.

5 Et conuertam manum meam ad paruulos. 2. Paral. 6.f./.Gen.3.14ª. Et erūt in omni terra. Psal.18.3ª.

6 Et dicas, populus meus es, & ipse dicet, dominus deus meus. Deute.7.5ª.

C.14 1 Et stabunt pedes eius, in die illa, super montem oliuarum, qui est contra Hierusalem ad orientem. 2. Paral. 6.f./.Gen.3.14ª.

2 Et veniet dominus deus meus, & omnes sancti eius cum eo. Iob.9.4ª./.Psal.49.2ª.

3 In die illa erit dominus vnus, & nomen eius vnum. 1.d.2.3.c.co.3.

AVTORITATES EX
libro Malachię Prophetę.

C.1 1 Dilexi vos. 1ª.q.20.1.2.0./.q.33.3.3m./.12ª.q.110.1.0./.ℬ.1.cº.91./.Lº.3.cº.150.prinº./.6ª.q.2.7.2m.

2 Iacob dilexi: Esau autem odio habui. 1ª.q.23.3.c./.3.d.30.1.5m./.Ro.9.lec.2.co.4.

3 Isti ędificabunt, & ego destruam. Deut.32.19ª.

4 Populus cui iratus est dn̄s, vsq; in ęternū. Exo.32.2ª.

5 Si ergo pr̄ ego sum, vbi est honor me⁹. 12ª.q.63.3.0.

6 Si offeratis cęcum, claudum & languidum, nonne malum est. 22ª.q.86.3.3m.

7 Deprecamini vultū dei. 2. Paral. 6.f./.6ª.q.26.4.5m.
Ab ortu enim solis, vsq; ad occasum, magnū est nomen meum in gentibus. 3. Re.8.5ª.

8 Non est mihi voluntas in vobis, & munus non suscipiam de manu vestra, dicit dominus. Psal.39.5ª.

9 Et in omni loco sacrificabitur, & offeret nomini meo oblatio munda. 12ª.q.102.4.5m./.22ª.q.84.3.0./.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.3m./.Opus.3.cº.261.f.

C.2 1 Maledicam benedictionibus vestris. 3ª.q.82.5.3m./.4.d.19.L.f.

2 Proiiciam vobis brachiū. 2. Paral.6.f./.Gen.3.14ª.
A facie nominis mei. Ibidem.

3 Misi ad uos mandatum. Hiere.7.8ª.

4 Legē requirunt de ore eius. 4.d.24.q.1.ar.3.q.2.1m.

5 Angelus domini exercituum est. 3ª.q.22.1.c.1m./.4.c./.q.26.1.0./.q.82.3.c./.3.d.19.ar.5.q.2.0./.d.25.q.2.ar.1.q.4.c.

8 Laborare fecistis dominum. Isa.59.5ª.

C.3 1 Ecce ego mittam angelum meum. Hiere.7.8ª.

2 Et pręparabit viam. 3ª.q.38.1.0./.2.2m./.3.0./.q.70.1.3m./.4.d.2.q.2.ar.1.q.1.0./.q.2.c./.q.3.2m.

3 Ante faciem meam. 2. Paral.6.f./.Gen.3.14ª.

4 Et statim veniet. Iob.9.2ª.
Et accedam ad vos in iudicio. Ibidem.

5 Ipse enim quasi ignis conflans. Exo.24.3ª.
Et ero testis velox. Hiere.29.2ª.

6 Et qs poterit cogitare diē aduetus eius? 4.d.43.ā.3.q.2.0./.d.47.q.1.ar.1.q.3.0./.d.48.q.1.ar.4.q.1.2m.

7 Et quis stabit ad videndum eum? Exo.33.14ª.15ª.

8 Ego enim dominus, & non mutor. Psal.67.3ª./.Iocl.2.f./.Deut.10.8ª.

9 Reuertimini ad me, & reuertar ad vos. Ibidem./.Zacha.1.3ª.

10 Si affiget homo deū, quia vos cōfigitis me. Isa.59.5ª.

11 Inferte omnem decimationem in horreum meum, & sit cibus in domo mea: & probate me super hoc dicit dominus. 22ª.q.97.2.1m./.Deut.6.8ª.
Si non aperuero vobis cataractas cœli. Gen.7.1ª.
Et effudero vobis benedictionē. Gen.1.25ª.35ª.

12 Dixistis, vanus est qui seruit deo. 22ª.q.83.2.c.

13 Et scriptus est liber monimenti, coram deo, timentibus deum. 1ª.q.24.0./.q.39.8.f./.Opus.3.cº.153.

14 Et erunt mihi in peculium. Deuter.10.7ª.

C.4 1 Ecce enim dies succensa veniet, quasi caminus. Psal.49.3ª.

2 Et inflāmabit eos, dies veniens. Isa.f.

3 Et orietur vobis timentibus deum sol iustitię, & sanitas in pennis eius. 2.d.23.q.2.1.c.

4 Et calcabitis impios, cum fuerit cinis sub planta pedū vestrorum. Psal.57.2ª.

5 Ecce ego mittam vobis Heliam prophetam. 22ª.q.174.4.3m.

6 Antequam veniat dies domini magnus, & horribilis. Iocl.2.f.

7 Et conuertet cor patrum ad filios, & cor filiorum ad patres. 22ª.q.26.10.0.

8 Ne forte veniam & percutiam terram anathemate. Iob.6.1ª.

AVTORITATES EX
Primo libro Machabęorum.

C.1 1 Et exaltatum est, & eleuatum cor eius. Opus.20.lº.3.cº.8.

2 Et destinauerūt aliq de populo. 1ª.q.23.1.c./.2.2m./.1.d.40.q.2.1.c./.Veri.q.6.1.c./.Ro.lec.3.principio.

3 Et fecerunt sibi preputia. 4.d.1.lec.2.L.3m.

C.2 1 Et cogitauerunt dicentes omnis homo quicunq; venerit ad nos in bello in die sabbatorum, pugnemus aduersus eum, & non moriemur omnes. 12ª.q.100.8.4m./.22ª.q.40.4.0./.q.122.4.3m./.3ª.q.40.4.3m.

2 Abraham in tentatione inuentus est fidelis, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen.15.3ª.

3 Phinees, zelando zelum dei, accepit testamentum sacerdotii ęterni. Numeri.25.1ª.

4 Helias dum zelat zelum legis, receptus est in cœlum. 4.Re.2.2ª.

5 Omnes qui sperant in deum, nō infirmantur. Iob.42.1ª./.2.Mach.7.3ª.

C.3 1 Iudas protegebat castra gladio suo. Col.prolo.

2 Nō est differentia in cōspectu dei cœli, liberare in mul-

tis,& in paucis. Deutero.4.14ª.

3 Non in multitudine exercitus victoria belli,sed de cœlo fortitudo est. Deutero.4.14ª.

4 Et dixit iis qui ædificabant domos, & sponsabant vxores,& plantabant vineas, & formidolosis, vt rediret vnusquisq; in domum suam ſm legem. Deut.24.1ª.

C.4 1 Memor erit testamenti.Gen.8.1ª.

C.5 1 Et occidit omnem masculum.Gen.19.10ª.11ª.

Et ostenderunt elephantis sanguinem vuæ & mori, ad acuendos eos in prælium.2e. Cor.co.5.fi.

C.6 1 Eleazarus filius Sauraunam de bestiis loricatam loricis regis.č.& mortuus est.22e.q.64.5.5m.

C.7 1 Vt esset domus orationis. Deutero.12.2ª.

2 Fac vindictam in homine isto,& exercitu eius, & cadant gladio. Deutero.32.17ª.

3 Memento blasphemias eorũ, & ne dederis eis vt permaneant.Gen.8.1ª.

4 Sic contere exercitũ istum in cõspectu nostro hodie č. & iudica illum ſm malitiam eius.Gen.3.18ª.

C.8 1 Et cõmittunt vni magistratũ, p singulos annos dñari vniuersæ terræ suæ,& oẽs obediũt vni. 1ª.q.103.3.c./. 12e.q.95.4.c./.q.105.1.0./.22e.q.50.1.2m./.ℨ.1.cº. 42.fi./.Opus.20.liº.1.cº.2.vsq.8./.Liº.2.cº.9.

2 Et non est inuidia, neq; zelus inter eos. 22e.q.36.2. 1m./.Ma.q.10.1.11m.

C.9 1 Et peremerunt animas hominum multas, Isa.58.3ª.

2 Et vindicauerũt vindictã sãguinis frĩs sui. Deu.32.5ª

C.10 1 Et oẽm aiam iudæorum quæ captiua est a terra Iuda, in omni regno meo relinquo liberã gratis. Isa.58.3ª.

C.11 1 Et rex Aegypti congregauit exercitum, sicut arenam quæ est circa oram maris.Gen.15.2ª.

C.12 1 *Non inimicum nullo horum indigentes,habentes solatio sanctos libros.22e.q.188.5.c.

AVTORITATES EX

secundo libro Machabæorum.

C.1 1 Meminerit deus testamenti sui.Gen.8.1ª.

2 Domine deus omniũ creator. 1ª.q.44.0./.q.45.2.0./. q.65.0./.12e.q.79.2.c./.1.d.36.q.1.1.c.fi./.2m./.3m./. 2.d.1.q.1.2.3.0./.d.37.q.1.2.0./.q.2.2.c./.3.d.2.q.1. ar.3.q.1.c./.ℨ.2.cº.6.15.16./. Potentia.q.3.16.c. co.2./.Opus.3.cº.68./.Opus.15.cº.9.

3 Iustus. ps.144.9ª. Et misericors. Ecc.2.3ª./.22.11ª. Qui solus es bonus rex,solus præstans. 1ª.q.3.2.c./.q. 6.0./.q.20.1.3m./.q.49.3.c.2m./.q.62.8.c.2m./.q. 100.2.c./.q.103.2.c./.12e.q.4.4.c./.22e.q.19.1.c./.q. 23.2.1m./.q.24.11.c.fi./.q.27.3.4.c./.q.34.1.c.1m./. 3ª.q.1.1.c./.q.20.1.c./.2.d.1.q.2.1m./.4.d.48.q.1.3. c./.d.49.q.1.ar.2.q.1.1m./.d.50.q.2.ar.1.q.5.0./.ℨ.1. cº.37.39.41.2m./.78./.Veri.q.21.1.1m./.Ma.q.3. 1.c./.q.5.1.4m./.Opus.3.cº.105./.124.fi./.264.co.4./. Causis.lec.9.principio./.Lec.20.0./.Matth.19.co.9.

4 Qui solus iustus & omnipotens. Iob.42.1ª.

Et æternus.1ª.q.10.2.3.0./.q.16.7.0./.q.46.0./.q.61. 2.0./.1.d.8.q.2.2.0./.d.19.q.2.1.0./.q.5.3.c./.2.d.1. q.1.5.23m./.d.2.q.1.1.3.c./.4.d.49.q.1.ar.2.q.3.0./. ℨ.1.cº.15./.Liº.2.cº.31.vsq.40./.Poª.q.3.14.0./. 17.23m./.quol.9.vel.10.q.2.4m./.Opus.3.cº.5.7./. Causis.lec.2.co.1./.Phi.8.lec.2.co.7.

5 Affige opprimentes nos.Gen.3.18ª.

C.2 1 Apparebit maiestas dñi,& nubes erit, sicut & Moysi manifestabatur,& sicut cum Salomon č. Exo.24.2ª. 3ª./.33.2ª./.3.Re.3.1ª.

2 Salomon octo diebus celebrauit dedicationem. 3ª.q. 83.3.4m.

C.3 1 Cũ sancta ciuitas habitaretur in pace,& leges optime custodirent pp Oniæ põtificis diuĩsui & pietatẽ,& animos odio habẽtes mala,fiebat vt & ipsi reges & principes,locũ summo honore dignũ ducerẽt, & tẽplũ maximis muneribus illustrarẽt.Opus.20.liº.1.c.fi.co.2.fi.

2 Inuocabant de cœlo eum, qui de depositis legem posuit.12e.q.105.2.4m./.5m./.22e.q.62.6.c.

3 Inuocabant oĩpotentẽ deũ. Iob.42.1ª./.Gen.17.1ª.

4 Ipse qui habet in cœlis habitationem.3.Re.8.10ª.

5 Visitator & adiutor loci illius est.1ª.q.23.8.2m.

6 Et venientes ad malefaciendum percutit, ac perdit. Exo.32.2ª./.Ma.q.16.9.3m.

C.4 1 In leges enim diuinas impie agere, impune nõ cedet. Exo.32.2ª./.ℨ.3.cº.140./.Opus.3.cº.173.

2 Suasit de asilo procedere.Opus.20.liº.2.fi.

C.5 1 Propter peccata habitantium in ciuitate,modicũ deus fuerat iratus. Exo.32.2ª.

2 Non propter locum gentem, sed propter gentem locum deus elegit.12e.q.102.4.1m.

3 Derelictus est in ira dei omnipotentis. Gene.17.1ª. Exo.32.2ª./.Iob.42.1ª.

In magnitudine domini. Psal.146.1ª.

C.6 1 Verebantur propter religionem & obseruantiam,manu sibimet auxilium ferens. š.li.1.cº.2.1ª.

2 Eleazarus destinauit non admittere illicita, propter vitæ amorem.š.liº.1.1ª.

3 Respõdit cito dicens,præmitti se velle in infernũ.3ª.q. 52.2.4m./.4.d.1.lec.2.L.puº./.d.45.q.1.ar.1.q.1.0.

4 Non enim ætati nostræ dignum inquit est fingere. 3ª. q.69.9.3m./.4.d.4.q.3.ar.2.q.2.1m.

5 Et ipsi propter meam simulationem decipiantur, & per hæc maculam & execrationem meę senectuti conquiram.22e.q.111.1.0.

6 Sed manum omnipotentis, nec viuus nec defunctus effugiã.2.Paral.6.fi./.Iob.42.1ª./.Gẽ.3.14ª./.17.1ª.

7 Gloriosissimã mortem, magis q; odibilẽ vitam cõplectens,voluntarie præibat ad supplicium. Psal.115.4ª.

8 Fortiter vitã excedendo,č. Adolescentibus forte exẽplum relinquam,si prompto animo ac fortiter č.honesta morte perfungar.22e.q.123.5.1m./.q.124.2.c.

C.7 1 Parati sumus mori,magis q; patrias dei leges præuaricari.22e.q.100.3.4m./.q.119.3.3m./.q.125.4.c./.4.d. 15.q.2.ar.3.q.3.3m./.d.18.q.2.ar.4.q.3.1m./.d.29.2. c.2m./.3m./.quol.10.vel.11.q.9.3m.

2 Se hortabantur mori fortiter.š.cº.6.fi.

Rex mundi defunctos nos pro suis legibus, æternę vitę resurrectione suscitabit. Iob.19.3ª.

3 Ab ipso me ea recepturum spero. 4.d.44.q.1.ar.2.q. 1.0./.q.2.2m./.ℨ.4.cº.81.4m./.92./. Potentia.q.5.10. 9m./.quol.7.12.c./.Opus.3.cº.160.

4 Neq; ego spiritum & animam donaui vobis & vitã č. sed mundi creator č.1ª.q.75.6.1m./.q.90.1.0./.q.98. 2.c.fi./.q.100.1.2m./.q.118.2.0./.12e.q.3.7.2m./.q.9. 6.c./.q.81.1.c.2m./.22e.q.85.2.c./.1.d.14.q.3.c.2m./. 2.d.1.q.1.4.c./.d.17.q.1.2.4m./.d.18.q.2.1.2.0./.3. c./.d.25.2.5m./.d.32.q.2.3.4m./.4.d.1.q.1.ar.1.q.1. c.fi./.ar.4.q.1.c.fi./.d.5.q.1.2.c.fi./.d.43.ar.2.q.3.c./.ℨ. 2.cº.84.vsq.88./.Veri.q.27.3.9m./.Poª.q.3.4.5m./. 9.0./.11.c.15m./.12.2m./.Ma.q.4.1.2m./.Spiritu.2º 8m./.10.0./.Anima.2.12m./.18m./.quol.3.q.3.1.0./. quol.9.q.5.1.0./.quol.11.5.1m./.4m./.quol.12.11.0./. Psal.32.co.10.fi./.Ro.14.lec.3.co.3.principio.

5 Cœlum,& terra,& omnia quę in eis sunt,ex nihilo fecit deus.š.liº.1.2ª.

6 Non effugies manum dei. Gen.3.14ª./.Exo.4.5ª./. 32.2ª.2.Paral.6.fi.

Deus modicum iratus est. Exo.32.2ª.

7 Omnipotentis dei. Iob.42.1ª.

Et omnia inspicientis, Hester.14.fi.

8 Teq; cũ tormentis & verberibus confiteri. Gen.3.18ª. Ipse est Deus solus. Deut.6.4ª.

C.8. 1 Memoreturq;.c.Gen.8.1ª.

2 Et indignaretur, Exo.32.2ª. Ira enim domini, in misericordiam conuersa est. Ibidem./.22.11ª.

3 Non respiciens ad vindictam, quę esset ei, ab omnipotente consecutura. Deut.32.5ª./.Iob.42.1ª.

4 Nos aũt in oipotente Deo. Iob.42.1ª./.Gen.17.1ª.

C.9. 1 Vniuersa conspicit Deus. Hester.14.fi.

2 Orabat hic scelestus dominum, a quo non erat misericordiam consecuturus. 3ª.q.83.1.1m./.4.d.14.q.2.ar.1.q.1.2m./.3m./.d.20.ar.1.q.1.1m.

C.10 1 Deprecabatur Deũ, vt inimicis eorum, inimicus esset, & aduersarijs aduersaretur, sicut lex dicit. Gen.3.18ª.

2 In hymnis & confessionibus, benedicebant dominum. Psal.33.1ª.

C.11 1 Benedixerunt dñm misericordeȝ. Ibideȝ./.Eccl.2.3ª.

2 Omnipotentis Dei auxilio nitentes. Iob.42.1ª.

C.12 1 Deus vniuersa conspicit. Hester.14.fi.

2 Cuȝ omnipotenteȝ inuocassent. Gen.4.10ª./.17.1ª./.Iob.42.1ª./.Psal.98.5ª.

3 Inuenerunt autem sub tunicis interfectorum de donarijs idolorum.4.d.45.q.2.ar.2.q.1.1m.

4 A quibus lex prohibet iudęos. Deut.7.8ª. Omnes itaq; benedixerunt iustum iudicium dñi. Psal.33.1ª.

5 Bñ & religiose de resurrectione cogitãs. Iob.19.5.6ª.

6 Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, vt a peccatis soluantur. 3ª.q.82.6.c./.2.d.40.4.5m./.4.d.5.q.2.ar.2.q.2.2m./.d.15.4.2.ar.5.q.3.2m./.d.19.q.1.ar.2.q.3.4m./.d.45.q.2.ar.5.q.3.0.

C.13 1 Dans ergo potestatem omnium Deo, mundi creatori, Gen.17.1ª./.Iob.42.1ª./.s̃.liº.2.2ª.

C.14 1 Razias gladio se petijt, eligens nobiliter mori potius, q̃ subditus fieri peccatoribus. Iudic.16.7ª.

C.15 1 Deus vniuersa conspicit. Hester.14.fi. Sperarent ab omnipotente. Iob.42.1ª. Ne ita ferociter & barbare feceris. Ro.lec.5.fi.

2 Oniam qui fuerat summus sacerdos, virum bonum & benignum.c̃.manus protendenteȝ orare pro omni populo Iudęoruȝ.22ᵉ.q.83.11.0./.4.d.15.q.4.ar.6.q.2.0./.d.45.q.3.2.5m./.3.0.

3 Hic est fratrum amator, & populi Israel. Hic est q multum orat pro populo, & vniuersa ciuitate sancta. Hieremias propheta Dei. Ibidem.

4 Tu domine q misisti angelum tuuȝ sub Ezechia rege Iuda. 1ª.q.112.0./.1.d.15.q.1.1.4m./.2.d.1.q.1.4.2m./.d.10.0./.p̃.3.cº.80.prinº./.Opus.53.5m./.Isa.6.co.2./.1ᵉ.Cor.15.co.15./.He.1.fi.

5 Et interfecisti de castris Senacherib, centumoctoginta quinq; millia. Ma.q.16.9.3m.

6 In timore & tremore magnitudinis brachii tui. Gen.3.14ª./.2.Paral.6.fi./.Psal.146.1ª./.Psal.47.1ª.

7 Omnipotentem Deum benedicebant./.Gen.17.1ª./.Psal.33.1ª.

8 Iudas, per omnia corde & animo mori pro ciuibus, paratus erat.1ª.q.60.5.c./.22ᵉ.q.26.3.c./.q.31.3.2m./.Virt.q.2.2.c.fi./.2m./.9.15m./.quol.2.8.c.fi.

9 Magnifice gloriatus est.22ᵉ.q.132.1.1m./.3m./.Ma.q.9.1.0.

10 Omnes igitur cœli, benedixerunt dñm. Psal.33.1ª.

AVTORITATES EX
euangelio secundum Matthęum.

C.2m 1 Liber gñatiõis Iesu Christi.3ª.q.31.3.1m./.3m.4.5m.

5m 2 Filii Dauid, filii Abraham.3ª.q.31.2.c.

3 Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Iacob, 12ᵉ.q.65.4.6m.

4 Iacob autem genuit Iudam, & fratres eius. 3ª.q.31.3.5m.

5 Iudas autem genuit Phares & Zaram, de Thamar. 3ª.q.31.3.5m.

6 Salmon autem genuit Booz de Rahab. Matth.co.10./.He.11.co.26.

7 Booz autem genuit Obeth ex Ruth, 12ᵉ.q.105.3.1m./.Matth.co.10.fi.

8 Iesse autem genuit Dauid regem. Psal.26.2ª.5ª.

9 Dauid autem rex, genuit Salomonem, ex ea quæ fuit Vrię.3ª.q.31.3.5m.

10 Ioram autem genuit Oziam.3ª.q.31.3.4m.

11 Iosias aũt genuit Ieconiam & frẽs eius.3ª.q.31.3.5m.

12 Et post transmigrationeȝ Babylonis, Ieconias genuit Salathiel.3ª.q.31.3.3m.

13 Iacob autem genuit Ioseph.3ª.q.31.3.2m./.4.5m.

14 Virum Marię.3ª.q.29.2.0./.q.28.3.2m./.4.d.39.q.2.0./.Matth.co.20.fi.

15 De qua natus est Iesus.3ª.q.35.1.0./.5.c./.1.d.14.q.1.2.4m./.3.d.8.q.4.1.0./.Vnio.2.16m.

16 Qui vocatur Christus.3ª.q.16.5.c./.q.17.1.c./.q.37.2.0.3.d.10.q.1.ã.1.q.1.2m./.d.11.4.c./.p̃.4.cº.34.19m.

17 Cum esset desponsata. 3ª.q.29.1.0./.4.d.30.q.2.ar.1.q.2.3.0./.Matth.co.23.

18 Mater Iesu Maria.3ª.q.25.5.c./.q.35.3.4m./.3.d.3.q.2.1.2.0./.d.4.q.1.1.2.0./.p̃.4.cº.32.4m./.34.43.44.45.fi./.Opus.3.cº.229.230./.Matth.co.24.

19 Anteq; cõuenirent.3ª.q.28.3.1m./.4.d.30.q.2.3.1m.

20 Inuenta est in vtero habens de spiritusancto.3ª.q.28.3.1m./.q.32.1.2.0./.q.39.8.2m./.q.46.6.c./.q.54.1.3m./.1.d.11.1.4m./.3.d.1.q.2.2.6m./.d.2.q.2.ar.1.q.2.c./.d.4.q.1.1.0./.q.2.1.c./.p̃.4.cº.45.46./.Opus.3.cº.226./.Matth.co.25.29.30./.Io.12.lec.4.co.2.

21 Ioseph autem vir eius.s̃.14ª. Cum esset iustus.3ª.q.28.3.5m./.4.c.3m./.4.d.30.q.2.1.2m./.4m./.Io.2.lec.2.co.2./.Gal.co.15.fi.

22 Et nollet eam traducere.3ª.q.29.2.3m.

Voluit occulte dimittere eam.3ª.q.28.3.2m./.q.29.2.3m./.4.d.30.q.2.3.5m./.d.35.3.2m./.Matth.co.26.fi.

23 Ecce angelus domini apparuit in somniis Ioseph.3ª.q.30.2.2m./.3.2m./.q.36.2.2m./.Matth.co.27.

24 Noli timere accipere Mariaȝ coniugeȝ tuam.3ª.q.12.3.2m./.q.29.2.0./.4.d.30.q.2.2.0./.Matth.co.20.fi.

25 Quod enim in ea natum est.s̃.15ª.

De spiritusancto est.s̃.20ª.

Vocabis nomen eius Iesum. s̃.16ª./.3ª.q.37.2.0./.Matth.co.4.principio./.Io.4.lec.5.fi.

26 Hoc autẽ totũ factum est, vt adimpleretur quod dictũ est per prophetã.12ᵉ.q.98.1.2m./.quol.3.q.5.1.5m./.Matth.co.33./.cº.26.co.37./.cº.27.co.13./.Io.8.co.2./.S.4.co.2./.cº.11.co.2./.cº.12.lec.6.pnº./.co.3./.cº.19.lec.4.pnº./.co.2./.Ro.3.co.5.fi./.cº.5.lec.6.co.1.fi.

27 Et vocabitur nomen eius Hemanuel. Isa.7.3ª.

28 Et accepit coniugem suam.s̃.22ª.24ª.

Et non cognoscebat eam.3ª.q.28.3.3m./.4m.

29 Donec peperit. 3ª.q.28.3.3m./.4.d.30.q.2.3.1m./.Opus.3.cº.232./.Matth.1.fi./.cº.22.fi./.1ᵉ.Cor.15.lec.3.co.4./.He.1.fi.

30 Filium suum.s̃.18ª. Primogenituȝ.3ª.q.28.3.4m./.4.d.30.q.2.3.2m./.Opus.3.cº.232./.Matth.1.fi.

31 Et vocauit nomen eius Iesum.s̃.16ª.19ª.

C.2. 1 Cum natus esset Iesus.s̃.15ª. In Bethleem Iudę. 3ª.q.35.7.0./.q.46.10.1m./.Matth.2.co.6.

2 In diebus Herodis regis. Opus.20.liº.3.cº.2.fi.

3 Ecce magi.3ª.q.36.3.c.2m./.5.c./.Matth.2.pnº.

4 Ab oriente. 3ª.q.36.3.3m./.5.4m./.6.c.3m./.Matth.2.co.2.

5 Venerunt Hierosolymam. 3^{a}.q.36.2.3^{m}.
6 Vbi est qui natus est, rex Iudæorum? 3^{a}.q.36.2.3^{m}.
7 Vidimus enim stellam eius in oriente. 3^{a}.q.36.5.o./6.3^{m}./7.o.
8 Et venimus adorare eum. 3^{a}.q.36.8.o.
9 Audiens autem Herodes rex, turbatus est, & omnis Hierosolyma cum illo. 3^{a}.q.36.2.3^{m}.
10 Et ecce stella quam viderant in oriente, antecedebat eos, vsq; dum veniens staret supra, vbi erat puer. 3^{a}.q.36.6.3^{m}./7.c.3^{m}.
11 Obtulerunt ei munera, Aurũ, Thus, & Myrrham. 3^{a}.q.36.8.4^{m}./5^{m}.
12 Herodes occidit omnes pueros, qui erant in Bethleē, & in omnibus finibus eius, a bimatu & infra. c. 3^{a}.q.36.2.3^{m}./6.3^{m}.
13 Defuncti sunt enim, qui quærebant animã pueri. 12^{e}.q.82.2.1^{m}./3^{a}.q.46.11.3^{m}./Ma.q.4.8.1^{m}./He.11.lec.7.co.4.
14 Et habitauit in ciuitate quæ vocatur Nazareth. 3^{a}.q.35.7.2^{m}.

C.3. 1 Vox clamantis in deserto, parate vias dñi. 1.R.7.1^{a}./Malachi.3.2^{a}. Pœnitentiam agite, appropinquauit.n. regnum cælo. 4.d.14.q.1.ar.1.q.1.4^{m}./ar.4.q.1.1^{m}.
2 Et baptizabantur ab eo in Iordane. 3^{a}.q.38.4.o./q.39.3.1^{m}./4.d.2.q.2.3.o.
3 Confitentes peccata sua. 3^{a}.q.38.3.2^{m}./Ro.11.lec.4.co.4.fi.
4 Ego vos baptizo in aqua, in pœnitētiã. 3^{a}.q.38.3.1^{m}.
5 Ipse vos baptizabit in spiritusancto, & igne. 3^{a}.q.66.3.1^{m}.
6 Paleas autem comburet igni inextinguibili. Isa.fi.
7 Venit Iesus a Galilea in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo. 3^{a}.q.38.1.c./q.39.1.2.4.o./5.c./q.66.5.4^{m}./q.67.7.1^{m}./q.81.1.c./q.84.7.4^{m}./4.d.2.q.2.ar.3.q.1.o./q.3.ar.2.q.1.c./d.7.q.3.ar.2.q.2.c./Matth.3.co.4.fi./co.12.
8 Ego a te debeo baptizari. 3^{a}.q.38.6.3^{m}./Matth.3.co.12.
9 Sine modo. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. 3^{a}.q.38.6.3^{m}.
10 Et ecce aperti sunt cæli. 3^{a}.q.39.5.o./q.49.5.3^{m}./3.d.18.ar.6.q.3.2^{m}./d.22.q.3.1.4^{m}.
11 Et vidit spiritum Dei descendentem sicut columbam. 3^{a}.q.39.6.7.o./q.46.4.2^{m}.
12 Et ecce vox de cælis dicens. 3^{a}.q.39.8.o./q.45.4.o./q.66.6.c.

C.4. 1 Tunc ductus est Iesus in desertum. 3^{a}.q.41.1.2^{m}./2.o.
2 Vt tentaretur a diabolo. 3^{a}.q.41.1.o.
3 Et cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus. 3^{a}.q.41.3.o./Exo.24.fi.
4 Postea esuriit. Et accedens tentator dixit. 3^{a}.q.41.1.3^{m}./3.o.
5 Si filius Dei es. 3^{a}.q.41.4.c./1.1^{m}.
6 Dic vt lapides isti panes fiant. 3^{a}.q.41.4.1^{m}.
7 Qui respondens, dixit ei. Scriptum est. 3^{a}.q.41.4.c.
8 Non in solo pane viuit homo. Deutero.8.2^{a}./30.7^{a}./22^{e}.q.188.8.4^{m}.
9 Tunc assumpsit eum diabolus, in sanctam ciuitatem. 3^{a}.q.41.1.2^{m}./2.3^{m}./4.7^{m}.
10 Mitte te deorsum. 3^{a}.q.41.4.2^{m}.
11 Angelis suis mandauit de te. Psal.90.3^{a}.
12 Non tentabis dñm Deum tuum. Deut.6.5^{a}.
13 Assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde. 3^{a}.q.41.1.2^{m}.
14 Et ostendit ei omnia regna mundi, & gloriam eorum. 3^{a}.q.41.4.7^{m}.
15 Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me. 3^{a}.q.41.4.3^{m}.
16 Vade Sathana. 3^{a}.q.41.4.6^{m}.
17 Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli seruies. Exo.2.2^{a}./Deut.4.5^{a}.
18 Tunc reliquit eum diabolus. 1^{a}.q.114.5.o./3^{a}.q.41.3.2^{m}./3^{m}./2.d.6.5.o.
19 Et ecce angeli accesserunt, & ministrabant ei. 3^{a}.q.41.3.1^{m}.
20 Vt adimpleretur quod dictum est per Isaiam prophetam. ĩ.1.16^{a}.
21 Exinde cepit Iesus prædicare. 3^{a}.q.42.o.
22 Pœnitentiam agite, appropinquauit enim regnum cælorum. ĩ.cº.3.1^{a}.
23 At illi statim relictis retibus & patre, secuti sunt eum. 22^{e}.q.101.2.1^{m}./4.1^{m}.
24 Et vocauit eos. 22^{e}.q.189.6.o./10.o./Ma.4.co.15./Io.lec.2./I ec.21.fi.
25 Et obtulerunt omnes male habentes c. & lunaticos, & paralyticos, & curauit eos. 22^{e}.q.115.5.1^{m}.

C.5. 1 Et cum sedisset, accesserunt discipuli eius ad eum. Et aperiens os suum, docebat eos. Matth.5.co.1.fi./Io.7.lec.5.principio.
2 Beati pauperes spiritu c. vsq; gaudete c. 12^{e}.q.69.o./3.d.34.q.1.4.o./Matth.5.
3 Beati mites. 12^{e}.q.69.3.4.o./3.d.34.q.1.4.c./fi.c.
4 Beati qui lugent. 12^{e}.q.35.3.1^{m}./q.69.3.4.o./22^{e}.q.28.1.2^{m}./3.d.34.q.1.4.o.
5 Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur. 12^{e}.q.69.3.4.o./22^{e}.q.139.2.1^{m}./3.d.34.q.1.4.o.
6 Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. 4.d.46.q.2.ar.3.q.4.1^{m}.
7 Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. 12^{e}.q.69.3.4.o./22^{e}.q.8.7.o./q.83.9.3^{m}./3.d.34.q.1.4.6.c.
8 Beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur. 12^{e}.q.69.3.4.o./22^{e}.q.45.6.o./q.83.9.3^{m}.
9 Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum. 12^{e}.q.69.3.5^{m}./4.2^{m}./3.d.34.q.1.4.c.
10 Merces vestra copiosa est in cælis. 1^{a}.q.68.4.c.fi./12^{e}.q.4.7.3^{m}.
11 Sic luceat lux vestra corã hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum. 22^{e}.q.189.9.2^{m}./Ma.q.9.1.c.1^{m}./2^{m}./Ro.15.1^{a}.
12 Qui in cælis est. 3.R.8.10^{a}.
13 Nolite putare, quoniam veni soluere legem aut prophetas. Non veni soluere. 12^{e}.q.107.2.4^{m}./3^{a}.q.37.o./q.40.4.o./q.47.2.1^{m}./3.d.14.ar.3.q.6.3^{m}./4.d.2.q.2.ar.2.q.3.o.
14 Sed adimplere. 12^{e}.q.107.2.o./4.3^{m}./22^{e}.q.104.6.2^{m}./2.d.9.8.4^{m}./d.44.q.2.2.3^{m}./4.d.1.q.2.ar.5.q.2.1^{m}./Ro.9.lec.4.co.3./Ephe.2.co.14.
15 Donec transeat cælum & terra. Psal.101.12^{a}.
16 Iota vnum, aut vnus apex, non præteribit a lege, donec omnia fiant. Foª.q.4.1.c.co.1./quol.12.27.1^{m}./Mt.2.lec.5.co.1.fi./Psal.18.co.10./Io.7.lc.7.co.2.
17 Dico autem vobis. 3^{a}.q.42.1.c.2^{m}.
18 Nisi abundauerit iustitia vestra, plusq; scribarum & pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum. 4.d.33.q.2.ar.2.q.3.3^{m}.
19 Audistis, quia dictum est antiquis. 22^{e}.q.5.1.3^{m}./Veri.q.9.4.12^{m}.
20 Non occides. Exo.20.19^{a}./ĩ.ĩ.5.cº.43.
21 Omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. 22^{e}.q.158.3.2^{m}./5.3^{m}./Ma.q.12.3.2^{m}./3^{m}.
22 Qui autem dixerit Racha, reus erit cõsilio. 22^{e}.q.158.5.3^{m}./q.15.5.c.fi.
23 Qui autem dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis. 12^{e}.

q.46.8.3m./22e.q.158.5.3m./q.72.2.0./1e.Cor.15.
lec.7.co.2.fi./Gal.3.principio.

24 Non mœcaberis. Exo.20.20a. Si oculus tuus vel manus, vel pes, scandalizat te, abscide eu3.4.d.39.6.3m.

25 Quicunq3 dimiserit vxorem suam, det ei libellum repudij. Deut.24.1a.

26 Omnis qui dimiserit vxorem suam, excepta fornicationis causa, facit eam mœchari.12e.q.107.2.3m./4.d.35.0./d.39.3.4.6.0./L./1e.Cor.7.co.9.

27 Et q dimissa3 duxerit, mœchatur.4.d.33.q.2.ar.2.q.3.3m./d.35.5.6.0./d.39.6.c.1m./1e.Cor.7.co.8.9.14.

28 Non periurabis. Exo.20.4a.

29 Reddes domino iuramenta tua, 22e.q.89.1.2m./Psal.75.6a.

30 Non iurare omnino.22e.q.89.2.1m./6.1m./3.d.39.ar.2.q.2.1m./Ro.lec.5.co.5.

31 Neq; per cœlum, quia thronus Dei est. Psal.44.4a./He.4.0.

a. 32 Neq; per terram, quia scabellum pedum eius est.2.Paral.6.fi./Gen.3.14a.

33 Neq; per Hierosolymam, quia ciuitas magni regis est. Psal.146.1a.

34 Sit sermo vester, est est, non non, quod aut̃ his abundantius est, a malo est.22e.q.89.1.2m./2.1m./2m./3.d.39.ar.2.q.3.c./Ro.lec.5.co.3.fi./Gal.1.fi.

35 Non resistere malo.22e.q.2.3.0./q.108.1.2m./4m./q.188.3.1m./quol.5.q.13.1.0./quol.9.vel.10.q.6.2.0./Opus.19.c°.16.17.

37 Si qs percusserit te in dexteram maxillam tuam, prebe illi & alteram.c̃.vsq3 fi.12e.q.108.3.2m./4.4m./22e.q.40.1.2m./q.43.8.4m./q.72.3.c./q.124.1.3m./3.1m./q.128.1.4m./q.140.2.2m./q.152.3.2m./q.186.2.c./ꝑ.3.c°.130./Ve.q.3.2.6m./ql.4.20.0./ql.6.q.7.1.1m./2m./Op°.17.c°.6.co.3./Op°.18.1a.c°.20./Op°.19.c°.17.co.4./Ro.12.lec.3.co.5./1e.Cor.6.lec.2.co.2.

37 Qui vult tecum in iudicio contendere, & tunicam tuam tollere, dimitte ei & pallium.22e.q.43.8.4m./q.72.3.0./q.108.1.2m./4m./q.188.3.1m./4.d.38.q.2.ar.4.q.3.0./ꝑ.3.c°.21./Virt.q.3.2.16m./Op°.19.c°.17./1e.Cor.6.lec.1.principio.

38 Odio habebis inimicum tuum.3.d.30.1.2m./Virt.q.2.8.5m.

39 Diligite inimicos vestros. 22e.q.25.8.9.0./q.34.3.3m./q.83.8.c./q.108.1.c./3.d.30.1.2.0./Virt.q.2.8.0./Opus.4.c°.8./Opus.18.15./Ro.12.lec.3.co.1.fi.

40 Bñfacite ijs q oderũt vos.22e.q.25.6.c.2m./9.0./q.31.2.0./q.32.9.1m./q.168.3.3m./Opus.4.c°.8./Opus.19.c°.9.2m./Ro.12.lec.1.fi./Gal.6.co.7.

c. 41 Orate ꝑ ꝑsequentibus & calũniantibus vos.22e.q.83.8.0./3.d.30.2.0./Virt.q.2.8.c.fi./Psal.37.co.10.

42 Si enim diligitis eos qui vos diligunt, quam mercedem habebitis? 22e.q.27.7.1m.

43 Estote ergo perfecti, sicut & pater vester cœlestis perfectus est. Leui.19.1a./22e.q.189.2.2m./3.d.29.ar.8.q.2.0./2e.Cor.13.lec.fi.co.1./He.6.co.1.fi.

C. 6. 1 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hoĩbus, vt videamini ab eis.ĩ.5.11a. Qui i cœlis est.3.R.8.10a.

2 Aliogn mercedem nõ habebitis, apud prẽm vestrũ. 22e.q.132.3.1m./Ma.q.9.2.1m./2m./quol.5.q.11.1.0.

3 Cum ergo facis eleemosynam, noli tuba canere ante te.22e.q.132.5.3m.

4 Sicut hypocritę faciũt.22e.q.111.0./4.d.16.q.4.1.0.

5 Tu autem cum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio c̃.22e.q.83.12.3m./1e.Thi.2.lec.2.co.2.

6 Orantes nolite multum loqui, sicut ethnici faciunt. 22e.q.83.14.1m./4.d.15.q.4.ar.2.q.2.1m.

7 Sic ergo vos orabitis.22e.q.83.14.3m./4.d.15.q.4.ar.2.q.2.1m.

8 Pater noster.c̃.vsq3 fi.22e.q.83.9.0./3.d.34.q.1.6.0./Opus.3.c°.159.fi./Opus.7.0.

9 Qui es in cœlis.3.R.8.10a.

10 Fiat voluntas tua.1a.q.19.11.12.c.

11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie.22e.q.83.7.1m./4.d.15.q.4.ar.5.q.3.1m.

12 Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.22e.q.83.16.3m./3a.q.84.10.b./3.d.30.L./4.d.16.L.fi./Opus.7.c°.6.fi.

13 Thesaurizate vobis thesauros in cœlo, vbi neq; erugo c̃.12e.q.4.7.1m./4.d.15.q.4.ar.4.q.3.2m.

14 Vbi est thesaurus tuus, ibi est & cor tuum.ĩ.13a./Veri.q.22.2.c.

15 Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit.12e.q.12.1.1m.2.d.38.3.3m./Veri.q.22.13.1m.

16 Si ergo lumẽ qđ in te est, tenebrę sũt.12e.q.12.1.2m.

17 Nemo pt duob' dñis seruire.12e.q.1.5.c./1e.Cor.7.fi.

18 Ne soliciti sitis animę vestrę c̃.12e.q.108.5.3m./22e.q.47.9.c.3m./q.49.4.c./q.55.6.0./q.83.6.2m.q.188.7.c./4.d.15.q.2.ar.1.q.4.4m./ꝑ.3.c°.135.fi./quol.7.17.7m./quol.10.q.11.1.0./Matth.6.co.11./10.13.lec.5.co.1.fi./Phil.4.co.3.fi.

19 Quęrite ergo primum regnum Dei & iustitiã eius, & hęc omnia adijcient vobis.22e.q.87.6.1m. ✱Scit enim pr̃ vester, qa his omnibus indigetis.22e.q.83.2.1m.

20 Nolite ergo soliciti esse in crastinum.22e.q.55.7.0./q.188.7.2m./ꝑ.3.c°.134.8m./135.fi.

21 Sufficit diei malitia sua. Ephe.5.13a.

C. 7. 1 Nolite iudicare, & nõ iudicabimini.12e.q.108.3.6m./22e.q.60.2.3.6.0./q.67.1.0./q.80.2.1m./3a.q.59.1.c./4.d.48.q.1.1.pn°./quol.12.25.0./Ro.2.co.2.principio./co.3./c°.14.co.3.fi./1e.Cor.4.co.4.

2 In quo eni iudicio iudicaueritis, iudicabimini, & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. 22e.q.61.4.1m./4.d.46.q.2.ar.2.q.1.0./Ro.2.co.2.5.

3 Qđ dicis fratri tuo, frater, sine, eijciam festucam de oculo tuo, trabẽ aũt q̃ ẽ in oculo tuo nõ vides? 22e.q.33.5.c.

4 Nolite sanctum dare canibus, neq; mittatis margaritas vr̃as, añ porcos.c̃.1a.q.1.9.2m./4.d.8.q.1.ã.1.q.1.c.

5 Petite, & dabitur vobis.22e.q.83.3.2m./4.d.15.q.4.ar.3.q.3.4m.

6 Omnia ergo quę vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis.12e.q.99.1.3m./4.d.33.q.1.1.7m./Opus.73.c°.17.

✱Quam angusta porta, & arcta via, quæ ducit ad vitam. Psal.93.2a./1e.10.5.9a.

✱Attendite a falsis prophetis.etc̃. 22e.q.172.4.3m.

7 Non potest arbor bona, fructus malos facere, neq; ecõuerso.1a.q.49.1.1m./12e.q.20.2.1m./2.d.34.L./d.40.2.1m./Foa.q.3.6.17m./Ma.q.1.3.1m.

8 Sed qui facit voluntatem patris mei.ĩ.6.10a. Qui in cœlis est.3.R.8.10a. Pauci inueniunt eam.s.viam vitę.ĩ.20.4a.

9 Nunq̃ noui vos. Exo.33.5a. Fundata erat supra firmam petram.1e.Cor.3.lec.2.co.3.

10 Erat enim docens eos, sicut potestatem habens, & non sicut scribę eorum, & pharisei.3a.q.42.1.2m./Gen.17.1a./Matth.23.1a.

C. 8. 1 Vt extendens Iesus manum tetigit eum. 3a.q.44.3.2m.

2 Vide nemini dixeris. 22e.q.104.4.1m./3a.q.13.4.2m./q.44.3.4m. Vade, ostende te sacerdoti, & offer munus.c̃.12e.q.103.2.2m.

3 Domine non sum dignus, vt intres sub tectum meum 3a.q.80.10.3m.

4 Audiens autem Iesus, miratus est.3a.q.15.8.0./ꝑ.4.c°.33.fi./Matth.7.co.5.

5 Non inueni tantam fidem in Israel. 22e.q.5.4.0./3.d.25.q.2.ar.2.q.1.0.

6 Ibi erit fletus, & stridor dentium.4.d.50.q.2.ar.3.q.3.0./ꝑ.4.c°.89.fi./ql.7.vel.8.11.q.5.0./Opus.10.40.

7 Surrexit,& ministrabat eis.3a.q.44.3.2m.
8 Omnes male habentes curauit.3a.q.43.4.c.
9 Domine permitte me primum ire, & sepelire patrem meum.22e.q.101.4.2m./.q.189.6.c.fi.
10 Dæmones rogabant eum dicentes. Si eijcis nos hinc, mitte nos in gregem porcorum.3a.q.44.1.4m.
11 Et ait illis. Ite. At illi exeuntes abierunt in porcos.3a.q.44.1.4m.
12 Et ecce magno impetu abijt totus grex per præceps in mare,& mortui sunt in aquis. Ibidem.

C.9. 1 Videns Iesus fidem illorum,dixit paralytico. Confide fili.22e.q.114.6.1m.
2 Dixit Iesus paralytico. Remittuntur tibi peccata tua. 3a.q.44.3.3m.
3 Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum.3a.q.10.2.o./.q.59.2.3m./.3.d.14.ar.2.q.2.c./.ar.3.q.1.c./.q.5.2m./.ar.4.3m./.4m./.Veri.q.8.4.c./.q.20.4.c.1m./.5.o./.6.c./.quol.3.q.2.1.c./.Opus.3.co.223.1.R.2.2a./.3.R.8.10a.
4 Quid est facilius,dicere dimittuntur tibi peccata tua,an dicere,surge & ambula? 3a.q.44.3.3m.
5 Vt autem sciatis,quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata.3a.q.16.11.2m./.2.d.1.q.1.3.o./.4.d.5.q.1.1.1m./.ar.3.q.1.o./.d.8.q.2.2.4m./.d.17.L.5m./.1e.Cor.lec.2.co.4./.Gen.17.1a.
6 Et præteriens inde Iesus,vidit hominem sedentem in theloneo Matthæum nomine, & ait illi. Sequere me. Et secutus est eum.3a.q.44.3.1m./.quol.5.q.11.1.o.
7 Multi publicani & peccatores discūbebant cum Iesu, & discipulis eius.22e.q.25.6.5m./.3a.q.40.1.o./.2.c.3m.
8 Misericordiam volo & non sacrificium.Osee.6.4a.
9 Non enim veni vocare iustos,sed peccatores.3a.q.1.3.4.o./.5.c./.q.40.1.c./.q.43.3.2m./.q.44.3.c./.3.d.1.q.1.3.o./.2m./.6m./.Veri.q.29.4.3m./.5m./.Opus.10.ar.28./.Opus.11.ar.23./.Opus.53.21m./.1e.Thi.lec.4.co.1.fi.
10 Nunquid possunt filij sponsi lugere, quamdiu cum illis est sponsus ?.& tunc ieiunabunt.22e.q.147.4.5m./.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.2m./.ar.3.q.1.5m.
11 Nemo mittit cōmissuram panni rudis, in vestimentum vetus.22e.q.147.4.5m./.Matth.9.co.7.8.
12 Sed vinum nouum,in vtres nouos mittunt, & ambo conseruantur.12e.q.96.2.c.2m.
13 Veni,impone manum tuam super eam,& viuet.8.co.8.1a.
Et tetigit fimbriam vestimenti eius. Psal.44.co.15a.
Et tenuit manum eius,& dixit.8.8.1a.
Tunc tetigit oculos eorum dicens. Ibidem.
14 Creditis,quia hoc possum facere vobis ?.secundum fidem vestram, fiat vobis.22e.q.178.1.o./.5m./.1.d.43.q.1.2.3m./.5.3o.co.154./.Foa.q.6.4.c.fi./.9.o./.Opus.3.co.222./.Io.9.lec.3.co.4./.1e.Cor.13.co.3./.Gal.3.lec.2.co.3.fi.
15 Fides tua te saluam fecit. Ibidem. Et cōminatus est eis Iesus dicens. Videte nequis sciat.8.8.2a.
16 Illi autem exeuntes, diffamauerunt eum in tota terra illa.3a.q.13.4.2m. In principe dæmoniorum, eijcit dæmones.3a.q.43.2.3m.
17 Et circuibat Iesus omnes ciuitates & castella, docens in synagogis.3a.q.7.3.2m.
18 Et curans omnem languorem, & omnem infirmitatem.8.4.fi./.8.1a.8a.

C.10 1 Dedit illis potestatem spirituum immundorum, vt eijcerent eos.3a.q.43.2.3m./.4.d.5.q.1.ar.3.q.1.3m.
2 Et curarent omnem languorem, & omnem infirmitatem.8.4.fi./.8.1a.8a.
3 In viam gentium,ne abieritis.?.Non sum missus,nisi ad oues,quæ perierunt domus israel. 3a.q.42.1.o./.3.d.1.L.4m.
Appropinquabit regnum cœlorum.8.3.1a.
4 Nolite possidere ?.non peram in via, neque duas tunicas,neque calciamenta,neque virgam. 12e.q.108.2.3m./.4.2m./.4m./.Virt.q.2.11.7m.
5 Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam ?.12e.q.108.2.3m./.4.4m./.22e.q.185.6.2m./.q.188.7.5m./.Opus.16.co.21.
6 Estote ergo prudentes,sicut serpētes.22e.q.55.3.1m./.4.1m./.q.92.1.1m.
7 Cum autem tradent vos,nolite cogitare,quomodo aut quid loquamini.22e.q.53.4.1m.
8 Et quod in aure auditis, prædicate super tecta. 3a.q.42.3.1m.
9 Qui in cœlis est.5.R.8.10a.
10 Non veni pacem mittere, sed gladium. 22e.q.37.1.2m.fi./.Psal.7.co.7.
11 Inimici hominis,domestici eius.22e.q.70.3.o. Qui perdiderit animam suam propter me, inueniet eam. Ro.8.lec.7.co.3.fi.

C.11 1 Tu es qui venturus es, an alium expectamus ? 22e.q.2.7.2m./.3.d.25.q.2.ar.2.q.3.1m./.Virt.q.14.11.5m.
2 Etiam dico vobis plusquam prophetam.22e.q.174.4.3m./.Veri.q.12.12.3m./.14.1m./.Deut.vltimo.5a.
3 Ecce ego mitto angelum meum.Hiere.7.8a.
4 Qui præparabit viam tuam,ante te.Malachiæ.3.2a.
5 Non surrexit maior, inter natos mulierum, Ioannes Baptista.8.1a./.8.2.1a.etc.
6 Qui autem minor est in regno cœlorum, maior est illo. 1e.q.108.2.3m./.q.117.2.c.3m./.2.d.9.3.4m./.Veri.q.9.1.14m.
7 Omnes enim prophetæ & lex, vsque ad Ioannem prophetauerunt.22e.q.174.6.3m./.1e.Cor.12.lec.fi.co.6.
8 Ipse est Helias.Matth.16.co.3./.Io.11.principio./.co.12.co.3.
9 Qui habet aures audiendi audiat.Io.8.lec.7.co.1.fi.
10 Venit Ioannes, neque manducans, neque bibens. 3a.q.40.2.c.1m.
11 Venit filius hominis manducans & bibens.3a.q.40.2.o./.q.41.3.1m.
12 Et iustificata est sapientia,a filiis suis.3a.q.40.2.1m.
13 Abscondisti hæc a sapientibus & prudentibus,& reuelasti ea paruulis.22e.q.162.3.1m.
14 Omnia mihi tradita sunt a patre meo.5.4.co.8.co.3.
15 Nemo nouit filium,nisi pater,neque patrem quis nouit, nisi filius,& cui voluerit filius reuelare.1a.q.31.4.2m./.1.d.21.L./.5.4.co.8.o./.23.o./.Opus.3.co.223.co.2.fi.
16 Iugum enim meum suaue est,& onus meum leue.12e.q.107.4.o./.1e.Cor.6.lec.1.fi./.Psal.93.12a./.22e.q.189.10.3m.fi.

C.12 1 Discipuli autem eius esurientes, cœperunt euellere spicas sabbato,& mâducare.12e.q.100.8.4m./.22e.q.40.4.o./.q.122.4.3m./.3a.q.40.4.3m.
2 Non legistis,quid fecerit Dauid,quando esurijt ?.& panes propositionis comedit, quos non licebat edere ?.1.R.21.1a.
3 Sabbatis sacerdotes in tēplo sabbatum violant,& sine crimine sunt.22e.q.122.4.3m./.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.2m.
4 Misericordiam volo & non sacrificium.Osee.6.4a.
5 Dominus est filius hominis,etiam sabbati.8.5.13a.
6 Licet sabbatis benefacere.12e.q.100.8.4m./.q.107.2.4m./.22e.q.40.4.o./.q.122.4.3m./.3a.q.40.4.1m./.3m.4.d.1.q.2.ar.3.q.1.2m.
7 Curauit eos omnes.8.8.1a.8a.
8 Et præcepit eis,ne manifestum eum facerent.8.8.2a.
9 Vt adimpleretur quod dictum est,per Isaiam ?.8.1.16a.
In quo bene cōplacuit animæ meæ.Isa.42.3a.
Hic non eijcit dæmonium,nisi in Beelzebub principe dæmoniorum.8.9.16a.
10 Iesus autem sciens cogitationes eorum.8.9.3a./.1.R.2.2a.

11 Oē regnū diuisum cōtra se, desolabitur, & omnis ciuitas vel domus, diuisa ꝯ se, non stabit. 22ᵉ. q. 37. 2. 3ᵐ.
12 Si Sathanas Sathanam eiicit, aduersus se diuisus est. 1ᵃ. q. 109. 2. 2ᵐ. / 3ᵃ. q. 43. 2. 3ᵐ. / 2. d. 6. 4. c. 2ᵐ.
13 Filii vestri in quo eiiciunt? 3ᵃ. q. 43. 2. 3ᵐ.
Si autem ego in spiritu dei eiicio demonia. 1ᵃ. q. 36. 1. a. 1. / q. 32. 1. 1ᵐ. / Exo. 8. 3ᵃ.
14 Ideo ipsi, iudices vestri erūt. 4. d. 47. q. 1. art. 2. q. 1. o. / Opus. 3. cᵒ. 258. / Psal. 49. co. 5. / 1ᵉ. Cor. 6. co. 1. fi.
15 Quomodo potest quisquā intrare in domum fortis. ē. diripiet. 3ᵃ. q. 43. 2. 3ᵐ.
16 Qui non est mecum, contra me est, & qui non congregat mecum, spargit. Ibidem.
17 Spiritus autē blasphemię non remittetur. 22ᵉ. q. 14. 3. o. / q. 34. 2. 1ᵐ. / q. 118. 5. 3ᵐ. / 3ᵃ. q. 86. 1. 2ᵐ. / 3ᵐ. / 2. d. 43. 4. o. / L. 3ᵐ. / veri. q. 24. 11. 7ᵐ. / Ma. q. 3. 14. 15. o. / quol. 2. 8. 1. o. / Matth. 12. co. 12. 13. / Ro. 2. co. 5.
18 Et quicūq; dixerit verbum, contra filium hominis, remittetē ei: q autē dixerit cōtra spūm sctūʒ, nō remittetē ei, neq; in hoc seculo, neq; in futuro. 22ᵉ. q. 14. 1. o. / 2. d. 42. 1. 2. o. / 3. d. 38. 5. 4ᵐ. / Ma. q. 3. 14. o. / quol. 2. q. 8. 1. o. / Matth. 12. co. 12. 13. / Ro. 2. co. 5.
19 Quomodo potestis bona loqui, cum sitis mali. ē. 7. 7ᵃ.
20 Omne verbuʒ ociosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationē de eo in die iudicii. 2. d. 40. 5. c. ꝑnᵒ. / 8ᵐ. / 4. d. 9. ar. 4. q. 2. 3ᵐ. / Psal. 11. co. 3.
21 Generatio mala & adultera, signum quærit. Exo. 4. 5ᵃ. 9ᵃ. / Leui. 17. 5ᵃ. / Isa. 7. 1ᵃ.
22 Et signum non dabitur ei, nisi signum Ionę prophetæ. 3ᵃ. q. 43. 1. 1ᵐ.
23 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti, tribus diebus & tribus noctibus, sic erit filius hominis in corde terrę, tribus diebus & tribus noctibus. Ionæ. 2. 1ᵃ.
24 Viri Niniuitę surgent in iudicio cuʒ generatione ista, & condemnabunt eam. ē. 14ᵃ.
25 Regina Austri surget in iudicio cuʒ generatione ista, condemnabit eam. Ibidem.
26 Reuertar in domum meā, vnde exiui. 3ᵃ. q. 88. 1. 2ᵐ.
27 Ecce mater tua. ō. 1. 18ᵃ.
Et ecce fratres tui. 3ᵃ. q. 28. 3. 5ᵐ. / Opus. 3. cᵒ. 232. / Matth. 12. fi. / Io. 7. co. 2. / Gal. co. 16.

C. 13
1 *Qui autem seminatus est in spinis. 22ᵉ. q. 188. 7. c.
2 Alia ceciderunt in terram bonam, & dabant fructus, aliud centesimum, aliud sexagesimuʒ, aliud trigesimū. 12ᵉ. q. 70. 3. 2ᵐ. / 22ᵉ. q. 125. 5. 2ᵐ. / 3. d. 34. q. 1. 5. 4ᵐ. / 5ᵐ. / 4. d. 49. q. 5. 2. o. / ar. 1. q. 1. 3ᵐ. / q. 2. o.
3 Qui habet aures audiendi, audiat. ē. 11. 9ᵃ.
Quia vidētes nō vidēt. Exo. 4. 9ᵃ. / Ro. 11. co. 4. ꝑnᵒ.
5 Vis imus, & colligimus ea. 22ᵉ. q. 10. 8. 1ᵐ. / q. 11. 3. 3ᵐ. / q. 64. 2. 1ᵐ. / q. 108. 1. 3ᵐ. / 3. 1ᵐ. / 4. d. 13. q. 2. 3. 3ᵐ. / ꝯ. 3. cᵒ. 146. fi. / quol. 10. 15. 1ᵐ.
4 Alligate ea i fasciculos, ad cōburendū. Ma. q. 2. 9. 3ᵐ.
5 Simile est regnū cœloꝝ fermento, quod acceptū mulier abscondit in farinę satis tribus, donec fermentatuʒ est totum. 3. d. 4. q. 1. ar. 1. q. 3. 2ᵐ. / 1ᵉ. Cor. 5. lec. 2. co. 1.
6 Sine parabolis non loquebatur eis. 3ᵃ. q. 42. 3. 3ᵐ.
7 Vt adimpleretur quod dictuʒ est ꝑ prophetā. ē. 1. 26ᵃ.
Aperiam in parabolis os meum. Opus. 60. cᵒ. 114. / Psal. 48. co. 2. / Isa. prolo. co. 1.
8 Messis est consumatio seculi. 1ᵃ. q. 73. 1. 1ᵐ.
9; Colligent de regno eius, omnia scandala. 4. d. 49. 4. 2. ar. 2. q. 5. 4ᵐ.
10 Ibi erit fletus, & stridor dentium. ō. 8. 6ᵃ.
Qui habet aures audiendi, audiat. ē. 11. 9ᵃ.
11 Tunc fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. 3ᵃ. q. 45. 2. c. / q. 54. 2. 1ᵐ. / 2ᵐ. / 4. d. 44. q. 2. 4. o. / d. 48. q. 2. 3. 3ᵐ. / ꝯ. 4. cᵒ. 86. / Opus. 10. ar. 36. / opus. 11. ar. 27. / Opus. 53. 15ᵐ.

12 *Simile est regnum cœlorum thesauro abscondito in agro &ē. & emit agrum illum. 22ᵉ. q. 66. 5. 2ᵐ.
Non ne mater eius dicitur Maria. ē. 1. 18ᵃ.
13 Et fratres eius. ō. 12. 27ᵃ.

C. 14
1 Propter iusiurandum ē. iussit dari. 22ᵉ. q. 89. 7. 2ᵐ.
2 Misitq; & decollauit Ioānē in carcere. 22ᵉ. q. 124. 5. c.
3 Acceptis quinq; panibus, & duobus piscibus. 1ᵃ. q. 92. 3. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 44. 4. 4ᵐ. / 2. d. 18. q. 1. 1. c. / d. 30. q. 2. 1. c. co. 2. / Matth. 14. co. 8.
4 Aspiciens in cœlum, benedixit. 22ᵉ. q. 83. 10. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 13. 4. 3ᵐ. / q. 21. 1. o. / 2. c. / q. 43. 2. 2ᵐ. / q. 53. 4. 2ᵐ. / 3. d. 17. ar. 3. q. 1. o. / 4. d. 15. q. 4. ar. 6. q. 2. 1ᵐ. / Trin. 12. 3ᵐ. / Io. 11. lec. 6. co. 2. fi.
5 Ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto, solus erat ibi. 3ᵃ. q. 13. 4. 3ᵐ. / q. 40. 1. 3ᵐ.
6 Et descendens Petrus de nauicula, ambulabat super aquam. 4. d. 49. q. 2. 7. c.
7 Obtulerunt ei omnes male habentes. ē. 8. 1ᵃ. 8ᵃ.
8 Et rogabant eum, vt vel fimbriā vestimenti eius tangerent. ē. 9. 13ᵃ.

C. 15
1 Nā deus dixit. Honora patrē tuū & matrē. ē. Exo. 20. 17ᵃ. Quare vos trangredimini mandata dei, propter traditiones vestras? Gal. lec. 3. fi. / Titum. lec. 4. co. 1. fi.
2 Non quod intrat in os, coinquinat hominem. 22ᵉ. q. 148. 1. 1ᵐ. / 3ᵃ. q. 40. 4. 2ᵐ. / 12ᵉ. q. 103. 4. 3ᵐ.
3 Scis quia pharisei, audito hoc verbo scandalizati sunt. 3ᵃ. q. 42. 2. o. / 4. d. 38. q. 2. ar. 3. q. 2. 1ᵐ.
4 Sinite illos. Cęci sunt, duces cęcorum. 22ᵉ. q. 43. 7. o. / 2. 8. o. / 3ᵃ. q. 42. 2. o. / 4. d. 38. q. 2. ar. 4. q. 2. o. / Virt. q. 3. 1. 3ᵐ. / Matth. 15. co. 6. / Ro. 14. lec. 3. co. 2.
5 Omne quod in os intrat, in ventrem vadit, & in secessum emittitur. 1ᵃ. q. 119. 1. 1ᵐ. / 2. d. 30. q. 2. 1. 1ᵐ.
6 Non sum missus nisi ad oues, quę perierunt, domus Israel. 3ᵃ. q. 42. 1. o. / 3. d. 1. L. 4ᵐ.
7 Mutos, cęcos, claudos, debiles, & alios multos. ē. & curauit eos. ē. 8. 1. 8ᵃ.
8 Et accipiens septem panes & pisces, gratias agens. ē. ē. 14. 3ᵃ. 4ᵃ.

C. 16
1 Generatio praua & adultera, signum quęrit. Leui. 27. 5ᵃ. / Exo. 5ᵃ. 9ᵃ.
2 Signum non dabitur ei, nisi signum Ionę prophetæ. ē. 12. 24ᵃ.
3 Cauete a fermento Phariseorum & Saduceorum. 3ᵃ. q. 74. 4. c. fi. 3ᵐ. / 1ᵉ. Cor. 5. lec. 2. o.
4 Caro & sanguis non reuelauit tibi. He. 2. lec. 4. co. 1.
5 Qui in cœlis est. 3. Re. 8. 10ᵃ.
Tu es Petrus, & super hanc petram. ē. vsq; solutum & in cœlis. Opus. 20. liᵒ. 3. cᵒ. 10. o.
6 Tunc pręcepit discipulis suis, vt nemini dicerent, quia ipse esset Iesus Christus. ē. 8. 2ᵃ.
Tibi dabo claues regni cœloꝝ. 4. d. 18. q. 1. ar. 1. q. 3. o.
Oportet eum ire Hierosolymam, & multa pati. ē. 3ᵃ. q. 46. o. / q. 56. 1. 2ᵐ. / 3. d. 18. ar. 6. q. 3. c. / d. 20. q. 2. ar. 1. q. 3. o. / 4. o. / quol. 2. 2. o. / Opus. 1. cᵒ. 17.
Et occidi. 3ᵃ. q. 14. 2. o. / 3. d. 16. q. 1. 2. 3. o. / q. 18. 4. o. / 1. 3ᵐ.
Et tertia die resurgere. ȷ̄. 20. 6ᵃ.
7 Et assumens eū Petrus, cœpit eū increpare dicens, absit a te dñe, non erit tibi hoc. 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 1. 2ᵐ.
8 Qui conuersus dixit Petro. Vade post me Sathana. 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 1. 8. 2. 2ᵐ. / 1. d. 48. L. 2ᵐ.
9 Scandalum es mihi. 22ᵉ. q. 43. 2. 2ᵐ. / 5. 1ᵐ. / 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 1. 2ᵐ. / ar. 3. q. 1. 1ᵐ.
10 Sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis venientem in regno suo. 3. d. 16. q. 2. 1. 2. 2. 1ᵐ.

C. 17
1 Assumpsit Iesus Petrus, & Iacobum, & Ioannem. 3ᵃ. q. 45. 3. 4ᵐ.

2 Et duxit illos in montez excelsuz seorsuz. Iob.11.6ᵃ.
3 Et transfiguratus est ante eos. 3ᵃ.q.45.1.2,0./.3.d.16.q.2.0.
4 Et resplenduit facies eius sicut sol. 3ᵃ.q.45.1.2,0./.3.d.16.q.2.0.
5 Et vestimenta eius facta sunt alba sicut nix. 3ᵃ.q.45.1.1ᵐ./.2.3ᵐ.
6 Et ecce apparuerunt illis Moyses & Helias,cum eo loquentes.3ᵃ.q.45.3.0.
7 Ecce nubes lucida obumbrauit eos.3ᵃ.q.45.4.2ᵐ.
8 Et ecce vox de nube dicens.Hic est filius meus c̃.3ᵃ.q.39.8.2ᵐ./.q.45.4.0./.Io.2.lec.4.co.3.
9 Ipsum audite.3ᵃ.q.45.4.3ᵐ.
10 Et audientes discipuli,ceciderunt in faciem suam,& timuerunt valde.3ᵃ.q.45.4.4ᵐ.
11 Et accessit Iesus, & tetigit eos,dixitq; eis, Surgite & nolite timere. Ibidem.
12 Et descendentibus illis de monte, precepit Iesus dicens.Nemini dixeritis visionem, donec filius hominis a mortuis resurgat.3ᵃ.q.45.3.4ᵐ.
13 Domine miserere filio meo, quia lunaticus est. 1ᵃ.q.115.5.1ᵐ./.Potentia.q.6.10.7ᵐ.
14 Si habueritis fidẽ,sicut granũ sinapis.1ᵉ.Cor.13.co.3.
15 Nihil impossibile est credenti.1.d.43.q.1.2.3ᵐ.
16 Hoc genus non eijcitur, nisi per orationem & ieiunium.4.d.15.q.3.ar.2.q.2.1ᵐ.
17 Filius hōis tradẽdus est in manus hoiuz. 3ᵃ.q.47.4.0.
18 Liberi sunt filij.2.d.44.q.2.3.1ᵐ./.Matth.17.co.14./.Ro.13.co.6.ſi.

C.18 1 Qui autem scandalizauerit vnum.c̃.expedit ei, vt suspendatur c̃. 22ᵉ.q.43.8.0./.4.d.38.q.2.ar.4.q.3.0./.Ro.14.lec.2.co.3./.lec.3.co.2.
2 Vę mundo a scandalis.22ᵉ.q.43.1.0./.4.c./.4.d.38.q.2.1.0./.quol.4.23.3ᵐ./.Matth.15.co.5.6./.Ro.14.lec.2.principio.
3 Necesse est enim, vt veniant scandala. 22ᵉ.q.11.3.2ᵐ./.q.43.2.1ᵐ./.4.d.38.q.2.ar.2.q.1.1ᵐ./.1ᵉ.Cor.11.lec.4.co.3.
4 Vę autem homini illi,per quem scandaluz venit. 22ᵉ.q.43.4.0./.4.d.38.q.2.ar.2.q.3.0./.ar.3.q.2.c.
5 Si manus tua vel pes,vel oculus scandalizat te, abscide eum.c̃.ſ.5.24ᵃ.
6 Angeli eorum in cęlis.Psal.90.3ᵃ. Semper vident faciem patris mei.1ᵃ.q.64.4.3ᵐ./.q.112.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.181.4.2ᵐ./.2.d.10.4.0./.4.d.44.q.2.ar.3.q.2.c./.q.3.ar.3.q.3.8ᵐ./.Dionysius.4.lec.7.co.1.2.
7 Qui in cœlis est.3.R.8.10ᵃ. Venit enim filius hominis quęrerẽ & saluare,quod perierat.ſ.9.9ᵃ.
8 Si peccauerit in te frater tuus,vade & corripe eum, inter te & ipsum solum.22ᵉ.q.1.4.2ᵐ./.q.33.0./.q.43.7.3ᵐ./.4.d.19.q.2.0./.d.35.3.6ᵐ./.Virt.q.3.0./.quol.10.vel.11.q.12.0./.Ephe.5.lec.4.ſi.
9 Si te non audierit,adhibe tecum vnum,vel duos.22ᵉ.q.33.8.0./.4.d.19.q.2.ar.3.q.3.0./.quol.11.q.12.0.
10 In ore duoꝝ vel triũ testiũ,stet oẽ verbũ.Deut.19.5ᵃ.
11 Si nõ audierit eos,dic ecclesię. 22ᵉ.q.33.7.0./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.2.0./.quol.11.q.12.0.
Quęcunqз alligaueritis super terram c̃.ſ.16.6ᵃ.
12 *Vbi enim duo vel tres congregati fuerint etc̃.22ᵉ.q.188.8.2ᵐ.
13 Vsqз septuagies septies.22ᵉ.q.11.4.2ᵐ.
14 Si ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus. Opus.19.cᵒ.5.ſi.
15 Quoadusqз redderet vniuersum debitum. 22ᵉ.q.183.6.3ᵐ./.3ᵃ.q.88.1.1ᵐ./.3.3ᵐ.

C.19 1 Masculũ & fœminã creauit eos.Gen.1.28ᵃ. Deus dixit.Gen.1.5ᵃ./.Ephe.5.lec.10.ſinᵒ. Dimittet homo pr̃em & mr̃em,& adhęrebit vxori suę.Gen.2.31ᵃ.
2 Et erunt duo in carne vna.Gen.2.31ᵃ.
3 Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet. 12ᵉ.q.102.5.3ᵐ./.22ᵉ.q.154.2.c./.4.d.33.q.2.1.0./.ar.2.q.1.0./.d.38.q.1.ar.3.q.2.c./.d.39.6.1ᵐ./.ꝑ.3.cᵒ.123.Liᵒ.4.cᵒ.77.ſi.
4 Moyses mandauit,dari libellum repudii, & dimittere vxores.Deute.24.1ᵃ./.12ᵉ.q.107.2.3ᵐ./.4.d.33.q.2.ar.3.q.2.0./.d.35.4.1ᵐ.
5 Moyses ad duritiam cordis vestri, permisit vobis dimittere vxores vestras.12ᵉ.q.107.2.3ᵐ./.4.d.33.q.2.ar.2.q.3.4ᵐ./.ar.3.q.1.0.
6 Quicunq; dimiserit vxorem suam, nisi ob fornicationem,& alteraз duxerit,mœchatur.ſ.5.26ᵃ.
7 Et qui dimissam duxerit,mœchatur.ſ.5.27ᵃ. Non expedit nubere.12ᵉ.q.108.4.1ᵐ.
8 Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.Exo.4.9ᵃ./.Ro.11.co.4.principio.
9 Et sunt eunuchi qui seipsos castrauerunt, propter regnum cœlorum.Opus.20.liᵒ.4.cᵒ.18.
10 Qui potest capere,capiat.ſ.8ᵃ.
11 Oblati sunt ei paruuli, vt manus eis imponeret. 3ᵃ.q.72.1.1ᵐ./.4.d.2.q.1.ar.4.q.4.1ᵐ./.d.7.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ./.ar.2.q.1.1ᵐ./.ar.3.q.1.1ᵐ./.d.27.q.1.ã.1.q.3.c.
12 Sinite paruulos,& nolite eos prohibere ad me venire.Matth.11.co.14./.He.2.lec.4.ſi./.cᵒ.5.lec.2.co.4.
13 Vnus est bonus Deus.1ᵃ.q.6.2.2ᵐ./.1.d.21.q.1.1.ſi./.Veri.q.2.3.16ᵐ.
14 Si vis ad vitam ingredĩ, serua mandata. 12ᵉ.q.100.10.1ᵐ./.3.d.40.3.1ᵐ.
15 Non homicidium facies.Exo.20.19ᵃ. Non adulterabis.Ibidem.20ᵃ.23ᵃ. Non facies furtuz.Ibidez.21ᵃ.
16 Non falsum testimoniuz dices.Ibidem.22ᵃ. Honora patrem tuum,& matrem.Ibidem.17ᵃ.18ᵃ.
17 Diliges proximum tuuz,sicut teipsum.12ᵉ.q.73.5.c./.22ᵉ.q.1.1.3ᵐ./.q.25.12.0./.q.26.4.5.0./.q.44.3.1ᵐ./.7.0./.8.2ᵐ./.3.d.28.7.0./.d.29.5.0./.6.1ᵐ./.Virt.q.2.1.4ᵐ./.4.2ᵐ./.7.0./.11.9ᵐ./.quol.8.8.c.ſi./.Opus.4.cᵒ.7./.Opus.18.cᵒ.16./.Opus.42.cᵒ.14./.Io.13.lec.7.ſi./.Ro.13.lec.2.co.4./.Gal.5.co.10./.1ᵉ.Thi.3.co.1.
18 Hęc omnia custodiui a iuuentute mea. 22ᵉ.q.189.1.1ᵐ./.quol.4.q.12.1.0./.2.c./.Opus.17.0.
19 Si vis perfectus esse, vade & vende omnia quę habes, & da pauperibus,& veni sequere me.22ᵉ.q.84.3.1ᵐ./.q.188.7.1ᵐ./.q.189.1.c.1ᵐ.
20 Facilius est camelum per foramen acus transire,q̃ diuitem intrare in regnum cœlorum.22ᵉ.q.186.3.4ᵐ./.q.188.7.c./.ꝑ.3.cᵒ.133.141./.Psal.48.co.1.ſi. Apud Deuз,omnia sunt possibilia. Iob.42.1ᵃ./.Gen.17.1ᵃ.
21 *Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. 22ᵉ.q.188.7.c.
22 Vos qui secuti estis me. c̃.sedebitis & vos super sedes duodecim,iudicantes duodecim tribus israel. 3ᵃ.q.56.4.3ᵐ./.4.d.47.q.1.ar.2.q.2.0./.1ᵐ./.ar.3.q.1.1ᵐ./.d.49.q.5.ar.5.q.1.2ᵐ./.ꝑ.4.cᵒ.penul.ſi./.Opus.3.cᵒ.254./.Opus.19.cᵒ.8.co.7./.1ᵉ.Cor.6.co.2.
23 Omnis q̃ reliquerit domũvel fratres.c̃.cẽtuplũ accipiet 22ᵉ.q.122.5.4ᵐ./.q.182.2.1ᵐ.4.d.26.q.1.4.1ᵐ.4ᵐ.
24 Erunt nouissimi primi,& econuerso.1ᵃ.q.65.2.3ᵐ.

C.20 1 Accẽperũt singulos denarios.12ᵉ.q.5.2.1ᵐ./.4.d.49.q.1.ar.4.q.2.1ᵐ./.ꝑ.3.cᵒ.58.
2 Portauimus pondus diei & ęstus.1ᵃ.q.65.2.3ᵐ./.Potentia.q.3.16.19ᵐ./.Ro.9.lec.3.co.3.
3 Erunt nouissimi primi,& econuerso.ſ.19.ſi.
4 Multi sunt vocati,pauci vero electi.1.d.41.1.4ᵐ./.2.3ᵐ./.Ro.12.lec.2.prinᵒ./.Psal.93.12ᵃ./.1ᵉ.Io.5.9ᵃ.
5 Et tradent eum gentibus.3ᵃ.q.47.4.0. Et tertia die resurget.3ᵃ.q.51.4.0./.q.53.2.0./.3.d.21.q.2.2.0./.4.d.22.q.1.7ᵐ./.d.43.ar.3.q.1.1ᵐ./.Opus.3.cᵒ.243.ſi.

Psal.15.co.6./.Io.2.lec.3.co.2.
6 Dic vt sedeant hi duo filij mei, vnus ad dexteras tuas & vnus ad sinistram, in regno tuo.3ª.q.58.4.4m.
7 Calicem quidem meum bibetis.3ª.q.76.2.1m.
8 Sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meus dare vobis, sed quibus paratum est a patre meo.3ª.q.58.4.4m./.ꝥ.4.cº.8.co.10.
9 Tetigit oculos eorum.ē.8.1ª.
C.21 1 Vt adimpleretur qđ dictus est per prophetas. ē.1.26ª.
2 Turbę autes quę precedebant, & quę sequebantur, clamabant dicentes, osanna filii David.3ª.q.45.3.c.
3 Et eiiciebat omnes vendentes & ementes in templo. 3ª.q.44.3.1m./.Opus.73.cº.13.ß.
4 Scriptus est. Domus mea, domus orationis vocabitur. 3.R.8.7ª.9ª.10ª.
5 Et arefacta est continuo ficulnea.3ª.q.44.4.2m.
9 Si habueritis fidem, & non hęsitaueritis. ē.iacta te in mare, fiet.ē.17.14ª.15ª.
7 Omnia quæ petieritis credentes, accipietis. Psal. 17. 10ª./.co.32ª.
9 * Publicani & meretrices, precidunt vos, in regno Dei. 22ª.q.189.1.1m.
9 Agricolę videntes filium, dixerunt. Hic est hęres. 1ª. Cor.2.6ª.
C.22 1 Ibi erit fletus & stridor dentium.ē.8.6ª. Multi sunt vocati, pauci vero electi.ē.20.4ª.
2 Reddite ergo quę sunt Cęsaris cęsari. 2.d.44. q.2. 2. 1m./.Opus.4.liº.3.cª.5.co. 2./cº. 11.co.3./.liº. 4.cª. 20.co.1./.Matth.17.co.14./.Ro.13.co.6.7.
3 Accesserunt ad Iesus Saducei, qui negant resurrectionem. 1ª.q. 50. 1.c./.2. d.3. q.1. 3.c./.ꝥ. 2.cº. 89. ß./. Matth.3.co.5./.Io.3.principio.
4 Moyses dixit. Siquis mortuus fuerit non habens filium, vt ducat frater eius vxorem illius, & suscitet semen fratri suo. Deut.25.4ª.5ª.
5 In resurrectione non nubent, neq; nubētur, sed erunt sicut angeli Dei in cælo.1ª.q.97.3. c./.4.d.44.q. 1.ar. 3.q.4.o./.q.2.ar.1.q.4.c.2m./.ꝥ.4.cº.83.87.ß./.Potentia.q.5.9.c./.1ª.Cor.6.lec.2.ß./.cº.15.co.13.18.25.
6 Ego sum deus Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob.4.d.43.ar.1.q.1.2m.
7 Non est Deus mortuorum, sed viuorum. Ibidem.
8 Diliges dominum Deum tuum, ex toto corde tuo, ē. Deut.6.4ª./.2.Parali.6.8ª.
9 Hoc est maximum & primum mandatum.22ª.q. 44. 1.o./.ꝥ.3.cº.113.116.117.
10 Diliges proximus tuum, sicut teipsum.ē.19.17ª.
11 In his duobus mandatis vniuersa lex pendet, & prophetę.12ª.q.99. 1.2m./.q. 105. 2.1m./.Ro.13. lec.2. co.1.ß./.Gal.5.co.9.ß.
12 Dixit dñs dño meo, sede a dextris meis. Psal.109.1ª. Donec ponam inimicos tuos.ē.1.R.15.7ª.
13 Scabellum pedum tuorum.2.Paral.6.ß./.Gen.3.14ª.
C.23 1 Nolite vocari rabi, nec vocemini magistri. 1ª.q. 117. 1.1m./.Vi.q.11.1.1m./.3.5m./.1ª.Thi.2. lec.2.co.1.ß.
2 Vnus est enim magister vester.1ª.q.105. 3.o./.q.117. 1.o./.22ª.q.173.2.c./.3ª.q.1.1.c./.q.69.5.2m./.2. d.9. 2.4m./.d.28.5.3m./.ꝥ.2.cº.75.ß./.Liº.4.cº.17. 12m./. 13m./.Opus.19.cº.4.co.5.ß.
3 Omnes autem vos fratres estis. Gen.13. 2ª./.Veri. q. 11.1.o./.3.c./.Ma.q.16.12.5m./.Spiritu.9. 7m./.Anima.4.6m./.quol.11.1.1m./.Ro.lec.6.co.6./.cº.3.co.5.
4 Et prēs nolite vocare vobis sup terras. Vnus est.n.pr̄ vester.1ª.q.33.2.4m./.1.d.34.I.ß./.Ephe.3.lc.4.co.3.
5 Qui in cœlis est.3.R.8.10ª.
6 Vę vobis scribę & pharisei hypocritę, qui circuitis mare & aridam vt faciatis vobis vnum proselitum. 22ª. q.189.9.2m./.quol.3.11.6m.
7 Qui iurat in cœlo, iurat in throno Dei, & in eo qui sedet super eum. Psal.28.1ª./.Iudicum.6.3ª.
8 Vę vobis, qui decimatis mentam, & anetum, & ciminum.3ª.q.38.1.3m./.Veri.q.23.8.9m.
9 Et vos implete mensuram patrum vestrorum. 12ª.q. 87.8.1m./.1ª.Thes.2.co.6.ß.
10 Ecce ego mitto ad vos prophetas, & sapientes, & scribas. Hiere.7.8ª.
11 Vt veniat super vos omnis sanguis iustus, qui effusus est super terram.12ª.q.87.8.1m./.3m.
C.24 12 Et dabūt signa magna & prodigia, ita vt ē. 1ª.q.114. 4.1m./.22ª.q.178.1.2m./.2.d.7.q.3.1. 1m./.Potentia. q.6.5.10m./.Opus.11.ar. 18./.Matth.14.co. 11./.2ª. Thes.2.co.6.
13 Et multi pseudoprophetę surgēt, & seducent multos. 22ª.q.178.1.2m./.Poª.q.6.5.1m./.22ª.q.189.9.c.ß.
1 Et prędicabitur hoc euangelium regni, in vniuerso orbe.12ª.q.106.4.4m./.Psal.17.co.12./.Psal.44.co.8./. Matth.24.co.5.ß./.Ro.10.lc.3.co.1./.Col.lc.2.co.2.
2 Erit enim tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi.4.d.48.q.1.ar.4.q.1.1m.
3 Sicut enim fulgur exit ab oriente, & apparet vsq; in occidente, ita erit aduētus filii hominis. Iohel.2.3ª.9ª.
4 Sol obscurabitur, & luna non dabit lumen suum. Iohel.2.3ª.9ª.
5 Et stellę cadent de cælo. Isa.14.co.3.ß.
6 Et virtutes cælorum mouebuntur. Iohel.2.2ª.
7 Et tunc apparebit signus filii hominis in cælo.4.d. 48. q.1.2.2m./.Opus.3.cº.253.
8 Et tunc videbunt filium hominis, venientem in nubibus.4.d.47.q.1.ar.1.q.2.3m./.ã.2.q.3.c./.4.48.q.1.2. c./.ꝥ.4.cº.96.3m./.quol.10.2.c.
9 Cus potestate magna, & maiestate.4.d.48.q.1. 2.o./. ar.4.q.1.c./.q.4.1m./.2m./.Opus.3.cº.253.
10 Et mittet angelos suos cus tuba, & voce magna. 4.d. 43.ar.2.q.2.o./.1ª.Thes.4.co.6. Fidelis seruus & prudens.1ª.q.22.1.c./.12ª.q.97.4.c.
11 Et congregabunt electos eius, a quattuor ventis.1ª.q. 91.2.1m./.q.110.4.1m./.4.d.43.ar.2.q.3.o./.ar.3.q.3. c.4m./.Poª.q.6.4.principio.
12 Cœlum & terra transibunt. Psal. 101.12ª. Verba autem mea non preteribunt.ē.5.16ª.
13 De die autem illa, & hora, nemo scit, neq; angeli cælorum, nisi pater solus.4.d.43.ar.3.q.2.o./.d.47.q.1. ar. 1.q.3.o./.d.48.q.1.ar.4.q.1.2m.
14 Ibi erit fletus, & stridor dentium.ē.8.6ª.
C.25 1 Nescio vos. Exo.33.5ª. Nescitis diem neq; horas. ē.24.13ª.
2 Vni dedit quinq; talenta, alii duo, alii vero vnum.12ª. q.24.3.1m.
3 Vnicuiq; s̄m propriam virtutem. 22ª.q.24.3. 1m./.4. d.5.q.1.ar.3.q.2.c.1m./.d.49.q.1.ar.4.q.4.1m./.Virt. q.2.7.9m./.1ª.Cor.lec.3.co.4.ß./.cº.12.lec.2.pnº.
4 Intra in gaudium domini tui.22ª.q.28.3.c. ß./.Opus. 3.cº.264.co.9.
5 Meto vbi non seminaui.22ª.q.62.4.3m.
6 Et veniens ego, vtiq; recepissem, quod meum est, cus vsura.22ª.q.78.1. 1m./.Ma.q.13. 4.16m./.Psal. 38. co.3. Illic erit fletus, & stridor dentium.ē.8.6ª.
Cum autes venerit filius hominis in maiestate sua. ē. 24.8ª.9ª.10ª.
7 Venite benedicti patris mei, possidete regnum. 12ª.q. 4.7.1m./.4.d.49.q.1.ar.2.q.5.o./.ꝥ.4.cº.50.ß./.Opus. 3.cº.164.co.7.
8 Esuriui enim.ē.22ª.q.32.2.o./.4.d.15.q.2.ar.3. q.1. o./.Matth.25.co.23.
9 Discedite a me maledicti, in ignē ętenū. Isa.86.12ª.
10 Et ibunt hi in supplicius ęternū. Ibides./.1ª.q.64.2.c.

25 Iusti autem in vitam æternam. 1ª.q.10.3.c./q.18.2.1m./q.64.2.c./.12ᵉ.q.3.2.1m./.22ᵉ.q.18.2.2m./2.d.38.2.3m./4.d.49.q.1.ar.2.q.3.0./.ꝯ.3.cº.61./Opus.3.cº.151.164.172.173.264.co.8.

C.26 1 Post biduum pascha fiet. 3ª.q.46.9.1m./q.74.4.1m./4.d.11.q.2.ar.2.q.3.0./.ꝯ.4.cº.68./Io.13. pncipio./1ᵉ.Cor.lec.1.co.3.

2 Me autem non semper habebitis. 3ª.q.75.1.2m. Videntes aut discipuli, indignati sunt. ē.ꝰ.20.6ª.7ª.8ª.

3 Prima autem die azimorum, accesserunt discipuli ad Iesum dicentes. Vbi vis paremus. 3ª.q.46.9.c.1m./q.74.4.c.1m./4.d.11.q.2.ar.2.q.3.0./.ꝯ.4.cº.68./Veri.q.22.1.7m./q.26.1.21m./q.29.4.2m./Matth.26.co.11./1ᵉ.Cor.5.lec.2.co.3./cº.10.principio.

4 Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille. 1ª.q.5.2.3m./.12ᵉ.q.8.1.3m./q.29.4.2m./q.73.8.2m./3.d.38.L./4.d.44.q.3.ar.1.q.2.3m./d.49.q.1.ar.3.q.2.3m./d.50.q.1.ar.1.q.3.0./Potentia.q.5.4.8m./Ma.q.16.3.20m./Iob.3.co.1.fi./co.4.5.

5 Cœnantibus autem eis, accepit Iesus panem. 3ª.q.81.1.1m./4.d.8.q.2.ar.1.q.1.1m.

6 Accipite & comedite. 3ª.q.78.1.c.4m./4.d.8.q.2.ar.1.q.5.0.

7 Hoc est corpus meum. 3ª.q.60.8.c./q.78.1.0./5.c./q.83.4.1m./q.84.3.c./4.d.8.q.2.ar.1.q.2.3.4.5.0./ar.4.q.3.0./1ᵉ.Cor.11.lec.5.co.4.7.

8 Hic est sanguis meus noui testamenti, qui pro multis effundetur, in remissionem peccatorum. 3ª.q.78.3.5.0./4.d.8.q.2.2.0./1ᵉ.Cor.11.lec.6.co.3.4.5.

9 Non bibam amodo de hoc genimine vitis, vsq; in diem illum, cum illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. 3ª.q.81.2.1m./.ꝯ.4.cº.82.fi.

10 Postq; autem resurrexero, præcedam vos in Galileam. 3ª.q.55.3.4m. Iudas qui tradidit eum. 3ª.q.47.3.0./6.2m./3.d.20.ar.5.q.2.0./quol.1.3.fi./Matth.26.co.2./Ro.4.fi./cº.8.lec.6.fi./Gal.2.fi.

11 Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego nunq; scandalizabor. 2.d.4.2.1m.

12 Et si oportuerit me mori tecum, nō te negabo. Ibidem.

13 Cœpit contristari, & mœstus esse. 3ª.q.15.6.1m./3.d.15.q.2.ar.2.q.1.0.

14 Tristis est anima mea, vsq; ad mortem. 3ª.q.15.6.0./3.d.15.q.2.ar.2.q.1.0./.ꝯ.4.cº.8.

15 Et progressus pusillum, procidit in faciem suam, orans, & dicens. Pater mi. 22ᵉ.q.83.10.1m./3ª.q.13.4.3m./q.21.0./q.43.2.2m./q.53.4.2m./3.d.13.3.0./4.d.15.q.4.ar.6.q.2.1m./Opus.3.cº.240./Trin.12.3m./Psal.21.co.4./Io.11.lec.6.co.2.fi./cº.12.lec.4.co.2./He.5.co.5.

16 Si possibile est, trāseat a me calix iste. 3ª.q.15.6.4m./q.18.0./q.21.2.c.2m./3.0./4.1m./3.d.17.1.2.0./ar.3.q.4.2m./4.d.8.q.2.ar.2.q.2.c./.ꝯ.4.cº.36./Opus.3.cº.239.

17 Verumtamen, non sicut ego volo, sed sicut tu. Ibidem.

18 Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua. 3ª.q.46.2.1m.

19 Conuerte gladium tuum, in locum suum. 22ᵉ.q.40.2.0.

20 Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. 22ᵉ.q.40.1.1m.

21 Vt adimplerentur scripturæ prophetarum. ꝰ.1.26ª.

22 Et princeps sacerdotum ait illi. Adiuro te per Deum viuum. 22ᵉ.q.90.1.1m.

23 At ille. s. Petrus, negauit coram omnibus. 22ᵉ.q.24.12.2m./Virt.q.2.6.2m./quol.8.vel.9.q.7.1.0./Psal.36.co.18.

24 Et tradiderunt eum pontio Pilato præsidi. Ibidem.

25 Iesum autem flagellatum tradidit eis. Ibidem.

C.27 1 Tunc videns Iudas qui tradidit eum. c. tradens sanguinem iustum. ꝰ.26.10ª. Peccaui. Psal.50.2ª.

2 a quo se suspendit. Iudic.16.7ª.8ª.

2 Vt crucifigeretur. 3ª.q.46.4.0./3.d.20.ar.4.q.1.c.1m./ꝯ.4.cº.55.17m./quol.2.q.1.2.0./Opus.3.cº.235./Io.3.lec.2.fi./cº.12.lec.4.fi.

3 Et venerunt in locum, qui dicitur Golgota, quod est caluariæ locus. 3ª.q.46.10.3m.

4 Vt impleretur, quod dictum est per prophetam. ꝰ.1.26ª.

5 Et imposuerunt super caput eius, causam ipsius scriptam. Hic est rex Iudæorum. Psal.15.principio.

6 Tunc crucifixi sunt cū eo duo latrones, vnus a dextris, & vnus a sinistris. 3ª.q.46.11.0.

7 Idipsum autem & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperabant ei. 3ª.q.46.11.3m.

8 Tenebræ factæ sunt, super vniuersam terram, vsq; ad horam nonam. 3ª.q.44.2.2m.

9 Deus meus, deus meus, vt qd dereliquisti me. Psal.21.1ª.

10 Clamans voce magna, emisit spiritum. 3ª.q.47.1.2m./ql.1.q.2.2.c./Opus.3.cº.237./Psal.16.co.4./Psal.29.co.6./Psal.33.co.9./Isa.42.co.1.fi./Io.7.lec.3.co.2.

11 Emisit spiritum. 3ª.q.50.4.5.c.3m./3.d.2.q.1.3.0./quol.1.q.2.2.0./quol.2.1.c.2m./quol.3.4.c.2m./Opus.3.cº.236.

12 Velum templi scissum est in duas partes, a summo vsq; deorsum. 12ᵉ.q.103.3.2m./3ª.q.44.4.3m.

13 Et terra mota est, & petræ scissæ sunt. 3ª.q.44.4.3m. Monumenta aperta sunt. Ibidem.

14 Multa corpora sanctorum qui dormierant, surrexerunt. 3ª.q.53.3.2m./4.d.43.ā.3.q.1.3m./1ᵉ.cor.15.co.12.

15 Inter quas, erat Maria magdalene, & Maria Iacobi, & Ioseph mater, & mr filiorum Zebedei. 3ª.q.28.3.6m.

16 Ioseph inuoluit illud. s. corpus Iesu, in sindone munda. 3ª.q.51.2.2m./3m./4m.

17 Et posuit illud in monumento suo nouo, quod exciderat in petra. 3ª.q.51.1.0./4.c./q.52.4.c./q.66.8.1m./Opus.3.cº.241.242./1ᵉ.Cor.15.co.3.

18 Aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. 3ª.q.51.2.4m.

1 Vespere autem sabbati, quæ lucescit in prima sabbati. Psal.56.7ª. C.28

2 Angelus enim domini descendit de cœlo, & reuoluit lapidem, & sedebat super eum. 3ª.q.55.6.5m.

3 Respondens autem angelus, dixit mulieribus. 3ª.q.55.1.3m./2.0.

4 Erat autem aspectus eius sicut fulgur, & vestimenta eius sicut nix. Iob.40.lec.2.principio.

5 Præcedet vos in Galilæam. ꝰ.26.10ª. Ecce Iesus occurrit mulieribus. ꝰ.3ª. Illæ autem accesserunt, & tenuerunt pedes eius. 3ª.q.55.6.3m./q.84.1m./3.d.21.q.2.ar.4.q.3.3m.

6 Data est mihi omnis potestas, in cœlo & in terra. 3ª.q.13.2.1m./3.d.14.4.1m./ꝯ.4.cº.8.9./Opus.2.liº.3.cº.12.fi./Ro.lec.3.co.3.fi.

7 Baptizātes eos, in nomine patris, & filii, & spiritus sancti. 3ª.q.60.8.c./q.66.5.0./q.67.6.c./q.84.3.0./4.d.3.ar.2.q.1.2.0./ar.5.q.1.3m./q.2.fi.

8 Ecce ego vobiscum sum, vsq; ad consumationem seculi. ꝰ.26.2ª.

AVTORITATES EX

euangelio secundum Marcum.

1 Ecce ego mitto angelū meū, ante faciē tuā. Hier.7.8ª. Ca. 1m

2 Qui præparabit viam tuam ante te. Malachiæ.3.2ª.

3 Vox clamantis in deserto. Parate vias dñi. 1.R.7.2ª.

4 Fuit Ioannes in deserto baptizans, & prædicans baptismum

ptismum pœnitentiæ,in remissionem peccatoru3. 3ª. q.38.3.1m./.4.d.2,q.2.ar.2.q.1.1m.

5 Et egrediebatur ad eum omnis Iudeę regio,& Hierosolymitę vniuersi,& baptizabantur ab eo,in Iordanis flumine. Matth.3.2ª.

6 Confitentes peccata sua. Ibidem.3ª.
Ego baptizo vos aqua. Ibidem.4ª.
Ille vero baptizabit vos spiritu sancto. Ibidem.6ª.

7 Venit Iesus a Nazareth Galileę, & baptizatus est a Ioanne in Iordane. Ibidem.7ª.8ª.
Vidit cœlos apertus. Ibidem.10ª.
Et spiritum sanctum tanquã columbã.ē. Ibide3. 11ª.

8 Et vox de cœlis facta est. Ibidem.12ª.
Et statim expulit eum spiritus in desertũ. Ibidē.4.1ª.
Et erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus.3ª.q.41.2.3m./.3.2m./.Exo.24.f.

9 Et tentabatur a Sathana. Matth.4.4ª.
Eratq; cum bestiis.3ª.q.41.3.2m.

10 Et angeli ministrabant ei. Matth.4.19ª.
Appropinquabit regnum dei. Matth.3.1ª.

11 Venit Iesus a galilea, prędicans euangeliu3 regni dei. Matth.4.21ª. Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. Ibidem.23ª. Et vocauit eos. Ibidem.24ª.

12 Erat enim docens eos,sicut potestatem habens,& nõ sicut scribę. Matth.7.10ª./.23.2ª.

13 Scio ꝙ sis sanctus dei. 1ª.q.12.13. 6m./.q.32.1.1m./.q.64.1.4m./.2.5m./.3ª.q.29. 1.3m./.q.44. 1. 1m./.q.47.5.c./.4.d.30.q.2.art. 1.q.3. 1m./.3m./.Matth.co.23./.Io.15.lec.5.co.1.f./.1ª.Cor.2.lec.2.co.7.

14 Obmutesce,& exi ab eo.3ª.q.44.1.3m.

15 Et discerpens eum spiritus immundus, & exclamans voce magna,exiit ab eo.3ª.q.44.1.4m.

16 Et continuo dimisit eam febris, & ministrabat eis. Matth.8.7ª.
Et non sinebat ea loqui.ē.24ª.

17 Quoniam sciebant eũ.1ª.q.64.1.4m./.q.41.1.1m./.q.44.1.1m./.q.47.5.c./.1ª.Cor.2.lec.2.co.2./.ē.13ª.

18 Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum,ibiq; orabat. Matth.14.5ª.

19 Iesus autem misertus eius,extendit manum suam,& tetigit eum & ait illi. Matth.8.1ª.
Vade nemini dixeris. Ibidem.2ª. Vade & ostende te principi sacerdotum,& offer. ē. Ibidem.3ª.

20 At ille egressus,cœpit prędicare, & diffamare sermonem. Matth.9.17ª.

C.2 1 Cum autem vidisset fidē illoꝝ,ait paralitico. Ibidē.1ª
Dimittuntur tibi peccata tua. Ibidem.2ª.

2 Quis põt dimittere peccata,nisi solus deꝰ?3ª.q.16.11.2m./.q. 84. 3.3m./.1.d.14.q.3.1m./.3.d.1.q.1.ar.1.q.4.3m./.d.19.ar.1.q.1.c./.4.d.5.q.1.o./.d.14.q.2.4.c./.d.17.q.2.ar.5.q.1.1m./.d.18.q.1.ã.1.q.1.c./.L.2m./.ar.3.q.1.c.1m./.Ri.q.27.3.1m./.5m./.quol.11.16.2m./.Opus.3.cº.150./.Opus.23.o.

3 Quo statim cognito Iesus spiritu suo, ꝗa sic cogitarēt intra se. Matth.9.3ª. Quid est facilius,dicere ē. Ibidem.4ª. Vt autē sciatis, quia filius hoīs habet potestatem in terra dimittendi peccata ē. Ibidem.5ª.

4 Et cu3 prǽteriret,vidit Leui alphei sedentē ad theloneum,& ait illi. Sequere me. Et surgēs secutus est eũ. Ibidē.6ª. Multi publicani & peccatores,simul discũbebant cum Iesu,& discipulis eius. Ibidem.7ª.

5 Nõ enim veni vocare iustos,sed peccatores. ibidē.9ª.
Nũqd possunt filii nuptiaꝝ,ꝗ̃diu sponsus cũ illis ē, ieiunare ē.& tunc ieiunabunt in illis diebus. Ibidem.10ª.

6 Nemo assumentum panni rudis, assuit vestimento veteri. Ibidem.11ª. Et nemo mittit vinum nouum, in vtres veteres ē. Ibidem.12ª.

7 Sabbatis discipuli Iesu cœperunt progredi, & euellere spicas. Matth.12.1ª. Nunꝗ legistis,quid fecit Dauid. ē.sub Abiatar principe sacerdotum ē. Ibidem.2ª.
Itaqȝ dñs est filius hoīs etiam sabbati. Matth.5.13ª.

C.3 1 Licet sabbatis benefacere,an male? Animam saluam facere an perdere? Matth.12.6ª.

2 Et circunspiciens eos cum ira.3ª.q.15.9.0./.3.d.15.q.2.ar.2.q.2.o. Contristatus super cęcitate cordis eorum. Matth.26.13ª.14ª.

3 Dęmones clamabant dicentes. Tu es filius dei. ē. 13ª.17ª. Et vehementer comminabatur eis,ne manifestarent illum.ē.1.16ª.

4 Et dedit illis potestatem,curãdi infirmitates, & eiiciendi dęmonia. Matth.10.1ª.
Et Iudã scarioth,qui & tradidit illũ. Matth.26.10ª.

5 Et si regnum in se diuidatur, non potest regnu3 illud stare. Matth.12.11ª. Et si domus super semetipsam dispartiaꝛ,nõ potest domus illa stare. Ibidē. Et si Sathanas insurrexerit in semetipsum. Ibidem.12ª.

6 Nemo potest vasa fortis,ingressus in domum diripere,nisi prius fortem alliget, & tunc domum eius diripiet. Ibidem.15ª.

7 Omnia dimittentur filiis hominum peccata ē. qui autem blasphemauerit in spiritum sanctum, non habebit remissionem in ęternum, sed reus erit delicti æterni. Ibidem.17ª.18ª.

C.4 1 Et fructificant vnũ trigesimum, & vnũ sexagesimum & vnum centesimum. Matth.13.1ª. Qui habet aures audiendi,audiat. Matth.11.5ª. In qua mensura mensi fueritis,remetietur vobis. Matth.7.2ª.

2 Sine parabolis autē,nõ loquebaꝛ eis. Matth.13.6ª.

C.5 1 Dęmones deprecabantur Iesum. Dimitte nos in porcos. Matth.8.10ª. Et concessit eis. Ibidem.11ª.12ª.
Et exeuntes spiritus,introierunt in porcos, & magno impetu ē. Ibidem.12ª.

2 Vade in domum tuam ad tuos,& annuncia illis,quanta tibi deus fecerit.3ª.q.44.3.4m.

3 Veni impone manũ tuã sup eas,vt salua fiat,& viuet. Matth.8.1ª. Fides tua te saluã fecit. Matth.8.5ª./.9.14ª. Et tenens manum puellę dixit. Matth.8.1ª.

4 Et pcepit illis vehementer,vt nemo id sciret. Matth.8.2ª.

C.6 1 Et non poterat ibi vllã virtutē facere.3ª.q.43.2.1m.

2 Paucos infirmos, positis manibus curauit. Matth.8.5ª. Et mirabatur. Matth.8.4ª. Propter incredulitatem eorum. Matth.9.14ª. Dabat illis potestatem spirituum immundorum. Matth.10.1ª.

3 Et pcepit eis, neqd tollerēt in via, nisi virgã tm̃, non perã,nõ panē,neq; in zona ęs,sed calciatos sandaliis, & ne induerentur duabus tunicis. Matth.10.4ª.5ª.

4 Propter iusiurandũ,& propter simul discũbentes, noluit eam contristari. Matth.14.1ª. Misso spiculatore iussit afferri caput eius ē. Ibidem.2ª.

5 Et acceptis quinqȝ panibus, & duobus piscibus. Ibidem.3ª. Intuens in cœlum,benedixit. Ibidem. 4ª.

6 Et cum dimisisset eos,abiit in monte3 orare ē. & ipse solus in terra. Ibidem.5ª.

7 Et deprecabantur eum, vt vel fimbriam vestimenti eius tangerent. Matth.9.13ª.
Et quotquot tangebãt eũ, salui fiebant. Matth.8.1ª.

C.7 1 Tenetis traditiones hominum, baptismata vrceoru3, & calicum.3ª.q.38.1.3m.
Moyses enim dixit. Honora patrem tuum,& matre3 tuam. Et qui maledixerit ē. Exo.20.17ª.

2 Nihil est extra hominem introiens in eum,quod possit eum coinquinare. Matth.15.2ª.

3 Omne extrinsecum introiens in hominem ē.in ventrem vadit,& in secessum exit. Ibidem.3ª.

4 Et ingressus domum,neminē voluit scire, Et nõ po-

tuit latere.3ª.q.13.4.1m/q.44.3.4m.
5 Et deprecabant eũ, vt imponat illi manũ. Matth.8.1ª.
Misit digitos in auriculas eius, & expuens tetigit linguam eius. Ibidem.1ª.8ª.
6 Et suspiciens in cœlum, ingemuit, & ait. Matth.14.4ª.
7 Et precepit eis, ne cui dicerent. Matth.8.2ª.
8 Quanto autem eis precipiebat, tanto magis plus predicabant. Matth.9.16ª.
C.8 1 Et accipiens septem panes c. Matth.14.3ª.
Gratias agens, benedixit Ibidem.4ª.
Et ingemiscens spiritu ait. Matth.26.13ª.14ª.
Si dabitur generationi isti signũ. Matth.12.21ª.22ª.
2 Cauete a fermento phariseorum, & a fermento Herodis. Matth.16.3ª. Rogabant eum, vt illum tangeret, & apprehensa manu ceci, eduxit eum extra vicum, & expuens in oculos eius, impositis sibi manibus suis. Matth.8.1ª. Et interrogauit eum, si quid videret, & Aspiciens ait. Video homines velut arbores ambulantes. c.3ª.q.44.3.2m.
3 Nemini dixeris. Matth.9.16ª.
Et cõminatus est eis, necui dicerent de illo. Ibidem.
Oportet filium hominis pati multa c. & occidi, & post tres dies resurgere. Matth.17.12ª/20.5ª.
4 Et apprehendens eum Petrus, cœpit increpare eum. Matth.16.7ª.8ª.
Qui conuersus & videns discipulos suos, comminatus est Petro dicens. Vade post me Sathana c. Ibidem. 7ª.8ª.9ª.
5 In generatione ista adultera. Leui.17.5ª.
C.9 1 Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioannem. Matth.17.1ª.
Et ducit illos in montem excelsum solos. Ibidem.2ª.
Et transfiguratus est ante eos. Ibidem.3ª.
2 Et vestimẽta eius facta sunt splendẽtia & candida c. Ibidem.5ª.
Et apparuit illis Helias cum Moyse c. Ibidem.6ª.
Et facta est nubes obumbrans eos. Ibidem.7ª.
3 Et venit vox de nube dicẽs. Hic est filius meus charissimus. Ibidem.8ª.
Audite illum. Ibidem.9ª. Et descendentibus illis de monte, precepit illis ne cuiq; c. Ibidem.12ª.
Erant enim timore exterriti. Ibidem.10ª.
4 Omnia sunt possibilia credenti. Ibidem.15ª.
Et exclamãs, & multũ discerpẽs, exiit ab eo. c.1.15ª.
Iesus autẽ tenẽs manũ eius, eleuauit eũ. Matth.8.1ª.
5 Hoc genus, in nullo potest exire, nisi in oratione & ieiunio. Matth.17.16ª. Filius hominis tradetur, in manibus hominum. Matth.20.5ª/26.13ª.14ª.
Et occident eum. Matth.16.6ª.
6 Et tertia die resurget. Matth.20.6ª.
Et quisquis scandalizauerit vnum c. Matth.18.1ª.
Et si scandalizauerit te manus tua c. Matth.5.24ª.
7 Vbi vermis eorum, non moritur. Isa.66.6ª.
8 Et ignis non extinguitur. Ibidem.
9 Omnis victima sale salietur. Leui.2.6ª.
C.10 1 Moyses permisit libellum repudii. Deut.24.1ª.
Ad duriciam cordis vestri, scripsit vobis preceptum istud. Matth.19.4ª.5ª.6ª.
Masculum & fœminam fecit eos. Gen.1.28ª.
2 Propter hoc relinquet homo patrem suum & matrem c. Gen.2.31ª. Et erũt duo in carne vna. Ibidẽ.32ª.
Quod ergo deus coniunxit, homo nõ separet. Matth. 19.3ª.
3 Quicunq; ergo dimiserit vxorẽ c. Matth.5.26ª.27ª.
Et offerebant ei paruulos, vt tangeret eos c. Matth. 19.11ª/3ª.q.72.1.1m/4.d.2.q.1.arti.4.q.4.1m/He.2.lec.3.ff.
Et complexans eos, & imponens manus super eos, benedicebat. Matth.19.11ª.12ª.
4 Sinite paruulos venire ad me c. Matth.19.11ª.12ª.
Nemo bonus, nisi vnus deus. Ibidem.13ª.
Ne adulteres. Ex.20.20ª.
Ne occidas. Ibidem.19ª. Ne fureris. Ibidem.21ª.
5 Ne falsum testimonium dicas. Ibidem.22ª.
Honora patrem tuum & matrem. Ibidem.17ª.
Vade, quecunq; habes vẽde, & da pauperibus c. Matth. 19.19ª.
Hec omnia obseruaui, a iuuentute mea. Ibidem.18ª.
6 Facilius est camelum per foramen c. Ibidem.20ª.
Omnia enim possibilia sunt apud deum. Iob.42.1ª/Gen.17.1ª.
7 Nemo est q reliquit domũ, aut frẽs c. Matth.19.25ª.
8 Multi erũt primi nouissimi, & econuerso. Ibidẽ.24ª.
Filius hominis, tradetur principibus sacerdotum c. Matth.26.12ª.9ª.
Et tradent eum gentibus. Ibidem/20.5ª.
9 Et interficient eum. Matth.16.6ª.
Et tertia die resurget. Matth.20.5ª.
Da nobis, vt vnus ad dexteram tuam, & vnus ad sinistram tuam sedeat, in regno tuo. Ibidem.6ª.
10 Calicem quidem quem ego bibo bibetis. Ibidem.7ª.
11 Sedere autẽ ad dexterã vel ad sinistram c. Ibidẽ.8ª.
Fides tua te saluam fecit. Matth.9.17ª.
C.11 1 Et qui preibant & qui sequebantur clamabant osanna c. Matth.21.2ª.
Iam non amplius in eternum ex te quisquã fructum manducet. Ibidem.5ª.
Cœpit eiicere vendentes & ementes. Ibidem.3ª.
2 Nonne scriptum est, domus mea domus orationis vocabitur c. Ibidem.4ª.
Viderunt ficum aridã factam, a radicibus. Ibidem.5ª.
Quicunq; dixerit monti huic c. Matth.17.14ª.15ª.
3 Oia quecunq; orantes petitis, credite c. Matth.21.7ª.
4 Et cum stabitis ad orandũ, dimittite c. Matth.6.12ª.
5 Qui in cœlis est, 3.Re.8.10ª.
C.12 1 Coloni dixerũt adinuicẽ. Hic est heres. Matth.21.8ª.
Reddite ergo q̃ sunt Cesaris Cesari c. Mat.22.2ª.
Et veniunt ad eum Saducei, qui dicunt resurrectionẽ non esse. Ibidem.3ª.
2 Moyses scripsit nobis, vt si cuius frater mortuus c. Ibidem.4ª. Cum enim a mortuis resurrexerint, neq; nubent, neq; nubentur. Ibidem.5ª.
Ego sum deus Abraham c. Gen.17.5ª.
Non est deus mortuorum, sed viuorum. Ibidem.6ª.
3 Audi Israel, dominus deus tuus vnus est. Deut.6.3ª.
Diliges dominum deũ tuum, ex toto corde c. ibidẽ.4ª.
Hoc est primum mandatum. Matth.22.9ª.
Diliges proximum tuum, tanquam teipsum. Matth. 19.17ª.
4 Dixit dñs dño meo, sede a dextris meis. psal.109.1ª.
Donec ponam inimicos. 1.Re.15.7ª.
5 Scabellum pedum tuorum. 2.Paral.6.ff./Gen.3.14ª.
C.13 1 Et in omnes gentes, oportet predicari euangelium. Matth.24.1ª.
Et cum duxerint vos tradentes, nolite cogitare c. Matth.10.7.8ª.
Erunt enim dies illi tribulationis, qualis non fuit. Matth.24.2ª.
2 Exurgent enim pseudo Christi, & pseudo prophete. Matth.24.2ª. Et dabũt signa & portenta c. ibidẽ.1ª.
Sol contenebrabitur c. Ioel.2.3ª.9ª.
3 Et virtutes que in cœlis sunt, mouebuntur. Ibidẽ.3ª.
Et tunc videbunt filium hominis, venientem in nube. Matth.24.8ª.
Cum virtute multa & gloria. Ibidem.9ª.
3 Et mittet angelos suos c. Ibidem.10ª.

Cœlum & terra transibunt. Psal.101.12ª.
Et congregabit electos suos. Matth.24.11ª.
5 De die autẽ illo vel hora, nemo scit ẽ. Matth.24.13ª. Neq; filius hominis, nisi pater. 1ª.q.31.4.2m./3ª.q.10.2.1m./3.d.14.ar.2.q.2.1m./ꝫ.4.cº. 8.co.10./cº.6./Potentia.q.10.4.12m./Opus.3.cº.249./Trin.12.6m.
6 Quod autem vobis dico, oĩbus dico Virt.q.2.11.7m.
C.14 1 Erat autẽ pascha & azima post biduũ. Matth.26.1ª.
Erant autẽ quidã indigne ferentes. ẽ. Matth.12.19ª.
Me autem non semper habebitis. Matth.26.2ª.
Vt proderet eum illis. Ibidem.10ª.
2 Et primo die azimoꝝ ẽ. vbi vis paremus ẽ. Ibidẽ.3ª.
Bonũ erat ei, si natus nõ fuisset homo ille. Ibidẽ.4ª.
Et manducãtibus illis, accepit Iesus panẽ.ẽ. ibidẽ.6ª.
Hoc est corpus meum ẽ. Ibidem.7ª.
3 Hic est sanguis meus ẽ. Ibidem.8ª. Non bibam de genimine vitis ẽ. Ibidem.9ª. Et si oportuerit me mori tecum, non te negabo. Ibidem.12ª.
Postea ꝙ ẽ. precedam vos in Galileam. Ibidem.13ª.
4 Cœpit pauere & tedere. Ibidem.13ª.
Tristis est anima mea, vsq; ad mortem. Ibidem.14ª.
Et cum processisset paululum, procidit super terram, & orabat. Ibidem.16ª.
5 Omnia tibi possibilia sunt. Gen.17.1ª. Iob.42.1ª.
Transfer calicem hunc a me. Sed non quod ego volo, sed quod tu. Matth.26.18ª.
Filius hominis tradetur. Ibidem.12ª.
6 Vt impleantur scripturę. Matth.1.26ª.
Videbitis filiũ hominis, sedentẽ a dextris virtutis dei, & venientem cum nubibus cœli. Matth.24.8ª.
7 At ille negauit. Matth.26.23ª.
C.15 1 Tradiderunt Iesum Pilato. Matth.26.4ª.
Vt crucifigeretur. Matth.27.6ª.
Et perducunt in Golgata ẽ. Caluarie locus. Ibidẽ.3ª.
2 Erat autem hora tertia, & crucifixerunt eũ. 3ª.q.46.9.1m./q.82.2.3m. Et erat titulus causæ eius inscriptus. Rex iudeorum. Ibidem.5ª.
Et cum eo crucifigunt duos latrones ẽ. Ibidem.6ª.
3 Et qui crucifixi erant cũ eo, cõuitiabantur ei. ibidẽ.7ª.
Et facta hora sexta, factę sunt tenebrę ẽ. ibidẽ.8ª.
Deus meus, vt quid dereliquisti me? Psal.21.1ª.
4 Iesus autem emissa voce magna expirauit. Matth.10ª.11ª.
Et velum templi scissum est ẽ. Ibidem.12ª.
Inter quas erat Maria Iacobi minoris ẽ. ibidẽ.15ª.
5 Pilatus autẽ mirabatur, si iam obisset. 3ª.q.47.1.2m.
6 Ioseph autem mercatus sindonem, & deponens eum, inuoluit sindone. Ibidem.16ª.
Et posuit in monumento, quod erat excisum in petra. Ibidem.17ª.
7 Et aduoluit lapidẽ ad hostiũ monumenti. Ibidẽ.18ª.
C.16 1 Orto iam sole. Psal.107.1ª.
2 Et valde mane vna sabbatorum. Psal.107.1ª.
Viderunt reuolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Matth.27.18ª.
3 Viderunt iuuenem sedentem in dextris, coopertũ stola candida. Matth.28.2ª.
Qui dicit illis, nolite expauescere ẽ. Ibidem.3ª.
4 Precedet vos in Galileam. Ibi eum videbitis. Matth.26.10ª. Surgens autem Iesus mane prima sabbati. Psal.107.1ª. Apparuit primo Marię Magdalenę. Matth.28.3ª.5ª.
5 De qua eiecerat septem demonia. Matth.26.co.3./Io.11.principiu./cº.12.co.3.
6 Illa vadens, nunciauit iis qui cum eo fuerant. Io.20.lec.3.co.3.
7 Ostensus est in alia effigie, euntibus in villam. 3ª.q.54.1.3m./q.55.4.0.
8 Euntes in mundum vniuersum, predicate euangelium omni creaturę. 1ª.q.91.1.c./q.96.2.c./12ẽ.q.17.8.2m./2.d.1.q.2.3.b.2./22ẽ.q.188.5.c.
9 Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. 4.d.4.q.3.ar.1.q.1.1m./d.6.q.1.art.3.q.1.2m./d.46.q.2.ar.3.q.3.1m.
10 Qui vero non crediderit condemnabitur. 22ẽ.q.1.6.3m./q.2.3.0./q.16.1.1m./3.d.24.ar.3.q.1.0./d.25.q.1.ar.1.q.1.3m./q.2.art.1.q.2.c./art.2.q.3.c./q.4.2m./4.d.45.q.1.ar.2.q.1.c./ꝫ.3.cº.118. 152./Veri.q.14.10.0./Trin.9.c./Io.5.co.5.principio.
11 Signa autem eos qui crediderint, hęc sequentur. 22ẽ.q.178.1.3m.
12 In noĩe meo demonia eiicient.4.d.5.q.1.ã.3.q.1.3m.
13 Linguis loquẽtur nouis.22ẽ.q.176.1.0./1ª.Cor.14.co.3.fi.
14 Serpentes tollent.4.d.34.3.1m.
15 Et si mortiferũ quid biberint, non eos nocebit. Psal.28.co.7.17.
16 Super egros manus imponent, & bene habebunt.3ª.q.84.4.1m.
17 Assumptus est in cœlum.3ª.q.57.0./q.58.1.3.c./3.d.22.q.2.art.1.q.2.2m./q.3.0./ꝫ.4.cº.87./Opus.3.cº.247./Psal.8.fi./Psal.17.co.11ª./Psal.18.4ª.
18 Et sedet a dextris dei. 3ª.q.57.2.3m./q.58.0./3.d.22.q.3.ã.3.q.2.c./q.3.1m./q.4.3.0./ꝫ.4.cº.8./Opº.cº.247./Ro.8.lec.6.principio./lec.7.co.2./cº.10.co.6.fi./Ephe.lec.8.co.1.fi./Col.3.co.1.fi.
19 Illi autẽ profecti, predicauerunt vbiq;. Matth.24.1ª.
20 Domino cooperante, & sermonem confirmante, sequentibus signis. Veri.q.27.5.1m.

AVTORITATES EX
euangelio secundum Lucam.

C.1 1 Sacerdos quidã noĩe Zacharias, de vice Abia, in ordine vicis sue. 22ẽ.q.97.2.3m./3ª.q.37.2.c.
2 Erant ambo iusti ante deũ, incedẽtes in omnibus mãdatis & iustificationibus dñi, sine querela. Iob 1.2ª.
3 Sorte exiit, vt poneret incensũ. 22ẽ.q.95.8.0./quol.12.36.0./Opus.25.cº.4.5./Ephe.5c.5.0./Col.co.7.
4 Apparuit autẽ illi angelus domini. Et Zacharias turbatus est videns, & timor irruit super eum. 3ª.q.30.3.3m./2.d.11.q.1.1.6m./Iob.co.2.3./cº.4.co.5./Matth.co.29./cº.28.co.4./2ª.Cor.11.co.9.
5 Et spiritu sancto replebit, adhuc, ex utero matris suę. 3ª.q.27.2.1m./6.1m.
Ne timeas Zacharia, quoniã exaudita est oratio tua. Ibidem./3.d.3.q.1.1.c.principio./ar.1.q.3.c./art.2.q.1.4m./4.d.6.q.1.arti.1.q.2.c./quol.6.q.5.1.c./Opus.3.cº.231.
6 Et dixit Zacharias ad angelum. Vnde hoc sciam. ẽ. 22ẽ.q.97.2.3m.
Eris tacens, & non poteris loqui. ẽ. pro eo ꝙ non credidisti. 22ẽ.q.97.2.3m.
7 Dominus respexit auferre opprobrium meũ inter homines. 4.d.33.L.principio.
8 Missus est angelus Gabriel a deo. 3ª.q.30.0./2.d.10.I.3m./3.d.3.q.3.ar.1.q.1.2.0./ar.2.q.1.2.0.
Ad Mariam virginem desponsatam viro. ẽ. Matth.1.14ª.28ª.
9 Et ingressus angelus ad eam. 3ª.q.30.3.0.
10 Aue gratia plena, dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus. 3ª.q.7.10.1m./q.30.4.0./Opus.8.0.
11 Quæ cũ audisset, turbata est, & cogitabat, qualis esset ista salutatio. ẽ.4ª./3ª.q.30.3.3m.

12 Et ait angelus ei. Ne timeas Maria. Inuenisti enim gratiam apud deum. Ibidem.
13 Ecce concipies in vtero, & paries filium. 3ª.q.30.4.c.
14 Et vocabis nomen eius Iesu. 3ª.q.37.2.o./. Matth. 1.16ª.
15 Quomodo fiet istud. 3ª.q.30.4.2m.
16 Virtus altissimi obūbrabit tibi. 3ª.q.32.1.1m./.3.d.3. I.lec.1.1m. Ideoq; qđ nascet ex te. Matth.1.5ª.
17 Et ecce Elisabeth cognata tua, & ipsa concepit filium, in senectute sua. 3ª.q.29.1.4m./.q.30.4.1m.
18 Non erit impossibile apud deum omne verbum. 1ª.q.25.3.o./.Poª.q.1.3.10m./.quol.9.1.f./.Iob.42.1ª.
19 Vt veniat mater dñi mei ad me. Matth.18ª.
20 Exultauit in gaudio infans in vtero meo. 22ª.q.124.1.1m./.3ª.q.27.6.c./.3.d.3.q.1.art.1.q.2.6m./.4.d.6.I./.d.49.q.5.ar.3.q.2.12m.
21 Respexit humilitatem ancillę suę. Exo.2.6ª./.Psal. 112.5ª./.22ª.q.161.1.1m./.Phil.2.9ª.
22 Fecit potentiam in brachio suo. 2.Paral.6.fi. Manus dñi erat cū illo. Ibidē. Et factū est die octauo, venerunt circuncidere puerū. Gen.17.7ª. Et vocabant eū nomine patris sui. 3ª.q.37.2.3m./.q.70.3.3m.
23 Sicut locutus est per os sanctorum, qui a seculo sunt prophetarum eius. 1ª.q.1.10.c./.22ª.q.172.1.9./.ℨ.4.c°.17.11m./.Potentia.q.9.1.c./.quol.7.vel.8.vel.11.q.6.1.5m./.3.c./.quol.12.27.o./.Psal.plo.co.3./.Psal. 5.co.7./.Psal.44.co.2./.Isa.principio./.Ro.lec.5.co. 3./.c°.9.lec.5.co.1./.2ª.Thi.3.fi.
24 Et memorari testamenti sui sancti. Gen.8.1ª. Recordatus misericordię suę. Ibidem./.Ecc.2.3ª.
25 Iusiurandum quod iurauit ad Abraham patrem nostrum. Gen.22.8ª.
26 Pręibis enim ante faciem domini, parare vias eius. Malachiæ.3.2ª.3ª.
27 Per viscera misericordię Dei nostri. 2. Paral.6.fi./.Ecc.2.3ª.
28 In quibus visitauit nos, oriens ex alto. Zach.6.1ª.
29 Puer autem crescebat, & cōfortabatur spiritu. 3ª.q.9.4.o./.q.12.o./.q.15.8.o./.Opusc.3.c°.225.

C.2

1 Exiit edictum a Cęsare augusto, vt describeretur vniuersus orbis. 3ª.q.35.8.1m. Cum Maria desponsata sibi. Matth.18ª. Vxore pregnante. Ibidem. 20ª.25ª. Cū essent ibi, ipleti sunt dies vt pareret. Matth.2.2ª. Et peperit filium suum primogenitū. Ibidē.29ª.30ª. Pastores erant in regione eadem vigilantes, & custodientes. č.3ª.q.36.3.o.
2 Et ecce angelus domini, stetit iuxta illos. 3ª.q.36.3.o./.5.c./.1m.
3 Et claritas dei circumfulsit illos. 3ª.q.36.5.1m.
4 Et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere. š.1.4ª.
5 Quia natus est vobis hodie saluator, qui est Christus dñs. Matth.15ª. In ciuitate Dauid. Matth.2.1ª.
6 Et postquam consumati sunt dies octo, vt circuncideretur puer. Gen.17.7ª.8ª./.3ª.q.37.1.o./.q.40.o./.3.d.14.ar.3.q.6.3m./.4.d.1.q.2.art.2.q.3.o./.d.2.q.2.ar.3.q.1.1m.
7 Vocatum est nomen eius Iesus. Matth.16ª.
8 Postquam impleti sunt dies purgationis eius, secundū legem Moysi. 3ª.q.37.4.o.
9 Vt sisterent eum domino. 3ª.q.37.3.o.
10 Sicut scriptum est in lege domini, quia omne masculinum adaperiens vuluam, sanctum domino vocabitur. Exo.13.2ª./.Leui.12.1ª.
11 Et vt darent pro eo hostiam. 3ª.q.37.3.c.
12 Et homo iste iustus, & timoratus. Iob.2ª.3ª./.3ª.q. 36.6.1m.
13 Cum inducerent puerum Iesum parentes eius. 3ª.q. 28.1.1m./.3.d.30.q.2.3.4m.
14 Erant pater eius & mater. Ibidem.
15 Mirātes sup iis quę dicebantur de illo. Io.3.F.2.pnº.
16 Ecce positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorum in Israel. 4.d.28.q.2.ar.3.q.2.1m.
17 Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. 3ª.q.27.4.2m./.Psal.104.4ª.
18 Et Anna prophetissa, filia Phanuel. č.3ª.q.36.3.c. 5m./.6.c.1m.
19 Puer aūt crescebat, & confortabat. š.1.25ª. Plenus sapientia. 3ª.q.9.10.11.12.o./.q.15.2.3.c.1m./.1.d.1.q.1.2.2m./.3.d.14.o./.Veri.q.20.o./.Opusc.3.c°.223.
20 Et gratia dei erat in illo. 3ª.q.7.o./.3.d.13.o./.Veri.q.29.o./.Opusc.3.c°.221.222./.Io.3.lec.6.co.2.
21 Et ibant parentes eius. š.13ª.
22 Inuenerunt eum in tēplo sedentē in medio doctorū, audientem illos, & interrogantem. 3ª.q.12.3.1m.
23 Ecce pater tuus & ego. š.13ª.
24 Et Iesus pficiebat sapia. 3ª.q.7.12.3m./.q.12.2.o./.3.3m./.q.15.8.o./.3.d.13.1.fi./.d.14.ā.3.q.5.o./.Vi.q.20 6.3m./.Opº.3.c°.223./.Io.lc.23.co.1.fi./.He.5.co.6.
25 Et gratia. 3ª.q.7.12.o./.1.d.15.q.5.art.1.q.4.o./.d. 17.q.2.4.6m./.3.d.13.q.1.arti.2.q.3.o./.d.18.5.c./.Isa.11.lec.2.principio.

C.3

1 Prædicans baptismum pœnitentię in remissionē peccatorum. Matth.4.21ª.
Vox clamātis in deserto, parate vias dñi. 1.Re.7.1ª.
Et videbit omnis caro salutare dei. 1ª.q.12.2.o.
2 Qui habet duas tunicas, det vnam non habenti. Et qui habet escas, similiter. Matth.5.37ª. Ego quidē aqua baptizo vos. Matth.3.4ª. Ipse vos baptizabit in spiritu sancto & igni. Ibidem.6ª.
3 Paleas autē comburet igni inextinguibili. Isa.66.6ª.
Cum baptizaretur omnis populus. Matth.3.2ª.
Et Iesu baptizato. Ibidem.7ª.8ª.
Et orante. Matth.26.15ª.16ª.17ª.18ª.
4 Apertum est cœlum. Matth.3.10ª. Et descendit spiritus sanctus corporali specie, sicut colūba. Ibidē.11ª.
Et vox de cœlo facta est. Ibidem.12ª.
Vt putabatur filius Ioseph. š.2.13ª.14ª.
5 Ioseph, qui fuit Heli. Matth.13ª. Salathiel, qui fuit Neri. Ibidem.12ª. Qui fuit Melchi. 3ª.q.31.3.2m.

C.4

1 Iesus autem plenus spiritu sancto. Io.1.18ª.
2 Et agebatur in spiritu in deserto. Matth.4.1ª.
Diebus quadraginta. Exo.24.5ª. Et tentabatur a diabolo. Matth.4.2ª. Et consumatis illis, esuriit.
Dixit autem illi diabolus. Ibidem.4ª.
3 Si filius dei es. Ibidem.5ª. Dic lapidi huic, vt panis fiat. Ibidem.6ª. Et respondit ad illum Iesus. Scriptū est. Ibidem.7ª. Non in pane solo viuit homo, sed in omni verbo dei. Deut.8.3ª.
4 Et ostēdit illi oīa regna orbis terrę, in momēto. ibidē. 14ª. Tu ergo procidens si adoraueris me, erunt tua omnia. Ibidē.15ª. Dñm deum tuū adorabis. Exo. 20.2ª.4ª. Et illi soli seruies. Deut.4.5ª.6ª./.6.3ª.
5 Et duxit illū in Hierusalē, & statuit eū, supra pinā tēpli. Matth.4.9ª. Mitte te deorsum. Ibidem.10ª.
Angelis suis mandauit de te. č.Psal.90.3ª.
6 Non tentabis dominum deum tuum. Deut.6.8ª.
Et cōsumata omni tentatione. 3ª.q.41.3.3m./.4.4m.
Diabolus recessit ab eo vsq; ad tēpus. Matth.4.12ª.
7 Et ipse docebat in synagogis iudęorū. Matth.4.21ª.
8 Et venit Nazareth, vbi erat nutritus. Matth.2.14ª.
9 Spūs dñi sup me, propter quod vnxit me. Isa.61.1ª.
Euangelizare pauperibus misit me. Ibidem.2ª.
Nonne hic est filius Ioseph. š.2.13ª.
10 Ipse autem transiens, per medium illorum ibat. 3ª.q. 44.3.2m.

32 Quia in potestate erat sermo eius. Matth. 7. 10ª.
Scio te, quia sis sanctus dei. 3ª. q. 39. 1. 3ᵐ.
Et increpauit illum Iesus dicens: obmutesce, & exi ab eo. Matth. 8. 1ª. 2ª.
39 Et continuo surgens, ministrabat illis. Matth. 8. 7ª.
Exibant autem dæmonia a multis, clamantia & dicentia, quia tu es filius dei. Mar. 13ª.
Quia sciebant ipsum esse Christum. Ibidem.
13 Et increpans non sinebat ea loqui. Mar. 14ª.
14 At ille singulis manus imponēs, curabat eos. Matth. 4. 25ª. / 8. 1ª. 9ª. Facta autem die, egressus ibat in desertum locum. Matth. 14. 5ª.

C. 5 1 Exi a me dñe, qa homo peccator sum. Matth. 8. 3ª.
2 Relictis omnibus secuti sunt eum. 22ᵉ. q. 189. 1. b. / Matth. 4. 23ª.
Et extendens manum, tetigit eū dicens. Matth. 8. 1ª.
Et ipse præcepit illi, vt nemini diceret. Ibidem. 2ª.
Sed vade ostende te sacerdoti, & offer. ĉ. Ibidem. 2ª.
3 Et orabat. Matth. 16. 16ª.
Quorum fidem vt vidit, dixit. Matth. 9. 1ª.
Homo remittuntur tibi peccata tua. Ibidem. 2ª.
Quis pōt dimittere pctā, nisi solus deus? Matth. 2. 2.
Vt cognouit autē Iesus cogitatiōes eoꝝ. Matth. 9. 3ª.
4 Quid est facilius, dicere dimittuntur tibi peccata, an dicere surge & ambula? Ibidem. 4ª.
Vt autem sciatis, quia filius hominis habet potestatem in terra, dimittendi peccata. Ibidem. 5ª.
5 Vidit publicanum nomine Leui, sedentem ad theloneum, & ait illi, Sequere me.
Et relictis oībus, surgens secutus est eum. Ibidem. 6ª.
6 Et erat turba multa publicanoruꝫ, & aliorū qui cū illis erant discumbentes. Ibidem. 7ª.
Nō veni vocare iustos, sꝫ pctōres ad pnīam. ibidē. 9ª.
7 Nunquid potestis filios spōsi, dum cum illis est sponsus facere ieiunare ĉ. Ibidem. 10ª.
Nemo commissuram a vestimento nouo, mittit in vestimentum vetus. ĉ. Ibidem. 11ª.
8 Nemo mittit vinū nouū, in vtres veteres. Ibidē. 12ª.

C. 6 1 In sabbato vellebant discipuli spicas, & manducabant ĉ. Matth. 12. 1ª.
Nec hoc legistis, quid fecit Dauid cum esuriret. ĉ. quos non licet manducare nisi tantū sacerdoti. Ibidem. 2ª.
2 Dominus est filius hominis etiam sabbati. Ibideꝫ. 5ª.
Ipse autem sciebat cogitationes eorum. Matth. 9. 3ª.
3 Exiit in montem orare. Et erat pernoctans in oratione dei. Matth. 26. 15ª.
Vocauit discipulos suos. Matth. 4. 24ª.
4 Stetit ī loco cāpestri, & multitudo copiosa. Mat. 5. 1ª.
Virtus de illo exibat, & sanabat omnes. 3ª. q. 43. 4. c.
5 Beati pauperes, qa vestrū est regnū dei. Matth. 5. 2ª.
Beati qui nunc esuritis, quia saturabimini. Ibideꝫ. 5ª.
Beati qui nunc fletis, quia ridebitis. Ibidem. 4ª.
Beati estis, cum oderint vos. ĉ. Ibidem. 9ª.
Ecce merces vestra, multa est in cælo. Ibidem. 10ª.
6 ✱ Væ vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis. 22ᵉ. q. 168. 2. 1ᵐ.
Diligite inimicos vestros. Ibidem. 39ª.
Benefacite iis qui oderunt vos. Ibidem. 40ª.
Benedicite maledicentibus vobis. Ibidem.
7 Orate pro calumniantibus vos. Ibidem. 41ª.
Et qui percutit te in vnam maxillam, præbe ei, & alteram. Ibidem. 36ª.
Ab eo qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicā noli prohibere. Ibidem. 37ª.
8 Omni petenti te tribue. Ibidem. 39ª.
Et qui aufert quæ tua sunt, ne repetas. Ibidem. 37ª. / 4. d. 38. q. 2. ar. 4. q. 3. 4ᵐ.
Et prout vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis, similiter. Matth. 7. 8ª.
9 Et si diligitis eos qui vos diligunt, quæ vobis est gratia? Matth. 5. 43ª.
10 Peccatores peccatoribus fœnerātur, vt recipiant æqualia. Ecc. 29. 1ª.
Et erit merces vestra multa. Matth. 5. 10ª.
11 Mutuum date, nihil inde sperantes. 22ᵉ. q. 78. 1. 3ᵐ. / Ma. q. 13. 4. 3ᵐ. / Opus. 73. cº. 4. 7ᵐ. / 15. ĉ.
12 Et eritis filii altissimi. 1ª. q. 33. 3. c. / 12ᵉ. q. 114. 3. c. fi. / 3ª. q. 3. 4. 3ᵐ. / 5. 2ᵐ. / q. 2. 3. 0. / 3. d. 10. q. 2. 0. / ꝓ. 4. pnº. / cº. 17. fi. / 21. fi. / cº. 24. pnº. / Psal. 28. co. 1. / Io. lec. 12. co. 2. / Ro. 8. lec. 3. 0. / Gal. 3. lc. 9. fi. / Ephe. co. 8. fi. / cº. 5. co. 1. / Col. co. 7. / He. 2. lec. 3. co. 3.
13 Estote ergo misericordes. 22ᵉ. q. 30. 4. 0.
14 Sicut & pater vester misericors est. Ecc. 2. 5ª.
Nolite iudicare, & non iudicabimini. Matth. 7. 1ª.
15 Eadem mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis. Matth. 7. 2ª. Quomodo potes dicere fratri tuo, frater, sine eiiciam festucam. ĉ. Ibidem. 3ª.
16 Non est arbor bona, quæ fructus malos facit, nec econuerso. Ibidem. 7ª.

C. 7 1 Nō sūꝫ dignus, vt sub tectū meū intres. Matth. 8. 3ª.
Quo audito Iesus miratus est. Ibidem. 4ª.
Nec in Israel tantam fidem inueni. Ibidem. 5ª.
Et tetigit loculum. Ibidem. 1ª.
2 Tu es q̄ vēturus es, an aliū expectamus? Mat. 11. 1ª.
Et plusquā prophetam. Ibidem. 2ª.
Ecce ego mitto angelum meum. Hiere. 7. 8ª.
Qui præparabit viam ante te. Malach. 3. 2ª.
3 Maior inter natos mulierum Ioanne baptista, nemo est. Matth. 11. 2ª.
Qui aūt minor est in regno dei, maior est illo. ibid. 6ª.
4 Venit Ioannes baptista, neq; manducans paneꝫ, neq; bibens vinum. ĉ. Ibidem. 10ª.
Venit filius hois manducans & bibēs. ĉ. Ibidem. 13ª.
Et iustificata est sapiētia, ab oibus filiis suis. ibidē. 12ª.
5 Et ecce mulier, quæ erat in ciuitate peccatrix. ĉ. Mar. 16. 5ª. Fides tua te saluam fecit. Matth. 9. 14ª.
6 Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. 1ª. q. 21. 4. 1ᵐ. / 3ª. q. 49. 1. c. / 4. d. 22. q. 1. art. 1. 2ᵐ. / ar. 2. q. 3. 0. / Veri. q. 28. 1. 3ᵐ. / 4ᵐ.

C. 8 1 Maria quæ vocat magdalenæ, de qua septē dæmonia eiecerat. Mar. 16. 5ª. Aliud cecidit in terrā bonam, & ortum fecit fructum centesimum. Matth. 13. 1ª.
2 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth. 11. 9ª.
3 Quod tibi nomen est. At ille. Legio. 22ᵉ. q. 95. 4. 1ᵐ.
4 Dæmones rogabant eū, vt ꝑmitteret eis in porcos ingredi. Matth. 8. 10ª. Et pmisit illis. Exierūt ergo dæmones ab hoīe, & intrauerunt in porcos. Ibideꝫ. 11ª.
5 Et impetu abiit grex ꝑ præceps in stagnuꝫ, & suffocatus est. Ibidem. 12ª. Et rogauerunt eū omnis multitudo Gerasenoꝝ, vt discederet ab ipsis. Ibidem. 3ª.
6 Redi in domū tuā, & narra q̄ta tibi fecit deᵘ. ibid. 1ª.
Tetigit fimbriam vestimenti eius. Matth. 9. 13ª.
Fides tua te saluam fecit. Ibidem. 14ª.
7 Ipse autem tenens manum eius clamauit dicens. Ibidem. 8. 1ª. / 9. 1ª.
8 Quibus præcepit, ne alicui dicerent. Matth. 8. 2ª.

C. 9 1 Dedit illis virtutē & ptātem, sup oia dæmonia. Mat. 10. 1ª. Et vt lāguores curarēt. ibidē. 2ª. Nihil tuleritis in via, neq; virgam, neq; peram, neq; panē. Ibidē. 5ª.
2 Ioannem ego decollaui. Matth. 14. 2ª. Acceptis autem quinq; panibus, & duobus piscibus. Ibidem. 3ª.
Respexit in cœlum, & benedixit illis. Ibidē. 4ª.
Cum solus esset orans. Ibidem. 5ª.
3 At ille increpans illos, præcepit nemi dicerēt. Matth. 8. 2ª. Oportet Iesum multa pati. Matth. 16. 6ª.
Et occidi. Ibidem. 6ª.

Et tertia die resurgere. Matth. 20. 5ª.

4 Vere sunt hic aliqui stantes, qui nó gustabunt mortẽ, donec videant regnum dei. Matth. 16. 6.

Assumpsit Petrũ, & Iacobũ, & Ioãnẽ. Mat. 17. 1ª.

Ascendit in montem, vt oraret. Matth. 26. 15ª.

5 Et facta est species vultus eius, altera, dũ oraret. Mat. 17. 3ª. Et vestitus eius albus & refulgens. Ibidẽ, 5ª.

Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses & Helias. Ibidem. 6ª.

6 Et dicebant excessum quem completurus erat in Hierusalem. 3ª. q. 45. 3. 3m.

Nemo mittens manũ ad aratrũ. ẽ. 22ª. q. 88. 1. 3m.

7 Facta est nubes, & obumbrabit eos. Matth. 17. 7ª.

Et vox facta est de nube dicens. Hic est filius meus. ẽ. Ibidem. 8ª. Ipsum audite. Ibidem. 9ª.

8 Elisit illum dęmonium, & dissipauit. 4. d. 6. q. 2. art. 3. q. 1. c. / d. 34. 3. 1m. / 3m.

Vt tradaẽ in manus hoium. Matth. 17. 17ª. / 26. 11ª.

At Iesus videns cogitationes cordis eoꝝ. Mat. 9. 3ª.

9 * Permitte mihi primũ renunciare iis qui domi sunt. 22ª. q. 189. 6. c. & / 10. 2m.

10 Nemo mittens manum suam ad aratrum, & respiciẽs retro: aptus est regno dei. 22ª. q. 189. 10. 2m.

C. 10 1 Nolite portare sacculum, non perã, neq; calciamenta. Matth. 10. 4ª. 5ª. Neminem p viã salutaueritis. 3ª. q. 64. 1. 0. / 2. c. / Psal. 19. co. 4. / 10. 4. lec. 5. ß.

2 Appropinquauit in vos regnum dei. Matth. 3. 1ª.

Abscondisti hęc, a sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Matth. 11. 13ª. 15ª.

Omnia mihi tradita sunt, a patre meo. Ibidem. 14ª.

3 Nemo scit quis sit filius, nisi pater, & quis sit pater, nisi filius, & cui. ẽ. Ibidem. 15ª.

Diliges dominum deum tuum, ex toto. ẽ. Deut. 6. 4ª.

Diliges proximum tuũ, sicut teipsum. Matth. 19. 13ª.

4 Homo qdã descẽdebat ab Hierusalẽ in Hierico, & incidit in latrones. ẽ. vsq; ß. 1. plo. L. / 2. d. 30. q. 1. 1. 3m.

5 Quodcũq; sup erogaueris. ẽ. 4. d. 15. q. 3. ar. 1. q. 4. 2m.

6 Intrauit Iesus in quoddam castellum, & mulier quędam Martha nomine, excepit illum in domum suã.

Et huic erat soror nomine Maria. ẽ. 22ª. q. 171. principio / 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 3. b. 2.

7 Martha Martha solicita es, & turbaris erga plurima. 3. d. 35. q. 1. ar. 3. q. 3. b. 2.

8 Maria optimam partem elegit. 22ª. q. 57. 1. c. / 22ª. q. 182. 2. 0. / 10. 20. lec. 3. co. 3.

9 Quę non auferetur ab ea. ẽ. 3. cª. 63. ß.

C. 11 1 Cum esset in quodam loco orans. ẽ. Matth. 16. 15ª.

Cum oratis, dicite. Matth. 6. 7ª.

Pater sanctificetur nomen tuum. ẽ. vsq; ß. Ibidẽ. 8ª.

Panem nostrum quotidianum. ẽ. Matth. 6. 11ª.

Et dimitte nobis peccata nostra. Siquidem & nos dimittimus debenti nobis. Matth. 6. 13ª.

2 Petite, & dabitur vobis. Matth. 7. 5ª.

3 In Beelzebub principe dęmoniorũ, eiicit dęmonia. Matth. 9. 16ª.

4 Ipse autem vt vidit cogitationes eorum. Ibidem. 3ª.

Omne regnũ in se diuisũ, desolabiẽ. ẽ. Mat. 12. 11ª.

Si autẽ & Sathan in se ipsum diuisus est, quomodo. ẽ. Ibidem. 12ª.

5 Filii vestri in quo eiiciunt. Ibidem. 13ª.

Ideo ipsi iudices vestri erunt? Ibidem. 14ª.

Cum fortis armatus, custodit atriũ suũ. ẽ. Ibidẽ. 15ª.

6 Qui non est mecum, contra me est. Ibidem. 16ª.

Signum non dabitur ei, nisi signum Ionę prophetę. Ibidem. 21ª. 22ª. 23ª.

Regina austri, surget in iudicio. ẽ. Ibidem. 25ª.

Viri Niniuitę, surgent in iudicio. ẽ. Ibidem. 24ª.

7 Reuertar in domũ meã, vnde exiui. Matth. 12, 26ª.

Porro si in digito dei eiicio dęmonia. Matth. 12. 13ª.

* Et fiunt nouissima hominis illius, peiora prioribus. 22ª. q. 189. 9. c. ß. / 2m. ß.

8 * Nemo accendit lucernam, & in abscondito ponit. 22ª. q. 188. 2. 4m.

Lucerna corporis tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex. ẽ. Matth. 6. 15ª.

Vide ergo, ne lumẽ qđ in te est, tenebrę sint. Ibidẽ. 16ª.

9 Quare baptizatus nó esset ante prandium. Mar. 7. 1ª.

10 Quod superest date eleemosynam. 22ª. q. 32. 5. 6m. / q. 66. 7. c. / q. 71. 1. c. / q. 87. 1. 4m. / q. 118. 4. 2m. / q. 185. 7. 1m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 4. 0. / ar. 3. q. 2. 1m. / ar. 4. q. 1. 0. / q. 3. ã. 1. q. 5. 1m. / Ma. q. 3. 10. 4m. / q. 13. 2. 4m. / quol. 6. q. 7. 0. / quol. 7. vel. 8. q. 6. 2. 0.

11 Vę vobis pharisęis, qui decimatis mentam, & rutam, & omne olus. Matth. 23. 8ª.

Mittã ad illos prophetas & apostolos. Hiere. 7. 8ª.

12 Vt inquiratur sanguis omnium prophetarum, qui effusus est, a constitutione mundi, a generatione ista a sanguine Abel. ẽ. Matth. 23. 11ª.

C. 12 1 Attendite a fermento phariseorum, quod est hypocrisis. Iob. 8. 2ª. ß. / 1ª. Cor. 5. lec. 2. co. 1.

Nihil opertum est quod non reueletur. Psal. 50. co. 1. 2. / Matth. 10. 8ª.

Quod in aure locuti estis in cubiculis, pręędicabitur in tectis. Matth. 10. 8ª.

2 Et post hęc nó hñt amplius qđ faciãt. 22ª. q. 32. 2. 1m.

3 Et omnis qui dicit verbum in filium hominis, remittetur illi, ei autem qui in spiritum sanctum blasphemauerit, non remittetur. Matth. 12. 17ª. 18ª.

4 Cum autem inducent vos in synagogas. ẽ. nolite solliciti esse, qualiter aut quid respondeatis. Matth. 10. 7ª.

5 Quis me constituit iudicem, aut diuisorem, supra vos? 3ª. q. 50. 4. 1m.

6 Cauete ab omni auaritia. 1ª. q. 63. 2. 2m. / 12ª. q. 77. 5. 1m. / q. 82. 4. 3m. / q. 84. 1. 0. / 22ª. q. 24. 10. 2m. / q. 118. 2. 0. / 5. 2m. / q. 119. 2. 1m. / 2. d. 5. q. 1. 3. 1m. / d. 21. L. ß. / d. 22. q. 1. 1. 7m. / d. 31. q. 1. 1. 3m. / d. 42. q. 2. 3. 1m. / Ma. q. 4. 6. 15m. / q. 8. 1. 1m. / 6m. / q. 13. 1. c. / Ro. 7. lec. 2. co. 2. / 1ª. Cor. 11. lec. 4. co. 1. ß. / 1ª. Thi. 6. co. 5.

7 Nolite soliciti esse animę vestrę. Matth. 6. 19ª.

Quęrite primũ regnũ dei, & iustitiã eius. ẽ. Ibidẽ. 18ª.

Facite vobis sacculos qui non veterascunt, thesaurum non deficientem in cœlis, vbi ẽ. Ibidem. 13ª.

8 Vbi enim est thesaurus tuus, ibi est cor tuũ. Ibidẽ. 14ª.

9 Si sciret pr̃familias qua hora fur veniret. ẽ. Tit. plo.

10 Quis putas est fidelis dispensator & prudẽs. ẽ. Matth. 24. 10ª. / 25. 2ª. 3ª. 4ª.

C. 13 1 Et imposuit ei manus, & confestim erecta est. Matth. 8. 1ª. 8ª.

2 Hypocritę, vnusquisq; vestrum sabbato non soluit bouem, aut asinum. Matth. 12. 1ª. 5ª. 6ª.

3 Hanc autem filiam Abrahę, quam alligauit Sathanas, ecce decem & octo annis. ẽ. Ibidem. 1ª.

4 Regnũ dei simile est grano sinapis. ẽ. Matth. 17. 14ª.

Simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinę sata tria, donec. ẽ. Matth. 13. 5ª.

5 Nescio vos vnde sitis. Exo. 32. 12ª. 13ª.

Ibi erit fletus, & stridor dentium. Matth. 8. 6ª.

6 Non capit prophetam perire extra Hierusalem. 3ª. q. 46. 10. 1m.

C. 14 1 Cuius vestrum asinus, aut bos in puteum cadet. ẽ. Matth. 12. 6ª.

2 Omnis qui se exaltat, humiliabitur, & econuerso. 22ª. q. 161. 5. 3m.

3 Cum facis prandium aut cœnã, noli vocare amicos. ẽ, sed pauperes. ẽ. 22ª. q. 31. 3. 1m.

4 Et compelle intrare. Veri.q.22.9.7^{m}.

5 Siquis venit ad me, & nõ odit patrẽ.c̃. & animã suã, non potest meus esse discipulus. 22^{e}.q.25.6.c./q.26.2.c./7.1^{m}./q.34.3.1^{m}./q.101.4.1^{m}./op^{o}.18.c^{o}.9./Ephe.5.lec.9.co.1./c^{o}.6.priu^{o}./Col.3.lec.4.co.1.

6 Qui non baiulat crucem suam, non potest meus esse discipulus. Opus.2.c^{o}.7.co.3.

7 Quis enim volens turrim ędificare, nonne prius sedẽs computat sumptus.c̃. & non potuit consumare. 22^{e}.q.189.10.3^{m}.

8 Qui nõ renunciat oĩbus q̃ possidet, non põt meus esse discipulus. 22^{e}.q.184.7.1^{m}./q.189.10.3^{m}./4.d.24.q.3.ar.1.q.1.c.2^{m}./q.3.c./Opus.65.c^{o}.9.

9 Qui habet aures audiendi, audiat. Matth.11.9^{a}.

C.15 1 Erant autẽ appropinquantes ei publicani & peccõres. 22^{e}.q.25.6.5^{m}./3^{a}.q.40.1.0./3^{m}./Matth.9.7^{a}.

2 Ita gaudium erit in cælo super vno peccatore, pœnitẽtiam agente, quã supra nonaginta iustis, qui non indigent pœnitẽtia. 1^{a}.q.20.4.4^{m}./3.d.32.art.5.q.2.1^{m}.

3 Nonne accendit lucernam, & euertit domum.c̃.3.d.1.L.5^{m}.

C.16 1 Filii huius seculi, prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. 22^{e}.q.47.13.1^{m}.

2 Facite vobis amicos, de mãmona iniquitatis. 22^{e}.q.32.7.1^{m}./q.114.6.3^{m}./4.d.15.q.2.ar.4.q.2.1^{m}.

3 Qui fidelis est in minimo, & in maiori fidelis est. 3.d.33.L./Opus.23.c^{o}.1.fi./Opus.61.c^{o}.14.

4 Qui in modico iniquus est, & in maiori iniquus est. Ma.q.2.9.9^{m}.

5 Nemo seruus potest duobus dñis seruire. Mat.6.17^{a}.

6 Deus autem nouit corda vestra. 3.Re.8.11^{a}.

7 Lex & prophetę, vsq; ad Ioannem. Matth.11.7^{a}.

8 Facilius est cælum & terram transire. Psal.101.12^{a}.
Quam de lege vnum apicem cadere. Matth.5.16^{a}.

9 Omnis qui dimittit vxorem suam, & alteram ducit, mœchatur. Matth.5.25^{a}.26^{a}.27^{a}.
Et qui dimissam a viro, duxerit, mœchatur. ibidẽ.27^{a}.

10 Eleuans autem oculos, cum esset in tormentis, vidit Abraham & Lazarum in sinu eius. 4.d.50.q.2.art.2.q.3.0./quol.7.vel.8.7.1.0.

11 Et portaretur ab angelis. 4.d.44.q.2.ar.5.q.1.1^{m}.
In sinum Abrahę. 3^{a}.q.52.2.4^{m}./3.d.22.q.2.art.1.q.2.c./4.d.1.lec.2.L.1^{m}./d.45.q.1.1.0./ar.2.q.1.c.

12 Crucior in hac flãma. 1^{a}.q.64.4.1^{m}./2.d.6.3.6^{m}./4.d.31.ar.5.q.3.c./d.44.q.3.ar.3.q.3.0./d.45.q.1.ar.1.q.1.3^{m}./q.3.3^{m}./p̃.4.c^{o}.89./Veri.q.26.1.c./16^{m} Spũ.1.10^{m}./Anima.6.7^{m}./21.0./quol.2.vel.9.q.7.1.0./quol.3.q.10.1.0./Opus.3.c^{o}.183.184.

13 Recordare.c̃.4.d.50.q.2.ar.2.q.1.0./L.3^{m}.

14 Ii qui volunt hinc ad vos transire nõ possint. 2.d.11.q.1.5.0./4.d.50.q.2.4.0./L.4^{m}./quol.7.vel.8.q.7.1.1^{m}./Opus.3.c^{o}.239./Psal.33.co.8./Psal.36.co.24./Psal.51.co.9.

C.17 1 Impossibile est, vt nõ veniant scãdala. Matth.18.3^{a}.
Vę autem homini illi, per quem veniunt. Ibidem.4^{a}.
Si peccauerit in te frater tuus, increpa illũ. Ibidẽ.8^{a}.

2 Si septies in die peccauerit in te, & septies in die conuersus.c̃. dimitte illi. Ibidem.13^{a}.
Si habueritis fidem sicut granũ sinapis, dicetis huic arbori moro, eradicare.c̃. Matth.17.14^{a}.15^{a}.

3 Cum feceritis omnia quę pręcepta sunt vobis, dicite. Serui inutiles sumus, quod debuimus facere fecimus. 3.d.19.ar.1.q.1.c.

4 Ite ostendite vos sacerdotibus. Matth.8.3^{a}.
Fides tua te saluum fecit. Matth.9.14^{a}.
Regnum dei intra vos est. Ro.12.co.3.fi./c^{o}.14.lec.3.co.4.fi.

5 Sicut fulgur coruscans de sub cælo, c̃. ita erit filius hominis in die sua. Ioel.2.9^{a}.11^{a}.
Oportet illum multa pati.c̃. Matth.16.8^{a}.
Vbicunq; fuerit corpus, ibi congregabuntur & aquilę. 12^{e}.q.102.6.1^{m}./co.2./Iob.39.4^{a}.

C.18 1 Oportet semper orare, & nõ deficere. 22^{e}.q.83.2.14.0./4.d.15.q.4.ar.2.q.3.0./d.18.q.2.art.1.q.2.2^{m}./quol.7.18.c.co.3.fi./Psal.16.co.5./Isa.4.fi./Ro.lec.5.co.4./Ephe.lec.7.co.1./Col.co.3.fi./co.6.princ^{o}./c^{o}.4.principio./1^{e}.Thes.5.lec.2.co.1.fi.

2 Iudex quidam erat in quadam ciuitate, qui nec deum timebat, & homines non reuerebatũ. 22^{e}.q.19.3.1^{m}.

3 Descendit hic iustificatus in domum suã ab illo. Ro.2.lec.3.co.1.

4 Omnis qui se exaltat humiliabitũ, & econuerso.c̃.14.2^{a}.
Afferebãt ad eum infantes, vt eos tangeret. Matth.19.11^{a}.12^{a}.
Sinite pueros venire ad me. Ibidem.12^{a}.
Nemo bonus, nisi solus deus. Ibidem.13^{a}.

5 Nõ occides. Exo.20.19^{a}. Nõ mœchaberis. ibidẽ.20^{a}.
Non furtum facies. Ibidem.21^{a}.
Non falsum testimonium, dices. Ibidem.22^{a}.
Honora patrem tuum & matrem. Ibidem.17^{a}.
Hęc omnia custodiui a iuuẽtute mea. Matth.19.18^{a}.

6 Vnũ tibi deest. Oĩa quęcunq; habes, vende & da pauperibus.c̃. Matth.19.19^{a}. Et habebis thesaurum in cælo. Matth.6.14^{a}. Facilius est camelum per foramen acus transire.c̃. Matth.19.20^{a}.

7 Quę impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud deũ. Gen.17.1^{a}. Qui reliquerit domũ, aut parẽtes.c̃.q nõ recipiat plura in hoc tpe. Matth.13.26^{a}.

8 Tradetũ gẽtibus. Matth.20.5^{a}./26.12^{a}. Occidẽt eũ. 3^{a}.q.47.1.0. Et tertia die resurget. Matth.20.6^{a}.
Et q pibãt, increpabãt eũ, vt taceret. 4.d.19.q.2.1.c.

9 Ipse vero multo magis clamabat. Io.7.lec.3.co.2.
Fides tua te saluum fecit. Matth.9.14^{a}.

C.19 1 Et siquid aliquem defraudaui, reddo quadruplũ. 22^{e}.q.62.3.2^{m}./4.d.15.q.1.ar.5.q.2.6^{m}.
Dimidium bonorum meorum do pauperibus. 3^{a}.q.7.2.3^{m}./Opus.4.c^{o}.24.fi./Opus.73.c^{o}.19.

2 Venit enim filius hominis quęrere, & saluum facere, quod perierat. Matth.9.9^{a}. Tollens quod non posui, & metens quod non seminaui. Matth.25.5^{a}.
Veniens cum vsuris, exegissem illud. Ibidem.6^{a}./Opus.73.c^{o}.1.principio.

3 Et quidem in hac die tua, quę ad pacẽ tibi. 1^{e}.Cor.3.lec.2.co.8.

4 Et ingressus in templum, cœpit eiicere vendentes & ementes. Matth.21.3^{a}. Scriptum est, domus mea, domus orationis vocabitur.c̃. Ibidem.4^{a}.

C.20 2 Coloni cogitauerunt intra se dicentes. Hic est hęres, occidamus illum.c̃. Matth.21.8^{a}.

3 Reddite ergo q̃ sunt Cęsaris Cæsari. Matth.22.2^{a}.

4 Accesserunt autem quidam Saducęorum, qui negant resurrectionem. Ibidem.3^{a}. Moyses scripsit nobis, si frater alicuius mortuus fuerit habens vxorem, & hic sine liberis fuerit.c̃. Deut.25.4^{a}.

5 In resurrectione ex mortuis, neq; nubent, neq; ducẽt vxores. Matth.22.5^{a}. Neq; vltra mori poterunt. 1^{a}.q.97.3.c./4.d.43.art.2.q.1.4^{m}./art.3.q.1.c./d.44.q.2.art.1.q.1.1^{m}./q.3.art.1.q.2.0./q.3.c./d.48.q.2.1.c./p̃.4.c^{o}.82./85.86.1^{m}./89./Potentia.q.5.10.0./quol.7.11.0./Opus.3.c^{o}.157.167.181. Opus.53.12^{m}./13^{m}./Causis.lec.5.fi./Ro.8.lec.2.fi./1^{e}.Cor.15.lec.9.fi./Lec.18.co.1.2./1^{e}.Thes.4.fi.

5 Aequales enim angelis sunt. 1^{a}.q.63.9.3^{m}./q.108.8.0./22^{e}.q.4.5.6^{m}./2.d.9.8.0./d.29.4.4^{m}./p̃.3.c^{o}.57.fi./Anima.10.10^{m}.

6 Et filii sunt dei. 3.6.12^{a}. Quia vero resurgãt mortui

& Moyses ostendit secus rubus, sicut dicit dñm deum Abrahã,& deũ Isaac,& deum Iacob. Matth.22.7ª.

7 Deus autem nõ est mortuorum,sed viuorum. Ibidem. Omnia enim viuunt ei.12ᵉ.q.110.1.2ᵐ.+.22ᵉ.q.23.2.2ᵐ.+.3.d.6.q.3.1.4ᵐ.

8 Dixit dñs dño meo,sede a dextris meis. Psal.109.1ª. Donec ponam inimicos tuos. Numeri.31.1ª.

9 Scabellum pedum tuoꝝ.2.Paral.6.fi.+.Gen.3.14ª.

C.21 1 Vidua hęc pauper,plus q̃ oẽs misit.22ᵉ.q.32.4.3ᵐ.

2 Multi enim venient in noie meo dicentes, quia ego sum c̃. Matth.24.2ª. Ponite ergo in cordibus vestris,non premeditari.c̃. Matth.10.7ª.8ª.

3 In patientia vestra, possidebitis animas vestras. 22ᵉ.q.136.2.2ᵐ.+.Ro.2.lec.2.co.2.

A rescẽtibus hominibus prę timore.c̃. Matth.24.5ª.

4 Erit enim pressura magna super terrã.c̃. Ibidem.2ª.
Erunt signa in sole & luna. Ioelis.2.3ª.9ª.
Et stellis. Isa.14.co.3.fi.
Nam virtutes cœlorum mouebuntur. Ioelis.2.2ª.

5 Et tũc videbũt filiũ hois,venientẽ in nube. Mar.24.8ª.
Cum potestate magna & maiestate. Ibidem.9ª.

6 Cœlum & terra transibunt. Psal.101.12ª.

7 Verba autem mea non transibunt. Matth.5.16ª.

C.22 1 Appropinquauit autem dies festus azimorum, qui dicitur pascha. Matth.26.1ª.

2 Intrauit autem Sathanas in Iudam.c̃. ℥.4.cº.18.fi.+.quol.3.q.3.3.o.

3 Quemadmodum illum traderet eis. Matth.26.10ª.

4 Desiderio desideraui,hoc pascha manducare vobiscũ antequam patiar.3ª.q.81.1.3ᵐ.

5 Ex hoc nõ manducabo illud, donec.c̃. Matth.26.9ª.
Non bibam de generatione vitis,donec.c̃. Ibidẽ.9ª.

6 Hoc est corpus meũ,quod pro vobis datur. Ibidẽ.7ª.
Et accepto pane gratias egit & fregit, & dedit eis dicens. Ibidẽ.5ª.6ª.7ª. Et accepto calice, gratias egit & dixit. Accipite & diuidite inter vos. Ibidem.8ª.9ª.

7 Hoc facite in meam commemorationem. 4.d.8.q.1.ar.1.q.3.c.

8 Similiter & calicẽ postq̃ cœnauit dicẽs.3ª.q.74.1.3ᵐ.

9 Facta est contentio inter eos quis eorũ videretur esse maior.22ᵉ.q.38.1.1ᵐ.

10 Ego dispono vobis,sicut disposuit mihi pater meus regnum. 12ᵉ.q.4.7.1ᵐ.+.℥.3.cº.51.fi.+.Liº.4.cº.82.+.Opus.3.cº.264.co.8.

11 Vt edatis & bibatis super mensam meam, in regno meo. 12ᵉ.q.4.7.1ᵐ.+.℥.3.cº.51.fi.+.Liº.4.cº.82.+.Opus.3.cº.264.co.9.

12 Vt sedeatis super thronos,iudicantes duodecim tribus Israel. Matth.19.22ª.

13 Positis genibus,orabat dicens. Matth.26.15ª.17ª.
Pater si vis,transfer calicem istum a me. Ibidẽ. 18ª.
Verũtamen,nõ mea voluntas,sed tua fiat. Ibidẽ.17ª.

14 Apparuit autem illi angelus de cœlo, confortans eũ.3ª.q.12.4.1ᵐ.+.2.d.11.q.1.3.7ᵐ.+.3.d.14.art.3.q.6.2ᵐ.+.He.2.co.6.fi.

15 Et factus in agonia.3ª.q.18.6.3ᵐ.+.℥.4.cº.90.

16 Prolixius orabat. Matth.26.18ª.
Et factus est sudor eius,sicut guttę sanguinis, decurrẽtis in terram.4.d.11.q.2.ar.2.q.4.2ᵐ.

17 At ille negauit eum. Matth.26.23ª.
Et conuersus dominus,respexit Petrũ. Eze.2.6ª.
Et recordatus est Petrus c̃. & egressus foras, fleuit amare. Matth.9.co.7.fi.+.9ª.Io.13.lec.2.co.3.fi.

18 Ex hoc autem erit filius hominis, sedens a dextris virtutis dei. Mar.16.18ª.

C.23 1 Et facti sunt amici Herodes & Pilatus in ipsa die. Nã antea inimici erãt adinuicẽ.22ᵉ.q.23.1.2ᵐ.+.3ᵐ.+.q.25.8.3ᵐ.+.3.d.27.q.2.1.8ᵐ.+.12ᵐ.+.Virt.q.2.4.8.c.

2 Iesum vero tradidit voluntati eoꝝ. Matth.26.14ª.
Venerunt in locum qui dicitur Caluarię. Matth.27.3ª.
Ibi crucifixerunt eum. Ibidem.6ª.
Et latrones,vnũ a dextris,& alteꝝ a sinistris. ibidẽ.6ª.

3 Iesus autem dicebat. Pater dimitte illis. non enim sciunt quid faciunt.3ª.q.21.4.2ᵐ.+.q.47.5.o.+.6.c.

4 Erat autẽ & supscriptio scripta sup eũ lr̃is grecis & latinis & hebraicis. Hic est rex iudęorum. Ibidem.5ª.
Vnus autem de iis qui pendebant latronibus, blasphemabat eum.c̃. Ibidem.7ª.

5 Domine memento mei, cum veneris in regnum tuũ.3ª.q.46.11.3ᵐ.

6 Hodie mecum eris in paradiso. 3ª.q.52.4.3ᵐ.+.3.d.20.q.1.ar.1.q.3.3ᵐ.+.4.d.4.q.2.ar.1.q.6.2ᵐ.+.d.20.I.5ᵐ.+.℥.4.cº.90.fi.

7 Erat autem hora sexta. Et tenebrę factę sunt super vniuersam terrã,vsq; in horam nonã. Matth.27.8ª.
Et obscuratus est sol. Ioelis.2.3ª.
Et velũ templi scissum est medium. Matth.27.12ª.

8 Et clamans voce magna ait. Pater in manus tuas commendo spiritum meum. Ibidem.10ª.
Et hoc dicens expirauit. Ibidem.11ª.

9 Et depositũ inuoluit sindone. Ibidẽ.16ª. Et posuit eũ in monumento exciso. Ibidẽ.17ª. In quo nõdũ quisq; positus fuerat.3ª.q.51.2.c.4ᵐ.+.Io.7.co.2.

10 Parauerũt aromata,& vnguẽta, & sabbato quidẽ siluerunt,sm mandatum.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.4ᵐ.

C.24 1 Vna autem sabbati valde diluculo, venerunt ad monumentum. Psal.56.7ª.

2 Ecce duo viri steterunt secus illas. Matth.28.2ª.
In veste fulgenti. Ibidem.4ª. Dixerunt ad illas.
Quid queritis viuentẽ cum mortuis? Ibidem.3ª.

3 Non est hic,sed surrexit.3ª.q.53.1.o.+.2.c.+.3.1ᵐ.+.3.d.21.q.2.1.o.

4 Erat autem maria Magdalenę,& Ioanna,& Maria Iacobi.c̃. Matth.27.15ª.

5 Petrus autem surgens, cucurrit ad monumentum. Io.7.co.2.
Procumbens vidit linteamina posita. 3ª.q.18.4.1ᵐ.+.2ᵐ.

6 Oculi autem eorum tenebantur, ne eũ agnoscerent.3ª.q.55.4.3ᵐ.

7 Et quomodo tradiderunt eũ sũmi sacerdotes. Matth.26.23ª.24ª.
In condemnationem mortis. Matth.27.2ª.
Et crucifixerunt eum. Ibidem.6ª.

8 Nõne hęc oportuit pati Christum. Matth.9.5ª.
Et ita intrare in gloriam suam.3ª.q.45.1.c.

9 Et ipse se finxit longius ire.22ᵉ.q.111.1.1ᵐ.

10 Et coegerunt illum.22ᵉ.q.188.6.c.+.3ª.q.40.1.2ᵐ.+.Veri.q.11.4.2ᵐ.

11 Et aperti sunt oculi eorum.3ª.q.55.4.3ᵐ.

12 Et ipse euanuit ex oculis eorum.3ª.q.54.1.2ᵐ.

13 Nonne cor nostrum ardens erat in nobis?3.d.27.q.1.1.4ᵐ.+.Psal.22.fi.+.Psal.35.co.4.fi.
Et aperiret nobis scripturas.22ᵉ.q.173.2.c.

14 Dicentes,q̃ surrexit dominus vere.ĩ.3ª.

15 Cognouerunt eum in fractione panis. 3.d.21.q.2.ã.4.q.1.3ᵐ.

16 Stetit Iesus in medio. Isa.12.fi.+.Psal.47.1ª.

17 Palpate & videte,quia spiritus carnem & ossa non habet.c̃.3ª.q.54.1.2ᵐ.+.3.d.21.q.2.art.4.q.2.1ᵐ.+.4.d.44.q.1.ar.2.q.6.c.1ᵐ.

18 Et cum manducasset coram eis.1ª.q.51.3.5ᵐ.+.3ª.q.54.2.3ᵐ.+.q.55.3.c.+.6.c.1ᵐ.+.2.d.8.4.1ᵐ.+.3.d.21.q.2.ar.4.q.4.o.+.4.d.44.q.1.ar.3.q.4.1ᵐ.+.℥.4.cº.82.fi.+.Potentia.q.6.8.c.8ᵐ.+.quol.3.q.2.1.o.+.Opus.3.cº.246.+.Io.21.lec.2.fi.

19 Hęc sunt verba quę locutus sum vobis, cum adhuc essem vobiscum. 3ª.q.55.3.c.
20 Necesse est impleri omnia, quę scripta sunt. Matth.5.14ª.16ª. In lege, & prophetis, & psalmis, de me. Ro.5.lec.6.co.3.
21 Tunc aperuit illis sensum, vt intelligerent scripturas. Psal.25.11ª./.Matth.4.21ª./.13.6ª.7ª.
22 Oportebat Christum pati. Matth.16.6ª. Et resurgere a mortuis. ʒ.3ª. Die tertia. Matth.20.5ª.
23 Et prędicari in noĩe eius, pœnitentiaʒ in remissionem peccatorum, in omnes gentes. Matth.3.1ª./.24.1ª.
24 Ego mittam promissum patris mei in vos. Io.16.lec.2.fi.
25 Vos auteʒ sedete in ciuitate, quoadusq; induamini virtute ex alto. Ro.13.11ª./.12ᵉ.q.103.4.1m.
26 Eleuatis manibus, benedixit eis. Gen.35ª.
27 Et ferebatur in cœlum. 3.d.22.q.3.ar.2.q.1.1m.
28 Et erant semper in templo laudantes, & benedicentes Deum. Psal.33.1ª.2ª.

AVTORITATES EX
euangelio sm Ioannem.

Ca. 1.
1 In principio erat verbum. ʒ.4.cº.2.3.4.11.
2 Et verbum erat apud Deum. 1ª.q.33.3.3m./.q.34.1.0./.12ᵉ.q.93.1.2m./.22ᵉ.q.189.1.4m./.1.d.27.q.2.2.0./.3.d.22.q.3.ar.3.q.2.4m./.ʒ.4.cº.11.fi./.Veri.q.4.2.0./.4.4m./.Potentia.q.9.9.7m./.quol.4.q.4.1.0./.Opus.1.cº.11./.Opus.3.cº.41.
3 Et Deus erat verbuʒ. 1ª.q.27.1.c./.q.33.1.2m./.q.41.3.0./.3ª.q.43.4.0./.3.d.11.1.0./.ʒ.4.cº.3.vsq;13./.Io.10.lc.6.0./.Ro.lc.2.co.2.3./.lec.3.co.2.5.fi./.co.6.
4 Hoc erat in principio apud Deum. ʒ.2ª.
5 Omnia per ipsum facta sunt. 1ª.q.39.8.c./.ʒ.4.cº.13.co.2./.Ro.11.lec.5.co.3.fi.
6 Et sine ipso, factum est nihil. 12ᵉ.q.72.1.2m./.Veri.q.28.6.c./.Ma.q.2.1.4m./.2.c./.9.c.2m./.6m./.14m./.11.13m./.12.2m./.q.4.2.10m./.quol.1.q.9.1.0.
7 Quod factum est, in ipso vita erat. 1ª.q.18.4.0./.1.d.36.q.1.3.3m./.ʒ.4.cº.13.fi./.Veri.q.4.8.0.
8 Et vita erat lux hominum. ʒ.4.cº.13.fi.
9 Et lux in tenebris lucet. ʒ.4.cº.13.fi.
10 Et tenebrę eam non comprehenderunt. ʒ.4.cº.13.fi.
11 Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes. Hiere.7.8ª.
12 Erat lux vera quę illuminat omneʒ hominem, venientem in hunc mundum. 1ª.q.79.4.1m./.22ᵉ.q.171.2.c./.2.d.13.q.2.1.c.1m.
In mundo erat. He.10.co.3.
13 Et mundus per ipsum factus est. ʒ.5ª. Et mundus eum non cognouit. Ephe.6.lec.3.co.2.fi.
14 In propria venit. Psal.23.4ª.5ª.
15 Quotquot auteʒ receperunt euʒ, dedit eis potestatem, filios Dei fieri. Luc.6.12ª./.12ᵉ.q.109.7.0.
16 Et verbum caro factum est. 22ᵉ.q.189.1.4m./.3ª.q.5.3.1m./.3.d.2.q.1.ar.3.q.2.1m./.ʒ.4.cº.31.fi./.33.fi./.34./.Ro.lec.2.co.4./.Gal.2.lec.4.fi./.He.5.co.4.fi.
17 Et vidimus gloriam eius, gloriaʒ quasi vnigeniti a patre. 1ª.q.33.3.c.2m./.q.41.3.c./.3.d.11.L.fi./.ʒ.4.cº.8.fi./.36.1m.
18 Plenuʒ gratia & veritatis. 3ª.q.2.10.2m./.q.7.7.1m./.9.0./.10.12.c./.q.14.4.2m./.q.15.2.3.c./.q.22.1.c.1m.3m./.q.27.5.1m./.q.28.4.2m./.q.34.1.c./.q.38.2.2m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.2.0./.d.13.q.1.ar.2.q.1.2.0./.d.15.q.1.2.5m./.ʒ.4.cº.7./.Veri.q.29.2.0./.5.1m./.Opus.3.cº.221./.Isa.11.lec.2.pnº./.Io.lec.15.fi./.cº.3.lc.6.co.8.3./.1ᵉ.Cor.11.co.3./.cº.12.co.4./.Col.lec.5.co.1.3.
19 Qui post me venturus est, ante me factus est. 3ª.q.16.6.2m./.2.d.1.q.1.2.1m.
20 Et de plenitudine eius, nos omnes accepimus. 3ª.q.7.10.0./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.0.
21 Et gratiam pro gratia. Ro.lec.4.principio.
22 Lex per Moysen facta est, gratia auteʒ & veritas, per Iesum Christum facta est. 12ᵉ.q.112.1.1m./.Ro.lec.4.principio.
23 Deum nemo vidit vnq;. 1ª.q.12.1.1m./.12ᵉ.q.112.5.3m./.4.d.49.q.2.1.1m./.Matth.5.co.11.
24 Vnigenitus filius, qui est in sinu patris, ipse enarrauit. 1ª.q.33.3.2m./.3.d.22.q.3.ã.3.q.2.4m./.ʒ.4.cº.11.fi.
25 Vox clamãtis in deserto, dirigite viam domini. 1.Re.7.1º. Ego vos baptizo in aqua. Matth.3.4ª.5ª.
26 Ecce agnus Dei. 12ᵉ.q.102.3.2m./.3ª.q.73.5.c./.Isa.16.pnº./.Io.lec.21.fi./.1ᵉ.Cor.5.lec.2.co.3.pncipio.
27 Ecce qui tollit peccatũ mundi. 3ª.q.22.2.2m./.3.c./.q.46.5.3m./.6.6m./.q.48.2.2m./.q.49.1.0./.2.3.4.5.c./.5.3m./.4m./.q.52.5.c./.q.56.2.4m./.q.62.5.0./.q.69.1.2m./.3m./.q.73.5.c./.q.79.3.c./.3.d.18.q.5.4m./.d.19.1.0./.ar.5.q.1.3m./.L.pnº./.d.20.ar.1.q.1.2m./.ar.3.1m./.4m./.6m./.ar.4.q.2.1m./.4.d.4.q.2.ar.1.q.3.c./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c./.ʒ.4.cº.55.23m./.24m./.72.co.2./.74.co.2./.ql.2.2.0./.Opus.3.cº.238.fi./.Ro.5.lec.2.fi.
28 Et ego nesciebam. 4.d.5.L./.Io.lec.22.co.5./.1ᵉ.Cor.lec.2.co.4. Vt manifestetur in Israel, propterea veni ego. 3ª.q.36.4.3m./.q.43.3.1m.
29 Vidi spiritum descendentem, quasi columbam de cœlo, & mansit super eum. Matth.3.11ª.12ª.
30 Sed qui misit me baptizare. Hiere.7.8ª.
Hic est qui baptizat in spiritusancto. Matth.3.5ª.
31 Amen amen dico vobis. Isa.25.fi./.Io.3.co.2./.Ro.11.fi./.1ᵉ.Cor.14.lec.3.fi.
32 Videbitis cœlum apertum. Matth.3.11ª. Et angelos Dei ascendentes, & descendentes, supra filium hominis. Gene.28.3ª.4ª.

C. 2.
1 Et erat mater Iesu ibi. Matth.1.18ª. Quid mihi & tibi est mulier? 3.d.4.q.2.2.2m.
Nondum venit hora mea. 3ª.q.46.9.0./.10.c.
2 Omnis homo primum bonum vinum ponit. 3ª.q.44.3.2m.
3 Hoc fecit initium signorum Iesus. 3ª.q.36.4.3m./.q.43.3.0./.4.d.44.L./.Opus.11.ar.18./.Io.2.lec.1.fi./.cº.15.lec.5.fi./.cº.21.co.1.
4 Et crediderunt in eum discipuli eius. 3ª.q.43.3.3m.
5 Post hęc descendit Iesus in Capharnaum, ipse & mater eius & fratres eius. Matth.12.27ª./.3ª.q.28.3.5m.
6 Quadraginta & sex annis, ędificatum est templuʒ hoc. 3ª.q.33.1.2.1.1m.
7 Ipse enim sciebat, quid esset in homine. 3ª.q.10.2.c.

C. 3.
1 Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritusancto, non potest introire in regnum Dei. 12ᵉ.q.112.1.2m./.q.113.3.1m./.3ª.q.66.2.0./.q.68.1.2.0./.q.70.2.3m./.4m./.q.72.6.1m./.q.84.5.c./.4.d.3.ar.5.q.3.0./.d.4.q.3.ar.3.q.2.c.3m./.d.6.q.1.ar.1.q.1.c./.d.17.q.3.ar.1.q.1.c.1m./.q.4.c./.ʒ.4.cº.71.72.co.2./.quol.6.q.3.1.0./.Io.6.lec.7.co.1.
2 Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, filius hominis q est in cœlo. 3ª.q.5.2.1m./.q.57.2.2m./.3.d.22.q.3.1.2m./.L.3m./.ʒ.4.cº.30.
3 Ita exaltari oportet filium hominis. 3ª.q.46.4.c.
Amen amen dico tibi. ʒ.1.31ª.
4 Vt omnis qui credit in ipsum non pereat, sed habeat vitam ęternam. Mar.16.15ª.17ª.
5 Sic Deus dilexit mundum. 3ª.q.1.1.c.
6 Vt filium suum vnigenitum daret. ʒ.1.17ª.
7 Nõ eniʒ misit Deus filiuʒ suuʒ in mũduʒ, vt iudicet mũduʒ, sed vt saluetur mundus p ipsuʒ. 3ª.q.68.1.c./.2.0.

8 Qui credit in eum, non iudicatur. 4.d.47.q.1.ar.3.q.2.1m.
9 Qui autem non credit, iam iudicatus est. 1ª.Cor.5.f.
20 Qui autem facit veritatem, venit ad lucem. 1ª.q.17.1.c.
11 Non enim ad mensuram dat Deus spiritum. 3ª.q.7.11.1m./3.d.13.q.1.ar.2.q.2.1m./L.2m. Qui de cœlo venit super omnes est.3.d.3.q.4.1.1m./ʒ.4.cº.30.
12 Pater diligit filium, & omnia dedit in manu eius. 1ª.q.42.6.2m./ʒ.4.cº.8.co.3.4./Poª.q.2.3.5m.

C.4. 1 * Discipuli eius abierant in ciuitatem, vt cibos emerent. 22ᵉ.q.188.7.c.
Omnis q biberit ex aqua hac, sitiet iterum. 12ᵉ.q.2.1.c.3m. Fons aquæ salientis.12ᵉ.q.2.1.3m./q.114.3.c.3m./Psal.41.co.2./Isa.12.f. Video, quia propheta es tu.ĵ.6.2ª.
2 Venit hora, quando neq; in monte hoc, neq; in Hierosolymis adorabitis patrem.22ᵉ.q.84.3.1m.
* Spiritus est Deus.1ª.q.1.3.0./q.3.1.0.
3 In spiritu & veritate oportet adorare.22ᵉ.q.81.7.1m.q.83.13.1m./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.2m.
4 Iam non ppter loquelam tuam credimus.22ᵉ.q.2.10.c.f.

C.5. 1 Pater meus vsq; modo operatur, & ego operor.1ª.q.69.2.c./q.73.2.1m./q.118.3.1m.
2 Nō solum soluebat sabbatum.Matth.5.13ª./12.1ª.6ª.
3 Sed & patrem suum dicebat Deum. Psal.88.15ª.
4 Aequalem se faciens Deo.1ª.q.42.0./3ª.q.43.4.c./q.58.3.0./1.d.19.q.1.0./d.31.L.2m./3.d.11.1.c./ʒ.4.cº.7.11m./9.11.co.7./Potentia.q.2.3.c.6./q.3.13.0./14.3m./15.c./q.10.1.16m./2.5m./18m./4.c.co.1./Isa.14.3ª.
5 Non potest filius a se facere quicq;, nisi quod viderit patrem facientem.1ª.q.42.6.1m./ʒ.4.cº.8.co.4.
6 Quęcunq; enim ille fecerit, hæc & filius similiter facit. 3ª.q.43.4.b.
7 Pater enim diligit filium, & demonstrat ei omnia quæ ipse facit.1ª.q.42.6.2m./ʒ.4.cº.8.co.4.
8 Sicut enim pater suscitat mortuos & viuificat, sic & filius quos vult viuificat.3ª.q.43.4.c.2m.
9 Non enim pf iudicat quenq;, sed omne iudicium dedit filio.4.d.47.q.1.ar.2.q.1.1m./He.12.lec.4.co.5.pnº.
10 Vt omnes honorificent filium, sicut honorificant patrem.22ᵉ.q.81.3.1m./q.84.1.3m./3ª.q.25.1.1m./3.d.9.q.1.ar.3.q.2.0.
11 Qui non honorificat filium, non honorificat patrem. ĕ.11ª.
12 Qui misit illum.1ª.q.43.0./q.112.1.c.3m./3ª.q.18.1.3m./q.39.8.1m./1.d.15.0./3.d.1.L.2m./d.25.q.1.2.1m./ʒ.4.cº.8.23.co.2.24.2m./Potentia.q.10.4.14m./Gal.4.co.4.
13 Amen amen dico vobis.Ĵ.1.31ª.
14 Qui audit verbum meum, & credit ei qui me misit, habet vitam æternam.Mar.16.9ª.10ª.
15 Et in iudicium non venit, sed transiet a morte in vitam.ĕ.3.7ª.
16 Venit hora in qua omnes qui in monumentis sunt, audient vocem filij Dei.4.d.43.ar.1.q.1.0./d.44.q.1.ar.1.q.2.c./ʒ.4.cº.78.co.2.79.80./Ro.lec.3.6./1ᵉ.Cor.15.co.7.8.9./Opus.3.cº.243.
17 Sicut enim pater habet vitam in semetipso, sic dedit & filio vitam habere in semetipso.3.d.31.q.1.ar.2.q.1.5m./Veri.q.4.8.3m./Io.14.lec.2.co.2.
18 Et potestatem dedit ei iudicium facere, quia filius hominis est.3ª.q.59.2.c./3.c./4.d.47.q.1.ã.2.q.1.1m./He.12.lec.4.co.5.
19 Et procedent qui bona fecerunt in resurrectionem vitæ, qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii. 1ª.q.64.2.c./4.d.43.ar.1.q.2.3m./ar.2.q.1.4m./d.44.q.3.ar.1.q.1.0./ʒ.4.cº.86.co.1.f./89./quol.7.12.0.
30 Non possum ego a meipso facere quicq;. Ĵ.5ª.
31 Sicut audio, iudico.1ª.q.42.6.2m./ʒ.4.cº.8.co.4.
32 Et iudicium meum verum est.1ª.q.16.5.0./12ᵉ.q.3.7.c.
33 Non quæro voluntatem meam, sed voluntatem eius qui me misit.Matth.26.16ª.17ª.18ª.
34 Ille erat lucerna ardens & lucens.Psal.17.co.24.
35 Opera quæ dedit mihi pater vt perficiam ea, ipsa opera quæ ego facio testimoniū perhibēt de me.3ª.q.43.1.4.0./3.d.5.q.1.1.0./d.16.q.1.3.c./ʒ.4.cº.55.8m./ql.2.6.4m./10.15.lec.3.co.2.
36 Neq; vocem eius vnq; audistis.3ª.q.39.8.2m.
37 Neq; speciem eius vidistis.Ibidem.

C.6. 1 Erat autem proximum pascha, dies festus Iudæorum. Matth.26.1ª. Hoc autem dicebat tentans eum. Gen.22.1ª. Accepit ergo Iesus panes.Matth.14.3ª. Et cum gratias egisset.Ibidem.4ª.
2 Hic est vere propheta, qui venturus est in mūdum. 22ᵉ.q.174.5.3m./3ª.q.7.8.0./q.31.2.c./Veri.q.20.6.c./Psal.44.co.10./Matth.co.4./10.4.lec.6.co.1.6./cº.6.lec.2.pnº./cº.9.lec.2.co.4./He.co.19.
3 Fugit iterum in montem solus.Matth.14.5ª. Amē amen dico vobis.ĕ.1.penultima. Quem misit ille.ĕ.5.12ª.
4 Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed pf meus dat vobis de cœlo panem verum.4.d.19.L.1m.
5 Ego sum panis vitæ.3ª.q.79.1.b.
6 Qui venit ad me, non esuriet, & qui credit in me non sitiet in æternum.12ᵉ.q.2.1.3m.
7 Descendi de cœlo.ʒ.4.cº.30.
8 Non vt faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.Matth.26./18ª.19ª.20ª.
9 Et ego resuscitabo eum.3ª.q.54.2.c./q.56.1.2.0./q.59.2.c.f./q.62.5.1m./3m./3.d.11.q.1.2.1m./2m./4.d.43.ar.2.q.1.0./q.2.c./ar.3.q.1.1m./d.45.q.2.ar.3.q.3.2m./d.48.q.1.1.5m./L./ʒ.4.cº.78./Veri.q.27.3.7m./q.29.4.1m./Opus.3.cº.146./Iob.19.co.3.f./1ᵉ.Cor.15.co.8./1ᵉ.Thes.4.lec.2.co.2.
In nouissimo die.4.d.43.ã.3.q.1.0./q.2.c./q.4.1m./Iob.19.co.3.f.
10 Omne quod dat mihi pater, ad me veniet, & non eijciam eum foras.Io.14.lec.7.co.3.principio./quol.7.q.9.2.c./Ephe.3.lec.5.principio.
11 Omne quod dedit mihi, non perdam ex eo.Ĵ.10.12ª.
12 Omnis qui videt filium, & credit in eum, habet vitam æternam.Mar.16.9ª.10ª.
13 Nemo potest venire ad me, nisi pater qui misit me traxerit eum.4.d.17.q.1.ar.3.q.2.1m./ʒ.3.cº.148./Veri.q.28.4.1m.
14 Omnis qui audiuit a patre & didicit, venit ad me. Ĵ.1ª.q.43.5.2m./12ᵉ.q.122.2.2m./10ª.13ª.
15 Non quia patrem vidit quisq;, nisi is qui est a Deo, hic vidit patrem.ĕ.1.23ª.24ª./Matth.11.15ª. Qui credit in me, habet vitam æternam.Mar.16.9ª.10ª.
16 Panis quem ego dabo, caro mea est p mundi vita.3ª.q.79.1.0./8.c./q.81.1.3m./4.d.8.q.1.ar.2.q.2.4m.
17 Nisi mãducaueritis carnē filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. 3ª.q.65.4.2m./q.73.3.1m./q.87.4.1m./4.d.9.ar.1.q.2.1m.
18 Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, habet vitam æternā.3ª.q.79.1.0./q.80.2.1m./Io.6.0.
19 Caro mea vere est cibus & sanguis meus vere est potus.3ª.q.76.1.2m./4.d.10.ar.1.q.2.1m.
20 Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet & ego in eo.Ĵ.10.12ª.
21 Sicut misit me viuens pr, & ego viuo pp prem, & q mãducat me, & ipse viuet pp me.1ᵉ.Cor.11.lec.f.co.3.
22 Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. 4.d.46.q.2.ar.3.q.3.2m.
23 Spiritus est qui viuificat, caro nō prodest quicq;. 22ᵉ.q.

183.2.3m.-3a.q.78.1.2m.-4.d.10.1.2m.

24 Verba quę ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt. 3a.q.78.1.1m.-4.c.-§.4.co.68.

25 Et quis esset eum traditurus. Matth.26.10a.

26 Nonne ego vos duodecim elegi, & vnus ex vobis diabolus est.4.d.38.q.2.ã.2.q.1.a.2.-2m.-1.d.48.L.2m.

C.7. 1 Erat autem in proximo dies festus Iudęorum scenophegia.12e.q.102.4.10m.-q.103.3.4m.-Io.7.co.1.fi.-Lec.2.co.1.2.-Lec.5.principio.

2 Dixerunt autem ad eum fratres eius.ē. Matth.12.27a. Tempus meum nondum aduenit, tempus autem vestrum semper est paratum.1e.Cor.3 lec.2.co.7.

3 Mea doctrina, non est mea.3a.q.9.1.o.-3.d.14.ar.1.q.1.o.-Veri.q.20.1.o.-Opusc.3.co.223.

4 Qui misit me.ī.5.12a.

5 Non ex Moyse, est circuncisio, sed ex patribus. 12e.q.103.1.3m.-Veri.q.28.2.fi.

6 Circuncisionem accipit homo in sabbato, vt non soluatur lex Moysis. 22e.q.122.4.3m.-4.d.1.q.2.ar.3.q.1.4m.

7 Mihi indignamini, qa totum hoiem sanum feci in sabbato? Matth.12.6a.3a.q.44.3.3m.-q.88.5.2m.-4.d.15.L.fi. Nolite iudicare fm faciem, sed iustum iudicium iudicate. Matth.5.11a.-1e.Cor.10.lec.2.principio.

8 Qui credit in me sicut dicit scriptura, flumina de ventre eius fluent aquę viuę.12e.q.2.1.3m.-Psal.41.co.2.-Isa.12.fi. Quia nōdum venerat hora eius.ī.2.1a.

9 Nondum enim erat spiritus datus, quia Iesus nondum fuerat glorificatus.3a.q.43.6.1m.-Opusc.1.co.17.-Io.16.lec.2.fi.-Ro.lec.3.co.5.fi.

10 Hic est vere propheta.ī.6.2a.

C.8. 1 In lege aūt Moyses mādauit nobis hmōi lapidare.3a.q.19.1.4m.-4.d.30.q.2.ar.1.q.3.4m.-d.38.L.3m.

2 Ego sum lux mundi.ī.1.12a.

3 Ego non iudico quenqj.ī.5.21a.22a.

4 Misit me pr.ī.5.12a. In lege vestra scriptum est, qa duorum hominum testimonium verū est. Deut.19.5a. Nec dum venerat hora eius.ī.2.3a.

5 Si me sciretis, forsitan & patrem meum sciretis.22e.q.2.8.3m.-1.d.1.q.2.2.o.

6 Hęc verba locutus est Iesus in gazophylatio, docēs in templo.1.prolo.L.co.1.-Io.8.lec.2.fi.

7 Amen amen dico vobis.ī.1.51a.

8 Ego non sum de hoc mundo. 22e.q.188.2.3m.-Io.lec.12.co.3.4.

9 Si enim non credideritis, quia ego sum, moriemini in peccatis vestris.Mar.16.10a. Et ego quę audiui a patre meo, hęc loquor in mundo.ī.5.21a. Principium qui & loquor vobis.1a.q.1.3.1m.-7.c.-§.2.co.4.

10 Cum exaltaueritis filium hominis.ī.3.3a. Sicut docuit me pater, hęc loquor.ī.5.7a. Et a me ipso facio nihil.ī.5.5a.

11 Pater mecum est, & non reliqt me solum.1a.q.31.o.-1.d.2.L.fi.-d.21.o.-d.24.q.1.1.o.-Poa.q.9.8.o.

12 Quę placita sunt ei facio semper. Matth.17.8a.9a. Vere mei discipuli eritis. Virt.q.2.12.18m.

13 Ois q facit peccatum, seruus est peccati. Veri.q.24.1.7m.

14 Si vos filius liberauerit, vere liberi eritis. 3a.q.27.3.c.fi.-q.49.2.1m.-q.54.7.2m.-Veri.q.24.11.1m.-quol.6.q.3.1.c.-Titum.2.co.5. Ego quod audiui apud patrem, loquor.ī.5.21a. Veritatem loquor quam audiui a Deo. Ibidem.

15 Si filii Abrahę estis, opera Abrahę facite. 12e.q.89.1.1m. Nos ex fornicatione non sumus nati. Leui.17.5a.-Exo.20.20a.-22.8a.

16 Ego enim ex Deo processi & veni. 1a.q.27.o.-1.d.13.o.-§.4.co.11.-Potentia.q.10.o.

17 Vos ex patre diabolo estis.1a.q.114.3.2m.-Ma.q.3.5.c.fi.

18 Ille homicida erat ab initio.1a.q.63.5.2m.-Ma.q.15.4.1m.-2m.-q.16.4.1m.

19 Et in veritate non stetit, quia nō est veritas in eo. 1a.q.63.6.o.-q.64.2.5m.-22e.q.96.1.c.

20 Cum loqt mēdacium ex ppriis loqt. Ma.q.16.4.13m.

21 Quia mendax est, & pater eius. 22e.q.172.6.3m.-Ma.q.16.7.2m.

22 Propterea vos non auditis, quia ex Deo nō estis. Io.8.lec.7.co.1.fi.

23 Abraham pr vester exultauit, vt videret diem meum, & vidit & gauisus est.12e.q.98.4.c.-3a.q.31.1.o.

24 Antequam Abraham fieret, ego sum.Gen.17.5a.

25 Iesus aūt abscōdit se, & exiuit de tēplo.3a.q.44.3.1m.

C.9. 1 Neqz hic peccauit, neqz parentes eius.12e.q.87.7.1m. Qui misit me.ī.5.12a.

2 Venit nox, quando nemo potest operari.Isa.15.1a.

3 Lux sum mundi.ī.1.12a. Lutum fecit ex sputo, & liniuit sputum sup oculos eius, & dixit.3a.q.44.3.2m.-3m.

4 Non est hic homo a Deo, qui sabbatum non custodit. 3a.q.40.4.1m.

5 Propheta est.ī.6.2a. Scimus qa Deus peccatores non exaudit.22e.q.83.16.o.-q.178.2.1m.-4.d.45.q.2.ar.1.q.3.1m.-Poa.q.6.9.5m.-Io.4.lec.3.co.3.4.

6 Si cęci essetis, non haberetis peccatum.22e.q.15.1.1m.

C.10. 1 Amen amen dico vobis.ī.1.penultima. Ego sum ostium.3a.q.8.6.3m.

2 Et ingredietur & egredietur, & pascua inueniet. ql.7.q.9.2.c.-Ephe.3.lec.5.pno. Ego veni vt vitam habeant, & abūdātius habeāt. Ephe.2.lec.2.fi.-1e.Thi.lec.2.fi.

3 Mercenarius aūt & q nō ē pastor.ē.fugit.3.d.29.4.1m. Animam meam pono p ouibus meis.1e.Thi.2.3a.4a.

4 Ego pono animam meam, & iterum sumo eam.3.d.21.q.1.ar.1.q.2.2m.

5 Nemo tollit eam a me, sed ego pono eam a meipso. 3a.q.47.1.1m.-q.50.3.1m.-3.d.21.L.

6 Potestatem habeo ponendi eam, & potestatem iterum sumendi eam.3.d.16.q.1.2.1m.

7 Hoc mandatum accepi a patre meo.3a.q.47.2.1m. Nunquid demonium potest cęcorum oculos aperire?1a.q.91.2.1m.-3m.-q.114.4.c.2m.-q.115.5.1m.-q.117.3.c.-3a.q.29.1.3m.-2.d.7.q.3.1.o.-d.8.ar.4.q.2.c.-d.21.q.2.1.c.-§.3.co.103.-Poa.q.6.5.o.-Ma.q.16.9.o.-11.10m.-Iob.co.9.

8 Pr meus qd dedit mihi, maius oibus est. §.4.co.8.co.3a.

9 Ego & pater vnum sumus. ī.12a.-Opusc.9.q.56.

10 Ego dixi dii estis. Exo.7.1a. Non potest solui scriptura. Matth.5.16a. Quem pr sanctificauit.3a.q.34.1.2m.-1.d.15.q.5.ar.1.q.4.2m.-3.d.3.q.5.3.o.

11 Et misit in mūdum.ī.5.12a. Opa q ego facio in noie pris mei, hęc testimonium perhibent de me.ī.5.25a.

12 Pater in me est, & ego in patre.1a.q.42.5.o.-3a.q.2.9.4m.-1.d.19.q.3.2.o.-§.4.co.56.-Io.10.lec.6.co.1.fi.-co.16.lec.7.co.2.

13 Ioānes qdē fecit signū nullū.3a.q 38.2.2m.q.40.2.1m.

C.11. 1 Maria autem erat quę vnxit dnm vnguento, & extersit capillis suis, pedes eius, cuius frater Lazarus infirmabatur. Matth.16.10a.-Mar.16.5a. Siqs ambulauerit in die, non offendit.1e.Cor.4.co.2.

2 Lazarus amicus noster dormit. Psal.3.co.3.-Io.11.lec.3.pno.-Ro.13.lec.3.pno.-1e.Cor.11.co.15.

3 Resurget frater tuus.Iob.19.6a. Scio quia resurget in resurrectione. Ibidem. In nouissimo die.ī.6.9a. Ego sum resurrectio & vita.ī.6.13a.

4 Qui credit in me, etiam si mortuus fuerit viuet, & ois qui viuit.ē.Mar.16.9a.10a. Iesus infremuit spiritu.-Matth.26.13a.14a.

5 Et turbauit seipsum.3.d.15.q.2.ar.2.q.1.2.2.-1m.-2m.-Io.12.lec.4.principio.-co.13.lec.4.principio.

6 Et lachrymatus est Iesus.4.d.15.L.fi/d.17.q.2.ar.3.q.1.c.2m.
7 Iesus autem eleuatis sursum oculis dixit, pater gratias ago tibi, quoniam audisti me. Matth.14.4a. Tu me misisti.ĩ.5.12a.
8 Cayphas cum esset pontifex anni illius, prophetauit q Iesus.c.4.d.19.L.2m/quol.9.16.c/1e.Cor.12.co.9/Io.11.lec.8.co.4.
9 Proximum autem erat pascha. Matth.26.3a.

C.12 1 Ante sex dies paschę.Ibidem. Iudas scariothis q eũ erat traditurus. Ibidem.10a. * Loculos habens, ea quę mittebantur, portabat.22e.q.188.7.c. Me autem non semper habebitis. Ibidem.2a. Amen amen dico vobis.ĩ.1.penultima. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet.3a.q.42.1.c.fi/q.46.2.1m.
2 Nunc anima mea turbata est.ĩ.11.5a. Pater clarifica filium tuum.Ꝫ.4.co.8.co.9/Trin.12.9m. Et clarificaui, & iterum clarificabo.He.2.lec.2.co.4.
3 * Nunc princeps mundi huius, eijcietur foras.2e.Cor.4.2a/Ephe.6.lec.6.co.2.fi. Ego autem si exaltatus fuero a terra.ĩ.3.3a. Vt sermo Isaię impleretur, quẽ dixit. Matth.1.26a. Dñe quis credidit auditui nostro? Isa.53.1a. Et brachium domini cui reuelatum est? 2.Paral.6.fi/Gen.3.14a.
4 Excęcauit oculos eorum, & indurauit cor eoꝝ.c.Exo.4. Hæc dixit Isaias, quando vidit gloriam eius.Gen.32.3a. Qui misit me.ĩ.5.12a.
5 Qui videt me, videt eum qui misit me.ĩ.8.7a. Ego lux in mundum veni.ĩ.1.12a.
6 Ego non iudico eum.ĩ.3.7a. Non enim veni vt iudicem mundum.ĩ.3.7a.
7 Sermo quem locutus sum, ille indicabit eum in nouissimo die.ĩ.6.9a/He.4.lec.2.co.3.fi.

C.13 1 Ante diem festum paschę.c. Matth.26.1a.4a/Ꝫ.4.co.48. Cum diabolus iam misisset in cor. Psal.77.10a. Vt traderet eum. Matth.26.10a.
2 A Deo exiuit, & ad Deum vadit.1a.q.42.5.2m/2.d.10.4.1m.
3 Amen amen dico vobis.ĩ.1.pęnultima. Sed vt adimpleatur scriptura. Matth.1.26a.
4 Qui manducat mecũ panem, leuabit contra me calcaneum suum. Psal.48.co.3.fi.
5 Credatis quia ego sum. Exo.4.2a. Qui me misit.ĩ.5.12a. Iesus turbatus est spiritu.ĩ.11.5a.
6 Quẽ diligebat Iesus.1a.q.20.4.3m/3a.q.45.3.4m/3.d.31.q.2.ar.3.q.3.c/d.45.3.4m/Io.13.lec.4.co.3/co.21.lec.5.co.1.
7 Ille est cui intinctũ panẽ porrexero, & cũ intinxisset panẽ dedit Iudę.3a.q.81.2.1m/q.83.5.9m/4.d.11.q.3.ar.2.q.1.2.o/Io.13.lec.3.co.4.fi/lec.4.co.3.fi.
8 Et post bucellã, intrauit in eũ Sathanas. Luc.22.2a. * Aut vt egenis aliquid daret.22e.q.188.7.c. Nunc clarificatus est filius hominis, & Deus clarificatus est in eo.c.ĩ.12.2a.
9 Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicẽ sicut dilexi vos.12e.q.108.3.o/22e.q.44.7.o/Ꝫ.3.co.114/Ro.13.lec.2.co.4/Gal.5.co.10.
10 In hoc ergo cognoscẽt omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis adinuicem.22e.q.81.1.5m/q.101.3.1m.
11 Non cantabit gallus, donec ter me neges. Matth.26.11a.12a.

C.14 1 Creditis in Deum, & in me credite.22e.q.2.7.c/3.d.25.q.2.ar.2.q.2.o/q.3.4.c/He.11.co.10.fi.
2 In domo patris mei, mansiones multæ sunt.12e.q.5.2.4m/q.5.2.o/q.112.4.c.2m/1.d.44.3.5m/4.d.49.q.1.ar.4.q.3.4.o/L/Ꝫ.3.co.42.55.58/Matth.20.co.4/Io.14.co.2/1e.Cor.3.lec.2.principio/2a.Thes.co.3/He.11.fi.
3 Domine nescimus quo vadis. Et quomodo possumus viam scire? 1a.q.101.1.2m/12e.q.76.2.c/Dionysius.4.lec.4.co.1.fi.
4 Ego sum via, veritas, & vita.1a.q.2.1.3m/q.3.3.o/q.4.2.2m/3m/22e.q.34.1.2m/3.d.31.q.1.ar.2.q.1.5m/Veri.q.4.1.3m/Io.14.lec.2.co.2.
5 Nemo venit ad patrem, nisi per me. Io.14.lec.7.co.2.principio.
6 Si cognouissetis me, & p̃rẽ meũ vtiqꝫ cognouissetis.ĩ.8.5a. Qui videt me, videt & patrem meum. Ibidem.
7 Ego in patre, & pater in me est.ĩ.10.10a/Ꝫ.4.co.9.
8 Pater in me manens, ipse facit opera.Ꝫ.4.co.4.
9 Alioquin propter ipsa opera credite.ĩ.5.25a. Amen amen dico vobis.ĩ.1.12a.
10 Qui credit in me, opera quæ ego facio, & ipse faciet, & maiora horum faciet.3a.q.43.4.2m.
11 Quodcunqꝫ petieritis patrem in nomine meo, hoc faciam.22e.q.83.7.2m/15.2m/16.c/4.d.15.q.4.ar.7.q.3.o/Ꝫ.3.co.96/Opusc.7.fine/Dionysius.3.co.1/Matth.7.co.4/Io.14.lec.4.fi/co.16.lec.6.co.2.
12 Si diligitis me mandata mea seruate.22e.q.44.1.o.
13 Rogabo patrẽ, & aliũ paraclitũ dabit vobis.22e.q.83.10.1m/4.d.15.q.4.ar.6.q.1.2m/Ꝫ.4.co.8.co.4.
14 Vt maneat vobiscum in ęternum. Ro.8.13a.
15 Spiritum veritatis, quem mundus non potest accipere qa non videt eum, nec scit eum. Ephe.6.lec.3.co.2.fi.
16 Vos autem cognoscetis eum, quia apud vos manebit, & in vobis erit. Ro.18.13a.
17 In illo die cognoscetis, quia ego sum in patre meo, & vos in me, & ego in vobis.1a.q.31.1.4m. Venit enim princeps mundi huius. Ephe.6.lec.3.co.2.fi/2e.Cor.4.2a.
18 Qui diligit me diligetur a patre meo. Et ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum. Io.14.lec.7.co.2.
19 Siquis diligit me, sermonem meum seruabit. Et pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionẽ apud eum faciemus.ĩ.14a/Ro.8.13a.
20 Et sermonem quem audistis non est meus, sed eius qui misit me patris.ĩ.7.3a/5.12a.
21 Paraclitus autem spiritussanctus, quẽ mittet pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia.c.Ꝫ.4.co.23/Trin.12.10m/Ro.8.co.2.fi.
22 Pacem relinquo vobis, pacem meã do vobis. Io.14.lec.8.co.1/2e.Cor.fi/He.13.lec.3.co.4.principio.
23 Pater maior me est.1a.q.33.1.2m/q.42.4.1m/q.43.7.1m/3a.q.20.1.o/1.d.16.L/d.19.q.1.2.3m/3.d.11.1.2m/d.17.q.3.1.c/Ꝫ.4.co.8.co.2/Trin.12.1m.
24 Sicut mandatũ dedit mihi pater, sic facio.1a.q.42.6.2m/q.47.2.1m/Ꝫ.4.co.8.co.4.

C.15 1 Ego sum vitis vera.2.d.13.2.1m.
2 Sine me nihil potestis facere.12e.q.6.1.1m/q.114.6.o/2.d.28.1.1m/Ꝫ.3.co.64.
3 Si manseritis in me, & verba mea in vobis mãserint, quodcunqꝫ volueritis petetis, & fiet vobis.ĩ.14.11a.
4 Sicut dilexit me pater, & ego dilexi vos.1a.q.37.2.3m/1.d.32.q.1.2.4m. Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea.Ꝫ.4.co.8.
5 Ego patris mei præcepta seruaui.ĩ.12a/Matth.5.13a.14a.
6 Hoc est pręceptum meum, vt diligatis inuicem sicut dilexi vos.Ꝫ.3.co.114.o.
7 Maiorem hac dilectionem, quol.3.9.c/12.4m/17.1m/2m/3m/quol.8.7.c.
8 Iaȝ nõ dicã vos seruos. Phil.co.1.fi/Titum.co.2.fine.
9 * Vos autem dixi amicos.22e.q.172.4.2m. Omnia quęcunqꝫ audiui a patre meo.ĩ.5.21a.

10 Vt quodcunque petieritis patrem in nomine meo det vobis. ſ.14.13a.11a.
11 Scitote, quia me priorem vobis odio habuerit. 22e.q.13.4.o./.6.2m./.q.34.1.2.o./.lo.5.lec.8.co.1./.co.15.lec.5.co.1.
12 Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret. ſ.8.9a.
13 Si non venissem, & locutus eis nō fuissem, peccatum non haberent. 22e.q.10.1.3.c.
14 Qui me odit, & patrem meum odit. Psal.20.5a./.Ez0.20.8a.
15 Si opera non fecissem in eis, quę nemo alius fecit, peccatum non haberent. 3a.q.43.4.c.1m.
16 Nunc autem & viderunt & oderunt & me & patrem meum. 22e.q.34.1.b./.3a.q.47.5.c.2m.
17 Sed vt impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est. Matth.1.26a.
18 Odio habuerunt me gratis. Psal.20.5a.
19 Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis, qui a patre procedit. 1a.q.36.2.1m./.4.1m./.12e.q.106.4.2m./.§.4.co.23.25./.Veri.q.12.2.c./.Potentia.q.10.4.12m.

C.16

1 Omnis qui interficit vos, arbitretur obsequium se prestare Deo. 12e.q.94.5.2m./.q.100.8.3m./.22e.q.64.6.0.
2 Qui misit me. ſ.5.12a.
3 Si enim non abiero, paracletus non veniet ad vos. 3a.q.57.6.0./.3.d.22.q.3.1.5m.
4 Si autem abiero, mittam eum ad vos. 1a.q.43.8.0./.lo.16.lec.2.fi.
5 Ille arguet mundum de peccato. 3a.q.59.1.3m.
6 Cum autem venerit spiritus ille veritatis, docebit vos omnem veritatem. 12e.q.106.4.2m./.22e.q.176.1.1m./.quol.9.16.c.
7 Non enim loquetur a semetipso. §.4.co.23.3m.
8 Sed quęcunque audiet loquetur. ſ.5.11a.
9 Ille me clarificabit. Ibidem./.ſ.12.2a.
10 Quia de meo accipiet & annunciabit vobis. ſ.14.21a.
11 Omnia quęcunque habet pater, mea sunt. §.4.co.7./.Potentia.q.10.4.c.co.3.fi.
12 Amen amen dico vobis. ſ.1.31a. Siquid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. ſ.14.13a.11a.
13 Vt gaudium vestrum sit plenum. Psal.51.2a./.Psal.15.4a.5a.6a.
14 A Deo exiui. Exiui a p̄re, & veni in mūdum. ſ.13.2a.
15 Iterum relinquo mundum, & vado ad patrem. 3a.q.57.1.6.0./.3.d.22.q.3.1.0./.Opus.3.q.247.
16 Nunc scimus, quia scis omnia. 3a.q.10.2.0./.q.13.1.2m./.3m./.q.59.2.3m./.3.d.1.q.1.2.2m./.d.14.ar.2.q.1.1m./.q.2.c./.ar.4.2m./.3m./.4m./.Veri.q.8.4.c./.q.20.4.c.1m./.5.0./.quol.3.q.2.1.c./.Opus.3.co.223.
17 Quia a Deo existi. ſ.13.2a.
18 Et non sum solus, quia pater mecum est. ſ.8.11a.16a.

C.17

1 Pater clarifica filium tuum, vt filius tuus clarificet te. ſ.12.2a./.§.4.co.8.68.
2 Hęc est autem vita ęterna, vt cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti, Iesum Christum. 1a.q.10.3.c.fi./.q.31.4.1m./.§.4.co.8.principio./.Potentia.q.10.4.2m./.Trin.12.4m.
3 Ego te clarificaui super terram. ſ.12.2a. Et nunc clarifica me tu pater apud temetipsum, claritate quam habui, priusquam mundus fieret apud te. Ibidem. Manifestaui nomen tuū hominibus, quos dedisti mihi de mundo. 22e.q.2.8.2m.
4 Tui erant, & mihi eos dedisti. Ibidem.
5 Et cognouerunt, quia omnia quę dedisti mihi, abs te sunt. §.4.co.7.
6 Et cognouerunt vere, quia a te exiui. ſ.13.2a. Et crediderunt, quia tu me misisti. ſ.5.12a.
7 Et mea omnia tua sunt, & tua mea sunt. §.4.co.7.
8 Vt impleatur scriptura. Matth.1.26a. Vt habeant gaudium meum impletum in seipsis. Psal.15.4a.5a.6a.
9 Et mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego nō sum de mūdo. ſ.8.8a./.3a.q.31.2.3m.fi.
10 Sicut tu me misisti in mundum, ita & ego mitto eos in mundum. Ro.co.7./.Lec.4.principio.
11 Vt omnes vnum sint, sicut tu pater in me, & ego in te, vt & ipsi in nobis vnum sint. ſ.10.12a.18a.
12 Et ego claritatē quam dedisti mihi, dedi eis. §.4.co.8.fi.
13 Vt sint vnum, sicut & nos vnum sumus. ſ.10.9a.12a.22e.q.183.2.1m./.§.4.co.8.
14 Et dilexisti eos, sicut me dilexisti. 1a.q.37.2.0.

C.18

1 Qui tradebat eum. Matth.26.10a. Vt ergo dixit, ego sum, abierunt retrorsum, & ceciderunt in terram. 3a.q.43.3.1m./.q.44.3.1m.
2 Vt impleretur sermo, quem dixit. Matth.1.26a. Mitte gladium tuum in vaginam. Matth.26.19a.
Dicit ille. f. Petrus, non sum. Matth.26.11.12a./.22e.q.14.12.2m./.Virt.q.2.6.2m./.quol.8.vel.9.q.7.1.0./.Psal.36.co.18.
3 Ego palam locutus sum mundo. Ego semper docui in synagoga, & in tēplo, quo oēs cōueniūt. 3a.q.42.3.2m.
4 Et in occulto locutus sum nihil. 3a.q.42.3.c.
5 Respondit ei Iesus. Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem bene, cur me cędis? 22e.q.65.2.0./.3a.q.46.9.2m./.q.83.2.3m.
6 Iudęi non introierunt in pretorium, vt non contaminarentur, sed manducarent pascha. Matth.26.1a./.3a.q.46.9.1m./.4.d.11.q.2.ar.2.q.3.3m./.§.4.co.68.
7 Nobis non licet interficere quenquam. 3a.q.47.4.3m.
8 Vt impleretur sermo quem dixit. Matth.1.26a. Gens tua & pontifices tui tradiderūt te mihi. Matth.26.10a.23a.24a. Regnum meum, non est de hoc mundo. 3a.q.7.2.3m./.q.59.4.1m.
9 Vt non traderer Iudęis. Matth.26.10a. Ego, in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, vt testimonium perhibeam veritati. Io.14.lec.7.co.3.principio.
10 Omnis qui est ex veritate, audit vocem meam. 22e.q.180.3.4m.

C.19

1 Non haberes potestatem aduersum me vllam, nisi datum tibi esset desuper. Ro.13.2a.
2 Propterea qui me tradidit tibi. Matth.26.12a. Maius peccatum habet. 12e.q.73.2.0./.3a.q.47.6.0./.4.2m./.2.d.42.q.2.5.0./.§.3.co.139./.Ma.q.2.9.0./.Matth.11.co.2.
3 Tunc ergo tradidit eis illum. Matth.26.10a. Vt crucifigeretur. Matth.27.2a.
4 Exiuit in eum qui dicitur caluarię locus. Hebraice autem golgotha. Ibidem.3a.
5 Et cum eo duos, hinc & inde, medium autem Iesum. Ibidem.6a.
6 Scripsit autem & titulum Pilatus, & posuit super crucem. &c. Ibidem.5a. Non scindamus eam. Opus.19.co.10. Sed sortiamur de illa cuius sit. Act.1.9a.
7 Vt scriptura impleretur. Matth.1.26a. Vt consumaretur scriptura. Ibidem. Stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius &c. Matth.1.18a. Cum vidisset ergo Iesus matrem. Ibidem. Et discipulum stantem, quem diligebat. ſ.13.6a. Dicit matri suæ. Matth.18a.
8 Postea sciens Iesus, quia omnia consumata sunt. 12e.q.103.3.2m./.3a.q.47.2.1m.
9 Consumatum est. Ibidem. Et inclinato capite, tradidit spiritum. Matth.27.10a.11a.
10 Iudæi ergo quoniam parasceue erat, vt non remanerent in cruce corpora sabbato. 3a.q.46.4.3m./.q.48.4.c./.Opus.3.co.233.
11 Erat enim magnus dies ille sabbati. 3a.q.46.9.1m./.

4.d.11.q.2.ar.2.q.3.5m./.ꝫ.4.co.6a.

12 Et continuo exiuit sanguis & aqua. 3a.q.66.4.3m./.q.74.7.3m./.4.d.3.ar.3.q.2.2m./.d.8.q.1.ar.2.q.2.3m./.6m.

13 Vt impleretur scriptura. Matth.1.16a. Venit Nicodemus, ferens misturam myrrhę, & aloes, quasi libras centum. 3a.q.51.2.2m./.3m.

14 Acceperunt ergo corpus Iesu, & ligauerunt eum linteis. Matth.27.16a.

15 Cum aromatibus, sicut est mos Iudęis sepelire. 3a.q.51.2.2m./.3m.

16 Erat autem in loco, vbi crucifixus est ortus, & in orto monumentum nouum. 3a.q.51.2.4m. In quo nondum quisq; positus fuerat. Luc.23.18a.

17 Ibi ergo propter parasceuen Iudęorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum. Matth.27.17a.

18 Et aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. 3a.q.51.2.3m.

C.20 1 Maria Magdalenę, venit mane, cum adhuc tenebræ essent, ad monumentum. Psal.56.7a./.3a.q.53.2.3m.

2 Currebant autem duo simul. Psal.39.co.2.

3 Et vidit linteamina posita. 3a.q.51.2.3m./.Opusc.58.co.15.

4 Et sudarium. 3a.q.51.2.3m.

5 Tunc ergo introiuit, & ille discipulus, qui venerat primus. 3a.q.8.3.3m./.4.d.27.q.3.ar.1.q.3.c./.Psal.34.co.4.

6 Oportuit eum a mortuis resurgere. Luc.24.3a.

7 Et vidit duos angelos, in albis sedentes, vnum ad caput, & vnum ad pedes, vbi positum erat corpus Iesu. Matth.28.2a.

8 Et vidit Iesum stantem. Ibidem.5a. Et non sciebat, quia Iesus est. Mar.16.7a. Noli me tangere. Matth.28.5a./.3a.q.80.4.1m.

9 Nondum enim ascendi ad patrem meum. 3a.q.55.6.3m./.q.80.4.1m./.Ephe.lec.7.c.2.principio.

10 Ascendo ad patrem meum & patrem vestrum, Deum meum, & Deum vestrum. Ibidem.

11 Venit Maria Magdalenę annuncians discipulis, quia vidi dominum, & hæc dixit mihi. Mar.16.6a.

12 Cum ergo sero esset die illo vna sabbatorum, & fores essent clausę. ē. venit Iesus. 3a.q.54.1.1m.

13 Et stetit in medio. Isa.12.8.

14 Et ait. Pax vobis. 3a.q.35.8.1m./.Psal.45.co.7./.1e.Cor.8.

15 Ostendit eis manus & latus. 3a.q.54.4.o./.3.d.21.q.2.ar.4.q.3.o./.Opusc.3.co.245.

16 Gauisi sunt discipuli, viso domino. 1e.Cor.9.co.4.

17 Sicut misit me pater, & ego mitto vos. ꝫ.17.10a.

18 Hæc cum dixisset, insufflauit. 1a.q.43.7.6m./.1.d.16.3.c.

19 Et dixit eis. Accipite spiritum sanctum. Ibidem.

20 Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. 3a.q.84.3.3m./.4.d.18.q.1.ā.3.q.1.o./.q.3.c./.d.25.q.1.2.1m., ꝫ.4.co.71./.Veri.q.27.3.1m./.5m./.quol.2.q.8.2.2m./.4m./.quol.4.q.7.1.o./.Opusc.22.o./.Io.11.lec.6.co.4./.co.20.lec.4.8.

21 Infer digitum tuum huc, & affer manum tuam, & mitte in loca clauorum. 3a.q.54.4.2m./.q.55.6.3m./.3.d.21.q.2.ar.4.q.3.3m.

22 Quia vidisti me Thoma, credidisti. 22e.q.1.4.1m./.3a.q.55.5.3m./.3.d.21.q.2.3.2m.

23 Beati qui non viderunt & crediderunt. Ibidem./.3a.q.55.5.3m.

24 Multa quidem & alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quæ non sunt scripta in libro hoc. 3a.q.42.4.c./.q.68.1.1m./.Veri.q.29.4.9m.

25 Hæc autem scripta sunt, vt credatis etc. 1a.q.1.8.1m.

16 Et vt credentes vitam habeatis in nomine ipsius. Mar.16.9a.

C.21 1 Vado piscari. 1a.q.96.1.c./.22e.q.64.1.o./.ꝫ.3.co.22.8./.Opusc.20.lio.2.co.6./.Iio.3.co.9.

2 Stetit Iesus in littore, non tamen cognouerunt discipuli eius, quia Iesus est. Mar.16.7a.

3 Dicit ergo discipulus ille quem diligebat Iesus. ꝫ.13.6a. Dominus est. 1a.q.13.7.1m./.6m.

4 Simon Ioannis, diligis me, plus his. 22e.q.185.3.4m.

5 Pasce oues meas, vel agnos meos. Ibidem.

6 Domine tu scis quia amo te. 1a.q.20.4.3m./.3.d.31.q.2.ar.3.q.3.o./.Io.21.lec.5.co.1.

7 Domine tu omnia nosti. ꝫ.16.16a.

8 Amen amen dico tibi. ꝫ.1.31a.

9 Et ducet, quo tu non vis. 3.d.28.L.

10 Quem diligebat Iesus. ꝫ.13.6a.

11 Et non dixit Iesus, non moritur, sed sic eum volo manere, donec veniam. 4.d.43.ar.3.q.1.2m./.Io.21.lec.5.8.

12 Sunt autem & alia multa quę fecit Iesus, quę si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse eos qui scribendi sunt libros. 3a.q.6.3.3m./.q.68.1.1m./.Veri.q.29.4.9m.

AVTORITATES EX epistola ad Romanos.

C.1 1 Paulus seruus Iesu Christi, vocatus apostolus. Opusc.73.co.1./.Ro.prolo.co.6.8./.7.

2 Qui factus est ei ex semine Dauid secundum carnem. 3a.q.16.7.1m./.q.31.6.2m./.3.d.3.q.5.1.2m./.d.4.L.5m./.6m./.ꝫ.4.co.9.2m.

3 Qui prędestinatus est filius Dei, in virtute. 3a.q.24.o./.1.d.40.q.2.c.5m./.3.d.7.q.3.o./.d.10.o./.ꝫ.4.co.9.2m./.Ro.lec.3.co.4.

4 Ad obediendum fidei. 22e.q.4.7.3m./.q.104.3.2m./.3a.q.7.3.2m. Sine intermissione memoriam vestri facio, semper in orationibus meis. Luc.18.1a.

5 Græcis, ac barbaris, sapientibus, & insipientibus, debitor sum. 1a.q.21.1.3m.

6 Virtus enim Dei est in salutem, omni credenti. Heb.4.3a.4a.

7 Iudæo primum & Gręco. 3a.q.31.2.2m./.He.7.lec.3.co.4.

8 Iustitia enim Dei, in eo reuelatur ex fide in fidem. 3.d.25.q.2.ar.1.q.4.o.

9 Iustus autem ex fide viuit. Veri.q.14.5.12m./.q.28.5m./.Ro.lec.6.co.3./.Gal.3.lec.4./.He.10.8.

10 Reuelatur enim ira Dei de cœlo, super omnem impietatem, & iniustitiam hominum. Exo.4.5a.8a./.32.2a./.Deutero.32.17a.

11 Qui veritatem Dei in iniustitia detinent. 22e.q.40.3.o./.q.59.3.4.o./.q.71.3.3m.

12 Quod notum est Dei, manifestum est illis. 1a.q.1.6.c.8./.q.12.12.b./.c.

13 Deus enim illis manifestauit. 2.d.15.5.2m.

14 Inuisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur. 1a.q.2.2.o./.22e.q.27.3.2m./.q.34.1.c./.q.171.2.3m./.1.d.3.L.lec.1.

15 Sempiterna quoque virtus eius & diuinitas. Exo.15.3a.

16 Ita vt sint inexcusabiles. ꝫ.2.1a.

17 Cum cognouissent Deum, non vt Deum glorificauerunt aut gratias egerunt. 12e.q.6.8.o./.q.19.6.c./.q.76.3.4.c./.3a.q.47.5.3m./.2.d.22.q.2.2.c./.Ma.q.3.8.o./.Iob.21.8./.Psal.24.co.4./.Psal.35.2a.

18 Euanuerunt in cogitationibus suis & obscuratum est

Insipiens cor eorum. Exo.4.9a./Psal.4.3a.

19 Dicentes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. 22e.q. 46.1.1m./.2.c.

20 Et mutauerunt gloriam incorruptibilis Dei, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum & quadrupedum, & serpentum. 22e.q.94.1.c./q.122. 2.2m./.ʒ.3.co.120./Potentia.q.6.6.c./Ro.lec.7.fi.

21 Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum in immunditiam. 12e.q.87.2.c.

22 Quia commutauerunt veritatem Dei in mendacium. ī.20a.

23 Propterea tradidit illos Deus, in passiones ignominię. Veri.q.26.6.16m.

24 Tradidit illos Deus in reprobum sensuȝ, vt faciant ea quę non conueniunt, repletos omni iniquitate, ē. 12e. q.79.1.1m./.ʒ.3.co.5./Ma.q.3.1.1m.

✱ Parentibus non obedientes. 22e.q.105.1.b.

25 Qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt. ī.17a.

26 Quoniam qui talia agunt, digni sunt morte. 12e.q. 85.5.o.

27 Non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus. Psal.18.6a.7a.

C.2. 1 Propter quod inexcusabilis es o homo, omnis qui iudicas. Matth.7.1a./.22e.q.33.5.o./q.60.2.2m.

2 In quo enim alterum iudicas, teipsum condemnas. Matth.7.2a.

3 Iudicium Dei est sm veritateȝ in eos qui talia agunt. Psal.9.2a.

4 An diuitias bonitatis eius, patientię, & longanimitatis contemnis? 22e.q.186.9.3m.

5 Ignoras quoniaȝ benignitas Dei, ad pœnitentiaȝ te adducit. Psal.102.4a.

6 Secundum autem duritiam tuam & impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram in die irę. Exo.32.2a.8a.

7 Qui reddet vnicuiq; secundum opera eius. Psal.61. 6a. Iudæo primum & Græco. ī. 1.7a. Non enim est acceptio personarum apud Deum. Deuterono. 10.10a.

2 Quicunq; enim sine lege peccauerunt, sine lege peribunt. 12e.q.90.3.1m.

9 Et qui in lege peccauerūt per legem iudicabuntur. 12e. q.103.3.4.o./q.104.3.c./.22e.q.86.4.1m.

10 Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur. 12e.q.100.12.1m./Gal. 2.lec.4.co.1.fi./.1a.q.1.4.c.fi.

11 Cum enim gentes quę legem non habent, naturaliter ea quę legis sunt faciunt. 12e.q.109.4.1m./Virt. q.1.8.3m.

12 Legem non habentes, ipsi sibi sunt lex. 12e.q.90. 3.1m.

13 Qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis. Ibidem.

14 Testimonium reddente illis conscientia ipsorum. 1e. q.79.13.c./.2.d.39.q.3.2.1m./Veri.q.17.1.c./quol.3. 26.c./Ro.lec.3.co.7.

15 Et inter se inuicem cogitationum accusantium, aut defendentium. 1a.q.79.13.c./Veri.q.17.1.c./Ro.2. lec.3.co.4.

16 Circuncisio quidem prodest, si legem obserues. 12e.q. 103.3.4.o./q.104.3.c./.22e.q.86.4.1m./q.87.1.c./q. 93.1.o./q.94.3.5m./.2.d.44.q.2.2.3m./.4.d.1.q.2.5. o./d.2.q.1.ar.4.q.3.c./quol.2.8.c./quol.4.13.c./ Matth.co.3./Ro.2.lec.4.co.4./1e.Cor.7.lec.3.fi./ co.14.co.2.4./Gal.2.co.3.fi./co.5.principio.

17 Si autem præuaricator legis sis, circuncisio tua, prępuptium facta est. ī.16a.

18 Et iudicabit quod ex natura est prępputium legem consummans, te qui per litteram & circuncisionem prępuaricator legis es. Matth.12.14a.

19 Non enim qui in manifesto Iudęus est. ē. & circuncisio cordis in spiritu, non littera. Hiere.4.3a.

20 Quid ergo amplius Iudęo. ē. multum quidem per oēm modum. Gal.3.fi.

C.3. 1 Ex operibus legis non iustificabiť omnis caro corā illo. 12e.q.98.1.o./.4.c.fi./.2m./q.100.12.o./q.103.2.o./ 3.d.40.3.o./Ro.2.lec.3.co.3./co.3.lec.2.fi./lec.4.co. 2./Gal.2.lec.4.co.1.fi./co.3.6.co.7.

2 Arbitramur, iustificari hominem per fidem, sine operibus legis. 12e.q.100.12.o./.4.d.11.q.2.ar.2.q. 3.7m.

3 Faciamus mala, vt veniant bona. 12e.q.79.4.4m./ quol.3.q.5.1.5m.

4 Si Abrahaȝ ex operibus legis iustificatus est, habet gloriam, sed non apud Deum. 12e.q.100.12.c. Dauid dicit, beatitudinem hominis, cui Deus accepto fert iustitiam sine operibus. 12e.q.5.7.3m.

C.4. 1 Beati quorum remissę sunt iniquitates. ē. Psal.31.1a.

2 Et signum accepit circuncisionis signaculum iustitię fidei, quę est in prępputio. 12e.q.102.5.1m.

3 Et vocat ea quę non sunt, tanq; ea quę sunt. 12e.q. 91.1.1m.

4 Qui contra spem in spe credidit. 12e.q.41.3.2.3./q. 101.5.1m./.2.d.18.q.1.3.3m./.3.d.26.q.2.4.2m./Potentia.q.6.2.4m.

5 ✱ Ei autem qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum. 12e.q.112. 2.1m.

Credidit Abraham Deo, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen.15.3a.

6 Lex iram operatur. 12e.q.47.1.o.

7 Sic erit semen tuum, sicut stellę cœli, & sicut arena maris. Gen.15.2a.

8 Qui suscitauit Iesum Christum dominum nostrum a mortuis. Psal.3.2a.

9 Iesus traditus est propter delicta nostra. 3a.q.49.o.

10 Et resurrexit propter iustificationem nostram. 3.d.19. ar.1.q.1.3m.

C.5. 1 Iustificati ergo ex fide. 12e.q.112.3.1m./q.113.6.o./ 3a.q.86.6.c.

2 Per quem accessum habemus per fidem, in gratiam istam, in qua stamus. Opus.23.principio.

3 Et gloriam in spe glorię filiorum Dei. 1a.q.33.3.c.

4 Gloriamur in tribulationibus, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur. 4.d.20.q.1.ar.1.q.3.3m.

5 Patientia autem probationem. Iac.2a.

6 Probatio autem spem. 3.d.26.q.2.1.3m.

7 Spes autem non confundit. 22e.q.18.4.o./Virt.q 4.1.4m.

8 Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris, p spiritum sanctum qui datus est nobis. 22e.q.24.2.o./.3.10.c./q. 172.2.1m./.1.d.17.q.1.2.3.o./.3.d.27.q.2.2.c.1m./. 4m./.ʒ.4.co.21.1m./Li.o.3.co.151./Opus.4.co.3.

9 Cum inimici essemus, recunciliati sumus per mortem filij eius. 3a.q.48.4.c./q.49.2.c./.4.o./.1.prolo.co. 2.principio./.3.d.19.ar.5.q.1.o./Veri.q.29.4.c.fi./ Ro.5.

10 Sicut per vnum hominem peccatum in hunc mundū intrauit, & per peccatum mors, in quo omnes peccauerunt, ita in omnes homines mors pertransijt. ʒ.4.co. 50.52.fi./Ma.q.4.1.c.fi./Opus.3.co.243.

11 Peccatum non imputabatur, cum lex non esset. 12e. q.98.5.6.o./.3a.q.70.1.2m.

12 Sed regnauit mors ab Adam vsq; ad Moysen, & in eos qui non peccauerunt in similitudinem præuaricationis Adę, qui est forma futuri. He.2.co.1.

13 Sed non sicut delictum, ita & donum. 2.d.29.3.0.

14 Si enim vnius delicto, multi mortui sunt, multomagis gratia Dei, & donũ in gratia vnius hominis Iesu Christi, in plures abundauit. 2.d.29.3.0.

15 Et non sicut per vnum peccatum, ita & donum. 2.d. 29.3.0.

16 Nam iudicium quidem ex vno in condemnationem, gratia autem ex multis delictis in iustificationem. 12^{e}. q.113.1.6.0.

17 Si enim vnius delicto, mors regnauit per vnum, multo magis abundantiam gratię & donationis & iustitię accipientes in vita regnabunt per vnum Iesum Christum. 3^{a}.q.52.7.2^{m}.

18 Igitur sicut per vnius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per vnius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitę. 1^{e}.Thi.2.6^{a}./.Opus. 3.c^{o}.243.226.

19 Sicut enim per inobedientiam vnius hominis, peccatores cõstituti sunt multi, ita & per vnius obedientiã, iusti constituerentur multi. 22^{e}.q.105.2.3^{m}./.2.d.22. q.1.1.3^{m}.

20 Lex autem subintrauit, vt abundaret delictum. 12^{e}. q.98.1.2^{m}.

21 Vbi autem abundauit delictum, superabundauit & gratia. 3^{a}.q.89.2.3^{m}./.3.d.31.q.1.ar.4.q.2.2^{m}.

22 Vt sicut regnauit peccatum in mortem, ita & gratia regnet per iustitiam in vitam ęternam, per Iesum Christum dominum nostrum. ĩ.6.3^{a}.

C.6. 1 Quicunq; baptizati sumus in Christo Iesu, in mortẽ ipsius baptizati sumus. 22^{e}.q.147.5.c./3^{a}.q.49. 3.2^{m}./.q.51.1.c./.q.61.1.2^{m}./.q.66.3.9.c.5^{m}./.q.68. 5.7.c./.q.80.10.1^{m}./.q.86.4.3^{m}./.4.d.4.q.2.ar.1.q.2. c.1^{m}./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c./.d.39.4.2^{m}.

2 Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem. Ibidem.

3 Vt quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam patris, ita & nos in nouitate ambulemus. Ro.6.lec.1. fi./.Lec.2.principio./.2^{e}.Cor.4.co.11./.c^{o}.5.lec.4.fi./. Ephe.4.lec.7.co.1.fi./.Col.3.lec.2.co.2.pncipio./.12^{e}. q.112.2.3^{m}./.Psal.102.2^{a}.

4 Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius, simul & resurrectiõis erimus. 3^{a}.q.54.2.c./.q.56. 1.2.0./.ž.4.c^{o}.78./.Psal.102.2^{a}.

5 Hoc scientes quia vetus homo noster, simul crucifixus est, vt destruatur corpus peccati, vt vltra nõ seruiamus peccato. 3^{a}.q.79.1.3^{m}.

6 Qui eniẽ mortuus est, iustificatus est a peccato. 1^{e}.Thi. 2.6^{a}./.12^{e}.q.113.1.6.0.

7 Si enim mortui sumus cum Christo, credimus quia etiã simul viuemus cũ illo. 3^{a}.q.54.2.c./.Psal.102.2^{a}.

8 Scientes q Christus resurgens ex mortuis, iam nõ moritur, mors illi vltra nõ dominabitur. Io.2.lec.3.co.1.

9 Quod enim mortuus est peccato, mortuus est semel. Opus.3.c^{o}.233.

10 Quod autem viuit, viuit Deo. Io.2.lec.3.co.1.

11 Ita & vos existimate quidem vos mortuos esse peccato, viuentes autem Deo, in Christo Iesu. 3^{a}.q.54.2.c.

12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore, vt obediatis concupiscentiis eius. 22^{e}.q.74.3.1^{m}./.2.d. 34.q.3.2.1^{m}./.5^{m}./.Ma.q.7.6.3^{m}.

13 Sed neq; exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato, sed exhibete vos Deo, tanq; ex mortuis viuentes & mẽbra vestra arma iustitię Deo. 3^{e}.q.79.1.3^{m}.

14 Non enim sub lege estis, sed sub gratia. 12^{e}.q.108.1. 2.0./.quol.4.13.c.

15 Humanum dico, propter infirmitatem carnis vestrę. Titum.3.co.3.fi.

16 Sicut enim exhibuistis membra vestra, seruire iniquitati. 3^{a}.q.48.4.c.3^{m}.

17 Cum eniẽ serui essetis peccati, liberi fuistis iustitię. 22^{e}. q.183.4.c./.Ro.6.lec.4.co.3.

18 Quem ergo fructũ habuistis tunc in illis, in qbus nunc erubescitis. 12^{e}.q.70.4.1^{m}./.22^{e}.q.8.8.fi./.Gal.5.lec. 6.co.2.principio.

19 Nam finis illorum mors est. 12^{e}.q.85.5.0./.q.87.7.c. 1^{m}./.Ro.lec.8.fi.

20 Nunc autem liberati a peccato, serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam ęternam. 1^{a}.q.23.1.c./.12^{e}.q.3.1.3^{m}.

21 Stipendia peccati, mors. ž.19^{a}./.Ro.lec.8.fi./.c^{o}.2. principio.

22 Gratia autem Dei, vita ęterna. 1^{a}.q.24.3.c./.12^{e}.q. 113.2.2^{m}.9.c./.q.114.3.2^{m}./.ž.3.c^{o}.49./.Ro.4.co.3.

C.7. 1 Lex in homine dominatur, quanto tempore viuit. 3^{a}. q.15.4.3^{m}.

2 Nam quę sub viro est mulier, viuente viro, alligata est legi. 4.d.31.q.1.3.5^{m}.

3 Si autem mortuus fuerit vir eius, liberata est a lege viri, vt non sit adultera, si fuerit cum alio viro. 4.d.28.L. principio./.d.42.q.3.2.0./.Ro.7.co.2./.1^{e}.Cor.7.fi.

4 Cum essemus in carne, passiones peccatorum quę per legem erant, operabantur in membris nostris. 12^{e}.q. 77.8.0./.3^{a}.q.15.4.3^{m}.

5 Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in qua detinebamur. ž.c^{o}.6.19^{a}.

6 Seruiamus in nouitate spiritus, & non in vetustate literę. 12^{e}.q.98.1.2^{m}./.q.99.2.3^{m}./.q.106.2.c./.Opus. 1.c^{o}.31.32./.Ro.7.lec.2.co.4.

7 Peccatum non cognoui, nisi per legẽ. 12^{e}.q.90.1.0./. q.100.4.3^{m}.

8 Nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret, non concupisces. 12^{e}.q.100.4.3^{m}.

9 Occasione autem accepta peccatũ per mandatũ operatum est in me, omnem concupiscentiam. 4.d.38.q. 2.1.4^{m}./.Ma.q.3.1.13^{m}./.quol.4.q.12.1.3^{m}./.Ro.7. lec.2.co.3.fi.

10 Sine lege enim peccatum mortuum erat, ego autem viuebam sine lege aliquando. 12^{e}.q.98.1.2^{m}.

11 Sed cum venisset mandatum, peccatum reuixit. Ego autem mortuus sum. 1^{e}.Cor.8.lec.2.co.2.

12 Et inuentum est mihi mandatum quod erat ad vitã, hoc esse ad mortem. 4.d.38.q.2.1.4^{m}.

13 Nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me, & per illud occidit me. ž.9^{a}.

14 Itaq; lex quidem sancta, & mandatum iustum & bonum. 12^{e}.q.98.1.0./.q.99.4.c.fi.

15 Sed peccatum vt appareat peccatum, per bonum operatum est in mortem vt fiat supra modũ peccans peccatum per mandatum. ž.9^{a}.

16 Scimus enim quia lex spiritualis est. Ego autem carnalis sũ venũdatus sub peccato. 4.d.15.q.1.ã.4.q.3.2^{m}.

17 Quod enim operor, non intelligo. 12^{e}.q.56.4.c./.q. 74.3.c.

18 Non enim quod volo bonũ, hoc ago. 1^{a}.q.83.1.1^{m}./. 12^{e}.q.10.3.1^{m}./.2^{m}./.q.17.7.1^{m}./.q.74.3.c./.q.77.7. 1^{m}./.Veri.q.24.12.1^{m}./.q.25.4.1^{m}./.Ma.q.3.10. 1^{m}./.q.6.1^{m}./.22^{m}.

19 Sed quod odio malum, illud facio. 12^{e}.q.77.7.1^{m}.

20 Consentio legi, quoniam bona est. 12^{e}.q.98.1.c.

21 Nunc autem iam non operor illud. s. malum, sed quod habitat in me peccatum. 1^{e}.Cor.8.lec.2.co.2.

22 Scio enim, q non habitat in me, hoc est in carne mea bonum. ž.16^{a}.

23 Nam velle adiacet mihi, perficere autem bonum non inuenio. 4.d.20.ar.1.q.1.3^{m}.

24 Inuenio igitur legem volenti mihi facere bonũ, quoniam

nlam mihi malum adiacet. ʒ.16ª.

25 Condelector enim legi Dei, ſm interiorem hominez. 1ª.q.78.4.1ᵐ./.12ᵉ.q.98.1.c./.22ᵉ.q.25.7.c./.Ro.7.lec.4.co.1./.2ᵉ.Cor.4.lec.5.principio.

26 Video autez alteraz legez in membris meis, repugnantem legi mentis meę, & captiuantez me in lege peccati, quę eſt in membris meis. 12ᵉ.q.83.1.1ᵐ./.q.90.1.1ᵐ./.q.91.6.o./.Veri.q.25.4.2ᵐ./.Virt.q.5.1.6ᵐ.

27 Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? 22ᵉ.q.25.5.1ᵐ./.2.d.28.7.1ᵐ./.Virt.q.2.7.15ᵐ./.Ephe.5.lec.9.co.1.ſi.

28 Gratia Dei, per Ieſum Chriſtum dominum noſtrum. 4.d.43.ar.2.q.1.c.

29 Itaq; mente ſeruio legi Dei, carne autem legi peccati. ʒ.16ª.

C.8.

1 Nihil ergo nunc damnationis eſt ijs qui ſunt in Chriſto Ieſu, qui non ſm carnem ambulant. 12ᵉ.q.89.5.1ᵐ./.Ma.q.7.8.1ᵐ./.quol.4.22.1ᵐ.

2 Lex enim ſpiritus vitę in Chriſto Ieſu liberauit me a lege peccati & mortis. ʒ.7.26ª.

3 Deus filium ſuum mittens in ſimilitudinem carnis peccati. ⁊.4.cº.19.co.2./.Opuſ.3.cº.223.

4 De peccato damnauit peccatum in carne. Opuſ.3.cº.233./.2ᵉ.Cor.5.ſi.

5 Qui ſm carnez ſunt, quę carnis ſunt ſapiunt, qui vero ſm ſpiritum, quę ſunt ſpiritus ſentiunt. ʒ.cº.7.16ª.

6 Prudentia carnis, mors eſt, prudentia autem ſpiritus, vita & pax. ʒ.cº.6.22ª.

7 Sapientia carnis, inimica eſt Deo. 12ᵉ.q.93.6.2ᵐ./.22ᵉ.q.55.2.1ᵐ./.2ᵐ.

8 Legi enim Dei ſubiecta non eſt, nec enim poteſt. 22ᵉ.q.55.2.1ᵐ./.2ᵐ.

9 Qui autez in carne ſunt, placere Deo non poſſunt. Titum.2.co.5.

10 Vos autez non eſtis in carne. 1ᵉ.Cor.15.lec.7.ſi. Sed in ſpiritu, ſi tamen ſpiritus Dei habitat in vobis. ʒ.13ª.

11 Siquis autem ſpiritum Chriſti non habet, hic non eſt eius. 1ᵉ.Cor.15.lec.7.ſi.

12 Si autez Chriſtus in vobis eſt, corpus qdem mortuum eſt per peccatum, ſpiritus vero viuit, propter iuſtificationem. 2.d.19.L.2ᵐ./.3.d.16.q.1.1.2.1./.2.2.3./.Ma.q.4.6.2ᵐ./.q.7.7.14ᵐ./.1ᵉ.Cor.3.lec.3.co.1.ſi. Quod ſi ſpiritus eius q ſuſcitauit Ieſuz a mortuis. Pſal.3.2ª.

13 Habitat in vobis. 1ª.q.43.2.3.o./.4.2ᵐ./.5.c./.13ᵉ.q.114.3.3ᵐ./.1.d.15.q.2.4ᵐ./.⁊.cº.18.ſi./.Veri.q.27.3ᵐ./.1ᵉ.Cor.3.lec.3.pnº./.2ᵉ.Cor.6.co.ſi./.Ephe.2.ſi.

14 Viuificabit & mortalia corpora veſtra. Io.6.13ª. Propter inhabitantez ſpiritum eius in vobis. ʒ.13ª.

15 Debitores ſumus non carni, vt ſm carnem viuamus. 12ᵉ.q.111.1.2ᵐ./.Opuſ.3.cº.222.

16 Si enim ſecundum carnem vixeritis, moriemini. 12ᵉ.q.72.2.1ᵐ./.2ᵐ.

17 Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis. 3ª.q.89.3.o./.4.d.14.q.1.ar.5.q.1.3ᵐ.

18 Quicunqz enim ſpiritu Dei aguntur, hi ſunt filii Dei. 12ᵉ.q.114.3.c.ſi./.22ᵉ.q.51.1.3ᵐ./.q.88.8.3ᵐ./.⁊.3.cº.148./.Liº.4.cº.10.22.

19 Non enim accepiſtis ſpiritum ſeruitutis iteruz in timore. 22ᵉ.q.19.6.o./.8.2ᵐ./.10.c.

20 Sed accepiſtis ſpiritum adoptionis. Luc.6.12ª.

21 Ipſe enim ſpiritus teſtimonium reddit ſpiritui noſtro, ꝙ ſumus filij Dei. Luc.6.12ª.

22 Si autez filij, & heredes. Ro.8.lec.3.co.4./.1ª.q.95.1.2ᵐ./.12ᵉ.q.214.3.c.ſi.

23 Si tñ cópatimur, vt conglorificemur. 12ᵉ.q.85.5.2ᵐ./.3ª.q.49.1.4ᵐ./.3.2ᵐ./.3ᵐ./.5.c./.q.52.1.2ᵐ./.7.8.c./.q.79.2.1ᵐ./.7.2ᵐ./.3.d.19.ar.1.q.1.4ᵐ./.q.2.o./.ar.3.q.2.c.1ᵐ./.d.22.q.2.ā.1.q.4.2ᵐ./.⁊.4.cº.55.25ᵐ./.cº.72./.Ma.q.4.6.7ᵐ./.Ro.8.lec.3.ſi./.Lec.4.pnº.

24 Exiſtimo enim ꝙ non ſunt condignę paſſiones huius temporis ad futuram gloriaz quę reuelabitur in nobis. 12ᵉ.q.114.3.o./.5.c./.3ª.q.48.1.c./.2.d.27.3.o./.3.d.4.q.3.1.1ᵐ./.5ᵐ./.Ro.4.co.3./.cº.6.ſi./.cº.8.lec.4.co.1.ſi./.2ᵉ.Cor.4.co.ſi.

25 Expectatio creaturæ reuelationem filiorum Dei expectat. 1ª.q.98.3.c./.Iſa.6.co.2.ſi.

26 Vanitati enim creatura ſubiecta eſt, non volens. Pſal.4.2ª.

27 Ipſa creatura liberabitur a ſeruitute corruptióis. Titu.2.co.5.

28 Scimus enim, ꝙ omnis creatura ingemiſcit. Pſal.6.co.4.

29 Nos ipſi primitias ſpiritus habentes. ʒ.13ª.

30 Adoptionem filiorum expectantes. Luc.6.12ª.

31 Spe enim ſalui facti ſumus. 22ᵉ.q.17.6.o.

32 Spes autem quæ videtur, non eſt ſpes. 12ᵉ.q.40.1.o./.2.5.6.7.8x./.q.41.2.c./.q.42.3.c.3ᵐ./.q.67.4.5.o./.22ᵉ.q.18.2.o./.3.c./.q.19.11.3ᵐ./.3.d.26.q.2.4.4ᵐ./.ar.5.q.2.o./.d.31.q.1.ar.1.q.2.3.o./.d.33.q.1.4.1ᵐ./.d.34.q.2.ar.3.q.4.2ᵐ./.Veri.q.27.5.6ᵐ./.Virt.q.4.4.o./.q.5.4.10ᵐ.

33 Similiter autem & ſpiritus adiuuat infirmitatem noſtram. ʒ.13ª. Sic autem quod non videmus ſperamus per patientiam expectamus. 12ᵉ.q.40.2.1ᵐ.

34 Naz quid oremus ſicut oportet, neſcimus. 4.d.15.q.4.ar.4.q.1.1ᵐ.

35 Ipſe ſpiritus poſtulat pro nobis, gemitibus inenarrabilibus. 22ᵉ.q.83.10.1ᵐ./.3ª.q.26.1.3ᵐ./.4.d.15.q.4.ʒ.6.q.1.3ᵐ./.⁊.4.cº.23.co.4./.Opuſ.53.6ᵐ./.Trin.12.3ᵐ./.1ᵉ.Thi.2.co.3.

36 Qui autem ſcrutatur corda. 1.R.16.2ª.3.R.8.12ª. Scit quid deſideret ſpiritus, quia ſm Deum pro peccatis poſtulat. 3ª.q.21.4.c.

37 Scimus autem quoniam diligentibus Deum, omnia cooperantur in bonum. 3ª.q.89.2.1ᵐ./.Ro.8.lec.7.co.3.ſi.

38 Nam quos preſciuit & prędeſtinauit. 1ª.q.23.5.2ᵐ.

39 Conformes fieri imaginis filii ſui. 1ª.q.33.3.1ᵐ.ſi./.q.93.4.2ᵐ./.22ᵉ.q.45.6.c.1ᵐ./.3ª.q.3.5.2ᵐ./.8.c./.q.39.8.3ᵐ./.q.45.4.c./.⁊.4.cº.24./.principio./.Ro.lec.3.co.2.ſi./.Ephe.co.7.

40 Vt ſit ipſe primogenitus, in multis fratribus. 1ª.q.33.3.c.2ᵐ./.q.95.1.1ᵐ./.q.41.3.c./.1.prolo.co.1.ſi./.3.d.4.q.1.ar.2.q.2.2ᵐ./.d.11.L.ſi./.Veri.q.29.4.c.ſi./.Potentia.q.2.5.6ᵐ./.⁊.4.cº.8.ſi./.cº.36.1ᵐ./.Trin.12.7ᵐ./.Ro.8.lec.6.co.4.

41 Quos autem prædeſtinauit, hos & vocauit. 1ª.q.23.2.c./.5.1ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.1.q.2.c.1ᵐ.

42 Et quos vocauit, hos & iuſtificauit. 12ᵉ.q.113.1.3ᵐ./.1.d.41.2.3ᵐ./.4.d.17.q.1.ar.1.q.2.o./.Ro.lec.4.co.3.pnº./.cº.8.lec.6.co.5.ſi./.Gal.lec.4.co.1.ſi.

43 Quos autem iuſtificauit, hos & magnificauit. 4.d.17.q.1.ar.1.q.2.c.1ᵐ.

44 Qui etiam proprio filio non pepercit. Io.1.17ª./.3.6ª.

45 Sed pro nobis oibus tradidit illuz. Matth.26.23ª.24ª.

46 Chriſtus Ieſus, qui mortuus eſt. Matth.27.16ª.17ª. Immo qui & reſurrexit. Luc.24.3ª. Qui eſt ad dexteram Dei. Mar.16.18ª. Qui etiam interpellat ꝓ nobis. 3ª.q.21.3.o./.q.22.4.1ᵐ./.3.d.17.ar.3.q.2.o./.Io.12.lec.4.co.2./.Ro.8.lec.7.co.2.

47 Quis nos ſeparabit a charitate Chriſti? ⁊c. 3ª.q.62.6.3ᵐ./.q.70.4.c./.3.d.31.q.1.3.o./.Virt.q.2.10.4ᵐ.

C.9.

1 Optabam ego ipſe anathema eſſe a Chriſto pro fratribus meis. č.22ᵉ.q.27.8.1ᵐ./.q.182.2.c.ſi.

2 Quorum adoptio eſt filiorum. Luc.6.12ª. Quorum patres, ex quibus eſt Chriſtus ſecundum carnem. 12ᵉ.

q.98.4.c.1m./.5.c./.5a.q.4.6.3m.

3 Non omnes qui sunt ex Israel, ii sunt Israelitę.4.d.8.q.1.ar.3.q.2.2m./.lo.lec.2.co.2.

4 Cum enim nondum nati essent, aut aliquid boni egissent aut mali.c̃. dictum est ei, quia maior seruiet minori.Gen.25.3a.

5 Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Malachię.2a.

6 Miserebor cui misertus sum, & misericordiam prestabo, cui miserebor. Exo.33.13a./.Ro.9.7a.

7 Nõ est volentis neq; currentis, sed miserentis est dei. 1a.q.83.1.2m./.12e.q.98.1.3m./.ℨ.3.co.149./.Ma.q.6.1m./.q̃l.11.3.2m./.Ephe.6.l.3.co.2./.Phil.2.l.9.fi.

8 In hoc ipsum excitaui te, vt ostendam in te virtutem meam c̃. Exo.9.2a.

Cuius vult miserebitur, & quem vult indurat. Exo.4.9a./.5.6a.7a.

9 Voluntati eius quis resistit? 2.Paral.20.2a.

10 An non habet potestatem figulus luti, ex eadẽ massa facere aliud quidem vas in honores, aliud vero in cõtumeliam? 2.d.3.q.2.1m.

11 Quia si deus volens ostendere iram, & notam. c̃. quę preparauit in gloriam.1a.q.23.5.3m.

12 Voca non plebem meam, plebem meam, & non dilectam meam. Et erit in loco vbi dictũ est eis, nõ plebs mea vos.c̃.Osę.7a.

13 Si fuerit numerus filiorum Israel, quasi arena maris. Gen.15.2a.Isa.10.4a.Gen.5a.

Reliquię saluę fient.c̃.Isa.10.4a.

14 Nisi dñs sabaoth, reliquisset nobis semen.c̃.Isa.1a.

15 Ecce ego ponam in Sion lapidem offensionis, & petram scandali.Isa.8.5a./.28.3a.

16 Omnis qui crediderit in eum, non cõfundetur. Mar.16.9a.10a.

C.10 1 Finis enim legis Christus est, ad iustitiam omni credenti.Ibidem.

2 Moyses enim scripsit, quoniam iustitiam quę ex lege est, qui fecerit homo viuet in ea.Luc.18.2a.

3 Deus illum suscitauit a mortuis. Psal.3.3a.

Corde enim creditur ad iustitiam, ore autẽ confessio, fit ad salutem.22e.q.3.2.0./.3.d.29.art.8.q.2.3m./.4.d.49.q.5.ar.3.q.2.1m./.quol.9.14.c./.Ro.10.lec.1.co.1.fi./co.14.lec.3.co.2.fi.

4 Oĩs qui credit in illũ nõ cõfundetur. Mar.16.9a.10a.

Non enim est distinctio Iudęi, & Gręci.ʃ.12.5a.

5 Nam idem dominus omnium. Deut.6.1a.

Diues in omnes qui inuocant illũ.22e.q.117.1.1m./.ℨ.4.co.12.13./.1e.Thi.6.lec.4.principio.

6 Omnis enim quicunq; inuocauerit nomen domini, saluus erit.Ioel.2.10a.

7 Quam speciosi pedes euangelizantis pacem, euangelizantis bona.Isa.52.1a./.Naum.1.5a.

Domine quis credidit auditui nostro? Isa.53.1a.

8 Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi.1a.q.111.1.1m./.22e.q.6.1.0./.3.d.23.q.3.2.2m./.4.d.4.q.2.art.2.q.3.1m./.ℨ.3.co.152./.154./.Veri.q.18.3.c./.q.27.3.c.

9 In omnem terram exiuit sonus eorũ c̃. Psal.18.3a.

Ego ad ęmulationem vos adducam in omnem gentem, in gentem insipientem.c̃. Deut.32.26a./.Opus.1.co.31./.Ro.10.lec.2.fi.

10 Inuentus sum a non quęrentibus me, palam apparui.c̃.Isa.64.6a./.65.1a.

Tota die expandi manus meas ad populum non credentem, sed contradicentem mihi.Ibidem.1a.2a.

C.11 1 Non repulit deus plebem suã. Psal.93.9a. Dñe prophetas tuos occiderunt, altaria tua suffoderunt.c̃.3.Re.19.4a. Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curuauerunt genua sua.c̃.Ibidem.7a.

2 Dedit illis deus spiritũ cõpunctionis, oculos vt non videant, & aures, vt nõ audiant. Exo.4.9a. Fiat mẽsa eorũ corã ipsis, in laqueũ.c̃.incurua. Gen.3.17a.2.c̃.

3 Et radix sancta & rami.3.d.3.q.1.ar.1.q.1.1m.

4 Veniet ex Sion, qui eripiat & auertat impietatem ab Iacob. Psal.48.co.3.4.

5 Sine pnia enim sunt dona & vocatio dei. He.8.7a.

6 Conclusit deus omnia in incredulitate, vt omniũ misereatur.4.d.46.q.2.ar.3.q.1.2m.

7 O altitudo diuitiarum sapientię & scientię dei. ℨ.4.co.12.13.

8 Quam incomprehensibilia sunt iudicia eius. 1.d.3.q.2.1.1m./.4.d.46.L./.Psal.35.5a.

9 Quis enim cognouit sensum domini? ʃ.12.4a.

10 Ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia. 1a.4.39.8.c./.1.d.36.q.1.3.5m./.Ro.11.lec.5.co.4.fi./.Ephe.4.lec.2.fi.

C.12 1 Exhibeatis corpora vestra deo, hostiam viuentem, sanctam deo placentem.22e.q.85.3.2m./.quol.5.18.c./.Opus.7.co.4.co.1.fi.

2 Nolite conformari huic seculo. q̃l.10.q.6.1.c.1m.

3 Vt probetis, quę sit voluntas dei bona, beneplacens, & perfecta.22e.q.97.2.2m./.Deut.6.8a.

4 Non plus sapere, q̃; oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem.22e.q.149.1.1m.

5 Et vnicuiq; sicut deus diuisit mensuram fidei. 22e.q.114.5.1m./.22e.q.6.1.c.

6 Sicut enim in vno corpore, multa membra habemus. 1a.q.76.5.3m./.22e.q.183.2.c.

7 Habẽtes donationes. 1a.q.21.3.c./.12e.q.112.5.4m.

8 Siue prophetiã, ſm rõnem fidei. 22e.q.172.1.0./.3.c.

9 Qui tribuit, in simplicitate. Iob.1a.

10 Qui pręest in solicitudine. 22e.q.47.9.3m./.q.53.6.c./.Matth.6.co.11.

11 Qui miseretur in hilaritate.3.d.26.q.1.3.c./.Veri.q.26.4.5m.

12 Dilectio sine simulatione.22e.q.111.1.0.

13 Honore inuicem pręuenientes.22e.q.103.2.3m.

14 Solicitudine non pigri.1e.Cor.6.19a.

15 Nulli malum pro malo reddentes. Deut.32.5a.

16 Benedicite psequẽtibus vos. Matth.5.39a.40a.41a.

17 Nolite maledicẽ.22e.q.76.1.2m./.4.d.18.ã.2.q.1.2m.

18 Spe gaudentes.22e.q.28.1.3m.

19 Prouidentes bona, non tantum coram deo, sed etiam coram hominibus. Matth.5.11a./.ʃ.15.1a.

20 Si fieri potest, qđ ex vobis est, cũ oĩbus hoĩbus pacem habentes.22e.q.29.1.c./.2.3m./.Matth.5.8a.

21 Non vosmetipsos defendentes charissimi. 22e.q.40.1.2m./.q.64.7.5m.

22 Mihi vindictam, & ego retribuam, dicit dominus. Deut.32.17a.

23 Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Prouer.25.4a.

C.13 1 Omnis anima.Gen.46.1a.

Potestatibus sublimioribus subdita sit.22e.q.69.1.c./.q.88.10.2m./.q.104.1.0./.5.c. prino./.1m./.6.0./.2.d.44.q.2.1.0./.L.7m./.quol.2.9.0./.Ro.13.co.1.

2 Non est potestas, nisi a deo.2.d.44.q.1.2.1m./.Opus.20.lio.3.co.1.c̃.vsq.8./.Lio.4.prino./.Ro.13.co.2.

3 Quę a deo sunt, ordinata sunt. 12e.q.102.1.c./.22e.q.172.2.c.principio.

4 Qui potestati resistit, dei ordinationi resistit. 22e.q.158.1.3m./.2.d.44.L.6m.

5 Cui tributum tributum.22e.q.102.2.3m.

6 Qui diligit proximum, legem impleuit. 12e.q.99.1.3m./.q.105.2.1m./.22e.q.44.2.4m./.3.d.37.art.2.q.2.2m./.ℨ.3.co.125.fi./.Ro.13.lec.2.co.1.fi./.Gal.5.co.9.fi.

7 Non adulterabis. Exo. 20. 20^a. 23^a.
Nō occides. Ibidem. 19^a. Nō furaberis. Ibidem. 21^a.
Non falsum testimonium dices. Ibidem. 22^a.
8 Non concupisces. Ibidem. 23^a.
9 Et siquod est aliud mandatum, in hoc verbo instaura tur. 12^e. q. 99. 1. 2^m.
10 Hora est iam nos de somno surgere. Io. 11. 2^a.
Nox precessit. Isa. 15. 1^a.
Dies autem appropinquauit. Ibidem.
Abiiciamus ergo opera tenebrarum. Ephe. 5. 9^a. 2. c.
Et induamur arma lucis. Ephe. 6. lec. 4. co. 1. fi.
11 Induimini dominum Iesum Christum. 3^a. q. 69. 9. 1^m. / 4. d. 4. L. / Ro. 13. fi. / Gal. 3. lec. fi. co. 2. principio.
C. 14 1 Qui infirmus est, olus manducet. 12^e. q. 77. 3. o.
2 Igitur qui manducat, nō māducātē nō spernat, & qui non manducat, māducantē non iudicet. Matth. 7. 1^a.
3 Siue viuimus, siue morimur, dñi sumus. 1^a. q. 1. 8. 2^m.
4 Ideo enim Christus mortuus est. Matth. 27. 11^a.
Et resurrexit. Luc. 24. 3^a. Vt omnium dominetur. Matth. 28. 6^a / Deut. 6. 4^a. Omnes enim stabimus ante tribunal Christi vt c. Psal. 61. 6^a.
5 Viuo ego dicit dominus, quoniam mihi flectetur omne genu, & omnis lingua confitebitur deo. Isa. 45. 1^a.
6 Vnusquisq; vestrū pro se reddet rōnē deo. ps. 61. 6^a.
Nō ergo amplius inuicē iudicemus. Matth. 1^a. 2^a. 3^a.
Ne ponatis offendiculum fratri vestro, vel scandalum. Matth. 18. 1^a. c.
7 Nihil commune per ipsum. 12^e. q. 102. 6. 1^m. / 22^e. q. 149. 3. o. / 3^a. q. 40. 4. 2^m. / 5. 3. c^o. 127. / Ro. 14. co. 1. fi. / Lec. 2. co. 1. / Lec. 3. co. 1. / 1^e. Cor. 10. lec. 6. o.
8 Si propter verbum frater tuus contristatur, iam non secundum charitatem ambulas. 22^e. q. 43. 3^m. / 4. d. 38. q. 2. ar. 4. q. 3. 3^m.
9 Noli cibo tuo, illum perdere, pro quo Christus mortuus est. 22^e. q. 45. 3. 2^m. / 4. d. 38. q. 2. ar. 2. q. 1^m.
10 Non est enim regnum dei, esca & potus. 3^a. q. 40. 2. 1^m. / Ro. 12. co. 3. fi.
11 Bonū est non manducare carnem, & nō bibere vinū. 12^e. q. 103. 4. 3^m. / fi. / 22^e. q. 43. 1. 5^m. / q. 149. 3. 2^m.
12 Omne quod non est ex fide, peccatum est. 12^e. q. 19. 5. c. / q. 103. 4. 3^m. / 22^e. q. 10. 4. 1^m.
13 Beatus qui non iudicat semetipsum. 1^e. Cor. 11. 2^a.
C. 15 1 Vnusquisq; vestrum proximo suo placeat in bonū ad ędificationē. 22^e. q. 115. 1. 1^m. / Ma. q. 9. 1. c. 1^m. 2^m. / Opus. 19. c^o. 19. / Opus. 20. li^o. 3. c^o. 10. fi. / Ro. 12. 1. lec. 3. co. 5. prin^o. / c. 15. co. 1. / 1^e. Cor. 4. co. fi. / c^o. 10. fi. / Gal. lec. 2. fi. / 1^e. Thes. 2. co. 2. fi. / Titum. 2. co. 5.
2 Christus non sibi placuit. Matth. 26. 17^a.
3 Improperia improperantiū tibi, ceciderunt super me. Psal. 30. 8^a. / Psal. 68. 2^a. 4^a.
4 Dico enim Christum Iesum, ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem dei ad confirmandas promissiones patrum. 3^a. q. 42. 1. c.
5 Gentes autem super misericordia honorare deum. 1^a. q. 21. 4. 2^m. / 4. d. 46. q. 2. ar. 2. q. 2. 2^m.
6 Propterea confitebor tibi in gentibus, & nomini tuo cantabo. 1. Paral. 16. 6^a. 2. Re. 22. fi.
Letamini gentes, cum plebe eius. Isa. 66. 5^a.
7 Laudate dominum omnes gentes, & magnificate eum omnes populi. 1. Paral. 16. 6^a. Psal. 116. 1^a.
Erit radix Iesse, & qui exurgit c. Isa. 11. 2^a.
8 Quoniam quibus non est annunciatū de eo, audiēt c. Ro. 10. lec. 3. co. 3. fi.
Si spiritualium eorum participes facti sunt gentiles, debet & in carnalibus ministrare eis. 22^e. q. 187. 4. 2^m. / quol. 7. 18. c. / Opus. 19. c^o. 9. / Ro. 15. lec. 3. co. 3.
C. 16 1 Si vobis primum ex parte fruitus fuero. 12^e. q. 11. 3. 1^m. / 1. d. 1. q. 2. 1. 4^m. / Ro. 15. lec. 3. co. 2. / Phil. fi.
2 Salutate inuicem in osculo sancto. Ro. 16. lec. 1. fi. / 1^e. Cor. fi. / 2^e. Cor. fi.
Assistatis ei in quocūq; negocio vestri indiguerit. 2^e. Thi. 2. 1^a.
3 Huiusmodi enim domino non seruiunt, sed suo ventri. Ma. q. 14. 2. 12^m. / Phil. 3. 5^a.
4 Volo vos sapientes esse in bono, simplices in malo. Matth. 10. 6^a.
5 Secundum reuelationem mysterii, temporibus ęternis taciti. 1^a. q. 10. 1. 4^m.
6 Ad obeditionem fidei. 5. 1. 4^a. /
Soli sapienti deo. Matth. 19. 13^a.

AVTORITATES EX
prima epistola ad Corinthios.

C. 1 1 In omnibus diuites facti estis in illo, scilicet Christo in omni verbo, & in omni scientia. 22^e. q. 50. 3. 1^m. / q. 188. 5. 2^m. / 5. 3. c^o. 133. 141.
2 Ita vt nihil vobis desit in vlla gratia. 4. d. 44. q. 2. art. 3. q. 2. 2^m.
3 Et nō sint in vobis schismata. 22^e. q. 39. 1. o. / 4. c. / q. 188. 5. 2^m. / 4. d. 13. q. 2. 1. 2^m.
4 Nunquid Paulus crucifixus est pro vobis? 3^a. q. 48. 5. 3^m. / 1^e. Cor. lec. 2. co. 4. fi. / Col. 1. fi. / 2^e. Thi. 2. co. 4.
5 Aut in nomine Pauli, baptizati estis? 3^a. q. 64. 3. c. / 4. d. 5. q. 1. 1. c. 4^m. / ar. 3. q. 2. b.
6 Non enim misit me deus baptizare, sed euāgelizare. 3^a. q. 67. 2. 1^m. / Ro. 2. lec. 3. fi. / 1^e. Cor. lec. 2. fi.
7 Non in sapientia verbi, vt non euacuetur crux Christi. 1^e. Cor. 12. 4^a.
8 Verbum crucis pereuntibus quidem stultitia est, iis autem qui salui fiunt, idest nobis, dei virtus est. 1. d. 14. L. fi. / d. 34. q. 2. 1^m.
9 Perdam sapientiam sapientium, & prudentiam prudentium reprobabo. Iob. 5. 4^a.
10 Nonne stultam fecit deus sapientiā huius mundi? 22^e. q. 46. 3. 2^m.
11 Nam quia in dei sapientia non cognouit mundus per sapientiam deum, placuit deo per stultitiam predicationis, saluos facere credentes. 5. 4. c^o. 52.
12 Iudęi signa petunt, & Gręci sapientiam quęrunt. Iob. 5. 5^a.
13 Nos autem prędicamus Christum crucifixum, iudęis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam. 5. 8^a.
14 Christum dei virtutem. 5. 8^a.
15 Et dei sapientiā. 1^a. q. 39. 7. 2^m. / 1. Prolo. principio. / 5. 4. c^o. 12. / 1^e. Cor. lec. 3. fi.
16 Quod stultū est dei, sapiētius est hominibus. 5. 9^a. 10^a.
17 Et quod infirmum est dei, fortius est hominibus. 1^a. q. 48. 6. 1^m.
18 Videte vocationem vestram fratres, quia non multi sapientes secundum carnem. 1. d. 41. 1. 4^m. / 2. 3^m.
19 Quę stulta sunt mundi, elegit deus, vt confundat sapientes. 5. 9^a. 10^a.
20 Vt ea quę sunt destrueret. 5. 9^a. 10^a.
21 Vt non glorietur omnis caro, in conspectu eius. 22^e. q. 45. 4. 1^m. / Opus. 72. principio. / 1^e. Cor. 1. fi.
22 Christus factus est nobis sapientia, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio. 3^a. q. 48. 6. 3^m. / 3. d. 19. art. 4. q. 1. o.
23 Qui gloriatur, in domino glorietur. 5. 21^a. / Hie. 9. 3^a.
C. 2 1 Non enim iudicaui me scire aliquid, nisi Christum, & hunc crucifixum. 5. 1. 21^a. 22^a.
2 Sapientiam loquimur, inter perfectos. 22^e. 45. 5. 1^m.
3 Sapientiam vero non huius seculi, neq; principum huius seculi qui destruuntur. 5. 1. 21^a. / 2^e. Cor. 4. 2^a.

6 Sed loquimur dei sapientiam in mysterio, quę absconditia est. 1ª.q.57.5.3m./.P.3.c°.5.pnº./.L i°.4.c°.83.
8 Quam nemo principū huius seculi cognouit. Mar.1.13ª.17ª.
6 Si enim cognouissent, nunq̃ dñm glorię crucifixissent. 3ª.q.46.12.1m./.q.47.5.0./.6.c./.2.d.40.L.6./.3.d.19.ar.1.q.2.5m./.Mar.23ª./.1ª.Cor.lec.2.co.1.
9 Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit, quę prępparauit deus iis qui diligunt illū. Isa.64.3ª.
8 Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda dei. ẽ.4ª.
9 Quis enim scit hominum, quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis qui in eo est? j.10ª.
10 Ita & quæ dei sunt, nemo cognouit, nisi spiritus dei. q.57.5.c./.P.3.c°.5.principio./.L i°.4.c°.83.
11 Nos autem non spiritum huius mundi accepimus, sed spiritum qui ex deo est. Ro.8.13ª./.12ª.q.112.5.4m.
12 Vt sciamus quę a deo donata sunt nobis. 12ª.q.112.5.4m.
13 Animalis autem homo, non percipit quę sunt spiritus dei. 2.d.19.l.principio.
14 Spiritualis autem iudicat omnia, & ipse a nemine iudicatur. 1ª.q.1.6.3m./.22ª.q.60.1.2m.
15 Quis enim cognouit sensum domini? Ro.12.3ª.4ª.

C.3 1 Tanquam paruulis in Christo, lac vobis potum dedi, non escam. 1ª.prolo.principio./.22ª.q.189.1.4m.
2 Cum enim sit inter vos zelus & contentio, nōne carnales estis? 12ª.q.28.4.1m.
Et secundum hominem ambulatis. Ma.q.12.2.8m.
*Cū eni quis dicat, ego quidē sum Pauli, alius autē, cephę, ego āt Apollo, nōne hoīes estis? 22ª.q.188.5.2m.
3 Ego plātaui, Apollo rigauit. 4.d.7.q.1.ar.1.q.1.1m.
4 Vnusquisq; autem propriam mercedē accipiet, secundum suum laborem. Psal.61.6ª./.Io.14.11ª.
5 Dei enim adiutores sumus. Iob.26.1ª.
6 Vt sapiens architectus, fundamentum posui. 1ª.q.1.6.c./.4.d.7.q.1.ar.1.q.1.1m./.Ro.8.lec.2.co.1.
7 Fundamentum aliud nemo potest ponere, prꝫter id quod positum est, quod est Christus Iesus. 22ª.q.4.7.0.1.q.161.5.2m./.Virt.q.1.12.24m.
8 Siquis superędificat supra fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos. 12ª.q.89.2.0./.4.d.21.q.1.ar.2.q.2.0.
9 Ligna, fœnum, stipulam. 4.d.21.ar.2.q.1.c.
10 Si cuius opus manserit, quod superędificauit, mercedē accipiet. Psal.61.6ª./.Io.14.15.
11 Si cuius opus arserit, ipse detrimentum patietur. 4.d.46.q.2.ar.3.q.3.3m.
12 Sic tamen quasi per ignem. 4.d.21.q.1.ar.3.q.2.3m.
13 Nescitis, quia templum dei estis. P.4.c°.21.co.1.6./.Psal.10.co.3./.Psal.17.co.4./.psal.25.co.3./.1ª.Cor.3.lec.3.co.1.2.
14 Et spiritus dei habitat in vobis. Ro.8.13ª.
15 Siquis templum dei violauerit, disperdet illum deus Iob.5.5ª.
16 Templum dei sanctum est, quod estis vos. ẽ.13ª.
17 Siquis videtur inter vos sapiēs esse in hoc seculo, stultus fiat, vt sit sapiens. 22ª.q.46.1.2m.
18 Sapientia enim huius mundi, stultitia est apud deum. ẽ.1.10ª.
19 Comprehendam sapientes, in astutia eoꝝ. Iob.5.5ª.
Dominus nouit cogitationes sapientiū. 3.R.8.12ª.
Quoniam vanę sunt. Psal.93.7ª.
20 Nemo glorietur in hominibus. ẽ.1.21ª.23ª.
21 Omnia enim vestra sūt. Veri.q.7.7.c./.q.15.1.c.co.2.

C.4 1 Nolite ante tempus iudicare. Matth.7.1ª.
Sic nos existimet homo, vt ministros Christi. 4.d.5.q.1.2.6.
2 Dominus illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. 1ª.q.24.1.2m./.4.d.43.ar.5.q.1.0./.Veri.q.27.1.c./.Opus.3.c°.253.
Sed neq; me ipsū iudico. j.11.19ª./.12ª.q.112.5.c.
3 Quid habes, quod non accepisti? Si autē accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? ẽ.1.21ª.puer.9.3ª.
4 Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Gal.6.lec.2.co.1.2.
5 Non enim in sermone est regnum dei, sed in virtute. 22ª.q.177.1.2m.

C.5 1 Tradere huiusmodi hominem Sathanę, in interitum carnis. 2.d.7.q.3.2.1m.
2 Nescitis, quia modicum fermentum, totam massam corrumpit. Matth.16.1ª.
3 Expurgate vetus fermentum. Ibidem.
4 Etenim pascha nostrum, immolatus est Christus. Matth.26.1ª.
5 Cum huiusmodi, nec cibum sumere. 4.d.13.q.2.3.c./.Gal.co.9.
6 Quid enim mihi de iis, qui foris sunt iudicare? 4.d.18.q.2.ar.3.q.3.1m.

C.6 1 Audet aliquis vestrum, habens negociū, aduersus alterum. Ro.16.co.1.6.
An nescitis, quoniā sancti de hoc mundo iudicabūt? 4.d.47.q.1.ar.2.q.1.0.
4 Nescitis, quoniam angelos iudicabimus. 4.d.47.q.1.ẽ.3.q.4.1m.
5 Iam quidem omnino delictum est in vobis, q̃ iudicia habetis inter vos. 22ª.q.43.8.1m./.4.d.38.q.1.art.4.q.3.1m.
6 Quare non magis iniuriam accipitis? 22ª.q.108.1.2m./.4m.
7 Quare nō magis fraudem patimini? 22ª.q.55.5.1m.
8 Ini. ui, regnum dei non possidebunt. 3ª.q.68.4.c./.Isa.6. Omnia mihi licent. 4.d.15.q.2.art.4.q.2.c./.Opus.21.c°.3.
9 Esca vētri, & vēter escis. 1ª.q.65.1.c./.12ª.q.1.5.b.
10 Corpus autē, nō fornicationi. 12ª.q.103.4.3m./.22ª.q.35.1.4m./.q.154.2.1m./.1ª.Cor.6.lec.3.co.3.6.
11 Deus autem & dominus suscitauit. Psal.3.2ª.
Et nos suscitabit, per virtutē suā. Io.6.9ª./.Iob.19.3.
12 Nescitis, quoniam corpora vestra membra sunt Christi? 3ª.q.8.3.0.
13 Qui adheret meretrici, vnū corpus efficit. Gen.2.32ª.
14 Erunt inquit duo in carne vna. Gen.2.32ª.
15 Qui autē adheret dño, vnus spiritus est. 22ª.q.45.2.c.
16 Fugite fornicationem. 22ª.q.35.1.4m./.1ª.Cor.6.lec.3.co.3.6.
17 Omne enim peccatum quodcunq; fecerit homo, extra corpus est. 12ª.q.74.4.0.
18 Qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. 12ª.q.73.2.4m.
19 Membra vestra, templū sunt spiritus sancti. ẽ.3.13ª.
Empti estis pretio magno. He.9.7ª.

C.7 1 Bonū est homini mulierē nō tangere. 12ª.q.14.1.3m.
2 Propter fornicationem autem, vnusquisq; virū vxorē habeat. 4.d.26.q.2.3.4m.
3 Vxori vir debitum reddat. 4.d.27.q.2.3.3m./.d.30.1.0./.4.4m./.d.32.0.
4 Similiter et vxor viro. 22ª.q.32.8.2m.
5 Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir, & econuerso. 4.d.26.q.2.1.4m./.5m./.3.c.6.
6 Nolite fraudare inuicem, nisi ex consensu ad tempus. Ro.7.2ª./.4.d.32.ar.5.q.3.0./.1ª.Cor.7.co.3.
7 Hoc autem dico secundum indulgentiam, non secundum imperium. 4.d.26.q.1.4.3m.
8 Vnusquisq; proprium donum habet ex deo. 12ª.q.66.2.1m.

9 Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint. 12^{e}.q.140.1.3^{m}.

10 Quia si se non continent, nubant. 4.d.26.q.2.3.4^{m}. Melius est enim nubere, quam vri. 4.d.26.q.2.3.4^{m}.

11 Iis autem qui in matrimonio sunt, precipio, non ego, sed dominus, vxorem a viro non discedere. Matth. 5. 26^{a} / 19.4^{a}.

Sanctificatus est vir infidelis, per mulierem fidelem. 4.d.39.3.0 / Opus. 73.c^{o}.17.

12 Quod si discesserit, manere innuptam. Matth. 5.27^{a}. Aut viro suo reconciliari. 4.d.33.q.2.ar.2.q.4.0.

13 Et vir vxorem non dimittat. Matth. 5.26^{a} / 19.4^{a}.

14 Siquis frater vxorem habet infidelem, & hęc consentit habitare cum eo, non dimittat eam, & econuerso. 4.d.39.3.4.0.

15 Quod si infidelis discedit, discedat: non enim seruituti subiectus est frater vel soror, in huiusmodi. 4.d.39.5.0.

16 Vnusquisque vocatione qua vocatus est, in ea permaneat. Ro. 8.41^{a}.42^{a}.

17 Nolite fieri, serui hominum. 1^{e}.Cor.9.fi.

18 Consilium autem do. 12^{e}.q.14.1.3^{m} / 22^{e}.q.152.2.0.

19 Alligatus es vxori, noli quęrere solutionem. Matth. 5.26^{a} / 19.4^{a}.

20 Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi. Ro. 7.26^{a}.27^{a}.

21 Qui habent vxores, tanquam non habentes sint. 4.d.26.q.1.3.1^{m}.

22 Prẹterit enim figura huius mundi. Psal. 101.12^{a}.

23 Volo autem vos, sine solicitudine esse. Matth. 6.10^{a}.

24 Qui sine vxore est, solicitus est quę domini sunt. 22^{e}.q.152.2.0 / 4.c / 5.c / ꝯ.3.c^{o}.135.co.2.5 / quol.7.17.7^{m} / 1^{e}.Cor.7.co.23.24 / Phil.4.co.3.

25 Qui autem cum vxore est, solicitus est, quę sunt mundi, quomodo placeat vxori. 4.d.26.q.1.3.4^{m} / 22^{e}.q.169.2.c.

26 Et diuisus est. Virt.q.2.10.c.

27 Qui matrimonio iungit virginem suam, bene facit, & qui non iungit, melius facit. 22^{e}.q.152.3.5^{m} / q.4.5.0.

28 Mulier alligata est legi, quanto tempore vir eius uiuit. Ro. 7.2^{a}.

29 Quod si dormierit vir eius, liberata est a lege. Ibid. 3^{a}. Cui vuult, nubat. Ibidem. Tantum in domino. 4.d.39.1.0.

30 Beatior autem erit, si sic permanserit. 12^{e}.q.70.3.2^{m}.

C.8 1 Scientia inflat. 22^{e}.q.167.1.c / q.188.6.2^{m} / 2.d.6.1.1^{m}.fi / 1^{e}.Cor.3.5^{a}.

2 Scimus quia nihil est idolum in mundo. 22^{e}.q.94.1.3^{m}.

3 Nullus deus, nisi vnus. Deut. 6.3^{a}.

Nam & si sint qui dicantur dii, siue in cœlo, siue in terra, siquidem sunt dii multi, & domini multi. Exo. 22.2^{a} / 1^{a}.q.13.3.1^{m} / Exo. 7.1^{a}.

4 Nobis tamen est vnus deus pater. Deut. 6.4^{a}.

Ex quo omnia. Ro. 11.10. Et nos in illo. Ibidem.

Et vnus dominus Iesus Christus, per quem omnia. Ibidem.

5 Si esca scandalizat fratrem meum, non manducabo carnes in ęternum. 4.d.38.q.2.ar.4.q.3.3^{m}.

C.9 1 Nonne Christum Iesum dominum nostrum vidi? 3^{a}.q.57.6.3^{m}.

2 Non alligabis os boui trituranti. Deut. 25.3^{a}.

3 Nunquid de bobus cura est deo? 1^{a}.q.22.2.5^{m} / q.103.5.2^{m} / 12^{e}.q.102.5.8^{m} / ꝯ.3.c^{o}.113.fi / Vi.q.5.6.1^{m}.

4 Omnia sustinemus, nequod offendiculum demus euangelio. 22^{e}.q.43.8.5^{m} / 4.d.18.q.2.ar.4.q.3.1^{m}.

5 Ita & dominus ordinauit iis qui euangelium annunciant, de euangelio viuere. Ro. 15.8^{a}.

6 Bonum est mihi magis mori, quam vt gloriam meam quis euacuet. 12^{e}.q.2.3.c / 22^{e}.q.132.1.3^{m} / Ma.q.9.1.0.

7 Nam si euangelizauero, non est mihi gloria, necessitas enim mihi incumbit. 22^{e}.q.81.6.3^{m}.

8 Nam cum liber essem ex omnibus, omnium me seruum feci. 1^{a}.q.83.3.4.0.

9 Omnibus omnia factus sum, vt omnes facerem saluos. Veri.q.29.4.4^{m}.

10 Nescitis quod ii qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed vnus accipit brauium? 12^{e}.q.4.3.1^{m} / 1.d.41.2.3^{m}.

11 Sic currite, vt comprehendatis. 1^{a}.q.12.7.1^{m} / 12^{e}.q.4.3.1^{m} / 4.d.49.q.2.3.1^{m} / Veri.q.8.2.5^{m}.

C.10 1 Patres nostri omnes sub nube fuerunt, & omnes mare transierunt, & omnes in Moyse baptizati sunt in nube, & in mari. 3^{a}.q.70.1.2^{m}.

2 Petra autem, erat Christus. 1^{a}.q.102.1.4^{m} / ꝯ.4.c^{o}.62.1^{m}.

3 Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. Exo. 32.2^{a}.

4 Hęc autem omnia, in figuram contingebant illis. 12^{e}.q.107.2.0.

5 In quos, fines seculorum deuenerunt. 4.d.47.q.1.art.3.q.3.c.

6 Qui se existimat stare, videat ne cadat. 1^{a}.q.95.3.0.

7 Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. 3^{a}.q.41.2.2^{m} / 2.d.21.q.1.3.0 / 3.d.31.q.1.3.c.

8 Fidelis est deus, qui non patietur vos tentari, supra id quod potestis. 3.d.31.q.1.3.5^{m} / 2^{e}.Cor.lec.3.co.2 / c^{o}.11.co.9.

9 Vnus panis, & vnum corpus, multi summus. Ĩ.6.12^{a}.

10 Dico quod immolatum est aliquid idolis, aut quod idolum sit aliquid? Ĩ.8.2^{a}. Siquis vocat vos infidelium ad cœnam, & vultis ire. 22^{e}.q.10.9.c.

11 Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt. 4.d.15.q.2.ar.4.q.2.c / Opus. 21.c^{o}.3.

12 Nemo quod suum est, quęrat, sed quod alterius. 22^{e}.q.58.11.c.

13 Domini est terra, & plenitudo eius. 1^{a}.q.13.7.1^{m} / 6^{m} /

14 Omnia in gloriam dei facite. 12^{e}.q.88.1.2^{m} / q.100.10.2^{m}.

15 Sine offensa estote iudęis & gentibus, & ecclesię dei. 22^{e}.q.7.2.3^{m} / 3^{a}.q.42.2.1^{m}.

16 Ego per omnia, omnibus placeo. Ro. 15.1^{a}.

C.11 1 Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Ĩ.4.4^{a}.

2 Omnis viri caput, Christus est. 3^{a}.q.8.0 / q.48.1.c / q.49.1.c.

3 Caput autem mulieris, vir. 1^{a}.q.93.4.1^{m} / 1^{e}.Cor 11.co.3 / Ephe. 5.lec.8.fi.

4 Caput autem Christi, deus. 3^{a}.q.8.1.3^{m} / 8.2^{m} / 3.d.13.q.2.1.4^{m} / 1^{e}.Cor.11.lec.1.fi.

5 Omnis vir orans aut prophetans velato capite, deturpat caput suum. 1^{e}.Cor.11.lec.2.co.1.

6 Omnis mulier orans aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum. 4.d.14.q.1.ar.5.q.3.1^{m}.

7 Vir imago & gloria dei est, mulier autem gloria viri est. 1^{a}.q.35.2.3^{m} / q.93.4.1^{m} / 6.2^{m} / 2.d.16.3.c.

8 Non est vir ex muliere, sed mulier ex viro est. Gen. 2.23^{a}.2.c.

9 Etenim non creatus est vir propter mulierem, sed mulier propter virum. Ibidem. 23^{a}.

10 Nam oportet hęreses esse, vt qui probati sunt manifesti fiant, in nobis. 22^{e}.q.11.3.2^{m} / 4.d.13.q.2.3.2^{m}.

11 Dominus Iesus in qua nocte tradebatur. Matth. 26.10^{a}. Accepit panem. Ibidem. 5^{a}. Et gratias agens fregit & dixit, accipite & manducate. Ibidem. 6^{a}.

12 Hoc est corpus meum. Ibidem. 7^{a}.

Quod pro vobis tradetur. Ibidem. 10^{a}.

Hoc facite in meam commemorationem. Luc. 22.10^{a}.

13 Similiter & calicem postquam cœnauit dicens. Luc. 22.7^{a}. Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine. Matth. 26.5^{a}. Hoc facite quotiescunque bibetis, in

meam commemorationem. Luc. 22. 7ª.

14 Quotiescunq; manducabitis panē hunc, & calicē bibetis, mortem dñi annunciabitis, donec veniat. 3ª. q. 66. 4. 5m. / q. 73. 4. 5. 0. / q. 74. 1. c. / q. 76. 2. 2m. / q. 79. 1. c. / 7. 2m. / q. 80. 10. 2m. / q. 83. 1. c. / 2. c. 1m. / 2m. / 3. c. / q. 84. 7. 3m. / 4. d. 2. q. 1. 2. 1m. / d. 4. q. 2. ar. 1. q. 2. 3m. / d. 8. q. 1. ar. 1. q. 3. c. / ar. 2. q. 1. 0. / q. 2. ar. 1. q. 1. 4m. / art. 2. q. 1. 2m. / d. 12. q. 1. ar. 3. q. 1. 2m. / q. 2. 1m.

15 Itaq; quicunq; manducauerit panem, vel biberit calicem domini indigne, reus erit corporis & sanguinis domini. 4. d. 9. ar. 3. q. 3. 1m.

16 Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. 3ª. q. 80. 4. 5m.

17 Qui enim manducat & bibit indigne, iudiciū sibi manducat & bibit. 3ª. q. 80. 6. 2m.

Non diiudicans corpus domini. 3ª. q. 80. 5. 2m.

18 Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiūt multi. Io. 11. 2ª.

19 Quod si nos diiudicaremus, nō vtiq; iudicaremur. 1ª. Cor. 4. co. 1. / cª. 11. fi.

20 Siquis esurit, domi manducet. 3ª. q. 80. 8. 2m. / 4. d. 8. q. 1. ar. 4. q. 1. 2m.

21 Cetera cum venero, disponam. 3ª. q. 25. 3. 4m. / q. 64. 2. 1m. / q. 72. 4. 1m. / q. 78. 3. 9m. / q. 83. 4. 2m. / 3. d. 9. q. 1. ar. 2. q. 2. 3m. / 4. d. 7. q. 1. ā. 1. q. 1. 1m. / ā. 3. q. 1. 2m.

C. 12 1 Nemo in spiritu dei loquēs, dicit anathema Iesu. 12ª. q. 109. 1. b. / c. 1m. / 22ª. q. 171. 1. 2m. / q. 176. 2. 1m.

2 Et nemo potest dicere, dominus Iesus, nisi in spiritu sancto. Ma. q. 3. 14. 1m. / 12ª. q. 15. 3. c. 1m.

3 Diuisiones vero gratiarum sunt, idem autem spiritus. 22ª. q. 171. prinº. / 1. d. 17. q. 1. 3. c. / 2. d. 26. 6. 1m.

Et diuisiones ministrationum sunt. 22ª. q. 171. prinº.

Et diuisiones operationum sunt. Ibidem.

4 Qui operatur omnia, in omnibus. 1ª. q. 105. 5. 0. / 1. d. 37. q. 1. 1. 2m. / q. 3. 3. 3m. / d. 35. 3. c. / d. 36. q. 1. 1. c.

5 Vnicuiq; autem datur manifestatio spiritus, ad vtilitatem. 1ª. q. 104. 4. c. / 12ª. q. 111. 1. 4. c. / 22ª. q. 172. 3. 0. / q. 176. 1. 1m. / q. 177. 1. c. 3m. / 4m. / 3ª. q. 7. 7. c. 1m. / 1. d. 18. L. prinº. / 2. d. 29. 3. c.

6 Alii quidem per spiritum, datur sermo sapientię. 12ª. q. 66. 2. 1m. / q. 68. 5. 1m. / q. 111. 4. 0. / 22ª. q. 176. 177. 178. 0.

7 Alii autem sermo scientię, secundum eundē spiritum. 1ª. q. 105. 7. 3m. / 12ª. q. 51. 4. c. / q. 68. 5. 1m. / q. 111. 4. c. 4m. / q. 113. 10. 3m. / 22ª. q. 171. 3. 2m.

8 Alteri fides, in eodē spiritu. 12ª. q. 111. 4. c. 2m. / 22ª. q. 4. 5. 4m. / Virt. q. 5. 2. 6m.

9 Alii gratia sanitatū, in vno spū. 12ª. q. 111. 4. c. 3m.

10 Alii operatio virtutum. 12ª. q. 111. 4. c. 3m. / 22ª. q. 178. 1. 1m. / ꝓ. 3. cº. 154. fi. / Poª. q. 6. 4. c. / 9. 1m.

11 Alii pphia. 12ª. q. 68. 3. 3m. / 22ª. q. 171. 2. 0. / q. 174. 3. 2m. / q. 176. 2. 3m. / ꝓ. 3. cº. 154. fi. / Veri. q. 12. 1. 0.

12 Alii discretio spirituum. 12ª. q. 111. 4. c. / 22ª. q. 171. principio. / 1ª. Cor. 11. co. 4. 10.

13 Alii genera linguarum. 12ª. q. 111. 4. c. 3m. / 22ª. q. 176. 1. 0. / q. 179. 1. 0.

14 Alii interpretatio sermonum. 12ª. q. 111. 4. c. 3m.

15 Hęc autem omnia operatur ē. 1ª. q. 58. 2. 0. / q. 43. 5. 1m. / 1. d. 18. 3. 0. / 2. d. 43. 3. 5m. / ꝓ. 4. cº. 21. 22. / Veri. q. 7. 3. 3m. / Isa. 11. lec. 2. co. 2. fi.

16 Diuidēs singulis, prout vult. 1ª. q. 19. 10. c. / 12ª. q. 66. 2. 1m. / q. 68. 5. 1m. / 12ª. q. 112. 4. 0. / 22ª. q. 172. 3. 0.

17 Sicut vnum corpus est, & membra habet multa ē. ita & Christus. 1ª. q. 76. 5. 3m. / 22ª. q. 183. 2. 3. 0. / 3ª. q. 8. 1. 3. c. / q. 48. 1. c. / q. 49. 1. c. / 2. d. 1. q. 2. 5. 3m. / 3. d. 13. q. 2. ā. 2. q. 2. c. / 4. d. 49. q. 4. 4. c. / Anima. 8. 14m. / 9. c. fi.

18 Et siquid patitur vnum membrū, compatiuntur oīa membra. 3. d. 13. q. 2. ar. 2. q. 1. c.

19 Vos aūt estis corpus Christi, & mēbra de mēbris. Ibid.

20 Et quosdā quidē posuit deus in ecclesia, primū apostolos. Matth. 3. co. 10. / Ro. prolo. fi. / Lec. 4. principio.

21 Aemulamini charismata meliora. Ro. lec. 2. co. 1. fi. / 1ª. Cor. 14. co. 1. fi.

22 Et adhuc excellentiorem viam vobis demonstro. 22ª. q. 24. 4. c.

C. 13 1 Si linguis hominum loquar. ꝓ. 12. 12ª.

2 Et angelorum. 1ª. q. 107. 1. 2m. / 2. d. 11. q. 2. 3. c. / Veri. q. 9. 4. 12m. / 5. 1m. / 1ª. Cor. 13. co. 2.

3 Factus sum velut ęs sonans, aut cymbalum tinniens. 22ª. q. 111. 2. 0. / 4. d. 16. q. 4. ar. 5. q. 2. 0.

4 Charitatē aūt nō habuero. 1ª. q. 43. 5. 2m. / 12ª. q. 65. 2. 0. / 22ª. q. 23. 7. 0. / q. 108. 2. 2m. / Veri. q. 14. 1. 6m.

5 Nihil mihi prodest. 3ª. q. 89. 6. 3m.

6 Si habuero prophetiam ē. 1ª. q. 43. 5. 2m. / 22ª. q. 6. 2. 3m. / q. 172. 4. c.

7 Et si habuero omnem fidem. 22ª. q. 4. 4. 0. / 7. [illegible]m. / q. 19. 5. 1m. / 3. d. 23. q. 3. ar. 1. q. 3. 0. / ar. 4. 0. / d. 34. q. 2. ar. 3. q. 1. 1m. / 4. d. 17. q. 2. ar. 1. q. 3. c. / Veri. q. 14. 7. 0.

8 Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas ē. 22ª. q. 154. 2. 5m. / 4. d. 15. q. 2. ar. 2. q. 1. 0.

9 Et si tradidero corpus meum, ita vt ardeam ē. 22ª. q. 124. 2. 2m. / quol. 4. q. 10. 1. 0.

10 Charitas patiens est ē. 22ª. q. 23. 4. 2m. / Virt. q. 2. 2. 14m. / 5. 3m. / 7. 6m.

11 Non quęrit quę sua sunt. 22ª. q. 26. 4. 3m.

12 Charitas nūq; excidit. ꝓ. 4. cº. 69. fi. / Ma. q. 3. 15. 2m.

13 Siue prophetię euacuabunt. 22ª. q. 171. 4. 2m. / q. 173. 1. c. / q. 174. 5. 0. / 3ª. q. 7. 8. c.

14 Siue linguę cessabunt. 22ª. q. 176. 1. 0.

15 Siue scientia destruetur. 1ª. q. 89. 5. 1m. / 12ª. q. 63. 2. 1m. / 3. d. 31. q. 2. 4. 1m.

Ex parte enim cognoscimus ē. ꝓ. 1. cª. 3. fi.

16 Cum venerit quod perfectum est, euacuabitur, quod ex parte est. 1ª. 9. 58. 7. 3m. / q. 62. 7. 1m. / 12ª. q. 67. 3. 0. / 22ª. q. 4. 4. 1m. / q. 171. 4. 2m. / Veri. q. 20. 1. 8m.

17 Videmus nunc per speculum in ęnigmate. 1ª. q. 56. 4. c. / 22ª. q. 1. 2. 23. / 4. 2m. / q. 184. 2. 1m. / 2. d. 4. 1. c. fi. 3. d. 24. ar. 2. q. 1. 1m. / ꝓ. 3. cº. 51. / Veri. q. 14. 2. 15m.

18 Tunc autem facie ad faciem. 1ª. q. 12. 11. 2. 1. / 22ª. q. 23. 1. 1m. / 4. d. 42. q. 2. 1. 16m. / ꝓ. 3. cº. 51.

19 Nunc autem manent, fides, spes, charitas, tria hęc. 12ª. q. 62. 3. 0. / 22ª. prinº. / q. 17. 6. 0. / 3. d. 23. q. 1. 5. 0. / d. 26. q. 2. ar. 3. q. 1. 0. / Virt. q. 1. 12. c. fi. / 5. 12m.

20 Maior autem horū, est charitas. 12ª. q. 66. 0. / 22ª. q. 23. 6. 0. / q. 30. 4. 0. / q. 34. 5. 1m. / q. 117. 6. 3m. / q. 157. 4. c. 2m. / 1. d. 17. lec. 1. L. fi. / 3. d. 33. q. 2. ā. 4. q. 2. 3m. / d. 36. 4. c. / ꝓ. 4. cº. 55. 13m. / Vut. q. 2. 2. c. fi. 17m. / 5. c. fi. 4m. / q. 5. 3. c. co. 2. 1m.

C. 14 1 Qui loquitur lingua, nō hominibus loquitur, sed deo. 22ª. q. 176. 2. 1m.

2 Qui prophetat, hominibus loquitur ad ędificationem & exhortationē, & cōsolationem. 22ª. q. 171. 1. 2m. / q. 176. 2. 2m.

3 Qui loquitur lingua, seipsum ędificat. 22ª. q. 176. 1. 0.

Ero cui loquor barbarus, & qui mihi loquitur barbarus. Ro. lec. 5. fi.

4 Maior est qui pphetat, quā qui loquitur linguis. 22ª. q. 176. 2. 0.

5 Nolite pueri effici sensibus, sed malitia paruuli estote. Matth. 10. 6ª.

6 Sensibus autem perfecti estote. 22ª. q. 184. 1. 1m.

7 Apocalypsim habet. 22ª. q. 176. 2. 1m.

✱ Si autem omnes prophetant. 2. ē. 22ª. q. 171. 3. b.

✱ Occulta enim cordis eius, manifestata sunt. 22ª. q. 171. 3. c.

8 Spiritus prophetarum, prophetis subiectus est. 22e.q. 171.3.c./q.173.3.4m./ʒ.4.c°.17.10m./Veri. q. 12. 4.c./9.6m.

9 Non enim dissensionis est deus, sed pacis. He.13. lec. 3.co.4. principio.

10 Mulieres in ecclesia taceant. 22e.q.177.2.0./1e.Cor. 14. lec.7. principio./1e.Thi.2. lec.3. principio.

11 Nō enim permittitur eis loqui, sed subditas esse. Gen. 3.10a.

12 Turpe est enim mulieri, in ecclesia loq. 3a.q.67.4.1m.

13 Siquis ignorat, ignorabitur. 12e.q.6.8.c.1m.

14 Omnia autem honeste, & secundum ordinem, fiant in vobis. 12e.q.87.1.c./22e.q.145.1.2m./2.0.

15 Si orem lingua, mens mea sine fructu est. 22e.q. 83. 13.c.

C.15 1 Christus mortuus est. Matth.27.6a.

Pro peccatis nostris. Io.27a.

Sepultus est. Matth.27. penultima.

Resurrexit tertia die. Matth.20.5a/1a.q.1.8.c.

2 Nouissime autem oium, tanq; abortiuo, visus est & mihi. ʒ.9.1a. Ex qbus, qdam dormierunt. Io.11.3a.

3 Si autem resurrectio mortuorum non est, neq; Christus resurrexit. 3a.q.53.1.0./2.c./3.0./q.56. 1.c./ 4. d.43. ar.1.q.1.c./ʒ.4.c°.78./Opus.3.c°.243./ 246./ Matth.27.co.21.

4 Christus resurrexit a mortuis, primitię dormientium. 1a.q.95.1.1m./3a.q.27. 3.c./q. 53. 3. 0./q.56. 1. c. 3m./4.d.43.ar.2.q.1.b.1./ar.3.q.1.3m./Opus.3.c°. 243.246.247.fi./Matth.27.co. 21./ 1e.Cor. 15. co. 11./Col.lec.6.co.1.

5 Per hominem, mors. Ro.5.1a.

Et per hominem, resurrectio mortuorum. Io.6.9a/ Opus.3.c°.243.

6 Sicut in Adam omnes moriuntur. Ibidem.

Ita in Christo omnes viuificabunt. Io.5.16a/Opus. 3.c°.243.

7 Deinde finis cum tradiderit regnum deo & patri. 1a. q.108.7.1m./2.d.11.q.2.6.1m./ʒ.4.c°.?.

8 Cū euacuauerit omnē principatū & potestatē, & virtutes. 1a.q.108.7.0./2.d.6.L.fi./d.11.q.2.6.0./4. d. 47.q.1.ar.2.q.4.c./quol.2.11.fi./1e.Cor.15.co.15.

9 Oportet autē illum regnare, donec ponat omnes inimicos. 1.Re.15.7a./Matth.29a.

Nouissime autē inimica destruetur mors. ʒ.4.c°.81.

10 Oia subiecit sub pedibus eius. Psal.8.3a./Gen.31a.

11 Cum autem subiecta fuerint ei omnia, tunc & ipse filius subiectus erit illi, qui subiecit sibi omnia. 1a.q. 42. 4.1m./3a.q.20.1.3m./4.d.47.q.1. art. 2. q. 4. 1m./ Trin.12.2m.

12 Vt sit deus oia in oibus. 1a.q.8.1.3.0./q.112.1.c.

13 Alioquin quid faciunt, qui baptizantur pro mortuis? 4.d.45.q.2.ar.3.q.1.4m.

14 Quod seminas non viuificatur, nisi prius moriatur. 3a. q.42.2.c.fi./q.46.2.c. Insipiens tu. Gal.3.1a.

15 Non corpus quod futurum est seminas, sed nudū granum. 4.d.44.q.1.ar.1.q.1.1m.

16 Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. 3a.q.82.1.b./c.

17 Seminatur in ignobilitate, surget in gloria. ʒ.4.c°.84.

18 Seminatur in infirmitate, surget in virtute. 3a.q.82. b./c./ʒ.4.c°.87.fi.

19 Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale. 3a.q.34.1.1m./4.d.44.q.2.ar.1.q.1.0.

20 Factus est primus homo, in aiam viuētē. Gen.2.10a.

Nouissimus Adam in spiritum viuificantes. 1a.q.95. 1.1m./3a.q.31.1.1m./q.34.1.1m.

21 Sed non prius quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spirituale. 1a.q.95.1.1m./3a.q.34.1.1m.

22 Primus homo de terra terrenus, secundus homo de cęlo cęlestis. 3a.q.5.2.1m./q.31.1.1m./q.54. 3.1m./ ʒ.4.c°.80.

23 Qualis terrenus, tales & terreni, & qualis cęlestis, tales & cęlestes. 3a.q.19 3.0.

24 Caro & sanguis regnum dei possidere non possunt. 3a.q.5.2.2m./q.54.3.1m./4.d.44.q.1.ā.2.q.2.3m./ ʒ.4.c°.8 co.3./84.85.fi./Po a.q.5.10.1m./ 1e. Cor. 15. lec.7.fi./ Ephe.6. lec.3.co.2./He.2. lec.4.co.1.

25 Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. ʒ.4.c°.82.

26 In momento, in ictu oculi, in nouissima tuba. 4.d.43. ar.3.q.3.0./1e.Cor.15. lec.8.co.2.

27 Canet enim tuba, & mortui resurgent incorrupti, & nos immutabimur. 3a.q.82.1.0.

28 Oportet enim corruptibile hoc induere icorruptionē, & mortale hoc induere immortalitatē. 3a.q.82.1.0.

29 Tunc fiet sermo qui scriptus est, absorta est mors in victoria, vbi est mors victoria tua, vbi est mors stimulus tuus. Osee.13.3a.

30 Stimulus mortis, peccatum est. Ro.6.19a.

31 Virtus vero pcti, lex. 12e.q.55.3.1m./3.d.37.1.4m.

32 * Itaq; fratres mei dilecti, stabiles estote, & immobiles. 22e.q.183.1.c.2m./3m.

C.16 1 * Veniam autem ad vos, cum Macedoniam pertransiero. 22e.q.110.3.5m.

Omnia vestra, in charitate fiant. 22e.q.23.4.2m.

3 Salutate inuicem, in osculo sancto. Ro.16.1a.

AVTORITATES EX
secunda epistola ad Corinthios.

C.1 1 Pater misericordiarum, & deus totius consolationis. Exo.22.11a./22e.q.83.13.c./1e.Cor.14.L.3.co.2.fi.

2 Sicut abundant passiones Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostra. Ibidem.

3 Siue autem tribulamur. 12e.q.87.6.c.fi./4.d.15. q.1. ar.4.q.2.0.

4 Sicut socii passionum fuistis, sic & consolationis. 3a.q. 49.5.0.

5 Gloria nostra hęc est, testimonium conscientię nostrę. 22e.q.45.4.1m.

6 Gloria vestra sumus, sicut & vos nostra. Hiere.9.3a./ Psal.44.5a.

* Volui prius venire ad vos. 22e.q.110.3.5m.

7 Sermo noster, qui fuit apud vos, non est in illo, est & non, sed est in illo, est. 22e.q.109.4.0./q.129.3.5m.

8 Dei filius, ē. non fuit in illo, est & non, sed, est, in illo fuit. Io.1.1a.

9 Quotquot enim promissiones dei sunt, in illo est. Ro. 4. lec.3.co.1.

10 Qui vnxit nos deus, & qui signauit nos, & dedit pignus spiritus, in cordibus nostris. ʒ.4.c°.21.fi./12e. q. 114.3.3m./fi.

C.2 1 Ne forte abundātiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi est. 12e.q.37.2.3m.

Siquis autem contristauit me. 22e.q.116.1.c.

2 Siquid donaui propter vos, in persona Christi. 4.d. 27.q.3.3.2m./quol.4.13.0.

3 Christi bonus odor sumus deo, in iis qui salui sunt & in iis qui pereūt. 3a.q.71.2.3.c./4.d.6.q.2.ar.1.q.1.c.

4 Aliis quidem odor mortis, in mortem, aliis autē odor vitę in vitam. 22e.q.78.4.0./q.114.1.3m./4.d.38.q. 2.1.4m./Ma.q.3.1.13m./quol.4.q. 12.1. 3m./Ro. 7. lec.2.co.3.fi.

5 Non enim sumus, sicut plurimi adulterantes verbum dei. Psal.49.co.10.9a.

C.3
1 Incipimus iterum nos cõmendare. Opus.19.c^{o}.15./. Psal.25.co.1./.2^{e}.Cor.2.f.
2 Aut nunquid egemus sicut quidam commendatitiis epistolis ad vos, aut ex vobis? Opus.19.c^{o}.15.3^{m}.
3 Nõ q̃ sufficiẽtes sumus, cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis.2.d.28.1.1^{m}./.2^{m}.
4 Qui & idoneos nos fecit ministros noui testamenti. 3^{a}.q.27.4.c.
5 Littera enim occidit, spiritus autẽ viuificat.12^{e}.q.98.1. 2^{m}./.q.99.2.3^{m}./.q.106.2.c./.22^{e}.q.188.5.1^{m}./.Op^{9} 1.c^{o}.31.32./.1^{e}.Cor.8.1^{a}.
6 Quod si ministratio mortis, literis deformata in lapidibus fuit in gloria &c. quod manet in gloria est. 22^{e}. q. 87.1.c.f./.q.174.4.3^{m}./.Veri.q.12.14.5^{m}.
7 Vbi autem spiritus domini, ibi libertas. 1^{e}. Thi.5^{a}./.4. d.15.q.3.ar.2.q.2.1^{m}.
8 Nos vero omnes, reuelata facie gloriam domini contemplantes.3.d.35.q.1.ar.2.q.1.3.c.

C.4
1 Neq; adulterantes verbum dei.&.2.5^{a}.
2 Deus huius seculi.1^{a}.q.65.1.c./.q.114.3.2^{m}./.1.plo. L.co.2./.d.40.q.4.2.1^{m}./.Veri.q.24.1.7^{m}./.Ma.q.3. 5.c.f./.q.16.4.23^{m}./.7.2^{m}./.Io.8.lec.7.co.1.f.
3 Charitas Christi, vrget nos.3^{a}.q.79.1.2^{m}.
Excecauit mentes, infidelium. Exo.4.9^{a}.
4 Deus qui dixit de tenebris lumẽ splendescere. ps.4.8^{a}.
5 Habemus autem thesaurum istum, in vasis fictilibus. 22^{e}.q.28.1.1^{m}./.Veri.q.13.4.7^{m}./.1^{e}.Cor.10.f. 1.f.
6 Qui suscitauit Iesum. Psal.3.2^{a}.
Et nos, cum Iesu suscitabit. Io.6.13^{a}.
Credidi propter quod locutus sum. Psal.115.1^{a}.
7 Sed licet is qui foris est, noster homo corrumpatur, tamen is qui intus est. Ro.6.13^{a}.16^{a}.
Renouatur de die in diem. Ro.6.3^{a}.
8 Id enim quod in presenti est momentaneũ, & leue tribulatiõis nostrę, supra modũ in sublime. &c. Ro.8.24^{a}.
9 Quę enim videntur, temporalia sunt, quę autem non videntur, ęterna sunt.1^{a}.q.65.1.1^{m}.

C.5
1 Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra huius habitatiõis dissoluatur. &c. p̃.4.c^{o}.90./.vt.q.2.11. 8^{m}.
2 Nolumus expoliari, sed superuestiri.vt.q.2.11.8^{m}.
3 Vt absorbeatur qđ est mortale, a vita. Prouer. 25.6^{a}.
3 Dum sumus in corpore, peregrinamur a deo. 22^{e}. q. 18.1.1^{m}./.Veri.q.13.4.7^{m}./.Virt.q.2.11.8^{m}.
4 Omnes enim nos manifestari oportet, ante tribunal Christi, vt referat vnusq́sq; p̃pria corporis, put gessit, siue bonũ, siue malũ. Psal.61.6^{a}./.Opus.3.c^{o}.243.f.
5 Siue enim mẽte excedimus deo, siue sobrii sumus vobis.22^{e}.q.81.6.2^{m}./.7.c.
6 Charitas Christi, vrget nos.p̃.3.c^{o}.14^{8}.
7 Pro oibus mortuus est Christus. Matth.27.11^{a}.16^{a}.
Et resurrexit. Luc.24.3^{a}.
Et si cognouimus secundum carnem Christum, sed nunc iam non nouimus.p̃.4.prolo.co.2.
8 Eum qui non nouerat peccatum. Isa.53.4^{a}.
Pro nobis fecit peccatũ. 3^{a}.q.15.1. 4^{m}./.3.2^{m}./.q.46. 4.3^{m}./.Ro.4.co.4.f./.c^{o}.6.lec.2.co.2.f.

C.6
1 Adiuuantes exhortamur.1^{e}.Cor.3.lec.2.co.2.f.
2 Tempore accepto, exaudiui te. &c. Isa.49.3^{a}.
*Quę autem conuentio Christi ad Belial &c. 1^{a}. q. 64.1.5^{m}./.22^{e}.q.172.6.1^{m}./.3^{m}.
3 Vos enim estis templum dei viui.1^{e}.Cor.3.14^{a}.
4 Inhabitabo in illis. Ro.8.13^{a}.
Et inambulabo inter eos. Psal.67.3^{a}./.Gen.3.13^{a}.
5 Et ero illorũ deus, & ipsi erunt mihi pp̃ls. Deut. 7.3^{a}.
6 Exite de medio eorum, & separamini ab eis. Isa.52. 3^{a}./.22^{e}.q.25.6.5^{m}.
7 Et immundum ne tetigeritis. Ibidem.
8 Et ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios & filias. Luc.6.27^{a}./.Deut.7.3^{a}.

C.7
1 Mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus.12^{e}.q.72.2.c./.Prouer.4.3^{a}.
2 Quę est secundũ deũ tristitia, pœnitentiam in salutẽ stabilem operatur.22^{e}.q.35.3.b./.4.d.14.q.1.ar.4.q.1. 1^{m}./.q.2.ar.1.q.1.4^{m}./.d.15.q.1.2.1^{m}./.d.17.q.2.ar. 1.q.2.3^{m}./.q.3.1^{m}./.p̃.4.c^{o}.72.co.2.
3 Seculi autem tristitia mortem operatur. 12^{e}.q. 37.4. o./.q.41.1.c./.4.d.15.q.2.ar.3.q.2.c.
4 Ecce enim hoc ipsum sm deum contristari vos, quãtã in vobis operatur solicitudinẽ. &c. 12^{e}.q.37.2.1^{m}.

C.8
1 Propter vos egenus factus est, cum esset diues. 3.d. 40.2.2^{m}.
2 Si enim volũtas prompta est sm id qđ habet accepta est.12^{e}.q.20.4.c./.3^{a}.q.68.2.2^{m}.f./.4.d.17.I.2^{m}.
3 Non autem aliis sit remissio, vobis autem tribulatio. 22^{e}.q.32.10.3^{m}.
4 Qui multũ, nõ abũdauit, & qui modicũ, nõ minorauit. 22^{e}.q.32.5.6.o./.q.66.7.c./.q.71.1.c./.q.77.1.4^{m}.
5 Prouidemus bona, non solum coram deo, sed etiam coram hominibus. Matth.5.11^{a}.

C.9
1 Qui parce seminat, parce & metet. To.4.4^{a}./.22^{e}.q. 63.1.3^{m}./.1.d.18.3.c.
2 Non ex tristitia, aut ex necessitate. 12^{e}.q.39.2.2^{m}.
3 Hilarem enim datorem, diligit deus.3.d.26.q.1.3.c.
4 Dispersit dedit pauperibus, iustitia eius manet in seculum seculi. To.1.10^{a}./.4.4^{a}.

C.10
1 In carne ambulantes, non secundum carnem militamus.1^{e}.Thi.2.1^{a}.
2 Arma militię nostrę non carnalia sunt, sed potentia deo.quol.7.18.c.co.3.f.
3 Ad destructionem munitionum, consilia destruentes, *& omnem altitudinem extollentẽ se aduersus scientiã dei.1^{a}.q.1.6.2^{m}./.1.plo.3.5^{m}./.veri.q.14.10.9^{m}.
4 Et in captiuitatem redigentes, omnem intellectum, in obsequium Christi.*1^{a}.q.1.8.2^{m}./.q.111.1.1^{m}./. 12^{e}.q.56.3.c./.22^{e}.q.1.4.c./.q.4.1.c./.1.prolo.3.5^{m}./. 3.d.23.q.2.ar.4.q.1.3^{m}.
5 Qui autẽ gloriatur in domino glorietur. Hiere.9.3^{a}.
De potestate quã dedit nobis dominus in ędificationem, non in destructionem. Opus.20.li^{o}.3.c^{o}.10. f./. Ro.15.1^{a}.

C.11
1 Sathanas transfigurat se, in angelum lucis. 22^{e}.q.10. 2.3^{m}./.q.174.5.4^{m}.
2 Non est ergo magnus, si ministri eius transfigurentur velut ministri iustitię.3^{a}.q.8.7.8.o.

C.12
1 Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, siue in corpore, siue extra corpus nescio, deus scit.22^{e}. q.175.5.6.o.
2 Raptum huiusmodi, vsq; ad tertiũ cœlũ.1^{a}.q.68.4.c.
3 Rapt^{9} est in padisus. Exo.33.14^{a}.15^{a}.*I.q.13.5.o.
4 Et audiuit arcana verba, q̃ non licet homini loqui.1^{a}. q.12.9.2^{m}./.22^{e}.q.75.4.3^{m}./.3.d.14.ar.1.q.4.3^{m}.
5 Et ne magnitudo reuelationũ extollat me, datus est mihi stimulus carnis.12^{e}.q.79.4.c./.q.87.2.1^{m}.
*Sufficit tibi gratia mea.12^{e}.q.112.5.c.
6 Nam virtus in infirmitate perficitur.12^{e}.q.55.3.3^{m}.
7 Nec enim debent filii parentibus thesaurizare sed parentes filiis.22^{e}.q.101.2.2^{m}.
8 Sed cũ essem astutus, dolo vos cœpi.22^{e}.q.55.4.1^{m}./. 5.o./.q.69.2.c.

C.13
1 In ore duoꝝ vel triũ testiũ, stabit oẽ vbũ. Deut.19.5^{a}.
2 An experimentum quęritis eius, qui in me loquitur Christus?22^{e}.q.172.1.b./.4^{m}./.6.b./.1^{m}./.3. d.29.3. 1^{m}./.quol.4.13.1^{m}./.1^{e}.Cor.12.co.4.
3 Nos autem vt repleti simus. Ro.8.1^{a}.2.&.18^{a}.19^{a}.
4 Sed potestatem quã dñs dedit mihi in ędificationem, non in destructionem. &.10.5^{a}./.Ro.15.1^{a}.

Pacem habete.22^e.q.29.1.c./q.183.2.3^m.
5 Et Deus pacis.2^e.Cor.6./He.13.lec.3.co.4. principio.
6 Salutate inuicem,in osculo sancto.Ro.16.2^a.

AVTORITATES EX epistola ad Galathas.

Ca^m 1^m 1 Qui suscitauit eum a mortuis.Psal.3.3^a. Qui dedit semetipsum. Matth.26.12^a. Pro peccatis nostris. Io.27^a.
2 Sed licet nos aut angelus de cœlo, euangelizet vobis, præter id quod euangelizauimus vobis anathema sit. 4.d.18.q.2.ar.3.q.1.1^m.
3 Si hominibus placerem,Christi seruus,non essem. Ro.15.1^a. Paternarum mearum traditionum æmulator existens.12^e.q.87.8.1^m./3^m./Ro.11.lec.2.co.1.fi.
4 Cum autem placuit ei qui me segregauit ex vtero matris meę.Ro.7.27^a.
5 Continuo non acquieui carni & sanguini. Ephe.6.lec.3.co.2.
C.2. 1 Deus personam hominis, non accipit.Deut.10.10^a.
2 In faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. 12^e.q.103.4.2^m./22^e.q.33.4.2^m./q.43.6.2^m./4.d.1.q.2.ar.5.q.3.c.
3 Priusquam venirent quidam a Iacobo,cum gentibus edebat. Cum autem venissent,subtrahebat.c.Ibidem.
4 Nos natura Iudęi,& nó ex gentibus peccatores. Ro.2.lec.4.co.1.
5 Ex operibus legis non iustificabatur omnis caro. Io.16^a./Ro.3.1^a.
6 Ego enim per legem,legi mortuus sum.12^e.q.98.11.1^m.
7 Christo confixus sum cruci.Gal.6.16^a.18^a./3^a.q.49.1.3^m.
8 Viuo autem iam non ego,viuit vero in me Christus. 22^e.q.175.2.2^m./3.d.29.3.1^m.
9 Quod autem nunc viuo in carne,in fide viuo filii Dei. Opus.23.principio.
10 Qui dilexit me,& tradidit seipsum pro me.3^a.q.1.4.3^m.
11 *Si enim per legem iustificatio,ergo gratis Christus mortuus est.12^e.q.109.7.b.
C.3. 1 O insensati Galathę.22^e.q.71.2.0./q.158.5.3^m./1^e.Cor.15.lec.7.co.2.fi./Gal.3.principio.
2 Quis vos fascinauit.1^a.q.117.3^m./5.3.c^o.103./Potentia.q.6.9.7^m./Ma.q.16.9.13^m./Opus.28.c^o.2.co.3./Gal.3.co.5.
3 Sic stulti estis.8.1^a. Vt cum spiritu cœperitis,carne consumamini.Opus.19.c^o.10.1^e.Thi.4.fi.
4 Credidit Abraham Deo, & reputatum est ei, ad iustitiam.Gene.15.3^a.
5 Maledictus omnis,qui non permanserit in oibus quæ scripta sunt i lege,vt faciat ea. Deut.27.2^a./Gen.3.21^a.
6 In lege,nemo iustificatur apud Deum.Ro.3.1^a. Iustus ex fide viuit. Abacuch.2.2^a.
7 Lex non est ex fide,sed qui fecerit ea,viuet in eis. Leui.18.2^a./26.2^a.
8 Christus redemit nos de maledicto legis,factus pro nobis maledictum.3^a.q.46.4.3^m./q.48.4.c./Opus.2.c^o.233. Maledictus omnis,qui pendet in ligno.Ibidem.
9 Lex propter transgressiones posita est.12^e.q.98.2.4^m./1^e.Thi.1.3^a.
10 Ordinata per angelos.12^e.q.98.3.0./6 b./Isa.6.co.3.
11 In manu mediatoris.3^a.q.16.0./3.d.19.5.0./L.6./4.d.43.ar.2.q.1.c.
12 Mediator vnius non est.Ibidem. Deus autem vnus est.Deutero.6.3^a.
13 Conclusit scriptura,omnia sub peccato.Ro.11.6^a. Lex pędagogus noster fuit in Christo.12^e.q.98.2.c.
14 Omnes enim filii Dei estis per fidem in Christo Iesu. Luc.6.12^a. Quicunque enim in Christo,baptizati estis, Christú induistis.Ro.13.fi.
C.4. 1 Cum essemus paruuli,sub elementis mundi eramus seruientes.12^e.q.88.9.0.
2 At vbi venit plenitudo temporis.1^a.q.73.1.1^m./3.d.1.L.1^m.
3 Misit Deus filium suum.Io.5.12^a. Factum ex muliere.Ro.2^a./3.q.41.4.c./3.d.1.L.3^m./d.4.L.5^m./.d.12.q.3.ar.3.q.2.0.
4 Factum sub lege.3.d.1.L.3^m.
5 Vt eos qui sub lege erant,redimeret.3.d.1.L.4^m.
6 Vt adoptionem filiorum reciperemus.Luc.6.27^a. Quoniam autem estis filii Dei.Ibidem.
7 Misit Deus spiritum filii sui,in corda nostra.Io.5.12^a. Clamantem,Abba pater.Ro.8.20^a.39^a.
8 Quod si filius & heres,per Deum.Ro.8.22^a.
9 Quomodo conuertimini ad infirma, & egena elementa.12^e.q.103.2.c./3^a.q.61.4.2^m./q.62.7.b./3.d.9.q.1.ar.3.q.3.1^m./4.d.1.q.1.ar.2.q.5.2^m./Gal.2.lec.4.co.2./c^o.4.1^a.
10 Abraham duos filios habuit,vnum de ancilla,& vnum de libera.Ro.9.lec.2.co.2.
11 Sed qui de ancilla secundum carnem natus est,qui autem de libera,per repromissionem.Ibidem.
12 Hæc sunt duo testamenta,vnum quidem in monte Syna in seruitutem generans.Ro.8.lec.3.co.3.
13 Letare sterilis,quæ non paris.He.2.lec.2.co.2.fi.
14 Sed quomodo tunc is qui secundum carnem, persequebatur eum qui secundum spiritum.Gal.4.co.fi.principio.
15 Eiice ancillam,& filium eius.Gen.21.3^a.
C.5. 1 State, & nolite iterum iugo,seruitutis contineri. 1e.Cor.7.18^a.
2 Si circuncidamini,Christus nihil vobis proderit. Ro.2.16^a.
3 Testificor enim circuncidenti se,quoniá debitor est vniuersę legis faciendę.3^a.q.37.principio./q.40.4.c.
4 Nam in Christo Iesu, neque circuncisio aliquid valet, neque preputium.Ro.2.16^a.
5 Sed fides,quę per dilectioné operatur.22e.q.4.2.3^m./q.23.6.2^m.
6 Quis vos fascinauit.I.3.2^a. Modicum fermentum totam massam corrumpit.Matth.19.22^a.
7 Spiritu ambulate, & desideria carnis non perficietis. Opus.18.0.
8 Caro enim concupiscit aduersus spiritum,& spiritus aduersus carnem.12e.q.70.4.0./q.71.2.3^m./22e.q.189.10.2^m.
9 Hæc enim sibiinuicem aduersantur. 12^e.q.70.4.c./Gal.5.co.18.
10 Vt non quęcunque vultis,illa faciatis.Ro.7.18^a. Si spiritu ducimini,non estis sub lege.1^e.Thi.3^a.
11 Manifesta sunt opera carnis,quę sunt.c.12^e.q.70.4.0.
12 Qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. 1^e.Cor.15.24^a.
13 Fructus autem spiritus,est charitas.c.12^e.q.11.3.2^m./q.70.0./22^e.q.4.5.4^m./3.d.34.q.1.5.0./Gal.5.co.10. Bonitas,benignitas.3.d.34.q.1.5.c./Gal.5.lec.6.co.3.fi.
14 Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Ro.8.17^a./3^a.q.84.4.c./5.3^m.
C.6. 1 Si spiritu viuimus,spiritu & ambulemus. Ro.8.13^a.
2 Non efficiamini inanis glorię cupidi. 22^e.q.132.1.c./Ma.q.9.1.2.c.
3 Si preoccupatus fuerit aliquis in aliquo delicto, vos qui spirituales estis c.4.d.19.q.2.ar.3.q.3.0.
4 Considerans teipsum,ne & tu tenteris.1^a.q.95.3.0.

5 Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi.22^e.q.108.1.2^m./.4^m./.q.188.3.1^m./.quol.5.q.13.1.0./.Opus.19.c^o.17.

6 Nam siqs existimat se aliqd esse, cum nihil sit, ipse se seducit.1^a.q.45.1.0./.2.1^m./.ꝯ.2.c^o.16.s./.Po^a.q.3.1.1^m./.q.5.1.16^m./.Io.7.lec.2.co.2.principio.

7 Opus suum probet vnusquisq;, & sic in semetipso tantum gloriaȝ habebit,& non in altero.Psal.44.co.15./.3^a.q.80.4.5^m.

8 Vnusquisqȝ onus suum portabit.Psal.61.6^a.

9 Cōmunicet autem is q catechizatur ei q se catechizat in omnibus bonis.4.d.6.q.1.ar.2.q.1.0.

10 Quę seminauerit homo, hęc & metet.4.d.45.q.2.ar.1.q.1.1^m.

11 Qui seminat in carne sua, de carne sua & metet corruptionem.1^a.q.22.2.2^m./.12^e.q.42.2.c.3^m./.q.85.6.0./.22^e.q.65.1.1^m.

12 Qui seminat in spiritu,de spiritu metet vitam æternaȝ.Ro.6.22^a.

13 Bonum autem facientes,non deficiamus.Psal.40.co.1./.22^e.q.106.3.0.

14 Tempore eniȝ suo metemus,non deficientes.ī.4.2^a./.22^e.q.106.3.0./.Matth.7.7^a.

15 Dum tempus habemus,operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei.22^e.q.31.2.0.

16 Mihi autem absit gloriari,nisi in cruce dñi nostri Iesu Christi.22^e.q.132.1.1^m./.Io.4.lec.6.s./.c^o.5.lec.7.s.

17 In Christo eniȝ Iesu, neqȝ circūcisio aliqd valet, neqȝ preputiuȝ.ī.5.4^a. Sed noua creatura.Ro.6.3^a.

18 Ego enim stigmata domini Iesu,in corpore meo porto.22^e.q.124.1.1^m./.3^a.q.49.1.3^m./.2.c./.4.0./.q.66.2.3.9.c./.q.68.2.2^m./.q.87.2^m./.4.d.4.q.2.ar.1.q.6.2^m./.q.3.ar.3.q.3.0./.d.16.q.2.ar.2.q.2.3^m./.Matth.3.co.13.s./.He.6.co.3.s.

AVTORITATES EX epistola ad Ephesios.

C.1^m 4^m

1 Benedixit nos in omni benedictione spirituali, in Christo.Gen.35^a.

2 Elegit nos in ipso,ante mundi constitutioneȝ.1.d.41.1.0./.ꝯ.3.c^o.163./.Io.15.lec.3.co.3.

3 Qui prædestinauit nos in adoptionem filioruȝ.Luc.6.12^a./.1^a.q.23.0./.3^a.q.24.0./.1.d.40.0.3.d.7.0./.Veri.q.6.0.

4 In dispensatione plenitudinis tempoꝝ.Gal.4.2^a.

5 Instaurare omnia in Christo,quę in cœlis,& quę in terra sunt in ipso.3^a.q.48.6.3^m./.3.d.19.ar.4.q.1.0./.4.d.15.q.1.ar.5.q.2.c./.Ro.3.lec.3.co.1.s.

6 In quo etiam nos,sorte vocati sumus.Act.1.5^a.

7 Prædestinati s̄m propositum eius.ī.2^a.4^a. Operatur omnia, s̄m consilium voluntatis suę.1^a.q.22.1.1^m./.12^e.q.14.1.2^m.

8 In quo & credentes, signati estis, spiritu promissionis sancto.Matth.24.4^a./.Isa.8.lec.1.s. Illuminatos oculos cordis vestri.1^a.q.12.3.1^m.

9 Qui est pignus hereditatis nostrę.Ma.q.7.1.9^m./.Opus.17.c^o.15./.2^e.Cor.1.s./.c^o.5.co.4./.Ephe.6.co.3.principio.

10 Suscitans illum a mortuis.Psal.3.2^a. Et constituens illum ad dexteram suam.Mar.16.18^a.

11 Supra omnem principatum & potestatem,& virtuteȝ & dominationem.1^a.q.108.2.2^m./.6.0./.2.d.9.3.0./.ꝯ.3.c^o.80./.Opus.2.c^o.126./.1^e.Cor.15.co.15./.Ephe.co.24.25./.Col.co.11.

12 Et supra omne nomen quod nominatur, non solum in hoc seculo,sed etiaȝ in futuro.Phil.2.13^a.14^a.

13 Et omnia subiecit,sub pedibus eius.Psal.8.3^a. Et ipsum dedit caput supra omnem ecclesiaȝ.1^e.Cor.11.2^a.3^a.4^a./.3^a.q.8.1.0.

14 Quę est corpus ipsius.1^e.Cor.12.17^a. Qui omnia in omnibus adimpletur.3^a.q.7.10.0./.3.d.13.q.1.ar.2.q.2.0.

C.2.

1 Mortuũ delictis & peccatis.4.d.17.q.1.ar.3.q.2.c./.q.3.0./.d.31.q.1.3.3^m./.d.39.4.2^m.

2 Qui nunc operatur in filijs diffidentię.Isa.5.1^a.

3 Facientes voluntatem carnis & cogitationum.12^e.q.154.5.c./.q.162.3.1^m./.4.d.15.q.1.ar.4.q.3.2^m.

4 Eramus natura filii irę.3^a.q.2.12.c./.Virt.q.1.8.16^m.Ro.11.lec.3.s.

5 Deus qui diues est in misericordia propter nimiam charitatem suaȝ qua dilexit nos.ꝯ.4.c^o.46.s./.54.co.2.s.

6 Conuiuificauit nos,& corresuscitauit,& consedere fecit in cœlestibus.3^a.q.58.4.1^m./.3.d.22.q.3.ā.3.q.3.1^m./.Ro.8.lec.7.co.2.

7 Vt ostenderet in seculis superuenientibus abundantes diuitias glorię suę, in bonitate super nos in Christo Iesu.12^e.q.114.10.1^m./.Ephe.6.co.2.3.

8 Gratia enim estis saluati per fidem. Et hoc non ex vobis,Dei eniȝ donuȝ est,& non ex operibus.Titum.3.5^a.

9 Ipse enim est pax nostra, qui fecit vtraqȝ vnum.Isa.12.s./.Psal.3.4^a.

10 Medium parietem macerię,soluens inimicitias in carne sua.Matth.5.13^a.14^a.

11 Legem mandatoꝝ decretis euacuans.12^e.q.99.1.b.

12 Superędificati super fundamentuȝ apostolorum & prophetarum.1^e.Cor.3.lec.2.co.3.

C.3.

1 In mysterio Christi de aliis generatiōibus,nō est agnitum sicut nunc.1.d.3.q.2.1.4^m.

2 Sacramenti absconditi a seculis in Deo.Ibidem.

3 Qui omnia creauit.Gen.1.1^a. Vt innotescat principibus & potestatibus in cœlestibus per ecclesiam multiformis gratia dei.1^a.q.117.2.1^m./.2.d.11.q.2.4.1^m./.Veri.q.8.9.2^m.

4 Ex quo omnis paternitas in cœlis, & in terra nominatur.1^a.q.31.3.3^m./.q.33.2.4^m./.q.45.5.1^m./.1.d.21.q.1.1.5^m.

5 In interiori homine.Ro.6.13^a.16^a./.2^e.Cor.4.7^a. Christus habitare per fidem in cordibus vestris.Ro.8.13^a.14^a./.c^o.3.lec.3.co.2.principio.

6 In charitate radicati & fundati.22^e.q.23.8.2^m./.Virt.q.1.12.24^m.

7 Vt possitis cōprehendere cum omnibus sanctis, quę sit latitudo,longitudo,& sublimitas,& profundum.Iob.11.4^a.5^a.6^a./.1^e.Cor.9.11^a.

8 Scire etiam supereminentem in se charitatem Christi.quol.5.q.3.2.0.

9 Vt impleamini in omnem plenitudinem Dei.3^a.q.7.10.2^m.

C.4.

1 Digne ambuletis, vocatione qua vocati estis.Ro.8.41^a.42^a.

2 Soliciti seruare vnitatē spiritus in vinculo pacis.22^e.q.29.2.0./.3.1^m./.q.183.2.3^m./.3.d.27.q.1.3.5^m./.4.d.49.q.1.s.2.q.4.0./.Veri.q.22.1.12^m./.Dio^s.11.sc.1.0.

3 Vnuȝ corpus.3^a.q.8.3.3^m./.4.d.27.q.3.ar.1.q.3.c.

4 Et vnus spiritus.1^a.q.30.2.0./.q.31.1.0./.q.41.6.0./.1.d.2.4.0./.d.10.5.0./.d.33.2.1^m./.ꝯ.4.c^o.26./.Po^a.q.9.9.0./.Opus.3.c^o.56.60.

5 Sicut estis vocati in vna spe vocatiōis vrę.Io.14.2^a.4^a.

6 Vnus Deus.1^a.q.103.1.3.0./.12^e.q.91.1.c./.2.d.1.q.1.1.0./.ꝯ.3.c^o.64./.Veri.q.5.0.

7 Vna fides.22^e.q.4.6.0./.q.5.4.c./.q.10.5.1^m./.3^m./.q.23.5.b./.3^a.q.70.1.c./.3.d.23.q.2.ar.4.q.2.0./.d.24.ar.1.q.2.5^m./.4.d.1.q.1.ar.2.q.5.c./.d.2.q.2.ar.1.q.2.2^m./.d.27.q.3.ar.1.q.3.c./.Ro.lec.6.co.2.3.

8 Vnum baptisma. 3ª.q.49.3. 2m./q.66.9. o./q.67.3. 1m./4.3m./.5.6.c./q.71.2.3m./q.80.10.1m./q. 82.8. c./q.83.3.3m./q.84.10. 1m./.5m./4. d.2.q. 1.2.2m./. d.4.q.2.ar.1.q.1.2m./d.6.q.2.ar.1.q.1.o./d.12. q.3. ar.1.q.1.2m./d.14.q.1.ar.4.q.3.c./.5.4.cº.59.fi./.70. 71./.10.3.co.4./.Ephe.4.lec.2.co.1.fi./.He.6.co.3.6.

9 Vnus Deus. Deut.6.3ª. Et pater omnium. Luc.6. 12ª. Qui est super omnes, & per omnia, & in omnibus vobis.1ª.q.8.1.3.o./q.43.3.c.

10 Vnicuiq; nostrum data est gratia, s̃m mensuraȝ donationis Christi.12ᵉ.q.112.4.o./.Matth.25.4ª./.1ᵉ.Cor. 12.16ª. Ascendens in altum, captiuam duxit captiuitatem, dedit dona hominibus. Psal.56.4ª.

11 Quod autem ascendit, qd est nisi qa & descẽdit primuȝ in inferiores partes terrę?3ª.q.49.5.c./q.57.2.2m.

12 Qui descendit ipse est & q ascẽdit super omnes cœlos. 3ª.q.57.4.5.o./q.58.3.c./4.d.22.q. 2.ar.1.q.2. 2m./. q.3. ar.3. q.1.o./.5.4.cº.87./.Psal. 8.fi./.Psal.17.co. 11./.Psal.18.co.6./.Ephe.4.lec.2.co.1.fi.

13 Vt adimpleret omnia. 3ª.q.7.10. o./.3.d. 13.q. 1.ar. 2.q.2.o.

14 Et ipse dedit quosdam.&c. ad consumationem corporis Christi. 12ᵉ. q.112, 4.c.fi./.22ᵉ. q.171, principio./. Ibidem.

15 Donec occurramus omnes, in vnitateȝ fidei. &c.4.d.44. q.1.ar.3.q.3.1m./.5.4.cº,88.fi.

16 Qui est caput Christi.1ᵉ.Cor.11ª.2ª. Ex quo totuȝ corpus compactum & connexum per omnem iuncturam.&c.22ᵉ.q.183.2.1m.

17 Desperantes semetipsos, tradiderũt impudicitię, in operationem immundicię omnis in auaritiam. Ma. q. 15.4.3m.

18 Deponite vos.s.pristinam conuersationem, veterem hominem.22ᵉ.q.19.2.2m.

19 Renouamini spiritu mentis vestrę, & induite nouum hominem. Ro.6.3ª./.13.11ª.

20 Quoniam sumus inuicem membra. 1ᵉ. Cor.12. 18ª. 19ª. Irascimini, & nolite peccare. Psal.4.5ª. Sol non occidat super iracundiam vestram. Ibidem./. 12ᵉ.q.47.4.o.

21 Vt det gratiam audientibus.3ª.q.8.6.2m. Qui furabatur iam non furetur. Exo.20.21ª. Magis autem laboret operando manibus suis, vt &c.1ᵉ.Thes.4.5ª.

22 Et nolite contristare spiritumsanctum Dei.3ª.q.63.3. 1m./.5.4.cº.23.co.4./.Ephe.4.fi.

23 In quo signati estis, in die redemptionis. Matth. 24. 4ª./.Isa.8.lec.1.fi.

C.5. 1 Estote imitatores Dei.12ᵉ.q.19.9.1m./.1.d. 48.1.o./. 2.c./.Veri.q.23.7.c./.Ma.q.6.5m.

2 Christus dilexit nos, & tradidit seipsum pro nobis. Matth.26.12ª./.3ª. q.47.2. o./.q.48.2. c./.q.49.1.c./. q.51.4.c./.q.53.1.c. pnº./.5.4.cº.55. 13m./.16m./.Opusc.3.cº.234./.Ro.5.lec.2.fi./.Lec.5.co.5.fi.

3 Fornicatio autem & omnis immundicia, aut auaritia; nec nominetur in vobis.12ᵉ.q.72.2.4m./.q.73.5.1m./. 4.d.39.6.4m./.d.41.ar.4.q.2.1m.

4 Aut turpitudo. 22ᵉ.q. 144.2. c./.q. 187. 5.4m./.Psal. 43.co.6. Aut stultiloquium,22ᵉ.q.148.6,c./.q.153. 5.4m./.Ma.q.14.4.c.

5 Aut scurilitas. Ibidem.

6 Omnis autem fornicator, aut immundus.&c.non habet hæreditatem.&c.22ᵉ.q.25.5.7m./.q.35.3.c./.q.36. 3.c./. q.153.3.o./.4.d.33.q.1.ã.3.q.2.o./.5.3.cº. 122./.Ma. q.15.2.o./.3.c.

7 Aut auarus, quod est idolorum seruitus, 22ᵉ.q.118.5. 4m./.4.d.39.6.4m./.Ma.q.33.2.1m.

8 Propter hac enim venit ira Dei. Exo.4.5ª. In filios diffidentiæ. Isa.5.1ª.

9 Eratis aliquãdo tenebrę.2. d.12.L.3m./.d.13.3.1m./. 5.3.cº.130.fi./.Potẽtia.q.3.6. 16m./.Dionysius.4.lec. 4.co.1.fi./.Isa.13.fi./.Io. 8.lec.2.co. 1./.Ro.13. lec.3. co.3./.Ephe.5.lec.4.principio./.fi.

10 Omnia autem quę arguuntur, a lumine manifestantur. 1ª.q.117.1.2.o./.22ᵉ.q.171.2.c.

11 Omne quod manifestatur, lumen est. 1ª.q.64.1. 3m./. 5m./.12ᵉ.q.112.5.3m./.22ᵉ.q.171.2.c./.2.d.13.2.c.

12 Surge qui dormis, & exurge a mortuis, & illuminabit te Christus.12ᵉ.q.109.7.1m./.Opusc.3.cº.143.

13 Redimentes tempus. Ephe.5.lec.6.co.1./.Col.4. co. 5. Quoniam dies mali sunt. Isal.36.co.1./.Psal.40. co.2./.Psal.42.co.3./.Ephe.5.lec.6.co.1.

14 Nolite inebriari vino, in quo est luxuria. 12ᵉ.q. 76.4. 2m./.4m./.22ᵉ.q.150.4.o./.q.147.8.1m.

15 Subiecti, inuicem, in timore Christi. 22ᵉ.q.19.2.3m./. q.104.1.o./.5.c.principio./.1m./.6.2m./.3ª.q.20. 1.o./. Opusc.23.principio.

16 Mulieres subditę sũt viris suis, sicut domino. Gene. 3.20ª.

17 Vir caput est mulieris.1ᵉ.Cor.11.3ª. Sicut Christus caput est ecclesię. Ibidem.2ª.

18 Viri diligete vxores vestras.22ᵉ.q.26.11.2m./.4m.

19 Sicut & Christus dilexit ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea.&.2ª. Vt illam sanctificaret, mundans eam lauacro aquę in verbo vitę. 4.d.1.q.2.ar.2.q. 1.c./.Veri.q.4. 8.o.

20 Vt exhiberet sibi gloriosam ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam.3ª.q.8.3.2m.

21 Nemo vnq; carnes suas odio habuit.3.d.28.L.2m.

22 Quia membra sumus corporis eius de carne eius, & de ossibus eius. Gen.2.27ª.

23 Propter hoc relinquet homo patrem & matrem suaȝ, & adhęrebit vxori suę. Gen.2.31ª. Et erunt duo in carne vna. Ibidem.32ª.

24 Hoc sacramentum magnum est, ego autem dico in Christo, & ecclesia.3ª.q.56.3.4m./.q.67.2.3m./.Ephe. 5. fi.

C.6. 1 Filii obedite parentibus vestris in domino, hoc enim iustum est, honora patrem tuum & matrem tuam, Exo.20.17ª.

2 Quod est mandatum primum in promissione? Vt bene sit tibi & sis longęuus super terram. Ibidem.18ª.

3 Et vos patres, nolite ad iracundiaȝ prouocare filios vestros.&c.22ᵉ.q.65.2.1m.

4 Serui obedite dominis carnalibus, cum timore & tremore, in simplicitate cordis vestri, sicut Christo.&c. 22ᵉ. q.104.5. 1m.

5 Vnusquisq; quodcunq;, fecerit bonuȝ hoc recipiet a domino. Psal.61.6ª.

6 Et vos domini eadem facite illis, remittentes minas, 22ᵉ.q.65.2.1m.

7 Illorum & vester dominus, est in cœlis.3. Re.8.10ª. Personarum acceptio, non est apud Deum. Deutero. 10. 10ª.

8 Induite vos armaturam Dei, vt possitis stare aduersus insidias diaboli. Matth.4.18ª./.2.d.11.lec.1.L./.3. d.31.q.1.3.c.

9 Non est nobis colluctatio, aduersus carnem & sanguinem.12ᵉ.q.55.3.3m./.22ᵉ.q.123.1.1m.

10 Sed aduersus principes & potestates.4.d.18.q.2.ar.1 q.2.2m./.quol.7.18.c.co. 3.fi./.Psal. 16.co. 5./.Isa.4. fi./.Ro.12.lec.2.co.6.

11 In die malo.&.5.14ª. State ergo succinti lumbos vestros, in veritate. Psal.44.co.5.

12 In omnibus sumentes scutum fidei. Exo. 34. 14ª./. Psal.5.fi./.Psal.46.fi./.22ᵉ.q.7.1.2m.

13 Orantes omni tempore. Luc.18.1ª.

AVTORITATES EX epistola ad Philippenses.

Ca. 1.

1 In omni memoria vestri semper in cunctis orationibus meis. Luc. 18. 1a.

2 Charitas vestra magis ac magis abũdet. 12e. q. 52. o. q. 66. 1. o. 22e. q. 24. o. 1. d. 17. q. 2. o. 2. d. 27. 4. 5. o. Virt. q. 1. 11. o. q. 3. 3. c. quol. 8. vel. 9. q. 6. o. Opusc. 4. co. 3.

3 Quidam ex contentione annunciant Christum, non syncere estimantes pressuram excitare, vinculis meis. 22e. q. 38. 1. 2m. q. 88. 2. 1m.

4 Magnificabitur Christus in corpore meo, siue per vitam, siue per mortem. Opusc. 23. principio.

5 Mihi enim viuere Christus est, & mori lucrum. Ђ. 4. co. 13. fi. Veri. q. 4. 8. o. Opusc. 23. principio.

6 Coartor autem a duobus, desiderium habens dissolui & esse cum Christo, multo magis melius est. 12e. q. 5. 3. c. 22e. q. 123. 8. c. 3a. q. 46. 6. c. 4m. 3. d. 15. q. 2. ar. 3. q. 3. c. d. 17. L. d. 28. L. 4. d. 49. q. 1. ar. 1. q. 4. 4m. Ђ. 3. co. 48. 6m. Virt. q. 2. 11. 8m. Ephe. 5. lec. 9. co. 1. fi. Ethi. 3. lec. 18. fi.

7 Permanere autem in carne, propter vos, necesse est. Virt. q. 2. 11. 6m.

C. 2.

1 In humilitate, superiores sibiinuicem arbitrantes. 22e. q. 161. 3. o. 6. 1m. 4. d. 21. q. 2. 3. 2m. Phil. 2. co. 1.

2 Non quę sua sunt singuli considerantes, sed quę aliorũ. 1e. Cor. 13. 14a.

3 Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Iesu. Gal. 6. lec. 2. co. 1. 2.

4 Qui cum in forma Dei esset. Io. 3a. 1a. q. 31. 2. 2m. 3. d. 5. L. 1m. Ђ. 4. co. 4. 24.

5 Non rapinam arbitratus est. Ђ. 4. co. 4. 7. 24. 34.

6 Esse se ęqualem Deo. Io. 5. 4a. Sed semetipsum exinaniuit. Ђ. 4. co. 34. 19m. Vnio. 1. 14m.

7 Formam serui accipiens. 22e. q. 161. 1. 4m. 3a. q. 1. 1. c. 3. d. 20. ar. 4. q. 2. 4m. Ђ. 4. co. 34. 19m. In similitudine hominum factus. 3a. q. 5. 1. 1m. Ђ. 4. co. 29. co. 2.

8 Et habitu inuentus, vt homo. 3a. q. 2. 6. 1m. 3. d. 6. q. 3. 2. 1m. d. 12. q. 1. 1. c. 5m. Ђ. 4. co. 37. fi.

9 Humiliauit semetipsum. 22e. q. 161. 1. 4m. 3a. q. 49. 6. c. q. 53. 1. c. q. 54. 2. c. q. 59. 3. o. 6. c. 3. d. 1. q. 1. 3. 2m. d. 18. ar. 4. q. 3. o. Ђ. 4. co. 55. 17m. 18m. Veri. q. 29. 3. 4m.

10 Factus obediens vsq; ad mortem. 3a. q. 47. 2. o. q. 48. 2. 3. c. q. 49. 1. c. 4. 3m. q. 51. 4. c. q. 53. 1. c. principio. Ђ. 1. co. 8. Opusc. 3. co. 234. Ro. 5. lec. 2. fi. Lec. 5. co. 5. fi.

11 Mortem autem crucis. Matth. 27. 6a.

12 Propter quod & Deus exaltauit illum. 3a. q. 49. 6. o. q. 53. 1. c. q. 54. 2. c. q. 59. 3. o. 6. c. 3. d. 18. ar. 4. q. 3. o. Ђ. 4. co. 8. 9. Opusc. 3. co. 147. 249. He. lec. 4. co. 3.

13 Et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. 3. d. 18. ar. 4. q. 3. c. Ђ. 4. co. 8. co. 3. co. 9. co. 3.

14 Vt in nomine Iesu, omne genu flectatur. 3. d. 18. ar. 4. q. 3. c. Quia dominus Iesus, in gloria est Dei patris. Mar. 16. 17a. 18a.

15 Et omnis lingua confiteatur. Matth. 24. 1a.

16 Deus est enim, qui operatur in vobis, & velle & perficere pro bona voluntate. 1a. q. 83. 1. 3m. q. 105. 4. o. Ђ. 3. co. 64. o.

17 Filij Dei. Luc. 6. 12a. In medio nationis prauę, inter quos lucetis, sicut luminaria in mundo. Ma. q. 9. 1. c. 1m. 2m. Ro. 15. 1a.

18 Verbum vitę continentes, ad gloriam meam in die Christi. 4. d. 49. q. 5. ar. 2. q. 1. c. Psal. 44. co. 15.

19 Quia non in vacuum cucurri, neq; in vacuum laboraui. 1e. Cor. 9. 6a. etc.

C. 3.

1 Propter quem, omnia detrimentum feci, & arbitror vt stercora, vt Christum lucrifaciam. 22e. q. 184. 7. 1m. 4. d. 24. q. 3. ar. 1. q. 1. c. 2m. q. 3. c.

2 Non quod iam acceperim, aut perfectus sim. 22e. q. 24. 8. 1m.

3 Sequor autem, si quo modo comprehendam. 1a. q. 12. 7. 1m. 1e. Cor. 9. fi.

4 Quę retro sunt, obliuiscens. 12e. q. 13. 5. 2m.

5 Quorum Deus venter est. 1a. q. 65. 1. c. 12e. q. 1. 5. b. Ma. 2. q. 14. 2. 12m. 2e. Cor. 4. co. 4. principio.

6 Nostra autem conuersatio, in cœlis est. 22e. q. 23. 1. 17m. 1. d. 15. q. 5. 3. c.

7 Qui reformabit corpus humilitatis nostrę, configuratum corpori claritatis suę. 3a. q. 45. 2. 3m.

C. 4.

1 Quorum nomina, sunt in libro vitę. Exo. 32. 11a. 12a.

2 Modestia vestra, nota sit omnibus hominibus. 22e. q. 160. 2. 1m.

3 Dominus prope est. Psal. 118. 61a. 7a. Nihil soliciti sitis. Matth. 6. 18a. 20a.

4 Sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestrę innotescant apud Deum. 22e. q. 83. 17. o. 4. d. 15. q. 4. 3. o. Phil. 4. co. 3. 1e. Thi. 2. co. 1.

5 Pax Dei quę exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras. 12e. q. 70. 3. c. 22e. q. 19. o. 3. d. 29. q. 1. 3. 5m. 4. d. 49. q. 2. ar. 2. q. 4. o. Isa. 26. co. 3. co. 32. fi. Matth. 5. co. 12. co. 10. co. 20. Io. 14. lec. 8. co. 1. Ro. lec. 14. fi. 2e. Cor. co. 2. Phil. 4. co. 4. 2e. Thes. fi. Titum. co. 4.

6 Vbiq; & in omnibus institutus sum, & satiari, & esurire, & abundare, & penuriam pati. 12e. q. 24. 1. 3m. Ethi. 3. lec. 17. 6.

7 Omnia possum, in eo qui me confortat. 3a. q. 43. 4. 3m.

8 Deus pacis, erit vobiscum. 2e. Cor. 6. 2e. Thes. fi.

AVTORITATES EX epistola ad Colossenses.

Ca. 1.

1 Semper pro vobis orantes. Luc. 18. 1a.
Propter spem quę reposita est nobis in cœlis. Matth. 5. 10a. Euangelij quod peruenit in vos, sicut & in vniuerso mundo. Matth. 24. 1a.

2 Non cessamus pro vobis orantes. Luc. 18. 1a.
Qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Act. 1. 9a.

3 Et transtulit in regnum filij dilectionis suę. 1a. q. 41. 2. 2m. 1. d. 5. L. fi.

4 Qui est imago dei inuisibilis. 1a. q. 35. 2. o. q. 47. 1. 3m. q. 88. 3. 3m. q. 93. 1. 3m. 1. d. 3. q. 3. 5m. d. 28. q. 2. 1. 3m. 3. o. d. 31. q. 2. 1. c. 2. d. 16. 1. o. 4. d. 7. q. 2. ar. 1. q. 2. 1m. Veri. q. 2. 1. c. 6. 4. 2m. Potentia. q. 3. 16. 12m. q. 5. 2. 3m. Anima. 2. 12m. 1e. Cor. 11. co. 8. 2e. Cor. 4. co. 4. Col. lec. 2. He. lec. 1. co. 3. fi.

5 Primogenitus ois creaturę. Ro. 8. 3a. 1a. q. 33. 3. 2m.

6 Quoniam in ipso sunt vniuersa. 3a. q. 7. 10. o. 3a. d. 13. q. 1. ar. 2. q. 2. o.

7 Siue throni, siue dominationes, siue principatus siue potestates. Ephe. 1. 11a.

8 Omnia per ipsum & in ipso sunt creata. Ro. 11. 10a. Et ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant. Ibidem.

9 Et ipse est caput corporis ecclesię. 1e. Cor. 11. 2a.
Qui est principium. 1. d. 6. 2. c. Potentia. q. 7. 1. o.
Primogenitus ex mortuis. 1e. Cor. 15. 3a. 4a.

10 Quia in ipso complacuit, omnem plenitudinem inhabitare. Io. 18a. Per ipsum reconciliari omnia in ipsum. Ro. 5. 9a.

11 Pacificās per sanguinem crucis eius, siue quę in terris. 3ª.q.35.8.1m./.Ephe.2.lec.5.prinº./.Psal.45.co.7.
12 Nunc autem reconciliauit in corpore carnis eius, per mortem. Ro.5.9ª. Quod predicatum est in vniuersa creatura quę sub cælo est. Matth.24.1ª.
13 Qui nunc gaudeo in passione, pro vobis. He. 10.lec. 4.co.2.
14 Et adimpleo ea q̄ desunt passionum Christi in carne mea, p corpore eius, quod est ecclesia. 1ª. Cor.4ª.5ª.
C.2 1 In quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientię absconditi. Dan.13.4ª./.ꝑ.4.cº.7.1m./.Opus.72.prinº. Secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi. Gal.4.9ª.
2 In ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. 3ª.q.2.10.2m./.3.d.4.q.3.ar.2.q.2.o./.ꝑ.4.cº. 7./.Io.2.lec.3.co.1.fi./.cº.18.
3 Qui est caput omnis principatus & potestatis. 3ª.q.8. 4.o./.3.d.13.q.2.ar.2.q.1.o./.4.d.9.ā.1.q.5.c./.d.49. q.4.4.5m./.Veri.q.29.4.c.5m./.Opus. 3.c./. 223./. 1ª. Cor.11.co.3./.Ephe.1.fi./.Col.2.lec.2.
4 In quo enim circuncisi estis circuncisione non manufacta, in expoliatione corporis carnis. Ephe.4. lec. 7. co.3. Sed in circuncisione Christi. Hiere.4 3ª.
5 Consepulti ei in baptismo. Ro.6.1ª.2ª. In quo & resurrexistis per fidem. 3ª.q.66.2.3.9.c./.4. d.4.q.2.ar.2.q.6.2m.
6 Qui suscitauit illum, a mortuis. Psal.3.2ª. Et uos cum mortui essetis delictis & preputio carnis vestrę, conuiuificauit cum illo. Ephe.2.6ª.
7 Donans vobis, omnia delicta. 3ª.q.84.3.3m./.1.d.14. q.3.1m./.4.d.5.q.1.o./.d.14.q.2.4.c.
8 Delens quod aduersum vos erat chirographū decreti, quod erat contrarium vobis. 3.d.18.L./.d.19.L.
9 Et ipsum tulit de medio, affigens illud cruci. 3ª.q.48. 6.3m./.q.49.3.o./.q.52.5.c.
10 Expolians principatus & potestates, traduxit confidenter, palā triumphās illos in semetipso. 3ª.q.15.2.3m.
11 Nemo ergo iudicet vos in cibo, aut in potu, aut in parte diei festi. Ro. 14.9ª.
12 Quę sunt vmbra futurorū, corpus autē Christi. 12ª. q.107.2.c./.3ª.q.2.10.2m./.q.47.2.1m.
13 Nō tenens caput. 1ª. Cor.11.2ª. Ex quo totum corpus per nexus & coniunctiones subministratum est, & constructum, crescit in augmentū dei. Ephe.4.16ª.
14 Si ergo mortui estis cum Christo. Ro.6.1ª. Ab elementis huius mundi. Gal.4.9ª.
15 Ne tetigeritis, neq; gustaueritis, neq; contrectaueritis. Ro.14.10ª.11ª.
C.3 1 Si consurrexistis cum Christo. ē.2.7ª. Vbi Christus est in dextera dei sedens. Mar.16. 18ª.
2 Mortui enim estis, & vita vestra abscondita est cum Christo in deo. Ro.6.1ª.2ª.
3 Auaritia quę est simulachrorum seruitus. Ephe.5.7ª Propter quę venit ira dei. Exo.4.5ª. In filios incredulitatis. Isa.5.1ª.
4 Expoliantes vos veterē hominem, cum actibus suis. Ephe.5.12ª.19ª.
5 Et induentes nouum. Ro.13.11ª.
6 Vbi nō ē masculus & fœmia. 3.d.12.q.3.ā.1.q.1.1m. Super omnia autem hęc charitatem habete. 1ª. Cor. 13.19ª.20ª. Quod est vinculū perfectionis. 22ª.q.81.7.c./.q.184. 1.0./.2.3.c./.q.186.7.1m./.q.189.1. 1m./. 3ª.q. 46.3. c./.ꝑ.3.cº.135.co.1./.Virt.q.2.11.5m./.quol.1.q.7. 2. 2m./.quol.3.q.6.3.o./.quol.4.24.c.2m./.quol.5.10.o./. ꝗl.8.6.o/.Opus.17.cº.6./.Opus. 18.cº.2.3./.Matth. 19.co.11./.Ro.12.co.3.fi./.Col.3.lec.2.
8 Et pax Christi exultet in cordibus vestris. Phil.4.6ª.
Omne quodcūq; facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine dñi Iesu Christi facite. 1ª.Cor.10.15ª.
9 Mulieres subditę estote viris, sicut oportet in domino. Gen.3.20ª. Viri diligite vxores vestras, & nolite amari esse ad eas. Ibidem.20ª. Filii obedite parentibus, per omnia. Exo.20.17ª.18ª./.22ª.q.104.5.1m./.2.d.44.q.2. 3.1m./.4.d.29.4.1m./.quol.2.9.0.
10 Patres nolite ad indignationem prouocare filios vestros, vt non pusillo animo fiant. Ephe.6.3ª. Serui obedite per omnia, dominis carnalibus ē. Ibidem.4ª./.22ª.q.104.5.1m.
11 A domino accipietis retributionem hereditatis. Psal. 61.6ª.
12 Qui iniuriam facit, recipiet, quod iniq; gessit. Ibidem. Et non est personarum acceptio, apud deum. Deute. 10.10ª.
C.4 1 Dñi, qđ iustum est & ęquū, seruis pręstate. Ephe.6.6ª. Scientes, qm̄ & vos dominū habetis in cælo. 3. Re.8. 10ª.13ª. Redimentes tempus. Ephe.5.13ª.14ª.
2 Orationi instate, vigilantes in ea, in gratiarum actione. 4.d.18.q.2.art.1.q.2.2m./.quol. 7.18.c. co. 3. fi./. Psal.16.co.5./.Isa.4.fi./.Ro.12.lec.2.co.6.
3 In sapiētia ambulate ad eos, q foris sūt. 1ª.Thi.3.2ª.
4 Sermo vester, semper in gratia, sale sit conditus. 3ª.q. 71.2.c./.1.d.27.q.2.1.c.fi./.4.d.6.q.2.ar.1.q.3.3m.

AVTORITATES EX
prima epistola, ad Thessalonicense.

C.1 1 Semper pro omnibus vobis, memoriam vestri facientes in orationibus nr̄is, sine itermissione. Luc.18.1ª.
2 Et expectare filium eius, de cœlis. Io.1.15ª.17ª.
3 Quem suscitauit, ex mortuis. Psal.3.2ª.
C.2 1 Non quasi hominibus placentes. Ro.15.1ª.
2 Sed deo, qui probat corda nostra. 3. Re.8.12ª.
3 Gratias agimus deo, sine intermissione. Luc.18.1ª.
4 Vt impleāt peccata sua semper. Matth.23.6ª.9ª.
5 Peruenit enim ira dei sup illos, vsq; i finē. Exo.4.5ª.
C.3 1 Ne forte tentauerit vos, is qui tentat. Gen. 22.1ª./.3. 17ª.18ª.
2 Nocte ac die, abundatius orantes. Luc.18.1ª.
3 Abundare faciat charitatem vestram. Phil.2ª.
C.4 1 Hęc est voluntas dei, sanctificatio vestra. 3.d.3.q.1. art.2.q.1.c.
2 Vt sciat vnusquisq; vestrum, vas suum possidere, in sanctificatione. 1ª.Cor.6.lec.3.co.4.principio.
3 Et ne quis supergrediatur, neq; circunueniat in negocio fratrem suum. 22ª.q.55.4.2m./.5.c.
4 Vindex est dominus de iis. Deut.32.6ª.17ª.
5 Operamini manibus vestris, sicut precepimus vobis. 22ª.q.187.3.o./.ꝑ.3.cº.135.co.2. 3./.quol. 7. 17. 18. o./.Opus.17.fi./.Opus.19.cº.7.8.co.8.9./.10.6. lec.3. co.2.fi./.Ephe.4.co.25./.1ª.Thes.3.co.3.4.
6 Nullius aliquid desideretis. Exo.20.25ª. De dormientibus. Io.11.2ª.3ª.
7 Vt non contristemini, sicut cęteri qui spem non habēt. 4.d.15.L.fi./.d.17.q.2.ar.3.q.1.c.2m./. 1ª.Thi.4.lec. 2.principio.
8 Christus mortuus est. Matth.27.11ª. Et resurrexit. Luc.24.3ª.
9 Nos qui viuimus qui residui sumus, non preueniemus eos qui dormierunt. Psal.88.13ª.
10 Dominus in iussu & in voce archāgeli, & in tuba dei, descendet de cœlo. 4.d.43.ar.2.q.2.o./.L. principio./. Iob.14.co.2./.1ª.Cor.15.L.8.co.2.fi./.1ª.Thes.4.fi.

11 Et mortui qui in Christo sunt, resurgent primi, deinde nos. 1ª. Cor. 15. co. 13. 1ª. Thes. 4. f.

12 Nos qui viuimus, qui relinquimur. Psal. 88. 10ª. 12ª. q. 81. 3. 1m. Simul rapiemur in nubibus cum illis obuiam Christo in aera. quol. 9. vel. 10. 2. 3m. Opus. 3. cº. 249. 1ª. Thes. 4. f.

13 Et sic semper cum domino erimus, 12ª. q. 98. 5. 2m. Psal. 5. 8ª.

C. 5. 1 Dies domini sicut fur in nocte, ita veniet. Matth. 24. 13ª.

2 Cum dixerint, pax & securitas, tunc repentinus superueniet eis interitus. Matth. 24. 2ª. Vos non estis in tenebris. Ephe. 5. 11ª.

3 Omnes enim vos estis filii lucis. Ephe. 5. 12ª. Et filij Dei. Luc. 6. 12ª.
Qui dormiunt, nocte dormiunt, & qui ebrii sunt, nocte ebrij sunt. Isa. 15. 1ª. Io. 11. 2ª.

4 Nos non sumus noctis. Isa. 15. 1. Neque tenebrarum. Ephe. 5. 11ª. Itaque non dormiamus. Io. 11. 2ª.

5 Videte, nequis malum pro malo reddat. Deuterono. 32. 6ª. 17ª.

6 Sine intermissione, orate. Luc. 18. 1ª. 22ª. q. 83. 14. 4m.
* Spiritum nolite extinguere. 22ª. q. 189. 1. 4m.
* Omnia probate. 22ª. q. 189. 9. 2. 1. 1m. 10. 1m. f. Psal. 16. co. 2.

7 Ab omni specie mala, abstinete vos. 22ª. q. 43. 1. o. 4. c. 4. d. 38. q. 2. 1. o. ar. 2. q. 2. 1m. quol. 4. 23. 3m. Matth. 15. co. 5. Ro. 7. lec. 2. co. 3. cº. 14. lec. 2. principio. co. 3.

8 Ipse Deus pacis. Phil. 4. 5ª. 8ª.

9 Salutate fratres omnes in osculo sancto. Ro. 16. 1ª.

AVTORITATES EX

secunda epistola ad Thessalonicenses.

Ca[m] p[m] 1 Supercrescit fides vestra. 22ª. q. 5. 4. o. 3. d. 25. q. 2. ar. 2. q. 1. o.

2 Et abundat charitas. Phil. 2ª.

3 In omnibus persecutionibus vestris, & tribulationibus, quas sustinetis in exemplum iusti iudicii Dei. 22ª. q. 108. 4. c. f. Iob. 1. f. cº. 4. co. 1. f. cº. 7. f. Psal. 32. f. Psal. 36. co. 23. Psal. 37. co. 10. Psal. 40. co. 3. 2ª. Thes. lec. 1. f.

4 Vt digne habeamini, in regno Dei. 1ª. q. 24. 1. c. Opus. 10. ar. 29. Isa. 64. f.

5 Si tamen iustum est apud Deum, retribuere retributionem iis qui vos tribulant. Deutero. 32. 5ª. Et vobis qui tribulamini, requiem. Psal. 61. 6ª.

6 In reuelatione domini Iesu de coelo, cum angelis virtutis eius. Matth. 24. 6ª. 7ª. 8ª. 9ª. 10ª.
In flamma ignis dantis vindictam. Psal. 49. 3ª.

7 His qui non nouerunt Deum, & qui non obediunt euangelio. Mar. 16. 10ª. Qui poenas dabunt in interitu aeternas. Isa. f. A facie domini, & a gloria virtutis eius. Matth. 24. 6ª. etc. 10ª.

8 Oramus semper pro vobis. Luc. 18. 1ª.

C. 2. 1 Nisi venerit discessio primum. Psal. 17. co. 33.

2 Et reuelatus fuerit homo peccati, filius perditionis. Isa. 5. 1ª.

3 Quem dñs interficiet, spiritu oris sui. 2ª. Thes. 2. co. 6.

4 Cuius aduentus est, secundum operationem Sathanae. 3ª. q. 8. 8. c. 1m.

5 In omni virtute, & signis, & prodigiis mendacibus, & in omni seductione iniquitatis. 1ª. q. 114. 4. 1m. 22ª. q. 178. 1. 2m. 2. d. 7. q. 3. 1. 1m. Poª. q. 6. 5. 10m. Opus. 11. c. 18. Matth. 24. co. 11. 2ª. Thes. 2. lc. 2. co. 5.

6 Ideo mittet illis operationem erroris. Exo. 4. 9ª. 5. Re. 22. 4ª. 5ª. Vt credant mendacio. Ibidem. Vt iudicentur omnes qui non crediderunt veritati. Ibidem. Mar. 16. 10ª.

C. 3. 1 * Non enim omnium est fides. 1ª. q. 1. 2. 1m.
Non inquieti fuimus, inter vos. 22ª. q. 35. 4. 3m. Psal. 6. co. 4.

2 Audiuimus inter vos, quosdam ambulantes inquiete, nihil operantes, sed curiose agentes. Ibidem.

3 Neque gratis panem manducauimus, ab aliquo. 22ª. q. 187. 3. c.

4 Sed in labore & fatigatione, nocte ac die operantes, ne quem vestrum. 1ª. Thes. 4. 5ª. Siquis non vult operari, nec manducet. Ibidem.

5 Et non commisceamini cum illo, vt confundatur. 4. d. 18. q. 2. ar. 1. q. 1. o. quol. 10. vel. 11. 9. o.

6 Deus autem pacis. Phil. 4. 5ª. 8ª.

AVTORITATES EX

prima epistola ad Timotheum.

Ca[m] p[m] 1 Ne intenderent fabulis, & genealogiis interminatis. 1ª. Thi. 4. co. 4. f.

2 Finis praecepti, est charitas. 12ª. q. 99. 1. 2m. 22ª. q. 24. 2. 3m. q. 43. 4. 3m. q. 44. 1. c. q. 170. 1. c. 3. d. 27. q. 2. 2. 2m. ar. 4. q. 3. c. ʒ. 3. cº. 113. 116. Virt. q. 2. 3. c. 7. 17m. Io. 15. lec. 2. co. 3. 1ª. Thi. lec. 1.
Lex bona est, siquis ea legitime vtatur. Ro. 7. 14ª.
Charitas de conscientia bona. 2. d. 24. q. 2. 4. c. pnº.

3 Lex iusto non est posita. 12ª. q. 93. 6. 1m. q. 96. 5. o. 3. d. 1. L. 3m. 4. d. 15. q. 3. ar. 2. q. 2. 1m. ʒ. 3. cº. 128. f. Ro. 2. lec. 3. co. 3. 2ª. Cor. 3. lec. 3. co. 3. f. Gal. 3. lec. 7. co. 1. cº. 4. co. 5. f. cº. 5. lec. 5. pnº. Gal. 3. 9ª.

4 Plagiariis. 12ª. q. 105. 2. 10m. 22ª. q. 66. 6. 2m.

5 Misericordiam consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate. J. 7ª.

6 Christus Iesus venit in hunc mundum, peccatores saluos facere. Matth. 9. 9ª. Quorum primus, sum ego. Psal. 50. 2ª. 3ª.

7 Si ideo misericordiam consecutus sum, vt in me primum ostenderet Christus Iesus omnem patientiam, ad informationem eorum qui credituri sunt illi, in vitam aeternam. 12ª. q. 87. 2. 1m. 2m. ql. 1. 7. c. 3m. Isa. 8. lec. 2. f.

8 Regi seculorum immortali, inuisibili soli Deo. 1ª. q. 31. 3. 2m.

9 Quos tradidi Sathanae. 1ª. Cor. 5. 1ª.

C. 2. 1 Obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarumactiones, pro omnibus hominibus. Phil. 4. 4ª.

2 Omnes homines, vult saluos fieri. 1ª. q. 19. 6. 1m. q. 23. 4. 3m. 1. d. 46. 1. o. 3. d. 17. ar. 2. q. 1. 2m. d. 32. q. 2. c. 4m. Veri. q. 23. 2. o. 1ª. Cor. 7. co. 7. principio. 1ª. Thi. 2. co. 3. 4.

3 Vnus est Deus. Deutero. 6. 3ª.
Vnus etiam mediator Dei, & hominum, Christus Iesus. Gal. 3. 8ª. Qui dedit redemptionem semetipsum. Matth. 26. 12ª. 17. 6ª.

4 Pro omnibus. 3ª. q. 46. 1. 3m. 6. c. 4m. 6m. q. 48. 2. o. q. 49. 1. 3. c. q. 68. 1. c. q. 69. 2. c. q. 79. 7. 2m. 3. d. 13. q. 2. ar. 2. q. 2. 5m. d. 19. ar. 1. q. 1. 4m. q. 2. o. 4. d. 4. q. 2. ar. 1. q. 2. c. d. 8. q. 2. ar. 2. q. 3. 7m. d. 18. q. 1. ar. 3. q. 2. c. 2m. d. 47. q. 1. ar. 3. q. 1. c. ʒ. 4. cº. 55. 7m. 72. co. 2. Veri. q. 26. 6. 10m. q. 29. 7. 4m. quol. 2. 14. 16. c. Opus. 3. cº. 238. f. Matth. 20. co. 12. Ro. 11. lec. 4. co. 4. Col. lec. 6. co. 1. In quo positus sum ego praedicator & apostolus doctor gentium, in fide & veritate. 1ª. q. 117. 1. d. c. Veri. q. 11. 1. 2. c.

5 Volo viros orare in omni loco.12^e.q.102.4.5^m./.22^e.q.84.3.0./.3.d.9.q.1.ar.3.q.3.3^m./.Opus.3.c^o.261.fi.
6 Similiter mulieres in habitu ornato, cum verecundia. 1^e.q.95.3.c.fi./.22^e.q.144.4.0./.Psal.41.co.7./.1^e.Thi.2.lec.2.co.3.
7 Cum sobrietate.22^e.q.143.c.principio./.q.149.0./.1^e.Thi.2.lec.2.co.3./.c^o.3.co.3.
8 Ornantes se,non tortis crinibus, aut auro,aut margaritis,vel veste pretiosa.22^e.q.169.0./.q.187.6.c./.quol.10.14.0./.Isa.3.fi./.Matth.11.co.4.
9 Mulier,cum silentio discat.1^e.Cor.14.10^a.11^a. Cum omni subiectione.Ephe.5.16^a. Docere,mulieri non permitto.22^e.q.177.2.0./.3^a.q.75.1.3^m./.q.67.4.2^m./.1^e.Cor.11.co.6.fi./.c^o.10.co.21./.1^e.Thi.2.co.8./.Titum.2.co.3.
10 Neq; dominari in virum.Ephe.5.16^a. Sed esse in silentio.1^e.Cor.14.11^a.
11 Adam non est seductus.1^a.q.94.4.0./.2.d.22.q.1.1.1^m./.L.2^m./.d.22.q.2.3.0./.Veri.q.18.6.0.
12 Mulier autem seducta in preuaricatione fuit.1^a.q.94.4.1^m./.2^m./.12^e.q.89.3.2^m./.22^e.q.163.1.4^m./.4.1^m.2.d.22.q.1.1.1^m./.3.0./.L./.d.23.q.2.3.1^m./.2^m./.3.d.37.1.5^m./.Veri.q.18.6.3^m./.2^e.Cor.3.co.7./.1^e.Thi.2.fi.
13 Saluabitur autem,per filiorum generationem,si permanserint in fide & dilectione.3^a.q.68.1.0./.1.d.48.3.1^m.
14 Cum sobrietate.ĩ.7^a.

C.3. 1 Siquis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. 22^e.q.185.1.0./.quol.2.q.6.1.0./.quol.3.q.4.1.0./.ql.5.q.11.2.0./.quol.6.q.13.3.0./.quol.12.18.0./.Opus.18.c^o.22./.1^e.Thi.3.co.1.2.
2 Oportet enim episcopum, irreprehensibilem esse. 4.d.19.q.2.ar.2.q.2.c./.Io.10.lec.3.0./.c^o.21.lec.3.pn^o.
3 Vnius vxoris virum.22^e.q.108.4.2^m./.4.d.27.q.3.0./.d.37.L.principio./.d.42.q.3.2.4^m./.quol.4.13.0./.1^e.Thi.3.co.2.3./.Titum.co.5.
Sobrium.ĩ.2.7^a.
4 In domo Dei,que est ecclesia dei.Psal.26.co.4./.Psal.35.co.4./.Io.14.co.1.fi.
5 * Apparuit angelis.1^a.q.57.5.1^m.

C.4. 1 Prohibentium nubere.12^e.q.105.4.6^m./.4.d.39.1.1^m./.2^m.
2 Abstinere a cibis.Ro.14.9^a.
3 Omnis creatura bona est.ȝ.3.c^o.5.9.
4 Et nihil reijciendum,quod cum gratiarum actione percipitur.Ro.14.9^a.
5 Ineptas autem & inanes fabulas deuita.1^e.Thi.4.co.5.principio./.Titum.lec.4.co.1.fi.
6 Exerce teipsum,ad pietatem.22^e.q.80.c./.q.101.0./.q.102.1.3.c./.q.121.1.2^m./.q.122.5.1^m./.3.d.33.q.3.ar.4.q.1.c.2^m./.1^e.Thi.4.co.5.
7 Corporalis exercitatio, ad modicum vtilis est. 12^e.q.68.7.2^m./.22^e.q.30.4.2^m./.q.32.5.4^m./.4.d.1.q.1.ar.2.q.1.4^m./.d.15.q.3.ar.1.q.5.5^m.
8 Pietas ad omnia vtilis est. 12^e.q.68.7.2^m./.22^e.q.4.4.2^m./.q.32.5.4^m.
9 Qui est saluator omnium hominum.ĩ.2.4^a. Promissionem habens vite,que nunc est,& future. 22^e.q.32.5.4^m.

C.5. 1 Seniorem ne increpaueris,sed obsecra vt patrem.3^a.q.42.2.3^m./.4.d.19.q.2.ar.2.q.3.c.fi./.Ma.q.3.1.18^m.
2 Siquis suorum,& maxime domesticorum curam non habet,fidem negauit, & est infideli deterior. 22^e.q.32.3.1^m./.9.0./.q.189.6.1^m.
3 Cum enim luxuriate fuerint,in Christo nubere volunt. Opus.19.c^o.10./.1^e.Thi.4.fi.
4 Qui bene presunt presbyteri, duplici honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo & doctrina. 22^e.q.102.2.0./.He.13.lec.3.principio.
5 Nō alligabis os boui trituranti.Deut.25.3^a. Dignus est operarius mercede sua.12^e.q.114.5.c./.3^a.q.49.6.c./.3.d.18.2.c./.d.29.4.c.
6 Peccantes coram omnibus argue.3^a.q.55.1.1^m./.Ma.q.3.2.1^m./.quol.11.12.0./.Matth.co.26./.Gal.2.lec.3.co.2./.Titum.4.co.1.
7 Hec custodias sine preiudicio, nihil faciens, in alteram partem declinando.22^e.q.89.3.3^m.
8 Quorundam hominum peccata,manifesta sunt,precedentia ad iudicium, quorundam autem subsequuntur. 22^e.q.67.2.3^m.

C.6. 1 Quicunq; sub iugo sunt serui,dominos suos omni honore dignos arbitrentur.ē.Ephe.6.4^a.
2 Est autem questus magnus, pietas cum sufficientia.1^e.Thi.4.co.5.
3 Habentes autem alimenta,& quibus tegamur,his contenti sumus.quol.10.14.2^m.
4 Radix omnium malorum,est cupiditas.12^e.q.77.5.1^m./.q.82.4.3^m./.q.84.1.0./.2.c.fi./.3.1^m./.4.4^m./.22^e.q.24.10.2^m./.q.119.2.1^m./.2.d.5.q.1.3.1^m./.d.22.q.1.1.7^m./.d.31.q.1.1.3^m./.d.42.q.2.3.1^m./.Ma.q.4.6.16^m./.q.8.1.1^m./.16^m./.q.13.1.c.1^m./.Ro.7.lec.2.co.2./.1^e.Cor.11.lec.4.co.1.fi./.1^e.Thi.6.co.5.
5 Vsq; in aduentum domini.3^a.q.36.1.3^m./.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.1^m./.Psal.49.co.2.
6 Quem suis temporibus ostendet beatus & solus potens.ȝ.4.c^o.8.2^m.
7 Qui solus hȝ immortalitatem.ȝ.4.c^o.9./.Trin.12.5^m.
8 Et lucem habitat inaccessibilem, quem nullus hominum videt,nec videre potest.Io.1.23^a./.He.12.lec.3.co.2.principio./.12^e.q.112.5.3^m.

AVTORITATES EX
secunda epistola ad Timotheum.

Ca^m.1.
1 Sine intermissione habeam tui memoriam in orationibus meis,die ac nocte.Luc.18.1^a.
2 Secundum propositum suum,& gratiam que data est nobis,in Christo Iesu,ante tempora secularia.Eccle.24.5^a.8^a.
3 Per spiritumsanctum,qui habitat in nobis.Ro.8.13^a.

C.2. 1 Nemo militans Deo,implicat se negocijs secularibus. 22^e.q.188.3.2^m./.q.182.2.0./.q.188.2.2^m./.Opus.19.c^o.11./.2^e.Thi.2.co.2.
2 Memor esto dominum Iesum Christum,resurrexisse a mortuis.Luc.24.3^a. Ex semine Dauid.Ro.2^a. Ideo omnia sustineo,propter electos,vt & ipsi salutem consequantur.1^e.Cor.4^a.
3 Si commortui sumus,& conuiuemus.Ephe.2.6^a. Si sustinebimus,& conregnabimus.Ro.8.27^a. Si negauerimus,& ipse negabit nos.1^a.q.32.4.c./.22^e.q.1.6.1^m./.7.c./.q.2.5.c./.q.8.2.0./.3.6.c./.q.11.2.c./.2.d.12.2.c./.Opus.23.co.1.
4 Negare seipsum non potest.1.d.42.q.2.1.0. Non coronabitur nisi qui legitime certauerit. 2.d.24.q.1.4.3^m./.d.28.2.6^m./.d.29.4.2^m./.4.d.49.q.5.1.c.4^m./.Veri.q.24.12.11^m./.15^m.
5 Noli contendere verbis.22^e.q.10.7.1^m.
4 Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc,nouit dominus,q; sunt eius.1^a.q.24.1.c.fi./.22^e.q.172.4.b. * In magna autem domo,non solum sunt vasa aurea etc.22^e.q.183.2.c.fi.
5 Seruum dñi non oportet litigare,sed mansuetum esse ad omnes.22^e.q.116.1.0./.1^e.Cor.6.lec.2.co.1.
6 Cum modestia corripientem eos,qui resistunt veritati. 22^e.q.160.1.3^m.

C.3. 1 Erunt homines seipsos amantes.12ᵉ.q.77.4.0./.22ᵉ.q.19.6.0./q.25.4.2ᵐ.3ᵐ./.7.0./q.117.1.1ᵐ./q.153.5.3ᵐ./.2.d.42.q.2.1.c./ar.2.q.2.2ᵐ./.3.d.27.L.principio./.d.28.6.5ᵐ./.7.2ᵐ./.d.29.5.0./.Virt.q.2.7.13ᵐ.14ᵐ./.12.6ᵐ./.Ma.q.8.1.19ᵐ./.Psal.10.co.4./.2ᵉ.Thi.3.co.1./.Ethi.9.lec.8.9.0.

2 Omnes qui volunt pie viuere in Christo, persecutionem patientur.Psal.32.fi.

3 Omnis sapientia diuinitus inspirata, vtilis est ad docendum, ad arguendum.ē.1ᵃ.q.1.1.b./.Psal.22.co.1./.Isa.32.fi./.cᵒ.55.fi./.Io.10.pnᵒ./.2ᵉ.Thi.3.fi.

C.4. 1 Qui iudicaturus est.Io.5.9ᵃ.18ᵃ.19ᵃ. Viuos & mortuos.4.d.43.ar.1.q.2.1ᵐ.

2 Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt.1.prolo.L.co.2.fi.

3 Sed ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros prurientes auribus.1.prolo.L.co.2.fi.

4 Ad fabulas autem conuertentur.Ibidem.

5 In reliquo reposita est mihi corona iustitię.12ᵉ.q.114.3.b./c./.2.d.27.3.b.1.

6 Reddet illi dominus, ſm opera eius.Psal.61.6ᵃ.

AVTORITATES EX epistola ad Titum.

C.1ᵐ 1 *Secundum agnitionem veritatis, quę secundum pietatem est.22ᵉ.q.188.5.3ᵐ.
Qui non mentitur Deus.22ᵉ.q.110.5.0./.2.c.

2 Quam promisit ante tempora secularia.Eccle.24.5ᵃ.

3 Vt constituas per ciuitates presbyteros.quol.3.17.1ᵐ./.Phil.co.1.fi./.1ᵉ.Thi.3.principio./.cᵒ.4.lec.3.co.2./.Titum.co.4.fi.

4 Siquis sine crimine est.1ᵉ.Thi.3.3ᵃ.
Oportet autem epm sine crimine esse.1ᵉ.Thi.3.2ᵃ.

5 *Et eos qui cōtradicunt, arguere.1ᵃ.q.1.1.b./.8.0.22ᵉ.q.188.5.c.

6 Increpa illos, dure.4.d.19.q.2.ar.3.q.3.0.

7 Omnia munda mundis.4.d.8.q.1.ar.1.q.1.c.

8 Coinquinatis autem & infidelibus, nihil est mundum.4.d.14.L.2ᵐ.

9 Sed inquinatę sunt eorum mens & conscientia.1ᵃ.q.79.13.2ᵐ./.Veri.q.17.1.2ᵐ./.3ᵐ./.6ᵐ./.q.25.5.3ᵐ.

10 *Confitentur quidem se nosce Deum, factis autem negant.22ᵉ.q.2.9.0./q.124.5.0./.3ᵃ.q.7.3.2ᵐ./.Ro.8.lec.7.co.3.fi.

C.2. 1 Senes vt sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione & patientia.22ᵉ.q.60.3.c./.4.d.44.q.1.ar.3.q.1.1ᵐ./.Titum.2.co.1.2.3.

2 Adolescentulas, vt viros suos ament.Ephe.5.10ᵃ.
Subditas viris suis.Ibidem. Sobrias.1ᵉ.Thi.2.7ᵃ.

3 Seruos dominis suis subditos, in omnibus placentes.ē.Ephe.6.4ᵃ.

4 Expectantes beatam spem.3.d.26.q.2.1.3ᵐ.

5 Et aduentum glorię magni Dei, & saluatoris nostri Iesu Christi.Psal.49.1ᵃ./.Matth.24.7ᵃ.etc.

6 Qui dedit semetipsum pro nobis.Matth.26.12ᵃ./.27.6ᵃ.

C.3. 1 Admone illos, pncipibus & potestatibus subditos esse.Ro.13.1ᵃ./.Ephe.6.4ᵃ.

2 Dicto obedire.22ᵉ.q.104.6.0./.2.d.44.q.2.2.0./.quol.2.9.0.

3 Neminem blasphemare.Ro.12.17ᵃ.

4 Non litigiosos esse.2ᵉ.Thi.2.5ᵃ.

5 Cum apparuerit benignitas, & humanitas saluatoris nostri Dei, non ex operibus iustitię quae fecimus nos.12ᵉ.q.98.4.c./.3ᵃ.q.2.11.0./.q.24.3.c.fi./.3.d.4.q.3.1.0./.ar.2.q.1.1ᵐ./.Psal.40.co.10./.He.lec.4.co.3.

6 Secundum misericordiam suam, saluos nos fecit.Ibidem.

7 Per lauacrum regenerationis.3ᵃ.q.62.2.c./q.65.1.2.c./.q.66.1.1ᵐ./.3.9.c.5ᵐ./.q.67.3.c./.q.84.10.1ᵐ./.4.d.3.ar.1.q.3.4.c./.ar.3.q.1.c.3ᵐ./.q.3.1ᵐ./.ar.5.q.1.8ᵐ./.L.q.1.4ᵐ./.d.4.q.2.ar.1.q.1.c.2ᵐ./.q.2.3ᵐ./.q.3.c./.ar.2.q.4.1ᵐ./.ar.3.q.3.0./.d.6.q.2.ar.1.q.1.c.fi./.d.8.q.1.ar.1.q.1.1ᵐ./.d.9.ar.5.q.4.2ᵐ./.d.12.q.3.ar.1.q.1.2ᵐ./.d.14.q.1.ar.4.q.3.c./.q.2.ar.1.q.2.3ᵐ./.d.17.q.2.ar.2.q.6.3ᵐ./.d.18.q.1.ar.3.q.2.c./.d.23.q.1.ar.2.q.1.c./.q.2.ar.1.q.1.c./.d.42.q.1.1.c./.2.0./.ar.3.q.1.0./.d.45.q.2.ar.3.q.1.3ᵐ.

8 Et renouationis spiritussancti.3ᵃ.q.84.10.1ᵐ./.4.d.47.q.1.ar.1.q.3.0.

9 Quem effudit in nos abunde.1ᵃ.q.36.1.2.1./.ꝯ.4.cᵒ.23.fi./.Psal.18.co.6./.Psal.44.co.10.

10 Stultas autem quęstiones, & genealogias, & contentiones & pugnas legis, deuita: sunt enim inutiles & vanę.1ᵉ.Thi.4.4ᵃ.

11 Hęreticum hominem, post vnam & secundam correctionem, deuita.22ᵉ.q.11.3.4.c.1ᵐ./.quol.10.16.0.

AVTORITATES EX epistola ad Philemonem.

1 Semper memoriam vestri faciens, in orationibus meis.Luc.18.1ᵃ.

2 Viscera sanctorum requieuerunt, per tempora. Eccle.24.5ᵃ.

3 Itaq; frater, ego te fruar, in domino.Ro.16.1ᵃ.

AVTORITATES EX epistola ad Hebręos.

C.1ᵐ 1 Quem constituit heredem vniuersorum.2.Re.7.5ᵃ.
Per quem fecit & secula.Io.5ᵃ./.Ro.11.fi.

2 Tanto melior angelis effectus.ē.3ᵃ.q.22.1.1ᵐ.

3 Qui cum sit splendor glorię, & figura substantię eius.1ᵃ.q.3.1.2ᵐ./.ꝯ.4.cᵒ.11.co.5.

4 Portansq; omnia, verbo virtutis suę.1ᵃ.q.34.1.5ᵐ./.q.114.1.b./.4.1ᵐ./.ꝯ.4.cᵒ.13.co.2./.Veri.q.4.3.2ᵐ.

5 Purgationem peccatorum faciens.Io.27ᵃ. Sedet ad dexteram maiestatis in excelsis.Mar.16.18ᵃ.

6 Filius meus es tu, ego hodie genui te.Psal.2.3ᵃ.4ᵃ.
Ego ero illi in patrem, & ipse erit mihi in filium.2.R.7.1ᵃ. Et adorent eum omnes angeli Dei. Psal.96.5ᵃ.

7 Qui facit angelos suos spiritus, & ministros suos, flammam.Psal.103.4ᵃ. Thronus tuus Deus in seculum ē.pre participibus tuis.Psal.44.4ᵃ.

8 Et tu domine in principio terram fundasti.Gen.1ᵃ.
Et opera manuum tuarum, sunt cœli.Ibidem./.2ᵉ.Paral.6.fi. Ipsi peribunt.Psal.101.12ᵃ.

9 Tu autem permanebis.Eccle.24.5ᵃ. Et omnes vt vestimentum veterascent. Et velut amictum mutabis eos, & mutabuntur.1ᵃ.q.9.1.2.0./.4.d.43.ar.1.q.1.1ᵐ.

10 Tu autem idem es, & anni tui non deficient.Psal.101.12ᵃ. Sede a dextris meis.Mar.16.18ᵃ. Quousq;.Gen.8.4ᵃ./.Matth.223ᵃ. Ponam inimicos tuos.Psal.109.2ᵃ./.Deut.32.17ᵃ.

11 Omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium nostrum missi.1ᵃ.q.112.2.1ᵐ./.2.d.10.2.3ᵐ./.He.lec.6.fi./.quol.7.3.b.

12 Propter eos qui hęreditatem capiunt salutis.2.R.7.5ᵃ.

C.2. 1 Si enim qui per angelos dictus est sermo.Exo.6.1ᵃ./.20.1ᵃ. Et omnis preuaricatio & inobedientia, iustam accepit mercedis retributionem.Psal.61.6ᵃ.

2 Quomodo

2 Quomodo nos effugiemus, si tantam neglexerimus salutem. ꝫ.3.c°.159.160.
3 Contestante nos deo signis & portentis, & variis virtutibus, & spiritus sancti distributionibus. Act.2.18ª.
4 Non enim angelis subiecit deus orbem terræ futurum. Psal.8.3ª.
6 Quid est homo, q̃ memor es eius. c. Psal.8.2ª.
7 Omnia subiecisti sub pedibus eius. Ibidem.3ª. ꝫ.6ª.
8 Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei.3ª.q.20.1.3ᵐ./q.59.4.2ᵐ.
9 Videmus Iesum propter passionem mortis, gloria & honore coronatum. Phil.2.12ª.14ª.
Vt gratia dei pro oĩbus gustaret mortẽ. 1ᵉ.Thi.2.5ª.
10 Decebat eum. c. per passionem consumari. 3ª.q.50.1.0./q.52.1.c./ꝫ.4.c°.55.11ᵐ./quol.2.2.c./Opus.2.c°.7./Opus.3.c°.224./228.
Propter quem omnia, & per quem omnia. Io.5ª./Ro.11.10ª.
11 Qui enim sanctificat, & qui sanctificantur, ex vno omnes. Io.1.5ª.
Propter quod nõ confunditur, fratres eos vocare. 1ª.q.33.3.0./3ª.q.28.3.5ᵐ.
12 Nunciabo nomen tuũ fratribus meis. Deut.32.1ª./Psal.21.3ª.
13 Ego ero fidens in eum. 22ᵉ.q.129.6.0.
Ecce ego & pueri mei, quos dedit mihi de⁹. Isa.8.7ª.
14 Quia ergo pueri, cõicauerunt carni & sanguini. 3ª.q.80./1.2.3.0./4.d.9.ar.1.q.1.1ᵐ./q.3.0./ar.2.0./Io.6.lc.7.co.1.2./1ᵉ.Cor.11.lc.7.co.4.fi./He.2.lc.2.0.
Et ipse participauit eisdẽ. 3ª.q.81.1.0./q.84.7.4ᵐ./4.d.11.q.3.1.0./He.2.lec.2.0.
15 Vt per mortem destrueret eum, qui mortis habebat imperium. 3ª.q.48.4.0./6.3ᵐ./q.52.1.c./3.d.19.ar.4.q.1.0.
16 Et liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii tenebãtur seruituti. 3ª.q.48.4.c./q.49.2.0./3.d.19.2.0.
17 Nusquã enim angelos apprehendit. Veri.q.29.7.9ᵐ.
Sed semen Abrahę apprehendit. 3ª.q.31.2.0.
18 Vnde debuit per omnia, fratribus assimilari. 3ª.q.19.3.1ᵐ./3.d.3.q.5.2.1ᵐ./d.12.q.3.arti.2.q.1.1ᵐ./d.15.q.1.2.1ᵐ./L.4ᵐ./d.21.q.1.2.1ᵐ./4.d.1.q.2.ar.2.q.3.1ᵐ.
19 Vt misericors fieret & fidelis, põtifex, ad deũ. ĩ.3.1ª.2ª.
20 Vt repropitiaret delicta populi. 3ª.q.24.2ᵐ.
21 In eo enim in quo passus est, & tentatus, potẽs est, & eis qui tentantur, auxiliari. 3ª.d.31.q.1.3.c.

C.3
1 Considerate aplm, & pontificem confessionis nostræ Iesum. 3ª.q.22.0./q.31.1.2ᵐ./q.59.4.1ᵐ./q.84.7.4ᵐ./4.d.4.q.1.ar.3.q.5.1ᵐ./ꝫ.4.c°.75.co.2./Opus.20.li°.2.c°.12.fi./Psal.2.co.6.7./Psal.44.co.10./Matth.co.4.22./Ro.lec.4.co.1./He.lec.4.fi.
2 Qui fidelis est ei, qui fecit illum. He.6.lec.4.prin°.
3 Qui omnia creauit, deus est. 2.Mach.2ª.
6 Quę domus sumus nos. 1ᵉ.Thi.3.4ª.
7 Hodie si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra, vsq; in requiem meam. Psal.94.7ª.
9 Vbi tentauerunt me patres vestri. Deut.6.fi.
11 Quibus iuraui. Exo.32.4ª. In ira mea. Ibidẽ.2ª.
Si introibunt in requiem meam. Exo.33.10ª.

C.4
2 Non profuit illis sermo auditus, non admistus fidei. 22ᵉ.q.5.2.2ᵐ.
3 Ingrediemur in requiẽ, qui credidimus. Exo.33.10ª./Mar.16.9ª. Sicut iuraui. Exo.32.4ª. In ira mea. Ibidem.2ª. Si introibũt in requiẽ meã. Exo.33.10ª.
12 Viuus est enim sermo dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti. He.4.lec.1.co.1.
Et pertingens vsq; ad diuisionem animę ac spiritus c. Dionysius.9.co.1.
13 Non est vlla creatura inuisibilis, in conspectu eius. Hester.14.4ª. Omnia nuda & aperta sunt oculis eius. 2.Paral.6.fi./Hester.13.4ª.
14 Habentes ergo pontificem magnum. 3ª.q.22.1.c.
Qui penetrauit cœlos. Mar.16.17ª.
Iesum filium dei. Ro.8.40ª.

C.5
1 Omnis põtifex, ex hominibus assumptus est. 3ª.q.22.1.c./3.1ᵐ./q.50.4.3ᵐ./3.d.22.q.1.1.4ᵐ.
Pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad deum. 3ª.q.22.1.c.1ᵐ./4.c./q.26.1.0./q.82.3.c./3.d.19.ar.5.q.2.0./d.25.q.3.ar.1.q.4.c.
3 Propterea debet quemadmodum pro populo, ita etiã & pro semetipso offerre pro peccatis. 3ª.q.22.4.1ᵐ.
5 Filius meus es tu, ego hodie genui te. Psal.2.3ª.
6 Tu es sacerdos in ęternum, secundum ordinem Melchisedech. Psal.109.6ª.
7 Qui in diebus carnis suę preces supplicationesq; ad eũ c. Matth.26.15ª.
Exauditus est pro sua reuerentia. 3ª.q.21.3.4.0./3.d.17.ar.3.q.4.0./Opus.3.c°.240./Psal.21.co.4./Io.12.lec.4.co.2./He.5.co.5.
8 Cum esset filius dei. Ro.8.4ª. Didicit ex iis quæ passus est, obedientiam. 3.d.14.ar.3.q.5.1ᵐ.
9 Factus est omnibus obtẽperantibus sibi causa salutis. Psal.89.1ª./3.4./1ᵉ.Thi.2.4ª. Appellatus a deo põtifex, iuxta ordinẽ Melchisedech. Psal.109.6ª.8ª.
13 Omnis enim qui lactis particeps est, expers est sermonis iustitię. 1ª.prolo.
14 Perfectorum autem, est solidus cibus. 1ª.prolo.

C.6
1 Non rursum iacientes fundamentum pœnitentię, ab operibus mortuis. 3ª.q.84.6.2ᵐ./q.89.6.c.
4 Impossibile est eos qui semel illuminati sunt c. & prolapsi sunt, rursum reuocari ad pœnitentiã c. 3ª.q.84.10.1ᵐ./4.d.14.q.2.ar.1.q.1.1ᵐ./ꝫ.4.c°.70.fi.
6 Rursum crucifigentes sibimetipsis filium dei. 3ª.q.84.10.c.1ᵐ.fi.
7 Terra enim sępe venientẽ super se bibens imbrem & germinans herbam opportunã c. 12ᵉ.q.70.1.1ᵐ./Gal.5.co.17.
8 Proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, & maledicto proxima. 1ª.q.23.1.3ᵐ./1.d.40.q.4.1.c./Gen.3.21ª.23ª.
10 Non enim iniustus deus. Psal.144.9ª.
Vt obliuiscatur operis vestri c. Gen.8.1ª.
13 Abrahã promittẽs deus, qm̃ neminẽ habuit, p̃ quem iuraret maiorem, iurauit per semetipsũ. Gen.22.8ª.
16 Homines per maiorem sui, iurant. 22ᵉ.q.89.1.0./4.c./q.98.2.c./3.d.39.1.0.
Omnis controuersiæ eorum finis, ad confirmationem est iuramentum. quol.1.q.9.2.0.
17 In quo deus volens ostendere pollicitationis hæredibus imobilitatem cõsilii sui, interposuit iusiurandum. Gen.22.8ª.
18 Impossibile est mentiri deũ. Titũ.1ª.
19 Ad tenendam spem, quã sicut ancoram habemus animæ tutam ac firmam. 3.d.26.q.2.1.3ᵐ.
Et incedentẽ vsq; ad interiora velaminis. 22ᵉ.q.17.2.3.4ᵐ./1ᵐ./Virt.q.1.12.24ᵐ.
20 Vbi pcursor pro nobis introiuit Iesus. Mar.16.17ª.
Secundum ordinẽ Melchisedech, pontifex factus in ęternum. Psal.109.8ª.

C.7
2 Hic enim Melchisedech c. cui & decimas omnium diuisit Abraham. 22ᵉ.q.87.1.3ᵐ./3.d.3.I.lec.2.2ᵐ.
3 Sine patre, sine matre, sine genealogia, neq; initiũ dierum, neq; finẽ vitæ habẽs. 3ª.q.22.6.3ᵐ./He.7.co.4.
12 Trãslato enim sacerdotio, necesse est, vt & legis trãslatio fiat. 12ᵉ.q.107.2.0./1ᵉ.4.1.10.6.

4 Tu es sacerdos in ęternum, secundum ordinem Melchisedech. Psal. 109. 8ª.

5 Reprobatio quidem fit pręcedentis mandati propter infirmitatem & inutilitatem. 12ᵉ. q. 98. 1. 2ᵐ.

6 Nihil enim ad perfectum adduxit lex. 12ᵉ. q. 98. 2. o. / 1ª. q. 1. 10. c.

7 Iurauit dominus, & non pœnitebit eum. Exo. 32. 4ª.

8 Talis enim decebat, vt nobis esset pontifex factus impollutus, segregatus a peccatoribus. 3ª. q. 4. 6. 1ᵐ.

9 Excelsior cœlis factus. Exo. 20. 5ª. / Iob. 11. 6ª.

10 Qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre. 3ª. q. 22. 6. 2ᵐ.

C.8 1 Talem habemus pontificē. ē. 3. 1ª. Qui consedit in dextera sedis magnitudinis in cœlis. Mar. 16. 18ª.

2 Sacramentorum minister & tabernaculi dei quod fixit deus, & non homo. 12ᵉ. q. 101. 4. o.

3 Omnis pontifex ad offerendum munera & hostias cōstituitur. 3ª. q. 22. 1. c. 1ᵐ.

4 Cum essent qui offerrent secundū legem munera quę exemplari et vmbræ deseruiunt cœlestium. Ibidem.

5 Vide inquit, omnia facito secundum exemplar, quod tibi ostensum est in monte. Exo. 26. 2ª.

6 Nunc autem melius sortitus est ministerium, quanto & melioris testi mediator est. Gal. 3. 11ª. / 12ᵉ. q. 91. 5. c. 1ᵐ. / q. 98. 1. o. / 2. 1ᵐ. / 2ᵐ. / q. 99. 6. c. / q. 106. 3. c. / q. 107. 1. c. 2ᵐ. / 2. 3. 4. c. / 22ᵉ. q. 1. 7. 2ᵐ.

7 Quod in melioribus repromissionibus sancitū est. 12ᵉ. q. 91. 5. o. / q. 99. 6. o. / q. 107. 1. 2ᵐ. / q. 108. 1. o. / 22ᵉ. q. 95. 2. 3ᵐ. / q. 140. 1. 1ᵐ. / 3. d. 40. 4. o. / 5. 1. cª. 5. / Li°. 3. c°. 116. 6. / Psal. 10. co. 3. / Psal. 18. co. 7. / psal. 21. co. 15. / Ro. 8. lec. 3. co. 3.

8 Nam si illud culpa vacasset, nō vtiq; secundi locus inquireretur. Ibidem.

9 Ecce dies veniunt dicit dominus, & cōfirmabo super domum Israel, & super domum Iuda testamentum nouum, & c. superscribam eas. Hiere. 31. 15ª.

10 Et ero eis in deum, & ipsi erunt mihi in populum. Exo. 19. 3ª. 4ª. Deut. 17. 2ª. Et non docebit vnusquisq; proximū suū. ē. vsq; ad maiorem. Ibidem. 18ª.

11 Et peccatorum eorū, iam nō memorabor. Gen. 8. 1ª.

12 Quod autem antiquatur & veterascit, prope interitū est. 1ª. q. 10. 4. 3ᵐ.

C.9 1 Tabernaculum factum est primum, in quo erant candelabra. ē. vsq; de quibus. Exo. 26. 1ª.

2 In arca erat vrna aurea, habens manna, & virga Aaron quę fronduerat, & tabulę testamenti. 3. R. 8. 10ª.

3 In priori tabernaculo, semper intruibant sacerdotes sacrificiorum, officia consumantes, in secundo autem semel in anno solus pontifex, non sine sanguine. 12ᵉ. q. 102. 4. 4ᵐ. / 5ᵐ. / 6ᵐ.

4 Hostię offeruntur, quę non possunt iuxta conscientiā perfectum facere seruientem. 12ᵉ. q. 98. 2. o.

5 Iustitiis carnis, vsq; ad tempus correctionis impositis. 12ᵉ. q. 56. 4. c. / He. 2. lec. 4. co. 1. / cº. 5. co. 5.

6 Si enim sanguis hircorū, & taurorum, & cinis vitulæ aspersus, inquinatos sanctificat, ad emūdationē carnis. 12ᵉ. q. 102. 5. 4ᵐ. / 5. 6ᵐ. / q. 103. 2. o. / 3ª. q. 37. 4. 3ᵐ. / q. 87. 4. 1ᵐ. / 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 3. o. / d. 19. q. 1. ar. 1. q. 1. 3ᵐ. / Ro. 11. lec. 4. co. 2. / He. 9. lec. 1. co. 3.

7 Christus per spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum deo. Matth. 26. 12ª.

8 Sanguis Christi emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis. 3ª. q. 48. 4. 3ᵐ. / q. 49. 5. 1ᵐ. / q. 89. 6. c. / 4. d. 4. q. 3. ā. 3. q. 3. 1ᵐ. / Vi. q. 17. 1. 3ᵐ. / q. 5. 5. c. & deo noui testamenti mediator est. Gal. 3. 11ª.

Non enim in manufactis sanctis Iesus introiuit exemplaria verorum, sed in ipsum cœlum. Mar. 16. 17ª.

9 Vt appareat nunc vultui dei pro nobis. 2. Paral. 6. 8ª. Ro. 8. 1ª.

10 Statutum est hominibus, semel mori. Psal. 89. 18ª. Post hoc autem iudicium. Psal. 9. 2ª. Christus semel oblatus est. Isa. 53. 5ª. 6ª. 9ª.

11 Ad multorum exhaurienda peccata. 1ᵉ. Thi. 2. 4ª.

C.10 1 Vmbrā enim habens lex futurorū bonorū, non ipsam imaginem rerū. 12ᵉ. q. 101. 2. c. / 4. d. 1. q. 2. ā. 5. q. 2. c.

2 Nunquam potest accedentes perfectos facere. 1ª. q. 1. 10. c. / 12ᵉ. q. 98. 2. o.

3 Impossibile enim est sanguine hircorum & taurorum auferri peccata. 4. d. 1. q. 1. ar. 5. q. 1. o.

4 Hostiam & oblationem noluisti, corpus autem aptasti mihi. ē. Psal. 39. 5ª. In capite libri, scriptum est de me. ē. Ibidem. 3ª.

5 Easdem sępe afferens hostias, quę non possunt auferre peccata. 6. 3ª. Hic autem vnam pro peccatis offerens hostiam in sempiternum. Isa. 53. 5ª. 9ª.

6 Sedet in dextera dei. Mar. 16. 18ª. Donec ponanē inimici eius, scabellū pedū eius. ps. 109. 2ª. / Gen. 8. 4ª.

7 Vna enim oblatione, consumauit in sempiternū sanctificatos. Isa. 53. 5ª. 8ª. 9ª.

8 Hoc testamentū qd testabor ad illos. ē. Hiere. 31. 16ª. Et peccatorum eorum, & iniquitatum eorum iam nō recordabor amplius. Gen. 8. 2ª.

9 Initiauit vobis viā nouā & inuicē p velamen. i. carnē suam. 3ª. q. 62. 5. c. / q. 63. 3. c. / He. 10. lec. 1. co. 1. Et sacerdotem magnum, super domum dei. ē. 3. 1ª.

10 Non deserentes collectionem nostram, sicut est consuetudinis quibusdam. 22ᵉ. q. 109. 8. 1ᵐ.

11 Voluntarie enim peccantibus nobis, post acceptā notitiam veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia. 8. 6. 2ª.

12 Terribilis autem quędā expectatio iudicii. Psal. 9. 2ª. Et ignis ęmulatio, quę consumptura est aduersarios. Psal. 49. 3ª. / Isa. 66. 6ª.

13 Irritam quis faciēs legē Moysis, sine vlla miseratione duobus vel tribus testibus moritur. Deut. 19. 4ª.

14 Quanto magis putatis deteriora mereri supplitia, qui filiū dei conculcauerit. ē. 12ᵉ. q. 106. 2. 3ᵐ. / 22ᵉ. q. 103. 3ᵐ. / q. 189. 4. 1ᵐ. / 4. d. 20. ar. 2. q. 1. 2ᵐ. / d. 38. q. 1. ā. 2. q. 1. 3ᵐ. / Ma. q. 3. 13. 1ᵐ. / q. 7. 3. 17ᵐ. / 8. b. / Psal. 12. co. 1. / 1o. 2. co. 5. / cº. 8. co. 2. / Ro. 2. lec. 2. co. 4. / Gal. 4. co. 9. / Thi. 5. co. 2. / He. 10. co. 1.

15 Mihi vindictam, & ego retribuam. Deut. 32. 5ª. 17ª.

16 Iudicabit dominus populum suum. Psal. 9. 2ª. 3ª.

17 Horrendū est incidere in manus dei viuētis. 2. Paral. 6. 6. / 4. d. 20. L. 3ᵐ. / d. 46. q. 2. ar. 2. q. 3. 1ᵐ.

18 Rememoramini dies pristinos, in quibus illuminati, magnū certamen sustinuistis passionū. 2ᵉ. Thes. 1. 3ª. Luc. 21. 4ª. / Iac. 5. 6ª.

19 Patiētia vobis necessaria est. Luc. 21. 4ª. / Iac. 5. 6ª.

20 Iustus autem meus, ex fide viuit. Abacuch. 2. 2ª. Quod si subtraxerit se, non placebit animę meæ. Isa. 3ª. / 1ª. q. 3. 2. 1ᵐ. Nos autem non sumus subtractionis filii. Isa. 5. 1ª.

C.11 1 Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentū non apparentiū. 1ª. q. 2. 2. 1ᵐ. / 22ᵉ. q. 4. 1. o. / q. 171. 3. 2ᵐ. / 3. d. 23. q. 2. 1. o. / Veri. q. 14. 2. o. / He. 11. lec. 1. o.

2 Fide intelligimus, aptata esse secula, verbo dei. 1. d. 3. I. lec. 1.

3 Vt ex inuisibilibus, inuisibilia fierent. Gen. 1. 1ª.

4 Fide plurimam hostiam Abel quā Cain, obtulit deo. ē. Gen. 4. 2ª.

5 Fide Enoch translatus est, ne videret mortem. Gen. 5. 3ª. / 4. Re. 3ª.

6 Sine fide autem, impossibile est placere deo. Mar. 16. 9ª. 10ª. / 22ᵉ. q. 2. 3. o.

7 Credere oportet accedentem ad Deū, quia est, & inquirētibus se remunerator fit. 22^e.q.2.8.1^m./.3.d.25.q.1.ar.3.q.4.1^m./.4.d.6.q.2.ā.2.q.1.c./.Veri.q.18.2.8^m./.Opus.3.c^o.143.

8 Noe damnauit mundum. Matth.12.14^a.

9 Expectabat enim fundamenta habentem ciuitatē, cuius artifex & conditor Deus. Gen.1.1^a.

10 Fide & ipsa Sara sterilis, virtutem in conceptione seminis accepit, etiam preter tempus aetatis. Gal. 4. lec. 3.co.4./.He.11.principio.

11 Propter quod & ab vno orti sunt, & hoc mortuo. Isa. 51.1^a. Tanq̄ sydera coeli in multitudine, & sicut arena. ē. Gen.15.1^a.

12 A longe eas aspicientes & salutantes. ē. Exo.15./.1^a. q.10.1.4^m./.q.42.5.2^m./.22^e.q.173.1.c. Non acceptis repromissionibus. He.7.lec.2.co.3.

13 Peregrini & hospites, sunt super terram. Psal.38.7^a./. Ephe.2.lec.6.co.6.ſ.

14 Non confunditur Deus, vocari Deus eorum. 1.d. 18. 5.6^m./.2.d.11.q.1.4.c./.Ro.lec.5.co.1.

15 Fide obtulit Abraham Isaac. Gen.22.4^a. Cum tentaretur. Ibidem.1^a.

16 Fide Raab meretrix non periit cum incredulis, excipiens exploratores cum pace. Ios.2.1^a.

17 Acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos, 4.d.38.L./.Ro.7.co.2.principio

18 Alii vero distenti sunt, nō suscipientes redemptionem, vt meliorem inuenirent resurrectionem. ql.4.q. 10.1.0. * Circuierunt in melotis, & in pellibus caprinis. 22^e. q.169.1.2^m.

19 Quibus dignus, non erat mundus. 22^e.q. 188.2. 3^m./. Ma.q.13.2.2^m./.Io.lec.12.co.3.

20 Hi omnes testimonio fidei probati, non acceperunt repromissionem. 12^e.q.98.2.c.

C.12 1 Aspicientes in autorem fidei, & consumatorem Iesum, Ibidem. Qui proposito sibi gaudio, sustinuit crucem, confusione contempta. Matth. 27.6^a. In dextera sedis Dei sedet. Materia.16.18^a.

2 * Nondum enim vsq; ad sanguinem restitistis, 22^e.q. 188.6.3^m.

3 Fili mi, noli negligere disciplinam domini, neq; fatigeris dum ab eo argueris. Virt.q.3.1.1^m.

4 Quem enim diligit dn̄s, castigat: flagellat autem omnem filium quem recipit. 4.d.12.q.3.ar.5.q.4.2^m. Tanq̄ filijs, nobis offert se Deus. Luc.6.12^a.

5 * Non multo magis obtemperabimus, patri spirituum, & viuemus : 22^e.q.189.6.c.ſ.

6 Omnis disciplina in presenti quidem videtur non esse gaudii, sed meroris, postea autem fructum pacatissimum. ē. He.10.lec.4.co.2.

7 Pacem sequimini cum omnibus. Isa.32.ſ./.Phil.4.5^a. 8^a. Et sanctimoniam, sine qua, nemo videbit Deum. 22^e.q.81.8.0.

8 Aut prophanus, vt Esau. Ma.q.14.2.1^m.

9 Qui pp̄ vnam escam, vēdidit primitiua sua. Gen.25.5^a.

10 Postea cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est. 1^a.q.23.3.0.

11 Non inuenit poenitentiae locum, q̄q; cum lachrymis inquisisset eam. 2. Mach.9.2^a./.3^a.q.86.1.1^m.

12 Non accessistis ad tractabilem & accessibilem ignem, & turbinem, & caliginem. ē. Exo.24.2^a.3^a./.Gen.32.2^a.

13 Si bestia tetigerit montem lapidabitur. Exo.19.9^a.

14 Sed accessistis ad sion montem, & ciuitatem Dei viuentis, Hierusalem coelestem. 1^a.q.3.1.5^m./.Isa.34.co.1.ſ.

15 Et multorum millium angelorum frequentiam. 1^a.q. 50.3.0./.q.112.4.2^m./.2.d.3.q.1.3.0./.ꝫ.4.c^o.92./. Potentia.q.6.6.c.ſ.

16 Et ecclesiam primitiuorum, qui conscripti sunt in coelis. Exo.32.11^a.12^a.

17 Et iudicem omnium Deum. Psal.9.2^a. Et spiritus iustorum perfectorum. 4.d.8.q.1.ar.1.q.1.c.

18 Et testamenti noui mediatorem Iesum. Gal.3.11^a. Adhuc semel, & ego mouebo, non solum terram, sed & coelum. Ioel.lec.2.3^a.

19 Deus noster ignis consumens est. Exo.24.11^a.

1 Honorabile connubium, & thorus immaculatus. 1^e. Cor.7.1^a.30^a.

2 Non te deseram, neq; derelinquam. Ios.3^a.

3 Dominus mihi adiutor, non timebo quid faciat mihi homo. ꝫ.3.c^o.89.

4 Iesus Christus heri & hodie, ipse & in secula. 3.d.1.q. 1.2.5^m./.Ro.lec.3.co.5.

5 Doctrinis variis & peregrinis, nolite. ē. Exo.34.14^a.

6 Optimum est, gratia stabilire cor. Virt.q.2.12.19^m./. Psal.84.4^a.

7 Habemus altare, de quo edere, non habent potestatem, qui tentant Deum. 1^a.q.113.2.c./.22^e.q.97.2.0.

8 Propter hoc & Iesus, vt sanctificaret per suum sanguinem populum. ē. 3^a.q.46.10.0.

9 Exeamus igitur ad eum extra castra improperium eius portantes. 3^a.q.46.3.0.

10 Non enim habemus hic ciuitatem manentem, sed futuram inquirimus. Luc.6.12^a.

11 Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semp Deo. Psal.33.1^a.

12 Beneficentię autem & communionis nolite obliuisci. 22^e.q.31.1.0.

13 Talibus enim hostiis pmeretur Deus. 22^e.q.86.2.1^m.

14 Obedite prepositis vestris, & subiacete illis. Ro.13. 1^a./.Ephe.6.4^a.

15 Deus autem pacis. 1^e. Cor.ſ. Qui eduxit de mortuis pastorem magnum. Psal.3.3^a.

AVTORITATES EX
Actibus apostolorum.

Ca.^m 1 1 Coepit Iesus facere, & docere. Matth.23.2^a./.Isa. 1.14^a.

2 Assumptus est. Mar.16.12^a.

Quibus & prebuit seipsum viuum, post passionem suam, in multis argumentis. 3^a.q.55.5.6.0./.3.d.21.q.2.3.4.0./.Opus.3.c^o.245.

3 Per dies quadraginta apparens eis, & loquens de regno Dei. 3^a.q.55.3.0./.3.d.21.q.2.3.c./.d.22.q.3.ar.3.q.3.c./.Io.20.lec.6.pn^o./.c^o.21.principio.

4 Et conuescens, precepit eis. Luc.24.25^a. Ioannes quidem baptizauit aqua. Matth.3.4^a. Vos autem baptizabimini spiritusancto, Ibidem.5^a.

5 Non est vestrum nosce tempora vel momenta. Gen. 17.1^a./.Ro.14.1^a./.Matth.24.13^a.

6 Videntibus illis eleuatus est. Mar.16.17^a./.ꝫ.4.c^o.8. Cumq; intuerentur in coelum euntem illum. Ibidem. Hic Iesus qui assumptus est a vobis in coelum. Ibidem. Et sedet a dextris Dei. ꝫ.4.c^o.8. Et sic veniet, quemadmodum. ē. Matth.24.2^a.

7 Et nubes suscepit eum, ab oculis eorum. 3^a.q. 57.4.3^m. Hi omnes erant perseuerantes in oratione. Luc.17.4^a.

8 Oportet impleri scripturam. Matth.5.14^a. Quam predixit spiritussanctus per os Dauid. Exo. 6.11^a.7. Hiere.7.5^a./.He.2.11^a. Et hic possedit agrum, de mercede iniqtatis. Matth.26.10^a./.22^e.q.32.7.4^m./.4.d.15.q.2.ar.4.q.2.1^m.

9 Et dederunt eis sortes, & cecidit sors super Matthiam, 22^e.q.95.8.0./.4.d.24.L./.Opus.25.c^o.5.co.ſ.

C.2 1 Et cum complerentur dies pentecostes. 12^e.q.102.4. 3^m.q.103.3.4^m.

2 Apparuerunt illis dispartitę linguę, tanq; ignis.1^a.q. 43.7.6^m./.3^a.q.39.6.4^m./.q.72.2.1^m./.1.d.16.3.0./. Io.2.lec.4.co.2./.c^o.21.co.3.

3 Cœperunt loqui, variis linguis.22^e.q.176.1.0./.Psal. 18.co.3./.Io.7.lec.5.fi./.1^e.Cor.14.co.3.fi.

4 Effundam de spiritu meo.Ioel.2.8^a./.Titũ.3.8^a.9^a./. 3.4.c^o.23. Sol conuertetur in tenebras.Ioel.2.3^a. Antequam veniat dies domini magnus & manifestus.Ibidem.11^a.

5 Omnis quicunq; inuocauerit nomen domini, saluus erit.Ibidem.10^a.

6 Hunc definito consilio & pręscientia dei, traditum per manus iniquorum.Matth.26.10^a.
Affigentes interemistis.Matth.27.6^a.11^a.

7 Quem deus suscitauit.Psal.3.2^a./.3^a.q.53.4.1^m.
Solutis inferni doloribus.3^a.q.52.2.2^m. Non relinques animam meam in inferno.Ibidẽ. Iuxta quod impossibile erat, illum detineri ab eo.3^a.q.53.2.2^m.

8 Replebis me iocunditate.Ibidem.fi. Cum facie tua. Geñ.3.14^a./.32.2^a./.2.Paral.6.fi./.Exo.33.4^a.

9 Iureiurãdo iurasset illi deus. Exo.32.8^a. Dextera igitur dei exaltatus.Mar.16.17^a. Sede a dextris meis.Ibidem.18^a. Effudit hoc donum.Ioel.2.8^a.

10 Dixit dñs dño meo.psal.109.1^a. Donec.Mat.29^a.
Ponam inimicos tuos.1.Re.15.7^a.
Scabellum pedum tuorũ.2.Paral.6.fi./.Geñ.3.14^a.

11 Certissime ergo sciat omnis domus Israel, quia & dñm eũ & xpm fecit Deus hunc Iesum.c̃.3.4.c^o.9.

12 Quẽ vos crucifixistis.Mat.27.10^a.11^a./.Mar.15.7^a.
Pœnitentiam igitur agite, & baptizetur vnusquisq; vestrum.3^a.q.49.3.2^m./.q.68.5.6.0./.7.2^m./.q.86.2. 1^m./.q.8.6.2^m./.3.d.19.ar.3.q.2.1^m./.L.3^m./.4.d.4. q.2.ar.1.q.1.1^m./.ar.3.q.2.2^m./.d.6.q.1.ã.1.q.1.c./. ar.1.q.3.0./.q.3.c.1^m./.d.7.q.1.ã.2.q.1.c./.d.14.q.1. ar.2.q.4.1^m./.d.16.q.1.ar.2.q.1.2.0./.d.18.q.1.ar.5. q.1.c./.3.4.c^o.58./.Ro.11.lec.4.co.4.5.

13 In remissionem peccatorum vestrorum.3.4.c^o.58.
Et appositę sunt animę circiter triamillia.Isa.58.3^a.
Fiebat autem omni animę timor.Ibidem.

14 Erant autem perseuerantes, in doctrina apostolorũ. 22^e.q.176.1.1^m.

15 Et in communicatione fractionis panis.3^a.q.80.10. 4^m./.4.d.12.q.3.ar.2.q.3.0./.d.32.ar.5.q.4.c.

16 Et in orationibus.Luc.18.1^a. Multa quoq; prodigia & signa per apostolos fiebant.22^e.q.178.1.3^m./. Io.4.lec.7.co.2./.1^e.Thes.2.co.6./.He.2.co.4.

17 Omnes etiã qui credebant, erant pariter, & habebant omnia communia.22^e.q.66.2.0./.3.3.c^o.127.fi./.c^o. 132.1^m./.c^o.135.1^m./.Opus.20.li^o.4.c^o.4.

18 Possessiones & substantias vendebant, & diuidebant illa omnibus, prout cuiq; opus erat.22^e.q.188.7.c.fi./. 3.3.c^o.132.1^m./.c^o.135.1^m./.Gal.2.lec.2.fi.

19 Quotidie perdurantes vnanimiter in tẽplo.Luc.18.1^a.

20 Frangentes circa domos panem.3.15^a.

C.3 1 Deus Abrahã, & deus Isaac, & deus Iacob.Matth. 22.6^a. Glorificauit filium suum Iesum.4.d.33.q.3. 3.3^m./.d.49.q.5.0./.quol.5.q.12.1.0./.2^e.Thi.2.co. 2./.c^o.4.co.5.

2 Quem vos quidem tradidistis.Matth.26.12^a.
Autorem vitę, interfecistis.Matth.27.6^a.
Quem deus suscitauit a mortuis.Psal.3.3^a.

3 Et in fide nominis ipsius.c̃. confirmauit nomen eius. Matth.9.14^a. Et fides quę per eum est dedit integram sanitatem.c̃.Ibidem./.Psal.3.4^a.

4 Et nunc fratres scio, q̃ per ignorantiam fecistis, sicut & principes vestri.1^e.Cor.2.6^a.

5 Deus autem qui per os omnium prophetarum prenũciauit pati Christum suũ.Deut.32.1^a./.He.2.12^a.
Prophetam suscitabit vobis dñs deus vester de fratribus vestris, tanq̃ meipsum audietis.c̃.Mat.1.26^a./.3. 12^a./.Deut.18.8^a./.Luc.23^a. Ois aĩa q̃ nõ audierit prophetam illũ, exterminabitur de plebe.Isa.58.3^a.

6 Suscitans filium suum.Psal.3.2^a.

C.4 1 Quem vos crucifixistis.Matth.27.6^a.
Quem deus suscitauit a mortuis.Psal.3.3^a.
Hic est lapis, q reprobatus est a vobis.c̃.Mat.21.8^a./. Ro.9.co.fi./.Isa.8.5^a.28.3^a.

2 Et nõ est in alio aliquo salus.3^a.q.61.3.c.2^m./.4.3^m./. q.68.1.0./.2.c./.q.73.5.c./.q.84.5.c./.4.d.1.q.2.art.6. q.1.c./.d.17.q.3.art.5.q.4.c./.3.4.c^o.72.co.2./.Veri. q.28.4^a.7^a./.Psal.3.4^a./.Psal.32.co.12./.Ro.5.lec. 5.co.5.principio.

3 Nec enim aliud nomen est sub cœlo datum hominibus, in quo oportet nos saluos fieri.Ibidem.
Domine qui fecisti cœlum & terram, mare, & omnia quę in eis sunt.Geñ.1^a./.2.Mach.2^a.

4 Si iustum est in conspectu dei vos potius audire, q̃ deũ iudicate.22^e.q.69.3.1^m./.q.105.2.c./.q.144.5.c./.2.d. 44.L.7^m./.3.d.25.q.2.ar.1.q.4.3^m./.q̃l.4.12.c./.4.fi. Ro.13.co.4.fi.

5 Qui spiritu sancto, per os Dauid dixisti.Luc.23^a.
Quare fremuerũt gentes.c̃. aduersus Christum eius. Psal.2.1^a. Manus tua.2.Paral.6.fi./.Geñ.3.14^a.
Consilium tuum.Psal.32.5^a./.Iob.12.6^a.

6 Signa & prodigia fieri.3.2.10^a.
Multitudinis autem credentium, erat cor vnum, & anima vna.3.2.14^a./.1^a.q.76.5.3^m.

7 Neq; enim quisquam eorum quę possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia cõia.3.2.17^a.
Neq; quisquam egens erat inter illos.3.2.17^a.18^a.

8 Quotquot possessores agrorum aut domorũ erãt, vendentes, afferebant pretia eorum.c̃.3.2.17^a.18^a.

C.5 1 Dixit autem Petrus ad Ananiam, Anania, cur tentauit Sathanas cor tuum.c̃.22^e.q.33.7.2^m./.q.64.4. 1^m./.4.d.19.q.2.ar.3.q.1.1^m.

2 Per manus autem apostolorum, fiebant signa & prodigia multa, in plebe.3.2.16^a.
Quę est hæresis Saduceorum.Matth.22.3^a.

3 Obedire oportet deo, magis quã hominibus.3.4.4^a./. He.12.5^a. Deus patrum vestrorum.Matth.22.6^a.
Suscitauit Iesum.Psal.3.3^a.
Quem vos interemistis.Matth.27.6^a.11^a.

4 Suspendentes in ligno.Matth.27.6^a.
Hunc principem & saluatorem, deus exaltauit dextera sua.2.Paral.6.fi./.Mar.16.18^a.

5 Si est ex hominibus consilium hoc aut opus, destruetur: si vero ex deo est, non poteritis dissoluere.22^e.q. 189.10.1^m./.quol.3.q.5.1.7^m.

C.6 1 Non est ęquum nos derelinquere verbum dei, & ministrare mensis.3.2.15^a./.3.3^a.

2 Nos vero orationi, & ministerio verbi, instantes erimus.Luc.18.1^a.

3 Elegerunt Stephanum, virum plenum fide & spiritu sancto.22^e.q.53.4.1^m./.3^a.q.7.10.0./.3.d.13.q.1.ã. 2.q.2.0.

4 Stephanus plenus gratia & fortitudine.Ibidem.
Faciebat prodigia & signa magna i populo.3.2.16^a.

5 Non poterant resistere sapientię & spiritui, qui loquebatur.22^e.q.53.4.1^m.

6 Viderunt faciem eius, tanquam faciem angeli.3^a.q. 13.4.1^m./.3.4.c^o.81.

1 Et circumcidit eum die octauo.Geñ.17.8^a.
In aĩabus septuaginta quinq;.Geñ.46.2^a./.Isa.58.3^a.
Nõ dedit ei hęreditatẽ, nec passum pedis.He.11.5^a.

co.2.prin^a. Et positi sunt in sepulchro, quod emit Abraham. c̃. Gen̄. 23.2^a.

2 Et cum vidisset quendam iniuriam patientem, vindicauit illum. c̃. 22^c. q. 60. 6. 2^m.

Ego sum deus patrum tuorum, deus Abraham, & deus Isaac, & deus Iacob. Matth. 22. 6^a.

3 Apparuit illi in deserto mōtis Syna angelus, in ignē flāmæ rubi. Exo. 3. 1^a.

Faciens prodigia & signa. c̃. 5̃. 2. 16^a.

4 Videns vidi afflictionem populi mei. c̃. Exo. 2. 6^a.

Et gemitum eorum audiui. Ibidem. 3. 2^a.

Et descendi liberare eum. Ibidem. 3^a. / Gen̄. 3. 13^a.

5 Prophetam suscitabit vobis deus, de fratribus vestris, tanq̃ meipsum audietis. Deut. 18. 8^a. Nūquid hostias & victimas obtulistis mihi q̃draginta ānis? p̃s. 39. 5^a.

6 Vt faceret illud secundum formam eius quod viderat. He. 8. 5^a. / Exo. 26. 2^a.

Sed excelsus, nō in manufactis habitat. 3. Re. 8. 6^a. 7^a.

Cœlum mihi sedes est. 3. Re. 8. 10^a. / Psal. 44. 4^a.

7 Et terra scabellum pedum meorum. 2. Paral. 6. 6̃.

8 Quam domum ędificabitis mihi, aut quis locus requietionis meę? 3. Re. 8. 6^a. 7^a.

9 Nonne manus mea. 2. Paral. 6. 6̃. Fecit hæc oīa. 2. Mach. 2^a. Incircuncisi corde & auribus. Hier. 4. 3^a.

*Vos semp̄ spiritui sancto restitistis. 22^c. q. 189. 1. 4^m.

Qui accepistis legē in dispositiōe angelorū. Gal. 3. 13^a.

10 Cum autem esset plenus spiritu sancto, 5̃. 6. 3^a.

Intendens in cœlum, vidit gloriam dei. Gen̄. 32. 2^a.

Et Iesum stantem a dextris dei. Mar. 16. 12^a. / 3^a. q. 58. 1. 3^m. / He. lec. 2. 6̃.

11 Ecce video cœlos apertos. Matth. 3. 10^a.

C. 8. 1 In noīe Iesu Christi, baptizabātur viri ac mulieres. 3^a. q. 66. 6. o. / 4. d. 3. ã. 2. q. 2. 3^m. / L. 3^m. / 1^c. Cor. lc. 2. co. 4. f.

2 Philippus autem descēdens in ciuitatem Samariæ. c̃. 4. d. 2. q. 2. 4. 1^m. / Io. 12. lec. 3. co. 1. 6̃.

Miserunt ad eos Petrum & Ioannem. Hiere. 7. 8^a.

3 Tunc imponebant manus super illos, & accipiebāt spiritum sanctum. 4. d. 2. q. 2. 4. 1^m. / Io. 12. lec. 3. co. 1. 6̃.

4 Cū vidisset Simon, quia p̄ īpositionē manus apl̃orū, daretur sp̃us sc̃us, obtulit pecuniā. c̃. 22^c. q. 10. 1. 1^m. / 4^m. / 4. d. 25. q. 3. ar. 1. q. 1. 4^m. / p̃. 2. c^o. 42. 6̃.

5 Pecunia tua tecum sit in perditionem. Gen̄. 3. 18^a.

C. 9. 1 Et subito circunfulsit illum lux de cœlo. 12^c. q. 112. 2. 2^m. / 2. d. 28. 4. 3^m.

2 Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. 3^a. q. 57. 6. 3^m.

3 Durum est tibi contra stimulū calcitrare. 12^c. q. 112. 2. 2^m. / q. 113. 10. c. / 2. d. 18. q. 1. 3. 2^m. / 4. d. 4. q. 3. ar. 2. q. 1. 3^m. / d. 17. q. 1. ar. 2. q. 1. 1^m. / Veri. q. 28. 3. 15^m.

4 Apertisq; oculis, nihil videbat. Tob. 2. 2^a.

5 Vas electionis, est mihi iste, vt portet nomē meū corā gentibus, & regibus, & filiis Israel. Ro. prolo. o.

6 Ego ostendam illi, quanta oportet eum pro nomine meo pati. Matth. 26. 12^a.

7 Dominus misit me Iesus, qui apparuit tibi in via, qua veniebas. 5̃. 1^a. 2^a. 3^a.

8 Et confestim ceciderunt ab oculis eius, tanquam squāmę. Tob. 2. 2^a.

9 Et narrauit illis, quomodo in via vidisset dominum. 5̃. 1^a. 2^a. 3^a. / Gen̄. 32. 2^a.

C. 10 1 Cornelius centurio vir religiosus & timens deū cum omni domo sua, faciens eleemosynas multas. 22^c. q. 10. 4. 3^m. / 3^a. q. 69. 4. 2^m. / 3. d. 25. L. 3^m.

2 Et deprecās deū semp. Luc. 18. 1^a. Cornelius intuēs angelum, timore correptus est. Luc. 4^a. Orationes & elemosynę, ascēderūt in memoriā in cōspectu dei. Gen̄. 8. 1^a.

3 Cecidit super Petrū, mentis excessus, & vidit. 22^c. q. 175. 3. 1^m. / Veri. q. 13. 2. 9^m. / 2^c. Cor. 12. co. 5.

4 Et volatilia cœli. Gen̄. 32^a. / Psal. 8. 6̃.

Quod deus purificauit, tu ne commune dixeris. 12^c. q. 101. 5. 4^m. / 5^m. / 6^m. / 6. 1^m. / q. 103. 2. c.

5 Cornelius procidens ad pedes Petri, adorauit eum. Gen̄. 18. 2^a.

Non est personarum acceptor deus. Deut. 10. 10^a.

Vnxit Iesum deus spiritu sancto. Psal. 44. 5^a.

6 Quem occiderunt. Matth. 27. 6^a. Suspendentes in ligno. Ibidem. 6^a. Hunc deus suscitauit. Psal. 3. 3^a.

Tertia die. Matth. 26. 10^a. / 28. 3^a.

7 Et dedit eū manifestū fieri, non omni populo. Sed testibus preordinatis a deo, nobis. c̃. 3^a. q. 36. 2. c. / q. 55. 1. o. / Opus. 3. c^o. 245. / 1^c. Cor. 15. co. 3.

8 Qui māducauimus & bibimus cū illo, postq̃ resurrexit a mortuis. Luc. 24. 18^a. Ipse est qui cōstitutus est a deo, iudex viuorum & mortuorum. Io. 3. 7^a.

9 Huic omnes prophetę, testimonium perhibent. Io. fc. 10. co. 1.

10 Remissionem peccatorum accipere, per nomen eius, omnes qui credunt in eum. Mar. 16. 9^a.

11 Et iussit illos baptizari, in nomine Iesu. 5̃. 8. 1^a.

C. 11 1 Volatilia cœli. Gen̄. 32^a. Psal. 8. 6̃.

Quod deus mundauit, tu nec cōmune dixeris. 5̃. 4^a.

Ioannes baptizauit aqua. Matth. 3. 5^a.

Vos autem baptizabimini spiritu sancto. Ibidem. 5^a.

2 Erat manus dn̄i, cum eis. 2. Paral. 6. 6̃. / Gen̄. 3. 14^a.

C. 12 1 Angelus eius est. 1^a. q. 113. 2. o. / 22^c. q. 10. 2. 3^m. / Ma. q. 16. 9. 2^m. / 3^m.

C. 13 1 Tunc proconsul Sergius Paulus credidit, cum vidisset factum, admirans super doctrinam domini. Ro. prolo. co. 6. 6̃.

2 O plene omni dolo, & omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis iustitię. Gal. 3. 1^a.

3 Ecce manus domini super te. 2. Paral. 6. 6̃.

Et in brachio excelso. Ibidem. Gen̄. 3. 14^a.

4 Inueni Dauid filiū Iesse, virū s̄m cor meum. Ibidē. Qui faciet omnes voluntates meas. Psal. 110. 2^a.

Huius deus ex semine secundū promissionem eduxit Israel saluatorem Iesum. Ro. 2^a.

5 Prædicante Ioanne baptismum pœnitētię. Mar. 4^a.

Vt interficerent eum. Matth. 27. 6^a. Et cum consummasset omnia quę de eo scripta erant. Io. 19. 8^a.

6 Posuerunt eum in monumento. Matth. 27. 17^a.

Deus autem suscitauit eum a mortuis. Psal. 3. 3^a.

Tertia die. Matth. 24. 13^a. / 26. 10^a. / 27. 14^a.

7 Qui visus est per dies multos, iis qui simul ascenderāt cum eo. 5̃. 10. 7^a. Filius meus es tu. Io. 17^a.

Ego hodie genui te. Psal. 2. 3^a.

8 Nō dabis sanctū tuū, videre corruptionē. Psal. 15. 3^a.

Per hunc vobis remissio peccatorum annunciatur. Matth. 1. 15^a. 16^a. / 5̃. 2. 13^a. / 3^a. 15. 5^a.

9 Non potuistis in lege Moysi iustificari. Ro. 3. 1^a.

In hoc omnis qui credit, iustificatur. Mar. 16. 9^a.

10 Videte contēptores, & admiramini. 22^c. q. 186. 9. 3^m.

C. 14 1 Dante signa & prodigia fieri, per manus eorum. 5̃. 2. 30^a.

2 Qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia quę in eis sunt. Gen̄. 1^a. / 2. Mach. 2^a.

3 Per multas tribulationes, oportet nos intrare in regnum dei 3^a. q. 45. 1. c.

C. 15 1 Surrexerunt quidam de heresi pharisęorum, qui crediderunt dicentes, quia oportet circuncidi eos, pręcipere quoq; seruare legem Moysi. 3^a. q. 74. 4. c. 6̃. / p̃. 4. c^o. 57. 6̃. / Opus. 3. c^o. 228. / Matth. 12. co. 1. 6̃.

2 Et qui nouit corda deus. 3. Re. 8. 12^a.

3 Fide purificans corda eorum. 22^c. q. 7. 2. o. / 4. d. 14. q. 2. 4. 3^m. / Veri. q. 28. 1. 6^m. / Opus. 23. principio. / Ro.

3.lec.3.co.2.

4 Quid tentatis deum. Deut.6.8ᵃ.
Imponere iugum super ceruices discipulorum, quod neq; nos neq; patres nostri, portare potuimus. 12ᵉ.q. 98.1.3ᵐ./.22ᵉ.q.154.2.1ᵐ./.2.d.28.3.4ᵐ.

5 Sed per gratias domini nostri Iesu Christi, credimus saluari. 12ᵉ.q.110.2.1ᵐ.

6 Narrantes quanta fecisset deus signa & prodigia, per eos. ē.2.16ᵃ.

7 Visum est spiritui sancto & nobis, nihil vltra imponere vobis oneris, quā hæc necessaria. 22ᵉ.q.174.6.c.&./.3ᵐ./.12ᵉ.q.103.4.3ᵐ.

8 Vt abstineatis ab imolatis simulachrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione. 12ᵉ.q.103.4.3ᵐ./.22ᵉ q.154.2.1ᵐ./.4.d.1.q.2.ar.5.q.4.0./.d.33.q.1.art. 4.q.1.1ᵐ./.Ma.q.15.1.1ᵐ./.Mat.15.co.4.&./.1ᵉ.Cor.5.principio./.Titum.co 10.

9 Facta est dissensio, ita vt discederēt abinuicem, scilicet Barnabas, & Paulus. 22ᵉ.q.37.1.3ᵐ.

C.16 1 Hunc, scilicet Timotheum voluit Paulus secum proficisci, & assumens circuncidit eū, propter iudęos. 12ᵉ. q.103.4.1ᵐ.

2 Vetati sunt a spiritu sancto, loqui verbum in Asia. Ro.lec.5.co.6.

3 Tentabant ire in Bityniam, & non permisit eos spiritus Iesu. Ibidem.

4 Crede in dominū Iesum, & saluus eris tu & domus tua. Mar.16.9ᵃ.

C.17 1 Oportebat Christum pati. Matth.27.2ᵃ.
Et resurgere a mortuis. Luc.24.3ᵃ.
Deus qui fecit mundū & omnia quę in eo sunt. Gen. 1ᵃ./.2, Mach.2ᵃ.

2 Non in manufactis templis habitat.3.Re.8.8ᵃ.

3 In ipso enim viuimus, mouemur & sumus. 1ᵃ.q.18. 4.1ᵐ./.1.d.36.q.1.3.4ᵐ.

4 Ipsius enim & genus sumus. Genus ergo cum simus dei. 1ᵃ.q.1.8.2ᵐ./.2.0./.17.q.1.1.2ᵐ./.41.q.1.4.15ᵐ.

5 Statuit diem, in quo iudicaturus est orbem in æquitate. Psal.9.2ᵃ.
Suscitans eum a mortuis. Psal.3.3ᵃ.

C.18 1 Ex hoc ad gentes vadam. Psal.23.co.4.

C.19 1 Ioannes baptizauit baptismo pœnitentiæ. Mar.4ᵃ.

2 Baptizati sunt in nomine domini Iesu. ē.8.1ᵃ.

C.20 1 Beatius est dare, quā accipere. 22ᵉ.q.117.4.3ᵐ.

C.21 1 Vt abstineant se ab idolis, imolato, & sanguine, & suffocato, & fornicatione. ē.15.9ᵃ.

2 Tunc Paulus de consilio Iacobi, assumptis viris postera die purificatus, cum illis intrauit in templum. ē. donec offerretur. ē. 12ᵉ.q.103.4.1ᵐ.

C.22 1 Subito de cœlo circunfulsit me lux copiosa. ē.9.1ᵃ.

2 Ego sum Christus Nazarenus, quē tu persequeris. Ibidem.2ᵃ.

3 Et cum non viderem prę claritate lucis illius. ibiē.4ᵃ.

C.23 1 Principem populi tui, non maledices. 22ᵉ.q.76.3.0.

2 Sciens autem Paulus, quia vna pars esset Saducæorum, & altera Pharisęorum, exclamauit in concilio. ē. Matth.22.5ᵃ.6ᵃ./.22ᵉ.q.37.1.2.2.2ᵐ.

3 Et cum hoc dixisset, facta est dissensio inter pharisęos & saducęos, & diuisa est multitudo. 22ᵉ.q.37.1.2ᵐ.

4 Quidam ex iudęis, deuouerunt se non manducaturos neq; bibituros, donec occiderent Paulum. 22ᵉ.q.88. 2.0./.10.c./.4.d.38.q.1.ar.1.q.2.0./.ar.4.q.1.c.3ᵐ.

5 Erant autem plusquam quadraginta viri, qui hanc cōiurationem fecerant. Ibidem.

C.24 1 Expecto resurrectionem futuram iustorum & iniquorum. Io.5.16ᵃ.19ᵃ.

C.25 1 Cesarem appello. 22ᵉ.q.69.3.0.

C.26 1 Die media in via vidi o Rex, de cœlo supra splendorē solis lumen. ē.9.1ᵃ.

2 Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. Ibidem.2ᵃ.

3 Durum est tibi, contra stimulum calcitrare. Ibidē.3ᵃ.

4 Ad hoc enim apparuit tibi.3ᵃ.q.57.6.3ᵐ.

5 Si passibilis Christus.3ᵃ.q.46.5.12.0.
Si primus ex resurrectione mortuorum. 1ᵉ.Cor.15.4ᵃ.

6 Coactus sum appellare Cęsarem. ē.25.1ᵃ.

AVTORITATES EX

epistola Iacobi apostoli.

C. 1. 1 Omne gaudium existimate fratres mei, cum in tentationes varias incideritis. 2.d.21.q.1.3.1ᵐ./.1ᵉ. Cor. lec.3.co.2.&.

2 Probatio fidei vestrę patientiam operatur. Rom. 5. co.2.&.

3 Patientia autem opus perfectum habet. 12ᵉ.q. 66.4. 2ᵐ./.22ᵉ.q.136.2.1ᵐ./.q.184.1.3ᵐ.

4 Vir duplex animo, incōstans est in omnibus viis suis. 22ᵉ.q.53.6.2ᵐ.

5 Nemo cum tentatur dicat, quoniam a deo tentatur: deus enim intentatus malorum est, ipse enim neminem tentat. Gen.22.1ᵃ.

6 Vnusquisq; tentatur a concupiscentia sua. 2.d.21. q. 1.1.c.

7 Concupiscentia cū conceperit, parit peccatū. 4.d.15. q.1.ar.1.q.3.1ᵐ.

8 Peccatum cum consumatum fuerit, generat mortē. Ro.6.10ᵃ.

9 Omne datum optimum, & omne donum perfectum, de sursum est, descendens a patre luminum. 1.d.2.2. c./.d.17.q.2.5.c.principio./.d. 22.2.c./.d.42.q.2.1.c./.d.43.q.1.2.1ᵐ./.2.d.13.4.1ᵐ./.d.35.q.1.2.0./.q.2.1. 3ᵐ./.2.c.2ᵐ./.L .6ᵐ./.d.44.q.1.2.c.

10 Apud quem, nō est transmutatio. Gen.28.7ᵃ./.Psal. 67.3ᵃ.

11 Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis. Io. 7. lec.6.co.2.

12 Vt simus initium aliquod creaturę eius. 4.d.5.q.1.2. c./.Opus.1.cᵒ.24.

13 Ira viri, iustitiam dei non operatur. 3ᵃ.q.15.9.1ᵐ.

14 In mansuetudine suscipite insitum verbum. Ro. lec. 6. principio.

15 Estote factores verbi, & non auditores tantum, fallētes vos metipsos. Ro.2.10./.3.1ᵃ./.1ᵃ.q.1.4.c.&.

16 Siquis putat se religiosum esse nō refrenans linguam suam. ē. huius vana est religio. Psal.49.9ᵃ.

17 Religio munda & immaculata apud deum & patrem, hęc est, visitare pupillos & viduas. ē. 22ᵉ.q.81.1.1ᵐ.

C.2. 1 Fratres mei, nolite in personarum acceptione, habere fidem domini nostri Iesu Christi. Deut.10.10ᵃ.

2 Si autem personam accipitis, peccatum operamini: redarguti a lege, quasi transgressores. Ibidem.

3 Diliges proximum tuū, sicut teipsum. Matth.19.17ᵃ.

4 Quicunq; totam legem seruauerit, offendat autem in vno, factus est omnium reus. 12ᵉ.q.73.1.1ᵐ./.22ᵉ.q. 5.3.3ᵐ./.3ᵃ.q.58.1.c./.3.d.26.5.c./.Ma.q.2.9.1ᵐ.

5 Qui dixit, non mœchaberis. Exo.20.20ᵃ.23ᵃ.
Dixit non occides. Ibidem.9ᵃ.

6 Iudicium sine misericordia, illi qui non fecerit misericordiam. 1ᵃ.q.21.4.1ᵐ./.22ᵉ.q.67.4. 1ᵐ./.4.d. 46.q. 1.ar.2.q 1.6ᵐ.

7 Superexaltat autem misericordia iudicium. 1ᵃ.q. 21. 3.2ᵐ./.4.d.46.q.2.ar.2.q.3.0.

8 * Ego ostendam tibi ex operibus, fidem meam. 22ᵉ. q.124.5.0./.Ro.8.lec.7.co.3.&.

Tu credis, quoniam vnus est deus, bene facis. Deut. 6.3a.

9 Demones credunt, & contremiscunt. 1a.q.64.2.5m./3.3m./22e.q.5.2.o./q.18.3.2m./3a.q.76.7.c./2.d.7.q.1.2.4m./3.d.23.q.3.ar.3.q.1.o./d.26.q.2.ar.5.q.4.2m./Veri.q.14.9.4m.

10 Abraham pater noster, nõne ex operibus iustificatus est? Gal.3.co.7.

11 Offerens Isaac filium suum, super altare. Gen.22.4a.

12 Credidit Abraham deo, & reputatum est ei ad iustitiam. Gen.15.3a.

13 Similiter & Raab meretrix, nonne ex operibus iustificata est, suscipiens nuncios? &c. Iosue.2.1a.

14 Fides sine operibus, mortua est, vel ociosa. 22e.q.2.9.o./q.124.5.o./3a.q.7.3.2m.

C.3 1 Nolite plures magistri fieri fratres mei, scientes, quoniam maius iudicium sumitis. Matth.23.1a.

2 In multis enim offendimus omnes. 22e.q.184.2.2m.

3 Siquis in verbo nõ offendit, hic perfectus est vir. 22e.q.72.1.1m.

4 Lingua ignis est, vniuersitas iniquitatis. Ibidem.

5 Lingua constituitur in membris nostris, quę maculat totum corpus, & inflãmat. Ibidem. 22e.q.83.12.2m.

6 Linguam nullus hominum domare potest. 22e.q.73.1.b.c.

7 Homines ad imaginẽ & similitudinem dei facti sunt. Gen.30a.

8 Non est ista sapientia de sursum descendens a patre luminum, sed terrena, animalis, diabolica. 22e.q.45.1.1m.

9 Vbi zelus & contentio, ibi inconstantia & omne opus prauum. 22e.q.38.1.o.

10 Quę autem de sursum est, primum quidẽ publica est, deinde pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens. &c. 22e.q.45.6.3m.

11 Fructus autem iustitiæ in pace seminatur facientibus pacem. 22e.q.29.1.o.

C.4 1 Vnde bella & lites in vobis, nonne ex concupiscentiis vestris? 22e.q.41.2.1m./q.116.1.3m.

2 Petitis, & non accipitis, eo ꝙ male petatis. 22e.q.83.15.2m./16.c.

3 Amicitia huius seculi, inimica est dei. 22e.q.114.1.o.

4 Quicunq; voluerit amicus esse huius seculi, inimicus dei constituitur. Ibidem.

5 An putatis, quia inaniter scriptura dicat. Luc.1.23a. Ad inuidiam concupiscit spiritus. 22e.q.34.6.1m.

6 Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. 22e.q.162.1.o.

7 Subditi estote deo. 22e.q.19.11.c./q.81.7.c./q.104.4.2m./3.d.34.q.1.2.7m./q.2.ar.1.q.3.2m./4.d.15.q.4.ar.1.q.3.3m./d.20.art.3.q.2.5m./Veri.q.14.3.8m./Iob.co.10./Io.17.fi./Ephe.5.co.17.

8 Resistite diabolo, & fugiet a vobis. Matth.4.16a.

9 Appropinquate deo, & appropinquabit vobis. Iob.9.4a.

10 Nolite detrahere alterutrum. 22e.q.73.2.o.

11 Qui detrahit fratri, aut qui iudicat fratrem suum, detrahit legi & iudicat legem. 22e.q.74.2.3m.

12 Tu autem quis es, qui iudicas proximum tuũ? Matth.7.1a.

C.5 1 Ecce nunc qui dicitis, hodie, aut crastino, ibimus in illam ciuitatem, & faciemus ibi annum, & mercabimur. &c. & ignoratis, quid erit in crastinum. 4.d.27.q.2.1.5m.

2 Quæ est vita hominis, vapor est ad modicum. Psal.88.13a./He.11.co.9. principio.

3 Scienti bonum facere, & non facienti, peccatum est illi. 12e.q.71.7.3m./22e.q.2.5.3m.

4 Thesaurizastis vobis iram, in nouissimis diebus. Exo.4.5a./Ro.2.co.4.

5 Clamor eorum, in aures domini sabaoth, introiuit. 2.Paral.6.fi.

6 In die occisionis, occidistis iustum. Matth.16.10a.

7 Et non restitit vobis. Isa.53.6a.

8 Patiẽtes estote. 12e.q.66.4.2m./22e.q.128.c./q.136.1.o./5.c./3.d.33.q.3.ar.3.q.1.c.3m./Ro.2.lec.2.co.2./c°.8.lec.5.co.3.

9 Aduentus domini appropinquabit. Psal.9.3a. Ecce iudex ante ianuam assistit. Ibidem.

10 Misericors dominus & miserator. Ecc.2.3a.

11 Nolite iurare neq; per cœlum, neq; per terram, neq; aliud quodcunq; iuramentũ. Matth.5.30a.32a.33a.

12 Sit sermo vester, est est, non non. Ibidem.34a.

13 Tristatur quis vestrum, oret ęquo animo, & psallat. I.17a.18a.

14 Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros ecclesię. 4.d.2.q.1.ar.4.q.4.1m./d.23.q.1.1.o./q.2.1.o./d.24.q.2.2.1m./Ꝥ.4.c°.72.

15 Et orent super eum. 4.d.23.q.1.4.o./art.2.q.2.3m./q.2.ar.2.q.3.c./Ꝥ.4.c°.72./Opus.22.co.1.

16 Vngentes eũ. 4.d.23.q.1.ar.1.q.2.3m./Ꝥ.4.c°.72.fi.

17 Oleo, in nomine domini. 3a.q.72.3.c./4.d.2.q.1.ar.1.q.2.1m./d.23.q.1.3.o./ar.4.q.1.3m.

18 Et oratio fidei, saluabit infirmum. 12e.q.102.5.3m./3a.q.65.1.4m./q.84.1.1m./4.d.2.q.1.2.5m./d.8.q.1.ar.2.q.1.c.2m./d.23.q.1.ar.1.q.1.2m./q.3.c./q.2.ar.2.q.2.c.2m.

Et alleuiabit eum 4.d.23.q.1.ar.2.q.2.o./ar.3.q.2.c./ar.4.q.3.3m./Ꝥ.4.c°.72.

19 Confitemini alterutrum peccata vestra. 4.d.16.q.2.ar.2.q.3.1m./d.17.q.3.ar.1.q.5.2m./ar.3.q.1.1m.

20 Et si in peccatis sit, dimittentur ei. 3a.q.65.1.c./4.d.2.q.1.ar.1.q.4.o./ar.2.c./d.7.q.1.ar.1.q.3.c.fi./d.8.q.1.ã.2.q.1.2m./d.23.q.1.ã.1.q.1.c./q.2.c.2m./ar.2.q.1.o./q.2.c./ar.3.q.2.c./ã.4.q.3.3m./q.2.ã.1.q.1.o./q.2.2m./q.3.1m./2m./d.24.q.2.2.1m./Ꝥ.4.c°.72./Ma.q.7.11.14m.

21 Multum valet oratio iusti assidua. Luc.18.1a.

22 Qui conuerti fecerit. 2.c.1a.q.117.1.2.o./22e.q.189.9.c.

AVTORITATES EX

prima epistola Petri apostoli.

C.1 3 Qui ẽm misericordiam suam magnam. Ecc.2.3a. Regenerauit nos. Titum.3.7a.

4 In hæreditatem incorruptibilem, incontaminatam, immarcessibilem, conseruatam. Psal.32.10.9.fi./Psal.36.co.13./Ro.8.co.4.

8 Credentes exultabitis, lętitia inenarrabili, & glorificata. Psal.154a./Psal.16.fi.

9 Reportantes finem fidei vestrę, salutem animarum vestrarum. 4.d.1.q.5.ar.5.q.1.1m./Opus.23. principio.

10 Prophetę non sibi ipsis, vobis autem ministrabant. 22e.q.174.2.c.1m./6.c.

12 In quem desiderant angeli prospicere. 1a.q.58.1.2m./4.12e.q.67.4.3m./Virt.q.4.4.1m.

14 Quasi filii obedientię. Isa.5.1a. Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum. Leui.11.3a.

17 Qui sine personarum acceptione iudicat. Deut.10.10a. Secundum vniuscuiusq; opus. Psal.61.6a.

18 Non corruptibilibus, auro & argẽto redempti estis, sed pretioso sanguine, quasi agni immaculati xp̃i. He.9.7a./3a.q.48.4.3m./5.c./q.49.5.1m./q̃l.5.5.c.fi.

21 Qui suscitauit eum a mortuis. Psal.3.3a.

C.2. 1 Si tamen gustatis, quoniã suauis est dñs. Psal.33.4ª.
2 Ecce ponam in Sion lapidem summum angularem, probatum, electum, pretiosum. Isa.8.5ª./.28.3ª.
3 Et qui crediderit in eũ non confundetur. Mar.16.9ª.
4 Vos autem genus electũ, regale sacerdotiũ. Apoc.8ª.
5 Qui de tenebris vocauit vos in admirabile lumẽ suũ. Ephe.5.9ª.
6 Qui aliquando non populus, nunc autem populus dei, qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti. Ose.6ª.
7 Tanquam aduenas & peregrinos. He.11.13ª.
Abstinere a carnalibus desideriis. Gal.5.7ª.
Quæ militant aduersus animam. Ibidem.8ª.9ª.
8 Conuersationem vestram, inter gentes habentes bonam. c̃. glorificent deum. Matth.5.11ª.
9 Subiecti estote omni humanæ creaturę, propter deum, siue regi, quasi pręcellenti, siue ducibus, tanquam ab eo missis. Ro.13.1ª./.Ephe.6.4ª.
10 Omnes honorate. 22e.q.103.1.3m.
11 Serui subditi estote in omni timore dominis, nõ tantum bonis & modestis, sed etiam discolis. 22e.q.69.1.c./.q.88.10.2m.
12 Christus passus est pro nobis. 1ª.q.48.6.o./.Opus.3.c°.118.fi.
Vobis relinquens exemplum, vt sequamini vestigia eius. 3.d.3.q.2.1.4m.
13 Qui peccatum non fecit, nec dolus inuentus est in ore eius. Isa.53.10ª.
Qui peccata nostra ipse ptulit in corpore suo, ibid.4ª.5ª. Super lignum. Matth.27.2ª.
14 Vt peccatis mortui, iustitię viuamus. 22e.q.88.11.1m.
15 Cuius liuore sanati sumus. Isa.53.13ª.
C.3. 1 Similiter & mulieres subditę sint viris suis. Ephe.5.15ª.16ª.
2 Quarum sit, non extrinsecus capillatura aut circundatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus. 1e.Thi.2.6ª.7ª.8ª.
3 Sed qui est absconditus est cordis homo & incorruptibilitate. 2e.Cor.4.7ª.9ª.
4 Similiter viri cohabitantes secundum scientiam, quasi infirmiori vasculo muliebri impartientes honorem. c̃. Ephe.5.15ª.16ª.
5 Non reddentes malum, pro malo. Exo.32.6ª.8ª./.Deut.32.5ª.
Neq; maledictum pro maledicto. Ro.12.15ª.16ª.
Sed econtrario benedicentes. Ibidem.16ª.
6 Declinet a malo, & faciat bonum. Isa.1.fi.
Oculi dñi super iustos, & aures eius, in preces eorum. Vultus aũt dñi super facientes malũ. 2.Paral.6.fi.
7 Parati semper ad satisfaciendum omni poscenti vos rationem, de ea quę in vobis est fide & spe. 22e.q.2.10.o./.3.d.24.ar.2.q.2.3m.
8 Christus semel pro peccatis nostris mortuus est. Isa.53.11ª. Matth.27.12ª.
9 Vt nos offerret deo, mortificatos quidem carne, viuificatos autem spiritu. 22e.q.88.11.1m.
10 In quo & iis qui in carcere erant, spiritu veniens prædicauit, qui increduli fuerant aliquando, quando expectabãt dei patientia in diebus Noe, cum fabricaretur arca. 3ª.q.52.2.3m.
11 In qua pauci, idest octo animæ saluæ factæ sunt per aquam. Isa.58.3ª.
12 Quod & vos nunc similis formæ, saluos facit baptisma. 3ª.q.66.11.3m./.4.d.4.q.3.ar.3.q.1.o.
13 Conscientię bonę interrogatio in deum. 1ª.q.79.13.c./.2.d.39.q.3.2.1m./.Vi.q.17.1.c./.Ro.2.lec.3.co.4.
Per resurrectionem Iesu Christi, a mortuis. 3ª.q.56.1.4m./.q.61.5.1m./.3m.
14 Qui est in dextra dei. Mar.16.18ª.
Profectus in cœlum. Ibidem.21ª.28ª.
Deglutiens mortem. Matth.27.11ª.
Vt vitę ęternę hęredes efficeremur. ẽ.1.3ª.
15 Subiectis ergo angelis, & potestatibus, & virtutibus. Geñ.1.31ª.
C.4 1 Reddent rationem ei, qui paratus est iudicare viuos & mortuos. Psal.9.22ª./.Psal.61.6ª.
2 Propter hoc enim, euangelizatum est & mortuis. 3ª.q.52.2.3m.
3 Charitas operit multitudinem peccatorum. Luc.7.fi.
4 Cõmunicantes Christi passionibus, gaudete. Opus.3.c°.238.fi./.1e.Cor.lec.2.co.46.
5 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis. Mat.5.9ª.
6 Si autem vt christianus, non erubescat. 22e.q.124.5.1m.
C.5 1 Cum apparuerit princeps pastorum. 3ª.q.8.6.3m.
2 Dominus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. 22e.q.162.1.o.
3 Humiliamini igitur sub potenti manu dei, vt vos exaltet in tempore visitationis. 2.Paral.6.fi./.Matth.11.13ª./.Iaco.4.6ª.
4 Omnem solicitudinem vestram proiicientes in eum. Matth.6.19ª.20ª.
5 Ipsi cura est de vobis. 1ª.q.22.2.2m./.q.103.5.c.
6 Qui vocauit nos, in ęternam gloriam suam. Ro.8.41ª.42ª.
7 Salutat vos ecclesia, q̃ est in Babylõe. 3ª.q.8.4.c.2m.
8 Salutate inuicem, in osculo sancto. Ro.16.2ª.

AVTORITATES EX
epistola secunda Petri apostoli.

C.1 1 Qui vocauit nos, propria gloria & virtute. Rom.8.41ª.42ª.
2 Per quem maxima & pretiosa nobis promissa donauit. 1ª.q.13.9.1m.
3 Et per hoc efficiamini diuinę consortes naturę. 1ª.q.13.9.1m./.12e.q.110.3.4.c./.q.112.1.c./.q.113.9.c./.q.114.3.c.fi./.22e.q.19.7.c./.3ª.q.2.10.1m./.q.3.4.3m./.q.62.1.2.o./.Veri.q.27.6.c./.Veri.q.2.2.15m.
4 Ministrate in fide vestra, virtutem. Opus.23.prin°.
5 In scientia autem abstinentiam. 22e.q.146.1.c.
6 Satagite, vt per bona opera vestra, certam vestrã vocationem & electionem faciatis. 1ª.q.23.8.c.fi.
7 Accipiens a deo gloriã & honorẽ. Mat.17.3ª.4ª.5ª.
Voce delapsa ad eum huiusmodi a magnifica gloria. Ibidem.8ª.9ª.
Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui. Ibidem.5ª.
8 Ipsum audite. Matth.17.9ª.
Et hanc vocem nos audiuimus de cœlo allatam. Ibidem.3ª.
Cum essemus cum ipso, in monte sancto. Ibidem.1ª.
9 Omnis scriptura prophetiæ, propria interpretatione non fit. 22e.q.171.3.2.1./.6.b./.Veri.q.12.3.c.fi./.11.o./.1e.Cor.14.co.2.
10 Nõ enim voluntate humana, allata est aliquando prophetia, sed spiritu sancto inspirati, locuti sunt sancti dei homines. Luc.1.23ª.
C.2 1 Fuerunt pseudo prophetę in populo, sicut & in vobis erunt magistri mendaces. c̃. Matth.23.13ª./.24.1ª.
2 Deus angelis peccantibus non pepercit. 1ª.q.64.2.o./.12e.q.80.4.2m./.3ª.q.4.1.c.3m./.q.6.1.2m./.q.46.1.4m./.q.86.1.c./.2.d.7.q.1.2.o./.d.43.4.4m./.6.5m./.3.d.1.q.1.2.2m./.d.2.q.1.ar.1.q.1.2.c.2m./.d.3.q.1.

ar. 8. q. 1. c./.d.4. 2. 1m./.d. 6.2.3m./.d. 10. ar. 1. q. 1. 3m./.4. d. 14. q. 1. ar. 3. q. 4. c./.ꝑ. 4. c°. 55. 4m./ Veri. q. 24. 10. o./. 11. 10m./. Ma. q. 16. 5. o./. Spiritu. 6. 1m.

3 Nouit Deus pios de tentatione eripere. 1e. Cor. 10. 8ª. Iniquos vero in die iudicii reseruare cruciandos. Isa.ß. 6.6ª.

4 Angeli cum sint fortitudine, & virtute, maiores. 1ª. q. 93. 3. o./.q.96. 1. 1m./.q. 108.2. 3m./.q. 112.1. 4m./. 12e.q.5.1.3m./.22e.q.172.2. c./.1.d.3.lec.1. L./.2.d. 2.q.2.3.3m./.d.3.q.1.2.c./.d.9.8.2m./.3m./.d.11.q.2. 4.2m./.d. 16. 3. o./.d. 25. 4.c./.3. d.2. q.1. ar.1. q.1. c./.q. 2. 1m./. Spiritu. 2. 11m./. Psal. 8.co. 5./.He. 2. co.9.

5 Non portant aduersum se, execrabile iudicium. 3ª.q. 36.2.3m./.4.d.43.ar.1.q.2.1m.

6 Hi vero velut irratiõalia pecora, naturaliter in captionem in iis quæ ignorant, & blasphemantes, in corruptione sua peribunt. Isa.66.6ª.

7 Oculos habentes plenos adulterii, & incessabilis delicti. 22e.q.154.1.3m.

8 Maledictionis filii. Isa. 50.15ª.

9 Secuti viam Balaã ex Bosor č. Subiugale animal mutum in hominis voce loquens. Nume.22.2ª. Prohibuit prophetę insipientiam. Ibidem. 1ª.

10 A quo quis superatus est, huius & seruus est. 1ª. q.63. 8. c./.22e. q. 64. 2. 3m./.3ª. q. 48. 4.c. 3m./.2. d. 35. 5. c.

11 Si refugiẽtes coinquinationes mundi č. His rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora peiora prioribus. He.10.18ª.19ª.20ª.

12 Melius erat illis, non cognoscere viam iustitiæ, q̃ post cognitionem, retrorsum conuerti. Ibidem. 14ª. 17ª.

13 *Canis reuersus ad vomitum etč. 22e.q.189.9.2m.

C. 3. 1 Venient in nouissimis diebus, in deceptione, illusores. Matth.23.13ª./.24.1ª.

2 Cœli erant prius, & terra de aqua, & per aquam consistens Dei verbo, per quę ille tunc mundus, aqua inundatus periit. Geñ.6.9ª./.10ª./.7.2ª.

3 Cœli qui nunc sunt, & terra eodeʒ verbo repositi sunt igni seruati in diem iudicii & perditionis impioruʒ hominum. Psal.101.12ª.

4 Vnus dies apud dominuʒ, sicut mille anni, & mille anni, sicut dies vnus. Psal.38.5ª.

5 Non tardat dominus promissionem suam, sicut quidam existimant, sed patienter agit propter vos. 1e. Thi.1.7ª./.2.2ª.

6 Nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reuerti. 1e. Thi.2.2ª.

7 Adueniet dies domini, ut fur. Matth.24.13ª.

8 In quo cœli magno impetu transient, elementa vero, calore soluentur, terra & quę in ea sunt opera exurentur. Psal.101. 12ª.

9 Cum igitur hęc omnia dissoluenda sint. Ibidem. Per quem cœli ardentes soluentur, & elementa, ignis ardore tabescent. Ibidem.

10 Nouos vero cœlos, & nouam terram, & promissa eius expectamus. 22e.q.17.5.1m.

11 Crescite in gratia. Phil.2ª./.12e.q. 66.2.1m./.q. 112. 4.o./.22e.q.5.4.3m.

12 In diem ęternitatis. Micheę. 5.2ª.

AVTORITATES EX

epistola prima sancti Ioannis apostoli.

C. 1. 2m 1 Quod fuit ab initio. Io.1.1ª.

3m 2 Quod audiuimus, qđ vidimus oculis nostris, quod perspeximus. 1ª.q.12.12.o.

3 Et societas nostra, sicut cum patre & filio. 1e. Cor.7. co. 11.

4 Deus lux est, & tenebræ in eo non sunt vllę. Io. 1. 12ª.

5 Et in tenebris ambulamus. Ephe. 5.9ª.10ª.

6 Si in luce ambulamus, sicut ipse est in luce. Io.1. 12ª.

7 Et sanguis Christi filii eius, emundauit nos ab omni peccato. ĵ. 51.2.

8 Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est. 4.d.3.lec.1. L.ß./.d.19.q.2.ar.2.q.2.1m./.d.21.q.2.1. 4m./. Opusc. 3.c°. 243.

9 Si ꝯfitemur peccata nostra, fidelis est & iustus, vt remittat peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate. 4.d.17.q.3.ar.5.q.1.o./.q.3.c./.d.18.q.1.ar. 3.q.1. 2.c. 4m./.d. 22. q.2. ar.1. q.3. c./.quol. 1. 10. 11. c./. quol.4. 10.c.

C. 2. 1 Aduocatum habemus apud patrem, dominuʒ Iesum Christum iustum. Matth.26.15ª.

2 Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius mundi. 1e. Thi.2.5ª.

3 Qui dicit se nosce Deum, & mandata eius non custodit, mendax est. 22e.q.111.1.c.4m./.3.d.38.3.5m./. Veri.q.23.3.2m.

4 Qui dicit se in Christo manere, debet sicut ille ambulauit, & ipse ambulare. 3ª.q.14.1.o./. Isa.9.lec.2.ß.

5 Mandatum nouum non scribo vobis, sed mandatum vetus quod habuistis ab initio. ꝑ.3.c°.114.

6 Iterum mandatum nouum scribo vobis, quod verum est, & in ipso & in vobis. Ibidem./. Ephe. 5.10ª.

7 Tenebrę transierunt, & verum lumen iam lucet. Ephe. 5.9ª. 10ª.

8 Qui diligit fratrem suum, in lumine manet, & scandalum in eo non est. Ibidem.

9 Qui odit fratrem suum, in tenebris est, & in tenebris ambulat, & nescit quo eat, quia tenebrę obcęcauerunt oculos eius. Ibidem.

10 Nolite diligere mundum, neq; ea quę in mundo sunt. ĵ. 11ª.

11 Siquis diligit mundum, non est charitas patris in eo. 22e.q. 188.2. 3m./.1.d.3.lec. 1. L./. Ma.q.13.2.2m./. 3m./. Io.lec.12.co.3.

12 Omne quod in mundo est, concupiscentia carnis est, & concupiscentia oculorum, & superbia vitę. 12e. q. 77. 5.o./.q. 108. 3.4m./.2. d.42. q.2. 1.o./. Ma. q.8. 1. 23m.

13 Quę non est ex patre, sed ex mundo est. Ibidem.

14 Et mundus transit & concupiscentia eius. Ibidem. Psal.101. 12ª.

15 Qui facit voluntatem Dei, manet in ęternum. ĵ. 3.12ª.

16 Nouissima hora est. Io.6.9ª.

17 Qui negat filium, nec patrem habet, qui autem confitetur filium & patrem habet. 22e.q.3. 1.2m./.3m./.2. o./.Trin.12.0.

18 Vnctio docebit vos de omnibus. 22e.q.8.4.1m./. Veri. q.6.5.1m.

19 Manete in eo, vt cum apparuerit, fiduciam habemus, & non confundamur in aduentu eius. Virt. q.2. 11. 10m.

20 Omnis qui facit iustitiam, ex ipso. s. Christo, natus est. Luč.6.12ª.

C. 3. 1 Videte qualem charitatem dedit nobis pater, vt filii Dei nominemur, & simus. Luč.6.12ª.

2 Propter hoc mundus non nouit nos, quia non nouit eum. Ephe.6.lec.3.co.2.ß.

3 Nunc filii Dei sumus. Luc.6.17^{a}. Nondum apparuit, quid erimus. Ro.6.1^{a}.3^{a}.

4 Scimus, quoniam cum apparuerit, similes ei erimus. 1^{a}.q.4.3.o./q.12.1.o./2.1^{m}./5.c./6.1^{m}./22^{e}.q.1.2.3^{m}./4.d.42.q.2.1.10^{m}./4.4^{m}./℥.3.c^{o}.51.fi.

5 Videbimus eum, sicuti est./22^{e}.q.1.2.3^{m}./Veri.q.8.1.1^{m}.

6 Omne peccatum, est iniquitas. 22^{e}.q.110.4.3^{m}./q.159.1.1^{m}./Ro.lec.8.co.3.principio.

7 Ille apparuit, vt peccata tolleret. Io.27^{a}. Et peccatum in eo non est. Isa.53.10^{a}. Omnis qui in eo manet, non peccat. ℥.4.c^{o}.69.fi.

8 Omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognouit eum. Ephe.6.lec.3.co.2.fi.

9 Qui facit peccatum, ex diabolo est. Io.8.17^{a}.

10 Ab initio, diabolus peccat. Ibidem.18^{a}.

11 In hoc apparuit filius Dei, vt dissoluat opera diaboli. 3^{a}.q.15.2.3^{m}.

12 Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, qa semen ipsius manet in eo: & non potest peccare, quia ex Deo natus est. 1^{a}.q.62.3.c./22^{e}.q.24.11.1^{m}./3.d.31.q.1.1.1^{m}./℥.4.c^{o}.69.fi./Virt.q.2.12.1^{m}./1^{e}.Cor.13.lec.3.principio.

13 In hoc manifesti sunt filii Dei. Luc.6.12^{a}. Et filii diaboli. Io.8.17^{a}.

14 Omnis qui non est iustus, non est ex Deo, & qui non diligit fratrem suum. 22^{e}.q.44.7.c.

15 Nos scimus, quoniã translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Ibidem.

16 Qui non diligit, manet in morte. Ro.lec.8.co.4.principio.

17 Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. 22^{e}.q.34.3.o./Ro.lec.8.co.4.principio.

18 Omnis homicida, non habet vitam ęternam in se manentem. 12^{e}.q.88.6.3^{m}./q.100.8.3^{m}./22^{e}.q.13.3.1^{m}./q.73.3.c./q.154.3.o./Ma.q.2.10.c./q.13.4.11^{m}./quol.1.3.fi./quol.7.vel.8.q.6.4.1^{m}.

19 Ille posuit animam suam pro nobis. 1^{e}.Thi.2.4^{a}.

20 Et nos debemus pro fratribus animas ponere. 22^{e}.q.26.5.3^{m}./3.d.29.ar.8.q.2.2^{m}./Virt.q.2.11.9^{m}.

21 Qui habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum necesse habere, & clauserit ẽ. Luc.11.19^{a}.

22 Non diligamus verbo neq; lingua, sed opere & veritate. 22^{e}.q.44.7.c./Opusc.42.c^{o}.14.

23 Deus nouit omnia. Hester.13.4^{a}. Si cor nostrum non reprehendit nos, fiduciam habemus ad Deum. Virt.q.2.12.19^{m}.

24 Quicquid petierimus, accipiemus ab eo, quoniã mandata eius custodimus. Psal.37.co.10.

25 Qui seruat mandata eius, in ipso manet, & ipse in eo. ℥.c^{o}.4.9^{a}.

26 In hoc scimus quoniam manet in nobis, quia de spiritu suo dedit nobis. Ro.8.13^{a}.

C.4. 1 Nolite credere omni spiritui, sed probate spiritus, si ex Deo sunt. Psal.16.co.2./22^{e}.q.189.9.a.1./1^{m}./ro.1^{m}.

2 Multi pseudo prophetę exierunt in mundũ. Matth.23.13^{a}./24.1^{a}. Omnis spiritus qui confitetur Christum Iesum in carne venisse, ex Deo est. Ro.8.13^{a}.

3 Omnis spiritus qui soluit Iesum, ex Deo non est. Io.8.17^{a}.

4 Ipsi de mundo sunt, ideo de mundo loquuntur, & mundus eos audit. ℥.2.11^{a}.12^{a}. Qui nouit Deum, nouit nos, qui non est ex Deo, non audit nos. Io.8.17^{a}./Ro.15.8^{a}.

5 Charitas ex Deo est. Ro.15.8^{a}. Deus charitas est. 22^{e}.q.23.2.o./1.d.17.q.1.1.o./3.d.27.q.2.ar.4.q.4.c./Virt.q.1.11.c./q.2.1.12.o.

6 Filium suum vnigenitum. Io.1.17^{a}. Misit Deus in mundum Io.5.12^{a}. Vt viuamus per eum. ℥.4.c^{o}.13.fi.

7 Ipse prior dilexit nos. 3^{a}.q.1.1.c. Propitiationem pro peccatis nostris. 1^{e}.Thi.2.4^{a}. Et saluatorem mundi. Ibidem.

8 Deum nemo vidit unq̃. Io.23^{a}. De spiritusancto suo, dedit nobis. ℥.3.26^{a}.

9 Qui manet in charitate in Deo manet, & deus in eo. 12^{e}.q.28.2.o./q.66.6.c./3.d.27.q.1.1.4^{m}./22^{e}.q.188.8.2^{m}.

10 In hoc est perfecta charitas Dei nobiscum, vt fiduciã habeamus in die iudicii. ℥.2^{a}.penul^{a}. Sicut ille est, & nos sumus in hoc mundo. Io.1.5^{a}.12^{a}.13^{a}.

11 Timor non est in charitate, sed perfecta charitas, foras mittit timorem. 22e.q.19.6.o./8.2^{m}./10.c./3^{a}.q.7.6.3^{m}./3.d.23.q.3.ar.4.q.1.2^{m}./d.34.q.2.ar.2.q.1.c./q.3.o./ar.3.q.3.o./4.d.17.q.2.ar.4.q.1.2^{m}./Veri.q.14.7.2^{m}./q.28.4.3^{m}./Virt.q.2.10.13^{m}./Opusc.4.c^{o}.2./Psal.18.co.10./1^{e}.Cor.7.co.1.fi.

12 Timor pœnam habet. 22^{e}.q.19.2.4^{m}. Qui timet, non est perfectus in charitate. 22^{e}.q.19.10.o./3.d.34.q.2.ar.3.q.3.o./Psal.18.co.10.

13 Siquis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratreʒ suum odit, mendax est. 22^{e}.q.110.1.2^{m}.

14 Qui non diligit fratrem suum quem videt, Deuʒ quẽ non videt quomodo potest diligere? 22^{e}.q.26.2.1^{m}./Virt.q.2.4.3^{m}./9.6^{m}.

15 Et hoc mandatum habemus a Deo, vt qui diligit Deum, diligat & fratrem suum. 22^{e}.q.25.1.o./q.44.2.o./℥.3.c^{o}.114.o.

C.5. 1 Omnis qui credit, quoniã Iesus est Christus, ex Deo natus est. He.11.6^{a}.7^{a}. Et omnis qui diligit eum qui genuit, diligit & eum qui natus est ex eo. 22^{e}.q.26.8.3^{m}./1.d.1.q.2.2.o.

2 In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deuʒ diligamus, & mandata eius faciamus. 22^{e}.q.25.1.o./q.44.2.o.

3 Hęc est charitas Dei, vt mandata eius custodiamus. 22^{e}.q.25.1.o. Et mandata eius, grauia non sunt. Matth.11.16^{a}.12^{e}.q.107.4.o./2^{e}.Cor.6.lec.1.fi.

4 Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum. 3^{a}.q.15.2.3^{m}. Hęc est victoria quę vincit mundum, fides nostra. He.11.lec.7.co.3.

5 Quis est autem qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Iesus est filius Dei. He.11.lec.7.co.3. Hic est qui venit per aquam & sanguineʒ, Iesus Christus. Io.19.12^{a}.

6 Et spiritus est, qui testificatur, quoniam Iesus est veritas. Veri.q.29.5.1^{m}.

7 Tres sunt qui testimoniuʒ dant in cœlo, pater, verbuʒ, & spiritussanctus. 1^{a}.q.30.2.o./q.31.1.o./q.41.6.o./1.d.2.4.o./d.10.5.o./d.33.2.1^{m}./℥.4.c^{o}.26./Potentia.q.9.9.o./Opusc.3.c^{o}.56.60.

8 Et hi tres, vnum sunt. 1^{a}.q.31.2.4^{m}./q.39.2.3.6.o./1.d.4.2.2.5^{m}./d.25.L.3^{m}./d.34.q.1.2.3^{m}./quol.6.1.fi./Trin.12.o.

9 Et tres sunt, qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, & sanguis. Ibidem.

10 Vitam ęternam dedit nobis Deus. 1^{e}.Cor.11.lec.2.co.4.

11 Qui habet filium Dei, habet vitam, & qui non habet filium Dei, vitam non habet. ℥.4.c^{o}.13.fi.

12 Quodcunq; petierimus secundum voluntatem eius, audit nos. Io.14.11^{a}.

13 Est peccatum ad mortem, non pro illo dico, vt roget

quis.2. d. 43.L, 2m/Veri.q. 14. 11. 8m/M a. q. 3. 15. 3m.

14 Omnis iniquitas, peccatum est. $\bar{I}$.3.6a. Et est peccatum ad mortem. Psal.33.8.

15 Omnis qui natus est ex Deo, non peccat, sed gratia Dei conseruat eum. $\bar{I}$.3.14a. Et malignus non tanget eum.3a.q.29.1.3m./2.d.21.q.2.1.c.

16 Et mundus totus, in maligno positus est. $\bar{I}$. 2. 11a, 12a.

17 Filius Dei venit, & dedit nobis sensum, vt cognoscamus verum Deum. Io.17.2a.

18 Et simus in vero filio eius.4.d.46.q.2.ar.3.q.2.3m. Hic est verus Deus. Io. 3a. Et vita æterna. $\bar{S}$.4. co.13.fi.

19 Filioli, custodite vos a simulachris. Exo.20.2a.

AVTORITATES EX secunda epistola Ioannis apostoli.

Cam pm

1 Non tanq; mandatum nouum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio. $\bar{S}$.3.co.114.

2 Vt diligamus alterutrum. Matth.19.17a. Et hęc est charitas, vt ambulemus secundum mandata eius.12e.q.99.1.b/c.

3 Multi seductores exierunt in mundum &c. Matth. 23. 13a./24.1a. Qui non confitentur Iesum Christum venisse in carnem.3a.q.16.3.4.7.c.

4 Videte vos metipsos, ne perdatis quę operati estis.3a. q.89.4.5.6.o.

5 Omnis qui recedit, & nõ permanet in doctrina Christi, Deum non habet. Isa.56.1a.

6 Qui permanet in doctrina, hic patrem & filium habet. Io.17.2a.

7 Siquis venit ad vos, & hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum in domum, nec aue ei dixeritis. 2e. Thes.3.5a./Titum.3.11a.

8 Qui enim dicit ei aue, communicat operibus eius malignis. Ibidem.

AVTORITATES EX tertia epistola Ioannis apostoli.

Cam pm

1 De omnibus orationem facio, prosperè te ingredi & valere.4 d.45.q.3.3.o.

2 Nos ergo debemus suscipere huiusmodi, vt cooperatores simus veritatis, 2e.Cor.8.co.3.

3 Qui bene facit, ex Deo est. 22e.q.31.2.1m. Qui male facit non videt Deum. 2.d. 32.q.1.1.c/4.d.1. q.2.ar.4.q.2.c.

AVTORITATES EX epistola Iudę.

Cam pm

1 Angelos qui non seruauerunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, in iudicium magni Dei, vinculis ęternis sub caligine reseruauit. 1a. q. 64. 4. o/4. d. 45. q. 1. 3.c. 4m/d. 47. q. 1.ar. 3.q. 4. 2m.

2 Ignis ęterni pœnam sustinentes. Isa. 66.6a.

3 Cum Michael archangelus cum diabolo disputans altercaretur de Moysi corpore, non est ausus iudicium inferre blasphemię, sed dixit: imperet tibi Deus. 22e. q.76.4.1m.

4 Quibus procella tenebrarum, seruata est in ęternum. Isa.66. 6a.

5 Ecce venit dominus in milibus sanctis suis facere iudicium contra omnes impios, de omnibus operibus impietatis eorum &c. Psal.9.2a./61.6a.

6 In nouissimis temporibus venient illusores secundum desideria sua ambulantes in impietatibus. Ro. 1. 19a. 20a.

AVTORITATES EX apocalypsi Ioannis.

Cam pm

1 Qui est, & qui erat, & q venturus est.1a.q.13.11.o./q.39.8.fi./1.d.8.q.1.1. 3.o./Poa. q.2.1.c./q.7. 5.c. fi./1m./q.10.1.9m./Dionysius.5.lec.3.principio.

2 Et a septem spiritibus, q in conspectu throni eius sunt. Thob.12.10a.11a. Ex ore ipsius procedebat gladius, ex vtraq; parte acutus. He.4.lec.1.co.4.pno.

3 Primogenitus mortuorum.1e.Cor.15.4a. Et princeps regum terræ. 1a.q. 13. 7.1m./6m./Potentia. q. 3.17.21m.

4 Et dilexit nos.quol. 5.q.3.1. o./Io.13.lec. 7.fi. Et lauit nos a peccatis nostris.Io.27a. In sanguine suo.He.9.8a.

5 Et fecit nos regnum & sacerdotes.4.d.49.q.1.ar.2.q. 5.3m./He.lec.4.fi. Et qui eum pupugerunt. 3a. q.46.4.6.c.

6 Ecce venit cum nubibus. Matth.24.8a. Et videbit eum omnis oculus. Ro.15.lec.2.fi. Omnipotens.Gen.17.1a./Iob.42.1a.

7 Ego sum alpha & o, principium & finis.1a.q.1.3.1m./ 7.c./$\bar{S}$.2.co.4.

8 Vt viderem vocem, quæ loquebatur mecum. Psal. 84. 4a.

9 Ego sum primus & nouissimus. Isa.53.co.1.fi.

10 Et fui mortuus. Matth.27.11a. Et ecce sum viuens in secula seculorum. Ecc.24.5a.

11 Et habeo claues mortis & inferni. Ro. 6. lec. 1. co. 2.

C. 2.

1 Quod charitatem tuam primam dereliquisti. 12e. q. 71.4.c./3a.q.79.6.2m./q.84.10.c./1.d.17.q.2.5.c./ 3.d. 27. q. 2.ar. 4.q. 4. c/d. 31.q. 1. 1. o./4. d. 14. q.1. ar.1. q.1.c./d.16.q.2.ar.1.q.1.2m./$\bar{S}$.4.co.69./ Virt.q. 2.6. 12.13. o./Ma.q. 7.1.c./3.c. fi./q.14.2. 2m./1e.Cor.13.lec.3.principio.

2 Odisti facta Nicolaitarum, quę & ego odi. $\bar{S}$.3.co.134. fi./quol.3.q.5.1.5m./Psal.2.co.2.

3 Qui habet aures audiendi audiat. Matth.11.9a.

4 Vincenti dabo edere de ligno vitę, quod est in paradiso Dei mei.1a.q.102.1.4m./2.d.17.q.2.3.6m.

5 Primus & nouissimus. $\bar{I}$.1. 9a. Et fuit mortuus. Matth.27.11a.

6 Esto fidelis vsq; ad mortem, & dabo tibi coronam vitę.2.Tim.2.3a.4a.

7 Qui vicerit, non lędetur a morte secunda. Psal. 33. 7a. 8a.

8 Vincenti dabo manna absconditum.12e.q.112.5.c. Et dabo illi calculum candidum, & in calculo nomen nouum scriptum.1a.q.13.3.o.

9 Quod nemo scit, nisi qui accipit.12a.q.112.5.c./quol. 8.16.c. Ego sum scrutans renes & corda.3. R.8. 11a./Matth.9.3a.

10 Et dabo vnicuique vestrum, secundum opera sua. Psal.61. 6a.

11 Qui vicerit & custodierit vsque in finem opera mea, dabo illi potestatem super gentes, & reget eas in virga ferrea &c. Psal.22.2a.

12 Sicut & ego accepi a patre meo. Matth.28.6a.

13 Et dabo illi stellam matutinam. Isa.14.co.3.fi.

C.3. 1 Qui vicerit, sic vestietur vestimentis albis. Isa. 52. co. 2. fi.
2 Et non delebo nomen eius de libro vitę. Exo. 32. 9ª. 11ª. 12ª.
3 Qui habet clauem Dauid. 4. d. 18. q. 1. ar. 1. q. 1. c. Qui aperit, & nemo claudit, claudit & nemo aperit. 4. d. 18. q. 1. ar. 1. q. 1. 2m.
4 Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuā. 1ª. q. 23. 6. 1m. / 1. d. 4. 3. 1m. / Veri. q. 6. 3. 1m.
5 Qui vicerit, faciā illum colūnam in templo Dei mei, & foras non egredietur amplius. Ecc. 24. 4ª. 5ª.
6 Et scribam super eum, nomen Dei mei, & nomen ciuitatis Dei mei nouę Hierusalem. 5. 2. 8ª.
7 Vtinam frigidus esses, aut calidus. Ma. q. 3. 13. 1m.
8 Ex ore meo. 2. Parali. 6. fi.
9 Qui vicerit, dabo ei sedere mecū, in throno meo. 3ª. q. 58. 4. 3m. / Ro. 8. lec. 7. co. 2.

C.4. 1 Vidi, & ecce hostium apertum. 4. d. 18. q. 1. ar. 1. q. 1. 1m.
2 Et in circuitu sedis sedilia vigintiqtuor, & supra thronos, vigintiquatuor seniores. Titum. 2. co. 1. 2. 3.
3 Et de throno procedebant fulgura, & voces, & tonitrua. Psal. 17. co. 14.
4 Et in circuitu sedis, quatuor animalia, plena oculis ante & retro. 4. d. 44. q. 2. ar. 4. q. 1. 2m.
5 Et requiem non habebant die ac nocte dicentia. Isa. 6. 3ª.
6 Omnipotens. Gen. 17. 1ª. / Iob. 42. 1ª. Qui est, & qui erat, & qui venturus est. 5. 1. 1ª.
7 Et mittebant coronas suas ante thronum. 2. d. 24. q. 1. 4. 3m. / 4. d. 49. q. 5. 1. c. 4m.
8 Tu creasti omnia. 2. Mach. 2ª. Et propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. 1ª. q. 19. 4. o. / q. 20. 5. c. / q. 25. 5. c. / q. 45. 6. c. / q. 46. 1. c. / 12ª. q. 110. 1. c. / 3ª. q. 86. 2. c. / 1. d. 45. 2. o. / 3. d. 32. 2. 2m. / 2. 3. cº. 97. / Iº. 4. cº. 20. principio. / Potentia. q. 3. 15. o. / Dionysius. 4. lec. 10. fi. / Psal. 50. co. 2. / Io. 5. lec. 3. co. 3. / Ro. 9. lec. 2. fi. / Ephe. co. 7. / Perihermenias. lec. 14. co. 5.

C.5. 1 Et vidi in dextera sedentis supra thronum, libruȝ scriptum intus & foris, signatum sigillis septem. Virt. q. 1. 9. c. fi.
2 Et vicit leo, de tribu iuda, radix Dauid, Isa. 3. co. 2.
3 Et vidi agnum stantem. Io. 26ª. Tanq; occisum. Matth. 17. Habentem cornua septem, qui sunt septem spiritus Dei. Thob. 12. 10ª. 11ª.
4 Missi in omnem terraȝ. He. 1. 11ª. Redemisti nos domine, in sanguine tuo. He. 9. 8ª. Et fecisti nos regnum, & sacerdotes. 5. 1. 5ª.
5 Et erat numerus eorum, millia millium. He. 12. 17ª.

C.6. 1 Vidi sub altare Dei animas interfectoruȝ, propter verbum Dei. 4. d. 43. ar. 3. q. 1. 4m. / 2. 4. cº. 82. fi.
2 Et clamabant voce magna dicentes. Isa. 6. 3ª. Vsquequo domine, sanctus, & verus, nō iudicas & vindicas sanguinem nostrum. 22ª. q. 83. 8. 2m. / 4. d. 45. q. 3. 3. 1m.
3 Et datę sunt illis stolæ albę. 4. d. 24. q. 3. 3. c. / Isa. 52. co. 2. fi.
4 Et dictum est illis, ut requiescerent, adhuc modicum tempus. 4. d. 45. q. 3. 3. 1m.
5 Donec compleantur conserui eorum, & fratres eoruȝ. 4. d. 17. q. 3. ar. 3. q. 1. o. / q. 4. c. 4m. / I. 11m. / d. 18. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / d. 21. q. 3. 3. o. / 2. 4. cº. 71. fi.
6 Et sol factus est niger, tanq; saccus cilicinus. Iohel. 2. 3ª. Et luna tota facta est, sicut sanguis. Ibidem. Et cœlum recessit, sicut liber inuolutus. Ibidem. 2ª. 3ª. 11ª.
7 Et stellę ceciderunt de cœlo super terram. Matth. 24. 7ª.
8 Et dicunt mōtibus & petris. Cadite super nos, & abscondite nos. Matth. 24. 3ª. 4ª. 5ª.
9 Veniet dies magnus irę ipsorum. Iohel. 2. 11ª.

C.7. 1 Amicti stolis albis. 5. 6. 3ª. Vidi turbam magnam, ē. Matth. 24. 2ª. 11ª.
2 Lauerunt stolas suas, & dealbauerunt eas, in sanguine agni. He. 9. 8ª.
3 Non esurient, neq; sitient amplius. Psal. 15. 4ª. Neq; cadet super illos sol, neq; vllus æstus. Psal. 33. 8ª.
4 Et deducet eos ad vitæ fontes aquarum. Io. 10. 2ª.
5 Et absterget Deus omnem lachrymam, ab oculis eorum. 22ª. q. 82. 4. 3m.

C.8. 1 Factum est silentium in cœlo, quasi media hora. 3ª. q. 60. 8. o. / 4. d. 3. q. 1. ar. 2. q. 4. 1m.
2 Et alius angelus venit, & stetit ante altare, habens thuribulum aureum: & data sunt ei incensa multa ē. 3ª. q. 37. 3. 4m. / q. 83. 5. 2m. / 4. d. 1. q. 2. ar. 5. q. 1. 3m. / d. 11. q. 2. ar. 3. q. 3. 7m.
3 Et ascendit fumus incensorum, de orationibus sanctorum, de manu angeli coram Deo. Thob. 3. 14ª.

C.9. 1 Et erat numerus equestrium exercitus, millies vicies dena millia. He. 12. 15ª.

C.10 1 Et angelus quem vidi, stantem supra mare, & super terram. Psal. 90. 4ª.
2 Leuauit manum suam ad cœlum, & iurauit per viuentem in secula seculorum. 22ª. q. 89. 10. 4m.
3 Qui creauit cœlum & ea quę in eo sunt, & terram ē. & mare ē. Gen. 1ª. / 2ª. / 2. Mach. 2ª.
4 Tempus non erit amplius. 2. d. 11. q. 2. 6. 3m.

C.11 1 Vbi dominus eorum crucifixus est. Matth. 27. 2ª.
2 Omnipotens. Gen. 17. 1ª. / Iob. 42. 1ª. Qui es, & qui eras, & qui venturus es. 5. 1. 1ª. Et aduenit ira tua. Exo. 4. 5ª.
3 Et tempus mortuorum iudicari. Psal. 9. 2ª. Et reddere mercedem ē. Psal. 61. 6ª.

C.12 1 Et signum magnum apparuit in cœlo, mulier amicta sole. 12ª. q. 103. 3. 4m.
2 Et ecce draco magnus rufus ē. Isa. 13. co. 3. / 2. d. 6. I.
3 Et cauda eius trahebat tertiam partem stellarum cœli, & misit eas in terram. 2. d. 6. I. / 1ª. q. 63. 8. o.
4 Et factum est prelium magnum in cœlo. quol. 7. 18. c. co. 3. fi.
5 Et proiectus est draco ille magnus, serpens antiquus. 22ª. q. 165. 2. 3m. / 4m. / 2. d. 21. q. 2. 1. c. 3m. / Veri. q. 18. 6. 4m. / Iob. 40. co. 3. fi.
6 Et datę sunt mulieri alę duę aquilę magnę, vt volaret in desertum in locum suum, vbi alitur per tempus & tempora, & dimidium temporis. 4. d. 43. ar. 3. q. 2. 2m.

C.13 1 Quorum nomina, non sunt scripta in libro vitę. Exo. 32. 12ª.
2 Agni qui occisus est ab origine mundi. 3ª. q. 23. 1. c. / He. 9. lec. 5. co. 3. cº. 12. lec. 4. fi.
3 Siquis habet aurem audiendi audiat. Matth. 11. 9ª.
4 Et qui gladio occiderit, oportet eum gladio occidi. Matth. 26. 20ª.
5 Et fecit signa, vt etiam ignem faceret de cœlo descendere ē. 2ª. Thes. 2. 5ª.
6 Et faciet omnes ē. habere characteres, in dextera manu, aut in frontibus suis. 3ª. q. 63. 3. 3m. / 4. d. 4. q. 1. ar. 1. 3m.

C.14 1 Et cantabant quasi canticum nouum. 22ª. q. 152. 5. 3m. / 4. d. 33. q. 3. 3. 4m.
2 Et nemo potest dicere canticum, nisi illa centum quadragintaquatuor millia. Ibidem.
3 Hi sequuntur agnum, quocunq; ierit. Ibidem.

4 Venit hora iudicii eius. Psal. 9. 3ª. Qui fecit cœlum & terram, mare, & omnia quę in eis sunt. Gen. 1ª. / 2. Match. 2ª.
5 Aut acceperit characterem in fronte sua, aut in manu sua. ·. 13. 6ª.
6 Beati mortui, qui in domino moriuntur. 22ᵉ. q. 124. 5. 0.
7 A modo iam dicit spiritus, vt requiescant a laboribus suis. 4. d. 21. q. 1. ar. 1. q. 1. 1ᵐ.
8 Opera enim illorum, sequuntur illos. 4. d. 45. q. 2. ar. 1. q. 2. 2ᵐ. / Psal. 61. 6ª.
9 Et misit in lacum irę Dei magni. Exo. 4. 5ª. / 32. 2ª.

C. 15 1 In illis, consumata est ira Dei. Exo. 4. 5ª. / 32. 2ª. Omnipotens. Gen. 17. 1ª. / Iob. 42. 1ª.
2 Quia solus pius es. 22ᵉ. q. 101. 1. 2ᵐ. / 3. d. 34. q. 3. ar. 2. q. 1. 2ᵐ. / 4. d. 15. q. 2. ar. 1. q. 3. 1ᵐ. / Trin. 10. c. 4ᶠ. Thi. 4. co. 5.
3 Phialas aureas, plenas iracundię Dei. Exo. 32. 2ª.

C. 16 1 Ite effundite septem phialas irę Dei. Ibidem.
2 Qui habebant characterem bestię. š. 13. 6ª.
3 Omnis anima viuens, mortua est in mari. Isa. 52. 3ª.
4 Iustus es domine. Deut. 32. 6ª. Qui es, & qui eras sanctus. š. 1. 1ª.
5 Qui es omnipotens. Gen. 17. 1ª. / Iob. 42. 1ª. Venit in memoriam ante Deum. Gen. 8. 2ª.
6 Calicem vini indignationis irę Dei. Exo. 4. 5ª. / 32. 2ª.

C. 17 1 Quorum nomina, non sunt scripta in libro vitæ. Exo. 32. 12ª.

C. 18 1 Et recordatus est dominus iniquitatum eius. Gen. 8. 2ª.
2 Reddite illi, sicut & ipsa reddidit vobis. Psal. 61. 6ª.
3 Duplicate duplicia secundum opera eius: in poculo, quo miscuit vobis, miscete illi duplum. 4. d. 46. q. 2. ar. 2. q. 1. 2ᵐ.
4 Quantum glorificauit se, & in delitijs fuit, tantum date illi tormentum & luctum. 4. d. 20. ar. 2. q. 1. 1ᵐ. / d. 46. q. 2. ar. 1. q. 1. 1ᵐ.
5 Vę vę, ciuitas illa magna. Opus. 20. li°. 3. principio.
6 Exulta super eum cœlum, & sancti apostoli & prophetę, quoniam iudicauit Deus iudicium vestrum de illa. Psal. 9. 3ª. / 57. 3ª.

C. 19 1 Deus noster omnipotens. Gen. 17. 1ª. / Iob. 42. 1ª. Laudem dicite Deo nostro. Psal. 33. 2ª.
2 Et cecidi ad pedes, ut adorarem eum: & dixit mihi, vide ne feceris. 22ᵉ. q. 94. 2. 1ᵐ. / q. 103. 2. 1ᵐ. / 3. d. 9. q. 1. ar. 1. q. 6. 1ᵐ. / Gen. 18. 2ª.
3 Et calcat torcular vini furoris, & irę Dei. Exo. 4. 5ª. / 32. 2ª. Pseudo propheta, qui faciebat signa coram ipso qui seduxit eos. 2ᵉ. Thes. 2. 5ª.
4 Qui acceperunt characterem bestię. š. 13. 6ª.

C. 20 1 Apprehendit draconem serpentem antiquum, qui est diabolus & Sathanas: & ligauit illum per annos mille. č. 5. 4. c°. 81.
2 Et vidi sedes, & sederunt super eas, & iudicium datum est eis. Matth. 19. 22ª.
3 Nec acceperunt characterem eius, in frontibus, aut in manibus suis. š. 13. 6ª.
4 Et vixerunt, & regnauerunt, cum Christo mille annis, cæteri mortuorum non vixerunt, donec consumarentur mille anni. 4. d. 43. ar. 3. q. 1. 4ᵐ. / 5. 3. c°. 17. 8. / 5. 4. c°. 83. / 1ᵉ. Cor. 15. 6ª.
5 Beatus & sanctus, qui habet partem in resurrectione prima: in his secunda mors non habet potestatem. Isa. 66. 11ª. 12ª.
6 Sed erunt sacerdotes Dei & Christi, & regnabunt. š. 1. 5ª. Quorum numerus, est sicut arena maris. Gen. 15. 2ª.
7 Cruciabuntur die ac nocte, in secula seculorum. Isa. 66. 11ª. 12ª.
8 Et vidi mortuos magnos & pusillos, stantes ante thronum. Psal. 9. 3ª.
9 Et libri aperti sunt. 1ª. q. 24. 1. 1ᵐ. / 4. d. 43. ar. 5. q. 1. c. / Opus. 3. c°. 253.
10 Et alius liber apertus est, qui est vitę. Veri. q. 7. 1. 1ᵐ.
11 Et iudicati sunt mortui, ex ijs quę scripta erant in libris, secundum opera eorum. Psal. 61. 6ª.
12 Et iudicatum est de singulis, secundum opera ipsorum. Ibidem.
13 Et dedit mare mortuos qui in eo erant, & mors & infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis erant. Io. 5. 16ª.
14 Et infernus & mors, missi sunt in stagnum ignis, hęc est mors secunda. Isa. 66. 11ª. 12ª.
15 Et qui non est inuentus in libro vitæ scriptus. Exo. 32. 12ª. Missus est in stagnum ignis. Isa. 66. 11ª. 12ª.

C. 21 1 Et vidi cœlum nouum, & terram nouam. 4. d. 47. q. 2. ar. 2. q. 2. c. / 5. 4. c°. 96.
2 Primum enim cœlum, & prima terra abiit. 4. d. 47. q. 2. ar. 2. q. 2. 2ᵐ.
3 Et mare iam non est. 4. d. 47. q. 2. ar. 2. q. 2. 2ᵐ.
4 Vidi ciuitatem sanctam Hierusalem nouam. 1. d. 17. q. 3. 2. 6ᵐ.
5 Ecce tabernaculum Dei cum hominibus. 12ᵉ. q. 102. 4. 2ᵐ. / 5. 4. c°. 21. co. 1. 8. / He. 9. lec. 1. 0. Et habitabit cum eis. Ro. 8. 13ª. Et ipsi populus eius erunt. Deut. 7. 13ª.
6 Et ipse Deus cum eis, erit eorum Deus. 1. d. 17. I. lec. 2. 2ᵐ. / d. 18. 5. 6ᵐ. / 2. d. 11. q. 1. 4. c. / Opus. 3. c°. 261. / Ro. lec. 5. co. 1. / 1ᵉ. Cor. co. 3. 6. / He. 8. lec. 3. principio. / c°. 11. lec. 4. co. 2. 6.
7 Et absterget Deus omnem lachrymam ab oculis eorum č. neq; dolor erit ultra. 22ᵉ. q. 81. 4. 3ᵐ.
8 Ecce noua facio omnia. 1ª. q. 73. 1. 3ᵐ.
9 Ego sum alpha & o, initium & finis. š. 1. 7ª. 9ª. Ego sitienti dabo de fonte vitæ gratis. Io. 4. 1ª.
10 Et ero illi Deus. š. 6ª. Et ipse erit mihi filius. Luc. 6. 12ª. Pars illorum erit in stagno ardenti, igne, & sulphure, quod est mors secunda. š. 20. 14ª. / Isa. 66. 11ª. 12ª. Et ostendit mihi ciuitatem sanctam Hierusalem č. I. 4ª.
11 Et lumen eius simile lapidi pretioso, tanquam lapidi iaspidis, sicut crystallum. 3. d. 16. q. 2. 1. 4ᵐ. / 2. c. / 4. d. 44. q. 2. ar. 4. q. 2. 2ᵐ.
12 Et habebat murum magnum, & altum, habentem duodecim portas, & in portis angelos duodecim, & nomina inscripta duodecim tribuum. 3ª. q. 31. 2. 2ᵐ. / He. 7. lec. 3. co. 4.
13 Ab oriente portæ tres, similiter ab aquilone, austro, & occasu. 3. d. 9. q. 1. ar. 3. q. 3. 3ᵐ. / 4. d. 12. q. 6. ar. 1. q. 1. 1ᵐ.
14 Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim, & in ipsis duodecim nomina duodecim apostolorum & agni. 1ᵉ. Cor. 3. lec. 2. co. 3.
15 Et longitudo & altitudo, & latitudo eius, ęqualia sunt. Ad. 36. 4. b. 1.
16 Mensura hominis, quę est angeli. 12ᵉ. q. 90. 1. c. / 1. d. 8. q. 4. 2. 3ᵐ.
17 Et templum non vidi in ea, dominus enim Deus omnipotens, templum illi est & agnus. 1ᵉ. Cor. 3. lec. 3. principio.
18 Et ciuitas, nō eget sole & luna, vt luceant in ea. 22ᵉ. q. 47. 5. 2ᵐ. Nam claritas Dei illuminabit eam, & lucerna eius, est agnus. 1ª. q. 12. 5. c. / Veri. q. 9. 1. 13ᵐ.

19 Et portę eius, non claudentur, per diem. 1^{a}. q. 73. 1. 1. o.

20 Nox enim, non erit illic. 4. d. 48. q. 2. 3. 4^{m}.

21 Non intrabit in eam, aliquid coinquinatum. Deuter. 32. 5^{a}.

22 Nisi qui scripti sunt in libro vitę agni. Exo. 32. 11^{a}. 12^{a}.

C. 22 1 Et ostendit mihi fluuium aquę viuę, tanquam crystallum procedentem de sede Dei & agni. 12^{e}. q. 2. 1. 3^{m} / Psal. 41. co. 2 / Isa. 12. f.

2 In medio plateæ & ex vtraque parte fluminis lignum vitę afferens fructus duodecim. 12^{e}. q. 70. 3. o / ℥. 4. c^{o}. 81. ... ntia. q. 5. 9. 6^{m}.

3 Per singulos menses reddens fructum suum. 12^{e}. q. 102. 2. o / 4. c. Et folia ligni ad sanitatem gentium. 12^{e}. q. 70. 3. o.

4 Et omne maledictum non erit amplius. 12^{e}. q. 59. 3. 1^{m}. Et videbunt faciem eius. 1^{e}. Cor. 13. 18^{a} / 22^{e}. q. 23. 1. 1^{m}.

5 Et nox vltra non erit. ℥. 21. 20^{a}. Et non egebunt lumine lucernę, neque lumine solis, quoniam dominus Deus illuminabit illos. ℥. 21. 18^{a}.

6 Et postquam audissem, & vidissem, cecidi, vt adorarem c. ℥. 19. 3^{a}. Ecce venio cito. He. 10. lec. 2. co. 2. f.

7 Ecce merces mea, mecum est, reddere vnicuique secundum opera eius. Psal. 61. 6^{a}. Ego sum alpha & o, primus & nouissimus, principium & finis. ℥. 1. 3^{a}. 7^{a}.

8 Beati qui lauant stolas suas, in sanguine agni. He. 9. 8^{a}. Ego sum genus & radix Dauid, & stella splendida, & matutina. Isa. 14. co. 3. f.

9 Qui apposuerit ad hęc, apponet Deus super illum plagas has scriptas in libro isto. Deutero. 4. 2^{a}. Auferet Deus partem eius de libro vitæ. Exo. 32. 12^{a}.

10 Ecce venio cito. He. 10. lec. 2. co. 2. f.

11 Veni domine Iesu. 3^{a}. q. 44. 3. 3^{m} / 4. d. 15. L. 6 / Iob. 9. co. 4 / c^{o}, 10. co. 3. f / Io. 14. lec. 7. co. 1. principio.

12 Gratia domini nostri Iesu Christi, cum omnibus vobis. 3^{a}. q. 7. 7. 2^{m} / 4. d. 43. ar. 2. q. 1. c.

13 Amen, Isa. 25. f / Io. 3. co. 1.

F I N I S.

Registrum.

✠ A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z AA BB CC DD EE FF GG HH II KK LL MM NN OO PP QQ RR SS TT VV XX YY ZZ AAA BBB CCC DDD. a b c d e f g h i k l m n o p q.

Omnes sunt quaterniones, prêter ✠ & DDD duerniones.

Venetijs apud hæredes Lucæantonij Iuntæ Florentini. Anno M D X X X I X. Mense Iulio.